

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄
(02.10.2008 - 15.07.2009)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 2^ας Οκτωβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.

Αρ. 1

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλωσορίζω στην πρώτη συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής μετά το καλοκαίρι και εύχομαι καλό χειμώνα να έχουμε. Επαναρχίζουμε τις εργασίες της ολομέλειας την επομένη της 48^{ης} επετείου της κυπριακής ανεξαρτησίας. Καθηκόντως λοιπόν σήμερα καλούμαστε να αποτίσουμε φόρο τιμής σε όλους όσους αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για τη λευτεριά, την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας και σε όλους όσους προασπίστηκαν την Κυπριακή Δημοκρατία.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων αποτίει επίσης φόρο τιμής σε όσους υπερασπίστηκαν τη δημοκρατία και τη νομιμότητα στη χώρα μας και αντιστάθηκαν στις υποσκάψεις που δέχθηκε το κράτος μας.

Σήμερα η Κυπριακή Δημοκρατία συνεχίζει να βιώνει τις συνέπειες της τραγωδίας του 1974, του προδοτικού πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής. Ο λαός μας συνεχίζει να αγωνίζεται για την αποκατάσταση των δικαίων και των δικαιωμάτων του και για τη διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας και ενότητας της Κύπρου, καθώς και της ανεξαρτησίας και της κυριαρχίας της.

Με σταθερότητα και συνέπεια στις αρχές και αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών, στις συμφωνίες υψηλού επιπέδου του 1977 και '79, καθώς και στις αρχές και αξίες επί των οποίων εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, εργαζόμαστε για την εξεύρεση μιας δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης στο κυπριακό πρόβλημα.

Επιδιώκουμε μια λύση που θα τερματίζει την κατοχή και τον εποικισμό, θα επανενώνει το έδαφος, το λαό, την οικονομία, τους θεσμούς και θα αποκαθιστά και θα κατοχυρώνει τα ανθρωπίνια δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και

Λατίνων. Μια λύση που θα αποκλείει ξένες επεμβάσεις και θα παρέχει ασφάλεια στο κράτος και το λαό μας.

Με αυτές τις σταθερές αρχές, αυτούς τους στόχους και αυτές τις επιδιώξεις, με αποδεδειγμένη τη βούλησή μας να εργαστούμε για την επίτευξη συμφωνίας στη βάση της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας και με καλή θέληση συμμετέχουμε στη διαδικασία των απευθείας διαπραγματεύσεων.

Η λύση όμως δεν εξαρτάται από εμάς! Δεν εξαρτάται μόνο από εμάς! Δεν αρκεί η δική μας βούληση και η δική μας καλή θέληση. Για να υπάρξει λύση, πρέπει και η Τουρκία να επιδείξει την ανάλογη βούληση. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν έχουμε δείγματα γραφής προς αυτή την κατεύθυνση.

Είναι ακριβώς γι' αυτό το λόγο που σήμερα καλούμε για ακόμα μια φορά τα Ηνωμένα Έθνη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και κάθε άλλο παράγοντα της διεθνούς κοινότητας να απευθυνθούν προς την Αγκυρα και να ασκήσουν όλη τους την επιρροή, προκειμένου η Τουρκία να εγκαταλείψει την αδιαλλαξία της και τους διαιρετικούς της στόχους και να συμβάλει στην προσπάθεια εξεύρεσης μιας δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης.

Αν η Τουρκία επιμένει σε λύση δύο κρατών ή συνομοσπονδίας, αν επιμένει στην παρθενογένεση και αν συνεχίσει να παραγνωρίζει τις αρχές και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών, τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου και τις αρχές και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και η παρούσα διαδικασία των απευθείας διαπραγματεύσεων θα οδηγηθεί σε αδιέξοδο και ναυάγιο. Με υπαιτιότητα, φυσικά, της τουρκικής πλευράς!

Η ευχή μας είναι να καταλήξουν σε λύση οι απευθείας διαπραγματεύσεις και προς αυτή την κατεύθυνση θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε. Αυτό είναι το καθήκον μας. Και αυτό πράττουμε.

Η 48^η επέτειος της Κυπριακής Ανεξαρτησίας μάς υπενθυμίζει επίσης ότι καθήκον μας είναι να υπερασπιζόμαστε με σθένος και αποφασιστικότητα την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της πατρίδας μας. Και αυτό επίσης οφείλουμε να πράττουμε.

Στο σημείο αυτό να μου επιτρέψετε να καταθέσω ακόμα ένα δείγμα ευαισθητοποίησης της Βουλής των Αντιπροσώπων σε θέματα που αφορούν την υγεία. Συμμετέχοντας στην παγκόσμια προσπάθεια που καταβάλλεται ειδικά και εντατικά κάθε Οκτώβριο για την αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού, η Βουλή των Αντιπροσώπων αισθάνεται το χρέος να στηρίξει τις διάφορες δράσεις που γίνονται στην Κύπρο αυτή την περίοδο και να διαβεβαιώσει ακόμα μια φορά ότι θα συνεχίσει να εργάζεται για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης εθνικής πολιτικής έναντι του καρκίνου και ειδικότερα έναντι του καρκίνου του μαστού.

Η Βουλή επαναλαμβάνει επίσης ότι στηρίζει τα ψηφίσματα που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2003 και το 2006 σχετικά με τον καρκίνο του μαστού και καλεί την κυβέρνηση, τις αρμόδιες υπηρεσίες, τους αρμόδιους ιατρικούς, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς στην Κύπρο να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την υλοποίηση των στόχων των σχετικών προγραμμάτων και δράσεων.

Αν με τη σωστή πληροφόρηση και την ανάπτυξη σχετικών προγραμμάτων πετύχουμε το στόχο της έγκαιρης διάγνωσης, τότε μπορούμε να πούμε ότι πετύχαμε αρκετά. Παράλληλα όμως, πρέπει να βελτιωθούν σημαντικά και οι υπηρεσίες που μεριμνούν για τη θεραπεία του καρκίνου του μαστού, καθώς και οι υπηρεσίες που παρέχουν στήριξη στους ασθενείς.

Αλλά και σε ατομικό επίπεδο πολλά μπορούμε να κάνουμε και πολλά πρέπει

να κάνουμε! Πρώτα απ' όλα, πρέπει να στεκόμαστε στο πλευρό των ασθενών και να φροντίζουμε για την όσο το δυνατό καλύτερη της ποιότητας της ζωής τους. Ας έχουμε πάντοτε κατά νου ότι η αδιαφορία έναντι του καρκίνου σκοτώνει! Γι' αυτό ας φροντίσουμε για τη μεγαλύτερη δυνατή ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και της πολιτείας στο πρόβλημα του καρκίνου.

Με χαρά καλωσορίζω στη Βουλή των Αντιπροσώπων την εκτελεστική διευθύντρια της Ευγορα Donna Ευρώπης κ. Susan Knox, που μαζί με τα στελέχη της Ευγορα Donna Κύπρου πρωτοστατούν στις εκδηλώσεις του Μήνα Ευαισθητοποίησης για τον Καρκίνο του Μαστού. Κυρία Knox, να μας θεωρείτε συνεργάτες στην προσπάθειά σας! Τέλος, απευθύνω τα συγχαρητήρια της Βουλής των Αντιπροσώπων στη Ευγορα Donna και την ευχή για επιτυχία των προσπαθειών της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να αναφερθώ στην απώλεια ενός διακεκριμένου πρώην μέλους της κοινοβουλευτικής οικογένειας, του Νεόφυτου Ηλία.

Ο Νεόφυτος Ηλία συμμετείχε από μικρός στην κοινωνική και πολιτική δράση του τόπου και εργάστηκε ακούραστα και δημιουργικά από διάφορες επάλξεις. Μέλος του ΑΚΕΛ, καταξιώθηκε με τους αγώνες και την προσφορά του να εκλεγεί μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματος και για σαράντα ολόκληρα χρόνια διετέλεσε επαρχιακός γραμματέας πρώτα της ΕΑΚ και έπειτα της ΕΚΑ, με σημαντικότερη συνεισφορά στο κυπριακό αγροτικό κίνημα. Πλούσια δράση ανέπτυξε επίσης και στο συνεργατικό κίνημα.

Διετέλεσε μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων από το 1988 μέχρι το 1991 και κατά την περίοδο αυτή υπήρξε μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

Εκφράζοντας συλλυπητήρια προς την οικογένεια του εκλιπόντος, σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», πρόταση νόμου. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση

νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή έπειτα από εισήγηση του προέδρου της κ. Νίκου Τορναρίτη, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Ιουνίου και την 1^η Ιουλίου 2008. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ), της ΟΕΛΜΕΚ, της ΠΟΕΔ και ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε ενώπιον της επιτροπής, αλλά απέστειλε δύο επιστολές, στις οποίες αναφέρεται ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με την υπό αναφορά πρόταση νόμου είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε οι υποψήφιοι που έχουν σειρά προτεραιότητας στον οικείο πίνακα διοριστέων να μη διαγράφονται από αυτόν, επειδή δεν κατέστη δυνατό να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης, όταν κλήθηκαν από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ), για λόγους που αφορούν την πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών για εξασφάλιση τίτλου μάστερ ή διδακτορικού τίτλου.

Στα πλαίσια της μελέτης της πρότασης νόμου ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι το περιεχόμενο της προτεινόμενης ρύθμισης απασχόλησε και στο παρελθόν σοβαρά το εν λόγω υπουργείο. Παράλληλα όμως, ο ίδιος εκπρόσωπος υπέδειξε ότι, για να συμφωνήσει και το υπουργείο του με την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, θα πρέπει να επέλθουν ορισμένες βελτιωτικές αλλαγές σ' αυτήν, οι οποίες να αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό συγκεκριμένου χρονικού περιορισμού για την απόκτηση του τίτλου μάστερ και του διδακτορικού τίτλου.
2. Τη συμπερίληψη της προϋπόθεσης ότι ο υποψήφιος έχει ήδη αρχίσει τις μεταπτυχιακές του σπουδές (είτε πρόκειται για τίτλο μάστερ είτε για διδακτορικό τίτλο).

Με τις πιο πάνω υποδείξεις του αρμόδιου υπουργείου συμφώνησαν τόσο οι εκπρόσωποι της ΕΕΥ όσο και οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων. Ειδικότερα, οι τελευταίοι εξέφρασαν παράλληλα τις επιφυλάξεις τους όσον αφορά το ενδεχόμενο δημιουργίας προβλημάτων στην ομαλή διαδικασία πλήρωσης των θέσεων, αφού ενδεχομένως να προκύψει καθυστέρηση στο διορισμό και τη μονιμοποίηση αυτών που επηρεάζονται από την αναβολή που ζητά ο συγκεκριμένος υποψήφιος, όταν αυτός, με βάση τη σειρά κατάταξής του στον πίνακα διοριστέων, προηγείται χρονολογικά άλλων υποψηφίων.

Γι' αυτό και τα πιο πάνω εμπλεκόμενα μέρη έθεσαν έντονα την ανάγκη καθορισμού του χρονικού διαστήματος της αναστολής που θα παρέχεται στον υποψήφιο που κάνει μεταπτυχιακές σπουδές, ώστε αυτός να μη διαγράφεται από τον πίνακα διοριστέων. Συγκεκριμένα, αρχικά υπήρξε εισήγηση να δίδεται ένα έτος ως αναστολή στη συνέχεια όμως και ως αποτέλεσμα της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής, κρίθηκε ότι θα ήταν ορθότερο να δίδεται ένα έτος ως αναστολή για τις μεταπτυχιακές σπουδές που αφορούν την απόκτηση τίτλου μάστερ και δύο έτη για την απόκτηση διδακτορικού τίτλου.

Στη βάση όλων των πιο πάνω παρατηρήσεων ετοιμάστηκε προσχέδιο αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου.

Επιπρόσθετα με όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω, την επιτροπή απασχόλησε σοβαρά και το θέμα κατά πόσο θα μπορούσε να περιληφθεί πρόνοια για αναδρομική ισχύ των προνοιών της εν λόγω πρότασης νόμου. Επισημαίνεται ότι ο πιο πάνω

προβληματισμός της επιτροπής προέκυψε μετά από σχετικό αίτημα από πλευράς επηρεαζόμενων υποψηφίων, ένας εκ των οποίων κάνει διδακτορικό με υποτροφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει ήδη καταθέσει το σχετικό παράπρονό του στην Επιτροπή Διοικήσεως.

Παρ' όλο που υπήρξε εισήγηση από πλευράς του αρμόδιου υπουργείου, ώστε να δοθεί αναδρομικότητα από τις 18 Μαΐου 2008 στην προτεινόμενη ρύθμιση, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ η τελευταία τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διαφώνησε με ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

Ειδικότερα, η πιο πάνω εκπρόσωπος επισήμανε ότι, αν δοθεί αναδρομική ισχύς στην πρόταση νόμου, ενδεχομένως να επηρεαστούν δικαιώματα τρίτων προσώπων, επειδή θα διαφοροποιηθεί η σειρά κατάταξης των υποψηφίων στον οικείο πίνακα διοριστέων.

Γι' αυτό, με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να μην υιοθετηθεί η πιο πάνω πρόνοια της αναδρομικότητας, αλλά το όλο θέμα να τύχει περαιτέρω μελέτης από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και την ΕΕΥ, ώστε να εξευρεθούν περισσότερα στοιχεία για το αν και κατά πόσο θα επηρεαστούν συγκεκριμένοι υποψήφιοι.

Η επιτροπή επιφυλάχθηκε να επανέλθει με σχετική νομοθετική ρύθμιση, αν τελικά προκύψει η ανάγκη υιοθέτησης τέτοιας πρόνοιας.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, με βάση όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, κατέληξαν στις πιο κάτω τοποθετήσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού συμφώνησαν με την υπό αναφορά πρόταση νόμου, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί, και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.
2. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής, επειδή δεν κατέστη δυνατό να διαμορφώσουν τελικές θέσεις επί της πρότασης νόμου, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στην ολομέλεια του σώματος κατά τη συζήτηση που θα διεξαχθεί για την υπό αναφορά πρόταση νόμου.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Γιάννος Λαμάρης

Γιώργος Βαρνάβα

Γιαννάκης Γαβριήλ

Νίκος Κουτσού

Όπως είναι γνωστό, για την πιο πάνω πρόταση νόμου η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ετοίμασε σχετική έκθεση, η οποία κυκλοφόρησε στις 7 Ιουλίου 2008. Με απόφαση όμως της ολομέλειας της Βουλής, στις 10 Ιουλίου 2008, η συζήτηση της εν λόγω πρότασης νόμου αναβλήθηκε, γι' αυτό και κρίθηκε σκόπιμο να επανεξεταστεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για τελική τοποθέτηση όλων των πλευρών της.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή, αφού επανεξέτασε την πρόταση νόμου σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 23 Σεπτεμβρίου 2008, δήλωσε ότι υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι η συγκεκριμένη τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου θεωρούμε ότι είναι σημαντική, γιατί μέσω αυτής οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι παρακολουθούσαν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, είτε σε επίπεδο μάστερ είτε σε επίπεδο διδακτοράτου, όταν εκαλούντο για προϋπηρεσιακή κατάρτιση, είχαν να επιλέξουν είτε να συνεχίσουν τις σπουδές τους και να διαγραφούν από τον κατάλογο διοριστέων είτε να εγκαταλείψουν τις μεταπτυχιακές σπουδές τους. Με αυτή την τροποποίηση δίδουμε στους εκπαιδευτικούς που κάνουν μάστερ ένα χρόνο παράταση και σε αυτούς που κάνουν διδακτοράτο δύο χρόνια παράταση. Θεωρούμε ότι με την ψήφιση της συγκεκριμένης νομοθεσίας οι εκπαιδευτικοί μας αποκτούν περισσότερες δεξιότητες και το εκπαιδευτικό μας σύστημα γίνεται πιο ποιοτικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει άλλος συνάδελφος που θέλει να εκφράσει την άποψή του, τη γνώμη του;

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», πρόταση νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος	Ανδρέας Αγγελίδης
Τάσος Μητσόπουλος	Νικόλας Παπαδόπουλος
Αριστοφάνης Γεωργίου	Γιαννάκης Ομήρου
Άριστος Αριστοτέλους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 15 Μαΐου και 2 Ιουλίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, συνοδευόμενος από λειτουργό του γραφείου του, εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ.

Η υπό συζήτηση πρόταση νόμου κατατέθηκε από τον πρόεδρο της επιτροπής βουλευτή κ. Ιωνά Νικολάου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, και τα μέλη της βουλευτές κ. Ανδρέα Αγγελίδη, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού κόμματος, και Γιαννάκη Ομήρου, εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του άρθρου 33 του περί Δικαστηρίων Νόμου, έτσι ώστε να μειωθεί από 8% σε 6% το ύψος του προβλεπόμενου σ' αυτό επιτοκίου, σύμφωνα με το οποίο το δικαστήριο επιδικάζει τόκο σε κάθε απόφαση στην οποία επιδικάζεται χρηματικό ποσό, εφόσον δεν προβλέπεται άλλο επιτόκιο δυνάμει συμφωνίας ή άλλου νόμου.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία ύστερα από τη φιλελευθεροποίηση των επιτοκίων και τη διακύμανσή τους. Ειδικότερα, δεδομένου ότι το ύψος του νομοθετικά καθορισμένου δικαστικού επιτοκίου παραμένει σταθερό στο 8%, ανεξάρτητα από το ύψος του επιτοκίου στις τρέχουσες συναλλαγές, κρίθηκε αναγκαία η μείωσή του σε 6%, ώστε αυτό να συνάδει με τη σημερινή πραγματικότητα.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας συμφώνησε με την ανάγκη μείωσης του ύψους του διά νόμου καθοριζόμενου επιτοκίου, γιατί, όπως ανέφερε, αυτό δεν είναι λογικό να παραμένει 8%, ενώ το επιτόκιο στις τρέχουσες συναλλαγές είναι κυμαινόμενο και το ύψος του σήμερα είναι περίπου 4%-4,5%. Στη βάση του σκεπτικού αυτού εισηγήθηκε ότι θα ήταν ορθό το επιτόκιο αυτό να καθορίζεται με βάση το βασικό επιτόκιο που καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και την προσθήκη σ' αυτό κάποιου ποσοστού. Παράλληλα, εξέφρασε την άποψη ότι μπορεί να υιοθετηθεί και στην περίπτωση αυτή κυμαινόμενο επιτόκιο κατά τον τρόπο που αυτό καθορίζεται στις περιπτώσεις των απαλλοτριώσεων, σύμφωνα με τις πρόσφατες τροποποιήσεις. Περαιτέρω, εισηγήθηκε ως υπαλλακτική λύση τον καθορισμό στο νόμο ενός ποσοστού το οποίο να δύναται να διαφοροποιείται κατά καιρούς από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Τέλος, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, απαντώντας σε σχετικό

ερώτημα μελών της επιτροπής, διατύπωσε την άποψη ότι ο καθορισμός κυμαινόμενου επιτοκίου για σκοπούς του περί Δικαστηρίων Νόμου δε συνιστά επέμβαση στη δικαστική εξουσία.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε στην επιτροπή ότι συμφωνεί με την προτεινόμενη μείωση του δικαστικού επιτοκίου σε 6% διευκρινίζοντας ότι το σταθερό επιτόκιο διευκολύνει πρακτικά τα δικαστήρια κατά τον υπολογισμό του τόκου. Παράλληλα, δήλωσε ότι συμφωνεί και με τον καθορισμό κυμαινόμενου επιτοκίου που θα καθορίζεται με βάση το ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης, το οποίο σήμερα ανέρχεται σε 4%, και την προσθήκη σ' αυτό ποσοστού ύψους 1,5%. Διευκρίνισε επίσης ότι από πλευράς του υπουργείου είναι αποδεκτό επιτόκιο ύψους 5,5% ή 6%.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησε με την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για καθορισμό κυμαινόμενου επιτοκίου, αλλά εξέφρασε την επιφύλαξη ότι αυτό δυνατό να προκαλέσει πρακτικές δυσκολίες στην εφαρμογή από τα δικαστήρια.

Ο Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου υποστήριξε τον καθορισμό κυμαινόμενου επιτοκίου στο άρθρο 33 του περί Δικαστηρίων Νόμου. Παράλληλα, επισήμανε την ανάγκη όπως τροποποιηθούν ανάλογα και οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 58Α του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, στις οποίες καθορίζεται ότι, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 33 του περί Δικαστηρίων Νόμου, το δικαστήριο επιδικάζει τόκο ύψους 8% σε περίπτωση αποζημιώσεων για σωματική βλάβη ή θάνατο συνεπεία αστικού αδικήματος.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής υποστήριξαν τον καθορισμό κυμαινόμενου επιτοκίου, είτε κατά τον τρόπο που καθορίζεται στις περιπτώσεις των απαλλοτριώσεων είτε με βάση το βασικό επιτόκιο και την προσθήκη σ' αυτό κάποιου ποσοστού, το οποίο, σύμφωνα με τις διάφορες εισηγήσεις τους, θα πρέπει να είναι από 0,5% μέχρι 1,5%.

Τέλος, σε σχέση με το χρόνο εφαρμογής του νέου επιτοκίου που θα καθοριστεί με την πρόταση νόμου, επισημάνθηκε τόσο από μέλη της επιτροπής όσο και από τους παρευρισκόμενους ότι για τις εκκρεμούσες ενώπιον του δικαστηρίου υποθέσεις θα πρέπει να γίνει μεταβατική ρύθμιση ανάλογη με εκείνη που υιοθετήθηκε κατά την προηγούμενη σχετική τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου, όταν δηλαδή το επιτόκιο αυξήθηκε από 6% σε 8%.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Ευρωπαϊκού Κόμματος προχώρησαν στη διαμόρφωση του κειμένου της πρότασης νόμου καθορίζοντας το ύψος του επιτοκίου σε 5,5% και παράλληλα τη δυνατότητα αναθεώρησής του με διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών. Ειδικότερα, στο διαμορφωμένο κείμενο προβλέπεται ότι το καθοριζόμενο στο άρθρο 33 επιτόκιο δύναται να αναθεωρείται το Δεκέμβριο κάθε έτους και θα ισχύει για ολόκληρο το επόμενο έτος, με διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών που θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, καθορίζονται η μέθοδος και τα κριτήρια με βάση τα οποία ο Υπουργός Οικονομικών θα αναθεωρεί το πιο πάνω επιτόκιο και τα οποία είναι ανάλογα με τα κριτήρια και τη μέθοδο στη βάση των οποίων καθορίζεται το ύψος του δημόσιου επιτοκίου υπερημερίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμου του 2006.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι βασική θέση τους είναι το ύψος του επιτοκίου να παραμείνει 8%, όπως ισχύει σήμερα. Ωστόσο, ως συμβιβαστική πρόταση, εισηγούνται τη μείωσή του σε 6,5% αντί 6%, όπως προτείνεται με το αρχικό κείμενο της πρότασης νόμου. Περαιτέρω, δήλωσαν ότι διαφωνούν με το διαμορφωμένο κείμενο της πρότασης νόμου, όπως αυτό προτείνεται από την προαναφερθείσα πλειοψηφία των μελών της επιτροπής.
3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν τόσο επί του αρχικού όσο και επί του διαμορφωμένου κειμένου της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω καταρχάς να επισημάνω ότι η συζήτηση του θέματος αυτού εκ των πραγμάτων θα συσχετιστεί και με τη συζήτηση του τρίτου θέματος, που είναι η τροποποίηση του περί Αστικών Αδικημάτων, με την οποία προτείνεται η υιοθέτηση του δικαστικού επιτοκίου, δηλαδή του επιτοκίου που καθορίζεται στον περί Δικηγόρων Νόμο, που είναι το δεύτερο θέμα, και για σκοπούς εφαρμογής στη νομοθεσία του περί Αστικών Αδικημάτων.

Η εξέταση του θέματος αυτού άρχισε ενώπιον της επιτροπής Νομικών από τον Ιανουάριο του 2004. Είναι γι' αυτό που στην τελευταία συνεδρία της ολομέλειας, πριν διακόψουμε για τις θερινές διακοπές, επέμεινα ότι το θέμα αυτό δε θα έπρεπε να φύγει από την ολομέλεια, αλλά να συζητηθεί, γιατί έχει συζητηθεί πιστεύω εξαντλητικά ενώπιον της επιτροπής Νομικών. Ακούσαμε τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων και όλοι μάλιστα τάχθηκαν υπέρ της μείωσης του δικαστικού τόκου που σήμερα είναι στο 8%. Υποστήριξαν τον καθορισμό κυμαινόμενου επιτοκίου το οποίο θα βασίζεται στο βασικό επιτόκιο της Κεντρικής Τράπεζας. Σήμερα το επιτόκιο αυτό καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και υιοθετείται από όλες τις χώρες κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ενδεικτικές είναι οι τοποθετήσεις του τότε Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Πική ο οποίος υποστήριξε τον καθορισμό κυμαινόμενου επιτοκίου που θα βασίζεται στο βασικό επιτόκιο με επιπρόσθετο ένα ποσοστό που φτάνει στο 0,5%. Μάλιστα, ο κ. Πικής στην επιτροπή είχε καταθέσει την άποψη ότι αυτή η επιβάρυνση, το επιπρόσθετο ποσοστό δεν μπορεί να είναι τέτοιο που να δίδει την εντύπωση ότι είναι τιμωρητικό μέτρο ή έχει τιμωρητικό χαρακτήρα σε σχέση με το βασικό επιτόκιο το οποίο καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα.

Το ίδιο υποστήριξε και ο Γενικός Εισαγγελέας ενώπιον της επιτροπής, δηλαδή τη μείωση του επιτοκίου και τον καθορισμό κυμαινόμενου επιτοκίου το οποίο θα ορίζεται ανάλογα με το επιτόκιο που καθορίζεται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την προσθήκη σ' αυτό κάποιου ποσοστού. Μάλιστα, ο Γενικός Εισαγγελέας διατύπωσε και την άποψη σε ερώτηση που του υποβλήθηκε ότι ο καθορισμός του κυμαινόμενου δικαστικού επιτοκίου δε συνιστά παρέμβαση στη δικαστική εξουσία και ούτε δημιουργεί προβλήματα στην εφαρμογή του από το δικαστήριο, αν ο τρόπος με τον οποίο θα καθοριστεί θα έχει την ίδια εφαρμογή και λογική η οποία εφαρμόστηκε στον καθορισμό του κυμαινόμενου τόκου υπερημερίας για οφειλές προς το δημόσιο.

Η πρόταση νόμου βασίζεται ακριβώς στην ίδια λογική που μας έχει αναπτύξει τόσο ο τότε πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Πικής όσο και ο Γενικός Εισαγγελέας. Και μάλιστα, με την πρόταση νόμου ορίζουμε, όπως και στην περίπτωση του τόκου υπερημερίας για τις υποχρεώσεις στο δημόσιο, ότι ο Υπουργός Οικονομικών μία φορά το χρόνο, το μήνα Δεκέμβριο, αναθεωρεί το επιτόκιο λαμβάνοντας υπόψη το σταθμισμένο μέσο όρο του βασικού επιτοκίου το οποίο ίσχυε στο τέλος κάθε μήνα και το οποίο ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Αφού δε λάβει υπόψη και τις τρέχουσες οικονομικές και νομισματικές συνθήκες, προσθέτει σ' αυτό ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 1,5%.

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει ορίσει το βασικό επιτόκιο στο 4,25% και το ελάχιστο επιτόκιο δανεισμού στο 5,25%. Πιθανότατα μέχρι το τέλος του χρόνου να υπάρχει μια αναθεώρηση η οποία επιβάλλεται λόγω των διεθνών χρηματοοικονομικών εξελίξεων, αλλά, και αν ψηφίσουμε τη νομοθεσία όπως προτείνεται ενώπιόν σας, αυτή η αναθεώρηση θα μπορεί να γίνει και στο δικαστικό επιτόκιο.

Επισημαίνω ότι η διαφορά του βασικού επιτοκίου και του δανειστικού επιτοκίου από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι στο 1%. Γι' αυτό δεν είναι δυνατό να έχουμε με νομοθεσία δικαστικό επιτόκιο που να είναι στο 8%, όταν μάλιστα το δανειστικό επιτόκιο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι στο 5,25% και όταν μάλιστα και από τα στοιχεία που μας έχουν κατατεθεί το επιτόκιο καταθέσεων σήμερα είναι στο 3,5% με 4%!

Γιατί τα έχω επισημάνει όλα αυτά; Γιατί εξαιτίας αυτών των γεγονότων κάποιοι δεν προωθούν την είσπραξη των εξ αποφάσεως χρεών τους, γιατί δεν μπορούν να εξασφαλίσουν πουθενά επιτόκιο που να αποδίδει στα χρήματά τους 8% τόκο, αφού το ποσοστό που μπορούν να εξασφαλίσουν είναι κατά τρεις και τέσσερις μονάδες μικρότερο! Δηλαδή, αν τα χρήματα αυτά τα κατέθεταν σε ένα λογαριασμό, θα έπαιρναν τόκο του 4% ή του 5% ή και του 3,5% ακόμα. Αλλά, εάν τα χρήματα τους τα έχουν και τους τα οφείλει κάποιος οργανισμός με εξ αποφάσεως χρέος, με απόφαση του δικαστηρίου, θα εισπράττουν τόκο ο οποίος είναι στο 8%. Το γεγονός αυτό αποτρέπει κάποιους να εισπράττουν τις εξ αποφάσεως απαιτήσεις τους, έστω και αν ο οφειλέτης, αυτός που έχει την απόφαση εναντίον του, είναι πρόθυμος να καταβάλει την οφειλή. Και αυτό δυστυχώς συμβαίνει με τα σημερινά δεδομένα.

Ούτε επίσης μπορεί να γίνει αποδεκτός ο ισχυρισμός ότι το υψηλό επιτόκιο του 8% θα επενεργήσει θετικά προς την είσπραξη του εξ αποφάσεως χρέους. Κάποιος που δεν έχει τα χρήματα να πληρώσει αμέσως το χρέος του δε θα αποταθεί στις τράπεζες, για να εξασφαλίσει δάνειο με παρόμοιο επιτόκιο, για να εξοφλήσει αμέσως το εξ αποφάσεως χρέος του, γιατί κινδυνεύει να υποχρεωθεί να καταβάλει τόκο υπερημερίας στις τράπεζες λόγω καθυστέρησης καταβολής δόσεως, που ο τόκος υπερημερίας σήμερα φτάνει και υπερβαίνει το 14%. Συνεπώς, ούτε και προς αυτή την προσπάθεια μπορεί να θεωρηθεί ότι η διατήρηση του 8% θα συμβάλει στην εξόφληση των χρεών.

Τις συνέπειες όλων αυτών επιβαρύνονται δυστυχώς οι μικρομεσαίοι καταναλωτές και οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, εκείνοι δηλαδή οι οποίοι αδυνατούν να πληρώσουν αμέσως τα χρέη τους, εκείνοι οι οποίοι θα υποχρεωθούν να καταβάλουν το χρέος τους με μηνιαίες δόσεις και οι οποίοι ουσιαστικά θα υποχρεώνονται να καταβάλλουν την ίδια ώρα τόκο επί του χρέους που θα είναι στο 8%.

Κάποιοι θα υποστηρίξουν επίσης ότι από τη ρύθμιση αυτή θα επωφεληθούν οι ασφαλιστικές εταιρείες. Παραγνωρίζουν όμως ένα σημαντικό γεγονός. Ότι με τη

μείωση του επιτοκίου είναι δυνατό να διατηρηθούν τα ασφάλιστρα στα ίδια επίπεδα ή ακόμη να μειωθούν με τελικό αποδέκτη αυτής της μείωσης τον ίδιο τον καταναλωτή. Είναι γνωστό σε όλους ότι ένα ασφάλιστρο καθορίζεται με βάση το ποσό της αντασφάλισης και η αντασφάλιση υπολογίζεται στη βάση και του τόκου που θα κληθεί να καταβάλει μια ασφαλιστική εταιρεία για μια απαίτηση. Γι' αυτό επαναλαμβάνω ότι η μείωση του επιτοκίου θα έχει ως συνέπεια τον επηρεασμό των ασφαλιστρών με τελικό αποδέκτη, που θα μπορεί να επωφεληθεί, τον ίδιο τον καταναλωτή.

Θα ήθελα επίσης να καταθέσω στο σώμα και την άποψη που εκφράστηκε από το Γενικό Εισαγγελέα, αλλά και από τον πρώην πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι ο δικαστικός τόκος σε αστικές οφειλές δεν μπορεί να είναι τιμωρητικός, δηλαδή να είναι τιμωρητικό μέτρο για εκείνο ο οποίος δεν έχει πληρώσει το χρέος του. Γι' αυτό ο τόκος αυτός πρέπει να συνάδει με το επιτόκιο που καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα πλέον κάποιου ποσοστού το οποίο δε θα είναι τόσο μεγάλο που να είναι τιμωρητικό. Έτσι κι εμείς στην πρόταση νόμου έχουμε καθορίσει ότι αυτό το ποσοστό δε θα υπερβαίνει το 1,5%.

Η ψήφιση της προτεινόμενης νομοθεσίας πιστεύω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι θα έχει μόνο θετικές συνέπειες για μια μεγάλη μερίδα των συμπολιτών μας. Πρόκειται για ένα φιλολαϊκό μέτρο, για το οποίο μάλιστα διερωτώμαι γιατί υπάρχουν διαφωνίες! Γιατί επιμένουμε ή τουλάχιστον επιμένουν κάποιες πλευρές της Βουλής να ζητούμε από το σώμα να καθορίζει κάθε φορά το δικαστικό επιτόκιο; Γιατί δηλαδή να φτάνουμε στο σημείο κάποτε, όταν θα το ψηφίζαμε, να ήταν πλησίον σε εκείνο που ορίζει η Κεντρική Τράπεζα και στις πραγματικές καταστάσεις, αλλά, όταν θα αποφασίσουμε να το αναθεωρήσουμε, να απέχουμε πολύ από εκείνο που καθορίζεται από τις πραγματικότητες; Και τελικά για όλη αυτή την καθυστέρηση εκείνος που θα επιβαρύνεται να είναι βασικά ο μικρομεσαίος, ο καταναλωτής, εκείνοι οι οποίοι έχουν την ανάγκη της δικής μας προστασίας;

Γι' αυτό εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου, γιατί πιστεύω ότι είναι προς όφελος γενικά της κυπριακής κοινωνίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Νικολάου.

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάποιος που δε ζει στην Κύπρο, αν άκουγε τον προηγούμενο συνάδελφο, θα έλεγε «γιατί υπάρχουν ακόμα τρελοί και άπιστοι;». Δεν είναι έτσι τα πράγματα, όπως ακούστηκαν...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν είναι εμένα που εννοούσες, έτσι;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι.

Δεν είναι έτσι τα πράγματα όπως παρουσιάστηκαν με αυτή την πολύ ωραία εικόνα. Ξέρετε κάτι; Σ' αυτή την κοινωνία που ζούμε όσο πιο πολύ χρυσώνεται ένα χάπι τόσο πιο πολύ εύκολα γίνεται επιδεκτικό μαζικής κατανάλωσης. Το χάπι των

χρεών δε χρειάζεται χρύσωμα. Χρειάζεται πέταμα.

Και θα έρθω στο θέμα που συζητούμε. Τόκοι δικαστικοί. Σήμερα μιλούμε για το σύνολο των επιβαλλόμενων τόκων στον Κύπριο πολίτη από τα δικαστήρια; Η απάντηση είναι απλή και σαφής. Μιλούμε για ένα μέρος των τόκων, μιλούμε για το μικρότερο μέρος εκείνων των υποθέσεων που αποφασίζονται από τα δικαστήρια, γιατί για πολλές κατηγορίες θεμάτων τα δικαστήρια δέχονται και εκδίδουν αποφάσεις με βάση τις ιδιωτικές συμφωνίες που έχουν οι πολίτες ή νομικά και φυσικά πρόσωπα μεταξύ τους.

Άρα, από αυτό που συζητούμε εξαιρούνται όλες οι δοσοληψίες των τραπεζών και των συνεργατικών ιδρυμάτων. Και εκεί οι τόκοι μπορεί να είναι μικρότεροι αυτού που συζητούμε σήμερα, μπορεί να είναι και πολύ μεγαλύτεροι όπως είναι ο ιδιωτικός τόκος υπερημερίας που δεν έχει ρυθμιστεί απ' αυτό το κοινοβούλιο. Εμείς έχουμε απαιτήσει να συζητηθεί αυτό το θέμα, όταν το δημόσιο ήρθε, για να καθορίσουμε το δημόσιο τόκο υπερημερίας και παρέμεινε στα επίπεδα που είπε ο προηγούμενος συνάδελφος, του 14%.

Άρα, ποιοι επηρεάζονται απ' αυτό που κάνουμε σήμερα; Εκείνοι για τους οποίους άλλοι νόμοι δεν καθορίζουν τόκους, εκείνοι για τους οποίους δεν καθορίζει η σύμβαση και εκείνοι που αγοράζουν ή πωλούν, αλλά στα τιμολόγια τους δε γράφει με πόσο τόκο επιβαρύνεται. Διότι σε πολλές άλλες συναλλαγές καθορίζεται μέσα από τα τιμολόγια ποιος είναι ο τόκος που φέρει το ποσό και εκείνος είναι δεσμευτικός και για το δικαστήριο. Αφού κάνουμε όλη αυτή την αφαίρεση, θα βρούμε ότι οι ενδιαφερόμενοι ήταν μόνο οι ασφαλιστικές εταιρείες. Ούτε σύνδεσμοι καταναλωτών ήρθαν ενώπιόν μας να καταθέσουν ότι οι καταναλωτές έχουν πρόβλημα με το 8% ούτε κανένας άλλος μικροκαταναλωτής.

Συνεπώς, οι πιέσεις που ασκήθηκαν προήλθαν από εκείνους που έχουν συμφέροντα. Και έχουν συμφέροντα εις βάρος ποιων, αν αγαπάτε; Εις βάρος των θυμάτων ατυχημάτων, εις βάρος εκείνων που κατά την εγχείρησή τους κάτι δεν πήγε καλά και κάποιος πρέπει να πληρώσουν, εις βάρος εκείνων που υπέστησαν μία επαγγελματική αμέλεια. Από αυτούς είναι που ερχόμαστε να αποκόψουμε από τα ποσά τα οποία θα έπαιρναν. Αυτές οι υποθέσεις ευθύνης, γιατί σε όλα δικάζεται ευθύνη, είναι πάντοτε χρονοβόρες, είναι πάντοτε δύσκολες και επώδυνες, θα έλεγα. Και αυτού που έμεινε ανάπηρος ή αυτού που είχε τις απώλειες που είχε λόγω μίας επαγγελματικής αμέλειας, ο οποίος θα έπαιρνε και 8% τόκο από την καταχώριση της αγωγής του ή σπανίως από τη γέννηση του έννομου του συμφέροντος, θέλουμε να του αφαιρέσουμε κάποιο ποσό από εκείνο που δικαιούται!

Συνεπώς, εδώ μας ελέγχθη ότι είναι φιλολαϊκό το μέτρο. Και πραγματικά αναζητώ το πόσο φιλολαϊκό είναι αυτό το μέτρο. Μας ελέγχθη επίσης ότι κάποιος καθυστερούν την είσπραξη των χρημάτων τους, γιατί θα πάρουν από εκείνον που χρωστά τις £100, τις £200, τις £500 ή τις £1.000 8% τόκο. Άρα, θα πάρουν και 2% παραπάνω και άρα καθυστερούν να τα εισπράξουν.

Η επιτροπή Νομικών από τότε που καταργήθηκαν τα φυλακιστήρια ένα άλλο πράγμα που συζητά είναι την αδυναμία του συστήματος στα θέματα εκτέλεσης και στα θέματα είσπραξης. Και απαντώ ότι ο σωστός επιχειρηματίας που έχει να παίρνει, τα παίρνει και τα επενδύει κατά το σωστό τρόπο που ξέρει και αυξάνει τα κέρδη του πολύ περισσότερο του 8%. Και δεν τα βάζει στις τράπεζες, γιατί θα μας πουν όλοι που ασχολούνται με τα θέματα επενδύσεων ότι η χειρότερη επένδυση είναι η κατάθεση των χρημάτων στις τράπεζες. Αυτό θα μας πουν οι ειδικοί. Άρα, και αυτός ο ισχυρισμός δεν ευσταθεί.

Έρχομαι σε ένα άλλο θέμα, τα πρακτικά προβλήματα. Ούτε ο πολίτης που

διεκδικεί τα δικαιώματά του ούτε ο πολίτης που οφείλει, κατά το χρόνο που θα πηγαίνει στο δικαστήριο, δε θα ξέρει το επιτόκιο το οποίο θα εισπράξει. Ούτε ο δικηγόρος του ούτε ο δικηγόρος της άλλης πλευράς θα μπορούν να δώσουν απάντηση στον πελάτη τους τι είναι το επιτόκιο που θα πληρώσουν ή θα εισπράξουν. Είναι ορθό αυτό το πράγμα, να κρατάμε τον πολίτη στο σκοτάδι; Είναι ορθό μια υπόθεση η οποία προέκυψε πριν από κάποια χρόνια να μην έχει τις συνέπειες που εκ των προτέρων είναι καθορισμένες και αποδεκτές, θα έλεγα, και να γίνεται εκ των υστέρων καθορισμός;

Και τι θα κάνουμε; Θα βάλουμε στα δικηγορικά γραφεία, στα δικαστήρια και στα πρωτοκολλητήρια και στους δικαστικούς επιδότες, που επιμερίζονται την ευθύνη της εισπράξης των *writ*, ένα λογιστήριο από πάνω, για να τους βγάζει κάθε φορά τους τόκους και, εφόσον ενημερώνονται από τα διατάγματα που θα εκδίδονται κάθε χρόνο ή από τις αρμόδιες επιτροπές που καθορίζονται από τις σημερινές νομοθεσίες, να καθορίζουν το σταθερό και το κυμαινόμενο επιτόκιο;

Εδώ ζητούμε ουσιαστικά να αυτοταλαιπωρούμαστε και να ταλαιπωρούμε μαζί με μας τον κόσμο. Είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς είπαμε ότι το δικαστικό επιτόκιο που αφορά αυτού του είδους τις υποθέσεις θα πρέπει να είναι καθορισμένο και γνωστό. Θα πρέπει το κοινοβούλιο, όταν κρίνει ότι έχουν διαφοροποιηθεί τόσο πολύ οι συνθήκες, να έχει το δικαίωμα να επεμβαίνει και να καθορίζει το ίδιο το δικαστικό επιτόκιο. Από την ψήφιση του νόμου 14/1960 το κοινοβούλιο είχε αυτό το δικαίωμα. Αυτό που μας ζητείται σήμερα είναι το κοινοβούλιο να εγκαταλείψει αυτό το δικαίωμά του και να εξαρτάται από ένα διάταγμα του εκάστοτε Υπουργού Οικονομικών. Δε συζητώ ποιος είναι. Μπορεί σήμερα να είναι φιλικός προς εμένα, μπορεί αύριο να είναι άνθρωπος που πρεσβεύει άλλη φιλοσοφία από εμένα και από τον καθένα μας.

Και ένα άλλο επιπρόσθετο, μέχρι 1,5%, λέει. Και γιατί να αποποιηθούμε αυτού του δικαιώματος το οποίο έχουμε μέχρι τώρα ως κοινοβούλιο; Δεν έχουμε γνώση εμείς της κοινωνίας; Έχουμε λιγότερη γνώση εμείς από το πολιτικό πρόσωπο το οποίο θα είναι περαστό από το Υπουργείο Οικονομικών, για να καθορίζουμε αυτό το επιτόκιο;

Άρα, αγαπητοί φίλοι, μπορεί το θέμα να φαίνεται απλό, δεν είναι όμως τόσο απλό. Το δικαστικό επιτόκιο είναι εκεί, δεν είναι τιμωρητικό μέτρο, ναι, συμφωνώ, αλλά είναι μέτρο αποζημίωσης. Είναι μέτρο αποζημίωσης και είναι αποζημίωση λογική που πρέπει να δίνουμε στην κάθε δεδομένη στιγμή. Αυτή τη λογικότητα ας κρατήσουμε εμείς οι βουλευτές το δικαίωμα να την καθορίζουμε κατά καιρούς και όταν κρίνουμε ότι είναι αναγκαίο να επέμβουμε ή να μην επέμβουμε.

Ως εκ τούτου, εμείς εισηγούμαστε το άρθρο 33 του 14/1960 να τροποποιηθεί και όπου αναφέρεται ο αριθμός "8%" να γίνει "6,5%" σταθερό και χωρίς όλες αυτές τις πρόνοιες που προβλέπει η πρόταση που είναι σήμερα ενώπιόν μας. Και παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, να συζητηθεί και να τεθεί η πρότασή μας σε ψηφοφορία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Να μου επιτρέψετε από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος.

Τελειώνοντας και μέρος της επιχειρηματολογίας του συναδέλφου κ. Γεωργίου ήταν ότι, ναι, είναι αποδεκτή η αναγκαιότητα της τροποποίησης. Ίσως, όπως υποστήριξε και στην αρχή της ομιλίας του, να είναι ένα μέρος του αναγκαίου, για να

γίνει ολοκληρωτική η τροποποίηση. Πρέπει να πω ότι η φιλοσοφία της αρχικής πρότασης -στην οποία συμμετείχε και το κόμμα μου με τη δική μου τη συμμετοχή- όπως και του προέδρου της ΕΔΕΚ και του προέδρου της επιτροπής, ήταν να ορίσουμε ένα σταθερό μειωμένο ποσοστό τόκου· αντί 8% τα 6% είχαμε σκεφτεί, το 6,5%, όπως και η σημερινή πρόταση του συναδέλφου κ. Γεωργίου.

Πρέπει να πω ότι η Βουλή δεν μπορεί να θεωρεί τον εαυτό της ότι είναι το μοναδικό όργανο που σκέφτεται κατά την ορθότερη συλλογιστική ή ότι μπορεί να ρυθμίζει τα πάντα με νομοθετήματα όποτε το αποφασίσει. Ενώπιον της επιτροπής ακούσαμε απόψεις από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας -τα ανάφερε ο πρόεδρος της επιτροπής- από τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Μας υπέδειξαν και οι δύο ότι μια τέτοιου είδους τροποποίηση δεν αποτελεί επέμβαση στη δικαστική εξουσία και αρμοδιότητα. Ακούσαμε τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, ακούσαμε και την Ένωση Καταναλωτών, ακούσαμε και τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Καταναλωτών, το ΚΕΒΕ, την ΟΕΒ, όλους δηλαδή που έχουν σχέση με υποχρεώσεις που είναι δυνατό να προκύπτουν από δικαστικές αποφάσεις που εμπειρεύουν και τόκο. Η φιλοσοφία την οποία μας υπέδειξαν, -και εμείς πρέπει να δηλώσουμε ότι έχουμε πεισθεί ότι είναι η ορθότερα- για να μην υπάρχει η κατ' έτος ή κατά δύο έτη ή κατά τρία έτη ανάμειξη της Βουλής, είναι μια φιλοσοφία οικονομική η οποία ισχύει σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε άλλες χώρες. Είναι καλύτερη από το να αναμειγνύεται η Βουλή ανά έτος ή ανά διετία.

Γι' αυτό και εμείς, χωρίς να αντιδικούμε με τις απόψεις του κ. Γεωργίου -διότι, επαναλαμβάνω, από εκεί ξεκίνησε και η δική μας άποψη- λέμε ότι πρέπει να λύσουμε αυτό το θέμα και αυτή η λύση θεωρούμε ότι είναι η ορθή υπό την εξής πρόσθετη σημείωση: Ο υπουργός δε θα ορίζει, διότι έτσι θα νομίζει, κατά το δοκούν, ο ίδιος. Θα λαμβάνει υπόψιν το μέσο όρο της στάθμισης του τόκου κατά την περίοδο την οποία θα λαμβάνει υπόψιν και θα ορίζει παρακάτω. Άρα, λοιπόν, δε θα αφήσουμε τη δυνατότητα αυθαίρετης ενέργειας στον υπουργό. Και ο υπουργός θα τυγχάνει και της δυνατότητας ελέγχου την κατάλληλη στιγμή, ο όποιος υπουργός, κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Γι' αυτό θεωρούμε ότι μπορεί να υπάρχουν ισχυρές απόψεις, αλλά ως έχει διαμορφωθεί τελικά η αρχική πρόταση, παρά τις αντιθέσεις που σήμερα παρουσίασε με εύγλωττο τρόπο ο συνάδελφος κ. Γεωργίου, νομίζω ότι πρέπει να υποστηριχθεί και να ψηφιστεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άλλος συνάδελφος που θέλει να εκφράσει την άποψή του;

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Μόνο μια επεξήγηση θέλω. Πολύ σωστά είπε ο συνάδελφος ότι και οι δύο σύνδεσμοι καταναλωτών παραβρέθηκαν στην επιτροπή Νομικών και τάχθηκαν υπέρ του κυμαινόμενου επιτοκίου. Μάλιστα και εκείνοι τάχθηκαν υπέρ της ίδιας φιλοσοφίας, ότι θα πρέπει να μειωθεί κατά πολύ σε σχέση με αυτό το οποίο έχουμε σήμερα.

Όμως, θέλω να επισημάνω το εξής: Οφειλέτες δεν έχουμε μόνο των πεντακόσιων και των χίλιων λιρών. Έχουμε οφειλέτες που είναι και των πέντε και των δέκα και των είκοσι χιλιάδων, χωρίς συμφωνίες, οι οποίοι μάλιστα θα επιβαρύνονται με τόκο 8% και θα δυσκολευτούν. Και αν αυτή η υποχρέωση καταβολής του χρέους

θα είναι σε μηνιαίες δόσεις, μπορεί να μην καταφέρουν ποτέ τους να πληρώσουν αυτό το χρέος, ενώ θα μπορούσε ο τόκος να είναι πολύ πιο χαμηλός.

Γιατί πραγματικά η Βουλή θέλει να διατηρήσει μια τέτοια αρμοδιότητα; Έχουμε πολλές αρμοδιότητες τις οποίες θα πρέπει να διαφυλάξουμε ως Βουλή. Γιατί θέλουμε όλοι να γίνουμε Υπουργοί Οικονομικών; Νομίζουμε ότι μπορούμε να κρίνουμε ποιες είναι οι τρέχουσες οικονομικές και νομισματικές συνθήκες οι οποίες θα καθορίζουν αν το ποσοστό θα κυμανθεί σε αυτό το περιθώριο του ενάμισι τοις εκατό; Είμαστε εμείς εκείνοι οι οποίοι μπορούμε να κρίνουμε ποιο θα είναι το πρόσθετο ποσόν, πέραν από το βασικό επιτόκιο που θα πρέπει κάθε φορά να εξετάζουμε, για να τροποποιήσουμε με βάση τις οικονομικές και νομισματικές συνθήκες που επικρατούν στον τόπο μας; Δε νομίζω να έχουμε αυτή την ικανότητα.

Και θέλω να καταλήξω επίσης λέγοντας το εξής: Επειδή έγινε αναφορά στο θέμα της ζημιάς, στην αποζημίωση που καταβάλλεται στους τραυματίες, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι για την καταβολή αποζημίωσης και την κοστολόγηση της ζημιάς, στο βαθμό που μπορεί να την κοστολογήσει, την ευθύνη έχει το δικαστήριο. Δε θα έρθουμε, για να πούμε: «Ξέρεις, αυτό είναι ένα επιπρόσθετο ποσοστό». Αν θέλουμε να βάλλουμε ένα επιπρόσθετο ποσοστό, τότε θα βάλουμε μέσα στο νόμο, πέραν από αυτό το οποίο θα καθορίζει το δικαστήριο, ένα 10% επιπλέον, παραδείγματος χάριν, για σκοπούς αποζημίωσης. Αλλά όχι να περιμένουμε ότι ο τόκος θα είναι επιπρόσθετος και θα αυξάνει ουσιαστικά την αποζημίωση.

Γι' αυτό, νομίζω, ούτε πρακτικά προβλήματα μπορούν να υπάρχουν, όταν ο νόμος ο οποίος αφορά τον τόκο υπερημερίας για τις δημόσιες οφειλές εφαρμόζεται από το Δεκέμβριο του 2006, εφαρμόστηκε για το 2007, εφαρμόστηκε για το 2008 και δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα μέχρι σήμερα. Γιατί θέλουμε να αναδείξουμε ότι θα δημιουργηθεί πρακτικό πρόβλημα και έτσι δε θα μπορεί να εφαρμοστεί ή δε θα μπορούν να ενημερωθούν; Οι πολίτες μπορούν πολύ εύκολα να ενημερωθούν και οι δικηγόροι τους έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν τους πελάτες τους.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Γεωργίου, σύντομα, για να μπορέσουμε να μπούμε στην ψήφιση.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, επειδή συνεχίζω να ακούω τα ίδια πράγματα. Οι σύνδεσμοι καταναλωτών. Ναι, εκείνο που είπαν οι σύνδεσμοι είναι ότι αν είναι λιγότερος ο τόκος...

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν είναι έτσι.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ε, αυτό ήταν που είπαν, κύριε Ιωνά. Λοιπόν, είναι καλύτερο για εκείνον που χρωστά. Ε, πελλός που να μην τους πιστέψει! Σε ό,τι αφορά τη ζημιά. Ο κάθε δικαστής που επιβάλλει το ποσό στις γενικές αποζημιώσεις έχει πάντοτε κατά νουν και το επιτόκιο το οποίο θα επιβαρύνει. Και το τελευταίο, κλείνοντας, είναι ότι επί δεκαοκτώ χρόνια σε αυτό το κοινοβούλιο έμαθα ως εκπρόσωπος του λαού να διεκδικώ δικαιώματα, για να τα ασκεί το κοινοβούλιο και όχι να εκχωρώ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Πολύ σύντομα από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Με την άδεια του φίλου του κ. Ερωτοκρίτου -γιατί δεν είμαι νομικός- λυτούμαι να παρατηρήσω το εξής: Αυτή η Βουλή διεκδίκησε αρμοδιότητα και την άσκηση, για να ψηφίζουμε τις καταβολές των δικηγόρων στο ταμείο των συντάξεών τους.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Λάθος.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κακώς. Λοιπόν, να μην το ξαναφέρετε ως επιτροπή Νομικών.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ιωνά Νικολάου)

Μην ξανασυζητήσετε στην επιτροπή Νομικών και μη μας το ξαναφέρετε στην ολομέλεια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νικολάου, να μην μπούμε σε διαλεκτική συζήτηση.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Και δεν έχουμε αρμοδιότητα να ρυθμίσουμε ένα θέμα που αφορά τους πολίτες! Πάρα πολύ σύντομα δύο επιχειρήματα: Βεβαίως έχουν διαφοροποιηθεί τα χρηματοοικονομικά δεδομένα και ασφαλώς θα πρέπει να μειωθεί ο τόκος του 8%. Εγώ δύο επιχειρήματα άκουσα. Το ένα ότι, επειδή είναι 8%, δεν πάνε να τα πιάσουν οι οφειλέτες, ωσάν οι οφειλέτες να τα έχουν περίσσειμα και αντί να τα έχουν στην τράπεζα, τα έχουν εκεί, για να παίρνουν 8% -όλοι οι οφειλέτες ή όσοι έχουν να πάρουν- και το άλλο είναι ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες, αν μειωθεί ο τόκος, θα ρίξουν τα ασφάλιστρα. Να το δω κι ας πεθάνω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μη κακό σου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη κακό σου.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Είναι ποτέ δυνατό να καθορίζονται τα ασφάλιστρα των ασφαλιστικών εταιρειών από το επιτόκιο με το οποίο ρυθμίζεται αυτό το ζήτημα; Ε, μην κοροϊδεύμαστε. Αυτό που θα γίνει είναι... Οι ασφαλιστικές εταιρείες κάνουν τώρα πέντε χρόνια να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους -με το 8%- για ένα σοβαρό ατύχημα. Άμα το κάνουμε 4,25%, δεν ξέρω σε πόσα χρόνια θα τις εκπληρώνουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Λαμάρη.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όμως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νικολάου, σας παρακαλώ, σας παρακαλώ!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

... αυτό που κάνουμε είναι κατάχρηση της διαδικασίας, αλλά με τον ίδιο τρόπο που...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι! Κύριε Νικολάου, σας παρακαλώ!

Έληξε το θέμα. Έχουν ακουστεί τα εκατέρωθεν επιχειρήματα...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Συγγνώμη που σας διακόπτω. Έχω απόλυτο σεβασμό στην προεδρία τη δική σας και παρακολουθούμε εγώ και αρκετοί συνάδελφοί μου τόση ώρα να δίδετε εκατέρωθεν το λόγο. Έκλεισαν και οι δευτερομιλίες και κατά παραχώρηση, χωρίς να διαμαρτυρηθούμε, δώσατε το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, μάλιστα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κάπι που είναι παρατυπία στον Κανονισμό της Βουλής των Αντιπροσώπων το ξέρετε καλύτερα από οποιοδήποτε άλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι, είναι και το παραδέχομαι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ε, πρέπει να τελειώνει η συζήτηση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Για την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την τροπολογία, να το θέσω διαφορετικά.

Ο κ. Γεωργίου έχει θέσει μια τροπολογία, από 8% να πάει στο 6,5%. Σωστά, κύριε Γεωργίου;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Σωστά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία του κ. Γεωργίου, του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκατρείς ψήφους υπέρ, είκοσι επτά εναντίον και μία αποχή η τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και μία αποχή η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Γιαννάκης Θωμά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον πρόεδρό της εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της κ. Ανδρέα Αγγελίδα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, ώστε το ύψος του τόκου που επιδικάζεται δυνάμει του άρθρου 58Α αυτού σε δικαστική διαδικασία για την είσπραξη αποζημιώσεων για σωματική βλάβη ή θάνατο ως συνέπεια αστικού αδικήματος, να καθορίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 58Α, στις πιο πάνω περιπτώσεις αποζημιώσεων το δικαστήριο, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 33 του περί Δικαστηρίων Νόμου, επιδικάζει τόκο ύψους 8% ετησίως. Το ίδιο ποσοστό τόκου, δηλαδή 8%, καθορίζεται και στο ισχύον άρθρο 33 του περί Δικαστηρίων Νόμου για σκοπούς επιδίκασης τόκου σε δικαστικές αποφάσεις με τις οποίες επιδικάζεται χρηματικό ποσό.

Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η ανάγκη για την προτεινόμενη τροποποίηση επισημάνθηκε στα πλαίσια της εξέτασης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών άλλης πρότασης νόμου με την οποία προτείνεται η μείωση του ύψους του προβλεπόμενου στο άρθρο 33 του περί Δικαστηρίων Νόμου επιτοκίου. Ενόψει της προώθησης της πιο πάνω τροποποίησης του περί Δικαστηρίων Νόμου στην ολομέλεια του σώματος κρίθηκε αναγκαία η προώθηση παράλληλα ανάλογης τροποποίησης των σχετικών διατάξεων του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τους εισηγητές της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, για να αποφευχθεί στο μέλλον η ανάγκη παράλληλης τροποποίησης των δύο νομοθεσιών κάθε φορά που διαφοροποιείται το ύψος του τόκου στον περί Δικαστηρίων Νόμο, κρίθηκε σκόπιμο όπως στην υπό αναφορά πρόταση νόμου καθοριστεί ρητά ότι το ύψος του τόκου για τους σκοπούς του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου θα καθορίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου, χωρίς να καθορίζεται συγκεκριμένο ποσοστό τόκου.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε συναφώς στην επιτροπή ότι συμφωνεί με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 58Α του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, σύμφωνα με την οποία, καθόσον αφορά τον καθορισμό του ύψους του τόκου, θα εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις του άρθρου 33 του περί Δικαστηρίων Νόμου.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας προέβη σε συγκεκριμένες εισηγήσεις νομοτεχνικής φύσης για τη σαφέστερη διατύπωση της προτεινόμενης ρύθμισης. Περαιτέρω, συμφώνησε με την εκφρασθείσα άποψη ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις στον περί Δικαστηρίων Νόμο και στον περί Αστικών Αδικημάτων Νόμο θα πρέπει να τεθούν σε ισχύ την ίδια ημερομηνία λόγω της συνάρτησης των διατάξεών τους.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συμφώνησε με τις πιο πάνω εισηγήσεις τις οποίες υιοθέτησε τελικά και η επιτροπή.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου συμφώνησαν με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται κατά πλειοψηφία την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, λόγω των θέσεών τους που διατύπωσαν σχετικά με την προτεινόμενη τροποποίηση του περί Δικαστηρίου Νόμου, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν πάνω στην πρόταση νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 58Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Τάκης Χατζηγεωργίου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παραχώρηση αύξησης στους βασικούς μισθούς των υπαλλήλων της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ύψους 2%, από την 1η Ιανουαρίου 2008, με ελάχιστο ποσό αύξησης 27,33 ευρώ το μήνα, και 1,5% από την 1η Ιανουαρίου 2009, με ελάχιστο ποσό αύξησης 20,51 ευρώ το μήνα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, οι εν λόγω αυξήσεις προκύπτουν από το πλαίσιο καθοδήγησης αναφορικά με την ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων στους ημικρατικούς οργανισμούς, όπως αυτό έχει υπογραφεί από τον Υπουργό Οικονομικών και τους γενικούς γραμματείς των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ και το οποίο καλύπτει την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2007 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου, όλοι οι εμπλεκόμενοι εξέφρασαν τη σύμφωνη θέση τους με τις πρόνοιες που περιέχονται στο υπό εξέταση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στη συνεδρία της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αύξηση των μισθών των υπαλλήλων. Άρθρο 3.

Οι αυξήσεις λογίζονται ως συντάξιμες απολαβές. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Μαρία Κυριακού

Νικόλας Παπαδόπουλος

Ντίνος Χατζηνικόλας

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Μουσκάλλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16, 23 και 30 Σεπτεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης, εκπρόσωποι του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του Εφόρου Εσωτερικών Προσόδων, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Συνδέσμου Πτυχιούχων Εγκεκριμένων Λογιστών-Ελεγκτών Κύπρου, του Συνδέσμου Ανεξάρτητων Λογιστών Κύπρου και του

Συνδέσμου Δημοσίων Εταιρειών Κύπρου. Ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις πιο πάνω συνεδρίες, κοινοποίησε όμως γραπτώς τις θέσεις του με σχετικό υπόμνημα.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η εναρμόνιση του περί Εταιρειών Νόμου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6^{ης} Σεπτεμβρίου 2006, για τροποποίηση της Οδηγίας 77/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση ανωνύμου εταιρείας και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου της.

Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις που επιφέρει το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι οι ακόλουθες:

1. Εισαγωγή δύο νέων άρθρων, των άρθρων 47Δ και 47Ε, τα οποία προβλέπουν για τις περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται σε μια δημόσια εταιρεία να παραχωρεί τις μετοχές της έναντι εισφοράς σε είδος χωρίς να απαιτείται η εισφορά αυτή να τύχει προηγούμενης οικονομικής αποτίμησης από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Με τα άρθρα 47Δ και 47Ε μεταφέρονται στον περί Εταιρειών Νόμο οι διατάξεις των άρθρων 10α και 10β της Οδηγίας 77/91/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιείται με την Οδηγία 2006/68/ΕΚ.
2. Τροποποίηση του άρθρου 57Α, το οποίο ρυθμίζει την απόκτηση ιδίων μετοχών από εταιρεία, έτσι ώστε το εν λόγω άρθρο να ευθυγραμμίζεται με το άρθρο 19, παράγραφος 1, της Οδηγίας 77/91/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιείται με την Οδηγία 2006/68/ΕΚ.
3. Τροποποίηση του άρθρου 65, το οποίο ρυθμίζει το δικαίωμα των πιστωτών να φέρουν ένσταση στην αίτηση εταιρείας για έκδοση διατάγματος επικύρωσης της απόφασής της για μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου. Σε ευθυγράμμιση με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 32, παράγραφος 1, της Οδηγίας 77/91/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιείται με την Οδηγία 2006/68/ΕΚ, τροποποιείται η παράγραφος (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 65, έτσι ώστε στο εξής να προβλέπεται ότι δικαίωμα να φέρει ένσταση έχει πιστωτής της εταιρείας ο οποίος μπορεί να αποδείξει όχι μόνο ότι δικαιούται σε οποιοδήποτε χρέος ή αξίωση εναντίον της εταιρείας, αλλά και ότι υπάρχει πραγματική πιθανότητα η προτεινόμενη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας να θέτει σε κίνδυνο την εξόφληση του χρέους ή την ικανοποίηση της αξίωσής του από την εταιρεία, καθώς και ότι ο εν λόγω πιστωτής δεν έχει λάβει επαρκείς εγγυήσεις από την εταιρεία.

Περαιτέρω, στην εισηγητική έκθεση αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Δεν υπάρχει δυνατότητα διαφοροποίησης ή παρέκκλισης από το κοινοτικό κεκτημένο ή ευχέρεια για μεταβατική ρύθμιση.
2. Με τον προτεινόμενο νόμο τροποποιούνται διατάξεις αναφορικά με την ανάγκη έκθεσης από εμπειρογνώμονες για την αποτίμηση των εισφορών σε είδος σχετικά με την αγορά μετοχικού κεφαλαίου και την αγορά των ιδίων μετοχών της από την εταιρεία.
3. Δεν αναμένονται δυσκολίες στην υλοποίηση της προτεινόμενης νομοθεσίας. Αντιθέτως, η υιοθέτηση της προτεινόμενης νομοθεσίας αναμένεται να επιφέρει απλούστευση των διαδικασιών που εφαρμόζονται από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη στους συγκεκριμένους τομείς.
4. Η προτεινόμενη νομοθεσία αφορά όλες τις επιχειρήσεις που έχουν τη νομική μορφή της δημόσιας εταιρείας. Επηρεάζονται οι δημόσιες εταιρείες και όσοι

ασχολούνται με τη σύσταση τέτοιων εταιρειών, καθώς και οι ελεγκτές των εταιρειών αυτών. Δεν προκύπτει οποιοδήποτε κόστος για τις επιχειρήσεις ούτε για τον κρατικό προϋπολογισμό ούτε για οποιαδήποτε άλλη ομάδα συμφερόντων.

5. Δεν κρίθηκε αναγκαίο να πραγματοποιηθούν οποιοσδήποτε επαφές ή συναντήσεις.
6. Δεν αναμένεται σημαντικό άμεσο ή μακροχρόνιο κόστος για εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες του εν λόγω εναρμονιστικού νομοσχεδίου. Ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος σε σχετικό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή αναφέρει ότι το δικαίωμα εξαγοράς πρέπει να έχουν τόσο οι δημόσιες όσο και οι ιδιωτικές εταιρείες και γι' αυτό γίνεται εισήγηση στο λεκτικό του νομοσχεδίου να προστεθεί και η φράση "ιδιωτική εταιρεία", για να μην υπάρξει οποιαδήποτε ασάφεια. Επίσης, στο εν λόγω υπόμνημα τονίζεται η ανάγκη να γίνει πλήρης αναθεώρηση και εκσυγχρονισμός του περί Εταιρειών Νόμου στο σύνολό του.

Σημειώνεται ότι, αναφορικά με τη χρονική προθεσμία εναρμόνισης με την κοινοτική Οδηγία 2006/68/ΕΚ, τα κράτη μέλη όφειλαν να συμμορφωθούν μέχρι τις 15 Απριλίου 2008, ενώ το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 26 Ιουνίου 2008.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και, κατά πλειοψηφία του προέδρου της επιτροπής και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 47B του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 47Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Προσθήκη στο βασικό νόμο νέων άρθρων 47Δ και 47Ε. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 57Α του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 57B του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 60Α του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 65 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 9;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 9 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2007». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Τάσος Μητσόπουλος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου, ώστε τα αδικήματα που διαπράχθηκαν σε ξένη χώρα, για τα οποία εφαρμόζεται ο ποινικός κώδικας ή οποιοσδήποτε άλλος νόμος της Δημοκρατίας, να εκδικάζονται από το αρμόδιο δικαστήριο της επαρχίας Λευκωσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τις εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το ισχύον άρθρο 6 του ποινικού κώδικα προβλέπει ότι αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση αδικημάτων που διαπράχθηκαν σε ξένη χώρα, για τα οποία εφαρμόζεται ο ποινικός κώδικας ή άλλος νόμος της Δημοκρατίας, δυνάμει των προνοιών του άρθρου 5 περί εξωεδαφικής δικαιοδοσίας, είναι το δικαστήριο που καθορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Η εν λόγω ρύθμιση κατέστη αναγκαία υπό το φως των προνοιών του άρθρου 159 του συντάγματος, καθόσον αφορά τον καθορισμό από το Ανώτατο Δικαστήριο της σύνθεσης του εκδικάζοντος δικαστηρίου ανάλογα με την κοινότητα στην οποία ανήκε ο κατηγορούμενος και το βλαβέν πρόσωπο. Οι εν λόγω συνταγματικές διατάξεις κατέστησαν ανενεργές και με βάση τον περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες

Διατάξεις) Νόμο, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί, αφού κάθε δικαστής επαρχιακού δικαστηρίου μπορεί να εκδικάσει οποιαδήποτε υπόθεση εμπίπτει στη δικαιοδοσία του, ανεξάρτητα από την κοινότητα των διαδίκων. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαία η προτεινόμενη ρύθμιση που αποσκοπεί σε μια πιο ορθολογιστική ρύθμιση του όλου θέματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η συζήτηση αυτή γύρω από το θέμα αυτό εξαντλήθηκε στην επιτροπή Νομικών μεν, αλλά υπάρχει ένα ζήτημα το οποίο, όταν τέθηκε στην αρμόδια επιτροπή - τουλάχιστον από εμένα- παρέμεινε αναπάντητο. Αφορά και καθάπτεται της λογικής του ζητήματος και εκ των πραγμάτων είμαι υποχρεωμένος να τηρήσω αποχή στην ψηφοφορία η οποία θα προκύψει.

Η φιλοσοφία αυτής της τροποποίησης σκοπό έχει εκσυγχρονιστικά, αντί να καθορίσει το αρμόδιο δικαστήριο, προκειμένου για τα συγκεκριμένα αδικήματα που έγιναν εκτός της Δημοκρατίας, το Ανώτατο Δικαστήριο, δηλαδή αυτό να λέει σε ποιο δικαστήριο να δικάσει, όπως είναι μέχρι σήμερα η διαδικασία, να καθορίσει ως αρμόδιο το δικαστήριο της Λευκωσίας μόνο. Και εγώ ρωτώ, όπως ρώτησα στην επιτροπή Νομικών: Κύπριος της Αγγλίας ή Κύπριος της Αυστραλίας ή της Νοτίου Αφρικής ο οποίος κατοικεί στα Κοκκινοχώρια, ο οποίος κατοικεί στην Πόλη της Χρυσοχούς και τον καιρό που ήταν στο εξωτερικό έχει κάνει οποιοδήποτε αδίκημα ποινικό για το οποίο, με βάση την πρόνοια του συγκεκριμένου νόμου, μπορεί να δικάσει στην Κύπρο... Γιατί να είναι αρμόδιο το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας να δικάσει και να μην είναι οποιοδήποτε άλλο δικαστήριο οποιασδήποτε άλλης επαρχίας;

Στα νομικά υπάρχει μια αρχή την οποία κανένας δε δικαιούται να παραγνωρίζει προκειμένου για τον καθορισμό του τόπου της εκδίκασης της υπόθεσης. Είναι η αρχή που λέει ότι επιλέγεται το πιο πρόσφορο δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τη μαρτυρία που θα προσκομιστεί, δηλαδή, αν είναι μαρτυρία εντός της επαρχίας που θα δικάσει το δικαστήριο, την ταλαιπωρία των μαρτύρων, το μαρτυρικό υλικό και κάποιους άλλους παράγοντες που έχουν σχέση με την προώθηση της υπόθεσης. Διερωτώμαι ειλικρινά γιατί θα πρέπει να δικάζει το δικαστήριο της Λευκωσίας τις υποθέσεις αυτές, όπως έχω περιγράψει, γιατί αυτού του είδους τις υποθέσεις θα καλύπτει αυτή η τροποποίηση, όταν ο κατηγορούμενος κατοικεί στην Πόλη της Χρυσοχούς και θα πρέπει να πηγαίνει και να έρχεται κάθε μέρα στη Λευκωσία. Γιατί με το νόμο αυτό καθορίζουμε, άγνωστο για ποιο λόγο -δε μου απάντησε η Νομική Υπηρεσία, όταν ρώτησα στην επιτροπή Νομικών- αποκλειστικά αρμόδιο το δικαστήριο της Λευκωσίας; Ρώτησα -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- γιατί δεν μπαίνει οποιοδήποτε άλλο, να επιτρέπεται με το μηχανισμό που ισχύει να καθορίζεται ως αρμόδιο οποιοδήποτε άλλο δικαστήριο αυτόματα, όπως καθορίζεται για οποιαδήποτε άλλη υπόθεση.

Σήμερα, με την ισχύουσα νομοθεσία και την τροποποίηση την τελευταία που

κάναμε ως Βουλή, ο Γενικός Εισαγγελέας δικαιούται να καταχωρίσει υπόθεση ποινική σε οποιοδήποτε δικαστήριο οποιασδήποτε επαρχίας, ανεξάρτητα από το πού κατοικούν οι διάδικοι, με κριτήριο πάντα βέβαια την εξυπηρέτηση του συμφέροντος της δικαιοσύνης. Μου απάντησε η Νομική Υπηρεσία «όχι, δε γίνεται να πάμε όπως γίνεται στις άλλες υποθέσεις- πρέπει αρμόδιο να είναι το δικαστήριο της Λευκωσίας», με αποτέλεσμα -και τελειώνω- να φορτώνονται και τα επαρχιακά δικαστήρια της Λευκωσίας αύριο με αυτές τις υποθέσεις, πέραν του όγκου των υποθέσεων που θα έχουν να εκδικάσουν με τη συνήθη δικαιοδοσία. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί δεν μπορούμε να ρυθμίσουμε με την κοινή λογική ένα τόσο απλό θέμα! Γι' αυτό θα τηρήσω αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να απαντήσω στο συνάδελφο. Το ερώτημα πράγματι το έθεσε ενώπιον της επιτροπής Νομικών και απαντήθηκε από τη Γενική Εισαγγελία, ότι δεν μπορεί να ακολουθηθεί η ίδια πρακτική η οποία ακολουθείται με τη δυνατότητα επιλογής οποιουδήποτε δικαστηρίου. Δηλαδή σήμερα για ένα αδίκημα που διαπράχθηκε στην Πάφο μπορεί να καταχωρισθεί η υπόθεση στη Λευκωσία ή σε οποιοδήποτε επαρχιακό δικαστήριο, γιατί στις συγκεκριμένες περιπτώσεις χρειάζεται να είναι ορισμένο το δικαστήριο εκ των προτέρων, για να γνωρίζει ο κατηγορούμενος, που μπορεί να είναι και αλλοδαπός, για αδίκημα το οποίο έγινε σε ξένη χώρα -δεν είναι για αδικήματα που έγιναν στην Κύπρο- να μπορεί να γνωρίζει εκ των προτέρων ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο. Γι' αυτό ορίστηκε συγκεκριμένο δικαστήριο και δεν αφέθηκε η δυνατότητα της επιλογής οποιουδήποτε δικαστηρίου από εκείνο ο οποίος θα καταχωρίσει την υπόθεση. Συνεπώς, ο λόγος για τον οποίο γίνεται είναι σαφής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς συμφωνούμε με την πρόταση που ήρθε. Είναι άλλο θέμα που θα πω. Η κατά τόπο αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Κύπρου, όπως έχουμε πει, θα πρέπει να επανεξεταστεί, γιατί κάποτε καθορίστηκε να είναι από την επαρχία του εναγόμενου, τον καιρό που η διακίνηση στην Κύπρο γινόταν με τα πόδια ή με τα γαϊδούρια και τα άλογα. Άρα σήμερα μπορούμε να επανεξετάσουμε και το ευρύτερο θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Με μία αποχή, του κ. Ερωτοκρίτου, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.097-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.098-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.099-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Συντηρήσεως Ορισμένων Φάρων στην Ερυθρά Θάλασσα (Κυρωτικός) (Καταργητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.100-2008)	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών
5. Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.	Εξωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας

	(Αρ. Φακ. 23.01.049.101-2008)		
6.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.102-2008)	Εσωτερικών	
7.	Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.103-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
8.	Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.104-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
9.	Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.105-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
10.	Ο περί της Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.106-2008)	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
11.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.107-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
12.	Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.108-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
13.	Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.109-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Ο περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.110-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
15.	Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.	Εσωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

	(Αρ. Φακ. 23.01.049.111-2008)		
16.	Ο περί Πωλήσεως Ουροπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.112-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
17.	Ο περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.113-2008)	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
18.	Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.115-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19.	Ο περί της Αναγνώρισης Ιδιωτικών Μουσείων και Μουσείων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαδικασία και Προϋποθέσεις) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.116-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
20.	Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.117-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
21.	Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.118-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
22.	Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.119-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών
23.	Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.120-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
24.	Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.096-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

25.	Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.097-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
26.	Οι περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων (Ιχθυηλασιμότητα, Κοινοποίηση Σοβαρών Ανεπιθύμητων Αντιδράσεων και Συμβάντων, Κωδικοποίηση, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.098-2008)	Εξωτερικών	Υγείας
27.	Οι περί Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.099-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
28.	Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
29.	Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού και Υπολογιστή Ποσοτήτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.101-2008)	Εσωτερικών	Νομικών
30.	Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας - Θέσεις Πρώτου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, 1 ^{ης} Τάξεως και Εκπαιδευτή Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Νομικών

	(Αρ. Φακ. 23.03.045.102-2008)		
31.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.103-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
32.	Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.104-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
33.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.105-2008)	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
34.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.106-2008)	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
35.	Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.107-2008)	Εξωτερικών	Υγείας
36.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.108-2008)	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
37.	Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.109-2008)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
38.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.110-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
39.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Κοινοτική Άδεια Έλεγκτή	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και

	Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.111-2008)		Έργων
40.	Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
41.	Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.113-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
42.	Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.114-2008)	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
43.	Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.115-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
44.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99)	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
45.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.057.2001)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
46.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.251.2002)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
47.	Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.032.2005)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

48.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.059.2005)	Οικονομικών	Νομικών και Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
49.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.152.2006)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
50.	Οι περί Ταμείου Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.076-2007)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
51.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.086-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
52.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.093-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
53.	Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
54.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
55.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
56.	Οι περί Αστυνομίας (Πυροσβεστική Υπηρεσία) (Γενικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.133-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
57.	Οι περί Αστυνομίας (Μέλη Πυροσβεστικής Υπηρεσίας εκτός Ειδικών Πυροσβεστών) (Προαγωγές) Κανονισμοί του 2008.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

	(Αρ. Φακ. 23.03.044.134-2007)		
58.	Οι περί Αστυνομίας (Πυροσβεστική Υπηρεσία) (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.135-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
59.	Οι περί Αστυνομίας (Πυροσβεστική Υπηρεσία) (Ειδικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.136-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
60.	Οι περί Αστυνομίας (Πυροσβεστική Υπηρεσία) (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.137-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
61.	Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
62.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες Ουσίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.005-2008)	Εξωτερικών	Εσωτερικών
63.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.028-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
64.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.032-2008)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
65.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.052-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
66.	Οι περί Υπηρεσίας του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.066-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών

67.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.067-2008)	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
68.	Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008)	Υγείας	Υγείας και Νομικών
69.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Λειτουργία Περιοχών Λιμένων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.044-2008)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
70.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
71.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.080-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
72.	Οι περί Αφυδατωμένου Διατηρημένου Γάλακτος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.082-2008)	Εξωτερικών	Υγείας
73.	Έγγραφα (Υπ. Παιδ. 8 και 9/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως (Αρ. 3) του 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.010)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
74.	Έγγραφα (Υπ. Γεωργ. 4, 5 και 6/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως (Αρ. 3) του 2004.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	(Αρ. Φακ. 15.17.004)		
75.	Έγγραφο (Υπ. Οικον. 8/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 έως 1991. (Αρ. Φακ. 15.17.002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
76.	Έγγραφο (Υπ. Οικον. 9/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως (Αρ. 3) του 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
77.	Έγγραφο (Υπ. Εμπ. 4/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 έως 1991. (Αρ. Φακ. 15.17.005)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
78.	Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στο Συμβούλιο Ζωοτροφών και Προσθετικών Ζωοτροφών, σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985. (Αρ. Φακ. 10.10.015)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
79.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 17, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 και 28) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 13 Αυγούστου 2008, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2008 Νόμου του 2007 [Ν. 81(II)/2007]. (Αρ. Φακ. 13.04.003)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
80.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 1 του 2008 του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 [Ν. 66(II) του 2007]. (Αρ. Φακ. 10.04.003)		
81.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2007 Νόμου του 2007. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
82.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2004 Νόμου του 2004. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001)	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
83.	Έκθεση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από 1 ^η Ιανουαρίου μέχρι 30 Ιουνίου 2008. (Αρ. Φακ. 11.06.001)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
84.	Εξαμηνιαία έκθεση του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για την κατάσταση του νομίσματος και των κεφαλαίων και αξιών της τράπεζας κατά την 30 ^η Ιουνίου 2008, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 119 του συντάγματος. (Αρ. Φακ. 13.29.003.003)	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
85.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου για το 2008 Νόμου του 2007. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001)		
86.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για το 2008 Νόμου του 2008. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
87.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου σύμφωνα με το άρθρο 5 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου του 2008. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
88.	Έκθεση αποσταλείσα από τον Υπουργό Εσωτερικών για την αναπροσαρμογή των συνόρων μεταξύ των δήμων Λευκωσίας (ενορία Αγίου Ανδρέου) και Αγίου Δομετίου (ενορία Αγίου Παύλου), σύμφωνα με το άρθρο 114(γ) των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999 έως 2007. (Αρ. Φακ. 19.22.001)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
89.	Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του Νόμου 74 του 1988. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.037-2008)	Γιώργο Βαρνάβα εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Εσωτερικών
2. Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.038-2008)	Ρίκκο Ερωτοκρίτου, βουλευτή Ευρωπαϊκού Κόμματος	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μας έχουν υποδείξει, νομίζω, σωστά τα μέλη του κόμματός μου που είναι στην επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ότι το υπ' αριθμόν 37 είναι σχέδιο υπηρεσίας και όλα τα προηγούμενα σχέδια υπηρεσίας, δύομισι σελίδες συνέχεια, πήγαν σωστά στην επιτροπή Νομικών. Νομίζω και τούτο έπρεπε να ήταν επιτροπή Νομικών, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Συμφωνούμε όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απ' ό,τι βλέπω, το υπ' αριθμόν 6 δεν παραπέμπεται πουθενά. Είναι ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Θα έχουμε μεγάλο καβγά ύστερα!

Λοιπόν, παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Έτσι; Νομίζω είναι αυτονόητο. Υπάρχει άλλη εισήγηση; Όχι.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.001, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ο δήμος Πόλεως Χρυσοχούς ζητεί την οικονομική στήριξη του κράτους για την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος της ευρύτερης περιοχής. Το κόστος του έργου είναι υπερβολικά υψηλό, καθιστώντας αδύνατη την αποπληρωμή του με τα τέλη τα οποία θα επιβληθούν.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια η θέση του υπουργείου σχετικά με το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.002, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του δήμου Πόλεως Χρυσοχούς για δημιουργία παραλιακού τουριστικού δρόμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.003, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Κατά την επίσκεψή μου πρόσφατα (Ιούνιος 2008) στο δήμο Πόλεως Χρυσοχούς, το δημοτικό συμβούλιο Πόλεως Χρυσοχούς έθεσε το πρόβλημα στελέχωσης σε ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό του Νοσοκομείου Πόλεως Χρυσοχούς. Είχα λάβει απάντηση υπ' αριθμόν 23.06.009.02.100 στις 6 Δεκεμβρίου 2007 από τον Υπουργό Υγείας σχετικά με τον τρόπο που σκόπευε το εν λόγω υπουργείο να λύσει το πιο πάνω πρόβλημα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει προσληφθεί νέο ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό στο Νοσοκομείο Πόλεως Χρυσοχούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.004, ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ενημερώθηκε για την πρόταση του πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου για ίδρυση και λειτουργία στη Λάρνακα Ακαδημίας Τεχνών και Επιστημών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο:

1. η πρόταση αυτή τυγχάνει της στήριξης της κυβέρνησης,
2. υπάρχει σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου,
3. εάν ναι, ποια είναι τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της συγκεκριμένης πρότασης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.005, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Ψευδά για επίσπευση των διαδικασιών κατασκευής πεζοδρομίων κατά μήκος της λεωφόρου Λευκωσίας-Λάρνακας.

Αναφέρεται ότι δόθηκε υπόσχεση για κατασκευή πεζοδρομίων στην κοινότητα

Ψευδά ως αντισταθμιστικό μέτρο λόγω της γειννίας της κοινότητας με πεδίο βολής της Εθνικής Φρουράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.006, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Το κοινοτικό συμβούλιο Ψευδά ζητά τη μετακίνηση των κτηνοτροφικών μονάδων από την υφιστάμενη κτηνοτροφική περιοχή σε καινούρια κτηνοτροφική περιοχή.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του υπουργείου του σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.007, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για διαχωρισμό οικοπέδων για άπορες οικογένειες σε χαλίτικη γη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.008, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για ηλεκτροδότηση της καινούριας κτηνοτροφικής ζώνης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.009, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για δημιουργία πάρκου δίπλα από το δημοτικό σχολείο της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.010, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Η κοινότητα Ψευδά ζητά επίσπευση των διαδικασιών εγγραφής του δρόμου Ψευδά-Λυμπιών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η θέση του σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.011, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για εγγραφή αγροτικών δρόμων στην κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.012, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Πολύ πρόσφατα ο Υπουργός Εξωτερικών επισκέφθηκε την Αλβανία σε μια πολύ ορθή προσπάθεια αναβάθμισης των διμερών σχέσεων Κύπρου-Αλβανίας. Διαβεβαίωσε μάλιστα τους συνομιλητές του για την πρόθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας να στηρίξει την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο στη διάρκεια των συνομιλιών τέθηκε στην αλβανική

πλευρά το θέμα του σεβασμού των ανθρώπινων, πολιτικών, θρησκευτικών και εκπαιδευτικών δικαιωμάτων της ελληνικής εθνικής μειονότητας της Αλβανίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.013, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Το τελευταίο διάστημα έχω γίνει δέκτης αρκετών παραπόνων από επαναπατρισθέντες Κυπρίους οι οποίοι ζούσαν σε χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σημαντικότερο παράπόνό τους είναι ότι δε δικαιούνται να λαμβάνουν κοινωνική σύνταξη, σε αντίθεση με όσους έχουν επαναπατριστεί από χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μελετάται το ενδεχόμενο χορήγησης κοινωνικής σύνταξης στους επαναπατρισθέντες Κυπρίους οι οποίοι έζησαν σε χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.014, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Καλού Χωριού Ορεινής για δημιουργία εκδρομικού χώρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.015, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Καλού Χωριού Ορεινής για δημιουργία κοιμητηρίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.016, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Καλού Χωριού Ορεινής για εγγραφή αγροτικών δρόμων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.017, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Λυθροδόντα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Μαχαιρά μέχρι τη Μάντρα του Καμπιού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.018, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Λυθροδόντα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Λευκάρων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.019, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των

βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Αίτημα της κοινότητας Λυθροδόνα είναι η επίσπευση των διαδικασιών για την εκτέλεση των ήδη προγραμματισμένων έργων, όπως του πάρκου, της ανάπλασης της πλατείας της κοινότητας και της αναπαλαίωσης του ελιόμυλου και αλευρόμυλου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.020, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Η κοινότητα Λυθροδόνα μάς έθεσε αίτημα για αύξηση των κρατικών κονδυλίων προς την κοινότητα.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια η θέση του στο εν λόγω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.021, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Μαλούντας για παραχώρηση δανείου, με στόχο την αποπεράτωση της Β΄ φάσης του κοινοτικού κέντρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.022, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Μαλούντας για κατασκευή πεζοδρομίων στο δρόμο που συνδέει τα χωριά Κλήρου-Μαλούντα-Αρεδιού. Αναφέρεται ότι ο συγκεκριμένος δρόμος οδηγεί στο Β΄ Περιφερειακό Γυμνάσιο Λευκωσίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.023, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Μαλούντας για βελτίωση της κοίτης του ποταμού που περνά μέσα από την κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.024, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για εγγραφή του δρόμου Φικάρδου-Κλήρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.025, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για δημιουργία αντιπυρικών ζωνών στην ευρύτερη δασική περιοχή της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.026, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για δημιουργία πυροσβεστικού σταθμού.

Ο πυροσβεστικός σταθμός είναι καίριας σημασίας, αφού θα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα κοινοτήτων, οι οποίες μάλιστα γειτνιάζουν με πυκνές δασικές εκτάσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.027, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Η αναβάθμιση του περιφερειακού υγειονομικού κέντρου είναι ένα από τα πάγια αιτήματα της κοινότητας Κλήρου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η άποψή του για το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.028, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για επιπρόσθετη περιφραγή με προστατευτικό κιγκλίδωμα του φράγματος Κλήρου-Ακακίου-Μαλούντας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.029, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για επίσπευση των διαδικασιών κατασκευής του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.030, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Αίτημα της κοινότητας Κλήρου είναι η επίσπευση των διαδικασιών κατασκευής περιφερειακού δημοτικού σχολείου, το οποίο θα καλύπτει τις κοινότητες Κλήρου-Καλού Χωριού-Γουρρίου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η θέση του για το εν λόγω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.031, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Η κοινότητα Κλήρου ζητεί στελέχωση του αστυνομικού σταθμού της με

επιπρόσθετη αστυνομική δύναμη.

Το υφιστάμενο ανθρώπινο δυναμικό του σταθμού ανέρχεται σήμερα στα οκτώ άτομα, τα οποία δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της περιφέρειας Κλήρου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του αναφορικά με το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.032, ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το Μάρτιο του 2008 να διορίσει τεχνική επιτροπή σχετικά με την ετοιμασία και την έγκριση του κτιριολογικού προγράμματος, την ετοιμασία των σχετικών εγγράφων και των όρων συμβολαίου για την υλοποίηση των έργων της ανέγερσης κτιρίου για τη στέγαση των Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Λευκωσίας και Κερύνειας. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αυτή καθόριζε ως τέτοιο χώρο το τεμάχιο με αριθμό 5507 φ/σχ. ΧΧΧΙ/63.w1, Τμήμα Β', στην Αγλαντζιά, που ανήκει στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, το οποίο αποφασίστηκε να αγοραστεί από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση της απόφασης αυτής και γιατί δεν προηγήθηκε η εκπόνηση εμπεριστατωμένης μελέτης κυκλοφοριακών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ανάπτυξη, για την ακριβή αξιολόγηση των επιπτώσεων στο οδικό δίκτυο και τη διαμόρφωση ρυθμίσεων αναβάθμισης του οδικού δικτύου, όπως εισηγήθηκε το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το Υπουργείο Εσωτερικών, όπως και μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην ποιότητα της ζωής των κατοίκων της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.033, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Το κοινοτικό συμβούλιο Τσερίου ζητεί τον περιορισμό της όποιας περαιτέρω ανάπτυξης της βιομηχανικής ζώνης Τσερίου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η θέση του για το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.034, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η προώθηση του έργου ανάπτυξης της πλατείας στην κοινότητα Τσερίου και πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου για αύξηση της κρατικής συνεισφοράς για την απαιτούμενη δαπάνη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.035, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για μετακίνηση του πεδίου βολής της Εθνικής Φρουράς σε περιοχή που δε θα είναι κοντά σε κατοικημένη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.036, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών

**εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας
Μαυρονικόλα**

«Απαλλοτριώσεις που έγιναν στην κοινότητα Τσερίου για σκοπούς δημιουργίας μικρού αεροδρομίου προς χρήση υπό ιδιωτών έχουν ακυρωθεί με τελεσίδικη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Παρ' όλα αυτά, εξακολουθούν να υπάρχουν παράνομες επεμβάσεις από κυβερνητικά τμήματα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η θέση του για το πιο πάνω θέμα.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.037, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας
Μαυρονικόλα**

«Αίτημα της κοινότητας Τσερίου είναι η δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής μέσα στην κτηνοτροφική ζώνη.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η θέση του για το πιο πάνω θέμα.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.038, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας
Μαυρονικόλα**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για ανέγερση και λειτουργία γυμνασίου στην κοινότητα.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.039, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας
Μαυρονικόλα**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.040, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας
Μαυρονικόλα**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για σχεδιασμό και κατασκευή κοινοτικού γηπέδου.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.041, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2008, του βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Η κυβέρνηση αποφάσισε το 2007 να προχωρήσει στη μελέτη ενός φιλόδοξου Στρατηγικού Σχεδίου για τον Πολιτισμό. Είχε μάλιστα ξεκινήσει ο διάλογος μεταξύ των διαφόρων φορέων για τον εμπλουτισμό και διαμόρφωση της κυβερνητικής πρότασης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο διάλογος για την ολοκλήρωση και εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου για τον Πολιτισμό.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.042, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2008, του βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Μάρτιο του 2001 η κυβέρνηση είχε αποφασίσει τη

δημιουργία επιτροπής μελέτης για τη σύσταση Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού με στόχο την ενιαία διαχείριση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, τον εκσυγχρονισμό και την πνευματική-καλλιτεχνική πρόοδο της Κύπρου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την πρόοδο των εργασιών της επιτροπής μελέτης και το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των εργασιών της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.043, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Αίτημα της κοινότητας Τσερίου είναι η μετακίνηση της κτηνοτροφικής μονάδας η οποία βρίσκεται στη βορειοανατολική πλευρά της κοινότητας και η κατάργηση των δύο κτηνοτροφικών ζωνών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του υπουργείου στο εν λόγω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.044, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Τσερίου για μετατροπή της Βιομηχανικής Ζώνης Τσερίου από κατηγορία Β2 σε κατηγορία Β1.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.045, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Με την αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών στην κοινότητα Τσερίου πολλά τεμάχια γης έχουν ενταχθεί σε ζώνες προστασίας. Τούτο έχει δημιουργήσει την αντίδραση των κατοίκων του Τσερίου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του υπουργείου στο εν λόγω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.046, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού οφείλεται η καθυστέρηση της υλοποίησης του τοπικού σχεδίου στην κοινότητα Τσερίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.047, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού οφείλεται η καθυστέρηση της υλοποίησης του ρυθμιστικού σχεδίου του κεντρικού δρόμου της κοινότητας Τσερίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.048, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί πως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην πρόσφατή του συνεδρίαση στο Στρασβούργο (Μάιος 2008) ασχολήθηκε με δύο πολύ σοβαρά θέματα

που αφορούν τη ναυτιλία και την προστασία του περιβάλλοντος.

Καταρχάς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε την έκθεση του ευρωβουλευτή Johannes Blokland σχετικά με τη βελτίωση των πρακτικών διάλυσης των πλοίων.

Το δεύτερο θέμα αφορούσε την υιοθέτηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεσης για “μια ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση”. Στα πλαίσιά της τίθενται για πρώτη φορά και δεσμευτικά όρια για τις εκπομπές αερίων στις θαλάσσιες συγκοινωνίες, δηλαδή σε εμπορικά πλοία των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ γίνονται ειδικές αναφορές στη Μεσόγειο.

Η Κύπρος σε μια “μεγάλη ναυτική δύναμη” στον ευρωπαϊκό χώρο οφείλει να παρακολουθεί από κοντά τις εξελίξεις σε ό,τι αφορά τη ναυτιλία και να μη βρίσκεται ενώπιον τετελεσμένων γεγονότων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει πληροφορηθεί αυτές τις εξελίξεις και αν έχουν ληφθεί (και ποια είναι αυτά) μέτρα, για να μη βρεθεί ο “κυπριακός στόλος” σε δύσκολη κατάσταση και καταληφθεί εξ απροόπτου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.049, ημερομηνίας 8 Αυγούστου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι, στα πλαίσια της πιο αποτελεσματικής προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προχωρήσει στην εκπόνηση προτύπων που αναφέρονται στις απαιτήσεις για το σχεδιασμό, τη λειτουργία, τη συντήρηση, καθώς και τα μέτρα προστασίας που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων. Επίσης, εκπονούνται πρότυπα που αναφέρονται στις τεχνικές μετρήσεις για τον ακουστικό θόρυβο, την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα και τα θέματα ασφάλειας που αφορούν τις ανεμογεννήτριες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν τα πρότυπα που έχει εκπονήσει η αρμόδια τεχνική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τα φωτοβολταϊκά και αιολικά συστήματα εφαρμόζονται στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.050, ημερομηνίας 8 Αυγούστου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Όπως αναφέρεται στην απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών στην ερώτησή μου με αρ. 23.06.009.01.452, τον Ιούνιο του 2007 είχαν ετοιμαστεί τα έγγραφα προσφορών για αποκατάσταση του σκυβαλότοπου στην Αγία Μαρινούδα της επαρχίας Πάφου, αφού είχε ήδη ολοκληρωθεί η περιβαλλοντική και τεχνοοικονομική μελέτη για το έργο.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το χρονοδιάγραμμα αποκατάστασης του σκυβαλότοπου Αγίας Μαρινούδας, τότε δηλαδή θα ανακοινωθούν οι όροι του διαγωνισμού και θα προκηρυχθούν οι σχετικές προσφορές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.051, ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Τους λόγους για τους οποίους δεν παραχώρησε τίτλους ιδιοκτησίας σε εξήντα πέντε πρόσφυγες στο συνοικισμό του Καψάλου στη Λεμεσό και τότε

- προτίθεται να παραχωρήσει τους συγκεκριμένους τίτλους.
2. Κατά πόσο προτίθεται να εφαρμόσει πρόγραμμα αφαίρεσης των αμιάντων από προσφυγικά υποστατικά στον Κάψαλο και εντός ποίου χρονοδιαγράμματος.
  3. Κατά πόσο προτίθεται το κράτος να αποκαταστήσει την αδικία που προκαλείται σε βάρος κατόχων τίτλων διαμερισμάτων σε πολυκατοικίες.
  4. Τα αποτελέσματα αναλύσεων που έχουν γίνει από το κράτος με σκοπό την αντοχή των κτιρίων στον προσφυγικό οικισμό του Καψάλου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.052, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Το ύψος των αποζημιώσεων που έχει ήδη επωμιστεί ή υπολογίζει να επωμιστεί το κράτος από απαλλοτριώσεις κτιρίων εντός του δήμου Λεμεσού που αφορούν το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ).
2. Κατά πόσο έχουν γίνει ή θα γίνουν έρευνες για:
  - α. το συνολικό κόστος απαλλοτριώσεων που θα απαιτηθεί,
  - β. τις επιπτώσεις στην εμπορικότητα της Λεμεσού από την κατάργηση των καταστημάτων και τη μετατροπή τους σε γραφεία,
  - γ. τις επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό από την αυξημένη διακίνηση φοιτητών,
  - δ. τον τρόπο αντιμετώπισης της ανυπαρξίας χώρων στάθμευσης στο κέντρο της Λεμεσού και
  - ε. τον τρόπο αντιμετώπισης των αναγκών για φοιτητικές εστίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.053, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

«Σύμφωνα με το νέο Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, στον άξονα προτεραιότητας 3, που αφορά την “ποιότητα της ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας”, και ειδικότερα στο μέτρο 3.2., που αφορά τη “διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού πλούτου”, προσδιορίζονται ως δικαιούχοι/φορείς υλοποίησης από την πρόσκληση για τη συγκεκριμένη κατηγορία έργων οι επαρχιακές διοικήσεις και αποκλείονται ουσιαστικά οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί υπάρχει η πιο πάνω δυσμενής διάκριση για αξιοποίηση ιδιωτικών πρωτοβουλιών, αλλά και κονδυλίων για αναζωογόνηση του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος των κοινοτήτων της υπαίθρου, διατήρηση του πληθυσμού της και επαναδραστηριοποίηση νέων ανθρώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.054, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες είναι οι προθέσεις του υπουργείου για αξιοποίηση των εγκαταστάσεων του Συνεδριακού Κέντρου Λευκωσίας και του ξενοδοχείου “Φιλοξενία”, τα οποία παραμένουν αδρανή, σε μια περίοδο μάλιστα που οι χώροι για πολιτιστικές, συνεδριακές και άλλες εκδηλώσεις στην πρωτεύουσα της Κύπρου είναι

ανεπαρκέστατοι.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.055, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Το οδοντικό αμάλγαμα, που περιέχει υδράργυρο, χρησιμοποιείται στα σφραγίσματα εδώ και περισσότερο από έναν αιώνα. Η Υπηρεσία Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ υποστηρίζει πως κατά τη διαδικασία της τοποθέτησης και αφαίρεσης ενός σφραγίσματος απελευθερώνονται ατμοί υδραργύρου. Το ίδιο συμβαίνει και κατά το μάσημα, σύμφωνα με την αμερικανική υπηρεσία.

Ο υδράργυρος μπορεί να έχει νευροτοξικές επιπτώσεις στο νευρικό σύστημα των παιδιών και των εμβρύων. Σ' αυτό συμφωνούν και οι δύο επιστημονικές επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επισημαίνουν μάλιστα πως οι ατμοί υδραργύρου που απελευθερώνονται απορροφώνται μέσω της εισπνοής από τους πνεύμονες, όπως επίσης και ότι η εισπνοή πολύ υψηλών συγκεντρώσεων υδραργύρου μπορεί να προκαλέσει βρογχίτιδα και πνευμονία και να επηρεάσει το κεντρικό νευρικό σύστημα. Επιπλέον, η μακροπρόθεσμη έκθεση μπορεί να επηρεάσει τα νεφρά και το εσωτερικό του στόματος.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν ληφθεί υπόψη από το αρμόδιο υπουργείο αυτές οι εκθέσεις και μελέτες και αν πρόκειται να ληφθούν οποιαδήποτε προληπτικά μέτρα.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.056, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην Κύπρο κυκλοφορεί ένα πολύ δραστικό φυτοφάρμακο με την εμπορική επωνυμία "Furatan". Όπως πληροφορούμαι, είναι πιο δραστικό, και συνεπώς επικίνδυνο, από το περιβόητο "Lanate", το οποίο χρησιμοποιήθηκε για δεκαετίες στις δηλητηριάσεις ζώων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν επιτρέπεται και μέχρι πότε η κυκλοφορία του "Furatan" στην Κύπρο, αν υπάρχουν οποιοδήποτε περιορισμοί και αν ελέγχεται η χρήση του ως φονικού δηλητηρίου για κατοικίδια ζώα.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.057, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2008, της
βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποια μέτρα προτίθεται να πάρει μετά το πρόσφατο επεισόδιο βίας στο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας Λεμεσού για προστασία των εργαζομένων στις κυβερνητικές υπηρεσίες.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.058, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω διαπιστώσει ότι τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό η εμπορία κατοικίδιων ζώων, πουλιών, ιχθύων και ερπετών. Λειτουργούν ήδη στη χώρα μας πάρα πολλά καταστήματα πώλησης ζώων, πουλιών, ιχθύων και ερπετών, χωρίς να υπάρχει ένα επαρκές, ικανοποιητικό και ασφαλές νομικό πλαίσιο που να συνάδει με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και το παγκόσμιο δίκαιο για την προστασία των ειδών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν προτίθεται να καταθέσει σύντομα ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικό κυβερνητικό νομοσχέδιο.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.059, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Με το τέλος της καλοκαιρινής περιόδου η κατάσταση στους υπεραστικούς δρόμους της Κύπρου είναι προσβλητική. Πρόκειται για έναν απέραντο σκουπιδοτόπο. Καθ' όλο το μήκος των βασικών αρτηριών, αλλά και σε δρόμους σε περιοχές της υπαίθρου με πυκνή τροχαία κίνηση έχουμε εντοπίσει χιλιάδες τόνους απορριμμάτων.

Προφανώς, πρόκειται για το αποτέλεσμα της απαράδεκτης πολιτιστικής συνήθειας των εποχούμενων Κυπρίων, και ίσως κάποιων ξένων τουριστών, να απορρίπτουν αδιακρίτως τα απορρίμματα από τα διερχόμενα αυτοκίνητα ή λεωφορεία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των καταγγελιών που έγιναν τα τελευταία πέντε χρόνια με βάση τον περί Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων Νόμο του 1992 (Ν. 19(I)/1992) που αφορά την παράνομη απόρριψη απορριμμάτων κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.060, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Κατά την πρώτη φάση της επιχείρησης μεταφοράς νερού από την Ελλάδα, σημαντική ποσότητα υπερχλωριωμένου νερού διοχετεύτηκε στον υδροφορέα Γερμασόγειας. Σύμφωνα με τον καθηγητή Θεμιστοκλή Λέκκα, διευθυντή του Εργαστηρίου Ποιότητας Υδάτων και Αέρα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, τα παραπροϊόντα χλωρίωσης είναι εξαιρετικά επικίνδυνα για την υγεία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν έχουν μελετηθεί οι επιπτώσεις της διοχέτευσης του υπερχλωριωμένου νερού στον υδροφορέα Γερμασόγειας στη δημόσια υγεία και στο περιβάλλον.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.061, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου**

«Το κτίριο της Διανέλλειου Τεχνικής Σχολής παρουσιάζει σοβαρά στατικά προβλήματα και ως εκ τούτου έχει αποφασιστεί η κατεδάφισή του. Στον ίδιο χώρο προβλέπεται η ανέγερση νέου γυμνασιακού συγκροτήματος, για το οποίο ο αρχικός σχεδιασμός προέβλεπε να ζητηθούν προσφορές την άνοιξη του 2008.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιο το χρονοδιάγραμμα κατεδάφισης της Διανέλλειου Τεχνικής Σχολής;
2. Πότε πρόκειται να ζητηθούν προσφορές για την ανέγερση του νέου Διανέλλειου Γυμνασίου, πότε προβλέπεται να ολοκληρωθεί η κατασκευή του και γιατί σημειώνεται χρονική καθυστέρηση;»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.062, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τους λόγους που καθυστερεί η μετακίνηση της κτηνοτροφικής περιοχής Πολεμιδιών και το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η εν λόγω μετακίνηση σήμερα.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.063, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Πρόσφατα, λόγω της λειψυδρίας, παρουσιάστηκε το φαινόμενο μεγάλα φράγματα της Κύπρου, τα οποία έχουν εξελιχθεί σε βιότοπους εξαιρετικής οικολογικής σημασίας, να ξεραίνονται εντελώς. Βασικό στοιχείο της οικολογικής αλυσίδας του υγροβιότοπου των φραγμάτων είναι η ιχθυοπανίδα, η οποία δυστυχώς οδηγείται σε πλήρη αφανισμό με την ξήρανση των φραγμάτων. Δυστυχώς, φάνηκε ότι δεν υπήρχε κανένα σχέδιο για αντιμετώπιση της περίπτωσης πλήρους ξήρανσης των φραγμάτων και σωτηρία της σημαντικής ιχθυοπανίδας.

Τέτοια σχέδια μπορούσε να περιλαμβάνουν έγκαιρη περισυλλογή με δίχτυ των περισσότερων ψαριών, πριν το φράγμα μετατραπεί σε επικίνδυνο βάλτο. Ακόμα και ειδικές τεχνικές δεξαμενές μέσα στο φράγμα θα μπορούσε να κατασκευαστούν, για να καταφύγουν σε αυτές τα ψάρια σε περιόδους ξηρασίας. Αντίθετα, οι αρμόδιοι άφησαν τα ψάρια να πεθάνουν και ύστερα τα έθαψαν μέσα στον πυθμένα του φράγματος, παραβιάζοντας την ευρωπαϊκή Οδηγία για τη διαχείριση των ζωικών αποβλήτων.

Παρακαλώ πολύ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει πρόνοια για εκπόνηση σχεδίου αντιμετώπισης του κινδύνου εξαφάνισης της ιχθυοπανίδας από τα φράγματα κατά τη διάρκεια εξαιρετικής λειψυδρίας σαν αυτή που αντιμετωπίζει η χώρα μας την τελευταία χρονιά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.064, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Σύμφωνα με το Νόμο 142(Ι)/2006 που ρυθμίζει την ενεργειακή απόδοση κτιρίων, ο οποίος ψηφίστηκε το 2006 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και στηρίζεται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/91/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προνοείται η έκδοση σειράς διαταγμάτων, προκειμένου να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή. Όπως έχω πληροφορηθεί, είκοσι τρεις μήνες από την ψήφιση του νόμου, από δεκατρία διατάγματα που προνοεί ο νόμος έχουν εκδοθεί μόνο δύο. Επιπλέον, ο νόμος προνοεί [άρθρο 6(4)] την έκδοση κανονισμού που θα καθορίζει τα προσόντα ειδικευμένων εμπειρογνομόνων οι οποίοι στη συνέχεια θα εκδίδουν ανεξάρτητα τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης κτιρίων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί καθυστερεί η έκδοση του εν λόγω κανονισμού και των διαταγμάτων και τότε αναμένεται ότι θα εφαρμοστεί πλήρως η νομοθεσία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.065, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Παρ' όλο που πέρασε ένας και πλέον χρόνος, τα αίτια της μεγάλης καταστροφής στο Σαϊττά ακόμη δεν έχουν εξακριβωθεί. Εκ διαμέτρου αντίθετες είναι οι απόψεις του Τμήματος Δασών και της ΑΗΚ αναφορικά με τα αίτια της πυρκαγιάς. Το Τμήμα Δασών επιρρίπτει ευθύνες στην ΑΗΚ θεωρώντας ότι η πυρκαγιά προκλήθηκε από τα καλώδια της.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα εφαρμοστεί η νομοθεσία για την περιβαλλοντική ευθύνη στην περίπτωση της πυρκαγιάς Σαϊττά κι αν επιτέλους θα πληρώσουν οι ένοχοι αυτής της τέρραστιας περιβαλλοντικής καταστροφής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.066, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων του 2008 προέκυψε ένα σοβαρό θέμα αναφορικά με τη διάρθρωση και σύσταση της κυπριακής αποστολής στο Πεκίνο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των

Αντιπροσώπων για το συνολικό κόστος της αποστολής στο Πεκίνο για την Κυπριακή Δημοκρατία, πόσοι και ποιοι μετέβησαν στο Πεκίνο, με ποια κριτήρια και για ποιο σκοπό, καθώς και ποια ήταν η συνεισφορά τους στην προετοιμασία και εξυπηρέτηση των αθλητών μας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.067, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω παρατηρήσει ότι σε πολλές φρουταρίες και άλλα καταστήματα πώλησης φρούτων σε πολυσύχναστους δρόμους τα φρούτα και τα λαχανικά εκτίθενται σε χώρους με πολλά καυσαέρια, όπως φώτα τροχαίας ή πεζοδρόμια λεωφόρων. Η κοντινή απόσταση των φρούτων από τους δρόμους όπου υπάρχει πολύ καυσαέριο δημιουργεί υποψίες ότι πιθανόν να επηρεάζονται τα προϊόντα και τα τρόφιμα από τη ρύπανση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν έχουν γίνει χημικές αναλύσεις από το κρατικό χημείο για τον πιθανό επηρεασμό των φρούτων από τα καυσαέρια και τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία του καταναλωτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.068, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα λαμβάνει για την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση των πολιτών για την ύπαρξη Δευτεροβάθμιου Ιατρικού Συμβουλίου στο οποίο έχουν δικαίωμα να αποταθούν οι αιτητές σε περίπτωση που απορριφθεί το αίτημά τους από το Πρωτοβάθμιο Ιατρικό Συμβούλιο. Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως αναφέρει τις ασφαλιστικές δικλίδες που υπάρχουν σήμερα ως προς την ενημέρωση των πολιτών για το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.069, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προγραμματίζει και τότε να επεκτείνει το θεσμό της δωρεάν μεταφοράς μαθητών με λεωφορείο και για τους μαθητές της δημοτικής εκπαίδευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.070, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Η εμπορία προσώπων είναι ένα σοβαρό διεθνές οργανωμένο έγκλημα, το οποίο παρουσιάζεται και στην Κύπρο. Με βάση τον περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμο, η αστυνομία έχει καθήκον την πρόληψη, αλλά και τη διερεύνηση όλων των αδικημάτων που προκύπτουν από το νόμο και την προώθησή τους για εκδίκαση από τα δικαστήρια.

Συγκεκριμένα, το Γραφείο Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων έχει αρμοδιότητα να διατηρεί αρχείο με πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία, να συλλέγει και να επεξεργάζεται σχετικές πληροφορίες, να συντονίζει τις ενέργειες όλων των επαρχιακών διευθύνσεων και άλλων τμημάτων/υπηρεσιών, να διεξάγει και να λαμβάνει μέρος σε επιχειρήσεις, να συνεργάζεται και να συμβουλεύει τους ανακριτές των υποθέσεων, να ενεργεί ως συντονιστής μεταξύ Νομικής Υπηρεσίας και ανακριτών, να επικοινωνεί με θύματα, όπου ενδείκνυται, και να διεξάγει συνεντεύξεις, να παρακολουθεί την πορεία διερεύνησης των υποθέσεων μέχρι και την εκδίκασή τους, να μεριμνά για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, να λαμβάνει μέρος σε

επιτροπές όπου συζητούνται τα θέματα και να συνεργάζεται με ξένες υπηρεσίες όπως τη EUROPOL, την INTERPOL κ.ά. Επίσης, από ό,τι έχω ενημερωθεί, πολλές φορές χειρίζεται τα θύματα, μέχρι να αναλάβει το Γραφείο Ευημερίας.

Το 2007 το γραφείο χειρίστηκε εκατόν είκοσι οκτώ υποθέσεις και αναγνωρίστηκαν πενήντα τέσσερα θύματα. Το Γραφείο Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων της αστυνομίας στελεχώνεται από τρεις μόνο λειτουργούς (μία υπαστυνόμο και δύο αστυνομικούς), που δουλεύουν ώρες γραφείου με βάση το κυβερνητικό ωράριο. Το γραφείο δεν καλύπτεται επί εικοσιτετραώρου βάσεως με σύστημα βάρδιας, όπως θα έπρεπε, δεδομένης και της φύσης των αδικημάτων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ως προς τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί, για να δώσει περισσότερη βαρύτητα στην καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων, ειδικά όσον αφορά τη στελέχωση και το ωράριο λειτουργίας του Γραφείου Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων της αστυνομίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.071, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω παρατηρήσει ότι πρόσφατα εμφανίστηκαν διάφορες επιχειρήσεις με τον τίτλο “online casino” και, εξ όσων αντιλαμβάνομαι, όσοι θέλουν, μπορούν να παίξουν σε καζίνο μέσω του διαδικτύου. Πρόκειται δηλαδή για μικρογραφία καζίνων, εφόσον η κυπριακή νομοθεσία απαγορεύει τη λειτουργία καζίνων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί επιτρέπεται η λειτουργία αυτών των επιχειρήσεων και γιατί δεν επεμβαίνουν οι αρχές, για να σταματήσουν μια εξόφθαλμη παρανομία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.072, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε πολιτείες των ΗΠΑ, την ευθύνη για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την ευημερία των ζώων αναλαμβάνει ειδικό αστυνομικό σώμα (animal police). Στην Κύπρο, δυστυχώς, η εφαρμογή της νομοθεσίας για την ευημερία των ζώων έχει ανατεθεί σε κυβερνητική υπηρεσία, τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, η οποία είναι επιφορτισμένη με πολλά άλλα πολύ σοβαρότερα καθήκοντα που αφορούν την κτηνοτροφία των παραγωγικών ζώων και την ασφάλεια των ζωικών τροφίμων και ζωοτροφών. Τα πρόσφατα γεγονότα (αφθώδης πυρετός, νόσος των πτηνών, αφλατοξίνες, τρομώδης νόσος κ.λπ.) καταδεικνύουν τη σοβαρότητα και την πολυπλοκότητα των θεμάτων με τα οποία είναι επιφορτισμένες οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Επίσης, ένα μέρος του περί Σκύλων Νόμου, που αφορά τις ευθύνες των ιδιοκτητών σκύλων, ελέγχεται από τους δήμους και τις κοινότητες, όμως έχει αποδειχθεί ότι αυτοί δε διαθέτουν ούτε τα μέσα ούτε τη διάθεση να εφαρμόσουν τη νομοθεσία.

Η κατάσταση έχει φθάσει στο απροχώρητο και η Κύπρος κινδυνεύει να χαρακτηριστεί ως η κόλαση των ζώων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει η σκέψη να προωθηθεί η δημιουργία και στην Κύπρο ειδικής αστυνομικής μονάδας επιφορτισμένης με την εφαρμογή των νομοθεσιών που αφορούν τα κατοικίδια ζώα και την ευημερία των ζώων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.073, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Πρόσφατα επισκέφθηκα την περιοχή της παράνομης, εξ όσων πληροφορήθηκα, μονάδας παρασκευής έτοιμου μπετόν επί του παλιού δρόμου Κοφίνου-Λάρνακας, παρά το χωριό Αγκλεισίδες. Η οχληρία, η ρύπανση και τα προβλήματα ασφάλειας είναι εμφανή. Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα τερματιστεί αυτή η επικίνδυνη κατάσταση και πότε θα απομακρυνθεί το παράνομο συνεργείο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.074, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το αποχετευτικό σύστημα της κοινότητας Αγκλεισίδων βρίσκεται σχεδόν σε πλήρη αχρηστία και προκαλεί ρύπανση, ίσως και μόλυνση, και μεγάλη οχληρία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα προχωρήσει η επισκευή του αποχετευτικού συστήματος λυμάτων του χωριού Αγκλεισίδες, η ανακατασκευή και η αναβάθμισή του και εάν προβλέπεται η επέκτασή του, για να καλύπτει το σύνολο του χωριού, καθώς και η συμπλεγματοποίησή του με γειτονικές κοινότητες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.075, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Στην απάντηση του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυεΐκη, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2008, στην ερώτηση 23.06.009.02.331 του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου, σχετικά με το πρόγραμμα κατασκευής αφαλατικών εργοστασίων, καταγράφεται ένα σχέδιο κατασκευής μονάδων αφαλάτωσης με βάση πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με τον περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμο του 2005 [Νόμος αρ. 102(I) του 2005], που αφορά στην εκπόνηση μελετών για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις σχεδίων ή προγραμμάτων που περιλαμβάνουν έργα για τα οποία απαιτείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, το σχέδιο αυτό έπρεπε να τύχει περιβαλλοντικής μελέτης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν έχει εκπονηθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με τη νομοθεσία, ούτως ώστε να προχωρήσει ολοκληρωμένα και με τις ελάχιστες περιβαλλοντικές επιπτώσεις το πρόγραμμα των μονάδων αφαλάτωσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.076, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι μελετάται σοβαρά η μεταφορά της τελετής ορκωμοσίας των νεοσυλλέκτων από τα ΚΕΝ σε χώρους γηπέδων. Νομίζω ότι η θετική εμπειρία από την περίπτωση της Λεμεσού πρέπει να παραδειγματίσει τους αρμοδίους. Φαίνεται ότι η ορκωμοσία των νεοσυλλέκτων σε ποδοσφαιρικά γήπεδα, π.χ. Παφιακό, ΓΣΖ, θα απαμβλύνει πολλά κυκλοφοριακά προβλήματα και θα περιορίσει σε μεγάλο βαθμό την τλαιπωρία των οικείων των νεοσυλλέκτων, αλλά και των στρατιωτικών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν προβληματίζεται για τη χαοτική κατάσταση που δημιουργείται στο ΚΕΝ Λάρνακας και στο ΚΕΝ Αναρίτας κατά την ημέρα της ορκωμοσίας των νεοσυλλέκτων της Β΄ ΕΣΣΟ και εάν υπάρχουν σχέδια για μεταφορά της τελετής σε μεγάλα αθλητικά κέντρα ή ποδοσφαιρικά γήπεδα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.077, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2008, του

Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να προχωρήσει σε επιδιόρθωση του αγροτικού δρόμου στην περιοχή "Ζαπάλο" ο οποίος ξεκινά από τον αρχαιολογικό χώρο του ναού του Απόλλωνα και καταλήγει στο αλιευτικό καταφύγιο των ψαράδων Επισκοπής και, εάν ναι, τότε υπολογίζεται να υλοποιηθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.078, ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Χλώρακα της επαρχίας Πάφου, μου τέθηκε το αίτημα για επίσπευση της ετοιμασίας του Ρυθμιστικού Σχεδίου για τη Λεωφόρο Μακαρίου (δρόμος Πάφου-Χλώρακα-Κισσόνεργας).

Ο συγκεκριμένος δρόμος είναι πρωταρχικής σημασίας, γιατί συνδέει τις κοινότητες της δυτικής περιοχής Πάφου με την πόλη της Πάφου, και ως εκ τούτου η κίνηση είναι ιδιαίτερα αυξημένη.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το έργο και ποια τα χρονοδιαγράμματα που τίθενται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.079, ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

«Στη διάρκεια των επαφών μας με πολίτες, μας γνωστοποιήθηκε το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν με τον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης και με τον Κλάδο Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Το πρόβλημα έγκειται στο ότι αρκετοί από τους αιτητές λαμβάνουν απαντητική επιστολή ότι είναι δικαιούχοι, πράγμα που τους δημιουργεί προσδοκίες ότι πολύ σύντομα θα αποκτήσουν οικοπέδο ή στέγη. Δυστυχώς όμως, τα πράγματα δεν είναι έτσι. Σε αρκετές περιπτώσεις πληροφορούμαστε ότι περνούν πέντε και πλέον χρόνια χωρίς να υλοποιηθεί το αίτημά τους. Το γεγονός αυτό, όπως είναι φυσικό, όχι μόνο κρατά σε συνεχή αναμονή και ανυπομονησία τους επηρεαζόμενους, αλλά και ανατρέπει τον προγραμματισμό είτε στη ζωή τους είτε στον προϋπολογισμό τους.

Υπό το πρίσμα των δεδομένων αυτών, παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα αυτό στους αντίστοιχους οργανισμούς σε ό,τι αφορά την προσφορά και τη ζήτηση οικοπέδων ή στέγης αριθμητικά;
2. Ποιος είναι ο προγραμματισμός τους για την επόμενη δεκαετία;
3. Πόσες αιτήσεις υπάρχουν κατά χρονολογία και επαρχία, καθώς και πότε και πόσες αιτήσεις ετησίως αναμένεται να ικανοποιηθούν;
4. Τι προτίθεται να κάνουν, για να ενημερώνουν τους δικαιούχους για τα ανωτέρω, ώστε αυτοί να γνωρίζουν πότε και αν τελικά θα ικανοποιηθεί το αίτημά τους και να μην υπόκεινται σε αυτή την απάνθρωπη διαδικασία της άγονης αναμονής;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Αυγούστου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.346, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ρύπανση της ατμόσφαιρας από τις βιομηχανικές και λατομευτικές

δραστηριότητες στη περιοχή Κόρνου και οι πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων

Αναφορικά με την επιστολή σας με ημερομηνία 28 Σεπτεμβρίου 2007 και αρ. Φακ. ΜΠ/ΓΠ/806/07, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, επιθυμώ να σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Η προκαταρκτική εξέταση του καταλόγου των περιστατικών καρκίνου στην κοινότητα του Κόρνου, όπως καθορίζεται στο πρώτο στάδιο του πρωτοκόλλου Παστίδη, καταδεικνύει ότι τα περιστατικά που έχουν καταγραφεί κατά την περίοδο 1998-2004, είναι περιστατικά συνήθων ειδών καρκίνου που δεν σχετίζονται με συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς παράγοντες κινδύνου.

Παρά το ότι, βάσει των πιο πάνω διαπιστώσεων, δεν συνιστάται η διεξαγωγή του δεύτερου σταδίου διερεύνησης, δηλαδή η στατιστική σύγκριση, η Μονάδα Παρακολούθησης Υγείας του Υπουργείου έχει ήδη κάνει τους υπολογισμούς που προνοούνται στο δεύτερο αυτό στάδιο του πρωτοκόλλου.

Οι υπολογισμοί έγιναν στη βάση των στοιχείων που υπάρχουν στο Αρχείο Καρκίνου, στην Απογραφή Πληθυσμού του 2001 και σε ορισμένα συμπληρωματικά στοιχεία που είχε συλλέξει το Κοινοτικό Συμβούλιο Κόρνου. Τα στοιχεία που παρείχε το Κοινοτικό Συμβούλιο, επιβεβαίωσαν, ουσιαστικά, την ορθότητα των στοιχείων του Αρχείου. Εξαιρέση ήταν μια περίπτωση για την οποία δεν ήταν δυνατό να εντοπιστούν τεκμήρια για την εγκυρότητα της συγκεκριμένης πληροφόρησης. Οι υπολογισμοί, που έγιναν βάσει του πρωτοκόλλου, διαπιστώνουν ότι δεν υπάρχει αύξηση των περιστατικών καρκίνου ως συνόλου στην κοινότητα.

Αναφορικά με συγκεκριμένα είδη καρκίνου, σε συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες, οι αριθμοί περιστατικών που υπάρχουν δεν είναι αρκετοί για να εξαχθεί οποιοδήποτε ενοχοποιητικό συμπέρασμα. Για να ληφθούν ικανοποιητικοί αριθμοί περιστατικών για το κάθε είδος καρκίνου και για κάθε ηλικιακή ομάδα, θα πρέπει να παρακολουθείται το Αρχείο Καρκίνου για αρκετές δεκαετίες.

Η Επιτροπή Διερεύνησης Αιτημάτων για Διεξαγωγή Επιδημιολογικών Ερευνών, με τη συμπλήρωση των δύο πρώτων σταδίων του Πρωτοκόλλου Παστίδη, συμπεραίνει ότι δεν υπάρχει ένδειξη για διεξαγωγή ενδεδειγμένης επιδημιολογικής έρευνας για τον καρκίνο. Μπορεί να γίνει ενημέρωση των κατοίκων και προσπάθεια καθησυχασμού τους στη βάση της διερεύνησης που έχει γίνει.

Μπορεί επίσης να τονιστεί ότι το αρχείο καρκίνου θα συνεχίσει να επιτηρεί συνεχώς, για τα επόμενα χρόνια, την επίπτωση καρκίνου στην κοινότητα. Σε περίπτωση που παρουσιαστούν αυξημένα περιστατικά για συγκεκριμένα είδη καρκίνου, το Υπουργείο Υγείας θα λάβει αμέσως τις δέουσες αποφάσεις.

Αναφορικά με τις ανησυχίες των κατοίκων για διάφορους περιβαλλοντικούς παράγοντες κινδύνου ή οχληρίας που παρατηρούνται στην περιοχή, η Επιτροπή θεωρεί ότι το θέμα αυτό εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τα τμήματα αυτά είναι αρμόδια για τον έλεγχο, τις ενδεικνυόμενες μετρήσεις ή εξετάσεις και για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών παραγόντων που υφίστανται στην περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.544, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.544 και ημερομηνία 29.6.2007 του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με την εγγραφή αγροτικών δρόμων στις κοινότητες Λυσού, Περιστερώνας, Τραχυπέδουλας και Κελοκεδάρων.

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.01.544 και ημερ. 4.7.2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η διαδικασία εγγραφής των αγροτικών δρόμων είναι, όπως ασφαλώς θα γνωρίζετε, μια χρονοβόρα διαδικασία και ενώπιον των επαρχιακών κτηματολογικών γραφείων εκκρεμούν σωρεία αιτήσεων από κοινότητες για εγγραφή αγροτικών δρόμων.
- (β) Στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, για άμεση προώθηση των αιτημάτων κοινοτήτων για την εγγραφή αγροτικών δρόμων, έχουν οριστεί, σε κάθε Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο, ομάδα Εγγραφής Αγροτικών Δρόμων και Υπεύθυνος Συντονιστής, για παρακολούθηση της πορείας των εργασιών.
- (γ) Στόχος αυτών των διευθετήσεων είναι η ταχύτερη εγγραφή των αγροτικών δρόμων κατά προτεραιότητα και σε ακτίνα περίπου ενός χιλιομέτρου από τους πυρήνες των κοινοτήτων, γι' αυτό έχει ζητηθεί η αρωγή των κοινοτήτων, με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων τους και τη καταβολή εντονότερης προσπάθειας για εξασφάλιση των συγκαταθέσεων των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών, ώστε η όλη διαδικασία να ολοκληρώνεται ταχύτερα.
- (δ) Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια θα κινηθούμε και για τις εκκρεμούσες αιτήσεις για εγγραφή αγροτικών δρόμων των υπ' αναφορά κοινοτήτων, αναμένοντας ότι θα έχουμε από τα Κοινοτικά τους Συμβούλια την βοήθεια που αναφέρω πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.012, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Ερώτηση (αρ. 23.06.009.02.012), αναφορικά με το Ανοικτό Πρωτάθλημα Τένις Τροόδους

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, της Βουλευτού Στ. Κυριακίδου με ημερομηνία 13 Μαΐου 2008, που αφορά στο πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια επιστολής μας προς εσάς με ημερομηνία 17 Ιανουαρίου 2008, παραθέτω τα ακόλουθα για ενημέρωσή σας:

Το σχέδιο επιχορήγησης διεθνών αθλητικών εκδηλώσεων λειτουργεί στον ΚΟΤ από το 2005, στα πλαίσια της πολιτικής και του Σχεδίου Δράσης για την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού. Κύριος στόχος του σχεδίου είναι η προσέλκυση στην Κύπρο, σημαντικών διεθνών αθλητικών εκδηλώσεων, οι οποίες θα εμπλουτίσουν και θα αναβαθμίσουν το τουριστικό προϊόν και την εικόνα της Κύπρου ως αθλητικού τουριστικού προορισμού, ενώ παράλληλα θα συμβάλλουν ουσιαστικά στην προβολή της χώρας μας στο διεθνή χώρο.

Στο παρελθόν και προτού τεθεί σε λειτουργία το σχέδιο επιχορήγησης διεθνών αθλητικών εκδηλώσεων, ο ΚΟΤ στα πλαίσια πολιτικής του Οργανισμού για ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού, επιχορηγούσε διάφορες εκδηλώσεις που διοργανώνονταν από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, για προσέλκυση επισκεπτών στην περιοχή. Το Ανοικτό Πρωτάθλημα Τροόδους, υπήρξε μία τέτοια αρκετά αξιόλογη διοργάνωση με συμμετοχές και από το διεθνή χώρο, σε μία περίοδο όπου τέτοιες αθλητικές

διοργανώσεις ήταν πολύ λιγότερες από ότι σήμερα.

Τα τελευταία όμως χρόνια, σε συνέχεια αξιολόγησης της διοργάνωσης από τον Οργανισμό και σύμφωνα με στοιχεία που υποβλήθηκαν από την Ομοσπονδία Αντισφαίρισης Κύπρου, διαπιστώθηκε ότι η συγκεκριμένη εκδήλωση δεν έχει πλέον διεθνή χαρακτήρα και ως εκ τούτου δεν πληροί τα κριτήρια επιχορήγησης του Σχεδίου, με βάση τα οποία αξιολογούνται και εγκρίνονται οι επιχορηγήσεις για τέτοιες εκδηλώσεις.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδίας, κατά την περίοδο 2001-2006 οι συμμετοχές στο υπό αναφορά πρωτάθλημα ήταν ως ακολούθως:

- (α) 2001 (4-18/8/2001): 69 αθλητές (66 Κύπριοι και 3 ξένοι)
- (β) 2002 (3-17/8/2002): 100 αθλητές (90 Κύπριοι και 10 ξένοι)
- (γ) 2003 (2-16/8/2003): 81 αθλητές (76 Κύπριοι και 5 ξένοι)
- (δ) 2004 (17-31/7/2004): 90 αθλητές (82 Κύπριοι και 8 ξένοι)
- (ε) 2005 (30/7-13/8/2005): 90 αθλητές (80 Κύπριοι και 10 ξένοι)
- (στ) 2006 (29/7-12/8/2006): 146 αθλητές (142 Κύπριοι και 4 ξένοι εκ των οποίων οι 2 είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου)

Τονίζεται, ότι βασικά κριτήρια επιχορήγησης μίας τέτοιας διοργάνωσης είναι η ουσιαστική συμμετοχή ομάδων και αθλητών από ξένες χώρες και η έκταση της προβολής της σε διεθνή ΜΜΕ.

Επισημαίνεται, ότι ο Οργανισμός, μπορεί να αξιολογήσει με προοπτική επιχορήγησης, οποιαδήποτε άλλη πρόταση της Ομοσπονδίας για διοργάνωση διεθνούς εκδήλωσης η οποία να συνάδει με τους στόχους και τις προϋποθέσεις του Σχεδίου επιχορήγησης.

Τα κονδύλια του Οργανισμού, τα οποία προέρχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό είναι αρκετά περιορισμένα και για το 2008 έχουν δεσμευτεί πλήρως για ανάγκες και ενέργειες που πηγάζουν μέσα από τη Στρατηγική Τουριστικής Ανάπτυξης. Το θέμα αποκατάστασης των γηπέδων τένις στο Τρόδος, δεδομένου του σημαντικού κόστους που συνεπάγεται, θα πρέπει να εξετασθεί μελλοντικά αφού αξιολογηθεί περαιτέρω η σημασία της επένδυσης αυτής και η ανταποδοτικότητά της για τον τουρισμό, συγκριτικά με άλλες δράσεις ή ανάγκες.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περισσότερα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.028, ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.028 ημερ. 31.7.2007 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη για πληροφόρηση σε σχέση με τις τετράτροχες μοτοσυκλέτες

Αναφέρομαι στην ερώτηση σας με αρ. 23.06.009.02.028, ημερομηνίας 28.8.2007 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Τα τετράκυκλα που είναι δυνατόν να εγγραφούν στην Κυπριακή Δημοκρατία είναι οχήματα που καθορίζονται από τον Κανονισμό 13 των περί Έγκρισης

Τύπου Οχημάτων, των Κατασκευαστικών Στοιχείων, Συστημάτων και Χωριστών Τεχνικών Μονάδων Κανονισμών του 2005, οι οποίοι εναρμόνισαν το Κυπριακό Δίκαιο με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/24/ΕΚ.

Τα οχήματα αυτά, εφόσον είναι καινούργια, πρέπει να συνοδεύονται από "Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ΕΚ", το οποίο εκδίδεται από τον κατασκευαστή τους, νοουμένου ότι αυτός διαθέτει έγκριση τύπου ολοκληρωμένου οχήματος η οποία εκδίδεται από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το εν λόγω πιστοποιητικό συμμόρφωσης αποτελεί αναγκαίο και επαρκές έγγραφο για την εγγραφή των εν λόγω οχημάτων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εγγραφή τέτοιων οχημάτων, εφόσον συνοδεύονται με ισχύον πιστοποιητικό συμμόρφωσης, αποτελεί δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο.

2. Από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ των προαναφερόμενων Κανονισμών έχουν εγγραφεί στο Μητρώο του Εφόρου πέραν των 1 800 τέτοιων οχημάτων.
3. Η χρήση και κυκλοφορία των οχημάτων αυτών ρυθμίζονται, όπως και για όλα τα μηχανοκίνητα οχήματα που κυκλοφορούν σε δημόσιους δρόμους, από τους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμο και Κανονισμούς. Το θέμα της ασφαλούς διακίνησης συζητείται και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά επί του παρόντος δεν έχουν αποφασιστεί ή τεθεί σε εφαρμογή οποιοδήποτε περιορισμοί ή πρόνοιες στη νομοθεσία για τον συγκεκριμένο τύπο οχημάτων.

Ως μέτρο βελτίωσης της οδικής ασφάλειας, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει προβεί στην τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών, που δημοσιεύτηκαν στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας με αρ. 4278 και ημερ. 19.5.2008 (Κ.Δ.Π. 189/2008) και προβλέπουν μεταξύ άλλων την υποχρεωτική χρήση προστατευτικού κράνους, ειδικά κατά την οδήγηση των εν λόγω οχημάτων.

4. Η χρήση των πιο πάνω οχημάτων χωρίς αριθμό κυκλοφορίας ή κατά οποιαδήποτε άλλη παράβαση του πιο πάνω Νόμου και των Κανονισμών, απαγορεύεται, και η επιβολή της νομοθεσίας εναπόκειται στην αποτελεσματική αστυνόμευση.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.045, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γεώργιου Γεωργίου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.045 και ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2007 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γεώργιου Γεωργίου σχετικά με τη βελτίωση τμήματος δρόμου εντός της Αυδήμου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.02.045 και ημερ. 29.05.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοίμασε μελέτη για βελτίωση τμήματος του δρόμου εντός της πυκνοκατοικημένης περιοχής του χωριού Αυδήμου μήκους 700 μ. Στη μελέτη προνοείται και κατασκευή αποχετευτικού συστήματος ομβρίων υδάτων και πεζοδρομίων.
3. Στις αρχές του 2005 τα σχέδια στάληκαν στις Υπηρεσίες για ετοιμασία των δικών τους μελετών και στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για ετοιμασία των σχεδίων απαλλοτρίωσης.

4. Αναμένεται η συμπλήρωση της διαδικασίας των απαλλοτριώσεων για να γίνει δυνατή η προκήρυξη προσφορών για το έργο το οποίο προνοείται στον προϋπολογισμό του 2008 κάτω από τη γενική πρόνοια του δρόμου Πάχνας-Αυδήμου μέχρι τον κύριο δρόμο Λεμεσού-Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.057, ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.057 και ημερ. 12.9.2007, του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τη βελτίωση του δρόμου προς τη διάτρηση της Κοινότητας Λετύμπου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό Ερ. 23.06.009.02.057 και ημερ. 27.9.2007 σχετικά, με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το αίτημα του Κοινοτικού συμβουλίου Λετύμπου, αφορούσε την παροχή πρόσθετης οικονομικής βοήθειας, για επίστρωση με μπετόν του αγροτικού δρόμου μήκους 0,5 χλμ που οδηγεί στην τοποθεσία “Μιάμαλος”, όπου βρίσκεται η γεώτρηση της Κοινότητας.
- (β) Το 2007 διατέθηκε ποσό ύψους £16.000 για βελτίωση των αγροτικών δρόμων της Κοινότητας, ενώ στον φετινό προϋπολογισμό υπάρχει πρόνοια ύψους €34.172, εκ των οποίων €17.000 θα διατεθούν για τη βελτίωση του εν λόγω δρόμου.
- (γ) Πέραν των πιο πάνω πιστώσεων, σε περιφερειακή σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 13.10.2007 και τέθηκε το συγκεκριμένο αίτημα, δόθηκε υπόσχεση και ήδη παραχωρήθηκε πρόσθετη οικονομική βοήθεια ύψους £10.000 εντός του 2007 και £5.000 εντός του 2008, οι οποίες θα διατεθούν, μαζί με τις €17.000 που αναφέρονται ανωτέρω, για επίστρωση με μπετόν μέρους του εν λόγω δρόμου. Σημειώνεται ότι για επίστρωση όλου του δρόμου η εκτιμώμενη δαπάνη είναι της τάξης των €82.000.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.072, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.072, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, ο οποίος ζητά ενημέρωση για το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η εκπόνηση της μελέτης για ανάπτυξη των κεντρικών πλατειών στην Κοινότητα Στρουμπιού

Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το αίτημα της κοινότητας Στρουμπιού για την ετοιμασία μελέτης για την ανάπτυξη της κεντρικής πλατείας της κοινότητας συζητήθηκε, μεταξύ άλλων θεμάτων που αφορούν την κοινότητα Στρουμπιού, κατά τη συνάντησή μου με τον Πρόεδρο και Μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Στρουμπιού στις 16.05.2008.
- (β) Το έργο προτάθηκε ως πολεοδομικό για συμπερίληψη στον Προϋπολογισμό 2008 αλλά η σχετική πρόταση απορρίφθηκε. Ως εκ τούτου, επειδή για την προώθηση της κατασκευής του έργου απαιτείται η ετοιμασία μελέτης και κατασκευαστικών σχεδίων, συμφωνήθηκε όπως το Κοινοτικό Συμβούλιο αναθέσει την ετοιμασία τους, με τη διαδικασία των προσφορών, σε ιδιώτη μελετητή. Με τη συνεργασία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, της

Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου και του Κοινοτικού Συμβουλίου Στρομπιού ετοιμάσθηκαν οι όροι για τη ζήτηση των προσφορών, ενώ, για την κάλυψη της δαπάνης ετοιμασίας της μελέτης και των κατασκευαστικών σχεδίων, ο Έπαρχος Πάφου έδωσε έγκριση στο Κοινοτικό Συμβούλιο, για τη σύναψη δανείου ύψους €136.688,12 (£80.000). Η εν λόγω δαπάνη θα συμπεριληφθεί στη συνολική δαπάνη κατασκευής του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.083, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.083, ημερομηνίας 26.9.2007

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από το Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 11.10.2007, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Η Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Διαχείριση των Τ/Κ Περιουσιών, στη συνεδρία της ημερομηνίας 9.5.2008, αποφάσισε να εγκρίνει το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μουτταγιάκας, για παραχώρηση (με μίσθωση στο Κ.Σ. Μουτταγιάκας με ονομαστικό ενοίκιο) των Τ/Κ ιδιοκτησίας τεμαχίων με αρ. 118B, 86B, 509A, 585A, 139A, του Φ/Σχεδίου 54/36 χωρ., στη Μουτταγιάκα, για την ανέγερση νέας ορθόδοξης εκκλησίας (του Αγίου Ελευθερίου).
- (β) Σημειώνεται ότι η παλιά εκκλησία του Αγίου Ελευθερίου, λυόμενου τύπου, η οποία υφίσταται εντός του Τ/Κ ανοικτού χώρου με αρ. τεμαχίων 585A και 139A, συνολικού εμβαδού 1989 τ.μ., δεν χρησιμοποιείται σήμερα.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.091, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.091, ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα αναφορικά με το αίτημα της αύξησης της οικονομικής βοήθειας στην Κοινότητα Ίνειας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.091 και ημερ. 08.10.2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα αναπτυξιακά έργα της Κοινότητας Ίνειας χρηματοδοτούνται από τα κονδύλια του Υπουργείου Εσωτερικών για το Ενοποιητικό Σχέδιο Ανάπτυξης Ακάμα. Πιο συγκεκριμένα, για το φετινό χρόνο τα ποσά που έχουν εγκριθεί για την Κοινότητα έχουν ως εξής:

- Βελτίωση δρόμων εντός της Κοινότητας	€34.000
- Βελτίωση και κατασκευή αγροτικών δρόμων	€56.000
- Αντιπλημμυρικά και αποχετευτικά έργα ομβρίων	€14.000
- Εξωραϊστικά σχέδια (αμοιβή μελετητών για εξωραϊσμό της πλατείας)	€61.600
- Υπηρεσία χειροτεχνίας (μουσεία Ίνειας, Δρούσειας, Κάτω Ακουρδάλειας και Κάθηκα)	€26.000

- Διαμόρφωση/Εξωραϊσμός κεντρικών πλατειών στην Ίνεια, €413.000
Κάθηκα και Πάνω Αρόδες

Επίσης στις προτάσεις για το 2009 έχουν συμπεριληφθεί οι πιο κάτω εισηγήσεις:

- Βελτίωση δρόμων εντός της Κοινότητας €45.000
- Βελτίωση και κατασκευή αγροτικών δρόμων €50.000
- Διαμόρφωση/Εξωραϊσμός κεντρικών πλατειών στην Ίνεια, €400.000
Κάθηκα και Πάνω Αρόδες
- Δημόσια Κτίρια (επιδιόρθωση μουσείου λαϊκής τέχνης) €16.000
- Υπηρεσία χειροτεχνίας €30.000
(μουσεία Ίνειας, Δρούσειας, Κάτω Ακουρδάλειας και Κάθηκα)

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα πιο πάνω είναι τα ψηλότερα ποσά που προτείνονται σε σχέση με τα προταθέντα για τις υπόλοιπες κοινότητες του Ακάμα.

Περαιτέρω αναφέρεται ότι η κρατική χορηγία που παραχωρήθηκε στην Κοινότητα Ίνειας για το 2007 ανερχόταν στις €21.363,35, ενώ το υπόλοιπο του κοινοτικού ταμείου κατά το τέλος του ελέγχου, που έγινε από το Γενικό Ελεγκτή στις 31.12.2002, παρουσίαζε υπόλοιπο £65.649,37 (€112.168,61). Σημειώνεται δε ότι μέχρι το Μάιο του 2008, το Κοινοτικό Συμβούλιο Ίνειας διέθετε σε πίστη του καταθέσεις πέραν των €100.000.

Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι στην Κοινότητα Ίνειας διατίθενται ικανοποιητικά κονδύλια για αναπτυξιακούς σκοπούς, μέσα στα πλαίσια πάντοτε της ίσης και δίκαιης μεταχείρισης όλων των Κοινοτήτων της επαρχίας Πάφου και ειδικότερα εκείνων της περιοχής του Ακάμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.105, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.105 ημερομηνίας 27.9.2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ.23.06.009.02.105 και ημερ. 4.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ ότι, για σκοπούς οικονομικής στήριξης των Αρχών Τοπικής Διοίκησης (Δήμων και Κοινοτήτων), στόχος της παρούσας Κυβέρνησης είναι η σταδιακή αύξηση της κρατικής χορηγίας που τους παραχωρείται μέχρι το ποσοστό του 4% των καθαρών εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και η παράλληλη δημιουργία τέτοιων συνθηκών και προϋποθέσεων ώστε να διασφαλίζεται στο μέγιστο βαθμό η οικονομική αυτοτέλεια των Αρχών αυτών.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.108, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.108 και ημερομηνία 2.10.2007, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή, σχετικά με τη βελτίωση δρόμου Πόλης-Σίμου-Λάσας-Αγ. Δημητριάδου εντός Λάσας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.108 και ημερομηνία 12.10.2007, η οποία μας διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών με αρ. 16.5.26.64 και ημερ. 15.5.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο δρόμος Σίμου-Λάσας βελτιώθηκε την περίοδο 2003-2005 και το συμβόλαιο περιλάμβανε και το τμήμα εντός της Κοινότητας Λάσας.
- (β) Κατά τη διάρκεια των εργασιών υπήρξε κατολίσθηση στο τμήμα του δρόμου Χ.Θ. 6+600 - 7+000. Η κατολίσθηση αυτή εξετάστηκε από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το οποίο εισηγήθηκε τη μετατόπιση του συγκεκριμένου τμήματος του δρόμου 15μ. μακριά από το πρανάς της κατολίσθησης. Λόγω του ότι θα χρειάζονταν πρόσθετες απαλλοτριώσεις υπήρξαν έντονες αντιδράσεις από τους κατοίκους της περιοχής.
- (γ) Το θέμα εξετάστηκε, επίσης, από τον Κλάδο Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων και τελικά, αποφασίστηκε να μην γίνουν εργασίες κατασκευής νέου δρόμου εντός της κοινότητας Λάσας, αλλά να γίνουν οι αναγκαίες διαπλατύνσεις στον υφιστάμενο δρόμο ώστε να επιτευχθεί πλάτος οδοστρώματος τουλάχιστον 6μ.. Η εργασία αυτή έγινε στα πλαίσια της βελτίωσης του δρόμου.
- (δ) Κατόπιν αιτήματος του Κοινοτικού Συμβουλίου της Λάσας για πρόσθετα βελτιωτικά έργα, το θέμα επανεξετάστηκε και αποφασίστηκε όπως ο Τομέας Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων προβεί σε ετοιμασία μελέτης για βελτίωση του δρόμου, που να περιλαμβάνει πέραν των τοπικών διαπλατύνσεων, όπου είναι εφικτό, και αντικατάσταση ξερολιθιών με τοίχους αντιστήριξης στα σημεία όπου αυτές παρουσιάζουν συμπτώματα κατάρρευσης. Η μελέτη αναμένεται να ολοκληρωθεί περί το τέλος του τρέχοντος έτους και στη συνέχεια θα προωθηθεί η κατασκευή των εργασιών από το Γραφείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου. Σχετική πρόνοια έχει περιληφθεί στον προτεινόμενο Προϋπολογισμό του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.109, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου μου, με αρ. Ερ.: 23.06.009.02.109 και ημερ. 2/10/07, η οποία αφορά ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκη Ομήρου και σας πληροφορώ ότι έχει ολοκληρωθεί η μελέτη, καθώς και τα κατασκευαστικά σχέδια τόσο για την Α΄ Φάση (όρια Δήμου Μέσα Γειτονιάς), όσο και την Β΄ Φάση (όρια Δήμου Αγίου Αθανασίου) του πολεοδομικού έργου για την διαμόρφωση σε πάρκο της κοίτης του ποταμού Βαθκειά.

Επιπρόσθετα, σας ενημερώνω ότι πρόθεση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως είναι να προωθήσει την υλοποίηση του υπό αναφορά έργου μέσα στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.110, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.110, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2007, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου σχετικά με το θέμα των

ευθυνών και των αρμοδιοτήτων αναφορικά με τους ποταμούς/ρύακες που βρίσκονται εντός των δημοτικών ορίων

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.110 και ημερ. 11 Οκτωβρίου 2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει θέσει το εν λόγω θέμα ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος μας έχει πρόσφατα πληροφορήσει ότι αποκλίνει υπέρ της άποψης ότι ορθότερη θέση είναι ότι η ευθύνη καθαρισμού των ποταμών και ρυακιών ανήκει στον ιδιοκτήτη αυτών και επομένως, στη Δημοκρατία, εφόσον είναι ιδιοκτήτης των υπό αναφορά ποταμών και ρυακιών.

2. Ως εκ τούτου η Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού θα προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τον καθαρισμό τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.112, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«ΘΕΜΑ: Απάντηση στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου αρ. ερώτησης 23.06.009.02.112 ημερομηνίας 2/10/2007 με θέμα την στελέχωση Επαρχιακού Γραφείου Παιδείας Λάρνακας με Λειτουργό των Τεχνικών Υπηρεσιών

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 8.10.2007 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορώ ότι ο Λειτουργός των Τεχνικών Υπηρεσιών που ήταν τοποθετημένος στη Λάρνακα έχει παραιτηθεί. Μέχρι την αντικατάστασή του, οι ανάγκες της Επαρχίας Λάρνακας και Αμμοχώστου καλύπτονται από τη Λευκωσία. Και στο παρελθόν σημαντικό μέρος των εργασιών της Λάρνακας εποπτευόταν από τη Λευκωσία λόγω της μικρής απόστασης.

Πρόσφατα, έχουν εγκριθεί αρκετές νέες θέσεις για την υπηρεσία και έτσι τώρα είναι εφικτή η στελέχωση και του γραφείου Λάρνακας. Ήδη έχει τοποθετηθεί στο γραφείο Λάρνακας ένας νεοδιορισμένος τεχνικός ο οποίος αυτή την περίοδο ενημερώνεται και εκπαιδεύεται κατάλληλα ώστε να αναλάβει μόνιμα καθήκοντα στο γραφείο της Λάρνακας από την 1^η Αυγούστου 2008.

Πρόσθετα, έχει τοποθετηθεί προσωρινά από τις αρχές του Ιουλίου 2008 για μία μέρα την εβδομάδα Αρχιτέκτονας και με την πλήρωση των νέων θέσεων των εκτάκτων υπαλλήλων θα τοποθετηθεί και ένας Πολιτικός Μηχανικός.

Επισημαίνεται ότι οι βασικές αρμοδιότητες των Τεχνικών Υπηρεσιών παγκύπρια ασκούνται από το γραφείο της Λευκωσίας. Οι αρμοδιότητες των Επαρχιακών Λειτουργιών είναι σε επίβλεψη των έργων και η προσφορά τεχνικής στήριξης στις Σχολικές Εφορείες.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.115, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.115 και ημερ. 8.10.2007, του Βουλευτή της εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή, σχετικά με το αίτημα για κατασκευή και επένδυση με πέτρα τοίχου αντιστήριξης στο δρόμο που διέρχεται μπροστά από το δημοτικό σχολείο Φοίτης

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.115 και ημερ. 8.10.2007, σχετικά με το

πιο πάνω θέμα, αντίγραφο της οποίας μας κοινοποιήθηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αρ. φακ. Υ.Σ.Ε 19.1.06.03 και ημερ. 31.1.2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο υπ' αναφορά δρόμος είναι μήκους περίπου 80 μ. και εφάπτεται της κύριας εισόδου του πρώην δημοτικού σχολείου και του αγροτικού υγειονομικού κέντρου Φοίτης,
- (β) Αυτός είναι επιστρωμένος με άσφαλτο και αποτελεί μια από τις σημαντικές οδικές αρτηρίες της κοινότητας,
- (γ) Έχει ζητηθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να καθορίσει τη ρυμοτομία, ώστε να καταστεί δυνατή η διεύρυνση του δρόμου και η κατασκευή τοίχου αντιστήριξης επενδυμένου με πέτρα, αφού εξασφαλιστούν οι συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών της γης που θα επηρεαστεί ή με την απαλλοτρίωσή της, και
- (δ) Αφού διευθετηθεί το πιο πάνω, το Κοινοτικό Συμβούλιο μπορεί να προχωρήσει στην υλοποίηση του έργου, μέσα από τα κονδύλια που εγκρίνονται κάθε χρόνο στον Κρατικό Προϋπολογισμό για βελτίωση των δρόμων εντός της κοινότητας. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με προκαταρκτική εκτίμηση των Τεχνικών Υπηρεσιών της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, η δαπάνη για το πιο πάνω έργο θα είναι περίπου €38.000. Σημειώνεται επίσης ότι στο φετινό προϋπολογισμό εγκρίθηκε ποσό ύψους €25.629 για τους δρόμους εντός της κοινότητας, ενώ στις προτάσεις για το 2009 έγινε εισήγηση για ποσό €70.000.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.126, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.126, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή, αναφορικά με το αίτημα για προώθηση των εργασιών συντήρησης των κοινοτικών κτιρίων και του κοινοτικού καφενείου Νέων Δημμάτων

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.126 και ημερ. 16.10.2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Οι εργασίες συντήρησης των Κοινοτικών Κτιρίων έχουν πρόσφατα ολοκληρωθεί και έχει γίνει προσωρινή παραλαβή του έργου και παράδοσή του στο Κοινοτικό Συμβούλιο. Έχουν εντοπισθεί όμως κάποιες κακοτεχνίες και ατέλειες και στο παρόν στάδιο διεξάγονται εργασίες επιδιόρθωσης από τον εργολάβο σε συνεργασία με το Κοινοτικό Συμβούλιο. Μόλις ολοκληρωθούν οι εργασίες αυτές, θα ακολουθήσει ο έλεγχος και η τελική παραλαβή του έργου.
- (β) Σημειώνεται ότι για την εν λόγω οικοδομή έχει εξασφαλισθεί έγκριση των κινήτρων για διατηρητέες οικοδομές. Για να μπορέσει το Κοινοτικό Συμβούλιο να επωφεληθεί από τα κίνητρα αυτά, θα πρέπει, όπως έχει ήδη εξηγηθεί στο μελετητή του έργου από το αρμόδιο Λειτουργό του Κλάδου Διατήρησης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, να ετοιμασθεί και να υποβληθεί κοστολόγιο της εκτελεσθείσας εργασίας και πλήρης σειρά φωτογραφιών.
- (γ) Το αίτημα για την επιδιόρθωση του καφενείου αποτελεί νέο αίτημα και εξετάζεται από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου. Έχει ζητηθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο όπως υποβάλει στην Επαρχιακή Διοίκηση αντίγραφο του τίτλου ιδιοκτησίας και κτηματολογικό σχέδιο του σχετικού τεμαχίου, για να μπορέσει

να προωθηθεί η εξέταση του αιτήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.140, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2007, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.140 ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2007, της Βουλευτού, εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.140 και ημερ. 26 Οκτωβρίου 2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι για την καταβολή αποζημιώσεων σε πληγείσες περιοχές από θεομηνίες, υπάρχει μια διαδικασία που δυστυχώς μερικές φορές είναι χρονοβόρα. Μετά την εκτίμηση των ζημιών από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, η παραχώρηση πιστώσεων για την αποκατάσταση των ζημιών σε έργα υποδομής Ημικρατικών Οργανισμών ή Τοπικών Αρχών, με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 61.282 ημερ. 9.12.2004, χρειάζεται και η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών.

2. Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει παραχωρήσει, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, £148.000,00 (€252.873,00) σε 20 Κοινότητες της Επαρχίας Λευκωσίας οι οποίες υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες, ως επίσης και £8.000,00 (€13.668,81) για την επιδιόρθωση του Αρδευτικού Τμήματος Περιστέρωνας-Αστρομερίτη, το οποίο υπέστη ζημιές επίσης από θεομηνίες.

3. Επιπρόσθετα, έχει πρόσφατα ληφθεί η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών για την παραχώρηση £55.600,00 (€94.998,24) για την επιδιόρθωση δρόμων σε 7 Κοινότητες κοντά στη Λευκωσία που επηρεάστηκαν από έντονα καιρικά φαινόμενα, και προχωρούμε στην άμεση καταβολή του εν λόγω ποσού.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.141, ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.141 ημερ. 23 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Αντρέα Φακοντή για πληροφόρηση σε σχέση με τη μη ορκωμοσία ειδικών αστυφυλάκων/εποπτών Οδικών Μεταφορών στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών

Αναφέρομαι στην ερώτηση σας με αρ. 23.06.009.02.141 ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2007 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, μετά τη θέση που ισχύει με βάση τους περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμούς του 2004 (Κ.Δ.Π. 216/2004) δεν μπορεί να προχωρήσει η ορκωμοσία οποιουδήποτε προσώπου αν δεν τηρηθούν οι πρόνοιες των εν λόγω Κανονισμών. Για το λόγο αυτό, οι επηρεαζόμενοι Επόπτες Οδικών Μεταφορών δεν μπορούν να ασκήσουν όλα τα καθήκοντά τους που καθορίζονται στο σχέδιο υπηρεσίας, δεδομένου ότι δεν έχουν τη νομική εξουσιοδότηση που χρειάζεται για να προβαίνουν σε ορισμένα από τα καθήκοντα για τα οποία προσλήφθηκαν.

2. Ενόψει των πιο πάνω το θέμα που έχει δημιουργηθεί με τις θέσεις των επηρεαζόμενων Εποπτών Οδικών Μεταφορών καθώς και των κενών θέσεων που υπάρχουν θα εκλείψει αφού επιλυθεί το νομικό ζήτημα χαρακτηρισμού των Εποπτών Οδικών Μεταφορών. Για επίλυση αυτού του ζητήματος, ετοιμάζεται νομοσχέδιο το οποίο θα ρυθμίζει το θέμα των εξουσιών όλων των Εποπτών Οδικών Μεταφορών που υπάγονται στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών.»

**Απάντηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου,
Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ.
23.06.009.02.144, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γεώργιου Γεωργίου**

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. 05.06.012 και ημερομηνία 12 Ιουνίου 2008 που αφορά την ερώτηση του Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Γεώργιου Γεωργίου με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.144 ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2007 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά το θέμα που εγείρεται:

Στον περί Εταιρειών Νόμο, Κεφ. 113 (όπως τροποποιήθηκε) δεν γίνεται οποιαδήποτε αναφορά για μεταβιβάσεις μετοχών των υπό αναφορά εταιρειών σε τρίτα πρόσωπα.

Εκείνο που αναφέρεται στην επιφύλαξη του άρθρου 2 του περί Εταιρειών (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 1999, Νόμος 149(Ι)/1999 είναι ότι "οι μέτοχοι των εταιρειών αυτών μπορούν να μεταβιβάσουν τις μετοχές τους είτε δυνάμει κληρονομικής διαδοχής είτε δυνάμει δωρεάς εν ζωή στους νόμιμους κληρονόμους τους." Αντίγραφο του σχετικού άρθρου επισυνάπτεται.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

**Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ.
Νεοκλή Συλικιώτη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.02.148 και 23.06.009.02.149,
ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου**

«Ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.02.148 και 23.06.009.02.149, ημερομηνίας 24.10.2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφορικά με τις επιστολές του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.148 και Ερ. 23.06.009.02.149 και ημερ. 29.10.2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του στις 25.6.2008, ενέκρινε νομοσχέδιο που ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου με το οποίο τροποποιείται ο περί Κοινοτήτων Νόμος ώστε να θεσμοθετείται η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου ως το ανώτατο συλλογικό όργανο εκπροσώπησης των Κοινοτήτων. Το νομοσχέδιο θα κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφισή του σε νόμο.

2. Άλλες τροποποιήσεις του περί Κοινοτήτων Νόμου είναι υπό μελέτη και αναμένεται σύντομα να προωθηθούν υπό μορφή νομοσχεδίου.»

**Απάντηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ.
Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.165, ημερομηνίας 24
Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη
Ομήρου**

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.165, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.165 και ημερ. 8.7.2008 και σας πληροφορώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του στις 27.6.2007, ενέκρινε την αύξηση της μηνιαίας αποζημίωσης που καταβάλλεται από το Κράτος στους Κοινοτάρχες των ελεύθερων περιοχών και προς τούτο εξέδωσε, με βάση τη σχετική νομοθεσία, το

Διάταγμα που επισυνάπτεται και το οποίο δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 14.12.2007.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.181, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.181, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στις επιστολές σας, με αρ. φακ. 23.06.009.02.181 και ημερ. 5.11.2007 και 8.7.2008 αντίστοιχα και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η Υπουργική Επιτροπή για την Απασχόληση Αλλοδαπών, σε σύσκεψή της που πραγματοποιήθηκε στις 8.5.2008 στο Υπουργείο Εσωτερικών, εξέτασε το θέμα της καταβολής εγγύησης που απαιτείται για τον επαναπατρισμό των αλλοδαπών και συγκεκριμένα το ενδεχόμενο του καταμερισμού της ευθύνης για καταβολή εγγύησης, που καλείται στο παρόν στάδιο να καταβάλει ο εργοδότης, ανάμεσα στα ιδιωτικά γραφεία εξευρέσεως εργασίας, στον ίδιο τον αλλοδαπό και στον εργοδότη.

2. Συναφώς, επιθυμώ να σας αναφέρω ότι στην υπό αναφορά σύσκεψή της η Υπουργική Επιτροπή αποφάσισε τη σύσταση υπηρεσιακής επιτροπής για τη λεπτομερή εξέταση του τρόπου καταβολής της εγγύησης, μέσα στα πλαίσια των αναφερθέντων στην πρώτη παράγραφο της παρούσας.

3. Το Υπουργείο Εσωτερικών και εγώ προσωπικά βρίσκομαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινήσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.192, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.192, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2007 του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της επιστολής σας ημερομηνίας 8/7/2008, επιθυμώ αρχικά να απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή μας.

Αναφορικά με τα ερωτήματα του Έντιμου Βουλευτή, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε τα εξής:

1. Η κατάταξη της Κύπρου στις τελευταίες θέσεις των είκοσι επτά χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με τις πολιτιστικές δραστηριότητες σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο Ευρωβαρόμετρο, δε θα πρέπει να προκαλεί ανησυχία. Τα αποτελέσματα τέτοιου είδους μετρήσεων πρέπει να προσεγγίζονται λαμβάνοντας υπόψη το γεωγραφικό μέγεθος της Κύπρου, τον αριθμό του συνολικού πληθυσμού της, τον αριθμό των θεάτρων, των μουσείων, των βιβλιοθηκών κτλ. σε σχέση με τα αντίστοιχα μεγέθη των υπόλοιπων χωρών-μελών της Ε.Ε. Η αύξηση της παροχής ευκαιριών για πρόσβαση και συμμετοχή του κυπριακού κοινού στα πολιτιστικά δρώμενα σαφώς και επιδέχεται περιθώρια βελτίωσης.

2. Για επίτευξη αυτής ακριβώς της βελτίωσης, το Υπουργείο προχώρησε στην επανασύσταση της Επιτροπής για τη μελέτη της δημιουργίας της Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού. Η Επιτροπή έχει ήδη ξεκινήσει τις εργασίες της και η μελέτη αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του Οκτωβρίου του τρέχοντος έτους. Το Υπουργείο αφού μελετήσει τις προτάσεις της Επιτροπής, θα προχωρήσει στην υλοποίησή τους.

3. Οι δαπάνες που προβλέπονται για πολιτιστική αποκέντρωση και ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στα πολιτιστικά δρώμενα, περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου.

Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα Πολιτιστικής Αποκέντρωσης "ΑΘΗΝΑ" στοχεύει στο δικαίωμα πρόσβασης όλων των πολιτών στα πολιτιστικά αγαθά, στην καλλιέργεια της πολιτιστικής συνείδησης και στην ενίσχυση των δυνατοτήτων επιμόρφωσης του κοινού σε θέματα πολιτισμού καθώς και στην ενθάρρυνση, αναβάθμιση και προβολή της πολιτιστικής δημιουργίας και των δημιουργών σε όλη την Κύπρο. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε Κοινότητες και Αγροτικούς Δήμους και για το 2008 οι δαπάνες που προβλέπονται για το "ΑΘΗΝΑ" ανέρχονται στις 410.065€.

Επίσης, υπάρχει ειδικό άρθρο για επιχορήγηση πολιτιστικών φορέων και ατόμων για πολιτιστικές δραστηριότητες σε όλους τους πολιτιστικούς τομείς, όπως γράμματα, εικαστικά, μουσική, χορός, θέατρο, κινηματογράφος, λαϊκός πολιτισμός. Στο ίδιο άρθρο, περιλαμβάνεται ειδική παράγραφος με μέτρα στήριξης κοινωνικής ενσωμάτωσης και πρόσβασης ατόμων ή ομάδων ατόμων που είναι κοινωνικά, οικονομικά ή πολιτισμικά περιθωριοποιημένες σε πολιτιστικά αγαθά. Τέλος, περιλαμβάνεται παράγραφος με ποσό ειδικά για την ενθάρρυνση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τον πολιτισμό. Η δαπάνη του εν λόγω άρθρου για το 2008 ανέρχεται στα 5.125.804€.

4. Στον τομέα του βιβλίου, το Υπουργείο έχει αναπτύξει διάφορα προγράμματα που στοχεύουν στην ενίσχυση της εκδοτικής δραστηριότητας, των συγγραφέων και της αναγνωσιμότητας στην Κύπρο.

Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα για την Προώθηση των Κυπριακών Εκδόσεων και του Βιβλίου στοχεύει στην αναβάθμιση της ποιότητας του κυπριακού βιβλίου και τη διαμόρφωση μιας πολιτικής που να συνάδει με τα ευρωπαϊκά δεδομένα στον τομέα των εκδόσεων και του βιβλίου. Μέσω του προγράμματος επιχορηγούνται εκδοτικοί οίκοι και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί για εκδόσεις έργων Κυπρίων συγγραφέων ή εκδόσεων που αφορούν την Κύπρο. Το παρόν πρόγραμμα βρίσκεται αυτή την περίοδο υπό αναδιαμόρφωση και αναθεώρηση με στόχο τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του.

Άλλο ένα μέτρο στήριξης της εγχώριας παραγωγής βιβλίου είναι το πρόγραμμα επιχορήγησης για τη μετάφραση και έκδοση έργων της Τουρκοκυπριακής γραμματείας στην ελληνική γλώσσα και έργων της ελληνικής γραμματείας της Κύπρου στην τουρκική γλώσσα. Το πρόγραμμα έχει στόχο μια βαθύτερη αλληλογνωριμία των δύο κοινοτήτων της Κύπρου μέσω της λογοτεχνίας και γενικότερα της γραμματείας τους και επιχορηγεί έξοδα μετάφρασης και έκδοσης έργων καταξιωμένων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων λογοτεχνών από την ελληνική στην τουρκική και από την τουρκική στην ελληνική γλώσσα.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες επιχορηγούν ακόμη την έκδοση πνευματικών περιοδικών και εφημερίδων, την οργάνωση εκθέσεων ελληνικού βιβλίου στην Κύπρο σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Βιβλιοπωλών και την οργάνωση του μήνα κυπριακού βιβλίου από το Σύνδεσμο Εκδοτών.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.194, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, με αρ. Ερ.: 23.06.009.02.194 και ημερ. 9/11/07, η οποία αφορά ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκης Ομήρου, η οποία εκ παραδρομής δεν απαντήθηκε νωρίτερα και σας πληροφορώ τα πιο κάτω σε ότι αφορά το αίτημα του Δήμου Λατσιών για τερματισμό του μορατόριουμ προσλήψεων:

- (α) Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του με αρ. 66.748 ημερ. 6/2/2008 ενέκρινε την Πρόταση των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών, όπως στα πλαίσια των Προϋπολογισμών των Δήμων για το έτος 2007, εγκριθεί αριθμός θέσεων κατ' εξαίρεση της ισχύουσας δημοσιονομικής πολιτικής.
- (β) Συγκεκριμένα, στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του Δήμου Λατσιών για το έτος 2007, έχουν εγκριθεί μία πρόσθετη θέση Τεχνικού και δύο πρόσθετες θέσεις Τροχονόμου.
- (γ) Συναφώς αναφέρω ότι με την προαναφερθείσα Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου έχει αρθεί και ο περιορισμός πλήρωσης τεσσάρων θέσεων, οι οποίες είχαν ήδη εγκριθεί από τον Υπουργό Εσωτερικών στις 14/4/2005 βάσει της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 41.163 ημερ. 1/6/1994, αλλά λόγω της δημοσιονομικής πολιτικής δεν ήταν δυνατή η πλήρωση τους. Συνεπώς ο Δήμος έχει ενισχυθεί με επτά νέες/πρόσθετες θέσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.232, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.232, ημερομηνίας 29.11.2007

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από το Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 6.12.2007, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Οι αιτητές που κρίθηκαν από την Επιτροπή Στεγαστικής Βοήθειας ότι πληρούν τα κριτήρια για στέγαση σε Κυβερνητικούς Οικισμούς της Λάρνακας είναι, *μέχρι σήμερα*, συνολικά 121.

Για παραχώρηση οικιστικής μονάδας:	ενός υπνοδωματίου	37
	δύο υπνοδωματίων	60
	τριών υπνοδωματίων	<u>24</u>
		<u>121</u>

Στον πιο πάνω αριθμό συμπεριλαμβάνονται δικαιούχοι οι οποίοι υπόβαλαν αιτήσεις από το έτος 2003 μέχρι και τις 11.7.2008. Σημειώνεται ότι σε δικαιούχους που υπόβαλαν αιτήσεις το 2003 και σε μερικούς το 2004, έχουν προταθεί οικιστικές μονάδες, αλλά δεν τις αποδέχθηκαν, είτε γιατί ενδιαφέρονται να στεγαστούν σε συγκεκριμένους Κυβερνητικούς Οικισμούς, είτε γιατί τις θεώρησαν μικρών διαστάσεων ώστε να ικανοποιούν τις στεγαστικές τους ανάγκες.

- (β) Σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, τα τελευταία πέντε χρόνια στεγάστηκαν ή μεταστεγάστηκαν στους Κυβερνητικούς Οικισμούς Λάρνακας συνολικά 464 δικαιούχες οικογένειες, ως εξής:

2003	97	οικογένειες
2004	57	»
2005	91	»
2006	115	»
2007	<u>104</u>	»
	<u>464.</u>	»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.237, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.237, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 16 Ιουλίου 2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Αντρέα Φακοντή, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο καθαρισμός της κοίτης των ποταμών είτε από τη βλάστηση είτε από την απόρριψη σκουπιδιών αποτελεί ευθύνη των τοπικών αρχών και εμπίπτει στις αρμοδιότητες του αρμόδιου Επάρχου.

Τα αρμόδια Τμήματα του Υπουργείου (Τμήμα Δασών, Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και Υπηρεσία Περιβάλλοντος) είναι στην διάθεση των τοπικών αρχών για να παράσχουν τεχνικές και άλλες συμβουλές όταν τους ζητηθεί.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.246, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.246, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, αναφορικά με την αντικατάσταση παλιού κτιρίου εντός της Κοινότητας Νατάς

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.246 και ημερ. 6 Δεκεμβρίου 2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Νατάς υπέβαλε το 2005 αίτημα για επιδιόρθωση του παλιού κοινοτικού κτιρίου και μετατροπή του σε μουσείο Λαϊκής Τέχνης. Κατόπιν μελέτης του αιτήματος από πολιτικό μηχανικό της Επαρχιακής Διοίκησης, διεφάνη ότι το κόστος επιδιόρθωσης του κτιρίου είναι τόσο μεγάλο και κατ' επέκταση αποτρεπτικό και θα πρέπει να κατεδαφισθεί.
- (β) Το 2008 το Κοινοτικό Συμβούλιο υπέβαλε εκ νέου το αίτημα του ζητώντας όμως κατεδάφιση του υφιστάμενου κτιρίου, το οποίο είναι αντισεισμική παράγκα κατασκευής του 1953, και ανέγερση Μουσείου Λαϊκής Τέχνης. Βάση εκτίμησης

ιδιώτη μελετητή, στον οποίο αποτάθηκε το Κοινοτικό Συμβούλιο, το κόστος εκτέλεσης του έργου ανέρχεται στις €100.000 περίπου.

- (γ) Σημειώνεται ότι σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 31.08.2006, η ανέγερση Μουσείων Λαϊκής Τέχνης δεν περιλαμβάνεται στα έργα που χρηματοδοτούνται από το Κράτος. Επομένως, εάν το Κοινοτικό Συμβούλιο επιθυμεί να προχωρήσει με το έργο αυτό, θα πρέπει να αναλάβει τη δαπάνη τόσο της κατεδάφισης όσο και της ανέγερσης νέου κτιρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.251, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση Βουλευτή Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα με αρ. 23.06.009.02.251 και ημερ. 29.11.2007

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 23.06.009.02.251 και ημερ. 6.12.2007, σχετικά με Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής κ. Φειδίας Σαρίκας σε σχέση με το πρόγραμμα αντικατάστασης αμιαντένιων στεγών Τ/Κ κατοικιών και κοινοτικών κτιρίων στις Κοινότητες Ελεδιών και Αξύλου.

2. Πληροφορείστε ότι το πρόγραμμα αντικατάστασης αμιαντένιων στεγών Τ/Κ οικιών στην Κοινότητα Αξύλου έχει ολοκληρωθεί. Συγκεκριμένα έχουν συνολικά αντικατασταθεί οι αμιαντένιες στέγες 9 κατοικιών (5 κατά το 2006, 2 το 2007 και 2 το 2008). Στα πλαίσια των ετήσιων πιστώσεων του Προϋπολογισμού του Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών προωθείται η αντικατάσταση αμιαντένιων στεγών μόνο των Τ/Κ οικιών όπου διαμένουν μόνιμα εκτοπισμένοι.

3. Όσον αφορά την Κοινότητα Ελεδιών, πληροφορείστε ότι δεν υπάρχουν Τ/Κ οικίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.259, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.259, ημερ. 6 Δεκεμβρίου 2007, που υποβλήθηκε από τον κ. Ανδρέα Φακοντή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, σχετικά με την Ταχυδρομική εξυπηρέτηση στο Δήμο Πέγειας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η κατ' οίκον διανομή της αλληλογραφίας στο Δήμο Πέγειας διεξάγεται από δύο Αστικούς Ταχυδρομικούς Διανομείς και ένα Αγροτικό Διανομέα στην ευρύτερη περιοχή του Κόλπου των Κοραλλίων. Πέραν τούτου λειτουργούν και πέντε Ταχυδρομικά Πρακτορεία για πώληση γραμματοσήμων και άλλου ταχυδρομικού υλικού καθώς και ένα Ταχυδρομικό Πρακτορείο Β, με αυξημένες αρμοδιότητες. Η ταχυδρομική εξυπηρέτηση που προσφέρεται σήμερα στο Δήμο Πέγειας κρίνεται πολύ ικανοποιητική.
- (β) Σε ότι αφορά στο αίτημα για λειτουργία Ταχυδρομικού Γραφείου στο Δήμο Πέγειας, το Τμήμα εξετάζει το ενδεχόμενο ίδρυσης Γραφείου στην ευρύτερη περιοχή, σε συνάρτηση όμως και με τις ανάγκες άλλων κοινοτήτων που γειτνιάζουν με την Πέγεια. Ήδη προχωρεί στη συλλογή διάφορων στατιστικών στοιχείων και γεωγραφικών δεδομένων, τα οποία κρίνονται αναγκαία για λήψη της σχετικής απόφασης.

Το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών ως το καθ' ύλην αρμόδιο Τμήμα θα είναι

σε θέση περί το τέλος του 2008, αρχές του 2009, να υποβάλει εισήγηση, σε σχέση με την ίδρυση ενός τέτοιου Γραφείου στην περιοχή.

Καταλήγοντας εκφράζω την απολογία μου, που εκ παραδρομής η ερώτηση δεν έτυχε χειρισμού από το Υπουργείο μου μέσα στα ενδεδειγμένα πλαίσια χρόνου.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.269, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.269, ημερ. 3.1.2008, της Βουλευτού Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου, σχετικά με το πιο πάνω θέμα: “Μηχανική Κατ’ οίκον Υποστήριξη Αναπνοής Ασθενών με Χρόνια Προβλήματα”

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Υπάρχουν μία μέχρι τρεις περιπτώσεις ασθενών σε κάθε Νοσοκομείο που χρήζουν μηχανικής υποστήριξης χωρίς η παραμονή τους σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και άλλα Τμήματα να είναι αναγκαία.

Επισημαίνεται ότι, οι ασθενείς αυτοί παραμένουν στις αναφερόμενες μονάδες όχι γιατί δεν τους παρέχονται μηχανήματα για κατ’ οίκον υποστήριξη αλλά γιατί οι συγγενείς δεν συναινούν να εκπαιδευτούν ώστε οι ασθενείς να έχουν τη δυνατότητα να παραμένουν στο σπίτι.

Μέχρι σήμερα έγινε η μεταφορά πέντε περιπτώσεων ασθενών με μηχανική υποστήριξη στο σπίτι, των οποίων η οικογένεια είχε τη δυνατότητα να το πράξει και αγοράστηκαν υπηρεσίες για τέσσερις κλίνες από το Μέλαθρον Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α.

2. Ο κάθε ασθενής που καταλαμβάνει κρεβάτι σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας για μηχανική υποστήριξη, αν αποσταλεί στον ιδιωτικό τομέα στοιχίζει γύρω στα 1.300 ευρώ ημερησίως.
3. Ενέργειες που προγραμματίζονται να γίνουν για αντιμετώπιση αυτών των περιστατικών:
  - 3.1 Προγραμματίζεται η δημιουργία Μονάδας Αυξημένης Φροντίδας στο Γ.Ν. Λευκωσίας η οποία θα συμβάλει στην αποσυμφόρηση των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας.
  - 3.2 Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για Αγορά Υπηρεσιών από τον Ιδιωτικό Τομέα για τρεις Κατηγορίες Ασθενών που βρίσκονται στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και σε άλλα Τμήματα, Χειρουργικό-Παθολογικό, το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας προχώρησε σε έρευνα αγοράς και κατάρτισε κατάλογο ενδιαφερόμενων και διαθέσιμων κλινών ανά επαρχία. Η διαδικασία βρίσκεται στο στάδιο ετοιμασίας εγγράφων για την διεξαγωγή διαγωνισμού προσφορών.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.274, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.274, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με την οποία μας έχει διαβιβάσει την Ερώτηση του αξιότιμου

Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, αρ. 23.06.009.02.274 ημερ. 18.1.2008 και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, ύστερα από διαβουλεύσεις που είχε με το Υπουργείο Οικονομικών, προωθεί πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για αύξηση της αποζημίωσης που καταβάλλεται στους κοινοτάρχες όλων των κατεχομένων Κοινοτήτων. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια θα εξεταστεί και το ειδικό θέμα των κοινοταρχών των κατεχομένων κοινοτήτων στις οποίες διαβιούν εγκλωβισμένοι.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.292, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.292 και ημ. 15 Φεβρουαρίου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 22 Φεβρουαρίου 2008, αναφορικά με την εκταρική επιδότηση για τις καλλιέργειες καρυδιών και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

1. Με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 58.857 και ημ. 5 Νοεμβρίου 2003, η καλλιέργεια της καρυδιάς είναι επιλέξιμη για επιδότηση μέσω του Σχεδίου Ενιαίας Εκταρικής Επιδότησης.
2. Το ποσό ενίσχυσης της καλλιέργειας αυτής για το έτος 2007 ήταν €12.654/δεκάριο.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.294, ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.294 του Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στις επιστολές σας, με ημερομηνίες 11 Μαρτίου 2008 και 21 Ιουλίου 2008, σχετικά με την ερώτηση του Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Χατζηγιάννη, αναφορικά με το δικαίωμα μετεγγραφής Κύπριων φοιτητών από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο της Ελλάδας, και σας πληροφορώ τα εξής:

Οι Κύπριοι υπήκοοι, ως γνωστό εισάγονται στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας ως ανήκοντες σε ειδικές κατηγορίες.

Με βάση Υπουργική Απόφαση της Ελληνικής Δημοκρατίας, οι εισαχθέντες στα ΤΕΙ ή Πανεπιστήμια της χώρας με ειδικές κατηγορίες δεν καλύπτονται από τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας της Ελλάδας για μετεγγραφές, οι οποίες αφορούν μόνο τους Έλληνες υπηκόους. Ως εκ τούτου οι Κύπριοι φοιτητές δεν μπορούν να μεταγραφούν από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο ή από ΤΕΙ σε ΤΕΙ. Το θέμα έχει εγερθεί από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Ελλαδίτη ομόλογό του κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα στις 21 και 22 Απριλίου 2008 χωρίς να υπάρξει διαφοροποίηση της θέσης της Ελλάδας.

Είμαστε στη διάθεσή σας για περαιτέρω πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.308, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.308, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας με ημερ. 19/3/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα εξής:

- (α) Ο Νόμος για "Ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών σχολών (έντεχνου) χορού" του 1997 έχει εναρμονιστεί με το Κοινοτικό Κεκτημένο το 2004. Δεν έχουμε υπ' όψιν μας και ούτε έχει επίσημα σταλεί ευρωπαϊκή οδηγία για την υιοθέτηση νομοθεσίας που να διέπει τη δημιουργία ιδιωτικών σχολών χορού. Όταν κα εφόσον λάβουμε επίσημα από την Ευρωπαϊκή Ένωση τη σχετική οδηγία, θα προχωρήσουμε με την απαιτούμενη αναπροσαρμογή του Νόμου του 1997 ώστε να συνάδει με την ευρωπαϊκή νομοθεσία.
- (β) Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, βοηθούν και στηρίζουν τα χορευτικά συγκροτήματα και ομίλους που ασχολούνται με τον παραδοσιακό χορό. Κατά καιρούς επιχορηγούν επίσης σημαντικές εκδόσεις που ασχολούνται με το θέμα. Επίσης, παραχωρούνται επιχορηγήσεις για ανάπτυξη της έρευνας στο τομέα αυτό (λ.χ. εργαστήρια, καταγραφές, κ.λπ.). Επειδή, το ερώτημα εκφράζεται με κάποια γενικότητα, θα παρακαλούσαμε να διευκρινιστεί περαιτέρω το θέμα "καταγραφή της χορευτικής λαογραφίας και κατοχύρωση της".»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.312, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.312, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2008, της βουλευτού εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου, σχετικά με το θέμα της παχυσαρκίας

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Διατροφή και η Άσκηση, έχουν περιληφθεί ανάμεσα στα κυριότερα προληπτικά προγράμματα του Υπουργείου Υγείας. Ο στόχος είναι μέσα από τα προγράμματα αυτά να επιτευχθεί μείωση της παχυσαρκίας και η προαγωγή της υγείας. Οι Υπηρεσίες μας συνεργάζονται στενά με όλα τα σχετικά Υπουργεία και μη κυβερνητικές οργανώσεις όπως τα Υπουργεία Γεωργίας, Παιδείας και Πολιτισμού, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, τον Σύνδεσμο Καταναλωτών και τους Επαγγελματικούς Σύνδεσμούς, όπως το Σύνδεσμο Διαιτολόγων και τον Σύνδεσμο Καθηγητών Φυσικής Αγωγής και άλλους.

Σκοπός και προσπάθεια των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, είναι να ενημερώσουν, να διδάξουν και να θέσουν σε πρακτική εφαρμογή τις βασικές αρχές της υγιεινής διατροφής και να συμβάλουν στην προώθηση της υγείας και στην πρόληψη των ασθενειών για τους πολίτες όλων των ηλικιών σε ολόκληρη την Κύπρο.

Τα Προγράμματα Διατροφής και οι δραστηριότητες που εφαρμόζονται είναι οι εξής:

- 1) Έκδοση Εθνικών Οδηγιών Διατροφής και Άσκησης για Κύπριους. Έχει εκδοθεί και διανεμηθεί με μεγάλη επιτυχία ένα βιβλιάριο και τρίπτυχο που απευθύνεται

σε όλους τους Κύπριους και δίνει όσες βασικές οδηγίες χρειάζεται για την σωστή διατροφή και την άσκηση. Προγραμματίζεται να συνεχιστούν οι εκδόσεις αυτές και για άλλες ομάδες του πληθυσμού μας όπως για τα παιδιά, τους αθλητές και για τα άτομα τρίτης ηλικίας.

- 2) Προγράμματα προώθησης Μεσογειακής Διατροφής στα Δημοτικά Σχολεία. “Μεσογειακό γεύμα στα σχολεία”. Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και συγκεκριμένα η Δημοτική Εκπαίδευση συνεργάζεται στενά και αποτελεσματικά για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος, εφ’ όσον έχει ως ομάδα - στόχο τα παιδιά. Τα παιδιά αποτελούν ένα από τους βασικούς στόχους για ενημέρωση και προώθηση της Υγιεινής Διατροφής. Το πρόγραμμα αυτό είναι το κυριότερο πρόγραμμα που γίνεται στα σχολεία και έχει μεγάλη επιτυχία. Σκοπός του προγράμματος είναι να δώσει την ευκαιρία σε παιδιά και στους γονείς τους να μάθουν τις αξίες της Μεσογειακής διατροφής, να κάνουν και πρακτική εφαρμογή του προγράμματος, αλλά και να τονιστεί η σημασία της Μεσογειακής Διατροφής στη ζωή μας. Διοργανώνεται σε συνεργασία με τις δασκάλες των Οικοκυρικών για τη Στ. Τάξη των Δημοτικών (μπορεί να γίνει όμως σε όλες τις τάξεις).

Αρχικά ετοιμάζεται κατάλογος με 5-6 διαφορετικά είδη φαγητών που έχουν πρωταρχική σημασία στη Μεσογειακή Διατροφή και Πυραμίδα. Τα φαγητά αυτά ετοιμάζονται από τους μαθητές μέσα στα πλαίσια του μαθήματος των Οικοκυρικών και καταγράφονται οι συνταγές, ο τρόπος ετοιμασίας και η θερμιδική αξία του κάθε φαγητού.

Τα παιδιά καλούν τους γονείς τους ή τουλάχιστον ένα άτομο από κάθε σπίτι για φαγητό. Γίνεται παραστατικά η Μεσογειακή Πυραμίδα, την οποία και εξηγούν τα παιδιά (στο ακροατήριο τους που είναι οι γονείς τους) μέσα από σύντομο καλλιτεχνικό πρόγραμμα. Στα παιδιά δίνονται αναμνηστικά δώρα και ενημερωτικά φυλλάδια πάνω στο ίδιο θέμα.

Η σημασία του προγράμματος είναι ότι μέσα από το Μεσογειακό φαγοπότι τα παιδιά μαθαίνουν τις αρχές της Μεσογειακής Διατροφής και οι γονείς τους έχουν την ευκαιρία να θυμηθούν τις αρχές της υγιεινής διατροφής που πρέπει να εφαρμόζουν και στο σπίτι. Έτσι το σχολείο, το παιδί και η οικογένεια εμπλέκονται σε ένα εποικοδομητικό Πρόγραμμα.

- 3) Προσφορά Υγιεινού Προγεύματος στα Δημοτικά σχολεία. Το πρόγραμμα αυτό έχει γίνει πια θεσμός και εφαρμόζεται σε όλα τα δημοτικά σχολεία με τη βοήθεια διαιτολόγων και επισκεπτριών Υγείας και με τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των Συνδέσμων Γονέων. Σε συγκεκριμένες μέρες γίνονται διαλέξεις στα παιδιά για τη σημασία του υγιεινού προγεύματος στη διατροφή και παράλληλα προσφέρεται υγιεινό πρόγευμα στα παιδιά (Γάλα, δημητριακά φρούτα, σάντουιτς με μαύρο ψωμί).
- 4) “Πέντε φρούτα και λαχανικά την ημέρα το γιατρό τον κάνουν πέρα”. Το πρόγραμμα αυτό διοργανώνεται για παιδιά 6-9 χρόνων με πρωτοβουλία του ΠΑ.ΣΥ.ΚΑΦ και έχει γίνει φέτος σε ένα μικρό αριθμό σχολείων σαν “πιλοτικό πρόγραμμα” με μεγάλη επιτυχία. Τα παιδιά παρακολουθούν μια μικρή θεατρική παράσταση και μια ομιλία από διαιτολόγο με θέμα τη σημασία που έχουν τα φρούτα και τα λαχανικά στη διατροφή μας. Ακολούθως προσφέρονται φρούτα και λαχανικά στα παιδιά.
- 5) Εκπαίδευση Αγροτισσών. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος διοργανώνονται επί μηνιαίας βάσεως εκπαιδευτικά προγράμματα υγιεινής διατροφής και προώθηση της Μεσογειακής Διατροφής.

Ένας Γιατρός και ένας Διαιτολόγος εξηγούν με κατανοητό τρόπο ποια είναι η σωστή και υγιεινή διατροφή και ποιες ασθένειες συνδέονται με την μη ισορροπημένη διατροφή. Το ακροατήριο είναι οι αγρότισσες/οικοκυρές, οι οποίες στην Κυπριακή πραγματικότητα είναι αυτές που ετοιμάζουν το καθημερινό φαγητό και διαιτολόγιο της οικογένειας. Γι' αυτό το λόγο δίνεται ιδιαίτερη σημασία στο Πρόγραμμα.

- 6) “Μεσογειακά Πανηγύρια”. Σε συνεργασία με Δήμους πόλεων και χωριών της Κύπρου, το Υπουργείο Υγείας διοργανώνει “Μεσογειακά Πανηγύρια”. Οι κάτοικοι του χωριού ή του Δήμου καλούνται συνήθως στις πλατείες των κοινοτήτων αυτών ή σε πάρκο, να παρακολουθήσουν ενημερωτικές διαλέξεις για Υγιεινή Μεσογειακή Διατροφή και μετά καλούνται να λάβουν μέρος σε συμπόσια με μεσογειακά υγιεινά φαγητά. Στο τέλος διανέμεται βιβλιαράκι με υγιεινές παραδοσιακές μεσογειακές συνταγές.
- 7) Διοργάνωση της Εβδομάδας Διατροφής. Κάθε χρόνο επιλέγεται ένα θέμα σχετικά με την υγιεινή διατροφή, ετοιμάζονται έντυπα σχετικά με το θέμα και τα οποία διανέμονται στα σχολεία και σε περίπτερα στους δρόμους. Παράλληλα οργανώνεται δημοσιογραφική διάσκεψη και διάφορες άλλες εκδηλώσεις. Η φετινή εβδομάδα ήταν αφιερωμένη στη σημασία της άσκησης. Στα πλαίσια της εβδομάδας πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις και πανηγύρια διατροφής, σε πάρκα, όπου πέραν από την επίδειξη για το πως ετοιμάζεται ένα σωστό διαιτολόγιο, οι Καθηγητές της φυσικής αγωγής έδειξαν σ' όλους, ανάλογα με τις ηλικίες τους κατάλληλες ασκήσεις που πρέπει να ακολουθούν.
- 8) Εθνική Έρευνα Διατροφής και Υγιεινής Ζωής. Το Υπουργείο προωθεί Παγκύπρια Έρευνα Διατροφής για την διαπίστωση και καταγραφή των διατροφικών συνηθειών και την σύνδεση τους στην αιτιολογία των χρόνιων νοσημάτων. Επίσης θα προσδιορισθεί το επίπεδο παχυσαρκίας σε ενήλικες, καθώς και τα επίπεδα υπερχοληστεριναιμίας και αναιμίας. Η έρευνα είναι στρατοποιημένη και θα καλύψει όλο το πληθυσμό. Καθοδηγητής για την υλοποίηση της έρευνας είναι η Υγειονομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και η Καθηγήτρια Αντωνία Τριχοπούλου.
- 9) High Level Group for Nutrition and exercise. Το Υπουργείο Υγείας έχει ορίσει μόνιμο εκπρόσωπο στην επιτροπή υψηλού επιπέδου για την Διατροφή που δημιουργήθηκε πριν ένα χρόνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό τον εντοπισμό όλων των κυριότερων προβλημάτων που αφορούν την παχυσαρκία και την βοήθεια προς τα μέλη κράτη για την επίλυση των προβλημάτων αυτών.
- 10) Παράλληλα η εκπρόσωπος του Υπουργείου παρευρίσκεται σε συνεδρίαση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας με στόχο τον συντονισμό εκδηλώσεων και ενεργειών προς το σκοπό αυτό. Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας έχει δημιουργήσει επιτροπή Διατροφής με Focal Point από κάθε χώρα και δραστηριοποιείται πολύ έντονα στο τομέα της διατροφής, με έρευνες, εκδηλώσεις, στρατηγικές και δημιουργία επιτροπών που έχουν αναπτύξει έντονη δραστηριότητα.
- 11) Συμμετοχή στα Ευρωπαϊκά προγράμματα Dafne & Hector, Food Profit, ENHIR που ασχολούνται με προβλήματα διατροφής και τις πρακτικές εφαρμογές τους στον πληθυσμό.
- 12) Πρόγραμμα με θέματα Healthy Lifestyle για την προώθηση των αρχών του Υγιεινού τρόπου ζωής όπως σωστή διατροφή, άσκηση, αποχή από το κάπνισμα και εξαρτησιογόνες ουσίες και άλλα.

- 13) Σχολική Καντίνα. Το Υπουργείο Υγείας συνέβαλε στη δημιουργία καταλόγου επιτρεπόμενων τροφίμων για πώληση στις σχολικές καντίνες στα σχολεία του Υπουργείου Παιδείας. Τα τρόφιμα αξιολογούνται βάση της περιεκτικότητας τους σε λίπος, ζάχαρη και αλάτι και εγκρίνονται και περιλαμβάνονται στον κατάλογο των καντινών εφόσον είναι σύμφωνα με τα πρότυπα σωστής διατροφής.
- 14) Παράλληλα διοργανώνεται και έντονη τηλεοπτική καμπάνια σε σχέση με την Υγιεινή Διατροφή από το Υπουργείο Υγείας.
- 15) Επίσης λαμβάνουμε μέρος στη Διεθνή Κρατική έκθεση σαν μονάδα διατροφής στα πλαίσια του Περιπτέρου του Υπουργείου Υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.323, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.323, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. επ. 23.06.009.02.323 ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Υγείας αντιμετωπίζει θετικά το αίτημα δημιουργίας αιθουσών βιβλιοθήκης και διαλέξεων στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, γι' αυτό και το συμπεριέλαβε στον κατάλογο των νέων έργων του Υπουργείου, τα οποία θα συζητηθούν με το Υπουργείο Οικονομικών μέσα στα πλαίσια του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού πλαισίου 2009-2011 (Τακτικές και Αναπτυξιακές Δαπάνες).»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.331, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.331, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 11 Απριλίου 2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Πολιτική της Κυβέρνησης είναι η πλήρης απεξάρτηση της υδατοπρομήθειας των αστικών και τουριστικών περιοχών από τις καιρικές συνθήκες. Στα πλαίσια αυτά, προωθούνται τα πιο κάτω έργα αφαλάτωσης θαλάσσιου νερού:

- (α) Επέκταση της δυναμικότητας της μονάδας αφαλάτωσης Δεκέλειας από 40,000κ.μ./ημέρα σε 60,000κ.μ./ημέρα. Η Α' φάση της επέκτασης κατά 10,000κ.μ./ημέρα ολοκληρώθηκε στις αρχές Ιουλίου 2008, ενώ η Β' φάση για ακόμη 10,000κ.μ./ημέρα αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Απρίλιο του 2009.
- (β) Επέκταση της δυναμικότητας της μονάδας αφαλάτωσης Λάρνακας από 50,000κ.μ./ημέρα σε 60,000κ.μ./ημέρα. Η επέκταση αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο 2008.
- (γ) Κινητή μονάδα αφαλάτωσης Μονής, στο χώρο του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού της ΑΗΚ, δυναμικότητας 20,000κ.μ./ημέρα. Το έργο βρίσκεται υπό εκτέλεση και αναμένεται να ολοκληρωθεί και να λειτουργήσει στις αρχές Νοεμβρίου 2008.

- (δ) Μονάδα αφαλάτωσης Επισκοπής και Ακρωτηρίου, σε χώρο εντός των Βρετανικών Βάσεων, δυναμικότητας 40,000κ.μ./ημέρα, με δυνατότητα επέκτασης στα 60,000κ.μ./ημέρα. Οι προσφορές έχουν αξιολογηθεί και το θέμα εκκρεμεί ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών. Μετά την απόφαση θα απαιτηθεί χρόνος 2 ετών για την κατασκευή και λειτουργία του έργου.
- (ε) Κινητή μονάδα αφαλάτωσης Πάφου, στις εκβολές του Ποταμού Ξερού στα Κούκλια, δυναμικότητας 20,000κ.μ./ημέρα. Οι προσφορές έχουν αξιολογηθεί και έχει γίνει γνωστοποίηση αποτελεσμάτων. Δύο προσφοροδότες έχουν εκδηλώσει πρόθεση να προσφύγουν στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών. Υπολογίζεται ότι η μονάδα θα είναι σε λειτουργία τον Απρίλιο 2009.
- (ζ) Κινητή μονάδα αφαλάτωσης, σε πρώτο στάδιο, και μόνιμη μονάδα αφαλάτωσης, σε κατοπινό στάδιο, στο χώρο του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού της ΑΗΚ στο Βασιλικό. Το έργο θα γίνει σε συνεργασία μεταξύ του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και της ΑΗΚ, αξιοποιώντας μερικώς κάποια υφιστάμενη υποδομή της ΑΗΚ. Η κινητή μονάδα θα είναι δυναμικότητας 20,000κ.μ./ημέρα και θα λειτουργεί μέχρι την ανέγερση της μόνιμης μονάδας, η οποία θα είναι δυναμικότητας 50,000κ.μ./ημέρα. Αναμένεται ότι η κινητή μονάδα αφαλάτωσης θα λειτουργήσει τον Ιούλιο του 2009.
- (η) Το Υπουργείο εξετάζει επίσης τη δυνατότητα λειτουργίας πλωτής μονάδας αφαλάτωσης, η οποία θα μπορούσε να ενισχύει περιοδικά περιοχές όπως η Πάφος/Πέγεια, Λεμεσός/Μονή, Λάρνακα και πιθανόν Παραλίμνι/Αγία Νάπα. Στο παρόν στάδιο γίνεται έρευνα αγοράς και συγκέντρωσης πληροφοριών και τεχνικών στοιχείων για εταιρείες που έχουν υφιστάμενες πλωτές μονάδες αφαλάτωσης ή για εταιρείες που έχουν πρόθεση να αναπτύξουν τέτοιες μονάδες.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.339, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.339, ημερομηνίας 11.4.2008 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γ. Ομήρου, η οποία στάληκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 16.4.2008 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Οι Πολεοδομικές Ζώνες Αψιού οριστικοποιήθηκαν στις 5.8.2005, με τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με αρ. 4021 της Γνωστοποίησης με αρ. 766, η οποία αφορούσε, μεταξύ άλλων, την οριστικοποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών της Χωροταξικής Περιφέρειας VII της επαρχίας Λεμεσού, της οποίας η Αψιού αποτελεί μέρος, σύμφωνα με το άρθρο 34 Α(12) του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.
- (β) Η επέκταση της οικιστικής ζώνης, ο καθορισμός ζώνης παραθεριστικής κατοικίας και η δημιουργία γεωργικής ζώνης θα μπορούσαν να μελετηθούν στην επικείμενη αναθεώρηση/τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών των κοινοτήτων της Δήλωσης Πολιτικής, εφόσον προηγηθεί η υποβολή σχετικής τεκμηριωμένης πρότασης από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αψιού.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.340, ημερομηνίας 11

Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γ. Ομήρου με αρ. 23.06.009.02.340 που έχει αποσταλεί με επιστολή σας με ημερομηνία 16/04/08 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ετοιμάσει σχέδιο διαχωρισμού της Βιοτεχνικής Περιοχής σε 148 βιοτεχνικά οικόπεδα, μαζί με το οδικό δίκτυο. Παράλληλα, ζητήθηκε από την Τράπεζα Αναπτύξεως η ετοιμασία τεχνοοικονομικής μελέτης, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.
- (β) Στις 02/06/2008 πραγματοποιήθηκε συνεδρία στα γραφεία του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών προς ανασκόπηση της πορείας δημιουργίας της Βιοτεχνικής Περιοχής. Κατά τη συνεδρία διαπιστώθηκε ότι το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη και ζητήθηκε από το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να ετοιμάσει τα αναγκαία Κτηματολογικά σχέδια για να προωθηθεί η δημοσίευση Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης της ακίνητης ιδιοκτησίας που θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία της Βιοτεχνικής Περιοχής καθώς και των τεμαχίων που επηρεάζονται από τη δημιουργία δρόμου προσπέλασης που θα οδηγεί προς την Περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.342, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.342, ημερομηνίας 11.4.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.342 και ημερ. 16.4.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι το θέμα της παραχώρησης αντισταθμιστικών ωφελημάτων (ειδικής χορηγίας) λόγω της απώλειας εσόδων του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών από την αδυναμία είσπραξης κτηματικού φόρου από ιδιοκτήτες τουρκοκυπριακών περιουσιών, το έχω συζητήσει κατ' ιδίαν με το Δήμαρχο και έδωσα οδηγίες όπως το όλο θέμα μελετηθεί με το Υπουργείο Οικονομικών για καθορισμό πολιτικής η οποία να εφαρμοστεί για όλες τις ανάλογες περιπτώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.351, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.351 ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 16 Απριλίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα, σε σχέση με το αίτημα της κοινότητας Γεράσας για οικονομική ενίσχυση της λειτουργίας του αρδευτικού συστήματος της κοινότητας:

Πρόσφατα πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων στη Λεμεσό, στην οποία παραβρέθηκαν μέλη της Αρδευτικής Επιτροπής του Έργου. Κατά τη συνάντηση συζητήθηκαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η λειτουργία του έργου, τα οποία ουσιαστικά πηγάζουν από την μη αυτοματοποίηση της γεώτρησης του έργου.

Αίτημα της Αρδευτικής Επιτροπής είναι η προώθηση του έργου αξιοποίησης της γεώτρησης, μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού. Η εκτίμηση του Έργου αξιοποίησης της γεώτρησης ανέρχεται στα €51,000 περίπου.

Το Έργο είχε προταθεί να συμπεριληφθεί στους Κρατικούς Προϋπολογισμούς στο παρελθόν αλλά δεν τύγχανε της σχετικής έγκρισης.

Με βάση όμως γνωμάτευση του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, από την 1^η Μαΐου 2007, οποιεσδήποτε κρατικές ενισχύσεις πρέπει να συνάδουν με το Κοινοτικό Νομοθετικό Πλαίσιο, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει στην περίπτωση αυτή.

Με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) Αρ. 1857/2006 για τις Κρατικές Ενισχύσεις σε επενδύσεις για γεωργικές εκμεταλλεύσεις, αυτές μπορούν να χορηγούνται για αρδευτικά έργα μόνο σε περιπτώσεις όπου το νέο έργο αναμένεται να επιφέρει μείωση στην κατανάλωση νερού κατά 25% τουλάχιστον. Ακόμα και στις περιπτώσεις αυτές, η ενίσχυση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της επένδυσης στις μειονεκτικές περιοχές και το 40% στις υπόλοιπες περιοχές.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.368, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.368 και ημ. 15 Απριλίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 7 Μαΐου 2008, αναφορικά με τη διάβρωση που υπέστη το έδαφος από τις πυρκαγιές του 2007 στις περιοχές Πελενδρίου και Αμιάντου και τις συνεπαγόμενες κατολισθήσεις όγκων χώματος, λάσπης και πετρών και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

1. Μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές τον Ιούνιο του 2007 στις περιοχές του Σαϊττά και της Συκόπετρας, το Τμήμα Γεωργίας στην προσπάθεια του να βοηθήσει τους πληγέντες γεωργούς να επαναδραστηριοποιηθούν, ετοίμασε το "Σχέδιο παροχής αποζημιώσεων για τις ζημιές από τις πυρκαγιές που ξέσπασαν στις περιοχές Αμιάντου, Σαϊττά, Πελενδρίου, Μονιάτη και Συκόπετρας κατά την περίοδο Ιουνίου 2007", το οποίο, αφού εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τέθηκε σε λειτουργία το Δεκέμβριο του 2007.
2. Το πιο πάνω αναφερόμενο Σχέδιο προνοεί την καταβολή οικονομικής ενίσχυσης στους δικαιούχους αιτητές συνολικού ύψους €1.640.269 (€960.000), η οποία θα τους δοθεί σε τρεις δόσεις. Σημειώνεται ότι έχει ήδη δοθεί στους δικαιούχους αιτητές η 1^η δόση της οικονομικής ενίσχυσης και μέχρι το τέλος του 2008 αναμένεται να καταβληθεί και η 2^η δόση.

Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται και έξοδα για την εκρίζωση δέντρων και τη βαθειά καλλιέργεια του εδάφους. Για τυχόν ζημιές που έχουν υποστεί οι γεωργοί στα τεμάχια τους από κατολισθήσεις όγκων χώματος και από πέτρες, το πιο πάνω ποσό θεωρείται αρκετά ικανοποιητικό για την κάλυψη των εξόδων, έτσι ώστε τα τεμάχια τους να καταστούν καλλιεργήσιμα.

4. Σημειώνεται ότι οι ζημιές που σημειώθηκαν από βροχόπτωση μεταγενέστερη της πυρκαγιάς δεν μπορούν να καλυφθούν από το συγκεκριμένο Σχέδιο. Οι

ζημιές αυτές θα τύχουν χειρισμού μαζί με τις υπόλοιπες ζημιές από αντίξοες καιρικές συνθήκες κατά το έτος 2008.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.379, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. φακ. 05.06.012 και ημερομηνία 26 Ιουνίου 2008 σε ερώτηση του Βουλευτή Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη σχετικά με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο
Καινοτομίας και
Τεχνολογίας (EIT)

- Ο στόχος της δημιουργίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) είναι η ενίσχυση της καινοτομικής ικανότητας των κρατών μελών και της Κοινότητας, συμβάλλοντας στην αειφόρο οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης.
- Η δομή του EIT θα αποτελείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και τις Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ). Το Διοικητικό Συμβούλιο θα αποτελείται από άτομα υψηλού κύρους και αναγνώρισης, τα οποία θα προέρχονται από την επιχειρηματική και την ακαδημαϊκή/ερευνητική κοινότητα.
- Ο προϋπολογισμός του EIT ανέρχεται στα €308.7 εκ για την περίοδο 2008-2013 και θα προέρχεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Κοινότητες Γνώσης και
Καινοτομίας

- Οι ΚΓΚ θα είναι αυτόνομες συμπράξεις, στις οποίες θα συμμετέχουν πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και επιχειρήσεις.
- Οι ΚΓΚ θα εκτελούν έρευνα και καινοτομία στους τομείς δραστηριότητάς τους, θα εμπλέκονται σε δραστηριότητες εκπαίδευσης απονέμοντας μεταπτυχιακά και διδακτορικά πτυχία, και θα προωθούν τη συνεργασία μεταξύ τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, έρευνας και επιχειρήσεων.
- Το χρονικό πλαίσιο μιας ΚΓΚ θα είναι συνήθως 7-15 χρόνια με το ΔΣ να έχει την επιλογή να παρατείνει τη λειτουργία της. Ο Κανονισμός για τη δημιουργία του EIT προνοεί τη δημιουργία 2-3 ΚΓΚ μέχρι το 2010, με πιθανές ερευνητικές ενότητες τις κλιματικές αλλαγές, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την επόμενη γενιά των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών (next generation ICT).
- Οι ΚΓΚ θα χρηματοδοτηθούν από συνεισφορές

του ιδιωτικού τομέα, από τον προϋπολογισμό της Ε.Ε. και εθελοντικές συνεισφορές των κρατών-μελών.

Θέση της Κύπρου

- Η ενδυνάμωση του τρίπτυχου της γνώσης Έρευνα-Εκπαίδευση-Καινοτομία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη σμίκρυνση του χάσματος καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας που υπάρχει μεταξύ της Ευρώπης και των κύριων ανταγωνιστών της. Με την ίδρυση του ΕΙΤ δημιουργούνται ρεαλιστικές προσδοκίες για επίτευξη του στόχου αυτού.
- Ιδιαίτερα θεωρούμε ότι θα πρέπει να υιοθετηθούν προσεγγίσεις, έτσι ώστε να ενθαρρύνεται η συμμετοχή μικρών επιστημονικών κοινοτήτων και φορέων στις Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας, κάτι που διασφαλίζεται με την ευελιξία και τη δυνατότητα ενσωμάτωσης καινούριων εταίρων στις Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας.
- Για το θέμα των θεματικών προτεραιοτήτων των Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας, συμμεριζόμαστε την άποψη ότι οι τομείς των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και των Κλιματικών Αλλαγών είναι θέματα υψηλής προτεραιότητας. Βλέπουμε επίσης θετικά την περίληψη της Νέας Γενεάς των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στους τομείς προτεραιότητας, στα πλαίσια και του νέου κύκλου της Στρατηγικής της Λισαβόνας.

Μέτρα που προωθούνται

- Στη νέα Δέσμη Προγραμμάτων του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας περιλαμβάνονται τα ακόλουθα προγράμματα τα οποία προωθούν συνεργασίες εντός Κύπρου αλλά και με οργανισμούς και επιχειρήσεις του εξωτερικού:
  - (α) Πρόγραμμα “Έρευνα για Επιχειρήσεις”, κύριος στόχος της οποίας είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας των επιχειρήσεων μέσα από την ανάπτυξη νέων ή τη βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, υπηρεσιών και μεθόδων παραγωγής, καθώς και μέσα από την επίλυση κοινών τεχνολογικών προβλημάτων και την εξυπηρέτηση κοινών ερευνητικών αναγκών συνδέσμων και μεγάλων ομάδων επιχειρήσεων.
  - (β) Πρόγραμμα “EUREKA Κύπρου”, κύριος στόχος του οποίου είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, η δικτύωση και η συνεργασία με φορείς του εξωτερικού και η ανάπτυξη

προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, μέσω της συμμετοχής τους σε διεθνή ερευνητικά έργα βιομηχανικής έρευνας.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.382, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.382, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας, με ημερομηνία 6 Μαΐου 2008, και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει δρομολογήσει διαδικασίες για ανέγερση νέου Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Άνω Σολέας μεταξύ Γαλάτας και Κακοπετριάς.

Συγκεκριμένα σας ενημερώνω ότι έχουμε αποταθεί στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για έγκριση της προταθείσας χωροθέτησης του σχολείου (περιοχή μεταξύ Γαλάτας και Κακοπετριάς) ώστε να προωθηθεί η απαλλοτρίωση του χώρου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.383, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.383 ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κα Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 6 Μαΐου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση των Βουλευτών κ. Γιαννάκη Ομήρου και κα Ρούλας Μαυρονικόλα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σε σύσκεψη της Υπουργικής Επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαΐου 2008 αποφασίστηκε όπως υιοθετηθεί το σενάριο της συμπλεγματοποίησης 10 κοινοτήτων της περιοχής Σολέας, συμπεριλαμβανομένου της Κοινότητας Κακοπετριάς, με χωροθέτηση του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στα ανατολικά του μεταλλείου της Σκουριώτισσας.

Πρόσθετα, θα προωθηθεί η ίδρυση ενιαίου Συμβουλίου Αποχετεύσεων Σολέας, οπότε θα μπορεί να προχωρήσει η διαδικασία σύναψης δανείου και η προκήρυξη διαγωνισμού για την κατασκευή του έργου. Σημειώνεται επίσης ότι μελετάται η δυνατότητα συγχρηματοδότησης του έργου από το Ταμείο Συνοχής 2007-2013.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.389, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.389 ημερομηνίας 23.4.2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ.23.06.009.389, ημερομηνίας 23 Μαρτίου, 2008, του βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη με θέμα “Δέντρο που βρίσκεται στη μέση του δρόμου και κατά πόσον αποτελεί κίνδυνο για την οδική ασφάλεια στο χωριό Πέρα Πεδί της Επαρχίας Λεμεσού” και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην οδό Τιμίου Σταυρού, περίπου 40 μέτρα από τη συμβολή της με την οδό Ανεξαρτησίας (κύριος δρόμος Πέρα Πεδίου-Πλατρών), πλησίον του εστιατορίου Ανδρέα Πρωτοπαπά, βρίσκεται στο κέντρο του δρόμου, μεταξύ των λωρίδων κυκλοφορίας ένα μεγάλο δέντρο (πλάτανος) ηλικίας πέραν των πενήντα χρόνων, και ύψους είκοσι μέτρων.

Η οδός Τιμίου Σταυρού είναι μικρής σημασίας δρόμος με μειωμένα γεωμετρικά χαρακτηριστικά, ο οποίος εξυπηρετεί ένα αριθμό κατοικιών, ένα χώρο στάθμευσης οχημάτων και λεωφορείων, και προεκτείνεται μέχρι παρακείμενο υδατοφράκτη.

Από πλευράς οδικής ασφάλειας, και αφού θα υπάρχει συνεχής εξέταση του αναφερόμενου πλάτανου από το Τμήμα Δασών όσον αφορά τη σταθερότητά του, δεν υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης τροχαίων δυστυχημάτων για τους ακόλουθους λόγους:

- (α) Η οδός Τιμίου Σταυρού αποτελεί δρόμο τοπικής σημασίας, είναι μειωμένων γεωμετρικών χαρακτηριστικών, δεν επιτρέπει την ανάπτυξη μεγάλων ταχυτήτων, και εξυπηρετεί μικρό αριθμό οχημάτων που έχουν πρόθεση να σταθμεύσουν στον παρακείμενο κοινοτικό χώρο στάθμευσης.
- (β) Στο σημείο που βρίσκεται ο πλάτανος υπάρχουν προειδοποιητικά σήματα τροχαίας και σήματα υποχρεωτικής πορείας για τήρηση της αριστερής πλευράς ανάλογα με την κατεύθυνση των οχημάτων.
- (γ) Γύρω από τον πλάτανο υπάρχουν, πασσαλάκια, για προστασία από τα διερχόμενα οχήματα.
- (δ) Με τη διαμόρφωση της συμβολής των οδών Ανεξαρτησίας και Τιμίου Σταυρού, και τη δημιουργία διαχωριστικής νησίδας για προστασία του υφιστάμενου δέντρου, διάβασης πεζών και πεζοδρόμια, θα ενισχυθεί ακόμα περισσότερο η οδική ασφάλεια.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.392, ημερομηνίας 24 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.392, ημερομηνίας 24.4.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 7.5.2008, και σχετικά με τα θέματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών, επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας, σε συνεδρία του που πραγματοποιήθηκε στις 8.2.2008, αποφάσισε όπως συγκατατεθεί στη δημιουργία νέων Οικοπέδων Αυτοστέγασης Εκτοπισθέντων, στην περιοχή του προσφυγικού συνοικισμού Α.Η.Κ. Δεκέλειας, με την προϋπόθεση ότι αυτά θα παραχωρούνται μόνο σε πρόσφυγες, μόνιμους κατοίκους Ορμήδειας. Για το σκοπό αυτό έχει μάλιστα υποδείξει συγκεκριμένο τεμάχιο (σημειώνεται με κίτρινο χρώμα στο συνημμένο τοπογραφικό σχέδιο), το οποίο, εκ πρώτης όψεως, κρίνεται κατάλληλο.

- (β) Για την υλοποίηση του υπό αναφορά διαχωρισμού απαιτούνται τουλάχιστο δύο χρόνια περίπου, ανάλογα με τον αριθμό των οικοπέδων που θα διαχωριστούν και τις τυχόν δυσκολίες που ενδεχόμενα θα παρουσιαστούν.
- (γ) Σε ότι αφορά το ερώτημα της παραχώρησης αντισταθμιστικών έργων στην Κοινότητα Ορμήδειας, λόγω των διαφόρων προβλημάτων που ενδεχομένως δημιουργούνται από τον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Α.Η.Κ. στην εν λόγω Κοινότητα, σύμφωνα με τον Έπαρχο Λάρνακας, από σχετική έρευνα που έχει διεξαγάγει το Γραφείο του, διαπιστώθηκε ότι, μέχρι σήμερα, δεν έχουν παραχωρηθεί οποιαδήποτε αντισταθμιστικά μέτρα.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.398, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.398 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 30/4/2008, σχετικά με την κατασκευή κυκλοφοριακού κόμβου στη διασταύρωση Καλαβασού-Ζυγίου και σας πληροφορώ ότι, το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει ετοιμάσει ρυθμιστικό σχέδιο και ήδη ετοιμάζονται κατασκευαστικά σχέδια τα οποία θα σταλούν στις Υπηρεσίες και το Κτηματολόγιο μέχρι το τέλος του έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.400, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.400 και ημερομηνία 30.4.2008 του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, σχετικά με την κατασκευή πλαγιάδρομου προς τη βιοτεχνική περιοχή Ξυλοτύμπου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.02.400 και ημερ. 7.5.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Ξυλοτύμπου για την κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου προς την βιοτεχνική περιοχή της κοινότητας, έχει μελετηθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το έργο έχει εγκριθεί σαν αντισταθμιστικό μέτρο για την κοινότητα, στα πλαίσια της αναβάθμισης του αυτοκινητόδρομου Δεκέλειας-Αγίας Νάπας.
- (β) Για τον δρόμο έχουν ήδη ετοιμαστεί κατασκευαστικά σχέδια και όροι προσφορών από ιδιώτη μελετητή και εκτίμηση δαπάνης από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας.
- (γ) Ο εν λόγω δρόμος βρίσκεται στα όρια των βρετανικών βάσεων και, πριν τη ζήτηση προσφορών για την κατασκευή του, πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία απαλλοτρίωσης των επηρεαζόμενων τεμαχίων.
- (δ) Έχει τροχιοδρομηθεί η διαδικασία ετοιμασίας των αναγκαίων κτηματολογικών σχεδίων και περιγραφή της επηρεαζόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας για προώθηση δημοσίευσης διατάγματος απαλλοτρίωσης και ευθύς μόλις ολοκληρωθεί η απαλλοτρίωση θα ζητηθεί από τον Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων η

προκήρυξη προσφορών για την κατασκευή του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυμείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.401, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.401 ημερομηνίας 20 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 7 Μαΐου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών σε συνεργασία με τον Κλάδο Θαλασσίων Έργων του Τμήματος Δημοσίων Έργων έχουν προχωρήσει με την αποτύπωση του χώρου του αλιευτικού καταφυγίου Δεκέλειας εντός και εκτός της λεκάνης. Η αποτύπωση του χώρου στο αλιευτικό καταφύγιο θα είναι έτοιμη σε διάστημα 10 ημερών και αμέσως μετά ο Πολιτικός Μηχανικός του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, βασιζόμενος στα στοιχεία αυτά, θα προχωρήσει στη μελέτη για εκβάθυνση και επέκταση, διαπλάτυνση ή υπερύψωση του υφιστάμενου κυματοθραύστη.

Όσον αφορά την εκβάθυνση, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών θα προχωρήσει με προκήρυξη προσφορών με Συνοπτικές Διαδικασίες. Αναφορικά με την επέκταση και διαπλάτυνση του κυματοθραύστη, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών έχει την υπόσχεση του Πολιτικού Διοικητή των Βάσεων Δεκέλειας ο οποίος σε κατ' ιδίαν συνάντηση ανέφερε ότι το Μηχανικό του Βρετανικού στρατού μπορεί να βοηθήσει, σε περίπτωση που δεν έχει άλλες ειλημμένες υποχρεώσεις, στην επέκταση και διαπλάτυνση του, πράγμα που έγινε και το 1988 στην κατασκευή του πιο πάνω αλιευτικού καταφυγίου.

Αν δεν γίνει κατορθωτή η συνεργασία με τις Βάσεις τότε το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών θα προχωρήσει και πάλι στην προκήρυξη προσφορών.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.403, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.403, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου αναφορικά με το αίτημα της Κοινότητας Ξυλοτύμπου για κατασκευή Κοινοτικού Αμφιθεάτρου και Ψυχαγωγικού Θεματικού Πάρκου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.403 και ημερ. 7 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Κοινοτικό Συμβούλιο υπέβαλε αίτηση στην Επαρχιακή Διοίκηση για εξασφάλιση άδειας οικοδομής για κατασκευή Κοινοτικού Αμφιθεάτρου. Η αίτηση διαβιβάστηκε στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως όπου, κατόπιν εξέτασης, ζητήθηκαν τροποποιητικά σχέδια από τον ιδιώτη μελετητή. Μόλις αυτά υποβληθούν στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και εγκριθούν θα προωθηθεί η παραχώρηση της σχετικής άδειας για την κατασκευή του εν λόγω

έργου.

- (β) Αναφορικά με τη δημιουργία Ψυχαγωγικού Θεματικού Πάρκου, ανατέθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο σε ιδιώτη μελετητή η ετοιμασία σχεδίων, κατόπιν εκδήλωσης ενδιαφέροντος, και η όλη διαδικασία εξελίσσεται κανονικά. Μετά την ολοκλήρωση των σχεδίων και όταν εκδοθούν οι σχετικές άδειες τότε το έργο θα προταθεί για υλοποίηση μέσω του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.404, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.404, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου αναφορικά με το αίτημα της Κοινότητας Ξυλοτύμπου για δημιουργία Κεντρικής Πλατείας στην Κοινότητα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.404 και ημερ. 7 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για να προωθηθεί το αίτημα της Κοινότητας Ξυλοτύμπου για δημιουργία Κεντρικής Πλατείας στην Κοινότητα, θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία απαλλοτρίωσης των επηρεαζόμενων τεμαχίων.
- (β) Σε σύσκεψη, που πραγματοποιήθηκε στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, ο Έπαρχος εισηγήθηκε στο Κοινοτικό Συμβούλιο όπως αποταθεί στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για την ετοιμασία Ρυθμιστικού Σχεδίου, πριν την προώθηση της διαδικασίας απαλλοτρίωσης.
- (γ) Ενόψει των ανωτέρω, και ευθύς μόλις ληφθεί η επίσημη απόφαση της ολομέλειας του Κοινοτικού Συμβουλίου Ξυλοτύμπου, η Επαρχιακή Διοίκηση θα προωθήσει όλες τις ενδεικνυόμενες διαδικασίες για υλοποίηση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.407, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.407, ημερομηνίας 30.4.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου για παραχώρηση οικοπέδων σε πτωχές οικογένειες στην Κοινότητα Αγίας Άννας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό Ερ. 23.06.009.02.407 και ημερομηνία 7.5.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής μας ημερομηνίας 27.5.2008 προς το Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Τα τελευταία χρόνια, στο πλαίσιο του Σχεδίου στέγασης απόρων οικογενειών διαχωρίστηκαν έξι οικόπεδα τα οποία διατέθηκαν σε ισάριθμες δικαιούχες οικογένειες για την ανέγερση των κατοικιών τους.
- (β) Μετά την παραχώρηση των υπό αναφορά κρατικών οικοπέδων, το Κοινοτικό Συμβούλιο ζήτησε το διαχωρισμό νέων οικοπέδων στην Αγία Άννα. Το Υπουργείο Εσωτερικών μελέτησε το αίτημα σε συνεργασία με ιδιώτη τοπογράφο και υιοθέτησε τελικά το σχέδιο διαχωρισμού τριών οικοπέδων για να καλυφθούν οι στεγαστικές ανάγκες της κοινότητας. Το Δεκέμβριο του 2007

ζητήθηκε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας η οριοθέτηση των οικοπέδων για να καταστεί δυνατή η διάθεση τους σε δικαιούχες οικογένειες.

- (γ) Παράλληλα το Υπουργείο Εσωτερικών μελετά τη δημιουργία επιπλέον οικοπέδων στην Κοινότητα Αγίας Άννας. Μέριμνά μας είναι η κάλυψη των στεγαστικών αναγκών πτωχών οικογενειών σε Κοινότητες, με τρόπο που να επιτυγχάνεται η σταθεροποίηση και ανάπτυξη του πληθυσμού στην ύπαιθρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.408, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.408, ημερ. 30.4.08, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Αγ. Άννας, για διαγραφή του χρέους ύψους €9.397,31 (£5.500) προς την υδατοπρομήθεια το οποίο δημιουργήθηκε λόγω διαρροών

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.408 και ημερ. 7.5.08, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Η κοινότητα Αγ. Άννας προμηθεύεται πόσιμο νερό από το Κυβερνητικό Σύστημα Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας από το 1998. Τον Ιούνιο του 2005, το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων στη Λάρνακα, ειδοποιήθηκε ότι υπήρξε βλάβη στον αγωγό και αμέσως προχώρησε στην αποσύνδεση της παροχής και σύνδεση της με καινούριο αγωγό άλλης γεώτρησης.
- (β) Με βάση τα στοιχεία κατανάλωσης των τελευταίων χρόνων, υπολογίζεται ότι το πρώτο εξάμηνο του 2005 υπήρξε απώλεια της τάξης των 5000 κ.μ. νερού, αξίας ύψους €3.844,35 (£2.250), στο τμήμα του αγωγού με τον κυβερνητικό υδρομετρητή, την ευθύνη του οποίου φέρει η Κοινότητα.
- (γ) Σημειώνεται ότι με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, δεν μπορεί να διαγραφεί οποιοδήποτε ποσό από τις καθυστερημένες οφειλές της κοινότητας προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.
- (δ) Αναφέρεται σχετικά ότι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει ήδη καταχωρήσει αγωγή εναντίον του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγ. Άννας, για είσπραξη του οφειλόμενου χρέους, πλέον τους τόκους.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.411, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.411, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, αναφορικά με το αίτημα της Κοινότητας Αγίας Άννας για παραχώρηση ποσού €8.000 περίπου για διευθέτηση οφειλής προς την Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.411 και ημερ. 7 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Τον Ιανουάριο του 2008 το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Άννας ενημέρωσε με επιστολή του τον Υπουργό Οικονομικών ότι αδυνατεί να καταβάλει το ποσό

των €7.988,58 προς την Υπηρεσία Φ.Π.Α. και αιτήθηκε όπως του παραχωρηθεί ειδική χορηγία για κάλυψη του αναφερόμενου ποσού.

- (β) Το Υπουργείο Οικονομικών με απάντησή του ενημέρωσε το Κοινοτικό Συμβούλιο ότι το αίτημά του δεν μπορεί να ικανοποιηθεί και ότι για την περίοδο 01.03.2007 - 31.05.2007 επιστράφηκε στο Συμβούλιο από την Υπηρεσία Φ.Π.Α. το ποσό των €8.561,70.
- (γ) Η Υπηρεσία Φ.Π.Α. ως όφειλε, διενήργησε για πρώτη φορά έλεγχο στα βιβλία και αρχεία του Κοινοτικού Συμβουλίου την 01.11.2007, από τον οποίο διαπιστώθηκε ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Άννας λανθασμένα διεκδικούσε και καταχωρούσε στις φορολογικές του δηλώσεις ως φόρο εισροών ποσά Φ.Π.Α., τα οποία δεν είχε δικαίωμα να εκπέσει και προέβη στην ανάλογη βεβαίωση του φόρου.
- (δ) Κατόπιν επικοινωνίας του Κοινοτάρχη Αγίας Άννας με Λειτουργούς της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. κατέληξαν στην προφορική συμφωνία όπως το Κοινοτικό Συμβούλιο εξοφλήσει το οφειλόμενο ποσό με δόσεις, αφού το όλο θέμα προέκυψε λόγω άγνοιας στην υποβολή φορολογικών δηλώσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.413, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.413 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 30.4.2008 σχετικά με την κατασκευή πεζοδρομίων στο δρόμο Χοιροκοιτίας-Βάβλας μέχρι το κοινοτικό γήπεδο και σας πληροφορώ ότι, η κατασκευή οχετού και πεζοδρομίων στη μία πλευρά του δρόμου, στην έξοδο της Χοιροκοιτίας προς Βάβλα, εκτελείται από τον Επαρχιακό Μηχανικό Λάρνακας έναντι δαπάνης €136.000, στα πλαίσια του κονδυλίου της «Βελτίωσης Υφιστάμενων Δρόμων».»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.414, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.414, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, αναφορικά με το αίτημα της Κοινότητας Χοιροκοιτίας για επένδυση με πέτρα του τοίχου αντιστήριξης στο κέντρο του χωριού

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.414 και ημερ. 7 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο υπό αναφορά τοίχος έχει κατασκευασθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων στα πλαίσια κατασκευής του δρόμου Χοιροκοιτίας-Βάβλας. Βρίσκεται στην έξοδο της Κοινότητας, έχει ύψος 4 μέτρα περίπου και σε κάποια σημεία έχει ρωγμές.
- (β) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Χοιροκοιτίας θα πρέπει να αποταθεί στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και πιο συγκεκριμένα στο Τμήμα Δημοσίων Έργων για εξέταση του αιτήματός του, αφού ο εν λόγω δρόμος εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Δημοσίων Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και

Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.416, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.416 ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Χάνι της Θέκλας δεν διασώζει κανένα αξιόλογο στοιχείο αρχιτεκτονικής ή αρχαιολογικής αξίας, ενώ η κατάσταση του δεν συνιστά οποιαδήποτε επέμβαση διατήρησης του. Επιπλέον η θέση του, επιβάλλει την απαλλοτρίωση και κατεδάφιση του, με σκοπό την ορθότερη διαχείριση του Αρχαιολογικού χώρου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και απαιτήσεις της UNESCO (ο Αρχαιολογικός χώρος ανήκει στον κατάλογο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO).

Για τους πιο πάνω λόγους έχει ήδη προωθηθεί η απαλλοτρίωση του τεμαχίου στο οποίο βρίσκεται το ερειπωμένο οικοδόμημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνεΐκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.417, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.417 ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Κατασκευή έργου παροχέτευσης όμβριων υδάτων στη Χοιροκοιλία

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 7 Μαΐου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Χοιροκοιλίας για την τοποθέτηση οχετών για την διοχέτευση των όμβριων υδάτων του κυρίου δρόμου Χοιροκοιλίας - Βάβλας προς τον παρακείμενο ποταμό, αφορά το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο όπως πληροφορούμαι, προχώρησε στη μελέτη και τοποθέτηση των οχετών για επίλυση του προβλήματος που παρουσιαζόταν ειδικότερα κατά τους χειμερινούς μήνες.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.418, ημερομηνίας 6 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.418, ημερομηνίας 6 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.02.418 και ημερ. 10/5/2008, σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Ίδρυμα Μαργαρίτας Λιασίδου είναι εγγεγραμμένο σύμφωνα με τον περί Σωματείων και Ίδρυμάτων Νόμο, με Αριθμό Μητρώου 46, ημερ. 15.7.1986, ως Ίδρυμα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Λειτουργεί κάτω από την αποκλειστική ευθύνη του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες στην επαρχία Πάφου.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και στο πλαίσιο του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών, ενισχύει

οικονομικά το Ίδρυμα Μαργαρίτας Λιασιδίου, ως Εθελοντική Οργάνωση Κοινωνικής Πρόνοιας, για το πρόγραμμα του Κέντρου Ενηλίκων, καλύπτοντας μέρος της δαπάνης λειτουργίας, σύμφωνα με το προϋπολογιζόμενο έλλειμμα που υποβάλλεται κάθε χρόνο με την αίτησή του για κρατική χορηγία. Για το 2008, το αναφερόμενο πρόγραμμα επιχορηγήθηκε με το ποσό των €18.000.

Η διαχείριση του προγράμματος (ανθρώπινο δυναμικό και οικονομικοί πόροι) είναι αποκλειστική ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, όπως και η προετοιμασία του Προϋπολογισμού της λειτουργίας του και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν έχει καμιά σχέση με τα θέματα αυτά.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.423, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.423, ημερομηνίας 8/5/2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου Ερ. 23.06.009.02.423 και ημερομηνία 19 Μαΐου, 2008 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα σχετικά με τα ερωτήματα του Βουλευτή κ. Αντρέα Φακοντή:

Πρόθεση της Κυβέρνησης σχετικά με το πρώτο ερώτημα είναι η προώθηση των έργων, ώστε αυτά να λειτουργούν ως Μαρίνες σύμφωνα με τον περί Ρυθμίσεως Μαρίνων Νόμο του 1977 και να εξυπηρετούνται οι στόχοι ανάπτυξης του Ναυτικού Τουρισμού.

Σχετικά με το δεύτερο ερώτημα θα γίνει ότι απαιτείται σύμφωνα με τον περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμο του 2005, αφού προηγηθεί η εκπόνηση των απαραίτητων τεχνοοικονομικών και περιβαλλοντικών μελετών για την ανάπτυξη των έργων καθώς και η διαβούλευση με τα αρμόδια Τμήματα, Τοπικές Αρχές και οργανωμένα σύνολα.

Όσον αφορά το τελευταίο ερώτημα θα γίνουν σχετικές ενέργειες μέσω του Τμήματος Αρχαιοτήτων για το θέμα και θα προωθηθούν σύμφωνα με τις αποφάσεις που θα ληφθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.424, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.424, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ: Ερ. 23.06.009.02.424 και ημερ. 19/5/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στο παρόν στάδιο δεν προωθείται η τοποθέτηση και 2^{ου} γιατρού στην Κλινική Θαλασσαιμίας του Νοσοκομείου Λεμεσού. Πρέπει να σημειωθεί ότι μια φορά την εβδομάδα η Κλινική Θαλασσαιμίας του Νοσοκομείου Λεμεσού ενισχύεται από Καρδιολόγο, ο οποίος παρέχει υπηρεσίες εξωτερικού ιατρείου στην εν λόγω κλινική.
- (β) Στο Νοσοκομείο Πάφου λειτουργεί αυτόνομη Κλινική Θαλασσαιμίας η οποία στελεχώνεται με ένα Ιατρικό Λειτουργό. Σε περίπτωση απουσίας του εν λόγω Ιατρικού Λειτουργού, οι ανάγκες των Θαλασσαιμικών καλύπτονται από τους ιατρούς της Παθολογικής Κλινικής.

2. Το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, ως καθ' ύλην αρμόδιο Τμήμα, θα παρακολουθεί συνεχώς τις ανάγκες των θαλασσαιμικών της επαρχίας Πάφου και σε περίπτωση που χρειαστεί ενίσχυση της Κλινικής Θαλασσαιμίας με πρόσθετο ιατρικό προσωπικό, το θέμα θα προωθηθεί μέσω των κατάλληλων διαδικασιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.427, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.427 ημερομηνίας 14.5.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ Κυριάκου Χατζηγιάννη για παραχώρηση οικοπέδων σε πτωχές οικογένειες στην Κοινότητα Λιοπετρίου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό Ερ. 23.06.009.02.427 και ημερομηνία 19.5.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής μας ημερομηνίας 29.5.2008 προς τον Αν. Έπαρχο Αμμοχώστου, η οποία κοινοποιήθηκε στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η Επιτροπή Δικαιούχων κυβερνητικών οικοπέδων για τη στέγαση απόρων οικογενειών σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις 7.5.2008 για την παραχώρηση κρατικών οικοπέδων στην Κοινότητα Λιοπετρίου ενέκρινε οκτώ αιτήσεις. Η παραχώρηση των οικοπέδων σε δικαιούχους θα προωθηθεί στους αμέσως επόμενους μήνες.
- (β) Επιπρόσθετα, λόγω της ύπαρξης και άλλων οικοπέδων στην υπό αναφορά Κοινότητα το Γραφείο του Έπαρχου Αμμοχώστου έχει ήδη αναρτήσει σχετική Γνωστοποίηση για υποβολή αιτήσεων από ενδιαφερόμενους.

2. Ένας από τους σημαντικότερους στόχους του Υπουργείου Εσωτερικών είναι η κάλυψη των στεγαστικών αναγκών πτωχών οικογενειών σε Κοινότητες, με τρόπο που να επιτυγχάνεται η σταθεροποίηση και ανάπτυξη του πληθυσμού στην ύπαιθρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.429, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών επιστολή του Αν. Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με Αρ. Ερ.: 23.06.009.02.429 και ημερομηνία 21 Μαΐου, 2008 σχετικά με την ερώτηση του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη με αρ. 23.06.009.02.429 και ημερομηνία 18 Μαΐου, 2008 και με την παρούσα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Λειτουργοί του Τομέα Διαχείρισης Στερεών Απορριμμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών, κατόπιν οδηγιών που τους εδόθησαν ευθύς αμέσως με την λήψη της πιο πάνω επιστολής επεσκέφθησαν το συγκεκριμένο χώρο στο Πισσούρι και διαπίστωσαν πράγματι το κάψιμο σκουβάλων και εντοπίστηκαν και ψόφια ζώα. Κατόπιν είχαν συνάντηση με το Γραμματέα του Κ.Σ. Πισσουρίου, κατά την οποία συζητήθηκε το όλο θέμα, του εξέθεσαν τους κινδύνους που πολύ πιθανόν να υπάρξουν και ζήτησαν να μάθουν το τι ακριβώς συμβαίνει με τον χώρο αυτό.
- (β) Ο Γραμματέας του Κ.Σ. Πισσουρίου απάντησε ότι το Κοιν. Συμβούλιο, δεν καίει τα σκύβαλα. Επειδή όμως ο χώρος αυτός δεν ελέγχεται, μπορεί ο

οποιοσδήποτε να κάψει τα σκύβαλα, ενώ υπάρχουν και άτομα, που μετά το κάψιμο σκυβάλων, παίρνουν μεταλλικά αντικείμενα που ευρίσκονται μέσα στον χώρο αυτό.

- (γ) Οι Λειτουργοί του Υπουργείου Εσωτερικών συνέστησαν στο Γραμματέα του Κ.Σ. Πισσουρίου όπως αρμόδιοι του Κ.Σ. Πισσουρίου επισκέπτονται συχνά και επιθεωρούν το χώρο, έτσι ώστε να αποφεύγεται το κάψιμο των σκυβάλων που πιθανόν να δημιουργήσει πρόβλημα (πυρκαγιά). Ο Γραμματέας του Κ.Σ. Πισσουρίου δέχθηκε την εισήγηση των Λειτουργών του Υπουργείου Εσωτερικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.430, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.430 και ημερ. 15.5.2008, του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.02.430 και ημερ. 23.5.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ πως, στο παρόν στάδιο, δεν μελετούμε το ενδεχόμενο παροχής δικαιώματος συμμετοχής στην εκλογή των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων σε κανένα πρόσωπο, πέραν των πολιτών της Δημοκρατίας που πληρούν τα προνοούμενα, από το Σύνταγμα και τον Εκλογικό Νόμο, προσόντα.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.433, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.433, ημερομηνίας 16 Μαΐου, 2008 της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.433, ημερομηνίας 16 Μαΐου, 2008, της βουλευτού Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ερώτηση 1: Μέτρα που λαμβάνονται για την ασφάλεια των πεζών

Οι πεζοί είναι ευάλωτοι χρήστες του δρόμου και οι κίνδυνοι να εμπλακούν σε τροχαίο δυστύχημα είναι αυξημένοι. Για το σκοπό αυτό η Αστυνομία λαμβάνει προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα, ώστε να μειωθεί ο αριθμός των θυμάτων αυτών.

Η Αστυνομία στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της ενημερώνει και εκπαιδεύει το κοινό στην πρόληψη των δυστυχημάτων ως ακολούθως:

- (α) Διανέμει διαφωτιστικό υλικό με το οποίο ενημερώνει τους πεζούς για τους κινδύνους που υπάρχουν στο δρόμο ως επίσης και τον ορθό τρόπο διακίνησης.
- (β) Διανέμει στο κοινό φωσφορούχα περιβραχιόνια.
- (γ) Πραγματοποιεί διαλέξεις σε Σχολεία, Σωματεία και άλλα οργανωμένα σύνολα.
- (δ) Δημιούργησε το Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής το οποίο επισκέπτονται Μαθητές και άλλοι με σκοπό την ενημέρωση αλλά και την πρακτική εξάσκηση τόσο στην οδήγηση όσο και στον ασφαλή τρόπο διασταύρωσης δρόμου από πεζούς.

- (ε) Πραγματοποίησε δυο Ετήσια Σεμινάρια Οδικής Ασφάλειας το 2004 και το 2008 που αφορούσαν την ορθή και ασφαλή διακίνηση των πεζών μέσα στις πόλεις. Σ' αυτά τα σεμινάρια κλήθηκαν ειδικοί από την Κύπρο και το Εξωτερικό. Τα πορίσματα των Σεμιναρίων τέθηκαν σε εφαρμογή.
- (στ) Με την έναρξη κάθε νέας Σχολικής Χρονιάς επιθεωρούνται οι διαβάσεις πεζών, ιδιαίτερα έξω από τα Σχολεία ώστε να πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για την ασφαλή διακίνηση των μαθητών και ενημερώνεται η Αρμόδια Αρχή για τη λήψη ανάλογων μέτρων.

Ερώτηση 2: Έρευνες που έχουν διεξαχθεί όσον αφορά τα τροχαία δυστυχήματα των τελευταίων χρόνων με θύματα πεζούς, καθώς και τις αιτίες αυτών των δυστυχημάτων

Στο τέλος κάθε χρόνου γίνεται μελέτη των θανατηφόρων δυστυχημάτων στα οποία εμπλέκονται πεζοί και αφού διαπιστωθούν τα αίτια λαμβάνονται ανάλογα διορθωτικά μέτρα, όπως βελτίωση ή δημιουργία διαβάσεων πεζών, τοποθέτηση σήμανσης, οδικός φωτισμός σε προβληματικά σημεία του οδικού δικτύου, αστυνόμευση και ενημέρωση του κοινού.

Με την συνεργασία του Τμήματος Δημοσίων Έργων έχουν μελετηθεί τα "Μελανά Σημεία" του Οδικού Δικτύου (τα σημεία εκείνα που έχουν γίνει πέραν των τριών δυστυχημάτων σε ένα χρόνο) από το 2004-2007, ως και οι αιτίες πρόκλησης δυστυχημάτων και έχουν προωθηθεί διορθωτικά μέτρα στο οδικό δίκτυο. Έγιναν επίσης συστάσεις για επιδιόρθωση της περιήφραξης στους αυτοκινητόδρομους.

Ερώτηση 3: Προγραμματισμός για δημιουργία διαβάσεων πεζών σε κύριους δρόμους

Προγραμματισμένες διαβάσεις πεζών σε κύριους δρόμους γίνονται όταν η Αρμόδια Αρχή υποβάλλει ρυθμιστικά σχέδια κατασκευής ή ανακατασκευής δρόμων όπου σ' αυτά τοποθετούνται διαβάσεις πεζών και στη συνέχεια μελετούνται από τον Κεντρικό Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων για λήψη τελικής απόφασης. Ο Κεντρικός Φορέας είναι Επιτροπή από αρμόδιους του Τμήματος Δημοσίων Έργων, Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, Αστυνομία και Αρμόδια Αρχή (Έπαρχος, Δήμος, Κοινοτικό Συμβούλιο), Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε σχέση με τα Σχολεία.

Επίσης όταν προηγηθεί αίτημα προς το Τμήμα Δημοσίων Έργων ή την Αστυνομία από Δήμο, Έπαρχο, Κοινοτικό Συμβούλιο, Σύνδεσμο Γονέων ή και από οποιονδήποτε πολίτη, μελετάται στον Κεντρικό Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων και λαμβάνεται συλλογική τελική απόφαση.

Ερώτηση 4: Κατά πόσο προγραμματίζεται συγκεκριμένη εκστρατεία στοχευόμενη στους οδηγούς για ευαισθητοποίηση τους σχετικά με την επικίνδυνη οδήγηση και τη σωστή αντιμετώπιση των πεζών

Η εκστρατεία σε σχέση με τη σωστή αντιμετώπιση των πεζών είναι συνεχόμενη. Όπως αναφέρθηκε και στην απάντηση της "Ερώτησης 1" η Αστυνομία εκπαιδεύει και ενημερώνει το κοινό στην πρόληψη των δυστυχημάτων με συστάσεις/υποδείξεις στους δρόμους, με διανομή διαφωτιστικού υλικού, με διαλέξεις οδικής ασφάλειας, με διαλέξεις στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής, με την έκδοση διαφωτιστικών φυλλαδίων για ξένους επισκέπτες ή αλλοδαπούς που διαμένουν ή/και εργάζονται στην Κύπρο (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ρωσικά, Αραβικά και προγραμματίζεται η έκδοση και σε άλλες γλώσσες).

Ερώτηση 5: Στατιστικά στοιχεία των τελευταίων δέκα χρόνων για τα τροχαία δυστυχήματα με θύματα πεζούς.

Ο πίνακας που επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' παρουσιάζει τον αριθμό

πεζών θυμάτων από τροχαία δυστυχήματα για τα έτη 1998-2007.

Ερώτηση 6: Αιτιολόγηση απόφασης αρμοδίου Τμήματος για επιβολή προστίμων σε πεζούς και δεδομένα πάνω στα οποία στηρίχθηκε αυτή η απόφαση

Η επιβολή προστίμων σε πεζούς υπήρχε στον περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμο, πλην όμως το πρόστιμο ήταν μηδαμινό (£5/€8,54).

Το τελευταίο διάστημα (1/1/08-19/8/08) σημειώθηκαν 47 θανατηφόρα τροχαία δυστυχήματα με σύνολο νεκρών 49 εκ των οποίων οι 10 ήταν πεζοί (20,4%). Οι 5 πεζοί (50%) δεν χρησιμοποιούσαν τη διάβαση πεζών ή διασταύρωναν απρόσεκτα.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Αστυνομίας για το έτος 2008, η παράμετρος "Πεζός διασταύρωνε δρόμο απρόσεκτα", αποτέλεσε την 4^η κατά σειρά αιτία πρόκλησης θανατηφόρου τροχαίου δυστυχήματος, ακολουθώντας την απρόσεκτη/αμελή οδήγηση, την υπερβολική ταχύτητα και την οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλης.

Ενόψει των όσων αναφέρθηκαν πιο πάνω, κρίθηκε επιβεβλημένο και αναγκαίο να αυξηθεί το εξώδικο πρόστιμο σε €20.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.434, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. Ερ. 23.06.009.02.434, ημερ. 15/05/2008

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.434 και ημερ. 26/05/2008, σε σχέση με ερώτηση του Βουλευτή Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα ημερομηνίας 15/05/2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στα διοικητικά όρια του χωριού Πενταλιά λειτουργούν παράνομα κτηνοτροφικά υποστατικά των κ.κ. Αρέστη Αλεξάνδρου και Ανδρέα Παναγιώτου. Τα υποστατικά έχουν ανεγερθεί το 1999 χωρίς να έχει εξασφαλισθεί άδεια οικοδομής από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου. Έχει διαπιστωθεί επανειλημμένα ότι τα ζώα των πιο πάνω κτηνοτρόφων προξενούν ζημιές στις φυτείες των κατοίκων του χωριού, με αποτέλεσμα να υποβάλλονται συνεχώς καταγγελίες στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου από επηρεαζόμενους γεωργούς.
- (β) Εναντίον των προαναφερόμενων λήφθηκαν δικαστικά μέτρα (αρ. Ποινικής Υπόθεσης 1817/03) με αποτέλεσμα να καταδικαστούν σε χρηματικό πρόστιμο, ενώ παράλληλα το δικαστήριο εξέδωσε διάταγμα κατεδάφισης των παράνομων υποστατικών. Λόγω της μη συμμόρφωσης των κατηγορουμένων με το Δικαστικό Διάταγμα, ο Έπαρχος Πάφου έλαβε δικαστικά μέτρα με την κατηγορία της παρακοής Δικαστικού Διατάγματος. Η υπόθεση αρ. 4671/06 είναι ορισμένη για ακρόαση στις 17 Σεπτεμβρίου 2008.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.435, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.435, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, αναφορικά με το αίτημα της Κοινότητας Πενταλιάς για παραχώρηση αδιάθετων οικοπέδων σε απόδημους Πενταλιώτες

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.435 και ημερ. 22 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Βάσει του Σχεδίου Μετακίνησης του χωριού Πενταλιά, που εγκρίθηκε με σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, οι μη μόνιμοι κάτοικοι που είχαν ιδιόκτητη κατοικία στο χωριό κατά την 21.12.1994, η οποία λειτουργούσε ή βρισκόταν σε λειτουργήσιμη κατάσταση χωρίς να χρειάζεται ουσιαστική συντήρηση/βελτίωση, δικαιούνται οικοπέδο στο νέο χωριό σε τιμή κόστους (εμβαδού όχι μεγαλύτερου των 350 τ.μ.) και δάνειο για το 50% του κόστους ανέγερσης κατοικίας του ενός υπνοδωματίου, για οικογένειες με ένα-δύο άτομα, και των δύο υπνοδωματίων με 3 άτομα και άνω. Σε περιπτώσεις που το επιτόκιο του δανείου ξεπερνά το 5%, αυτό επιδοτείται.
- (β) Η διάθεση των οικοπέδων στους δικαιούχους μη μόνιμους κατοίκους Πενταλιάς ορίστηκε να γίνει στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου με κλήρωση στις 20.05.2003. Στο χώρο της κλήρωσης είχε προσέλθει μόνο αντιπροσωπεία των δικαιούχων αποδήμων, εκφράζοντας τη διαμαρτυρία τους για τα ωφελήματα που τους προσφέρονται στα πλαίσια της μετακίνησης του χωριού τους. Η αντιπροσωπεία των αποδήμων αρνήθηκε να λάβει μέρος στην κλήρωση και επέδωσε υπόμνημα με διάφορα αιτήματα, μεταξύ των οποίων και το αίτημα για δωρεάν παροχή οικοπέδων.
- (γ) Τα αιτήματα των αποδήμων συζητήθηκαν εκτενώς σε διάφορες συσκέψεις, όπου διαφάνηκε ότι το αίτημα των μη μόνιμων κατοίκων της Κοινότητας για δωρεάν παραχώρηση των οικοπέδων δεν μπορεί να ικανοποιηθεί γιατί τα ίδια κριτήρια ισχύουν και σε άλλα μετακινηθέντα χωριά (Θελέτρα, Στατός-Άγ. Φώτιος, κλπ.) και θα αποτελούσε προηγούμενο. Πέραν τούτου μια τέτοια ενέργεια θα αποτελούσε καταστρατήγηση των κριτηρίων που καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο.

2. Ανεξαρτήτως των πιο πάνω, η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου προτίθεται να καλέσει τους δικαιούχους απόδημους σε νέα κλήρωση για παραχώρηση των οικοπέδων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.436, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.436 ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 22 Μαΐου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα, και σας πληροφορώ ότι δεν έχει υποβληθεί αίτημα από το Αρδευτικό Τμήμα "Φλέβα" Γαλαταριάς για ανόρυξη γεώτρησης. Για να τύχει εξέτασης το αίτημα ανόρυξης γεώτρησης για ενίσχυση του Αρδευτικού Τμήματος "Φλέβα", πρέπει αυτό να υποβληθεί από την Επιτροπή του Αρδευτικού Τμήματος προς τον Έπαρχο Πάφου, ο οποίος στη συνέχεια θα το διαβιβάσει στο αρμόδιο Τμήμα που είναι το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.438, ημερομηνίας 15 Μαΐου

2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα σχετικά με τα κριτήρια παραχώρησης οικοπέδων του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης στη Κοινότητα Δρύμου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.438 και ημερ. 26/5/2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης δε διαθέτει γη στη Κοινότητα Δρύμου και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν οικόπεδα προς πώληση. Προς το παρόν ο Οργανισμός δε διαθέτει οικόπεδα προς πώληση σε καμία κοινότητα της Επαρχίας Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.439, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.439, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα με αρ. 23.06.009.02.439 και ημερομηνία 15 Μαΐου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 26 Μαΐου 2008, σχετικά με την μελέτη για κατασκευή διυλιστηρίου στα όρια της κοινότητας Φύτης της επαρχίας Πάφου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Κατόπιν διαβουλεύσεων με την Κοινότητα Φύτης το διυλιστήριο έχει χωροθετηθεί σε περιοχή κοντά στο Φράγμα Κανναβιούς.
2. Η μελέτη για την κατασκευή του διυλιστηρίου αναμένεται να είναι έτοιμη μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2008 και η κατασκευή του που θα είναι διάρκειας 30 μηνών, αναμένεται να ξεκινήσει τον Απρίλιο του 2009.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.441, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.441 ημερομηνίας 15.5.2008 του Βουλευτή Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα με θέμα το Δημοτικό Σχολείο Γιόλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 20.5.2008 και σας πληροφορώ ότι η επισκευή των βλαβών που εμφανίστηκαν στο σχολείο περιλαμβάνονται στο έργο που ήδη ευρίσκεται υπό εκτέλεση για την διαμόρφωση Νηπιαγωγείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.442, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.442 ημερομηνίας 15.5.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα για παραχώρηση οικοπέδων σε πτωχές οικογένειες στην Κοινότητα Γιόλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό Ερ. 23.06.009.02.442 και ημερομηνία 20.5.2008 σχετικά με

το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Ενιαίο Στεγαστικό Σχέδιο τέθηκε σε ισχύ την 1.1.2007 και αφορά Κοινότητες με πληθυσμό μέχρι 500 κατοίκους ή με πληθυσμό άνω των 500 κατοίκων, νοουμένου ότι η κοινότητα βρίσκεται σε απόσταση άνω των 35 χλμ από το πλησιέστερο αστικό κέντρο ή βρίσκεται σε υψόμετρο άνω των 450μ. Το Υπουργείο Εσωτερικών διερεύνησε το θέμα και διαπίστωσε ότι η Κοινότητα Γιόλου δεν πληροί κανένα από τα πιο πάνω κριτήρια. Συγκεκριμένα η Γιόλου έχει 732 κατοίκους, απέχει 21 χλμ από την Πάφο και δεν έχει υψόμετρο πέραν των 450μ.
- (β) Το θέμα της ένταξης της κοινότητας Γιόλου στο Ενιαίο Στεγαστικό Σχέδιο συζητήθηκε στην Περιφερειακή Σύσκεψη του Υπουργού Εσωτερικών στις 13.10.2007 στο Στρουμπί, κατά την οποία αναφέρθηκε ότι τα κριτήρια για το Στεγαστικό Σχέδιο ισχύουν για ολόκληρη την Κύπρο. Συνεπώς δεν είναι δυνατή οποιαδήποτε εξαίρεση, εφόσον η κοινότητα δεν πληροί τα κριτήρια.
- (γ) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Γιόλου δεν υπέβαλε ποτέ αίτημα για εξέταση στο Υπουργείο Εσωτερικών σχετικά με το διαχωρισμό κρατικών οικοπέδων για πτωχές οικογένειες. Μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών είναι η κάλυψη των στεγαστικών αναγκών πτωχών οικογενειών σε Κοινότητες, με τρόπο που να επιτυγχάνεται η σταθεροποίηση και ανάπτυξη του πληθυσμού στην ύπαιθρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.443, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.443 και ημερ. 15.5.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με την κατασκευή πεζοδρομίων στο δρόμο Πάφου-Πόλης εντός Γιόλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.443 και ημερ. 20.5.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (1) Το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα αρχίσει έργα για την κατασκευή πεζοδρομίου στη μια πλευρά του κύριου δρόμου Πάφου-Πόλης που διέρχεται εντός της Γιόλου (οδός Ανεξαρτησίας), σε μήκος 300 μ. περίπου, κατά τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε τρεις μήνες και για το σκοπό αυτό παραχωρήθηκε στον Επαρχιακό Μηχανικό Πάφου ποσό ύψους €60.000 από το κονδύλι της Βελτίωσης Υφιστάμενων Δρόμων. Η επέκταση των πεζοδρομίων σε πρόσθετο τμήμα θα μελετηθεί στα πλαίσια επόμενων προϋπολογισμών.
- (2) Όσον αφορά το αίτημα για μελέτη και κατασκευή οχετού ομβρίων από την οδό Ανεξαρτησίας προς την οδό Ιάκωβου Πατάτσου, ο οχετός θα κατασκευαστεί σε μεταγενέστερο στάδιο αφού συμπληρωθεί ο οχετός που άρχισε να κατασκευάζει η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου σε δρόμους της, στον οποίο θα διοχετευθούν τα νερά της οδού Ανεξαρτησίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.445, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.445 και ημερ. 15.5.2008, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τη μελέτη και διαμόρφωση της πλατείας και τη διαπλάτυνση του δρόμου που διασχίζει την Κοιλίνα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των

Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.445 και ημερ. 20.5.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο δρόμος που διασχίζει την κοινότητα είναι της αρμοδιότητας του Τμήματος Δημοσίων Έργων.
- (β) Ήδη έγινε διαπλάτυνσή του και κατασκευή τοίχων αντιστήριξης, όπου αυτό ήταν εφικτό, και το Κοινοτικό Συμβούλιο Κοιλίνιας, μετά και από τη συγκατάθεση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, προχώρησε στην επένδυση των τοίχων αντιστήριξης με πέτρα, στα πλαίσια εξωραϊσμού της κοινότητας.
- (γ) Εξωραϊσμός της πλατείας που βρίσκεται στην είσοδο του χωριού έγινε κατά το 1995-1996, ενώ το Κοινοτικό Συμβούλιο, με αίτημά του το 2002, ζήτησε τη συνέχιση των έργων διαμόρφωσης του χώρου με επέκταση του πλακόστρωτου και ανέγερση περιπτέρου.
- (δ) Εξασφαλίστηκαν οι συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών των τεμαχίων των οποίων θα επηρεαστεί μέρος τους για την πιο πάνω επέκταση και υποβλήθηκαν στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο, για έκδοση τίτλου ιδιοκτησίας στο Κοινοτικό Συμβούλιο Κοιλίνιας, ενώ παράλληλα έχουν ζητηθεί οι απόψεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για την προτεινόμενη επέκταση, και
- (ε) Με την ολοκλήρωση των πιο πάνω διαδικασιών, θα προωθηθεί ο περαιτέρω εξωραϊσμός της πλατείας στα πλαίσια των ετήσιων προϋπολογισμών της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.448, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.448 ημερ. 22 Μαΐου 2008, που υποβλήθηκε από τον κ. Φειδία Σαρίκα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, σχετικά με τη στελέχωση του Επαρχιακού Ταχυδρομικού Γραφείου, του Τμήματος Δημοσίων Έργων και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών στην Πάφο, Τμήματα και Υπηρεσίες που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και να σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Σε ότι αφορά στο Επαρχιακό Ταχυδρομικό Γραφείο Πάφου, στο παρόν τουλάχιστο στάδιο με βάση το επίπεδο των προσφερομένων υπηρεσιών κρίνεται ότι είναι ικανοποιητικά στελεχωμένο. Σε περιόδους αύξησης του όγκου εργασίας όπως είναι οι καλοκαιρινοί μήνες και η περίοδος των Χριστουγέννων, το εν λόγω Γραφείο ενισχύεται με ακόμα έξι εποχιακούς λειτουργούς. Είναι γεγονός ωστόσο, ότι λόγω της μεγάλης τουριστικής και πληθυσμιακής ανάπτυξης της Πάφου, το Τμήμα ήδη άρχισε να επαναξιολογεί την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Επαρχία Πάφου γενικά και μέσα στα πλαίσια των γενικότερων σχεδιασμών του θα προωθήσει συγκεκριμένες εισηγήσεις για ενίσχυση των υπηρεσιών αυτών.
- (β) Σε ότι αφορά εξάλλου στο Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Δημοσίων Έργων στην Πάφο στην παρούσα φάση κρίνεται ότι είναι επαρκώς στελεχωμένο. Σημειώνεται δε ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων καταβάλλει τις δέουσες προσπάθειες για κάλυψη πρόσθετων αναγκών σε προσωπικό όταν παρουσιάζονται, και τέλος
- (γ) Σ' ότι αφορά στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών σας πληροφορώ ότι τόσο το Επαρχιακό Γραφείο Πάφου όσο και άλλα Επαρχιακά καθώς και τα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος αντιμετωπίζουν πρόβλημα υποστελέχωσης

λόγω της ύπαρξης σημαντικού αριθμού κενών θέσεων τεχνικών μηχανικών που προϋπόθεταν τροποποίηση των υφισταμένων σχεδίων υπηρεσίας. Τα σχέδια αυτά έχουν στο μεταξύ τροποποιηθεί και εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και επομένως το Τμήμα θα προχωρήσει στην πλήρωση τους. Με την πρόσληψη του νέου προσωπικού θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια να ενισχυθεί και το Επαρχιακό Γραφείο Πάφου.

Εξάλλου το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με το τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού καθώς και με το Γενικό Λογιστήριο θα προβεί σε επισκόπηση των αναγκών σε Γραφειακό και Λογιστικό προσωπικό και εκεί όπου απαιτείται ενίσχυση θα προχωρήσει να τη ζητήσει.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.449, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.449 και ημερ. 15.5.2008, του Βουλευτή της εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με την επίστρωση με πρέμιξ του δρόμου που συνδέει την κοινότητα Δρύμου με τα οικόπεδα φτωχών οικογενειών

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.449 και ημερ. 22.5.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο υπ' αναφορά δρόμος, ο οποίος οδηγεί στα οικόπεδα για φτωχές οικογένειες και όχι στα οικόπεδα του Οργανισμού Ανάπτυξης Γης, όπως εκ παραδρομής αναφέρεται στην ερώτηση, έχει διαπλατυνθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο Δρύμου, αφού εξασφάλισε τις συγκαταθέσεις των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών.
- (β) Τμήμα του, μήκους 450 μ. περίπου, έχει επιστρωθεί με πρέμιξ, ενώ απομένουν άλλα 600 μ. περίπου, για τα οποία απαιτείται δαπάνη ύψους €100.000 περίπου για επίστρωσή τους, και
- (γ) Αρμόδιο για τη βελτίωση των δρόμων της κοινότητας είναι το Κοινοτικό Συμβούλιο, στο οποίο εναπόκειται να περιλάβει τον εν λόγω δρόμο στις προτεραιότητές του, για περαιτέρω βελτίωσή του από το κονδύλι που εγκρίνεται κάθε χρόνο μέσα στα πλαίσια του Κρατικού Προϋπολογισμού.

2. Σημειώνεται ότι οι πιστώσεις που προβλέπονταν στον Προϋπολογισμό του 2008 έχουν διατεθεί και οποιαδήποτε εργασία αποφασιστεί να γίνει θα καλυφθεί από κονδύλια του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.450, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.450 ημερομηνίας 15.05.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 23.06.009.02.450 και ημερομηνία 22.5.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής μας ημερομηνίας 3.6.2008 προς τον Έπαρχο Πάφου, η οποία κοινοποιήθηκε στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Υπουργείο Εσωτερικών, το 1988, προέβη στην απαλλοτρίωση ιδιωτικών τεμαχίων στο χωριό για διαχωρισμό οικοπέδων. Η συγκεκριμένη ιδιωτική περιουσία κρίθηκε αναγκαία για απαλλοτρίωση με σκοπό την οικιστική

ανάπτυξη, δημιουργία και συντήρηση συγκοινωνιών, αξιοποίηση αρχαιοτήτων, ανάπτυξη αθλητισμού και δημιουργία οικοπέδων για άπορες οικογένειες, καθώς και μετακίνηση των κατοίκων εκτός της αρχαιολογικής ζώνης Κουκλιών.

- (β) Σύμφωνα με την απαλλοτρίωση που έγινε διαχωρίστηκαν με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 40.274 και ημερομηνία 15.12.1993 εξήντα-τρία οικόπεδα, από τα οποία τα σαράντα δεσμεύτηκαν για να καλύψουν τις ανάγκες των ιδιοκτητών γης στην αρχαιολογική περιοχή Κουκλιών. Τα υπόλοιπα εγκρίθηκαν για διάθεση σε δικαιούχες οικογένειες της κοινότητας με βάση το ισχύον στεγαστικό σχέδιο για πτωχές οικογένειες.
- (γ) Αφού καλύφθηκαν οι παραπάνω ανάγκες παρέμειναν αδιάθετα δεκαεφτά οικόπεδα, λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος από τους κατοίκους των Κουκλιών. Για τη διάθεση τους υποβλήθηκε αίτημα από το Κοινοτικό Συμβούλιο να εξετασθεί το ενδεχόμενο παραχώρησης δεκατεσσάρων οικοπέδων στον ΚΟΑΓ μέσω των στεγαστικών σχεδίων του οργανισμού. Για τα τρία οικόπεδα που έχουν απομείνει, από τα οποία το ένα είναι μεγάλο και θα διαχωριστεί σε δύο, έχουν ήδη εξετασθεί οι ενστάσεις κατά της Απόφασης της Αρμόδιας Επιτροπής Εξέτασης των Αιτήσεων, και θα παραχωρηθούν σύντομα σε δικαιούχα άτομα με βάση τα νέα κριτήρια που καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμό 63.926 Απόφαση του ημερομηνίας 22.6.2006.
- (δ) Πρόσθετα, το Υπουργείο Εσωτερικών μελετά αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κουκλιών για επιστροφή των δεκατεσσάρων οικοπέδων που παραχωρήθηκαν στον ΚΟΑΓ και τη διάθεση τους σε δικαιούχες οικογένειες του χωριού, ενόψει του γεγονότος ότι απορρίφθηκε η προσφυγή με αρ. 1297/06 εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, που καταχωρήθηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο από τους ιδιοκτήτες των τεμαχίων που απαλλοτριώθηκε η γη για τους σκοπούς που αναφέρονται στο σημείο (α). Εναντίον της Απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου καταχωρήθηκε έφεση με αρ. 83/08.
- (ε) Επίσης, το Κοινοτικό Συμβούλιο Κουκλιών ζήτησε από το Τμήμα Γεωργίας την παραχώρηση μέρους του κρατικού τεμαχίου αρ. 47, Φ/Σχ. 51/56+64 στο χωριό για διαχωρισμό οικοπέδων. Με βάση τις πρόνοιες του σχετικού Νόμου το αίτημα θα υποβληθεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και θα εξετασθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών, με βάση τους ισχύοντες Κανονισμούς και κριτήρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.451, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση του Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα σε σχέση με το αίτημα της κοινότητας Κουκλιών, για παραχώρηση γεωργικών κληρών (τσιφλίκια) στους κατόχους τους, με τη διαδικασία της ενοικιαγοράς

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. Φακ. Ερ. 23.06.009.02.451 και ημερομηνία 22.5.2008, με την οποία μας έχει διαβιβασθεί η ερώτηση του βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα, σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, δεν έχει υποβληθεί οποιοδήποτε αίτημα από την κοινότητα Κουκλιών, για παραχώρηση των κρατικών γεωργικών κληρών (τσιφλίκι) στους κατόχους τους, με τη διαδικασία της ενοικιαγοράς.

2. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, κατά το έτος 1980, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως οι γεωργικοί κλήροι εκμισθώνονται σε Συνεργατικές Εταιρείες, οι οποίες στη συνέχεια, υπεκμίσθωναν τους κλήρους σε δικαιούχους της κοινότητας. Η

επιλογή γινόταν με βάση κριτήρια που θεσπίστηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και τις συστάσεις ειδικής Συμβουλευτικής Επιτροπής του Υπουργείου αυτού, που ήταν τότε αρμόδιο για τη διαχείριση των κυβερνητικών τσιφλικιών στην επαρχία Πάφου. Με τη διαδικασία αυτή εκμισθώθηκε μεγάλος αριθμός κλήρων, για αρχική περίοδο 30 χρόνων, με δικαίωμα ανανέωσης για 10 ή 20 χρόνια. Οι Συνεργατικές Εταιρείες, που στην περίπτωση αυτή ενεργούσαν ως μισθωτές, εισέπρατταν τα ενοίκια από τους γεωργούς-υπομισθωτές και στη συνέχεια κατέθεταν το ολικό ποσό στο ταμείο του Κράτους (αρχικά στον Έπαρχο Πάφου και μετά στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας). Σημειώνεται επίσης ότι, αριθμός γεωργικών κλήρων δόθηκε με άλλες διαδικασίες, χωρίς να υπογραφούν Συμβάσεις Μίσθωσης.

3. Στην πορεία όμως, παρατηρήθηκε μεγάλη καθυστέρηση στην είσπραξη των ενοικίων από ορισμένες Συνεργατικές Εταιρείες και αρκετοί κάτοχοι κλήρων ειδοποιήθηκαν για τον τερματισμό των Συμφωνιών που υπέγραψαν, από τις 31.12.1997.

4. Επιπρόσθετα, το 1992 και σαν αποτέλεσμα της θέσπισης των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμών του 1989 και σχετικής γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερ. 18.6.1991, η γενική διαχείριση των γεωργικών κλήρων ανατέθηκε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το οποίο εξετάζει αιτήσεις για τη διάθεση των κλήρων αυτών, με βάση τη διαδικασία που ακολουθείται για τη διάθεση κρατικής γης, ήτοι με υποβολή της υπόθεσης στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για μελέτη και ακολούθως στο Υπουργικό Συμβούλιο, για λήψη απόφασης. Σημειώνεται επίσης ότι, κατόπιν γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερ. 18.4.1991, η εκμίσθωση κρατικής γης σε Συνεργατικές Εταιρείες είναι πλέον νομικά ανεπίτρεπτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.452, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.452 ημερ. 15 Μαΐου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων βλέπει θετικά το αίτημα της κοινότητας των Κουκλιών για ανταλλαγή των περιουσιών που βρίσκονται σε αρχαιολογικές ζώνες με μηδενικό συντελεστή δόμησης με ίσης αξίας κρατικά τεμάχια, αλλά το όλο θέμα θα πρέπει να τύχει χειρισμού από το Υπουργείο Εσωτερικών στο οποίο υπάγονται η Επαρχιακή Διοίκηση και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Ως εκ τούτου η σχετική ερώτηση έχει διαβιβαστεί στο Υπουργείο Εσωτερικών για απάντηση λόγω αρμοδιότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.459, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.459, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, αναφορικά με το αίτημα της Κοινότητας Κουκλιών για δημιουργία τουριστικής παραλίας και καταφυγίου σκαφών καθώς και δημιουργία δημόσιου δρόμου που να οδηγεί σ' αυτά

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.459 και ημερ. 22 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κουκλιών αναφορικά με τη δημιουργία τουριστικής παραλίας και καταφυγίου σκαφών στην τοποθεσία «Αχνή» συζητήθηκε στα πλαίσια της περιφερειακής σύσκεψης στις 21.10.2003, στην οποία το Κοινοτικό Συμβούλιο έθεσε θέμα αξιοποίησης δυο κρατικών, γεωργικών κλήρων, οι οποίοι είναι ενοικιασμένοι σε γεωργούς και βρίσκονται στη ζώνη Προστασίας της Φύσης.
- (β) Η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, ύστερα από σχετική απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου τον Απρίλιο του 2008, ζήτησε από το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Πάφου την απαλλοτρίωση των δικαιωμάτων των ενοικιαστών των δυο κρατικών κλήρων, με στόχο την προώθηση του αιτήματος του Κοινοτικού Συμβουλίου Κουκλιών.
- (γ) Λόγω του ότι ο προτεινόμενος χώρος βρίσκεται σε αρκετά μεγάλη απόσταση από την περιοχή που εντοπίστηκε σημαντικός αρχαιολογικός χώρος, ο Διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων σημείωσε ότι θα εξετάσει το αίτημα αυτό με την προϋπόθεση ότι οι προτεινόμενες κατασκευές για την εξυπηρέτηση των λουομένων θα είναι πολύ ελαφριές και αφού μελετήσει και αξιολογήσει τα λεπτομερή κατασκευαστικά σχέδια που θα υποβάλει το Κοινοτικό Συμβούλιο.
- (δ) Όσον αφορά στην κατασκευή καταφυγίου μικρών σκαφών, σημειώνεται ότι τα Κούκλια δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των Κοινοτήτων στα οποία υπάρχει Κυβερνητική Απόφαση για δημιουργία αλιευτικού καταφυγίου. Ένα τέτοιο καταφύγιο θα κατασκευαστεί στο Πισσούρι.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.462, ημερομηνίας 16 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.462, ημερομηνίας 16 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Προστασία Χαρουπιάς

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 2 Ιουνίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αναγνωρίζει και δίνει ιδιαίτερη σημασία στην προστασία και καλλιέργεια της χαρουπιάς. Για το λόγο αυτό, η χαρουποκαλλιέργεια έχει ενταχθεί σε δύο καθεστώτα του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013 σχετικά με τις αγροπεριβαλλοντικές υποχρεώσεις. Πρόκειται για το καθεστώς 2.3.6 "Διατήρηση της φυσικής αξίας του γεωργικού περιβάλλοντος και του παραδοσιακού τοπίου με έμφαση στις μειονεκτικές περιοχές" μέσω του οποίου χορηγείται ενίσχυση ύψους €600/εκτάριο, και το καθεστώς 2.3.7 "Ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής γεωργικών προϊόντων", μέσω του οποίου χορηγείται ενίσχυση ύψους €600/εκτάριο.

Πέραν των πιο πάνω αναφέρεται ότι η καλλιέργεια της χαρουπιάς είναι επιλέξιμη για ενίσχυση από το Σχέδιο Εκταρικών επιδοτήσεων, μέσω του οποίου καταβάλλονται οι άμεσες ενισχύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιλέξιμες είναι τόσο οι υφιστάμενες όσο και οι νέες φυτείες που δημιουργούνται. Για τις νέες φυτείες παρέχεται η ευκαιρία στους χαρουποκαλλιεργητές όπως επωφεληθούν από το καθεστώς 1.5.1 "Επενδύσεις στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013 και επιδοτηθούν για την εγκατάσταση νέας φυτείας.

Επίσης στο Καθεστώς 1.6 “Προστιθέμενη αξία στα γεωργικά και δασοκομικά προϊόντα. Δημιουργία και εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης και εμπορία γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων” του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013, είναι ενταγμένα τα χαρούπια ως επιλέξιμα προϊόντα, για ίδρυση νέων ή εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων μεταποίησης.

Πέραν από τα πιο πάνω, το Τμήμα Δασών λαμβάνει διάφορα μέτρα για την προστασία της χαρουπιάς όπως:

- Εφαρμογή της δασικής Νομοθεσίας κατά της παράνομης υλοτομίας.
- Ευρεία χρήση της χαρουπιάς στις φυτεύσεις δημόσιων χώρων και κυρίως κατά μήκος αυτοκινητόδρομων.
- Ενθάρρυνση της φύτευσης χαρουπιάς από το κοινό με την παραχώρηση δωρεάν δενδρυλλίων σε πολίτες, Κοινότητες και οργανωμένα σύνολα και μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Εντοπισμός και προστασία διατηρητέων δέντρων χαρουπιάς.

Όσον αφορά το θέμα της καταπολέμησης της ποντίκας, πληροφορείστε ότι το Τμήμα Γεωργίας παρασκευάζει δόλωμα το οποίο διαθέτει για το σκοπό αυτό. Συνεργεία του Τμήματος Γεωργίας επισημαίνουν τις εστίες πολλαπλασιασμού της ποντίκας και τοποθετούν τα δολώματα. Στους Δήμους και στις κοινότητες όπου το πρόβλημα είναι σοβαρό οργανώνονται εκστρατείες ομαδικής καταπολέμησης της ποντίκας με εκπαιδευμένα συνεργεία. Στις εκστρατείες αυτές εμπλέκονται και οι Υγειονομικές Υπηρεσίες για την οικιστική περιοχή.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.464, ημερομηνίας 16 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.464, ημερομηνίας 16.5.2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη για το θέμα εφαρμογής κουβούκλιου ασφαλείας σε γεωργικούς ελκυστήρες (τρακτέρ)

Αναφέρομαι στην ερώτησή σας με αρ. 23.06.009.02.464 ημερ. 2.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με τον περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμο και τον περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων Νόμο όπως έχουν τροποποιηθεί, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών δεν εγγράφει γεωργικούς ελκυστήρες οι οποίοι δεν φέρουν πλαίσια ασφαλείας ή προστατευτικές ράβδους.

2. Όσον αφορά το θέμα ενδεχόμενης απόσυρσης γεωργικών ελκυστήρων ή επιδότησης πλαισίων ασφαλείας, αυτό εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιουλίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.469, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.469, ημερομηνίας 20.5.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου, αναφορικά με τις κεραίες κινητής

τηλεφωνίας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.469 και ημερ. 2.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (1) Οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας ΑΤΗΚ και Arreba εξασφάλισαν εξουσιοδότηση ραδιοεπικοινωνιών για εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας στην Κυπριακή Δημοκρατία από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (THE). Βάσει της εν λόγω εξουσιοδότησης ραδιοεπικοινωνιών, σταθμοί κινητής τηλεφωνίας μπορούν να εγκατασταθούν οπουδήποτε αρκεί να πληρούν συγκεκριμένες τεχνικές απαιτήσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στην εξουσιοδότηση και να λάβουν, όπου χρειάζεται, την έγκριση των αρμόδιων πολεοδομικών αρχών. Επιπλέον, βάσει της εν λόγω εξουσιοδότησης οι εταιρείες διενεργούν μετρήσεις των επιπέδων ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας που προκύπτουν από τις εκπομπές όλων των εγκατεστημένων σταθμών κάθε έξι μήνες, οι οποίες αξιολογούνται από το THE. Από τις εκθέσεις που υποβάλλουν οι δύο εταιρείες κινητής τηλεφωνίας στο THE και από τους δειγματοληπτικούς ελέγχους που πραγματοποιεί το THE σε συνεχή βάση, η συνολική έκθεση του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία σε όλες τις τοποθεσίες που έχουν εγκατασταθεί κεραιές κινητής τηλεφωνίας (λαμβάνοντας υπόψη όλες τις συνεισφέρουσες πηγές και όχι μόνο τις κεραιές κινητής τηλεφωνίας) είναι κατά πολύ μικρότερη από τα όρια που τίθενται στη Σύσταση 1999/519/EK της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (2) Μέχρι σήμερα έχουν εγκατασταθεί περίπου 2100 σταθμοί βάσης κινητής τηλεφωνίας στην Κύπρο. Από τις εκθέσεις που υποβάλλουν οι δύο εταιρείες κινητής τηλεφωνίας στο THE και από δειγματοληπτικούς ελέγχους που πραγματοποιεί το THE σε συνεχή βάση, η συνολική έκθεση του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία σε όλες τις τοποθεσίες που έχουν εγκατασταθεί κεραιές κινητής τηλεφωνίας (λαμβάνοντας υπόψη όλες τις συνεισφέρουσες πηγές και όχι μόνο τις κεραιές κινητής τηλεφωνίας) είναι κατά πολύ μικρότερη από τα όρια που τίθενται στη Σύσταση 1999/519/EK της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (3) Για αντιμετώπιση των αδυναμιών στις διαδικασίες αδειοδότησης που διέπουν την εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ραδιοεπικοινωνίας το Υπουργικό Συμβούλιο στις 14.12.2005 ενέκρινε νέο πλαίσιο για την εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ραδιοεπικοινωνίας με δυνατότητα εκπομπής, το οποίο έχει στόχο να καθιερώσει διαδικασίες διαφανείς και αποτελεσματικές που να διασφαλίζουν την υγεία του κοινού και να μειώνουν όσο είναι δυνατόν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον. Στο εν λόγω Πλαίσιο οι διαδικασίες για την αδειοδότηση της εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών ραδιοεπικοινωνίας με δυνατότητα εκπομπής διαχωρίζονται σε τέσσερις διακριτές φάσεις, με εξειδικευμένο και συγκεκριμένο αντικείμενο μελέτης και αξιολόγησης. Η ευθύνη διαχείρισης της κάθε φάσης αδειοδότησης ανατίθεται στην καθ' ύλη αρμόδια υπηρεσία και βασική επιδίωξη του Πλαισίου είναι η αποφυγή των επαναλήψεων, επικαλύψεων και ανάμειξης αρμοδιοτήτων. Οι τέσσερις φάσεις είναι οι ακόλουθες:
  - (α) Ο καθορισμός εθνικών ορίων έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία ανατίθεται στο Υπουργείο Υγείας, το οποίο έχει δικαίωμα να τα αναθεωρεί κατά την κρίση του. Σημειώνεται ότι υιοθετήθηκαν ως Εθνικά Όρια Έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία τα επίπεδα αναφοράς που καθορίζονται στη Σύσταση της ΕΕ 1999/519/EK.
  - (β) Ο έλεγχος της λειτουργίας των σταθμών ραδιοεπικοινωνίας,

συμπεριλαμβανομένου και του ελέγχου συμμόρφωσης με τα εθνικά όρια έκθεσης, ασκείται από το ΤΗΕ, που είναι η αρμόδια αρχή για την εξουσιοδότηση χρήσης ραδιοσυχνοτήτων.

- (γ) Ο πολεοδομικός έλεγχος αναφέρεται σε θέματα χωροθέτησης και ένταξης στο δομημένο και φυσικό περιβάλλον και δεν περιλαμβάνει έλεγχο έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Η αρμοδιότητα αυτή ανατίθεται στις πολεοδομικές αρχές.
- (δ) Ο έλεγχος για την έκδοση άδειας οικοδομής επικεντρώνεται στη διασφάλιση της ασφάλειας και της στατικής επάρκειας της κατασκευής. Δεν περιλαμβάνει πολεοδομικά θέματα ή έλεγχο έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τις οικοδομικές αρχές.

Στο εν λόγω Πλαίσιο αναφέρεται ότι σε όλες τις περιπτώσεις απαιτείται πριν από την εγκατάσταση σταθμού ραδιοεπικοινωνίας η διενέργεια μελέτης εκτίμησης των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, η οποία αξιολογείται από το ΤΗΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να απαιτείται και η εκ των προτέρων διενέργεια μελέτης εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον, όπως αυτές εκάστοτε καθορίζονται στον περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο, τον περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμο, τον περί Πολεοδομίας και Οικήσεως Νόμο ή οποιοδήποτε άλλο νόμο ρυθμίζει σχετικά θέματα. Οι δύο αυτές μελέτες είναι ξεχωριστές.

- (4) Για την εφαρμογή του εν λόγω Πλαισίου απαιτείται να γίνουν τροποποιήσεις στις νομοθεσίες των εμπλεκόμενων Κυβερνητικών Υπηρεσιών έτσι ώστε να υιοθετηθούν οι αντίστοιχες πρόνοιες του Πλαισίου. Όλες οι πτυχές του πλαισίου υλοποιήθηκαν εκτός από την οικοδομική πτυχή για την οποία έπρεπε να γίνουν τροποποιήσεις στον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, οι οποίες να επιτρέπουν στον Υπουργό Εσωτερικών να εκδώσει διάταγμα που να υιοθετεί τις οικοδομικές πτυχές του Πλαισίου. Οι τροποποιήσεις στον εν λόγω Νόμο εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τη συνεδρία της στις 29.5.2008. Ως εκ τούτου, αναμένεται η έκδοση του διατάγματος το οποίο θα συμπεριλαμβάνει τις οικοδομικές πρόνοιες του Πλαισίου.
- (5) Είναι γεγονός ότι δεν έχουν όλοι οι σταθμοί κινητής τηλεφωνίας όλες τις απαιτούμενες (κυρίως οικοδομικές) άδειες (για τις οποίες αρμόδιες είναι οι οικοδομικές αρχές - δημοτικές αρχές, κοινοτικές αρχές κτλ). Το εν λόγω Πλαίσιο προβλέπει περίοδο 18 μηνών για συμμόρφωση με όλες τις πρόνοιες του από την ημερομηνία που οι πρόνοιες αυτές θα τεθούν σε εφαρμογή. Βέβαια, η σωστή χωροθέτηση και ένταξη στο περιβάλλον και η στατική επάρκεια των κεραιών είναι σημαντικοί τομείς, αλλά ο πλέον ευαίσθητος τομέας είναι η έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Επομένως, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι στον τομέα αυτό, ελέγχεται σε συνεχή βάση το 100% των κεραιών που εγκαθίστανται και το συμπέρασμα είναι ότι πουθενά στην Κύπρο το κοινό δεν εκτίθεται σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία που να υπερβαίνουν τα Εθνικά Όρια Έκθεσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.470, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.470 ημερομηνίας 20 Μαΐου 2008, του βουλευτή

εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 2 Ιουνίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου παραχωρείται νερό από τη μονάδα αφαλάτωσης Δεκέλειας μέσω του αγωγού Αμμοχώστου, με κατάληξη την υδατοδεξαμενή Φρενάρους χωρητικότητας 4,000 m³. Από αυτή αντλούνται ικανοποιητικά οι ποσότητες νερού που απαιτούνται για κάλυψη των καθημερινών υδρευτικών αναγκών των Δήμων Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Παραλιμνίου, και των Κοινοτικών Συμβουλίων Φρενάρους και Σωτήρας. Παρέχεται επίσης, με βαρύτητα, μια σημαντική ποσότητα νερού (περί τα 700 m³) προς την κατεχόμενη Αμμόχωστο.

Μέχρι σήμερα δεν έχει παρατηρηθεί κανένα πρόβλημα στη λειτουργία της δεξαμενής που να δικαιολογεί αύξηση του αποθηκευτικού χώρου. Για κάλυψη των υδρευτικών αναγκών των πιο πάνω Δήμων/Κοινοτήτων το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων προχώρησε στην αναβάθμιση του αντλιοστασίου Φρενάρους με αποτέλεσμα να υπάρχει σήμερα δυνατότητα παραχώρησης διπλάσιας ημερήσιας ποσότητας νερού προς την περιοχή "Κοκκινόκρεμμος".

Συναφώς αναφέρεται ότι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μέσα στα πλαίσια της μελέτης "Σύστημα Υδατοπρομήθειας Λάρνακας-Αμμοχώστου, Προτάσεις για ενίσχυση του" που εκπονήθηκε κατά το 2002, μελέτησε μεταξύ άλλων τις υφιστάμενες και μελλοντικές υδρευτικές ανάγκες των προαναφερόμενων Δήμων/Κοινοτήτων.

Από την μελέτη αυτή διαπιστώθηκε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα αποθήκευσης πόσιμου νερού αναμένεται να παρουσιαστεί στους Δήμους Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων εισηγήθηκε την κατασκευή κοινής υδατοδεξαμενής χωρητικότητας 40,000 m³, με προοπτική επέκτασής της στα 60,000 m³.

Το θέμα της κατασκευής κοινής υδατοδεξαμενής για τους δυο Δήμους έχει συζητηθεί σε αρκετές συνεδρίες κατά τις οποίες τονίστηκε ότι την ευθύνη για τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία των συστημάτων ύδρευσης έχουν οι ίδιοι οι Δήμοι με βάση τη σχετική Νομοθεσία (Άρθρο 84(β) του Περί Δήμων Νόμου).

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.475, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.475, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας, με αρ. φακ. 23.06.009.02.475 ημερ. 2.6.2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σε ό,τι αφορά τη Δημοτική Εκπαίδευση, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προβεί στη διοργάνωση Σεμιναρίων Πρώτων Βοηθειών προς τους εκπαιδευτικούς τόσο των Δημοτικών όσο και των Νηπιαγωγείων σε παγκύπρια βάση. Συγκεκριμένα:

(α) Σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας τα τελευταία δύο χρόνια διοργανώθηκαν συνολικά 54 σεμινάρια στα οποία συμμετείχαν 948

εκπαιδευτικοί (δάσκαλοι και νηπιαγωγοί).

- (β) Τα σεμινάρια διεξήχθησαν από Λειτουργούς του Υπουργείου Υγείας και ήταν διάρκειας μίας εργάσιμης μέρας από τις 8:00 μέχρι τις 13:00. Ανάμεσα στα θέματα στα οποία εκπαιδεύτηκαν οι δάσκαλοι και νηπιαγωγοί ήταν και η καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση.
  - (γ) Το θέμα της ανανέωσης των γνώσεων των εκπαιδευτικών στα θέματα αυτά δεν έχει ακόμη τεθεί εφόσον το πρόγραμμα επιμόρφωσης είναι στα πρώτα στάδια εφαρμογής του. Αναμένεται ότι μετά το κλείσιμο του πρώτου κύκλου σεμιναρίων διάρκειας 5 ετών, θα εγκαινιαστεί πρόγραμμα ανανέωσης με σεμινάρια μικρότερης διάρκειας στα οποία θα προσκαλούνται εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμμετείχαν στον πρώτο κύκλο επιμόρφωσης.
2. Σε ό,τι αφορά τη Μέση Εκπαίδευση:
- (α) Τα θέματα Πρώτων Βοηθειών επιλαμβάνονται οι καθηγητές Φυσικής Αγωγής οι οποίοι κατέχουν το αντικείμενο με την αποφοίτησή τους από τις Πανεπιστημιακές Σχολές. Μετά το διορισμό τους στα δημόσια σχολεία, οι καθηγητές ανανεώνουν τις γνώσεις τους κάθε τρία χρόνια με συμμετοχή τους σε προγραμματισμένα σεμινάρια τα οποία πραγματοποιούνται σε συνεργασία με το Σύνδεσμο και Τάγμα Αγίου Ιωάννη.
  - (β) Στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Β΄ Γυμνασίου περιλαμβάνεται μάθημα Πρώτων Βοηθειών διάρκειας ενός τετραμήνου. Με την ολοκλήρωση του κύκλου μαθημάτων, οι μαθητές της Β΄ Γυμνασίου παρακάθονται σε εξετάσεις του Συνδέσμου και Τάγματος Αγίου Ιωάννη για Πιστοποίηση Πρώτου Βοηθού.
3. Σε ό,τι αφορά τους γονείς, μπορούν να συμμετέχουν στις σειρές μαθημάτων που προσφέρονται στα Επιμορφωτικά Κέντρα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Με το πέρας των μαθημάτων, διάρκειας είκοσι τεσσάρων συναντήσεων, οι συμμετέχοντες μπορούν να παρακαθήσουν σε εξετάσεις του Συνδέσμου και Τάγματος Αγίου Ιωάννη για Πιστοποίηση Πρώτου Βοηθού.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.490, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.490, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Καρβουνοπαραγωγοί της περιοχής Τηλλυρίας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 2 Ιουνίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι πρόνοιες της Δασικής Νομοθεσίας, που απαιτούν την εξασφάλιση ετήσιας άδειας λειτουργίας καμινιού από το Τμήμα Δασών από κάθε παραγωγό καρβούνων, εφαρμόζονται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις περιοχές της ελεύθερης Κύπρου. Ο λόγος που οι περισσότερες καταγγελίες με βάση τον περί Δασών Νόμο αφορούν κατοίκους

της περιοχής Τηλλυρίας, είναι διότι τα τελευταία χρόνια η λειτουργία καμινιών γίνεται κατά κύριο λόγο στην περιοχή Τηλλυρίας.

Όσον αφορά την αποζημίωση των παραγωγών καρβούνων της περιοχής Τηλλυρίας, στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει σε εφαρμογή Σχέδιο αποζημίωσης.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.492, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αριθμό 23.06.009.02.492, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του αξιότιμου βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, που μας αποστείλατε με την επιστολή σας με ημερομηνία 06 Ιουνίου 2008, σχετικά με πληροφορίες που έχει ότι από διάφορες μετρήσεις της ποιότητας του ηλεκτρικού αέρα σε κλιματιζόμενα κτίρια, συνήθως κτιρίων γραφείων, εντοπίστηκαν σοβαρά προβλήματα υπέρβασης των επιτρεπόμενων ορίων σκόνης αιωρούμενων σωματιδίων, μικροβίων και καρκινογόνων ουσιών και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω του αρμόδιου Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας εφαρμόζει τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1986 έως 2003 και τους σχετικούς Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση τους Νόμους αυτούς. Η Νομοθεσία αυτή που είναι πλήρως εναρμονισμένη προς το αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Κεκτημένο εφαρμόζεται σε κάθε χώρο όπου εκτελείται οικονομική δραστηριότητα, περιλαμβανομένων και κτιρίων γραφείων κ.λπ.
2. Τα συστήματα εξαερισμού είναι εξοπλισμός ο οποίος καλύπτεται από τους περι Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμούς του 2001 και 2004. Οι Κανονισμοί αυτοί προνοούν ότι ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει όλα τα μέτρα ώστε τα μηχανήματα και οι εξοπλισμοί στο χώρο εργασίας να ελέγχονται και συντηρούνται κατάλληλα από κατάλληλα καταρτισμένα πρόσωπα. Οι ίδιοι Κανονισμοί προβλέπουν ότι για τους εξοπλισμούς εργασίας πρέπει να γίνονται περιοδικοί έλεγχοι και ενδεχομένως δοκιμές, καθώς και έκτακτοι έλεγχοι όταν χρειάζεται. Τα αποτελέσματα των ελέγχων και δοκιμών πρέπει να καταχωρούνται με λεπτομέρειες στο αρχείο συντήρησης των εξοπλισμών εργασίας της επιχείρησης.
3. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004 μεταξύ άλλων προνοούν ότι στους κλειστούς χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει επαρκής νωπός αέρας, λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν οι εργοδοτούμενοι. Επίσης στους ίδιους Κανονισμούς υπάρχει πίνακας με τον ελάχιστο αριθμό αλλαγών αέρα ανά ώρα ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας και τη φύση της δραστηριότητας η οποία αναλαμβάνεται εντός αυτού.

Επίσης, οι Κανονισμοί προνοούν ότι εάν χρησιμοποιούνται εγκαταστάσεις κλιματισμού ή μηχανικού εξαερισμού, πρέπει να λειτουργούν κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η έκθεση των εργοδοτούμενων σε ενοχλητικά ρεύματα αέρα. Πρόσθετα, αποθέσεις και ρύποι που ενδέχεται να επιφέρουν άμεσο κίνδυνο για

την υγεία των εργοδοτούμενων, λόγω μόλυνσεως της ατμόσφαιρας των χώρων εργασίας, πρέπει να καθαρίζονται ταχέως.

4. Οι Επιθεωρητές Εργασίας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας επιθεωρούν, εντός των δυνατοτήτων τους, τους χώρους εργασίας για επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας. Ανεξάρτητα με τη συχνότητα των επιθεωρήσεων αυτών ο εργοδότης έχει την νομική υποχρέωση να διαθέτει και εφαρμόζει ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας.

Με βάση τα πιο πάνω, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κρίνει ότι υπάρχει το αναγκαίο νομοθετικό πλαίσιο για διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων σε κλιματιζόμενα κτίρια παρόλο που αναγνωρίζει ότι η έκδοση εξειδικευμένου κώδικα πρακτικής θα βοηθούσε ακόμα περισσότερο στην καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας. Η έκδοση τέτοιου κώδικα θα επιδιωχθεί το συντομότερο δυνατό, δεν προβλέπεται όμως να γίνει στο άμεσο μέλλον λόγω του μεγάλου φόρτου εργασίας των Λειτουργών του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.493, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.493, ημερομηνίας 28.5.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη, η οποία αποστάληκε από τον Αν. Γενικό Διευθυντή Βουλής των Αντιπροσώπων με την επιστολή του ημερομηνίας 6.6.2008 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Αφού μελετήθηκε σχετική πρόταση της αρμόδιας Πολεοδομικής Αρχής (Επαρχιακός Λειτουργός Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Αμμοχώστου) για ανάκληση της πολεοδομικής άδειας με αρ. ΑΜΧ/0793/2006 αναφορικά με την ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών, στο τεμάχιο με αρ. 396, Φ/Σχ. 2-288-373, στην Αγία Νάπα, και λήφθηκαν υπόψη τα πραγματικά και νομικά χαρακτηριστικά που αφορούν στο θέμα, αποφασίστηκε όπως, με βάση το άρθρο 36(2) του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, εγκριθεί και επικυρωθεί το προσχέδιο Διατάγματος Ανάκλησης της πιο πάνω πολεοδομικής άδειας, που υπέβαλε η Πολεοδομική Αρχή, η οποία έχει ήδη ενημερωθεί σχετικά.
- (β) Σε ότι αφορά τη χωροθετική πολιτική για πρατήρια πετρελαιοειδών, στα πλαίσια αναθεώρησης και τροποποίησης των Σχεδίων Ανάπτυξης που βρίσκονται σε εξέλιξη, θα εξετασθούν θέματα που αφορούν όλους τους τομείς και κατηγορίες ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες πολεοδομικές κατευθύνσεις. Επιπλέον, με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2007, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθεώρησης και τροποποίησης των Τοπικών Σχεδίων, θα ληφθούν υπόψη οι απόψεις και εισηγήσεις ατόμων, φορέων και αρχών, θα διεξαχθούν δημόσιες ακροάσεις και θα συσταθούν και λειτουργήσουν Κοινά Συμβούλια, με τη συμμετοχή αρχών και ειδικών, με στόχο την υποβολή εισηγήσεων για τροποποίηση των Σχεδίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.494, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση 23.06.009.02.494, ημερομηνίας 30.5.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή, σχετικά με την κατασκευή κυρτώματος

οδοστρώματος σε δρόμο εντός της Κοινότητας Αναρίτας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.494 και ημερ. 4.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο δρόμος στον οποίο θα κατασκευαστεί το κύρτωμα ανήκει στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, η οποία θα ετοιμάσει εκτίμηση δαπάνης βάσει του σχεδίου που της απέστειλε το Τμήμα Δημοσίων Έργων.
2. Εφ' όσον ετοιμαστεί η πιο πάνω εκτίμηση, θα παραχωρηθούν πιστώσεις στον Έπαρχο μέσα στο 2009 από το σχετικό κονδύλι του Τμήματος Δημοσίων Έργων για εκτέλεση της εργασίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.495, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση 23.06.009.02.495, ημερομηνίας 30 Μαΐου, 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή, σχετικά με την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου της κοινότητας Αναρίτας που οδηγεί προς το ΚΕΝ Πάφου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό 23.06.009.02.495 και ημερομηνία 4.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοίμασε μελέτη για την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου που θα οδηγεί προς το ΚΕΝ Πάφου, μήκους ενός χιλιομέτρου. Αναμένονται οι απαλλοτριώσεις για δημοσίευση και η σχετική περιβαλλοντική έγκριση, ούτως ώστε να μπορέσει το Τμήμα να προχωρήσει στην προκήρυξη προσφορών για κατασκευή του έργου. Το κόστος κατασκευής του εν λόγω δρόμου υπολογίζεται προκαταρκτικά σε €1,3 εκ. περίπου.
2. Σημειώνεται ότι στον προτεινόμενο προϋπολογισμό του 2009 περιλήφθηκε σχετική πρόνοια για έναρξη του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.497, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.497 ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

Δημιουργία πάρκου στην κοινότητα Μανδριών

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 4 Ιουνίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Αντρέα Φακοντή, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Δασών ύστερα από σχετικό αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μανδριών, ετοίμασε σχέδιο τοπιοτέχνισης μικρού πάρκου πλησίον της θαλάσσιας περιοχής "Αμμόκνο". Το σχέδιο στάληκε στον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου Μανδριών στις 11 Μαρτίου 2008.

Η εφαρμογή του σχεδίου θα γίνει από το Κοινοτικό Συμβούλιο και το Τμήμα Δασών θα προσφέρει τεχνικές συμβουλές και αριθμό δενδρυλλίων δωρεάν στην κοινότητα.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.499, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.499 ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 9 Ιουνίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Δασών στεγάζονται στο χώρο του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος σε παλιά υποστατικά, τα οποία ανεγέρθηκαν επί Αγγλοκρατίας, καθώς και σε δύο άλλα κτίρια που ενοικιάζονται στην περιοχή. Μέρος της Διοίκησης των Κεντρικών Γραφείων και συγκεκριμένα ο Τομέας Δασικής Μηχανικής και Δασικής Προστασίας στεγάζεται στην Αθαλάσσα από το 1986 στο χώρο που προτείνεται η ανέγερση των νέων Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος.

Τα κτίρια στα οποία στεγάζονται τα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος είναι πολύ παλιά υποστατικά, με στέγες από αμίαντο και ακατάλληλα για στέγαση των υπαλλήλων. Επίσης, δεν είναι λειτουργικά και δεν καλύπτουν τις στεγαστικές ανάγκες του Τμήματος, με αποτέλεσμα οι λειτουργοί του να συνωστίζονται σ' αυτά. Για την κακή κατάσταση των κτιρίων και τις ανθυγιεινές στεγαστικές συνθήκες υπάρχουν έντονες διαμαρτυρίες από το προσωπικό, ενώ έγιναν πολλά γραπτά και προφορικά διαβήματα από το Κλαδικό Συμβούλιο της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. Σημειώνεται επίσης ότι η στέγαση του Τμήματος Δασών δεν περιλαμβάνεται στο κτιριακό συγκρότημα που θα ανεγερθεί για κάλυψη των υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, παρά το γεγονός ότι θα χρησιμοποιηθεί και ο χώρος που στεγάζεται σήμερα το Τμήμα Δασών.

Το Τμήμα Δασών, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων και τους ιδιώτες Μελετητές του Έργου, επέλεξε το χώρο ανέγερσης των γραφείων, ο οποίος βρίσκεται στην Αθαλάσσα, στον ίδιο χώρο που σήμερα στεγάζεται ένα μέρος των Κεντρικών Γραφείων. Στο χώρο αυτό υπάρχουν πολλά παλιά υποστατικά, τα οποία θα απομακρυνθούν και στη θέση τους θα ανεγερθούν τα νέα γραφεία, χωρίς να απαιτηθεί το κόψιμο δέντρων.

Με βάση τα πιο πάνω, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος υποστηρίζει τη στέγαση του Τμήματος Δασών σε νέα Γραφεία που θα ανεγερθούν στο Δάσος Αθαλάσσας.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.500, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.500, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.500, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ερώτημα 1: Ανέγερση νέου κτιρίου στο χώρο του Αρχηγείου Αστυνομίας για στέγαση του Αρχηγείου Υ.ΚΑ.Ν.

Το Αρχηγείο της Υ.ΚΑ.Ν. σήμερα στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτίριο στην οδό Σοφοκλέους στην Αγλαντζιά. Η ανέγερση νέου κτιρίου για στέγαση της πιο πάνω υπηρεσίας στο χώρο του Αρχηγείου Αστυνομίας, περιλαμβάνεται στο Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο του Αρχηγείου Αστυνομίας, το οποίο βρίσκεται υπό μελέτη. Το χρονοδιάγραμμα ανέγερσης του εν λόγω κτιρίου δεν μπορεί να καθοριστεί στο παρόν στάδιο.

Ερώτημα 2: Ανέγερση νέων κτιρίων στις οικείες Επαρχίες για στέγαση των Κλιμακίων Λευκωσίας, Λάρνακας, Πάφου και Μόρφου

Τα Επαρχιακά Κλιμάκια της Υ.ΚΑ.Ν. εκτός από το Κλιμάκιο Υ.ΚΑ.Ν. Λευκωσίας το οποίο θα ανεγερθεί στο χώρο του Αρχηγείου Αστυνομίας, θα στεγαστούν στα νέα κτίρια που θα ανεγερθούν για τις ανάγκες των Επαρχιακών Αστυνομικών Διευθύνσεων, ο χρόνος υλοποίησης των οποίων δεν έχει καθοριστεί.

Να σημειωθεί ότι η εκπόνηση των μελετών του νέου κτιρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου έχει ανασταλεί για να δοθεί προτεραιότητα στην εκπόνηση των μελετών για την ανέγερση του Κτιρίου Διακίνησης Λαθρομεταναστών στη Μενόγεια.

Επίσης το νέο κτίριο της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας θα ανεγερθεί σε χώρο που έχει απαλλοτριωθεί για το σκοπό αυτό.

Όσον αφορά το κτίριο της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αμμοχώστου θα ανεγερθεί στο Παραλίμνι σε χώρο που παραχωρήθηκε στην Αστυνομία.

Επιπρόσθετα, για την ανέγερση της νέας Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού καταβάλλονται προσπάθειες για εξεύρεση κατάλληλου χώρου.

Τέλος, το νέο κτίριο της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πάφου βρίσκεται υπό μελέτη.

Ερώτημα 3: Διαμόρφωση των σχεδίων στο υπό ανέγερση κτίριο του νέου Σταθμού Αγίας Νάπας για στέγαση του Κλιμακίου Υ.ΚΑ.Ν. Αμμοχώστου

Για την καλύτερη λειτουργικότητα τόσο της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών όσο και των γραφείων του Αστυνομικού Σταθμού Αγίας Νάπας που θα συστεγάζονται στο νέο υπό ανέγερση όροφο του Σταθμού, έχει ζητηθεί αριθμός εργασιών που περιλαμβάνονται στο συμβόλαιο της εργοληπτικής εταιρείας που ανέλαβε το έργο.

Δεδομένου όμως του γεγονότος ότι το έργο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης και ενδεχόμενες αλλαγές θα προκαλούσαν σοβαρή καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του έργου, κρίθηκε σκόπιμο οι οποιοσδήποτε αλλαγές να γίνουν αφού ολοκληρωθεί το έργο.

Ερώτημα 4: Παραχώρηση του "Συντετμημένου επιδόματος" στα επιχειρησιακά στελέχη της Υπηρεσίας

Το θέμα της παραχώρησης συντετμημένου επιδόματος στα επιχειρησιακά στελέχη της Υ.ΚΑ.Ν. εξυπακούει οικονομική επιβάρυνση του Προϋπολογισμού της Αστυνομίας και ως εκ τούτου, θα τύχει ανάλογου χειρισμού από τις αρμόδιες επί του θέματος Υπηρεσίες της Αστυνομίας, αφού βεβαίως ζητηθεί εμπεριστατωμένη μελέτη από το Διοικητή της Μονάδας. Σημειώνεται ότι, κατά τα έτη 2007-2008 το συνολικό κόστος υπερωριακού καθήκοντος που παραχωρήθηκε στα μέλη της Υ.ΚΑ.Ν. ανέρχεται στο συνολικό χρηματικό ποσό των €184.887.

Ερώτημα 5: Προσμέτρηση του υψηλού κινδύνου που διατρέχουν τα στελέχη της

Υ.ΚΑ.Ν. κατά τις προαγωγές

Όσον αφορά την επικινδυνότητα που διατρέχουν τα στελέχη της Υ.ΚΑ.Ν. και την επιμέτρηση της στις προαγωγές, τούτο ήδη τέθηκε σε εφαρμογή με την επ' ανδραγαθία προαγωγή στο βαθμό του Λοχία του Αστυφ. 2969 Λοΐζου Λοϊζίδη, καθώς και την κατ' εξαίρεση προαγωγή στο βαθμό του Λοχία του Αναπλ. Λοχία 4743 Ιωάννη Ιωάννου.

Επιπρόσθετα, ο Αρχηγός Αστυνομίας κατά το πρώτο εξάμηνο του 2008 απένειμε 104 Ηθικές και Υλικές Αμοιβές σε μέλη της Υ.ΚΑ.Ν., ποσοστό 75,36% επί του συνόλου των προτάσεων που υποβλήθηκαν από το Διοικητή της Μονάδας. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις τροποποιήσεις στους περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμούς, για τις Ηθικές και Υλικές Αμοιβές θα παραχωρείται ανώτατη βαθμολογία 2 μονάδων.

Ερώτημα 6: Ενίσχυση της Υπηρεσίας με προσωπικό κατάλληλο και ικανό να αντεπεξέλθει στα ιδιαίζουσας φύσεως καθήκοντα

Κατά τα έτη 2007-2008, παρά τις αυξημένες ανάγκες στελέχωσης των διαφόρων Υπηρεσιών/Τμημάτων με προσωπικό, εντούτοις η Υ.ΚΑ.Ν. έχει ενισχυθεί με 20 μέλη από το υπάρχον Αστυνομικό προσωπικό. Περαιτέρω, δόθηκαν οδηγίες για εξεύρεση κατάλληλου προσωπικού, με σκοπό τη σύσταση δύο Κλιμακίων (Κλιμάκιο Αεροδρομίου Πάφου και Λιμένα Λεμεσού). Ευελπιστώ ότι εντός του τρέχοντος έτους θα τεθεί σε εφαρμογή η λειτουργία των εν λόγω Κλιμακίων.

Ερώτημα 7: Ενίσχυση της Υπηρεσίας με αυτοκίνητα για τη διεκπεραίωση των υπηρεσιακών και επιχειρησιακών αναγκών

Εντός των ημερών η Υπηρεσία θα ενισχυθεί με ικανοποιητικό αριθμό οχημάτων, τα οποία θα είναι εκτός γραμμής των υπολοίπων οχημάτων της Αστυνομίας, για ευνόητους λόγους.

Πέραν τούτου, οχήματα τα οποία έχουν διανύσει ή συμπληρώσει τον απαιτούμενο αριθμό χιλιομέτρων και θα αποσυρθούν, θα παραχωρούνται κατόπιν σχετικής διαδικασίας στην Υ.ΚΑ.Ν. για να χρησιμοποιούνται στις επιχειρήσεις, ήτοι για τις ανακοπές υπόπτων οχημάτων.

Ερώτημα 8: Διαχωρισμός του Προϋπολογισμού της Υ.ΚΑ.Ν από την υπόλοιπη Αστυνομική Δύναμη για οικονομική αυτονόμηση της Υπηρεσίας

Παρόλο που ο διαχωρισμός του Προϋπολογισμού της Υ.ΚΑ.Ν. από την υπόλοιπη Αστυνομία και η οικονομική της αυτονόμηση δεν μας βρίσκει σύμφωνους, εν τούτοις, θα ζητηθεί από το αρμόδιο Τμήμα της Αστυνομίας η εκπόνηση εμπεριστατωμένης μελέτης, για λήψη τελικής απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.502, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.502 ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 5 Δεκεμβρίου 2007 για μεταφορά του Τμήματος Αρχαιοτήτων από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, κατατέθηκε στην Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικό νομοσχέδιο για ψήφιση του σε νόμο.

Μετά την εκλογή της νέας κυβέρνησης κρίθηκε σκόπιμο όπως το νομοσχέδιο αυτό αποσυρθεί, για να δοθεί η ευκαιρία στην κυβέρνηση να αξιολογήσει, επανεξετάσει το θέμα και να λάβει οριστικές αποφάσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.502, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.502, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008 του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.502 και ημερομηνίας 6/6/2008 και απαντώ στο ερώτημα κατά πόσον σχεδιάζεται και πότε η αναδιάρθρωση του Υπουργείου σε γενικές διευθύνσεις παιδείας και πολιτισμού.

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με την Απόφαση του υπ' Αρ. 67.303, ημερομηνίας 2/6/2008, την πρόταση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αναφορικά με το διορισμό Επιτροπής για την ολοκλήρωση της εκπόνησης της μελέτης για τη δημιουργία Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού με στόχο την υιοθέτηση σύγχρονων αρχών πολιτιστικής διακυβέρνησης που να επιτρέπουν την υλοποίηση των σκοπών του προγράμματος διακυβέρνησης στον τομέα του πολιτισμού.

Σημειώνεται ότι είχε διοριστεί Επιτροπή Μελέτης για τη σύσταση Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού (Απόφαση Υ.Σ. Αρ. 63.439, ημερ. 2/3/2006) η οποία, όμως, δεν ολοκλήρωσε τις εργασίες που τις ανατέθηκαν λόγω του θανάτου του Προέδρου της Νίκου Συμεωνίδη.

Η Επιτροπή θα πρέπει να παραδώσει την τελική έκθεση της με συγκεκριμένες προτάσεις μέχρι τις 15 Οκτωβρίου 2008. Ως εκ τούτου, σχετικές αποφάσεις για την αναδιάρθρωση του Υπουργείου ώστε να διαχωριστούν τα θέματα εκπαίδευσης από τα θέματα πολιτισμού με τη δημιουργία γενικών διευθύνσεων ή με άλλο τρόπο, θα ληφθούν μετά την ολοκλήρωση της μελέτης.

Αναφορικά με το ερώτημα «σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση της απόφασης για μετακίνηση του Τμήματος Αρχαιοτήτων στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού» αυτό θα απαντηθεί από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.503, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Πυροσβεστικά οχήματα Ταμείου Θήρας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2008, σχετικά με την ερώτηση του έντιμου βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, με αριθμό 23.06.009.02.503 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Υπουργείο Εσωτερικών δίδει ιδιαίτερη σημασία στην εκπαίδευση, τον εξοπλισμό και την ασφάλεια του προσωπικού του Ταμείου Θήρας που συμμετέχει στην πρόληψη και την κατάσβεση αγροτικών και δασικών πυρκαγιών.
- (β) Για το λόγο αυτό το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προνοήσει ειδικό κονδύλι στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους με το οποίο το μόνιμο και το έκτακτο προσωπικό του Ταμείου Θήρας θα εξοπλιστεί τόσο με μικρά πυροσβεστικά οχήματα όσο και με ειδικό ατομικό πυροσβεστικό εξοπλισμό για την καλύτερη

και πιο ασφαλή εκτέλεση των καθηκόντων του. Ήδη Λειτουργοί του Υπουργείου Εσωτερικών μελετούν το όλο θέμα και πολύ σύντομα θα προβούν στην αγορά σχετικού εξοπλισμού.

- (γ) Πέραν όμως των πιο πάνω το Υπουργείο Εσωτερικών, εκτιμώντας τις δύσκολες καιρικές συνθήκες που υφίστανται στην πατρίδα μας και τις δυσοίωνες προβλέψεις, τις μεγάλες πυρκαγιές της περσινής περιόδου και τη χρονοβόρα διαδικασία που απαιτείται για την αγορά πυροσβεστικών οχημάτων από την Δημοκρατία καθώς και το γεγονός ότι τα υπάρχοντα πυροσβεστικά οχήματα που διαθέτει το Ταμείο Θήρας είναι ιδιαίτερα καταπονημένα, από τον περασμένο μήνα μετά από διαβουλεύσεις με την Τράπεζα Κύπρου, αποδέχθηκε προσφορά του πιο πάνω Τραπεζικού Οργανισμού να προχωρήσει στη δωρεά δεκαεπτά μικρών πυροσβεστικών οχημάτων, τα οποία θα βοηθήσουν τα μέγιστα το προσωπικό του Ταμείου Θήρας να επιτελέσει στο ακέραιο το δύσκολο έργο του.
- (δ) Ήδη πέντε μικρά πυροσβεστικά οχήματα παραδόθηκαν στις 17/7/2008 και τα υπόλοιπα αναμένεται να παραδοθούν στις 04/08/2008.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.504, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.504, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη με αρ. 23.06.009.02.504 και ημερομηνία 4 Ιουνίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 20 Ιουνίου 2008, σχετικά με την δημιουργία τράπεζας πληροφόρησης, την εκπόνηση νέας υδρογεωλογικής μελέτης και την κατάρτιση νέων υδρογεωλογικών χαρτών στην επαρχία Πάφου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Τα αρμόδια Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης και Μετεωρολογική Υπηρεσία) διαθέτουν ψηφιακές βάσεις δεδομένων, όπως η CYMOS και η EnVIS, στις οποίες αρχειοθετούνται μετεωρολογικά, υδρολογικά, υδρογεωλογικά και ποιοτικά δεδομένα για τους υδατικούς πόρους. Τα στοιχεία αυτά είναι στη διάθεση οποιουδήποτε μελετητή, κατόπιν σχετικής αίτησης και έναντι πληρωμής μικρού χρηματικού αντιτίμου. Όσον αφορά τα συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών (GIS), αυτά ήδη χρησιμοποιούνται από τα αρμόδια Τμήματα του Υπουργείου. Για το σκοπό αυτό έχουν κατασκευαστεί σχετικές γεωβάσεις οι οποίες χειρίζονται γεωγραφικά, τοπογραφικά, γεωλογικά, υδρογεωλογικά, υδρολογικά και ποιοτικά δεδομένα. Κάποια από τα δεδομένα αυτά είναι επίσης διαθέσιμα κατόπιν σχετικής αίτησης και έναντι πληρωμής μικρού χρηματικού αντιτίμου. Ως εκ τούτου, οι ενδιαφερόμενοι μελετητές οι οποίοι εκπονούν μελέτες και τα έργα υποδομής μπορούν να έχουν πρόσβαση στα απαραίτητα στοιχεία και δεδομένα, που σχετίζονται με τους υδατικούς πόρους.
2. Όσον αφορά ειδικότερα το θέμα των πλημμυρών, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει αναλάβει να εφαρμόσει το τεχνικό μέρος της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2007/60/EK για την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνου πλημμύρας. Σημειώνεται ότι, η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της εν λόγω Οδηγίας στην Κύπρο είναι ο Υπουργός Εσωτερικών.

3. Οι υδρογεωλογικές μελέτες αφορούν τη μελέτη των υπόγειων νερών και δεν σχετίζονται, τουλάχιστο άμεσα, με τους κινδύνους, που αναφέρονται στην ερώτηση και ειδικότερα το θανατηφόρο επεισόδιο των πλημμυρών στην Κισσόεργα το 2006. Σημειώνεται ότι έχουν εκπονηθεί διάφορες υδρογεωλογικές μελέτες σε διάφορες περιοχές της Επαρχίας Πάφου, οι οποίες είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερόμενους μελετητές. Επιπλέον, στα πλαίσια εφαρμογής των άρθρων 11 και 13 της Οδηγίας Πλαίσιο περί Υδάτων στην Κύπρο 2000/60/ΕΚ για τον καταρτισμό του Προγράμματος Μέτρων και τη διαμόρφωση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού αντίστοιχα, συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων και η ετοιμασία υδρογεωλογικών μελετών.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.506, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.506, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 20 Ιουνίου 2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην κοινότητα Μαραθούνας υπάρχουν 10 αιγοπροβατοτροφικές μονάδες στις οποίες εκτρέφονται 692 πρόβατα και 840 αίγες σύμφωνα με τα στοιχεία της επισκόπησης της αιγοπροβατοτροφίας που διενεργήθηκε τον Ιανουάριο του 2008.

Σε περιοχή της κοινότητας, σε μια έκταση γύρω στο ένα τετραγωνικό χιλιόμετρο, ασκείται υπερβόσκηση, ουσιαστικά από ένα κοπάδι το οποίο αποτελείται από 370 ζώα και ενσταβλίζεται σε μάνδρα που υπάρχει στην περιοχή.

Η έκταση η οποία υπόκειται στην υπερβόσκηση αποτελείται κατά 60% περίπου από χαλίτικη γη και το υπόλοιπο 40% από ιδιωτική γη. Η βλάστηση είναι κυρίως θαμνώδης (60%) και αποτελείται από ρασιά, τρεμιθιές, μοσφιλιές κ.α. και η υπόλοιπη αποτελείται από ετήσια χόρτα με διάσπαρτες χαρουπιές και αμυγδαλιές.

Αρμόδια Υπηρεσία για χειρισμό του θέματος είναι το Υπουργείο Εσωτερικών (Επαρχιακή Διοίκηση) που έχει τη δικαιοδοσία της εφαρμογής του περί Αιγών Νόμου (Κεφάλαιο 66) και του περί Προβάτων και Αιγών Νόμου (Κεφάλαιο 91). Η Επιστολή αυτή κοινοποιείται στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.507, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.507, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας, με ημερομηνία 20.6.08, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα αναφορικά με το Δημοτικό Σχολείο Μιτσερού:

1. Αποπληρωμή δανείου που έχει ληφθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο Μιτσερού
Στους προγραμματισμούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στη φάση αναβάθμισης του σχολικού κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου Μιτσερού, δεν περιλαμβανόταν η ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης. Μετά την επιθυμία και προθυμία της Κοινότητας να χρηματοδοτήσει το εν λόγω έργο σε συνεννόηση με τον Έπαρχο Λευκωσίας, περιλήφθηκε τελικά στην αναβάθμιση του σχολικού κτιρίου και η ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης. Για το σκοπό αυτό, η Κοινότητα συνεισέφερε £170.000. Τis £70.000 τις διέθεσε το Υπουργείο Εσωτερικών και τις £100.000 η Κοινότητα, μετά από δανεισμό, με εγγύηση του Υπουργείου Εσωτερικών. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού είναι δυνατό να συνεισφέρει στην αποπληρωμή του δανείου όταν, με βάση το οκταετές πρόγραμμα ανέγερσης αιθουσών πολλαπλής χρήσης στα σχολεία, περιληφθεί στον Προϋπολογισμό η σχετική δαπάνη.
2. Ασφάλεια των μαθητών αναφορικά με τη διέλευση φορτηγών μπροστά από το σχολείο
Σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας ενημερώνω ότι είναι υπό κατασκευή η διαπλάτυνση του δρόμου με την κατασκευή πεζοδρομίου και κόλπου αποβίβασης και επιβίβασης. Επίσης, η κύρια είσοδος του σχολείου μετατοπίζεται από τη δυτική στην ανατολική πλευρά.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις ή επιπρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυεική στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.508, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.508, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερ. 20.6.2008, με την οποία διαβιβάζεται η πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στα πλαίσια του χρηματοδοτικού μέσου «LIFE - TRITEΣ ΧΩΡΕΣ» εγκρίθηκε το καλοκαίρι του 1998, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μεταξύ άλλων και το Πρόγραμμα που υπόβαλε η Κύπρος με τίτλο: «Ειδικές Περιοχές Προστασίας (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) στην Κύπρο». Βασικός σκοπός του Προγράμματος ήταν η συλλογή και επεξεργασία των πληροφοριών που απαιτούνται για την ίδρυση ενός δικτύου ζωνών περιβαλλοντικής σημασίας στην Κύπρο στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Δικτύου Προστατευόμενων Περιοχών «ΦΥΣΗ 2000».
- (β) Στα πλαίσια του πιο πάνω Προγράμματος, προκαταρκτικά αναγνωρίστηκαν και αξιολογήθηκαν 38 συνολικά περιοχές μελέτης, σ' ολόκληρη την Κύπρο. Από τις περιοχές αυτές, επτά βρίσκονται στα κατεχόμενα εδάφη μας. Σημειώνεται ότι, τόσο τα έντυπα δεδομένων όσο και οι χάρτες και για τις 38 περιοχές διαβιβάστηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως τα παραδοτέα του υπό αναφορά προγράμματος. Μετά από σχετικό προβληματισμό που αναπτύχθηκε μεταξύ των μελών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος κατά πόσο η Κυπριακή Δημοκρατία θα προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υποψήφιες για ένταξη στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000» και τις επτά περιοχές που βρίσκονται στα κατεχόμενα εδάφη μας, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ετοίμασε και υπόβαλε σχετική Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το τελευταίο

αποφάσισε να μη συμπεριληφθούν οι περιοχές στα κατεχόμενα στον Εθνικό Κατάλογο που θα υποβάλει η Κυπριακή Δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- (γ) Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν συμμετέχει στο Πρόγραμμα για την προστασία των έξι περιοχών στα κατεχόμενα.
- (δ) Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος συμμετείχε, μαζί με τα διάφορα αρμόδια Τμήματα της Κυβέρνησης, στις συζητήσεις για το Χρηματοδοτικό Κανονισμό για τη βοήθεια που θα δινόταν στους Τουρκοκυπρίους και εξέφρασε τις θέσεις και απόψεις της.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.513, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση 23.06.009.02.513 ημερομηνίας 10.6.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή, σχετικά με την εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή της Λεωφ. Μεσόγης με το δρόμο που οδηγεί στην Τρεμιθούσα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό 23.06.009.02.513 και ημερομηνία 20.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (1) Η εγκατάσταση φώτων τροχαίας στην συμβολή της Λεωφ. Μεσόγης με το δρόμο που οδηγεί στη Τρεμιθούσα έχει εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή του Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων και τα σχετικά σχέδια διαμόρφωσης της εν λόγω συμβολής έχουν ετοιμαστεί.
- (2) Η εγκατάσταση των εν λόγω φώτων τροχαίας προϋποθέτει την κατασκευή δεξιόστροφων λωρίδων και την επέκταση οχέτου και για το σκοπό αυτό έχει ζητηθεί απαλλοτρίωση της αναγκαίας γης από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα προχωρήσει στη διαμόρφωση της συμβολής και την εγκατάσταση των φώτων τροχαίας μόλις δημοσιευτεί η απαλλοτρίωση της αναγκαίας γης και νοουμένου ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Μεσόγης αποδεχτεί πλήρως το εγκεκριμένο ρυθμιστικό σχέδιο.
- (3) Σημειώνεται ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Μεσόγης έχει εκφράσει διαφωνίες για το σχεδιασμό που προβλέπει τη δημιουργία νησίδας στις δύο πλευρές του δρόμου, με την τοποθέτηση κρασπεδόλιθου, ο οποίος καρφώνεται πάνω στην άσφαλτο. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων θεωρεί την κατασκευή της νησίδας απαραίτητη για λόγους οδικής ασφάλειας και εύρυθμης λειτουργίας των φώτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.514, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση 23.06.009.02.514, ημερομηνίας 10 Ιουνίου, 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή, σχετικά με το αίτημα της Κοινότητας Μεσόγης για προώθηση της κατασκευής των κυρτωμάτων οδοστρώματος

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό 23.06.009.02.514 και ημερομηνία 20.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ ότι ο Επαρχιακός

Μηχανικός του Τμήματος Δημοσίων Έργων Πάφου θα προβεί στην κατασκευή δύο κυρτωμάτων οδοστρώματος στη Μεσόγη.

Οι προσφορές για υλοποίηση του εν λόγω έργου έχουν ήδη προκηρυχθεί και η προθεσμία υποβολής τους λήγει στις 25.7.2008. Το έργο υπολογίζεται να συμπληρωθεί στα μέσα Οκτωβρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.515, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.515 ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.02.515 και ημερομηνία 20 Ιουνίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για πολλά χρόνια στην εν λόγω περιοχή, κυρίως κατά την περίοδο που λειτουργούσαν σε αυτήν μόνο το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου και το αποξηραντήριο επεξεργασίας ζωικών αποβλήτων της εταιρείας “Comet Farm Ltd”, παρουσιάζονταν πολλά περιβαλλοντικά προβλήματα λόγω της μη ορθολογικής διαχείρισης των εγκαταστάσεων, των υγρών και στερεών αποβλήτων και των αερίων εκπομπών.
- (β) Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2008 και των περί Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμων του 2003 μέχρι το 2008, έχουν χορηγηθεί Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων με ευθύνη της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος στο αποξηραντήριο “Sigan Management Ltd” στον αποτεφρωτήρα “Sigan Management Ltd”, στο αποξηραντήριο “Vouros Protein Industries Ltd” και στο Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου. Με ευθύνη του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας τους έχει επίσης χορηγηθεί Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων. Στα πλαίσια εφαρμογής και συμμόρφωσης τόσο με την Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων όσο και την Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων, τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά έργα για βελτίωση της κατάστασης και αναμένεται να γίνουν ακόμη περισσότερα.
- (γ) Επιθεωρητές της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος διενεργούν επισκέψεις στις εν λόγω εγκαταστάσεις της περιοχής είτε στα πλαίσια επιθεωρήσεων για έλεγχο και παρακολούθηση συμμόρφωσης και τήρησης των όρων της Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων, είτε μετά από λήψη παραπόνων. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται οποιαδήποτε μη συμμόρφωση με τους όρους της Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία, όπως, επιστολή συμμόρφωσης, έκδοση εξωδίκου, ετοιμασία εκθέσεων στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για λήψη ποινικών μέτρων.
- (δ) Τα υγρά απόβλητα των τεσσάρων εγκαταστάσεων στην περιοχή του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου τυγχάνουν διαχείρισης ως ακολούθως:
  - Το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου, το 2004, σύμφωνα με τους σχετικούς όρους στην Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων εγκατέστησε και λειτουργεί σταθμό επεξεργασίας υγρών αποβλήτων. Τα επεξεργασμένα απόβλητα διατίθενται για άρδευση. Σημειώνεται, ότι από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού επεξεργασίας υγρών αποβλήτων δεν παρατηρήθηκε,

διαρροή υγρών αποβλήτων από τις δεξαμενές του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου.

- Το πιο σοβαρό θέμα που εκκρεμεί σε σχέση με την Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων του αποξηραντηρίου/μονάδας επεξεργασίας ζωικών αποβλήτων της εταιρείας "Sigan Management Ltd" είναι η κατασκευή και λειτουργία σταθμού επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων. Μέχρι πρόσφατα ο Φορέας Εκμετάλλευσης της εγκατάστασης ήταν η εταιρεία "Comet Farm Ltd", ενώ από την 1 Νοεμβρίου 2007 είναι η εταιρεία "Sigan Management Ltd". Η εταιρεία πρόσφατα υπέγραψε συμφωνία με ιδιωτική εταιρεία για εγκατάσταση σταθμού επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και ήδη έχει ξεκινήσει η κατασκευή του. Σύμφωνα με σχετικό όρο της Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων, μέχρι τη κατασκευή ιδιόκτητου σταθμού επεξεργασίας υγρών αποβλήτων, αυτά πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένη μονάδα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων. Κατά καιρούς παρουσιάστηκαν προβλήματα διαρροών υγρών αποβλήτων ή παράνομης απόρριψης και ελήφθησαν μέτρα περιλαμβανομένων και νομικών. Για την προηγούμενη διεύθυνση της εγκατάστασης (Comet Farm Ltd), λόγω συνεχιζόμενων παράνομων απορρίψεων υγρών αποβλήτων, στάληκαν δυο Εκθέσεις (5.2.07 και 25.7.07) προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για λήψη ποινικών μέτρων. Μετά την ανάληψη της διεύθυνσης της εγκατάστασης από την εταιρεία "Sigan Management Ltd", έχουν δοθεί υποσχέσεις για βελτίωση της κατάστασης. Παρόλα αυτά έχουν παρατηρηθεί κατά διαστήματα διαρροές υγρών αποβλήτων, με αποτέλεσμα την έκδοση εξώδικης ρύθμισης αδικήματος στην εταιρεία.
- Από την λειτουργία του αποτεφρωτήρα ζωικών αποβλήτων της εταιρείας "Sigan Management Ltd" τα υγρά απόβλητα που προκύπτουν από τις διάφορες διεργασίες παραλαβής των ζωικών αποβλήτων, ανακυκλώνονται στον αποτεφρωτήρα.
- Σύμφωνα με την Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων του αποξηραντηρίου/μονάδας επεξεργασίας ζωικών αποβλήτων της εταιρείας "Vouros Protein Industries Ltd", η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει σε εγκατάσταση ιδιόκτητου σταθμού επεξεργασίας υγρών αποβλήτων. Κάτι τέτοιο δεν έγινε μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα η Υπηρεσία Περιβάλλοντος να ζητήσει τη λήψη ποινικών μέτρων εναντίον της εταιρείας. Στο παρόν στάδιο, τα υγρά απόβλητα που παράγονται στην μονάδα τυγχάνουν θερμικής επεξεργασίας σε "θερμικό οξειδωτή".

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.516, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.516 και ημ. 10 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 20 Ιουνίου 2008 και σας

πληροφορώ ότι το Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων, το οποίο είναι η αρμόδια Αρχή για την εγγραφή των φυτοφαρμάκων στην Κύπρο, διαβεβαιώνει ότι εφαρμόζει πλήρως την κοινοτική νομοθεσία (Οδηγία 91/414/ΕΟΚ) σε σχέση με τα φυτοφάρμακα που μπορούν να διατίθενται στην κοινοτική και κατ' επέκταση στην κυπριακή αγορά. Επιπλέον, η αρμόδια Αρχή διαβεβαιώνει ανεπιφύλακτα ότι δεν υπάρχει κανένα απαγορευμένο από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) φυτοφάρμακο το οποίο να κυκλοφορεί ελεύθερα στην κυπριακή αγορά, αφού έχει εφαρμόσει πιστά όλες τις σχετικές Αποφάσεις της ΕΕ για απόσυρση φυτοφαρμάκων από την κοινοτική αγορά.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.517, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.517, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με Αριθμό Φακέλου Ερ. 23.06.009.02.517 και ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα αναφορικά με την απόσυρση ακατάλληλων για την υγεία των καταναλωτών τροφίμων και ως εκ τούτου και του μολυσμένου ηλιέλαιου από την Ουκρανία. Το όλο θέμα αφορούσε το Υπουργείο Υγείας.

Επίσης δεν έχει προβεί σε οποιαδήποτε διοικητική έρευνα αφού το θέμα δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.520, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.520 και ημερ. 11.6.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, αναφορικά με την εγκατάσταση κεραίας ραντάρ στο Λιμάνι Λάρνακας, παρά την αποθήκη αρ. 3

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.520 και ημερ. 23.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Για την εγκατάσταση του ραντάρ, είχε συσταθεί το 2004 ομάδα εργασίας από εκπροσώπους τεσσάρων Υπηρεσιών (Υπουργείο Άμυνας, Αρχηγείο Αστυνομίας, Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, Αρχή Λιμένων Κύπρου), η οποία καθόρισε τις λειτουργικές απαιτήσεις του συστήματος. Το 2005 έγινε Μελέτη Σκοπιμότητας από την εταιρεία Fredrik Iversen Consulting, εκπρόσωπος της οποίας επισκέφθηκε τους διάφορους πιθανούς χώρους εγκατάστασης εξοπλισμού και έκανε εισηγήσεις για το σχεδιασμό του συστήματος και καθόρισε τις τεχνικές προδιαγραφές. Ακολούθως, έγινε η επιλογή του αναδόχου, μετά από διαδικασία προσφορών που προκήρυξε το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας.
2. Το Υπουργείο Εσωτερικών, στις 18.1.2008, χορήγησε πολεοδομική άδεια για την εγκατάσταση του ραντάρ και στις 20.12.2007, το Τμήμα Ηλεκτρονικών

Επικοινωνιών χορήγησε άδεια λειτουργίας των διαφόρων τηλεπικοινωνιακών συστημάτων.

3. Το σημείο για την εγκατάσταση της κεραίας επιλέγηκε κατόπιν ολοκλήρωσης της Μελέτης Σκοπιμότητας από την εταιρεία Fredirik Iversen Consulting. Ο συγκεκριμένος χώρος που επιλέγηκε συγκεντρώνει αρκετά τεχνικά πλεονεκτήματα και διασφαλίζει απόλυτα την υγεία των πολιτών στην περιοχή, πράγμα που ελήφθη πρωτίστως υπόψιν. Το επιλεγμένο σημείο της εγκατάστασης της κεραίας δεν δημιουργεί οποιοδήποτε πρόβλημα, λόγω του ότι η εκπομπή του σήματος της κεραίας περιορίζεται μόνο προς την πλευρά της θάλασσας και είναι οριζόντια και όχι κάθετη και συγκεντρώνεται στον ορίζοντα.
4. Για συστήματα ραντάρ δεν απαιτείται μελέτη σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα Έργα Νόμου του 2005. Η συγκεκριμένη κεραία του ραντάρ βρίσκεται σε πυλώνα ύψους 22,5μ. και η εκπομπή είναι ελεγχόμενη. Το συγκεκριμένο ραντάρ έχει ρυθμιστεί να εκπέμπει μόνο προς την κατεύθυνση της θάλασσας, όπως αναφέρουμε πιο πάνω, και γι' αυτό το λόγο έχει επιλεγεί το συγκεκριμένο σημείο, το οποίο είναι το πλέον προωθημένο σημείο προς τη θάλασσα.
5. Ο σταθμός ραντάρ που έχει εγκατασταθεί έχει μη συνεχή εκπομπή προς την κατεύθυνση της θάλασσας και το ποσό της εκπεμπόμενης ακτινοβολίας από την κεραία του ραντάρ συγκεντρώνεται στον ορίζοντα και φθίνει δραστικά προς τα κάτω, ενώ μπορεί να ρυθμιστεί η κατεύθυνση της εκπομπής στο οριζόντιο επίπεδο ανάλογα με τις απαιτήσεις.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών διεξήγαγε στις 19.6.2008 μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας σε τρία σημεία στο κτίριο του Τμήματος Αποθήκης Δημόσιου Πλειστηριασμού και του Κλάδου Μετελέγχου (στο ισόγειο σε απόσταση 15 μέτρων από τον εγκατεστημένο σταθμό ραντάρ, στον πρώτο όροφο σε απόσταση 12 μέτρων από τον εγκατεστημένο σταθμό ραντάρ και στο δεύτερο όροφο σε απόσταση 10 μέτρων από τον εγκατεστημένο σταθμό ραντάρ). Οι εν λόγω μετρήσεις του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών έγιναν σε ώρες λειτουργίας του σταθμού με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στη Σύσταση της CEPT/ECC/REC/(02)04 με τίτλο "Measuring Non-Ionising Radiation (9kHz-300GHz)" και τα αποτελέσματα των μετρήσεων έτυχαν επεξεργασίας όπως καθορίζεται στη Σύσταση με τίτλο "Σύσταση του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου 1999 περί του περιορισμού της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (0Hz - 300 GHz)". Για αξιολόγηση της δυσμενέστερης περίπτωσης, οι τιμές έντασης του ηλεκτρικού πεδίου που λήφθηκαν υπόψη είναι οι μέγιστες τιμές που καταγράφηκαν στην χρονική περίοδο των 6 λεπτών και όχι ο μέσος όρος για την χρονική περίοδο των 6 λεπτών, όπως προνοείται στην προαναφερθείσα Σύσταση 1999/519/EK. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι τα επίπεδα έκθεσης του κοινού είναι εκατομμύρια φορές πιο κάτω από τα Εθνικά Όρια Έκθεσης (επίπεδα αναφοράς της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1999/519/EK).

6. Ιδιοκτήτης της κεραίας είναι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας) και ο σκοπός της εγκατάστασης είναι για την παρακολούθηση πλοίων, πράγμα που αποτελεί συμβατική υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας που πηγάζει από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 59/2002/EK. Το σύστημα θα παρέχει υπηρεσίες παρακολούθησης της θαλάσσιας κυκλοφορίας των παράκτιων και των λιμενικών περιοχών της Δημοκρατίας για σκοπούς αύξησης της ναυτιλιακής ασφάλειας και πρόληψη της ρύπανσης. Επίσης, θα γίνεται έλεγχος της λαθρομετανάστευσης, του λαθρεμπορίου και

των σκαφών παράνομων δραστηριοτήτων.

7. Επιθεώρηση που έγινε από λειτουργό του Υπουργείου Εργασίας, σχετικά με αμιαντώδη οροφή της αποθήκης, δεν κατέδειξε οποιοδήποτε πρόβλημα στις διάφορες μετρήσεις που έγιναν. Τα γραφεία όπου στεγάζονται το Τμήμα Αποθήκης Δημόσιου Πλειστηριασμού και ο Κλάδος Μετελέγχου δεν έχουν αμιαντώδη οροφή, αλλά κανονικήτσιμεντένια πλάκα. Σχετικές εισηγήσεις του Γραφείου Εργασίας έχουν ληφθεί υπόψη και εφαρμόζονται.
8. Εξ όσων γνωρίζει η Αρχή Λιμένων Κύπρου, πρόθεση του Τμήματος Τελωνείων είναι τα δύο Τμήματα/Υπηρεσίες να μεταστεγαστούν σε χώρο, το μεν της αποθήκης Δημόσιου Πλειστηριασμού εκτός λιμενικής περιοχής ο δε Κλάδος Μετελέγχου σε άλλο χώρο εντός λιμανιού.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.521, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.521 και ημ. 12 Ιουνίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 23 Ιουνίου 2008, αναφορικά με τη διάθεση και χρήση φυτοφαρμάκων και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

1. Το όλο πλαίσιο της διάθεσης των φυτοφαρμάκων στην αγορά, βρίσκεται υπό συζήτηση σε κοινοτικό επίπεδο, στα πλαίσια της νέας Οδηγίας που αναμένεται να υιοθετηθεί εντός του 2009 για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων. Στη νέα αυτή Οδηγία περιλαμβάνονται πρόνοιες που άπτονται των θεμάτων στα οποία αναφέρατε:
  - Γίνεται διαχωρισμός των φυτοφαρμάκων σε φυτοφάρμακα επαγγελματικής και ερασιτεχνικής χρήσης. Τα επαγγελματικής χρήσης θα διατίθενται μόνο σε επαγγελματίες χρήστες που θα διαθέτουν το σχετικό πιστοποιητικό, μετά από την παρακολούθηση ειδικών μαθημάτων. Οι διανομείς και πωλητές φυτοφαρμάκων θα τυγχάνουν επίσης εκπαίδευσης, με την ολοκλήρωση της οποίας θα παίρνουν σχετικό πιστοποιητικό.
  - Καθορίζεται ο ορισμός του συμβούλου για τη χρήση των φυτοφαρμάκων. Ο σύμβουλος θα πρέπει να λαμβάνει πιστοποιητικό μετά από ειδική εκπαίδευση.
2. Η Κύπρος και η Ελλάδα ήταν τα μόνα κράτη-μέλη που ζήτησαν να συμπεριληφθούν πρόνοιες για την έκδοση συνταγής από συμβούλους που να κατέχουν δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όμως η Επιτροπή και τα υπόλοιπα κράτη-μέλη δεν υιοθέτησαν τη θέση τους, κάνοντας αναφορά στα πρακτικά προβλήματα που δημιουργούνται. Σημειώνεται ότι, σε σχέση με το συνταγολόγιο, είναι γεγονός ότι εγείρονται διάφορα πρακτικά προβλήματα όπως:
  - Η παρουσία ικανοποιητικού αριθμού γεωπόνων εξειδικευμένων σε θέματα φυτοπροστασίας και φαρμακολογίας για ικανοποίηση των αναγκών. Οι γεωπόνοι αυτοί θα πρέπει επιπλέον να διαπιστωθεί κατά πόσο αποδέχονται το βάρος της νομικής ευθύνης που αναμένεται να

προκύπτει από τις ρυθμίσεις αυτές.

- Η πιθανή αύξηση του κόστους για τον παραγωγό, η οποία θα προκύψει από την όλη διαδικασία συνταγογράφησης. Με το σημερινό καθεστώς οι συμβουλές και οι γνωματεύσεις παρέχονται δωρεάν.
3. Η Αρμόδια Αρχή (Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων) αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο να επιβάλει τη συνταγογράφηση για συγκεκριμένα φυτοφάρμακα, για τα οποία κρίνεται ότι είναι απαραίτητο, στα πλαίσια της πολιτικής της ΕΕ για περιορισμό των κινδύνων που μπορεί να προκύψουν από τη χρήση τους τόσο για το περιβάλλον όσο και για το χρήστη.
  4. Σημειώνεται ότι στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) δεν υπάρχει επί του παρόντος νομοθεσία που να καθορίζει τη συνταγογραφία των γεωργικών φαρμάκων, ενώ σε όλα σχεδόν τα κράτη-μέλη προβλέπεται η εκπαίδευση και πιστοποίηση των προσώπων που πωλούν ή/και χρησιμοποιούν γεωργικά φάρμακα.
  5. Αναφορικά με την ενημέρωση των γεωργών σε σχέση με τα φυτοφάρμακα που αποσύρονται με σχετικές αποφάσεις της ΕΕ, πληροφορείστε ότι η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει έγκαιρα όλους τους εμπλεκόμενους (γεωργούς, διανομείς και πωλητές φυτοφαρμάκων, γεωπόνους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα) με σχετικές ανακοινώσεις, επιστολές και μέσω του ιστοχώρου του Τμήματος Γεωργίας.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.522, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αριθμό 23.06.009.02.522 ημερομηνίας 12.06.2008 του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, που μας αποστειλάτε με την επιστολή σας ημερομηνίας 23.06.2008 αναφορικά με αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Αναπήρων (τμήμα Λεμεσού) και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι υπηρεσίες/προγράμματα κοινωνικής φροντίδας που λειτουργούν κάτω από την ευθύνη εθελοντικών οργανώσεων κοινωνικής πρόνοιας και δεν καλύπτονται επαρκώς από υφιστάμενες κρατικές ή άλλες υπηρεσίες/προγράμματα, επιχορηγούνται κατά έτος στο πλαίσιο του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών που διαχειρίζονται οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Στα πλαίσια αυτά έχει επιχορηγηθεί και η Παγκύπρια Οργάνωση Αποκατάστασης Αναπήρων Λεμεσού. Οι δραστηριότητες της αναφερόμενης Οργάνωσης ή οποιασδήποτε άλλης εθελοντικής οργάνωσης, για παροχή θεραπευτικών αγωγών, όπως η φυσικοθεραπεία, εργοθεραπεία κ.λ.π. δεν εμπίπτουν στο πεδίο της κοινωνικής φροντίδας και επομένως δεν είναι δυνατό να επιχορηγηθούν στο πλαίσιο του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα έρθει σε συνεννόηση με το Υπουργείο Υγείας για το πιο πάνω θέμα με στόχο την εξεύρεση λύσης που να καλύπτει και αυτό το πεδίο.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.523, ημερομηνίας 12

Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.523, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. Ερ. 23.06.009.02.523 ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1999, επιβάλλουν σε όλες τις νεόδμητες δημόσιες οικοδομές ή/και οικοδομές που επιτρέπεται η είσοδος του κοινού (εξαιρουμένων ειδικών περιπτώσεων όπου η πλήρης εφαρμογή των προνοιών των σχετικών Κανονισμών είναι ανέφικτη), όπως εφαρμόζονται οι πρόνοιες ώστε οι οικοδομές αυτές να είναι προσβάσιμες σε ανάπηρα άτομα.

2. Επίσης, σύμφωνα με τους υπό αναφορά Κανονισμούς για τις πιο πάνω οικοδομές, προνοείται ότι σε σχέση με το συνολικό αριθμό χώρων στάθμευσης, περιλαμβάνεται και ένα συγκεκριμένο ποσοστό αριθμού χώρου στάθμευσης το οποίο είναι κατάλληλα διαμορφωμένο για χρήση αποκλειστικά από ανάπηρα πρόσωπα. Το Υπουργείο Εσωτερικών υποστηρίζει ένθερμα (όπου είναι εφικτό) να δημιουργηθούν επαρκείς χώροι στάθμευσης και να βελτιωθεί η υποδομή προσβασιμότητας σε άτομα με αναπηρία, όσον αφορά τις υφιστάμενες οικοδομές δημόσιας χρήσης που έχουν ανεγερθεί με άδεια οικοδομής πριν την εφαρμογή της Κ.Δ.Π. 86/99.

3. Εν όψει των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για αναβάθμιση της πρόσβασης των ανάπηρων ατόμων στις δημόσιες οικοδομές, σας πληροφορώ ότι ήδη προωθείται διαδικασία τροποποίησης των εν λόγω Κανονισμών, με στόχο τον εκσυγχρονισμό της σχετικής νομοθεσίας. Το Υπουργείο Εσωτερικών ανέθεσε στο Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) την ετοιμασία και/ή αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου για την Ασφάλεια Χρήσης δομικών έργων από ανάπηρα άτομα και το ΕΤΕΚ έχει ήδη υποβάλει στο Υπουργείο Εσωτερικών σχετικό υπόμνημα με το οποίο καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα εργασιών για την ετοιμασία των πιο πάνω νομοθετικών ρυθμίσεων, σύμφωνα με το οποίο το ΕΤΕΚ αναμένει να ολοκληρώσει την εν λόγω εργασία σε περίοδο έξι μηνών, μετά την έγκριση του από το Υπουργείο Εσωτερικών.

4. Εκφράζοντας το γνήσιο μου ενδιαφέρον και ανησυχία για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν άτομα με αναπηρία και αντιλαμβανόμενος την ανάγκη για βελτίωση στην πρόσβαση και διακίνηση εμποδιζόμενων ατόμων ώστε να καθίσταται η ζωή των ατόμων αυτών ευκολότερη και ποιοτικά καλύτερη, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ως στόχο την επεξεργασία της πιο πάνω Πρότασης για αναθεώρηση των σχετικών Κανονισμών για άτομα με αναπηρία και κατάθεση της τροποποιημένης Νομοθεσίας στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση, το συντομότερο δυνατό.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.524, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.524 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 12.6.2008, σχετικά με το αίτημα της Κοινότητας Κόρνου για επιτάχυνση των διαδικασιών πρόσβασης στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού με κατεύθυνση τη Λεμεσό και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Για τη δημιουργία της πρόσβασης αυτής στον κόμβο Κόρνου ετοιμάζονται

κατασκευαστικά σχέδια από τον Κλάδο Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Τα σχέδια βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο και έχουν ήδη σταλεί στις Υπηρεσίες και στο Κτηματολόγιο για τα δέοντα από τον Νοέμβριο του 2007. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα μπορεί να προχωρήσει στη διαδικασία προσφορών για κατασκευή της πρόσβασης μόλις γίνει δημοσίευση της απαλλοτρίωσης. Το κόστος υπολογίζεται σε €500.000 περίπου και σχετική πρόνοια για έναρξη του έργου προτάθηκε στον Προϋπολογισμό του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.525, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.525 ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2008, του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 23 Ιουνίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Κοινότητα Κόρνου υδροδοτείται από κυβερνητικές γεωτρήσεις, μέσω αγωγού, από την κεντρική υδατοδεξαμενή Σταυροβουνίου. Είναι γεγονός ότι μέρος της οικιστικής περιοχής και η βιοτεχνική περιοχή παρουσιάζουν προβλήματα υδροδότησης, λόγω υψομετρικής διαφοράς από την υδατοδεξαμενή Στουροβουνίου. Έτσι, το Τμήμα αναπτύξεως Υδάτων προχώρησε στην ετοιμασία σχεδίου για την υδροδότηση των ψηλών αυτών περιοχών που βρίσκονται μέσα στο όριο υδατοπρομήθειας.

Το σχέδιο περιλαμβάνει σύνδεση με το κεντρικό αγωγό Μαθιάτη - Λυθροδόνα, κατασκευή υδατοδεξαμενής χωρητικότητας 135 κ.μ. νερού και τοποθέτηση 110 μέτρων πλαστικών σωλήνων για τη μεταφορά του νερού από την προτεινόμενη υδατοδεξαμενή του σχεδίου στις παρυφές των ψηλών περιοχών. Η δαπάνη για την εκτέλεση της εργασίας υπολογίζεται να ανέλθει στο ποσό των €174,277.34. Το Έργο αυτό αναμένεται να εκτελεστεί με Κυβερνητική (80%) και Κοινοτική (20%) δαπάνη.

Για την υλοποίηση του σχεδίου, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων συμπεριέλαβε στον Προϋπολογισμό του 2007 ποσό ύψους €51,258.04. Στις 23 Ιανουαρίου 2007, ζητήθηκε η αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού από το Γραφείο Προγραμματισμού αλλά δεν εγκρίθηκε. Φέτος συμπεριλήφθηκε στον Προϋπολογισμό του Τμήματος ποσό ύψους €59.801,05, με πρόνοια να συμφωνηθεί με το Γραφείο Προγραμματισμού.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.526, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.526, ημερ. 12.6.2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκη Ομήρου, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 20.6.2008, σχετικά με το αίτημα της Κοινότητας Κόρνου για επιτάχυνση των

διαδικασιών πεζοδρόμησης στον προσφυγικό συνοικισμό Κόρνου και σας πληροφορώ ότι ήδη σε όλους τους δρόμους των Συνοικισμών Αυτοστέγασης Κόρνου έχουν κατασκευαστεί πεζοδρόμια.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.529, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αριθμό 23.06.009.02.529 ημερομηνίας 12.06.2008 του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, που μας αποστέιλате με την επιστολή σας ημερομηνίας 20.06.2008 αναφορικά με αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Αναπήρων (τμήμα Λεμεσού) και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Αναφορικά με το θέμα της ένταξης των ατόμων με αναπηρίες στις κοινωνικές ομάδες που δικαιούνται οικονομική στήριξη λόγω της συνεχούς αύξησης της τιμής του πετρελαίου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα εξετάσει το ζήτημα στα πλαίσια της πρόνοιας του Προγράμματος Διακυβέρνησης για τη διαφοροποίηση των επιδομάτων και βοηθημάτων που αφορούν τα άτομα με αναπηρίες με τρόπο που να καλύπτουν τις αυξημένες ανάγκες τους.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως το αρμόδιο Υπουργείο για θέματα που αφορούν τα Άτομα με Αναπηρίες είναι πάντα πρόθυμο να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες αυτής της ευάλωτης ομάδας του πληθυσμού, έχοντας θέσει ως προτεραιότητα να προσθέσει ποιότητα στη ζωή των Ατόμων με Αναπηρίες και να ανοίξει νέες προοπτικές για την ένταξη και την κοινωνική ενσωμάτωση τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.532, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.532 ημερομηνίας 13.6.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ Φειδία Σαρίκα για θέματα που αφορούν την Κοινότητα Χολετριών

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό Ερ. 23.06.009.02.532 και ημερομηνία 23.6.2008 σχετικά με τα θέματα που απασχολούν την Κοινότητα Χολετριών στην επαρχία Πάφου, και σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής μας προς τον Έπαρχο Πάφου, η οποία κοινοποιήθηκε και στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 31.7.2008, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Υπουργείο Εσωτερικών προωθεί το διαχωρισμό είκοσι-εννέα κρατικών οικοπέδων σε κρατική γη με βάση το Σχέδιο Διάθεσης Κρατικών Οικοπέδων σε πτωχές οικογένειες. Παρά το ότι είχαν εξασφαλιστεί οι απόψεις όλων των Κυβερνητικών Τμημάτων επί του υπό αναφορά θέματος, επειδή προέκυψε πρόβλημα με αγωγούς μεταφοράς λυμάτων, το Υπουργείο ετοίμασε νέα Χωρομετρικά Σχέδια και Σχέδια Γενικής Διάταξης τα οποία προώθησε και πάλι σε όλα τα αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες (ΤΑΥ, ΑΗΚ, ΑΤΗΚ, Πυροσβεστική και Κτηματολόγιο) για εκ νέου απόψεις και οριοθέτηση των οικοπέδων. Φαίνεται ότι στο παρόν στάδιο, αναμένονται οι απόψεις του Διευθυντή της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου της Περιφέρειας Πάφου, σχετικά με το χώρο που προορίζεται για την ανέγερση του υποσταθμού της ΑΗΚ.

- (β) Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Χολετριών για τις Πολεοδομικές ζώνες θα μελετηθεί στο πλαίσιο της αναθεώρησης και τροποποίησης των Πολεοδομικών Ζωνών και Κοινοτήτων της υπαίθρου που πρόκειται να αρχίσει σύντομα, με δημόσια εξαγγελία.
- (γ) Η διαφοροποίηση του καθεστώτος της παλιάς Κοινότητας οφείλεται στη μετακίνηση του χωριού με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 10406 και ημερομηνία 22.4.1971 λόγω σοβαρών γεωλογικών προβλημάτων. Οι παλιές κατοικίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο ως αποθήκες ή στάβλοι. Το Υπουργείο Εσωτερικών κατόπιν σχετικού αιτήματος του Κοινοτικού Συμβουλίου Χολετριών ζήτησε από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης να ετοιμάσει Γεωλογική Μελέτη της περιοχής στην παλιά Κοινότητα Χολετριών. Ήδη το Υπουργείο Εσωτερικών ενημέρωσε το Κοινοτικό Συμβούλιο Χολετριών ότι το όλο θέμα θα συζητηθεί κατά την επικείμενη αναθεώρηση των σχεδίων ανάπτυξης της κοινότητας στην παρουσία και συμμετοχή του Κοινοτάρχη.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.533, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.533, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, ο οποίος ζητά ενημέρωση για το στάδιο στο οποίο βρίσκονται τα θέματα που απασχολούν την Κοινότητα Σταυροκόννου (οικονομική ενίσχυση για ολοκλήρωση των εργασιών του κοινοτικού πάρκου, αναπαλαίωση των τριών παραδοσιακών βρυσών της Κοινότητας, εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας για κατασκηνωτικό - εκδρομικό χώρο και υπερσυγκέντρωση Αθιγγάνων στην Κοινότητα)

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.533 και ημερ. 23 Ιουνίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Οικονομική ενίσχυση για ολοκλήρωση των έργων του Κοινοτικού Πάρκου
Οι εργασίες για την αποπεράτωση του έργου έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ για το σκοπό αυτό παραχωρήθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών προς την Κοινότητα ποσό £5.000 στις 31.12.2007.
- (β) Αναπαλαίωση των τριών παραδοσιακών βρυσών της Κοινότητας
Το αίτημα αυτό έχει ήδη υποβληθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για απόψεις και καταβάλλονται προσπάθειες για επίτευξη της ολοκλήρωσης της μελέτης.
- (γ) Εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας για κατασκηνωτικό - εκδρομικό χώρο
Έχει παραχωρηθεί στο Κοινοτικό Συμβούλιο Σταυροκόννου στις 30.01.2006 Άδεια χρήσεως δυο Τ/Κ τεμαχίων από τον Υπουργό Εσωτερικών με την ιδιότητά του ως Κηδεμόνα των Τ/Κ Περιουσιών για σκοπούς δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου. Το Κοινοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να αποταθεί σε ιδιώτη μελετητή για εκπόνηση σχεδίων ούτως ώστε να υποβληθεί αίτηση στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για εξασφάλιση της Πολεοδομικής Άδειας.
- (δ) Υπερσυγκέντρωση Αθιγγάνων στην Κοινότητα
Σύμφωνα με στοιχεία από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών το 2004 δαπανήθηκε ποσό ύψους €136.688 περίπου για την επιδιόρθωση δέκα παλαιών Τ/Κ κατοικιών στην Κοινότητα Σταυροκόννου για τη στέγαση

ισάριθμων οικογενειών Αθιγγάνων. Σήμερα στην Κοινότητα διαμένουν οκτώ οικογένειες, οι οποίες αποτελούνται από είκοσι οκτώ άτομα εκ των οποίων τα δεκαπέντε είναι παιδιά.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.535, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση του Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα, σε σχέση με το αίτημα της κοινότητας Μαμωνιών, για παραχώρηση κρατικής γης για τη δημιουργία χώρου πρασίνου και την ανέγερση μνημείου για τους ήρωες της κοινότητας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.535 και ημερομηνία 13 Ιουνίου 2008, με την οποία μας έχει διαβιβάσει η ερώτηση του βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα, σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, η σχετική αίτηση του Κοινοτικού Συμβουλίου Μαμωνιών, με αρ. ΑΔΧ 20/2008, εξετάζεται από το αρμόδιο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο.

2. Για την πιο πάνω αίτηση έχουν ήδη ληφθεί οι θετικές απόψεις των αρμοδίων Τμημάτων/Υπηρεσιών, πλην του Επάρχου Πάφου, οι οποίες και αναμένονται. Αφού υπολογιστεί η αγοραία αξία της ζητούμενης κρατικής γης, θα ετοιμαστεί αιτιολογημένη έκθεση, η οποία θα προωθηθεί στην αρμόδια εξ Υπουργών Επιτροπή για μελέτη και ακολούθως στο Υπουργικό Συμβούλιο, για λήψη απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.02.537 και 23.06.009.02.586, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008 και 10 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα και Αντρέα Φακοντή

«Θέμα: Ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.02.537 και 23.06.009.02.586, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008 και 10 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα και Αντρέα Φακοντή σχετικά με το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Γεωργίου Πάφου

Αναφέρομαι στις ερωτήσεις σας με αρ. 23.06.009.02.537 και 23.06.009.02.586 σχετικά με το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Γεωργίου Πάφου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Γεωργίου Πάφου λειτουργεί ως Προαιρετικό Ολοήμερο Σχολείο και τυγχάνει της πλήρους στήριξης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Στο σχολείο φοιτούν δεκαπέντε παιδιά και κατά παρέκκλιση δόθηκε άδεια να φοιτήσουν στο Προαιρετικό Ολοήμερο Σχολείο και παιδιά των τάξεων Α', Β' και Γ'.
2. Στο είκοσι τοις εκατό των μαθητών του σχολείου χορηγείται δωρεάν γεύμα σύμφωνα και με την πολιτική που ακολουθεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε μικρές κοινότητες.
3. Η κτιριακή υποδομή του σχολείου κρίνεται πολύ ικανοποιητική για την κάλυψη των αναγκών των παιδιών που φοιτούν στο σχολείο.
4. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού είναι πρόθυμο να εξετάσει λογικά αιτήματα του σχολείου, πράγμα που κατά καιρούς έκανε και να στηρίξει το σχολείο στα πλαίσια των κανονισμών αλλά και των δυνατοτήτων του Υπουργείου.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοδήποτε διευκρινίσεις ή συμπληρωματικές

πληροφορίες χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.539, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.539 και ημερ. 13.6.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με την ολοκλήρωση του δρόμου Πάφου-Ορεινών Θερέτρων

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.539 και ημερ. 23.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο παραποτάμιος δρόμος από Νικόκλεια μέχρι Άγιο Νικόλαο έχει ολοκληρωθεί, εκτός από ένα μικρό τμήμα που αφορά την κατασκευή παρακαμπτηρίου του φράγματος της Σουσκίου, μήκους 2,7 χλμ. (Χ.Δ. 4,3-7). Η μελέτη είναι έτοιμη αλλά έχει παρουσιαστεί μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της διαδικασίας απαλλοτρίωσης από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Τα σχέδια στάληκαν στο Τμήμα Κτηματολογίου από το 2003, έγινε επιβεβαίωση των σχεδίων απαλλοτρίωσης το Φεβρουάριο του 2005, αλλά παρ' όλες τις παρεμβάσεις του Τμήματος Δημοσίων Έργων και του Υπουργείου προς αυτή την κατεύθυνση ακόμα δεν έχουν σταλεί για δημοσίευση. Από πρόσφατη συνομιλία που είχε ο Επαρχιακός Μηχανικός Πάφου του Τμήματος Δημοσίων Έργων με αρμόδιους Λειτουργούς του Τμήματος Κτηματολογίου, έχουν δεσμευτεί να αποστείλουν τα σχέδια και τους πίνακες απαλλοτρίωσης για δημοσίευση τον Σεπτέμβριο του 2008.
2. Με βάση τα πιο πάνω η διαδικασία προσφορών θα μπορεί να προωθηθεί περί το τέλος του 2008 - αρχές του 2009. Η διάρκεια του έργου θα είναι ένας χρόνος και το κόστος υπολογίζεται σε €2.000.000 περίπου.
3. Επίσης, τμήμα 1 χλμ. παρά τους βράχους των "Χασαμπουλιών", που είχε αφαιρεθεί από το συμβόλαιο βελτίωσης του δρόμου για περιβαλλοντικούς λόγους, βελτιώνεται με απλή διαπλάτυνση από τον Επαρχιακό Μηχανικό Πάφου του Τμήματος Δημοσίων Έργων και η ασφαλτόστρωσή του έχει ήδη ολοκληρωθεί.
4. Επιπλέον, το Τμήμα Δημοσίων Έργων προωθεί την αναβάθμιση και του δρόμου από Άγιο Νικόλαο μέχρι Μανδριά μήκους 9 χλμ. Η σχετική μελέτη θα ανατεθεί σε ιδιώτες μελετητές. Οι προσφορές για τη μελέτη έληξαν στις 23.11.2007 και βρίσκονται στο στάδιο κατακύρωσης. Η διάρκεια της μελέτης θα είναι 1,5 χρόνος περίπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.540, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.540 ημερομηνίας 13.6.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ.23.06.009.02.450 και ημερ. 23.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ ότι, για σκοπούς οικονομικής στήριξης των Αρχών Τοπικής Διοίκησης (Δήμων και Κοινοτήτων), στόχος της παρούσας Κυβέρνησης είναι η σταδιακή αύξηση της κρατικής χορηγίας που τους παραχωρείται μέχρι το ποσοστό του 4% των καθαρών εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και η παράλληλη δημιουργία τέτοιων συνθηκών και προϋποθέσεων ώστε να διασφαλίζεται στο μέγιστο

βαθμό η οικονομική αυτοτέλεια των Αρχών αυτών.

2. Σημειώνεται ότι το Κράτος παραχώρησε στην Κοινότητα Νικόκλειας υπό μορφή απευθείας χορηγίας κατά το 2007 ποσό ύψους €12.830 ενώ το 2008 θα παραχωρηθούν €17.630.

3. Τέλος αναφέρεται ότι για τα αναπτυξιακά έργα που εκτελούνται στην εν λόγω Κοινότητα το Κράτος συνεισφέρει το 100% της δαπάνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.541, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.541 ημερομηνίας 13.06.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα για διαχωρισμό κρατικών οικοπέδων στην Κοινότητα Μαμωνιών για νέα ζευγάρια

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό Ερ. 23.06.009.02.541 και ημερομηνία 23.6.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Υπουργείο Εσωτερικών, διερεύνησε περαιτέρω το αίτημα που αφορά στο διαχωρισμό κρατικών οικοπέδων στην κοινότητα Μαμωνιών στην Πάφο, με βάση τα νέα κριτήρια που καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του με αρ. 63.926 και ημερομηνία 22.6.2006. Ζητήθηκε από την Κοινότητα Μαμωνιών να προσκομίσει στοιχεία σχετικά με τον αριθμό οικογενειών που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν κρατικό οικόπεδο και διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει αριθμός οικογενειών που να πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια, ώστε να δικαιολογείται η προώθηση της διαδικασίας διαχωρισμού οικοπέδων.
- (β) Συναφώς, αναφέρεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών θα τερματίσει οποιαδήποτε ενέργεια αφορά στο διαχωρισμό οικοπέδων στην Κοινότητα Μαμωνιών για διάθεση σε φτωχές οικογένειες. Η απόφαση αυτή θα τύχει αναθεώρησης εάν στο μέλλον παρουσιαστεί αίτημα που αφορά ικανοποιητικό αριθμό αιτητών που πληρούν τα κριτήρια βάσει του σχετικού Σχεδίου, για διαχωρισμό και παραχώρηση οικοπέδων σε πτωχές οικογένειες.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.543, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Πάφου κ. Φ. Σαρίκα με αρ. 23.06.009.02.543 και ημερομηνία 23.06.08 και σας πληροφορώ ότι το συγκεκριμένο αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Νικόκλειας, θα αξιολογηθεί με βάση τις πρόνοιες του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και της Δήλωσης Πολιτικής, στα πλαίσια της διαδικασίας που όρισε ο Υπουργός Εσωτερικών.

2. Σημειώνεται ότι, στα πλαίσια αυτής της διαδικασίας, το Κοινοτικό Συμβούλιο Νικόκλειας θα έχει τη δυνατότητα να τεκμηριώσει με αντικειμενικά στοιχεία το αίτημα του.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.545, ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.545 ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 24 Ιουνίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σημεία 1 και 4

Μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 δεν αναμένεται να εφαρμοστεί το σχέδιο αναδιάρθρωσης καλλιεργειών στη μορφή που εφαρμόστηκε στα πλαίσια του Καθεστώτος 1.1.2. του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΑΑ) 2004-2006, αφού κάτι τέτοιο δεν είναι επιλέξιμο σύμφωνα με τον Κανονισμό για την στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης (ΕΚ) 1698/2005. Δεν είναι επίσης δυνατή η ετοιμασία σχεδίου για αποκατάσταση των ζημιών των γεωργών για τις μόνιμες καλλιέργειες τους.

Αναφορικά με την ετοιμασία σχεδίου για αποκατάσταση ζημιών, πληροφορείστε ότι ετοιμάστηκε Σχέδιο Πλαίσιο για καταβολή αποζημιώσεων από κρατικούς πόρους στους πληγέντες γεωργούς από θεομηνίες και αντίξοες καιρικές συνθήκες. Το πλαίσιο βρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αναμένεται η έγκρισή του.

Σημεία 2 και 3

Στο Καθεστώς 1.1.2. του ΣΑΑ 2004-2006 η δράση της επαναφύτευσης (με το ίδιο είδος) για τα φυλλοβόλα και τα επιτραπέζια σταφύλια δεν είναι υποχρεωτική. Οι αιτητές μπορούσαν εάν επιθυμούσαν να αποσύρουν με υπεύθυνη δήλωση τη δράση της επαναφύτευσης, αναλαμβάνοντας όμως να αξιοποιούν γεωργικά τα εν λόγω τεμάχια, όπως περιγράφεται στους όρους του Καθεστώτος 1.1.2. Εάν όμως η αναδιάρθρωση των φυλλοβόλων και των επιτραπέζιων σταφυλιών γίνεται σε τουρκοκυπριακή γη, τονίζεται ότι σε αυτά τα τεμάχια η επαναφύτευση είναι υποχρεωτική με το ίδιο είδος, σύμφωνα και με τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Για τη δράση της αναδιάρθρωσης των εσπεριδοειδών όπου η επαναφύτευση με το ίδιο είδος είναι υποχρεωτική, η απόσυρση της δράσης της επαναφύτευσης με απλή υπεύθυνη δήλωση δεν μπορεί να εφαρμοστεί, αφού για κάτι τέτοιο θα πρέπει να γίνει τροποποίηση του ΣΑΑ 2004-2006. Νοείται ότι, στην περίπτωση που ένας δικαιούχος για τη δράση της αναδιάρθρωσης εσπεριδοειδών διακόψει το σχέδιο και δεν επαναφυτεύσει, θα γίνει ανάκτηση της ενίσχυσης για την εκρίζωση που έχει λάβει.

Σημείο 5

Αναφορικά με το υφιστάμενο Μέτρο “Πριμοδότηση Εκρίζωσης Αμπελώνων 2008-2009”, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή στις 7 Ιουλίου 2008, σημειώνεται ότι η ελάχιστη έκταση εκρίζωσης ανά αίτηση είναι το ένα δεκάριο, σύμφωνα με το ενημερωτικό έντυπο αιτητών (άρθρο 7, παράγραφος ζ).

Σε σχέση με τα Μέτρα αναδιάρθρωσης, είναι στις προθέσεις του Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων (ΣΑΠ) όπως ως ελάχιστη συμπαγής έκταση φύτευσης ανά αμπελοτεμάχιο, τουλάχιστο στην περιοχή “Πιτσιλιάς”, ισχύσει το ένα δεκάριο. Επισημαίνεται ότι, παρά το ότι στο προηγούμενο μέτρο αναδιάρθρωσης του 2007-2008 η ελάχιστη συμπαγής έκταση φύτευσης ήταν τα δύο δεκάρια, για την περιοχή “Πιτσιλιάς” το ΣΑΠ αποδέχτηκε την παραλαβή αιτήσεων με έκταση κάτω των 2 δεκαρίων, λόγω της ιδιαιτερότητας του μικροτεμαχισμού στη συγκεκριμένη περιοχή. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατό να εγκριθούν οι αιτήσεις αυτές, για το λόγο ότι η καταμετρηθείσα έκταση διατέθηκε στις αιτήσεις που είχαν προτεραιότητα, σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης τα οποία ήταν (α) αιτητές κάτω των 40 ετών (επαγγελματίες γεωργοί) και (β) η μεγαλύτερη δυνατή συμπαγής έκταση αναφύτευσης.

Σημείο 6

Η κάθε περίπτωση διαχείρισης/εκμετάλλευσης υδάτινων πόρων εξετάζεται χωριστά, σύμφωνα με τα διαθέσιμα τεχνοοικονομικά στοιχεία και πάντα σε συμμόρφωση με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά (2006/60/ΕΚ).

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.546, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.546, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.546 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Δεν συγκλήθηκε σε κανονική συνεδρία το Συμβούλιο Ασφάλειας Τροφίμων για συζήτηση του προβλήματος του εντοπισμού αφλατοξίνης Μ1 στο γάλα και σε γαλακτοκομικά προϊόντα σε επίπεδα πέραν των ορίων που καθορίζονται στη νομοθεσία. Επίσης το Συμβούλιο Ασφάλειας Τροφίμων δεν συνήλθε αυτεπάγγελα για συζήτηση του ίδιου θέματος.
2. Το θέμα όμως της διαχείρισης του προβλήματος της αφλατοξίνης Μ1 στο γάλα, μελετήθηκε σε σύσκεψη στο Γραφείο του Υπουργού Υγείας που έγινε την 3/6/08 και ώρα 19:00 και στην οποία συμμετείχαν ο Διευθυντής Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, η Διευθύντρια του Γενικού Χημείου του Κράτους, ο Προϊστάμενος Υγειονομικών Υπηρεσιών καθώς και Λειτουργοί από τις εν λόγω υπηρεσίες.
Την 4/6/08 έγινε σύσκεψη στο Γραφείο του Υπουργού Υγείας, στην οποία συμμετείχαν ο Διευθυντής Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, η Διευθύντρια του Γενικού Χημείου του Κράτους, ο Προϊστάμενος Υγειονομικών Υπηρεσιών, ο Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας, ο Διευθυντής του Οργανισμού Γάλακτος και εκπρόσωπος των τυροκόμων καθώς και Λειτουργοί των εν λόγω υπηρεσιών κατά την οποία συζητήθηκε το πρόβλημα και λήφθηκαν αποφάσεις για λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος.
3. Όσον αφορά το θέμα του χειρισμού των αφλατοξινών στο γάλα, εμπλέκονται το Τμήμα Γεωργίας στο στάδιο του ελέγχου των ζωοτροφών και οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες στο στάδιο του ελέγχου του γάλακτος και των εγκαταστάσεων παρασκευής γαλακτοκομικών προϊόντων καθώς και οι Υγειονομικές Υπηρεσίες στο στάδιο των εγκαταστάσεων παρασκευής παγωτών και στην λιανική πώληση των γαλακτοκομικών προϊόντων γενικά.
4. Μέσα στα πλαίσια της έκτακτης κατάστασης που δημιουργήθηκε, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες δηλαδή τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και το Γενικό Χημείο του Κράτους, κατάρτησαν σχέδιο ελέγχων που περιελάμβανε στοχευμένους ελέγχους καθώς και δειγματοληψίες γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων.

Από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες λήφθηκαν συνολικά 216 δείγματα τα οποία υποβλήθηκαν στο γενικό Χημείο του Κράτους. Σε δύο δείγματα είχαν εντοπιστεί αφλατοξίνες πέραν του ορίου που καθορίζει η νομοθεσία. Για τις δύο αυτές περιπτώσεις το Υπουργείο Υγείας εξέδωσε σχετική ανακοίνωση για ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού για αποφυγή κατανάλωσης των μη συμμορφούμενων προϊόντων. Επίσης δόθηκαν οδηγίες στους παρασκευαστές

όπως προβούν σε ανάκληση/απόσυρση από την αγορά και καταστροφή όλων των προβληματικών προϊόντων.

Πέραν των πιο πάνω, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες εξακολουθούν να βρίσκονται σε εγρήγορση, παρακολουθούν τις εξελίξεις και παράλληλα προβαίνουν σε εντατικούς επίσημους ελέγχους στην αγορά με στόχο τη διασφάλιση της ασφάλειας των τροφίμων και κατ' επέκταση της δημόσιας υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.552, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.552, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερ. 3.8.2008, με την οποία διαβιβάζεται η πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή κ. Αντρέα Φακοντή, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει, πρόσφατα, εγκρίνει, τις 38 περιοχές που η Κυπριακή Δημοκρατία πρότεινε για ένταξη στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο “ΦΥΣΗ 2000”, στις οποίες περιλαμβάνονται τεμάχια που εμπίπτουν στην Κοινότητα “Κοίλη”, στην περιοχή “Μαυροκόλυμπος”.
- (β) Στα πλαίσια του Προγράμματος “Μεταβατική Διευκόλυνση 2006” (Transition Facility 2006), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος έχει προκηρύξει προσφορά για την ετοιμασία Διαχειριστικών Σχεδίων για τις υπό αναφορά περιοχές, το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2009.
- (γ) Ακολούθως, ο Υπουργός Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος θα προχωρήσει στην έκδοση Διατάγματος με βάση το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή το εν λόγω Διαχειριστικό Σχέδιο.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβιβάσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.553, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.553 ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.02.553 και ημερομηνία 23 Ιουλίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το αίμα που προέρχεται από ζώα ανήκει στα υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης και αποτελεί αντικείμενο του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ. Επομένως αφενός μεν πρέπει να συλλέγεται και αφετέρου να ταξινομείται και να διατίθεται ως ακολούθως:

- (i) Το αίμα των μη μηρυκαστικών ζώων (χοίρων) από ζώα που σφάζονται σε σφαγείο, αφού έχουν κριθεί κατάλληλα για σφαγή και κατανάλωση από τον άνθρωπο μετά από επιθεώρηση πριν και μετά τη σφαγή, κατατάσσεται στα υλικά κατηγορίας 3 (άρθρο 6 παρ. 1δ) του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ.

Το αίμα αυτό μπορεί:

- να χρησιμοποιηθεί για την παρασκευή ζωοτροφών για ζώα συντροφιάς σε μονάδα εγκεκριμένη με το άρθρο 18 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ,
  - να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή προϊόντων αίματος σε μονάδα εγκεκριμένη με το άρθρο 17 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ (παράρτημα VII, Κεφάλαιο III του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ),
  - να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών (αιματάλευρα) σε μονάδα εγκεκριμένη με το άρθρο 17 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ (παράρτημα VII, κεφάλαιο I του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ),
  - να οδηγηθεί σε μονάδα παραγωγής βιοαερίου ή λιπασματοποίησης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ,
  - να οδηγηθεί σε τεχνική μονάδα εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ,
  - αφού μεταποιηθεί, σε μονάδα μεταποίησης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ, μπορεί να αποτεφρωθεί ή να συναποτεφρωθεί, σε μονάδα αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ, ή μπορεί να οδηγηθεί σε χώρο υγειονομικής ταφής εγκεκριμένο βάσει της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ,
  - κατευθείαν να αποτεφρωθεί σε μονάδα αποτέφρωσης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ.
- (ii) Το αίμα των μηρυκαστικών ζώων από ζώα που σφάζονται σε σφαγείο ταξινομείται και διατίθεται ως εξής:
- σαν υλικό κατηγορίας 1 όταν προέρχεται από ζώο με εγκεφαλοπάθεια. Αυτό το αίμα διατίθεται σαν υλικό κατηγορίας 1 και μπορεί:
    - (α) αφού μεταποιηθεί, σε μονάδα μεταποίησης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ, μπορεί να αποτεφρωθεί ή να συναποτεφρωθεί, σε μονάδα αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ και
    - (β) κατευθείαν για αποτέφρωση σε μονάδα αποτέφρωσης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ.
  - σαν υλικό κατηγορίας 3 όταν προέρχεται από ζώο κατάλληλο για κατανάλωση από τον άνθρωπο ως αποτέλεσμα ελέγχων πριν και μετά τη σφαγή, συμπεριλαμβανομένης της ταχείας δοκιμής για ΜΣΕ, όπου χρειάζεται. Το αίμα αυτό μπορεί να διατεθεί με όλους τους δυνατούς τρόπους που αναφέρονται παραπάνω για το αίμα των μηρυκαστικών,
  - σαν υλικό κατηγορίας 2 όταν δεν είναι δυνατή η κατάταξη του ούτε στην κατηγορία 1 ούτε στην κατηγορία 3 και μπορεί:
    - (α) να οδηγηθεί σε μονάδα παραγωγής βιοαερίου ή λιπασματοποίησης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ,

- (β) να οδηγηθεί σε τεχνική μονάδα εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ,
- (γ) αφού μεταποιηθεί, σε μονάδα μεταποίησης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ, μπορεί να αποτεφρωθεί ή να συναποτεφρωθεί, σε μονάδα αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ, ή μπορεί να οδηγηθεί σε χώρο υγειονομικής ταφής εγκεκριμένο βάσει της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ,
- (δ) κατευθείαν να αποτεφρωθεί σε μονάδα αποτέφρωσης εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ.

Το αίμα που προέρχεται από τα διάφορα σφαγεία της Κύπρου διατίθεται από το 2004 σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ όπως περιγράφεται πιο κάτω:

Από τα σφαγεία Αγίων Τριμιθιάς, Πόλης Χρυσοχούς και Α & Α Σφαγεία, επειδή δεν υπάρχει δυνατότητα διαχωρισμού των διαφόρων κατηγοριών του αίματος, συλλέγεται, μεταφέρεται, μεταποιείται και ακολούθως, το κρεατάλευρο, συναποτεφρώνεται στα τσιμεντοποιεία Βασιλικού, από την εταιρεία Sigan Management Ltd σαν κατηγορίας 1.

Από το σφαγείο CYPRA Ltd το αίμα διαχωρίζεται και το κατηγορίας 1 συλλέγεται, μεταφέρεται, μεταποιείται και ακολούθως το κρεατάλευρο που παράγεται συναποτεφρώνεται στα τσιμεντοποιεία Βασιλικού, από την εταιρεία Sigan Management Ltd και το κατηγορίας 3 οδηγείται σε μονάδα παραγωγής βιοαερίου που διαθέτει η εταιρεία CYPRA.

Από το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου το αίμα διαχωρίζεται και το κατηγορίας 1 οδηγείται για μεταποίηση στη μεταποιητική μονάδα της εταιρείας Sigan Management Ltd και ακολούθως το κρεατάλευρο, συναποτεφρώνεται στα τσιμεντοποιεία Βασιλικού και το κατηγορίας 3 οδηγείται στη μεταποιητική μονάδα της εταιρείας Vouros Protein Industries Ltd και το κρεατάλευρο που παράγεται στα τσιμεντοποιεία Βασιλικού για συναποτέφρωση.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.556, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.556, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη με αρ. 23.06.009.02.556 και ημερομηνία 26 Ιουνίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 3.8.2008, σχετικά με τους λόγους καθυστέρησης στη ρύθμιση των αγροτικών χρεών, το χρόνο ολοκλήρωσης της διαδικασίας και έναρξης των πληρωμών και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου 63.705 ημερ. 3/5/2006, το Σχέδιο θα υλοποιόταν σε περίοδο 14 μηνών, μέχρι το στάδιο αξιολόγησης των αιτήσεων και υποβολής της πρότασης στο

Υπουργικό Συμβούλιο που είναι το αρμόδιο να αποφασίσει για το ποσοστό ρύθμισης των δανείων. Ωστόσο, λόγω της πολυπλοκότητας του Σχεδίου, της ανεπαρκούς ανταπόκρισης των αιτητών και της ελλιπούς συμπλήρωσης των αιτήσεων απαιτήθηκε να ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία από τους αιτητές και να δημιουργηθεί μια πολύ πιο λεπτομερής διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων, ούτως ώστε το Σχέδιο να εφαρμοστεί δίκαια και αποτελεσματικά. Ως εκ τούτου, η περίοδος εφαρμογής του Σχεδίου, μέχρι το στάδιο υποβολής της πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο, έχει αναγκαστικά επεκταθεί και υπολογίζεται να συμπληρωθεί τέλος του 2008.

Για να αρχίσει η διαδικασία ρύθμισης των αγροτικών χρεών απαιτείται η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για το ποσοστό του εγκεκριμένου δανείου που θα διαγραφεί. Η υλοποίηση της ρύθμισης θα εξαρτηθεί σε σημαντικό βαθμό από τους ίδιους τους αιτητές, δεδομένου ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου θα πρέπει πρώτα να συνάψουν τα νέα δάνεια και συνεπώς να υποβάλουν τις συμφωνίες ώστε να αρχίσει η υλοποίηση της ρύθμισης.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.558, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.558, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη με αρ. 23.06.009.02.558 και ημερομηνία 26 Ιουνίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 3 Αυγούστου 2008, σχετικά με το λατομείο και την σκυροθραυστική μονάδα στον Αστρομερίτη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το λατομείο στον Αστρομερίτη λειτουργούσε από τη δεκαετία του 1980. Από τις 30/4/2006 δεν διεξάγονται οποιοσδήποτε εξορυκτικές δραστηριότητες και τούτο ελέγχεται συστηματικά από την Υπηρεσία Μεταλλείων, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Από την προηγούμενη λειτουργία του λατομείου έχουν συσσωρευθεί σημαντικές ποσότητες εξορυγμένων λατομικών υλικών που βρίσκονται αποθηκευμένες υπό μορφή σωρών εντός των εκσκαφών του λατομείου και πλησίον της παρακείμενης σκυροθραυστικής μονάδας, σε ιδιωτικά τεμάχια γης.
2. Τα προαναφερόμενα αποθέματα αποτελούνται από δύο κατηγορίες υλικών:
  - από αμμοχάλικα που είναι κατάλληλα για άμεση επεξεργασία στη σκυροθραυστική μονάδα και
  - από μείγματα αμμοχάλικων και μπάζων, που στο παρελθόν δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως κατάλληλη πρώτη ύλη για την τροφοδότηση της σκυροθραυστικής μονάδας, αλλά σήμερα με την εξέλιξη της τεχνολογίας, μπορούν με κάποια προεργασία προδιαλογής να καταστούν κατάλληλα για χρήση στη μονάδα.
3. Η εταιρεία που είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των εν λόγω αποθεμάτων και τη διαμόρφωση του χώρου των εκσκαφών, που σημειωτέον είναι σχετικά αβαθείς, το Μάιο του 2007 κατάθεσε στην Υπηρεσία Μεταλλείων σχετικό πρόγραμμα διαμόρφωσης του χώρου των εκσκαφών, χρησιμοποιώντας για τη μερική πλήρωση τους, τα μπάζα που θα προκύψουν από τις εργασίες προδιαλογής της δεύτερης κατηγορίας των αποθεμάτων. Το πρόγραμμα προνοεί την ολοκλήρωση των εργασιών το δεύτερο εξάμηνο του 2009. Οι

εργασίες διαμόρφωσης του λατομευμένου χώρου συνεχίζονται κανονικά και αναμένεται ότι μέχρι τον Οκτώβριο του 2008 θα ολοκληρωθεί η διαμόρφωση του βορειοδυτικού μέρους του.

4. Η λειτουργία της σκυροθραυστικής μονάδας είναι αναγκαία προκειμένου τα εξορυγμένα αποθέματα να υποστούν την κατάλληλη επεξεργασία για να διατεθούν στην αγορά και έτσι να απομακρυνθούν από το λατομευμένο χώρο και να καταστεί δυνατή η πλήρης διαμόρφωσή του. Από τις επιθεωρήσεις που διεξάγει η Υπηρεσία Μεταλλείων στην περιοχή δεν εντοπίζονται οποιαδήποτε προβλήματα ασφάλειας και η μόνη όχληση που εντοπίζεται, κυρίως στη λειτουργία της σκυροθραυστικής μονάδας, είναι η περιστασιακή εκπομπή σκόνης όταν τα μέτρα που λαμβάνονται για καταστολή της τεθούν εκτός λειτουργίας λόγω εξωγενών παραγόντων (φύσημα δυνατών ανέμων) ή μηχανικών προβλημάτων. Αυτό αντιμετωπίζεται με τη διακοπή της λειτουργίας της σκυροθραυστικής μονάδας μέχρι την επαναφορά των ομαλών συνθηκών λειτουργίας.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.560, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.560, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό Ερ. 23.06.009.02.560 και ημερομηνία 03/08/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Υγείας, εφαρμόζοντας απόφαση των Κυπριακών Αερογραμμών για προσφορά έκπτωσης προς κάθε επιδοτούμενο ασθενή και το συνοδό του που αποστέλλεται στο εξωτερικό, χορηγεί σχετική βεβαίωση η οποία χρησιμοποιείται για την αγορά των αεροπορικών εισιτηρίων.

Επισυνάπτονται αντίγραφα της σχετικής επιστολής του Προέδρου των Κυπριακών Αερογραμμών προς τον Υπουργό Υγείας με ημερομηνία 10/07/1997 καθώς και δείγμα της βεβαίωσης που εκδίδει το Υπουργείο Υγείας για ενημέρωσή σας.

Περαιτέρω σας πληροφορώ ότι ύστερα από διερεύνηση της καταγγελίας και τηλεφωνική επικοινωνία με τον προϊστάμενο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων των Κυπριακών Αερογραμμών πληροφορήθηκα ότι οι βεβαιώσεις που χορηγεί το Υπουργείο Υγείας γίνονται αποδεκτές από τις Κυπριακές Αερογραμμές σύμφωνα με τα ισχύοντα ναύλα σε κάθε περίπτωση.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή στοιχεία χρειάζεστε.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.561, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.561, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορούμε τα παρακάτω σχετικά:

Άτομα που έχουν μόνο την Ελληνική υπηκοότητα και δεν είναι εγγεγραμμένα στα Στρατολογικά Μητρώα μπορούν να αποταθούν στο Τμήμα Στρατολογίας του Υπ. Άμυνας και αφού προσκομίσουν έγγραφο από το Υπουργείο Εσωτερικών, Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης ότι δεν είναι Κύπριοι Πολίτες θα τους δοθεί ανάλογη βεβαίωση ότι δεν έχουν υποχρεώσεις για θητεία στην Εθνική Φρουρά.

Τη βεβαίωση αυτή μπορούν να την παρουσιάσουν στο Υπουργείο Οικονομικών για το θέμα της σπουδαστικής χορηγίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.563, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.563, ημερ. 27/6/2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, ο οποίος ζητά να πληροφορηθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως την ανάγκη αγοράς πρόσθετων πυροσβεστικών οχημάτων για την Πυροσβεστική Υπηρεσία και σας πληροφορώ ότι οι ανάγκες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας σε πρόσθετα πυροσβεστικά οχήματα για κάλυψη των αναγκών των Πυροσβεστικών Σταθμών Υπαίθρου θα συζητηθούν σε προσεχή σύσκεψη, με τη λήξη της αντιπυρικής περιόδου από Υπουργική Επιτροπή, η οποία θα υποβάλει Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης.

2. Με τη συνημμένη επιστολή του Υπουργείου με αρ. φακ. Υ.Δ.Δ.Τ. 13.1.07(3), ημερ. 24/7/2008 προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, υποβάλλονται οι άμεσες ανάγκες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για να περιληφθούν στην πιο πάνω Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία θα αφορά τις ανάγκες όσων υπηρεσιών εμπλέκονται στην κατάσβεση πυρκαγιών.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.564, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Απάντηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.564, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Η αναβάθμιση/βελτίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας είναι ψηλά στις προτεραιότητες των αναπτυξιακών έργων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Ο προγραμματισμός των διαφόρων έργων γίνεται φυσικά μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του Κράτους, καθώς επίσης της ικανότητας/δυναμικότητας των κατασκευαστικών Τμημάτων της Κυβέρνησης να υλοποιήσουν το σύνολο των αναπτυξιακών έργων του Υπουργείου, καθώς επίσης του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

2. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι κατά το τρέχον οικονομικό έτος βρίσκεται σε εξέλιξη η εκτέλεση των πιο κάτω σημαντικών έργων για την Πυροσβεστική Υπηρεσία:

- (α) Β΄ Φάση Αρχηγείου Πυροσβεστικής
- (β) Νέος Πυροσβεστικός Σταθμός στην Πόλη Χρυσοχούς
- (γ) Αναμένεται να αρχίσουν εργασίες επέκτασης του αμαξοστασίου στον Πυροσβεστικό Σταθμό Λάρνακας στην Ορόκλινη.

3. Επιπρόσθετα το Υπουργείο προγραμματίζει μέσα στα πλαίσια του τριετούς μεσοπρόθεσμου Οικονομικού Πλαισίου 2009-2011 μεταξύ άλλων την προώθηση των πιο κάτω έργων:

- (α) Ανέγερση Νέου Πυροσβεστικού Σταθμού Λάρνακας
- (β) Ανέγερση στην Κοφίνου των εγκαταστάσεων Μονάδας Αντιμετώπισης Καταστροφών και Πυροσβεστικής Ακαδημίας
- (γ) Ανέγερση Νέου Πυροσβεστικού Σταθμού στη Λεμεσό.

4. Ειδικά για την αναγκαιότητα ανέγερσης σύγχρονων εγκαταστάσεων για τη Μονάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών το Υπουργείο έχει προχωρήσει στην εξασφάλιση κατάλληλου χώρου στην Κοφίνου από το 2001 όμως λόγω των δημοσιονομικών περιορισμών δεν κατέστη δυνατή η υλοποίηση του έργου μέχρι σήμερα. Όπως αναφέραμε και πιο πάνω το έργο είναι στις προτεραιότητες του Υπουργείου υπό την αίρεση της δυνατότητας του Τμήματος Δημοσίων Έργων να το υλοποιήσει με βάση τη δυναμικότητα του προσωπικού που διαθέτει για τέτοια έργα και τις προτεραιότητες όπως αυτές έχουν τεθεί, τόσο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, αλλά και από τα υπόλοιπα κυβερνητικά τμήματα.

5. Τέλος σας πληροφορούμε ότι πέραν του εκσυγχρονισμού των κτιριακών εγκαταστάσεων στα Αστικά Κέντρα γίνεται μια συστηματική προσπάθεια αναβάθμισης των κτιριακών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού των Πυροσβεστικών Σταθμών υπαίθρου, καθώς επίσης η δημιουργία νέων σταθμών όπως π.χ. στην Λάνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.566, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.566, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορούμε τα παρακάτω σχετικά:

Το αίτημα της Ομοσπονδίας Συλλόγου Ελλαδιτών Κύπρου απασχόλησε το Υπουργείο Άμυνας και στο παρελθόν, δεδομένης όμως της ισχύουσας Νομοθεσίας για κατάταξη δύο ΕΣΣΟ τον χρόνο (Ιούλιο και Ιανουάριο) αλλά της επάρκειας της Εθνικής Φρουράς σε προσωπικό, κρίθηκε ότι το αίτημα δεν θα μπορούσε να ικανοποιηθεί.

Για τη διευκόλυνση των οπλιτών που θα συμμετέχουν στις εξετάσεις στην Ελλάδα ως Ομογενείς έχει εκδοθεί διαταγή από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς να διευκολύνονται με 15νθήμερη άδεια εφόσον παρουσιάσουν τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία.

Σημειώνεται ότι οι στρατεύσιμοι της κατηγορίας αυτής εξετάζονται σε ένα ή δύο μαθήματα.

Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Παιδείας και

Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.571, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.571, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας, με ημερομηνία 18.7.2008, και σας πληροφορώ ότι μέσα στα οικονομικά πλαίσια που τέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών για το 2009 και με βάση τις προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, δεν κατέστη δυνατή η συμπερίληψη, στους Προϋπολογισμούς του 2009, της ανέγερσης νέου Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου στο Δάλι. Το αίτημα θα μελετηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο από τους αρμόδιους φορείς.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.577, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.577, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 21.7.2008, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Οι εργασίες επιδιόρθωσης στον Οικισμό Λινόπετρας έχουν ουσιαστικά αποπερατωθεί.
- (β) Ολόκληρο το έργο αποπερατώθηκε και θα παραληφθεί περίπου έξη μήνες νωρίτερα από την ημερομηνία αποπεράτωσης που καθορίζεται στο Συμβόλαιο.
- (γ) Η σχετική διαδικασία για την έκδοση των τίτλων ιδιοκτησίας βρίσκεται σε εξέλιξη. Ενημερωτικά σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις Κυβερνητικών Οικισμών που αναδομούνται η διαδικασία πιλοποίησης προωθείται αφού ολοκληρωθούν οι εργασίες αναδόμησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.580, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.580 και ημ. 8 Ιουλίου 2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημ. 18 Ιουλίου 2008, η οποία αναφέρεται σε ερώτηση που υπέβαλε ο κ. Κ. Χατζηγιάννης και σας πληροφορώ ότι το Σποροπαραγωγικό Κέντρο θα είναι σε θέση να διαθέσει για την καλλιεργητική περίοδο 2008-2009, για ευρεία χρήση από όλους τους γεωργούς, μόνο 500 περίπου τόνους πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σιταριού.

Σημειώνεται ότι, υπάρχουν και άλλες ποσότητες σπόρων, διαφόρων ειδών και ποικιλιών, οι οποίοι θα διατεθούν αποκλειστικά σε όσους γεωργούς συμμετέχουν στο Σχέδιο Παραγωγής Πιστοποιημένων Σπόρων, για την ομαλή συνέχιση της

παραγωγής πιστοποιημένων σπόρων.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.581, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.581, ημερ. 8.7.2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση του αξιότιμου βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, που μας αποστείλατε με την επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.581 και ημερ. 18/7/2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το σύστημα Εγκαθίδρυσης και Λειτουργίας Επαγγελματικών Προσόντων άρχισε μόλις πρόσφατα να λειτουργεί από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και το επάγγελμα του καθαριστή δεν ήταν ανάμεσα στα πρώτα επαγγέλματα που επιλέγηκαν.

Κατ' επέκταση η θέσπιση πιστοποιητικού καταλληλότητας για συνεργεία καθαρισμού και η καθιέρωση επίσημων πιστοποιητικών στο προσωπικό που ασχολείται επαγγελματικά με την καθαριότητα σε οικιακούς, επαγγελματικούς, βιομηχανικούς ή άλλους χώρους, δεν είναι εφικτή στο παρόν στάδιο.

2. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, για ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων στον τομέα της καθαριότητας, σε θέματα χρήσης χημικών ουσιών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για εφαρμογή της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία και για ανάπτυξη συνείδησης ασφάλειας μεταξύ των εργαζομένων προβαίνει στις ακόλουθες δραστηριότητες:

- (i) Έχει εντάξει στο Σχέδιο Κατάρτισης των Νεοεισερχομένων στην Απασχόληση σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας και θέματα προστασίας από χημικές ουσίες.

Το πιο πάνω Σχέδιο υλοποιείται από το Κέντρο Παραγωγικότητας σε συνεργασία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και αποσκοπεί στην κατάρτιση των νέων που για πρώτη φορά εντάσσονται στην απασχόληση, ώστε να βοηθηθούν στην ανάπτυξη συνείδησης ασφάλειας και να μπορούν να εκτιμούν τους κινδύνους στην εργασία για προστασία των ιδίων και άλλων προσώπων στο χώρο εργασίας.

- (ii) Διοργανώνει, σε συνεργασία με τις οργανώσεις των Κοινωνικών Εταίρων, σεμινάρια για τη Ξενοδοχειακή Βιομηχανία και τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Υπηρεσίες Καθαριότητας), στη διάρκεια των οποίων γίνεται εκτεταμένη ενημέρωση για τους κινδύνους από τη χρήση χημικών ουσιών.

- (iii) Έχει εκδώσει σειρά από ενημερωτικά έντυπα για ενημέρωση των εργαζομένων αλλά και του κοινού γενικότερα για την ασφαλή χρήση χημικών προϊόντων. Οι σχετικές εκδόσεις φαίνονται στο Συνημμένο Πίνακα.

Σημειώνεται ότι η εργασία των οικιακών βοηθών δεν καλύπτεται προς το παρόν από την ισχύουσα νομοθεσία για ασφάλεια και υγεία στην εργασία, όμως το

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει ήδη ετοιμάσει σχετική τροποποίηση της νομοθεσίας για να καλύπτεται νομοθετικά και η συγκεκριμένη εργασία, η οποία βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

Η επιστολή μου αυτή κοινοποιείται και στο Γενικό Διευθυντή της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για ενημέρωση του και για μελέτη της δυνατότητας ένταξης του επαγγέλματος του καθαριστή στο πρόγραμμα επαγγελματιών για καθορισμό και πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.582, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.582, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερ. 18.7.2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Τον Ιούλιο του 2006, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) έγινε δέκτης καταγγελίας σχετικά με την έλλειψη προστασίας του *Natrix natrix cyprica*., όπου σύμφωνα με την καταγγελία, οι κυπριακές αρχές δεν έχουν συμπεριλάβει, όπως όφειλαν, στον κατάλογο των προτεινόμενων Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (πΤΚΣ) την περιοχή της Λίμνης Παραλιμνίου και ανέχονται δραστηριότητες οι οποίες βλάπτουν το είδος και καταστρέφουν τον οικότοπο του.
- (β) Οι κυπριακές αρχές στην απάντησή τους προς την ΕΕ, ανέφεραν ότι, η αρμόδια αρχή βρίσκεται σε διάλογο με τα εμπλεκόμενα μέρη ώστε να υπάρξει κοινά αποδεκτή πρόταση και ότι σύντομα θα προχωρούσαν σε ένταξη της περιοχής στο Δίκτυο.
- (γ) Έκτοτε, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, συγκάλεσε και συντόνισε σειρά συναντήσεων, συζητήσεων και επιτόπου επισκέψεων, με στόχο την επίτευξη συναίνεσης και εξεύρεσης, κατά το δυνατό, κοινά αποδεχτής λύσης στο πρόβλημα, χωρίς όμως ουσιαστικό αποτέλεσμα, λόγω των αντιδράσεων από το Δήμο Παραλιμνίου, ο οποίος θεωρεί ότι, η ένταξη της Λίμνης στο Δίκτυο «Φύση 2000», θα έχει αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στους πολίτες των οποίων οι ιδιοκτησίες βρίσκονται μέσα στα όρια της Λίμνης Παραλιμνίου.
- (δ) Η δυσκολία επίλυσης του περιουσιακού σύμφωνα με τις θέσεις του Δήμου Παραλιμνίου, είχε ως αποτέλεσμα την αδυναμία της Κύπρου να προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη Λίμνη Παραλιμνίου ως πΤΚΣ.
- (ε) Σημειώνεται επίσης ότι, στις 10.6.2008 η Υπηρεσία Περιβάλλοντος και το Ταμείο Θήρας του Υπουργείου Εσωτερικών, παρουσίασαν ενώπιον του Πολεοδομικού Συμβουλίου τη σημασία της Λίμνης Παραλιμνίου, τόσο για το Κυπριακό νερόφιδο όσο και για την πτηνοπανίδα της περιοχής, δεδομένου του ότι, στην παρούσα φάση εξετάζονται οι ενστάσεις που έγιναν, όσον αφορά το Τοπικό Σχέδιο που δημοσιεύτηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών για την περιοχή.

2. Παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν, σας πληροφορώ ότι, οι διαδικασίες για συμπερίληψη της Λίμνης Παραλιμνίου στο Δίκτυο «Φύση 2000», έχουν ήδη ενταθεί

και ευελπιστούμε ότι σύντομα θα καταστεί δυνατή η ένταξή της στο Δίκτυο. Εντωμεταξύ, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος έχει ήδη προχωρήσει στις απαραίτητες διαδικασίες που πρέπει να προηγηθούν της ένταξης μιας περιοχής στο Δίκτυο, που αφορούν την ετοιμασία των χαρτών και του τυποποιημένου έντυπου δεδομένων.

3. Τέλος πληροφορείστε ότι, έχουν ήδη περιληφθεί στο Δίκτυο «Φύση 2000», δύο επιπρόσθετες περιοχές στις οποίες απαντά το είδος αυτό, κάτι που κρίνεται εξαιρετικά σημαντικό όσον αφορά την προστασία του.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.583, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.583, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη με αρ. 23.06.009.02.583 και ημερομηνία 8 Ιουλίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 18 Ιουλίου 2008, σχετικά με τις έρευνες που έχουν διεξαχθεί για την μείωση του πληθυσμού των καρχαριών της Μεσογείου και κατά πόσον υπάρχουν σχέδια αντιμετώπισης της κατάστασης από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην θαλάσσια περιοχή της Κύπρου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το δημοσίευμα με τίτλο "Loss of large predatory sharks from the Mediterranean Sea" του F. Feretti και άλλων δημοσιεύτηκε επίσημα στην επιθεώρηση "Conservation Biology" τον Αύγουστο του 2008. Η μελέτη που περιγράφεται στην δημοσίευση αυτή αφορά ιστορικά δεδομένα (1827-2006) στις περιοχές της Δυτικής και Κεντρικής Μεσογείου της Αδριατικής και του Ιονίου Πελάγους.
2. Η υπό αναφορά έρευνα είναι υπόψη του Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το οποίο συμμετέχει σε σχετικά εργαστήρια και συνέδρια για το θέμα της πληθυσμιακής κατάστασης και της προστασίας των χονδριχθύων/καρχαριών στη Μεσόγειο.
3. Σημειώνεται ότι το διεθνές εργαστήρι για τους Μεσογειακούς χονδριχθύες με έμφαση στη νότια και ανατολική Μεσόγειο, που διεξήχθη τον Οκτώβριο του 2005 στην Κωνσταντινούπολη της Τουρκίας συμμετείχε η Ανώτερη Λειτουργός του Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών, κα Μυρούλα Χατζηχριστοφόρου, καθώς και οι συγγραφείς της δημοσίευσης στην υπό αναφορά ερώτηση. Η κα Χατζηχριστοφόρου, σε μελέτη της με τίτλο "Cronidricthyes in Cyprus", που περιλαμβάνεται στα πρακτικά του πιο πάνω εργαστηρίου, αναλύει τα δεδομένα που αφορούν την Κύπρο. Συμπέρασμα της πιο πάνω μελέτης είναι ότι η πτώση που παρατηρήθηκε στην περίοδο 1980-2005 στη μη-στοχευμένη αλίευση των χονδριχθύων στις Κυπριακές θάλασσες μπορεί να οφείλεται σε πραγματική πτώση στους πληθυσμούς τους. Επίσης αυτή η μη-στοχευμένη αλίευση αναμένεται ότι θα μειωθεί λόγω πρόσφατων δραστηριών μειώσεων στην αλιεία με επιφανειακό παραγάδι για ξιφίες και στην αλιεία με τράτα. Η πιθανή ανάκαμψη του πληθυσμού των μη-στοχευμένων χονδριχθύων, η οποία μπορεί να ακολουθήσει την μείωση στην αλιευτική πίεση, μπορεί να διαπιστωθεί με μία εστιασμένη μελέτη.

4. Διάφορες Συνθήκες και Συμβάσεις όπως της Βαρκελώνης, της Βέρνης, και του CITES, που προσυπέγραψε και κύρωσε η Κυπριακή Δημοκρατία, παρέχουν προστασία σε διάφορα είδη χονδριχθύων. Ειδικά για τη Μεσόγειο, στα πλαίσια της Συνθήκης της Βαρκελώνης, και ειδικά του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης, του Προγράμματος Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών (UNEP/MAP), συντάχθηκε Σχέδιο Δράσης για τη διατήρηση των χονδριχθύων στη Μεσόγειο Θάλασσα (Action Plan for the conservation of cartilaginous fishes (Chondrichthyes) in the Mediterranean Sea), στο οποίο η Κύπρος συμμετέχει ενεργά.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.587, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.587 και ημερ. 10.7.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή, σχετικά με την επίσπευση των εργασιών κατασκευής του δρόμου Σουσκιούς-Φασούλας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.587 και ημερ. 23.7.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο παραποτάμιος δρόμος από Νικόκλεια μέχρι Άγιο Νικόλαο έχει ολοκληρωθεί, εκτός από ένα μικρό τμήμα που αφορά την κατασκευή παρακαμπτήριου του φράγματος της Σουσκιού, μήκους 2,7 χλμ. (Χ.Δ. 4,3-7). Η μελέτη είναι έτοιμη αλλά έχει παρουσιαστεί μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της διαδικασίας απαλλοτρίωσης από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Τα σχέδια στάληκαν στο Τμήμα Κτηματολογίου από το 2003, έγινε επιβεβαίωση των σχεδίων απαλλοτρίωσης το Φεβρουάριο του 2005, αλλά παρ' όλες τις παρεμβάσεις του Τμήματος Δημοσίων Έργων και του Υπουργείου προς αυτή την κατεύθυνση ακόμα δεν έχουν σταλεί για δημοσίευση. Από πρόσφατη συνομιλία που είχε ο Επαρχιακός Μηχανικός Πάφου του Τμήματος Δημοσίων Έργων με αρμοδίους Λειτουργούς του Τμήματος Κτηματολογίου, έχουν δεσμευτεί να αποστείλουν τα σχέδια και τους πίνακες απαλλοτρίωσης για δημοσίευση το Σεπτέμβριο του 2008.
2. Με βάση τα πιο πάνω, η διαδικασία προσφορών θα μπορεί να προωθηθεί περί το τέλος του 2008 - αρχές του 2009. Η διάρκεια του έργου θα είναι ένας χρόνος και το κόστος υπολογίζεται σε €2.000.000 περίπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.008, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.008 ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου με αρ. 23.06.009.03.008 και ημερομηνία 15 Ιουλίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 4 Αυγούστου 2008, σχετικά με το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Ψευδά για ηλεκτροδότηση της καινούργιας κτηνοτροφικής ζώνης, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σε περιφερειακή σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 2007, στην Κοινότητα Πυργά της Επαρχίας Λάρνακας, η Κοινότητα Ψευδά έθεσε θέμα ηλεκτροδότησης της κτηνοτροφικής ζώνης. Ο προκάτοχος μου κ. Φώτης Φωτίου έδωσε οδηγίες όπως διερευνηθεί δυνατότητα ικανοποίησης του σχετικού αιτήματος ή σε αντίθεση περίπτωση, εάν δεν καλύπτονται τα κριτήρια της πολιτικής για ανάπτυξη κτηνοτροφικών ζωνών, να προωθηθεί η ηλεκτροδότηση των υφιστάμενων υποστατικών μέσω του νέου Σχεδίου Αγροτικής Πολιτικής της Α.Η.Κ., όταν αυτό εγκριθεί.
2. Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, Μέτρο 1.7 - Χωροταξική Κτηνοτροφική Ανάπτυξη, έχει τη δυνατότητα μέσω της επιλέξιμης δράσης που αφορά την κατασκευή έργων υποδομής σε κτηνοτροφικές ζώνες να προβεί στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε κεντρικό σημείο της κτηνοτροφικής ζώνης, νοουμένου ότι σ' αυτήν δραστηριοποιείται ικανοποιητικός αριθμός κτηνοτρόφων (τέσσερις που στη συνέχεια μειώθηκε σε τρεις) με αδειούχα υποστατικά και υπάρχουν οι διαθέσιμες πιστώσεις.
3. Λόγω του ότι εντός της Κτηνοτροφικής Ζώνης Ψευδά, Δ1, δραστηριοποιούνται με αδειούχα κτηνοτροφικά υποστατικά μόνο δύο κτηνοτρόφοι το Τμήμα Γεωργίας με προηγούμενες επιστολές του ενημέρωσε το Κοινοτικό Συμβούλιο Ψευδά ότι δεν είναι δυνατή στο παρόν στάδιο η προώθηση του αιτήματος.
4. Σημειώνεται ότι το Τμήμα Γεωργίας σε συνεργασία με την Α.Η.Κ. έχει ετοιμάσει νέο Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής της Α.Η.Κ., το οποίο έχει τεθεί σε εφαρμογή από 11/8/2008 και οι ενδιαφερόμενοι κτηνοτρόφοι μπορούν να υποβάλουν σχετική αίτηση για επιδότηση της μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος στα κτηνοτροφικά τους υποστατικά.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Οκτωβρίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.013, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.013, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Ανδρέα Φακοντή

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.013 και ημερομηνία 4 Αυγούστου 2008 σε σχέση με ερώτημα που τέθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Ανδρέα Φακοντή και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Δικαίωμα σε κοινωνική σύνταξη έχουν πρόσωπα που συμπλήρωσαν την ηλικία των 65 χρόνων, νοουμένου ότι ικανοποιούν τις προϋποθέσεις διαμονής και δε δικαιούνται από οποιαδήποτε άλλη πηγή σύνταξη ή άλλη παρόμοια πληρωμή της οποίας το μηνιαίο ύψος είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης.

Από 1^η Μαΐου 2005 οι περίοδοι διαμονής σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και της Ελβετίας συνυπολογίζονται για σκοπούς ικανοποίησης των ετών διαμονής που απαιτούνται.

Από τα πιο πάνω διαφαίνεται ότι εκείνοι που συνήθως δεν αποκτούν δικαίωμα σε κοινωνική σύνταξη είναι οι επαναπατρισθέντες από τρίτες χώρες και ιδιαίτερα από

χώρες της Αφρικής, γιατί δεν ικανοποιούν τις προϋποθέσεις των απαιτούμενων ετών διαμονής.

Για απάμβλυνση του προβλήματος, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελετά το ενδεχόμενο μείωσης των ετών διαμονής που απαιτούνται. Η τροποποίηση αυτή θα ευνοεί όχι μόνο την ομάδα των επαναπατρισθέντων από τις χώρες της Αφρικής, αλλά και όλους ανεξάρτητα τους πιθανούς δικαιούχους που διαμένουν στην Κύπρο ανεξάρτητα εθνότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.020, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.020 ημερομηνίας 21.7.2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.020 και ημερ. 4.8.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ ότι, για σκοπούς οικονομικής στήριξης των Αρχών Τοπικής Διοίκησης (Δήμων και Κοινοτήτων), στόχος της παρούσας Κυβέρνησης είναι η σταδιακή αύξηση της κρατικής χορηγίας που τους παραχωρείται μέχρι το ποσοστό του 4% των καθαρών εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και η παράλληλη δημιουργία τέτοιων συνθηκών και προϋποθέσεων ώστε να διασφαλίζεται στο μέγιστο βαθμό η οικονομική αυτοτέλεια των Αρχών αυτών.

2. Σημειώνεται ότι το Κράτος παραχώρησε στην Κοινότητα Λυθροδόνα υπό μορφή απευθείας χορηγίας κατά το 2007 ποσό ύψους €77.000 ενώ το 2008 θα παραχωρηθούν €105.000.

3. Τέλος αναφέρεται ότι για τα αναπτυξιακά έργα που εκτελούνται στην εν λόγω Κοινότητα το Κράτος συνεισφέρει το 80% της δαπάνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.026, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.026, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των Βουλευτών Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δεν τέθηκε τέτοιο θέμα από το Κοινοτικό Συμβούλιο Κλήρου για δημιουργία Πυροσβεστικού Σταθμού στην υπό αναφορά κοινότητα.

2. Επιπρόσθετα θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι μέσα στους στρατηγικούς σχεδιασμούς για επέκταση των Πυροσβεστικών Σταθμών Υπαίθρου έχει ενταχθεί και η δημιουργία τέτοιου σταθμού στην κοινότητα Κλήρου. Είμαι πάντοτε στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.028, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.028, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 4 Αυγούστου 2008, σε σχέση με την ερώτηση των βουλευτών κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Λειτουργοί του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων έχουν επισκεφθεί την περιοχή του φράγματος Κλήρου-Μαλούντας-Ακακίου και σε συνεργασία με το Κοινοτικό Συμβούλιο Κλήρου εξέτασαν τους χώρους στους οποίους θα πρέπει να τοποθετηθεί περίφραξη. Η περίφραξη των χώρων αυτών θα ολοκληρωθεί τους επόμενους τρεις μήνες από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.030, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.030, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας, με ημερομηνία 4 Αυγούστου 2008, και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει διορίσει αρχιτέκτονες για την ανέγερση του Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Κλήρου-Καλού Χωριού Ορεινής-Γουρρίου εδώ και δύο χρόνια. Ο λόγος μη υλοποίησης του έργου μέχρι σήμερα οφείλεται στην καθυστέρηση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για παραχώρηση του χώρου.

Στο παρόν στάδιο σας ενημερώνω ότι βρισκόμαστε στη διαδικασία της απαλλοτρίωσης του χώρου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.033 και 23.06.009.03.044, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008 και 4 Αυγούστου 2008, αντίστοιχα, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Αναφέρομαι στις ερωτήσεις των Βουλευτών Λευκωσίας κ.κ. Γ. Ομήρου και Ρ. Μαυρονικόλα με αρ. 23.06.009.03.033 και 23.06.009.03.044 σε σχέση με τη Βιομηχανική Ζώνη Αυξημένου Βαθμού Οχληρίας στο Τσέρι και σας πληροφορώ ότι για το θέμα της τροποποίησης της Ζώνης σε Περιορισμένου Βαθμού Οχληρίας υποβλήθηκε σχετική εισήγηση από το Κοινοτικό Συμβούλιο στην ένσταση που εξετάζεται από την αρμόδια Επιτροπή Μελέτης Ενστάσεων. Για την εισήγηση ζητήθηκαν οι απόψεις του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το οποίο διαφωνεί με αυτή, δεδομένου ότι υπάρχει περιορισμένος αριθμός Βιομηχανικών Ζωνών της συγκεκριμένης κατηγορίας, υπάρχει σημαντική ζήτηση από οικονομικούς φορείς για οικόπεδα/χώρους σε τέτοιες Ζώνες, και έχουν γίνει σημαντικές δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις προς αξιοποίηση των Ζωνών ή αγορά γης για μελλοντική αξιοποίηση. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει περαιτέρω το θέμα και θα υποβάλει τις εισηγήσεις της στον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος θα υποβάλει το σύνολο των ενστάσεων στο Υπουργικό Συμβούλιο για τελική απόφαση.

2. Όσον αφορά το αίτημα για περιορισμό της περαιτέρω ανάπτυξης στην καθορισμένη Βιομηχανική Ζώνη, το Υπουργείο Εσωτερικών πιστεύει ότι αυτό δεν μπορεί να ικανοποιηθεί δεδομένων των παραμέτρων που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο και της υποχρέωσης της Πολεοδομικής Αρχής να εξετάζει αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας με βάση το ισχύον Σχέδιο Ανάπτυξης, δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση με βάση την ισχύουσα Πολεοδομική Ζώνη.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυεική στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.037, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.037 των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα για αίτημα της κοινότητας Τσερίου για δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής μέσα στην κτηνοτροφική ζώνη

Αναφέρομαι στην ερώτηση των Βουλευτών κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα με αρ. 23.06.009.03.037 και ημερομηνία 28 Ιουλίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 7 Αυγούστου 2008, σχετικά με το αίτημα της Κοινότητας Τσερίου για δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής μέσα στην κτηνοτροφική ζώνη.

1. Εντός των ορίων της κοινότητας Τσερίου μέχρι πρόσφατα ήταν χωροθετημένες τρεις κτηνοτροφικές ζώνες Δ1, σε μια από τις οποίες έχει δημιουργηθεί η Κτηνοτροφική Περιοχή Τσερίου. Με την πρόσφατη αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών στην κοινότητα Τσερίου η κτηνοτροφική ζώνη Δ1, στην οποία βρίσκεται η κτηνοτροφική περιοχή έχει μετατραπεί σε γεωργική ζώνη Γ3 και ζώνη προστασίας Ζ1. Επιπρόσθετα η κτηνοτροφική ζώνη που χωροθετείται νοτιοδυτικά της κοινότητας, έκτασης 916 δεκ., έχει μειωθεί σημαντικά ενώ η κτηνοτροφική ζώνη που βρίσκεται νοτιοανατολικά της κοινότητας, έκτασης 1812 δεκ. παραμένει ως έχει. Επισυνάπτεται σχετικό τοπογραφικό Σχέδιο.

Σε συνέχεια των πιο πάνω προνοιών της αναθεώρησης των πολεοδομικών ζωνών το Τμήμα Γεωργίας, μετά από επιτόπια επίσκεψη Λειτουργών του στην κοινότητα Τσερίου, στις 1/2/2008 στην παρουσία του Κοινοτάρχη Τσερίου, διαπίστωσε ότι είναι δυνατή η περαιτέρω μείωση της κτηνοτροφικής ζώνης που χωροθετείται δυτικά της Κοινότητας Τσερίου, όπως φαίνεται με κίτρινο χρώμα στο τοπογραφικό σχέδιο που επισυνάπτεται, λόγω του ότι δεν προσφέρεται για κτηνοτροφική ανάπτυξη αφού μέρος της αποτελεί γόνιμη γη η οποία αξιοποιείται συστηματικά με σιτηρά και ελιές ενώ μέρος της είναι λόφοι και απότομες πλαγιές. Το υπόλοιπο μέρος της κτηνοτροφικής ζώνης αποτελεί ενιαία επίπεδη έκταση η οποία είναι δυνατό στο μέλλον να χρησιμοποιηθεί για κτηνοτροφικούς σκοπούς.

2. Στην κοινότητα Τσερίου δραστηριοποιούνται 48 κτηνοτροφικές μονάδες από τις οποίες 32 βρίσκονται εντός της κτηνοτροφικής περιοχής, μια μονάδα βρίσκεται εντός της κτηνοτροφικής ζώνης που είναι χωροθετημένη ΝΔ της κοινότητας και οι υπόλοιπες 15 μονάδες βρίσκονται εκτός των κτηνοτροφικών ζωνών. Στην κτηνοτροφική ζώνη που βρίσκεται ΝΑ της κοινότητας δεν δραστηριοποιείται κανένας κτηνοτρόφος.

3. Αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου είναι η κατάργηση της κτηνοτροφικής περιοχής και των υφιστάμενων κτηνοτροφικών ζωνών και η δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στο σημείο που φαίνεται γραμμοσκιασμένο με πράσινο χρώμα στο επισυναπτόμενο τοπογραφικό σχέδιο, εντός της

κτηνοτροφικής ζώνης που βρίσκεται νοτιοανατολικά της κοινότητας.

4. Η Κτηνοτροφική Περιοχή Τσερίου χωροταξικά σήμερα είναι σε κοντινή απόσταση από οικιστικά αναπτυσσόμενη περιοχή και πλησίον του παρακαμπτήριου δρόμου της κοινότητας Τσερίου.

Για σκοπούς αντιμετώπισης και επίλυσης των διάφορων προβλημάτων που οφείλονται στη χωροθέτηση και λειτουργία της Κτηνοτροφικής Περιοχής Τσερίου, σε σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο μας την Πέμπτη 18 Οκτωβρίου 2007 για μετακίνηση της Κτηνοτροφικής Περιοχής Τσερίου και την κατάργηση των Κτηνοτροφικών Ζωνών Τσερίου, αποφασίστηκε να μην ανανεώνονται τα συμβόλαια μετά τη λήξη της πρώτης περιόδου (33 χρόνια) και να μην γίνεται επανεκμίσθωση των κενών οικοπέδων παρά μόνο σε περιπτώσεις που έχουν γίνει σοβαρές πρόσφατες επενδύσεις σε υποστατικά, οπότε θα μπορεί να γίνεται επανεκμίσθωση, κυρίως σε παιδιά των κτηνοτρόφων, αλλά μόνο για το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα της περιόδου των 33 ετών.

5. Αναφορικά με το θέμα της δημιουργίας νέων κτηνοτροφικών περιοχών το Τμήμα Γεωργίας δεν προωθεί πλέον την προσέγγιση αυτή λόγω των διαφόρων προβλημάτων που δημιουργούνται από τη συνύπαρξη πολλών κτηνοτροφικών υποστατικών σε περιορισμένο χώρο τα οποία έρχονται σε άμεση επαφή (ευημερία και υγιεινή των ζώων, μετάδοση ασθενειών). Σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις ή εκεί όπου απαιτείται η μετακίνηση κτηνοτροφικών περιοχών και μόνο όταν δεν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη εναλλακτική λύση του προβλήματος, τότε το Τμήμα Γεωργίας είναι δυνατό να προβεί σε κατασκευή νέας κτηνοτροφικής περιοχής. Για τη συγκεκριμένη περίπτωση η πιο εφικτή και ενδεικνυόμενη υπό τις περιστάσεις λύση είναι η μετεγκατάσταση των οικειοθελώς ενδιαφερομένων κτηνοτρόφων σε μια από τις δύο κτηνοτροφικές ζώνες της κοινότητας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.049, ημερομηνίας 8 Αυγούστου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.049 και ημερομηνία 08.08.2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση ημερομηνίας 08.08.2008 παρακαλώ σημειώσατε τα πιο κάτω:

Αναφορικά με την επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.049 και ημερομηνία 08.08.2008 σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στα πλαίσια του σχεδίου παροχής χορηγιών καθώς επίσης και των προσφορών, τόσο για φωτοβολταϊκά συστήματα, όσο και για αιολικά συστήματα, θέτει ως απαραίτητη προϋπόθεση για παροχή χορηγίας όπως ο κάθε ενδιαφερόμενος προσκομίσει αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης με τις συναφείς ευρωπαϊκές οδηγίες, από τον κατασκευαστή για τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί (declaration of conformity). Ως εκ τούτου όλα τα συστήματα που προτίθενται να εγκατασταθούν φέρουν CE ("Conformite Europeenne") mark, την υποχρεωτική ένδειξη που πρέπει να φέρουν όλα τα προϊόντα που εμπορεύονται στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ). Η ένδειξη αυτή πιστοποιεί ότι το προϊόν, τηρεί τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας καθώς και τα περιβαλλοντικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις θα θέλατε σχετικά με τα πιο πάνω.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Σήμερα δε θα μπορούμε στη συζήτηση του εγγραφέντος θέματος στο Κεφάλαιο Τέταρτο, γιατί ζήτησε η αρμόδια επιτροπή να ξαναδει το θέμα και θα είναι έτοιμη την ερχόμενη βδομάδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 9 Οκτωβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007.
(Αρ. Φακ. 23.01.048.151-2007)
2. Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.038-2008)
3. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Λειτουργία Περιοχών Λιμένων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.044-2008)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Κοινωνικά και εργασιακά προβλήματα επαναπατριζομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων).
(Αρ. Φακ. 23.04.395.2006)
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006)
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της απόφασης της Βαρκελώνης και η πολιτική της

Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.038-2007)

4. «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).
(Αρ. Φακ. 23.05.009.2007)
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006)
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006)
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007)
8. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).
(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007)
9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Ενημέρωση από

τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006)

10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που πιλοφορείται «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη). (Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007)
11. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.001-2008)
12. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.003-2008)
13. Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών. (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.004.2008)
14. Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος. (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού

Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.005.2008)

15. Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου.
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.006.2008)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.25 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Λαμάρης Γιάννος
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Νικόλαος
Γεωργίου Γεώργιος	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Σαμψών Σωτήρης
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαρίκας Φειδίας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κουκουμά Σκεύη	Σταυριανός Πανίκκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυριακίδου Αθηνά	Τάσου Γεώργιος
Κυριακίδου Στέλλα	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακού Μαρία	Φακοντής Αντρέας
Κυρίτσης Πάμπης	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χατζηγιάννη Κυριάκος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επέτειο της κυπριακής ανεξαρτησίας.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στο Μήνα Ευαισθητοποίησης για τον Καρκίνο του Μαστού και χαιρετισμός της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας της εκτελεστικής διευθύντριας της Euroa Donna Ευρώπης κ. Susan Knox.
3. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στο θάνατο του πρώην μέλους της Βουλής των Αντιπροσώπων Νεόφυτου Ηλία και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του.
4. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Νίκου Τορναρίτη και ψήφισή της σε νόμο.
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Ι. Νικολάου, Α. Γεωργίου, Α. Αγγελίδης, Γ. Λαμάρης) και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 2).
6. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή της σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2007», η συζήτηση που ακολούθησε (Ρ. Ερωτοκρίτου, Ι. Νικολάου, Α. Γεωργίου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».
10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
11. Ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα του δήμου Πόλεως Χρυσοχούς για οικονομική στήριξη για την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος - Αίτημα του δήμου Πόλεως Χρυσοχούς για δημιουργία παραλιακού τουριστικού δρόμου - Πρόβλημα στελέχωσης σε ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό στο Νοσοκομείο Πόλεως Χρυσοχούς - Πρόταση για ίδρυση Ακαδημίας Τεχνών και Επιστημών στη Λάρνακα - Κατασκευή πεζοδρομίων στην κοινότητα Ψευδά - Αίτημα για μετακίνηση των κτηνοτροφικών μονάδων σε καινούρια κτηνοτροφική περιοχή στην κοινότητα Ψευδά - Αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων για άπορες οικογένειες στην κοινότητα Ψευδά - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για ηλεκτροδότηση κτηνοτροφικής ζώνης - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για δημιουργία πάρκου - Αίτημα κοινότητας Ψευδά για επίστευση των διαδικασιών εγγραφής του δρόμου Ψευδά-Λυμπιών - Αίτημα κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για εγγραφή αγροτικών δρόμων στην κοινότητα - Ο σεβασμός των δικαιωμάτων της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία - Κοινωνική σύνταξη για Κυπρίους οι οποίοι επαναπατρίστηκαν από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Αίτημα για δημιουργία εκδρομικού χώρου στο

Καλό Χωριό Ορεινής - Αίτημα για δημιουργία κοιμητηρίου στο Καλό Χωριό Ορεινής - Αίτημα της κοινότητας Καλού Χωριού Ορεινής για εγγραφή αγροτικών δρόμων - Αίτημα της κοινότητας Λυθροδόντα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Μαχαιρά - Αίτημα της κοινότητας Λυθροδόντα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Λευκάρων - Αίτημα της κοινότητας Λυθροδόντα για επίστευση των διαδικασιών για εκτέλεση έργων - Αίτημα για αύξηση κρατικών κονδυλίων προς την κοινότητα Λυθροδόντα - Αίτημα για παραχώρηση δανείου για αποπεράτωση του κοινοτικού κέντρου στη Μαλούντα - Αίτημα για κατασκευή πεζοδρομίων στο δρόμο Κλήρου-Μαλούντας-Αρεδιού - Βελτίωση της κοίτης ποταμού στη Μαλούντα - Εγγραφή του δρόμου Φικάρδου-Κλήρου - Δημιουργία αντιπυρικών ζωνών στην Κλήρου - Αίτημα κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για δημιουργία πυροσβεστικού σταθμού - Αίτημα κοινότητας Κλήρου για αναβάθμιση του περιφερειακού υγειονομικού κέντρου - Αίτημα κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για περίφραξη του φράγματος Κλήρου-Ακακίου-Μαλούντας - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για επίστευση της κατασκευής του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου - Αίτημα της κοινότητας Κλήρου για επίστευση της κατασκευής περιφερειακού δημοτικού σχολείου - Αίτημα για επιπρόσθετη στελέχωση του αστυνομικού σταθμού της Κλήρου - Ανέγερση κτιρίου για τη στέγαση των Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Λευκωσίας και Κερύνειας - Αίτημα κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για περιορισμό περαιτέρω ανάπτυξης της Βιομηχανικής Ζώνης Τσερίου - Προώθηση του έργου ανάπτυξης της πλατείας στην κοινότητα Τσερίου - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για μετακίνηση του πεδίου βολής της Εθνικής Φρουράς - Ακύρωση απαλλοτριώσεων για σκοπούς δημιουργίας μικρού αεροδρομίου για ιδιώτες στο Τσέρι - Αίτημα κοινότητας Τσερίου για δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής μέσα στην κτηνοτροφική ζώνη - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για ανέγερση γυμνασίου - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για κατασκευή κοινοτικού γηπέδου - Η εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου για τον Πολιτισμό - Η πρόοδος των εργασιών της επιτροπής μελέτης για τη σύσταση Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού - Αίτημα της κοινότητας Τσερίου για μετακίνηση κτηνοτροφικής μονάδας και κατάργηση των κτηνοτροφικών ζωνών - Αίτημα της κοινότητας Τσερίου για μετατροπή της Βιομηχανικής Ζώνης Τσερίου από κατηγορία Β2 σε κατηγορία Β1 - Η ένταξη τεμαχίων γης σε ζώνες προστασίας στο Τσέρι - Καθυστέρηση της υλοποίησης του τοπικού σχεδίου στο Τσέρι - Καθυστέρηση της υλοποίησης του ρυθμιστικού σχεδίου του κεντρικού δρόμου στο Τσέρι - Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και η Κύπρος - Φωτοβολταϊκά και αιολικά συστήματα στην Κύπρο - Το χρονοδιάγραμμα αποκατάστασης του σκουβαλότοπου Αγίας Μαρινούδας - Ερωτήματα σε σχέση με τον προσφυγικό οικισμό του Καψάλου στη Λεμεσό - Ερωτήματα σε σχέση με τις απαλλοτριώσεις κτιρίων στο δήμο Λεμεσού που αφορούν το ΤΕΠΑΚ - Ο αποκλεισμός των ιδιωτικών πρωτοβουλιών από το Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 - Αξιοποίηση Συνεδριακού Κέντρου Λευκωσίας και ξενοδοχείου "Φιλοξένια" - Οι επιπτώσεις για την υγεία από τα οδοντικά σφραγίσματα που περιέχουν υδράργυρο - Ερωτήματα σε σχέση με το φυτοφάρμακο "Furatan" - Μέτρα για προστασία των εργαζομένων στις κυβερνητικές υπηρεσίες - Νομικό πλαίσιο για την εμπορία κατοικίδιων ζώων στην Κύπρο - Απόρριψη απορριμμάτων κατά μήκος των αυτοκινητόδρομων - Οι επιπτώσεις της διοχέτευσης του υπερχλωρωμένου νερού στον υδροφορέα Γερμασόγειας - Κατεδάφιση της Διανέλλειου Τεχνικής Σχολής και ανέγερση του Διανέλλειου Γυμνασίου - Η καθυστέρηση στη μετακίνηση της κτηνοτροφικής

περιοχής Πολεμιδιών - Η εξαφάνιση της ιχθυοπανίδας από τα φράγματα λόγω λειψυδρίας - Εφαρμογή της νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση κτιρίων - Η περιβαλλοντική ευθύνη για την πυρκαγιά Σαϊττά - Η κυπριακή αποστολή στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου - Έκθεση φρούτων και λαχανικών σε χώρους με πολλά καυσαέρια - Ενημέρωση των πολιτών για την ύπαρξη Δευτεροβάθμιου Ιατρικού Συμβουλίου - Επέκταση του θεσμού της δωρεάν μεταφοράς μαθητών και στη δημοτική εκπαίδευση - Η λειτουργία του Γραφείου Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων - Παράνομη λειτουργία καζίνων στο διαδίκτυο - Νομοθεσία για την ευημερία των ζώων - Παράνομη μονάδα παρασκευής έτοιμου μπετόν στο δρόμο Κοφίνου-Λάρνακας - Το αποχετευτικό σύστημα της κοινότητας Αγκλεισιδων - Σχέδιο κατασκευής μονάδων αφαλάτωσης και περιβαλλοντικές επιπτώσεις - Μεταφορά της ορκωμοσίας των νεοσυλλέκτων από τα ΚΕΝ σε ποδοσφαιρικά γήπεδα - Επιδιόρθωση αγροτικού δρόμου στην περιοχή "Ζαπάλο" - Αίτημα για επίσπευση της ετοιμασίας του Ρυθμιστικού Σχεδίου για τη λεωφόρο Μακαρίου (δρόμος Πάφου-Χλώρακα-Κισσόνεργας) - Οργανισμός Αναπτύξεως Γης και Κλάδος Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Επιδημιολογική μελέτη για κρούσματα καρκίνου στον Κόρνο - Η εγγραφή αγροτικών δρόμων ως δημοσίων στη Λυσό, Περιστερώννα, Τραχυπέδουλα και Κελοκέδαρα - Ακύρωση του Ανοικτού Πρωταθλήματος Αντισφαίρισης Τροόδους και διακοπή της χορηγίας του - Θέματα σχετικά με τις τετράτροχες μοτοσικλέτες - Ερωτήματα σχετικά με τη βελτίωση τμήματος δρόμου στην Αυδήμου - Βελτίωση δρόμου στην κοινότητα Λετύμπου - Μελέτη για ανάπτυξη των κεντρικών πλατειών στο Στρουμί - Αίτημα της κοινότητας Μουτταγιάκας για παραχώρηση οικοπέδου για ανέγερση εκκλησίας - Αύξηση της οικονομικής βοήθειας στην κοινότητα Ίνειας - Δέσμευση της κυβέρνησης για αύξηση της κρατικής χορηγίας στους δήμους - Αίτημα της κοινότητας Λάσας για ολοκλήρωση του δρόμου Πόλης Χρυσοχούς-Σίμου-Λάσας-Αγίου Δημητρίου - Κατασκευή του Γραμμικού Πάρκου Βαθκειάς στη Μέσα Γειτονιά - Ευθύνες και αρμοδιότητες για τους ποταμούς στο δήμο Μέσα Γειτονιάς - Αίτημα για τοποθέτηση λειτουργού των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας στη Λάρνακα - Αίτημα για κατασκευή τοίχου αντιστήριξης σε δρόμο στη Φύτη - Τα έργα συντήρησης των κοινοτικών κτιρίων στην κοινότητα Νέα Δήμματα - Αποζημιώσεις για πληγείσες από θεομηνίες περιοχές - Προβλήματα από τη μη ορκωμοσία των ειδικών αστυφυλάκων/εποπτών οδικών μεταφορών - Δυνατότητα πώλησης ακίνητης περιουσίας στα κατεχόμενα από εταιρείες - Αίτημα για θεσμική δομή και λειτουργία της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου - Τροποποιήσεις του περί Κοινοτήτων Νόμου - Αίτημα της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου για αναβάθμιση/διεύρυνση των ωφελημάτων των προέδρων των κοινοτικών συμβουλίων - Δέσμευση της εγγυητικής που εκδίδεται για την εργοδότηση αλλοδαπού εργάτη - Η θέση της Κύπρου στα πολιτιστικά ζητήματα ανάμεσα στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Αίτημα του δήμου Λατσιών για τερματισμό του μορατόριουμ των προσλήψεων - Κατάλογος προσφύγων που δικαιούνται στέγαση σε κυβερνητικούς οικισμούς - Αίτημα για καθαρισμό της κοίτης του ποταμού στην κοινότητα Γουδιού - Ανακατασκευή παλιού κοινοτικού κτιρίου στη Νατά - Πρόγραμμα αντικατάστασης αμιάντου από στέγες στις κοινότητες Ελεδιό και Αξύλου - Αίτημα για δημιουργία ταχυδρομικού γραφείου στο δήμο Πέγειας - Κατ' οίκον υποστήριξη της αναπνοής χρόνιων ασθενών - Οι μισθοί των κοινοταρχών των κατεχόμενων χωριών όπου ζουν εγκλωβισμένοι - Μη παραχώρηση εκταρικής επιδότησης για τις καλλιέργειες καρυδιών - Δικαίωμα Κυπρίων φοιτητών για μετεγγραφή σε

διαφορετικό πανεπιστήμιο του ίδιου κλάδου στην Ελλάδα - Αναθεώρηση νομοθετικού πλαισίου για δημιουργία σχολών χορού και καταγραφή της χορευτικής λαογραφίας της Κύπρου - Το πρόβλημα της παχυσαρκίας και η αντιμετώπισή του - Αίτημα για δημιουργία αιθουσών βιβλιοθήκης και διαλέξεων στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας - Σχέδιο κατασκευής μονάδων αφαλάτωσης - Αίτημα για επέκταση της οικιστικής και δημιουργία παραθεριστικής και γεωργικής ζώνης στην Αψιού - Αίτημα για δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στα Κάτω Πολεμίδια - Απώλεια εισοδημάτων δήμου Κάτω Πολεμιδιών από τη μη είσπραξη κτηματικών φόρων και αντισταθμιστικά ωφελήματα - Αίτημα για οικονομική ενίσχυση της λειτουργίας του αρδευτικού συστήματος της κοινότητας Γεράσας - Οικονομική ενίσχυση των πληγέντων από τις πυρκαγιές γεωργών στις περιοχές Πελενδρίου και Αμιάντου - Δημιουργία Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας - Αίτημα για ανέγερση κτιρίου του Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Γαλάτας-Κακοπετριάς - Αίτημα της κοινότητας Κακοπετριάς για κατασκευή αποχετευτικού συστήματος - Ύπαρξη δέντρου πριν από αλτ στο Πέρα Πεδί Λεμεσού - Θέματα που αφορούν τον προσφυγικό συνοικισμό ΑΗΚ Δεκέλειας και την κοινότητα Ορμιδίας - Αίτημα της κοινότητας Καλαβασού για κατασκευή του κυκλοφοριακού κόμβου στη δασταύρωση Καλαβασού-Ζυγίου - Αίτημα κοινότητας Ξυλοτύμπου για κατασκευή πλαγιοδρόμου προς τη βιοτεχνική περιοχή - Αίτημα κοινότητας Ξυλοτύμπου για εκτέλεση βελτιωτικών έργων στο αλιευτικό καταφύγιο της Δεκέλειας - Αίτημα κοινότητας Ξυλοτύμπου για κατασκευή κοινοτικού αμφιθεάτρου και θεματικού πάρκου - Αίτημα κοινότητας Ξυλοτύμπου για δημιουργία κεντρικής πλατείας - Αίτημα Αγίας Άννας για παραχώρηση οικοπέδων σε άπορες οικογένειες - Αίτημα Αγίας Άννας για διαγραφή χρέους προς την υδατοπρομήθεια - Αίτημα της κοινότητας Αγίας Άννας για παραχώρηση ποσού για διευθέτηση οφειλής - Αίτημα της κοινότητας Χοιροκοιτίας για κατασκευή πεζοδρομίων - Αίτημα της κοινότητας Χοιροκοιτίας για επένδυση με πέτρα τοίχου αντιστήριξης - Αίτημα της κοινότητας Χοιροκοιτίας για αναστήλωση του Χανιού της Θέκλας - Αίτημα της κοινότητας Χοιροκοιτίας για κατασκευή έργου παροχέτευσης ομβρίων υδάτων - Ενίσχυση σε ανθρώπινο δυναμικό του Ιδρύματος Μαργαρίτας Λιασίδου στην Πάφο - Μετατροπή των λιμανιών Κάτω Πάφου και Λατσιού σε μαρίνες - Αιτήματα του Παγκύπριου Αντιαναιμικού Συνδέσμου που αφορούν τα νοσοκομεία Λεμεσού και Πάφου - Η υλοποίηση του σχεδίου παραχώρησης οικοπέδων σε άπορες οικογένειες στο Λιοπέτρι - Προβλήματα από τη λειτουργία σκυβαλότοπου στο Πισσούρι - Αίτημα για συμμετοχή των κοινοτικών κατοίκων της Κυπριακής Δημοκρατίας στην εκλογή των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων - Ερωτήματα για τα τροχαία δυστυχήματα με θύματα πεζούς - Απομάκρυνση παράνομων μανδρών της κοινότητας Πενταλιάς - Παραχώρηση αδιάθετων οικοπέδων στην Πενταλιά - Ανάγκη ανόρυξης γεώτρησης στη Γαλαταριά για ενίσχυση της άρδευσης - Κριτήρια παραχώρησης οικοπέδων στην κοινότητα Δρύμου - Μελέτη για κατασκευή διυλιστηρίου στη Φύτη - Κακοτεχνίες στο νέο Δημοτικό Σχολείο Γιόλου - Αίτημα για συμπερίληψη της κοινότητας Γιόλου στο στεγαστικό σχέδιο για στήριξη των νέων ζευγαριών και φτωχών οικογενειών - Κατασκευή πεζοδρομίων και οχετού ομβρίων υδάτων στη Γιόλου - Μελέτες για έργα στην κοινότητα Κοιλίνειας - Προβλήματα στελέχωσης σε κυβερνητικά τμήματα/υπηρεσίες της επαρχίας Πάφου - Επίστρωση με πρέμιξ δρόμου της κοινότητας Δρύμου - Διαχωρισμός οικοπέδων στην κοινότητα Κουκλιών για παραχώρησή τους σε φτωχές οικογένειες - Αίτημα κοινότητας Κουκλιών για παραχώρηση κρατικών γεωργικών κλήρων με ενοικιαγορά - Αίτημα της κοινότητας Κουκλιών για ανταλλαγή περιουσιών σε αρχαιολογικές ζώνες με κρατικά τεμάχια - Αιτήματα της κοινότητας Κουκλιών για δημιουργία τουριστικής

παραλίας και καταφυγίου σκαφών - Διάσωση των χαρουπόδεντρων - Κουβούκλια ασφαλείας στα τρακτέρ - Κεραίες κινητής τηλεφωνίας - Ανέγερση αποθηκευτικού χώρου στο Φρένναρος - Σεμινάρια καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης για εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς - Σχέδιο αποζημίωσης των καρβουνοπαραγωγών της περιοχής Τηλλυρίας - Ανάγκη ελέγχου της συντήρησης των συστημάτων εξαερισμού σε κτίρια - Αντιδράσεις στην παραχώρηση άδειας για ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών σε τουριστική ζώνη στην Αγία Νάπα - Η κατασκευή κυρτώματος οδοστρώματος σε δρόμο εντός της κοινότητας Αναρίτας - Κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου στην Αναρίτα - Αίτημα της κοινότητας Μανδριών της επαρχίας Πάφου για υλοποίηση έργου που αφορά πάρκο στη θάλασσα - Αίτημα Τμήματος Δασών για ανέγερση νέων κτιρίων - Αιτήματα Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών - Η μετακίνηση του Τμήματος Αρχαιοτήτων στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Εξοπλισμός του Ταμείου Θήρας με καινούρια και ασφαλή οχήματα - Δημιουργία τράπεζας πληροφόρησης και χρήση συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών για την επαρχία Πάφου - Προβλήματα από την υπερβόσκηση αιγοπροβάτων στην αγροτική περιοχή της Μαραθούνας - Ερωτήματα σχετικά με το δημοτικό σχολείο του Μιτσερού - Το ευρωπαϊκό δίκτυο "Natura 2000" και οι προστατευόμενες περιοχές στα κατεχόμενα - Εγκατάσταση φώτων τροχιάς στη Μεσόγη - Κατασκευή κυρτωμάτων οδοστρώματος στη Μεσόγη - Οχληρία και ρύπανση στην περιοχή Κοφίνου - Κυκλοφορία απαγορευμένων από την Ευρωπαϊκή Ένωση φυτοφαρμάκων στην κυπριακή αγορά - Καθυστέρηση στην απόσυρση του μολυσμένου ηλιέλαιου - Ερωτήματα σε σχέση με την εγκατάσταση κεραίας ραντάρ στο λιμάνι Λάρνακας - Μέτρα για την αντιμετώπιση της υπερκατανάλωσης και της κακής χρήσης των φυτοφαρμάκων - Αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Αναπήρων στη Λεμεσό για επιχορήγηση θεραπευτικών αγωγών - Αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Αναπήρων στη Λεμεσό για δημιουργία χώρων στάθμευσης και υποδομής προσβασιμότητας στα δημοτικά και δημόσια κτίρια - Αίτημα της κοινότητας Κόρνου για επιτάχυνση των διαδικασιών πρόσβασης στον αυτοκινητόδρομο με κατεύθυνση τη Λεμεσό - Αίτημα της κοινότητας Κόρνου για σύνδεση της κοινοτικής υδατοπρομήθειας με τον αγωγό Μαλιάς-Λυθροδόνα - Η πεζοδρόμηση στον προσφυγικό συνοικισμό Κόρνου - Αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Αναπήρων Λεμεσού για οικονομική στήριξη - Θέματα που απασχολούν την κοινότητα Χολετριών - Θέματα που απασχολούν την κοινότητα Σταυροκόννου - Αίτημα της κοινότητας Μαμωνιών για παραχώρηση κρατικής γης - Αίτημα για ικανοποίηση των αναγκών του ολοήμερου σχολείου στον Άγιο Γεώργιο Πάφου - Αιτήματα της κοινότητας Αγίου Γεωργίου της επαρχίας Πάφου σχετικά με το περιφερειακό ολοήμερο δημοτικό σχολείο - Αιτήματα για βελτίωση του δρόμου Ξερού-Τροόδους και κατασκευή του δρόμου Νικόκλειας-Φασούλλας - Αύξηση κρατικής χορηγίας για την κοινότητα Νικόκλειας - Διαχωρισμός κρατικών οικοπέδων στην κοινότητα Μαμωνιών - Αίτημα της κοινότητας Νικόκλειας για επέκταση της οικιστικής ζώνης - Ερωτήματα αναφορικά με το σχέδιο αναδιάρθρωσης καλλιεργειών - Γνωμοδότηση του Συμβουλίου Τροφίμων για τις αφλατοξίνες - Σχέδιο "Φύση 2000" - Διαχείριση του αίματος στα σφαγεία της Κύπρου - Καθυστέρηση στη ρύθμιση των αγροτικών χρεών - Λατομείο και σκυροθραυστική μονάδα Αστρομερίτη - Έκπτωση στο εισιτήριο συγγενών των ασθενών που μεταβαίνουν στο εξωτερικό - Σπουδαστική χορηγία για τους άρρενες που έχουν μόνο την ελληνική υπηκοότητα - Ανάγκη αγοράς πρόσθετων πυροσβεστικών οχημάτων - Ανάγκη βελτίωσης των κτιριακών εγκαταστάσεων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας - Αίτημα της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ελλαδιτών Κύπρου για ρύθμιση της κατάταξης στην Εθνική Φρουρά - Ανάγκη δημιουργίας

δεύτερου δημοτικού σχολείου σε ενορία στο Δάλι - Επιδιόρθωση σπιτιών στον προσφυγικό συνοικισμό Λινόπετρας - Η διάθεση στους παραγωγούς σπόρων από το Σποροπαραγωγικό Κέντρο - Εκπαίδευση του προσωπικού που ασχολείται με την καθαριότητα χώρων - Ανεπαρκή μέτρα προστασίας το νερόφιδου "natrix-natrix" - Η μείωση των καρχαριών στη Μεσόγειο Θάλασσα - Αίτημα της κοινότητας Αγίου Γεωργίου της επαρχίας Πάφου για επίσπευση των εργασιών κατασκευής του δρόμου Σουσκιούς-Φασούλλας - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για ηλεκτροδότηση κτηνοτροφικής ζώνης - Κοινωνική σύνταξη για Κυπρίους οι οποίοι επαναπατρίστηκαν από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Αίτημα για αύξηση κρατικών κονδυλίων προς την κοινότητα Λυθροδόντα - Αίτημα κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για δημιουργία πυροσβεστικού σταθμού - Αίτημα κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για περίφραξη του φράγματος Κλήρου-Ακακίου-Μαλούντας - Αίτημα της κοινότητας Κλήρου για επίσπευση της κατασκευής περιφερειακού δημοτικού σχολείου - Αίτημα κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για περιορισμό περαιτέρω ανάπτυξης της βιομηχανικής ζώνης Τσερίου - Αίτημα της κοινότητας Τσερίου για μετατροπή της Βιομηχανικής Ζώνης Τσερίου από κατηγορία Β2 σε κατηγορία Β1 - Αίτημα κοινότητας Τσερίου για δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής μέσα στην κτηνοτροφική ζώνη - Φωτοβολταϊκά και αιολικά συστήματα στην Κύπρο.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 9^{ης} Οκτωβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.

Αρ. 2

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε γραμματέα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, όπως πάντα οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Αντιλαμβάνομαι ότι συμφωνείτε όλοι.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα υπ' αριθμόν 2 και 3 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Οι περί Αρχής

Λιμένων Κύπρου (Λειτουργία Περιοχών Λιμένων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Λειτουργία Περιοχών Λιμένων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Γεωργίου

Αντρέας Φακοντής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του ίδιου υπουργείου, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, καθώς και των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 30 του περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου, είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας και των βασικών κανονισμών για την Αρχή Λιμένων Κύπρου, έτσι ώστε να αντικατασταθεί η ερμηνεία του όρου “πλοηγός”, όπως αυτός απαντά στις υπό αναφορά νομοθεσίες.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου και το γενικό διευθυντή της Αρχής Λιμένων Κύπρου, καθώς και την εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς, η

προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, έτσι ώστε να διαγραφεί η υφιστάμενη πρόνοια που καθορίζει ότι τη διακυβέρνηση πλοίου που εισπλέει ή αποπλέει από λιμάνι της δικαιοδοσίας της Αρχής Λιμένων Κύπρου αναλαμβάνει πρόσωπο που δεν ανήκει στο πλοίο και να αντικατασταθεί με πρόνοια που καθορίζει ότι υπάλληλος της Αρχής, εξουσιοδοτημένος από αυτήν, αναλαμβάνει να συμβουλευεί τον πλοίαρχο σχετικά. Με αυτό τον τρόπο περιορίζονται οι ευθύνες της Αρχής και προστατεύονται τα συμφέροντά της.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου και των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», καθώς και την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δημοκρατικός Συναγερμός, Δημοκρατικό Κόμμα υπέρ. Το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Κύριε Κατσουρίδη, ποια είναι η θέση του ΑΚΕΛ;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έχουμε τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Έχουμε διαπιστώσει ως κοινοβουλευτική ομάδα, κύριε Πρόεδρε, ότι γίνεται κάτι νομίζω πρωτότυπο. Γίνεται τροποποίηση και καθορισμός του όρου “πλοηγός” στο νόμο και έρχεται και ο κανονισμός και εισάγει ακριβώς τον ίδιο όρο. Θεωρούμε ότι είναι αχρείαστο και νομίζω ότι και νομοτεχνικά είναι όχι ιδιαίτερα εξυπηρετικό. Η γνώμη μας είναι ότι, αν είναι ο κανονισμός να περιέχει κάποια πρόβλεψη, αυτή να είναι η κατάργηση του ορισμού που περιέχει, ώστε να ισχύει ο όρος πλέον που εισάγει η ίδια η κύρια νομοθεσία. Η νομοθεσία είναι υπέρτερη του κανονισμού, οπότε νομίζω ότι πρέπει να γίνει αυτή η διόρθωση και ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα όσα λέτε, σ’ εμένα τουλάχιστον, ακούγονται λογικά. Τι λέει ο πρόεδρος της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το συζητήσαμε στην κοινοβουλευτική ομάδα. Το εντόπισε ο κ. Αγγελίδης. Υπήρχε το ίδιο πράγμα και στον παλαιότερο νόμο, και στους κανονισμούς και στο νόμο. Έτσι, για να καταλαβαίνουμε όλοι περί τίνος πρόκειται, είναι μία τυπική τροπολογία

αλλά ουσιαστική για την Αρχή Λιμένων Κύπρου, διότι, όταν εισέρχονται τα πλοία στο λιμάνι, ανεβαίνουν οι πλοηγοί πάνω. Ο παλιός νόμος, τον οποίο τροποποιούμε, έλεγε ότι την ευθύνη την έχει ο πλοηγός, ενώ με την τροπολογία την έχει ο καπετάνιος και απλώς ο πλοηγός που βάζουμε πάνω έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Είχαμε ένα ατύχημα στο λιμάνι Λεμεσού. Κτύπησε μία καπετάνιος γυναίκα την μπίγα, δεν πλήρωναν, γι' αυτό το λόγο. Εν πάση περιπτώσει, η τροπολογία που θέτει η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος είναι μια σωστή διαπίστωση. Είναι καθαρά πλεονασμός, δε χρειάζεται να υπάρχει στον κανονισμό, διότι ο νόμος είναι υπέρτερος. Είναι τόσο απλό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Αγγελίδη, διατυπώστε την τροπολογία ως θέλετε.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εμείς συγχυστήκαμε, μπορεί να ξαναπεί ο κ. Αγγελίδης τι ακριβώς είναι το θέμα;

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Ελπίζω να συγχυστήκατε από τον κ. Κουλία και όχι από εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Αγγελίδη, διατυπώστε την τροπολογία ως θα τεθεί ενώπιον του σώματος.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Αφού ψηφιστεί, κύριε Πρόεδρε, χωριστά και πρώτα η τροποποίηση του νόμου, θα πούμε ότι οι κανονισμοί τροποποιούνται ως προς τον κανονισμό 2 για ό,τι αφορά τη λέξη “πλοηγός” με κατάργηση της ερμηνείας που περιέχει ο κανονισμός, ώστε να ισχύει η πρόβλεψη του νόμου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Η λέξη μόνο “πλοηγός” και η ερμηνεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όταν έρθουμε στο στάδιο των κανονισμών, θα θέσω την τροπολογία σε ψηφοφορία.

Σε αυτό το στάδιο παρακαλώ το γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμεθα τώρα στους κανονισμούς. Η τροπολογία, εξ όσων αντιλαμβάνομαι, από την πλευρά του Δημοκρατικού Κόμματος είναι να καταργηθεί ο ορισμός που δίδεται στη λέξη “πλοηγός”.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Δηλαδή να μείνει ως εξής, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας: Ο κανονισμός 2 των βασικών κανονισμών τροποποιείται με τη διαγραφή από αυτόν του όρου “πλοηγός” και της ερμηνείας του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είμαστε σύμφωνοι;

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών όπως έχουν τροποποιηθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική μας εργασία. Ήταν πάρα πολύ...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Παραγωγική!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και παραγωγική η συνεδρία μας!

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που ήδη σας έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.114-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.121-2008)	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
3. Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.122-2008)	Εξωτερικών	Υγείας
4. Ο περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.123-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
5. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

- (Αρ. Φακ. 23.01.049.124-2008)
6. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων Οικονομικών Οικονομικών και
για Διορισμό στη Δημόσια Προϋπολογισμού
Υπηρεσία (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2008.
- (Αρ. Φακ. 23.01.049.125-2008)
7. Ο περί της Προστασίας και Εξωτερικών Γεωργίας και
Ευημερίας των Ζώων Φυσικών Πόρων
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2008.
- (Αρ. Φακ. 23.01.049.126-2008)
8. Ο περί Τεχνολογικού Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
Πανεπιστημίου Κύπρου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος
του 2008.
- (Αρ. Φακ. 23.01.049.127-2008)
9. Ο περί Προϋπολογισμού του Γεωργίας, Φυσικών Οικονομικών και
Οργανισμού Κυπριακής Πόρων και Προϋπολογισμού
Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Περιβάλλοντος
Νόμος του 2008.
- (Αρ. Φακ. 23.01.049.128-2008)
10. Ο περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
(Ίδρυση, Λειτουργία και
Έλεγχος) (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2008.

- (Αρ. Φακ. 23.01.049.129-2008)
11. Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Παιδείας
Νόμος του 2008.
- (Αρ. Φακ. 23.01.049.130-2008)
12. Οι περί Πυροσβεστικής Δικαιοσύνης και Νομικών
Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί Δημοσίας Τάξεως
του 2008.
- (Αρ. Φακ. 23.03.045.116-2008)
13. Οι περί Πυροσβεστικής Δικαιοσύνης και Νομικών
Υπηρεσίας (Προαγωγές) Δημοσίας Τάξεως
Κανονισμοί του 2008.
- (Αρ. Φακ. 23.03.045.117-2008)
14. Οι περί Πυροσβεστικής Δικαιοσύνης και Νομικών
Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Δημοσίας Τάξεως
Κανονισμοί του 2008.
- (Αρ. Φακ. 23.03.045.118-2008)
15. Οι περί Πυροσβεστικής Δικαιοσύνης και Νομικών
Υπηρεσίας (Ειδικοί Δημοσίας Τάξεως
Πυροσβέστες) Κανονισμοί του
2008.
- (Αρ. Φακ. 23.03.045.119-2008)
16. Οι περί Πυροσβεστικής Δικαιοσύνης και Νομικών
Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Δημοσίας Τάξεως
Πυροσβέστες) Κανονισμοί του

2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.120-2008)
17. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) Δικαιοσύνης και Νομικών
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Δημοσίας Τάξεως
Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.121-2008)
18. Οι περί Αστυνομίας Δικαιοσύνης και Νομικών
(Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Δημοσίας Τάξεως
(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.122-2008)
19. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Εμπορίου, Βιομηχανίας Εμπορίου και
Δημοκρατίας (Μίσθωση και Τουρισμού Βιομηχανίας
Ιδιοκτησίας μέσα σε
Κυβερνητικές Βιομηχανικές
Περιοχές) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.123-2008)
20. Οι περί Νομικής Υπηρεσίας Οικονομικών Νομικών
(Σχέδια Υπηρεσίας) - Θέσεις
Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
Ανώτερου Δικηγόρου της
Δημοκρατίας, Δικηγόρου της
Δημοκρατίας Α΄ και Δικηγόρου
της Δημοκρατίας Κανονισμοί του
2008.

- (Αρ. Φακ. 23.03.045.124-2008)
21. Οι περί Μέτρων Προστασίας Εξωτερικών Γεωργίας και κατά της Εισαγωγής και Φυσικών Πόρων Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα (Καταπολέμηση των Κυστογόνων Νηματωδών της Πατάτας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.125-2008)
22. Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Εξωτερικών Γεωργίας και Φυτά) (Τροποποιητικοί) Φυσικών Πόρων Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.126-2008)
23. Οι περί Υδατοπρομήθειας Εσωτερικών Εσωτερικών (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.127-2008)
24. Έγγραφο όσον αφορά την Παιδείας και Πολιτισμού Οικονομικών και απασχόληση έκτακτων Προϋπολογισμού επιμελητών στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κατά το

σχολικό έτος 2008-2009,
 σύμφωνα με τον περί της
 Διαδικασίας Πρόσληψης
 Έκτακτων Υπαλλήλων στη
 Δημόσια και Εκπαιδευτική
 Υπηρεσία Νόμων του 1995 έως
 (Αρ. 3) του 2004.
 (Αρ. Φακ. 15.17.010)

25.	Έγγραφο (Υπ. Συγκοιν. 6/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006)	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
26.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 29, 31, 33, 34, 36, 38 και 40) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 7 Οκτωβρίου 2008, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2008 Νόμου του 2007 [Ν. 81(II)/2007]. (Αρ. Φακ. 13.04.003)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.080, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Όπως γνωρίζουμε και σύμφωνα με δημοσιεύσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, η παραχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας σε πρόσφυγες που διαμένουν σε κατοικίες ή σε διαμερίσματα πολυκατοικιών σε κυβερνητικούς οικισμούς θα διεκπεραιωνόταν τέλος του 2008.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο συμπεριλαμβάνεται η πολυκατοικία Β, η οποία βρίσκεται στην πρώτη πάροδο της οδού Πιαλέ Πασιά στη Λάρνακα, στο σχέδιο για παραχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας στους πρόσφυγες ενοίκους και, εάν ναι, πότε προτίθεται να προχωρήσει στην έκδοση των τίτλων αυτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.081, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το οποίο διαθέτει δυναμικό επτά επιθεωρητών παγκυπρίως, οφείλει να επιθεωρεί δύο φορές το χρόνο οκτώ χιλιάδες ανελκυστήρες. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των ανελκυστήρων αυξάνεται ραγδαία. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι οι επιθεωρητές εκτός από τους ανελκυστήρες είναι υπεύθυνοι και για την επιθεώρηση χιλιάδων άλλων ειδικών μηχανημάτων, όπως για παράδειγμα ατμολέβητες και ανυψωτικά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα κατατεθούν στη Βουλή οι κανονισμοί που τροποποιούν τους περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στο Χώρο Εργασίας Κανονισμούς που ετοιμάζει

το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ούτως ώστε να ρυθμιστεί η ανάθεση της περιοδικής επιθεώρησης ανελκυστήρων σε ειδικούς τεχνικούς από τον ιδιωτικό τομέα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.082, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα τελευταία χρόνια σημειώθηκε στροφή των Κυπρίων προς τα μεγάλα κυβισμού αυτοκίνητα. Αυτή η εξέλιξη δεν είναι άσχετη με τις φορολογικές αλλαγές που σημειώθηκαν τα τελευταία πέντε χρόνια. Όμως, η μετακίνηση σε μεγάλα κυβισμού αυτοκίνητα συνεπάγεται αύξηση της κατανάλωσης καυσίμων, με συνεπακόλουθες επιπτώσεις την ατμοσφαιρική ρύπανση και την εξάρτηση της χώρας μας από το πετρέλαιο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν υπάρχουν σχέδια αντιμετώπισης της αντιπεριβαλλοντικής στροφής των Κυπρίων προς τα μεγάλα κυβισμού αυτοκίνητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.083, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σωτήρη Σαμψών

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο και σε ποιο βαθμό θα επηρεαστεί η επιχειρησιακή ικανότητα της Εθνικής Φρουράς σε περίοδο κρίσης από τη μετακίνηση της αεροπορικής βάσης της Λακατάμιας και ιδιαίτερα του αεροδρομίου.

Το ερώτημα προκύπτει, διότι σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας ο Αρχηγός ΓΕΕΦ ζήτησε την κατανόηση των κατοίκων που γειτνιάζουν με την αεροπορική βάση και τόνισε “αυτή δεν μπορεί να μετακινηθεί, διότι είναι σημαντικός και καίριος ο ρόλος που θα διαδραματίσει επιχειρησιακά σε περίπτωση κρίσης”.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.084, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα δημιουργηθεί κοινοτική πλαζ στην κοινότητα Μανδριών (επαρχία Πάφου).»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.085, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου**

«Στην κοινότητα Ξυλοφάγου παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στο διαχωρισμό νέων οικοπέδων για τους πρόσφυγες.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η όλη διαδικασία διαχωρισμού νέων οικοπέδων για τους πρόσφυγες κατοίκους της Ξυλοφάγου;
2. Πότε αναμένεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας του διαχωρισμού;
3. Πότε αναμένεται να δοθούν τα οικόπεδα στους δικαιούχους αιτητές;
4. Πόσα οικόπεδα προγραμματίζεται να διαχωριστούν και πόσες οικογένειες θα επωφεληθούν από αυτό το διαχωρισμό;
5. Πόσες αιτήσεις έχουν υποβληθεί μέχρι σήμερα, πόσες έχουν εγκριθεί και πόσες εκκρεμούν για έγκριση και με ποια κριτήρια θα παραχωρηθούν τα οικόπεδα στους πρόσφυγες δικαιούχους;»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.086, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μπορεί να ικανοποιηθεί το αίτημα για απαλλοτρίωση τεμαχίου με σκοπό να ανεγερθούν γραφεία του κοινοτικού συμβουλίου στο Ψάθι (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.087, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα ικανοποιηθεί το αίτημα της κοινότητας Ψάθι (επαρχία Πάφου) για την κατασκευή τοίχων αντιστήριξης σε σημεία όπου δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.088, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει πρόθεση να στηρίξει την κοινότητα Ψάθι στα πιο κάτω αιτήματά της:

1. Δημιουργία αντιπυρικών ζωνών.
2. Συντήρηση και διαμόρφωση του χώρου πρασίνου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.089, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα γίνει η αναμενόμενη βελτίωση του δρόμου Κουκλιών-Αρχιμανδρίτας (επαρχία Πάφου), ούτως ώστε να διευκολυνθεί η διακίνηση των κατοίκων της Αρχιμανδρίτας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.090, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω σχετικά με τουρκοκυπριακές περιουσίες στην κοινότητα Μανδριών (επαρχία Πάφου):

1. Θα μπορούσε να γίνει αποδεκτή η χρήση τουρκοκυπριακών περιουσιών από πρόσφυγες για επαγγελματικούς σκοπούς;

2. Κατά πόσο θα εγγραφούν δημόσιοι και αγροτικοί δρόμοι που επηρεάζουν τουρκοκυπριακούς κλήρους.
3. Υπάρχει πρόθεση να γίνουν τιτλοποιήσεις αυτοστεγάσεων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.091, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων, σχετικά με τη διαπλάτυνση δρόμου εντός της κοινότητας Αρχιμανδρίτας (επαρχία Πάφου), για τα πιο κάτω:

1. Γιατί παρατηρείται τόση καθυστέρηση στην εξέταση του αιτήματος της κοινότητας για διαπλάτυνση του εν λόγω δρόμου;
2. Πότε θα ολοκληρωθεί η εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.092, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει πρόθεση να προωθηθεί η ανάπλαση του χώρου του Σπηλαίου των 318 Αγίων Πατέρων στην κοινότητα Αρχιμανδρίτας (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.093, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αίτηση του κοινοτικού συμβουλίου Πολεμίου (επαρχία Πάφου) για σύναψη δανείου, ύψους €400.000, με κυβερνητική εγγύηση για επίστρωση των αγροτικών δρόμων με σκυρόδεμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.094, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Πολεμίου (επαρχία Πάφου) για ανέγερση περιφερειακού υγειονομικού κέντρου στην κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.095, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει την πρόθεση να κάνει επέκταση των πολεοδομικών ζωνών της κοινότητας Κάτω Ακουρδάλειας (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.096, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα μπορούσε να εξυπηρετήσει τους ηλικιωμένους κατοίκους της Κινούσας (επαρχία Πάφου) με τη δρομολόγηση λεωφορείων για τη μεταφορά τους στην Πόλη Χρυσοχούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.097, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα μπορούσε να υλοποιήσει τα έργα για την οδική ασφάλεια των κατοίκων της κοινότητας Νέων Δημμάτων (επαρχία Πάφου) που αφορούν το φωτισμό και την οριοθέτηση δρόμων εντός της κοινότητας, καθώς και την τοποθέτηση δεικτικών πινακίδων στον κύριο δρόμο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.098, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί υπάρχει καθυστέρηση στην παραλαβή του δημοτικού σχολείου της κοινότητας Νέων Δημμάτων (επαρχία Πάφου) από τον εργολάβο που έχει αναλάβει τη μετατροπή του σε κοινοτική αίθουσα και στη διαμόρφωση της πλατείας της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.099, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Οι κάτοικοι των κοινοτήτων Μακούντας και Κινούσας (επαρχία Πάφου) πιστεύουν ότι θα μπορούσε να υπάρξει σημαντική βελτίωση στην υδατοπρομήθεια των κοινοτήτων τους με την αξιοποίηση υφιστάμενων γεωτρήσεων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να εξετάσει αυτό το ενδεχόμενο και για τις δύο κοινότητες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.100, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα ικανοποιηθεί το αίτημα της Μακούντας (επαρχία Πάφου) για ανέγερση γραφείου του κοινοτικού συμβουλίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.101, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα μπορούσε να παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια στη Μακούντα της επαρχίας Πάφου για την καθαριότητα του συνοικισμού των αθίγγανων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.102, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Γουδιού της επαρχίας Πάφου αντιμετωπίζουν προβλήματα που δημιουργούνται από τα όμβρια ύδατα που διοχετεύονται από

αγροτικό δρόμο της κοινότητας προς τον κύριο δρόμο. Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα θα πάρει, για να επιλυθεί το πιο πάνω πρόβλημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.103, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μπορεί να στηριχθεί οικονομικά η κοινότητα Γουδιού (επαρχία Πάφου) στην προσπάθεια αναπαλαίωσης των παλιών βрусών της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.104, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προγραμματίζεται η κατασκευή πεζοδρομίων κατά μήκος του κύριου δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Γουδιού (επαρχία Πάφου) για την ασφάλεια των πεζών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.105, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα μπορούσε να ικανοποιηθεί το αίτημα της κοινότητας Χόλης της επαρχίας Πάφου αναφορικά με τη μετακίνηση της υδατοδεξαμενής σε πιο ψηλό σημείο για βελτίωση της πίεσης του υδρευτικού δικτύου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.106, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προγραμματίζεται η μετακίνηση της βιοτεχνικής περιοχής που βρίσκεται στα κοινοτικά όρια της κοινότητας Χρυσοχούς (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.107, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Οι κάτοικοι της Κοινότητας Μηλιούς (επαρχία Πάφου) αδυνατούν να συνδεθούν με το διαδίκτυο με ταχεία σύνδεση.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς σκοπεύει να λύσει το πρόβλημα σύνδεσης με τηλεπικοινωνίες που αντιμετωπίζει η κοινότητα Μηλιούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.108, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προγραμματίζεται η βελτίωση των δρόμων Μηλιούς-Πάνω Ακουρδάλειας και Μηλιούς-Λουκρούνου, που επηρεάζουν την κοινότητα Μηλιούς της επαρχίας Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.109, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα μπορούσε να προσφέρει οικονομική βοήθεια στην κοινότητα Μηλιούς (επαρχία Πάφου) για την καθαριότητα της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.110, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα προσφέρει την απαραίτητη οικονομική βοήθεια στην κοινότητα Πάνω Ακουρδάλειας, ώστε να πραγματοποιηθεί η βελτίωση του αρδευτικού συστήματος της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.111, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα μπορούσε να γίνουν αποδεκτά τα αιτήματα της κοινότητας Κάτω Ακουρδάλειας (επαρχία Πάφου) για τα πιο κάτω:

1. Κρατική βοήθεια για τη συντήρηση της εκκλησίας της Αγίας Μαρίας της κοινότητας.
2. Κρατική βοήθεια για την αναπαλαίωση παλιού πηγαδιού της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.112, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Πολεμίου (επαρχία Πάφου) για τοποθέτηση κυρτωμάτων κατά μήκος του κύριου δρόμου της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.113, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία του ρυθμιστικού σχεδίου του κύριου δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Πολεμίου (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.114, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζεται η επιδιόρθωση του κοινοτικού ιατρείου Μανδριών (επαρχία Πάφου).»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.134, ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2006, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη
«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.134 ημερ. 27.10.2006, που υποβλήθηκε από το Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη, σχετικά με την κατασκευή του νέου δρόμου Πόλης Χρυσοχούς-Πωμού

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.01.134 και ημερ. 18.11.2006, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, η οποία μας διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αρ. φακ. 16.05.001.071 και ημερ. 12.12.2006, και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Ο προτεινόμενος δρόμος, ο οποίος διελάμβανε τέσσερις λωρίδες κυκλοφορίας, αποφασίστηκε να υποβαθμιστεί σε δρόμο περιφερειακής σημασίας με δύο λωρίδες κυκλοφορίας, με δυνατότητα τριών λωρίδων στις οδικές συμβολές.
- (β) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών είχαν επαφή με τις τοπικές αρχές της περιοχής, συζητώντας εναλλακτικές προτάσεις όδευσης του δρόμου από τις περιοχές τους, με στόχο την ελαχιστοποίηση του επηρεασμού περιοχών ανάπτυξης από την πορεία του εν λόγω δρόμου, εκεί που αυτό ήταν εφικτό.
- (γ) Με βάση την επιτόπου υφιστάμενη κατάσταση και μετά από διεξοδική επεξεργασία των αιτημάτων/ανησυχιών των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, συνεκτιμώντας όλα τα δεδομένα και σε σχέση με τις εκκρεμούσες πολεοδομίες αιτήσεις, μελέτησε τοπικές παρακάμψεις/τοπικές εναλλακτικές οδεύσεις και κατέληξε σε προκαταρκτική οριστικοποίηση της όδευσης του εν λόγω δρόμου και καθορισμό των βασικών συνδέσεων τόσο με τον

υφιστάμενο παραλιακό δρόμο, όσο και με τις οικιστικές περιοχές των επηρεαζόμενων κοινοτήτων.

- (δ) Η εν λόγω όδευση, μαζί με τις βασικές συνδέσεις, έχει τεθεί ενώπιον των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, των οποίων αναμένονται οι τελικές τοποθετήσεις, ευελπιστώντας ότι η πρόταση θα ικανοποιηθεί και θα οριστικοποιηθεί ο τελικός σχεδιασμός του δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.134, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.134, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2007, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.02.134 ημερ. 16 Οκτωβρίου 2007, η οποία μας διαβιβάστηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών με την επιστολή τους με ημερ. 20/8/2008, προκειμένου να απαντηθεί σ' ότι αφορά παροχές που καταβάλλονται στους Τ/Κ και επισυνάπτω πίνακες στους οποίους φαίνεται ο αριθμός των Τ/Κ δικαιούχων σε παροχή από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατά είδος παροχής, για το 2007 και το α' εξάμηνο του 2008.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής.

Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.190, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.190, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2007 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεωργίου Τάσου

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Τάσου με αρ. 23.06.009.02.190 και ημερομηνία 1 Νοεμβρίου 2007, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 6 Νοεμβρίου 2007, σχετικά με την μελέτη, το κόστος και την ολοκλήρωση του αρδευτικού δικτύου στην Αραδίππου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο αναδασμός στην Αραδίππου δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη και βρίσκεται στο στάδιο της οριστικοποίησης του καταλόγου εκτιμήσεων. Σε αυτή τη φάση διεξάγονται οι συνεδριάσεις προτιμήσεων και μέχρι το σχέδιο αναδιανομής, δηλαδή τη συμπλήρωση του σχεδίου αναδασμού, απαιτείται ακόμη αρκετός χρόνος.
2. Στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να προχωρήσει καμιά μελέτη για την άρδευση της πιο πάνω περιοχής με επιφανειακό νερό, λόγω της επιδείνωσης του ελλειμματικού υδατικού ισοζυγίου. Με την κατασκευή του κεντρικού συστήματος επεξεργασίας λυμάτων της ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας και Αραδίππου, θα μπορεί να μελετηθεί το θέμα της άρδευσης της περιοχής, με τη χρήση ανακυκλωμένου νερού, τριτοβάθμιας επεξεργασίας.

Απολογούμαι για την καθυστέρηση που σημειώθηκε στην απάντηση της ερώτησης του κ. Τάσου, που οφείλεται στο γεγονός ότι η σχετική επιστολή παρέπεσε και διέλαθε της προσοχής του Αρχείου.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.213, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2007, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ντίνας Ακκελίδου
«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.213, ημερομηνίας 16/7/2008 της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ντίνας Ακκελίδου με θέμα Πρόγραμμα αναβάθμισης Νοσηλευτών 2^{ου} Επιπέδου Γενικής Νοσηλευτικής και τεκμήριο γνώσης ελληνικής γλώσσας

Αναφέρομαι στις επιστολές σας ημερομηνίας 16/7/2008 και 23/11/2007 με ταυτάρια αριθμό Ερ. 23.06.009.02.213, οι οποίες εκ παραδρομής δεν τέθηκαν υπόψη μας και ως εκ τούτου δεν απαντήθηκαν έγκαιρα.

Σε σχέση με τα δύο ερωτήματα που υπέβαλε η Βουλευτής κυρία Ακκελίδου σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

1. Το πρόγραμμα αναβάθμισης νοσηλευτών δευτέρου επιπέδου Γενικής Νοσηλευτικής, είχε εξαγγελθεί και ενώ η διαδικασία είχε φτάσει σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης οι δύο εμπλεκόμενες σχολές, Νοσηλευτική Σχολή και το Intercollege αναβαθμίστηκαν σε Πανεπιστήμια. Οπότε τα δεδομένα άλλαξαν και η Νοσηλευτική σχολή η οποία θεσμικά ανήκε στη Διοίκηση του Υπουργείου Υγείας με την ένταξη της στο ΤΕΠΑΚ δεν μπορεί να προσφέρει το πρόγραμμα αυτό, ειδικότερα επειδή το διδακτικό προσωπικό της Σχολής έχει ενταχθεί στο ΤΕΠΑΚ. Το θέμα τέθηκε προς το ΤΕΠΑΚ από το οποίο ζητήθηκε η βοήθεια του στην υλοποίηση του προγράμματος και αναμένεται σχετική ανταπόκριση.
2. Όσον αφορά το ερώτημα για την διαφοροποίηση των εξετάσεων για απόκτηση τεκμηρίου γνώσης της Ελληνικής γλώσσας, η οποία απαιτείται από τα σχέδια υπηρεσίας για εργοδότηση στον κρατικό τομέα, αρμόδια αρχή είναι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Προς ενημέρωσή σας, προωθείται από το Υπουργείο Υγείας η τροποποίηση της πρόνοιας του Σχεδίου Υπηρεσίας Νοσηλευτικού Λειτουργού όπου απαιτείται η “Πολύ Καλή” γνώση της Ελληνικής γλώσσας και η “καλή” γνώση της Αγγλικής σε “καλή γνώση της Ελληνικής γλώσσας και καλή γνώση της Αγγλικής ή άλλης Ευρωπαϊκής γλώσσας”.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.238, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.02.238, ημερ. 29.11.2007, Βουλευτή κ. Ανδρέα Φακοντή, Εκλογική Περιφέρεια Πάφου - Αίτημα Κοινοτικού Συμβουλίου Γουδιού για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για την ανέγερση πέντε βρυσών που προϋπήρχαν στην κοινότητα

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.238 και ημερ. 7.12.2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το αίτημα της κοινότητας Γουδιού για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για την ανέγερση πέντε βρυσών που υπήρχαν παλαιότερα στην κοινότητα, υποβλήθηκε στα πλαίσια συνάντησής μου με το Κοινοτικό Συμβούλιο Γουδιού στις 16.4.2007, στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου.

Κατά την πιο πάνω συνάντηση ζήτησα από το Κοινοτικό Συμβούλιο όπως υποδείξει τα σημεία στα οποία υπήρχαν οι εν λόγω βρύσες και αφού προηγηθεί αξιολόγηση και εκτίμηση του έργου, η Επαρχιακή Διοίκηση να προτείνει τις βρύσες που πρέπει να επανακατασκευαστούν.

Ακολούθως, το Κοινοτικό Συμβούλιο, σε συνεργασία με ιδιώτη μελετητή, ετοίμασε σχέδια για τις βρύσες και τα διαβίβασε στις Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου για αξιολόγηση και τελική εκτίμηση της συνολικής δαπάνης.

Ο Έπαρχος Πάφου με σχετική επιστολή του πληροφόρησε το Υπουργείο Εσωτερικών ότι το αίτημα δεν μπορεί να προωθηθεί περαιτέρω καθότι οι χώροι τους οποίους έχει προτείνει το Κοινοτικό Συμβούλιο για την κατασκευή των βρυσών αποτελούν ιδιωτική ιδιοκτησία. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Γουδιού έχει ενημερωθεί σχετικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.311, ημερομηνίας 17 Μαρτίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ανδρέα Μουσκάλλη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.311, ημερ. 19.3.2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου για τον Τεχνικό Έλεγχο Μηχανοκίνητων Οχημάτων Δημόσιας

Χρήσης από Κ.Ε.Μ.Ο.

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.311 ημερομηνίας 19.3.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- Η καθυστέρηση που παρατηρείται στα Κυβερνητικά Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Κ.Ε.Μ.Ο.) οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην αριθμητική ανεπάρκεια του τεχνικού προσωπικού του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.
- Το Τμήμα Οδικών Μεταφορών ευρίσκεται στη διαδικασία αγοράς υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού. Υπολογίζεται ότι η διαδικασία αγοράς υπηρεσιών θα συμπληρωθεί προς το τέλος του 2008.
- Για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος γίνονται προσπάθειες έγκρισης υπερωριακής απασχόλησης του τεχνικού προσωπικού του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.

- Γίνονται επίσης ενέργειες με σκοπό την προσωρινή διάθεση κατάλληλου τεχνικού προσωπικού από άλλα τμήματα του Υπουργείου προς το Τμήμα Οδικών Μεταφορών για άμεση επιτάχυνση του τεχνικού ελέγχου των οχημάτων δημόσιας χρήσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.321, ημερομηνίας 7 Απριλίου 2008,

του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.321, ημερομηνίας 7.4.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. 23.06.009.02.321 και ημερ. 14.4.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα σε σχέση με την προώθηση του έργου αναπαλαίωσης του “Νερόμυλου του Αγριδιού” στο Δάλι.

2. Από πληροφόρηση που εξασφαλίστηκε από το Δήμο Ιδαλίου, ήδη έχουν αρχίσει οι απαραίτητες εργασίες σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

3. Επισυνάπτεται αυτούσια η επιστολή που μας διαβιβάστηκε από το Δήμο.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής.

Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα

Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.347, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.347, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα αλληλογραφία μας, που λήγει με την ενδιάμεση επιστολή μας προς εσάς, με αριθμό φακέλου 13.9.01.1344/2 και

ημερομηνία 07/5/2008 και σας πληροφορώ πως το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ), πραγματοποίησε επιτόπου έρευνα και ετοίμασε έκθεση στην οποία δίνει απαντήσεις στα ερωτήματα που έθεσε ο έντιμος βουλευτής κύριος Γιαννάκης Ομήρου.

2. Συγκεκριμένα, το ΓΕΕΦ κατέληξε στα πιο κάτω, μετά την διεξοδική και προσεκτική έρευνά του:

(α) Πεδίο βολής Αγίας Φύλας: Διαπιστώθηκε ότι πράγματι προκαλείται ανησυχία μεταξύ των κατοίκων πλησίον του πεδίου βολής, από το θόρυβο που δημιουργείται κατά τη διάρκεια βολών της Εθνικής Φρουράς, κυρίως το βράδυ. Πέρα από αυτό το θέμα διαπιστώθηκε έντονη ανησυχία για πιθανή πρόκληση ατυχήματος από εξοστρακισμό βολίδων και πτώσης τους σε κατοικημένες περιοχές, καθώς και πρόκλησης πυρκαγιών κατά την θερινή περίοδο. Πρέπει, ωστόσο, να επισημανθεί ότι το εν λόγω πεδίο βολής δημιουργήθηκε πολύ πριν τη σημερινή ραγδαία οικιστική ανάπτυξη της περιοχής, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την κατασκευή κατοικιών πλησίον του πεδίου βολής. Το πεδίο βολής Αγίας Φύλας είναι το μοναδικό που υπάρχει στην περιοχή για την διεκπεραίωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των μονάδων της Εθνικής Φρουράς, που εδράζονται στην περιοχή Λεμεσού. Ως εκ τούτου, η κατάργησή του είναι αδύνατη, αλλά και η μετακίνησή του είναι εξαιρετικά δύσκολη, γιατί η εξεύρεση νέου χώρου κατάλληλου για βολές, είναι πολύ δυσχερής λόγω της μορφολογίας του εδάφους στην περιοχή Λεμεσού. Έτσι, το ΓΕΕΦ αποφάσισε την αύξηση του αριθμού και του επιπέδου των μέτρων ασφαλείας, που λαμβάνονται στη διάρκεια εκτέλεσης ασκήσεων στο πεδίο βολής Αγίας Φύλας. Μερικά από τα επιπρόσθετα μέτρα ασφαλείας είναι η ανύψωση και η ενίσχυση του αναχώματος, στο οποίο τοποθετούνται οι στόχοι, η δημιουργία αναβαθμών από τις οποίες θα γίνονται βολές από μεγαλύτερα υψόμετρα προς τις θέσεις των στόχων, οι οποίοι

βρίσκονται σε χαμηλότερα υψόμετρα, ώστε να εξαλειφθεί ο κίνδυνος εξοστρακισμού βολίδων. Επίσης, στη διάρκεια των βολών θα λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα πυρασφάλειας, για αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιών σε γειτονικές ιδιωτικές ιδιοκτησίες ή στο παρακείμενο δάσος.

- (β) Στρατόπεδο Εθνικής Φρουράς στην Παλώδια και στρατιωτικές εγκαταστάσεις στην Παραμύθα: Διαπιστώθηκε ανησυχία των κατοίκων και κυρίως του Κοινοτικού Συμβουλίου Παλώδιας, για πιθανή πρόκληση ατυχήματος λόγω ύπαρξης πυρομαχικών και καυσίμων στο στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς που υπάρχει στην Παλώδια. Το ΓΕΕΦ συμερίζεται τις ανησυχίες αυτές και πρόσφατα έχει προβεί σε ενέργειες για αναβάθμιση των συστημάτων πυρασφάλειας και πυρόσβεσης στο συγκεκριμένο στρατόπεδο, κατόπιν εισηγήσεων που διατυπώθηκαν σε έκθεση, από αξιωματικούς της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, οι οποίοι επισκέφθηκαν το στρατόπεδο στις αρχές Ιουνίου 2008. Ωστόσο, για να εδραιωθεί περισσότερο το αίσθημα ασφάλειας μεταξύ των κατοίκων της περιοχής, το ΓΕΕΦ εισηγήθηκε την δημιουργία Πυροσβεστικού Σταθμού στην περιοχή, καθώς και τη διάθεση, σε μόνιμη βάση, μικρών πυροσβεστικών οχημάτων, στις κοινότητες Παλώδιας και Παραμύθας, για έγκαιρη επέμβαση σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς. Ακόμη, διαπιστώθηκε ανησυχία για την ρύπανση της ατμόσφαιρας από τη λειτουργία του κλιβάνου καύσης φυσιγγίων στο στρατόπεδο Παλώδιας καθώς και ανησυχία για τον κίνδυνο πρόκλησης ατυχημάτων λόγω στενότητας των δρόμων, που χρησιμοποιούνται από στρατιωτικά οχήματα στις κοινότητες Παλώδιας και Παραμύθας. Για να καθησυχάσουν οι ανησυχίες αυτές, το ΓΕΕΦ έχει προβεί σε αναστολή της λειτουργίας του συγκεκριμένου κλιβάνου καταστροφής πυρομαχικών ενώ παράλληλα προγραμματίζει την δημιουργία νέου κλιβάνου σε στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς, που βρίσκεται μακριά από

κατοικημένες περιοχές. Επίσης, σε συνεργασία με τις Χωρικές Αρχές και την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού, θα γίνουν ενέργειες για διαπλάτυνση των δρόμων που χρησιμοποιούνται από στρατιωτικά οχήματα.

3. Όλα τα πιο πάνω πιστεύουμε ότι φανερώνουν τις προσπάθειες του ΓΕΕΦ, αλλά και γενικότερα του Υπουργείου για επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν εκεί που υπάρχει δραστηριότητα της Εθνικής Φρουράς. Σίγουρα το ενδιαφέρον για επίλυση οποιονδήποτε προβλημάτων, τόσο στις προαναφερθείσες κοινότητες, όσο και σε άλλες περιοχές, θα είναι συνεχές με στόχο την εξάλειψη οποιονδήποτε παραπόνων και την καλώς νοουμένη εξυπηρέτηση των πολιτών.
4. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.392, ημερομηνίας 24 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.392, ημερ. 24 Απριλίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι δεν έχει γίνει έρευνα για τις αιτίες θανάτων στον προσφυγικό συνοικισμό ΑΗΚ Δεκέλειας.

Παράλληλα σας ενημερώνω ότι δεν έχει υποβληθεί αίτημα για διεξαγωγή τέτοιας έρευνας προς την Επιτροπή Διερεύνησης Αιτημάτων για Διεξαγωγή Επιδημιολογικών Ερευνών, του Υπουργείου Υγείας.

Αναφέρω επίσης ότι τέτοιου είδους έρευνα θα είναι δύσκολο να διεξαχθεί λόγω της έλλειψης επαρκών στοιχείων για τους θανάτους των προηγούμενων ετών και λόγω του

μικρού αριθμού κατοίκων στην εν λόγω περιοχή (περίπου 150 κατοικίες με πληθυσμό περί τα 650 άτομα).

Τα στοιχεία για τους θανάτους που υπάρχουν στα αρχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και της Μονάδας Παρακολούθησης Υγείας, για τα έτη πριν από το 2005, δεν περιέχουν πλήρη και ακριβή καταγραφή της τελευταίας διαμονής. Επίσης, εκεί όπου υπάρχει καταγραφή της τελευταίας διαμονής, αυτή καθορίζεται μέχρι το επίπεδο της κοινότητας χωρίς περαιτέρω υποδιαιρέσεις. Το ίδιο ισχύει και για την απογραφή πληθυσμού του 2001.

Η καταγραφή της τελευταίας διαμονής των αποβιωσάντων άρχισε να βελτιώνεται κατά το έτος 2005. Παρόλα αυτά, για τη συσσώρευση επαρκών στοιχείων για έρευνες που αφορούν τόσο μικρές κοινότητες, χρειάζεται να περάσουν αρκετά χρόνια ούτως ώστε να μπορεί να ληφθεί επαρκές στατιστικό δείγμα.

Ως εκ τούτου, αξιόπιστη έρευνα, βάσει δεδομένων που ήδη υπάρχουν στα σχετικά αρχεία (Απογραφή του 2001 και Αρχείο Αιτιών Θανάτου), δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί στο παρόν στάδιο.

Για τη διαπίστωση τυχόν αύξησης των θανάτων στο Συνοικισμό από συγκεκριμένη αιτία θα πρέπει να γίνει ειδική έρευνα με ερωτηματολόγια και εξετάσεις του πληθυσμού. Όμως, και σ' αυτή την περίπτωση, η στατιστική ισχύς του δείγματος δεν θα είναι επαρκής.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.445, ημερομηνίας 15 Μαΐου

2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.02.445, ημερ. 15.5.2008, Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα,

Εκλογική Περιφέρεια Πάφου-Μελέτη για διαμόρφωση της πλατείας και διαπλάτυνση του

δρόμου που διασχίζει την Κοιλίνια

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.445 και ημερ. 20.5.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το έργο του εξωραϊσμού της πλατείας που βρίσκεται στην είσοδο της κοινότητας Κοιλίνια κατασκευάστηκε μεταξύ 1995-1996. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κοιλίνιας με αίτημα που υπέβαλε το 2002 ζήτησε όπως συνεχιστούν τα έργα διαμόρφωσης του χώρου με επέκταση του υφιστάμενου πλακόστρωτου και ανέγερση περιπτέρου. Αφού εξασφαλίστηκε η συγκατάθεση του ιδιοκτήτη των τεμ. 535 και 536 Φ./Σχ. 46/11, μέρος των οποίων θα επηρεαστεί, υποβλήθηκε η αίτηση ΑΔΧ 58/04 στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Πάφου για την απόκτηση του αναγκαίου χώρου, καθώς και την εξασφάλιση τίτλου ιδιοκτησίας από το Κοινοτικό Συμβούλιο Κοιλίνιας. Για την προαναφερθείσα αίτηση εκκρεμούν οι απόψεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.
- (β) Ο δρόμος ο οποίος διασχίζει την κοινότητα εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Ήδη έγινε διαπλάτυνση του δρόμου και η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης, όπου αυτό ήταν εφικτό. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κοιλίνιας, αφού έλαβε και τη συγκατάθεση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, προχώρησε στην επένδυση των τοίχων με πέτρα στα πλαίσια εξωραϊσμού της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.02.477 και 23.06.009.02.572, ημερομηνίας 27 Μαΐου 2008 και 23 Ιουνίου 2008, αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.02.572 (ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2008) και 23.06.009.02.477 (ημερομηνίας 27 Μαΐου 2008), του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με αρ. 23.06.009.02.572 (ημερ. 18.7.2008) και με αρ. 23.06.009.02.477 (ημερ. 3.6.2008) και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα εξής:

1. Αναφορικά με την πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τη μαθητική στολή, σημειώνεται ότι για τη φετινή σχολική χρονιά 2008-2009 δεν υπάρχει καμιά διαφοροποίηση σε σχέση με την περσινή σχολική χρονιά. Ως εκ τούτου, παραμένει σε ισχύ η πολιτική για τη μαθητική στολή, όπως καθορίστηκε στην εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με ημερ. 7 Σεπτεμβρίου 2007, η οποία επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.
2. Επισημαίνεται, ότι το θέμα της μαθητικής στολής αυτήν την περίοδο δεν αποτελεί θέμα προτεραιότητας για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Συνεπώς, δε γίνονται σκέψεις ούτε για κατάργηση της μαθητικής στολής ούτε και για διαφοροποίηση της πολιτικής που είχε αποφασιστεί πέρσι, ύστερα από τη συζήτηση που έγινε στις 6 Σεπτεμβρίου 2007 στο Συμβούλιο Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
3. Επισημαίνεται ότι οι άμεσες προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τη φετινή σχολική χρονιά είναι ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση της δομής και του περιεχομένου της εκπαίδευσης, η ουσία δηλαδή του εκπαιδευτικού μας συστήματος, όπως επίσης και θέματα που σχετίζονται με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την αξιολόγηση, την αναβάθμιση των σχολικών μονάδων, την αξιοποίηση της τεχνολογίας, την εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας αλλά και την παραπέρα ανάπτυξη της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και της έρευνας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής.
Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.02.505, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.505, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2008 του Βουλευτή

Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη με αρ. 23.06.009.02.505 και ημερομηνία 4 Ιουνίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 20 Ιουνίου 2008, σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για αποτροπή του κινδύνου κατάρρευσης των φραγμάτων αλλά και περιορισμού των απωλειών νερού, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σχεδόν όλα τα μεγάλα φράγματα της Κύπρου ανήκουν στην κατηγορία των χωμάτινων/λιθόρριπτων φραγμάτων και αυτά περιλαμβάνουν αργιλικό πυρήνα που προστατεύεται τόσο στην ανάντι όσο και στην κατάντι πλευρά του, με αποτελεσματικό σύστημα φίλτρων. Τα φράγματα επιθεωρούνται και η συμπεριφορά τους παρακολουθείται με συστήματα ενοργάνωσης τα οποία έχουν ενσωματωθεί σε αυτά στο στάδιο κατασκευής τους. Δεν έχουν παρατηρηθεί σχισμές ή ρωγματώσεις, σε αργιλικό πυρήνα οποιουδήποτε φράγματος της Κύπρου.
2. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, όλα τα φράγματα παρακολουθούνται συνεχώς, ενώ δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σε περιπτώσεις που η στάθμη του νερού στον ταμιευτήρα ανεβαίνει απότομα. Εάν κριθεί αναγκαίο να ληφθούν μέτρα, όπως έλεγχος της αύξησης της στάθμης του νερού, αυτά θα ληφθούν ανάλογα με την αξιολόγηση που θα γίνει για κάθε φράγμα.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.555, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.555, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. ερ. 23.06.009.02.555 και με ημερ. 3/8/2008, σχετικά με την ανέγερση Γυμνασίου στη κοινότητα Παρεκκλησιάς και σας πληροφορώ ότι το θέμα έχει εξεταστεί και από το αποτέλεσμα της μελέτης προκύπτει ότι η εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της περιοχής δε δικαιολογεί την ίδρυση νέου Γυμνασίου στην περιοχή Παρεκκλησιάς.

Σε περίπτωση που το νέο Γυμνάσιο ανεγερθεί στην περιοχή Παρεκκλησιάς, λόγω του μειωμένου αριθμού μαθητών που θα φοιτούσαν σε αυτό, δε θα μπορούσε να ικανοποιήσει τις μακροχρόνιες εκπαιδευτικές ανάγκες της περιοχής και ως εκ τούτου το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού καταβάλλει προσπάθειες εξεύρεσης κατάλληλου χώρου στην περιοχή Μουτταγιάκας και Γερμασόγειας όπου ο αριθμός των μαθητών που θα μπορούσαν να φοιτήσουν σε αυτό κρίνεται ιδανικός για τη λειτουργία Γυμνασίου.

Η εξεύρεση κατάλληλου χώρου στην εν λόγω περιοχή, εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, στο οποίο έχουν δοθεί οδηγίες για τις ανάλογες ενέργειες και άμεσης επίλυσης του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ.

**23.06.009.02.565, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου**

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.565, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό 23.06.009.02.565 και ημερ. 18/7/2008,
σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω των Υπηρεσιών
Κοινωνικής Ευημερίας και στο πλαίσιο του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών, επιχορηγεί
Εθελοντικές Οργανώσεις Κοινωνικής Πρόνοιας, καλύπτοντας με ετήσια χορηγία μέρος
της δαπάνης λειτουργίας των προγραμμάτων κοινωνικής φροντίδας.

Το ύψος της χορηγίας εξαρτάται από το ύψος του εγκεκριμένου κονδυλίου στον
Προϋπολογισμό του έτους, τον αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται κάθε χρόνο, το
είδος των προγραμμάτων και των οικονομικών αναγκών τους. Συνήθως, λόγω του
περιορισμένου κονδυλίου, δεν είναι δυνατή η πλήρης κάλυψη, αλλά καλύπτεται ένα
μέρος των λειτουργικών εξόδων των προγραμμάτων.

Για το 2008, μετά την αξιολόγηση όλων των αιτήσεων, το Κέντρο Στήριξης
Πολύτεκνης Οικογένειας, το οποίο λειτουργεί κάτω από την ευθύνη της Επαρχιακής
Επιτροπής Λεμεσού της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Πολυτέκνων, χρηματοδοτήθηκε με
το ποσό των €17.000 ή με το 34,4% του ελλείμματος στα έξοδα λειτουργίας του
προγράμματος αφαιρουμένων των εσόδων. Το αίτημα για κάλυψη κεφαλαιουχικών
δαπανών, ύψους €2.570, όπως και παρόμοια αιτήματα άλλων Οργανώσεων, δεν έχει
ικανοποιηθεί αφού, για το 2008, δόθηκε προτεραιότητα στην ικανοποίηση των
λειτουργικών δαπανών των προγραμμάτων.

Παρόλο που είναι κατανοητές οι οικονομικές δυσκολίες της Οργάνωσης, πρόσθετη
οικονομική βοήθεια προς το Κέντρο Στήριξης Πολύτεκνης Οικογένειας για το 2008, δεν

είναι δυνατό να δοθεί. Δεδομένου του συνόλου των οικονομικών αναγκών λειτουργίας προγραμμάτων κοινωνικής φροντίδας παγκύπρια, το ποσό αυτό ήταν το μέγιστο που μπορούσε να παραχωρηθεί από το κονδύλι των κρατικών χορηγιών.

Οι οικονομικές ανάγκες του πιο πάνω προγράμματος θα μελετηθούν με τη απαραίτητη κατανόηση και ευαισθησία στο πλαίσιο του Προϋπολογισμού του 2009, νοουμένου ότι θα υποβληθεί νέα αίτηση που θα πληροί τις πρόνοιες του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.02.575, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νικόλα Παπαδόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.575, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νικόλα Παπαδόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 21 Ιουλίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικόλα Παπαδόπουλου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Κακοπετριά είναι κοινότητα με ισοδύναμο πληθυσμό μεγαλύτερο των 2,000 ατόμων και ως εκ τούτου εμπίπτει στο Πρόγραμμα Εφαρμογής της κοινοτικής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για τα αστικά λύματα, με βάση την οποία το κράτος έχει την υποχρέωση να κατασκευάσει τα αποχετευτικά έργα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012. Το αποχετευτικό σύστημα της Κακοπετριάς μελετήθηκε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, μέσα στα ευρύτερα πλαίσια του αποχετευτικού “Συμπλέγματος Σολέας”, το οποίο περιλαμβάνει 9 άλλες κοινότητες της κοιλάδας Σολέας (Γαλάτα, Σινά Όρος, Ευρύχου, Τεμβριά, Καλλιάνα, Κοράκου, Λινού, Φλάσου, Κατύδατα).

Οι μελέτες, οι οποίες ολοκληρώθηκαν το 2004, υπέδειξαν σαν την πιο κατάλληλη λύση, με βάση οικονομικά, περιβαλλοντικά και τεχνικά κριτήρια, την εγκατάσταση ενός κοινού σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή ανατολικά του Μεταλλείου της Σκουριώτισσας που θα εξυπηρετούσε και τις δέκα κοινότητες.

Οι δέκα εμπλεκόμενες κοινότητες αποδέχτηκαν τα πορίσματα των μελετών και τη χωροθέτηση του σταθμού στην περιοχή της Σκουριώτισσας, η οποία βρίσκεται στα διοικητικά όρια της κοινότητας της Λινούς, αντιδρούσαν όμως εκπρόσωποι της κατεχόμενης κοινότητας Πέτρας.

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μελέτησε διάφορες εναλλακτικές τοποθεσίες που υπέδειξε το Κοινοτικό Συμβούλιο Πέτρας για την εγκατάσταση του σταθμού, οι οποίες όμως δεν κρίθηκαν κατάλληλες. Το θέμα παρουσιάστηκε ενώπιον της αρμόδιας Υπουργικής Επιτροπής, η οποία είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της ολοκλήρωσης των αποχετευτικών έργων του Προγράμματος Εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και απαρτίζεται από τους Υπουργούς Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Εσωτερικών και Οικονομικών. Σε σύσκεψη της Υπουργικής Επιτροπής στις 15 Μαΐου 2008 αποφασίστηκε όπως υιοθετηθεί το αρχικό σενάριο της συμπλεγματοποίησης των 10 κοινοτήτων Σολέας, με χωροθέτηση του σταθμού στην περιοχή ανατολικά του μεταλλείου της Σκουριώτισσας και όπως αρχίσει άμεσα η διαδικασία ίδρυσης του ενιαίου Συμβουλίου Αποχετεύσεων Σολέας.

Το έργο έχει προταθεί για συγχρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 και για να υπάρξει έγκαιρη απορρόφηση των Ευρωπαϊκών κονδυλίων, η κατασκευή του έργου θα πρέπει να αρχίσει σύντομα.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.02.584, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.584 ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2008, του βουλευτή

εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 23 Ιουλίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι δεξαμενές των πλοίων που μεταφέρουν πόσιμο νερό από την Ελλάδα έχουν καθαριστεί και έχει εκδοθεί σχετικό πιστοποιητικό/βεβαίωση από Νορβηγικό Νηογνώμονα για την καταλληλότητα τους για μεταφορά πόσιμου νερού.

Το Κρατικό Χημείο ελέγχει το νερό από κάθε πλοίο ποιοτικά (χημικά και βακτηριολογικά) και δεν έχει παρουσιαστεί αλλοίωσή του κατά τη μεταφορά του, ούτε και κανένα πρόβλημα με την επαφή του με τα τοιχώματα των δεξαμενών.

Το συμβόλαιο μεταξύ του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και της Εταιρείας που ανέλαβε την μεταφορά του νερού, έχει κατατεθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Ανάπτυξης και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών στις 28 Ιουλίου 2008.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και

Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.005, ημερομηνίας

15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη

Ομήρου

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερ. 18.7.2008 σχετικά με την ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.005 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 15/7/2008, σχετικά με την κατασκευή πεζοδρομίων κατά μήκος του κύριου δρόμου Καλού Χωριού-Ψευδά-Μοσφιλωτής εντός της κοινότητας Ψευδά και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το κόστος του πιο πάνω έργου υπολογίζεται σε €400.000. Λόγω του μεγάλου μήκους και της ψηλής δαπάνης, το Τμήμα Δημοσίων Έργων εισηγήθηκε την ετοιμασία ρυμοτομικού σχεδίου από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως πριν την προώθηση της κατασκευής πεζοδρομίων ούτως ώστε να κατασκευαστούν τα πεζοδρόμια στη σωστή τους θέση. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με πρόσφατη επιστολή του πληροφόρησε το Τμήμα Δημοσίων Έργων ότι, στο παρόν στάδιο, αδυνατεί να ετοιμάσει ρυμοτομικό σχέδιο.
3. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων προτίθεται να κατασκευάσει σταδιακά πεζοδρόμια στην πυκνοκατοικημένη περιοχή εφόσον εγκριθούν οι αναγκαίες πιστώσεις στους επόμενους προϋπολογισμούς.
Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις νέων αναπτύξεων θα πρέπει τα πεζοδρόμια να κατασκευάζονται από τους ιδιοκτήτες σύμφωνα με τους όρους της άδειας οικοδομής που θέτουν οι αρμόδιες υπηρεσίες.
4. Όσον αφορά την υπόσχεση μας για κατασκευή των πεζοδρομίων ως αντισταθμιστικό μέτρο λόγω της γεινίασης της κοινότητας Ψευδά με το πεδίο βολής της Εθνικής Φρουράς, παραχωρήθηκε από το Υπουργείο Άμυνας το 2006 στον Επαρχιακό Μηχανικό Λάρνακας ποσό ύψους £14.790 και κατασκευάστηκαν 220 μέτρα πεζοδρόμια πέραν των 1500 μέτρων που ζητά η κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυεική στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.03.014, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.014 ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 4 Αυγούστου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση των Βουλευτών κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλού Χωριού Ορεινής υπέβαλε αίτημα για δημιουργία εκδρομικού χώρου σε χαλίτικη γη πλησίον της κοινότητας.

Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου ενημερώθηκε από το Τμήμα Δασών ότι η κοινότητα πρέπει να εξασφαλίσει προηγουμένως την συγκατάθεση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για χρήση της χαλίτικης γης για τον πιο πάνω σκοπό.

Εφ' όσον εξασφαλισθεί η πιο πάνω συγκατάθεση, το Τμήμα Δασών είναι πρόθυμο να βοηθήσει την Κοινότητα να υποβάλει αίτηση για χρηματοδότηση του έργου από το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 και να παράσχει τις απαραίτητες τεχνικές οδηγίες.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεση σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.016, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.016 και ημερομηνία 21.7.2008 των Βουλευτών της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα, σχετικά με την εγγραφή αγροτικών δρόμων της Κοινότητας Καλό Χωριό Ορεινής

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.03.016 και ημερ. 4.8.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η διαδικασία εγγραφής των αγροτικών δρόμων είναι, όπως ασφαλώς θα γνωρίζετε, μια χρονοβόρα διαδικασία και ενώπιον των επαρχιακών κτηματολογικών γραφείων εκκρεμούν σωρεία αιτήσεων από κοινότητες για εγγραφή αγροτικών δρόμων.
- (β) Στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, για άμεση προώθηση των αιτημάτων κοινοτήτων για την εγγραφή αγροτικών δρόμων, έχουν οριστεί, σε κάθε επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο, ομάδα Εγγραφής Αγροτικών Δρόμων και Υπεύθυνος Συντονιστής, για παρακολούθηση της πορείας των εργασιών.
- (γ) Στόχος αυτών των διευθετήσεων είναι η ταχύτερη εγγραφή των αγροτικών δρόμων κατά προτεραιότητα και σε ακτίνα περίπου ενός χιλιομέτρου από τους πυρήνες των κοινοτήτων, γι' αυτό έχει ζητηθεί η αρωγή των κοινοτήτων, με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων τους και την καταβολή εντονότερης προσπάθειας για εξασφάλιση των συγκαταθέσεων των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών, ώστε η όλη διαδικασία να ολοκληρώνεται ταχύτερα.
- (δ) Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια θα κινηθούμε και για τις εκκρεμούσες αιτήσεις για εγγραφή αγροτικών δρόμων της υπ' αναφορά Κοινότητας, αναμένοντας ότι θα έχουμε από το Κοινοτικό της Συμβούλιο τη βοήθεια που αναφέρω πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.038, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.038, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας

Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. ερ. 23.06.009.03.038 και με ημερ. 28/7/2008, σχετικά με το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου για ανέγερση Γυμνασίου στη κοινότητα Τσερίου και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού μελετά το θέμα στα πλαίσια του γενικού σχεδιασμού για την κτιριακή υποδομή των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης.

Η μελέτη καλύπτει την εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της περιοχής, όπως και τον επηρεασμό που θα έχει η ίδρυση νέου γυμνασίου στα υφιστάμενα γυμνάσια.

Με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από τη μελέτη, δεν παρατηρείται αύξηση του μαθητικού πληθυσμού της επηρεαζόμενης κοινότητας και λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη λειτουργία του νέου Γυμνασίου στην περιοχή Αποστόλου Βαρνάβα στο Στρόβολο και τον επηρεασμό που θα έχει η ίδρυση νέου Γυμνασίου στο Τσέρι στα υφιστάμενα Γυμνάσια, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στο παρόν στάδιο, δεν προγραμματίζει την ανέγερση νέου Γυμνασίου στο Τσέρι.

Όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα προωθήσει τις απαιτούμενες ενέργειες, σε συνεννόηση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, για ανέγερση του νέου Γυμνασίου σε χώρο που να εξυπηρετεί κατά τον πλέον καλύτερο τρόπο τις εκπαιδευτικές ανάγκες της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.048, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου

Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.048, ημερ. 23 Σεπτεμβρίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ Γιώργου Περδίκη αναφορικά με θέματα που αφορούν την ναυτιλία και την προστασία του περιβάλλοντος

Σας πληροφορώ τα ακόλουθα σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση:

1. Αναφορικά με το πρώτο σκέλος της ερώτησης σας για την διάλυση των πλοίων, αναφέρεται ότι η ουσία της απόφασης της 21^{ης} Μαΐου 2008 του Ευρωπαϊκού Ευρωκοινοβουλίου, βρίσκεται στην παράγραφο 12, με την οποία τα Κράτη Μέλη καλούνται να διαπραγματευτούν βάσει αρχών, την επικείμενη νέα σύμβαση. Τα Κράτη Μέλη συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου, υιοθετούν κοινή στάση, λαμβάνοντας υπόψη της αρχές αυτές. Σημειώνεται ότι μεταξύ 4-10 Οκτωβρίου 2008 θα πραγματοποιηθεί στο Λονδίνο η 58^η σύνοδος της Επιτροπής Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος (ΜΕΡC), στην οποία θα συμφωνηθεί το κείμενο της νέας Σύμβασης, που ακολούθως θα υιοθετηθεί σε Διπλωματικό Συνέδριο που θα διεξαχθεί στο Χονγκ-Κογκ, τον Απρίλιο του 2009.
2. Η Κύπρος θα συμμετάσχει ενεργά στις πιο πάνω συνόδους και σε συνεργασία με τα άλλα Κράτη Μέλη, θα προσπαθήσει να επιτύχει το βέλτιστο αποτέλεσμα, τόσο για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και των ανθρώπων που ασχολούνται στην βιομηχανία διάλυσης πλοίων, όσο και για την προστασία της Ναυτιλιακής της βιομηχανίας.
3. Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι η Κύπρος συμμετάσχει ενεργά σε όλα τα σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε όλες τις συνεδρίες των διάφορων επιτροπών και υποεπιτροπών του Διεθνή Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) ο οποίος είναι το αρμόδιο σώμα των Ηνωμένων Εθνών σε θέματα Ναυτιλίας.
4. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος (ΜΕΡC), του αρμοδίου σώματος που παίρνει αποφάσεις σε θέματα ρύπανσης του

περιβάλλοντος από πλοία στα πλαίσια του IMO, είναι Κύπριος (Ανδρέας Χρυσοστόμου, Επιθεωρητής Πλοίων Α΄ του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας), κάτι που υποδηλώνει τον σεβασμό που χαίρει η Κύπρος λόγω της ενεργής δράσης της στην Επιτροπή αυτή. Έχοντας υπόψη τις πιο πάνω συμμετοχές θεωρούμε ότι σε καμία περίπτωση ο Κυπριακός στόλος δεν μπορεί να βρεθεί είτε εξ απροόπτου είτε σε δύσκολη κατάσταση αφού βρισκόμαστε πάντοτε στο επίκεντρο των εξελίξεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδα στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.03.059, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.059 ημερομ. 10.9.08 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αριθμός Καταγγελιών δυνάμει του περί Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων Νόμου του 1992 (Ν.19(Ι)/92) και του περί Δημοσίων Οδών Νόμου (Κεφ. 83)

Αναφέρομαι στη αλληλογραφία μας με τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με το πιο πάνω θέμα, που λήγει με την ταυτάριθμη επιστολή μας προς τον Αρχηγό Αστυνομίας με ημερομ. 19.9.2008 (αντίγραφο της οποίας του κοινοποιήθηκε) και σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που τηρούνται στο Αρχηγείο Αστυνομίας έγιναν οι πιο κάτω εξώδικες καταγγελίες, από τον Απρίλιο 2004 μέχρι τις 23.9.2008.

Αδίκημα	Αριθμός καταγγελιών	Άρθρο Νομοθεσίας
• Ρίψη ή εναπόθεση σε δημόσιο ή	71	3 του Ν.19(Ι)/92 (όπως

άλλο δημόσιο χώρο ακαθαρσιών, απορριμμάτων, πετρών, ξύλων, χαρτιών, φλούδων, φρούτων, κενών φιαλών, κουτιών ή άλλων άχρηστων αντικειμένων ή ουσιών. (α/α 67 του Πίνακα IV του Ν.47(Ι)/97 όπως τροποποιήθηκε με την ΚΔΠ 133/02)		τροποποιήθηκε μεταγενέστερα)
• Ρύπανση δημόσιου δρόμου (α/α 26 του Πίνακα IV του Ν.47(Ι)/97 όπως τροποποιήθηκε με την ΚΔΠ 133/02)	79	3(ζ) και 5 του Κεφ. 83 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μία συναντίληψη όλων των πλευρών το Κεφάλαιο Τέταρτο να αρχίσει την ερχόμενη Πέμπτη. Για το συγκεκριμένο θέμα που έχει σειρά όμως, θα πρέπει να πω ότι θα πρέπει να εξαντληθεί μόνο σε μία συνεδρία, στην επόμενη Πέμπτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 16 Οκτωβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός)
(Αρ. 5) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.109-2008)
2. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός)

(Αρ. 6) Νόμος του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.01.049.115-2008)

3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.01.049.099-2008)

4. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.03.045.113-2008)

5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.01.049.102-2008)

6. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.03.045.103-2008)

7. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί)

(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.03.045.110-2008)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Κοινωνικά και εργασιακά προβλήματα επαναπατριζομένων».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων).

(Αρ. Φακ. 23.04.395.2006)
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).

(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006)
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της απόφασης της Βαρκελώνης και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).

(Αρ. Φακ. 23.04.024.038-2007)

4. «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).
(Αρ. Φακ. 23.05.009.2007)
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006)
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006)
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους).

(Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007)

8. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).

(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007)

9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).

(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006)

10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).

(Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007)

11. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).

(Αρ. Φακ. 23.05.001-2008)

12. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).

(Αρ. Φακ. 23.05.003-2008)

13. Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(Αρ. Φακ. 23.05.004.2008)

14. Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(Αρ. Φακ. 23.05.005.2008)

15. Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).

(Αρ. Φακ. 23.05.006.2008)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 4.22 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας

Κωνσταντίνου Νεόφυτος

Ακκελίδου Ντίνα	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βαρνάβα Γιώργος	Μητσόπουλος Τάσος
Βότσης Άγγελος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαρίκας Φειδίας
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Λειτουργία Περιοχών Λιμένων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008», οι παρατηρήσεις των κ. Ανδρέα Αγγελίδη και Ζαχαρία Κουλία, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και έγκριση των κανονισμών.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
3. Ερωτήσεις βουλευτών:

Η παραχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας σε πρόσφυγες που διαμένουν σε πολυκατοικία στη Λάρνακα - Ανάθεση επιθεώρησης ανελκυστήρων σε ειδικούς τεχνικούς από τον ιδιωτικό τομέα - Σχέδια αντιμετώπισης των επιπτώσεων από τη χρήση μεγάλου κυβισμού αυτοκινήτων - Μετακίνηση της αεροπορικής βάσης και του αεροδρομίου στη Λακατάμια - Δημιουργία κοινοτικής πλαζ στην κοινότητα Μανδριών - Καθυστέρηση στο διαχωρισμό οικοπέδων για τους πρόσφυγες στην Ξυλοφάγου - Ανέγερση γραφείων για το κοινοτικό συμβούλιο στο Ψάθι - Κατασκευή τοίχων αντιστήριξης στο Ψάθι - Αντιπυρικές ζώνες και χώρος πρασίνου στο Ψάθι - Βελτίωση του δρόμου Κουκλιών-Αρχιμανδρίτας - Θέματα σχετικά με τουρκοκυπριακές περιουσίες στην κοινότητα Μανδριών Πάφου - Αίτημα για διαπλάτυνση δρόμου στην Αρχιμανδρίτα Πάφου - Ανάγκη ανάπλασης σπηλαίου στην Αρχιμανδρίτα Πάφου - Αίτηση δανείου της κοινότητας Πολεμίου για επίστρωση αγροτικών δρόμων - Αίτημα για ανέγερση περιφερειακού υγειονομικού κέντρου στην κοινότητα Πολεμίου - Ανάγκη επέκτασης των πολεοδομικών ζωνών

στην Κάτω Ακουρδάλεια - Η δρομολόγηση λεωφορείων για τη μεταφορά ηλικιωμένων κατοίκων της Κινούσας στην Πόλη Χρυσοχούς - Τα έργα οδικής ασφάλειας στα Νέα Δήματα - Καθυστέρηση στην ολοκλήρωση έργων στα Νέα Δήματα - Αξιοποίηση γεωτρήσεων για βελτίωση της υδατοπρομήθειας στη Μακούντα και την Κινούσα - Αίτημα της κοινότητας Μακούντας για ανέγερση γραφείου του κοινοτικού συμβουλίου - Οικονομική ενίσχυση για καθαριότητα του συνοικισμού των αθίγγανων της Μακούντας - Προβλήματα από τα όμβρια ύδατα στην κοινότητα Γουδιού - Αναπαλαίωση παλιών βρυσών στην κοινότητα Γουδιού - Κατασκευή πεζοδρομίων στην κοινότητα Γουδιού - Αίτημα για μετακίνηση της υδατοδεξαμενής της κοινότητας Χόλης - Μετακίνηση της βιοτεχνικής περιοχής Χρυσοχούς - Πρόβλημα σύνδεσης με το διαδίκτυο στην κοινότητα Μηλιούς - Βελτίωση δρόμων στη Μηλιού - Οικονομική βοήθεια προς την κοινότητα Μηλιούς - Ανάγκη βελτίωσης του αρδευτικού συστήματος στην Πάνω Ακουρδάλεια - Αιτήματα συντήρησης εκκλησίας και αναπαλαίωσης πηγαδιού στην Κάτω Ακουρδάλεια - Αίτημα για τοποθέτηση κυρτωμάτων σε δρόμο στην κοινότητα Πολεμίου - Ρυθμιστικό σχέδιο για τον κύριο δρόμο της κοινότητας Πολεμίου - Επιδιόρθωση του κοινοτικού ιατρείου στα Μανδριά.

4. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την όδευση του νέου δρόμου Πόλης Χρυσοχούς-Πομού - Θέματα σχετικά με τους Τουρκοκυπρίους που διαμένουν στις ελεύθερες περιοχές - Το αρδευτικό δίκτυο στην περιοχή αναδασμού στο δήμο Αραδίππου - Αναβάθμιση των Νοσηλευτών Β΄ σε Νοσηλευτές Α΄ - Αίτημα για καταβολή του κονδυλίου για αναστήλωση των βρυσών στο Γουδί - Καθυστέρηση στην εξέταση οχημάτων δημόσιας χρήσης από τα κυβερνητικά επαρχιακά συνεργεία ΜΟΤ στη Λάρνακα - Αίτημα του δήμου Ιδαλίου σχετικά με το έργο

αναπαλαίωσης του Νερόμυλου του Αγριδίου - Αίτημα για λήψη μέτρων για την ασφάλεια των κατοίκων της Παλόδειας από τη λειτουργία πεδίου βολής - Θέματα που αφορούν τον προσφυγικό συνοικισμό ΑΗΚ Δεκέλειας και την κοινότητα Ορμίδειας - Μελέτες για έργα στην κοινότητα Κοιλίνειας - Κατάργηση της μαθητικής στολής - Η πολιτική που ακολουθείται στο θέμα της μαθητικής στολής - Μέτρα για την ασφάλεια των φραγμάτων και τον περιορισμό απώλειας νερού - Δημιουργία περιφερειακού γυμνασίου στην Παρεκκλησιά - Αίτημα του Κέντρου Στήριξης Πολύτεκνης Οικογένειας για αύξηση της κρατικής χορηγίας - Ανέγερση εργοστασίου επεξεργασίας λυμάτων πλησίον του μεταλλείου της Σκουριώτισσας - Προδιαγραφές καταλληλότητας των δεξαμενών των πλοίων που μεταφέρουν πόσιμο νερό από την Ελλάδα στην Κύπρο - Κατασκευή πεζοδρομίων στην κοινότητα Ψευδά - Αίτημα για δημιουργία εκδρομικού χώρου στο Καλό Χωριό Ορεινής - Αίτημα της κοινότητας Καλού Χωριού Ορεινής για εγγραφή αγροτικών δρόμων - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για ανέγερση γυμνασίου - Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και η Κύπρος - Απόρριψη απορριμμάτων κατά μήκος των αυτοκινητόδρομων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 16^η Οκτωβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.10 μ.μ.

Αρ. 3

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία και παρακαλώ για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η σχετική έκθεση. Τα πρώτα δύο θέματα έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2008»...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ ησυχία! Και «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2008» και «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα

υπό αναφορά νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Οκτωβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να διορθωθεί η αναφορά που γίνεται σ' αυτόν αναφορικά με την εξουσία για συμβιβασμό των προβλεπόμενων ποινικών αδικημάτων και να διευκρινιστεί ότι η εξουσία αυτή πηγάζει από την ισχύουσα τελωνειακή νομοθεσία, που αντικατέστησε την τελωνειακή νομοθεσία στην οποία γίνεται αναφορά.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι επίσης η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να εισαχθεί στη σχετική νομοθεσία η ερμηνεία του όρου "αγαθά που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης", σύμφωνα με το σχετικό άρθρο της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία σχετικά με το πρώτο νομοσχέδιο, με βάση τις διατάξεις του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ο Έφορος ΦΠΑ δύναται να συμβιβάζει οποιαδήποτε ποινικά αδικήματα προβλέπονται στη νομοθεσία αυτή και η εξουσία αυτή βασίζεται στην τελωνειακή νομοθεσία, η οποία εφαρμόζεται κατ' αναλογία για σκοπούς της νομοθεσίας του ΦΠΑ. Συναφώς, προς διόρθωση της αναφοράς που γίνεται μέχρι σήμερα σε διατάξεις της τελωνειακής νομοθεσίας που έχουν καταργηθεί και έχουν αντικατασταθεί από τις διατάξεις του περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμου του 2004, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνεται η σχετική διόρθωση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία σχετικά με το δεύτερο νομοσχέδιο, με βάση το άρθρο 412 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα ΦΠΑ, τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2008 τις διατάξεις που απαιτούνται για συμμόρφωση με το άρθρο 2, παράγραφος 3 της εν λόγω Οδηγίας, όπου καθορίζεται η ερμηνεία του όρου "προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης". Για σκοπούς της κοινοτικής Οδηγίας, ως "προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης" νοούνται τα ενεργειακά προϊόντα, η αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά και τα βιομηχανοποιημένα καπνά, όπως καθορίζονται από τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις, εκτός από το αέριο που παραδίδεται μέσω του συστήματος διανομής φυσικού αερίου και την ηλεκτρική ενέργεια.

Συναφώς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με επιστολή της, ημερομηνίας 17 Μαρτίου 2008, έχει καλέσει την Κυπριακή Δημοκρατία να ανακοινώνει τα νομοθετικά μέτρα προς εναρμόνιση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ. Οι διατάξεις όμως της νομοθεσίας για το ΦΠΑ, οι οποίες περιέχουν ειδικές ρυθμίσεις για τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, δεν περιέχουν ερμηνεία του όρου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά νομοσχεδίων και, διαμορφώνοντας ανάλογα αυτά σε ενιαίο κείμενο νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, το δεύτερο νομοσχέδιο, «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2008», με το οποίο ουσιαστικά τροποποιείται η σχετική νομοθεσία, για να μπορεί να εισαχθεί η ερμηνεία του όρου “αγαθά που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης”, είναι καλό να το επαναλάβουμε και από το βήμα της Βουλής πως αναφέρεται σε Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2006, όπως δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 102, ειδικές διατάξεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν μειωμένο συντελεστή στην προμήθεια φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης μέσω δικτύου, με τον όρο ότι δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Άρα ως Κύπρος, και είναι θέμα πολιτικής απόφασης, μπορούμε να αιτηθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση μείωση του φόρου κατανάλωσης πάνω στην ηλεκτρική ενέργεια από το 15% στο 5%. Αν θα το πράξουμε ή όχι, είναι ένα άλλο ζήτημα. Ένα είναι το δεδομένο, ότι μπορούμε να το κάνουμε απευθυνόμενοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, εμείς ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, έχοντας κατά νουν την παραίτηση και νουθεσία, διότι περί παραίτησης και νουθεσίας πρόκειται, αλλά όχι οδηγίας προς τα κράτη μέλη, εμείς λέμε ότι είναι ένα θέμα το οποίο σίγουρα μπορούμε να μελετήσουμε, φτάνει να τεθεί στις πραγματικές του διαστάσεις ως πιθανό κοινωνικό μέτρο. Τι εννοούμε με αυτό; Καταρχάς, όταν ένα κοινωνικό μέτρο εφαρμόζεται, πρέπει να είναι στοχευμένο. Και είναι μια πολιτική που, εξ όσων αντιλαμβάνομαι, όλοι έχουν δηλώσει προσήλωση σ' αυτή. Δεν μπορεί ένα μέτρο να ευνοεί και πλούσιους και φτωχούς και επιχειρηματικό κόσμο αλλά και ανθρώπους ιδιαίτερα στα ευάλωτα στρώματα της κοινωνίας.

Το δεύτερο είναι το εξής: Στην περίπτωση της μείωσης του φόρου προστιθέμενης αξίας στο ηλεκτρικό ρεύμα, η μείωση, αν είναι καθολική, σίγουρα θα ευνοήσει μεγάλες επιχειρήσεις, μεγάλα καταλύματα και κατοικίες, επαύλεις των 500 τ.μ., των 1 000 τ.μ., των 1 500 τ.μ., αντί εκείνους που πραγματικά έχουν ανάγκη. Πρόσφατα η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου σε συνεργασία με την κυβέρνηση, επειδή η κυβέρνηση δέχθηκε να μην εισπράξει μερίσματα από τους ημικρατικούς οργανισμούς, ένα κοινωνικό μέτρο που μπορεί να μετακυληθεί στον κόσμο, υιοθέτησε το μέτρο για εκπτώσεις, χαμηλές τιμές στο ηλεκτρικό ρεύμα των πολύτεκνων και πενταμελών οικογενειών, αλλά και για τις οικογένειες των ληπτών δημοσίων βοηθημάτων. Ένα μέτρο το οποίο χαιρέτιστηκε και από τον πολιτικό κόσμο, αλλά και από τους πολίτες ευρύτερα. Έχουν ήδη ληφθεί μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση και σίγουρα θα το μελετήσουμε, αλλά πρέπει όλοι να γνωρίζουν, και είναι ένα μήνυμα που θα ήθελα να στείλω, ότι το όποιο μέτρο ήθελε υιοθετηθεί θα έχει στόχευση σ' εκείνο τον κόσμο που έχει ανάγκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Η κ. Παπαδοπούλου.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Καταρχάς να πω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα συμφωνεί με τους δύο νόμους, γιατί ο πρώτος αφορά μια βελτίωση της νομοθεσίας λόγω αλλαγής στο νόμο περί Τελωνείων. Όσον αφορά το δεύτερο νόμο, ακριβώς υπάρχει σαφές ξεκαθάρισμα ότι ζητείται συμμόρφωση από την Κυπριακή Δημοκρατία με το άρθρο 2 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006. Και ακριβώς καταγράφεται μέσα στην Οδηγία ότι μιλούμε μόνο για την εκτίμηση συγκεκριμένων προϊόντων. Αυτά τα προϊόντα είναι όσα υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και σ' αυτή την κατηγορία είναι μόνο τα ενεργειακά προϊόντα, η αλκοόλη, τα αλκοολούχα ποτά και τα βιομηχανοποιημένα καπνά, όπως καθορίζονται από τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις. Δεν καλύπτεται όμως το αέριο που παραδίδεται μέσω του συστήματος διανομής φυσικού αερίου και η ηλεκτρική ενέργεια.

Επομένως, η παρούσα νομοθεσία αφορά μόνο τα τέσσερα προϊόντα που ανέφερα. Οπωσδήποτε, είναι στην ευχέρεια κάθε κοινοβουλευτικής ομάδας να συζητήσει το θέμα, αν μπορεί να επεκταθεί και να καλύψει και το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια, αλλά στην παρούσα Οδηγία δεν καλύπτονται τα άλλα δύο είδη. Όμως, επειδή τέθηκε από συγκεκριμένη ομάδα, εμείς έτυχε να συζητούμε με τον Υπουργό Οικονομικών και θέσαμε το θέμα, γιατί πράγματι παρέχεται ευχέρεια σε κυβερνήσεις, αν θέλουν, να μειώσουν τη φορολογία. Η Ελλάδα γνωρίζω ότι το εφάρμοσε το 1999, όπως και κάποιες άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Επομένως, το θέμα χρήζει περαιτέρω διαβούλευσης με την κυβέρνησή μας και, αν υπάρχουν περιθώρια, να δούμε αν μπορεί να γίνει, για να το ζητήσει η κυβέρνηση επίσημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Και από την πλευρά τη δική μας, κυρία Πρόεδρε, όπως φαίνεται στην έκθεση της επιτροπής, συμφωνούμε με την ψήφιση των δύο συγκεκριμένων νομοσχεδίων. Επειδή έχει τεθεί ακριβώς το θέμα της μείωσης του φόρου προστιθέμενης αξίας στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, εμείς θέλουμε να τονίσουμε από την πλευρά τη δική μας ότι όντως σήμερα υπάρχει μια πρόσθετη δυνατότητα από πλευράς της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου να προχωρήσει σε μείωση του συντελεστή ΦΠΑ, δεδομένου ότι έχει παρατηρηθεί και μείωση του εταιρικού φόρου, αφού σήμερα είναι πολύ πιο εύκολες οι καταστάσεις και οι δυνατότητες επίσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Ταυτόχρονα όμως, θα πρέπει να τονίσουμε ότι η όποια εφαρμογή τέτοιου είδους κοινωνικού μέτρου, στα πλαίσια της δικής μας λογικής για την αναγκαιότητα ανακατανομής του εθνικού εισοδήματος και κυρίως σμίκρυνσης της οικονομικής ανισοσκέλειας μεταξύ των υψηλών, των χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων, θα πρέπει να τύχει τέτοιας επεξεργασίας, ώστε να είναι στοχευμένη αυτή η παροχή. Πρέπει δηλαδή να υπάρξει κυρίως η δυνατότητα εξυπηρέτησης των χαμηλών και των μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων και παράλληλα να μελετήσουμε τη δυνατότητα μείωσης σε εκείνες τις παραγωγικές μονάδες όπου ακριβώς θα βοηθήσει και θα συντελέσει στη βελτίωση και στην ανάπτυξη, έτσι ώστε να διατηρήσουμε σήμερα, σε δύσκολες συνθήκες, υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ. Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του ενιαίου κειμένου των δύο νομοσχεδίων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και κατά συνέπεια το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 13 Οκτωβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΥΧΑΚ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΠΕΟ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του ΧΑΚ ποσού ύψους 88.470 ευρώ για την παραχώρηση αύξησης στους βασικούς μισθούς των υπαλλήλων του ΧΑΚ. Οι εν λόγω αυξήσεις προβλέπεται να είναι ύψους 2% από την 1^η Ιανουαρίου 2008, με ελάχιστο ποσό αύξησης 27,33 ευρώ το μήνα, και 1,5% από την 1^η Ιανουαρίου 2009, με ελάχιστο ποσό αύξησης 20,51 ευρώ το μήνα.

Επιπρόσθετα, σκοπεύεται η αύξηση της εισφοράς του ΧΑΚ προς το Ταμείο Ευημερίας των υπαλλήλων του κατά 0,3% επί της μισθοδοσίας τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, οι πιο πάνω αυξήσεις προκύπτουν από τη συμφωνία για ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2007 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2009, η οποία υπογράφηκε μεταξύ του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και της Συντεχνίας Υπαλλήλων Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΣΥΧΑΚ), η οποία στη συνέχεια εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου, όλοι οι εμπλεκόμενοι εξέφρασαν τη σύμφωνη άποψή τους σε σχέση με τις πρόνοιες που περιέχονται στο υπό εξέταση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και των μελών της βουλευτών του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Ευρωπαϊκού Κόμματος, υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, ενώ υιοθετούν το σκοπό του εν λόγω νομοσχεδίου, διατηρούν ορισμένες επιφυλάξεις, τις οποίες θα αναπτύξουν κατά τη συζήτησή του στη συνεδρία της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός νομίζω ότι θα τοποθετηθεί επί θέματος αρχής;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, εμείς, σεβόμενοι τις συλλογικές συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ των εργαζομένων και του εργοδότη -στην προκειμένη περίπτωση του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου- θα ψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο. Όμως θέλουμε να καταθέσουμε κάποιους γενικότερους προβληματισμούς, ενόψει και της επιδείνωσης των επιπτώσεων στην οικονομία παγκόσμια, αλλά ιδιαίτερα στη δική μας μικρή οικονομία. Το 2009, από τους προϋπολογισμούς που έχουν κατατεθεί, θα υπάρχουν αυξήσεις στο κρατικό μισθολόγιο που θα ξεπερνούν το 12%. Είναι ένας προβληματισμός το αν θα αντέξει σε βάθος χρόνου η οικονομία αυτού του τόπου, αν αυτοί οι ρυθμοί αύξησης του κρατικού μισθολογίου συνεχίσουν τα επόμενα χρόνια, ενόψει και των περιορισμένων εσόδων του κράτους λόγω χαμηλότερου ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, όπως έχει προβλεφθεί και από τον Υπουργό Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, όλοι γνωρίζουμε ότι τα εισοδήματα στο δημόσιο και στους οργανισμούς που διέπονται από αυτές τις ρυθμίσεις είναι αποτέλεσμα πάντοτε των συλλογικών συμβάσεων, των συλλογικών διαπραγματεύσεων που προηγούνται μεταξύ του κράτους και των συνδικαλιστικών οργανώσεων και σαν τέτοιες, και για λόγους σεβασμού και προς το σύνταγμα, αλλά και προς τη νομοθεσία του κράτους και

τις εργασιακές σχέσεις, πάντοτε δηλώναμε ότι τις υιοθετούμε. Σε αυτή την περίπτωση, απλώς επειδή τίθεται το θέμα αυτό σε σχέση με την ευρύτερη κατάσταση στα δημόσια οικονομικά, θα πρέπει να πούμε ότι και για φέτος και για του χρόνου προγραμματίζεται ότι θα έχουμε δημοσιονομικό πλεόνασμα, για φέτος της τάξεως περίπου του 0,5% και για του χρόνου της τάξεως του 0,7%, με το δημόσιο χρέος να μειώνεται στο 45% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Γιατί τα λέω αυτά; Για να υπενθυμίσω ότι το 2003, δύο βδομάδες πριν από τις τότε προεδρικές εκλογές, από την τότε κυβέρνηση επελέγη να δοθούν αυξήσεις διαμίας της τάξης του 7,75% μέσα σε ένα άλλο περιβάλλον το οποίο οδήγησε το δημοσιονομικό έλλειμμα, που κληρονόμησε η κυβέρνηση του Τάσσου Παπαδόπουλου στη συνέχεια, στο 6,3% και το δημόσιο χρέος στο 79%, παρακαλώ, που ήταν και τα δύο στοιχεία που αναφέρω τα μεγαλύτερα στη δημοσιονομική ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Παπαδοπούλου έχει ζητήσει το λόγο.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ο παρών νόμος είναι ακριβώς για να τεθεί σε εφαρμογή η συμφωνία που έχει προκύψει μετά από συλλογικές συμβάσεις ανάμεσα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και τη Συντεχνία Υπαλλήλων Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, η οποία στη συνέχεια εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο. Όπως γνωρίζουμε όλοι, έχει λήξει η προηγούμενη σύμβαση την 31^η Δεκεμβρίου 2006 και η συμφωνία αυτή, η συλλογική σύμβαση, διέπει μια τριετία, από την 1^η Ιανουαρίου 2007 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

Είναι γεγονός ότι όλοι προβληματιζόμαστε για τη δημόσια οικονομική κρίση, η οποία ευτυχώς δεν έχει μέχρι στιγμής αγγίξει την πραγματική οικονομία στον τόπο μας. Η παρούσα εικόνα της οικονομίας του τόπου είναι πολύ καλή. Έχουμε μια γερή οικονομία και έχουμε ήδη δει και τους προϋπολογισμούς θα αρχίσουμε να τους συζητούμε την προσεχή βδομάδα. Οι δείκτες δείχνουν μια ευρωστία, που σε σύγκριση με άλλες χώρες είναι σε καλύτερη μοίρα από άλλες ευρωπαϊκές χώρες και αλλού. Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, πάντα έχουμε ως στόχο να υπάρχει μακροοικονομική σταθερότητα, αλλά παράλληλα να γίνονται προσπάθειες να αυξηθεί η παραγωγικότητα, γιατί όντως υπάρχουν ανελαστικές δαπάνες και τα μισθολόγια χρόνο με το χρόνο αυξάνονται. Η ουσία είναι μια: Να γίνουν τομές και μεταρρυθμίσεις, να αυξηθεί η παραγωγικότητα, όμως από την άλλη οι συλλογικές συμβάσεις πρέπει να τυγχάνουν σεβασμού και, αφού έχουν συμφωνηθεί, πρέπει να τηρούνται. Γι' αυτό, ως θέμα αρχής, εμείς θα ψηφίσουμε αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό και ο στόχος που πρέπει να δοθεί είναι να παρακολουθούμε τις εξελίξεις όσον αφορά την οικονομία και να είμαστε έτοιμοι ανά πάσα στιγμή να πάρουμε διορθωτικά μέτρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου. Τον είχα δει προηγουμένως.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, αν το νόημα αυτής της συζήτησης που γίνεται, αρχής γενομένης από τον πρώτο ομιλητή, είναι ποια η αντοχή της οικονομίας σε σχέση με τα συμφωνούμενα στις συλλογικές συμβάσεις -και βεβαίως το εξυπακουόμενο νόημα είναι ότι και αυτοί οι οποίοι συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις θα πρέπει να έχουν κατά νουν την ευρωστία της οικονομίας, όταν συνάπτουν αυτές τις συλλογικές συμβάσεις- νομίζω ότι είναι ηλίου φαεινότερον ότι μιλούμε για τα αυτονόητα!

Όμως, ακούστηκαν πράγματα τα οποία είμαστε αναγκασμένοι να μην τα αφήσουμε να περάσουν απαρατήρητα! Καταρχάς, ο ισχυρισμός για την ύπαρξη δημοσιονομικού πλεονάσματος, για το οποίο βεβαίως δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, αρχής γενομένης όμως -και πρέπει να υπερτονιστεί- από τη θητεία της προηγούμενης κυβέρνησης, η οποία κατέλιπε 1,5% δημοσιονομικό πλεόνασμα, για να μπορεί η σημερινή να λέει ότι θα έχει δημοσιονομικό πλεόνασμα μέχρι το τέλος του χρόνου ή στον επόμενο χρόνο! Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο, που δε θέλω να συζητηθεί τώρα, αλλά το αναφέρω, μιας και θίχτηκε από τους προηγούμενους ομιλητές, είναι ότι θα πρέπει να κουβεντιάσουμε τουλάχιστο κάποτε σ' αυτή τη Βουλή για τα στοχευμένα κοινωνικά μέτρα -χρησιμοποιώ τη φρασεολογία των συναδέλφων μου- που, με βάση τις διακηρύξεις του προεκλογικού προγράμματος αυτής της κυβέρνησης, μέχρι το τέλος της πενταετίας θα είναι τρία δις ευρώ -μέσα στην οικονομική κρίση πάντα, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη και ενδεχομένως να χειροτερεύσει τα πράγματα- και μάλιστα χωρίς την επιβολή φόρων, χωρίς την επιβολή κανενός φόρου! Άρα, εάν θα ανοίξουμε αυτό το κεφάλαιο της συζήτησης, να το ανοίξουμε σ' αυτή τη Βουλή με ειδική συζήτηση, για να δούμε αν τα στοιχεία μάζ ευνοούν στο να επιχειρηματολογούμε σε σχέση με την προοπτική πάντα και το μέλλον.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε αυτό το νομοθέτημα, έχοντας πάντα υπόψη -και τελειώνω- ότι οι ολιγότερο συνεισφέροντες στην επιβάρυνση της οικονομίας είναι τουλάχιστον οι εργαζόμενοι οι οποίοι συνάπτουν συλλογική σύμβαση για μία αύξηση σπιθαιμιά, ελάχιστη δηλαδή, όπως είναι αυτή που αφορά τους υπαλλήλους του ΧΑΚ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, είμαστε υποχρεωμένοι να τονίσουμε ότι οι συλλογικές συμβάσεις πρέπει να είναι σεβαστές και από το κοινοβούλιο, από τη στιγμή που έχουν πραγματοποιηθεί και έχουν συναφθεί μέσα στα πλαίσια και της ευρύτερης δημοσιονομικής πολιτικής, αλλά και της ευρύτερης αντιμετώπισης του δημόσιου τομέα. Όμως ταυτόχρονα, θα πρέπει να τονίσουμε ότι είναι ανάγκη να επαναφέρουμε ορισμένες βασικές προτάσεις οι οποίες για χρόνια ολόκληρα λέγονται, αλλά δυστυχώς μέχρι στιγμής δεν έχουμε δει βήματα προς την κατεύθυνση αυτή.

Το πρώτο είναι η αναγκαιότητα αύξησης της παραγωγικότητας της δημόσιας υπηρεσίας και του ευρύτερου τομέα. Είναι γεγονός ότι ο μέσος όρος παραγωγικότητας της δημόσιας υπηρεσίας στην Κύπρο υπολείπεται σημαντικά του μέσου όρου των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των δεκαπέντε και των είκοσι επτά!

Το δεύτερο σημείο είναι ακριβώς ότι κάποια στιγμή πρέπει να σταματήσει αυτή η ισοπεδωτική αύξηση σε όλους τους τομείς της δημόσιας υπηρεσίας. Και επαναφέρουμε την πάγια θέση της ΕΔΕΚ ότι θα πρέπει να συσταθούν τα ειδικά σώματα καθορισμού της παραγωγικότητας της δημόσιας υπηρεσίας και κατά τμήμα, ούτως ώστε οι αυξήσεις να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη και την παραγωγικότητα του κάθε τμήματος, έτσι ώστε να υπάρχει ένας εξορθολογισμός. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να υπάρξει μια δικαιότερη και πιο ορθή ρύθμιση του κρατικού μισθολογίου, αλλά και από την άλλη πλευρά θα πρέπει οι δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι εργάζονται και είναι αποδοτικοί να αμείβονται, αλλά όχι να αμείβονται το ίδιο και οι δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι δεν ανταποκρίνονται ουσιαστικά στις υποχρεώσεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου ποσού €88.470 για το έτος που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση να ψηφιστεί το νομοσχέδιο σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση αυτή δεν είναι ομόφωνη και γι' αυτό παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τη διαβάσει.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε χρειάζεται, κυρία Πρόεδρε, διότι είναι ένα θέμα το οποίο χιλιοσυζητήθηκε. Αφορά την αύξηση του ορίου ηλικίας.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Όχι, όχι! Υπάρχει άλλο θέμα, κύριε Κατσουρίδη!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ορίστε.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Προηγείται άλλο θέμα ακόμα.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

A, συγνώμη!

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Έχουμε διαπιστώσει, ως κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΚΟ, ότι στην τροποποίηση που εισάγει ο Κανονισμός 2 υπάρχει μια τουλάχιστο παραδοξότητα με την αναφορά στην 1^η Ιουλίου του 2008. Πέρασαν τέσσερις μήνες από τότε! Μπορεί ήδη να έχουν επηρεαστεί άνθρωποι. Η υπηρεσία, την οποία ενημερώσαμε, είχε κάποια επικοινωνία, αντιλαμβάνομαι, με την ενδιαφερόμενη αρχή και η εισήγηση είναι να αναβληθεί για τουλάχιστον επτά μέρες, για να διευκρινιστεί αν είναι τυπογραφικό λάθος ή αν είναι λάθος ουσίας, για να μην υπάρξει κανονισμός ο οποίος να είναι εν τοις πράγμασιν... Τέλος πάντων!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Για δύο εβδομάδες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συμφωνείτε να αναβληθεί για δύο εβδομάδες;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, αναβάλλεται για δύο εβδομάδες.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Συνάδελφοι, παρακαλώ, λίγη ησυχία!

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13

Οκτωβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ), καθώς και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του ΚΟΑΓ πρόσθετων δαπανών συνολικού ύψους €429.827 για τη δημιουργία δεκαεπτά (17) νέων θέσεων για κάλυψη των αναγκών του οργανισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο ΚΟΑΓ, έχοντας υπόψη το αναπτυξιακό του πρόγραμμα για την περίοδο 2008-2010 και το γεγονός ότι από το 2004 δεν έχουν εγκριθεί πρόσθετες οργανικές θέσεις, ετοίμασε τον υπό αναφορά συμπληρωματικό προϋπολογισμό, στον οποίο έχει συμπεριληφθεί πρόνοια για δημιουργία νέων θέσεων, όπως φαίνονται πιο κάτω:

1. Δύο πρόσθετες θέσεις Πολιτικού Μηχανικού (Κλ. Α9-Α11-Α12).
2. Δύο πρόσθετες θέσεις Αρχιτέκτονα (Κλ. Α9-Α11-Α12).
3. Μία νέα θέση Τοπογράφου Μηχανικού (Κλ. Α9-Α11-Α12).
4. Μία νέα θέση Μηχανολόγου Μηχανικού (Κλ. Α9-Α11-Α12).
5. Μία νέα θέση Διοικητικού Λειτουργού (Κλ. Α8-Α10-Α11).
6. Μία νέα θέση Τεχνικού Επιθεωρητή [Κλ. Α10(i)].
7. Μια νέα θέση Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού [Κλ. Α10(ii)].
8. Πέντε πρόσθετες θέσεις Τεχνικού [Κλ. Α2-Α5-Α7(iii)].
9. Τρεις πρόσθετες θέσεις Γραφέα [Κλ. Α2-Α5-Α7(i)].

Σύμφωνα με τα όσα ανέφεραν οι εκπρόσωποι του ΚΟΑΓ κατά τη συζήτηση του θέματος στην επιτροπή, αλλά και σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, από τη σύστασή του ο ΚΟΑΓ, προκειμένου να διατηρήσει το διοικητικό του κόστος σε χαμηλά επίπεδα, παρέμεινε ουσιαστικά υποστελεχωμένος, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την αδυναμία του να εκπληρώσει στο βαθμό που θα ήταν επιθυμητό το σκοπό για τον οποίο συστάθηκε, αλλά και να παρέμβει δυναμικά στην αγορά γης και παροχή κοινωνικής στέγης.

Το πρόβλημα αυτό, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, έγινε οξύτερο τα τελευταία χρόνια, λόγω της τεράστιας αύξησης που παρατηρείται στις τιμές της γης και των κατασκευών, αλλά και λόγω της ανάθεσης στον ΚΟΑΓ από την κυβέρνηση, το 2001, της υλοποίησης του Στεγαστικού Σχεδίου Χαμηλά Αμειβομένων (ΣΣΧΑ).

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, οι πιο πάνω λόγοι είχαν ως αποτέλεσμα:

1. την ανάγκη αύξησης των δραστηριοτήτων του οργανισμού, προκειμένου να ανταποκριθεί στην αυξημένη ζήτηση και
2. τη διαφοροποίηση των αναγκών του, λόγω της αύξησης των αιτήσεων, της ανάγκης για αξιολόγησή τους, της ανάγκης αύξησης της προσφοράς και της ανάγκης διαχείρισης και παρακολούθησης του σχεδίου μετά την παράδοση των κατοικιών στους δικαιούχους αγοραστές (είσπραξη δανείων, συνεργασία με Γραφείο Ευημερίας για κοινούς "πελάτες", επιστροφές εισπράξεων στο κράτος κ.ά.).

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τόσο οι απαιτήσεις για εφαρμογή

της οικείας νομοθεσίας όσο και οι πρόσθετες απαιτήσεις της εναρμονιστικής νομοθεσίας αυξάνουν τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό για ολοκλήρωση των μελετών (ηλεκτρολογικά, μηχανολογικά, αντισεισμικοί κανονισμοί, μελέτες ενεργειακής απόδοσης κ.λπ.) και απαιτούν αυξημένη παρουσία υπαλλήλων του οργανισμού στα εργοτάξια για επίβλεψη των εργασιών.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής υπέβαλαν το ερώτημα κατά πόσο εξετάστηκε το ενδεχόμενο η αγορά υπηρεσιών να είναι πιο συμφέρουσα και αποδοτική από τη δημιουργία επιπρόσθετων μόνιμων θέσεων.

Επ' αυτού οι εκπρόσωποι του ΚΟΑΓ ανέφεραν ότι οι μόνιμες θέσεις του οργανισμού παραμένουν αναλλοίωτες τα τελευταία πέντε χρόνια. Παράλληλα, ο οργανισμός καλύπτει μέρος των μόνιμων αναγκών του με έκτακτο προσωπικό ή/και με σύμβαση μίσθωσης υπηρεσιών (δέκα μέχρι δώδεκα άτομα με πλήρη ετήσια απασχόληση) σε ένα σύνολο απασχολούμενων τριάντα επτά ατόμων κατά μέσο όρο. Οι μορφές αυτές απασχόλησης δημιουργούν διάφορα προβλήματα στη διοίκηση και απαιτούν την ανάλωση πολύτιμου χρόνου.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, είναι πεποίθηση του συμβουλίου του οργανισμού ότι οι ανάγκες για τις οποίες απαιτείται η δημιουργία νέων θέσεων είναι μόνιμες και η έγκριση και πλήρωσή τους θα δώσει τη δυνατότητα αύξησης της προσφοράς του ΚΟΑΓ, ώστε να ανταποκριθεί στην αυξημένη ζήτηση από δικαιούχους αγοραστές και κύρια και σημαντικότερα να ανταποκριθεί στο ρόλο που του έταξε το κράτος ως του κατεξοχήν φορέα παροχής κοινωνικής στέγης.

Επιπρόσθετα, ανέφεραν ότι το βασικό στοιχείο που επιτρέπει στον οργανισμό να συγκρατεί το κόστος κατασκευής είναι το γεγονός ότι ετοιμάζει τις μελέτες και επιβλέπει τα έργα με προσωπικό που εργοδοτεί άμεσα, ενώ η παροχή υπηρεσιών μελέτης-επίβλεψης από ιδιώτες αρχιτέκτονες και μηχανικούς θα αυξήσει το κόστος κατασκευής κατά 20% μέχρι 25% (αμοιβές συμβούλων).

Στη συνέχεια μέλη της επιτροπής ζήτησαν να ενημερωθούν αναφορικά με τη θέση του Υπουργείου Οικονομικών για τη δημιουργία νέων θέσεων, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι παραμένουμε η χώρα με το μεγαλύτερο ποσοστό επί του ΑΕΠ για συντήρηση του κρατικού μισθολογίου αλλά και την υφιστάμενη παγκόσμια οικονομική ύφεση, η οποία πιθανόν να απαιτεί αναθεώρηση των αποφάσεων που είχαν ληφθεί προηγουμένως.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφεραν στην επιτροπή ότι τα εν λόγω υπουργεία συμφωνούν με την ανάγκη δημιουργίας των προτεινόμενων νέων θέσεων, καθώς αυτές καλύπτουν το ελάχιστο των απαιτήσεων για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του οργανισμού.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν επίσης από τους εκπροσώπους του ΚΟΑΓ όπως κατατεθούν αναλυτικά στοιχεία αναφορικά με τις εγκριμένες, εκκρεμούσες και υπό αξιολόγηση αιτήσεις που βρίσκονται ενώπιον του οργανισμού. Τα εν λόγω στοιχεία υποβλήθηκαν στην επιτροπή με σχετική επιστολή ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 2008.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα τηρήσει αποχή για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Κρίνουμε πως σε ένα κράτος που είναι ο πρωταθλητής στην Ευρώπη όσον αφορά το ποσοστό του κρατικού προϋπολογισμού που πηγαίνει στο κρατικό μισθολόγιο -έχουμε μια δημόσια υπηρεσία στην Κύπρο όπου ο δημόσιος και ο ημιδημόσιος τομέας αντιπροσωπεύουν μισθολόγια άλλων χωρών που έχουν πληθυσμό μέχρι και δέκα εκατομμύρια άτομα- με το να προσθέσουμε συνέχεια θέσεις μόνιμες στη δημόσια υπηρεσία θα φτάσουμε σ' ένα σημείο, όπως είπα και προηγουμένως, που δε θα αντέξει η οικονομία! Ο καθένας από εμάς, τη στιγμή που ψηφίζει μια επιπρόσθετη μόνιμη θέση στο δημόσιο, πρέπει να γνωρίζει -και εμείς γνωρίζουμε- πως προσθέτουμε μίνιμουμ €1 εκατομ. στους ώμους της κυπριακής οικονομίας και των Κύπριων φορολογουμένων!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κατά άτομο!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κάθε μία νέα θέση που εμείς εγκρίνουμε, ως νομοθέτες, κοστίζει μίνιμουμ €1 εκατομ. στην κυπριακή οικονομία και κατ' επέκταση στους Κύπριους φορολογούμενους!

Εμείς σεβόμαστε το έργο που επιτελεί ο οργανισμός. Κρίνουμε πως υπάρχουν άλλοι τρόποι να εξυπηρετεί το σκοπό και το στόχο του, χωρίς να φορτώνουμε συνέχεια στο δημόσιο και στον ημιδημόσιο τομέα επιπρόσθετα βάρη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επί της ουσίας θα τοποθετηθεί ο κ. Ευαγόρου. Απλώς, θέλω να κάνω μια διόρθωση στο συνάδελφο, ότι, μετά τις μεγάλες επιτυχίες του συγκεκριμένου οικονομικού μοντέλου, πάσαμε να 'μαστε πρωταθλητές στην κρατική εργοδότηση, διότι επεράσαν μας οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Βρετανία, η Γαλλία!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Ευαγόρου, παρακαλώ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, προσωπικά δε θα είχα κανένα απολύτως πρόβλημα να

συμμεριστώ τις έγνοιες και τις ανησυχίες του συναδέλφου, οι οποίες πάλι καταδεικνύουν το δημοσιονομικό θέμα, το οποίο επανέρχεται, και την ανάγκη για νοικοκύρεμα και να βρούμε το μέτρο σε όλους ανεξαιρέτα τους τομείς. Αλλά, δεν το δέχομαι από την πλευρά του συναδέλφου για τον εξής πολύ απλό λόγο: Εκπροσωπεί εκείνη την κυβέρνηση η οποία παρέλαβε τριάντα δύο χιλιάδες δημόσιους υπαλλήλους το 1993 και παρέδωσε σαράντα δύο χιλιάδες πεντακόσιους δημόσιους υπαλλήλους! Παρέδωσε επίσης τρεις χιλιάδες και ογδόντα έκτακτους υπαλλήλους, δημιουργώντας από τότε το πρόβλημα των έκτακτων υπαλλήλων που κληρονόμησαν οι επόμενες κυβερνήσεις! Κατά συνέπεια, δεν μπορεί κάποιος να προειδοποιεί με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο μια κυβέρνηση η οποία ανέλαβε πριν από έξι-επτά μήνες, η οποία δεν έχει διαφοροποιήσει ποσώς τον αριθμό των δημόσιων υπαλλήλων. Αντίθετα, θα δούμε -ήδη κατατέθηκαν οι προϋπολογισμοί- ότι οι διαγραφές θέσεων είναι πολύ περισσότερες από τις θέσεις που προνοούνται. Δεν μπορεί να απευθύνεται σ' αυτή την κυβέρνηση! Νομίζω θα πρέπει να απευθύνεται στο παρελθόν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, ο συγκεκριμένος οργανισμός είναι κοινά παραδεκτό ότι επιτελεί ένα σημαντικό κοινωνικό έργο και κυρίως καλύπτει τις ανάγκες στέγασης χαμηλόμισθων οικογενειών. Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί, λόγω της μεγάλης ζήτησης, ουσιαστική αδυναμία του οργανισμού να ανταποκριθεί και να καλύψει αυτές τις ανάγκες.

Από την πλευρά τη δική μας θεωρούμε ότι η ικανοποίηση για αυτή τη φορά του αιτήματος με πρόσθετο επιστημονικό προσωπικό μπορεί να συμβάλει στο να ικανοποιηθούν γρηγορότερα οι ανάγκες των πολιτών μέσα από τη γρηγορότερη διεκπεραίωση των εργασιών, είτε των αιτήσεων είτε κυρίως στον κατασκευαστικό τομέα.

Αναλυτικά τις θέσεις μας γύρω από αυτό το ζήτημα τις έχουμε αναπτύξει στην επιτροπή κατά τη διάρκεια της συζήτησης και όντως συμφωνούμε ότι υπάρχει η δυνατότητα σε αρκετές περιπτώσεις ο οργανισμός να καλύψει γρήγορα, άμεσα και ενδεχομένως με χαμηλότερο κόστος τις ανάγκες του σε επιστημονικό προσωπικό μέσα από συμβάσεις τις οποίες θα συνάψει με τον ιδιωτικό τομέα. Όμως, ειδικά γι' αυτή την περίπτωση θεωρούμε ότι είναι αναγκαία η έγκριση των συγκεκριμένων θέσεων και γι' αυτό ψηφίζουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, καταρχάς, θα ήθελα να πω ότι ελπίζω να μην πάρει θάρρος ο κ. Κατσουρίδης από την κατάρρευση του υπαρκτού φιλελεύθερου καπιταλισμού ή τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν! Θα μας πάρει πίσω σε άλλες εισηγήσεις, άλλες προσεγγίσεις, που έδωσαν το δικαίωμα στους νεοφιλελεύθερους να μας μιλούν για λιγότερο κράτος, με αποτέλεσμα να κοντεύουμε να μας οδηγήσουν στη διάλυση των κρατών και στη δημιουργία πολυεθνικών εταιρειών κρατών!

Το ότι αυτός ο οργανισμός, όπως και κάθε οργανισμός, υποθέτω, που έχουμε σ' αυτό το κράτος, επιτελεί σημαντικό έργο είναι δεδομένο, διότι, αν έχουμε οργανισμούς που δεν επιτελούν σημαντικό έργο, έπρεπε να μας προβληματίσει

άλλως πως!

Από την άλλη, για το Σταύρο Ευαγόρου θέλω να πω ότι, επειδή έγινε ένα λάθος, το οποίο κατακρίνει, δεν πρέπει να σπάσουμε το ρεκόρ του λάθους τώρα! Και ποια είναι η πραγματικότητα γι' αυτό το συγκεκριμένο οργανισμό, ο οποίος βεβαίως επιτελεί έργο, βεβαίως είναι χρήσιμος; Πολύ πιο χρήσιμος ήταν τον καιρό που έγινε παρά σήμερα. Την εποχή, παραδείγματος χάριν, που δεν μπορούσαν ίσως οι ιδιώτες να ανταποκριθούν στις ανάγκες της προσφοράς στέγης.

Αυτός ο οργανισμός -και πολύ σωστά- τα τελευταία χρόνια έχει αναπτύξει μία πολύ σωστή πολιτική, μία πολιτική η οποία αξιοποιούσε την προσέγγιση της αυτοχρηματοδότησης. Άρα, θα μπορούσε, συνεχίζοντας αυτή την πολιτική, ο ρόλος του να είναι περισσότερο επιτελικός. Δεν καταλαβαίνω σήμερα, που εφαρμόζει αυτή την πολιτική... Για να 'μαι πιο συγκεκριμένος, αντί να σχεδιάζει και να κτίζει ο ίδιος ο οργανισμός, να αναθέτει σε εργολάβους που να βρίσκουν τη γη, να σχεδιάζουν, να το κτίζουν και ο οργανισμός απλώς να τα παραδίδει. Τώρα ανακαλύψαμε ότι χρειάζεται ακόμα δεκαεφτά υπαλλήλους; Αν σε έτσι μορφής οργανισμούς δεν μπορούμε να αποκεντρώσουμε και να μειώσουμε το προσωπικό, τότε διερωτώμαι πού! Και θα μιλούμε αύριο ίσως για λιτότητα, για περισυλλογή!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, δεν είχα κανένα σκοπό να απαντήσω στην τοποθέτηση του κ. Συλλούρη, όταν ξεκίνησε αναφερόμενος στ' όνομά μου, αλλά θα σχολιάσω το τελευταίο του σημείο. Ευθύνονται, είπε, εκείνοι που οδήγησαν σε κατάρρευση ένα μοντέλο -σωστό- το οποίο στέριωσε το άλλο μοντέλο που πάει να μας διαλύσει κράτη -που ήθελαν λιγότερο κράτος, είπε- και, όταν κατέληξε, ουσιαστικά δεν είπε τίποτε διαφορετικό απ' αυτό που λέει μια ζωή ο Αβέρωφ ο Νεοφύτου, λιγότερο κράτος! Γιατί, λέει, να κτίζει ο οργανισμός και να μην το αναθέτει στους ιδιώτες εργολάβους σήμερα που μπορούν;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Νομίζω είναι διαστρέβλωση! Να μιλήσει ο Αβέρωφ και μετά.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Νομίζω προηγείται η κ. Παπαδοπούλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Νομίζω προηγείται η κ. Παπαδοπούλου, παρακαλώ.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Με κίνδυνο να έρθω σε ρήξη με τα δύο κόμματα που μίλησαν προηγουμένως, θεωρώ ότι το να υιοθετείς ένα συγκεκριμένο μοντέλο, είτε είναι κομμουνιστικό είτε είναι καπιταλιστικό, και να το προσαρμόζεις αυτούσιο στον τόπο σου είναι λάθος. Νομίζω πως η χρυσή τομή είναι να παίρνεις από καλές πρακτικές διάφορων μοντέλων και να διαλέγεις εκείνο που είναι το κατάλληλο οικονομικό μοντέλο για τον τόπο σου.

Εμείς ως ΔΗΚΟ νιώθουμε περήφανοι, γιατί, μετά το 1974 και την πλήρη καταστροφή με την τουρκική εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή, εφαρμόσαμε ένα

μοντέλο που ήταν κατάλληλο για τον τόπο μας, της μικτής ελεύθερης οικονομίας, του υγιούς ανταγωνισμού, και είχαμε κάνει ένα μεγάλο οικονομικό θαύμα. Εφαρμόσαμε ένα παρόμοιο μοντέλο την προηγούμενη πενταετία με τον Πρόεδρό μας Τάσσο Παπαδόπουλο και πετύχαμε ένα μικρό οικονομικό θαύμα, γιατί ξεκινήσαμε με υψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα και αφήσαμε πλεονάσματα, με αποτέλεσμα τώρα να έχουν μπει στα ταμεία του δημοσίου χρέους και αυτό να μειωθεί. Και καυχόμαστε σήμερα πως από το 60% πήγε στο 49% και του χρόνου στο 40%. Έτσι, για να δίδουμε ακριβώς τα εύσημα σε όσους είχαν κάνει αυτά από θεωρία πρακτική εφαρμογή.

Δε θα δώσω συνέχεια, γιατί ευτυχώς εμείς μιλούμε τη γλώσσα της αλήθειας. Επί της ουσίας, εμείς στηρίζουμε τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, γιατί θεωρούμε ότι τόσο ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης όσο και ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης υπήρξαν οι κατεξοχήν δύο οργανισμοί οι οποίοι στήριξαν ανέκαθεν την προσφυγιά, στήριξαν τα μεσαία στρώματα του λαού, στήριξαν τα φτωχά εισοδηματικά στρώματα. Θεωρούμε ότι, όταν συστάθηκε, επιτέλεσε το ρόλο του και σήμερα καλείται, κάτω από διαφορετικές συνθήκες, να επιτελέσει αυτό το ρόλο.

Έχουμε πέντε λόγους που στηρίζουμε αυτό το νομοσχέδιο, το συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Ο πρώτος και σημαντικότερος είναι ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης πρέπει να ενισχυθεί, ώστε να μπορεί να παρεμβαίνει δυναμικά στην αγορά για την παροχή στέγης. Ο δεύτερος είναι ότι η αγορά υπηρεσιών δεν είναι πιο συμφέρουσα, όταν πάει σε ιδιώτη, γιατί μας έχουν δώσει στοιχεία ότι το κατασκευαστικό κόστος είναι πιο χαμηλό, συγκρατείται γύρω στις £330 με £375, χρησιμοποιώ λίρες αντί ευρώ, το κόστος κατασκευής είναι χαμηλότερο κατά 20%-25% παρά, όταν πάει σε ιδιώτες αρχιτέκτονες και πολιτικούς μηχανικούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συντομεύουμε, αφού μιλάτε από τη θέση σας.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ολοκληρώνω. Και όλα αυτά που μας έχουν δείξει αιτιολογούν ότι με το να έχουν μία αύξηση όσον αφορά το προσωπικό τους ουσιαστικά βοηθά, γιατί ήταν υποστελεχωμένη υπηρεσία.

Το τελευταίο που έχω να αναφέρω είναι ότι οι νέες θέσεις απαιτούνται, γιατί ακριβώς αξιολογούνται τα έργα, διαχειρίζονται και παρακολουθούνται στεγαστικά σχέδια των χαμηλά αμειβομένων και υπάρχει και η εναρμονιστική εργασία, η οποία έγινε και πρέπει να παρακολουθείται, ώστε να εφαρμόζεται.

Όλοι αυτοί οι λόγοι συνηγορούν, τουλάχιστο στην παρούσα στιγμή, στο να τους ενδυναμώσουμε και ας μην ξεχνάμε ότι στους τριάντα επτά μόνιμους υπαλλήλους δέκα-δώδεκα είναι έκτακτοι. Άρα, υπάρχει ανάγκη. Για το μέλλον θα ξαναδούμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θέλω να υπενθυμίσω ότι επί θέματος ουσίας για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο έχουν τοποθετηθεί βουλευτές από όλα τα κόμματα. Εισηγούμαι...

Επί θέματος ουσίας, παρακαλώ.

Κύριε Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, στη δευτερολογία μου θα είμαι πάρα πολύ σύντομος και ούτε

θα δώσω συνέχεια στη συζήτηση περί οικονομικών μοντέλων, γιατί δικαιολογημένα οι συνάδελφοι δικηγόροι θα πουν ότι εμείς οι οικονομολόγοι εφάμεν τους εκατό φορές! Θα παραμείνω στο θέμα για σκοπούς πρακτικών και επειδή συνηθίζει γενικά ο κ. Ευαγόρου να είναι έγκυρος στις τοποθετήσεις του, θα τον διορθώσω στο ότι οι αριθμοί που ανέφερε δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, είναι ανακριβείς, και θα του δώσω αντίγραφα από επίσημα στοιχεία του κράτους. Θα τα καταθέσω την επόμενη Πέμπτη στη γραμματεία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Τόσο οι αριθμοί που αφορούν στη δημόσια υπηρεσία, πόσοι ήταν και πόσοι έγιναν οι δημόσιοι υπάλληλοι, και είναι ακριβέστατοι, όσο και οι προσλήψεις των εκτάκτων κατατέθηκαν από εμένα πλείστες τόσες φορές σε διάφορες συζητήσεις και από το επίσημο βήμα της Βουλής κατά τις συζητήσεις των προϋπολογισμών. Είμαι έτοιμος επίσης να τα καταθέσω, διότι υπάρχουν και στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Όσον αφορά στα δημόσια οικονομικά, αν είναι αυτά που αμφισβητούνται, είναι οι προβλέψεις που έχει δώσει το Υπουργείο Οικονομικών για το 2008 και το 2009. Εάν υπάρξουν διαφοροποιήσεις λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, είθισται σε τέτοιες περιπτώσεις να αναθεωρούνται. Ανέφερα επακριβώς εκείνα που αναγράφονται και δόθηκαν και γραπτώς από το Υπουργείο Οικονομικών και σε ανακοίνωση του Υπουργικού Συμβουλίου, ενόψει της έγκρισης των προϋπολογισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Η κ. Κυριακίδου είχε ζητήσει το λόγο.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Νομίζω ότι τώρα παρά ποτέ είναι η ώρα να ενισχύσουμε τέτοιους ημικρατικούς οργανισμούς, οι οποίοι με τη δραστηριότητά τους μπορούν να συγκρατήσουν τους developers, για να κάνουν τα υπερκέρδη, δεδομένης της υπεραξίας της γης, της μεγάλης αύξησης των τιμών των διαμερισμάτων, τα οποία έχουν καταστεί απρόσιτα στα νέα ζευγάρια. Νομίζω αντίθετα δεδομένης της νέας παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, τέτοιοι οργανισμοί θα σταθούν εμπόδιο, ούτως ώστε να εισαχθεί και στην Κύπρο αυτή η κρίση και να υπάρξει μία λογική τιμή στέγασης των νέων ζευγαριών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη δευτερολογία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απλώς, πολύ σύντομα να διευκρινίσω τούτο που είπατε. Δε νομίζω ότι ο κ. Κατσουρίδης ήθελε να το παραποιήσει. Εγώ έχω πει ότι αυτός ο οργανισμός με το συμβούλιό του, στο οποίο δε συμμετέχει το Ευρωπαϊκό Κόμμα, συμμετέχει όμως το ΑΚΕΛ, πήρε την απόφαση να αξιοποιήσει το θεσμό της αυτοχρηματοδότησης και να δίδει ολικά τα έργα έξω στο παζάρι, γιατί τον βρήκε πιο συμφέρουσα διαδικασία. Και λέω ότι με αυτό το δεδομένο είναι εντελώς αδικαιολόγητο να χρειάζεται νέο προσωπικό. Αντίθετα, έπρεπε να χρειάζεται λιγότερο. Αλλά, ναι, λέω ότι τέτοιου είδους οργανισμοί είναι οργανισμοί που μπορούν να δώσουν ακόμη περισσότερη δουλειά έξω. Αυτός ο οργανισμός όμως τα έχει δώσει ήδη.

Επομένως, δεν εισηγηθήκαμε κάτι που δεν κάνει ο οργανισμός. Το ερώτημα, επαναλαμβάνω, είναι γιατί να έχει το κόστος ακόμα δεκαεπτά υπαλλήλων. Έτσι θα χρεοκοπήσουμε αυτούς τους οργανισμούς και στο τέλος θα τους κλείσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ, του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού ύψους €429.827 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δεκατρείς αποχές τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ.1) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δεκατρείς αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση είναι ομόφωνη...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, ζητούμε αναβολή μίας εβδομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Για ποιο λόγο;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Για να ξαναδούμε το θέμα.

(Γέλια)

Κάποιοι συνάδελφοι της κοινοβουλευτικής μου ομάδας εξέφρασαν την επιθυμία να καταθέσουν πρόσθετες απόψεις στο δημόσιο διάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρ' ότι υπάρχει ομόφωνη έκθεση...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Αφού υπάρχει ομόφωνη έκθεση!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, θα παραβείτε τα θέσμια; Αυτό συμβαίνει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όχι, απλώς δικαιούμαι...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ζητούμε μία εβδομάδα...

Ωραία, να κάνουμε διάλογο! Ευχαριστώ πολύ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όχι διάλογο, μία διευκρίνιση νομίζω.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ζητούμε μία εβδομάδα αναβολή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συμφωνούμε να δοθεί αναβολή;

Μάλιστα, μίας εβδομάδας.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εν εξανάγινε αυτό το πράγμα πάντως!

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Εν τη σοφία της η κοινοβουλευτική μας ομάδα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα ο τίτλος του οποίου είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση είναι ομόφωνη...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ ησυχία!

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, για τους ίδιους ακριβώς λόγους που ανέφερα προηγουμένως...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

...ζητούμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συμφωνείτε να δοθεί αναβολή;

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Με βάση την πρακτική της Βουλής, δε θα διαφωνήσουμε, αλλά διαφωνώ με τον τρόπο που γίνεται. Να ζητείται αναβολή για ομόφωνα θέματα και την ώρα που τη ζητούμε να γελούμε δεν είναι σωστό.

Θα τη δώσουμε όμως. Επίσης, δεν είναι σωστό αυτό που είπε ο κ. Τορναρίτης απαντώντας σε παρατήρηση του συνάδελφου του κ. Κυρίτση ότι δεν αιτιολογείται. Κάθε φορά που ζητά κάποιος αναβολή, και σεβαστό ακόμα να πει ότι θέλω να το εξετάσω, να λέει κάποιο λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, είναι αυτό που ζητήσα και εγώ. Επειδή είναι ομόφωνη, ένα λόγο.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, δεν ξέρω σε ποιον απευθύνεται ο κ. Κατσουρίδης λέγοντας ότι γελούσε. Τους μόνους που είδα να γελούν την ώρα που μιλούσα ήταν την κοινοβουλευτική ομάδα του κ. Κατσουρίδη, την οποία είμαι σίγουρος ότι θα βάλει σε τάξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αρα, αναβάλλεται και το υπ' αριθμόν 7 θέμα για μία εβδομάδα.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.131-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.132-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.133-2008)	Εξωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
4. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέση Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.128-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών

5.	Έγγραφο (Υπ. Εσωτ. 7/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.008)	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Έγγραφο (Υπ. Συγκοιν. 7/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006)	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Έγγραφο (Υπ. Δικ. 2/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.003)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 3 του 2008 του προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2008 Νόμου του 2007 (Ν. 45/II του 2007). (Αρ. Φακ. 10.04.003)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Έκθεση του Υπουργού Εσωτερικών που αφορά τις παραχωρήσεις ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας για χρήση ως δικαίωμα διάβασης και εκμίσθωσης. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001)	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Πρόταση νόμου

Κατατέθηκε από

Παραπέμπεται στην επιτροπή

Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.02.049.039-2008)

Γιαννάκη Ομήρου, βουλευτή Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

Άμυνας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κεφάλαιο Τρίτο...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, παρακαλώ.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Πριν να προχωρήσετε, νομίζω το υπ' αριθμόν 3 θέμα έχω συνεννοηθεί και με τον πρόεδρο της επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας αν θα μπορούσε να παραπεμφθεί στην επιτροπή Νομικών αντί στην Εμπορίου, γιατί είναι θέμα διατάγματος δικαστικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, να παραπεμφθεί.

Δεν υπάρχει ένσταση και το υπ' αριθμόν 3 θέμα παραπέμπεται στην επιτροπή Νομικών.

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.115, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα ικανοποιηθεί το αίτημα της κοινότητας Μανδριών (επαρχία Πάφου) για άμεση κατασκευή ντεποζιτου, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες της κοινότητας σε υδατοπρομήθεια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.116, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι δύο απαγορευμένα φυτοφάρμακα πωλούνται ακόμα στην κυπριακή αγορά. Μάλιστα, πληροφορούμαι ότι τα φυτοφάρμακα αυτά παρασκευάζονται στην Κύπρο. Πρόκειται για το "Hortez" (δραστική ουσία paraquat) και το "Divan 100EC" (δραστική ουσία dichlorvos). Η δικαιολογία που προβάλλεται για την παρασκευή και πώλησή τους είναι ότι τα φυτοφάρμακα αυτά χρησιμοποιούνται ως βιοκτόνα για τη δημόσια υγεία και όχι στις φυτείες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι τα μέτρα που εφαρμόζονται, ώστε να σταματήσει η διάθεση των απαγορευμένων φυτοφαρμάκων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.117, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός κατά πόσο το υπουργείο του προτίθεται να ανεγείρει γυμνάσιο, λύκειο ή τεχνική σχολή στην κοινότητα Λυμπιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.118, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός κατά πόσο το υπουργείο του θα προχωρήσει σε άμεση αντισεισμική αναβάθμιση-βελτίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων του

Δημοτικού Σχολείου Λυμπίων κι αν προτίθεται να προχωρήσει σε ανέγερση κλειστής αίθουσας πολλαπλής χρήσεως στο ίδιο δημοτικό σχολείο.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.229, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.229, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2007, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη και της σχετικής επιστολής σας με αρ. φακ. 05.06.012 και ημερ. 4/06/08, σας επαναυποβάλλω τα ακόλουθα με βάση τη σχετική συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

α) Ο ΚΟΑ είναι ενήμερος για την παράνομη λειτουργία ιδιωτικών σχολών γυμναστικής. Η αρμόδια υπηρεσία, με το λίγο προσωπικό που διαθέτει, φροντίζει να εφαρμόζει τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας και Κανονισμών, με την διενέργεια επιθεωρήσεων και ελέγχων στις σχολές. Για όσες σχολές, οι ιδιοκτήτες δεν συμμορφώνονται με την νομοθεσία, η υπηρεσία αποστέλλει τους σχετικούς φακέλους στον Νομικό Σύμβουλο του Οργανισμού για ετοιμασία κατηγορητηρίων.

β) Από τα στοιχεία και πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν μέχρι σήμερα, έχουν καταγραφεί συνολικά 214 γυμναστήρια που κατατάσσονται στις πιο κάτω κατηγορίες:

Γυμναστήρια που πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις και έχουν εγκριθεί	24
Γυμναστήρια που οι αιτήσεις τους είναι υπό εξέταση	30
Γυμναστήρια που υπέβαλαν αίτηση και απορρίφθηκαν	74
Γυμναστήρια που ο φάκελός τους επιστράφηκε από το ταχυδρομείο	5
Γυμναστήρια που ο φάκελός τους στάλθηκε στο Νομικό Σύμβουλο για κατηγορητήριο	12
Γυμναστήρια που δε λειτουργούν	19
Γυμναστήρια που ο φάκελός τους επιστράφηκε από το Νομικό Σύμβουλο ως μη αρκούντως στοιχειοθετημένος	41
Γυμναστήρια που οι υποθέσεις τους είναι υπό μελέτη, εάν εμπíπτουν στα πλαίσια της Νομοθεσίας	9

214

γ) Ενημερωτικά σας αναφέρουμε ότι 24 ιδιωτικές σχολές έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας για το 2007. Από τις 19 υποθέσεις που στάλθηκαν στο Νομικό Σύμβουλο για ετοιμασία κατηγορητηρίου, έχουν εκδικασθεί οι 7. Στην μία εκ των περιπτώσεων το δικαστήριο αποφάσισε το άμεσο κλείσιμο της σχολής. Στις άλλες περιπτώσεις έχει αποφασιστεί η καταβολή προστίμου μόνον.

- δ) Ο ΚΟΑ έχει αποφασίσει την προσωρινή εργοδότηση γυμναστών από την 1^η Σεπτεμβρίου μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2008, οι οποίοι θα διεξάγουν έλεγχο και καταγραφή όλων των ιδιωτικών σχολών σε παγκύπριο επίπεδο.
2. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.475, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.475 ημερ. 23 Μαΐου 2008 της βουλευτού Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

Αναφέρομαι στην Ερώτηση της πιο πάνω βουλευτού με αρ. 23.06.009.02.475 και ημερομηνία 23 Μαΐου 2008, σχετικά με το κατά πόσον πραγματοποιούνται σεμινάρια καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης για δασκάλους, καθηγητές, μαθητές και γονείς και αν αυτά επαναλαμβάνονται και επιθυμώ να σας ενημερώσω ως ακολούθως:

Μέσα στα πλαίσια της συνεργασίας του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού πραγματοποιούνται, περίπου μία φορά το χρόνο, σε Παγκύπρια βάση μονοήμερα εκπαιδευτικά σεμινάρια σε εκπαιδευτικούς Δημοτικής Εκπαίδευσης με θέμα την παροχή Πρώτων Βοηθειών στο χώρο του σχολείου. Ένα από τα βασικά θέματα που διδάσκονται είναι και η βασική Καρδιοαναπνευμονική Αναζωογόνηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.512, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφορικά με τη λήψη προσωρινών μέτρων για τη λεωφόρο Μεσόγης στην Πάφο, σας διαβιβάζεται η ακόλουθη απαντητική επιστολή του Επάρχου Πάφου:

“Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.512 και ημερ. 10/06/2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή, σχετικά με τη λήψη προσωρινών μέτρων για την αποσυμφόρηση και την αποφυγή σοβαρών τροχαίων δυστυχημάτων στη συμβολή της Λεωφόρου Μεσόγης με τον δρόμο που οδηγεί προς το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ./ 16.5.48.5/3 με ημερομηνία 28/07/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η ερώτηση του αξιότιμου Βουλευτή Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή αφορά την διαμόρφωση της συμβολής του κύριου δρόμου Πάφου-Μεσόγης-Πόλης Χρυσοχούς που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων με τον δρόμο που οδηγεί από την Μεσόγη προς το Αναβαργός, αρμοδιότητας του Γραφείου μου. Ζητείται η λήψη προσωρινών μέτρων για την αποφυγή σοβαρών δυστυχημάτων μέχρι να υλοποιηθεί το ρυθμιστικό σχέδιο της Λεωφόρου Μεσόγης που ετοιμάζεται από τον Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.
- (β) Σύμφωνα με πληροφορίες που λήφθηκαν από αρμόδιο λειτουργό του τμήματος Δημοσίων Έργων ετοιμάζεται σχετική μελέτη για λήψη προσωρινών μέτρων στην συγκεκριμένη συμβολή από τον κλάδο Κυκλοφοριακών Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων στην Λευκωσία. Γίνεται εισήγηση όπως εξασφαλισθούν οι απόψεις του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ενόψει

του ότι ο συγκεκριμένος δρόμος υπάγεται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

2. Τα πιο πάνω στοιχεία διαβιβάζονται για ενημέρωσή σας σύμφωνα με τις οδηγίες σας. Είμαι στη διάθεσή σας για πρόσθετες πληροφορίες.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.517, ημερομηνίας 1 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.517, ημερ. 10.6.2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. 23.06.009.02.517 και ημερομηνία 23/6/2008, σε σχέση με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- A) Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, που προκύπτουν από την κοινοτική και εθνική νομοθεσία για τα τρόφιμα, καταρτίζουν και εφαρμόζουν πολυετή και ετήσια σχέδια ελέγχων σε όλα τα στάδια τροφικής αλυσίδας, με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας και την διασφάλιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, χωρίς να παρεμποδίζεται αδικαιολόγητα η ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων. Για τα προϊόντα που έχουμε αρμοδιότητες, υπάρχουν και λειτουργούν συστήματα ελέγχων στο στάδιο της εισαγωγής, της παραγωγής, διανομής και λιανικής πώλησης βάσει των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας.
- B) Όσον αφορά το χειρισμό του ηλιέλαιου, προέλευσης Ουκρανίας, που ήταν επιμολυσμένο με ορυκτέλαιο, λήφθηκαν τα πιο κάτω μέτρα στα πλαίσια των πιο πάνω ελέγχων:
1. Την 23.4.08, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες έλαβαν γνωστοποίηση μέσω του Συστήματος Ταχείας Ενημέρωσης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές - RASFF, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (για το οποίο ο Προϊστάμενος Υγειονομικών Υπηρεσιών ενεργεί σαν το Εθνικό Σημείο Επαφής), με την οποία οι Γαλλικές αρχές, πληροφορούσαν τα κράτη μέλη, ότι σε Ουκρανικό ηλιέλαιο, που κυκλοφορούσε στη Γαλλία εντοπίστηκαν ψηλές συγκεντρώσεις ορυκτελαίων.

Παρόλο που στη γνωστοποίηση δεν γινόταν οποιαδήποτε αναφορά είτε για διανομή του συγκεκριμένου ηλιέλαιου στη Κύπρο είτε για συγκεκριμένη εμπορική ονομασία, αυτή διαβιβάστηκε την ίδια μέρα που λήφθηκε (23.4.2008) σε όλα τα Επαρχιακά Γραφεία των Υγειονομικών Υπηρεσιών για σχετική διερεύνηση.
  2. Μετά από τη λήψη της πιο πάνω γνωστοποίησης και την αξιολόγηση των πληροφοριών που περιλαμβάνονταν σε αυτή και παρόλο που ως προαναφέρθηκε δεν υπήρχε πληροφόρηση για κυκλοφορία του στην Κύπρο, την 29.04.2008 δόθηκαν επιπρόσθετες γραπτές οδηγίες σε όλους τους Υγειονομικούς Επιθεωρητές, όπως διεξαχθεί έρευνα στην αγορά, με στόχο τον εντοπισμό του συγκεκριμένου προϊόντος. Μετά από τη συμπλήρωση των ελέγχων οι Υπεύθυνοι Υγειονομικοί Επιθεωρητές όλων των Επαρχιών ενημέρωσαν ότι δεν είχαν εντοπίσει οποιαδήποτε ποσότητα, από το επιμολυσμένο με ορυκτέλαιο στην κυπριακή αγορά.

3. Ακολούθησαν συμπληρωματικές γνωστοποιήσεις από διάφορα Κράτη Μέλη, με τις οποίες διαβιβάζονταν διάφορες πληροφορίες, που αφορούσαν την κυκλοφορία του εν λόγω προϊόντος στην Ευρώπη καθώς και τις εξετάσεις που διενεργούνταν από τις αρχές των εμπλεκόμενων χωρών. Μέχρι τις 22.05.2008 επίσημα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είχε ενημερώσει το Εθνικό Σημείο Επαφής της Κύπρου για το σύστημα RASFF για κυκλοφορία επιμολυσμένου ηλιελαίου στην αγορά της Κύπρου. Στις 23.05.2008 και μετά από καθημερινή επικοινωνία που είχαν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες της Κύπρου με τον ΕΦΕΤ Ελλάδας πήραμε την πληροφορία ότι συγκεκριμένο μολυσμένο ηλιέλαιο κυκλοφόρησε στην αλυσίδα καταστημάτων CAREFOUR. Άμεσα οι λειτουργοί των Υγειονομικών Υπηρεσιών προχώρησαν σε δέσμευση των προϊόντων και εκδόθηκε σχετική ανακοίνωση από το Υπουργείο Υγείας στις 23.05.2008. Η περίπτωση αυτή γνωστοποιήθηκε από το Εθνικό Σημείο Επαφής και στο δίκτυο RASFF.
- Γ) Οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας από την πρώτη στιγμή που προέκυψε το πρόβλημα δρώντας άμεσα προέβησαν σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες και έρευνες ώστε να εντοπιστούν τυχόν προβληματικά ηλιέλαια τα οποία τυχόν διακινούνται στην Κύπρο για να προλάβουν ευρύτερο επηρεασμό της Τροφικής Αλυσίδας μέσα από προϊόντα στα οποία τα τυχόν ύποπτα ηλιέλαια έχουν χρησιμοποιηθεί.
- Οι ενέργειες που έγιναν ή και συνεχίζονται είναι:
1. Έρευνα στο λιανικό εμπόριο και καταγραφή όλων των συσκευασιών ηλιελαίου ανεξαρτήτως παρτίδας και προέλευσης.
  2. Γραπτή ενημέρωση για το πρόβλημα προς όλους τους διακινητές, πωλητές, επεξεργαστές ηλιελαίων, και επισήμανση των υποχρεώσεων τους για αυτοέλεγχο των προϊόντων τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η οποία τους καθιστά πρωταρχικά υπεύθυνους για την ποιότητα των προϊόντων τους. Ενημέρωση επίσης έγινε και προς το ΚΕΒΕ για σχετικές ενέργειες προς τα μέλη του.
  3. Επιτόπιες έρευνες στις εταιρείες διακίνησης, εμπορίας και επεξεργασίας ηλιελαίου με σκοπό τον εντοπισμό και καταγραφή ηλιελαίου ουκρανικής προέλευσης και την ιχνηλασιμότητα της διακίνησης του είτε στο λιανικό εμπόριο είτε σε υποστατικά τροφίμων. Τα στοιχεία αυτά ήσαν απαραίτητα για την άμεση αξιοποίηση των αποτελεσμάτων εργαστηριακών εξετάσεων και πληροφόρησης από το RASFF για την άμεση και αποτελεσματική απόσυρση προβληματικών προϊόντων.
  4. Καθημερινή τηλεφωνική επικοινωνία με το εθνικό σημείο επαφής RASFF της Ελλάδος για άμεση ενημέρωση για τυχόν διακίνηση μολυσμένων ηλιελαίων ή και προϊόντων που το περιέχουν στην Κυπριακή αγορά.
  5. Ο έλεγχος της αγοράς εντατικοποιήθηκε προς την κατεύθυνση προϊόντων που περιείχαν μολυσμένο ηλιέλαιο και κυκλοφορούσαν στην Ελληνική αγορά αξιοποιώντας τον σχετικό κατάλογο του ΕΦΕΤ. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι εντοπίστηκε μεγάλη ποσότητα μαγιονέζας σε αποθήκη εταιρείας διακίνησης τροφίμων, η οποία με βάση τον κατάλογο του ΕΦΕΤ ανήκε στα προβληματικά προϊόντα. Όλη η ποσότητα της παραληφθείσας μαγιονέζας βρέθηκε στις αποθήκες της εταιρείας διανομής χωρίς να έχει κυκλοφορήσει στην κυπριακή αγορά. Άμεσα

δεσμεύτηκε, απαγορεύτηκε η πώληση της στην Κυπριακή αγορά και καταστράφηκε.

6. Ο Εργαστηριακός έλεγχος σε πρώτη φάση έγινε σε συνεργασία με το διαπιστευμένο εργαστήριο του Γενικού Χημείου της Ελλάδας το οποίο είχε ήδη αναπτύξει αξιόπιστη μέθοδο. Σημειώνεται ότι στην Ε.Ε. η επίσημη μεθοδολογία αποφασίστηκε πολύ αργότερα στις 6 Ιουνίου στις Βρυξέλλες. Στις 15.05.08 μόλις το ΓΧ Ελλάδας είχε ολοκληρώσει αξιόπιστη μεθοδολογία στάληκαν 10 δείγματα και με συνεργασία Λειτουργού του δικού μας Κρατικού Χημείου που μετέβη στην Ελλάδα διεξήχθησαν οι απαιτούμενες αναλύσεις. Από τις αναλύσεις διαπιστώθηκε ένα μόνο προβληματικό δείγμα της εταιρείας Lesieur Γαλλίας για το οποίο λήφθηκαν όλα τα αναγκαία μέτρα απόσυρσης και ενημέρωσης του κοινού. Εν τω μεταξύ συμπληρώθηκε η δειγματοληψία με 14 πρόσθετα δείγματα ηλιελαίου επιταχύνοντας 100% κάλυψη όλων των εμπορικών επωνυμιών που κυκλοφορούν στην Κύπρο. Τα δείγματα στάληκαν στην Ολλανδία για σχετικές εργαστηριακές εξετάσεις και με βάση τα αποτελέσματα αυτά βρέθηκαν να είναι κάτω από το όριο που καθορίστηκε από την Ε.Ε. Ταυτόχρονα το Γενικό Χημείο της Κύπρου προέβη στην προμήθεια του αναγκαίου συμπληρωματικού εξοπλισμού για διεξαγωγή του ελέγχου στην Κύπρο για την εφαρμογή της σχετικής απόφασης της Επιτροπής που εκδόθηκε στις 11.6.08. Σήμερα το ΓΧΚ είναι πανέτοιμο και εφαρμόζει αξιόπιστη μέθοδο ελέγχου.

Σημειώνεται επίσης ότι η μοναδική εταιρεία εισαγωγής ακατέργαστου ηλιελαίου στην Κύπρο με μερίδιο αγοράς περίπου 60-70% υπέβαλε πιστοποιητικά τα οποία έδειχναν ότι το ορυκτέλαιο ήταν χαμηλότερο του ορίου προσδιορισμού. Συνεργαζόμενη στενά με το Υπουργείο και σεβόμενη το καταναλωτικό κοινό, οικειοθελώς δεσμεύτηκε να μη διοχετεύσει το ηλιέλαιο της Ουκρανικής προέλευσης μέχρι την ολοκλήρωση των επίσημων αναλύσεων, που υπέδειξαν τελικά ότι το ορυκτέλαιο της ήταν σε επίπεδα κάτω του ορίου προσδιορισμού.

Την 22.5.2008 συνήλθε σε έκτακτη συνεδρίαση το Συμβούλιο Ασφάλειας Τροφίμων (Σ.Α.Τ.) για συζήτηση του όλου θέματος και αξιολόγηση όλων των δεδομένων και ιδίως την αξιολόγηση των κινδύνων όπως έχει αρμοδίως γίνει από την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων EFSA. Η μέχρι σήμερα αξιολόγηση του κινδύνου από την EFSA, δεν υποδεικνύει άμεσο κίνδυνο για την Δημόσια Υγεία νοουμένου ότι με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα φαίνεται ότι το ορυκτέλαιο είναι υψηλού ιξώδους πράγμα που μειώνει τους σχετικούς κινδύνους σημαντικά. Σε νεώτερη ανακοίνωση της η EFSA επιβεβαιώνει τη πιο πάνω θέση ότι δηλαδή δεν αποτελεί άμεσο κίνδυνο για τη Δημόσια Υγεία, τονίζει ότι η παρουσία του είναι ανεπιθύμητη στο συγκεκριμένο τρόφιμο. Το θέμα εντούτοις παραμένει ανοικτό σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέχρι να διευκρινιστεί πλήρως ο λόγος και η προέλευση της επιμόλυνσης.

Το ΣΑΤ μετά από ενδελεχή συζήτηση και προβληματισμό κατάληξε ότι αφού δεν πρόκειται για πρόβλημα άμεσου κινδύνου Δημόσιας Υγείας θα πρέπει το πρόβλημα να αντιμετωπιστεί προληπτικά και εξελικτικά ανάλογα με τις νεώτερες πληροφορίες και τα αποτελέσματα των εν εξελίξει ερευνών. Σχετικές οδηγίες για καθαρά προληπτικούς λόγους με στόχο την προφύλαξη και την προστασία των καταναλωτών και ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων όπως τα παιδιά επρωθούντο συνεχώς με βάση όλα τα δεδομένα. Αποφασίστηκε επίσης οι Υγειονομικές Υπηρεσίες να συνεχίσουν και να εντατικοποιήσουν την έρευνα στα εργοστάσια και υποστατικά παρασκευής τροφίμων με συστατικό το ηλιέλαιο και το ΓΧΚ σε συνεργασία με ΓΧ της

Ελλάδας στους σχετικούς ελέγχους. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε σε προϊόντα που καταναλώνονταν από παιδιά.

Σε ότι αφορά την έκθεση του πληθυσμού από τα μέχρι τώρα στοιχεία φαίνεται να ήταν πολύ περιορισμένη για τους εξής λόγους:

1. Η EFSA με βάση την μεγαλύτερη συγκέντρωση ορυκτέλαιου 2000 ppm που εντοπίστηκε σε ραφινρισμένο δηλ έτοιμο προς βρώση ηλιανθέλαιο στην Ευρώπη εκτιμά ότι η έκθεση ενός ενήλικα δεν ξεπερνά το 10% του ADI.
2. Η μέγιστη συγκέντρωση ορυκτέλαιου που προσδιορίστηκε μέχρι τώρα σε ραφινρισμένο λάδι στην Κύπρο ήταν κάτω από 100 ppm. Σε τέτοια περίπτωση η έκθεση του πληθυσμού που μπορεί να έχει ήδη καταναλώσει τέτοιο λάδι ή και προϊόντα, περιορίζεται μόνο στο 0,5 - 1% του ADI, και δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας.
3. Με βάση τα μέχρι σήμερα δεδομένα και την εκτίμηση της EFSA, λαμβάνοντας υπόψη το είδος του ορυκτέλαιου, τον βαθμό επιμόλυνσης και την διάρκεια και βαθμό της έκθεσης του πληθυσμού, η συγκεκριμένη περίπτωση δεν συνιστά πρόβλημα Δημόσιας υγείας.

Εν των μεταξύ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε σχετική Απόφαση με την οποία καλεί τις αρμόδιες αρχές Ελέγχου, να προβαίνουν στη λήψη μέτρων κατά της εισαγωγής Ουκρανικής προέλευσης ηλιελαίου. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται άμεσα από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

2. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε τυχόν πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσιικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.573, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.573, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 31.7.2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ ότι, οι αρμόδιες υπηρεσίες μελετούν τις επιπτώσεις εφαρμογής του πιο πάνω Πρωτοκόλλου στα κυπριακά δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τον επηρεασμό των υφιστάμενων νομοθεσιών.

Εφόσον διευκρινιστούν τα πιο πάνω, τότε, ανάλογα, η Κυβέρνηση θα εξετάσει το ενδεχόμενο υπογραφής του πιο πάνω Πρωτοκόλλου.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.017, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Αναφορικά με το αίτημα της κοινότητας Λυθροδόνα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόνα-Μαχαιρά, σας διαβιβάζεται η ακόλουθη απαντητική επιστολή του επάρχου Λευκωσίας:

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.017 ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2008 των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.017, ημερ. 4/8/2008, προς το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, η οποία διαβιβάστηκε σε μένα, με την συνημμένη επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (επιστολή με αρ. φακ. 19.1.7.25/2, ημερ. 26/9/2008) και να σας πληροφορήσω τα πιο κάτω σε σχέση με τα εγερθέντα αιτήματα του Κοινοτικού Συμβουλίου Λυθροδόντα.

1. Ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Λευκάρων

Το τμήμα του δρόμου το οποίο εμπίπτει στα όρια της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας έχει ασφαλτοστρωθεί εδώ και χρόνια. Το τμήμα του δρόμου το οποίο εμπίπτει στα διοικητικά όρια της Επαρχίας Λάρνακας είναι μήκους έξι περίπου χιλιομέτρων. Τμήμα του υπό αναφορά δρόμου (που εμπίπτει στα όρια της Επαρχίας Λευκωσίας) έκτασης ενός χιλιομέτρου αναμένεται να ασφαλτοστρωθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας εντός του 2008 και τμήμα ενάμιση χιλιομέτρων, να επιστρωθεί με κατάλληλο θεμέλιο. Όπως έχουμε αρμοδίων ενημερωθεί, η ασφαλτόστρωση του δρόμου θα συνεχισθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας μέσα στα πλαίσια των πιστώσεων που εγκρίθηκαν στους ετήσιους Προϋπολογισμούς (ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις).

2. Ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Μαχαιρά μέχρι τη “Μάντρα του Καμπιού”.

Στην Περιφερειακή Σύσκεψη του Υπουργού Εσωτερικών που πραγματοποιήθηκε στις 20/06/06 στα Γραφεία του Κοινοτικού Συμβουλίου Πέρα Χωρίου Νήσου ο κ. Υπουργός έδωσε οδηγίες όπως ο δρόμος ασφαλτοστρωθεί μέχρι τα όρια της κοινότητας. Ο υπό αναφορά δρόμος είναι έκτασης πέντε περίπου χιλιομέτρων. Το τμήμα του δρόμου έκτασης δυόμιση χιλιομέτρων, που εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης, ασφαλτοστρώνεται ήδη και αναμένεται να ολοκληρωθεί η ασφαλτόστρωση του εντός του 2008. Αναφορικά με το τμήμα του δρόμου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δασών, έχει συμφωνηθεί σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Γραφείο του Ανώτερου Εκτελεστικού Μηχανικού του Τμήματος Δημοσίων Έργων στις 5/10/2004, όπως βελτιωθεί και ασφαλτοστρωθεί από το Τμήμα Δασών και περαιτέρω όπως περιληφθεί σχετική πρόνοια στους Προϋπολογισμούς του 2008. Τέτοια πρόνοια δεν συμπεριλήφθηκε στους Προϋπολογισμούς του 2008. Συμπεριλήφθηκε σχετική πρόνοια στους προτεινόμενους Προϋπολογισμούς του 2009 ύψους €300,000, που αφορά χωματουργικές εργασίες στον υπό αναφορά δρόμο, οι οποίες αναμένεται να εκτελεστούν εντός του 2009.

Είμαι στην διάθεση σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες και διευκρινήσεις.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.022, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.022 και ημερομηνία 21/7/2008, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Κατασκευή πεζοδρομίων στο δρόμο Αρεδιού-Μαλούντας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με αρ. Φακ. Ερ. 23.06.009.03.022 ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων προγραμματίζει μέσα στον προσεχή Σεπτέμβριο την έναρξη κατασκευής πεζοδρομίων στη μία πλευρά του δρόμου Αρεδιού-Μαλούντας-Κλήρου σε μήκος 300μ. Οι εργασίες αναμένονται να συμπληρωθούν μέχρι το τέλος του έτους.
2. Τα πεζοδρόμια αποτελούν συνέχεια αυτών που κατασκευάστηκαν παλαιότερα εκατέρωθεν της Λεωφόρου Μακαρίου στο Αρεδιού μέχρι τη συμβολή της προς το Περιφερειακό Γυμνάσιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.023, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.023 ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 4 Αυγούστου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση των Βουλευτών κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα, σχετικά με το αίτημα της Κοινότητας Μαλούντας για βελτίωση της κοίτης του ποταμού που περνά μέσα από την Κοινότητα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει ήδη έρθει σε επαφή με την κοινότητα Μαλούντας και προέβηκε σε βελτιωτικά έργα στην κοίτη του ποταμού, τα οποία ολοκληρώθηκαν στις 17 Σεπτεμβρίου 2008. Η δαπάνη των έργων ανήλθε στα €7.700.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.042, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.042, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 30 Ιουλίου (αρ. φακ. 14.5.01.2) και σας πληροφορώ ότι η Επιτροπή για ολοκλήρωση της Μελέτης για τη Δημιουργία Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού έχει πραγματοποιήσει εννέα συνεδριάσεις. Κατά τη διάρκεια αυτών των συνεδριάσεων εξετάστηκαν ενδελεχώς και εμπεριστατωμένα τα θέματα ιεραρχίας, δομής, νομικού καθεστώτος, λειτουργικότητας και εκσυγχρονισμού του φορέα που πρόκειται να αναλάβει την πολιτιστική διακυβέρνηση του τόπου, αφού λήφθηκε υπόψη η προηγηθείσα μελέτη που είχε εκπονηθεί από την προηγούμενη επιτροπή.

Η επιτροπή έχει ήδη αρχίσει τη σύνταξη του τελικού κειμένου-πρότασης που θα κατατεθεί στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, ο οποίος ακολούθως θα το καταθέσει στο Υπουργικό Συμβούλιο για νομοτεχνικό έλεγχο και τέλος η Κυβέρνηση θα το υποβάλει στη Βουλή για ψήφιση. Υπολογίζεται ότι στις επόμενες 2-3 συνεδρίες

το έργο της επιτροπής θα έχει ολοκληρωθεί. Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι η επιτροπή αναμένεται να ολοκληρώσει το έργο της μέσα στα χρονικά πλαίσια που της είχαν καθοριστεί (μέσα Οκτωβρίου 2008).»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Το πρώτο θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα «Κοινωνικά και εργασιακά προβλήματα επαναπατριζομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων). Υπάρχουν επτά ομιλητές. Σύμφωνα με την προηγούμενη συνεδρία, θα ολοκληρωθεί σήμερα η συζήτηση. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα «Κοινωνικά και εργασιακά προβλήματα επαναπατριζομένων»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος	Χρήστος Στυλιανίδης
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Αντώνης Αντωνίου
Αντρέας Φακοντής	Αθηνά Κυριακίδου
Μαρία Κυριακού	Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω θέμα, το οποίο ενεγράφη από την επιτροπή για σκοπούς αυτεπάγγελτης εξέτασης, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 Φεβρουαρίου και στις 17 Μαΐου 2007. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών και του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαναπατρισθέντων Κυπρίων Αγγλίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Εισάγοντας το υπό αναφορά θέμα, ο πρόεδρος της επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Πάμπης Κυρίτσης ανέφερε ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επαναπατριζόμενοι είναι πολυδιάστατα και τόνισε ότι είναι υποχρέωση της κυπριακής πολιτείας να δώσει λύσεις και να στηρίξει τις χιλιάδες των αποδήμων που αποφασίζουν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους.

Ο ίδιος επισήμανε ότι στόχος της επιτροπής είναι μέσα από τη συζήτηση να αναδειχθούν τα προβλήματα αυτά, να ζητηθούν πληροφορίες και εξηγήσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες για τα θέματα που αφορούν τους επαναπατριζομένους και να ασκηθούν πιέσεις εκεί όπου παρατηρείται κωλυσιεργία ή απραξία στην επίλυση των προβλημάτων των επαναπατριζομένων, ώστε να συμβάλει η επιτροπή, στο μέτρο των δυνατοτήτων της, στην επίλυσή τους. Όπως είναι γνωστό, η Βουλή, σύμφωνα με σχετική διάταξη του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν μπορεί με δική της πρωτοβουλία να νομοθετήσει με τρόπο που να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό και κατά συνέπεια δεν μπορεί να προβλέψει με δική της πρωτοβουλία δαπάνες για την οικονομική στήριξη των επαναπατριζομένων. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον ίδιο, εναπόκειται στην εκτελεστική εξουσία και στην εκάστοτε κυβέρνηση να αποφασίσει, στα πλαίσια του οικονομικού προγραμματισμού, πώς θα

στηρίζει αυτή την ομάδα πολιτών.

Ο πρόεδρος της επιτροπής ανέφερε επίσης ότι οι επαναπατριζόμενοι έχουν “βασανιστεί”, έχουν εργαστεί σκληρά στο εξωτερικό, για να μπορέσουν να θρέψουν τις οικογένειές τους, και τη στιγμή που αποφασίζουν να επιστρέψουν στην αγαπημένη τους πατρίδα θα πρέπει να νιώσουν τη θαλπωρή της κυπριακής πολιτείας και θα πρέπει να τους δοθούν οι ευκαιρίες, για να μπορέσουν να ζήσουν με αξιοπρέπεια.

ΑΠΟΨΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παγκύπριος Σύνδεσμος Επαναπατρισθέντων Κυπρίων Αγγλίας (ΠΑΣΕΚΑ)

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΕΚΑ ευχαρίστησε καταρχάς την επιτροπή για την εγγραφή του υπό αναφορά θέματος για σκοπούς συζήτησης. Ακολούθως, αναφέρθηκε στο μεγάλο ενδιαφέρον των αποδήμων για επιστροφή στην πατρίδα και δήλωσε ότι η αγάπη τους για την πατρίδα είναι αδιαμφισβήτητη. Ο ίδιος ανέφερε επίσης ότι στόχος του συνδέσμου είναι να φροντίσει ώστε η “άφιξη” των αποδήμων στην πατρίδα να είναι όσο το δυνατό πιο “ομαλή”.

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΕΚΑ κατέθεσε στην επιτροπή γραπτό υπόμνημα στο οποίο απαριθμούνται τα αιτήματα των επαναπατρισθέντων, που συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Διορισμός επιτρόπου για ανθρωπιστικά θέματα

Ο σύνδεσμος θεωρεί ότι ο διορισμός επιτρόπου θα συμβάλει θετικά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των επαναπατρισθέντων, καθώς ο επίτροπος θα λειτουργεί ως σύνδεσμος με τις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες που εμπλέκονται στα θέματα των επαναπατρισθέντων.

2. Επανεκδοση βιβλιαρίου με τα δικαιώματα των επαναπατρισθέντων

Ο σύνδεσμος θεωρεί ότι είναι εξαιρετικά χρήσιμο να εκδοθεί ενημερωτικό βιβλίο στο οποίο να αναγράφονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των επαναπατρισθέντων, καθώς και οι διευκολύνσεις που τους παρέχονται. Με αυτό τον τρόπο, οι επαναπατρισθέντες θα ενημερώνονται άμεσα και εύκολα, χωρίς να χρειάζεται να προσφεύγουν στις διάφορες υπηρεσίες, για να ζητήσουν πληροφορίες.

Ο εκπρόσωπος του συνδέσμου ανέφερε στην επιτροπή ότι το 1999 είχαν εκδοθεί δύο ενημερωτικά βιβλία που απευθύνονταν σε επαναπατρισθέντες, επειδή όμως οι συνθήκες έκτοτε έχουν αλλάξει, τα βιβλία αυτά είναι εκτός εποχής και απαιτείται να κυκλοφορήσει αναθεωρημένη έκδοσή τους. Ο ίδιος εισηγήθηκε να δημιουργηθεί ιστοσελίδα στο διαδίκτυο στην οποία να υπάρχουν χρήσιμες πληροφορίες για τους αποδήμους. Επιπλέον, ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΕΚΑ δήλωσε ότι στις πρεσβείες της Κυπριακής Δημοκρατίας που βρίσκονται σε χώρες όπου υπάρχουν απόδημοι θα πρέπει να ορίζεται ένας υπάλληλος της πρεσβείας που να είναι αρμόδιος να απαντά σε θέματα επαναπατρισθέντων.

3. Παραχώρηση κοινωνικής σύνταξης σε όλους τους επαναπατρισθέντες

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΕΚΑ ανέφερε ότι, με τις προϋποθέσεις και τους όρους που τίθενται από την υφιστάμενη νομοθεσία για τη χορήγηση κοινωνικής σύνταξης, οι επαναπατρισθέντες αποκλείονται και δε λαμβάνουν κοινωνική σύνταξη, γεγονός που, κατά την άποψη του συνδέσμου, δημιουργεί αδικίες και ως εκ τούτου είναι απαράδεκτο.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμου του 1995, δικαίωμα σε κοινωνική σύνταξη έχουν τα άτομα που ικανοποιούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α. Συμπλήρωσαν την ηλικία των εξήντα πέντε (65) χρόνων.
- β. Ικανοποιούν τις προϋποθέσεις διαμονής, που είναι είτε νόμιμη διαμονή στην Κύπρο για συνολική περίοδο είκοσι (20) τουλάχιστο χρόνων από την ημερομηνία από την οποία ο αιτητής έχει συμπληρώσει την ηλικία των σαράντα (40) χρόνων είτε νόμιμη διαμονή στην Κύπρο για συνολική περίοδο τριάντα πέντε (35) χρόνων από την ημερομηνία από την οποία ο αιτητής έχει συμπληρώσει την ηλικία των δεκαοκτώ (18) χρόνων.
- γ. Δε δικαιούνται από οποιαδήποτε πηγή σύνταξη ή άλλη παρόμοια πληρωμή της οποίας το μηνιαίο ύψος είναι τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο από το μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 4 του νόμου αυτού.

Όπως ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε, οι προϋποθέσεις διαμονής είναι εξαιρετικά αυστηρές, με αποτέλεσμα να αποκλείεται από το δικαίωμα κοινωνικής σύνταξης μερίδα επαναπατρισθέντων. Ο ίδιος επισήμανε ότι, από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004, το πρόβλημα αυτό έπαψε να υφίσταται για σημαντική μερίδα επαναπατρισθέντων οι οποίοι προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι η διαμονή σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπολογίζεται πλέον ως διαμονή στην Κύπρο. Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΕΚΑ διευκρίνισε ότι, σε περίπτωση ικανοποίησης του εν λόγω αιτήματος, θα καλυφθεί μικρός αριθμός επαναπατρισθέντων που προέρχονται κυρίως από τη Νότιο Αφρική. Όπως ο ίδιος εξήγησε, επαναπατρισθέντες από την Αμερική, τον Καναδά και την Αυστραλία στη συντριπτική τους πλειοψηφία ήταν ασφαλισμένοι στις χώρες όπου εργάζονταν και κατά συνέπεια δε δικαιούνται κοινωνική σύνταξη, διότι δεν ικανοποιείται η τρίτη προϋπόθεση του νόμου, υπό το (γ) πιο πάνω.

4. Παραχώρηση κινήτρων για απόκτηση πρώτης κατοικίας

Ο εκπρόσωπος του συνδέσμου δήλωσε ότι είναι γεγονός ότι οι επαναπατρισθέντες καλύπτονται από τα στεγαστικά σχέδια του κράτους, νοουμένου βεβαίως ότι πληρούν τις προϋποθέσεις που ισχύουν για το κάθε σχέδιο.

Παράλληλα, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, λειτουργεί και σχέδιο επιδότησης ενοικίου για τον πρώτο χρόνο διαμονής τους στην Κύπρο. Ο σύνδεσμος προτείνει, πέρα από την επιδότηση ενοικίου, να υπάρχει εναλλακτικά δυνατότητα παραχώρησης εφάπαξ χορηγίας, ώστε να διευκολύνονται ιδιαίτερα τα νέα ζευγάρια να προβαίνουν άμεσα σε αγορά ιδιόκτητης στέγης.

5. Αύξηση του επιδόματος για παιδιά επαναπατρισθέντων που φοιτούν σε ιδιωτικό σχολείο

Η υφιστάμενη χορηγία των £450.000 ετησίως ισχύει εδώ και επτά (7) περίπου χρόνια. Έκτοτε, έχουν αυξηθεί αρκετά και τα δίδακτρα, αλλά και το κόστος ζωής. Ο σύνδεσμος εκτιμά ότι θα ήταν λογικό να αναθεωρηθεί η χορηγία και να φθάσει στις £700.000 ετησίως. Αυτό, σύμφωνα με τον ίδιο, θα αποτελέσει κίνητρο για τον επαναπατρισμό νεαρών ζευγαριών.

6. Παραχώρηση κινήτρων για επαγγελματική αποκατάσταση επαναπατρισθέντων

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΕΚΑ δήλωσε ότι, παρ' όλο που εξαγγέλθηκε εδώ και αρκετό καιρό σχέδιο κινήτρων για επαγγελματική αποκατάσταση επαναπατρισθέντων από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δυστυχώς ακόμη δεν τέθηκε σε εφαρμογή.

7. Απλούστευση διαδικασίας για απόκτηση κυπριακής ιθαγένειας σε αλλοδαπούς συζύγους επαναπατρισθέντων

Με βάση την υφιστάμενη πρακτική, αλλοδαπός/ή σύζυγος επαναπατρισθέντος θα πρέπει να παραμείνει για τρία (3) τουλάχιστο χρόνια στην Κύπρο, για να δικαιούται να αιτηθεί κυπριακή ιθαγένεια. Ο σύνδεσμος θεωρεί ότι είναι μεγάλο το χρονικό διάστημα και ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γάμου ως σημείο έναρξης της τριετίας, ανεξάρτητα από το αν ο γάμος τελέστηκε στο εξωτερικό.

Ο εκπρόσωπος του συνδέσμου αναφέρθηκε χαρακτηριστικά σε μια περίπτωση επαναπατρισθέντος του οποίου η σύζυγος είναι Αγγλίδα, στην οποία το Υπουργείο Υγείας αρνήθηκε να εκδώσει κάρτα νοσηλείας προτού της εκδοθεί άδεια διαμονής.

8. Ωφελήματα συνταξιούχων

Οι συνταξιούχοι επαναπατρισθέντες δεν πρέπει να εξαιρούνται των όποιων ωφελημάτων, έκτακτων χορηγιών κ.λπ. χορηγούνται στους υπόλοιπους συνταξιούχους, νοουμένου βέβαια ότι πληρούν τις εκάστοτε προϋποθέσεις. Για παράδειγμα, επιδότηση για θέρμανση παίρνει ο συνταξιούχος της Κύπρου, ενώ ο συνταξιούχος που παίρνει τη σύνταξή του από την Αγγλία δε λαμβάνει επίδομα θέρμανσης.

Τμήμα Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών

Σύμφωνα με την πληροφόρηση που έθεσε ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων, καθώς και σχετικό γραπτό υπόμνημα που υποβλήθηκε στην επιτροπή από το εν λόγω τμήμα, στην ισχύουσα τελωνειακή νομοθεσία υπάρχουν διατάξεις που εξασφαλίζουν στους επαναπατριζόμενους απαλλαγή από το φόρο κατανάλωσης μέχρι του ποσού των £7.000 για αυτοκίνητο (καινούριο ή μεταχειρισμένο), το οποίο εισάγεται/μεταφέρεται στη Δημοκρατία από τρίτες χώρες ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αγοράζεται από την ντόπια αγορά.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, στη σχετική νομοθεσία προβλέπεται επίσης απαλλαγή από το φόρο κατανάλωσης μέχρι του ποσού των £3.000 για αυτοκίνητο καινούριο ή μεταχειρισμένο και στα πρόσωπα κυπριακής καταγωγής εξ αρρενογονίας, δηλαδή στα πρόσωπα που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό από Κύπριο πατέρα.

Η απαλλαγή από το φόρο κατανάλωσης παραχωρείται ύστερα από υποβολή σχετικής αίτησης, νοουμένου ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται στο νόμο, όπως είναι η δεκαετής παραμονή των ενδιαφερομένων στο εξωτερικό.

Ο ίδιος εκπρόσωπος διευκρίνισε ότι, πριν από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι επαναπατριζόμενοι απαλλάσσονταν και από τον εισαγωγικό δασμό, ενώ, μετά την 1η Μαΐου 2004, η απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό δεν είναι εφικτή, για το λόγο ότι οι εισαγωγικοί δασμοί αποτελούν ίδιους πόρους της Κοινότητας και οποιαδήποτε απαλλαγή από αυτούς καθορίζεται από τον Κανονισμό

(ΕΟΚ) 918/83 για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών, ο οποίος είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Ο εκπρόσωπος του ίδιου τμήματος πρόσθεσε επίσης ότι το Τμήμα Τελωνείων, ανταποκρινόμενο στο αίτημα του Συνδέσμου Κυπρίων Επαναπατριζομένων για απλοποίηση της διαδικασίας παραχώρησης της απαλλαγής για τους πιο πάνω δικαιούχους, έχει ήδη προχωρήσει στην τροποποίηση των σχετικών εντύπων αίτησης. Περαιτέρω, το τμήμα εξέδωσε συνοπτικούς οδηγούς για καθοδήγηση των ενδιαφερομένων ως προς τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουν, ενώ στην ιστοσελίδα του τμήματος υπάρχουν αιτήσεις και πληροφορίες.

Υπηρεσία Αποδήμων του Υπουργείου Εξωτερικών

Στη συνεδρία παρευρέθηκε ο διευθυντής της Υπηρεσίας Αποδήμων, ο οποίος ανέφερε στην επιτροπή ότι η υπηρεσία του είναι ο αποδέκτης όλων των αιτημάτων που υποβάλλονται από τους διάφορους συνδέσμους επαναπατριζομένων.

Ο ίδιος τόνισε ότι η υπηρεσία του δίνει μεγάλη σημασία στη διαφώτιση των επαναπατριζομένων και στην ηλεκτρονική και έντυπη ενημέρωσή τους. Γι' αυτό το λόγο η υπηρεσία του ζήτησε την επανακυκλοφορία του ενημερωτικού βιβλιαρίου στο οποίο αναφέρθηκε και ο ΠΑΣΕΚΑ.

Ο διευθυντής της Υπηρεσίας Αποδήμων αναφέρθηκε επίσης στο συνέδριο των αποδήμων που θα γίνει εντός του 2007 και το οποίο θα συμβάλει στην όλη συζήτηση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των επαναπατριζομένων. Ο ίδιος δεσμεύτηκε να καταθέσει στην επιτροπή σημείωμα στο οποίο να καταγράφονται όλα τα αιτήματα και οι θέσεις των διάφορων συνδέσμων αποδήμων.

Ως προς το θέμα της εξαίρεσης μερίδας επαναπατριζομένων από την καταβολή του επιδόματος θέρμανσης, στο οποίο αναφέρθηκε ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΕΚΑ, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Αποδήμων ανέφερε ότι υπάρχει σχετική έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως, η οποία δικαιώνει τους επαναπατριζομένους και συγκεκριμένα το Σύνδεσμο Κυπρίων Κογκό, Ρουάντας, Μπουρούντι, ο οποίος είχε υποβάλει στο Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως παράπονο κατά του Υπουργείου Οικονομικών για διακριτική μεταχείριση λόγω μη καταβολής του επιδόματος θέρμανσης σε εκείνα τα μέλη του που λαμβάνουν σύνταξη από το εξωτερικό και όχι από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το συγκεκριμένο παράπονο αφορούσε την εφαρμογή από το Υπουργείο Οικονομικών του Σχεδίου Παραχώρησης Έκτακτου Βοηθήματος Θέρμανσης για τη Χειμερινή Περίοδο 2003-2004, με βάση το οποίο δικαιούχοι του βοηθήματος είναι:

- α. τα νοικοκυριά της επαρχίας που βρίσκονται σε υψόμετρο πέραν των εξακοσίων (600) μέτρων, που κατά τεκμήριο έχουν μεγαλύτερες ανάγκες θέρμανσης,
- β. τα νοικοκυριά των συνταξιούχων με συνολική σύνταξη κάτω των £500,
- γ. τα νοικοκυριά που λαμβάνουν κρατικό βοήθημα από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Όπως πρόσθεσε ο ίδιος εκπρόσωπος, το Υπουργείο Οικονομικών, ερμηνεύοντας τις πρόνοιες του σχεδίου, περιόρισε την παραχώρηση του επιδόματος στους συνεισφορείς/δικαιούχους του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποκλείοντας έτσι αυτούς που λαμβάνουν σύνταξη από το εξωτερικό.

Η Επίτροπος Διοικήσεως στην έκθεσή της αναφέρει ότι ο καθορισμός ύψους σύνταξης για την παραχώρηση του επιδόματος είχε τεθεί για σκοπούς εκτίμησης των

αναγκών του κάθε νοικοκυριού και συνεπώς δεν είναι καθοριστικό το από πού λαμβάνει το πρόσωπο τη σύνταξή του και έκρινε ότι, από τη στιγμή που η συνολική σύνταξη για τα μέλη ενός νοικοκυριού είναι κάτω των £500, αυτά θα πρέπει να θεωρηθούν δικαιούχα, είτε παίρνουν σύνταξη από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων είτε από οπουδήποτε αλλού.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θεωρούν ότι η κυπριακή κυβέρνηση θα πρέπει να στηρίζει τους επαναπατριζόμενους και να τους παρέχει τις αναγκαίες διευκολύνσεις, ώστε η επάνοδος στην πατρίδα να είναι όσο το δυνατό πιο εύκολη και ανώδυνη.

Δεδομένης της αυξανόμενης πληθυσμιακής αλλοίωσης που σημειώνεται στην Κύπρο και ιδιαίτερα στο κατεχόμενο μέρος αυτής, με τη συνεχή άφιξη των εποίκων, καθώς και του δημογραφικού προβλήματος που αντιμετωπίζει η Κύπρος, η επιτροπή θεωρεί σημαντική την επιστροφή των αποδήμων, όχι μόνο των συνταξιούχων, αλλά και των νέων ζευγαριών.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής θεωρούν δίκαια και λογικά τα αιτήματα των επαναπατριζόμενων και θεωρούν ότι θα πρέπει άμεσα να επανεξεταστούν από την κυβέρνηση και στο μέτρο του δυνατού να ικανοποιηθούν.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή τονίζει τα ακόλουθα:

1. Το Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Επαναπατριζομένων, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 24 Φεβρουαρίου 2003 και το οποίο αποτελεί αναμφισβήτητα ένα βασικό μέτρο στήριξης και προώθησης της επαγγελματικής αποκατάστασης των επαναπατριζομένων, θα πρέπει να τεθεί άμεσα σε εφαρμογή. Ο λόγος που προβάλλεται για τη μη εφαρμογή του σχεδίου αυτού μέχρι σήμερα είναι η έλλειψη προσωπικού στο Τμήμα Εργασίας. Η επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να ξεπεραστεί αυτό το πρόβλημα, διότι ήδη υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην εφαρμογή του σχεδίου. Διευκρινίζεται ότι το σχέδιο αυτό ουσιαστικά προνοεί για την παροχή βοήθειας σε επαναπατριζόμενους υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις, με τη μορφή παροχής άμεσης επιδότησης επιτοκίου δανείων που οι δικαιούχοι θα συνάπτουν από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.
Σημειώνεται επίσης ότι και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο είχε ασχοληθεί ειδικά με το θέμα της μη εφαρμογής του Σχεδίου Αυτοεργοδότησης Επαναπατριζομένων, χωρίς όμως αποτέλεσμα.
2. Τα συμπεράσματα και οι θέσεις της Επιτροπής Διοικήσεως θα πρέπει να υιοθετούνται από τη διοίκηση και η αρχή της ίσης μεταχείρισης των πολιτών θα πρέπει να γίνεται σεβαστή. Κατά συνέπεια, η καταβολή των διάφορων επιδομάτων θα πρέπει να επεκταθεί και στους επαναπατριζόμενους στις περιπτώσεις που πληρούνται οι προϋποθέσεις του σχετικού νόμου ή σχεδίου.
3. Η απαλλαγή από το φόρο κατανάλωσης μέχρι του ποσού των £3.000 για εισαγωγή ή αγορά αυτοκινήτου από πρόσωπα κυπριακής καταγωγής εξ αρρενογονίας θα πρέπει να επεκταθεί άμεσα και στα πρόσωπα κυπριακής καταγωγής εκ μητρογονίας. Η επιτροπή θεωρεί αδιανόητο να υπάρχει αυτή η διάκριση.
4. Το αρμόδιο υπουργείο θα πρέπει να προχωρήσει στις δέουσες ενέργειες για

την επέκταση του δικαιώματος κοινωνικής σύνταξης και σ' εκείνη τη μερίδα επαναπατριζομένων που, λόγω των αυστηρών προϋποθέσεων διαμονής, αποκλείονται από το δικαίωμα αυτό.

5. Η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει σε μελέτη όλων των αιτημάτων των επαναπατριζομένων, όπως αυτά έχουν διατυπωθεί από τον ΠΑΣΕΚΑ.

Καταλήγοντας, η επιτροπή επισημαίνει, με αφορμή την ευκαιρία αυτή, την ανάγκη ανάπτυξης μηχανισμών διαφώτισης/ενημέρωσης των επαναπατριζομένων για ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υποβάλλοντας την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος, δηλώνει ότι θα συνεχίσει να παρακολουθεί άγρυπνα τα θέματα που αφορούν τους επαναπατριζομένους και θα ασκεί τον αναγκαίο κοινοβουλευτικό έλεγχο για την τήρηση των αρχών της ισότητας και την ταχεία υλοποίηση των σχεδίων/αποφάσεων που έχουν εξαγγελθεί, αλλά δεν έχουν ακόμα εφαρμοστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κυρίσης θα ανοίξει το θέμα.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας συζήτησε αυτό το θέμα εξονυχιστικά, θα έλεγα, σε δύο συνεδρίες. Παρ' όλ' αυτά, θεωρήσαμε ομόφωνα σωστό να έρθει η έκθεση και να γίνει η συζήτηση εδώ στην ολομέλεια της Βουλής, θεωρώντας ότι αυτό το ζήτημα, τα προβλήματα δηλαδή των παλιννοστούντων συμπατριωτών μας, είναι ένα πολύ σημαντικό κοινωνικό ζήτημα, έχει πολύπλευρες διαστάσεις και αξίζει τον κόπο αυτό το κοινοβούλιο και να συζητήσει το θέμα επί της ουσίας του, για να δώσει τα σωστά μηνύματα προς την κυβέρνηση και προς το κράτος, αλλά και να στείλει και τα μηνύματά του προς τους ίδιους τους επαναπατρισθέντες συμπολίτες μας, οι οποίοι αναμένουν από αυτό το νομοθετικό σώμα στήριξη, συμπαράσταση και βοήθεια.

Οι παλιννοστούντες μετανάστες Κύπριοι συμπατριώτες μας δικαιούνται την προσοχή και τη θαλπωρή μας. Έχουν εργαστεί πάρα πολύ σκληρά στην ξενιτιά, έχουν συμβάλει αποφασιστικά σε πολύ δύσκολες στιγμές της πορείας της ιστορίας στην ανάπτυξη αυτού του τόπου. Ίσως μπορεί να πει κάποιος ότι κράτησαν με τις δικές τους τις συνεισφορές, σε δύσκολες στιγμές, την υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Με αυτή την έννοια η σημερινή συζήτηση είναι και πρακτικά χρήσιμη, γιατί θα καταλήξει σε κάποια συμπεράσματα πρακτικά, αλλά έχει και την ηθική της διάσταση. Είναι μια δικαίωση.

Το αντικείμενο αυτής της συζήτησης είναι με ποιους τρόπους θα δοθούν οι ευκαιρίες που είναι αναγκαίες στους παλιννοστούντες μετανάστες συμπατριώτες μας, για να ζήσουν στον τόπο τους με αξιοπρέπεια. Πρέπει να τονίσω ότι ήρθαν στη συζήτηση στην επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι εκπρόσωποι των επαναπατρισθέντων ούτε ικέτευσαν ούτε ζήτησαν πράγματα τα οποία είναι παράλογα ή υπερβολικά. Εκείνο που ζήτησαν είναι μια ευαισθησία, που είναι αναγκαία, έτσι ώστε να μπορέσουν να έχουν εκείνες τις ευκαιρίες που θέλουν, για να έρθουν και να μείνουν στον τόπο τους.

Επειδή κάμνω μια εισαγωγή και δεν είναι η πρόθεσή μου να διαβάσω την έκθεση ή να μιλήσω με λεπτομέρεια -άλλωστε, πιστεύω ότι την έχετε διαβάσει-

σημειώνω ότι οι απόψεις του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαναπατρισθέντων είναι καταγραμμένες και μπορείτε να διαπιστώσετε ότι είναι πολύ συγκεκριμένες και πολύ σαφείς.

Απλώς, έτσι επιγραμματικά, να σημειώσω ότι οι επαναπατρισθέντες ζητούν πρώτα και κύρια πληροφόρηση.

Ζητούν να έχουν σωστή πληροφόρηση για το τι δικαιούνται και πώς μπορούν να εξασφαλίσουν αυτό που δικαιούνται. Θέλουν δηλαδή ένα μηχανισμό, μια αναβάθμιση εκείνων των εντύπων τα οποία τους πληροφορούν με σαφήνεια ποια είναι τα δικαιώματά τους και πώς μπορούν να τα ασκήσουν.

Ζητούν βοήθεια για εξασφάλιση εργασίας -αυτονόητο!- σε μια χώρα που δεν αντιμετωπίζει προβλήματα ανεργίας, που εργοδοτεί χιλιάδες εργαζομένους που δεν είναι Κύπριοι. Δεν μπορεί να μην υπάρχει ένας μηχανισμός που να βοηθά, αν μη τι άλλο, για να μην πω εξασφαλίζει εργασία σε όσους συμπατριώτες μας μετανάστες επιστρέφουν, για να εγκατασταθούν στον τόπο τους.

Η καταβολή επιδομάτων. Νομίζω σε όλους είναι γνωστό ότι υπάρχουν προβλήματα. Κάποια είναι αντικειμενικά, κάποια όμως είναι και γραφειοκρατικά. Όλοι μας είμαστε δέκτες -με τον ένα ή τον άλλο τρόπο- αιτημάτων που μας φαίνονται λογικά, διερωτόμαστε γιατί δεν ικανοποιούνται και, όταν απευθυνθούμε, διαπιστώνουμε ότι όντως υπάρχει πρόβλημα. Σε πλείστα τόσα ζητήματα αντιμετωπίζονται ως αλλοδαποί οι συμπατριώτες μας παλιννοστούντες. Δε θέλω να απλουστεύσω το ζήτημα ούτε να κάμω λαϊκισμό, ασφαλώς!

Υπάρχουν ζητήματα που είναι πολύπλοκα, παραδείγματος χάριν τα θέματα των συντάξεων, τα θέματα της κοινωνικής σύνταξης, των προϋποθέσεων που πρέπει να υπάρχουν, για να πάρει κάποιος κοινωνική σύνταξη. Δεν είναι απλά. Υπάρχουν όμως λύσεις. Ας μην οχυρωνόμαστε πίσω από την πολυπλοκότητα. Ας κάτσουμε, έτσι, με περισσότερη επιμονή να λύσουμε αυτά τα ζητήματα. Είναι τα ζητήματα πολιτογράφησης, παιδιών, συζύγων, ιθαγένειας, που επίσης πρέπει να αντιμετωπιστούν. Τέλος, είναι το θέμα του μηχανισμού που πρέπει να έχει αυτή η πολιτεία, αυτό το κράτος, για να εξυπηρετεί τους επαναπατρισθέντες.

Βεβαίως, εγώ -για να ολοκληρώσω αυτή την εισαγωγική μου τοποθέτηση- νιώθω την ανάγκη να σημειώσω ότι από τότε που έγινε η συζήτηση, το Μάη του 2007, μέχρι σήμερα έχουν γίνει ήδη αρκετά και πρέπει να πω ότι κάποια από αυτά που περιλαμβάνονται μέσα στην έκθεση και στα συμπεράσματα είτε υλοποιήθηκαν είτε είναι στο δρόμο προς υλοποίηση. Για να μην αδικούμε τις υπηρεσίες και την πολιτεία μας. Όμως, υπάρχουν ακόμα μεγάλα περιθώρια. Και ας είναι ευκαιρία αυτή η συζήτηση και τα μηνύματα που θα φύγουν από αυτή την αίθουσα για περισσότερη ευαισθησία, παραπάνω επικέντρωση, περισσότερη προσοχή πάνω σ' αυτά τα μεγάλα προβλήματα. Γιατί, επαναλαμβάνω, το οφείλουμε αυτό σε κάποιους ανθρώπους οι οποίοι αναμένουν, προσδοκούν, απαιτούν από τον τόπο τους να έχουν μια μεταχείριση ανάλογη και αντάξια της συνεισφοράς και της προσφοράς τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυρίση.

Η κ. Κυριακού, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Έντιμη κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε δύσκολους καιρούς πολλοί συμπολίτες μας είχαν μεταναστεύσει σε ξένους τόπους για μια καλύτερη ζωή γι' αυτούς και τις οικογένειές τους. Εργάστηκαν σκληρά στην ξενιτιά, για να μπορέσουν να στείλουν χρήματα στην Κύπρο, να βοηθήσουν την οικογένειά τους και να ενισχύσουν την οικονομία του νησιού μας. Χάρη σ' αυτούς τους ανθρώπους η κυπριακή οικονομία άντεξε και δυνάμωσε, μέχρι να αρχίσουν να μας εμπιστεύονται και οι ξένοι επενδυτές και οι ξένοι αγοραστές των προϊόντων μας. Μας έστειλαν ξένο συνάλλαγμα, προσθέτοντας αξία στην οικονομία μας, δημιουργώντας αναπτυξιακά έργα και νέες οικονομικές δραστηριότητες.

Σε μεγαλύτερη ηλικία οι ξενιτεμένοι μας, στο στάδιο της αφυπηρέτησής τους συνήθως πολλοί απ' αυτούς, αφού πρόσφεραν ήδη πολλά στην πατρίδα μας, τόσο οικονομικά όσο και εθνικά, αποφασίζουν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους. Έδωσαν πολλές μάχες -διπλωματικές, πολιτικές- αλλά και με πολλές διαδηλώσεις στα κέντρα του κόσμου, όπως στη Νέα Υόρκη, στο Λονδίνο, στο Σίδνεϋ, βοηθούν και εκείνοι με το δικό τους τρόπο να γίνει γνωστό το κυπριακό πρόβλημα και τα εθνικά δίκαια του τόπου μας.

Αυτοί οι άνθρωποι, που έχουν προσφέρει πολλά, επιστρέφουν στην αγαπημένη τους πατρίδα, για να διαπιστώσουν πόσα πολλά έχουν αλλάξει και πόσο διαφορετικά τα περιέμεναν. Τι προσφέρουμε στους ανθρώπους αυτούς; Τι προσφέρουμε στους επαναπατρισθέντες γενναίους μαχητές της ζωής; Τι προσφέρουμε στους ανθρώπους που είχαν το θάρρος -οι περισσότεροι σε πάρα πολύ νεαρή ηλικία- να ταξιδέψουν σε μακρινούς, άγνωστους τόπους, κυνηγώντας το όνειρο μιας καλύτερης ζωής γι' αυτούς και τις οικογένειές τους;

Η προσφορά του κράτους στους επαναπατριζομένους δεν μπορεί να περιορίζεται στην εξαγγελία και μόνο οικονομικής βοήθειας -που πολλές φορές δε γνωρίζουν ούτε και οι ίδιοι πώς να τη διεκδικήσουν- σε περίπλοκες διαδικασίες και συμπλήρωμα εντύπων, αφού περιπλέκονται σε χρονοβόρες γραφειοκρατίες. Είναι ανάγκη όλα τα ωφελήματα που τους παρέχει το κράτος να καταγράφονται -όπως καταγράφονταν και παλιά- σε ειδική έκδοση, η οποία να τους δίδεται κατά την επιστροφή τους στην Κύπρο, έτσι ώστε να τους ενημερώσουμε με απλά λόγια για τα δικαιώματά τους, για να τα γνωρίζουν και να τα διεκδικούν.

Βασικό, επίσης, πρόβλημα που έχουν να αντιμετωπίσουν οι επαναπατρισθέντες είναι αυτή η ίδια η επανένταξή τους στην κυπριακή κοινωνία και οι διάφορες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν έχουν συχνά ως αποτέλεσμα την επιστροφή τους πίσω στην ξένη χώρα στην οποία έζησαν τα περισσότερα χρόνια της ζωής τους.

Είναι πράγματι κρίμα να διαπιστώνουν ότι η πατρίδα τους είναι η "ξένη" χώρα και η χώρα που τους φιλοξένησε να γίνεται η "δική τους" χώρα. Αυτό μπορεί να πει κανείς πως είναι αποτέλεσμα του τρόπου ζωής που έχουν συνηθίσει, αλλά και των δυσκολιών προσαρμογής τους, των δυσκολιών που τους δημιουργούμε εμείς, που οφείλονται στις περίπλοκες διαδικασίες για την επανεγκατάστασή τους και την παροχή των ωφελημάτων που δικαιούνται, αλλά και στις δυσκολίες για αξιοπρεπή εργοδότησή τους.

Για την καλύτερη λύση των κοινωνικών και εργασιακών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι επαναπατριζόμενοι θα ενώσουμε τη φωνή μας με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Επαναπατρισθέντων και προτείνουμε:

Το διορισμό Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα για την προώθηση και το συντονισμό για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι επαναπατρισθέντες με τα διάφορα κυβερνητικά τμήματα, αφού θα μπορούν να

προσπερνούν τη γραφειοκρατία με τη βοήθεια κάποιου συντονιστή.

Την παραχώρηση κοινωνικής σύνταξης σε όλους τους επαναπατρισθέντες οι οποίοι σήμερα δεν παίρνουν κοινωνική σύνταξη. Αυτοί περιορίζονται σε πολύ μικρό αριθμό προσώπων τα οποία προέρχονται κυρίως από χώρες από τις οποίες δε δικαιούνται κάποια σύνταξη ήδη, όπως η Νότιος Αφρική και άλλες αφρικανικές χώρες.

Επίσης, αντί της επιδότησης του ενοικίου για επαναπατρισθέντες, μπορεί οι επαναπατρισθέντες να δικαιούνται το ίδιο ποσό να το παίρνουν εφάπαξ, ούτως ώστε να διευκολύνεται η αγορά μιας κατοικίας για νεαρά ζευγάρια.

Πρέπει επίσης να γίνει επανεξέταση της χορηγίας για τα παιδιά επαναπατρισθέντων τα οποία φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία, λόγω της δυσκολίας που αντιμετωπίζουν με τη γλώσσα και δεν μπορούν να πάνε σε δημόσιο σχολείο.

Να δοθούν επίσης -τουλάχιστο για κάποιο χρονικό διάστημα- κίνητρα στις επιχειρήσεις για την επαγγελματική αποκατάσταση των επαναπατρισθέντων.

Επιπλέον, για χάρη της συνοχής της οικογένειας, προτείνουμε να απλουστευθεί η διαδικασία για απόκτηση κυπριακής ιθαγένειας από αλλοδαπούς συζύγους και τα παιδιά τους, λαμβάνοντας υπόψη την ημερομηνία γάμου, ανεξάρτητα αν ο γάμος τελέστηκε στο εξωτερικό.

Επίσης, το σχέδιο επανεργοδότησης επαναπατριζομένων, που είχε εγκριθεί το Φεβρουάριο του 2003, θα πρέπει να τεθεί άμεσα σε εφαρμογή. Το ίδιο και η απαλλαγή από το φόρο κατανάλωσης. Να ισχύει όχι μόνο για τους εξ αρρενογονίας επαναπατρισθέντες, αλλά και για τους εκ μητρογονίας είναι μια άδικη διάκριση η οποία γίνεται εις βάρος των επαναπατρισθέντων.

Επίσης, ως βουλευτές γινόμαστε δέκτες πάρα πολλών παραπόνων από επαναπατρισθέντες ότι τα ωφελήματα τα οποία παρέχονται από το κράτος στους συνταξιούχους δε λαμβάνονται από τους επαναπατρισθέντες συνταξιούχους. Αυτό είναι άδικο και δημιουργεί έντονα αισθήματα πικρίας στους συνταξιούχους οι οποίοι έχουν επαναπατριστεί και οι οποίοι νιώθουν έντονα σ' αυτό το σημείο της ζωής τους να τους γυρνά το κράτος, η πατρίδα τους, την πλάτη ακριβώς εκείνη τη στιγμή που τη χρειάζονται πιο πολύ, τη στιγμή που χρειάζονται πιο πολύ τη ζεστασιά του κοινωνικού προσώπου της πολιτείας, του νησιού που τους γέννησε.

Έχουμε χρέος σ' αυτούς τους ανθρώπους και πρέπει με κάθε τρόπο να τους βοηθήσουμε στην επανένταξή τους στην κυπριακή κοινωνία. Είναι γέννημα της Κύπρου και αγατούν και αυτοί το νησί μας. Έδωσαν την ψυχή τους με σκληρή δουλειά στην ξενιτιά, μας ενίσχυσαν οικονομικά σε δύσκολους καιρούς και προώθησαν τα δίκαια της πατρίδας μας για την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος. Τους χρωστούμε πολλά και πρέπει με προσοχή να μελετηθούν τα προβλήματά τους και να λυθούν σύντομα, γιατί το κοινωνικό πρόσωπο του κράτους μετρά το ίδιο για όλους τους Κυπρίους, είτε έζησαν όλη τη ζωή τους στη ζεστασιά της πατρίδας μας είτε δούλεψαν σκληρά στην ξενιτιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κυρία Κυριακού.

Η επόμενη ομιλήτρια είναι η κ. Αθηνά Κυριακίδου.

Σας καλώ στο βήμα.

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα στο Κεφάλαιο Τέταρτο την έκθεση που προέκυψε μετά την εξέταση των προβλημάτων των παλιννοστούντων συμπατριωτών μας, προβλημάτων κοινωνικών και εργασιακών. Είναι υποχρέωσή μας, είναι καθήκον μας να εισηγηθούμε λύσεις, να ενισχύσουμε τη φωνή τους, ώστε το κράτος να λάβει μέτρα στήριξης για τους χιλιάδες αποδήμους μας που αποφασίζουν να επιστρέψουν στο νησί μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα αιτήματα που τέθηκαν ενώπιόν μας από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Επαναπατρισθέντων κατά τη συζήτηση στην επιτροπή Εργασίας είναι η επιδότηση για παιδιά επαναπατρισθέντων που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία και η επιδότηση για εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, η παραχώρηση κινήτρων για απόκτηση πρώτης κατοικίας, η ανάπτυξη μηχανισμών διαφώτισης και ενημέρωσης των επαναπατριζομένων για ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους, ο διορισμός Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα, η απλούστευση της διαδικασίας για απόκτηση κυπριακής ιθαγένειας σε αλλοδαπούς/αλλοδαπές συζύγους επαναπατρισθέντων, η παραχώρηση κινήτρων για επαγγελματική αποκατάσταση, η παραχώρηση ωφελημάτων σε συνταξιούχους και η παραχώρηση κοινωνικής σύνταξης σε όλους ανεξάρτητα τους επαναπατρισθέντες.

Για το θέμα της επιδότησης των παιδιών των επαναπατρισθέντων που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία, τα παιδιά αυτά δικαιούνται ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση. Συνήθως, φοιτούν σε ιδιωτικές σχολές, λόγω του ότι η γλώσσα που μιλούν και γράφουν καλύτερα είναι η αγγλική. Τα δίδακτρα, όμως, αλλά και το κόστος ζωής έχουν αυξηθεί αρκετά τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο. Πιστεύω ότι θα ήταν λογικό να επιδοτήσει η πολιτεία την εκπαίδευση των παιδιών στα ιδιωτικά σχολεία, να κοστολογήσει πόσο της στοιχίζει η εκπαίδευση στο δημόσιο σχολείο και να δώσει τη δυνατότητα σε αυτά τα παιδιά να επιλέγουν μεταξύ της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης. Ταυτόχρονα, το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να προσφέρει επιδοτημένη και ταχεία εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Αυτά τα μέτρα θα αποτελέσουν ικανοποιητική βοήθεια για τον επαναπατρισμό νεαρών ζευγαριών και των παιδιών τους, που πραγματικά αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα με την εκπαίδευση.

Αναφορικά με την παραχώρηση κινήτρων για απόκτηση πρώτης κατοικίας, γνωρίζουμε ότι οι επαναπατρισθέντες καλύπτονται από τα στεγαστικά σχέδια του κράτους, νοουμένου ότι πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που ισχύουν για κάθε σχέδιο. Ταυτόχρονα, λειτουργεί και Σχέδιο Επιδότησης Ενοικίου για τον πρώτο χρόνο διαμονής τους στην Κύπρο. Η υιοθέτηση, όμως, ενός νέου μέτρου στήριξης όπως η παραχώρηση κρατικής στεγαστικής χορηγίας για αγορά ιδιόκτητης πρώτης κατοικίας θα διευκόλυνε τους επαναπατρισθέντες και ιδιαίτερα τα νέα ζευγάρια στην απόκτηση στέγης.

Όσον αφορά την ανάγκη ανάπτυξης μηχανισμών διαφώτισης και ενημέρωσης των επαναπατρισθέντων για ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους, είναι εξαιρετικά χρήσιμο να δημιουργηθεί ιστοσελίδα στο διαδίκτυο στην οποία να υπάρχουν χρήσιμες πληροφορίες για τα θέματα που αφορούν τους αποδήμους και να εκδοθεί ενημερωτικό βιβλιάριο στο οποίο να αναγράφονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και όλες οι διευκολύνσεις που τους παρέχονται στην Κύπρο. Με αυτούς τους τρόπους, οι

επαναπατρισθέντες θα ενημερώνονται άμεσα και κυρίως εύκολα, χωρίς να χρειάζεται να προσφεύγουν στις διάφορες κρατικές υπηρεσίες. Επιπρόσθετα, στις πρεσβείες της Κυπριακής Δημοκρατίας που βρίσκονται σε κράτη όπου υπάρχουν απόδημοι θα πρέπει να ορίζεται ένας υπάλληλος της πρεσβείας που να είναι αρμόδιος για την ενημέρωση των επαναπατρισθέντων.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ!

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Παλαιότερα, λειτουργούσε με επιτυχία ο θεσμός του Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα. Δυστυχώς, για κάποιους ανεξήγητους λόγους τα τελευταία χρόνια έχει ανασταλεί αυτός ο θεσμός. Σήμερα όμως ο επαναδιορισμός του καθίσταται επιτακτική ανάγκη. Πιστεύουμε ότι ο επίτροπος θα λειτουργήσει ως σύνδεσμος με όλες τις κυβερνητικές υπηρεσίες που εμπλέκονται στα ποικίλα ζητήματα των επαναπατρισθέντων. Επομένως, θα συμβάλει θετικά στην αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων που τους απασχολούν. Θα έχουν το δικό τους άνθρωπο στη δημόσια υπηρεσία.

Για την απλούστευση της διαδικασίας για την απόκτηση κυπριακής ιθαγένειας σε αλλοδαπές συζύγους επαναπατρισθέντων, με βάση τους υφιστάμενους κανονισμούς, ο αλλοδαπός ή η αλλοδαπή σύζυγος επαναπατρισθέντος θα πρέπει να παραμείνει για τουλάχιστο τρία χρόνια στην Κύπρο, για να δικαιούται να αιτηθεί κυπριακή ιθαγένεια. Θεωρώ ότι το χρονικό αυτό διάστημα θα πρέπει να μειωθεί στα δύο χρόνια. Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γάμου ως σημείο έναρξης της διετίας, ανεξάρτητα από το αν ο γάμος τελέστηκε στην Κύπρο ή στο εξωτερικό. Οι αλλοδαποί/αλλοδαπές σύζυγοι των επαναπατρισθέντων θα πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης με τον/τη σύζυγό τους αναφορικά με το δικαίωμα της δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Για την παραχώρηση κινήτρων για επαγγελματική αποκατάσταση των επαναπατρισθέντων, η κυπριακή πολιτεία, και συγκεκριμένα το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οφείλει να εφαρμόσει σχέδιο κινήτρων για την επαγγελματική αποκατάστασή τους που να προνοεί την παροχή βοήθειας με σκοπό την αυτοεργοδότησή τους. Το σχέδιο κινήτρων πρέπει να τίθεται σε εφαρμογή άμεσα, έτσι ώστε να επιλύονται τα εργασιακά τους προβλήματα.

Οι συνταξιούχοι επαναπατρισθέντες θα πρέπει να απολαύουν των ίδιων ωφελημάτων με όλους τους συνταξιούχους που είναι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν πρέπει να εξαιρούνται των όποιων ωφελημάτων, έκτακτων χορηγιών που χορηγούνται στους υπόλοιπους συνταξιούχους από το κράτος, νοουμένου βέβαια ότι δε λαμβάνουν σύνταξη από άλλη πηγή, ιδιαίτερα οι επαναπατρισθέντες από τρίτες χώρες. Η παραχώρηση κοινωνικής σύνταξης σε όλους τους επαναπατρισθέντες είναι ένα αναγκαίο κοινωνικό μέτρο που θα βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης των συνταξιούχων επαναπατρισθέντων.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ας θυμόμαστε όλοι ότι στα πέτρινα χρόνια πολλοί Κύπριοι μετανάστευσαν, γιατί δεν μπορούσαν να θρέψουν τις οικογένειές τους. Οι επαναπατρισθέντες έχουν εργαστεί σκληρά σε διάφορες χώρες του κόσμου. Πολλοί όμως απόδημοι δεν έχουν γίνει πλούσιοι, όπως κάποιοι θεωρούν. Αντιθέτως, ζουν στο εξωτερικό για ένα

μεροκάματο. Κάποια στιγμή ένας σημαντικός αριθμός αποδήμων αποφασίζει να επιστρέψει στην αγαπημένη του πατρίδα. Οφείλουμε να παρέχουμε στους επαναπατρισθέντες συμπατριώτες μας όλα τα αναγκαία μέτρα στήριξης, για να μπορέσουν να έχουν μια αξιοπρεπή διαβίωση στην πατρίδα τους. Έχουν δικαίωμα να ζήσουν στο νησί τους και να απολαύουν ίσων ευκαιριών και ίδιων παροχών με όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κυρία Κυριακίδου.

Η κ. Μαυρονικόλα.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στα δύσκολα χρόνια των προηγούμενων δεκαετιών κατά χιλιάδες πολλοί συμπατριώτες μας πήραν το δρόμο της μετανάστευσης, αναζητώντας στην ξενιτιά καλύτερες συνθήκες ζωής. Εργάστηκαν σκληρά γευόμενοι το πικρό ψωμί της ξενιτιάς, σε μια προσπάθεια να προσφέρουν στις οικογένειές τους τις προϋποθέσεις αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Οι ξενιτεμένοι μας τίμησαν με τον καλύτερο τρόπο τους ίδιους, αλλά και την ίδια τους την πατρίδα. Με την εργατικότητα, την τιμιότητα και την ανθρωπιά τους, κατέστησαν αξιόλογα μέλη των κοινωνιών που τους φιλοξένησαν. Τα παιδιά τους, δε, κοσμούν τις υψηλές θέσεις προσφοράς της πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής ζωής της δεύτερης τους πατρίδας. Δεν πρέπει ακόμα να διαφεύγει της προσοχής μας ότι στις δύσκολες ώρες που ακολούθησαν την τούρκικη εισβολή και συνεχιζόμενη κατοχή οι απόδημοι συμπατριώτες μας συμπαραστάθηκαν και συμπαρίστανται όσο κανείς άλλος στον αγώνα του λαού μας. Όλα αυτά τα χρόνια οι απόδημοί μας σε όλες τις γωνιές της γης κατέστησαν οι καλύτεροι πρεσβευτές της κυπριακής υπόθεσης και η αιχμή του δόρατος του αγώνα του λαού μας ενάντια στην κατοχή. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις, άλλωστε, όπου συμπατριώτες μας γίνονται συνομιλητές ή και σύμβουλοι προσωπικοτήτων με αυξημένη επιρροή στα κέντρα λήψης των αποφάσεων.

Τα τελευταία χρόνια, κυρία Πρόεδρε, το “νόστιμον ήμαρ” βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη πολλών συμπατριωτών μας οι οποίοι πλέον επιλέγουν το δρόμο της επιστροφής, για να ζήσουν οι ίδιοι και τα παιδιά τους στην πατρίδα που τους γέννησε. Δυστυχώς, ο δρόμος της επιστροφής δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα. Αντιθέτως, τα πολλαπλά εμπόδια, κυρίως διαδικαστικού και γραφειοκρατικού χαρακτήρα, καθιστούν πολλές φορές τον επαναπατρισμό σχεδόν αδύνατο. Και όλα αυτά, παρά τη διακηρυγμένη πολιτική βούληση όλων μας για δημιουργία εκείνων των συνθηκών μέσα στις οποίες θα καθίσταται δυνατός ο επαναπατρισμός όσων επιθυμούν, αλλά και στοιχείο προβληματισμού για όσους δεν έχουν πάρει ακόμα την απόφαση.

Η πολιτεία οφείλει να ανταποδώσει στους αποδήμους μας το ελάχιστο ως αναγνώριση της τεράστιας προσφοράς τους στον αγώνα του λαού και του τόπου με στόχο τον τερματισμό της συνεχιζόμενης κατοχής της μισής μας πατρίδας. Άλλωστε, ο επαναπατρισμός αποδήμων θα πρέπει να υιοθετηθεί ως στόχος στρατηγικής επίλογής και ως μέσο αντισταθμιστικό στον εποικισμό της κατεχόμενης Κύπρου, στο πλαίσιο της προσπάθειας αλλοίωσης του δημογραφικού χαρακτήρα της Κύπρου, και

όχι μόνο, γιατί ακριβώς θα ήταν ευχής έργον οι Κύπριοι επιστήμονες και επιτυχημένοι επαγγελματίες να επιστρέψουν στην πατρώα γη, γεγονός για την αξία του οποίου ουδείς αμφιβάλλει.

Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Τα προβλήματα των επαναπατριζομένων είναι πολλά και πολύπλευρα και δυστυχώς αναμένουν την επίλυσή τους για πολλά χρόνια. Θέλουμε να πιστεύουμε πως, ύστερα και από τη συζήτηση του θέματος στη Βουλή των Αντιπροσώπων, η κυβέρνηση θα εγκύψει με υπευθυνότητα στην προοπτική επίλυσης αυτών των προβλημάτων. Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαναπατρισθέντων Κυπρίων με απόλυτη σαφήνεια κατέθεσε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας τα αιτήματα η ικανοποίηση των οποίων θα καταστήσει την επιστροφή των συμπατριωτών μας δυνατή και ομαλή. Το υπόμνημά του θα πρέπει να μελετηθεί με σοβαρότητα και υπευθυνότητα από την κυβέρνηση, για να τροχοδρομηθεί σύντομη λύση του προβλήματος. Αυτό, άλλωστε, αποτελεί και υλοποίηση προεκλογικής δέσμευσης του Προέδρου της Δημοκρατίας, η οποία επαναβεβαιώθηκε και συμπεριελήφθη στο πρόγραμμα διακυβέρνησης, το οποίο βρίσκεται στα χέρια των πολιτών. Τα όσα περιλαμβάνονται στο κυβερνητικό πρόγραμμα υιοθετούν σε μεγάλο βαθμό τα αιτήματα του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαναπατρισθέντων Κυπρίων, γεγονός που διευκολύνει την επίλυση των όποιων προβλημάτων.

Να θυμίσουμε τις δεσμεύσεις για διορισμό Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα, έκδοση βιβλιαρίου για τα δικαιώματα των επαναπατρισθέντων, παροχή κινήτρων για απόκτηση πρώτης κατοικίας, αύξηση του επιδόματος για παιδιά επαναπατρισθέντων που φοιτούν σε ιδιωτικό σχολείο, παροχή κινήτρων για επαγγελματική αποκατάσταση των επαναπατρισθέντων, απλούστευση της διαδικασίας για απόκτηση κυπριακής ιθαγένειας από αλλοδαπούς συζύγους επαναπατρισθέντων, συμπερίληψη συνταξιούχων επαναπατρισθέντων στους δικαιούχους των διαφόρων ωφελημάτων και έκτακτων χορηγιών.

Ως ΕΔΕΚ, κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, υιοθετώντας την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, θεωρούμε ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να στηρίξει τους επαναπατριζόμενους συμπατριώτες μας, παρέχοντάς τους τις απαραίτητες διευκολύνσεις για εύκολη και ανώδυνη επιστροφή στην πατρίδα. Θα πρέπει άμεσα να διαμορφώσει σχέδιο στρατηγικής με πρακτική εφαρμογή, λαμβάνοντας υπόψη τις δικές της διακηρύξεις, τα αιτήματα του ΠΑΣΕΚΑ και τις επιπρόσθετες σημειώσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων που πιθανόν να προκύψουν και από τη σημερινή συζήτηση.

Από τη δική μας πλευρά, δηλώνουμε έτοιμοι να συμβάλουμε ουσιαστικά και εποικοδομητικά, εντός και εκτός Βουλής, στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων των επαναπατριζομένων. Την ίδια στιγμή, μαζί με τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, θα διασφαλίσουμε την τήρηση των αρχών ισότητας για γρήγορη υλοποίηση των όποιων σχεδίων έχουν εξαγγελθεί και τα οποία δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έχουν υλοποιηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κυρία Μαυρονικόλα.

Ο κ. Αντρέας Φακοντής.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, είναι ο τελευταίος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όχι, είναι ο κ. Ερωτοκρίτου τελευταίος και μετά κλείνει τη συζήτηση ο εισηγητής.

A. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα τελευταία χρόνια σημαντικός αριθμός Κυπρίων αποδήμων επιστρέφει στην πατρίδα μας, γεγονός που έχει πολύπλευρες θετικές επιπτώσεις στον τόπο μας. Δεδομένης της αυξανόμενης πληθυσμιακής αλλοίωσης που σημειώνεται στην Κύπρο και ιδιαίτερα στο κατεχόμενο μας μέρος με τη συνεχή άφιξη των εποίκων, καθώς και του δημογραφικού προβλήματος, της υπογεννητικότητας, που αντιμετωπίζει η Κύπρος, η επιστροφή των αποδήμων, όχι μόνο των συνταξιούχων, αλλά και των νέων ζευγαριών, θεωρείται πολύ σημαντική.

Ο επαναπατρισμός όμως συνοδεύεται από πολλά προβλήματα και δυσκολίες. Είναι λοιπόν υποχρέωση της πολιτείας να στηρίξει τους ανθρώπους αυτούς, οι οποίοι μετά από πολλές δυσκολίες και σκληρή δουλειά στο εξωτερικό αποφασίζουν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους.

Κατά τη συζήτηση του θέματος αυτού στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναδείχθηκαν τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επαναπατριζόμενοι και ζητήθηκε από την τότε κυβέρνηση να τα προωθήσει προς επίλυση.

Τα σημαντικότερα προβλήματα/αιτήματα των επαναπατριζομένων, που τέθηκαν κατά καιρούς, αλλά και κατά τη συζήτηση του σχετικού θέματος στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Επαναπατρισθέντων Κυπρίων είναι σε συντομία τα ακόλουθα:

1. Διορισμός Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα, ο οποίος θα λειτουργεί ως ενδιάμεσος σύνδεσμος με τις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες αρμόδιες για θέματα των επαναπατριζομένων.
2. Έκδοση βιβλιαρίου και δημιουργία ιστοσελίδας στο διαδίκτυο με τα δικαιώματα των επαναπατρισθέντων, έτσι ώστε να μπορούν να ενημερώνονται άμεσα και εύκολα για τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις διευκολύνσεις που τους παρέχονται. Πέραν τούτου, ο σύνδεσμος θεωρεί ότι θα ήταν χρήσιμο στις πρεσβείες της Κυπριακής Δημοκρατίας που βρίσκονται σε χώρες που υπάρχουν απόδημοι να οριστεί υπάλληλος της πρεσβείας ο οποίος θα ασχολείται με τα θέματα των επαναπατρισθέντων.
3. Παραχώρηση κοινωνικής σύνταξης σε όλους τους επαναπατριζόμενους. Σύμφωνα με τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας, αριθμός επαναπατρισθέντων δεν πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις και έτσι δε δικαιούνται να λαμβάνουν κοινωνική σύνταξη, πράγμα που δημιουργεί αρκετές αδικίες.
4. Παραχώρηση κινήτρων για απόκτηση πρώτης κατοικίας. Συγκεκριμένα, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επαναπατρισθέντων εισηγείται, πέραν της επιδότησης ενοικίου για τον πρώτο χρόνο διαμονής στην Κύπρο, να παρέχεται η δυνατότητα παραχώρησης εφάπαξ χορηγίας, ώστε να διευκολύνονται τα νεαρά ζευγάρια τα οποία προβαίνουν σε αγορά ιδιόκτητης στέγης.

5. Αύξηση του επιδόματος για παιδιά επαναπατρισθέντων που φοιτούν σε ιδιωτικό σχολείο. Η υφιστάμενη χορηγία των £450 ή €770 ετησίως ισχύει εδώ και επτά χρόνια περίπου.
6. Παραχώρηση κινήτρων για επαγγελματική αποκατάσταση. Το Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Επαναπατριζομένων, που εξαγγέλθηκε από το 2003 από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δεν έχει ακόμα τεθεί σε εφαρμογή.
7. Απλούστευση της διαδικασίας για απόκτηση κυπριακής ιθαγένειας από αλλοδαπούς συζύγους επαναπατρισθέντων.
8. Οι συνταξιούχοι επαναπατρισθέντες να μην εξαιρούνται από τα όποια ωφελήματα των οποίων τυγχάνουν και οι υπόλοιποι συνταξιούχοι, νοουμένου ότι πληρούν τις εκάστοτε προϋποθέσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια, αντικρίζοντας με θετικό φακό τα αιτήματα των επαναπατρισθέντων συμπατριωτών μας, άρχισε να δίνει λύσεις. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσα στα πλαίσια του οικονομικού του προγράμματος άρχισε μελέτη για μείωση των χρόνων διαμονής στην Κυπριακή Δημοκρατία τα οποία τίθενται ως προϋπόθεση για παραχώρηση της κοινωνικής σύνταξης στους επαναπατριζόμενους που προέρχονται από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως ΑΚΕΛ, θα θέλαμε να χαιρετίσουμε την προσπάθεια που γίνεται από το αρμόδιο υπουργείο, καθώς και την πρόθεση της κυβέρνησης να προωθήσει και να δώσει λύση στο σοβαρό αυτό αίτημα των επαναπατριζομένων. Με την προωθούμενη τροποποίηση στη σχετική νομοθεσία θα αποκτήσουν το δικαίωμα παραχώρησης κοινωνικής σύνταξης ακόμα περισσότεροι επαναπατρισθέντες οι οποίοι δε λαμβάνουν καμία σύνταξη.

Επίσης, μέσα στα πλαίσια των κοινωνικών παροχών του κράτους προς τους Κύπριους επαναπατριζόμενους, έχει ληφθεί πρόνοια στον περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης Νόμο για απαλλαγή, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις, από το φόρο κατανάλωσης μέχρι του ποσού των £7.000 ή €11.970 για οχήματα τα οποία εισάγονται ή μεταφέρονται στη Δημοκρατία από τρίτες χώρες ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή για οχήματα τα οποία αγοράζονται στην ντόπια αγορά. Η πρόνοια αυτή επεκτείνεται και στα πρόσωπα κυπριακής καταγωγής εξ αρρενογονίας μέχρι του ποσού των £3.000 ή €5.130.

Μάλιστα, το Τμήμα Τελωνείων, ανταποκρινόμενο στο αίτημα του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαναπατρισθέντων Κυπρίων για απλοποίηση της διαδικασίας παραχώρησης απαλλαγής για τους δικαιούχους, τροποποίησε τα σχετικά έντυπα αίτησης και εξέδωσε συνοπτικούς οδηγούς για καθοδήγηση των ενδιαφερομένων.

Όσον αφορά το αίτημα της πρώτης κατοικίας, παρ' όλο που δεν υπάρχουν ειδικά φορολογικά κίνητρα ούτε ειδικό σχέδιο δανειοδότησης για επαναπατριζόμενους, η υφιστάμενη κατάσταση σε σχέση με τη στεγαστική πολιτική του κράτους καλύπτει σε μεγάλο βαθμό τους επαναπατρισθέντες, υπό την προϋπόθεση ότι τα τελευταία δύο χρόνια είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου. Επιπρόσθετα, οι επαναπατριζόμενοι που είναι και πρόσφυγες μετέχουν στα στεγαστικά σχέδια και επιδοτήσεις των προσφύγων, καθώς και στο Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας Ιδιοκτητών Κατεχόμενης ή Απροσπέλαστης Ακίνητης Ιδιοκτησίας.

Αναφορικά με το εκπαιδευτικό επίδομα, πρέπει να σημειώσουμε ότι αυτό ανέρχεται σήμερα στις £450 ή €770 για τα παιδιά των επαναπατρισθέντων που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, για να καλυφθούν οι ανάγκες των μαθητών που φοιτούν σε ξενόγλωσσα ιδιωτικά σχολεία μέσης εκπαίδευσης, έχουν επεκταθεί τα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης. Σχετικά με την απαίτηση για αύξηση του εκπαιδευτικού επιδόματος, ως ΑΚΕΛ πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση οφείλει να μελετήσει το αίτημα, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ύψος του επιδόματος αυτού παραμένει το ίδιο για επτά συνεχή χρόνια, καθώς και το ότι το κόστος ζωής έχει αυξηθεί.

Κυρία Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στα πλαίσια της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής για στήριξη και ενθάρρυνση του επαναπατρισμού, προωθεί διάφορες δραστηριότητες με σκοπό την ενημέρωση των αποδήμων/επαναπατρισθέντων για την κατάσταση της αγοράς εργασίας στην Κύπρο. Μεταξύ άλλων το Τμήμα Εργασίας ενημερώνει για τους όρους και τις συνθήκες εργασίας, καθώς και για τη βοήθεια που παρέχεται στους επαναπατρισθέντες για την επαγγελματική τους αποκατάσταση στην Κύπρο. Αναλυτικότερα, το Τμήμα Εργασίας:

1. εφαρμόζει πρόγραμμα ενημέρωσης των αποδήμων, μέσω ανακοινώσεων που δημοσιεύονται στον παροικιακό τύπο χωρών του εξωτερικού, για κενές θέσεις εργασίας στην Κύπρο οι οποίες θα μπορούσαν να πληρωθούν από προσοντούχους Κυπρίους που προτίθενται να επαναπατριθούν,
2. ενημερώνει του Κυπρίους απόδημους οι οποίοι επικοινωνούν με το τμήμα για τις ευκαιρίες απασχόλησης στην Κύπρο, καθώς και για τις υπηρεσίες και διευκολύνσεις που παρέχει το τμήμα για σκοπούς επαγγελματικής αποκατάστασης,
3. παρέχει τη δυνατότητα στους απόδημους Κυπρίους οι οποίοι εκδηλώνουν ενδιαφέρον για εγκατάσταση στην Κύπρο και εξεύρεση εργασίας να εγγραφούν στο μηχανογραφημένο μητρώο του Τμήματος Εργασίας ως αιτητές εργασίας,
4. προσφέρει όλες τις υπηρεσίες, εξυπηρετήσεις και διευκολύνσεις για προώθηση της επαγγελματικής αποκατάστασης των επαναπατρισθέντων, όπως ακριβώς και στους υπόλοιπους Κυπρίους.

Περαιτέρω, οι επαναπατρισθέντες μπορούν να επωφεληθούν από τα διάφορα σχέδια που εφαρμόζουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Ενδεικτικά, αναφέρω το Σχέδιο Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση των Συνθηκών Στέγασης, το Σχέδιο Ενίσχυσης Οικογενειών για τη Φροντίδα Ηλικιωμένων ή/και Αναπήρων Μελών τους, το Σχέδιο Επιχορήγησης Αυτοεργοδότησης Ηλικιωμένων.

Δυστυχώς, το Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Επαναπατριζομένων, το οποίο εγκρίθηκε από το 2003, δεν τέθηκε ακόμα σε εφαρμογή. Το εν λόγω σχέδιο αποτελεί ίσως το βασικότερο μέτρο στήριξης και προώθησης της επαγγελματικής αποκατάστασης των επαναπατριζομένων, αφού ουσιαστικά προνοεί την παροχή βοήθειας σε επαναπατριζόμενους υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις, με τη μορφή παροχής άμεσης επιδότησης επιτοκίου δανείων που οι δικαιούχοι θα συνάπτουν από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Γι' αυτό και ως ΑΚΕΛ καλούμε το αρμόδιο υπουργείο της κυβέρνησης να προχωρήσει το ταχύτερο δυνατό στην εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου.

Αναφορικά με το αίτημα των επαναπατρισθέντων να μην εξαιρούνται από τα

όποια ωφελήματα, επιδόματα λαμβάνουν οι υπόλοιποι συνταξιούχοι, νοούμενου ότι πληρούν τις εκάστοτε προϋποθέσεις, ως ΑΚΕΛ το αντικρίζουμε θετικά. Καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα, όπως έχει δεσμευτεί, να εξετάσει την παραχώρηση έκτακτων ωφελημάτων σε συνταξιούχους σε πιο ορθολογιστική βάση, ώστε να εκλείψουν οι όποιες διακρίσεις υπήρξαν στο παρελθόν.

Θετικά έχει επίσης αντιμετωπίσει η κυβέρνηση το αίτημα για επανέκδοση του ενημερωτικού βιβλιαρίου και η Υπηρεσία Αποδήμων του Υπουργείου Εξωτερικών προχωρά προς ικανοποίησή του.

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που ταλανίζουν τους επαναπατρισθέντες μας για πολλά χρόνια είναι η απόκτηση της κυπριακής ιθαγένειας από αλλοδαπούς συζύγους. Ο Υπουργός Εσωτερικών, στην προσπάθειά του να δώσει λύση στις χρονοβόρες διαδικασίες και στην αφάνταστη ταλαιπωρία που υφίστανται οι επαναπατρισθέντες μας, αποφάσισε την απλούστευση των διαδικασιών και τη σύσταση ειδικού κλιμακίου στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης για επιτάχυνση της εξέτασης των αιτήσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέξαμε, έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην εξέταση των αιτήσεων για τους συζύγους επαναπατρισθέντων. Αυτό το μήνα ολοκληρώνεται η εξέταση των αιτήσεων του 2006 και από το Νοέμβριο θα αρχίσει η εξέταση των αιτήσεων που υποβλήθηκαν το 2007. Μετά το Μάρτιο του 2009 θα ξεκινήσει η εξέταση των αιτήσεων του 2008. Ως ΑΚΕΛ, χαιρετίζουμε την πρόοδο που σημειώθηκε και καλούμε το υπουργείο να προβεί σε όλες τις δέουσες ενέργειες, ώστε να μην παρουσιαστούν προβλήματα και καθυστερήσεις και να υλοποιηθεί ο σχεδιασμός όπως έχει δρομολογηθεί.

Τέλος, όσον αφορά το αίτημα για διορισμό Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα, ο οποίος θα λειτουργεί ως ενδιάμεσος σύνδεσμος μεταξύ επαναπατριζομένων και κυβερνητικών υπηρεσιών, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι τόσο αυτό όσο και σχεδόν όλα τα άλλα αιτήματα των επαναπατριζομένων που προαναφέραμε συμπεριλαμβάνονται στο πρόγραμμα διακυβέρνησης της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια. Είμαστε βέβαιοι ότι η κυβέρνηση θα εξετάσει με κάθε σοβαρότητα το αίτημα αυτό και σύντομα θα προχωρήσει στο διορισμό Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι η κυβέρνηση Χριστόφια στους μόλις οκτώ μήνες θητείας της αντιμετώπισε με ενδιαφέρον και στοργή τα αιτήματα των επαναπατρισθέντων. Παρήγαγε σημαντικό έργο, προώθησε και επίλυσε πολλά προβλήματα. Είναι η κυβέρνηση που δε μένει μόνο στις διακηρύξεις και τα λόγια, αλλά προχωρά αποφασιστικά στην υλοποίηση των δεσμεύσεών της. Είμαστε βέβαιοι ότι σύντομα τα εκκρεμούντα αιτήματα των επαναπατριζομένων θα προωθηθούν και θα επιλυθούν. Εντούτοις, ως ΑΚΕΛ θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε στενά την πορεία του θέματος και, εκεί και όπου χρειάζεται, θα παρεμβαίνουμε για την προώθηση και επίλυσή τους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Φακοντή.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς κατανοούμε αυτή τη συζήτηση, που γίνεται κάτω από αυτό τον τίτλο, ως

μια συζήτηση όπου πρώτιστα θα πρέπει να επισημανθούν προβλήματα και να προταθούν λύσεις. Γι' αυτό θα ξεκινήσουμε -νομίζουμε ότι είναι καλύτερα να ξεκινήσουμε- από αυτό στο οποίο κατέληξε ο προηγούμενος ομιλητής, διαφοροποιώντας ελαφρώς κάτι που έχει πει, που βεβαίως νομίζω δε θα διαφωνεί, γιατί λέχθηκε ίσως εν τη ρύμη του λόγου. Δε μιλάμε για διορισμό Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα, μιλούμε για επαναδιορισμό Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα.

Η θέση του Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα θεσμικά υπάρχει, απλούστατα δεν έχει γίνει διορισμός. Εξακολουθεί να χηρεύει, εξακολουθεί να είναι εκεί και βεβαίως η αρμοδιότητά του είναι αυτή, όπως λέχθηκε, σε σχέση με το ρόλο του συνδέσμου που πρέπει να επιτελέσει μεταξύ των αρμοδίων κυβερνητικών τμημάτων αλλά και των συνδέσμων των παλιννοστούντων, οι οποίοι οργανωμένα διεκδικούν τα αυτονόητα.

Ας ξεκινήσουμε όμως από κάποιες επισημάνσεις. Ψάχνοντας το διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα της Στατικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, για να δω πόσοι Κύπριοι, από στατιστική άποψη, επανέρχονται πίσω στην Κύπρο, διαπίστωσα με έκπληξη -πιθανώς να είναι σε κάποια άλλη ιστοσελίδα, όχι της Στατιστικής Υπηρεσίας, κάποιας άλλης υπηρεσίας, αν είναι, θα πρέπει να μεταφερθεί και στην ιστοσελίδα της Στατιστικής Υπηρεσίας- ότι οι παλιννοστούντες Κύπριοι, οι επαναπατριζόμενοι δηλαδή, είναι συναριθμούμενοι μαζί με τον αριθμό των ξένων που επισκέπτονται την Κύπρο, για να εργαστούν. Δεν υπάρχει δηλαδή αριθμός συγκεκριμένος ανά έτος των Κυπρίων παλιννοστούντων. Συγκεκριμένα, για το 2004, που είναι η τελευταία ημερομηνία που κρατούνται στοιχεία, ο αριθμός των μεταναστών προς την Κύπρο -αναγράφεται στην ιστοσελίδα- Κυπρίων επαναπατριζόμενων και ξένων που ήρθαν για εγκατάσταση ή προς ημιαπασχόληση, προσωρινή απασχόληση πέραν του ενός χρόνου, ήταν 22 003 και των μεταναστών από την Κύπρο, δηλαδή των μεταναστών οι οποίοι έφυγαν από την Κύπρο για το εξωτερικό, 6 279. Ίσως να είναι κάτι το οποίο να χρήζει διόρθωσης και που καταδεικνύει ίσως και τη μεγάλη σημασία που δίνει η κυπριακή πολιτεία, ξεκινώντας από τα στατιστικά στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Υπάρχουν συγκεκριμένα προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν και που αφορούν αυτούς τους ανθρώπους. Πρόβλημα πρώτον: Αν πάρουμε τον τομέα της υγείας, θα δούμε ότι λαμπρά μυαλά διαπρέπουν στο εξωτερικό στον τομέα της επιστήμης τους, στον τομέα δηλαδή της ιατρικής, όχι μόνο στην παροχή υπηρεσιών, αλλά ιδιαίτερα στο ερευνητικό πεδίο. Γνωρίζουμε όλοι πως οι άνθρωποι αυτοί, για να έρθουν στην Κύπρο και να εργαστούν στα ιδρύματα στα οποία θα πρέπει να προσφέρουν υπηρεσίες, ιδιαίτερα τα κρατικά, προς τους Κύπριους πολίτες, βοηθώντας βέβαια και την πολυθρυσούμενη μετατροπή της Κύπρου σε "περιφερειακό κέντρο ιατρικών υπηρεσιών", θα πρέπει να περάσουν πρώτα από το βάσανο του να γίνουν δεχτοί, για να υποβάλουν αίτηση για μια θέση στο δημόσιο. Να προκηρυχθεί η θέση, της οποίας ο μισθός βέβαια καταλαβαίνετε πόσος θα είναι σε σχέση με τις απολαβές που οι άνθρωποι αυτοί παίρνουν στο εξωτερικό, να διαγωνιστούν με άλλους και να διαγωνιστούν κάτω από άνισες συνθήκες, γιατί οι περισσότεροι από αυτούς, επειδή έχουν μεγαλώσει στο εξωτερικό, μπορεί να είναι της δεύτερης, τρίτης ή και τέταρτης γενιάς οικογενειών που μετανάστευσαν στο εξωτερικό, δε μιλούν καλά ελληνικά. Υπενθυμίζω, είναι κοινό κήμα για όλους εμάς εδώ στη Βουλή, πως όσοι δεν ξέρουν καλά την ελληνική ή την άριστη ελληνική γλώσσα που προνοείται στα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων που προκηρύσσονται δε δικαιούνται να παρακαθίσουν σε οποιοσδήποτε εξετάσεις.

Φανταστείτε τώρα ένα γιατρό ή επιστήμονα οποιουδήποτε άλλου είδους που

διαπρέπει στον ερευνητικό τομέα να θέλει να εργοδοτηθεί, αν θέλει, με τις εξευτελιστικές, θα μπορούσε να πει κάποιος, απολαβές, συγκριτικά με το τι παίρνει στη χώρα που εργάζεται, επειδή απλά θέλει να επιστρέψει και να προσφέρει στη χώρα του, και να πάει να μάθει τα ελληνικά από την αρχή για κάποια χρόνια, που είναι πάρα πολλά, γιατί το σχέδιο υπηρεσίας, που, όπως όλοι ξέρουμε, είναι νόμος, δεσμεύει και δεν μπορεί διαφορετικά να αντιμετωπιστεί. Μπορεί να υπάρχει η λύση των συμβολαίων. Μια λύση όμως που θέλει τόλμη, θέλει από την πλευρά του αρμοδίου υπουργού, που εκάστοτε χειρίζεται το θέμα, αποφασιστικότητα και πάνω απ' όλα θέλει ταμείο, θέλει χρήματα. Οι άνθρωποι αυτοί, για να έρθουν πίσω και να στελεχώσουν τις υπηρεσίες αυτές, για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους που είναι αναβαθμισμένες και στο εξωτερικό -μπορεί να έρχονται από πολλές χώρες και να περιμένουν στην ουρά, για να τους δουν και να τους εξυπηρετήσουν- πρέπει να πληρώνονται. Είναι λογικό, είναι απόλυτα κατανοητό.

Άρα, πρέπει να προχωρήσουμε προς κατευθύνσεις που ορθολογιστικά να λύνουν τα προβλήματα και να φύγουμε από το διακηρυκτικό επίπεδο και το θεωρητικό, ότι τους προσκαλούμε να 'ρθουν πίσω και οφείλουν να 'ρθουν πίσω στα πλαίσια ενός πατριωτισμού και μιας υποδοχής που θα τους κάνουμε, αλλά την άλλη ημέρα να είναι άνεργοι ή να μην μπορούν να κερδίσουν τα προς το ζην, που είναι απαραίτητα για τους ίδιους και την οικογένειά τους.

Δεύτερο μεγάλο ζήτημα: οι συντάξεις. Όσοι έχουν ασχοληθεί με το θέμα αυτό, τις συντάξεις των παλιννοστούντων, θα έχουν διαπιστώσει το εξής τραγελαφικότατο: Υπάρχουν χώρες όπου ένας μεγάλος τομέας μεταναστών μετανάστευε κατά την περίοδο των δεκαετιών του '70, του '60, του '50 και πίσω, οι οποίοι βασικά μάλιστα είναι σε προχωρημένη ηλικία, όσοι από τους παλιννοστούντες επιστρέφουν, σε χώρες της Αφρικής με τις οποίες η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει συνάψει ποτέ, αλλά και μπορεί καλά καλά να μη διατηρεί ουσιαστικές διπλωματικές σχέσεις, για να μπορούν να υπάρξουν συμβάσεις κάτω από τη ρήτρα της αμοιβαιότητας για αναγνώριση του δεδουλευμένου χρόνου για σκοπούς συντάξεων στη χώρα της Αφρικής και για να μπορεί η σύνταξη αυτή να μεταφερθεί στο Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή στο άλλο αντίστοιχο ταμείο το δικό μας και να μπορούν οι άνθρωποι αυτοί στο τέρας του βίου τους, επανέρχόμενοι στην Κύπρο, να παίρνουν φουλ τη σύνταξή τους. Υπάρχουν πάρα πολλοί που είναι εκτεθειμένοι σ' αυτή την αδικία.

Πρέπει κάτι να γίνει από την πλευρά της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ποιο είναι το πρώτο, κατά την άποψή μας, διάβημα που πρέπει να γίνει; Πρώτα και πάνω απ' όλα, στους ανθρώπους αυτούς, ανεξάρτητα από το αν δικαιούνται και δεν παίρνουν οποιαδήποτε σύνταξη από τις χώρες αυτές με τις οποίες δεν υπάρχουν διμερείς συμβάσεις, θα πρέπει να δοθεί άμεσα κοινωνική σύνταξη, χωρίς παραχωρήσεις, χωρίς δισταγμούς. Αν μιλάμε για ένα κοινωνικό κράτος που τείνει ευήκοον ους σ' αυτούς οι οποίοι έχουν προσφέρει μέσα από σκληρούς αγώνες, όπως λέχθηκε από πολλούς συνάδελφους προηγουμένως, κοινωνικούς, τόσο προσωπικούς όσο και συλλογικούς, στην ευημερία μιας χώρας που τους φιλοξένησε, αλλά λόγω της πολιτειακής θεσμικής κατάταξης των δυνατοτήτων στη χώρα αυτή δεν είναι εφικτό να πληρώνονται στην πατρίδα τους που επιστρέφουν, έχουμε καθήκον να τους δώσουμε πρώτα και πάνω απ' όλα την κοινωνική σύνταξη ή για κάποιους που είναι εδώ να μειώσουμε άμεσα σε μηδενικό επίπεδο τα έτη που απαιτούνται για να είναι δικαιούχοι για την κοινωνική σύνταξη. Δεν αρκούν τα μεγάλα λόγια. Δεν αρκούν οι υποσχέσεις. Πρέπει πρακτικά να υλοποιούμε αυτό που είναι τουλάχιστον αυτονόητο. Δεν έχει γίνει οποιοδήποτε διάβημα προς την κατεύθυνση αυτή.

Θα πρέπει ακόμα να διασαφηνιστεί στη σχετική νομοθεσία κατά πόσο η παραμονή ενός αιτητή στην Κύπρο για κάποιο χρονικό διάστημα θα λαμβάνεται

υπόψη για σκοπούς υπολογισμού της γνωστής περιόδου των δέκα ετών συνεχούς διαμονής του στο εξωτερικό, που είναι προϋπόθεση της δασμολογικής απαλλαγής για το όχημά του. Σήμερα οι άνθρωποι αυτοί, όταν επιστρέφουν, το πρώτο ή αυτό που θέλουν να φέρουν μαζί τους ή, αφού έρθουν, ν' αγοράσουν είναι ένα αυτοκίνητο, για να κυκλοφορούν, που κατά κανόνα δεν είναι πολυτελείας. Το αυτοκίνητο αυτό τυγχάνει, με βάση την κείμενη νομοθεσία, δασμολογικής απαλλαγής.

Θα πρέπει να πληροφορήσω τους εντίμους συναδέλφους μου ότι, στα πλαίσια μιας αυθαιρέσις, αλλά και κατά κανόνα ελαφράς προσέγγισης από τους εκάστοτε δημοσίους υπαλλήλους που χειρίζονται σε διάφορα τμήματα τα θέματα αυτά και με δεδομένο ότι υπάρχουν κενά στη νομοθεσία, δεν υπάρχει ομοιόμορφη μεταχείριση στα θέματα αυτά. Αν ρωτήσετε ανθρώπους οι οποίοι έχουν πάει σ' αυτά τα γραφεία, για να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα πιστοποιητικά, για σκοπούς τελωνισμού των αυτοκινήτων, και να τύχουν της δασμολογικής απαλλαγής, θα δείτε ότι περιπτώσεις πολλές οι οποίες έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις έτυχαν διαφορετικού χειρισμού, γιατί έτυχε να είναι διαφορετικοί οι υπάλληλοι που τις χειρίστηκαν. Άρα, θα πρέπει να διασαφηνιστούν τα ζητήματα αυτά, των οποίων οι συνέπειες καταληκτικά επηρεάζουν αυτούς που παλιννοστούν στο πρώτο και καίριο ζήτημα, που είναι το όχημα.

Ακόμα, κάποιιοι από αυτούς, που είναι της νεότερης γενιάς, επιστρέφοντας στην Κύπρο, θα πρέπει να υπηρετήσουν και στρατιωτική θητεία με βάση την κείμενη νομοθεσία. Δεν είναι ρητά διασαφηνισμένο παρά μόνο στα πλαίσια μιας πρακτικής που τηρεί το Υπουργείο Εξωτερικών σε συνεργασία πιθανώς και με το Υπουργείο Άμυνας, όμως δεν υπάρχει νομοθετική πρόνοια κατά πόσο η περίοδος αυτή της στρατιωτικής θητείας θεωρείται προσωρινή διακοπή της δεκαετούς περιόδου. Δηλαδή, σε συγκεκριμένη περίπτωση, αν το θέμα το κρίνει ο άλφα υπάλληλος, μπορεί να θεωρήσει, με βάση την οδηγία που έχει από τους προϊστάμενους του, ότι είναι προσωρινή διακοπή, σε άλλη περίπτωση ο βήτα υπάλληλος, ο οποίος δε θέλει να ακολουθήσει την κατευθυντήρια οδηγία -δεν είναι υποχρεωμένος, γιατί κάθε υπόθεση μελετάται με τα δικά της ξεχωριστά περιστατικά- μπορεί να θεωρήσει ότι δεν αποτελεί προσωρινή διακοπή.

Ακόμα, θα πρέπει να καθοριστεί χρονική περίοδος μέσα στην οποία ο επαναπατριζόμενος θα μπορεί να υποβάλει αίτηση για αδασμολόγητο όχημα, ώστε να μη γίνεται καταστροφική της πρόνοιας που προβλέπει την εισαγωγή του αδασμολόγητου οχήματος μέσα σε ένα χρόνο από την άφιξή του. Θα πρέπει δηλαδή, μέσα σε καθορισμένο χρόνο από την άφιξή του, να προσδιοριστεί ο χρόνος εντός του οποίου θα πρέπει να υποβληθεί η συγκεκριμένη αίτηση.

Θα πρέπει ακόμα να διευκρινιστεί κατά πόσο σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου το αδασμολόγητο όχημα μπορεί να χρησιμοποιείται από τα μέλη της οικογένειάς του ή θα πρέπει να τελωνιστεί, δηλαδή να πληρωθούν οι δασμοί. Είναι και αυτό αδιευκρίνιστο. Και αν είναι αυτό αδιευκρίνιστο, φανταστείτε σ' ένα υπέργηρο ζευγάρι, αρκετά ηλικιωμένο, χωρίς παιδιά, που και οι δύο οδηγούν, που δεν έχουν οποιουσδήποτε άλλους συγγενείς, που είναι κατά κανόνα αποξενωμένοι τόσα χρόνια από τον κοινωνικό περίγυρο και τα παιδιά, τα οποία μπορεί να έχουν μείνει πίσω στη χώρα που τους φιλοξενούσε και να μην έχουν μεταναστεύσει και αυτοί πίσω στην Κύπρο, να πεθάνει ο ένας από τους δύο συζύγους και ο ένας εκ των δύο συζύγων να μην μπορεί να κυκλοφορήσει, γιατί θα πρέπει να πληρώσει χιλιάδες λίρες, που ενδεχομένως ή κατά βεβαιότητα δεν τις έχει, για να τελωνίσει το όχημα, για το οποίο το κράτος τού παρείχε τη δυνατότητα εξαρχής να τύχει του ευεργετήματος να μην πληρώσει τους δασμούς... Θα πρέπει ακόμα, για περιπτώσεις που αφορούν άτομα που γεννήθηκαν στο εξωτερικό, τους φοιτητές που εργάζονται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και τους δημόσιους υπαλλήλους που υπηρετούν στις διπλωματικές και

άλλες αποστολές της Κύπρου στο εξωτερικό, θα πρέπει να ρυθμιστεί νομοθετικά, νοουμένου ότι εντάσσονται στη γενικότερη ομάδα των παλιννοστούντων, αυτή η περίοδος που διαμένουν στο εξωτερικό τι βαρύτητα έχει και τι αντανάκλαση μπορεί να έχει στη δεκαετή ή άλλη περίοδο. Μπορεί να μην πρόκειται πάντα για αγορά αδασολογήτου αυτοκινήτου αλλά για άλλα ωφελήματα που τίθενται προθεσμίες που θα πρέπει να μείνουν στο εξωτερικό.

Τέλος, θα πρέπει να γίνει διευκρίνιση των όρων “επανεγκατάσταση” και “επάνοδος του αιτητή”. Δυστυχώς, εδώ ισχύει αυτό που λέει ο Διονύσης Σαββόπουλος σ’ ένα γνωστό τραγούδι που ξέρουμε όλοι. Στη δική μας την αντίληψη, των Ελλήνων, θεωρούμε ότι, όταν όλα είναι άγραφα, στο τέλος κάτι βγαίνει που μας συμφέρει. Και αυτό μπορεί στη λαϊκή αντίληψη να είναι σωστό. Όταν είναι όλα άγραφα όμως και είναι αδιευκρίνιστο τι εννοείται με τον κάθε όρο ξεχωριστά, τότε εναπόκειται στον κάθε δημόσιο υπάλληλο, ο οποίος μπορεί να αποδειχθεί στο τέλος ένας μικρός βασανιστής γι’ αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι θέλουν να έρθουν πίσω στη χώρα τους και να συνεχίσουν ειρηνικά, μέχρι να φτάσουν στο τέλος της ζωής τους, να απολαμβάνουν τα γηρατειά και την ησυχία τους, γιατί το κράτος, η πολιτεία, η Βουλή των Αντιπροσώπων, το αρμόδιο θεσμικό σώμα δεν έστερξε να ασχοληθεί με αυτές τις λεπτομέρειες, που δεν είναι λεπτομέρειες γι’ αυτούς, αλλά είναι ουσιαστικά στοιχεία της καθημερινότητας. Η επανεγκατάσταση και η επάνοδος ερμηνεύονται κατά το δοκούν -σας διαβεβαιώνω- από τον εκάστοτε, οποιοδήποτε υπάλληλο που τυγχάνει να έχει υπηρεσία και μπορεί να πάει μπροστά του ένα συγκεκριμένο έντυπο για σκοπούς απόλαυσης είτε του ευεργετήματος του αδασολογήτου είτε οποιουδήποτε άλλου ευεργετήματος. Και μπορεί να κριθεί... Υπάρχουν πολλά παραδείγματα όπου στη μια περίπτωση κρίθηκε ότι η επανεγκατάσταση είναι ένας όρος που ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, ενώ σε άλλη περίπτωση, κάτω από τις ίδιες προϋποθέσεις, θεωρήθηκε ότι δεν ανταποκρίνεται στο πρακτικό περιεχόμενο κατά την αντίληψη του υπαλλήλου. Και όλα αυτά, γιατί είναι άγραφα· δεν είναι διευκρινισμένα από το νόμο.

Δεν επιτρέπεται γι’ αυτούς τους ανθρώπους, αν πραγματικά θέλουμε να τους υποστηρίξουμε -και νομίζω ότι όλοι θέλουμε, δε νομίζω ότι κανένας έχει λιγότερη επιθυμία ή άλλος περισσότερη να βοηθηθούν αυτοί οι άνθρωποι- να αφήνουμε αυτά τα κενά, για να καταταλαιπωρούνται, να πηγαίνουν από το ένα κυβερνητικό γραφείο στο άλλο, μέσα σε μια γραφειοκρατία που τους είναι και παντελώς άγνωστη. Δεν είναι άνθρωποι που μεγάλωσαν και είναι εξοικειωμένοι με τα ζητήματα αυτά, όχι μόνο λόγω ηλικίας, αλλά και λόγω μακράς απουσίας από τη Δημοκρατία. Είναι άνθρωποι που έχουν μεγαλώσει ή έχουν ζήσει πάρα πολλά χρόνια σε άλλες κοινωνίες με άλλα έθιμα και με άλλες αντιλήψεις σε σχέση με τη διεκπεραίωση των προσωπικών τους υποθέσεων.

Θεωρούμε λοιπόν ότι αυτά τα προβλήματα θα πρέπει να λυθούν και, για να λυθούν, θα πρέπει να προχωρήσει άμεσα -θα πρέπει να υπάρχει κάποιος που να συντονίζει τα ζητήματα- η κυβέρνηση στον επαναδιορισμό του Επιτρόπου για Ανθρωπιστικά Θέματα. Στο τέλος τέλος, αν αυτό το ταξίδι για τους παλιννοστούντες κατά τη διάρκεια της ζωής τους ήταν ένα ταξίδι που μπορεί να παρομοιαστεί με το ταξίδι του Οδυσσέα, ο οποίος καταταλαιπωρήθηκε μέχρι να φτάσει στην Ιθάκη, οι άνθρωποι αυτοί δε θέλουν να τους περιμένει καμιά Πηνελόπη. Θέλουν όμως να τους περιμένει η στοιχειώδης στοργή από μια πατρίδα στην οποία γεννήθηκαν και ήρθαν πίσω, για να πεθάνουν σ’ αυτή.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Σας ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Καλώ τον εισηγητή του θέματος, το συνάδελφο κ. Πάμπη Κυρίτση, να κλείσει τη συζήτηση του θέματος.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, πριν μιλήσει ο εισηγητής, να ευχηθώ να καλύψει και τους απόδημους Παφίτες με κανένα κίνητρο, όταν αποφασίσουν να επαναπατριστούν!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Είναι γνωστό ότι είσατε η πιο μεγάλη ομάδα πίεσης ανά το παγκόσμιο!

Λοιπόν, δε θα καταχραστώ το χρόνο. Θεωρώ ότι έγινε μια συζήτηση αρκετά μεστή. Έχουν κατατεθεί απόψεις, προτάσεις, εισηγήσεις, επιπρόσθετα στο τι περιλαμβάνει η έκθεση της επιτροπής Εργασίας, οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν από την κυβέρνηση, την πολιτεία, για την προώθηση των προβλημάτων των επαναπατριζομένων. Θεωρώ αυτονόητο ότι, μετά από αυτή τη συζήτηση, τόσο η έκθεση της επιτροπής Εργασίας όσο και το πρακτικό της σημερινής συνεδρίας θα διαβιβαστούν στους αρμοδίους, για να επιληφθούν των προβλημάτων με το δικό μας τον έλεγχο και με τη δική μας την καλώς νοούμενη παραίνεση και πίεση.

Σημειώνω το θέμα του μηχανισμού της επαφής των αποδήμων με το κράτος. Νομίζω ότι η άποψη για επίτροπο έχει σημειωθεί από όλες τις πλευρές και η κυβέρνηση θα πρέπει να το λάβει πολύ σοβαρά υπόψη. Νομίζω ότι βγαίνει απ' όλες τις τοποθετήσεις ότι θα είναι δεδομένη η στήριξη της Βουλής, όταν και εφόσον θα χρειαστεί η κυβέρνηση να έρθει να υποβάλει συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις για την υλοποίηση συγκεκριμένων εισηγήσεων που υπάρχουν είτε μέσα στο υπόμνημα των επαναπατριζομένων είτε μέσα στην έκθεση της επιτροπής είτε και από απόψεις που έχουν κατατεθεί από αυτό το βήμα.

Θέλω, τέλος, νιώσω την ανάγκη να διαβεβαιώσω τους εκπροσώπους των παλινοστούντων που παρακολουθούν τη συνεδρία ότι η Βουλή αισθάνεται τα προβλήματα, αντιλαμβάνεται την ανάγκη της στήριξης -άλλωστε γι' αυτό έχουμε κάμει αυτή τη συζήτηση- και ότι θα είμαστε δίπλα τους.

Και τέλος, για να τελειώσω, να σημειώσω ότι η επιτροπή Εργασίας θα επανέλθει στο θέμα εν καιρώ, για να ελέγξει πώς, με ποιο τρόπο και σε ποιο βαθμό έχει προχωρήσει πλήρως η υλοποίηση των εισηγήσεων οι οποίες υπάρχουν στην έκθεση της επιτροπής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυρίτση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ ολοκληρώνεται η σημερινή συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 23 Οκτωβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή)

- (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.103-2008)
2. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.110-2008)
  3. Οι περί Υπηρεσίας του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.066-2008)
  4. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες Ουσίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.005-2008)
  5. Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007.
(Αρ. Φακ. 23.01.048.239-2007)
  6. Ο περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.129-2008)
  7. Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.130-2008)
  8. Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.101-2008)
  9. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.009-2008)
  10. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.010-2008)
  11. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.057-2008)
  12. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007.
(Αρ. Φακ. 23.01.048.271-2007)
  13. Οι περί Αστυνομίας (Πυροσβεστική Υπηρεσία) (Γενικοί) Κανονισμοί του 2008.

- (Αρ. Φακ. 23.03.044.133-2007)
14. Οι περί Αστυνομίας (Μέλη Πυροσβεστικής Υπηρεσίας εκτός Ειδικών Πυροσβεστών) (Προαγωγές) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.134-2007)
  15. Οι περί Αστυνομίας (Πυροσβεστική Υπηρεσία) (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.135-2007)
  16. Οι περί Αστυνομίας (Πυροσβεστική Υπηρεσία) (Ειδικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.136-2007)
  17. Οι περί Αστυνομίας (Πυροσβεστική Υπηρεσία) (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.137-2007)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006)
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της απόφασης της Βαρκελώνης και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.038-2007)
3. «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).
(Αρ. Φακ. 23.05.009.2007)

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006)
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006)
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007)
7. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).
(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007)
8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της

Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006)

9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007)
10. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.001-2008)
11. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.003-2008)
12. Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών. (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.004.2008)
13. Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος. (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού

Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.005.2008)

14. Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου.
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.006.2008)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ωρα λήξης: 6.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βότσης Άγγελος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαμψών Σωτήρης
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κατσουρίδης Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κλεάνθους Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουκουμά Σκεύη	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Φακοντής Αντρέας
Κουτσού Νίκος	Φυτπής Σοφοκλής
Κυπριανού Άντρος	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηνικόλας Ντίνος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2008» και «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Στ. Ευαγόρου, Α. Παπαδοπούλου, Μ. Σιζόπουλος) και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο νόμου με τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2008».
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Στ. Ευαγόρου, Α. Παπαδοπούλου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Μ. Σιζόπουλος) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Ν. Κατσουρίδης, Στ. Ευαγόρου, Μ. Σιζόπουλος, Δ. Συλλούρης, Α. Παπαδοπούλου, Α. Κυριακίδου) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
5. Ερωτήσεις βουλευτών:
Αίτημα για κατασκευή ντεποζίτου στην κοινότητα Μανδριών - Μέτρα για μη διάθεση απαγορευμένων φυτοφαρμάκων - Αίτημα για ανέγερση γυμνασίου/λυκείου/τεχνικής σχολής στα Λύμπια - Αίτημα για βελτιώσεις στο Δημοτικό Σχολείο Λυμπιών.
6. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Παράνομη λειτουργία γυμναστηρίων - Σεμινάρια καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης για εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς - Λήψη προσωρινών μέτρων για τη λεωφόρο Μεσόγης στην Πάφο - Καθυστέρηση στην απόσυρση του μολυσμένου ηλιέλαιου - Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων περιοχών - Αίτημα της κοινότητας Λυθροδόντα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Μαχαιρά - Αίτημα για κατασκευή πεζοδρομίων στο δρόμο Κλήρου-Μαλούντας-Αρεδιού - Βελτίωση της κοίτης ποταμού στη Μαλούντα - Η πρόοδος των εργασιών της επιτροπής μελέτης για τη σύσταση Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού.
7. Έκθεση για το θέμα «Κοινωνικά και εργασιακά προβλήματα επαναπατριζομένων», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Κυρίσης, Μ. Κυριακού, Α. Κυριακίδου, Ρ. Μαυρονικόλα, Α. Φακοντής, Ρ. Ερωτοκρίτου) και λήξη αυτού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 23^{ης} Οκτωβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.19 μ.μ.

Αρ. 4

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Δεύτερο Κεφάλαιο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ένα νομοσχέδιο το οποίο θα κατατεθεί σήμερα και για το οποίο υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επείγον και να ψηφιστεί σήμερα. Το θέμα αυτό είναι «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2008». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το θέμα κηρύσσεται επείγον και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με την παράκληση να συνέλθει για να το μελετήσει και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Παρακαλώ, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει εξεταστεί, αντιλαμβάνομαι, και υπάρχει έκθεση έτοιμη. Κατατέθηκε και εξετάστηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κυρία Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Το θέμα το έχει ήδη δει η επιτροπή Οικονομικών και έχουμε πάρει ομόφωνη τοποθέτηση να θεωρηθεί ως κατεπείγον και να περάσει σήμερα από την ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατά συνέπεια δε χρειάζεται να αποσυρθούν για το θέμα αυτό τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών. Ευχαριστώ πολύ. Θα το δούμε με τη σειρά του, αφού εξαντλήσουμε τα υπόλοιπα θέματα.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται, μια και είμεθα στο Κεφάλαιο Β', και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί και βρίσκεται στα χέρια σας.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.135-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
2. Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.03.045.129-2008)

3.	Οι περί του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.130-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4.	Έγγραφο που αφορά την απασχόληση έκτακτων υπαλλήλων σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985. (Αρ. Φακ. 10.10.025)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Έγγραφο (Υπ. Παιδ. 11/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.010)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση, όπως συνήθως κάμνουμε. Αλλά, πριν μπούμε στο πρώτο θέμα, θα παρακαλέσω τους προέδρους όλων των επιτροπών να δώσουν αμέσως προτεραιότητα στα νομοσχέδια και στις προτάσεις νόμου που βρίσκονται ενώπιόν τους, έτσι που να έχουμε το ταχύτερο δυνατό τις αποφάσεις των αρμοδίων κοινοβουλευτικών επιτροπών για τις εν λόγω προτάσεις νόμου και τα νομοσχέδια που κατατίθενται. Δίδεται δυστυχώς πολύ

μεγάλη βαρύτητα στα αυτεπάγγελα θέματα και φαίνεται ότι στα θέματα αυτά, που είναι πολύ ουσιώδη, δε δίδεται, από κάποιες τουλάχιστον επιτροπές, η προτεραιότητα που πρέπει. Γι' αυτό παρακαλώ θερμά να δοθεί αμέσως προτεραιότητα στα θέματα αυτά των νομοσχεδίων και των προτάσεων νόμου, που είναι και η πρώτη αποστολή της κάθε κοινοβουλευτικής επιτροπής.

Μπαίνουμε τώρα στο πρώτο θέμα, που είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς «Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων:

Γιαννάκης Γαβριήλ

Μπενίτο Μαντοβάνη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2008. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ).

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 38 και 40 του περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, είναι η τροποποίηση των

υφιστάμενων περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) Κανονισμών, ώστε να καταστεί δυνατή η μετονομασία ορισμένων τμημάτων των σχολών του ΤΕΠΑΚ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η μετονομασία των συγκεκριμένων αυτών τμημάτων θα συμβάλει στα εξής:

1. Στην καλύτερη διατύπωση του περιεχομένου των σπουδών, των κατευθύνσεων και των προσανατολισμών των τμημάτων που θα μετονομαστούν.
2. Στην ύπαρξη συνάφειας με το χαρακτήρα και το επίπεδο του ΤΕΠΑΚ, όπως περιγράφεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξής του.
3. Στη σαφέστερη διαφοροποίηση των τμημάτων του ΤΕΠΑΚ από τα αντίστοιχα τμήματα του Πανεπιστημίου Κύπρου.
4. Στη διευκόλυνση της διαδικασίας αδειοδότησης των αποφοίτων του ΤΕΠΑΚ από τα σχετικά επαγγελματικά σώματα.

Συγκεκριμένα, τα υφιστάμενα τμήματα τα οποία, με βάση τους υπό αναφορά κανονισμούς, θα πρέπει να μετονομαστούν είναι τα ακόλουθα τρία, για τα οποία αναφέρεται παράλληλα και η συγκεκριμένη μετονομασία τους:

1. Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών και Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών, το οποίο μετονομάζεται σε Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών και Επιστήμης και Μηχανικής Υλικών.
2. Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, το οποίο μετονομάζεται σε Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Γεωπληροφορικής.
3. Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής και Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, το οποίο μετονομάζεται σε Τμήμα Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με αυτούς τους κανονισμούς σκοπεύεται η μετονομασία τριών τμημάτων του ΤΕΠΑΚ. Δε θα αναφερθώ στα ονόματα -τα έχετε μπροστά σας- μόνο να μου επιτρέψετε να εγείρω τρία σημεία, λέγοντας ότι δεν αρκεί η μετονομασία τμημάτων.

Πρέπει να αναφέρω στο σώμα ότι το ΤΕΠΑΚ ζήτησε μέσα από τον προϋπολογισμό του 2009 €80 εκατομ. για την υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού ανάπτυξής του, για την απόκτηση φοιτητικών εστιών, για τη δημιουργία εργαστηρίων, για την ίδρυση νέων τμημάτων και για την ισχυροποίηση των υφισταμένων τμημάτων. Δυστυχώς, πρέπει να αναφέρω ότι η κυβέρνηση απέκοψε το 50% του αιτήματος του ΤΕΠΑΚ.

Πέραν τούτου, πρέπει να πω στο σώμα ότι η θητεία των μελών της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής λήγει το 2008. Η Διοικούσα Επιτροπή αποτελείται από έντεκα πρόσωπα, από τα οποία μόνο τα τέσσερα ζουν στην Κύπρο. Αποτέλεσμα τούτου είναι η δυσλειτουργία όσον αφορά τη διοίκηση του ΤΕΠΑΚ. Το ερώτημα που θα ήθελα να υποβάλω είναι πότε θα αυτονομηθεί το ΤΕΠΑΚ, πότε θα περάσει η διοίκηση του πανεπιστημίου στα χέρια των ακαδημαϊκών και πώς θα λειτουργήσει η κυβέρνηση όσον αφορά το διορισμό της νέας διοικούσας επιτροπής.

Το τρίτο θέμα που θα ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι πρόσφατα δημοσιεύματα αναφέρονται σε προσλήψεις διοικητικών υπαλλήλων του ΤΕΠΑΚ με τη

μέθοδο της μίσθωσης υπηρεσιών και υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες, καταγγελίες που είδαν και το φως της δημοσιότητας. Ζητούμε να υπάρχουν διαδικασίες οι οποίες να μην τυγχάνουν αμφισβήτησης, ειδικά από ένα ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα που στηρίχθηκε από όλες τις πολιτικές ομάδες του σώματος και θα συνεχίσει να στηρίζεται.

Τέλος, θα ήθελα να εγείρω ένα θέμα που αφορά και τα τρία κρατικά πανεπιστήμια, αλλά και τα υπόλοιπα, τα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Είναι η επιχορήγηση για ηλεκτρονικό υπολογιστή, ένα μέτρο που εφαρμόστηκε πέρσι και φέτος δεν ακούσαμε τίποτα από πλευράς κυβερνήσεως. Εμείς ζητούμε να επεκταθεί το μέτρο και στους φοιτητές των ιδιωτικών πανεπιστημίων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που έχουμε ενώπιόν μας σήμερα αφορά τη μετονομασία μερικών σχολών του ΤΕΠΑΚ. Είναι δικαίωμα βέβαια του προέδρου της επιτροπής να αναμινθήσεται ζητημάτων σχετικών με την παιδεία, τα οποία δεν αφορούν εν πάση περιπτώσει το ζήτημα που συζητούμε σήμερα. Ιδιαίτερα δε η αναφορά στους υπολογιστές όχι μόνο δεν έχει θέση στη σημερινή συζήτηση, αλλά θεωρώ ότι μετά από τους υπολογιστές μπορούμε να πάμε και στους στόχους της παιδείας ή δεν ξέρω τι άλλο μπορούμε να συζητήσουμε σήμερα εδώ.

Κλείνω λέγοντας ότι είναι σωστό να μένει κανείς στα ζητήματα που έχουμε μπροστά μας, διότι, αν ανοίγονται ζητήματα τα οποία ο καθένας έχει μέσα στη σκέψη του, δεν μπορούμε να καταλήξουμε πουθενά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω με το συνάδελφο τον κ. Χατζηγεωργίου ότι, όσον αφορά το θέμα το τελευταίο το οποίο έχει αναφέρει ο κ. Τορναρίτης σε σχέση με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, παρ' όλων ότι όλοι μας συμφωνούμε, δεν είναι του παρόντος, γιατί δεν έχει σχέση με τους κανονισμούς τους οποίους συζητούμε. Όμως, λόγω του ότι ένας από τους λόγους τους οποίους επικαλείται το ΤΕΠΑΚ στην κατάθεση αυτών των κανονισμών, σε σχέση με τη μετονομασία των συγκεκριμένων τμημάτων, είναι σίγουρα και η ενίσχυση του στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης, νομίζω ότι ως Βουλή έχουμε δικαίωμα να κάμουμε αναφορά στο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης, που σε αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση σίγουρα δεν είμαστε πλήρως ικανοποιημένοι σε σχέση με τη στάση την οποία θα έπρεπε να έχει η πολιτεία έναντι του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου. Δηλαδή, αν θυμάστε καλά, έγινε τεράστια συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής σε σχέση με το πόσα θα έπρεπε τα τμήματα να ήταν, πόσα τελικά τμήματα ιδρύθηκαν. Άρα εκείνο το οποίο τελικά εμείς απαιτούμε είναι η ανάπτυξη των τμημάτων και ποιοτικά, αλλά και αριθμητικά. Γι' αυτό το λόγο θεωρούμε ότι προϋπολογισμοί που έχουν άμεση σχέση με θέματα παιδείας και θέματα υγείας δε θα πρέπει σίγουρα να μειώνονται στο 50%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος θα πούμε ότι εμείς συμφωνούμε με την πρόνοια των παρόντων κανονισμών, γιατί αφορά ακριβώς μόνο τη μετονομασία κάποιων σχολών. Παραμένοντας μόνο στην πρόνοια και στη φιλοσοφία των συγκεκριμένων κανονισμών δεν έχουμε καμία ένσταση, όμως, όταν θα κουβεντιάσουμε

εκτενέστερα το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης, οπωσδήποτε θέλουμε να δούμε ότι και η πολιτεία στηρίζει το ΤΕΠΑΚ, όπως και τα άλλα σχολεία τα οποία ιδρύθηκαν, τα πανεπιστήμια, και τα ιδιωτικά και τα δημόσια. Έχουμε αρκετό χρόνο, για να δούμε το θέμα σφαιρικά. Με τους συγκεκριμένους όμως κανονισμούς θεωρώ ότι απλώς μετονομάζονται ορισμένα τμήματα, ακριβώς για να διατυπώνεται καλύτερα και το περιεχόμενο των σπουδών, οι κατευθύνσεις, οι προσανατολισμοί, ο χαρακτήρας και η συνάφεια με το στρατηγικό σχέδιο. Επιπρόσθετα, με το να γίνεται μια σαφέστερη διαφοροποίηση των τμημάτων παρέχεται η ευκαιρία να εξυπηρετείται και διαδικαστικά η αδειοδότηση των αποφοίτων του ΤΕΠΑΚ. Αυτό θεωρούμε ότι είναι σημαντική πτυχή, την οποία πρέπει να τη δούμε με αυτή τη σκοπιά, να περάσει ομόφωνα και για το στρατηγικό σχέδιο είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε εκτενέστερα βλέποντας το θέμα σφαιρικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουτσού, παρακαλώ.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι, όταν σε συζήτηση ενός θέματος παρεμβάλλουμε άλλα, νομίζω το μόνο που κάμνουμε είναι να τα μειώνουμε. Είναι τεράστιας σημασίας τα θέματα που έθιξε και ο κ. Τορναρίτης και ο κ. Βαρνάβα και θα πρέπει να συζητηθούν στην ώρα τους: στους προϋπολογισμούς, όταν θα καταθέσει τον τροποποιητικό νόμο για τη διοίκηση του ΤΕΠΑΚ το υπουργείο και όλα αυτά. Παραμένοντας επομένως στο θέμα που συζητούμε, εγώ απλώς ήθελα να επισημάνω ότι γίνονται αλλαγές στις επιμέρους σχολές και αλλάζει η λέξη “τεχνολογικό”, αλλά το πανεπιστήμιο ως πανεπιστήμιο παραμένει τεχνολογικό πανεπιστήμιο Κύπρου. Αυτό είναι μια αντίφαση,

το είχαμε επισημάνει και στην επιτροπή Παιδείας της Βουλής και δεν ξέρω πώς θα το χειριστεί το υπουργείο. Εμείς το στηρίζουμε πάντως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Επιτρέψτε μου μια πολύ μικρή παρατήρηση ως Λεμεσιανός βουλευτής και ως μέλος του Συνδέσμου Φίλων του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου, του οποίου προεδρεύει ο πρώην δήμαρχος, ο κ. Κοντίδης. Ανησυχούμε βαθύτατα ως φίλοι του ΤΕΠΑΚ από την πρόοδο των εργασιών που γίνονται στα διάφορα κτίρια που θα στεγάσουν τις διάφορες σχολές. Οι εργασίες δεν προχωρούν με τους αναμενόμενους ρυθμούς και υπάρχει μεγάλη ανησυχία ότι δε θα είναι έτοιμα τα κτίρια, για να στεγάσουν τις σχολές το χρόνο που θέλουμε. Γι' αυτό κάνω έκκληση προς κάθε ενδιαφερόμενο να ενδιαφερθεί για το θέμα αυτό, έτσι που να αντιμετωπιστεί έγκαιρα.

Ευχαριστώ.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και πάλι και τιτλοφορείται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008». Και αυτή η έκθεση είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων:

Γιαννάκης Γαβριήλ

Μπενίτο Μαντοβάνη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2008. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 20 και 32 του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων κατά Σχολή) Κανονισμών, ώστε να καταστεί δυνατή η ίδρυση Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους εν λόγω κανονισμούς, αναφέρονται τα εξής:

Η ίδρυση της Ιατρικής Σχολής κρίνεται αναγκαία, γιατί σε αυτή θα εκπαιδεύονται ιατροί που χρειάζεται η Κύπρος και θα παρέχεται διά βίου εκπαίδευση και επιμόρφωση στους Κυπρίους ιατρούς και νοσηλευτές. Επιπλέον, η σχολή αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προς τους πολίτες. Ταυτόχρονα, αναμένεται να επηρεαστούν ευνοϊκά τόσο τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια όσο και τα νοσηλευτήρια του δημόσιου τομέα, αφού η Ιατρική Σχολή θα τα εμπλουτίσει με το εγνωσμένου κύρους επιστημονικό προσωπικό (εξήντα ακαδημαϊκοί σε πρώτο στάδιο), που θα απασχολείται αρχικά στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και σε μεταγενέστερο στάδιο και σε άλλα δημόσια και ιδιωτικά νοσοκομεία.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών ενώπιον της επιτροπής, υποβλήθηκαν από τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής προς τους αρμοδίους διευκρινιστικές ερωτήσεις για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσης της επιτροπής.

Όπως αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στην επιτροπή, έγιναν ήδη σχετικές μελέτες και τεκμηριώθηκε η ανάγκη σύστασης της Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ειδικότερα, το 2013 υπολογίζεται ότι θα φοιτήσουν οι πρώτοι φοιτητές στην Ιατρική Σχολή, ο αριθμός των οποίων θα ανέλθει περίπου στους εξήντα. Το κόστος επίσης των κτιριακών εγκαταστάσεων της Ιατρικής Σχολής υπολογίζεται να ανέλθει στα €46,8 εκατομ. και το ετήσιο κόστος λειτουργίας της θα ανέρχεται περίπου στα €12,1 εκατομ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, με βάση τα πιο πάνω, υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σκοπός των συγκεκριμένων κανονισμών που έχουμε μπροστά μας είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων κανονισμών, ώστε να καταστεί δυνατή η ίδρυση Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Χαιρετίζουμε το συγκεκριμένο, γιατί ήταν ένα όραμα του κυπριακού λαού. Θεωρούμε ότι η ίδρυση Ιατρικής Σχολής στην Κύπρο, εάν και εφόσον επιτευχθεί -εμείς ευχόμαστε το 2013, όπως μας έχει αναφερθεί- θα ενισχύσει την Κύπρο ως περιφερειακό εκπαιδευτικό κέντρο, αλλά και ως ιατρικό κέντρο. Θα ήθελα όμως στη συζήτησή μας να θέσω και μια άλλη παράμετρο και να πω ότι ο Υπουργός της Παιδείας σε δηλώσεις του το περασμένο καλοκαίρι διαπίστωνε την ανάγκη μεταφοράς της Σχολής Επιστημών Υγείας από τη Λευκωσία στη Λεμεσό. Ούτε

το Υπουργείο Παιδείας ούτε το Υπουργείο Οικονομικών από τότε μέχρι σήμερα έπραξαν οτιδήποτε, για να πετύχουν το συγκεκριμένο. Δεν έχουν π.χ. υποδείξει χώρο κρατικής γης για στέγαση της σχολής στη Λεμεσό και επίσης αρνούνται να εγκρίνουν δαπάνες για την ανέγερση των κτιρίων της σχολής. Αυτό απλώς το σημειώνω ερωτώντας το σώμα και ειδικότερα την εκτελεστική εξουσία κατά πόσο έχει δεύτερες σκέψεις επί του συγκεκριμένου, διότι είναι η πραγματικότητα ότι υπάρχει και μια σκέψη ότι πρέπει να υπάρχει ομαδοποίηση των υπηρεσιών υγείας, δηλαδή το Κρατικό Νοσοκομείο, η Ιατρική Σχολή, η Νοσηλευτική Σχολή, να λειτουργούν μαζί και ενιαία, και θα θέλαμε, κύριε Πρόεδρε, η κυβέρνηση να τοποθετηθεί ευθαρσώς και δημόσια επί του προκειμένου.

Όσον αφορά τον κανονισμό, θα τον ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος.

Θα θέλαμε να χαιρετίσουμε με τη σειρά μας την τροποποίηση των κανονισμών, καθώς πλέον ανοίγεται το παράθυρο για δημιουργία Ιατρικής Σχολής· ένα αίτημα το οποίο ως πολιτική δύναμη στηρίζαμε διαχρονικά, υπογραμμίζοντας την αναγκαιότητα δημιουργίας αυτής της σχολής. Όπως στηρίζαμε μέχρι σήμερα τη δημιουργία αυτής της σχολής, σίγουρα θα στηρίξουμε και θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε και τη μεταγενέστερη, μπορώ να πω, λειτουργία της Ιατρικής Σχολής και δε θα αναπτύξω τους λόγους για τους οποίους εμείς χαιρετίζουμε αυτή τη συγκεκριμένη τροποποίηση.

Θα υπερψηφίσουμε, κύριε Πρόεδρε, τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η κ. Παπαδοπούλου και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εδώ ισχύει το ίδιο που είπαμε και για την προηγούμενη περίπτωση. Εδώ ψηφίζουμε απλώς τροποποίηση των περί Πανεπιστημίου Κύπρου Κανονισμών, για να καταστεί δυνατή η ίδρυση Ιατρικής Σχολής. Δεν επικεντρωνόμαστε σε όλο το φάσμα του τι πρέπει να γίνει, ποιες διαδικασίες, τι θα καλύπτει και ούτω καθεξής. Γι' αυτά σίγουρα θα έρθει ξεχωριστό νομοσχέδιο. Εκείνο το οποίο εμείς ψηφίζουμε σήμερα είναι ότι τροποποιούμε τους κανονισμούς του πανεπιστημίου, για να είναι δυνατή η δημιουργία Ιατρικής Σχολής, με στόχο να εκπαιδεύονται εκεί γιατροί, να υπάρχει διά βίου εκπαίδευση για νοσηλευτές και γιατρούς, να υπάρχει ακριβώς ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και η δυνατότητα να έχουμε κάθε χρόνο εξήντα νέους επιστήμονες στον ιατρικό κλάδο. Επομένως, επί της φιλοσοφίας δεν υπάρχει λόγος αντιδικίας μεταξύ μας. Συμφωνούμε, υπερθεματίζουμε και ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς εγείρεται ένα ζήτημα, το οποίο απλώς για προβληματισμό θα ήθελα να αναφέρω στο σώμα. Ακούμε γι' αυτούς τους μεγαλεπήβολους προγραμματισμούς, τους οποίους βεβαίως από την άποψη του ουσιαστικού περιεχομένου υπερθεματίζουν όλοι. Αλλά διερωτώμαι αν το αρμόδιο υπουργείο, η εκτελεστική εξουσία, μπορεί να διατηρεί μηχανισμούς παρακολούθησης υλοποίησης αυτών των μεγαλεπήβολων σχεδίων. Και βάζω το ερώτημα, για να το απαντήσω. Είναι ρητορικό, δεν έχει!

Το Πανεπιστήμιο είναι αυτόνομος οργανισμός, ενεργεί με βάση την κείμενη νομοθεσία και βεβαίως, πέρα από την έγκριση ή απόρριψη των κονδυλίων που περνούν με εισήγηση της εκτελεστικής εξουσίας από τη Βουλή, ουδείς άλλος μηχανισμός παρακολούθησης υπάρχει. Κοντολογίς, επαφίεται στον πατριωτισμό των ακαδημαϊκών, με την καλή έννοια, για την υλοποίηση του θέματος αυτού. Να μου επιτρέψετε να πω ότι διατηρώ σοβαρές, μα σοβαρότατες αμφιβολίες αναφορικά με την αποτελεσματικότητα υλοποίησης μέσα στα χρονοδιαγράμματα, όχι γιατί δε θέλω, αλλά γιατί οι άνθρωποι ασχολούνται με κάτι άλλο διαφορετικό στη ζωή τους για χρόνια. Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, προτίμησα να μη μιλήσω στο προηγούμενο θέμα, αλλά είναι προέκταση του προηγούμενου αυτό που θα πω τώρα με αναφορά πάλι στα όσα λέχθηκαν σε σχέση με τη Λεμεσό και αναφορικά με τη Νοσηλευτική Σχολή. Αυτή η ιστορία είναι μια παλιά ιστορία και πονεμένη, η οποία έχει σχέση με τον εκάστοτε Υπουργό Παιδείας, ο οποίος, κατά περιόδους, όταν αντιλαμβάνεται το δίκαιο του αιτήματος, λέει: «Ναι, ανεξάρτητα από την έννοια της αυτονομίας και του ομοειδούς που επιβάλλει όλες οι ιατρικές και παραϊατρικές μονάδες του πανεπιστημίου να είναι σε συγκεκριμένο χώρο, αυτό το τμήμα πρέπει να έρθει στη Λεμεσό». Ταυτόχρονα όμως, κι έχει δίκαιο ο κ. Τορναρίτης, θα συμφωνήσω μαζί του, ουδέν πρακτικό μέχρι σήμερα έχει γίνει, για να δώσουν δείγμα γραφής -και αυτό είναι από την προηγούμενη κυβέρνηση, για να είμαι δίκαιος και δεν αφορά μόνο τον νυν Υπουργό Παιδείας- ότι πραγματικά το εννοούν με την ένταξη της σχολής αυτής στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο.

Πέραν του ότι πολύ ορθά επισημάνετε και το υπερτονίζω ως ομοίως μέλος των φίλων του ΤΕΠΑΚ ...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, να ρωτήσω κάτι;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ό,τι θέλετε.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Τορναρίτης μίλησε για Ιατρική Σχολή και ότι έχει δήλωση του υπουργού. Εσείς μιλάτε για τη Νοσηλευτική. Ποιο από τα δύο ισχύει;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι, όχι.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αν μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι μίλησα και για την Ιατρική Σχολή και για τη Νοσηλευτική Σχολή.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έτσι είναι, κύριε Κατσουρίδη. Εγώ παρακολούθησα προσεκτικά τι είπε ο κ. Τορναρίτης, εσείς φαίνεται πως όχι.

Έλεγα λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ότι, ομοίως ως μέλος των φίλων του ΤΕΠΑΚ που είμαι κι εγώ, όπως και πολλοί άλλοι συνάδελφοί μας, παρακολουθούμε την απελπιστική βραδύτητα και όχι μόνο την καταταλαιπωρία -ακαδημαϊκά ομιλούντες, που μας αφορά το θέμα- την καταταλαιπωρία ολόκληρης της πόλης της Λεμεσού με τα έργα τα οποία γίνονται που δεν προχωρούν ταχύτατα, πέραν όλων των άλλων.

Αν από αυτή την αίθουσα πρέπει να φύγουν συγκεκριμένα μηνύματα, τα μηνύματα είναι: Πρώτον, θα πρέπει το ταχύτερο δυνατό να υλοποιηθεί η στρατηγική σε σχέση με το ΤΕΠΑΚ και να μην αρχίζουμε από την υλοποίηση της στρατηγικής και να νομίζουμε ότι τελειώσαμε με το να αλλάξουμε τα ονόματα μόνο. Έχει πολλή ουσία και περιεχόμενο που πρέπει να γίνει.

Δεύτερον, σε σχέση με αυτό το νομοθέτημα, εμείς θα καλέσουμε τον Υπουργό Παιδείας από αυτή την αίθουσα να αποφασίσει τι θα κάμει με τη Νοσηλευτική. Είναι

πολιτική απόφαση ειλημμένη να πάει στο ΤΕΠΑΚ, να φροντίσουν να βρουν χώρο, να βρουν κονδύλια, να υλοποιήσουν την απόφασή τους ή σε αντίθετη περίπτωση να κάμουν οτιδήποτε άλλο θεωρούν σωστό και να υποστούν την οποιαδήποτε κριτική από οποιαδήποτε πλευρά. Να τελειώνει αυτή η ιστορία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ναι, κύριε Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι είναι σχήμα οξύμωρο, τη στιγμή που όλες οι πολιτικές δυνάμεις χαιρετίζουν την απόφαση της κυβέρνησης και την εξαγγελία να ιδρύσει επιτέλους Ιατρική Σχολή, να θυμόμαστε λεπτομέρειες, για να κάνουμε κριτική στην κυβέρνηση σε μια τόσο σημαντική απόφαση. Νομίζω ότι θα πρέπει να το επισημάνουμε αυτό το γεγονός.

Θα υπενθυμίσω, κύριε Πρόεδρε, χάριν της ιστορίας, ότι το ΑΚΕΛ είχε πρωτοστατήσει και για την ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου και των σχολών του. Ήταν όραμα του ΑΚΕΛ η ίδρυση Ιατρικής Σχολής και είναι απόφαση της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια να την υλοποιήσει και θα την υλοποιήσει.

Όσον αφορά τα έργα που γίνονται στη Λεμεσό, θα πω το εξής: Όταν ο κ. Δημήτρης Κοντίδης και στη συνέχεια ο κ. Ανδρέας Χρίστου έσκαψαν τη μισή Λεμεσό, για να την αναμορφώσουν, ναι, είναι γεγονός ότι ο κόσμος ταλαιπωρήθηκε. Σήμερα όμως και οι Λεμεσιανοί και οι Κύπριοι όλοι χαίρονται το παραλιακό μέτωπο της πόλης που έχει πάρει ένα χαρακτήρα αξιοζήλευτο. Και σε αυτή την περίπτωση θα ταλαιπωρηθεί η πόλη, και ταλαιπωρείται, γιατί έργα χωρίς ταλαιπωρία δυστυχώς δεν

μπορούν να γίνουν, για να απολαύσει αργότερα το αποτέλεσμα που θα είναι ένα καλά στεγασμένο πανεπιστήμιο στο κέντρο της πόλης.

Πρέπει να πούμε επίσης το εξής: Επειδή υπάρχει το θέμα για το πού θα στεγαστεί και λοιπά, μιλούμε ότι χρόνος υλοποίησης είναι το 2013. Νομίζω ότι για όλα τα σημαντικά ζητήματα, όπως είναι η στέγαση και άλλα, μετά την εξαγγελία της ίδρυσης της σχολής, υπάρχει αρκετός χρόνος, ώστε να αποφασιστούν κατάλληλα, να μελετηθούν και να υλοποιηθούν. Δε νομίζω ότι στους οκτώ μήνες διακυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια ήταν λογικό να αναμένεται ότι για όλα τα προβλήματα θα δίνονταν άμεσες λύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Απολογούμαι, γιατί θα ακολουθήσω κι εγώ τους συνάδελφους να είμαι εκτός του θέματος που συζητούμε, αλλά θέλω να τους υπενθυμίσω ότι, εκτός από δύο πόλεις που είναι η Λευκωσία και η Λεμεσός, υπάρχει και μια άλλη πόλη που περιμένει τη σειρά της παρά τις υποσχέσεις και της σημερινής κυβέρνησης. Επειδή μιλούν κάποιοι για θέματα πού θα παν και πού δε θα παν, τουλάχιστον αυτή η πόλη και η γεωγραφική της θέση και η γειτνίασή της με την ελεύθερη Αμμόχωστο προσφέρεται ως να έχει την πλεονεκτικότερη θέση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγεωργίου.

Ησυχία, παρακαλώ.

Ναι, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επιτρέψτε μου να τοποθετήσω τα πράγματα στη σωστή τους βάση, γιατί κινδυνεύουμε να δώσουμε την εντύπωση ότι αύριο δημιουργείται Ιατρική Σχολή, που μακάρι να ήταν έτσι. Αλλάζουμε μια λέξη στη νομοθεσία, για να επιτραπεί η δημιουργία Ιατρικής Σχολής. Ασφαλώς είναι άλμα, αλλά τούτο δε νομίζω ότι επιτρέπει τις ατραπούς τις οποίες ακολουθήσαμε για τις παραϊατρικές σχολές στη Λεμεσό και όλα τα παρεμφερή που ακούστηκαν.

Εν πάση περιπτώσει, το να δει κανείς... Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι υπάρχει άλμα προς τα εμπρός και να χαιρετίσουμε κι εμείς ως ΑΚΕΛ την πρόθεση, τη σαφή πλέον, την καθοριστική πρόθεση της κυβέρνησης να δημιουργηθεί κάποια στιγμή Ιατρική Σχολή. Όμως θέλω να πω ότι, όταν ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Και ψυχιατρική σχολή.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ψυχιατρική σχολή θα χρειαστούμε ακόμα πολλά χρόνια, κύριε Αναστασιάδη, δυστυχώς, αλλά ο κ. Τορναρίτης ίσως να είναι σε θέση να μας πει πού θα γίνει.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όσον αφορά στη θέση, να μείνει στο ΑΚΕΛ, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έλεγα λοιπόν ότι χαιρετίζουμε αυτή τη σαφή πλέον πρόθεση της κυβέρνησης να δημιουργηθεί κάποια στιγμή η Ιατρική Σχολή. Θέλω απλώς να επισημάνω ότι, όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο κ. Παπαδόπουλος, είχε τη θέση τη δημόσια ότι δεν πρέπει να γίνει Ιατρική Σχολή, το μόνο κόμμα που είχε τοποθετηθεί τότε δημόσια ότι

πρέπει να γίνει -παρά το γεγονός ότι συμμετείχε στην κυβέρνηση, κύριοι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ, σε εσάς κυρίως αναφέρομαι- ήταν το ΑΚΕΛ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι λάθος, αυτό κύριε συνάδελφε.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ωραία, να μου απαντήσετε, αν είναι λάθος.

Θέλω να κλείσω μόνο με το εξής: Όσον αφορά τη σύγχυση που προήλθε από τις ομιλίες του κ. Τορναρίτη, του κ. Ερωτοκρίτου και το ερώτημα του κ. Κατσουρίδη, θέλω να πω ότι συμβαίνει κάποτε -δεν αφορά τον κ. Τορναρίτη, παρακαλώ να μην παρερμηνευθεί- να συγχύζεται κανείς όχι από το τι λέει κάποιος, όχι από το τι δε λέει κάποιος, αλλά από το τι λέει, όταν το λέει.

Ευχαριστώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και τι φαντάζεται κάποιος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η διαμάχη στην αίθουσα βρίσκεται στο πού θα πάει η Ιατρική Σχολή. Εγώ, εκπροσωπώντας πιστεύω και τους υπόλοιπους βουλευτές της Αμμοχώστου, θα πω ότι, αν έχουν πρόβλημα για τα έργα, παρακαλώ τα έργα να μεταφερθούν στην Αμμόχωστο, τα δεχόμαστε, καλοδεχούμενα, ή διαφορετικά ας μας στείλουν τη σχολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, νομίζω είπαμε αρκετά.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Να παρακαλέσω να παραμένουμε στα θέματα που έχουμε ενώπιόν μας.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Οι περί Υπηρεσίας του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς
«Οι περί Υπηρεσίας του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2008»**

Παρόντες:

Αντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Ιωνάς Νικολάου

Φειδίας Σαρίκας

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Ιουνίου και στις 13 Οκτωβρίου 2008. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λευκωσίας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΟΗΟ-ΣΕΚ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 49 του περί Αποχeteυτικών Συστημάτων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Υπηρεσίας του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λευκωσίας Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστεί

το όλο θέμα της ετοιμασίας των υπηρεσιακών εκθέσεων για τους υπαλλήλους του εν λόγω συμβουλίου κατά αναλογία των ισχυόντων στη δημόσια υπηρεσία.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες Ουσίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς
«Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες
Ουσίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»**

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Ιωνάς Νικολάου

Φειδίας Σαρίκας

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και στις 22 Σεπτεμβρίου και στις 13 Οκτωβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου και εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 86 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, είναι η εναρμόνιση των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμών με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την Οδηγία 96/82/EK του Συμβουλίου της 9^{ης} Δεκεμβρίου 1996 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2003/105/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2003.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η κατάθεση των υπό αναφορά κανονισμών στη Βουλή κρίθηκε αναγκαία, έπειτα από προειδοποιητική επιστολή που απέστειλε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προς τον Υπουργό Εξωτερικών, στην οποία αναφέρεται ότι η μεταφορά των υπό αναφορά Οδηγιών στην κυπριακή νομοθεσία, που επήλθε με τη θέσπιση των υπό αναφορά βασικών κανονισμών το 2003, δεν ήταν πλήρης και ορθή, ώστε να συνάδουν πλήρως οι ισχύοντες κανονισμοί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, αναδιατυπώνεται ο σχετικός κανονισμός των βασικών κανονισμών, σύμφωνα με τον οποίο η πολεοδομική αρχή θα διασφαλίζει, τόσο κατά την εκπόνηση του σχεδίου ανάπτυξης και την άσκηση ελέγχου της

ανάπτυξης όσο και κατά την εφαρμογή των σχετικών πολιτικών και διαδικασιών, ότι θα διατηρούνται μακροπρόθεσμα οι κατάλληλες αποστάσεις μεταξύ των μονάδων και των οικιστικών ζωνών, των κτιρίων και των ζωνών δημόσιας χρήσης, του κύριου οδικού δικτύου μεταφορών, των χώρων αναψυχής, καθώς επίσης και των περιοχών με ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον ή με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, για να συνάδει πλήρως το γράμμα του νόμου με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Επιπρόσθετα, προστίθεται διάταξη στους βασικούς κανονισμούς, σύμφωνα με την οποία, η πολεοδομική αρχή κατά τη διενέργεια των διαβουλεύσεων που θα έχει με τις καθοριζόμενες στους ισχύοντες κανονισμούς υπηρεσίες και αρχές κατά την άσκηση των εξουσιών της θα μεριμνά για την υποβολή, για κάθε περίπτωση, μελέτης στην οποία να περιέχονται τεχνικές συμβουλές αναφορικά με την επικινδυνότητα της ανάπτυξης.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέφερε ότι στην υπό αναφορά προειδοποιητική επιστολή αναφέρεται ότι δεν έχει μεταφερθεί στην κυπριακή νομοθεσία η παράγραφος 2 του άρθρου 12 της Οδηγίας 96/82/EK του Συμβουλίου της 9^{ης} Δεκεμβρίου 1996, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη μεριμνούν, ώστε οι αρμόδιες αρχές να θεσπίζουν κατάλληλες διαδικασίες διαβούλευσης και να παρέχουν τεχνικές συμβουλές για την επικινδυνότητα της μονάδας, οι οποίες να είναι διαθέσιμες, όταν πρόκειται να ληφθούν αποφάσεις. Υπό το φως των πιο πάνω, όπως πρόσθεσε η ίδια εκπρόσωπος, ετοιμάστηκαν οι υπό συζήτηση τροποποιητικοί κανονισμοί, ώστε να συνάδει πλήρως η κυπριακή νομοθεσία με τις σχετικές πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσε πως, παρ' όλο που συμφωνεί με την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, εξακολουθεί να διατηρεί ορισμένες επιφυλάξεις για το κατά πόσο με τους υπό συζήτηση κανονισμούς το ευρωπαϊκό κεκτημένο έχει ορθά μεταφερθεί στην κυπριακή νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, επειδή είμαι σύντομος, θέλω να μιλήσω από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή αναφέρεται και στην έκθεση, είμαι σίγουρος ότι οι προσεκτικοί συνάδελφοι που διάβασαν την έκθεση θα το έχουν παρατηρήσει, θέλω να καταγραφεί μια επιφύλαξη. Για μένα είναι πάρα πολύ δύσκολο να καταψηφίσω έναν κανονισμό ο οποίος βελτιώνει ενδεχομένως τις συνθήκες χωροθέτησης επικίνδυνων δραστηριοτήτων, που μπορούν να προκαλέσουν ατυχήματα με επιπτώσεις στο περιβάλλον, στην υγεία και στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων, αλλά είναι υποχρέωσή μου να επισημάνω στη Βουλή ότι η βασική αδυναμία που προσπαθούμε να θεραπεύσουμε, όπως καταγράφεται και σε επιστολή από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 29 Ιουνίου 2007, αναφέρεται στο γεγονός ότι το άρθρο 12 της Οδηγίας δεν έχει μεταφερθεί στην κυπριακή νομοθεσία και η σχετική παράγραφος δεν εξασφαλίζει ότι υπάρχει διαδικασία διαβούλευσης και διαφάνειας σε σχέση με την τοποθέτηση αυτών

των επικίνδυνων εγκαταστάσεων. Η τροποποίηση που εγκρίνουμε σήμερα, κατά την άποψη τη δική μου, δε θεραπεύει την απώλεια και αδυναμία αυτή.

Το δεύτερο και πολύ σημαντικό θέμα, που αφορά την επιτροπή μας και το πληροφορήθηκα μόλις χθες, είναι ότι, όπως θα έχετε προσέξει, η συζήτηση στην επιτροπή διακόπηκε και ξεκίνησε ξανά μια βδομάδα μετά. Ο λόγος ήταν γιατί η επιτροπή μας πληροφορήθηκε ότι ο στρατηγικός επενδυτής στο αεροδρόμιο Λάρνακας επρόκειτο να κατασκευάσει δεξαμενές καυσίμων μεγάλης χωρητικότητας δίπλα από οικιστική περιοχή. Επιβεβαιώθηκε η πληροφορία αυτή και η έκκληση της επιτροπής ήταν να γίνουν προσπάθειες να αποφευχθεί αυτό το δυσμενές και επικίνδυνο γεγονός και ενδεχόμενο. Βλέπω ότι καταφατικά γνέφουν και οι συνάδελφοι βουλευτές άλλων κομμάτων.

Χθες ξεκίνησε η ανοικοδόμηση αυτών των μεγάλων δεξαμενών, μόλις χθες, κι έχει προκληθεί μεγάλη αναστάτωση στην περιοχή. Αντιλαμβάνεστε από αυτό το γεγονός ότι έχουμε κι εμείς ευθύνη, γιατί δώσαμε στο στρατηγικό επενδυτή πολλά δικαιώματα, πάρα πολλές ευκαιρίες να αναπτύξει την περιοχή χωρίς να έχει... Δεν είναι αναγκαία η πολεοδομική άδεια, για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια των έργων που περιλαμβάνει το συμβόλαιό του. Βεβαίως, νομίζω ότι, έστω και τώρα σε επίπεδο ολομέλειας, θα πρέπει να γίνει μια έκκληση προς τις αρμόδιες αρχές να σταματήσει αυτή η ανοικοδόμηση και να υπάρξει μια διαβούλευση για αλλαγή τοποθεσίας των επικίνδυνων αυτών δεξαμενών. Επαναλαμβάνω ότι υπάρχουν κενά ακόμα στη νομοθεσία. Απόδειξη αυτό που συμβαίνει αυτή τη στιγμή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ναι, κύριε Μητσόπουλε.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επιβεβαιώσω τα όσα έχει αναφέρει ο προλαλήσας συνάδελφος και να πω ότι πράγματι τα γεγονότα έτσι έχουν, όπως τα έχει παραθέσει, γεγονός που έχει προκαλέσει την αντίδραση και των κατοίκων της επηρεαζόμενης περιοχής και του κοινοτικού συμβουλίου του Μενεού. Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα έχει ζητήσει κατεπειγόντως το θέμα αυτό να αρθεί ενώπιον της επιτροπής Εσωτερικών και να συζητηθεί, προκειμένου να υπάρξει σαφής και ξεκάθαρη τοποθέτηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Περδίκη.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη. Με συγχωρείτε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να υπάρξει σαφής και ξεκάθαρη τοποθέτηση της Βουλής των Αντιπροσώπων που να λέει τι; Ότι δε θα οικοδομηθούν; Ότι θα παν κάπου; Έχει άποψη; Έντζιε για να το συζητήσουμε τώρα. Αλλά εγώ θέλω να εντοπίσω κάτι, χωρίς να διαφωνώ μαζί σας, κύριε Μητσόπουλε.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Τάσο Μητσόπουλο)

Κύριε Μητσόπουλε, έντζιε για να διαφωνήσω! Άλλο θέμα θέλω να εγείρω. Θα είναι η πολλοστή φορά που το εγείρω, διότι δε διαπαιδαγωγούμε σωστά τζιαι τον κόσμο. Τίποτε δε θέλουμε σε τούτο τον τόπο τζιαι ούλλα θέλουμέν τα! Δε θέλουμε υποσταθμούς της ΑΗΚ, δε θέλουμε κεραίες τηλεφώνων, δε θέλουμε, δε θέλουμε, δε θέλουμε! Ε, τόση έν' η Κύπρος, κάπου πρέπει να κτίζονται!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Λυπούμαι που θα παρέμβω, αλλά νομίζω ότι ο κ. Κατσουρίδης ήταν λίγο άδικος για το συγκεκριμένο, διότι το έχουμε δει. Ήταν παράκλησις και της Πολεοδομίας στον επενδυτή στο αεροδρόμιο όπως μετακινηθούν κάπου αλλού οι δεξαμενές από το να βρίσκονται...

Ένα λεπτό, ένα λεπτό, ένα λεπτό! Δώστε μου...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

...ένα λεπτό, κύριε Κατσουρίδη. Ένα λεπτό, κύριε Κατσουρίδη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κατσουρίδη!

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε να συμπληρώσω αυτό το οποίο θέλω να πω, ίσως και να συμφωνήσετε και μαζί μου στο τέλος! Ήταν παράκληση να μετακινηθούν κάπου αλλού οι δεξαμενές αντί να τοποθετηθούν δίπλα από μια οικιστική περιοχή. Διότι, αν τοποθετηθούν δίπλα από οικιστική περιοχή, θα κληθεί το κράτος να αποζημιώσει...

(Πρόβλημα με το μικρόφωνο)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, συνεχίστε χωρίς το μικρόφωνο, κύριε Νικολάου.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

...θα κληθεί το κράτος να καταβάλει αποζημιώσεις στους ιδιοκτήτες των ακινήτων που ευρίσκονται εντός της οικιστικής περιοχής. Γι' αυτό η παράκληση ήταν όπως μετακινηθούν σε κάποιο άλλο σημείο του χώρου που καταλαμβάνει το αεροδρόμιο, όπου δε θα επηρεάζουν τη γειτνιάζουσα περιοχή. Αυτή ήταν παράκληση της Πολεοδομίας, την οποία η επιτροπή υιοθέτησε και ζήτησε όπως αυτή η παράκληση υποβληθεί στο στρατηγικό επενδυτή. Φαίνεται όμως ότι δεν απέδωσαν οι μεταξύ τους

συζητήσεις. Γι' αυτό ζητούμε όπως το θέμα αρθεί ενώπιον της επιτροπής Εσωτερικών, ώστε να ασκηθεί κάποια πίεση προς αυτή την κατεύθυνση, για να λυθεί αυτό το θέμα, που από τόσο απλό γίνεται ένα τόσο μεγάλο θέμα και τελικά αυτός που θα υποχρεωθεί να καταβάλει τις αποζημιώσεις θα είναι ο φορολογούμενος και το κράτος! Αυτό είναι το θέμα που εγείρεται ουσιαστικά.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ο λαός!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ο λαός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για να αντιληφθώ, δηλαδή ο στρατηγικός επενδυτής μπορεί να κτίσει τις αποθήκες όπου θέλει χωρίς πολεοδομική άδεια;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έτσι εκάμαμε, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι, αν είναι έτσι τα πράγματα...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έτσι είναι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...συμβαίνει κάτι πολύ σοβαρό! Εάν από την άλλη όμως έχει εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια, το ερώτημα του κ. Κατσουρίδη είναι εύλογο, διότι...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν έχει εξασφαλιστεί πολεοδομική άδεια, κύριε Πρόεδρε!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, τότε κακώς άρχισε εργασίες, να κτίζει!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με όλο το σεβασμό, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ψηφίσαμε νομοσχέδιο, νόμο στη Βουλή που επιτρέπει στο στρατηγικό επενδυτή να κτίζει, με βάση το στρατηγικό σχέδιο, χωρίς να πιάνει άδεια για τις συγκεκριμένες κατασκευές που κάνει κάθε φορά. Παρουσίασε ένα master plan το οποίο εγκρίθηκε από την Πολεοδομία τζιαι τζιέινο το master plan το εφαρμόζει. Δε θα πάρει τώρα άδεια συγκεκριμένη για τις αποθήκες! Και είναι η Πολεοδομία στη Βουλή που ήρθε και είπε μας ότι... Η ίδια η Πολεοδομία στη Βουλή, καθώς συζητούσαμε αυτούς τους κανονισμούς, να φανταστείτε, μας είπε ότι γύρω από το αεροδρόμιο υπάρχει buffer zone, νεκρή ζώνη, μεταβατική ζώνη, εκτός από ένα κομμάτι, λέει, δύο χιλιόμετρα τζιαι ο επενδυτής ετοποθέτησε τις αποθήκες του δίπλα από αυτή τη ζώνη. Δεν υπάρχει μεταξύ αεροδρομίου και οικιστικής περιοχής καμιά μεταβατική ζώνη, καμιά προστατευτική ζώνη. Η επιτροπή ομόφωνα... Και ήταν ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Κυπριανού, που ζήτησε -απαίτησε μπορώ να πω- από τους αρμοδίους να λύσουν το πρόβλημα και να μη συμβεί αυτό το γεγονός. Και ήταν με μεγάλη έκπληξη χτες που ακούσαμε ότι αίφνης άρχισε η ανοικοδόμηση των δεξαμενών!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσοιρίδης και μετά ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δευτερολογεί ο κ. Κατσοιρίδης, κύριε Πρόεδρε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δικαιούται, κύριε, με τον κανονισμό και το σύνταγμα! Μη μου λείεις τώρα! Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος παίρνει το λόγο.

Λοιπόν, έν' πολύ απλό το θέμα και το έχει επισημάνει ο προεδρεύων.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Δημήτρη Συλλούρη)

Εάν δεν είναι έτσι με τους κανονισμούς, να κάτσω, κύριε Συλλούρη, επειδή άκουσα τι είπες!

Ορίστε!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Δημήτρη Συλλούρη)

Έν' εμένα που αφορούσε όμως!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να μιλήσουμε, όταν έρθει η ώρα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία! Αν δεν το προνοούν οι κανονισμοί, να κάτσω!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε -τζιαι να κοιτάξεις το σύνταγμα- ότι τελειώνει πρώτα η πρωτολογία και μετά η δευτερολογία. Και φυσικά, αν είμαστε στις πρωτολογίες και ζητούσαμε και οι δύο το λόγο, το λόγο θα έπρεπε να τον πάρει ο κ. Κατσουρίδης. Διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω δώσει στον κ. Κατσουρίδη το λόγο, κύριε Συλλούρη, εφαρμόζοντας τον κανονισμό, όπως εγώ τον αντιλαμβάνομαι. Μιλά ο κ. Κατσουρίδης.

Παρακαλώ, συνεχίστε, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μέσα από τούτην ούλλην τη συζήτηση εβκήκεν η ουσία τελικά. Η Πολεοδομία που ενέκρινε -και δεν ξέρω ποια κυβέρνηση, όποια θέλει ας είναι- το master plan τωρά πρέπει να απολογηθεί για τζείνο που έκαμε και να δει αν μπορεί πραγματικά με νόμιμους τρόπους να το αλλάξει. Λοιπόν, εδώ είναι το ζήτημα. Κατά συνέπεια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με όλο το σεβασμό σε όσους μίλησαν και σε όσα άκουσα, νομίζω αυτή η συζήτηση είναι αντιπαραγωγική. Εδώ γίνεται ένας σχεδιασμός. Οι ανάγκες της λειτουργίας ενός αεροδρομίου καθορίζουν το πού και σε ποιες περιοχές μπορεί να μπει μια δεξαμενή. Αν υπάρχουν περιβαλλοντικά προβλήματα, θα πρέπει πρώτα να εξεταστεί κατά πόσο, εάν μετακινήσουμε τις δεξαμενές απ' εκεί και τις πάρουμε αλλού, δε θα έχουμε αλλού περιβαλλοντικά προβλήματα. Δεν είναι έτσι απλό. Δηλαδή, εδώ το είδαμε, έχουμε πρόβλημα, να τις μεταφέρουμε αλλού! Αλλά και οπωσδήποτε πρέπει να εξεταστεί η λειτουργικότητα των αποθηκών. Δηλαδή, δεν μπορούμε να έχουμε το αεροδρόμιο εδώ, τις ανάγκες του αεροδρομίου εδώ και να βάλουμε στον Κόρνο, παραδείγματος χάριν, τις αποθήκες! Επομένως, αυτό το οποίο πρέπει να γίνει είναι να εξεταστεί το θέμα με τεχνικό τρόπο από την Πολεοδομία και την Υπηρεσία Περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων των πλευρών όπως έχουν μιλήσει -έχουν μιλήσει όλες οι πλευρές και είμαι βέβαιος ότι και αυτές που δεν έχουν μιλήσει υιοθετούν τη θέση- νομίζω δεν υπάρχει κανένας μέσα σε αυτή την αίθουσα που δε θα ήθελε να γίνει αυτό το έργο, οι αποθήκες, τι είναι, χωρίς να επηρεάζεται η οικιστική ζώνη. Με άλλα λόγια, αν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε μετατόπιση έτσι που να μην επηρεάζονται οι κάτοικοι της περιοχής -και για μας, του Δημοκρατικού Συναγερμού, κύριε Κατσουρίδη, είναι και μια περιοχή το Μενεού ιδιαίτερα ευαίσθητη, διότι εκεί κάθεται ο ιδρυτής της παράταξής μας τζαι έχουμε ιδιαίτερους λόγους να θέλουμε να μη γίνει κάτι στο Μενεού- νομίζω ότι το μήνυμα που πρέπει να πάει από τη Βουλή είναι πως, αν μπορεί να γίνει μετατόπιση του έργου χωρίς να επηρεάζεται η οικιστική περιοχή, να γίνει το ταχύτερο δυνατό και να μη γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια εστιαστικά να επιβληθεί αυτή η άποψη. Τούτου λεχθέντος, να το βάλω στην ψηφοφορία, κύριε Περδίκη, το θέμα; Θα το καταψηφίσετε ή...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είμαι υπέρ του.

Εξήγησα, κύριε Πρόεδρε, ότι είμαι υπέρ των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Συνεπώς, μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος	Γεώργιος Γεωργίου
Αντώνης Αντωνίου	Γεώργιος Τάσου
Αντρέας Φακοντής	Τάσος Μητσόπουλος
Άριστος Αριστοτέλους	Φειδίας Σαρίκας
Κλαύδιος Μαυροχάννας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Οκτωβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΥΑΛΚ, ΟΜΕΠΕΓΕ-ΣΕΚ και ΣΥΠΥΑΛΚ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΔΕΕΚΔΟΚΩ-ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην επιτροπή. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ απέστειλε γραπτό υπόμνημα στην επιτροπή στο οποίο εκφράζει τη συμφωνία της αναφορικά με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την Αρχή Λιμένων, έτσι ώστε να γίνει δυνατή, υπό όρους και περιορισμούς, η εκχώρηση της ενάσκησης ορισμένων εκτελεστικής φύσεως εξουσιών του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής όχι μόνο στα μέλη του συμβουλίου, όπως προβλέπεται στο υπό τροποποίηση άρθρο, αλλά και στο γενικό διευθυντή ή σε επιτροπές αποτελούμενες από μέλος ή μέλη του συμβουλίου και το γενικό διευθυντή ή από άλλους υπαλλήλους της

Αρχής, για σκοπούς διευκόλυνσης της καθημερινής διεκπεραίωσης των εργασιών της Αρχής.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, οι αρμοδιότητες που το συμβούλιο επιθυμεί να εκχωρήσει αφορούν θέματα καθημερινής διεκπεραίωσης των εργασιών της Αρχής, όπως είναι η υλοποίηση της διαδικασίας των προσφορών, η υπογραφή των επιταγών που εκδίδει η Αρχή για πληρωμή μισθών του προσωπικού της και άλλων επιταγών για πληρωμή οφειλών της σε τρίτους, η παραχώρηση άδειας σε τρίτους για χρήση λιμενικού χώρου, καθώς και οι αρμοδιότητες οι οποίες υπάγονται κατά κύριο λόγο στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της διεύθυνσης της Αρχής. Το διοικητικό συμβούλιο πιστεύει ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση θα απελευθερωθούν τα μέλη του από διοικητικές διαδικασίες που δεν υπάγονται στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους και ταυτόχρονα θα αποφευχθούν οι καθυστερήσεις που σημειώνονται σήμερα στην καθημερινή διεκπεραίωση των εργασιών της Αρχής.

Ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου δήλωσε ότι παρόμοια ρύθμιση με την προτεινόμενη περιλαμβάνεται και σε νομοθεσίες άλλων ημικρατικών οργανισμών, όπως της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας εισηγήθηκε την τροποποίηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου με την προσθήκη σχετικής πρόνοιας σε αυτό, ώστε το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής να εξακολουθήσει να έχει την ευθύνη των πράξεων που θα εκτελούνται από τα όργανα στα οποία θα εκχωρούνται οι σχετικές αρμοδιότητες.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, υιοθετώντας την πιο πάνω εισήγηση, πρότεινε ειδικότερα όπως αυτή υλοποιηθεί

σύμφωνα με τον περί Εκχωρήσεως της Ενασκήσεως των Εξουσιών των Απορреουσών εκ τινός Νόμου Νόμο του 1962.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υιοθετώντας τις πιο πάνω εισηγήσεις, διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γιώργος Περδίκης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 21^η Οκτωβρίου 2008. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Συμβουλίου Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης-Πιστοποίησης (ΣΕΚΑΠ), της Επιτροπής Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (ΕΑΙΠ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΑΣΙΣΤΕ) και των ιδιωτικών πανεπιστημίων “Frederick University”, “European University - Cyprus” και “Πανεπιστήμιο Λευκωσίας”.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου νόμου περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος), κατά τρόπο, ώστε το

Υπουργικό Συμβούλιο, με εισήγηση του αρμόδιου υπουργού, να διορίζει ένα από τα μέλη της ΕΑΙΠ ως αντιπρόεδρο αυτής, για να είναι ευκολότερη η σύγκληση της επιτροπής σε συνεδρία, γεγονός που θα καταστήσει πιο αποτελεσματική και ταχύτερη τη διεκπεραίωση του έργου της.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, επισημαίνονται τα εξής:

1. Στη σύνθεση της ΕΑΙΠ, η οποία καταρτίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο με εισήγηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, με βάση το άρθρο 10 της υφιστάμενης νομοθεσίας, και η οποία είναι αρμόδια για την αξιολόγηση των ιδιωτικών πανεπιστημίων, δεν προβλέπεται η ύπαρξη αντιπρόεδρου.
2. Η μη ύπαρξη αντιπρόεδρου στην πιο πάνω επιτροπή προκαλεί προβλήματα στη σύγκλησή της σε συνεδρία, λόγω δυσκολιών στην εξεύρεση μεταξύ των μελών της κοινών ημερομηνιών ελεύθερων από άλλες υποχρεώσεις. Για το λόγο αυτό το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κρίνει σκόπιμη την τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο, με εισήγηση του αρμόδιου υπουργού, να διορίζει ένα από τα μέλη της ΕΑΙΠ ως αντιπρόεδρό της, για να είναι ευκολότερη η σύγκλησή της σε συνεδρία. Το γεγονός αυτό θα καταστήσει πιο αποτελεσματική και ταχύτερη τη διεκπεραίωση του έργου της ΕΑΙΠ.

Όπως ανέφερε επιπρόσθετα ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η προώθηση της ψήφησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο από τη Βουλή κρίνεται αναγκαία για τους πιο πάνω λόγους και θα πρέπει να γίνει το συντομότερο δυνατό λόγω ασθένειας του νυν προέδρου της ΕΑΙΠ.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τις τροποποιήσεις που επιφέρει το εν λόγω νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γιώργος Περδίκη

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 21^η Οκτωβρίου 2008. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Συμβουλίου Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης-Πιστοποίησης (ΣΕΚΑΠ), της Επιτροπής Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (ΕΑΙΠ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΑΣΙΣΤΕ) και των ιδιωτικών πανεπιστημίων “Frederick University”, “European University - Cyprus” και “Πανεπιστήμιο Λευκωσίας”.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, κατά τρόπο ώστε να παρέχεται η δυνατότητα διορισμού αντιπροέδρου στο Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης-Πιστοποίησης Κλάδων Σπουδών Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, για να είναι ευκολότερη η σύγκληση του συμβουλίου σε συνεδρία, γεγονός που θα καταστήσει πιο αποτελεσματική και ταχύτερη τη διεκπεραίωση του έργου του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, επισημαίνονται τα εξής:

1. Στη σύνθεση του ΣΕΚΑΠ, το οποίο διορίζεται, με βάση το άρθρο 32 της υφιστάμενης νομοθεσίας, από το Υπουργικό Συμβούλιο με εισήγηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και το οποίο είναι αρμόδιο για την αξιολόγηση-πιστοποίηση κλάδων σπουδών ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεν προβλέπεται η ύπαρξη αντιπροέδρου. Συναφώς αναφέρεται ότι η σύνθεση του ΣΕΚΑΠ καθορίζεται με βάση το άρθρο 33 της πιο πάνω νομοθεσίας.
2. Η μη ύπαρξη αντιπροέδρου στο πιο πάνω συμβούλιο προκαλεί προβλήματα στη σύγκλησή του σε συνεδρία, λόγω δυσκολιών στην εξεύρεση μεταξύ των μελών του κοινών ημερομηνιών ελεύθερων από άλλες υποχρεώσεις. Για το λόγο αυτό το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κρίνει σκόπιμη την τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο, με εισήγηση του αρμόδιου υπουργού, να διορίζει ένα από τα μέλη του ΣΕΚΑΠ ως αντιπρόεδρο αυτού, για να είναι ευκολότερη η σύγκλησή του σε συνεδρία. Το γεγονός αυτό θα καταστήσει πιο αποτελεσματική και ταχύτερη τη διεκπεραίωση του έργου του ΣΕΚΑΠ.

Όπως ανέφερε επιπρόσθετα ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η προώθηση της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο από τη Βουλή κρίνεται αναγκαία για τους πιο πάνω λόγους και θα πρέπει να γίνει το συντομότερο δυνατό λόγω ασθένειας του νυν προέδρου του ΣΕΚΑΠ.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τις τροποποιήσεις που επιφέρει το εν λόγω νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 39 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Ανδρέας Μουσκάλλης

Μαρία Κυριακού

Νικόλας Παπαδόπουλος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και την 21^η Οκτωβρίου 2008. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η συμπλήρωση της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με ορισμένες διατάξεις της Οδηγίας 2005/89/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18^{ης} Ιανουαρίου 2006 περί μέτρων διασφάλισης του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και περί επενδύσεων υποδομής. Σημειώνεται ότι οι υπόλοιπες διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας έχουν μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο με διατάξεις του βασικού νόμου.

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα το οποίο συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, προβλέπονται ειδικότερα τα ακόλουθα:

1. Χορηγείται εξουσία στη ΡΑΕΚ να καθορίζει μέτρα για εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού.
2. Ορίζονται οι παράγοντες τους οποίους η ΡΑΕΚ λαμβάνει υπόψη κατά την υιοθέτηση των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο (1) πιο πάνω, προκειμένου να διευκολύνει ένα σταθερό επενδυτικό κλίμα στον τομέα της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Καθορίζονται επιπρόσθετα στοιχεία τα οποία πρέπει να περιέχονται στην έκθεση που ετοιμάζει η ΡΑΕΚ με σκοπό την παρακολούθηση της ασφάλειας του εφοδιασμού, ούτως ώστε να ικανοποιηθούν η παρούσα και η μελλοντική ζήτηση ηλεκτρισμού.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Σε ό,τι αφορά τις χρονικές δεσμεύσεις εναρμόνισης, η Οδηγία ορίζει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να εναρμονιστούν μέχρι τις 24 Φεβρουαρίου 2008. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 2 Οκτωβρίου 2008. Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα της εκτελεστικής εξουσίας, η καθυστέρηση οφείλεται στο γεγονός ότι η υφιστάμενη νομοθεσία ικανοποιεί αρκετές από τις απαιτήσεις της Οδηγίας, γι' αυτό το υπό αναφορά νομοσχέδιο θα έπρεπε να τύχει επεξεργασίας, ώστε να συμπεριληφθούν σ' αυτό μόνο εκείνες οι πρόνοιες της Οδηγίας που δε συμπεριλαμβάνονται στην υφιστάμενη νομοθεσία.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγούνται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα 9 και 10 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τα νομοσχέδια «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της αστυνομίας.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε να παρέχεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο, αφού λάβει υπόψη τη γνώμη του Αρχηγού Αστυνομίας, να εκδίδει κανονισμούς οι οποίοι θα προνοούν για την ασφαλιστική κάλυψη μελών της αστυνομίας που προβαίνουν στην εκτέλεση επικίνδυνης εργασίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της αστυνομίας, η ασφαλιστική κάλυψη που παρέχουν σήμερα οι ασφαλιστικές εταιρείες σε μέλη της αστυνομίας που εκτελούν επικίνδυνη εργασία δεν κρίνεται επαρκής για ορισμένες κατηγορίες τέτοιων μελών, γι' αυτό και κρίθηκε αναγκαία η νομοθετική ρύθμιση του όλου θέματος. Περαιτέρω, οι πιο πάνω εκπρόσωποι διευκρίνισαν στην επιτροπή ότι η έννοια της “επικίνδυνης εργασίας” θα καθοριστεί με τις επιμέρους ρυθμίσεις που θα υιοθετηθούν στους κανονισμούς που θα εκδοθούν δυνάμει του προτεινόμενου νόμου.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα προκήρυξης κενής εξειδικευμένης θέσης στην αστυνομία εντός χρονικής περιόδου έξι μηνών πριν από την ημερομηνία κένωσης της θέσης, στην περίπτωση που τέτοια θέση κενώνεται λόγω αφυπηρέτησης του κατόχου της.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους ίδιους εκπροσώπους, η ρύθμιση που προτείνεται με το δεύτερο νομοσχέδιο κρίθηκε αναγκαία, έτσι ώστε να

επιταχύνεται η διαδικασία πλήρωσης κενών θέσεων, προς αποφυγή τυχόν προβλημάτων στη λειτουργία της αστυνομίας λόγω ύπαρξης κενών θέσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων και, διαμορφώνοντας ανάλογα αυτά σε ενιαίο κείμενο νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Για τα θέματα αυτά έχει ετοιμαστεί ενιαίο κείμενο και παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 17Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του ενιαίου κειμένου των δύο νομοσχεδίων, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το ενιαίο κείμενο των δύο νομοσχεδίων ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ενιαίο κείμενο των δύο νομοσχεδίων ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα από τον αριθμό 11 μέχρι τον αριθμό 17 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα που έχουμε κηρύξει επείγον στην αρχή της συνεδρίας και τιτλοφορείται «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού
Λευτέρης Χριστοφόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε σε σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγον. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να υιοθετηθεί μειωμένος συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης (ΕΦΚ) για το πετρέλαιο θέρμανσης για την περίοδο από την 1^η Νοεμβρίου 2008 μέχρι την 31^η Μαρτίου 2009.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνεται ο συντελεστής ΕΦΚ για το πετρέλαιο θέρμανσης για την πιο πάνω περίοδο να είναι €21 τα χίλια λίτρα, συνάδοντας με την Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου της 27^{ης} Οκτωβρίου 2003. Η Οδηγία αυτή δίδει τη δυνατότητα για υιοθέτηση μειωμένου συντελεστή ΕΦΚ στα καύσιμα θέρμανσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με βάση τις διατάξεις του πρώτου παραρτήματος του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου [Ν. 91(Ι)/2004], τα ενεργειακά προϊόντα, μεταξύ των οποίων το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και το φωτιστικό πετρέλαιο, επιβαρύνονται με ειδικούς φόρους κατανάλωσης μέσα στα πλαίσια εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας, οι δε ισχύοντες συντελεστές ΕΦΚ στα εν λόγω καύσιμα ανέρχονται σε €124,73 τα χίλια λίτρα.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο πιο πάνω ισχύων σήμερα συντελεστής ΕΦΚ υπερβαίνει τους αντίστοιχους ελάχιστους συντελεστές ΕΦΚ για το πετρέλαιο θέρμανσης που διαλαμβάνονται στην κοινοτική νομοθεσία, οι οποίοι, βάσει αυτής, καθορίζονται σε €21 τα χίλια λίτρα για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και €0 για το φωτιστικό πετρέλαιο. Με βάση την κοινοτική νομοθεσία, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να καθορίζουν ελεύθερα τους εθνικούς τους συντελεστές για τα ίδια προϊόντα, το ύψος των οποίων είναι δυνατό να υπερβαίνει τα ελάχιστα κοινοτικά επίπεδα φορολογίας.

Όπως σχετικά αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, στα πλαίσια διεύρυνσης των κοινωνικών παροχών της κυβέρνησης προτείνεται η μείωση του συντελεστή ΕΦΚ στα καύσιμα θέρμανσης για την πιο πάνω αναφερόμενη περίοδο, κατά τρόπο που να αντιστοιχεί στον ελάχιστο κοινοτικό συντελεστή ΕΦΚ στα προϊόντα αυτά. Όπως επίσης αναφέρεται, με βάση στατιστικά στοιχεία για την αντίστοιχη χειμερινή περίοδο Νοεμβρίου 2007-Μαρτίου 2008, οπότε και είχε ισχύσει ο ίδιος συντελεστής ΕΦΚ, αναμένεται απώλεια εσόδων ποσού

ύψους €9,8 εκατομ. περίπου σε σύγκριση με τα έσοδα για την ίδια περίοδο με το συντελεστή ΕΦΚ “€124,73 τα χίλια λίτρα” που ισχύει σήμερα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ, του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.119, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχουμε πληροφορηθεί ότι από το 2005 δεν έχει παραχωρηθεί αύξηση μισθού στους υπαλλήλους του Τμήματος Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών, αν και ασκούν καθήκοντα και πέραν των αρμοδιοτήτων τους, δηλαδή άτομα χαμηλού μισθολογίου καλύπτουν εργασία ατόμων υψηλού μισθολογίου τα οποία έχουν αφυπηρητήσει.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται η αρμόδια αρχή να αναδιοργανώσει το εν λόγω τμήμα και πότε, ως επίσης εάν πρόκειται να προχωρήσει σε προαγωγές ή σε αυξήσεις των μισθών των υπαλλήλων του τμήματος αυτού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.120, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το χρονοδιάγραμμα παραχώρησης τίτλων ιδιοκτησίας στους κατόχους προσφυγικών σπιτιών στη Λ φάση του οικισμού Μουτταγιάκας.

Όπως με έχουν πληροφορήσει, η εν λόγω έκταση έχει απαλλοτριωθεί από το κράτος και ως εκ τούτου θα μπορούσε η διαδικασία τιτλοποίησης να προχωρήσει απρόσκοπτα και σ' αυτή την περίπτωση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.121, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα πότε θα θεσμοθετηθεί σύστημα επιχορηγημένων βιβλίων για τους φοιτητές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.122, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα πότε προτίθεται να προχωρήσει στην αύξηση του απαράδεκτα χαμηλού επιδόματος σίτισης των Ελλαδιτών φοιτητών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.123, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα πότε προτίθεται να προβεί στις αναγκαίες διευθετήσεις, για να ισχύει η φοιτητική ταυτότητα για σκοπούς δωρεάν εισόδου στους αρχαιολογικούς χώρους και για μείωση στην τιμή των εισιτηρίων σε θέατρα και αθλητικές διοργανώσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.124, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα συγκεκριμένα μέτρα τα οποία λαμβάνει, για να αποκαταστήσει το φυσικό περιβάλλον στις πληγείσες από τις δασικές πυρκαγιές του καλοκαιριού κοινότητες της Ορεινής Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.125, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των ελέγχων που ασκεί στα σχολικά λεωφορεία και για τον αριθμό και το είδος των παραβάσεων που έχουν καταγραφεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.126, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το σχεδιασμό και τα χρονοδιαγράμματα επέκτασης του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.127, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το σχεδιασμό και τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της εξαγγελίας για ίδρυση Σχολής Καλών Τεχνών, καθώς και για το πώς τοποθετείται στο ενδεχόμενο εγκατάστασής της στην πόλη της Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.128, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πώς τοποθετείται στο αίτημα των φορέων της Λάρνακας για μεταφορά της έδρας του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου στην πόλη της Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.129, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα της επιδημιολογικής μελέτης στην κοινότητα Κόρνου και πώς εξηγούνται τα αυξημένα κρούσματα καρκίνου που καταγράφονται τα τελευταία χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.130, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για:

1. τα χρονοδιαγράμματα μετακίνησης των γηπέδων αντισφαίρισης Λάρνακας,
2. το χώρο στον οποίο θα χωροθετηθούν και
3. τα μέτρα που λαμβάνονται για την αναβάθμιση του αρχαιολογικού χώρου του αρχαίου λιμένος Κιτίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.131, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Πολλοί φυσιολάτρες καταγγέλλουν την ταχύτητα καταστροφής της θαμνώδους βλάστησης της παραδοσιακής κυπριακής χλωρίδας. Οι ανεμώνες, τα μασικόριδα, τα σιμηλλούδκια κ.λπ. καταστρέφονται μαζικά. Σε λίγο τα αγριολούλουδα της Κύπρου θα είναι είδος σπάνιο. Ένας από τους λόγους καταστροφής είναι η μαζική εκχέρσωση για την οικιστική ανάπτυξη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μπορεί να περιληφθεί πρόνοια στους πολεοδομικούς κανονισμούς και στους όρους της οικοδομικής άδειας, ούτως ώστε να μεταφέρονται οι σπόροι και οι κόνδυλοι των αγριολούλουδων σε κατάλληλους χώρους πρασίνου/προστασίας των ιθαγενών και ενδημικών φυτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.132, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί παρατηρείται τόση καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της απαλλοτρίωσης για βελτίωση του δρόμου που οδηγεί από τον κύριο δρόμο προς την κοινότητα Πραιτωρίου και πότε αναμένεται η τελική ολοκλήρωση της διαδικασίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.133, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Μετά από πρόσφατη επίσκεψή μου στις κοινότητες Τραχυπέδουλας, Κεδάρων και Πραιτωρίου, και οι τρεις κοινότητες μου εκφράσανε την έντονή τους διαφωνία για το σχέδιο εκρίζωσης αμπελιών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προηγήθηκε δημόσια διαβούλευση πριν τη λήψη τελικής απόφασης για το σχέδιο και κατά πόσο προγραμματίζεται επανεξέταση των προνοιών του σχεδίου μετά τις αντιδράσεις των αμπελουργών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.134, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προγραμματίζονται βελτιωτικά μέτρα για το δρόμο που συνδέει την κοινότητα Τραχυπέδουλας με αυτή των Κελοκεδάρων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.135, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προγραμματίζεται αύξηση της οικονομικής βοήθειας για θέρμανση κατοικιών στις ορεινές κοινότητες, λόγω της αύξησης των τιμών των καυσίμων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.136, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Οι κάτοικοι των Κεδάρων παραπονιούνται ότι υπάρχουν ημιτελείς εργασίες στο δρόμο που διασχίζει την κοινότητα και οδηγεί προς τα ορεινά θέρετρα, δυσκολεύοντας έτσι την πρόσβαση των κατοίκων σε ιδιωτικές περιουσίες.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζεται να ολοκληρωθούν οι εργασίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.137, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Στην κοινότητα Τραχυπέδουλας παρουσιάζονται προβλήματα ως προς την ποιότητα του νερού των πηγών της κοινότητας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα θα πάρει, ώστε να καταστεί το νερό της κοινότητας κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.138, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Αναρίτας για κατάργηση της ζώνης προστασίας γύρω από το ΚΕΝ Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.139, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς σκοπεύει να καλύψει τις ανάγκες πόσιμου νερού στην κοινότητα Αναρίτας, μετά τη μείωση που σημειώνεται στην παροχή προς την εν λόγω κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.140, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ανόρυξη νέας γεώτρησης για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας Πομού, μετά την ανεπιτυχή προσπάθεια ανόρυξης γεώτρησης μέσα στο Δάσος Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.141, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι σχετικές μελέτες για την κατασκευή πεζοδρομίων κατά μήκος του κύριου δρόμου εντός της κοινότητας Πομού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.142, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την εφαρμογή της νομοθεσίας για το ρουσφέτι και συγκεκριμένα για το πόσες καταγγελίες έχουν μέχρι σήμερα γίνει σύμφωνα με τη συγκεκριμένη νομοθεσία. Επιπροσθέτως, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να δηλώσει κατά πόσο θεωρεί ότι η συγκεκριμένη νομοθεσία έχει συμβάλει στην πάταξη του φαινομένου του ρουσφετιού και, αν όχι, τι προτίθεται να πράξει επ' αυτού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.143, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιους συγκεκριμένους λόγους στη δομή του Επαρχιακού Μουσείου Λάρνακας δεν υπάρχει αρχαιολογικός λειτουργός, όπως συμβαίνει στις δομές των υπόλοιπων αρχαιολογικών μουσείων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.144, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Είναι γνωστό ότι σε περιόδους πετρελαϊκής κρίσης όλες οι αεροπορικές εταιρείες επιβάλλουν ειδική χρέωση σε κάθε επιβάτη, η οποία ονομάζεται “επίναυλος καυσίμων”. Οι Κυπριακές Αερογραμμές επέβαλαν “επίναυλο καυσίμων”, τον οποίο διαδοχικά

αύξησαν. Η τιμή του πετρελαίου, που είχε ανέβει στα \$147 ανά βαρέλι, σήμερα έπεσε στα \$72 ανά βαρέλι.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν οι Κυπριακές Αερογραμμές μείωσαν ανάλογα τις χρεώσεις τους αυτές. Ακόμη και εάν άλλες αεροπορικές εταιρείες δεν έχουν μειώσει τους “επίναυλους καυσίμων”, δεν αποτελεί δικαιολογία, διότι οι Κυπριακές Αερογραμμές ανήκουν κατά 70% στο κράτος και συνεπώς πρέπει να εφαρμόζουν την κυβερνητική πολιτική προστασίας του Κύπριου καταναλωτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.145, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι μαθητές υποχρεούνται να πληρώσουν ανάλογα με την κάρτα νοσηλείας που διαθέτουν οι γονείς τους ή μέσω ιδιωτικής εταιρείας, στην περίπτωση που υποστούν οποιαδήποτε βλάβη ή ζημιά εντός των σχολικών χώρων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται το κράτος να παραχωρήσει δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και νοσηλεία σε μαθητές δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης και, εάν ναι, τότε πρόκειται αυτό να υλοποιηθεί.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.268, ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.268, ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2008, αναφορικά με την ερώτηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, για εξασφάλιση θέσης στα άτομα με απώλεια ακοής, νοουμένου ότι πέτυχαν γενικό βαθμό κατάταξης 70% του γενικού βαθμού κατάταξης του υποψηφίου που εισήχθη με τη χαμηλότερη βαθμολογία στο συγκεκριμένο τμήμα προτίμησής του.

Θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι μέχρι τώρα οι υποψήφιοι με σοβαρά προβλήματα υγείας, ή άλλα σοβαρά περιστατικά, διεκδικούν θέση σε ποσοστό 3% των Κυπρίων εισακτέων, απευθείας από τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου. Σε αυτό το ποσοστό συμπεριλαμβάνονται και άτομα με σοβαρό πρόβλημα ακοής ή κωφοί. Οι προϋποθέσεις υποβολής αίτησης για διεκδίκηση θέσης με την κατηγορία αυτή είναι οι ακόλουθες:

- Οι υποψήφιοι θα πρέπει να έχουν παρακαθήσει στις Παγκύπριες Εξετάσεις της συγκεκριμένης χρονιάς που υποβάλλεται η αίτηση (εξαιρέσεις γίνονται για τους στρατιώτες αρκεί να έχουν απολυτήριο στρατού).
- Όλοι οι υποψήφιοι θα πρέπει να έχουν βαθμολογία όχι χαμηλότερη από το 90% της βαθμολογίας που πήρε ο τελευταίος υποψήφιος που εξασφάλισε θέση στο πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου, στο οποίο επιθυμούν να εισαχθούν, νοουμένου ότι έχουν παρακαθήσει στα απαιτούμενα μαθήματα του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου και έχουν εξασφαλίσει το 50% της συνολικής βαθμολογίας.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού μελετά την αναθεώρηση των ρυθμίσεων για παραχώρηση θέσεων στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, στα πλαίσια της οποίας εξετάζεται και το αίτημα του Παγκύπριου Συνδέσμου Γονέων με προβλήματα ακοής. Τονίζεται ότι η μελέτη λαμβάνει υπόψη όλες τις κατηγορίες ατόμων με ειδικές ανάγκες ή προβλήματα υγείας.

Απολογούμαστε για την καθυστέρηση της απάντησής μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.348, ημερομηνίας 11

Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη

Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.348 και ημερ. 11.4.2008, του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, σχετικά με τη βελτίωση δρόμων εντός της κοινότητας Παλώδια

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.02.348 και ημερ. 16.4.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας διαβιβάζω το ακόλουθο αντίγραφο επιστολής της Επάρχου Λεμεσού με αρ. φακ. 130/52/2 και ημερ. 2.10.2008, το περιεχόμενο της οποίας είναι αυτόδηλο:

1. “Η οδός Ελευθερίας είναι ο κύριος δρόμος ο οποίος αποτελεί μέρος του δρόμου Λεμεσού-Αγρού και υπάγεται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Το ίδιο ισχύει και για την σύνδεση του δρόμου αυτού με την οδό Αβενίτα.
2. Η οδός Νίκου Ευαγόρου αποτελεί μέρος χωρικού δρόμου, που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Γραφείου μου και ενώνει το χωριό Παλώδια με το δρόμο Λεμεσού-Πλατρών. Ο δρόμος αυτός έχει πρόσφατα επαλειφθεί με πρέμιξ και προγραμματίζεται επιπρόσθετα η κατασκευή ερεισμάτων και μικρών τοίχων από μπετόν για περαιτέρω βελτίωση του δρόμου.
3. Όσον αφορά στην κατασκευή πεζοδρομίων και πεζόδρομου στην περιοχή Αβενίτα σας πληροφορώ πως το Γραφείο μου θα προβεί στην εκτέλεση των έργων ευθύς μόλις μου παραχωρηθεί από την ΑΗΚ το ποσό των €18.750 το οποίο απαιτείται για την επανόρθωση των σχισμάτων.”.

2. Δεδομένου ότι η οδός Ελευθερίας και η σύνδεσή της με την οδό Αβενίτας υπάγονται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων, αντίγραφο της επιστολής σας, ως επίσης και αυτής της Επάρχου Λεμεσού, έχουν διαβιβαστεί στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για ενημέρωση και ανάλογη ενέργεια.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.551, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.551 και ημερομηνία 30/06/2008, σε σχέση με ερώτηση του Βουλευτή Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή, ημερομηνίας 24/06/2008 και σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προγραμματίζει να προκηρύξει προσφορές για την ετοιμασία Ρυθμιστικών Σχεδίων για 26 Κοινότητες, περιλαμβανομένης της Κοίλης, περί τα τέλη Οκτωβρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.557, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.557 ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 3 Αυγούστου 2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

α. Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2008 και των περί Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμων του 2003 μέχρι 2008, έχει χορηγηθεί στο Κεντρικό Σφαγείο

Κοφίνου, από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος, Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων. Παράλληλα το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει χορηγήσει Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων.

- β. Στα πλαίσια συμμόρφωσης με του όρους της Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων, δύο σημαντικά θέματα τα οποία δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμη, είναι η κατασκευή στεγανού χώρου για αποθήκευση της κοπριάς και της περίσσειας λάσπης του βιολογικού σταθμού και η αποκατάσταση των παλαιών αναερόβιων χωμάτων δεξαμενών υγρών αποβλήτων. Για κάθε μια από τις δυο αυτές περιπτώσεις, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος έκδωσε εξώδικη ρύθμιση. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος λόγω συνέχισης της μη συμμόρφωσης έχει αποστείλει, στις 7 Αυγούστου 2008, έκθεση στον Γενικό Εισαγγελέα για λήψη νομικών μέτρων.
- γ. Κατά τις επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων στην περιοχή Κοφίνου, από επιθεωρητές της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, διαπιστώθηκε έντονη δυσοσμία, η οποία προέρχεται κατά κύριο λόγο από το αποξηραντήριο της εταιρείας “Sigan Management Ltd” και οφείλεται στην κακή λειτουργία του φίλτρου κατακράτησης οσμών καθώς και στη μη ικανοποιητική εφαρμογή των όρων που αφορούν την παραλαβή/αποθήκευση των ζωικών αποβλήτων και των ψόφινων ζώων. Το θέμα της δυσοσμίας αφορά το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας λόγω αρμοδιότητας σε σχέση με τις αέριες εκπομπές.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω του θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.02.574, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.574, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2008, του Βουλευτή
Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη με αρ. 23.06.009.02.574, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 23 Ιουλίου 2008, σχετικά με τον έλεγχο που πρέπει να υπόκεινται γεωργοί και άλλοι ιδιοκτήτες γεωτρήσεων για τοποθέτηση αφαλατικών μονάδων υφάλμυρου νερού κατά τρόπο που να μην επηρεάζεται το περιβάλλον και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το θέμα της τοποθέτησης αφαλατικών μονάδων υφάλμυρου νερού ήταν αντικείμενο της σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στις 23/7/2008 με όλες τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος καθώς επίσης και με στους εκπροσώπους των Επαρχιακών Διοικήσεων και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.
2. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος σύμφωνα με τον περί της Ρύπανσης του Νερού Νόμο έχει την ευθύνη για εξέταση της αίτησης για παραχώρηση άδειας απόρριψης του αποβλήτου των μονάδων αυτών, σε περίπτωση που υποβληθεί τέτοια αίτηση.
3. Έχουν δοθεί οδηγίες στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος και στους οικείους Έπαρχους να προχωρήσουν στον εντοπισμό παράνομων περιπτώσεων τοποθέτησης μικρών μονάδων αφαλάτωσης, ώστε να ληφθούν δικαστικά μέτρα.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.007, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.007 ημερομηνίας 15.7.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, για διαχωρισμό οικοπέδων για φτωχές οικογένειες σε χαλίτικη γη στην Κοινότητα Ψευδά

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 23.06.009.03.007 και ημερομηνία 4.8.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής μας ημερομηνίας 22.8.2008 προς τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Μετά από αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Ψευδά για διαχωρισμό νέων κυβερνητικών οικοπέδων στο πλαίσιο του Σχεδίου Στέγασης Απόρων Οικογενειών, το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με την Κοινότητα, εντόπισε το τεμάχιο με αρ. 788 Φ/Σχ. 40/49 το οποίο κρίθηκε κατάλληλο για να διαχωριστεί σε οικόπεδα. Το υπό αναφορά τεμάχιο, εκ πρώτης όψεως, διαπιστώθηκε ότι δεν επηρεάζεται από οποιεσδήποτε δεσμεύσεις.
- (β) Επί του παρόντος, το αίτημα εξετάζεται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, και εάν το τεμάχιο κριθεί τελικά ως κατάλληλο, θα ετοιμασθεί σχέδιο διαχωρισμού των οικοπέδων και θα προωθηθεί για υλοποίηση με κονδύλια του Κρατικού Προϋπολογισμού.
- (γ) Πληροφορικά σας αναφέρω ότι στην Κοινότητα διαχωρίστηκαν μέχρι σήμερα πενήντα-εφτά οικόπεδα σε δύο φάσεις, από τα οποία τέσσερα παραμένουν αδιάθετα.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.010, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου
«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.010 και ημερομηνία 15.7.2008 του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου σχετικά με την εγγραφή του δρόμου Ψευδά-Λυμπιών

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.03.010 και ημερ. 22.7.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο δρόμος Ψευδά-Λυμπιών είναι χωρικός και έχει μήκος 2,5 χλμ περίπου εντός της Επαρχίας Λάρνακας. Αυτός είναι ασφαλτοστρωμένος και βελτιώνεται/συντηρείται από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Επάρχου Λάρνακας με εξ ολοκλήρου Κυβερνητική δαπάνη.
- (β) Με τις Δ.Π 678 ημερ. 22.9.2000 και 785 ημερ. 17.8.2001, δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας Γνωστοποίηση και Διάταγμα, αντίστοιχα, απαλλοτρίωσης της επηρεαζόμενης ιδιωτικής ιδιοκτησίας για εγγραφή του δρόμου.
- (γ) Από την απαλλοτρίωση επηρεάζονταν 33 τεμάχια, εκ των οποίων για τα 14 έχει διευθετηθεί το θέμα της αποζημίωσης και έχει γίνει η εγγραφή, για άλλα 3 έχει καταβληθεί πρόσφατα η αποζημίωση και εκκρεμεί η εγγραφή τους, ενώ για τα υπόλοιπα δεν έχει διευθετηθεί ακόμα το θέμα της αποζημίωσης.
- (δ) Μέρος του δρόμου έχει κατασκευαστεί σε διαφορετικό σημείο από την απαλλοτρίωση, γι' αυτό έχει υποβληθεί αίτηση για ετοιμασία σχεδίου σύμφωνα με την πραγματική θέση του δρόμου και η χωρομετρική εργασία, προς το σκοπό αυτό, προγραμματίζεται να γίνει στις αρχές του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.03.017, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.017 ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2008 των

βουλευτών της εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας

Μαυρονικόλα αναφορικά με την Ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδρόντα-Μαχαιρά

μέχρι τη Μάντρα του Καμπιού

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.017 ημερ. 4 Αυγούστου, 2008 προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων την οποία μας διαβίβασε με επιστολή του ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου, 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ξεκίνησε την ετοιμασία μελέτης για βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδρόντα-Μαχαιρά μέχρι τη Μάντρα του Καμπιού το Νοέμβριο του 2000 και τον Ιούνιο του 2003 ετοίμασε και απέστειλε στην Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων “Εκθεση Προκαταρκτικής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον” σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας.
- (β) Η πιο πάνω Επιτροπή εξέτασε το θέμα και ακολούθως η Περιβαλλοντική Αρχή εξέδωσε γνωμάτευση με την οποία εισηγήθηκε τη διαπλάτυνση ορισμένων μόνο σημείων του δρόμου για να αποφευχθεί ο επηρεασμός των δύο πετρόκτιστων γεφυριών, η αποκοπή μεγάλου αριθμού πεύκων και η δημιουργία μεγάλων ποσοτήτων μπάζων και μεγάλων πρανών.
- (γ) Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε το 2004 στο Τμήμα Δημοσίων Έργων αποφασίσθηκε όπως το τμήμα του δρόμου που βρίσκεται μέσα στο Κρατικό

Δάσος βελτιωθεί και ασφαλτοστρωθεί από το Τμήμα Δασών και το τμήμα που βρίσκεται μέσα στα ιδιωτικά από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας.

- (δ) Για τον πιο πάνω σκοπό το Τμήμα Δασών έχει περιλάβει στους Προϋπολογισμούς του 2009 πρόνοια για το ποσό των €300.000 και εφ' όσον εγκριθεί θα εκτελεστούν οι χωματουργικές εργασίες και η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης και γεφυρών ώστε ο δρόμος να είναι έτοιμος για ασφαλτόστρωση μέσα στο 2010.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.035, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.035, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κ. Ρούλας Μαυρονικόλα, σχετικά με το πεδίο βολής Τσερίου

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας με αρ. Φακ. Ερ. 23.06.009.03.035, ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2008 και σας πληροφορώ πως για το πεδίο βολής Τσερίου εκδόθηκε διάταγμα επίταξης με ημερομηνία 19/2/2008, για χρονική περίοδο τριών ετών, με βάση τους περί Επίταξης Ιδιοκτησίας για Σκοπούς Άμυνας (προσωρινές διατάξεις) Νόμους 10 του 1992 και 26(1) του 1994.

2. Το Υπουργείο Άμυνας δέχθηκε και στο παρελθόν αρκετά αιτήματα, τόσο από το Κοινοτικό Συμβούλιο Τσερίου, όσο και από επηρεαζόμενους κατοίκους της περιοχής, για κατάργηση ή μετακίνηση του πεδίου βολής Τσερίου, λόγω πρόκλησης οχληρίας στην εν λόγω κοινότητα και λόγω πιθανών κινδύνων από τις βολές που διεξάγονται σ' αυτό. Ως εκ τούτου, έγιναν προσπάθειες για εξεύρεση άλλου κατάλληλου χώρου, μακριά από τις κατοικημένες περιοχές, για δημιουργία νέου πεδίου βολής και κατάργηση του παλαιού. Η εξεύρεση άλλου κατάλληλου χώρου, με βάση καθαρά

στρατιωτικά κριτήρια, μέχρι τη στιγμή αυτή, δεν έγινε κατορθωτή. Προτάθηκε, πριν από δύο χρόνια, από τον Έπαρχο Λευκωσίας, η μετακίνηση του πεδίου βολής Τσερίου, στο χώρο του αθλητικού σκοπευτηρίου Λατσιών, ωστόσο, η πρόταση αυτή απορρίφθηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού με την δικαιολογία ότι είναι αδύνατη η συνύπαρξη στρατιωτικών και αθλητικών δραστηριοτήτων (έστω και με βάση προγράμματος), στον ίδιο χώρο. Επίσης, κατά την περσινή χρονιά προτάθηκε από τον Έπαρχο Λευκωσίας η μετακίνηση του πεδίου βολής στο χώρο του σκοπευτηρίου της Αστυνομίας στο χωριό Αναλυόντας. Δυστυχώς, διαπιστώθηκε ότι το σκοπευτήριο στον Αναλυόντα δεν μπορεί να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς, λόγω του μικρού μεγέθους του και επιπλέον ότι δεν πληρεί τις απαραίτητες προδιαγραφές ασφαλείας.

3. Πρέπει να επισημανθεί ότι το πεδίο βολής Τσερίου δημιουργήθηκε πριν από αρκετά χρόνια, όταν ακόμη οι κατοικημένες περιοχές στο χωριό Τσέρι ήταν περιορισμένες γύρω από τον πυρήνα της κοινότητας. Είναι προφανές, λοιπόν, ότι το πρόβλημα οχληρίας προέκυψε κατά τα τελευταία χρόνια με την επέκταση της οικιστικής ζώνης στην περιοχή του πεδίου βολής. Πρέπει, επίσης, να τονίσουμε ότι το Υπουργείο Άμυνας είναι έτοιμο να προβεί σε κατάργηση του πεδίου βολής, με την προϋπόθεση ότι θα διαμορφωθεί αλλού χώρος κατάλληλος για την διεξαγωγή ασκήσεων.

Το μέγεθος του απαιτούμενου χώρου δεν πρέπει απαραίτητα να είναι το ίδιο με αυτό του υφιστάμενου πεδίου βολής, αλλά εξαρτάται κυρίως από την μορφολογία του εδάφους. Σε σύσκεψη που έγινε στις 06/6/2007 στα γραφεία της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας, κατά την οποία συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου, καθώς και ο Ανμχος Χαράλαμπος Τζιακούρης ως εκπρόσωπος του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ), αποφασίστηκε όπως, σε πρώτο στάδιο, ξεκινήσει συνεργασία μεταξύ του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου και

του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ώστε να προταθούν στο Υπουργείο Άμυνας διάφοροι χώροι (κατά προτίμηση εντός κρατικής γης), για τη δημιουργία του νέου πεδίου βολής. Για διευκόλυνση της συνεργασίας αυτής θα πρέπει πρωτίστως, να δοθούν γενικές προδιαγραφές του χώρου που απαιτείται από το ΓΕΕΦ (υπεύθυνος: Ανμχος Χαράλαμπος Τζιακούρης, τηλ. 22417305).

4. Μέχρι να ολοκληρωθεί η πιο πάνω διαδικασία εξεύρεσης νέου χώρου, το υφιστάμενο πεδίο βολής θα πρέπει να διατηρηθεί, γιατί εξυπηρετεί τις στρατιωτικές μονάδες της περιοχής Λευκωσίας και η σημασία του έχει αναβαθμιστεί τα τελευταία χρόνια, γιατί είναι το μοναδικό πεδίο βολής “στον περικλειστο Λευκωσίας”, μετά την πρόσφατη κατάργηση του Πεδίου Βολής Γερίου. Όσον αφορά τα μέτρα ασφάλειας κατά τη διάρκεια χρήσης του, πρέπει να τονίσουμε ότι το ΓΕΕΦ έχει προβεί στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ασφαλή διεξαγωγή των βολών και ασκήσεων της Εθνικής Φρουράς, τα οποία επίσης αποσκοπούν στη μείωση της οχληρίας στην περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου,

Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.03.054, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

«Ερώτηση (αρ. 23.06.009.03.054), αναφορικά με το μέλλον του Διεθνούς Συνεδριακού

Κέντρου Κύπρου και του Ξενοδοχείου “Φιλοξένια”

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής, με ημερομηνία 10 Σεπτεμβρίου 2008, που αφορά στην πιο πάνω ερώτηση της Βουλευτού κας Αντιγόνης Παπαδοπούλου και παραθέτω τα ακόλουθα για ενημέρωσή σας:

Στις 29.11.2007, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού υπέβαλε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο που αφορούσε, αποκλειστικά και μόνο, τη ρύθμιση θεμάτων προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου (εφεξής ΔΣΚ).

Παρόλα αυτά, η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 5.12.2007 (αρ. 66.446), πέραν της ρύθμισης των θεμάτων προσωπικού, περιελάμβανε πρόνοια για ανταλλαγή του ΔΣΚ με το οίκημα της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., χωρίς όμως να καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο οι πιθανοί τρόποι αξιοποίησης του κτηρίου της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. από την Κυβέρνηση.

Στα πλαίσια υλοποίησης της πιο πάνω Απόφασης, ζητήθηκαν από το Δεκέμβριο του 2007 εκτιμήσεις όσον αφορά το ΔΣΚ, το ξενοδοχείο “Φιλοξένια”, τους κοινόχρηστους χώρους και τους χώρους στάθμευσης καθώς και εκτιμήσεις για το κτήριο της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και τους περιβάλλοντες χώρους.

Παράλληλα, όσον αφορά την απορρόφηση του προσωπικού στο Δημόσιο Τομέα σημειώνεται ότι:

- (α) Το ωρομίσθιο προσωπικό (πλην ενός για τον οποίο δεν έχει ακόμα εξευρεθεί η κατάλληλη θέση) έχει ήδη τοποθετηθεί σε κυβερνητικά τμήματα.
- (β) Για το μηνιαίο προσωπικό έχει ήδη ετοιμαστεί νομοσχέδιο σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών για μεταφορά του εν λόγω προσωπικού στο Δημόσιο Τομέα και στο παρόν στάδιο βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

Στις 18.6.2008 το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας απέστειλε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τις εκτιμήσεις όσον αφορά το ΔΣΚ το ξενοδοχείο “Φιλοξένια”, τους κοινόχρηστους χώρους και τους χώρους στάθμευσης, χωρίς τις εκτιμήσεις για το κτήριο της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και τους περιβάλλοντες χώρους.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θεωρεί ότι είναι επιτακτική ανάγκη η Λευκωσία, ως πρωτεύουσα της Κυπριακής Δημοκρατίας, να αποκτήσει ένα σύγχρονο Συνεδριακό Κέντρο, ιδιαίτερα ενόψει της ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα κληθεί να αναλάβει η Κυπριακή Δημοκρατία κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012.

Ως εκ τούτου, στόχος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι η ενιαία αξιοποίηση του ΔΣΚ και του ξενοδοχείου “Φιλοξένια” ως Κέντρου Συνεδριακού Τουρισμού.

Προς επίτευξη του πιο πάνω στόχου, εκκρεμεί στο Υπουργικό Συμβούλιο Πρόταση (26.8.2008) που υποβλήθηκε από Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού βάσει των εκτιμήσεων του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού καλεί το Υπουργικό Συμβούλιο:

- (α) Να ανακαλέσει το σημείο (γ) της προηγούμενης Απόφασης (αρ. 66.446 και ημερ. 5.12.2007), που αφορά την ανταλλαγή του ΔΣΚ με το οίκημα της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ.
- (β) Να εγκρίνει την παραχώρηση του ξενοδοχείου “Φιλοξένια” στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με σκοπό την ενοικίαση του για ενιαία αξιοποίησή του με το ΔΣΚ για σκοπούς προώθησης του Συνεδριακού Τουρισμού στη Λευκωσία.
- (γ) Να αναθέσει στην ειδική Επιτροπή για θέματα στέγασης/διάθεσης κυβερνητικών κτηρίων/κατοικιών, της μελέτης των όρων ανάθεσης του ΔΣΚ και του “Φιλοξένια”, στον Περιφερειακό Φορέα Τουριστικής Ανάπτυξης Λευκωσίας, για ενιαία ανάπτυξη, με την καταβολή αγοραίου ενοικίου από την ημερομηνία έναρξης των κατασκευαστικών έργων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περισσότερα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.068, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.068, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.068 και ημερομηνία 7 Οκτωβρίου 2008, σε σχέση με ερώτημα που τέθηκε από την αξιότιμη βουλευτή κα Ρούλα Μαυρονικόλα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Μετά την ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας και το διορισμό του Προέδρου και των μελών του Δευτεροβάθμιου Ιατρικού Συμβουλίου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προχώρησε σε εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού στην οποία περιλαμβάνετο και δημοσιογραφική διάσκεψη που παραχώρησα, για το θέμα.

Πέραν τούτου, από την πρώτη εβδομάδα του Αυγούστου 2008 περιλαμβάνεται στις απορριπτικές επιστολές που αποστέλλονται στους αιτητές συντάξεων ανικανότητας, παράγραφος με την οποία οι αιτητές ενημερώνονται για το δικαίωμα υποβολής ιεραρχικής προσφυγής, στον Υπουργό.

Ενημέρωση γίνεται επίσης και για το χρονικό διάστημα που προνοείται για υποβολή προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερχόμεθα τώρα στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της

απόφασης της Βαρκελώνης και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής». Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της απόφασης της Βαρκελώνης και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννη
Κύπρος Χρυσοστομίδης	Φειδίας Σαρίκας
Τάσος Μητσόπουλος	Δημήτρης Συλλούρης
Χρήστος Στυλιανίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε αυτεπάγγελτα το υπό αναφορά θέμα, μετά από πρόταση των μελών της Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη. Στη συνεδρία της επιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2007, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα, οι πιο πάνω εισηγητές αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, στη μεγάλη σημασία που έχει για την Κύπρο η προοπτική της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, η οποία είναι πολυδιάστατη, γι' αυτό και η αξιοποίησή της χρήζει περαιτέρω προβληματισμού. Όπως ειδικότερα τόνισαν, η Κύπρος μέσα από τον

ευρωμεσογειακό θεσμό έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης και προοπτικής στην περιοχή. Επισήμαναν επίσης τη σημασία που προσδίδει και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία παρέχοντας μέσω του MEDA, που είναι το κύριο χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για την εφαρμογή της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, μέρος του προϋπολογισμού της, που ανέρχεται στα 14 δις ευρώ. Ωστόσο, σύμφωνα με τους πιο πάνω εισηγητές, τον τελευταίο καιρό, παρά τις πρωτοβουλίες ορισμένων μεσογειακών χωρών σε κάποιους τομείς της συνεργασίας αυτής, παρατηρείται μια στασιμότητα και το θέμα της Ελεύθερης Ζώνης Εμπορίου στη Μεσόγειο, που αναμένεται να υλοποιηθεί μέχρι το 2010, παρουσιάζει χαλάρωση και εμφανίζεται αποσυνδεδεμένο από τους άλλους πυλώνες της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Τέλος, τόνισαν την ανάγκη δημιουργίας δομών, καθώς και την ανάγκη για κατάλληλο προγραμματισμό και προετοιμασία σχεδίων τόσο για την αξιοποίηση των προοπτικών όσο και για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που προκύπτουν για την Κύπρο μέσα από την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία.

Στη συνέχεια ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων και εισηγήσεων μεταξύ των μελών της επιτροπής και των εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας στα πλαίσια της οποίας εθίγησαν όλες οι πτυχές της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, καθώς και η κοινοβουλευτική της διάσταση, που εκφράζεται με τη δημιουργία της Ευρωμεσογειακής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης.

Τα μέλη της επιτροπής είχαν επίσης την ευκαιρία να υποβάλουν αριθμό ερωτήσεων προς τους αρμοδίους για το υπό συζήτηση θέμα, αλλά και για συναφή θέματα, διευρύνοντας έτσι τη συζήτηση. Ειδικότερα, τα ερωτήματα των μελών αφορούσαν, μεταξύ άλλων, την πιθανή χρηματοδότηση της Κυπριακής Δημοκρατίας από το MEDA, την αντιμετώπιση του προβλήματος της λαθρομετανάστευσης, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, την ανάπτυξη της Ελεύθερης Ζώνης Εμπορίου,

καθώς και την προώθηση της πολιτιστικής διάστασης της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας.

Στα πλαίσια της ενημέρωσης της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανέφερε ότι συγκεκριμένα υπουργεία ασχολούνται το καθένα ξεχωριστά με διάφορες πτυχές της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα των δικών τους αρμοδιοτήτων. Ανέφερε επίσης ότι δεν υπάρχει ένα όργανο ή υπηρεσία της Δημοκρατίας που να ασχολείται εξ ολοκλήρου με την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία.

Στη συνέχεια οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας ενημέρωσαν σχετικά τα μέλη της επιτροπής τόσο για τις αρμοδιότητες του κάθε υπουργείου ξεχωριστά σε σχέση με την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία όσο και για τα θέματα που εγέρθηκαν από τα μέλη της επιτροπής.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σημείωσε ότι, παρ' όλο που η Κύπρος δε δικαιούται οποιαδήποτε χρηματοδότηση μέσω του MEDA, θα μπορούσε να επωφεληθεί μέσω του κονδυλίου του εν λόγω μέσου που αφορά τις πολυμερείς σχέσεις και αποτελεί το 15% του προϋπολογισμού του. Ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής για την αναμενόμενη κατάργηση του MEDA, το οποίο θα ενταχθεί, μετά το τέλος του 2007, στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας (ΕΠΓ).

Ενημερώνοντας την επιτροπή για την ΕΠΓ, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών ανέφερε ειδικότερα ότι αυτή δημιουργήθηκε το 2004 και σε αυτή συμμετέχουν δεκαέξι χώρες οι οποίες γειτνιάζουν με την ΕΕ, το Ισραήλ, η Αλγερία, η Ιορδανία, η Αίγυπτος, η Συρία, η Αρμενία, ο Λίβανος, η Γεωργία, η Λευκορωσία, η Λιβύη, το Μαρόκο, η Τυνησία, το Αζερμπαϊτζάν, η Μολδαβία, η Ουκρανία και η Παλαιστινιακή Αρχή. Βασικός στόχος της ΕΠΓ είναι η ενίσχυση τη οικονομικής

ανάπτυξης και σταθερότητας, καθώς και η δημοκρατική βελτίωση της διακυβέρνησης των γειτονικών με την ΕΕ χωρών. Ο κύριος άξονας στον οποίο στηρίζεται η προώθηση των οικονομικών και πολιτικών μεταρρυθμίσεων είναι τα Σχέδια Δράσης (Action Plans), τα οποία καθορίζονται από την ΕΕ και γίνονται αποδεκτά από τις χώρες που συμμετέχουν στην ΕΠΓ. Σύμφωνα με τον εν λόγω εκπρόσωπο, η Κύπρος στηρίζει την ΕΠΓ, ιδιαίτερα όσον αφορά τη νότιά της περιοχή, δηλαδή τη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Τόνισε επίσης ότι η Κύπρος μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ΕΠΓ και ότι το υπουργείο του τάσσεται υπέρ της επέκτασης της ΕΠΓ προς την Κεντρική Ασία και τη Μαύρη Θάλασσα, κάτι το οποίο θα προσφέρει τη δυνατότητα στην Κύπρο, μέσω των Σχεδίων Δράσης, να ομαλοποιήσει και να βελτιώσει τις σχέσεις της με τις τουρκόφωνες Δημοκρατίες της Κεντρικής Ασίας.

Ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε πρόσθετα τα μέλη της επιτροπής για τις διασκέψεις που έχουν πραγματοποιηθεί ή θα πραγματοποιηθούν στην Κύπρο στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Ειδικότερα, ανέφερε ότι, στο πλαίσιο των Εθνικών Δικτύων του Ιδρύματος “Anna Lindh” (κέντρο που δημιουργήθηκε στην Αλεξάνδρεια στο πλαίσιο του Διαλόγου των Πολιτισμών), η Κυπριακή Δημοκρατία φιλοξένησε στη Λευκωσία, από τις 19 έως τις 24 Φεβρουαρίου 2007, το πρόγραμμα “Training Course on Cultural Conflicts Resolution and on Project Development for Youth Workers and Teachers”, στο οποίο παρευρέθηκαν και εκπρόσωποι από την Τουρκία. Επιπλέον, ο εκπρόσωπος του εν λόγω υπουργείου σημείωσε ότι, στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, η Κυπριακή Δημοκρατία ανέλαβε να φιλοξενήσει στις 13 και 14 Μαΐου του 2007 την Υπουργική Διάσκεψη “Euromed ECOFIN/FEMIP”, ενώ εξέφρασε και την πρόθεσή της να φιλοξενήσει την επόμενη Υπουργική Διάσκεψη για την Ενέργεια, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2007.

Για το θέμα της λαθρομετανάστευσης τα μέλη της επιτροπής ενημερώθηκαν σχετικά από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Ο εν λόγω εκπρόσωπος αναφέρθηκε επιγραμματικά στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η περιοχή της Μεσογείου με τη λαθρομετανάστευση και τις πιέσεις που δέχεται από τη Βόρεια Αφρική, από όπου μετανάστες, διερχόμενοι από την Ανατολική Μεσόγειο, την Κύπρο και την Ελλάδα, μεταβαίνουν στην ΕΕ. Επιπρόσθετα, επισήμανε ότι η ΕΕ με πρωτοβουλία της διοργάνωσε διάσκεψη στη Λιβύη για την αντιμετώπιση του εν λόγω προβλήματος και ο ίδιος ο Επίτροπος για Θέματα Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας πραγματοποίησε περιοδεία στην περιοχή για μια προσωπική αποτίμηση του προβλήματος. Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του καθ' ύλην αρμόδιου υπουργείου, η Κύπρος, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, θα ήταν ο ιδανικός χώρος για τη δημιουργία Γραφείου FRONTEX (Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), σε περίπτωση που δεν ενδιαφερθεί η Ελλάδα για την έδρα του γραφείου αυτού.

Αναφορικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία προσπαθεί να οργανώσει περιφερειακό σεμινάριο για την ασφάλεια των πτήσεων και των επιβατών, ώστε με αυτό τον τρόπο να αναδειχθεί η στρατηγική θέση της χώρας μας.

Στη συνέχεια τα μέλη της επιτροπής ενημερώθηκαν από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το θέμα της Ελεύθερης Ζώνης Εμπορίου, η οποία βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο προετοιμασίας, ιδίως όσον αφορά τα βιομηχανικά προϊόντα. Σύμφωνα με τον εν λόγω εκπρόσωπο, με την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ το άνοιγμα της αγοράς είναι πλέον γεγονός. Στόχος τώρα είναι η εντατικοποίηση της προσπάθειας για το άνοιγμα της αγοράς και

στη Μεσόγειο. Ενημερώνοντας την επιτροπή, ο ίδιος ανέφερε ακόμη ότι, εκτός από την ελεύθερη διακίνηση γεωργικών προϊόντων που αναπτύσσεται στο πλαίσιο της Ελεύθερης Ζώνης Εμπορίου, στόχος είναι και η ελεύθερη διακίνηση υπηρεσιών, κάτι που θεωρείται πολύ σημαντικό για τη χώρα μας. Απαντώντας σε ερώτηση μέλους της επιτροπής για τις ευκαιρίες που προσφέρονται στην Κύπρο όσον αφορά τον τομέα της ενέργειας, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σημείωσε ότι η Κύπρος δεν μπορεί να διεκδικήσει πολλά πράγματα από την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία στον τομέα αυτό, γιατί είναι νησί και υπάρχουν τεχνικά εμπόδια για τυχόν δικτυακή σύνδεσή της. Επίσης, ενημερωτικά ανέφερε ότι η επόμενη Υπουργική Διάσκεψη για την Ενέργεια θα διοργανωθεί στην Κύπρο περί τα τέλη Σεπτεμβρίου 2007.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ενημερώνοντας τα μέλη της επιτροπής για το ρόλο του υπουργείου της σε ό,τι αφορά την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία, ανέφερε ότι, λόγω του ότι η Κύπρος είναι μεσογειακή χώρα, υπάρχει έντονος ανταγωνισμός με τις άλλες χώρες της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, δεδομένου του γεγονότος ότι και αυτές παράγουν παρόμοια, αν όχι τα ίδια, προϊόντα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ενημερώθηκε από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας αναφορικά με την πολιτική και τις ενέργειες της κυβέρνησης για την υλοποίηση της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, εισηγείται τα ακόλουθα:

1. Η εκτελεστική εξουσία να προβεί σε έγκαιρο και σωστό προγραμματισμό, με στόχο να αξιοποιήσει τις προοπτικές που προσφέρονται για την Κύπρο μέσα από τη συνεργασία αυτή, αλλά και να εξαλείψει ή να απαμβλύνει οποιεσδήποτε αρνητικές

συνέπειες θα μπορούσε να έχει ιδιαίτερα για την Κύπρο η ανάπτυξη της Ελεύθερης Ζώνης Εμπορίου.

2. Η κυβέρνηση, έχοντας κατά νουν τα πιο πάνω, να αξιοποιήσει τόσο τη γεωγραφική όσο και την πολιτική θέση της Κύπρου στην περιοχή, για να αναλάβει η ίδια ένα ρόλο συμβουλευτικό, αλλά και καθοδηγητικό σε σχέση με την προώθηση των αρχών της δημοκρατικής διακυβέρνησης και της ειρήνης στην περιοχή, την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης, την προώθηση της προγραμματισμένης και ισοζυγισμένης μετανάστευσης και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, με σεβασμό στις αρχές της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
3. Η εκτελεστική εξουσία να κάνει τον κατάλληλο προγραμματισμό, ώστε να υιοθετηθεί η σωστή πολιτική που θα επιτρέψει την εξαγωγή προϊόντων και υπηρεσιών από την Κύπρο στα πλαίσια της συνεργασίας αυτής. Παράλληλα, να επιδιωχθεί η πρόληψη ή απάμβλυνση των οποιωνδήποτε για τις εξαγωγές μας επιπτώσεων από τα ανταγωνιστικά προϊόντα των γειτονικών χωρών.
4. Να αξιοποιηθούν στο έπακρο οποιεσδήποτε δυνατότητες προσφέρονται για άντληση κονδυλίων για συγχρηματοδότηση σχεδίων και έργων με τις χώρες που συμμετέχουν στη συνεργασία αυτή.
5. Να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που προσφέρει η προώθηση της πολιτιστικής πτυχής της συνεργασίας, στην οποία η Κύπρος, με τον πλούτο και την παράδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς που διαθέτει, μπορεί να συμβάλει σε μεγάλο βαθμό, αλλά και να αναδειχθεί ως σημαντικός συντελεστής σε μια τέτοια προσπάθεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων θεωρεί ότι για την υλοποίηση των πιο πάνω εισηγήσεων απαιτείται ορθός προγραμματισμός από την κυβέρνηση, αλλά και συντονισμός μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, οι οποίες

υπάγονται σε διάφορα υπουργεία. Παράλληλα, η επιτροπή θεωρεί απαραίτητη την επί τακτικής βάσεως ενημέρωση της Βουλής για τις ενέργειες και την πολιτική της κυβέρνησης, ώστε να υπάρχει η κατάλληλη ενημέρωση και αλληλοστήριξη μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής. Η επιτροπή θεωρεί επίσης επιβεβλημένο το συντονισμό, ώστε η Βουλή να είναι σε θέση να γνωρίζει τις ενέργειες της εκτελεστικής εξουσίας, αφού μέλη της Βουλής συμμετέχουν στην Ευρωμεσογειακή Κοινοβουλευτική Συνέλευση.

Ολοκληρώνοντας την εξέταση του θέματος, η επιτροπή εξέφρασε την πρόθεσή της να παρακολουθεί το όλο θέμα και να εξουσιοδοτήσει επίσης τον πρόεδρό της να πραγματοποιήσει ειδική ημερίδα στην οποία θα κληθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι από πλευράς κυβέρνησης και Βουλής, αλλά και οι ευρωβουλευτές της Κύπρου, για να συζητήσουν τρόπους καλύτερου χειρισμού του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Στυλιανίδη, όπως ανέλθετε στο βήμα ως ο πρώτος ομιλητής.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτραπεί, αρχίζοντας τη συζήτηση του θέματος, να πω ότι με τα προβλήματα που διατρέχουν το Τέταρτο Κεφάλαιο, τα οποία είναι γνωστά σε όλους μας, πρέπει το συντομότερο να βρούμε λύσεις, γιατί μέσω του Τέταρτου Κεφαλαίου δυστυχώς απαξιώνεται ο πολιτικός διάλογος στη Βουλή· πρέπει να είμαστε ειλικρινείς.

Ο τίτλος, όπως ζητήθηκε τότε, που ζητήθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχει ήδη καταστεί ανεπίκαιρος. Και αυτό αποδεικνύει το μεγάλο πρόβλημα αυτού του κεφαλαίου. Ο τίτλος έπρεπε να ήταν πολύ διαφορετικός μετά τις εξελίξεις που είχαμε στην τελευταία σύνοδο επί γαλλικής προεδρίας.

Έθεσα αυτό το ζήτημα, γιατί πιστεύω ότι, αν θέλουμε επιτέλους ο πολιτικός διάλογος στο κοινοβούλιο να αποκτήσει την καταξίωση και το ενδιαφέρον και από το

κοινό, αλλά και από μας τους ίδιους, θα πρέπει να βρούμε άμεσες λύσεις γι' αυτό το θέμα.

Εγγράφοντας λοιπόν αυτό το θέμα, ως κοινοβουλευτική ομάδα, οι τρεις βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού που συμμετέχουμε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ο υποφαινόμενος, ο κ. Μητσόπουλος και ο κ. Χατζηγιάννη, είχαμε κατά νουν να μην εξελιχθεί η συζήτηση ως μια γνωστή συζήτηση του Τέταρτου Κεφαλαίου. Ελπίζουμε και ελπίζαμε ότι το θέμα περί Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας μπορεί να καταστεί το έναυσμα, η καλή αρχή, για να αλλάξει αυτός ο πολιτικός διάλογος και το επίπεδό του.

Γιατί εγγράφηκε αυτό το θέμα, το οποίο ακούγεται λίγο ακαδημαϊκό, ακούγεται ίσως και κάπως σε επίπεδο διεθνών σχέσεων και πολιτικών επιστημών; Όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή δε θα ήθελα σε καμιά περίπτωση να είμαι αυτόκλητος δάσκαλος οποιουδήποτε, σας λέω ότι το θέμα της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας είναι κατεξοχήν πολιτικό θέμα και ενδιαφέρει την Κύπρο σε πολύ πολύ σημαντικό βαθμό. Και με τα προβλήματα που θέταμε από την αρχή της εγγραφής του θέματος ήταν αυτό, ότι δυστυχώς υπάρχει μια μεγάλη υποβάθμιση γύρω από αυτά τα θέματα, την οποία πρέπει επιτέλους το κοινοβούλιο να αποφασίσει να διαχειριστεί. Ξέρετε, είμαστε τέσσερα χρόνια ήδη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν το έχουμε καταλάβει πολύ καλά ούτε ως πολιτική ελίτ αλλά ούτε ως κοινωνία. Οι ευθύνες βαραίνουν κυρίως εμάς.

Οι ευρωπαϊκοί θεσμοί φαντάζουν ξένοι προς εμάς. Επιτέλους, πρέπει να τους αντιμετωπίσουμε ως δικούς μας, όπως είναι η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία. Ειδικά η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία, η οποία ασχολείται με τη γειτονιά μας, μας αφορά άμεσα, καθημερινά. Και, τέλος, πρέπει επιτέλους να καταλάβουμε ότι πρέπει να βρούμε και να συζητήσουμε σύγχρονους τρόπους άσκησης εξωτερικής πολιτικής, μακριά από τα καθιερωμένα και τα στερεότυπα της διαχείρισης του Κυπριακού και τα οποία στις μέρες

μας αποδεικνύεται πλειστάκις ότι επηρεάζουν πολύ περισσότερο απ' ό,τι νομίζουμε την ίδια τη διαχείριση του Κυπριακού. Θα το διευκρινίσω αυτό που λέω. Με μια άλλου τύπου ενεργότερη παρουσία στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία -και θα εξηγήσω πιο κάτω- νομίζω θα είχαμε συγκριτικά πλεονεκτήματα ακόμη και στη διαχείριση του Κυπριακού. Προσκολλημένοι σε μια στερεότυπη πεπαλαιωμένη αντίληψη άσκησης εξωτερικής πολιτικής, χάνουμε συνεχώς ερείσματα. Η κεραμίδα που μας ήρθε στο κεφάλι με την είσοδο της Τουρκίας στο Συμβούλιο Ασφαλείας ελπίζω να μας νουθετήσει.

Να μου επιτρέψετε μια μικρή ιστορική παράθεση για την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία, γιατί χρειάζεται. Να πω γιατί εμείς μέχρι σήμερα, ως Κύπρος, είμαστε πολύ μακριά από τα τεκταινόμενα και τι χάσαμε. Ξεκίνησε με πολλές φιλοδοξίες, βρήκε πολλά προβλήματα -υπήρχαν μέχρι και προβλήματα διαφθοράς στη λεγόμενη Διαδικασία της Βαρκελώνης- αλλά έκανε και κάποια πράγματα. Να πάρουμε δυο-τρία παραδείγματα που έχουν σχέση με την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία. Το Ευρωμεσογειακό Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε τελικά στις 9 Ιουνίου στο Πορτορόζ της Σλοβενίας, μια χώρα που μετά βίας θεωρείται μεσογειακή, γιατί μόνο πενήντα χιλιόμετρα ακτές έχει στη Μεσόγειο. Εμείς, ως Κύπρος, επιδιώξαμε με οποιοδήποτε τρόπο, μακριά από μικρομεγαλισμούς, να έχουμε μια σχέση με αυτό το Ευρωμεσογειακό Πανεπιστήμιο; Θέλουμε να καταστήσουμε εκπαιδευτικό κέντρο της ευρύτερης Μεσογείου, της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Ούτε καν πέρασε από το μυαλό μας. Και, επαναλαμβάνω, μακριά από μικρομεγαλισμούς και σιγουριά ότι θα το πετυχαίναμε. Αλλά ούτε καν το θέσαμε στο τραπέζι, έτσι ώστε, αν μας απέρριπταν, να μπορούσαμε να διεκδικήσουμε κάτι άλλο. Έτσι συμβαίνει στη διεθνή διπλωματία. Ακόμα και στο πολιτιστικό ίδρυμα προς τιμή της Σουηδής Πρωθυπουργού Άννα Λιντ, και σε αυτό δεν είχαμε ουσιαστικά κάποια συμμετοχή ή μια ενεργότερη παρέμβαση, έτσι ώστε να έχουμε λόγο· πέρασε και αυτό στα ψιλά.

Τώρα θα πάω στο πιο σημαντικό που μας ενδιαφέρει, που έχει σχέση με τη λαθρομετανάστευση. Η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία είναι ένα κατεξοχήν όργανο στο οποίο συζητείται η μετανάστευση προς την Ευρώπη και ειδικά τα προβλήματα που προκαλεί η λαθρομετανάστευση. Ένας άλλος σημαντικός ευρωπαϊκός θεσμός καινούριος, νέος, είναι ο θεσμός του “Frontex”, που ασχολείται με τον έλεγχο των ευρωπαϊκών συνόρων. Έχουμε και δείγματα γραφής από τον επικεφαλής του “Frontex” ότι η Κύπρος θα ήταν ίσως ο καταλληλότερος χώρος, για να εγκατασταθεί κέντρο επιχειρήσεων του “Frontex”. Συμμετέχοντας τελευταία σε κάποιες συνεδρίες της γαλλικής προεδρίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπώντας το δικό μας κοινοβούλιο, και σε συζητήσεις, αντιλήφθηκα ότι υπάρχει πρόσφορο έδαφος γι’ αυτή τη διεκδίκηση, υπάρχει και συγκεκριμένη δήλωση, αν δεν κάνω λάθος, του επικεφαλής. Πήγε στη Βαρσοβία το κέντρο για γνωστούς λόγους, σωστής άσκησης συμμαχιών εκ μέρους των Πολωνών, και εμείς, όπως λέμε στα κυπριακά, μείναμε με δκυο σείλη καμένα. Θεωρώ ότι αυτό το πράγμα δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο. Πρέπει το συντομότερο δυνατό να επιδιώξουμε, ως μια κατεξοχήν χώρα που υποδέχεται αιτητές πολιτικού ασύλου και λαθρομετανάστες, να γίνουμε επιτέλους κέντρο επιχειρήσεων του “Frontex”. Θεωρώ ότι υπάρχει δυνατότητα συμμαχιών. Η Ελλάδα είναι και αυτή μέλος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας με καθοριστικό ρόλο και πιστεύω ότι πρέπει επιτέλους τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτουμε στην άσκηση εξωτερικής πολιτικής να τα αξιοποιούμε.

Αυτά ήταν μερικά από τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων που έχουν σχέση με την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία και με τη συμμετοχή μας ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αλλά και η ίδια η εικόνα που δίνουμε σε σχέση με την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία και ως κοινοβούλιο, αλλά και ως κράτος δε χρειάζεται πολλά επιχειρήματα, για να αναδειχθεί ότι είμαστε πάρα,

πάρα πολύ μακριά από το να παίξουμε κάποιο ρόλο στοιχειωδώς σημαντικό, ενώ μας ανήκει εξαιτίας της γεωγραφικής μας θέσης.

Επειδή πιστεύω ότι πρέπει να είναι γρήγορες οι ομιλίες μας, ακόμα και των εισηγητών, στο Τέταρτο Κεφάλαιο, θα μπω κατευθείαν στο τρίτο μέρος της εισήγησης, που έχει σχέση με το πού βρίσκεται σήμερα αυτή η Συνεργασία και τι μπορούμε να κάνουμε εμείς, για να έχουμε ένα ρόλο πρωταγωνιστικό. Είναι από τις λίγες διεθνείς διαδικασίες, ευρωπαϊκές διαδικασίες που μας πέφτει λόγος και έχουμε ερείσματα, για να έχουμε τέτοιο ρόλο.

Σήμερα ο ευρωμεσογειακός διάλογος βρίσκεται στο προσκήνιο μετά από τη γνωστή θέση των Γάλλων για μια Ένωση για τη Μεσόγειο, που έχει γίνει ευρέως γνωστή, γιατί ήταν μια από τις προεκλογικές και σοβαρές εξαγγελίες του Προέδρου Σαρκοζί. Η προσπάθεια ήταν να δημιουργήσει μια καινούρια δομή, που θα περιελάμβανε τα μεσογειακά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις γείτονες χώρες της Βορείου Αφρικής, της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Είναι γεγονός ότι αυτή η προσπάθεια συνάντησε έντονη δυσαρέσκεια άλλων Ευρωπαίων, όπως της Γερμανίας. Η Τουρκία βρέθηκε ως αντίπαλος και αντιστρατεύθηκε την προσπάθεια αυτή, γιατί ένιωσε ότι υπήρχε ενδεχόμενο να μετακινηθεί από υπό ένταξη κράτος μέλος ως κράτος μέλος για ένταξη στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία. Όμως φτάσαμε σε ένα συμβιβασμό το Μάιο με την υιοθέτηση σειράς προτάσεων υπό τον τίτλο “Η Διαδικασία της Βαρκελώνης: Ένωση για τη Μεσόγειο”. Στις 13 Ιουλίου στο Παρίσι πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια αυτής της προσπάθειας. Μπορεί να μην ευδοκίμησε το εγχείρημα του Γάλλου Προέδρου, όπως το οραματιζόταν ο ίδιος, πλην όμως αναζωπύρωσε ένα νέο κύκλο κινητικότητας για τον ευρωμεσογειακό διάλογο, ο οποίος τα τελευταία χρόνια είχε επισκιαστεί από την πολιτική γειτνίαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που επικεντρωνόταν απλώς σε διμερείς σχέσεις γειτόνων χωρών. Το γνωστό

“Joint Declaration of the Paris Summit for the Mediterranean” έχει κατατεθεί και προσφέρει πεδίο δόξης λαμπρό για την Κύπρο, για να το εκμεταλλευτεί και να το αξιοποιήσει, και εμείς ως κοινοβούλιο.

Έχουν συμφωνηθεί μεγάλα πρότζεκτ, τα οποία θα πρέπει να αξιοποιηθούν από ευρωπαϊκές χώρες με τις χώρες της Μεσογείου. Περιλαμβάνουν θέματα όπως το περιβάλλον, η ενέργεια, οι θαλάσσιες οδοί, ο πολιτισμός και άλλα. Η Κύπρος, είπαμε, είναι χώρα που μπορεί προνομιακά να αξιοποιήσει αυτό το ενδεχόμενο. Έχει γίνει ποτέ μια ουσιαστική συζήτηση γύρω από αυτό το θέμα; Έχει έρθει ποτέ, είτε σε επίπεδο ευρωπαϊκών προγραμμάτων είτε μέσα από τα διαρθρωτικά ή άλλα ανταγωνιστικά ταμεία, μια τέτοια πρόταση που να τα συνδέει με τα προγράμματα γειτνίασης και αυτά τα προγράμματα που θέτει η νέα πρόταση της Γαλλίας; Νομίζω ότι είμαστε πάρα πολύ πίσω σε αυτό και πρέπει να το ομολογήσουμε. Και από τη στιγμή που μετεξελίσσεται σε ένα στοίχημα αυτή η διαδικασία, αν εμείς παρέμβουμε με έναν τρόπο άμεσο και πρακτικό, θα είμαστε οι πρώτοι που θα αποκομίσουμε σημαντικά οφέλη.

Συμπερασματικά, αγαπητοί συνάδελφοι, για να μη σπαταλούμε το χρόνο και σε πολλά λόγια, σας λέω ότι έχουν σπαταληθεί τέσσερα χρόνια ευρωπαϊκής μας συμμετοχής δίχως το αντίκρισμα που αναμέναμε όλοι μας. Ακόμα και αυτοί που μας υποστήριζαν με την ένταξή μας σήμερα πιστεύω ότι έχουν μια πικρή γεύση. Μας περίμεναν καλύτερους σε όλα τα πεδία της ευρωπαϊκής συμμετοχής. Πιο πολύ όμως έχουν αφήσει μια πικρή γεύση στον Κύπριο πολίτη ο οποίος δεν αντιλαμβάνεται τα οφέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άρχισε να εμφανίζει και ευρωσκεπτικισμό, γιατί δεν τα βλέπει μπροστά του χειροπιαστά. Η έλλειψη της συστηματικής συνεχούς συμμετοχής στους ευρωπαϊκούς θεσμούς και όργανα μας δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα. Πρέπει να αντιληφθούμε ότι, παρά το μικρό μας βάρος, η σοβαρότητα της άποψής μας και ενεργές δράσεις που θα αξιοποιούν συγκεκριμένα ευρωπαϊκά

προγράμματα και τις διαδικασίες θα μας φέρουν στο προσκήνιο. Δε θα πω το χιλιοειπωμένο για το Λουξεμβούργο, το οποίο σε θέματα που το ενδιαφέρουν είναι πρωταγωνιστής, ως κράτος μέλος, με πολύ μικρότερο πληθυσμό από μας. Θα αναφέρω μόνο τη Μάλτα, η οποία κατά την προενταξιακή διαδικασία μάς έβλεπε με τα κιάλια και σήμερα είναι πολύ μπροστά μας, ακόμα και στα θέματα Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, στα θέματα του “Frontex”, που ανέφερα πριν, και σε άλλα θέματα. Νομίζω είναι καιρός να αφυπνιστούμε και να μη ζούμε στην κυπριακή νιρβάνα της εσωστρέφειας και του ότι είμαστε πολύ μακριά από τις ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Αντιλαμβάνομαι ότι μερικοί συνάδελφοι κάτω δυσανασχετούν, όταν κάνουμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Τάκη Χατζηγεωργίου)

Να απαντήσω, κύριε Χατζηγεωργίου· ξέρω το πρόβλημα.

Όσοι επιμένουμε στην αξιοποίηση της ευρωπαϊκής συμμετοχής αντιμετωπιζόμαστε ως γραφικοί μερικές φορές και ως ευρωλιγούρηδες. Ξέρετε, ζήσαμε ανάλογα φαινόμενα στην Ελλάδα της δεκαετίας του 1980, αλλά δυστυχώς οι συνάδελφοι με ανάλογες ευαισθησίες επιβεβαιώθηκαν οικτρά τη δεκαετία του 1990 και του 2000. Ελπίζω εμείς να μην επιβεβαιωθούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Στυλιανίδη.

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ασφαλώς, το θέμα αυτό δεν προσφέρεται -και ούτε θα μπορούσε- για οποιαδήποτε πολιτική εκμετάλλευση από οποιαδήποτε πολιτική παράταξη. Άλλωστε, οι

αδυναμίες, που είναι και διαπιστώσεις -σωστές κατά τα άλλα αρκετές από αυτές- που έκανε ο συνάδελφος κ. Στυλιανίδης προηγουμένως, είναι διαπιστώσεις πολλών από εμάς που ασχολούμαστε με το θέμα, που μετέχουμε στις διάφορες διακοινοβουλευτικές αποστολές για την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία, αλλά είναι και ένα διαχρονικό πρόβλημα, αν θέλετε, που πρέπει να το εστιάσουμε σωστά, το ότι δεν υπάρχει η κατάλληλη συνεργασία μεταξύ κοινοβουλίου και εκτελεστικής εξουσίας. Ούτε στην προενταξιακή περίοδο υπήρξε ούτε στη μετά την ένταξη υπήρξε και ασφαλώς δεν έχουμε πλέον τα περιθώρια να δικαιολογούμαστε ότι χρειαζόμαστε να αποκτήσουμε εμπειρίες ή να εναρμονιστούμε περισσότερο με τις ανάγκες του νέου ρόλου που επωμίζεται η Κυπριακή Δημοκρατία ως ένα πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Διαδικασία της Βαρκελώνης αποτελεί τη βάση ή, αλλιώς, όπως συνηθίζεται να λέγεται, τον “ακρογωνιαίο λίθο” της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Μεσογειακών Εταίρων. Η σημασία που αποδίδεται σε αυτή τη συνεργασία από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι βαρύνουσα και εντάσσεται στην ευρύτερη προσπάθεια της Ένωσης για την αποφυγή δημιουργίας διαχωριστικών γραμμών μεταξύ της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης και των γειτόνων της, αλλά παράλληλα και δημιουργίας συνθηκών ευημερίας, σταθερότητας και ασφάλειας για τις χώρες της νότιας πλευράς της λεκάνης της Μεσογείου.

Η Διαδικασία, που χρονολογείται από το 1995, δεν έφερε τα επιθυμητά αποτελέσματα. Αντίθετα, η πορεία της υπήρξε βραδεία, με αποτελέσματα μεν τα οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να παραγνωριστούν, χωρίς όμως αυτά να είναι τα αναμενόμενα και τα προσδοκώμενα. Η Διαδικασία της Βαρκελώνης χρειάζεται αναζωογόνηση και ίσως η γαλλική πρωτοβουλία για τη σύσταση της Διαδικασίας της Βαρκελώνης: Ένωση για τη Μεσόγειο να αποτελεί την απάντηση προς αυτή την κατεύθυνση. Ευελπιστούμε ότι με την απαραίτητη πολιτική θέληση η Ένωση για τη

Μεσόγειο θα ενδυναμώσει τη συνεργασία μεταξύ των λαών της Μεσογείου, αλλά και θα δώσει ώθηση στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, με αποτέλεσμα την επίλυση σημαντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι χώρες εταίροι. Τα προγράμματα-στόχοι τα οποία αναγγέλλονται στη σχετική κοινή διακήρυξη της 13^{ης} Ιουλίου 2008, καθώς και η ενισχυμένη δομή της Ένωσης δίνουν ελπίδα για την προοδευτική πορεία των πραγμάτων για τις χώρες της Μεσογείου, στα πλαίσια της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας αλλά και για την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Διαδικασία της Βαρκελώνης: Ένωση για τη Μεσόγειο, όπως τώρα μετονομάστηκε, χρειάζεται μία αναβαθμισμένη κοινοβουλευτική διάσταση, η οποία να ενισχύσει τη δημοκρατική νομιμοποίηση της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Αυτή θα είναι η Ευρωμεσογειακή Κοινοβουλευτική Συνέλευση, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα, η οποία θα πρέπει να οικοδομήσει μια ενισχυμένη συνεργασία με το διακυβερνητικό σκέλος της Ένωσης για τη Μεσόγειο. Η Συνέλευση έχει καθήκον να προβαίνει σε εισηγήσεις, να ασκεί δημοκρατικό και δημοσιονομικό έλεγχο και να αξιολογεί την πρόοδο όλων των περιφερειακών προγραμμάτων. Είναι σε αυτό το σημείο που θα πρέπει να αναφέρω ότι τα κοινοβούλια των χωρών μελών που μετέχουν στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία θα πρέπει να αναπτύξουν μία στενή σχέση συνεργασίας με τις κυβερνήσεις τους, έτσι ώστε να υπάρχει αλληλοενημέρωση, συντονισμός ενεργειών και, ως εκ τούτου, αποδοτικός κοινοβουλευτικός έλεγχος των ενεργειών της εκτελεστικής εξουσίας. Αναμένουμε ότι αυτό θα γίνει και στην περίπτωση τη δική μας.

Και είναι σ' αυτό το σημείο που θέλω να τονίσω και εγώ ανεπιφύλακτα τη σημασία που αποδίδει και ο συνάδελφος ο κ. Στυλιανίδης, γιατί είναι και ο μόνος τρόπος. Άλλωστε, το να μην είναι τα αποτελέσματα της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας καθόλου τα αναμενόμενα και τα προσδοκώμενα δείχνει ότι υπάρχει και ένα γενικότερο ευρύτερο πρόβλημα σχέσεων και έλλειψης συντονισμού μεταξύ εκτελεστικής εξουσίας

και κοινοβουλίου ακόμα και στις χώρες, φανταστείτε, που είναι διαφορετικό το πολιτειακό σύστημα από το δικό μας, που δυστυχώς μάς δυσκολεύει ακόμα περισσότερο με τη διάκριση των εξουσιών που υπάρχει.

Η σημασία που αποδίδει η Κύπρος στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία είναι επίσης ουσιαστική. Η Κύπρος, όπως έχουμε πολλές φορές διακηρύξει και από το βήμα της Ευρωμεσογειακής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης, ευρισκόμενη στο ανατολικότερο σημείο της Μεσογείου, έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει στα πλαίσια της συνεργασίας αυτής. Θα πρέπει να αξιοποιήσουμε τη γεωγραφική θέση της χώρας μας και να αναπτύξουμε σχετικές πρωτοβουλίες, οι οποίες να αναβαθμίζουν το ρόλο μας ως γέφυρα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της Μεσογείου.

Σκοπός θα πρέπει να είναι η θετική συμβολή της χώρας μας προς την κατεύθυνση επίλυσης σημαντικών προβλημάτων που ταλανίζουν τη λεκάνη της Μεσογείου, όπως είναι το ζήτημα της τρομοκρατίας. Ο σχετικός κώδικας της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας αποτελεί ορόσημο για τις χώρες της Μεσογείου στο συγκεκριμένο τομέα. Η Κύπρος, ως κράτος δικαίου και παρά τις συνθήκες ημικατοχής, διαθέτει και τις δομές και την πολιτική βούληση για μια θετική συμβολή σ' αυτό τον τομέα. Αναφέρω μόνο ενδεικτικά ότι η Κύπρος έχει επικυρώσει δεκατρείς από τις δεκαέξι υπάρχουσες διεθνείς συνθήκες σε σχέση με την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας.

Η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, όμως, απαιτεί συλλογικές δράσεις και μπορεί να εξαιρεθεί μόνο εάν καταπολεμήσουμε πρώτιστα τις ρίζες της. Η ειρήνη στο χώρο του αραβικού κόσμου αποτελεί ένα κεφαλαιώδες ζήτημα της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, αλλά και σημαντική προϋπόθεση για την οικονομική και την κοινωνική ευημερία των λαών της Μεσογείου, τον εκδημοκρατισμό και το σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Δεν μπορεί να υπάρξει ευημερία σε έναν τόπο, όταν αυτός

βρίσκεται σε συνθήκες πολέμου. Κανείς, άλλωστε, δεν μπορεί να αμφισβητήσει το δικαίωμα όλων των λαών να ζουν σε συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας και ευημερίας, όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα γίνονται σεβαστά.

Η Κύπρος, στηρίζοντας το δικαίωμα των Ισραηλινών και των Παλαιστινίων να ζουν σε ανεξάρτητα κράτη και σε συνθήκες ασφάλειας και ειρήνης, μπορεί να αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες, όπως έχει άλλωστε κάνει και στο παρελθόν, έτσι ώστε να συμβάλει στον τομέα της προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των λαών του Ισραήλ και της Παλαιστίνης και της επίλυσης του Μεσανατολικού. Το ζήτημα αυτό μπορεί να λυθεί μόνο στα πλαίσια ενός πολιτικού διακανονισμού, μέσα από συνεχιζόμενο διάλογο και σύμφωνα με τις αρχές του διεθνούς δικαίου, τα σχετικά ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τον Οδικό Χάρτη.

Οι πολύ καλές σχέσεις μας με τον αραβικό κόσμο μπορούν να αποτελέσουν το έναυσμα για την ανάπτυξη τέτοιων πρωτοβουλιών. Αυτό όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, δε θα πρέπει πλέον να αποτελεί μία τετριμμένη δήλωση από μέρους μας. Πρέπει να προβούμε τάχιστα σε έργα και να αναλάβουμε πρωτοβουλίες, όπως κάνει και η κατοχική δύναμη, η γειτονική χώρα η Τουρκία, η οποία μπορεί να έχει υπό την κατοχή της χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταπατώντας τα δικαιώματα όλων των Κυπρίων εδώ και τριάντα τέσσερα χρόνια, αλλά καταφέρνει να επικροτείται παρουσιαζόμενη, τάχατες, ως “περιφερειακός παράγοντας” ο οποίος αναλαμβάνει ρόλο μεσάζοντος μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων για την επίλυση του μεσανατολικού προβλήματος.

Μόλις προ ολίγων ημερών κατόρθωσε επίσης να καταστεί μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Άρα και εδώ πρέπει να τονίσω ότι συμμερίζομαι τις απόψεις του προλαλήσαντα συναδέλφου, για να πω ότι πραγματικά είναι πολύ σημαντική, πολύ κρίσιμης σημασίας η αξιοποίηση αυτής της

συνεργασίας, ώστε να παίρνουμε πρωτοβουλίες που εξυπηρετούν και τη σωστή επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Η επίλυση του Μεσανατολικού μέσα και από τη συμβολή της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας μπορεί να δώσει ελπίδες για τη δυνατότητα επίλυσης και του κυπριακού προβλήματος, όπως και αντίστροφα βέβαια, αλλά πάντοτε σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, τα σχετικά ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες.

Μπορούμε και έχουμε τη δυνατότητα να αναπτύξουμε πρωτοβουλίες σε πολλούς τομείς της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, οι οποίες θα αναβαθμίσουν το ρόλο μας στα πλαίσια της διαδικασίας. Δυστυχώς, αξιολογώντας τα γεγονότα, διαπιστώνουμε ότι έχουμε χάσει σημαντικές ευκαιρίες για την περαιτέρω ανάπτυξη ενός τέτοιου ρόλου, όπως υπήρξε η ανάληψη της έδρας του Γραφείου FRONTEX. Έχει αναλυθεί προηγουμένως ότι αυτό το γραφείο σχετίζεται με την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης, που εμείς δυστυχώς είναι που έχουμε το μεγαλύτερο πρόβλημα. Η Κύπρος θα μπορούσε να αποτελέσει τον ιδανικό χώρο για την έδρα του συγκεκριμένου γραφείου, ακριβώς λόγω του ότι βρίσκεται στο σταυροδρόμι σημαντικών μεταναστευτικών ροών, αλλά και λόγω της σημασίας που αποδίδει στην πάταξη της παράνομης μετανάστευσης, εξαιτίας και των σημαντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει στον τομέα αυτό.

Μια άλλη σημαντική ευκαιρία υπήρξε και η διεκδίκηση της έδρας του Μεσογειακού Πανεπιστημίου, καθώς και η έδρα του ιδρύματος “Anna Lindh” για το Διάλογο μεταξύ των Πολιτισμών.

Ως Κύπρος χρειαζόμαστε επαγρύπνηση και έγκαιρο προγραμματισμό, έτσι ώστε να μη χάνονται σημαντικές ευκαιρίες για το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Κύπρος στα πλαίσια της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει

η κυβέρνηση να ενημερώνει τη Βουλή για τις ενέργειές της, με στόχο να υπάρξει αλληλοενημέρωση και συντονισμός μεταξύ της κυβέρνησης και της Βουλής, αλλά και των μελών της αντιπροσωπίας της Βουλής που μετέχει στην Ευρωμεσογειακή Κοινοβουλευτική Συνέλευση. Μόνο με συντονισμένες προσπάθειες μπορούμε να επιτύχουμε ως Κύπρος ένα σημαντικό ρόλο στα πλαίσια της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας.

Ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στη συνεδρία που πραγματοποιήσαμε για το σχετικό θέμα, έχουμε προβεί σε σχετικές εισηγήσεις για το πώς θα πρέπει να προχωρήσει η συνεργασία της Βουλής με την κυβέρνηση σε ό,τι αφορά στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία:

1. Έγκαιρος και ορθός προγραμματισμός από μέρους της εκτελεστικής εξουσίας για την αξιοποίηση των προοπτικών που διανοίγονται, αλλά και την εξάλειψη ή έστω την απάμβλυνση τυχόν αρνητικών συνεπειών για την Κύπρο, ειδικότερα αναφορικά με την ανάπτυξη της ζώνης ελευθέρου εμπορίου.
2. Αξιοποίηση της γεωγραφικής και πολιτικής θέσης της Κύπρου στον τομέα της προώθησης των αρχών της δημοκρατικής διακυβέρνησης και της ειρήνης, της καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης, της προώθησης της προγραμματισμένης και ισοζυγισμένης μετανάστευσης και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, με σεβασμό στις αρχές της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
3. Ενέργειες οι οποίες θα επιτρέψουν την εξαγωγή προϊόντων και υπηρεσιών από την Κύπρο, στα πλαίσια της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, και την πρόληψη ή την απάμβλυνση τυχόν αρνητικών συνεπειών για τις εξαγωγές της Κύπρου από τα ανταγωνιστικά προϊόντα των μεσογειακών χωρών.

4. Αξιοποίηση στο έπακρο τυχόν δυνατοτήτων οι οποίες προσφέρονται για άντληση κονδυλίων για συγχρηματοδότηση σχεδίων και έργων με τις χώρες οι οποίες μετέχουν στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία.
5. Αξιοποίηση των δυνατοτήτων οι οποίες προσφέρονται μέσω της προώθησης της πολιτιστικής πτυχής της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, συμβάλλοντας σε τέτοιο βαθμό, έτσι ώστε να αναδειχθεί η Κύπρος ως συντελεστής μιας τέτοιας προσπάθειας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία μπορεί να αποτελέσει πεδίο ουσιαστικής συμβολής της χώρας μας και ανάδειξης της προς τα έξω ως κέντρου παροχής υπηρεσιών, διαπολιτισμικού διαλόγου, επίλυσης συγκρούσεων αλλά και ως πραγματικής γέφυρας μεταξύ Ευρώπης και Μέσης Ανατολής. Ας εκμεταλλευτούμε στο έπακρο αυτό το ρόλο που έχουμε τις δυνατότητες να διαδραματίσουμε και ας προβούμε στις σχετικές ενέργειες. Η ανάπτυξη και η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας δε γίνεται μόνο προς το συμφέρον των Μεσογειακών Εταίρων αλλά και προς το συμφέρον όλων των χωρών της Ένωσης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κλεάνθους.

Δεν έχουμε άλλους ομιλητές έτοιμους για σήμερα. Το θέμα θα συνεχιστεί την ερχόμενη Πέμπτη.

Με αφορμή, όμως, τα όσα έχει πει ο κ. Στυλιανίδης για το Κεφάλαιο Τέταρτο, που σίγουρα είναι ένα σημαντικό θέμα, νομίζω δεν πρέπει να μεμφόμεθα μόνο τις διαδικασίες αλλά και τους εαυτούς μας. Όταν αυτό το πολύ σημαντικό θέμα συζητείται σήμερα ενώπιον μόνο δεκαεννέα εναπομείναντων βουλευτών, αντιλαμβάνεται ο

καθένας μας πού ακριβώς πρέπει να εντοπιστεί το πρόβλημα για το οποίο συζητάμε. Αλλά, ως προεδρεύων του σώματος δεν μπορώ να πω περισσότερα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς έχουμε εκατό τοις εκατό απαρτία.

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Η πιο μεγάλη ομάδα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η μεγαλύτερη παρουσία είναι των βουλευτών του ΑΚΕΛ, αλλά και από τη δική σας πλευρά, κύριε Μουσκάλλη, οι απουσίες είναι πολλές και σημαντικές.

Εν πάση περιπτώσει, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 30 Οκτωβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.113-2008)
2. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.114-2008)
3. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.01.049.125-2008)

4. Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Πρόταση νόμου).

(Αρ. Φακ. 23.02.049.038-2008)

5. Ο περί της Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.01.049.126-2008)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006)
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της απόφασης της

Βαρκελώνης και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(Αρ. Φακ. 23.04.024.038-2007)

3. «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).

(Αρ. Φακ. 23.05.009.2007)

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).

(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006)

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το

θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).

(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006)

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους).

(Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007)

7. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).

(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007)

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Ενημέρωση από τον

πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).

(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006)

9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).

(Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007)

10. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).

(Αρ. Φακ. 23.05.001-2008)

11. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια

στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).

(Αρ. Φακ. 23.05.003-2008)

12. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(Αρ. Φακ. 23.05.004.2008)

13. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(Αρ. Φακ. 23.05.005.2008)

14. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ.
Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου
Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού
Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.006.2008)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.40 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Μαυρονικόλα Ρούλα
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αναστασιάδης Νίκος	Μητσόπουλος Τάσος
Αντωνίου Αντώνης	Μουσκάλλης Ανδρέας
Αριστοτέλους Άριστος	Νικολάου Ιωνάς
Βαρνάβα Γιώργος	Ομήρου Γιαννάκης
Βότσης Άγγελος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γαβριήλ Γιαννάκης	Περδίκης Γιώργος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Πουργουρίδης Χρήστος
Γεωργίου Γεώργιος	Σαμψών Σωτήρης
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Ευαγόρου Σταύρος	Σταυριανός Πανίκκος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Στυλιανίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τορναρίτης Νίκος

Κλεάνθους Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κουκουμά Σκευή	Φυτπής Σοφοκλής
Κουτσού Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυρίτσης Πάμπης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτκές

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Παράκληση του προεδρεύοντος κ. Χρήστου Πουργουρίδη προς τους προέδρους των κοινοβουλευτικών επιτροπών να δώσουν προτεραιότητα στα νομοσχέδια και τις προτάσεις νόμου και όχι στα αυτεπάγγελτα θέματα.
3. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Τορναρίτης, Τ. Χατζηγεωργίου, Γ. Βαρνάβα, Α. Παπαδοπούλου, Ν. Κουτσού, προεδρεύων) και έγκρισή τους.
4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Τορναρίτης, Γ. Βαρνάβα, Α. Παπαδοπούλου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Θωμά, Ν. Κλεάνθους, Τ. Χατζηγεωργίου, Ν. Αναστασιάδης) και έγκρισή τους.

5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες Ουσίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Περδίκης, Τ. Μητσόπουλος, Ν. Κατσουρίδης, Ι. Νικολάου, προεδρεύων, Δ. Συλλούρης) και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
13. Ερωτήσεις βουλευτών:
Αναδιοργάνωση Τμήματος Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών -
Τιτλοποίηση Α φάσης οικισμού Μουτπαγιάκας - Θεσμοθέτηση συστήματος
επιχορηγημένων βιβλίων για φοιτητές - Επίδομα σίτισης Ελλαδιτών φοιτητών -

Ισχύς φοιτητικής ταυτότητας - Μέτρα αποκατάστασης φυσικού περιβάλλοντος Ορεινής Λάρνακας - Έλεγχος σχολικών λεωφορείων - Σχεδιασμός και επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας - Σχεδιασμός, ίδρυση και εγκατάσταση Σχολής Καλών Τεχνών - Αίτημα για μεταφορά του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου στη Λάρνακα - Αποτελέσματα επιδημιολογικής μελέτης στον Κόρνο - Μετακίνηση γηπέδων αντισφαίρισης Λάρνακας και χώρος αρχαίου λιμένος Κιτίου - Προστασία ενδημικών φυτών - Η βελτίωση του δρόμου προς το Πραιτώρι - Σχέδιο εκρίζωσης αμπελιών - Ο δρόμος Τραχυπέδουλας-Κελοκεδάρων - Οικονομική βοήθεια για θέρμανση στις ορεινές κοινότητες - Ολοκλήρωση οδικών έργων στις Κέδαρες - Προβλήματα υδάτων Τραχυπέδουλας - Η ζώνη προστασίας γύρω από το ΚΕΝ Πάφου - Παροχή πόσιμου νερού στην Αναρίτα - Νέα γεώτρηση για υδατοπρομήθεια Πομού - Κατασκευή πεζοδρομίων στον Πομό - Η εφαρμογή της νομοθεσίας για το ρουσφέτι - Η μη ύπαρξη αρχαιολογικού λειτουργού στο Επαρχιακό Μουσείο Λάρνακας - Μείωση επίναυλου καυσίμων Κυπριακών Αερογραμμών - Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε μαθητές.

14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα για εφαρμογή του περί της Εισδοχής σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Νόμου και για τα άτομα με απώλεια ακοής - Αίτημα για βελτίωση δρόμων, κατασκευή πεζοδρομίων και πεζοδρόμου στην κοινότητα Παλόδειας - Ρυθμιστικό σχέδιο σύνδεσης των οικιστικών περιοχών στην Κοίλη Πάφου - Πρόβλημα διαχείρισης της κοπριάς στο σφαγείο Κοφίνου - Έλεγχος τοποθέτησης αφαλατικών μονάδων υφάλμυρου νερού - Αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων για άπορες οικογένειες στην κοινότητα Ψευδά - Αίτημα κοινότητας Ψευδά για επίσπευση των διαδικασιών εγγραφής του δρόμου Ψευδά-Λυμπιών - Αίτημα της κοινότητας Λυθροδόνα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόνα-

Μαχαιρά - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για μετακίνηση του πεδίου βολής της Εθνικής Φρουράς - Αξιοποίηση Συνεδριακού Κέντρου Λευκωσίας και ξενοδοχείου “Φιλοξένια” - Ενημέρωση των πολιτών για την ύπαρξη Δευτεροβάθμιου Ιατρικού Συμβουλίου.

15. Έκθεση για το θέμα «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της απόφασης της Βαρκελώνης και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής» και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Χρ. Στυλιανίδης, Ν. Κλεάνθους).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 30^{ης} Οκτωβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.

Αρ. 5

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα, που είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Σταύρος Ευαγόρου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μαρία Κυριακού

Μαρίνος Σιζόπουλος

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 27 Οκτωβρίου 2008. Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων, ο πρόεδρος και ο αναπληρωτής διευθυντής του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ) και εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ. Εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ, λόγω κωλύματος των εκπροσώπων της, δεν παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 21Α και 32 του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου, σκοπείται η επέκταση της ηλικίας της υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των μόνιμων υπαλλήλων του ΕΤΕΚ από το εξηκοστό (60^ο) στο εξηκοστό τρίτο (63^ο) έτος της ηλικίας τους.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών, μέλη της επιτροπής υπέβαλαν προς τους εκπροσώπους του ΕΤΕΚ το ερώτημα κατά πόσο έχει μελετηθεί και αξιολογηθεί η προτεινόμενη ρύθμιση σε σχέση με τυχόν επιπτώσεις επί των συνταξιοδοτικών ταμείων. Συναφώς, εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ ανέφερε ότι σχετική εμπειριστατωμένη μελέτη ετοιμάζεται σε συνεργασία με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις με τις οποίες έχουν ολοκληρωθεί όλες οι σχετικές διαβουλεύσεις.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών επισήμανε την ανάγκη να υπάρξει εναρμόνιση των ρυθμίσεων που αφορούν τους όρους εργασίας των υπαλλήλων του ΕΤΕΚ με τους όρους εργασίας των δημόσιων υπαλλήλων, ειδικότερα όσον αφορά το συνταξιοδοτικό όριο ηλικίας.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, όλοι όσοι κλήθηκαν και παρέστησαν στις συνεδρίες της επιτροπής εξέφρασαν τη σύμφωνη θέση τους αναφορικά με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκρισή τους, αφού προηγουμένως διορθωθούν νομοτεχνικά σε συνεννόηση και με τους αρμοδίους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος τάσσονται εναντίον της έγκρισης των υπό αναφορά κανονισμών, για λόγους που θα επεξηγήσουν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι ομόφωνο. Γι' αυτό ρώτησα αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με βάση την έκθεση δύο κόμματα είπαν ότι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Εμείς, ως γνωστό, αφού είμαστε το ένα εκ των δύο κομμάτων, έχουμε την πάγια αρνητική θέση για την επέκταση του ορίου αυπτηρέτησης, με δεδομένο ότι δεν προτείνεται οτιδήποτε το αντισταθμιστικό στους νεότερους, οι οποίοι επηρεάζονται αρνητικά από την ευνοϊκή μεταχείριση προς τους μεγαλύτερους και θα ψηφίσουμε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 2 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την πρόταση νόμου «Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας

**Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»**

Παρόντες:

Ρίκκος Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Ανδρέας Θεμιστοκλέους
Γιώργος Περδίκη	Νίκος Τορναρίτης
Γιαννάκης Θωμά	Ανδρέας Αγγελίδης
Κλαύδιος Μαυροχάνας	Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον πρόεδρό της και βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος κ. Ρίκκο Ερωτοκρίτου, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 23 Οκτωβρίου 2008.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η διαγραφή από τον πίνακα του βασικού νόμου του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ώστε αυτός να εξαιρεθεί από τις πρόνοιες του εν λόγω νόμου που προβλέπει για το ασυμβίβαστο ορισμένων επαγγελματικών και άλλων δραστηριοτήτων ορισμένων αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η εξαίρεση αυτή κρίνεται αναγκαία, για να δοθεί η ευχέρεια τήρησης της υποχρέωσης διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σύμφωνα με την κοινοτική απόφαση 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου με την οποία οι εθνικές αρχές υποχρεούνται να ζητούν τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για σχέδια νομοθετικών διατάξεων που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της. Σύμφωνα με τον ίδιο εισηγητή, η ενδεδειγμένη διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της ψήφισης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του βασικού νόμου που ρυθμίζει το ασυμβίβαστο ορισμένων επαγγελματικών και άλλων δραστηριοτήτων ορισμένων αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνεται και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Όπως σημειώθηκε από τον ίδιο, η υποχρέωση αυτή πηγάζει από το άρθρο 105, παράγραφος (4) της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και η παραβίασή της θα μπορούσε να οδηγήσει ένα κράτος μέλος ενώπιον του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο της διαδικασίας λόγω παραβάσεως.

Σημειώνεται ότι στις 10 Ιουλίου 2008 οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και Νομικών πραγματοποίησαν από κοινού συνάντηση με εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στα πλαίσια της οποίας έτυχαν ενημέρωσης για την υποχρέωση που έχουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διαβουλεύονται με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, όταν νομοθετούν σε τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της τελευταίας.

Επεξηγώντας ειδικότερα τις πρόνοιες του κεκτημένου ενώπιον των επιτροπών, ο εν λόγω εκπρόσωπος ανέφερε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 της κοινοτικής απόφασης 98/415/ΕΚ, οι αρχές των κρατών μελών ζητούν τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τη συνθήκη, ενδεικτικά σε ό,τι αφορά:

1. τα νομισματικά θέματα,
2. τα μέσα πληρωμής,

3. τις εθνικές κεντρικές τράπεζες;
4. τους κανόνες που εφαρμόζονται στους χρηματοδοτικούς οργανισμούς κ.λπ.

Περαιτέρω, όπως ο ίδιος διευκρίνισε, ως “αρχή” του κράτους μέλους θεωρείται και το νομοθετικό σώμα, όταν τα προτεινόμενα νομοθετήματα προέρχονται από μέλη του και συνεπώς έχει και αυτό την υποχρέωση διαβούλευσης.

Ο πιο πάνω εκπρόσωπος επισήμανε τέλος ότι, σε περίπτωση μη τήρησης της διαδικασίας διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, υπάρχει θεωρητικά το ενδεχόμενο να ενεργοποιηθεί κατά του κράτους μέλους, σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η διαδικασία “μη συμμόρφωσης”, με βάση την οποία το κράτος μέλος μπορεί να οδηγηθεί μέχρι το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Το δεύτερο ενδεχόμενο, σύμφωνα με τον εν λόγω εκπρόσωπο, είναι να προσβληθεί από ιδιώτη το κύρος της νομοθετικής διάταξης για την οποία δεν ακολουθήθηκε η ενδεδειγμένη διαδικασία διαβούλευσης με όλες τις ανεπιθύμητες συνέπειες.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος και παράλληλα εισηγητής της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, γι’ αυτό και τάσσονται υπέρ της ψήφισής της σε νόμο. Οι πιο πάνω πλευρές διευκρινίζουν επίσης ότι υιοθετούν την πιο πάνω πρόταση νόμου, έτσι ώστε να δοθεί η ευχέρεια να ακολουθηθεί η ενδεδειγμένη με βάση το κοινοτικό κεκτημένο διαδικασία διαβούλευσης για τη θέσπιση της σχετικής νομοθεσίας, χωρίς με τον τρόπο αυτό να τοποθετούνται πάνω στην ουσία της προτεινόμενης ρύθμισης, η οποία στο στάδιο αυτό δεν αποτέλεσε και το σκοπό κατάθεσης της πρότασης νόμου.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το περιεχόμενο του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου έχει σχέση με το ότι, όταν ο συγκεκριμένος αξιωματούχος, που είναι ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, συμπεριλήφθηκε στο συγκεκριμένο νόμο περί ασυμβιβάστου, στα πλαίσια της κεντροποίησης, η οποία αναπόφευκτα προκύπτει για τα κράτη μέλη, ιδιαίτερα των εθνικών κεντρικών τραπεζών, θα έπρεπε να είχε γίνει διαβούλευση μεταξύ του κράτους μέλους, στην προκείμενη περίπτωση του νομοθετικού σώματος, και του προέδρου της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας, κάτι που δεν έγινε από αβλεψία και εκ παραδρομής.

Αφού λοιπόν είχαμε την ευκαιρία ως Βουλή μέσω της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως στις 10 Ιουλίου 2008, ολίγον προ της έναρξης των θερινών διακοπών, να ακούσουμε από τον κ. Αθανασίου, Έλληνα μεν στην καταγωγή αλλά αξιωματούχο που εργάζεται στο γραφείο του προέδρου της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας, ότι θα έπρεπε να γίνει δίχως άλλο η συγκεκριμένη διαβούλευση και αφού μας εξηγήθηκαν όλες οι αρνητικές συνέπειες οι οποίες θα προέκυπταν για την Κύπρο, συζητήσαμε μαζί του και καταλήξαμε στη διαδικασία η οποία θα έπρεπε να ακολουθηθεί, για να θεραπευθεί αυτή η αβλεψία κι αυτή η παραδρομή.

Η θεραπεία λοιπόν είναι η αφαίρεση από το νομοθέτημα του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, μέχρι να αποσταλεί η επιστολή, δηλαδή η διαβούλευση, από το νομοθετικό σώμα προς τον πρόεδρο της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας, που - εσείς γνωρίζετε καλύτερα, κύριε Πρόεδρε- μπορεί ήδη να έχει αποσταλεί. Όμως είναι αναγκαίο να μεσολαβήσει αυτό το μικρό νεκρό διάστημα, για να επανέλθουμε μετά τη διαβούλευση χρονικά, για να τον συμπεριλάβουμε. Είναι μία αναγκαία τεχνική διαδικασία, που πρέπει να τηρήσουμε, για να αντιμετωπίσουμε τα εξής δύο ενδεχόμενα, και τελειώνω. Ενδεχόμενο πρώτο, να αντιμετωπίσουμε καταγγελία στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αν και είναι απομακρυσμένο, για να είμαστε δίκαιοι. Μπορεί όμως να αντιμετωπίσουμε την προσφυγή οποιουδήποτε πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο οποίος μπορεί να προσφύγει στα ημεδαπά δικαστήρια, εάν δε γίνει αυτή η αλλαγή και η μετατροπή. Μπορεί να εμφανιστεί ενώπιον των κυπριακών δικαστηρίων και να πει ότι υπάρχει ένας νόμος ο οποίος είναι παράνομος, είναι παράτυπος, με βάση τα όσα ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία έχουν άμεση ισχύ στην κυπριακή νομοθεσία μετά την τροποποίηση του συντάγματος. Και ο νόμος θα πέσει στα δικά μας τα δικαστήρια, ενώ γνωρίζουμε ότι με αυτή τη μικρή τεχνική διαδικασία που εισηγούμαστε, αφού διαβουλευτήκαμε με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, διορθώνεται το μειονέκτημα.

Γι' αυτό εισηγούμαι να υπερψηφιστεί η νομοθεσία σήμερα με την αφαίρεση του εν θέματι αξιωματούχου και βεβαίως την πρόσθεσή του σε επόμενο νομοθέτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς αδυνατούμε να υπερψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου. Θα την καταψηφίσουμε. Κατανοούμε την επιχειρηματολογία που έχει αναπτυχθεί από τον προηγούμενο ομιλητή, αλλά πιστεύουμε ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει ψηφίσει ένα νόμο, στον οποίο σε θέμα αρχής κανένας δεν εναντιώνεται. Ούτε οι άμεσα ενδιαφερόμενοι σε θέμα αρχής είναι εναντίον του τι προνοεί αυτός ο νόμος, από τη στιγμή που αυτό ωφείλετο στην αβλεψία της δικής μας πλευράς να διαβουλευθεί προηγουμένως με την αρμόδια ευρωπαϊκή τράπεζα. Αφού η ίδια η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και ο Διοικητής της εν Κύπρω Κεντρικής Τράπεζας λένε ότι επί της ουσίας δεν έχουν καμία απολύτως ένσταση στη νομοθεσία, θα ήταν άκομφο για τη Βουλή των Αντιπροσώπων να ψηφίσει το νόμο τη μία βδομάδα και σε δεκαπέντε μέρες να τον επαναφέρει. Έτσι, επιμένουμε να παραμείνει ο νόμος ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άλλος συνάδελφος;

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν η υπεροχή του κοινοτικού νόμου επιβάλλει υποταγή στο νόμο, δεν έχει σχέση αν θα υπάρξει ή όχι ένσταση στη διατήρηση του ημεδαπού νόμου ως έχει, με το νομικό σφάλμα το οποίο περιέχει. Κατά τη δική μας άποψη είναι θέμα ακριβώς τάξης να αναγνωρίζουμε και τα σφάλματα, όταν γίνονται. Όμως η αναγνώριση απλώς με καταγραφή στα πρακτικά της Βουλής αλλά καταψήφιση της πρότασης νομίζω ότι αποτελεί αδυναμία και δεν ενισχύει το κύρος της Βουλής. Εμείς θα ταχθούμε υπέρ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πέρα από όσα έχει πει ο κ. Πουργουρίδης, κύριε Πρόεδρε, εσείς γνωρίζετε καλύτερα από κάθε άλλο ότι έχετε ανταλλάξει και επιστολογραφία. Έγινε αυτή η αλληλοενημέρωση. Και τα δύο πιθανά αποτελέσματα είναι εντελώς απομακρυσμένα. Όχι μόνο θα είναι άκομψο, αλλά δεν μπορώ να καταλάβω το μήνυμα που θέλουμε να στείλουμε. Επί της ουσίας δε διαφωνεί ούτε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα ούτε ο εδώ διοικητής. Αλληλογραφία μεταξύ σας και της τράπεζας έγινε. Θα έρθουμε τώρα δηλαδή να πούμε του κυπριακού λαού: «Ξέρετε, ακόμα και μία αβλεψία εμείς την αναγνωρίζουμε στο βαθμό που να ψηφίσουμε τρεις φορές πάνω στο ίδιο θέμα»; Ε, νομίζω θα μας κρίνουν εντελώς διαφορετικά απ' ό,τι έχει περιγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 4 πρότασης νόμου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και είκοσι εννέα εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 δεν εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και είκοσι εννέα εναντίον, η υπ' αριθμόν 4 πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί της Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυττής

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Οκτωβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ποιμνιοτρόφων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική”, “Παναγροτικός Σύνδεσμος” και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”. Η Συντονιστική Επιτροπή Οργανώσεων και Ομάδων Αιγοπροβατοτρόφων, ο Παγκύπριος Οργανισμός Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ) Δημόσια Λτδ, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Χοιροτρόφων, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Εκτροφών Βοοειδών και οι εταιρείες μεταφοράς ζώων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου, έτσι ώστε να εισαχθεί το απαραίτητο νομικό πλαίσιο για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των κοινοτικών Κανονισμών και των κοινοτικών Αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που αφορούν την ευημερία των ζώων και συγκεκριμένα των κοινοτικών Κανονισμών (ΕΚ) αρ. 1/2005 και 1255/97.

Ειδικότερα, με το νόμο που προτείνεται παρέχεται εξουσία στο διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο ή/και να λαμβάνει άλλα διοικητικά μέτρα, σε περίπτωση παράβασης διατάξεων των κοινοτικών Κανονισμών και των κοινοτικών Αποφάσεων. Παράλληλα, καθορίζονται οι ποινές που επισύρει η παράβαση των διατάξεων των υπό αναφορά κοινοτικών Κανονισμών και κοινοτικών Αποφάσεων και δημιουργούνται τα αντίστοιχα ποινικά αδικήματα αναφορικά με την παράβαση των διατάξεων αυτών.

Σημειώνεται ότι στο παρελθόν είχε κατατεθεί στη Βουλή νομοσχέδιο παρόμοιο με το υπό συζήτηση και με τον ίδιο τίτλο. Ωστόσο, το νομοσχέδιο αυτό αποσύρθηκε από την εκτελεστική εξουσία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασής του από την επιτροπή, έπειτα από εισήγηση που υπέβαλε ενώπιον της επιτροπής αριθμός ενδιαφερόμενων οργανώσεων για αύξηση των προτεινόμενων στο υπό αναφορά αποσυρθέν νομοσχέδιο ποινών, ώστε αυτές να επανεξεταστούν από την εκτελεστική εξουσία, για να καταστούν πιο αποτρεπτικές.

Οι εκπρόσωποι των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών ενημέρωσαν την επιτροπή ότι, στη βάση της υπό αναφορά εισήγησης που υπέβαλαν οι ενδιαφερόμενοι στην επιτροπή και έπειτα από διαβούλευση που είχε η υπηρεσία τους με εκπροσώπους των αγροτικών και κτηνοτροφικών οργανώσεων και των εταιρειών μεταφοράς ζώων, το υπουργείο τους κατάθεσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στη Βουλή.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στο στάδιο της επεξεργασίας του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, οι ενδιαφερόμενες οργανώσεις υπέβαλαν εισήγηση όπως καθοριστούν σ' αυτό συγκεκριμένα οι περιπτώσεις κατά τις οποίες θα μπορεί να ασκηθεί ποινική δίωξη στους παραβάτες όσο και οι περιπτώσεις όπου θα μπορεί να επιβληθεί σ' αυτούς διοικητικό πρόστιμο, ώστε η απόφαση να μην επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας αρχής. Με τη θέση αυτή, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, διαφώνησε το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, υποστηρίζοντας ότι η απόφαση για την κατά νόμο ποινική δίωξη ή την επιβολή διοικητικού προστίμου δεν μπορεί παρά να επαφίεται στην κρίση της αρμόδιας αρχής, η οποία καλύπτεται από το μαχητό τεκμήριο της αξιοπιστίας και της υπευθυνότητας.

Όσον αφορά τις οικονομικές επιπτώσεις που θα προκύψουν με την εφαρμογή των προνοιών του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, αναμένεται ότι θα επηρεαστούν οι ιδιοκτήτες των υφιστάμενων οχημάτων μεταφοράς ζώων που εκτελούν μακρινά διεθνή δρομολόγια, δεδομένου ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2009 θα πρέπει να εξοπλιστούν με σύστημα πλοήγησης. Για το θέμα αυτό οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, έπειτα από σχετικό αίτημα που υπέβαλε εταιρεία που εκτελεί τέτοια δρομολόγια, ζήτησαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος όπως εξετάσει τη δυνατότητα παραχώρησης σ' αυτούς οικονομικής ενίσχυσης μέσω του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 για την εγκατάσταση του εν λόγω συστήματος.

Πέραν των πιο πάνω επιπτώσεων που θα προκύψουν με την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία του αρμόδιου υπουργείου,

αναμένεται ότι θα υπάρξει πρόβλημα σε σχέση με τις εξαγωγές ζώων από την Κύπρο προς τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα προς την Ελλάδα, λόγω της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1/2005 και της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ, σύμφωνα με τις πρόνοιες των οποίων, τα ζώα, μετά το θαλάσσιο ταξίδι τους, πρέπει να εκφορτώνονται και να αναπαύονται για περίοδο τουλάχιστο δώδεκα ωρών στα σημεία ελέγχου πριν από τη μεταφορά τους στον τελικό τους προορισμό. Σημειώνεται ότι λόγω της γεωγραφικής θέσης της Κύπρου καμία μεταφορά ζώων δε θα μπορεί να πραγματοποιηθεί εντός των υπό αναφορά χρονικών ορίων του εν λόγω Κανονισμού. Επισημαίνεται ακόμα ότι τα λιμάνια προορισμού των κυπριακών εξαγωγών δε διαθέτουν τα απαραίτητα σημεία ελέγχου.

Το θέμα αυτό τέθηκε, τόσο από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος όσο και από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά Κανονισμού στα αρμόδια σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2004, χωρίς όμως να ληφθεί υπόψη. Επιπρόσθετα, το ίδιο θέμα συζητήθηκε και στις συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στο παρελθόν με την ευκαιρία της συζήτησης του αποσυρθέντος νομοσχεδίου με το ίδιο αντικείμενο, καθώς και στις ειδικές συναντήσεις με τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις. Όπως πληροφορείται η επιτροπή, στο στάδιο αυτό αποφασίστηκε οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες να το επαναφέρουν στην αρμόδια επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να ζητήσουν παρέκκλιση από την υπό αναφορά πρόνοια του Κανονισμού, λόγω της απομακρυσμένης θέσης της Κύπρου από το κυρίως έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

Παράλληλα, η επιτροπή επισημαίνει ότι αναμένει από την εκτελεστική εξουσία να προβεί εκ νέου στα κατάλληλα διαβήματα προς τα αρμόδια σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα της Κύπρου και να της δοθεί η προαναφερθείσα παρέκκλιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων Παραρτημάτων.
Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ και μία αποχή, το υπ' αριθμόν 5 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Πάμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που ήδη σας έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.136-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.137-2008)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.138-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

4.	Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.131-2008)	Υγείας	Υγείας
5.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.132-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
6.	Έγγραφο (Υπ. Παιδ. 12/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.010)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πρόταση νόμου

Κατατέθηκε από

Παραπέμπεται στην επιτροπή

Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.02.049.040-2008)

Ιωνά Νικολάου
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής
ομάδας του
Δημοκρατικού
Συναγερμού

Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.146, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ο περί της Περιβαλλοντικής Ευθύνης όσον αφορά την Πρόληψη και την Αποκατάσταση Περιβαλλοντικής Ζημιάς Νόμος του 2007 δημιουργεί το νομικό πλαίσιο για την ενσωμάτωση της βασικής αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει". Σύμφωνα με το νόμο αυτό, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος οφείλει να λάβει μέτρα που να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της ασφάλισης και άλλων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, ούτως ώστε να μπορέσουν οι φορείς εκμετάλλευσης να καλύψουν τις ευθύνες τους. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει σχετικούς κανονισμούς και η αρμόδια αρχή δύναται να εκδίδει σχετικούς κανονισμούς και η αρμόδια αρχή δύναται να ανακτήσει το κόστος της πρόληψης ή αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημιάς από τη ρύπανση μέσω ασφάλισης ή άλλης εγγύησης που μπορεί να καθορίσει ο υπουργός.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποια μέτρα έχει λάβει, σύμφωνα με τον πιο πάνω νόμο, για την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημιάς και συγκεκριμένα αν έχουν εκδοθεί οι κανονισμοί που αφορούν την ανάπτυξη ασφαλιστικών προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 15 του νόμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.147, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η μελέτη που έγινε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων καταδεικνύει ότι η κοινότητα Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου αποτελεί την έκτη δυσμενέστερη περίπτωση της επαρχίας Λευκωσίας και χρειάζεται άμεσα να γίνει αποχετευτικό σύστημα, για το οποίο το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έκανε προκαταρκτικό σχεδιασμό και η προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους ανέρχεται σε €1.794.031,51.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση του έργου του αποχετευτικού της κοινότητας Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.148, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η λειτουργία του πεδίου βολής Ξυντού δίπλα στην κοινότητα Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου και η επίταξη δεκαέξι τετραγωνικών χιλιομέτρων γεωργικής γης της οδηγεί την κοινότητα στην καταστροφή για διάφορους λόγους, όπως οι ακόλουθοι:

(α) Απώλεια εισοδήματος για γεωργούς και κτηνοτρόφους.

(β) Μόλυνση του περιβάλλοντος με τρομερά αυξημένα κρούσματα καρκίνου. Επειδή η διεξαγωγή επιδημιολογικής μελέτης είναι πολύ χρονοβόρα και έχει και πάρα πολύ αυξημένο οικονομικό κόστος, το κοινοτικό συμβούλιο αποφάσισε να προχωρήσει σε περιβαλλοντική μελέτη με ιδιώτη μηχανολόγο περιβάλλοντος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μπορεί να αναλάβει το οικονομικό κόστος της εν λόγω μελέτης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.149, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι από τον Ιούλιο του 2007 ψηφίστηκε και εφαρμόστηκε στην Κύπρο ο θεσμός της λεγόμενης εναλλακτικής θητείας και της ειδικής στρατιωτικής θητείας. Έχει παρατηρηθεί ότι με την εφαρμογή του θεσμού αυξήθηκε ο αριθμός των αιτήσεων για αναστολή θητείας για διάφορους λόγους, κυρίως ψυχολογικούς.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα της εφαρμογής του θεσμού και εάν υπάρχει δυνατότητα να περιοριστούν οι αναστολές υπηρεσίας μέσω της εναλλακτικής θητείας ή της ειδικής στρατιωτικής υπηρεσίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.150, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η πορνεία δεν είναι νέο πρόβλημα για την Κύπρο, ωστόσο, παρά τις κατά καιρούς διατυπώσεις και εξαγγελίες για καταστολή της πορνείας στη χώρα μας, η πορνεία και η σεξουαλική εκμετάλλευση ανθούν. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της αστυνομίας, από το 2000 μέχρι τον Οκτώβριο του 2006 έχουν γίνει 223 καταγγελίες για τέτοιου είδους υποθέσεις και έχουν κατηγορηθεί 425 άτομα. Συγκρίνοντας τα στοιχεία, συμπεραίνουμε πως την τελευταία τριετία το ποσοστό των καταγγελιών είναι ιδιαίτερα αυξημένο συγκριτικά με τα προηγούμενα χρόνια.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει, προκειμένου να υπάρξει

δραστικός περιορισμός του φαινομένου της πορνείας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.151, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους ακριβείς όρους εντολής της επιτροπής που εξετάζει το θέμα της αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς, για τα χρονοδιαγράμματα που τέθηκαν για την ολοκλήρωση της μελέτης, για τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της αναδιοργάνωσης και για το αν η μελέτη αφορά μόνο πρακτικά και λειτουργικά θέματα της Εθνικής Φρουράς ή αν αφορά αλλαγή των στόχων της και της αποστολής της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.152, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη φάση στην οποία βρίσκεται σήμερα η διαδικασία αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς, αν έχει ήδη ξεκινήσει να εφαρμόζεται και ποιες συγκεκριμένες ενέργειες υλοποιήθηκαν ή προγραμματίζονται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.153, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα χαρακτηριστικά των μελών της επιτροπής που διεξάγει τη μελέτη για αναδιοργάνωση και αναδιάρθρωση της Εθνικής Φρουράς ως προς το βαθμό, τις στρατιωτικές εμπειρίες και τις εξειδικευμένες γνώσεις τους, αν ζητήθηκαν οι απόψεις (γραπτώς ή προφορικώς) των διοικητών σχηματισμών και των διοικητών μονάδων και αν κλήθηκαν εξωυπηρεσιακοί εμπειρογνώμονες, για να βοηθήσουν την επιτροπή στο έργο της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.154, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το περιεχόμενο της μελέτης που πραγματοποιήθηκε από το ΓΕΕΦ το 2005 σχετικά με την αναδιοργάνωση και αναδιάρθρωση της Εθνικής Φρουράς, για την αξιοποίηση της μελέτης του 2005 από την επιτροπή που επεξεργάζεται σήμερα το θέμα της αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς και για το αν τα συμπεράσματα της μελέτης του 2005 συγκρούονται με τα έως τώρα συμπεράσματα της τρέχουσας μελέτης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.155, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το περιεχόμενο της απόφασης για μετακίνηση της Αεροπορικής Βάσης Λακατάμιας, για τα κριτήρια που λήφθηκαν υπόψη για τη μετακίνησή της και για τους λόγους που οδήγησαν σε αλλαγή της προηγούμενης θέσης του ΓΕΕΦ, σύμφωνα με την οποία η μετακίνηση δεν κρινόταν ως υλοποιήσιμη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.156, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν στα πλαίσια της διαδικασίας αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς υπάρχει η πιθανότητα επαγγελματικά στελέχη να κριθούν ως πλεονάζοντα και αν θα επηρεαστούν με οποιονδήποτε τρόπο οι προοπτικές ανέλιξης των επαγγελματικών στελεχών της Εθνικής Φρουράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.157, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των στρατοπέδων, φυλακίων, στρατιωτικών μονάδων και διοικήσεων που προγραμματίζεται να καταργηθούν ή καταργήθηκαν και για τους τρόπους συνέχισης της αποστολής τους, εάν αυτή δεν κρίθηκε ως αχρείαστη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.158, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους της ουσιαστικής μείωσης του αριθμού των υποψηφίων εφέδρων αξιωματικών της σειράς κατάταξης 2008 Β΄ ΕΣΣΟ και για τη σχέση της μείωσης με τη διαδικασία της ανασυγκρότησης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.159, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα έως τώρα συμπεράσματα της επιτροπής που εξετάζει το θέμα της ανασυγκρότησης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς σε σχέση με τη δυνατότητα μείωσης της στρατιωτικής θητείας στους δεκαεννέα μήνες, αν βρίσκονται σε αντίφαση με προηγούμενες σχετικές μελέτες και τοποθετήσεις του ΓΕΕΦ και αν έχουν εντοπιστεί οποιεσδήποτε συγκεκριμένες δυσκολίες ως προς την προοπτική μείωσης της στρατιωτικής θητείας που να επηρεάζουν τη λειτουργικότητα και την επιχειρησιακή ετοιμότητα της Εθνικής Φρουράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.160, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπολογιστεί το οικονομικό κόστος της αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς σε εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, επικοινωνίες και προσλήψεις επαγγελματικών στελεχών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.161, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν στα πλαίσια της διαδικασίας αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς έχει γίνει οποιαδήποτε μελέτη σχετικά με συγκεκριμένες ανάγκες σε εθελοντές πενταετούς υποχρέωσης και αν έχουν μελετηθεί οι δυνατότητες της κυπριακής αγοράς εργασίας ως προς την κάλυψη των αναγκών σε επαγγελματικό στελεχιακό δυναμικό εθελοντών πενταετούς υποχρέωσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.162, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο σκοπεύει να καταθέσει ολοκληρωμένη νομοθεσία που θα αφορά στην ασφάλεια των παιδιών στους δημόσιους και ιδιωτικούς παιδοτόπους και κατά πόσο σήμερα υπάρχει ικανοποιητικό θεσμικό πλαίσιο που να εγγυάται την ασφάλεια των παιδιών στους χώρους αυτούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.163, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ως προς το ποια ήταν η διαδικασία που ακολουθήθηκε για την πρόσληψη καθηγητών στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου για το έτος 2007-2008 στον τομέα της πληροφορικής, αγγλικών και ρωσικών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.164, ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε σχέση με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η πορεία κατοχύρωσης του χαλλουμιού ως παραδοσιακού κυπριακού προϊόντος.

Η παρατεταμένη καθυστέρηση σε σχέση με την προώθηση του φακέλου εγκυμονεί το μεγάλο κίνδυνο οι άλλες χώρες να επιβάλουν τις αρνητικές τους θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω νομικών επιχειρημάτων.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.023, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γεώργιου Γεωργίου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.023, ημερ. 27/7/2007, του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου, κ. Γιώργου Γεωργίου σχετικά με το θέμα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των εγκλωβισμένων

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στο παρόν στάδιο δεν προσφέρεται στους εγκλωβισμένους ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στα χωριά τους. Παρέχεται ωστόσο κατά προτεραιότητα ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε περίπτωση μετάβασης τους στα ελεγχόμενα από την Κυπριακή Δημοκρατία κρατικά νοσηλευτήρια.
- (β) Το Υπουργείο Υγείας δεν έχει προβεί σε οποιοσδήποτε ενέργειες για να επιτραπεί σε Ελληνοκύπριους γιατρούς να επισκέπτονται τους εγκλωβισμένους, με σκοπό να τους παρέχουν την απαιτούμενη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Ωστόσο κατά την άποψη μας είναι καλύτερο να γίνουν οι απαραίτητες διαδικασίες, μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών, για να επιταχυνθεί η διαδικασία άμεσης μεταφοράς των εγκλωβισμένων στα ελεγχόμενα από την Κυπριακή Δημοκρατία κρατικά νοσηλευτήρια, παρά η μετάβαση των γιατρών και νοσοκόμων στα κατεχόμενα από την Τουρκία εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- (γ) Το αίτημα του εγκλωβισμένου παραπληγικού κ. Γ. Προδρόμου για πρόσληψη συγκεκριμένης νοσοκόμας ως κατ' οίκον ωρομίσθιο προσωπικό έχει διαβιβαστεί στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εξέταση λόγω αρμοδιότητας.

2. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιεσδήποτε διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.277, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.277, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ.: Ερ. 23.06.009.02.277 και ημερ. 1.2.2008 και 21.7.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα. Σε συνέχεια της επιστολής μας με τον ίδιο αριθμό φακέλου και ημερ. 3.9.2008, με βάση πληροφορίες που πήραμε από τον πρόεδρο της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και τη Διευθύντρια του Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (ΙΔΕΠ) Διά Βίου Μάθησης οι απαντήσεις στα θέματα που εγείρονται στην πιο πάνω ερώτηση έχουν ως ακολούθως:

- (α) Διορισμός στη Δημόσια Εκπαίδευση αποφοίτων του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας:
- Σύμφωνα με το άρθρο 28(γ) των περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων, κανείς δε διορίζεται ως εκπαιδευτικός λειτουργός εκτός εάν κατέχει τα προσόντα τα οποία καθορίζονται στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση στην οποία πρόκειται να γίνει ο διορισμός.
  - Όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και οι πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το εικοστό έτος της ηλικίας τους, έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για εγγραφή στους πίνακες διοριστέων. Αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν για όλες τις ειδικότητες για τις οποίες έχουν δημοσιευθεί/προκηρυχθεί κενές θέσεις στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας. Κάθε αίτηση εξετάζεται με βάση το οικείο Σχέδιο Υπηρεσίας, που ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
  - Μέχρι στιγμής δεν έχει προκηρυχθεί θέση καθηγητή για άτομα με ειδικές ανάγκες σε δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Ως εκ τούτου, κανένας απόφοιτος του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με κατεύθυνση εκπαίδευσης ατόμων με ειδικές ανάγκες, δεν έχει εργοδοτηθεί σε δημόσιο σχολείο στη μέση εκπαίδευση. Οι εν λόγω απόφοιτοι μπορούν να εγγραφούν στον πίνακα διοριστέων Ειδικών Εκπαιδευτικών (Ειδικών Μαθησιακών Νοητικών Λειτουργικών και Προσαρμοστικών Δυσκολιών), επειδή κατέχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα στην ειδικότητα αυτή, όπως απαιτεί η πρόνοια 1.1(α) του οικείου Σχεδίου Υπηρεσίας. Σε περίπτωση που υπάρχουν εκπαιδευτικές ανάγκες για ειδικούς εκπαιδευτικούς της εν λόγω ειδικότητας, τότε αυτοί διορίζονται με βάση τη σειρά προτεραιότητάς τους στον οικείο πίνακα διοριστέων.
  - Οι απόφοιτοι του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με κατεύθυνση συνεχούς εκπαίδευσης, δεν εγγράφονται σε οποιοδήποτε πίνακα διοριστέων, γιατί δεν έχει προκηρυχθεί θέση της οποίας το Σχέδιο Υπηρεσίας να απαιτεί το εν λόγω προσόν.

- (β) Μη συμπερίληψη στα απαιτούμενα προσόντα της θέσης Λειτουργού Προγραμμάτων του Ιδρύματος Διαχείρισης Προγραμμάτων Διά Βίου Μάθησης, του πτυχίου του Τμήματος Εκπαιδευτικής Κοινωνικής Πολιτικής με κατεύθυνση συνεχούς εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας:

Το Δ.Σ. του ΙΔΕΠ Διά Βίου Μάθησης δεν γνώριζε την ύπαρξη του συγκεκριμένου πτυχίου κατά τον καταρτισμό του Σχεδίου Υπηρεσίας Λειτουργού Προγραμμάτων, και γι' αυτό δεν το περιέλαβε. Σε επόμενη προκήρυξη θέσεων ο εν λόγω τίτλος σπουδών θα συμπεριληφθεί μαζί με τους υπόλοιπους που ήδη υπάρχουν στα απαιτούμενα προσόντα.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.324, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.324, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ: Ερ. 23.06.009.02.324 και ημερ. 11/4/2008 και σας πληροφορώ, ότι για να αντιμετωπισθεί η ανάγκη πρόσληψης πρόσθετων αναισθησιολόγων και ορθοπεδικών στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας καταβάλλεται προσπάθεια αύξησης των θέσεων μέσω των νενομισμένων διαδικασιών, καθώς και πλήρωση των υφιστάμενων κενών μόνιμων θέσεων σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας για τις ειδικότητες αυτές.

2. Επιπρόσθετα το Υπουργείο Υγείας έχει εξασφαλίσει έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο για τη σύναψη συμβάσεων στα πλαίσια της αγοράς υπηρεσιών από συνταξιούχους ιατρούς στις ειδικότητες της Αναισθησιολογίας, της Ορθοπεδικής και άλλων ειδικοτήτων όπου υπάρχουν ελλείψεις στην κυπριακή αγορά εργασίας για περίοδο δύο ετών, με τη διαδικασία της απευθείας διαπραγμάτευσης με τα ενδιαφερόμενα άτομα. Μέσα στα πλαίσια αυτά το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ως καθ' ύλην αρμόδιο Τμήμα έχει προβεί στις ακόλουθες ενέργειες για σκοπούς εξεύρεσης προσωπικού στις εν λόγω ειδικότητες:

- (α) Αγγελία σε εφημερίδες στο εξωτερικό όπως, Καθημερινή, Ελευθεροτυπία, Οικονομική Ελευθεροτυπία, Μακεδονία, στην Ελλάδα και Παροικιακή και Ελευθερία Λονδίνου.
- (β) Επικοινωνία με όλες τις πρεσβείες των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με παράκληση να μεταδώσουν στα σχετικά σώματα στις χώρες τους την ύπαρξη της ανάγκης για εξεύρεση προσωπικού στις συγκεκριμένες ιατρικές ειδικότητες.
- (γ) Επικοινωνία με σχετικές ιατρικές εταιρείες και επαγγελματικά σώματα, π.χ. Ελληνική Αναισθησιολογική Εταιρεία και Ελληνική Εταιρεία Χειρουργικής Ορθοπεδικής και Τραυματολογίας.
- (δ) Επικοινωνία με εταιρείες εξεύρεσης ανθρώπινου δυναμικού στην Κύπρο.
- (ε) Έρευνα μέσω του EURES (The European Job Mobility Portal)».

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.364, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.364 ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ Κύπρου (Ε.Κ.Φ.Κ.)

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι ο Υπουργός Υγείας είχε συνάντηση με αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ Κύπρου (Ε.Κ.Φ.Κ.) και τον Διευθυντή του Κέντρου Αποκατάστασης Αναπήρων σχετικά με την εκπόνηση προγραμμάτων στήριξης των ατόμων με αναπηρία και συγκεκριμένα για το Youth in Action.

Το Ε.Κ.Φ.Κ. έχει υποβάλει κοστολογημένο προσχέδιο του προκειμένου προγράμματος με στόχο την αξιολόγηση του και εξέταση του ενδεχομένου προώθησης σχετικής πρότασης στο Υπουργικό Συμβούλιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.370, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.370, ημερ. 15 Απριλίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σας σχετικά με το Νομοσχέδιο για την Ίδρυση Ανεξάρτητης Αρχής Ασφάλειας Τροφίμων και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα ετοίμασε προσχέδιο νομοθεσίας το οποίο διαβίβασε στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες για απόψεις, σύμφωνα και με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (Αρ. Απ. 65.676 ημερ. 13/6/2007).

2. Προκειμένου να συζητηθούν οι θέσεις των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας προσκάλεσε σύσκεψη υπό την Προεδρία του στις 6/11/2008.
3. Αφού οριστικοποιηθούν οι θέσεις των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών το Νομοσχέδιο θα σταλεί στη Γενική Εισαγγελία για Νομοτεχνικό Έλεγχο.
4. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιεσδήποτε πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.405, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.405, ημερ. 30.4.08, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Ξυλοτύμβου για συμπλήρωση των αναγκαίων έργων στο νέο κοιμητήριο Ξυλοτύμβου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.405 και ημερ. 7.5.08, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με στοιχεία και πληροφορίες που εξασφαλίστηκαν από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου Ξυλοτύμβου, έχει διαβεβαιώσει το γραφείο του Επάρχου, ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα στη συμπλήρωση των αναγκαίων έργων στο νέο κοιμητήριο Ξυλοτύμβου.

Σημειώνεται ότι στο εν λόγω κοιμητήριο βρίσκεται σε εξέλιξη η εκτέλεση διαφόρων έργων όπως, αίθουσα συλλυπητηρίων, αποχωρητήρια, χώρος στάθμευσης για τη νεκροφόρα, κλπ., για την απρόσκοπτη λειτουργία του κοιμητηρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.570, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.570, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν μπορεί να προσφέρει οικονομική βοήθεια στο εν λόγω μουσείο, καθότι δεν διαθέτει στους προϋπολογισμούς του κονδύλια για την στήριξη των ιδιωτικών μουσείων.

Η διεύθυνση, όμως, του Τμήματος Αρχαιοτήτων αγκάλιασε με μεγάλο ενδιαφέρον την προσπάθεια των διοργανωτών της έκθεσης του μουσείου παραχωρώντας ένα σημαντικό αριθμό αντικειμένων από τις συλλογές του Κυπριακού Μουσείου και προσφέροντας τεχνογνωσία για την οργάνωση της έκθεσης: ενέργειες που προϋποθέτουν σημαντικά ποσά και διάθεση πολύτιμου χρόνου για την διεκπεραίωση τους από το επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος.

Σημειώνεται επίσης ότι τα θέματα δημιουργίας, στήριξης και διαχείρισης των ιδιωτικών μουσείων, δεν περιλαμβάνονται στις διατάξεις του Νόμου Περί Αρχαιοτήτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.025, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.025, ημερ. 21 Ιουλίου 2008 των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.025 και ημερ. 4 Αυγούστου 2008, σχετικά με την Ερώτηση των πιο πάνω Βουλευτών "Πώς ο αρμόδιος Υπουργός αντιμετωπίζει το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κλήρου για δημιουργία αντιπυρικών ζωνών στην ευρύτερη δασική περιοχή της Κοινότητας" και σας πληροφορώ ότι δεν έχει τεθεί τέτοιο αίτημα στην Πυροσβεστική Υπηρεσία από το Κοινοτικό Συμβούλιο Κλήρου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η δημιουργία αντιπυρικών ζωνών εντός δασικής περιοχής δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας αλλά αποκλειστικά του Τμήματος Δασών.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.064, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.064 ημερομηνίας 11/9/2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση παρακαλώ σημειώστε τα ακόλουθα:

1. Ο "περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμος του 2006", Ν.142(Ι)/2006, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις

3.11.2006 και τέθηκε εν μέρει σε ισχύ στις 21/12/2007. Την ίδια ημερομηνία δημοσιεύθηκε επίσης το “περί Μεθοδολογίας Υπολογισμού Ενεργειακής Απόδοσης Διάταγμα του 2007” (Κ.Δ.Π. 567/2007) και το “περί Απαιτήσεων Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου Διάταγμα του 2007” (Κ.Δ.Π. 568/2007).

2. Με την έναρξη ισχύος του νόμου και ως πρώτο βήμα, όλα τα νέα κτίρια καθώς και αυτά με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια άνω των χιλίων τετραγωνικών μέτρων που υφίστανται ριζική ανακαίνιση, πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις για θερμομόνωση των δομικών στοιχείων του κελύφους τους, ικανοποιώντας τους μέγιστους συντελεστές θερμοπερατότητας U που καθορίζονται στο σχετικό Διάταγμα.
3. Ο ένας περίπου χρόνος που μεσολάβησε από τη δημοσίευση του νόμου μέχρι την έναρξη ισχύος του, αφιερώθηκε στην ετοιμασία του Οδηγού Θερμομόνωσης Κτιρίων και του αναγκαίου λογισμικού προγράμματος, καθώς και για ενημέρωση και κατάλληλη προετοιμασία όλων των εμπλεκόμενων στην οικοδομική βιομηχανία (αρχιτέκτονες, μηχανικοί, εταιρείες ανάπτυξης γης, πολεοδομικές και οικοδομικές αρχές, καταναλωτές) πάνω στις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας και στις αλλαγές που η εφαρμογή της νομοθεσίας θα επέφερε στη διαδικασία σχεδιασμού και εξασφάλισης άδειας οικοδομής για νέα κτίρια. Δόθηκε επίσης ικανοποιητικό χρονικό περιθώριο στους αρχιτέκτονες και στους μηχανικούς ώστε να ολοκληρώσουν τα έργα που είχαν ήδη στα χέρια τους και να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις για θερμομόνωση του κελύφους των κτιρίων.
4. Αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του νόμου η Υπηρεσία Ενέργειας ξεκίνησε την ετοιμασία της απαιτούμενης από το νόμο δευτερογενούς νομοθεσίας, δηλαδή:
  - (α) Προσχέδιο των “περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμών”, σύμφωνα με το άρθρο 6(4) του νόμου,
  - (β) Προσχέδιο των “περί Επιθεώρησης των Λεβήτων, των Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και των Συστημάτων Κλιματισμού Κανονισμών”, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 19 του νόμου,
  - (γ) Προσχέδιο του “περί Επιθεώρησης των Λεβήτων, των Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και των Συστημάτων Κλιματισμού Διάταγμα”, το οποίο ικανοποιεί τις οκτώ (8) από τις (12) αναφορές του νόμου σε Διατάγματα, ως ακολούθως:
    - παράγραφος (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 10 του νόμου,
    - υποπαράγραφος (i) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 10
    - εδάφιο (1) του άρθρου 11,
    - άρθρο 12(1),
    - άρθρο 12(2),
    - άρθρο 12(3),
    - άρθρο 12(4),
    - άρθρο 13.

5. Τα πιο πάνω νομοθετήματα συζητήθηκαν σε επτά (7) συνεδρίες (Μάρτη μέχρι Ιούλιο 2008) της Συμβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Εφαρμογής της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ η οποία έχει συσταθεί με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 16 του νόμου. Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης ενώπιον της Επιτροπής, οι μεν κανονισμοί για την πιστοποίηση αποστάληκαν στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο τον Μάιο του 2008, ενώ οι κανονισμοί και το Διάταγμα που αφορούν το θέμα της επιθεώρησης και συντήρησης των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού αποστάληκαν τον Αύγουστο του 2008. Αναμένεται ότι ο νομοτεχνικός έλεγχος των πιο πάνω θα ολοκληρωθεί σύντομα, οπότε οι Κανονισμοί θα προωθηθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.
6. Στόχος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι όπως η νομοθεσία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων τεθεί σε πλήρη εφαρμογή στις αρχές του 2009. Προς το σκοπό αυτό η Υπηρεσία Ενέργειας προωθεί, παράλληλα, τις ακόλουθες πρόσθετες ενέργειες:
- (α) Ετοιμασία μεθοδολογίας και λογισμικού προγράμματος για την πιστοποίηση νέων και υφιστάμενων κτιρίων.
- Η όλη εργασία ανατέθηκε, μετά από διαγωνισμό, σε Συμβούλους οι οποίοι αναμένεται να ολοκληρώσουν την εργασία τους μέχρι το τέλος Νοεμβρίου 2008. Ανάμεσα στα καθήκοντα των Συμβούλων είναι και η συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικά σεμινάρια που θα οργανώσει η Υπηρεσία Ενέργειας, ανά επαρχία.
- (β) Ετοιμασία του Οδηγού Επιθεώρησης Συστημάτων Κλιματισμού και του Οδηγού Επιθεώρησης Λεβήτων και Εγκαταστάσεων Θέρμανσης.
- Οι κανονισμοί προνοούν ότι οι επιθεωρήσεις πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τους Οδηγούς. Η ετοιμασία των δύο (2) Οδηγών έχει σχεδόν ολοκληρωθεί και τα τελικά προσχέδια θα τεθούν υπόψη έμπειρου κυπριακού οίκου για τελική διαμόρφωσή τους και διενέργεια πιλοτικών επιθεωρήσεων σε τυπικές εγκαταστάσεις. Θα ακολουθήσει εκπαίδευση των επιθεωρητών.
- (γ) Σχεδιασμός και οργάνωση του εθνικού συστήματος διαχείρισης των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης κτιρίων.
- Προς το σκοπό αυτό η Υπηρεσία Ενέργειας έχει απευθυνθεί προς το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής για τη ζήτηση σχετικών προσφορών.
- (δ) Αγορά του αναγκαίου εργαστηριακού εξοπλισμού (θερμοκάμερα, αναλυτές καυσαερίων για λέβητες, κλπ.) ο οποίος θα χρησιμοποιείται για σκοπούς παρακολούθησης της εφαρμογής του νόμου.
- Ζητήθηκαν προσφορές οι οποίες αξιολογήθηκαν και σύντομα θα γίνει η κατακύρωσή τους, ώστε ο εξοπλισμός να παραληφθεί πριν από το τέλος του χρόνου.
7. Οι ενέργειες που υπολείπονται να γίνουν πριν από την πλήρη έναρξη ισχύος του νόμου είναι:
- (α) Έκδοση διατάγματος στο οποίο θα καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 6(6).

Η ακριβής μορφή του πιστοποιητικού εξαρτάται από το λογισμικό και θα είναι γνωστή περί τα τέλη Νοεμβρίου 2008. Το διάταγμα θα εκδοθεί αμέσως μετά.

- (β) Έκδοση γνωστοποίησης στην οποία θα καθορίζεται ο τύπος της βεβαίωσης που θα εκδίδει ο επιθεωρητής προς τον ιδιοκτήτη μετά από την επιθεώρηση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 10(3) του νόμου. Προσχέδιο της βεβαίωσης έχει ετοιμαστεί και η γνωστοποίηση θα εκδοθεί έγκαιρα, πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου.
  - (γ) Έκδοση διατάγματος στο οποίο θα ορίζονται λειτουργοί της Υπηρεσίας Ενέργειας ως Εντεταλμένοι Επιθεωρητές, σύμφωνα με το άρθρο 17(1).
  - (δ) Αναθεώρηση των δύο (2) διαταγμάτων που ήδη έχουν εκδοθεί, δηλαδή του "περί Μεθοδολογίας Υπολογισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου Διάταγμα του 2007" και του "περί Απαιτήσεων Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου Διάταγμα του 2007", ώστε αυτά να συνάδουν με τις αναβαθμισμένες ελάχιστες απαιτήσεις που θα εισαχθούν με την πλήρη εφαρμογή του νόμου.
8. Σημειώνεται ότι προσχέδια των Κανονισμών και του Διατάγματος βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Υπηρεσία Ενέργειας) στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: www.mcit.gov.cy.
9. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι πάντοτε στη διάθεσή σας για να σας δώσει διευκρινήσεις ή πρόσθετες πληροφορίες που τυχόν χρειαστείτε.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Θα έχουμε συνέχιση της συζήτησης της έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της απόφασης της Βαρκελώνης και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής».

Θα παρακαλούσα το συνάδελφο Δημήτρη Συλλούρη να πάρει το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα προσπαθήσω να τελειώσω στο μισό χρόνο, γι' αυτό προειδοποιήστε με στα δέκα λεπτά.

Θα μπορούσαμε να ξεκινούσαμε και να κλείναμε το θέμα απαντώντας στην επικεφαλίδα του θέματος ότι δεν υπάρχει ιδιαίτερη πρόοδος στον ευρωμεσογειακό διάλογο εδώ και δεκατρία χρόνια που έχει ξεκινήσει και άρα ούτε και ευθύνες ούτε και ρόλο έχει η Κύπρος να παίξει. Αν δεν υπήρχε μάλιστα η σημερινή πρωτοβουλία του κ. Σαρκοζί, τότε τα πράγματα θα ήταν μια επανάληψη. Όμως, επειδή υπάρχει αυτή η νέα πρωτοβουλία, η οποία από μόνη της ουσιαστικά αποδεικνύει, παραδέχεται τη χρεοκοπία της προηγούμενης διαδικασίας, είναι καλό που γίνεται η συζήτηση, διότι με αυτό τον τρόπο ίσως να πούμε πράγματα χρήσιμα, ίσως να πούμε πράγματα για το ρόλο της Κύπρου μέσα σε ένα νέο ξεκίνημα, για το οποίο η δική μας η πρόβλεψη δεν είναι αισιόδοξη. Δεν πιστεύουμε δηλαδή ότι αυτός ο ευρωμεσογειακός διάλογος, με τους στόχους που έχει θέσει η προηγούμενη διαδικασία στη Βαρκελώνη το 1995 ή με

τους στόχους που είναι περίπου ταυτόσημοι με αυτούς που τίθενται σήμερα, θα έχει κάποια θετική εξέλιξη.

Ο διάλογος ξεκίνησε στη Βαρκελώνη το 1995. Η Κύπρος ως κράτος, αλλά και η κυπριακή Βουλή συμμετείχαν από την αρχή σ' αυτό το διάλογο. Συμμετείχαμε ως κοινοβούλιο σε όλες τις συναντήσεις. Στόχος αυτού του διαλόγου ήταν η πολιτική εταιρική σχέση και η εταιρική σχέση ασφάλειας, η δημιουργία δηλαδή μιας ευρωμεσογειακής περιοχής ειρήνης και σταθερότητας βασισμένης στις αρχές της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας. Ο δεύτερος στόχος ήταν η οικονομική εταιρική σχέση, η ύπαρξη μιας περιοχής κοινής ευημερίας μέσα από τη σταδιακή δημιουργία μιας ζώνης ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εταίρων της, καθώς και μεταξύ των ιδίων των εταίρων. Τρίτος στόχος ήταν η κοινωνική και πολιτισμική ανθρωπινή εταιρική σχέση, η ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού, η προώθηση της κατανοήσης μεταξύ των πολιτισμών, η επαναπροσέγγιση των λαών της ευρωμεσογειακής περιοχής και η δημιουργία ελεύθερων και ευημερουσών κοινωνιών των πολιτών.

Δυστυχώς, όλα αυτά έμειναν μόνο θεωρίες. Καμία αποτελεσματικότητα. Ο βασικότερος στόχος αυτού του διαλόγου ιδιαίτερα στον οικονομικό τομέα ήταν πολύ πραγματικός, ήταν η επίλυση ενός τεράστιου προβλήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της μετανάστευσης. Επειδή οι κάτοικοι της Μεσογείου πήγαιναν σε πιο ευημερούσες χώρες, έπρεπε να μεταφερθεί η ευημερία σ' αυτές τις χώρες, για να μην υπάρχει αυτό το πρόβλημα της Ευρώπης.

Στην πράξη ελάχιστα προγράμματα έχουν εφαρμοστεί. Είχε εφαρμοστεί το πρόγραμμα MEDA με πολύ λίγη αποτελεσματικότητα. Η Κύπρος είχε από την αρχή κάνει πάρα πολλές προτάσεις, για να είμαστε δίκαιοι με τη μικρή μας χώρα. Είχε συμμετάσχει και με προτάσεις όσον αφορά την Ευρωμεσογειακή Τράπεζα Αναπτύξεως, με πολύ συγκεκριμένη πρόταση, ώστε να εδρεύει στην Κύπρο. Φυσικά, αυτή η τράπεζα δεν έγινε ποτέ. Έγινε το γραφείο πολιτισμού με το όνομα "Anna Lindh" στην Αλεξάνδρεια. Σε συνάντηση που είχα πριν από τέσσερα ή πέντε χρόνια με τον υπεύθυνο του γραφείου μου είχε πει ότι για ένα χρόνο δεν είχε ούτε γραμματέα στο γραφείο αυτό. Αυτά τα λέω, γιατί υπάρχει μία τάση να δίνουμε έμφαση σ' αυτά που δεν κάναμε εμείς. Μπορεί κάποιος μάλιστα να πει ότι, αν γίνονταν και ήταν αποτελεσματικά, πάλι εμείς μπορεί να μην κάναμε τίποτε. Η πραγματικότητα όμως είναι ότι δεν έγινε τίποτε. Είναι γι' αυτό που θέλω να τονίσω τη χρησιμότητα της συζήτησης του θέματος, μόνο εάν η νέα πρωτοβουλία Σαρκοζί για την Ευρωμεσογειακή Ένωση προχωρήσει. Η Κύπρος συμμετείχε επίσης σε ένα πρόγραμμα του "Euro-med" με €16.000.000. Από αυτό είχαν ωφεληθεί, με χρηματοδότηση, η Αγία Νάπα, το Παραλίμνι και η Λεμεσός.

Τον Απρίλιο του 2004 έγινε ένα βήμα που είχε δώσει κάποιες ελπίδες με την προεδρία της Ελλάδας στην Αθήνα, όπου συστάθηκαν τρεις κοινοβουλευτικές επιτροπές, η Επιτροπή Ασφάλειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η Επιτροπή Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων και η Επιτροπή Προαγωγής της Ποιότητας Ζωής. Είχε συσταθεί η Κοινοβουλευτική Συνέλευση και στην Αθήνα το 2004 είχε εκλεγεί ο πρώτος Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Ο πρώτος Πρόεδρος ήταν ο Αιγύπτιος Πρόεδρος της αιγυπτιακής Βουλής.

Εμείς ως Κύπρος στις εκλογές μεταξύ του Αιγυπτίου Προέδρου και του Μαροκινού Προέδρου ψηφίσαμε τον Αιγύπτιο Πρόεδρο. Τότε, αν θυμάστε η Κύπρος και η Αίγυπτος από παλιά είχαν κάποιες τραυματικές σχέσεις, αυτή η κίνηση είχε

αξιοποιηθεί και από τη Βουλή και από την κυβέρνηση. Και είδαμε στη συνέχεια και επισκέψεις δικών μας επισήμων στην Αίγυπτο, αλλά και του ίδιου του Προέδρου της αιγυπτιακής Βουλής στην Κύπρο. Και θα θυμάστε προς τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Χριστόφια, πόσο σωστές και υποστηρικτικές για την κυπριακή υπόθεση ήταν οι δηλώσεις του Αιγυπτίου Προέδρου.

Τα προβλήματα έχει σημασία να τα δούμε για λίγο, γιατί δεν αναπτύχθηκε η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία. Ο κύριος λόγος είναι ότι οι Ευρωπαίοι, εμείς αλλά ιδιαίτερα οι μεγάλες χώρες, μένουν μόνο σε θεωρητικά προγράμματα. Οι φίλοι μας της νότιας Μεσογείου έχουν πραγματικά προβλήματα. Δεν πάμε εκεί, για να κάνουμε σεμινάρια πολιτικής είτε για τα ανθρώπινα δικαιώματα είτε για την οικονομία είτε για τη βία είτε για το έγκλημα κτλ.! Δυστυχώς, μένουμε σε επιστημονικές θεωρίες, ενώ στην πράξη υπάρχουν προβλήματα άλυτα. Δεν είχαν προταθεί λύσεις σε προβλήματα, ώστε να ωφεληθούν οι λαοί αυτής της περιοχής.

Ένα άλλο τεράστιο πρόβλημα ήταν η αραβοϊσραηλτική διαμάχη. Σε κάθε περίπου συνεδρίαση μέχρι πριν από τρία ή τέσσερα χρόνια όλη η συζήτηση περιστρεφόταν γύρω από το παλαιστινιακό πρόβλημα, ένα θέμα που, υποτίθεται, δεν ήταν μέρος της συζήτησης, γιατί υπήρχε η συνεννόηση και η συμφωνία ότι δεν πρέπει να συζητούνται πολιτικά θέματα αλλά τα θέματα της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Όμως δεν έπαυε να είναι ένα πραγματικό πρόβλημα, το οποίο ήγειραν ιδιαίτερα οι Άραβες σε κάθε συνάντηση και δεν προχωρούσε η συζήτηση παραγωγικά σε κανένα θέμα.

Υπάρχει σίγουρα ανάγκη προσήλωσης στην ανάπτυξη αυτού του χώρου. Εμείς ως Κύπρος έχουμε σε πάρα πολλά να ωφεληθούμε και μπορούμε να συμβάλουμε με πάρα πολλούς τρόπους στην ανάπτυξη αυτής της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Πρώτα απ' όλα, επειδή υπάρχουν οι τεράστιες ενεργειακές δυνατότητες και, δεύτερον, γιατί μια οικονομική ανάπτυξη της περιοχής θα αντιμετωπίσει το πρόβλημα της μετανάστευσης, ένα πρόβλημα που ταλανίζει τις νότιες χώρες της Μεσογείου, αλλά και ιδιαίτερα την Κύπρο. Η Κύπρος, με τις καλές σχέσεις που έχει ακόμα και με το Ισραήλ και με τις αραβικές χώρες, το έχουν πει πολλοί κατά καιρούς, και βουλευτές και υπουργοί και Υπουργοί Εξωτερικών, θα μπορούσε να παίξει ένα ρόλο καταλυτικό και σε πολιτικό επίπεδο.

Θα μπορούσε, αν πράγματι συνέβαιναν δύο πράγματα. Πρώτον, κάτι που δεν περνά από το χέρι μας, για να είμαστε δίκαιοι, όσο κι αν συμβάλουμε, όσο κι αν ενεργοποιηθούμε, αν προχωρούσε αυτός ο διάλογος και, δεύτερον, κάτι που περνά από το χέρι μας, αφού, όμως, ισχύει το πρώτο ως προϋπόθεση, αν συμβάλλαμε με προτάσεις συγκεκριμένες, ώστε η Κύπρος να μετατραπεί σε τηλεπικοινωνιακό κέντρο, σε εκπαιδευτικό κέντρο αυτής της περιοχής, ώστε να υπάρξουν συνεργασίες στην περιοχή ιατρικών κέντρων, να προσελκύσουμε επενδυτές. Και σήμερα που με την οικονομική αστάθεια και το οικονομικό πρόβλημα όλοι στρέφονται προς τις χώρες της Νοτίου Αφρικής και της Μέσης Ανατολής για εξεύρεση κεφαλαίων και ανάπτυξη επιχειρηματικών σχέσεων η Κύπρος θα μπορούσε, αν μάλιστα πετύχαινε να φέρει στο έδαφός της την Ευρωμεσογειακή Τράπεζα Αναπτύξεως, να παίξει ένα σημαντικό ρόλο.

Η Κύπρος, εν πάση περιπτώσει, θα μπορούσε να ήταν ένα αμυντικό φυλάκιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα θέματα της παράνομης μετανάστευσης και στα θέματα του οργανωμένου εγκλήματος και στα θέματα των ναρκωτικών.

Με αυτά τα λίγα, εγώ θέλω να συγχαρώ τους συναδέλφους που ενέγραψαν το θέμα. Θα μπορέσουμε πιο παραγωγικά σίγουρα να προχωρήσουμε, αν προχωρήσει

ο διάλογος, με συγκεκριμένο πρόγραμμα συμμετοχής της Κύπρου προς όφελος του ευρωμεσογειακού διαλόγου, αλλά και προς όφελος της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Συλλούρη.

Το λόγο έχει ο κ. Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποδίδει πάντα μια ξεχωριστή σημασία στην περιοχή της Μεσογείου, καθώς συνιστά την ευρύτερη γειτονιά και με τους λαούς της, μάλιστα, μας συνδέουν αιώνιοι δεσμοί φιλίας και στενής συνεργασίας τόσο στο πολιτικό, όσο και στο οικονομικό, πολιτιστικό και κοινωνικό επίπεδο. Είναι έντονο λοιπόν το ενδιαφέρον μας και με αυτό το θετικό πνεύμα προσεγγίζουμε κριτικά το όλο θέμα, κυρίως γι' αυτό το οποίο μπορούσε να γίνει και δυστυχώς δεν έχει γίνει.

Επιπλέον, θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή σας στο θέμα της εξέλιξης της διαδικασίας της Βαρκελώνης στη βάση της πρότασης για μια Ένωση για τη Μεσόγειο του κ. Σαρκοζί. Η παράταξή μας, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, συμφωνεί με την ιδέα, όπως αυτή αποτυπώθηκε στη Δήλωση των Συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, για την ενίσχυση της μεσογειακής διάστασης της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας με την ισότιμη συνεισφορά των εταίρων και από τις δύο πλευρές της Μεσογείου.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να διασφαλίσει, ως μια μεγάλη πολιτική και οικονομική δύναμη, τις σχέσεις της με τους γείτονές της. Ο χώρος λοιπόν της Μεσογείου είναι για την Ευρωπαϊκή Ένωση ζωτικής σημασίας και αυτή οφείλει να διασφαλίσει ένα πλαίσιο πολλαπλής συνεργασίας. Δεν αρκεί ωστόσο η συνεργασία αυτή να κτιστεί μονόπλευρα, δηλαδή να είναι μόνο οικονομικού χαρακτήρα. Θα πρέπει η συνεργασία αυτή να έχει πολιτικό, πολιτιστικό και κοινωνικό χαρακτήρα πέραν του οικονομικού.

Θα πρέπει σε αυτή την περιοχή να αντιλαμβάνεται ο ένας τον άλλο. Δεν μπορεί να μιλά η Ευρωπαϊκή Ένωση για αρχές και αυτές οι αρχές να είναι μη κατανοητές στην αντίπερα όχθη. Δεν μπορεί επίσης να συμβαίνει το αντίθετο, δηλαδή να μην είναι σε θέση η Ευρωπαϊκή Ένωση να αντιλαμβάνεται τις αξίες των χωρών της περιοχής. Δεν μπορεί επίσης η Ευρωπαϊκή Ένωση να μην είναι σε θέση να αντιλαμβάνεται το βάρος των προβλημάτων της περιοχής και να αρκείται σε απλή οικονομική συνεργασία.

Όλες λοιπόν οι χώρες της Ευρώπης αισθάνονται την ανάγκη να εμβαθύνουν τη συνεργασία τους με τις γειτονικές τους χώρες, αλλά πέραν τούτου υπάρχει ωστόσο και μια πλούσια παραδοσιακή σχέση της κάθε μεσογειακής χώρας με άλλες χώρες της περιοχής. Αυτές οι σχέσεις των χωρών της Μεσογείου με την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση χρειάζονται περαιτέρω εμβάθυνση. Να τονίσουμε τον ιστορικό ρόλο της Μεσογείου ως θάλασσας που ένωνε τους λαούς της περιοχής. Να τονίσουμε επίσης τις πολύ βαθιές σχέσεις μεταξύ των κρατών της βόρειας και της νότιας όχθης της περιοχής. Για παράδειγμα, η Γαλλία μαζί με την Τυνησία, η Κύπρος μαζί με τις υπόλοιπες αραβικές χώρες.

Όπως λοιπόν οι βόρειες χώρες έχουν προχωρήσει στη σύναψη συμφωνιών που ρύθμιζαν ένα πλαίσιο συνεργασιών μεταξύ αυτών και των γειτονικών τους χωρών, έτσι λοιπόν και οι νότιες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ρύθμισαν, μέσα από τη Συμφωνία της Βαρκελώνης, ένα φιλόδοξο πλέγμα συνεργασίας. Μάλιστα, έχουν θέσει στη διάθεση αυτής της συνεργασίας ένα χρηματοδοτικό εργαλείο, το MEDA, της τάξης των €13 δις περίπου, ποσό το οποίο θα συνδράμει προς την υλοποίηση των στόχων που έχουν τεθεί μέσα από αυτή τη συνεργασία. Η συνεργασία στοχεύει μεταξύ άλλων στην προστασία του περιβάλλοντος, στον εκδημοκρατισμό, στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στον οικονομικό, στον κοινωνικό, στον πολιτικό και στον πολιτιστικό τομέα. Σίγουρα όλες αυτές οι στοχεύσεις οδηγούν στην εδραίωση της ειρήνης στην περιοχή και αυτό κανείς δεν μπορεί να το αμφισβητήσει. Με άλλα λόγια υπάρχει ένα φαρδύ φάσμα στόχευσης.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο στόχων μπορεί να πει κάποιος ότι μπορούν να γίνουν τα πάντα, μπορούν να υποβληθούν οι οποιεσδήποτε προτάσεις. Μάλιστα, το αποκορύφωμα αυτής της συνεργασίας θα είναι η ανάπτυξη το 2012 της Ελεύθερης Ζώνης Εμπορίου, εξέλιξη η οποία θα είναι ζωτικής σημασίας για την Κύπρο. Θα πρέπει μάλιστα να πιστώσουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι δεν επιδιώκει απλή οικονομική συνεργασία με καθαρά εμπορικό χαρακτήρα. Αντίθετα, θέτει στη διάθεση των γειτονικών κρατών κονδύλια τα οποία θα βοηθήσουν την παραγωγική τους υποδομή, ώστε αυτή με τη σειρά της να δημιουργήσει θέσεις εργασίας επιτόπου σε τέτοιο βαθμό που να καθιστά τη μετανάστευση κυμάτων, κατά ομάδες δηλαδή, αχρείαστη. Με άλλα λόγια δημιουργείται μια τάφρος, μια ζώνη, μια ενδιάμεση ζώνη, ώστε να μειωθεί και το τεράστιο θέμα της λαθρομετανάστευσης, το οποίο αντιμετωπίζουμε στο βαθμό που το αντιμετωπίζουν οι νότιες χώρες της Ευρώπης.

Παράλληλα, όταν στη Βαρκελώνη υπογράφηκε αυτή η συνθήκη πριν από δέκα χρόνια, επικρατούσε στο διεθνές προσκήνιο ένας τεράστιος φόβος λόγω της διεθνούς τρομοκρατίας και η Ευρωπαϊκή Ένωση τότε θέλησε να αγγίξει αυτό το πρόβλημα μέσα από την εμβάθυνση των σχέσεων της με τις γειτονικές της χώρες, προσπαθώντας μάλιστα να δώσει απάντηση στη διεθνή τρομοκρατία μέσα από τον εκδημοκρατισμό των πολιτικών συστημάτων των γειτονικών της κρατών. Στόχος ο οποίος δεν είμαι ειλικρινά σίγουρος αν τότε είχε γίνει απόλυτα αντιληπτός από τους ηγέτες των χωρών αυτών που υπόγραψαν τη συμφωνία ή ακόμα και αντιληπτός να έγινε, τον αποδέχτηκαν, όπως πάντοτε συμβαίνει με διεθνείς συμφωνίες και αφήνεται η υλοποίηση στο έλεος των προθέσεων των πολιτικών ηγετών των χωρών. Έτσι και έγινε. Όταν στο διάστημα που ακολούθησε θα έπρεπε να υλοποιηθεί η συμφωνία αυτή, τότε οι κυβερνήσεις των χωρών αυτών έβλεπαν με δυσπιστία προτάσεις που προέβλεπαν τον εκδημοκρατισμό, γιατί ακριβώς κλονιζόταν η σταθερότητα της χώρας τους. Μάλιστα, όταν μη κυβερνητικές οργανώσεις και φορείς αναλάμβαναν δράσεις προς αυτή την κατεύθυνση, το αποτέλεσμα ήταν να δημιουργείται και πολιτικό πρόβλημα με συλλήψεις και καταδίκες. Συγκεκριμένα παραδείγματα είχαμε στην Αλεξάνδρεια και σε αρκετές άλλες περιπτώσεις σε άλλες πρωτεύουσες. Αυτή ακριβώς η εξέλιξη ήταν από τους κύριους λόγους για τους οποίους η επιθυμητή πρόοδος δεν επιτεύχθηκε και η δυνατότητα παραχώρησης τεχνικής βοήθειας για σκοπούς ανάπτυξης δεν αξιοποιήθηκε στο βαθμό που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί.

Ακομμη λοιπόν αυτή η συμπεριφορά των Ευρωπαίων τεχνοκρατών εν πρώτοις και μετά των πολιτικών ηγετών. Τις σχέσεις των λαών δεν τις επιβάλλεις, αλλά τις αναπτύσσεις. Τις σχέσεις των χωρών δεν τις κτίζεις πάνω στη βάση των δικών σου δεδομένων, αλλά ακριβώς στη βάση του αλληλοσεβασμού των πολιτικών συστημάτων της κάθε πλευράς. Η πολιτική και κοινωνική αποσταθεροποίηση των χωρών αυτών δε θα είναι προς όφελος καμίας πλευράς και νυν μάλιστα της

Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρα λοιπόν, λανθασμένα η Ευρωπαϊκή Ένωση επιχειρεί να επέμβει στο εσωτερικό των χωρών αυτών.

Τα πολιτικά συστήματα των γειτονικών μας χωρών είναι αποτέλεσμα διαμορφούμενο από τις κοινωνικές και πολιτισμικές παραμέτρους τους. Για εμάς όλους που γνωρίζουμε τους Άραβες δεν είναι καθόλου παράξενο να τους ακούμε συνεχώς να μιλούν για την ανάγκη να έχουν το δυνατό τους ηγέτη και να αφήνονται σε αυτόν. Δεν έχουμε την ίδια αντίληψη περί δημοκρατίας. Δε θα πρέπει λοιπόν να περιμένουν αυτές οι κοινωνίες τη λύτρωσή τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από οποιοδήποτε άλλο εξωγενή παράγοντα.

Αυτές οι κοινωνίες, για να παραμείνουν σταθερές και ειρηνικές, ανεξάρτητα από το πολιτικό τους σύστημα, θα πρέπει να έχουν ψωμί, νερό και μια άλφα ποιότητα ζωής. Αυτές τις προϋποθέσεις είναι που θα πρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση να στοχεύσει, προκειμένου να εξυπηρετήσει τα δικά της συμφέροντα μέσα λοιπόν από την εμπάθυνση της οικονομικής πολιτικής και κοινωνικής συνεργασίας. Η αξία του διαλόγου στην αλληλοκατανόηση και την προσέγγιση των λαών είναι πιστεύω αδιαμφισβήτητη. Είναι ανάγκη όμως, πολύ περισσότερο από εργαλείο, ο διάλογος, και ειδικότερα ο διαπολιτισμικός, να αποτελέσει συγκεκριμένη πολιτική επιλογή για προώθηση σχέσεων εμπιστοσύνης, όπως τουλάχιστο στέκει στη διαδικασία της Βαρκελώνης. Άλλωστε, η διαδικασία της Βαρκελώνης θα εξακολουθήσει, παρά την πρόταση Σαρκοζί, να αποτελεί τον πυρήνα των σχέσεων Ευρώπης, των σχέσεων μας μαζί με τις αραβικές χώρες ή μαζί με τις χώρες κάτω από τη Μεσόγειο.

Για την Κύπρο, η οποία ως ένα από τα κύρια επιχειρήματα που πρόταξε για την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν η γέφυρα μεταξύ Ευρώπης και αραβικών χωρών, η συγκεκριμένη συμφωνία αποτελεί έναν ορίζοντα προσανατολισμού και ένα μέλλον, αν κάποιος το κοιτάξει με έναν οραματισμό. Οι βαθιές και μακρόχρονες σχέσεις κάθε μορφής, η αντίληψη και κατανόηση της κουλτούρας του αραβικού κόσμου, η συγγενής συμπεριφορά μας είναι λόγοι εξαιτίας των οποίων θα μπορούσαμε με επιτυχία να αναλαμβάνουμε αυτό το ρόλο. Στην Κύπρο υπάρχει ένα τεράστιο καλάθι μορφωμένων ανθρώπων που έχουν ικανότητα να δημιουργήσουν αυτό το μέλλον με όραμα και φαντασία μάλιστα. Εξάλλου, αυτό είναι αποδεδειγμένο μέσα από τη δραστηριότητα των Κυπρίων με ενδεικτικά παραδείγματα το διεθνές ναυτιλιακό τοπίο ή ακόμα και ο τομέας των υπεράκτιων εταιρειών.

Γιατί λοιπόν στη συγκεκριμένη περίπτωση η Κύπρος έχει γράψει μια απόλυτα μηδενική επιτυχία; Δεν έχει υποβάλει ούτε μια ουσιαστική πρόταση πέρα από συγκεκριμένα σεμινάρια ή εν δυνάμει προτάσεις. Γιατί η Κύπρος δεν αξιοποίησε αυτή την ευκαιρία όπως επιτυχώς το έχει πράξει στις περιπτώσεις των υπεράκτιων εταιρειών; Ποιος ευθύνεται γι' αυτή τη μίζερη και τρομακτική αδιαφορία που αφαίρεσε από το λαό μας δυνατότητες ανάπτυξης και ευημερίας, αξιοποιώντας φυσικές και παραδοσιακές συνεργασίες; Ποιος θα δώσει απάντηση στις χιλιάδες μας νέους επιστήμονες που θα μπορούσαν να δημιουργούν και να αναπτύσσουν το εθνικό μας συμφέρον μέσα από το αντικείμενο που έχουν σπουδάσει;

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η μεγαλύτερη δύναμη αλλαγής στην ευρύτερη περιοχή και όχι μόνο στις χώρες που τη συγκροτούν. Είναι ένα όχημα για μας αυτό. Η Μεσόγειος είναι η θάλασσα που μας ενώνει. Εναπόκειται λοιπόν σε μας με τις πρωτοβουλίες και δράσεις να αναδείξουμε τις κοινές καταβολές. Τι θα μπορούσε αλήθεια η Κύπρος να έκανε και πώς θα μπορούσε να δραστηριοποιηθεί μέσα από αυτό τεράστιο χρηματοδοτικό εργαλείο; Ενδεικτικοί τομείς συνεργασίας είναι αυτοί που συνήθως προτείνονται για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ενέργεια, τις μεταφορές, τη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, την έρευνα, τον πολιτισμό, το γεωργικό τομέα, τις

υποδομές, τις καινοτόμες χρηματοοικονομικές μεθόδους, την επαγγελματική κατάρτιση, την οικονομική συνεργασία, τη μετανάστευση, τη δικαιοσύνη και την πολιτική προστασία. Πιο συγκεκριμένα, προτείνω τα ακόλουθα μέτρα:

1. Εμπλοκή δήμων και κοινοτήτων σε προτάσεις που να ενισχύουν την πολιτισμική συνεργασία, τη συνεργασία στον τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης και των προβλημάτων που αυτές αντιμετωπίζουν. Παρακαλώ να μας πουν πόσες προτάσεις έχουν υποβληθεί στα πλαίσια του MEDA προς την κατεύθυνση αυτή μέσα από φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Διακρατικές συνεργασίες στον τομέα επίλυσης του υδατικού μας προβλήματος. Υπάρχει ή δεν υπάρχει εργαλείο χρηματοδότησης αυτής της συνεργασίας;
3. Συνεργασία στον τομέα επιμόρφωσης με την εμπλοκή φορέων κατάρτισης.
4. Κοινές προτάσεις συνεργασίας στον τομέα της ιχθυοκαλλιέργειας.
5. Κοινές προτάσεις στον τομέα διαχείρισης των αποβλήτων για σκοπούς προστασίας της Μεσογείου.
6. Προτάσεις για κοινό έλεγχο των παραμέτρων ρύπανσης της Μεσογείου. Η Κύπρος θα πρέπει να προωθήσει την αειφόρο ανάπτυξη και την αξιοποίηση των εναλλακτικών πηγών ενέργειας, που αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για τη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος στη Μεσόγειο, σε συνεργασία με τους μεσογειακούς γείτονες.
7. Δημιουργία κέντρων περιφερειακών συνεργασιών. Αυτό αναφέρθηκε και από προηγούμενο ομιλητή.
8. Προτάσεις ανταλλαγών για διάφορες συνεργασίες.
9. Η Κύπρος να στηρίξει με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες τις σχέσεις Ευρώπης και μεσογειακών χωρών. Μπορεί να αναπτύσσει συμφωνίες και να προωθήσει μεγάλα έργα που να συνδέουν τις χώρες παραγωγής με τις μεγάλες καταναλωτικές αγορές της Ευρώπης. Πάντοτε στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Ένα παράδειγμα θα ήταν η ανάπτυξη διακρατικής συμφωνίας με το Ισραήλ για κοινό μάρκετινγκ, κοινό λογισμικό και προώθηση γεωργικών προϊόντων.
10. Δημιουργία ευρωαραβικού πανεπιστημίου στην Κύπρο, το οποίο θα δικαιούται χρηματοοικονομική υποστήριξη από κοινοτικά κονδύλια. Αναφέρομαι στην υποχρέωση της Επιτροπής να προβεί σε χρηματοδοτική συνεισφορά στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Επιπλέον, περισσότεροι κοινοτικοί πόροι θα είναι διαθέσιμοι για το πανεπιστήμιο αυτό στο μέλλον μέσω των προγραμμάτων "Tempus", "Erasmus", του Εβδόμου Προγράμματος Πλαισίου και της Πολιτικής Συνοχής. Ως προς τον τομέα της παιδείας, η Κύπρος θα πρέπει να αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη διαπανεπιστημιακή συνεργασία και στα προγράμματα ανταλλαγής νέων και φοιτητών. Υποστηρίζουμε τη δημιουργία του ευρωαραβικού πανεπιστημιακού θεσμού, που θα λειτουργεί ως δίκτυο υπαρχόντων πανεπιστημίων με περιφερειακούς χώρους και θα έχει στόχο τη συνεργασία για την αναβάθμιση της έρευνας και της τεχνολογίας.
11. Σε ό,τι αφορά τη συνεργασία στον πολιτισμό, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι το 2008 έχει ανακηρυχθεί Ευρωπαϊκό και Ευρωμεσογειακό Έτος για το Διάλογο μεταξύ των Πολιτισμών και σ' αυτό το πλαίσιο η Κύπρος λάμπει νικηφόρα διά της απουσίας της.

12. Οι κυπριακές επιχειρήσεις θα πρέπει να ανταποκριθούν δυναμικά, με φαντασία, επινοητικότητα και ευελιξία. Δυστυχώς, παρά τις υποσχέσεις και από το Γραφείο Προγραμματισμού, δεν έγινε καμία ενημέρωση προς την κατεύθυνση του ιδιωτικού τομέα ή των δικών μας επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα να μην υπάρξει και η δυνατότητα αξιοποίησης του ιδιωτικού τομέα. Για την Κύπρο λοιπόν η σημασία της Ένωσης αυτής έγκειται ακριβώς στη δραστηριοποίηση του ιδιωτικού τομέα σε χώρες όπου η παρουσία μας δεν είναι ακόμη τόσο δυναμική όσο θα μπορούσε να είναι. Πιστεύω λοιπόν πως, με δημιουργικό πνεύμα και συστηματική δουλειά, η Μεσόγειος μπορεί να αποτελέσει ένα ευρύχωρο πεδίο επιτυχιών για την κυπριακή manía μας να δημιουργούμε. Η θετική εμπειρία σε άλλες χώρες και κοινωνίες θα μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο οδηγό.
13. Σχεδιασμός και υποβολή συγκεκριμένων προγραμμάτων τα οποία θα ενισχύσουν την παρουσία της Κύπρου στην ευρύτερη περιοχή, θα δομήσουν σταθερές σχέσεις συνεργασίας και θα δημιουργήσουν νέες αναπτυξιακές ευκαιρίες σε τομείς κρίσιμους για την εθνική μας οικονομία.

Το συγκριτικό πλεονέκτημα που διαθέτει η Ένωση για τη Μεσόγειο, η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία είναι η ουσιαστική αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων και η επίτευξη οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης μέσω της υλοποίησης συγκεκριμένων προγραμμάτων με την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα. Προστιθέμενη λοιπόν αξία της Ένωσης για τη Μεσόγειο του κ. Σαρκοζι αποτελεί η δυνατότητα προώθησης μικρών ευέλικτων σχημάτων συνεργασίας μεταξύ των χωρών που το επιθυμούν. Θα έπρεπε ουσιαστικά να υπάρξουν πρωτοβουλίες και από το δικό μας το κοινοβούλιο, και ας έρθουμε στο σημείο να εισέλθουμε στη φάση της αυτοκριτικής, καθώς επίσης και από άλλα εθνικά κοινοβούλια, ώστε να βρουν δικαίωση οι σκοποί που έχουν τεθεί μέσα από τη Συμφωνία της Βαρκελώνης.

Η κυπριακή βουλή, πέραν της μιας συζήτησης, δεν ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το θέμα. Θα έπρεπε να είχε συμβάλει ουσιαστικά στην προώθηση του πολιτικού διαλόγου και στο κτίσιμο μιας πιο ισχυρής ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης, η οποία σχέση μπορεί να φέρει πιο κοντά τους γειτονικούς μας λαούς της Ευρώπης και της Μεσογείου. Μέσα από ένα διάλογο, θα μπορούσε ακόμη να έρθουν νέες και καινούριες ιδέες για τη συνεργασία, την ανάπτυξη, την πρόοδο των χωρών, μάλιστα ολόκληρων των περιοχών. Το κράτος μας δεν έχει σχεδιάσει. Δεν υπάρχει κανένα απολύτως σχέδιο δράσης. Δεν έχει εμπλέξει τον ιδιωτικό τομέα και άλλους φορείς. Δε λαμβάνει πρωτοβουλίες. Η Κύπρος θα πρέπει να αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη της συνεργασίας στην περιοχή της Μεσογείου. Επιβάλλεται να είμαστε όχι απλώς παρόντες αλλά μεταξύ των πρωταγωνιστών. Όπως η Ευρώπη έτσι και η Μεσόγειος αποτελεί φυσικό χώρο δράσης για την κυπριακή παρουσία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Χατζηγιάννη. Το λόγο έχει ο συνάδελφος Ντίνος Χατζηνικόλας.

ΝΤ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση ακριβώς αποδεικνύει το ενδιαφέρον μας ως Βουλή και πρωτίστως ως κόμματα για τα όσα τεκταίνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Βεβαίως το ενδιαφέρον μας εμάς ως ΑΚΕΛ δεν εξαντλείται μόνο στις συζητήσεις και στην

ανταλλαγή επιχειρημάτων. Το 2008 η ομάδα μας στο Ευρωκοινοβούλιο (Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βόρειων Χωρών) κατέθεσε με ψήφισμα τις θέσεις της ως αριστερά για την πορεία που πρέπει να ακολουθήσει η διαδικασία. Οι θέσεις και ανησυχίες που εκφράζουμε βασίζονται σε πραγματικό ενδιαφέρον, ώστε η συνεργασία να βελτιωθεί και να έχει θετικά αποτελέσματα για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη. Αυτή η πρωτοβουλία του 1995 για συνεργασία επιμένουμε ότι πρέπει να υλοποιείται, σεβόμενη η Ευρωπαϊκή Ένωση την πολιτική, κοινωνική, οικονομική, ιστορική και πολιτιστική κουλτούρα των χωρών της Μεσογείου, διαφορετικά τα αποτελέσματα θα είναι αντίθετα από τα αναμενόμενα. Δεδομένης της έκρυθμης κατάστασης που επικρατεί στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, συνεργασίες που προάγουν ουσιαστικά την ειρήνη θα είναι για όλους όφελος.

Πέραν όμως των διακηρυγμένων στόχων που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τη συνεργασία, δυστυχώς εντοπίζουμε κενά, αλλά και μέτρα που στοχεύουν αποκλειστικά στην οικονομική συνεργασία των μερών, χωρίς ουσιαστικά να προάγουν την ειρήνη, τη σταθερότητα και άλλα. Τα πλαίσια μέσα στα οποία αποφασίστηκε, εκπονήθηκε και υλοποιείται η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία χαρακτηρίζονται από πολυπλοκότητα και ιδιαιτερότητα, τις οποίες αναπόφευκτα πρέπει να λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη.

Η εν λόγω συνεργασία-ένωση για τη Μεσόγειο αποτελεί συνέχεια της Διαδικασίας της Βαρκελώνης και έχει τρεις βασικούς άξονες. Συγκεκριμένα, στοχεύει στη δημιουργία:

1. κοινού χώρου σταθερότητας και ειρήνης μέσα από την ενίσχυση του διαλόγου για την πολιτική και την ασφάλεια
2. ζώνης ευημερίας μέσα από την οικονομική συνεργασία και τη σταδιακή δημιουργία Ζώνης Ελεύθερου Εμπορίου
3. συνθηκών συνεργασίας σε κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο που θα ενθαρρύνει την κατανόηση και τις ανταλλαγές.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ακριβώς ο τρόπος διατύπωσης των στόχων αποδεικνύει την πολυπλοκότητά τους. Μέσα από τους τρεις άξονες προσεγγίζονται διάφορα και διαφορετικά ζητήματα τα οποία πρέπει να χειριστούμε και να υλοποιήσουμε προσεκτικά, έχοντας πάντα υπόψη τους ευρύτερους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που για εμάς, παρά το ότι είμαστε μέλη, παραμένει μια προωθημένη μορφή πολιτικοοικονομικής ολοκλήρωσης στην οποία κυριαρχεί το ευρωπαϊκό κεφάλαιο, το οποίο προσαρμόζεται πολλές φορές στις πολιτικές των ΗΠΑ.

Βασικός στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν και παραμένει η ανάγκη για ελευθεροποίηση της οικονομίας, του εμπορίου και τη θέσπιση μέχρι το 2010 Ζώνης Ελεύθερου Εμπορίου. Συγκεκριμένα, οι προτεραιότητες που διατυπώθηκαν είναι οι εξής: Σταδιακή φιλελευθεροποίηση του εμπορίου στις υπηρεσίες και σταδιακή φιλελευθεροποίηση του εμπορίου στη γεωργία και στα επεξεργασμένα γεωργικά και αλιευτικά προϊόντα. Τονίζεται η ανάγκη για ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα. Σε αυτό το πλαίσιο η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία δεν επιφέρει θεαματικές αλλαγές στην ποσότητα των εξαγωγών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά κυρίως στην ποιότητά τους. Στο εσωτερικό των χωρών αυτών, κυρίως στις τρίτες χώρες, η επιβολή των κανόνων της ελεύθερης αγοράς αφήνει πολύ λίγα περιθώρια κρατικής παρέμβασης, προωθώντας τις ιδιωτικοποιήσεις των δημόσιων επιχειρήσεων και δημιουργώντας

| συνθήκες υποαπασχόλησης, που τελικά -αλυσιδωτά- θα συμβάλουν στη μετανάστευση.

| Βασική επιδίωξη της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας αποτελεί και η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, αντιμετωπίζοντας τη μετανάστευση ως μόνιμη πίεση ή ακόμα και ως απειλή. Δυστυχώς το φαινόμενο αντιμετωπίζεται όχι στη βάση της προστασίας των μεταναστών ή -ακόμη πιο ουσιαστικά- στη θεραπεία του φαινομένου στη ρίζα του, αλλά αντίθετα ενισχύει τον οργανισμό για την προστασία των εξωτερικών συνόρων (FRONTEX), όπου ομάδες ταχείας επέμβασης αναλαμβάνουν τάχατες να προστατεύσουν τα σύνορα. Η αλήθεια είναι όμως ότι οι ανθρώπινες απώλειες μετά τη FRONTEX κατάσταση αυξήθηκαν και σε ορισμένες περιπτώσεις τριπλασιάστηκαν.

| Στα ίδια πλαίσια κινούνται και άλλες ανακοινώσεις, π.χ. τα βιομετρικά ταξιδιωτικά έγγραφα, το ηλεκτρονικό σύστημα εισόδου/εξόδου υπηκόων τρίτων χωρών. Αξιοσημείωτη είναι η Οδηγία για την εναρμόνιση των πρακτικών για απέλαση των παράνομων μεταναστών, σύμφωνα με την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση θα έχει δικαίωμα να φυλακίζει, ακόμα και παιδιά, μέχρι και δεκαοκτώ μήνες χωρίς δίκη. Πρέπει βεβαίως να έχουμε υπόψη μας ότι οι συνθήκες κράτησης διαφοροποιούνται από χώρα σε χώρα. Σε ένα άλλο σημείο αναφέρεται η ανάγκη προσδιορισμού των δικαιωμάτων των μεταναστών. Όλα αυτά δυστυχώς αποτελούν θεσμοθετημένη οπισθοδρόμηση στα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, στοχεύοντας στην εξυπηρέτηση του κέρδους.

Όσον αφορά δε ζητήματα που άπτονται της αντιμετώπισης της τρομοκρατίας, παραμένουν αδιευκρίνιστα αρκετά σημεία. Εισάγονται έννοιες όπως “βίαιη ριζοσπαστικοποίηση”, δράση ενάντια στο “ριζοσπαστισμό” και “νέες ακραίες ιδεολογίες”. Μια πλήρης ανάλυση της αντιτρομοκρατικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποδεικνύει ότι ουσιαστικά ενισχύεται η αντιδραστική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της τρομοκρατίας, πλήρης δηλαδή σύμπλευση με πολιτικές των ΗΠΑ, όπου όλοι έχουμε εμπειρία των επιπτώσεών τους.

Αναφορικά με την ενέργεια και τις μεταφορές, τονίζεται τα τελευταία χρόνια η ανάγκη για τεχνολογική πρόοδο ως επίσης και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προτείνοντας στήριξη αυτών των έργων από το ιδιωτικό κεφάλαιο, του οποίου τα επενδυτικά συμφέροντα θα πρέπει να διασφαλιστούν. Είμαστε υπέρ της χρήσης τέτοιας ενέργειας, αλλά αντιπασσόμαστε στην εκμετάλλευσή της και πάλι από το ιδιωτικό κεφάλαιο.

| Η Διαδικασία της Βαρκελώνης διαθέτει όλα εκείνα τα στοιχεία που καθορίζουν την προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην εξωτερική πολιτική να στοχεύει στον πολιτικό και οικονομικό εκσυγχρονισμό των αραβικών και αφρικάνικων χωρών και να τις εκμεταλλευθεί. Το ίδιο ακριβώς ακολουθεί η Ένωση για τη Μεσόγειο, συνεχίζοντας την προσπάθεια διείσδυσης του ευρωπαϊκού κεφαλαίου σε τρίτες χώρες της Μεσογείου. Υπάρχουν όμως και θετικά στοιχεία στα οποία πρέπει να αναφερθούμε. Καταρχάς, έστω και διακηρυκτικά, η προσήλωση στην ειρήνη, στο σεβασμό, στο οικονομικό μοντέλο προτίμησης του κάθε λαού, στην ανοχή των ιδιαιτεροτήτων, στην αρχή της μη υπέρβασης των στρατιωτικών εξοπλισμών, πέραν του αναγκαίου αμυντικού ορίου, στον πλήρη σεβασμό των υποχρεώσεων που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο και τον ΟΗΕ και στην καταπολέμηση της φτώχειας. Πέραν του διακηρυκτικού χαρακτήρα, ουσιαστικά η Ένωση προσφέρει διεξόδους στο ευρωπαϊκό κεφάλαιο, διασφαλίζοντάς του πηγές και δρόμους, φτηνά εργατικά χέρια, νέες αγορές για προσοδοφόρες επενδύσεις, εκμεταλλεύμενη επαχθείς όρους σε τρίτες μεσογειακές χώρες.

Τα κοινά προβλήματα των κρατών της περιοχής μας, αλλά και η κοινή ιστορία και ο κοινός πολιτισμός καθιστούν αναγκαίο το συντονισμό και τη συνολική προσέγγισή τους. Μια προσέγγιση που θα επιλύει συνολικά τα διάφορα εθνικά προβλήματα, αλλά και που δε θα είναι ξεκομμένη από το σύνολο, μέσω του σεβασμού των αρχών του διεθνούς δικαίου και των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ολοκληρώνοντας το όραμα για ασφάλεια, ειρήνη, δημοκρατία, κοινωνική και πολιτιστική ανοχή.

Ένα κοινό πρόβλημα με άλλες ευρωπαϊκές χώρες είναι η διαχείριση των υδάτων, λόγω της ανομβρίας, σε μια περίοδο με ραγδαίες περιβαλλοντολογικές αλλαγές. Πρόβλημα που συσχετίζεται με την έλλειψη επαρκών μέτρων για προώθηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας. Η Κύπρος μπορεί και πρέπει να εκμεταλλευθεί την άπλετη ηλιοφάνεια, δημιουργώντας δομές για χρησιμοποίηση της ηλιακής ενέργειας ως αντιστάθμισμα της εξάρτησής μας από το πετρέλαιο. Υπενθυμίζουμε τη σοβαρή ρύπανση της Μεσογείου από τα βιομηχανικά απόβλητα, κυρίως στο βορειοδυτικό τμήμα της. Η συγκέντρωση πλαστικών απορριμμάτων υπολογίζεται στα 2 000 ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο, ως αποτέλεσμα της περικλειστής θάλασσας της Μεσογείου αλλά και του ότι αυτή περιβάλλεται από βιομηχανικές χώρες με υψηλά επίπεδα τουρισμού και εμπορίου.

Όσο για το Μεσανατολικό και πιο συγκεκριμένα το παλαιστινιακό ζήτημα, πολλά μπορούν να γίνουν. Στηρίζουμε μια πολιτική λύση που θα επιφέρει την ειρηνική συνύπαρξη, δίνοντας το δικαίωμα στον παλαιστινιακό λαό να έχει το δικό του κράτος. Η Κύπρος, λόγω των καλών σχέσεων που διατηρεί και με το Ισραήλ και με τις αραβικές χώρες, μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των δύο λαών, όπως το έχει πράξει και στο παρελθόν. Η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία οφείλει να βοηθήσει ουσιαστικά στην επίλυση χρόνιων προβλημάτων για τη σταθεροποίηση προς όφελος των λαών της περιοχής.

Η Τουρκία, με διαβεβαιώσεις ότι η συμμετοχή της στην Ένωση για τη Μεσόγειο δε θα υποκαταστήσει την ενταξιακή της πορεία, αποδέχτηκε τελικά να συμμετέχει σε αυτή. Στόχος της είναι να θεσπίσει συγκεκριμένα προγράμματα, περιβαλλοντικά προγράμματα και να κατασκευάσει υπερεθνικά οδικά δίκτυα μέσω των οποίων θα επιδιωχθεί η επίλυση πολιτικών διαφορών και η δημιουργία κλίματος συνεργασίας ανάμεσα στις αντιμαχόμενες πλευρές.

Η Κύπρος θα μπορούσε να αναλάβει πρωτοβουλίες να προωθήσει πολλά από τα παραπάνω ζητήματα, δίνοντας και έμφαση στο πολιτικό μας πρόβλημα. Πέρα από αυτό, ο καλύτερος συντονισμός ανάμεσα στην κυβέρνηση και τη Βουλή είναι επιβεβλημένος και απαραίτητος τόσο για την αντιπροσώπευση της Κύπρου όσο και για την όσο το δυνατό διεκδικητική και αποτελεσματική παρουσία μας στην Ευρωμεσογειακή Συνεργασία. Μια Ευρώπη των λαών. Μια Ευρώπη που δε θα προωθεί την ελευθεροποίηση των αγορών, αλλά θα στηρίζει το δίκαιο εμπόριο, που θα προάγει την ανάπτυξη που δε θα εξυπηρετεί εξ ολοκλήρου το ιδιωτικό κεφάλαιο. Μια Ευρώπη που θα προωθεί τα κοινωνικά δικαιώματα και θα είναι στοχοπροσηλωμένη στην εξάλειψη της φτώχειας. Η πρόσφατη καπιταλιστική κρίση - μέρος του συστήματος- και η αναμενόμενη αποτυχία του νεοφιλελεύθερου μοντέλου είναι μπροστά μας.

Σήμερα ένας άλλος κύκλος, των οικονομικών κρίσεων φαίνεται να κλείνει. Η ιστορία σαφώς και ποτέ δεν επαναλαμβάνεται. Εξελίσσεται. Σήμερα καθίσταται επιτακτικότερη παρά ποτέ η πρόοδος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Χατζηνικόλα. Το βήμα έχει ο συνάδελφος Τάσος Μητσόπουλος.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν από οτιδήποτε άλλο, οφείλω να ομολογήσω ότι αισθάνομαι ιδιαίτερος ευτυχής που έχω το προνόμιο, την τιμή να μιλώ ενώπιον τόσων πολλών συναδέλφων, σε σχέση βεβαίως με τους συναδέλφους της περασμένης εβδομάδας, και οφείλω να παρατηρήσω ότι το Κεφάλαιο Δ΄ είναι το κατεξοχήν κεφάλαιο το οποίο προσφέρεται για την ανάδειξη μείζονος σημασίας πολιτικών θεμάτων. Πολλές φορές δυστυχώς εμείς οι ίδιοι το απαξιώνουμε, άλλοτε μεν διά της φλύαρης συμμετοχής μας, άλλοτε δε διά της εκκωφαντικής αποχής μας!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ενώπιον τεσσάρων κοινοβουλευτικών ομάδων!

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Ιδιαίτερη τιμή!

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι αλήθεια πως η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία ξεκίνησε με πάρα πολλές προσδοκίες. Αν όμως θέλουμε νηφάλια να αποτιμήσουμε την πορεία της, θα πρέπει με ειλικρίνεια να παραδεχτούμε ότι τα αποτελέσματα που έχει μέχρι σήμερα παραγάγει υπήρξαν δυστυχώς κατώτερα των προσδοκιών μας και κατώτερα των περιστάσεων. Η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία φυτοζωεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και πρέπει να το ομολογήσουμε! Από τα πρώτα της κιάλας στάδια έπεσε θύμα ανταγωνιστικών λογικών, που δεν επέτρεψαν δυστυχώς στα άνθη του καλού να ανθίσουν.

Πολλές από τις βασικές επιδιώξεις που είχαν τεθεί, όπως η δημιουργία μιας ελεύθερης ζώνης συναλλαγών μέχρι το 2010, η ολική και οριστική απορρόπηση της Μεσογείου μέχρι το 2020, παραμένουν ανεκπλήρωτες. Μόνο την περίοδο 1995-1999 η Ευρωπαϊκή Ένωση διέθεσε περίπου €9 δις για σκοπούς επιδοτήσεων, λεφτά που δυστυχώς δεν έπιασαν τόπο, αφού διάφοροι ανασταλτικοί παράγοντες δεν επέτρεψαν την έγκαιρη υλοποίηση των στόχων της διαδικασίας της Βαρκελώνης. Ανάμεσα σε αυτούς:

- η συνεχιζόμενη ένταση στη Μέση Ανατολή,
- η καθυστέρηση στη διαπραγμάτευση και κύρωση νέων συνθηκών σύνδεσης,
- η χαμηλή πρόοδος στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- οι αμφιβολίες ορισμένων Ευρωπαίων εταίρων για την οικονομική διάσταση της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας και η έλλειψη διαφάνειας στη διαχείριση των πόρων,
- η απουσία ενός ξεκάθਾਰου θεσμικού πλαισίου για την πραγματοποίηση επενδύσεων στις αραβικές χώρες και
- το πρόγραμμα MEDA, το οποίο αρχικώς είχε υιοθετηθεί ως χρηματοδοτικό εργαλείο, το οποίο δυστυχώς έχει καταρρεύσει. Η υλοποίηση του MEDA έχει

εδώ και αρκετό καιρό διακοπεί λόγω διαφόρων διαδικαστικών και άλλων τεχνικών προβλημάτων.

Ποιοι είναι όμως οι λόγοι αυτής της τραγικής δυστυχώς αποτυχίας; Η Ευρωπαϊκή Ένωση ορθά ανέλαβε την πρωτοβουλία για την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία. Όμως, η Ευρωμεσογειακή Συνεργασία, όπως διαμορφώθηκε, συμπεριέλαβε και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δε γεινιάζουν με τη Μεσόγειο. Κράτη μέλη τα οποία δεν επιθυμούν οι διαδικασίες της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας να υποκαταστήσουν τους μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πολύ περισσότερο φυσικά δεν επιθυμούν να δουν ζωτικής σημασίας πόρους να διοχετεύονται σε δράσεις και πρωτοβουλίες στις οποίες τα ίδια κράτη μέλη δε συμμετέχουν. Για τους ίδιους ακριβώς λόγους η γνωστή πρόταση Σαρκοζί, για την οποία έγινε και πολύς λόγος, αντιμετώπισε στα αρχικά τουλάχιστο στάδια την καχυποψία πολλών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως είναι γνωστό, η Γερμανία και άλλες βόρειες χώρες απέρριψαν την αρχική μορφή του γαλλικού σχεδίου που προέβλεπε τη συμμετοχή μόνο των μεσογειακών χωρών. Επικαλούμενες την πρόνοια της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρεται στις λεγόμενες “ενισχυμένες συνεργασίες”, βάσει της οποίας κάθε κράτος μέλος έχει δικαίωμα να συμμετέχει σε αυτές τις συνεργασίες, εφόσον το επιθυμεί, πέτυχαν τη διερεύνηση του αρχικού σχεδίου. Το Βερολίνο φοβάται μήπως μεσοπρόθεσμα οι μεσογειακές κοινοτικές χώρες στραφούν περισσότερο προς τους γείτονές τους και παράλληλα οι χώρες της βόρειας και κεντρικής Ευρώπης ενθαρρυνθούν να πράξουν το ίδιο ακριβώς με τις γειτονικές τους χώρες, με αποτέλεσμα η Ευρωπαϊκή Ένωση να χάσει τη συνεκτική της δύναμη.

Συνακόλουθα, η κοινοβουλευτική διάσταση της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας ποτέ δεν προσέλαβε το χαρακτήρα μιας εντατικής συνεργασίας, ενός αυθεντικού κοινοβουλευτικού φόρουμ, αφού στην ουσία υπονομεύθηκε από τους αξιωματούχους του ευρωκοινοβουλίου που δεν επιθυμούν να επισκιαστεί η δική τους εξουσία. Γι' αυτό και η Ευρωμεσογειακή Κοινοβουλευτική Συνέλευση λειτουργεί ακόμη και σήμερα χωρίς δομές και υποδομές, χωρίς έστω μια μόνιμη γραμματεία.

Από την άλλη, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Διακοινοβουλευτική Ένωση, υλοποιώντας παλαιότερη σχετική της απόφαση, προχώρησε στη δημιουργία της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου, η οποία σε μικρό χρόνο στελεχώθηκε, απέκτησε μόνιμη γραμματεία και μάλιστα η έδρα της, η οποία βρίσκεται στη Μάλτα, εγκαινιάστηκε με κάθε επισημότητα πριν από έναν περίπου χρόνο. Μάλιστα, εξ όσων γνωρίζω, έχει γίνει σχετική κρούση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, για να φιλοξενήσει την προσεχή χρονιά δύο από τις συνεδριάσεις των ομάδων εργασίας.

Η δημιουργία της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου περιπλέκει τα πράγματα, αφού εγείρονται θέματα αλληλεπικάλυψης και παράλληλων δομών και δράσεων. Οφείλω όμως να καταθέσω την προσωπική μου εκτίμηση, που έχω διαμορφώσει από τη συμμετοχή μου στις δραστηριότητες της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου, ότι οι συμμετέχουσες τουλάχιστον αραβικές χώρες αισθάνονται πολλές φορές πολύ πιο άνετα, πολύ πιο βολικά, όταν έχουν ως συνομιλητές τους εκπροσώπους μεσογειακών χωρών της Ευρώπης, με τις οποίες σε μεγάλο βαθμό μοιράζονται κοινά προβλήματα και κοινούς οραματισμούς. Υπάρχει δηλαδή ένα αντικειμενικό πρόβλημα κατανόησης και επικοινωνίας.

Ενδεικτικό αυτού είναι ότι πολλά από τα αραβικά κράτη θα προτιμούσαν να συνομιλούν με τους Ευρωπαίους εταίρους τους για τη ρύθμιση π.χ. του θέματος της μετανάστευσης στον ευρωπαϊκό χώρο ή της ροής ευρωπαϊκών επενδύσεων προς τα

αραβικά κράτη παρά για το ακανθώδες ζήτημα της παραβίασης ή του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μερικά εξάλλου από τα κράτη αυτά θεωρούν ότι θέματα όπως η εμβάθυνση των δημοκρατικών θεσμών, η εφαρμογή του πολυκομματισμού και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πολιτικών ελευθεριών είναι ζητήματα προτεραιότητας για τους Ευρωπαίους, αλλά για τους Άραβες πολλές φορές συνομιλητές αποτελούν εν δυνάμει απειλή για τη σταθερότητα των καθεστώτων τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά τα προσκόμματα, τα ελλείμματα, τις αδυναμίες, η πρόταση Σαρκοζί μπορεί να ξελασπώσει τη βαλτωμένη σήμερα διαδικασία της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, η οποία τώρα πλέον ενδύεται το μανδύα της Ένωσης για τη Μεσόγειο. Έστω κι αν η πρόταση αυτή, υστερόβουλη, έχει ως απώτερο στόχο την ανάσχεση της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας, στα πλαίσια αυτά νομίζω ότι θα μπορούσε πραγματικά να υπηρετήσει τον ευρύτερο σχεδιασμό για τη συγκρότηση ενός καλά δομημένου και αποτελεσματικού οργανισμού για τη Μεσόγειο. Με την προώθηση της πρότασης Σαρκοζί είναι προφανές ότι και η παραπαίουσα σήμερα Ευρωμεσογειακή Κοινοβουλευτική Συνέλευση πρόκειται λίαν συντόμως να μεταλλαχθεί στον κοινοβουλευτικό βραχίονα της Ένωσης για τη Μεσόγειο, όπως σαφώς έχει προσδιοριστεί και στη διάρκεια της τελευταίας ολομέλειας που πραγματοποιήθηκε στο Αμμάν, όπου ο εκπρόσωπος της γαλλικής προεδρίας έθεσε και τρεις συγκεκριμένους πρακτικούς στόχους προς υλοποίηση:

1. δημιουργία μόνιμης γραμματείας,
2. θεσμοθέτηση της συμπροεδρίας,
3. πραγματοποίηση συνόδων κορυφής κάθε δύο χρόνια.

Τα ερωτήματα όμως παραμένουν. Πόσο αποτελεσματικός μπορεί να είναι ένας θεσμός στον οποίο το πάνω χέρι και την πλειοψηφία ελέγχου των μηχανισμών έχουν τα μη μεσογειακά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Πόσο αντιπροσωπευτική των οραματισμών και των επιδιώξεων των λαών της Μεσογείου μπορεί να είναι μια ένωση η οποία είναι εκ των πραγμάτων περισσότερο βορειοευρωπαϊκή και λιγότερο μεσογειακή; Σε μια περίοδο παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης, όπου ισχυρές οικονομίες κλυδωνίζονται και οι οικονομικές προτεραιότητες αναπόφευκτα διαφοροποιούνται, σε ποιο βαθμό ο πλούσιος ευρωπαϊκός Βορράς είναι πρόθυμος να διοχετεύσει πόρους και μέσα στον αναπτυσσόμενο Νότο; Αυτά τα θεμελιώδη και αφετηριακά ερωτήματα πιστεύω πως θα πρέπει να απαντηθούν, πριν αποφασίσουμε να εμπλακούμε στο όλο εγχείρημα και να επενδύσουμε πολύτιμο ανθρώπινο κεφάλαιο, χρήμα, χρόνο, φαιά ουσία σε μια διαδικασία που μοιάζει πολλές φορές με τον τετριμμένον πίθον των Δαναϊδών.

Αυτό που σήμερα έχει ανάγκη η Μεσόγειος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ευρώπη, αλλά και κατ' επέκταση η ανθρωπότητα είναι έναν οργανισμό από τη Μεσόγειο για τη Μεσόγειο! Έναν οργανισμό που θα αποτυπώνει τη βούληση των κρατών της μεσογειακής λεκάνης για πολυεπίπεδη, εντατική συνεργασία που θα μετατρέψει τη ζώνη της Μεσογείου σε ζώνη ελευθερίας, ειρήνης, σταθερότητας και οικονομικής προόδου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση που συνέλαβε την ιδέα της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας οφείλει ασφαλώς να τη στηρίξει επιδεικνύοντας λελογισμένη αυτοσυγκράτηση και αποφεύγοντας υπέρμετρη εμπλοκή σε βαθμό που να δημιουργείται η εντύπωση της χειραγώγησης ή του ασφυκτικού ελέγχου. Και ασφαλώς θα πρέπει να είναι σαφές και ξεκάθαρο πως στη διαδικασία αυτή οι μεσογειακές χώρες δε θα αισθάνονται ως οι πληβείοι του εγχειρήματος έναντι των μη

μεσογειακών χωρών που ενίοτε δυστυχώς συμπεριφέρονται με την αλαζονεία πατρικών!

Γι' αυτό και πιστεύουμε ότι χώρες όπως η Κύπρος, χώρες αμιγώς μεσογειακές επιβάλλεται να πρωτοστατήσουν στην προσπάθεια οικοδόμησης ενός μεσογειακού οργανισμού με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τα οποία έχω πιο πάνω παραθέσει.

Στον ορίζοντα διαγράφονται ευαίωνες προοπτικές. Το 2009 παραχωρείται στο Μαρόκο το καθεστώς του προνομιακού εμπορικού εταίρου, όμοιο με το καθεστώς το οποίο έχει πρόσφατα παραχωρηθεί στην Ουκρανία, ενώ το Ισραήλ θα συμμετέχει επίσης σε ισότιμη με τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάση σε ευρωπαϊκά προγράμματα τα οποία κατά κύριο λόγο βεβαίως αφορούν τον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω τέλος να τονίσω τη σημασία που αποδίδουμε στο διάλογο των πολιτισμών, που αποτελεί μια από τις διαστάσεις ασφαλώς της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας. Μέσα από το διάλογο αυτό θα πρέπει να καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια, για να καταπολεμήσουμε τα στερεότυπα που υπάρχουν, το ρατσισμό, την ξενοφοβία και να προχωρήσουμε όλοι μαζί στο δρόμο της ανοχής και της κατανόησης. Στην κατεύθυνση αυτή δεν μπορεί παρά να χαιρετίσουμε ασφαλώς την πρόταση για τη "Συμμαχία των Πολιτισμών", μια πρόταση δυστυχώς που όπως και πάρα πολλές άλλες ποτέ δεν ξέφυγε από το επίπεδο των διακηρύξεων και της ρητορείας. Η Μεσόγειος είναι η κοιτίδα των τριών μονοθεϊστικών θρησκειών και η κοιτίδα πολλών συνάμα πολιτισμών. Ήταν επίσης και παραμένει δυστυχώς θέατρο αιματηρών συγκρούσεων. Μπορούμε όμως να είμαστε αισιόδοξοι. Αρκεί να αποδείξουμε στην πράξη ότι θέλουμε και μπορούμε να οικοδομήσουμε ένα καλύτερο μέλλον για τις γενιές που έρχονται!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με την ομιλία του συναδέλφου Τάσου Μητσόπουλου ολοκληρώνεται η συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ' για το θέμα «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της απόφασης της Βαρκελώνης και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής».

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 6 Νοεμβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.113-2008)
2. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.127-2008)

3. Ο περί Καλλυντικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.092-2008)
4. Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.122-2008)
5. Οι περί Αφυδατωμένου Διατηρημένου Γάλακτος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.082-2008)
6. Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.107-2008)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006)
2. «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).
(Αρ. Φακ. 23.05.009.2007)
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006)
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).

(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006)

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους). (Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007)
6. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους). (Αρ. Φακ. 23.05.010.2007)
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006)
8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη). (Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007)
9. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.001-2008)
10. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της

κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.003-2008)

11. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.004.2008)
12. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.005.2008)
13. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.006.2008)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 5.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Περδίκης Γιώργος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος

Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαμψών Σωτήρης
Θεοχάρους Ελένη	Σαρίκας Φειδίας
Θωμά Γιαννάκης	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κατσουρίδης Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φακοντής Αντρέας
Κουτσού Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Άντρος	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Κώστας	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008», οι παρατηρήσεις του κ. Ρίκκου Ερωτοκρίτου και έγκρισή τους.
2. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Ρ. Ερωτοκρίτου, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Αγγελίδης, Ν. Κατσουρίδης) και καταψήφισή της.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
5. Ερωτήσεις βουλευτών:
Μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης περιβαλλοντικής ζημιάς - Αποχετευτικό σύστημα στην Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου - Επιπτώσεις στην Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου από το πεδίο βολής Ξυντού - Ο θεσμός της εναλλακτικής θητείας και της ειδικής στρατιωτικής θητείας - Περιορισμός του φαινομένου της πορνείας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών - Το θέμα αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς - Η εφαρμογή της αναδιοργάνωσης της Εθνικής Φρουράς - Η επιτροπή για την αναδιοργάνωση και αναδιάρθρωση της Εθνικής Φρουράς - Η μελέτη για την αναδιοργάνωση και αναδιάρθρωση της Εθνικής Φρουράς του 2005 - Η απόφαση για μετακίνηση της Αεροπορικής Βάσης Λακατάμιας - Προοπτικές επαγγελματικών στελεχών Εθνικής Φρουράς - Κατάργηση στρατιωτικών μονάδων και συνέχιση της αποστολής τους - Η

μείωση του αριθμού υποψήφιων εφέδρων αξιωματικών της 2008 Β΄ ΕΣΣΟ - Τα συμπεράσματα της επιτροπής για την ανασυγκρότηση και αναδιάρθρωση της Εθνικής Φρουράς - Το οικονομικό κόστος αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς - Ανάγκες σε εθελοντές πενταετούς υποχρέωσης στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης της Εθνικής Φρουράς - Ασφάλεια των παιδιών στους δημόσιους και ιδιωτικούς παιδότοπους - Πρόσληψη καθηγητών στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου - Η κατοχύρωση του χαλλουμιού ως παραδοσιακού κυπριακού προϊόντος.

6. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Η παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους εγκλωβισμένους - Πτυχίο του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με κατεύθυνση συνεχούς εκπαίδευσης - Ανάγκη πρόσληψης αναισθησιολόγων και ορθοπαιδικών στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας - Αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Αναπήρων για προγράμματα στήριξης των ατόμων με αναπηρία άνω των δεκαπέντε ετών - Δημιουργία αρχής ελέγχου τροφίμων - Αίτημα Ξυλοτύμβου για εκτέλεση έργων στο κοιμητήριο της κοινότητας - Κυπριακό Οινομουσείο στην Ερήμη - Δημιουργία αντιπυρικών ζωνών στην Κλήρου - Εφαρμογή της νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση κτιρίων.

7. Συνέχιση της συζήτησης (Δ. Συλλούρης, Κ. Χατζηγιάννη, Ντ. Χατζηνικόλας, Τ. Μητσόπουλος) του θέματος «Η πρόοδος της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας στο πλαίσιο της απόφασης της Βαρκελώνης και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας προς υλοποίηση αυτής της πολιτικής» και λήξη αυτού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 6^η Νοεμβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.

Αρ. 6

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση, η οποία δεν είναι ομόφωνη, γι' αυτό παρακαλώ την πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει και τις δύο εκθέσεις.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους

πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Οκτωβρίου 2008. Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και των συντεχνιών ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΣΥΧΑΚ.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 19(3) και 192 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπείται η επέκταση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του ΧΑΚ από το εξηκοστό (60^ο) στο εξηκοστό τρίτο (63^ο) έτος της ηλικίας τους.

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι διατάξεις των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμών του 2007 προβλέπουν ήδη ότι το όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του ΧΑΚ είναι το 63^ο έτος της ηλικίας τους. Συνεπώς, η προτεινόμενη με τους υπό αναφορά κανονισμούς ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε να υπάρξει ομοιομορφία μεταξύ των δύο νομοθετημάτων.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών, μέλη της επιτροπής υπέβαλαν προς τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και του ΧΑΚ το ερώτημα κατά πόσο οι οικονομικές επιπτώσεις της προτεινόμενης ρύθμισης έχουν μελετηθεί και αξιολογηθεί, έχοντας υπόψη την παγκόσμια οικονομική κρίση με τις τυχόν συνεπακόλουθες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία. Οι εκπρόσωποι τόσο του Υπουργείου Οικονομικών όσο και του ΧΑΚ ανέφεραν ότι σχετική εμπειριστατωμένη μελέτη για το όλο θέμα έγινε, προτού επέλθει η παγκόσμια οικονομική κρίση, αλλά, πρόσθεσαν, παρά το γεγονός αυτό, η προτεινόμενη ρύθμιση δεν αναμένεται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν την ανάγκη να υπάρξει ομοιογένεια των θεσμοθετημένων ρυθμίσεων αναφορικά με τους όρους εργασίας των δημόσιων υπαλλήλων και των υπαλλήλων του ΧΑΚ.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, όλοι οι εμπλεκόμενοι εξέφρασαν τη σύμφωνη θέση τους αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκρισή τους, αφού προηγουμένως διορθωθούν νομοτεχνικά σε συνεννόηση και με τους αρμοδίους.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος τάσσονται εναντίον της έγκρισης των υπό αναφορά κανονισμών, για λόγους που θα επεξηγήσουν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νικόλας Παπαδόπουλος
Σταύρος Ευαγόρου
Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρία Κυριακού
Μαρίνος Σιζόπουλος
Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Οκτωβρίου και στις 3 Νοεμβρίου 2008. Στο στάδιο της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Όπως είναι γνωστό, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 19(3) και 192 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπείται η αύξηση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του ΧΑΚ από το εξηκοστό (60^ο) στο εξηκοστό τρίτο (63^ο) έτος της ηλικίας τους, ώστε να επιτευχθεί ομοιομορφία με τις διατάξεις των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμών του 2007, οι οποίοι ήδη προβλέπουν ότι το όριο ηλικίας αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του ΧΑΚ είναι το εξηκοστό τρίτο (63^ο) έτος της ηλικίας τους.

Όπως είναι γνωστό, για τους υπό αναφορά κανονισμούς έχει ήδη κυκλοφορήσει έκθεση στην ολομέλεια του σώματος, στην οποία αναφέρονται αναλυτικά οι σκοποί και οι επιδιώξεις τους, καθώς και ο προβληματισμός της επιτροπής στο στάδιο της αρχικής εξέτασής τους.

Η επιτροπή επανεξέτασε τους υπό συζήτηση κανονισμούς, ύστερα από απόφαση της ολομέλειας του σώματος για αναβολή της συζήτησης του θέματος, που λήφθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2008, ώστε να διευκρινιστούν ορισμένα σημεία των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Συναφώς, ο γενικός διευθυντής του ΧΑΚ, επεξηγώντας ορισμένα σημεία τα οποία κρίθηκε ότι έρχονταν διευκρίνισης, ανέφερε ότι οι συγκεκριμένες ημερομηνίες που περιλαμβάνονται στους υπό συζήτηση κανονισμούς έχουν ήδη παρέλθει και αυτό οφείλεται στο μεγάλο χρονικό διάστημα που διέρρευσε από το χρόνο ετοιμασίας τους μέχρι την κατάθεσή τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε τη διόρθωσή τους με βάση τις υποδείξεις της επιτροπής.

Περαιτέρω, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών επεξήγησε τους λόγους για τους οποίους δεν προβλέπεται στους υπό συζήτηση κανονισμούς συγκεκριμένος κλιμακωτός τρόπος αφυπηρέτησης από το εξηκοστό (60^ο) έτος της ηλικίας μέχρι και την προτεινόμενη υποχρεωτική ηλικία αφυπηρέτησης, δηλαδή στο εξηκοστό πρώτο (61^ο), εξηκοστό δεύτερο (62^ο) ή εξηκοστό τρίτο (63^ο) έτος της ηλικίας, αλλά δίδεται το δικαίωμα στους υπηρετούντες υπαλλήλους να αφυπηρευτούν σε οποιοδήποτε χρόνο επιθυμούν εντός της εν λόγω περιόδου. Η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε σχετικά ότι η νομοθετική ρύθμιση αναφορικά με την κλιμακωτή αφυπηρέτηση των δημόσιων υπαλλήλων ίσχυσε πριν από τρία (3) χρόνια και πρόσθεσε ότι η χρονική περίοδος που δόθηκε για το θέμα αυτό έληξε, με αποτέλεσμα να είναι δυνατή οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση.

Περαιτέρω, ο γενικός διευθυντής του ΧΑΚ, απαντώντας στο ερώτημα της επιτροπής κατά πόσο έχει διεξαχθεί σχετική αναλογιστική μελέτη που να καταδεικνύει ότι είναι επιτρεπτό να αφυπηρευτούν, αν το επιθυμούν, οι μεν ήδη υπηρετούντες υπάλληλοι στο πεντηκοστό πέμπτο (55^ο) έτος της ηλικίας τους, οι δε προσληφθησόμενοι υπάλληλοι στο πεντηκοστό όγδοο (58^ο) έτος της ηλικίας τους,

κατέθεσε στην επιτροπή σχετική αναλογιστική εκτίμηση, ημερομηνίας 31^{ης} Δεκεμβρίου 2007, η οποία διεξάγεται ετησίως.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης των υπό συζήτηση κανονισμών, βουλευτές μέλη της επιτροπής ήγειραν το θέμα κατά πόσο θα έπρεπε να καθοριστεί συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο παραμονής του υπαλλήλου στην υπηρεσία του ΧΑΚ μετά την προτεινόμενη ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης με σχετική απόφαση του συμβουλίου του ΧΑΚ.

Συναφώς, τόσο ο γενικός διευθυντής του ΧΑΚ όσο και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν ότι το δικαίωμα παραμονής στην υπηρεσία μετά το χρονικό σημείο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης, που στη συγκεκριμένη περίπτωση προτείνεται να είναι το εξηκοστό τρίτο (63^ο) έτος της ηλικίας, ισχύει ήδη από το 1999, όταν δηλαδή το υποχρεωτικό όριο αφυπηρέτησης ήταν το εξηκοστό (60^ο) έτος της ηλικίας, και εφαρμόζεται για όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς. Περαιτέρω, πρόσθεσαν διευκρινιστικά ότι, σύμφωνα με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, η παράταση της υπηρεσίας υπαλλήλου στο ΧΑΚ πέραν του νόμιμου ορίου αφυπηρέτησης προϋποθέτει την έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε από τους αρμοδίους του Υπουργείου Οικονομικών και του ΧΑΚ να ετοιμάσουν νέο διαμορφωμένο κείμενο κανονισμών, στη βάση των παρατηρήσεων της επιτροπής, το οποίο και αποστάληκε τελικά στη Βουλή στις 24 Οκτωβρίου 2008.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος τάσσονται εναντίον της έγκρισης των υπό αναφορά κανονισμών για λόγους που θα επεξηγήσουν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

(Η αγόρευση της κ. Α. Παπαδοπούλου επί του θέματος)

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι θα ακολουθήσει συζήτηση με τις τοποθετήσεις των κοινοβουλευτικών κομμάτων, θα ήθελα να κάμω μια διευκρίνιση ως Δημοκρατικό Κόμμα, για να μην πάρω μετά το λόγο.

Στη σελίδα 3, όπου γίνεται η αναφορά κατά πόσο θα υπάρχει το δικαίωμα που ισχύει σε διάφορους οργανισμούς σ' ό,τι αφορά τη δυνατότητα παραμονής των υπαλλήλων τους στην υπηρεσία πέραν της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης, υπάρχει τροποποίηση μέσα στους κανονισμούς ότι αυτό θα εναπόκειται στην έγκριση του αρμόδιου Υπουργού Οικονομικών. Επειδή ως κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος έχουμε μελετήσει το συγκεκριμένο θέμα, γνωρίζουμε τα εξής γεγονότα: Μέχρι σήμερα ίσχυσε περίπου σε είκοσι τέσσερις οργανισμούς αυτό το δικαίωμα, δηλαδή μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών να παρατείνονται οι υπηρεσίες πέραν του 63^{ου}. Υπάρχουν όμως και δεκατρείς ημικρατικοί οργανισμοί όπου αυτό δεν ισχύει και δεν υπάρχουν πρόνοιες για τυχόν παράταση. Υπάρχει μία ανομοιομορφία η οποία εντοπίστηκε, όπως εντοπίστηκε και την προηγούμενη φορά, όταν είχαμε ενώπιόν μας την έκθεση για ψήφιση και είχαμε εκφράσει ως Δημοκρατικό

Κόμμα την πρόθεση για αναβολή και υιοθετήθηκε από την ολομέλεια για να το μελετήσουμε.

Επομένως, λόγω του γεγονότος ότι σε είκοσι τέσσερις οργανισμούς υπάρχει πρόνοια παράτασης και καθορίζεται και συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ενώ σε άλλους δεν καθορίζεται, που ήταν και ένα από τα επίμαχα σημεία, και με δεδομένο ότι σε δεκατρείς δεν έχει ακολουθηθεί, η ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος προτείνει να ψηφιστεί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ως έχει, με εξαίρεση τη συγκεκριμένη πρόνοια, η οποία χρήζει ακριβώς μιας επικοινωνίας με την εκτελεστική εξουσία και το αρμόδιο υπουργείο, για να δούμε αν υπάρχει πρόθεση να υπάρχει ομοιογένεια και η ίδια στάση να τηρείται για όλους, διότι σε εκείνη την περίπτωση δε θέλουμε να αδικηθεί κανένας. Αν θα ισχύσει, να ισχύσει για όλους με τον άλφα τρόπο ή με το βήτα τρόπο. Αυτή είναι η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος και ευσεβάστως την καταθέτω. Μπορεί να κάμουν δεύτερες σκέψεις και ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, που είχαν καταρχήν εγκρίνει, όπως κι εμείς, αυτούσιους τους κανονισμούς. Εάν υπάρχει αυτή η επιφύλαξη, προτείνεται να περάσει χωρίς την επιφύλαξη, για να το ξαναδούμε. Όσον αφορά τις υπόλοιπες ομάδες, είχαν πει όχι. Νομίζω διευκολύνει τη συζήτηση η παρούσα τοποθέτησή μου και ελπίζω τελικά απ' όλους να υιοθετηθεί χωρίς το επίμαχο σημείο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, ότι και η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, ακολουθώντας την πάγια τακτική που υποστηρίζει την παράταση μέχρι το 63^ο έτος της ηλικίας, ετάχθηκε υπέρ των συγκεκριμένων κανονισμών, χωρίς να μας απασχολήσει, οφείλω να πω, το θέμα που ηγήρθη από την πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, το κατά πόσο θα παρέχεται το δικαίωμα παράτασης μετά το 63^ο έτος της ηλικίας, κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες.

Εμείς τασσόμεθα ανεπιφύλακτα εναντίον οποιασδήποτε παράτασης μετά το όριο αφυπηρέτησης, κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες. Είναι μια πρόνοια που είναι ανοιχτή σε κατάχρηση. Αν το αφήσεις εις τον υπουργό, ο υπουργός θα μπορεί, αν του αρέσει ο υπάλληλος, να του δώσει παράταση. Αν το αφήσεις εις το συμβούλιο, τα ίδια. Συνεπώς, συμφωνούμε πλήρως με τη θέση να απαλειφθεί η επιφύλαξις από τους συγκεκριμένους κανονισμούς. Εμείς θα ταχθούμε υπέρ των κανονισμών, νοουμένου ότι διαγράφεται η επιφύλαξις. Στα εξήντα τρία να αφυπηρευτούν οι υπάλληλοι και να μην παρέχεται δικαίωμα σε κανένα υπάλληλο πέραν του 63^{ου} έτους της ηλικίας να υπηρετήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Από τη δική μας την πλευρά πρέπει να τονίσω ότι η συγκατάθεση που υπήρξε για τους κανονισμούς αφορούσε ακριβώς την επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης από το 60^ο στο 63^ο κοστό τρίτο έτος της ηλικίας, αλλά, όπως ήδη αναφέρθηκε και από το

συνάδελφο που μίλησε προηγουμένως, υπάρχει ακριβώς ο κίνδυνος αυτή η προαιρετική παράταση της υπηρεσίας κάποιων υπαλλήλων να δημιουργήσει ανισότητες και στοιχεία ευνοιοκρατίας. Εμείς θα ψηφίσουμε τους κανονισμούς, με την προϋπόθεση ότι θα αφαιρεθεί η συγκεκριμένη πρόνοια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κυρίσης.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Όσον αφορά το θέμα του 63^{ου}, δε χρειάζεται να επιχειρηματολογήσω ξανά τα έχουμε πει άλλες φορές. Εμείς γι' αυτό το λόγο θα καταψηφίσουμε τους κανονισμούς. Όμως, εφόσον εγέρθηκε ένα θέμα από τον κ. Πουργουρίδη, θέλουμε να επαναλάβουμε και εμείς τη θέση αρχής ότι είμαστε ενάντια σε οποιαδήποτε δυνατότητα παράτασης και χαιρόμαστε, γιατί γίνεται η πρόταση να μη συμπεριληφθεί σήμερα σ' αυτή την ψήφιση το σημείο εκείνο, για να μας δοθεί η δυνατότητα να το συζητήσουμε περαιτέρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση μας είναι γνωστή και πάγια αναφορικά με την αντίθεσή μας σε σχέση με την επιμήκυνση του χρόνου αφυπηρέτησης μέχρι το 63^ο, αλλά δεν μπορώ να μην παρατηρήσω ότι στην προκειμένη περίπτωση ίσως να είναι το πλέον ετεροβαρές νομοθέτημα γύρω από τα ζητήματα αυτά που παρουσιάζεται ενώπιον της Βουλής. Ετεροβαρές σε βάρος της νεότερης γενιάς. Καταρχήν, είμαστε που είμαστε εμείς, το Ευρωπαϊκό Κόμμα, ενάντια στην αφυπηρέτηση στο 63^ο, γιατί απλούστατα δεν παρέχονται οποιαδήποτε αντισταθμιστικά βελτιωτικά μέτρα για τη νεότερη γενιά. Ε, φανταστείτε να δοθεί και το δικαίωμα να γίνεται επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης πέραν του 63^{ου} με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μόνο! Ε, καλά, οι νεότεροι τότε θα εργοδοτηθούν στο ΧΑΚ; Θα πρέπει να περιμένουν, εάν ο μέσος όρος ηλικίας σήμερα είναι ογδόντα χρονών, να φτάσουν στα ογδόντα οι εργοδοτούμενοι στο ΧΑΚ, για να εργοδοτηθεί η νεότερη γενιά; Γι' αυτό μιλάω για το ετεροβαρές.

Όμως υπάρχουν και δύο άλλα ζητήματα. Και αν ακόμα δεν ήμασταν καταρχήν εναντίον, πραγματικά δεν μπορώ να καταλάβω πώς είναι δυνατό εις τους παρόντες κανονισμούς εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών να αρνούνται την εφαρμογή του κλιμακωτού τρόπου αφυπηρέτησης από τον οργανισμό αυτό, εφόσον, για όσους ασχολήθηκαν ή ασχολούνται με τα ζητήματα αυτά, η πρώτη και μέγιστη ωφέλεια που προκύπτει είναι η δημοσιονομική περιστολή. Εάν οι δαπάνες ενός οργανισμού κατά μέγιστο όρο -και θα υπενθυμίσω τι λέει ο Υπουργός Οικονομικών, ιδιαίτερα για τους ημικρατικούς οργανισμούς- κατά μέγιστο όρο αφορούν τες συντάξεις, που θέλει τες συντάξεις των ημικρατικών οργανισμών να τες κατεβάσει στο επίπεδο των απλών πολιτών, γιατί είναι πάρα πολύ μεγάλα ποσά, τα οποία επιβαρύνουν τους προϋπολογισμούς των ημικρατικών οργανισμών... Ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών τα είπε δημόσια προ περίπου μιας εβδομάδας. Ερχόμαστε σήμερα και αρνούμαστε ως Υπουργείο Οικονομικών τον κλιμακωτό τρόπο αφυπηρέτησης που, αν έμπαινε σε εφαρμογή ο κλιμακωτός τρόπος, στο δικό μου το μυαλό το πρώτο που θα κατάφερνε ήταν να περιστείλει την πληρωμή των δαπανών σε σχέση με το τι δικαιούνται οι

άνθρωποι αυτοί που φεύγουν από τον οργανισμό; Νομίζω είναι αντιφατικό αυτό το ζήτημα τζαι μπορεί ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών να μην το είδε, να μην το ξέρει.

Το τελευταίο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι επιτέλους -επειδή είναι της ίδιας φύσεως ζήτημα και το επόμενο νομοθέτημα, που δε θα πάρω το λόγο, διότι, ό,τι λέω σ' αυτά, τα υιοθετώ και για το επόμενο- πρέπει επιτέλους, όταν κάνουμε αυτά τα διαβήματα ως Βουλή, να σκεφτόμαστε. Και επιμένουμε επ' αυτού και δε δημαγωγούμε. Δε θεωρώ ότι κάποιος από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ή οποιοσδήποτε άλλος έχει λιγότερο ενδιαφέρον για τη νεότερη γενιά. Έχουμε όλοι το ίδιο ενδιαφέρον, αλλά είναι αδιανόητο με αυτά τα νομοθετήματα που έρχονται εξακολουθητικά το ένα πίσω από το άλλο και θα έρχονται μέχρι να επιτευχθεί η ομοιομορφία στην οποία προσδοκά η έντιμη συνάδελφος, η κ. Παπαδοπούλου, η πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών... Δεν μπορεί να μη δίδονται αντισταθμιστικά στη νεότερη γενιά. Δηλαδή, όταν οι πολιτικοί απευθύνονται στη νεότερη γενιά και τους δίδουμε νοθεσίες, τους κάνουμε πεντακόσιες νοθεσίες και συμβουλές δημόσια και ιδιωτικά, πώς θα τους πείσουμε, όταν τους στερούμε το δικαίωμα να εργαστούν με τη συνεχή επιμήκυνση του ορίου αφυπηρέτησης, όταν δεν τους προσφέρουμε οτιδήποτε σε αντιστάθμισμα; Νομίζω γινόμαστε αναξιόπιστοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει κανένας άλλος συνάδελφος που θέλει να πάρει το λόγο;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών με την εισήγηση της κ. Παπαδοπούλου να απαλειφθεί...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να τους απαλείψουμε με ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τους απαλείψουμε πρώτα με ψηφοφορία; Ωραία!

Σε σχέση με την τροπολογία της κ. Παπαδοπούλου, πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Λοιπόν.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών, όπως τους έχουμε μπροστά μας με την τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ και δεκαέξι εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας του 2008». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τη διαβάσει.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πρότεινα να θεωρηθεί αναγνωσθείσα· δεν υπάρχει κάτι το ιδιαίτερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας του 2008»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Ιωνάς Νικολάου

Φειδίας Σαρίκας

Χρήστος Στυλιανίδης

Γιώργος Περδίκης

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου, σκοπεύεται η αναθεώρηση των ισχυόντων περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμών, ώστε οι πρόνοιές τους να εκσυγχρονιστούν και να εναρμονιστούν με τον περί Συντάξεων Νόμο. Σκοπεύεται επίσης η επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας από το εξηκοστό στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους, κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ισχύουν ήδη για τους

δημόσιους υπαλλήλους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας δήλωσαν στην επιτροπή πως με τους υπό αναφορά κανονισμούς εκσυγχρονίζονται οι ισχύοντες κανονισμοί που διέπουν τις συντάξεις και τα φιλοδωρήματα των υπαλλήλων του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και επιπρόσθετα υλοποιείται σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υιοθέτηση της επέκτασης του ορίου αφυπηρέτησης και στους υπαλλήλους του υπό αναφορά συμβουλίου, κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ήδη ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ δήλωσαν πως υιοθετούν πλήρως τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών.

Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή, διατυπώνει τη θέση ότι διαφωνεί, ως θέμα αρχής, με την επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης γενικά στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών εισηγούνται, ως θέμα αρχής, την απόρριψη των προνοιών των υπό συζήτηση κανονισμών που ρυθμίζουν την επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του υπό αναφορά συμβουλίου.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ υιοθετούν τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Με την επιφύλαξη της πιο πάνω αναφερόμενης διαφωνίας, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εισηγείται την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι η διαφωνία μας και η καταψήφιση των συγκεκριμένων κανονισμών οφείλονται στο γεγονός ότι συμπεριλαμβάνεται σε αυτούς και το θέμα της αύξησης του ορίου συνταξιοδότησης από εξήντα σε εξήντα τρία. Με τα υπόλοιπα όλα συμφωνούμε, αλλά, επειδή υπάρχει αυτή η πρόνοια, δεν μπορούμε να τους υπερψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Καλλυντικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Καλλυντικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Πανίκκος Σταυριανός

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ντίνα Ακκελίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του ΚΕΒΕ. Το Συμβούλιο Καλλυντικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Καλλυντικών Προϊόντων Νόμου, ώστε να προστεθεί σε αυτόν Δωδέκατο Παράρτημα το οποίο να περιλαμβάνει τις εκάστοτε μεταβατικές διατάξεις των κοινοτικών Οδηγιών που προσαρμόζουν τις απαιτήσεις αναφορικά με τα καλλυντικά προϊόντα στην εκάστοτε τεχνική πρόοδο που επιτυγχάνεται στον τομέα των καλλυντικών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, κάθε κοινοτική Οδηγία που επιφέρει προσαρμογές στην τεχνική πρόοδο στον τομέα αυτό υιοθετείται με τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα καλλυντικά προϊόντα, λόγω του ότι η έναρξη της ισχύος είναι μεταγενέστερη από την ημερομηνία μεταφοράς και συναφώς δεν είναι νομοτεχνικά ορθό οι εν λόγω Οδηγίες να υιοθετούνται με διατάγματα του Υπουργείου Υγείας. Με την προτεινόμενη τροποποίηση σκοπείται η υιοθέτηση απλοποιημένου μηχανισμού για τη μεταφορά κοινοτικών Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο

και γι' αυτό προτείνεται οι εν λόγω Οδηγίες να δύναται να υιοθετούνται στην εσωτερική έννομη τάξη με διατάγματα του Υπουργού Υγείας.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας τόνισε την ανάγκη άμεσης ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, καθότι εκκρεμεί η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο συγκεκριμένων Οδηγιών που επιφέρουν προσαρμογές στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο στον τομέα των καλλυντικών προϊόντων, η οποία θα πρέπει να γίνει με την έκδοση υπουργικών διαταγμάτων. Επιπρόσθετα, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποστείλει σχετικές προειδοποιητικές επιστολές προς την Κυπριακή Δημοκρατία για τη μη μεταφορά των εν λόγω Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου αυτού από καθαρά νομοτεχνική άποψη, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη παραρτήματος. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καλλυντικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Πανίκκος Σταυριανός

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ντίνα Ακκελίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και ο Εθνικός Συντονιστής για την Αμοιβαία Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων. Το Συμβούλιο Φαρμακευτικής και ο Παγκύπριος Φαρμακευτικός Σύλλογος, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής. Ο Παγκύπριος Φαρμακευτικός Σύλλογος κοινοποίησε γραπτώς τις θέσεις του επί του νομοσχεδίου στην επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων Νόμου, για σκοπούς μερικής εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση προσόντων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η Οδηγία 2005/36/EK αναδιατυπώνει το νομικό πλαίσιο αναφορικά με την άσκηση των κατοχυρωμένων επαγγελμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στα οποία περιλαμβάνονται τα τομεακά επαγγέλματα, μεταξύ των οποίων είναι και η φαρμακευτική.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, με τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα:

1. Η βεβαίωση της παραλαβής του φακέλου κάθε ενδιαφερομένου για εγγραφή στο μητρώο φαρμακοποιών εντός ενός μηνός από την εν λόγω παραλαβή και η ενημέρωση αυτού για τυχόν ελλείποντα έγγραφα.
2. Η εγγραφή στο μητρώο φαρμακοποιών υπηκόου κράτους μέλους που κατέχει δίπλωμα, πιστοποιητικό ή άλλο τίτλο που αποκτήθηκε από τρίτη χώρα, εφόσον ο αιτητής κατέχει πιστοποιητικό τριετούς τουλάχιστο πείρας στο έδαφος κράτους μέλους το οποίο αναγνώρισε το εν λόγω δίπλωμα, πιστοποιητικό ή άλλο τίτλο.
3. Η εισαγωγή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που εμπεριέχεται στην Οδηγία 2005/36/EK, ώστε να δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες φαρμακοποιού πολίτες κρατών μελών εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος, όταν αυτοί μετακινούνται στη Δημοκρατία, προκειμένου να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις εν λόγω υπηρεσίες.
4. Η απαλλαγή των πολιτών κρατών μελών εγκατεστημένων σε άλλο κράτος μέλος που μετακινούνται στη Δημοκρατία, για να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις υπηρεσίες τους, από τις απαιτήσεις που επιβάλλονται στους εγγεγραμμένους φαρμακοποιούς που είναι εγκατεστημένοι στη Δημοκρατία και η υποχρέωση αυτών να υποβάλουν στο Συμβούλιο Φαρμακευτικής, κατά την πρώτη μετακίνησή τους, δήλωση που να περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με οποιεσδήποτε ασφαλιστικές εγγυήσεις ή ανάλογα μέσα προσωπικής ή συλλογικής προστασίας όσον αφορά την επαγγελματική ευθύνη.

5. Η διοικητική συνεργασία του Συμβουλίου Φαρμακευτικής και των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εγκατάστασης όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών με βάση την αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.
6. Η παροχή πληροφοριών στους αποδέκτες υπηρεσιών παροχών που μετακινούνται στη Δημοκρατία, για να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις υπηρεσίες τους.
7. Το νομοσχέδιο δεν αναμένεται να επιφέρει πρόσθετο κόστος κατά την εφαρμογή του.

Ο Παγκύπριος Φαρμακευτικός Σύλλογος δεν κατέστη δυνατό να παραστεί στις συνεδρίες της επιτροπής, αλλά διατύπωσε γραπτώς τις απόψεις/εισηγήσεις του και τις απέστειλε στην επιτροπή. Οι εισηγήσεις του, οι οποίες όμως δεν έγιναν αποδεκτές, κυρίως για λόγους αντίθεσής τους με το κοινοτικό κεκτημένο, συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Να απαιτείται πενταετής αντί τριετής πείρα για εγγραφή υπηκόου κράτους μέλους στο μητρώο φαρμακοποιών.
2. Να είναι υποχρεωτική η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας για όσους προτίθενται να εργαστούν σε φαρμακείο ανοικτό στο ευρύ κοινό.
3. Να καταβάλλεται τέλος επαγγελματικής άδειας από αυτούς για τους οποίους υπάρχει πρόνοια στο υπό αναφορά νομοσχέδιο για δυνατότητα προσωρινής εγγραφής στον Παγκύπριο Φαρμακευτικό Σύλλογο.

Σύμφωνα με τα σχετικά χρονοδιαγράμματα, η ημερομηνία υιοθέτησης της υπό αναφορά Οδηγίας από την εθνική νομοθεσία ήταν η 20^η Οκτωβρίου 2007, ενώ το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 9 Οκτωβρίου 2008.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου από καθαρά νομοτεχνική άποψη, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου μέρους. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μια αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Με μία αποχή τα άρθρα αυτά εγκρίνονται.

Λοιπόν, τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Μη ευκρινές σχόλιο από τον κ. Ανδρέα Αγγελίδη)

Κύριε Αγγελίδη, θέλετε να λάβετε το λόγο;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Αργά το διαπιστώνουμε, κύριε Πρόεδρε. Λυπούμαι... Η ίδια πρόνοια που καταψηφίσαμε στον πρώτο κανονισμό υπάρχει και στο δεύτερο κανονισμό, στη σελίδα 20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έπρεπε αυτό να επισημανθεί έγκαιρα. Λυπούμαι!

Λοιπόν, με μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Αφυδατωμένου Διατηρημένου Γάλακτος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Αφυδατωμένου Διατηρημένου Γάλακτος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Πανίκκος Σταυριανός

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ντίνα Ακκελίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Τροφίμων και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 του περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμου, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2007/61/ΕΚ του Συμβουλίου της 26ης Σεπτεμβρίου 2007, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/114/ΕΚ για ορισμένα, μερικά ή ολικά αφυδατωμένα, διατηρημένα γάλατα που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η εν λόγω Οδηγία τροποποιεί την Οδηγία 2001/114/ΕΚ, με σκοπό την εισαγωγή διατάξεων, ώστε να επιτραπεί η τυποποίηση της περιεκτικότητας σε πρωτεΐνες για ορισμένα, μερικά ή ολικά αφυδατωμένα, διατηρημένα γάλατα χωρίς λιπαρές ουσίες σε επίπεδο τουλάχιστον 34% κατά βάρος εκφραζόμενο σε στερεό υπόλειμμα χωρίς λιπαρές ουσίες. Παράλληλα με την τυποποίηση, κρίθηκε αναγκαίο να οριστούν οι πρώτες ύλες, καθώς και η σύνθεση αυτών, για την προσαρμογή της περιεκτικότητας σε πρωτεΐνες. Επιπρόσθετα, οι υπό αναφορά κανονισμοί τροποποιούνται κατά τρόπο που να επιτρέπεται η προσθήκη των βιταμινών και αλάτων που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 1925/2006 σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε περαιτέρω πως οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες, καθώς αναμένεται να συμβάλουν στην εναρμόνιση του διεθνούς εμπορίου των επηρεαζόμενων προϊόντων.

Σύμφωνα με τα σχετικά χρονοδιαγράμματα, τα κράτη μέλη έπρεπε να εναρμονίσουν τη νομοθεσία τους με την υπό αναφορά Οδηγία μέχρι την 31^η Αυγούστου 2008, κάτι το οποίο δεν κατέστη δυνατό λόγω της μη έγκαιρης κατάθεσης των κανονισμών αυτών στη Βουλή. Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέφερε ότι, λόγω της καθυστέρησης που σημειώθηκε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε σχετική προειδοποιητική επιστολή προς την Κυπριακή Δημοκρατία για τη μη μεταφορά της υπό αναφορά Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι

**περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»**

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, αναπλ. πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Πανίκκος Σταυριανός	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ντίνα Ακκελίδου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και του Γενικού Χημείου του Κράτους του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Τροφίμων και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 του περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμου, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2007/68/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Νοεμβρίου 2007 για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙα της Οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένα συστατικά τροφίμων.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η εν λόγω Οδηγία τροποποιεί τον πίνακα στον οποίο παρατίθενται τα συστατικά τροφίμων η κατανάλωση των οποίων πιθανόν να προκαλέσει ανεπιθύμητες αλλεργικές αντιδράσεις σε ευπαθείς καταναλωτές, έτσι ώστε να αφαιρεθούν από τον εν λόγω πίνακα τα συστατικά εκείνα για τα οποία η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων έχει γνωμοδοτήσει ότι δεν μπορούν να προκαλέσουν ανεπιθύμητες αλλεργικές αντιδράσεις. Επισημαίνεται ότι οι γνωμοδοτήσεις αυτές βασίζονται σε σχετικές μελέτες που έχουν διεξαχθεί από την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων.

Σύμφωνα με τα σχετικά χρονοδιαγράμματα, τα κράτη μέλη έπρεπε να εναρμονίσουν τη νομοθεσία τους με την υπό αναφορά Οδηγία μέχρι την 31^η Μαΐου 2008, κάτι το οποίο δεν κατέστη δυνατό λόγω της μη έγκαιρης κατάθεσης των κανονισμών αυτών στη Βουλή, αφού αυτοί κατατέθηκαν στις 2 Οκτωβρίου 2008. Συναφώς, λόγω της καθυστέρησης που σημειώθηκε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στις 22 Ιουλίου 2008 προειδοποιητική επιστολή στην Κυπριακή Δημοκρατία για μη μεταφορά της εν λόγω Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Σημειώνεται ότι οι κανονισμοί αυτοί εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Τροφίμων, στο οποίο εκπροσωπούνται πολλοί φορείς, ενώ από την εφαρμογή τους δεν αναμένεται να υπάρξει επιπρόσθετο κόστος.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Πάμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.139-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.140-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.141-2008)	Υγείας	Υγείας
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.142-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.143-2008)	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.144-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι	Παιδείας και	Παιδείας

	Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.133-2008)	Πολιτισμού	
8.	Έγγραφο (Υπ. Οικ. 11/2008) που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 52, 53) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 4 Νοεμβρίου 2008, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2008 Νόμου του 2007 [Ν.81(ΙΙ)/2007].	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.165, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το θέμα απόρριψης της αίτησης του κοινοτικού συμβουλίου Ακακίου για εκμίσθωση του μέρους του δημόσιου ποταμού με αριθμό τεμαχίου 1315 του Κ.Χ. Σχεδίου 29/5 της κοινότητας Ακακίου για σκοπούς δημιουργίας κέντρου πολλαπλού αθλητικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα λόγω πολεοδομικής ακαταλληλότητάς του για χωροταξική ανάπτυξη και της ταυτόχρονης εκμίσθωσης του ίδιου τεμαχίου στο Αθλητικό Σωματείο ΕΔΟΝ, μέσω του ΚΟΑ, για ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης και των αναγκαίων γραφείων για την ομαλή λειτουργία της αίθουσας πολλαπλής χρήσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.166, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί πως σημειώνεται μεγάλη καθυστέρηση στη δημιουργία του καταφυγίου ζώων στην επαρχία Λεμεσού στο Αρμενοχώρι, για το οποίο παραχωρήθηκε ήδη κρατική γη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί καθυστερεί η δημιουργία του καταφυγίου ζώων στο Αρμενοχώρι.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.167, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού έχει προσφύγει σε δικαστήριο κατά των ιδιοκτητών υποστατικού στη βιομηχανική περιοχή στη Μονή Λεμεσού μέσα στο οποίο φιλοξενούνται προσωρινά πέραν των εκατόν αδέσποτων σκύλων από το Σύνδεσμο Προστασίας Ζώων της επαρχίας Λεμεσού μέχρι την ολοκλήρωση του καταφυγίου ζώων στο Αρμενοχώρι. Η πίεση που εξασκεί η επαρχιακή διοίκηση θα οδηγήσει στο κλείσιμο του καταφυγίου και τα ζώα θα βρεθούν και πάλιν στους δρόμους απροστάτευτα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί συνεχίζεται με τόση επιμονή η δίωξη, σε βαθμό που να καθίσταται αμφίβολη η παραπέρα λειτουργία του καταφυγίου, και ποιες είναι οι ευθύνες της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού στην καθυστέρηση της δημιουργίας του καταφυγίου στο Αρμενοχώρι.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.168, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Υπάρχει η άποψη ότι οι κυνηγοί στην Κύπρο έχουν ξεπεράσει τους αριθμούς που θα μπορούσε να αντέξει η κυπριακή φύση. Απόδειξη τούτου είναι η ανάγκη για εκτροφή λαγών και περδικιών από το Ταμείο Θήρας. Επίσης, κάποιοι θεωρούν ότι πρέπει να καθοριστεί, με βάση σχετικές μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, μέγιστος αριθμός κυνηγών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το κράτος προτίθεται να διεξαγάγει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τον αριθμό των κυνηγών, που θα καθορίζει τη φέρουσα ικανότητα της κυπριακής φύσης με ή χωρίς εκτροφή ειδών της πανίδας. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων κατάλογο του αριθμού των κυνηγών ανά χώρα της Ευρωπαϊκής ένωσης, το ποσοστό επί του πληθυσμού, την έκταση της χώρας κ.ο.κ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.169, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Με δεδομένη τη μόνιμη παρουσία στην Κύπρο μεγάλου αριθμού σλαβόφωνων πολιτών και γνωρίζοντας τους παραδοσιακούς δεσμούς φιλίας μεταξύ της Κύπρου και των σλαβικών χωρών, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός κατά πόσο σκοπεύει το υπουργείο του να προτείνει την ίδρυση Τμήματος Σλαβικών Γλωσσών και Φιλολογιών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.170, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν προωθείται η εκπόνηση ενός γενικού σχεδίου αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών κινδύνων από τη συγκέντρωση τόσων ρυπογόνων δραστηριοτήτων στην περιοχή Κοφίνου και η συγκρότηση διαχειριστικής επιτροπής, στην οποία να συμμετέχουν, εκτός των αρμόδιων υπηρεσιών και των διευθύνσεων των βιομηχανιών και της τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικοί φορείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις, ώστε να εντοπίζονται έγκαιρα και να αντιμετωπίζονται τα πιθανά προβλήματα ρύπανσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.171, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το Περιφερειακό Κέντρο Υγείας Ευρύχου καλύπτει τις υγειονομικές ανάγκες

των κατοίκων πολλών κοινοτήτων της ευρύτερης περιοχής.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πώς τοποθετείται στο πάγιο αίτημα των κοινοτήτων για αναβάθμιση της κτιριακής υποδομής και για καλύτερη ιατρική στελέχωση, καθώς και για τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των ανωτέρω.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.172, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Πάγιο και διαχρονικό αίτημα των κατοίκων της περιοχής Τροόδους είναι η κατασκευή του νέου δρόμου Λευκωσίας-Τροόδους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης του σημαντικού αυτού έργου υποδομής.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.317, ημερομηνίας 21ης Μαρτίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.317 ημερομηνίας 21 Μαρτίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ: Ερ. 23.06.009.02.317 και ημερ. 8/10/2008 και σας πληροφορώ ότι, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε (Αρ. Απτ: 64.146 και ημερ. 27/7/2006):

- α) Να εγκρίνει τη δημιουργία Κέντρου Αίματος, ως νέας Διεύθυνσης στη Διοίκηση του Υπουργείου Υγείας.
- β) Να εγκρίνει την προσωρινή στέγαση του Κέντρου Αίματος στο χώρο που έχει επιλεγεί να στεγάσει τη Νοσοκομειακή Τράπεζα του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, και
- γ) Να εγκρίνει την προσωρινή στελέχωση του Κέντρου Αίματος με την απόσπαση λειτουργιών.

2. Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια η Αρμόδια Αρχή τον Νοέμβριο του 2006 έχει εξουσιοδοτήσει τη λειτουργία του Κέντρου Αίματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Για σκοπούς συμμόρφωσης με την Ευρωπαϊκή οδηγία 2002/98/EK και την εφαρμογή των απαιτήσεων που συνεπάγονται από αυτή ιδρύθηκε και λειτουργεί Κέντρο Αίματος μόνο για την επαρχία Λευκωσίας. Η Τράπεζα Αίματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας έχει μετονομαστεί σε Νοσοκομειακή Τράπεζα Αίματος. Η Τράπεζα Αίματος έχει προσανατολισμό μόνο στον ασθενή (patient oriented) και ασχολείται με ιατρικές πράξεις που έχουν σχέση με τη διασταύρωση (έλεγχο συμβατότητας) του αίματος, τις παραγγελίες από τον κλινικό χώρο, την μεταγγιση και την αιμοεπαγρύπνιση.

3. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόστηκε προσωρινά μέχρι να εξασφαλιστεί ο αναγκαίος εξοπλισμός, νέο κτίριο ειδικά για τη στέγαση του Κέντρου Αίματος, καθώς και η κατάλληλη στελέχωση της νέας Υπηρεσίας.

4. Πρέπει να σημειωθεί ότι για την ετοιμασία μελέτης για την ορθολογιστική στελέχωση του Κέντρου Αίματος ορίστηκε τεχνική επιτροπή, η οποία απαρτιζόταν από λειτουργούς του Υπουργείου Υγείας (Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών

Δημόσιας Υγείας) και του Υπουργείου Οικονομικών (Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), καθώς και του Γραφείου Προγραμματισμού. Η Τεχνική Επιτροπή κατέληξε σε συγκεκριμένες εισηγήσεις για την στελέχωση του Κέντρου Αίματος με το ελάχιστο δυνατό προσωπικό, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις εισηγήσεις των Ολλανδών Εμπειρογνομόνων. Το θέμα εξετάστηκε στα πλαίσια του καταρτισμού του Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για το έτος 2007 και εγκρίθηκε η δημιουργία μιας θέσης Προϊστάμενου Κέντρου Αίματος στη Διοίκηση του Υπουργείου Υγείας και μια θέση Ανώτερου Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.

5. Διευκρινίζεται, ότι δημιουργήθηκαν μόνο δύο θέσεις λόγω διαφωνίας που σημειώθηκε μεταξύ των Υπουργείων Υγείας και Οικονομικών αναφορικά με τη δομή στην οποία θα έπρεπε να δημιουργηθούν οι θέσεις που αφορούν το Κέντρο Αίματος. Συγκεκριμένα το Υπουργείο Οικονομικών υποστηρίζει ότι οι θέσεις θα πρέπει να δημιουργηθούν στη δομή των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και στη συνέχεια το προσωπικό να αποσπάται στη Διοίκηση του Υπουργείου Υγείας, για να αποφευχθεί το φαινόμενο της δημιουργίας μεμονωμένων θέσεων στη δομή του Υπουργείου. Το Υπουργείο Υγείας υποστηρίζει ότι σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Κέντρο Αίματος αποτελεί νέα Διεύθυνση στη Διοίκηση του Υπουργείου Υγείας για να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία παραγωγού-χρήστη, βάσει των σχετικών οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και των συστάσεων των Ολλανδών εμπειρογνομόνων. Ως εκ τούτου όλες ανεξαιρέτως οι θέσεις που αφορούν το Κέντρο Αίματος θα πρέπει να δημιουργηθούν στη Διοίκηση του Υπουργείου Υγείας.

6. Για σκοπούς οριστικής διευθέτησης του θέματος που προέκυψε λόγω της διαφωνίας των δύο Υπουργείων, η καθοδηγητική επιτροπή (steering committee) παρακολούθησης του έργου στην οποία προεδρεύει η Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, αποφάσισε να αναθεωρηθούν οι εισηγήσεις της τεχνικής επιτροπής για την στελέχωση του Κέντρου Αίματος σύμφωνα και με τα δεδομένα που προκύπτουν από τη μέχρι σήμερα λειτουργία της Υπηρεσίας αυτής. Στη συνέχεια το θέμα να αχθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου με τις απόψεις των Υπουργείων Υγείας και Οικονομικών ώστε να ληφθεί οριστική απόφαση για τη στελέχωση της εν λόγω Υπηρεσίας.

7. Υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων μόλις εξασφαλιστεί το αναγκαίο προσωπικό, ο απαραίτητος εξοπλισμός και το κατάλληλο πρόγραμμα στον ηλεκτρονικό υπολογιστή και η διαδικτυακή σύνδεση με τα Τμήματα Αιμοδοσίας παγκύπρια θα συνδεθεί σταδιακά με τα Νοσοκομεία των άλλων επαρχιών, από όπου θα αποστέλλεται το αίμα στο Κέντρο Αίματος για επεξεργασία, έλεγχο και τυποποίηση και έτσι σταδιακά το Κέντρο θα λειτουργήσει σε παγκύπρια βάση.

8. Επισημαίνεται ότι το Κέντρο αίματος ως προμηθευτής είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των αιμοδοτών, τη συλλογή και τη διανομή του αίματος, των αιμοπεταλίων και του πλάσματος, τον έλεγχο των μονάδων αίματος από τα μεταδιδόμενα νοσήματα, τον ποιοτικό έλεγχο και την ποιοτική διασφάλιση, καθώς και για την αποθήκευση και τη διανομή αίματος στη Νοσοκομειακή Τράπεζα Αίματος. Η ασφάλεια του αίματος από τα μεταδιδόμενα νοσήματα επιτυγχάνεται με τις ίδιες όπως και προηγούμενα μεθόδους. Η εφαρμογή των κανονισμών ορθής πρακτικής από το υπεύθυνο προσωπικό συλλογής στις αιμοδοσίες, ο βακτηριακός έλεγχος του αίματος και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στο εργαστήριο επεξεργασίας διασφαλίζουν την ποιότητα του αίματος και των παραγώγων του. Με τον υφιστάμενο εξοπλισμό στο εργαστήριο επεξεργασίας συντελείται και στο αντίστοιχο επίπεδο.

Επιπρόσθετα το Κέντρο Αίματος είναι υπεύθυνο για τα προγράμματα διαφώτισης ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης νέων αιμοδοτών, για την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής στους αιμοδότες καθώς και τους γιατρούς σχετικά με την ορθή χρήση του αίματος και των υποκατάστατων του αίματος. Ακόμα αναλαμβάνει την καθοδήγηση και τον συντονισμό των αιμοδοτικών προγραμμάτων και συνεργάζεται στενά με το εθελοντικό σώμα του Υπουργείου Υγείας τη Συντονιστική Επιτροπή Αιμοδοσίας και Διαφώτισης (ΣΕΑΔ).

Τέλος σημειώνεται ότι κυρώσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν όταν παραβιάζονται υποχρεώσεις βάσει οδηγιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.385, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.385 και ημερ. 23.4.2008, των Βουλευτών της Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ.κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα, σχετικά με διάφορα αιτήματα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κακοπετριάς

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.385 και ημερ. 6.5.2008, σχετικά, με το πιο πάνω θέμα, και σας διαβιβάζω αντίγραφο επιστολής του Επάρχου Λευκωσίας με αρ. φακ. 19.01.21.66 και ημερ. 9.10.2008, το περιεχόμενο της οποίας είναι αυτόδηλο:

“Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 165.22.65/2, ημερομηνίας 26 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι από τα 12 υποβληθέντα αιτήματα με αριθμούς 1,3 και 5 εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης και τα υπόλοιπα αιτήματα με αριθμούς 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11 και 12 εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων, προς το οποίο και θα πρέπει να παραπεμφθούν για να υποβάλει τα σχόλια/απόψεις του.

Σε ότι αφορά τα αιτήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης αναφέρονται τα ακόλουθα:

Επιδιόρθωση επικίνδυνου τοίχου στο κέντρο της κοινότητας

Ο τοίχος έχει κατασκευαστεί πριν 60 περίπου χρόνια και εφάπτεται δρόμου των Δημοσίων Έργων. Στηρίζει ιδιωτική περιουσία που ανήκει στην Μητρόπολη Μόρφου. Επειδή το αίτημα για πρώτη φορά υποβάλλεται θα τύχει εξέτασης από τον Πολιτικό Μηχανικό του Γραφείου και αν αυτός κριθεί επικίνδυνος θα γίνουν όλες οι ενέργειες για να επιδιορθωθεί σύμφωνα με τις θεσμοθετημένες διαδικασίες.

Επένδυση καμάρων στο Πάρκο Έλενας Σωφρονίου, με πέτρα της περιοχής

Το Κοινοτικό Συμβούλιο έχει υποβάλει πριν μερικές μέρες σχέδια για αναπτυξιακά έργα στην κοινότητα μεταξύ των οποίων είναι η ανάπλαση του Πάρκου Έλενας Σωφρονίου.

Μετά την ολοκλήρωση των σχεδίων και αφού υπολογιστεί το προβλεπόμενο κόστος ανάπλασης του Πάρκου, το έργο θα μπορεί να τροchioδρομηθεί και εκτελεστεί με πιστώσεις του εγκεκριμένου προϋπολογισμού για τα αναπτυξιακά έργα της κοινότητας και ανάλογα με τις προτεραιότητες που θα καθορίσει το Συμβούλιο.

Επιδιόρθωση αυλακιού στην οδό Ανδρέου Μάμαντος (επένδυση με πέτρα ποταμού)

Το πιο πάνω έργο αφορά αρδευτικό αυλάκι μέσα στην κοινότητα το οποίο σε μήκος περίπου 500 μέτρων είναι ανοικτό. Το ανοικτό αυλάκι η κοινότητα επιθυμεί να το εξωραΐσει με χαλίκι ποταμού.

Επειδή το αίτημα τίθεται για πρώτη φορά οι Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης θα εξετάσουν το όλο θέμα σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες και θα ετοιμάσουν σχετικό κοστολόγιο. Ανάλογα με τις προτεραιότητες που θα θέσει το Κοινοτικό Συμβούλιο το έργο θα μπορεί να εκτελεστεί με πιστώσεις για τα αναπτυξιακά έργα που εγκρίθηκαν στον προϋπολογισμό.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.534, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.534, ημερ. 13/06/2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.02.534 και ημερ. 29/06/2008 με την οποία μας έχετε διαβιβάσει αντίγραφο της πιο πάνω ερώτησης.

2. Συναφώς θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι, σύμφωνα με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) μέσα στο 2009 προγραμματίζεται η εγκατάσταση του απαραίτητου εξοπλισμού για βελτίωση της κάλυψης κινητής τηλεφωνίας, ώστε οι κάτοικοι της περιοχής να εξυπηρετηθούν με υπηρεσίες που βασίζονται στην κινητή τηλεφωνία. Επιπρόσθετα, η ΑΤΗΚ στα πλαίσια της επέκτασης του ευρυζωνικού της δικτύου στις αγροτικές περιοχές, προγραμματίζει σύντομα, την εγκατάσταση εξοπλισμού για εξυπηρέτηση της κοινότητας στο νέο χωριό των Χολετριών. Η επέκταση του σταθερού δικτύου της ΑΤΗΚ στην περιοχή του παλαιού Χωριού των Χολετριών δεν βρίσκεται στα άμεσα σχέδια της ΑΤΗΚ.

3. Όπως μας έχει διαβεβαιώσει η ΑΤΗΚ, οι κάτοικοι της περιοχής του παλαιού Χωριού των Χολετριών μπορούν να εξυπηρετηθούν αμέσως, με την υπηρεσία περιορισμένης περιαγωγής, κάτι που προϋποθέτει την τοποθέτηση ειδικού τερματικού και αντένας (η υπηρεσία μπορεί να δοθεί μόνο όπου είναι τεχνικά εφικτό λαμβάνοντας υπόψη τη μορφολογία του εδάφους).»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.538, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.538 και ημερομηνία 13.6.2008 του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με αιτήματα της κοινότητας Αγ. Γεωργίου Πάφου.

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.02.238 και ημερ. 23.6.208, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το θέμα της κατασκευής πεζοδρομίου κατά μήκος του κεντρικού δρόμου της κοινότητας εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων, το οποίο έχει προωθηθεί και αναμένεται να ολοκληρωθεί πριν το τέλος Σεπτεμβρίου 2008,
- (β) Το θέμα της βελτίωσης του δρόμου προς την κτηνοτροφική περιοχή είναι της αρμοδιότητας του Γεωργικού Τμήματος και η σχετική δαπάνη για την βελτίωση του θα αναληφθεί από Τμήμα, και

- (γ) Η βελτίωση αγροτικών δρόμων κατά μήκος του ποταμού “Διαρίζου” και ειδικότερα του δρόμου παραπλεύρως του ποταμού δεν είναι εφικτή, αφού η περιοχή έχει κηρυχθεί σε Ζώνη Προστασίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.578, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.578, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.578 και ημερ. 21/07/2008 σχετικά με το ερώτημα που έθεσε ο βουλευτής κ. Χατζηγιάννης που αφορούσε το πρόβλημα καθυστερήσεων που παρατηρείται στην εξέταση αιτήσεων που υποβάλλονται στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης.

2. Συναφώς σας αναφέρω ότι τα πλείστα προβλήματα που παρουσιάζονται στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στην υποστελέχωσή του. Το πρόβλημα της υποστελέχωσης επιδεινώθηκε και έγινε ιδιαίτερα αισθητό με την ανάληψη από το Τμήμα νέων αρμοδιοτήτων με την ένταξη μας στην Ε.Ε. (αρμοδιότητες που προηγουμένως ασκούσαν από την Κεντρική Τράπεζα με 25 περίπου λειτουργούς) όπως και με τη σωρεία Οδηγιών και Συστάσεων που η Ε.Ε. έχει εκδώσει τα τελευταία 5 χρόνια και το Τμήμα πρέπει να εφαρμόσει.

3. Κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Εσωτερικών, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ετοίμασε πρόσφατα μελέτη στην οποία καταγράφονται τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Τμήμα και υποβάλλονται εισηγήσεις αντιμετώπισής τους. Η μελέτη εντοπίζει αδυναμίες κυρίως σ’ ότι αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις, τη μηχανογράφηση, τον όγκο των καθυστερημένων αιτήσεων, τη στελέχωση και την οργάνωση.

4. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού σε συνεννόηση με το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης θα θέσουν προτεραιότητες και θα προωθήσουν μέτρα για αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν. Κάποια από τα μέτρα, όπως αυτά που σχετίζονται με τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τη μηχανογράφηση, θα είναι μακροπρόθεσμα και κάποια θα έχουν άμεσα αποτελέσματα. Ως άμεση προτεραιότητα, το Υπουργείο Εσωτερικών έθεσε έντονα το θέμα του όγκου των καθυστερημένων εγγράφων και ζήτησε άμεσα την έγκριση έκτακτου προσωπικού ή/και έγκριση υπερωριακής απασχόλησης για ένα χρονικό διάστημα μέχρι τη διεκπεραίωση της συσσωρευμένης εργασίας.

5. Η μελέτη αυτή άρχισε ήδη να υλοποιείται και ευελπιστούμε ότι τα μέτρα που προτείνονται θα έχουν άμεσο και θετικό αντίκτυπο στην εξυπηρέτηση του κοινού.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.031, ημερομηνίας 21ης Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.031, ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2008, των Βουλευτών Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.031, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση που υπέβαλαν οι πιο πάνω αναφερόμενοι

Βουλευτές και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Ο Αστυνομικός Σταθμός Κλήρου επαναλειτούργησε την 2.1.2007 με 14 μέλη. Σήμερα ο Σταθμός στελεχώνεται με 1 Λοχία που εκτελεί καθήκοντα Σταθμάρχη, 9 Αστυνομικούς και 3 Ειδικούς Αστυνομικούς που είναι ικανοποιητικός αριθμός σε σχέση με την έκταση που περιπολείται και αστυνομεύεται. Ο Σταθμός αστυνομεύει 11 κοινότητες με πληθυσμό 6.500 κατοίκους περίπου και καλύπτει έκταση 150 τετρ. χλμ.
- (β) *Επίπεδο συνεργασίας Αστυνομίας - Κοινοτικών Αρχών*
Ο Σταθμάρχης και το προσωπικό του Σταθμού έχουν αγαστή συνεργασία με όλους τους Κοινοτάρχες, οργανωμένα σύνολα κλπ. και το προσωπικό του Σταθμού βρίσκεται δίπλα στους πολίτες της περιφέρειας που αστυνομεύει.
- (γ) *Σοβαρό έγκλημα/μικροπαραβάσεις/τροχαίες παραβάσεις 2007-2008*
Κατά το έτος 2007 διερευνήθηκαν από το Σταθμό Κλήρου 17 Σοβαρές Υποθέσεις, 38 Μικροαδικήματα και 127 Τροχαίες Παραβάσεις. Μέχρι σήμερα για το έτος 2008 διερευνήθηκαν από το Σταθμό 34 Σοβαρές Υποθέσεις, 34 Μικροαδικήματα και 100 Τροχαίες Παραβάσεις. Από τις μέχρι στιγμής στατιστικές διαπιστώνεται ότι κατά το έτος 2008 υπάρχει αύξηση στο σοβαρό έγκλημα που φτάνει το ποσοστό 200%. Επίσης σημειώνεται ότι παράλληλα έχει αυξηθεί και το ποσοστό εξιχνίασης το οποίο οφείλεται στην εξασφάλιση πληροφοριών καθώς και στη συνεργασία Κοινού-Αστυνομίας η οποία βρίσκεται σε αρκετά καλό επίπεδο.
- (δ) *Αριθμός Δυστυχημάτων 2007-2008*
Κατά το έτος 2007 διερευνήθηκαν 45 τροχαία δυστυχήματα εκ των οποίων 34 αφορούσαν μόνο υλικές ζημιές ενώ 11 παραπέμφθηκαν ενώπιον της δικαιοσύνης για εκδίκαση και 1 ως ανεξιχνίαστο. Από τις μέχρι στιγμής στατιστικές το ποσοστό των τροχαίων δυστυχημάτων παρουσιάζει μείωση και αυτό γιατί υπάρχει από το Σταθμό συνεχής αστυνόμηση και περιπολικός έλεγχος του οδικού δικτύου της περιοχής.
- (ε) *Συχνότητα Περιπολιών*
Από το Σταθμό, μέσα στα πλαίσια του στρατηγικού σχεδιασμού που έχει εξαγγείλει ο Αρχηγός Αστυνομίας, καθ' όλη τη διάρκεια του 24ωρου διενεργούνται συχνές περιπολίες τόσο εντός της κατοικημένης περιοχής της ζώνης ευθύνης του Σταθμού όσο και στη δασική έκταση που καλύπτει.
Παρά το γεγονός ότι η αριθμητική δύναμη του Σταθμού θεωρείται ικανοποιητική σε περίπτωση ενίσχυσης του, είναι προφανές ότι το έγκλημα και τα αδικήματα θα μειωθούν μέσω της πρόληψης και το ποσοστό εξιχνίασης του Σταθμού θα αυξηθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.032, ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.032, ημερ. 25 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. Ερ. 23.06.009.03.032 και ημερ. 08.08.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, που στάληκε στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και

Έργων και εν συνεχεία κοινοποιήθηκε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και σας πληροφορώ ότι η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, για ανέγερση του κτιρίου για τη στέγαση των Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Λευκωσίας και Κερύνειας, σε τμήμα του τεμαχίου 5507, Φ/Σχ. ΧΧΙ/63W1, τμήμα Β, στην Αγλαντζιά, που ανήκει στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (ΡΙΚ), δε θα υλοποιηθεί, γιατί το Διοικητικό Συμβούλιο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, αποφάσισε να μην πωλήσει το πιο πάνω αναφερόμενο μέρος του τεμαχίου, με αποτέλεσμα η όλη προσπάθεια να εγκαταλειφθεί.

Εν πάση όμως περιπτώσει, το Τμήμα, με επιστολή του προς το Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων, με αριθμό φακέλου Κ.Χ.Τ, 1083/2004/02/4 και ημερ. 29.04.2008, φωτοαντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται, ζήτησε την ετοιμασία κυκλοφοριακής μελέτης για τυχόν επιπτώσεις στην περιοχή, λόγω του κυκλοφοριακού φόρτου που θα παρατηρηθεί από την καθημερινή διακίνηση του προσωπικού (περίπου 400 άτομα) και των επισκεπτών (περίπου 500 άτομα).»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.053, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.053, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό Ερ. 23.06.009.03.053 και με ημερομηνία 8 Σεπτεμβρίου 2008 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα πιο κάτω:

- (α) Στο Πρόγραμμα της Αγροτικής Ανάπτυξης το Μέτρο 3.1 περιλαμβάνει δράσεις όπως είναι Κέντρα Πληροφόρησης, Θεματικές Διαδρομές (ιαματικές, ποδηλατικές, πολιτιστικές, διαδρομές του κρασιού κ.λ.π.), Θεματικά ή Τοπικά/Περιφερειακά Μουσεία. Το Μέτρο 3.2 περιλαμβάνει δράσεις όπως Πολιτιστικά Κέντρα, Κέντρα Νεότητας, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, Βιβλιοθήκες Νέας Τεχνολογίας, Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης, Αναπλάσεις Πλατειών για Κοινότητες σε υψόμετρο χαμηλότερο των 500 μέτρων και τη Διατήρηση και Αναβάθμιση της Αγροτικής Κληρονομιάς η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την Ανάπλαση Χώρων που σχετίζονται με γεωργικές δραστηριότητες παλαιότερων εποχών που δεν θα χρησιμοποιούνται πλέον για παραγωγική/οικονομική δραστηριότητα (π.χ. μύλοι, γεφύρια, βρύσες κ.λ.π.).
- (β) Οι δράσεις αυτές αποτελούν αρμοδιότητα των Επαρχιακών Διοικήσεων και μέρος αυτών του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως γι' αυτό και ανατέθηκε στις υπηρεσίες αυτές η υλοποίησή τους. Σημειώνεται ότι η προώθηση έργων γίνεται μετά από συνεννόηση και σε συνεργασία με τα Κοινοτικά Συμβούλια, τα οποία στη συνέχεια θα τα διαχειρίζονται προς όφελος της Κοινότητας. Για την υλοποίηση των πιο πάνω Μέτρων διατέθηκε το ποσό των €28.629.713, που αντιστοιχεί με λιγότερο από το 10% του συνολικού Προϋπολογισμού του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Το υπόλοιπο 90% του Προϋπολογισμού το οποίο χειρίζονται άλλα Υπουργεία/Τμήματα/Υπηρεσίες, αφορά ως επί το πλείστον σε δράσεις που απευθύνονται στον Ιδιωτικό Τομέα.

- (γ) Ιδιωτικές Πρωτοβουλίες επίσης είναι δυνατόν να αναπτυχθούν μέσα από τα Σχέδια Χορηγιών προς τον Ιδιωτικό Τομέα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Ένα τέτοιο σχέδιο, που εμπήπει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών, αφορά στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον Αγροτουρισμό, έχει Προϋπολογισμό ύψους €15.000.000 και το χειρίζεται το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.053, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.053 ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κας Αντιγόνης Παπαδοπούλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 8 Σεπτεμβρίου 2008, με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω αναφερόμενη ερώτηση της βουλευτού κας Αντιγόνης Παπαδοπούλου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, επικεντρώνει τις παρεμβάσεις του στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας, στην προστασία του περιβάλλοντος και της υπαίθρου και στη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας και βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές.
2. Σχετικά, με τη χρηματοδότηση δράσεων ιδιωτικής πρωτοβουλίας μέσα από τα Μέτρα του Άξονα 3 του ΠΑΑ 2007-2013 (Μέτρα 3.1 και 3.2), αναφέρεται ότι κατά την ετοιμασία των Μέτρων λήφθηκε ιδιαίτερα υπόψη ο διαχωρισμός των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα άλλα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στοχεύοντας στη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας με στόχο τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων στην ύπαιθρο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, η ετοιμασία των Μέτρων 3.1 και 3.2 έγινε από το Υπουργείο Εσωτερικών το οποίο εφαρμόζει και άλλα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, που απευθύνονται σε ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι δράσεις ιδιωτικών πρωτοβουλιών για προώθηση του αγροτουρισμού στις αγροτικές περιοχές χρηματοδοτούνται μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αειφόρου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Άξονας Προτεραιότητας: Αναζωογόνηση Αστικών Περιοχών της Υπαιθρου, Σχέδιο Παροχής Χορηγιών προς Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις για Προώθηση του Αγροτουρισμού στην Ύπαιθρο). Επισημαίνεται ακόμη ότι, δεδομένων των περιορισμένων πόρων του Άξονα 3, το Υπουργείο Εσωτερικών αποφάσισε όπως εντάξει σε αυτόν μόνο δημόσια έργα στα οποία είχε δοθεί προτεραιότητα και όπως τα έργα ιδιωτικής πρωτοβουλίας ενταχθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αειφόρου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

3. Αναφέρεται επίσης ότι θα μπορούσαν να είχαν ενταχθεί στον Άξονα 3 δράσεις ιδιωτικής πρωτοβουλίας, οι οποίες θα χρηματοδοτούνταν μέσα από τον Άξονα Leader (οριζόντιος Άξονας Προτεραιότητας). Στην περίπτωση αυτή, τα έργα θα επιλέγονταν από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης Leader. Ωστόσο, η εισήγηση αυτή δεν έγινε αποδεκτή από το Υπουργείο Εσωτερικών σύμφωνα με το οποίο οι Ομάδες Τοπικής Δράσης δεν έχουν την απαιτούμενη εμπειρία σε αυτό το

στάδιο για να υλοποιήσουν έργα τα οποία εντάσσονται στον Άξονα 3.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.057, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.057, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2008, της Βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό 23.06.009.03.057 και ημερ. 15/9/08, σε σχέση με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, έχοντας υπόψη τόσο το περιστατικό στο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας Λεμεσού όσο και παλαιότερα περιστατικά βίας σε άλλα Επαρχιακά Γραφεία, έχουν προχωρήσει στη λήψη μέτρων για δημιουργία ασφαλέστερων χώρων εργασίας.

Συγκεκριμένα, σε συνεργασία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και το Τμήμα Πρόληψης Εγκλημάτων του Αρχηγείου Αστυνομίας, διενεργήθηκαν επιτόπιες επισκέψεις για έλεγχο του κάθε κτιρίου όπου στεγάζονται οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας (Επαρχιακά Γραφεία και Ιδρύματα/Στέγες). Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει ήδη ετοιμάσει εκθέσεις αναφορικά με τις ελλείψεις που παρουσιάζουν οι χώροι εργασίας σύμφωνα με τη νομοθεσία περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

Επιπλέον, έχει πραγματοποιηθεί συνάντηση με εκπρόσωπο της Αστυνομίας και συζητήθηκαν τα θέματα ασφάλειας που αφορούν τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Η Αστυνομία με γραπτή επιστολή της δηλώνει έτοιμη να παρέχει προστασία σε Λειτουργούς που ενδεχομένως να διατρέχουν κίνδυνο και έδωσε κατάλογο με τηλέφωνα Αξιωματικών Υπηρεσίας των Κέντρων Ελέγχου Μηνυμάτων, με τους οποίους το προσωπικό των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας μπορεί να επικοινωνεί όταν παρουσιάζονται προβλήματα.

Επίσης, σε συγκέντρωση του ανώτερου προσωπικού των Υπηρεσιών Κοινωνικής ευημερίας, έγινε εκτενής ενημέρωση από εκπρόσωπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας για θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία και συζητήθηκε η δημιουργία Επιτροπών Ασφάλειας σε όλους τους χώρους εργασίας των Υπηρεσιών αυτών. Αναμένεται ότι μέχρι το Νοέμβριο του 2008 σε όλους τους χώρους εργασίας των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας θα λειτουργούν τέτοιες Επιτροπές.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας θα προχωρήσουν επίσης στη διαδικασία εκτίμησης κινδύνου με τη βοήθεια εξωτερικού εμπειρογνώμονα. Η διαδικασία αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του 2009.

Επισημαίνεται ότι έχουν δοθεί οδηγίες στα Ιδρύματα/Στέγες των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας να προχωρήσουν στην εφαρμογή μέτρων για ασφαλέστερους χώρους εργασίας, με βάση τις εκθέσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας. Λόγω της αποκέντρωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και της δημιουργίας τοπικών γραφείων, η εφαρμογή μέτρων ασφάλειας στα γραφεία που θα λειτουργούν στις επαρχίες θα υλοποιηθεί με τη δημιουργία των τοπικών γραφείων. Ως προσωρινό μέτρο ασφάλειας, στα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας έχει εφαρμοστεί το σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης στα γραφεία των Λειτουργών. Η είσοδος στα γραφεία, εκτός από το χώρο υποδοχής του κοινού, ελέγχεται με σύστημα ασφάλειας με κωδικούς πρόσβασης.

Παρόμοιες διευθετήσεις προωθούνται για τα υπόλοιπα Τμήματα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Το δεύτερο θέμα είναι «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού», θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων.

Σήμερα θα έχουμε δυο ομιλητές. Να αρχίσουμε από το συνάδελφο κ. Λευτέρη Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αγγίζουμε σήμερα ένα ιδιαίτερα επίκαιρο θέμα και η επικαιρότητά του δε συνδέεται με ευχάριστα γεγονότα. Εξαιτίας της υφέρπουσας χρηματοπιστωτικής διεθνούς κρίσης, σίγουρα και το τουριστικό μας προϊόν ευρίσκεται στο κέντρο της δίνης αυτού του κυκλώνα που ουδείς μπορεί να αποφασίσει εκ προοιμίου μέχρι πού θα καταλήξει και ποιες θα είναι οι επιπτώσεις και οι συνέπειές του και για την κυπριακή οικονομία. Όμως οφείλω να καταθέσω μια ιδιαίτερα ενοχλητική άποψη για εκεί που θεωρούνται αποδέκτες αυτής της απόψεως. Τα προβλήματα του κυπριακού τουρισμού, ενώ όλα τριγύρω αλλάζουν, τα τελευταία δέκα με δεκαπέντε χρόνια είναι τα ίδια. Είναι τα ίδια και επιδεινούμενα για έναν και μόνο λόγο, γιατί δεν υπήρξε υλοποίηση στρατηγικών αποφάσεων και γιατί η πολιτεία δεν επέδειξε το ενδιαφέρον που όφειλε να επιδείξει στην τουριστική βιομηχανία. Την ονομάζω “βιομηχανία”, γιατί έτσι πρέπει να θεωρείται ο τουρισμός, ως μια βιομηχανία, η οποία μάλιστα στον τόπο μας, όπως πολύ ορθά δήλωσε και εκπρόσωπος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, πρέπει να θεωρείται βιομηχανία, η οποία μάλιστα επηρεάζει το εμπόριο, την οικονομία, τις κατασκευές, επηρεάζει όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας.

Επαναλαμβάνω ότι τα τελευταία δέκα με δεκαπέντε χρόνια υπήρξε αδράνεια στην εφαρμογή ολοκληρωμένων, συγκροτημένων πολιτικών για τον τουρισμό.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Για να επιβεβαιώσω του λόγου το αληθές, αρκεί να σας αναφέρω ότι υπήρξαν τρία στρατηγικά σχέδια, που αναλογούν ένα σε κάθε κυβέρνηση. Και τα τρία στρατηγικά σχέδια για τον τουρισμό όχι μόνο δεν υλοποιήθηκαν, όχι μόνο καταστρατηγήθηκαν, αλλά οδηγήθηκαν σε αχρησία για έναν και μόνο λόγο. Και το λέω με πόνο ψυχής. Εμείς, ως επιτροπή Εμπορίου... Και πρέπει να συγχαρώ όλους τους αγαπητούς συναδέλφους που συμμετέχουν για την ευαισθησία που επιδεικνύουν για τον τουρισμό, αλλά δυστυχώς δεν εισακουάσαμε, όταν πρέπει η πολιτεία να τείνει ευήκοον ους για τον τουρισμό· έτσι έγινε και με τα στρατηγικά σχέδια. Εμείς τους είπαμε ευθύς εξαρχής ότι κανένα στρατηγικό σχέδιο δεν μπορεί να ευτυχήσει να υλοποιηθεί, εάν, πρώτον, δεν απλοποιηθεί και, δεύτερον, δεν απογραφειοκρατικοποιηθεί. Δηλαδή, τι θέλουμε να πούμε; Αυτά τα στρατηγικά σχέδια, για να υλοποιούνταν, έπρεπε να εμπλακούν πέντε υπουργεία, δεκαεπτά κρατικές υπηρεσίες, ένας ημικρατικός οργανισμός και μια χαώδης κυπριακή γραφειοκρατία. Ε, πέστε μου τι τύχη θα μπορούσαν να έχουν όλα αυτά τα στρατηγικά

σχέδια! Εμείς τους είπαμε ότι, για να έχουν τύχη τα στρατηγικά σχέδια για τον τουρισμό, έπρεπε να υπάρχει ένας φορέας, μία αρχή, ένας υπεύθυνος, για να αναλαμβάνει την ευθύνη. Θέλαμε να συζητήσουμε το στρατηγικό σχέδιο και έπρεπε να φέρουμε τη μισή κυβέρνηση, το μισό κρατικό τομέα, τον ΚΟΤ και όλους, για να μπορέσουμε να συζητήσουμε τα αυτονόητα, τα αυτονόητα!

Γέμισε ολόκληρη η λεκάνη της Μεσογείου με μαρίνες. Στην Κύπρο έπρεπε να περάσουν δεκαετίες, για να μην έχουμε ακόμα μαρίνα. Αν δείτε τις προηγούμενες εκθέσεις της Βουλής -και είναι εδώ που δικαιώνεται και η Βουλή, κάτι που θα θέλαμε να είχαμε διαψευσθεί- εάν πάρετε όλες τις εκθέσεις της επιτροπής Εμπορίου, όχι μόνο από την περίοδο που εγώ έτυχε να είμαι πρόεδρος, αλλά και την προηγούμενη, θα δείτε μέσα ότι οι διαπιστώσεις είναι οι ίδιες. Και είναι οι ίδιες για έναν και μόνο λόγο· δεν υπήρξαν βήματα προόδου.

Εφησυχάσαμε όλοι για τον τουρισμό, γιατί είπαμε ότι ο τουρισμός λειτουργεί ως αυτόματος πιλότος. Ήλιος, θάλασσα, ο κόσμος έρχεται, δε χρειάζεται ιδιαίτερη προσπάθεια, το τουριστικό εισόδημα είναι δεδομένο! Όμως οφείλω να καταθέσω κάποια στοιχεία. Δε θα αναλωθώ στο παρελθόν, αλλά θα πω τι πρέπει να κάνουμε απ' εδώ και μπρος.

Το 2001 ο τουρισμός αποτελούσε το 22% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Καθεμία λίρα το 2001 που εισερχόταν... κάθε πέντε λίρες που εισέρχονταν στην οικονομία μας η μία προερχόταν από τον τουρισμό, με μία ειδοποιό διαφορά. Σύμφωνα με έγκριτες διεθνείς τουριστικές μελέτες, καθένα ευρώ που αφήνει ο τουρίστας σε έναν τόπο για τον τουρισμό δημιουργούνται άλλα δύο ευρώ από τις παρεμφερείς θετικές παρενέργειες του τουριστικού προϊόντος.

Για να καταδείξω -σήμερα βρισκόμαστε στο 10% με 12% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος- ότι, ως πολιτεία, ηττηθήκαμε κατά κράτος στο θέμα χειρισμού του τουρισμού, όταν μέσα σε μια επταετία κατορθώσαμε το τουριστικό προϊόν, ως ποσοστό στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν, να χάσει 50% της αξίας του. Και τι σημαίνει αυτό; Γνωρίζετε πολύ καλά ότι στην Κύπρο ένας στους πέντε εργαζόμενους εργάζεται στον τουρισμό και σε έμμεσες ή άμεσες δραστηριότητες που έχουν να κάνουν με τον τουρισμό. Όπως είπα, ο τουρισμός αποτελεί βιομηχανία. Είναι η μεγαλύτερη εξαγωγική βιομηχανία του τόπου. Ο τουρισμός φέρνει συνάλλαγμα πολλαπλάσιο απ' ό,τι φέρνουν όλες οι εξαγωγές διαφόρων προϊόντων.

Πώς αντιμετωπίσαμε τον τουρισμό; Ως κάτι δεδομένο, ως κάτι αυτονόητο, ως κάτι που θα είναι αυτό που καθορίστηκε στην καθομιλουμένη και εκλαϊκευμένα, ως η κότα που γεννά τα χρυσά αυγά.

Θεωρώ ότι, ιδιαίτερα σήμερα που επιβεβαιώνονται ή μάλλον τείνουν να επιβεβαιωθούν προβλέψεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού για μείωση του τουριστικού προϊόντος πέραν του 10%, αντιλαμβάνεται ο καθένας τις τεράστιες επιπτώσεις και τις απώλειες όχι μόνο για όσους εμπλέκονται στον τουρισμό, αλλά για ολόκληρη την οικονομία του τόπου. Σ' αυτό τον τόπο υπήρξε συνηματολογία και λαϊκισμός και για το θέμα του τουρισμού. Πολλοί παρήλαυναν από τα βήματα και έλεγαν ότι η Κύπρος πρέπει να παύσει να εξαρτιέται από τον τουρισμό. Εφηυρέθη μάλιστα η νεοελληνική λέξη "απεξάρτηση" από τον τουρισμό, ως να ήταν κάτι το τραγικά κακό ο τουρισμός στον τόπο. Εμείς δεν είπαμε ότι η Κύπρος έπρεπε να εξαρτιέται 100% από τον τουρισμό, αλλά, όταν μιλάς για απεξάρτηση από τον τουρισμό και μειώνεις τη συνεισφορά στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν, δεν αντιλήφθηκα ακόμα ποιο ήταν το όφελος για την οικονομία. Εμείς δεν είπαμε να μην κάνουμε και άλλες οικονομικές δραστηριότητες, αλλά μια οικονομία, όπως της Κύπρου, που ουσιαστικά δεν έχει βαριά βιομηχανία -ο αγροτικός τομέας συρρικνώθηκε και

ουσιαστικά μείναμε στον τουρισμό, στις υπηρεσίες και σε άλλες δραστηριότητες παρεμφερείς- το ότι ηχούσε το σύνθημα ότι η Κύπρος επιβάλλεται να απεξαρτηθεί από τον τουρισμό μόνο ζημιά επέφερε και στον τουρισμό και στον τόπο.

Για να αντιληφθείτε τι επισυνέβη τα τελευταία χρόνια, το 2001 τα έσοδα από τον τουρισμό, τα έσοδα... Και λέω τα έσοδα αυστηρά, γιατί μιλούμε για τα δηλωμένα έσοδα, δύο δισεκατομμύρια επτακόσια εκατομμύρια, τα δηλωμένα, δε μιλούμε ούτε γι' αυτά που δημιουργούνται από παράπλευρες ωφέλειες του τουρισμού ούτε και αυτά που δε δηλώνονται ούτε και αυτά που δε δηλώνονται! Άρα, αντιλαμβάνεστε τι εισοδήματα είχε αυτός ο τόπος από τον τουρισμό. Είχε δύο δισεκατομμύρια επτακόσια. Και σήμερα, επτά χρόνια μετά, λαμβάνοντας υπόψη και τον πληθωρισμό των επτά χρόνων, έχουμε δύο τετρακόσια. Δεν είναι το δύο τετρακόσια που μας πονά. Αν λάβετε και συγκρίνετε το ότι στη Μεσόγειο και στη Δυτική Ευρώπη διακινούνται περίπου εκατόν εξήντα έξι δισεκατομμύρια εισοδήματα από τον τουρισμό με το ότι εμείς διεκδικούμε και παίρνουμε σχεδόν το 1,5%, αντιλαμβάνεστε τι περιθώρια υπάρχουν. Αν λάβετε δε μάλιστα υπόψη ότι υπάρχουν αφίξεις στη Μεσόγειο και στη γύρω περιοχή γύρω στα εκατόν εβδομήντα έξι εκατομμύρια τουρίστες και στην Κύπρο παίρνουμε μόνο τα δύο, τότε καταλαβαίνετε τι δυνατότητες, τι προοπτικές, αλλά και τι αποτυχία είχαμε στο να δημιουργήσουμε και να βασίσουμε πάνω στον τουρισμό την περαιτέρω ανάπτυξη του τόπου. Όποιος θεωρεί ότι ο τουρισμός στην πατρίδα μας δεν αποτελεί συνυφασμένο και αναπόσπαστο κομμάτι της οικονομικής ανάπτυξης πιστεύω ότι εθελουφλεί. Και όποιος δεν προσδίδει τη δέουσα σημασία σ' αυτό τον τομέα πιστεύω ότι πραγματικά δε νοιάζεται και δεν ενδιαφέρεται για τη θετική οικονομική πορεία του τόπου.

Θα σας πω ότι, αν απαιτείται τουριστική μεταρρύθμιση, παραμένουμε στα ίδια δεδομένα των προηγούμενων δεκαετιών.

Επιβάλλεται η τουριστική μεταρρύθμιση: στην ποιότητα του προϊόντος μας, στην ελκυστικότητα των τουριστικών πακέτων, στην ανταγωνιστικότητά μας, στην προσέλκυση νέων αγορών. Πάμε σημειωτόν στον τουρισμό τα τελευταία χρόνια. Και δε διαχωρίζω τις ευθύνες, γιατί για μας, ξέρετε -και θα το κάνω ξεκάθαρο- τα μεγάλα ζητήματα της οικονομίας, όπως είναι ο τουρισμός, είναι και δική μας υπόθεση, είτε αντιπολίτευση είμαστε είτε συμπολίτευση. Εμείς θεωρούμε ότι είναι υπόθεση όλων μας. Η κυβέρνηση όμως σήμερα οφείλει να θέσει τον τουρισμό υψηλά στην ατζέντα. Δεν ήταν ο τουρισμός τοποθετημένος υψηλά στην ατζέντα των κυβερνήσεων τα τελευταία χρόνια και γι' αυτό είχαμε όλα αυτά τα προβλήματα. Για να είμαστε και πρακτικοί και αποτελεσματικοί, εμείς θα πούμε ότι -και δεν το λέγουμε εν είδει κριτικής- ότι κανένα σχέδιο για τον τουρισμό δε θα πετύχει, αν δεν απεγκλωβιστεί από τα γραφειοκρατικά γρανάζια αυτού του κράτους. Κανένα σχέδιο! Θα αποτύχει και δεν επιζητούμε δικαίωση, γιατί πλέον είναι δεδομένο.

Για ένα βασικό ζήτημα του τουρισμού, την ανταγωνιστικότητα, θα υπενθυμίσω ότι εσφαλμένα -και είναι η πεποίθησή μας- αυτό το σώμα πρόσθεσε βαρίδια. Πρόσθεσε βαρίδια στον τουρισμό, όσον αφορά την ανταγωνιστικότητά του. Το ΦΠΑ για τις τουριστικές υπηρεσίες ήταν 5% και υπήρχε 3% τέλος για τον ΚΟΤ. Εν τη σοφία τους κάποιοι επέμεναν να το ενσωματώσουν στο ΦΠΑ, για να γίνει 8% και να ζητούμε σήμερα να πάμε πίσω στο 5%. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ακριβώς επειδή αισθανόταν ότι αυτό θα ήταν ένα σοβαρό βαρίδιο για τον τουρισμό, διαφώνησε. Συνεχίζουμε και σήμερα να διαφωνούμε και λέμε ότι ο τουρισμός πρέπει να έχει επιβάρυνση όσον αφορά το ΦΠΑ 5%.

Όμως, τελειώνοντας, ευρισκόμενοι σήμερα ενώπιον πιθανών -και το απευχόμεθα- δυσμενών εξελίξεων για τον τουρισμό και το τουριστικό προϊόν, εμείς

λέμε ότι έχουμε όλοι ευθύνη να στηρίξουμε τα όποια μέτρα πάρει η κυβέρνηση, για να στηρίξει το τουριστικό προϊόν. Έχουμε τεράστια ευθύνη να μην πολιτικολογήσουμε και να μη θεωρήσουμε τον τουρισμό μικροκομματικό πεδίο αντιπαράθεσης. Και έχουμε ευθύνη, ναι, όλοι μαζί να στηρίξουμε με μέτρα συγκεκριμένα τον τουρισμό, γιατί στήριξη του τουρισμού -και πρέπει να σβήσει αυτός ο μύθος- όταν μιλούμε για στήριξη του τουρισμού, δε μιλούμε για στήριξη των ξενοδόχων. Δεν είναι οι ξενοδόχοι που επωφελούνται ή που ζημιώνονται πρώτοι, όταν ο τουρισμός δεν πάει καλά. Όταν ο τουρισμός δεν πάει καλά, οι πρώτοι που θα την πληρώσουν είναι οι εργαζόμενοι, οι δεύτεροι που θα την πληρώσουν είναι οι υπηρεσίες οι παρεμφερείς με τον τουρισμό, οι τρίτοι που θα την πληρώσουν είναι οι αγρότες που συνδέονται με τον τουρισμό, οι τέταρτοι που θα την πληρώσουν θα είναι οι μικρομεσαίοι και τελευταίοι ίσως την πληρώσουν οι ξενοδόχοι, που ούτως ή άλλως πιθανώς να κατάφεραν τα προηγούμενα χρόνια να εξασφαλίσουν την οικονομική τους επάρκεια.

Άρα, όταν λέμε μέτρα για τον τουρισμό, δεν πρέπει να ακούεται το ευτελές σύνθημα ότι είναι μέτρα υπέρ συγκεκριμένης ομάδας που βρίσκεται ίσως στο ρεπέρ της οικονομίας.

Εμείς λέμε υπάρχουν δέκα μέτρα που μπορούν να στηρίξουν το τουριστικό προϊόν. Πρώτον, το έκτακτο σχέδιο τουριστικής δράσης. Εμείς στηρίζουμε την εκπόνηση έκτακτου σχεδίου δράσης για τον τουρισμό. Όμως μέχρι σήμερα αυτό το σχέδιο καταρτίζεται εν κρυπτώ και παραβύστω· ούτε η Βουλή έχει καμία ενημέρωση, αλλά φαίνεται ούτε και οι αρμόδιοι φορείς. Ελπίζω τουλάχιστο να ακούσουν τις εισηγήσεις μας. Άρα, θεωρούμε ότι πρέπει να γίνει ένα έκτακτο σχέδιο δράσης που την εποπτεία, την ευθύνη και την υλοποίησή του θα την αναλάβει το Υπουργείο Εμπορίου μαζί με τον ΚΟΤ. Δε χρειάζονται πέντε υπουργεία, δεκαπέντε υπηρεσίες και ένας ημικρατικός οργανισμός!

Δεύτερον, να μειωθεί ο φόρος προστιθέμενης αξίας στις τουριστικές υπηρεσίες από 8% σε 5%.

Τρίτον, να αναθεωρηθεί όλο το φάσμα των τελών και άλλων χρεώσεων των αεροδρομίων μας, που καθιστούν το τουριστικό μας προϊόν μη ανταγωνιστικό.

Τέταρτον, να αυξηθούν σημαντικά οι δαπάνες για προβολή και διαφήμιση. Άλλες χώρες διαθέτουν το 3% των εσόδων από τον τουρισμό, για να κάνουν διαφήμιση. Εμείς δε διαθέτουμε ούτε το 1%.

Πέμπτον, να ζητήσουμε στήριξη του κυπριακού τουρισμού μέσω και των Διαρθρωτικών Ταμείων, όπως πράττουν άλλες χώρες.

Έκτον, το οποίο είναι και το πιο βασικό, δεν πρέπει μόνο να ζητούν μέτρα οι φορείς του τουρισμού, για να στηριχτεί ο τουρισμός. Πρέπει να αναλάβουν οι τουριστικοί φορείς, οι επιχειρηματίες του τουρισμού, να αναβαθμίσουν οι ίδιοι την ποιότητα του τουριστικού τους προϊόντος και να παραχωρήσουν ανταγωνιστικά και ελκυστικά πακέτα. Σε μια περίοδο κρίσης στην οποία τρέχουμε όλοι να πάρουμε μέτρα, για να στηρίξουμε έναν τομέα, πρώτα οφείλουν να τον στηρίξουν αυτοί που βρίσκονται μέσα στον τομέα, για να αποδείξουν ότι είναι άξιοι των μέτρων της πολιτείας που θα σπεύσει να πάρει, για να τους στηρίξει.

Έβδομον, θεωρούμε βασικό -και το συζητήσαμε ουκ ολίγες φορές στην επιτροπή μας- να αρθούν τα προβλήματα που δημιουργούνται με τις άδειες εισόδου, όπως μετά κόπων και βασάνων κατέστη δυνατό με τη Ρωσία, που ήταν απείρου κάλλους αυτά τα οποία εγίνοντο, για να μπορέσει κάποιος να έρθει στην Κύπρο για τουρισμό, με την έκδοση βίζας.

Όγδοον, να δοθούν κίνητρα πολεοδομικά για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

Ένατον, θεωρούμε μέγιστη αναγκαιότητα να δημιουργηθεί μια εθνική επιτροπή τουρισμού που θα μελετά και θα αποφασίζει για την πορεία του τουρισμού καθημερινά. Δεν πρέπει να περιμένουμε πότε θα έχει κρίση διεθνή οικονομική ή τουριστική και να τρέχουν ασθμαίνοντας οι κυβερνώντες να πάρουν μέτρα για τον τουρισμό μεθύτερα και όχι πρωθύστερα. Όταν ένα προϊόν σου φέρνει -ακόμα και τώρα που είναι στις κακές του μέρες- 10% με 12% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, συν τις άλλες παρεμφερείς ωφέλειες που δημιουργούνται, πιστεύω ότι είναι παράλογο να μην υπάρχει μια διαρκείας εθνική επιτροπή με μέλη όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που θα παρακολουθούν και θα παίρνουν μέτρα για τον τουρισμό.

Τέλος, να καταστεί η Κύπρος ανταγωνιστικός τουριστικός προορισμός. Με πιάνει θλίψη, όταν, συγκρινόμενοι με άλλους τουριστικούς προορισμούς, οι καμπύλες των διαφόρων σχεδιαγραμμάτων για τις αυξήσεις στο τουριστικό τους προϊόν είναι κατακόρυφες προς τα άνω και οι δικές μας είναι στην κατηφορική πορεία. Πιστεύω ότι πρέπει να καταστήσουμε ανταγωνιστικοί εφ' όλης της ύλης και, όπως είπα, μεγάλη και κύρια ευθύνη φέρουν και αυτοί που διαχειρίζονται το τουριστικό προϊόν.

Αυτά ήθελα να πω, με την προσδοκία ότι και η Βουλή θα εισακουσθεί σήμερα που συζητά στην επικαιρότητα το θέμα και ίσως αυτό πρέπει να γίνει κανόνας. Τώρα συνέπεσε να συζητιέται στο Κεφάλαιο Τέταρτο ένα ζήτημα της επικαιρότητας και θα έχουν αξία και σημασία, αν και τα άλλα θέματα που θα συζητούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο είναι ζητήματα της επικαιρότητας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο, το Λευτέρη Χριστοφόρου.

Το λόγο έχει ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κυρίες Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φαίνεται ότι το πρώτο θύμα της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης και παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης, που άρχισε με την πτώχευση της επενδυτικής τράπεζας "Lehman Brothers" στις 14 Σεπτεμβρίου 2008 και στη συνέχεια συμπάρεσυρε όλη την υφήλιο, είναι η τουριστική βιομηχανία. Με βάση τις εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, προβλέπεται μία μείωση του ευρωπαϊκού τουρισμού της τάξης του 9% με 12% για το 2009. Είναι βέβαιο ότι η επερχόμενη οικονομική κρίση θα επηρεάσει και τη χώρα μας και πρωτίστως τις τουριστικές αφίξεις, αλλά και το διαθέσιμο εισόδημα των τουριστών, που ήδη λιγοστεύει και άρα επηρεάζει τις καταναλωτικές του δαπάνες. Άλλωστε, είναι γνωστό ότι ο τουρισμός πάντοτε ήταν ευάλωτος, παραμένει εκτεθειμένος και γενικά επηρεάζεται από παγκόσμιες εξελίξεις που έχουν αντίκτυπο στα εισοδήματα και την ψυχολογία των καταναλωτών.

Ο τουρισμός στην Κύπρο έχει τεράστια σημασία για την οικονομία μας γενικότερα, λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή των τουριστικών εσόδων στον προϋπολογισμό της χώρας μας. Το γεγονός ότι υπήρχαν αρκετά προβλήματα στον τομέα του τουρισμού, πριν ακόμα ξεσπάσει η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, κάνει το πρόβλημα πολύ πιο σοβαρό. Δε θα αναπτύξω τα προβλήματα αυτά, διότι θεωρώ πολύ πιο σημαντικό το τι πρέπει να γίνει σήμερα, για να αντιμετωπίσουμε τα

νέα αυτά δεδομένα. Αναφέρω επιγραμματικά το πρόβλημα της ανταγωνιστικότητας, την υπερεξάρτηση του τουρισμού από τη βρετανική αγορά και το πρόβλημα της εποχικότητας, που πρέπει να καταπολεμηθεί. Παράλληλα, πρέπει να εμπλουτίσουμε το τουριστικό μας προϊόν με έργα υποδομής, ώστε να αναπτυχθούν και άλλες μορφές τουρισμού, όπως ο συνεδριακός τουρισμός. Εδώ ανοίγω παράγραφο, για να δούμε τις δικές μας ευθύνες ή, αν θέλετε, αυτά που οι στρατηγικές έρευνες και οι μελέτες, όπως είπε προηγουμένως και ο φίλος μου ο Λευτέρης, καταγράφουν, να δούμε πώς αυτά τα έργα έχουν υλοποιηθεί. Μιλούμε για συνεδριακό τουρισμό. Με το ρυθμό που πάμε, τα επόμενα τουλάχιστο τρία με τέσσερα χρόνια δε βλέπουμε ακόμη συνεδριακό κέντρο στην Κύπρο. Μιλάμε για θρησκευτικό τουρισμό, αθλητικό τουρισμό, μαρίνες. Δείτε πόσο δύσκολο είναι να γίνει μια μαρίνα στην Κύπρο. Ευτυχώς, έχουν υπογραφεί τα συμβόλαια για τη μαρίνα της Λεμεσού. Ελπίζουμε να έχουμε κάποια γρήγορη και θετική εξέλιξη με τη μαρίνα της περιοχής στην Αμμόχωστο. Γήπεδα γκολφ. Κοιτάξτε πόση συζήτηση κάνουμε μεταξύ μας...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

...και στην Πάφο μαρίνα. Πόση συζήτηση κάνουμε μεταξύ μας για τα γήπεδα γκολφ, σε βαθμό που διερωτάται κανείς: «Θέλουμε να κάνουμε γήπεδα γκολφ ή δε θέλουμε να κάνουμε γήπεδα γκολφ και, αν δε θέλουμε να κάνουμε γήπεδα γκολφ, έχουμε αλλάξει τις στρατηγικές μας επιδιώξεις σε σχέση με τους σχεδιασμούς που κάναμε για το τουριστικό μας προϊόν;» Εάν μας ενοχλεί, γιατί καταγράφεται συχνά η αναφορά ότι κάποιιοι θα κερδίσουν από τα γήπεδα γκολφ, διερωτώμαι πώς θα γίνουν τα γήπεδα γκολφ; Θέλουμε να τα κάνουμε και να μην κερδίζει κανείς; Ας τα κάνει το κράτος. Είναι μία θέση που θα μπορούσε να συζητήσει κάποιος. Αν όμως το κράτος δεν έχει αυτή τη δυνατότητα ή τη διάθεση, τότε θα πρέπει κατεπειγόντως να κλείσουμε θετικά αυτό το κεφάλαιο που ονομάζουμε “γήπεδα γκολφ”, εφόσον προβλέπεται στο στρατηγικό μας σχεδιασμό.

Κάνουμε ένα σχεδιασμό, αλλά, όταν έρθει η ώρα να τον υλοποιήσουμε, βρίσκουμε χίλια δυο προσκόμματα, δεν υλοποιούμε αυτά τα οποία σχεδιάζουμε στρατηγικά και στο τέλος της ημέρας λέμε: «Ξέρετε, δεν πέτυχε ο σχεδιασμός, γιατί δεν έχουμε πιάσει τους στόχους που πρέπει να πιάσουμε». Και γιατί όχι - επαναλαμβάνω συνεχίζοντας- να επανεξετάσουμε και το θέμα των καζίνων, ένα θέμα που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκλεισε ο ίδιος, αλλά, λέω, εάν είναι ένα θέμα το οποίο θα έπρεπε να εξεταστεί και να καταλήξουμε στο αν θα το κάνουμε ή δε θα το κάνουμε, να ξέρουμε τουλάχιστο να μην το υπολογίζουμε ή να μην υπολογίζουμε σε στρατηγικές μας επιδιώξεις αυτούς τους τομείς.

Πρέπει, συνεχίζοντας λέω, να ενισχύσουμε τον εσωτερικό τουρισμό, να προσελκύσουμε στοχευμένες ξένες επενδύσεις μετά και την ένταξή μας στην Ευρωζώνη, να αυξηθεί η συνεργασία κράτους και ιδιωτικού τομέα και γενικά πρέπει να καταλάβουμε ότι ο ήλιος και η θάλασσα από μόνα τους δεν είναι πλέον αρκετά. Οι κυριότεροι ανταγωνιστικοί μας προορισμοί, όπως Αίγυπτος, Τουρκία, Μαρόκο, Πορτογαλία και Ελλάδα έχουν κάνει πολλά και γνώρισαν αλματώδη αύξηση την τελευταία πενταετία. Πρέπει επιτέλους τα χρόνια αυτά προβλήματα που αντιμετωπίζει η τουριστική μας βιομηχανία να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά.

Όπως ανέφερα και πιο πάνω, θα επικεντρωθώ στο σήμερα. Το ότι θα επηρεαστεί ο τουρισμός της Κύπρου είναι δεδομένο. Αυτό που δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια είναι ο βαθμός επηρεασμού και οι επιπτώσεις που θα προκύψουν. Με την έγκαιρη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων και μέτρων, τα πιο απαισιόδοξα σενάρια και δυσοίωνες προβλέψεις μπορεί να διαψευστούν. Τι έχουμε να αντιμετωπίσουμε σήμερα; Η πρώτη και κύριά μας αγορά, το Ηνωμένο Βασίλειο,

βρίσκεται στα πρόθυρα της ύφεσης, σύμφωνα και με δηλώσεις του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Βρετανίας. Σε αυτό να προσθέσουμε και τις επιπτώσεις για τον τόπο μας που άφησε νωρίτερα η κατάρρευση της αεροπορικής εταιρείας XL, που δύσκολα θα αναπληρωθεί, αλλά και την ανακοίνωση για μείωση των μεριδίων τους σε αεροπορικές θέσεις κατά 20% για τα προγράμματά τους για το 2009 των εταιρειών TUI και THOMAS COOK και μάλιστα αυτό πριν από την παρούσα κρίση. Αρκετές άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν μειώσει σημαντικά τις προβλέψεις τους για τις προοπτικές της οικονομίας και ο ρυθμός ανάπτυξης της αναθεωρείται. Η Ρωσία, που αποτελεί τη δυναμικότερή μας αγορά, επηρεάζεται και αυτή από την κρίση και το ίδιο συμβαίνει και με τις σκανδιναβικές χώρες, έστω και σε μικρότερο βαθμό. Είναι φυσικό λοιπόν ότι και ο τουρισμός της Κύπρου, που εξαρτάται από τις αγορές αυτές, αναμένεται να υποστεί αρνητικές συνέπειες.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, πριν από ενάμιση μήνα, μόλις ξέσπασε η χρηματοπιστωτική κρίση, προτείναμε τον καθαρισμό ενός στρατηγικού σχεδίου για αντιμετώπιση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων από τη διεθνή οικονομική κρίση. Στα πλαίσια του σχεδίου ανακοινώσαμε πρόσφατα και προτείναμε συγκεκριμένα άμεσα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Τα έχει εξαγγείλει η συνάδελφος Αντιγόνη Παπαδοπούλου πριν από λίγες μέρες.

Άμεσα μέτρα

Πριν από τις 10 Νοεμβρίου και ενόψει της μεγαλύτερης παγκόσμιας τουριστικής έκθεσης "World Travel Market", που θα πραγματοποιηθεί στο Λονδίνο, η κυβέρνηση πρέπει να εγκρίνει έκτακτα κονδύλια για συνεργασίες με ταξιδιωτικούς πράκτορες, ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση της διαφημιστικής εκστρατείας και προβολής και πρέπει οπωσδήποτε να εντατικοποιηθούν οι ενέργειες μάρκετινγκ, προβολής και συνεργασίας με οργανωτές ταξιδίων και αεροπορικές εταιρείες. Πρέπει επίσης να εγκρίνει μείωση των αεροπορικών χρεώσεων και τελών. Τονίζουμε το επείγον της εξαγγελίας των μέτρων πριν από τις 10 Νοεμβρίου -έχει φτάσει αυτή η ημερομηνία σχεδόν- ώστε ο ΚΟΤ να είναι σε θέση να προτείνει μέτρα στήριξης και συνεργασίας προς τους κύριους διοργανωτές εκδρομών, κατά τις συναντήσεις που θα έχει μαζί τους στα πλαίσια της συμμετοχής τους στην πιο πάνω έκθεση. Όπως πληροφορούμαι, οι ανταγωνιστικές προς την Κύπρο χώρες θα έχουν ήδη εξαγγείλει συγκεκριμένα μέτρα προώθησης των δικών τους τουριστικών προορισμών και υπενθυμίζω ότι πέραν του 50% του τουριστικού ρεύματος που δέχεται κάθε χρόνο η Κύπρος προέρχεται από τη Βρετανία.

Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα

Το Δημοκρατικό Κόμμα εισηγείται παράλληλα με τα άμεσα μέτρα η κυβέρνηση να εντατικοποιήσει όλες εκείνες τις ενέργειες που τροχοδρομήθηκαν από την προηγούμενη κυβέρνηση για υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού για τον τουρισμό, στηριζόμενη στους εξής πυλώνες:

1. Διεύρυνση και βελτίωση των αεροπορικών συνδέσεων της Κύπρου με αεροπορικές συνδέσεις από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Απλούστευση, επιτάχυνση και σύντμηση των χρονοβόρων διαδικασιών θεώρησης διαβατηρίων και επέκταση της λειτουργίας προξενικών αρχών σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, αραβικές χώρες και γενικά σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, που φαίνεται ότι έχουν προοπτική να αποτελέσουν νέες δυναμικές αγορές. Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί σοβαρά η δημιουργία νέων προξενείων ή προξενικών σημείων σε επαρχιακές, περιφερειακές πόλεις, σε δυναμικές αγορές που παρουσιάζουν προοπτικές ανάπτυξης.

3. Παραχώρηση πολεοδομικών κινήτρων, χαλαρώσεων και διευκολύνσεων πολεοδομικής φύσεως, όπως αυξημένοι συντελεστές δόμησης, ώστε να μπορέσει η ξενοδοχειακή βιομηχανία να προβεί σε εμπλουτιστικά έργα.
4. Τέλη αεροδρομίων: Άμεση αποποίηση μέρους των εσόδων αεροδρομίων και προσφορά κινήτρων προς οργανωτές ταξιδίων και αεροπορικές εταιρείες για μείωση των τελών και χρεώσεων των αεροδρομίων, ούτως ώστε και αυτοί με τη σειρά τους να μπορούν να προσφέρουν χαμηλότερες τιμές.
5. Εντατικοποίηση των ενεργειών μάρκετινγκ και προβολής του ΚΟΤ και συνεργασία με οργανωτές ταξιδίων και αεροπορικές εταιρείες για προώθηση ειδικών τουριστικών προϊόντων.
6. Αναθεώρηση και αύξηση του προϋπολογισμού του ΚΟΤ για το 2009, ούτως ώστε να προσαρμοστεί στις σημερινές συνθήκες, για να αντιμετωπιστεί η διεθνής ύφεση και ο αδυσώπητος διεθνής ανταγωνισμός.
7. Αναπτυξιακά τουριστικά έργα: Το Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζει επίσης την ανάγκη επίσπευσης και επιτυχούς υλοποίησης αναπτυξιακών έργων, όπως μαρίνες, συνεδριακό κέντρο -και συμπληρώνω συνεδριακό κέντρο στη Λεμεσό, όπως είχε αποφασιστεί- μεγάλα θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις τουρισμού υγείας και ευεξίας και γήπεδα γκολφ. Δεν πρέπει να ανασταλεί λόγω της οικονομικής κρίσης ούτε ένα τροχοδρομημένο ήδη αναπτυξιακό, εμπλουτιστικό έργο για τον τουρισμό.
8. Μείωση των συντελεστών ΦΠΑ από 8% σε 5% για τουριστικές υπηρεσίες.
9. Κατάργηση ή μείωση των δημοτικών φόρων για τουριστικές επιχειρήσεις για τη χειμερινή τουλάχιστο περίοδο.
10. Κίνητρα για μείωση των τουριστικών κλινών τους μήνες του χειμώνα.

Ακόμα, θα πρέπει να εξεταστούν τα πιο κάτω μέτρα, που κατά καιρούς τέθηκαν στις πολλές συζητήσεις και συναντήσεις που γίνονται για τον τουρισμό:

Το ενδεχόμενο δρομολόγησης νέων πτήσεων από άλλες εταιρείες και εταιρείες χαμηλού κόστους.

Πολεοδομικά κίνητρα ή άντληση κονδυλίων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία για αναβάθμιση των παλαιών ξενοδοχειακών μονάδων και να εξεταστεί επίσης η δυνατότητα άντλησης έκτακτων κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος στις ξενοδοχειακές και τουριστικές μονάδες στα επίπεδα των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Τέλος, θα πρέπει και οι τουριστικοί εταίροι του ιδιωτικού τομέα να λάβουν και οι ίδιοι συγκεκριμένα μέτρα προς αντιμετώπιση των νέων αυτών δεδομένων και θα πρέπει να δεσμευτούν ότι, ως αποτέλεσμα των πιο πάνω μέτρων, θα αναπροσαρμόσουν τις τιμές τους προς τα κάτω.

Επίσης, πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει οι Κυπριακές Αερογραμμές και η Eurocyprgia να συμβάλουν προς την κατεύθυνση καλύτερων αεροπορικών συνδέσεων, αλλά και στη μείωση των τιμών των ναύλων τους μετά και τη μείωση στις τιμές των καυσίμων.

Ο Σύνδεσμος Ξενοδόχων θα πρέπει να μειώσει τις τιμές του και να προσφέρει καλύτερες τιμές και ειδικά για τους Κυπρίους. Δε θα πρέπει να τους προσφέρει καλύτερες τιμές, μόνο όταν του περισσεύουν δωμάτια. Ο εσωτερικός τουρισμός

αποτελεί σημαντικό μέρος του τουρισμού και σε περιπτώσεις οικονομικών κρίσεων μπορεί και πρέπει να αυξηθεί σημαντικά.

Συμπερασματικά λοιπόν, οι προοπτικές για το υπόλοιπο του 2008, αλλά και για το 2009 είναι δύσκολες. Σίγουρα, θα εξαρτηθούν από την ένταση, αλλά και τη διάρκεια της παγκόσμιας κρίσης και πόσο αυτή θα επηρεάσει τα εισοδήματα και την κατανάλωση. Γι' αυτό δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι. Αυτό που μπορούμε και πρέπει να κάνουμε άμεσα είναι να αντιδράσουμε και να πάρουμε τα αναγκαία μέτρα που αναφέρθηκαν πιο πάνω. Οι προκλήσεις είναι πολλές. Δεν υπάρχουν περιθώρια για κωλυσιεργία, καθυστερήσεις, υπαναχωρήσεις ή εφησυχασμό, που, σημειώνω, είναι και ο μεγαλύτερος εχθρός μας. Ο τουριστικός τομέας ήταν και παραμένει ένας σημαντικός τομέας της οικονομίας μας, τον οποίο οφείλουμε να διαφυλάξουμε και να στηρίξουμε. Τις τελευταίες δεκαετίες ο κυπριακός τουρισμός πέτυχε θαύματα. Είμαι σίγουρος ότι για μια ακόμη φορά μπορούμε να ανατρέψουμε τις αρνητικές προβλέψεις.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Βότση.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 13 Νοεμβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.125-2008)
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007.
(Αρ. Φακ. 23.01.048.151-2007)
3. Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.133-2008)
4. Ο περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.077-2008)
5. Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α' και Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.124-2008)
6. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.105-2008)

7. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.106-2008)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος). (Αρ. Φακ. 23.04.137.2006)
2. «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων). (Αρ. Φακ. 23.05.009.2007) (Συνέχιση της συζήτησης)
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.155.2006)
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.409.2006)
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους). (Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007)

6. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους). (Αρ. Φακ. 23.05.010.2007)
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα που τιτλοφορείται «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006)
8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη). (Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007)
9. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008)
10. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008)
11. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008)

12. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008)
13. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008)
14. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008)

[Στις 13 Νοεμβρίου 2008 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 13 Νοεμβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, προστίθεται το ακόλουθο θέμα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.138-2008)].

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν κλείσουμε, να σας ενημερώσω ότι ο βουλευτής κ. Μαρίνος Σιζόπουλος ζητά εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ την εγγραφή και προώθηση κατά προτεραιότητα στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης». Αν δεν υπάρχει ένσταση από τους συναδέλφους, το θέμα εγγράφεται.

Ναι, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι μόνο δεν υπάρχει ένσταση, κύριε Πρόεδρε, αλλά εισηγούμαι -ελπίζω να συμφωνούν και οι άλλες πλευρές- να δώσουμε προτεραιότητα στο θέμα. Με την ολοκλήρωση του θέματος που συζητούμε την προσεχή Πέμπτη, τη μεταπροσεχή Πέμπτη να αρχίσουμε τη συζήτηση αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ επίκαιρο το θέμα και θα συμφωνήσουμε με την εισήγηση που γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, έχουμε ενημερώσει από πριν τον κ. Σιζόπουλο ότι συμφωνούμε απόλυτα στην εγγραφή και μάλιστα στο να δοθεί και κάθε δυνατή προτεραιότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, το θέμα εγγράφεται.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κυρίσης Πάμπης
Αντωνίου Αντώνης	Κωνσταντίνου Κώστας
Αριστοτέλους Άριστος	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Βότσης Άγγελος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μητσόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γεωργίου Γεώργιος	Νικολάου Ιωνάς
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Σαμψών Σωτήρης
Κλεάνθους Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κουκουμά Σκεύη	Σταυριανός Πανίκκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χατζηγεωργίου Τάκης

Κυριακίδου Αθηνά
Κυριακίδου Στέλλα
Κυριακού Μαρία

Χατζηνικόλας Ντίνος
Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Παπαδοπούλου, Χρ. Πουργουρίδης, Μ. Σιζόπουλος, Π. Κυρίτσης, Ρ. Ερωτοκρίτου) και έγκρισή τους.
2. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας του 2008», οι παρατηρήσεις του κ. Άντρου Κυπριανού και έγκρισή τους.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καλλυντικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αφυδατωμένου Διατηρημένου Γάλακτος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
7. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
8. Ερωτήσεις βουλευτών:
Απόρριψη αίτησης Ακακίου για εκμίσθωση γης και παραχώρησή της στην ΕΔΟΝ - Καταφύγιο ζώων στο Αρμενοχώρι Λεμεσού - Πίεση για κλείσιμο υποστατικού φιλοξενίας ζώων στη Μονή Λεμεσού - Περιβαλλοντικές επιπτώσεις από το μεγάλο αριθμό κυνηγών - Ίδρυση Τμήματος Σλαβικών Γλωσσών και Φιλολογικών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου - Αντιμετώπιση της ρύπανσης στην περιοχή Κοφίνου - Το Περιφερειακό Κέντρο Υγείας Ευρύχου - Κατασκευή νέου δρόμου Λευκωσίας-Τροόδους.
9. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Απόφαση για δημιουργία Κέντρου Αίματος - Αιτήματα για πραγματοποίηση βελτιωτικών έργων στην κοινότητα Κακοπετριάς - Επέκταση του δικτύου της ΑΤΗΚ στην κοινότητα Χολετριών - Αιτήματα της κοινότητας Αγίου Γεωργίου Πάφου για κατασκευή πεζοδρομίων και βελτίωση δρόμων - Προσλήψεις στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης - Αίτημα για επιπρόσθετη στελέχωση του αστυνομικού σταθμού της Κλήρου - Ανέγερση κτιρίου για τη στέγαση των Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Λευκωσίας και Κερύνειας - Ο αποκλεισμός των ιδιωτικών πρωτοβουλιών από το Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 - Μέτρα για προστασία των εργαζομένων στις

κυβερνητικές υπηρεσίες.

10. Αγορεύσεις των κ. Λευτέρη Χριστοφόρου και Άγγελου Βότση για το θέμα «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού» (συνέχιση της συζήτησης).
11. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης» έπειτα από εισήγηση του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 13^η Νοεμβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.

Αρ. 7

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Να 'στε καλά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού αρχίσουμε τις εργασίες του σώματος, θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποιες επετείους που συμπίπτουν με αυτές τις μέρες.

Στις 17 Νοεμβρίου 1973, όπως όλοι γνωρίζουμε, οι φοιτητές, ορθώνοντας το ανάστημά τους, απαίτησαν “ΨΩΜΙ-ΠΑΙΔΕΙΑ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ”, σε μια κορυφαία αντιδικτατορική εκδήλωση που προανήγγειλε την πτώση της χούντας. Πλήθος κόσμου ενώθηκε τότε με τους φοιτητές και ύψωσε τη γροθιά του ενάντια στην αυθαιρεσία της χούντας των συνταγματαρχών, μετατρέποντας την εξέγερση σε αγώνα παλλαϊκό.

Δυστυχώς, η εξέγερση του Πολυτεχνείου δεν οδήγησε ούτε στην κατάρρευση της χούντας ούτε στην αναχαίτιση της προδοσίας που εξυφαινόταν εναντίον της Κύπρου. Η κατάρρευση της χούντας ήρθε λίγο αργότερα, τον Ιούλιο του 1974, αφού η χούντα δεν άντεξε το βάρος του εγκλήματος που διέπραξε, του προδοτικού πραξικοπήματος, που έφερε την εισβολή και την κατοχή στην πατρίδα μας. Η θυσία των παιδιών του Πολυτεχνείου ήταν θυσία και για την Κύπρο και το λαό της.

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου το 1973 ανήκει στην κοινωνία που αγωνίζεται, που επαναστατεί, που δημιουργεί τις συνθήκες για ανατροπή κάθε δικτατορίας και παραμένει ο διαρκής εφιάλτης κάθε επίβουλου σφετεριστή της εξουσίας. Αυτό είναι και το διαχρονικό της μήνυμα.

Δέκα χρόνια αργότερα, στις 15 Νοεμβρίου 1983, η Τουρκία και το υποτελές κατοχικό καθεστώς προχώρησαν στην ανακήρυξη ενός παράνομου κράτους, του ψευδοκράτους, κατά παράβαση των αρχών του διεθνούς δικαίου και των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Η ανακήρυξη του ψευδοκράτους αποτέλεσε την κορύφωση των αποσχιστικών, διχοτομικών ενεργειών της Άγκυρας και των προσπαθειών της να νομιμοποιήσει τα τετελεσμένα της εισβολής, τη διχοτόμηση του νησιού και τη διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η διεθνής κοινότητα καταδίκασε την ανακήρυξη του ψευδοκράτους και με δύο ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, το 541 και το 550, κάλεσε όλα τα μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών «να μην αναγνωρίσουν οποιοδήποτε άλλο κυπριακό κράτος εκτός από αυτό της Κυπριακής Δημοκρατίας».

Είκοσι πέντε χρόνια μετά η Τουρκία συνεχίζει να επιδιώκει την αναβάθμιση του ψευδοκράτους, προβάλλοντας ως δικαιολογία την έξοδο των Τουρκοκυπρίων από τη λεγόμενη “απομόνωση”. Απαιτούμε από την Τουρκία να αναθεωρήσει την αδιάλλακτη στάση της και να συνεργαστεί στην προσπάθεια για μια αμοιβαία αποδεκτή λύση. Επανατονίζουμε την αντίθεσή μας στη διχοτόμηση και δηλώνουμε τη θέλησή μας να αγωνιστούμε για άρση της κατοχής, επίλυση του Κυπριακού και επανένωση της πατρίδας μας. Θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για μια λύση που θα αποκαθιστά και θα διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες του λαού μας, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τιμούμε επίσης σήμερα, στα πλαίσια της Διεθνούς Ημέρας Ανάμνησης, τους νεκρούς των δύο παγκόσμιων πολέμων, τα εβδομήντα εκατομμύρια θύματα, ανάμεσα στα οποία και πάρα πολλοί Κύπριοι εθελοντές που έδωσαν τη ζωή τους, αγωνιζόμενοι στο πλευρό των συμμαχικών δυνάμεων, για την ελευθερία και τη δημοκρατία.

Η Διεθνής Ημέρα Ανάμνησης καλεί την ανθρωπότητα σε εγρήγορση και αγώνα, για να μην ξαναζήσει ποτέ τη φρίκη των δύο παγκόσμιων πολέμων, να μην ξαναζήσει ποτέ τη φρίκη κανενός πολέμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στη μνήμη όλων όσοι έπεσαν για την ελευθερία της πατρίδας μας, στη μνήμη των ηρώων του Πολυτεχνείου, στη μνήμη των θυμάτων των δύο παγκόσμιων πολέμων σάς καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τώρα με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση, εκτός κι αν υπάρχει διαφορετική άποψις.

Όσον αφορά το θέμα της μονόλεπτης σιγής, πρέπει να πω ότι έχει καθιερωθεί διεθνώς να είναι ολίγα δευτερόλεπτα και όχι εξήντα δευτερόλεπτα, όπως νομίζουν κάποιοι και κοιτάζουν το ρολόι. Η μονόλεπτος σιγή είναι απλώς μερικές στιγμές σιωπής.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μπράβο, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα, που είναι «Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», αναβάλλεται για δεκαπέντε

μέρες. Εισηγούμαι να πάει πίσω στην επιτροπή για πληρέστερη και τελική επεξεργασία.

Το δεύτερο θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Σεπτεμβρίου 2007, στις 22 Σεπτεμβρίου 2008, στις 6 Οκτωβρίου 2008 και στις 10 Νοεμβρίου 2008. Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της χρηματιστηριακής νομοθεσίας, ώστε σε περίπτωση θανάτου οποιουδήποτε εγγεγραμμένου κατόχου καταχωρισμένων αξιών των οποίων η συνολική χρηματιστηριακή αξία, κατά το χρόνο του θανάτου του, δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες (ΛΚ 1.000) ο γενικός διευθυντής του ΧΑΚ, κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε από τους κληρονόμους του αποβιώσαντα, να μπορεί να επιτρέψει τη μεταβίβασή τους προς τους νόμιμους κληρονόμους του.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, σκοπεύεται ειδικότερα η αντιμετώπιση του προβλήματος που παρατηρείται στο Κεντρικό Αποθετήριο/Μητρώο αναφορικά με αξίες που ανήκαν σε επενδυτές οι οποίοι έχουν αποβιώσει χωρίς να έχουν άλλη περιουσία στην Κύπρο εκτός από αξίες στις μερίδες τους (λογαριασμούς) που τηρούνται στο Κεντρικό Αποθετήριο/Μητρώο, συνολικής αξίας που δεν υπερβαίνει τις ΛΚ 1.000. Οι κληρονόμοι τέτοιων επενδυτών, με πρωτοβουλία οποιουδήποτε από αυτούς, θα έχουν τη δυνατότητα, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να εγγράψουν τις αξίες στο όνομά τους, χωρίς να απαιτείται η διενέργεια της προβλεπόμενης διαδικασίας διαχείρισης περιουσίας βάσει του περί Διαχείρισης Κληρονομιών Αποθανόντων Νόμου, Κεφ. 189. Η υφιστάμενη διαδικασία διαχείρισης είναι δαπανηρή και χρονοβόρα και πολλές φορές το κόστος της είναι ίσο ή και μεγαλύτερο της αξίας των μετοχών που ο αποβιώσας είχε, με αποτέλεσμα οι κληρονόμοι να μην προσφεύγουν σε αυτή τη διαδικασία.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής υποστήριξαν την ανάγκη για τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε να αυξηθεί η χρηματιστηριακή αξία των αξιών που μπορεί να μεταβιβαστούν μετά το θάνατο του κατόχου τους χωρίς την ανάγκη διαχείρισης από ΛΚ 1.000, που σχετικά προνοείται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, σε ΛΚ 5.000. Παρά το γεγονός ότι το Συμβούλιο του ΧΑΚ αρχικά συμφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση, στο στάδιο της επανεξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κρίθηκε σκόπιμο να καθορισθεί ότι οι αξίες που θα δύναται να μεταβιβαστούν δε θα πρέπει να υπερβαίνουν τις ΛΚ 1.000, ώστε να μην αποδυναμωθεί ο σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Στα πλαίσια της όλης μελέτης και εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, οι εκπρόσωποι του ΧΑΚ εισηγήθηκαν επίσης τη διαμόρφωση του άρθρου που προνοεί για την εξακρίβωση του κληρονομικού δικαιώματος του προσώπου ή των προσώπων στα οποία οι αξίες θα μεταβιβαστούν, ώστε να γίνεται δεκτή οποιαδήποτε βεβαίωση κοινοτάρχη κατά τον τύπο που το Συμβούλιο του ΧΑΚ θα καθορίσει με κανονιστική απόφαση και/ή έγγραφο οποιασδήποτε αλλοδαπής δημόσιας ή δικαστικής αρχής προς απόδειξη αυτού. Συναφώς, στο έντυπο που θα ετοιμαστεί από το ΧΑΚ θα δίνεται επίσης έμφαση στην ευθύνη του κοινοτάρχη όσον αφορά την ορθότητα των εξακριβωθέντων ως δικαιούχων κληρονόμων.

Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής επισήμαναν την ανάγκη για διαμόρφωση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε για σκοπούς ορθής εξακρίβωσης των πραγματικών κληρονόμων η ευθύνη του κοινοτάρχη να ποινικοποιηθεί. Οι εκπρόσωποι του ΧΑΚ, διαφωνώντας με την πιο πάνω εισήγηση, κατέθεσαν πρόταση σύμφωνα με την οποία, προς διασφάλιση της εγκυρότητας και αξιοπιστίας της διαδικασίας μεταβίβασης των αξιών στους νόμιμους κληρονόμους, το έγγραφο μεταβίβασης είναι αρκετό να υπογράφεται από το γενικό διευθυντή του ΧΑΚ. Με την πρόταση αυτή συμφώνησαν τα μέλη της επιτροπής.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών να προχωρήσει σε μετατροπή του ποσού το οποίο αντιστοιχεί στην αξία των υπό μεταβίβαση μετοχών από λίρες, όπως αναφέρεται στο κατατεθέν στη Βουλή κείμενο, σε ευρώ. Συναφώς, στις 26 Σεπτεμβρίου 2008 το Υπουργείο Οικονομικών, με τη σύμφωνη γνώμη του ΧΑΚ, κατέθεσε στην επιτροπή διαμορφωμένο κείμενο, σύμφωνα με το οποίο το ποσό των ΛΚ 1.000 μετατρέπεται σε €2.000 και ταυτόχρονα παραχωρείται η εξουσία στο γενικό διευθυντή του ΧΑΚ να υπογράψει το έγγραφο μεταβίβασης των αξιών.

Στα πλαίσια περαιτέρω εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής επισήμαναν ότι, παρά το ότι ο σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η απλοποίηση μιας χρονοβόρας διαδικασίας που προβλέπεται στον περί Διαχείρισης Κληρονομιών Αποθανόντων Νόμο, η μη εξασφάλιση της συγκατάθεσης όλων των νόμιμων κληρονόμων πριν από τη διενέργεια της μεταβίβασης των αξιών αποδυναμώνει σημαντικά την αξιοπιστία και τη νομιμότητα της διαδικασίας μεταβίβασής τους.

Η επιτροπή, υπό το φως των πιο πάνω επισημάνσεων, προχώρησε σε νέα διατύπωση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε να απαιτείται η συγκατάθεση των κληρονόμων πριν από τη διενέργεια της μεταβίβασης των αξιών σ' αυτούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, η οποία κυκλοφόρησε και θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, με το οποίο προτείνεται η προσθήκη νέου άρθρου 19Ε στον περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμο, ώστε, μετά την υφιστάμενη πρώτη επιφύλαξη στο εδάφιο (3) αυτού, να προστεθεί η ακόλουθη δεύτερη επιφύλαξη:

«Νοείται περαιτέρω ότι, για τους σκοπούς που προβλέπονται στο εδάφιο (1), σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η εξεύρεση οποιουδήποτε νόμιμου κληρονόμου, ο Διευθυντής προχωρεί σε δημοσίευση της διαδικασίας και των ονομάτων των νομίμων κληρονόμων στον ημερήσιο τύπο δεκαπέντε ημέρες πριν από τη διενέργεια της μεταβίβασης των αξιών επ' ονόματι των δικαιούχων.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ναι, κύριε Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Υπάρχει μια τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, την οποία θα τροποποιήσουμε εκ νέου, η οποία τώρα θα διαβάζεται ως εξής, αν μου επιτρέπετε να τη διαβάσω: «Νοείται περαιτέρω ότι, για τους σκοπούς που προβλέπονται στο εδάφιο (1), σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η εξεύρεση οποιουδήποτε νόμιμου κληρονόμου, ο αιτητής κληρονόμος δημοσιεύει τη διαδικασία και τα ονόματα των νομίμων κληρονόμων στον ημερήσιο τύπο δεκαπέντε ημέρες πριν από τη διενέργεια της μεταβίβασης των αξιών επ' ονόματι των δικαιούχων.».

Δηλαδή, ουσιαστικά, αντί της φράσης «ο Διευθυντής προχωρεί σε δημοσίευση της διαδικασίας και των ονομάτων», να γίνει «ο αιτητής κληρονόμος δημοσιεύει τη διαδικασία και τα ονόματα», ώστε εκείνος που αιτείται να έχει και την ευθύνη να κάνει τη δημοσίευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαι ειλικρινής, είναι τροποποίηση η οποία υποβάλλεται από το συνάδελφο κ. Νικολάου προφορικά, σύμφωνα με τον κανονισμό, όπως δικαιούται, αλλά, χωρίς να θέλω να ανοίξω το κεφάλαιο “νομικά” τώρα και να ακούονται απόψεις εκατέρωθεν νομικές για το ζήτημα αυτό, έχω πραγματικά αιφνιδιαστεί για τον εξής απλούστατο λόγο: Όσοι είναι δικηγόροι αρκεί να θυμηθούν τις πρόνοιες της δυνατότητας από οποιοδήποτε αιτητή να προσφύγει στο δικαστήριο για την παραχώρηση περιορισμένου παραχωρητηρίου για διάταγμα διαχείρισης, του λεγόμενου “limited grant”. Δηλαδή έχει τη δυνατότητα να πηγαίνει οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος για συγκεκριμένο σκοπό που δεν είναι κληρονόμος -το υπερτονίζω, δεν είναι κληρονόμος- και να ζητά να διοριστεί διαχειριστής για περιορισμένο σκοπό ο άλφα, ο βήτα, ο γάμα ή ο δέλτα από το δικαστήριο, αφού ακούσει τους λόγους, για να κάμει συγκεκριμένο ζήτημα το οποίο ευνοεί το δικαίωμά του. Λοιπόν, αν η διαδικασία αυτή, η οποία είναι καθιερωμένη δεκαετίες, θα ανατραπεί στην προκειμένη περίπτωση, εγώ δεν έχω ισχυρή άποψη, να την ανατρέψουμε, αλλά θέλω να ακούσω και τους λόγους που δε θα ακολουθείται η ορθόδοξη αυτή διαδικασία, αν κατάλαβα καλά, και θα ακολουθήσουμε τη διαδικασία αυτή που εισηγείται ο κ. Νικολάου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι εύλογο το ερώτημα του κ. Ερωτοκρίτου, αλλά πρέπει να σημειώσουμε το εξής: Ο λόγος που έχει έρθει αυτό το νομοσχέδιο ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών -και τώρα ενώπιον της ολομέλειας- είναι ακριβώς ότι έχουν συσσωρευθεί πάρα πολλές μετοχές στο Χρηματιστήριο Αξιών οι οποίες ανήκουν σε κληρονόμους και είναι τόσο μικρής αξίας, που δεν ασχολούνται ή δε θέλουν να παν να δεχθούν τα έξοδα τα δικηγορικά, για να προχωρήσουν να κάμουν οποιαδήποτε διαδικασία στο δικαστήριο, για να εκποιήσουν ακριβώς αυτό το κληρονομικό δικαίωμα.

Επομένως, γι' αυτό ακριβώς το λόγο έχει εισηγηθεί το Χρηματιστήριο Αξιών αυτή τη διαδικασία, έτσι ώστε όλες αυτές οι μετοχές να εκποιηθούν. Είναι με αυτές τις συνοπτικές διαδικασίες που εισηγήθηκε τουλάχιστο το Χρηματιστήριο Αξιών να προχωρήσει η διαδικασία, χωρίς να χρειάζεται η οποιαδήποτε διαδικασία διαχείρισης. Είναι για να τους διευκολύνουμε. Αν είναι να προβάλλουμε προσκόμματα περισσότερα, και οι ίδιοι μας έχουν πει «καλύτερα να μείνουν εκεί οι μετοχές και να μην τις πουλήσει ποτέ κανένας!».

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος...

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι ακριβώς γι' αυτό το λόγο έχει μπει το όριο των €2.000 στην αξία των μετοχών, έτσι ώστε να είναι για συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου θα αξιοποιείται αυτή η διαδικασία.

Όσον αφορά την τροπολογία, ναι, εμείς την αποδεχόμαστε ως Δημοκρατικό Κόμμα, ακριβώς γιατί δεν περιπλέκει, νομίζω, σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό τη διαδικασία. Με μια ειδοποίηση που θα δημοσιεύει ο συγκεκριμένος αιτητής, ο κληρονόμος, θα μπορούν να ενημερώνονται άλλοι ενδιαφερόμενοι κληρονόμοι. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, μέσα στις πρόνοιες της νομοθεσίας έχει υποχρέωση ο αιτητής να παίρνει το πιστοποιητικό από τον κοινοτάρχη που αφορά τους άλλους κληρονόμους. Απ' εκεί και πέρα, αν υπάρχει οποιοδήποτε κληρονομικό δικαίωμα το οποίο έχει καταπατηθεί, στη διάθεση των κληρονόμων είναι τα δικαστήρια, να παν να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ναι, κύριε Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ηγέρθη και το ερώτημα αν θα πρέπει να είναι νόμιμος κληρονόμος, θέλω να τονίσω ότι στο κείμενο της βασικής τροποποίησης λέει «κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε από τους κληρονόμους». Και συνεπώς είναι σωστό ο αιτητής κληρονόμος, δηλαδή αυτός που έκαμε την αίτηση, αν δεν μπορεί να συγκεντρώσει τη

συγκατάθεση των υπόλοιπων νόμιμων κληρονόμων, να προχωρεί να κάνει αυτή τη δημοσίευση, για να διευκολύνεται η διαδικασία, όπως πολύ σωστά διευκρίνισε και προηγουμένως ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Νικολάου.

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ίσως να βοηθούσε, αν λέγαμε «η δημοσίευση αυτή να είναι προς ικανοποίηση του διευθυντού» σε τελική ανάλυση. Δηλαδή πρέπει να του το φέρνει, να ικανοποιείται, να υπάρχει κάποιος που να το ελέγχει δηλαδή, ότι τηρήθηκε η προϋπόθεση που θέτει ο νόμος. Όπως το είπε ο κ. Νικολάου, «προς ικανοποίηση απλώς του διευθυντή».

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Είναι όλα τα χαρτιά που του υποβάλλει προς ικανοποίηση.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Τούτο που τροποποιεί η τροποποίηση είναι το εδάφιο (3), κύριε Νικολάου, που δεν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά αφορά μόνο, κύριε Αγγελίδη, εξ όσων αντιλαμβάνομαι, το ποιος κάνει την καταχώριση στην εφημερίδα.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Μάλιστα, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η άλλη διαδικασία, απ' όσο καταλαβαίνω το νομοσχέδιο, ρυθμίζεται με το να γίνεται η διαδικασία και έχει το δικαίωμα ο διευθυντής να τα ελέγξει, αν θέλει.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Έν' το ένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το οποίο γίνεται είναι μια εκτροπή από τα θέσμιμα που ισχύουν για τα θέματα κληρονομικής διαδοχής. Γίνεται για ένα λόγο, να μην επιβαρυνθούν εκείνοι των οποίων ουσιαστικά αυτό το ποσό αξίας των μετοχών είναι χαμηλό και να μεταβιβαστεί, ώστε να μπορούν και οι οργανισμοί, οι οποίοι είναι οι εταιρείες που έχουν αυτές τις μετοχές, να λειτουργούν σωστά και κανονικά.

Τώρα, με την πρόταση που γίνεται, το ορθό είναι ο οργανισμός να μην επιβαρύνεται. Από την άλλη, όμως, ο κληρονόμος πιθανόν να χρειαστεί να πληρώσει περισσότερα για δημοσίευση απ' ό,τι θα είναι η αξία των μετοχών. Αυτό είναι ένα δίλημμα και ένα ερώτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αριστοφάνη.

Ο κ. Σιζόπουλος, παρακαλώ, έχει το λόγο.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Για τους σκοπούς των πρακτικών, κύριε Πρόεδρε, επειδή η δική μας ομάδα επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στην ολομέλεια, να πω ότι θα ταχθούμε υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Η τροπολογία αφορά βεβαίως μικρής αξίας μετοχές. Είναι εκτροπή, συμφωνώ -εξάλλου αυτή ήταν η αρχική τοποθέτηση- από τα καθιερωμένα, όμως θεωρώ τις εξηγήσεις ικανοποιητικές και θα υπερψηφίσουμε και εμείς το νομοθέτημα αναφορικά με το ζήτημα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς αναφέρω ότι στις χώρες που έχουν το ίδιο δίκαιο μαζί μας, εκτός της Αγγλίας, σε όλες τις υπόλοιπες, στον Καναδά, τη Νέα Ζηλανδία, την Αυστραλία, έχουν για ποσά μέχρι \$5.000 καταργήσει εξ ολοκλήρου τις οποιεσδήποτε διαδικασίες και γίνεται η διανομή της περιουσίας με μια υπεύθυνη δήλωση εκείνου που τα διεκδικεί, τίποτε άλλο. Συνεπώς, το νομοσχέδιο τούτο είναι εντελώς μέσα στη σύγχρονη αντίληψη των πραγμάτων.

Θα θέσω πρώτα σε ψηφοφορία την τροπολογία που υπέβαλε ο κ. Νικολάου εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκαπέντε αποχές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο, όπως έχει τροποποιηθεί, ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Τάσος Μητσόπουλος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών Νόμου του 2007 και συγκεκριμένα του παραρτήματός του στο οποίο απαριθμούνται οι νόμοι που διέπουν τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών. Ειδικότερα, με το εν λόγω νομοσχέδιο αντικαθίσταται η αναφορά στον περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμο του 2000 από την αναφορά στον περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμο του 2007.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη τροποποίηση για την πιο πάνω αντικατάσταση είναι επιβεβλημένη, δεδομένου ότι,

μετά την τροποποίηση τον Ιούλιο του 2007 του περί Ελέγχου των Παραπλανητικών και Συγκριτικών Διαφημίσεων Νόμου του 2007, για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία 2005/29/EK, το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω νόμου περιορίστηκε στην προστασία των συμφερόντων των εμπορευομένων και έπαυσε να αφορά στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών. Οι συναφείς με την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών διατάξεις ενσωματώθηκαν στον περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε τον Ιούλιο του 2007 και τέθηκε σε ισχύ το Δεκέμβριο του 2007, για σκοπούς εναρμόνισης με την ίδια Οδηγία, δηλαδή την Οδηγία 2005/29/EK, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά, η οποία τροποποίησε το αντίστοιχο παράρτημα της Οδηγίας 98/27/EK περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών.

Σημειώνεται ότι η Οδηγία 98/27/EK ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με την ψήφιση τον Ιούλιο του 2007 της βασικής νομοθεσίας για την έκδοση δικαστικών διαταγμάτων για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.

Δεδομένων των πιο πάνω, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, η επιτροπή επισήμανε ότι η προτεινόμενη με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο τροποποίηση ήταν δυνατό να αποφευχθεί με τη συμπερίληψή της εξ υπαρχής στο βασικό νόμο τον Ιούλιο του 2007, ενέργεια που παραλήφθηκε από την εκτελεστική εξουσία. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι η εκτελεστική εξουσία παρέλειψε να καταθέσει έγκαιρα στη Βουλή το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω παραλείψεις είχαν ως αποτέλεσμα να καθυστερήσει μέχρι σήμερα η δυνατότητα των καταναλωτών να επωφελούνται πλήρως από τα μέσα προστασίας που τους παρέχονται σύμφωνα με τις πιο πάνω αναφερόμενες νομοθεσίες.

Αναφορικά με την πιο πάνω επισήμανση της επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανέφερε ότι για τη μεταφορά στο εθνικό μας δίκαιο της Οδηγίας 2005/29/EK δόθηκε προθεσμία δύο χρόνων προσαρμογής μέχρι το Δεκέμβριο του 2007. Ωστόσο, η εν λόγω Οδηγία θα μπορούσε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με την ψήφιση της βασικής νομοθεσίας τον Ιούλιο του 2007. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι σημειώθηκε καθυστέρηση στην έγκαιρη προώθηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Τάσος Μητσόπουλος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Οκτωβρίου και 7 Νοεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Σημειώνεται επίσης ότι ο φορέας τηλεπικοινωνιών MTN, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στην επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη Διατήρηση Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων, έτσι ώστε σε επείγουσες περιπτώσεις εξαφάνισης ή απαγωγής προσώπου ο αστυνομικός ανακριτής να μπορεί, με επιστολή του προς τον παροχέα τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, να έχει πρόσβαση σε τηλεπικοινωνιακά δεδομένα που αφορούν τη διερευνώμενη υπόθεση, χωρίς την προηγούμενη εξασφάλιση δικαστικού διατάγματος, υπό την προϋπόθεση όμως ότι θα εξασφαλίσει τέτοιο διάταγμα εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών από την ημερομηνία που του επιτράπηκε πρόσβαση σε τέτοια δεδομένα, διαφορετικά θα πρέπει να καταστρέψει τα εν λόγω δεδομένα. Επιπρόσθετα, σκοπείται η αντικατάσταση του όρου "παροχέας" με τον όρο "πάροχος", τον οποίο το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας θεωρεί ορθότερο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργείο

Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως θεώρησε πρόσφορη την εισαγωγή της προτεινόμενης ρύθμισης, μετά που πληροφορήθηκε ότι στην αντίστοιχη νομοθεσία της Γαλλίας περιλαμβάνεται διάταξη για επείγουσα εξασφάλιση τηλεπικοινωνιακών δεδομένων, όπου υπάρχει κίνδυνος απώλειας ανθρώπινης ζωής. Όπως διευκρινίστηκε στην επιτροπή, η εν λόγω ρύθμιση δεν επιβάλλεται υπό την έννοια της υποχρέωσης, αλλά ούτε και απαγορεύεται από το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα από την κοινοτική Οδηγία 2006/24/EK.

Επισημαίνεται ότι στο βασικό νόμο, που ψηφίστηκε το Δεκέμβριο του 2007 για σκοπούς εναρμόνισης της ημεδαπής νομοθεσίας με την υπό αφορά κοινοτική Οδηγία, είχαν περιληφθεί συγκεκριμένες ασφαλιστικές δικλίδες, με πρωτοβουλία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, με στόχο να περιοριστεί, κατά το δυνατό, η πιθανότητα καταχρηστικής ή μη ορθής εφαρμογής των διατάξεών της. Σημειώνεται επίσης ότι η εισαγωγή ασφαλιστικών δικλίδων ήταν επιτρεπτή από την εν λόγω κοινοτική Οδηγία, η οποία παρείχε την ευχέρεια στα κράτη μέλη να ρυθμίσουν με εθνικές διατάξεις τη διαδικασία και τους όρους πρόσβασης στα τηλεπικοινωνιακά δεδομένα για σκοπούς διερεύνησης σοβαρών ποινικών αδικημάτων.

Υπενθυμίζεται ότι οι ασφαλιστικές δικλίδες που τέθηκαν στο βασικό νόμο είχαν εισαχθεί στο άρθρο 4 αυτού, του οποίου προτείνεται τώρα η τροποποίηση με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, έτσι ώστε να προβλεφθεί η επείγουσα εξασφάλιση δεδομένων σε περίπτωση εξαφάνισης ή απαγωγής προσώπου. Υπενθυμίζεται επίσης ότι οι εν λόγω ασφαλιστικές δικλίδες περιλάμβαναν την έκδοση δικαστικού διατάγματος, την προηγούμενη έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και την υποβολή ένορκης δήλωσης από τον αστυνομικό ανακριτή, στην οποία πρέπει να περιλαμβάνονται συγκεκριμένα στοιχεία και πληροφορίες.

Στο στάδιο της μελέτης της προτεινόμενης τροποποίησης η επιτροπή, με βάση το ίδιο σκεπτικό και στόχο όπως και κατά την επεξεργασία της βασικής νομοθεσίας, επισήμανε την ανάγκη όπως τεθούν και στην υπό ρύθμιση περίπτωση ανάλογες ασφαλιστικές δικλίδες που να αποκλείουν την καταχρηστική εφαρμογή τους, όπως τυχόν περιπτώσεις ψευδών καταγγελιών εξαφάνισης ή απαγωγής προσώπου. Συγκεκριμένα, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν να προβλεφθεί ότι η επιστολή του αστυνομικού ανακριτή προς τον παροχέα τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση δικαστικού διατάγματος, θα πρέπει αφενός να εγκρίνεται προηγουμένως από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αφετέρου να περιέχει τα ίδια στοιχεία και πληροφορίες που σύμφωνα με τη βασική νομοθεσία πρέπει να περιέχει η ένορκη δήλωση που συνοδεύει την αίτηση για έκδοση δικαστικού διατάγματος.

Περαιτέρω, την επιτροπή απασχόλησε το κατά πόσο η παροχή σε αστυνομικό ανακριτή δυνατότητας πρόσβασης σε τηλεπικοινωνιακά δεδομένα στην περίπτωση της εξαφάνισης προσώπου καλύπτεται από τη σχετική κοινοτική Οδηγία. Ειδικότερα, στο άρθρο 1 της Οδηγίας προβλέπεται η παροχή τέτοιας δυνατότητας μόνο για σκοπούς διερεύνησης και δίωξης σοβαρών ποινικών αδικημάτων, όπως αυτά ορίζονται βάσει του εθνικού δικαίου. Από τη συζήτηση του πιο πάνω θέματος μεταξύ των μελών της επιτροπής και των εκπροσώπων του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως καταδείχθηκε ότι η εξαφάνιση προσώπου, δεδομένου ότι δε συνιστά από μόνη της ποινικό αδίκημα σύμφωνα με την ημεδαπή νομοθεσία, δεν εμπίπτει στην έννοια του "σοβαρού ποινικού αδικήματος" όπως αναφέρεται στην κοινοτική Οδηγία. Συνεπώς, συμπερίληψή της στην προτεινόμενη ρύθμιση δε συνιστά επιβαλλόμενη από την Οδηγία υποχρέωση και ενδεχομένως να θεωρηθεί ως μη συμβατή με το σύνταγμα, αφού το άρθρο 17 αυτού απαγορεύει την επέμβαση στην άσκηση του δικαιώματος της επικοινωνίας, ενώ το άρθρο 1Α προβλέπει την υπεροχή των κοινοτικών πράξεων

νομοθετικού περιεχομένου που επιβάλλουν σαφή νομική υποχρέωση έναντι των συνταγματικών διατάξεων.

Περαιτέρω, καθόσον αφορά την προτεινόμενη με το νομοσχέδιο αντικατάσταση του όρου “παροχέας” με τον όρο “πάροχος”, οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων επισήμαναν ότι ο όρος “παροχέας” υπάρχει και στον περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμο.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου.

Στη βάση των πιο πάνω και με τη σύμφωνη άποψη των εκπροσώπων του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του εκπροσώπου του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως η επιτροπή αποφάσισε αφενός την απόσυρση της περίπτωσης της εξαφάνισης προσώπου από τη ρύθμιση που προτείνεται στο νομοσχέδιο και αφετέρου την προσθήκη σ’ αυτό διατάξεων για την εισαγωγή των ασφαλιστικών δικλίδων που αναφέρθηκαν πιο πάνω σε σχέση με την προϋπόθεση έγκρισης της επιστολής από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τα στοιχεία και τις πληροφορίες που αυτή πρέπει να περιέχει. Επιπρόσθετα, η επιτροπή, ως συνεπακόλουθο των πιο πάνω, έκρινε αναγκαία την περαιτέρω τροποποίηση επιμέρους άρθρων του βασικού νόμου, γι’ αυτό και αποφάσισε την ανάλογη διαμόρφωση του κειμένου του νομοσχεδίου. Με την απόφασή της αυτή συμφώνησαν και οι εκπρόσωποι που αναφέρονται πιο πάνω.

Τέλος, η επιτροπή αποφάσισε τη διαγραφή από το κείμενο του νομοσχεδίου των διατάξεων με τις οποίες προτείνεται η αντικατάσταση στο βασικό νόμο του όρου “παροχέας” με τον όρο “πάροχος”, θεωρώντας ότι, αφού ο όρος “παροχέας” περιλαμβάνεται ήδη και σε άλλες συναφείς νομοθεσίες, είναι προτιμότερο να διατηρηθεί ο όρος αυτός για σκοπούς νομικής βεβαιότητας και συνέπειας στη νομοθεσία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και, αφού διαμόρφωσε το κείμενό του στη βάση των πιο πάνω αποφάσεων της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί από αυτήν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ο κ. Περδίκης έχει κάποιες ανησυχίες και εισηγείται κάποια τροπολογία.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με όλο το σεβασμό στο σώμα, γιατί μόλις σήμερα μπορέσαμε να το μελετήσουμε, κύριε Πρόεδρε. Μας εφάνηκε λίγο υπερβολικό -στην περίπτωση που ο αστυνομικός ανακριτής αξιοποιήσει αυτό το νόμο και σαράντα οκτώ ώρες έχει στη διάθεσή του τα στοιχεία των τηλεφωνικών, τηλεπικοινωνιακών δεδομένων, για να κάνει τη δουλειά του- το γεγονός ότι, όταν μετά από σαράντα οκτώ ώρες το δικαστήριο αποφανθεί ότι δε χρειαζόταν να πάρει αυτά τα στοιχεία, του δίνονται πέντε ολόκληρες ημέρες, για να καταστρέψει δεδομένα τα οποία με ένα πάτημα ενός κουμπιού καταστρέφονται. Δηλαδή θεωρούμε ότι οι μέρες είναι πάρα πολλές. Κάποιοι συνάδελφοι εισηγήθηκαν ίσως τις τρεις μέρες, αντιλαμβάνομαι, ή δύο μέρες. Δεν έχω κάτι συγκεκριμένο δυστυχώς να καταθέσω, αλλά εδώ ίσως χρειάζονται νομικοί. Κύριε Κατσουρίδη, οι νομικοί...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αμέσως.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να λιγοστέψουν οι μέρες. Ή αμέσως ακόμα...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αμέσως. Γιατί να λιγοστέψουν;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Υπάρχουν κάποιες νομικές διαδικασίες, αντιλαμβάνομαι, που οι νομικοί τις ξέρουν καλύτερα. Εδώ θα χρειαστούμε για μια φορά τους νομικούς, πραγματικά.

Ευχαριστώ.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Η εισήγηση είναι σαράντα οκτώ ώρες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου, που προεδρεύει της επιτροπής, τι λέγει;

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γίνεται η εισήγηση και από άλλους συναδέλφους όπως ο χρόνος μειωθεί στις σαράντα οκτώ ώρες. Δεν υπάρχει ένσταση. Νομίζω ότι συμφωνούμε όλοι, αλλά, αν μου επιτρέπετε, θα ήθελα να επισημάνω ακόμα κάτι, επειδή έγινε πολλή συζήτηση για δύο λέξεις, τις λέξεις του “παρόχου” και του “παροχέα”. Και επειδή αυτό προήλθε από τη Νομική Υπηρεσία, θα ήθελα και από το σώμα της Βουλής να καλέσω τη Νομική Υπηρεσία, αφού μελετήσει -δεν υπεισερχόμεθα στην ορθότητα της λέξεως που ήθελαν να χρησιμοποιήσουν- να εξετάσει και τους άλλους νόμους και, όταν θα γίνει εναρμόνιση ή διόρθωση της λέξης, να γίνει σε όλους τους νόμους, γιατί δεν είναι σωστό σ’ ένα νόμο να διαβάζεται η λέξη “παροχέας” και σε κάποιον άλλο να διαβάζεται η λέξη “πάροχος” και να εννοούν το ίδιο πρόσωπο. Αυτό θα προκαλέσει σύγχυση. Γι’ αυτό το λόγο η επιτροπή μας δεν προχώρησε στην πρόωθηση στην ολομέλεια της συγκεκριμένης εισήγησης, όπως αυτή προνοήθηκε στο αρχικό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία, να μειωθεί ο χρόνος από πέντε μέρες σε σαράντα οκτώ ώρες, εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα αναβάλλεται. Θα πάει πίσω στην επιτροπή για δεκαπέντε μέρες να το επανεξετάσει...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα σας παρακαλούσα, αν είναι δυνατόν, να γνωρίζουμε και το λόγο γιατί παραπέμπεται στην επιτροπή, διότι το έχουμε συζητήσει εξαντλητικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο λόγος που έγινε εισήγηση στη σύσκεψη αρχηγών να πάει πίσω στην επιτροπή είναι για να επανεξεταστούν οι πρόνοιες που αφορούν τα προσόντα για τον Εισαγγελέα, κατά πόσο τα προσόντα που απαιτούνται για τον Εισαγγελέα συνάδουν με τα προσόντα που απαιτούνται για την κατώτερη θέση του Εισαγγελέα.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Με όλο το σεβασμό, κύριε Πρόεδρε, επειδή το θέμα τούτο το έχουμε συζητήσει κατ' επανάληψη στην επιτροπή...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Όχι, όχι, απλώς είναι θέμα διαφωνίας μεταξύ μας.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μεταξύ των μελών της επιτροπής.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Στην επιτροπή υπάρχει μια διαφωνία. Οι ομάδες νομίζω θα μπορούσαν να τοποθετηθούν. Η δική μας ομάδα τοποθετήθηκε υπέρ των κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από τη Νομική Υπηρεσία. Εάν κάποιος άλλος έχει διαφορετική άποψη, να τους ψηφίσουν ή να τους καταψηφίσουν. Εγώ δε βρίσκω για ποιο λόγο πρέπει να πάνε πίσω, να ξαναρωτήσω το Γενικό Εισαγγελέα, για να μας πει τα ίδια πράγματα. Αυτό είναι το θέμα που θέλω να ρωτήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η θέση σας είναι ότι δεν υπάρχει λόγος να πάει πίσω στην επιτροπή, κύριε Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Αν κάποια ομάδα δεν είναι έτοιμη να τοποθετηθεί, να το αναβάλουμε, για να τοποθετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πέραν της ουσίας εμείς δεν είμαστε εκείνοι που ζητήσαμε την αναβολή, αλλά εδώ δεν μπορεί μια επιτροπή να τίθεται σε αντιδιαστολή με την ολομέλεια. Η ολομέλεια καλείται να κρίνει αν θα το παραπέμψει στην επιτροπή ή όχι. Λοιπόν, το σύνολο των εκπροσώπων όλων των κομμάτων κατέληξε στην εισήγηση που λέει ο Πρόεδρος. Κατά συνέπεια, είναι μπροστά μας τζιαι καλείται η κάθε ομάδα να τοποθετηθεί στην εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Συμφωνώ, αλλά, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε -λυπούμαι που κάμνω διάλογο μαζί με τον συνάδελφο είναι εκτός της διαδικασίας- εάν η ολομέλεια αποφασίσει να πάει, εννά πάει σίγουρα· δε λέω ότι δε θα πάει. Απλώς προβληματίζω την ολομέλεια με το τι έχουμε κάνει στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μπορεί να είναι και λίγο αχρείαστο, κύριε Πρόεδρε. Ουσιαστικά, θα επαναλάβω την προσέγγιση του κ. Κατσουρίδη, ότι εδώ συζητείται κατά πόσο θα γίνει αναβολή. Αν ο πρόεδρος της επιτροπής ή η επιτροπή κρίνει ότι δε θέλει να αξιοποιήσει την αναβολή, για να εξετάσει ξανά το θέμα, να το φέρει όπως έχει και θα αποφασίσουμε τότε αν θα το ψηφίσουμε ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και νομίζω ότι η παρέμβαση του κ. Νικολάου ήταν απόλυτα δικαιολογημένη, υπό την έννοια του ότι πληροφόρησε το σώμα ότι δεν υπάρχει καμία λογική να πάει πίσω το θέμα, διότι οι διαφορές που εντόπισαν οι συσκεφθέντες ήταν γνωστές ήδη στην επιτροπή και συζητήθηκαν. Όμως, από τη στιγμή που γίνεται η εισήγηση να πάει πίσω στην επιτροπή και να γίνει μια τελευταία προσπάθεια, νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να πάει πίσω στην επιτροπή για μια τελευταία προσπάθεια, αν μπορεί να...

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου, κάτι θέλετε να πείτε αντιλαμβάνομαι.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ναι. Κύριε Πρόεδρε, ενώ δεν είθισται βεβαίως να εκφωνείται οποιαδήποτε αιτιολογία προκειμένου περί αναβολής στο στάδιο αυτό από οποιαδήποτε πτέρυγα ή ομάδα, επειδή ο κ. Ιωνάς Νικολάου ζήτησε να πληροφορηθεί το λόγο και επειδή δόθηκαν κάποιες αιτιολογίες, είμαι υποχρεωμένος να προσθέσω και τη δική μας αιτιολογία. Εμείς θεωρούμε για το θέμα το οποίο έχετε θίξει ορθότατα ότι υπάρχει διάσταση μεταξύ των δύο θέσεων, των προσόντων δηλαδή που απαιτούνται για τον προϊστάμενο και τον υφιστάμενο, για τον υφιστάμενο δηλαδή απαιτείται μεταπτυχιακό, ενώ για τον προϊστάμενο να μην απαιτείται, και ότι τίθεται μέγα ζήτημα αξιοκρατίας και

χρηστής διοίκησης. Και αν στη Νομική Υπηρεσία εγείρεται αυτό το ζήτημα, που δε θα το λύσουμε εδώ, γι' αυτό και πάει στην επιτροπή να το συζητήσουμε, είναι ένας από τους λόγους που νομίζω ότι πασιφανέστατα δικαιολογεί την οποιαδήποτε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου, αλλά αυτό που λέτε, με όλο το σέβας, συνηγορεί υπέρ της άποψης του κ. Νικολάου, ότι: «Καταψηφίστε το, αν θέλετε, διότι...». Εν πάση περιπτώσει, έχω εισηγηθεί και το σώμα έχει αποδεχθεί να πάει πίσω στην επιτροπή και έχει λήξει το θέμα.

Ερχόμαστε τώρα στα υπ' αριθμόν 6 και 7 θέματα, που έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Ιωνάς Νικολάου

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Σκεύη Κουκουμά

Ρούλα Μαυρονικόλα

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Οκτωβρίου και 6 Νοεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΔΕΟΚ και της εργοδοτικής οργάνωσης ΚΕΒΕ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΕΚ και η εργοδοτική οργάνωση ΟΕΒ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής. Η εργοδοτική οργάνωση ΟΕΒ διαβίβασε τις θέσεις της με σχετική επιστολή της, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008, όπου σημειώνει ότι δεν έχει οποιεσδήποτε παρατηρήσεις για τους υπό εξέταση κανονισμούς.

Σκοπός των πρώτων προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 59 του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τη νέα Οδηγία 2006/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Μαΐου 2006 σχετικά με τα μηχανήματα και την τροποποίηση της Οδηγίας 95/16/ΕΚ (αναδιτύπωση).

Ειδικότερα, με τους κανονισμούς αυτούς σκοπείται η αντικατάσταση των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμών του 2003 (ΚΔΠ 306/2003), οι οποίοι είχαν εκδοθεί με βάση την υπό αντικατάσταση Οδηγία 98/37/ΕΚ για τα μηχανήματα.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους εν λόγω κανονισμούς, οι προτεινόμενοι κανονισμοί για τα μηχανήματα καθορίζουν τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας σχετικά με το σχεδιασμό και την κατασκευή των μηχανημάτων, καθώς και τις διαδικασίες που έχει στη διάθεσή του ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας ή ο αντιπρόσωπος αυτών, για να τεκμηριώσει τη συμμόρφωση των μηχανημάτων προς τις βασικές απαιτήσεις, προτού τα διαθέσει στην αγορά.

Οι προτεινόμενοι κανονισμοί εφαρμόζονται σε όλα τα μηχανήματα, στον εναλλάξιμο εξοπλισμό, στα δομικά στοιχεία ασφάλειας, στα ανυψωτικά εξαρτήματα, στις αλυσίδες, στα συρματόσχοινα και στους ιμάντες, στα αφαιρετά συστήματα μηχανικής μετάδοσης και στα ημιτελή μηχανήματα.

Ο ίδιος εκπρόσωπος σημείωσε ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί δεν παρουσιάζουν ουσιαστική διαφορά στη φιλοσοφία και στο περιεχόμενο με τους εν ισχύ κανονισμούς, αλλά αναδιατυπώνουν και συγκεκριμενοποιούν με περισσότερη σαφήνεια τις διατάξεις των κανονισμών του 2003, τους οποίους προτείνεται να αντικαταστήσουν.

Ειδικότερα, οι σημαντικότερες αλλαγές που παρατηρούνται σε σχέση με τους υπό αντικατάσταση κανονισμούς είναι οι εξής:

1. Η απαίτηση για εκτίμηση του κινδύνου καθίσταται πιο σαφής.
2. Εισάγονται νέες απαιτήσεις για μηχανήματα που εξυπηρετούν σταθερά πλατύσκαλα (στάσεις), με σκοπό τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των κανονισμών σε ανελκυστήρες εργοταξίων και ανελκυστήρες που κινούνται με μικρή ταχύτητα.
3. Επεκτείνονται ορισμένες απαιτήσεις που αφορούν κινητά μηχανήματα ή μηχανήματα ανύψωσης, ώστε να καλύπτουν όλα τα μηχανήματα, ανάλογα με το είδος της επικινδυνότητας.
4. Οι απαιτήσεις για το θόρυβο και τους κραδασμούς καθίστανται πιο σαφείς.

Όσον αφορά ειδικότερα τις πρόνοιες των κανονισμών που ρυθμίζουν τη διάθεση μηχανημάτων στην αγορά, σε αυτές προβλέπεται ότι μηχανήματα μπορεί να διατίθενται στην αγορά ή να τίθενται σε λειτουργία, εφόσον πληρούν τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I των προτεινόμενων κανονισμών. Μηχανήματα που φέρουν τη σήμανση "CE" και συνοδεύονται από δήλωση συμμόρφωσης "ΕΚ" θεωρείται ότι πληρούν τις διατάξεις των εν λόγω κανονισμών.

Στο στάδιο της διεξαγωγής της συζήτησης και κατόπιν υποβολής σχετικών ερωτήσεων από μέλη της επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας διευκρίνισε ότι, σύμφωνα με τους προτεινόμενους κανονισμούς, τα περισσότερα μηχανήματα μπορεί να πιστοποιηθούν ως συμμορφούμενα από τον ίδιο τον κατασκευαστή, εφόσον καταρτιστεί τεχνικός φάκελος ή τεχνική τεκμηρίωση ημιτελούς μηχανήματος, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα VII των προτεινόμενων κανονισμών. Περαιτέρω, όσον αφορά τα πιο επικίνδυνα μηχανήματα, που αναφέρονται στο Παράρτημα IV των προτεινόμενων κανονισμών, γι' αυτά απαιτούνται ιδιαίτερες διαδικασίες και οι κατασκευαστές έχουν τη δυνατότητα επιλογής του είδους της πιστοποίησης ως ακολούθως:

1. Εάν το επικίνδυνο μηχανήματα έχει σχεδιαστεί σύμφωνα με εναρμονισμένα πρότυπα που καλύπτουν όλες τις σχετικές βασικές απαιτήσεις, τότε ο

κατασκευαστής μπορεί να πιστοποιήσει μόνος του τη συμμόρφωση του προϊόντος.

2. Στην περίπτωση που το επικίνδυνο μηχάνημα δεν πληρεί τις παραπάνω προϋποθέσεις, τότε ο κατασκευαστής μπορεί να επιλέξει μεταξύ εξέτασης τύπου από κοινοποιημένο οργανισμό (Παράρτημα ΙΧ των προτεινόμενων κανονισμών) και έγκρισης του πλήρους συστήματος διασφάλισης ποιότητας που διαθέτει (Παράρτημα Χ των προτεινόμενων κανονισμών).

Στις πιο πάνω περιπτώσεις και εφόσον επιβεβαιωθεί η συμμόρφωση προς τις βασικές απαιτήσεις για τα μηχανήματα, ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος συντάσσει δήλωση συμμόρφωσης “ΕΚ” για καθένα από τα μηχανήματα και ακολούθως θέτει τη σήμανση συμμόρφωσης “CE” πάνω στα μηχανήματα με τρόπο ευανάγνωστο, καθαρό και ανεξίτηλο.

Σκοπός των δεύτερων προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι επίσης εκδίδονται με βάση το άρθρο 59 του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) Κανονισμών του 2003 (ΚΔΠ 310/2003) ως ακολούθως:

1. Το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών αυτών να περιοριστεί στα ανυψωτικά μηχανήματα με ονομαστική ταχύτητα που υπερβαίνει τα 0,15 m/s. Ανυψωτικό μηχάνημα με ονομαστική ταχύτητα μικρότερη του m/s δε θεωρείται ανελκυστήρας και ρυθμίζεται από τους περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμούς.
2. Να προστεθεί ο όρος “θαλαμίσκος” και η ερμηνεία του και αντίστοιχα στο σημείο 1.2 του παραρτήματος των βασικών κανονισμών να αντικατασταθεί η περιγραφή του όρου “θαλαμίσκος”.

Με την εν λόγω τροποποίηση σκοπείται η εναρμόνιση με το άρθρο 24 της προαναφερθείσας Οδηγίας 2006/42/ΕΚ για τα μηχανήματα, η οποία τροποποιεί το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 95/16/ΕΚ για τους ανελκυστήρες και την ερμηνεία του όρου “ανελκυστήρας”.

Αναφερόμενος και στους δύο προτεινόμενους κανονισμούς, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ανέφερε ότι οι υπό εξέταση κανονισμοί θα έπρεπε, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/42/ΕΚ, να είχαν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας μέχρι τις 29 Ιουνίου 2008, ενώ θα πρέπει να τεθούν σε ισχύ το αργότερο μέχρι τις 29 Δεκεμβρίου 2009. Ο ίδιος δήλωσε ότι η εφαρμογή και επιτήρηση των προτεινόμενων κανονισμών θα γίνει μέσω του υφιστάμενου συστήματος επιτήρησης της αγοράς και η αναγκαία υποδομή και οι κατάλληλοι μηχανισμοί για την εφαρμογή των κανονισμών ήδη υπάρχουν.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην εισηγητική έκθεση της εκτελεστικής εξουσίας που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, με την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών δεν αναμένεται να υπάρξει οποιοδήποτε επιπρόσθετο δημοσιονομικό κόστος ούτε αναμένεται να υπάρξει άξιο λόγου κόστος για τον ιδιωτικό τομέα. Επιπρόσθετα, δεν αναμένεται να υπάρξουν κοινωνικές ή άλλες επιπτώσεις από την εφαρμογή των εν λόγω κανονισμών.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα των μελών της επιτροπής για τις απαιτήσεις που ισχύουν για παλαιότερα μηχανήματα, διευκρίνισε ότι ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμος και οι δυνάμει αυτού εκδιδόμενοι κανονισμοί δεν έχουν αναδρομική ισχύ και εφαρμόζονται μόνο σε

σχέση με προϊόντα ή κατηγορίες προϊόντων που διατέθηκαν στην αγορά μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΔΕΟΚ και της εργοδοτικής οργάνωσης ΚΕΒΕ εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση και των δύο υπό αναφορά κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 6 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 7 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται επίσης.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερησίας διάταξης, που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2008. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού ύψους €117.500.000, για σκοπούς αντιμετώπισης των επιπτώσεων της παρατεταμένης ολιγομβρίας.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται αφενός η διάθεση ποσού ύψους €67.500.000 για κάλυψη των αποζημιώσεων που θα καταβληθούν στους γεωργοκτηνοτρόφους μέχρι το 50% της ζημιάς που υπέστησαν λόγω της παρατεταμένης ολιγομβρίας και αφετέρου η διάθεση ποσού ύψους €50 εκατομ. για κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την αγορά και μεταφορά ποσοτήτων

νερού από την Ελλάδα, καθώς και για τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για διοχέτευσή του στο σύστημα της υδατοπρομήθειας της Κύπρου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, η υδατική κατάσταση στην Κύπρο κατά το 2008 ήταν ιδιαίτερα άσχημη, καθώς υπήρξε πολύ χαμηλή βροχόπτωση, και τα αποθέματα νερού στα φράγματα ήταν ήδη χαμηλά λόγω της παρατεταμένης ανομβρίας των τελευταίων τεσσάρων ετών. Για αντιμετώπιση του προβλήματος λειψυδρίας που δημιουργήθηκε, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος θεώρησε αναγκαία τη μεταφορά νερού από την Ελλάδα και τη συνέχιση ταυτόχρονα της διερεύνησης του θέματος της μεταφοράς νερού και από άλλες γειτονικές χώρες. Όσον αφορά την Ελλάδα, μετά από επαφές του αρμόδιου υπουργού με τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων της Ελλάδας, εξασφαλίστηκε συνολική ποσότητα οκτώ εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού, έναντι συνολικής δαπάνης 39.000.000 ευρώ.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή έκρινε ότι το μέρος του νομοσχεδίου που αφορά ποσό ύψους 67.500.000 ευρώ, σε σχέση με την κάλυψη των αποζημιώσεων που θα καταβληθούν στους γεωργοκτηνοτρόφους, χρήζει περαιτέρω μελέτης και για το λόγο αυτό αποφάσισε στο παρόν στάδιο να προωθήσει το υπόλοιπο μέρος του νομοσχεδίου που αφορά το ποσό ύψους €50 εκατομ. και το οποίο αναλύεται ως ακολούθως:

- 4 εκατομ. ευρώ για το κόστος προμήθειας του νερού από την Ελλάδα.
- 35 εκατομ. ευρώ για το κόστος μεταφοράς του νερού με δεξαμενόπλοια από την Ελλάδα στην Κύπρο.
- 2 εκατομ. ευρώ για τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για διοχέτευση του νερού στο κυπριακό σύστημα υδατοπρομήθειας.
- 2,8 εκατομ. ευρώ για τη βελτίωση της υδατοπρομήθειας σε πόλεις και χωριά της Κύπρου.
- 6,2 εκατομ. ευρώ για την επέκταση των μονάδων αφαλάτωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει διαμορφωθεί, για σκοπούς προώθησης προς την ολομέλεια του σώματος του μέρους αυτού που αφορά το ποσό ύψους €50 εκατομ., το οποίο θα διατεθεί για την αγορά και μεταφορά ποσοτήτων νερού από την Ελλάδα.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Ποια είναι η άποψη του Δημοκρατικού Συναγερμού, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, για το συμπληρωματικό προϋπολογισμό υπ' αριθμόν 3;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστές οι διάφορες απόψεις που ακούστηκαν από το κόμμα μας για το θέμα της διαδικασίας. Νομίζω ότι υπάρχουν τα κυβερνώντα

κόμματα, που μπορούν και έχουν την πλειοψηφία, αν χρειαστεί, να το ψηφίσουν, για να περάσει αυτό το θέμα, να κανονίσουν και τους λογαριασμούς τους, αλλά να αναλάβουν και τις ευθύνες για το όλο ζήτημα. Εμείς θα τηρήσουμε αποχή για το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Ο κ. Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό το ποσό είναι το ποσό με το οποίο θα πληρώσουμε τα έξοδα που έχουν γίνει για τη μεταφορά νερού από την Ελλάδα. Οι συνθήκες οι δραματικές που επικράτησαν στην Κύπρο, και ιδιαίτερα στη Λεμεσό, επέβαλαν τη μεταφορά αυτού του νερού. Και διερωτώμαι πραγματικά τι θα εγίνετο στην Κύπρο, αν αυτό το νερό δεν έφθανε στην ώρα του από την Ελλάδα. Διερωτώμαι λοιπόν γιατί η συγκεκριμένη στάση από το Δημοκρατικό Συναγερμό, ουσιαστικά να μην ψηφίζει αυτά τα έξοδα.

Όμως για το νερό μέχρις εδώ, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει ένα δεύτερο ζήτημα. Είναι το θέμα ότι μαζί με τα €50 εκατομ. για το νερό είχε η κυβέρνηση αποστείλει στη Βουλή, για να ψηφίσει, άλλα €67 δις, για να δοθούν στους αγρότες ως οικονομική βοήθεια που έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και πληρώνεται από τα κυπριακά κρατικά ταμεία για την ανομβρία. Η συζήτηση αυτού του θέματος στην ολομέλεια, κατόπιν αιτήματος κάποιων πλευρών της Βουλής, έχει αναβληθεί. Εγώ θέλω να σημειώσω τα εξής: Πρώτον, ως πρόεδρος της επιτροπής Γεωργίας, τονίζω ότι το ποσό των €67,5 εκατομ. έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν μπορεί να αλλάξει. Δεν μπορούμε να δώσουμε ούτε και ένα σεντ περισσότερο. Δεύτερον, αυτό το ποσό έχει κατανεμηθεί μεταξύ των κλάδων και δεν πρόκειται ο οποιοσδήποτε κλάδος να συναινέσει να πάρει λιγότερα απ' αυτά που έχουν συμφωνηθεί. Διερωτώμαι λοιπόν προς τι μια επιστολή των αγελαδοτρόφων έπρεπε... Και ανοίγω παρένθεση, κύριε Πρόεδρε, και λέγω ότι τα αιτήματα των αγελαδοτρόφων έχουν τεθεί, έχουν συζητηθεί εξαντλητικά σε πολλά επίπεδα και ο κόσμος έχει καταλήξει και έχει αποφασίσει. Λοιπόν, προς τι η αναβολή;

Κύριε Πρόεδρε, λέω ότι δε θα προσθέσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, περιοριστείτε εντός της διαδικασίας του θέματος που έχουμε προς ψήφιση όμως.

Γ. ΘΩΜΑ:

Μάλιστα. Θα πω λοιπόν ότι η αναβολή αυτού του θέματος δεν προσφέρει τίποτε. Αυτό που θα προσφέρει είναι μόνο ότι οι αγρότες πιθανόν λόγω της καθυστέρησης να μην προκάμουν να πάρουν την κρατική βοήθεια πριν από τα Χριστούγεννα. Και αυτό το πράγμα νομίζω ότι δε θα εξυπηρετήσει τον κόσμο, ο οποίος περιμένει αυτά τα χρήματα για να κάμει Χριστούγεννα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Παπαδοπούλου, παρακαλώ.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο ο συνάδελφος ότι έχει ζητηθεί προς έγκριση πληρωμή από το πάγιο ταμείο ενός συνολικού ποσού €117,5 εκατομ. Τα €67,5 εκατομ. όντως είναι για κάλυψη των διάφορων αποζημιώσεων στους γεωργοκτηνοτρόφους και καλύπτουν το 50% της ζημιάς που έχουν υποστεί. Τα άλλα €50 εκατομ. αφορούν την αγορά και τη μεταφορά νερού από την Ελλάδα, καθώς και τη δημιουργία υποδομών για διοχέτευσή του στο σύστημα υδατοπρομήθειας στην Κύπρο. Θα μπορούσε να πάει ολόκληρο το πακέτο την ερχόμενη βδομάδα και ακριβώς μπορούσαμε να το κάνουμε ως επιτροπή Οικονομικών. Εμείς δεν έχουμε συζητήσει την ουσία των δύο ξεχωριστών αιτημάτων, γιατί έχει συζητηθεί επανειλημμένα στην επιτροπή Γεωργίας, έχουμε διαβάσει και τα αποστονογραφημένα πρακτικά και όλα και επομένως επί της ουσίας δεν υπάρχει διαφωνία. Εκείνο που είδαμε είναι η οικονομική πτυχή του θέματος. Θα μπορούσε κάλλιστα η επιτροπή Οικονομικών να το περάσει για την άλλη βδομάδα. Όμως, επειδή συντρέχουν τόκοι, αν αυτή τη στιγμή δε διαχωριστούν τα δύο ποσά, για την περίπτωση των €50 εκατομ. πληρώνουμε τόκους. Επομένως, ζητήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και κρίναμε ομόφωνα ότι είναι λογικό να προχωρήσουμε σήμερα ψηφίζοντας τα €50 εκατομ. και το επόμενο, απλώς δίνεται μια μικρή παράταση, θα το έχουμε ενώπιόν μας την ερχόμενη βδομάδα.

Επομένως, είναι λογικό νομίζω να διαχωριστεί, διαφορετικά η υπαλλακτική επιλογή ήταν να πάει ολόκληρο το πακέτο την άλλη βδομάδα. Επομένως, η επιτροπή Οικονομικών εισηγείται την ψήφιση χωρίς άλλη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Τάσου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Ο αγαπητός πρόεδρος της επιτροπής Γεωργίας και φίλος εκλεκτός ξέχασε να μας πει γιατί φθάσαμε και μείναμε χωρίς νερό και ειδικότερα η Λεμεσός. Κάποιοι έχουν ευθύνες και έπρεπε να αναλάβουν τις ευθύνες τους και όχι να διαμαρτύρονται, γιατί τηρούμε αποχή. Τηρούμε αποχή, για τον απλούστατο λόγο ότι δεν επράξατε σωστά πέντε χρόνια. Και ο κόσμος δίψασε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητείται επιπρόσθετο ποσό €50 εκατομ. για τη μεταφορά νερού από την Ελλάδα. Και μιλούμε για ένα συμβόλαιο το οποίο είχε γίνει παλαιότερα έναντι δαπάνης περίπου €35 εκατομ. Και επειδή αυτό το συμβόλαιο δεν εφαρμόστηκε σωστά, όπως δεσμεύτηκε ο εργολήπτης, εκείνος που ανέλαβε να μεταφέρει το νερό στην Κύπρο, σήμερα είμαστε υποχρεωμένοι να ζητήσουμε άλλες επιπρόσθετες πιστώσεις €50 εκατομ. Και διερωτάται κανείς: «Τι έχουμε πράξει, για να εφαρμοστεί αυτό το συμβόλαιο σωστά;» Τι έγινε ουσιαστικά, για να μπορέσουν να εισπραχθούν εκείνα τα οποία αυτός που ανέλαβε τις ευθύνες οι οποίες προκύπτουν από το ίδιο το συμβόλαιο; Και με πολλή πολλή ευκολία, κύριε Πρόεδρε, σήμερα ερχόμαστε να ζητήσουμε αυτές τις πρόσθετες πιστώσεις, χωρίς προηγουμένως να ξεκαθαρίσουμε το όλο θέμα το οποίο προκύπτει αναφορικά με τις ευθύνες από τη μεταφορά του νερού στην Κύπρο.

Γι' αυτό το λόγο είναι που εμείς θα τηρήσουμε αποχή. Όχι γιατί δεν επιθυμούμε να έχουμε έγκαιρα ικανοποιητικές ποσότητες νερού, για να εξασφαλίσουμε τις ανάγκες των Κυπρίων πολιτών, αλλά γιατί η διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε είναι μια διαδικασία η οποία δυστυχώς έχει πολλές σκοτεινές, θα έλεγα, πλευρές και δεν έχουν τηρηθεί πλήρως όλα όσα θα έπρεπε να τηρηθούν για σκοπούς εφαρμογής του συμβολαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όποιος δε διαβάζει την έκθεση κάνει και λάθη! Η έκθεση είναι καθαρή. Είναι τα €50 εκατομ. Θέλω να τα πω, γιατί ακουγόμαστε κιόλας: €4 εκατομ. είναι το κόστος προμήθειας του νερού από την Ελλάδα, €35 εκατομ. το κόστος μεταφοράς του νερού με δεξαμενόπλοια, €2 εκατομ. είναι για τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για διοχέτευση του νερού στο κυπριακό σύστημα υδατοπρομήθειας, €2,8 εκατομ. για τη βελτίωση της υδατοπρομήθειας σε πόλεις και χωριά της Κύπρου και €6,2 εκατομ. για την επέκταση των μονάδων αφαλάτωσης.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Σύνολο €15 εκατομμύρια...

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Σύνολο €50 εκατομ! Αυτό ζητεί και η έγκριση σήμερα.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Έτσι είναι!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Δεν είναι επιπρόσθετα ποσά, όπως είπατε, κύριε Ιωνά. Είναι από την αρχή μέχρι το τέλος.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Εάν διάβαζε ο συνάδελφος και το νομοσχέδιο, όπως αυτό έχει κατατεθεί, υπάρχει...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι, έχει δίκαιο ο κ. Κατσουρίδης.

Ο κ. Περδίκης. Μετά ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μετά την τοποθέτηση των φίλων από το Δημοκρατικό Συναγερμό -που είναι απόλυτα σεβαστή, πρέπει να πω, και η επιχειρηματολογία είναι βάσιμη- αισθάνομαι την ανάγκη να διευκρινίσω ότι η δική μου ψήφος υποστήριξης δεν μπορεί να ερμηνευθεί και δε θέλω να ερμηνευθεί ως επιβεβαίωση ή αποδοχή των διαδικασιών ή της αξιοπιστίας των όρων του συμβολαίου, για το οποίο έχω εγγράψει θέμα με άλλους συναδέλφους και έχει ήδη ξεκινήσει η μελέτη του στην επιτροπή Ελέγχου και

συνεχίζεται· δεν έχει κλείσει. Δηλαδή αυτή η πτυχή, που αφορά το πόσο είναι διαβλητό το συμβόλαιο και κατά πόσο υπάρχουν και στοιχεία ίσως σκοτεινά και γκρίζα σ' αυτό το συμβόλαιο, εξετάζεται από τη Βουλή και ακόμη η εξέταση είναι σε εξέλιξη. Η ψήφος δεν είναι ψήφος εμπιστοσύνης προς το συμβόλαιο και τις διαδικασίες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όταν κάποιος εξαιρεί τον εαυτό του από ευθύνες, σημαίνει είναι άνθρωπος ο οποίος δε λαμβάνει ευθύνες και δε θέλει να λάβει και σημαίνει ότι δύσκολα δέχεται οποιαδήποτε κριτική, όσο είναι πολιτικός και όταν μάλιστα πέρασε και δέκα χρόνια από τη διακυβέρνηση.

Εκείνο το οποίο πρέπει να πούμε εδώ είναι ότι η κυβέρνηση Χριστόφια, από τις πρώτες μέρες που ανέλαβε τη διακυβέρνηση, το πρώτο πράγμα στο οποίο στάθηκε ήταν να μη μείνει κανείς στην Κύπρο που να μην έχει νερό να πει και να πλυθεί. Και αυτό ήταν που έκαμε. Και η πιο οικονομική λύση ήταν αυτή την οποία ακολουθήσαμε και την οποία λέω ότι στη δεδομένη στιγμή όλοι χαιρετίσαμε. Τώρα βρισκόμαστε προβλήματα!

Το δεύτερο που ήθελα να πω είναι ότι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού έχουν εγγράψει το θέμα στην επιτροπή Ελέγχου, ορθά λέχθηκε και από τον κ. Περδίκη. Διαφωνώ κάπως με τον κ. Περδίκη. Εκεί ήταν όλοι οι εμπλεκόμενοι. Η Γενική Ελέγκτρια τοποθετήθηκε ευθαρσώς, λέγοντας ότι τηρήθηκαν οι νόμοι και το συμβόλαιο δεν έχει οποιαδήποτε ψεγάδια ή αδυναμίες ή ενδεχόμενο υποψίας οποιασδήποτε παραβίασης οποιασδήποτε νομοθεσίας και λοιπά. Ο Γενικός Λογιστής, ως πρόεδρος της Αρχής Προσφορών, επίσης. Και όλοι οι άλλοι προσκεκλημένοι έδωσαν μία σαφή εικόνα ότι τηρήθηκε ο νόμος και αυτό το οποίο κάναμε ήταν το συμφερότερο για την Κυπριακή Δημοκρατία και κατ' απόρροια και για το λαό.

Συνεπώς, το ότι δεν προχώρησε η επιτροπή να κλείσει το θέμα είναι τυπικό μέρος. Αυτά τα οποία έχουμε ενώπιόν μας είναι αυτά τα οποία μας έχουν καταθέσει. Και τα πρακτικά της συνεδρίας, τα οποία κατέχουμε, είναι οι αδιάψευστοι μάρτυρες αυτών των οποίων λέω. Συνεπώς, το να πιπιλλούμε κάποια πράγματα που γράφτηκαν και σε κάποιες εφημερίδες, κάποια πράγματα τα οποία θέλουμε να τα προεκτείνουμε και να κάνουμε άλλους συνειρμούς, δε νομίζω ότι χρειάζεται πλέον, ιδιαίτερα όταν μιλούμε για το δεύτερο μεγαλύτερο πρόβλημα που έχουμε σε αυτό τον τόπο, που είναι το νερό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήταν το λιγότερο υποκρισία να μην αναλογιστούμε τις δικές μας ευθύνες, ως σώμα, διαχρονικά -εγώ τις αναλαμβάνω στο βαθμό που μπορεί να τις έχω- να έχουμε εμποδίσει τα προγράμματα των μονάδων αφαλάτωσης, άσχετα αν έχουν την ευθύνη κάποιες κυβερνήσεις που δεν τα προώθησαν. Όμως εγώ θέλω να τονίσω ότι εμείς δε

μετανιώσαμε, γιατί στη Λάρνακα έχουν γίνει αυτές οι μονάδες και έχουν περιορίσει σε ένα βαθμό το πρόβλημα και σήμερα που γίνεται η επέκταση για την παραγωγικότητα. Είναι καιρός, προτού δούμε μόνο τις πολιτικές διαστάσεις και να αλληλοκατηγορηθούμε, να σκεφτούμε πρώτα απ' όλα για ένα τέτοιο θέμα ποιες είναι οι δικές μας ευθύνες. Δεν ξέρω αν τις αναλαμβάνουν άλλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ, προσπερνώντας τα όποια λάθη ή παραλείψεις υπήρξαν στο παρελθόν, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η απαιτούμενη επάρκεια νερού στην Κύπρο, εμείς θεωρούμε ότι, υπό τις περιστάσεις, η λύση ήταν αναγκαία και επεβάλλετο. Σε αντίθετη περίπτωση, πολύ φοβούμαστε ότι όχι απλώς θα περνούσαμε μια δύσκολη καλοκαιρινή περίοδο, αλλά η έλλειψη νερού πια, με όλες τις συνεπακόλουθες συνέπειες, ήταν προ των πυλών.

Ως εκ τούτου, εάν και εφόσον οποιοδήποτε συνάδελφοι θα ήθελαν να ανοίξουμε το θέμα, για να συζητήσουμε τις ευθύνες, τα λάθη και τις παραλείψεις του παρελθόντος που οδήγησαν σε αυτή την κακή υδατική κατάσταση, είμαστε έτοιμοι να το πράξουμε. Επί του παρόντος εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ της ψήφισης του συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακούγοντας κάποιες τοποθετήσεις, πραγματικά διερωτώμαι: Είναι μόνο τα τελευταία πέντε χρόνια που είχε υδατικό πρόβλημα η Κύπρος; Επειδή πραγματικά εγώ εκείνο που θυμώμαι είναι κάποιους άλλους Υπουργούς Γεωργίας που μας έλεγαν κάποτε ότι έλυσαν το υδατικό πρόβλημα της Κύπρου. Δεν είναι η προηγούμενη κυβέρνηση που με τέτοιο στόμφο προέβαινε σε τέτοιες δηλώσεις, αλλά σίγουρα η προηγούμενη κυβέρνηση έκαμε κάποια έργα. Σίγουρα, δεν υποτιμώ σε καμία περίπτωση τη συμβολή της παρούσας κυβέρνησης στην υλοποίηση μέτρων, αλλά πρέπει να ρωτήσω: Έχει υλοποιηθεί οποιοδήποτε μέτρο που δεν είχε ξεκινήσει από την προηγούμενη κυβέρνηση; Και η μονάδα της Μονής και της Επισκοπής και της Πάφου ήταν αποφάσεις της προηγούμενης κυβέρνησης. Δε μηδενίζω τη συμβολή της παρούσας κυβέρνησης, αλλά δεν πρέπει να μηδενίζονται ούτε τα έργα που έγιναν επί της προηγούμενης. Και τα έργα αυτά έφεραν αποτέλεσμα.

Δεν πρέπει να αγνοούμε ένα πάρα πολύ σημαντικό γεγονός: Είχαμε ορισμένα πολύ ασυνήθιστα καιρικά φαινόμενα την τελευταία τετραετία. Είχαμε κατ' ακρίβειαν τη χειρότερη ανομβρία τα τελευταία τέσσερα χρόνια από τις αρχές του εικοστού αιώνα. Δεν μπορούσαμε να μην έχουμε δυσμενείς επιπτώσεις. Αλλά φταίει η προηγούμενη κυβέρνηση, για παράδειγμα, γι' αυτή την ανομβρία; Όταν η Ισπανία εισάγει νερό με πλοία, φταίει η προηγούμενη κυβέρνησή μας γι' αυτό το γεγονός; Ή μήπως έχουμε ασυνήθιστες κλιματολογικές συνθήκες και αλλαγές, που, ως γεγονός, έχουν επηρεάσει και την Κύπρο;

Και να μην υποτιμούμε το γεγονός ότι αυτά τα έργα που ξεκίνησε η προηγούμενη κυβέρνηση και υλοποιούνται εντός του 2008, ακριβώς επειδή είχαν

υλοποιηθεί σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό αυτά τα έργα, έχουν φέρει αποτελέσματα. Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Υδάτων έχει πει ότι οι χειρότεροι μήνες που πέρασαν, υπό την έννοια της έλλειψης νερού, ήταν οι μήνες του καλοκαιριού και δεν πρόκειται να έχουμε παρόμοια προβλήματα στο μέλλον. Για ποιο λόγο; Επειδή έγιναν έργα! Ναι, δεν υποτιμούμε την παρούσα κυβέρνηση, αλλά να μην υποτιμούμε και την προηγούμενη. Και αυτοί που θέλουν να δαχτυλοδείχνουν και μόνο να δαχτυλοδείχνουν και να ζητούν ευθύνες, διερωτώμαι αν έχουν την ευθιξία να κοιτάζουν και καμιά φορά στον καθρέφτη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι έχουμε ήδη ξεφύγει.

Πρώτον, συζητούμε το ευρύτερο θέμα του νερού, ο καθένας με μια-δύο παραγράφους, θέμα το οποίο μέσα σε αυτό το χρόνο, όχι πριν από πολύ καιρό, το συζητήσαμε σε ολομέλεια.

Δεύτερον, εμείς το θέμα που θέσαμε είναι απλό. Γιατί δεν ψηφίζουμε σήμερα και τα υπόλοιπα εξήντα επτάμισι εκατομμύρια; Αφού τίποτα δε θα αλλάξει με το να τα αφήσουμε για μια βδομάδα.

Τρίτον, το θέμα της επιτροπής Ελέγχου. Θα τελειώσει η επιτροπή Ελέγχου και θα ακούσουμε για το άλλο θέμα που τίθεται. Δεν μπορούμε να το λύσουμε αυτή τη στιγμή. Εμείς θεωρούμε ότι δεν υπάρχει τίποτε. Κάποιοι άλλοι θεωρούν ότι υπάρχει. Θα λυθεί, όταν τελειώσει η επιτροπή.

Γι' αυτό εγώ λέω ο καθένας, με βάση τη συνείδησή του, προχωρεί και ψηφίζει είτε το σύνολο είτε απέχει είτε μόνο τα πενήντα εκατομμύρια.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εμείς δεν είπαμε κάτι τέτοιο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμείς λέμε, κύριε Νεοφύτου, ότι η ολομέλεια καλά κάνει να ψηφίσει το σύνολο. Παρακάτω θα συζητούμε το θέμα του νερού και θα είμαστε εκτός θέματος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαι στην επιτροπή, αλλά πρέπει να διευκρινιστεί κάτι. Έχω την εντύπωση ότι, παρ' όλο που η έκθεση μιλά και για τα δύο, το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας μιλά μόνο για πενήντα εκατομμύρια. Δηλαδή δεν μπορούμε, και να θέλουμε, να ψηφίσουμε το σύνολο τώρα. Καθαρά διαδικαστικά μιλώ. Διευκρινίστε το, για να μην ψηφίζουμε κάτι το οποίο δεν έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Συλλούρη, έχετε απόλυτο δίκαιο ότι δεν υπάρχει ενώπιον του σώματος θέμα για ψήφιση των υπολοίπων εξήντα επτά εκατομμυρίων. Αλλά ο κ. Κατσουρίδης λέει ότι το ΑΚΕΛ λέει πως κακώς δεν είναι ενώπιον της

ολομέλειας, έπρεπε η επιτροπή να το επεξεργαστεί και να ήταν ενώπιον της ολομέλειας. Και ο κ. Θωμά αυτό υποστήριξε. Απ' εκεί και πέρα, εγώ σήμερα δεν μπορώ να το βάλω στην ψηφοφορία το θέμα.

Ο κ. Στυλιανίδης, παρακαλώ, έχει ζητήσει το λόγο. Να τελειώσουμε με τις πρωτολογίες και μετά όσοι θέλουν να δευτερολογήσουν.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν παίρνω το λόγο συχνά στην ολομέλεια και μάλιστα άνευ αιτίας σοβαρής, αλλά νιώθω την ανάγκη με αυτά που ακούγονται να διατυπώσω τουλάχιστο την ιστορική αλήθεια, όπως την έζησα ως μέλος της κυβέρνησης Κληρίδη.

Ήμουν εξ εκείνων που βρέθηκαν στο Ζακάκι και είχα υποστεί τότε διάφορα στη γνωστή συγκέντρωση, για να μην εγκατασταθεί η μονάδα αφαλάτωσης. Είναι γνωστό ότι η κυβέρνηση Κληρίδη είχε στρατηγικό σχεδιασμό για μονάδες αφαλάτωσης, οι οποίες όντως θα έλυαν το πρόβλημα μέσα από την αφαλάτωση. Αυτά είναι ιστορικά γεγονότα, για να είμαστε ειλικρινείς, και πρέπει σε μια τέτοια συζήτηση, όταν ζητείται ευρύτερη απολογία, τουλάχιστο να λέγεται η ιστορική αλήθεια. Αυτά μόνο για λόγους ιστορίας!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι με δική μου ευθύνη δεν έγινε κατανοητό ότι έθετα θέμα τερματισμού της συζήτησης. Διότι, πέραν όσων έχουν λεχθεί, θα λέμε τι έκαμε η κυβέρνηση που είμαστε μέσα και τι δεν έκαμε η άλλη που δεν είμαστε! Αυτό συζητήθηκε εδώ εν εκτάσει· δεν είναι το θέμα μας. Ζητώ να θεωρηθεί ότι το θέμα εξαντλήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω και εγώ την άποψη ότι το θέμα εξαντλήθηκε όντως. Το θέμα του νερού...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας δώσω το λόγο, κύριοι συνάδελφοι. Να ολοκληρώσω! Έχω και εγώ δικαίωμα, ως προεδρεύων, να πω την άποψή μου.

Το θέμα που συζητούμε δε διατηρώ καμιά αμφιβολία ότι θα είναι από τα κύρια θέματα των προϋπολογισμών του κράτους, που θα συζητήσουμε σε λίγες βδομάδες. Θα είναι ένα από τα μεγάλα κεφάλαια των προϋπολογισμών και θα έχουμε όλες οι πλευρές μπόλικο χρόνο στη διάθεσή μας, για να το συζητήσουμε σε έκταση. Εκείνο που έχουμε σήμερα να κάμουμε είναι να εγκρίνουμε ή να απορρίψουμε τα πενήντα εκατομμύρια.

Με τη θέση μου ότι το θέμα έχει εξαντληθεί πόσοι συμφωνούν;

(Η πλειοψηφία των βουλευτών υψώνοντας το χέρι δείχνει ότι συμφωνεί.)

Ωραία! Το θέμα έχει εξαντληθεί.

Προχωρούμε...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Διαδικασία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας και στα δικαιώματα του Προέδρου και στον τρόπο που λειτουργείτε, όταν σήκωσαν το χέρι τους ο κ. Ερωτοκρίτου και ο κ. Χατζηγιάννη και ο κ. Κωνσταντίνου, είπατε: «Αφήστε με να μιλήσω και θα σας δώσω το λόγο». Και μετά βάζετε θέμα να ψηφιστεί αν τερματίστηκε η συζήτηση. Η άποψή μου...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η Βουλή αποφάσισε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Βεβαίως, αποφάσισε και σέβομαι την απόφαση, αλλά πρέπει και πολιτικά να πούμε την άποψή μας, ότι, και δίκαιο να έχετε όσοι εγείρετε θέμα ότι έληξε ο χρόνος, επειδή δώσατε χρόνο σε πολλούς να δευτερολογήσουν -που κακώς τον δώσατε- έπρεπε να γίνει ένας τελικός κατάλογος για πρωτολογίες και μετά να αποφασιστεί αν τερματίζεται η συζήτηση ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για δευτερολογία δεν έδωσα το λόγο, κύριε Συλλούρη, πλην του κ. Κατσουρίδη ως κοινοβουλευτικού εκπροσώπου, αφού το σύνταγμα ρητά καθορίζει ότι οι διαδικασίες που αφορούν τους άλλους βουλευτές δεν εφαρμόζονται στους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους. Δεν έδωσα όμως το λόγο σε κανέναν να δευτερολογήσει και οι δύο εκ των τριών βουλευτών που ήθελαν το λόγο ανήκουν στην κοινοβουλευτική μου ομάδα.

Συνεπώς, έκρινα ότι το θέμα εξαντλήθηκε υπό τις περιστάσεις. Ομολογουμένως, ίσως θα ήταν προτιμότερο, αν έδινα και στον κ. Ερωτοκρίτου το λόγο, πριν βάλω το θέμα σε ψηφοφορία. Όμως το θέμα έχει λήξει και προχωρούμε στην...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μας ικανοποιεί που παραδέχεστε ότι έπρεπε να μιλήσει και το Ευρωπαϊκό Κόμμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €50.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και δεκατέσσερις αποχές τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 3) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του κονδυλίου των €50.000.000 που είναι ενώπιόν μας;

Τίποτε άλλο δεν είναι ενώπιόν μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και δεκατέσσερις αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία, δεν έχουμε άλλα νομοσχέδια.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που ήδη έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.145-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.134-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
3. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
4. Ενοποιημένο κείμενο των περί Εκρηκτικών Υλών Κανονισμών σύμφωνα με το άρθρο 4(1) των περί Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας Νόμων του 1988 έως 1997. (Αρ. Φακ. 12.03.002)	Γενικό Εισαγγελέα	Νομικών
5. Έγγραφο (Υπ. Συγκ. 8/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006)	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Έγγραφο Συμβουλίου Ελέγχου Λιπασμάτων που αφορά την παράταση έκτακτων υπαλλήλων σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- (Αρ. Φακ. 10.10.007)
7. Έγγραφο (Υπ. Εργ. 5/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004.
(Αρ. Φακ. 15.17.007)
  8. Έγγραφο του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (2/2008) που αφορά την παράταση έκτακτων υπαλλήλων σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985.
(Αρ. Φακ. 10.10.016)
  9. Έγγραφο Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (3/2008) που αφορά την παράταση έκτακτων υπαλλήλων σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985.
(Αρ. Φακ. 10.10.006)
  10. Έγγραφο (Υπ. Οικ. 12/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
  11. Εκθέσεις όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου σύμφωνα με το άρθρο 4 των περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου Νόμων του 2006 και 2007.
(Αρ. Φακ. 10.04.002.001)

Πρόταση νόμου

Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.02.049.041-2008)

Κατατέθηκε από

Γιώργο Περδίκη,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας

Παραπέμπεται στην επιτροπή

Περιβάλλοντος

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω την παράκλησή μου, κύριοι συνάδελφοι, προς όλους τους προέδρους και τα μέλη των επιτροπών να δοθεί άμεση προτεραιότητα στο νομοθετικό έργο της Βουλής. Είναι ανάγκη να δώσουμε τη βαρύτητα που πρέπει στα νομοσχέδια που εκκρεμούν ενώπιον των επιτροπών, για να μπορέσουν επιτέλους αυτά να εγκριθούν το ταχύτερον δυνατόν.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.173, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έδωσε οδηγίες στις σχολικές εφορίες να σταματήσουν την τοποθέτηση ελαστικών δαπέδων προστασίας στους παιδότοπους, στα νηπιαγωγεία και στις αυλές σχολείων. Αντί αυτών των ειδικών δαπέδων φαίνεται ότι δόθηκαν οδηγίες να τοποθετείται χώμα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν αληθεύουν αυτές οι πληροφορίες και γιατί δόθηκαν τέτοιες οδηγίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.174, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το 2006 υπέβαλα ερώτηση στον τότε Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, έπειτα από έρευνα του Κυπριακού Συνδέσμου Αυτοκινήτων που έδειξε ότι τα πιεσόμετρα ελαστικών μηχανοκίνητων οχημάτων είναι ελαττωματικά.

Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μου απάντησε ότι μέχρι εκείνης της στιγμής (22 Μαΐου 2006) τα πιεσόμετρα ελαστικών μηχανοκίνητων οχημάτων δεν ελέγχονταν, αλλά τόνισε ότι η αρμόδια αρχή (Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού) θα προέβαινε σε ενέργειες για εξασφάλιση του κατάλληλου πρότυπου εξοπλισμού που απαιτείται για τον έλεγχο των εν λόγω οργάνων με σχετικές αναπτυξιακές δαπάνες στον προϋπολογισμό του υπουργείου για το έτος 2007.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει αγοραστεί ο εν λόγω εξοπλισμός και αν τελικά ελέγχονται τα πιεσόμετρα ελαστικών μηχανοκίνητων οχημάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.175, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ο τουρκικός τύπος αποκαλύπτει ότι ο Τούρκος Πρωθυπουργός Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν επικοινωνήσε τηλεφωνικά με το Σύρο Πρόεδρο Μπασάρ Αλ Άσαντ και εξέφρασε τα συλλυπητήριά του στις οικογένειες των θυμάτων που έχασαν τη ζωή τους στην πρόσφατη αμερικανική επιδρομή. Ο Τούρκος Πρωθυπουργός ανέφερε ότι η παραβίαση των συνόρων αποτελεί σοβαρό ζήτημα και ότι η Τουρκία παρακολουθεί τις λεπτομέρειες αυτού του θέματος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν παρομοίως έπραξε και η κυπριακή κυβέρνηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.176, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Ανδρολίκου της επαρχίας Πάφου μου τέθηκε το αίτημα για μετακίνηση στην κτηνοτροφική περιοχή Ανδρολίκου των κτηνοτροφικών υποστατικών (κοπαδιών) που βρίσκονται εντός της κοινότητας.

Παράλληλα, το κοινοτικό συμβούλιο Ανδρολίκου ζητά την κατασκευή δρόμου που να οδηγεί στην κτηνοτροφική περιοχή, τη δημιουργία δικτύου ύδρευσης και την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στην περιοχή.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα χρονοδιαγράμματα που τίθενται για μετακίνηση των κτηνοτροφικών υποστατικών στην κτηνοτροφική περιοχή Ανδρολίκου και για ολοκλήρωση των απαιτούμενων εργασιών στην εν λόγω κτηνοτροφική περιοχή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.177, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Νέου Χωρίου της επαρχίας Πάφου μου τέθηκε το αίτημα για προώθηση της κατασκευής του παρακαμπτήριου δρόμου της κοινότητας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.178, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τους λόγους που καθυστερεί η μετακόμιση της κτηνοτροφικής περιοχής Πολεμιδιών και σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εν λόγω μετακίνηση σήμερα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.179, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ο δήμος Αθηνών, με τα γνωστά προβλήματα που αντιμετωπίζει λόγω της τουρκικής κατοχής, στερείται ενός κλειστού πολυδύναμου πολιτιστικού κέντρου με αμφιθέατρο για τις πολλαπλές πολιτιστικές ανάγκες της τοπικής κοινωνίας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να στηρίξει σχετικό αίτημα του δήμου και να χαρακτηρίσει το συγκεκριμένο έργο πολεοδομικό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.180, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Διαπιστώνεται σήμερα ότι πέντε ολόκληρα χρόνια μετά την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το θεσμικό πλαίσιο για τη συμμετοχή των κοινοτικών συμβουλίων σε αναπτυξιακές εταιρείες, με σκοπό την απορρόφηση πόρων από ευρωπαϊκά ταμεία και προγράμματα, είναι ανύπαρκτο.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες στις οποίες προβαίνει, με σκοπό την πλήρωση του συγκεκριμένου θεσμικού κενού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.181, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Διακηρυγμένη πολιτική των κυβερνήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας τα τελευταία είκοσι χρόνια είναι η κατασκευή γηπέδων γκολφ, με σκοπό τον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Υπάρχει οποιαδήποτε διαφοροποίηση στη συγκεκριμένη πολιτική;
2. Εάν ναι, τι προτίθεται να πράξει με τις άδειες που έχουν καταρχάς εγκριθεί;
3. Εάν όχι, βάσει ποιων χρονοδιαγραμμάτων θα προχωρήσει η υλοποίηση του σχεδιασμού;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.182, ημερομηνίας 11 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Ποια είναι η πολιτική της κυβέρνησης για την ανάπτυξη της σαλιγκαροκαλλιέργειας;
2. Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους εξαιρείται ο τομέας της σαλιγκαροκαλλιέργειας από το ΣΑΑ; Προτίθεται η κυβέρνηση να διορθώσει το κενό αυτό και να συμπεριλάβει τον τομέα στους δικαιούχους επενδυτικών σχεδίων;
3. Προτίθεται το υπουργείο να συστήσει τμήμα σαλιγκαροτροφίας στο οργανόγραμμα του υπουργείου, με σκοπό την ανάπτυξη του τομέα μέσα από τη διαχείριση πολιτικής, ως επίσης και μέσα από τεχνική υποστήριξη προς τους καλλιεργητές;
4. Με ποιο τρόπο διασφαλίζεται ο κτηνιατρικός έλεγχος και η συνολική κτηνιατρική διαχείριση τόσο των 300 περίπου γνωστών μονάδων όσο και των υπολοίπων που δεν είναι πουθενά δηλωμένες;
5. Υπάρχει σχετικό μητρώο καλλιεργητών; »

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.195, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.195 και ημερομηνία 5/11/2007, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Συμπλήρωση του κόμβου “Πήττα” στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού στα Λατσιά

Επέκταση του δρόμου που συνδέει τα Λατσιά με τον κόμβο ΓΣΠ κατά 600μ.

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Ο κόμβος παρά τα υποστατικά “Πήττα” στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού είναι μέρος του έργου της αναβάθμισης του αυτοκινητόδρομου μεταξύ των κόμβων ΓΣΠ και Αλάμπρας σε 6 λωρίδες κυκλοφορίας. Το έργο θα

προωθηθεί όταν εγκριθούν οι αναγκαίες πιστώσεις στους Προϋπολογισμούς του 2009.

- 2) Όσον αφορά την επέκταση κατά 600μ. του δρόμου προς το ΓΣΠ, πρέπει να αναφερθεί ότι στο έργο του κόμβου του ΓΣΠ περιλαμβάνεται σύνδεση του κόμβου με τη Λεωφόρο Λεμεσού (Γιάννου Κρανιδιώτη) στα Λατσιά μήκους 99μ. Το τμήμα που ζητά ο Δήμος Λατσιών αφορά την επέκταση του δρόμου αυτού κατά 600μ. μέχρι την Λεωφόρο Μακαρίου. Για το τμήμα αυτό ετοιμάζεται ρυθμιστικό σχέδιο από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και μετά θα πρέπει να ακολουθήσει η ετοιμασία κατασκευαστικών σχεδίων. Η επέκταση δεν είναι δυνατό να ενταχθεί στο συμβόλαιο του κόμβου του ΓΣΠ του οποίου οι μελέτες έχουν ήδη ολοκληρωθεί και αναμένεται να ζητηθούν προσφορές για κατασκευή του εντός του Νοεμβρίου του 2008. Το τμήμα αυτό θα πρέπει να προωθηθεί ξεχωριστά στα πλαίσια πολεοδομικού έργου.
- 3) Παρακαλώ δεχθείτε τις απολογίες μας για την καθυστερημένη απάντηση μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.309, ημερομηνίας 17 Μαρτίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.309 και ημ. 17 Μαρτίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στις σχετικές επιστολές του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 19 Μαρτίου 2008 και 8 Οκτωβρίου 2008, αναφορικά με τις ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο για στήριξη των κρατών-μελών που έχουν πληγεί από την ανομβρία και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

1. Το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας, κατόπιν εντατικών προσπαθειών τόσο από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όσο και από πλευράς του Υπουργείου και των διπλωματικών υπηρεσιών του κράτους, κατά την τελευταία του συνεδρία στις 29-30 Σεπτεμβρίου 2008 ενέκρινε το αίτημα της Κύπρου για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας ύψους €67,5 εκ. στους γεωργοκτηνοτρόφους, για τις ζημιές που υπέστησαν λόγω της ανομβρίας.
2. Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τις Αγροτικές Οργανώσεις και τους εκπροσώπους των διαφόρων γεωργοκτηνοτροφικών κλάδων, καθόρισε τον τρόπο κατανομής του συνολικού ποσού στους διάφορους κλάδους. Η καταβολή της οικονομικής βοήθειας προς τους γεωργοκτηνοτρόφους αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα μέσα Ιανουαρίου 2009.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.381, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.381 και ημερομηνία 23/4/2008, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Επέκταση του δρόμου Λευκωσίας-Αστρομερίτη μέχρι την Ευρύχου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.381 ημερομηνίας 6 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προωθεί την επέκταση του αυτοκινητοδρόμου Λευκωσίας-Αστρομερίτη μέχρι την περιοχή Ευρύχου και ήδη έχει ολοκληρωθεί η σχετική Τεχνοοικονομική μελέτη και Περιβαλλοντική μελέτη. Η Περιβαλλοντική έγκριση λήφθηκε τον Σεπτέμβριο του 2007.
- 2) Στις 11 Αυγούστου 2008 το Υπουργείο Οικονομικών έχει διαβιβάσει την έγκριση του στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για την ανάθεση της διεξαγωγής της υπό αναφορά μελέτης σε ιδιώτες μελετητές.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.02.403 και 23.06.009.02.406, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.02.403 και 23.06.009.02.406 ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφορικά με τις πιο πάνω ερωτήσεις, επιθυμούμε να σας ενημερώσουμε για τα εξής:

- A. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν έχει υπόψη του οποιοδήποτε αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Ξυλοτύμπου είτε για αμφιθέατρο, είτε για ψυχαγωγικό πάρκο είτε για πάρκο καλλιτεχνών.
  - B. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού μπορεί να εξετάσει αιτήματα για δημιουργία έργων πολιτιστικής υποδομής (π.χ. για το αμφιθέατρο) στα πλαίσια του γενικού Σχεδίου Πολιτιστικής Υποδομής. Ψυχαγωγικά πάρκα και τοπιοτέχνηση πλατειών αποτελούν έργα που γίνονται σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών το οποίο και τα χρηματοδοτεί.
2. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.425, ημερομηνίας 13 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντώνη Αντωνίου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.425, ημερομηνίας 11 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντώνη Αντωνίου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.425 και ημερομηνία 20 Μαΐου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Οικονομικών με την ταυτάριθμη επιστολή του ημερομηνίας 30.10.08 έχει διαβιβάσει την έγκρισή του για έναρξη της διαδικασίας απαλλοτρίωσης των τεμαχίων που επηρεάζονται από την όδευση του δρόμου Πάφου - Πόλης Χρυσοχούς στα πλαίσια υλοποίησης του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νιλολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.554, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αριστού Αριστοτέλους

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.554 και ημερ. 26.06.2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

Βελτίωση δρόμου Λεμεσού-Αγρού

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.02.554 και ημερ. 3.08.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η βελτίωση του δρόμου Λεμεσού-Αγρού εντάσσεται στις προτεραιότητες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και θα προωθείται κατά φάσεις ως εξής:

(α) Βελτιωτικές εργασίες στο τμήμα Χ.Δ. 18 + 800 - 22 + 800, πριν το Καλό Χωριό

Το έργο συμπληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2007 έναντι ποσού συμβολαίου €647.218 (£378.800) + Φ.Π.Α.

(β) Κατασκευή παρακαμπτηρίου Καλού Χωριού και Ζωοπηγής μήκους 4 χλμ.

Η μελέτη είναι έτοιμη και η Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του 2008. Οι εργασίες αναμένεται να αρχίσουν μέσα στο 2^ο εξάμηνο του 2009 και να συμπληρωθούν σε δύο χρόνια έναντι προϋπολογιζόμενης δαπάνης €5,2 εκ. περίπου. Στον προϋπολογισμό του 2009 αναμένεται να εγκριθεί ποσό €500.000 για έναρξη εργασιών.

(γ) Βελτίωση/παρακάμψη του τμήματος Κ. Μύλου-Αγρού μήκους 3 χλμ.

Για το τμήμα αυτό εκπονούνται τα κατασκευαστικά σχέδια από ιδιώτες μελετητές. Η σχετική μελέτη άρχισε στις 4.02.2007, με διάρκεια 64 εβδομάδες και στάληκε στις Υπηρεσίες και στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας τον Σεπτέμβριο του 2008 για τις δικές τους μελέτες.

(δ) Κατασκευή ανηφορικής λωρίδας μεταξύ Χ.Δ. 16 + 600 - 18 + 600

Η μελέτη είναι ουσιαστικά έτοιμη και στάληκε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας τον Μάιο του 2006 για τις απαιτούμενες απαλλοτριώσεις. Παράλληλα ετοιμάζεται πλήρης περιβαλλοντική μελέτη για το έργο.

(ε) Κατασκευή συνδετήριου δρόμου στην περιοχή Παραμύθας με το δρόμο Λεμεσού-Σαϊττά για παράκαμψη της Παλώδιας και Αγίας Φύλας μήκους 2,5 χλμ.

Η μελέτη ετοιμάζεται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Το κόστος του έργου υπολογίζεται σε €2,5 εκ. Ετοιμάζεται επίσης πλήρης περιβαλλοντική μελέτη.

(στ) Βελτιωτικές εργασίες στα τμήματα του δρόμου Λεμεσού-Αγρού που δεν θα αναβαθμιστούν (τμήμα Αγία Φύλα-Παλώδια-Παραμύθα και τμήμα Ζωοπηγή-Κ. Μύλος)

Στα τμήματα αυτά θα γίνει σταδιακά ασφαλτόστρωση ερεισμάτων, επένδυση αυλακίων και κατασκευή χαμηλών τοίχων για προστασία από τις κατολισθήσεις. Το κόστος υπολογίζεται €170.000 περίπου ανά χλμ.

3. Σημειώνεται ότι μέσα στο 2009 θα γίνουν σε ευρεία κλίμακα εργασίες επίστρωσης μεγάλων τμημάτων του δρόμου περιλαμβανομένης και ασφαλτόστρωσης ερεισμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.011, ημερομηνίας 15

Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.011 και ημερομηνία 15.7.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, σχετικά με την εγγραφή αγροτικών δρόμων της Κοινότητας Ψευδά

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή Βουλής των Αντιπροσώπων, με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.03.011 και ημερ. 22.7.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η διαδικασία εγγραφής των αγροτικών δρόμων είναι, όπως σας έχω αναφέρει και στην επιστολή μου με αρ. φακ. 16.5.22.69 και ημερ. 18.9.2008, μια χρονοβόρα διαδικασία και ενώπιον των επαρχιακών κτηματολογικών γραφείων εκκρεμούν σωρεία αιτήσεων από κοινότητες για εγγραφή αγροτικών δρόμων.
- (β) Στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, για άμεση προώθηση των αιτημάτων κοινοτήτων για την εγγραφή αγροτικών δρόμων, έχουν οριστεί, σε κάθε επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο, ομάδα Εγγραφής Αγροτικών δρόμων και Υπεύθυνος Συντονιστής, για παρακολούθηση της πορείας των εργασιών.
- (γ) Στόχος αυτών των διευθετήσεων είναι η ταχύτερη εγγραφή των αγροτικών δρόμων κατά προτεραιότητα και σε ακτίνα περίπου ενός χιλιομέτρου από τους πυρήνες των κοινοτήτων, γι' αυτό έχει ζητηθεί η αρωγή των κοινοτήτων, με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων τους και την καταβολή εντονότερης προσπάθειας για εξασφάλιση των συγκαταθέσεων των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών, ώστε η όλη διαδικασία να ολοκληρώνεται ταχύτερα.
- (δ) Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια θα κινηθούμε και για τις εκκρεμούσες αιτήσεις για εγγραφή αγροτικών δρόμων της υπ' αναφορά Κοινότητας, αναμένοντας ότι θα έχουμε από το Κοινοτικό της Συμβούλιο τη βοήθεια που αναφέρω πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.039, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση των βουλευτών κ.κ. Γ. Ομήρου και Ρ. Μαυρονικόλα Αρ. 23.06.009.03.039, Θέματα στα διοικητικά όρια του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση των έντιμων βουλευτών της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Γ. Ομήρου και Ρ. Μαυρονικόλα και θα ήθελα να σας γνωρίσω τα ακόλουθα:

Σε σχέση με το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου για αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών, αναφέρεται ότι μετά τη δημοσίευση των αναθεωρημένων πολεοδομικών ζωνών στις 20/4/2007 (ΑΔΠ 320/2007), υποβλήθηκαν 146 ενστάσεις κατά των προνοιών των ζωνών, οι οποίες εξετάζονται με βάση τη διαδικασία που καθορίστηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών. Η συσταθείσα Επιτροπή Μελέτης Ενστάσεων (εκπρόσωποι του Επάρχου Λευκωσίας, του Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, και του Προέδρου της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου), αναμένεται να ολοκληρώσει τις εργασίες της και να υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις στον Υπουργό Εσωτερικών αναφορικά με τις τροποποιήσεις των ζωνών, το αργότερο μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου 2008.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.043, ημερομηνίας 4

Αυγούστου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση των βουλευτών κ.κ. Γ. Ομήρου και Ρ. Μαυρονικόλα Αρ. 23.06.009.03.043
Θέματα στα διοικητικά όρια του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση των έντιμων βουλευτών της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Γ. Ομήρου και Ρ. Μαυρονικόλα και θα ήθελα να σας γνωρίσω τα ακόλουθα:

Σε σχέση με την κατάργηση των δύο Κτηνοτροφικών Ζωνών στα διοικητικά όρια του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου, καθώς και σε σχέση με τη μετακίνηση κτηνοτροφικών μονάδων στα βορειοανατολικά της κοινότητας, αναφέρεται ότι το θέμα κατάργησης της Κτηνοτροφικής Ζώνης στα νοτιοδυτικά του οικισμού, και μείωση της έκτασης της Κτηνοτροφικής Ζώνης στα νοτιοανατολικά του οικισμού, συμπεριλαμβάνονται στην ένσταση του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου (αρ. 146/2007), και εξετάζονται με βάση την προαναφερόμενη διαδικασία. Όσον αφορά τα υφιστάμενα κτηνοτροφικά υποστατικά στα βορειοανατολικά της κοινότητας, αναφέρεται ότι αυτά εμπίπτουν στα όρια Κτηνοτροφικής Περιοχής που καταργήθηκε με τη δημοσίευση της ΑΔΠ 320/2007. Συνεπώς, απαιτείται η προώθηση σχεδίου κινήτρων από τα αρμόδια Τμήματα, με στόχο τη μεταστέγηση των υποστατικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.045, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση των βουλευτών κ.κ. Γ. Ομήρου και Ρ. Μαυρονικόλα Αρ. 23.06.009.03.045
Θέματα στα διοικητικά όρια του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση των έντιμων βουλευτών της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Γ. Ομήρου και Ρ. Μαυρονικόλα και θα ήθελα να σας γνωρίσω τα ακόλουθα:

Σε σχέση με την ένταξη ιδιοκτησιών σε Ζώνη Προστασίας, αναφέρεται ότι από τις 145 ιδιωτικές ενστάσεις, οι 60 αφορούν την κατάργηση καθορισμένης Ζώνης Προστασίας και την ένταξη σε Οικιστική ή Γεωργική Ζώνη. Σημαντικός αριθμός ενστάσεων αφορά τον καθορισμό των Ζωνών Προστασίας Ζ3 εκατέρωθεν των ποταμών Αλμυρού και Αλικού, που καθορίστηκαν μετά τη συμπερίληψη των ποταμών αυτών στο Δίκτυο Περιοχών Προστασίας της Φύσης 2000, ενώ αριθμός ενστάσεων αφορά τις Ζώνες Προστασίας Ζ3 κατά μήκος ποταμών, χειμάρρων και αργακιών, που καθορίστηκαν σύμφωνα με παγκύπρια πολιτική. Οι ενστάσεις θα εξετασθούν σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 2 πιο πάνω, και με βάση τις γενικές αρχές καθορισμού Ζωνών Προστασίας σε σχέση με τοπογραφικές ιδιομορφίες και αξιόλογα περιβαλλοντικά στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περίπτωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.046, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση των βουλευτών κ.κ. Γ. Ομήρου και Ρ. Μαυρονικόλα, Αρ. 23.06.009.03.046
Θέματα στα διοικητικά όρια του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 5.33.21.2.177 και ημερομηνία 4/8/2008 σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση των έντιμων βουλευτών της εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Γ. Ομήρου και Ρ. Μαυρονικόλα, και θα ήθελα στη συνέχεια να σας γνωρίσω τα ακόλουθα:

2. Όσον αφορά την ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.046, ημερ. 4/8/2008 σε σχέση με την καθυστέρηση εκπόνησης Τοπικού Σχεδίου Τσερίου, αναφέρεται ότι οι εργασίες για την εκπόνηση του Σχεδίου αναστάληκαν το 2003, καθώς και για όλα τα υπό εκπόνηση Τοπικά Σχέδια, λόγω των νομικών προβλημάτων που παρουσιάστηκαν ως αποτέλεσμα της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις 20/5/2003 για ακύρωση του Τοπικού Σχεδίου Πόλης Χρυσοχούς. Για την κοινότητα Τσερίου αποφασίσθηκε η προώθηση αναθεώρησης των πολεοδομικών ζωνών με βάση τις πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής (δημοσίευση 20/4/2007). Με τη δημοσίευση του τροποποιητικού περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου τον Φεβρουάριο του 2007, και την επίλυση των σχετικών προβλημάτων, αναμένεται η επανέναρξη των εργασιών για εκπόνηση Τοπικού Σχεδίου Τσερίου περί το δεύτερο εξάμηνο του 2009, σύμφωνα και με τη δέσμευση του Τμήματος αυτού κατά τη διάρκεια σχετικής συνεδρίας με τον Κοινοτάρχη Τσερίου και μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου στις 2/10/2008».

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.056, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.056 και ημ. 5 Σεπτεμβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 10 Σεπτεμβρίου 2008 και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

1. Το φυτοφάρμακο με την εμπορική ονομασία Furadan περιέχει ως δραστική ουσία το carbofuran και επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μόνο ως νηματωκτόνο και εντομοκτόνο εδάφους σε διάφορες καλλιέργειες, σύμφωνα με τις οδηγίες της ετικέτας. Στην κυπριακή αγορά κυκλοφορούν τρία εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα με την εν λόγω δραστική ουσία, το Furadan 10G, το Furadan 3F και το Furadan 5G.
2. Το Τμήμα Γεωργίας, ακολουθώντας πιστά τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 2007/416/ΕΚ), προχώρησε από τις 13 Δεκεμβρίου 2007 σε ανάκληση των φυτοφαρμάκων που περιέχουν τη δραστική ουσία carbofuran, απαγορεύοντας ταυτόχρονα την εισαγωγή τους στην Κύπρο. Παράλληλα, έθεσε ως χρόνο εξάντλησης των αποθεμάτων την 13^η Δεκεμβρίου 2008, όπως παρέχεται το δικαίωμα σύμφωνα με την εν λόγω νομοθεσία. Σημειώνεται ότι, οι εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να επαναφέρουν την ουσία αυτή στην αγορά, εφόσον βελτιώσουν τις ιδιότητές της με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να συνάδουν με τις πρόνοιες της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, με την οποία ρυθμίζεται η διάθεση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην κοινοτική αγορά.
3. Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στις περιπτώσεις που λαμβάνεται απόφαση για απόσυρση ενός φυτοφαρμάκου από την αγορά, είναι να παρέχει ένα μέγιστο χρονικό διάστημα 18 μηνών από την ημερομηνία ισχύος της απόφασης, έτσι ώστε να δίνεται η ευκαιρία να εξαντληθούν τα όποια αποθέματα υπάρχουν στην αγορά, σύμφωνα με τις οδηγίες της ετικέτας. Σε αντίθετη περίπτωση, η ΕΕ πιστεύει ότι θα υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων, αλλά και για το περιβάλλον, αφού οι

γεωργοί πιθανόν να απορρίπτουν ανεξέλεγκτα τα αποθέματα του φυτοφαρμάκου σε αφύλακτες περιοχές όπως π.χ. σε σκυβαλλότοπους, στα όρια αγροτεμαχίων ή υδάτινων πόρων κτλ. Κάτι τέτοιο θα εγκυμονούσε κινδύνους, τόσο για τη σημειακή ρύπανση του εδάφους και των υδάτινων πόρων, όσο και από την ανεξέλεγκτη προσέγγιση παιδιών ή ζώων στα σημεία αυτά. Επιπρόσθετα, με το χρόνο που παρέχεται για εξάντληση των αποθεμάτων, δίνεται χρόνος ώστε να βρεθούν εναλλακτικές λύσεις για καταπολέμηση των εχθρών της καλλιέργειας που μέχρι εκείνη τη στιγμή αντιμετώπιζονταν με το εν λόγω φάρμακο.

4. Η μη σύμφωνη με τις οδηγίες που καθορίζονται στην ετικέτα, χρήση οποιωνδήποτε φυτοφαρμάκων, συμπεριλαμβανομένης και της κακόβουλης χρήσης για δηλητηρίαση ζώων, απαγορεύεται σύμφωνα με τον περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμο του 1993 και 2004. Οι παραβάτες τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι μήνες ή με χρηματική ποινή μέχρι £500, ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.095, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.095 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα και αποστάληκε με την επιστολή σας, με ημερομηνία 16/10/2008 και σας πληροφορώ ότι τα θέματα που αφορούν στην τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών των κοινοτήτων της υπαίθρου, περιλαμβανομένης και της κοινότητας Κ. Ακουρδάλειας, θα αξιολογηθούν στο πλαίσιο της διαδικασίας που ορίστηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών. Τα Κοινοτικά Συμβούλια θα κληθούν να υποβάλουν αιτιολογημένες και τεκμηριωμένες εισηγήσεις στα αρμόδια όργανα που θα επεξεργασθούν προτάσεις για την τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών.

2. Ενόψει των ανωτέρω, είναι πρόωρο να απαντηθεί η ουσία της Ερώτησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.131, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.131 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη και αποστάληκε με επιστολή σας ημερομηνίας 22/10/2008 και σας πληροφορώ ότι στην Πολεοδομική Νομοθεσία ή στην περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νομοθεσία δεν προνοείται η δυνατότητα επιβολής όρων σε χορηγούμενες άδειες, ως οι προτεινόμενοι από τον κ. Περδίκη. Σχετικοί περιορισμοί είναι δυνατό να προνοούνται αναφορικά με Περιοχές Προστασίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου ΦΥΣΗ 2000, νοουμένου ότι το ενδεχόμενο μελετηθεί επαρκώς στο πλαίσιο της εκπόνησης Διαχειριστικών Σχεδίων για τις εν λόγω Περιοχές.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.138, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.138 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα και αποστάληκε με την επιστολή σας, με ημερομηνία 22/10/2008 και σας πληροφορώ ότι τα θέματα που αφορούν στην

τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών των κοινοτήτων της υπαίθρου, περιλαμβανομένης και της κοινότητας Αναρίτας, θα αξιολογηθούν στο πλαίσιο της διαδικασίας που ορίστηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών. Τα Κοινοτικά Συμβούλια θα κληθούν να υποβάλουν αιτιολογημένες και τεκμηριωμένες εισηγήσεις στα αρμόδια όργανα που θα επεξεργασθούν προτάσεις για την τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών.

2. Ενόψει των ανωτέρω, είναι πρόωρο να απαντηθεί η ουσία της Ερώτησης.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερχόμαστε τώρα στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Σήμερα θα ασχοληθούμε με το θέμα «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού», θέμα που εγγράφηκε, όπως όλοι ξέρουμε, με εισήγηση όλων των κομμάτων. Είναι η δεύτερη και τελευταία μέρα της συζήτησης σήμερα. Στον κατάλογο που έχω ενώπιόν μου υπάρχουν δώδεκα ομιλητές.

Να παρακαλέσω την κ. Θεοχάρους να ανέβει πρώτη στο βήμα.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι Κύπριοι θεώρησαν πως είχαν ανακαλύψει την κότα που γεννάει τα χρυσά αυγά με τον τουρισμό. Μόνο που η κότα ξεπουπουλιάστηκε και στέρφεψε. Η κότα αφέθηκε για πολλά χρόνια να μαδάει, χωρίς να θεραπεύεται.

Για πολλά χρόνια παρατηρήθηκε άναρχη και ασυντόνιστη και χωρίς κανένα προγραμματισμό τουριστική ανάπτυξη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πληθώρας θνησιγενών επιχειρήσεων, όπως καταστημάτων ενθυμίων, σουβενίρ, χειροτεχνίας, εστιατορίων, ταβερνών, καφενέδων, μικρών και μεγαλύτερων ξενοδοχειακών μονάδων, πολλές φορές χωρίς άδειες πολεοδομικές ή άδειες από τον ΚΟΤ. Οι ιδιοκτήτες τους ταλαιπωρούνται ακόμη πληρώνοντας τόκους και δάνεια, μιας και οι επιχειρήσεις βούλιαζαν στα χρέη και έκλειναν. Πάρα πολλοί νέοι επένδυσαν τα όνειρά τους στην τουριστική ανάπτυξη ακόμα και ως ετεροαπασχολούμενοι επιστήμονες.

Η κυβερνητική μηχανή δεν μπόρεσε να συντονίσει το σύστημα και να το καθοδηγήσει, με αποτέλεσμα η τουριστική βιομηχανία να φθίνει με γεωμετρική πρόοδο. Βεβαίως, η παρούσα κρίση είναι αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής τοιαύτης, εξού και ο καταποντισμός ή ο πιθανολογούμενος καταποντισμός, εξού και οι συσκέψεις την υστάτη, για να μπει ο τουρισμός στη μονάδα εντατικής νοσηλείας.

Εδώ αξίζει να θυμηθούμε ότι από το 1990 μέχρι το 2001 ο τουρισμός συνεισέφερε στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν το 21% έως 22%, ενώ το 2005 φτάνει μόλις το 13,5%. Ωστόσο, η Κύπρος ήταν πάντοτε ένας ακριβός τουριστικός προορισμός και προσωπικά θυμάμαι πολλούς ασχολούμενους και επιβιώνοντες με τον τουρισμό να δηλώνουν την εποχή των παχέων αγελάδων: «Εμείς δε θέλουμε τουρίστες κκιλίντζιρους, θέλουμε αριστοκράτες». Η τουριστική βιομηχανία περιορίστηκε στον ακριβό τουρισμό για πλουσίους και συγκεκριμένες αγορές, ενώ οι γειτονικές περιοχές, όπως η Αίγυπτος, η Τουρκία, η Δαλματία, το Ισραήλ, αλλά δυστυχώς και τα κατεχόμενα, προωθούσαν οργανωμένα συγκεκριμένους στόχους, που τους πέτυχαν πλήρως, εξελιχθέντες σε σοβαρούς ανταγωνιστές μας. Είναι γνωστό ότι μεγάλο ποσοστό των αφικνουμένων σήμερα στα νόμιμα αεροδρόμια της χώρας μας καταλήγουν στις κατεχόμενες περιοχές. Σε εμάς επίσης παρατηρήθηκαν και φαινόμενα ρατσισμού εναντίον συγκεκριμένης εθνότητας τουριστών.

Άλλο μείζον πρόβλημα είναι ότι οι πλείστοι τουριστικοί θησαυροί της Κύπρου, μνημεία της φύσης και ιστορικά μνημεία, βρίσκονται στην κατεχόμενη από τις ορδές της Τουρκίας γη μας. Σχεδόν ό,τι απέμεινε στις ελεύθερες περιοχές το καταστρέψαμε, όπως για παράδειγμα τους δύο μαγευτικούς υδροβιότοπους οι μεν Εγγλέζοι τον υδροβιότοπο του Ακρωτηρίου και εμείς με το αεροδρόμιο τον υδροβιότοπο της Αλυκής της Λάρνακας. Καταστρέψαμε τα δάση μας με πυρκαγιές και με την υπεράντληση που ξηραίνει συνεχώς τα πεύκα, τις παραλίες μας με τα τείχη που οικοδομήθηκαν σε όλη τους την έκταση. Με τη διασπορά σκουπιδοτόπων σε όλη την έκταση της χώρας, όπου καταντήσαμε να είμαστε ένα απέραντο σκουπιδαριό.

Από την άλλη, βασικά στοιχεία τουριστικής υποδομής δεν υπάρχουν, όπως για παράδειγμα δημόσιες συγκοινωνίες, και το ταξί είναι πανάκριβο. Έχει λεχθεί ότι ένας τουρίστας μπορεί να πληρώσει περισσότερα για το ταξί που θα τον μεταφέρει από το αεροδρόμιο στο ξενοδοχείο, απ' ό,τι πλήρωσε στο εισιτήριό του, για να έρθει στην Κύπρο. Βεβαίως, είναι ελαφρώς υπερβολή, αλλά είναι ενδεικτικό του πώς αισθάνεται ο κάθε ξένος.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αν είναι στην Πάφο που θα πήγαινε, δε θα ήταν υπερβολή.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Για την Πόλη Χρυσοχούς σημαίνει εκατό πενήντα λίρες.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κακώς βεβαίως, αφέθηκε και η οικονομία του τόπου να εξαρτάται σε τόσο μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό, δεδομένου ότι από τις αρχές της δεκαετίας του '90 με την "Καταιγίδα της Ερήμου", τις διάφορες NOTAM που εκτόξευαν κατά καιρούς εναντίον της Κύπρου οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και το Ηνωμένο Βασίλειο, με τον πόλεμο στον Κόλπο, με το εφεύρημα της τρομοκρατίας, με τους πολέμους στην Παλαιστίνη ήταν ξεκάθαρο πως ο τουρισμός θα ήταν συνεχώς μια επισφαλής πηγή εθνικού εισοδήματος.

Εν πάση περιπτώσει, η Κύπρος αυτή την εποχή είναι μια χώρα που η οικονομία της και κατ' επέκταση η επιβίωση των κατοίκων της εξαρτάται σχεδόν απόλυτα από την τουριστική βιομηχανία. Δυστυχώς όμως, η πολιτεία δε φαίνεται να αντιλαμβάνεται τα πιο πάνω. Ακόμη και τώρα που η παγκόσμια οικονομία κλυδωνίζεται αναμφίβολα και αναμφίβολα θα επηρεάσει και τη διεθνή τουριστική βιομηχανία, άρα και την κυπριακή, η κυβέρνηση είναι καθησυχαστική.

Τα μείζονα προβλήματα του κυπριακού τουρισμού είναι τα ακόλουθα:

1. Ο περιορισμένος αριθμός πτήσεων προς την Κύπρο. Η Κύπρος συνδέεται με πολύ λίγα αεροδρόμια και αυτό όχι μόνο καθιστά την Κύπρο μακρινό προορισμό, αλλά ανεβάζει και το κόστος των ναύλων, με αποτέλεσμα η Κύπρος να καθίσταται ένας οικονομικά ασύμφορος προορισμός.
2. Η Κύπρος σε σχέση με άλλους ανταγωνιστικούς προορισμούς είναι σαφέστατα μια ακριβή χώρα. Αυτό το βλέπουμε και από τις καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις.
3. Δεν υπάρχει στην ουσία εθνικό ή αστικό σύστημα μαζικής μεταφοράς.
4. Οι διαδικασίες αδειοδότησης των τουριστικών υποστατικών είναι ιδιαίτερα χρονοβόρες και γραφειοκρατικές.
5. Δε δίδονται κίνητρα στις τουριστικές επιχειρήσεις και δη στις μικρομεσαίες για

αναβάθμισή τους.

6. Οι τουριστικές μονάδες είναι γερασμένες και χρειάζονται εκσυγχρονισμό και εκμοντερνισμό και ουσιαστικά απλοποίηση. Σαφέστατα παραδείγματα έδωσαν πριν από λίγο επιχειρηματίες με τα λεγόμενα “easy hotels”.
7. Παρατηρείται έλλειψη ανταγωνιστικότητας του προϊόντος σε σύγκριση με γειτονικές χώρες. Δεν έχει εμπλουτιστεί το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν, ώστε να προσελκύουμε τουρίστες καθ’ όλη τη διάρκεια του χρόνου. Ο Ήλιος, η θάλασσα, οι καιρικές συνθήκες, οι λίγοι αρχαιολογικοί χώροι που μας απέμειναν και τα ελάχιστα μουσεία από μόνα τους πλέον δεν καθιστούν την Κύπρο έναν ελκυστικό τουριστικό προορισμό και δεν την καθιστούν ανταγωνιστική, όσον αφορά τους άλλους προορισμούς που έχουν αναπτυχθεί.
8. Η στρεβλή τουριστική συνείδηση που έχει αναπτυχθεί ανάμεσα στους ασχολούμενους με τον τουρισμό προς υπερεκμετάλλευση του τουρίστα, τα αυξημένα δημοτικά τέλη και άλλοι φόροι, τα αυξημένα τέλη στα αεροδρόμια, που αποτελούν αντிகίνητρο για αεροπορικές εταιρείες, με κίνδυνο κάποιες αερογραμμές να σταματήσουν να έρχονται στην Κύπρο. Επιπλέον, δεν υπήρξαν στρατηγικές συμμαχίες των Κυπριακών Αερογραμμών με μεγάλες αεροπορικές εταιρείες για διευκόλυνση των αερομεταφορών και γνωρίζουμε όλοι ότι η βίζα εισόδου στη Δημοκρατία ειδικά τα τελευταία χρόνια και οι δυσχέρειες για την απόκτησή της δυσχεραίνουν σημαντικά την προσέλκυση τουριστών από συγκεκριμένες χώρες.

Βεβαίως και σε άλλα βασικά ζητήματα οι κυβερνήσεις έχουν ολιγωρήσει σημαντικά. Για παράδειγμα το εθνικό έγκλημα του υδατικού, όπου ο κάθε σχεδιασμός ουσιαστικά δεν περιλάμβανε τα εκατομμύρια των τουριστών και την τάση τους να υπερκαταναλώνουν νερό στις διακοπές τους, με συνεχή μπάνια στις πισίνες, τελευταία και τα γκολφ.

Ωστόσο, την ώρα της κρίσης οι τουριστικές βιομηχανίες δε στερήθηκαν το νερό -καλώς, λέμε, δε στερήθηκαν το νερό- και οι τουρίστες δεν ένιωσαν το δράμα μας. Όταν όμως του χρόνου τα μισά πεύκα θα έχουν αποξηρανθεί, θα δούμε ότι «πίσω έχει ο φούρνος την πυρά».

Επιπλέον, ο ΚΟΤ φαίνεται ότι δε διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα κονδύλιά του για την προσέλκυση τουριστών σε όλες τις εποχές του χρόνου, άρα είναι ξεκάθαρο πως απαιτείται να δημιουργηθεί υποδομή σωστή και σύγχρονη για προσέλκυση τουριστών και με χαμηλότερο βαλάντιο. Υποδομή για την ανάπτυξη συνεδριακού τουρισμού, ιατρικού, χειμερινού, αθλητικού, επιστημονικού. Πρέπει να δοθούν κίνητρα στην τοπική αυτοδιοίκηση, για να αναπτύξει και αυτή τα δικά της προγράμματα. Για να αναπτυχθεί ο αγροτουρισμός, πρέπει να υπάρχουν κίνητρα. Ποια κίνητρα, πώς θα φτάσουν οι τουρίστες στα χωριά, όταν δεν υπάρχουν οι ασφαλείς δρόμοι;

Είναι πολύ σημαντικό να συνεργαστούμε με τις γειτονικές περιοχές, όπως είναι η Αθήνα, η Κρήτη, η Αίγυπτος, το Ισραήλ, για συνδυασμένα πακέτα προσφορών προς τους Αμερικανούς, τους Ιάπωνες, τους Ρώσους. Αυτό που γίνεται σήμερα με τις κρουαζιέρες είναι πολύ περιορισμένη και ασύντακτη κίνηση, που δε βοηθά ολόκληρη την οικονομία, αλλά περιορισμένο αριθμό επιχειρηματιών και φυσικά τις γειτονικές χώρες. Τέλος, πρέπει και οι Κύπριοι να μάθουν να κάνουν διακοπές στο νησί τους.

Συνεπώς, χρειάζεται η χάραξη μιας εθνικής στρατηγικής για την τουριστική βιομηχανία της Κύπρου. Εν τω μεταξύ όμως, πρέπει να παρθούν άμεσα μέτρα για ενίσχυση της τουριστικής κυπριακής βιομηχανίας, ιδιαίτερα μέσα στη διεθνή

οικονομική λαίλαπα που περνάμε, με την αναβάθμιση των λιμένων και των αερολιμένων, με την ανάπτυξη μέσων μαζικής μεταφοράς, που είναι ένα έργο το οποίο θα βοηθήσει όχι μόνο την προσέλκυση τουριστών στην Κύπρο, αλλά θα είναι και έργο πνοής για τους κατοίκους της Κύπρου και την οικονομία της, με καλύτερους δρόμους και με καλύτερη σήμανση.

Επίσης, πρέπει να γίνουν συμφωνίες με αεροπορικές εταιρείες για απευθείας διασύνδεση των αεροδρομίων της Κύπρου με τα αεροδρόμια του εξωτερικού. Να δοθούν κίνητρα στους επιχειρηματίες μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων για αναβάθμιση των υπηρεσιών τους, αλλά και για τη μείωση των τιμών τους. Χαμηλότοκα εγγυημένα από την κυβέρνηση δάνεια για την εξυγίανση των τουριστικών επιχειρήσεων νομίζω ότι είναι ένα μέτρο που θα βοηθούσε πάρα πολλούς επιχειρηματίες που απασχολούν αρκετούς υπαλλήλους αυτή την εποχή.

Άλλα μέτρα είναι να μειωθεί ο φόρος προστιθέμενης αξίας από το 8% στο 5%, να υπάρξει αναθεώρηση των χρεώσεων της Αρχής Ηλεκτρισμού, να υπάρξει ένα ειδικό τιμολόγιο για τις τουριστικές επιχειρήσεις, να αναπτύξουμε ένα καθαρότερο περιβάλλον, να υπάρχουν σωστοί ξεναγοί με γνώση των γλωσσών και του αντικείμενου τους και να αναπτύξουμε περιβαλλοντική και τουριστική συνείδηση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Θεοχάρους.

Παρακαλώ να ανέλθει στο βήμα η κ. Μισιαούλη του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και μετά να ετοιμάζεται ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, ο επόμενος ομιλητής.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ θα είμαι πολύ σύντομη, δε θα ξεπεράσω τα πέντε λεπτά και η ομιλία μου θα είναι πολύ πιο αισιόδοξη από της αγαπητής συναδέλφου, της κ. Θεοχάρους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας ακούσουμε με την ίδια προσοχή.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο λόγος που είναι σύντομη η δική μου ομιλία είναι διότι θα μιλήσω για ένα σημαντικό τομέα για την ανάπτυξη του τουρισμού στην Κύπρο, που δεν πρέπει να ξεχνούμε, τον ιατρικό τουρισμό.

Στο πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια, στην ενότητα "Τουριστική ανάπτυξη" υπογραμμίζεται η εισαγωγή νέων ή η αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών προϊόντων, μεταξύ άλλων, του τουρισμού υγείας και ευεξίας.

Το 2005, στην προηγούμενη κυβέρνηση, κύριε Παπαδόπουλε -και εμείς το τονίζουμε- συστάθηκε ο Φορέας Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου, στον οποίο συμμετέχουν το ΚΕΒΕ, ο ΚΟΤ, ο ΠΙΣ, ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος, τα Υπουργεία Υγείας και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με στόχο να καταστεί η Κύπρος κέντρο υγείας. Σε μελέτες που έχουν γίνει από το φορέα διαπιστώθηκε ότι ένας από τους κύριους λόγους για να επιλέξει κάποιος ασθενής ένα ιατρικό κέντρο για θεραπεία ή αποκατάσταση είναι το κέντρο αυτό να έχει, ως προϋπόθεση, πιστοποιητικό ποιοτικής ιατρικής. Σήμερα αυτό το πιστοποιητικό το έχει μόνο το

Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, αλλά γνωρίζουμε ότι έχουν κάνει και άλλες ιδιωτικές κλινικές αίτηση, για να το αποκτήσουν.

Είναι καλό να γνωρίζουμε ότι, για να μπορέσει να προωθηθεί η διαπίστευση των νοσηλευτηρίων, χρειάζονται πολλά λεφτά, ξεπερνούν τις €100.000 και άλλα τόσα για την εφαρμογή των απαιτήσεων του εν λόγω πιστοποιητικού. Άρα, ερχόμαστε και λέμε ότι χρειάζεται σημαντική στήριξη από το κράτος τόσο οικονομική όσο και άλλες διευκολύνσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Ο φορέας, βάσει αυτής της έρευνας, προώθησε στο Υπουργείο Υγείας σχέδιο αρωγής για την απόκτηση πιστοποιητικού ποιοτικής ιατρικής των νοσηλευτηρίων.

Άλλες δραστηριότητες του Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου είναι η δημιουργία ιστοσελίδας και η παρουσία του στη μεγαλύτερη ιστοσελίδα που υπάρχει στο διαδίκτυο "Treatment abroad" ("Θεραπεία στο εξωτερικό"). Αυτή την ιστοσελίδα επισκέπτονται καθημερινά πάρα πολλές χιλιάδες κόσμου.

Επίσης, γνωρίζουμε ότι μετά τη συμμετοχή του φορέα στην Έκθεση Τουρισμού στο Λονδίνο είχαμε θετικά αποτελέσματα. Σημειώθηκε αύξηση των επισκέψεων στον τομέα ιδιαίτερα της οδοντιατρικής, που ξεπερνούσε το 200%.

Προγραμματίζεται συμμετοχή του φορέα στην Έκθεση Τουρισμού στη Μόσχα και, λαμβάνοντας υπόψιν αυτό το μεγάλο κύμα τουριστών επισκεπτών ιδιαίτερα από αυτές τις χώρες, πιστεύουμε ότι, όταν γίνει γνωστό ότι μπορούν να συνδυάσουν τη θεραπεία με την ξεκούρασή τους, θα αυξήσουμε και τον τουρισμό μας περισσότερο, ειδικά από αυτές τις χώρες.

Ακόμα ένα σημείο που συζητήθηκε σ' αυτό το φορέα είναι η ενίσχυση της ιατρικής στην Κύπρο. Με ποια έννοια; Όταν στην Κύπρο δημιουργηθούν ιατρικά κέντρα με σωστή υποδομή, με στελέχωση από έμπειρους και διακεκριμένους Κύπριους επιστήμονες, αλλά και ξένους που διαπρέπουν στο εξωτερικό, με το ανάλογο καταρτισμένο νοσηλευτικό προσωπικό και με πλήρη υποστήριξη από τους επαγγελματίες υγείας, τότε το κράτος θα περιορίσει τα έξοδα δαπάνης για ιατρική περίθαλψη ασθενών στο εξωτερικό. Και για να γνωρίζουμε και τους αριθμούς, η πραγματική δαπάνη το 2005 κόντεψε τις ΛΚ13 εκατομ., το 2006 ήταν σχεδόν ΛΚ15 εκατομ. και το 2007 έχει φτάσει τα €35.641.000. Αλλά, πέραν τούτου, θα προσφέρεται ποιοτική ιατρική και στον Κύπριο πολίτη. Και να μην ξεχνούμε την Οδηγία που ετοιμάζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη διασυνοριακή ιατρική περίθαλψη, η οποία εμπερικλείει κάποιους κινδύνους για την οικονομία του κράτους. Άρα, θα πρέπει να μας βρει έτοιμους να τους αντιμετωπίσουμε προς όφελος της Κύπρου.

Μέσα στα τρία χρόνια ύπαρξης του φορέα έχουν γίνει σημαντικά βήματα σε μικρή αριθμητική κλίμακα. Όπως είχα αναφέρει, η οδοντιατρική περίθαλψη αυξήθηκε μεν κατά 200%, αλλά οι ασθενείς αριθμητικά ήταν εκατόν πενήντα. Άλλες ειδικότητες για τις οποίες ασθενείς επισκέπτονται την Κύπρο είναι η πλαστική χειρουργική, η ορθοπεδική και άλλες ειδικότητες σε μικρότερο βαθμό. Υπάρχει σκέψις να αναβαθμιστεί και να προωθηθεί το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής ως ιατρικό κέντρο και ακόμα να αξιοποιηθεί το νοσοκομείο της Κυπερούντας, το οποίο στο παρελθόν λειτουργούσε ως αποθεραπευτήριο για παιδιά με άσμα που έρχονταν από τη Γερμανία βάσει διακρατικής συμφωνίας.

Η Κύπρος μπορούμε αβίαστα να πούμε ότι παρέχει αρκετά στοιχεία που την καθιστούν ιδανική χώρα για τον ιατρικό τουρισμό. Η μοναδική γεωγραφική της θέση, που είναι σταυροδρόμι της Ευρώπης, της Ασίας, της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής, καθιστά την Κύπρο ευπρόσιτη από οπουδήποτε στον κόσμο. Είμαστε κράτος που έχει φιλικές σχέσεις με άλλες γειτονικές χώρες -και αυτό είναι πλεονέκτημα που δεν το

έχει το Ισραήλ, που ξέρουμε ότι είναι κέντρο υγείας το Ισραήλ σήμερα- κράτος που έχει άριστες κλιματολογικές συνθήκες, χαμηλό κόστος ιατρικών δαπανών συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, καλά αναπτυγμένη τουριστική υποδομή με υψηλή ποιότητα, καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, που εξασφαλίζει εύκολη επικοινωνία με τον ασθενή, άριστη τηλεπικοινωνιακή υποδομή, σύγχρονο οδικό δίκτυο και σίγουρα επαρκές και υψηλά καταρτισμένο ιατρικό, νοσοκομειακό προσωπικό και επαγγελματίες υγείας. Καιρός είναι να τα εκμεταλλευτούμε όλα αυτά με την καλή έννοια.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τελειώνοντας, θέλω να τονίσω ότι καθήκον όλων μας, της πολιτείας γενικότερα αλλά και του κράτους ιδιαίτερα, καθώς και του ιδιωτικού τομέα είναι να επιλέξουμε εκείνους τους τομείς της ιατρικής με τους οποίους θα μπορέσουμε να πραγματοποιήσουμε το πολυπόθητο: Η Κύπρος να γίνει ένα μεγάλο ιατρικό κέντρο, ώστε με αυτό τον τρόπο να αναπτυχθεί και ο ιατρικός τουρισμός. Το όφελος θα είναι πολύ μεγάλο από πολλές απόψεις: Θα βελτιωθεί η προσφερόμενη ιατρική φροντίδα στην Κύπρο και για τους Κυπρίους, θα παραμείνουν εδώ μεγάλα κεφάλαια, θα προσελκυσθούν ασθενείς που θα συνδυάζουν τουρισμό και θεραπεία με οικονομικό όφελος για την πατρίδα μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης της κ. Στέλλας Μισιαούλη Δημητρίου τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Νίκος Κουτσού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ)

Ευχαριστώ την κ. Μισιαούλη.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η παρούσα συζήτηση δεν μπορεί παρά να διεξαχθεί μέσα στο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που μαστίζει σήμερα τον πλανήτη μας. Για πρώτη φορά από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο η παγκόσμια οικονομία αντιμετωπίζει την ταυτόχρονη ύφεση και επιβράδυνση όλων ανεξαιρέτως των γεωγραφικών περιοχών του πλανήτη. Κανένας δεν έχει γλιτώσει, ούτε η Αμερική ούτε η Ευρώπη ούτε και η Ασία. Οι διεθνείς αγορές αντιμετωπίζουν τη χειρότερη οικονομική εξαθλίωση από τη μεγάλη ύφεση του 1929.

Είναι γεγονός πως η οικονομία της Κύπρου προς το παρόν αντιμετώπισε λιγότερες δυσμενείς επιπτώσεις απ' ό,τι άλλες χώρες. Σίγουρα, ως Δημοκρατικό Κόμμα, δε συμφωνούμε με δηλώσεις που ενσπείρουν τον πανικό, αλλά από την άλλη δε θεωρούμε πως μπορούμε να συνεχίσουμε να παραμένουμε απλοί θεατές όσον αφορά τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην κυπριακή οικονομία.

Δυστυχώς, οι μέχρι σήμερα ενδείξεις καταδεικνύουν πως κάποιοι τομείς της οικονομίας μας θα χτυπηθούν εμμέσως, πλην όμως βίαια, από την οικονομική κρίση που επηρεάζει κυρίως άλλες χώρες. Τομείς όπως η αγορά αυτοκινήτων, ο οικοδομικός τομέας, ο τουρισμός ήδη παρουσιάζουν στοιχεία επιβράδυνσης, αλλά και ύφεσης. Οι αγοραπωλησίες γης έπεσαν σε ορισμένες επαρχίες της Κύπρου μέχρι και 40%. Οι πωλήσεις αυτοκινήτων παρομοίως έπεσαν το τελευταίο εξάμηνο του 2008 κατά 30%. Αλλά φυσικά και η τουριστική βιομηχανία δείχνει σημεία ύφεσης με

μειώσεις στις αφίξεις που σε κάποιες περιπτώσεις φτάνουν το 10% σε σύγκριση με πέρσι. Ήταν εξάλλου επόμενο: Όταν οι πολίτες των τουριστικών μας αγορών δεν έχουν χρήματα, δεν πάνε διακοπές ή, αν πάνε, ξοδεύουν λιγότερα.

Σημειώνεται πως ο προϋπολογισμός του 2009 σε σχέση με τις προβλέψεις για τα έσοδα του κράτους εντός του 2009 βασίζεται σε κάποια δεδομένα. Ένα από τα πιο σημαντικά από αυτά τα δεδομένα είναι η πρόβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών πως θα καταγραφεί αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό εντός του 2009. Αυτή η πρόβλεψη είναι σημαντική, καθώς σε λίγες εβδομάδες θα έχουμε ενώπιόν μας τον πρώτο προϋπολογισμό εδώ και τέσσερα χρόνια που τα έσοδα του κράτους είναι λιγότερα από τα έξοδά του. Και αυτά με τις αισιόδοξες προβλέψεις ότι θα έχουμε αυξήσεις από τα έσοδα του τουρισμού εντός του 2009, ως επίσης και αυξήσεις από ξένες επενδύσεις και από το ΦΠΑ.

Όλοι μπορούμε να αντιληφθούμε τι θα γίνει, αν πέσει έξω ο Υπουργός Οικονομικών στις εκτιμήσεις του όσον αφορά τον τουρισμό. Ελλοχεύει ο κίνδυνος να ξαναεπιστρέψουμε στις εποχές των ελλειμμάτων και του τεράστιου δημόσιου χρέους. Εμείς βλέπουμε αυτούς τους κινδύνους και ανησυχούμε και δε μας ικανοποιούν οι επαναλαμβανόμενες τοποθετήσεις και δηλώσεις του είδους ότι εμείς εδώ στην Κύπρο δεν πρόκειται να επηρεαστούμε.

Με όλο το σεβασμό προς τον Υπουργό Οικονομικών πρέπει να επισημάνουμε πως πέρασε προ πολλού η προθεσμία των οικονομικών αναλύσεων και διαπιστώσεων. Τώρα έφτασε η ώρα των συγκεκριμένων μέτρων.

Υπενθυμίζεται πως πάρα πολλές χώρες, όπως η Κίνα, η Αμερική, η Αγγλία, η Γερμανία, η Αυστραλία, η Ιαπωνία, αλλά και η Ελλάδα, έχουν ήδη ανακοινώσει συγκεκριμένα πακέτα ενίσχυσης, τα γνωστά stimulus packages, των οικονομιών τους για ποσά που κυμαίνονται από 1% μέχρι και 6,5% του ΑΕΠ τους. Κατ' ακρίβειαν, όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, μόνο η Κύπρος και η Μάλτα δεν έχουν ανακοινώσει μέχρι στιγμής μέτρα στήριξης των οικονομιών τους.

Σημειώνεται πως, αν δαπανήσουμε, ως Κύπρος, κατ' αναλογίαν όσα έχουν διαθέσει άλλες χώρες με τα δικά τους μέτρα ενίσχυσης, κανονικά η Κυπριακή Δημοκρατία θα έπρεπε ήδη να είχε διαθέσει μέχρι και €246 εκατομ. σε μέτρα ενίσχυσης. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν έχει ανακοινωθεί κανένα συγκεκριμένο και ουσιαστικό μέτρο που να αφορά τη στήριξη ιδιαίτερα της τουριστικής μας βιομηχανίας. Μακάρι να μπορούσαμε να χαιρετίσουμε το μέτρο, μάλλον το σχέδιο κινήτρων για αειφόρο τουρισμό που ανακοινώθηκε χθες με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Δυστυχώς, δεν μπορούμε να το αναγνωρίσουμε και να το χαιρετίσουμε ως ένα μέτρο έκτακτης στήριξης της τουριστικής μας βιομηχανίας, επειδή, ως γνωστό, τέτοια σχέδια, που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, παίρνουν και κάποια χρόνια για να υλοποιηθούν, αφού πρέπει να εγκριθούν οι σχετικές αιτήσεις. Ο τουρισμός μας θα αντιμετωπίσει άμεσα δυσμενείς επιπτώσεις εντός του 2009. Η τουριστική μας βιομηχανία δεν έχει την πολυτέλεια να περιμένει χρόνια, για να ολοκληρωθούν οι χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι γι' αυτό το λόγο που το Δημοκρατικό Κόμμα εδώ και δύο μήνες ζήτησε τον καταρτισμό ειδικού πακέτου ενίσχυσης της κυπριακής οικονομίας. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον τουρισμό, στα πλαίσια αυτού του σχεδίου και με δεδομένη την επιβράδυνση της ανάπτυξης στις παραδοσιακές μας αγορές, το ΔΗΚΟ έχει προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων στον τομέα του τουρισμού. Ως ΔΗΚΟ, προτείναμε τα ακόλουθα:

1. Τη διεύρυνση και βελτίωση των αεροπορικών συνδέσεων της Κύπρου με αεροπορικές συνδέσεις από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν μια

ιδιαίτερη τουριστική δυναμική και προοπτική, για να καταστούν σημαντικές και σταθερές πηγές τουρισμού.

2. Την μελέτη του ενδεχομένου άρσης των περιορισμών στις αερομεταφορές για πλήρη ελευθεροποίηση στον τομέα, η γνωστή πολιτική των “ανοικτών αιθέρων”, συνυπολογίζοντας τις πιέσεις που ασκούνται διεθνώς στις αεροπορικές εταιρείες, αλλά και το αίτημά τους για αναζήτηση νέων προσοδοφόρων προορισμών και άσκηση του δικαιώματος.
3. Την απλούστευση, επιτάχυνση και σύντμηση των χρονοβόρων διαδικασιών θεώρησης διαβατηρίων και έκδοσης των θεωρήσεων για τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, τις αραβικές χώρες και γενικά τις χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Την παραχώρηση πολεοδομικών κινήτρων που θα αξιοποιηθούν από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην τουριστική βιομηχανία μέσω παραχώρησης σχετικών χαλαρώσεων και διευκολύνσεων πολεοδομικής φύσης προς τα ξενοδοχεία μας, όπως, για παράδειγμα, αυξημένους συντελεστές δόμησης.
5. Την αναστολή της εισπραξης των τελών των αεροδρομίων που εισπράττει το κράτος.
6. Την εντατικοποίηση των ενεργειών μάρκετινγκ και προβολής του ΚΟΤ.
7. Την επίσπευση αναπτυξιακών τουριστικών έργων, ιδιαίτερα όσον αφορά τις μαρίνες, τα συνεδριακά κέντρα, τα μεγάλα θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις τουρισμού υγείας και ευεξίας και γήπεδα γκολφ, που θα επιφέρουν σίγουρα την επιτάχυνση της οικονομικής μας ανάπτυξης.
8. Τη μείωση των συντελεστών του ΦΠΑ για τουριστικές υπηρεσίες από 8% σε 5%.
9. Την κατάργηση των δημοτικών φόρων για τις τουριστικές επιχειρήσεις για τη χειμερινή τουλάχιστο περίοδο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι προκλήσεις είναι πολλές. Δεν υπάρχουν περιθώρια για κωλυσιεργία, καθυστερήσεις ή υπαναχωρήσεις στην αναπτυξιακή πολιτική για τον τουρισμό, γιατί ελλοχεύει ο κίνδυνος εξοστρακισμού του επενδυτικού ενδιαφέροντος για την Κύπρο και απορρόφησής του από άλλους ανταγωνιστικούς προορισμούς.

Ζητούμε αποτελεσματικά μέτρα χθες, γιατί αλλιώς κινδυνεύουμε να γίνουμε ο τουριστικός προορισμός του χθες!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικατέστησε στην έδρα η κ. Ντίνα Ακκελίδου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Καλώ στο βήμα τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα προβλήματα και οι προοπτικές του κυπριακού τουρισμού είναι ένα τεράστιο θέμα, για το οποίο, αν θα θέλαμε να το προσεγγίσουμε αναλυτικά και από όλες τις πλευρές, ο χρόνος θα ήταν τεράστιος. Εξάλλου δεν είναι η πρώτη φορά που καλούμαστε να συζητήσουμε τα προβλήματα του κυπριακού τουρισμού. Αυτό γίνεται κάθε φορά που ένα συμβάν μπορεί να διαφοροποιήσει τα γεγονότα, όπως, παραδείγματος χάριν, η ένταση των συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή, η εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ, η νατοϊκή στρατιωτική επέμβαση στα Βαλκάνια, η εισβολή των ΗΠΑ στο Ιράκ, η παγκόσμια οικονομική κρίση. Η ανάγκη για επανάληψη αυτών των συζητήσεων δεν είναι κατ' ανάγκην αρνητική. Το αρνητικό όμως είναι ότι κάθε φορά γίνονται οι ίδιες διαπιστώσεις, γίνονται οι ίδιες προτάσεις, αναλαμβάνονται οι ίδιες δεσμεύσεις, αλλά τελικά σχεδόν τίποτα δεν υλοποιείται.

Η ΕΔΕΚ πολλές φορές στο παρελθόν εξέφρασε την άποψη -και είχε επικριθεί- ότι ο τουρισμός είναι μεν μια σημαντική παράμετρος της κυπριακής οικονομίας, όμως δεν μπορεί και δεν πρέπει να υπάρχει σχεδόν πλήρης εξάρτηση της κυπριακής οικονομίας από τον τουρισμό. Οφείλουμε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για ορθολογιστική και πολυεπίπεδη, ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη, ώστε αυτή να είναι πιο σταθερή και λιγότερο ευάλωτη σε εξωγενείς παράγοντες.

Όπως είναι αντιληπτό, ο τουρισμός είναι τομέας ιδιαίτερα ευαίσθητος σε εξωγενείς παράγοντες, μη ελεγχόμενους, όπως οι κρίσεις, η οικονομική αστάθεια, η ανάδυση φθηνότερων τουριστικών προορισμών, οι ταξιδιωτικές οδηγίες και άλλα. Γι' αυτό πάρα πολύ σύντομα δε θα προχωρήσω στο να καταθέσω το σύνολο των θέσεων και των απόψεων ή και των προτάσεων που η ΕΔΕΚ κατά καιρούς είχε καταθέσει αναφορικά με την ανάγκη για αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, για εκσυγχρονισμό, για ποιοτική βελτίωση και κυρίως για την ανάγκη να προχωρήσουν άμεσα τα μεγάλα έργα υποδομής της τουριστικής βιομηχανίας.

Για χρόνια μιλάμε για την ανάγκη καταρτισμού ενός στρατηγικού σχεδίου ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού μας προϊόντος και σ' αυτό έχουν συμφωνήσει όλες οι πλευρές. Έχει συμφωνήσει και η επίσημη πολιτεία, έχουν γίνει κατ' επανάληψη δηλώσεις, έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες, έχουν γίνει σχεδιασμοί. Λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι μέχρι στιγμής δε διαπιστώσαμε να έχουν αρχίσει βασικά έργα τουριστικής υποδομής. Αντίθετα, διαπιστώνουμε ενέργειες προς την αντίθετη κατεύθυνση και αυτό μας ανησυχεί ιδιαίτερα.

Να υπενθυμίσω ότι για τη μαρίνα Λεμεσού και πρόσφατα υπήρξε εμπλοκή και φαίνεται ότι πάλι θα έχουμε καθυστερήσεις στην έναρξη των εργασιών κατασκευής της.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιας μαρίνας;

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

(Γελώντας)

Σωστό, ποιας μαρίνας; Βέβαια!

Όταν το 1981 για πρώτη φορά είχαμε προβεί σε απαλλοτριώσεις στην περιοχή που θα κατασκευαζόταν η μαρίνα και σήμερα βρισκόμαστε στο 2008 και ακόμα δεν έχουν ξεκινήσει τα κατασκευαστικά έργα, είναι προφανές ότι διερωτόμαστε για ποια μαρίνα μιλάμε. Σε άλλες χώρες, μέσα στα πλαίσια ενός χρονοδιαγράμματος δέκα χρόνων, κατασκευάστηκαν όχι μία, αλλά τέσσερις και πέντε μαρίνες. Στη Λεμεσό, στα

πλαίσια των τόσων χρόνων από το 1979 που για πρώτη φορά πάρθηκε η απόφαση κατασκευής μαρίνας, σήμερα, τριάντα χρόνια μετά, ακόμα μαρίνα δεν έχει γίνει.

Να θυμίσω τα θέματα του συνεδριακού τουρισμού, για τον οποίο ζητήσαμε να υπάρξει αναβάθμιση. Μα, για να υπάρχει συνεδριακός τουρισμός, πρέπει να υπάρχει συνεδριακό κέντρο και πρέπει να υπάρχει και υποστήριξη ξενοδοχειακής βιομηχανίας για την ύπαρξη του συνεδριακού κέντρου. Λυπούμαστε κι εδώ να παρατηρήσουμε ότι υπάρχει μια αμφιταλάντευση. Ενώ αρχικά είχαν προχωρήσει οι σχεδιασμοί για την ίδρυση, για την κατασκευή συνεδριακού κέντρου στη Λεμεσό, για να μπορέσει να τύχει της υποστήριξης της τουριστικής βιομηχανίας, της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, που είναι άκρως αναγκαία και απαραίτητη, σήμερα διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν σκέψεις να μην προχωρήσει η κατασκευή συνεδριακού κέντρου στη Λεμεσό, αλλά να γίνει συνεδριακό κέντρο στη Λευκωσία. Δεν αμφισβητεί και δεν αμφιβάλλει κανένας την ανάγκη ενδεχομένως να γίνει συνεδριακό κέντρο στη Λευκωσία. Υπήρχε συνεδριακό κέντρο στη Λευκωσία. Πόσο μπόρεσε αυτό το συνεδριακό κέντρο να προσφέρει σ' αυτή την προοπτική; Δεν μπορεί να προσφέρει, για το λόγο ότι δεν έχει την υποστήριξη της ξενοδοχειακής βιομηχανίας.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εννά κτίσουμε!

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

(Γελώντας)

Το γνωρίζω· θα κτίσουμε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δκυο μεγάλα ξενοδοχεία!

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Να απενθυμίσω ότι ακόμα και στην περίπτωση του αθλητικού τουρισμού, που είναι ένας άλλος σημαντικός τομέας ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος, έχουν συμβεί πολλά παράξενα. Για παράδειγμα, ακόμα και στην περίπτωση που σήμερα διεξάγεται ένας ποδοσφαιρικός αγώνας στη Λευκωσία, τελικά οι περισσότερες ομάδες που έρχονται στην Κύπρο καταλήγουν στη Λεμεσό και όχι στη Λευκωσία. Γιατί; Γιατί ακριβώς η Λευκωσία δεν έχει την ξενοδοχειακή υποδομή να στηρίξει και να φιλοξενήσει τέτοιου είδους γεγονότα, αλλά κατά τα άλλα στη Λεμεσό θα τα έχουμε σε υποβάθμιση όλα αυτά τα έργα. Στα πλαίσια ενός ακατανόητου ανταγωνισμού, λες και, αν υπάρχει ενίσχυση μιας περιοχής που έχει την υποδομή και πρέπει να αναπτυχθεί, αυτό θα είναι σε βάρος της κυπριακής οικονομίας. Αντίθετα, είναι υπέρ της κυπριακής οικονομίας. Για να μη θυμίσω το τραγελαφικό ότι προχωρήσαμε να κατασκευάσουμε κλειστό αθλητικό κέντρο στη Λεμεσό, για να χρησιμοποιηθεί για την προετοιμασία των εθνικών ομάδων διαφόρων χωρών ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 στην Αθήνα, και τελικά το κλειστό αθλητικό κέντρο της Λεμεσού ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία το 2006, δύο χρόνια μετά που τέλειωσαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας.

Μιλήσαμε, πολύ σωστά και η συνάδελφος προηγούμενως κ. Μισιαούλη, για το θέμα του ιατρικού τουρισμού. Αυτή τη στιγμή έχουμε ένα σύστημα υγείας που παραπαίει και δεν υπάρχει η δυνατότητα να παρέχει σωστή και υψηλού επιπέδου περίθαλψη στον Κύπριο ασθενή, με αποτέλεσμα να ακούμε τις τρομακτικές αυξήσεις που υπάρχουν στην εξαγωγή πια ασθενών στο εξωτερικό -αντί να έχουμε εισαγωγή έχουμε εξαγωγή- και τα τεράστια ποσά τα οποία δαπανώνται για την προσφορά αυτής της περίθαλψης. Και όμως η Κύπρος έχει τις δυνατότητες, έχει το επιστημονικό

δυναμικό, όμως δυστυχώς τα πάντα βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο της γραφειοκρατίας, των σκοπιμοτήτων και γενικά αγκυλώσεων του παρελθόντος, που δεν επιτρέπουν μια ορθολογιστική αξιοποίηση αυτού του σημαντικού τομέα.

Μιλήσαμε και για το νοσοκομείο της Κυπερούνας. Έχουμε καταθέσει πρόταση και στο Υπουργείο Υγείας και στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού από το 2003, για να προχωρήσουν οι διαδικασίες να μετατραπεί το Περιφερειακό Νοσοκομείο Κυπερούνας σε ευρωπαϊκό κέντρο στηθικών νοσημάτων, αξιοποιώντας κυρίως το κλίμα της περιοχής, που είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό για τις διάφορες στηθικές παθήσεις. Δυστυχώς, πρέπει να παρατηρήσουμε ότι μέχρι στιγμής δεν υπήρξε η ανάλογη ανταπόκριση και δεν υπήρξε ο σωστός σχεδιασμός για αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων.

Τέλος, είχαμε το θέμα του μηχανοκίνητου αθλητισμού. Η Κύπρος είχε το προνόμιο να βρίσκεται στη δεύτερη βαθμίδα ενός σημαντικού τουριστικού τομέα όπου σήμερα, στο παγκόσμιο επίπεδο, υπάρχουν τρομακτικοί ανταγωνισμοί για το ποιες χώρες τελικά θα φιλοξενήσουν, για παράδειγμα, αγώνες “φόρμουλα 1”, που τα έσοδα είναι τεράστια. Μιλούμε ότι από κάθε τέτοιο αγώνα οι χώρες που τον φιλοξενούν έχουν κέρδη που ξεπερνούν τα 250 με 300 εκατομ. δολάρια. Έχουμε την περίπτωση του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Ράλι, στο οποίο η Κύπρος συμμετείχε, που για κάθε αγώνα η Κύπρος είχε πρόσθετα οφέλη, τα οποία ξεπερνούσαν τα €25 εκατομ. το χρόνο, και όμως η στενότητα αντιλήψεων από κρατικές υπηρεσίες δημιούργησε τεράστια προβλήματα, δημιούργησε εμπλοκές, σε σημείο που τα τελευταία δύο χρόνια η Κύπρος να έχει χάσει τη συμμετοχή της σε αυτό το πρωτάθλημα. Έχει χάσει κυρίως η Κύπρος τα €25 με €30 εκατομ. ή και περισσότερα που θα μπορούσαμε να φέρουμε στον τόπο, γιατί ακριβώς οι κρατικές υπηρεσίες οι αρμόδιες, που εμπλέκονται στο να βοηθήσουν αυτή την προσπάθεια, όχι μόνο δεν είναι υποβοηθητικές, αλλά αντίθετα είναι άκρως αρνητικές. Πιστεύω ότι πολύ σύντομα θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε το θέμα αναλυτικά και ο καθένας θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του.

Με τεράστιες προσπάθειες η Κύπρος θα φιλοξενήσει τον προσεχή Μάρτη ακόμα έναν αγώνα του παγκοσμίου πρωταθλήματος. Υπάρχει δυστυχώς η πιθανότητα αυτός ο αγώνας να είναι και ο τελευταίος, γιατί ακριβώς, στα πλαίσια αυτού του τρομακτικού διεθνούς ανταγωνισμού, επαναλαμβάνω, δυστυχώς κρατικές υπηρεσίες, με εξαίρεση τον ΚΟΤ, ο οποίος είναι υποβοηθητικός, οι υπόλοιπες όχι μόνο δε διευκολύνουν αυτή την προσπάθεια, αλλά δημιουργούν τρομακτικά προβλήματα, με αποτέλεσμα στο τέλος η Κύπρος να κινδυνεύει να χάσει οριστικά τη συμμετοχή της. Και διερωτόμαστε: Θέλουμε τέτοιου είδους αγώνες; Θέλουμε και επιδιώκουμε τουριστική αναβάθμιση; Θέλουμε αυτά όλα τα έσοδα την κρίσιμη αυτή οικονομική περίοδο να έρθουν στην Κύπρο; Αν ναι, τότε διερωτόμαστε οι κρατικές υπηρεσίες τι κάνουν; Υποβοηθούν ή ανταγωνίζονται; Προσπαθούν να ενισχύσουν το κυβερνητικό έργο, το έργο της κυβέρνησης για αύξηση του εισοδήματος ή προσπαθούν να ανταγωνιστούν, να υπονομεύσουν και στο τέλος ακριβώς η Κύπρος να υποστεί τη ζημιά και το κόστος;

Τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζει, κατά την άποψή μας, ο κυπριακός τουρισμός επιγραμματικά μπορούμε να τα συνοψίσουμε σε γενικές κατευθυντήριες γραμμές και σε ομάδες. Ένα σημαντικό πρόβλημα, κατά τη δική μας την άποψη, είναι ο εφησυχασμός ο οποίος υπάρχει. Αναμετρώντας τα νούμερα, διαπιστώνουμε ότι είχαμε τόσα εκατομμύρια αφίξεις σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, είχαμε τόση αύξηση και αυτό μας κάνει να επαναπαυόμαστε. Ποτέ όμως δεν προχωρήσαμε ορθολογιστικά να αξιολογήσουμε και να πούμε τελικά απ’ όλες αυτές τις αφίξεις τι έσοδα είχαμε, τι έξοδα είχαμε, γιατί έχουμε και έξοδα, για να συντηρήσουμε αυτό τον τουρισμό -δεν έχουμε μόνο έσοδα- και ποιο ήταν το τελικό καθαρό κόστος. Πολύ λυπούμαι να παρατηρήσω ότι, αν μπορούμε σ’ αυτή τη λογική, θα αντιληφθούμε ότι το

πραγματικό έσοδο που απομένει στην Κυπριακή Δημοκρατία, παρά την αύξηση των αριθμών, είναι χρόνο με το χρόνο μικρότερο, γιατί ακριβώς έχουμε λιγότερες δαπάνες από πλευράς των τουριστών. Ο λόγος είναι το ότι πια δεν προσελκύουμε τουρίστες υψηλής εισοδηματικής τάξης. Κυρίως προσελκύουμε τουρίστες μέσης και κατώτερης εισοδηματικής τάξης, που το κατά κεφαλήν ποσό που ξοδεύουν είναι σαφώς πολύ μικρότερο. Και ακριβώς υπάρχει αυτός ο κίνδυνος της περαιτέρω διολίσθησης, γιατί ακριβώς, όσο δεν αναβαθμίζουμε ποιοτικά το τουριστικό μας προϊόν, δεν πρόκειται να προσελκύσουμε και αυτή την ομάδα τουριστών. Ακόμα θα πρέπει να τονίσουμε ότι δυστυχώς τα τελευταία χρόνια, με εξαιρέσεις, υπάρχει μια σημαντική μείωση της προσφερόμενης ποιότητας υπηρεσιών στην τουριστική βιομηχανία. Οι λόγοι είναι γνωστοί.

Τέλος, η Κύπρος είναι ένας ακριβός τουριστικός προορισμός γι' αυτά τα οποία κυρίως προσφέρει, για τον ήλιο και για τη θάλασσα, τη στιγμή που γνωρίζουμε ότι άλλες χώρες της περιοχής, αλλά και του πλανήτη, που προσφέρουν εξίσου ήλιο και θάλασσα, με καλύτερη τουριστική υποδομή, με καλύτερες προσφερόμενες υπηρεσίες, τελικά είναι πολύ πιο φθηνοί τουριστικοί προορισμοί.

Κλείνοντας, θα κάνουμε ακόμα μια φορά έκκληση προς όλους όσους εμπλέκονται με αυτό το ζήτημα και θα πούμε ότι θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα στην υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού για την ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου, ότι θα πρέπει να προχωρήσουν σε μια ορθολογιστική αξιοποίηση του ιδιωτικού τομέα για την κατασκευή έργων υποδομής. Θα πρέπει να προχωρήσουν στην αξιοποίηση θεματικά πια της κάθε επαρχίας και της κάθε περιοχής, ούτως ώστε να μην υπάρχει ο αθέμιτος ανταγωνισμός, αλλά να υπάρχει και η κάλυψη ενός ευρέος φάσματος όσον αφορά το τουριστικό προϊόν που προσφέρεται. Και τέλος θα πρέπει να υπάρξει μια σοβαρή μελέτη για τις δυνατότητες μείωσης των αεροπορικών ναύλων, μείωσης των τελών αεροδρομίων προς την Κύπρο, καθώς και της θαλάσσιας διασύνδεσης της Κύπρου με άλλες κυρίως γειτονικές περιοχές.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την υπομονή σας και για την προσοχή σας.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου ο προεδρεύων της συνεδρίασης κ. Χρήστος Πουργουρίδης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτρέψετε, επειδή άκουσα με προσοχή όλες τις ομιλίες από τους προλαλήσαντες συνάδελφους, να πω ότι οι αναφορές που έγιναν από τον προηγούμενο ομιλητή σε σχέση με την ανάγκη ανάπτυξης της περιφέρειας όχι ιδιαιτέρως και κατά τρόπο συμφεροντολογικό σε σχέση με τον κοινό στόχο της ανάπτυξης του τουρισμού αλλά για τη συνεισφορά στη γενικότερη προσπάθεια του τουρισμού... Για την περιφέρεια, λέω, θα συμφωνήσω ότι δε γίνεται, όχι με την επίκληση όμως ότι τούτο θα είναι σε βάρος της στοχευμένης στρατηγικής ή της γενικότερης οικονομίας, αλλά γιατί κάτι τέτοιο θίγει και δε συμφέρει στους κατοικούντες ή τους παροικούντες εις την Ιερουσαλήμ και η Ιερουσαλήμ βέβαια ξέρουμε ότι είναι πάντα το κέντρο. Κοντολογίς, αν ήθελα να κάμω αυτή την αναφορά...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσοουρίδη)

(Γελώντας)

Ε, φαίνεται, κύριε Κατσουρίδη, ότι πρέπει να ξαναδιαβάσεις τη γλώσσα του Ευαγγελίου!

Θέλω λοιπόν να πω, γιατί έχει συγκεκριμένο πολιτικό περιεχόμενο η τοποθέτηση αυτή, ότι όσα λέχθηκαν προηγουμένως μπορούν εξίσου να λεχθούν και για τις άλλες επαρχίες και τις άλλες περιφέρειες. Θα πρέπει λοιπόν να γίνει ορθολογιστικός καταμερισμός της ανάπτυξης και δυστυχέστατα δεν το έχω δει στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Τουρισμού, που, αν θυμούμαι καλώς, τερματίζεται το 2012, τουλάχιστο με βάση την εξαγγελία. Υπάρχουν γενικότητες σε σχέση με το τι πρέπει να αναπτυχθεί, τι θα πρέπει να γίνει για την ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος. Υπάρχουν τοποθετήσεις οι οποίες εν πολλοίς είναι επανάληψη και αναμάσημα των παλαιότερων σχεδίων και τοποθετήσεων, αλλά συγκεκριμένος ορθολογιστικός καταμερισμός δεν έχει γίνει ούτε τον έχω δει. Έχω ανατρέξει προς το σκοπό αυτής της ομιλίας σε δημοσιεύματα, έχω ανατρέξει σε πληροφορίες στο Κρατικό Αρχείο, έχω δει δηλώσεις της διευθύντριας του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, δεν έχω δει τίποτε συγκεκριμένο. Βλέπω μόνο γενικόλογες δηλώσεις, βλέπω αριθμούς, βλέπω τοποθετήσεις οι οποίες δεν εμπνέουν ούτε δίδουν ελπίδα και προσδοκία σ' αυτούς οι οποίοι παρακολουθούν με αγωνία την τύχη του τουρισμού. Γι' αυτό το λόγο θεωρώ ότι οι συζητήσεις αυτές, όπως η σημερινή, θα πρέπει πάντα να γίνονται με συγκεκριμένες προτάσεις οι οποίες πρέπει να τίθενται με αρχή, μέση και τέλος, ορθολογιστικά, γιατί πιστεύω ότι μόνο από αυτό το βήμα, από τη νομοθετική εξουσία δηλαδή, μπορούν να δοθούν οι κατευθύνσεις αυτές, ενόσω και εφόσον η εκτελεστική πλευρά εξαντλείται δυστυχέστατα, και είναι διαχρονικό το φαινόμενο, μόνο σε δηλώσεις οι οποίες είναι γενικόλογου χαρακτήρα.

Εάν πάμε στους αριθμούς -και δε θέλω να μπω στους αριθμούς- θα δούμε ότι μέχρι το 2008 -είναι εύρημα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας αυτό το οποίο θα πω- υπάρχει μείωση κατά 50% στο ποσό συνεισφοράς του τουρισμού στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν. Φανταστείτε τι πτωτική και τι κατηφορική τάση έχει πάρει ο τουρισμός, εάν σκεφτεί κάποιος ότι αποτελεί το ένα δεύτερο του παντός, δηλαδή, εάν στους αναπτυξιακούς τομείς και τους κερδοφόρους για την οικονομία, που συνεισφέρουν στην ανάπτυξη, περίπου το μισό είναι υπηρεσίες άλλου είδους εκτός από τον τουρισμό, το υπόλοιπο ένα δεύτερο είναι ο τουρισμός.

Η συμμετοχή λοιπόν του τουρισμού είναι κατά 50% μειωμένη στη συνεισφορά του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος μέχρι το 2008. Και αυτό βεβαίως οφείλεται στο υψηλότερο κόστος του τουριστικού προϊόντος, αυξήσεις σε τιμές ξενοδοχείων, υψηλότερες τιμές χρεώσεων και τελών σε αεροδρόμια, κάτι που δεν αφορά, για να είμαστε δίκαιοι, την εκάστοτε εκτελεστική εξουσία, αλλά αφορά βεβαίως τις τοπικές δημοτικές αρχές, αφορά και άλλες υπηρεσίες και άλλους οργανισμούς, ένα γεγονός το οποίο μας πάει στο αμέσως επόμενο θέμα, το οποίο θα πρέπει επιτέλους να λύσει αυτή η κυβέρνηση, εφόσον αυτή κυβερνά, στον πολυκερματισμό και την πολυθεματική των ζητημάτων που αφορούν τον τουρισμό.

Εάν κάποιος ασχοληθεί με το από ποιους φορείς ρυθμίζεται ο τουρισμός, αλλά και μπορεί να αναπτυχθεί, θα ανακαλύψει πέντε συναρμόδια υπουργεία, δεκαεπτά υπηρεσίες και έναν ημικρατικό οργανισμό, που είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού. Φανταστείτε, λοιπόν, τι δυσκολία συντονισμού υπάρχει, αλλά και τι αλληλοσυγκρουόμενες εν πολλοίς αποφάσεις μπορεί να παρθούν για την υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου, όταν ο ημικρατικός οργανισμός, ο οποίος είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, ουσιαστικά είναι ένα εκτελεστικό όργανο. Είναι ένα όργανο το οποίο σε κάποιο βαθμό και όχι σε όλους τους τομείς της ανάπτυξης του στρατηγικού σχεδίου καλείται να υιοθετήσει μια συγκεκριμένη πολιτική. Όταν

εμπλέκονται πέντε υπουργεία, χωρίς να έχουμε στην Κύπρο ευτυχώς ή δυστυχώς -δε θα το λύσουμε τώρα- υπουργείο συντονισμού ή υπηρεσία συντονισμού, για να επιλύει τα ζητήματα σύγκρουσης αρμοδιοτήτων, αλλά και να συντονίζει τις πολιτικές αποφάσεις των υπουργείων, μαζί με δεκαεπτά άλλες ανεξάρτητες υπηρεσίες, καταλαβαίνετε γιατί εξαντλούμαστε σε γενικόλογες τοποθετήσεις κάθε φορά μέσω της γενικής διευθύντριας του ΚΟΤ, είτε αυτής είτε της προηγούμενης είτε της επόμενης. Και στο θηλυκό συμπεριλαμβάνω και το αρσενικό, για να μην το αντιστρέψω· εννοώ τον οποιοδήποτε γενικό διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Γιατί ακριβώς, όταν θα έρθουμε στην ορθολογιστική υλοποίηση των διακηρύξεων, προσκρούουμε ακριβώς στο ποιος θα υλοποιήσει τι, ποιος θα αποφασίσει, για να επιβάλει τι, αλλά και ποιου αρμοδιότητα είναι το συγκεκριμένο ζήτημα που πρέπει να λυθεί.

Στους δείκτες του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, στην τελευταία έκθεση, η Κύπρος σε κατάλογο 130 κρατών κατέχει την 99^η θέση για το υψηλό κόστος εισιτηρίων και για τα υψηλά τέλη αεροδρομίων. Έχουμε μια αρκετά ζηλευτή υψηλή θέση αναφορικά με την ακρίβια μας, όχι αναφορικά με τη οικονομική φθηνία μας, και βεβαίως κατέχουμε την 43^η θέση για το επίπεδο καθαριότητας.

Ένα μεγάλο πρόβλημα που είμαι βέβαιος ότι και εσείς θα γίνατε θεατές ή μάρτυρες, που έτυχε μεγάλης συζήτησης τα τελευταία εικοσιτετράωρα, προ δεκαημέρου περίπου, από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, είναι αυτό το οποίο αφορά τις ξενοδοχειακές μονάδες σε σχέση με τη μη παραχώρηση βιομηχανικού ρεύματος. Και εγώ δεν είμαι από αυτούς που παίρνω το μέρος των εργοδοτών ή των ιδιοκτητών των ξενοδοχειακών μονάδων χωρίς να έχω πειστεί, αλλά ούτε και συνηθίζω να παίρνω το μέρος του οικονομικά δυνατού. Κατά κανόνα, είμαι με το μέρος του οικονομικά αδύνατου και το γνωρίζουν πάρα πολλοί συνάδελφοι, αλλά δεν μπορώ να μη συμφωνήσω με τα όσα άκουσα. Όταν οι ξενοδοχειακές μονάδες μέσα στην κρίση που τις μαστίζει αναγκάζονται να πληρώνουν για τη συντήρηση και λειτουργία των ξενοδοχειακών τους μονάδων ηλεκτρικό ρεύμα όπως οποιοδήποτε άλλο σπίτι και νοικοκυριό, σε αντίθεση με το βιομηχανικό ρεύμα, το οποίο είναι κατά πολύ μειωμένο και που πληρώνουν οι άλλοι τομείς της βιομηχανίας, του υπερτονίζω... Γιατί το συλλαβίζω; Γιατί είναι συρμός, είναι συνήθεια, όταν μιλούμε για τον τουρισμό, να τον αποκαλούμε “τουριστική βιομηχανία”, όλοι μας, ξεχνώντας ότι πρέπει να τον αντιμετωπίζουμε έτσι αναφορικά και με τα ωφελήματα. Αν είναι βιομηχανία και έτσι την ονομάζουμε, θα πρέπει να της δώσουμε και τα ωφελήματα και τα προνόμια τα οποία απορρέουν από την προσωνομία που της δίνουμε. Εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος χρεώνονται στις τουριστικές ξενοδοχειακές μονάδες, είτε εργάζονται είτε δεν εργάζονται -και το ηλεκτρικό ρεύμα είναι μια παροχή υπηρεσίας εκ των ων ουκ άνευ· δεν μπορεί να δουλέψει ξενοδοχειακή μονάδα, είτε είναι άδεια είτε είναι γεμάτη, χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα, ιδιαίτερα με τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο- χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε προσπάθεια από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου να συζητήσει τουλάχιστο καταρχήν το θέμα αυτό με τους ξενοδόχους.

Έχω ακούσει έναν οικονομικό συλλογισμό τις μέρες εκείνες που γινόταν η συζήτηση αυτή και με έχει αφήσει άναυδο. Και δεν ξέρω αν είναι σωστός σε σχέση με τα οικονομικά της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Υπήρξε ισχυρισμός από οικονομικούς συμβούλους που εκπροσωπούσαν τους ιδιοκτήτες των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ότι, εάν αφαιρέσει κάποιος από το σύνολο των κερδών τα ποσά τα οποία πληρώνουν οι ιδιοκτήτες των τουριστικών καταλυμάτων, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου θα έχει μεγάλο έλλειμμα. Και ο καταληκτικός συλλογισμός, που είναι σωστός, είναι ότι, εάν η πληρωμή από τα τουριστικά καταλύματα αυτών των υψηλότατων λογαριασμών κατά τρόπο ετεροβαρή, κάτι που δεν είναι σωστό, αν θέλουμε να τους ενισχύσουμε -αλλά

ας μείνουμε στο μέγεθος της οικονομικής συνεισφοράς- σταματήσει, τότε ο προϋπολογισμός και οι λογαριασμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού θα έχουν ελλειμματικό. Σε αντίθεση με το τι γνωρίζουμε εμείς στη Βουλή, που πάρα πολλές φορές συζητήσαμε και κακίσαμε την Αρχή Ηλεκτρισμού, γιατί διαχειρίζεται κατά τρόπο διαφορετικό από ό,τι θα επιθυμούσε ο καθένας από εμάς το αποθεματικό που δημιουργεί. Φανταστείτε λοιπόν το μέγεθος της συνεισφοράς στα ταμεία της Αρχής Ηλεκτρισμού από τις ξενοδοχειακές μονάδες! Θα πρέπει επιτέλους, εάν θέλουμε να βοηθήσουμε, ιδιαίτερα μέσα στην κρίση η οποία έρχεται, την οποία ζούμε, να το κουβεντιάσουμε, εννοώ όλοι μαζί, η Αρχή Ηλεκτρισμού, οι ιδιοκτήτες των ξενοδοχειακών μονάδων, ώστε ο τουρισμός να αντιμετωπιστεί πραγματικά ως τουριστική βιομηχανία.

Νομίζω πως πρέπει να πούμε κάποιες συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες, εάν ληφθούν σοβαρά υπόψη, θα πρέπει να είναι η προϋπόθεση για την υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης του Τουρισμού. Πρώτον, δημιουργία ανεξάρτητου υπουργείου τουρισμού. Εγώ δε θα δεχτώ ότι υπάρχει συνταγματικό κώλυμα. Πολλές φορές το κουβεντιάσαμε αυτό, θα μπορούσε να λυθεί νομικά και συνταγματικά με την ομαδοποίηση των αρμοδιοτήτων των υπουργείων. Δηλαδή μπορεί να μείνει ένα υπουργείο συμπεριλαμβανόμενο στον αριθμό που ορίζει το σύνταγμα αλλά με άλλες αρμοδιότητες, ομαδοποιώντας δηλαδή αρμοδιότητες, φεύγοντας αρμοδιότητες που σήμερα μπορεί να είναι στην περιφέρεια των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δίνοντάς τες αλλού και μεταφέροντας αρμοδιότητες από άλλο υπουργείο που είναι μέσα στην καρδιά της καθ' ύλην αρμοδιότητας των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, που ασχολείται με τον τουρισμό σήμερα, και κάνοντας αναδιάταξη των αρμοδιοτήτων με την ομαδοποίηση αυτών των αρμοδιοτήτων.

Θεωρούμε ότι πρέπει να συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΤ και οι αερομεταφορές. Είναι απαραίτητη η συμμετοχή των αερομεταφορών και ιδιαίτερα εκπροσώπων οι οποίοι έχουν βαθιά γνώση σε σχέση με τον τουρισμό. Γιατί; Γιατί, αν ένα μέρος από το κόστος το οποίο επιβαρύνει το συνολικό τουριστικό προϊόν είναι πάντα τα τέλη των αεροδρομίων, θα πρέπει να έχουν λόγο και αυτοί οι άνθρωποι, οι οποίοι εργάζονται στις αερομεταφορές.

Θεωρούμε ότι θα πρέπει να δοθούν σοβαρά κίνητρα στους -θα χρησιμοποιήσω τη φράση του συρμού που χρησιμοποιούν στα τουριστικά επαγγέλματα- tour operators του εξωτερικού, έχοντας πάντα υπόψη ότι στους tour operators βασίζεται το 65% του εισερχόμενου τουρισμού στην Κύπρο. Γι' αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι διοχετεύουν αυτά τα μεγάλα τουριστικά ρεύματα στην Κύπρο, ποιος ενδιαφέρθηκε, για να δει πώς μπορούμε να τους αξιοποιήσουμε κατάλληλα;

Θα πρέπει να δούμε τις υπαλλακτικές μορφές τουρισμού. Μια από τις υπαλλακτικές μορφές τουρισμού, που δεν αναφέρθηκε από τους προηγούμενους ομιλητές -και νομίζω ότι θα αρέσει και στον προεδρεύοντα σήμερα της συνεδρίασης, στον κ. Πουργουρίδη- είναι ο θρησκευτικός τουρισμός, διότι...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Γιατί στον προεδρεύοντα και όχι στον κ. Μουσκάλλη;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν ξέρω αν ο συνάδελφος κ. Μουσκάλλης επιδίδεται στο θρησκευτικό τουρισμό με τον τρόπο που επιδίδεται ο κ. Πουργουρίδης, αλλά είναι τοις πάσι γνωστό ότι ο κ. Πουργουρίδης επισκέπτεται πλειστάκις του έτους το Άγιο Όρος, που γίνονται οργανωμένα ταξίδια, μάλιστα με ειδική αεροπορική εταιρεία -δεν ξέρω αν

λειτουργήσει στην Ελλάδα, μπορεί να ήταν στα σχέδια αυτά τα οποία τελικά δεν έχουν υλοποιηθεί- προς το σκοπό ακριβώς να αυξηθεί το τουριστικό ρεύμα.

Σοβαρολογώ τώρα -μετά το διάλειμμα και τη θυμηδία που προκάλεσε σε όλους μας, με την καλή έννοια, η παρέμβαση του κ. Κατσουρίδη- και λέω ότι στην Κύπρο υπάρχουν τόποι λατρείας, μοναστήρια, αλλά και θρησκευτικά αξιοθέατα, που και αυτά θα έπρεπε να ενταχθούν μέσα στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Τουρισμού. Οφείλω να σας πω ότι διάβασα με μεγάλη προσοχή το σχέδιο όπως το ανέλυσε η γενική διευθύντρια. Δε βρήκα ούτε ένα γιώτα ούτε ένα νι σε σχέση με το θρησκευτικό τουρισμό· δεν έχει. Μιλά γενικά για πολιτισμική παράδοση, που πρέπει να αξιοποιηθεί. Ο θρησκευτικός τουρισμός είναι κάτι διαφορετικό. Ο θρησκευτικός τουρισμός τι είναι; Είναι η ναύλωση και παροχή πακέτου ανάλογου με τις ανάγκες και τους στόχους του συγκεκριμένου προγράμματος σε ανθρώπους που ενδιαφέρονται να έρθουν στην Κύπρο, με αποκλειστικό στόχο και σκοπό να επισκεφθούν αυτούς τους χώρους μόνο, όπως γίνεται σε όλα τα μέρη του κόσμου και σε όλες τις εκδοχές του θρησκευτικού τουρισμού, όλων των δογμάτων και όλων των θρησκειών. Είναι ένας τομέας όπου έχουμε υποδομή, έχουμε υλικό και δυστυχώς δεν τον εντάξαμε στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Τουρισμού.

Θεωρούμε λοιπόν ότι με σύντομες και απλές κινήσεις, συμπεριλαμβανομένης της προτελευταίας μας πρότασης, που είναι η πρόταση για δημιουργία τουριστικής αστυνομίας, που θα πρέπει επιτέλους να προχωρήσει η κυβέρνηση με κατάλληλα εκπαιδευμένους, μορφωμένους και ξενόγλωσσους αστυνομικούς, αλλά και βέβαια της πρότασής μας για θεσμοθέτηση της λειτουργίας της Σχολής Ξεναγών στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, κάτι που βέβαια το ΤΕΠΑΚ μέχρι σήμερα δεν έχει καταστήσει δυνατό ή μάλλον αρνήθηκε να εντάξει τη σχολή, μπορούμε να βοηθήσουμε.

Εάν θέλουμε να βελτιώσουμε το τουριστικό προϊόν, θα πρέπει να βελτιώσουμε τις προϋποθέσεις που θα του δώσουν τη δυνατότητα να βελτιωθεί, αλλά και την υποδομή, τόσο κεντρικά όσο και περιφερειακά. Θα πρέπει να εργαστούμε σκληρά μέσα στην οικονομική κρίση, να περιορίσουμε τις δαπάνες ιδιαίτερα συλλογικά, αλλά τις άσκοπες δαπάνες, τις δαπάνες οι οποίες δεν έχουν στόχο· τις δαπάνες που ενισχύουν τις προϋποθέσεις, για να κερδίσουμε χρήματα, πρέπει να τις κάνουμε. Έχοντας πάντα υπόψη ότι ο επόμενος χρόνος θα είναι ο χειρότερος για τον τουρισμό στην Κύπρο, γιατί τότε θα υπάρξει αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης που βρίσκεται σε εξέλιξη στο εξωτερικό και τότε θα εισπράξουμε εμείς τα αποτελέσματά της, θα πρέπει να αρχίσουμε από τώρα να εργαζόμαστε σκληρά, για να ανακτήσουμε έδαφος, για να μπορέσουμε να ανακάμψουμε πάρα πολύ εύκολα ή τουλάχιστο χωρίς πολλές δυσκολίες αμέσως μετά το ξεπέρασμα της κρίσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου. Έχετε εξαντλήσει όλο το χρόνο του ΕΥΡΩΚΟ, δεκαεννέα λεπτά.

Παρακαλώ, κύριε Μουσκάλλη, είστε ο επόμενος ομιλητής.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου αποσύρθηκε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα μιλήσει.

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος είναι και παραμένει στο πέρασμα του χρόνου ένα φιλόξενο νησί και είναι γι' αυτή τη φιλοξενία που ο επισκέπτης έρχεται και ξανάρχεται στη χώρα μας. Ο τουρισμός είναι υψίστης σημασίας για την οικονομία της χώρας μας και πολλές φορές, όπως είναι γνωστό, χαρακτηρίζεται ως η ραχοκοκαλιά της οικονομίας. Πολλές χιλιάδες άνθρωποι εργάζονται στον τουριστικό τομέα και η συμβολή τους είναι τεράστια, αφού αποτελούν τον πιο σημαντικό παράγοντα που συνθέτει την ποιότητα του τουριστικού μας προϊόντος.

Η κυβέρνηση και ο ΚΟΤ υλοποιούν το αναθεωρημένο στρατηγικό σχέδιο, ώστε να ανταποκρίνεται πλήρως στις διεθνείς τάσεις για τον τουρισμό. Ήδη βλέπουμε να προχωρά σε μεγάλο βαθμό μια σειρά έργων που σκοπό έχουν τον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος και τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών μας. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ο ΚΟΤ συνεργάζονται γι' αυτό το σκοπό με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως τοπικές αρχές, δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, εταιρείες τουριστικής ανάπτυξης ανά επαρχία και άλλους φορείς.

Ελπίζουμε ασφαλώς και αισιοδοξούμε ότι η γραφειοκρατία δε θα σκοτώσει φιλόδοξα προγράμματα και σχεδιασμούς. Οι καιροί μπροστά μας προβλέπονται δύσκολοι και η πρόκληση μεγάλη. Εκτός από τον ανταγωνισμό που ολοένα και εντείνεται μεταξύ των τουριστικών προορισμών, έχουμε να αντιμετωπίσουμε τη διεθνή κρίση που μαστίζει ήδη πολλές χώρες.

Είναι ενθαρρυντικό το ότι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε πλήρη συνεργασία με τον ΚΟΤ έχουν καταρτίσει ένα σχέδιο δράσης για αντιμετώπιση δυσάρεστων εξελίξεων και συνεπειών στον τουριστικό τομέα. Το σχέδιο στοχεύει σε συγκεκριμένους τομείς, όπως η περαιτέρω φιλελευθεροποίηση των αερομεταφορών, η απλοποίηση της διαδικασίας θεώρησης διαβατηρίων από χώρες της ανατολικής Ευρώπης, η εντατικοποίηση των προγραμμάτων προβολής κ.ά. Σε αυτή την προσπάθεια η κυβέρνηση στέκεται αρωγός και προγραμματίζει την ενίσχυση των κονδυλίων του ΚΟΤ για την προβολή. Ήδη πάρθηκαν οι αποφάσεις και θα εξαγγελθούν πολύ σύντομα.

Εμείς στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις αυτές τις προσπάθειες και είμαστε παρόντες σε οτιδήποτε χρειαστεί να συνεισφέρουμε, ώστε να μην απορρυθμιστεί ο κοινωνικός ιστός στον οποίο ο τουρισμός, πρέπει να πούμε, συνδράμει σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Στη Μεγάλη Βρετανία πραγματοποιείται αυτές τις μέρες η πιο σημαντική για μας διεθνής έκθεση τουρισμού, όπως είναι ευρύτερα γνωστή η έκθεση "World Travel Market". Με βάση τα στοιχεία των τουριστικών οργανισμών, όπως και των αεροπορικών εταιρειών, η τουριστική κίνηση από τη Μεγάλη Βρετανία στην Κύπρο φαίνεται ότι δε θα επηρεαστεί σε τόσο μεγάλο βαθμό. Εν πάση περιπτώσει, οι πληροφορίες είναι αντικρουόμενες και υπάρχουν κάποιες θαμπές εκτιμήσεις, όμως ευελπιστούμε ότι αυτό θα περιοριστεί και θα έρθουν όσο το δυνατό περισσότεροι τουρίστες.

Πρέπει να πούμε -και να το εκτιμήσουμε- ότι είχαμε μια καλή αντιπροσωπία με επικεφαλής τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Πασχαλίδη, ο οποίος είχε πάρα πολλές επαφές και ευρείες συσκέψεις με όλους τους εμπλεκόμενους στη βρετανική αγορά. Ελπίζουμε ότι η μείωση θα είναι απειροελάχιστη. Ελπίζουμε!

Πρέπει να πούμε ότι ο ΚΟΤ έχει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο. Παρ' όλο που άκουσα τους συναδέλφους -έδειξαν πολλή μοιρολατρία- εγώ ως προπονητής πάντοτε

είμαι αισιόδοξος. Πάντοτε αισιόδοξος! Ειλικρινά σας λέω! Νομίζω ότι τουλάχιστο δε θα πεινάσουμε. Εμείς που έχουμε και κάποια εμπειρία της πείνας δε θα έχουμε πείνα!

Η κυβέρνηση μαζί με τον ΚΟΤ προβαίνει σε όλες τις ενέργειες. Ήδη αύριο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, πέραν όλων των άλλων επαφών που είχαν, θα έχει μια μεγάλη σύσκεψη για την οικονομική κατάσταση και μεταξύ άλλων και για τον τουρισμό.

Ο ναυτικός τουρισμός υπάρχει στην Κύπρο. Ο ΚΟΤ έχει την εποπτεία και την αρμοδιότητα για την προβολή των μαρινών.

Θα ακολουθήσω τον αρχηγό μου τον προπονητή, το Νίκο Κατσουρίδη -θα μιλήσω επιγραμματικά, προπονητά- και θα σταθώ μόνο στο θρησκευτικό τουρισμό. Ο ΚΟΤ προέβη στο σχεδιασμό θρησκευτικών διαδρομών σε διάφορες περιοχές του νησιού, στην έκδοση ειδικών φυλλαδίων -διότι κάποιος συνάδελφος είπε ότι δεν εκάμαμε τίποτε- με αποκορύφωμα την έκδοση εμπειρισταμένου οδηγού, ο οποίος καλύπτει όλες τις επιμέρους διαδρομές, στον Απόστολο Παύλο, στην Αγία Ελένη, στα μοναστήρια μας, στις εκκλησιές μας, στα εκκλησιαστικά μνημεία μας που είναι ενταγμένα στην ΟΥΝΕΣΚΟ και γενικά στα πολιτιστικά μνημεία της Κύπρου μας. Συμφωνούμε με το θρησκευτικό τουρισμό και νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι δε δίνουμε το δικαίωμα σε κανέναν να μιλήσει για μας όσον αφορά το θρησκευτικό μας συναίσθημα ή τη θρησκευτική μας αντίληψη!

Για τον ιατρικό τουρισμό, ο οποίος πάλι είναι μέσα στα σχέδια του οργανισμού και για τον οποίο υπάρχει πρόγραμμα, μίλησε η συνάδελφος κι έτσι δε θα πάρω περισσότερο χρόνο.

Για τον αθλητικό τουρισμό -για το φίλο μου τον Αβέρωφ- έχει εξαγγελθεί προ πολλού ένα σχέδιο επιδότησης των αθλητικών ομάδων για διάφορα είδη αθλημάτων, όπως ποδοσφαιρικών ομάδων οι οποίες κάνουν τις προπονήσεις τους στο νησί μας, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, επιμηκύνοντας έτσι την τουριστική περίοδο. Νομίζω ότι όλοι το γνωρίζετε τούτο. Έχει ολοκληρωθεί η πρώτη φάση του δικτύου ποδηλατικών διαδρομών για τους λάτρεις της φύσης και του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους συνολικής απόστασης 57 χιλιομέτρων.

Ο συνεδριακός τουρισμός είναι ένα μεγάλο κομμάτι του ειδικού τουρισμού και παρέχει πολλά οφέλη για τις περιοχές διεξαγωγής αυτών των συνεδρίων. Σε όλη την ελεύθερη Κύπρο, αγαπητοί συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν 350 αίθουσες συνεδρίων συνολικής χωρητικότητας 29 000 θέσεων που κατανέμονται σε όλες τις τουριστικές περιοχές περιλαμβανομένης και της Λευκωσίας. Ο ΚΟΤ προωθεί τη δημιουργία μεγάλου συνεδριακού κέντρου στη Λεμεσό για 2 500 συνέδρους και παράλληλα γίνονται σκέψεις για την αξιοποίηση του υφιστάμενου συνεδριακού κέντρου το οποίο παραμένει κλειστό στη Λευκωσία.

Υπάρχει το πρόγραμμα "Φύση" για τον τουρισμό από την κυβέρνηση. Για τον πολιτιστικό τουρισμό η κυβέρνηση χρηματοδοτεί τοπικά φεστιβάλ που λαμβάνουν χώρα σε όλη την Κύπρο, για τον τουρισμό υπαίθρου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναφερθώ και λίγο στη δική μου επαρχία -για ένα λεπτό, αν μου επιτρέψετε- την ελεύθερη Αμμόχωστο, για την οποία τροχοδρομούνται έργα τουριστικής ανάπτυξης τα οποία αποφασίστηκαν τώρα από την κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ακατάχνωτα!

A. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Ακατάχνωτα!

Μαρίνα στην Αγία Νάπα, γκολφ στην Αγία Νάπα!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Με λίγη συνδρομή!

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Όλοι είχαμε συνδρομή, συνάδελφε! Όλοι είχαμε συνδρομή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Πολυδύναμο αθλητικό κέντρο στην ίδια περιοχή. Προγραμματίζεται μαρίνα στο Παραλίμνι. Αποφασίστηκε κολυμβητήριο στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και είναι στον προϋπολογισμό. Ανάδειξη των αρχαιοτήτων της περιοχής και των εκκλησιαστικών χώρων της περιοχής εκεί.

Να πω και για τη δεύτερη μου πατρίδα, συνάδελφε κύριε Μητσόπουλε, το ενιαίο παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας. Η αναβάθμιση της μαρίνας, του λιμανιού, τα ξενοδοχεία ποιότητας τα οποία θα κάμουμε, το ολυμπιακό σκοπευτήριο το οποίο προχθές πήραμε, για να γίνει ολυμπιακών προδιαγραφών, το γκολφ στην Τερσεφάνου. Αυτά είναι έργα κοινωνικής, αλλά και τουριστικής υποδομής και νομίζω ότι πρέπει να είμαστε ακριβοδίκαιοι στο να αναγνωρίσουμε αυτή την προσφορά, έστω για τούτο το χρόνο, της αποφασιστικότητας της κυβέρνησης Χριστόφια.

Τέλος, αγαπητοί φίλοι, θα πρέπει όλοι οι τουριστικοί εταίροι του ιδιωτικού τομέα να λάβουν και οι ίδιοι συγκεκριμένα, στοχευμένα και αποφασιστικά μέτρα προς αντιμετώπιση των νέων δεδομένων. Όλοι είναι δεσμευμένοι με απόλυτη υπευθυνότητα και σοβαρότητα για σκληρή δουλειά. Οι Κύπριοι στις δύσκολες στιγμές δείχνουν την απεριόριστη δυναμική τους. Όλοι μαζί -δημόσιος, ημιδημόσιος, ιδιωτικός τομέας- όλοι οι φορείς συντονισμένοι και ενωμένοι μπορούμε όχι μόνο να μην έχουμε μείωση των τουριστών και των εισοδημάτων, αλλά να έχουμε και αύξηση! Πραγματικά εγώ το πιστεύω, γιατί εμπιστεύομαι τον κυπριακό λαό!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μουσκάλλη.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Χατζηγιάννη.

Ενόςω ανεβαίνει στο βήμα, κύριε Μουσκάλλη, να αναφέρω ότι, όσον αφορά το θρησκευτικό τουρισμό, τουλάχιστον από τις χώρες του Αραβικού Κόλπου που έχουν λεφτά και είναι μια από τις αγορές που εμείς πρέπει να επιδιώξουμε πολύ να πάρουμε επιπρόσθετους τουρίστες, ένα από τα πιο σημαντικά μνημεία που δεν προβάλλεται επαρκώς είναι ο Τεκές της Λάρνακας. Για τους μουσουλμάνους, μετά τα μνημεία της Σαουδικής Αραβίας, τη Μέκκα και τη Μεδίνα, και της Ιερουσαλήμ, αυτό το μνημείο είναι ένα από τα τέσσερα μεγαλύτερα θρησκευτικά μνημεία των μουσουλμάνων σε ολόκληρο τον κόσμο. Συνεπώς, είναι ένα μνημείο που μπορεί να τύχει πολύ μεγάλης εκμετάλλευσης από πλευράς Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φεύγοντας από το εργοτάξιο όπου βρισκόταν ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Μουσκάλλης θα ήθελα να έρθω στην πραγματικότητα και να πούμε ότι ο τουρισμός, ο τουριστικός αυτός τομέας αποτελεί περίπου το 10% του ΑΕΠ. Κάποτε αυτός ο τομέας αποτελούσε τον αιμοδότη της ανάπτυξής μας και, όπως πολύ σωστά αναφέρθηκε από τη συνάδελφο κ. Ελένη Θεοχάρους, ήταν η κότα με τα χρυσά αυγά. Σήμερα ο τουρισμός βρίσκεται στο περιθώριο και οι προοπτικές δεν είναι καθόλου ευοίωνες, ενώ το 2007 η περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής κατέγραψαν αύξηση στον τουρισμό πέραν του 13%· η μεν Τουρκία 18% η δε Ελλάδα 12%, σύμφωνα μάλιστα με στοιχεία του Διεθνούς Οργανισμού Τουρισμού. Η Κύπρος παρουσίασε μία αύξηση της τάξης μόλις του 0,5%. Το χειρότερο όμως είναι ότι τα έσοδα από τον τουρισμό το 2007 ήταν €1.858 δισεκατομ. σε απόλυτους αριθμούς· χαμηλότερα δηλαδή από αυτά του 2001, που ήταν €2.172 δισεκατομμύρια.

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν πως σε πραγματικούς όρους η εικόνα είναι ακόμα πιο τραγική. Όταν λοιπόν σε καλές εποχές η κυβερνητική παράταξη πέτυχε το πενιχρό αυτό αποτέλεσμα, τι μπορεί να πετύχει τώρα που έρχονται οι κακές εποχές; Οι αγωνιώδεις προσπάθειες... Και θα πρέπει να περιγράψουμε, γιατί ενδεχομένως να έχουμε μία διαφορετική συμπεριφορά στην αύξηση τουριστών. Γιατί απλούστατα αλλάζει το διεθνές και ευρωπαϊκό, πάνω απ' όλα, περιβάλλον σε σχέση με τη συμπεριφορά αυτών ή και σε σχέση με την απόφαση όπως αυτή επηρεάζεται, κάποιος να επιλέξει έναν τουριστικό προορισμό, κάποιος να επιλέξει να έρθει στην Κύπρο. Άλλαξε λοιπόν το περιβάλλον και οι προϋποθέσεις της ατομικής απόφασης, προκειμένου να επιλέξει κάποιος, έχουν διαμορφωθεί. Γίνεται αγωνιώδης προσπάθεια όλων των πολιτών να αντεπεξέλθουν στην ακρίβια -των Ευρωπαϊκών- των τελευταίων μηνών, που εντείνεται μάλιστα, καθώς η διεθνής πιστωτική κρίση επέφερε νέο πλήγμα με την άνοδο των επιτοκίων. Τα σύννεφα της οικονομικής ύφεσης πυκνώνουν, καθώς η μεγαλύτερη οικονομία στην Ευρώπη -η γερμανική, κυρίες και κύριοι- έχει εισέλθει σε ύφεση και η αβεβαιότητα κυριαρχεί ανάμεσα στους πολίτες για το τι τους επιφυλάσσει το νέο έτος.

Ήδη πολλά νοικοκυριά αλλά και μικρομεσαίες επιχειρήσεις βρίσκονται κυριολεκτικά σε τεντωμένο σχοινί και αναμένεται ότι πολύ σύντομα κάποιοι θα βρεθούν στο κόκκινο. Η κυπριακή οικονομία βρίσκεται για πρώτη φορά αντιμέτωπη με τη μεγαλύτερη διεθνή οικονομική κρίση από την ίδρυσή της. Όλοι είναι σύμφωνοι πως έχουμε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες να αντιμετωπίσουμε τον επόμενο χρόνο, καθώς οι μεγαλύτερες επιπτώσεις της κρίσης θα αγγίξουν την πραγματική οικονομία το 2009.

Επαίρεται η κυβέρνηση για το δημοσιονομικό πλεόνασμα, που θα πραγματοποιήσει λέει κατά το επόμενο έτος, καθησυχάζοντας τους πάντες πως όλα πάνε καλά και πως η οικονομία μας βρίσκεται στο απυρόβλητο. Πρόκειται για μία πολύ μεγάλη αυταπάτη. Η δραστική μείωση του τομέα βρίσκεται μόνο στα αρχικά της στάδια, προκαλώντας όμως σοβαρές ανησυχίες όχι μόνο για το ενδεχόμενο μεγαλύτερης πτώσης τιμών, αλλά και για τις συνέπειες που αυτή η μείωση θα έχει στην απασχόληση και το εμπόριο. Τα συνεργατικά ιδρύματα χάνουν καταθέσεις και έχουν κλείσει τη στρόφιγγα του φθηνού δανεισμού σε χιλιάδες νοικοκυριά και μικρομεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις στον τόπο. Οι πολίτες μας βρίσκονται οικονομικά αιχμάλωτοι του διεθνούς τραπεζικού περιβάλλοντος που επιβάλλει εκβιαστικά υψηλά επιτόκια. Το ίδιο και οι Ευρωπαίοι πολίτες που θα έρθουν στην Κύπρο.

Και ενώ οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η μία μετά την άλλη, εξαγγέλλουν μέτρα στήριξης της οικονομίας και των πολιτών, η κυβέρνηση δηλώνει πως όλα πάνε

μία χαρά. Αρκεί να θυμίσουμε ή να τονίσουμε τις εμπειρίες που μας έχουν μεταφέρει όλοι αυτοί που βρίσκονταν στην έκθεση στο Λονδίνο· και μάλιστα αναφερόντουσαν ποσοτικά σε μειώσεις προκρατήσεων της τάξης του 15% περίπου. Προκρατήσεις οι οποίες ή ποσό το οποίο δε θα παραμείνει σ' αυτά τα επίπεδα, όταν και εφόσον κατά τον Ιανουάριο θα πρέπει να γίνουν οι τελικές κρατήσεις και εκεί αναμένεται, ως είθισται, ο αριθμός αυτός να αυξηθεί κατά πολύ περισσότερο.

Μπροστά λοιπόν στον κίνδυνο μεγαλύτερης επιβράδυνσης της οικονομίας και την προβλεπόμενη απώλεια πενήντα χιλιάδων θέσεων εργασίας για το 2009 η ελληνική κυβέρνηση, παρακαλώ, προχωρά σε δραστικά μέτρα με στόχο τη στήριξη των πολιτών, όπως το πάγωμα των οφειλών προς το δημόσιο για έξι μήνες. Δε λέμε και δεν εισηγούμαστε να αντιγράψουμε μοντέλα ή αποφάσεις. Ζητούμε όμως με πολύ μεγάλη προσοχή, γιατί τόσο σοβαρά προβλήματα απαιτούν πολύ σοβαρές πολιτικές αποφάσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε μπροστά σε εξαιρετικές περιστάσεις που απαιτούν εξαιρετικές αποφάσεις. Σε αυτές τις εξαιρετικές περιστάσεις η κυβέρνηση προτείνει τον εφησυχασμό και την πολιτική απραξία. Προτείνω τομές που θα δώσουν πνοή αλλά κυρίως προοπτική στην οικονομία. Είναι επιβεβλημένο να προχωρήσουμε στη λήψη μέτρων. Δεν μπορεί η οικονομία μας να βραχυκυκλώνεται από την ακρίβια, τα μονοπώλια και τα κλειστά επαγγέλματα. Δεν μπορεί ο τουρισμός μας να είναι δέσμιος χρεοκοπημένων αντιλήψεων και της διαχρονικής ανικανότητας των κυβερνήσεων. Χρειάζονται πολιτικές και έργα που θα προσθέτουν αξία στην οικονομία και νέες δυνατότητες στους πολίτες. Αντί λοιπόν το κράτος να αντιμάχεται την ιδιωτική πρωτοβουλία, θα πρέπει να συνεργαστεί μαζί της. Δε χρειαζόμαστε κράτος είτε επιχειρηματία είτε οτιδήποτε άλλο, αλλά κράτος που να ρυθμίζει, που να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο πάνω απ' όλα. Δυστυχώς, οι υποσχέσεις και οι εξαγγελίες προς τον τουριστικό τομέα δεν είναι παρά ακάλυπτες και μεταχρονολογημένες επιταγές.

Δεν είναι η ώρα, αγαπητέ συνάδελφε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το αναθεωρημένο στρατηγικό σχέδιο τουρισμού. Δεν είναι η συγκυρία τέτοια για να μιλάμε γι' αυτό το θέμα. Και ενόψει ακριβώς της αυριανής συνεδρίασης του Υπουργικού Συμβουλίου, θεωρώ ότι επιβάλλεται να ετοιμαστεί πακέτο μέτρων. Επιβάλλεται όσο ποτέ άλλοτε και αυτό θα πρέπει να το υπογραμμίζουμε. Και ας μην αναμένει ο Υπουργός Οικονομικών ότι μπορεί μόνο μέσα από τη νομισματική πολιτική να αντιμετωπίσει τα προβλήματα στα οποία εισερχόμαστε ή στα οποία εισέρχεται η εθνική μας οικονομία. Αλλιώς θα ζήσουμε τη μεγαλύτερη έκπληξη ή τη μεγαλύτερη ταλαιπωρία και...

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Τη μεγαλύτερη έκπληξη τη ζήσαμε το Φεβρουάριο!

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Ε, ίσως κάποιοι να μην το έλαβαν ακόμα υπόψη.

Γίνονται εισηγήσεις για μία σειρά από μέτρα που τουλάχιστον αύριο αναμένουμε μεταξύ άλλων, αλλά και μεταξύ των βαθέων σκέψεων της κυβέρνησης είτε αυτά να συμπεριληφθούν -που θα πούμε- είτε κάποια άλλα:

Πρώτον, χρειάζεται άμεση και επιθετική πολιτική προώθησης στις αγορές με αυξημένο το συνολικό ποσό για το 2009. Δεν εννοώ μόνο τη διαφήμιση και το υπογραμμίζω. Μιλώ για προώθηση, μιλώ για ολοκληρωμένη πολιτική προώθησης. Η

διαφήμιση είναι μόνο ένα απλό εργαλείο στο πλαίσιο της προώθησης. Στις δύσκολες φέτος εποχές αναμένω ότι το ποσό της προώθησης θα πρέπει να πλησιάσει όχι στο 3%, που είθισται να είναι, αλλά στο 4% των εσόδων· και αυτό θα σημαίνει ότι κυμαίνεται γύρω στα €80 εκατομμύρια. Χρειάζονται αυτές οι επαναστατικές, χρειάζονται αυτά τα ριζικά μέτρα. Γι' αυτό λέμε ότι θα πρέπει να αναθεωρηθεί αμέσως ο κρατικός προϋπολογισμός, όπου σε αυτόν υπάρχει μία πρόνοια πενιχρή, €19 εκατομ., να διαφημίσουμε, να προωθήσουμε και να εξέλθουμε του οίκου μας, προκειμένου να φέρουμε κόσμο στην Κύπρο. Δεν είναι αρκετό.

A. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Επολλύναμέν τα!

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Δεν τα είδαμε στον κρατικό προϋπολογισμό, εν πάση περιπτώσει.

A. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Δε τα αύριο.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Πολύ ωραία. Θα το χαιρετίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Δεύτερον, ο τουρισμός θα πρέπει να πάρει το μερίδιο που του ανήκει σε σχέση με τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Για το λόγο αυτό, για σκοπούς διαχείρισης της κρίσης, εισηγούμαι ότι για την τριετία 2009-2011 θα πρέπει χωρίς καθυστέρηση να ανακοινωθεί ένα πακέτο μαμούθ, της τάξης αρκετών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, ώστε να έρθει αρωγός στην αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό του τουριστικού τομέα, τόσο στο επίπεδο των τουριστικών μονάδων όσο και στο επίπεδο των έργων υποδομής. Ωστόσο να τονίσουμε τη σημασία της ισόρροπης ανάπτυξης. Ειπώθηκε από προηγούμενο συνάδελφο ότι κάποια έργα γίνονται σε κάποιες συγκεκριμένες περιοχές και δεν υπάρχει εκείνος ο ισόρροπος χαρακτήρας της ανάπτυξης. Και παράδειγμα προκλητικό είναι η προσπάθεια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, συνάδελφε Ανδρέα Μουσκάλλη, να εξαιρέσει την ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και δεν αναγράφεται τίποτε πουθενά σ' αυτό το έντυπο προώθησης του τουρισμού με το όνομα -σας παραπέμπω να το διαβάσετε- "Love for Cyprus" ή "Love Cyprus" όπου καμία αναφορά δεν υπάρχει στην Αμμόχωστο! Αν είναι δυνατόν μία ολόκληρη επαρχία να εξαιρείται! Ζητούμε και πάλι αναθεώρηση και επανεκτύπωση του συγκεκριμένου εντύπου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το "love" έμεινε!

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Το "love" έμεινε, συνάδελφε.

Τρίτον, άμεση πάταξη της γραφειοκρατίας και ολοκλήρωση των αδειοδοτήσεων από ad hoc υπουργική επιτροπή για τα έργα της μαρίνας της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου. Η οποία -συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Ανδρέα Μουσκάλλη- ότι με προσωπική ή, εν πάση περιπτώσει, με υπευθυνότητα το έχει χειριστεί η παρούσα

κυβέρνηση. Ωστόσο, με ανευθυνότητα κάποιων το έχουν βάλει και πάλι στο ψυγείο. Και αυτοί οι κάποιοι δεν είναι της κυβέρνησης. Είναι υπηρεσίες και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι και πάλι η διαδικασία της μαρίνας στην Αγία Νάπα έχει τεθεί στο ψυγείο χωρίς...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Μουσκάλλη)

Όχι, συνάδελφε. Λόγω ασθένειας κωλυόμαστε και πάλι και το γνωρίζεις πολύ καλά.

Τέταρτον, δημιουργία δημοτικού καζίνο στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και πρέπει επί του θέματος επιτέλους να εξέλθουμε αυτής της πραγματικά έλλειψης βούλησης να λάβουμε κάποια μέτρα.

Αναβάθμιση του ποταμού του Λιοπετρίου και της Αγίας Θέκλας, της Λίμνης του Παραλιμνίου, των γηπέδων γκολφ και των άλλων έργων υποδομής που οι συνάδελφοι ή ο συνάδελφος Ανδρέας Μουσκάλλης έχουν αναφέρει για την επαρχία αλλά και για την Κύπρο γενικότερα.

Ως μεσοπρόθεσμο μέτρο θα πρέπει συμπληρωματικά να σχεδιαστούν οι προδιαγραφές για το αεροδρόμιο Λάρνακας, ώστε να είναι προδιαγραφές αεροδρομίου το οποίο να επιτρέπει τη διαμετακόμιση και την κυκλοφορία επιβατών, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αξιοποιώντας έτσι τη στρατηγική θέση της Κύπρου και ανοίγοντας επίσης με τον τρόπο αυτό ένα "niche market" και για την τουριστική μας υπηρεσία.

Πέμπτον, έκδοση βίζας διαρκείας. Χρειαζόμαστε να εκδίδονται οι βίζες πολύ γρηγορότερα. Χρειαζόμαστε βίζες, αν είναι δυνατόν, πολλαπλής χρήσεως στην παρούσα φάση.

Έκτον, άμεσο και πλήρες άνοιγμα της αγοράς των πτήσεων, ώστε να πετύχουμε επιτέλους συχνότερες πτήσεις και χαμηλότερο κόστος από νέες εταιρείες από διαφορετικές και νέες χώρες, είτε από την ανατολική Ευρώπη είτε από τη Μέση Ανατολή, τον Αραβικό Κόλπο, τη Βόρεια Αφρική και με βάση τις έρευνες και από άλλες χώρες προέλευσης. Θα πρέπει με κίνητρα να προσελκύσουμε νέες εταιρείες χαμηλού κόστους οι οποίες επικρατούν στην υπόλοιπη ενιαία ευρωπαϊκή αγορά. Τα κίνητρα που θα προσφερθούν θα πρέπει πραγματικά να είναι κίνητρα προς όφελος των εταιρειών, ώστε να υπάρχει πραγματική ανταπόκριση.

Έβδομον, τα τέλη αεροδρομίων θα πρέπει να αναθεωρηθούν αμέσως, ώστε το κρατικό μερίδιο να δοθεί και πάλι με τη μορφή κινήτρων στις εταιρείες.

Όγδοον, παραχώρηση πολεοδομικής αμνηστίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επί σκοπού και στόχου, ώστε να μπορέσει η τουριστική μας βιομηχανία να αναβαθμιστεί και να εμπλουτιστεί. Πρόσθετα, θα πρέπει να δοθεί αυξημένος συντελεστής δόμησης, προκειμένου να μπορέσουν οι μονάδες μας να επεκτείνουν ή να συμπληρώσουν αναγκαίες εγκαταστάσεις που είναι επιβεβλημένες από τον ανταγωνισμό. Τώρα είναι η ώρα...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι υπόμνημα των ξενοδόχων τούτο.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Όχι, συνάδελφε, καθόλου. Αντίθετα. Τώρα είναι η ώρα ακριβώς της πολεοδομικής αμνηστίας, προκειμένου να δημιουργηθούν δουλειές για τους μικρούς, για τους τεχνίτες μας που οδηγούνται στην ανεργία. Τώρα είναι η ώρα να σκεφτούμε και να δώσουμε ώθηση, που οδηγούμαστε στην κατηφόρα.

Το κράτος μπορεί να συμβάλει ακόμα και στη μείωση του κόστους παραγωγής της τουριστικής υπηρεσίας. Και μιλώ για τη μείωση των τελών των σκυβάλων, του νερού, της άδειας ποτού και της άδειας λειτουργίας. Αφού η τουριστική περίοδος έχει σμικρυνθεί στο 40% περίπου της ετήσιας, θα πρέπει το κράτος να επιβάλλει πλέον τέλη αναλογικά προς τη διάρκεια λειτουργίας του κέντρου αναψυχής. Και δεν είναι για το κεφάλαιο. Μιλούμε για τα μικρά καταστήματα.

Τριετή τουλάχιστον αναστολή της...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Άλλο είπα, κύριε Χατζηγιάννη. Δεν έχω υποχρέωση να σου απαντήσω.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Τριετή τουλάχιστον αναστολή της πληρωμής των δανείων στις περιπτώσεις βιώσιμων μονάδων μέσα από κυβερνητικές εγγυήσεις. Άμεση μείωση του φόρου προστιθέμενης αξίας από 8% σε 5%. Αυτό συμβαίνει και σε άλλες χώρες, εν πάση περιπτώσει, ανταγωνιστικές προς εμάς.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακόμα €300 εκατομμύρια.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Ορίστε;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακόμα €300 εκατομ. τούτες ούλλες οι προτάσεις.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κοιτάξετε, αν πρόκειται τα €300 εκατομ. να έρθουν αρωγός στην παρούσα φάση με οικονομικά μέτρα...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι εκτιμάτε;

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Δεν εκτίμησα εγώ €300 εκατομ., γιατί οι προτάσεις μας δεν είναι της τάξης των τριακοσίων εκατομμυρίων.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζετε.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Όχι, καθόλου.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μέτρα μόνο το φόρο προστιθέμενης αξίας.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Η κυβέρνηση να βάλει επιτέλους τάξη στις τιμές των καυσίμων μέσα από τους θεσμούς της με βάση τα διεθνή πρότυπα, τα διεθνή δεδομένα, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω χρονοτριβή, την οποία βιώνουμε εδώ και αρκετούς μήνες χωρίς αποτέλεσμα. Το βιομηχανικό ρεύμα, που αναφέρθηκε και από προηγούμενο

συνάδελφο... Και έρχομαι και στο θέμα του νερού, όπου εκεί κάποιοι άλλοι έκαναν λανθασμένους υπολογισμούς. Ενώ μας είπαν τότε για €37 εκατομ., ανήλθαμε στα €50 εκατομ. για 8 εκατομ. τόνους μόνο. Άρα λοιπόν, ήταν σωστοί οι υπολογισμοί οι δικοί μας και τότε που μιλούσαμε για €7 τον τόνο και σε σχέση με τους υπολογισμούς που ανακοινώθηκαν από πλευράς της κυβέρνησης για €4,50 και €5 τον τόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνομιλούμε, κύριε Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Και διαφωνούμε και πάλι σε σχέση με το ότι ήταν μονόδρομος και μοναδική επιλογή η μεταφορά του νερού. Αντίθετα και με βάση τα όσα μας έχουν πει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, η προετοιμασία -τελειώνω κύριε Πρόεδρε- για να ετοιμαστεί μία μονάδα αφαλάτωσης είχε διάρκεια έξι μηνών. Βρισκόμαστε στους εννιά μήνες. Παρά τις καθυστερήσεις σε σχέση με τη μεταφορά, θα είμαστε πιο πριν με κινητή μονάδα αφαλάτωσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Άρα λοιπόν, αποδεικνύεται του λόγου το αληθές ότι η μεταφορά νερού δεν ήταν η μοναδική επιλογή. Και εύχομαι να μην προετοιμαζόμαστε, αν βρούμε κάποια χώρα, μακάρι να πάνε τα πράγματα και οι καιρικές συνθήκες καλά, να μη βρεθούμε σε αδιέξοδο, ούτως ώστε να χρειαστούμε νερό και να μη βρίσκουμε και να αναγκαστούμε να ξαναέρθουμε και πάλι πίσω στις αφαλατώσεις. Που μέχρι σήμερα και μέχρι τούτη τη στιγμή διακρίνουμε μία επιφυλακτικότητα στη συμπεριφορά της κυβέρνησης σε σχέση με το στοιχειώδες κεφάλαιο των αφαλατώσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι η κυβέρνηση φέρει εξ ολοκλήρου την ευθύνη για το αποτέλεσμα που θα φέρει φέτος η τουριστική μας βιομηχανία, γιατί επιβάλλεται πρόγραμμα. Ναι, υπάρχει διεθνής κρίση, ωστόσο θα πρέπει να εργαστούμε προληπτικά και μπορούμε να εργαστούμε. Θα φέρει ευθύνη και πάνω απ' όλα για την ανεργία, αν και εφόσον αφήσουμε τα πράγματα να προχωρήσουν ως προχωρούν ή ως αναμένεται να ακολουθήσουν.

Ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Ντίνος Χατζηνικόλας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και να ετοιμάζεται ο κ. Μητσόπουλος, διότι η κ. Κυριακού δε θα μιλήσει και ο κ. Ευαγόρου θα κλείσει τη συζήτηση. Έχουμε ακόμα τρεις ομιλητές.

ΝΤ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο τουρισμός στην Κύπρο αποτελεί πνεύμονα για την οικονομία μας και ως τέτοιος θα πρέπει να αντιμετωπίζεται. Και αυτό επειδή ακριβώς εδώ και δεκαετίες επενδύουμε σε αυτόν. Εξυπηρετεί την ανάπτυξη, την οικονομική άνοδο, την απασχόληση, αλλά και την οικονομική πρόοδο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η τουριστική βιομηχανία είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομία, αλλά και την κοινωνία. Ουσιαστικός λόγος είναι ο μεγάλος αριθμός τουριστών που επισκέπτονται την Κύπρο.

Η διεθνής οικονομική κρίση, οι γενικότερες εξελίξεις και η αστάθεια στη γύρω περιοχή τα τελευταία χρόνια, όπως και ο τεράστιος ανταγωνισμός που επικρατεί στις χώρες της Μεσογείου για προσέλκυση τουριστών, θα πρέπει να μας προβληματίσουν

και σε αυτή τη βάση να βελτιώσουμε το τουριστικό μας προϊόν ακόμα περισσότερο. Αναμφίβολα, θα μπορούσαν να γίνουν σχέδια αναβάθμισης, τα οποία θα δράσουν ως καταλύτης για την περαιτέρω ανάπτυξη.

Στην Ευρώπη εδώ και δεκαετίες εφαρμόζεται με επιτυχία ο αγροτουρισμός. Και ενώ στην Ευρώπη αποτελεί μια δοκιμασμένη πολιτική και αυτή τη στιγμή έχει περάσει στο επόμενο στάδιο, αυτό της ανάπτυξής του, στην περίπτωση της Κύπρου βρίσκεται στο παρόν στάδιο τουλάχιστο στην αφετηρία. Στην περίπτωση της Κύπρου θα μπορούσε να αξιοποιηθεί στην κατεύθυνση της ενίσχυσης του αγροτικού κόσμου και της κυπριακής υπαίθρου.

Ο αγροτουρισμός είναι μια ήπια μορφή βιώσιμης ανάπτυξης και δραστηριότητας. Αποσκοπεί στην οικονομική και κοινωνική αναβάθμιση των αγροτικών περιοχών μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων. Προσδοκά στην ανάπτυξη της αγροτικής ζωής μέσω της παραγωγής, μεταποίησης και προώθησης προϊόντων. Αναπτύσσει τις τέχνες, το λαϊκό πολιτισμό, τη χειροτεχνία. Προωθεί τη μελέτη της ιστορίας και της λαογραφίας. Αναδεικνύει και προβάλλει τη μοναδικότητα και την αυθεντικότητα της κάθε περιοχής. Μπορεί να αναπτύξει πολιτικές που θα σέβονται το φυσικό περιβάλλον, όπως τη βιολογική καλλιέργεια, αλλά και γιατί όχι να αναπτύξει εναλλακτικές πηγές ενέργειας, οι οποίες αποτελούν αντιστάθμισμα στη ρύπανση του περιβάλλοντος. Αντίποδα εν κατακλείδι στην τυποποίηση και μονοδιάστατη ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος.

Αξιοποιώντας τον αγροτουρισμό, στοχεύουμε στην ανάπτυξη του τουρισμού με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κυπριακής παράδοσης, διευρύνουμε το τουριστικό προϊόν σε περισσότερες περιοχές και δραστηριότητες και βέβαια δημιουργούμε εξειδικευμένες θεματικές ενότητες, δηλαδή απευθυνόμεστε σε τουρίστες με ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και προτιμήσεις. Επιπλέον, υπάρχει η δυνατότητα ο αγροτουρισμός να αναπτύσσεται όλες τις εποχές του χρόνου.

Σίγουρα, δε θα πρέπει να υπάρχει άναρχη και επεμβατική ανάπτυξη στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον, που αλλοιώνει με αυτό τον τρόπο το χαρακτήρα της υπαίθρου. Θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μοχλός οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης που αναδεικνύει τα τοπικά παραδοσιακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Πιστεύουμε ότι ο αγροτουρισμός αποτελεί την ευκαιρία για αναγέννηση της υπαίθρου, μια αναγέννηση που θα εξυπηρετεί τον τόπο και τους εργαζομένους. Η πολιτική του αγροτουρισμού θα πρέπει να έχει στο επίκεντρό της τον άνθρωπο της υπαίθρου. Η ύπαιθρος στην Κύπρο ερημώνει όλο και περισσότερο, γι' αυτό επιβάλλεται ένας σχεδιασμός που θα δώσει κίνητρα και θα συγκρατήσει τον αγροτικό κόσμο, μια πολιτική που θα είναι πολύπλευρη, μακροπρόθεσμη και θα απαντά συνολικά σε όλα τα προβλήματα. Η μονομερής αντιμετώπιση του θέματος, δηλαδή η ανάπτυξη μόνο του μέρους που αφορά τον τουρισμό, δε θα είναι αποδοτική, ουσιαστική, αλλά ούτε και επικερδής μακροχρόνια.

Τα προβλήματα του αγροτικού κόσμου είναι ποικίλα και γνωστά. Οι νέοι φεύγουν από την ύπαιθρο και η οικονομία μας τείνει να εξαρτάται κύρια και μόνο από τον τριτογενή τομέα. Ο αγροτουρισμός δε θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως συμπλήρωμα ή έστω ως ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος, αλλά ως ευκαιρία ή διέξοδος καλύτερα για την προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων του αγροτικού κόσμου.

Οι περιοχές της υπαίθρου παρουσιάζουν μαρασμό. Είναι αραιοκατοικημένες με έντονες τάσεις αστυφιλίας και γήρανση του πληθυσμού. Η ύπαιθρος αποτελεί το 82,6% της έκτασης της Κύπρου και σε αυτή διαμένει μόνο το 24,3% του πληθυσμού. Η μείωση είναι ιδιαίτερα αισθητή στις ορεινές περιοχές. Βασικοί παράγοντες για τα

αναπτυξιακά προβλήματα των περιοχών της υπαίθρου είναι η συνάρτησή τους με τον ορεινό χαρακτήρα, η απόσταση από τα αστικά κέντρα, αλλά κυρίως η εξάρτησή τους από τη γεωργία.

Σήμερα βρισκόμαστε ενώπιον μιας διπλής πρόκλησης που αφορά δύο τομείς της οικονομίας μας, αυτόν του τουρισμού και αυτόν της αγροτικής ανάπτυξης. Ο αγροτουρισμός μπορεί να ενισχύσει τον αγροτικό κόσμο. Δεν πρέπει όμως να αντιμετωπιστεί ως αυτόνομη και άναρχη ανάπτυξη, αλλά επικουρικά, με ένα ορθολογιστικό και μακροπρόθεσμο πλάνο, να υποβοηθήσει τον κόσμο της υπαίθρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, αγαπητέ συνάδελφε.

Ο κ. Μητσόπουλος, παρακαλώ. Ο τελευταίος ομιλητής θα είναι ο κ. Σταύρος Ευαγόρου, που ακολουθεί.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είχα πρόθεση αρχικά να παρέμβω σε αυτή την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα συζήτηση αναφορικά με τα προβλήματα και τις προοπτικές του κυπριακού τουρισμού. Ένιωσα ωστόσο την ανάγκη να το πράξω, γιατί θεωρώ ότι, μέσα στα πλαίσια αυτά, θα ήταν σκόπιμο να κάνω μια ειδική και πολύ σύντομη τηλεγραφική αναφορά στη φθίνουσα πορεία του τουρισμού στην πόλη και επαρχία της Λάρνακας.

Θα αναφέρω πολύ χαρακτηριστικά, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι, ενώ μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '80 η Λάρνακα υποδεχόταν το 18% με 19% περίπου του συνολικού τουριστικού ρεύματος που ερχόταν στην Κύπρο, το ποσοστό αυτό σήμερα έχει φτάσει στο 9% και παραμένει εκεί καθηλωμένο.

Τα λέω αυτά, γιατί δυστυχώς θα επαναλάβω ότι η επαρχία της Λάρνακας τυγχάνει δυσμενούς διάκρισης. Θα αναφέρω χαρακτηριστικά παραδείγματα έτσι, για να σας δώσω, να τεκμηριώσω, αυτό το οποίο αναφέρω. Θα σας αναφέρω χαρακτηριστικά ότι οι ξενοδοχειακές μονάδες των άλλων περιοχών, τουριστικών περιοχών, έχουν εξαιρεθεί από τις περικοπές του νερού, οι οποίες έχουν επιβληθεί λόγω της λειψυδρίας, ενώ οι ξενοδοχειακές μονάδες της επαρχίας Λάρνακας δε συμπεριλαμβάνονται στο ευεργετικό αυτό μέτρο. Θα αναφέρω ακόμη το γεγονός ότι, ενώ μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί και έχουν δοθεί δεκάδες άδειες για τη δημιουργία γκολφ, στη Λάρνακα έχει εγκριθεί μία και μόνη άδεια, κύριε συνάδελφε Μουσκάλλη, η οποία πολύ φοβάμαι ότι δε θα υλοποιηθεί κιόλας, παρά τις αισιόδοξες εκτιμήσεις σας. Βεβαίως, να αναφέρω ότι οι μεγάλοι τουριστικοί οργανισμοί του εξωτερικού, της Ευρώπης κατά κύριο λόγο, δε συμπεριλαμβάνουν την πόλη και την επαρχία Λάρνακας στα τουριστικά τους πακέτα.

Τα λέω όμως όλα αυτά, γιατί πραγματικά πιστεύω ότι η τουριστική ανάπτυξη σε έναν τόπο πρέπει να είναι βιώσιμη και ισόρροπη, να υλοποιείται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μη δημιουργούνται κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες και ασφαλώς να μην εμπεδώνεται μέσα στον πληθυσμό το αίσθημα της κατάφωρης αδικίας. Απουσιάζουν ακόμα από την επαρχία μας τα μεγάλα έργα ανάπτυξης, τα μεγάλα έργα υποδομής και, όταν αυτά τα έργα υλοποιούνται, υλοποιούνται με βραδείς ρυθμούς, με ρυθμούς χελώνας.

Και εδώ πάλι θα καταθέσω ένα πάρα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα. Γίναμε όλοι κοινωνοί, τουλάχιστον όσοι συμμετέχουμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων... Θα αναφερθώ στο ζωτικής σημασίας

κατεξοχήν τουριστικό δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας, ένα δρόμο μήκους επτάμισι μόλις χιλιομέτρων, γύρω από τον οποίο συγκεντρώνεται το 65% των ξενοδοχειακών κλινών της επαρχίας Λάρνακας, ο οποίος, σύμφωνα με τις αισιόδοξες εκτιμήσεις, θα χρειαστεί περίπου δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια, για να αποπερατωθεί. Αν είναι ποτέ δυνατόν!

Είναι λοιπόν ζωτικής σημασίας η έγκαιρη υλοποίηση των μεγάλων έργων υποδομής, έργων υπερτοπικής σημασίας, έργων που δε θα είναι χρήσιμα και ωφέλημα μόνο για την τουριστική ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης επαρχίας, αλλά θα είναι σημαντικά για τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος συνολικά της πατρίδας μας. Αυτά τα έργα λοιπόν και η υλοποίησή τους μπορούν να ξαναβάλουν τη Λάρνακα στον τουριστικό χάρτη της Κύπρου και στα πλαίσια αυτά βεβαίως εγώ θα καταθέσω την ανησυχία μου για τα εξής δύο μεγάλα ζητήματα: Για το ενδεχόμενο εμπλοκών ή καθυστερήσεων στην ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας και ασφαλώς για τη σοβαρότατη ήδη καθυστέρηση που σημειώνεται στη δημιουργία του πετρελαιοειδών.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Λάρνακα διεκδικεί το δικό της μερίδιο, το δικό της μερτικό στη γενικότερη τουριστική ανάπτυξη του τόπου μας και ασφαλώς η κυβέρνηση έχει ευθύνη να καταλείψει ισόρροπα και ορθολογιστικά τις αναπτυξιακές δαπάνες, τερματίζοντας αυτή την κατάσταση της δυσμενούς διάκρισης. Εγώ δε θα συμμεριστώ ακραίες απόψεις που έχουν ακουστεί είτε υπέρμετρης αισιοδοξίας είτε καθολικής απογοήτευσης. Θα πω ότι τα πράγματα όμως δεν είναι ρόδινα, χρειάζεται μια ρωμαλέα πολιτική, για να αναστρέψουμε τη φθίνουσα σήμερα πορεία στον τουριστικό τομέα.

Κύριε Πρόεδρε, ίσως θα πρέπει να σκεφτούμε μέσα στα πλαίσια προώθησης του θρησκευτικού μάλλον τουρισμού και την έκδοση ενός εγχειρίδιου θαυμάτων! Ίσως μας είναι χρήσιμο ενόψει της μεγάλης οικονομικής κρίσης που θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, θα πρέπει να τονίσω ότι η ευρύτερη κατάσταση στον τουριστικό τομέα δεν μπορεί και δεν πρέπει να θεωρείται ότι είναι μαύρη, αλλά από την άλλη κανένας δεν μπορεί να πει ότι τα πράγματα είναι ρόδινα. Αυτή πρέπει να είναι η θέση και η αντίκριση, πιστεύω, όλωνών μας.

Θα ξεκινήσω αναφέροντας ότι η τουριστική βιομηχανία αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς της οικονομίας μας με τεράστια διαχρονική προσφορά στην ανάπτυξη. Καθοριστική, αλλά και πρωτοπόρα, θα έλεγα, ήταν η συμβολή του στη μετά το 1974 ανόρθωση και επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας. Εκεί που είχε χαθεί το 80% των κλινών και το μεγαλύτερο μέρος της τουριστικής υποδομής, η συντονισμένη και προγραμματισμένη δράση της πολιτείας κατέστησε τον τουρισμό τον πλέον συναλλαγματοφόρο και προσοδοφόρο κλάδο της οικονομίας, καθώς και πρωταγωνιστή στην ανάπτυξη. Τεράστια ήταν η συμβολή των εργαζομένων μετά το 1974, οι οποίοι από μόνοι τους ανέλαβαν την πρωτοβουλία να απολέσουν, δέχτηκαν

να απολέσουν το 25% των ωφελημάτων τους, προκειμένου να ανορθωθεί η κυπριακή οικονομία. Τεράστια ήταν και η συμβολή του τουρισμού στην απασχόληση, αλλά και η συμμετοχή του στο παραγόμενο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ), που στους καλούς καιρούς έφτανε το 22%.

Εδώ θα ήθελα να σχολιάσω την αναφορά συναδέλφου στο ότι η κότα που γεννούσε τα χρυσά αυγά έχει καταστεί στείρα, λόγω ακριβώς της υποχώρησης και της συμμετοχής του τομέα στην παραγωγή του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Δεν μπορούμε, συναδέλφω, απλώς να λέμε ότι ήταν κάποτε 22% και τώρα είναι 12%, γιατί πρέπει να έχουμε κατά νουν ότι άλλοι τομείς των υπηρεσιών, όπως ο χρηματοοικονομικός ιδιαίτερα, έχουν καταστεί πρωτοπόροι και ουσιαστικά εκείνο που πρέπει να πούμε είναι ότι στο κοτέτσι έχουν ξεφυτρώσει και άλλες πολύ πιο παραγωγικές κότες. Αυτό δε σημαίνει ότι πρέπει να εγκαταλειφθεί. Αντίθετα, θα πρέπει να τον στηρίζουμε με όλα τα μέσα, να τον βελτιώσουμε ποιοτικά και να τον αναβαθμίσουμε.

Σήμερα, όπως έχω πει, αυτή η συμβολή έχει υποχωρήσει γύρω στο 12% για τους λόγους που ανέπτυξα, δηλαδή άλλοι τομείς των υπηρεσιών έχουν αναπτυχθεί και έχουν πάρει την πρωτοκαθεδρία και την ίδια στιγμή τα χρόνια που ακολούθησαν και ιδιαίτερα από τα μέσα της δεκαετίας του '90 άρχισαν να παρατηρούνται προβλήματα κόπωσης και κορεσμού, με τα οποία δυστυχώς δεν ασχολήθηκε η κοινωνία στο βαθμό που θα έπρεπε να είχε ασχοληθεί από τότε.

Όσο προσοδοφόρος μπορεί να είναι ο τομέας του τουρισμού -και πράγματι είναι- άλλο τόσο είναι ευάλωτος σε εξωτερικούς πολιτικοοικονομικούς κλυδωνισμούς. Τρανά παραδείγματα οι πόλεμοι στον Κόλπο και στο Ιράκ και οι κατά περιόδους διεθνείς οικονομικές κρίσεις, κατά τη διάρκεια των οποίων η ανάπτυξη του τουρισμού υποχωρούσε με σοβαρές οικονομικές, αλλά και κοινωνικές επιπτώσεις.

Για πάρα πολλά χρόνια η τουριστική ανάπτυξη στην Κύπρο στηρίχθηκε στο μοντέλο "ήλιος και θάλασσα". Η βασική φιλοσοφία αξιοποιούσε το καλό κλίμα, τις σύγχρονες, με τα τότε δεδομένα, ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, την παραδοσιακή κουζίνα, με την παράλληλη προώθηση και προβολή της παράδοσης των ηθών και των εθίμων μας και μια δειλή ανάδειξη του μακρόχρονου πολιτισμού και της ιστορίας της χώρας μας.

Μέσα από τα χρόνια όμως και ιδιαίτερα από τις αρχές του 21^{ου} αιώνα, άρχισαν να παρατηρούνται προβλήματα κόπωσης και κορεσμού και να γίνονται πιο εμφανή. Οι ανταγωνιστικοί προορισμοί, ιδιαίτερα οι μεσογειακοί, αρχίζουν να αναπτύσσονται ραγδαία, γίνονται πιο ανταγωνιστικοί, πιο φθηνοί και κατ' επέκταση πιο ελκυστικοί. Προσφέρουν όχι μόνο όσα συνηθίσαμε να προσφέρουμε εμείς τόσα χρόνια, αλλά νέα, σύγχρονα τουριστικά προϊόντα, αναπτύσσοντας παράλληλα ζηλευτές τουριστικές υποδομές. Οι πιο πάνω εξελίξεις οδήγησαν σε σοβαρά ανταγωνιστικά προβλήματα και σε μια περίοδο η οποία μπορεί να χαρακτηριστεί ως περίοδος στασιμότητας όσον αφορά στην παραπέρα ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας.

Τα πιο κάτω στοιχεία στα οποία θα αναφερθώ τα έχουμε επεξεργαστεί στο Γραφείο Οικονομικών και Κοινωνικών Μελετών του ΑΚΕΛ και αναδεικνύουν μια κατάσταση η οποία σίγουρα δεν μπορεί να ονομάζεται ή να χαρακτηρίζεται καταστροφική, γιατί ακούγονται και τέτοιες ακραίες τοποθετήσεις, όμως δεν μπορεί σίγουρα να μας αφήνει απόλυτα ικανοποιημένους.

Όσον αφορά στον αριθμό των τουριστών από το 2005 μέχρι και σήμερα, το 2008, από τα 2 470 000 πήγαμε στα 2 400 000, το 2007 στα 2 416 000 και φέτος περίπου θα είμαστε στα ίδια επίπεδα, δηλαδή 2 409 000 (7 000 μείον). Στα έσοδα από τον τουρισμό παρατηρείται μία στασιμότητα, θα έλεγα, €1,7 εκατομ., €1,75

εκατομ., €1,85 εκατομ. και €1,82 εκατομ. για το 2008 με μία πολύ ελαφριά κάμψη. Στο ποσοστό ΑΕΠ έχω αναφερθεί. Κάποια βελτίωση παρατηρείται στις δαπάνες κατά κεφαλήν, ανά τουρίστα.

Ως ΑΚΕΛ, εδώ και κάποια χρόνια τοποθετούμενοι και δημόσια -δεν τα λέμε σήμερα- είχαμε καταλήξει στο συμπέρασμα, είχαμε καταλήξει, γι' αυτό ενετάχθη και στο εκλογικό πρόγραμμα του Δημήτρη Χριστόφια, στο ότι η τουριστική μας πολιτική χρειάζεται ριζική επανατοποθέτηση, επαναξιολόγηση και σίγουρα αναθεώρηση της στρατηγικής του συνόλου της πολιτείας, ιδιαίτερα σήμερα που οι παρενέργειες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης κτυπούν την πόρτα μας, ιδιαίτερα τώρα που με βάση τις εκτιμήσεις ο τουρισμός είναι ένας από τους τομείς που αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά.

Σύμφωνα με στοιχεία και προβλέψεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, αναμένεται να παρατηρηθεί μείωση του αριθμού των ατόμων που θα κάνουν διακοπές στην Ευρώπη, στο σύνολό της, κατά 9%, να μειωθεί η διάρκεια των διακοπών και να επηρεαστούν οι χώρες πηγές του τουρισμού, μεταξύ των οποίων ακόμα και η Ρωσία.

Βλέπουμε να εξαγγέλλονται μέτρα και στη δική μας τη χώρα -και αδικούμε, πιστεύω, την κυβέρνηση, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αλλά και τον ΚΟΤ, γιατί έχουν επεξεργαστεί προγράμματα και θα αναφερθώ σ' αυτά- και άλλες χώρες, όπως είναι η Αίγυπτος, η Μάλτα και η Τουρκία, να επεξεργάζονται τέτοια μέτρα.

Έχοντας λοιπόν κατά νουν αυτές τις ανησυχητικές εκτιμήσεις και τις προβλέψεις, η πολιτεία, κατά την άποψή μας, θα πρέπει να προχωρήσει σε πολυδιάστατες δράσεις, οι οποίες να περιλαμβάνουν έκτακτο σχέδιο δράσης μέσα από τη λήψη βραχυπρόθεσμων μέτρων που να στοχεύουν στην τουριστική περίοδο για το 2009 και στον περιορισμό των επιπτώσεων σε επίπεδα ανεκτά. Ήδη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει συγκαλέσει ευρεία σύσκεψη. Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού από τις αρχές του Σεπτεμβρίου έχει ασχοληθεί με το θέμα και μέσα από πολλαπλές συνεδριάσεις έχει επεξεργαστεί σχέδιο δράσης για τον τουρισμό, το οποίο υπέβαλε στο αρμόδιο υπουργείο και εκείνο στη συνέχεια στο Υπουργικό Συμβούλιο. Και το δεύτερο που πρέπει να γίνει είναι η επαναξιολόγηση του στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης, με στόχο τη ριζική επανατοποθέτηση της τουριστικής μας πολιτικής, συμπεριλαμβάνοντας σ' αυτή την πολιτική και την ανάδειξη ταυτότητας στο τουριστικό μας προϊόν. Σ' αυτή την περίπτωση οι δράσεις πρέπει να περιλαμβάνουν τη λήψη μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων μέτρων.

Το ΑΚΕΛ, σε μια προσπάθεια να συνδράμει στη μάχη που δίνει η πολιτεία και η κυβέρνηση για ανακοπή των αρνητικών εξελίξεων, προτείνει τη λήψη, μεταξύ άλλων, και των κάτωθι μέτρων:

1. Η άρση των εναπομεινάντων περιορισμών στις αερομεταφορές με στόχο τη βελτίωση-αύξηση των αεροπορικών συνδέσεων με τρίτες χώρες. Την ίδια στιγμή όμως, της εφαρμογής αυτού του μέτρου, να εξαγγελθούν και να εισαχθούν ειδικά μέτρα στήριξης των Κυπριακών Αερογραμμών, αλλά και της "Eurocyrgia", τα οποία να συνάδουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Τέτοιοι τρόποι υπάρχουν και μπορούμε να τους υποδείξουμε, αλλά και να τους συζητήσουμε.
2. Η επέκταση των αεροπορικών συνδέσεων με χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Η ίδρυση προξενικών αρχών για έκδοση θεωρήσεων διαβατηρίων, ιδιαίτερα στη Ρωσία, η οποία είναι μια τεράστια αγορά με μεγάλες προοπτικές και δυνατότητες κάλυψης μεγάλου μέρους των πιθανών απωλειών μας σε

τουρίστες. Πρόκειται για μια αχανή χώρα, επείγει όμως το άνοιγμα προξενικών αρχών σε μεγάλα αστικά κέντρα, πέραν της Μόσχας και της Αγίας Πετρούπολης. Έδαφος για άνοιγμα προξενικών αρχών υπάρχει και στις περιπτώσεις της Ουκρανίας, αλλά και πολλών αραβικών χωρών. Παράλληλα, το Υπουργείο Εξωτερικών θα πρέπει με πιο μεγάλη ευκολία να εκδίδει ομαδικές θεωρήσεις και θεωρήσεις πολλαπλών εισόδων μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας.

4. Η επίστευση από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού του ανοίγματος μόνιμων γραφείων του ΚΟΤ σε επιλεγμένες χώρες.
5. Η ουσιαστική αύξηση των κονδυλίων προβολής και διαφήμισης του τουριστικού μας προϊόντος, παράλληλα με την εξειδικευμένη προβολή ειδικών προϊόντων σε συνεργασία με τις περιφερειακές εταιρείες τουριστικής ανάπτυξης και προβολής.
6. Η εφαρμογή μιας νέας πιο ελκυστικής τιμολογιακής πολιτικής και από πλευράς ξενοδόχων.
7. Η στήριξη των τουριστικών πρακτόρων και των αεροπορικών εταιρειών μέσω ευφάνταστων διαφημιστικών προγραμμάτων. Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο άρχισε να εισάγει ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού.
8. Και τέλος η επεξεργασία και εξαγγελία πακέτων-κινήτρων προς τις αεροπορικές εταιρείες από τη “Hermes Airports” σε συνεργασία με το κυπριακό κράτος μέσα από μια συμφωνημένη και αμοιβαία επωφελή χαλάρωση συμβατικών δεσμεύσεων.

Παράλληλα με την ανάληψη έκτακτων δράσεων με στόχο την αντιμετώπιση της κρίσης, το ΑΚΕΛ και στο παρελθόν, αλλά και τώρα προτείνει τη λήψη μιας σειράς από μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα, τέτοια που να θέτουν την τουριστική ανάπτυξη σε νέα βάση.

1. Η επίστευση στην υλοποίηση έργων υποδομής στην τουριστική βιομηχανία, όπως είναι τα αεροδρόμια, οι μαρίνες, τα γήπεδα γκολφ, τα συνεδριακά κέντρα, τα κέντρα ευεξίας, υποδομές που αφορούν το “Ράλι Κύπρος”, μελέτη για τη δημιουργία πίστας για αγώνες αυτοκινήτου κατά το πρότυπο της “Φόρμουλα 1”, σύγχρονα αθλητικά κέντρα, πολυδύναμα κέντρα και ούτω καθεξής.
2. Η ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της Κύπρου, σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων, όπως είναι τα μοναστήρια, οι αρχαιότητες, οι εκκλησίες, οι παραδοσιακές πλατείες κοινοτήτων κ.ά.
3. Η εισαγωγή νέων και η αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών προϊόντων, όπως είναι ο συνεδριακός, ο αθλητικός, ο θρησκευτικός τουρισμός. Αφού αναφέρομαι στο θρησκευτικό, να πω ότι η αναφορά που είχε γίνει προηγουμένως από το συνάδελφο κ. Ερωτοκρίτου αδικεί, γιατί υπάρχουν τρία προγράμματα τα οποία έχω καταγράψει, η διαδρομή του Αγίου Παύλου, η διαδρομή μοναστηριών του Τροόδους και η διαδρομή των βυζαντινών εκκλησιών 13^{ου}, 14^{ου} και 15^{ου} αιώνα, όπως επίσης και ναυλωμένες πτήσεις με καθορισμένες εκδρομές που αφορούν μοναστήρια Τροόδους, επίσκεψη στον Πανάγιο Τάφο κ.ά. Άρα, ο θρησκευτικός, όπως έχω πει, ο κοινωνικός, ο αγροτικός τουρισμός, ο τουρισμός υγείας και ευεξίας και ο τουρισμός ειδικών ενδιαφερόντων μέσα από θεματικές ενότητες, όπως είναι η παραγωγή κρασιού, η φύση και το περιβάλλον, η κυπριακή πανίδα κ.ά.

4. Οι επενδύσεις τόσο σε υφιστάμενη όσο και σε αναδυόμενες αγορές μέσα από αυξημένα κονδύλια προβολής και διαφήμισης.
5. Η δημιουργία ειδικών τουριστικών πακέτων με γειτονικές χώρες, δηλαδή σε συνεργασία με γειτονικές χώρες, όπως η Ελλάδα, η Αίγυπτος, το Ισραήλ κ.ά.
6. Η άμεση εφαρμογή του Σχεδίου Απόσυρσης Κλινών και κρατική στήριξη μέσω κινήτρων για ανακαίνιση και εμπλουτισμό των υφιστάμενων μονάδων.
7. Η εξαγγελία πακέτων ενθάρρυνσης του εσωτερικού τουρισμού. Και εδώ θα πρέπει, κύριε Πρόεδρε -επιτρέψτε μου, τελειώνω- να αναφέρω ότι καθημερινά είμαστε μάρτυρες, όλοι μας, ενός παράδοξου, να πουλούμε μαζικά πακέτα με τιμές των €45, €50 και €60 τη βραδιά σε τουρίστες, αλλά, όταν Κύπριος απευθύνεται, για να κάνει ένα Σαββατοκυριακό σε ξενοδοχείο, τότε η τιμή είναι από €180 μέχρι και €250. Και αυτό από μόνο του αποτελεί παράδοξο. Ιδιαίτερα τώρα, στις δύσκολες στιγμές, τέτοιες προσφορές και προτάσεις μπορούν να τύχουν μεγάλης ανταπόκρισης από τον Κύπριο που θέλει να κάνει διακοπές στον τόπο του.
8. Η δραστική αύξηση των κονδυλίων για μάρκετινγκ και προβολή της τουριστικής Κύπρου.
9. Η βελτίωση των μέσων δημόσιας συγκοινωνίας στις τουριστικές περιοχές.
10. Η προώθηση της εμπορικής σήμανσης τουριστικών προϊόντων και περιφερειών.
11. Η αναβάθμιση της ποιότητας των μεγάλων πολιτιστικών εκδηλώσεων στις τουριστικές περιοχές κ.ά.
12. Και τέλος σίγουρα η εκπαίδευση και η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, σε μια προσπάθεια περιορισμού του κόστους και των μαζικών προσλήψεων εργαζομένων από το εξωτερικό. Χωρίς καμιά ρατσιστική διάθεση το αναφέρω αυτό. Εργαζόμενοι είναι, αλλά την ίδια στιγμή τουλάχιστον έπρεπε να υιοθετούνται ελάχιστα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, γιατί οι προσφερόμενες υπηρεσίες δεν είναι οι αναμενόμενες πολλές φορές, με αποτέλεσμα να δυσφημείται το τουριστικό μας προϊόν.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να τονίσω την ανάγκη για ομοψυχία, συνεργασία και από κοινού δράση όλων των φορέων, γιατί το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε σήμερα δεν αφορά μόνο την κυβέρνηση. Μας αφορά όλους, μας επηρεάζει όλους και η κριτική, αλλά και οι προτάσεις σίγουρα είναι καλοδεχούμενες. Εκείνο που δεν έχει θέση σε τέτοιες κρίσιμες στιγμές είναι ο λαϊκισμός.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε, να αναφέρω ότι μέσα στους ομιλητές ήταν και η συνάδελφος Μαρία Κυριακού, που είναι μια από τις συνεπέστερες συναδέλφους, για μένα ίσως η πιο συνεπής απ' όλους μας, οπότε, αν θα ήθελε να μιλήσει, θα ζητήσω την κατανόησή σας για κάποια χαλάρωση.

Και να μου επιτρέψετε, έτσι για μας που μείναμε μέχρι το τέλος, και δυο μικρά σχόλια. Πρώτον, άκουσα τον αγαπητό Σταύρο να κάνει εξαιρετικές εισηγήσεις για τον τουρισμό. Πάρτε τες και κάντε τες μέτρα να ησυχάζουμε και να ησυχάσει και ο τουρισμός. Και, δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, μίλησαν πολλοί ομιλητές, αλλά κανείς δεν ανέφερε κάτι για τον Πρόεδρο Χριστόφια, για το ότι κάνει πράξη το μότο του τουρισμού και διαφημίζει και τον τουρισμό. Το μότο του ΚΟΤ είναι "Iove Cyprus", το οποίο χρησιμοποίησε, για να στείλει και πολιτικό μήνυμα με το "Iove Talat".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Κυριακού πρέπει να πω ότι παραχώρησε το χρόνο της στους συναδέλφους εξ Αμμοχώστου και εκ Λάρνακος αιρομένη πάντα πολύ υψηλά, για να διευκολύνει πάντα αυτούς που κατάγονται από τουριστικές περιοχές να εκθέσουν τις απόψεις τους· έτσι δε θα μιλήσει απόψε. Είπα ότι ο κ. Ευαγόρου ήταν ο τελευταίος ομιλητής.

Θα πρέπει να πω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι ακούστηκαν από όλες τις πλευρές πολλές και σημαντικές και ευφάνταστες εισηγήσεις. Αναμένεται ότι οι αρμόδιοι φορείς θα εξετάσουν με προσοχή αυτές τις εισηγήσεις και έχει δίκαιο ο κ. Ευαγόρου -και τουλάχιστον έτσι πρέπει να αντιμετωπιστεί απ' όλες τις πλευρές- ότι το θέμα αυτό δε χρειάζεται παρά τη στήριξη και συνεργασία όλων, για να φέρουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα για το καλό του τόπου μας. Και όλες οι πλευρές είμαι βέβαιος ότι συμμερίζονται αυτή τη θέση.

Έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 20 Νοεμβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.032-2008)
2. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.048.043-2007)
3. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.030-2008)
4. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.033-2008)
5. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.132-2008)
6. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.127-2008)

7. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.140-2008)
8. Οι περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων (Ιχνηλασιμότητα, Κοινοποίηση Σοβαρών Ανεπιθύμητων Αντιδράσεων και Συμβάντων, Κωδικοποίηση, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.098-2008)
9. Οι περί Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.099-2008)
10. Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.121-2008)
11. Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.126-2008)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006)
2. «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.008.2008)
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006)

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.409.2006)
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους). (Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007)
6. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους). (Αρ. Φακ. 23.05.010.2007)
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006)
8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη). (Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007)
9. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008)

10. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008)
11. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008)
12. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008)
13. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008)
14. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.05 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Ακκελίδου Ντίνα	Μητσόπουλος Τάσος
Αντωνίου Αντώνης	Μουσκάλλης Ανδρέας
Αριστοτέλους Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαμψών Σωτήρης
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τάσου Γεώργιος
Κουτσού Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Αθηνά	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χάσικος Σωκράτης
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηγιάνη Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ομιλία του προεδρεύοντος της συνεδρίασης κ. Χρήστου Πουργουρίδη για τις επετείες της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και της ανακήρυξης του ψευδοκράτους, καθώς και για τη Διεθνή Ημέρα Ανάμνησης των θυμάτων των δυο παγκόσμιων πολέμων και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007», η συζήτηση που ακολούθησε (Ι. Νικολάου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Αγγελίδης, Α. Γεωργίου, Μ. Σιζόπουλος, προεδρεύων) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκης, Ι. Νικολάου) και ψήφισή του σε νόμο.

5. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Ι. Νικολάου, προεδρεύων, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Συλλούρης, Ρ. Ερωτοκρίτου) των κανονισμών «Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α΄ και Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008».
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Γ. Θωμά, Α. Παπαδοπούλου Γ. Τάσου, Ι. Νικολάου, Σ. Φυττής, Γ. Περδίκης, Α. Γεωργίου, Ν. Κλεάνθους, Μ. Σιζόπουλος, Ν. Παπαδόπουλος, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Συλλούρης, Χρ. Στυλιανίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
8. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
9. Ερωτήσεις βουλευτών:
 Τοποθέτηση χώματος αντί ελαστικών δαπέδων στους παιδότοπους, στα νηπιαγωγεία και στις αυλές σχολείων - Έλεγχος πιεσόμετρων ελαστικών μηχανοκίνητων οχημάτων - Πρόσφατη αμερικανική επιδρομή στη Συρία και οι ενέργειες της κυβέρνησης - Μετακίνηση των κτηνοτροφικών υποστατικών στην περιοχή Ανδρολίκου - Κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου Νέου Χωριού Πάφου - Μετακίνηση κτηνοτροφικής περιοχής Πολεμιδιών - Πολυδύναμο πολιτιστικό κέντρο δήμου Αθηνών - Συμμετοχή των κοινοτικών συμβουλίων σε αναπτυξιακές εταιρείες - Κατασκευή γηπέδων γκολφ - Η ανάπτυξη της σαλιγκαροκαλλιέργειας.
10. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
 Αιτήματα του δήμου Λατσιών για ολοκλήρωση αερογέφυρας και επέκταση δρόμου - Αίτημα της Κυπριακής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για στήριξη της εξαιτίας της ανομβρίας - Αίτημα της κοινότητας της Κακοπετριάς για επέκταση του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Αστρομερίτη μέχρι την Ευρύχου - Αίτημα της κοινότητας Ξυλοτύμπου για κατασκευή κοινοτικού αμφιθεάτρου και θεματικού πάρκου - Αίτημα της κοινότητας Ξυλοτύμπου για δημιουργία πάρκου καλλιτεχνών - Αποδέσμευση κονδυλίων για απαλλοτρίωση τεμαχίων με σκοπό την όδευση του δρόμου Πάφου- Πόλης Χρυσοχούς - Δρόμος Λεμεσού-Αγρού - Αίτημα κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για εγγραφή αγροτικών δρόμων στην κοινότητα - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών - Αίτημα της κοινότητας Τσερίου για μετακίνηση κτηνοτροφικής μονάδας και κατάργηση των κτηνοτροφικών ζωνών - Η ένταξη τεμαχίων γης σε ζώνες προστασίας στο Τσέρι - Καθυστέρηση της υλοποίησης του τοπικού σχεδίου στο Τσέρι - Ερωτήματα σε σχέση με το φυτοφάρμακο "Fygatan" - Ανάγκη επέκτασης των πολεοδομικών ζωνών στην Κάτω Ακουρδάλεια - Προστασία ενδημικών φυτών - Η ζώνη προστασίας γύρω από το ΚΕΝ Πάφου.
11. Συνέχιση της συζήτησης του θέματος «Προβλήματα και προοπτικές του κυπριακού τουρισμού» (Ε. Θεοχάρους, Στ. Μισιαούλη Δημητρίου, Ν. Παπαδόπουλος, Μ. Σιζόπουλος, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Μουσκάλλης, προεδρεύων, Κ. Χατζηγιάννη, Ν. Κατσουρίδης, Ντ. Χατζηνικόλας, Τ. Μητσόπουλος, Στ. Ευαγόρου, Α. Νεοφύτου) και λήξη αυτού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

Συνεδρίαση 20^η Νοεμβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4:15 μ.μ.

Αρ. 8

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού αρχίσουμε τις εργασίες του σώματος, θα αναφερθώ στον ηρωικό θάνατο του Κυριάκου Μάτση, που έπεσε αγωνιζόμενος ενάντια στη βρετανική αποικιοκρατία κατά τον απελευθερωτικό αγώνα 1955-1959. Τιμούμε σήμερα τη μνήμη του Κυριάκου Μάτση, του ιδεολόγου αγωνιστή, του οραματιστή, που έτρεφε απέραντη αγάπη για τον άνθρωπο, που ανύψωσε την αξιοπρέπεια πάνω από το θάνατο. Ο Κυριάκος Μάτσης, με την ηρωική του θυσία στις 19 Νοεμβρίου 1958, κληροδότησε σε όλους τους Κυπρίους, μα και στην ανθρωπότητα ολόκληρη μια σπάνια παρακαταθήκη αξιών και αρχών και πέρασε στο πάνθεον των ηρώων. Ταυτόχρονα, η θυσία του υποδεικνύει σε όλους εμάς το χρέος μας για συνεχή αγώνα μέχρι την τελική δικαίωση της πατρίδας μας, για μια Κύπρο ελεύθερη και ευημερούσα, όπως την ονειρεύτηκε ο ίδιος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στη μνήμη του Κυριάκου Μάτση σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη.

Θα συνεχίσουμε με τη νομοθετική εργασία.

Μάλιστα, κυρία Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Με την άδειά σας, κυρία Πρόεδρε, να χαιρετίσουμε την εμφάνιση του εθνικού συμβόλου, αλλά και του συμβόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βουλή μας. Ήταν κάτι που το χρωστούσαμε από καιρό. Ήταν εισήγηση του ΔΗΚΟ και νομίζω αξίζει τον κόπο να το διαπιστώσουμε όλοι.

Ευχαριστώ πολύ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ευπρόσδεκτο! Ευπρόσδεκτο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να συνεχίσουμε τώρα με τη νομοθετική εργασία και παρακαλώ, όπως είναι καθιερωμένη αρχή, για θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Πρόκειται για πρόταση νόμου και η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλιός, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Φειδίας Σαρίκας

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρο της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η Ιουλίου και στις 11 Νοεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα μεταβίβασης ιδιωτικού λεωφορείου που αποκτήθηκε από δικαιούχο πρόσωπο πολύτεκνης οικογένειας δυνάμει των διατάξεων του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου σε άλλο μη αδειούχο πρόσωπο, χωρίς το τελευταίο να υποχρεώνεται να καταβάλλει το φόρο εγγραφής του λεωφορείου, νοουμένου ότι έχει λάβει σχετική άδεια από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου και την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση, η τροποποίηση αυτή κρίνεται αιτιολογημένη και δίκαιη, γιατί θα διευκολύνει τις πολύτεκνες οικογένειες να πωλήσουν

σε προσιτές τιμές τα ιδιωτικά λεωφορεία που κατέχουν, χωρίς να απαιτείται ο νέος αγοραστής να καταβάλει για τα οχήματα αυτά φόρο εγγραφής.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω και υπογραμμίζοντας ιδιαίτερα τη συγκατάθεση των εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας στην προώθηση της πιο πάνω πρότασης νόμου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Η πρόταση νόμου αφορά περιορισμένο αριθμό μικρών λεωφορείων που απέκτησαν πολύτεκνοι, οι οποίοι δεν είχαν καταβάλει τέλη εγγραφής. Αυτά τα λεωφορεία είναι περίπου καμιά εξηνταριά. Τώρα που κάποιοι θέλουν να τα αποξενώσουν, γιατί έφυγαν τα παιδιά, μεγάλωσαν, για να τα πουλήσουν, χρειάζεται ο αγοραστής να καταβάλει τέλη εγγραφής. Και παρατηρείται το φαινόμενο να χρειάζεται τέλος εγγραφής £1.000 και η αξία του αυτοκινήτου να είναι £500. Ως εκ τούτου, έχουν αποδεχθεί όλες οι πλευρές και το κράτος ότι είναι δίκαιο μέτρο και με την παρούσα νομοθεσία λύεται αυτό το ανθρωπιστικό πρόβλημα στην ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουλία.

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Μέρους Ι του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής. Πρόκειται για πρόταση νόμου πάλι, που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση και υπάρχει και τροπολογία από το ΑΚΕΛ.

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Είχαμε ειδοποιήσει ότι έχουμε διαπιστώσει ότι χρειάζεται κάποια έρευνα ακόμα για ένα συγκεκριμένο θέμα και θα ζητήσουμε αναβολή μιας εβδομάδος ή δεκαπέντε ημερών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κυρία Πρόεδρε, να πω ότι η συγκεκριμένη πρόταση νόμου είχε αναβληθεί πριν από τις διακοπές του καλοκαιριού. Υπήρχε πάρα πολύς χρόνος, ώστε η οποιαδήποτε κοινοβουλευτική ομάδα ήθελε να ελέγξει το οτιδήποτε να το πράξει. Μάλιστα, μου ζητήθηκε να μην μπει στην πρώτη συνεδρία της Βουλής, όταν ξεκίνησε η σύνοδος αυτή, και μπήκε μετά από έναν, ενάμιση μήνα. Το να υπάρχει σήμερα η δικαιολογία ότι υπάρχουν κοινοβουλευτικές ομάδες που δεν είναι έτοιμες νομίζω ότι δεν ευσταθεί. Είναι θέμα δικό σας να το αναβάλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν άλλες τοποθετήσεις;

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει μια πρακτική. Δεν μπορώ να συμμεριστώ την άποψη ότι δεν ευσταθούν οι λόγοι. Εξάλλου, ετέθη στη σύσκεψη των αρχηγών το θέμα. Θα έλεγα όμως, επειδή είναι η δεύτερη φορά που αναβάλλεται, να πάει για μια βδομάδα αντί για δεκαπέντε μέρες.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα να αναβληθεί για μια εβδομάδα, αντιλαμβάνομαι. Κύριε Αγγελίδη, είναι δεκτό για σας για μία εβδομάδα;

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κυρία Πρόεδρε, επειδή είναι δική μου πρόταση νόμου και θα απουσιάζω στο εξωτερικό την ερχόμενη Πέμπτη, να πάει σε δεκαπέντε μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τότε θα πάει σε δύο εβδομάδες. Το τρίτο θέμα δεν είναι έτοιμο. Το τέταρτο θέμα είναι πάλι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008». Και πάλι είναι πρόταση νόμου. Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει συμπληρωματική έκθεση η οποία είναι

ομόφωνη. Και οι δύο εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Γεωργίου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της και το μέλος της βουλευτή κ. Αντώνη Αντωνίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 1^η Ιουλίου 2008. Στα πλαίσια της συνεδρίας αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα ανανέωσης της άδειας οδικής χρήσης ιδιωτικού λεωφορείου πολύτεκνης οικογένειας από τον κάτοχό της, έστω και αν ο αριθμός των εξαρτωμένων του έχει μειωθεί κάτω των τεσσάρων ατόμων.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, η τελευταία έχει απώτερο στόχο να διευκολύνει τους κατόχους αδειών χρήσης ιδιωτικού λεωφορείου πολύτεκνων οικογενειών να ανανεώνουν την άδεια αυτή, ώστε να εξακολουθούν να κατέχουν και να χρησιμοποιούν το λεωφορείο, έστω και αν μειώθηκε κάτω των τεσσάρων ο αριθμός των εξαρτωμένων τους. Με την προτεινόμενη ρύθμιση δε θα απαιτείται να αποτείνονται για την τακτοποίηση του οχήματός τους ως ιδιωτικού ή για την πώλησή του ή για την αγορά άλλου μηχανοκίνητου οχήματος με συνεπαγόμενο γι' αυτούς κόστος.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι, εφόσον ο προτεινόμενος νόμος δεν επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση στο κράτος, δεν έχουν ένσταση στην προώθησή του.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων δήλωσαν ότι η ψήφιση της πρότασης νόμου θα διορθώσει αδικία της υφιστάμενης νομοθεσίας, η οποία δεν παρέχει τη δυνατότητα ανανέωσης της άδειας οδικής χρήσης ιδιωτικού λεωφορείου πολύτεκνης οικογένειας στον κάτοχό του, σε περίπτωση που τα εξαρτώμενά του μειωθούν κάτω των τεσσάρων ατόμων. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκαν τροποποίηση του προτεινόμενου νόμου, ώστε η άδεια αυτή να εξακολουθήσει να ανανεώνεται, έστω και αν το πρόσωπο στο οποίο χορηγήθηκε παραμένει χωρίς

κανένα εξαρτώμενο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει κατατεθεί.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί της υπό αναφορά πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος	Γεώργιος Γεωργίου
Αντώνης Αντωνίου	Γεώργιος Τάσου
Αντρέας Φακοντής	Τάσος Μητσόπουλος
Άριστος Αριστοτέλους	Φειδίας Σαρίκας
Κλαύδιος Μαυροχάννας	

Όπως είναι γνωστό, για την υπό αναφορά πρόταση νόμου έχει ήδη κυκλοφορήσει στην ολομέλεια της Βουλής σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Ύστερα όμως από την αναβολή της συζήτησης του θέματος από την ολομέλεια στις 10 Ιουλίου 2008, η επιτροπή επανεξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2008.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός της πρότασης νόμου, καθώς και οι απόψεις των ενδιαφερομένων και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασης της πρότασης νόμου περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Στα πλαίσια της νεότερης συνεδρίασής της η επιτροπή επανεξέτασε την εν λόγω πρόταση νόμου και αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως αυτή έχει κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι παρόμοιο και αφορά πάλι τους πολύτεκνους, καμιά εξηνταριά, διότι σήμερα δεν αγοράζουν μικρά λεωφορεία, αλλά αυτές οι περιπτώσεις, οι καμιά εξηνταριά, τα έχουν πάρει. Ο νόμος προνοούσε ότι κάθε πέντε χρόνια έπρεπε να δίδεται άδεια οδικής χρήσεως. Στο νόμο προβλεπόταν ότι έπρεπε να είναι τα μέλη της οικογένειας συγκεκριμένα: να έχει τέσσερα παιδιά. Ε, κάποια παιδιά μεγαλώνουν. Δε σταμάτησε ο χρόνος ή δεν έκαμε άλλα η οικογένεια, με αποτέλεσμα, όταν ο αριθμός μειωνόταν, να μην εκδίδεται η άδεια οδικής χρήσης. Τώρα αίρουμε αυτό το εμπόδιο, που νομίζω εξ αβλεψίας δεν το πρόσεξε η Βουλή, και διορθώνουμε ένα μικρό λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γεώργιος Τάσου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό), έτσι ώστε τα απαιτούμενα για διορισμό προσόντα του διοικητικού προσωπικού του ιδρύματος να

καθορίζονται από το συμβούλιο, αφού ληφθούν υπόψη οι απόψεις της συγκλήτου.

Όπως ανέφερε ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, οι ισχύοντες κανονισμοί προβλέπουν ότι τα απαιτούμενα για διορισμό προσόντα του διοικητικού προσωπικού καθορίζονται από τη σύγκλητο και εγκρίνονται από το συμβούλιο, ενώ τα αντίστοιχα άρθρα του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου προνοούν ότι αυτά καθορίζονται από το συμβούλιο. Γι' αυτό, όπως επισήμανε η ίδια, κρίθηκε αναγκαία η εν λόγω τροποποίηση, ώστε ο νόμος και οι σχετικοί κανονισμοί να συνάδουν μεταξύ τους.

Ο εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου δήλωσε ότι συμφωνεί με την προτεινόμενη τροποποίηση.

Η επιτροπή, στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, υπέβαλε προς τους αρμοδίους διευκρινιστικά ερωτήματα και ζήτησε για σκοπούς ενημέρωσής της στοιχεία σε σχέση με το διοικητικό προσωπικό που υπηρετεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, για τα οποία δόθηκαν οι σχετικές απαντήσεις.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γεώργιος Τάσου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Νοεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του νόμου περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί η δυσκολία που σήμερα έχει το ΤΕΠΑΚ όσον αφορά την εξεύρεση κατάλληλου διδακτικού και ερευνητικού

προσωπικού που να κατέχει διδακτορικό τίτλο, για τη στελέχωση του Τμήματος Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών.

Ειδικότερα, στον προτεινόμενο νόμο καθορίζονται τα προσόντα και η πείρα αναφορικά με το προσωπικό χωρίς διδακτορικό τίτλο, για τη στελέχωση του πιο πάνω τμήματος στις τέσσερις βαθμίδες του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, νοουμένου ότι το προσωπικό αυτό δε θα ξεπερνά το 30% του συνολικού αριθμού του προσωπικού στο εν λόγω τμήμα.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις τροποποιήσεις που εισηγείται το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Η επιτροπή, με βάση τα πιο πάνω και αφού έλαβε υπόψη της ότι παρόμοιες ρυθμίσεις έγιναν ήδη στο νόμο για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Προσθήκη νέου άρθρου 26Α στο βασικό νόμο. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 3 εγκριθούν;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ και μια αποχή, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ και μια αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δικηγόρων Νόμου, ώστε να εναρμονιστεί με την Οδηγία 2006/100/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006, για την προσαρμογή ορισμένων Οδηγιών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων, λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση των άρθρων 14Α και 14Θ του πιο πάνω νόμου, με την προσθήκη των επαγγελματικών τίτλων του δικηγόρου στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία.

Σημειώνεται ότι το άρθρο 2 της υπό αναφορά Οδηγίας προβλέπει ότι τα κράτη μέλη όφειλαν να θέσουν σε ισχύ τις απαραίτητες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές τους διατάξεις, για να συμμορφωθούν με την εν λόγω Οδηγία, το αργότερο μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2007.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, για σκοπούς εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα αυτό, έχει μέχρι στιγμής ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικός νόμος και έχουν εκδοθεί διάφορα υπουργικά διατάγματα. Με την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου αναμένεται να επιτευχθεί η πλήρης εναρμόνιση με την προαναφερθείσα Οδηγία.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη, η επιτροπή ενημερώθηκε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποστείλει προειδοποιητική επιστολή, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2007, για τη μη μεταφορά της σχετικής Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο και στη συνέχεια ακολούθησε αιτιολογημένη γνώμη, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008. Το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας απέστειλε απαντητική επιστολή, στην οποία αναφέρονται οι διαδικασίες που έγιναν μέχρι στιγμής, οι οποίες όμως δεν ικανοποίησαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που παρέπεμψε το όλο θέμα ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ). Σημειώνεται ότι η ψήφιση του προτεινόμενου νόμου ενδεχομένως να έχει ως αποτέλεσμα την απόσυρση της σχετικής υπόθεσης από το ΔΕΚ.

Στη βάση της πιο πάνω ενημέρωσης, η επιτροπή εξέφρασε τη δυσαρέσκειά της για την καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με αποτέλεσμα την παραπομπή της υπόθεσης ενώπιον του ΔΕΚ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί

τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί από νομοτεχνικής άποψης και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήθελα απλώς με την ευκαιρία αυτή να κάμω μία επισήμανση. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αφορά ουσιαστικά μια εναρμονιστική υποχρέωση, την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία είχε από την 1^η Ιανουαρίου 2007, με την ένταξη των χωρών της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν δείτε το κείμενο του νομοσχεδίου, πρόκειται για δύο ουσιαστικά λέξεις που τροποποιούμε. Χρειάστηκε δυστυχώς να περάσει περίπου ενάμιση χρόνος, για να υποβληθεί αυτό το νομοσχέδιο, αφού προηγήθηκαν και προειδοποιητικές επιστολές και αιτιολογημένη γνώμη, αλλά δυστυχώς τελικά η Κυπριακή Δημοκρατία οδηγήθηκε ως κατηγορούμενη για την παράλειψη αυτή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Είναι κρίμα πραγματικά που πέρασε τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Ελάχιστη ήταν η δουλειά που χρειαζόταν να γίνει, για να αλλάξουν απλώς οι δύο λέξεις, αυτές οι δύο λέξεις! Και βρεθήκαμε σ' αυτή τη δεινή κατάσταση, να κινδυνεύει η Κυπριακή Δημοκρατία να υποστεί καταδίκη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για την παράλειψη αυτή!

Θέλω με την ευκαιρία αυτή να κάμω την εξής επισήμανση: Η υποχρέωσή μας να εναρμονιστούμε με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες και τους κανονισμούς αποτελεί σεβασμό τον οποίο εμείς ζητούμε από τα άλλα κράτη. Αν θέλουμε να μας σέβονται, πρέπει κι εμείς να σεβόμαστε τους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νικολάου.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 14Θ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Οι περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων (Ιχνηλασιμότητα, Κοινοποίηση Σοβαρών Ανεπιθύμητων Αντιδράσεων και Συμβάντων, Κωδικοποίηση, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων (Ιχνηλασιμότητα, Κοινοποίηση Σοβαρών Ανεπιθύμητων Αντιδράσεων και Συμβάντων, Κωδικοποίηση, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Στέλλα Κυριακίδου

Αθηνά Κυριακίδου

Κώστας Κωνσταντίνου

Άγγελος Βότσης

Πανίκκος Σταυριανός

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ντίνα Ακκελίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Ιουλίου, στις 30 Οκτωβρίου και στις 13 Νοεμβρίου 2008. Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου, του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος και των ιδιωτικών τραπεζών φύλαξης αίματος ομφάλιου λώρου "CBB Lifeline Biotech Ltd", "LifeBank Laboratory Ltd" και "Renaissance Cryo-preservation & Health Care Ltd". Το Παρασκευαΐδιο Χειρουργικό και Μεταμοσχευτικό Κέντρο, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 54 του περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας (Δωρεά, Προμήθεια, Έλεγχος, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/86/ΕΚ της Επιτροπής της 24^{ης} Οκτωβρίου 2006 για την εφαρμογή της Οδηγίας 2004/23/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας, την κοινοποίηση σοβαρών ανεπιθύμητων αντιδράσεων και συμβάντων, καθώς και ορισμένες τεχνικές απαιτήσεις για την κωδικοποίηση, την επεξεργασία, τη συντήρηση, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινων ιστών και κυττάρων.

Σύμφωνα με τα σχετικά χρονοδιαγράμματα, η προθεσμία των κρατών μελών για εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την προαναφερόμενη Οδηγία έληξε την 1^η Σεπτεμβρίου 2007. Επισημαίνεται ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί κατατέθηκαν αρχικά στη Βουλή στις 10 Ιουλίου 2008, κατά την τελευταία συνεδρία του σώματος πριν από τις θερινές διακοπές. Συναφώς, λόγω της καθυστέρησης στην υιοθέτηση των υπό αναφορά κανονισμών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία αιτιολογημένη γνώμη με αναφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα υποχρέωσής της προς συμμόρφωση που λήγει στις 27 Νοεμβρίου 2008. Σε περίπτωση που η Κυπριακή Δημοκρατία δε συμμορφωθεί εντός των καθορισμένων χρονικών πλαισίων, ενδεχομένως να υποστεί κυρώσεις.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν στην επιτροπή ότι με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιδιώκεται η διευκόλυνση της εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας για τα πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας ανθρώπινων ιστών, κυττάρων και παράγωγων προϊόντων. Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί θεσπίζουν τις διαδικασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας και της ασφάλειας των ανθρώπινων ιστών, κυττάρων και παράγωγων προϊόντων κατά την κωδικοποίηση, την επεξεργασία, τη συντήρηση, την αποθήκευση και τη διανομή τους στο κέντρο υγειονομικής περίθαλψης όπου θα εφαρμοστούν στο ανθρώπινο σώμα.

Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι η έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών θα συμβάλει σημαντικά στη διασφάλιση της ποιότητας και της ασφάλειας των ιστών, κυττάρων και παράγωγων προϊόντων, ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας. Παράλληλα, ο καθορισμός της διαδικασίας για τη διαβίβαση και την επεξεργασία των πληροφοριών μέσω σύγχρονων τεχνολογιών που βασίζονται σε τυποποιημένο μορφότυπο ανταλλαγών μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των δαπανών επικοινωνίας, αποφυγή επικαλύψεων και αύξηση της διοικητικής αποτελεσματικότητας.

Η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, διατύπωσε απόψεις/εισηγήσεις για τροποποίηση των υπό αναφορά κανονισμών, όμως αυτές δεν κατέστη δυνατό να γίνουν αποδεκτές κυρίως για λόγους κοινοτικού κεκτημένου.

Οι υπόλοιποι επηρεαζόμενοι που παρευρέθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των εν λόγω κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τη διαβάσει.

Κύριε Κατσοιρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε χρειάζεται. Είναι θέμα το οποίο χιλιοσυζητήσαμε, το όριο ηλικίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, αφού είναι για το γνωστό θέμα, αν συμφωνείτε, προχωρούμε.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2008)»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυττής

Γεώργιος Τάσου

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 30 Οκτωβρίου και στις 13 Νοεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο διευθυντής του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ και ΟΗΟ-ΣΕΚ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική”, “Παναγροτικός Σύνδεσμος” και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 23(2) του περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Κανονισμών, ώστε να επεκταθεί το όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας από το εξηκοστό στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους, κατ’ ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ισχύουν ήδη για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των πιο πάνω υπαλλήλων στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους, η οποία θα ισχύσει κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.
2. Ο καθορισμός του εφάπαξ ποσού που θα καταβάλλεται στους πιο πάνω υπαλλήλους κατά την αφυπηρέτησή τους, με τη συμπλήρωση του εξηκοστού πρώτου, του εξηκοστού δεύτερου και του εξηκοστού τρίτου έτους της ηλικίας τους, αντίστοιχα, καθώς και ο καθορισμός της ηλικίας και του ποσού που θα καταβάλλεται σ’ αυτούς στις περιπτώσεις που υποβάλλουν αίτηση για οικειοθελή πρόωρη αφυπηρέτηση.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ο διευθυντής του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας δήλωσαν

πως με τους υπό αναφορά κανονισμούς υλοποιείται σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υιοθέτηση της επέκτασης του ορίου αφυπηρέτησης και στους υπαλλήλους του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ήδη ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή διατυπώνει τη διαφωνία της, ως θέμα αρχής, στην επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ δήλωσαν πως συμφωνούν με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών.

Ο διευθυντής του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας ανέφερε στην επιτροπή ότι το κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών ετοιμάστηκε, αφού έγιναν διαβουλεύσεις και υπήρξε η σύμφωνη γνώμη των υπαλλήλων του οργανισμού, επισημαίνοντας ότι κανένας υπάλληλος δεν είναι ενταγμένος στη συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγούνται, ως θέμα αρχής, την απόρριψη των υπό αναφορά κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ υιοθετούν τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εισηγείται, κατά πλειοψηφία των μελών της, την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, θα προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα εναντίον, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυττής

Γεώργιος Τάσου

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Οκτωβρίου και στις 13 Νοεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και ο Εθνικός Συντονιστής για την Αμοιβαία Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική” και “Παναγροτικός Σύνδεσμος”. Ο Παγκύπριος Κτηνιατρικός Σύλλογος, το Κτηνιατρικό Συμβούλιο Κύπρου και η αγροτική οργάνωση “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η πλήρης εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και ειδικότερα με τις διατάξεις που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την παροχή υπηρεσιών κτηνιατρικής, προσωρινού και περιστασιακού χαρακτήρα, στη Δημοκρατία από κτηνιάτρους πολίτες κρατών μελών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος και ασκούν νόμιμα το επάγγελμα του κτηνιάτρου στο κράτος αυτό.
2. Την αναγνώριση των προσόντων που αποκτήθηκαν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας.
3. Την εγγραφή και την αναγνώριση διπλώματος ή άλλου τίτλου σπουδών που αποκτήθηκε από υπήκοο κράτους μέλους σε τρίτη χώρα.

Με το νόμο που προτείνεται, σκοπεύεται ειδικότερα η τροποποίηση των προνοιών του περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων Νόμου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη νέων άρθρων σχετικά με την προσωρινή παροχή υπηρεσιών από υπηκόους κρατών μελών στη Δημοκρατία οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι

σε άλλο κράτος μέλος και ασκούν νόμιμα το επάγγελμα του κτηνιάτρου στο κράτος αυτό.

2. Με την τροποποίηση του άρθρου 9 της υπό αναφορά νομοθεσίας που αφορά τα προσόντα και τις προϋποθέσεις εγγραφής στο κτηνιατρικό μητρώο, ώστε:
  - α. να παραχωρείται το δικαίωμα εγγραφής στο μητρώο και να αναγνωρίζεται το δίπλωμα ή ο τίτλος που απέκτησε υπήκοος κράτους μέλους σε τρίτη χώρα, εφόσον ο αιτητής κατέχει πιστοποιητικό τριετούς τουλάχιστον επαγγελματικής πείρας σε κράτος μέλος το οποίο αναγνώρισε το εν λόγω δίπλωμα ή τίτλο και
  - β. να διαγραφεί η υποχρέωση του Κτηνιατρικού Συμβουλίου να προσφέρει σε υπηκόους κρατών μελών σειρά μαθημάτων για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, σε περίπτωση που δεν ικανοποιούν την απαίτηση γνώσης της ελληνικής για εγγραφή στο μητρώο, αφού η γνώση της γλώσσας του κράτους μέλους όπου ασκείται το επάγγελμα απαιτείται από το άρθρο 53 της Οδηγίας 2005/36/EK.
3. Με την τροποποίηση του άρθρου 9Α της υπό αναφορά νομοθεσίας, σχετικά με την αναγνώριση τίτλων που δεν περιλαμβάνονται στο Τρίτο Παράρτημα της εν λόγω νομοθεσίας, με την προσθήκη των διπλωμάτων ή τίτλων που χορηγήθηκαν από τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία πριν από την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επισημαίνεται ότι η Οδηγία 2005/36/EK τέθηκε σε ισχύ από τις 20 Οκτωβρίου 2007.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, οι προτεινόμενες με το υπό αναφορά νομοσχέδιο ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν τον κλάδο, αφού η βασική πρόνοια για την παροχή προσωρινών υπηρεσιών κτηνιατρικής από υπηκόους κρατών μελών στην Κύπρο περιλαμβάνεται ήδη στη βασική υπό τροποποίηση νομοθεσία. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι περιπτώσεις υπηκόων κρατών μελών που έχουν εγγραφεί στο κτηνιατρικό μητρώο είναι περιορισμένες και αφορούν συζύγους Κυπρίων υπηκόων.

Ο Εθνικός Συντονιστής για την Αμοιβαία Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων, αφού συμφώνησε με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, επισήμανε στην επιτροπή ότι οι πρόνοιες της υπό αναφορά Οδηγίας, η οποία αφορά τη θέσπιση των κανόνων για την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών στα κράτη μέλη, καθώς και τις προϋποθέσεις αναγνώρισης των επαγγελματιών προσόντων που έχουν αποκτηθεί στα εκπαιδευτικά ιδρύματα των κρατών μελών, έχουν ενσωματωθεί στην κυπριακή έννομη τάξη με τον περί Αναγνώρισεως Επαγγελματικών Προσόντων Νόμο του 2008. Με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, ανέφερε ο ίδιος, ρυθμίζεται συγκεκριμένα το καθεστώς της αναγνώρισης επαγγελματιών προσόντων που αφορά το επάγγελμα του κτηνιάτρου.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επισήμανε στην επιτροπή την ανάγκη για άμεση προώθηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για ψήφιση, αφού για το συγκεκριμένο θέμα έχει σταλεί προειδοποιητική επιστολή από την Ευρωπαϊκή Ένωση για συμμόρφωση με τις πρόνοιες της υπό αναφορά Οδηγίας.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του άρθρου 12Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυττής

Γεώργιος Τάσου

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Οκτωβρίου και στις 13 Νοεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Γεωργίας και του Ινστιτούτου

Γεωργικών Ερευνών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική” και “Παναγροτικός Σύνδεσμος”. Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας, το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria), η Ομοσπονδία Οικολογικών και Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου και η αγροτική οργάνωση “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 14 του περί Σπόρων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) Κανονισμών για σκοπούς εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα των σπόρων προς σπορά.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς σκοπείται η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2007/72/ΕΚ της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2007 για τροποποίηση της Οδηγίας 66/401/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 1966, με σκοπό να συμπεριληφθεί το είδος “*Galega orientalis Lam*”.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 της Οδηγίας 2007/72/ΕΚ, τα κράτη μέλη οφείλουν να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, προκειμένου να συμμορφωθούν με την υπό αναφορά Οδηγία το αργότερο μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2008.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών έχουν ενημερωθεί οι αγροτικές οργανώσεις, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας και το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών δεν αναμένεται να επιφέρει οποιαδήποτε αρνητική οικονομική επίδραση σε πολίτες ή αρχές ή οργανώσεις ή ομάδες ούτε οποιαδήποτε αύξηση του κόστους για την εφαρμογή της περί Σπόρων νομοθεσίας.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών από την επιτροπή, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας ανέφεραν ότι το είδος “*Galega orientalis Lam*” είναι κτηνοτροφικό είδος το οποίο ανήκει στην οικογένεια των ψυχανθών και καλλιεργείται κυρίως στην Εσθονία. Επιπρόσθετα, όπως ανέφεραν οι ίδιοι, με τη συμπερίληψη του είδους αυτού στα κτηνοτροφικά φυτά, θα παρέχεται η δυνατότητα διεξαγωγής όλων των απαραίτητων ελέγχων στα πλαίσια του ελέγχου της εμπορίας των σπόρων. Ακόμα, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι το συγκεκριμένο είδος δεν αφορά γενετικά τροποποιημένο γένος και είδος φυτού.

Η εκπρόσωπος του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών επισήμανε στην επιτροπή ότι το είδος “*Galega orientalis Lam*” καλλιεργείται στις βόρειες χώρες με μεγάλες απαιτήσεις σε νερό, γεγονός που καθιστά δύσκολη την επιβίωσή του στην Κύπρο. Περαιτέρω, τοποθετούμενη στο αίτημα της επιτροπής για συμπερίληψη του συγκεκριμένου είδους στα ερευνητικά πεδία του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών, η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε ότι αυτό θα μελετηθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να Πληροί ο Κτηνιατρικός Εξοπλισμός (Καταργητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.146-2008)	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
2. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.147-2008)	Εξωτερικών	Εσωτερικών
3. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαινοθηρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.148-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
4. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.149-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
5. Ο περί Υπαλλήλων του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.150-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.151-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
7. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.152-2008)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

8.	Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.136-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.137-2008)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
10.	Έγγραφο (Υπ. Οικ. 13/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 έως 1991. (Αρ. Φακ. 15.17.002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του Νόμου 74 του 1988. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.042-2008)	Ιωνά Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Ρίκκο Ερωτοκρίτου, βουλευτή Ευρωπαϊκού Κόμματος	Νομικών
2.	Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.043-2008)	Ελένη Θεοχάρους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Υγείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.183, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ως προς τα εξής:

1. Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους έχει τερματιστεί η εξέταση των αιτήσεων για αδειοδότηση των μη αδειούχων κτηνοτροφικών υποστατικών αιγοπροβατοτροφίας;
2. Προτίθεται το κράτος να εξετάσει τις ήδη υποβληθείσες αιτήσεις;
3. Προτίθεται να συνεχίσει την εφαρμογή του διατάγματος στο παρόν και στο μέλλον;»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.184, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη**

«Όπως όλοι γνωρίζουμε, η πληροφορική έχει αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό, ούτως ώστε πλέον τα έγγραφα κάθε μορφής να μεταφέρονται σε ηλεκτρονική μορφή. Η κατανάλωση χαρτιού αποτελεί μια μεγάλη περιβαλλοντική πληγή, αφού για την κατασκευή χαρτιού καταστρέφονται χιλιάδες δέντρα κάθε χρόνο, χρησιμοποιούνται τόνοι από νερό και χημικές ουσίες. Ως εκ τούτου, έχουμε όλοι ευθύνη να μειωθεί η κατανάλωση χαρτιού.

Έχω πληροφορηθεί ότι στους περισσότερους τομείς της δημόσιας διοίκησης καταβάλλονται προσπάθειες για μείωση της χρήσης του χαρτιού μέσω της χρήσης της πληροφορικής. Όμως φαίνεται ότι στον τομέα του Υπουργείου Άμυνας δεν καταγράφεται η ίδια τάση για στροφή προς την ηλεκτρονική τεχνολογία, όσον αφορά στην ανταλλαγή εγγράφων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει στόχος για μείωση της χρήσης του χαρτιού και στις υπηρεσίες ή λειτουργίες της άμυνας.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.185, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη**

«Όπως είναι γνωστό, από το 2003 επί των λογαριασμών της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος επιβάλλεται τέλος ύψους €0,0022 ανά καταναλισκόμενη κιλοβατώρα. Το τέλος αυτό κατατίθεται σε ειδικό ταμείο για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ενίσχυσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Πολλοί ισχυρίζονται ότι από το 2003 έχουν αλλάξει τα δεδομένα και επιβάλλεται η αύξηση του αντισταθμιστικού αυτού τέλους. Η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί πλέον ευρωπαϊκή και εθνική προτεραιότητα, η οποία επιβάλλεται να εισαχθεί με κάθε προσφερόμενο μέσο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το τι ισχύει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες σχετικά με το ύψος του τέλους για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή άλλο "πράσινο φόρο".»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.186, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι τεράστιο θέμα οδικής ασφάλειας δημιουργείται με την καθημερινή διακίνηση εκατοντάδων τουρκοκυπριακών αυτοκινήτων στις ελεύθερες περιοχές. Η κυκλοφορία των τουρκοκυπριακών αυτοκινήτων στις ελεύθερες περιοχές, πέραν του ότι είναι παράνομη βάσει των σχετικών νομοθεσιών στην Κυπριακή

Δημοκρατία, συνεπάγεται παράλληλα και αρκετούς κινδύνους, καθώς τα οχήματα δεν υπόκεινται σε κανένα εξειδικευμένο έλεγχο καταλληλότητας. Το αποτέλεσμα είναι να κυκλοφορούν τροποποιημένα αυτοκίνητα ή αρκετά μεγάλα σε ηλικία, τα οποία βρίσκονται σε κακή κατάσταση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν απασχολεί το υπουργείο το ισχύον καθεστώς διακίνησης των τουρκοκυπριακών αυτοκινήτων στις ελεύθερες περιοχές και αν υπάρχουν σχέδια για αντιμετώπιση του προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.187, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω παρατηρήσει ότι στο “Σκοπευτήριο Ολυμπιάδα Παλιομετόχου” διοργανώνονται συχνά σκοπευτικοί αγώνες. Πληροφορίες αναφέρουν ότι το σκοπευτήριο δεν έχει άδεια λειτουργίας ούτε μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων ούτε οποιαδήποτε ασφαλεία. Γενικά, φαίνεται ότι είναι μια αυθαίρετη οικοδομή και μια επικίνδυνη δραστηριότητα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έτσι έχει η κατάσταση και, αν πράγματι όλα αυτά ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, τι πρόκειται να κάνει γι’ αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.188, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του επί του αιτήματος των κοινοτικών συμβουλίων Κιτίου και Περβολιών για κατασκευή λιμενίσκου στην εκβολή του ποταμού Τρέμιθου για τη φιλοξενία σκαφών αναψυχής και ερασιτεχνών ψαράδων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.189, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η μοναδική για τα κυπριακά δεδομένα ανασκαφή του αρχαίου λιμανιού του Κιτίου παρουσιάζει σήμερα εικόνα πλήρους εγκατάλειψης.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για:

1. τα χρονοδιαγράμματα μετακίνησης των γηπέδων αντισφαίρισης,
2. τα χρονοδιαγράμματα συνέχισης των ανασκαφικών εργασιών,
3. το σχεδιασμό ανάδειξης, προστασίας και ευπρεπισμού ενός αρχαιολογικού χώρου τόσο εξαιρετικής σημασίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.190, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το επαρχιακό αρχαιολογικό μουσείο Λάρνακας παρουσιάζει σήμερα σοβαρά κτιριολογικά προβλήματα. Οι χώροι είναι παλαιοί και περιορισμένοι, ο εξοπλισμός απαρχαιωμένος και ο τρόπος έκθεσης των εκθεμάτων παραπέμπει σε μουσειολογικές αντιλήψεις περασμένων εποχών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται για την κτιριολογική αναβάθμιση του μουσείου, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες μουσειολογικές αντιλήψεις, καθώς και για τα συνολικά ποσά που θα διατεθούν για το σκοπό αυτό τα επόμενα χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.191, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του επί του αιτήματος του κοινοτικού συμβουλίου Οδούς για αναβάθμιση, ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Οδούς-Οράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.192, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει το νομοθετικό σώμα για το πώς τοποθετείται επί του αιτήματος του δήμου και των οργανωμένων φορέων της Λάρνακας για εγκατάσταση της έδρας του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου στην πόλη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.193, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του επί του αιτήματος των κοινοτικών συμβουλίων Μεννόγειας και Αναφωτίας για επίστρωση του δρόμου που συνδέει τις δύο κοινότητες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.194, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το σχεδιασμό και τα χρονοδιαγράμματα αναβάθμισης-ευθυγράμμισης του δρόμου Κιτίου-Τερσεφάνου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.195, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του επί του αιτήματος του κοινοτικού συμβουλίου Αγίου Θεοδώρου για κατασκευή λιμενίσκου στην εκβολή του ποταμού Πεντασχοίνου, για τη φιλοξενία σκαφών αναψυχής και ερασιτεχνών ψαράδων.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.044, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Απάντηση στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.044, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2007

Αναφορικά με τις επιστολές σας με αρ. 23.06.009.02.044 και ημερομηνία 5/9/2007 και 29/5/2008 σε σχέση με την ερώτηση του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη, ως προς το θέμα του διορισμού καθηγητών Τέχνης για τη διδασκαλία του μαθήματος Γραφικών Τεχνών αναφέρουμε τα εξής:

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εισήγαγε για πρώτη φορά το μάθημα των Γραφικών Τεχνών στα Ενιαία Λύκεια τη σχολική χρονιά 2002-2003. Με εγκύκλιο ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2004, που επισυνάπτεται, καθορίστηκε με σαφήνεια ότι: "Το μάθημα Γραφικές Τέχνες θα διδάσκεται από τεχνολόγους/εκπαιδευτές Γραφικών Τεχνών και από όσους καθηγητές Τέχνης

αποδεδειγμένα και πιστοποιημένα κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα για τη διδασκαλία του μαθήματος” (παρ. Β6).

2. Έχει διαπιστωθεί ότι μεγάλος αριθμός καθηγητών Τέχνης αποδεδειγμένα και πιστοποιημένα κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα για τη διδασκαλία του μαθήματος των Γραφικών Τεχνών. Εξάλλου, τα αναλυτικά προγράμματα του μαθήματος των Γραφικών Τεχνών στα Λύκεια επικεντρώνονται στον εικαστικό τομέα, που συνάδει με το αντικείμενο σπουδών των καθηγητών Τέχνης.
3. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, όπως είναι γνωστό, ευρίσκεται σε στάδιο προβληματισμού και συζητήσεων για όλα τα θέματα της εκπαίδευσης, στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Τυχόν διαφοροποιήσεις στο υπό αναφορά ζήτημα θα εξεταστούν μετά την ολοκλήρωση της αναθεώρησης του αναλυτικού προγράμματος που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Απολογούμαστε για την καθυστέρηση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.289, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.289, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην αλληλογραφία που λήγει με την επιστολή στον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ.: 23.06.009.02.289 και με ημερ. 21/07/2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι έχει ζητηθεί από τον Έπαρχο Αμμοχώστου να υποβάλει τα έντυπα που αφορούν το υπηρετούν μόνιμο προσωπικό του εν λόγω Κοινοτικού Συμβουλίου, με επιστολή μας με Αρ. Φακ.: 19.5.47 και με ημερ. 26/02/2008 αλλά δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έχει ληφθεί απάντηση.

Μετά από τη μελέτη των πιο πάνω εντύπων, θα καταστεί δυνατή η εξέταση/προώθηση των Σχεδίων Υπηρεσιών που μας έστειλε ο Έπαρχος Αμμοχώστου, σύμφωνα με το άρθρο 49(1) των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999-2007.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.329, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γ. Ομήρου με αρ. 23.06.009.02.329 που αποστάληκε με επιστολή σας με ημερομηνία 11/04/08 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

- (α) Όπως είναι γνωστό, από το 2002 είχε αρχίσει η διαδικασία εκπόνησης Τοπικού Σχεδίου για μια ευρεία περιοχή στα νότια της αστικής περιοχής Λευκωσίας που περιλάμβανε το Δάλι, το Πέρα Χωρίο-Νήσου, τα Λύμπια, την Αλάμπρα και την Αγία Βαρβάρα. Η διαδικασία αυτή αναστάληκε το 2003, κατόπιν Απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με το Τοπικό Σχέδιο Πόλης Χρυσοχούς, δεδομένου ότι από την απόφαση αυτή προέκυπταν θέματα που επηρέαζαν και τη διαδικασία που ακολουθείτο για διάφορα άλλα Τοπικά Σχέδια.

- (β) Έκτοτε δεν επαναλήφθηκε η διαδικασία για την εκπόνηση του ανωτέρω Τοπικού Σχεδίου. Επειδή υπήρχαν θέματα ανάπτυξης, που θεωρούνταν επείγοντα από τις επηρεαζόμενες κοινότητες, αποφασίσθηκε η τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών του Δήμου Ιδαλίου και των ανωτέρω Κοινοτήτων, ως μέρους της Δήλωσης Πολιτικής. Οι τροποποιήσεις αυτές δημοσιεύθηκαν στις 27/05/2005 για το Δήμο Ιδαλίου, υποβλήθηκαν ενστάσεις κατά των προνοιών των εν λόγω Ζωνών, και η εξέταση τους πρόκειται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.
- (γ) Παρόλα αυτά, ο Υπουργός Εσωτερικών έχει δηλώσει επανειλημμένα ότι για την ανωτέρω περιοχή προγραμματίζεται η εκπόνηση Τοπικού Σχεδίου. Ο καθορισμός του χρόνου που θα απαιτηθεί για τη συγκεκριμένη εργασία θα γίνει αφού σταθμισθούν οι προτεραιότητες που τίθενται αναφορικά με τις διαδικασίες τροποποίησης των Τοπικών Σχεδίων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου και των κοινοτήτων της υπαίθρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.440, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.440 και ημερομηνία 15.5.2008, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με την αναβάθμιση του δρόμου Φοίτης-Αναδιούς-Σταυρού της Ψώκας.

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ.23.06.009.02.440 και ημερ. 20.5.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, η οποία μας διαβιβάστηκε από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με την επιστολή του με αρ. φακ. Υ.Σ.Ε 16.5.8.6 και ημερ. 19.8.2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο δρόμος Φοίτης - Αναδιούς είναι χωρητικός και έχει μήκος περίπου, 3 χλμ. Τμήμα του, μήκους 200 μ., το οποίο βρίσκεται στο χωριό Φοίτη, έχει επιστρωθεί με πρέμιξ για εξυπηρέτηση των κατοικιών που βρίσκονται στην περιοχή. Για το υπόλοιπο του δρόμου, ο οποίος θεωρείται δευτερεύουσας σημασίας, θα συνεχίσει η συντήρηση του κάθε χρόνο, από κονδύλια που εγκρίνονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.
- (β) Ο δρόμος Αναδιούς - Σταυρού Ψώκας έχει μήκος 20 χλμ και το μεγαλύτερο τμήμα του βρίσκεται μέσα στο δάσος Πάφου και συντηρείται/βελτιώνεται από το Τμήμα Δασών, ενώ μικρό τμήμα του συντηρείται από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, με κονδύλια που εγκρίνονται για τους αγροτικούς δρόμους.
- (γ) Η κύρια οδική πρόσβαση προς την Αναδιού είναι χωρητικός δρόμος μήκους 2,7 χλμ περίπου και συνδέει την κοινότητα με τον κύριο δρόμο Κανναβιού-Παναγιά. Τμήμα του δρόμου αυτού, μήκους 1 χλμ, έχει επιστρωθεί πρόσφατα με πρέμιξ, ενώ το υπόλοιπο θα επιστρωθεί μόλις ολοκληρωθούν οι εργασίες που εκτελούνται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για τοποθέτηση των αγωγών μεταφοράς νερού από το φράγμα Έζουσας.
2. Σχετική με το θέμα είναι και η επιστολή με αρ. Φακ. 16.5.004 και ημερ. 11.9.2008 που σας απηύθυνε ο Διευθυντής του Τμήματος Δασών, αντίγραφο της οποίας μου έχει κοινοποιηθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.440, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αριθμό 23.06.009.02.440 ημερομηνίας 15/5/2008 του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με την αναβάθμιση του δρόμου Φύτης-Αναδιούς-Σταυρού της Ψώκας

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα με αριθμό 23.06.009.02.440 που διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 20 Μαΐου 2008 στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και στη συνέχεια από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων διαβιβάστηκε κοντά μας για απάντηση, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο δρόμος Φύτης-Αναδιούς, μήκους 3 χιλιομέτρων περίπου, αποτελεί ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών. Σύμφωνα με στοιχεία της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, τμήμα του δρόμου μήκους περίπου 200 μέτρων στο χωριό Φύτη έχει επιστρωθεί με πρέμιξ για διευκόλυνση των 6 κατοίκων της περιοχής. Για το υπόλοιπο μέρος του δρόμου, το οποίο θεωρείται δευτερεύουσας σημασίας θα συνεχιστεί η συντήρησή του με κονδύλια της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, χωρίς όμως να προβλέπεται η βελτίωσή του στο άμεσο μέλλον.
- (β) Το τμήμα του δρόμου Αναδιούς-Σταυρού Ψώκας που βρίσκεται μέσα στο Κρατικό Δάσος, είναι χωμάτινος δασικός δρόμος και εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Δασών.
- (γ) Ο δρόμος αυτός συντηρείται από το Τμήμα Δασών σε τακτά χρονικά διαστήματα είναι προσπελάσιμος από οχήματα όλων των τύπων καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και εξυπηρετεί τόσο την προστασία και διαχείριση του δάσους όσο και τους λιγοστούς επισκέπτες και το κοινό που τον χρησιμοποιούν.
- (δ) Το Τμήμα Δασών έχει βελτιώσει και ασφαλοστρώσει αρκετούς δασικούς δρόμους στην περιοχή του Δάσους Πάφου, με σκοπό την καλύτερη προστασία και διαχείριση του δάσους αλλά πρωτίστως για να διευκολύνει τη διακίνηση του κοινού διαμέσου του δάσους προς διάφορες περιοχές. Συγκεκριμένα από την περιοχή Παναγιάς βελτιώθηκε και ασφαλοστρώθηκε δασικός δρόμος που οδηγεί στο Σταυρό Ψώκας και τον Κύκκο και από την περιοχή Πόλης Χρυσοχούς-Λυσού προς το Σταυρό Ψώκας. Οι δύο αυτοί δρόμοι κατά την άποψη μας παρέχουν ικανοποιητική σύνδεση της Επαρχίας Πάφου με το Σταυρό της Ψώκας και τον Κύκκο. Γι' αυτό η βελτίωση και η ασφαλοστρώση του δρόμου Φύτης-Αναδιούς-Σταυρού Ψώκας, δεν έχει ταξινομηθεί στα έργα με προτεραιότητα.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.455, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.455 και ημερ. 15.05.2008 του βουλευτή κ. Φ. Σαρίκα αναφορικά με την δημιουργία αιολικού πάρκου στα όρια της κοινότητας Μαραθούνας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακέλου 23.06.009.02.455 ημερομηνίας 20.05.2008 σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ, ότι η Υπηρεσία Ενέργειας, στην οποία κατατίθενται οι αιτήσεις για εξασφάλιση επιδότησης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Αιολική Ενέργεια, δεν έχει υποβληθεί αίτηση για

εγκατάσταση Αιολικού Πάρκου στην συγκεκριμένη κοινότητα. Επιπρόσθετα, το ΥΕΒ&Τ επικοινωνήσε με την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) η οποία με σχετική επιστολή γνωστοποιεί ότι δεν έχει κατατεθεί αίτηση στην ΡΑΕΚ για έκδοση άδειας Κατασκευής και Λειτουργίας αιολικού πάρκου στην περιοχή.

Επισυνάπτεται η επιστολή που στάλθηκε από τη ΡΑΕΚ καθώς και η κατάσταση αιτήσεων που εγκρίθηκαν μέχρι τον Οκτώβριο 2008.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.458, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. Ερ. 23.06.009.02.458, ημερ. 15/05/2008

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.458 και ημερομηνίες 26/05/2008 και 23/10/2008, σε σχέση με Ερώτηση του Βουλευτή Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα ημερομηνίας 15/05/2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το χοιροστάσιο βρίσκεται στα τεμάχια με αρ. 543, 623, 624, 550 και 551 του Φ/Σχ. Λ1.5, στη Μαραθούντα. Για την ανέγερση του εξασφαλίστηκαν οι άδειες οικοδομής αρ. 6081 ημερομηνίας 28/9/1987 και αρ. 16542 ημερομηνίας 4/1/1994, καθώς επίσης και τα πιστοποιητικά εγκρίσεως με αρ. 7743 ημερομηνίας 18/4/1991 και αρ. 10202 ημερομηνίας 7/8/1997.
- (β) Το αναφερόμενο χοιροστάσιο απέχει 1,0 χλμ. και 1,2 χλμ. περίπου από τις Οικιστικές Ζώνες των χωριών Αγία Μαρινούδα και Κονιά, αντίστοιχα και 1,5 χλμ. περίπου από το Όριο Ανάπτυξης του χωριού Μαραθούντα. Βρίσκεται βόρεια του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου και σε απόσταση 0,5 χλμ. περίπου από αυτόν και δυτικά της πορείας του προγραμματιζόμενου αυτοκινητόδρομου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς από το οποίο το χοιροστάσιο απέχει 0,6 χλμ. και οι δεξαμενές λυμάτων 0,3 χλμ. περίπου.
- (γ) Στις 17/11/2005 υποβλήθηκε η αίτηση με αρ. ΠΑΦ/1404/2005 για τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας για την κατασκευή βιολογικής μονάδας επεξεργασίας χοιρολυμάτων στο υφιστάμενο χοιροστάσιο. Ο Διευθυντής Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (Πολεοδομική Αρχή) έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:
  - (i) Το χοιροστάσιο καλύπτεται με άδειες και πιστοποιητικά έγκρισης.
  - (ii) Η εγκατάσταση συστήματος βιολογικής μονάδας επεξεργασίας χοιρολυμάτων σε υφιστάμενα χοιροστάσια έχει κατά κανόνα θετικά αποτελέσματα στη λειτουργία τους και ειδικά στο επίπεδο επιβάρυνσης των ανέσεων άλλων χρήσεων στην εγγύς περιοχή.
  - (iii) Τα αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες, με τα οποία διαβουλευτήκε η Πολεοδομική Αρχή σε σχέση με την αίτηση (Έπαρχος Πάφου, Διευθυντής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, Πρώτος Ιατρικός Λειτουργός Πάφου, Υγιεινολόγος - Μηχανικός Λεμεσού-Πάφου), δεν φέρουν ένσταση στη χορήγηση της απαιτούμενης πολεοδομικής άδειας.
- (δ) Στις 13/10/2008 χορηγήθηκε η αιτούμενη πολεοδομική άδεια για την κατασκευή βιολογικής μονάδας επεξεργασίας χοιρολυμάτων, με ισχύ για περίοδο 3 χρόνων και δυνατότητα να μετατραπεί σε απεριορίστου ισχύος μόνο σε περίπτωση που θα διαπιστωθεί σημαντική βελτίωση στην οχληρία που το χοιροστάσιο προκαλεί στις γύρω κοινότητες.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.585, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.585 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κ. Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου 23.06.009.02.585 και ημερομηνία 9.7.2008, που αφορά τα κονδύλια διαφώτισης για την προώθηση του τουρισμού, τους τρόπους κατανομής των κονδυλίων κατά περιοχή και τα προγράμματα προώθησης του τουρισμού σε εθνικό επίπεδο. Τα πιο πάνω στοιχεία δόθηκαν από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού ως ακολούθως:

1. Περιφερειακή Τουριστική Προβολή
  - (α) Τα κονδύλια διαφήμισης και προώθησης του τουρισμού για το 2008 όπως έχουν εγκριθεί από την Βουλή των Αντιπροσώπων, είναι τα εξής:
    - Διαφήμιση και Τουριστική Προβολή: €37.784,587 (Κεφάλαιο 4, Άρθρο 2)
    - Συμμετοχή σε Εκθέσεις: €3.591.000 (Κεφάλαιο 4, Άρθρο 5)
  - (β) Τα πιο πάνω ποσά, ιδιαίτερα οι υποδιαίρεσεις των κονδυλίων που αφορούν τη διαφήμιση (€17.236.800) και την τουριστική προβολή (€2.907.000) κατανέμονται κυρίως στις αγορές προτεραιότητας, όπως αυτές καθορίζονται μέσα από το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Τουριστικού μας Προϊόντος καθώς και ανάλογα με την αξιολόγηση του ΚΟΤ για τις δυνατότητες προσέλκυσης τουριστών που παρέχει η κάθε αγορά.

Η κατανομή των πιο πάνω ποσών δεν γίνεται κατά τουριστική περιοχή της Κύπρου λόγω του γεγονότος ότι η Κύπρος στο εξωτερικό προβάλλεται σαν σύνολο. Ο στόχος των διαφημιστικών εκστρατειών που διεξάγει ο ΚΟΤ είναι η αύξηση της αναγνώρισης της Κύπρου ως αξιόλογου, ελκυστικού και πολύπλευρου τουριστικού προορισμού, με στόχο την αύξηση της ζήτησης συνολικά.
  - (γ) Από το 2007 και μετά, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού έχει εφαρμόσει τη νέα πτυχή της στρατηγικής Τουρισμού που αφορά την τουριστική ανάπτυξη και προβολή πάνω σε περιφερειακή βάση. Ως εκ τούτου στο Κεφ. 4, Άρθρο 2.25 του προϋπολογισμού 2008 έχει γίνει πρόνοια για ποσό ύψους €855.000, το οποίο αφορά ενέργειες προβολής το οποίο κατανέμεται εξίσου σε όλες τις τουριστικές περιοχές και Περιφερειακούς φορείς τουρισμού στην Κύπρο για χρηματοδότηση ενεργειών προώθησης της κάθε περιοχής, με βάση συγκεκριμένες προτάσεις τους.

2. Εσωτερικός Τουρισμός

Σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού έχει επίσης υιοθετήσει διαφορετική στρατηγική προσέγγιση σε σχέση με το παρελθόν και αντιμετωπίζει τους Κυπρίους σαν ακόμα μια αγορά, η οποία αξιοποιεί τις τουριστικές υπηρεσίες του τόπου. Ως εκ τούτου γίνονται συγκεκριμένες ενέργειες με στόχο την ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού κατά τη διάρκεια όλου του έτους.

Ο ΚΟΤ προβαίνει τόσο σε διαφημιστικές εκστρατείες όσο και σε μια πληθώρα ενεργειών ενθάρρυνσης των Κυπρίων να παραμείνουν στην Κύπρο για διακοπές. Μερικές από αυτές είναι οι ακόλουθες:

- Η παρουσία του ΚΟΤ στις ντόπιες εκθέσεις «Ταξίδι 2008» και «Διεθνής Έκθεση 2008» είναι αναβαθμισμένη με στόχο την καλύτερη πληροφόρηση και εξυπηρέτηση του κοινού.
- Ενεργός συμμετοχή σε θεματικές και εξειδικευμένες εκδηλώσεις. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για τη Γιορτή του Κρασιού για πρώτη φορά προωθήθηκε δωρεάν μεταφορά επισκεπτών με λεωφορεία, από άλλες πόλεις, ο ΚΟΤ συμμετείχε σε εκθέσεις, όπως της γαστρονομίας, ναυτικού τουρισμού κ.ά.
- Διοργάνωση, προώθηση και υλοποίηση εκδρομών για τους Κυπρίους από όλες τις πόλεις.
- Εκδηλώσεις που υλοποιεί ο ΚΟΤ ώστε να γνωρίσουν οι Κύπριοι τα νέα προϊόντα, τις εμπλουτισμένες υπηρεσίες και τις αξιόλογες εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στην Κύπρο, όπως οι δρόμοι του κρασιού, οι ποδηλατικές διαδρομές, η εβδομάδα γνωρίστε την Κύπρο με τον Σύνδεσμο Ξεναγών, κ.ά.
- Η νέα σειρά εκδόσεων του ΚΟΤ στα ελληνικά - οδηγί κρασιού, θρησκευτικός τουρισμός, κ.ά., - κεντρίζει το ενδιαφέρον και δίδει πλήρη ενημέρωση στους Κύπριους περιηγητές.
- Ο ΚΟΤ επιχορηγεί την έκδοση και προβολή προγράμματος προσφορών για τους Κυπρίους και οι ενέργειες και διαφημιστικές εκστρατείες του ΚΟΤ συνδυάζονται και με ενέργειες των Συνδέσμων Ξενοδόχων για να επιτευχθούν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Σαν αποτέλεσμα των ενεργειών του ΚΟΤ, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται συνεχείς αυξήσεις των διανυκτερεύσεων των Κυπρίων, που βάσει επίσημων στοιχείων έχουν ως ακολούθως:

Έτος	Αρ. Διανυκτερεύσεων Κυπρίων Περιηγητών
2005	1,052,037
2006	1,128,335
2007	1,180,663

Για το 2008, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, αναμένεται να παρουσιαστούν νέες αυξήσεις των διανυκτερεύσεων των Κυπρίων σε ξενοδοχεία της Κύπρου. Για τη χειμερινή περίοδο Νοεμβρίου-Μαρτίου (εξαιρουμένων των γιορτών των Χριστουγέννων), ετοιμάστηκαν σε συνεργασία με τις Εταιρείες Περιφερειακής Ανάπτυξης και Προβολής και τους Συνδέσμους Ξενοδόχων πακέτα για Κύπριους που θα περιλαμβάνουν και εκδρομές επιχορηγημένες από τον ΚΟΤ.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.073, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.03.009.03.073 και ημερ. 3/10/2008, σε σχέση με ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη ημερομηνίας 23/09/2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στο τεμάχιο με αρ. 64 του Φ/Σχ. L.25, στο χωριό Μεννόγια ανεγέρθηκε και λειτουργεί αυθαίρετα βιομηχανική μονάδα παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος

(επισυνάπτεται χωρομετρικό σχέδιο). Διευκρινίζεται ότι στη γειτνιάζουσα περιοχή του χωριού Αγγλισίδες και σε απόσταση περίπου 300μ από το αναφερόμενο τεμάχιο υφίστανται άλλες δύο μονάδες παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και συγκεκριμένα στο τεμάχιο με αρ. 330 Φ/Σχ. L.33 και L.34 και στα τεμάχια με αριθμούς 688, 94 και 116 του Φ/Σχ. L.34 οι οποίες επίσης έχουν ανεγερθεί και λειτουργούν αυθαίρετα.

- (β) Η συγκεκριμένη μονάδα βρίσκεται εκτός του Ορίου Ανάπτυξης, εφάπτεται στα διοικητικά όρια του χωριού Αγγλισίδες και περιλαμβάνεται στη διοικητική περιοχή του τουρκοκυπριακού χωριού Μεννόγια, όπου δεν έχουν καθοριστεί Πολεοδομικές Ζώνες.
- (γ) Η πιο πάνω δραστηριότητα εμπίπτει σε Κατηγορία Βιομηχανικών Αναπτύξεων αυξημένου βαθμού οχληρίας (Κατηγορίας Α'), για τις οποίες με βάση το Γενικό διάταγμα Ανάπτυξης (ΚΔΠ454/2007), αρμόδια Πολεοδομική Αρχή είναι ο Διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Σημειώνεται ότι για τη συγκεκριμένη ανάπτυξη δεν έχει υποβληθεί αίτηση για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας είτε από τους προηγούμενους είτε από τους νυν ιδιοκτήτες της (Εταιρεία ALFA CONCRETE PUBLIC CO LTD).
- (δ) Πληροφοριακά αναφέρεται ότι στην Εταιρεία ALFA CONCRETE PUBLIC CO LTD έχει χορηγηθεί από την Πολεοδομική Αρχή (Επαρχιακός Λειτουργός Λάρνακας Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως) η πολεοδομική άδεια με αρ. ΛΑΡ/40/2008 στις 30/4/2008 για την ανέγερση εργοστασίου παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος, στο τεμάχιο με αρ. 280 Φ/Σχ. ΧL.54E1, στην Αραδίππου, το οποίο εμπίπτει στη ζώνη Βγ, όπου επιτρέπεται η χωροθέτηση τέτοιων αναπτύξεων.
- (ε) Ο Έπαρχος Λάρνακας κατόπιν καταγγελίας που υποβλήθηκε τον Ιανουάριο 2007 από ιδιοκτήτρια κατοικίας στην περιοχή που βρίσκεται η αναφερόμενη μονάδα έχει προχωρήσει στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον της αναφερόμενης Εταιρείας για την ανέγερση παράνομης οικοδομής, κατά παράβαση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου. Στο παρόν στάδιο αναμένεται η έκδοση απόφασης από το Δικαστήριο.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.116, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.116 και ημ. 12 Οκτωβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 17 Οκτωβρίου 2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Για τη δραστική ουσία paraquat που περιέχεται στο σκεύασμα Hortex, είχε αποφασισθεί η καταχώρησή της στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ και επομένως η παραμονή της στην αγορά της Κοινότητας. Παρόλα αυτά, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο μετά από έφεση της Σουηδίας αποφάσισε στις 11 Ιουλίου 2007 την ακύρωση της Οδηγίας καταχώρησης με το σκεπτικό ότι, κατά την αξιολόγηση των στοιχείων για το paraquat, η Επιτροπή, είτε δεν αξιολόγησε ορθά, είτε αγνόησε ορισμένα στοιχεία που αφορούσαν την προστασία της ανθρώπινης υγείας και της υγείας των ζώων. Για το λόγο αυτό, οι εγκρίσεις

φυτοφαρμάκων που περιέχουν paraquat ανακλήθηκαν στις 11 Ιουλίου 2007, με δικαίωμα χρήσης για εξάντληση αποθεμάτων μέχρι τις 11 Ιουλίου 2008.

2. Το Τμήμα Γεωργίας κοινοποίησε την Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στους κατόχους εγγραφής/διανομείς των εν λόγω σκευασμάτων και προχώρησε στην ανάκλησή τους στις 11 Ιουλίου 2007, παρέχοντας το δικαίωμα χρήσης για σκοπούς εξάντλησης των αποθεμάτων μέχρι τις 11 Ιουλίου 2008. Ταυτόχρονα, απαγόρευσε την εισαγωγή των σκευασμάτων που περιέχουν paraquat στην Κύπρο, όπως προνοείται στη σχετική νομοθεσία για τα σκευάσματα που δεν είναι εγκεκριμένα. Σημειώνεται ότι στην Κύπρο δεν παρασκευάζονται σκευάσματα που περιέχουν paraquat, αλλά αυτά εισάγονται ως τελικό προϊόν.
3. Η πιο πάνω διαδικασία τηρείται για όλες τις περιπτώσεις απόσυρσης φυτοφαρμάκων από την αγορά. Το Τμήμα Γεωργίας ενημερώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα όλα τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, σε σχέση με τα φυτοφάρμακα που αποσύρονται από την αγορά, τονίζοντας την υποχρέωσή τους για πιστή τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων. Στην περίπτωση που δεν επιτευχθεί η εξάντληση όλων των αποθεμάτων, οι κάτοχοι εγγραφής/διανομείς έχουν την υποχρέωση να τα παραλαμβάνουν και να τα απορρίπτουν με τον ενδεδειγμένο τρόπο (καύση σε ειδική υψικάμινο).
4. Η παρουσία φυτοφαρμάκων που έχουν αποσυρθεί είναι ένα από τα σημεία που ελέγχονται κατά τις επιθεωρήσεις στα καταστήματα πώλησης από τους επιθεωρητές του Τμήματος Γεωργίας. Κατά τις τελευταίες επιθεωρήσεις, δεν παρατηρήθηκαν συγκεκριμένα προβλήματα σε σχέση με αποθέματα σκευασμάτων paraquat. Παρόλα αυτά, θα εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι για τη διασφάλιση της έγκαιρης απόσυρσης από την αγορά των σκευασμάτων που αποσύρονται.
5. Τέλος, αναφορικά με το σκεύασμα "Divan 100EC" που περιέχει τη δραστική ουσία dichlorvos, σας πληροφορώ ότι αυτό είναι εγκεκριμένο ως βιοκτόνο και μπορεί να χρησιμοποιείται ως εντομοκτόνο για προστασία της δημόσιας υγείας.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση, το σημερινό θέμα είναι «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης». Το θέμα ενεγράφη με εισήγηση του βουλευτή κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Καλώ τον κ. Σιζόπουλο στο βήμα, για να αρχίσει τη συζήτηση.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, θα ήθελα να ευχαριστήσω τα μέλη του σώματος, για το γεγονός ότι ενέκριναν να συζητηθεί το συγκεκριμένο θέμα στη σημερινή ολομέλεια, θεωρώντας το ως επείγον.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ, συνάδελφοι, να ακούμε το συνάδελφο που καταθέτει την εισήγησή του!

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τους τελευταίους μήνες ο πλανήτης συγκλονίζεται από μία άνευ προηγουμένου χρηματοπιστωτική κρίση, η οποία σταδιακά τείνει να εξελιχθεί σε οικονομική, εφάμιλλη αυτής του 1929, που οδήγησε στο κραχ της τότε εποχής.

Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, η παγκόσμια ελεύθερη αγορά συντείνουν, ώστε η κρίση να εξελίσσεται με τη μορφή χιονοστιβάδας, ειδικά όταν αυτή αρχίζει από τη μητρόπολη της παγκόσμιας οικονομίας. Στην κρίση αυτή δεν έχει οδηγήσει μόνο η εγγενής αδυναμία ενός συστήματος το οποίο χαρακτηρίζεται από άκρατη φιλελευθεροποίηση, που αγγίζει σε αρκετές περιπτώσεις τα όρια της ασυδοσίας και της κοινωνικής αναληθσίας, αλλά και διάφορες πολιτικές αποφάσεις.

Η κρίση του χρηματοπιστωτικού συστήματος άρχισε από τις Ηνωμένες Πολιτείες και επεκτάθηκε με τη μορφή του ντόμινο στην Ευρώπη, αλλά και σε ολόκληρο τον πλανήτη. Η κρίση υπέβασκε τον τελευταίο ενάμιση χρόνο. Τα βασικά αίτια φαίνεται να βρίσκονται όχι τόσο στις δομές της αμερικάνικης οικονομίας όσο σε κάποιες αποφάσεις των Ηνωμένων Πολιτειών, όπως ήταν η εισβολή στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν.

Οι δύο πολεμικές συρράξεις που προκάλεσαν οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής οδήγησαν στη διάθεση τεράστιων οικονομικών πόρων με συνεπακόλουθο τη μείωση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να παραχωρηθεί μεγάλος αριθμός επισφαλών δανείων με στόχο τη διατήρηση των ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης και να ασκείται ελλιπής έλεγχος των εποπτικών αρχών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, για να υποβοηθηθεί ο παραπάνω στόχος. Παράλληλα, η ανεξέλεγκτη δράση των "golden boys" οδήγησαν σε περαιτέρω αφαίμαξη και μείωση της ρευστότητας των ιδρυμάτων.

Οι κυβερνητικές παρεμβάσεις τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες όσο και στην Ευρώπη για κρατική στήριξη τραπεζών και βιομηχανικών μονάδων με στόχο τη μείωση των συνεπειών δε φαίνεται να λύνουν οριστικά το πρόβλημα. Δίνουν απλά ανάσες και παρατάσεις. Το τραγικό είναι πως αυτά τα ιδρύματα για χρόνια λυμαίνονταν τους πολίτες, κυρίως των μικρομεσαίων εισοδημάτων, για να πλουτίσουν και να συσσωρεύσουν κεφάλαια. Σήμερα η κυβερνητική στήριξη πραγματοποιείται με χρήματα των φορολογουμένων τα οποία προφανώς προέρχονται κατά κύριο λόγο και πάλι από τους μισθωτούς και τους μικρομεσαίους εισοδηματίες.

Η κρίση αυτή δεν μπορεί να αφήσει ανεπηρέαστη την Κύπρο. Η Κύπρος, λόγω της παγκοσμιοποίησης, αλλά και του γεγονότος ότι η κυπριακή οικονομία είναι μικρή και ανοικτή, είναι αναπόφευκτο να δεχθεί τις αντανάκλασεις της κρίσης περισσότερο ως έμμεσες παρά ως άμεσες συνέπειες. Μέχρι στιγμής φαίνεται ότι δεν υπήρξαν άμεσες συνέπειες και αυτό, γιατί η συνετή ή κατ' άλλους συντηρητική πολιτική που ακολούθησε όλα αυτά τα χρόνια η Κεντρική Τράπεζα προστάτευσε σε μεγάλο βαθμό το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα. Από την άλλη, το γεγονός ότι αυτό δεν είχε ωριμάσει, σε βαθμό που να του επέτρεπε να προχωρήσει σε μαζική επένδυση σε τοξικά προϊόντα, απέτρεψε τα χειρότερα.

Οι επιπτώσεις φαίνεται να αρχίζουν από τον τουριστικό και τον οικοδομικό-κατασκευαστικό τομέα, αλλά σταδιακά ενδεχομένως να επεκταθούν και σε άλλους, δεδομένου ότι οι δύο παραπάνω αποτελούν και τα κυριότερα στηρίγματα της κυπριακής οικονομίας. Η αντιμετώπιση των όποιων επιπτώσεων, με κύριο στόχο να

είναι οι μικρότερες δυνατές, απαιτεί τη διατήρηση υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης, γι' αυτό επιβάλλεται:

1. ψυχραιμία από αυτούς που είναι υπεύθυνοι για τη λήψη αποφάσεων ή μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο στην αντιμετώπιση της κρίσης,
2. σωστή διάγνωση του προβλήματος και των πιθανών παρενεργειών του,
3. αποφυγή βεβιασμένων αποφάσεων οι οποίες μπορεί στο μέλλον να αποδειχθούν αρνητικές ή/και καταστροφικές, όπως είχε συμβεί με το χρηματιστήριο την περίοδο 1999-2001, και, τέλος,
4. την ανάγκη για λήψη άμεσων και ριζοσπαστικών αποφάσεων.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συγνώμη, κύριε Σιζόπουλε.

Σας παρακαλώ, πρέπει να ακούμε! Και δεν το λέω μόνο γι' αυτούς που κάθονται στα έδρανα, αλλά και γι' αυτούς που είναι πίσω και δεξιά των εδράνων!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Αριστερά είναι ήσυχοι. Αν δεν ήταν, ήταν να το πω, κύριε Αβέρωφ! Βλέπετε, είναι ήσυχοι! Επομένως, παρακολουθούν σοβαρά.

Παρακαλώ, συνεχίστε, κύριε Σιζόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν, όπως έλεγα, κυρία Πρόεδρε, οι κρίσεις δεν προκαλούν μόνο αρνητικές επιπτώσεις, προσφέρονται και για κέρδη, αρκεί να αξιοποιηθούν σωστά.

Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωζώνη προστάτευσε την κυπριακή οικονομία. Η υιοθέτηση του ευρώ αποτελεί ασπίδα. Μπορεί να αντέξει σε μεγαλύτερο βαθμό πιεστικά φαινόμενα από ό,τι ενδεχομένως θα άντεχε η κυπριακή λίρα. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι από τις δύο ευρωπαϊκές οικονομίες που δεν είχαν υιοθετήσει το ευρώ, η μία, της Ισλανδίας, έχει, όπως ήδη έχουν παραδεχθεί, καταρρεύσει, και η άλλη, της Ουγγαρίας, έχει υποστεί ισχυρό κλονισμό και χρειάστηκε να στηριχθεί με δάνειο €5 δις, γιατί το 75% των ξένων καταθέσεων σε ουγγρικές τράπεζες αποσύρθηκε λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης στο εθνικό νόμισμα της χώρας. Στην ΕΔΕΚ νιώθουμε πρόσθετη ικανοποίηση, γιατί στηρίξαμε αποφασιστικά την ένταξη μας στην Ευρωζώνη, χωρίς παλινδρομήσεις και αμφιταλαντεύσεις, αμέσως μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Μάιο του 2004.

Οι μέχρι σήμερα χειρισμοί της Κεντρικής Τράπεζας σε θέματα νομισματικής πολιτικής αποδείχθηκαν ορθοί και σωτήριοι. Στα πλαίσια του σημερινού καθεστώτος, που επιβάλλει η συμμετοχή μας στην Ευρωζώνη, οφείλουμε να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε τόσο την ανεξαρτησία και αυτονομία όσο και τον εποπτικό της ρόλο, στο βαθμό που φυσικά αυτό της επιτρέπεται. Το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα είναι υγιές και αξιόπιστο, σύμφωνα τουλάχιστο με τις δηλώσεις των καθ' ύλην αρμοδίων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εμπεδώσουμε στη συνείδηση των πολιτών ότι δεν κινδυνεύουν οι καταθέσεις τους και δεν υπάρχει λόγος να τις αποσύρουν για σκοπούς προστασίας.

Πολλές φορές στο παρελθόν επαινέσαμε το τραπεζικό μας σύστημα για την αξιοπιστία του, την κοινωνική του προσφορά και τη συμβολή του στην επίτευξη σε δύσκολες ώρες οικονομικής ανάκαμψης, όμως σήμερα θα πρέπει να εκφράσουμε τις

επικρίσεις μας, αλλά και τη δυσαρέσκειά μας για ενέργειες οι οποίες μπορεί να προκαλέσουν ψυχολογική κρίση και να οδηγήσουν σε μείωση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει από την πλευρά του χρηματοπιστωτικού συστήματος να ξεκαθαρίσει άμεσα και με σαφήνεια το εξής: Υπάρχει πρόβλημα ρευστότητας, όπως ανεπίσημα διαδίδεται, που να δικαιολογεί τα υψηλά επιτόκια καταθέσεων και τα ακόμη υψηλότερα επιτόκια δανεισμού ή ισχύει αυτό που επίσημα ανακοινώνεται ότι δεν υπάρχει έλλειψη ρευστότητας; Οφείλει να ξεκαθαρίσει άμεσα και με σαφήνεια το εξής: Η αύξηση των επιτοκίων δανεισμού είναι αποτέλεσμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, όπως αναφέρεται σε επιστολές σε δανειολήπτες, ή είναι αποτέλεσμα της αύξησης των επιτοκίων των καταθέσεων, όπως δηλώνεται σε άλλες περιπτώσεις; Όταν μέχρι το 2001 οι τράπεζες είχαν περιθώριο κέρδους 1-1,5% και ήταν οργανισμοί βιώσιμοι και επικερδείς, σήμερα με περιθώριο κέρδους άνω του 2,5% δεν είναι; Και, τέλος, θα πρέπει άμεσα να ανακοινωθεί το ποσό των χρημάτων που η κάθε τράπεζα μετέφερε στο εξωτερικό τον τελευταίο χρόνο, είτε για επενδυτικούς είτε για δανειστικούς σκοπούς.

Η ΕΔΕΚ από την πρώτη στιγμή, με αίσθημα ευθύνης απέναντι στον τόπο και τους πολίτες, κατέθεσε τις απόψεις της χωρίς σκοπιμότητες. Με ευθύνη που πηγάζει όχι από το γεγονός ότι συμμετέχει στην κυβέρνηση αλλά από το γεγονός ότι τα θέματα της οικονομίας, όπως και το Κυπριακό, θα πρέπει να αντιμετωπίζονται μακριά από κομματικά στεγανά και χωρίς κομματικές παρωπίδες. Η οικονομία αφορά το σύνολο του λαού, άρα για την καλή της πορεία είμαστε συνυπεύθυνες -φυσικά όχι όλες οι πολιτικές δυνάμεις στον ίδιο βαθμό- είμαστε τελικά συνυπεύθυνες όλες οι πολιτικές δυνάμεις. Η διαχείριση και αντιμετώπιση της κατάστασης πρέπει να χαρακτηρίζεται από ψυχραιμία, αποφυγή δημόσιων δηλώσεων και μάλιστα συγκρουσιακών. Απαιτείται στενή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων μερών και, αφού καθοριστεί το πλάνο, να ληφθούν έκτακτα μέτρα προσωρινού χαρακτήρα μέχρι το ξεπέρασμα του προβλήματος.

Όσον αφορά το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα, θα πρέπει να προχωρήσει άμεσα στη μείωση των δανειστικών επιτοκίων, έστω και αν αυτό θα σημαίνει μείωση του ποσοστού κέρδους, στη δραστική μείωση των κεφαλαίων που θα μεταφερθούν στο εξωτερικό και τα οποία προέρχονται από Κυπρίους καταθέτες, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, στη νέα ρύθμιση των τρόπων αποπληρωμής των δανείων που παραχωρήθηκαν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή πολίτες με χαμηλό εισόδημα, στη δραστική μείωση των επιβαρύνσεων στις πιστωτικές κάρτες και στην παραχώρηση δανείων κατά προτεραιότητα για στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων.

Χαιρετίζουμε τα μέτρα τα οποία έχει πρόσφατα εξαγγείλει η κυβέρνηση· κινούνται προς την ορθή κατεύθυνση. Θα μπορούσαν όμως να είναι και περισσότερα και πλέον γενναϊόδωρα.

Η ΕΔΕΚ έχει από την πρώτη στιγμή προβεί σε συγκεκριμένες εισηγήσεις, με στόχο να συμβάλει θετικά στην αντιμετώπιση των όποιων επιπτώσεων επί της κυπριακής οικονομίας. Οι προτάσεις της περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Μέτρα δημιουργίας θετικού κλίματος

Σε αυτά θα πρέπει να συμπεριληφθούν η προβολή της αξιοπιστίας του τραπεζικού μας συστήματος με στόχο την προσέλκυση ξένων καταθέσεων, αλλά και με στόχο όσοι, για σκοπούς ασφάλειας έχουν αποσύρει τις καταθέσεις τους, να τις επαναφέρουν, οι διευκολύνσεις στην καταβολή του φόρου εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις

και η στοχευμένη μείωση του ΦΠΑ στο ηλεκτρικό ρεύμα σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, αλλά και σε παραγωγικές μονάδες.

2. Μέτρα τόνωσης του κατασκευαστικού-οικοδομικού τομέα

- α. Άμεση έναρξη των προγραμματισμένων αναπτυξιακών έργων, όπως ήδη ανακοινώθηκε, με τήρηση όμως αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων ολοκλήρωσης.
- β. Ανέγερση δημόσιων και σχολικών κτιρίων, καθώς και άλλων έργων υποδομής με τη μέθοδο PFI.
- γ. Ανακοίνωση νέων προγραμμάτων στέγασης ή επέκτασης υφιστάμενων προγραμμάτων που αφορούν -ήδη έχουν ανακοινωθεί αρκετά, αλλά πιστεύω ότι μπορούν να υπάρξουν πρόσθετες ανακοινώσεις- απόκτηση κατοικίας από δικαιούχους εκτοπισθέντες και από νεαρά ζευγάρια, αναδόμηση των προσφυγικών συνοικισμών με την ανάπτυξη νέων οικιστικών μονάδων, ενίσχυση του έργου του Οργανισμού Ανάπτυξης Γης.

Επιπρόσθετα, η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει σε:

- α. αύξηση του εμβαδού για σκοπούς επιστροφής του ΦΠΑ της πρώτης κατοικίας στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές,
- β. αλλαγή του τρόπου επιστροφής του ΦΠΑ της πρώτης κατοικίας, ώστε να είναι άμεση,
- γ. κατάργηση των μεταβιβαστικών τελών στα υποστατικά που υπόκεινται σε επιβολή ΦΠΑ,
- δ. αύξηση της χορηγίας για τα νέα ζευγάρια,
- ε. δημιουργία νέων οικιστικών ζωνών στην ύπαιθρο, και αυτό πάντα σε συνεννόηση με τις τοπικές κοινωνίες,
- στ. αύξηση του συντελεστή δόμησης σε οικιστικές ζώνες από 15% σε 40% και, τέλος,
- ζ. αλλαγή της Δήλωσης Πολιτικής.

3. Μέτρα τόνωσης του τουριστικού τομέα

- α. Άμεση έναρξη των έργων τουριστικής υποδομής, όπως είναι η μαρίνα Λεμεσού -ειρήσθω εν παρόδω, θα πρέπει να τονίσουμε ότι παρουσιάστηκαν καινούριες εμπλοκές και δυστυχώς φαίνεται ότι θα αναβληθεί και πάλι η έναρξη των κατασκευαστικών έργων με απρόβλεπτες συνέπειες- όπως είναι επίσης το συνεδριακό κέντρο -και το τονίσαμε και την περασμένη φορά- όπως είχε προγραμματιστεί, στο χώρο της Λεμεσού. Το λέω αυτό, όχι γιατί προέρχομαι από τη Λεμεσό, αλλά γιατί η Λεμεσός έχει την ξενοδοχειακή βιομηχανία, που μπορεί να στηρίξει αποτελεσματικά τη βιωσιμότητα ενός τέτοιου συνεδριακού κέντρου, που θα μπορεί να φιλοξενεί διεθνή ή ευρωπαϊκά συνέδρια πέραν των πεντακοσίων ή των εξακοσίων συνέδρων.
- β. Ενίσχυση της προσπάθειας προσέλκυσης τουρισμού τόσο από παραδοσιακές όσο και από νέες αγορές.
- γ. Μείωση των τελών και χρεώσεων στα αεροδρόμια.

- δ. Επιτάχυνση των διαδικασιών έκδοσης βίζας. Και αυτό το μέτρο έχει ήδη ανακοινωθεί από πλευράς κυβέρνησης.
- ε. Παραχώρηση κινήτρων για αναβάθμιση των τουριστικών μονάδων.
- στ. Ενίσχυση των ποιοτικών μορφών τουρισμού, του ιατρικού, του αθλητικού, του μηχανοκίνητου. Εδώ θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι, παρά το γεγονός ότι εδώ και χρόνια συστηματικά διακηρύσσουμε την πρόθεση για ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, κυρίως σε αυτούς τους τομείς, μέχρι στιγμής δεν έχουμε διαπιστώσει να γίνονται τέτοια βήματα που να δικαιολογούν οποιεσδήποτε προσδοκίες για σύντομη βελτίωση αυτής της μορφής του τουριστικού προϊόντος.

Αντιλαμβανόμαστε τα στενά οικονομικά περιθώρια και το γεγονός ότι οι αποφάσεις της κυβέρνησης θα πρέπει να κινούνται μέσα στα όρια αντοχής της οικονομίας, για να μη διαταράσσονται και να μην κινδυνεύουν οι δημοσιονομικοί δείκτες. Όμως με κατάλληλες και ορθολογιστικές αποφάσεις θα πρέπει να ενισχυθούν τα δημόσια οικονομικά και να χρηματοδοτηθούν οι αναγκαίες δράσεις. Κατά την άποψή μας, τέτοιες προτάσεις, μεταξύ πολλών άλλων, θα μπορούσαν -μπορεί κάποιες από αυτές να μην είναι για δημόσια ανακοίνωση, αλλά θα μπορούσαν να ενταχθούν μέσα στα πλαίσια μιας συνεννόησης όλων των εμπλεκόμενων μερών για την αντιμετώπιση του προβλήματος- να είναι και οι παρακάτω:

1. Η αξιοποίηση του ιδιωτικού τομέα για συγχρηματοδότηση έργων.
2. Η αξιοποίηση προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Η άμεση ρύθμιση πολεοδομικών μικροπαραβάσεων και η έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας από το Κτηματολόγιο για τις μη προβληματικές υποθέσεις που εκκρεμούν. Και γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι αυτές οι υποθέσεις οι οποίες εκκρεμούν δεν είναι λίγες, είναι πάρα πολλές, και τα ποσά τα οποία εκκρεμούν ανέρχονται σε εκατομμύρια ευρώ.

Τέλος, θα επαναφέρουμε ένα παλιό αίτημα, που νιώθουμε ότι σήμερα είναι πολύ περισσότερο επίκαιρο, να προχωρήσουμε στη διενέργεια μιας δεύτερης και τελευταίας φάσης φορολογικής αμνηστίας. Θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι στην πρώτη φάση υπήρξαν προβλήματα, υπήρξαν παλινδρομήσεις. Δεν υπήρξε δυστυχώς η αναγκαία συνεργασία από διάφορες κρατικές υπηρεσίες. Δεν υπήρξε από πλευράς του κοινού εμπέδωση ή αποδοχή κλίματος εμπιστοσύνης, γι' αυτό και, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που υπήρχαν εκείνη την περίοδο, το ποσό το οποίο τελικά αμνηστεύθηκε έφθασε περίπου το 25% με 30% των αδρανών κεφαλαίων που υπήρχαν εκείνη τη χρονική στιγμή. Σε αυτό το χρονικό διάστημα είναι προφανές ότι το ποσό αυτό έχει αυξηθεί. Οι εκτιμήσεις το ανεβάζουν περίπου σε €6,5 δις. Αν, λοιπόν, με μια σωστή δεύτερη και τελευταία φάση φορολογικής αμνηστίας, με την εμπειρία η οποία αποκτήθηκε, κατορθωθεί να αμνηστευθεί ένα ποσό περίπου 60%, σημαίνει ότι θα εισρεύσει άμεσα στα ταμεία του κράτους ένα ποσό περίπου €200 εκατομ., που αντιλαμβάνεστε ότι είναι ένα σημαντικό ποσό, το οποίο θα μπορέσει να χρηματοδοτήσει με αξιοπιστία τις συγκεκριμένες δράσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω, για να διατηρήσουμε τα επόμενα χρόνια υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, αλλά ακόμα περισσότερο για να εισέλθουν στην παραγωγική διαδικασία της οικονομίας €4,5 δις, τα οποία θα επιφέρουν επαναλαμβανόμενα έσοδα από το ΦΠΑ, τα μεταβιβαστικά τέλη, από το φόρο εισοδήματος.

Να υπενθυμίσω ότι, παρά τη δυσπιστία η οποία είχε εκδηλωθεί από διάφορες πλευρές, όταν για πρώτη φορά είχαμε εισηγηθεί τη φορολογική αμνηστία το 2003, παρά το γεγονός ότι όσοι είχαμε στηρίξει αυτή την προσπάθεια, εμμέσως πλην

σαφώς, είχαμε κατηγορηθεί ότι ευνοούσαμε σε μεγάλο βαθμό τους φοροφυγάδες, στο τέλος οι πλέον επίσημοι που θα μπορούσαν να εκφράσουν άποψη -προηγούμενοι Υπουργοί Οικονομικών, Διοικητές Κεντρικής Τράπεζας, αλλά και οικονομολόγοι εγνωσμένης εμπέλειας και αξίας- παραδέχτηκαν ότι αυτό ήταν το μέτρο που έσωσε την κυπριακή οικονομία, αυτό ήταν το μέτρο που βελτίωσε τους δημοσιονομικούς δείκτες, αυτό ήταν το μέτρο που έθεσε σε τροχιά Ευρωζώνης την Κύπρο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Άντρος Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Εδώ και καιρό είμαστε μάρτυρες βαθιάς παγκόσμιας κρίσης όχι μόνο της οικονομίας αλλά και του νεοφιλελεύθερου συντηρητικού μοντέλου. Η σοβαρότατη διεθνής ύφεση στον τομέα της οικονομίας ανάγκασε τις κυβερνήσεις να λάβουν έκτακτα μέτρα, προκειμένου να σώσουν τις οικονομίες των χωρών τους από την κατάρρευση. Μέτρα που τις πλείστες φορές είναι ριζικά αντίθετα με τις μέχρι σήμερα διακηρύξεις τους. Ο δικός μας ρόλος είναι να συμβάλουμε, έτσι ώστε από τη μια να ξεπεραστεί η παγκόσμια οικονομική κρίση και από την άλλη να διασφαλιστεί ότι δε θα υπάρξει επανάληψή της. Για να επιτευχθεί αυτό, απαιτείται να εξαγάγουμε τα σωστά συμπεράσματα για τα αίτια τα οποία οδήγησαν στην κρίση.

Το πρώτο συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι το κοινωνικό και οικονομικό μοντέλο που επιδιώχθηκε να εφαρμοστεί δεν μπορεί να εξασφαλίσει σταθερότητα, ασφάλεια, ευημερία και πρόοδο για τις σύγχρονες κοινωνίες. Δυστυχώς, αυτή η αποκάλυψη έγινε με το χειρότερο τρόπο για τους λαούς. Η παγκόσμια οικονομική κρίση που ξέσπασε σε ολόκληρο τον πλανήτη επιβεβαίωσε ότι το μέλλον της ανθρωπότητας δεν μπορεί να είναι ο καπιταλισμός αλλά ο σοσιαλισμός με δημοκρατικό και κοινωνικά δίκαιο και ευαίσθητο πρόσωπο.

Είναι γεγονός πως ο καπιταλισμός πέτυχε να δώσει ώθηση στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων της ανθρωπότητας. Πέτυχε να προσαρμοστεί στις τεχνολογικές και άλλες εξελίξεις. Απέτυχε όμως να δημιουργήσει προϋποθέσεις για κοινωνική πρόοδο και ευημερία. Τα αίτια της οικονομικής κρίσης εντοπίζονται στην ίδια τη φύση του συστήματος. Η υπερσυσσώρευση των κερδών και του κεφαλαίου υπέσκαψε την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών. Η αέναη τάση για συγκέντρωση του πλούτου και η ολοένα και μεγαλύτερη μεγιστοποίηση του κέρδους, που είναι χαρακτηριστικά γνωρίσματα του καπιταλισμού, είναι οι αιτίες που οδήγησαν στη μεγαλύτερη κρίση που αντιμετώπισε η παγκόσμια οικονομία από το 1929.

Το νεοφιλελεύθερο συντηρητικό μοντέλο θεοποιήθηκε από κάποιους τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, σήμερα καταρρέει κάτω από την πίεση των ιδιών του των συνεπειών. Το μοντέλο αυτό εφαρμόστηκε πρωτίστως στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου τα πάντα υποτάχθηκαν στον ιδιωτικό τομέα, ενώ ο δημόσιος και ημιδημόσιος τομέας τέθηκαν στο περιθώριο. Αποτέλεσμα ήταν να επικρατήσει η ασυδοσία με ανυπολόγιστες κοινωνικές και πολιτικές συνέπειες.

Στην αμερικανική κοινωνία εμφανίστηκαν σωρεία κοινωνικών προβλημάτων. Μέσα στο χάος που επικράτησε κυριάρχησε η νοοτροπία του γρήγορου και εύκολου πλουτισμού, που αποτέλεσε τον πυρήνα του "αμερικανικού ονείρου". Την ίδια στιγμή το στεγαστικό πρόβλημα ως το πιο σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα.

Ο αριθμός των φτωχών οικογενειών αυξανόταν συνεχώς, φτάνοντας τα 9,6 εκατομμύρια οικογένειες το 2006. Η ανάγκη αγοράς κατοικίας από τους φτωχούς και μικρομεσαίους Αμερικανούς ώθησε τις τράπεζες σε κούρσα ανταγωνισμού. Οι χρηματοπιστηριακές επενδύσεις των τραπεζών διπλασιάστηκαν. Η στρατηγική των διευθυντικών στελεχών άλλαξε προσανατολισμό προς τη βραχυχρόνια κερδοσκοπία και την ανάληψη αυξημένου ρίσκου. Η κτηματική φούσκα μεγάλωσε και οι τόκοι δανεισμού πενταπλασιάστηκαν. Η έκρηξη ήταν αναπόφευκτη.

Ο νομπελίστας οικονομολόγος Πολ Κρούγκμαν προέβλεψε το 2006 την έλευση της κρίσης. Την απέδωσε στην πολιτική του νεοφιλελευθερισμού, που οδήγησε στη δημιουργία ενός οικονομικού συστήματος που υπερέβη τα όρια ασφάλειας που είχαν τεθεί για προστασία από τις κρίσεις. Τόνισε ότι έπρεπε να αναμενόταν πως αγνοώντας τις ασφαλιστικές δικλίδες η οικονομική κρίση ήταν αναπόφευκτη.

Ακριβώς εδώ συνοψίζονται τα αίτια της κρίσης. Στην πλήρη απορρύθμιση της αγοράς χωρίς καμιά δικλίδα ασφαλείας. Η καλλιέργεια του μύθου ότι ένα "αόρατο χέρι" -η "ελεύθερη" και "άνοθευτη" δήθεν αγορά- θα ρυθμίσει τα πάντα επέφερε διαδοχικές κρίσεις που οδήγησαν στη μεγάλη παρούσα κρίση. Αυτή η εξέλιξη δίνει χαστούκι σ' όσους επέμεναν ότι η ελεύθερη αγορά δίχως περιορισμούς συνιστά τη μόνη επιλογή.

Τα σημάδια εκδήλωσης της κρίσης ήταν εμφανή. Όταν εκδηλώθηκε το πρώτο σοκ, μετά την κατάρρευση της αμερικανικής αγοράς στεγαστικών δανείων, κάποιοι αρνιούνταν να δουν την πραγματικότητα. Επέμεναν ότι τα "θεμέλια" της αμερικανικής οικονομίας είναι ακλόνητα. Αρνήθηκαν να δουν τις ολέθριες επιπτώσεις της αχαλίνωτης χρηματιστικής κερδοσκοπίας. Η πίεση των δανείων και ο πενταπλασιασμός των τόκων απειλούσαν από το 2006 την αμερικανική οικονομία. Η προσήλωση όμως στις συντηρητικές επιλογές του νεοφιλελευθερισμού και η προάσπιση των συμφερόντων της οικονομικής και τραπεζικής ολιγαρχίας απέτρεψαν τις όποιες έγκαιρες ρυθμίσεις.

Μετά την εκδήλωση της κρίσης που έφερε τα πάνω κάτω στην αμερικανική οικονομία, θεωρήθηκε απαραίτητη η κρατική παρέμβαση. Η μητρόπολη του νεοφιλελευθερισμού στρέφεται σήμερα στην κρατική παρέμβαση -που κάποτε αναθεμάτιζε- ως τη μόνη σανίδα σωτηρίας.

Από την άλλη, η προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ανταγωνιστεί και να ξεπεράσει τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και την Ιαπωνία στον οικονομικό τομέα έγινε με τρόπο λανθασμένο και καταστροφικό. Η πλήρης απορρύθμιση της αγοράς εργασίας, η ταυτόχρονη υποχώρηση του ρόλου του κράτους και η έλλειψη επαρκούς εποπτείας, που αποφασίστηκαν και προωθήθηκαν, είναι οι πολιτικές που οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σε αυτή την κούρσα του ανταγωνισμού για παγκόσμια οικονομική κυριαρχία, προσδέθηκε, δυστυχώς, στο άρμα των οικονομικών επιλογών των Ηνωμένων Πολιτειών. Στρεφόμενη σε πολιτικές υποχώρησης του ρυθμιστικού ρόλου του κράτους ακολούθησε συνταγές που αποδείχθηκαν σήμερα αποτυχημένες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τη στήριξη των κυρίαρχων πολιτικών ομάδων στο Ευρωκοινοβούλιο, θεμελίωσε πολιτικές κατευθύνσεις για ιδιωτικοποιήσεις και φιλελευθεροποιήσεις. Από τις διατάξεις της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης στις οδηγίες για την απελευθέρωση των υπηρεσιών, στο δήθεν εκσυγχρονισμό του εργατικού δικαίου και στον περιορισμό του προστατευτισμού στην εσωτερική αγορά, δεν άφησαν κανένα περιθώριο. Η λειτουργία του κράτους ως ασπίδας προστασίας αντιμετωπίστηκε ως αδήριτη ανάγκη μόνο μετά το ξέσπασμα της κρίσης. Αναγκαζόμενες να πάρουν μέτρα οι κυβερνήσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής

Ένωσης στράφηκαν με τη σειρά τους στην κρατική παρέμβαση, με στόχο τη διάσωση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών.

Υπό τις ισχύουσες συνθήκες αυτό είναι θεμιτό, αλλά δεν είναι δίκαιο. Θα 'πρεπε όμως ταυτόχρονα να τεθούν ως προτεραιότητες η προστασία των πολιτών και η διασφάλιση του βιοτικού τους επιπέδου. Μόλις στην πρόσφατη Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πριν από δύο μέρες, τέθηκε προς ψήφιση η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η συγκεκριμένη έκθεση εκδόθηκε όταν η άνοδος στις τιμές των πρώτων υλών και προϊόντων και του πληθωρισμού ήταν στο αποκορύφωμά της και η κρίση στο απόγειό της. Στο κείμενο περιλαμβάνονται αναφορές που φανερώνουν ότι οι μεγάλες πολιτικές δυνάμεις του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και των Σοσιαλιστών δεν έλαβαν το μήνυμα για την ανάγκη αναπροσανατολισμού της οικονομικής πολιτικής. Σε μια περίοδο οξύτατης οικονομικής κρίσης επιμένουν στον περιορισμό του ρόλου του κράτους και στην απορρύθμιση της αγοράς, χωρίς να γίνεται καμία αναφορά στην κοινωνική και εργασιακή αβεβαιότητα που επικρατεί ούτε στην άνοδο του κόστους της ζωής.

Το δίδαγμα που προκύπτει από τις πρόσφατες εξελίξεις είναι ότι εκεί που υποχωρεί ο κρατικός εποπτικός έλεγχος και η κρατική πρόνοια, το κενό συμπληρώνεται από τα μονοπώλια και τα ολιγοπώλια, που λειτουργούν σε βάρος της πλειοψηφίας του λαού. Επιβεβαιώνεται για ακόμα μια φορά ότι οι απορρυθμισμένες και ασύδοτες δυνάμεις της ελεύθερης και ανόθευτης δήθεν αγοράς προκαλούν και δεν επιλύουν προβλήματα. Σήμερα επιβάλλεται στους λαούς παγκοσμίως να αναλάβουν το κόστος της διάσωσης των χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Η θέση μας ως ΑΚΕΛ είναι ότι, μόλις αυτοί ορθοποδήσουν, δε θα πρέπει να ξεπουληθούν σε τιμή ευκαιρίας στους ιδιώτες. Ο φαύλος κύκλος των μονοπωλίων και των ολιγοπωλίων θα γεννά και θα αναγεννά κρίσεις, όσο τα κράτη δε θέτουν ασφαλιστικές δικλίδες. Οι υπέρμαχοι του νεοφιλελευθερισμού εναποθέτουν τώρα τις ελπίδες τους στην κρατική παρέμβαση. Είναι όμως αναγκαίο να συνειδητοποιήσουν ότι η ανυπαρξία κανόνων στην αγορά δεν προσφέρει λύσεις ούτε ασφάλεια στους πολίτες. Είναι πλέον καθαρό ότι αποδυναμώνοντας τους ρυθμιστικούς μηχανισμούς σε ένα σύστημα αγοράς υπάρχει μεγάλος κίνδυνος καταστροφικής κρίσης.

Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Αρκετοί και εδώ στην Κύπρο είχαν αναγάγει σε δόγμα το νεοφιλελεύθερο συντηρητικό μοντέλο. Τα τελευταία τριάντα πέντε χρόνια στο διεθνές οικονομικό σκηνικό ο ιδεολογικός φανατισμός στο νεοφιλελευθερισμό και η ακλόνητη πίστη στα "θαύματα" του συστήματος και στα "κακά" της κρατικής παρέμβασης κυριάρχησαν στο σχεδιασμό των μεγάλων οικονομιών διεθνώς. Η επιμονή στο μοντέλο του συντηρητικού νεοφιλελευθερισμού δε δικαίωσε τους υπέρμαχούς του. Η αποτυχία του να δώσει πειστικές απαντήσεις και να αποτρέψει την οικονομική κρίση δεν είναι ούτε τυχαία ούτε περιστασιακή. Οι οικονομολόγοι είχαν προβλέψει ότι η πλήρης απορρύθμιση θα έφερνε κρίσεις και υπεδείκνυαν τρόπους αποφυγής τους. Τα οικονομικά και πολιτικά κέντρα εξουσίας όμως επέλεξαν να τους αγνοήσουν, προσβλέποντας στη διασφάλιση της μονοπωλιακής τους παρουσίας.

Άρα, σε πολιτικό επίπεδο οφείλουμε να εξετάσουμε γιατί και πώς η παγκόσμια οικονομία έφτασε σε αυτό το επίπεδο. Οφείλουμε ταυτόχρονα όμως να δούμε πώς αντιμετωπίζουμε σε επίπεδο εθνικής οικονομίας τις συνέπειες της κρίσης και πώς σχεδιάζουμε μακροπρόθεσμα την οικονομική πορεία της Κύπρου. Το μικρό μέγεθος της κυπριακής οικονομίας δεν επιτρέπεται να υποβληθεί σε πειραματισμούς. Το μικτό σύστημα οικονομίας, που με επιτυχία εφαρμόστηκε στην Κύπρο, πρέπει υπό τις παρούσες συνθήκες να διαφυλαχτεί.

Ως ΑΚΕΛ είχαμε προειδοποιήσει πολλές φορές ότι οι νεοφιλελεύθερες συντηρητικές θέσεις για πλήρη και “ανόθευτη” οικονομία της αγοράς εγκυμονούσαν σοβαρούς κινδύνους για τις σύγχρονες κοινωνίες και κυρίως για τους εργαζομένους. Στην Κύπρο υποστηρίχθηκε από πολιτικά κόμματα στο παρελθόν ότι η κυρίαρχη φιλοσοφία στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα πρέπει να είναι η φιλοσοφία της δήθεν ελεύθερης και δημιουργικής ανάπτυξης χωρίς ρυθμίσεις και ασφυκτικούς περιορισμούς. Μ’ αυτό τον τρόπο, μας έλεγαν, θα αυτορρυθμιζόταν η αγορά και θα εξυπηρετούσε τα συμφέροντα των πολιτών.

Η φιλοσοφία αυτή κατέρρευσε παγκοσμίως από τις ίδιες τις εξελίξεις. Η πολιτική που κάπιοι εισηγούνταν να εφαρμόσουμε στην Κύπρο οδήγησε παγκοσμίως στην επίτευξη τεράστιων κερδών για τους λίγους και εκλεκτούς και στη διεύρυνση του χάσματος μεταξύ πλούσιων και φτωχών. Ευτυχώς για τον κυπριακό λαό καταφέραμε να διατηρήσουμε στην Κύπρο το σύστημα μικτής οικονομίας, το οποίο μάζ επέτρεψε να αντιμετωπίσουμε την επιρροή της διεθνούς οικονομικής κρίσης.

Η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια παρέλαβε την κυπριακή οικονομία σε αρκετά καλή κατάσταση. Η διακυβέρνηση της χώρας υπό την προεδρία του Δημήτρη Χριστόφια ξεκίνησε με την είσοδό μας στην Ευρωζώνη. Την ίδια στιγμή είχαμε διεθνώς πρωτοφανείς σε μέγεθος αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου και των σιτηρών. Αρκετοί παράγοντες, οι περισσότεροι εξωγενείς, επηρέασαν τα οικονομικά δεδομένα. Τόσο η υιοθέτηση του ευρώ όσο και το υψηλό ενεργειακό κόστος λόγω πετρελαίου αλλά και οι αυξήσεις των τιμών σε αρτοποιητικά και γαλακτοκομικά προϊόντα οδήγησαν σε μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού.

Παρ’ όλ’ αυτά, η κυπριακή οικονομία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2008 σημείωσε ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 4%, σε σύγκριση με 2,2% των είκοσι επτά κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναμένεται ότι για το 2008 ο ρυθμός ανάπτυξης θα κινηθεί στο 2,9% με 3%. Επιπλέον, τόσο το ποσοστό απασχόλησης όσο και το ποσοστό ανεργίας στην Κύπρο εξακολουθούν να συγκρίνονται ευνοϊκά με το μέσο επίπεδο για τους αντίστοιχους δείκτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Σεπτέμβριο του 2008 το ποσοστό ανεργίας στην Κύπρο ήταν 3,8%, σε σύγκριση με 7% στην Ευρωπαϊκή Ένωση των είκοσι επτά.

Η πολιτική της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια σ’ ότι αφορά τα δημόσια οικονομικά αποσκοπεί στο να διατηρήσει τόσο το δημοσιονομικό πλεόνασμα όσο και το δημόσιο χρέος μέσα στα επιτρεπόμενα αλλά και λογικά πλαίσια, τα οποία θα παρέχουν τη δυνατότητα για την υλοποίηση του κοινωνικού και του αναπτυξιακού της προγράμματος. Το δημοσιονομικό πλεόνασμα, από 3,2% που ήταν το 2007, θα μειωθεί στο 1% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, που ισοδυναμεί με περίπου €170 εκατομμύρια. Το ποσοστό αυτό κινείται μέσα στα πλαίσια που καθορίζει η Ευρωζώνη. Επιτρέπει αυξημένες δαπάνες τόσο για κοινωνικές παροχές όσο και για αναπτυξιακά έργα. Μείωση προβλέπεται και στο δημόσιο χρέος, το οποίο εκτιμάται ότι το 2008 θα μειωθεί στο 49% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με 59,5% που ήταν το 2007.

Παρά τις δυσκολίες που προκύπτουν από την παρούσα κατάσταση, η κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια καταθέτει ενώπιον του σώματος έναν προϋπολογισμό που αποτελεί πολιτική πρόταση και όχι λογιστική πράξη. Στόχοι του είναι η ανάπτυξη, η σταθερότητα, η κοινωνική συνοχή και η ενίσχυση του κοινωνικού κράτους. Επίσης, η άνοδος του βιοτικού επιπέδου των πολιτών, η ενίσχυση των χαμηλών εισοδηματικά στρωμάτων του πληθυσμού και η αναβάθμιση του κοινωνικού κράτους. Όλα αυτά επιβεβαιώνουν την πρόθεση της κυβέρνησης για άσκηση οικονομικής πολιτικής με προτεραιότητα την ευημερία της κοινωνίας.

Στους εννιά μήνες που η κυβέρνηση βρίσκεται στην εξουσία πραγματοποιήθηκαν πολλά βήματα που διαφοροποίησαν αισθητά την κοινωνική προσέγγιση της πολιτείας. Παραχωρήθηκε το πασχαλινό επίδομα, αυξήθηκε σημαντικά το δημόσιο βοήθημα και αναθεωρήθηκε η στεγαστική πολιτική, καθορίστηκε ο κατώτατος μισθός στο 50% του ενδιάμεσου εθνικού μισθού, επιλύθηκε το σοβαρό πρόβλημα της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με την ανάληψη της εξουσίας η κυβέρνηση είχε να αντιμετωπίσει το υδατικό και το ενεργειακό πρόβλημα, που απαιτούν εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ για την επίλυσή τους. Ταυτόχρονα, έχει να ξεπεράσει την αναποτελεσματικότητα του κρατικού μηχανισμού. Θέλω να διευκρινίσω ότι υπάρχουν αξιόλογοι κρατικοί λειτουργοί. Υπάρχουν όμως κι άλλοι που καθοδηγούνται από σκοπιμότητες ή που είναι ανεπαρκείς, με αποτέλεσμα να παρεμβάλλουν εμπόδια στην ανάπτυξη.

Σ' όλα αυτά βέβαια προστέθηκε και η παγκόσμια οικονομική κρίση. Η αντιμετώπιση των συνεπειών της έγινε αντικείμενο πολλών συσκέψεων του Προέδρου με πολλούς αρμόδιους φορείς. Στόχος ήταν η λήψη μέτρων που θα αντιμετωπίζουν τα προβλήματα και θα περιορίζουν τις επιπτώσεις από τη δεινή οικονομική κατάσταση διεθνώς. Η αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο θα επιχειρηθεί μέσα από τον κοινωνικά ευαίσθητο, έντονα αναπτυξιακό και ισορροπημένο κρατικό προϋπολογισμό αλλά και μέσα από πρόσθετα μέτρα.

Μέσα στον κρατικό προϋπολογισμό οι δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση της τάξης του 11% και η αύξηση στις κοινωνικές παροχές φτάνει στο 27%. Οι δαπάνες για στεγαστική πολιτική, τόσο για τους πρόσφυγες όσο και για τους μη πρόσφυγες, αυξήθηκαν κατά 68% και οι αναπτυξιακές δαπάνες αυξήθηκαν κατά €147 εκατομμύρια. Επιπλέον, ο υπό έγκριση προϋπολογισμός δεν επιβάλλει νέες φορολογίες, ανακουφίζοντας έτσι τα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Παράλληλα, με την κατάθεση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού προβλέπονται μέτρα κοινωνικής, τουριστικής και οικοδομικής ενίσχυσης συνολικού ύψους €284,2 εκατομμυρίων.

Τα έκτακτα μέτρα που αποφάσισε να λάβει η κυβέρνηση από κονδύλια εκτός του κρατικού προϋπολογισμού στοχεύουν να μειώσουν τις επιπτώσεις της κρίσης στον τουριστικό τομέα, να ενισχύσουν τον κατασκευαστικό τομέα, την κοινωνική συνοχή και την ανάπτυξη. Θα διατεθούν €52 εκατομ. για στήριξη του κατασκευαστικού και του τουριστικού τομέα. Αυτά θα χρησιμοποιηθούν για επίσπευση μεγάλων αναπτυξιακών έργων. Θα δοθεί έμφαση στην ενίσχυση των κυβερνητικών στεγαστικών προγραμμάτων και στην παροχή πρόσθετων κονδυλίων προς τους δήμους και τις κοινότητες για υλοποίηση τοπικών έργων. Επιπλέον, θα παραχωρηθούν €12 εκατομ. για τον τουρισμό. Αυτά θα αξιοποιηθούν για τη λήψη άμεσων μέτρων για διαδικασίες έκδοσης αδειών εισόδου από τρίτες χώρες, για τη δημιουργία αριθμού προξενείων σε χώρες υψηλού τουριστικού ενδιαφέροντος και για την αύξηση της κρατικής χορηγίας προς τον ΚΟΤ.

Μέσα από αυτό το σχεδιασμό αναμένεται να προκύψουν χειροπιαστά οφέλη, που θα λειτουργήσουν προς όφελος της κυπριακής οικονομίας. Η κοινωνική συνοχή θα ενισχυθεί με την αύξηση των χαμηλών συντάξεων και την ουσιαστική αύξηση των δημόσιων βοηθημάτων. Αποδεικνύεται έτσι ότι η διακυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια θέτει ως προτεραιότητα την υγιή οικονομική ανάπτυξη σε συνδυασμό με την κοινωνική συνοχή των ευαίσθητων λαϊκών στρωμάτων.

Η κυβέρνηση έχει πρόγραμμα και στόχους για την κυπριακή οικονομία. Την ίδια στιγμή κάποιοι επιχειρούν να σπείρουν τον πανικό και να παρουσιάσουν μια καταστροφική εικόνα. Κάτι που πολύ φοβούμαι ότι θα πλήξει τις προσπάθειες οι

οποίες καταβάλλονται. Επιπρόσθετα από αυτά θα πω ότι λυπούμαι, γιατί είμαι υποχρεωμένος να σχολιάσω κάποιες από τις προτάσεις που κατατίθενται.

Ασκείται κριτική προς την κυβέρνηση για την αύξηση των τιμών. Αυτοί που ασκούν την κριτική είναι εκείνοι που αγωνίστηκαν με μανία να καταργηθεί η Επιτροπή Τιμών. Είναι εκείνοι που υπόσχονταν στο λαό ότι η “ελεύθερη” και “ανόθευτη” δήθεν αγορά θα λειτουργούσε προς όφελός τους. Είναι εκείνοι που στήριξαν όλες τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για κατάργηση όλων των μηχανισμών προστασίας των καταναλωτών.

Η κυβέρνηση θέλει, αλλά δυστυχώς δεν της αφέθηκαν μέσα. Εκείνα τα ελάχιστα που διαθέτει τα αξιοποίησε στο έπακρο. Ενίσχυσε την Επιτροπή Ανταγωνισμού, μετατρέποντας όλα της τα μέλη σε επαγγελματικά. Στηρίζει τους συνδέσμους καταναλωτών, για να είναι πιο αποτελεσματικοί στο έργο τους. Ασκή με διάφορους τρόπους πιέσεις στους επιχειρηματίες για μείωση των τιμών.

Ένα άλλο θέμα. Διατυπώνεται η θέση ότι θα πρέπει να κατατεθούν τα λεφτά που οφείλει η πολιτεία στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις τράπεζες, για να υπάρξει ρευστότητα των τραπεζών.

Υπενθυμίζουμε ότι αυτά τα λεφτά ανήκουν στους εργαζομένους και τους συνταξιούχους. Υπ’ αυτή την έννοια είναι ιερά και κανείς δεν πρέπει να τα αγγίζει αλόγιστα.

Η θέση μας ως ΑΚΕΛ...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Αναστασιάδη)

Δεν άκουσα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Οι μεροκαμαδκιάρηδες που έχουν καταθέσεις στα συνεργατικά και στις τράπεζες δεν είναι ιερά τζιαι τζείνα τα χρέη;

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ένα λεπτό να τελειώσω και νομίζω ότι θα ικανοποιηθείς.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η θέση μας ως ΑΚΕΛ είναι ότι το πού θα επενδυθούν αυτά τα λεφτά θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα των πορισμάτων του κοινωνικού διαλόγου που βρίσκεται σε εξέλιξη. Δεν πρόκειται ποτέ να συναινέσουμε με ευκαιριακές προτάσεις που θα θέσουν σε κίνδυνο το ταμείο.

Υπενθυμίζουμε απλώς ότι, αν γινόταν αποδεκτή η πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού για επένδυση των λεπτών του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο χρηματιστήριο, σήμερα οι συνταξιούχοι θα αντιμετώπιζαν σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης.

Ακούγεται -και πάλι από το Δημοκρατικό Συναγερμό- η άποψη ότι θα πρέπει να μειωθεί ο φόρος προστιθέμενης αξίας στο ηλεκτρικό ρεύμα από 15% σε 5%. Αυτό συζητιέται εδώ και έξι χρόνια στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δίχως να εγκριθεί. Πέρα από τα πιο πάνω, το μέτρο αυτό θα εξυπηρετήσει όσους καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες ηλεκτρικού ρεύματος· δηλαδή τους πλουσίους.

Ως ΑΚΕΛ διαφωνούμε ριζικά μ' αυτή την προσέγγιση. Επικροτούμε την πράξη της κυβέρνησης. Δικαιούνταν να πάρει €10 εκατομ. ως μέρος από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, όπως έπραξαν και οι δύο προηγούμενες κυβερνήσεις. Αντί τούτου, τα άφησε στην Αρχή, απαιτώντας να αξιοποιηθούν για άσκηση κοινωνικής πολιτικής. Τελικά, αυτά τα λεφτά αξιοποιήθηκαν για μειώσεις στην τιμή του ρεύματος για τους πολύτεκνους, τους συνταξιούχους και άλλες ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Αυτό που προέχει, κατά την άποψή μας, είναι η αποχή από μηδενιστικές τοποθετήσεις που προκαλούν πανικό. Απαιτείται σοβαρότητα και ενότητα όλων, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που ενδεχομένως να μας αγγίξουν λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Κυβέρνηση, κόμματα, Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, τράπεζες και επιχειρηματίες χρειάζεται να συνεργαστούμε με στόχο να ξεπεραστούν τα τυχόν προβλήματα το συντομότερο δυνατό.

Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Υπό το φως της οικονομικής ύφεσης, οι θεμελιώδεις αρχές λειτουργίας του καπιταλισμού και του νεοφιλελεύθερου συντηρητικού μοντέλου αμφισβητούνται πλέον έντονα. Ο Λένιν έλεγε ότι στο σύγχρονο καπιταλισμό ο ελεύθερος ανταγωνισμός μετατρέπεται σε μονοπώλιο λόγω της ολοένα και μεγαλύτερης συγκέντρωσης της παραγωγής στα χέρια λίγων επιχειρήσεων. Δυστυχώς, αυτή του η θέση, όπως και άλλες πολλές, αποδείχθηκε σωστή.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Αναστασιάδη)

Περιμένω να τελειώσετε, για να συνεχίσω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θέλετε να κάμω την παρέμβασή μου;

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, να τελειώσω και μετά να πείτε ό,τι θέλετε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, επειδή αναφέρεστε στο Λένιν, σήμερα είχε μίαν απίθανη φωτογραφία η "Cyrgus Mail". Πίσω από το Δημήτρη Χριστόφια δεν είναι πλέον ο Λένιν, είναι η φωτογραφία του Τσάρου.

Ευχαριστώ.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τι σημαίνει αυτό, κύριε Αναστασιάδη; Θέλετε να σας απαντήσω; Εγώ θα προτιμήσω να μην εκτροχιάσουμε τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ να μείνουμε στο πνεύμα της συζήτησης.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα επαναλάβω ότι η θέση την οποία διατύπωσε ο Λένιν αποδείχτηκε απόλυτα σωστή. Την επιβεβαιώνουν πλέον, συνειδητά ή μη, κορυφαίοι Αμερικανοί οικονομολόγοι.

Πρόηλθε άραγε η κρίση από τα στοιχεία που συνθέτουν το νεοφιλελεύθερο υπόδειγμα και τα αποτελέσματα της λειτουργίας του; Είναι η "πιστωτική ασφυξία" που

προέκυψε κρίση της “πραγματικής οικονομίας”, όπως προέβλεψε ο Μαρξ εκατόν πενήντα τόσα χρόνια πριν; Το γεγονός είναι πως η κρίση έστρεψε την προσοχή χιλιάδων αναλυτών, ειδικών και οικονομολόγων στους τόμους του “Κεφαλαίου”. Εμείς, εάν δεν ενδιαφερόμαστε να μελετούμε και διαφορετικές απόψεις από τις δικές μας, είναι δικαίωμά μας.

Ενώ λοιπόν η κρίση μαστίζει τις αγορές, τα βιβλιοπωλεία δεν προλαβαίνουν να προμηθεύουν τους μελετητές με τα εγχειρίδια του θεμελιωτή της πολιτικής οικονομίας Καρλ Μαρξ. Μόνο στη Γερμανία οι πωλήσεις του “Κεφαλαίου” αυξήθηκαν κατά 300%. Αυτό το γεγονός από μόνο του λέει πολλά και έχει τη δική του σημασία. Αποδεικνύει ότι υπάρχει έντονη ανάγκη για στροφή σε άλλες επιλογές, προκειμένου να διασφαλίσουμε ασφάλεια στο οικονομικό περιβάλλον...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ηρεμία, παρακαλώ, να ολοκληρώσει ο κ. Κυπριανού. Να τον ακούσουμε μέχρι τέλους.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Χριστουγεννιάτικο δώρο, Καρλ Μαρξ!

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης, ασφάλεια στην εργασία και έξοδο από τις οικονομικές κρίσεις.

Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ υποστηρίζουμε ότι ο πιο κρίσιμος δείκτης για την κατάσταση στην οικονομία είναι η ποιότητα ζωής των ανθρώπων.

Συνεπώς, γνώμονας για το σχεδιασμό της οικονομίας πρέπει να είναι η σταθερότητα, η ασφάλεια της εργασίας, η κοινωνική ασφάλιση, η δυνατότητα απρόσκοπτης και αποτελεσματικής πρόσβασης και των μη προνομιούχων σε κοινωνικά αγαθά, όπως η υγεία, η δημόσια εκπαίδευση, η πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη. Προς αυτή την κατεύθυνση θα εργαστούμε και θα στηρίξουμε την υλοποίηση της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια, χωρίς να σταματήσουμε να θέτουμε την οικονομία στην υπηρεσία της προόδου και της ευημερίας για το σύνολο της κοινωνίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο επόμενος ομιλητής ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Παρακαλώ, στο βήμα.

(Μη ευκρινή σχόλια των κ. Νίκου Τορναρίτη και Άντρου Κυπριανού)

Κύριε Τορναρίτη, ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου περιμένει να ολοκληρώσετε, για ν' αρχίσει την ομιλία του!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, τον κ. Κυπριανού δεν τον ακούσατε;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το ότι ο συνάδελφος Άντρος Κυπριανού είναι λενινιστής και μαρξιστής είναι προς τιμή του να το λέει και δημόσια, και το σεβόμαστε απόλυτα, αλλά θα τρίζουν τα κόκαλα του Λένιν και του Μαρξ, αν σας άκουγε να οικειοποιείστε το σύστημα το πετυχημένο της ελεύθερης οικονομίας της Κύπρου και να λέτε ότι είναι και σύστημα του Λένιν και του Μαρξ!

Κυρία Πρόεδρε,

Δε θα ανοιχτώ, για να συζητήσουμε την οικονομική ιδεολογία. Θα μας δοθεί η ευκαιρία σε άλλες συζητήσεις. Το θέμα μας είναι οι επιπτώσεις από την παγκόσμια οικονομική κρίση στη μικρή και ευαίσθητη οικονομία του τόπου μας, αλλά, προτού μπω στο θέμα, είμαι υποχρεωμένος να κάνω μερικά σχόλια.

Η κυβέρνηση, είτε ο κ. Κυπριανού, δε μειώνει το ηλεκτρικό ρεύμα και έχει τη δυνατότητα... Να διορθώσω, πέρασε κοινοτική Οδηγία το Δεκέμβριο του 2006 για μειωμένο συντελεστή 5%. Αλλά πού αιτιολογεί; Έστω και αν υπήρχε κοινοτική Οδηγία, δε θα το 'κανε, είπε ο κ. Κυπριανού, γιατί θα εβοηθούντο οι φτωχοί και οι βιομήχανοι. Αλλά και εδώ να διορθώσω. Δεν έχουν ανάγκη να μειωθεί το ΦΠΑ οι βιομήχανοι και οι επιχειρηματίες, διότι και 80% να πάει το ΦΠΑ το παίρνουν ως επιστροφή. Αυτοί που πληρώνουν το ΦΠΑ είναι οι μη προνομιούχοι πολίτες, οι φτωχοί, οι εργαζόμενοι και οι πολύτεκνοι. Οι επιχειρηματίες δεν έχουν κανένα κόστος και παίρνουν μέχρι και το τελευταίο σεντ επιστροφή του ΦΠΑ που πληρώνουν για την ηλεκτρική ενέργεια.

Είπατε ότι βρήκατε μπροστά σας βουνό τα προβλήματα του υδατικού και του ενεργειακού. Ε, δεν είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός που κυβερνούσε την περασμένη πενταετία!

Αλλά πρέπει, όταν συζητούμε στη Βουλή, να επιλέγουμε. Εάν σε οκτώ μήνες διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια μπορείτε να υπερηφανεύεστε για τα θετικά της κυπριακής οικονομίας... Και συμφωνώ μαζί σας, υπάρχουν πολλά θετικά και θα τα αναφέρω. Είναι απόκτημα όμως ολόκληρου του κυπριακού λαού, όλων των διαδοχικών κυβερνήσεων και όλων των κοινωνικών εταίρων. Και, αν υπάρχουν μειονεκτήματα, που θα τα αναφέρω, δε θα τα χρεώσω στην κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια. Είναι ευθύνες ολωνών μας εδώ και μερικές δεκαετίες!

Όσο για τα χρήματα τα ιερά των συνταξιούχων, μου θυμίζετε το μύθο του ίππου και του ιπποκόμου, σύμφωνα με τον οποίο ο ιπποκόμος χτένιζε και έλουζε τον ίππο, αλλά ταυτόχρονα του 'κλεβε το κριθάρι. Και δεν άντεξε μια μέρα ο ίππος και του λέει: «Αν πράγματι με αγαπάς, σταμάτα να με χαϊδεύεις και να με πλένεις και να με χτενίζεις και σταμάτα να μου πουλάς το κριθάρι το απαραίτητο διά την τροφή και την επιβίωσή μου». Δεν μπορούμε τα ιερά χρήματα των εργαζομένων, τα έξι δις, που δεν είναι ευθύνη της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια, που τα χρησιμοποιεί το κράτος εδώ και δεκαετίες, σύνολο έξι δις...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

Είπα, δεν κατακρίνω την κυβέρνηση και θέλω να 'μαι αντικειμενικός από αυτό το βήμα!

Το χρέος του κράτους προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι έξι δις που τους αποδίδουμε 3,5% τόκο. Ο ίδιος ο Υπουργός των Οικονομικών της δικής σας κυβέρνησης στις 16 του Ιούλη δήλωνε ότι θα πάρει €1,5 εκατομ. από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να παίρνει υψηλότερες αποδόσεις για το καλό των

συνταξιούχων. Για κάθε μονάδα επιτοκίου, ναι, που αποστερούμε από τον ιδρώτα, τον κόπο και το μόχθο των συνταξιούχων σημαίνει αποστέρηση €60 εκατομ. Και δε θα δεχθεί η δική μας παράταξη να υπάρχει απώλεια από τον ιδρώτα των συνταξιούχων και των εργαζομένων και να 'ρθετε με νομοσχέδια να αυξήσουμε τη συνεισφορά των εργαζομένων, εάν πρώτα δε βρούμε τρόπους να αποδίδουν σωστά τα αποθεματικά που χρησιμοποιεί το κράτος, για τα οποία πληρώνει μόνο 3,5%, αλλά επιπρόσθετα παίρνοντας και 10% φόρο πάνω στον πενιχρό τόκο που αποδίδει σ' αυτό το ποσό. Δεν μπορούμε να αφήσουμε λαϊκισμούς να περνούν.

Κυρία Πρόεδρε,

Η οικονομία του τόπου, όπως είπα προηγουμένως, είναι σε ισχυρά θεμέλια, ισχυρά θεμέλια ως αποτέλεσμα των προσπαθειών ολωνών. Θεμέλια που τα θωρακίσαμε ακόμα περισσότερο με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και πολύ περισσότερο με την ένταξη της Κύπρου στη Ζώνη του Ευρώ. Παρ' όλο που στην κυβέρνηση που έβαλε την Κύπρο στην Ευρώπη ήταν ο Γλαύκος Κληρίδης, εμείς απονέμουμε την πίστωση ακόμα και στο ΑΚΕΛ, γιατί στήριξαν την προσπάθεια, παρά τις αρχικές τους αμφιβολίες. Πιστώνουμε ταυτόχρονα και τη δική σας κυβέρνηση, του Τάσσου Παπαδόπουλου, που, παρά τη δική σας καταψήφιση, αυτήν του ΑΚΕΛ, μαζί με την υπεύθυνη αντιπολίτευση του Δημοκρατικού Συναγερμού υπερψήφισαν την ένταξή μας στην Ευρωζώνη και βάλανε τους ώμους μας και αναλάβανε πολιτικό κόστος, για να θωρακίσουμε την κυπριακή οικονομία. Στην Αγγλία, τη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία, η στερλίνα έχει απολέσει αξία με υποτίμηση 13,5% τους τελευταίους οκτώ μήνες και από την ημέρα της κρίσης πέραν του 20%, στην Πολωνία 7%, στην Ουγγαρία 7%, στη Ρουμανία 7,5%. Στη Δανία, που είναι εκτός του ευρώ, η συζήτηση που απασχολεί την κοινωνία είναι να ενταχθούν το συντομότερο δυνατό. Και θέλω να προβληματιστεί ο Κύπριος πολίτης, με τις σημερινές οικονομικές δυσκολίες, εάν ακούγαμε κάποιους και η Κύπρος δεν ήταν στην Ευρωζώνη, αν θα άντεχε επιπρόσθετη ακρίβια και κόστος ζωής δέκα και πλέον τοις εκατό. Και, αν η στερλίνα δεν κρατήθηκε, δεν πιστεύω να υπάρχει κανένας εντός αυτής της αιθούσης που θα ισχυριστεί ότι η κυπριακή λίρα θα αντιστεκόταν στους κλυδωνισμούς της παγκόσμιας οικονομίας.

Και το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα στηρίζεται σε γερά θεμέλια. Στηρίζεται σε γερά θεμέλια, γιατί, πολύ σωστά, όπως λέχθηκε και από τον Άντρο Κυπριανού, δεν υπήρχε ασυδοσία, γιατί δεν υπήρχε απορρύθμιση, γιατί είχαμε αυστηρό εποπτικό σύστημα, που είναι η συνταγή αυτών που ισχυρίζονται -και πολύ σωστά- ότι τα κακά στην παγκόσμια οικονομία ήταν αποτέλεσμα της απορρύθμισης. Ποια είναι η εισήγηση των σημερινών κυβερνώντων για επίλυση του προβλήματος της ρευστότητας; Απορρύθμιση, χαλάρωση των κανόνων των εποπτικών από την Κεντρική Τράπεζα. Γίνεται καθημερινά δέκτης επιθέσεων ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, γιατί δε χαλαρώνει το δείκτη προληπτικής πιστότητας.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πέρα από τα ισχυρά θεμέλια της κυπριακής οικονομίας, από λάθη και παραλείψεις και ευθύνες ολωνών μας, υπάρχουν σημαντικές αγκυλώσεις και διαρθρωτικά προβλήματα στην κυπριακή οικονομία. Αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Η τουριστική μας βιομηχανία έχει σοβαρά προβλήματα ανταγωνιστικότητας. Οι κύριες πηγές τόσο του τουρισμού όσο και της πώλησης εξοχικής κατοικίας, η Ρωσία και η Αγγλία, αποτελούν οικονομίες που κλυδωνίζονται και αυτές. Μάλιστα, της Αγγλίας έχει μπει σε ύφεση.
- Το κόστος ενέργειας είναι πολύ υψηλό, με την οικονομία μας απόλυτα εξαρτώμενη από το πετρέλαιο.

- Ο πληθωρισμός είναι υψηλός. Και δε δεχόμαστε τη δικαιολογία ότι είναι εξαιτίας του πετρελαίου και της τιμής των τροφίμων. Και οι λοιπές χώρες της Ευρωζώνης εισάγουν το πετρέλαιο όπως και η Κύπρος. Και οι λοιπές χώρες της Ευρωζώνης εισάγουν τα είδη διατροφής. Το 2006 -δεν ήταν δική μας κυβέρνηση, για να την παινέσω, δική σας ήταν- ο μέσος πληθωρισμός της Ευρωζώνης ήταν 2,2% και της κυπριακής οικονομίας επίσης 2,2%. Γιατί τώρα η ψαλίδα στον πληθωρισμό της Ευρωζώνης από την Κύπρο αυξήθηκε κατά 1,6%, με το μέσο όρο της Ευρωζώνης για το μήνα Οκτώβριο στο 3,2% και στην Κύπρο στο 4,8%;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Διότι είπες το άλλη φορά εσύ, κύριε Αβέρωφ. Έχεις πει ότι το 80% της αύξησης των τιμών οφείλεται σε εξωγενείς παράγοντες.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αυτά τα λέει ο υπουργός σας που έχει ένα τόμο δηλώσεων, αντιδηλώσεων, θέσεων και αντιθέσεων και πολύ σύντομα θα σας στείλουμε ένα αντίγραφο.

Σ' αυτά να προσθέσω και τη μεγάλη κρίση που θα δεχτεί η ναυτιλία, που ήταν και αυτή ένας από τους μεγάλους πυλώνες πάνω στους οποίους κτιζόταν η κυπριακή οικονομία.

Οι δύο τομείς που όλοι συμφωνούμε πως θα χτυπηθούν περισσότερο, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ο τουρισμός και η οικοδομική βιομηχανία. Δε συζητείται, αν θα 'χουμε επιπτώσεις. Επιπτώσεις θα έχουμε. Όλοι μαζί πρέπει να δούμε πώς θα συμβάλουμε, για να μειώσουμε τις επιπτώσεις. Επειδή γνωρίζουμε όλοι τις περιορισμένες οικονομικές δαπάνες που μπορεί ένα κράτος να έχει, θα αναφέρω πρώτα τα μέτρα που δεν έχουν κανένα κόστος στο κράτος. Αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Η πολεοδομική αμνηστία για την οικοδομική βιομηχανία, που όχι μόνο θα ενθαρρύνει, αλλά θα φέρει και έσοδα στο κράτος.
- Η μείωση της γραφειοκρατίας. Και συγχαίρουμε την κυβέρνηση που εξαγγειλε μέτρα για μείωση της γραφειοκρατίας. Για κάθε χρόνο καθυστέρησης στην έκδοση άδειας οικοδομής προσθέτουμε στο οικοδομικό κόστος 20%.
- Η ώθηση μεγάλων έργων αναπτυξιακών του ιδιωτικού τομέα, όπως μαρίνες, γκολφ και η μεγάλη ανάπτυξη της Νεάπολης στην Πάφο, τα οποία θα ενισχύσουν την ανάπτυξη, θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας, χωρίς να χρειαστεί το κράτος να βάλει ούτε ένα σεντ.

Παράλληλα, υπάρχουν και μέτρα, όπως η μείωση των φορολογικών βαρών στην οικοδομική βιομηχανία. Για κάθε ευρώ που εισπράττεται ή δαπανείται στην οικοδομική βιομηχανία το 30% πηγαίνει έμμεσα ή άμεσα στο κράτος. Δεν μπορεί να συνεχίσει να πληρώνει ο πολίτης τέλη μεταβίβασης τη στιγμή που πληρώνει και ΦΠΑ. Και δεν μπορεί ένας που βρήκε ένα κομμάτι χωράφι από τους γονιούς του να πληρώνει capital gain 20%, ενώ ο εταιρικός φόρος, πολύ σωστά, είναι στο 10%.

Για τον τουρισμό μας θα αναφέρω μερικά μέτρα που δεν έχουν κόστος: Να ανοίξουμε τους αιθέρες μας. Ανοικτοί αιθέρες σημαίνει να μπορούμε να φέρουμε τουρίστες με φθηνότερο αεροπορικό εισιτήριο από πολλούς άλλους προορισμούς. Να δοθούν πολεοδομικά κίνητρα, για να ανανεωθεί το γερασμένο και εκτός ανταγωνισμού τουριστικό μας προϊόν. Και, όπως πολύ σωστά είπαν και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Εμπορίου, να προωθηθεί η έκδοση πολλαπλής

βίζας και η επιτάχυνση της διαδικασίας έκδοσης. Αλλά χρειάζεται παράλληλα να αυξήσουμε και τη διαφήμιση. Θετικό το ότι ήρθε για το χειμερινό τουρισμό κονδύλι 4,5 εκατομ., αλλά δεν είναι αρκετό. Τέλη αεροδρομίων. Εδώ όμως πρέπει να 'μαστε αντικειμενικοί. Υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις του κράτους. Το κράτος εισπράττει από τον επενδυτή 33% από τα ακαθάριστα έσοδα. Μπορεί να υπάρξει τρόπος να μειωθούν, εάν το κράτος δεχτεί να μειωθούν και αυτού οι απολαβές του. Διότι για τον επενδυτή, έστω και αν μειωθεί το τουριστικό ρεύμα, υπάρχει ασφαλιστική δικλίδα σύμφωνα με την οποία θα αποζημιώνεται για κάθε λιγότερο επιβάτη, αν είναι κάτω του μίνιμουμ, που η κυβέρνηση έχει εγγυηθεί.

Όσον αφορά τη ρευστότητα, παρ' όλο που υπάρχει σύγχυση, η δική μας εκτίμηση είναι ότι υπάρχει έλλειψη ρευστότητας. Να μη συγχύζουμε όμως τη ρευστότητα με την ευρωστία. Το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα είναι εύρωστο. Απλώς, σ' αυτή την περίοδο δεν υπάρχουν χρήματα προς δανεισμό. Και τα ελάχιστα που υπάρχουν είναι με υψηλό επιτόκιο. Δεν μπορείς σε περιόδους επιβράδυνσης του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης να στερείσαι ρευστότητας στο τραπεζικό σου σύστημα και το κόστος του χρήματος να είναι πανάκριβο. Άρα, πρέπει να βρούμε τρόπους να ενισχύσουμε τη ρευστότητα και να μειωθούν τα επιτόκια, διαφορετικά η οικονομία μας, οι πολίτες, τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα θα πληρώσουν το κόστος.

Εμείς είπαμε μια πρόταση. Δεν είμαστε δογματικοί. Όμως, από αυτό το επίσημο βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων θέλω να κάνω μία πρόβλεψη. Δε θα έχει άλλη επιλογή η Υπουργός Εργασίας να υιοθετήσει τουλάχιστο μέρος της πρότασής μας. Και εν πάση περιπτώσει δεν είναι και πρόταση δική μας. Ήταν και πάγιο αίτημα των κοινωνικών εταίρων, της ΠΕΟ, της ΣΕΚ και όλων των κοινωνικών εταίρων. Αλλά πρέπει να προσέξουμε η οποιαδήποτε αύξηση της ρευστότητας να διοχετευτεί στην ανάπτυξη και όχι να ανατροφοδοτεί τον υπερκαταναλωτισμό και τα δάνεια για καταναλωτικές δαπάνες, γιατί δεν αντέχουμε. Θα τροφοδοτούμε τον πληθωρισμό και εν πάση περιπτώσει ήδη το κυπριακό νοικοκυριό είναι από τα πιο χρωμένα στην Ευρώπη και χρωστούν συνολικά δάνεια ύψους 140% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος συν 105% του επιχειρηματικού τομέα, με την κυπριακή οικονομία πρωταθλητή στο δανεισμό σ' ολόκληρη την Ευρώπη.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στον επίλογό μου θέλω να διευκρινίσω... Καταρχάς, δεν αισθανόμαστε την ανάγκη να αμυνθούμε ή να δικαιολογήσουμε το νεοφιλελευθερισμό. Εάν υπάρχουν εκπρόσωποί του, ας βγουν στο βήμα να τον υπερασπιστούν. Αυτό το κόμμα θα σας ενθυμίσω ότι και τα δύο χρόνια που καταψήφισε τους προϋπολογισμούς του κράτους τους μόνους προϋπολογισμούς που υπερψήφισε ήταν τους προϋπολογισμούς των ρυθμιστικών αρχών, γιατί πιστεύουμε στο κράτος ρυθμιστή, στον ενισχυμένο του εποπτικό ρόλο, στο επιτελικό κράτος.

Όμως, για όσους -και κλείνω, κυρία Πρόεδρε- οραματίζονται τη δικαίωση -και δικαίωμά τους- ενός συστήματος, που έχουν κάθε δικαίωμα να το πιστεύουν, θα δανειστώ μια φράση του πρύτανη του Πανεπιστημίου της Κύπρου, του Σταύρου Ζένιου: «Η πτώση του Ίκαρου δεν ήταν το τέλος των πτήσεων· υπήρξε η αρχή τους». Τα προβλήματα στην παγκόσμια οικονομία δεν είναι κατάρρευση της ελεύθερης οικονομίας, αλλά μπορούν να μας παραδειγματίσουν να ενισχύσουμε τους κανόνες εποπτείας, να έχουμε ένα επιτελικό και αυστηρά εποπτικό κράτος, που να προστατεύει τους πολίτες, να νοιάζεται για τους πολίτες μέσα από την οικονομική, για μας σωστή, φιλοσοφία της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Καλώ στο βήμα την κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, οφείλω να ενημερώσω το σώμα πως το παρόν θέμα είναι ήδη εγγεγραμμένο από την υποφαινόμενη και στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, ως αυτεπάγγελτο, με την έγκριση και όλων των μελών της επιτροπής και θα παρακολουθείται ακριβώς, θα παραμείνει ανοιχτό στην ατζέντα μας, έτσι ώστε, όσο διαρκεί η κρίση, να μπορεί και η Βουλή να το παρακολουθεί.

Κυρία Πρόεδρε, συνάδελφοι βουλευτές,

Ως βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος, δε θα ασχοληθώ με το ιδεολογικό υπόβαθρο της διεθνούς οικονομικής κρίσης ούτε θα πλατειάσω συζητώντας ευρύτερα το θέμα περί οικονομίας. Θα επικεντρωθώ στο θέμα μας, που είναι η παγκόσμια οικονομική κρίση και η κυπριακή οικονομία, αρχίζοντας καταρχάς από τις επιπτώσεις της διεθνούς κρίσης στον ευρύτερο μακρόκοσμό μας, επικεντρωνόμενη στη συνέχεια στις πιθανές επιπτώσεις στην Κύπρο και δίνοντας τις εισηγήσεις του Δημοκρατικού Κόμματος.

Η διεθνής χρηματοοικονομική κρίση προσλαμβάνει διαστάσεις, θέτοντας τους πάντες σε συναγερμό. Ξεκίνησε από την αμερικανική αγορά ακινήτων και την αλόγιστη συμπεριφορά του αμερικανικού χρηματοπιστωτικού συστήματος. Επεκτείνεται σε όλο τον κόσμο, συμπαράσύροντας την ανθρωπότητα σε μια βαθιά και πολύπλευρη οικονομική κρίση, που όμοιά της δεν υπήρξε ποτέ στο παρελθόν. Οι αλυσιδωτές αρνητικές της επιπτώσεις συνεχίζονται ως ένα φαινόμενο ντόμινο, λόγω της παγκοσμιοποίησης, της διεθνούς διακίνησης των κεφαλαίων, αλλά και της αλληλεξάρτησης των χρηματοπιστωτικών συστημάτων διεθνώς.

Παρακολουθούμε όλοι έκπληκτοι τεράστιους οικονομικούς κολοσσούς να καταρρέουν, να περιορίζουν τις δραστηριότητές τους, να απολύουν προσωπικό. Βλέπουμε την ανάπτυξη ισχυρών οικονομιών να συρρικνώνεται, τα τραπεζικά ιδρύματα να ταλανίζονται, την ανεργία να παίρνει ανεξέλεγκτες διαστάσεις.

Η χρηματοοικονομική κρίση πέρασε στην πραγματική οικονομία στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, αλλά και στην Ευρώπη, με αποτέλεσμα την επιβράδυνση της ανάπτυξης και πιθανότατα μια βαθιά ύφεση. Οι προβλεπόμενοι ρυθμοί της διεθνούς οικονομικής ανάπτυξης για τα επόμενα χρόνια διαρκώς αναθεωρούνται προς τα κάτω από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, γιατί ακριβώς η ένταση και η διάρκεια της κρίσης είναι ακόμα απροσδιόριστες.

Η ανεργία χτυπά ανελέητα πολλές περιοχές του πλανήτη και επηρεάζει το βιοτικό επίπεδο εκατομμυρίων πολιτών. Όλα αυτά θα έχουν σίγουρα αρνητικό αντίκτυπο στην αναμενόμενη βοήθεια των πλουσίων δυτικών χωρών προς τον αναπτυσσόμενο κόσμο και πρόσθετα στην υλοποίηση των στόχων της χιλιετίας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή ακόμα στην οικονομική στήριξη που παραχωρείται σε φτωχές χώρες του πλανήτη από διεθνείς οργανισμούς, όπως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και τη Διεθνή Τράπεζα.

Η ένταση και η διάρκεια της κρίσης είναι δύσκολο να προσδιοριστούν, με αποτέλεσμα να απαιτούνται μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης απ' όλες τις κυβερνήσεις. Είδαμε τους τελευταίους μήνες έκτακτες διασκέψεις αρχηγών κρατών

και πρωτοβουλίες να αναπτύσσονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Ευρωζώνη, στο ECOFIN, στους G8, στους G20 και πάει λέγοντας. Παρακολουθήσαμε τις κεντρικές τράπεζες να διαβουλεύονται και να συντονίζονται σε μια εναγώνια προσπάθεια εξεύρεσης τρόπων αποτελεσματικής αντίδρασης χωρίς δυστυχώς υπαρκτά αποτελέσματα και άμεσα.

Προσωπικά, είχα την εμπειρία να μοιραστώ με άλλους συναδέλφους προέδρους των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Οικονομικών σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης την αγωνία που νιώθουν για τη συνεχιζόμενη κρίση, σε διεθνείς συσκέψεις, με πιο πρόσφατη τη σύσκεψη στο Παρίσι, που συγκάλεσε η γαλλική προεδρία και μάλιστα στην παρουσία του κ. Αλμούνια, αμέσως μετά τη σύσκεψη του ECOFIN.

Είναι αναντίλεκτα θετική εξέλιξη η συναντίληψη που επιδείχθηκε για κοινή δράση στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου συμφωνήθηκε η εγγύηση των καταθέσεων με ποσά πέραν των €50.000 και η προσπάθεια για συντονισμό δράσεων και στήριξη των τραπεζών με εγγυήσεις, ώστε να αποκατασταθεί η διατραπεζική εμπιστοσύνη, να στηριχθεί η ανάπτυξη, οι επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.

Επίσης, θετικό είναι το κοινό σχέδιο δράσης που συναποφασίστηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση με βάση το οποίο καλούνται οι χώρες μέλη να εγγυηθούν το διατραπεζικό δανεισμό με κρατικές εγγυήσεις πενταετίας, αφήνεται ανοικτή η προσφυγή στην αναδιάρθρωση των τραπεζικών κεφαλαίων, ενισχύεται η ρευστότητα, η ανταλλαγή “τοξικών” κεφαλαίων με κρατικά ομόλογα, στηρίζεται το σύστημα, η εξυγίανση της διοίκησης και η λειτουργία των τραπεζών. Στόχος όλων αυτών των αξόνων δράσης είναι η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των καταθετών και δανειοληπτών στα εθνικά τραπεζικά συστήματα, αλλά και μεταξύ των τραπεζών επιποτίως και διεθνώς.

Οι πιθανές και ορατές σε πολλές περιπτώσεις επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία ώθησαν τις πλείστες χώρες στον καταρτισμό έκτακτων σχεδίων οικονομικής δράσης με στόχο τη στήριξη των οικονομιών και των ρυθμών ανάπτυξης, ρίχνοντας περισσότερο χρήμα στην πραγματική οικονομία. Χαρακτηριστικά αναφέρω χώρες, όπως την Κίνα, την Αμερική, την Αγγλία, τη Γερμανία, την Αυστραλία, την Ιαπωνία, αλλά και την Ελλάδα, που έχουν ήδη ανακοινώσει συγκεκριμένα πακέτα ενίσχυσης των οικονομιών τους, με ποσά που κυμαίνονται από 1% μέχρι και 6,5% του ΑΕΠ τους.

Πέρα από τις τραπεζικές εγγυήσεις υιοθετήθηκαν και πολλά άλλα μέτρα στήριξης, όπως δάνεια από την Κεντρική Τράπεζα για ενίσχυση της δανειστικής ικανότητας των τραπεζών, αλλά και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, φορολογικές επιστροφές σε φυσικά πρόσωπα ή φορολογικές απαλλαγές σε νομικά πρόσωπα, πιστωτικές διευκολύνσεις σε εταιρείες, μειώσεις σε τέλη και φορολογίες, αγορές μετοχών των τραπεζών για ενίσχυση της ρευστότητάς τους και ούτω καθεξής.

Στην Κύπρο: Η Κύπρος έχει υιοθετήσει την ευρωπαϊκή Οδηγία για τις εγγυήσεις των τραπεζών και η κυβέρνηση έχει ανακοινώσει πρόσφατα οικονομικό πακέτο ύψους €52.000.000 ή περίπου 0,3% του ΑΕΠ και δύο, τρία συγκεκριμένα μέτρα. Σημειώνεται πως, αν διαθέταμε στην Κύπρο κατ' αναλογία ό,τι διέθεσαν άλλες χώρες με τα δικά τους μέτρα ενίσχυσης, κανονικά η Κυπριακή Δημοκρατία θα έπρεπε ήδη να είχε διαθέσει πολύ περισσότερα εκατομμύρια σε μέτρα ενίσχυσης. Βέβαια, κατανοούμε πως η διεθνής κρίση δεν άγγιξε ακόμη σε μεγάλο βαθμό την κυπριακή πραγματική οικονομία, γι' αυτό και κρίνουμε, ως Δημοκρατικό Κόμμα, πως τα μέτρα αυτά βρίσκονται προς τη σωστή κατεύθυνση. Σίγουρα όμως, δεν είναι αρκετά ούτε πλήρη ούτε και ολοκληρωμένα.

Συνεπείς προς όσα έχουμε ήδη αναφέρει προ διμηνίας με δημόσιες δηλώσεις και παρεμβάσεις μας, ως Δημοκρατικό Κόμμα, υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε πως, σε αντίθεση με τις δραματικές εξελίξεις διεθνώς, το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου διατηρεί ικανοποιητικά επίπεδα ρευστότητας και κεφαλαιουχικής επάρκειας, τελεί κάτω από αυστηρή εποπτεία και έλεγχο θεσμοθετημένων εποπτικών αρχών και ως εκ τούτου διακρίνεται από σταθερότητα. Τονίσαμε επανειλημμένα πως, ευτυχώς για τη χώρα μας, η παρούσα κυβέρνηση έχει κληρονομήσει από την προκάτοχό της μια γερή οικονομία με σταθερή ανάπτυξη και υγιείς δημοσιονομικούς δείκτες. Ευτυχώς που η προηγούμενη κυβέρνηση και ο λαός μας κατάφεραν να εντάξουν αλώβητη την Κυπριακή Δημοκρατία το 2004 στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την 1^η Ιανουαρίου 2008 στην Ευρωζώνη, θωρακίζοντάς την τόσο σε πολιτικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο.

Τονίσαμε προ διμηνίας και επαναλαμβάνουμε και σήμερα πως δε δικαιολογείται πανικός από τη διεθνή οικονομική κρίση, γιατί επιπρόσθετα ο συντηρητισμός που επέδειξαν οι Κύπριοι στην επενδυτική πολιτική των κεφαλαίων τους απέτρεψε τις επενδύσεις σε “τοξικά προϊόντα” και ως εκ τούτου δεν υπήρξαν σοβαρές απώλειες από τέτοιες επενδύσεις στο εξωτερικό.

Με κίνδυνο να καταστούμε φορτικοί, επαναλαμβάνουμε ωστόσο πως η παράταση και εμβάθυνση της κρίσης πιθανόν να επηρεάσει αρνητικά κάποιους δημοσιονομικούς δείκτες εντός του 2009, αλλά και παραγωγικούς τομείς, όπως είναι ο τουρισμός, ο τομέας των ακινήτων και των υπηρεσιών που αποτελούν διαχρονικά τους πνεύμονες της κυπριακής οικονομίας. Επαναλαμβάνουμε και σήμερα επιτακτικά την ανάγκη για καταρτισμό ενός έκτακτου ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδίου διαχείρισης με άμεσα...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ!

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

...βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα, ούτως ώστε η Κύπρος να βγει από την όποια διαφαινόμενη κρίση με το λιγότερο δυνατό κόστος.

Απαιτείται στενή παρακολούθηση των εξελίξεων, αλλά και αναπροσαρμογή των προϋπολογισμών, αν χρειαστεί, περιορισμός αχρείαστων κινδυνολογικών δηλώσεων και ένα έκτακτο ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο που να δίνει βαρύτητα στην απρόσκοπτη συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας, στην επιτάχυνση των δημοσίων επενδύσεων σε έργα υποδομής, στην αύξηση των τουριστικών αφίξεων, στη στήριξη των επιχειρήσεων (κυρίως μικρομεσαίων), του τομέα των ακινήτων και άλλων παραγωγικών κλάδων, στην ενθάρρυνση της προσέλκυσης επενδύσεων, στην ορθολογιστική διαχείριση κεφαλαίων και στην προώθηση άλλων υπηρεσιών, όπου η Κύπρος διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Προτείναμε προ διμηνίας τα ακόλουθα:

1. Μειώσεις φορολογικών συντελεστών για αποκατάσταση της αγοραστικής δύναμης του πολίτη και τόνωση της ενεργού ζήτησης.
2. Αναστολή της πληρωμής του οφειλόμενου ΦΠΑ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με κύκλο εργασίας κάτω των €100.000 για το 2009, έτσι ώστε ο οφειλόμενος ΦΠΑ να καταβληθεί με άτοκες δόσεις σε ένα χρονικό ορίζοντα τριών χρόνων.

3. Στοχευμένα κοινωνικά μέτρα με βάση εισοδηματικά κριτήρια για στήριξη των ασθενέστερων και μεσαίων τάξεων του λαού.
4. Άμεση σύσταση του Συμβουλευτικού Σώματος Κοινωνικής Πολιτικής, για να δίνονται σωστά οι στοχευμένες χορηγίες.
5. Επίσπευση των αναπτυξιακών έργων τουριστικής υποδομής, όπως αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας, συνεδριακό κέντρο, μαρίνες, θεματικά πάρκα, πολιτιστικοί χώροι, με στόχο τη διασφάλιση και εμπλουτισμό της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού μας προϊόντος, αλλά και επίσπευση της κατασκευής δρόμων, αποχευτικών συστημάτων για ενίσχυση της ενεργού ζήτησης στην οικονομία και δημιουργία προστιθέμενης αξίας.
6. Καταρτισμό από την κυβέρνηση πακέτου ενθάρρυνσης των τραπεζών για τη διευκόλυνση του δανεισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μείωση των δανειστικών επιτοκίων.

Δώσαμε περαιτέρω εξειδικευμένες προτάσεις για την τουριστική και οικοδομική βιομηχανία, που αποτελούν την κύρια ατμομηχανή της κυπριακής οικονομίας στους αρμόδιους υπουργούς.

Το ΔΗΚΟ επανεξέτασε προχθές, στις 18 Νοεμβρίου, τα οικονομικά δεδομένα στη βάση και του Δελτίου Οικονομικής Ανασκόπησης του Νοεμβρίου 2008 και την κατάσταση των δημόσιων οικονομικών, καθώς επίσης και όλα όσα μέχρι σήμερα εισηγηθήκαμε και έχουμε καταλήξει στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

- Επιμένουμε στην προληπτική επεξεργασία ενός ολοκληρωμένου δημοσιονομικού πακέτου μέτρων, μεγαλύτερου από αυτό που ήδη έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση, ύψους μερικών εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ.
- Προτείνουμε σταδιακή υλοποίηση του πακέτου αυτού τα προσεχή ένα με δύο χρόνια, ανάλογα με τις εξελίξεις, τη διάρκεια, ένταση και σοβαρότητα των επιπτώσεων της διεθνούς οικονομικής κρίσης στην οικονομία.
- Τονίσαμε και τονίζουμε εμφαντικά ότι τώρα είναι η ώρα το κράτος να ασκήσει ορθολογιστικά τον παρεμβατικό του ρόλο για στήριξη της πραγματικής οικονομίας, ανάπτυξη και προστασία της κοινωνικής συνοχής.

Προτείνουμε τα εξής:

1. Η κυβέρνηση να καταρτίσει έκτακτο κοινωνικό πακέτο, το οποίο θα κατανεμηθεί σε δυο υποενότητες:
  - α. Ο πρώτος άξονας θα αφορά μειώσεις φορολογιών, όπως μειώσεις στους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, πλήρη κατάργηση των αδειών κυκλοφορίας, μειώσεις τιμολογίων δημοσίων οργανισμών (ΑΗΚ, ΣΥΤΑ) και μειώσεις φόρων κατανάλωσης και ΦΠΑ, στο βαθμό που αυτό επιτρέπεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
  - β. Ο δεύτερος άξονας θα αφορά βελτιώσεις κοινωνικών παροχών. Εισηγούμαστε παραπέρα βελτιώσεις στις συντάξεις, ιδιαίτερα των χαμηλοσυνταξιούχων, αυξήσεις στα επιδόματα τέκνων, τις φοιτητικές χορηγίες, τα επιδόματα εθνοφρουρών, τα δημόσια βοηθήματα και προς τούτο επεξεργαζόμαστε κοστολογημένες προτάσεις.
2. Να επιταχυνθούν τα μεγάλα δημόσια έργα και να στηριχθούν ευάλωτοι τομείς της οικονομίας. Προτείνουμε επίσπευση της υλοποίησης δρομολογημένων δημοσίων έργων υψηλής απόδοσης, στήριξη ευάλωτων τομέων της οικονομίας,

όπως μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τουρισμός, κατασκευές, τομέας ακινήτων, που υφίστανται τις επιπτώσεις των υψηλών επιτοκίων και της πιστωτικής στενότητας.

3. Όσον αφορά τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος και τα επιτόκια, με δεδομένο ότι τα υψηλά επιτόκια και η στενότητα που παρατηρείται στις δανειοδοτήσεις έχουν ήδη σοβαρό αντίκτυπο σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, καλούμε το Υπουργείο Οικονομικών, την Κεντρική Τράπεζα και το τραπεζικό σύστημα να εξεύρουν κοινή συνισταμένη μέτρων προληπτικής αντιμετώπισης της πιστωτικής κρίσης, για να διασφαλίσουν ικανοποιητική ρευστότητα και χαμηλότερα επιτόκια στην αγορά, εξετάζοντας άμεσα το ενδεχόμενο χαλάρωσης στα ποσοστά προληπτικής ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος τόσο στις καταθέσεις σε ξένο συνάλλαγμα όσο και στις καταθέσεις σε ευρώ, ώστε να απελευθερωθεί σημαντική ρευστότητα, που υπολογίζουμε ότι μπορεί να είναι της τάξεως μερικών δισεκατομμυρίων ευρώ, υπό τον όρο ότι αυτή η πρόσθετη ρευστότητα θα παραμείνει στην Κύπρο και θα χρησιμοποιηθεί για χρηματοδότηση συγκεκριμένων αναγκών και τομέων προτεραιότητας, όπως είναι η χρηματοδότηση νέων ζευγαριών για απόκτηση κατοικίας, μικρομεσαίων επιχειρήσεων, νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας και ούτω καθεξής. Δεύτερον, να εξεταστεί επίσης το ενδεχόμενο εγγύησης του δανεισμού κυπριακών τραπεζών για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ώστε να απορροφηθεί φθηνότερο χρήμα από τις διεθνείς αγορές, το οποίο να διοχετευτεί στην αγορά με χαμηλότερα επιτόκια και ευνοϊκότερους όρους απ' αυτούς που επικρατούν σήμερα.
4. Προτείνουμε τέλος κατάργηση στο υποθηκευτικό κόστος, ώστε ιδιώτες και επιχειρηματίες να μπορούν να αλλάζουν τράπεζα χωρίς να επιβαρύνονται, γεγονός το οποίο θα τονώσει τον υγιή ανταγωνισμό και θα συμβάλει στην καλύτερη διαχείριση του κόστους του χρήματος.

Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Καταλήγοντας, δεδομένης της σοβαρότητας της κατάστασης, καλούμε την κυβέρνηση να αναλάβει πρωτοβουλία για τη διεξαγωγή ενός εκτεταμένου διαλόγου με τα κόμματα, τους κοινωνικούς εταίρους, το τραπεζικό σύστημα και άλλους οικονομικούς φορείς, με στόχο τη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου και κατά το δυνατόν κοινά αποδεκτού έκτακτου σχεδίου οικονομικής δράσης για την καλύτερη δυνατή διαχείριση των συνεπειών της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Όλοι πρέπει να επιδείξουμε ψυχραιμία και αυτοσυγκράτηση, καθώς και πνεύμα συνεργασίας για αντιμετώπιση της κρίσης, περιορίζοντας αχρείαστες καταναλωτικές δαπάνες και συμμετέχοντας σε ένα διάλογο με θετική διάθεση.

Τονίσαμε και τονίζουμε την ανάγκη επικράτησης ήπιου κλίματος και πνεύματος συναίνεσης για διαμόρφωση των σωστών πολιτικών, μακριά από στείρες αντιπαραθέσεις και ιδεολογήματα του παρελθόντος, που έχουν αποδεδειγμένα αποτύχει.

Αναμένουμε από όλους υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, αποφυγή κινδυνολογιών και συγκρουσιακών δηλώσεων, αλλά και συλλογική προληπτική δράση. Στα πλαίσια ενός τέτοιου διαλόγου το Δημοκρατικό Κόμμα δηλώνει έτοιμο να καταθέσει επιπρόσθετες και πιο εξειδικευμένες προτάσεις, γιατί δικό μας μέλημα είναι να διασφαλιστεί η μακροοικονομική σταθερότητα, η ανάπτυξη, η απασχόληση, οι κοινωνικές παροχές και η εργατική ειρήνη, που αποτελούν βασικά εχέγγυα μιας υγιούς οικονομίας.

Ας μην ξεχνάμε πως μια υγιής οικονομία αποτελεί βασικό υπόβαθρο στον αγώνα της πολύπαθης ημικατεχόμενης μας πατρίδας για λευτεριά, απαλλαγή από την τουρκική κατοχή και τα διχοτομικά οδοφράγματα της ντροπής, όπως εθνικό επίσης κεφάλαιο αποτελεί το κεφάλαιο “παιδεία”, το κεφάλαιο “άμυνα” στην πάλη του λαού μας για δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική λύση στο μεγάλο εθνικό μας πρόβλημα: το κυπριακό πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Καλώ τον κ. Συλλούρη στο βήμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Άκουσα αυτή τη ρήση του κ. Νεοφύτου για τον Ίκαρο και αντιλήφθηκα ότι το ΑΚΕΛ θεώρησε ότι η πτώση της Σοβιετικής Ένωσης είναι η αρχή του πετάγματος του κομμουνισμού!

Εν εκατάλαβα ακριβώς τη ρήση, Αβέρωφ! Η ρήση με την πτώση του Ίκαρου, ότι ήταν η αρχή των πτήσεων...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Έτσι το εκαταλάβετε, ένενν; Ε! Ήμουν σίγουρος!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι μέσα από την ασάφεια. Είναι εποικοδομητική!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

(Γελώντας)

Εποικοδομητική ασάφεια και ερμηνεύεται έτσι όπως το έχω πει!

Τωρά ξεκινά ο χρόνος μου, έτσι; Ε, διότι κάνουμε παραμύθκια τωρά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Καταγράφεται ο χρόνος σας!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι γεγονός, κύριοι συνάδελφοι, ότι η πτώση της Σοβιετικής Ένωσης ενθάρρυνε πολλούς στην ελεύθερη οικονομία να παν στα άκρα του νεοφιλελευθερισμού και του άκρατου καπιταλισμού. Από την άλλη, οι αναφορές στο Λένιν, όταν συζητούμε σήμερα τα προβλήματα της οικονομίας, μόνο για λόγους νοσταλγίας δικαιολογούνται!

Σήμερα έχουμε μια μεγάλη οικονομική κρίση στο παγκόσμιο, η οποία απειλεί με κατάρρευση το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα σε ολόκληρο τον πλανήτη. Η θεσμική κρίση του χρηματοπιστωτικού συστήματος επήλθε λόγω ανεπάρκειας και αναχρονισμού του εποπτικού συστήματος, που, μεταξύ άλλων, επέτρεψε τη δημιουργία σύνθετων και περιέργων χρηματοοικονομικών προϊόντων, που αποδείχθηκαν μαύρες τρύπες του συστήματος. Η συστημική κρίση έχει άμεση σχέση με την παγκοσμιοποίηση, τη δογματοποίηση και τη θεοποίησή της. Μια παγκοσμιοποίηση χωρίς ασφαλιστικές δικλίδες που, σε συνδυασμό με το αξίωμα ότι τα πάντα τα ρυθμίζει η θαυματουργή αγορά, μετέτρεψε την ελευθερία της αγοράς σε

αναρχία. Το ρυθμιστικό πλαίσιο “Βασιλεία II”, το οποίο ήταν και πολύπλοκο και αναποτελεσματικό, δε στάθηκε ικανό να προλάβει την κρίση.

Δεν είναι ώρα ούτε για δογματισμούς ούτε για ιδεοληψίες ούτε για ιδεολογικές συγκρούσεις. Όμως, δεν μπορώ να μη διερωτηθώ τουλάχιστο τι εννοούν οι συνάδελφοι από το ΑΚΕΛ για το μικτό οικονομικό σύστημα. Συμφωνώ με την κριτική τους για το νεοφιλελευθερισμό, αλλά αυτό το μικτό οικονομικό σύστημα είναι ένα πρωτότυπο, μοναδικό σύστημα, που υπάρχει μόνο στην Κύπρο λόγω του ΑΚΕΛ; Αν είναι έτσι τα πράγματα, νομίζω ότι θα πρέπει να πάμε στην Ευρώπη ή μέχρι που να προεδρεύσουμε της Ευρώπης το 2012 θα πρέπει να προσπαθήσουμε να υιοθετηθεί τουλάχιστον από την Ευρώπη!

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Καλή ιδέα! Δεχόμαστε!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

(Γελώντας)

Να το προσπαθήσετε! Και εγώ μαζί σας.

Νομίζω ότι θα πρέπει να κάνουμε μια συζήτηση στα πραγματικά δεδομένα της Κύπρου, λαμβάνοντας υπόψη την παγκόσμια πραγματικότητα. Πρώτα πρώτα, πρέπει να αντιληφθούμε ότι έχει ήδη αλλάξει ο χάρτης του χρηματοοικονομικού τομέα. Εξαφανίστηκαν κυριολεκτικά οι επενδυτικές τράπεζες! Λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης σταμάτησε επίσης η διατραπεζική αγορά και έτσι οδηγηθήκαμε στην ανεπάρκεια ρευστότητας και κεφαλαίων.

Μέσα σ' αυτό το παγκόσμιο προβληματικό περιβάλλον είναι φυσικό να επηρεαστεί και η κυπριακή οικονομία, η οποία είναι ανοικτή και στηρίζεται κυρίως στον τουρισμό, στις υπηρεσίες και στις επενδύσεις. Δεν μπορούμε ούτε να νομίζουμε ότι είμαστε μια οικονομική όαση στον πλανήτη ούτε να μένουμε απαθείς -γι' αυτό και εμείς έχουμε δώσει συγκεκριμένες προτάσεις, τις οποίες θα αναλύσει την άλλη Πέμπτη ο κ. Κουτσού- ούτε φυσικά να δημιουργούμε πανικό ούτε να μένουμε σε διακηρύξεις και εκκλήσεις. Και μάλιστα οι εκκλήσεις να έρχονται απ' αυτούς που πρέπει να λύσουν το πρόβλημα! Κάνουμε έκκληση προς ποιους; Προς το λαό; Προς τους επιχειρηματίες; Έχουν εκεί επιστολές που παίρνουν από τράπεζες που αυξάνουν τα επιτόκια 1,5% με 2%. Και όταν λέμε «αυξάνουν τα επιτόκια», για δάνεια που έχουν πάρει στο παρελθόν! Όχι για καινούρια δάνεια. Εμείς δεν μπορούμε ούτε ως κράτος ούτε ως Βουλή -και ιδιαίτερα η κυβέρνηση και ο αρμόδιος υπουργός- να μένουμε απαθείς και απλώς να λέμε ότι εμάς δε μας αγγίζει! Οι κυπριακές τράπεζες μπορεί όντως να έχουν τις μικρότερες επισφάλειες απ' όλες τις ευρωπαϊκές και τις αμερικανικές, αλλά η μικρή, ανοικτή οικονομία της Κύπρου είναι πολύ περισσότερο επισφαλής.

Επίσης, η εξαγωγή κεφαλαίων με στόχο υπερκέρδη από τις τράπεζές μας, που επιτράπηκε από τους έχοντες την ευθύνη, έχει αφήσει τις τράπεζες με χαμηλή ρευστότητα και πρέπει να δοθούν συγκεκριμένες λύσεις.

Εμείς δεν αποκλείουμε τίποτε, ούτε τις προτάσεις που έγιναν από τον άλφα ή το βήτα. Είναι γι' αυτό το λόγο που έχουμε εισηγηθεί προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνηση ότι πρέπει να γίνει μια σύσκεψη, να ακουστούν όλες οι απόψεις. Καλή η σημερινή συζήτηση, όμως, αν μείνουμε πίσω από αντιπαραθέσεις ή ιδεολογικές συγκρίσεις και συγκρούσεις, δε νομίζω ότι θα βοηθήσουμε.

Παραδείγματος χάριν, να συζητήσουμε και την εισήγηση του Δημοκρατικού Συναγερμού και μπορούμε να τη συζητήσουμε εν συνδυασμώ -δε θα αναλύσω

σήμερα τις εισηγήσεις μας- με την πρότασή μας ότι πρέπει να ενεργοποιηθεί ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης ως μια τράπεζα εν συνδυασμώ με το συνεργατισμό. Να αναπτύξουμε αυτό που θέλουν και όλες οι τράπεζες, οι υποστηρικτές της ελεύθερης αγοράς, τον ανταγωνισμό. Να αναπτύξουμε έναν ανταγωνισμό που από τη μια θα είναι αυτός που ξέρουμε, των τραπεζών των ιδιωτικών, και από την άλλη -που θα παίζει και ρυθμιστικό ρόλο- θα είναι ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ο οποίος μπορεί να προικοδοτηθεί, αλλά και πρέπει τα δάνεια που θα δίνει να είναι στοχευμένα και περιορισμένα σε συγκεκριμένους τομείς. Τότε, ναι, μπορούμε να παρέμβουμε θετικά και να βοηθήσουμε την πραγματική οικονομία.

Άρα εμείς από οποιαδήποτε εισήγηση προτιμούμε να βλέπουμε τα θετικά και να κτίζουμε πάνω. Και εκεί που έχουμε τις αμφιβολίες για την εκμετάλλευση που πραγματικά μπορεί να δημιουργήσουν οι τραπεζίτες υπάρχει ο τρόπος να αξιοποιήσουμε τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Σ' αυτή τη συγκυρία η Κύπρος επιβάλλεται να αντιδράσει, επαναλαμβάνουμε, προληπτικά και να αξιοποιήσει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, τόσο του τραπεζιτικού της τομέα όσο και της οικονομίας της. Έχουμε πλεόνασμα 3%. Η υπόλοιπη Ευρώπη είναι γύρω στο 0%. Αυτό το πλεόνασμα μπορούμε να το αξιοποιήσουμε στρατηγικά, ώστε πραγματικά -και το είπε ο κ. Σιζόπουλος προηγουμένως- μέσα απ' αυτή την κρίση να βγούμε όχι μόνο αλώβητοι, αλλά και κερδισμένοι!

Χρειάζεται φυσικά να προχωρήσουμε και σε μεταρρυθμίσεις, αλλαγές της λειτουργίας του κράτους. Η κρατική υπηρεσία να εξυπηρετεί τους πολίτες και όχι να τους ταλαιπωρεί. Και δεν πρέπει σίγουρα να αφήσουμε πίσω το κοινωνικό κράτος. Η ακρίβια μαστίζει τις χαμηλά εισοδηματικές τάξεις και όλο το λαό. Η μεσαία τάξη πρέπει να στηριχτεί, γιατί αυτή είναι που θα παράξει τον πλούτο και θα τον αφήσει στην Κύπρο. Άλλοι που έχουν πιο υψηλά κεφάλαια, που δημιουργούν ίσως πλούτο ή που φέρνουν πλούτο, δε δημιουργούν πλούτο ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί πιθανώς στην Κύπρο σε μια κρίση. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να προσέξουμε τη στήριξη με συγκεκριμένα μέτρα -τα οποία και θα ακούσετε- της μεσαίας τάξης, θα πρέπει να προσέξουμε την κοινωνική συνοχή, θα πρέπει να "κτυπήσουμε" την ακρίβια και θα πρέπει...

(Αστειευόμενος)

Ακολουθώ τους ήχους του Αβέρωφ!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι δυνατά τα μικρόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Η τελευταία ομιλήτρια της σημερινής συνεδρίασης είναι η κ. Μαρία Κυριακού Κυριακού.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Πελαγία;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, όχι!

M. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Δυστυχώς, δεν ξέρω να τραγουδώ!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το θέμα είναι αρκετά σοβαρό. Η διεθνής οικονομική κρίση ξεκίνησε από την Αμερική, έφτασε στην Ευρώπη και συνεχίστηκε στην Ασία και Αυστραλία. Στη μικρή οικονομία της Κύπρου φαίνεται ότι ακόμη δεν έχουμε νιώσει τα πραγματικά ταρακουνήματα της διεθνούς αγοράς, αλλά δυστυχώς, αγαπητοί συνάδελφοι, με την παγκοσμιοποίηση ο κόσμος έχει γίνει μια γειτονιά και, άμα καίγεται το σπίτι του γείτονα σου, τότε κινδυνεύει με την πυρκαγιά και το δικό σου σπίτι. Είμαστε όλοι πάρα πολύ κοντά ο ένας στον άλλο.

Παρά τη σημερινή εικόνα της οικονομίας μας για το 2008, οι προβλέψεις για το 2009 δε φαίνονται να είναι πάρα πολύ καλές. Είναι καλό όμως που οι κυπριακές τράπεζες δεν επένδυσαν σε τοξικά προϊόντα, ακολούθησαν παραδοσιακές τακτικές τραπεζικής διαχείρισης, δεν εβασίζοντο πάνω σε διατραπεζικό δανεισμό, αλλά πάνω στις καταθέσεις των πελατών τους και, όταν δανείζονται, δανείζονται με “collateral”, με υποθήκες συνήθως ακινήτων.

Δεν παύει όμως να παρουσιάζεται μειωμένη ρευστότητα και δεν παύουν να έχουν μειωμένη ευκαιρία οι τράπεζες να δανείζουν τους πελάτες τους. Είναι αρχή της οικονομίας, της αγοράς ότι, όταν υπάρχει μεγάλη ζήτηση ενός προϊόντος το οποίο δε βρίσκεται σε επάρκεια, τότε το προϊόν αυτό ακριβαίνει. Έτσι έγινε πραγματικά και με την αξία, με το κόστος του χρήματος. Όταν δανείζεται κάποιος σήμερα, δυστυχώς τα επιτόκια ανεβαίνουν. Αυτό σημαίνει ότι, όταν έχουμε υψηλά επιτόκια, λιγότερο δανεισμό, θα μειωθεί η κατανάλωση και θα έχουμε μείωση επίσης της ανάπτυξης.

Η επιβράδυνση της οικονομίας μας, που αναμένεται το 2009 και το 2010, θα πρέπει να μας ξυπνήσει, για να λάβουμε τα μέτρα που πρέπει να λάβουμε, ώστε να προστατεύσουμε την οικονομία μας. Βλέπουμε για παράδειγμα άλλες ευρωπαϊκές χώρες να απελευθερώνουν ακόμη και τα ωράρια των καταστημάτων τους, απλώς για να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας. Βλέπουμε να γίνονται εισηγήσεις για χαμηλότερες φορολογίες. Βλέπουμε να γίνονται εισηγήσεις για χαμηλότερα επιτόκια, που δίνουν ώθηση στην οικονομία και στην ανάπτυξη.

Τα μετρητά, λένε, είναι βασιλιάς σε περιπτώσεις κρίσεως, “cash is king”, αλλά δυστυχώς, αν δεν ξοδέψεις, αν δε βάλεις λεφτά στην αγορά, τότε εκεί έρχεται η πραγματική κρίση. Όταν κρύψεις, λέει, το χρυσάφι, ξαναγίνεται πίσω κάρβουνο. Χρειαζόμαστε οικονομικά κίνητρα και νέους οικονομικούς σχεδιασμούς.

Συμβουλεύουν οι διεθνείς οικονομικοί σχεδιαστές: «Να λειτουργείς με σύνεση, να είσαι ταπεινός, να μη θέλεις να γίνεις εκατομμυριούχος σε μια νύχτα, να αρκεστείς στα λίγα, να θωρακισθείς έναντι του πληθωρισμού και της στρέβλωσης των τιμών της αγοράς».

Στην οικονομία σήμερα όλα είναι εύθραυστα και μόνο άσχημα νέα ακούμε από τους διεθνείς μας εταίρους. Στην Κύπρο τα κακά νέα... Όταν έλεγα τις τελευταίες μέρες πόσο έχουν αυξηθεί οι πτωχεύσεις, έχω δυστυχώς παρατηρήσει χαρακτηριστικά ότι τις τελευταίες δεκαεννέα μέρες έχουν πτωχεύσει διακόσιοι συμπολίτες μας. Αυτός είναι πολύ μεγάλος αριθμός σε σύγκριση με τα στατιστικά στοιχεία των προηγούμενων χρόνων. Βέβαια, ελπίζω ότι δεν πρέπει να μας ανησυχεί, διότι η συνολική αύξηση το 2008 είναι μικρή, αλλά, όταν τις τελευταίες μέρες βλέπουμε

δέκα περίπου πτωχεύσεις την ημέρα, είναι κάτι το οποίο μας χτυπά κάποιο καμπανάκι. Οι περσινές... Είχαμε τρεις εταιρείες developers, μικρές όμως πρέπει να πω, που δεν έχουν επηρεάσει την αγορά των ακινήτων.

Τα καλά νέα όμως, διότι μαζί με τα κακά πάντα υπάρχει και κάποιο καλό νέο, είναι ότι γράφτηκαν 22 000 νέες εταιρείες στην Κύπρο το 2008 και αναμένουμε ότι θα έχουμε μεγαλύτερη αύξηση μέχρι το τέλος του 2008, σε σύγκριση με τις 29 000 που είχαμε πέρσι. Αυτό είναι ένα σημείο ότι δεν έχει σταματήσει η ανάπτυξη.

Πρέπει όμως να δούμε ότι, εφόσον η οικονομία μας βασίζεται περισσότερο στον τουρισμό, στην οικοδομική βιομηχανία, στις ξένες επενδύσεις και στις υπηρεσίες που προσφέρουμε στο εξωτερικό, φαίνεται ότι αυτή η σύνδεσή μας με τη διεθνή οικονομία θα επηρεάσει τη δική μας οικονομία και θα μειώσει αναπόφευκτα και το βιοτικό μας επίπεδο.

Πενήντα τοις εκατό των τουριστών μας προέρχονται από τη Βρετανία, που έχει χτυπηθεί σοβαρά από τη διεθνή κρίση. Και οι υπόλοιποι όμως εταίροι μας, όπως είναι οι Ρώσοι, οι Δανοί, οι Γερμανοί, οι Σκανδιναβοί, η Ελλάδα, έχουν επηρεαστεί. Βλέπουμε τους Ευρωπαίους πολίτες να ανησυχούν για την καθημερινότητά τους, για τις σπουδές των παιδιών τους, το ενοίκιο, το φαγητό τους. Δεν προγραμματίζουν πλέον διακοπές και δεν προγραμματίζουν επενδύσεις.

Τα έσοδά μας από τον τουρισμό υπολογίζονται περίπου στα δύο δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο και, αν έχουμε τη μείωση που, σύμφωνα με τις αισιόδοξες προβλέψεις, μπορεί να είναι 10% και με τις πλέον απαισιόδοξες 20%, σημαίνει ότι σε πραγματικούς αριθμούς μπορεί να έχουμε κάποια μείωση των εσόδων μας, διακόσια με τετρακόσια εκατομμύρια ευρώ, που είναι δυστυχώς πάρα πολύ μεγάλος αριθμός για τη μικρή μας οικονομία και πρέπει οπωσδήποτε να κινηθούμε τάχιστα.

Επίσης, η επιβράδυνση στον κατασκευαστικό τομέα είναι ανησυχητική, που είναι 11% βάσει των υπολογισμών των οικονομικών αναλυτών. Πρέπει να λάβουμε άμεσα μέτρα θωράκισης της οικονομίας και μείωσης των επιπτώσεων με στροφή και σε άλλες αγορές οι οποίες να μπορούν να έρθουν στην Κύπρο, να επενδύσουν στην Κύπρο, να έχουμε τουρίστες από άλλες χώρες εκτός από τις παραδοσιακές μας αγορές.

Την πρόσφατη υπογραφή συνεργασίας με το Κατάρ θα πρέπει οπωσδήποτε να την εκμεταλλευτούμε και πρέπει να γίνει προβολή της χώρας μας σε άλλες παρόμοιες αγορές που δεν έχουν επηρεαστεί από την παγκόσμια κρίση τόσο πολύ όσο οι υπόλοιπες χώρες.

Ο τουρισμός θεωρείται από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες παγκόσμια και το 30% του τουριστικού προϊόντος κατευθύνεται στη Μεσόγειο. Πρέπει οπωσδήποτε να ενισχύσουμε τον τουρισμό μας, πρέπει να τον αναβαθμίσουμε, όπως είπαμε, με αναπτυξιακά έργα, με γκολφ, με μαρίνες, με υποδομή η οποία να ενθαρρύνει την προσέλκυση τουριστών με μεγαλύτερα και πιο υψηλά εισοδήματα. Δυστυχώς, δεν είμαστε ανταγωνιστικοί με τις γειτονικές μας χώρες. Πρέπει να μειώσουμε τις φορολογίες μας σε αυτό τον τομέα. Πρέπει να δώσουμε κίνητρα, ούτως ώστε να ενθαρρύνουμε τη δημιουργία καλύτερων τουριστικών πακέτων.

Επίσης, όσον αφορά στους προϋπολογισμούς του 2009, πρέπει να επισημάνουμε ότι αυτοί έχουν σχεδιαστεί με ρυθμούς ανάπτυξης 3,8%. Ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών έχει μειώσει την πρόβλεψη αυτή στο 3% και βλέπουμε δυστυχώς τους οικονομικούς αναλυτές να μειώνουν αυτό τον αριθμό ακόμα και σε 2% και ίσως και πιο κάτω. Άρα, πρέπει και εμείς, ως Βουλή, να ξαναδούμε, να ξαναδεί το

Υπουργείο Οικονομικών τους προϋπολογισμούς και να τους επανασχεδιάσει με τα νέα δεδομένα, τα οποία πρέπει να πούμε ότι αλλάζουν πάρα πολύ γρήγορα.

Τώρα, μερικές εισηγήσεις για τη θωράκιση της οικονομίας μας. Έχετε ήδη ακούσει από τον κ. Αβέρωφ, αλλά θα πω και μερικές άλλες σκέψεις, ως ακολούθως:

1. Η θωράκιση πρέπει να γίνει με σύνεση, γιατί οι παράμετροι είναι πάρα πολύ ευαίσθητες. Αγγίζεις έναν τομέα και επηρεάζεις άλλον. Άρα, πρέπει να ισορροπήσουμε όλους τους τομείς ανάπτυξης.
2. Σύμφωνα με τα ευρήματα τώρα του Διεθνούς Οικονομικού Φόρουμ, πρέπει οπωσδήποτε να αυξήσουμε την παραγωγικότητά μας. Δεν είναι η πρώτη χρονιά που μας το επισημαίνουν αυτό, ότι έχουμε χαμηλή παραγωγικότητα τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.
3. Δεν μπορεί μια χώρα με πολύ χαμηλή παραγωγικότητα να περιμένει ότι θα έχει κοινωνικές παροχές του ύψους που θέλουμε εμείς να δώσουμε. Δε θα έχουμε αύξηση των εισοδημάτων μας και δε θα μπορούμε να είμαστε ανταγωνιστικοί στην Ενωμένη Ευρώπη.
4. Επίσης, το Διεθνές Οικονομικό Φόρουμ έχει επισημάνει ότι η γραφειοκρατία είναι σε πάρα πολύ υψηλά επίπεδα στην Κύπρο, γεγονός το οποίο κάνει πιο ακριβές τις υπηρεσίες και γεγονός το οποίο στοιχίζει πάρα πολύ στον ιδιωτικό τομέα, εφόσον ο ιδιώτης επιχειρηματίας πολεμά συνέχεια ενάντια στη γραφειοκρατία, γεγονός το οποίο μειώνει την παραγωγικότητά του και αναγκάζεται να σπαταλήσει παραγωγικό χρόνο, για να αποφύγει γραφειοκρατικές διαδικασίες, οι οποίες εμποδίζουν την ανάπτυξη.
5. Ο τουρισμός, όπως είπα, είναι ο πλέον ευάλωτός μας τομέας και πρέπει να δώσουμε έμφαση στα οικονομικά κίνητρα και στις χαμηλότερες φορολογίες, τα φθηνότερα ναύλα και τα πιο ελκυστικά πακέτα για το τουριστικό μας προϊόν.
6. Πρέπει να στραφούμε σε πιο παραγωγικούς τομείς και να εγκαταλείψουμε τομείς οι οποίοι δεν είναι παραγωγικοί. Πολλά από τα κυβερνητικά προγράμματα για εκπαίδευση ανέργων, για εκπαίδευση αναπήρων, για μαθητεία προσώπων είναι ακριβά προγράμματα, τα οποία δυστυχώς δεν προσθέτουν αξία στην οικονομία. Όλα αυτά πρέπει να επανασχεδιαστούν. Δεν έχουμε πλέον την πολυτέλεια να ξοδεύουμε εκατομμύρια λίρες για προγράμματα τα οποία δεν προσθέτουν τίποτε και αφορούν στην οικονομία.
7. Επίσης, στην κυπριακή νομοθεσία δεν υπάρχει η έννοια της διάσωσης επιχειρήσεων σε περιπτώσεις οικονομικών κρίσεων, όπως είναι το ανάλογο "Chapter 11" στην Αμερική και ανάλογα νομοθετήματα στην Ευρώπη. Πρέπει να εισαγάγουμε στη νομοθεσία μας τρόπο διαχείρισης επιχειρήσεων οι οποίες κινδυνεύουν από οικονομική κατάρρευση, διότι μπορεί να τη χρειαστούμε αυτή τη νομοθεσία.
8. Επίσης, βάσει της νομοθεσίας μας, σε περίπτωση πτώχευσης ή οικονομικής κατάρρευσης μιας επιχείρησης πληρώνεται πρώτα το κράτος από τα έσοδα τα οποία θα πάρει ο παραλήπτης από την περιουσία της εταιρείας και μετά πληρώνονται οι ιδιώτες πιστωτές. Αυτό σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες δε συμβαίνει. Πρώτα πληρώνεται ο ιδιώτης πιστωτής, ο ιδιώτης ο οποίος επένδυσε σε αυτή την επιχείρηση και έβαλε τα κεφάλαιά του, τα διακινδύνευσε και μετά ό,τι μένει θα πάρει το κράτος. Στην Κύπρο γίνεται το αντίθετο: Πρώτα παίρνει το κράτος και ό,τι μένει παίρνει ο ιδιώτης. Αυτό είναι λάθος, διότι τέτοιου είδους πολιτική δεν ενθαρρύνει την ιδιωτική πρωτοβουλία. Είναι κάτι το

οποίο εγίνετο παλιά, στα παλιά τα χρόνια του 1948, του 1925, όταν ψηφίστηκε για πρώτη φορά η νομοθεσία. Τώρα αυτά δεν είναι σύγχρονες πρακτικές.

9. Επίσης, θα επαναλάβουμε και την πρότασή μας για την πολεοδομική αμνηστία, η οποία θα φέρει πάρα πολλά εκατομμύρια στο κράτος με τη μεταβίβαση και θα βοηθήσει και τους πολίτες να αποκτήσουν τα σπίτια τους για τα οποία τώρα εκκρεμούν οι μεταβιβάσεις.

Κλείνοντας, θα ήθελα να δανειστώ κάτι που έχει πει ο Αϊνστάιν, όταν τον ρώτησαν πώς φαντάζεται τον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο Αϊνστάιν τούς είπε: «Δεν μπορώ να φανταστώ πώς θα γίνει ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος, αλλά φαντάζομαι ότι ο Τέταρτος Παγκόσμιος Πόλεμος θα γίνει με ρόπαλα». Αν πράγματι έχει δίκαιο, σημαίνει ότι ο Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος είναι η οικονομική κρίση και δε θα έχουμε λεφτά να επενδύουμε σε ακριβά οπλικά συστήματα. Τα ρόπαλα θα είναι τα μόνα εφικτά οικονομικά μέσα με τα οποία θα πολεμούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κυρία Κυριακού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνεται η σημερινή συνεδρία της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 27 Νοεμβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.030-2008)
2. Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α΄ και Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.124-2008)
3. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.125-2008)
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.138-2008)
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.137-2008)
6. Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.088-2008)
7. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές

- Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.123-2008)
8. Οι περί του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.130-2008)
  9. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.096-2008)
  10. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.097-2008)
  11. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008)
  12. Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού και Υπολογιστή Ποσοτήτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.101-2008)
  13. Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας - Θέσεις Πρώτου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας 1^{ης} Τάξεως και Εκπαιδευτή Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.102-2008)
  14. Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.104-2008)
  15. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.108-2008)
  16. Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.109-2008)
  17. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Κοινοτική Άδεια Ελεγκτή Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του

2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.111-2008)
18. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008)
  19. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.115-2008)
  20. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99)
  21. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.2001)
  22. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.251.2002)
  23. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.032.2005)
  24. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.2005)
  25. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.152.2006)
  26. Οι περί Ταμείου Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.076-2007)
  27. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.086-2007)
  28. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.093-2007)
  29. Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007)
  30. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007)

31. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007)
32. Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008)
33. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες Ουσίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.005-2008)
34. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.028-2008)
35. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.032-2008)
36. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.052-2008)
37. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.067-2008)
38. Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008)
39. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008)
40. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.080-2008)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους

οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της
Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006)

2. «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.008.2008)
(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006)
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006)
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007)
6. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).
(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007)
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο

Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006)

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007)
9. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008)
10. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008)
11. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008)
12. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008)

13. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008)
14. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008)

Η κ. Θεοχάρους.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ στην επόμενη συνεδρίαση της Βουλής να συζητηθεί ψήφισμα για την κατάσταση στα παλαιστινιακά υπό κατοχή εδάφη, το οποίο θα καταθέσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Να περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα πρέπει να αποφασίσει η ολομέλεια. Το θέτω για έγκριση από την ολομέλεια, για να συμπεριληφθεί στην επόμενη ημερήσια διάταξη.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Να το δούμε πρώτα. Γίνεται έτσι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να κυκλοφορήσει καταρχάς. Δεν κυκλοφόρησε, κυρία Θεοχάρους;

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Άλλο θέλω να πω. Κατά την πάγια πρακτική μας, νομίζω ότι πρώτα πρέπει να το δούμε στη σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων και μετά να προχωρήσουμε. Δε θυμούμαι περιπτώσεις που έτσι άμεσα, απροειδοποίητα... Δεν έχουμε πρόβλημα δηλαδή να είμαστε υπέρ των Παλαιστινίων, αλλά είναι μία πρακτική.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Το αίτημα το οποίο τίθεται από τη συνάδελφο είναι απλώς να περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη. Ουσιαστικά τίθεται, για να μπει στην ημερήσια διάταξη. Από εκεί και πέρα, σίγουρα το κείμενο του ψηφίσματος θα συζητηθεί στη σύσκεψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Η ημερήσια διάταξη εγκρίνεται από τον Πρόεδρο. Σήμερα, αν θα αποφασίσουμε να συμπεριληφθεί, πρέπει να αποφασίσει το σώμα, η ολομέλεια. Η εισήγηση του κ. Κατσουρίδη παραμένει...

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δυστυχώς και πάλι ο κ. Κατσουρίδης είναι σωστός. Συνηθίζεται, έτσι κάνουμε από χρόνια, αυτά τα πράγματα να συζητούνται στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων. Για ποιο λόγο; Να εξηγήσω και το λόγο. Για να μη σηκώνεται ένα κόμμα ή ένας βουλευτής κάθε φορά, ανάλογα με τις ευαισθησίες του, και να προτείνει εδώ ψηφίσματα. Άρα, καμία ένσταση, αλλά είναι ευκαιρία ίσως να υπενθυμίσουμε τη διαδικασία, για να γίνεται σωστά. Στη σύσκεψη των αρχηγών θα αποφασιστεί -ίσως να είναι καλό που μας το λέει αρκετά έγκαιρα η κ. Θεοχάρους- και εκεί, νομίζω, δε θα υπάρχει κανένα πρόβλημα. Αλλά αυτή την πρακτική να μη τη χαλάσουμε, όπως χαλάσαμε πολλές άλλες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Τότε θα πρέπει να σεβαστούμε την πρακτική αυτή. Ήδη έχουμε τη θέση του κ. Κατσουρίδη, τη θέση του κ. Αγγελίδη, τη θέση του κ. Συλλούρη. Νομίζω ότι πρέπει να σεβαστούμε την καθιερωθείσα πρακτική. Να τεθεί ενώπιον της σύσκεψης των αρχηγών των κομμάτων την επόμενη βδομάδα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.27 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Κώστας
Ακκελίδου Ντίνα	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Περδίκης Γιώργος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαμψών Σωτήρης
Ευαγόρου Σταύρος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σταυριανός Πανίκκος
Θεοχάρους Ελένη	Στυλιανίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Τορναρίτης Νίκος

Κουκουμά Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Φυττής Σοφοκλής
Κουτσού Νίκος	Χάσικος Σωκράτης
Κυπριανού Άντρος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυριακού Μαρία	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά της προεδρεύουσας της συνεδρίασης κ. Ντίνας Ακκελίδου στον ηρωικό θάνατο του Κυριάκου Μάτση και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του.
2. Χαιρετισμός του κ. Ανδρέα Αγγελίδη της τοποθέτησης των σημαιών της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αίθουσα της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων.
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», τα σύντομα σχόλια του κ. Ζαχαρία Κουλία και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 2).
4. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008», τα σύντομα σχόλια του κ. Ζαχαρία Κουλία και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008», οι παρατηρήσεις του κ. Ιωνά Νικολάου και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας Ανθρώπινων Ιστών, Κυττάρων και Παράγωγων Προϊόντων (Ιχνηλασιμότητα, Κοινοποίηση Σοβαρών Ανεπιθύμητων Αντιδράσεων και Συμβάντων, Κωδικοποίηση, Επεξεργασία, Συντήρηση, Αποθήκευση και Διανομή) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.

9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
13. Ερωτήσεις βουλευτών:

Αιτήσεις για αδειοδότηση κτηνοτροφικών υποστατικών - Ανάγκη μείωσης της χρήσης χαρτιού στο Υπουργείο Άμυνας - Τέλη για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας - Διακίνηση και έλεγχος καταλληλότητας τουρκοκυπριακών αυτοκινήτων - Σκοπευτήριο Ολυμπιάδα Παλιομετόχου - Αίτημα Κιτίου και Περβολιών για κατασκευή λιμενίσκου - Ανασκαφή αρχαίου λιμανιού Κιτίου - Κτίριο επαρχιακού αρχαιολογικού μουσείου Λάρνακας - Δρόμος Οδούς-Οράς - Αίτημα για εγκατάσταση του Ανοικτού Πανεπιστημίου στη Λάρνακα - Αίτημα για επίστρωση του δρόμου Μεννόγειας-Αναφωτίας - Δρόμος Κιτίου-Τερσεφάνου - Αίτημα για κατασκευή λιμενίσκου στον Άγιο Θεόδωρο.
14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Διδασκαλία του μαθήματος των γραφικών τεχνών από καθηγητές τέχνης - Μη προώθηση των σχεδίων υπηρεσίας του προσωπικού του κοινοτικού συμβουλίου Αυγόρου - Αίτημα του δήμου Ιδαλίου για υιοθέτηση τοπικού σχεδίου - Βελτίωση του δρόμου Φύτης-Αναδιούς-Σταυρού της Ψώκας - Αίτημα Μαραθούντας για δημιουργία αισιολικού πάρκου - Απομάκρυνση του χοιροστασίου της κοινότητας Μαραθούντας - Προγράμματα και κονδύλια διαφώτισης και προώθησης του τουρισμού - Παράνομη μονάδα παρασκευής έτοιμου μπετόν στο δρόμο Κοφίνου-Λάρνακας - Μέτρα για μη διάθεση απαγορευμένων φυτοφαρμάκων.
15. Αγορεύσεις και συζήτηση (Μ. Σιζόπουλος, Α. Κυπριανού, Ν. Αναστασιάδης, Α. Νεοφύτου, Α. Παπαδοπούλου, Δ. Συλλούρης, Μ. Κυριακού) για το θέμα «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης» (συνέχιση της συζήτησης).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 27^η Νοεμβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.

Αρ. 9

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσον υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία και παρακαλώ για θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση, όπως είναι η καθιερωμένη αρχή.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Είναι πρόταση νόμου. Για το θέμα αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, έχω μία παράκληση. Παρ' όλο που είναι εξ αναβολής, να δοθεί μία νέα, μικρή αναβολή για περαιτέρω διαβουλεύσεις, με στόχο να υπάρξει ομοφωνία σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Έχω μιλήσει και με τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, ο οποίος, αντιλαμβάνομαι, δε φέρει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Κλεάνθους, εξακολουθείτε να...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι, έχω καλυφθεί από τον κ. Ομήρου. Τον ίδιο προβληματισμό τζιαι το ίδιο αίτημα θα υποβάλλαμε τζι εμείς ενώπιον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα υπάρχει συμφωνία. Δίδεται αναβολή για μία βδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι πάλι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α' και Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008».

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, επειδή το θέμα αυτό έχει συζητηθεί σήμερα το πρωί και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, καθώς και όλοι οι προσκεκλημένοι έδωσαν διάφορες επεξηγήσεις που τους ζητήθηκαν και επειδή η δική μας η ομάδα θέλει να δει αυτές τις επεξηγήσεις που έδωσαν, θα παρακαλούσαμε να αναβληθεί για ακόμα οκτώ ημέρες, για να μπορέσουμε να έχουμε την τελική μας θέση επί του θέματος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Γίνεται αποδεκτή η εισήγηση, εκτός και αν υπάρχουν διαφωνίες.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ιωνά Νικολάου)

Με συγχωρείτε, κύριε Νικολάου;

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Εννοούμε ότι θα είναι στην επόμενη ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Στην επόμενη ολομέλεια.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Μάλιστα. Αυτό εννοείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα το θέμα αυτό αναβάλλεται για μίαν εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Για το θέμα αυτό κυκλοφόρησε και συμπληρωματική έκθεση.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ούτε η συμπληρωματική έκθεση είναι ομόφωνη. Ο πρόεδρος της επιτροπής, το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και ο Δημοκρατικός Συναγερμός επιφυλάχθηκαν να

τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος. Δεν ξέρω αν ενδείκνυται να αναγνωστεί η έκθεση. Έχω σημειώσει και συμφωνώ απόλυτα μαζί σας, για σκοπούς ταχύτερης διεκπεραίωσης της διαδικασίας, να μη διαβάζεται. Υπενθυμίζω όμως, και όσοι μετέχουν στη σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων θα το θυμούνται καλώς, ότι, όταν ετέθη για πρώτη φορά εις εκείνη τη σύσκεψη, προέκυψαν αντικρουόμενες ερμηνείες αναφορικά με τη σκοπιμότητα του νόμου. Γι' αυτό το λόγο ξαναήλθε πίσω στην επιτροπή, ξαναήλθαν οι προσκεκλημένοι, έδωσαν τις διευκρινίσεις και έγινε η συμπληρωματική έκθεση. Αν κρίνει το σώμα ότι δε χρειάζεται να αναγνωστεί η έκθεση, για σκοπούς διαλύσεως των οποιωνδήποτε τυχόν εναπομένουσών αμφιβολιών, να μην τη διαβάσουμε. Εάν κρίνει όμως το σώμα ότι πρέπει να διαβαστεί, γιατί ήταν εξ αρχής συγχυστικό το ζήτημα, για να είμαστε ειλικρινείς, τότε να διαβαστεί.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εισηγείσαι ως πρόεδρος να διαβαστεί, να ακούσουν όλοι.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εγώ εισηγούμαι να διαβαστεί, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εσείς εισηγείστε να διαβαστεί.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ναι, για να είναι ξεκάθαρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν τοποθετήσεις;

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Συμφωνούμε να διαβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να διαβαστεί. Άρα καλώ τον πρόεδρο της επιτροπής στο βήμα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ρίκκος Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Γιώργος Περδίκης

Νίκος Τορναρίτης

Γιαννάκης Θωμά

Ανδρέας Αγγελίδης

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2008. Στα πλαίσια της συνεδρίας αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου

Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, κατά τρόπο ώστε ο αριθμός των υποψηφίων που εκάστοτε καλείται σε προφορική εξέταση ενώπιον της ΕΔΥ να μην περιορίζεται στο τριπλάσιο των κενών θέσεων που έχουν δημοσιευθεί, αλλά να είναι τριπλάσιος των θέσεων που έχουν δημοσιευθεί ή κενωθεί ή δημιουργηθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο έγινε η δημοσίευση.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση αναμένεται να εξαλειφθεί το φαινόμενο να προσέρχονται ενώπιον της ΕΔΥ για προφορική εξέταση λιγότεροι υποψήφιοι απ' όσες τελικά είναι οι υπό πλήρωση θέσεις, κάτι που υποχρεώνει την ΕΔΥ να περιορίζει την επιλογή της σε αυτούς που προσέρχονται ενώπιόν της και που δεν είναι πάντοτε οι καταλληλότεροι. Με την προτεινόμενη ρύθμιση η ΕΔΥ θα έχει μεγαλύτερη ευχέρεια να επιλέγει τους καταλληλότερους, με αποτέλεσμα να εξυπηρετείται η αξιοκρατία και η χρηστή διοίκηση.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, με βάση την υφιστάμενη διάταξη της υπό τροποποίηση νομοθεσίας, ο αριθμός των υποψηφίων που καλείται σε προφορική εξέταση ενώπιον της ΕΔΥ περιορίζεται στο τριπλάσιο των κενών θέσεων που έχουν δημοσιευθεί. Η εν λόγω διάταξη δημιουργεί προβλήματα στη διαδικασία πλήρωσης των θέσεων που εμπíπτουν στην πιο πάνω βασική νομοθεσία και δυσχεραίνει το έργο της ΕΔΥ για επιλογή των καταλληλότερων υποψηφίων. Αυτό οφείλεται στο ότι κατά το στάδιο που η επιτροπή καλεί τους υποψηφίους σε προφορική εξέταση ο αριθμός των κενών θέσεων μπορεί να έχει αυξηθεί, ενώ η επιτροπή δεν έχει τη δυνατότητα να αυξήσει παράλληλα και τον αριθμό των υποψηφίων που θα καλέσει ενώπιόν της για τη συγκεκριμένη διαδικασία. Για το λόγο αυτό, η ΕΔΥ εισηγήθηκε την τροποποίηση του πιο πάνω νόμου, κατά τρόπο που ο αριθμός των υποψηφίων που μπορεί να καλεί ενώπιόν της για προφορική εξέταση να μην περιορίζεται στο τριπλάσιο των κενών θέσεων που έχουν δημοσιευθεί, αλλά να είναι τριπλάσιος των κενών θέσεων που έχουν δημοσιευθεί ή κενωθεί ή δημιουργηθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο έγινε η δημοσίευση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Οικονομικών, η ΕΔΥ αναμένει ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση θα επιτευχθούν τα ακόλουθα:

1. Θα εξαλειφθεί το φαινόμενο να προσέρχονται ενώπιόν της για προφορική εξέταση λιγότεροι υποψήφιοι απ' όσες είναι τελικά οι προς πλήρωση θέσεις.
2. Ο αριθμός των υποψηφίων που θα καλούνται θα είναι τριπλάσιος των υπό πλήρωση κενών θέσεων, με αποτέλεσμα να δίδεται η ευχέρεια στην επιτροπή να επιλέγει τους καταλληλότερους, κάτι που εξυπηρετεί την αξιοκρατία και τη χρηστή διοίκηση.
3. Η συγκεκριμένη διάταξη θα εναρμονιστεί με τις αντίστοιχες πρόνοιες των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990 έως 2006, οι οποίοι τυγχάνουν εφαρμογής για την πλήρωση θέσεων που δεν εμπíπτουν στις πρόνοιες του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου.

Όλοι οι προσκεκλημένοι υιοθέτησαν τις επιδιώξεις και τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου και εξέφρασαν τη συμφωνία τους για την προώθηση και ψήφισή του σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ρίκκος Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Ανδρέας Θεμιστοκλέους
Γιώργος Περδίκης	Νίκος Τορναρίτης
Γιαννάκης Θωμά	Ανδρέας Αγγελίδης
Κλαύδιος Μαυροχάννας	Μαρίνος Σιζόπουλος

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω νομοσχέδιο κυκλοφόρησε στην ολομέλεια της Βουλής σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως τον περασμένο Οκτώβριο. Ύστερα όμως από την αναβολή της συζήτησής του από την ολομέλεια της Βουλής, στις 13 Νοεμβρίου 2008, η επιτροπή επανεξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2008, για σκοπούς περαιτέρω μελέτης του και για διασαφήνιση της ερμηνείας της πρόνοιας που ρυθμίζει το νομοσχέδιο. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο γραμματέας και ένα μέλος της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) και εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ.

Όπως είναι γνωστό, σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, κατά τρόπο ώστε ο αριθμός των υποψηφίων που εκάστοτε καλείται σε προφορική εξέταση ενώπιον της ΕΔΥ να μην περιορίζεται στο τριπλάσιο των κενών θέσεων που έχουν δημοσιευθεί, αλλά να είναι τριπλάσιος των θέσεων που έχουν δημοσιευθεί ή κενωθεί ή δημιουργηθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο έγινε η δημοσίευση.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν από το μέλος της ΕΔΥ να αναπτύξει τη σκοπιμότητα της ρύθμισης που προτείνεται στο νομοσχέδιο και περαιτέρω να διασαφηνίσει το περιεχόμενό της. Αναλύοντας τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, το μέλος της ΕΔΥ ανέφερε ενημερωτικά ότι μετά τη δημοσίευση θέσης σήμερα η ΕΔΥ καλεί τον τριπλάσιο αριθμό υποψηφίων σε προφορική εξέταση για πλήρωσή της, όμως εν τω μεταξύ μπορεί να αυξηθεί ο αριθμός των κενών θέσεων, με αποτέλεσμα η ΕΔΥ να μην έχει τη δυνατότητα να αυξήσει παράλληλα και τον αριθμό των υποψηφίων που θα καλέσει ενώπιόν της για τη συγκεκριμένη διαδικασία. Με την προτεινόμενη ρύθμιση θα μπορεί η ΕΔΥ να καλεί τριπλάσιο αριθμό υποψηφίων για θέσεις που έχουν κενωθεί ή δημιουργηθεί μέχρι το τέλος του έτους μέσα στο οποίο

έγινε η δημοσίευση. Η διαδικασία αυτή θα αναφέρεται πάντα στην ίδια προκήρυξη των θέσεων με την ίδια διαδικασία και με τους καταλόγους των επιτυχόντων, όπως θα έχουν καταρτιστεί.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ πρόσθεσε ενημερωτικά ότι ανάλογη τροποποίηση έγινε ήδη και στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο για τη διαδικασία που προβλέπεται για την πλήρωση θέσεων, με αποτέλεσμα να μετριαστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ΕΔΥ, και ως εκ τούτου δεν αναμένεται ότι με την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου θα επηρεαστεί δυσμενώς η κατάσταση.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως διατήρησαν τις τοποθετήσεις τους επί του όλου ζητήματος, όπως αυτές καταγράφηκαν στην έκθεση της επιτροπής που έχει ήδη κυκλοφορήσει, ως ακολούθως:

Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

(Η αγόρευση του κ. Ρίκκου Ερωτοκρίτου επί του θέματος)

Κυρία Πρόεδρε,

Μιας και έχω το λόγο και βρίσκομαι στο βήμα, με την άδειά σας, θέλω να πω, χωρίς να θέλω να επιχειρηματολογήσω επί μακρόν, ότι πραγματικά το νομοθέτημα αυτό με απασχόλησε και προσωπικά, για σκοπούς της σημερινής τοποθέτησης, εξαντλητικά, επί μακρόν θα μπορούσα να πω, είμαι βέβαιος και τους υπόλοιπους συναδέλφους μου στην επιτροπή.

Έχω καταλήξει, και αυτό θέλω μόνο να δηλώσω, ότι θα υπερψηφίσουμε την πρόταση αυτή, πάντα με την επιφύλαξη ότι δεν είναι η καλύτερη επιλογή υπό τας περιστάσεις αυτό που προτείνεται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, αλλά για σκοπούς διόρθωσης, μερικώς έστω, κάποιες στρέβλωσης η οποία υπάρχει τώρα, με την έννοια ότι διευρύνεται ο κύκλος των συμμετασχόντων σε κάθε διεκδίκηση θέσης, όπως έχει περιγραφεί, κάτω από τις προϋποθέσεις που εξηγήθηκαν και δε θα επαναλάβω. Σημαίνει ότι αυξάνεται η δυνατότητα στο δημόσιο τομέα, μεταξύ περισσότερων υποψηφίων, να έχει την επιλογή να κρίνει τον αξιότερο και κατά τεκμήριο τον καλύτερο. Αντίθετα, αυτό δεν επιτυγχάνεται σε μεγαλύτερο βαθμό συγκριτικά, αν είναι μικρότερος ο αριθμός των υποψηφίων, άρα και οι αξιότεροι λιγότεροι.

Γι' αυτό το λόγο εμείς θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα, αναμένοντας όμως από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ότι θα κάμει και κάποιες άλλες διορθωτικές κινήσεις, που επί του παρόντος προτιμώ να μην αναφέρω, γιατί και θα πλατειάσω και ενδεχομένως να είμαι εκτός θέματος. Θα μείνω μόνο σ' αυτό, τονίζοντας ότι εμείς θα υπερψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Θα μας πουν τη θέση του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος οι...

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα πράγματι έχει προβληματίσει και τη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, όχι σε ό,τι αφορά περισσότερο την ουσία του θέματος και του επιδιωκόμενου στόχου, γιατί είναι ορθό να καλύπτονται από την ίδια λίστα κάθε έτους όλες οι κενωθείσες θέσεις και να καλύπτονται στον τριπλάσιο αριθμό. Πάντοτε να είναι η επιλογή που θα έχει μπροστά της η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, για να μπορεί να επιλέγει τον καλύτερο και για να πατάξουμε το φαινόμενο εκείνων που είχαν διοριστεί, που δεν ειδοποίησαν και εστέρησαν το δικαίωμα σε κάποιον άλλο, ο οποίος ανέμενε για να κληθεί και να κριθεί από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Γι' αυτό θα ψηφίσουμε υπέρ της πρότασης.

Όπως ηγέρθη όμως, έχουμε λίγη έγνοια αν με αυτή τη διατύπωση θα επιτευχθεί αυτό το οποίο επιδιώκεται και είναι ο στόχος, όπως έχει εξηγηθεί. Γι' αυτό εδώ πρέπει να είμαστε, αν δεν ικανοποιηθεί η κάλυψη του στόχου, να επανέλθουμε και να βελτιώσουμε τη διατύπωση αυτής της πρότασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσω από το τελευταίο που έχει ειπωθεί από τον κ. Γεωργίου. Πρώτον, και αν ακόμα υπάρχει πρόβλημα, δεν το επιλύει η παρούσα διόρθωση, διότι, αν για παράδειγμα οι θέσεις είναι δέκα και οι καλούμενοι είναι τριάντα και υπάρχει πρόβλημα, με το να γίνουν οι θέσεις δεκαπέντε και να καλεστούν σαράντα πέντε, δεν επιλύεται τίποτε απολύτως. Η αναλογία του προβλήματος μεταφέρεται η ίδια.

Δεύτερον, ας υποθέσουμε όμως ότι κάνουμε λάθος εκτίμηση και ότι το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας θα το επιλύσει η παρούσα τροποποίηση. Θα το επιλύσει κατά τρόπο ουσιαστικά που θα εξουδετερώσει το αντικειμενικό κριτήριο της γραπτής εξετάσεως, που είναι οι ογδόντα μονάδες. Διότι εκεί στην επιτροπή η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας επικαλέστηκε το εξής: Πολλές φορές οι θέσεις είναι περισσότερες από αυτούς που καλούνται, με αποτέλεσμα όσοι πηγαίνουν εκεί να διορίζονται, λέει, χωρίς καν να μπορούν να μιλήσουν. Μα ακριβώς η έννοια και η βούληση του νομοθέτη, όταν έφτιαχνε το νόμο, ήταν να περιορίσει δραστικά την υποκειμενική ευχέρεια που είχε η επιτροπή. Άρα, και αν ακόμα υπάρχει πρόβλημα σήμερα και ισχυρίζονται κάποιιοι ότι θα το επιλύσει η παρούσα τροποποίηση, θα το λύσει εις βάρος των αντικειμενικών κριτηρίων και υπέρ της υποκειμενικής κρίσης των μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Επιπρόσθετα, εμείς με πρότασή μας, η οποία συζητείται ακόμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, είχαμε πει ότι

η ισχύς των εξετάσεων θα πρέπει να είναι τριετής και ότι αυτοί που θα καλούνται για κάθε θέση θα πρέπει να μην είναι τριπλάσιοι του αριθμού των θέσεων αλλά διπλάσιοι, με σκοπό και στόχο ένα, ακριβώς να περιορίσουμε ακόμη περισσότερο τη διακριτική εξουσία των μελών της επιτροπής.

Με αυτά, κυρία Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε την τροποποίηση και για ακόμα έναν πάρα πολύ σοβαρό λόγο. Διότι τους τελευταίους μήνες, να μην πω τα τελευταία χρόνια, η διακριτική εξουσία σε κάποιους του δημόσιου τομέα γίνεται και μετατρέπεται σε έκδηλη αδικία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Όπως ήδη εμφανίζεται και στη σχετική έκθεση, η ΕΔΕΚ θα υπερψηφίσει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Παρά το γεγονός ότι πιστεύουμε πως η συγκεκριμένη πρόταση δεν είναι η τέλεια, όμως, οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι είναι μια πρόταση προς την ορθή κατεύθυνση και ταυτόχρονα μια πρόταση η οποία θα βελτιώσει την κατάσταση που υπάρχει σήμερα και κυρίως θα περιορίσει, αφενός μεν, τα αυξημένα διοικητικά έξοδα για την επαναπροκήρυξη των θέσεων και την επανάληψη όλης της διαδικασίας για την πλήρωσή τους και, αφετέρου δε, θα διευκολύνει στο να ολοκληρώνεται η διαδικασία συμπλήρωσης αυτών των θέσεων πολύ πιο γρήγορα και πολύ πιο έγκαιρα.

Ως εκ τούτου λοιπόν, με βάση αυτά τα δύο βασικά στοιχεία, εμείς τοποθετούμαστε υπέρ της συγκεκριμένης πρότασης. Όσον αφορά τις υπόλοιπες προτάσεις τις οποίες έχει αναφέρει ο συνάδελφος από το Δημοκρατικό Συναγερμό, θα τις συζητήσουμε -όπως ήδη έχει ξεκινήσει η συζήτηση- και θα τοποθετηθούμε, όταν θα γίνονται οι συζητήσεις στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και στη συνέχεια, εφόσον οι συγκεκριμένες προτάσεις θα φτάσουν εδώ, στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Για τους λόγους που αναφέρονται στην ίδια την έκθεση το Δημοκρατικό Κόμμα τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου. Είναι γεγονός ότι υπήρξαν προβληματισμοί για κάποια ζητήματα, για τα οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι μειονεκτεί αυτή η πρόταση, όμως σίγουρα το κυριότερο -κι αυτός ήταν ο στόχος- είναι ότι βελτιώνει την κατάσταση. Εδώ τώρα έχουμε την ευχέρεια, και με τις προτάσεις που έχουν κατατεθεί για περαιτέρω συζήτηση, να δώσουμε τη δυνατότητα ακόμα μεγαλύτερης βελτίωσης, αν το καταφέρουμε, σε ένα μελλοντικό στάδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι αντίθετα η συγκεκριμένη πρόταση δε βελτιώνει την κατάσταση. Δημιουργεί μεγαλύτερο πρόβλημα, αν κάποιος γνωρίζει ακριβώς τη διαδικασία και τις πρόνοιες του συγκεκριμένου νόμου περί αξιολόγησης. Στη διαδικασία πλήρωσης των θέσεων καλούνται κατά σειρά οι υποψήφιοι οι οποίοι συγκέντρωσαν τις περισσότερες μονάδες μετά από γραπτή εξέταση, καλείται ο τριπλάσιος αριθμός με βάση τον αριθμό των κενών θέσεων, και στη συνέχεια προστίθενται σε αυτές τις μονάδες τα προσόντα των υποψηφίων, αν έχουν επιπρόσθετα προσόντα, με βάση πάλι κάποιες μονάδες που καθορίζονται στον ίδιο το νόμο, και τέλος η προφορική συνέντευξη, η οποία έχει μια συγκεκριμένη βαρύτητα που δεν υπερβαίνει το 10%. Και τι είναι εκείνο το οποίο γίνεται; Αφού συμπληρωθεί αυτή η διαδικασία, μπαίνουν στη σειρά πάλι με βάση τις μονάδες που συγκεντρώνει ο καθένας, αφού προστεθούν δηλαδή στις μονάδες τους η γραπτή εξέταση, τα επιπρόσθετα προσόντα και η προφορική συνέντευξη. Τι πιο κατάλληλο και πιο σωστό σύστημα υπάρχει από αυτό, παρά να επαναπροστίθενται κάποια άτομα, να γίνεται ξανά η συνέντευξη με άτομα τα οποία ήταν υποδεέστερα στη γραπτή εξέταση από εκείνους που κλήθηκαν στην αρχική διαδικασία; Και τι θα γίνει στο τέλος; Θα ανατρέπονται οι σειρές της γραπτής εξέτασης και θα επιλέγονται υποψήφιοι με κριτήρια άλλα, μη αντικειμενικά, παρά με το βασικό κριτήριο που είναι η γραπτή εξέταση!

Γι' αυτό το λόγο, αυτό το οποίο επιχειρείται να γίνει σήμερα μπορεί να διευκολύνει το να υπάρχουν περισσότεροι υποψήφιοι ενώπιόν τους -και πράγματι θα υπάρχουν- αλλά επιτρέπει την ίδια ώρα τη δυνατότητα να υπεισέλθει υποκειμενική κρίση, που αυτή εκφράζεται, όπως γνωρίζετε όλοι πολύ καλά, στην περίπτωση της προφορικής συνέντευξης, και να ανατρέψει τα πλέον αντικειμενικά κριτήρια που είναι εκείνα που είναι καταχωρισμένα μέσα στο φάκελο, που είναι η γραπτή εξέταση στην οποία παρακάθισαν όλοι οι υποψήφιοι και μπήκαν με μια σειρά αντικειμενική. Αυτή είναι η διαδικασία -την έχουμε μελετήσει κατ' επανάληψη- και σας λέω πραγματικά ότι αυτό το οποίο επιχειρούμε να κάνουμε θα επιτρέψει την ανατροπή της σειράς της γραπτής εξέτασης, κάτι στο οποίο νομίζω πολλές φορές η Βουλή έχει υπερθεματίσει, ότι δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στα αντικειμενικά κριτήρια. Δεν ξέρω αν θα δούμε πολλές τέτοιες νομοθεσίες, οι οποίες τελικά θα ανατρέψουν τα αντικειμενικά κριτήρια που εμείς πρωτοστατήσαμε σε κάποιες εποχές, για να τα ρυθμίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Νομίζω ότι δεν είναι ακριβώς έτσι όπως τα είπε ο κ. Νικολάου. Θα πάρουμε πρακτικά ένα τμήμα. Ανοίγουν τέσσερις θέσεις, σχηματίζεται συμβουλευτική επιτροπή, η οποία κάνει γραπτές εξετάσεις.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν έχει συμβουλευτική επιτροπή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κάνουν γραπτές εξετάσεις και κατατάσσονται οι υποψήφιοι όλοι, οι εκατό, οι διακόσιοι σε μια σειρά. Υποτίθεται ότι, αν είναι τρεις οι θέσεις, θα πάνε εννέα υποψήφιοι στην ΕΔΥ. Μέχρι να τους καλέσουν στην ΕΔΥ, μπορεί να περάσουν έξι μήνες, ένας χρόνος κ.λπ. Τι λέει αυτό το νομοσχέδιο; Στο τέλος του χρόνου, αν μαζί με τις τρεις θέσεις κενωθούν και υπάρχουν ακόμα δύο, τον Ιανουάριο ή Φεβρουάριο του επόμενου χρόνου που θα καλέσει η ΕΔΥ για προφορική εξέταση, αντί να καλέσει εννέα, αν οι θέσεις είναι πέντε, θα καλέσει δεκαπέντε υποψηφίους από τη σειρά που κατατάγηκαν, όταν έκαμαν εξετάσεις. Αυτό σε τι θα διευκολύνει και γιατί το ψηφίζουμε; Αντί να κάμει δεύτερη σειρά γραπτών εξετάσεων, αντί να κάμει ξανά όλη τη διαδικασία, όπως είπε και ο συνάδελφος ο κ. Σιζόπουλος, και να καθυστερούν όλες οι θέσεις, εντούτοις, για όσες θέσεις κενωθούν μέχρι το τέλος του χρόνου, θα καλεί τους τριπλάσιους υποψηφίους τον επόμενο χρόνο. Έτσι επιταχύνεται η διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Φυττή.

Ο κ. Γιαννάκης Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κυρία Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι αυτό το θέμα μάς είχε απασχολήσει ως κοινοβουλευτική ομάδα σε μερικές συνεδρίες κι έχουμε ταχθεί τελικά υπέρ της υπερψηφισής του. Αντιλαμβάνομαι φυσικά την αγωνία των στελεχών του Δημοκρατικού Συναγερμού, γιατί θεωρούν ότι θα προσφύγουμε σε ίδιες μεθόδους όπως προσέφευγαν την εποχή που κυβερνούσαν αυτό τον τόπο και το υποκειμενικό θα είναι το κυρίαρχο σε αυτή τη διαδικασία. Θέλουμε να τους διαβεβαιώσουμε ότι δε θα ακολουθήσουμε αυτή την πολιτική, γι' αυτό να μην ανησυχούν.

Όμως, αντικειμενικά παρατηρείται η εξής διαδικασία: Πρώτον, πολλές φορές αυτοί οι οποίοι τελικά προσέρχονται ενώπιον της επιτροπής έχουν ακριβώς τον ίδιο αριθμό με τον αριθμό των θέσεων. Οπότε, κάνει ο υποψήφιος, δεν κάνει ο υποψήφιος, μπορεί να μιλήσει ο υποψήφιος, μπορεί να αντεπεξέλθει είναι υπόχρεοι να τον προσλάβουν, γιατί απλώς πέρασε τις κυβερνητικές εξετάσεις που γίνονται μια φορά το χρόνο. Είναι αυτό κριτήριο; Ποιος είναι ο στόχος μας; Ο στόχος μας είναι, τηρώντας αξιοκρατικά κριτήρια, να προσλαμβάνουμε στη δημόσια υπηρεσία άτομα τα οποία είναι ικανά να αντεπεξέρχονται στα καθήκοντά τους. Και η τροποποίηση σκοπεί, ώστε τη στιγμή που η δημόσια υπηρεσία θα αποφασίζει ποιους θα προσλάβει να έχει μπροστά της ένα μεγαλύτερο αριθμό, για να μπορεί να επιλέγει τους ικανότερους.

Θα πρέπει να πούμε ότι παλαιότερα για κάθε θέση ήταν τέσσερις οι υποψήφιοι οι οποίοι έπρεπε να πηγαίνουν σε συνέντευξη. Οι θέσεις έγιναν τρεις όμως, λόγω του γεγονότος ότι κάποιοι που ειδοποιούνται για συνέντευξη στο μεταξύ διορίζονται σε άλλες θέσεις και δεν πηγαίνουν -παρατηρείται αυτή η κατάσταση- δηλαδή είτε οι προσλήψεις ακυρώνονται, γιατί δεν πάνε αρκετοί, είτε η επιτροπή είναι υποχρεωμένη να προσλάβει εκείνους οι οποίοι έχουν μείνει, χωρίς δικαίωμα επιλογής.

Εμείς θεωρούμε ότι, όταν μια θέση διεκδικείται από τρία τουλάχιστον άτομα, δίνει περισσότερα εχέγγυα ότι θα προσληφθούν άτομα ικανά, παρά από την πρακτική που ήθελε πολλές φορές να υπάρχει ένας υποψήφιος για κάθε θέση, χωρίς κανένα δικαίωμα ή χωρίς κανένα περιθώριο επιλογής από τα μέλη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Γι' αυτό το λόγο τασσόμαστε υπέρ της ψήφισης αυτού του νομοθετήματος. Κι εμείς δηλώνουμε ξανά ότι το μεγάλο ζήτημα είναι η αξιοκρατία να ισχύσει, και θα ισχύσει όσον εξαρτάται από αυτή την κυβέρνηση, με στόχο να εξυπηρετηθεί το δημόσιο και οι πολίτες αυτού του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Θωμά.

Ο κ. Τορναρίτης ζητά για πρώτη φορά το λόγο.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Δε θα ασχοληθώ και δε θα αναφερθώ στην ουσία του νομοσχεδίου, αλλά, αν μου επιτρέπεται, θα τοποθετηθώ σε σχέση με τα όσα ανέφερε ο αγαπητός συνάδελφος για το Δημοκρατικό Συναγερμό. Να πω μεγαλοφώνως ότι αυτές τις ύποπτες ώρες που συμβαίνουν πράγματα και θαύματα σε πλείστους όσους ημικρατικούς οργανισμούς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ, αν είναι δυνατό να σταματήσουμε να μιλούμε τόσο δυνατά μεταξύ μας και παρακαλώ εντός του θέματος, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα προσπαθήσουν να με θυμώσουν, αλλά δε θα θυμώσω, κυρία Πρόεδρε. Θα συνεχίσω την τοποθέτησή μου λέγοντας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κανένας δε θα σας θυμώσει, απλώς σας παρακαλώ πολύ...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...ότι αυτές τις ύποπτες ώρες έχω την εντύπωση ότι και λίγη ντροπή δε βλάπτει τους συναδέλφους. Έτσι, νομίζω ότι είναι καλύτερα όλοι μαζί να βοηθήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τώρα το «ύποπτες ώρες»...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...στο πώς θα εξυγιάνουμε το περιβάλλον, πώς θα εφαρμόσουμε στην πράξη την αξιοκρατία. Νομίζω ότι τις περισσότερες συμβουλές ας τις κρατήσουν για τους εαυτούς τους ή για τους κομισάριούς τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου πρωτολογεί.

Γ. ΘΩΜΑ:

Επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Επί προσωπικού ο κ. Γιαννάκης Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε συνάδελφε, έχει κάμει ρητή αναφορά ότι απαντά στο Γιαννάκη Θωμά, οπότε αν θα σας πω, κύριε Τορναρίτη, ότι ο Γιαννάκης Θωμά δεν έχει κάμει τίποτε που να ντραπέι. Δεν είναι ο Γιαννάκης Θωμά που ζητούσε από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΘΟΚ να προσλάβει τους δικούς του φίλους ως ηθοποιούς στο ΘΟΚ, αλλά εσείς. Όταν απέρριψε το αίτημά σας, ξεσπάσατε στο παραλήρημα ενάντια στο ΘΟΚ και στο διοικητικό του συμβούλιο. Οπότε, μην κρίνετε τις δικές μας θέσεις από τις δικές σας εμπειρίες και πρακτικές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Νομίζω να συνεχίσουμε με όσους πρωτολογούν.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, νομίζω ότι η σημερινή εξουσία διά των εκπροσώπων της, κι αναφέρομαι στην εκτελεστική εξουσία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα σας δώσω το λόγο για δευτερολογία.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Η σημερινή εξουσία συμπεριφέρεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα σας δώσω το λόγο για δευτερολογία.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όχι, εσάς δε σας έδωσα το λόγο. Τον πήρατε, κύριε Τορναρίτη! Με συγχωρείτε.

Πιστεύω ότι δεν υπάρχει λόγος να δημιουργήσουμε τέτοιο πνεύμα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν έχω το δικαίωμα να απαντήσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Έχετε προκαλέσει επί προσωπικού, σας απάντησε. Σας παρακαλώ απλώς να επιτρέψετε να συνεχίσουμε τις εργασίες της Βουλής.

Παρακαλώ τον κ. Ευαγόρου, ο οποίος πρωτολογεί, να πάρει το λόγο.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Διαδικαστικό θέμα;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Βέβαια.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν είναι διαδικαστικό, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα, διαδικαστικό.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κρίνω, κυρία Πρόεδρε, ότι το θέμα το οποίο συζητούσαμε ως συγκεκριμένο θέμα έχει εξαντληθεί. Εμείς είμαστε έτοιμοι, δεν έχουμε να ντραπούμε για τίποτε ούτε να φοβηθούμε οτιδήποτε, να συζητήσουμε ανοικτά, δημοκρατικά και με διαφάνεια οποιοδήποτε θέμα, οποιαδήποτε ζητήματα αφορούν την αξιοκρατία, με αριθμούς, για διάφορες χρονικές περιόδους και να πάμε, αν θέλετε, μέχρι το 1960.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Αλλά, επί του παρόντος, αυτό το θέμα που συζητούμε έχει εξαντληθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πριν δώσω το λόγο για δευτερολογία στον κ. Ρίκκο Ερωτοκρίτου, θα ήθελα να υπενθυμίσω απλώς ότι το θέμα που συζητούμε είναι μια τροποποίηση που γίνεται ακριβώς, σύμφωνα με την αιτιολογία, για να δοθεί η ευχέρεια να εργάζεται η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας πιο αποδοτικά, για να λυθούν κάποια προβλήματα. Εδώ νομίζω πρέπει να περιορίσουμε τη συζήτηση.

Κύριε Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Είχα ζητήσει το λόγο για διαδικαστικό ζήτημα, αλλά με έχετε καλύψει και ευχαριστώ γι' αυτό. Νομίζω ότι θα πλατειάσει επικίνδυνα η συζήτηση, αν συνεχίσουμε σε αυτό το μοτίβο. Η ουσία του υπό συζήτηση νομοθετήματος... Και θα πρέπει να πω εδώ ότι ο προλαλήσας συνάδελφος του Δημοκρατικού Συναγερμού που πρόβαλε το επιχείρημα αυτό, ότι δηλαδή επέρχεται αναξιοκρατία ή αυτό στο οποίο λογικά καταλήγει η υπό συζήτηση τροποποίηση είναι να ευνοούνται κάποιοι, σε αντίθεση με κάποιους που μπαίνουν στο περιθώριο, πρέπει να πω ότι το επιχείρημα, όπως το άκουσα, δεν έχει καμία σχέση με τη λογική κατάληξη. Δεν υπάρχει λογικός συσχετισμός μεταξύ επιχειρήματος και κατάληξης. Γιατί; Διότι, εάν στο υπό συζήτηση έτος μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του συγκεκριμένου έτους δημοσιευθούν κάποιες θέσεις και, διαρκούντος του έτους αυτού, προκύψει ζήτημα δημοσίευσης κένωσης ή δημιουργίας οποιασδήποτε άλλης θέσης που αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα, τότε συναριθμούνται μαζί οι υποψήφιοι -και επ' αυτού θέλω να ομιλήσω και να υπερτονίσω- οι οποίοι θα κριθούν αξιοκρατικά, με βάση τη γραπτή τους δοκιμασία και τη βαθμολογία που έχουν πάρει, που ήταν η πρώτη προϋπόθεση. Κοντολογίς, αν κάποιος βαθμολογήθηκε με δέκα, που ήταν στην πρώτη δημοσίευση, και κάποιος βαθμολογήθηκε με οκτώ, που μπήκε στην επόμενη δημοσίευση ή κένωση ή καθ' οιονδήποτε τρόπο θεωρείται υποψήφιος για τη θέση, δεν έχει καμία σημασία αυτό. Το δέκα είναι δέκα, το οκτώ είναι οκτώ. Εξαρτάται από τι θα αποδώσει επιπλέον με το 10% ενώπιον της επιτροπής.

Η προσπάθεια λοιπόν -και θα παρακαλέσω τους συναδέλφους μου, ως πρόεδρος της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, να περιοριστούν σε αυτό στις

δευτερομιλίες- να ενταχθεί το ζήτημα αυτό μέσα στη διεγκυστίνδα του δημόσιου διαλόγου, που αλήθεια διαρκεί αυτά τα εικοσιτετράωρα, για εκατέρωθεν κατηγορίες περί αναξιοκρατίας, για προώθηση ημετέρων ή για τοποθετήσεις στο περιθώριο άλλων... Ας αφήσουμε μακριά τη συζήτηση αυτή από το νομοθέτημα αυτό. Τα λογικά επιχειρήματα που προσπαθούν κάποιοι να εντάξουν στη συζήτηση αυτή δεν ταιριάζουν. Δεν έχει καμία σχέση το νομοθέτημα αυτό με αναξιοκρατία.

Υπενθυμίζω ότι η συντεχνία είναι υπέρ αυτής της τροποποίησης. Έχει κανέναν μέσα σε αυτή την αίθουσα που είναι συντεχνιακότερος των συντεχνιών και θέλει να προστατεύσει τα συμφέροντα αυτών που θα βλάπτονται δήθεν, ενώ η συντεχνία δεν το θέλει; Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ ήρθε και είπε: «Εμείς συμφωνούμε απόλυτα, διότι με την τροποποίηση αυτή εξυπηρετούνται τα καλώς νοούμενα συμφέροντα αυτών που θα διαγωνισθούν». Οποιαδήποτε περαιτέρω συζήτηση επ' αυτού του ζητήματος θεωρώ ότι έχει εξαντληθεί και παρακαλώ, αν θα ακουστούν παρόμοια επιχειρήματα, με όλο το σεβασμό και την εκτίμηση προς τους συναδέλφους, θα πρέπει να τα περιορίσουν, εκτός αν υπάρχει οτιδήποτε άλλο στη δευτερομιλία να ακούσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συμφωνώ και σας παρακαλώ, κύριε Τορναρίτη...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δηλαδή θα μου στερήσετε το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όχι, δε θα σας στερήσω το λόγο! Δε με αφήσατε να ολοκληρώσω!

Σας παρακαλώ να κρατήσουμε σε ένα επίπεδο τη συζήτηση και να σας πω ότι μετά, στο Κεφάλαιο Τέταρτο, ελπίζω να μην αδειάσει η αίθουσα, όταν θα αγορεύουν έντεκα συνάδελφοί μας.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Απλώς, να πω έτσι με ηρεμία ότι χαρίζουμε τον κ. Καραγιάννη στο συνάδελφο και σε όποιον ήθελε υιοθετήσει τον κ. Καραγιάννη, την ίδια ώρα όμως λέμε ότι πρέπει να αναλάβουν και τις ευθύνες των πράξεων και των παραλείψεων του συγκεκριμένου προσώπου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, πρώτον, οι ονομαστικές επιθέσεις, οι καλυμμένες πίσω από την ασυλία, δεν περιποιούν τιμή σε εκείνον που τις πράττει. Ο κ. Καραγιάννης δεν είναι ιδιοκτησία κανενός και ιδιαίτερα του κ. Τορναρίτη, για να μπορεί να τον χαρίζει σε οποιοδήποτε παζάρι νομίζει ότι ευρίσκεται. Συνεπώς, αυτά τα πράγματα που αφορούν πρόσωπα δεν μπορούν με τέτοιο τρόπο να εμφανίζονται.

Δεύτερον, μιας και έχω πάρει το λόγο, εντιμοτάτη, θα ήθελα να πω και κάποια πράγματα. Οι φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού που είχαν μιλήσει επί του θέματος, ο κ. Θεμιστοκλέους και ο κ. Ιωνάς, κατά την άποψή μου, όπως τα γεγονότα

έχουν κατατεθεί στην αρμόδια επιτροπή, ευρίσκονταν σε πλάνη περί των πραγμάτων. Η ανάλυση που έκαναν δεν αφορά το θέμα το οποίο έχουμε μπροστά μας. Η σωστή εξήγηση είναι όπως την έχει βάλει τώρα ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Ερωτοκρίτου. Δηλαδή, θεραπεύεται μια αδυναμία που εμφανίστηκε στην ΕΔΥ. Αυτή η αδυναμία αφορούσε δύο συγκεκριμένα πράγματα: Πρώτον, ενώ εκαλούνταν εννέα, πήγαινε στην ΕΔΥ μικρότερος αριθμός. Με αυτό τον τρόπο περιόριζαν τη δυνατότητα της ΕΔΥ να έχει επιλογή ποιους να επιλέξει. Ταυτόχρονα, στερούσαν το δικαίωμα και από κάποιους άλλους που θα έπρεπε να κληθούν, που είχαν σειρά στη λίστα και δεν κλήθηκαν, διότι κλήθηκαν οι πρώτοι εννέα, αν ήταν τρεις οι θέσεις.

Δεύτερον, η δημοσίευση των θέσεων γίνεται περίπου τον Απρίλιο εκάστου έτους. Από τον Απρίλιο μέχρι το Δεκέμβριο κενώνονται θέσεις, ανοίγονται νέες θέσεις για το ίδιο θέμα, ισόβαθμες, για τις οποίες έγιναν αντικειμενικές, ανεξάρτητες και αμερόληπτες εξετάσεις, γραπτές, και καταρτίστηκε μια ετήσια λίστα ανθρώπων που ενδιαφέρθηκαν γι' αυτές τις θέσεις. Εκείνοι που θα κληθούν, για να πληρώσουν και τις θέσεις που δημιουργούνται μετά τον Απρίλιο μέχρι το Δεκέμβριο, είναι εκείνοι που αξιολογήθηκαν με το γραπτό τους και πήραν σειρά, για να μπουν σε αυτή τη λίστα. Δε θα μπει καθόλου το στοιχείο της προφορικής εξέτασης στη μέση και με αυτή την πρόταση δε διαφοροποιείται ούτε ο βαθμός με τον οποίο έχει δικαίωμα να αξιολογήσει η ΕΔΥ τους υποψηφίους. Παραμένουν τα ίδια εκείνα. Δεν αγγίζουμε τη σημασία και τη βαρύτητα της γραπτής εξέτασης με τη σημασία και τη βαρύτητα της προφορικής εξέτασης στην ΕΔΥ. Συνεπώς, γι' αυτό λέω ότι ήταν σε πλάνη περί των γεγονότων. Άλλο είναι που θεραπεύεται με αυτό τον τρόπο. Και πιστεύουμε, ορθά είτε ο κ. Σιζόπουλος, αυτή η πρόταση βρίσκεται προς την ορθή κατεύθυνση και ευχόμαστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα.

Σε ό,τι αφορά το ευρύτερο θέμα της αναξιοκρατίας, θα ήθελα μόνο να σημειώσω την παραδοχή του προέδρου του ΔΗΣΥ, που έγινε στις 19 Ιουνίου 1999, ότι για την περίοδο 11 Νοεμβρίου 1997 με 31^η Μαρτίου 1999 η "υπηρεσία εξυπηρέτησης" του ΔΗΣΥ, όταν ήταν κυβέρνηση, εξυπηρέτησε 21 000 άτομα.

Ευχαριστώ πολύ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Υπήρχε ανθρωπιστικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Για θέμα διαδικασίας ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και ήδη ξεκίνησαν να υπάρχουν εκτροπές από το βασικό θέμα το οποίο συζητούμε. Γι' αυτό ζητώ να τεθεί, εάν υπάρχει ένσταση, σε ψηφοφορία το να τερματιστεί η συζήτηση και να προχωρήσουμε στη διαδικασία της ψηφοφορίας.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Για το θέμα που θέτει ο συνάδελφος -και μετά θέλω να δευτερολογήσω- λυπούμαι πραγματικά, αλλά φαίνεται ότι δεν έχουμε αντιληφθεί καλά καλά τι λέει ο νόμος. Αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο θέλουμε να ψηφίσουμε και προτρέχουμε, για να συγκαλύψουμε αυτό το οποίο θα θέλουν κάποιοι να επεξηγήσουν μετά από όλα εκείνα τα οποία έχουν ακούσει...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Επί της διαδικασίας, ναι.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Είναι για τη διαδικασία, κύριε συνάδελφε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Να τοποθετηθείς επί του τερματισμού της συζήτησης!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Επί της διαδικασίας μιλώ, κύριε συνάδελφε!

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, μπήκες στην ουσία του ζητήματος!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν μπήκα καθόλου στην ουσία του ζητήματος!

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όταν μας λες ότι δεν έχουμε αντιληφθεί τι θα ψηφίσουμε, σημαίνει ότι μπήκες στην ουσία του ζητήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριοι, πιστεύω ότι όντως έχει εξαντληθεί...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, περιμένετε ένα λεπτό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Επί της διαδικασίας μιλώ, κύριε συνάδελφε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ποιας διαδικασίας, κύριε Ιωνά;

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

(Σε έντονο ύφος)

Επί της διαδικασίας που ήγειρε ο συνάδελφος μιλώ. Αφήστε με να πω εκείνο το οποίο θέλω και μετά πείτε μου ότι έκανα λάθος. Δε θα μπω επί της ουσίας της πρότασης. Το λέω ξεκάθαρα. Απλώς, φαίνεται ότι, επειδή εμείς θέλουμε να εξηγήσουμε αυτό το οποίο είπαμε, θέλουμε να αντικρούσουμε αυτά τα οποία είπατε, για να πούμε τι είναι εκείνο το οποίο πραγματικά συμβαίνει, δεν μπορεί να σηκώνεται συνάδελφος και να λέει ότι εξαντλήθηκε το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μα, το έχετε πράξει, κύριε Νικολάου! Το έχουμε ακούσει!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Όχι, δεν ακούστηκε η φωνή η δική μας που θα καταψηφίσουμε εις απάντηση εκείνων οι οποίοι υποστήριξαν την πρόταση και δεν μπορεί να σταματήσει η διαδικασία εδώ...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Επιτρέψτε μου, κύριοι συνάδελφοι.

ΣΤ. ΕΥΑΓΓΟΡΟΥ:

Ο κ. Θεμιστοκλέους τι είπτε;

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ο κ. Θεμιστοκλέους πρωτολόγησε. Και εγώ πρωτολόγησα. Μετά από εμάς ακούστηκαν συνάδελφοι οι οποίοι επίσης πρωτολόγησαν και κάποιοι που δευτερολόγησαν, απαντώντας σε μας, χωρίς να μας δώσετε το δικαίωμα να αντικρούσουμε αυτό το οποίο λέχθηκε, γιατί αυτή τη στιγμή υπάρχει μια πλειοψηφία. Η διαδικασία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εκείνοι που δευτερολόγησαν...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Η διαδικασία, εντιμοτάτη κυρία Πρόεδρε, η διαδικασία αυτό το οποίο επιβάλλει είναι να μας επιτρέψετε, τουλάχιστο στους δύο συναδέλφους οι οποίοι θέλουν να υπερασπιστούν αυτό το οποίο είπαν, να μας επιτρέψετε να το υπερασπιστούμε. Διαφορετικά, λυπούμαι, αποτελεί στέρηση λόγου αυτό το οποίο επιχειρείται, με όλη την ευγένεια και όλο το σεβασμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Νικολάου, παρ' όλο που θεωρώ ότι όσοι έχουν δευτερολογήσει έχουν απαντήσει, επειδή προέκυψαν κάποια θέματα που έπρεπε να απαντηθούν ή επί της διαδικασίας, εντούτοις εγώ θα δώσω το λόγο να δευτερολογήσετε, με τη θερμή παράκληση να μείνετε επί του θέματος το οποίο συζητούμε και να μην προκαλέσει πλέον κανένα άλλη συζήτηση.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο)

Κύριε Σιζόπουλε, είναι θέμα...

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί της διαδικασίας... Όχι, έχουμε ζητήσει να τεθεί στο σώμα και το σώμα θα αποφασίσει αν θα τερματιστεί η συζήτηση, για να δώσει ψηφοφορία, ή αν όχι. Γι' αυτό η παράκλησή μας είναι να θέσετε το θέμα στο σώμα για ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Το θέμα κατά πόσο θα λήξει η συζήτηση; Διότι εγώ αντιλήφθηκα ότι θέλετε να τεθεί σε ψηφοφορία το...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ, κύριε Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, πρώτον, θεωρώ ότι πρέπει να εκφράσω και από αυτό το βήμα την εκτίμησή μας στο πρόσωπό σας και τον τρόπο που προεδρεύετε. Και, δεύτερον, μια παράκληση προς τους συναδέλφους διαμέσου της Προέδρου, για να λήξει το θέμα σε χαμηλότερους τόνους από τους δύο συναδέλφους μας που θέλουν να δευτερολογήσουν. Έχει γίνει συνεννόηση να δευτερολογήσει ένας σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και να λήξει η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εγώ προσωπικά, παρακαλώ, κύριε Σιζόπουλε, αν δεν επιμένετε στο να τοποθετηθεί το σώμα, τότε...

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εάν θα υπάρξει θέμα δευτερομιλίας, θα ζητήσουμε και εμείς να δευτερομιλήσουμε, γιατί πια έχουν ακουστεί διάφορα. Εμείς απλώς κάναμε μια σύντομη τοποθέτηση στην πρωτομία μας για το συγκεκριμένο θέμα. Έχουν ανοίξει διάφορα ζητήματα για τα οποία έχουμε άποψη και την οποία θα εκφράσουμε. Ως εκ τούτου...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ανεξάρτητα. Έχουν ήδη ακουστεί. Ως εκ τούτου λοιπόν, εάν θα ανοίξει κύκλος δευτερομιλιών από 'δώ και πέρα, εμείς θα ζητήσουμε να δευτερομιλήσουμε και η συζήτηση να πάει σε μάκρος· ώσπου πάει!

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Γεωργίου, είναι επί της εισήγησης του κ. Σιζόπουλου;

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Επί της διαδικασίας.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή έχουν ακουστεί διάφορα, θα ήθελα να πω σε σχέση με τη διαδικασία ότι, όταν εγείρεται θέμα από βουλευτή για οποιοδήποτε ζήτημα και το προεδρείο αποφασίζει να το θέσει σε ψηφοφορία, ορθά πράττει και εμείς θα στηρίξουμε αυτή τη θέση του προεδρείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, θα τεθεί σε ψηφοφορία και παρακαλώ να δούμε πόσοι τάσσονται υπέρ της εισήγησης του κ. Σιζόπουλου να τερματιστεί εδώ η συζήτηση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Για αιτιολόγηση ψήφου...

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν υπάρχει δικαιολόγηση ψήφου, συνάδελφε.

Λυπούμαι πάρα πολύ!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ζητώ δικαίωμα, εντιμότητα, να κάμω αιτιολόγηση αρνητικής ψήφου. Όταν καταψηφίζεις μια πρόταση που τίθεται, κύριε συνάδελφε... Διαβάστε τους κανονισμούς να δείτε ότι υπάρχει θέμα αιτιολόγησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι πρόταση για διαδικασία;

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Όχι, είναι μετά από την πρόταση που κατατέθηκε.

Και λυπούμαι...

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δικαιούσαι να δικαιολογήσεις την ψήφο σου πριν την ψηφοφορία.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει στη Βουλή να στερείται του δικαιώματος βουλευτής να απαντήσει σε αυτά για τα οποία δέχτηκε προηγουμένως την κριτική ή την απάντηση που δέχτηκε από άλλους συναδέλφους. Αυτό το οποίο συνέβη σήμερα για μένα είναι στέρηση ψήφου και σας λέω ότι θα προβώ και σε δημόσιες καταγγελίες επί του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, η ολομέλεια με πλειοψηφία αποφασίζει ότι η συζήτηση έληξε και θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Εμείς είμαστε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, αλλά δεν...
Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών; .

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα εναντίον, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα εναντίον, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Σταύρος Ευαγόρου

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 24 Νοεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά είχε κατατεθεί στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €117.500.000 και η διάθεσή του για διάφορους σκοπούς.

Σημειώνεται ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά είχε κατατεθεί στη Βουλή, προέβλεπε αφενός τη διάθεση ποσού ύψους €67.500.000 για κάλυψη των αποζημιώσεων που θα καταβληθούν στους γεωργοκτηνοτρόφους μέχρι το 50% της ζημιάς που υπέστησαν λόγω της παρατεταμένης ολιγομβρίας και αφετέρου τη διάθεση ποσού ύψους €50.000.000 για κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την αγορά και μεταφορά ποσοτήτων νερού από την Ελλάδα, καθώς και για τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για διοχέτευσή του στο σύστημα της υδατοπρομήθειας της Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό, στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή έκρινε ότι το μέρος του νομοσχεδίου που αφορά το ποσό ύψους €67.500.000, σε σχέση με την κάλυψη των αποζημιώσεων που θα καταβληθούν στους γεωργοκτηνοτρόφους, έχρηζε περαιτέρω μελέτης και για το λόγο αυτό αποφάσισε να προωθήσει σε πρώτο στάδιο το υπόλοιπο μέρος του νομοσχεδίου που αφορούσε το ποσό ύψους €50.000.000, το οποίο έχει ήδη ψηφιστεί σε νόμο.

Στο στάδιο της συζήτησης του εναπομείναντος μέρους που αφορά την κάλυψη των αποζημιώσεων προς διάφορους κλάδους της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής, διαπιστώθηκε, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, ότι η ζημιά που προκλήθηκε το 2008 υπολογίστηκε στο ποσό των €135.000.000. Σημειώνεται ότι οι επιμέρους

υπολογιζόμενες ζημιές κατά κλάδο παραγωγής συμφωνήθηκαν με τις αντίστοιχες αγροτικές οργανώσεις και τους εκπροσώπους των κλάδων, με εξαίρεση την Παγκύπρια Οργάνωση Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ). Η εν λόγω οργάνωση σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία επιμένει σε καταβολή μεγαλύτερου ποσού, το οποίο όμως, όπως υποστηρίζουν οι κυβερνητικοί αρμόδιοι, δεν τεκμηριώνεται με βάση τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για όλους τους υπόλοιπους κλάδους παραγωγής.

Συναφώς, όπως κατατέθηκε στην επιτροπή, βάσει πάγιας πρακτικής σε περιπτώσεις καταβολής αποζημιώσεων λόγω αντίξων καιρικών συνθηκών καταβάλλονται προς τους επηρεαζόμενους αποζημιώσεις μέχρι το 50% της ζημιάς που υπέστησαν. Στη βάση της πάγιας αυτής πρακτικής ζητήθηκε από την κυβέρνηση η συγκατάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραχώρηση του ποσού των €67.500.000, το οποίο αφορά το 50% του συνολικού ποσού της ζημιάς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί για σκοπούς προώθησής του στην ολομέλεια του σώματος αναφορικά με το ποσό ύψους €67.500.000 και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 4) του 2008».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, πάλι με τις απολογίες μου και σε σας και προς τους συναδέλφους, γιατί δεν κατέστη δυνατόν έγκαιρα να παραδώσουμε γραπτή τροπολογία. Επικαλούμενος τον Κανονισμό 55 του Κανονισμού της Βουλής, ζητώ την έγκρισή σας, για να υποβάλω μια προφορική τροπολογία περί του νομοσχεδίου που συζητούμε, αν μου δίδετε την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε ενώπιόν μας ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό της τάξης των €67,5 εκατομ. για κάλυψη των ζημιών στη γεωργοκτηνοτροφία. Το αναλυτικό σημείωμα δείχνει ότι €1 εκατομ. αφορά διάφορα αιτήματα που αναμένεται να προκύψουν από διάφορους μικρούς κλάδους παραγωγής για τους οποίους δεν έγιναν λεπτομερείς υπολογισμοί της ζημιάς.

Η τροπολογία που εισηγούμαστε είναι το ποσό του €1 εκατομ. να σταυρωθεί, που αφορά μελλοντικά αιτήματα, και, αν και εφόσον έρθουν τα αιτήματα, η Βουλή, όπως πάντα ήταν η πρακτική, να το αποδεσμεύσει αμέσως.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να τεθεί σε ψηφοφορία η τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι ομόφωνη; Όλοι υπέρ;

Πόσοι εναντίον;

Νομίζω ψηφίζουν όλοι υπέρ, απ' ό,τι βλέπω από εδώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι υπέρ. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Καλώ το γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Σοφοκλή Φυττή)

Δεν υπάρχει λόγος να προχωρήσουμε δηλαδή στην...

Εντάξει, κύριε Φυττή.

Παρακαλώ, θέλετε το λόγο για την τροπολογία;

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Όχι επί της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Επειδή ψηφίσαμε την τροπολογία.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Όχι επί της τροπολογίας. Αυτή εγκρίθηκε. Η τροπολογία εγκρίθηκε. Επί της ουσίας μπορούμε να πούμε δυο λόγια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αφού ψηφίσαμε την τροπολογία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κάτσε, ρε Σοφοκλή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Αν δε θέλει η ολομέλεια να πούμε δυο λόγια γι' αυτά τα €67,5 εκατομ. που πάνε για το γεωργοκτηνοτροφικό κόσμο, εγώ κάθομαι κάτω.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν χρειάζεται, ξέρουμε. Κάτσε.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, μου δίνετε το λόγο ή όχι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αν είναι επί θέματος ουσίας, εγώ θα σας δώσω το λόγο.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όχι, θα πάρει το λόγο ο κ. Φυττής.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Δε ζητάτε πλέον το λόγο, κύριε Φυττή;

Ο κ. Γεωργίου ζήτησε το λόγο.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επί της διαδικασίας, εντιμοτάτη, θα ήθελα να πω ότι, από τη στιγμή που μπήκαμε σε διαδικασία ψηφοφορίας, πρέπει να συνεχίσει η ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Απλώς, μπορεί να μην είδα το χέρι του κ. Φυττή προηγουμένως.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, ακούστε. Νομίζω ότι, παρά την ένταση που προηγήθηκε, την ομοφωνία ή τη συμπόρευση που ακολούθησε με την υπερψήφιση της τροποποιητικής πρότασης του κ. Αβέρωφ, πρέπει να τηρηθεί μια διαδικασία. Δεν απευθύνομαι στο προεδρείο. Για όνομα του Θεού! Θεωρούμε κι εμείς ότι το προεδρείο κάνει αρκετά καλά τη δουλειά του, αλλά δεν μπορεί, όταν συνάδελφος σηκώνει το χέρι, για να μιλήσει για το θέμα... Η ψηφοφορία δεν έχει διεκπεραιωθεί για ποιο πράγμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι για την τροπολογία.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Για την τροπολογία.

Επί της αρχής έχει δικαίωμα να μιλήσει. Η ψηφοφορία δε διεκπεραιώθηκε, άρα πρέπει να του δοθεί ο λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εγώ έδωσα το λόγο, κύριε Ερωτοκρίτου. Το προεδρείο έδωσε το λόγο. Ο κ. Φυττής συνεννοήθηκε με τον κ. Κουλία και έκατσε. Εγώ του έδωσα το λόγο.

(Γέλια)

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, δε συνεννοήθηκα, συγγνώμη, αντίθετα υπήρχε μια πίεση εκ δεξιών να κάτω κάτω και αυτό είναι έντονη διαμαρτυρία.

Λοιπόν, θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ωραία.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Εμείς θέλουμε να χαιρετίσουμε την εκ μέρους του κράτους ενέργεια να υπολογίσει τις ζημιές της ανομβρίας του 2008, οι οποίες ανέρχονται στα €135 εκατομ., και το 50% θα καταβληθεί, κατόπιν έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από κρατικούς πόρους, τονίζω, προς τους γεωργοκτηνοτρόφους. Κατόπιν σκληρής δουλειάς του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με τη συμβολή των αγροτικών οργανώσεων, έχει κατανεμηθεί αυτό το ποσό το οποίο εγκρίνουμε σήμερα και ευελπιστούμε ότι σύντομα θα καταβληθεί προς την πληγείσα τάξη των γεωργοκτηνοτρόφων το 2008.

Θέλω να τονίσω δύο σημεία: Πρώτον, ότι οι επαγγελματίες γεωργοί θα πάρουν το 100% της ζημιάς τους, ενώ οι μη επαγγελματίες το 70%. Όμως το 100% -ένα σημείο το οποίο θέλω να τονίσω και να εκτιμήσω την προσφορά που γίνεται από το κράτος και από τις αγροτικές οργανώσεις- το 100% θα το πάρουν όλοι οι πρόσφυγες, οπουδήποτε κι αν κατοικούν, σε μειονεκτικές ή μη μειονεκτικές περιοχές. Δεύτερον, οι κάτοικοι γεωργοκτηνοτρόφοι των μειονεκτικών περιοχών, που είναι οι ημιορεινές, ορεινές, που είναι μικρός ο κλήρος, θα πάρουν το 100%. Αυτό πρέπει να εκτιμηθεί από όλο το γεωργοκτηνοτροφικό κόσμο, διότι είναι μία σανίδα ελπίδας, για να συνεχίσουν την εργασία τους.

Αυτό που τονίζω ως τελευταίο σημείο είναι ότι το κράτος πρέπει να δραστηριοποιηθεί μετά από αυτή την έγκριση, για να πάρουν τα χρήματα πολύ γρήγορα οι γεωργοκτηνοτρόφοι.

Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Φυττή.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σίγουρα το πρόβλημα ευρύτερα έχει διαστάσεις τις οποίες ορθώς η κυβέρνηση έχει αντιμετωπίσει, δεδομένης της κρίσης. Οφείλουμε ωστόσο να διαπιστώσουμε σε σχέση με την απόφαση δύο πτυχές: Πρώτον, υπάρχει μία διάκριση που έχει γίνει σε βάρος του κλάδου των αγελαδοτρόφων. Ενώ όλοι οι κλάδοι έχουν στήριξη, έχουν πάρει στήριξη κατά 50%, παρατηρούμε στην περίπτωση των αγελαδοτρόφων να υπάρχει μια στήριξη της τάξης του 25%. Τι έκανε η κυβέρνηση με αυτή την απόφαση δηλαδή; Ουσιαστικά υποχρεώνει τους αγελαδοτρόφους να μεταकुλίσουν αυτό το κόστος στον καταναλωτή. Δεν υπήρξε αυτός ο προβληματισμός από πλευράς της κυβέρνησης; Γιατί αφήσαμε τα πράγματα προς αυτή την κατεύθυνση;

Εξαιρέθηκαν λοιπόν οι αγελαδοτρόφοι και δεν έχουν ληφθεί υπόψη η θέση, καθώς επίσης και οι εκτιμήσεις του ιδίου του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και μέχρι τούτη την ώρα δεν τους έχει δοθεί η οποιαδήποτε απάντηση.

Δεύτερον, εξαιρέθηκαν κάποιοι κλάδοι για τους οποίους πραγματικά θέτουμε κάποιο ερώτημα. Γιατί; Σαλιγκαροπααραγωγοί και καπνοπααραγωγοί. Επιλέγω αυτούς τους δύο κλάδους, επειδή δεν είναι της εκλογικής μου περιφέρειας κιόλας. Γιατί εξαιρέθηκαν αυτοί οι δύο κλάδοι; Έχουμε πει στους καπνοπααραγωγούς: «Μην καλλιεργήσετε». Και αντίθετα τους λέμε: «Δε δικαιούστε τίποτα». Τους διώξαμε, τους έχουμε κάνει δίωξη από το επάγγελμά τους.

(Σε έντονο ύφος)

Και έρχομαι στο επίμαχο θέμα. Αρκετές μέρες πιο πριν την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών είχαμε δηλώσει στην κυβέρνηση: «Μην πάτε χωρίς να συμπεριλάβετε τους εγκλωβισμένους μας. Δεν είναι δίκαιο οι εγκλωβισμένοι να εξαιρεθούν». Μήπως οι εγκλωβισμένοι δεν είναι γεωργοί; Μήπως οι εγκλωβισμένοι δεν είναι πραγματικά, μάλιστα, γεωργοί; Δεν είναι απόλυτα εξαρτώμενοι γεωργοί; Κάνουν οποιοδήποτε άλλο επάγγελμα; Μήπως σ' αυτούς δεν υπήρξε επίπτωση από την ανομβρία; Μήπως αυτοί είχαν πληθώρα το νερό; Μήπως αυτοί είχαν άλλους πόρους ζωής; Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εκτελεστική εξουσία, το υπουργείο δεν έχει λάβει υπόψη και δεν έχει δείξει τη στοιχειώδη ευαισθησία; Θεωρούμε ότι πρέπει να αποκατασταθεί η αδικία. Επιβάλλεται να αποκατασταθεί. Οι εγκλωβισμένοι θα πρέπει να συμπεριληφθούν. Είναι άκρως αδικαιολόγητο και είναι άκρως αχρεία αυτή η αντιπαράθεση επί του θέματος. Σήμερα στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ο υπουργός παραδέχθηκε ότι στα €67,5 εκατομ. δε συμπεριλαμβάνονται οι εγκλωβισμένοι μας. Πώς θα λυθεί αυτό το πρόβλημα; Από πού θα προέλθουν οι πόροι; Και σίγουρα αυτές οι τροποποιήσεις...

(Μη ευκρινές σχόλιο από βουλευτή)

Όχι, όχι, συνάδελφε!

Αυτές οι τροποποιήσεις, αυτές οι αδικίες, η αποκατάσταση της αδικίας δεν μπορεί να γίνει σε βάρος ή αφαιρώντας από οποιοδήποτε άλλο κλάδο. Νομίζω υπάρχουν τα περιθώρια και ειρήσθω εν παρόδω υπάρχουν και €5 εκατομ., τα οποία ούτως ή άλλως ερχόντουσαν μέσω του ΟΓΑ, μέσα στα €67,5 εκατομ. Υπάρχει ο τρόπος. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι, παρ' όλη την ευαισθησία που υπάρχει από πλευράς πολιτικών δυνάμεων, από πλευράς του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν έχει επιδειχθεί στοιχειώδης σεβασμός προς τους εγκλωβισμένους μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Καλώ λοιπόν επί του θέματος να δείξουμε την πρόπουσα και αναγκαία ευαισθησία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι η πρώτη φορά που στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας για ένα ποσό της τάξης των €67,5 εκατομ., χωρίς διαδηλώσεις των αγροτών, χωρίς πίεση από τις αγροτικές οργανώσεις, με δική της πρωτοβουλία μια κυβέρνηση ήρθε και αποφάσισε να διεκδικήσει και να εξασφαλίσει άδεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για να πληρώσει βοήθεια στους πληγέντες, στους πραγματικά πληγέντες αγρότες, για να τους στηρίξει δεδομένης της ανομβρίας. Δεν έγινε αυτό που βλέπαμε παλιά, όταν η κυβέρνηση έβγαζε από την τσέπη, όταν οι αγρότες κατέληγαν στο Προεδρικό, πίεζαν, φώναζαν, παρακαλούσαν. Μόνη της αυτή η κυβέρνηση πήρε την πρωτοβουλία. Με πολλή συνέπεια και με πολύ συντονισμένη δουλειά ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και οι λειτουργοί του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κατάφεραν σε δύσκολες συνθήκες να περάσουν από το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ομόφωνα, με τρεις ή τέσσερις αποχές, την έγκριση αυτής της βοήθειας, η οποία, τονίζω, δε θα πληρωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά θα πληρωθεί από τα ταμεία του κυπριακού κράτους.

Θα πρέπει να σας πω ότι την πρώτη φορά που είχαμε κάμει ανεπίσημη συζήτηση με την κ. Μποέλ, την Επίτροπο Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, γι' αυτή τη βοήθεια και της είπαμε ότι η ξηρασία έχει καταστρέψει τους αγρότες μου είπε: «Κύριε Θωμά, ξέρετε μόλις μου τηλεφώνησε ο άνδρας μου, ο οποίος είναι γεωργός, και μου είπε ότι από τα σπαρτά μας δεν έμεινε τίποτε λόγω του παγωμένου αέρα και του χιονιού που έπεσε, οπότεν έχετε προβλήματα εσείς, έχουν και οι βόρειες χώρες της Ευρώπης προβλήματα». Αυτή την άκρως αρνητική θέση η κυβέρνηση της Δημοκρατίας, η νέα κυβέρνηση, και με παρεμβάσεις του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον κ. Μπαρόζο και με συντονισμένες ενέργειες του υπουργού και των λειτουργών του Τμήματος Γεωργίας, κατάφερε να την κάμει ομόφωνα απόφαση και να δώσει αυτή τη βοήθεια. Θα πρέπει λοιπόν να την εκτιμήσουμε.

Έχοντας τακτικότερη επαφή με όλους τους κλάδους, θα πρέπει επίσης να εκτιμήσουμε ακόμα κάτι. Είναι η πρώτη φορά που στην κυπριακή πραγματικότητα δεν έχουν πάρει τα λεφτά μόνο εκείνοι οι κλάδοι οι οποίοι αντιμετώπιζαν τα μικρότερα προβλήματα. Και ο κλάδος των αγελαδοτρόφων είναι οι "αριστοκράτες" της αγροτικής παραγωγής και όποιος μπορεί να το διαψεύσει ας έρθει να φέρει στοιχεία.

Αυτοί που είχαν τη μεγαλύτερη ανάγκη, οι μπανανοπαραγωγοί, οι φρουτοπαραγωγοί, οι φτωχοί κάτοικοι των αμπελοουργικών χωριών, που είναι κρεμασμένοι πάνω στην Πιτσιλιά και πάνω στα κρασοχώρια, για πρώτη φορά πίνουν τέτοια βοήθεια. Και αν κάποιος κλάδος έχουν κακοφανιστεί, είναι γιατί είχαν συνηθίσει όλη η κρατική βοήθεια να πηγαίνει στα δικά τους ταμεία. Ε, όχι λοιπόν! Αυτή η κυβέρνηση αποφάσισε και μοίρασε τα €67,5 εκατομ. σε όλους ανεξαιρέτα τους αγροτικούς κλάδους, κάτι το οποίο θα πρέπει να χαιρετίσουμε. Και θα πρέπει επίσης να χαιρετίσουμε τη σκληρή δουλειά που έγινε από τους λειτουργούς και τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για να πετύχουν αυτό το αποτέλεσμα και μια δίκαιη κατανομή αυτής της βοήθειας.

Θα πρέπει όμως να αναφέρω και μερικά επιμέρους ζητήματα. Είναι πράγματι, συνάδελφοι, αλήθεια η θέση ότι οι φτωχοί αγελαδοτρόφοι έχουν πάρει το 25%, ενώ όλοι οι άλλοι το 50%; Ε, δεν είναι αλήθεια, φίλοι! Δεν είναι έτσι! Οι αγελαδοτρόφοι, με το που ανέβηκαν οι τιμές των ζωοτροφών, από μόνοι τους, χωρίς συνεννόηση, έκοψαν το γάλα από τις γαλακτοβιομηχανίες. Τους είπαν: «Δε σας δίνουμε, θα σας δίνουμε σε πιο υψηλή τιμή». Και έχουν εισπράξει €11 εκατομ. από τους καταναλωτές. Ε, πρέπει να τους τα ξαναπληρώσουμε, συνάδελφοι; Πρέπει να ικανοποιήσουμε αυτή την απαίτηση των αγελαδοτρόφων; Έπιασαν από τις αυξήσεις που επέβαλαν εστιθελικά στο γάλα, σ' ένα προϊόν μαζικής κατανάλωσης. Μάλιστα, έχουμε σχεδόν

το πιο ακριβό γάλα στην Ευρώπη. Εισέπραξαν τα €11 εκατομ. Πρέπει να τους δώσουμε κι εμείς το μισό αυτών που εισέπραξαν; Ήταν αυτό δίκαιο; Έπρεπε αυτό το ποσό να το στερήσουμε από άλλους κλάδους, οι οποίοι με το μισό και το ένα εκατομμύριο θεωρούν ότι θα έχουν ευλογία, όταν οι αγελαδοτρόφοι πληρώνουν χωρίς πρόβλημα ένα και ενάμισι εκατομμύριο το χρόνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνειδητά, γιατί παράγουν περισσότερο γάλα από αυτό το οποίο προβλέπει το ποσοστό της Κύπρου; Γι' αυτό, συνάδελφοι, νομίζω ότι θα πρέπει να εκτιμήσουμε τη δουλειά που έγινε.

Εμείς εκφράζουμε την εκτίμησή μας για την ωριμότητα του αγροτικού κινήματος. Η πλειοψηφία των αγροτικών οργανώσεων από την πρώτη στιγμή, παρά τις πολλές πιέσεις, γιατί ο κόσμος, όταν νιώσει ότι υπάρχει βοήθεια, πιάζει δικαιολογημένα, αν θέλετε, για όσο το δυνατό περισσότερα... Θα πρέπει λοιπόν να εκτιμήσουμε την ωριμότητα του αγροτικού κινήματος, που με σύνηθη αντιμετώπιση την κατάσταση, και θα πρέπει να πούμε ότι από τις 43 500, 43 600 νοικοκυριά τα οποία θα πάρουν αυτά τα €67,5 εκατομ. διαμαρτύρονται διακόσια είκοσι ή διακόσια πενήντα νοικοκυριά των αγελαδοτρόφων. Αυτό είναι το δείγμα. Και οι αγελαδοτρόφοι, όταν προσπάθησαν, συνάδελφε Κυριάκο, να κάνουν κινητοποιήσεις, απέτυχαν. Ούτε οι ίδιοι οι αγελαδοτρόφοι δεν ήρθαν να στηρίξουν αυτό το αίτημα, γιατί ένα μέρος τους καταλάβαινε ότι ήταν παράλογο αυτό που ζητούσαν. Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι θα πρέπει να χαιρετίσουμε αυτή την πολύ σοβαρή δουλειά που έγινε από την κυπριακή κυβέρνηση, που πολύ δικαιολογημένα και πολύ σωστά έδωσε στήριγμα στον αγροτικό κόσμο, ο οποίος πραγματικά δοκιμάζεται σήμερα και λόγω της ανομβρίας και λόγω των θεσμικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο γεωργικός τομέας.

Γι' αυτό το λόγο εμείς θεωρούμε ότι έχει γίνει μια πρωτοφανής φιλολαϊκή δουλειά. Πρέπει να εκτιμήσουμε ότι ζούμε όλοι τις συνθήκες της οικονομικής κρίσης και τους κινδύνους που εγκυμονούν και για την κυπριακή οικονομία. Σε τέτοιες συνθήκες -θα επαναλάβω αυτό που είπαμε δεκάδες φορές- πρέπει να βλέπουμε το κρύο και να μοιραζόμαστε το πάπλωμα. Και νομίζω ότι ο αγροτικός κόσμος, με τη σύνηθη που τον χαρακτηρίζει, την ωριμότητα, έχει εκτιμήσει αφάνταστα αυτή την κρατική βοήθεια. Ενώ υπάρχουν τα νοικοκυριά τα οποία έχουν εισοδήματα δεκάδων ή εκατοντάδων χιλιάδων λιρών το χρόνο, και μεταξύ αυτών είναι και οι αγελαδοτρόφοι, οι οποίοι έμειναν τελικά παραπονούμενοι, όταν πήγαμε στα χωριά της Πιτσιλιάς μαζί με τον υπουργό και τις αγροτικές οργανώσεις, που εκεί οι άνθρωποι παίρνουν ένα πολύ μικρό ποσοστό, οι άνθρωποι μας είπαν: «Ευχαριστούμε, το εκτιμούμε, μας στηρίζετε, ήρθε σε κατάλληλη στιγμή αυτή η στήριξη». Και νομίζω έτσι πρέπει να αντιμετωπίζουμε αυτά τα ζητήματα.

Υπάρχει ακόμα μια διάσταση. Θα πω τέλος ότι έχουμε τη διαβεβαίωση του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος -γνωρίζουμε ότι έχει γίνει όλη η προεργασία, σήμερα εγκρίνουμε- μέχρι τα μέσα του Γενάρη αυτή η βοήθεια θα καταλήξει στα νοικοκυριά, τα οποία την περιμένουν, για να γιορτάσουν αρκετοί από αυτούς τους αγρότες η κατάσταση των οποίων είναι δεινή.

Όσον αφορά τους εγκλωβισμένους, δε θα ασχοληθώ. Ο συνάδελφος Αριστοφάνης Γεωργίου χειρίζεται το ζήτημα και θα ενημερώσει ποιες είναι οι προθέσεις και ποια είναι η προοπτική να στηριχθούν και οι εγκλωβισμένοι μας από αυτή τη βοήθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Θωμά.

Άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Σαρίκας ζήτησε το λόγο.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Από τη θέση μου, κυρία Πρόεδρε, πολύ σύντομα.

Θα θέλαμε και εμείς να εκφράσουμε τη μεγάλη μας εκτίμηση και ικανοποίηση για τον τρόπο με τον οποίο η κυβέρνηση έχει χειριστεί το θέμα της στήριξης των γεωργοκτηνοτρόφων μας από την πρωτοφανή ανομβρία. Νομίζω ότι είναι η πρώτη φορά πραγματικά που κυβέρνηση σύντομα, ευέλικτα, διεκδικητικά μελετά και προωθεί -και εγκρίνεται από πλευράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης- ένα πολύ μεγάλο κονδύλι, της τάξης των 67,5 εκατομ. ευρώ για τη στήριξη αυτής της τάξης.

Νομίζω ότι ήταν λανθασμένη η παρέμβαση, ο τρόπος της παρέμβασης του συναδέλφου, σε μια προσπάθεια να δώσει κάποια λανθασμένα μηνύματα. Σήμερα το πρωί είχα ακούσει εγώ ο ίδιος τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο οποίος διαβεβαίωσε ότι είναι ένα θέμα -το θέμα των εγκλωβισμένων- το οποίο θα μελετηθεί και εξάλλου μόλις τώρα έχουμε σταυρώσει ένα εκατομ. ευρώ, για να δώσουμε τη δυνατότητα στο υπουργείο να μας παρουσιάσει πιθανές παραλείψεις που υπήρξαν, για να δοθούν αυτά τα χρήματα. Γι' αυτό θέλω να εκφράσω ακόμα μια φορά την ικανοποίησή μας και ελπίζουμε ότι αυτή η κυβέρνηση, μάλλον είμαστε σίγουροι, θα συνεχίσει να στηρίζει το γεωργοκτηνοτροφικό κόσμο με αυτή την ευαισθησία τις δύσκολες εποχές, όπως είναι αυτές που διανύουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Σαρίκα.

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Από τη θέση μου, πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Θα ήθελα να πω, σε ό,τι αφορά τα θέματα των εγκλωβισμένων, ότι αυτή η κυβέρνηση -είμαι σε θέση να γνωρίζω ως πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων αυτής της Βουλής- θα στηρίξει με βεβαιότητα τους εγκλωβισμένους γεωργούς μας ή κτηνοτρόφους.

Περαιτέρω, θέλω να πω ότι όσο λιγότερα λέμε δημόσια γι' αυτά τα ζητήματα τόσο μεγαλύτερη υπηρεσία προσφέρουμε προς τους εγκλωβισμένους μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, απλώς να πούμε πως το ενδιαφέρον αυτής της πολιτείας για τον κλάδο της γεωργοκτηνοτροφίας ήταν διαχρονικό, ανεξάρτητα από το ποιος κυβερνούσε σε αυτό τον τόπο. Όμως, παρά τη στήριξη των διαδοχικών κυβερνήσεων, ένα είναι το γεγονός που πρέπει να μας προβληματίσει, το ότι στη δεκαετία του '60 η συνεισφορά του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν ήταν της τάξης του 36% και σήμερα που μιλούμε έχει συρρικνωθεί στο μόλις 3,6%. Και να ευχηθούμε να βρέξει φέτος, για να μη δούμε περισσότερη συρρίκνωση της συνεισφοράς αυτού του σημαντικού τομέα της κυπριακής οικονομίας,

της αγροτικής οικονομίας, που ήταν παλιά και η ραχοκοκαλιά ολόκληρης της οικονομίας.

Να χαιρετίσουμε το ό,τι ακούσαμε από τους συναδέλφους. Δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι η κυβέρνηση θα καλύψει και αυτό που εμείς και όλες οι πολιτικές δυνάμεις ζητούν. Πάντα είμαστε όλοι ευαίσθητοι για τους εγκλωβισμένους μας.

Άρα, κλείνω λέγοντας πως σ' αυτά τα ζητήματα υπάρχει κοινή συνισταμένη και όλοι έχουμε κοινό στόχο.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Διαχρονικά είναι γεγονός, κυρία Πρόεδρε, ότι υπήρχε και υπάρχει και θα συνεχίσει να υπάρχει και πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει ευαισθησία για τον αγροτικό κόσμο. Για μια, χωρίς διάθεση αντιπαράθεσης, προς Θεού, διαπίστωση, ενώ συμφωνώ με το συνάδελφο που ανέφερε τα στοιχεία για τη συρρίκνωση του τομέα, τα οποία αντικατοπτρίζουν γεγονότα και είναι ασφαλή, πρέπει να πούμε όμως ότι η συνεισφορά όσον αφορά στον όγκο παραγωγής και τα έσοδα ή τα εισοδήματα αριθμητικά δεν έχει μειωθεί. Ως συνεισφορά στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν έχει μειωθεί, γιατί άλλοι τομείς της οικονομίας εμφανίστηκαν από το '60 μέχρι το 2008, όπως είναι οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ο τουρισμός, οι κατασκευές, με αποτέλεσμα ως τομέας να ακολουθήσει την τάση που ακολουθείται σε ολόκληρες τις αναπτυσσόμενες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις Ηνωμένες Πολιτείες, τάση που θέλει τον τομέα των υπηρεσιών να είναι η κορωνίδα της οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Η κ. Παπαδοπούλου, πρωτολογεί.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Δεν είχα κατά νου να μιλήσω, γιατί το θέμα που συζητούμε σήμερα ήταν ευνόητα από οικονομικής πλευράς ένα θέμα που συζητήθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών. Ομόφωνα υιοθετούμε το νομοσχέδιο της κυβέρνησης, για να δώσουμε συνολικά 117,5 εκατομ. ευρώ βοήθεια από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας. Όπως ξέρετε, τα 50 εκατομ. ήταν για το υδατικό πρόβλημα, που εγκρίναμε πριν από λίγες μέρες, και το δεύτερο σκέλος που εκκρεμούσε σήμερα ήταν τα 67,5 εκατομ. ευρώ.

Λέχθηκαν πολλά τα οποία σίγουρα συζητήθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων και αναλύθηκαν πλήρως. Ήταν προσυμφωνημένο το ποσό των 67,5 εκατομ. ευρώ, διότι ήταν και ακριβώς το αίτημα των αγροτικών οργανώσεων. Μοναδική εξαίρεση ήταν οι αγελαδοτρόφοι που ζητούσαν και εκείνοι περισσότερο ποσό και δεν εγκρίθηκε, γιατί το αίτημα υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κρίθηκε ότι ήταν λογικό το 50% να καταβληθεί από τα 135 εκατομ. που εκτίμησαν οι αγροτικές οργανώσεις και ο γεωργοκτηνοτροφικός κόσμος. Επομένως, θεωρούμε λογικό σήμερα απλά να επικυρώσουμε αυτή τη συμφωνία ως επιτροπή Οικονομικών και να εγκρίνουμε το ποσό.

Μια διάσταση που δεν έχει αναφερθεί είναι το εξής: Μετά την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 φαίνεται ότι, όταν εμείς διεκδικούμε ως χώρα και

τεκμηριωμένα υποβάλλουμε αιτήματα, τότε βρίσκουμε ανταπόκριση. Επομένως, ας στηριχτούμε από αυτό το απτό παράδειγμα, γιατί το γράφει και η έκθεση: «Στη βάση της πάγιας πρακτικής σε περιπτώσεις καταβολής αποζημιώσεων λόγω αντίξων καιρικών συνθηκών να καταβάλλεται το 50% της ζημιάς». Στην προκειμένη περίπτωση η κυβέρνησή μας πήγε, ενημέρωσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αιτιολόγησε το αίτημα και ως εκ τούτου δικαιούμαστε σήμερα τα 67,5 εκατομ., που είναι ακριβώς το 50% του συνολικού ποσού της ζημιάς. Ας το θεωρήσουμε τούτο ως ένα καλό παράδειγμα, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε λέει όχι, αν πάμε τεκμηριωμένα και ζητούμε σε οποιοδήποτε τομέα. Και ας πιάσουμε απ' εδώ ακριβώς το μήνυμα της πειστικής διεκδίκησης και, όπου έχουμε δικαιο, θα παίρνουμε και αποζημιώσεις είτε είναι στο γεωργικό τομέα είτε είναι στον οικονομικό είτε είναι και στον πολιτικό τομέα. Να μάθουμε να διεκδικούμε τα δικάιά μας και θα παίρνουμε ακριβώς απαντήσεις.

Ευχαριστώ και θεωρώ ότι η συζήτηση έληξε, αγαπητή, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Κύριε Χατζηγιάννη, να σας παρακαλέσω πολύ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, αφού εξαντλήθηκε τόσο η συζήτηση του θέματος.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Θα είμαι σύντομος, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Σύντομα, πολύ σύντομα.

Επειδή θεωρώ ότι το θέμα έχει ιδιαίτερη σημασία, γνωρίζοντας σε βάθος τους αριθμούς, θα πω ότι υπάρχουν περιθώρια, προκειμένου να ικανοποιηθεί το αίτημα για τους εγκλωβισμένους. Και αυτό το μήνυμα, αλλά και αυτή την απαίτηση η Βουλή θα πρέπει να εκφράσει σαφέστατα και ξεκάθαρα. Αφού δεν έχει εκφραστεί από τον Υπουργό Γεωργίας σήμερα -και είναι ένα κενό- οφείλει η ολομέλεια σήμερα, κατά την άποψή μου, κρυστάλλινα και ξεκάθαρα να το απαιτήσει. Δεν ανατρέπουμε ούτε τις ισορροπίες ούτε χαλούμε καταστάσεις. Εξάλλου, είναι εθνική απόφαση εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχουμε κάθε περιθώριο να κινηθούμε ελεύθερα σε αυτό το πλαίσιο και ως εκ τούτου δε βλέπω κάποιο εμπόδιο, προκειμένου να αφήνουμε εκτός τους εγκλωβισμένους. Και λέω ασφαλέστατα, εκτός από τα 67,5 εκατομ., γιατί πρέπει να εφαρμόσουμε την αρχή της ίσης αντιμετώπισης, ότι δεν μπορούμε να έρθουμε και να πούμε: «Ξέρετε βοηθούμε τους εγκλωβισμένους μέσα από άλλα προγράμματα ή άλλους δρόμους». Όχι, δεν είναι αυτό το ζητούμενο. Αυτούς τους άλλους δρόμους και τα άλλα προγράμματα ας τα αφήσουμε, είναι εκεί. Αυτό το οποίο λέμε είναι ότι όπως έχει επηρεαστεί ο μη πρόσφυγας το ίδιο έχει επηρεαστεί και ο εγκλωβισμένος μας και σ' αυτόν θα πρέπει να δώσουμε επί ίσοις όροις το αντίστοιχο ποσό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Ο κ. Θωμά.

Σας παρακαλώ στις δευτερολογίες σας να προσέξουμε να μην προκαλούμε...

Γ. ΘΩΜΑ:

Πολύ σύντομα, τέσσερις ή πέντε φράσεις.

Πρώτον, θα ξεκινήσω από αυτά που έχει πει ο συνάδελφος ο Αριστοφάνης Γεωργίου, όχι τυχαία, ότι όσο πιο λίγο μιλούμε για τη βοήθεια που δίνουμε στους εγκλωβισμένους τόσο μεγαλύτερο καλό τους κάνουμε.

Δεύτερον, δε θα μπω σε λεπτομέρειες. Παρ' όλο που τις κατέχω, δε θεωρώ όμως ότι θα πρέπει -παραβιάζοντας αυτά που είπα προηγουμένως- να μπω σε λεπτομέρειες. Το θέμα των εγκλωβισμένων και η στήριξή τους για την ανομβρία του 2008 μελετάται και ο κόσμος θα στηριχθεί. Δε θέλω να μπω σε περισσότερες λεπτομέρειες, γιατί θεωρώ ότι δε θα εξυπηρετήσω το σκοπό τον οποίο συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Ως εκ τούτου, κυρία Πρόεδρε, δε βλέπω την ανάγκη γιατί θα πρέπει η Βουλή να βγάλει ψήφισμα περίπου που να καλεί την κυβέρνηση να στηρίξει τους εγκλωβισμένους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεν τίθεται θέμα, ευχαριστώ.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, κύριε Φυττή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Το θέμα των εγκλωβισμένων, επειδή ορισμένοι ίσως δεν το αντιλαμβάνονται, έχει πολιτικές πτυχές. Καλά είπε ο πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων ότι όσα λιγότερα λέμε τόσο το καλύτερο. Θα βοηθηθούν και οι εγκλωβισμένοι. Καλύτερα να κρατούμε τζαι λλιο χαμηλούς τόνους σε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Φυττή.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου. Λάβετε υπόψη την τροπολογία η οποία εγκρίθηκε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού €67.500.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 4) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 1) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 1) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Σταύρος Ευαγόρου

Νίκος Κουτσοῦ

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Νοεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του ΚΟΤ ποσού ύψους €4.469.900 για σκοπούς διαφήμισης και τουριστικής προβολής.

Ειδικότερα, οι δαπάνες για τις οποίες ζητούνται συμπληρωματικές πιστώσεις αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τη διεξαγωγή διαφημιστικής εκστρατείας στα διαφημιστικά μέσα οργανωτών ταξιδιών.
2. Την ενίσχυση των διαφημιστικών ενεργειών του ΚΟΤ σε χώρες όπου οι οργανωτές ταξιδιών παρουσιάζουν αυξημένο ενδιαφέρον για τη χειμερινή περίοδο και σε διεθνή μέσα ενημέρωσης.
3. Τη φιλοξενία στην Κύπρο και άλλες ενέργειες προβολής στο εξωτερικό, ώστε να καταστούν δυνατά τα ακόλουθα:
  - α. Η φιλοξενία περισσότερων δημοσιογράφων, για να παρουσιάσουν τις δυνατότητες της Κύπρου ως χειμερινού προορισμού, αλλά και παραγόντων που μπορούν να συμβάλουν στην επιλογή της Κύπρου ως προορισμού για συνέδρια και για προπονήσεις ομάδων.

- β. Η πραγματοποίηση επιπρόσθετων εκδηλώσεων για προώθηση του χειμερινού τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων και εκδηλώσεων για ειδικά ενδιαφέροντα και συνεδριακό τουρισμό.

4. Εκδηλώσεις στην Κύπρο.

Σύμφωνα με τους κυβερνητικούς αρμοδίους, μετά την ολοκλήρωση των επαφών υπηρεσιακών παραγόντων και μελών του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΤ με οργανωτές ταξιδιών σε διάφορες αγορές, έχει φανεί ότι την προσεχή χειμερινή περίοδο αυξάνονται κατά 75 000 οι αεροπορικές θέσεις σε ναυλωμένες πτήσεις, σε σύγκριση με την αντίστοιχη χειμερινή περίοδο 2007-2008. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΤ διευκρίνισε ότι για την υλοποίηση του πιο πάνω προγραμματισμού των οργανωτών ταξιδιών είναι αναγκαία η έγκριση των ζητούμενων δαπανών. Επιπρόσθετα, ανέφερε ότι, μετά από ολοκληρωμένη μελέτη, η δραστηριοποίηση του ΚΟΤ για αύξηση του τουριστικού ρεύματος στην Κύπρο κατανεμήθηκε σε τριετές σχέδιο δράσης, με το πρώτο έτος να έχει ήδη στεφθεί με επιτυχία.

Απαντώντας σε ερωτήματα που υπέβαλαν μέλη της επιτροπής, ο ίδιος πιο πάνω εκπρόσωπος ανέφερε ότι τα κριτήρια στα οποία ο ΚΟΤ στηρίζεται για την επιλογή των ταξιδιωτικών οργανωτών, καθώς και των δημοσιογραφικών πρακτορείων είναι η σοβαρή δέσμευση από πλευράς των ταξιδιωτικών οργανωτών ότι θα υπάρξει η επιθυμητή αύξηση του τουριστικού ρεύματος. Ο εν λόγω εκπρόσωπος ανέφερε επίσης ότι η διαφημιστική δραστηριοποίηση του ΚΟΤ γίνεται σε χώρες που δεν έχουν επηρεαστεί από την οικονομική κρίση, όπως τα αραβικά κράτη, η Γερμανία, η Νορβηγία, η Λιθουανία, η Ιρλανδία κ.ά., και ότι με την έλευση των προγραμματισμένων 75 000 τουριστών στην Κύπρο θα επαναλειτουργήσει μεγάλος αριθμός ξενοδοχειακών μονάδων που είχαν κλείσει κατά την προηγούμενη χειμερινή περίοδο.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να καταθέσουν στην επιτροπή αναλυτικά στοιχεία αναφορικά με τις αφίξεις τουριστών στην Κύπρο κατά τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2008, οι οποίες, όπως ανέφεραν, έχουν σημειώσει αύξηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, εμείς θα συγχαρούμε την κυβέρνηση για το νομοσχέδιο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για ενίσχυση του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Χρειάζεται τόνωση η τουριστική μας βιομηχανία και ιδιαίτερα σε αυτή την περίοδο της πρωτοφανούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, που άρχισε να επηρεάζει την πραγματική οικονομία.

Όμως, στέλνουμε και ένα επιπρόσθετο μήνυμα στην κυβέρνηση: Να εξετάσουμε όλοι σοβαρά και να πάρουμε έγκαιρα επιπρόσθετα και σοβαρότατα μέτρα για ολόκληρη την κυπριακή οικονομία. Δεν είναι θέμα πλέον εκτίμησης το αν θα έχουμε επιπτώσεις. Οι επιπτώσεις είναι δεδομένες! Μένει να αξιολογήσουμε το

βάθος και την έκταση και το χρόνο που θα διαρκέσει αυτή η κρίση στην πραγματική οικονομία. Άρα, έχοντας υπόψη ότι όλοι αντιμετωπίζουμε αυτά τα ζητήματα με καλές προθέσεις, συνεργαζόμενοι να πάρουμε έγκαιρα τα μέτρα, για να μειώσουμε στο ελάχιστο τις επιπτώσεις για το καλό των εργαζομένων, των απλών πολιτών, της κοινωνίας και της οικονομίας του τόπου.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, εμείς, ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χαιρετίζουμε την ενέργεια της κυβέρνησης να καταθέσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό, για να στηρίξει όχι τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού αλλά την τουριστική μας βιομηχανία με ένα πρόσθετο ποσό, στην προκειμένη περίπτωση της τάξης των €4,5 εκατομ. περίπου, με ένα συγκεκριμένο στόχο, το χειμερινό τουρισμό. Γνωρίζουμε και αναγνωρίζουμε τα προβλήματα τα οποία παρουσιάζονται και αναμένεται να παρουσιαστούν με συγκεκριμένο σχέδιο δράσης που αφορά την ενίσχυση διαφημιστικών ενεργειών του ΚΟΤ, τη διεξαγωγή διαφημιστικής εργασίας και εκστρατείας για την περίπτωση της συντήρησης και αύξησης του χειμερινού τουρισμού, την ενίσχυση αεροπορικών εταιρειών μέσω διαφήμισης και με άλλους τρόπους, ούτως ώστε να φέρει επιπλέον 75 000 επισκέπτες κατά τη χειμερινή περίοδο, που θεωρείται νεκρή περίοδος, στην Κύπρο. Αλλά, δε μένει μέχρι εδώ η κυβέρνηση. Αυτό το ποσό δεν αφορά στα €12.000.000 που εξαγγέλθηκαν πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο μεταξύ των €52.000.000 και έχουν στόχο να προχωρήσουν στην ενίσχυση του τουρισμού ευρύτερα λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Είναι ένα επιπρόσθετο κονδύλι το οποίο ήταν προγραμματισμένο και ξεκίνησε η επεξεργασία και ο προγραμματισμός από το περασμένο καλοκαίρι.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευαγόρου.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, όπως τόνισε ο συνάδελφος που μίλησε προηγουμένως, αυτό το ποσό κυρίως αφορά την ενίσχυση του χειμερινού τουρισμού με συγκεκριμένα μέτρα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν. Ως εκ τούτου, από την πλευρά τη δική μας, την πλευρά της ΕΔΕΚ, θα θέλαμε ταυτόχρονα με την έγκριση αυτού του ποσού να κάνουμε μια έκκλησή μας προς το διοικητικό συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, αλλά και προς τη διεύθυνση του οργανισμού. Αυτά τα λεφτά θα πρέπει να αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο και κυρίως με το να ενισχυθούν εκείνες οι διαφημιστικές εκστρατείες και εκείνες οι εκδηλώσεις που μπορούν να γίνουν στην Κύπρο, που μπορούν όντως να συνεισφέρουν και στην κάλυψη του συγκεκριμένου αριθμητικού στόχου που έχει τεθεί για την προσέλκυση ενός αυξημένου αριθμού επισκεπτών στην Κύπρο κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου, αλλά και κυρίως που μπορούν να αυξήσουν σημαντικά τόσο τα έσοδα της Κύπρου, αλλά ταυτόχρονα να αυξήσουν σημαντικά και το χρόνο διεθνούς προβολής της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού. Και προς αυτή την κατεύθυνση εμείς, ως

ΕΔΕΚ, θα κάνουμε συγκεκριμένες εισηγήσεις και συγκεκριμένες προτάσεις προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω αυτά που έχουν πει προηγουμένως συνάδελφοι. Θέλω όμως να φέρω σε γνώση του σώματος και να πω ότι πρέπει να εξεταστεί σοβαρά ένα ενδεχόμενο καταγγελίας για τον ΚΟΤ, ότι ανορθόδοξα, απαράδεκτα από κάθε άποψη, είναι δυνατό να χρησιμοποιήσει μέρος κονδυλίων που ψηφίζουμε, για να επιχορηγήσει εταιρείες, για να εκτελούν δρομολόγια και πτήσεις προς συγκεκριμένη κατεύθυνση και συγκεκριμένο αεροδρόμιο. Αυτά τα πράγματα είναι απαράδεκτα, αντισυμβατικά, ανορθόδοξα και δεν προωθούν ούτε τον υγιή ανταγωνισμό ούτε συνιστούν χρηστή διοίκηση για το δημόσιο χρήμα! Μένω ως εδώ, γιατί αυτό το θέμα δεν είναι του παρόντος, αλλά το στέλνω ως μια πρώτη προειδοποίηση, γιατί κάποια ώρα πρέπει να συζητηθεί και έχει πολλές, μα πάρα πολλές προεκτάσεις, όχι τοπικές βέβαια ή τοπικίστικες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κλεάνθους.

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, έχει ήδη λεχθεί, και πολύ σωστά θα έλεγα, ότι το παρόν κονδύλι των €4.469.000 είναι ακριβώς για διαφήμιση και τουριστική προβολή, για να ενισχυθεί ο χειμερινός τουρισμός, για να υπάρχει ακριβώς η ευχέρεια να φιλοξενηθούν συνέδρια στην Κύπρο κατά τη χειμερινή περίοδο, να γίνονται προπονήσεις διαφόρων ομάδων και εκδηλώσεις στην Κύπρο. Εμείς αυτό το ποσό το χαιρετίζουμε, γιατί ήρθε ενώπιόν μας νομοσχέδιο, για να το εγκρίνουμε και να ενισχύσουμε τον τουρισμό μας.

Όσον αφορά τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση, η οποία έχει αγγίξει πάρα πολλές χώρες και την πραγματική τους οικονομία. Έχουμε δηλώσει, ως Δημοκρατικό Κόμμα, με επανειλημμένες ανακοινώσεις μας και έχουμε ήδη πει προ διμηνίας ότι επιβάλλεται ο καταρτισμός ενός εθνικού σχεδίου, ειδικού σχεδίου έκτακτης δράσης, το οποίο να είναι το προϊόν ενός διεξοδικού διαλόγου ανάμεσα στην εκτελεστική εξουσία, στα κόμματα, στους κοινωνικούς εταίρους, γιατί, εφόσον η κρίση αυτή διεθνώς διαρκεί και δε γνωρίζουμε την ένταση και τη διάρκειά της, θα πρέπει να είμαστε προμηθείς και όχι επιμηθείς! Ως Δημοκρατικό Κόμμα, έχουμε δώσει συγκεκριμένα μέτρα προ διμηνίας στον αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών και στο αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπενθυμίζω ότι συζητείται στο Τέταρτο Κεφάλαιο αυτό το θέμα.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ακριβώς. Συζητήθηκε και συζητείται στο Τέταρτο Κεφάλαιο, δώσαμε τις θέσεις μας, απλά επισημαίνω το εξής: Παρά να μένουμε στις θεωρίες, καλύτερα να καταρτιστεί αυτό το εθνικό σχέδιο, να γνωρίζει ο καθένας ποιος είναι ο ρόλος του και να προβούμε σε στρατηγική υλοποίηση, όταν προκύψει η ανάγκη να το πράξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ.

Ναι, κυρία Πρόεδρε, πολύ σύντομα, έτσι σκωπτικά. Τον τελευταίο καιρό θα έχετε παρατηρήσει ότι εγώ αποφεύγω να μιλώ, διότι έντζιε λαμβάνει μας τζιαι κανένας υπόψη πολλά. Χαρακτηριστικό, εγκρίνουμε σήμερα €12.000.000 για την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού. Ακούσατε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναγκάστηκε να ταξιδέψει στη Μόσχα πρόσφατα, για να λύσει ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ένα απλό ζήτημα, το οποίο είναι κώλυμα για εκατομμύρια τουρίστες, για να έρθουν στην Κύπρο; Για να μπορέσουν τα εκατομμύρια των Ρώσων που δεν κατοικούν περίξ της Μόσχας, από την Πετρούπολη ως το Βλαδιβοστόκ και από τη Σεβαστούπολη ως την Υπερσιβηρία, να έρθουν στην Κύπρο, αυτή η τεράστια αγορά, την οποία υποτίθεται ότι αγαπούμε και θέλουμε να την προσελκύσουμε, πρέπει να ταξιδέψει στη Μόσχα, για να εκδώσει βίζα! Ούτε καν ηλεκτρονικά δεν μπορούσαν, και δεν μπορούν ακόμη παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του Προέδρου της Δημοκρατίας, να έρθουν, να διευκολυνθούν τα εκατομμύρια των Ρώσων επισκεπτών να έρθουν στην Κύπρο! Ε, για ποια €12.000.000 μιλούμε τώρα; Μιλάμε δηλαδή για πράγματα τα οποία δημιουργούν, όπως είπε και ο συνάδελφος κ. Κλεάνθους, πολλές υποψίες και πολλά ερωτηματικά! Αν ανοίξουμε το φάκελο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, θα μιλούμε δύο μερόνυχτα!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Δεν είναι €12.000.000. Είναι €4.469.000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού €4.469.900 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 1) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008».

Κύριε Σιζόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί της διαδικασίας, θα θέλαμε να ζητήσουμε μίας εβδομάδας αναβολή για τη συζήτηση του θέματος αυτού για δύο βασικά λόγους. Ο πρώτος λόγος είναι γιατί ο συνάδελφος βουλευτής ο οποίος χειρίζεται το συγκεκριμένο θέμα απουσιάζει στο εξωτερικό και θα θέλαμε ακριβώς και τις δικές του απόψεις. Και ο δεύτερος, γιατί ακριβώς εκτιμούμε ότι έχουν προκύψει κάποια καινούρια δεδομένα, τα οποία ενδεχομένως μας υποχρεώνουν να υποβάλουμε κάποιες τροπολογίες επί του νομοσχεδίου, γι' αυτό θα ζητούσαμε αυτή την αναβολή για μία εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Θα συνένωνα και εγώ τη φωνή μου με το αίτημα, αλλά, για να είμαστε πρακτικοί, γιατί πραγματικά χρειάζεται χρόνος γι' αυτό το θέμα, να δώσουμε αναβολή για δύο εβδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως αυτό το θέμα αναβληθεί για δύο εβδομάδες;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται για δύο εβδομάδες.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα δεν είναι έτοιμο. Όλα τα υπόλοιπα θέματα από τον αριθμό 9 μέχρι τον αριθμό 40 αποσύρονται. Άρα, ολοκληρώνουμε τη νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Δεύτερο Κεφάλαιο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα
υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1.	Ο περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.153-2008)	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2.	Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.154-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.155-2008)	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Τελωνειακού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.156-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 2) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.157-2008)	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.138-2008)	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
7.	Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/689/2008) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.139-2008)	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
8.	Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.140-2008)	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9.	Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων

	(Αρ. Φακ. 23.03.045.141-2008)		
10.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.142-2008)	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
11.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.143-2008)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
12.	Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.144-2008)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
13.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99)	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
14.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.057.2001)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
15.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.251.2002)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
16.	Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.032.2005)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
17.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.059.2005)	Οικονομικών	Νομικών και Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
18.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.152.2006)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

19.	Οι περί Ταμείου Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.076-2007)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
20.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.086-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
21.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.093-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
22.	Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
23.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
24.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
25.	Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
26.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.028-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
27.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.032-2008)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
28.	Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008)	Υγείας	Υγείας
29.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου	Παιδείας και	Παιδείας

	(Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.052-2008)	Πολιτισμού	
30.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.067-2008)	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
31.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
32.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.080-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
33.	Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
34.	Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού και Υπολογιστή Ποσοτήτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.101-2008)	Εσωτερικών	Νομικών
35.	Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας - Θέσεις Πρώτου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας 1 ^{ης} Τάξεως και Εκπαιδευτή Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.102-2008)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Νομικών
36.	Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Αρχιεπιστάτη	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων	Νομικών

	(Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.104-2008)	και Περιβάλλοντος	
37.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.108-2008)	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
38.	Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.109-2008)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
39.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Κοινοτική Άδεια Ελεγκτή Εναέριος Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.111-2008)	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
40.	Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
41.	Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.115-2008)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
42.	Έγγραφο που αφορά την παραχώρηση υπηρεσιών εκπαιδευτικών λειτουργιών για το σχολικό έτος 2008-2009, δυνάμει του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου. (Αρ. Φακ. 15.08.001)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
43.	Έγγραφα (Υπ. Παιδείας 13-16/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.010)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
44.	Έγγραφα (Υπ. Γεωργίας 9-15/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	(Αρ. Φακ. 15.17.004)		
45.	Έγγραφο (Υπ. Συγκ. 9/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006)	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
46.	Έγγραφο που αφορά την παράταση υπηρεσιών υπαλλήλου από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου. (Αρ. Φακ. 10.10.006)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
47.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αποσταλέν από το Υπουργείο Οικονομικών στις 24 Νοεμβρίου 2008, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 [N. 53(II)/2007]. (Αρ. Φακ. 10.04.003)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
48.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αποσταλέν από το Υπουργείο Οικονομικών στις 24 Νοεμβρίου 2008, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 [N. 56(II)/2007]. (Αρ. Φακ. 10.04.003)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.044-2008)	Ιωνά Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Εσωτερικών
2. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός)	Λευτέρη Χριστοφόρου, βουλευτή εκλογικής	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-

Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.045-2008)	περιφέρειας Αμμοχώστου	Παθόντων
3. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.046-2008)	Γιαννάκη Ομήρου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Άμυνας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα ήθελα να πω κάτι για τη δεύτερη πρόταση νόμου, η οποία παραπέμπεται και στην επιτροπή της οποίας προεδρεύω. Θεωρώ την ενέργεια που γίνεται -και θέλω να καταγραφεί- να κατατεθεί μια τέτοια πρόταση ως αντιδεοντολογική και αντισυναδελφική συμπεριφορά! Όταν τέσσερις βουλευτές έχουν εγγεγραμμένο στην κοινοβουλευτική μας επιτροπή αυτό το θέμα και ένας εκ των τεσσάρων έρχεται και κάνει πρόταση νόμου, αυτό είναι, θα έλεγα, και αντισυναδελφικό και αντιδεοντολογικό! Δεδομένης και της απάντησης που είχαμε χθες από το υπουργείο ότι το θέμα έχει ήδη τροχοδρομηθεί από τις 3 Σεπτεμβρίου, ότι έχουν ήδη κατατεθεί νομοσχέδια τα οποία τυχάνουν της τελικής τους επεξεργασίας και θα έρθουν στη Βουλή, πιστεύω ότι είναι λάθος που έγινε αυτή η κίνηση! Όταν και εφόσον χρειαζόταν, τότε, πιστεύω, οι τέσσερις συνάδελφοι που έχουν γραμμένο το θέμα στην επιτροπή θα έπρεπε να διαβουλευτούν και να καταθέσουν από κοινού πρόταση, αν και εφόσον χρειαζόταν. Και αν και εφόσον δεν πειθόταν η κυβέρνηση, να φέρει τη δική της. Τώρα ήδη έχουμε τη δήλωση της κυβέρνησης ότι θα καταθέσει το νομοσχέδιό της, για να απαλλαγεί η πρώτη κατοικία από τα τέλη μεταβίβασης!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Δε συνάδει ούτε με το πολιτικό μου ήθος ούτε και με την παρουσία μου στα κοινοβουλευτικά έδρανα να προβαίνω σε τέτοιες ενέργειες. Φαίνεται ότι κάποιοι κρίνουν εξ ιδίων τα αλλότρια! Εδώ ισχύει αυτό που λέμε στην καθομιλουμένη «αντί να τρίζει η άμαξα, τρίζει ο αμαξηλάτης»! Τι θέλω να πω; Γνωρίζει ο αγαπητός συνάδελφος ότι και το θέμα το ενέγραψα εδώ και χρόνια και την πρόθεση για υποβολή πρότασης νόμου την κατέθεσα εδώ και μήνες! Όμως, λόγω του ότι υπήρξε το μορατόριουμ στη Βουλή, την κατέθεσα για να ετοιμαστεί, αλλά η προεδρία της Βουλής... Γνωρίζετε ότι ο προηγούμενος Πρόεδρος της Βουλής σταμάτησε όλες τις προτάσεις νόμου που αφορούσαν είτε αφαίρεση εσόδων από το κράτος είτε επαύξηση του προϋπολογισμού, γιατί εθεωρείτο ότι δημιουργούσε αντισυναγματικό πρόβλημα. Μετά την άρση αυτών των περιορισμών και αφού προχώρησε η πρότασή μου, που ήταν ήδη προκατατεθειμένη, έφτασε σήμερα συγκυριακά να είναι προς κατάθεση στη Βουλή.

Όμως, να πούμε το ανάποδο. Την περασμένη Τετάρτη, την Τετάρτη που πέρασε, χθες ο αγαπητός συνάδελφος, πρόεδρος της επιτροπής, ενέγραψε ή μάλλον έθεσε στην ημερήσια διάταξη για συζήτηση το θέμα "μεταβιβαστικά τέλη", το οποίο είχα εγγεγραμμένο στη Βουλή παλαιότερα και το γνωρίζει. Ναι, και μετά προστέθηκαν και άλλοι συνάδελφοι. Την Τετάρτη θα απουσίαζα στο εξωτερικό. Παρακάλεσα τον αγαπητό συνάδελφο, πρόεδρο της επιτροπής Προσφύγων, αφού θα απουσίαζα στο εξωτερικό, να μη θέσει το θέμα προς συζήτηση. Ο αγαπητός συνάδελφος, τηρώντας

τα κοινοβουλευτικά θέσμια και τη δεοντολογία, παρά το ότι θα απουσίαζα στο εξωτερικό, παρά το ότι είχα εκπεφρασμένη πρόθεση για κατάθεση νόμου, παρά το ότι ενέγραψα το θέμα εδώ και χρόνια, προτίμησε να το συζητήσει αφ' εαυτού με τη δική μου απουσία! Την πρότασή μου δεν την κατέθεσα σήμερα, την κατέθεσα εδώ και μήνες, εδώ και χρόνια! Συγκυριακά συνέπεσε να παραμείνει μέχρι τέλους, από τη στιγμή που η κυβέρνηση ήδη δεν έχει καταθέσει πρόταση γι' αυτό το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ακόμη εννοείτε.

Κύριε Χριστοφόρου, ενόψει του γεγονότος ότι κατατίθεται τώρα νομοσχέδιο, μήπως κάνετε δεύτερη σκέψη;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Φρόντισε ο πρόεδρος εγώ να απουσιάζω χθες από τη συζήτηση της επιτροπής, αφού έλειπα στο εξωτερικό. Δεν ήρθε σε γνώση μου τίποτε, αλλά παρά ταύτα να παραμείνει η πρότασή μου. Μακάρι να φέρει η κυβέρνηση και πολύ ευχαρίστως, μόλις τη φέρει η κυβέρνηση, να την αποσύρω. Αλλά, η πρότασή μου, από τη στιγμή που η κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν έφερε καμιά πρόταση, παραμένει εκεί, γιατί δεν είναι πρόθεση που εξεδηλώθη σήμερα. Είναι πρόθεση που εξεδηλώθη εδώ και χρόνια!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Γεωργίου, επί προσωπικού;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επί προσωπικού θέματος.

Κυρία Πρόεδρε, στα δεκαοκτώ χρόνια θητείας μου σ' αυτή τη Βουλή δεν έχω συνηθίσει να λειτουργώ ούτε αντιδημοκρατικά ούτε και αντιδεοντολογικά ούτε και αντισυναδελφικά. Η αλήθεια είναι ότι το θέμα στην επιτροπή είναι εγγεγραμμένο από τους Αριστοφάνη Γεωργίου, Ανδρέα Μουσκάλλη, Κλαύδιο Μαυροχάνα και Λευτέρη Χριστοφόρου!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πρώτα το Λευτέρη!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Κωνσταντίνου, σας παρακαλώ! Δε σας διακόπτω και δεν υπήρχε προηγουμένως έτσι θέμα γραμμένο. Λοιπόν, και τα πρακτικά της Βουλής και των επιτροπών παρακαλώ, αν έστω και ένα "ν" ή "σ" λέω διαφορετικό, να με διαψεύσουν!

Πράγματι, τον Απρίλιο συνεδρίασε η επιτροπή και ασχολήθηκε με αυτό το θέμα. Και επειδή ήταν οι πρώτοι μήνες που αναλάμβανε αυτή η κυβέρνηση, είχαν δεσμευτεί να μελετήσουν το όλο θέμα, εφόσον ήταν και στο πρόγραμμα του Προέδρου της Δημοκρατίας, και να επανέλθουν. Μας ειδοποίησαν ότι ήταν έτοιμοι να δώσουν απαντήσεις στην επιτροπή και εγώ, ως πρόεδρος της επιτροπής, αφού είχα στείλει και τέσσερις επιστολές κατ' εντολήν της επιτροπής γι' αυτό το θέμα και ανέμενα τις απαντήσεις, γι' αυτό όρισα το θέμα προς συζήτηση.

Πράγματι, όταν κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη, με πληροφόρησε ο κ. Χριστοφόρου ότι θα απουσίαζε στο εξωτερικό και του είχα πει εδώ έξω στο διάδρομο ότι αυτό που αναμένουμε είναι τις απαντήσεις. Δε θα κάναμε άλλη εισαγωγή εμείς ως εισηγητές και οι συνάδελφοι που ήταν εκεί μπορούν να πουν αν χτες έγινε

οποιαδήποτε εισαγωγή από οποιονδήποτε. Απλά, πήραμε τις απαντήσεις που είχε να δώσει η εκτελεστική εξουσία και ευτυχώς που αυτές οι απαντήσεις ήταν θετικότερες. Γι' αυτό και λέω ότι αυτή η πρόταση σήμερα, με τον τρόπο που έρχεται, παραβιάζει θέματα δεοντολογίας κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα απαντήσετε επί προσωπικού, κύριε Χριστοφόρου;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Όχι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι και άλλες πλευρές της Βουλής συμφωνούν με την πρόταση νόμου του συναδέλφου, πέραν της θέσης που είπε ο συνάδελφος ότι, όταν κατατεθεί νομοσχέδιο, είναι έτοιμος να την αποσύρει, προσθέτουμε ακόμα μια πρόταση. Αφού και οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ και του ΔΗΚΟ και ενδεχομένως της ΕΔΕΚ συμφωνούν, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα -ούτε ο συνάδελφος- να προσυπογράψουν την πρόταση νόμου και άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες. Αφού όλοι συμφωνούμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Θα ήθελα να υπενθυμίσω σε όλους ότι ήρθε πρόταση από την κυβέρνηση η οποία απάλλασσε από μεταβιβαστικά το ποσό της χορηγίας το οποίο δίδεται στους πρόσφυγες για αγορά κατοικίας ή διαμερίσματος. Όμως, όταν συζητήθηκε στην επιτροπή Προσφύγων, ομόφωνα όλοι είπαμε ότι δε μας ικανοποιεί και απαιτήσαμε από την κυβέρνηση ότι θέλουμε η πρώτη κατοικία των προσφύγων να απαλλάσσεται από τα μεταβιβαστικά τέλη, μέχρι κάποιου ορίου ασφαλώς, που ήταν να συζητηθεί. Όταν λοιπόν μπήκε το θέμα χθες, μας είπαν ότι συζητούν να επεκταθεί αυτό το ωφέλημα σε πλατύτερες μάζες, όχι μόνο σε πρόσφυγες.

Επομένως, είναι σε προχωρημένο στάδιο αυτή η διαδικασία! Δηλαδή, είτε για τους πρόσφυγες είτε, αφού μελετήσουν τα νομικά και άλλα προβλήματα, για επέκταση σε όλο τον πληθυσμό, είναι σε προχωρημένο στάδιο, κατά τη γνώμη μας, και εθέσαμε όριο να μας φέρουν την τελική πρόταση από την κυβέρνηση. Διερωτώμαι λοιπόν αν μας ενδιαφέρει εμάς, ως βουλευτές, η προώθηση γρήγορα μιας πρότασης στη Βουλή για ψήφιση η οποία να ωφελεί είτε το σύνολο των προσφύγων είτε το σύνολο όλου του πληθυσμού ή μας ενδιαφέρει να καταθέτουμε ο καθένας και από μια πρόταση! Διότι μετά τον κ. Χριστοφόρου θα έρθω την άλλη εβδομάδα να βάλω και εγώ μια παρόμοια! Δε γίνεται!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μιλάτε για το νομοσχέδιο, κύριε Φυττή;

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Ναι, νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Νομοσχέδιο ή πρόταση;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Συγγνώμη! Αν κατάλαβα καλά, η θέση σας είναι ότι πρέπει να μας ενδιαφέρει να έρθει γρήγορα. Επειδή είπατε πρόταση!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Μας ενδιαφέρει να έρθει από την κυβέρνηση το νομοσχέδιο, το οποίο να είναι ευρύτερο! Η πρόταση νόμου που κάνει ο κ. Χριστοφόρου είναι σαν μέτρο πίεσης. Το μέτρο πίεσης ήδη έγινε χθες την Τετάρτη από όλη την επιτροπή Προσφύγων. Επομένως, διερωτώμαι σε τι θα εξυπηρετήσει μια πρόταση νόμου, αν εγκρίνουμε σήμερα και την άλλη εβδομάδα άλλη μια και τη μεθ' άλλη άλλη μια! Δεν εξυπηρετεί σε τίποτε! Αυτό ήθελα να πω. Δηλαδή είναι σε προχωρημένο στάδιο η διενέργεια μελέτης για υποβολή πλήρους νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Φυττή.

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, επειδή ζητήθηκε η συναίνεσή μας, εγώ ευχαρίστως συναινώ, νοούμενου ότι η πρόταση νόμου καλύπτει την πρώτη κατοικία για όλους τους κατοίκους της Κύπρου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Χριστοφόρου, δεδομένων των διευκρινίσεων που δόθηκαν, στην απουσία σας μεν, αλλά, όπως τέθηκε το θέμα, το νομοσχέδιο είναι σε προχωρημένη φάση, για να κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής!

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχει κάμει μια συμβιβαστική πρόταση ο κ. Νεοφύτου και νομίζω ότι μπορεί αυτή η πρόταση να γίνει αποδεκτή και να μπει από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, από όλους.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να υπογραφεί από τα κόμματα!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τα κόμματα που είναι στην επιτροπή Προσφύγων και να είναι εκεί και να εξεταστεί μαζί με το νομοσχέδιο που θα φέρει η κυβέρνηση.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μάλιστα, μάλιστα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, να εξεταστεί παράλληλα με το νομοσχέδιο.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μάλιστα και να υπογράψουν και οι άλλες οι ομάδες!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Οι συνάδελφοι οι άλλοι της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Η κ. Κυριακίδου επιμένει σε μια δική της πρόταση...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι κάτι διαφορετικό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

...που είναι κάτι διαφορετικό!

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Θα κάμουμε άλλη πρόταση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ωραία!

Σας ευχαριστώ!

Να προχωρήσουμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Υπάρχει οποιοσδήποτε συνάδελφος ή οποιαδήποτε συνάδελφος που θέλει να μιλήσει για άλλα νομοσχέδια;

Όχι.

Προχωρούμε στο Τρίτο Κεφάλαιο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.196, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σύμφωνα με τους “περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας [Ελεγχος των Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ουσιών (VOC) από την Αποθήκευση Βενζίνης και τη Διάθεσή της από τις Τερματικές Εγκαταστάσεις στους Σταθμούς Διανομής Καυσίμων] Κανονισμούς του 2003”, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης βενζίνης, οι εγκαταστάσεις φόρτωσης και εκφόρτωσης βενζίνης στις τερματικές εγκαταστάσεις, οι κινητές δεξαμενές βενζίνης, καθώς και οι εγκαταστάσεις φόρτωσης και αποθήκευσης βενζίνης των σταθμών διανομής καυσίμων πρέπει να εξασφαλίσουν άδεια εκπομπής αέριων αποβλήτων από την αρμόδια αρχή. Η άδεια αυτή χορηγείται, αφού η αρμόδια αρχή βεβαιωθεί ότι έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της υγείας των πολιτών και του περιβάλλοντος, καθώς και ότι χρησιμοποιήθηκε η καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία. Στη συνέχεια, η αρμόδια αρχή με τακτικούς και έκτακτους ελέγχους μεριμνά για την τήρηση των όρων της άδειας και επιβάλλει κυρώσεις, όταν παρατηρείται παραβίαση των όρων αυτών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν εφαρμόζονται οι κανονισμοί, αν γίνονται οι τακτικοί και έκτακτοι

έλεγχου και αν κατά τη διάρκεια των ελέγχων η αρμόδια αρχή εντόπισε παραβίαση των όρων της άδειας και επέβαλε οποιεσδήποτε κυρώσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.197, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι κάτοικοι περιοχών που γειτνιάζουν με τους ανισόπεδους κόμβους στη Λεμεσό παραπονιούνται για ηχορρύπανση από τη διέλευση των αυτοκινήτων. Ιδιαίτερο πρόβλημα φαίνεται να δημιουργείται από τους αρμούς θερμοδιαστολής των γεφυρών, όταν διέρχονται τα αυτοκίνητα. Ειδικά τις βραδινές ώρες, η ένταση του θορύβου από τις διάφορες δραστηριότητες μειώνεται, η διέλευση των τροχοφόρων οχημάτων στον αυτοκινητόδρομο διογκώνει το πρόβλημα. Παρά τα επανειλημμένα διαβήματα προς τους αρμοδίους και τις διαβεβαιώσεις που δόθηκαν ότι θα ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα, καμιά ανταπόκριση δεν υπήρξε για επίλυση του προβλήματος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με ποιο τρόπο υπολογίζει ότι θα αντιμετωπίσει το μεγάλο πρόβλημα ηχορρύπανσης στους ανισόπεδους κόμβους της υπεραστικής λεωφόρου που διέρχεται από κατοικημένες περιοχές στη Λεμεσό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.198, ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ένα πάγιο αίτημα των κατοίκων του χωριού Αστρομερίτης και ιδιαίτερα των νεολαίων είναι η κατασκευή σύγχρονου κοινοτικού αθλητικού κέντρου. Το κοινοτικό κέντρο είναι σε άθλια κατάσταση, παραμελημένο και εγκαταλελειμμένο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν σχέδια για αξιοποίηση του χώρου του κοινοτικού γηπέδου με την κατασκευή ενός σύγχρονου αθλητικού κέντρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.199, ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω παρατηρήσει ότι στο χωριό Αστρομερίτης, μέσα στο κέντρο του οικισμού, υπάρχουν πάρα πολλές εγκαταλελειμμένες κατοικίες οι οποίες έχουν μετατραπεί σε εστίες ρύπανσης, πηγές οχληρίας και παγίδες θανάτου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν τρόποι αξιοποίησης αυτών των ιδιοκτησιών, με τρόπο που θα τερματίζει την απαράδεκτη κατάσταση απερήμωσης και εγκατάλειψης, που χαρακτηρίζει όχι μόνο το κέντρο του Αστρομερίτη, αλλά και άλλων κυπριακών χωριών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.200, ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ως προς τα εξής:

1. Πού βρίσκεται το θέμα της ίδρυσης ανεξάρτητης καρδιολογικής κλινικής στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας;
2. Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους σημειώνεται αυτή η καθυστέρηση; Υπάρχει χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της ανεξαρτητοποίησης της καρδιολογικής κλινικής;

3. Όπως έχουμε ενημερωθεί, υπάρχει τροχοδρομημένη διαδικασία για εκμίσθωση γειτονικού γηροκομείου, ώστε να αυξηθούν οι κλίνες του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία, για ποιους λόγους καθυστερεί και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης αυτής της ενέργειας, ώστε να μπορεί το νοσοκομείο να χρησιμοποιήσει τις κλίνες;
4. Πότε προτίθεται το κράτος να αντικαταστήσει τους ανελκυστήρες του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας, αφού σχετικό κονδύλι υπάρχει εγκεκριμένο στον προϋπολογισμό και για ποιους λόγους η αντικατάσταση αυτή δεν έγινε εντός του 2007, αφού υπήρχε εγκεκριμένο το ανάλογο κονδύλι;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.201, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Οι κοινότητες Πολιτικού, Επισκοπείου, Εργατών, Καμπιών, Καπέδων, Πέρα Ορεινής, Ψιμολόφου, Λαζαριάς και Φικάρδου, με ψήφισμά τους, τοποθετούνται εναντίον οιασδήποτε παραχώρησης προνομίου λατομείου στις κοινότητες Πολιτικού και Λαζαριάς, στο δάσος Μαχαιρά, και εναντίον της επέκτασης της λατομικής ζώνης. Ζητούν μάλιστα την κατάργηση της λατομικής ζώνης.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.202, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με ποιο τρόπο θα ρυθμιστεί η διασφάλιση των καταθετών για το ποσό των €100.000, στην περίπτωση κατά την οποία οποιαδήποτε τράπεζα δεν μπορεί να αποπληρώσει τις καταθέσεις των πελατών της.

Συγκεκριμένα, θα ήθελα να με πληροφορήσετε αν θα γίνει αυτό με νομοσχέδιο και, εάν ναι, πότε θα κατατεθεί στη Βουλή και επίσης κατά πόσο η διασφάλιση αυτή θα αφορά χωριστά τις καταθέσεις του πελάτη σε διαφορετικές τράπεζες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.203, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης για αναβάθμιση της ειδικής εκπαίδευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.204, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το άλσος Ηρώων ΕΛΔΥΚ επί της λεωφόρου Αρτέμιδος, που οδηγεί στο αεροδρόμιο Λάρνακας, αποτελεί εδώ και χρόνια ένα χώρο ο οποίος, παρά τη γεινιάσή του με την αλυκή, παρουσιάζει εικόνα πλήρους εγκατάλειψης, που προσβάλλει την αισθητική των διερχομένων, ντόπιων και ξένων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τους σχεδιασμούς που υπάρχουν για τη μετατροπή του χώρου σε ένα πραγματικό άλσος, που θα προσφέρει ευκαιρίες αναψυχής στους κατοίκους της πόλης και θα τιμά τη μνήμη των ηρώων της ΕΛΔΥΚ.
2. Τα ακριβή χρονοδιαγράμματα υλοποίησης και αποπεράτωσης του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.205, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το στρατόπεδο της ΟΥΝΦΙΚΥΠ στην περιοχή της Λάρνακας έχει εγκαταλειφθεί από τον ΟΗΕ και, μετά την εκκένωσή του από την Εθνική Φρουρά, έχει περιέλθει στο Τμήμα Δασών. Ο χώρος αυτός βρίσκεται σε μια από τις πλέον προνομιούχες περιοχές της Λάρνακας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα σχέδια που υπάρχουν αναφορικά με την αξιοποίηση του συγκεκριμένου χώρου προς όφελος των δημοτών της Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.206, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Οι κοινότητες της ευρύτερης περιοχής Κοφίνου, μεταξύ αυτών οι κοινότητες Μαζωτού, Ανα φωτίδας, Αγκλεισιδών, Μεννόγιας, Κοφίνου, Αλαμινού και Αλεθρικού, αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα λόγω της ύπαρξης και λειτουργίας οχληρών εργοστασίων, τα οποία καθιστούν ανυπόφορη τη ζωή των κατοίκων. Σύμφωνα με τις καταγγελίες των κοινοταρχών, κάποια από τα εργοστάσια αυτά λειτουργούν χωρίς σχετικές άδειες και είναι εκτός ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Προς αντιμετώπιση της κατάστασης τα κοινοτικά συμβούλια ετοιμάζουν προσφυγή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα συγκεκριμένα μέτρα που λαμβάνει για τον αυστηρό και αποτελεσματικό έλεγχο των οχληρών δραστηριοτήτων στην περιοχή και τη βελτίωση της ποιότητα ζωής των χιλιάδων κατοίκων που επηρεάζονται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.207, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις προθέσεις του αναφορικά με την αναβάθμιση του δρόμου Καλού Χωριού-Ριζοελιάς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.208, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ο παραλιακός, τουριστικός δρόμος Μαζωτού-Ζυγίου είναι ιδιαίτερης σημασίας για την ανάπτυξη της περιοχής. Οι παρακείμενες κοινότητες, καθώς και οι ιδιοκτήτες παραθεριστικών κατοικιών ζητούν την αναβάθμιση του δρόμου με κατασκευή πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων, καθώς και με ηλεκτροφωτισμό του.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πώς αντιμετωπίζει τα συγκεκριμένα αιτήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.209, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

« Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τον αριθμό των νέων που έχουν επωφεληθεί από το πρόγραμμα ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας.
2. Τα ποσά που έχουν κατ' έτος διατεθεί στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος.

3. Τον τρόπο με τον οποίο οι αρμόδιοι φορείς αξιολογούν τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του προγράμματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.210, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το πρόγραμμα για την εφαρμογή μορφών ευέλικτης απασχόλησης “Κινηθείτε ευέλικτα” χρηματοδοτείται κατά το ήμισυ από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και αποτελεί εφαρμογή του Κανονισμού 2204/2002, ο οποίος υποχρεώνει τα κράτη μέλη στην ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τις συγκεκριμένες δράσεις που έχουν σχεδιαστεί και αναληφθεί στα πλαίσια του συγκεκριμένου προγράμματος.
2. Τον αριθμό των ατόμων που έχουν μέχρι σήμερα επωφεληθεί από τη λειτουργία του προγράμματος.
3. Τα συνολικά ποσά που έχουν διατεθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.211, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Στα πλαίσια της Στρατηγικής της Λισαβόνας, προβλέπεται η λειτουργία μονοθυριδικών προσβάσεων επενδυτών (one-stop shop) στα κράτη μέλη για την εξυπηρέτηση επιχειρηματιών και την προσέλκυση επενδυτών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η υλοποίηση του πρωτοποριακού αυτού θεσμού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.212, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Δεδομένου ότι στις 19 Μαρτίου 2007 ελήφθη απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο για δημιουργία διευθυντικών θέσεων στα νοσοκομεία με σκοπό τη μετατροπή τους σε αυτόνομες μονάδες, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη φάση στην οποία βρίσκεται η υλοποίηση της απόφασης για την αυτόνομη των νοσοκομείων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.213, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Από το 1991 έχουν αρχίσει να γίνονται στην Κύπρο συνεχείς μετρήσεις της ποιότητας του αέρα και από το 2002 τέθηκε σε εφαρμογή σχέδιο με τίτλο “Σύστημα παρακολούθησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Κύπρο”.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του σχεδίου, τις μετρήσεις αναφορικά με την ποιότητα του αέρα στην Κύπρο και ιδιαίτερα για τις μετρήσεις στα διάφορα αστικά κέντρα του τόπου μας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.214, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Οι εργασίες για την αναγκαία αντισεισμική αναβάθμιση του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου Καλογερά, ενός από τα παλαιότερα και σημαντικότερα από αρχιτεκτονικής απόψεως σχολεία της Λάρνακας, καθυστερεί σημαντικά.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα χρονοδιαγράμματα έναρξης και αποπεράτωσης των εργασιών αντισεισμικής αναβάθμισης του συγκεκριμένου σχολικού κτιρίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.215, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η Κύπρος υπολείπεται σημαντικά στο να προσεγγίσει τον επίσημα διακηρυγμένο στόχο “δέσμευση για συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ποσοστό 13% μέχρι το 2010 στο ενεργειακό δυναμικό της χώρας”.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει το νομοθετικό σώμα για τα μέτρα που λαμβάνονται, προκειμένου η Κύπρος να προχωρήσει επιτέλους στην αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να συμμετάσχει στην παγκόσμια προσπάθεια για αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.216, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η Κύπρος είναι ένα από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χαμηλότερες δαπάνες στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης. Το πρόβλημα δυστυχώς δεν εντοπίζεται μόνο στις χαμηλές δημόσιες δαπάνες, αλλά και στις εξίσου χαμηλές δαπάνες του ιδιωτικού τομέα.

Δεδομένου ότι για την επίτευξη του στόχου της Στρατηγικής της Λισαβόνας για προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης απαιτείται η συνεργασία των δύο τομέων, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για:

1. τα μέτρα που λαμβάνονται για την αύξηση των δημοσίων δαπανών στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης, ώστε να προσεγγίζει το στόχο της Στρατηγικής της Λισαβόνας για 3% και
2. τα κίνητρα που παρέχονται, προκειμένου να ενθαρρυνθεί ο ιδιωτικός τομέας να αυξήσει τις επενδύσεις του στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.217, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Πότε θα ολοκληρωθεί η διαδικασία για τη ρύθμιση των αγροτικών χρεών, αφού, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, θα έπρεπε να τελειώσει μέχρι το τέλος του 2008;
2. Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους σημειώνεται η καθυστέρηση;
3. Πότε προβλέπεται να ληφθεί τελική απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο σχετικά με τα ποσοστά ρύθμισης και το ποσό που θα χαρισθεί;
4. Ποιος είναι τελικά ο αριθμός των αιτητών και ποιο το τελικό ποσό προς ρύθμιση;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.001, ημερομηνίας 17 Ιουλίου 2006, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.001 ημερ. 17/7/2006 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 23.06.009.01.001 και ημερομηνία 28/7/2006 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η πιο πάνω ερώτηση μας διαβιβάστηκε με την επιστολή του Υπουργείου Υγείας με αριθμό φακέλου Υ.Υ. 12.3.02.21 (8) και ημερομηνία 13 Οκτωβρίου 2008, αντίγραφο της οποίας εσωκλείεται για εύκολη αναφορά.
2. Στο θέμα της επιτήρησης της αγοράς για συσκευές μαυρίσματος εμπλέκονται τόσο η Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας των Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, όσο και το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.
3. Οι δύο εμπλεκόμενες Υπηρεσίες μετέχουν σε Ευρωπαϊκό πρόγραμμα, έρευνας αγοράς. Σύμφωνα με το πρόγραμμα θα γίνουν κατά την περίοδο Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου από κοινού επισκέψεις σε χώρους διάθεσης συσκευών και παροχής υπηρεσιών τεχνητού μαυρίσματος. Στα πλαίσια των επισκέψεων θα γίνει ενημέρωση όλων όσων εμπλέκονται και θα τους υποδειχθούν τυχόν παραλήψεις. Με το νέο χρόνο θα γίνουν νέες επισκέψεις για επιβεβαίωση συμμόρφωσης με τις υποδείξεις, ενώ παράλληλα θα γίνουν και μετρήσεις ακτινοβολίας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.209, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.209 και ημερομηνία 9 Νοεμβρίου 2007 του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα.

Αναφέρομαι στην προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. ερ. 23.06.009.02.209 και ημερομηνία 16 Ιουλίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και με την παρούσα επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Στην Κοινότητα Μαραθούντας παρέχονται κατά καιρούς διάφορα ωφελήματα. Σε συνάντηση που είχα με το Κοινοτικό Συμβούλιο Μαραθούντας στις 16 Μαΐου 2008, εκτός των άλλων θεμάτων που αφορούν την Κοινότητα, έχω υποσχεθεί οικονομική βοήθεια ύψους €10.000 για την συντήρηση των δρόμων.
- (β) Έχουν δοθεί εκ μέρους μου οδηγίες στα διάφορα Τμήματα/Υπηρεσίες του Υπουργείου όπως κάθε συγκεκριμένο αίτημα της Κοινότητας αυτής, εξετάζεται αμέσως και να έχω άμεση ενημέρωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.372, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.372, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερομηνία 9 Οκτωβρίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, που αφορά τον αποκλεισμό των καθηγητών ρωσικής γλώσσας από το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και σας πληροφορώ ότι κριτήρια καθορισμού του αριθμού των εκπαιδευτικών από κάθε ειδικότητα που θα παρακολουθήσουν το πρόγραμμα της προϋπηρεσιακής κατάρτισης είναι τα πιο κάτω:

1. Ο αριθμός των συμβασιούχων έκτακτων εκπαιδευτικών της κάθε ειδικότητας (στα Ρωσικά ήταν τρεις (3) εκπαιδευτικοί).
2. Οι δυνατότητες του Πανεπιστημίου Κύπρου για επιμόρφωση εκπαιδευτικών.
3. Οι αφυπηρετήσεις εκπαιδευτικών από κάθε κλάδο (κανένας εκπαιδευτικός δεν αφυπηρετεί από την ειδικότητα των Ρωσικών μέχρι 31/8/2009).
4. Οι μελλοντικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
5. Ο αριθμός των εκπαιδευτικών της κάθε ειδικότητας που θα παρακολουθήσουν το πρόγραμμα θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ομάδα των πέντε (5) ατόμων.

Πράγματι, στην αρχική εισήγηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δεν υπήρχε εισήγηση για καθηγητές των μικρών ειδικοτήτων. Αργότερα, έγιναν προσπάθειες να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα και εκπαιδευτικοί των μικρών ειδικοτήτων, όμως λόγω νομικών προβλημάτων δεν έγινε κατορθωτό.

Για τη νέα σχολική χρονιά θα γίνει προσπάθεια, ώστε σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου το πρόγραμμα να παρακολουθήσουν και καθηγητές των μικρών ειδικοτήτων που δεν έχουν κληθεί την τρέχουσα σχολική χρονιά, οι οποίοι θα ενταχθούν σε συγγενικές ομάδες.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.399, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

« Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.399 και ημερομηνία 30.4. 2008 του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, σχετικά με την εγγραφή αγροτικών δρόμων της Κοινότητας Καλαβασός.

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.02.399 και ημερ. 7.5.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η διαδικασία εγγραφής των αγροτικών δρόμων είναι, όπως ασφαλώς θα γνωρίζετε, μια χρονοβόρα διαδικασία και ενώπιον των επαρχιακών κτηματολογικών γραφείων εκκρεμούν σωρεία αιτήσεων από κοινότητες για εγγραφή αγροτικών δρόμων,
- (β) Στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, για άμεση προώθηση των αιτημάτων κοινοτήτων για την εγγραφή αγροτικών δρόμων, έχουν οριστεί, σε κάθε επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο, ομάδα Εγγραφής Αγροτικών Δρόμων και Υπεύθυνος Συντονιστής, για παρακολούθηση της πορείας των εργασιών,
- (γ) Στόχος αυτών των διευθετήσεων είναι η ταχύτερη εγγραφή των αγροτικών δρόμων κατά προτεραιότητα και σε ακτίνα περίπου ενός χιλιομέτρου από τους πυρήνες των κοινοτήτων, γι' αυτό έχει ζητηθεί η αρωγή των κοινοτήτων, με τον

καθορισμό των προτεραιοτήτων τους και την καταβολή εντονότερης προσπάθειας για εξασφάλιση των συγκαταθέσεων των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών, ώστε η όλη διαδικασία να ολοκληρώνεται ταχύτερα, και

- (δ) Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια θα κινηθούμε και για τις εκκρεμώσες αιτήσεις για εγγραφή αγροτικών δρόμων της υπ' αναφοράς Κοινότητας, αναμένοντας ότι θα έχουμε από το Κοινοτικό της Συμβούλιο της βοήθεια που αναφέρω πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.486, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.486, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή, αναφορικά με το αίτημα της Κοινότητας Έμπας για αύξηση των κονδυλίων για αναπτυξιακά έργα που παραχωρούνται στην Κοινότητα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.486 και ημερ. 3 Ιουνίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για την Κοινότητα Έμπας έχει εγκριθεί στο πλαίσιο του φετινού Προϋπολογισμού Ανάπτυξης το συνολικό ποσό των €198.198 για την εκτέλεση των πιο κάτω αναπτυξιακών έργων:
- βελτίωση και κατασκευή δρόμων εντός της Κοινότητας
  - βελτίωση και κατασκευή αγροτικών δρόμων
  - αντιπλημμυρικά και αποχετευτικά έργα ομβρίων
  - εξωραϊστικά σχέδια (διαμόρφωση/εξωραϊσμός της αυλής της εκκλησίας Γ' Φάση).
- (β) Στις προτάσεις του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 2009, έχει συμπεριληφθεί πρόνοια ύψους €150.000 για τη βελτίωση των δρόμων εντός της Κοινότητας και την εκτέλεση αντιπλημμυρικών και αποχετευτικών έργων ομβρίων.

2. Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, εγκρίθηκε η παραχώρηση κυβερνητικής επιχορήγησης, η οποία θα καλύπτει το 80% της κατασκευής αποχετευτικών συστημάτων και στις Κοινότητες που είναι ήδη μέλη του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου, περιλαμβανομένης και της Κοινότητας Έμπας. Η κατασκευή του Αποχετευτικού Συστήματος στην Έμπια περιλαμβάνεται στη Β' Φάση του έργου, οι εργασίες της οποίας έχουν ήδη αρχίσει.

3. Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι τα κονδύλια που διατίθενται για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων στην Κοινότητα Έμπας είναι σε ικανοποιητικά επίπεδα.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.530, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.530, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ: Ερ. 23.06.009.02.530 και ημερ. 23/6/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Υγείας

με γνώμονα πάντοτε την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους ασθενείς και τους πολίτες που αποτείνονται στα Κρατικά Νοσοκομεία, στοχεύει στην ουσιαστική μείωση του μεγάλου χρόνου αναμονής των ασθενών για χειρουργικές επεμβάσεις, περιλαμβανομένων και Ορθοπεδικών, καθώς και για άλλες ιατρικές εξετάσεις και υπηρεσίες και κατ' επέκταση στην αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών, με την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση πολυδάπανου μηχανολογικού και ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού υψηλής Τεχνολογίας και της υποδομής των Νοσοκομείων (χειρουργεία), πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας. Μέσα στα πλαίσια αυτά το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε, (Αρ. Απ.: 67.151 και ημερ. 2/5/2008), Πρόταση του Υπουργείου Υγείας για εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος υπερωριακής απασχόλησης του προσωπικού των Κρατικών Νοσοκομείων, για περίοδο 6 μηνών, με στόχο τον περιορισμό του χρόνου αναμονής των ασθενών σε ένα έως δύο μήνες για χειρουργικές επεμβάσεις και ένα μήνα για ακτινολογικές εξετάσεις και εξέταση στα εξωτερικά ιατρεία ειδικοτήτων.

2. Επιπρόσθετα έχει οριστεί υπηρεσιακή επιτροπή η οποία θα μελετήσει την αποστολή περιστατικών που βρίσκονται στις λίστες αναμονής στον ιδιωτικό τομέα για υλοποίηση του στόχου για μείωση του χρόνου αναμονής σε διεθνώς αποδεκτά όρια. Ως εκ τούτου μέσα σε αυτό το πλέγμα θα μελετηθεί και το ενδεχόμενο παραπομπής και ορθοπεδικών περιστατικών στον ιδιωτικό τομέα.

3. Εκτιμάται ότι, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις θα εξυπηρετηθούν το συντομότερο δυνατό οι ασθενείς που βρίσκονται στις λίστες αναμονής για τη διενέργεια ορθοπεδικών επεμβάσεων. Επίσης όσον αφορά τη συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος θα καταστεί δυνατή η ουσιαστική μείωση του χρόνου αναμονής για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών στα Κρατικά Νοσοκομεία και θα εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για την διαχείριση και αντιμετώπιση του προβλήματος του μεγάλου χρόνου αναμονής, για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.559, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.559 ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Υγείας θα διερευνήσει το ενδεχόμενο ύπαρξης αυξημένων περιστατικών καρκίνου μεταξύ του προσωπικού του Σφαγείου με επίσκεψη επιτόπου και καταγραφή των περιστατικών από τη Μονάδα Παρακολούθησης Υγείας - Αρχείο Καρκίνου.

2. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιεσδήποτε πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.021, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.021 ημερ. 21.7.2008, Βουλευτών κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα, εκλογική περιφέρεια Λευκωσίας – Αποπεράτωση Β΄ Φάσης Κοινοτικού Κέντρου Μαλούντας

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.021 ημερ. 4.8.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι, το έργο κατασκευής της Β΄ Φάσης του Κοινοτικού Κέντρου Μαλούντας, το οποίο περιλαμβάνει την κατασκευή αμφιθεάτρου και την τοπιοτέχνηση

του περιβάλλοντος χώρου, προωθείται από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας. Η Α΄ Φάση ολοκληρώθηκε με συνολική δαπάνη ύψους €307.548,26.

Εντός του 2008 αναμένεται να εκτιμηθεί η ακριβής δαπάνη εκτέλεσης της Β΄ Φάσης, το κόστος της οποίας προϋπολογίστηκε γύρω στις €250.000,00, περίπου, και ακολούθως η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας θα υποβάλει πρόταση για χρηματοδότηση του έργου μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας κατάρτισης του Κρατικού Προϋπολογισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.034, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.034 ημερ. 28.7.2008, Βουλευτών κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα, εκλογική περιφέρεια Λευκωσίας - Ανάπλαση πλατείας στην Κοινότητα Τσερίου

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ.23.06.009.03.034 ημερ. 7.8.2008, σχετικά με το πιο θέμα, σας πληροφορώ ότι, η εκτέλεση του έργου προωθείται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως το οποίο έχει ήδη δημοσιεύσει τον Ιούνιο του 2008 Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης επηρεαζόμενων ιδιωτικών τεμαχίων. Σημειώνεται ότι, κατά της σκοπούμενης απαλλοτρίωσης υποβλήθηκε μία ένσταση μετά την εξέταση της οποίας θα ενημερωθεί το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως από τον Έπαρχο Λευκωσίας για τα περαιτέρω.

Αναφορικά με τη χρηματοδότηση του έργου, η δαπάνη εκτέλεσης του οποίου υπολογίζεται στα €4,2 εκ., βάσει της υφιστάμενης πολιτικής, το κράτος θα συνεισφέρει κατά τα 2/3 και το Κοινοτικό Συμβούλιο Τσερίου κατά το 1/3. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου για μείωση της δικής του συνεισφοράς στο 1/5 της δαπάνης έχει ήδη συζητηθεί και θα μελετηθεί από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών όταν υποβληθεί και γραπτώς από το Κοινοτικό Συμβούλιο σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.055, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.055, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη, σχετικά με το θέμα "Οδοντικό αμάλαμα"

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οδοντιατρικό Αμάλαμα και Δημόσια Υγεία

Το αμάλαμα είναι ένα εμφρακτικό υλικό που χρησιμοποιείται στην Οδοντιατρική εδώ και 150 χρόνια και θεωρείται ένα από τα μακροβιότερα εμφρακτικά υλικά¹.

Όπως αναφέρεται στην επίσημη ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Υγείας και Καταναλωτών της Ε.Ε., η Επιστημονική Επιτροπή της Ε.Ε. SCENIHR (Scientific

---

¹ Περιέχει 50% υδράργυρο και το υπόλοιπο είναι κράμα μετάλλων, όπως χαλκού, αργύρου, ψευδάργυρου, κασσίτερου.

Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks) υιοθέτησε στις 08.05.2008 σχετική έκθεση που μεταξύ άλλων αναφέρει:

“Το οδοντιατρικό αμάλγαμα είναι ένα αποτελεσματικό εμφρακτικό υλικό το οποίο μπορεί να θεωρηθεί υλικό επιλογής για συγκεκριμένες αποκαταστάσεις. Η χρήση του αμαλγάματος δεν προκαλεί κίνδυνο στην υγεία εκτός από μερικές αλλεργικές καταστάσεις. Η κύρια έκθεση στον υδράργυρο του οδοντιατρικού αμαλγάματος σε ασθενή με εμφράξεις αμαλγάματος συμβαίνει κατά τη διάρκεια της τοποθέτησης ή αφαίρεσης της έμφραξης.

Δεν υπάρχει κλινικά στοιχειοθετημένη απόδειξη που να επιβάλλει την αφαίρεση κλινικώς αποδεκτών εμφράξεων αμαλγάματος εκτός σε ασθενείς αλλεργικούς στα συστατικά του αμαλγάματος.

Το οδοντιατρικό προσωπικό δύναται επίσης να εκτεθεί στον υδράργυρο κατά την τοποθέτηση και αφαίρεση του αμαλγάματος. Όμως εάν ακολουθούνται οι ενδεδειγμένες κλινικές τεχνικές και αυτός ο κίνδυνος ελαχιστοποιείται.”

Σύμφωνα με την SCENIHR, τα οδοντιατρικά εμφρακτικά υλικά που χρησιμοποιούνται ως υποκατάστατα του αμαλγάματος έχουν και αυτά κλινικούς περιορισμούς και ενδείξεις αλλά δυνατόν να προκαλούν τοξικολογικό κίνδυνο². Και για τα υλικά αυτά έχουν αναφερθεί αλλεργίες τόσο σε ασθενείς όσο και στο προσωπικό. Δεν υπάρχει όμως επί του παρόντος επαρκής κλινική έρευνα σχετικά με τυχόν κινδύνους στην έκθεση στα υλικά αυτά.

Μια άλλη επιστημονική επιτροπή της Ε.Ε., η SCHER (Scientific Committee on Health and Environmental Risks), έχει συντάξει σχετική έκθεση αναφορικά με τους περιβαλλοντικούς κινδύνους του αμαλγάματος και τις έμμεσες επιπτώσεις του στην υγεία. Στην Έκθεση αυτή συμπεραίνονται τα ακόλουθα:

“Οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και η έμμεση έκθεση του ανθρώπου στον μεθυλϋδράργυρο (methylmercury) -ουσία που εκλύεται κατά τη χρήση του αμαλγάματος- είναι πολύ λιγότεροι από τα ανεκτά επίπεδα, κάτι το οποίο δεικνύει ότι ο κίνδυνος σοβαρών επιπτώσεων στην υγεία είναι αμελητέος.

Αναφορικά με τους αντίστοιχους περιβαλλοντικούς κινδύνους από τα υποκατάστατα του αμαλγάματος, επί του παρόντος δεν υπάρχει διαθέσιμη επαρκής έρευνα για να μπορεί να γίνει μια συγκριτική μελέτη.”

Όπως προτείνεται και από το Συμβούλιο Ευρωπαίων Οδοντιάτρων (CED)³, οποιαδήποτε πολιτική απόφαση λαμβάνεται από όργανα της Ε.Ε. θα πρέπει να είναι

---

² Εξάλλου κάθε κλινική παρέμβαση εμπερικλείει δυνητικά κινδύνους.

³ Ο CED είναι ένας μη κερδοσκοπικός σύνδεσμος που αντιπροσωπεύει πάνω από 300.000 οδοντιάτρους στην Ευρώπη. Ο σύνδεσμος αυτός δημιουργήθηκε το 1961 και τώρα αποτελείται από 31 εθνικούς οδοντιατρικούς συλλόγους από 30 Ευρωπαϊκές χώρες.

Στόχος του συνδέσμου είναι να διαμορφώνει και να εκτελεί πολιτική και στρατηγική για να:

- προωθήσει τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του οδοντιατρικού επαγγέλματος στην Ε.Ε.,
- αναβαθμίσει την ποιότητα των παρεχομένων οδοντιατρικών υπηρεσιών με σκοπό τη διαφύλαξη και προστασία της δημόσιας υγείας,

σύμφωνη με την τρέχουσα επιστημονική γνώση. Η έρευνα για πιθανούς κινδύνους από τη χρήση τόσο του οδοντιατρικού αμαλγάματος όσο και των εναλλακτικών εμφρακτικών υλικών θα πρέπει εν πάση περιπτώσει να συνεχιστεί (CED Resolution, May 2007).

Αναφορικά με τους περιβαλλοντικούς κινδύνους τονίζεται από το CED ότι για την ελαχιστοποίηση τους θα πρέπει να εφαρμόζονται πλήρως οι νομοθεσίες που είναι εναρμονισμένες με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο αναφορικά με την απόρριψη υπολειμμάτων αμαλγάματος (amalgam waste disposal) και οι εθνικοί οδοντιατρικοί σύλλογοι θα πρέπει να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της απόρριψης αμαλγάματος.

Ενέργειες και εισηγήσεις

Οι Οδοντιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας έχοντας επαφή με αρμόδια όργανα της Ε.Ε. και του Π.Ο.Υ. ενημερώνονται αναφορικά με τυχόν νέες εξελίξεις σε όλους τους σχετικούς με την οδοντιατρική τομείς. Οποιαδήποτε ενημέρωση περιέλθει σε γνώση των Υπηρεσιών μας διαβιβάζεται στον Παγκύπριο Οδοντιατρικό Σύλλογο (Π.Ο.Σ.) για ενημέρωση όλων των οδοντιάτρων παγκύπρια. Όλες οι προαναφερόμενες εκθέσεις επιστημονικών επιτροπών της Ε.Ε., του Π.Ο.Υ. και της FDI που αφορούν το αμάλαμα έχουν κοινοποιηθεί και στον Π.Ο.Σ.

Ενημερωτικά, θα θέλαμε να σας πληροφορήσουμε ότι σχεδόν όλες οι οδοντιατρικές μονάδες των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών διαθέτουν συλλέκτη / διαχωριστή αμαλγάματος (σύμφωνα με τις οδηγίες 93/42/EK και 98/79/EK). Επίσης, για την απόρριψη τοξικών αποβλήτων (υπολειμμάτων αμαλγάματος, απολυμαντικών και ακτινογραφικών υγρών) οι Οδοντιατρικές Υπηρεσίες συμμετέχουν στο ενδεδειγμένο σύστημα συλλογής τέτοιων αποβλήτων μέσω της συμφωνίας του Υπουργείου Υγείας με ιδιωτική εταιρεία.

Οι οδοντίατροι πιστεύουν ότι το αμάλαμα αποτελεί εμφρακτικό υλικό επιλογής για συγκεκριμένες περιπτώσεις και ως τέτοιο θα πρέπει να είναι στη διακριτική ευχέρεια του οδοντιάτρου να χρησιμοποιεί εκεί που κρίνει σκόπιμο.

Οι Οδοντιατρικές Υπηρεσίες έχουν προβεί σε συγκεκριμένη εισήγηση προς το Υπουργείο Υγείας για τον καθαρισμό νομοθεσίας που να διέπει τα οδοντιατρεία και ιατρεία και το θέμα βρίσκεται στις Ιατρικές Υπηρεσίες για μελέτη με απώτερο στόχο σε συνεργασία με τις Οδοντιατρικές Υπηρεσίες να γίνει πρόταση νόμου. Στην πρόταση αυτή θα περιέχεται και πρόνοια για την ορθή διαχείριση της απόρριψης υπολειμμάτων αμαλγάματος.

- συμβάλει στην διαμόρφωση πολιτικών και νομικών εξελίξεων που αφορούν τους οδοντιάτρους και γενικότερα την υγεία του στόματος. Συνεργάζεται με άλλους επαγγελματικούς συνδέσμους επαγγελματιών υγείας στην Ευρώπη για θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Μέλη του CED είναι:

Αυστρία, Βέλγιο (2 σύλλογοι), Βουλγαρία, Κύπρος, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία, Η.Β., Κροατία, Ισλανδία, Νορβηγία και Ελβετία.

Εν κατακλείδι, σύμφωνα με την έκθεση της Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks (SCENIHR) αναφέρεται ότι το οδοντιατρικό αμάλγαμα είναι ένα αποτελεσματικό οδοντιατρικό υλικό που δεν εμπεριέχει κινδύνους για την υγεία των ασθενών και των οδοντιάτρων νοουμένου ότι ακολουθούνται συγκεκριμένα μέτρα. Αναφορικά με τυχόν επίπτωσηση του στο περιβάλλον, η SCENIHR απεφάνθη ότι η έμμεση έκθεση του ανθρώπου στον υδράργυρο του οδοντιατρικού αμαλγάματος δεν συνιστά κίνδυνο διότι οι μετρήσεις είναι κάτω από το αποδεκτό όριο.

Όπως τονίζεται από όλους τους φορείς βασικό μέλημα θα πρέπει να είναι η υιοθέτηση στοχευμένων μέτρων πρόληψης της τερηδόνας ούτως ώστε να μην χρειάζεται να γίνουν εμφράξεις και να χρησιμοποιούνται εμφρακτικά υλικά. Γι' αυτό ένας από τους βασικούς άξονες της στρατηγικής των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών είναι η προαγωγή της υγείας του στόματος και η πρόληψη των ασθενειών των δοντιών και των ούλων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις αν τούτο θεωρηθεί αναγκαίο.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.058, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.058 ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.058 και ημερομηνία 16 Σεπτεμβρίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες έχουν ήδη εντοπίσει το κενό όσον αφορά την ύπαρξη συγκεκριμένου νομικού πλαισίου για τη λειτουργία των χώρων όπου πωλούνται ζώα συντροφιάς, πέραν των γενικών προνοιών των περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμων και των περί της Υγείας των Ζώων Νόμων και στην παρούσα φάση βρίσκονται σε στάδιο ετοιμασίας Κανονισμών Λειτουργίας Υποστατικών Πώλησης Ζώων Συντροφιάς με βάση το άρθρο 32 των περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμων του 1994 μέχρι 2002.

Στους υπό διαμόρφωση Κανονισμούς θα υπάρχουν πρόνοιες για την υγεία και την ευημερία των ζώων, καθώς και για τα είδη ή κατηγορίες ειδών ζώων τα οποία θα δικαιούται ο ιδιοκτήτης κάθε υποστατικού να διατηρεί και να διαθέτει προς πώληση, ανάλογα με το χώρο και τον εξοπλισμό που διαθέτει το υποστατικό του. Επιπλέον, προβλέπεται η εκ μέρους του ιδιοκτήτη εξασφάλιση άδειας για τη λειτουργία του υποστατικού καθώς και τήρηση αρχείου για τα εισερχόμενα και εξερχόμενα ζώα με στόχο την ιχνηλασιμότητά τους, όπου παρίσταται ανάγκη.

Στο παρόν στάδιο τα υποστατικά πώλησης ζώων συντροφιάς είναι καταγεγραμμένα και επιθεωρούνται περιοδικά από το προσωπικό την Κτηνιατρικών Υπηρεσιών όσον αφορά τη συμμόρφωση τους με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για την Προστασία και την Ευημερία των Ζώων.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.063, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.063 ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008 του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 30 Σεπτεμβρίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι υδατοφράκτες στην Κύπρο έχουν κατασκευασθεί για σκοπούς ύδρευσης και άρδευσης. Τα είδη των ψαριών που υπάρχουν στους υδατοφράκτες δεν είναι αυτόχθονα και εισήχθησαν για σκοπούς βελτίωσης της ποιότητας των νερών και σε μετέπειτα στάδιο χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς ερασιτεχνικής Αλιείας. Με την πάροδο του χρόνου όμως, οι υδατοφράκτες εξελίχθηκαν σε σημαντικούς υδροβιότοπους.

Το πρόβλημα επιβίωσης των ψαριών και των άλλων υδρόβιων οργανισμών είναι πρόβλημα που υφίσταται εδώ και πολλά χρόνια. Γι' αυτό το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ) σε συνεργασία με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) έχουν πρόγραμμα παρακολούθησης για αποφυγή δυσάρεστων καταστάσεων και λήψη μέτρων, όπου είναι δυνατόν.

Σε προηγούμενα χρόνια που υπήρξαν περιπτώσεις αδειάσματος φραγμάτων ή προβλημάτων σε σχέση με τις διαθέσιμες ποσότητες νερού, είχαν γίνει συντονισμένες προσπάθειες για συλλογή και μεταφορά ψαριών καθώς και για λήψη μέτρων προστασίας της Ιχθυοπανίδας.

Δυστυχώς, οι συνθήκες που επεκράτησαν την φετινή χρονιά δημιούργησαν προβλήματα σε πολλά φράγματα και το ΤΑΘΕ μαζί με το ΤΑΥ είχαν στενή συνεργασία για αντιμετώπισή τους. Στο μόνο μεγάλο φράγμα που δημιουργήθηκαν σοβαρά προβλήματα ήταν αυτό της Γερμασόγειας. Για τον υδατοφράκτη αυτό υπήρχε σχέδιο δράσης για διάσωση των ψαριών και το ΤΑΘΕ με το ΤΑΥ συνεργάστηκαν καθ' όλη την καλοκαιρινή περίοδο για αποφυγή απωλειών ψαριών. Συγκεκριμένα, είχαν γίνει προσπάθειες μετακίνησης πληθυσμών ψαριών, λειτούργησαν συστήματα αερισμού του νερού κατά τη διάρκεια της νύκτας και συστάθηκε ομάδα άμεσης δράσης.

Δυστυχώς, οι προσπάθειες που έγιναν για συλλογή ψαριών δεν είχαν θετικό αποτέλεσμα. Η συγκέντρωση λάσπης εδώ και δεκαετίες ως και άλλων αντικειμένων καθώς και του αβαθούς του υδατοφράκτη, δεν επέτρεψαν τη συλλογή τους. Επίσης, λόγω της λάσπης υπήρχε πιθανότητα να παγιδευτούν σ' αυτή άτομα του συνεργείου που έλαβαν μέρος στην προσπάθεια.

Σημειώνεται ότι, όταν δημιουργήθηκε αυτό το πρόβλημα, οι ανάγκες σε ύδρευση ήταν σε οριακό σημείο και η προσθήκη νερού στο φράγμα ήταν αδύνατη. Όταν βελτιώθηκε, οριακά έστω, το υδρευτικό πρόβλημα το Υπουργείο έδωσε οδηγίες για να προστεθεί ποσότητα νερού και η κατάσταση βελτιώθηκε.

Σε ότι αφορά την αναφορά για παραβίαση Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τη διαχείριση ζωικών αποβλήτων, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι κάτι τέτοιο δεν υφίσταται. Οποιαδήποτε αφαίρεση νεκρών ψαριών και ταφή τους σε παράχθια περιοχή του φράγματος κρίθηκε υπό τις περιστάσεις η πιο ορθή και σε καμιά περίπτωση η ενέργεια αυτή αντίκειται σε οποιαδήποτε νομοθεσία. Επιπρόσθετα, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι αν και τα Ιχθυοαποθέματα στα φράγματα έχουν επηρεασθεί, η Ιχθυοπανίδα δεν κινδυνεύει και ευελπιστούμε ότι εφόσον έχουμε

ικανοποιητική βροχόπτωση, σε λίγα χρόνια θα επανέλθει σε ισορροπία. Ακόμα και σε περίπτωση αποξήρανσης φραγμάτων, το ΤΑΘΕ είναι σε θέση να αναπληρώσει τα είδη των ψαριών, είτε από συλλογή και μεταφορά από άλλα φράγματα, είτε από μητρικά αποθέματα που διατηρούνται γι' αυτό τον σκοπό στον Ερευνητικό Σταθμό Υδατοκαλλιέργειας στον Καλοπαναγιώτη.

Τέλος, σας διαβεβαιώ ότι, η σωστή διαχείριση και διατήρηση των Ιχθυοπληθυσμών στα φράγματα αποτελεί σημαντικό μέλημά μας ώστε οι υδροβιότοποι να παραμείνουν χώροι εξάσκησης του αθλήματος της ερασιτεχνικής αλιείας αλλά και για σκοπούς αναψυχής γενικότερα.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.072, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.072 ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 3 Οκτωβρίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες όπως είναι γνωστό είναι επιφορτισμένες με σωρεία καθηκόντων τα οποία σχετίζονται με την προστασία τόσο της δημόσιας υγείας όσο και της υγείας και της ευημερίας των ζώων. Η ευημερία των ζώων, παραγωγικών και μη, αποτελεί ένα πολύ σημαντικό ζήτημα και για τον έλεγχο της, αρμοδιότητα έχουν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, τόσο σε επίπεδο Αρμοδίων Αρχών όσο και στο επίπεδο της συνειδησης των απλών πολιτών. Ειδικά, όσον αφορά την ευημερία των παραγωγικών ζώων, η συντριπτική πλειοψηφία των Κυβερνήσεων ανά το παγκόσμιο έχουν αναθέσει το θέμα αυτό σε Κυβερνητικές Υπηρεσίες.

Απαραίτητη όμως προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία και ευημερία των ζώων, είναι η ύπαρξη κατάλληλα καταρτισμένου προσωπικού.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ζήτησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως την πρόσληψη ειδικών αστυφυλάκων, με σκοπό τη δημιουργία ομάδας αστυνομίας για τα ζώα (Animal Police), η οποία αφού τύχει της κατάλληλης εκπαίδευσης, θα έχει καθήκοντα διερεύνησης θεμάτων εφαρμογής των προνοιών της νομοθεσίας για την ευημερία των ζώων καθώς και διερεύνησης παραπόνων σχετικά με τα θέματα αυτά.

Η πρόσληψη όμως αυτή δυστυχώς δεν είναι εφικτή, καθότι στα καθήκοντα των ειδικών αστυνομικών δεν περιλαμβάνεται και η εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας για την ευημερία των ζώων.

Με στόχο την εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας για την ευημερία των ζώων, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διενεργούν σε τακτά χρονικά διαστήματα επιθεωρήσεις σε υποστατικά εκτροφής ζώων, ιπποφορβεία, ζωολογικούς κήπους, πάρκα ζώων και πτηνών, ενυδρεία, κυνοτροφεία, υποστατικά πώλησης ζώων συντροφιάς, ξενοδοχεία και καταφύγια ζώων, όπου ελέγχονται οι συνθήκες διαβίωσης των ζώων. Επιπλέον, επιθεωρούνται τα μέσα μεταφοράς και οι συνθήκες μεταφοράς των ζώων, καθώς και τα σφαγεία όπου ελέγχονται οι εγκαταστάσεις, ο εξοπλισμός και

οι διαδικασίες που ακολουθούνται. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες επίσης, διερευνούν άμεσα παράπονα και καταγγελίες πολιτών για παραμέληση/κακομεταχείριση ζώων και τούτο μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας.

Για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις μεγάλες και πιεστικές ανάγκες που προκύπτουν σε καθημερινή βάση για τα πιο πάνω, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες υπέβαλαν αίτημα για πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού και συγκεκριμένα δέκα Κτηνιατρικών Επιθεωρητών (δύο ανά επαρχία), οι οποίοι θα τύχουν ειδικής εκπαίδευσης και θα είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή των νομοθεσιών που αφορούν τα κατοικίδια ζώα και την ευημερία των ζώων.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.076, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.076, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2008 του Βουλευτή Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.076 και ημερομηνίας 03 Οκτωβρίου 2008 σχετικά με ερώτηση που υπέβαλε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Γιώργος Περδίκης, για τους χώρους που πραγματοποιούνται οι τελετές ορκωμοσίας των νεοσυλλέκτων οπλιτών και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Οι τελετές ορκωμοσίας κατά βάση πραγματοποιούνται εντός των στρατοπέδων των ΚΕΝ, εκτός του ΚΕΝ Λεμεσού όπου η ορκωμοσία πραγματοποιείται στο Τσίρειο Στάδιο επειδή το συγκεκριμένο ΚΕΝ δεν παρέχει τις ανάλογες διευκολύνσεις.
- (β) Το ΓΕΕΦ προβληματίζεται για την κυκλοφοριακή συμφόρηση που δημιουργείται σε κάθε τελετή ορκωμοσίας και για το λόγο αυτό αιτείται τη συνδρομή και συνεργασία του Αρχηγείου Αστυνομίας, με αποτέλεσμα το πρόβλημα να αμβλύνεται σημαντικά.

(2) Πέραν των παραπάνω το ΓΕΕΦ λαμβάνει υπόψη όλες τις παραμέτρους, μελετά την όλη κατάσταση και προσπαθεί να εξεύρει τις καταλληλότερες υπό τις περιστάσεις, λύσεις. (Εξάλλου παρόμοια κυκλοφοριακή συμφόρηση παρατηρείται και στα αθλητικά στάδια σε περιπτώσεις αθλητικών γεγονότων που συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό φιλάθλων.)

(3) Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.081, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.081 και ημερ. 5.10.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.081 και ημερ. 10.10.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το πρόβλημα που επισημαίνεται στην ερώτηση του βουλευτή κ. Γ. Πεردίκη είναι γνωστό στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
2. Το Τμήμα επιθεώρησης Εργασίας ετοιμάζει νέους Κανονισμούς οι οποίοι θα εκδοθούν κάτω από τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως 2003.
3. Οι Κανονισμοί αυτοί γίνονται για να αναβαθμιστούν οι τεχνικές προδιαγραφές και τα συστήματα ασφαλείας των υφιστάμενων ανελκυστήρων στην Κύπρο, υιοθετώντας σημαντικό μέρος της Ευρωπαϊκής Σύστασης με αρ. 95/216/ΕΚ που αφορά τον εκσυγχρονισμό των ήδη εγκατεστημένων ανελκυστήρων καθώς και του Ευρωπαϊκού προτύπου EN 81-80 του 2004 σχετικά με τους Κανόνες Βελτίωσης της Ασφάλειας σε Υφιστάμενους Ανελκυστήρες Προσώπων και Αγαθών.
4. Επίσης, στους Κανονισμούς αυτούς γίνεται εκσυγχρονισμός των υποχρεώσεων των ιδιοκτητών των ανελκυστήρων και καθορίζονται οι υποχρεώσεις των συντηρητών ανελκυστήρων ώστε να αναβαθμιστεί η αξιοπιστία της λειτουργίας των ανελκυστήρων στην Κύπρο.
5. Οι Κανονισμοί ευρίσκονται στο στάδιο της τελικής τους διαμόρφωσης. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελετά επίσης τρόπους εφαρμογής των νέων Κανονισμών σε πρακτικό επίπεδο. Μετά τη διαμόρφωσή τους, οι Κανονισμοί θα δημοσιοποιηθούν για σχόλια από τις επηρεαζόμενες ομάδες και θα προωθηθούν για έγκριση και ψήφιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2008 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.082, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.082 με ημερ. 5.10.2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας επί της Ερ. 23.06.009.03.082 με ημερ. 22.10.2008 προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος που στη συνέχεια κοινοποιήθηκε στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με επιστολή με Αρ. Φακ. 6.10.04 και ημερ. 3.11.2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με τη θέση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, ότι η αυξημένη κατανάλωση καυσίμων από τα μεγάλα κυβισμού αυτοκίνητα, έχει ως επακόλουθο αυξημένες αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα και εν γένει του περιβάλλοντος. Γι' αυτό και πρέπει κατά τη διαμόρφωση πολιτικής φορολόγησης των αυτοκινήτων, να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και η περιβαλλοντική πτυχή του θέματος και ιδιαίτερα οι επιπτώσεις που έχουν οι εκπομπές καυσαερίων από αυτοκίνητα στην ατμοσφαιρική ρύπανση.

Αναφορικά με το θέμα των κινήτρων ή αντικινήτρων που πρέπει να δίνονται για την αγορά και διακίνηση οχημάτων στην Κύπρο, που τίγεται στην πιο πάνω ερώτηση, σας πληροφορώ ότι αυτό αφορά κυρίως τα Υπουργεία Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.103, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.103 ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων επιχορηγεί τη συντήρηση/αποκατάσταση παραδοσιακών βрусών μόνο όταν είναι κηρυγμένες σε Αρχαία Μνημεία. Οι παλιές βρύσες στο χωριό Γουδί δεν είναι κηρυγμένες σε Αρχαία Μνημεία. Εφόσον υπάρχει προθυμία από την Κοινότητα να συνεισφέρει στη δαπάνη των εργασιών συντήρησης (το 50% της συνολικής δαπάνης), το Τμήμα Αρχαιοτήτων θα επιθεωρήσει τις βρύσες και εάν είναι αξιόλογες θα τις περιλάβει στον κατάλογο των Αρχαίων Μνημείων.

Η κοινότητα θα πρέπει να αποταθεί στο Τμήμα Αρχαιοτήτων για την υλοποίηση των πιο πάνω, όμως θα πρέπει να γνωρίζει ότι σε αυτή την περίπτωση θα αναλάβει την ετοιμασία της αρχιτεκτονικής μελέτης (σχέδια αποτύπωσης και αποκατάστασης).»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.122, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.122, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, σε σχέση με τη πιο πάνω ερώτηση, και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει ετοιμάσει σχέδιο Πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο με θέμα την "Αύξηση της αξίας των κουπονιών σίτισης σε όλους τους φοιτητές, Έλληνες υπηκόους ή Έλληνες της διασποράς, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου".

2. Λαμβάνοντας υπόψη την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, επισημαίνεται η πρόθεση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, πέραν της αύξησης της αξίας του κουπονιού σίτισης, να μελετήσει με τους εμπλεκόμενους φορείς την αναθεώρηση των κριτηρίων παραχώρησης των κουπονιών σίτισης στη βάση κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων, και όχι στη βάση υπηκοότητας.

3. Στο παρόν στάδιο, και προτού προωθηθεί η πιο πάνω Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, αναμένονται οι απόψεις του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού όσον αφορά στη δαπάνη που αναμένεται να προκύψει από την ενδεχόμενη αύξηση της αξίας του κουπονιού σίτισης, καθώς επίσης στο ενδεχόμενο μελέτης της αλλαγής της πολιτικής αναφορικά με τα κριτήρια παραχώρησής του.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.127, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.127 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερομηνία 22 Οκτωβρίου 2008, σχετικά με τη πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Έχει τροχοδρομηθεί η τροποποίηση των Κανονισμών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου ώστε να είναι δυνατή η ίδρυση της Σχολής Καλών Τεχνών και η λειτουργία της το 2010.

2. Όσον αφορά το ενδεχόμενο εγκατάστασης της Σχολής Καλών Τεχνών στη Λάρνακα η άποψη μας είναι ότι η λειτουργία και η διασπορά Πανεπιστημιακών Σχολών σε διάφορες πόλεις χωρίς να είναι λειτουργικά ενταγμένες σε ένα Πανεπιστήμιο δεν επιτρέπει την καλή τους ανάπτυξη γιατί λείπει η συνέργεια με τις υπόλοιπες σχολές. Άλλωστε τα ίδια τα Πανεπιστήμια έχουν τον κύριο λόγο για την χωροθέτηση των δικών τους Σχολών.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.130, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.130 ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η αναβάθμιση του αρχαίου λιμανιού του Κιτίου, δεν έχει γίνει κατορθωτή γιατί παρόλες τις προσπάθειες του Τμήματος Αρχαιοτήτων και του Δήμου Λάρνακας, δεν κατέστη δυνατό ακόμη να μετακινηθούν τα υφιστάμενα γήπεδα αντισφαίρισης του Κ.Ο.Α., που ουσιαστικά καλύπτουν τα αρχαιολογικά κατάλοιπα.

Εξαιτίας αυτού δεν μπορεί να συνεχιστεί ούτε η ανασκαφική έρευνα που άρχισε εδώ και χρόνια από τη Γαλλική Αρχαιολογική Αποστολή του Πανεπιστημίου Λυών Γαλλίας και που αναγκάστηκε να τερματιστεί προσωρινά μέχρι να μετακινηθούν τα γήπεδα αντισφαίρισης του Κ.Ο.Α.

Το θέμα εκκρεμεί στο Δημαρχείο Λάρνακας το οποίο ανέλαβε να εξεύρει άλλο χώρο εντός της πόλεως, για να μετακινηθούν τα γήπεδα αντισφαίρισης.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τη συζήτηση του θέματος «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης». Πριν δώσω στον πρώτο ομιλητή το λόγο, ήρθε εδώ μια εισήγηση από τον κ. Ομήρου να είναι ο υπ' αριθμόν 4 ομιλητής. Αν δεν υπάρχει ένσταση από τους άλλους συναδέλφους, από άποψη προεδρείου είναι αποδεκτό.

Άρα, προχωρούμε.

Καλώ τον κ. Πάμπη Κυρίτση στο βήμα.

Το ΑΚΕΛ έχει πενήντα ένα λεπτά.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απολογούμαι, κυρία Πρόεδρε, έχουμε και 'μείς μια αλλαγή. Στη θέση του συναδέλφου κ. Λευτέρη Χριστοφόρου θα μιλήσει ο πρόεδρος της παράταξής μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κυρίτσης στο βήμα, παρακαλώ.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Νομίζω ότι δε λέω τίποτα καινούριο, εάν σημειώσω αυτό που λέγεται -είναι πλέον παραδεκτό από όλους- ότι αυτή η παγκόσμια οικονομική κρίση, την οποία περνά ο πλανήτης σήμερα, μόνο με το μεγάλο κραχ του 1929 μπορεί να συγκριθεί. Βεβαίως, και από εκείνη την κρίση τότε και από αυτή την κρίση τώρα εκείνοι που θα υποφέρουν, εκείνοι που δυσπραγούν δεν είναι “ο κ. Nasdaq” ή “ο κ. FTSE” ή “ο κ. Dow Jones” ή δεν ξέρω ποιος άλλος δείκτης! Εκείνοι που δυσπραγούν και βασανίζονται είναι οι απλοί άνθρωποι και κυρίως οι εργαζόμενοι! Αυτοί οι χιλιάδες που χάνουν τη δουλειά τους, αυτοί οι οποίοι αγωνιούν για το μέλλον των συνταξιοδοτικών τους ταμείων και των ασφαλιστικών τους ταμείων.

Το εξοργιστικό και το απαράδεκτο είναι ότι η οικονομική κρίση που εξελίσσεται μπροστά στα μάτια μας συμβαίνει σε μια εποχή που οι παραγωγικές δυνατότητες και τα διαθέσιμα αγαθά στον πλανήτη υπερβαίνουν κατά πολλές φορές τις βασικές ανάγκες των ανθρώπων. Χάρη στην αντίφαση ότι η ευημερία των λίγων στηρίζεται στην εκμετάλλευση των πολλών, οι αδικίες και οι ανισότητες στον κόσμο ολοένα και οξύνονται και το χάσμα μεταξύ των πλουσίων και φτωχών δυστυχώς διευρύνεται. Άνθρωποι πεθαίνουν ακόμα από την πείνα και τις αρρώστιες, ενώ αυξάνονται χρόνο με το χρόνο όσοι περνούν το κατώφλι της φτώχειας!

Η κρίση κατά συνέπεια δεν είναι απλά μια οικονομική κρίση. Είναι μια κρίση κοινωνική, είναι μια κρίση πρωτίστως και κύρια πολιτική. Η μεγάλη απληστία για κέρδη, που είναι σύμφυτη του καπιταλιστικού συστήματος και ιδιαίτερα όμως του νεοφιλελεύθερου μοντέλου ανάπτυξής του, είναι η γενεσιουργός αιτία αυτής της κρίσης. Η κρίση έχει αποδείξει ξεκάθαρα ότι η θεωρία ότι μια αγορά απαλλαγμένη από κανόνες και θεσμούς κοινωνικής παρέμβασης, με κυρίαρχο στοιχείο το ξέφρενο κινήρι του κέρδους, είναι δυνατό να αυτορυθμίζεται και να καταλήγει αυτόματα μέσα από το δήθεν ανόθευτο ανταγωνισμό στο βέλτιστο συνδυασμό του οικονομικού και κοινωνικού αποτελέσματος, όλη αυτή η θεωρία η οποία έχει αναπτυχθεί με τη μορφή δόγματος και θεσφάτου τα τελευταία είκοσι χρόνια αποδεικνύεται ότι πρόκειται στο τέλος της ημέρας για έναν πονηρό μύθο!

Μετά από δύο δεκαετίες ωραιοποιήσεων και δογματικών εμμονών από τους νεοφιλελεύθερους οικονομολόγους και πολιτικούς για τα καταστροφικά δήθεν αποτελέσματα της δημόσιας παρέμβασης του κράτους στην οικονομία, τώρα όλοι εναποθέτουν τις ελπίδες τους για αποτροπή της κατάρρευσης στην κρατικοποίηση των κλυδωνιζόμενων τραπεζών και χρηματοοικονομικών οργανισμών και στη χρησιμοποίηση των κρατικών προϋπολογισμών, για να σωθεί το σύστημα.

Βλέπετε, όταν το κράτος, στο όνομα της προστασίας των καταθετών και των φτωχών επενδυτών, παρεμβαίνει, για να στηρίξει μονοπώλια των οποίων οι μέτοχοι και οι ιδιοκτήτες έχουν αποκομίσει μυθικά κέρδη, όχι μόνο είναι θεμιτό αυτό το πράγμα, αλλά και αναγκαίο. Ο κρατικός παρεμβατισμός όμως, όπως και η διατήρηση κοινωνικού ελέγχου πάνω σε στρατηγικής σημασίας τομείς της οικονομίας, όπως είναι ο τομέας της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών, των δημόσιων μεταφορών, της ύδρευσης, εμφανίζεται ως μεμπτός παρεμβατισμός, θεωρείται ότι είναι επιλήψιμος, είναι απαράδεκτος, γιατί εμποδίζει δήθεν τον ελεύθερο ανταγωνισμό!

Αυτό είναι δυστυχώς το πλαίσιο το παγκόσμιο μέσα στο οποίο είμαστε και 'μείς υποχρεωμένοι να εξετάσουμε και τις παραμέτρους όπως διαμορφώνονται σήμερα στα πλαίσια της κυπριακής οικονομίας. Βέβαια, η κυπριακή οικονομία, παρά τις τεράστιες πιέσεις, φαίνεται να συνεχίζει να παρουσιάζει ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης και δημοσιονομικό πλεόνασμα. Το γεγονός ότι η οικονομία μας φαίνεται να μην αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα για την ώρα είναι η πεποίθησή μας ότι δεν είναι

άσχετο με το μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης που εφαρμόστηκε διαχρονικά στην Κύπρο. Παρ' όλο που είχαμε ως χώρα μια πορεία ραγδαίας οικονομικής ανάπτυξης, αυτή η ανάπτυξη συνδυάστηκε πολύ λίγο, ανάλογα με την εποχή, με έναν ισορροπημένο κοινωνικό ρόλο του κράτους και με υγιείς εργασιακές σχέσεις. Δεν επιτράπηκε να κυριαρχήσουν οι σκληρές νεοφιλελεύθερες αντιλήψεις, παρά το γεγονός ότι έγινε πολλή προσπάθεια σε αυτή την κατεύθυνση σε κάποιες φάσεις της πρόσφατης κυπριακής πολιτικής ιστορίας, και εμείς της αριστεράς έχουμε κάθε δικαίωμα να σεμνυνόμαστε για το ότι έχουμε συμβάλει αποφασιστικά στο να μην υλοποιηθούν και να μην περάσουν τέτοιου είδους σκληρές νεοφιλελεύθερες αντιλήψεις!

Φανταστείτε πώς θα ήταν σήμερα η κατάσταση, αν κυριαρχούσε και εδώ η λογική της "επένδυσης" -και εδώ στην Κύπρο εννοώ- η λογική της "επένδυσης" των ταμείων μας και ιδιαίτερα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στα γνωστά "χρυσοφόρα" προϊόντα, τα οποία αποδεικνύεται στο τέλος ότι στην ουσία τους δεν είχαν καμία ουσιαστική διαφορά από τις γνωστές πυραμίδες, οι οποίες κατά καιρούς οδήγησαν στην καταστροφή εκατομμύρια ανυποψίαστους ανθρώπους σε διάφορες χώρες!

Φανταστείτε τι θα γινόταν, αν μέσα στις σημερινές συνθήκες δεν υπήρχαν τα συνεργατικά ιδρύματα και αν τα στεγαστικά δάνεια, που ήταν η καρδιά της κατολισθησης, τα χειρίζονταν με τον ίδιο τρόπο που τα χειρίστηκαν στο εξωτερικό οι γνωστοί καιροσκόποι και κερδοσκόποι των χρηματοπιστωτικών μονοπωλίων, οι οποίοι, ειρήσθω εν παρόδω, καιροσκόποι και κερδοσκόποι των μονοπωλίων είναι αυτοί που είχαν τα τρία άλφα από τους διάφορους διεθνείς αξιολογητές!

Η διαχρονική μας υποστήριξη σε μια σύγχρονη και συνεχώς εξελισσόμενη μικτή οικονομία στην Κύπρο, στην οποία να συνυπάρχουν και να συνεργάζονται αρμονικά η ιδιωτική, η κρατική και η συνεργατική πρωτοβουλία, σήμερα δικαιώνεται με τον καλύτερο τρόπο! Τώρα που το νεοφιλελεύθερο μοντέλο κλυδωνίζεται φαίνεται επίσης πόσο σωστή και αναγκαία ήταν η υπεράσπιση του δημόσιου κοινωνικού χαρακτήρα των ημικρατικών οργανισμών κοινής ωφέλειας! Πόσο αναγκαία ήταν η διαχρονική πολιτική για διαφύλαξη και στήριξη του συνεργατικού κινήματος!

Γνωρίζουμε βέβαια ότι, αν η κρίση συνεχιστεί και επεκταθεί, δεν είναι δυνατό να αφήσει ανεπηρέαστη τη μικρή και ανοικτή οικονομία της Κύπρου. Είναι η θέση μας ότι η μόνη αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης για τα δικά μας δεδομένα είναι η πάση θυσία αποφυγή της οικονομικής ύφεσης. Και αυτό θα επιτευχθεί στηρίζοντας και διασφαλίζοντας την αναπτυξιακή πορεία της κυπριακής οικονομίας. Σε τέτοιες δύσκολες περιόδους ο διάλογος και η κοινωνική συναίνεση είναι, νομίζω, κοινά αποδεκτό ότι αποτελεί εξαιρετικής σημασίας παράγοντα.

Θέλω να χαιρετίσω το γεγονός ότι η κυβέρνηση και ο Υπουργός Οικονομικών από την πρώτη στιγμή έδωσαν μεγάλη σημασία στην ενημέρωση και στη συλλογική διαβούλευση. Αυτό οδήγησε και στο πακέτο μέτρων που έχει ήδη εξαγγελθεί, το οποίο έχουμε χαιρετίσει, γιατί βρίσκεται πράγματι στη σωστή κατεύθυνση. Η στήριξη κατά προτεραιότητα του τουρισμού και των κατασκευών δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αποτελεί σωστή προτεραιότητα. Η υλοποίηση του κοινωνικού προγράμματος της κυβέρνησης και η στήριξη των εισοδημάτων των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων είναι επίσης αναγκαία προϋπόθεση, ώστε να διατηρηθεί το βιοτικό επίπεδο του λαού και η αναγκαία κοινωνική ισορροπία. Άλλωστε, η διατήρηση, ακόμα και η διεύρυνση της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων και του λαού είναι επίσης ένας παράγοντας ο οποίος συμβάλλει αποφασιστικά στη διατήρηση αναπτυξιακών προϋπολογισμών και υψηλότερων ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας, πράγμα το οποίο αυτή την κρίσιμη στιγμή έχουμε απόλυτα ανάγκη.

Χρειάζεται βέβαια και κάποιοι άλλοι να αναλάβουν ευθύνες και πρώτα και κύρια οι τράπεζες οι οποίες έχουν μέγα μερίδιο ευθύνης, το οποίο θα πρέπει να αναλάβουν. Και αυτό σημαίνει να καθορίζουν λογικά επιτόκια, να περιορίσουν τα κέρδη τους, ώστε αυτή τη δύσκολη περίοδο να διευκολυνθεί η αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας. Οφείλουν επίσης αυτοί οι οργανισμοί να δείξουν υπομονή και ευαισθησία στον τρόπο χειρισμού των απλών ανθρώπων που πιθανόν ή ενδεχομένως να βρεθούν σε δυσκολία.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όσοι τοποθετούν στη συνείδησή τους τον άνθρωπο πάνω από τα κέρδη νομίζω ότι είναι η κατάλληλη στιγμή να σκεφτούν πώς διεκδικούμε μια νέα διαφορετική προσέγγιση της παγκόσμιας ανάπτυξης, η οποία να στηρίζεται στη δίκαιη κατανομή των αποτελεσμάτων της εργασίας, στην κοινωνική αλληλεγγύη και στον κοινωνικό έλεγχο πάνω στην ασυδοσία της αγοράς.

Η δική μας αγωνία δεν είναι ασφαλώς η σωτηρία του συστήματος. Δεν ανησυχούμε για το σύστημα. Η αγωνία μας είναι η κρίση αυτή να επηρεάσει όσο γίνεται λιγότερο τους εργαζομένους και τους απλούς ανθρώπους! Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το σύστημα θα επιδιώξει να μεταφέρει το λογαριασμό στους εργαζομένους μέσα από μια απότομη επιδείνωση των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών.

Μιλώντας λοιπόν για την παγκόσμια οικονομική κρίση, εκείνο το οποίο εγώ αισθάνομαι την ανάγκη να πω, ως ολοκλήρωση, είναι πως πιστεύω ότι είναι η ώρα ανασύνταξης όλων των δυνάμεων, όλων των προοδευτικών ανθρώπων, όλων των προοδευτικών συνειδησεων, γιατί χρειάζεται μια νέα πραγματικά σύγχρονη παγκόσμια οικονομική και κοινωνική αρχιτεκτονική. Χρειάζεται μια νέα προσέγγιση στις παγκόσμιες οικονομικές σχέσεις, η οποία να στηρίζεται στην αλληλεγγύη των πλουσίων προς τους φτωχούς και όχι στην εκμετάλλευσή τους. Χρειάζεται μια ισχυρή παρουσία ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους, το οποίο να εγγυάται και να διασφαλίζει δικαιοσύνη στην κατανομή των αποτελεσμάτων της εργασίας και να είναι ο εκφραστής και ο εγγυητής της κοινωνικής αλληλεγγύης. Χρειάζεται έλεγχος και κοινωνική παρέμβαση πάνω στην ασυδοσία της αγοράς. Χρειάζεται βάθεμα της δημοκρατίας, βάθεμα της λαϊκής συμμετοχής και σεβασμός στις κατακτήσεις και τα δικαιώματα των εργαζομένων!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυρίτση.

Ο κ. Νίκος Αναστασιάδης, παρακαλώ, στο βήμα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται χωρίς αμφιβολία εν μέσω μιας άνευ προηγουμένου κρίσης. Πρόκειται για μια κρίση που επηρεάζει ακόμη και τις πλέον ισχυρές και σταθερές οικονομίες και που απειλεί ταυτόχρονα και την οικονομική ανάπτυξη, αλλά και εκατομμύρια θέσεις εργασίας ανά το παγκόσμιο. Μια κρίση που ασφαλώς δε θα αφήσει ανεπηρέαστη ούτε τη δική μας οικονομία. Ας μην υποτιμούμε τις επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία, τη στιγμή που αυτές είναι ήδη ορατές. Ας μην υποτιμούμε το γεγονός πως η κυπριακή οικονομία είναι μια οικονομία ανοικτή, που βασίζεται στις ξένες αγορές και που ασφαλώς δεν μπορεί να αποτελέσει την εξαίρεση. Βεβαίως, την ίδια ώρα δε θα πρέπει να υποτιμούμε την ικανότητά μας να

αντιμετωπίσουμε την κρίση και να αμβλύνουμε τις επιπτώσεις, μέσα όμως από μια αποτελεσματική και προληπτική οικονομική πολιτική.

Για το Δημοκρατικό Συναγερμό η οικονομία αποτελεί κορυφαίο εθνικό θέμα, ακόμη και εάν δεν αντιμετωπίζαμε την παρούσα πρωτόγνωρη διεθνή οικονομική κρίση. Γι' αυτό και είναι η άποψή μας πως όλοι οφείλουμε να πολιτευτούμε σοβαρά και υπεύθυνα. Μακριά από δογματισμούς και ιδεολογικές περιχαράκωσεις, μακριά από λαϊκισμούς και κινδυνολογίες, μακριά από αχρείαστες συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις.

Η δική μας θέση είναι πως απαιτείται συνεχής διάλογος και συνεργασία μεταξύ κυβέρνησης, πολιτικών δυνάμεων, θεσμικών οργάνων και κοινωνικών εταίρων. Απαιτείται, κατά την άποψή μας, ενότητα στόχων και δυνάμεων. Αυτή εξάλλου είναι και η ξεκάθαρη απαίτηση των πολιτών. Και σε αυτή την απαίτηση ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεσμεύεται ότι θα ανταποκριθεί στο έπακρο.

Χωρίς αυταρέσκεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστό πως η δική μας παράταξη διαθέτει ένα ισχυρό οικονομικό επιτελείο, με επικεφαλής τον αναπληρωτή πρόεδρο της παράταξης, το οποίο είναι έτοιμο να συμβάλει θετικά σε ένα διάλογο, που θα φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Αυτή υπήρξε κατ' επανάληψη η πρόταση προς την κυβέρνηση, η οποία δυστυχώς δεν έχει ανταποκριθεί στο βαθμό που θα αναμέναμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για να είμαστε βεβαίως σε θέση να χαράξουμε μια αποτελεσματική πολιτική αντιμετώπισης, είναι σημαντικό να έχουμε ορθή αντίληψη τόσο των αιτίων όσο και των επιπτώσεων της κρίσης. Δεν μπορούμε για παράδειγμα να παρακολουθήσουμε κάποιους που επιμένουν να κλείνουν τα μάτια στη μεγάλη διάψευση της ιδεολογίας τους και να νομίζουν ότι θα αυτοδικαιωθούν, ισχυριζόμενοι ότι η κρίση έχει σηματοδοτήσει το τέλος του συστήματος της οικονομίας της αγοράς.

Αυτό που βιώνουμε σήμερα ασφαλώς και δεν αποτελεί την κατάρρευση της οικονομίας της αγοράς. Θα ήταν χρήσιμο να θυμηθούμε ότι με ανάλογης έντασης κρίσεις έχει κατά καιρούς κλυδωνιστεί το σύστημα, χωρίς αυτό φυσικά να έχει μέχρι σήμερα καταρρεύσει. Θα δώσω συγκεκριμένα παραδείγματα στη συνέχεια, αλλά θα ήθελα παρενθετικά να πω ότι η διαφορά με τις συνταγές που περιέχει το "Κεφάλαιο" του Μαρξ ή τις πολιτικές θέσεις του Λένιν ήταν ότι, για να υλοποιηθούν, χρειαζόταν ένα καθεστώς το οποίο να ελέγχει απόλυτα την κάθε κίνηση είτε της αγοράς είτε της ελεύθερης σκέψης· γι' αυτό και απουσίαζε η δημοκρατία.

Η διαφορά με τα σφάλματα του συστήματος της κοινωνίας της αγοράς είναι ότι είναι σε μια ελεύθερη πολιτεία, σε έναν ελεύθερο κόσμο. Γι' αυτό και η ευελιξία και η δυνατότητα να διορθώνεται το σφάλμα ή η κρίση που κάθε φορά μπορεί να προκύψει μέσα από θεωρήσεις που πιθανόν να αποδειχθούν εσφαλμένες. Θα μου πείτε ότι το κόστος το πληρώνει ο λαός. Παντού το πλήρωσε ο λαός! Παντού ήταν τα εκατομμύρια που πλήρωσαν και δυστύχησαν εξαιτίας δογματικών αντιλήψεων, οικονομικών αντιλήψεων, είτε αυτές αναφέρονταν στον υπαρκτό σοσιαλισμό είτε στον άκρατο νεοφιλελευθερισμό.

Θα υπενθυμίσω -έρχομαι πίσω στο κείμενο- μερικές των κρίσεων που σημειώθηκαν, αλλά δε στάθηκαν ικανές να καταρρεύσει το σύστημα: Το 1929 σημειώθηκε το μεγάλο κραχ που βύθισε την παγκόσμια οικονομία σε πρωτόγνωρη ύφεση. Το 1973 και το 1979 η διεθνής οικονομία βρέθηκε αντιμέτωπη με τις πετρελαϊκές κρίσεις, που πολλαπλασίασαν τις τιμές των καυσίμων και πραγματικά προκάλεσαν ταρακούνημα στις οικονομίες. Το 1992, τη "Μαύρη Τετάρτη",

σημειώθηκαν τα μαζικά εμφράγματα στα διεθνή χρηματιστήρια. Το 1997-98 χρηματοοικονομική κρίση συγκλονίζει τις οικονομίες της Ασίας, οδηγώντας στην κατάρρευση των “ασιατικών τίτλων”, όπως αποκαλούνταν, και στον κλονισμό της Ρωσίας, ακόμα και της Βραζιλίας.

Όμως εδώ θα πρέπει να πούμε -και αξίζει να σημειωθεί- ότι η παρούσα κατάσταση έχει προκαλέσει ισχυρούς κλυδωνισμούς, ακόμη και σε οικονομίες όπως της Κίνας, όπου εξακολουθεί, κυρίες και κύριοι, να λειτουργεί το σύστημα του κεντρικού σχεδιασμού. Συνεπώς, δεν μπορεί να λέμε ότι η συνταγή είναι να πάμε στο παρελθόν. Αντίθετα, η συνταγή είναι να παρακολουθήσουμε και να βελτιώσουμε τα όποια μειονεκτήματα του σημερινού συστήματος.

Συνεπώς, μια αδογμάτιστη και ψυχραιμη ανάλυση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η σημερινή κρίση είναι το αποτέλεσμα ενός συνδυασμού παραγόντων, με βασικότερο την απουσία ενός -και εδώ θέλω να το υπογραμμίσω- αξιόπιστου ρυθμιστικού πλαισίου και αποτελεσματικής εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα, κατά κύριο λόγο στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Θέλω σε αυτό το σημείο να κάμω και κάτι ξεκάθαρο: την πάγια δηλαδή θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, που ήταν και παραμένει η στήριξη στην κοινωνική οικονομία της αγοράς. Όρος εξάλλου που είναι ταυτισμένος με το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, στο οποίο ανήκουμε.

Η κοινωνική οικονομία της αγοράς και ο κοινωνικός φιλελευθερισμός -και το τονίζω- αποτελούν προσεγγίσεις του μέτρου και της μεσότητας. Καμία σχέση δεν έχουν ούτε με τον άκρατο φιλελευθερισμό ή νεοφιλελευθερισμό ούτε όμως και με τον άκρατο κρατισμό. Δε θεοποιούμε συστήματα και δεν πιστεύουμε σε μονοδιάστατες θεωρήσεις, αλλά με τρόπο σύγχρονο και αδογμάτιστο προασπιζόμαστε την οικονομική αποτελεσματικότητα και την κοινωνική συνοχή με επίκεντρο τον άνθρωπο. Δεν είναι αρκετό να επικαλούμαστε τον άνθρωπο, αν τα συστήματα διακυβέρνησης ή τα οικονομικά συστήματα που προτείνουμε στο τέλος του μόνου που θα φέρουν τη δυστυχία είναι του ανθρώπου.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια έχουμε κατ' επανάληψη προσδιορίσει το ρόλο του κράτους στη σύγχρονη οικονομία, όπως βεβαίως εμείς τον αντιλαμβανόμαστε. Θέλουμε ένα κράτος ρυθμιστή και ελεγκτή και όχι ένα κράτος επιχειρηματία. Αυτή ήταν μια πάγια και σταθερή μας θέση. Ένα κράτος ευέλικτο και αποτελεσματικό, που θα διευκολύνει την επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά την ίδια ώρα θα ελέγχει την ορθή τήρηση των κανόνων και θα διασφαλίζει τον ανταγωνισμό.

Εδώ θα ήθελα, χωρίς αντιπαραθετική διάθεση, να απαντήσω και στον προηγούμενο ομιλητή για τις κρατικοποιήσεις των τραπεζών που σήμερα συμβαίνουν. Δε συμβαίνει κάτι ανάλογο. Δεν είναι κρατικοποιήσεις των τραπεζών που επιχειρούν οι κυβερνήσεις, είναι προσωρινή ενίσχυση. Δε ζητούν δικαιώματα από την αγορά μετοχών ούτε ψήφου ούτε στη διοίκηση των τραπεζών. Αγοράζουν μετοχές, προκειμένου να βοηθήσουν στη ρευστότητα. Και συνεπώς, άλλο είναι ο κρατισμός, όπου το κράτος ελέγχει και τις μετοχές και τη διοίκηση και την καθοδήγηση, και άλλο είναι η ενίσχυση, προκειμένου να ξεπεράσουμε την κρίση. Ανάλογα μέτρα εξάλλου είχαν ληφθεί στο παρελθόν σε ανάλογες κρίσεις και αποτέλεσαν, φαίνεται, μία από τις συνταγές σωτηρίας του συστήματος.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εάν είναι κάτι που θωρακίζει σε ένα μεγάλο βαθμό την κυπριακή οικονομία, τουλάχιστον έναντι των πιο ακραίων και επικίνδυνων εκφάνσεων της κρίσης, είναι χωρίς αμφιβολία η συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα στην Ζώνη

του Ευρώ. Και δεν είναι -και θέλω να το υπογραμμίσω- καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι κράτη μέλη, όπως η Δανία και η Ουγγαρία, που μέχρι πρότινος, για δικούς τους λόγους, δεν επιθυμούσαν την ένταξη, που βρίσκονται εκτός του Ευρώ, αναζητούν πλέον τρόπους για επίσπευση της ένταξής τους στην Ευρωζώνη.

Χαρακτηριστικότερο όμως παράδειγμα είναι το παράδειγμα της Ισλανδίας. Δεν ανήκει καν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για δικούς της λόγους που σχετίζονται περισσότερο με τη διαφύλαξη της αλιείας της, και φαίνεται να επιδιώκει σήμερα την ταχεία είσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη. Απλώς, θα σας αναφέρω ότι το ελεγχόμενο από τις συντεχνίες ταμείο συντάξεων της Ισλανδίας δήλωσε προς την κυβέρνηση της χώρας ότι θα ήταν έτοιμο να επαναπατρίσει δεκατρία δισεκατομμύρια ευρώ που βρίσκονται κατατεθειμένα στο εξωτερικό, υπό τον όρο ότι η χώρα θα υποβάλει αμέσως αίτηση ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα επιδιώξει το συντομότερο να είναι μία των χωρών της Ευρωζώνης.

Πρέπει βεβαίως όλοι να κατανοήσουμε ότι οι επιπτώσεις της κρίσης θα ήταν πολύ χειρότερες για όλους, εάν απουσίαζε το θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν απουσίαζαν θεσμοί όπως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Αναπτύξεως, το ίδιο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και η Επιτροπή. Και θα ήταν επίσης πολύ πιο δύσκολα τα πράγματα, εάν απουσίαζε το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, που επιβάλλει δημοσιονομική πειθαρχία στα κράτη μέλη όχι μόνο σε μια προσπάθεια συγκράτησης των πληθωριστικών πιέσεων, αλλά και ως προληπτικό μέτρο που επιτρέπει στις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να έχουν σήμερα που υπάρχει η ανάγκη τα περιθώρια για άσκηση επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής.

Ένα Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης που θέλω να υπενθυμίσω ότι κάποιοι χαρακτηρίζαν ως εργαλείο του νεοφιλελευθερισμού, τη στιγμή που είναι ακριβώς το αντίθετο που επιδιώκει. Τους ίδιους χαρακτηρισμούς και την ίδια καχυποψία είχε δεχτεί και το κοινό ευρωπαϊκό μας νόμισμα, που μας διασφάλισε όμως έναντι του κινδύνου μιας σοβαρής σήμερα, αν δεν τηρούσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός την υπεύθυνη στάση που τήρησε, υποτίμησης της κυπριακής λίρας. Διερωτώμαι ειλικρινά τι θα γίνονταν οι ξένες καταθέσεις ή οι όποιες επενδύσεις, αν ακόμα, ακολουθώντας κάποιες αντιευρωπαϊκές ευαισθησίες ή τις ενστάσεις του ΑΚΕΛ, δεν προχωρούσαμε να υιοθετήσουμε την άποψη που ορθά υιοθετήθηκε από την κυβέρνηση Παπαδόπουλου και δεν ψηφίζαμε, έστω και ως αντιπολίτευση, την τότε ένταξή μας στη Ζώνη του Ευρώ! Πού θα ήμασταν πραγματικά σήμερα; Γι' αυτό και είναι με έμφαση που θέλω να υπογραμμίσω πως απόδειξη πως ο δογματισμός ποτέ δεν είναι η ωφελιμότερη συνταγή είναι το κλασικό που σήμερα αντιμετωπίζουμε.

Ελπίζω τώρα να κατανοούν όλοι ότι τέτοιες απόψεις, στη βάση ξεπερασμένων ιδεολογικών προσεγγίσεων, δεν έχουν θέση. Ελπίζω όλοι να αντιλαμβάνονται ότι τώρα είναι η ώρα για επιτάχυνση της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και όχι για επιβράδυσή της. Εδώ είναι ένα άλλο κεφάλαιο, στο οποίο δε θα ήθελα να επεκταθώ, το Σύμφωνο της Λισαβόνας. Κρίνεται η ευημερία μας, κρίνονται οι θέσεις εργασίας μας και συνεπώς οι αντιευρωπαϊκοί δογματισμοί πιστεύω πως δεν έχουν πια θέση.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχει λεχθεί -και συμφωνώ απόλυτα- ότι η κυπριακή οικονομία έχει στέρεες βάσεις και ότι συνεπώς θα πρέπει να αποφεύγονται δηλώσεις που προκαλούν αδικαιολόγητη ανησυχία και πανικό, παρά το γεγονός πως δεν έχω αντιληφθεί να έχει προκληθεί κάτι ανάλογο από δηλώσεις τουλάχιστο της αντιπολίτευσης. Δε θα πρέπει όμως αυτή η διαπίστωση, ότι δηλαδή ούτε πανικός ούτε ανησυχία υπερβολική

δικαιολογούνται, δε θα πρέπει, λέω, αυτή η διαπίστωση να μας οδηγήσει είτε στον εφησυχασμό είτε στην αδράνεια.

Δεν μπορούμε για παράδειγμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ισχυριζόμαστε ότι «για την ώρα παραμένουμε αλώβητοι», τη στιγμή που η κατασκευαστική βιομηχανία έχει ήδη σημειώσει σημαντική κάμψη, τα μηνύματα από τον τουρισμό είναι πολύ ανησυχητικά και το κυπριακό χρηματιστήριο έχασε από την αρχή του χρόνου το 70% της αξίας του, μια από τις μεγαλύτερες, θα πρέπει να σημειώσω, πτώσεις διεθνώς. Δεν έχουμε επηρεαστεί συνεπώς; Δε θα πρέπει να περιμένουμε να δούμε απολύσεις εργαζομένων που απειλείται ότι θα αρχίσουν αμέσως μετά τα Χριστούγεννα, αν δε ληφθούν άμεσα διορθωτικά μέτρα! Πρέπει για μια φορά να δράσουμε προληπτικά, όπως πράττουν και άλλα κράτη με ακόμη πιο ισχυρές οικονομίες, κυρίες και κύριοι, από τη δική μας. Αν περιμένουμε πιθανώς την ώρα κατά την οποία, από ό,τι παρακολουθώ, ενδεχομένως να αποφασίσουμε, θα είναι πάρα πολύ αργά.

Είναι βέβαια γνωστό πως η κυβέρνηση έχει ανακοινώσει πρόσφατα τη δική της δέσμη μέτρων. Δεν έχω κανένα ενδοιασμό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δηλώσω ότι αυτά τα μέτρα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά την ίδια ώρα είμαι υποχρεωμένος να δηλώσω ότι σαφώς δεν είναι αρκετά. Αυτή εξάλλου -και το χαίρομαι- είναι και η διαπίστωση των συγκυβερνώντων κομμάτων. Δεν επιθυμούμε να ψηλώσουμε τους αντιπολιτευτικούς τόνους. Έχουμε όμως υποχρέωση να είμαστε χρήσιμοι και ειλικρινείς. Και η πραγματικότητα είναι πως χρειάζονται πολύ περισσότερα, για να αντιμετωπίσουμε την κρίση.

Δική μας άποψη, κυρίες και κύριοι, είναι πως με βάση τα νέα δεδομένα ο προϋπολογισμός χρειάζεται ένα ριζικό ανασχεδιασμό. Δεν μπορεί με δογματισμό να επιμένουμε σε υπεραισιόδοξες εκτιμήσεις, που έγιναν κάτω από εντελώς διαφορετικά οικονομικά δεδομένα. Αυτό που χρειάζεται σήμερα είναι να δοθεί μια ισχυρότατη αναπτυξιακή ώθηση στην οικονομία μέσω της αύξησης των δημόσιων αναπτυξιακών δαπανών και παράλληλα καλύτερη στόχευση των κοινωνικών παροχών προς τις πλέον ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Εάν υπάρχουν συνθήκες που δικαιολογούν τη δημοσιονομική επέκταση, είναι οι συνθήκες που έχουμε μπροστά μας τώρα. Αυτή εξάλλου είναι η κατεύθυνση των μέτρων που ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και των όσων μέτρων ανακοίνωσε η κυβέρνηση του Γκόρντον Μπράουν στη Βρετανία με μια κατεύθυνση: αύξηση των κρατικών δαπανών και μείωση της φορολογίας.

Σημαντικό για μας είναι την ίδια ώρα να γίνουν οι σωστές επιλογές σε σχέση με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες. Παράλληλα με τα μεγάλα οδικά και άλλα έργα υποδομής που θα πρέπει γίνουν, θα πρέπει την ίδια ώρα να εκμεταλλευτούμε και τη συγκυρία για επενδύσεις σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι σχολικές και πανεπιστημιακές υποδομές, τα αξιόπιστα ευρυζωνικά δίκτυα και οι νέες τεχνολογίες στο δημόσιο τομέα. Δεν είναι μόνο οι απλοί άνθρωποι του λαού, οι εργάτες, που κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς δουλειά· είναι βεβαιότατα και οι επιστήμονες. Και προς αυτή την κατεύθυνση συνεπώς θα πρέπει να γίνουν οι αναγκαίες επενδύσεις και υποδομές, που θα είναι μάλιστα, όπως λέγεται, και προστιθέμενης αξίας, δηλαδή μιας μακρόπνοης πολιτικής που στοχεύει και στην ανάπτυξη και στην προκοπή, ιδιαίτερα δε σε τομείς στους οποίους φαίνεται ακόμα ως χώρα να υστερούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως έχω ήδη αναφέρει, η δική μας παράταξη τάσσεται υπέρ ενός κράτους ρυθμιστή και ελεγκτή, με διαδικασίες και υπηρεσίες σύγχρονες και αποτελεσματικές,

που να εμπνέουν σεβασμό αλλά και εμπιστοσύνη, και ανεξάρτητες εποπτικές αρχές -είτε λέγονται Κεντρική Τράπεζα είτε Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είτε Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού- που όχι μόνο δε θα πρέπει, όπως η περιρρέουσα ατμόσφαιρα αφήνει να εννοηθεί, να υπονομεύονται, αλλά θα πρέπει και να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο. Δεν μπορούμε παρά να εκφράσουμε τις διαφωνίες μας για τις παρεμβάσεις που επιδιώκουν τη χαλάρωση των εποπτικών κανόνων προληπτικής ρευστότητας των εμπορικών τραπεζών, τη στιγμή μάλιστα που γνωρίζουμε ότι αυτός είναι ένας από τους λόγους που οδήγησε στην κρίση σε άλλα κράτη.

Αυτός ήταν ο κύριος λόγος ουσιαστικά που οδήγησε σε κρίση την αμερικανική οικονομία. Η έλλειψη ακριβώς του ρυθμιστικού πλαισίου, η μη αυστηρή τήρηση των κανόνων ελέγχου. Και θέλω να σημειώσω πως όσοι υποστηρίζουν κάτι ανάλογο -εδώ το υπογραμμίζω εις ώτα ακουόντων, ελπίζω- ουσιαστικά υποστηρίζουν τις νεοφιλελεύθερες θέσεις που προκάλεσαν την κρίση στις ΗΠΑ.

Σε σχέση με αυτό το θέμα, προτεραιότητα θα έπρεπε να δοθεί στη θεσμοθέτηση της κρατικής εγγύησης των τραπεζικών καταθέσεων, όπως συνέβη σε όλα σχεδόν τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης -και όχι μόνο- και όχι απλώς να περιοριζόμαστε στην εγγύηση σε επίπεδο πολιτικής διακήρυξης. Άλλο είναι η διακήρυξη, άλλο είναι η θεσμοθέτηση της εγγύησης. Αν δηλαδή ένας, ο μη γένοιτο -δεν το προβλέπω, αλλά λέω- εάν ένας καταθέτης -που έχει κάτω των €90.000-100.000- ευρεθεί αύριο εκτεθειμένος, ποιον θα εναγάγει; Το δηλώσαντα; Πού είναι η κρατική δέσμευση μέσα είτε από αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου είτε από νομοθετικές πράξεις;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επαναλαμβάνουμε τη θέση μας ότι τα προβλήματα της οικονομίας δεν επιλύονται ούτε με τους δογματισμούς ούτε με τις αντιπαραθέσεις, αλλά με τη συνεργασία όλων. Αυτή η αδογμάτιστη συνεργασία απαιτείται και στο σχεδιασμό του προϋπολογισμού, που θα σημαίνει και τη χάραξη μιας νέας οικονομικής και αναπτυξιακής στρατηγικής. Και αν μιλώ για τον ανασχεδιασμό του προϋπολογισμού, δεν παραγνωρίζω πως αυτό είναι ευθύνη της κυβέρνησης, αλλά σε ώρα κρίσης - ιδιαίτερα μιας βαθιάς κρίσης που σήμερα αντιμετωπίζουμε- απαιτείται η συνεργασία - όπως είπα και προηγουμένα- και η συστράτευση όλων.

Απλά θα αναφέρω το παράδειγμα του Μπαράκ Ομπάμα. Τι είναι αυτό που έκαμε την αλλαγή; Βεβαίως δεν είναι το χρώμα, αλλά οι αντιλήψεις! Την ώρα της οικονομικής κρίσης, που πραγματικά αποτελεί ένα μεγάλο εθνικό πρόβλημα για την Αμερική, δεν ξεχωρίζει ρεπουμπλικάνους και δημοκρατικούς, φίλους ή εχθρούς εσωκομματικούς. Χρησιμοποιεί τους ικανότερους, ώστε μέσα από την ενότητα να μπορέσει να αντιμετωπίσει συλλογικά την κρίση. Αυτό είναι που και εμείς εισηγούμαστε, όχι μόνο για το εθνικό θέμα, αλλά και για το μέγα θέμα της οικονομίας. Μια στρατηγική που θα επιχειρεί τομές με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και αποδοτικότητας του συνόλου της οικονομίας. Που θα προσφέρει στήριξη με συγκεκριμένα μέτρα στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας με στόχο την ενίσχυση και των ιδιωτικών επενδύσεων, αλλά και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Τομές επίσης που θα δημιουργούν ευκαιρίες και θα ενισχύουν τον ανταγωνισμό. Δική μας θέση είναι ότι ο ανταγωνισμός αποτελεί τον καλύτερο σύμμαχο του καταναλωτή και όχι βεβαίως τα μονοπώλια, είτε τούτα είναι κρατικά είτε τούτα είναι ιδιωτικά.

Ένα παράδειγμα που θα ήθελα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναφέρω -και που πιστώσαμε ευθαρσώς στην κυβέρνηση- ήταν η κίνηση που επέτρεψε τη

δραστηριοποίηση των εταιρειών λεωφορείων, παράλληλα με τα ταξί, για τη μεταφορά επιβατών στα κυπριακά αεροδρόμια. Ποιος τελικά ωφελήθηκε από αυτό το άνοιγμα; Από αυτή τη δημιουργία ευκαιριών; Δεν είναι ο καταναλωτής; Ανάλογα μέτρα μπορεί να υιοθετηθούν βεβαίως και σε άλλους τομείς.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια της στρατηγικής θα πρέπει να επιδιώξουμε μια νέα σχέση κράτους και ιδιωτικού τομέα. Κράτος και ιδιωτικός τομέας πρέπει να αποτελούν συνεργάτες για την ανάπτυξη.

Και χαίρομαι, γιατί μέχρι στιγμής δε διαπίστωσα, όπως συμβαίνει με κάποιες ιδεολογικές τοποθετήσεις που ακούω, να δαιμονοποιείται από το κράτος το κέρδος. Διότι είμαι βέβαιος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι και εταιρείες που πιθανό να ανήκουν ή να αποτελούν πόρους και πηγές εισοδήματος και για πολιτικές δυνάμεις να μην αποφεύγουν αυτό το δαίμονα. Διαφορετικά, αν το έκαμαν για φιλανθρωπία, έχω την εντύπωση ότι θα πτώχευαν πριν καν ξεκινήσουν τις δραστηριότητές τους. Αλλά και ταυτόχρονα ακόμα θα έλεγα... Ακόμα και αυτός ο συνεργατισμός -τον οποίο και βεβαίως θέλουμε να στηρίξουμε- μπορείτε να μου πείτε γιατί δεν μπορεί να δώσει χαμηλότερα οικιστικά δάνεια; Γιατί απλούστατα και του ίδιου φαίνεται του στοιχίζει πάρα πολύ ακριβά το χρήμα και πρέπει να εργαστεί κατά τρόπο που βεβαίως να διασφαλίσει τη "ζωή" του.

Άλλα μέτρα είναι που μπορεί να ληφθούν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εγώ δεν είμαι οικονομολόγος. Έχω όμως ένα πρακτικό μυαλό. Ακούω εύκολα αυτούς που γνωρίζουν και έχω την εντύπωση ότι μπορώ να αφομοιώσω ή να εισηγηθώ κάποια πρακτικά μέτρα, χωρίς να διεκδικώ το αλάθητο. Και αυτό που θα πω δε σημαίνει ότι είναι το αλάθητο. Τι είναι σήμερα αυτό που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες; Στον ανταγωνισμό και στην έλλειψη ρευστότητας, προκειμένου να προσελκύσουν καταθέτες, έχουν δώσει ψηλά επιτόκια. Πληροφορούμαι, παρεμπιπτόντως, ότι το Ταμείο Προνοίας της "Cyprus Airways" έχει καταθέσει €6 εκατομ. σε μια τράπεζα αντί 8% επιτοκίου. Αυτό σημαίνει υψηλό κόστος αγοράς του χρήματος από τις τράπεζες. Αυτό σημαίνει, όταν έρθει η ώρα του δανεισμού, να είναι υψηλά βεβαίως και τα επιτόκια δανεισμού.

Τι εισηγούμαι ή τι εισηγούμαστε, αν θέλετε; Μπορεί η τράπεζα, σε συνεννόηση με την Κεντρική Τράπεζα και τις εμπορικές τράπεζες, να συνομολογήσουν την αύξηση των κεφαλαίων των κυπριακών τραπεζών -τρεις, πόσες είναι οι κυπριακές τράπεζες;- και όσο από το κεφάλαιο -συμφωνία η οποία θα είναι εξαρχής θεσμοθετημένη κατά τρόπο που να υπόκειται βεβαίως και στον αυστηρό έλεγχο της Κεντρικής Τράπεζας- όσο από το κεφάλαιο δε θα διατεθεί, θα το αγοράσει μέσα σε πλαίσια καθορισμένα η κυβέρνηση. Θα αυξηθεί ή όχι η ρευστότητα των τραπεζών; Θα μπορούν να δανείσουν με τα επιτόκια που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή όχι; Απλά θέτω ένα ερώτημα. Πιθανότατα να μην είμαι και απόλυτα... ούτε διεκδικώ το ρόλο του Καρόλου Μαρξ ούτε του Ένγκελς ούτε του όποιου Άνταμς ή -ξέρω 'γώ- οικονομικού εγκεφάλου, αλλά έχω την εντύπωση ότι αυτό θα ήταν το καλύτερο μέτρο ενίσχυσης της ρευστότητας, χωρίς κόστος, ώστε, εάν είναι στοχευμένα σε ειδικό ταμείο αυτά τα χρήματα της αύξησης του κεφαλαίου, να δοθούν, π.χ. σε ζευγάρια που επιδιώκουν την απόκτηση πρώτης κατοικίας. Να είναι δηλαδή στοχευμένη πολιτική και όχι απλώς κατάθεση στον κορβανά, στο ταμείο των τραπεζών, για να δημιουργούμε την εικόνα ότι ενισχύουμε το κεφάλαιο ή τους τραπεζίτες ή ούτω καθεξής. Λέω είναι -και παρακαλώ οποιοσδήποτε μου απαντήσει διαφορετικά, ας με κρίνει με επιείκεια- μια σκέψη, ένας προβληματισμός. Αν μπορεί να υλοποιηθεί, αυτό θα φανεί μέσα από το διάλογο, αλλά και τη λογική συνεργασία.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν έχουν καλύτερη γνώμáτευση από οποιονδήποτε, ας την ακούσουμε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Την καταθέσαμε την περασμένη Πέμπτη, αλλά δε μας ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μέσα στα πλαίσια αυτής της στρατηγικής, θα πρέπει να επιδιώξουμε μια νέα σχέση, όπως είπα, κράτους και ιδιωτικού τομέα, ώστε να αποτελέσουν συνεργάτες. Πρέπει να απελευθερώσουμε τον ιδιωτικό τομέα από τα όποια περιπτώ γραφειοκρατικά βαρίδια του δημοσίου. Και εδώ θα είμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάπως πιο εκτεταμένος. Στις κατά πόλεις περιοδείες μας αυτές τις μέρες διαπιστώνουμε να υπάρχει βούληση από επιχειρηματίες να αρχίσουν την εκτέλεση εγκεκριμένων μεγάλων έργων, τα οποία δε θα επιβαρύνουν ποσώς το δημόσιο. Π.χ. η μαρίνα Λεμεσού, που είναι κόστος, ύψος επένδυσης τριακόσιων εκατομμυρίων και θα εργοδοτεί πέραν των 2 000 ανθρώπων, άλλων των εξαρτωμένων κ.λπ., που ευρίσκει εμπόδιο, για να αρχίσει η υλοποίησή της; Στη γραφειοκρατία, που αρνείται να διευκρινίσει πέντε σημεία του συμβολαίου παραχώρησης του έργου, προκειμένου να τύχουν της αναγκαίας χρηματοδότησης.

Είναι αυτό σοβαρή συμπεριφορά από πλευράς απλώς κάποιων τεχνοκρατών, που λόγω νοοτροπίας δεν εννοούν πως επιτέλους πρέπει να προσαρμοστούν στα σύγχρονα δεδομένα; Και που είναι η αποφασιστικότητα επιτέλους του πολιτικού προϊστάμενου, ώστε να πάρει αυστηρές αποφάσεις για όσους κωλυσιεργούν και αποτρέπουν την τάση επένδυσης από τον ιδιωτικό τομέα, που θα συμβάλει στην αναθέρμανση της οικονομίας, θα συμβάλει στους ρυθμούς ανάπτυξης και βεβαίως θα συμβάλει και στη ρευστότητα, κατ' επέκταση, των τραπεζών και στην εισροή χρημάτων στα ταμεία του κράτους. Τι γίνεται με εκείνα τα "ευλοημένα" τα γκολφ; Στο κάτω κάτω είναι οι ιδιώτες που θα αποφασίσουν! Το ρίσκο δεν το παίρνει το κράτος. Ακόμα θα βρούμε κριτήρια, κανόνες, αν θα επιτρέψουμε, αν θα δώσουμε την άδεια αφαλάτωσης, αν οι περιβαλλοντικές μελέτες το βοηθούν ή όχι. Εγώ δεν έχω καμία σχέση με τον όποιο έχει γκολφ ούτε με ενδιαφέρει.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ, συνάδελφοι...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να σας ακούμε, κύριε πρόεδρε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Α, με συγχωρείτε, νόμιζα ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τους καλώ να ησυχάσουν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

(Αστειευόμενος)

Έν' ήσυχοι.

(Γέλια)

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεν το είπα, για να μην...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εκείνο που λέω είναι ότι επιτέλους... δηλαδή ορισμένες κινήσεις από πλευράς του κράτους που δεν έχουν κόστος... Παραδείγματος χάριν, είναι ανάγκη να περιμένουν όσοι περίμεναν για μία πολεοδομική άδεια; Είναι ανάγκη να τυραννούμε τον κόσμο μέσα από τις γνωστές γραφειοκρατίες; Και δεν το αποδίδω στην παρούσα κυβέρνηση. Για να ξεκαθαρίσουμε! Είναι αυτή η γάγγραινα που υπάρχει μέσα στον κρατικό μηχανισμό, η γραφειοκρατία. Θα ενθυμηθώ τον Τάσσο τον Παπαδόπουλο, που θα αποκαλούσε μανδαρίνους... Και δέχτηκε μεν κριτική, αλλά πρέπει να πούμε ότι είχε δίκαιο. Αυτοί οι μανδαρίνοι είναι πολλές φορές που είναι τροχοπέδη της ανάπτυξης. Και χρειάζεται να ληφθούν μέτρα· ειλικρινά να ληφθούν μέτρα που επιτέλους να δείχνουν πολιτική αποφασιστικότητα και τόλμη.

Με τρόπο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε αδογμάτιστο και με ανοιχτά μυαλά να εξετάσουμε την περαιτέρω αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων σύμπραξης του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα, αλλά και την περίπτωση επιμέρους μετοχοποιήσεων και αποκρατικοποιήσεων. Εμείς θα το λέμε και θα το ξαναλέμε: Εάν δεν υπάρχει ευελιξία, εάν δεν υπάρξει η σύγχρονη αντίληψη διαχείρισης, θα έχουμε τα ίδια τραγικά αποτελέσματα και για κάποιους στον ημικρατικό οργανισμό που ήδη η κεφαλαιουχική τους βάση έχει μειωθεί σημαντικά, σαν αποτέλεσμα της απελευθέρωσης των αγορών.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτό που εμείς προτείνουμε είναι, με λίγα λόγια, να μετατρέψουμε την κρίση σε ευκαιρία. Να αντλήσουμε χρήσιμα συμπεράσματα από τις επιλογές άλλων κυβερνήσεων, είτε αυτές ανήκουν στην κεντροδεξιά είτε στο χώρο της σοσιαλδημοκρατίας. Να καταλάβουμε πως η κρίση δεν αποτελεί το τέλος της οικονομίας της αγοράς, αλλά την ευκαιρία για ένα νέο καλύτερο ξεκίνημα. Αυτή την ευκαιρία πιστεύω πως πρέπει από κοινού να την αξιοποιήσουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Και εσάς, κυρία Πρόεδρε, και εσάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Νίκος Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι,

Θα ξεκινήσω με μία χαρακτηριστική αφήγηση ενός στελέχους μιας από τις μεγάλες τράπεζες της Αμερικής που πτώχευσαν. Λέει: «Έχεις δει την ταινία “Τιτανικός”; Έτσι έμοιαζαν οι τραπεζικοί κολοσσοί που κατέρρεαν σε μία νύκτα. Κανείς δεν το περίμενε. Κάποια στιγμή έπεσαν σε παγόβουνο. Πολλοί άκουσαν τον κρότο, λίγοι κατάλαβαν ότι το καράβι θα βούλιαζε. Στο τέλος όλοι έτρεχαν να γλιτώσουν και έπεφταν στη θάλασσα σαν ποντίκια. Έτσι έμοιαζαν οι τελευταίες ημέρες στις τράπεζες που πτώχευαν και σε αυτές που σώθηκαν στο παρά πέντε». Απλά η οικονομία τιμωρεί. Δε σεβαστήκαμε βασικούς κανόνες της και το πληρώσαμε. Όμως η κρίση στο τραπεζικό και γενικά στο χρηματοπιστωτικό σύστημα δεν ήρθαν από το πουθενά. Υπήρχαν αυτοί που προειδοποιούσαν, τόσο στην Αμερική όσο και εκτός Αμερικής, εδώ και ενάμιση χρόνο όπως ο Αμερικάνος οικονομολόγος Ρουμπίνι.

Ακόμα και η κρίση της δεκαετίας του 1980 δε φρονημάτισε, όταν οι αμερικανικές τράπεζες βίωσαν παρόμοια κατάσταση, όχι όμως με τέτοιου μεγέθους παγκόσμιες συνέπειες, όταν, παρά την οικονομική κάμψη της αμερικανικής οικονομίας, διέθεταν τεράστια κεφάλαια από τις καταθέσεις των πελατών τους σε μεγάλες δανειοδοτήσεις επιχειρήσεων οι οποίες δεν μπορούσαν να τις αποπληρώσουν, με συνέπεια πολλές τράπεζες να πτωχεύσουν ή να συγχωνευθούν ή να εξαγοραστούν με ευτελή ποσά. Φαίνεται πως κάποιοι καταφέρνουν να κερδοσκοπούν και τους το επιτρέπει το σύστημα συγκαλυμμένα ή όχι.

Η κρίση που ξεκίνησε από την Αμερική έχει φανερώσει τις αδυναμίες του συστήματος, των θεσμών, αλλά και της αλόγιστης ελευθερίας στην οικονομία της αγοράς, που, με την έλλειψη της πρέπουσας εποπτείας, οδήγησε στην ασυδοσία. Το αλληλοεξαρτώμενο και παγκοσμιοποιημένο οικονομικό σύστημα κατέδειξε ότι δε διαθέτει ασφαλιστικές δικλίδες. Όμως δυστυχώς διαθέτει δομή που έχει ιδιαίτερη ικανότητα να πολλαπλασιάζει μια κρίση, ανεξαρτήτως των λόγων, και να τη διαχέει αστραπαία σε όλα του τα σημεία.

Ρυθμιστικά πλαίσια κυρίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης του τύπου “Βασιλεία II” δε στάθηκαν ικανά να αποτρέψουν την κρίση. Οι μηχανισμοί και η συλλογικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δε λειτούργησαν αποτελεσματικά. Παρατηρήθηκε καθυστέρηση, πολυγλωσσία και διαφοροποιημένα μέτρα ανά χώρα. Παρά τις εκ των υστέρων προστάθειες αρχών και κυβερνήσεων, οι επιπτώσεις ήταν σοβαρές και πολλαπλές. Η πραγματική οικονομία δέχτηκε άμεσα τις αρνητικές επιπτώσεις με απροσδιόριστη ακόμα έκταση, βάθος και διάρκεια.

Το κυπριακό τραπεζικό και χρηματοοικονομικό σύστημα δε θα μπορούσε και δεν μπορεί να μείνει εντελώς άθικτο, παρ’ όλον ότι είναι αδιαμφισβήτητο ότι η κυπριακή οικονομία έχει γερά θεμέλια και μπορεί να αντεπεξέλθει σε αυτή την κρίση. Το κυπριακό χρηματοοικονομικό σύστημα είναι οπωσδήποτε μέρος του παγκοσμιοποιημένου και πανευρωπαϊκού συστήματος. Πρώτη απόδειξη η άμεση λειτουργία και στην Κύπρο ενός φαύλου κύκλου αύξησης των καταθετικών και χορηγητικών επιτοκίων με επιπτώσεις στην αύξηση του κόστους του χρήματος. Υπήρξε και υπάρχει αυστηρή εποπτεία του τραπεζικού συστήματος, γεγονός το οποίο όμως δεν πρέπει να οδηγήσει σε επανάπαυση. Πρέπει να υπάρξουν αξιολογήσεις και να γίνουν όποιες ρυθμίσεις χρειάζονται. Διαπιστώνεται αδυναμία όσον αφορά συνταξιοδοτικά ταμεία και ταμεία προνοίας σε σχέση τόσο με τη διαχείριση όσο και την επενδυτική τους πολιτική.

Εξίσου σημαντική διαπίστωση είναι ότι το αρμόδιο για την οικονομία υπουργείο θα πρέπει να αναλάβει άμεσα πρωτοβουλία και να διαδραματίσει το συντονιστικό και ρυθμιστικό του ρόλο. Θα πρέπει να διαβουλευτεί, αλλά και κυρίως να καταθέσει συγκεκριμένες και ολοκληρωμένες προτάσεις για αντιμετώπιση των όποιων

προβλημάτων έγκαιρα. Σε μια οικονομία, όπως η κυπριακή, που είναι εξαρτημένη από ελάχιστους και ιδιαίτερα ευάλωτους τομείς, όπως ο τουρισμός, οι υπηρεσίες, η ανάπτυξη γης, οι διεθνείς εταιρείες και οι ξένες καταθέσεις, δεν πρέπει να παρατηρείται αδράνεια αλλά αποφασιστικότητα, γιατί δε σηκώνει άλλο να μένουν άλυτα προβλήματα σε σχέση με τους τομείς αυτούς.

Βασικά χαρακτηριστικά του κυπριακού χρηματοπιστωτικού συστήματος που το διαφοροποιούν από την κρίση είναι τα εξής:

1. Οι κυπριακές τράπεζες δεν επένδυσαν σε τοξικά προϊόντα, όπως συνήθως λέγεται.
2. Οι κυπριακές τράπεζες έχουν ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια με βάση τη Βασιλεία II.
3. Οι τράπεζες χρηματοδοτούνται κυρίως από καταθέσεις και όχι από τη διατραπεζική αγορά.
4. Οι τράπεζες υπόκεινται σε αυστηρό πλαίσιο εποπτείας.
5. Ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας είναι υψηλότερος από αυτόν των ανεπτυγμένων χωρών και η δυναμική ανάπτυξης αναμένεται ότι θα αμβλύνει ορισμένα προβλήματα.

Όμως υπάρχουν και αρνητικά χαρακτηριστικά που δημιουργούν στρεβλώσεις, όπως είναι η υποχρεωτική δέσμευση του μεγάλου όγκου του δανειακού χαρτοφυλακίου των κυπριακών τραπεζών με το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, καθώς και τα ασυνήθιστα υψηλά καταθετικά επιτόκια λόγω έντονου ανταγωνισμού για άντληση καταθέσεων από τη λιανική αγορά. Αρνητική συνέπεια των πιο πάνω είναι κυρίως το υψηλό κόστος ρευστότητας και η μειωμένη στη συνέχεια πρόσθετη ρευστότητα. Επομένως, υπάρχει ακριβό χρήμα με όλες τις συνεπακόλουθες επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία.

Συνοψίζοντας, λοιπόν, η κατάσταση σήμερα στην Κύπρο παρουσιάζει την εξής εικόνα:

1. Ακριβό χρήμα.
2. Επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία.
3. Μείωση ρυθμού δανεισμού.
4. Προβλήματα ρευστότητας στις επιχειρήσεις και στα νοικοκυριά.
5. Αρνητικές επιπτώσεις σε τομείς της οικονομίας.
6. Μειωμένος ρυθμός ανάπτυξης.

Χρειάζονται λοιπόν άμεσα μέτρα και κυρίως όχι λαϊκισμός ούτε πανικός και κινδυνολογία αλλά σύνεση και υπευθυνότητα. Απαιτείται καλύτερη συνεννόηση, συντονισμένοι σχεδιασμοί, δράση των αρμοδίων, κυβέρνηση, Υπουργείου Οικονομικών, Κεντρικής Τράπεζας, και διάλογος με όλους τους εμπλεκόμενους και ιδιαίτερα με αυτούς που είναι παράμετροι του συστήματος. Χρειάζεται αποφασιστικότητα και υψηλό αίσθημα ευθύνης απ' όλους για το καλό του λαού και της Κύπρου.

Γι' αυτό θα πρέπει να έχουν κατά νουν όλοι και κυρίως εκείνοι που βρίσκονται στα κέντρα λήψης αποφάσεων τα ακόλουθα:

1. Η κρίση θα έχει διάρκεια.

2. Όλες οι απόψεις πρέπει να συζητούνται· δεν υπάρχει άσπρο και μαύρο.
3. Όχι βαρύγδουπες αναφορές σε σχέδια.
4. Διατήρηση αυστηρού εποπτικού πλαισίου.
5. Κάθε πρόταση αναπόφευκτα έχει κόστος και όφελος.
6. Άμεση απαγκίστρωση από το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
7. Εξέταση νομοθεσίας για μερισματική πολιτική.
8. Εξέταση πτυχής ρυθμιστικού πλαισίου για μη εξυπηρετούμενα δάνεια.
9. Προσεκτική αξιολόγηση κάθε πρότασης για πρόσθετη ρευστότητα και ρευστότητα χαμηλού κόστους.
10. Ίσως τώρα πιο πολύ από πριν να είναι χρήσιμη η εξέταση ενός σχεδίου φορολογικής αμνηστίας. Ήδη σε ομιλία προηγουμένως συναδέλφου αναφέρθηκε ως μία εισήγηση που είναι πραγματικά αξιοπρόσεκτη.

Καταλήγοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και περιοριζόμενος ασφαλώς στα πλαίσια του θέματος που έχουμε εγγράψει, θα έλεγα ότι δεν είναι η ώρα για να προσεγγίσουμε ιδεολογικά το θέμα. Σίγουρα υπάρχουν σημαντικά ιδεολογικά και φιλοσοφικά ζητήματα και διαπιστώσεις που θα πρέπει να συζητήσουμε, για να καταλήξουμε σε σωστά συμπεράσματα, αλλά και για να αποτρέψουμε στο μέλλον παρόμοιες καταστάσεις. Εξάλλου, η εποχή μας δεν είναι η εποχή των δογμάτων και των κοσμοθεωριών. Είναι η εποχή της πρακτικής σκέψης, ώστε να είναι δυνατή η πρακτική αντιμετώπιση των διάφορων προβλημάτων και καταστάσεων. Έτσι μπορεί να διατηρηθεί η κοινωνική ευπρέπεια, η κοινωνική ευαισθησία, ίσως και η ίδια η δημοκρατία.

Στο κάτω κάτω είναι ελπιδοφόρο το γεγονός πως μέσα από τέτοιες κρίσεις σε ένα παγκοσμιοποιημένο οικονομικοπολιτικό σύστημα θα πρέπει να αναζητούμε συνεχώς το νέο, το καλύτερο, το πιο ανθρώπινο για μια καλύτερη, ειρηνική και δικαιότερη παγκόσμια κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω, επειδή είμαστε δεκαέξι σε αυτή την αίθουσα -ίσως να υπάρχουν και κάποιοι άλλοι εκτός- να διακόψουμε εδώ και να συνεχίσουμε τη συζήτηση την επόμενη βδομάδα, ώστε να μη μιλούν σε άδειες καρέκλες οι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 4 Δεκεμβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2009.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007. (Πρόταση νόμου).

- (Αρ. Φακ. 23.02.048.043-2007)
2. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.030-2008)
  3. Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α' και Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.124-2008)
  4. Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.088-2008)
  5. Οι περί του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.130-2008)
  6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.142-2008)
  7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.145-2008)
  8. Ο περί Εγκατάστασης και Χρήσης Αυτόματων Εξωτερικών Απινιδωτών Νόμος του 2007. (Αρ. Φακ. 23.01.048.301-2007)
  9. Ο περί του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.047-2008)
  10. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.030-2008)
  11. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007. (Αρ. Φακ. 23.01.048.011-2007)
  12. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.014-2008)
  13. Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.

- (Αρ. Φακ. 23.03.045.104-2008)
14. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέση Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.128-2008)
  15. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.105-2008)
  16. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.123-2008)
  17. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.116-2008)
  18. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.117-2008)
  19. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.118-2008)
  20. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Ειδικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.119-2008)
  21. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.120-2008)
  22. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.121-2008)
  23. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.122-2008)
  24. Οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα (Καταπολέμηση των Κυστογόνων Νηματωδών της Πατάτας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.125-2008)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006)
2. «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.008.2008)
(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006)
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006)
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007)
6. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).
(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007)

7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006)
8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη). (Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007)
9. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008)
10. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008)
11. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008)
12. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ

μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008)

13. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008)
14. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ώρα λήξης: 7.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Ακκελίδου Ντίνα	Κωνσταντίνου Κώστας
Αναστασιάδης Νίκος	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βότσης Άγγελος	Μητσόπουλος Τάσος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Γεώργιος	Νικολάου Ιωνάς
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαρίκας Φειδίας
Θωμά Γιαννάκης	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κλεάνθους Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κουκουμά Σκεύη	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κυρίτσης Πάμπη	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Γεωργίου, Α. Θεμιστοκλέους, Μ. Σιζόπουλος, Ν. Κλεάνθους, Ι. Νικολάου, Σ. Φυττής, Γ. Θωμά, Ν. Τορναρίτης, Στ. Ευαγόρου, Α. Νεοφύτου) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Σ. Φυττής, Κ. Χατζηγιάννη, Γ. Θωμά, Φ. Σαρίκας, Α. Γεωργίου, Στ. Ευαγόρου, Α. Παπαδοπούλου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 4) του 2008».
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 1) του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Στ. Ευαγόρου, Μ. Σιζόπουλος, Ν. Κλεάνθους, Α. Παπαδοπούλου, Γ. Περδίκης) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γεωργίου, Λ. Χριστοφόρου, Α. Νεοφύτου, Σ. Φυττής, Α. Κυριακίδου) για την πρόταση νόμου «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».
5. Ερωτήσεις βουλευτών:

Διεξαγωγή ελέγχων στις εγκαταστάσεις καυσίμων και τήρηση των κανονισμών - Ηχορρύπανση στους ανισόπεδους κόμβους λεωφόρο της Λεμεσού - Αίτημα του χωριού Αστρομερίτης για σύγχρονο αθλητικό κέντρο - Εγκαταλελειμμένες οικίες στον Αστρομερίτη - Θέματα Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας - Αίτημα κοινοτήτων της επαρχίας Λευκωσίας για κατάργηση λατομικής ζώνης στο δάσος Μαχαιρά - Διασφάλιση των καταθέσεων - Μέτρα αναβάθμισης της ειδικής εκπαίδευσης - Το έργο αξιοποίησης του άλσους Ηρώων ΕΛΔΥΚ στη Λάρνακα - Αξιοποίηση του χώρου του στρατοπέδου της ΟΥΝΦΙΚΥΠ στη Λάρνακα - Πρόβλημα οχληρίας από εργοστάσια στην ευρύτερη περιοχή Κοφίνου - Αναβάθμιση δρόμου Καλού Χωριού-Ριζοελιάς - Αίτημα για αναβάθμιση του παραλιακού δρόμου Μαζωτού-Ζυγίου - Το πρόγραμμα ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας - Το πρόγραμμα ευέλικτης απασχόλησης "Κινηθείτε ευέλικτα" - Μονοθυριδικές προσβάσεις επενδυτών - Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για αυτονόμηση των νοσοκομείων - Οι μετρήσεις για την ποιότητα του αέρα στην Κύπρο - Αντισεισμική αναβάθμιση Δημοτικού Σχολείου Καλογερά - Αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κύπρο - Δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη - Ρύθμιση αγροτικών χρεών.
6. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Κίνδυνος από την κακή χρήση συσκευών για τεχνητό μαύρισμα - Παραχώρηση αντισταθμιστικών ωφελημάτων στην κοινότητα Μαραθούνας - Προϋπηρεσιακή κατάρτιση για τους καθηγητές της ρωσικής γλώσσας - Αίτημα κοινότητας Καλαβασού για εγγραφή των αγροτικών δρόμων στην κοινότητα - Αίτημα της κοινότητας Έμπας για αύξηση των κονδυλίων για αναπτυξιακά έργα - Αίτημα για πραγματοποίηση ορθοπαιδικών επεμβάσεων στον ιδιωτικό τομέα -

Κρούσματα καρκίνου στο προσωπικό του σφαγείου Κοφίνου - Αίτημα για παραχώρηση δανείου για αποπεράτωση του κοινοτικού κέντρου στη Μαλούντα - Προώθηση του έργου ανάπλασης της πλατείας στην κοινότητα Τσερίου - Οι επιπτώσεις για την υγεία από τα οδοντικά σφραγίσματα που περιέχουν υδράργυρο - Νομικό πλαίσιο για την εμπορία κατοικίδιων ζώων στην Κύπρο - Η εξαφάνιση της ιχθυοπανίδας από τα φράγματα λόγω λειψυδρίας - Νομοθεσία για την ευημερία των ζώων - Μεταφορά της ορκωμοσίας των νεοσυλλέκτων από τα ΚΕΝ σε ποδοσφαιρικά γήπεδα - Ανάθεση επιθεώρησης ανελκυστήρων σε ειδικούς τεχνικούς από τον ιδιωτικό τομέα - Σχέδια αντιμετώπισης των επιπτώσεων από τη χρήση μεγάλου κυβισμού αυτοκινήτων - Αναπαλαίωση βρυσών στην κοινότητα Γουδιού - Επίδομα σίτισης Ελλαδιτών φοιτητών - Σχεδιασμός, ίδρυση και εγκατάσταση Σχολής Καλών Τεχνών - Μετακίνηση γηπέδων αντισφαίρισης Λάρνακας και χώρος αρχαίου λιμένος Κιτίου.

7. Συνέχιση της συζήτησης (Π. Κυρίτης, Ν. Αναστασιάδης, Ν. Κλεάνθους) για το θέμα «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 4^{ης} Δεκεμβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.

Αρ. 10

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τιμούμε σήμερα την εξηκοστή επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που υπογράφηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στις 10 Δεκεμβρίου 1948, μετά την καταδίκη από την ανθρωπότητα της βαρβαρότητας και της καταπάτησης κάθε κανόνα ανθρωπίνης αξιοπρέπειας κατά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Στο προοίμιο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τονίζεται πως η έμφυτη αξιοπρέπεια, καθώς και τα ίσα και αναπαλλοτρίωτα δικαιώματα όλων των μελών της ανθρωπίνης κοινωνίας αποτελούν το θεμέλιο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον κόσμο.

Στα τριάντα άρθρα της Οικουμενικής Διακήρυξης περιλαμβάνονται αστικά και πολιτικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στη ζωή, η ελευθερία σκέψης και έκφρασης, η ισότητα ενώπιον του νόμου, καθώς και κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στην τροφή, την εργασία και την εκπαίδευση. Όλοι οι άνθρωποι, χωρίς καμιά απολύτως διάκριση ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, πρέπει να απολαύουν των ίδιων δικαιωμάτων.

Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποτελεί ένα σπουδαίο επίτευγμα του ανθρώπου και ένα φωτεινό ορόσημο στην ανθρωπίνη ιστορία, γιατί θέτει τις γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου και καθορίζει τα ιδεώδη με τα οποία ο άνθρωπος μπορεί να εξασφαλίσει την ασφάλεια και την ευημερία του. Αποτέλεσμά της ήταν η υπογραφή διεθνών και περιφερειακών συμφωνιών και συμβάσεων αναφορικά με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η Σύμβαση για την Καταπολέμηση Κάθε Μορφής Φυλετικών Διακρίσεων, για τους

Πρόσφυγες, για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και άλλες, τις περισσότερες από τις οποίες έχει επικυρώσει και η Κυπριακή Δημοκρατία.

Δυστυχώς σήμερα, σε αρκετές περιπτώσεις γινόμαστε όλοι μάρτυρες της καταπάτησης στοιχειωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο. Άνθρωποι καταδιώκονται για τις πεποιθήσεις τους, υπόκεινται σε βασανιστήρια και ταπεινώσεις, παράνομες φυλακίσεις και εξαφανίσεις. Εκατομμύρια άνθρωποι εξαναγκάζονται, παρά τη θέλησή τους, να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους και να πάρουν το δρόμο της προσφυγιάς. Τρανό παράδειγμα κατάφωρης παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί και η πατρίδα μας, που εξακολουθεί να υφίσταται τα δεινά της κατοχής. Η Τουρκία για πάνω από τριάντα τέσσερα χρόνια στερεί στους Κυπρίους θεμελιώδη δικαιώματα, μεταξύ των οποίων και εκείνα της εγκατάστασης και της ιδιοκτησίας, αντίθετα με κάθε αρχή δικαίου και με τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Ως νομοθετική εξουσία καταδικάζουμε τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οπουδήποτε και αν συμβαίνουν, και καλούμε τη διεθνή κοινότητα να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και των σχετικών συμβάσεων που επακολούθησαν. Ταυτόχρονα, εκφράζω την αποφασιστικότητα της κυπριακής Βουλής να επαγρυπνεί για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον τόπο μας για το καλό του λαού και της πατρίδας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα συνεχίσουμε με την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2009.

Καλώ τον Υπουργό Οικονομικών να καταθέσει την ομιλία του.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

(Χ. ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ)

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Φίλοι υπουργοί,

Έντιμοι κύριοι βουλευτές,

Είναι πραγματικά με ιδιαίτερη τιμή που βρίσκομαι σήμερα μπροστά στην ολομέλεια του κοινοβουλίου, στα πλαίσια της παρουσίασης του προϋπολογισμού για το 2009.

Ο προϋπολογισμός αυτός έχει μια ιδιαίτερη σημασία· είναι ο πρώτος προϋπολογισμός της κυβέρνησης του Προέδρου Χριστόφια και, όπως είναι φυσικό, εκφράζει το στίγμα και το όραμά της για την κοινωνική και οικονομική πολιτική που θα ακολουθήσουμε τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Παράλληλα, είναι και ένας προϋπολογισμός που έχει σχεδιαστεί και θα υλοποιηθεί εν μέσω μιας πρωτόγνωρης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, η οποία αναπόφευκτα θα επηρεάσει και την Κύπρο. Παραμένουμε όμως αισιόδοξοι ότι θα μπορέσουμε να υλοποιήσουμε αυτό το φιλόδοξο προϋπολογισμό.

Η σύντομη ομιλία μου θα έχει έξι ενότητες. Πρώτον, θα αναφερθώ στη σημερινή κατάσταση της κυπριακής και της διεθνούς οικονομίας, δεύτερον, στις θεμελιώδεις αρχές και τους πυλώνες στους οποίους βασίστηκε ο προϋπολογισμός, τρίτον, στα έσοδα τα δημόσια τα οποία θα στηρίξουν τον προϋπολογισμό, τέταρτον, στις κυριότερες κατηγορίες δαπανών και στα μεγάλα αναπτυξιακά έργα, πέμπτον, θα γίνει μια σύντομη αναφορά στο γιατί αυτός ο προϋπολογισμός είναι ο κατάλληλος, για

να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις του 2009 και τέλος θα καταλήξω με κάποια συμπερασματικά σχόλια.

Όσον αφορά τη σημερινή κατάσταση της διεθνούς οικονομίας, όπως έχω πει, ζούμε σε μια πρωτόγνωρη διεθνή οικονομική κρίση, που δεν έχουμε ξαναδεί τα τελευταία ογδόντα χρόνια. Η κρίση ξεκίνησε από τις Ηνωμένες Πολιτείες, από την αγορά στεγαστικών δανείων υψηλού κινδύνου, και σε κάποιο σημείο απείλησε με κατάρρευση το διεθνές τραπεζικό σύστημα. Οι κυβερνήσεις των ξένων χωρών έκαναν κάποια αποφασιστικά βήματα, για να διασώσουν το τραπεζικό σύστημα και προς το παρόν φαίνεται ότι οι άμεσοι κίνδυνοι έχουν ξεπεραστεί. Διαφορετικές χώρες χρησιμοποίησαν διαφορετικά όπλα. Για παράδειγμα στη Γερμανία και στις Ηνωμένες Πολιτείες υπήρξαν εγγυήσεις στη διατραπεζική αγορά, ενώ στη Μεγάλη Βρετανία ο Πρωθυπουργός Γκόρντον Μπράουν βασικά προχώρησε σε μερική κρατικοποίηση των μεγάλων βρετανικών τραπεζών.

Ευτυχώς, στην Κύπρο έχουμε ένα πολύ εύρωστο και δυνατό τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα για τέσσερις βασικούς λόγους. Πρώτον, διότι οι τράπεζές μας δεν είχαν βασικά επενδύσεις στα ούτω καλούμενα "τοξικά προϊόντα", δεύτερον, διότι έχουν μια καλή εξάρτηση από καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων και δε βασίζονται στη διεθνή διατραπεζική αγορά, που τώρα έχει στερέψει, τρίτον, διότι έχουν πολύ ικανοποιητικούς δείκτες κεφαλαιουχικής επάρκειας και, τέταρτον, διότι έχουν από τους καλύτερους λόγους καταθέσεων προς δάνεια στην Ευρώπη. Θα πρέπει επίσης εδώ να σημειώσουμε και την πάρα πολύ καλή εποπτεία του τραπεζικού συστήματος που έχει γίνει από την Κεντρική Τράπεζα και από το Διοικητή, τους οποίους θέλω να ευχαριστήσω και δημόσια.

Ως Κύπρος, παρά την ευρωστία του τραπεζικού συστήματος, έχουμε δεσμευθεί δημόσια ότι, σε περίπτωση που οποιαδήποτε σημαντική τράπεζα αντιμετωπίσει πρόβλημα, θα λάβουμε αποτελεσματικά μέτρα, για να διασώσουμε τις καταθέσεις οποιουδήποτε πελάτη κινδυνεύσει στην πολύ θεωρητική αυτή περίπτωση. Επιπρόσθετα, έχουμε λάβει και έμπρακτα μέτρα στήριξης των κυπριακών τραπεζών. Εδώ και τρεις μήνες προς όφελος του φορολογουμένου έχουμε ξεκινήσει να αξιοποιούμε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, τα οποία ήταν άτοκα σε διάφορους λογαριασμούς, επενδύοντάς τα με ένα διάφανο τρόπο προσφορών στις κυπριακές εμπορικές τράπεζες και τα συνεργατικά ιδρύματα, δείχνοντας ακριβώς πόση μεγάλη εμπιστοσύνη έχουμε στις τράπεζές μας.

Η κυπριακή οικονομία είναι μια ανοιχτή οικονομία. Εξαρτάται από το εμπόριο, τον τουρισμό, την αγορά παραθεριστικής κατοικίας και αναπόφευκτα θα επηρεαστεί από τη διεθνή οικονομική ύφεση. Η κυβέρνηση έχει ήδη λάβει προληπτικά μέτρα με το πακέτο των €52 εκατομ., το οποίο έχει εξαγγείλει πρόσφατα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το οποίο απευθύνεται στους δύο τομείς της οικονομίας που είναι περισσότερο ευάλωτοι, δηλαδή τον κατασκευαστικό τομέα και τον τουρισμό.

Παρά την παγκόσμια οικονομική κρίση, το 2008 κρίνεται ένας χρόνος εξαιρετικών επιδόσεων για την κυπριακή οικονομία. Θα κλείσουμε με ένα ρυθμό ανάπτυξης 3,8%, το δεύτερο ψηλότερο ρυθμό στην Ευρωζώνη. Παράλληλα, σε αντίθεση με την Ευρώπη, που μαστίζεται από υψηλούς ρυθμούς ανεργίας, στην Κύπρο εξακολουθούμε και έχουμε συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Ως προς τον πληθωρισμό, που διαχρονικά ήταν μια από τις αδυναμίες της κυπριακής οικονομίας, είχαμε προβλέψει το καλοκαίρι, όταν είχε φθάσει τον Ιούλιο το 5,5%, ότι θα ξεκινούσε μια σταδιακή επιβράδυνση. Νομίζω αυτές οι προβλέψεις έχουν επαληθευτεί. Ο πληθωρισμός τον Οκτώβρη ήταν 5,2% και σήμερα η Στατιστική Υπηρεσία έχει δημοσιεύσει το ρυθμό πληθωρισμού για το Νοέμβριο, που είναι 3,4%. Από 5,2% έχει

μειωθεί στο 3,4% σ' ένα μόλις μήνα, κυρίως λόγω της μείωσης της τιμής της εισαγόμενης ενέργειας.

Το δημόσιο χρέος είναι ίσως ο πιο εντυπωσιακός δείκτης της κυπριακής οικονομίας για το 2008. Στο τέλος του 2007 το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος ήταν κοντά στο 60% και φέτος ο χρόνος αναμένεται να κλείσει κοντά στο 49%. Αυτή τη στιγμή διεθνώς ο δείκτης του δημοσίου χρέους θεωρείται ο πιο σημαντικός δείκτης, για να αξιολογήσει κάποιος την ευρωστία και φερεγγυότητα μιας χώρας. Και πρώτη φορά τα τελευταία σαράντα χρόνια η κυπριακή οικονομία δείχνει τέτοια μεγάλη βελτίωση ως προς το δείκτη του δημοσίου χρέους. Αυτή η εξοικονόμηση έντεκα μονάδων σ' ένα ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της τάξης των €17,5 δις. σημαίνει μια δυνητική εξοικονόμηση που κοντεύει τα €2 δις· ένα τεράστιο δημοσιονομικό αποθεματικό, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί εν ώρα ανάγκης.

Και έχουμε πετύχει αυτά τα πολύ εντυπωσιακά δημοσιονομικά αποτελέσματα ακολουθώντας παράλληλα και μια φιλολαϊκή κοινωνική πολιτική. Τους τελευταίους οκτώ μήνες έχουν δαπανηθεί περίπου €150 εκατομ. σε διάφορα στοχευμένα μέτρα, που απευθύνονται κυρίως προς τις ευπαθείς οικονομικές τάξεις. Το πασχαλινό επίδομα, η αναθεώρηση και ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής, η αύξηση των επιδομάτων στους εγκλωβισμένους, η σημαντική αύξηση στα επιδόματα των ληπτών δημοσίων βοηθημάτων, η στοχευμένη μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος είναι μερικά από τα μέτρα που έχουν ληφθεί τους τελευταίους λίγους μήνες.

Η δεύτερη ενότητα καταπιάνεται με τις θεμελιώδεις αρχές και τους πυλώνες στους οποίους βασίστηκε ο προϋπολογισμός του 2009. Ο προϋπολογισμός αυτός καταρτίστηκε με βάση το πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου Χριστόφια, που βασίζεται στη συνεργασία του ιδιωτικού, του δημοσίου και του συνεργατικού τομέα στα πλαίσια μιας μικτής οικονομικής πολιτικής. Και υπάρχουν βασικά τέσσερις θεμελιώδεις αρχές: Θέλαμε έναν προϋπολογισμό αναπτυξιακό, για να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης τα χρόνια που έρχονται. Θέλαμε έναν προϋπολογισμό φιλολαϊκό, στην προσπάθεια δημιουργίας μιας πιο δίκαιης κοινωνίας. Θέλαμε έναν προϋπολογισμό συνετό, που να ενδυναμώνει τη δημοσιονομική και μακροοικονομική σταθερότητα. Τέλος, θέλαμε έναν προϋπολογισμό που να μην επιβάλλει οποιαδήποτε νέα φορολογία στο 2009.

Νομίζω το πετυχαίνουμε και στο θέμα της φορολογίας. Απλώς, να πούμε ότι όχι μόνο δεν επιβάλαμε καμιά νέα φορολογία, αλλά αντίθετα για πρώτη φορά μειώθηκαν σημαντικές φορολογίες. Ο εταιρικός φόρος στους ημικρατικούς οργανισμούς μας από 25% μειώνεται στο 10%. Η έκτακτη εισφορά για την άμυνα στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων -στην προσπάθεια και συμβολή της κυβέρνησης να ενδυναμώσει τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων- μειώνεται από 10% στο 3%.

Όσον αφορά τα δημόσια έσοδα, στα οποία θα πρέπει να βασιστούν και οι δημόσιες δαπάνες, στις αρχικές προβλέψεις μας, οι οποίες είχαν γίνει το καλοκαίρι, προϋπολογίζαμε μια αύξηση της τάξης του 5,4%. Και αυτή εβασίζετο σ' έναν αναμενόμενο ρυθμό ανάπτυξης για το 2009 της τάξης του 3,7%. Με βάση τη νέα, πολύ μεγαλύτερη σε βάθος και διάσταση διεθνή οικονομική κρίση, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης έχει αναθεωρηθεί προς τα κάτω στο 3%. Αυτός είναι πανομοιότυπος ρυθμός με το ρυθμό ανάπτυξης που προβλέπει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Κύπρο, 2,9%. Βεβαίως, σε περίπτωση που η διεθνής οικονομική κρίση αποδειχθεί πιο βαθιά απ' ό,τι αρχικά υπολογίζετο, είναι πιθανόν και ο ρυθμός ανάπτυξης να είναι ελαφρώς χαμηλότερος.

Με βάση αυτές τις προοπτικές τα δημόσια έσοδα για το 2009 αναμένεται να αυξηθούν μόνο κατά 1,6%. Και τα δύο κύρια στοιχεία των δημοσίων εσόδων, οι άμεσοι και οι έμμεσοι φόροι, κινούνται με διαφορετικούς ρυθμούς. Οι άμεσοι φόροι το 2009 θα έχουν μείωση σε απόλυτους αριθμούς, κυρίως λόγω της δραματικής συρρίκνωσης στα έσοδα από τα κεφαλαιουχικά κέρδη, ενώ οι έμμεσοι φόροι αναμένεται να κινηθούν μ' έναν αυξητικό ρυθμό της τάξης του 7%, που είναι όμως σημαντικά χαμηλότερος από το φειντό ρυθμό αύξησης των εσόδων από το ΦΠΑ στο 12%. Έχουμε λοιπόν συνολικά αναμενόμενα δημόσια έσοδα €6,3 δις· μόνο 1,6% μεγαλύτερα απ' αυτά του προηγούμενου χρόνου. Άρα στις προβλέψεις μας έχουμε ήδη λάβει υπόψη την επιβράδυνση στο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας.

Όσον αφορά τις δαπάνες, ο προϋπολογισμός μιλά για συνολικές δαπάνες αυξημένες κατά 11% από τον προηγούμενο χρόνο. Και εδώ πρέπει να πω ότι έγινε μια συνειδητή προσπάθεια περισυλλογής και ανακατανομής των δημοσίων δαπανών από τρέχουσες δαπάνες της κυβέρνησης σε δαπάνες κοινωνικά στοχευμένες και με αναπτυξιακό χαρακτήρα. Και ακριβώς νομίζω είναι καλό να τονίσουμε τις δύο αυτές σημαντικές κατηγορίες.

Όσον αφορά τις κοινωνικές δαπάνες, για το 2009 προϋπολογίζεται αύξηση 26%, που είναι η μεγαλύτερη αύξηση σε κοινωνικές δαπάνες τα τελευταία δέκα χρόνια. Σκοπός είναι να ελαφρυνθεί και να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο του απλού πολίτη, ο οποίος ταλαιπωρείται από τη διεθνή οικονομική κρίση. Και αυτή η αύξηση περιλαμβάνει τομείς που πραγματικά επηρεάζουν τη ζωή κάθε πολίτη, όπως για παράδειγμα στέγαση προσφύγων και νεαρών ζευγαριών, αύξηση δαπανών για την υγεία, για την παιδεία και μεγάλη αύξηση στα βοηθήματα των ληπτών δημοσίων βοηθημάτων. Πιο συγκεκριμένα, οι παροχές στέγασης αυξάνονται κατά 68%, οι παροχές κοινωνικής πρόνοιας αυξάνονται κατά 18%, οι παροχές παιδείας αυξάνονται κατά 35% και οι παροχές υγείας αυξάνονται κατά 43%. Άρα νομίζω ότι οι αριθμοί αυτοί μιλούν από μόνοι τους.

Παράλληλα, ο προϋπολογισμός αυτός διατηρεί και ένα έντονο αναπτυξιακό στίγμα, με αύξηση των συνολικών αναπτυξιακών δαπανών κατά 15,5% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο. Και υπάρχουν στον προϋπολογισμό του 2009 τουλάχιστον τριάντα σημαντικά έργα, το καθένα από τα οποία έχει συνολικό προϋπολογισμό πέραν του €1 εκατομ. Τα μεγάλα αυτά έργα φαίνονται και στο γραπτό κείμενο. Απλώς, να τονίσω κάποια τα οποία ίσως ξεχωρίζουν. Ο δρόμος Πάφου-Πόλης, ένα έργο το οποίο συζητείται εδώ και πάρα πολλά χρόνια και το οποίο αυτή η κυβέρνηση έχει αποφασίσει να υλοποιήσει. Δημιουργία ακτινοθεραπευτικού κέντρου στο νοσοκομείο Λεμεσού. Σημαντική αναβάθμιση του νοσοκομείου Λάρνακας. Όσον αφορά τις δημόσιες συγκοινωνίες, δωρεάν μεταφορά μαθητών. Όσον αφορά την παιδεία, αντισεισμικά έργα στα σχολεία, πολυτεχνική σχολή πανεπιστημίου, επέκταση της πανεπιστημιούπολης. Όσον αφορά το περιβάλλον, το τεράστιο έργο του ΧΥΤΑ, με συνολικό προϋπολογισμό πέραν των €40 εκατομ. Όσον αφορά το υδατικό, ένα τεράστιο πρόβλημα το οποίο ταλανίζει την Κύπρο, δημιουργείται μεγάλος αριθμός νέων μονάδων αφαλάτωσης.

Στην πέμπτη ενότητα, θα ήθελα να συζητήσω τον προβληματισμό και την καλόπιστη κριτική του κατά πόσο αυτός ο προϋπολογισμός θα έπρεπε να αναθεωρηθεί και του κατά πόσο ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κυπριακής οικονομίας για το 2009. Εφόσον μπαίνουμε σε μια περίοδο διεθνούς οικονομικής ύφεσης, με καθαρά σημάδια επιβράδυνσης και στην κυπριακή οικονομία, αυτό που ενδείκνυται είναι ένας προϋπολογισμός επεκτατικός, όσον αφορά τα δημοσιονομικά. Και όπως έχω τονίσει, οι δημόσιες δαπάνες το 2009 θα είναι αυξημένες κατά περίπου 11% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο και με πολύ υψηλότερο ρυθμό από το ρυθμό αύξησης του ονομαστικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Και σ' αυτό τον

επεκτατικό προϋπολογισμό θα πρέπει να λάβουμε επίσης υπόψη και το έκτακτο σχέδιο δράσης με συνολικό κόστος €52 εκατομ., το οποίο έχει εξαγγείλει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, και το οποίο απευθύνεται σε εκείνους τους τομείς που θα επηρεαστούν περισσότερο, τον τουρισμό και τα κατασκευαστικά έργα.

Βεβαίως, όπως έχουμε δείξει, παρακολουθούμε συνεχώς την οικονομία και τα δημόσια οικονομικά και, εκεί που εντοπίζουμε σημαντικές ανάγκες ή ευκαιρίες ή προκλήσεις, δε διστάζουμε να προσθέτουμε και νέα έργα. Χθες το υπουργικό συμβούλιο πήρε πρωτοποριακές αποφάσεις, που περιλαμβάνουν για παράδειγμα τη δωρεάν προσφορά ηλεκτρονικών υπολογιστών σε μαθητές λυκείων.

Όσον αφορά την επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας και τις επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία, το δεύτερο ερώτημα το οποίο πρέπει να δούμε είναι κατά πόσο ο πολύ φιλόδοξος αυτός προϋπολογισμός μπορεί να καλυφθεί δημοσιονομικά και να χρηματοδοτηθεί, χωρίς να δημιουργηθούν μεγάλα ελλείμματα και δανειακές ανάγκες. Ακόμα και σε περίπτωση που ο ρυθμός ανάπτυξης μειωθεί στο 2% ή ακόμη και στην ακραία περίπτωση που υπάρχει πραγματικά τεράστια ύφεση στην παγκόσμια οικονομία και ο ρυθμός στην Κύπρο πάει ακόμα πιο χαμηλά, έχουμε υπολογίσει ότι, ακόμη και σ' αυτή την ακραία περίπτωση, η αρνητική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά δε θα ξεπερνά τα €250 εκατομ.

Από την άλλη, η ύφεση έχει και κάποια θετικά στοιχεία. Η μεγάλη μείωση των επιτοκίων διεθνώς μειώνει το κόστος εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους, η μείωση του πληθωρισμού μειώνει τις κυβερνητικές δαπάνες για το κρατικό μισθολόγιο μέσω ΑΤΑ και η μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος και του πετρελαίου μειώνει τις λειτουργικές δαπάνες της κυβέρνησης. Άρα ένα αρκετά σημαντικό μέρος αυτής της μείωσης καλύπτεται απ' αυτές τις εξοικονομήσεις. Αλλά και στη χειρότερη θεωρητικά των περιπτώσεων, να υπάρξει ένα έλλειμμα €200 εκατομ., αυτό αντιπροσωπεύει μόνο το 1,2% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Κύπρου και είναι πολύ χαμηλότερο από το μέσο όρο της υπόλοιπης Ευρωζώνης. Και επειδή ταυτόχρονα, όπως έχω τονίσει, είμαστε στην ευχάριστη θέση να έχουμε αυτή τη θεαματική μείωση στο δείκτη του δημόσιου χρέους, είμαστε απόλυτα πεπεισμένοι ότι δημοσιονομικά έχουμε την ευχέρεια να υλοποιήσουμε αυτό το φιλόδοξο προϋπολογισμό. Και βεβαίως, αν χρειαστεί και αν η οικονομία επηρεαστεί σε μεγαλύτερο βαθμό, δε θα διστάσουμε να επανέλθουμε και με άλλα πρόσθετα στοχευμένα μέτρα.

Φίλοι και φίλες,

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μου στο Υπουργείο Οικονομικών, στο Γενικό Λογιστήριο και στο Γραφείο Προγραμματισμού, που έχουν εργαστεί σκληρά για να προετοιμάσουν τον προϋπολογισμό και γενικότερα για την προσπάθειά τους για υλοποίηση της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής. Και ιδιαίτερες ευχαριστίες στο στενότερό μου συνεργάτη, το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, τον κ. Χρίστο Πατσαλίδη. Επίσης, στους φίλους στο κοινοβούλιο και ιδιαίτερα στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, στην πρόεδρο της επιτροπής, την κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου, και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής, με τα οποία υπάρχει μια στενή συνεργασία και κάποτε εποικοδομητική κριτική.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Καταλήγοντας, ο προϋπολογισμός του 2009 είναι ένας προϋπολογισμός χωρίς καμιά νέα φορολογία. Αντίθετα, είναι ένας προϋπολογισμός με σημαντικές μειώσεις σε υφιστάμενες φορολογίες. Ο προϋπολογισμός του 2009 είναι ένας φιλολαϊκός προϋπολογισμός, με σημαντική αύξηση στις κοινωνικές παροχές. Είναι ένας αναπτυξιακός προϋπολογισμός, μ' έναν πολύ μεγάλο αριθμό νέων σημαντικών έργων. Είναι ένας συνετός προϋπολογισμός, που διασφαλίζει συνθήκες δημοσιονομικής και

μακροοικονομικής σταθερότητας. Απευθυνόμενος στη Βουλή, στον Κύπριο επιχειρηματία, στον απλό Κύπριο πολίτη, τους διαβεβαιώνουμε ότι αυτός ο προϋπολογισμός αποτελεί τη βάση για ανάπτυξη και ευημερία για τα χρόνια που έρχονται.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Υπουργέ Παιδείας, δε χειροκροτούμε.

Θέλω να ευχαριστήσω τον Υπουργό Οικονομικών, το φίλο το Χαρίλαο Σταυράκη, για την ομιλία του. Εμείς θα μπορούμε στη νομοθετική εργασία. Βεβαίως, οι υπουργοί, αν το θέλουν, μπορούν να αποχωρήσουν. Αν μείνουν, τόσο το καλύτερο, για να ακούσουν και ζητήματα που αφορούν τα υπουργεία τους.

Θα παρακαλούσα για θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση...

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Αγγελίδη.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα χάριν της τάξης να κυκλοφορήσει η γραμματεία τον προφορικό λόγο του υπουργού, ο οποίος δε συμπίπτει με το κείμενο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θα γίνει...

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

...για να έχουμε το... Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θα γίνει, κύριε Αγγελίδη.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Ο κ. Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα δύο πράγματα. Πρώτον, δεν απαγορεύεται στους υψηλόβαθμους δημόσιους λειτουργούς που είναι παρόντες να συνεχίσουν να παρακολουθούν και κάποιες εργασίες της Βουλής.

Δεύτερον, τόσο για το πρώτο όσο και για το δεύτερο θέμα, εδώ, πριν ξεκινήσει η σημερινή ολομέλεια, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων μάς έχει αναφέρει κάποιες θέσεις του υπουργείου του οι οποίες πιστεύουμε εμείς ότι θα πρέπει να συζητηθούν στην αρμόδια επιτροπή. Ως εκ τούτου, για να δοθεί η δυνατότητα να γίνει αυτή η συζήτηση, θα πρέπει και τα δύο θέματα να αναβληθούν για δύο βδομάδες -και αυτό σημαίνει μέχρι την πρώτη συνεδρία του Ιανουαρίου- για να μπορέσει να υπάρξει η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση, ιδιαίτερα μεταξύ εκείνων των ομάδων που ενδιαφέρονται άμεσα για τα θέματα τα οποία αφορούν αυτές οι δύο προτάσεις νόμου.

Συνεπώς, θέτουμε την εισήγηση τα υπ' αριθμόν 1 και 2 θέματα, μετά από αυτή την παρέμβαση και του υπουργού, να αναβληθούν για δύο εβδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο συνάδελφος κ. Αριστοφάνης Γεωργίου έχει επικαλεστεί τον Υπουργό Συγκοινωνιών, εγώ θα πω ότι ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων έχει εκφράσει άποψη μόνο για το δεύτερο θέμα. Για το πρώτο θέμα δε φέρει καμία ένσταση να συζητηθεί στην ολομέλεια της Βουλής.

Τώρα, όσον αφορά την εισήγηση για νέα αναβολή, αυτό που έχω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι είναι μία πρόταση νόμου που είναι εξ αναβολής και εξ αναβολής και ούτω καθεξής. Από εκεί και πέρα, νομίζω ότι το σώμα θα πρέπει υπό κανονικές συνθήκες σε κάποια φάση να τοποθετηθεί πάνω σε αυτή την πρόταση νόμου, είτε θετικά είτε αρνητικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι τα πιο ταλαιπωρημένα νομοθετήματα είναι αυτά τα δύο που ζητείται αναβολή. Νομίζω θα πήγαν και θα ήρθαν καμιά δεκαπενταριά φορές. Αναβολή, αναβολή και ούτω καθεξής! Το πρώτο θέμα αφορά τα ταξί. Εντάξει. Αν είναι να λυθεί με μία αναβολή, ας δώσουμε ακόμα μία.

Το δεύτερο θέμα είναι τα "Β". Είναι πρόταση νόμου της επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Όταν αλλάζαμε τις νομοθεσίες τότε, με την εναρμόνιση, καταργήσαμε τις άδειες "Β" -ουδέποτε αυτή η Βουλή κατάργησε τέτοια νομοθετήματα με αποτέλεσμα αρκετού κόσμου που είχε αγοράσμένα μηχανήματα και οχήματα να του τα καταργήσουμε. Γι' αυτό ζήτησε αυτεπάγγελτα η επιτροπή την επαναφορά των αδειών που πήρε ο κόσμος από αυτή την πολιτεία. Και αναβλήθηκε κατ' επανάληψη! Θα παρακαλέσω, κύριε Πρόεδρε, αυτή η αναβολή να είναι πράγματι η τελευταία. Θα αναβλήθηκε δέκα φορές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι όντως ταλαιπωρημένες αυτές οι δύο προτάσεις νόμου, αλλά, από τη στιγμή που ένα μεγάλο κόμμα ζητά αναβολή, εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα δε θα χαλάσουμε την πρακτική που ακολουθείται για δεκαετίες σε αυτό το σώμα. Λαμβάνοντας δε υπόψη ότι δεν πρόκειται για προτάσεις νόμου των οποίων η καθυστέρηση στην έγκριση ή απόρριψη για μερικές μέρες θα επηρεάσει δυσμενώς οποιαδήποτε συμφέροντα σε βαθμό μεγάλο, θα συναινέσουμε στην αιτηθείσα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δράττομαι της ευκαιρίας, για να πω ότι αυτό το δικαίωμα, που βασίζεται πάνω στον κανονισμό, αλλά συνάμα και στην κοινοβουλευτική πρακτική, για αναβολή δεν πρέπει να τυγχάνει κατάχρησης. Οφείλω να παρατηρήσω με την ευκαιρία της παρούσας υπόθεσης, δηλαδή του παρόντος ζητήματος, ότι τυγχάνει κατάχρησης σε αυτή τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ο κανονισμός λέει ότι δύο φορές μόνο μπορεί να ζητείται αναβολή και όχι περισσότερο. Εγώ θεωρώ ότι θα πρέπει για το αίτημα, ενώ άτυπα, με βάση την κοινοβουλευτική πρακτική, καθιερώθηκε να μη δίδεται οποιαδήποτε αιτιολογία, στοιχειωδώς να δίδεται κάποια αιτιολογία. Δεν μπορεί κάποιος, επειδή έχει την κοινοβουλευτική πλειοψηφία... Δε μιλάω τώρα για το ΑΚΕΛ ή οποιοδήποτε άλλο κόμμα είναι με αφορμή αυτό που γίνεται τώρα που το λέω. Πάρα πολλές φορές έγινε, νομοθετήματα πολλών επιτροπών να αναβάλλονται ανατιολόγητα. Απλώς, θέλουν αναβολή! Μα, όταν ζητάς αναβολή, ζητάς αναβολή, για να δεις κάτι, και τη ζητάς μία φορά. Ή ζητάς αναβολή, για να ξαναπάει στην επιτροπή, και αυτό για μία φορά. Αν ζητήσεις οποιαδήποτε άλλη φορά αναβολή, δεν επιτρέπεται να τη ζητήσεις για τον ίδιο λόγο που τη ζήτησες προηγουμένως. Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, αυτό, με όλο το σεβασμό, να το δει το προεδρείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ουσιαστικά η δική μας η πλευρά ήταν έτοιμη να συζητήσει στην ολομέλεια και τα δύο θέματα, όμως θεωρήσαμε λογική την έντονη θέση που έχει ο υπουργός. Και είπαμε, προτού απορρίψουμε ή δεχτούμε αυτά που λέει, να τον ακούσουμε. Και γι' αυτό το λόγο καταθέσαμε αυτή την εισήγηση εδώ. Αν υπάρχουν έντονες απόψεις, είμαστε έτοιμοι εμείς να προχωρήσουμε, ιδιαίτερα στο πρώτο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ενιστάμεθα όσον αφορά την αναβολή, και η παράκλησή μας είναι να είναι η τελευταία αναβολή για τις συγκεκριμένες προτάσεις, όμως, επαναλαμβάνω, για να μην επικαλούνται τις απόψεις του υπουργού, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων ήταν ξεκάθαρος. Απόψεις έχει για το δεύτερο θέμα, κύριε Πρόεδρε, και όχι για το πρώτο. Άρα, αν την αναβολή τη ζητά το ΑΚΕΛ για το πρώτο, είναι γιατί τη ζητά το ΑΚΕΛ, όχι γιατί έχει απόψεις ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα αναβληθεί το θέμα, όπως και το υπ' αριθμόν 2 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», όμως θέλω να πω κάτι στο σώμα. Είναι η τελευταία φορά που θέματα αναβάλλονται πέρα από δύο φορές και πηγαίνουν και έρχονται! Να γίνεται σωστή διαδικασία και προετοιμασία από πριν, σωστές συνεννοήσεις, για να μπορεί να τηρείται και ο κανονισμός, για να μπορούμε να είμαστε και εμείς σωστοί. Γι' αυτό θα δοθεί η αναβολή, αλλά θα είναι η τελευταία. Κάνετε τις διαβουλεύσεις σας, κάνετε τις συνεννοήσεις σας και στην επόμενη συνεδρία, μετά τις γιορτές, θα περάσουν αυτά τα θέματα, θα συζητηθούν και θα ξεκαθαρίσουν.

Λοιπόν, πάμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι επίσης εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α' και Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α' και Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Ιωάνης Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Τάσος Μητσόπουλος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου και στις 7 Νοεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α' και Δικηγόρου της Δημοκρατίας στη Νομική Υπηρεσία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και την εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, συμφωνήθηκε το Δεκέμβριο του 2006, στα πλαίσια της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού (ΜΕΠ), η εννοποίηση της δομής των θέσεων των Νομικών Λειτουργών με τη δομή των θέσεων των Δικηγόρων της Δημοκρατίας, με στόχο την ευελιξία στη μετακίνηση του προσωπικού και την εξυπηρέτηση των εκάστοτε αναγκών της Νομικής Υπηρεσίας.

Επιπλέον, για να μην επηρεαστούν αρνητικά οι προοπτικές ανέλιξης των υπηρετούντων στις εν λόγω δύο δομές υπαλλήλων, συμφωνήθηκε η δημιουργία νέων θέσεων σε όλα τα επίπεδα της πυραμίδας των Δικηγόρων της Δημοκρατίας, καθώς και η μετατροπή της θέσης Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α' [Κλίμακα Α13⁽¹⁾] από θέση προαγωγής σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.

Οι πιο πάνω ρυθμίσεις υλοποιήθηκαν με συμπληρωματικό προϋπολογισμό το 2007. Ως εκ τούτου, κατέστη αναγκαία η ετοιμασία νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α' και παράλληλα, για σκοπούς συνολικής προσέγγισης, ομοιομορφίας και εκσυγχρονισμού τους, αποφασίστηκε η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Κλίμακες Α15 και Α16) και Εισαγγελέα της Δημοκρατίας [Κλίμακα Α16⁽¹⁾].

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Κλίμακες Α9, Α11 και Α12), έπειτα από σχετική επιστολή της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) προς τον Υπουργό Οικονομικών, ώστε αυτό να εκσυγχρονιστεί, για να μη δυσχεραίνεται το έργο της ΕΔΥ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Στα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας (θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής) προτείνεται, σύμφωνα με τη γενικά ακολουθούμενη πολιτική, η ενοποίηση των απαιτούμενων προσόντων, αφού στα υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας απαιτούνται διαφορετικά προσόντα για πρώτο διορισμό και διαφορετικά προσόντα για προαγωγή και προβλέπεται ως απαιτούμενο βασικό προσόν η δωδεκαετής και δεκαετής άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος, αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Εισαγγελέα της Δημοκρατίας απαλείφθηκε από τα απαιτούμενα προσόντα για πρώτο διορισμό το μεταπτυχιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν στα νομικά.
2. Στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α' προτείνεται η μετατροπή της θέσης από θέση προαγωγής σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής και η συμπερίληψη ως βασικού απαιτούμενου προσόντος της εξαετούς τουλάχιστον άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος, ώστε αφενός να καταστεί δυνατή η άμεση πλήρωση δώδεκα κενών θέσεων των οποίων δεν καθίσταται δυνατή η πλήρωση με το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας, αφού κανένας από τους υπηρετούντες στη θέση Δικηγόρου της Δημοκρατίας δεν κατέχει την απαιτούμενη οκταετή υπηρεσία, και αφετέρου να επιτευχθεί διεύρυνση του κύκλου των υποψηφίων.
3. Στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Δικηγόρου της Δημοκρατίας προτείνεται, έπειτα από εισήγηση της ΕΔΥ, η αναδιτύπωση στα απαιτούμενα προσόντα του πλεονεκτήματος της πείρας, ώστε να απαιτείται διετής τουλάχιστο πείρα σχετική με τα καθήκοντα της θέσης, αντί πείρα σχετική με τα καθήκοντα της θέσης που αποκτήθηκε είτε σε υπηρεσία σε δημόσια θέση είτε σε έκτακτη απασχόληση στη δημόσια υπηρεσία. Όπως αναφέρθηκε στην επιτροπή, η πιο πάνω αναδιτύπωση κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι η υφιστάμενη ρύθμιση δίδει προβάδισμα σε όλους όσοι απασχολούνται ως έκτακτοι στη δημόσια υπηρεσία, αντίθετα με τη συνταγματική αρχή της ισότητας και τις διεθνείς συμβάσεις.

Σύμφωνα με τα περαιτέρω στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, σε όλα τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας, βάσει της ακολουθούμενης πολιτικής, διευρύνθηκαν οι γλωσσικές απαιτήσεις, ώστε, πέραν της αγγλικής γλώσσας, να γίνεται αποδεκτή και η πολύ καλή γνώση της γαλλικής ή της γερμανικής γλώσσας.

Τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπής της ΜΕΠ.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε στην επιτροπή ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών όσον αφορά τα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α΄ και Δικηγόρου της Δημοκρατίας, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους. Όσον αφορά το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η επιτροπή διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή του όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να αναφέρω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα θα ταχθεί υπέρ του σχεδίου υπηρεσίας ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχουμε συζητήσει αρκετά αυτά τα θέματα, εκείνο που θα πω είναι ότι η κοινοβουλευτική μας ομάδα, θεωρώντας ότι δεν είναι ορθό σε όλη την πυραμίδα να υπάρχει το μεταπτυχιακό και στην κορυφή να μην υπάρχει ως πλεονέκτημα, για σκοπούς ισορροπίας και ομοιομορφίας στον καταρτισμό των σχεδίων υπηρεσίας -και στα ίδια τα σχέδια αυτής της υπηρεσίας, αλλά και σε άλλα παρόμοια ισόβαθμων θέσεων- εισηγείται να γίνει τροποποίηση μόνο στο σχέδιο για τη θέση του Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Να προστεθεί, όπως το λέμε και στη γραπτή μας τροπολογία, που έχει διανεμηθεί σε όλους, ότι μεταπτυχιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν στα νομικά που αποκτήθηκε μετά από σπουδές διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους ή δεκαπενταετής άσκηση δικηγορίας αποτελεί πλεονέκτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε τους κανονισμούς, τα σχέδια υπηρεσίας ως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία. Πιστεύω ότι ο Γενικός Εισαγγελέας και οι συνεργάτες του, που έχουν μελετήσει ενδελεχώς τις προϋποθέσεις ανέλιξης στην

ιεραρχία, γνωρίζουν πολύ καλύτερα από όλους μας την ανάγκη τήρησης των αναγκαίων ισορροπιών, αλλά και των προϋποθέσεων και των προσόντων. Συνεπώς, θα ταχθούμε υπέρ της έγκρισης των σχεδίων υπηρεσίας ως έχουν κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και εμείς θα υπερψηφίσουμε τους κανονισμούς όπως έχουν κατατεθεί, κύριε Πρόεδρε, και θα καταψηφίσουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ. Υπάρχει μια φιλοσοφία που διαπνέει αυτούς τους κανονισμούς που την κρίνουμε ορθή, γι' αυτό και δε θα συμφωνήσουμε με την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Τη συγκεκριμένη εισήγηση, η οποία υποβάλλεται με την τροπολογία των συναδέλφων της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ, την έχουμε συζητήσει ενώπιον της επιτροπής στην παρουσία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και ο Γενικός Εισαγγελέας μάς δήλωσε με πλήρη σαφήνεια ότι μια τέτοια ενέργεια θα προκαλέσει αναστάτωση στην υπηρεσία και ουσιαστικά θα διαφοροποιήσει τα κριτήρια επιλογής μεταξύ κάποιων λειτουργών οι οποίοι για χρόνια υπηρετούν επάξια ή ασκούν τα καθήκοντά τους σε αυτή την υπηρεσία. Υπάρχει το ενδεχόμενο μάλιστα να δοθεί προβάδισμα σε έναν ελάχιστο αριθμό υποψηφίων σε μια ειδικότητα, σε έναν κλάδο, που δεν κρίνονται περισσότερο τα προσόντα αλλά η πείρα, η πείρα δηλαδή με την οποία μπορεί κάποιος να ασκήσει με ιδιαίτερη ευελιξία, σοβαρότητα, υπευθυνότητα και κατάρτιση τα συγκεκριμένα καθήκοντα.

Και θέλω, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω ότι υπάρχουν κλάδοι, όπως είναι ο κλάδος της νομικής, όπως είναι ο κλάδος της ιατρικής, στους οποίους ουσιαστικά η υπηρεσία η οποία προσφέρεται κρίνεται περισσότερο από την πείρα που έχει κάποιος λειτουργός παρά απλά και μόνο από τα προσόντα, σε αντίθεση με άλλους κλάδους στους οποίους θα μπορούσε τα ακαδημαϊκά προσόντα να αποτελούν ένα ειδικό πλεονέκτημα.

Γι' αυτό το λόγο εμείς τασσόμαστε ενάντια στην τροπολογία, έχοντας τη διαβεβαίωση του Γενικού Εισαγγελέα ότι μια τέτοια ενέργεια θα προκαλούσε αναστάτωση στην υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου και μετά ο κ. Άντρος Κυπριανού.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πραγματικά, είναι τουλάχιστον αξιοπερίεργο να επιχειρηματολογούμε μετά σθένους και να ισχυριζόμαστε ότι αυτή η τοποθέτηση από την πλευρά της Νομικής Υπηρεσίας εξυπηρετεί την αντιμετώπιση των αναγκών που έχει η Νομική Υπηρεσία, τον εκσυγχρονισμό, αλλά κυρίως και πάνω απ' όλα τη δυνατότητα προοπτικής και ανέλιξης πολλών λειτουργών στην υπηρεσία. Παρενθετικά εδώ να υπενθυμίσω ότι τον τελευταίο καιρό παρατηρείται μαζική έξοδος από τη Νομική Υπηρεσία, ιδιαίτερα

χαμηλόβαθμων λειτουργών, δεδομένης ακριβώς αυτής της κατάστασης, η οποία ουσιαστικά συντηρείται με το υπό συζήτηση νομοθέτημα. Είναι σαφές λοιπόν, από αυτά που λέω, ότι εμείς θα υπερψηφίσουμε την τροποποίηση του ΑΚΕΛ.

Δεν μπορεί για τη θέση του Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, που είναι ένας από τους πέντε υπεύθυνους, καθ' ύλην αρμόδιους, ανώτατους λειτουργούς της Νομικής Υπηρεσίας, πιο κάτω από το αξίωμα του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, να μη ζητείται μεταπτυχιακό δίπλωμα, με το επιχείρημα ότι αρκούν οι οργανωτικές ικανότητες, η ακεραιότητα, η ευθυκρισία, γενικά δηλαδή και αόριστα προσόντα τα οποία δεν έχουν σχέση καμιά, μα καμιά, με κανένα σχέδιο υπηρεσίας, και, σε αντίθεση με αυτό, να ζητείται μεταπτυχιακό δίπλωμα για τις θέσεις των υφισταμένων του εισαγγελέα, που είναι οι ανώτεροι δικηγόροι της Δημοκρατίας.

Κοντολογίς, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί, με την πείρα που διαθέτουμε όλοι σε αυτή την αίθουσα, να θεωρείται η εξήγηση του Γενικού Εισαγγελέα πειστική. Δε θεωρείται πειστική. Προφανέστατα, η ρύθμιση αυτή -λυπούμαι που το λέω και το λέω μετά λόγου γνώσεως- θέλει να εξυπηρετήσει, με την καλή έννοια πάντα -όχι με την έννοια της αθέμιτης παροχής, με την καλή έννοια έστω- θέλει να εξυπηρετήσει, φωτογραφίζοντας εκ των προτέρων, κάποιους υποψηφίους οι οποίοι θα ανελιχθούν στη θέση του Εισαγγελέα χωρίς να έχουν το απαιτούμενο μεταπτυχιακό. Είναι αυτό χρηστή διοίκηση; Είναι αυτό κράτος δικαίου; Νομίζω πως όχι. Πού; Στη Νομική Υπηρεσία!

Άρα λοιπόν -και τελειώνω- όταν για τη Νομική Υπηρεσία, με αυτές τις γενικόλογες παρατηρήσεις, δεχόμαστε ότι θα πρέπει να ψηφίσουμε αυτό το οποίο εισηγείται ο Γενικός Εισαγγελέας, γιατί πρέπει να δώσουμε βαρύτητα σε αυτά τα προσόντα, φανταστείτε -και θέλω να προβληματιστούμε σε αυτό- όταν ζητούμε από τη Νομική Υπηρεσία τη συμβουλή της, από τους λειτουργούς της, αναφορικά με σχέδια υπηρεσίας σε άλλες θέσεις του δημοσίου! Λυπούμαι πάρα πολύ!

Θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ, γνωρίζοντας ότι στο περιεχόμενό της είναι σωστή, αλλά και ότι η αντίστοιχη θέση του Γενικού Εισαγγελέα είναι λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο ρόλος μας ως Βουλής είναι να νομοθετούμε πρώτα και κυρίως σωστά και ταυτόχρονα να στέλνουμε το μήνυμα στους πολίτες, σε μια προσπάθεια να διαφυλάξουμε το κύρος και την αξιοπιστία μας, ότι αυτά τα οποία κάνουμε ελαύνονται από το γνήσιό μας ενδιαφέρον να λειτουργήσουν τα πράγματα πάνω σε μία βάση όσο το δυνατό πιο σωστή.

Τι έχουμε στη συγκεκριμένη περίπτωση; Έχουμε τις κατώτερες βαθμίδες για τις οποίες θεωρούμε ότι είναι πλεονέκτημα το να έχει κάποιος μεταπτυχιακό, ενώ στην ανώτερη βαθμίδα λέμε ότι αυτό το πράγμα δεν πρέπει να θεωρείται πλεονέκτημα. Και θα διαφωνήσω με τον κ. Νικολάου, διότι, αν τα επιχειρήματα είναι αυτά τα οποία ανέπτυξε, τότε θα έπρεπε να ήταν ο πρώτος που θα υποστήριζε την τροποποίηση την οποία έχουμε προτείνει.

Εμείς σεβόμαστε τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα αναφορικά με τα προβλήματα τα οποία ενδεχομένως να προκληθούν στη Νομική Υπηρεσία, αν αφεθεί το θέμα ως έχει. Γι' αυτό είπαμε ότι θα πρέπει να παραμείνει το μεταπτυχιακό, το

οποίο απαιτούμε να εισαχθεί στις πιο κάτω βαθμίδες, και, επιπρόσθετα, για να καλύψουμε αυτά τα οποία λείπει ο Γενικός Εισαγγελέας, προσθέτουμε μαζί με το πλεονέκτημα και τη δεκαπενταετή υπηρεσία. Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι όλοι οι υπάλληλοι της Νομικής Υπηρεσίας με βάση τα σχέδια τα οποία διαμορφώνουμε έχουν δικαίωμα να διεκδικήσουν τη θέση. Και ο Γενικός Εισαγγελέας, ως ο προϊστάμενος, έχει το δικαίωμα να υποδείξει ποιοι, κατά την άποψή του, είναι οι καταλληλότεροι, για να πάρουν τις θέσεις. Εμείς κατοχυρώνουμε κατά έναν τρόπο επιπρόσθετο αυτούς οι οποίοι εργοδοτούνται για πολλά χρόνια στη Νομική Υπηρεσία. Θεωρώ ότι με αυτή την προσέγγιση θα έπρεπε να συμφωνούσαν όλες οι κοινοβουλευτικές ομάδες και να υποστήριζαν την τροποποίηση την οποία υποβάλλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμείς δεν μπορούμε να υιοθετήσουμε αυτή τη λογική του ΑΚΕΛ, που κατά τα άλλα θα ήμασταν πρόθυμοι να την υιοθετήσουμε, διότι δε θεωρούμε ότι μπορεί να εξισωθεί η δεκαπενταετής πείρα με έναν που πήγε δώδεκα μήνες και πήρε ένα μεταπτυχιακό δίπλωμα. Θεωρούμε πολύ υποδεέστερο το μεταπτυχιακό δίπλωμα σε σύγκριση με τη δεκαπενταετή πείρα. Η τροπολογία του ΑΚΕΛ τα βάζει και τα δύο στην ίδια μοίρα, γι' αυτό διαφωνώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια παρεξήγηση, παρανόηση! Δεν τα βάζουμε στην ίδια μοίρα. Ο Γενικός Εισαγγελέας θα έχει το δικαίωμα να προτείνει, έχοντας μια βάση πάνω στην οποία θα στηριχθεί. Για τ' όνομα του Θεού! Σε καμιά περίπτωση δεν μπαίνουν στην ίδια μοίρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Ο κ. Ομήρου προηγουμένως είπε κάτι το οποίο δεν το έχουμε προσέξει. Αυτά τα σχέδια υπηρεσίας ήρθαν μετά από συναπόφαση της ΠΑΣΥΔΥ, αλλά και όλων των μελών της Νομικής Υπηρεσίας. Διατηρούν ισορροπίες. Δεν είναι τα ωραιότερα, δεν είναι τα σωστότερα. Δεν υπάρχει αμφιβολία περί τούτου. Από την ώρα όμως που οι κανονισμοί διαμορφώνονται με τον τρόπο που γνωρίζουμε, σύμφωνα με το νόμο και διατηρούν ισορροπίες, έχω την εντύπωση ότι το ορθότερο για το σώμα είναι να υποδείξει αυτό που αναφέρει η τροποποίησης μεν, αλλά δε νομίζω ότι είναι το ορθότερο να επιφέρουμε την τροποποίηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που επενέβη ο κ. Κυπριανού και νομίζω διευκρίνισε ότι δεν είναι εξίσωση, διότι έτσι το είχαμε αντιληφθεί και εμείς, θέλω να κάνω...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κάμνετε συμμαχία!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν είναι συμμαχία, Ζαχαρία. Απλώς συμφωνούμε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Άμα λεν την αλήθεια είναι συμμαχία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφήστε τις συμμαχίες!

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα έκανα απλώς έκκληση στους συναδέλφους που μίλησαν από το Δημοκρατικό Συναγερμό, διότι το ακούσαμε και στην πρωινή σύσκεψη και δε θέλω να μεταφέρω τη συζήτηση εδώ. Το θέμα της πείρας νομίζω ότι, αν αυτό το πάρουμε και να το μεταφέρουμε σε όλα τα επαγγέλματα, τελικά κάθε άλλο παρά αξιοκρατία θα φέρουμε. Ως μηχανικός σάς διαβεβαιώνω ότι ένας μηχανικός, παραδείγματος χάριν, που επιβλέπει έναν υδατοφράκτη είναι σαν να έχει τρία δοκτοράτα. Ε, και τι θα κάνουμε εκεί; Θα καταργήσουμε τα ακαδημαϊκά προσόντα και θα βάζουμε έναν εξ επαγγέλματος μηχανικό αύριο διευθυντή των Δημοσίων Έργων;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Νικολάου και κλείνει ο κύκλος.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω καταρχάς να επισημάνω ότι και στη θέση του γενικού διευθυντή υπουργείου, που είναι ανάλογης βαθμίδας, δεν υπάρχει πλεονέκτημα. Το ίδιο και για τους δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου· πάλι δεν υπάρχει πλεονέκτημα. Εκεί εκτιμάται περισσότερο η πείρα, γι' αυτό το λόγο ετόνισα ότι υπάρχει μια διάκρισις σε αυτές τις θέσεις σε σχέση με οποιοσδήποτε άλλες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Αλλά θέλω επιπρόσθετα να επισημάνω και κάτι άλλο. Θέλω να απορρίψω και να αντιστρέψω ακριβώς εκείνα τα οποία λέχθηκαν από προηγούμενο συνάδελφο. Εκείνοι οι οποίοι θα εξυπηρετηθούν απ' αυτή την τροποποίηση είναι πολύ λιγότεροι από εκείνους που θα εξυπηρετηθούν, αν περάσουν τα σχέδια υπηρεσίας, όπως τα έχει εισηγηθεί η Γενική Εισαγγελία. Και δε θα ήθελα, προς Θεού, να θεωρηθεί πουθενά ότι «ξέρετε, γίνεται, για να βοηθηθούν κάποιοι».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Σε συνέχεια των όσων είπε ο κ. Ιωάνης Νικολάου, η κορωνίδα της δικαιοσύνης στην Κύπρο είναι ο πρόεδρος και τα μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, παρ' όλο που πρόκειται για διορισμό δυνάμει του συντάγματος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα προσόντα, ούτε καν για τον επαρχιακό...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μιλώ για την κορωνίδα της δικαιοσύνης, που είναι ο Γενικός Εισαγγελέας, ο πρόεδρος και τα μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Άρα, λοιπόν, νομίζω ότι δεν υπάρχουν πειστικά επιχειρήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία που υπέβαλε η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ και είκοσι πέντε εναντίον, η τροπολογία που υπέβαλε η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις απορρίπτεται.

Πόσοι υποστηρίζουν τους κανονισμούς, όπως έχουν κατατεθεί και όπως βρίσκονται μπροστά μας;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να τα βάλετε ξεχωριστά, διότι... Στα τρία είμαστε ομόφωνοι. Εκεί όπου υπάρχει διαφωνία, είναι στου εισαγγελέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Να κάνετε τη συγκεκριμένη δήλωσή σας και προχωρούμε.

Λοιπόν, πόσοι υποστηρίζουν τους κανονισμούς, όπως βρίσκονται μπροστά μας, έχοντας υπόψιν και τη συγκεκριμένη δήλωση την οποία έκανε προηγουμένως ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ότι απέχουμε μόνο στου εισαγγελέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ότι απέχετε μόνο στου εισαγγελέα. Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εμείς απέχουμε απ' όλα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς απέχετε απ' όλα. Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο υπέρ και τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και τρεις αποχές, οι υπ' αριθμόν 3 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς
«Οι περί του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας (Ταμείο
Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2008»**

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Φειδίας Σαρίκας

Χρήστος Στυλιανίδης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου

Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 14(στ) και 49 του περί Αποχτετευτικών Συστημάτων Νόμου, σκοπείται η ίδρυση του Ταμείου Ευημερίας Υπαλλήλων του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται οι όροι ίδρυσης και λειτουργίας του Ταμείου Ευημερίας Υπαλλήλων του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας κατά το πρότυπο αυτών που ισχύουν για τους εργατές του εν λόγω συμβουλίου.

Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΑΣΥΔΥ με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσαν στην επιτροπή υποστηρίζουν πως οι προτεινόμενοι κανονισμοί είναι το αποτέλεσμα συμφωνίας που επιτεύχθηκε μεταξύ της εργοδοτικής και της συνδικαλιστικής πλευράς, γι' αυτό και συμφωνούν με τις πρόνοιές τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 5 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 5 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος (Αρ. 1) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος (Αρ. 1) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Νοεμβρίου και την 1^η Δεκεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο πρόεδρος και εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ), καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΟΑΠ ποσού ύψους €875.270 για σκοπούς ενίσχυσης των πιστώσεων στα άρθρα που αφορούν την έκτακτη αμυντική εισφορά, την εταιρική φορολογία και τις επιβαρύνσεις.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, τόσο οι εκπρόσωποι του ΚΟΑΠ όσο και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν ότι, με δεδομένα τα οικονομικά στοιχεία του οργανισμού για το πρώτο εξάμηνο του 2008, καθώς και τα χρηματικά διαθέσιμά του κατά την 1^η Ιουλίου του ίδιου έτους και λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των προσφερόμενων επιτοκίων κατάθεσης και τις προβλέψεις για την πορεία των πληρωμών στους δικαιούχους αιτητές, διαφάνηκε ότι τα έσοδα του ΚΟΑΠ από τραπεζικούς τόκους θα είναι αυξημένα (€4,05 εκατομ.) σε σχέση με αυτά που είχαν αρχικά προϋπολογιστεί (€0,43 εκατομ.).

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν περαιτέρω ότι, λόγω της διαφοροποίησης των δεδομένων όσον αφορά τις αναμενόμενες χρηματικές εισροές και το ύψος των επιτοκίων που ίσχυαν κατά το χρόνο της ετοιμασίας του προϋπολογισμού για το έτος 2008, οι εγκεκριμένες πιστώσεις για την κάλυψη τόσο της αμυντικής εισφοράς όσο και του εταιρικού φόρου είναι εξίσου σημαντικά ανεπαρκείς. Η διαφοροποίηση στα χρηματικά διαθέσιμα οφείλεται στα ποσά (προκαταβολές) συνολικού ύψους €72 εκατομ. που παραχωρήθηκαν στον ΚΟΑΠ περί τα τέλη του 2007 τόσο από το Υπουργείο Οικονομικών όσο και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης για κάλυψη της εθνικής κοινοτικής συνεισφοράς των πληρωμών που θα πραγματοποιούσε ο ΚΟΑΠ στα πλαίσια της εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα ότι για την κάλυψη της συνεπαγόμενης δαπάνης δε θα χρειαστεί πρόσθετη κρατική χορηγία, αφού αυτή θα καλυφθεί από τα αυξημένα έσοδα του οργανισμού από τραπεζικούς τόκους, κατά πλειοψηφία της προέδρου της επιτροπής βουλευτού της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στη συνεδρία της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών ποσού ύψους €875.270 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος (Αρ. 1) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2008».

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Για το συγκεκριμένο θέμα η κοινοβουλευτική μας ομάδα ζητά αναβολή για την επόμενη εβδομάδα, για τους εξής λόγους: Έχουν σταλεί δύο επιστολές από την πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και ζητούνται κάποιες εξηγήσεις για δύο σοβαρά θέματα, ένα που αφορά μία γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για συγκεκριμένο κονδύλι...

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Τρία θέματα, όχι δύο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δύο είναι τα σημαντικά που θέλω... Είναι τρία τα ζητήματα εν πάση περιπτώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή αυτές οι απαντήσεις δεν έχουν έρθει κοντά μας και εμείς θέλουμε πολύ να γνωρίζουμε ποια είναι η θέση πάνω στις επιστολές αυτές, ζητούμε αναβολή και κάνουμε έκκληση εις εκείνους προς τους οποίους η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών έχει απευθυνθεί να δώσουν τις απαντήσεις τους εις το σώμα το ταχύτερο δυνατόν, για να μπορούμε να ολοκληρώσουμε την τοποθέτησή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το Γενικό Λογιστήριο συνηθίζει να κλείνει για τον τελικό έλεγχο τον εθνικό λογαριασμό στις είκοσι του μήνα, η έκκληση από το Υπουργείο Οικονομικών ήταν αυτό τον προϋπολογισμό, επειδή έχει συζητηθεί, με εξαίρεση εκείνα στα οποία υπάρχει αμφισβήτηση, να τον ψηφίσουμε και να προχωρήσουμε, γιατί μιλούμε για €284 εκατομ. συνολικά, τα οποία αφορούν μερικές χιλιάδες κόσμο. Από αποζημιώσεις για απολύσεις, πρόωρες αφυπηρετήσεις, μέχρι μισθούς και αυξήσεις, αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις και πολλές άλλες δεκάδες εκατομμυρίων. Είναι και μια ένεση, η οποία θα δοθεί στην αγορά ειδικά σε περίοδο κρίσης.

Γι' αυτό η δική μας έκκληση είναι, σεβόμενοι την έκκληση του Δημοκρατικού Συναγερμού να πάμε μια εβδομάδα παρακάτω, όπου δε θα μπορεί λόγω δημοσίευσης να γίνουν οι εκταμιεύσεις από το πάγιο ταμείο για να γίνει η δουλειά του κόσμου, εκείνα τα δυο-τρία τα οποία εξήτησε ο Δημοκρατικός Συναγερμός και περιμένει διευκρινίσεις να πάνε ξανά στην επιτροπή και να περιμένουμε και τα υπόλοιπα να ψηφιστούν. Αν δέχεται ο Δημοκρατικός Συναγερμός, είναι έκκληση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Το είχαμε εξετάσει το θέμα. Η δεύτερη επιστολή της προέδρου της επιτροπής Οικονομικών, της κ. Παπαδοπούλου, είναι διευκρίνιση πρόσθετη προς την πρώτη, αλλά η πρώτη, για την οποία έλαβε την απάντηση η επιτροπή, έχει ιδιαίτερα εκτεταμένο το κείμενο της απάντησης και δεν έχει μελετηθεί πλήρως. Δε νιώθει το Δημοκρατικό Κόμμα έτοιμο να πει ότι είναι δυνατόν να μοιραστεί το νομοσχέδιο και να ψηφίσουμε ένα μέρος του για να τελειώνει σήμερα.

Εκείνο το οποίο μπορεί να γίνει όμως, και είμαι βέβαιος ότι το είχε κάνει κατ' επανάληψη η Βουλή, είναι να δοθούν ειδικές οδηγίες, για να δημοσιευτεί την επόμενη μέρα της ψήφισής του, άρα την άλλη Παρασκευή, που είναι πριν από τις 20 του Δεκέμβρη ούτως ή άλλως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πληροφορήσω τους αγαπητούς συναδέλφους του ΑΚΕΛ ότι αυτή ήταν η απόφαση της κοινοβουλευτικής ομάδας και δεν έχω δυνατότητα αυτή τη στιγμή να αλλάξω αυτή την απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα δοθεί αναβολή για μία εβδομάδα και σε περίπτωση που εγκριθεί, όπως προβλέπεται να γίνει, τότε θα γίνουν ειδικές ρυθμίσεις, για να μπορέσει να τύχει άμεσης δημοσίευσης και να εφαρμοστεί ο νόμος. Επομένως, το υπ' αριθμόν 7 θέμα αναβάλλεται για την ερχόμενη εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Εγκατάστασης και Χρήσης Αυτόματων Εξωτερικών Απινιδωτών Νόμος του 2007». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγκατάστασης και Χρήσης Αυτόματων Εξωτερικών Απινιδωτών Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος	Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Στέλλα Κυριακίδου	Αθηνά Κυριακίδου
Κώστας Κωνσταντίνου	Άγγελος Βότσης
Πανίκκος Σταυριανός	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ντίνα Ακκελίδου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 10^{ης} Απριλίου και 20^{ης} Νοεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Πολιτικής Άμυνας του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Συμβουλίου Αναζωογόνησης (ΚΥΣΑΝ) και του Συνδέσμου και Τάγματος του Αγίου Ιωάννη.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η θέσπιση των προϋποθέσεων εγκατάστασης, χρήσης και εποπτείας των αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών σε δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς και ιδιωτικές επιχειρήσεις. Ειδικότερα, το εν λόγω νομοσχέδιο όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, διατάξεις για τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό των χώρων στους οποίους θα εγκαθίστανται οι αυτόματοι εξωτερικοί απινιδωτές.
2. Τις υποχρεώσεις που θα έχουν οι υπεύθυνοι λειτουργίας των χώρων όπου εγκαθίστανται οι εν λόγω απινιδωτές.
3. Τον έλεγχο και την εποπτεία των αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών που είναι εγκατεστημένοι.
4. Τον ορισμό από τον Υπουργό Υγείας ως Λειτουργών Αναζωογόνησης ιατρικών ή νοσηλευτικών λειτουργιών του υπουργείου που είναι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης, καθώς και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τους.
5. Τον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να συμβάλει στην προσπάθεια για αναζωογόνηση με παροχή βασικής καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης ή/και χρήση αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών.
6. Τον καθορισμό των ποινικών αδικημάτων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Υγείας, οι αυτόματοι εξωτερικοί απινιδωτές είναι εύχρηστες συσκευές που μπορεί να χρησιμοποιηθούν με ασφάλεια και από απλούς πολίτες, νοούμενου ότι αυτοί θα έχουν τύχει της σωστής εκπαίδευσης από ειδικούς και μέσα από διαπιστευμένα προγράμματα εκπαίδευσης. Οι εν λόγω συσκευές αναγνωρίζουν τον καρδιακό ρυθμό και χορηγούν ηλεκτροσόκ (απινίδωση) στις περιπτώσεις καρδιακής ανακοπής με κοιλιακή ταχυκαρδία ή με κοιλιακή μαρμαρυγή. Συναφώς, μπορούν με την έγκαιρη και σωστή χρήση τους να διατηρήσουν ένα άτομο στη ζωή.

Σημειώνεται ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο ετοιμάστηκε μετά από πρόταση του ΚΥΣΑΝ προς το Υπουργείο Υγείας.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΚΥΣΑΝ, το νομοσχέδιο κρίνεται πολύ σημαντικό, καθότι περιλαμβάνει πρόνοιες που έχουν ως απώτερο στόχο την πρόληψη των αιφνίδιων θανάτων. Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε συγκεκριμένες τροπολογίες, με απώτερο στόχο να καταστεί το νομοσχέδιο σαφέστερο και αποτελεσματικότερο στην εφαρμογή του. Οι εισηγήσεις αυτές εντοπίζονται:

1. στην ανάγκη καθορισμού στο νόμο των εκπαιδευτών οι οποίοι θα εκπαιδεύουν τα άτομα που θα προορίζονται να χρησιμοποιούν τις συγκεκριμένες συσκευές, έτσι ώστε η εκπαίδευσή τους να είναι η ορθή και η κατάλληλη, και
2. στην ανάγκη τοποθέτησης τέτοιων συσκευών στα περιπολικά αυτοκίνητα της αστυνομίας.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εισηγήθηκε την τροποποίηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε οι πρόνοιές του να δεσμεύουν και όλους όσοι εγκαθιστούν οικειοθελώς τις συγκεκριμένες συσκευές στις επιχειρήσεις τους, χωρίς να υποχρεώνονται διά νόμου να τις εγκαταστήσουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, διατύπωσε αριθμό εισηγήσεων για τροποποίηση του νομοσχεδίου, προκειμένου αυτό να καταστεί αποτελεσματικότερο στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω εισηγήσεις αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την ανάγκη προσθήκης σχετικής διάταξης στο νομοσχέδιο η οποία να καθορίζει ότι οι συσκευές αυτές θα διαθέτουν οδηγίες χρήσεως με φωνητική απόδοση και στην ελληνική γλώσσα.
2. Την ανάθεση των αρμοδιοτήτων που προβλέπει ο προτεινόμενος νόμος σε Λειτουργούς Αναζωογόνησης ειδικά εκπαιδευμένους χωρίς κατ' ανάγκη αυτοί να είναι νοσηλευτές, για να μην επιβαρυνθεί ο κλάδος των νοσηλευτών με τα εν λόγω επιπρόσθετα καθήκοντα, δεδομένης της υφιστάμενης υποστελέχωσης των υπηρεσιών τους.
3. Την περίληψη ειδικής πρόνοιας για την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, έτσι ώστε να δοθεί χρόνος στο αρμόδιο υπουργείο να ετοιμάσει την υποδομή που απαιτείται για την εφαρμογή του.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας κάλεσε το Υπουργείο Υγείας όπως, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, προβεί, όπου είναι δυνατό, σε αναθεώρηση του προτεινόμενου νόμου και ακολούθως όπως υποβάλει το νέο κείμενο ενώπιον της επιτροπής για περαιτέρω συζήτηση.

Στο στάδιο αυτό οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου και Τάγματος του Αγίου Ιωάννη κατέθεσαν γραπτώς στην επιτροπή τις παρατηρήσεις τους, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Εισηγήση για προσθήκη νέων διατάξεων στον προτεινόμενο νόμο, ώστε το ΚΥΣΑΝ να κοινοποιεί στους άμεσα ενδιαφερομένους το εγκεκριμένο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Αναζωογόνησης πρόγραμμα εκπαίδευσης βασικής καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης και χρήσης του αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή, καθώς και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις το εν λόγω Συμβούλιο υιοθετεί.

2. Εισηγήση για προσθήκη νέων διατάξεων, ώστε το ΚΥΣΑΝ να κοινοποιεί στους άμεσα ενδιαφερομένους τη διαδικασία που καθορίζεται στους αλγόριθμους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης, καθώς και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις το εν λόγω Συμβούλιο υιοθετεί.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, υλοποιώντας την πιο πάνω απόφαση της επιτροπής, προέβησαν, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τους ενδιαφερομένους, σε συγκεκριμένες εισηγήσεις για τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, στη βάση των οποίων ετοιμάστηκε αναθεωρημένο κείμενο, το οποίο κατατέθηκε στην επιτροπή για περαιτέρω συζήτηση. Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν τα ακόλουθα:

1. Προστέθηκε ο όρος “δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές” και η ερμηνεία του.
2. Τροποποιήθηκε η σχετική διάταξη του νομοσχεδίου με την οποία καθορίζονται οι χώροι στους οποίους είναι υποχρεωτική η εγκατάσταση αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών, με επέκταση στις τράπεζες και στα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα, ξενοδοχεία, κεντρικούς σταθμούς λεωφορείων και σε χώρους όπου η άμεση πρόσβαση ιατρικής βοήθειας και εξοπλισμού είναι αδύνατη, όπως αεροπλάνα και πλοία.
3. Προστέθηκε διάταξη με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Υγείας να καθορίζει με διάταγμά του άλλους χώρους στους οποίους θα υπάρχει υποχρέωση εγκατάστασης αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών.
4. Προστέθηκε διάταξη με την οποία διασφαλίζεται ότι οι οδηγίες χρήσεως των αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών θα είναι διατυπωμένες τουλάχιστο στην ελληνική γλώσσα.
5. Προστέθηκε διάταξη η οποία ρυθμίζει την εθελοντική εγκατάσταση αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών.
6. Τροποποιήθηκε η σχετική διάταξη με την οποία ο Υπουργός Υγείας ορίζει ως Λειτουργούς Αναζωογόνησης πιστοποιημένους εκπαιδευτές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης, έτσι ώστε αυτοί να μην είναι κατ’ ανάγκη ιατρικοί ή νοσηλευτικοί λειτουργοί.
7. Προστέθηκε διάταξη η οποία ρυθμίζει την παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης βασικής καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης και χρήσης του αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή.
8. Τροποποιήθηκε η σχετική διάταξη για την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, έτσι ώστε οι πρόνοιες του αναφορικά με την υποχρέωση εγκατάστασης αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών στους χώρους που ρητά καθορίζονται σε αυτόν, καθώς και στους χώρους στους οποίους εργοδοτούνται ή διακινούνται πέραν των πεντακοσίων προσώπων την ημέρα να τεθούν σε ισχύ τρεις και έξι μήνες, αντίστοιχα, μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Στο στάδιο της μελέτης του αναθεωρημένου κειμένου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας εισηγήθηκαν περαιτέρω τροποποίηση της παραγράφου (α) του άρθρου 6 του προτεινόμενου νόμου, η οποία αφορά την υποχρέωση του υπευθύνου λειτουργίας χώρου να δηλώνει τα στοιχεία της συσκευής στο ΚΥΣΑΝ, έτσι ώστε τα στοιχεία αυτά να δηλώνονται στο Λειτουργό Αναζωογόνησης και αυτός ακολούθως να τα υποβάλλει στο ΚΥΣΑΝ εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους.

Επιπρόσθετα, οι εκπρόσωποι του ΚΥΣΑΝ εισηγήθηκαν στην επιτροπή τη συμπερίληψη διάταξης στο υπό αναφορά νομοσχέδιο με την οποία να προβλέπεται η

τοποθέτηση των αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών σε περίοπτο μέρος με κατάλληλη σηματοδότηση, όπως αυτή έχει εγκριθεί από τη Διεθνή Επιτροπή Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης (ILCOR).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού μελέτησε όλες τις εισηγήσεις που τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να υιοθετήσει το νομοσχέδιο όπως αυτό διαμορφώθηκε από το Υπουργείο Υγείας και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ενσωματώνοντας επιπρόσθετα σε αυτό τις τελευταίες εισηγήσεις που τέθηκαν από τους εκπροσώπους του ΚΥΣΑΝ σχετικά με τη σηματοδότηση στους χώρους εγκατάστασης αυτόματων εξωτερικών απινιδωτών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας αποφάσισε, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό τελικά διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσε πως θα τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Υποχρέωση εγκατάστασης ΑΕΑ. Άρθρο 3.

Εθελοντική εγκατάσταση ΑΕΑ. Άρθρο 4.

Υπεύθυνοι λειτουργίας χώρου. Άρθρο 5.

Υποχρεώσεις συναφείς με την εγκατάσταση ΑΕΑ. Άρθρο 6.

Έλεγχος και εποπτεία ΑΕΑ. Άρθρο 7.

Λειτουργοί Αναζωογόνησης. Άρθρο 8.

Παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης βασικής καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης και χρήσης του ΑΕΑ. Άρθρο 9.

Παροχή βασικής καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης και χρήση ΑΕΑ. Άρθρο 10.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 11.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 12.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 13;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 13 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγκατάστασης και Χρήσης Αυτόματων Εξωτερικών Απινιδωτών Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το υπ' αριθμόν 8 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Πανίκκος Σταυριανός

Στέλλα Κυριακίδου

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Κώστας Κωνσταντίνου

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση της επιτροπής. Το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων κοινοποίησε όμως γραπτώς στην επιτροπή τις θέσεις του επί του θέματος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Καταστατικού του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας (Τροποποίησης) Κυρωτικού Νόμου του 1967 με την προσθήκη νέων άρθρων, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η πρακτική εφαρμογή των διεθνών υγειονομικών κανονισμών που εκδίδονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) στη Δημοκρατία.

Ειδικότερα, με την προσθήκη των εν λόγω άρθρων δίνεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο με διάταγμά του να ορίζει την Εθνική Κεντρική Υπηρεσία που προβλέπεται από τους διεθνείς υγειονομικούς κανονισμούς, καθώς και τις αρμόδιες αρχές για την υλοποίηση των μέτρων δημόσιας υγείας σύμφωνα με τους εν λόγω κανονισμούς. Παράλληλα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπεύεται η κατάργηση των ομότιπων Νόμων του 1968 και 1985, ο οποίοι έχουν τροποποιηθεί από μεταγενέστερους νόμους και δεν τυγχάνουν πλέον εφαρμογής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η Κυπριακή Δημοκρατία ενσωμάτωσε τους διεθνείς υγειονομικούς κανονισμούς στην εσωτερική έννομη τάξη με τον περί Καταστατικού του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας (Τροποποιήσις) Κυρωτικό Νόμο του 1967. Ακολούθως, με νεότερους κανονισμούς που ψηφίστηκαν το 2005, ο ΠΟΥ αναθεώρησε τους εν λόγω κανονισμούς, ώστε να επεκταθεί η εφαρμογή τους και σε άλλα νοσήματα, πέρα από τα συνήθη λοιμώδη νοσήματα που περιλαμβάνονταν μέχρι τότε στους διεθνείς υγειονομικούς κανονισμούς. Με τη διεύρυνση αυτή περιλαμβάνεται πρόσθετα η κάλυψη κινδύνων από χημικές ή ραδιενεργούς ουσίες και από τυχόν επείγοντα γεγονότα δημόσιας υγείας ή γενικού ενδιαφέροντος η αιτία των οποίων είναι άγνωστη.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με τις προτεινόμενες αλλαγές στους διεθνείς υγειονομικούς κανονισμούς όλα τα κράτη μέλη θα είναι υποχρεωμένα να δηλώνουν στον ΠΟΥ οποιαδήποτε γεγονότα, τα οποία, με βάση τον προτεινόμενο αλγόριθμο αξιολόγησής τους, δυνατόν να αποτελέσουν επείγοντα περιστατικά δημόσιας υγείας και διεθνούς ενδιαφέροντος.

Επιπρόσθετα, κάθε κράτος μέλος, πέντε χρόνια μετά από την έναρξη της εφαρμογής των αναθεωρημένων διεθνών υγειονομικών κανονισμών, θα πρέπει να έχει την υποδομή και τους κατάλληλους μηχανισμούς για εντοπισμό, αναφορά και αντιμετώπιση γεγονότων που δυνατόν να αποτελέσουν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία ή γεγονότων ειδικού ενδιαφέροντος. Παράλληλα, θα πρέπει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία ενδεικνύμενα μέτρα επιτήρησης και ελέγχου στα σημεία εισόδου του κράτους, όπως αεροδρόμια, λιμάνια, σύνορα, και να διαθέτει στα σημεία αυτά ειδικά διαμορφωμένους χώρους, κατάλληλα εξοπλισμένους και στελεχωμένους με εξειδικευμένο προσωπικό. Τέλος, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να διαθέτει ειδικά διαμορφωμένο χώρο, κατά προτίμηση μακριά από τα σημεία εισόδου, για περιορισμό και επιτήρηση (καραντίνα) περιστατικών, εφόσον κρίνεται απαραίτητο για σκοπούς δημόσιας υγείας.

Επισημαίνεται ότι η Εθνική Κεντρική Υπηρεσία που ορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο με διάταγμά του θα λειτουργεί, μέσω των λειτουργών που θα οριστούν, ως σύνδεσμος μεταξύ του κράτους μέλους και του ΠΟΥ, έτσι ώστε να μπορεί ο τελευταίος να επικοινωνεί με το κράτος μέλος οποτεδήποτε κριθεί αναγκαίο.

Στο στάδιο εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν στην επιτροπή την πρόθεση του υπουργείου να αξιοποιηθούν οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας ως εθνικό σημείο αναφοράς της Κύπρου σε σχέση με τους διεθνείς υγειονομικούς κανονισμούς.

Το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων σε γραπτή του επιστολή επισημαίνει ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο δεν εμπίπτει στα καθήκοντα, στις αρμοδιότητες και ευθύνες του.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Καταστατικού του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας (Τροποποιήσις) Κυρωτικός (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 2.

Κατάργηση. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταστατικού του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας (Τροποποιήσις) Κυρωτικός (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το υπ' αριθμόν 9 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Μη μέλη της επιτροπής:

Σωκράτης Χάσιος

Ζαχαρίας Κουλίας

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 5 Ιουνίου και 27 Νοεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δικηγόρων Νόμου, έτσι ώστε το Πειθαρχικό Συμβούλιο των δικηγόρων να μπορεί να διατάξει την καταβολή των εξόδων της ενώπιον του διαδικασίας από δικηγόρο που καταδικάστηκε για πειθαρχικό αδίκημα ή, σε περίπτωση αθώωσής του, από τον παραπονούμενο. Πρόσθετα, παρέχεται εξουσία στο συμβούλιο να εισπράττει τα έξοδα αυτά ως χρηματική ποινή.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ετοιμάστηκε από τη Νομική Υπηρεσία, σε συνεννόηση με τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, και με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Ειδικότερα, όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή, η προτεινόμενη τροποποίηση, που αφορά την καταβολή των εξόδων της διαδικασίας ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, έχει καταστεί αναγκαία, επειδή, μετά από πρόσφατες αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου για τον τρόπο δίωξης στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, έχει τροποποιηθεί ο διαδικαστικός κανονισμός του συμβουλίου, ώστε πλέον να απαιτείται ορισμός ερευνώντος λειτουργού, γεγονός που συνεπάγεται την καταβολή εξόδων. Τα εν λόγω έξοδα, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο, θα υπολογίζονται από την Επιτροπή Εξωδικαστηριακής Αμοιβής του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και θα εγκρίνονται από το Πειθαρχικό Συμβούλιο στην κλίμακα €10.000 έως €50.000 των αστικών αγωγών και θα εισπράττονται από αυτό ως χρηματική ποινή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Σωκράτης Χάσικος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 25^{ης} Ιανουαρίου 2007 και 27^{ης} Νοεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, έτσι ώστε να μην επιβάλλεται η μη καταβολή απολαβών σε δημόσιο υπάλληλο ο οποίος καταδικάστηκε για ποινικό αδίκημα, για την περίοδο από την ημερομηνία καταδίκης του μέχρι να εξεταστεί από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) κατά πόσο το αδίκημα για το οποίο έχει καταδικαστεί ο δημόσιος υπάλληλος ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου 84 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, όταν δημόσιος υπάλληλος καταδικαστεί για αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα, η ΕΔΥ λαμβάνει, το ταχύτερο δυνατό, αντίγραφο των πρακτικών του δικαστηρίου που εκδίκασε την υπόθεση. Στη συνέχεια η ΕΔΥ ζητά την άποψη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατά πόσο το αδίκημα που διέπραξε δημόσιος υπάλληλος ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα και σε περίπτωση καταφατικής γνωμοδότησης, χωρίς περαιτέρω έρευνα της υπόθεσης, προβαίνει στην επιβολή της πειθαρχικής ποινής. Περαιτέρω, το εδάφιο (3) του άρθρου του οποίου προτείνεται η κατάργηση προβλέπει ότι υπάλληλος που καταδικάστηκε για τέτοιο αδίκημα δε λαμβάνει οποιοδήποτε μέρος των απολαβών του από την ημερομηνία της καταδίκης του και μέχρι τη συμπλήρωση της εξέτασης της υπόθεσης από την ΕΔΥ.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η κατάργηση του εν λόγω εδαφίου κρίθηκε αναγκαία ύστερα από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η οποία ζητήθηκε από το Γενικό Λογιστήριο με αφορμή την εφαρμογή των διατάξεων αυτών σε συγκεκριμένη περίπτωση. Ειδικότερα, στην εν λόγω γνωμάτευση αναφέρεται ότι, μετά από συζήτηση του όλου θέματος, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, η ΕΔΥ και το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού συμφώνησαν ότι το υπό αναφορά εδάφιο θα πρέπει να καταργηθεί, αφού η εφαρμογή του δημιουργεί πρακτικά και λειτουργικά προβλήματα και οδηγεί σε παράλογα αποτελέσματα, δεδομένου ότι η ΕΔΥ:

1. δεν είναι σε θέση να γνωρίζει αμέσως κατά πόσο κάποιος δημόσιος υπάλληλος έχει καταδικαστεί για κάποιο αδίκημα, παρά μόνο αφού λάβει τα πρακτικά από το δικαστήριο,
2. δε γνωρίζει κατά πόσο το αδίκημα που έχει διαπραχθεί από δημόσιο υπάλληλο ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα, παρά μόνο μετά από σχετική γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,

3. δε λαμβάνει υπόψη της ενδεχόμενη αποκοπή των απολαβών του καταδικασθέντος δημόσιου υπαλλήλου για σκοπούς επιβολής πειθαρχικής ποινής σ' αυτόν και συνεπώς η αποκοπή αυτή δε συνδέεται με την πειθαρχική διαδικασία και την ποινή που δύναται να επιβληθεί.

Επιπρόσθετα, όπως αναφέρεται στην ίδια γνωμάτευση, το Γενικό Λογιστήριο αντιμετωπίζει, όπως και η ΕΔΥ, πρακτικά προβλήματα στην εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων.

Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται στα πιο πάνω στοιχεία, καθώς και στις διευκρινίσεις που δόθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με βάση την υπό κατάργηση ρύθμιση, αποκόπτονται οι απολαβές δημόσιων υπαλλήλων οι οποίοι συνεχίζουν καλόπιστα να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και οι απολαβές που αποκόπτονται δεν μπορεί να ανακτηθούν.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησαν με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 84 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα αναβάλλεται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 13 και 14 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας,

Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέση Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέση Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Σωκράτης Χάσιος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2008.

Σημειώνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Σκοπός ειδικότερα των πρώτων κανονισμών είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Αρχιεπιστάτη στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, ώστε αυτά να εκσυγχρονιστούν, για να μη δυσχεραίνεται το έργο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ).

Όπως αναφέρεται στα στοιχεία που συνοδεύουν τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κατέστησαν αναγκαίες έπειτα από σχετική επιστολή της ΕΔΥ προς τον Υπουργό Οικονομικών, στην οποία επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, ότι τα υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας για τις πιο πάνω θέσεις είναι αναχρονιστικά και περιλαμβάνουν πρόνοιες που δυσχεραίνουν το έργο της, γι' αυτό θα πρέπει να βελτιωθούν.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Α' [Κλ. Α11⁽ⁱⁱ⁾] στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η οποία δημιουργήθηκε με βάση τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2007.

Όπως αναφέρεται στα στοιχεία που συνοδεύουν τους υπό αναφορά κανονισμούς, η δημιουργία της εν λόγω νέας θέσης, η οποία είναι θέση προαγωγής, αποτελεί το πρώτο ανελικτικό επίπεδο στη δομή θέσεων Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σημειώνεται ότι όλα τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 13 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 14 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Γιαννάκης Γαβριήλ

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4, 18 και 25 Νοεμβρίου 2008. Στο στάδιο της μελέτης του εν λόγω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Οικονομικών (Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της διεύθυνσης της Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Σχολής, του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) και του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου (ΑΞΙΚ).

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του νόμου για το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), έτσι ώστε να διευκρινισθεί ότι τα μέλη του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (εντεταγμένου) που θα παραχωρηθούν από το ΤΕΠΑΚ στα υπό ένταξη ιδρύματα θα θεωρείται, για σκοπούς συμμετοχής τους στα ακαδημαϊκά σώματα των ιδρυμάτων αυτών, ότι διατηρούν το καθεστώς που είχαν πριν από την ένταξή τους στο πανεπιστήμιο. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ομαλή συνέχιση της λειτουργίας των υπό ένταξη ιδρυμάτων κατά τη μεταβατική περίοδο.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή ζήτησε να ενημερωθεί από τα εμπλεκόμενα ιδρύματα, και ειδικότερα από το ΑΤΙ, τη Νοσηλευτική και Μαιευτική Σχολή και το ΑΞΙΚ, κατά πόσο αυτά επηρεάζονται ή όχι από τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων εξέφρασαν τις ακόλουθες θέσεις:

1. Οι εκπρόσωποι του ΑΤΙ, τόσο γραπτώς όσο και προφορικώς, ζήτησαν όπως το ΑΤΙ εξαιρεθεί από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προς αποφυγή σοβαρών προβλημάτων λειτουργίας του Ινστιτούτου τους, καθώς και προβλημάτων στις

εργασιακές σχέσεις μεταξύ του προσωπικού. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι δήλωσαν ότι η υιοθέτηση της προτεινόμενης τροποποίησης είναι αντίθετη τόσο με τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο όσο και με το νόμο για το ΑΤΙ, αφού το εντεταγμένο στο ΤΕΠΑΚ προσωπικό έπαψε από την 1^η Ιανουαρίου 2008 να ανήκει στη δημόσια υπηρεσία, διότι υπέβαλε ανέκκλητη παραίτηση.

Περαιτέρω, στο υπόμνημά τους που κατέθεσαν στην επιτροπή, μεταξύ άλλων, αναφέρονται και τα εξής: Το προτεινόμενο νομοσχέδιο είναι άκαιρο και αχρείαστο, γιατί από τις 2 Ιανουαρίου 2008 το ΑΤΙ λειτουργεί απρόσκοπτα με βάση την οικεία νομοθεσία και τα κύρια σώματά του, δηλαδή το διοικητικό συμβούλιο, το κεντρικό ακαδημαϊκό συμβούλιο, τα κλαδικά ακαδημαϊκά συμβούλια και όλες οι άλλες επιτροπές που προνοεί η νομοθεσία, έχουν συσταθεί από το μόνιμο προσωπικό του ΑΤΙ που παρέμεινε και όλα λειτουργούν ομαλά.

Επίσης, οι ανάγκες του ΑΤΙ σε σχέση με το διδακτικό έργο έχουν καλυφθεί κυρίως από το μόνιμο προσωπικό που παρέμεινε στο ΑΤΙ (παρέμειναν τριάντα έξι άτομα, δηλαδή το 47% του εκπαιδευτικού προσωπικού), καθώς και από το έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό, όπως και στα προηγούμενα χρόνια. Όμως, εκεί όπου υπήρχαν εξειδικευμένες ανάγκες διδακτικού έργου έχει ζητηθεί και παραχωρηθεί από το ΤΕΠΑΚ το αναγκαίο προσωπικό για παροχή διδακτικού έργου μόνο.

2. Οι εκπρόσωποι της Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Σχολής δήλωσαν ότι οι διατάξεις του υπό μελέτη νομοσχεδίου είναι αναγκαίες, για να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της σχολής τους, καθώς και η ευημερία και η σωστή εκπαίδευση των φοιτητών της εν λόγω σχολής μέχρι την αποφοίτησή τους το 2010. Γι' αυτό και οι εκπρόσωποι της σχολής, τόσο γραπτά όσο και προφορικά, ζήτησαν από την επιτροπή την επίστευση της ψήφισης του νομοσχεδίου για τους ακόλουθους δύο λόγους:
  - α. Όλο το μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό της σχολής έχει ήδη ενταχθεί στο ΤΕΠΑΚ.
  - β. Η λειτουργία της Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Σχολής διέπεται από τη δική της νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η λειτουργία των δικών της σωμάτων, τα οποία είναι το διοικητικό συμβούλιο, το ακαδημαϊκό συμβούλιο και η πειθαρχική επιτροπή. Και τα τρία αυτά σώματα συνεχίζουν μέχρι σήμερα να λειτουργούν.
3. Οι εκπρόσωποι του ΑΞΙΚ δήλωσαν ότι ο προτεινόμενος νόμος δεν επηρεάζει τη λειτουργία του ινστιτούτου τους, διότι ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος δεν προνοεί την ένταξη του ΑΞΙΚ στο ΤΕΠΑΚ. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι επισήμαναν ότι, με βάση σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, προνοείται η συνέχιση της λειτουργίας του ΑΞΙΚ, το οποίο θα συνεχίσει να λειτουργεί και να προσφέρει και άλλα προγράμματα σπουδών.

Όπως διευκρινιστικά επίσης ανέφεραν οι ίδιοι εκπρόσωποι, από το ΑΞΙΚ έχουν ενταχθεί στο ΤΕΠΑΚ τέσσερα μέλη του προσωπικού, τα οποία μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2007 κατείχαν τις θέσεις του Διευθυντή, του Ανώτερου Λειτουργού και των προϊσταμένων του Κλάδου Ξενοδοχειακών Σπουδών.

Όλοι οι πιο πάνω υπάλληλοι έχουν ήδη τερματίσει τη δημοσιοϋπαλληλική τους ιδιότητα από την 1^η Ιανουαρίου 2008, μετά από σχετική απόφαση της ΕΔΥ.

Στα πλαίσια της συνέχισης της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

επιβεβαίωσε τα όσα κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι του ΑΤΙ και του ΑΞΙΚ. Επιπρόσθετα, ο ίδιος δήλωσε ότι όσον αφορά το ΑΤΙ, επειδή έχουν ήδη συγκροτηθεί όλα τα κύρια σώματά του από το μόνιμο προσωπικό του και αυτό λειτουργεί ομαλά και απρόσκοπτα με βάση τη δική του νομοθεσία, δεν υπάρχει πρόβλημα εάν η προτεινόμενη στο νομοσχέδιο ρύθμιση δεν προωθηθεί σε σχέση με το ΑΤΙ.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών επισήμανε ότι η εμπλοκή του τμήματος στην ετοιμασία του εν λόγω νομοσχεδίου ήταν στο να συμβάλει, ώστε να ετοιμαστεί ένα διευκρινιστικό κείμενο, το οποίο θα διασφάλιζε την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας των υπό ένταξη ιδρυμάτων και κυρίως την επισημοποίηση του καθεστώτος των σωμάτων που λειτουργούν σε αυτά.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού επισήμανε στην επιτροπή ότι υπήρξε διάλογος με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και ότι, προτού το εν λόγω νομοσχέδιο σταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο, είχαν ζητηθεί οι απόψεις και των εμπλεκόμενων υπουργείων και είχε διαφανεί η σύμφωνη γνώμη όλων. Στην πορεία όμως προέκυψαν οι πιο πάνω διαφωνίες από πλευράς του ΑΤΙ.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, διαμόρφωσε ανάλογα το νομοσχέδιο, έτσι ώστε οι πρόνοιές του να αναφέρονται μόνο στη ρύθμιση σε σχέση με τη Νοσηλευτική και Μαιευτική Σχολή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να τιτλοφορείται «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα από τον αριθμό 16 μέχρι και τον αριθμό 24 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.158-2008)	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.159-2008)	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.160-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.161-2008)	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Οι περί Κτηματομεσιτών (Τέλη) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.145-2008)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
6. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.146-2008)	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
7. Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα	Εμπορίου, Βιομηχανίας και	Εμπορίου και Βιομηχανίας

	Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.147-2008)	Τουρισμού	
8.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.116-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
9.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.117-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
10.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.118-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
11.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Ειδικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.119-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
12.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.120-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
13.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.121-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
14.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.122-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
15.	Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.123-2008)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
16.	Οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα (Καταπολέμηση των Κυστογόνων Νηματωδών της Πατάτας) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.125-2008)	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
17.	Έγγραφο (Υπ. Συγκοιν. 10/2008)	Συγκοινωνιών και	Οικονομικών και

	σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006)	Έργων	Προϋπολογισμού
18.	Έγγραφο (Υπ. Οικον. 13/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως (Αρ. 3) του 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 4 του 2008 του προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2008 Νόμου του 2007 [Ν. 66(II) του 2007]. (Αρ. Φακ. 10.04.003)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.047-2008)	Γεώργιο Γεωργίου, βουλευτή Δημοκρατικού Συναγερμού, Αντώνη Αντωνίου, βουλευτή Δημοκρατικού Κόμματος και Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή Δημοκρατικού Κόμματος	Συγκοινωνιών και Έργων
2. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.048-2008)	Ανδρέα Αγγελίδη, βουλευτή Δημοκρατικού Κόμματος	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
3. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.049-2008)	Φειδία Σαρίκα, βουλευτή Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε ό,τι αφορά το Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.218, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη**

«Έχω παρατηρήσει ότι τα τελευταία χρόνια επανήλθε το φαινόμενο της τοποθέτησης αφισών σε πινακίδες της τροχαίας και σε πυλώνες οδικού φωτισμού από διοργανωτές εκδηλώσεων. Πέραν των εκδηλώσεων των κομματικών νεολαίων και φοιτητικών παρατάξεων, τελευταία εμφανίζονται συστηματικά και αφίσες εμπορικών επιχειρήσεων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να τερματιστεί η παράνομη τοποθέτηση αφισών σε πινακίδες τροχαίας και σε πυλώνες οδικού φωτισμού.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.219, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου**

«Το νέο αεροδρόμιο Λάρνακας κατασκευάζεται χωρίς να περιλαμβάνει εμπορευματικό σταθμό. Και τούτο παρά το γεγονός ότι από το αεροδρόμιο διακινούνται ετησίως περίπου πενήντα χιλιάδες τόνοι εμπορευμάτων, μεταξύ των οποίων αρκετά κυπριακά γεωργικά προϊόντα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. για το αν έχει διαπιστωθεί η συγκεκριμένη παράλειψη, που έχει προκαλέσει τις έντονες αντιδράσεις του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων και εμπορευομένων, και
2. για τα μέτρα που λαμβάνονται, προκειμένου να κατασκευαστεί το συντομότερο δυνατόν εμπορευματικός σταθμός στο νέο αεροδρόμιο Λάρνακας, γεγονός που θα αποτελέσει κίνητρο για τη χρήση της Κύπρου ως διαμετακομιστικού σταθμού.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.220, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου**

«Πέντε εκατομμύρια παιδιά στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) υπολογίζεται ότι πάσχουν από παχυσαρκία. Με γνώμονα την αντιμετώπιση του προβλήματος, το Ευρωκοινοβούλιο (ΕΚ) αποφάσισε τη δωρεάν διανομή φρούτων στα σχολεία των χωρών μελών της ΕΕ. Το ΕΚ αποφάσισε την έγκριση πεντακοσίων εκατομμυρίων ευρώ ανά σχολικό έτος, απόφαση που αναμένεται να επικυρώσουν σε λίγες μέρες οι Υπουργοί Γεωργίας των χωρών μελών της ΕΕ.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων αν επικύρωσε την απόφαση αυτή και ποιος ο σχεδιασμός που προτίθεται να ακολουθήσει για την υλοποίησή της.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.221, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου**

«Το 2009 έχει κηρυχθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση “Ευρωπαϊκό Έτος Δημιουργικότητας και Καινοτομίας”. Προγραμματίζεται μάλιστα να πραγματοποιηθούν σχετικές εκδηλώσεις στα 27 κράτη μέλη.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά το 2008, που είχε κηρυχθεί “Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου”, διατέθηκαν από το κράτος κονδύλια για τη διοργάνωση εκδηλώσεων και την ενθάρρυνση του διαλόγου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. για τα ποσά που θα διατεθούν από το κράτος το 2009, προκειμένου να οργανωθούν συναφείς εκδηλώσεις στην Κύπρο και να ενθαρρυνθεί ο δημόσιος διάλογος,
2. για το αν έχει διοριστεί εθνικός συντονιστής και
3. για τις δράσεις, πρωτοβουλίες και δραστηριότητες που προγραμματίζονται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.222, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς τοποθετείται επί της πράξεως μονομερούς ανακήρυξης ανεξαρτησίας (UDI) από τη Νότιο Οσετία και την Αμπχαζία, καθώς και της συναφούς δήλωσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας ότι αναγνωρίζει την ανεξαρτησία των δύο αυτών περιοχών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.223, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προγραμματίζεται και τότε η λειτουργία πρεσβειών στην Κούβα, την Ιαπωνία, τη Βραζιλία και τον Καναδά. Να σημειωθεί ότι η Ιαπωνία και η Βραζιλία είναι χώρες που διεκδικούν καθεστώς μόνιμου μέλους στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.224, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η εμπορική ναυτιλία αποτελεί για την κυπριακή οικονομία έναν από τους πιο ανθηρούς και προσοδοφόρους κλάδους με ιδιαίτερως ευοίωνες προοπτικές.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Κατά πόσο προτίθεται να ενθαρρύνει, μέσα από σχετική διαφημιστική εκστρατεία και άλλα μέτρα, τη στροφή των νέων προς το ναυτικό επάγγελμα.
2. Κατά πόσο προτίθεται να προωθήσει τη δημιουργία σχολής/ακαδημίας εμπορικού ναυτικού στην Κύπρο, με σκοπό την εκπαίδευση νέων, Κυπρίων και αλλοδαπών, στους διάφορους κλάδους του ναυτικού επαγγέλματος (πλοίαρχοι, μηχανικοί κτλ.)»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.225, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ένα από τα πάγια αιτήματα του δήμου Αθηνού είναι και η παραχώρηση ανακυκλωμένου νερού από το αποχετευτικό σύστημα Λευκωσίας. Μάλιστα ο τέως Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Φώτης Φωτίου, σε συνάντηση που είχε παλαιότερα με το δήμαρχο και μέλη του δημοτικού συμβουλίου Αθηνού, είχε δηλώσει ότι ο δήμος, ως καθαρά αγροτικός, θα έχει προτεραιότητα στην παροχή ανακυκλωμένου νερού για σκοπούς άρδευσης.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη φάση στην οποία βρίσκεται η παραχώρηση ανακυκλωμένου νερού από το αποχετευτικό σύστημα Λευκωσίας στο δήμο Αθηνού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.226, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το φαινόμενο της επαιτείας προσλαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις στην πατρίδα μας και κατακόρυφη έξαρση παρουσιάζεται ιδιαίτερα στις περιόδους των εορτών.

Οι επαίτες εκμεταλλεύονται τα φιλάνθρωπα αισθήματα και την ευαισθησία των συμπολιτών μας, προβάλλοντας πολλές φορές ανακριβείς ισχυρισμούς ως προς την οικονομική τους κατάσταση καθώς και πλαστά ιατρικά πιστοποιητικά.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του φαινομένου της επαιτείας.
2. Κατά πόσο υπάρχουν πληροφορίες αναφορικά με τη λειτουργία κυκλωμάτων που "εισάγουν" επαίτες από το εξωτερικό, τους οποίους εκμεταλλεύονται.
3. Κατά πόσο το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο κρίνεται επαρκές για την αντιμετώπιση του φαινομένου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.227, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η μουσικοθεραπεία είναι η παροχή θεραπείας διαμέσου των μουσικών στοιχείων από πτυχιούχο μουσικοθεραπευτή προς ασθενή ή ομάδα ασθενών. Σκοπό έχει την ανάπτυξη επικοινωνίας, σχέσης, μάθησης, κινητοποίησης, έκφρασης, οργάνωσης, με αποτέλεσμα την αντιμετώπιση σωματικών, συναισθηματικών, ψυχολογικών, κοινωνικών και νοητικών αναγκών του ασθενούς.

Ο κλάδος της μουσικοθεραπείας είναι σήμερα επισήμως αναγνωρισμένος και κατοχυρωμένος σε πολλές αναπτυγμένες χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων επί των ακόλουθων ερωτημάτων:

1. Είναι ο κλάδος της μουσικοθεραπείας επισήμως αναγνωρισμένος στην Κύπρο;
2. Αν όχι, ποια νομοθετικά και άλλα μέτρα προτίθεται η κυβέρνηση να λάβει, προκειμένου ο κλάδος αυτός να αναγνωρισθεί;
3. Ποιες δυνατότητες απασχόλησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (εκπαίδευση, τομέας υγείας) προσφέρονται σήμερα στους μουσικοθεραπευτές;
4. Τηρείται σήμερα μητρώο μουσικοθεραπευτών και, αν ναι, ποιος είναι ο αριθμός τους;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.228, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχω ενημερωθεί μετά από επίσκεψή μου στη Βιομηχανική Περιοχή Φρεννάρους ότι υπάρχουν προβλήματα με την τηλεφωνική επικοινωνία, ειδικότερα με την αποστολή φαξ και την κινητή τηλεφωνία.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το τι προτίθεται να κάνει η αρμόδια αρχή για το εν λόγω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.229, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σύμφωνα με το νόμο, το Τμήμα Αλιείας επιβάλλει ετήσιο τέλος για παραχώρηση άδειας αλιείας κατηγορίας Γ'.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί στην περίπτωση που η άδεια εκδίδεται στο ενδιάμεσο του έτους το τέλος δεν καθορίζεται αναλογικά και το Τμήμα Αλιείας εισπράττει το συνολικό ποσό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.230, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με την πρόοδο των εργασιών για την κατασκευή του νέου κτιρίου της Κυπριακής Βιβλιοθήκης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.231, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Σας αποστέλλω την έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008, αναφορικά με τα παράπονα με αρ. Α/Π 323/2007, Α/Π 453/2007 κατά της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και Α/Π 75/2008 κατά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο το υπουργείο του θα εφαρμόσει τις εισηγήσεις και συστάσεις της Επιτρόπου Διοικήσεως.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.232, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας Χρήστου Στυλιανίδη

«Πρόσφατα έχουν κυκλοφορήσει πληροφορίες ότι οι σύμβουλοι εμπειρογνώμονες του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) έχουν συμπληρώσει μελέτη για κοστολόγηση του σχεδίου υγείας, με βάση τις προτάσεις του οργανισμού για αλλαγές στη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία του σχεδίου. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι η νέα εκτίμηση ανεβάζει κατακόρυφα το κόστος του σχεδίου.

Όπως είναι γνωστό, η αρχική μελέτη, που έγινε το 1992, εκτίμησε ότι απαιτείτο 10,5% συνεισφορά πάνω στο εθνικό μισθολόγιο, για να καλυφθεί το εκτιμημένο συνολικό κόστος του σχεδίου. Νέες μελέτες που ακολούθησαν (1996 και 2002) μείωσαν το ποσοστό συνεισφοράς στο 9,1% του εθνικού μισθολογίου.

Οι πληροφορίες σήμερα ανεβάζουν τη νέα εκτίμηση της απαιτούμενης συνεισφοράς σε πέραν του 12% του μισθολογίου. Δηλαδή έχει ανεβεί κατά πολύ το κόστος παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στην Κύπρο. Η μελέτη αυτή έχει υποβληθεί ήδη στον ΟΑΥ.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποια είναι τα σχέδια της εκτελεστικής εξουσίας για το θέμα;
2. Πώς συγκρίνεται η Κύπρος με τα άλλα κράτη μέλη στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης;
3. Πότε θα ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα της μελέτης, δεδομένου ότι οι προτάσεις για αλλαγή της νομοθεσίας συζητούνται στη Βουλή;
4. Πότε θα δημοσιοποιηθούν τα αποτελέσματα της νέας εκτίμησης;

5. Προγραμματίζεται συζήτηση των αποτελεσμάτων και διευκρίνιση των παραγόντων που έχουν διαφοροποιήσει τα δεδομένα του κόστους στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στην Κύπρο;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.148, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2006, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.148 ημερ. 9/11/2006 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην ερώτηση του κ. Περδίκη με αρ. φακ. 23.06.009.01.148 ημερ. 9/11/2006 σχετικά με την ανάγκη θέσπισης νομικού πλαισίου για άσκηση της εναλλακτικής ιατρικής και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Υγείας συγκάλεσε στις 30/10/2008 σύσκεψη στην οποία παρευρέθηκαν τόσο ο Παγκύπριος Ιατρικός σύλλογος όσο και οι εκπρόσωποι του συνδέσμου εναλλακτικών θεραπειών, με σκοπό τη σύσταση επιτροπής για την ετοιμασία πρότασης για τον καθορισμό των αναγνωρισμένων μορφών εναλλακτικής θεραπείας και εξέταση του ενδεχομένου νομοθετικής ρύθμισης τους.

2. Είμαστε στην διάθεση σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.319, ημερομηνίας 7 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στις επιστολές του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου μου, με αρ. Ερ.:23.06.009.02.319 και ημερ. 8/10/08 και 11/04/08, οι οποίες αφορούσαν ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Τάσος Μητσόπουλος αναφορικά με τις διαδικασίες και τα ακριβή χρονοδιαγράμματα έναρξης και ολοκλήρωσης της β' φάσης της Λεωφόρου Αλέξανδρου Παναγούλη μεταξύ Λάρνακας και Λειβαδιών και σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με την τελευταία ενημέρωση που είχε ο Διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Τμήμα Δημοσίων Έργων αναμένεται να έχει ολοκληρωμένα τα κατασκευαστικά σχέδια σε δύο περίπου χρόνια. Στη συνέχεια αυτά θα αποσταλούν στις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας για ετοιμασία των δικών τους μελετών.

2. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, η προκήρυξη προσφορών για υλοποίηση του Έργου, αναμένεται να πραγματοποιηθεί στις αρχές του 2011 και η εκτέλεσή του, μεταξύ 2011-2012.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.387, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.387 ημερομηνίας 23.4.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.387 και ημερ. 9.10.2008, σας πληροφορώ ότι, παρόλο που το θέμα της κατασκευής δρόμου προς την περιοχή της Παναγίας των Αμπελιών στην Αραδίππου αφορά το Τμήμα Δημοσίων Έργων, έχω ενημερωθεί από το εν λόγω Τμήμα ότι το αίτημα του Δήμου Αραδίππου δεν περιορίζεται στην

κατασκευή δρόμου αλλά και στην κατασκευή πλήρους ανισόπεδου κόμβου στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας - Λάρνακας, στη θέση της υφιστάμενης υπέργειας διάβασης της Παναγίας των Αμπελιών.

2. Το αίτημα αυτό εξετάστηκε και στο παρελθόν, πλην όμως δεν μπορεί να ικανοποιηθεί διότι με βάση τα εγκεκριμένα πρότυπα που εφαρμόζει το Τμήμα Δημοσίων Έργων, δεν μπορεί να κατασκευαστεί κόμβος λόγω του ότι γειτνιάζει με τον κόμβο Ριζοελιάς, ο οποίος απέχει μόνο 1,35 χλμ.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.388, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.388 ημερ. 23.4.2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου που μας διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερ. 2.5.2008, σχετικά με το αποχετευτικό σύστημα του Δήμου Αραδίππου.

Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες που καταβλήθηκαν από την κυβέρνηση και ειδικότερα από το Υπουργείο Εσωτερικών ο Δήμαρχος Αραδίππου αρνείται επίμονα να συνεργαστεί με τις κρατικές Υπηρεσίες για ένταξη του Δήμου Αραδίππου και όπως έπραξαν όλες οι περαστικές κοινότητες στο υφιστάμενο Συμβούλιο, Αποχετεύσεων όπως είναι η διακηρυγμένη κυβερνητική πολιτική για δημιουργία μεγάλων και βιώσιμων Συμβουλίων Αποχετεύσεων. Η πολιτική αυτή έγινε αποδεκτή και εφαρμόζεται με μεγάλη επιτυχία από τα άλλα υφιστάμενα Συμβούλια, Δήμους και Κοινότητες. Επισημαίνεται ότι εκεί που υπάρχει τεχνική δυσκολία για ένταξη νέων Δήμων και Κοινοτήτων στα μεγάλα υφιστάμενα Αστικά Συμβούλια Αποχετεύσεων οι ενδιαφερόμενοι επιδιώκουν επίμονα την ένταξη τους γιατί έχουν αντιληφθεί τα οφέλη που θα προκύψουν με την ένταξη τους στα υφιστάμενα Συμβούλια.

Αντίθετα ο Δήμος Αραδίππου, διά του Δημάρχου επιμένει στην ίδρυση Συμβουλίου Αποχετεύσεων του Δήμου Αραδίππου, το οποίο είναι αντίθετο με την πολιτική του κράτους. Με δεδομένη τη θέση αυτή του Δήμου Αραδίππου αντιλαμβανέσθε ότι το έργο του αποχετευτικού συστήματος Αραδίππου δεν τυγχάνει προτεραιότητας από το κράτος.

Η επιστολή μας προς τον Δήμαρχο Αραδίππου ημερ. 30.5.2008 για το θέμα αυτό είναι σχετική. Αντίγραφο επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.457, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.457, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τη χωροθέτηση χώρου διάθεσης αδρανών υλικών στην Πάφο και της αναβάθμισης του ΧΥΤΑ Πάφου και σας πληροφορώ ότι για το πρώτο θέμα, εργάζονται συστηματικά οι τοπικές Αρχές της Πάφου, στην αρμοδιότητα των οποίων εμπίπτει το όλο θέμα. Αναφορικά με την αναβάθμιση του ΧΥΤΑ Πάφου, με

την κατασκευή εργοστασίου επεξεργασίας των στερεών οικιακών απορριμμάτων της Επαρχίας, το Υπουργείο Εσωτερικών, ύστερα από αίτημα του Συμβουλίου Διαχείρισης του ΧΥΤΑ, ανάθεσε στο Συμβούλιο την προκήρυξη προσφορών για την πρόσληψη Μελετητή, ο οποίος θα ετοιμάσει τις αναγκαίες μελέτες και τα έγγραφα προσφορών για την κατασκευή του εργοστασίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.468, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.468, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.468 και ημερ. 2.6.2008, 23.10.2008, σχετικά με την ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής κ. Γ. Περδίκης, αναφορικά με την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για την αναπαλαίωση του αρμενικού κοιμητηρίου στη Λευκωσία, και σας ενημερώνω ως εξής:

Το εν λόγω Κοιμητήριο, που βρίσκεται στην οδό Σαίξπηρ στη Λευκωσία (παρά το Λήδρα Πάλας) και χρησιμοποιήθηκε από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα μέχρι και το 1931, αποτελεί μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς της Αρμενικής Θρησκευτικής Ομάδας καθώς, επίσης, της ευρύτερης πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου.

Τον Οκτώβριο του 2007, μετά από αίτημα του Εκπροσώπου της Αρμενικής Θρησκευτικής Ομάδας στη Βουλή των Αντιπροσώπων, εγκρίθηκε από το Γραφείο Προγραμματισμού του Υπουργείου Οικονομικών η σταδιακή παραχώρηση στην Αρμενική Μητρόπολη Κύπρου του ποσού των £90.000 από το Κεφάλαιο και Άρθρο 160100.08957 «Υπουργείο Εσωτερικών - Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία - Άλλα Αναπτυξιακά Έργα και Προγράμματα», για σκοπούς αποκατάστασης / αναπαλαίωσης του Αρμενικού Κοιμητηρίου.

Συναφώς αναφέρεται ότι πρώτη δόση ύψους £45.000 πληρώθηκε από το Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2007, στις 5.11.2007. Σύμφωνα με τη λεπτομερή εκτίμηση δαπάνης που υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών τον Οκτώβριο του 2006, η διαδικασία αποκατάστασης θα ολοκληρωθεί σε τρεις φάσεις, με συνολικό κόστος ύψους €222.118 (£130.000) συν ΦΠΑ.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.481, ημερομηνίας 27 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.481 ημερομηνίας 27.05.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2008, με την οποία μας διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη με αρ. 23.06.009.02.481 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα θέματα ενέργειας βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν τεράστια σημασία για την οικονομία και την ανάπτυξη της χώρας μας. Γι' αυτό και η διοικητική αναβάθμιση και η στελέχωση της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αποτελούν μία από τις κύριες προτεραιότητες του Υπουργείου.

Για άμεση επίλυση του προβλήματος που παρουσιάζεται λόγω της ανεπαρκούς στελέχωσης, η Υπηρεσία Ενέργειας υπέβαλε, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Ε.Β.&Τ. Στις 26.06.2008 στην παρουσία των Υπουργών Οικονομικών

και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, εισήγηση για ενσωμάτωση του προσωπικού που εργοδοτεί το Ίδρυμα Ενέργειας στην Υπηρεσία Ενέργειας, μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων του Ιδρύματος στην Υπηρεσία Ενέργειας και διάλυση του Ιδρύματος Ενέργειας. Το Ίδρυμα Ενέργειας, το οποίο είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, δημιουργήθηκε το 2000 με κύριο σκοπό την υποβοήθηση του έργου της Υπηρεσίας Ενέργειας. Απασχολεί σήμερα 41 εργαζόμενους και το κόστος λειτουργίας του καλύπτεται, στο μεγαλύτερο μέρος του, με κρατική χορηγία. Έσοδα έχει επίσης από την ανάθεση από την Υπηρεσία Ενέργειας στο Ίδρυμα της αξιολόγησης αιτήσεων που υποβάλλονται στα πλαίσια των σχεδίων ενθάρρυνσης της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς το Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ημερομηνίας 15.09.2008, τέθηκε θέμα ενσωμάτωσης του προσωπικού του Ιδρύματος Ενέργειας στην υπηρεσία Ενέργειας ενώ η αναβάθμιση της Υπηρεσίας Ενέργειας σε Τμήμα, χαρακτηρίστηκε ως ο αμεσότερος και αποτελεσματικότερος τρόπος εξάλειψης των δυσκολιών και εμποδίων που διαρκώς αναφύονται λόγω της υφιστάμενης προβληματικής οργάνωσης και στελέχωσης της Υπηρεσίας.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο μεταφοράς του προσωπικού του Ιδρύματος Ενέργειας στην Υπηρεσία Ενέργειας, αποστάληκε στις 16.10.2008 από τον Υπουργό Ε.Β.&Τ. σχετική επιστολή προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για γνωμάτευση για την ύπαρξη τέτοιας δυνατότητας.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, με απαντητική επιστολή του ημερομηνίας 03.11.2008, επισημαίνει ότι η προτεινόμενη μεταφορά των απασχολουμένων στο Ίδρυμα Ενέργειας στην Υπηρεσία Ενέργειας, παραβιάζει το άρθρο 125 του Συντάγματος. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο η ένταξη, μονιμοποίηση, προαγωγή, μετάθεση και συνταξιοδότηση των δημοσίων υπαλλήλων καθώς και η άσκηση πειθαρχικής εξουσίας, ανατίθεται στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Τέτοια ρύθμιση, είναι, σύμφωνα με την επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα, αντισυνταγματική και παραβιάζει την αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Σε ό,τι αφορά τις προσπάθειες που καταβάλλονται από το Υπουργείο αυτό για στελέχωση της Υπηρεσίας Ενέργειας σημειώνεται ότι από την 1^η Ιουλίου 2008, ανέλαβαν καθήκοντα 9 (εννέα) μόνιμοι Λειτουργοί Βιομηχανικών Εφαρμογών. Οι επτά από τους εννέα προσληφθέντες, τοποθετήθηκαν στην Υπηρεσία Ενέργειας.

Οι προσπάθειες που καταβάλλει το Υπουργείο Ε.Β.&Τ. σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, για στελέχωση και διοικητική αναβάθμιση της Υπηρεσίας Ενέργειας σε Τμήμα του Υπουργείου, θα συνεχιστούν.

Τέλος, να αναφέρω ότι η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην αποστολή της απάντησης μας οφείλεται στο γεγονός ότι αναμένετο η έκβαση των προσπαθειών μας για στελέχωση της Υπηρεσίας Ενέργειας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.485, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.485 και ημερομηνία 28.5.2008, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή, σχετικά με τη βελτίωση του δρόμου στην είσοδο της κοινότητας Έμπας (περιοχή "Ελιές").

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.02.485 και ημερ. 3.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για τη βελτίωση του δρόμου στην είσοδο της Κοινότητας Έμπα (περιοχή “Ελιές”), ετοιμάζεται ρυθμιστικό σχέδιο από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.
- (β) Αυτό περιλαμβάνει την περιοχή “Ελιές” μέχρι το τέρμα της Λεωφ. Έμπας και αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.536, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.536, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα με αρ. 23.06.009.02.536 και ημερομηνία 13 Ιουνίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 23 Ιουνίου 2008, σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Χολετριών στην επαρχία Πάφου για προώθηση Β΄ φάσης Σχεδίου Αναδασμού και σας πληροφορώ ότι όπως διαπιστώθηκε κατά τη διάρκεια σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο Γραφείο μου στις 25 Σεπτεμβρίου 2008, με το Κοινοτικό Συμβούλιο Χολετριών, ο αναδασμός δεν αποτελεί πλέον αίτημα της κοινότητας η οποία δεν επιθυμεί την προώθηση της Β΄ φάσης του Σχεδίου.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.568, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.568, ημερομηνίας 27.6.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 18.7.2008, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Στον Κυβερνητικό Οικισμό Αγίου Ιωάννη, στη Λεμεσό, δεν υπάρχουν φάσεις επιδιορθώσεων.
- (β) Ο πιο πάνω Οικισμός δεν συμπεριλαμβάνεται στους Οικισμούς Αναδόμησης και κατά συνέπεια η συντήρησή του γίνεται με βάση τα Συμβόλαια Γενικής συντήρησης του Κλάδου Διαχείρισης, Συντήρησης Κυβερνητικών Οικισμών, τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.051, ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.051, ημερομηνίας 2.9.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 10.9.2008, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Από έρευνα που διεξήγαγε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στον Κυβερνητικό Οικισμό Κάψαλος, στη Λεμεσό, διαπιστώθηκε ότι σε 65 οικιστικές μονάδες είχαν κατασκευαστεί παράνομα υποστατικά και για το λόγο αυτό δεν μπορούσε να εκδοθεί τίτλος ιδιοκτησίας. Από τις 65 αυτές περιπτώσεις, οι 31 αφορούν κατασκευές από αμιάντο, ενώ οι υπόλοιπες 34 άλλου είδους παρανομίες.
- (β) Σε όλους τους δικαιούχους οικιστικών μονάδων σε Κυβερνητικούς Οικισμούς, οι οποίοι έχουν κατασκευάσει υποστατικά από αμιάντο, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως απέστειλε, στις 2.10.2008, επιστολή με την οποία τους ενημέρωνε ότι το εν λόγω Τμήμα προγραμματίζει την έναρξη εργασιών για απομάκρυνση των αμιάντων τον Ιανουάριο του 2009.
- (γ) Μετά την απομάκρυνση των αμιάντων θα προωθηθεί η παραχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας, εκτός και εάν υπάρχουν οποιεσδήποτε άλλες παρανομίες πέραν των αμιάντων. Όσον αφορά τις άλλες παρανομίες που έχουν κάμει οι υπόλοιποι 34 δικαιούχοι, για να τους εκδοθεί τίτλος ιδιοκτησίας θα πρέπει να τις κατεδαφίσουν, εκτός εάν αφορά μικρές παρατυπίες εντός του οικοπέδου της παραχωρημένης οικιστικής μονάδας.
- (δ) Σε ότι αφορά το ερώτημά σας για “τα αποτελέσματα αναλύσεων που έχουν γίνει από το κράτος με σκοπό την αντοχή των κτιρίων στον προσφυγικό Οικισμό του Καψάλου”, επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας σχετική έκθεση του Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ημερομηνίας 11.11.2008.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.065, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.065 ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 31.10.2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Γ. Περδίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η νομοθεσία για την περιβαλλοντική ευθύνη δεν είναι δυνατό να εφαρμοστεί στην περίπτωση της μεγάλης καταστροφής του Σαϊττά αφού η εν λόγω πυρκαγιά συνέβη στις 29.6.2007, δηλαδή πριν τεθεί σε ισχύ ο νόμος για την Περιβαλλοντική Ευθύνη (Νόμος με Αρ. 189(Ι)/2007). Ο νόμος τέθηκε σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, στις 31.12.2007.

Επισυνάπτεται σχετική επιστολή από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Με την ευκαιρία θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.117, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.117, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.117 και ημερομηνίας 20/10/2008, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη και σας πληροφορώ ότι, στο παρόν στάδιο, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν έχει συμπεριλάβει στους προγραμματισμούς του την ανέγερση Γυμνασίου ή Λυκείου ή Τεχνικής Σχολής στην κοινότητα Λυμπιών.

Η εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού της κοινότητας Λυμπιών και των άλλων κοινοτήτων των οποίων ο μαθητικός πληθυσμός φοιτά στο Λύκειο Ιδαίου και στα Γυμνάσια Πέρα Χωρίου και Νήσου και Αγίας Βαρβάρας, βρίσκεται υπό παρακολούθηση και όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα προωθήσει τη μελέτη για ανέγερση των αναγκαίων σχολικών μονάδων.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Το δεύτερο θέμα είναι «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ. Θα συνεχιστεί η συζήτηση και θα παρακαλούσα πρώτο το φίλο το Γιώργο τον Περδίκη να πάρει το βήμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κάμνουμε χατίρι, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάμνουμε χατίρι, διότι θα πάει στο αεροδρόμιο ο αγαπητός Γιώργος. Δεκατέσσερα λεπτά μάξιμουμ, Γιώργο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ και για την... Οφείλω να ομολογήσω ότι η Βουλή έδειξε την καλή της θέληση και με έβαλε πρώτο στον κατάλογο, γιατί ταξιδεύω σήμερα για την Αθήνα, όπου θα συμμετάσχω σ' ένα συνέδριο με θέμα "Η οικονομική κρίση - Η απάντηση των Πρασίνων Κομμάτων" για ακριβώς αυτό το ζήτημα. Το ευτύχημα είναι ότι έχω κάνει την ομιλία μου, θα σας τη διαβάσω και έτσι δε θα υπάρχει πρόβλημα να κάνω ομιλία για το συνέδριο της Αθήνας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι για τις τζίκλες που θα μας πεις τώρα;

(Γέλια)

Λοιπόν, Γιώργο...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Χαίρομαι που έχω την ευκαιρία να μιλώ σε μία γεμάτη σχετικά αίθουσα. Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Σιζόπουλο για την εγγραφή του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, θέλω να πω... Γιώργο, με την άδειά σου... Θέλω να πω στους φίλους βουλευτές, επειδή έχουμε Κεφάλαιο Τέταρτο, παρακαλώ να μην ξανασυμβεί το φαινόμενο της περασμένης βδομάδας, που πραγματικά είχε δώσει τα χειρότερα μηνύματα και τις χειρότερες εικόνες για τη Βουλή μας. Η Βουλή δεν τελειώνει με το τέλος της νομοθετικής εργασίας. Η Βουλή έχει και Κεφάλαιο Τέταρτο, που είναι θέματα που εγγράφουν οι βουλευτές, είναι θέματα που αφορούν την κοινή γνώμη, είναι θέματα που αφορούν όλους μας. Και δε νομίζω να μας τιμά κατά τη διάρκεια των συζητήσεων του Κεφαλαίου Τετάρτου να φεύγουμε και να μένει η Βουλή σχεδόν άδεια! Γι' αυτό θέλω να παρακαλέσω τους βουλευτές... Δεν ολοκληρώνεται η δουλειά μας με τη νομοθετική εργασία. Σας παρακαλώ!

Λοιπόν, έχετε το λόγο, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ξεκινώντας, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι, πέρα από την παρουσία των συναδέλφων βουλευτών, θα έπρεπε να ήταν παρόντες και οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας σε αυτή τη συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Είναι λυπηρό που και στις δύο προηγούμενες συνεδρίες, αλλά και σήμερα, που ήταν παρόντες στην αρχή της συνεδρίασης, προτίμησαν κάποια άλλη τους υποχρέωση αντί να ακούσουν την άποψη του κοινοβουλίου για τη λεγόμενη "οικονομική κρίση".

Το θέμα που μας απασχολεί φαίνεται να 'ναι πάρα πολύ σοβαρό. Έχουν λεχθεί πάρα πολλά. Εμάς μας δίνεται η ευκαιρία ίσως για πρώτη φορά να μιλήσουμε δημόσια, αφού όσες φορές προηγουμένως είχαμε τη θέση και την άποψη και εκφράσαμε δημόσια την τοποθέτησή μας, αυτή πνίγηκε μέσα στον ορυμαγδό των διάφορων προτάσεων που έχουν εντελώς διαφορετικό χαρακτήρα.

Ξεκινώ από μία προσωπική εμπειρία, κύριε Πρόεδρε. Έβλεπα τις προάλλες από τους δέκτες της τηλεόρασης μία ομάδα από οικονομικούς παράγοντες κάποιας συγκεκριμένης οικονομικής τάξης, οι οποίοι μετά από μία επίσκεψη σε κάποιο υπουργό προέβιαν σε δηλώσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης εκφράζοντας τη βαθιά τους ανησυχία για την καταστροφική κρίση η οποία πρόκειται να κτυπήσει τον τόπο. Έβγαιναν αρνητικά μηνύματα, μηνύματα καταστροφής, μηνύματα κρίσης. Τυχαίνει έναν απ' αυτούς τους φίλους, τους κυρίους, τους συμπατριώτες μας να τον συναντώ συχνά στο δρόμο, όταν πηγαίνω κάθε πρωί στο σχολείο το νεαρό βλαστάρι της οικογένειάς μας. Τις προάλλες λοιπόν τον είδα να κυκλοφορεί με μία καινούρια υπερμεγέθη Μερσεντές. Φαίνεται ότι η κρίση είναι και αυτή δύο ταχυτήτων και δύο τάξεων!

Λέγεται λοιπόν ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση, που ξεκίνησε από τις Ηνωμένες Πολιτείες, είναι αποτέλεσμα της πλήρους φιλελευθεροποίησης των χρηματοοικονομικών αγορών, της ραγδαίας αύξησης του δανεισμού σε επίπεδο νοικοκυριών, επιχειρήσεων και κρατών και κατ' επέκταση της αύξησης των καταναλωτικών αγαθών και δαπανών. Λέγουν επίσης ότι είναι αποτέλεσμα της έλλειψης ελέγχου της λειτουργίας των χρηματαγορών από τις εποπτικές αρχές των ΗΠΑ, καθώς και της μη αποτελεσματικής αξιολόγησης των χρηματοοικονομικών προϊόντων. Τέλος, κάποιοι προσθέτουν πως η αδιαφάνεια στα θέματα αμοιβών των ανώτερων στελεχών των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ήταν ένας ακόμη λόγος που οδήγησε στην παγκόσμια οικονομική κρίση, αφού η απληστία δε φαίνεται να έχει όρια.

Ανάλογα φαινόμενα παρατηρήθηκαν και στην Ευρώπη, αφού υιοθετήθηκε το ίδιο μοντέλο λειτουργίας των χρηματαγορών. Η οικονομική κρίση απειλεί να προκαλέσει συρρίκνωση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών και οδηγεί χιλιάδες άτομα στην ανεργία. Οι κυβερνήσεις ανακοινώνουν σχέδια στήριξης των

χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε μια προσπάθεια να ανακόψουν την κατάρρευση της οικονομίας της αγοράς.

Όμως αυτό που γίνεται στην πραγματικότητα είναι μια εκστρατεία των κυβερνήσεων προς διάσωση του υφιστάμενου φιλελεύθερου μοντέλου οικονομίας και ανάπτυξης. Τα κέρδη ιδιωτικοποιούνται, ενώ οι ζημιές κοινωνικοποιούνται. Τα κράτη ανακοινώνουν σχέδια δισεκατομμυρίων ευρώ ή δολαρίων, για να στηρίξουν το ίδιο το σύστημα που ευθύνεται για την κρίση.

Με έμφαση υπογραμμίζω ότι η κρίση που αντιμετωπίζουν ή αντιμετωπίζουμε, η ύφεση που απειλεί την παγκόσμια οικονομία, το κύμα των απολύσεων και η καταναλωτική συγκράτηση αποτελούν τα συμπτώματα μιας χρόνιας αρρώστιας που λέγεται φιλελεύθερο καπιταλιστικό μοντέλο. Δεν αντιμετωπίζουμε μία περαστική ασθένεια του συστήματος, μια τυχαία δυσλειτουργία ή ίσως ένα σύμπτωμα από το χειρότερο χαρακτηριστικό του, δηλαδή την απληστία. Άλλωστε και ο ίδιος ο πατέρας του καπιταλιστικού φιλελευθερισμού, ο Άνταμ Σμιθ, πρόσφερε στην απληστία την ισχυρότερη ηθική νομιμοποίηση, ορίζοντας το κέρδος ως την κινητήρια δύναμη της αγοράς. Είναι το ίδιο το φιλελεύθερο καπιταλιστικό σύστημα που αποδεικνύεται εκ βάθρων αποτυχημένο. Είναι ολόκληρο νοσηρό και τοξικό.

Εμείς θεωρούμε ότι ο πραγματικός κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο κόσμος δεν είναι η οικονομική κρίση, αλλά η πλήρης επικράτηση εκείνου ακριβώς του συστήματος που μας την έφερε, δηλαδή του άκρατου και ανεξέλεγκτου οικονομικού φιλελευθερισμού. Όπως είπε και ο Λένιν: «Οι κρίσεις κάθε είδους -πιο συχνά απ' όλες οι οικονομικές- δυναμώνουν με τη σειρά τους την τάση για συγκέντρωση του πλούτου και ενίσχυση των μονοπωλίων». Και δυστυχώς φαίνεται να επιβεβαιώνεται!

Και φέρνω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Είναι το παράδειγμα των αυτοκινητοβιομηχανιών. Με πρόσχημα την επερχόμενη κρίση, οι μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες των ΗΠΑ και της Ευρώπης προχώρησαν στην εφαρμογή ενός προ πολλού ειλημμένου και αποφασισμένου σχεδίου. Είναι οι μαζικές απολύσεις προσωπικού, το κλείσιμο εργοστασίων ή ο περιορισμός του κύκλου εργασιών τους και η μεταφορά των εργοστασίων τους σε τρίτες χώρες.

Μην παραπλανήστε! Την ίδια ώρα που είναι γεμάτα τα δελτία ειδήσεων με κλεισίματα εργοστασίων των διάφορων εταιρειών στη Γερμανία ή στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, οι ίδιες εταιρείες ανοίγουν εργοστάσια στην Ινδία, στην Ταϊλάνδη και στην Κίνα. Ενώ όλες αυτές οι πράξεις παρουσιάζονται ως κίνηση αυτοάμυνας απέναντι στην κρίση, αποτελούν στην ουσία υλοποίηση ενός σχεδίου αποενοχοποίησης μιας βιομηχανίας που ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για την περιβαλλοντική καταστροφή του πλανήτη μας.

Ήδη -σύμπτωμα αυτού που σας λέω- η γαλλική προεδρία έχει ζητήσει την αναθεώρηση της συμφωνίας που υποχρέωνε τις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες να εφαρμόσουν αντιρρυπαντικές τεχνολογίες, ώστε να μειωθούν οι εκπομπές των ρύπων, με πρόσχημα την κρίση. Τη θέση αυτή και άλλες παρόμοιες φαίνεται να υιοθετούν πολιτικές δυνάμεις στο Ευρωκοινοβούλιο. Προωθούνται δηλαδή στο όνομα της αντιμετώπισης της κρίσεως, στο όνομα της οικονομίας -και υποτίθεται και στο όνομα των εργαζομένων- μέτρα τα οποία ουσιαστικά στηρίζουν και πάλι αυτούς οι οποίοι συγκεντρώνουν τον πλούτο.

Εμείς ανησυχούμε ότι την κρίση θα την πληρώσουν οι εργαζόμενοι, οι καταναλωτές και το περιβάλλον. Οι πραγματικοί αίτιοι, το σύστημα και οι κρατούντες, όχι μόνο δε θα επηρεαστούν, αλλά ίσως να εξέλθουν και κερδισμένοι από την κρίση.

Όσον αφορά τους καταναλωτές, επιχειρείται η εξαπάτησή τους μέσω περιθωριακών μειώσεων του φόρου προστιθέμενης αξίας και άλλα τάχα φιλολαϊκά μέτρα. Πρόσφατα σε ένα άρθρο που δημοσιεύτηκε στη "Financial Times" γράφτηκε περίπου πως: «Δεν μπορεί να είναι βιώσιμος ένας κόσμος στον οποίο μια παγκόσμια πλουτοκρατική τάξη πληρώνει χαμηλούς ή ανύπαρκτους φόρους, επωφελούμενη ωστόσο από τη σταθερότητα πόρων που εξασφαλίζει η φορολόγηση των πολλών».

Θέλω να δώσω ένα παράδειγμα. Πρόσφατα ανακοινώθηκε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισηγήθηκε ένα πακέτο διακόσιων δισεκατομμυρίων ευρώ ως σχέδιο ανάκαμψης και αντιμετώπισης της ύφεσης. Ανάμεσα σε άλλα, διάβασα ότι προτείνεται μείωση του φόρου εισοδήματος και μείωση του φόρου προστιθέμενης αξίας. Παρόμοιες είναι και οι προτάσεις κάποιων κομμάτων στην Κύπρο και κάποιων οικονομικών ομάδων. Πόσο όμως θα επωφεληθεί η νοικοκυρά, όταν αγοράζει το ένα λίτρο γάλα €1,20 αντί για €1,25; Τι ωφέλεια θα έχει από πέντε σεντ διαφορά λόγω της μείωσης του φόρου προστιθέμενης αξίας; Και πόσο, από την άλλη όμως, θα επωφεληθεί ο επιχειρηματίας ή η τράπεζα που έχουν τζίρο εκατομμυρίων από την ισοπέδωση των φορολογικών συντελεστών;

Ό,τι συμβαίνει στον κόσμο, μεταφέρεται κατ' αναλογία και στην Κύπρο. Ήδη πολλοί φορείς του εμπορικού και βιομηχανικού τομέα καταθέτουν προτάσεις για την αντιμετώπιση των επερχόμενων "δεινών". Ορισμένα κόμματα σπεύδουν να υιοθετήσουν και να προωθήσουν αυτές τις προτάσεις στην κυβέρνηση. Είναι ολοφάνερο ότι, με πρόσχημα την αντιμετώπιση της επερχόμενης κρίσης και με την απειλή της καταστροφής, κάποιοι επιδιώκουν να ικανοποιηθούν τα πάγια αιτήματα, οι απαιτήσεις και τα συμφέροντά τους. Παρατηρούμε χαρακτηριστικά ότι οι περισσότερες από αυτές τις εισηγήσεις τείνουν να ενισχύσουν το φιλελεύθερο χαρακτήρα της οικονομίας, να μειώσουν το δημόσιο έλεγχο της κερδοσκοπίας και των υπερκερδών και να περιορίσουν τα έσοδα του κράτους από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ιδιαίτερως σημειώνεται ότι προβάλλεται ως πανάκεια η επιτάχυνση της ανάπτυξης. Ζητούν όλοι να προχωρήσει τάχιστα η υλοποίηση μεγάλων κατασκευαστικών έργων -ακούσαμε και τον υπουργό προηγούμενων- ανεξάρτητα εάν αυτά τα έργα είναι άμεσης προτεραιότητας. Ακούμε και διαβάζουμε προτάσεις για επιτάχυνση και ιεράρχηση των έργων, που οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια στη μείωση του κοινωνικού ελέγχου, σε υποβάθμιση των περιβαλλοντικών παραμέτρων και σε υποτίμηση της ανάγκης για δημοσιονομική πειθαρχία. Ουσιαστικά κάποιοι επιτήδειοι σπέρνουν τον πανικό, για να περάσουν πιο εύκολα τα δικά τους συμφέροντα.

Εμείς -οι εργαζόμενοι, οι καταναλωτές, οι μη προνομιούχοι- δεν έχουμε να φοβηθούμε τίποτα από την κρίση. Πρέπει να φοβούμαστε μόνο όσους αυτόκλητα παίρνουν το ρόλο του σωτήρα μας.

Καλούμε την κυβέρνηση να μην παρασυρθεί από τα υπερβολικά και υστερόβουλα αιτήματα, τις προτάσεις και τα λεγόμενα "πλαίσια αντιμετώπισης της κρίσης" που διάφοροι σπεύδουν να καταθέσουν. Ζητούμε να στραφεί προς την πραγματική δύναμη της κυπριακής οικονομίας, δηλαδή τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τους αυτοεργοδοτούμενους, τους επιστήμονες και τους μικροβιοτέχνες. Προτείνουμε την προώθηση και τη στήριξη των νέων τεχνολογιών, της έρευνας και της ευρηματικότητας. Πρέπει να εγκαταλειφθούν οι σπατάλες και ο νανογιγαντισμός, να προωθηθούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι καθαρές τεχνολογίες, οι βιοτεχνίες της ανακύκλωσης και της οικολογικής διαχείρισης των αποβλήτων.

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες ο εποπτικός ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας στην Κύπρο έχει καταστεί ακόμα πιο σημαντικός. Κατά την άποψή μας ο έλεγχος της λειτουργίας των εμπορικών τραπεζών θα πρέπει να είναι πιο συστηματικός. Ο μέχρι

τώρα έλεγχος της εφαρμογής του νομικού πλαισίου της λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος από την Κεντρική Τράπεζα ήταν όντως ανεπαρκής. Η Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να ελέγχει ουσιαστικά το δανειοδοτικό σύστημα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Από την άλλη πιστεύουμε ότι είναι αναγκαία η διαφάνεια στα θέματα αμοιβών των ανώτερων τραπεζικών στελεχών, για να αποφύγουμε τα φαινόμενα της Αμερικής. Ο έλεγχος και η φορολογία των κερδών πρέπει να ενισχυθούν.

Καλούμε την κυβέρνηση με στοχευμένα μέτρα να προχωρήσει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της ευελιξίας του εργατικού δυναμικού, ιδιαίτερα του δημόσιου τομέα.

Το κράτος θα πρέπει να ενισχύσει την ύπαιθρο και τις μειονεκτικές περιοχές. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα πρέπει να προστατευθούν. Τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα θα πρέπει να ενισχυθούν. Οι μη προνομιούχες τάξεις θα πρέπει να προστατευθούν. Να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες του ντόπιου εργατικού δυναμικού, ιδιαίτερα των γυναικών. Χρειαζόμαστε περισσότερους βρεφοκομικούς σταθμούς και λιγότερα χιλιόμετρα αυτοκινητοδρόμων. Η αύξηση των επενδυτικών δαπανών του δημόσιου τομέα για αναχαίτιση της επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας θα πρέπει να είναι στοχευμένη και να οδηγεί στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για ντόπιο επιστημονικό προσωπικό και όχι ξένους ανειδίκευτους εργάτες. Να κατευθύνεται σε έργα αναγκαία για την οικονομία και τον πολίτη και όχι να επωφελούνται μόνο οι μεγάλες εργοληπτικές εταιρείες εις βάρος του περιβάλλοντος και της ποιότητας της ζωής των πολιτών.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια πρόκληση που η κυπριακή πολιτεία θα πρέπει να αδράξει για να επιλύσει τα χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει. Η παρούσα οικονομική κρίση μπορεί να είναι η ευκαιρία για την εφαρμογή ενός νέου μοντέλου της παγκόσμιας οικονομίας, το οποίο θα οδηγήσει σε δικαιότερη κατανομή του πλούτου σε ένα νέο κόσμο που θα παρέχει σε όλους τους ανθρώπους τις ίδιες ευκαιρίες εργασίας, επιβίωσης και ευημερίας. Έναν κόσμο δηλαδή βιώσιμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλία ακριβείας, κύριε Περδίκη, σχεδόν δεκατέσσερα λεπτά! Εχρονομέτρησές την αλώπως!

Λοιπόν, το λόγο έχει ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων καθηκόντως συζητά την παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία.

Η κατάρρευση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στη Μέκκα του καπιταλισμού, τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, με τις καταστροφικές επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή και την ευρύτερη παγκόσμια οικονομία επιβεβαιώνει μία απλή αλήθεια, ότι η λειτουργία της οικονομίας της αγοράς κατά τρόπο ασύδοτο και ανεξέλεγκτο, ο “καπιταλισμός καζίνο”, οδηγεί σε αδιέξοδα και βαρύτατο κοινωνικό κόστος.

Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας, γιατί και μέσα από αυτή τη συζήτηση όλοι πλέον παραδέχονται ότι η ανεξέλεγκτη οικονομία της αγοράς οδηγεί σε καταστροφικές

συνέπειες. Εκφράζουμε ακόμα την ικανοποίησή μας, γιατί όλοι τώρα στρέφονται προς τις διαχρονικές προτάσεις του δημοκρατικού σοσιαλιστικού κινήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Η χρηματοοικονομική κρίση έφερε ξανά στο μυαλό μας την παράνοια της ανεξέλεγκτης εξουσίας, της συγκέντρωσης πλούτου, πολιτικής, δημοσιογραφικής και στρατιωτικής εξουσίας, της μη ελεγχόμενης εξουσίας που δεν υπολογίζει και δε δίνει λόγο σε κανέναν, που δεν υπόκειται σε κανενός είδους δημοκρατικό έλεγχο και όπου ο πολίτης έχει μπει στο περιθώριο, είναι αδύναμος και χειραγωγείται μέσω της παραπληροφόρησης, του φόβου ή ακόμα και του καταναγκασμού. Η κρίση αναδεικνύει την απουσία διαφάνειας στο χώρο της διακυβέρνησης σε ολόκληρο τον κόσμο.

Σε ολόκληρο τον κόσμο οι πολίτες είναι εξοργισμένοι, γιατί τραπεζίτες που δημιούργησαν τρισεκατομμύρια δολάρια επισφαλών απαιτήσεων καταφέρνουν να ξεγλιστρήσουν με εκατομμύρια δολάρια προσωπικής περιουσίας ή γιατί οι κυβερνήσεις φαίνεται να λαμβάνουν μέτρα υπέρ των τραπεζών, χωρίς να δίνουν μεγάλη σημασία στους απλούς πολίτες που χάνουν τα σπίτια, τις δουλειές και τις συντάξεις τους, εξαιτίας χρηματοπιστωτικών αποφάσεων για τις οποίες ποτέ δε ρωτήθηκαν.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης.)

Απογοήτευση, αγανάκτηση και οργή κυριαρχεί στον κόσμο για την αποτυχία κυβερνήσεων να ελέγξουν αποτελεσματικά τους πολυεθνικούς γίγαντες και τις τραπεζικές ελίτ, που διέφθειραν την πολιτική ζωή, υποσκάπτοντας κατ' αυτό τον τρόπο τη δημοκρατία.

Θα υπάρξουν δραστικές περικοπές της αναπτυξιακής βοήθειας, ενώ ταυτόχρονα παρασάγγας απέχουμε από τους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας σε θέματα όπως είναι η φτώχεια.

Η τρέχουσα χρηματοπιστωτική κρίση δεν πρέπει να μας κάνει να ξεχάσουμε ότι πρόσφατα βιώσαμε -και εξακολουθούμε να βιώνουμε- άλλες εξίσου οξείες κρίσεις κοινωνικού και οικονομικού χαρακτήρα. Οι τιμές των τροφίμων και των ενεργειακών αγαθών επηρέασαν βαθιά τις κοινωνίες.

Στο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης η ανεξέλεγκτη κίνηση των κεφαλαίων από τη μία στιγμή στην άλλη και από τη μία μεριά του πλανήτη στην άλλη μέσα σε κλάσματα δευτερολέπτων βάζει σε κρίση οικονομίες ολόκληρων κρατών. Συσσωρεύει κέρδη στις μητροπόλεις του καπιταλισμού, στερώνοντας τα αδύνατα στρώματα των κοινωνιών, αλλά και τις υπό ανάπτυξη χώρες -και δεν πρέπει να ξεχνάμε ποτέ τον Τρίτο Κόσμο, που σηκώνει έναν αβάστακτο σταυρό μαρτυρίου- στερεί λοιπόν και από τον Τρίτο Κόσμο, από τις υπό ανάπτυξη χώρες, κρίσιμους πόρους, πόρους που χρειάζονται για την κοινωνική συνοχή, για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Με αυτές τις οικονομικές δυνάμεις, που θέλουν να κυριαρχούν ανεξέλεγκτες στις παγκόσμιες αγορές, συντάσσεται δυστυχώς και ένα τμήμα του πολιτικού προσωπικού σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του κόσμου σε ρόλο υπηρέτη, σε ρόλο διεκπεραιωτή των επιθυμιών και των προσταγών τους. Είναι οι δυνάμεις που καλύπτουν τα παιχνίδια της κερδοσκοπίας στα χρηματιστήρια. Είναι οι δυνάμεις που από τη μια θησαυρίζουν, γιατί είναι μέσα στο κόλπο, και από την άλλη δηλώνουν δήθεν αμέτοχες στην τεράστια ανακατανομή του πλούτου που επιχειρούν μέσα από τη νέα ληστρική επιδρομή στα μικρά και μεσαία εισοδήματα. Είναι εκείνοι οι πολιτικοί

και εκείνα τα κόμματα που βρίσκονται πίσω από τα μεγάλα deals, πίσω από τις κουρτίνες, με όρους αδιαφάνειας και συναλλαγής.

Αυτός ο πολιτικός κόσμος, ο κόσμος της διαφθοράς και της συναλλαγής, ο κόσμος της διαπλοκής, των μεγάλων συμφερόντων, είναι αντίθετος με τα συμφέροντα του εργαζόμενου λαού, όπως είναι αντίθετος και με τα συμφέροντα της υγιούς επιχειρηματικότητας. Είναι αντίθετος με την ανάπτυξη, την παραγωγικότητα και την πρόοδο των λαών.

Οι προκλήσεις και η κρίση που αντιμετωπίζουμε σήμερα είναι απόρροια πολλών παραγόντων που έχουν τις ρίζες τους στην παγκοσμιοποίηση των οικονομικών σχέσεων, στη θεαματική τεχνολογική εξέλιξη και την κατάρρευση των κοινωνικών και πολιτισμικών προτύπων.

Θα πρέπει να σημειώσουμε, θα πρέπει να κάνουμε μία παραδοχή, ότι οι σαρωτικές αλλαγές στην παγκόσμια οικονομία τα τελευταία χρόνια ήταν το ίδιο δημιουργικές όσο και καταστροφικές. Οι αλλαγές αυτές προκάλεσαν επιχειρηματικούς άθλους και μέσα από ένα κύμα ανανέωσης οδήγησαν στην αξιοσημείωτη αύξηση της παραγωγικότητας. Αυτές οι ίδιες όμως αλλαγές απελευθέρωσαν ισχυρές καταστρεπτικές δυνάμεις. Ο “καπιταλισμός καζίνο”, ο οποίος πάσχισε να αντικαταστήσει -και σε μερικές περιπτώσεις πραγματικά το πέτυχε- τη μικτή οικονομία της αγοράς, οδήγησε στην κοινωνική αποσύνθεση, την κοινωνική στέρηση, την περιθωριοποίηση και τη συντριβή. Ο αχαλίνωτος καπιταλισμός της αγοράς αποδεικνύεται οικονομικά πολυδάπανος και κοινωνικά καταστροφικός. Διαβρώνει την αμοιβαία πίστη και εμπιστοσύνη, την αλληλεγγύη και τους κοινωνικούς δεσμούς στους οποίους στηρίχθηκαν οι ελεύθερες δημοκρατικές κοινωνίες και από τους οποίους εξαρτάται η επιβίωσή τους. Υπονομεύει τις βάσεις της κοινωνικής συνοχής και τις πηγές της κοινωνικής αλληλεγγύης. Συνδεδεμένος με τις χωρίς προηγούμενο τεχνολογικές καινοτομίες και ειδικότερα με την παγκοσμιοποίηση της τεχνολογίας, της κοινωνίας των πληροφοριών, δημιουργεί νέα πολιτιστικά σχήματα, τα οποία απειλούν την ύπαρξη της παραδοσιακής πολιτικής ταυτότητας και την έννοια της ιθαγένειας, που συνδέεται άμεσα μαζί τους.

Το πιο σημαντικό ίσως απ’ όλα είναι ότι οι σαρωτικές τεχνολογικές αλλαγές, η παγκοσμιοποίηση, η ομογενοποίηση συντέιναν στο να αποδίδεται όλο και πιο παρωχημένος ρόλος στο έθνος κράτος κι αυτό είναι ένα κρίσιμο σημείο, το οποίο θα πρέπει να υπογραμμίσουμε κι ακόμα περισσότερο σε σχέση με τη διαχείριση της οικονομίας και τη δημιουργία αποτελεσματικής οικονομικής πολιτικής. Η αποτελεσματικότητα του σύγχρονου έθνους κράτους, ιδιαίτερα στα οικονομικά ζητήματα, εξέλιπε ολοκληρωτικά μετά την κατάργηση των συνόρων που ακολούθησε την παγκοσμιοποίηση.

Ποια μπορεί όμως να είναι η απάντηση σ’ αυτές τις προκλήσεις; Ποια είναι η εναλλακτική λύση για τις κοινωνίες μας; Ποια είναι η δική μας στάση, η θέση της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ;

Η πρώτη απάντηση, η απάντησή μας, είναι ότι απέναντι σε όλα αυτά τα φαινόμενα μιας απάνθρωπης παγκοσμιοποίησης εμείς οι σοσιαλιστές αντιπαραβάλλουμε τον εξανθρωπισμό της. Προτάσσουμε την αλληλεγγύη, την ανακατανομή του πλούτου, τη δημοκρατία, την κρατική εποπτεία και ρύθμιση των αγορών, την υποταγή της οικονομίας της αγοράς στις ανάγκες της κοινωνίας και των ανθρώπων, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη δύναμη της γνώσης, το διάλογο, τον πολιτισμό, την αντιμετώπιση των αιτίων της βίας και της τρομοκρατίας, τη βιώσιμη ανάπτυξη απέναντι στην ανατροπή της οικολογικής ισορροπίας, το

δημοκρατικό έλεγχο απέναντι στην παντοδυναμία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την κοινωνική λογοδοσία απέναντι στα φαινόμενα διαφθοράς και αδιαφάνειας.

Χρέος μας να υπερασπιστούμε με επιτυχία τις βασικές ανθρώπινες αξίες, με εγκατάλειψη δογμάτων, ιδεολογημάτων και αγκυλωμένων αντιλήψεων του παρελθόντος. Χρέος μας να προσαρμόσουμε τις κοινωνίες μας στις νέες απαιτήσεις, όπως αυτές διαμορφώθηκαν από τις σαρωτικές παγκόσμιες αλλαγές. Χρέος μας να ξανακτίσουμε μία νέα αντίληψη κοινωνικής αλληλεγγύης και συλλογικότητας με ευαισθησία και αποφασιστικότητα, έχοντας πάντοτε στο μυαλό ότι ένα σύστημα που ελέγχεται αποκλειστικά από την αγορά εξασθενίζει τους άτυπους κοινωνικούς δεσμούς, τους δεσμούς οι οποίοι στηρίζουν τις κοινωνίες και αποτρέπουν εγκληματικές, παράνομες, αντικοινωνικές συμπεριφορές, που οδηγούν στην περιβαλλοντική εξαθλίωση, την πολιτιστική ερήμωση, τη μετανάστευση και την τρομοκρατία.

Ο μεγάλος κίνδυνος από την παγκοσμιοποίηση των οικονομιών είναι μία ισοπέδωση των κοινωνιών χωρίς αρχές, χωρίς αξίες και χωρίς οράματα. Ο μόνος δρόμος είναι αυτός της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς με ισχυρή κρατική εποπτεία, με ρυθμιστικούς μηχανισμούς, με αναδιανομή του πλούτου προς όφελος των ασθενέστερων στρωμάτων της κοινωνίας. Μακριά από λογικές ασυδοσίας της αγοράς, αλλά και του άκρατου κρατισμού, που επίσης οδήγησε σε αδιέξοδα και κατάρρευση κοινωνικά και πολιτικά συστήματα. Με αλληλεγγύη, ελευθερία, ισότητα, κοινωνική δικαιοσύνη, με δημοκρατικό έλεγχο, με ισότητα ευκαιριών για πρόοδο και δημιουργία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κανένας δε φανταζόταν πριν από μερικές βδομάδες ότι σήμερα θα ήμαστε μάρτυρες ενός κύματος εθνικοποιήσεων τραπεζών στην Ευρώπη. Και όμως αυτή είναι η σημερινή πραγματικότητα! Σχεδόν κάθε μέρα που περνά μία ευρωπαϊκή τράπεζα χρειάζεται τη βοήθεια του κράτους, για να διασωθεί. Κάθε μέρα όλο και περισσότεροι Ευρωπαίοι ανησυχούν για τις αποταμιεύσεις τους, για τις συντάξεις τους, για την ασφάλισή τους. Η χρηματοπιστωτική κρίση οδηγεί σε ύφεση εθνικές οικονομίες και βρίσκεται στο μεταίχμιο μετεξέλιξής της σε οικονομική κρίση.

Είναι πια φανερό ότι η μη λήψη κρατικών μέτρων για την αποκατάσταση των ζημιών από τον αχαλίνωτο καπιταλισμό και την οικονομία του καζίνο θα ήταν στάση ανεύθυνη και καταστροφική.

Κύριε Πρόεδρε,

Το Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ έχει ήδη καταθέσει πρώτο συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση των πιθανών επιπτώσεων στην κυπριακή οικονομία από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Το πράξαμε τόσο στο δημόσιο διάλογο όσο και με την ομιλία του βουλευτή του κινήματος κ. Μαρίνου Σιζόπουλου την προπερασμένη Πέμπτη. Συνεπώς, δεν προτίθεμαι να επαναλάβω τα μέτρα που έχουμε προτείνει.

Θα υπογραμμίσω απλώς ότι μεγάλη προτεραιότητα είναι η διατήρηση σταθερού του οικονομικού και τραπεζικού συστήματος, η αύξηση των δημοσίων επενδύσεων και, παρ' όλο που θα συζητήσουμε τους προϋπολογισμούς, θα πρέπει να συμβουλευόμαστε την κυβέρνηση ότι θα πρέπει να προχωρήσει με εντατικούς ρυθμούς στην υλοποίηση του αναπτυξιακού προϋπολογισμού.

Προτεραιότητα επίσης είναι η αντιμετώπιση του κινδύνου της ανεργίας και η προώθηση πολιτικών κοινωνικής δικαιοσύνης και κοινωνικής συνοχής. Επισημαίνω ένα κεφαλαιώδες ζήτημα για την κυπριακή οικονομία: Είναι κρίσιμης σημασίας να ενισχυθεί η εποπτεία της αγοράς κεφαλαίου στην Κύπρο. Οι υφιστάμενες ρυθμίσεις

δεν είναι ικανοποιητικές, γιατί η εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας δεν καλύπτει όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και η αγορά κεφαλαίου δεν περιλαμβάνει μόνο τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Περιλαμβάνει τις επενδύσεις σε μετοχές, σε ομόλογα δημοσίων εταιρειών και κυρίως τα ταμεία συντάξεων και προνοίας και τα διάφορα ασφαλιστικά και επενδυτικά σχέδια. Δεν είναι αρκετό ο κάθε τομέας που συνθέτει την αγορά κεφαλαίου να έχει τη δική του εποπτική αρχή, γιατί αυτό δεν αποκλείει φαινόμενα εκτροπών και κινδύνων. Χρειάζονται δευτερογενείς ασφαλιστικές δικλίδες, για να αποφευχθούν τέτοιου είδους κίνδυνοι. Αυτό επιβάλλει τη δημιουργία ενός κεντρικού κρατικού φορέα που να ρυθμίζει και να εποπτεύει όλες τις επιμέρους αγορές κεφαλαίου.

Τα κυπριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τουλάχιστον όπως τα ίδια δηλώνουν, δεν είναι άμεσα εκτεθειμένα σε επισφαλείς διεθνείς επενδύσεις. Όμως, και αν ακόμα αποδειχθεί ότι αυτό είναι σωστό -και αυτή είναι η ευχή μας- δεν πρέπει τόσο σοβαρά θέματα να αφήνονται στην τύχη ή στην εντιμότητα και ικανότητα των εκάστοτε διοικούντων αυτά τα ιδρύματα. Εξάλλου, δεν είναι μόνο το ότι οι ιδιωτικές καταθέσεις, τα δάνεια και οι μετοχές είναι εκτεθειμένες στις αδυναμίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος λόγω ανεπαρκούς εποπτείας. Χωρίς εποπτεία που να ρυθμίζει την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς κεφαλαίου, δεν προσφέρονται επαρκείς εγγυήσεις για την αποδοτική επένδυση των αποθεμάτων των ταμείων συντάξεων και προνοίας, με αποτέλεσμα να υπάρχει συνεχώς το δίλημμα είτε να τα έχουμε αδρανή και στην πράξη με αρνητική απόδοση, μέσα στο μαξιλάρι, όπως έλεγαν οι παλαιότεροι, για να είναι ασφαλή, είτε να τα δανείσουμε, με κίνδυνο να καταλήξουν σε δάνεια ανέργων, σε άτομα και χρεοκοπημένες επιχειρήσεις κάπου στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ή στην Αγγλία και να μην τα πάρουμε ποτέ πίσω. Σίγουρα, κάπου μεταξύ αυτών των ακραίων καταστάσεων πρέπει να υπάρχει ένας πιο σωστός τρόπος αξιοποίησης των αποταμιεύσεών μας.

Έχουμε λοιπόν ίσως αποφύγει τις άμεσες συνέπειες της διεθνούς χρηματοοικονομικής κρίσης, με την έννοια ότι δε φαίνεται, επί του παρόντος τουλάχιστον, ότι η κυβέρνησή μας θα χρειαστεί να παρέμβει, για να γλιτώσει δικές μας τράπεζες και ταμεία συντάξεων και ασφάλειας από χρεοκοπία. Όμως κανείς δεν μπορεί να προβλέψει ούτε αν τα χειρότερα της διεθνούς κρίσης είναι ακόμα μπροστά μας ούτε πόσο καιρό θα διαρκέσει αυτή η κρίση.

Η κυπριακή οικονομία είναι από τις πιο ανοικτές στον κόσμο και συνεπώς εξαρτώμενη σε μεγάλο βαθμό από συναλλαγές με ξένους. Δεν είναι μόνο οι τομείς των κατασκευών και του τουρισμού που είναι εκτεθειμένοι, αλλά και ένα μεγάλο μέρος του τομέα των υπηρεσιών· με απλά λόγια, πέρα από το 50% της οικονομίας. Τα μέτρα που εξήγγειλε η κυβέρνηση κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση. Χρειάζεται ωστόσο συνεχής επαγρύπνηση, παρακολούθηση και ετοιμότητα λήψης μέτρων, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, μακριά από πανικό, αλλά και μακριά από εφησυχασμό.

Επίσης, θα ήθελα να τονίσω ότι δεν πρέπει να αντιγράψουμε μέτρα άλλων χωρών ελαφρά τη καρδία. Η δική μας οικονομία δέχεται άλλου είδους επιδράσεις, κυρίως δευτερογενείς επιδράσεις από τη διεθνή κρίση, και τα μέτρα που χρειάζεται να ληφθούν δεν είναι τα ίδια με τα μέτρα που παίρνουν άλλες χώρες. Το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη ρευστότητας, αλλά η έλλειψη εμπιστοσύνης. Σε μία χρηματοπιστωτική κρίση αλλάζουν οι παράμετροι συμπεριφοράς των εμπλεκομένων, ώστε οι παραδοσιακές συνταγές να μην είναι αποτελεσματικές. Όσο και αν αυξηθεί η ρευστότητα, χωρίς εμπιστοσύνη και χωρίς θετικές προσδοκίες κανένας ορθολογικά σκεπτόμενος δε θέλει ούτε να δανείσει ούτε να δανιστεί. Τα επιπλέον χρήματα κινδυνεύουν να καταλήξουν και αυτά στη μαύρη τρύπα των επισφαλών επενδύσεων.

Αυτό που χρειάζεται είναι η άμεση κρατική παρέμβαση στην οικονομία με έργα υποδομής -γι' αυτό αναφέρθηκε και στον αναπτυξιακό προϋπολογισμό, στη συγκοινωνία, στις επικοινωνίες, στην εκπαίδευση, στην κοινωνική ενσωμάτωση- έργα για βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας, ώστε να είναι έτοιμη να αξιοποιήσει τις μεγάλες δυνατότητες και ευκαιρίες που θα προκύψουν, όταν η διεθνής οικονομία ανακάμψει από την παρούσα κρίση. Όμως τα έργα από μόνα τους δεν είναι αρκετά. Χωρίς κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, χωρίς αξιοκρατικό και κοινωνικά δίκαιο κράτος, χωρίς αποτελεσματική κυβέρνηση, χωρίς πολιτικές εξουσίες που να θέτουν το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου πάνω από το συμφέρον επιμέρους ομάδων δεν μπορούν να αξιοποιηθούν σωστά οι κρατικές δαπάνες.

Για το θέμα της μείωσης των επιτοκίων δανεισμού, ένας τρόπος για να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός ως καταλύτης θα ήταν η προσωρινής διάρκειας κατάργηση των κυρώσεων που επιβάλλουν οι τράπεζες, καθώς και των ενυπόθηκων εξόδων σε χαρτόσημα που επωμίζονται οι πελάτες, σε περίπτωση που θελήσουν να διακόψουν ένα στεγαστικό δάνειο με μία τράπεζα και να συνάψουν αντίστοιχο δάνειο με άλλη τράπεζα η οποία προσφέρει χαμηλότερο επιτόκιο. Η ύπαρξη των κυρώσεων, καθώς και των ενυπόθηκων εξόδων και εξόδων σε χαρτόσημα επιδρά προφανώς ως αντικίνητρο για τους πελάτες στο να αποπληρώσουν υφιστάμενα δάνεια σε μία τράπεζα και να συνάψουν εκ νέου με μία άλλη τράπεζα που ενδεχομένως να προσφέρει ελαφρώς χαμηλότερο επιτόκιο και ως εκ τούτου δεν μπορεί να λειτουργήσει ο μηχανισμός του ανταγωνισμού. Αυτό το μέτρο θα πρέπει να προωθηθεί από την κυβέρνηση και η κυβέρνηση θα πρέπει να είναι διατεθειμένη να υποστεί κάποια αρνητική επίπτωση στα δημόσια ταμεία της, για να βοηθηθούν οι απλοί πολίτες, καθώς και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και να δοθεί ώθηση στην οικονομία. Η κυβέρνηση θα μπορούσε επίσης να απαλλάξει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό τζίρο μέχρι €1 εκατομ. από την υποχρέωση καταβολής εταιρικού φόρου, ως ένα μέτρο στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης. Σε ό,τι αφορά τις τράπεζες, θα ήθελα να επαναλάβω το αίτημά μας για κατάθεση στοιχείων ως προς τα ποσά καταθέσεων που έχουν εξαγάγει από την Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Κύριε Ομήρου, να σας υπενθυμίσω ότι έχετε υπερβεί κατά πολύ το χρόνο που συμφωνήσαμε στη σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ο χρόνος μου είναι τριάντα τρία λεπτά, αλλά εν πάση περιπτώσει τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Μία αιμορραγία που επηρεάζει τη ρευστότητα και προφανώς εμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας.

Τα πράγματα ομιλούν αφ' εαυτών, «res ipsa loquitur». Έχουμε ένα οικονομικό σύστημα που χρειάζεται αναθεώρηση. Πρέπει η πραγματική οικονομία να συγκρουστεί με την οικονομία του άκρατου κέρδους. Είναι ανάγκη να επιστρέψει η ηθική και η ανθρωπιά στον κόσμο της οικονομίας.

Στη σημερινή φάση, όπου για μία ακόμα φορά δοκιμάζονται οι ιδεολογίες και οι δυνατότητές τους να αναλύσουν τα φαινόμενα, να δώσουν ερμηνείες και να διατυπώσουν φερέγγυες πολιτικές προτάσεις, το σοσιαλιστικό δημοκρατικό κίνημα δεν έχει δισταγμό να καθορίσει την προοδευτική του στρατηγική απέναντι στις

νεοφιλελεύθερες συνταγές, που έσπρωξαν τις κοινωνίες στην περιθωριοποίηση, τη συντριβή και τον αποκλεισμό.

Να αγωνιστούμε για κοινωνίες δικαιοσύνης και αλληλεγγύης, για ανάπτυξη, για τον άνθρωπο, για εκσυγχρονισμό με ελευθερίες, δικαιώματα και κοινωνικό περιεχόμενο και για τις άφθορες διαχρονικά αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Ομήρου.

Ο επόμενος ομιλητής στον κατάλογο είναι ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι δε θα μιλήσει, κύριε Αγγελίδη;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Είχε κάποιο έκτακτο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατανοητό.

Ο κ. Ερωτοκρίτου παρακαλώ να έρθει στο βήμα.

Είπαμε να μην υπερβούμε τα δέκα λεπτά!

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Συμφωνώ, κύριε Πρόεδρε, θα κάνω ό,τι μπορώ. Κανονικά ο εναπομείνας χρόνος για το δικό μας κόμμα είναι δεκαεφτά λεπτά, αλλά θα κάνω ό,τι μπορώ, πειθαρχώντας στην απόφαση της σύσκεψης αρχηγών και εκπροσώπων που έγινε το πρωί, για να συντομεύσει η ομιλία μου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε την εντύπωση πως η συζήτηση που γίνεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων, με όλο το σεβασμό προς τους συναδέλφους και τα όσα σημαντικά και σπουδαία έχουν λεχθεί, είναι εκ των πραγμάτων πίσω από τις εξελίξεις, αλλά και αρκετά μακριά από τα γεγονότα. Αρκετά μακριά από τα γεγονότα, γιατί όλοι ξέρουμε πως η κρίση που συζητούμε ξεκίνησε μακριά από εμάς, αν και η συνέπεια η οποία προέκυψε, μας άγγιξε όπως τον υπόλοιπο πλανήτη.

Οι τράπεζες πόνταραν σε δύο πράγματα, που θα τις διαφύλασσαν από τον κίνδυνο που φέρνει η πιστωτική επέκταση στην οποία είχαν προβεί με τον αλόγιστο δανεισμό, ιδιαίτερα στα στεγαστικά δάνεια, την αυτοαγάπη και τον ορθολογισμό των πελατών τους, και το λεγόμενο "securitization" των δανείων, δηλαδή την ασφάλιση των δανείων. Το πρώτο λέει ότι οι πελάτες ξέρουν τι εισοδήματα έχουν και παίρνουν ανάλογα δάνεια, μια και αγαπάνε τον εαυτό τους αρκετά, ώστε να μη θέλουν να χρεοκοπήσουν. Το δεύτερο αναφερόταν σε μια έξυπνη χρηματοοικονομική καινοτομία που επέτρεπε στις τράπεζες να αγοραπωλούν δάνεια σε συνεργασία με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και έτσι να μοιράζονται το ρίσκο, πράγμα που οδήγησε στην ανάληψη ακόμα περισσότερου ρίσκου.

Αυτό που συνέβη κάποια στιγμή -που ήταν λογικό και αναμενόμενο- ήταν τα επιτόκια ξαφνικά να ανεβαίνουν. Δυστυχώς, το χαμηλό κομμάτι της αγοράς των δανείων, δηλαδή οι φτωχότεροι δανειζόμενοι, δεν είχε καμιά εμπειρία με το δανεισμό, ούτε ιδιαίτερη πληροφόρηση από κάποιον, ούτε ήξεραν, λοιπόν, ότι θα ανέβουν τα επιτόκια, ούτε το περίμεναν, με αποτέλεσμα να μην έχουν αρκετό εισόδημα για τις

πολύ αυξημένες δόσεις που κλήθηκαν να πληρώσουν. Μοναδική καταφυγή και λύση ήταν να τα εγκαταλείψουν, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί η χρηματοπιστωτική κρίση.

Όμως, ανεξάρτητα από αυτή την εισαγωγή, νομίζουμε πως θα πρέπει να περιοριστούμε στα καθ' ημάς, να περιοριστούμε στο τι έγινε και στο τι γίνεται στην Κύπρο. Εγώ θα υπενθυμίσω γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα μόλις τον περασμένο μήνα, δηλαδή προ ολίγων ημερών, για τα οποία με δημόσια ομολογία του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας, περίπου στις 10 Νοεμβρίου του 2008, επί λέξει έλεγε: «Ο ένας», αναφερόμενος στον Υπουργό Οικονομικών, «μου λέει ότι υπάρχει πρόβλημα ρευστότητας και ο άλλος», αναφερόμενος στο Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, «λέει ότι δεν υπάρχει πρόβλημα ρευστότητας οι τράπεζες μου λένε άλλα». Είπε επίσης: «Θα τους καλέσω εγώ ο ίδιος, για να ξεκαθαρίσω τα πράγματα». Αυτές ήταν οι δηλώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας γύρω στις 10 με 12 Νοεμβρίου του 2008.

Αν τα πράγματα, λοιπόν, ήταν έτσι μέχρι τότε, γιατί να δεχθούμε αυτό που έλεγε ο Υπουργός Οικονομικών σε αυτή την αίθουσα, από αυτό το βήμα, ότι τιμά και σέβεται και υπολήπτεται -που δεν το αμφιβάλλουμε- το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, όταν δεν είχε την ευκαιρία στο συγκεκριμένο θέμα να διαβουλευθεί μαζί του και να διοχετεύσει μετά ταύτα σωστή πληροφόρηση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και έπρεπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να τους καλέσει από κοινού, για να διευκρινίσει τι ακριβώς συνέβαινε;

Ακόμα, θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι ο κ. Σταυράκης, με δηλώσεις εκείνες τις μέρες, είχε ρίξει την ευθύνη στις ίδιες τις τράπεζες και στις "επιθετικές", όπως τις χαρακτήρισε, κινήσεις τους στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα τη ρευστότητα -μιλούσε με βεβαιότητα- των τραπεζών. Σήμερα μας είπε από αυτό το βήμα, μιλώντας στην ομιλία του, ότι οι τράπεζες συμπεριφέρθηκαν περίπου νοικοκυρεμένα, ότι συμπεριφέρθηκαν συντηρητικά, ότι συμπεριφέρθηκαν κατά τρόπο που δεν εγκυμονεί κανένα κίνδυνο. Είναι ή δεν είναι αντίφαση; Και τι να πιστέψουμε; Αυτά που έλεγε στις 14, 15 ή 16 Νοεμβρίου του 2008 ή να πιστέψουμε αυτό που είπε σήμερα;

Ακόμα, αξίζει τον κόπο να θυμηθούμε το περιβόητο σχέδιο δράσης που ο κ. Χριστόφιας στις 14 Νοεμβρίου... Φαίνεται πως ο μήνας Νοέμβριος ήταν πολύ σημαδιακός, για να αποφασίσει η κυβέρνηση να διευκρινίσει τα πράγματα -μιλώντας και για τη συνεργασία των αξιωματούχων της, των καθ' ύλην αρμοδίων που ήταν ο Υπουργός Οικονομικών και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας- για την κρίση, αλλά και επιπλέον να αποφασίσει να μιλήσει για την κρίση η οποία είχε ξεσπάσει τουλάχιστο δύο μήνες πριν, για πρώτη φορά. Το σχέδιο λοιπόν που είχε εξαγγελθεί από την κυβέρνηση, από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, πρώτον, ήταν το ότι θα έπρεπε δύο ποσά χρημάτων, €40 εκατομ. και €12 εκατομ., να διατεθούν στους κλάδους της κατασκευαστικής βιομηχανίας και του τουρισμού αντιστοίχως. Μα, τα ποσά αυτά ούτως ή άλλως προορίζονταν και πριν από την οικονομική κρίση για την κατασκευαστική βιομηχανία και τον τουρισμό. Αλλά, πάνω από όλα, η εξαγγελία αυτή, ανεξάρτητα από το περιεχόμενό της, ήταν έκδηλα καθυστερημένη.

Δεύτερον, η εξαγγελία του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν αφορούσε καν ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης, γιατί απλούστατα, πέρα από αυτά τα δύο μόνο μέτρα, τα οποία, ειρήσθω εν παρόδω, δε σημειώνεται καν πότε θα υλοποιηθούν, και εξακολουθεί μέχρι σήμερα να ελλείπει αυτό το στοιχείο, ελλείπει το στοιχείο της επιμέρους κατανομής των κονδυλίων αυτών, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής.

Αλλά το πιο σημαντικό από όλα είναι το τρίτο. Στα μέτρα αυτά της κυβέρνησης στο διατυμπανισθέν σχέδιο δράσης, που δεν είναι σχέδιο, αλλά αφορά

μόνο αυτά τα δύο κεφάλαια που έχω πει, ελλείπει παντελώς και δεν καλύπτονται ζωτικοί τομείς του κλάδου της οικονομίας, όπως ο μεταποιητικός και ο γεωργικός.

Όμως, το πιο σημαντικό από όλα, τίποτα δε λέγεται για το πώς θα αντιμετωπισθεί η χρηματοπιστωτική κρίση. Ακούσαμε και σήμερα από αυτό το βήμα, από την πλευρά του Υπουργού Οικονομικών, να λέγεται με πολύ προσεκτική διατύπωση -είμαι βέβαιος ότι όλοι παρακολουθούσαμε με μεγάλη προσοχή- το εξής: «Αν κάποια σημαντική τράπεζα»... Τι σημαίνει "σημαντική"; Υπάρχουν σημαντικές τράπεζες στο τραπεζικό μας σύστημα και ασήμαντες; Θα πρέπει να καταφύγουμε σε λεξικά, για να καταλάβουμε τι λέει ο Υπουργός Οικονομικών. Είπε «αν κάποια σημαντική τράπεζα αντιμετωπίσει πρόβλημα ρευστότητας, εμείς θα κάνουμε τις απαραίτητες κινήσεις, για να την υποστηρίξουμε». Εγώ δεν ξέρω αν κάποιες από τις τράπεζες που έχουμε είναι σημαντικές ή ασήμαντες. Ξέρω, όμως, το άλλο ως νομικός. Ξέρω ότι οι τράπεζές μας είναι όλες πρώτης τάξεως τράπεζες, κατά το νομικό τραπεζικό όρο "first class bank", αποδεκτές από την παγκόσμια τράπεζα και από όλες τις άλλες ευρωπαϊκές τράπεζες, χωρίς να υπάρχει υποδιαίρεση ή αναφορά σε κυπριακή τράπεζα ότι είναι κατηγορίας δεύτερης ή τρίτης, δηλαδή "second class bank" ή "third class bank". Οι τράπεζες δεύτερης και τρίτης τάξης ήταν οι τράπεζες, κάποιες εκ των οποίων εξακολουθούν να παραμένουν, οι οποίες διαπραγματεύονταν τραπεζικές εργασίες μετά την πτώση του καθεστώτος που επικρατούσε στην Ανατολική Ευρώπη. Ταχύτατα και οι τράπεζες αυτές βεβαίως προσάρμοσαν τις προδιαγραφές και τις δουλειές τους στο επίπεδο το οποίο απαιτείτο από την υπόλοιπη Δυτική Ευρώπη -ας μου επιτραπεί ο όρος, γιατί ίσχυε τότε- με αποτέλεσμα η πλειοψηφία αυτών των τραπεζών να έχουν μετατραπεί σε "first class" τράπεζες, σε τράπεζες δηλαδή πρώτης τάξης. Χρησιμοποίησι τον αγγλικό όρο, γιατί τραπεζικά είναι καθιερωμένος διεθνώς ο όρος αυτός. Αν, λοιπόν, ο Υπουργός Οικονομικών κάνει αναφορά από εδώ σε σημαντικές τράπεζες, ενώ όλες οι τράπεζες είναι τράπεζες πρώτης τάξης, τι εννοεί ότι είναι οι μη σημαντικές; Πραγματικά έχω μείνει έκπληκτος από την αναφορά αυτή και αναμένω ότι πρέπει να το διευκρινίσει.

Ακόμα, εμείς θεωρούμε ότι η έλλειψη σχεδιασμού στην αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης... Και, πάντα με τα κυπριακά δεδομένα, τι εννοώ: Αν ο Υπουργός Οικονομικών καλέσει τις τράπεζες να του δώσουν αναφορά για το πώς αντιμετωπίζουν καθημερινά τα τραπεζικά πιστωτικά ιδρύματα ή ακόμα και τα συνεργατικά ιδρύματα, ανάλογα με την κίνηση των εργασιών τους, την κρίση, στο βαθμό που άγγιξε τους Κυπρίους, θα ανακαλύψει ότι οι καταθέσεις ρευστών χρημάτων έχουν μειωθεί καταπληκτικά. Δηλαδή, δε βλέπεις πια ανθρώπους από τις διάφορες εργασίες στα ταμεία των τραπεζών με τις τσάντες ή με τους φακέλους να καταθέτουν ρευστά, παρά μόνο οι συναλλαγές γίνονται διά μέσου των τραπεζών ή με τραπεζογραμμάτια, δηλαδή με έκδοση επιταγών ή με οδηγίες για μεταβίβαση ταχέως τραπεζικού εμβάσματος. Είναι αυτό που λέγεται στην καθιερωμένη τραπεζική γλώσσα "swift transfer", δηλαδή από μια χώρα σε άλλη. Τώρα αυτό έχει εξαφανιστεί. Πού βρίσκεται το ρευστό; Το ρευστό βρίσκεται στα σπίτια των καταθετών, γιατί, τρομοκρατημένοι από την πιθανότητα της επέλευσης μιας κρίσης που δε θα τους επιτρέψει να πάρουν περισσότερα από αυτά που εξήγγειλε ήδη ο Υπουργός Οικονομικών, ότι θα εγγυηθεί δηλαδή τις €100.000, άρχισαν να αποθηκεύουν στα σπίτια τους. Πώς αντιμετωπίζεται το φαινόμενο αυτό; Με το να γενικολογούμε και να λέμε αφηρημένα «πρέπει να έχετε εμπιστοσύνη και πίστη στο τραπεζικό σύστημα», χωρίς να λέμε άλλα συγκεκριμένα θέματα, για να κάμουμε τους πολίτες να μη φοβούνται πλέον και να επιστρέψουν το ρευστό που υπήρχε προηγουμένως στην τράπεζα, ή με το να διαχωρίζουμε τις εμπορικές τράπεζες σε σημαντικές, στις οποίες μπορούν να επενδύουν, και σε ασήμαντες, στις οποίες δεν μπορούν να επενδύουν;

Εγώ θα μείνω μόνο σε αυτό, χωρίς να πω οτιδήποτε άλλο, θεωρώντας ότι ο Υπουργός Οικονομικών θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός, και ό,τι λέω το λέω μετά λόγου γνώσεως, γιατί ο ίδιος προέρχεται από την οικογένεια ομίλου τραπεζών - εννοώ επαγγελματικά- και ότι λέει λοιπόν μπορεί να είναι αμφίσημο και ο καθένας μπορεί να το ερμηνεύει όπως θέλει. Θα μείνω μόνο μέχρι εδώ.

Έρχομαι στο τι έχουμε να προτείνουμε ως λύση ή ως προβληματισμό, που θα πρέπει να απασχολήσει την κυβέρνηση. Πρώτον, εμείς είχαμε πει έγκαιρα ότι, ειδικότερα για την κάλυψη των άμεσων στεγαστικών αναγκών των πολιτών, το κράτος είναι υποχρεωμένο να εγγυηθεί τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης για εξασφάλιση εξωτερικού δανεισμού, προκειμένου να καταστεί ικανός για χορήγηση στεγαστικών δανείων με χαμηλό επιχορηγημένο επιτόκιο. Οι δηλώσεις αυτές έγιναν τις ίδιες μέρες που ξέσπασε η διαμάχη μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών, από τη μια, και του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, από την άλλη, με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να επιχειρεί ως διαιτητής σε ποδοσφαιρικό αγώνα να συμβιβάσει τα ασυμβίβαστα.

Το δεύτερο μέτρο που είχαμε προτείνει ήταν ότι οι τράπεζες οφείλουν, μετά από κυβερνητική παρέμβαση, να επιδείξουν αυτοσυγκράτηση στο θέμα των επιτοκίων και, αν δεν το πράξουν, τότε το κράτος να εξετάσει σοβαρά το ενδεχόμενο για τη φορολογία στα υπερκέρδη τους πάνω από το πλαφόν που θα τους ορίσει. Αν υπάρχει μια κρίση, στην οποία πρέπει να συνεισφέρουμε όλοι, πρέπει να συνεισφέρουν και οι τράπεζες περιορίζοντας τα κέρδη τους. Καθορίζοντας, λοιπόν, η κυβέρνηση πλαφόν, δηλαδή όριο, αν οποιαδήποτε τράπεζα υπερβεί αυτό το όριο του πιστωτικού επιτοκίου, θα έχει φορολογία που μπορεί να φθάσει ως και το 80% ή το 90% των υπερκερδών. Να δείτε αν αυτά τα μέτρα δε θα απέτρεπαν κάποιους από τους μικροεπιχειρηματίες ανάπτυξης γης, που θα δείτε στα αποψινά δελτία ειδήσεων, να έκαναν διαδήλωση σήμερα, διαμαρτυρόμενοι, απηυδισμένοι από τα πιστωτικά επιτόκια των τραπεζών. Αυτό έγινε -και το γνωρίζετε όλοι- γιατί ακριβώς δεν μπορούν να αντέξουν αυτή την πολιτική των τραπεζών. Τι κάνει ο Υπουργός Οικονομικών στα θέματα αυτά; Με το να μιλά γενικόλογα και αόριστα ότι είμαστε δίπλα σας και θα σας βοηθήσουμε και χωρίζοντας τις τράπεζες σε σημαντικές και ασήμαντες;

Τρίτον, η αύξηση και η διατήρηση των επιτοκίων σε υψηλά επίπεδα βρίσκεται σε αντίθεση με τις υποδείξεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και επιδεινώνει την κατάσταση της οικονομίας, πλήττοντας τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και το σύνολο της κοινωνίας. Δεν άκουσα τον Υπουργό Οικονομικών να αναδεικνύει τη διάσταση αυτή, ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι το αντίθετο που υποδεικνύει, δηλαδή ότι δεν πρέπει να αυξάνονται τα επιτόκια των τραπεζών.

Ακόμα, ποια νομοθετική ρύθμιση μελετά ο Υπουργός Οικονομικών, αφήνοντας πίσω τα χρήματα τα οποία μπορεί κάποιος να ανέμενε ότι θα διέθετε; Είπε ότι θα διαθέσει για τις σημαντικές τράπεζες χωρίς να πει τι. Αλλά, αν αυτό είναι προβληματικό, τουλάχιστον αναμέναμε ότι θα ετοιμαζόταν μια νομοθετική ρύθμιση, για να προστατευθούν οι πολίτες από την αυθαίρετη αύξηση του επιτοκίου και των χρεώσεων που κάνουν οι τράπεζες στους πολίτες και ιδιαίτερα από πού; Σε κάτι που αναμένεται να ξεσπάσει τις επόμενες μέρες -δε θέλουμε να είμαστε μάντιες κακών, αλλά αναμένεται να ξεσπάσει- με βάση έγκυρους οικονομικούς αναλυτές, πάλι παγκόσμια, που θα είναι ένα δεύτερο τσουνάμι και που αφορά το ζήτημα των πιστωτικών καρτών.

Αν, λοιπόν, ο Υπουργός Οικονομικών θέλει με νομοθετική παρέμβαση να προστατεύσει τους πολίτες, πρέπει να κάμει δύο πράγματα. Πρέπει να φέρει νομοθετικές προτάσεις, για να προστατευθούν οι πολίτες από την αυθαίρετη αύξηση του επιτοκίου και των χρεώσεων που κάνουν για τα δάνεια, αλλά και την αυθαίρετη

αύξηση του επιτοκίου και των χρεώσεων που κάνουν για τις πιστωτικές κάρτες. Αυτά ήταν τα ελάχιστα, τα αυτονόητα. Τίποτε δεν ακούσαμε και τίποτε δεν είδαμε, ακόμα μιλώντας και επίσημα σήμερα από αυτό το βήμα.

Έχουμε την αίσθηση πως το αίσθημα που εισπράττουν οι πολίτες από τον Υπουργό Οικονομικών είναι το αίσθημα της ανασφάλειας, της αβεβαιότητας, όχι γιατί αυτή η κυβέρνηση θα δημιουργήσει την κρίση ή γιατί θα την επιτείνει, αλλά γιατί θα έρθει δεύτερο κύμα, ενδεχομένως, οικονομικής κρίσης από το εξωτερικό να μας αγγίξει και η κυβέρνηση, όπως είπαμε και για το πρώτο κύμα, υπνώττει απλά τον ύπνο του δικαίου, παρακολουθώντας απαθής θεατής από μακριά.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Ερωτοκρίτου.

Το λόγο έχει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο συνάδελφος κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Φραγκλίνος Ρούσβελτ έβγαλε τις Ηνωμένες Πολιτείες από τη μεγάλη οικονομική κρίση του 1930. Σε μια ομιλία του το 1937 είπε τα εξής: «Πάντα όλοι γνωρίζαμε ότι ο χωρίς ευαισθησίες εγωισμός είναι ηθικά απαράδεκτος. Τώρα γνωρίζουμε πως είναι και οικονομικά απαράδεκτος!»

Φαίνεται ότι στις ΗΠΑ, μετά την έξοδο από την κρίση στο τέλος της δεκαετίας του '30, άρχισαν να λησμονούν τα πιο πάνω σοφά λόγια του Προέδρου Ρούσβελτ και οι κάτοχοι του μεγάλου κεφαλαίου άρχισαν ένα ξέφρενο κυνήγι του κέρδους, που οδήγησε τα πράγματα στη σημερινή τραγική κατάσταση. Το χωρίς αναστολές και ηθικούς φραγμούς κυνήγι του κέρδους οδήγησε σε μια κρίση που θα πλήξει καίρια το βιοτικό επίπεδο δεκάδων εκατομμυρίων ανθρώπων. Η ανθρωπότητα άρχισε ήδη την αναζήτηση ενός νέου παγκόσμιου οικονομικού μοντέλου. Στη διαμόρφωση αυτού του νέου οικονομικού μοντέλου, ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα είναι σημαντικότερος. Μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση η μικρή Κύπρος μπορεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο με την ενεργό εμπλοκή της στα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

Στο νέο μοντέλο που θα θεσμοθετήσει η ανθρωπότητα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να επιμένει ότι οι καινούριοι κανόνες δεν μπορεί να αγνοούν την ηθική και τις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου. Εμείς, του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, που έχουμε για πολλά χρόνια ως κεντρικό άξονα της οικονομικής μας πολιτικής την οικονομία της αγοράς με κοινωνικό πρόσωπο, νιώθουμε δικαιωμένοι από τις εξελίξεις. Στα χρόνια που οι Βρετανοί συντηρητικοί της κ. Θάτσερ ήσαν μέλη του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, θυμάμαι συχνά πυκνά να αντιδρούν με χλευασμό και μειδιάματα στις θέσεις των υπολοίπων για οικονομία της αγοράς με κοινωνικό πρόσωπο.

Τώρα είναι επίσης η ώρα να επανεξετασθεί στα σοβαρά ο ρόλος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Πολλοί σοβαροί οργανισμοί εδώ και τέσσερα με πέντε χρόνια προειδοποιούσαν για στρεβλώσεις και σοβαρά προβλήματα στην τραπεζική αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών. Αντίθετα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο μέχρι το 2007

παρουσίαζε τη χρηματοπιστωτική αγορά των ΗΠΑ ως παράδειγμα προς μίμηση. Ο διεθνής αυτός οργανισμός χρειάζεται πλήρη και εκ βαθέων αναδιοργάνωση. Και μόνο μια συντονισμένη κίνηση εκ μέρους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να επιτύχει κάτι τέτοιο.

Το νέο οικονομικό μοντέλο πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις ακρότητες και την απληστία των μεγαλοδιευθυντών και μεγαλομετόχων. Η απληστία δεν πρέπει να περνά απαρατήρητη και, όπου εκδηλώνεται, ατιμώρητη. Διερωτώμαι ειλικρινά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πώς η ανθρωπότητα ανέχτηκε ένα σύστημα στο οποίο οι διευθυντές των μεγάλων διεθνών τραπεζών εισέπρατταν μεταξύ τους, ως μοιβή, το εξωφρενικό ποσό των \$95 δις το χρόνο!

Οι νέοι κανόνες πρέπει να είναι δίκαιοι για όλους, πλούσιους και φτωχούς. Την ώρα που κάνουμε αυτές τις συζητήσεις, σχεδόν ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι μαστίζονται από την πείνα και τη δίψα! Παρά την κρίση, τα ποσά που καταβάλλουν τα διάφορα κράτη για αντιμετώπιση της πείνας πρέπει να αυξηθούν κατακόρυφα. Η μάστιγα της πείνας είναι πολύ χειρότερη από την τρέχουσα οικονομική κρίση, αφού απειλεί δεκάδες εκατομμύρια ζωές. Δεν μπορεί η ανθρωπότητα να δίδει τρισεκατομμύρια ευρώ, για να στηρίξει το τραπεζικό οικοδόμημα -και ουσιαστικά να στηρίζει αυτούς τους χρυσοπληρωμένους ηλίθιους που δημιούργησαν την κρίση- και να μη δίδει την ίδια ώρα και τα απαραίτητα χρήματα που είναι αναγκαία για την επιβίωση εκατομμυρίων ανθρώπων που σε τίποτε δεν έφταιξαν! Προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης της πείνας σε παγκόσμιο επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αναλάβει πραγματικά πρωταγωνιστικό ρόλο.

Άφησα τελευταίο ένα θέμα που στην Κύπρο λίγο το συζητάμε παρά τη σπουδαιότητά του. Είναι αυτό των κλιματολογικών αλλαγών. Ο κορυφαίος μελετητής του προβλήματος Παβάν Σούκτεβ, πρόσφατα με αφορμή τη διαπίστωση ότι η θερμοκρασία ήταν αυτό το φθινόπωρο πέντε βαθμούς Κελσίου υψηλότερη από πέρσι, είπε το περίφημο «η ανθρωπότητα ζει με οικολογική πίστωση»! Λίγοι είναι εκείνοι που απορρίπτουν πλέον τη θεωρία ότι οι κλιματολογικές αλλαγές θα επηρεάσουν την οικονομία το ίδιο ή ακόμη σε μεγαλύτερο βαθμό από τη χρηματοοικονομική κρίση! Η αντιμετώπιση των κλιματολογικών αλλαγών πρέπει να καταστεί μια από τις κορυφαίες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σίγουρα είναι μικρή η Κύπρος, αλλά στους πιο πάνω τομείς μπορεί να διαδραματίσει μεγάλο ρόλο στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και ένας θετικός και ενεργός ρόλος για τα πιο πάνω ζητήματα θα έχει και ευμενή αντίκτυπο στο Κυπριακό.

Ελπίζω να μην έχω υπερβεί τα δέκα λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καθόλου! Ήσουν μέσα στα πλαίσια, φίλε Χρήστο!

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Σταύρος Ευαγόρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από το βουλευτή κ. Ανδρέα Αγγελίδη)

Ο Σταύρος είναι πρακτικός, άρα δεν...

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Κύριε Πρόεδρε, θα προσπαθήσω να είμαι όσο το δυνατό σύντομος, παρ' όλο που, όταν έχεις σαράντα λεπτά στη διάθεσή σου ή όταν έχεις είκοσι και τα κάνεις δέκα,

σίγουρα φαίνεται γενναιόδωρος. Αλλά, από τα σαράντα να πάω στα δέκα, κάπου δυσκολεύομαι!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Οργανώθου!

ΣΤ. ΕΥΑΓΓΟΡΟΥ:

Θα προσπαθήσω όμως να είμαι μέσα πλαίσια του χρόνου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι ολοένα και περισσότερο αυξανόμενες αναταράξεις στο χρηματοοικονομικό τομέα, που άρχισαν μέσα στο 2007 αρχικά με τα ενυπόθηκα δάνεια υψηλού κινδύνου, οδήγησαν τελικά στη σημερινή κρίση, που αντιμετωπίζει πλέον ολόκληρο το καπιταλιστικό στερέωμα.

Πρόκειται για βαθιά δομική κρίση του καπιταλισμού, από εκείνες που επαναλαμβάνονται πλέον με μεγαλύτερη συχνότητα, με μεγαλύτερη ένταση και βάθος. Πρόκειται για μια κρίση που θέτει συνάμα και την ταφόπλακα του νεοφιλελευθερισμού, ενός καπιταλιστικού μοντέλου ανάπτυξης που έκτισε τις δομές του στην πολεμική ενάντια στο κράτος, στην πλήρη απορρύθμιση, στο ξεπούλημα του πλούτου των εθνών και σίγουρα στη θεοποίηση της αγοράς, η οποία, κατά τους εμπνευστές της, είχε μέχρι πρόσφατα την ικανότητα να ρυθμίζει τα πάντα.

Αγνόησαν δυστυχώς -ορισμένοι αθεράπευτοι εξακολουθούν να αγνοούν- ότι η ίδια η αγορά ρυθμίζει στη βάση των δικών της στόχων, που δεν είναι άλλοι από τη μεγιστοποίηση των κερδών. Βασικό κοινωνικό απότοκο ήταν η δημιουργία μιας αχανούς δεξαμενής από φτωχούς και άνεργους, από τη μια, και τεράστιου πλούτου συγκεντρωμένου πλέον σε πολύ λίγα χέρια, από την άλλη. Παρ' όλα αυτά, εμείς του ΑΚΕΛ δε δαιμονοποιήσαμε ποτέ -ούτε δαιμονοποιούμε- την αγορά και τους νόμους της, αλλά ζητήσαμε να συγκρατηθούν με το χαλινάρι της ρύθμισης. Και κατηγορηθήκαμε ως ιερόσυλοι!

Δυστυχώς, η ιδεολογία και οι πρακτικές του νεοφιλελευθερισμού, κληρονομιά των Ρέιγκαν και Θάτσερ και με γκουρού τον Μίλτον Φρίντμαν, πέρασε και επιβλήθηκε σταδιακά από τις ΗΠΑ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε άλλα μέρη του πλανήτη. Μετατράπηκε σε κυρίαρχη ιδεολογία της δεξιάς, αλλά και ορισμένων αριστερών κομμάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Πολλοί σήμερα σπεύδουν να διαχωρίσουν τη θέση τους λέγοντας «ξέρετε, εμείς δεν»! Ενώ, άλλοι, αδιόρθωτοι και αθεράπευτοι, επιχειρούν να ρίξουν την ευθύνη αποκλειστικά και μόνο στα "golden boys" και στην απληστία τους, σε μια τελευταία προσπάθεια εξαγνισμού του νεοφιλελευθερισμού.

Η κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού τομέα αποτελεί την αρχή μιας καθολικής οικονομικής κρίσης, με την οποία θα βρεθεί αντιμέτωπος ο καπιταλισμός όχι μόνο στους αμέσως επόμενους μήνες, αλλά, πιστεύω, και μέσα στα επόμενα χρόνια. Η απεγνωσμένη προσπάθεια των ΗΠΑ και των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διάσωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, διαθέτοντας τεράστια ποσά από τα κρατικά ταμεία, δε φαίνεται να αποδίδει ή αποδίδει μόνο πρόσκαιρα. Θυμίζει στήριξη ψυχολόγου για αντιμετώπιση της κατάθλιψης! Μόνο που η παγκόσμια οικονομία δεν έχει πάθει κατάθλιψη. Ασθενεί βαριά και χρειάζεται νυστέρη!

Προσωπικά πιστεύω ότι αναστροφή και ανακοπή της κρίσης θα υπάρξει μόνο τότε, όταν τα κράτη αποφασίσουν να πάρουν τα πράγματα στα χέρια τους! Μόνο τότε,

όταν αποφασίσουν να επενδύσουν στην πραγματική οικονομία! Αυτό δηλαδή το οποίο συστήνουν μετά από τόσους μήνες καθυστέρηση οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διακόσια δισεκατομμύρια, αλλά να διοχετευθούν στην πραγματική οικονομία. Όταν αποφασίσουν να στηρίξουν τη μικρομεσαία επιχείρηση, όταν αποφασίσουν να πραγματοποιήσουν περισσότερα αναπτυξιακά έργα, όταν αποφασίσουν ότι έφτασε η ώρα να στηρίξουν τους αδύνατους!

Ας δούμε όμως, κύριε Πρόεδρε, πώς κάποιοι επιφανείς άνθρωποι του πλανήτη μας αντιλαμβάνονται την κρίση και το νεοφιλελευθερισμό. Ίσως τότε και εμείς να γίνουμε πιο σοφοί. Αρχίζω με κάποια λόγια που είπε ο Ντανιέλ Κον-Μπεντίτ, ο ηγέτης των φοιτητών του Μάη του '68 στο Παρίσι, ο οποίος είναι ευρωβουλευτής των Πρασίνων. Λέει τα εξής: «Αυτή η χρηματική κρίση είναι για τους νεοφιλελεύθερους καπιταλιστές ότι ήταν το Τσέρνομπιλ για το λόμπι της πυρηνικής ενέργειας. Είναι μια καταστροφή! Ελπίζω όλοι να διδαχθούμε από αυτή. Δεν είναι το τέλος του καπιταλισμού, επειδή ο καπιταλισμός είχε πάντα την ευφυΐα να μεταρρυθμίζεται. Το τέλος του καπιταλισμού θα έρθει, όταν θα είναι ανίκανος πλέον να μεταρρυθμιστεί. Ωστόσο, η πεποίθηση πως η αγορά είναι θεός έχει τελειώσει!»

Και ας δούμε τι είπε ο βετεράνος της αγγλικής αριστεράς, για πάρα πολλά χρόνια βουλευτής του Εργατικού Κόμματος, ο Τόνι Μπεν. «Θυμάμαι», λέει ο ίδιος, ηλικιωμένος, «τη δεκαετία του 1930. Τότε το κραχ υπέθαλψε τον αντισημιτισμό. Υπήρχε ο φόβος, υπήρχαν οι αποδιοπομπαίοι τράγχοι και αυτό σίγουρα είναι πολύ επικίνδυνο. Ο Μπλερ και ο Μπράουν βάσισαν την πολιτική τους σε μια πίστη στην αγορά: “Η αγορά απαντά σ’ όλες τις ανάγκες σου και το κράτος έπρεπε να μείνει απ’ έξω και μακριά”. Η πεποίθηση αυτή έχει τώρα καταρρεύσει και το Εργατικό Κόμμα κατάλαβε ότι δεν μπορείς, όπως πίστευε, να γαλουχήσεις τον καπιταλισμό.»

Στην Κύπρο δυστυχώς, όσον αφορά τις ιδεοληψίες, δεν αποτελέσαμε εξαίρεση! Ο νεοφιλελευθερισμός βρήκε πρόσφορο έδαφος και μέχρι πρόσφατα -θέλω να πιστεύω ότι αυτό έχει τελειώσει- κατάφερε να εμβολιάσει το κόμμα της παραδοσιακής δεξιάς, αλλά και άλλους χώρους πέραν αυτής. Φρόντισαν έγκαιρα να κτίσουν ένα μεγαλοπρεπή ναό, αυτόν του νεοφιλελευθερισμού, και άρχισαν να ομνύουν πίστη και να θυσιάζουν στο βωμό της θεάς αγοράς. Σ’ αυτό το βωμό ηθέλησαν να προσφέρουν τον πλούτο της πόλης και στο θυσιαστήριο τις κατακτήσεις των πληβείων. Ζητούσαν μέχρι πρόσφατα λιγότερο κράτος, ξεπούλημα! Μετά εκλεπτυσμένα μιλούσαν για μετοχοποιήσεις των ημικρατικών οργανισμών, οικοπεδοποιήσεις και ανάπτυξη της κρατικής γης!

Αντισταθήκαμε και δεν τους πέρασε! Ζητούσαμε καλύτερη ρύθμιση στην αγορά και μας έλεγαν ιερόσυλους! Ιεροσυλία ήταν η αμφισβήτηση της ασυδοσίας της αγοράς!

«Θέλουμε κράτος προσανατολισμένο προς την αγορά, με την προσοχή στραμμένη προς την αποδοτικότητα», τόνιζε εμφαντικά ο φίλτατος αναπληρωτής πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, την 21^η Δεκεμβρίου 2006, από αυτό εδώ το βήμα. «Εμείς», έλεγε στην ίδια ομιλία, «έχουμε την άποψη πως πρέπει να τολμήσουμε να προχωρήσουμε σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Και εδώ κατανοούμε, αλλά και σεβόμαστε την άποψη κάποιων κομμάτων» -εννοούσε εμάς- «που στηρίζουν το κράτος, πιστεύουν ότι το κράτος επιχειρηματίας μπορεί να δημιουργήσει ανάπτυξη. Εμείς», έλεγε, «έχουμε διαφορετική αντίκριση. Πρώτον, να τολμήσουμε να προχωρήσουμε σε αποκρατικοποιήσεις και μετοχοποιήσεις της ΑΤΗΚ και της ΑΗΚ.». Αυτά ελέγοντο από αυτό εδώ το βήμα!

«Εμείς», έλεγε σε άλλη ομιλία, «έχουμε ένα όραμα. Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να το λέμε και να το τονίζουμε. Είμαστε υπέρ των μετοχοποιήσεων, ναι, και»...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, το θέμα μας εν' ο Συναγερμός, κύριε Ευαγόρου;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ

Με συγχωρείτε;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Το θέμα που συζητούμε... Εν εκατάλαβα!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Απαντώ στην ομιλία του συναδέλφου, φίλτατου...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πριν τρία χρόνια;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Όχι!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ελείπετε! Ελείπετε!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Έκαμε ομιλία πριν μια εβδομάδα!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είπε έτσι;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Βεβαίως! Σ' αυτά απαντώ!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είπε ότι έσει όραμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αφήστε τις ομιλίες του παρελθόντος!

Συνάδελφε Ευαγόρου, συνέχισε.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

...«ναι, και υπέρ των μερικών αποκρατικοποιήσεων!» έλεγε.

Οφείλω να πληροφορήσω την αξιωματική αντιπολίτευση ότι και εμείς έχουμε ένα όραμα. Ένα όραμα όμως διαφορετικό! Επιδίωξή μας είναι η οικοδόμηση ενός σύγχρονου κράτους, στο οποίο θα βρίσκονται σε αρμονία η οικονομική ανάπτυξη και η κοινωνική ευημερία. Όραμά μας μια δυναμική, ευέλικτη, δημοσιονομικά πειθαρχημένη οικονομία, η οποία να κινείται με υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, να διασφαλίζει υψηλά ποσοστά απασχόλησης, αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και δίκαιη κατανομή του πλούτου που παράγει.

Πέρα από αυτά, θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναφέρω ότι, επειδή συζητήθηκε -και συζητείται καθημερινά- το θέμα της αναθεώρησης του κρατικού προϋπολογισμού, αυτή η κυβέρνηση, έχοντας κατά νουν την οικονομική κρίση, την παγκόσμια οικονομική κρίση, από το Σεπτέμβριο που καταρτίστηκε ο προϋπολογισμός, τελείωσε ο προϋπολογισμός, φρόντισε ακριβώς να συμπεριλάβει πρόσθετα έργα ανάπτυξης μέσα στον προϋπολογισμό, με αποτέλεσμα να έχουμε μια αύξηση της τάξης του 16% περίπου στον προϋπολογισμό ανάπτυξης. Και λέω του 16%, γιατί για τρία συνεχή χρόνια ο ρυθμός αύξησης των δαπανών για την ανάπτυξη ήταν γύρω στο 6%. Από το 6% στο 16% έχει μια μεγάλη διαφορά! Θα τα πούμε στους προϋπολογισμούς για το θέμα των κοινωνικών δαπανών. Δεν είναι της ώρας.

Κατά συνέπεια, η κυβέρνηση από τη μια και κλάδοι της από την άλλη... Και έχω κατά νουν τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, ο οποίος από τον Αύγουστο, παίρνοντας τα μηνύματα για την κρίση, προετοιμάστηκε μέσα από αλληπάλληλες συσκέψεις και ετοίμασε πακέτο μέτρων προς την κυβέρνηση, με αποτέλεσμα η κυβέρνηση σε δύο δόσεις να προχωρήσει στον προϋπολογισμό, τον οποίο εγκρίναμε, ύψους τεσσεράμισι εκατομμυρίων, για στήριξη του χειμερινού τουρισμού, διασφαλίζοντας εβδομήντα πέντε χιλιάδες τουριστικές θέσεις, και στη συνέχεια να εξαγγελθούν άλλα δώδεκα εκατομμύρια, ένα πρόσθετο κονδύλι το οποίο θα στηρίξει την προβολή και διαφήμιση του τουριστικού μας προϊόντος, πέρα άλλων πολλών μέτρων που έχουν σχέση είτε με το άνοιγμα προξενείων στη Ρωσία είτε με την ευελιξία όσον αφορά στην έκδοση θεωρήσεων διαβατηρίων κ.ά. Πέρα απ' αυτά, πρέπει να πω ότι το κράτος εξήγγειλε άλλα σαράντα εκατομμύρια πρόσθετη δαπάνη για αναπτυξιακά έργα, τα οποία θα γίνουν μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών, των δήμων και των κοινοτήτων.

Το λέω αυτό γιατί; Όταν ζητούμε αναθεώρηση ενός προϋπολογισμού που κατετέθη και έλαβε υπόψη την κρίση, και με την ένταση της κρίσης η διακυβέρνηση έρχεται και προτείνει άλλα πενήντα δύο, συν τεσσεράμισι, πενήντα εξίμισι ουσιαστικά εκατομμύρια, πρέπει να αντιληφθούμε ή να πάμε να ανοίξουμε τον προϋπολογισμό να δούμε πού πρέπει να τον αναθεωρήσουμε! Θα πάμε να αναθεωρήσουμε τους μισθούς και τα ωφελήματα των δημόσιων υπαλλήλων ή κάποιες άλλες τρέχουσες δαπάνες; Αδύνατο! Μπορεί κάποιος να πει ότι θα μπορούσαμε να περιορίσουμε κατά ένα ποσοστό δύο, τρία, πέντε τοις εκατόν κάποιες δαπάνες λειτουργίας της κρατικής μηχανής. Αν έρθουμε τώρα στα έσοδα, τα έσοδα είναι εκεί. Να τα διαφοροποιήσουμε προς τα κάτω; Πώς θα μπορέσουμε να χρηματοδοτήσουμε τον προϋπολογισμό της ανάπτυξης και των κοινωνικών παροχών;

Κατά συνέπεια, εκείνο το οποίο θα γίνει -και γίνεται- είναι ότι θα κατατεθεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός, ο οποίος θα περιλαμβάνει ακριβώς τα έργα τα οποία προορίζεται να γίνουν πέραν του προϋπολογισμού και πέραν των προϋπολογιζομένων, και αυτό θα γίνει μέσα στο 2009. Η κυβέρνηση δήλωσε ότι, αν χρειαστεί, έχουν άλλα εκατόν εκατομμυρίων έργα ανάπτυξης, τα οποία είναι έτοιμα, και μπορούν να βγουν άμεσα προσφορές και μέσα από επίστευση.

Κατά συνέπεια, δεν ευσταθεί, κατά τη δική μας την άποψη, εκείνο το οποίο καθημερινά λέγεται από πλευράς αντιπολίτευσης, ότι πρέπει να αναθεωρήσουμε με οποιοδήποτε τρόπο τον κρατικό προϋπολογισμό.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μια αναφορά θα ήθελα να κάνω επίσης σε δύο προτάσεις που έγιναν από πλευράς αντιπολίτευσης. Η μια αφορά στην πρόταση να προχωρήσουμε μέσα από την έκδοση, αγορά των "Europe Commercial", των λεγόμενων "Papers", στο δανεισμό

€1,9 δις, με στόχο να προχωρήσουμε στη δανειοδότηση ουσιαστικά με έμμεσο τρόπο του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αυτά να κατατεθούν στις τράπεζες, για να επιτύχουμε και την επένδυση του ταμείου ή καλύτερη επένδυση του ταμείου, από τη μια, αλλά και ρευστότητα των τραπεζών, από την άλλη.

Πρώτον, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας δήλωσε και ξεκαθάρισε ενώπιον όλων μας ότι οι τράπεζες δεν αντιμετωπίζουν -παρά εκείνα που λέγονται- οποιοδήποτε πρόβλημα ρευστότητας.

Δεύτερον, θεωρούμε ότι αυτή η πρόταση, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο, είναι άκαιρη, γιατί την ώρα που διεξάγεται διάλογος και αναμένουμε να ολοκληρωθεί -αφού έχουμε μετακαλέσει αναλογιστές και άλλους ειδικούς, για να μας υποδείξουν πώς θα επενδύσουμε το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με ποιους τρόπους, που να είναι και ασφαλείς και πιο αποδοτικοί- δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε ένα τέτοιο εγχείρημα.

Σίγουρα, το πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι επαθκιάσαμε να μειώσουμε το εθνικό χρέος, το δημόσιο χρέος στο 47%, 48% και προχωρούμε, για να το κάνουμε 44%! Έχουμε ένα περιθώριο, ένα αβάντζο της τάξης των δύο και πλέον δισεκατομμυρίων, που, αν θέλετε, είναι και το αποκούμπι και για τις μελλοντικές γενιές, αλλά και για την οικονομία μας! Δεν είναι της ώρας, δεν αντιμετωπίζουμε τέτοιες δυσκολίες, όπως άλλοι, για να προχωρήσουμε και να κάνουμε κάτι τέτοιο. Δε θα ήταν σοβαρό και συνετό!

Όμως, θέλω να δηλώσω και προς την κατεύθυνση σίγουρα της αντιπολίτευσης -αφού είναι την πρότασή τους που σχολιάζω- ότι εμείς, ως ΑΚΕΛ, δεν έχουμε καμιά αλλεργία όσον αφορά στην κατάθεση χρημάτων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στις τράπεζες! Από την ώρα που ο τομέας είναι εύρωστος και από την ώρα που ήδη υπάρχουν κατατεθειμένα πάρα πολλά χρήματα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στις τράπεζες και στα συνεργατικά ιδρύματα, εμείς δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. Αλλά, προγραμματισμένα, οργανωμένα και αφού ολοκληρωθεί ο διάλογος μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων και κράτους!

Η δεύτερη πρόταση ήρθε από το φίλτατο πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κατά την περασμένη συνεδρίαση του σώματος, ο οποίος πρότεινε έκδοση από πλευράς τραπεζών πρόσθετου κεφαλαίου, το οποίο να αγοράσει το κράτος και να καταστεί κατ' αυτό τον τρόπο και μέτοχος ή συνδιοκλήτης των τραπεζών. Εμείς θεωρούμε την πρόταση άκαιρη, από τη μια, γιατί οι τράπεζες οι ίδιες είπαν «δεν έχουμε πρόβλημα, δε χρειαζόμαστε στήριξη, το σύστημά μας είναι εύρωστο». Γνωρίζετε πολύ καλά με ποιους συνεργαζόμαστε και με ποιους συναλλάττονται οι τράπεζές μας και ποια μηνύματα πιθανόν να στέλναμε, είτε στη Ρωσία είτε αλλού, αν προχωρούσαμε σε τέτοιου είδους βήματα, για τα οποία στο διεθνή τύπο θα έγραφαν «κρατικοποιούν, εθνικοποιούν τράπεζες». Αυτό το πράττουν ουσιαστικά εκείνοι οι οποίοι θέλουν, που κινδυνεύουν οι τράπεζές τους, που έχουν προβλήματα και θέλουν να τις στηρίξουν. Το πιο σημαντικό είναι ότι, πέραν των μηνυμάτων, αυτό το μέτρο ως μέτρο αυτή τη στιγμή... Και το λέω εγώ προερχόμενος από το παραδοσιακό κόμμα της αριστεράς, που, αν άκουα “κρατικοποίηση”, θα έπρεπε να συμφωνήσω. Ε, όχι! Αυτό το οποίο επροτάθη από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι κεκαλυμμένη και αχρείαστη επιδότηση και δεν μπορούμε να προχωρήσουμε να αντιγράψουμε άλλες χώρες οι οποίες στα δύσκολα έρχονται και κοινωνικοποιούν ή εθνικοποιούν τις ζημιές, ενώ για τόσα χρόνια ιδιωτικοποιούσαν τα κέρδη!

Εμείς δεν πρόκειται να δεχτούμε κάτι τέτοιο, διότι ο εθνικός πλούτος, ο οποίος σήμερα μπορεί να βρίσκεται στα κρατικά ταμεία, δεν μπορεί με τον ένα ή με τον άλλο

τρόπο να στηρίζει εκείνους -και δε μιλώ για τις δικές μας τις τράπεζες, μιλώ για το φαινόμενο που είδαμε στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών- οι οποίοι είναι αθεράπευτοι κερδοσκόποι, εκείνους που εφάν τα ριάλια του κόσμου, που εφάν τα λεφτά του κόσμου. Δεν μπορεί σήμερα να επιβραβευτούν και να έρχεται ο φόρος -το χρήμα του φορολογούμενου- να στηρίζει εκείνους οι οποίοι ουσιαστικά οδήγησαν την κοινωνία και την οικονομία στην κρίση!

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, σε ένα λεπτό, με τα εξής: Θέλω να δώσω ένα μήνυμα σε όλους μας, και στην πλευρά της κυβέρνησης και της συγκυβέρνησης, αλλά και στην αντιπολίτευση. Οι οικονομικές κρίσεις και ιδιαίτερα αυτή η οικονομική κρίση μάς αφορά όλους ανεξάρτητα, είτε βρισκόμαστε στην κυβέρνηση είτε στην αντιπολίτευση, και θεωρώ ότι -χωρίς αυτό να σημαίνει με οποιοδήποτε τρόπο προσπάθεια φίμωσης για τον οποιοδήποτε συνάδελφο, φίλο, πολιτικό- θεωρώ ότι ήρθε η ώρα για εκεχειρία. Χρειάζεται η εκεχειρία! Η περίοδος δεν προσφέρεται, πιστεύω, για πολιτικά ή για αποκόμιση προσωπικών οφελών και πιστεύω ότι η κρίση αντιμετωπίζεται μέσα από συναίνεση, ομοψυχία και συνεργασία όλων. Οι προτάσεις, οι σκέψεις, οι προβληματισμοί όλωνών μας είναι αναγκαίοι, για να πάμε μπροστά!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Ευαγόρου.

Εδώ, κυρίες και κύριοι, φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 11 Δεκεμβρίου 2008, στις 4.30 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.088-2008).
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.145-2008).
3. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.123-2008).
4. Ο περί της Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.106-2008).
5. Ο περί Υπαλλήλων του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.150-2008).
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 2) του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.157-2008).

7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.161-2008).
8. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2009 Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.158-2008).
9. Ο περί Αναγνώρισης της Προσφοράς και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και προς τους Εξαρτωμένους τους Νόμος του 2006.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.016.2006).
10. Ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς τους Αιχμαλώτους της Τουρκικής Εισβολής Νόμος του 2006.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.003.2006).
11. Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.141-2008).
12. Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Συντηρήσεως Ορισμένων Φάρων στην Ερυθρά Θάλασσα (Κυρωτικός) (Καταργητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.100-2008).
13. Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.119-2008).
14. Ο περί της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.090-2008).
15. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.143-2008).
16. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.144-2008).
17. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008.

- (Αρ. Φακ. 23.01.049.135-2008).
18. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαίνοθηρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.148-2008).
  19. Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να Πληροί ο Κτηνιατρικός Εξοπλισμός (Καταργητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.146-2008).
  20. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.049.037-2008).
  21. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.149-2008).
  22. Οι περί Κτηματομεσιτών (Τέλη) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.145-2008).
  23. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.2004).
  24. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.006.2004).
  25. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.107-2008).
  26. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.108-2008).
  27. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2009 Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.141-2008).
  28. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.049.014-2008).
  29. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.151-2008).
  30. Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007.

- (Αρ. Φακ. 23.01.048.283-2007).
31. Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού και Υπολογιστή Ποσοτήτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.101-2008).
  32. Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας - Θέσεις Πρώτου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας 1^{ης} Τάξεως και Εκπαιδευτή Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.102-2008).
  33. Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.109-2008).
  34. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Κοινοτική Άδεια Ελεγκτή Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.111-2008).
  35. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.142-2008).
  36. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας για την Ενδυνάμωση της Αμοιβαίας Συνεργασίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.055-2008).
  37. Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.129-2008).
  38. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.131-2008).
  39. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.133-2008).
  40. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.134-2008).

41. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008).
42. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2009.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος). (Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους). (Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007).
5. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ.

Ελένης Θεοχάρους).
(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007).
8. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
9. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
10. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
11. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και

Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).

12. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
13. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
14. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
15. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αντωνίου Αντώνης	Μητσόπουλος Τάσος
Αριστοτέλους Άριστος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βότσης Άγγελος	Ομήρου Γιαννάκης
Γαβριήλ Γιαννάκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Αριστοφάνης	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαμψών Σωτήρης
Ευαγόρου Σταύρος	Σαρίκας Φειδίας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κλεάνθους Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουκουμά Σκεύη	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Μάριου Καρογιάν για την εξηκοστή επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
2. Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2009.
3. Αναβολή της συζήτησης των θεμάτων «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007» και «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», έπειτα από συζήτηση (Α. Γεωργίου, Γ. Βαρνάβα, Ζ. Κουλίας, Χρ. Πουργουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Πρόεδρος).

4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέσεις Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, Ανώτερου Δικηγόρου της Δημοκρατίας, Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α΄ και Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Αγγελίδης, Α. Γεωργίου, Γ. Ομήρου, Χρ. Πουργουρίδης, Ι. Νικολάου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Κυπριανού, Δ. Συλλούρης) και έγκρισή τους.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος (Αρ. 1) του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγκατάστασης και Χρήσης Αυτόματων Εξωτερικών Απινιδωτών Νόμος του 2007» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Καταστατικού του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Τροποποίησης) Κυρωτικός (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2).
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέση Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2).
13. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
14. Ερωτήσεις βουλευτών:
 Τοποθέτηση αφισών σε πινακίδες τροχαίας και πυλώνες οδικού φωτισμού - Εμπορευματικός σταθμός στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την αντιμετώπιση της παιδικής παχυσαρκίας - Εκδηλώσεις και δραστηριότητες στην Κύπρο το 2009 για το Ευρωπαϊκό Έτος Δημιουργικότητας και Καινοτομίας - Μονομερής ανακήρυξη ανεξαρτησίας από τη Νότιο Οσετία και την Αμπχαζία - Προγραμματισμός λειτουργίας πρεσβειών στην Κούβα, την Ιαπωνία, τη Βραζιλία και τον Καναδά - Ανάγκη προώθησης της εμπορικής ναυτιλίας - Παραχώρηση ανακυκλωμένου νερού από το αποχετευτικό σύστημα Λευκωσίας στο δήμο Αθηνών - Η έξαρση του φαινομένου της επαιτείας - Ερωτήματα σε σχέση με τον κλάδο της μουσικοθεραπείας στην Κύπρο - Προβλήματα τηλεφωνικής επικοινωνίας στο Φρένναρος - Ετήσιο τέλος για άδεια αλιείας κατηγορίας Γ΄ - Κατασκευή νέου κτιρίου Κυπριακής Βιβλιοθήκης - Έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως για παράπονα της ΕΕΥ και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Η μελέτη για κοστολόγηση του Εθνικού Σχεδίου Υγείας.

15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
- Νομοθετικό πλαίσιο για την άσκηση της εναλλακτικής ιατρικής στην Κύπρο - Καθυστέρηση στην υλοποίηση λεωφόρου στη Λάρνακα - Αίτημα για κατασκευή δρόμου προς την περιοχή της Παναγίας των Αμπελιών στην Αραδίππου - Το αποχετευτικό σύστημα στην Αραδίππου - Αίτημα της επαρχίας Πάφου για κατασκευή χώρων αδρανών υλικών και αναβάθμιση του ΧΥΤΑ Πάφου - Οικονομική βοήθεια για αναπαλαίωση αρμενικού κοιμητηρίου στη Λευκωσία - Η διοικητική αναβάθμιση της Υπηρεσίας Ενέργειας - Αίτημα της κοινότητας Έμπας για βελτίωση της στροφής στην είσοδο του χωριού - Αίτημα της κοινότητας Χολετριών για προώθηση της Β' φάσης του Σχεδίου Αναδασμού - Οι επιδιορθώσεις στο συνοικισμό Αγίου Ιωάννη στη Λεμεσό - Ερωτήματα σε σχέση με τον προσφυγικό οικισμό του Καψάλου στη Λεμεσό - Η περιβαλλοντική ευθύνη για την πυρκαγιά Σαϊττά - Αίτημα για ανέγερση γυμνασίου/λυκείου/τεχνικής σχολής.
16. Συνέχιση της συζήτησης (Γ. Περδίκης, Γ. Ομήρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Χρ. Πουργουρίδης, Στ. Ευαγόρου) για το θέμα «Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και τρόποι αντιμετώπισης» και λήξη αυτού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 11^ης Δεκεμβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.18 μ.μ.

Αρ. 11

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, έχουμε ενώπιόν μας ένα ψήφισμα με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Δράσης κατά των Κλιματικών Αλλαγών, που είναι η 6^η Δεκεμβρίου. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Δράσης κατά των Κλιματικών Αλλαγών στις 6 Δεκεμβρίου,

Έχοντας υπόψη ότι η βιομηχανική ανάπτυξη των τελευταίων αιώνων και η επακόλουθη αύξηση στη χρήση των ενεργειακών πόρων, η υπέρμετρη αύξηση του πληθυσμού και η αδυναμία των δασών να δεσμεύσουν το διοξίδιο του άνθρακα, λόγω της συνεχούς αποψίλωσής τους, οδηγούν στην όξυνση του φαινομένου του θερμοκηπίου,

Εκφράζοντας την έντονη ανησυχία της για τα ακραία καιρικά φαινόμενα που παρατηρούνται παγκοσμίως και τα οποία απασχολούν όλη τη διεθνή κοινότητα,

Χαιρετίζοντας το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει το ζήτημα των κλιματικών αλλαγών ψηλά στις πολιτικές προτεραιότητες των ηγετών της,

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη συμμετοχής της Κύπρου στη διεθνή προσπάθεια που καταβάλλεται για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου αυτού προβλήματος,

Ομόφωνα:

1. Διαπιστώνει την ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων σε παγκόσμιο, αλλά και τοπικό επίπεδο για την αντιμετώπιση του όλου προβλήματος,
2. Υποστηρίζει τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την επίτευξη στόχων προς την κατεύθυνση της εξοικονόμησης ενέργειας, της προστασίας των οικοσυστημάτων και των δασών, της αύξησης των χώρων πρασίνου μέσα στις πόλεις, της προστασίας του εδάφους από τη διάβρωση, τη ρύπανση και τη στεγανοποίηση,
3. Εκφράζει την επιθυμία της για αυστηρή εφαρμογή όλων των δεσμεύσεων σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο στη βάση συνθηκών και άλλων συμφωνιών για την ουσιαστική αντιμετώπιση του παγκόσμιου προβλήματος των κλιματικών αλλαγών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε γραμματέα.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση του ψηφίσματος;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ψήφισμα εγκρίνεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπούμε στη νομοθετική εργασία, θα πρέπει να ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ένα νομοσχέδιο το οποίο θα κατατεθεί σήμερα και για το οποίο υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επείγον και να ψηφιστεί σήμερα. Το νομοσχέδιο αυτό τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου Νόμος του 2008». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το θέμα κηρύσσεται ως επείγον και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, με την παράκληση να συνέλθει, για να το μελετήσει και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.162-2008).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
2. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.163-2008).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3. Ο περί Δημοσίων Προτάσεων Εξαγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	(Αρ. Φακ. 23.01.049.164-2008).		
4.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.165-2008).	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.166-2008).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Επιβολής Τελών στα Βαρέα Φορτηγά Οχήματα που Χρησιμοποιούν Έργα Υποδομής Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.168-2008).	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
7.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.169-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.170-2008).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.171-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.147-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
11.	Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.148-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
12.	Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.149-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
13.	Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ψαριών) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.150-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
14.	Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης και Ελέγχου των	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

	Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.151-2008).	και Περιβάλλοντος	
15.	Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος που διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.152-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
16.	Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.129-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17.	Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.131-2008).	Υγείας	Υγείας
18.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.133-2008).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
19.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.134-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
20.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
21.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2008 Νόμου του 2008. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
22.	Έγγραφα (Υπ. Συγκοιν. 11/2008, 12/2008 και 13/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
23.	Ετήσια Έκθεση Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Έτος 2007.	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων

(Αρ. Φακ. 05.14.007.001).

Αναπτύξεως και
Ελέγχου Δημόσιων
Δαπανών

Προτάσεις νόμου

**Κατατέθηκαν
από**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1. Ο περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.050-2008).	Λευτέρη Χριστοφόρου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
2. Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.051-2008).	Σωτήρη Σαμψών και Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
3. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.02.049.052-2008).	Αθηνά Κυριακίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Με την αφορμή του κατεπείγοντος για το θέμα της ενίσχυσης του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου, ένα εξίσου σοβαρό θέμα, που θα ενισχύσει και θα διασώσει την υγεία των πολιτών αυτού του τόπου σε μεγάλο βαθμό, είναι το θέμα που συζητήθηκε κατά κόρον σχεδόν -και με δημόσιο διάλογο και στην κοινωνία- το κάπνισμα. Και πρέπει να πω ότι η πληροφόρησή μας, κάποιων βουλευτών που δε μετέχουν στις συσκέψεις, είναι ότι αποφασίστηκε ή μεθοδεύτηκε, με την καλή έννοια - να το πούμε έτσι, να μην παρερμηνευθεί- να υπάρξει είτε κωλυσιεργία είτε ματαίωση επί του παρόντος της συζήτησης ή της ολοκλήρωσης της συζήτησης στην επιτροπή. Αυτό με διαβεβαίωσε η επιτροπή και κατ' επέκταση να επιληφθεί το σώμα αυτού του θέματος. Αυτό δείχνει τουλάχιστο "δειλία και σκοπιμότητα". Ταυτόχρονα, πρέπει να πω, έλλειψη σεβασμού σε όλα τα υπόλοιπα μέλη, όποια άποψη και να έχουν, διότι, από την ώρα που για ένα θέμα γίνεται έντονη συζήτηση μέσα στην κοινωνία, μένουμε και εκτεθειμένοι, για να ερμηνεύσουν, όπως δικαιολογούνται να ερμηνεύσουν, και στέλνουμε τα πιο λανθασμένα μηνύματα. Θα ήθελα κάποιιοι που πήραν το βάρος και την ευθύνη να "μεθοδεύσουν" αυτό το οποίο έγινε να μας εξηγήσουν γιατί το έκαναν και, αν θεωρούν σωστό, να μας λαμβάνουν και τους υπόλοιπους υπόψη αν δε θέλουν βεβαίως να λάβουν υπόψη τους πολίτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κυρία Θεοχάρους.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η πραγματικότητα είναι ότι, κατά τη διάρκεια της σημερινής συζήτησης και ενώ επέκειτο η τοποθέτηση των πολιτικών κομμάτων για το ζήτημα των δύο προτάσεων νόμου για το κάπνισμα, μας ζητήθηκε από τη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων να μη γίνει σήμερα η τοποθέτηση, αλλά, επειδή ήταν το πρώτο και μοναδικό ζήτημα, είπαμε να αναβληθεί για την αμέσως επόμενη συνεδρία, σεβόμενοι και τη θέση των αρχηγών των κομμάτων. Εγώ θέλω να διαβεβαιώσω το σώμα και ειδικά τον κ. Κλεάνθους ότι κανείς δεν κίότηκε, κανείς δε δείλιασε. Εμείς θα προχωρήσουμε, γιατί είναι ομόφωνη η επιτροπή σε αυτό το θέμα. Πολλές πληροφορίες έρχονται από επιστημονικές εταιρείες -πληθώρα πληροφοριών- για τις συνέπειες του καπνίσματος πάνω στη δημόσια υγεία, οι οποίες θα βοηθήσουν τελικά και στο να πείσουμε την κοινωνία για την ανάγκη ψήφισης αυτού του νόμου, και να είστε όλοι βέβαιοι ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας θα κάνει πολύ σωστά τη δουλειά της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως γνωρίζετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτό το σώμα λειτουργεί άτυπα η σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων. Η σύσκεψη αυτή σκοπό έχει να συντονίζει τις εργασίες του νομοθετικού σώματος, έτσι που οι εργασίες του νομοθετικού σώματος να διεξάγονται κατά το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό απρόσκοπτα, γρηγορότερα και αποτελεσματικότερα. Δεν είναι η πρώτη φορά που στη σύσκεψη αυτή, σε μια προσπάθεια να επιτευχθεί ομοφωνία σε θέματα που υπάρχουν διιστάμενες απόψεις, λαμβάνεται η απόφαση να αναβληθεί ένα θέμα. Αυτό έγινε στο παρελθόν σε δεκάδες των περιπτώσεων. Ηκολούθησε αυτή η τακτική από τη σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων σε ένα θέμα για το οποίο όντως είναι διιστάμενες οι απόψεις, σε μια προσπάθεια να επιτευχθεί η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση. Νομίζω ότι ο σκοπός για τον οποίο αποφασίστηκε η αναβολή ήταν σωστός, δε μεθοδεύθηκε καμία απολύτως προσπάθεια, έτσι που να καταψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο ή να τύχει οποιασδήποτε αλλότριας μεταχείρισης. Γι' αυτό νομίζω ότι, με τις εξηγήσεις που έχουν δοθεί από την έδρα, πρέπει να θεωρηθεί ότι το θέμα έχει λήξει. Η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή θα επιληφθεί του θέματος με την πρώτη ευκαιρία και εκεί θα υπάρξουν οι τοποθετήσεις των διαφόρων πλευρών. Στο μεταξύ οι διάφορες πλευρές στο επίπεδο των κοινοβουλευτικών τους εκπροσώπων ανέλαβαν να διαβουλευθούν μεταξύ τους και ίσως καταλήξουμε σε μια κοινή συνισταμένη. Μακάρι να γίνει εφικτό τούτο!

Συνεχίζουμε με τη νομοθετική εργασία...

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή εγώ κάπως συγχύστηκα με τη δική σας την παρέμβαση. Η κ. Θεοχάρους είπε ότι οι κοινοβουλευτικές ομάδες είναι ομόφωνες στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας. Αντιλαμβάνομαι ότι έχουν καταλήξει ομόφωνα οι κοινοβουλευτικές ομάδες. Τώρα εσείς είπατε κάτι το διαφορετικό και αντιλαμβάνομαι και κάτι άλλο από αυτά που είπατε εσείς. Η κ. Θεοχάρους είπε ότι η επιτροπή θα επιληφθεί του θέματος στην πρώτη συνεδρία μετά την έναρξη της λειτουργίας των επιτροπών, μετά από τις

διακοπές των Χριστουγέννων. Εσείς είπατε με την πρώτη ευκαιρία. Αντιλαμβάνομαι ότι στην πρώτη συνεδρία πρέπει να γίνουν αυτά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού, δεν έχω μιλήσει για την επιτροπή καταρχάς εγώ. Είπα για επαφές μεταξύ των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων τις οποίες έχουμε όλο το χρόνο μπροστά μας, είναι άτυπες επαφές, να τις κάνουμε και αύριο και μεθαύριο, εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος.

Όσον αφορά την ομοφωνία στην οποία αναφέρθηκε η κ. Θεοχάρους, εννοεί ότι είναι όλες οι πλευρές ομόφωνες να προχωρήσει η επιτροπή να εξετάσει τις προτάσεις νόμου το ταχύτερο δυνατό.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Στην επόμενη συνεδρίαση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς! Ευχαριστώ πολύ, κύριοι συνάδελφοι.

Συνεχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2008». Το ΑΚΕΛ τάσσεται υπέρ σύμφωνα με την έκθεση. Οι υπόλοιποι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Νοεμβρίου και την 1^η Δεκεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Παιδείας και Πολιτισμού και Υγείας, καθώς και ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, εκπρόσωποι του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και ο γενικός διευθυντής του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €284.180.207 και η χρήση του για τη διενέργεια δαπανών για υλοποίηση διάφορων σκοπών και προγραμμάτων για τα οποία είτε δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια είτε η πρόνοια

που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2008 κρίθηκε ανεπαρκής.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το οποίο συνοδεύεται από εμπειριστατωμένο επεξηγηματικό υπόμνημα, ζητείται η εξασφάλιση πρόσθετων πιστώσεων για τις πιο κάτω κατηγορίες δαπανών:

1. Απαλλοτριώσεις γης (€36,5 εκατομ.). Κάλυψη των δαπανών απαλλοτρίωσης γης μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών του Ανώτατου Δικαστηρίου.
2. Χορηγία προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού (€4,5 εκατομ.). Υλοποίηση του σχεδίου προσέλκυσης χειμερινού τουρισμού.
3. Χορηγία προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (€2,8 εκατομ.). Επίσπευση έργων αθλητικής υποδομής. Σημειώνεται ότι ο σχετικός συμπληρωματικός προϋπολογισμός του ΚΟΑ δεν έχει ακόμη κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων και ως εκ τούτου δεν έχει καταστεί δυνατή η εξέτασή του από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.
4. Χορηγία προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (€5 εκατομ.). Πρόσθετη χορηγία για κάλυψη της διαφοράς του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το έτος 2008 και του ποσού που συμπεριλήφθηκε αρχικά στον κρατικό προϋπολογισμό του 2008.
5. Χορηγία προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου (€5,5 εκατομ.). Έναρξη εργασιών ανέγερσης του νέου θεάτρου.
6. Επιστροφή φόρων (€4,6 εκατομ.). Επιστροφή φόρων κατανάλωσης πετρελαιοειδών για ποσότητες βιοκαυσίμων που επιβαρύνονται με χαμηλό συντελεστή εξαιτίας της εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια της εισαγωγής κινήτρων χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
7. Αποζημιώσεις για το προσωπικό των Κυπριακών Αερογραμμών (€4 εκατομ.). Παραχώρηση χαριστικής αποζημίωσης στο προσωπικό εδάφους των Κυπριακών Αερογραμμών που επέλεξε να αποχωρήσει από την εταιρεία.
8. Διαγραφή δανείων (€21,7 εκατομ.). Διαγραφή δανείων σχολικών εφοριών και μικροβιοτεχνών.
9. Γενική κυβερνητική εισφορά (€33 εκατομ.) και συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης (€4,2 εκατομ.) προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
10. Μέτρα κοινωνικής συνοχής (€69,1 εκατομ.). Ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής και αύξηση των δημόσιων βοηθημάτων.
11. Αυξήσεις μισθών και ημερομισθίων (€44 εκατομ.). Καταβολή γενικών αυξήσεων ύψους 2% στους βασικούς μισθούς των κρατικών υπαλλήλων (από 1^η Ιανουαρίου 2008) και παραχώρηση μισθολογικών αυξήσεων στο ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό 4,7%.
12. Αγορά ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών (€23,7 εκατομ.).
13. Υπηρεσίες ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού (€5 εκατομ.). Εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος για περιορισμό του χρόνου αναμονής των ασθενών, απασχόληση κατά τις αργίες και τα Σαββατοκύριακα και δημιουργία νέων κλινικών σε ορισμένα νοσοκομεία.
14. Άλλες δαπάνες (€20,6 εκατομ.).

Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής για τη συζήτηση του υπό αναφορά

νομοσχεδίου, τα μέλη της επιτροπής προέβησαν σε κατ' άρθρο συζήτηση του νομοσχεδίου και υπέβαλαν σωρεία ερωτήσεων προς τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών. Ζήτησαν επίσης την κατάθεση συγκεκριμένων στοιχείων, μελετών και συγκριτικών πινάκων, τα οποία κατατέθηκαν στην επιτροπή από το αρμόδιο υπουργείο με επιστολή του, ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2008.

Συγκεκριμένα, τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών όπως, σε συνεννόηση με όλους τους αρμόδιους φορείς, υπουργεία και οργανισμούς, καταθέσουν στην επιτροπή αναλυτικότερα στοιχεία και γραπτές απαντήσεις για ειδικότερα θέματα τα οποία διαβιβάστηκαν στο μεταξύ με γραπτό σημείωμα της γραμματείας της επιτροπής. Τα στοιχεία που ζητήθηκε να κατατεθούν αφορούν τα ακόλουθα:

- Αναλυτική κατάσταση των εξόδων για τη συμμετοχή της Κύπρου στην έκθεση EXPO ZARAGOZA 2008 στην Ισπανία (€1.145.294).
- Το Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για Πρόσληψη Μαθητευομένων του Συστήματος Μαθητείας στον Ιδιωτικό Τομέα (€500.000) και το Σχέδιο Ταχύρρυθμης Κατάρτισης Νεοεισερχομένων στην Απασχόληση σε Θέματα Ασφάλειας και Υγείας (€200.000), καθώς και στοιχεία αναφορικά με την αξιολόγηση και παρακολούθηση του αποτελέσματος της υλοποίησης των πιο πάνω σχεδίων.
- Αναφορικά με τη δαπάνη για αποπληρωμή των δανείων που χορηγήθηκαν μέσω του Σχεδίου Επαναδραστηριοποίησης Εκτοπισθέντων Μικροβιοτεχνών, ο συνολικός αριθμός των χρηματοδοτηθέντων και για πόσους απ' αυτούς απαιτείται η διαγραφή δανείων.
- Αναφορικά με το ποσό που αφορά τα τέλη ενοικίασης πτητικών και θαλάσσιων μέσων για σκοπούς πυρόσβεσης (δαπάνη ενοικίασης τριών ελικοπτερίων κατά την καλοκαιρινή περίοδο 2008), η σχετική μελέτη σύμφωνα με την οποία κρίνεται πιο συμφέρουσα η απόφαση της ενοικίασης αντί της αγοράς των πτητικών μέσων.
- Αναφορικά με τις απαλλοτριώσεις γης σε όλες τις επαρχίες, στοιχεία για τον αριθμό των υποθέσεων που βρίσκονται ενώπιον του δικαστηρίου για εκδίκαση.
- Η έκθεση αξιολόγησης του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής.
- Οι απόψεις του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων αναφορικά με το ποσό ύψους €4.000.000 που αφορά το Σχέδιο Αποζημίωσης Υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών.

Κατά τη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι όλων των αρμόδιων υπουργείων και οργανισμών από τους οποίους είχαν ζητηθεί επιπρόσθετες επεξηγήσεις. Στο εν λόγω στάδιο συζήτησης, τα μέλη της επιτροπής ενημερώθηκαν ενδελεχέστερα για ειδικότερα ζητήματα και κονδύλια τα οποία συμπεριλαμβάνονται στον υπό εξέταση συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως της συζήτησης που διεξήχθη στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της επιτροπής βουλευτής του

Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορώ να έχω τις τοποθετήσεις των διαφόρων κομμάτων, πριν δώσω το λόγο σε ομιλητές επί θέματος αρχής, αν υπάρχουν;

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Καταρχήν, κύριε Πρόεδρε, δηλώνουμε ότι η ΕΔΕΚ θα υπερψηφίσει το νομοσχέδιο και επιφυλασσόμαστε στη συνέχεια, αν χρειαστεί, να τοποθετηθούμε αναλυτικά επί του ζητήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς θα καταψηφίσουμε τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και τις εξηγήσεις θα τις δώσει μετά ο συνάδελφος κ. Κουτσού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε το συμπληρωματικό προϋπολογισμό και θα επεξηγήσουμε αργότερα τους λόγους, εκτός από το Κεφάλαιο 180.100.2 του Υπουργείου Οικονομικών, άρθρο 04008, Χορηγία στον ΚΟΤ ύψους €4.469.900, ποσό το οποίο υπερψήφισε η κοινοβουλευτική μας ομάδα σε συμπληρωματικό προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για ενίσχυση του χειμερινού τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει το συγκεκριμένο συμπληρωματικό προϋπολογισμό και είμαστε έτοιμοι στη συζήτηση να πούμε τις απόψεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ποιος επιθυμεί να λάβει πρώτος το λόγο επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

(Γέλια)

Λοιπόν, παρακαλώ!

Ναι, κύριε Κουτσού.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Σας παρακαλώ, διότι δεν μπορούμε...

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Βεβαίως, είναι λίγο παράδοξα τα πράγματα, οι μεγάλες κοινοβουλευτικές ομάδες να σιωπούν, δεν ξέρουμε τι συμβαίνει...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι θέμα διαδικασίας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Κάτσε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Γιατί να κάτσω; Συγγνώμη! Εσένα, την ώρα που σηκώθηκες, είπα σου να κάτσεις; Ρωτήσατε κανονικά. Φτάσαμε στο σημείο να διαβάζει ο γραμματέας τα άρθρα, δώσατε το λόγο του κ. Κουτσού και προτιμά, παρά να πει τη θέση του, έστω και εκτός διαδικασίας, να προκαλέσει τις μεγάλες κοινοβουλευτικές ομάδες. Διερωτώμαι: θα τηρείται η διαδικασία ή δε θα τηρείται; Έληξε το θέμα. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο έληξε!

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Εάν μπορώ, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δίκαιο κατ' ουσίαν, κύριε Κατσουρίδη, αλλά έκρινα ότι, από τη στιγμή που δηλώθηκε από τους προέδρους ή τους εκπροσώπους κάποιων κομμάτων ότι θα υπάρξουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρ' όλο που όντως ουδείς ανταποκρίθηκε, όταν κλήθηκε να μιλήσει επί θέματος αρχής, έκρινα ότι έπρεπε να ασκήσω τη διακριτική μου εξουσία και να δώσω το λόγο.

Παρακαλώ, κύριε Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Εάν θέλουμε να προχωρήσουμε τυπικά, επειδή δεν υπήρξε άμεση ανταπόκριση, έχετε δίκαιο. Αλλά, από την στιγμή που δηλώνουν κάποιοι ότι έχουν ένσταση, δεν αντιλαμβάνομαι γιατί κάποιοι δε θέλουμε να μιλήσουμε! Και, ναι, εάν μου επιτρέπτε να συνεχίσω και δε δέχεστε να μου αφαιρεθεί ο λόγος, ναι, θεωρώ ότι είναι παράξενο και όφειλα να το τονίσω και γι' αυτούς που θα έλεγαν "ναι" και γι' αυτούς που θα έλεγαν "όχι".

Θα προχωρήσω, εάν μου επιτρέπτε, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι εμείς καταψηφίζουμε -και στη συνέχεια θα καταψηφίσουμε και άλλα- την παρουσίαση συμπληρωματικών προϋπολογισμών, τη στιγμή που σε μια βδομάδα θα ψηφιστεί ο γενικός προϋπολογισμός. Αυτό το πράγμα είναι, κατά την άποψή μας, παράδοξο και δεν έχει καμία λογική, όταν αυτά τα πράγματα ουσιαστικά θα εγκριθούν και θα προχωρήσουν ταυτόχρονα.

Το δεύτερο ειδικά και θα κάνω μια συγκεκριμένη αναφορά πάνω σε αυτό τον προϋπολογισμό που αφορά το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής. Εδώ ζητείται να εγκριθεί έκτακτος προϋπολογισμός για ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, το οποίο όπως κατατέθηκε -και διερωτώμαι γιατί δεν είναι στην έκθεση- έχει αξιολογηθεί από εξωτερική επιτροπή ελέγχου, που όρισε το ίδιο το ινστιτούτο, έχει διαπιστωθεί ότι επιστημονικά μέχρι τώρα δεν παρήγαγε κανένα έργο και δε συνέβαλε καθόλου σε οτιδήποτε επιστημονικό σε σχέση με τους στόχους του προγράμματος, έχει ορίσει η ίδια η επιτροπή ότι θα το επαναξιολογήσει το Φεβράριο του 2009...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Για το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής που είναι μέρος του... Ναι, ναι!

Και η απλή απορία είναι: Είμαστε στο Δεκέμβριο, το Φεβράριο θα γίνει αξιολόγηση τούτου του προγράμματος και μας ζητούν να εγκρίνουμε, νομίζω, €800.000, δε θυμάμαι, για κάτι το οποίο δυνατό αύριο να απορριφθεί από την επιτροπή. Και, αν απορριφθεί από την επιτροπή, δεν είναι μόνο για το επιπλέον ποσό που θα εγκριθεί που θα υπάρχει πρόβλημα, αλλά και τα τόσα εκατομμύρια που μέχρι τώρα έχουν δοθεί. Για τους λόγους αυτούς, εμείς δε θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κουτσού.

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχω μια φράση επί ενός συγκεκριμένου ζητήματος από όσα ήγειρε ο κ. Κουτσού για το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής. Η έκθεση στην οποία αναφέρεται ο κ. Κουτσού και η οποία ήρθε σε μας και τη διαβάσαμε ήταν διθύραμβος για το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής. Σε κανένα σημείο της δε θυμούμαι εγώ τουλάχιστο να αναφέρεται τίποτε άλλο πέρα από διθύραμβους, όπως έχω πει πριν, και διερωτώμαι πώς αναφέρονται πράγματα εδώ που είναι απόλυτης ανακρίβειας και χλευάζεται ένα ινστιτούτο στο οποίο, επαναλαμβάνω, εξωτερικοί αξιολογητές έχουν αναφερθεί με τα πιο ζεστά λόγια. Παρακαλώ να κατατεθεί ξανά, αν είναι δυνατό, ενώπιον όλων των βουλευτών και για να φανεί το έργο του ινστιτούτου, όπως καταγράφεται από εξωτερικούς αξιολογητές, αλλά για να την ξαναδιαβάσει και ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας δώσω το λόγο, κύριε Κουτσού, για να απαντήσετε, στις δευτερολογίες, παρακαλώ.

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα τοποθετηθώ επί της ουσίας. Η κοινοβουλευτική ομάδα έχει ταχθεί υπέρ, από την ώρα που είχαμε αποφασίσει ότι η συζήτηση ολοκληρώθηκε σε πάρα πολλές συνεδριάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Μια διόρθωση όμως πρέπει να γίνει σε αυτό τον προϋπολογισμό επιβαλλόμενη στο Κεφάλαιο 120112.3, το άρθρο 03702, το οποίο αφορά στην έκθεση ZARAGOZA 2008 στην Ισπανία. Οι πιστώσεις που διαλαμβάνονται είναι €1.145.294. Το ποσό αυτό, με βάση κατάσταση εξόδων για τη συμμετοχή της Κύπρου σε αυτή την έκθεση, που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, είναι €774.976 και πρέπει να διαφοροποιηθεί, για να συνάδει με το γενικότερο ποσό των διακοσίων ογδόντα τεσσάρων τόσων εκατομμυρίων ευρώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω πρώτα να σημειώσω πως για τους κακούς προγραμματισμούς, όσον αφορά τους προϋπολογισμούς, θα ήταν άδικο να στρέψουμε την κριτική μας προς μία κυβέρνηση η οποία ανέλαβε, υπό το Δημήτρη Χριστόφια, τους τελευταίους οκτώ με εννιά μήνες. Το πρόβλημα του κακού προγραμματισμού είναι γι' αυτό τον τόπο διαχρονικό. Όμως να σημειώσω ότι στην ιστορία αυτού του κοινοβουλίου ίσως να μην ξαναυπήρχε περίπτωση που πέντε εργάσιμες ημέρες πριν την ψήφιση των προϋπολογισμών για τον επόμενο χρόνο έρχεται ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός της τάξης των €284.180.207, που αντιστοιχεί στο πέραν του 1,7% του ΑΕΠ. Στέλνουμε ένα λάθος μήνυμα και προς την κοινωνία. Άρα, η καταψήφιση στέλνει και ένα μήνυμα προς όσους επεξεργάζονται τους προϋπολογισμούς, ότι αυτό το σώμα δεν μπορεί πλέον να θεωρεί τους κακούς τους προγραμματισμούς ως επείγουσες προτεραιότητες του κοινοβουλίου.

Υπάρχουν και ένα-δύο άλλα θέματα. Πρώτον, δε θα υπήρχε κανένα μα κανένα πρόβλημα και καμιά δυσκολία, από τη στιγμή που έμειναν πέντε μέρες μέχρι την ερχόμενη Πέμπτη που θα ψηφιστούν οι προϋπολογισμοί για το 2009, να ενσωματωνόντουσαν όλα αυτά τα κονδύλια.

Δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, είναι ένα κτυπητό θέμα που δείχνει την προχειρότητα που μας διέπει. Και το επαναλαμβάνω χωρίς καμία πρόθεση να αποδοθούν πολιτικές ευθύνες σ' αυτό το ζήτημα.

Στο Κεφάλαιο 200100.2 του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, άρθρο 04002, που αφορά χορηγία στον ΚΟΑ, έχουμε το συμπληρωματικό προϋπολογισμό που αναφέρεται σε €2,8 εκατομ. Άρα προικοδότηση του ΚΟΑ. Θα ανέμενε κανείς, όταν θα έρθει η σειρά του προϋπολογισμού του ΚΟΑ, που είναι στη σημερινή ημερήσια διάταξη, πως και αυτός ο προϋπολογισμός θα αφορούσε €2,8 εκατομ., για να δαπανηθούν τα €2,8 εκατομ. του συμπληρωματικού προϋπολογισμού μέχρι το τέλος του χρόνου. Θα παρατηρήσουμε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πως προβλέπονται δαπάνες σ' εκείνο τον προϋπολογισμό €4,3 εκατομ. Και θα ψηφίσει αυτό το σώμα έναν προϋπολογισμό του ΚΟΑ για δαπάνες €4,3 εκατομ., για να

έρθουμε μετά από τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά, να κληθεί αυτό το σώμα να κάνει αλλαγές, είτε με συμπληρωματικές χορηγίες είτε αλλαγές άρθρων, του €1,8 εκατομ. Είναι και η ουσία, αλλά και η εικόνα και η σοβαρότητα που εκπέμπει αυτό το σώμα.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι με την καταψήφισή μας θέλουμε να στείλουμε ένα μήνυμα, πως η χώρα μας είναι ήδη χώρα της Ευρωζώνης. Δεν μπορεί κακοί προγραμματισμοί του παρελθόντος και κακές παραδόσεις να είναι δικαιολογία να επαναλαμβάνονται και να στέλνουν λανθασμένη εικόνα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο σημεία μόνο. Το πρώτο είναι ότι εδώ γίνεται λόγος για συμπληρωματικό προϋπολογισμό του 2008· δε γίνεται λόγος για προϋπολογισμούς του 2009. Το δεύτερο και ουσιαστικότερο όμως είναι -και δε θα επεκταθώ, γιατί θα μιλήσει ο συνάδελφος Σταύρος Ευαγόρου- να ακούσει και ο κόσμος για ποια θέματα γίνεται λόγος: συντάξεις, παραχωρήσεις στους πατατοπαραγωγούς, επιδόματα, κατώτατους μισθούς, αυξήσεις τους, όλα τα κοινωνικά μέτρα. Και στήνουμε υπόθεση τώρα πως κάποιος διαφωνεί, διότι εγώ δεν αντιλαμβάνομαι ότι κάποιος διαφωνεί, επειδή αυτά που θα έπρεπε να τα είχαμε ψηφίσει προγενέστερα -και μακάρι να έρχονταν πιο μπροστά- να μην τα ψηφίσουμε, διότι ήρθαν πέντε μέρες πριν τους προϋπολογισμούς. Εγώ θέλω να πω σε συναδέλφους που είναι νεότεροι στη Βουλή ότι επί άλλων κυβερνήσεων κληθήκαμε η ώρα 4.00 σε σύσκεψη, την ημέρα που άρχιζε η συζήτηση των προϋπολογισμών, για να εγκρίνουμε συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Την ουσία να κοιτάζουμε. Είναι συμπληρωματικοί του 2008, κυρίως είναι μέτρα κοινωνικής παροχής, και ας μην επικαλούμαστε άλλα ζητήματα. Αφού συμφωνούμε επί της ουσίας, να προχωρήσουμε και ό,τι έχουμε να πούμε να το πούμε από Δευτέρας, με την ησυχία μας, για την εν γένει πολιτική της κυβέρνησης· όποιος διαφωνεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ.

Κύριε Πρόεδρε,

Πολύ σύντομα θα πούμε ότι, όσον αφορά το θέμα του συμπληρωματικού προϋπολογισμού, όντως είναι συμπληρωματικός προϋπολογισμός που αφορά το 2008· δεν έχει καμία απολύτως σχέση με τον τακτικό προϋπολογισμό που θα συζητήσουμε και θα ψηφίσουμε και αφορά το 2009.

Το δεύτερο ζήτημα είναι ότι η ψήφιση ενός συμπληρωματικού προϋπολογισμού, όπως και του τακτικού προϋπολογισμού, είναι καθαρά πολιτική πράξη, είναι πολιτική ενέργεια και πρέπει να τοποθετηθούμε επί της ουσίας, αν συμφωνούμε ή διαφωνούμε με τα προτεινόμενα μέτρα· δεν είναι θέμα τεχνοκρατικής ανάλυσης. Όντως πολλές φορές υπάρχουν τεχνοκρατικά προβλήματα ως αποτέλεσμα των υπηρεσιακών παραγόντων. Ακόμα και σήμερα το πρωί στην επιτροπή Οικονομικών τονίσαμε την περίπτωση του ΚΟΑ, αλλά και άλλες περιπτώσεις που αξιοποιούν οι διάφορες υπηρεσίες εκβιαστικά τη Βουλή, για να φέρνουν νομοσχέδια για έγκριση

προϋπολογισμών ή κονδυλίων την τελευταία στιγμή, με την απαίτηση να γίνουν εδώ και τώρα. Και έχουμε ξεκαθαρίσει ότι δε θα δεχθούμε απ' εδώ και πέρα τέτοιου είδους συμπεριφορές. Πρέπει από τους υπηρεσιακούς παράγοντες αυτά τα νομοσχέδια να φτάνουν κοντά μας έγκαιρα, για να υπάρχει ο χρόνος της σωστής συζήτησης και της σωστής ανάλυσης των όσων περιλαμβάνουν οι προϋπολογισμοί.

Απ' εκεί και πέρα, όπως τονίσαμε, εμείς θα ψηφίσουμε αυτούς τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, γιατί ακριβώς σ' αυτούς περιέχονται πάρα πολλά κοινωνικά μέτρα, τα οποία θα πρέπει να υλοποιηθούν. Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει να θέσουμε και κάποιες επιφυλάξεις. Και έχουμε επιφυλάξεις κυρίως για τρία ζητήματα:

Πρώτον, θα πρέπει επιτέλους κάποια στιγμή να γίνει μια συζήτηση, μια διευκρίνιση και να ξεκαθαρίσει ποιο είναι το καθεστώς της σχέσης του κράτους με τα διάφορα επιστημονικά ιδρύματα, είτε αυτό είναι Ινστιτούτο Γενετικής είτε αυτό είναι Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου ή οτιδήποτε άλλο ενδεχομένως θα συμβεί, γιατί έχουν μεν μια αυτόνομη δική τους δραστηριότητα, αλλά από την άλλη λειτουργικές δαπάνες καλύπτονται εν μέρει από πλευράς του κράτους. Άρα λοιπόν αυτά τα ζητήματα πρέπει να ξεκαθαριστούν.

Δεύτερον, έχω μια επιφύλαξη όσον αφορά την εισφορά για τις Κυπριακές Αερογραμμές στο θέμα των υπαλλήλων, αν και κατά πόσο αυτό είναι μέσα στα πλαίσια των κρατικών ενισχύσεων που δικαιούμαστε να κάνουμε ή αν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα το οποίο ενδεχομένως να διαφανεί στο μέλλον, κάτι το οποίο δεν έχει ξεκαθαρίσει πλήρως. Υπάρχουν κάποιες δισταγμένες απόψεις και φαίνεται ότι κάπου εδώ ενδεχομένως να υπάρξει κάποιο πρόβλημα.

Τρίτον, υπάρχει το θέμα της διαγραφής χρεών προς εκτοπισθέντες για θέματα επαναδραστηριοποίησης, λόγω του γεγονότος ότι το 70% από αυτούς που είχαν τότε ενισχυθεί δηλώνεται ότι δεν έχουν επιστρέψει, ως όφειλαν, τα ποσά τα οποία έλαβαν. Δεν ικανοποίησαν δηλαδή τις δεσμεύσεις τους. Το ποσοστό αυτό είναι τεράστιο. Εμείς θα περιμέναμε τουλάχιστον να υπήρχε και μια αξιολόγηση, γιατί δεν κατέστη δυνατή η επαναδραστηριοποίηση αυτών των εκτοπισθέντων, ούτως ώστε να γνωρίζουμε και στο μέλλον τι διορθωτικά μέτρα θα πρέπει να λαμβάνουμε σε ανάλογες περιπτώσεις.

Αυτά και σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου έχει ζητήσει το λόγο.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς, θα ήθελα να συμφωνήσω με τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου όσον αφορά στο θέμα των συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Είναι όντως μια πονεμένη ιστορία και μια πρακτική λανθασμένη, κατά την άποψή μας, η οποία ξεκινά εδώ και δεκαετίες. Να υπενθυμίσω ότι το 2002 είχαμε κατάθεση δεκαοχτώ συνολικά -αυτό λεν τα στοιχεία- συμπληρωματικών προϋπολογισμών επί του προϋπολογισμού και αυτό το είχαμε όλοι τότε ομόφωνα επικρίνει λέγοντας ότι αυτή η πρακτική δεν περιποεί τιμή στην πολιτεία μας. Έγιναν πολλές, πάρα πολλές προσπάθειες επί διακυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου και καταφέραμε αισίως να φτάσουμε στους τέσσερις συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς τέσσερις έχουμε και τώρα. Σίγουρα, είναι καλύτερο να μπορέσουμε να φτάσουμε κάποτε σε έναν ή δύο

συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Αλλά οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί - θα πρέπει να το χωνέψουμε- είναι μια πρακτική που υπάρχει και αλλού και θα υπάρχει και σε μας για έναν απλούστατο λόγο. Κατά τη διάρκεια του έτους λαμβάνονται αποφάσεις, γίνονται κινητοποιήσεις, υπάρχουν συλλογικές συμβάσεις, υπάρχουν αποφάσεις δικαστηρίων, υπάρχουν αποφάσεις διαιτησίας τέτοιες οι οποίες υποχρεώνουν την πολιτεία να καταρτίσει προϋπολογισμούς και σίγουρα η προσπάθεια θα ήταν -θα πρέπει να ήταν- να φτάσουμε στον έναν ή δύο, που μέσα στον Οκτώβριο ίσως -να υπάρχει ένα περιθώριο- να ολοκληρώσουμε με αυτή την πολιτική. Είναι ένα μήνυμα που στέλνουμε και στην κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια.

Απ' εκεί και πέρα, όσον αφορά στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, επειδή έχουμε το θέμα στην ημερήσια διάταξη, θα τοποθετηθούμε στη συνέχεια, για να μην το ανοίξουμε τώρα, αλλά το βασικό, η ουσία ποια είναι; Το ζητούμενο είναι εκείνα τα οποία η πολιτεία με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο, όπως έχω προαναφέρει, αποφάσισε να καταβάλει, είτε υπό μορφή μισθών είτε υπό μορφή αποζημιώσεων είτε υπό μορφή βοηθημάτων ή συντάξεων, να μπορέσει να τα δώσει τώρα. Η εκταμίευση... Και εδώ είναι η ουσία και η πολιτική τοποθέτηση του καθενός εξ ημών. Συμφωνούμε ότι πρέπει για παράδειγμα -για να σας διαβάσω κάποια από τα κονδύλια- τα μέτρα κοινωνικής συνοχής, που είναι €69 εκατομ. και αφορούν στα δημόσια βοηθήματα και τα στεγαστικά των προσφύγων, ότι πρέπει να δοθούν τώρα; Οι άνθρωποι τα περιμένουν και τους λέμε φταίει η Βουλή -πάντα έτσι λέμε- γιατί δεν πληρώνονται αυτά τα κονδύλια. Αυξήσεις μισθών και ημερομισθίων των κρατικών υπαλλήλων, €44 εκατομ., και του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού. Αυτό αφορά στο αποτέλεσμα της συλλογικής σύμβασης μεταξύ του εργοδότη, που είναι το δημόσιο, και των συνδικαλιστικών οργανώσεων των δημοσίων υπαλλήλων. Εμείς, από την ώρα που μια συλλογική σύμβαση έχει το ρόλο που έχει, τη νομική υπόσταση που έχει, μπορούμε σήμερα να έρθουμε και να πούμε «ξέρετε γιατί δεν το βάλαμε το 2009;». Αυτοί οι άνθρωποι περιμένουν να πάρουν αναδρομικά εκείνα που δικαιούνται. Οι πεντακόσιοι άνθρωποι οι οποίοι έτυχαν πρόωρης αφυπηρέτησης από τις Κυπριακές Αερογραμμές είναι εδώ και περιμένουν να πληρωθούν και πρέπει αυτά τα χρήματα να εκταμιευθούν. Έχουμε €36 εκατομ. τα οποία αφορούν αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις. Εδώ γνωρίζετε πολύ καλά, κύριε Πρόεδρε, ότι είτε είναι αποφάσεις δικαστηρίου οι οποίες έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους είτε συμβιβασμός που έγινε μεταξύ των δύο μερών. Ε, δεν μπορούμε να κρατούμε αυτό τον κόσμο απλήρωτο και στο τέλος να αναζητούν βουλευτές, για να τους πουν: «Μα, τότε το κράτος θα έρθει να μας πληρώσει»; Είναι η χορηγία προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Ενόσω δεν ήταν έτοιμα τα σχέδια ή ο σχεδιασμός για την ανέγερση του νέου κτιρίου, δεν μπορούσαμε να εκταμιεύσουμε και γι' αυτό ακριβώς το λόγο.

Άρα, κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνοντας, θέλω να πω ότι ουσιαστικά η πρόκληση για την καθεμιά πολιτική ομάδα είναι αν θα ψηφίσει στο τέλος αυτά τα κονδύλια κοινωνικού περιεχομένου ή αν θα τα καταψηφίσει. Οι αιτιάσεις για τα διαδικαστικά μπορούν να συζητηθούν και άλλη φορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είχα σκοπό να μη μιλήσω, αλλά, ακούγοντας το συνάδελφο Σταύρο Ευαγόρου, θεωρώ ότι είναι επιβεβλημένο να μιλήσω, διότι είναι μπροστά σε όλους μας η έκθεση αναφορικά με τα κεφάλαια τα οποία αποτελούν αντικείμενο της συζήτησης. Βεβαίως, κατανώ το ότι το ΑΚΕΛ σπεύδει να επιλέξει από τον κατάλογο των θεμάτων αυτά που έχουν εντόνως κοινωνική διάσταση, για να τα αναδείξει.

Εγώ όμως θα μπορούσα ταυτόχρονα να τον παραπέμψω σε τουλάχιστο προϋπολογισμό περίπου γύρω στα €70 εκατομ. από το συνολικό των €284 εκατομ., που δεν έχουν καμία σχέση με αυτά τα οποία λείι τόση ώρα η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ και βεβαίως δεν είναι καν θέματα επείγοντα. Παραδείγματος χάριν, ελλειμματικός προϋπολογισμός του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Γιατί εμείς, όταν ψηφίζαμε καταρχήν τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Σταύρο Ευαγόρου)

Εγώ σας άκουσα, κύριε Ευαγόρου, χωρίς να σας διακόψω.

Γιατί λοιπόν, όταν ψηφίζαμε και μειώσαμε τον προϋπολογισμό, θέλετε τιμωρητικά, θέλετε να υποδείξουμε ότι το κάμαμε, για να υλοποιήσουν τη στρατηγική τους σε σχέση με την περιστολή ή τον έλεγχο του δημοσιονομικού σταθερά ελλείμματος που αντιμετωπίζουν... Τον περικόψαμε! Ήρθαμε σήμερα και ψηφίζουμε άλλα €5 εκατομ., γιατί είναι η διαφορά του ποσού που περικόψαμε τότε σε σχέση με τη διαχείριση που έκαμαν και βεβαίως παραμένει ελλειμματικό. Πού είναι η κοινωνική διάσταση του θέματος τούτου; Εγώ δεν το καταλαβαίνω. Έχει άλλα €20 εκατομ. τα οποία είναι οι διάφορες άλλες δαπάνες. Δε λέω ότι δε δόθηκαν εξηγήσεις στην επιτροπή Οικονομικών, δόθηκαν, αλλά δεν έχουν κοινωνική διάσταση.

Το πρώτο μεγάλο ποσό το οποίο αφορά ο προϋπολογισμός αυτός είναι τα €36,5 εκατομ. που αφορούν τις απαλλοτριώσεις του κτιρίου επί του οποίου οικοδομήθηκε το Ανώτατο Δικαστήριο. Ε, όταν επικαλείστε δικαστικές αποφάσεις, να ξέρετε είνταλως δουλεύουν τζιαι τούτα τα πράματα. Δεν έχει κανέναν από τους διαδίκους, αν αυτό υπονοείτε, που νομίζω αυτό υπονοείτε, που θα πάει για μια βδομάδα να εκτελέσει δικαστικές αποφάσεις, αν υπάρχουν, που υπονωώ ότι μπορεί να υπάρχουν, και δε θα περιμένει μια βδομάδα, για να ψηφιστεί στο γενικό προϋπολογισμό το κονδύλι αυτό, ενώ περίμενε επτά χρόνια, από την εποχή που οικοδομήθηκε το Ανώτατο Δικαστήριο.

Κοντολογίς, και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, εγώ θεωρώ ότι αυτός ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός πάσχει για τους λόγους που έπασχαν όλοι οι προηγούμενοι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί. Σε σχέση με τι; Σε σχέση με τα δύο στοιχεία που πρέπει να συντρέχουν. Πρώτον, θα πρέπει ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός να συνοδεύεται από την αποδοχή -αν θέλουν να ψηφίζουμε όλοι, αυτοί που κυβερνούν εκάστοτε, χωρίς συζήτηση- να συνηγορούμε στη λογική του συμπληρωματικού προϋπολογισμού. Δηλαδή, στο ότι συμφωνούμε επί της αρχής, προκύπτουν άμεσες ανάγκες, για να επιτελέσει περαιτέρω το έργο το καθ' ύλην αντικείμενο που εισπράττει τα λεφτά, και βεβαίως να τα εισπράξει, νοουμένου ότι συντρέχει και η δεύτερη προϋπόθεση. Ποια είναι; Το κατεπείγον. Εγώ δε βλέπω, αν εξαιρέσουμε ένα, δύο, τρία ζητήματα το πολύ από τα δεκατέσσερα τα οποία αναφέρονται, να συντρέχουν αυτές οι δύο προϋποθέσεις. Και δε δέχομαι να λείι αυτή η κυβέρνηση ότι είναι μια πονεμένη ιστορία, γιατί έτσι γινόταν πάντα. Αν έτσι γινόταν, εσείς να το αλλάξετε, εφόσον συμφωνάτε. Και ούτε νομιμοποιείστε να λέτε «έτσι γινόταν πάντα», άρα πρέπει να το κάνουμε κι εμείς, άρα πρέπει να έχουμε χαλαρά αντανακλαστικά εμείς οι υπόλοιποι που δεν κυβερνούμε, γιατί ακολουθείτε την

πεπατημένη. Εμείς αναμένουμε από αυτή την κυβέρνηση να ενεργήσει εντελώς διαφορετικά.

Σημειώνω ότι μόνο τέσσερις συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί -και έχει δικαιο ο Σταύρος Ευαγόρου- ήρθαν επί αυτής της κυβέρνησης. Αυτό όμως δεν τους νομιμοποιεί να έχουν άλλοθι σε σχέση με αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό, όπου υπάρχουν αμαρτωλά κεφάλαια, με αμαρτωλό πρώτο κεφάλαιο αυτό του Ραδιοφωνικού Ίδρυματος Κύπρου, για το οποίο εμείς έχουμε εντονότατη άποψη. Να όμως που δεν μπορούμε να το κουβεντιάσουμε! Ξέρετε γιατί; Γιατί μέσα στα δεκατέσσερα κεφάλαια τα οποία έχουν μπει μαζί με όλα τα άλλα τα οποία έχουν κάποια λιγότερη και κάποια περισσότερη κοινωνική διάσταση, ε, ναι, δε θα μπορούμε να συζητούμε για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Θα μπορούσαμε όμως στο γενικό προϋπολογισμό, αν έμπαινε το κεφάλαιο στον προϋπολογισμό που θα ψηφιστεί σε μία εβδομάδα, να το κουβεντιάσουμε. Γι' αυτούς τους λόγους θα το καταψηφίσουμε και ξέρουμε τι κάνουμε καταψηφίζοντας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου έχει το λόγο.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Έχω τοποθετηθεί εκ μέρους του ΔΗΚΟ ότι θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι έχει συζητηθεί εκτεταμένα στην επιτροπή Οικονομικών, σε δύο συνεδρίες, στις 20 Νοεμβρίου 2008 και την 1^η Δεκεμβρίου 2008. Τέθηκαν πάρα πολλά θέματα επί τάπητος και πολλές ερωτήσεις, οι οποίες απαντήθηκαν σε ένα πολυσέλιδο έγγραφο, το οποίο έχω ενώπιόν μου, και πιστεύω ότι όλοι μας το έχουμε μελετήσει, τα μέλη της επιτροπής.

Είμαι πεπεισμένη ότι αρκετές από αυτές τις πρόνοιες που καλούμαστε σήμερα να καλύψουμε είναι πράγματι κοινωνικές παροχές. Τα πιο μεγάλα κονδύλια αφορούν μέτρα κοινωνικής στήριξης. Μιλούμε για €69,1 εκατομ. που αφορούν στεγαστική πολιτική και αύξηση των δημοσίων βοηθημάτων. Υπάρχει συμπλήρωμα της κατώτατης σύνταξης €4,2 εκατομ. προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Είναι η γενική κυβερνητική εισφορά €33 εκατομ., η οποία ήταν συμφωνία η οποία έπρεπε να υλοποιηθεί. Υπάρχουν και πολλά άλλα τα οποία έχουν ήδη αναφερθεί. Θα ήθελα να συμπληρώσω όμως ότι υπάρχουν και κονδύλια που αφορούν αγορά ιατροφαρμακευτικών ειδών και υπηρεσιών και επίσης άλλα τα οποία αφορούν αγορά ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού €5 εκατομ. κ.ο.κ. Η πλειοψηφία των κονδυλίων είναι για κοινωνικές παροχές. Υπάρχουν και άλλα επί μέρους τα οποία ουσιαστικά αφορούν είτε τον ΚΟΑ είτε το ΘΟΚ για τη δημιουργία του νέου θεάτρου, αλλά και για τη στήριξη του χειμερινού τουρισμού στον ΚΟΤ. Όλα αυτά τα έχουμε μελετήσει.

Τέθηκαν επί τάπητος κάποιες ερωτήσεις, πήραμε τις απαντήσεις. Εμείς εκείνο το οποίο περιμέναμε ήταν η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα για ερώτημα που είχε τεθεί από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου κατά πόσο είχαν διενεργηθεί κάποιες πληρωμές χωρίς να είχε προηγηθεί η έγκριση της Βουλής. Πήραμε απάντηση από το Γενικό Εισαγγελέα σήμερα η οποία λέει ότι δεν εγέρθηκε τέτοιο θέμα, ότι ουσιαστικά δεν έγιναν πληρωμές χωρίς την έγκριση της Βουλής. Επομένως, γι' αυτή την πτυχή μάς ικανοποιεί η απάντηση του Γενικού Εισαγγελέα.

Όσον αφορά το θέμα που προέκυψε από τον κ. Κουτσού, πρέπει να πω ότι έχουμε ενώπιόν μας την έκθεση, κατατέθηκε και στην αγγλική και υπάρχουν και αναφορές στα ελληνικά. Εδώ πρέπει να υπερθεματίσω στο ότι η κατάληξη και το

συμπέρασμα είναι ότι το Ινστιτούτο Γενετικής κάνει πράγματι μια πολύ καλή δουλειά και «υπάρχουν μόνο δύο απειλές», όπως λέει χαρακτηριστικά. Η μια αφορά το γεγονός ότι το Ινστιτούτο υποφέρει από την ίδια του την επιτυχία. Δηλαδή, ο όγκος των υπηρεσιών του συνεχώς αυξάνεται και το Ινστιτούτο, για να αντεπεξέλθει στις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις, χρησιμοποιεί το εργατικό δυναμικό και τα αποθέματα τα οποία θα χρησιμοποιούνταν για ερευνητικούς σκοπούς. Η δεύτερη προκύπτει από το μη θεσμοθετημένο πλαίσιο χρηματοδότησης του Ινστιτούτου από την κυπριακή κυβέρνηση, το οποίο περιορίζει το σωστό προγραμματισμό. Και εδώ ακριβώς γίνεται η εισήγηση απ' εκείνους που έγραψαν την έκθεση ότι πρέπει να συμφωνηθεί το πλαίσιο, όπως είπε ο συνάδελφος κ. Σιζόπουλος, να υπάρχει ένα μοντέλο χρηματοδότησης όπου θα λαμβάνονται υπόψη ο αριθμός και ο τύπος των κλινικών και των εργαστηριακών υπηρεσιών που διενεργούνται, βασισμένες σε πραγματικές τιμές και στο κόστος, έτσι ώστε να καθοριστεί σωστά το ύψος της χρηματοδότησης.

Καταλήγοντας, εμείς έχουμε επιφύλαξη μόνο για ένα κονδύλι που αφορά τον ΚΟΑ, γιατί πραγματικά, ενώ στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό γράφει ότι ζητούνται συμπληρωματικές δαπάνες και δική μας έγκριση για €2,8 εκατομ., στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό που συζητήσαμε σήμερα στην επιτροπή η ώρα 12:00 σε έκτακτη συνεδρία, ήρθε συμπληρωματικός προϋπολογισμός που δεν έπρεπε να ήταν συμπληρωματικός! Έπρεπε μόνο τα €2,8 εκατομ. να ήταν συμπληρωματικός και τα υπόλοιπα να είναι αναδιανομή δαπανών! Εκεί υπάρχει μια τυπική διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται. Πρέπει να ακολουθούνται πιστές προβλέψεις και όσο το δυνατό οι πιστώσεις να είναι κοντά στις δαπάνες, για να μη χρειάζεται να έχουμε συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Εδώ έπεσε έξω ο ΚΟΑ και αυτό μας βάζει ακριβώς σε προβληματισμό, γιατί δεν ακολουθείται τυπική διαδικασία, και ευελπιστούμε ότι, εφόσον έχει επιτευχθεί τα προηγούμενα πέντε χρόνια επί διακυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου να υπάρχει αισθητή μείωση στον αριθμό των συμπληρωματικών προϋπολογισμών, αυτή η τακτική θα συνεχιστεί και κατά την παρούσα πενταετία και στις επόμενες. Ο στόχος είναι να περιοριστεί ο αριθμός των συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Αυτό μπορεί να γίνει με σωστό προγραμματισμό και με το να ακολουθούνται πιστά οι διαδικασίες, διότι όντως, όταν θα έρθουμε στον ΚΟΑ, θα θίξουμε το θέμα ότι μπορούσε μια άλλη διαδικασία να αφορά την αναδιανομή των κονδυλίων και άλλη, που αφορά τα €2,8 εκατομ., να έρθει ως συμπληρωματικός προϋπολογισμός, τον οποίο να ψηφίσουμε νόμιμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Ο κ. Ομήρου έχει ζητήσει το λόγο και μετά ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου για πρωτολογίες.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Λυτούμαι, κύριε Πρόεδρε! Λυτούμαι, γιατί θα παρατηρήσω ότι γίνεται μια φιλολογικού χαρακτήρα συζήτηση! Βεβαίως, το να γίνει συζήτηση επί της ουσίας και να υπάρξει διαφωνία ή διαφοροποίηση για τις προτεινόμενες πιστώσεις, αυτό είναι λογικό. Αλλά, θα είναι η εκατοστή, ίσως, φορά που ακούω σε αυτή τη Βουλή να γίνεται συζήτηση για το θέμα των περιφέρων συμπληρωματικών κρατικών προϋπολογισμών! Μάλιστα, πριν πέντε, δέκα χρόνια μια κυβέρνηση εδεδεσμένη ότι εντός εκείνου του έτους δεν επρόκειτο να καταθέσει -αν είναι δυνατό- συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς! Βεβαίως, κατέθεσε, διότι δεν είναι δυνατό να μην προκύπτουν

νέες ανάγκες μέσα σε ένα χρόνο και να καλύπτονται όλα από τους τακτικούς προϋπολογισμούς και τους προϋπολογισμούς ανάπτυξης! Δηλαδή, αν έχουμε φυσικές θεομηνίες, αν έχουμε φυσικές καταστροφές, δε θα πρέπει να έχει το δικαίωμα μια κυβέρνηση να στείλει συμπληρωματικό προϋπολογισμό στη Βουλή των Αντιπροσώπων; Ή, αν μια κυβέρνηση νέα, όπως είναι αυτή, η σημερινή, υλοποιεί κάποιες προεκλογικές εξαγγελίες, υλοποιεί κάποιες δεσμεύσεις για μέτρα κοινωνικής συνοχής, δεν πρέπει να δικαιούται να απευθυνθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων, για να εγκριθούν αυτά τα μέτρα κοινωνικής συνοχής;

Συνεπώς, το μήνυμα που πρέπει να στείλουμε, ορθώς, είναι ότι πρέπει με φειδώ η εκάστοτε κυβέρνηση να χρησιμοποιεί αυτή τη δυνατότητα που έχει να αποστέλλει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, αλλά επιτέλους ας γίνει αντιληπτό ότι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί θα έρχονται στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όπως πηγαίνουν σε όλα τα κοινοβούλια του κόσμου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ξεκινήσω από το πρώτο θέμα, το θέμα των συμπληρωματικών προϋπολογισμών και αν πρέπει να κατατίθενται. Θα έλεγα ότι σε αυτό το θέμα έχουμε ομοφωνήσει. Όμως, το θέμα που τίθεται για αυτή την κυβέρνηση είναι ότι ανέλαβε την 1^η Μαρτίου αυτού του χρόνου και, όπως είχε δεσμευθεί προς το λαό, θα έλεγα ότι είναι η πρώτη κυβέρνηση που λαμβάνει μέτρα εφαρμογής του προγράμματος και μέτρα κοινωνικής πολιτικής που ξεκινούν από την 1^η Μαρτίου, από την πρώτη μέρα που έχει αναλάβει την εξουσία! Και θα πω ως παράδειγμα τα στεγαστικά προγράμματα για τους πρόσφυγες, τα οποία μπαίνουν σε αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό με €20,5 εκατομ., για να καλύψουν τις αυξήσεις με βάση τις παροχές που έχει δώσει αυτή η κυβέρνηση για το παρόν οικονομικό έτος! Θα μας πουν και όλοι όσοι είναι οικονομολόγοι και λογιστές ότι το δεδουλευμένο ενός έτους θα πρέπει να ευρίσκεται στους προϋπολογισμούς και τους υπολογισμούς εκείνου του έτους. Άρα, η άσκηση σωστής πολιτικής εφαρμογής του προγράμματος του Προέδρου κατέστησε απολύτως αναγκαία την ύπαρξη συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Ένας δεύτερος λόγος ήταν η οικονομική κρίση. Όλες οι πολιτικές ομάδες έχουμε καλέσει αυτή την κυβέρνηση να πάρει μέτρα, για να προλάβει και για να αντιμετωπίσει αυτή την οικονομική κρίση. Και έχει πάρει τέτοια μέτρα! Και τα έχουμε χαιρέτισει όλοι. Αυτά βρίσκουν την αντανάκλασή τους μέσα σε αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Θα ήθελα περαιτέρω να πω ότι είναι καλό να λέμε «αλλάξτε την πολιτική», αλλά είναι κακό να μην ξέρουμε, ως πολιτικοί, ότι κάθε μέρα γεννά νέα προβλήματα, γεννά νέες ανάγκες, οι οποίες χρειάζεται να αντιμετωπιστούν. Αν δεν αντιμετωπιστούν έγκαιρα, είμαστε οι πρώτοι που βγαίνουμε και κάνουμε κριτική! Συνεπώς, σε αυτά τα ζητήματα δεν πρέπει να είμαστε απόλυτοι.

Ελέχθη εδώ ότι ψηφίζουμε μια εβδομάδα πριν από τους προϋπολογισμούς. Αυτό δεν είναι ορθό, γιατί αυτή η πρόταση ήρθε από το Νοέμβριο. Όμως, εμείς, ως κοινοβούλιο, είχαμε απαίτηση να πάρουμε και νομική γνωμάτευση, η οποία ήρθε μετά από δύο εβδομάδες, γι' αυτό και έχουμε φτάσει στις παρυφές των ημερών που θα μπορούμε στους βασικούς προϋπολογισμούς. Συνεπώς, δεν είναι πριν από μία εβδομάδα που ετοιμάστηκαν και ήρθαν στο κοινοβούλιο αυτά τα πράγματα, αλλά

ήρθαν έγκαιρα, για να μπορέσουν να δώσουν τη δυνατότητα στην εκτελεστική εξουσία να κάμει τις αναγκαίες εκταμιεύσεις που πρέπει να γίνουν. Και με αυτό απαντώ και στο θέμα των απαλλοτριώσεων, που είναι €36,5 εκατομ. Και ξέρουν πολύ καλά -και ο συνάδελφος που μίλησε είναι νομικός- ότι οι πρώτοι που διαμαρτύρονται είναι οι νομικοί που χειρίζονται τις υποθέσεις των πελατών τους -εάν δεν πληρωθούν οι πελάτες τους έγκαιρα- και δεν τίθεται θέμα μίας εβδομάδας ή περισσότερο, γιατί, όταν θα ξεκινήσει να εφαρμόζεται αυτός ο προϋπολογισμός, δε θα γίνει εκταμίευση την 1^η Ιανουαρίου. Θα περάσει κάποιος χρόνος και θα γίνει κάποια διαδικασία, για να μπορούν να γίνουν εκταμιεύσεις. Άρα, θεωρητικά, κάποιιο δικηγόροι θα μπορούσαν να κάμουν και writ εναντίον της Δημοκρατίας για είσπραξη των οφειλομένων ποσών, για να απαντήσουμε σ' αυτό.

Θέλω να χαιρετίσω κάτι το οποίο κανένας δεν έχει προσέξει εδώ, που είναι ένα πάγιο αίτημα. Είχε γίνει και πρόταση από τον κ. Ταραμουντά στην επιτροπή Προσφύγων μαζί με την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για διαγραφή των μικρών χρεών που δόθηκαν στους πρόσφυγες τα πρώτα χρόνια μετά την εισβολή, των μικροδανείων που δόθηκαν στους μικροβιοτέχνες, για τα οποία αυτή η κυβέρνηση κάνει την αποπληρωμή και είναι €732.000!

Είπα για τα στεγαστικά. Θέλω να πω και μια κουβέντα για τα θέματα του Ινστιτούτου Γενετικής. Εδώ μιλά για ένα ερευνητικό πρόγραμμα και θέλω να μεταφέρω την εμπειρία που είχαμε σε πρόσφατη επίσκεψη της επιτροπής Προσφύγων στο Ινστιτούτο Γενετικής για τα θέματα αγνοουμένων, ότι το Ινστιτούτο Γενετικής κάνει πολύ θαυμαστή δουλειά στον ερευνητικό τομέα φέρνοντας αποτελέσματα για αυτά τα θέματα που του αναθέτουμε. Ευελπιστώ ότι και σε αυτό το πρόγραμμα, το "Animal Facility", που έχει αναλάβει να κάμει την έρευνά του θα έχει σωστά και ουσιώδη αποτελέσματα, που θα ωφελήσουν την κυπριακή κοινωνία προς αυτή την κατεύθυνση.

Έχει ακόμα ένα θετικό. Στον τομέα των αγνοουμένων έχει πετύχει να στείλει ένα μήνυμα και στα θέματα Κυπριακού. Η δικονομική συνεργασία που επιτεύχθηκε και οι αναλογίες συμμετοχής Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων σε αυτό το θέμα είναι υποδειγματικές και για τη λύση του Κυπριακού και πρέπει να το προσέξουμε αυτό το θέμα! Γι' αυτό πρέπει να ξέρουμε πού και πότε κάνουμε κριτική!

Σε ό,τι αφορά τώρα τα αναλυτικά κονδύλια, να πω ότι τα €69,1 εκατομ. είναι μέτρα κοινωνικής συνοχής και ανεφάρθη. Οι αυξήσεις των μισθών είναι €44 εκατομ. και ξέρουμε πολύ καλά ότι οι μισθοί πρέπει να πληρώνονται στην ώρα τους και η ώρα τους είναι το 2008. Μέσω των μισθών ασκείται και μια κοινωνική πολιτική που έχει να κάνει με όλους τους εργαζομένους που επηρεάζονται από αυτά τα μέτρα. Επίσης, υπάρχουν για αγορά ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών €23,7 εκατομ., ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού €5 εκατομ. Ξέρουμε και θυμούμαστε όλοι -πρέπει να θυμηθούμε εδώ- πόσο εμείς φωνάζαμε, για να καλυφθούν αδυναμίες στο χώρο της υγείας. Αυτή η κυβέρνηση άμεσα έδωσε λύσεις σε υπαρκτά πιεστικά προβλήματα που αφορούσαν την υγεία αυτού του τόπου! Αυτές βρίσκουν την αντανάκλασή τους μέσα σε αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Άρα, εκεί που θα πρέπει να λέμε τα του καίσαρος τω καίσαρι να τα λέμε, αλλά και εκεί που πρέπει να χαιρετίζουμε την άμεση αντίδραση αυτής της κυβέρνησης θα πρέπει να τη χαιρετίζουμε και πρέπει να τολμούμε να το κάνουμε από όποια θέση και αν βρισκόμαστε!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

Παρακαλώ! Το θέμα νομίζω πάει προς εξάντληση. Θα δώσω σε όλους όσους θέλουν το λόγο, αλλά νομίζω έχουμε ακούσει όλα τα επιχειρήματα!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, για μένα ολίγη σημασία έχει πόσους προϋπολογισμούς θα φέρει μια κυβέρνηση. Νομίζω έθθα αλλάξουν οι κρατικοί λειτουργοί, έν' τούτους που έχουμε, έτσι θα λειτουργούν. Πήραν μας χαμπάρι! Πολλές φορές κάτι που δεν κάνουν θυμούνται το την τελευταία στιγμή και λένε «έν' επείγον να το ψηφίσουμε» ή «έπεμψέ μας επιστολή η Ευρωπαϊκή Ένωση». Και πρέπει να γονατίσουμε πάνω στο νομοθέτημα να το περάσουμε. Στην επιτροπή που προεδρεύω τουλάχιστο τους εξήγησα ότι δε θα γίνεται τούτη η δουλειά και θα φροντίζουν έγκαιρα να τα φέρνουν.

Όμως, για χάρη της ιστορίας, εγώ συμφωνώ με το συνάδελφο τον Αριστοφάνη ότι τούτη η κυβέρνηση πράγματι υλοποιεί αυτά που εξήγγειλε κατά την προεκλογική περίοδο, αλλά είναι και τυχερή αυτή η κυβέρνηση, διότι η προηγούμενη είχε ένα σπουδαίο κομπόδεμα, για το οποίο κατηγορήθηκε κατά το χειρότερο τρόπο, 550 εκατομ., το οποίο έβαλε έναντι του δημόσιου χρέους, για να πληρώνει αυτή η πολιτεία ολιγότερους τόκους. Ήβρετέ τα τωρά και τα χρησιμοποιείτε, για να στηρίξετε...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ήβραμέν τα!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ήβραμέν τα! Ήβραμέν τα! Εσείς κυβερνάτε τώρα!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ένα λεπτό, ένα λεπτό.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αν μου επιτρέπετε...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μαζί τα εμαζέψαμεν! Μαζί τα ήβραμεν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μαζί τα εμαζέψαμεν, μαζί τα ήβραμεν!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πάντως χαίρομαι που θέλουν να μου απαντήσουν όλοι, αλλά, περιμένω, ένας, ένας όμως!

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω προς τους σημερινούς κυβερνώντες ότι πρέπει να υπάρχει προσοχή και φειδώ. Είμαστε τυχεροί, γιατί η προηγούμενη κυβέρνηση, συμπαρισταμένη από τους εξ αριστερών μου, το Συναγερμό, εβοήθησε να μπούμε στην Ευρωζώνη. Γιατί ο Τάσσοσ επέμενε σε αυτή την πορεία τη σωστή και εμπήκαμε. Κάποιοι συνάδελφοι ήθελαν να πουλήσουμε το χρυσό;

(Γέλια)

Να μεν πω διάφορα πράγματα!

Εισηγούμαι να είμαστε συνετοί στην πολιτική μας, διότι έρχονται δύσκολα χρόνια και να είναι νούσιμοι και προκομμένοι οι πολιτικοί μας.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Όπως το Συναγερμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έννεν όπως εσάς, εκάμετε μια σωστή πράξη, κύριοι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλία, μου κάνει εντύπωση όμως, όταν απευθύνεστε προς τους βουλευτές του ΑΚΕΛ λέτε «αυτοί που κυβερνούν»!. Νομίζω ότι κυβερνάτε μαζί, οξά κάνω λάθος;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, εσύ ξέρεις πολλά καλά είντα που εισηγούσουν πριν να ψηφίσουμε, πριν τις εκλογές, και ξέρεις και πολλά καλά τι κάνετε τωρά!

(Γέλια)

Άρα, αλλού αυτά!

(Γέλια)

Εξηγημένες δουλειές! Τουλάχιστον εσύ ξέρεις πολλά καλά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Λευτέρης Χριστοφόρου έχει το λόγο.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, μεν μου ξαναπείς τίποτε γιατί...

(Γέλια)

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Εγώ αναγνωρίζω και εκτιμώ την κοπιώδη απέλπιδα προσπάθεια των κυβερνώντων να πείσουν με λόγια...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

...ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη, ένα λεπτό.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι θέμα τάξεως για μένα, με όλο το σέβας. Ο Λευτέρης νομίζω πρέπει να πάει στα έδρανά του να μιλά. Δεν είναι σωστό να μιλά από τα έδρανα του ΔΗΚΟ.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Επειδή έν' φίλος που τα παλιά, αφήνουμε τον, Πρόεδρε, να μιλά από τα έδρανα του ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ο Συναγερμός έχει και το ανοικτό πνεύμα και τη διεισδυτικότητα και τη δυνατότητα να βρίσκεται και στο κέντρο και στη δεξιά!

(Γέλια)

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Παίζει τζιαι που τα αριστερά, παίζει τζιαι που κάθετα!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Άρα, εγώ θα πω ότι αντιλαμβάνομαι πλήρως και κατανοώ την υπερπροσπάθεια που καταβάλλεται, για να πείσουν εαυτούς και αλλήλους ότι λαμβάνουν μέτρα, για να αντιμετωπιστεί η κρίση, κάτι που φυσικά δε γίνεται. Το είπαμε πολλές φορές ότι από τα 52 εκατομ., που τάχατες εδόθησαν για την αντιμετώπιση της κρίσης, τα μεν 40 εκατομ. ήταν ήδη δοσμένα για τα αναπτυξιακά έργα και τα 12 εκατομ. ήταν πολύ λιγότερα από εκείνα που αφαίρεσαν από τον ΚΟΤ, για να του δώσουν πίσω μόνο 12 εκατομ. Άρα, μεταξύ μας τουλάχιστο πρέπει να υπάρχει ειλικρίνεια. Μέτρα δε λήφθηκαν για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Όσον αφορά τον προσφυγικό κόσμο, πιστεύω ότι -δε θα αναφερθώ σε προσφυγοκαπηλία- ο προσφυγικός κόσμος δοκιμάζεται και δε νομίζω να είναι ορθό να δίνεται η εικόνα και η εντύπωση, μέσα από τη διαφήμιση κάποιων μέτρων τα οποία λαμβάνονται, ότι ελύθησαν τα προβλήματα του προσφυγικού κόσμου. Και ρωτώ: Με 40.000 ευρώ που δίνεται σε κάθε νεαρό ζευγάρι, με τα δεδομένα του σήμερα, μπορεί αυτό το νεαρό ζευγάρι να αποκτήσει σπίτι; Είναι δώρον άδωρον, γιατί ταυτόχρονα αυτή η κυβέρνηση -γιατί άκουσα πολλές φορές «αυτή η κυβέρνηση», «αυτή η κυβέρνηση»- παίρνει πίσω με φόρους το 1/3 της αξίας της αγοράς του ακινήτου ή του διαμερίσματος ή του σπιτιού. Να λέμε τις αλήθειες! Δεν μπορεί αυτή η κυβέρνηση με το που ανέλαβε να λέει «ξοφλώ με τον προσφυγικό κόσμο», όταν υπάρχουν τόσα άλυτα προβλήματα και όταν, αν έχει κάποια ομάδα πληθυσμού που δοκιμάζεται, είναι ήδη οι πρόσφυγες. Από σεβασμό και μόνο προς τον προσφυγικό κόσμο εγώ λέω απλά να αφήσουμε ήσυχο τον προσφυγικό κόσμο, γιατί, αν κάποια ομάδα πρέπει κάποτε να εγερθεί και να διεκδικήσει, είναι αυτή η συγκεκριμένη ομάδα. Να μη διαφημίζουμε ότι χαρίστηκαν 700.000 χρέη. Ποια χρέη; Βρέθηκαν στους δρόμους αυτοί οι άνθρωποι, πήγαν να φτιαχτούν επαγγελματικά, αφού διαχρονικά η πολιτεία δεν τους στήριξε, και έμειναν σε εκκρεμότητα 700.000 ευρώ, για να τους τα διαγράψει η φιλόστοργη σημερινή κυβέρνηση! Πιστεύω πρέπει να είμαστε και συνετοί και αποπληθωριστικοί όσον αφορά το λόγο μας, όταν αναφερόμαστε στον προσφυγικό κόσμο.

Εμείς εξηγήσαμε τους λόγους γι' αυτό τον προϋπολογισμό και για τη στάση την οποία θα τηρήσουμε και επαναλαμβάνουμε ότι εμείς θα συνεχίσουμε να διεκδικούμε πραγματικά έργα. Μια κυβέρνηση, αν παράγει πραγματικό έργο, δεν έχει λόγο να διαφημίζει από πρωίας μέχρι νυκτός αυτά που τάχατες είναι έργα και δεν έγιναν ποτέ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα εγώ θα υποστηρίξω τη θέση της έδρας, ότι εξαντλήθηκε το θέμα, διότι απ' ό,τι βλέπω γίνεται συζήτηση όχι για το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, αλλά για όλα τα νομοσχέδια, για να μην καταλάβω σε λίγο... Επειδή ξεχάσαμε το θέμα φαίνεται, επιιάσαμεν τα ούλλα τα νομοσχέδια και σε λίγο θα ξεκινήσουμε τη συζήτηση για τους προϋπολογισμούς. Αυτή τη συζήτηση θα την κάνουμε τη Δευτέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Θα δώσω σε δύο, τρεις βουλευτές σύντομες δευτερολογίες. Ο κ. Κουτσού. Παρακαλώ να είστε σύντομοι, τηλεγραφικοί.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Δε σκόπευα να μιλήσω, αλλά θα το κάνω, επειδή ετέθη από το φίλο τον Τάκη Χατζηγεωργίου ένα ερώτημα και η κ. Παπαδοπούλου απέφυγε να αναφερθεί στο μέρος της έκθεσης που θίγει αυτό το θέμα. Δε θέλω να αναφέρω ονόματα. Μιλώ για το θέμα της αναφοράς στη συγκεκριμένη έρευνα, στην οποία έκαναν αναφορά και άλλοι συνάδελφοι, του Ινστιτούτου Γενετικής. Δεν αμφισβήτησα και ούτε αμφισβητώ την προσφορά του ινστιτούτου και την παγκόσμια πράγματι ακτινοβολία και το επίπεδο των ερευνών του. Ακριβώς, μέσα σε αυτή τη λογική, η ίδια έκθεση που μας κατετέθη λέει, για να μη διαβάσω πολλά: «[...] Τέλος, τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της ομάδας αυτής δεν αναλογούν στο ύψος της επένδυσης που έχει γίνει στην ομάδα τα τελευταία τέσσερα χρόνια [...]». Κάνει συγκεκριμένη υπόδειξη. Στη συνέχεια λέει ποιες προϋποθέσεις πρέπει να υπάρξουν, για να δοθεί επιπλέον χρηματοδότηση στο έργο και θέτει ως χρονικό σημείο επαναξιολόγησης του συγκεκριμένου έργου το Φεβρουάριο του 2009. Και το ερώτημα το οποίο επαναλαμβάνω: Εάν εμείς εγκρίνουμε τη χρηματοδότηση και έρθει αυτή η επιτροπή και δεν αξιολογήσει σωστά το πρόγραμμα, δε θα είμαστε εκτεθειμένοι και γι' αυτά τα οποία έχουμε εγκρίνει στο παρελθόν; Και στο παρελθόν βέβαια δε γνωρίζαμε. Τώρα γνωρίζουμε.

Επαναλαμβάνω, ουδόλως θίγω ούτε το κύρος του ινστιτούτου -και λυπούμαι που ορισμένοι συνάδελφοι, αντί να απαντήσουν σ' αυτό, το εγενίκευσαν- ούτε το κύρος των επιστημόνων. Προσωπικά έχει πολλά χρόνια που παρακολουθώ με ενδιαφέρον τις δραστηριότητές τους και δεν εχρειάζετο να το κάνω, όταν γίνω βουλευτής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οφείλω να ομολογήσω, κύριε Κουτσού, ότι αισθανόμουν την ανάγκη σε δύο, τρεις περιπτώσεις να παρέμβω και να υποδείξω ότι ο κ. Κουτσού δεν είπε οτιδήποτε που να αφορά το έργο που επιτελεί το Ινστιτούτο, αλλά αισθάνθηκα, ως προεδρεύων του σώματος, πως θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι παρεμβαίνω. Διότι, ομολογουμένως, η παρέμβασή σας επικεντρώθηκε αποκλειστικά και μόνο στο θέμα της αξιολόγησης.

Έχουμε τελειώσει τις πρωτολογίες, κύριοι συνάδελφοι, μπήκαμε στις δευτερολογίες και δεν μπορώ να δώσω το λόγο σε πρωτολογίες. Ο κ. Κατσουρίδης βεβαίως παίρνει το λόγο ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος και στη συνέχεια ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τρία σημεία μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τα μέτρα, ό,τι και να λέει ο καθένας, όποια ρητορική τζιαι να ασκήσει, είναι συγκεκριμένα, είναι μετρήσιμα, είναι εκεί.

Το δεύτερο, ναι, να είμαστε συνετοί και λογικοί. Εγώ δε νομίζω ότι τουλάχιστο μια ομιλία εδιέπετον από τα κριτήρια που έθεσε ο ίδιος ο ομιλητής. Συνετοί, λογικοί, ειλικρινείς. Και διερωτώμαι: Συμφωνά ο Δημοκρατικός Συναγερμός ότι δε στηρίχθηκαν οι πρόσφυγες διαχρονικά; Συμφωνά περίπου να τους καλούμε σε εξέγερση, γιατί δε στηρίχθηκαν που καμιά κυβέρνηση; Είπε ποτέ αυτή η κυβέρνηση... Ο καθένας ας βάλλει μετά ή ας ζητά τα πρακτικά, για να ακούει τι λέει. Είπε ποτέ αυτή η κυβέρνηση ότι εξόφλησε με τους πρόσφυγες; Είπε ότι, επειδή έδωσε το άλφα ή το βήτα ποσό, ετέλειωσε η προσφυγική πολιτική; Τελειώνει το προσφυγικό πρόβλημα, αν δε λυθεί το Κυπριακό; Δηλαδή, τόσο υποτιμούν κάποιιο τη δική μας νοημοσύνη; Είναι ή δεν είναι γεγονός ότι υπάρχει αύξηση; Στο ένα, στο δύο, στο τρία, στα μέτρα που συζητούμε. Έτσι κρίνονται τα πράγματα, συγκριτικά. Κανένας δεν μπορεί να λύσει οριστικά το θέμα των προσφύγων, εκτός αν λύσουμε το Κυπριακό.

Τρίτο και τελευταίο σημείο, μπορεί για μας ως σώμα, όχι για τον καθένα ως άνθρωπο, να μην έχει τόση σημασία αν είναι μια εβδομάδα, δύο ή τρεις ή ένας μήνας η εκταμίευση. Μα εγώ έχω ακούσει κατά καιρούς όλους τους συναδέλφους να λένε ότι για τον ξεχωριστό πολίτη που το περιμένει το ποσό και μια μέρα είναι σημαντική. Ε, τώρα έννεν σημαντικά τόσα εκατομμύρια να φύουν προς συγκεκριμένες χιλιάδες πολιτών; Λοιπόν, ας σταθούμε... Δηλαδή, νιώθω, τζιαι θέλω να το πω, εννά γυρίσει ο χρόνος, ότι μπαίνουμε σε μια περίοδο που αναζητούμε ακριβώς αφορμή, για να διαφωνούμε και εκεί που δε διαφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου παρακαλώ και είναι ο τελευταίος ομιλητής.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν κάποιιο πήραν πρώτοι το λόγο, για να ευλογήσουν γενειάδες, αυτοί δεν είναι η ομάδα μας. Ούτε και θα συνεχίσω αυτή τη συζήτηση, γιατί θα έχουμε τέσσερις μέρες συζήτηση των προϋπολογισμών και θα δοθεί η ευκαιρία και αρκετός χρόνος σε όλους τους συναδέλφους να συζητήσουν, να υπερασπιστούν

πολιτικές ή να κάνουν κριτικές για συγκεκριμένες πολιτικές, είτε για τους πρόσφυγες είτε για την οικονομία είτε για την παιδεία.

Θα δώσω δύο, τρεις απαντήσεις στο θέμα που συζητούμε.

Πρώτον, είναι κοινή διαπίστωση πως όλες οι πλευρές της Βουλής, ανεξάρτητα αν σήμερα κάποιος κυβερνούν και κάποιος αντιπολιτεύονται, είχαν πάγια θέση πως πρέπει η διοίκηση να κάνει σωστό προγραμματισμό. Και ότι ερχόμαστε μερικές μέρες πριν ή πριν δέκα χρόνια ή και σήμερα με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, που δεν έχει σημασία αν είναι τέσσερις ή είκοσι οκτώ, είναι ο όγκος, γιατί είναι τέσσερις και ο τέταρτος είναι 284 εκατομ... Άρα, ο κακός προγραμματισμός της διοίκησης να μην ενοχλεί το Συναγερμό, όταν ήταν κυβέρνηση, ή τώρα το ΑΚΕΛ, γιατί είναι κυβέρνηση. Στέλνουμε ένα μήνυμα ως σώμα προς τη διοίκηση ότι πρέπει να κάνει καλύτερο προγραμματισμό.

Κύριε Πρόεδρε, στη συζήτηση, ακόμα και σήμερα το πρωί, κάποιος λειτουργοί, καθ' όλα σεβαστοί, έκαναν την εξής έκκληση προς τη μεριά της Βουλής και της επιτροπής Οικονομικών: «Σας παρακαλούμε κατανοήστε μας να μη φανούμε αναξίοπιστοι». Δηλαδή, που δεσμεύεις που επήραν χωρίς να έχουν εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Σωστή η θέση. Να είναι αξιόπιστοι, αλλά μήπως πρέπει να θέσω και το ερώτημα μέχρι πότε αυτό το σώμα δε θα θέτει και το ζήτημα της δικής του αξιοπιστίας;

Και κάτι τελευταίο, κύριε Πρόεδρε. Έκτακτες δαπάνες. Αν ήταν ένας προϋπολογισμός, επειδή έγιναν θεομηνίες, γιατί είναι έκτακτα μέτρα, για να αντιμετωπίσουμε την οικονομική κρίση, δε νομίζω να ακούοντο όσα ελέχθησαν από πολλούς συναδέλφους, αλλά, όταν έχεις ένα προϋπολογισμό της τάξης των 284 εκατομ. και πάνω από το 95% δεν είναι έκτακτες δαπάνες, όμως είναι κονδύλια που είναι από κακό προγραμματισμό... Είπε συνάδελφος: «Ναι, θα τον ψηφίσουμε πέντε μέρες πριν τον προϋπολογισμό του 2009, αλλά κατατέθηκε το Νιόβρη». Σωστό, αλλά ο προϋπολογισμός του 2009 είχε προηγηθεί και κατατέθηκε το 2008 και δεν έγινε σωστός προγραμματισμός. Είπα δεν είναι κριτική προς την κυβέρνηση. Στέλνεται ένα μήνυμα: «Ξέρετε είμαστε υποχρεωμένοι να ψηφίσουμε το συμπληρωματικό, γιατί είναι δαπάνες του 2008». Θέλω να διευκρινίσω κάτι, κύριε Πρόεδρε. Στον προϋπολογισμό που θα συζητούμε την ερχόμενη εβδομάδα υπάρχουν δεκάδες, ίσως και να είναι και εκατοντάδες εκατομμύρια δαπάνες, οι οποίες θα καλύψουν υποχρεώσεις του κράτους όχι μόνο για το 2008, αλλά και υποχρεώσεις του 2007 και του 2006. Άρα, ας μη λέμε ότι, επειδή είναι υποχρεώσεις του 2008, αμάν, αμάν πρέπει να είναι συμπληρωματικός του 2008.

Υπάρχει όμως και ένα κονδύλι, και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, που σωστά το ανέφερε ο συνάδελφος ο κ. Σιζόπουλος, που πρέπει να σημειωθεί και από τη δική μας ομάδα. Υπάρχει επιστολή του Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων αναφορικά με το κονδύλι των τεσσάρων εκατομ. ευρώ για αποζημιώσεις των υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών - κανείς δε διαφωνεί ότι έπρεπε να αποζημιωθούν με τον τρόπο που έγινε και χωρίς να ενημερωθεί και να ζητηθεί η έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ιδιαίτερα σε έναν τομέα που πήραμε έγκριση για δύο προγράμματα, τόσο για το "Rescue" όσο και το "Restructure in plan", τόσο για το σχέδιο διάσωσης όσο και το σχέδιο αναδιάρθρωσης των Κυπριακών Αερογραμμών- το οποίο θα το βρούμε μπροστά μας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αβέρωφ.

Οφείλω να πω -για να 'μαι δίκαιος προς την κυβέρνηση, διότι αυτός αισθάνομαι ότι είναι ο ρόλος του προεδρεύοντος- ότι αυτή η κυβέρνηση εκλήθηκε να υλοποιήσει τον προϋπολογισμό μιας προηγούμενης κυβέρνησης. Έτσι, ήταν φυσικό επόμενο, στα πλαίσια της ανάληψης των καθηκόντων της από το Μάρτη, για τον πρώτο χρόνο της διακυβέρνησης να καταφεύγει σε συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς για υλοποίηση της δικής της πολιτικής. Απ' εκεί και πέρα εκλείπουν οι λόγοι βεβαίως, διότι ο πρώτος χρόνος είναι εκείνος που επιβάλλει σε μία κυβέρνηση να στείλει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, για να υλοποιήσει το έργο της.

Νομίζω έχει εξαντληθεί η συζήτηση.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ζητώ το λόγο, για να απαντήσω στον κ. Κουτσού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κυρία Παπαδοπούλου, νομίζω το θέμα έχει εξαντληθεί. Δεν έδωσα ούτε στον κ. Γιαννάκη Θωμά το λόγο ούτε στον κ. Χατζηγεωργίου. Θα βάλω τώρα το θέμα σε ψηφοφορία.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Για δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε, επειδή αναφέρθηκε στο ινστιτούτο, θέλω να επεξηγήσω κάτι, για να μην αιωρείται στον αέρα ότι αποκρύψαμε στοιχεία. Δεν αποκρύψαμε στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κυρία Παπαδοπούλου. Ένα λεπτό έχετε το λόγο, να εξηγήσετε, παρ' όλο που δε νομίζω να είπτε κάτι ο κ. Κουτσού που να χρειάζεται να του απαντήσετε.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Όχι, δεν είμαι σε αντιπαράθεση με τον κ. Κουτσού, αλλά, χάριν της τάξης, επειδή διάβασα απόσπασμα από την έκθεση και υπάρχει και άλλο απόσπασμα συγκεκριμένο για το θέμα που ανέφερε. Είχε εγερθεί το θέμα για την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων για κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε, λόγω ακριβώς του προγράμματος Animal Facility. Ζητήθηκε η κατάθεση συγκεκριμένων λογαριασμών του ινστιτούτου και επίσης έκθεση της ερευνητικής επιτροπής. Το πρόγραμμα θα αξιολογηθεί σε ένα χρόνο και μάλιστα ειπώθηκε ότι θα συνδεθεί με τη δημιουργία ιατρικής σχολής, για να συνεχιστούν τα ερευνητικά προγράμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €284.180.207 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση, αντιλαμβάνομαι, των άρθρων αυτών και γι' αυτό το βάζω σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

(Κάποιοι βουλευτές επανέρχονται στην αίθουσα και ψηφίζουν.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με ψήφους τριάντα υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον, εγκρίνονται τα άρθρα 1 έως 3.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ειλικρινά δεν είναι θέμα τζιαι αφορά τζιαι βουλευτή του ΑΚΕΛ τζιαι βουλευτή του Συναγερμού. Την ώρα που εψηφίζετε δεκατέσσερα άτομα ήταν. Εκαταμετρήθηκαν οι παρουσίες εκ των προτέρων χάριν ταχύτητας, τριάντα - δεκαοκτώ, τζιαι ανακοινωθήκαν!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Τριάντα ένας, δεκαεννιά. Τώρα ψήφισαν και του ΕΥΡΩΚΟ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το έβαλα το ΕΥΡΩΚΟ, κύριε! Ελείπαν τέσσερις βουλευτές, την ώρα που ψηφίζετον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, ο κ. Κατσουρίδης έχει δίκαιο, αλλά οι γραμματείς έχουν και αυτοί δίκαιο. Όταν εμετρούσαν, εμπαίναν βουλευτές μέσα και επομένως δεν έγινε κανένα λάθος εκ μέρους της γραμματείας στο τέλος.

Η τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 5) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ και δεκαεννέα εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί της Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Γεωργίου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11, 18 και 25 Νοεμβρίου και 2 Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του

Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, έτσι ώστε να παρασχεθεί η εξουσία έκδοσης κανονισμών που να εξουσιοδοτούν τον υπουργό να εκδίδει διατάγματα για τη ρύθμιση της διαδικασίας άσκησης ιεραρχικής προσφυγής στο ιατρικό συμβούλιο κατά των αποφάσεων ή πράξεων ιατρικών εξεταστών που εκδίδουν ιατρικά πιστοποιητικά στους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας ή στους εκπαιδευόμενους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου δήλωσαν ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση θα δοθεί η δυνατότητα στους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας ή στους εκπαιδευόμενους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας να ασκούν ιεραρχική προσφυγή στο ιατρικό συμβούλιο κατά των αποφάσεων ή πράξεων των ιατρικών εξεταστών, σε περίπτωση που δεν εκδοθεί το σχετικό ιατρικό πιστοποιητικό, που είναι αναγκαίο για την άσκηση του επαγγέλματός τους.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς εξουσιοδότησης έκδοσης κανονισμών ρύθμισης των θεμάτων άσκησης ιεραρχικής προσφυγής, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 259 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Υπαλλήλων του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2008». Και αυτή η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Υπαλλήλων του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η και στις 8 Δεκεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (ΟΑΠ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παραχώρηση γενικών αυξήσεων στους μισθούς των υπαλλήλων που απασχολούνται σε μόνιμη και έκτακτη βάση στον ΟΑΠ.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η παραχώρηση γενικής αύξησης ύψους 2% από την 1^η Ιανουαρίου 2008 και 1,5% από την 1^η Ιανουαρίου 2009 στους υπαλλήλους του ΟΑΠ.
2. Η παραχώρηση της πιο πάνω γενικής αύξησης μισθών σε οποιοδήποτε πρόσωπο απασχολείται στον ΟΑΠ σε έκτακτη βάση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις βασίζονται σε συμφωνία πλαίσιο σε σχέση με την ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων στους ημικρατικούς οργανισμούς για την περίοδο 2007-2009, η οποία υπογράφηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2008 από τον τότε Υπουργό Οικονομικών και τους γενικούς γραμματείς των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ και με τη σύμφωνη γνώμη του γενικού γραμματέα της ΠΑΣΥΔΥ. Σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, η δαπάνη για την παραχώρηση των πιο πάνω αυξήσεων υπολογίζεται σε €120.000 για το 2008 και σε €230.000 για το 2009. Όσον αφορά την αποζημίωση για υπερωριακή εργασία, η σχετική αναθεώρηση προβλέπεται να γίνει με βάση την ακολουθούμενη τακτική από την ημερομηνία δημοσίευσης του σχετικού

νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αντί από την 1^η Ιανουαρίου 2008, για σκοπούς αποφυγής πρόσθετου διοικητικού κόστους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αύξηση βασικών μισθών των υπαλλήλων του ΟΑΠ. Άρθρο 3.

Αύξηση συντάξεων συνταξιούχων υπαλλήλων του ΟΑΠ. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Υπαλλήλων του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 2) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα, καθότι ομόφωνη.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 2) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου
Τάκης Χατζηγεωργίου
Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρίνος Σιζόπουλος
Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η και 8^η Δεκεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών και ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΟΑΓ ποσού ύψους είκοσι οκτώ χιλιάδων ευρώ (€28.000), για σκοπούς ενίσχυσης των πιστώσεων στα άρθρα που αφορούν τους βασικούς μισθούς, τα δικαιώματα, τα επιδόματα και τις εισφορές, καθώς και το ταμείο ευημερίας των υπαλλήλων του ΚΟΑΓ.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, τόσο οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών όσο και ο γενικός διευθυντής του ΚΟΑΓ ανέφεραν επεξηγηματικά ότι το πιο πάνω ποσό αφορά την παραχώρηση γενικής αύξησης κατά 2% στους βασικούς μισθούς και τις συντάξεις των υπαλλήλων του ΚΟΑΓ, ίσης με τις αυξήσεις που δόθηκαν στους κρατικούς υπαλλήλους με βάση τον περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμο του 2008.

Ειδικότερα, οι δαπάνες για τις οποίες ζητούνται συμπληρωματικές πιστώσεις αφορούν τα ακόλουθα:

1. Ποσό ύψους €14.600 το οποίο αφορά το βασικό μισθό, τα δικαιώματα, τα επιδόματα και τις εισφορές των υπαλλήλων του ΚΟΑΓ.
2. Ποσό ύψους €2.900 που αφορά το τιμαριθμικό επίδομα.
3. Ποσό ύψους €3.000 που αφορά το δέκατο τρίτο μισθό των μόνιμων υπαλλήλων.
4. Ποσό ύψους €2.200 το οποίο αφορά τις συντάξεις του προσωπικού.
5. Ποσό ύψους €2.700 το οποίο αφορά τις εισφορές των υπαλλήλων του ΚΟΑΓ σε διάφορα ταμεία της κυβέρνησης.
6. Ποσό ύψους €2.600 το οποίο αφορά την αναδρομική κάλυψη της δαπάνης που προκύπτει από την απόφαση για αύξηση της συνεισφοράς του οργανισμού κατά 0,3%, από 1^η Ιανουαρίου 2007, στο Ταμείο Ευημερίας Προσωπικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού ύψους €28.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 2) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ.1) του 2008». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Το ΑΚΕΛ τάσσεται υπέρ, οι υπόλοιποι στην ολομέλεια. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ), του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΟΑ ποσού ύψους €4.364.794 και η χρήση του για τη διενέργεια δαπανών για

υλοποίηση διάφορων σκοπών και προγραμμάτων για τα οποία είτε δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια είτε η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του ΚΟΑ για το έτος 2008 κρίθηκε ανεπαρκής.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του ΚΟΑ και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, τα έσοδα για κάλυψη του ποσού που ζητείται (€4.364.794) θα προέλθουν από τα πιο κάτω:

1. Αύξηση των εσόδων του προγράμματος “Αθλητισμός για Όλους” (ΑΓΟ) κατά €300.000. Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει το νομοσχέδιο, το πρόγραμμα ΑΓΟ είναι το μοναδικό πρόγραμμα το οποίο είναι επιχορηγημένο σε μεγάλο βαθμό από τους ίδιους τους συμμετέχοντες. Ο ΚΟΑ στηρίζει το πρόγραμμα με επιπλέον ποσά τόσο για τη μισθοδοσία των γυμναστών όσο και για τις άλλες δαπάνες (αθλητικό υλικό, ασφάλιση μελών, μεταφορά μελών κ.λπ.). Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η διεύρυνση των προγραμμάτων ΑΓΟ είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των μελών του προγράμματος και συναφώς την αντίστοιχη αύξηση των εσόδων του οργανισμού.
2. Ανακατανομή των ήδη εγκριμένων δαπανών του οργανισμού για το 2008 (Κεφάλαιο 03, “Βελτίωση και Κατασκευή Αθλητικών Εγκαταστάσεων”) ύψους €1.264.794. Αναλυτικά, σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει το νομοσχέδιο, προέκυψαν εξοικονομήσεις από τα ακόλουθα έργα:
  - α. Ιδιόκτητα έργα:
    - i. Κοινοτικό Κέντρο Λάρνακας (€120.860).
    - ii. Χιονοδρομικό Κέντρο (€321.720).
  - β. Επιχορηγούμενα έργα:
    - i. Όμιλος Αντισφαίρισης Λάρνακας (€241.290).
    - ii. Αίθουσα δήμου Λατσιών (€410.064).
    - iii. Ανακατασκευή χορτοτάπητα Παραλιμνίου (€170.860).

Συναφώς, το σύνολο των εξοικονομήσεων ανέρχεται σε €1.264.794 και με το υπό αναφορά νομοσχέδιο ζητείται η έγκριση για ανακατανομή του εν λόγω ποσού.

3. Πρόσθετη κρατική χορηγία για το έτος 2008 ύψους €2.800.000. Η πρόσθετη κρατική χορηγία ζητείται για την κάλυψη διάφορων σκοπών και προγραμμάτων, τα οποία αναλύονται στο επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, που συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, δωρεάν παραχώρηση αθλητικού υλικού, ανάπτυξη του προγράμματος υποστήριξης αναπτυξιακού αθλητισμού, διεθνείς συμμετοχές σωματείων (διοργάνωση του “Final Four” στην Κύπρο από το σωματείο ΑΕΛ), πριμ και κίνητρα σε αθλητές για τις επιτυχίες τους στο διεθνή χώρο, επιχορηγήσεις για χρήση αιθουσών σχολικών εφοριών, αποστολές στο εξωτερικό, φιλοξενία ξένων αποστολών κ.ά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως της συζήτησης που διεξήχθη στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

Η πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και τα μέλη της βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ όπως έχω τις τοποθετήσεις των κομμάτων για το συμπληρωματικό προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς, όπως έχουμε προαναφέρει και εξηγήσαμε τους λόγους, θα καταψηφίσουμε αυτό τον προϋπολογισμό και δε χρειάζεται να επαναλάβουμε αυτά που ειπώθηκαν πριν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σιζόπουλος, παρακαλώ.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα ψηφίσουμε υπέρ, όπως έχει κατατεθεί το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Η κυρία Παπαδοπούλου, παρακαλώ.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Εμείς θα το ψηφίσουμε, κύριε Πρόεδρε, γιατί πιστεύουμε ότι η πιο σωστή διαχείριση είναι οι υποχρεώσεις του 2008 να πληρώνονται το 2008 και μετά να γίνονται οι προϋπολογισμοί για το 2009. Διαφωνούμε στο γεγονός ότι έπρεπε να έρθει μόνο για τα €2.800.000 η ψήφιση, διότι τα υπόλοιπα ποσά των €300.000 και του €1,2 εκατομ. είναι αναδιανομή που γίνεται σε υφιστάμενα κονδύλια, για τα οποία υπάρχουν ήδη πλεονάσματα στον ΚΟΑ. Ελπίζουμε να είναι η τελευταία φορά που αναγκάζομαστε να περάσουμε με τούτη τη διαδικασία την ψήφιση και στο μέλλον θα είμαστε πάρα πολύ αυστηροί. Εκείνα που ψηφίζουμε πρέπει να αντιστοιχούν ακριβώς στα κονδύλια που καταγράφονται ως συμπληρωματικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου, παρακαλώ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Να πω ότι συμφωνώ και υπερθεματίζω στα όσα έχει πει η κυρία πρόεδρος, η κυρία Αντιγόνη Παπαδοπούλου. Εκείνο το ποσό το οποίο πραγματικά εκταμιεύεται ή ζητείται να εκταμιευθεί από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας είναι €2,8 εκατομ. Τα υπόλοιπα είναι πρόσθετα έσοδα από τα εισιτήρια του ΑΓΟ και ανακατανομή

κονδυλίων ή μεταφορά από εξοικονομήσεις σε άλλα. Παρ' όλα αυτά έχει έρθει ένας προϋπολογισμός με τη μορφή που είναι τώρα. Υπάρχει λογιστική τσαπατσουλιά από πλευράς Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού. Έχουμε τοποθετηθεί στην επιτροπή Οικονομικών, έχουμε διαμηνύσει, έχει γίνει αποδεκτό και από τον οργανισμό και από το Υπουργείο Οικονομικών ότι στο μέλλον θα κάνουν καλύτερα τη δουλειά τους. Θα το ψηφίσουμε όμως, ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θα υπερψηφίσουμε και εμείς το νομοθέτημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού ύψους €4.364.794 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ και δεκατέσσερις εναντίον, εγκρίνονται τα άρθρα 1 έως 3.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ και δεκατέσσερις εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυτιής

Ανδρέας Μουσκάλλης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Γιώργος Βαρνάβα

Σωτήρης Σαμψών

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Οικονομικών, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, καθώς και εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχαιοτήτων και των Επαρχιακών Διοικήσεων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το έτος 2009, που προβλέπει έξοδα ύψους €19.556.882 και έσοδα ύψους €18.525.971. Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το έτος 2009 είναι ελλειμματικός και το έλλειμμα υπολογίζεται σε €1.030.911. Το προϋπολογιζόμενο υπόλοιπο του ταμείου κατά τη λήξη του οικονομικού έτους την 31^η Δεκεμβρίου 2009 υπολογίζεται να είναι της τάξης των €243.347.

Τα κυριότερα κονδύλια εξόδων που προνοούνται στον προϋπολογισμό αυτό αφορούν τα ακόλουθα:

	€
• Ωρομίσθιο προσωπικό (αφορά εκτέλεση έργων):	5.111.632

• Αντιμισθία προσωπικού για υπηρεσίες που παρέχονται στο Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών:	2.629.988
• Τέλη αποχετεύσεων:	835.700
• Σύνδεση με αποχετευτικά συστήματα τουρκοκυπριακών περιουσιών:	446.000
• Συντήρηση τουρκοκυπριακών περιουσιών-Επιδιόρθωση και βελτίωση τουρκοκυπριακών κατοικιών και εγκατάσταση θερμοσιφώνων:	5.778.210
• Δευτερεύοντα οικοδομικά έργα-Επιδιόρθωση και βελτίωση τουρκοκυπριακών κατοικιών στις οποίες διαμένουν Τουρκοκύπριοι:	407.430
• Συντήρηση και λειτουργία τουρκοκυπριακών διατρήσεων:	55.000
• Δευτερεύοντα έργα-Επιδιόρθωση και συντήρηση τουρκοκυπριακών κτιρίων, διατηρητέων οικοδομών και άλλων υποστατικών επαγγελματικής στέγης (ποσό €855.000 έχει παραχωρηθεί ως κρατική χορηγία με σκοπό την επιδιόρθωση του τουρκοκυπριακού κτιρίου στο οποίο στεγαζόταν η πρώην Οθωμανική Τράπεζα στη Λάρνακα):	1.737.880
• Επιδιόρθωση, συντήρηση και καθαριότητα τουρκοκυπριακών αρχαίων μνημείων, τεμενών και κοιμητηρίων:	845.280
• Ανέγερση άλλων οικοδομικών έργων:	28.870
• Κέντρο Υποδοχής Αθιγγάνων-Επιδιόρθωση τουρκοκυπριακών κατοικιών στο χωριό Σταυροκόννου και σε άλλες περιοχές της επαρχίας Πάφου για τη στέγαση αθιγγάνων:	51.000
• Καθαριότητα ανοικτών χώρων σε τουρκοκυπριακές συνοικίες εντός των πόλεων:	176.010
• Επιδιόρθωση κατοικιών που ανεγέρθηκαν με το σχέδιο αυτοστέγασης σε τουρκοκυπριακές περιουσίες σε χωριά:	202.000
• Αντικατάσταση των αμιαντωδών στεγών:	389.010
• Έργα υποδομής κτηνοτροφικών περιοχών σε τουρκοκυπριακή γη:	256.290
• Κατασκευή δρόμων στις περιοχές αναδασμού:	34.170
• Διάφορα έξοδα:	472.412
• Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό:	100.000
• Σύνολο:	€19.556.882

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο αυτό, από τα προϋπολογιζόμενα έσοδα ποσό ύψους €10.500.000 προέρχεται από την ετήσια

κρατική χορηγία, ποσό ύψους €2.944.110 υπολογίζεται ότι θα προέλθει από την είσπραξη ενοικίων, ποσό ύψους €12.200 θα προέλθει από διάφορα έσοδα και ποσό ύψους €5.069.661 θα προέλθει από την εκτέλεση διάφορων έργων, έναντι αντίστοιχης και ισόποσης δαπάνης στον προϋπολογισμό.

Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στην ίδια εισηγητική έκθεση, το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Οικονομικών συμφωνούν με τον προϋπολογισμό που κατάρτισε η Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, σε συνεργασία με τους οικείους επάρχους, περιλαμβανομένης της κρατικής χορηγίας των €10.500.000.

Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω προϋπολογισμού, ο πρόεδρος της επιτροπής ζήτησε όπως η επιτροπή ενημερωθεί, ανάμεσα σε άλλα, και σε σχέση με τα ακόλουθα:

1. Την επιδιόρθωση και συντήρηση τουρκοκυπριακών κατοικιών και καταστημάτων.
2. Την επιδιόρθωση, συντήρηση και καθαριότητα τουρκοκυπριακών αρχαίων μνημείων, τεμενών και κοιμητηρίων.
3. Την καθυστέρηση στο θέμα της μηχανογράφησης και ενοποίησης του συστήματος καταγραφής των τουρκοκυπριακών περιουσιών.
4. Την πολιτική καθορισμού των ενοικίων.
5. Την αντικατάσταση των αμιαντωδών στεγών.
6. Το ποσό που διατίθεται για το ωρομίσθιο προσωπικό.
7. Τα θέματα διανομής και αναδιανομής κλήρων.
8. Το ποσοστό υλοποίησης του περσινού προϋπολογισμού.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, εισάγοντας το νομοσχέδιο και αναλύοντας τις πρόνοιές του, ανέφερε ότι είναι πλήρης η υλοποίηση του προϋπολογισμού όσον αφορά τα έργα επιδιορθώσεων. Επιπλέον, η ίδια ανέφερε ότι, όπου υπάρχουν εξοικονομήσεις και κατόπιν σχετικών αιτημάτων των επαρχιακών διοικήσεων, γίνεται μεταφορά κονδυλίων για το σκοπό αυτό. Σύμφωνα με την ίδια, γίνονται συνεχώς έργα βελτίωσης σε τουρκοκυπριακές συνοικίες και καταστήματα, καθώς και συνεχείς επιδιορθώσεις και συντηρήσεις αρχαίων μνημείων και τεμενών σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

Όσον αφορά την αντικατάσταση των αμιαντωδών στεγών, με εξαίρεση την επαρχία Πάφου, στις υπόλοιπες επαρχίες θα ολοκληρωθεί το σχέδιο της αντικατάστασης εντός του 2009.

Σε σχέση με την αναδιανομή των γεωργικών κλήρων, η ίδια ανέφερε ότι αυτή γίνεται σταδιακά, στις περιπτώσεις που πρόκειται για υπερηλίκους ή όταν δε γίνεται σωστή αξιοποίηση του κλήρου.

Σε ερώτηση του προέδρου αν αληθεύουν καταγγελίες που είδαν το φως της δημοσιότητας ότι πρόσφυγες που κατέχουν τουρκοκυπριακή κατοικία εκδιώχθηκαν λόγω πώλησης της περιουσίας τους, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών διαβεβαίωσε την επιτροπή ότι κανένας πρόσφυγας δεν εκδιώχθηκε από το σπίτι του και διευκρίνισε ότι υπάρχει σαφής όρος ότι δε θα γίνεται οποιαδήποτε μεταβίβαση τουρκοκυπριακής κατοικίας, αν δεν εξευρεθεί προηγουμένως άλλος χώρος κατοικίας.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού τέθηκε και το ζήτημα των αγοραπωλησιών τουρκοκυπριακών περιουσιών, για τις οποίες αναφέρθηκε ότι σημειώθηκε σημαντική μείωση. Ωστόσο, η επιτροπή δήλωσε ότι θα μελετήσει το πιο πάνω θέμα σε σύντομο χρονικό διάστημα σε συνεδρία της, στην οποία θα κληθούν να παραστούν ο Υπουργός Εσωτερικών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Ο διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών ανέφερε στην επιτροπή ότι σε σχέση με τη μηχανογράφηση ήδη το έργο έχει παραδοθεί στο Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής για τελικό έλεγχο και σύντομα θα υπάρξει ενοποίηση του συστήματος καταγραφής των τουρκοκυπριακών περιουσιών όλων των κατά τόπους επαρχιακών γραφείων με τα κεντρικά. Περαιτέρω, ο ίδιος αναφέρθηκε στην πολιτική που εφαρμόζεται για τα τέλη αποχέτευσης, τα οποία καταβάλλονται από τον Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών στα συμβούλια αποχετεύσεων, καθώς και στην πολιτική καθορισμού των ενοικίων από εκμίσθωση τουρκοκυπριακών περιουσιών και κατέθεσε την άποψη ότι τα πιο πάνω, καθώς και η μισθοδοσία όλου του προσωπικού θα πρέπει να καλύπτονται από την κρατική χορηγία. Ακόμη, ο ίδιος σημείωσε ότι το αποθεματικό αναμένεται να εξαντληθεί περί τα τέλη του 2009.

Επιπρόσθετα, ο εν λόγω διευθυντής αναφέρθηκε στο σχέδιο για ολική αντικατάσταση των αμιαντωδών στεγών, το οποίο, με εξαίρεση την επαρχία της Πάφου, η οποία αντιμετωπίζει προβλήματα υποστελέχωσης, υπολογίζεται να περατωθεί το 2009. Κατά τον ίδιο χρόνο αναμένεται, σύμφωνα με τον ίδιο, να ολοκληρωθούν και τα έργα υποδομής. Αναφορικά με τα ενοίκια και την ανομοιομορφία, όπως τη χαρακτήρισε ο ίδιος, που παρατηρείται, ζητήθηκε και γίνεται ειδική μελέτη αναπροσαρμογής των ενοικίων για σκοπούς ενιαίας πολιτικής.

Σε σχέση με το ζήτημα της αναδιανομής των κληρών, ο ίδιος ενημέρωσε την επιτροπή ότι εντός των προσεχών ημερών καθορίστηκε συνεδρία της Συμβουλευτικής Επιτροπής για αναδιανομή κληρών, με προτεραιότητα τα παιδιά αποβιωσάντων και τους συζύγους.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε στην επιτροπή ότι ο προϋπολογισμός κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών όπως αυτός καταρτίστηκε από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, σε συνεργασία με τους οικείους έπαρχους. Περαιτέρω, ο ίδιος διευκρίνισε ότι το Υπουργείο Οικονομικών εξέτασε το ύψος των δαπανών και, είτε υπάρχει αποθεματικό είτε όχι, θα παραχωρηθεί κρατική χορηγία.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων πληροφόρησε την επιτροπή ότι συνολικά δεκαεπτά τεμνή κηρύχθηκαν ως αρχαία μνημεία από το Τμήμα Αρχαιοτήτων και, σύμφωνα με δεκαετές πρόγραμμα που τέθηκε σε εφαρμογή και λήγει το 2009, συντηρήθηκαν πλήρως τα δεκατρία από τα πιο πάνω δεκαεπτά. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε ότι για τα υπό αναφορά δεκαεπτά τεμνή ετοιμάζεται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων επιστημονική έκδοση, η οποία με την ολοκλήρωσή της θα σταλεί και στην επιτροπή.

Οι εκπρόσωποι των Επαρχιακών Διοικήσεων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου αναφέρθηκαν συνοπτικά στα ακόλουθα:

1. Στην επαρχία Λευκωσίας προχωρούν πολύ ικανοποιητικά οι επιδιορθώσεις, συντηρήσεις και βελτιώσεις τουρκοκυπριακών κατοικιών και καταστημάτων και με πλήρη σχεδόν υλοποίηση του προϋπολογισμού. Σε σχέση με την

αντικατάσταση των αμιαντωδών στεγών, αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2009.

2. Στην επαρχία Λεμεσού γίνεται τακτική ενημέρωση των μισθωτών με επιστολές και επιτόπιες επισκέψεις για είσπραξη των ενοικίων. Όσον αφορά την αντικατάσταση των αμιαντωδών στεγών, θα ολοκληρωθεί εντός του 2009. Περαιτέρω, συνεχίζεται η προσπάθεια συντήρησης και βελτίωσης των τουρκοκυπριακών μνημείων και τεμενών και παράλληλα ο προϋπολογισμός υλοποιήθηκε στο έπακρον.
3. Η επαρχία Λάρνακας αντιμετωπίζει πρόβλημα έλλειψης τεχνικού προσωπικού και χρειάζεται ενίσχυση. Τα έργα επιδιόρθωσης και συντήρησης στην πόλη και επαρχία προχωρούν, το ίδιο και η αντικατάσταση των αμιαντωδών στεγών. Όσον αφορά το ποσό που παραχωρήθηκε ως κρατική χορηγία για επιδιόρθωση του κτιρίου στο οποίο στεγαζόταν η πρώην Οθωμανική Τράπεζα, αυτό θα χρησιμοποιηθεί για τη στέγαση της οικείας Υπηρεσίας Διαχείρισης τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Περαιτέρω, παρουσιάζεται πρόβλημα στην είσπραξη των ενοικίων, γι' αυτό και η υπηρεσία προέβη σε προειδοποιήσεις και, αν δεν υπάρξει ανταπόκριση, θα προχωρήσει στη λήψη δικαστικών μέτρων.
4. Στην επαρχία Πάφου συνεχίζουν να υπάρχουν προβλήματα υποστελέχωσης όσον αφορά τεχνικό προσωπικό και προσωπικό για την αφαίρεση των αμιαντωδών στεγών, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η ολοκλήρωση του σχεδίου ολικής αντικατάστασης εντός του 2009. Όπως ανέφερε στην επιτροπή η εκπρόσωπος της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, υποβλήθηκε κατ' επανάληψη αίτημα στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για στελέχωση με εποχιακό προσωπικό, αλλά δεν υπήρξε ανταπόκριση. Σύμφωνα με την ίδια, υπάρχουν διαθέσιμα τα χρήματα, αλλά δεν είναι δυνατό να αξιοποιηθούν σε έργα επιδιόρθωσης ή άλλα έργα, ελλείψει προσωπικού. Περαιτέρω, όσον αφορά την επιδιόρθωση και συντήρηση αρχαίων μνημείων, γίνονται προσπάθειες αυτά να επιδιωρθωθούν, σύμφωνα και με παραστάσεις που περιέχει σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Εξωτερικών.

Στη βάση της ενημέρωσης που είχε από τους αρμοδίους, η επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το έργο που επιτελείται και επιθυμεί να σημειώσει τα πιο κάτω:

1. Την ευαρέσκειά της αναφορικά με την πολιτική της κυβέρνησης για επιδιόρθωση, συντήρηση και καθαριότητα των τουρκοκυπριακών αρχαίων μνημείων, τεμενών και κοιμητηρίων.
2. Την ευαρέσκειά της για την ολοκλήρωση του έργου της μηχανογράφησης και ενοποίησης του συστήματος καταγραφής των τουρκοκυπριακών περιουσιών.
3. Την καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του σχεδίου ολικής αντικατάστασης των αμιαντωδών στεγών, η οποία οφείλεται στην υποστελέχωση των συνεργείων που προβαίνουν στο έργο αυτό, ειδικότερα στην επαρχία Πάφου, γι' αυτό και καλεί τις αρμόδιες υπηρεσίες να ανταποκριθούν στο σχετικό αίτημα της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου για στελέχωσή της με τεχνικό προσωπικό. Η επιτροπή, κρίνοντας ως απαράδεκτη την κατάσταση αυτή, επανατονίζει τη θέση της για άμεση αφαίρεση των αμιαντωδών στεγών, οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των πολιτών, θέση την οποία υιοθέτησε η ολομέλεια της Βουλής, και καλεί την εκτελεστική εξουσία να επισπεύσει τις διαδικασίες του σχεδίου για ολική αντικατάσταση των στεγών αυτών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής ποσού ύψους €19.556.882 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31.12.2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2009 Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 9 και 10 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Αναγνώρισης της Προσφοράς και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και προς τους Εξαρτημένους τους Νόμος του 2006» και «Ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς τους Αιχμαλώτους της Τουρκικής Εισβολής Νόμος του 2006», αντίστοιχα. Πρόκειται για προτάσεις νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Αναγνώρισης της Προσφοράς και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του

1974 και προς τους Εξαρτωμένους τους Νόμος του 2006» και «Ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς τους Αιχμαλώτους της Τουρκικής Εισβολής Νόμος του 2006»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Μουσκάλλης

Γιώργος Βαρνάβα

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Νίκος Κουτσού

Λευτέρης Χριστοφόρου

Σωτήρης Σαμψών

Μη μέλη της επιτροπής:

Γεώργιος Γεωργίου

Γιαννάκης Ομήρου

Σοφοκλής Φυττής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε από κοινού τις πιο πάνω προτάσεις νόμου σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 1^{ης} Νοεμβρίου 2006 και 10 Δεκεμβρίου 2008.

Στα πλαίσια της μελέτης των εν λόγω θεμάτων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Αρχηγός του ΓΕΕΦ, ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Οικονομικών, Παιδείας και Πολιτισμού, Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθώς και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Αιχμαλώτων 1974. Ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με την υπό αναφορά πρώτη πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 9 Φεβρουαρίου 2006 από την ίδια την επιτροπή και η κατάθεσή της επαναβεβαιώθηκε στην επόμενη βουλευτική περίοδο με σημείωμα της επιτροπής, ημερομηνίας 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2006, είναι η θέσπιση νομοθεσίας γι' αυτούς που διετέλεσαν αιχμάλωτοι πολέμου κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής του 1974.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση αναγνωρίζεται η προσφορά των αιχμαλώτων πολέμου του 1974 στην πατρίδα και λαμβάνεται υπόψη η αιχμαλωσία τους, για σκοπούς διασφάλισης και διαφύλαξης ενός αναγνωρισμένου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσής τους. Επιπρόσθετα, προβλέπεται η τήρηση μητρώου στο οποίο αναγράφονται τα ονόματα όλων όσοι διετέλεσαν αιχμάλωτοι πολέμου.

Περαιτέρω, λαμβάνεται υπόψη η αιχμαλωσία για σκοπούς παροχής δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και τιμητικών διπλωμάτων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με τη δεύτερη υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 12 Ιανουαρίου 2006 από το βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου, εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, και η κατάθεσή της επαναβεβαιώθηκε στην επόμενη βουλευτική περίοδο με επιστολή του, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2006, είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την καθιέρωση της 23^{ης} Απριλίου κάθε χρόνου ως ημέρας μνήμης και τιμής για όλα τα πρόσωπα που διετέλεσαν αιχμάλωτοι πολέμου κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής του 1974.

Την αφορμή, αλλά και το πλαίσιο για τη μελέτη των πιο πάνω προτάσεων νόμου αποτέλεσε η συζήτηση σχετικού αυτεπάγγελτου θέματος, που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι διατελέσαντες αιχμάλωτοι πολέμου». Το υπό αναφορά θέμα ενεγράφη από τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και το μέλος της επιτροπής κ. Λευτέρη Χριστοφόρου την 31^η Οκτωβρίου 2001, επανενεγράφη με απόφαση της επιτροπής στις 12 Ιουλίου 2006 και εξετάστηκε αυτεπάγγελα με απόφαση της επιτροπής μαζί με τις εν λόγω προτάσεις νόμου.

Εισάγοντας τα θέματα ενώπιον της επιτροπής, ο πρόεδρος της κ. Αριστοφάνης Γεωργίου ανέφερε ότι το κράτος έχει υποχρέωση να αναγνωρίσει την προσφορά των αιχμαλώτων πολέμου του 1974 (στο εξής αιχμαλώτων). Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο, στους αιχμαλώτους θα πρέπει να παρέχονται διευκολύνσεις και ειδικότερα δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Ο εισηγητής της δεύτερης υπό συζήτηση πρότασης νόμου βουλευτής κ. Γιαννάκης Ομήρου αναφέρθηκε στην ανάγκη καθιέρωσης ημέρας μνήμης και τιμής για όλους όσους διετέλεσαν αιχμάλωτοι πολέμου κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής. Ο ίδιος εισηγήθηκε ως τέτοια ημέρα την 23^η Απριλίου κάθε χρόνου.

Στο αρχικό στάδιο της συζήτησης που διεξήχθη μεταξύ των μελών της επιτροπής και των προσκεκλημένων κατατέθηκαν τα ακόλουθα:

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι το Υπουργείο Οικονομικών συγκατατίθεται στην πλειονότητα των προνοιών των υπό συζήτηση θεμάτων. Ωστόσο, σύμφωνα με την ίδια, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ο ακριβής αριθμός των δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένων και των εξαρτωμένων τους, για να υλοποιηθεί η πρόνοια για δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ανέφερε στην επιτροπή ότι, αφού εξυρευθεί ο αριθμός των δικαιούχων δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και εξασφαλιστεί η συγκατάθεση του Υπουργού Οικονομικών, το Υπουργείο Υγείας θα προχωρήσει στην παροχή δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Στο σημείο αυτό σημειώνεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του υπ' αριθμόν 66.308, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2007, ενέκρινε την παροχή δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους αιχμαλώτους πολέμου του 1974 και στους εξαρτωμένους τους.

Ο Αρχηγός του ΓΕΕΦ ενημέρωσε την επιτροπή ότι το ΓΕΕΦ συγκατατίθεται στην καθιέρωση ημέρας μνήμης και τιμής για τους αιχμαλώτους. Περαιτέρω, όσον αφορά την προτεινόμενη ρύθμιση για τήρηση μητρώου αιχμαλώτων, ο ίδιος ανέφερε ότι το ΓΕΕΦ τηρεί αρχείο με τα ονόματα των στρατευσίμων που απαλλάχθηκαν λόγω αιχμαλωσίας.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, αφού συμφώνησε με τα πιο πάνω, πρόσθεσε ότι η ρύθμιση του θέματος της τήρησης μητρώου εξ ολοκλήρου από το Υπουργείο Άμυνας επιφέρει αντικειμενικές δυσκολίες στον εντοπισμό όλων όσοι αιχμαλωτίστηκαν και υπό ποιες συνθήκες, διευκρινίζοντας ότι στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Άμυνας εμπίπτει η κατηγορία των προσώπων που ήταν στρατεύσιμοι.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε αρχικά στην επιτροπή ότι το ζήτημα της τήρησης μητρώου αιχμαλώτων πολέμου 1974 δεν εμπίπτει στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων του υπουργείου, το οποίο δε διαθέτει οποιαδήποτε στοιχεία. Στα πλαίσια της περαιτέρω διεξαγωγής της συζήτησης και κατόπιν σχετικής εισήγησης της επιτροπής, η ίδια ανέφερε ότι θα μπορούσε να μελετηθεί το ζήτημα τήρησης μητρώου για όσους δεν ήταν στρατεύσιμοι.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ενημέρωσε την επιτροπή ότι, σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Αιχμαλώτων Πολέμου 1974, εντοπίστηκε χώρος, εντός του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου στη Λευκωσία, στον οποίο θα μπορεί να ανεγερθεί μνημείο αιχμαλώτων. Σύμφωνα με τον ίδιο, ο υπό αναφορά χώρος βρίσκεται υπό τη δικαιοδοσία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, γι' αυτό για την παραχώρησή του χρειάζεται η συγκατάθεση του πιο πάνω υπουργείου. Σημειώνεται ότι, κατόπιν σχετικής αλληλογραφίας της επιτροπής με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η επιτροπή ενημερώθηκε ότι το πιο πάνω υπουργείο δε φέρει ένσταση στην πρόθεση για ανέγερση μνημείου στο χώρο αυτό. Σε σχετική επιστολή του το υπουργείο σημειώνει ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει ήδη λάβει απόφαση για προκήρυξη προσφορών για ενοικίαση του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου. Ως εκ τούτου, στους όρους της προσφοράς θα πρέπει να περιληφθεί σχετική πρόνοια, για να διαφυλαχθεί το δικαίωμα χρησιμοποίησης του χώρου όπου θα ανεγερθεί το μνημείο για πραγματοποίηση εκδηλώσεων.

Στα πλαίσια των συζητήσεων που διεξήχθησαν ενώπιον της επιτροπής, τέθηκε και το ζήτημα θέσπισης ενιαίας νομοθεσίας για αναγνώριση όλων των αγώνων του κυπριακού λαού και απόδοση τιμών, περιλαμβανομένων και των αιχμαλώτων. Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε στην επιτροπή ότι στάλθηκε ήδη στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σχετικό κείμενο σχεδίου νόμου για σκοπούς νομοτεχνικής επεξεργασίας και, αφού εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, σύντομα θα κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Τα πιο πάνω επιβεβαίωσε και η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Ο εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι υπηρεσίες στηρίζουν τους δυσπραγούντες αιχμαλώτους πολέμου, με βάση τον περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο, εντάσσοντάς τους στα σχέδια και/ή προγράμματα που εφαρμόζουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για στεγαστική βοήθεια και για αξιοπρεπή διαβίωση. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε ότι ο υπό αναφορά νόμος καλύπτει και τους αιχμαλώτους πολέμου.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Αιχμαλώτων Πολέμου 1974 ανέφερε στην επιτροπή ότι περίπου 2 500 Ελληνοκύπριοι και Ελλαδίτες συνελήφθησαν αιχμάλωτοι από τους Τούρκους εισβολείς και υπέστησαν βασανιστήρια και απάνθρωπες ταλαιπωρίες και βαναυσότητες. Έκτοτε, σύμφωνα με τον ίδιο, πολλοί παρουσιάζουν διάφορα προβλήματα υγείας, επαναπροσαρμογής και οικογενειακής ευημερίας. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον ίδιο, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη θέσπισης νομοθεσίας που θα αναγνωρίζει την προσφορά των αιχμαλώτων στην πατρίδα, θα διασφαλίζει την αξιοπρεπή διαβίωσή τους και θα λαμβάνει υπόψη την αιχμαλωσία τους για σκοπούς παροχής δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και απόδοσης τιμητικών διπλωμάτων.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω συζητήσεων και της ενημέρωσής της, η επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να διαμορφώσει το κείμενο της πρώτης υπό συζήτηση πρότασης νόμου, στο οποίο ενσωματώθηκαν ανάλογα και οι πρόνοιες της δεύτερης υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ώστε να προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η αναγνώριση της αιχμαλωσίας ή ομηρίας από τις τουρκικές δυνάμεις κατοχής το 1974 ως προσφορά για την ελευθερία στην Κυπριακή Δημοκρατία.

2. Η τήρηση μητρώου από τον Υπουργό Άμυνας, στο οποίο αναγράφονται τα ονόματα όλων των κληρωτών και εφέδρων στρατεύσιμων προσώπων που διετέλεσαν αιχμάλωτοι πολέμου.
3. Η τήρηση μητρώου από τον Υπουργό Εσωτερικών, στο οποίο αναγράφονται τα ονόματα όλων των μη στρατεύσιμων/άμαχων προσώπων που διετέλεσαν όμηροι πολέμου.
4. Η απονομή ηθικών αμοιβών στους αιχμαλώτους πολέμου από την κυπριακή πολιτεία και η απόδοση τιμητικών διπλωμάτων.
5. Η δημιουργία μνημείου αιχμαλώτων πολέμου 1974.
6. Η παροχή δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από την κυπριακή πολιτεία στους αιχμαλώτους πολέμου και στους εξαρτωμένους τους σε κρατικά νοσηλευτήρια της Κύπρου.
7. Η στήριξη δυσπραγούντων αιχμαλώτων με σχέδια ή προγράμματα τα οποία εφαρμόζουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
8. Η καθιέρωση ημέρας μνήμης και τιμής αιχμαλώτων πολέμου 1974.

Όσον αφορά τις πιο πάνω ρυθμίσεις που προτείνει η επιτροπή για τήρηση δύο ξεχωριστών μητρώων, η επιτροπή, με επιστολή της ζήτησε τις απόψεις της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Η επιτροπή τόσο σε γραπτή απάντησή της στην επιτροπή όσο και προφορικά ανέφερε ότι, σε περίπτωση που κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία μητρώων για σκοπούς παροχής στους αιχμαλώτους δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και συμμετοχής τους σε προγράμματα που εφαρμόζουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, αυτά πρέπει να τηρούνται από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες που θα παρέχουν τα ωφελήματα που προβλέπει ο νόμος.

Στη βάση των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής επιθυμούν να δηλώσουν τα ακόλουθα:

1. Εκφράζουν την πλήρη ικανοποίησή τους για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία εγκρίθηκε η παροχή δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους αιχμαλώτους πολέμου του 1974 και στους εξαρτωμένους τους, σημειώνοντας πως με την απόφαση αυτή αίρεται το εμπόδιο τυχόν αντισυνταγματικότητας του προτεινόμενου νόμου.
2. Αναμένουν την επίσπευση από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας της τελικής επεξεργασίας του κειμένου σχεδίου νόμου που ενοποιεί όλες τις νομοθεσίες που αφορούν την αναγνώριση αγώνων και απόδοση τιμών σε αγωνισθέντες για τη Δημοκρατία, καθώς και την κατάθεσή του, αφού εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, στη Βουλή των Αντιπροσώπων σε σύντομο χρονικό διάστημα.
3. Αναμένουν την προώθηση της διαδικασίας προσφορών για ενοικίαση του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου και τη συμπερίληψη στους όρους των προσφορών πρόνοιες για χρησιμοποίηση του χώρου και για ανέγερση μνημείου αιχμαλώτων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια της Βουλής την ψήφιση σε νόμο του διαμορφωμένου κειμένου πρότασης νόμου, στο οποίο ενσωματώθηκαν οι πρόνοιες και των δύο υπό συζήτηση προτάσεων νόμου, με

τον τίτλο «Ο περί Αναγνώρισης της Προσφοράς, Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και προς τους Εξαρτωμένους τους Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Αριστοφάνη Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα ξεκίνησε να συζητείται πριν επτά χρόνια στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, με εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ. Στη συνέχεια, ο κ. Χριστοφόρου εκ μέρους του Συναγερμού συνυπέγραψε το θέμα και στη συνέχεια ομόφωνα η επιτροπή ετοίμασε την πρόταση νόμου και η ΕΔΕΚ κατέθεσε τη δική της πρόταση νόμου, που είναι το 10 στη σειρά, όπως φαίνεται στην ημερήσια διάταξη, κάτι το οποίο ομόφωνα σήμερα ευρίσκεται ενώπιόν μας. Θεωρούμε ότι είναι μια κοινωνική υποχρέωση, είναι μια σωστή ενέργεια του κοινοβουλίου και μια σωστή αντίδραση της προηγούμενης και της νυν κυβέρνησης σε ό,τι αφορά τα ωφελήματα τα οποία θα παρέχονται και γι' αυτό θα ήθελα να τονίσω αυτή τη συμμετοχή.

Επειδή όμως έχω λάβει μίαν επιστολή ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων γι' αυτά τα ζητήματα από κάποιες ομάδες άλλων πολιτών που επηρεάζονται από τα θέματα ηθικών αμοιβών, οι οποίοι παρά την ύπαρξη νομοθεσίας δεν έχουν πάρει αυτές τις ηθικές αμοιβές, λέω ότι αυτή η νομοθεσία δεν έρχεται σε σύγκρουση με όλους τους υπόλοιπους. Έρχεται να ταυτιστεί μαζί με τους υπόλοιπους. Αν εκείνοι καθυστερούν, είναι γιατί δυστυχώς η Γενική Εισαγγελία καθυστερεί πέραν των οκτώ μηνών την ενοποίηση των κανονισμών για παραχώρηση των ηθικών αμοιβών. Ήδη η επιτροπή μας έχει αποστείλει σχετική επιστολή στο Γενικό Εισαγγελέα που τον καλεί, το συντομότερο δυνατό, να έρθουν και εκείνοι, για να μπορούν να δοθούν σωστά σε όλους όσους αξίζουν οι ηθικές αμοιβές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου, παρακαλώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έστω και καθυστερημένα η Βουλή των Αντιπροσώπων και κατ' επέκταση η κυπριακή πολιτεία επιτελεί ένα επιβαλλόμενο χρέος προς ένα μεγάλο αριθμό συμπατριωτών μας, οι οποίοι στις δύσκολες ώρες της εθνικής τραγωδίας του 1974, στα πεδία των μαχών, οι πλείστοι αγωνιζόμενοι, είχαν συλληφθεί ως αιχμάλωτοι από τις στρατιωτικές δυνάμεις της εισβολής και μετέπειτα κατοχής. Επιβάλλεται οι πρόνοιες αυτής της νομοθεσίας να εφαρμοστούν, γιατί είναι γεγονός ότι σε μερικές περιπτώσεις όπου ψηφίσαμε παρόμοιας φύσης νομοθεσία για άλλες κατηγορίες πολιτών η πολιτεία, η εκτελεστική εξουσία δηλαδή, δεν έχει ακόμα προχωρήσει στην υλοποίηση των προνοιών τέτοιων νομοθεσιών. Συνεπώς, επιτελούμε ένα χρέος και νομίζω είναι εις πίστιν αυτού του σώματος ότι έστω και καθυστερημένα ανταποκρίθηκε σ' αυτή την υποχρέωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου και μετά ο κ. Φυττής.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Οφείλουμε να πούμε ότι η πολιτεία καθυστέρησε τριάντα τέσσερα χρόνια και είναι πράγματι με πρωτοβουλία της Βουλής και της επιτροπής Προσφύγων και με κοινή επίμονη και επίμοχθη προσπάθεια για επτά χρόνια που μπόρεσε να καταστεί νόμος αυτό που θεωρείται αυτονόητη οφειλόμενη τιμή της πολιτείας σε όσους συνελήφθησαν στα πεδία των μαχών και επέστρεψαν πίσω με σωματικά τραύματα και οι οποίοι -και θα το πω αυτό, είναι χαρακτηριστικό- δεν τύγχαναν από την πολιτεία ούτε δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για τραύματα που υπέστησαν κατά τη διάρκεια των μαχών και της αιχμαλωσίας τους. Πολλοί απ' αυτούς δε βρίσκονται σήμερα στη ζωή, για να απολαύσουν, έστω με καθυστέρηση τριάντα τεσσάρων χρόνων, αυτές τις ειδικές τιμές.

Πιστεύω ότι είναι από τις περιπτώσεις που περιποιεί τιμή για τη Βουλή, γιατί αναλαμβάνει ανάλογες πρωτοβουλίες και συγκεκριμένα η επιτροπή Προσφύγων και ο πρόεδρος, που με αυτό τον τρόπο ολοκληρώνουν μια διεργασία και μια διαδικασία, και εμείς είμαστε πρόθυμοι, αν υπήρξαν περιπτώσεις που δεν καλύφθηκαν και ανήκουν σ' αυτού του επιπέδου τις κατηγορίες, η Βουλή να αναλάβει πρωτοβουλία, για να υπάρξει καθολική κάλυψη όλων αυτών των περιπτώσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φυττής, παρακαλώ.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Επειδή διερωτώνται ορισμένοι συνάδελφοι για τους αριθμούς, να αναφέρουμε τους αριθμούς. Εις μεν το μητρώο το οποίο θα τηρηθεί από το Υπουργείο Άμυνας θα είναι 937 στρατεύσιμοι, έφεδροι τότε του πολέμου, και στο μητρώο το οποίο θα ετοιμάσει το Υπουργείο Εσωτερικών θα είναι περίπου 1 200, οι οποίοι ονομάζονται "όμηροι", δηλαδή άμαχος πληθυσμός, οι οποίοι συνελήφθησαν από τους Τούρκους και, όπως τους προηγούμενους, τους στρατεύσιμους, τους μετέφεραν μέχρι τα βάθη της Ασίας, κακοποιήθηκαν, φυλακίστηκαν, έκαναν μέρες πολλές στις φυλακές στα Άδανα, στην Αμάσεια, στην Αντάκια και ούτω καθεξής και ορισμένοι στην Κύπρο, στο γκαράζ Παυλίδη. Αυτοί απελευθερώθηκαν, άρχισαν να απελευθερώνονται στα μέσα Οκτωβρίου και είχε προβληματισμό η επιτροπή ποια μέρα να βάλουμε ως ημέρα αιχμαλώτου, αυτή την ημέρα που άρχισαν να απελευθερώνονται ή τις 23 Απριλίου, που είναι η μέρα του Αγίου Γεωργίου, προστάτη των αιχμαλώτων, και θα συνδυάζεται και η μέρα του πεζικού και του Αγίου Γεωργίου με την ημέρα των αιχμαλώτων.

Λοιπόν, από πλευράς μας θα χαιρετίσουμε την ψήφιση της νομοθεσίας αυτής μετά από τόση καθυστέρηση και ζητούμε από την εκτελεστική εξουσία, συνάδελφοι, να τηρήσει τη νομοθεσία, όπως είπε και ο αρχηγός της ΕΔΕΚ, κυρίως όσον αφορά το πρώτο που επείγει, που είναι η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Το μεν μητρώο από το Υπουργείο Άμυνας έχει καταρτιστεί, από το Υπουργείο Εσωτερικών θα αρχίσουν να το καταρτίζουν με βάση στοιχεία που θα πάρουν από τον Ερυθρό Σταυρό και ούτω καθεξής. Οι άνθρωποι επείγονται να πάρουν ένα χαρτί και να πάνε στο Υπουργείο Υγείας να βγάλουν κάρτα για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Δεύτερον, καθορίστηκε προκαταρκτικά ο χώρος για ένα μνημείο στο Συνεδριακό Κέντρο, αλλά υπάρχουν και εκεί κάποια προβλήματα και ούτω καθεξής. Επομένως, να ζητήσουμε, ως Βουλή, με την ψήφιση της νομοθεσίας να αρχίσει η υλοποίηση τάχιστα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουτσού, παρακαλώ.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα.

Πράγματι, η πολιτεία διαχρονικά καθυστέρησε. Είναι προς τιμή και της επιτροπής και της Βουλής το ότι παίρνουν αυτό το μέτρο με ουσιαστική έκφραση και απολογίες για την καθυστέρηση. Είναι πολύ σημαντικό το θέμα της υλοποίησης. Υπάρχουν πάρα πολλές περιπτώσεις απ' αυτούς τους ανθρώπους που, λόγω ηλικίας, σήμερα τραύματα τα οποία είχαν υποστεί τότε επιδεινώνονται και χρειάζεται πράγματι να τους δοθεί η κάθε στήριξη από το κράτος, διότι αυτοί πρόσφεραν τη στιγμή που έπρεπε ό,τι μπορούσαν, για να σωθεί αυτό το κράτος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κουτσού.

Για τις προτάσεις νόμου υπ' αριθμόν 9 και 10 έχει ετοιμαστεί ενιαίο κείμενο και παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του ενιαίου κειμένου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αναγνώριση της προσφοράς των αιχμαλώτων πολέμου του 1974. Άρθρο 3.

Τήρηση μητρώου. Άρθρο 4.

Απονομή ηθικών αμοιβών. Άρθρο 5.

Μνημείο. Άρθρο 6.

Δικαίωμα κατάθεσης στεφάνου και συμμετοχής σε παρελάσεις. Άρθρο 7.

Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Άρθρο 8.

Στήριξη δυσπραγούντων αιχμαλώτων. Άρθρο 9.

Ημέρα Μνήμης και Τιμής Αιχμαλώτων Πολέμου. Άρθρο 10.

Κανονισμοί. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 11;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 11 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναγνώρισης της Προσφοράς, Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και προς τους Εξαρτημένους τους Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Συντηρήσεως Ορισμένων Φάρων στην Ερυθρά Θάλασσα (Κυρωτικός) (Καταργητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Συντηρήσεως Ορισμένων Φάρων στην Ερυθρά Θάλασσα (Κυρωτικός) (Καταργητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Σωτήρης Σαμψών

Γιώργος Βαρνάβα

Σκεύη Κουκουμά

Δημήτρης Συλλούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια της συνεδρίας, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας), του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι η κατάργηση του περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Συντηρήσεως Ορισμένων Φάρων εν τη Ερυθρά Θαλάσση (Κυρωτικού) Νόμου του 1979 (Ν. 83 του 1979) για το λόγο ότι η εν λόγω συμφωνία, παρ' όλον ότι κυρώθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία, ουδέποτε κρίθηκε σκόπιμο να εφαρμοστεί στην Κυπριακή Δημοκρατία και ουδέποτε κατατέθηκε έγγραφο προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στο θεματοφύλακα της συμφωνίας. Επιπρόσθετα, η εν λόγω συμφωνία κατέστη στο μεταξύ άνευ αντικειμένου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς επίσης και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, σκοπός της υπό κατάργηση συμφωνίας ήταν η συντήρηση των φάρων στα νησιά Αμπού Άιλ και Τζαμπάλ ατ Τάϊρ στην Ερυθρά Θάλασσα για την εξυπηρέτηση της ναυσιπλοΐας στην περιοχή. Η εν λόγω συμφωνία τέθηκε διεθνώς σε ισχύ στις 28 Οκτωβρίου 1966 και τα συμβαλλόμενα σ' αυτήν κράτη συνεισέφεραν για τη συντήρηση των φάρων. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η διαχειρίστρια κυβέρνηση των φάρων ήταν η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας και τα κράτη που συνεισέφεραν κατά τα προβλεπόμενα στη συμφωνία ήταν η Δανία, η Ελλάδα, η Γερμανία, η Ιταλία, η Ολλανδία, η Λιβερία, η Νορβηγία, η Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, το 1990, μετά την ένωση της Βόρειας και της Νότιας Υεμένης σε ένα κράτος, το Ηνωμένο Βασίλειο παρέδωσε τη διαχείριση/συντήρηση των δύο φάρων στην Υεμένη. Ως εκ τούτου, την 31^η Μαρτίου

1990 όλα τα προαναφερθέντα συμβαλλόμενα κράτη κατήγγειλαν τη συμφωνία και έπαυσαν να καταβάλλουν τις σχετικές χρηματικές εισφορές.

Σημειώνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν κλήθηκε ποτέ να συνεισφέρει οποιοδήποτε χρηματικό ποσό για τη συντήρηση των φάρων κατά τα προβλεπόμενα στην εν λόγω συμφωνία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατάργηση της σχετικής συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Συντηρήσεως Ορισμένων Φάρων στην Ερυθρά Θάλασσα (Κυρωτικός) (Καταργητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Σωτήρης Σαμψών

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια της συνεδρίασης, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς, η οποία υπογράφηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 9 Δεκεμβρίου 2003 στη Μέριδα του Μεξικού, κατ' εξουσιοδότηση της υπ' αριθμόν 59.031 απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2003.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η υπό εξέταση σύμβαση αποτελεί ένα διεθνές νομικό εργαλείο για την καταπολέμηση της διαφθοράς και στοχεύει:

1. στην προώθηση μέτρων κατά της διαφθοράς που περιλαμβάνουν την πρόληψη και την ποινικοποίηση πράξεων διαφθοράς, καθώς και το πάγωμα και τη δήμευση των εσόδων από τέτοιες πράξεις,
2. στην αποτελεσματική διεθνή συνεργασία,
3. στην παροχή τεχνικής υποστήριξης για την εκπαίδευση των αρμόδιων υπηρεσιών και την ανταλλαγή πληροφοριών.

Σημειώνεται ότι ως κεντρική αρχή για σκοπούς εφαρμογής της σύμβασης ορίστηκε το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε περαιτέρω τα μέλη της επιτροπής ότι κατά τη διάρκεια της ετοιμασίας του κυρωτικού νομοσχεδίου κρίθηκε ότι δεν απαιτείται η καταγραφή σε αυτό των αδικημάτων που προβλέπονται στη σύμβαση, όπως είναι το αδίκημα της δωροδοκίας εθνικών ή ξένων κρατικών αξιωματούχων, της κατάχρησης, της υπεξαίρεσης ή άλλης μορφής σφετερισμού περιουσίας από κρατικό λειτουργό, της εξασφάλισης αθέμιτου οφέλους, της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα, της συγκάλυψης προϊόντος εγκλήματος κ.ά., αφού τα αδικήματα αυτά ποινικοποιούνται στη σχετική σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη διαφθορά, η οποία ισχύει παράλληλα και η οποία κυρώθηκε με τον περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικό) Νόμο του 2000 [Ν. 23(III) του 2000].

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, ομόφωνα εισηγούνται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της σύμβασης. Άρθρο 3.

Κεντρική αρχή. Άρθρο 4.

Δικαιοδοσία. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εξωτερικών:**

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Σωτήρης Σαμψών

Σκεύη Κουκουμά

Ανδρέας Αγγελίδης

Γιώργος Βαρνάβα

Δημήτρης Συλλούρης

**Κοινοβουλευτική
Επιτροπή
Γεωργίας και Φυσικών
Πόρων:**

Γιαννάκης Θωμά

Ντίνος Χατζηνικόλας

Αντρέας Φακοντής

Σοφοκλής Φυττής

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασαν από κοινού το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία τους, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια της συνεδρίας αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και των αγροτικών οργανώσεων “Αγροτική” και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”. Οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ και “Παναγροτικός Σύνδεσμος”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, των τροποποιήσεων της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο. Οι τροποποιήσεις αυτές υιοθετήθηκαν στην πρώτη διάσκεψη των μερών της σύμβασης, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Ελβετία από τις 20 έως τις 24 Σεπτεμβρίου 2004.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενημέρωσε τα μέλη των δύο επιτροπών ότι η βασική Σύμβαση του Ρότερνταμ, την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία κύρωσε με νόμο το 2004 [N. 20(III)/2004] και η οποία αναφέρεται συντομογραφικά ως Σύμβαση PIC (Prior Informed Consent), εισάγει περιορισμούς στην εισαγωγή ή εξαγωγή ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών και προϊόντων φυτοπροστασίας, δημιουργώντας ένα μηχανισμό αλληλοενημέρωσης των εμπλεκόμενων μερών στις περιπτώσεις όπου υπάρχει εισαγωγή ή εξαγωγή ενός από τα προϊόντα αυτά.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, οι τροποποιήσεις στο κείμενο της Σύμβασης του Ρότερνταμ, οι οποίες αποφασίστηκαν κατά την πρώτη συνάντηση των μερών της σύμβασης και των οποίων σκοπείται η κύρωση με το παρόν νομοσχέδιο, είναι οι ακόλουθες:

1. Με την απόφαση RC-1/3 τροποποιήθηκε το Παράρτημα III της σύμβασης, που περιλαμβάνει τις χημικές ουσίες ή τα παρασκευάσματα που υπόκεινται στη διαδικασία συναίνεσης έπειτα από ενημέρωση και προβλέπει την προσηκόνιση νέων χημικών ουσιών, τη διαγραφή άλλων, την αλλαγή στις ονοματολογίες και τη διεύρυνση ομάδων.
2. Με την απόφαση RC-1/11 εντάχθηκε στο κείμενο της σύμβασης το Παράρτημα VI, που αφορά τη διευθέτηση διαφορών ανάμεσα στα κράτη μέρη της σύμβασης, όπου παρατίθενται οι κανόνες που ισχύουν σε περίπτωση διαιτησίας και οι κανόνες που ισχύουν σε περίπτωση συμβιβασμού.

Σημειώνεται ότι αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της Σύμβασης του Ρότερνταμ και των υπό εξέταση τροποποιήσεων της είναι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με ενημέρωση που δόθηκε από εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, η εισαγωγή των προτεινόμενων τροποποιήσεων στο κείμενο του κυρωτικού νόμου δεν αναμένεται να έχει αρνητικές οικονομικές ή και κοινωνικές επιπτώσεις στην Κυπριακή Δημοκρατία, επειδή οι ουσίες που προστίθενται με την τροποποίηση είναι ήδη απαγορευμένες με βάση την υφιστάμενη εναρμονισμένη εθνική νομοθεσία.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει τη βασική υποδομή, την αναγκαία τεχνογνωσία και την εμπειρία για εφαρμογή όλων των διατάξεων του τροποποιητικού κυρωτικού

νόμου, γι' αυτό και δεν αναμένεται να υπάρξουν πρόσθετες ανάγκες για το προσωπικό του τμήματος.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, ομόφωνα εισηγούνται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση των τροποποιήσεων στην υπό αναφορά σύμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Προσθήκη νέου άρθρου 3Α στο βασικό νόμο. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Σκεύη Κουκουμά

Χρήστος Στυλιανίδης

Αντώνης Αντωνίου

Αθηνά Κυριακίδου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο διευθυντής και εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 73 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμών με την αύξηση του ποσού που καταβάλλεται ως εισφορά για τους εθνοφρουρούς, την αύξηση του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, καθώς και του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών.

Συγκεκριμένα:

1. το ύψος της κυβερνητικής εισφοράς για τους εθνοφρουρούς αυξάνεται από £1,10 (€1,88) σε €1,96 την εβδομάδα,
2. το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών αυξάνεται από £86,30 (€147,45) σε €154 την εβδομάδα και από £4.488 (€7.668) σε €8.012 το χρόνο,
3. το ύψος του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών αυξάνεται από £518 (€885) την εβδομάδα και £2.245 το μήνα σε €924 και €4.004, αντίστοιχα, και
4. τα τεκμαρτά κατώτατα εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων αυξάνονται και ο υφιστάμενος πίνακας αντικαθίσταται από νέο αναθεωρημένο πίνακα, στον οποίο το κατώτατο ποσό ασφαλιστέων αποδοχών για κάθε επαγγελματική κατηγορία αυξάνεται σε ποσοστό 4,49%.

Οι πιο πάνω αναφερόμενες αυξήσεις θα ισχύσουν από την 1^η Ιανουαρίου 2009.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το άρθρο 21 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου ορίζει ότι κάθε χρόνο διεξάγεται έρευνα για το ύψος των μισθών και ημερομισθίων και, στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, των άλλων εισοδημάτων. Αν η έρευνα καταδείξει αύξηση του γενικού επιπέδου τους, τουλάχιστο κατά ποσοστό 5% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, τότε το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών αναπροσαρμόζονται με βάση την αύξηση αυτή και την αύξηση των ασφαλιστέων αποδοχών που αναμένεται να προκύψει ως αποτέλεσμα της. Αν η αύξηση είναι μικρότερη από 5%, η αναπροσαρμογή επαφίεται στη διακριτική εξουσία του υπουργού.

Περαιτέρω, με βάση το άρθρο 72 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, το ύψος των βασικών παροχών και το ποσό των εφάπαξ βοηθημάτων αναπροσαρμόζονται, από την ημερομηνία που αναπροσαρμόζεται το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, κατά το ποσοστό αύξησης του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών. Επίσης, το ύψος των συμπληρωματικών συντάξεων αναπροσαρμόζεται από την ίδια ημερομηνία που αναπροσαρμόζεται το ύψος των βασικών συντάξεων κατά το ποσοστό αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή, κατά το

δεύτερο εξάμηνο κάθε χρόνου, σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του προηγούμενου χρόνου.

Ο διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε στα μέλη της επιτροπής ότι, από έρευνα που έγινε από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τον Αναλογιστή των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διαπιστώθηκε ότι οι ασφαλιστές αποδοχές του 2007, σε σύγκριση με τις ασφαλιστές αποδοχές του 2006, έχουν αυξηθεί κατά ποσοστό 4,49%. Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους κανονισμούς αυτούς, η Υπηρεσία Στατιστικής του Υπουργείου Οικονομικών, στην οποία υποβλήθηκε η σχετική έκθεση, συμφωνεί με τα πορίσματα και το προτεινόμενο ποσοστό αύξησης.

Περαιτέρω, ο διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων επισήμανε ότι, ως επακόλουθο της αύξησης του εβδομαδιαίου ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από £86,30 (€147,45) σε €154,07, θα αυξηθούν ταυτόχρονα κατά το ίδιο ποσοστό αύξησης, δηλαδή κατά 4,49%, οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα. Οι συμπληρωματικές συντάξεις θα αυξηθούν από την ίδια ημερομηνία κατά το ποσοστό αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2008, σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 2007, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

Όσον αφορά την κοινωνική σύνταξη, ο ίδιος διευκρίνισε ότι, επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμου, το μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης είναι ίσο με το 81% του ανώτατου ποσού της βασικής παροχής της σύνταξης γήρατος, το ποσό της κοινωνικής σύνταξης θα αυξηθεί από την 1^η Ιανουαρίου 2009 κατά το ίδιο ποσοστό που θα αυξηθούν οι βασικές συντάξεις κοινωνικών ασφαλίσεων.

Σημειώνεται ότι η αναθεώρηση των βασικών παροχών υπολογίζεται να αυξήσει τη δαπάνη του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά €28,8 εκατομ. περίπου, με τα δεδομένα του 2008. Επίσης, ο κρατικός προϋπολογισμός υπολογίζεται να έχει μια πρόσθετη επιβάρυνση ύψους €4,8 εκατομ. περίπου, λόγω της αύξησης του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών, της εισφοράς για εθνοφρουρούς, των ασφαλιστέων εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων, του ποσού της κοινωνικής σύνταξης και του ποσού της κατώτατης σύνταξης κοινωνικών ασφαλίσεων.

Σημειώνεται επίσης ότι τα πορίσματα της έρευνας του Αναλογιστή, σε σχέση με την αναθεώρηση των ασφαλιστέων αποδοχών και παροχών κοινωνικών ασφαλίσεων, εξετάστηκαν από το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο δεν υπέβαλε οποιαδήποτε παρατήρηση και θεωρήθηκε ότι ενέκρινε ομόφωνα τις εισηγήσεις για αναθεώρηση των ασφαλιστέων αποδοχών και παροχών.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ εξέφρασαν τη συμφωνία των οργανώσεών τους με τις προτεινόμενες αυξήσεις.

Οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ εξέφρασαν τη συμφωνία των οργανώσεών τους με τις προτεινόμενες αυξήσεις στο ύψος της κυβερνητικής εισφοράς για εθνοφρουρούς, στο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και στο ύψος ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών. Αντίθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι εξέφρασαν τη διαφωνία των οργανώσεών τους με τη συγκρατημένη αύξηση στα τεκμαρτά εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων, αναφέροντας ότι η αύξηση θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερη, με στόχο την εξίσωση των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων με τα μέσα εισοδήματα των μισθωτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, τάσσονται υπέρ της έγκρισης των υπό αναφορά κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Ποια είναι η θέση του ΔΗΣΥ, κυρία Κυριακού;

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Οι κανονισμοί θα εγκριθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όλες οι πλευρές τάσσονται υπέρ επομένως.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Σκεύη Κουκουμά

Αθηνά Κυριακίδου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2008. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής και ο αναπληρωτής διευθυντής Διοίκησης και Προσωπικού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Η συνδικαλιστική

οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) βασικών κανονισμών, ώστε να αυξηθεί το ανώτατο όριο απολαβών των εργοδοτούμενων που λαμβάνεται υπόψη από τους εργοδότες για σκοπούς καταβολής του τέλους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού από 885 ευρώ την εβδομάδα ή 3.836 ευρώ το μήνα, που είναι σήμερα, σε 924 ευρώ την εβδομάδα ή 4.004 ευρώ το μήνα, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους εν λόγω κανονισμούς, καθώς και τα στοιχεία που έθεσε ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, το ύψος του ανώτατου ορίου απολαβών για σκοπούς καταβολής του τέλους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού έχει καθοριστεί για πρακτικούς λόγους στο ίδιο ύψος με το ανώτατο όριο των απολαβών επί των οποίων εισπράττονται οι εισφορές στο Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό με βάση τους περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό) Κανονισμούς. Σημειώνεται ότι η είσπραξη του τέλους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού γίνεται από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων για λογαριασμό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, μέσω του ίδιου μηχανισμού με τον οποίο εισπράττονται οι εισφορές στο Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει ήδη καταθέσει στη Βουλή τροποποιητικούς κανονισμούς των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμών, με τους οποίους σκοπείται η αύξηση του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού των εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και που κατ' αναλογία λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους για πλεονάζον προσωπικό σε €924 την εβδομάδα ή €4.004 το μήνα. Κατά συνέπεια, τα προτεινόμενα με τους παρόντες κανονισμούς ανώτατα ποσά αποδοχών είναι τα ίδια με τα ανώτατα ποσά αποδοχών που προτείνονται στους εν λόγω τροποποιητικούς κανονισμούς.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου 2009.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις. Αντίθετα, οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ εξέφρασαν τη διαφωνία των οργανώσεων τους με την προτεινόμενη αύξηση του ανώτατου ορίου αποδοχών και κατά συνέπεια του τέλους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, λόγω των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κυπριακές επιχειρήσεις. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι, δεδομένης της σοβαρής διεθνούς οικονομικής κρίσης που επικρατεί, οι επιχειρήσεις προσβλέπουν στη συμπαράσταση της πολιτείας και γι' αυτό θεωρούν ότι η μη προώθηση της υπό συζήτηση αύξησης θα αποτελούσε μια συμβολική κίνηση στήριξης των επιχειρήσεων από την πολιτεία.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, γι' αυτό και κατά πλειοψηφία εισηγούνται στην ολομέλεια του σώματος την έγκρισή τους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάσσουν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι και σ' αυτό η κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΣΥ τάσσεται υπέρ, άρα όλες οι πλευρές υπερψηφίζουν.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τη διαβάσει.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή απουσιάζει ο πρόεδρος και είμαι ο αναπληρωτής πρόεδρος, να τη διαβάσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε αναπληρωτή πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δε χρειάζεται, δε χρειάζεται· την έχουν μελετήσει όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε χρειάζεται;

Σεβόμενος τις υποδείξεις όλων των πλευρών, λέγω ότι δεν είναι ανάγκη να διαβαστεί η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Γιώργος Βαρνάβα

Γιαννάκης Γαβριήλ

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 18 Νοεμβρίου και στις 2 και 9 Δεκεμβρίου 2008. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και εκπρόσωποι του ίδιου

υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και ο διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του ΤΕΠΑΚ.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου νόμου για την ίδρυση και λειτουργία του ΤΕΠΑΚ, ούτως ώστε:

1. να τροποποιηθούν οι όροι και το χρονοδιάγραμμα αυτονόμησης του ΤΕΠΑΚ,
2. να τροποποιηθούν οι όροι λειτουργίας της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΠΑΚ, της οποίας η θητεία λήγει, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο, στο τέλος του 2008, και
3. να δοθεί χρόνος για την ομαλή λειτουργία και αυτονόμηση του ΤΕΠΑΚ.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου, ηγέρθησαν διάφορα ζητήματα από πλευράς της επιτροπής, η οποία ζήτησε πληρέστερη ενημέρωση και στοιχεία, σε σχέση με τα ακόλουθα θέματα:

1. Τα κριτήρια επιλογής και διορισμού των μελών της Διοικούσας Επιτροπής, τα οποία θα πρέπει να τυγχάνουν κοινής αποδοχής, και κατά πόσο αυτά θα μπορούσαν να εγκρίνονται από το Συμβούλιο Παιδείας.
2. Την αμοιβή των μελών της Διοικούσας Επιτροπής.
3. Το χρονοδιάγραμμα αυτονόμησης του ΤΕΠΑΚ.
4. Τη δυνατότητα επιλογής και πρόσληψης πρωτοβάθμιων καθηγητών.
5. Πόσα από τα υφιστάμενα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής διαμένουν στο εξωτερικό και πόσα στην Κύπρο και κατάθεση αναλυτικής κατάστασης με τις παρουσίες τους κατά τη διάρκεια των συνεδριών της εν λόγω επιτροπής.
6. Τη δυνατότητα θεσμοθέτησης θέσης και δεύτερου αντιπροέδρου στη Διοικούσα Επιτροπή.
7. Την κατάθεση του ισολογισμού του ΤΕΠΑΚ, καθώς και των ελεγμένων λογαριασμών του και κατά πόσο αυτοί κατατέθηκαν στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
8. Κατά πόσο μέλη της Διοικούσας Επιτροπής είναι ή ήταν και μέτοχοι σε εταιρεία που λάμβανε κονδύλια από ευρωπαϊκά προγράμματα.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή, με επιστολή της, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008, προς το ΤΕΠΑΚ, ζήτησε να της σταλούν τα πιο κάτω στοιχεία:

1. Ονομαστικός κατάλογος των εργαζομένων ως διοικητικού προσωπικού στο ΤΕΠΑΚ και ειδικότερα ως μονίμων, εκτάκτων, συμβασιούχων και με αγορά υπηρεσιών.
2. Ονομαστικός κατάλογος όλων των εταιρειών με τις οποίες έχει κατά καιρούς συνεργαστεί.

Στα πλαίσια επίσης της περαιτέρω μελέτης του νομοσχεδίου, έγιναν από πλευράς των μελών της επιτροπής ορισμένες εισηγήσεις και παρατηρήσεις, για σκοπούς βελτίωσης του νομοσχεδίου και ολοκλήρωσης της μελέτης του.

Ειδικότερα, τα πιο πάνω επικεντρώνονται, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

1. Στη διάρκεια της θητείας των μελών της Διοικούσας Επιτροπής, η οποία, αντί να είναι τριετής, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο, να γίνει διετής, καθώς και κατά πόσο θα μπορούσε να διαγραφεί η πρόνοια με βάση την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο, με εισήγηση του υπουργού, μπορεί να επαναδιορίσει τα ίδια μέλη ή να αντικαταστήσει όλα ή μερικά από αυτά.
2. Στη διαγραφή της πρόνοιας του νομοσχεδίου που αφορά τη σύγκρουση συμφερόντων, με βάση την οποία προβλέπεται ότι η ιδιότητα του μέλους της Διοικούσας Επιτροπής δεν είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα πρώην κρατικού αξιωματούχου ή πρώην βουλευτή ή πρώην πρότανη ή κοσμήτορα σχολής ή προέδρου τμήματος άλλου πανεπιστημίου. Ο λόγος που γίνεται εισήγηση για διαγραφή της πιο πάνω πρόνοιας είναι ότι ο υφιστάμενος νόμος του ΤΕΠΑΚ δεν περιέχει συγκεκριμένη απαγορευτική πρόνοια για το ασυμβίβαστο της ιδιότητας του μέλους της Διοικούσας Επιτροπής, οπότε κρίνεται ως πλεονασμός η ύπαρξή της.
3. Στην ανάγκη διασφάλισης της συμμετοχής στη Διοικούσα Επιτροπή και μελών του εκλελεγμένου διδακτικού ερευνητικού προσωπικού. Επίσης, γίνεται εισήγηση για προσθήκη συγκεκριμένου ποσοστού και ειδικότερα τουλάχιστο δύο μελών τα οποία να προέρχονται από το διδακτικό ερευνητικό προσωπικό.
4. Στη δυνατότητα διαγραφής της πρόνοιας του νομοσχεδίου που ρυθμίζει την εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου υπουργού, να δύναται να τερματίζει το διορισμό οποιουδήποτε μέλους της Διοικούσας Επιτροπής, για λόγους δημόσιου συμφέροντος ή λόγω σύγκρουσης συμφερόντων ή για συμπεριφορά απρεπή ή αντίθετη με τους σκοπούς της Διοικούσας Επιτροπής ή λόγω συχνών απουσιών από τις συνεδρίες του σώματος ή λόγω παρατεταμένης ασθένειας.

Περαιτέρω, η επιτροπή για σκοπούς ολοκλήρωσης της μελέτης του νομοσχεδίου, με επιστολή της, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2008, προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ζήτησε τις θέσεις της Νομικής Υπηρεσίας κατά πόσο η ιδιότητα του μέλους της Διοικούσας Επιτροπής είναι ασυμβίβαστη με τις ακόλουθες ιδιότητες:

1. Του μέλους του διοικητικού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ.
2. Του μέλους του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού ή του διοικητικού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ που είναι μέτοχοι σε εταιρείες που συναλλάσσονται με το ΤΕΠΑΚ.
3. Του μέλους του μη εκλελεγμένου διδακτικού ερευνητικού προσωπικού ή του διοικητικού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ οι οποίοι έχουν συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας πρώτου βαθμού.

Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι το ΤΕΠΑΚ μέχρι σήμερα λειτούργησε αρκετά καλά και φροντίδα όλων ήταν να μην αντιμετωπίσει τις δυσκολίες που αντιμετώπισε το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Επίσης, όπως ο ίδιος πρόσθεσε, η επιλογή των μελών της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής κρίνεται επιτυχής και τέθηκαν αυστηρά κριτήρια. Σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής των μελών της Διοικούσας Επιτροπής, απαιτείται η ύπαρξη ακαδημαϊκής διάκρισης, διεθνούς αναγνώρισης και εμπειρίας, πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε έγκυρα διεθνή επιστημονικά περιοδικά κ.λπ.

Ειδικότερα, όπως επισήμανε ο εν λόγω υπουργός, η νυν Διοικούσα Επιτροπή δούλεψε πολύ σκληρά, χωρίς μισθό, για να στήσει και να λειτουργήσει το ΤΕΠΑΚ, με

ελάχιστες απουσίες των μελών της από τις συνεδρίες της. Τα μέλη λαμβάνουν βέβαια ένα μικρό ποσό ως τιμητικό επίδομα (honorarium) (£3.000/€5.126), ενώ στον πρόεδρο της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, ο οποίος κατά την πορεία μελέτης του νομοσχεδίου παραιτήθηκε από πρόεδρός της, καταβαλλόταν, με βάση υπουργική απόφαση, μισθός, για το λόγο ότι αυτός διέμενε στο εξωτερικό και έπρεπε να έρθει για μόνιμη διαμονή στην Κύπρο. Σύμφωνα με τον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό, από τα έντεκα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής τα τέσσερα διαμένουν στην Κύπρο και τα επτά διαμένουν στο εξωτερικό. Όπως επίσης ανέφερε ο ίδιος, δυστυχώς είναι πολύ δύσκολο να εξευρεθούν πρωτοβάθμιοι καθηγητές που να ενδιαφέρονται να έρθουν, για να εργαστούν στην Κύπρο, διότι, ανέφερε χαρακτηριστικά, “έχει αδειάσει η δεξαμενή” των Κυπρίων που θα ήθελαν να επαναπατριστούν, λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων, των χαμηλών αμοιβών που λαμβάνουν στην Κύπρο, της μειωμένης χρηματοδότησης για ερευνητικά προγράμματα κ.λπ.

Τοποθετούμενος σε σχέση με τις προτεινόμενες αλλαγές στο νομοσχέδιο, ο υπουργός συμφώνησε με την υποχρεωτική συμμετοχή και μελών του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού στη Διοικούσα Επιτροπή, όχι όμως πέραν των δύο μελών. Δήλωσε επίσης ότι θα ήταν καλό η θητεία της Διοικούσας Επιτροπής να παραμείνει τριετής, ώστε να μη δημιουργείται αίσθημα ανασφάλειας. Επιπρόσθετα, ο πιο πάνω υπουργός δήλωσε ότι θα ήταν καλό για τη λειτουργία του ΤΕΠΑΚ να προβλεφθεί νομοθετικά η ύπαρξη και δεύτερου αντιπροέδρου στη Διοικούσα Επιτροπή. Επιπλέον, όσον αφορά την προαναφερθείσα πρόνοια για τη σύγκρουση συμφερόντων, ο υπουργός δήλωσε ότι δε θα είχε ένσταση αυτή να διαγραφεί και πρόσθεσε ότι, αναφορικά με την πρόνοια με βάση την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να τερματίσει το διορισμό μέλους της Διοικούσας Επιτροπής, αυτή θα μπορούσε να διαγραφεί, ωστόσο θα υπάρξει κενό που ενδεχομένως να δημιουργήσει πρόβλημα. Περαιτέρω, όπως διευκρίνισε ο ίδιος, το αρμόδιο σώμα για το διορισμό των μελών της Διοικούσας Επιτροπής είναι το Υπουργικό Συμβούλιο και όχι άλλο σώμα. Εν κατακλείδι, ο πιο πάνω υπουργός δήλωσε ότι δε θα πρέπει να γίνουν μεγάλες αλλαγές στον προτεινόμενο νόμο.

Ο διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του ΤΕΠΑΚ δεσμεύτηκε να αποστείλει στοιχεία που αφορούν τους ελεγμένους λογαριασμούς του ΤΕΠΑΚ για τα έτη 2005-2007 μετά τον έλεγχό τους από τη Γενική Ελεγκτή. Επίσης, ο ίδιος δεσμεύτηκε να αποστείλει στην επιτροπή σε εύθετο χρόνο τα υπόλοιπα στοιχεία που είχε ζητήσει η επιτροπή.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας αρχικά επισήμανε ότι θα πρέπει να αποφευχθεί οποιαδήποτε αναφορά θα επιφέρει διάκριση μεταξύ του εκλεγμένου και του εντεταγμένου διδακτικού προσωπικού στο νομοσχέδιο, ώστε να μην υπάρξει ανισότητα όσον αφορά τη μεταχείρισή τους. Στη συνέχεια η ίδια εκπρόσωπος, κατόπιν οδηγιών της επιτροπής, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου και του ΤΕΠΑΚ, ανέλαβε να διαμορφώσει τις τροποποιητικές εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από την πλειοψηφία των μελών της επιτροπής. Ειδικότερα, οι νέες ρυθμίσεις και οι βελτιωτικές αλλαγές που επήλθαν αφορούν τα ακόλουθα:

1. Το εδάφιο (1) του άρθρου 40 αναδιατυπώθηκε, ώστε να είναι σαφές ότι το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει όλα τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου και αντιπροέδρου αυτής, η οποία αποτελείται από επτά μέχρι έντεκα μέλη με ακαδημαϊκή κυρίως προέλευση.
2. Στη Διοικούσα Επιτροπή θα πρέπει να συμμετέχουν τουλάχιστο και δύο μέλη του μόνιμου πρωτοβάθμιου διδακτικού ερευνητικού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας, στη βάση της επιστολής της επιτροπής, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2008, προς το Γενικό Εισαγγελέα, προέβη στην πιο κάτω βελτιωμένη διατύπωση:

«Στη Διοικούσα Επιτροπή δε δύνανται να διοριστούν ή να παραμείνουν ως μέλη οι ακόλουθοι:

1. Εργαζόμενοι στο ΤΕΠΑΚ εκτός από τα δύο μέλη του μόνιμου πρωτοβάθμιου διδακτικού ερευνητικού προσωπικού.
2. Πρόσωπα που είναι μέτοχοι ή κατέχουν θέση στη διοίκηση δημόσιων ή ιδιωτικών εταιρειών που συναλλάσσονται ή συνεργάζονται επιστημονικά με το ΤΕΠΑΚ.
3. Πρόσωπα που έχουν συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας πρώτου βαθμού με μέλη του διδακτικού ή διοικητικού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υπό το φως όλων των πιο πάνω, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

A. Ομόφωνες θέσεις των μελών της επιτροπής:

Όλα τα μέλη της επιτροπής ομόφωνα συμφώνησαν με τα πιο κάτω:

1. Τη νέα διατύπωση του εδαφίου (1) του άρθρου 40, στο οποίο διασαφηνίζεται ότι όλα τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.
2. Το νέο διαμορφωμένο εδάφιο (2) του άρθρου 40, σύμφωνα με το οποίο μεταξύ των μελών της Διοικούσας Επιτροπής πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστο και δύο μέλη του μόνιμου πρωτοβάθμιου διδακτικού ερευνητικού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ.
3. Τη μη διαγραφή της πρόνοιας του νομοσχεδίου που αφορά την εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου όπως με εισήγηση του υπουργού τερματίζει το διορισμό οποιουδήποτε μέλους της Διοικούσας Επιτροπής για τους συγκεκριμένους λόγους που ρητά αναφέρονται σ' αυτή.

B. Κατά πλειοψηφία θέσεις των μελών της επιτροπής:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι η διάρκεια της θητείας των μελών της Διοικούσας Επιτροπής πρέπει να είναι διετής και πρέπει να διαγραφεί η πρόνοια για παροχή εξουσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο να επαναδιορίζει μέλη ή να τα αντικαθιστά. Όπως τόνισαν οι πιο πάνω, για την ενδεχόμενη παράταση θητείας της Διοικούσας Επιτροπής πρέπει, προτού λήξει η διετής θητεία της, να κατατεθεί σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο στη Βουλή, η οποία, αφού ενημερωθεί σφαιρικά, να αποφασίσει επί του θέματος της παράτασης.

Σε σχέση με το ίδιο θέμα, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις συμφώνησαν με τη διετή διάρκεια, αλλά δήλωσαν ταυτόχρονα ότι πρέπει να παραμείνει η προτεινόμενη πρόνοια που δίδει την εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο για

επαναδιορισμό ή αντικατάσταση των μελών της Διοικούσας Επιτροπής, εφόσον δεν καταστεί δυνατή η αυτονόμηση του ΤΕΠΑΚ στα δύο χρόνια.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος δήλωσε σε σχέση με τα πιο πάνω ότι η διάρκεια της θητείας των μελών της Διοικούσας Επιτροπής πρέπει να είναι τριετής χωρίς όμως την ύπαρξη της αναφερθείσας πιο πάνω εξουσίας του Υπουργικού Συμβουλίου.

Κατά πλειοψηφία επίσης τα μέλη της επιτροπής συμφωνούν με τη θεσμοθέτηση και δεύτερου αντιπροέδρου στη Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΠΑΚ. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ διαφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος δήλωσαν ότι υιοθετούν την απαγορευτική πρόνοια που προβλέπει τη δημιουργία κωλύματος για διορισμό ή για διατήρηση της ιδιότητας του μέλους της Διοικούσας Επιτροπής από ορισμένα πρόσωπα σε τρεις περιπτώσεις.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι συμφωνούν μόνο με τις δύο εκ των τριών περιπτώσεων, διαφωνώντας με την τρίτη περίπτωση που αφορά την ύπαρξη εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγένειας πρώτου βαθμού. Πρόσθετα, οι ίδιοι υποστήριξαν πως ο ίδιος ο ενδιαφερόμενος πρέπει να προβαίνει εκ των προτέρων σε "δήλωση ευσυνειδησίας" για το ότι δεν υφίσταται κώλυμα όσον αφορά το διορισμό του.

Με την πιο πάνω θέση για τη "δήλωση ευσυνειδησίας" συμφώνησε και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος, ο οποίος ήταν αυτός που αρχικά την είχε προτείνει.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσε σε σχέση με την πιο πάνω απαγορευτική πρόνοια για δημιουργία κωλύματος ότι θα τοποθετηθεί επί του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα ζήτημα μέσα στον προτεινόμενο νόμο -και με τις αλλαγές, όπως έχουν γίνει στο τέλος- για το οποίο εμείς θέλουμε να τοποθετηθούμε και να θίξουμε και να υποδηλώσουμε τη διαφωνία μας. Αναφέρομαι στο άρθρο 4, που λέει ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με εισήγηση του υπουργού, δύναται να τερματίσει το διορισμό οποιουδήποτε μέλους της Διοικούσας Επιτροπής για λόγους δημοσίου συμφέροντος ή λόγω σύγκρουσης συμφερόντων, για συμπεριφορά απρεπή ή αντίθετη με τους σκοπούς της Διοικούσας Επιτροπής ή λόγω συχνών απουσιών κ.λπ., κ.λπ. και σε άλλο σημείο αναφέρεται ότι δεν μπορεί να διοριστεί ένα άτομο στη Διοικούσα Επιτροπή, εφόσον έχει συγγένεια πρώτου βαθμού ή εξ αγχιστείας πρώτου βαθμού με μέλος του διοικητικού προσωπικού και επίσης εφόσον έχει εταιρεία κ.λπ.

Θέλω να σταθώ ιδιαίτερα στο σημείο όπου αναφέρεται ότι δεν πρέπει να διορίζεται άτομο που έχει οποιαδήποτε συγγένεια με μέλος της Διοικούσας Επιτροπής και θα απαριθμήσω δύο τουλάχιστο σημαντικά, κατά την άποψή μας, επιχειρήματα, σε μια προσπάθεια, αν είναι δυνατόν, να επιτευχθεί ομοφωνία, για να απαλειφθεί αυτή η φράση.

Θεωρούμε παράδοση και στο τέλος άδικη αυτή την αναφορά και θα πω μόνο μερικά παραδείγματα. Πέρα από το ότι δεν υπάρχει πουθενά, σε κανένα άλλο ημικρατικό ή άλλο οργανισμό τέτοια αναφορά, θα σας πω, όπως είπα προηγουμένως, δύο παραδείγματα:

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, αγαπητοί συνάδελφοι... Υπάρχει μέλος της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας που δεν έχει συγγενή στη δημόσια υπηρεσία πρώτου βαθμού και ως εκ τούτου, κατά την αντίληψη του νομοθέτη, θα έπρεπε να μην πάρει θέση στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας; Υπάρχουν πολλά μέλη ημικρατικών οργανισμών που δεν έχουν ένα συγγενή, που μπορεί να είναι καθαρίστρια, μέσα στον οργανισμό; Αυτό σημαίνει ότι ένας άνθρωπος που έχει τις ικανότητες να αναλάβει ένα τέτοιο πόστο δεν πρέπει να διοριστεί; Για να μην αναφερθώ σε ένα τρίτο παράδειγμα, που μπορεί να ακουστεί λίγο ακραίο, αλλά θα μπορούσε, φέρ' ειπείν, η Υπουργός Εργασίας να μην πάρει τη θέση που πήρε -που η κοινωνία στις δημοσκοπήσεις την κατατάσσει πρώτη- επειδή ο σύζυγός της εργάζεται στο Υπουργείο Εργασίας;

Θέλω να πω λοιπόν ότι, όσον αφορά αυτή τουλάχιστον την πρόνοια, επειδή κατά κυριολεξία δεν ίσχυσε ποτέ για όλους αυτούς τους οργανισμούς στους οποίους αναφέρθηκα, ή θα έρθουμε να πούμε ότι είναι γενικό, στο οποίο εμείς θα διαφωνήσουμε για λόγους που φανερώνονται στην ομιλία μου, ή νομίζω ότι και επί του συγκεκριμένου σημείου πρέπει να αναιρεθεί, για να κατατάσσουμε όλους τους πολίτες ίσους, τον έναν απέναντι στον άλλο, αλλά και για να είμαστε δίκαιοι με τις νομοθεσίες που ψηφίσαμε αμέσως τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγεωργίου.

Να αντιληφθώ ότι οι θέσεις του ΑΚΕΛ είναι, από τα όσα έχει πει ο συνάδελφος, ότι εισηγείται το ΑΚΕΛ διαγραφή της υποπαραγράφου (iii) στο άρθρο 40(β). Δηλαδή, θα παραμείνει 41(α), (β) (i), (ii) και θα διαγραφεί το (iii). Αυτή είναι η θέση του ΑΚΕΛ. Απλώς, ξεκαθαρίζω τι έχετε ενώπιόν σας, κύριοι συνάδελφοι.

Κύριε Βαρνάβα, έχετε το λόγο.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι, ξεκινώντας τη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος στην επιτροπή Παιδείας, εμείς τουλάχιστον οι οποίοι δεν καταγόμεθα από τη Λεμεσό και δεν κατοικούμε στη Λεμεσό παρακολουθούσαμε πράγματι έκπληκτοι το τι ακούγαμε στην επιτροπή, δηλαδή, με όλο το σεβασμό, το τι συνέβαινε μέσα στο ΤΕΠΑΚ.

Επίσης, να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι από τα έντεκα μέλη της υφιστάμενης Διοικούσας Επιτροπής, της οποίας λήγει στο τέλος του χρόνου η θητεία, τα περισσότερα μέλη βρίσκονται στο εξωτερικό. Άρα, εδώ καταλήγουμε στην εξής απορία: Πώς μπορούσε αυτό το ίδρυμα, παρ' όλον ότι έφτασε εδώ που έφτασε, να λειτουργεί ορθώς και ταυτόχρονα να δημιουργηθεί δεύτερη θέση αντιπροέδρου παράνομα, που δεν προνοείτο μέσα από τη νομοθεσία, γιατί έκριναν ότι, λόγω του ότι ο άλλος αντιπρόεδρος δεν κατοικούσε στην πόλη αυτή, δεν μπορούσε να

ανταποκριθεί και έπρεπε να οριστεί ένας δεύτερος, χωρίς να ορίζεται μέσα στη νομοθεσία;

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς, επειδή θεωρούμε ότι το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου θα πρέπει, το συντομότερο δυνατό, να φτάσει στην αυτονόμησή του, ώστε η Διοικούσα Επιτροπή του πλέον να είναι ένα εκλελεγμένο όργανο, συμφωνούμε με την πρόταση της διετίας η οποία έχει τεθεί. Συμφωνούμε στο σημείο ότι δε θα πρέπει συγγενικό πρόσωπο να είναι μέσα. Παρ' όλον ότι υπάρχει η συμφωνία των τριών υπολοίπων κομμάτων, τεσσάρων, για τη δημιουργία δεύτερης θέσης αντιπροέδρου, εμείς διαφωνούμε σ' αυτό το σημείο, κύριε Πρόεδρε, και παράλληλα λέω ότι η θέση μας ήταν ότι μέσα στη Διοικούσα Επιτροπή η οποία θα οριστεί, θα προταθεί από τον υπουργό στο Υπουργικό Συμβούλιο θα έπρεπε τουλάχιστο τρία μέλη να είναι εκλελεγμένα από το υφιστάμενο προσωπικό.

Και εκεί, κύριε Πρόεδρε, ακούστηκε το εξής. Ο παρών διευθυντής του ΤΕΠΑΚ μάς είπε: «Μα, ξέρετε, πέντε άτομα έχουμε». Στην πραγματικότητα δεν ήταν πέντε· ήταν οκτώ. Γι' αυτό το λόγο εμείς, κύριε Πρόεδρε, συναιδέσαμε και συνεχίζουμε να συναινούμε στο να είναι τουλάχιστο δύο τα άτομα. Γι' αυτό το λόγο, καταλήγοντας στην τοποθέτησή μου, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω το εξής: Θα πρέπει ο Υπουργός Παιδείας και το Υπουργικό Συμβούλιο, που έχει τη μετέπειτα αρμοδιότητα έγκρισης της πρότασης του Υπουργού Παιδείας, να σκεφτούν αρκετά καλά ποιους θα τοποθετήσουν στη νέα Διοικούσα Επιτροπή του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Δεν έχω πει τίποτα περισσότερο απ' ό,τι έχουμε ακούσει στην επιτροπή είτε για εταιρείες είτε για υπαλλήλους προέδρων που εργαζόντουσαν μέσα στο ΤΕΠΑΚ και ούτε καθεξής. Εκείνο που θέλουμε είναι ο διορισμός της επόμενης προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής να οδηγήσει το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο μέσα στο χρονικό διάστημα που τους δίνουμε, στα δύο χρόνια, στην αυτονόμηση, ώστε αυτό το ίδρυμα να μπορεί να λειτουργήσει μέσα σε σωστά πλαίσια και να μην τίθενται οι οποιοσδήποτε μομφές είτε να ακούγονται οι οποιοσδήποτε κατηγορίες και να αφήνονται ρετινιές στο τέλος της ημέρας εις βάρος του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ενώπιόν μας, από την ομιλία του συναδέλφου, δεύτερη τροπολογία. Στο άρθρο 40(1), που προνοεί ότι το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει τον πρόεδρο και τους δύο αντιπροέδρους, αντικαθίστανται, με τη δεύτερη τροπολογία, οι λέξεις "δύο αντιπροέδρους" από τις λέξεις "έναν αντιπρόεδρο". Θα βάλω και τις δύο τροπολογίες, όταν έρθει η ώρα, σε ψηφοφορία.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη. Αντιλαμβάνομαι έχετε ζητήσει το λόγο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Καταρχάς, δυσκολεύομαι να αντιληφθώ πώς είναι δυνατό τα όποια προβλήματα έχει το ΤΕΠΑΚ ή τα όποια προβλήματα έχει οποιοσδήποτε οργανισμός να δικαιολογούν μια, κατά τη γνώμη μου, ρατσιστική τοποθέτηση, ότι όποιος είναι συγγενής κάποιου δε δικαιούται να διοριστεί σε διοικητικό συμβούλιο. Το ένα επιχείρημα δείχνει ανατολή και το άλλο δείχνει δύση.

Δεύτερον, είμαι έκπληκτος, πραγματικά, που η Βουλή των Αντιπροσώπων δε συγκινείται και είναι έτοιμη να ψηφίσει αυτό το πράγμα! Η συνέπειά της τι πρέπει να

έχει; Να μας πείτε εσείς που το λέτε! Για να είμαστε συνεπείς με τον εαυτό σας, πρέπει να φέρετε τροπολογία, κύριοι, ώστε πουθενά να μην μπορούν να διορίζονται συγγενικά πρόσωπα υπαλλήλων. Και, αν η Κύπρος κατορθώσει να κάνει διορισμούς -αν αυτό το πράγμα είναι αξιοκρατικό και δίκαιο- τηλεγραφήστε μου! Απλούστατα -και περιμένω να ακούσω- μπορεί να μη θέλετε κάποιο συγκεκριμένο άνθρωπο! Αυτό όμως δεν είναι άσκηση πολιτικής· είναι άσκηση προσωπικής καταπολέμησης με βάση υποκειμενικά κριτήρια. Εγώ εγείρω το θέμα και θέλουμε να ακούσουμε τη θέση των ομάδων, αν οι ομάδες θεωρούν ότι σ' αυτό τον τόπο πρέπει να σταματήσει, διότι δημιουργείται φοβερό προηγούμενο, να διορίζεται οποιοσδήποτε σε συμβούλιο ή να μη διορίζεται, επειδή έχει κάποιο συγγενή που εργάζεται εκεί. Το προσπερνάτε πολύ εύκολα, κύριοι συνάδελφοι, και με χαμόγελο, ενώ σήμερα δημιουργείται φοβερό προηγούμενο για τον τόπο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δε μιλούμε για κάποιο συγγενή· μιλούμε για πρώτου βαθμού συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, που έχει πολύ μεγάλη διαφορά, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς ως Λεμεσιανοί αγκαλιάσαμε την ανάπτυξη του ΤΕΠΑΚ στη Λεμεσό και το προσέχουμε ως κόρην οφθαλμού. Η θητεία της προσωρινής διοικούσας λήγει στο τέλος του χρόνου. Και, επειδή ακριβώς δεν αυτονομήθηκε το πανεπιστήμιο, δυστυχώς ούτε και οι σχολές, είμαστε υποχρεωμένοι να εγκρίνουμε ένα νόμο που δίνει το δικαίωμα στον υπουργό να διορίσει ξανά μια διοικούσα για τα επόμενα δύο χρόνια, ίσως και τρία. Ελπίζουμε να είναι δύο, γιατί θέλουμε να πιστεύουμε στην αυτονόμηση του πανεπιστημίου, γι' αυτό βάζουμε δύο. Εάν δεν αυτονομηθεί, είμαστε έτοιμοι να εγκρίνουμε και παράταση, αλλά στόχος και σκοπός όλων μας είναι η τάχιστη, ταχύτερη αυτονόμηση του πανεπιστημίου.

Όσον αφορά τις συγκεκριμένες επιφυλάξεις, ούτε ρατσιστικές ούτε προσωπικές είναι. Απλά, προνοούμε -και ακριβώς αυτό είναι και πολιτικός πολιτισμός, είναι και δεοντολογική συμπεριφορά, κύριε Πρόεδρε- ώστε σε μια διοικητική αρχή να μη διορίζεται εκ των προτέρων, εφόσον μπορούμε να το διαφυλάξουμε αυτό, συγγενής πρώτου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.

Όσον αφορά τις υπόλοιπες επιφυλάξεις, είμαστε ομόφωνοι, ακριβώς γιατί είμαστε μάρτυρες και άλλων προβλημάτων που παρουσιάστηκαν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Η ανάπτυξη ενός πανεπιστημίου θέλουμε να γίνει σωστά, γι' αυτό, επειδή ακριβώς είναι για τα επόμενα τρία χρόνια, βάζουμε επιφυλάξεις, για να το προστατεύσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

Παρακαλώ να συντομεύουμε στις ομιλίες μας.

Ναι, κύριε Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Δεν είχα σκοπό να υπεισέλθω σε λεπτομέρειες, αλλά η πρόκληση από τον κ. Κατσουρίδη χρήζει απαντήσεως. Δηλαδή να υποθέσουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι, για να λειτουργήσει σωστά το ΤΕΠΑΚ, πρέπει απαραίτητως, σώνει και καλά, κάποιος να διορίσουν ή να διοριστούν από συγγενή πρώτου βαθμού; Αυτή τη διοικούσα την εμπιστεύτηκε η πολιτεία, για να δημιουργήσει πανεπιστήμιο, να βοηθήσει την κοινωνία να το αγκαλιάσει, και το αγκαλιάζουμε, και αυτή η διοικούσα υπέπεσε σε σφάλματα τα οποία σε άλλες χώρες θα οδηγούσαν τα μέλη της σε ομαδική παραίτηση. Πώς γίνεται, για παράδειγμα, κύριε Πρόεδρε, ο πρόεδρος της διοικούσας να είναι μέτοχος και διευθυντής εταιρείας και αυτός ο ίδιος πρόεδρος της διοικούσας να υπογράψει συμβόλαια του ΤΕΠΑΚ με την εταιρεία που είναι πρόεδρος; Αυτό το γεγονός...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Κύριε Κατσουρίδη, σας παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τι σχέση έχει με τη συγγένεια, κύριε; Πες μας το!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, σας παρακαλώ!

Η ίδια νοοτροπία ακριβώς που οδήγησε σε τούτο το πράγμα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τώρα λέμε πελλάρες;

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Κατσουρίδη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, αφήστε τις...

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μα αφού...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, συνεχίστε την ομιλία σας, απαντάτε στα επιχειρήματα που έχουν τεθεί...

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Στα επιχειρήματα απαντώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...και επικεντρωθείτε στο θέμα της συγγένειας, που είναι το θέμα σας...

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Αυτή η νοοτροπία, κύριε Πρόεδρε... Και βεβαίως φέρει ευθύνη πολιτική ο κ. υπουργός, που επέλεξε τον προηγούμενο πρόεδρο της διοικούσας και κάποιους άλλους, γιατί όφειλε να γνωρίζε τις δοσοληψίες και τις συναλλαγές τους.

Το δεύτερο ερώτημα που τίθεται, κύριε Πρόεδρε, είναι κατά πόσο με την ίδια νοοτροπία κάποιοι διορίστηκαν εκεί, στο τέλος της ημέρας, για να επωφεληθούν προσωπικά, ατομικά, και εφήμερα. Και αυτό ακριβώς το γεγονός ώθησε την επιτροπή Παιδείας, στην πλειοψηφία της, να βάλει δικλίδες ασφαλείας, διότι ούτε περίπτερο πάμε να κάνουμε ούτε είναι το ίδιο πράγμα με οποιοδήποτε άλλο ημικρατικό οργανισμό ούτε το ίδιο πράγμα είναι με την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, που κάποιοι επικαλέστηκαν στη συζήτηση.

Έχει λεχθεί ο ισχυρισμός, κύριε Πρόεδρε, ότι το ΤΕΠΑΚ ορθώς λειτουργεί. Η θέση η δική μας είναι ότι δε λειτουργεί ορθώς, εξού και έχουμε εγγράψει το ζήτημα στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής, για να δούμε πράγματι αν τα όσα έχει αναφέρει για το όλο ζήτημα το ίδιο το ΤΕΠΑΚ ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Και εγώ ισχυρίζομαι ενώπιον της ολομέλειας ότι πλείστα απ' αυτά, ναι, ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Πιστεύω ότι θα βοηθήσουν στο τέλος της ημέρας, κύριε Πρόεδρε, το ΤΕΠΑΚ αυτές ακριβώς οι δικλίδες, ώστε πραγματικά να βρει το δρόμο της προκοπής, της σωστής λειτουργίας και της καταξίωσης. Δεν μπορούμε, κύριε Πρόεδρε, με το επιχείρημα ότι... Διότι στο τέλος του δρόμου το ΑΚΕΛ ισχυρίζεται ότι, για να λειτουργήσει, πρέπει κάποιοι που είναι συγγενείς να διοριστούν μέσα!

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με το εξής...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι απίστευτη η διαστρέβλωση!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όχι, κύριε Κατσουρίδη!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι απίστευτη!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Συνειρμικά εκεί καταλήγετε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι απίστευτη η διαστρέβλωση!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όπως το αισθάνεστε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι το αισθάνομαι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δεύτερον, αυτή η διοικούσα είναι προσωρινή. Δύο χρόνια θητεία. Δεν μπορώ να καταλάβω εγώ ακόμα, αδυνατώ! Εάν κάποιος είναι στη διοικούσα και διοριστεί η σύζυγός του ως καθηγήτρια -είναι πάρα πολύ απλό- να απαντήσει στον εαυτό του τι θέλει να είναι. Δεν μπορούμε σ' αυτή την κοινωνία να τα θέλουμε όλα και από πάνω να μας χειροκροτούν ότι διάγουμε και έντιμο βίο! Είναι για δύο χρόνια. Αν επιλέξει η γυναίκα του να είναι καθηγήτρια, ο ίδιος να παραιτηθεί, αν επιλέξει η αδελφή του να

είναι στο διοικητικό προσωπικό, ο ίδιος να παραιτηθεί. Και δε μιλάμε, κύριε Πρόεδρε, για καθαριστρίες, όπως έχει λεχθεί. Εδώ μιλάμε για διοικητικό προσωπικό αρκετά υψηλόβαθμο, τη διοικούσα και τους πρωτοβάθμιους καθηγητές.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τώρα μιλάς για συγκεκριμένο πρόσωπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε, συντομεύετε.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ακούστε: Κοντολογίς, εμείς θα ψηφίσουμε το νόμο όπως έχει και θα καταψηφίσουμε κάθε άλλη τροποποίηση. Και σε λίγο καιρό αυτό που έχει πει ο κ. Κατσουρίδης, ότι δημιουργείται προηγούμενο, μακάρι να γίνει, να δημιουργηθεί προηγούμενο, και μακάρι να δημιουργηθεί ευθιξία, ώστε στο εφεξής όποιος είναι σ' ένα διοικητικό συμβούλιο ημικρατικού οργανισμού ή του κρατικού τομέα να δηλώνει εκ των προτέρων και σε ποιες εταιρείες είναι μέλος, σε ποιες εταιρείες είναι διευθυντής, σε ποιες εταιρείες είναι μέτοχος, για να δούμε στο τέλος, κύριε Κατσουρίδη, αν θα προαγάγουμε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν ήγαιρα εγώ αυτό το θέμα.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

...και τη σύμβαση που μόλις προ ολίγου υπογράψαμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ ήγαιρα το θέμα της συγγένειας. Δεν είχες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κατσουρίδη!

Ο κ. Κουτσού έχει το λόγο και μετά ο κ. Κυπριανού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Θα είναι σημαντικό το γεγονός, εάν με το νομοθέτημα αυτό καθιερώσουμε ένα νέο όρο που θα διαμορφώσει άλλα δεδομένα στην πολιτική ζωή και στη γενικότερη διακυβέρνηση. Έχω την εντύπωση ότι δεν ισχύει αυτό. Δεν ισχύει, γιατί εδώ προσπαθούμε να δημιουργήσουμε μια επιτροπή η οποία κατ' ανάθεση θα ασκεί καθήκοντα πολύ σημαντικά. Θα ασκεί για χρονική περίοδο δύο ή τριών χρόνων, ανάλογα με το τι θα προβλέπει τελικά ο νόμος, τις εξουσίες της συγκλήτου και της πρυτανείας και θα έχει ως στόχο να θέσει σε λειτουργία την αυτονόμηση ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος, πράγμα το οποίο απέτυχε να κάνει η προηγούμενη, παρ' όλο που ο νόμος όριζε τις προϋποθέσεις και τα τακτά χρονικά διαστήματα.

Ο έλεγχος αυτός είναι συνήθης και γίνεται -αν θέλει να ακούσει και ο κ. Κατσουρίδης- και γίνεται σε όλες τις περιπτώσεις. Για παράδειγμα, όταν υπάρχουν ευρωπαϊκά προγράμματα και ορίζονται αξιολογητές, αυτοί οι αξιολογητές υποχρεούνται να δηλώσουν αν έχουν οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον σε σχέση με το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Και υπάρχουν περιπτώσεις που καθηγητές

απορρίπτονται, διότι το παιδί τους σπουδάζει στο τάδε πανεπιστήμιο. Δεν είναι καθόλου ρατσιστικό, είναι ένα προληπτικό μέτρο, εξού και εμείς υποστηρίξαμε, και νομίζω και το ΑΚΕΛ στη συνέχεια την υποστήριξε, τη δήλωση ευσυνειδησίας. Γιατί; Όταν θα ορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο, θα είναι πολύ δύσκολο να ξέρει αν υπάρχει ή δεν υπάρχει συγγένεια ή λόγος που δεν πρέπει να διοριστεί ένα άτομο. Και είναι δυνατό μετά να δημιουργηθούν προβλήματα. Μπορεί και ο ίδιος ο διοριζόμενος να μη γνωρίζει ότι κάποιος συγγενής του θα διεκδικήσει θέση στο ΤΕΠΑΚ. Και είχαμε δηλώσει αυτό το πράγμα. Η πλειοψηφία αποφάσισε να βάλει τους λόγους αυτούς και, εφόσον δεν έγινε δεκτή η δήλωση ευσυνειδησίας, εμείς θα το στηρίξουμε.

Δύο λόγια για τους αντιπροέδρους. Αυτό είναι μια πρακτική πρόταση που εξέφρασε η διεύθυνση του ΤΕΠΑΚ και κάποια μέλη της, ότι λειτουργικά θα τους βοηθούσε. Και, για τα δύο ή τρία χρόνια, εγώ προσωπικά είμαι υπέρ των τριών. Είναι γεγονός -και εδώ έχει δίκαιο ο κ. Κατσουρίδης- υπάρχει μια προκατάληψη στο διορισμό, αλλά οφείλεται και στις διαρροές και στις πληροφορίες ότι ήδη έχει επιλεγεί ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής. Αυτό δυστυχώς κάνει κάποιους από εμάς να είμαστε πέραν του δέοντος επιφυλακτικοί, πράγμα που πιθανόν να κάνουμε και λάθος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού, ο τελευταίος ομιλητής.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα να ξεκαθαρίσουμε μια διαστρέβλωση η οποία έγινε από κάποιους προηγούμενους ομιλητές. Εμείς δεν αναφέραμε ότι θα πρέπει να δικαιούται κάποιος ο οποίος είναι διευθυντής εταιρείας, η οποία μάλιστα συνεργάζεται με το ΤΕΠΑΚ, να έχει το δικαίωμα να διοριστεί στη διοικούσα. Εμείς συμφωνούμε με αυτή την πρόνοια. Ως εκ τούτου, να μη μας απαντάτε για αυτά τα ζητήματα.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ήταν επιλογή δική σας, κύριε Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, παρακαλώ.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, εγώ δε σας διέκοψα.

Αυτό είναι το ένα που ήθελα να πω. Το δεύτερο: Τι υπερασπίζεται το ΑΚΕΛ σε αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση; Υπερασπίζεται θεσμούς, υπερασπίζεται δεοντολογία. Τίποτε άλλο. Τούτο το σώμα, κύριε Πρόεδρε, σε όλα αυτά τα χρόνια που λειτουργεί, μέσα στη σοφία του, έχει εγκρίνει σωρεία νομοθεσιών οι οποίες διέπουν το πλαίσιο με βάση το οποίο γίνονται είτε πολιτικοί διορισμοί σε διάφορους δημόσιους και ημιδημόσιους οργανισμούς είτε διορισμοί και προαγωγές υπαλληλικού προσωπικού σε δημόσιους και ημιδημόσιους οργανισμούς. Ουδέποτε έθεσε αυτό το σώμα ως κριτήριο για να επιλέγεται ή όχι κάποιος τη συγγένεια. Αντιθέτως, έθετε ως κριτήρια τα ακαδημαϊκά προσόντα, την ικανότητα, τις γνώσεις, την εντιμότητα. Όλα αυτά ήταν τα κριτήρια τα οποία σε όλες τις νομοθεσίες που ψηφίσαμε θεωρούσαμε ως κριτήρια.

Σήμερα ακούμε το εξής εκπληκτικό: Κάποιος διορίζεται στη διοικούσα του ΤΕΠΑΚ. Αν κάποιος συγγενικό του πρόσωπο διεκδικήσει θέση στο προσωπικό, αυτός θα πρέπει να παραιτείται από τη διοικούσα του ΤΕΠΑΚ! Μεριμνήσαμε μέσα στη σοφία μας· αυτό το σώμα μερίμνησε και γι' αυτό το ενδεχόμενο διαχρονικά. Είπε ότι εκεί και όπου υπάρχουν άτομα που είναι διορισμένα με πολιτικό διορισμό ή με εκλογές σε διάφορα δημόσια αξιώματα, αν συζητείται κάποιο θέμα που τους αφορά - να συζητείται θέμα διορισμού προσώπου με συγγένεια πρώτου βαθμού μαζί τους- δε συμμετέχει στη διαδικασία. Και αυτή η νομοθεσία υπάρχει. Ψηφίστηκε από αυτό το σώμα. Υπάρχουν δηλαδή οι ασφαλιστικές δικλίδες εκείνες οι οποίες αντικρούουν το επιχείρημα το οποίο προβάλλεται από τους συναδέλφους.

Ξέρετε πού καταλήγουμε στο τέλος; Εμείς λέγαμε όλα αυτά τα χρόνια και αγωνιζόμασταν να ανεβάσουμε τον πολιτικό πολιτισμό μας σε εκείνο το επίπεδο που θα αποφεύγαμε να ψηφίζουμε νομοθεσίες οι οποίες θα ευνοούσαν συγκεκριμένα πρόσωπα. Και λέγαμε ότι είναι εγκληματικό να ψηφίζουμε νομοθεσίες, για να ευνοήσουμε πρόσωπα. Άλλο τόσο εγκληματικό είναι να ψηφίσουμε νομοθεσίες, για να αποκλείσουμε πρόσωπα! Και αυτό είναι που μεθοδεύεται. Ανεξάρτητα από το τι θα γίνει στο τέλος. Διότι δεν ξέρει κανένας ποιους θα διορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο. Και μπορώ να πω στον κ. Κουτσού ότι αυτό το οποίο λέγεται είναι ένα μεγάλο κουτσομπολιό. Και τελικά εμείς στη Βουλή θα ψηφίσουμε νομοθεσία, για να αποτρέψουμε τι, σας παρακαλώ; Ένα κουτσομπολιό του καφενέ! Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Το θέμα έχει εξαντληθεί. Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, παρακαλώ. Δε θα δώσω το λόγο για δευτερολογίες.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ για το δικαίωμα λόγου.

Πρέπει να πω το εξής, κύριε Πρόεδρε, εμείς σεβόμαστε απόλυτα τις αρχές και τις αξίες που έχουν διαμορφωθεί από χρόνια και μέσα από νομοθεσίες και από πρακτική. Δε θεωρούμε ότι είναι θέμα κουτσομπολιού. Δεν είναι θέμα Λεμεσιανών. Είναι ένα συγκεκριμένο θέμα για ένα ανώτατο πνευματικό ίδρυμα, το οποίο δυστυχώς παρουσίασε την περίοδο που έπρεπε η Διοικούσα Επιτροπή να είναι πράγματι χωρίς κανένα ψεγάδι διάφορα προβλήματα. Το να τεθεί για ένα ακόμα χρονικό διάστημα - πριν από το μόνιμο διορισμό εκείνης της επιτροπής που αυτοτελώς πλέον θα λειτουργεί, δυνάμει του νόμου- ακόμα ένας περιορισμός... Αυτός ο περιορισμός είναι αναγκαίος, υπό τις περιστάσεις, χωρίς να αποτελεί σε καμιά περίπτωση λόγο αποκλεισμού οποιουδήποτε άλλου εκ των προτέρων. Είναι δυνατότητα του Υπουργικού Συμβουλίου να επιλέξει με βάση αυτό το νόμο και με βάση αυτά τα κωλύματα που περιέχονται.

Ως εκ τούτου για μας, επειδή βλέπω ότι έχει κάποια βάση το όλο θέμα, όπως έχει εγερθεί από την αρχή από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ, εμείς είμαστε έτοιμοι το Γενάρη και το Φεβράρη να συζητήσουμε ευρύτερα το όλο θέμα για το ΤΕΠΑΚ και ακόμα και για άλλες νομοθεσίες που αφορούν συλλογικά όργανα που διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες που έχουν τεθεί.

Θέτω σε ψηφοφορία την πρώτη τροπολογία, αυτή του ΑΚΕΛ, που συνίσταται στο να διαγραφεί από το άρθρο 40 (β) (iii) η τρίτη παράγραφος.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαεπτά ψήφους υπέρ και τριάντα μία ψήφους εναντίον η τροπολογία απορρίπτεται.

Θέτω τώρα σε ψηφοφορία τη δεύτερη τροπολογία που έχει τεθεί ενώπιόν μας και αφορά την παράγραφο 40 (1) (α) και αναφέρει ότι το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει τον πρόεδρο, τους δύο αντιπροέδρους και τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής. Να γίνει: Το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει τον πρόεδρο, έναν αντιπρόεδρο και τα μέλη της διοικούσας.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τέσσερις ψήφους υπέρ και σαράντα δύο ψήφους εναντίον η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Νόμιζα ότι υπήρχε και άλλη τροπολογία, για να γίνουν τρία τα χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν τέθηκε τέτοια τροπολογία.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μπορεί να τεθεί τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Δεν μπορούμε σε αυτό το στάδιο.

Λυπούμαι, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, είμαστε στο στάδιο ψήφισης των τροπολογιών. Δεν είμαστε στο στάδιο ψήφισης του νόμου. Δικαιούμαστε να βάλουμε κι άλλη. Γιατί; Πού το λέει ότι δε δικαιούμαστε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, θα κάμω έστω και εξαίρεση. Σε ποια παράγραφο εισηγείστε να μπει η τροπολογία αυτή;

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η διάρκεια της θητείας των μελών της Διοικούσας Επιτροπής, που είναι δύο χρόνια, να γίνει τρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο 43. Υπάρχει άλλη μια τροπολογία, την οποία θέτω σε ψηφοφορία.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μπορώ να την υπερασπιστώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη;

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μπορώ να την υπερασπιστώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Θα το βάλω σε ψηφοφορία όμως.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ναι, να μπει σε ψηφοφορία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία που τίθεται ενώπιόν σας, κύριοι συνάδελφοι...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θέλω να εξηγήσω γιατί λέμε τρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, προχωρήστε, κύριε συνάδελφε.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή και στη συζήτηση αποδείχθηκε ότι δεν ξέρουμε πώς μετεξελίσσεται το πανεπιστήμιο και αυτονομείται. Αυτονομείται όχι με απόφαση της Βουλής. Δεν μπορεί η Βουλή να αυτονομήσει το πανεπιστήμιο. Είτε βάλουμε δύο χρόνια είτε δεκατρία, θα αυτονομηθεί ή στα τέσσερα ή στα επτά ή στα εννιά. Δεν εξαρτάται από εμάς. Πώς αυτονομείται λοιπόν; Αυτονομείται, όταν διορίσει, βάσει του νόμου που ψηφίσαμε εμείς...

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Συγγνώμη, συνάδελφοι, μιλούμε.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Το ξέρουμε ότι μιλάτε.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ωραία, να παρακολουθείτε. Διότι θα κληθείτε να ψηφίσετε ή όχι; Ακούστε με.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα διοριστούν καθηγητές, βάσει της νομοθεσίας που έχουμε ήδη εμείς ψηφίσει για το ΤΕΠΑΚ και που μέχρι τώρα δεν έγινε, διότι απλούστατα οι υποψήφιοι δεν πληρούσαν τα κριτήρια που καθόρισε η Βουλή. Δεν ήταν δηλαδή στο χέρι τους να διορίσουν και δε διόρισαν. Και στα δύο χρόνια που βάζετε τώρα μπορεί να μην αυτονομηθεί, διότι μπορεί να μη βρεθούν ή / και μπορεί να βρεθούν οι καθηγητές που θέλουμε, στο ύψος, στο επίπεδο που τους θέλουμε. Άρα, πρέπει να του δώσουμε “αναπνοή” του πανεπιστημίου τρία χρόνια, γιατί το πιο φυσικό είναι στα δύο χρόνια να ξαναέρθουμε εδώ να κουβεντιάζουμε τα ίδια.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, δε θα δώσω το λόγο σε κανέναν.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, είπε κάποια επιχειρήματα ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριε Θεμιστοκλέους. Ο Πρόεδρος καθορίζει τη διαδικασία. Δε δίνονται... Άλλωστε, τα όσα έχει πει ο κ. Χατζηγεωργίου, τα έχει απαντήσει η κ. Αθηνά Κυριακίδου. Και είπε ότι ψηφίζουμε για δύο χρόνια και, αν προκύψει ανάγκη στο μέλλον, θα δούμε και θα επανεξετάσουμε το θέμα. Ο κανονισμός της Βουλής δεν προνοεί το δικαίωμα να δικαιολογούνται οι ομιλίες στις τροπολογίες. Επομένως, δεν μπορώ να δώσω το λόγο, διότι δεν το επιτρέπει ο κανονισμός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαεπτά ψήφους υπέρ και τριάντα εναντίον η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 40 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 43 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 45 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τις ίδιες ψήφους, αντιλαμβάνομαι, εγκρίνεται ή πάμε ομόφωνα τώρα;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απέχουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απέχετε. Θα το βάλω σε ψηφοφορία τότε.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καμία ψήφος εναντίον.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δεκαεπτά αποχές τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δεκαεπτά αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαινοθηρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαινοθηρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Ντίνος Χατζηνικόλας

Αντώνης Αντωνίου

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του Γενικού

Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ και “Παναγροτικός Σύνδεσμος”. Οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, “Αγροτική” και “Ευρωαγροτικός Σύνδεσμος Κύπρου”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαινοθηρίας (Κυρωτικού) Νόμου του 2006 και ειδικότερα του ορισμού του όρου της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαινοθηρίας, που υπογράφηκε στις 2 Δεκεμβρίου 1946 στην Ουάσιγκτον των Ηνωμένων Πολιτειών, ώστε να περιληφθεί σ’ αυτόν και το πρωτόκολλο της σύμβασης, που υπογράφηκε στην Ουάσιγκτον στις 19 Νοεμβρίου 1956, το οποίο έχει ήδη περιληφθεί στον υπό τροποποίηση κυρωτικό νόμο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον εκπρόσωπο του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η υιοθέτηση της προτεινόμενης με το υπό αναφορά νομοσχέδιο τροποποίησης κρίνεται αναγκαία, ώστε η εφαρμογή της διεθνούς σύμβασης από την αρμόδια αρχή και κατ’ επέκταση από την Κυπριακή Δημοκρατία να γίνεται σε ολοκληρωμένη βάση. Οι πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, διευκρίνισε ο ίδιος, αφορούν τη ρύθμιση της φαλαινοθηρίας, αναφορικά με την οποία η Κύπρος δεν έχει οποιαδήποτε δραστηριότητα, δεδομένου ότι κανένα αλιευτικό σκάφος υπό κυπριακή σημαία δεν ασχολείται με τη φαλαινοθηρία. Σημειώνεται ότι, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι όπως όλα τα κράτη μέλη της είναι συμβαλλόμενα μέρη στην εν λόγω σύμβαση.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαινοθηρίας (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές, αντιλαμβάνομαι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη

Ρύθμιση της Φαλινοθηρίας (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να Πληροί ο Κτηνιατρικός Εξοπλισμός (Καταργητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να Πληροί ο Κτηνιατρικός Εξοπλισμός (Καταργητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυτιής

Ντίνος Χατζηνικόλας

Αντώνης Αντωνίου

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Υγείας, του ΚΕΒΕ και των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ και "Παναγροτικός Σύνδεσμος". Το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το Κτηνιατρικό Συμβούλιο Κύπρου, ο Παγκύπριος Κτηνιατρικός Σύλλογος και οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, "Αγροτική" και "Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου", παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η κατάργηση του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να Πληροί ο Κτηνιατρικός Εξοπλισμός Νόμου του 2004, για σκοπούς εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την Οδηγία 2008/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαρτίου 2008 σχετικά με την κατάργηση της Οδηγίας 84/539/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα ηλεκτρολογικά μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στην κτηνιατρική.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, η κατάργηση της Οδηγίας 84/539/ΕΟΚ εμπίπτει στα πλαίσια της πολιτικής που υιοθετεί η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απλοποίηση των εθνικών νομοθεσιών και της κοινοτικής νομοθεσίας, για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, καθώς και την εξάλειψη των περιττών δαπανών. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η κατάργηση της υπό αναφορά Οδηγίας κρίθηκε αναγκαία λόγω του ότι οι διατάξεις της έχουν αντικατασταθεί και επικαλυφθεί από άλλους ισχύοντες κοινοτικούς κανονισμούς και

Οδηγίες, όπως από την Οδηγία 93/42/ΕΟΚ για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα για ανθρώπινη χρήση και από τις Οδηγίες σχετικά με τα μηχανήματα και την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα, και συνεπώς δε θεωρείται πλέον απαραίτητη ούτε στην εγχώρια αγορά ούτε και στο εμπόριο με τρίτες χώρες.

Υπό το φως των πιο πάνω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κρίθηκε αναγκαία η κατάργηση του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να Πληροί ο Κτηνιατρικός Εξοπλισμός Νόμου του 2004, στον οποίο έχουν ενσωματωθεί οι πρόνοιες της Οδηγίας 84/539/ΕΟΚ μετά την κατάργησή της από την Οδηγία 2008/13/ΕΚ, η οποία πρέπει να επιτευχθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2008.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, αφού συμφώνησε με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, επισήμανε στην επιτροπή το κενό το οποίο υπάρχει στα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιείται στη κτηνιατρική, αφού τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά πρότυπα αφορούν εξοπλισμό για ανθρώπινη χρήση, το οποίο αναμένεται να καλυφθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση νόμου. 282(Ι) του 2004. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να Πληροί ο Κτηνιατρικός Εξοπλισμός (Καταργητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, το Δημοκρατικό Κόμμα και η ΕΔΕΚ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Φειδίας Σαρίκας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Γιώργος Πεردίκης

Ιωνάς Νικολάου

Χρήστος Στυλιανίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Αγγελίδης, εκπροσωπώντας

τον κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Γιώργο Βαρνάβα, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 8 Νοεμβρίου 2008. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ειδών Προσφοράς Υπηρεσιών στην Παραλία (Ομπρέλες-Κρεβατάκια) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, έτσι ώστε να παραταθεί το δικαίωμα παραχώρησης άδειας στους δικαιούχους άδειας παροχής υπηρεσιών χωρίς προκήρυξη προσφορών μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2013.

Εισάγοντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου στην επιτροπή, ο εισηγητής της δήλωσε πως την κατέθεσε στη Βουλή, με στόχο να βοηθηθούν ορισμένοι επαγγελματίες οι οποίοι κατέχουν άδεια παροχής υπηρεσιών στις παραλίες χωρίς προκήρυξη προσφορών για πάρα πολλά χρόνια και οι οποίοι, σε περίπτωση που δεν παραταθεί η ισχύς του υπό αναφορά δικαιώματός τους, κινδυνεύουν να εκτοπισθούν από το επάγγελμά τους. Τα εν λόγω πρόσωπα, τόνισε ο ίδιος εισηγητής, παρέχουν τις υπηρεσίες τους στις παραλίες άψογα για πολλά χρόνια και μέχρι σήμερα δεν έχουν δημιουργήσει οποιοδήποτε πρόβλημα, γι' αυτό και υποστήριξε πως θα πρέπει να παραταθεί η ισχύς του υπό αναφορά δικαιώματός τους μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2013.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, σχολιάζοντας τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, δήλωσαν πως το υπουργείο τους διαφωνεί με την προτεινόμενη παράταση, δεδομένου ότι για την εξυπηρέτηση των εν λόγω επαγγελματιών έχει δοθεί αριθμός παρατάσεων τα τελευταία δέκα χρόνια.

Οι εκπρόσωποι της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, παρ' όλο που δε διαφώνησαν στο να δοθεί περαιτέρω παράταση του δικαιώματος που έχουν σήμερα τα υπό αναφορά πρόσωπα, υποστήριξαν πως τέτοια παράταση θα πρέπει να παραχωρηθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2010 και μετά την ημερομηνία αυτή να τεθούν σε εφαρμογή οι πρόνοιες της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τις οποίες η άδεια για παροχή διευκολύνσεων χορηγείται από την οικεία αρχή σε πρόσωπα μόνο έπειτα από προκήρυξη προσφορών.

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΥΞΕ δήλωσε πως, παρ' όλο που θέση του συνδέσμου του είναι ότι το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών στις παραλίες που εφάπτονται ξενοδοχειακών μονάδων θα πρέπει να παραχωρηθεί στις εν λόγω μονάδες, ο σύνδεσμος δεν ενίσταται στην ψήφιση των προνοιών της πρότασης νόμου, νοούμενου ότι παρέχονται υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στο κοινό. Περαιτέρω, όπως δήλωσε ο ίδιος, λαμβάνοντας υπόψη την παγκόσμια οικονομική κρίση που παρατηρείται σήμερα, η οποία επηρεάζει κατ' επέκταση και τον τουρισμό, κρίνεται απαραίτητη η συνέχιση των υψηλού επιπέδου υπηρεσιών που παρέχονται σήμερα από τους υπό αναφορά επαγγελματίες, για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί κανένα παράπονο στο σύνδεσμό του.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ειδών Προσφοράς Υπηρεσιών στην Παραλία (Ομπρέλες-Κρεβατάκια) τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, τονίζοντας παράλληλα πως οι υπό αναφορά επαγγελματίες παρέχουν σωστές υπηρεσίες στις παραλίες λόγω της πολύχρονης πείρας τους. Τέλος, υποστήριξαν πως η Βουλή θα πρέπει να εγκρίνει την παράταση των αδειών των μελών του συνδέσμου τους για παροχή υπηρεσιών στις παραλίες χωρίς προκήρυξη προσφορών, μέχρις ότου εκλείψει η τάξη αυτή των επαγγελματιών, και στη συνέχεια να εφαρμοστούν οι πρόνοιες της βασικής νομοθεσίας.

Στο στάδιο της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την επιτροπή, έπειτα από σχετική αναφορά των εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών ότι το υπουργείο τους θα προβεί στην αναθεώρηση της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, μέλη της επιτροπής κάλεσαν το Υπουργείο Εσωτερικών όπως στα πλαίσια της υπό αναφορά αναθεώρησης μελετήσει και το αίτημα που υπέβαλαν οι υπό αναφορά επαγγελματίες στην επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ υποστήριξαν όπως η ισχύς των αδειών παροχής υπηρεσιών χωρίς προκήρυξη προσφορών στα πιο πάνω αναφερόμενα πρόσωπα παραταθεί, ώστε να ισχύει μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2011, αντί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2013, που προτείνεται με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, καλώντας παράλληλα το αρμόδιο υπουργείο να εξεύρει την κατάλληλη ρύθμιση για επίλυση του όλου θέματος μέχρι τη λήξη της υπό αναφορά παράτασης.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών της υπό αναφορά πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εισηγείται τη λήψη τελικής απόφασης για την πρόταση νόμου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλει κάποιος από τα τρία αυτά κόμματα να δώσει τις θέσεις ή να δώσω το λόγο σε ομιλητές επί θέματος αρχής, αν υπάρχουν;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έγινε κατανοητό ότι μιλάμε για το νόμο περί Προστασίας της Παραλίας.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Το καταλάβαμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, μιλάτε τότε. Να μη γίνει όπως το άλλο, γιατί δε θα δεχτώ να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγγελίδης, παρακαλώ.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμάς η θέση μας είναι, αν είναι να παραταθεί, να παραταθεί μόνο μέχρι το 2009, δηλαδή για ένα χρόνο από σήμερα από το τέλος του χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα χρόνο από σήμερα εισηγείστε εσείς.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Από το τέλος του χρόνου, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Το ΔΗΚΟ εισηγείται να ψηφιστεί η πρόταση νόμου, αλλά η παράταση που θα δοθεί να είναι για ένα έτος μόνο.

Ο κ. Βαρνάβα, που είναι ο εισηγητής της πρότασης νόμου.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο λόγος για τον οποίο υποχρεωθήκαμε και κατανώ πλήρως την πιθανή αντίδραση που θα υπάρχει από συναδέλφους, γιατί είναι ένα πολυσυζητημένο θέμα το συγκεκριμένο και έχουμε δώσει ως Βουλή πολλές παρατάσεις... Θέλω να πω ότι είτε έγιναν λάθη πριν από δέκα χρόνια, που ξεκίνησε η διαδικασία αυτή να δίδονται οι παρατάσεις αναστολής εφαρμογής του νόμου, είτε δεν έγιναν λάθη, εκείνο το οποίο μας ενδιαφέρει, κύριε Πρόεδρε, είναι η σημερινή κατάσταση.

Θέλω να τονίσω ότι σήμερα ασχολούνται με το συγκεκριμένο αντικείμενο μια ομάδα ανθρώπων όχι τεράστια, οι οποίοι έφτασαν σε μια ηλικία. Αν αυτή τη στιγμή η Βουλή προχωρήσει -υποθετικά πάντοτε- στην καταψήφιση της συγκεκριμένης

πρότασης, αυτό σημαίνει ότι οι άνθρωποι πιθανό να βρεθούν στην ανάγκη να εγκαταλείψουν το επάγγελμά τους. Έχοντας υπόψιν επίσης, κύριε Πρόεδρε, ότι κατά τη διάρκεια της συζήτησης ούτε ο ΠΑΣΥΞΕ ούτε οι άλλοι φορείς που ήταν παρόντες έφεραν την οποιαδήποτε ένσταση.

Επίσης, έχοντας υπόψιν ότι το Υπουργείο Εσωτερικών εξέφρασε τη διάθεση να μελετήσει ακόμη και το θέμα κατοχύρωσης των συγκεκριμένων ανθρώπων μέχρι που να βγουν με σύνταξη και πλέον να αρχίσει με τους νέους οι οποίοι θα μπαίνουν στο επάγγελμα η εφαρμογή της νομοθεσίας, εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει ως Βουλή να ψηφίσουμε αυτή την πρόταση.

Από την άλλη, όμως, κύριε Πρόεδρε, κατανοώντας επίσης πλήρως τις ανησυχίες και έχοντας υπόψιν και την τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος να πω το εξής: αν περάσουμε αυτή τη στιγμή τον ένα χρόνο που προτείνει το Δημοκρατικό Κόμμα, γνωρίζοντας πολύ καλά όλοι μας ποιες είναι οι διαδικασίες με τις οποίες λειτουργεί η κρατική υπηρεσία, αντιλαμβάνομαι ότι στη Βουλή δε θα φτάσει μέσα σ' ένα χρόνο η πρόταση την οποία το Υπουργείο Εσωτερικών θα επεξεργαστεί. Άρα, θα βρεθούμε πάλι στη δίνη ως Βουλή να είμαστε εδώ πάλι παρόντες και να ψηφίζουμε πάλι μία ανανέωση της θητείας της παρουσίας αυτών των ανθρώπων, του επαγγέλματος με το οποίο βγάζουν τα προς το ζην τους, δηλαδή το ψωμί της οικογένειάς τους.

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς ως ΕΔΕΚ κατανοώντας τις ανησυχίες, κάνουμε δευτερή πρόταση. Ενώ έχουμε στην πρόταση νόμου μας εισηγηθεί μέχρι το 2013, λαμβάνοντας υπόψιν τις ανησυχίες, θέτουμε το 2011 ως ημερομηνία λήξης αυτής της περιόδου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ακούγοντας το συνάδελφο περισσότερο αισθάνθηκα την ανάγκη να θυμηθούμε όλοι πόσες φορές έχουμε διαψεύσει τους εαυτούς μας και έχουμε εμπεδώσει στην κοινωνία ότι δεν είμαστε αξιόπιστοι ούτε γι' αυτά που ψηφίζουμε! Έχουμε κατ' επανάληψη όλοι -περιλαμβανομένου και του εαυτού μου και τον κατακρίνω πρώτος- πει ότι είναι η τελευταία φορά. Τόσο εμπεδώθηκε ότι αυτοκοροϊδεύμαστε, που μπορούμε να κάνουμε και εκπτώσεις! Τι σημαίνει αν το βάλουμε έντεκα ή δέκα ή εννιά; Πάλι τα ίδια θα κάνουμε! Είναι ανάγκη από τώρα να τους πούμε ότι "σας εξασφαλίσαμε" και θα τους δώσουμε και το κοτσιάνι;

Λοιπόν, εγώ έχω πάρει την άδεια από την κοινοβουλευτική μας ομάδα να τηρήσω αποχή και να είμαι ο πρώτος που δε θα επαναλάβω τη διάψευση στον εαυτό μου. Και θα τηρήσω το λόγο μου για το τι είπαμε εδώ ενώπιον της ολομέλειας, ότι είναι η τελευταία φορά. Ούτε παράταση. Να εφαρμοστεί ο νόμος. Τουλάχιστο θα είμαστε αξιόπιστοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορείτε να φανταστείτε πόσο χαίρομαι που προεδρεύω του θέματος και δε θα λάβω μέρος στην ψηφοφορία. Διότι, αν ελάμβανα, θα καταψήφιζα και εγώ, κύριε Κλεάνθους, σεβόμενος την αξιοπρέπειά μου.

Έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Αν ζητώ να πάρω το λόγο, κύριε Πρόεδρε, είναι για να σχολιάσω τη φρασεολογία ή τα επιχειρήματα του συναδέλφου κ. Γιώργου Βαρνάβα. Εμείς υποστηρίξαμε να δοθεί ακόμα μία παράταση μέχρι το 2009, γιατί ελπίζουμε -μάλλον είμαστε βέβαιοι- ότι μέσα σ' αυτό το χρόνο θα κινηθεί η διαδικασία να μπει σε εφαρμογή ο νόμος από τις τοπικές αρχές, από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών. Να χωρίσει και να δώσει με προσφορές σ' αυτούς τους ανθρώπους που ασχολούνται. Αν θέλουν οι τοπικές αρχές να κατοχυρώσουν κάποιους που είναι ηλικιωμένοι, μπορούν να το κάνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Αν θέλουν όμως να παρατείνεται μέχρι το 2013 και το 2013 να έρθουμε ξανά εδώ, όπως ήρθαμε πλειστάκις μέχρι τώρα όπως λέει και ο κ. Κλεάνθους, πλειστάκις ήρθαμε. Από τον καιρό που μπήκα στη Βουλή, κάθε λίγο παρατείνεται. Ε, δεν είναι ευνοούμενη πολιτεία αυτή, αν εμείς συνεχίσουμε αυτό το βιολί. Πιστεύω ότι η παρούσα κυβέρνηση, η παρούσα Ένωση Δήμων, οι παρούσες τοπικές διοικήσεις μπορούν σ' ένα χρόνο να ρυθμίσουν το θέμα, ώστε στο τέλος του 2009 να μην έχουμε αυτό που φοβάται ο συνάδελφος, ότι δε θα έρθει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατανοητή η επιχειρηματολογία σας, κύριε Φυττή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου είχε ζητήσει προηγουμένως το λόγο και μετά ο κ. Κουλίας.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Αν και η δική μας θέση ήταν να καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη πρόταση, γιατί πραγματικά πρόκειται για ένα νόμο ο οποίος για δεκατέσσερα χρόνια ταλανίζει τη Βουλή από τη μια αναβολή στην άλλη, ωσάν να προχωρούμε με κουτσαντήριν, τελικά, επειδή υπήρχε η ανάγκη μετά τη συμπλήρωση της περιόδου που προνοείται στην υφιστάμενη νομοθεσία να γίνει μια διαδικασία, για να γίνουν προσφορές, να προκηρυχθεί διαγωνισμός, να υποβληθούν προσφορές και να κατακυρωθεί η διαδικασία για τη διαχείριση των αντικειμένων στις παραλίες, είχαμε πει ότι θα τηρούσαμε αποχή.

Επειδή όμως οι συνάδελφοι από την πλευρά του ΔΗΚΟ θέτουν μια τροπολογία στην πρόταση η οποία είναι ενώπιόν μας και η οποία μιλά για παράταση του χρόνου μόνο για ένα χρόνο -που είναι ίσως ο αναγκαίος χρόνος, για να γίνουν αυτές οι διαδικασίες και μόνο- και με σκοπό ουσιαστικά να είναι η τελευταία αυτή η παράταση η οποία θα δοθεί, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα υποστηρίξει την τροπολογία την οποία θέτει το ΔΗΚΟ, ώστε να μη δοθεί περαιτέρω χρόνος και να γίνει ακόμα μία φορά κάτι το οποίο πιστεύουμε ότι ουσιαστικά θα εκθέσει τη Βουλή έναντι όλων εκείνων οι οποίοι μας παρακολουθούν για νομοθεσίες τις οποίες έχουμε ψηφίσει για δεκατέσσερα τόσα χρόνια και τις οποίες χρόνο με χρόνο αναβάλλουμε, για να μην εφαρμοστούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πολύ ωραίο να εκφράζουμε την υποστήριξη μας στην ευνομία της πολιτείας, του κράτους νόμου, του κράτους δικαίου. Φυσικά σε τούτο τον τόπο είδαμε πράγματα και θάματα, π.χ. χρηματιστήριο, αλλά εκεί... εντάξει, προσπερνώ το. Εδώ τι συμβαίνει; Μιλούμε κατ' ουσίαν για την Αγία Νάπα. Αυτό το μικρό χωριό που πολλοί δεν το ξέραμε καν...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιο;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Την Αγία Νάπα. Είμαστε από το Καρπάσι, κύριε Κατσουρίδη, ήμασταν μακριά, δεν πήγα καμιά...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Ε, τώρα υποχρεωτικά κάποιος εστείλαν με στην Αγία Νάπα -για να ξέρεις- και κάποιος θέλουν να με αφήσουν, αλλά εγώ θέλω να πάω στο Καρπάσι.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μπράβο, ακολούθα μας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, μακάρι να 'ναι έτσι.

(Γέλια)

Αλλά όχι ως επισκέπτης, κύριε Κατσουρίδη. Θέλω να πηγαίνω ελεύθερα.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αλίμονο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άστε τα, κύριε Κουλία, σας παρακαλώ. Προχωρήστε στην ομιλία σας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μα γιατί σε ενοχλεί η στάση μου; Τα ευλογημένα του Θεού!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δε με ενοχλεί. Καθόλου δε με ενοχλεί.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Χαίρομαι που το ακούω.

Θέλω να πω ότι στην Αγία Νάπα οι πρώτοι που έδειξαν το δρόμο της εκμετάλλευσης των παραλιών ήταν οι Αγιαναπίτες. Εκεί κάποιες οικογένειες ό,τι είχαν

και δεν είχαν το επένδυσαν σ' αυτή την παραλία. Η Βουλή διαχρονικά ανέχτηκε αυτή τη διαδικασία, διότι είχαν δίκαιο οι άνθρωποι. Χαίρομαι που τίθεται το θέμα, που η κυβέρνηση, το Υπουργείο Εσωτερικών σκέφτεται ότι είναι δικαιολογημένο να τους δώσει μια κατοχύρωση. Τους υφισταμένους. Είναι ένας σωστός τρόπος η εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος. Να δοθεί στην πολιτεία ένας χρόνος -ενδεχομένως να μην αρκεί, όπως λέει ο συνάδελφος ο Γιώργος ο Βαρνάβας, αλλά εδώ θα είναι η Βουλή, να δοθεί ένας χρόνος- και ας ελπίσουμε ότι θα λυθεί, για να κατοχυρωθούν πράγματι οι άνθρωποι που δεν ξέρουν να κάνουν τίποτε άλλο. Εισέφεραν στην οικονομία αυτού του τόπου οι Αγιαναπίτες τον καιρό που είχαμε όλοι δισεκτα και δύσκολα χρόνια. Γι' αυτό, να το περάσουμε, είναι σωστό να το υποστηρίξουμε όλοι και ελπίζω σε ένα χρόνο να λυθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία για ένα χρόνο. Θέλω μόνο να πω επιγραμματικά για την πενταετία. Παρά το ότι όλοι μέσα σε αυτή την αίθουσα είμαι βέβαιος ότι θα επιθυμούσαμε αυτή η κατά τα άλλα συμπαθέστατη τάξη των επαγγελματιών, που πήρε τόσες πολλές επεκτάσεις του χρόνου για να ρυθμιστεί το θέμα, ότι θα μπορούσε, αν μπορούσαμε να ψηφίσουμε για πέντε χρόνια. Δεν είναι δυνατό να γίνει αυτό. Πέντε χρόνια δυστυχώς, δυστυχέστατα γι' αυτούς δεν είναι προσωρινή αναβολή, για να ρυθμιστεί το θέμα. Αγγίζει τα όρια μιας σκανδαλώδους στα μάτια των υπόλοιπων πολιτών μεταχείρισης, που δε νομίζω κανένας σ' αυτή την αίθουσα να το θέλει. Ο ένας χρόνος λοιπόν είναι σωστός και θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι όλοι θα πρέπει να αισθανόμαστε δυστυχείς, γιατί συζητούμε κάθε χρόνο αυτό το θέμα. Και πρέπει να πω ότι εμείς εγείραμε το ζήτημα στην επιτροπή Εσωτερικών ότι επιτέλους θα πρέπει να υπάρξει μια τέτοια ρύθμιση, που να μην είμαστε υποχρεωμένοι κάθε χρόνο να συζητούμε αυτά τα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάθε δύο χρόνια.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ε, κάθε δύο χρόνια, ανάλογα με το πόση παράταση δίνουμε. Όμως είχαμε ενώπιόν μας το εξής παράδοξο αυτή τη φορά: ενώ τα προηγούμενα χρόνια όλοι όσοι εμπλέκονταν και τους αφορούσε άμεσα, έρχονταν πειστικά και επέμεναν να εφαρμοστεί η νομοθεσία, αυτή τη φορά τήρησαν μια ακριβώς αντίθετη στάση και ο σύνδεσμος των ξενοδόχων είπε ότι δε θέλουν αυτή τη στιγμή να εφαρμοστεί η νομοθεσία. Η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών, η οποία ουσιαστικά προεδρεύεται από τους δήμους, είπε ότι αυτή τη στιγμή δε ζητούν εφαρμογή της νομοθεσίας, ζητούν η εφαρμογή να γίνει το 2010. Ε, με αυτά τα δεδομένα αντιλαμβάνεστε σε ποια δύσκολη θέση βρεθήκαμε και εμείς ως επιτροπή.

Τώρα, γιατί όχι το 2010 και πάμε στο 2011. Το Μάιο του 2011 θα έχουμε τις βουλευτικές εκλογές και είπαμε ότι θα είναι καλύτερα να πάμε μετά τις βουλευτικές εκλογές, για να μην μπορούν να επιδράσουν πάνω μας οι οποιοιδήποτε. Με αυτό το σκεπτικό καταλήξαμε στο Δεκέμβρη του 2011, με βάση τα δεδομένα τα οποία υπήρχαν ενώπιον της επιτροπής. Απ' εκεί και πέρα ο καθένας ψηφίζει όπως κρίνει σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα έκανα μία παράκληση, παρ' όλο που όλοι στα θέματα αρχής συμφωνούμε. Υπάρχουν τρεις διαφορετικές προτάσεις, η μία για το 2009...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Δύο.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τρεις. Το 2011 είπατε εσείς, τέλος του 2010 είπατε... και 2009. Α, εμείναν δύο. Και έχουμε και δίλημμα, κύριε Πρόεδρε, διότι πρέπει να κτίζουμε και γέφυρες, έστω και πάνω στην άμμο, με το κέντρο!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι σαφώς το θέμα εξαντλείται, έχουν λεχθεί τα εκατέρωθεν επιχειρήματα. Ιδιαίτερα, επειδή συμφωνώ πλήρως με όσα λέχθηκαν από το συνάδελφο τον Άντρο Κυπριανού, δε θα επαναλάβω. Θέλω όμως να πω ότι, επειδή ακούγονται λογικά και τα επιχειρήματα του κ. Κλεάνθους και υμών από το προεδρείο, εμείς παραμένουμε στο 2011, επειδή κατανοούμε τα προβλήματα που προκύπτουν και προσπαθούμε να βρούμε κάποια λύση. Θέλω όμως ως σώμα, επειδή εσείς οι δύο βάλατε ζητήματα από την αντίπερα όχθη, θέλω να μας διανεμηθούν -εγώ προσωπικά θέλω να μου έρθουν- από το Αρχείο οι δηλώσεις που έγιναν τότε κατ' επανάληψη ότι είναι η τελευταία φορά. Και, αν μου επιτρέπετε, θέλω ιδιαίτερα να ακούσω τι έλεγε η ΕΔΕΚ την τελευταία φορά που, αν θυμούμαι καλά, ορκιζόταν ότι ήταν η τελευταία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα, παρακαλώ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ο συνάδελφος θυμάται εκείνα που θέλει να θυμάται και ξεχνά εκείνα που θέλει να ξεχνά. Εάν συμμετέχει συχνά στις ολομέλειες της Βουλής - συμμετέχει πολύ περισσότερο χρόνια από μένα- θα έχει δει ότι η Βουλή πάρα πολλές είναι οι φορές που ψηφίζει και τροποποιεί πράγματα τα οποία είπε εκατό φορές ότι, «ξέρετε, δε θα τα ξαναδεχτούμε».

Κύριε Πρόεδρε, δε θα διαφωνήσω καθόλου με τα επιχειρήματα τα οποία έχουν βάλει οι προλαλήσαντες συναδέλφοι. Δε διαφωνούμε ότι είναι ένα πολυσυζητημένο θέμα, ένα θέμα το οποίο δεν έπρεπε κανονικά... Αλλά, κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε να πούμε τα σύκα σύκα και τη σκάφη σκάφη, να το πούμε. Γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά και έχει πει ο συναδέλφος κ. Κουλίας ότι, τουλάχιστο για τους ανθρώπους που εμείς γνωρίζουμε, αυτοί οι άνθρωποι έχουν στηρίξει την τουριστική βιομηχανία με νύχια και με δόντια, για να φτάσουμε σήμερα να έχουμε μια ποιότητα προϊόντος.

Προχωρώ παρακάτω. Ξέρουμε πολύ καλά, κύριε Πρόεδρε, ότι... Και πράγματι με εξέπληξε η στάση του ΠΑΣΥΞΕ στην επιτροπή Εσωτερικών, όταν οι ίδιοι είπαν, «Ξέρετε, δεν ενδιαφερόμαστε εμείς και είμαστε πολύ ικανοποιημένοι». Ήταν η απάντηση στο ερώτημα κατά πόσο είναι ικανοποιημένοι ή όχι με τις υπηρεσίες των συγκεκριμένων ανθρώπων.

Ε, να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι δε μιλούμε για ανθρώπους πολυεκατομμυριούχους, δε μιλούμε για ανθρώπους ξενοδόχους ούτε πολυεπιχειρηματίες. Όπου και εφόσον, κύριε Πρόεδρε, σας το λέω, εάν δεν ψηφιστεί η συγκεκριμένη τροποποίηση, το αποτέλεσμα θα είναι ένα. Σίγουρα οι ξενοδόχοι μπορεί να έχουν πει ότι δεν ενδιαφέρονται, αλλά, όταν τους δώσεις το δικαίωμα να υποβάλουν προσφορά για τις παραλίες που είναι απέναντι από τα ξενοδοχεία τους, σίγουρα η προσφορά τους θα είναι πολύ πιο ψηλή από αυτήν αυτών των ανθρώπων. Εάν αυτό θέλουμε, κύριε Πρόεδρε, τους ξενοδόχους ή τους πολυεπιχειρηματίες να τους δώσουμε ακόμα μία δουλειά να ασκούν, είναι δικαίωμα της Βουλής να προχωρήσει και να βγάλουμε εκτός του επαγγέλματος αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι ασχολούνται είτε δέκα είτε δεκαπέντε χρόνια.

Και αυτό, κύριε Πρόεδρε, το έχει κατανοήσει και το ίδιο το Υπουργείο Εσωτερικών. Γι' αυτό το λόγο και το Υπουργείο Εσωτερικών δήλωσε απερίφραστα ότι είναι πανέτοιμο να συζητήσει την κατοχύρωση αυτών των ανθρώπων. Άρα, γίνεται κατανοητό ότι δεν είναι δυνατό αυτούς τους ανθρώπους να τους εκδιώξουμε από το επάγγελμα. Και, επαναλαμβάνω, έχοντας όλοι μας υπόψιν το πώς κινείται η γραφειοκρατία στην κυπριακή πλευρά, νομίζω ότι ο ένας χρόνος, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι αρκετός. Εάν την πρόταση νόμου για τους αιχμαλώτους τη συζητούσαμε για επτά χρόνια -όπου εκεί ήταν υποχρέωση της πολιτείας- εγώ σας λέω ότι ούτε στα δεκαεπτά μπορεί να έρθει η τροποποίηση ή η πρόταση από πλευράς του Υπουργείου Εσωτερικών. Θα την κυνηγήσουμε όμως! Γι' αυτό το λόγο εμείς παραμένουμε σταθεροί στα τρία χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα ζητεί από το προεδρείο, και με την κατανόηση των συναδέλφων, πέντε λεπτά διάλειμμα, για να συζητήσουμε ως ομάδα το θέμα, γιατί άλλα ήταν τα δεδομένα, όταν συζητούσε η κοινοβουλευτική ομάδα. Τώρα υπάρχουν τροπολογίες που πρέπει να τις δούμε ως ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Πριν να αποσυρθούν, νομίζω να εξετάσουν και μία άλλη θέση η οποία προκύπτει ακούγοντας κάποιους συναδέλφους. Είναι δικαίωμα του κάθε συναδέλφου

να επιχειρηματολογεί και να υποστηρίζει θέσεις φανερά. Από ό,τι κατάλαβα, ο τουρισμός εξαρτάται στην περιοχή από τη διαιώνιση του δικαιώματος κάποιων ανθρώπων που απέκτησαν ειδικότητα στο πώς να χειρίζονται τις παραλίες και να τοποθετούν τα κρεβατάκια και τις ομπρέλες! Είναι ένα λειτούργημα! Πρέπει να κατοχυρωθούν, αλλιώς κινδυνεύει και ο τουρισμός! Άρα, δεν είναι θέμα χρόνου. Θα έπρεπε να έχουμε μία τροποποίηση ή μία πρόταση νόμου, για να τους κατοχυρώσουμε εφ' όρου ζωής, για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους! Τουλάχιστο, να απαλλαχθούμε από αυτό το βάσανο, να είμαστε εδώ...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ας έρθει πρόταση νόμου, ας έρθει νομοσχέδιο να βγάλει τίτλους ιδιοκτησίας σε αυτούς που απέκτησαν αυτά τα δικαιώματα και έχουν την τεράστια πείρα, ώστε να εξαρτάται ο τουρισμός από το αν θα είναι εκείνοι εκεί να διαχειρίζονται τις παραλίες!

Λοιπόν, επαναλαμβάνω ότι είναι πρόδηλο για ακόμη ένα πρόσθετο λόγο και καλώ και τους συναδέλφους να προβληματιστούν αν υπάρχει ποτέ πρόθεση εδώ από κάποιους, που μιλούν με χρονολογίες και χρονοδιαγράμματα, να θεωρήσουν ότι θα αφεθεί ο νόμος να εφαρμοστεί και να λειτουργήσει, τον οποίο κατά τα άλλα ψηφίσαμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να θυμίσω το σώμα, όσους ήταν τότε και εκείνους που δεν ήταν, πώς προέκυψε αυτή η νομοθεσία, γιατί έκανα δεκατρία χρόνια πρόεδρος αυτής της επιτροπής και επί της προεδρίας μου θεσπίστηκε, για να μπει τάξη στην παραλία. Δεύτερος στόχος να μην είναι έρμαιο η παραλία κανενός και να μπορεί να έχει πρόσβαση ο πολίτης. Και τρίτος να μπορούν να λειτουργήσουν οι διαδικασίες των προσφορών.

Και τίθεται το εξής ερώτημα τώρα: Οι παρατάσεις δόθηκαν απλώς, για να ικανοποιηθούν κάποιοι επαγγελματίες -διότι εγώ θέλω να πω και εκείνο που όλοι σκεφτόμαστε και δεν το λέμε- για να μην τους κακοφανίσουμε και να μας ψηφίζουν; Όσες φορές, κύριοι συνάδελφοι, έγινε απόπειρα να εφαρμοστεί ο νόμος, δε βρέθηκαν δήμοι, που ήταν βασικός λόγος, όταν κάμναμε το νόμο, να αναλάβουν τις προσφορές, πλην του δήμου Παραλιμνίου. Και προέκυπτε ένα θέμα που το έθεσε ο Γιώργος ο Βαρνάβα. Αν οι δήμοι δεν ενδιαφέρονταν, αυτούς θα τους απαγορεύαμε, θα τους τερματίζαμε την παράταση, αυτόματα έμενε στα ξενοδοχεία και μόνο.

Τώρα το νέο στοιχείο, είπε μας ο πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών, είναι ότι ούτε οι ξενοδοχοί ούτε οι δήμοι ούτε η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών λένε ότι μπορεί να είναι έτοιμοι πριν το 2010. Και εγώ σας ρωτώ το εξής, επειδή κατανώ εκείνο που νιώθει ο Νίκος ο Κλεάνθους -το νιώθουμε όλοι- ότι ελέγαμε κάτι και δεν το εφαρμόζαμε: Τώρα εν γνώσει μας θα πούμε το 2009 -και ζητώ να το σκεφτούν οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ- για να έρθουμε στο τέλος του 2009, αφού δε θα είναι έτοιμη η Ένωση Δήμων, αφού δε θα είναι έτοιμη η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών, να πάμε στο 2010;

Αν υπάρχει συναίνεση, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι, δεδομένων αυτών που είπα, δηλαδή ότι οι ίδιοι δηλώνουν ότι δεν μπορεί να είναι έτοιμοι πριν το 2010, να πάμε ως το Δεκέμβριο του 2010 και να τελειώσει ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Όπως αναπτύχθηκε η λογική, για να πάμε στο 2010, πρέπει να βάλουμε όριο το 2009, γιατί, αν πάμε στο 2010, νομίζω θα πάμε μετά. Γι' αυτό εμείς επιμένουμε ότι η εισήγηση του 2009 είναι η πλέον λογική.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Με δικαίωμα να πάμε στο 2010!

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Το δικαίωμα δεν το αναιρούμε. Απλώς, είναι ένας στόχος, για να πιεστούν τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάνω μία έκκληση. Αν μπορεί το θέμα να λυθεί συναινετικά, θα περιορίσει αυτό που φοβόταν ο Πρόεδρος τότε της Βουλής, ο κ. Χριστόφιας, και σας διαβάζω από τα πρακτικά. Η κ. Ανδρούλα Βασιλείου στην τελευταία συνεδρία είπε: «Εμείς, ως ΕΔΗ, κύριε Πρόεδρε, θα ταχθούμε εναντίον αυτής της πρότασης για θέματα αρχής, διότι από τον καιρό που μπήκα στη Βουλή θυμάμαι κάθε δύο, τρία χρόνια να δίνουμε παράταση στα θέματα της παραλίας. Νομίζω ότι είναι αρκετά!» Και λέει ο Πρόεδρος Χριστόφιας: «Το λάθος σας, κυρία Βασιλείου, είναι που δε θα ξαναδικηθείτε το αξίωμα του βουλευτή, για να είστε ακόμα πέντε χρόνια μάρτυρας για το τι θα γίνει!» Κάποιος βουλευτής είπε: «Υπάρχει υπονοούμενο!» και ο Πρόεδρος Χριστόφιας απάντησε: «Βεβαίως, υπάρχει από την προεδρία υπονοούμενο! Ο νούν νοεϊτώ!»

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Κατσουρίδης αναφέρθηκε στην εμπειρία του από τα δεκατρία χρόνια που ήταν πρόεδρος της επιτροπής, να μου επιτρέψετε να βάλω και εγώ μια εμπειρία από τη δικαστική πλευρά, τη δικηγορική. Έχουν κερδηθεί προσφυγές ακόμα και από προσφορές που έχει κάνει δήμος. Αρα λοιπόν, δεν είναι μόνο ο δήμος που ανέφερε ο κ. Κατσουρίδης που εφάρμοσε το νόμο. Υπάρχουν και άλλοι δήμοι και λειτουργούν κανονικά. Και εκεί που λειτουργούν υπάρχει και ένα κοινό δημοτικό όφελος. Έχω τη γνώμη λοιπόν ότι και το 2009 που έχουμε υποβάλει ως πρόταση είναι παραχώρηση οριστικά τελευταία!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνεστε ότι, όπως εξελίσσεται το πράγμα, το διάλειμμα η ομάδα μας δεν το γλιτώνει! Οπότε, με την άδεια του προεδρείου και των λοιπών συναδέλφων, θέλουμε πέντε λεπτά, αφού δεν υπήρξε συμβιβαστική, για να συζητήσουμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στο διάλειμμα, κύριε Κατσουρίδη;

Από καμιά πλευρά;

Θα επανέλθουμε στις 7.00 η ώρα ακριβώς.

(Ωρα διακοπής: 6.50 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 7.05 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Κύριοι συνάδελφοι, επαναρχίζει η συνεδρία του σώματος.

Αντιλαμβάνομαι ότι έχει γίνει μια προσπάθεια στη διάρκεια του διαλείμματος. Γίνεται μια εισήγηση να πάμε ομόφωνα για το τέλος του 2010, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει δέσμευση εκ μέρους του σώματος ότι αυτή είναι η τελευταία φορά ανυπερθέτως και δε θα τεθεί θέμα επανόδου του θέματος μετά το Δεκέμβριο του 2010 από οποιαδήποτε πλευρά!

Παρακαλώ! Είναι έντονα τα αισθήματα που υπάρχουν και από τη μια και από την άλλη. Νομίζω να πάμε ομόφωνα με την πρόταση αυτή, με τη ρητή, κατηγορηματική και χωρίς αμφισβήτηση δέσμευση ότι ο Δεκέμβριος του 2010 είναι η τελευταία ημερομηνία και δεν πρόκειται αυτό το θέμα να ξαναπασχολήσει τη Βουλή, έτσι που να μην υπάρχουν οποιαδήποτε θέματα προς εκμετάλλευση. Δε χρειάζεται να μιλήσει κανένας!

Έχω τη σύμφωνη γνώμη όλων των πλευρών;

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5Θ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο με παράταση μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του 2010 με μία αποχή από τον κ. Κλεάνθους για τους λόγους που εξήγησε.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 21 θέμα, που είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση δεν είναι

ομόφωνη. Παρακαλώ τον αρμόδιο πρόεδρο να διαβάσει την έκθεση, εκτός αν μπορεί από τη θέση του να εξηγήσει συνοπτικά ποια είναι η διαφορά.

Ο κ. Αντρος Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε νομίζω ότι χρειάζεται να διαβάσουμε την έκθεση. Ο κ. Αγγελίδης έχω δει ότι ήδη υψώνει το χέρι του. Θα εξηγήσει ποια είναι η διαφωνία του, για να μην εξηγώ εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Τάκης Χατζηγεωργίου

εκπροσωπώντας τον

Ιωνάς Νικολάου

κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου

Χρήστος Στυλιανίδης

Φειδίας Σαρίκας

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΟΗΟ-ΣΕΚ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου, έτσι ώστε να παρασχεθεί εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να καθορίζει με διάταγμά του, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τις θέσεις της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου που συνεπάγονται άμεση ή έμμεση συμμετοχή στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και στη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του κράτους, στις οποίες δεν μπορούν να διοριστούν πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, για να καταστεί δυνατή η έκδοση του υπό αναφορά διατάγματος από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΟΗΟ-ΣΕΚ δήλωσαν ότι υιοθετούν τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Στα πλαίσια της συζήτησης του πιο πάνω νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις για τους σκοπούς της προτεινόμενης τροποποίησης και ειδικότερα για το κατά πόσο αυτή αποσκοπεί στο να αποφευχθεί το ενδεχόμενο οι σχετικοί κανονισμοί, οι οποίοι ψηφίστηκαν το 2007, να θεωρηθεί ότι έχουν εκδοθεί καθ' υπέρβαση του εξουσιοδοτικού νόμου. Η ανησυχία αυτή προέκυψε από το γεγονός ότι η προτεινόμενη ρύθμιση έχει ήδη περιληφθεί στους τροποποιητικούς κανονισμούς του 2007. Μέλος της επιτροπής εξέφρασε περαιτέρω προβληματισμό κατά πόσο η προτεινόμενη ρύθμιση θα έπρεπε να έχει αναδρομική ισχύ ή κατά πόσο θα έπρεπε να καταργηθούν και να επαναθεσπιστούν σχετικοί κανονισμοί, αφού θα έχει ψηφιστεί το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, εφόσον πράγματι ο λόγος για τον οποίο προτείνεται είναι για να θεραπεύσει τους εκδοθέντες καθ' υπέρβαση εξουσιοδότησης του νόμου υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, ζητήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών η άποψη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για τον περαιτέρω χειρισμό του θέματος. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με επιστολή του, ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008, ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής ότι δε θεωρεί ότι είναι αναγκαίο, αλλά ούτε και εξυπηρετεί οποιοδήποτε σκοπό το να δοθεί στο νομοσχέδιο αναδρομική ισχύς, αφού δεν έχουν γίνει οποιεσδήποτε διαδικασίες οι οποίες να χρειάζεται να νομιμοποιηθούν. Πρόσθετα, ανέφερε ότι δε θεωρεί ότι οι σχετικοί κανονισμοί έχουν θεσπιστεί καθ' υπέρβαση του νόμου, ωστόσο η ψήφιση της προτεινόμενης νομοθεσίας προσδίδει σε αυτούς μια βεβαιότητα, στην περίπτωση που κάποιος θα υποστήριζε ότι οι σχετικοί κανονισμοί είναι καθ' υπέρβαση του εξουσιοδοτικού νόμου.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, τα μέλη της επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, κατέθεσαν τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν πως, παρ' όλο που διατηρούν επιφυλάξεις για το σκοπό της προτεινόμενης ρύθμισης και για τη νομιμότητα των υφιστάμενων κανονισμών, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και ιδιαίτερα ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί δεν έχουν θεσπιστεί καθ' υπέρβαση του εξουσιοδοτικού νόμου, δεν ενίστανται στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
3. Ο βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέας Αγγελίδης, εκπροσωπώντας το μέλος της επιτροπής κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου, δήλωσε ότι ο ορθότερος χειρισμός του εν λόγω θέματος θα ήταν η κατάργηση των κανονισμών, που ενδεχομένως να πάσχουν νομικά, η θέσπιση στη συνέχεια της προτεινόμενης με το νομοσχέδιο ρύθμισης και η κατάθεση, μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, εκ νέου σχετικών κανονισμών που να ρυθμίζουν το όλο θέμα στη λεπτομέρειά του. Επειδή με την προτεινόμενη ρύθμιση δεν υιοθετείται η προταθείσα από τον πιο πάνω βουλευτή διαδικασία, η κοινοβουλευτική του ομάδα τάσσεται κατά της ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

4. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσε πως θα τοποθετηθεί επί των προνοιών του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κατά πλειοψηφία των μελών της, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Αγγελίδη, έχετε το λόγο.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαβάζω από το άρθρο 60 δικής μας νομοθεσίας, του νόμου 158(Ι) του 1999, Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου: « Είναι ανίσχυρη κανονιστική πράξη, η οποία εκδόθηκε χωρίς να παρέχεται εξουσία προς αυτό από νόμο ή εξέρχεται των ορίων της εξουσιοδότησης [...]». Εδώ έχουμε έναν κανονισμό, κύριε Πρόεδρε, ο οποίος εγκρίθηκε από τη Βουλή, χωρίς να υποδείξει η αρμοδία αρχή ότι όσα προβλέπει ο κανονισμός δεν προβλέπονται από νόμο. Και ερχόμαστε τώρα με το νόμο αυτό να νομιμοποιήσουμε τον κανονισμό! Η θέση η δική μας είναι ότι δε δικαιούμαστε να το κάνουμε. Εκείνο το οποίο είμεθα έτοιμοι να κάνουμε είναι να αποσυρθεί ο κανονισμός και να ψηφιστεί ο νόμος ως έχει.

Άρα λοιπόν, εισηγούμεθα την αναβολή λήψης απόφασης, ώστε η διοίκηση να αποσύρει, συμμορφούμενη προς το νόμο, το παράνομο μέρος, που είναι ο κανονισμός, και αμέσως να ψηφιστεί ο νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού τι λέει, παρακαλώ;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαι νομικός και, πιστέψτε με, ούτε ποτέ μου θα ήθελα να γίνω νομικός, αλλά να σας πω το εξής: Ο κ. Αγγελίδης αυτά τα ίδια επιχειρήματα με τον ίδιο τρόπο τα έθεσε κατά τη συνεδρία της επιτροπής. Η Νομική Υπηρεσία διαφώνησε με τον κ. Αγγελίδη. Εμείς είμαστε υποχρεωμένοι, από τη στιγμή που η Νομική Υπηρεσία είναι ο σύμβουλος και της Βουλής, να δεσμευτούμε με βάση την άποψη της Νομικής Υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Παρακαλώ, κύριε Αγγελίδη, έχετε το λόγο.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι δεν μπορεί καμιά γνώμη οποιουδήποτε, είτε η δική μου είτε του κ. Κυπριανού είτε του Γενικού Εισαγγελέα, να ξεπεράσει σαφή διάταξη του νόμου. Και η διάταξη είναι σαφέστατη! Ας μην ξεχνούμε ότι εκεί στη συνεδρίαση η Νομική Υπηρεσία είπε «βάλτε αναδρομικότητα στο νόμο» σε κάποια στιγμή. Ύστερα αποσύρθηκε αυτή η έμπνευση και ήρθε μία γνωμάτευση, η οποία δεν είναι κατακόρυφη. Έχει δύο άξονες, που περίπου αντιφάσκει ο ένας προς τον άλλο. Έχω τη γνώμη λοιπόν ότι δεν είναι θέμα ούτε γνωματεύσεων ούτε οτιδήποτε άλλου. Είναι θέμα να τηρήσουμε νόμο ο οποίος υπάρχει από το 1999. Και είναι καθαρότατο δηλαδή! Ψηφίστηκε ένας κανονισμός, χωρίς να προβλέπει τέτοιου είδους

εξουσιοδότηση ο νόμος. Να αποσυρθεί λοιπόν ο κανονισμός, να προηγηθεί ο νόμος και να έρθει ξανά κανονισμός. Αν χρειάζεται μάλιστα μετά την τροποποίηση του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Ιωνά Νικολάου, επειδή το θέμα δεν είναι πάρα πολύ σοβαρό και επείγον, κάνω την εξής εισήγηση: Να το αναβάλουμε ομόφωνα για μετά τις γιορτές. Στο μεταξύ να μεταφερθεί υπηρεσιακά ο προβληματισμός αυτός στην εκτελεστική εξουσία και, αν η εκτελεστική εξουσία είναι διατεθειμένη να υιοθετήσει αυτή τη διαδικασία, καλώς. Διαφορετικά, να επανέλθει το θέμα ενώπιον του σώματος.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πήραμε γραπτή γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα, σφόδρα τι άλλο να κάνουμε; Έχουμε γραπτή γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε επιφυλάξεις καθόσον αφορά τη νομιμότητα...

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Διαφορετική που του κ. Αγγελίδη!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ένα λεπτό, κύριε Κυπριανού! Και εμείς έχουμε επιφυλάξεις αναφορικά με τη νομιμότητα. Πρώτον, κατά πόσο θα έπρεπε να υπάρχει αναδρομική ισχύς της συγκεκριμένης πρόνοιας του νόμου ή ακόμη και να γινόταν αυτή η διευθέτηση, ώστε δηλαδή να ψηφίζαμε μεν το νόμο, να απεσύρετο ο κανονισμός ή να ερχόταν μια νέα τροποποίηση, ώστε να ξαναψηφίζαμε τον κανονισμό μετά από το νόμο. Αλλά, αυτό το θέμα τέθηκε στον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος έστειλε γραπτή γνωμάτευση ο ίδιος και ο οποίος στη γραπτή του γνωμάτευση λέει ότι δε χρειάζεται να υπάρξει οποιαδήποτε διαφοροποίηση του νομοσχεδίου όπως είναι ενώπιόν μας.

Εμείς, παρά το ότι διατηρούμε τις επιφυλάξεις μας, σεβόμενοι την άποψη του Γενικού Εισαγγελέα, θα δεχθούμε να ψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο όπως προτείνεται, έχοντας τις δικές μας επιφυλάξεις, με την ελπίδα ότι δε θα υπάρξει πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Σαρίκα.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Πράγματι, στην επιτροπή ακούσαμε διάφορες αγορεύσεις από φίλους νομικούς, μέλη της επιτροπής, αλλά σίγουρα εμείς, που δεν είμαστε νομικοί, είμαστε υποχρεωμένοι να ακολουθήσουμε την άποψη της Νομικής Υπηρεσίας, γι' αυτό θα ψηφίσουμε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Σαρίκα.

Δεύτερη ανάγνωση, κύριε γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και οκτώ αποχές.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και οκτώ αποχές.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Κτηματομεσιτών (Τέλη) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Κτηματομεσιτών (Τέλη) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης,

Τάκης Χατζηγεωργίου

εκπροσωπώντας τον

Ιωνάς Νικολάου

κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου

Χρήστος Στυλιανίδης

Φειδίας Σαρίκας

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών και του Συνδέσμου Κτηματομεσιτών Επιχειρηματιών Κύπρου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 του περί Κτηματομεσιτών Νόμου, είναι η θέσπιση νέων κανονισμών με τους οποίους καταργούνται οι πρόνοιες των ισχυόντων περί Κτηματομεσιτών Κανονισμών οι οποίες καθορίζουν τα σχετικά με την εγγραφή των κτηματομεσιτών τέλη και με τους οποίους αναθεωρούνται τα υφιστάμενα τέλη, τα οποία εισπράττονται από το Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η αναθεώρηση των υφιστάμενων τελών κρίθηκε αναγκαία, έπειτα από εισήγηση που υπέβαλε το Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών, για να καλύπτονται οι οικονομικές του ανάγκες, δεδομένου ότι η τελευταία αναθεώρησή τους έγινε το 1999. Πέραν της υπό αναφορά αναθεώρησης, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, με τους προτεινόμενους κανονισμούς εισάγεται ένα νέο τέλος, το οποίο θα καταβάλλεται σε περίπτωση αίτησης εγγραφής νομικού προσώπου.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς προτείνονται τα πιο κάτω τέλη:

1. Για καταχώριση αίτησης εγγραφής φυσικού προσώπου, τέλος ύψους €100 αντί £20 που ισχύει σήμερα.

2. Για καταχώριση αίτησης εγγραφής νομικού προσώπου, τέλος ύψους €200.
3. Δικαίωμα εξετάσεων, τέλος ύψους €150 αντί £40 που ισχύει σήμερα.
4. Για έκδοση πιστοποιητικού εγγραφής, τέλος ύψους €350 αντί £150 που ισχύει σήμερα.
5. Για έκδοση ετήσιας άδειας, τέλος ύψους €250 αντί £100 που ισχύει σήμερα.
6. Έκδοση αντιγράφου, τέλος ύψους €20 αντί £5 που ισχύει σήμερα.

Οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών δήλωσαν πως οι πόροι του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών προέρχονται αποκλειστικά από την είσπραξη των υπό αναφορά τελών, τα οποία είναι αναγκαία για τη λειτουργία του εν λόγω συμβουλίου, γι' αυτό και υιοθέτησαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 23, 24, 25 και 26 θέματα, τα οποία είναι «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004», «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004», «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Στέλλα Μισιαούλη

Στέλλα Κυριακίδου

Δημητρίου

Κώστας Κωνσταντίνου

Αθηνά Κυριακίδου

Πανίκκος Σταυριανός

Άγγελος Βότσης

Ντίνα Ακκελίδου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Δεκεμβρίου 2008. Στην πρώτη

συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας (ΣΕΑΑ) προβλέπει για το έτος 2009 δαπάνες ύψους €275.710 και έσοδα ύψους €238.469, που προέρχονται αποκλειστικά από κυβερνητική χορηγία. Το συνολικό όμως διαθέσιμο υπόλοιπο του ταμείου ανέρχεται σε ποσό ύψους €275.710, καθότι ποσό ύψους €37.241 μεταφέρεται από το προηγούμενο έτος. Το μεγαλύτερο μέρος των εξόδων αφορά την παροχή βοθημάτων σε ασθενείς με έιτζ, την αγορά υπηρεσιών, καθώς και την εκστρατεία διαφώτισης στα διάφορα κοινωνικά σύνολα.

Σύμφωνα με την πληροφόρηση που δόθηκε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας ενώπιον της επιτροπής, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η Κύπρος, όπως και οι υπόλοιπες χώρες της δυτικής Ευρώπης, παρουσιάζει χαμηλό ποσοστό της HIV-λοίμωξης, που υπολογίζεται ότι είναι μικρότερο από 0,1% του συνολικού πληθυσμού. Από τα 578 άτομα στα οποία είχε διαγνωσθεί η ασθένεια μέχρι τον Απρίλιο του 2008 στον τόπο μας παρακολουθούνται σήμερα από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα 180 περίπου. Ο πραγματικός αριθμός υπολογίζεται ότι είναι μεγαλύτερος, επειδή πολλά άτομα που ενδεχομένως είναι προσβεβλημένα από τον ιό το αγνοούν λόγω της μακράς ασυμπτωματικής φάσης της HIV-λοίμωξης. Παράλληλα, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι τα χαμηλά ποσοστά της HIV-λοίμωξης που παρατηρούνται σήμερα στην Κύπρο με κανένα τρόπο δε δικαιολογούν εφησυχασμό, καθώς υπάρχουν παράγοντες που μπορεί ανά πάσα στιγμή να οδηγήσουν σε ανατροπή της κατάστασης αυτής. Οι παράγοντες αυτοί είναι κυρίως η έξαρση της επιδημίας που παρατηρείται στον ευρωπαϊκό χώρο έπειτα από μια περίοδο σχετικής σταθεροποίησης, η έξαρση στη χρήση ναρκωτικών και οι μεγάλες διακινήσεις πληθυσμού από και προς την Κύπρο, καθώς και μεταξύ των ελεύθερων και κατεχόμενων περιοχών.

Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι αναφέρθηκαν στη συμμετοχή της Κύπρου σε ευρωπαϊκά προγράμματα για την πρόληψη και αντιμετώπιση της επιδημίας HIV/έιτζ. Όπως δήλωσαν, οι στρατηγικοί στόχοι της Ευρώπης στον τομέα αυτό για την περίοδο 2006-2009 περιλαμβάνουν την πρόληψη της μετάδοσης του ιού και τη μείωση της βλάβης από χρήση ναρκωτικών ουσιών, την ενίσχυση της επιδημιολογικής επιτήρησης και έρευνας, την παροχή φροντίδας και κοινωνικής στήριξης σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού, περιλαμβανομένων και των ευπαθών ομάδων, και την ενδυνάμωση της υποδομής για την εφαρμογή και υλοποίηση στρατηγικών κατά της επιδημίας, μέσα από τη συνεργασία κρατικού και ιδιωτικού τομέα.

Στα πλαίσια της συζήτησης του εν λόγω προϋπολογισμού, κατατέθηκε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους συνοπτικό επιδημιολογικό δελτίο για την περίοδο 1986-2007, το οποίο καταγράφει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Δηλωθέντα περιστατικά από το 1986 μέχρι το τέλος του 2007:
Πεντακόσια εξήντα πέντε (565) περιστατικά, εκ των οποίων 294 Κύπριοι και 271 αλλοδαποί.
2. Κατανομή κατά φύλο:
Ανάμεσα στους 294 Κυπρίους οι 256 είναι άντρες και οι 38 γυναίκες. Ανάμεσα στους 271 αλλοδαπούς οι 123 είναι άντρες και οι 148 γυναίκες. Η αναλογία φύλου ανάμεσα στους Κυπρίους είναι επτά άντρες προς μία γυναίκα και ανάμεσα στους αλλοδαπούς είναι ένας άντρας προς μία γυναίκα.

3. Κατανομή κατά ηλικία ανάμεσα στους οροθετικούς μόνιμους κατοίκους Κύπρου:
- Ποσοστό 57,4% των διαγνωσθέντων οροθετικών αφορά τις ηλικίες από 25 μέχρι 39 ετών.
  - Αναλυτικά, ποσοστό 21,6% των διαγνωσθέντων οροθετικών αφορά τις ηλικίες από 25 μέχρι 29 ετών, 18,5% αφορά τις ηλικίες από 30 μέχρι 34 ετών και 17,3% αφορά τις ηλικίες από 35 μέχρι 39 ετών.
4. Κατανομή κατά κατηγορία μετάδοσης ανάμεσα στους Κυπρίους:
- Ποσοστό 42,2% μολύνθηκαν με την ετεροφυλοφιλική επαφή.
  - Ποσοστό 50% μολύνθηκαν με την ομοφυλοφιλική επαφή (μεταξύ αντρών).
  - Μικρότερα ποσοστά μολύνθηκαν με το αίμα.
5. Ετήσια συχνότητα νέων περιστατικών HIV/έιτζ:
- Η μέση ετήσια συχνότητα από το 1986 μέχρι το 2007 ήταν 25 περιστατικά, εκ των οποίων 13 Κύπριοι και 12 αλλοδαποί.
6. Περιστατικά Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2008:
- Διαγνώστηκαν 32 νέα οροθετικά περιστατικά, από τα οποία τα 16 είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου (14 Κύπριοι και δύο αλλοδαποί).
- Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού ενημερώθηκε λεπτομερώς για τις δραστηριότητες του Ταμείου για το ΣΕΑΑ και αφού μελέτησε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και το συνοπτικό επιδημιολογικό δελτίο που κατατέθηκε, επιθυμεί να επισημάνει την ανάγκη άμεσης υλοποίησης περισσότερων προγραμμάτων διαφώτισης και εκστρατείας πρόληψης της ασθένειας.
- Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας ποσού ύψους €275.710 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2009 Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 28 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008». Πρόταση νόμου. Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Μη μέλη της επιτροπής:

Σωκράτης Χάσικος

Ζαχαρίας Κουλίας

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον πρόεδρό της βουλευτή κ. Ιωνά Νικολάου, σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 29 Μαΐου και 27 Νοεμβρίου 2008. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 21 του περί Δικαστηρίων Νόμου, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε επαρχιακό δικαστήριο το οποίο δεν έχει κατά τόπο αρμοδιότητα να εκδικάσει αγωγή που εκκρεμεί ενώπιόν του να την παραπέμψει στο κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο. Επιπρόσθετα, σκοπεύεται η τροποποίηση του άρθρου 25 του ίδιου νόμου, ώστε να υπόκειται σε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο ενδιάμεση απόφαση ή διάταγμα δικαστηρίου που ασκεί πολιτική δικαιοδοσία.

Εισάγοντας τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ο εισηγητής της επισήμανε ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, επαρχιακό δικαστήριο το οποίο διαπιστώνει ότι δεν έχει κατά τόπο αρμοδιότητα να εκδικάσει αγωγή που εκκρεμεί ενώπιόν του δε δύναται να την παραπέμψει στο κατά τόπο αρμόδιο επαρχιακό δικαστήριο. Ως εκ τούτου, κρίθηκε σκόπιμο να παρασχεθεί τέτοια δυνατότητα στο επαρχιακό δικαστήριο, με στόχο την προστασία του δικαιώματος του πολίτη που προσφεύγει στο δικαστήριο, για να εκδικαστεί η αγωγή του από αρμόδιο δικαστήριο χωρίς την πρόκληση περιττής καθυστέρησης, ταλαιπωρίας και εξόδων,

όπως συνεπάγεται η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

Περαιτέρω, όπως ανέφερε ο ίδιος, η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου κρίθηκε αναγκαία, γιατί, με βάση την ισχύουσα νομολογία του Ανώτατου Δικαστηρίου, δε διακρίνεται με σαφήνεια ποιες ενδιάμεσες αποφάσεις είναι εφέσιμες, αφού η διάκριση σε κάθε περίπτωση δε βασίζεται σε γενικό και σαφή κανόνα. Ως εκ τούτου, προτείνεται ότι θα υπόκειται σε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο όχι μόνο τελική, αλλά και ενδιάμεση απόφαση ή διαταγή δικαστηρίου που ασκεί πολιτική δικαιοδοσία, ανεξάρτητα αν αυτή είναι καθοριστική ή δηλωτική για τα δικαιώματα των διαδίκων.

Εν κατακλείδι, όπως τόνισε ο εισηγητής, απώτερος στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης στο σύνολό της είναι να συμβάλει στην ταχεία και ορθή από κάθε άποψη απονομή δικαιοσύνης.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποστήριξε τόσο προφορικά όσο και γραπτά τις ακόλουθες θέσεις:

1. Όσον αφορά την προτεινόμενη τροποποίηση με την οποία σκοπείται να υπόκεινται σε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο ενδιάμεσες αποφάσεις, το υπουργείο θεωρεί ότι σχετική απόφαση που εκδόθηκε από την ολομέλεια του Ανώτατου Δικαστηρίου και τα κριτήρια που αυτή υιοθετεί σε σχέση με την ερμηνεία του όρου "απόφαση" στο άρθρο 25 του περί Δικαστηρίων Νόμου, για να υπόκειται μία απόφαση σε έφεση, επιφέρει μία επιθυμητή εξισορρόπηση μεταξύ της παροχής στους διαδίκους του δικαιώματος έφεσης σε ενδιάμεση απόφαση, από τη μία, και, από την άλλη, της ανάγκης να μην κατακερματίζεται η διαδικασία και να καθίσταται το εφετείο επιτηρητής της πορείας και εξέλιξης της πρωτόδικης δίκης.
2. Σε σχέση με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 21, η ίδια εκπρόσωπος επισημαίνει ότι ήδη τα άρθρα 61 και 62 της βασικής νομοθεσίας προνοούν για το μηχανισμό παραπομπής αγωγής από οποιοδήποτε δικαστήριο σε άλλο αρμόδιο από άποψη δικαιοδοσίας δικαστήριο, εξουσία η οποία ασκείται διά διατάγματος από το Ανώτατο Δικαστήριο. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, παρ' όλο που η προτεινόμενη τροποποίηση φαίνεται να συνιστά απλούστευση της διαδικασίας, το υπουργείο εισηγήθηκε να ζητηθούν οι απόψεις του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Συναφώς, κρίνεται σκόπιμο ν' αναφερθεί ότι στο στάδιο της μελέτης της πρότασης νόμου κλήθηκαν να παραστούν αρχικά εκπρόσωποι του Ανώτατου Δικαστηρίου και μεταγενέστερα ο πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών Κύπρου. Ο πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών Κύπρου, με σχετική επιστολή του προς την επιτροπή, δήλωσε ότι δε θα παρίστατο, δεδομένης της πάγιας θέσης του Ανώτατου Δικαστηρίου να μη λαμβάνει μέρος σε νομοπαρασκευαστικής φύσης συζητήσεις για λόγους αρχής οι οποίοι άπτονται της διάκρισης των εξουσιών. Ως εκ τούτου, η επιτροπή δεν κατέστη δυνατό να έχει ενώπιόν της τις απόψεις του Ανώτατου Δικαστηρίου επί των προτεινόμενων τροποποιήσεων.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας συμφώνησε με τις πιο πάνω θέσεις και επισημάνσεις της εκπροσώπου του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Περαιτέρω, η ίδια, εξέφρασε την άποψη ότι όσον αφορά την προτεινόμενη τροποποίηση, για να υπόκεινται σε έφεση ενδιάμεσες αποφάσεις, η περιπτώσιολογία και τα κριτήρια που θέτει η νομολογία του Ανώτατου Δικαστηρίου είναι ικανοποιητική, ωστόσο, θα πρέπει ν' αποφευχθεί το

ενδεχόμενο να παρατείνεται αδικαιολόγητα η διαδικασία στο τελικό στάδιο στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμη η εξέταση ζητημάτων που εγέρθηκαν πρωτόδικα. Τον πιο πάνω προβληματισμό επανέλαβε στην επιτροπή και ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας σε μεταγενέστερο στάδιο συζήτησης της πρότασης νόμου.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησε με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 21 για παραπομπή από αναρμόδιο επαρχιακό δικαστήριο στο κατά τόπο αρμόδιο. Σε σχέση με την προτεινόμενη τροποποίηση, για να υπόκεινται σε έφεση ενδιάμεσες αποφάσεις, ο ίδιος, εξέφρασε την άποψη ότι το δικαίωμα έφεσης θα πρέπει να ασκείται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, π.χ. όπου υπάρχει προφανής λόγος έφεσης και κατόπιν άδειας δικαστηρίου, επισημαίνοντας, ταυτόχρονα, ότι το θέμα αυτό χρήζει περαιτέρω μελέτης. Με την επισήμανση αυτή συμφώνησε και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, συμμεριζόμενη τους πιο πάνω προβληματισμούς, εκτιμά ότι το μέρος της προτεινόμενης ρύθμισης που αφορά το δικαίωμα έφεσης εναντίον ενδιάμεσων αποφάσεων χρήζει περαιτέρω μελέτης, γι' αυτό και ομόφωνα αποφάσισε αυτό να μην προωθηθεί για ψήφιση από την ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου όσον αφορά το μέρος αυτής με το οποίο ρυθμίζεται η δυνατότητα παραπομπής από αναρμόδιο επαρχιακό δικαστήριο σε αρμόδιο, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των σχετικών διατάξεων της σε νόμο, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο αυτής και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008».

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Όπως είναι γνωστό, για την πιο πάνω πρόταση νόμου κυκλοφόρησε στην ολομέλεια της Βουλής σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Ύστερα όμως από την αναβολή της συζήτησής της από την ολομέλεια της Βουλής στις 4 Δεκεμβρίου 2008, η επιτροπή έκρινε σκόπιμη την επανεξέταση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2008, για σκοπούς περαιτέρω μελέτης του μέρους που αφορά το δικαίωμα έφεσης εναντίον ενδιάμεσων αποφάσεων δικαστηρίου που ασκεί πολιτική δικαιοδοσία. Στη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σημειώνεται ότι το υπό αναφορά μέρος της πρότασης νόμου δεν προωθήθηκε στην ολομέλεια του σώματος, γιατί η επιτροπή έκρινε ότι έχρηζε περαιτέρω μελέτης.

Κατά την επανεξέταση ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι συμφωνεί με το σκεπτικό του υπό εξέταση μέρους της πρότασης νόμου όπως αυτό

επεξηγήθηκε στα πλαίσια της μελέτης που προηγήθηκε, γι' αυτό και είναι αποδεκτή η προτεινόμενη ρύθμιση. Καθ' όσον αφορά τις επιφυλάξεις και τον προβληματισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ότι με την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης αναιρείται η εξισορρόπηση που έχει επιφέρει η νομολογία του Ανώτατου Δικαστηρίου και τα κριτήρια που αυτή υιοθετεί σε σχέση με την ερμηνεία του όρου "απόφαση", εξέφρασε την άποψη ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δεν προκαλεί οποιοδήποτε πρόβλημα, αλλά αντίθετα είναι ικανοποιητική η διασαφήνιση που επιφέρει στο δικαίωμα άσκησης έφεσης εναντίον ενδιάμεσης απόφασης.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε στην επιτροπή ότι εμμένει στις αρχικές της θέσεις, όπως αυτές έχουν αναλυτικά αναφερθεί στην πρώτη έκθεση. Ειδικότερα, εμμένει στη θέση της ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση ελλοχεύει ο κίνδυνος να κατακερματίζεται η διαδικασία και να καθίσταται το εφετείο επιτηρητής της πορείας και της εξέλιξης της πρωτόδικης δίκης.

Στη βάση των πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε την προώθηση στην ολομέλεια ολόκληρης της προτεινόμενης ρύθμισης, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε.

Περαιτέρω, η επιτροπή έκρινε σκόπιμη την προσθήκη πρόνοιας με βάση την οποία να διασαφηνίζεται ότι ο διάδικος που δεν άσκησε έφεση εναντίον ενδιάμεσης απόφασης δεν αποστερείται του δικαιώματος να εγείρει στο στάδιο της έφεσης εναντίον τελικής απόφασης ζητήματα που αφορούν ενδιάμεση απόφαση. Με την πιο πάνω διασαφήνιση συμφώνησε και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 29 θέμα είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, συνοδευόμενος από λειτουργούς του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Σημειώνεται ότι ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, παρ' όλον ότι κλήθηκε, δεν κατέστη δυνατό να εκπροσωπηθεί στις πιο πάνω συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι να τροποποιηθεί ο περί Δικαστηρίων Νόμος, κατά τρόπο ώστε:

1. να προστεθεί νέο άρθρο 34A με βάση το οποίο να παρέχεται η εξουσία στα κυπριακά δικαστήρια να παραπέμπουν με βάση το άρθρο 35 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) ερωτήματα που αφορούν στο κύρος και/ή την ερμηνεία διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει του Τίτλου VI της ΣΕΕ,
2. να αντικατασταθεί το εδάφιο (2A) του άρθρου 25 του ίδιου νόμου, ώστε το εν λόγω εδάφιο αφενός να προσαρμοστεί στην αλλαγή που επιφέρει στο βασικό νόμο το νέο άρθρο 34A και αφετέρου να διαγραφεί από αυτό η δυνατότητα έφεσης εναντίον απόφασης πρωτόδικου δικαστηρίου για μη παραπομπή ζητήματος στο ΔΕΚ.

Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, καθώς και τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής αναφέρονται τα ακόλουθα σε σχέση με το νομικό υπόβαθρο της προτεινόμενης ρύθμισης και της υφιστάμενης ρύθμισης στο βασικό νόμο για τη διαδικασία παραπομπής προδικαστικού ζητήματος στο ΔΕΚ:

1. Το ΔΕΚ, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 68 και 234 της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΕΚ) και του άρθρου 150 της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, έχει αρμοδιότητα να αποφαινεται προδικαστικώς σε ερωτήματα που υποβάλλουν τα εθνικά δικαστήρια για ζητήματα που αναφέρονται σε υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιόν τους και αφορούν την ερμηνεία του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή την ερμηνεία και το κύρος των πράξεων των οργάνων της κοινότητας.

2. Η δυνατότητα προσφυγής στο ΔΕΚ δυνάμει των πιο πάνω άρθρων αποκτάται από τα δικαστήρια των κρατών μελών αυτόματα με την προσχώρησή τους και την κύρωση των υπό αναφορά συνθηκών και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε δήλωση αποδοχής της αρμοδιότητας του ΔΕΚ.
3. Το άρθρο 35 της ΣΕΕ προνοεί το μηχανισμό προσφυγής στο ΔΕΚ από τα εθνικά δικαστήρια για την έκδοση προδικαστικής απόφασης αναφορικά με τα νομικά μέσα του τρίτου πυλώνα, δηλαδή το κύρος και/ή την ερμηνεία των αποφάσεων, των αποφάσεων πλαίσιο και των συμβάσεων που καταρτίζονται με βάση τον Τίτλο VI της ίδιας συνθήκης, καθώς και το κύρος και την ερμηνεία των μέτρων εφαρμογής τους. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, η δυνατότητα τέτοιας προσφυγής των εθνικών δικαστηρίων στο ΔΕΚ δεν αποκτάται αυτόματα, αλλά απαιτείται η υποβολή σχετικής δήλωσης για την αποδοχή της αρμοδιότητας του ΔΕΚ από τα κράτη μέλη. Η εν λόγω δήλωση μπορεί περαιτέρω να προσδιορίζει ποιο ή ποια δικαστήρια κάνουν χρήση της προδικαστικής παραπομπής, είτε περιορίζοντας τη διαδικασία αυτή μόνο στα δικαστήρια των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου είτε επιτρέποντάς τη σε κάθε δικαστήριο. Σημειώνεται ότι η Κύπρος μέχρι στιγμής δεν έχει προβεί στην απαιτούμενη δήλωση και κατά συνέπεια τα δικαστήριά της στερούνται της δυνατότητας που παρέχει η σχετική πρόνοια του άρθρου 35 της ΣΕΕ. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, για σκοπούς απόκτησης της δυνατότητας προσφυγής στο ΔΕΚ, υπέδειξε την ανάγκη υποβολής της σχετικής δήλωσης, αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία τελικά εξασφαλίστηκε με σχετική απόφασή του τον Απρίλιο του 2008.
4. Το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και το Ανώτατο Δικαστήριο συμφώνησαν ότι, προκειμένου να καταστεί δυνατή η υποβολή της δήλωσης στο θεματοφύλακα της ΣΕΕ, είναι αναγκαία η τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου, κατά τρόπο ώστε τα κυπριακά δικαστήρια να αποκτήσουν τη δυνατότητα προσφυγής στο ΔΕΚ για τις πράξεις που θεσπίζονται δυνάμει του Τίτλου VI της ΣΕΕ.

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι η υφιστάμενη ρύθμιση του εδαφίου (2Α) του άρθρου 25 του βασικού νόμου, του οποίου προτείνεται η τροποποίηση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, θεσπίστηκε τον Ιούλιο του 2007 έπειτα από σχετική τροποποίηση του νόμου αυτού.

Ειδικότερα, το εδάφιο (2Α) του άρθρου 25 προβλέπει ότι υπόκειται σε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο η κατόπιν αιτήματος διαδίκου απόφαση πρωτόδικου δικαστηρίου για παραπομπή ή μη παραπομπή ζητήματος στο ΔΕΚ. Επισημαίνεται ότι με το νομοσχέδιο προτείνεται η διαγραφή της ρύθμισης που παρέχει τη δυνατότητα άσκησης έφεσης κατά απόφασης πρωτόδικου δικαστηρίου για μη παραπομπή ζητήματος στο ΔΕΚ, καθότι η εν λόγω δυνατότητα, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, δεν εξυπηρετεί την ταχεία και αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι το εδάφιο (1) του προτεινόμενου νέου άρθρου 34Α παρέχει τη δυνατότητα σε οποιοδήποτε δικαστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας ενώπιον του οποίου ανακύπτει ζήτημα να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο ΔΕΚ, εάν κρίνει ότι η απόφαση του ΔΕΚ επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του απόφασης. Το εδάφιο (2) του ίδιου άρθρου προβλέπει ότι, σε περίπτωση που τέτοιο ζήτημα ανακύψει ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατά την

άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του, το δικαστήριο αυτό οφείλει να παραπέμψει το ζήτημα αυτό στο ΔΕΚ.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Κύπρου εξέφρασε τις ακόλουθες θέσεις σε σχέση με την προτεινόμενη ρύθμιση:

1. Η εισαγωγή του προτεινόμενου νέου άρθρου 34Α που αφορά το άρθρο 35 της ΣΕΕ κρίνεται θετική. Η Κυπριακή Δημοκρατία εντάσσεται στη συντριπτική πλειοψηφία των κρατών μελών που επέλεξαν να εκχωρήσουν δικαίωμα παραπομπής σε οποιοδήποτε δικαστήριο. Η προτεινόμενη προσέγγιση πρωτοτυπεί και διαφέρει μόνο σε σχέση με την υποχρέωση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κατά την άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του, να υποβάλει ερώτημα στη βάση του άρθρου 35 της ΣΕΕ. Η προσέγγιση αυτή συνάδει με το σκεπτικό του άρθρου 234 της ΣΕΚ, με βάση το οποίο δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει ζήτημα παραπομπής στο ΔΕΚ σε εκκρεμούσα υπόθεση και του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου, οφείλει να παραπέμψει το ζήτημα στο ΔΕΚ. Η προσέγγιση που αφορά το άρθρο 35 της ΣΕΕ, που σπάνια χρησιμοποιείται, είναι εξαιρετικά φιλελεύθερη, ενώ η προτεινόμενη προσέγγιση σε σχέση με το άρθρο 234 της ΣΕΚ, στη βάση του οποίου υποβάλλεται η συντριπτική πλειοψηφία ερωτημάτων, είναι εξαιρετικά αυστηρή.
2. Η προτεινόμενη ρύθμιση του εδαφίου (2Α) του άρθρου 25 του βασικού νόμου, που αφορά το άρθρο 234 της ΣΕΚ, με την αφαίρεση του δικαιώματος έφεσης στην περίπτωση που αποφασίζεται η μη παραπομπή προδικαστικού ερωτήματος στο ΔΕΚ είναι άσκοπη, εξαιρετικά αυστηρή και αμφισβητήσιμη νομιμότητας. Το όλο νομοθετικό πλαίσιο ενδέχεται να κριθεί από το ΔΕΚ, σε εκκρεμούσα υπόθεση ενώπιόν του, ότι παραβαίνει το κοινοτικό δίκαιο, αφού ο Γενικός Εισαγγελέας του ΔΕΚ στην πρότασή του για την εν λόγω υπόθεση έχει αποφανθεί ότι εθνικές διαδικασίες έφεσης είναι παράνομες. Το θέμα αυτό δεν έχει αποφασιστεί τελεσίδικα από το ΔΕΚ, η σχετική απόφαση του οποίου αναμένεται εντός του 2009. Επίσης, ως προς την παραβίαση του κοινοτικού δικαίου, είναι μεγάλης σημασίας το θέμα παραπομπής ζητήματος που αφορά την εγκυρότητα δευτερογενούς κοινοτικού δικαίου, αφού τα εθνικά δικαστήρια, όταν έχουν την άποψη ότι δευτερογενές δίκαιο δεν είναι έγκυρο, έχουν υποχρέωση παραπομπής. Σε τέτοια περίπτωση η συμμόρφωση με την υποχρέωση ενός κατώτερου δικαστηρίου να υποβάλει ερώτημα δε θα μπορεί να υπόκειται σε έλεγχο μέσω έφεσης. Πρόσθετα, η αφαίρεση δικαιώματος έφεσης στην περίπτωση απόφασης μη παραπομπής προδικαστικού ερωτήματος συνιστά εφαρμογή διαφορετικού μέτρου προστασίας για τους διαδίκους. Περαιτέρω, τόσο η υφιστάμενη όσο και η προτεινόμενη ρύθμιση του εδαφίου (2Α) του άρθρου 25 του βασικού νόμου είναι λανθασμένη στο μέρος που αφορά την παροχή δικαιώματος έφεσης εναντίον αποφάσεων πρωτόδικου δικαστηρίου για παραπομπή ή μη παραπομπή ζητήματος βάσει των διατάξεων του άρθρου 68 της ΣΕΚ, γιατί το άρθρο αυτό αφορά δικαστήρια των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα.

Υπό το φως των πιο πάνω, την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα η νομιμότητα της υφιστάμενης ρύθμισης του εδαφίου (2Α) του άρθρου 25 του βασικού νόμου, καθώς και της προτεινόμενης τροποποίησής του. Ειδικότερα, προβληματίσε την επιτροπή κατά πόσο, με βάση τις διατάξεις και την ερμηνεία των άρθρων των συνθηκών που αναφέρονται στο εν λόγω εδάφιο, επιτρέπεται η ύπαρξη δικαιώματος έφεσης. Επιπρόσθετα, την επιτροπή απασχόλησαν και τα πιο κάτω ζητήματα:

1. Η διαγραφή της δυνατότητας έφεσης εναντίον απόφασης πρωτόδικου δικαστηρίου που απορρίπτει αίτημα διαδίκου για παραπομπή ζητήματος στο ΔΕΚ.
2. Η δυνατότητα έφεσης εναντίον αποφάσεων πρωτόδικου δικαστηρίου για παραπομπή ή μη παραπομπή ζητήματος στο ΔΕΚ βάσει των διατάξεων του άρθρου 68 της ΣΕΚ.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εξέφρασε την άποψη ότι, παρ' όλο που το ζήτημα της νομιμότητας της υφιστάμενης ρύθμισης του εδαφίου (2Α) του άρθρου 25 συνδέεται με την προσθήκη του νέου άρθρου 34Α, η ρύθμιση του νέου άρθρου θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ξεχωριστά, γιατί αυτή είναι αναγκαία, προκειμένου η Κύπρος να προβεί στην απαιτούμενη δήλωση αποδοχής της αρμοδιότητας του ΔΕΚ, ώστε να ενεργοποιηθεί και για τα θέματα αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας η διαδικασία παραπομπής ερωτήματος στο ΔΕΚ. Επιπρόσθετα, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι για το εν λόγω ζήτημα νομιμότητας θα πρέπει να ζητηθούν οι απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια της περαιτέρω συζήτησης που διεξήχθη, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εξέφρασε, μεταξύ άλλων, τις πιο κάτω απόψεις:

1. Το δικαίωμα έφεσης κατά απόφασης για παραπομπή προδικαστικού ζητήματος στο ΔΕΚ δεν απαγορεύεται από το κοινοτικό δίκαιο, αφού μέχρι στιγμής το εν λόγω θέμα δεν έχει κριθεί τελεσίδικα από το ΔΕΚ.
2. Η δυνατότητα έφεσης εναντίον απόφασης πρωτόδικου δικαστηρίου που απορρίπτει αίτημα διαδίκου για παραπομπή ζητήματος στο ΔΕΚ ενδεχομένως να προκαλεί αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην πρωτόδικη διαδικασία και, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, δεν εξυπηρετεί την ταχεία και αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης.
3. Δεδομένου ότι το άρθρο 68 της ΣΕΚ αφορά δικαστήρια των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου, θα ήταν ορθότερο να διαγραφεί η αναφορά στο άρθρο αυτό από τις διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν τη δυνατότητα έφεσης εναντίον αποφάσεων πρωτόδικου δικαστηρίου για παραπομπή ζητήματος στο ΔΕΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε αυτό να διαλαμβάνει τα πιο κάτω:

1. Την παροχή δικαιώματος έφεσης και στην περίπτωση απόφασης πρωτόδικου δικαστηρίου που απορρίπτει αίτημα διαδίκου για παραπομπή ζητήματος στο ΔΕΚ, ώστε να διασφαλιστεί η ισότητα των όπλων μεταξύ των διαδίκων.
2. Τη διαγραφή της αναφοράς στο άρθρο 68 της ΣΕΚ από τις διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν τη δυνατότητα έφεσης εναντίον αποφάσεων πρωτόδικου δικαστηρίου για παραπομπή ζητήματος στο ΔΕΚ, δεδομένου ότι το άρθρο αυτό αφορά δικαστήρια των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου.

Περαιτέρω, η επιτροπή επέφερε στο διαμορφωμένο, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κείμενο του νομοσχεδίου επιπρόσθετες τροποποιήσεις, με σκοπό την ορθότερη διατύπωση των διατάξεών του, καθώς και τη βελτίωση του κειμένου του από νομοτεχνική άποψη.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και, αφού διαμόρφωσε το κείμενό του στη βάση των πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα είναι «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 8^{ης} Μαΐου και 4^{ης} Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του

Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο διευθυντής των Φυλακών, ο κοινωνικός λειτουργός, ο ψυχολόγος και ο ψυχίατρος των Φυλακών, εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συλλόγου Συμπαράστασης Φυλακισμένων “Απόστολος Ονήσιμος”.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φυλακών Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα έκτισης μέρους της επιβληθείσας σε κατάδικο ποινής φυλάκισης με την εφαρμογή του μέτρου του κατ’ οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική παρακολούθηση. Ειδικότερα, προτείνεται η εφαρμογή του πιο πάνω μέτρου μόνο σε καταδίκους που είναι ενταγμένοι στο Κέντρο Καθοδήγησης και Εξωιδρυματικής Απασχόλησης Καταδίκων, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της ημέρας θα συνεχίσουν να εργάζονται στην ελεύθερη αγορά, αλλά, μετά το πέρας της εργασίας, θα επιστρέφουν στην οικία τους αντί στις φυλακές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και το διευθυντή των Φυλακών, η διαδικασία της ομαλής επανένταξης πραγματοποιείται με τη μετακίνηση του καταδίκου από την Κλειστή στην Ανοικτή Φυλακή και στη συνέχεια στο Κέντρο Καθοδήγησης και Εξωιδρυματικής Απασχόλησης Καταδίκων. Η μετακίνηση αυτή εφαρμόζεται σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία των Φυλακών. Ο κατ’ οίκον περιορισμός, μετά το πέρας της εργασίας, αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση των δεσμών του καταδίκου με την οικογένειά του, στην ομαλή επανένταξή του στο κοινωνικό περιβάλλον, καθώς και στην επαγγελματική του αποκατάσταση μετά την αποφυλάκιση. Παράλληλα, η εφαρμογή του εν λόγω μέτρου θα συμβάλει στην αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού των Φυλακών, δεδομένου ότι με την κένωση κελιών θα εξασφαλιστεί μερική αποσυμφόρηση. Η εφαρμογή του πιο πάνω μέτρου προϋποθέτει την αγορά του αναγκαίου ηλεκτρονικού εξοπλισμού, καθώς και τη νομοθετική του ρύθμιση. Το υπό αναφορά νομοσχέδιο καλύπτει τη νομική πτυχή του θέματος.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, την ευθύνη για την εφαρμογή του πιο πάνω μέτρου θα έχει η Επιτροπή Κατάταξης, η οποία αποτελείται από το διευθυντή, τους λειτουργούς, το δάσκαλο, τον κοινωνικό λειτουργό και τον ψυχολόγο των Φυλακών. Ο διευθυντής των Φυλακών θα δύναται, ανάλογα με τις δυνατότητες που παρέχονται για την εφαρμογή του υπό αναφορά μέτρου, να γνωστοποιεί στους καταδίκους οι οποίοι είναι ενταγμένοι στο Κέντρο Καθοδήγησης και Εξωιδρυματικής Απασχόλησης Καταδίκων ότι οι δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν αίτηση, για να τους επιτραπεί η εφαρμογή του εν λόγω μέτρου για χρονική διάρκεια που δε θα υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την ίδια έκθεση, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Σε κάθε περίπτωση υποβολής αίτησης, ο υπεύθυνος αξιωματικός για την εφαρμογή του μέτρου έχει την ευθύνη για την ετοιμασία και υποβολή στην Επιτροπή Κατάταξης έκθεσης αξιολόγησης αναφορικά με την ομαλή εφαρμογή του εν λόγω μέτρου για το συγκεκριμένο κατάδικο. Κατά την ετοιμασία της έκθεσης αξιολόγησης σε σχέση με συγκεκριμένο κατάδικο θα λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
  - α. Ο ενδεχόμενος κίνδυνος διασάλευσης της δημόσιας ασφάλειας ή της ασφάλειας του κοινού.
  - β. Τυχόν επιπτώσεις στο θύμα ή την οικογένεια του θύματος του

αδικήματος για το οποίο καταδικάστηκε ο συγκεκριμένος κατάδικος.

- γ. Τυχόν επιπτώσεις στο πρόσωπο ή στα πρόσωπα με τα οποία ο συγκεκριμένος κατάδικος προτίθεται να διαμείνει.
  - δ. Κατά πόσο, υπό το φως της μέχρι τον ουσιώδη χρόνο εξέτασης της αίτησης συμπεριφοράς, διαγωγής και εργατικότητας του συγκεκριμένου καταδίκου στις φυλακές ή της διάπραξης από τον ίδιο προηγούμενων αδικημάτων, ο εν λόγω κατάδικος αναμένεται να συμμορφωθεί με τους όρους του μέτρου του κατ' οίκον περιορισμού.
  - ε. Κατά πόσο ο συγκεκριμένος κατάδικος διαθέτει κατάλληλο χώρο διαμονής, ο οποίος, εν πάση περιπτώσει, πρέπει να πληρεί τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τους αναγκαίους όρους ασφάλειας που κάθε φορά απαιτούνται για την εφαρμογή του μέτρου και την αξιοπρεπή διαβίωση του καταδίκου.
2. Σε περίπτωση θετικής απόφασης της υπό αναφορά Επιτροπής Κατάταξης, ο κατάδικος ενημερώνεται για τους όρους με τους οποίους εγκρίνεται το μέτρο και δηλώνει εγγράφως την αποδοχή του μέτρου. Πριν από την εφαρμογή του εν λόγω μέτρου, απαιτείται η γραπτή συγκατάθεση κάθε ενήλικου προσώπου ή του κηδεμόνα ανήλικου προσώπου που διαμένει στον καθορισμένο χώρο στον οποίο ο κατάδικος πρόκειται να περιορισθεί.
  3. Ανάλογα με τις περιστάσεις της κάθε περίπτωσης, οι όροι της έγκρισης δύνανται να τροποποιηθούν και η εφαρμογή του μέτρου δύνανται να ανακληθεί προσωρινά ή οριστικά, στις περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι δημόσιου συμφέροντος ή ασφάλειας και στις περιπτώσεις που παραβιάζονται όροι ή προϋποθέσεις της κάθε έγκρισης.

Σημειώνεται ότι ο κατάδικος ο οποίος επιλέγεται και αποδέχεται έκτιση μέρους της ποινής του με κατ' οίκον περιορισμό και ηλεκτρονική παρακολούθηση θα θεωρείται ότι τελεί κατά πάντα χρόνον υπό καθεστώς φυλάκισης.

Σύμφωνα με περαιτέρω στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η παρακολούθηση θα επιτυγχάνεται με κάποια συσκευή, προσαρμοσμένη στο πόδι ή στο χέρι του καταδίκου, που θα επικοινωνεί με το Κέντρο Ελέγχου των Φυλακών.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο ψυχίατρος των Φυλακών ανέφερε στην επιτροπή ότι χρειάζεται επισταμένη μελέτη του όλου θέματος και, ειδικότερα, το σε ποιους καταδίκους θα εφαρμόζεται το πιο πάνω μέτρο, προς αποφυγή διατάραξης τόσο του οικογενειακού περιβάλλοντος του καταδίκου όσο και του αισθήματος δικαίου της κοινωνίας.

Η εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, αφού ανέφερε ότι το υπό συζήτηση μέτρο θα είναι ιδιαίτερα ωφέλιμο για τον κατάδικο, τόνισε ότι παράλληλα θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην προστασία των συμφερόντων των παιδιών που τυχόν να διαμένουν στο ίδιο σπίτι με τον κατάδικο. Επιπρόσθετα, η ίδια ανέφερε ότι το πιο πάνω μέτρο δε θα πρέπει να τυγχάνει εφαρμογής σε καταδίκους οι οποίοι έχουν καταδικαστεί για κακοποίηση ή παρόμοιας φύσης αδικήματα.

Στο στάδιο της περαιτέρω μελέτης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Η χρονική περίοδος εφαρμογής του μέτρου και το κατά πόσο η εφαρμογή του θα είναι υποχρεωτική ή εθελοντική.

2. Η προστασία του οικογενειακού περιβάλλοντος και, ειδικότερα, η ανάγκη υποχρεωτικής ενημέρωσης των οικογενειών και επεξήγησης του τρόπου λειτουργίας του μέτρου και των συνεπειών από την εφαρμογή του, καθώς και η επιβεβαίωση ότι αυτά έγιναν πλήρως κατανοητά.
3. Η επεξήγηση των όρων εφαρμογής του μέτρου και των συνεπειών παραβίασής τους.
4. Το κατά πόσο η εφαρμογή του μέτρου θα πρέπει να περιοριστεί σε καταδίκους που καταδικάστηκαν σε ποινή φυλάκισης από τρεις μήνες μέχρι τέσσερα χρόνια και το κατά πόσο θα εφαρμόζεται σε καταδίκους που δεν έχουν εκτίσει το ήμισυ τουλάχιστο της ποινής τους.
5. Ο αποκλεισμός της εφαρμογής του μέτρου σε καταδίκους που καταδικάστηκαν για αδικήματα που σχετίζονται με άσκηση βίας ή σεξουαλικής φύσεως αδικήματα.
6. Η ανάγκη προστασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων του καταδίκου εκτός των ωρών που θα επιβάλλεται ο κατ' οίκον περιορισμός.
7. Η διευκρίνιση ότι ο κατάδικος για τον οποίο θα τυγχάνει εφαρμογής το πιο πάνω μέτρο θεωρείται ότι συνεχίζει να τελεί υπό καθεστώς φυλάκισης και το κατά πόσο το υπό συζήτηση μέτρο θα πρέπει να προβλέπεται στο διάταγμα του δικαστηρίου που επιβάλλει την ποινή φυλάκισης.

Αναφορικά με τα πιο πάνω ζητήματα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τόσο σε γραπτό τους υπόμνημα όσο και προφορικά, υπέβαλαν τις ακόλουθες θέσεις του υπουργείου:

1. Προτείνεται η εφαρμογή του μέτρου για χρονική περίοδο ενός μέχρι έξι μηνών, ενώ η περίοδος εφαρμογής του, στην αγγλική νομοθεσία, καθορίζεται από δεκαπέντε μέχρι εκατό τριάντα πέντε ημέρες. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, γίνεται αποδεκτή η εισήγηση όπως η χρονική περίοδος εφαρμογής του μέτρου του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική παρακολούθηση καθοριστεί σε δεκαπέντε ημέρες μέχρι τέσσερις μήνες, ανάλογα με την επιβληθείσα ποινή φυλάκισης. Περαιτέρω, διευκρινίστηκε ότι η εφαρμογή του μέτρου είναι εθελοντική, δεδομένου ότι προϋποθέτει υποβολή αίτησης εκ μέρους των καταδίκων.
2. Το υπουργείο συμφωνεί με την εισήγηση της επιτροπής για εφαρμογή του μέτρου σε καταδίκους που καταδικάστηκαν σε ποινή φυλάκισης από τρεις μήνες μέχρι τέσσερα χρόνια, καθώς και για τη μη εφαρμογή του σε καταδίκους που δεν έχουν εκτίσει το ήμισυ τουλάχιστο της ποινής τους.
3. Το υπουργείο συμφωνεί ότι από την εφαρμογή του μέτρου θα πρέπει να αποκλείονται κατάδικοι που έχουν καταδικαστεί για ορισμένα αδικήματα εναντίον των ηθών, βίας στην οικογένεια, σεξουαλικής φύσεως αδικήματα, καθώς και για αδικήματα που αφορούν την εκμετάλλευση προσώπων.
4. Όσον αφορά την προστασία του οικογενειακού περιβάλλοντος, η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση κρίνεται ικανοποιητική. Ωστόσο, το υπουργείο συμφωνεί με τη συμπερίληψη πρόνοιας με την οποία να καθίσταται υποχρεωτική η επεξήγηση του τρόπου λειτουργίας της ηλεκτρονικής συσκευής παρακολούθησης.
5. Η επεξήγηση στον κατάδικο των όρων με τους οποίους εγκρίνεται το μέτρο, καθώς και των συνεπειών παραβίασής τους περιλαμβάνονται στο

προτεινόμενο νομοσχέδιο. Σε σχέση με το ζήτημα αυτό, η επιτροπή επισήμανε την ανάγκη όπως στο νομοσχέδιο προβλεφθεί ρητά ότι της ίδιας επεξήγησης θα τυγχάνει και κάθε ενήλικο πρόσωπο που θα διαμένει στον ίδιο χώρο με τον κατάδικο. Με την επισήμανση αυτή συμφώνησαν και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

6. Η προστασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, παρ' όλο που δεν προβλέπεται ρητά στις πρόνοιες του νομοσχεδίου, στην πράξη θα διασφαλίζεται με διακριτική επιτήρηση και έλεγχο από μέλη του προσωπικού των Φυλακών. Η επιτροπή, παρά την πιο πάνω διαβεβαίωση, έκρινε σκόπιμη τη συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας στο νομοσχέδιο, θέση με την οποία δε διαφώνησαν οι κυβερνητικοί αρμόδιοι.
7. Σύμφωνα με τον περί Φυλακών Νόμο, οι κατάδικοι εκτίουν την ποινή φυλάκισής τους στην Κλειστή Φυλακή, στην Ανοικτή Φυλακή και στο Κέντρο Καθοδήγησης και Εξωιδρυματικής Απασχόλησης Καταδικωών. Ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική παρακολούθηση θα είναι το τελευταίο μέτρο κράτησης. Όλα τα υπό αναφορά μέτρα δεν αφορούν το δικαστήριο αλλά μόνο τη διεύθυνση των Φυλακών που διαχειρίζεται την κράτηση όπως καταδικάζονται σε ποινή φυλάκισης. Επομένως, δε θα πρέπει το υπό συζήτηση μέτρο να περιλαμβάνεται σε διάταγμα δικαστηρίου. Επιπρόσθετα, στον προτεινόμενο νόμο καθορίζεται ρητά ότι ο κατάδικος που επιλέγεται και αποδέχεται έκτιση μέρους της ποινής του με κατ' οίκον περιορισμό θεωρείται ότι τελεί κατά πάντα χρόνον υπό καθεστώς φυλάκισης.

Στη βάση των πιο πάνω, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε συνεργασία με την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, υπέβαλε στην επιτροπή διαμορφωμένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο διαλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η χρονική περίοδος εφαρμογής του μέτρου του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική παρακολούθηση καθορίστηκε σε δεκαπέντε ημέρες μέχρι τέσσερις μήνες.
2. Το μέτρο θα εφαρμόζεται σε καταδικούς που καταδικάστηκαν σε ποινή φυλάκισης από τρεις μήνες μέχρι τέσσερα χρόνια και εφόσον έχουν εκτίσει τουλάχιστο το ήμισυ της ποινής τους.
3. Ο αποκλεισμός από την εφαρμογή του μέτρου καταδικωών οι οποίοι καταδικάστηκαν για ορισμένα ποινικά αδικήματα εναντίον των ηθών που προβλέπονται στον ποινικό κώδικα, αδικήματα κατά παράβαση του περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου και αδικήματα κατά παράβαση του περί της Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμου.
4. Η πλήρης ενημέρωση των καταδικωών για τον τρόπο λειτουργίας του μέτρου, καθώς και η γραπτή διαβεβαίωση των καταδικωών ότι έχουν κατανοήσει το περιεχόμενο της πιο πάνω ενημέρωσης.
5. Η πλήρης ενημέρωση κάθε ενήλικου προσώπου ή κηδεμόνα ανήλικου προσώπου που θα διαμένει στον ίδιο χώρο με τον κατάδικο για τον τρόπο λειτουργίας του μέτρου, καθώς και η διασφάλιση ότι τα εν λόγω πρόσωπα έχουν κατανοήσει πλήρως το περιεχόμενο της πιο πάνω ενημέρωσης πριν από την απαιτούμενη γραπτή συγκατάθεσή τους ότι αποδέχονται τους όρους

εφαρμογής του μέτρου.

6. Η ενημέρωση τόσο του καταδίκου όσο και κάθε ενήλικου προσώπου που θα διαμένει μαζί του για τους όρους με τους οποίους τελικά εγκρίνεται το μέτρο.
7. Η επιτήρηση των καταδίκων κατά την εφαρμογή του μέτρου από το διευθυντή των Φυλακών να γίνεται με τρόπο, ώστε να μην προσβάλλονται τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα που προστατεύονται από τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.

Περαιτέρω, η επιτροπή επέφερε στο διαμορφωμένο, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κείμενο του νομοσχεδίου επιπρόσθετες τροποποιήσεις νομοτεχνικής φύσεως, με σκοπό τη βελτίωση της διατύπωσης των διατάξεών του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Παρά την πιο πάνω ομόφωνη θέση της επιτροπής, τα πιο κάτω μέλη της κρίνουν σκόπιμο να επισημάνουν και τις ακόλουθες θέσεις τους:

Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουν ότι, για τη σωστή εφαρμογή του υπό συζήτηση μέτρου και ανεξάρτητα από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, οι αρμόδιοι των Φυλακών θα πρέπει να μεριμνήσουν, ώστε οι κατάδικοι που θα επωφεληθούν αυτού του μέτρου να προετοιμάζονται κατάλληλα, προκειμένου η λειτουργία του μέτρου να επιτελέσει το σκοπό του, που είναι η ομαλή επανένταξη του καταδίκου στην κοινωνία και η επανένωση της οικογένειας.

Περαιτέρω, τα ίδια μέλη επισημαίνουν ότι σε καμιά περίπτωση δε θα πρέπει το μέτρο αυτό να αξιοποιηθεί με πρωταρχικό σκοπό την αποσυμφόρηση των Φυλακών ή την εξοικονόμηση δαπανών. Επιπρόσθετα, θεωρώντας ότι η ορθή εφαρμογή του μέτρου θα αποβεί προς όφελος του καταδίκου και θα διευκολύνει την επανένταξή του στην κοινωνία, επισημαίνουν ότι η επιτήρηση των καταδίκων κατά την εφαρμογή του μέτρου πρέπει να είναι ιδιαίτερα διακριτική, ώστε, αφενός, να μην παραβιάζονται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα και, αφετέρου, να μη δίδεται η εντύπωση ότι το οικογενειακό περιβάλλον μετατρέπεται σε περιβάλλον φυλακής και ότι τα πρόσωπα που διαμένουν σ' αυτό τελούν υπό συνεχή επιτήρηση.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τηρουμένης της θέσης αρχής για μη παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων των πολιτών, που προστατεύονται από τις διατάξεις του άρθρου 17 του Συντάγματος, αποδέχονται τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γιατί αυτές δε διαφοροποιούνται από την πιο πάνω θέση αρχής για τους ακόλουθους λόγους:

1. Σκοπός του νομοσχεδίου είναι να αποϊδρυματοποιήσει φυλακισμένους, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εκτίσουν μέρος της ποινής τους εκτός των φυλακών, στο σπίτι τους ή σε άλλο καθορισμένο χώρο. Συνεπώς, το μέτρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική παρακολούθηση, παρά το γεγονός ότι επεμβαίνει κατά κάποιον τρόπο στην ιδιωτική ζωή του φυλακισμένου, παρέχει σ' αυτόν ένα υπέρτερο δικαίωμα, το δικαίωμα της ελευθερίας.
2. Ο περιορισμός που επιβάλλεται με το μέτρο της ηλεκτρονικής παρακολούθησης προϋποθέτει αίτηση του καταδίκου, καθώς και συγκατάθεση

όλων των προσώπων που θα διαβιούν στον ίδιο με αυτόν χώρο.

Με βάση τα πιο πάνω και δεδομένου ότι ο εν λόγω περιορισμός τίθεται με τη συγκατάθεση του καταδίκου και αποβαίνει προς όφελός του, τα πιο πάνω μέλη τάσσονται υπέρ του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Ιωνάς Νικολάου θέλει να πει δύο λόγια.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ψηφίζουμε μία, μπορώ να πω, πολύ σημαντική νομοθεσία για τον τόπο και ειδικότερα για το σωφρονιστικό μας σύστημα. Πρόκειται για μία νομοθεσία η οποία μπορεί να διευκολύνει την επανένταξη του ατόμου στην κοινωνία και την επανένωσή του με την οικογένεια. Γι' αυτό εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, κατά τη συζήτηση του θέματος τονίσαμε τους δύο βασικούς στόχους και σκοπούς αυτής της νομοθεσίας και όπως αυτή να μην εκληφθεί ότι θα διευκολύνει την αποσυμφόρηση των Φυλακών, οι οποίες σήμερα φιλοξενούν επτακόσια πρόσωπα αντί τριακόσια πενήντα τα οποία θα έπρεπε να φιλοξενούν.

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το συγκεκριμένο μέτρο έχει, μπορώ να πω, εφαρμοστεί με πολλή επιτυχία σε άλλες χώρες και αναμένουμε ότι θα τύχει της σωστής λειτουργίας και στη δική μας χώρα, για να έχει παρόμοια αποτελέσματα με εκείνα τα οποία καταγράφονται -ευεργετικά αποτελέσματα- σε άλλες χώρες. Το ποσοστό συμμόρφωσης των καταδίκων με τους όρους αυτού του μέτρου σε άλλες χώρες υπολογίζεται μεταξύ του 80% και 90%. Μάλιστα, οι περιπτώσεις όπου κάποιοι ανακλήθηκαν στη φυλακή, γιατί παραβίασαν τους όρους, περιορίζονται σε πολύ ελάχιστα ποσοστά. Είναι περίπου στο 16%. Υπάρχει μάλιστα σημαντική εξοικονόμηση χρημάτων από την εφαρμογή αυτού του μέτρου και θέλουμε να καλέσουμε την εκτελεστική εξουσία όπως, αφού θα εξοικονομηθούν κάποια χρήματα, αυτά τα χρήματα να αξιοποιηθούν σωστά για την προετοιμασία αυτών των προσώπων, ώστε κατά την εφαρμογή αυτού του μέτρου να μπορούν να εξυπηρετήσουν καλύτερα το σκοπό της εφαρμογής του, που, όπως έχω τονίσει, είναι η επανένταξη αυτών των προσώπων στην κοινωνία και η επανένωσή τους με την οικογένεια.

Την ίδια ώρα όμως θέλουμε να τονίσουμε και το εξής: Πρόκειται για μία πολύ σημαντική λειτουργία η οποία όμως περικλείει και κάποιους κινδύνους. Θέλουμε να τονίσουμε ότι οι αρμόδιοι οι οποίοι θα έχουν την ευθύνη της επιτήρησης της εφαρμογής του μέτρου πρέπει να ασκούν τόσο διακριτικά τα καθήκοντά τους, κατά τρόπο που να μην μπορούν να προσβάλλουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα και να μη δίδουν την εντύπωση ότι ο χώρος στον οποίο φιλοξενείται ο κατάδικος που επωφελείται αυτού του μέτρου μαζί με εκείνους που βρίσκονται και κατοικούν σ' αυτό το χώρο βρίσκονται υπό επιτήρηση.

Είναι πραγματικά μία λεπτή ευαισθησία, την οποία καλούμε τους αρμοδίους να την προσέξουν, αλλά την ίδια ώρα όμως θέλουμε να τονίσουμε ότι, έχοντας υπόψη τη σημασία και την ευεργετικότητα αυτού του μέτρου, έχουμε προτείνει κάποιες τροποποιήσεις οι οποίες ουσιαστικά θα διασφαλίσουν, από τη μία, τα ευαίσθητα δεδομένα και, από την άλλη, θα θέσουν σε σωστή λειτουργία το μέτρο αυτό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι οποίες αντιλαμβάνομαι έχουν ενσωματωθεί στο νόμο.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Έχουν ενσωματωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Μη υπαρχόντων άλλων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 21Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Προσθήκη Πίνακα στο βασικό νόμο. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 31, 32 και 33 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού και Υπολογιστή Ποσοτήτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008», «Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας - Θέσεις Πρώτου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας 1^{ης} Τάξεως και Εκπαιδευτή Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Νοεμβρίου και 4 Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σημειώνεται ότι όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί αφορούν σχέδια υπηρεσίας και εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού και Υπολογιστή Ποσοτήτων στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η νέα θέση Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού, η οποία είναι θέση προαγωγής [Κλ. Α13(ii)], δημιουργήθηκε έπειτα από κατάργηση μίας από τις πέντε υφιστάμενες θέσεις Υγειονομικού Μηχανικού (Κλ. Α9-11-12). Παράλληλα, στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δημιουργήθηκαν δύο νέες θέσεις Υπολογιστή Ποσοτήτων, που είναι θέσεις πρώτου διορισμού στις συνδυασμένες κλίμακες Α9-11-12 και οι οποίες προέκυψαν από τη μετονομασία των προγενέστερων συνδυασμένων θέσεων Υπολογιστή Ποσοτήτων 2^{ης} Τάξης και Υπολογιστή Ποσοτήτων 1^{ης} Τάξης. Η μετονομασία των εν λόγω θέσεων έγινε στα πλαίσια της εφαρμογής του ενιαίου κρατικού μισθολογίου στη δημόσια υπηρεσία με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 8) του 2002.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας 1^{ης} Τάξεως και Εκπαιδευτή Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας στις Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας, ώστε αυτά να εκσυγχρονιστούν και να συνάδουν με τις νέες απαιτήσεις των εν λόγω υπηρεσιών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κατέστησαν αναγκαίες, έπειτα από σχετική επισήμανση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με βάση την οποία τα σχέδια υπηρεσίας των πιο πάνω θέσεων είτε είναι αναχρονιστικά είτε περιλαμβάνουν πρόνοιες γενικές και ασαφείς που επιτρέπουν ποικίλες ερμηνείες. Ως εκ τούτου, ετοιμάστηκαν τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας στα οποία τα καθήκοντα και οι ευθύνες των εν λόγω θέσεων καθορίζονται με σαφήνεια και συνάδουν με τις νέες απαιτήσεις των υπηρεσιών του υπουργείου.

Σκοπός των τρίτων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ώστε αυτό να εκσυγχρονιστεί, για να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του εν λόγω τμήματος.

Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, με βάση τις σημερινές ανάγκες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, κρίθηκε αναγκαίο όπως στο απαιτούμενο προσόν για γνώση ξένης γλώσσας το επίπεδο “καλή γνώση” αντικατασταθεί από το επίπεδο “πολύ καλή γνώση”. Επιπρόσθετα, το εν λόγω προσόν διευρύνθηκε με τη συμπερίληψη διαζευκτικά της αγγλικής, γαλλικής και γερμανικής γλώσσας.

Σημειώνεται ότι όλα τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε στην επιτροπή ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες όλων των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνικής άποψης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού και Υπολογιστή Ποσοτήτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
2. Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας - Θέσεις Πρώτου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας 1^{ης} Τάξεως και Εκπαιδευτή Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.
3. Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αντιλαμβάνομαι πως όχι.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ’ αριθμόν 31 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ’ αριθμόν 32 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ’ αριθμόν 33 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα είναι «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Κοινοτική Άδεια Ελεγκτή Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Κοινοτική Άδεια Ελεγκτή Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος	Κλαύδιος Μαυροχάννας
Αντώνης Αντωνίου	Γεώργιος Γεωργίου
Αντρέας Φακοντής	Τάσος Μητσόπουλος
Άριστος Αριστοτέλους	Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11, 18 και 25 Νοεμβρίου και 2 Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας Κύπρου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 259 του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την κοινοτική Οδηγία 2006/23/ΕΚ για κοινοτική άδεια ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας. Απώτερος στόχος των κανονισμών είναι η ενίσχυση των προτύπων ασφάλειας και η βελτίωση της λειτουργίας του κοινοτικού συστήματος ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας, μέσω της έκδοσης κοινοτικής άδειας ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι τελευταίοι ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Τις αρμοδιότητες της Εθνικής Εποπτικής Αρχής, η οποία, σύμφωνα με τη σχετική Οδηγία, πρέπει να είναι λειτουργικά ανεξάρτητη από τους φορείς παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας και τους εκπαιδευτικούς φορείς.
2. Τις υποχρεώσεις των φορέων παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας.
3. Τις υποχρεώσεις των κατόχων άδειας ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας ή εκπαιδευόμενου ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας.
4. Τα προνόμια της άδειας ελεγκτή και εκπαιδευόμενου ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας.
5. Τις ιδιότητες της άδειας ελεγκτή και εκπαιδευόμενου ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας.
6. Τους ειδικούς όρους, τα δικαιώματα ή τους περιορισμούς που συνεπάγεται η εν λόγω άδεια.
7. Τους όρους για απόκτηση της άδειας.

8. Τους όρους για απόκτηση καταχώρισης εκπαιδευτή πρακτικής εκπαίδευσης.
9. Τους όρους για απόκτηση καταχώρισης γλωσσικής επάρκειας ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας.
10. Τους λόγους απόσυρσης από τα επιχειρησιακά καθήκοντα ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας.
11. Τις περιπτώσεις αναστολής της άδειας ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας.
12. Τις περιπτώσεις ανάκλησης της άδειας ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας.
13. Την απαίτηση κατοχής ιατρικού πιστοποιητικού από τους ελεγκτές ή εκπαιδευόμενους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας, το οποίο εκδίδεται από ιατρικούς εξεταστές εγκεκριμένους από την Εθνική Εποπτική Αρχή.
14. Τη δυνατότητα άσκησης ιεραρχικής προσφυγής στο Ιατρικό Συμβούλιο.
15. Την απαγόρευση χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών από τους ελεγκτές ή εκπαιδευόμενους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
16. Τα αδικήματα και ποινές.

Ειδικότερα, οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν εκτεταμένα την επιτροπή για τη διαδικασία έκδοσης ιατρικού πιστοποιητικού από τους εγκεκριμένους ιατρικούς εξεταστές, για τη λειτουργία της Εθνικής Εποπτικής Αρχής και για τα εξειδικευμένα καθήκοντα των ελεγκτών και εκπαιδευόμενων ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αναγνωρίζοντας τη σοβαρότητα των υπό αναφορά κανονισμών, μελέτησε λεπτομερώς το περιεχόμενό τους και επέφερε σε αυτούς τις απαραίτητες τροποποιήσεις, έτσι ώστε να καταστούν σαφέστεροι και αποτελεσματικότεροι στην εφαρμογή τους.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 35 θέμα είναι «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος
Αντώνης Αντωνίου
Αντρέας Φακοντής
Άριστος Αριστοτέλους

Κλαύδιος Μαυροχάννας
Τάσος Μητσόπουλος
Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2008. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 259 του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, είναι η κατάργηση των Κανονισμών 3, 7, 8, 9, 10, 11 και 12 των περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμών του 2002, οι οποίοι αφορούν:

1. την απαίτηση για έγκριση παροχής υπηρεσιών ελέγχου,
2. τη διαδικασία έκδοσης αδειών ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας,
3. την έγκριση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προσώπων,
4. την απαγόρευση παροχής υπηρεσιών ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας από μη αδειούχο ελεγκτή,
5. την ανικανότητα ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας,
6. την απαγόρευση μέθης σε ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
7. τις ευθύνες ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας σε περίπτωση κόπωσης κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι εν λόγω καταργήσεις κρίθηκαν αναγκαίες στα πλαίσια εναρμόνισης της νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/23/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Απριλίου 2006 για κοινοτική άδεια ελεγκτή εναέριας κυκλοφορίας. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι τα θέματα που ρυθμίζουν οι υπό κατάργηση πρόνοιες έχουν ενσωματωθεί ήδη στους νέους θεσμικούς περί Πολιτικής Αεροπορίας (Κοινοτική Άδεια Ελεγκτή Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμούς του 2008, οι οποίοι βρίσκονται ενώπιον της ολομέλειας για έγκριση.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η κατάργηση των υπό αναφορά κανονισμών κρίθηκε αναγκαία, έτσι ώστε να αποφευχθεί η συμπερίληψη ίδιας ρύθμισης θεμάτων σε δύο διαφορετικούς κανονισμούς.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 36, 37, 38, 39, 40 και 41 θέματα, τα οποία τιτλοφορούνται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας για την Ενδυνάμωση της Αμοιβαίας Συνεργασίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2008», «Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008», «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008», «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008», «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008», αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμόν 42 θέμα είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2009. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2009

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2008.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι προϋπολογισμοί για το έτος 2009 η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2009 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2008 το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή το μήνα Ιανουάριο του 2008.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το έτος 2009.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών), οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, αριθμός προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου δεν έχει ακόμη κατατεθεί ή και εγκριθεί από τη Βουλή, πράγμα που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα πιο πάνω και χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές της θέσεις, οι οποίες θα προκύψουν μετά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό αναφορά απόφασης για τη διενέργεια δαπάνης, σύμφωνα με τα πιο πάνω, για το μήνα Ιανουάριο του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2009

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των προϋπολογισμών αυτών για μελέτη και έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2008.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Γι' αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του έτους 2009 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έτους 2008 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε γραμματέα.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Και τώρα ερχόμαστε στο θέμα που κηρύξαμε επείγον και το παραπέμψαμε για εξέταση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Η έκθεση είναι ήδη ενώπιόν σας. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Στέλλα Μισιαούλη

Στέλλα Κυριακίδου

Δημητρίου

Κώστας Κωνσταντίνου

Αθηνά Κυριακίδου

Πανίκκος Σταυριανός

Άγγελος Βότσης

Ντίνα Ακκελίδου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγον. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου ποσού ύψους €28.164 και η χρήση του μέχρι τέλους του τρέχοντος έτους για σκοπούς κάλυψης των δαπανών που αφορούν τη μισθοδοσία και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του προσωπικού του εν λόγω συμβουλίου και του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου), καθώς και για σκοπούς καταβολής της οφειλής του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου προς το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων για το 2002.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο ζητείται η εξασφάλιση πρόσθετων πιστώσεων, οι οποίες εκ παραδρομής δε συμπεριλήφθηκαν στον προϋπολογισμό του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου για το 2008, για τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€8.232). Κάλυψη μισθών και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου.

2. Καταβολή φόρου εισοδήματος (€9.000). Κάλυψη οφειλόμενου ποσού στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων για το 2002, λόγω παράλειψης του Υπουργείου Υγείας να καταβάλει έγκαιρα το εν λόγω ποσό.
3. Αποδοχές προσωπικού (€10.932). Κάλυψη μισθών και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού του ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, δε θα χρειαστεί πρόσθετη χορηγία για την κάλυψη του αιτούμενου συμπληρωματικού ποσού, καθότι οι πραγματικές δαπάνες του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου για το 2008, ο οποίος περιλαμβάνει τον προϋπολογισμό του ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου, ανέρχονται σε €905.608 και στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας για το 2008 περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους €1.301.954 ως χορηγία στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι υιοθετεί το επαναλαμβανόμενο αίτημα του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου για πρόσληψη λογιστικού λειτουργού, ώστε το συμβούλιο να μην αναγκάζεται να προβαίνει σε αγορά υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου ποσού ύψους €28.164 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.233, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ποσοστά ανακύκλωσης απορριμμάτων επί του συνόλου των απορριμμάτων στην Κύπρο κατά το 2008.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.234, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιο είναι το ποσοστό συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας;
2. Προτίθεται να προωθήσει ένα ολοκληρωμένο χωροταξικό πλαίσιο για τις ΑΠΕ, το οποίο να καθορίζει τα κριτήρια για τη χωροθέτηση των έργων αξιοποίησής τους;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.235, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η επικείμενη ψήφιση του Περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Νόμου, με τον οποίο προωθείται η αυτοномήση της πυροσβεστικής, δημιουργεί την επιτακτική ανάγκη για την πρόβλεψη νέων οργανικών θέσεων, ώστε να καλυφθούν οι προκύπτουσες από τη νέα ιεραρχική δομή ανάγκες τόσο στα ανώτερα όσο και στα κατώτερα κλιμάκια.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις πρόνοιες που έχουν ληφθεί για τη δημιουργία νέων οργανικών θέσεων εντός του 2009, ποιες είναι οι θέσεις αυτές και ποιος ο συνολικός αριθμός τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.236, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Η πρόσφατη αλλαγή του λογότυπου της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου με την επαναφορά του αγγλικού λογότυπου "CYTA" και η χρήση του όχι μόνο για διαφημιστικούς σκοπούς, αλλά και ως η επίσημη ονομασία έχει προκαλέσει δικαιολογημένες αντιδράσεις. Ιδιαίτερω υπογραμμίζεται ότι η αγγλική δεν είναι η συνταγματικά επίσημη γλώσσα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ήταν ενημερωμένος για την αλλαγή της ονομασίας της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και αν θεωρεί ότι αυτή συνάδει με το χαρακτήρα της ως δημόσιου οργανισμού, στον οποίο λογικά αναμένεται να ισχύουν όσα ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.237, ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Έχω υπόψη μου ότι σε αρκετές σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στα αστικά κυρίως κέντρα, ο αριθμός των αλλοδαπών μαθητών ξεπερνά το 10% του συνολικού μαθητικού δυναμικού και σε ορισμένες περιπτώσεις προσεγγίζει ή και υπερβαίνει το 30%. Δεδομένου ότι εντοπίζονται σοβαρές ελλείψεις στη γνώση της ελληνικής γλώσσας και ότι στόχος μας είναι η ομαλή ένταξη των παιδιών των μεταναστών στη σχολική κοινότητα και την κοινωνία, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Το συνολικό αριθμό των παιδιών μεταναστών που φοιτούν στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης.
2. Την εκπαιδευτική στήριξη που παρέχεται για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας πριν από τη φοίτηση στο σχολείο.
3. Την ψυχολογική και κοινωνική στήριξη που παρέχεται στο σπίτι και στο σχολείο.
4. Τα προγράμματα που βρίσκονται σε ισχύ για την ομαλή ένταξη των παιδιών μεταναστών στη σχολική κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.238, ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ο Κύπριος του εξωτερικού είναι οργανικό κύτταρο του λαού μας και έχουμε την υποχρέωση να τον βοηθήσουμε, ώστε αυτός και τα παιδιά του να διατηρήσουν τους δεσμούς τους με τη γενέθλια γη και κυρίως με τα στοιχεία εκείνα -γλώσσα, παράδοση, πολιτισμό- που συγκροτούν την εθνική του ταυτότητα μέσα στο σύγχρονο κόσμο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα που εφαρμόζονται για την εκπαίδευση των Κυπρίων του εξωτερικού και για τους φορείς με τους οποίους υπάρχει συνεργασία στην υλοποίηση των συγκεκριμένων προγραμμάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.239, ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αριστού Αριστοτέλους

«Στη διάρκεια των επαφών μας με πολίτες μάς γνωστοποιήθηκε το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζεται όσον αφορά στη διδασκαλία του μαθήματος γεωγραφίας. Κάτοχοι του πτυχίου γεωγραφίας επιστρέφοντας στην Κύπρο δεν μπορούν να διδάξουν το μάθημα της ειδικότητάς τους, αφού αυτό διδάσκεται από καθηγητές άλλων ειδικοτήτων, κυρίως από καθηγητές βιολογίας.

Επιπρόσθετα, παρά το γεγονός ότι υπάρχει συγκεκριμένος κατάλογος διοριστέων για τους κατόχους πτυχίου γεωγραφίας, αυτός κινείται με πάρα πολύ αργούς ρυθμούς, γεγονός που δημιουργεί άγχος και ανασφάλεια στους νέους κατόχους του πτυχίου γεωγραφίας, οι οποίοι αντιμετωπίζουν τεράστιο πρόβλημα με το θέμα της εξεύρεσης εργασίας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να δώσει απαντήσεις στο θέμα αυτό, ώστε να βρεθεί οριστική λύση για τη συγκεκριμένη ομάδα πτυχιούχων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.240, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ανδρέα Μουσκάλλη

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί από την 1^η Οκτωβρίου 2008 αφαιρέθηκε από το Τμήμα Αλιείας Λάρνακας η διοικητική ευθύνη της θαλάσσιας περιοχής από το Φάρο Κιτίου μέχρι το Ζύγι και ανατέθηκε στο Τμήμα Αλιείας Λεμεσού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.241, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Τα λαγόψαρα, τα οποία έχουν αναπτυχθεί σε μεγάλους αριθμούς στη θάλασσα της Κύπρου της Κύπρου, αποτελούν κίνδυνο για τους λουομένους;
2. Πώς έχουν επηρεαστεί μέχρι στιγμής τα υπόλοιπα ψάρια; Ποια ψάρια κινδυνεύουν να αφανισθούν ένεκα του λαγόψαρου;
3. Ποιοι είναι οι ενδεχόμενοι τρόποι καταπολέμησής του;
4. Το πτώμα του νεκρού λουομένου που βρέθηκε στη θάλασσα της Λάρνακας ήταν κατασπαραγμένο από αυτά τα ψάρια;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.193, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2007, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ντίνας Ακκελίδου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.193 και ημερομηνία 5/11/2007, της Βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κας Ντίνας Ακκελίδου

Αναφέρομαι στην Ερώτηση 23.06.009.02.193 της Βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κας Ντίνας Ακκελίδου η οποία μας έχει διαβιβαστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών στις 17 Ιουνίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Το Τμήμα Δημοσίων Έργων άρχισε μέσα στο 2008, έναντι δαπάνης €260.000, την κατασκευή οχετών και πεζοδρομίων και στις δύο πλευρές του δρόμου μέσα στα Καμπιά από την εκκλησία προς τα Πέρα, σε μήκος 500 μέτρων.
- 2) Οι εργασίες αναμένεται να συμπληρωθούν αρχές του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.355, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.355, ημερομηνίας 11.4.2008

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του αρ. Φακ. 23.06.009.02.355 και ημερομηνία 16.4.2008 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α) Από την κοινότητα Γεράσα Λεμεσού δεν έχει μέχρι σήμερα υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών αίτημα για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για αποπεράτωση της εκκλησίας της κοινότητας, και
- β) όταν το εν λόγω αίτημα της πιο πάνω κοινότητας υποβληθεί, τότε θα εξεταστεί θετικά, νοουμένου ότι θα πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις που απαιτούνται για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας (π.χ. ανέγερση, αποπεράτωση ή επιδιόρθωση εκκλησιών).»

Απάντηση ημερομηνίας Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.373, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.373 και ημερομηνίας 17 Απριλίου 2008, του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκη Ομήρου, αναφορικά με αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Παλώδιας για παραχώρηση ανταποδοτικών ωφελημάτων από το Δήμο Λεμεσού, λόγω της ρύπανσης που προκαλείται από τη διέλευση σκυβαλοφόρων οχημάτων από τους δρόμους της Κοινότητας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.373 και ημερ. 2 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Τα σκυβαλοφόρα οχήματα που διέρχονται της Κοινότητας, διαμέσου του δρόμου Λεμεσού- Αγρού και Νίκου Ευαγόρου, με προορισμό το σκυβαλότοπο "Βατί" προκαλούν όντως οχληρία, αφού διάφορα άχρηστα αντικείμενα πέφτουν από τα οχήματα στους δρόμους, αλλά αποτελούν και κίνδυνο για τα υπόλοιπα οχήματα που χρησιμοποιούν τους δρόμους αυτούς.
- (β) Πιο συγκεκριμένα, το Κοινοτικό Συμβούλιο εισηγήθηκε τα ακόλουθα μέτρα:
- Αστυνόμευση όλης της περιοχής και έλεγχος της καταλληλότητας των διαφόρων σκυβαλοφόρων
  - Απαγόρευση της χρήσης του δρόμου Λεμεσού- Αγρού και Νίκου Ευαγόρου από τα συγκεκριμένα οχήματα που έρχονται από την ανατολική περιοχή της Λεμεσού, αφού λόγω της ύπαρξης στην περιοχή και του Πεδίου Βολής της Εθνικής Φρουράς και της χρήσης του δρόμου από τα στρατιωτικά οχήματα, το πρόβλημα αυτό επιδεινώνεται ακόμα περισσότερο
  - Να ασκείται μεγαλύτερη επιτήρηση της περιοχής από την Μονάδα του Τμήματος Στερεών Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών.
2. Υπό το φως των πιο πάνω, έχουν ζητηθεί οι απόψεις του Αστυνομικού Διευθυντή Λεμεσού και του Τμήματος Δημοσίων Έργων, για περαιτέρω συζήτηση του θέματος και εξεύρεση τρόπων απάμβλυνσης του προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.391, ημερομηνίας 24 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: 1^ο Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο Αυγόρου Ερώτηση 23.06.009.02.391 ημερομηνίας 24.4.2008 Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 20.10.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει ετοιμάσει γενικό σχέδιο διάταξης για την ολοκλήρωση του πιο πάνω σχολείου και έχει αρχίσει τις διαδικασίες απαλλοτρίωσης για επέκταση του γηπέδου. Για το σκοπό αυτό ετοιμάστηκε από την Υπηρεσία σχέδιο με βάση το οποίο ζητήθηκε η έγκριση της Εθνικής Επιτροπής Οδικής Ασφάλειας Μαθητών με επιστολή ημερομηνίας 8.11.2007 και ακολούθως ζητήθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως η ετοιμασία σχεδίου απαλλοτρίωσης με επιστολή ημερομηνίας 11.2.2008 το οποίο έχει ετοιμαστεί. Στο παρόν στάδιο ετοιμάζεται σχέδιο απαλλοτρίωσης και πίνακες ιδιοκτησιών από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Με βάση το σχέδιο γενικής διάταξης θα ανεγερθούν κτίρια για το Δημόσιο Νηπιαγωγείο ώστε να μεταστεγαστεί σε αυτό το Τμήμα του Δημόσιου Νηπιαγωγείου που τώρα φιλοξενείται στο παρακείμενο Κοινοτικό Νηπιαγωγείο και θα διαμορφωθεί δρόμος πρόσβασης προς το Δημοτικό Σχολείο.

Έχει ζητηθεί η κατασκευή αμμοδόχου στο υφιστάμενο Νηπιαγωγείο από τη Σχολική Εφορεία και δόθηκε έγκριση και σχέδιο με επιστολή ημερομηνίας 24.4.2008.

Δυστυχώς οι προσφορές που λήφθηκαν ήταν πολύ ψηλές. Επειδή παράλληλα υπήρξαν ενστάσεις για τον τύπο της αμμοδόχου που δόθηκε έγκριση από άλλα Νηπιαγωγεία δόθηκε τροποποιημένο σχέδιο για την λήψη νέων προσφορών, όμως η Σχολική Εφορεία δεν έχει έκτοτε προβεί σε ενέργειες για τον σκοπό αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.428, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.428, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη, σχετικά με δυσοσμία στη περιοχή της κοινότητας Αγίας Μαρινούδας.

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.428 και ημερ. 20 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Εναντίον της Εταιρείας Μάραθος Φαρμ, λήφθηκαν δικαστικά μέτρα από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου και η ποινική υπόθεση 10972/2005 εκδικάστηκε στις 30/11/2005. Το Δικαστήριο επέβαλε χρηματικό πρόστιμο £700.00 και εξέδωσε παράλληλα Διάταγμα κατεδάφισης των παράνομων οικοδομών εντός δύο μηνών.
- (β) Δεν προωθήθηκαν νέα δικαστικά μέτρα για παρακοή του διατάγματος κατεδάφισης, επειδή οι ιδιοκτήτες της υπό αναφορά εταιρείας, υπέβαλαν την υπ' αριθμό ΠΑΦ/1404/05 αίτηση για εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας για τη δημιουργία βιολογικής μονάδας επεξεργασίας των χοιρολυμάτων, η οποία εκδόθηκε στις 13 Οκτωβρίου 2008.
- (γ) Πρόκειται για πολεοδομική άδεια με περιορισμένη ισχύ (3 χρόνια) και για την παράταση της θα πρέπει να διαπιστωθεί και επιβεβαιωθεί εγγράφως από τις Αρμόδιες Υπηρεσίες ότι το σύστημα επεξεργασίας χοιρολυμάτων θα λειτουργεί ικανοποιητικά και θα βελτιώνει την κατάσταση του χοιροστασίου, όσον αφορά τον επηρεασμό των ανέσεων της περιοχής.

2. Επιπρόσθετα, σας πληροφορώ ότι, σε συνάντηση που είχα με το Κοινοτικό Συμβούλιο Μαραθώντας στις 16/5/2008, έδωσα οδηγίες όπως εξεταστεί το

ενδεχόμενο μεταφοράς του χοιροστασίου με την παραχώρηση άλλων τεμαχίων κρατικής γης κατά την αναθεώρηση των Πολεοδομικών Ζωνών, που μόλις πρόσφατα ξεκίνησε.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.446, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.446 και ημερ. 15.8.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τη διαπλάτυνση και συντήρηση του δρόμου που οδηγεί προς την Κοινότητα Κοιλίνειας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.446 και ημερ. 25.8.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο δρόμος που συνδέει τις Κοινότητες Γαλαταριάς και Κοιλίνειας με τον κύριο δρόμο Αγίας Βαρβάρας-Αξύλου-Παναγιάς, μήκους 2,6 χλμ., παρουσιάζει ιδιαίτερα σοβαρά γεωλογικά προβλήματα και έτσι έχει αποφασιστεί, κατόπιν έρευνας που έγινε σε συνεννόηση με το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, να αποφευχθεί η ριζική βελτίωση του δρόμου, λόγω του κινδύνου για κατολισθήσεις. Ως εκ τούτου, έγινε εισήγηση όπως στο δρόμο γίνονται μόνο εργασίες συντήρησης που δεν διαταράσσουν την ισορροπία των εδαφών.
2. Για τη συντήρηση του δρόμου έγιναν εργασίες επάλειψης, μέσα στο 2007, μεταξύ της εισόδου της Γαλαταριάς και της Κοιλίνειας, καθώς και κατασκευή μικρών τοίχων όπου κρίθηκε αναγκαίο. Υπολείπεται η επίστρωση τμήματος του δρόμου πριν τη Γαλαταριά, μήκους 600 μ., το οποίο αναμένεται να συντηρηθεί μέσα στο 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.059, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.059 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.059 και ημερομηνία 19.9.2008 και σας πληροφορώ ότι τα θέματα που άπτονται της καθαριότητας του περιβάλλοντος δεν εμπίπτουν στην άμεση αρμοδιότητα του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, αλλά των κατά περίπτωση Τοπικών Αρχών.

Είναι ωστόσο γεγονός ότι ο ΚΟΤ γίνεται δέκτης πολλών παραπόνων από τουρίστες αναφορικά με το χαμηλό επίπεδο καθαριότητας σε πολλές περιοχές της Κύπρου, κάτι που επηρεάζει αρνητικά την γενικότερη εικόνα του τόπου μας και βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με την προσπάθειά μας να προβάσουμε την Κύπρο σαν ένα ποιοτικό τουριστικό προορισμό.

Στην προσπάθεια του ΚΟΤ να συνδράμει τις διάφορες εκστρατείες για εξυγίανση του περιβάλλοντος, είχε περιλάβει στον Προϋπολογισμό του Οργανισμού του 2008 πιστώσεις ύψους €170.000, τις οποίες διαθέτει επιχορηγώντας ενέργειες καθαριότητας των τοπικών αρχών, περιφερειακών φορέων, μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και άλλων φορέων.

Μέσω του προσωπικού των Επιθεωρητών του Οργανισμού εντοπίζονται εστίες ρύπανσης, πρωτίστως δίπλα στους κύριους δρόμους, αρχαιολογικούς, ιστορικούς και

θρησκευτικούς χώρους και στη συνέχεια, προτρέπονται οι οικείες τοπικές αρχές να προβούν σε ενέργειες καθαριότητας, επιδοτώντας ανάλογα την κάθε περίπτωση.

Κατά το 2008, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού επιχορήγησε μέχρι στιγμής 75 περίπου κοινότητες, με συνολική δαπάνη ύψους €120.000 για εκστρατείες καθαριότητας που ολοκληρώθηκαν.

Σημειώνω ότι οι αυτοκινητόδρομοι εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, στο οποίο δεν στάληκε η ερώτηση του Βουλευτή κ. Γ. Πεردίκη.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.092, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.092 ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων προτίθεται σε συνεργασία με το Κοινοτικό Συμβούλιο Π. Αρχιμανδρίτας να προωθήσει εντός του 2009 την μελέτη για την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του σπηλαίου/ασκητηρίου των Αγίων Πατέρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.165, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.165 που υπέβαλε ο βουλευτής Λευκωσίας κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου στις 30.10.2008, σχετικά με τις αιτήσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου Ακακίου και του Αθλητικού Σωματείου ΕΔΟΝ Ακακίου για την εκμίσθωση κοίτης του ποταμού, για αθλητικούς σκοπούς και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Αθλητικό Σωματείο ΕΔΟΝ Ακακίου διαμόρφωσε σε γήπεδο από το 1970, τμήμα της κοίτης του ποταμού, έκτασης 18000 τ.μ. Το 1997 υπέβαλε αίτηση, μέσω του ΚΟΑ, για εκμίσθωση της κοίτης, ώστε να νομιμοποιηθεί η επέμβαση.
- (β) Το Κοινοτικό Συμβούλιο υπέβαλε αίτηση το 2005 για εκμίσθωση του ίδιου τμήματος της κοίτης του ποταμού, έκτασης 29210 τ.μ., στην οποία περιλαμβάνεται και η έκταση που ζήτησε το Σωματείο. Σκοπός είναι η δημιουργία Κέντρου Αθλητικού/Ψυχαγωγικού Χαρακτήρα. Σημειώνεται ότι, πλησίον του αιτούμενου κρατικού τεμαχίου, ανήγειρε ο ΚΟΑ μεγάλο γήπεδο ποδοσφαίρου, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά από το Αθλητικό Σωματείο Ελληνισμός.

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού έλαβε υπόψη, τόσο την κατ' αρχήν έγκριση της αίτησης από την αρμόδια για τη διάθεση κρατικής γης Υπουργική Επιτροπή, καθώς και όλα τα γεγονότα, θεώρησε πλέον αξιούστατη την αίτηση του Αθλητικού Σωματείου ΕΔΟΝ Ακακίου, για τη δημιουργία γηπέδου ποδοσφαίρου. Γι' αυτό, στη συνεδρία του στις 30.7.2008, ενέκρινε την εκμίσθωση στον ΚΟΑ, της αιτούμενης κοίτης, με δικαίωμα υπεκμίσθωσης στο Αθλητικό Σωματείο. Παράλληλα αποφάσισε να υποδειχθεί στο Κοινοτικό Συμβούλιο Ακακίου άλλη κατάλληλη για τη δημιουργία Αθλητικού Κέντρου κρατική γη, στην ίδια περιοχή. Παρόλο που ενημερώθηκε γραπτώς το Κοινοτικό Συμβούλιο με συστημένη επιστολή του Τμήματος

Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ημερομηνίας 5.11.2008, μέχρι σήμερα δεν έχει ανταποκριθεί.

3. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, πάγια πολιτική της Κυβέρνησης είναι η δημιουργία από τις τοπικές αρχές, αθλητικών εγκαταστάσεων, οι οποίες θα χρησιμοποιούνται από όλους τους φορείς. Αυτό συμβαίνει ήδη σε πολλές κοινότητες, δυστυχώς όμως όχι στην κοινότητα Ακακίου, κάτι που συζητήθηκε πρόσφατα με τον Κοινοτάρχη και το Κοινοτικό Συμβούλιο, σε συνάντηση μαζί μου. Από τη συνάντηση αυτή, αποκόμισα την εντύπωση ότι ο Κοινοτάρχης και το Κοινοτικό Συμβούλιο διάκεινται θετικά προς αυτή την κατεύθυνση.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε συμφωνήσει όλες οι πλευρές σήμερα να μην υπάρξει Κεφάλαιο Δ΄.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την Τρίτη, 16 Δεκεμβρίου 2008, στις 4.00 το απόγευμα, με μοναδικό θέμα την έναρξη της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009. Στην αρχή, έχουμε συμφωνήσει στη σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων κομμάτων, θα έχουμε μία συνοπτική αναφορά στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού από την πρόεδρό της κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου, μέχρι είκοσι λεπτά το μάξιμουμ. Θα ακολουθήσουν οι ομιλίες των αρχηγών ή εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων μέχρι σαράντα λεπτά, ξεκινώντας από το μικρότερο κόμμα. Στον κ. Περδίκη διατέθηκαν είκοσι λεπτά.

Πριν κλείσουμε, να σας ενημερώσω ότι ο βουλευτής κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους ζητά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού όπως εγγραφεί και συζητηθεί στο Κεφάλαιο Δ΄ το ακόλουθο θέμα: «Η έκθεση της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας για το 2007».

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση. Είδαμε το θέμα στη σύσκεψη...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αφού γι' αυτό το θέμα υπάρχει υποχρέωση, όταν ολοκληρωθεί η συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, να έρχεται με έκθεση στην ολομέλεια. Θα έρθουμε τώρα να εγγράψουμε θέμα από βουλευτή για κάτι το οποίο είναι καθορισμένο από τον κανονισμό; Νομίζω είναι λάθος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γεωργίου, επί της διαδικασίας έχετε εν μέρει δίκαιο, αλλά και εν μέρει άδικο. Το δίκαιο συνίσταται στο ότι έτσι έπρεπε να γίνεται, όμως για πολλά χρόνια δεν έχει συνταχθεί έκθεση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ε, να πούμε να συνταχθεί και να έρθει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό γινόταν, όταν ήμουν εγώ πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή η πολύ σωστή πρακτική έχει εγκαταλειφθεί και επειδή σε όλα τα κοινοβούλια συζητείται η έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, νομίζω ας το συζητήσουμε. Αν η επιτροπή Ελέγχου κρίνει ότι έχει κάποια θέματα που μπορεί να τα εξετάσει, ας τα εξετάσει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εισηγείστε δηλαδή απευθείας στην ολομέλεια να συζητηθεί η έκθεση χωρίς να προηγηθεί συζήτηση στην επιτροπή Ελέγχου; Δηλαδή πόσες ολομέλειες θα χρειαστούν, για να συζητήσουμε; Αν είναι απλώς για τέσσερα ή τρία ή δύο θέματα ή πέντε που θα εγείρει ένας συνάδελφος, έντιμε έν' η δουλειά μας τούτη. Η δουλειά της Βουλής, με βάση τα όσα είπατε και όσα έκανε η επιτροπή επί των ημερών σας, είναι να δει το σύνολο της έκθεσης. Το θέμα το εγγράφει ο κ. Θεμιστοκλέους και πάει στην επιτροπή Ελέγχου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως σωστά αναφέρατε, το ζήτημα αυτό συζητήθηκε και στη σύσκεψη των αρχηγών και νομίζω ότι είναι δέσμευση όλων μας ότι...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Περίμενε, κύριε Κατσουρίδη, να ολοκληρώσω.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, δεν είμαστε παρόντες σε έτσι θέμα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, περίμενε να τελειώσω. Θα σε καλύψω.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δεν είναι θέμα να με καλύψεις.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να είσαι βέβαιος ότι θα σε καλύψω.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αφού δεν είμαστε μπροστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κατσουρίδη, αφήστε τον κ. Περδίκη να τελειώσει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Περίμενε να τελειώσω και θα σε καλύψω. Μη βιάζεσαι.

Λοιπόν, η δέσμευση όλων νομίζω ήταν ότι θα συζητηθεί η έκθεση ενώπιον της ολομέλειας με τη λογική που περιέγραψε και ο κ. Γεωργίου, ότι η επιτροπή Ελέγχου θα εξετάσει την έκθεση της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας και θα έρθει ενώπιον της ολομέλειας μετά από τη συζήτηση στην επιτροπή Ελέγχου. Αυτό που πρέπει να κάνουμε νομίζω είναι να θέσουμε ένα χρονικό...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Αν με ακούτε, να θέσουμε ένα χρονικό διάστημα γι' αυτή τη διαδικασία ελέγχου της συζήτησης του θέματος στην επιτροπή Ελέγχου. Δηλαδή, να πούμε ότι -για παράδειγμα προτείνω το Μάρτιο, το αργότερο- θα συζητήσουμε στην ολομέλεια την έκθεση της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας. Διότι, και να εγγραφεί το θέμα, όπως εισηγείται ο συνάδελφος, και δεν έχω αντίρρηση, θα πάει δέκατο έκτο στο Κεφάλαιο Δ'. Κάνετε τον υπολογισμό σας με τη ροή που πάει η Βουλή, αν πάει με τη σειρά του, του χρόνου έτσι εποχή θα το συζητούμε. Άρα, η καλύτερη εισήγηση είναι η ολομέλεια να ζητήσει από την επιτροπή Ελέγχου στις πρώτες συνεδριάσεις της μέσα στο νέο χρόνο να δει την έκθεση της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας. Θέλετε το Φεβρουάριο; Θέλετε το Μάρτιο; Να πούμε ότι θα δώσουμε δύο, τρεις συνεδριάσεις στο Κεφάλαιο Δ', για να δούμε την έκθεση της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας μετά από τη συνεδρία στην επιτροπή Ελέγχου. Αυτή είναι η δική μου εισήγηση. Δεν ξέρω αν συμφωνούν οι υπόλοιπες ομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Επειδή στην ουσία ουδείς διαφωνεί ότι η έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας πρέπει να τύχει συζήτησης στο κοινοβούλιο, από τη στιγμή που ο συνάδελφος είχε την πολύ σωστή θέση να εγγράψει το θέμα στο Κεφάλαιο Δ', εγγράφεται, αλλά και με ομόφωνη απόφαση του σώματος παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για συζήτηση, εξέταση και, όταν ολοκληρωθεί, θα το συζητήσουμε και στο Κεφάλαιο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ειλικρινά δεν ξέρω για τι ερίζουμε. Ποιος θα πάρει τα εύσημα; Εγώ το θεωρώ για την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, στην οποία ανήκει ο πρόεδρος της επιτροπής, μομφή και προσβολή και περίμενα ειλικρινά κάποιος συνάδελφος να πει: «Ε, τζιαι στην απουσία του προέδρου της επιτροπής»...

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Περίμενε, αφού σηκώνω χέρι, κύριε!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Συγγνώμη, θα θεωρήσουν ότι πισώπλατα τους θεωρούμε αδιάφορους, ανίκανους και παίρνουμε ως δεδομένο ότι δε θέλουν να το συζητήσουν στην επιτροπή.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Σωτήρη Σαμψών)

Ένα λεπτό, αγαπητέ συνάδελφε.

Εσείς μπορεί να έχετε όλη την καλή πρόθεση. Εξελίσσεται όμως με έναν τρόπο που οι συνειρμοί πάνε και οδηγούν και κάπου αλλού. Και ρωτώ. Είναι απλό. Ακόμα και αν δεν ήταν πρόεδρος της επιτροπής ένας συνάδελφος μέλος της ίδιας κοινοβουλευτικής ομάδας, δεν μπορούσε να ζητήσει ο συνάδελφος, εκτός αν προσβάλλεται ο πρόεδρος της επιτροπής, όποιος και να είναι, όπου και να ανήκει, και να του πει ότι εγώ θέλω να εγγράψω τούτο το θέμα, για να συζητηθεί, διότι αισθάνθηκα ότι εσείς σφυρίζετε αδιάφορα ενδεχομένως; Άρα, να λυθεί τούτο το πρόβλημα και αν δεν έχουν πρόθεση στην επιτροπή Ελέγχου να το συζητήσουν, για να μην τους προσβάλουμε, τότε να ζητήσει την εγγραφή ο αγαπητός συνάδελφος και μπράβο του. Και εκεί να γίνει η συζήτηση, να ολοκληρωθεί και να έρθει εδώ. Αλλιώς, όσα κάνουμε διερωτώμαι πραγματικά τι εξυπηρετούν πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεμιστοκλέους παρακαλώ και μετά ο κ. Σαμψών.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα απ' όλα να εκφράσω τη λύπη μου, γιατί αφήνονται αιχμές είτε εις βάρος της επιτροπής Ελέγχου είτε εις βάρος του προέδρου της επιτροπής Ελέγχου. Κάτι τέτοιο ούτε πρόθεση ήταν, κύριε Κλεάνθους, δική μου ούτε βεβαίως της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, στην οποία μετέχει επί εικοσαετία ο κ. Κωστάκης Κωνσταντίνου.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι όσες φορές ο υποφαινόμενος αποτάθηκε στην επιτροπή Ελέγχου για εγγραφή θεμάτων κανένα από την επιτροπή δεν παρουσίαζε κανένα εμπόδιο. Και πρόσφατα μάλιστα έχουν ξεκινήσει συζητήσεις για άλλα ζητήματα.

Ο σκοπός για τον οποίο είχα αποστείλει την επιστολή ήταν ότι έκρινα ότι στα περασμένα χρόνια, τουλάχιστο σ' αυτά που είμαι βουλευτής, δε συζητήθηκε ποτέ η έκθεση της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Και το ότι γίνεται μία συζήτηση τώρα, δεν το θεωρώ κακό. Αντίθετα, το θεωρώ εποικοδομητικό. Συμφωνώ απόλυτα με την εισήγηση του κ. Νεοφύτου να πάει στην επιτροπή Ελέγχου και, όποτε κρίνει η επιτροπή ότι θα είναι έτοιμη, να φέρει μία μικρή έκθεση και να γίνει συζήτηση επί της εκθέσεως της επιτροπής Ελέγχου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σαμψών, θέλετε να προσθέσετε κάτι;

Παρακαλώ, έχετε το λόγο.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Αν και με κάλυψε εν μέρει ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους, γιατί πιστεύω πως σίγουρα δεν ήταν η πρόθεσή του να θίξει τον πρόεδρο της επιτροπής, ο

οποίος μας ακούει και από το ραδιόφωνο και βρίσκεται στον αυτοκινητόδρομο -να μην έκανε και επαναστροφή, λέω, και να έρχεται πίσω ήδη- εκείνο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι το θέμα βρίσκεται ενώπιον της επιτροπής Ελέγχου. Συζητούμε αυτή τη στιγμή την έκθεση της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας και θεωρώ πως είναι κρίμα να προκαταλαμβάνουμε το κατά πόσο θα έρθει ή όχι η έκθεση από την επιτροπή Ελέγχου ενώπιον της ολομέλειας. Επομένως, θεωρώ ότι, αφού λήξει η συζήτηση στην επιτροπή, τότε θα έρθει και η συγκεκριμένη έκθεση ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, έχοντας ακούσει όλες τις πλευρές, ομολογουμένως θα ήταν άκομφο για ένα βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού να γράψει το θέμα, για να συζητηθεί στην ολομέλεια, παραγνωρίζοντας τον πρόεδρο και συνάδελφό του βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού. Σίγουρα κανένας βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού τα τελευταία χρόνια δεν έχει αυτές τις τάσεις να κάνει τέτοιου είδους ενέργειες.

Έχω την άποψη ότι, αν προσέχαμε τις διαδικασίες, όλοι θα γνωρίζαμε ότι ήδη έχουμε εγκρίνει εις την κατάθεση εγγράφων την παραπομπή της έκθεσης στην επιτροπή Ελέγχου. Αυτό έγινε, όταν κατατέθηκαν τα έγγραφα που εγκρίναμε ως πρώτο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη. Το μόνο θέμα που απομένει είναι πότε συζητούμε την έκθεση. Και επειδή όλες οι πλευρές συγκλίνουν στην άποψη ότι είναι, παρ' όλο που και η έκθεση από μόνη της μπορεί να συζητηθεί, ένα έγγραφο που κάλλιστα μπορεί να συζητηθεί από μόνο του, είναι καλύτερα να υπάρξει μία έκθεση από την επιτροπή Ελέγχου, αν μη τι άλλο διά της εκθέσεως να αναδείξει τα πλέον σοβαρά θέματα. Νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε με την άποψη του κ. Περδίκη, για να μην παραπεμφθεί το θέμα σε μάκρος πολύ και να χάσει τη σημασία του, να υπάρξει μία δέσμευση ότι πριν από τις διακοπές του Πάσχα θα συζητηθεί το θέμα ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής, αφού υπάρξει η έκθεση από την επιτροπή Ελέγχου. Νομίζω ότι με αυτή τη θέση συμφωνούμε όλες οι πλευρές.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας και ευχαριστώ όλους για τη συνεργασία.

(Ωρα λήξης: 7.38 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Περδίκης Γιώργος

Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ευαγόρου Σταύρος	Σαμψών Σωτήρης
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαρίκας Φειδίας
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φακοντής Αντρέας
Κουτσού Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Άντρος	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυρίτσης Πάμπης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κωνσταντίνου Κώστας	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος της συνεδρίασης κ. Χρήστου Πουργουρίδη στην Παγκόσμια Ημέρα Δράσης κατά των Κλιματικών Αλλαγών, το κείμενο σχετικού ψηφίσματος και ομόφωνη έγκρισή του.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
3. Διαδικαστική συζήτηση (Ν. Κλεάνθους, Ε. Θεοχάρους, προεδρεύων, Α. Κυπριανού) για τις δύο προτάσεις νόμου σχετικά με το κάπνισμα.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Σιζόπουλος, Δ. Συλλούρης, Α. Νεοφύτου, Α. Παπαδοπούλου, Ν. Κουτσού, Τ. Χατζηγεωργίου, Στ. Ευαγόρου, Ν. Κατσουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Ομήρου, Α. Γεωργίου, Ζ. Κουλίας, Λ. Χριστοφόρου, προεδρεύων) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 5) του 2008».
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υπαλλήλων του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 2) του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Μ. Σιζόπουλος, Α. Παπαδοπούλου, Στ. Ευαγόρου, Ρ. Ερωτοκρίτου) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2009 Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Αναγνώρισης της Προσφοράς και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και προς τους Εξαρτημένους τους Νόμος του 2006» και «Ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς τους Αιχμαλώτους της Τουρκικής Εισβολής Νόμος του 2006», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Γεωργίου, Γ. Ομήρου, Λ. Χριστοφόρου, Σ. Φυττής, Ν. Κουτσού) και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Αναγνώρισης της Προσφοράς, Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και προς τους Εξαρτημένους τους Νόμος του 2008».
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Συντηρήσεως Ορισμένων Φάρων στην Ερυθρά Θάλασσα (Κυρωτικός) (Καταργητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (Κυρωτικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Τ. Χατζηγεωργίου, Γ. Βαρνάβα, Ν. Κατσουρίδης, Α. Κυριακίδου, Α. Θεμιστοκλέους, Ν. Κουτσού, Α. Κυπριανού, Α. Αγγελίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαινοθηρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαινοθηρίας (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να Πληροί ο Κτηνιατρικός Εξοπλισμός (Καταργητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
19. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Αγγελίδης, Γ. Βαρνάβα, Ν. Κλεάνθους, Σ. Φυττής, Ι. Νικολάου, Ζ. Κουλίας, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Κυπριανού, Α. Νεοφύτου, Τ. Χατζηγεωργίου, Ν. Κατσουριδής, Ν. Κουτσού, προεδρεύων) και ψήφισή της σε νόμο.
20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Αγγελίδης, Α. Κυπριανού, Ι. Νικολάου, Φ. Σαρίκας) και ψήφισή του σε νόμο.
21. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κτηματομεσιτών (Τέλη) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
22. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επικτήτης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2009 Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
23. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 3).
24. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 4).
25. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007», οι παρατηρήσεις του κ. Ιωνά Νικολάου και ψήφισή του σε νόμο.
26. Έκθεση για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού και Υπολογιστή Ποσοτήτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008»,
  - β. «Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας - Θέσεις Πρώτου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας, Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας 1^{ης} Τάξεως και Εκπαιδευτή Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008»,
  - γ. «Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2008»
 και έγκρισή τους.
27. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Κοινοτική Άδεια Ελεγκτή Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
28. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.

29. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2009, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
30. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
31. Ερωτήσεις βουλευτών:
Ποσοστά ανακύκλωσης απορριμμάτων το 2008 - Αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας - Αυτονόμηση Πυροσβεστικής και δημιουργία νέων οργανικών θέσεων - Η αλλαγή στα λογότυπα της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου - Ένταξη αλλοδαπών μαθητών στη σχολική κοινότητα και κοινωνία - Εκπαιδευτικά προγράμματα για Κυπρίους του εξωτερικού - Προβλήματα κατόχων πτυχίου γεωγραφίας - Διοικητική ευθύνη θαλάσσιας περιοχής μεταξύ Φάρου Κιτίου και Ζυγίου - Οι κίνδυνοι από τα λαγόψαρα.
32. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Αποπεράτωση της κατασκευής των πεζοδρομίων στην κοινότητα Καμπιών - Αίτημα Γεράσας για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για αποπεράτωση της εκκλησίας στην κοινότητα - Αίτημα για παραχώρηση ανταποδοτικών ωφελημάτων από το δήμο Λεμεσού στην κοινότητα Παλόδειας - Καθυστέρηση στην υλοποίηση έργων στην κοινότητα Αυγόρου - Προβλήματα δυσσομίας από χοιροστάσιο στην Αγία Μαρινούδα στην Πάφο - Διαπλάτυνση και συντήρηση του δρόμου προς την Κοιλίνεια - Απόρριψη απορριμμάτων κατά μήκος των αυτοκινητόδρομων - Ανάγκη ανάπτυξης σπηλαιίου στην Αρχιμανδρίτα Πάφου - Απόρριψη αίτησης Ακακίου για εκμίσθωση γης και παραχώρησή της στην ΕΔΟΝ.
33. Συζήτηση (Α. Γεωργίου, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Περδίκης, Α. Νεοφύτου, Ν. Κλεάνθους, Α. Θεμιστοκλέους, Σ. Σαμψών, προεδρεύων) για εγγραφή του θέματος «Η έκθεση της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας για το 2007», έπειτα από εισήγηση του κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους, και απόφαση για μη εγγραφή του.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 16^η Δεκεμβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 4.12 μ.μ.

Αρ. 12

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Κύπρος πενθεί ακόμα την απώλεια ενός άξιου τέκνου της. Ο κυπριακός λαός θρηνεί ακόμα τον αδόκητο θάνατο ενός πρωταγωνιστή της πρόσφατης ιστορίας της πατρίδας μας. Η Βουλή των Αντιπροσώπων καλείται σήμερα να αποτίσει φόρο τιμής στον αείμνηστο τέως Πρόεδρο της Δημοκρατίας και πρώην Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, κορυφαίο κοινοβουλευτικό άνδρα, Τάσσο Παπαδόπουλο.

Τιμούμε σήμερα το συνετό και σθεναρό μαχητή της δημοκρατίας και της ελευθερίας, το γενναίο υπερασπιστή των δικαίων και των δικαιωμάτων του κυπριακού λαού, το συνεπή υπηρέτη του εθνικού και δημόσιου συμφέροντος και έναν από τους σημαντικότερους θεμελιωτές και υπερασπιστές του κυπριακού κράτους, που για πολλά χρόνια λάμπρυνε και τα έδρανα της Βουλής των Αντιπροσώπων. Τιμούμε τους αγώνες του και την προσφορά του προς την Κύπρο και το λαό της. Τιμούμε την εντιμότητα, την ανιδιοτέλεια, την αξιοπρέπεια, τη σύνεση, την υπευθυνότητα και τις αρχές και τις αξίες που τον διέκριναν στην πενήντάχρονη πολιτική του δράση και προσφορά προς την Κύπρο. Τιμούμε τον πατριωτισμό του, τη μαχητικότητα και τη διεκδικητικότητά του στην υπεράσπιση και προάσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας και των δικαίων του κυπριακού λαού.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων τιμά σήμερα τον Τάσσο Παπαδόπουλο, γιατί επιτέλεσε στο ακέραιο και με ακεραιότητα το χρέος του προς την πατρίδα. Γιατί υπήρξε γενναίος και θαρραλέος μαχητής της δημοκρατίας. Γιατί υπήρξε ανυπότακτος

και ασυμβίβαστος θεματοφύλακας του εθνικού και του δημόσιου συμφέροντος. Γιατί υπήρξε θεμελιωτής του κοινωνικού κράτους και του κράτους πρόνοιας. Γιατί υπήρξε φανατικός υποστηρικτής του κράτους δικαίου.

Παράλληλα, η Βουλή των Αντιπροσώπων τιμά ένα σπουδαίο κοινοβουλευτικό άνδρα. Ο Τάσσος Παπαδόπουλος υπήρξε υπόδειγμα βουλευτή. Με την ευρυμάθεια, την οξυδέρκεια, την πληρότητα των γνώσεών του, την επιμέλεια και την εργατικότητα του, τη σχολαστικότητα και την πολιτική, νομική και λογική τεκμηρίωση των θέσεών του, που πάντοτε υπηρετούσαν το δημόσιο συμφέρον και μόνο, μπορούμε να πούμε ότι καθόρισε το ρόλο, τις ευθύνες και τα καθήκοντα του βουλευτή.

Πολλά και σημαντικά νομοθετήματα φέρουν τη σφραγίδα του. Πολλές αγορεύσεις του από το βήμα της Βουλής, με κυριότερες εκείνες κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, αποτελούν πηγή υπεύθυνου, σοβαρού, συνετού και αντικειμενικού κοινοβουλευτικού και γενικότερα πολιτικού λόγου.

Ουδέποτε υπήρξε δημαγωγός. Δεν τον ενδιέφερε να είναι αρεστός ή δημοφιλής. Αναζητούσε, πρότεινε, υποστήριζε και στήριζε το δέον. Στήριζε και υπηρετούσε το επωφελές για τον τόπο και το λαό. Απεχθανόταν το ευτελές, το κίβδηλο, το παράλογο και το ανούσιο. Στήριζε τις απόψεις και τις θέσεις του με σταθερότητα και σθένος, ακόμα και με πείσμα, χωρίς να υπολογίζει το πολιτικό κόστος.

Οι οραματικές του σκέψεις, η ρεαλιστική του πολιτική πρόταση, οι λογικές του θέσεις, οι έγνοιες του, οι αγωνίες του και οι ανησυχίες του για την Κύπρο, οι προβληματισμοί του και οι ελπίδες και οι προσδοκίες του για το λαό μας αποτελούν ανεξίτηλα αποτυπώματα της πενήνταχρονης πολιτικής του δράσης και της μεγάλης και σπουδαίας προσφοράς του προς την Κύπρο και το λαό μας.

Από τα διάφορα πολιτειακά και πολιτικά αξιώματα και ρόλους ο Τάσσος Παπαδόπουλος άφησε αδρή και ανεξίτηλη τη σφραγίδα του. Ως Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας σφράγισε την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων σφράγισε τη νομοθετική εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Ως Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πρόσφερε στον κυπριακό λαό το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ως συνομιλητής της ελληνοκυπριακής πλευράς συνδιαμόρφωσε με τον αείμνηστο εθνάρχη Μακάριο τις προτάσεις μας για λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας. Κορυφαία πολιτική του πράξη, που σφράγισε τους αγώνες του και την προσφορά του προς την Κύπρο, είναι ασφαλώς το "όχι" στο δημοψήφισμα για το Σχέδιο Ανάν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων τιμά σήμερα ένα μεγάλο και σπουδαίο απόντα, του οποίου η παρουσία υπήρξε έντονη, πλήρης, άριστη. Τιμούμε τον Τάσσο Παπαδόπουλο, γιατί πραγματικά αξίζει και δικαιούται την τιμή, την εκτίμηση και την ευγνωμοσύνη μας.

Παράλληλα, η Βουλή εκφράζει τα ειλικρινή της συλλυπητήρια προς τη σύζυγο, τα παιδιά και τους λοιπούς συγγενείς του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου και συμπαρίσταται στο βαρύ τους πένθος.

Παρακαλώ, ας εγερθούμε και ας τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του άξιου τέκνου της πατρίδας Τάσσου Παπαδόπουλου.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε σήμερα τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009. Όπως συμφωνήθηκε, σήμερα θα μιλήσουν οι αρχηγοί ή εκπρόσωποι των κομμάτων, ξεκινώντας από το μικρότερο κόμμα. Η συζήτηση θα συνεχιστεί αύριο και μεθαύριο σε ολοήμερες συνεδρίες, αρχίζοντας στις 9.00 το πρωί και διακόπτοντας στη 1.00 το μεσημέρι και επανερχόμενοι στις 3.00 το απόγευμα μέχρι τις 8.00 το βράδυ, πάντοτε αναλόγως της πορείας της συζήτησης.

Θερμή παράκληση είναι τα κόμματα που δεν το έχουν ήδη κάνει να δώσουν τον κατάλογο των ομιλητών τους, για να καταστεί δυνατή η έγκαιρη κατάρτιση του σχετικού προγράμματος της συζήτησης, όπως έχει συμφωνηθεί στο επίπεδο της σύσκεψης των κομμάτων. Παρακαλώ επίσης όλους τους ομιλητές να περιοριστούν αυστηρά στο χρόνο που τους έχει δοθεί, όπως άλλωστε είναι η ομόφωνη απόφαση όλων των εν τη Βουλή κομμάτων.

Καλώ τώρα την πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου να καταθέσει σε συντομία, όχι πάνω από είκοσι λεπτά, τα κύρια συμπεράσματα που αναδεικνύονται μέσα από την έκθεση της επιτροπής, που έχει ήδη κυκλοφορήσει και βρίσκεται στα χέρια σας.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κάτω από βαρύτατο πένθος και θλίψη για τον αδόκητο χαμό του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου, που σφράγισε με την πλούσια πολιτική του παρουσία τη σύγχρονη κυπριακή ιστορία, είμαι υποχρεωμένη να παρουσιάσω στη σημερινή συνεδρία της Βουλής τη συνοπτική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2009.

Οι ιστορικοί ηγέτες δεν πεθαίνουν. Κληροδοτούν οράματα, παρακαταθήκες και χρέη σε όλους εμάς που βρισκόμαστε στο στίβο της μάχιμης πολιτικής, τα οποία οφείλουμε να ξεπληρώσουμε, παλεύοντας για λευτεριά και δικαίωση της πολύπαθης πατρίδας, οικονομική ευρωστία, ανάπτυξη και κοινωνική προκοπή του λαού μας.

(Η έκθεση αποσπάσματα της οποίας ανέγνωσε η πρόεδρος της επιτροπής.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Τάκης Χατζηγεωργίου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. Εισαγωγή

Ο κρατικός προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2009, κατατέθηκε στη Βουλή σύμφωνα με το Άρθρο 81 του Συντάγματος της Κυπριακής

Δημοκρατίας, εντός των προβλεπόμενων πλαισίων, δηλαδή τρεις μήνες πριν από την έναρξη του επόμενου οικονομικού έτους, στη δεύτερη συνεδρία της ολομέλειας του σώματος της παρούσας συνόδου, στις 9 Οκτωβρίου 2008.

Ακολούθως παραπέμφθηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή έκθεσης προς το σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, άρχισε τη μελέτη του υπό συζήτηση προϋπολογισμού στις 16 Οκτωβρίου 2008 με την παρουσίαση της οικονομικής πολιτικής και δημοσιονομικής κατάστασης από τον Υπουργό Οικονομικών και ολοκλήρωσε τη συζήτησή του στις 27 Νοεμβρίου 2008 με την παρουσίαση όλων των επιμέρους προϋπολογισμών των υπουργείων και ανεξάρτητων υπηρεσιών. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν δεκαπέντε συνεδρίες για την ανάλυση των επιμέρους προϋπολογισμών και η συζήτηση έκλεισε με την παρουσία του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, κ. Αθανάσιου Ορφανίδη, σε δύο συνεδρίες της επιτροπής, ο οποίος κατά πάγια πρακτική ανέλυσε ενώπιον της επιτροπής τις θέσεις και εκτιμήσεις του για την ευρύτερη οικονομική κατάσταση, όπως και για άλλα ειδικότερα ζητήματα δημοσιονομικής πολιτικής.

Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χαρίλαος Σταυράκης προσήλθε επίσης στις 4 Δεκεμβρίου 2008 και ανέλυσε ενώπιον της ολομέλειας του σώματος τη γενική οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, όπως και την όλη δημοσιονομική κατάσταση, καθώς και τις προτεραιότητες και τους στόχους της κυβέρνησης για το έτος 2009, όπως διαγράφονται μέσα από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό.

Η επιτροπή συνήλθε επίσης σε μια συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2008 για σκοπούς έγκρισης της παρούσας έκθεσης, όπως και αριθμού τροποποιήσεων¹ στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι οποίες κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών μετά τη λήξη της κυρίως συζήτησης.

Σημειώνεται τέλος ότι η επιτροπή συζήτησε θέματα, των οποίων οι επιμέρους πτυχές θεωρήθηκε ότι είναι δυνατό να επηρεάσουν την κυβερνητική πολιτική σε σχέση με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2009, σε ειδικές συνεδρίες της ως ακολούθως:

- Στις 13 Οκτωβρίου 2008 το θέμα «Η παγκόσμια οικονομική κρίση και οι τυχόν επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία»
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
- Στις 12 Νοεμβρίου 2009 το θέμα «Οι επιπτώσεις από την άνοδο των επιτοκίων στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα»
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών).

---

¹ Κατατέθηκαν συνολικά τρεις τροποποιήσεις στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι οποίες αναλύονται στο Παράτημα ΙΙΙ του Τρίτου Μέρους της παρούσας έκθεσης.

2. Γενικά και ειδικά διαδικαστικά ζητήματα

α. Γενικά διαδικαστικά ζητήματα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, προγραμματίζοντας τις εργασίες της για την τρέχουσα σύνοδο, έθεσε ως προτεραιότητά της, την έγκαιρη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2009 και την υποβολή της έκθεσής της προς την ολομέλεια του σώματος, ώστε να καταστεί, όπως και κατά τις προηγούμενες χρονιές, δυνατή, η έγκαιρη συζήτηση και έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2009 από την ολομέλεια του σώματος, δηλαδή πριν από το τέλος του τρέχοντος οικονομικού έτους².

Η ανάγκη έγκαιρης, σύμφωνα με το σύνταγμα, ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού σε νόμο, αποτελεί πάγια θέση της επιτροπής, η οποία έχει επανειλημμένα εκφραστεί στην πράξη με την έγκαιρη ολοκλήρωση της συζήτησης των κρατικών προϋπολογισμών προηγούμενων ετών, με απώτερο στόχο πάντοτε την έναρξη υλοποίησης της κυβερνητικής πολιτικής από την αρχή του οικονομικού έτους, στο οποίο έκαστος αφορά, χωρίς οποιεσδήποτε καθυστερήσεις. Είναι γνωστό ότι η μη έγκαιρη ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού σε νόμο, συνταγματικά υπαγορεύει την ανάγκη διαδοχικής, ανάλογα με το χρόνο καθυστέρησης, έγκρισης από τη Βουλή, δύο διαδοχικών δωδεκατημορίων για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο. Το γεγονός αυτό επηρεάζει το βαθμό υλοποίησης της κυβερνητικής πολιτικής, αφού μέχρι την έγκριση του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού από τη Βουλή, η κυβέρνηση δε δύναται παρά μόνο να ανταποκριθεί σε συμβατικές υποχρεώσεις του προηγούμενου έτους, όπως και να διενεργήσει δαπάνες μόνο για το μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων.

β. Ειδικά διαδικαστικά ζητήματα

Η επιτροπή κατά πάγια πρακτική, η οποία ακολουθείται τα τελευταία χρόνια προέβηκε και φέτος σε έγκαιρη κατάρτιση του προγράμματος μελέτης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, του οποίου η οριστικοποίηση κατέστη δυνατή πριν την επίσημη κατάθεση του εν λόγω προϋπολογισμού στη Βουλή με την πλήρη συνεργασία όλων των υπουργών και όλων των ανεξάρτητων κρατικών αξιωματούχων που προσήλθαν ενώπιον της επιτροπής. Σημειώνεται ότι καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε οι οποιεσδήποτε διαφοροποιήσεις στον αρχικό προγραμματισμό μελέτης του προϋπολογισμού να είναι οι ελάχιστες δυνατές και μόνο για απολύτως δικαιολογημένους λόγους.

Σημειώνεται επίσης ότι και φέτος κατεβλήθη προσπάθεια για τον καθορισμό των συνεδριών για τη συζήτηση των επιμέρους προϋπολογισμών των υπουργείων στις αντίστοιχες μέρες, κατά τις οποίες σύμφωνα με πάγια πρακτική συνεδριάζουν οι καθ' ύλην κοινοβουλευτικές επιτροπές, γεγονός που θεωρείται ότι διευκολύνει τους προέδρους και τα μέλη των επιτροπών αυτών να παρακολουθούν τις

---

² Η συζήτηση του προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος ορίσθηκε για τις 15, 16, 17 και 18 Δεκεμβρίου 2008.

εργασίες για τη συζήτηση των επιμέρους προϋπολογισμών συμβάλλοντας με τις εξειδικευμένες γνώσεις και την πείρα τους στην πρόοδο των συζητήσεων. Ενημερώθηκε επίσης κατά πάγια πρακτική ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου για τον όλο προγραμματισμό εργασιών της επιτροπής για σκοπούς αποφυγής σύγκλησης συνεδριών του Υπουργικού Συμβουλίου κατά τρόπο που να παρακωλύονται οι υπουργοί να προσέλθουν στην επιτροπή σύμφωνα με το προκαθορισθέν πρόγραμμα. Το τελικό πρόγραμμα εργασιών της επιτροπής έχει ως ακολούθως:

- Παρασκευή, 17 Οκτωβρίου 2008 - Υπουργός Οικονομικών
Οικονομική πολιτική και δημοσιονομική κατάσταση
- Υπουργείο Οικονομικών
- Γενικό Λογιστήριο
- Γραφείο Προγραμματισμού
- Δευτέρα, 20 Οκτωβρίου 2008 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων
- Πέμπτη, 23 Οκτωβρίου 2008 - Υπουργείο Άμυνας
- Δευτέρα, 27 Οκτωβρίου 2008 - Υπουργείο Εσωτερικών
- Τετάρτη, 29 Οκτωβρίου 2008 - Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων
- Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου
- Δευτέρα, 3 Νοεμβρίου 2008 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
- Τετάρτη, 5 Νοεμβρίου 2008 - Ελεγκτική Υπηρεσία
- Νομική Υπηρεσία
- Βουλή των Αντιπροσώπων
- Γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας
- Πέμπτη, 6 Νοεμβρίου 2008 - Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
- Δευτέρα, 10 Νοεμβρίου 2008 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- Τετάρτη, 12 Νοεμβρίου 2008 - Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών

Εταιρειών

- Πέμπτη, 13 Νοεμβρίου 2008 - Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων
- Δευτέρα, 17 Νοεμβρίου 2008 - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Τετάρτη, 19 Νοεμβρίου 2008 - Υπουργείο Εξωτερικών
- Τετάρτη, 19 Νοεμβρίου 2008 - Κονδύλια διαφώτισης:
  - Υπουργός Εξωτερικών
- Τετάρτη, 19 Νοεμβρίου 2008 - Δικαστική Υπηρεσία
- Τετάρτη, 19 Νοεμβρίου 2008 - Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως
- Τετάρτη, 19 Νοεμβρίου 2008 - Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
- Δευτέρα, 24 Νοεμβρίου 2008 - Υπουργείο Υγείας
- Δευτέρα, 24 Νοεμβρίου 2008 - Κονδύλια διαφώτισης:
  - Κυβερνητικός Εκπρόσωπος
- Πέμπτη, 27 Νοεμβρίου 2008 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Δευτέρα, 1^η Δεκεμβρίου 2008 - Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου
- Δευτέρα, 8 Δεκεμβρίου 2008 - Οικονομική κατάσταση και εκτιμήσεις
- Δευτέρα, 8 Δεκεμβρίου 2008 - Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (συνέχιση της συζήτησης)
- Δευτέρα, 8 Δεκεμβρίου 2008 - Έγκριση προσχεδίου έκθεσης της επιτροπής
- Δευτέρα, 8 Δεκεμβρίου 2008 - Έγκριση τροποποιήσεων που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών

Κατά πάγια πρακτική των τελευταίων χρόνων ακολουθήθηκε και φέτος ο ίδιος τρόπος συζήτησης από την επιτροπή, με τον καθορισμό συγκεκριμένης διάρκειας χρόνου για όλες τις κοινοβουλευτικές πλευρές που εκπροσωπούνται στην επιτροπή ανάλογα με τη δύναμη της κάθε μιας, και κατά τρόπο που να παρέχεται επαρκής χρόνος τόσο για αρχική τοποθέτηση εκ μέρους της κάθε πλευράς αναφορικά με τον υπό εξέταση κάθε φορά προϋπολογισμό, όσο και για την υποβολή ερωτήσεων και λήψη απαντήσεων από εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας. Ανάλογος χρόνος δόθηκε για τους ίδιους σκοπούς στο βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων κ. Γ. Περδίκη, ο οποίος δεν είναι μέλος της επιτροπής.

Αναφορικά με άλλα ειδικά διαδικαστικά ζητήματα, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Για όλες τις συνεδρίες τηρήθηκαν πλήρη στενογραφημένα πρακτικά, τα οποία αφού αποστενογραφήθηκαν έτυχαν της δέουσας επιμέλειας και διανεμήθηκαν σε όλους τους βουλευτές, για σκοπούς, μεταξύ άλλων, διευκόλυνσής τους για τη συζήτηση του προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος.
- Για όλες τις συνεδρίες τηρήθηκε ειδικό παρουσιολόγιο, το οποίο έτυχε προσυπογραφής από την πρόεδρο της επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής.

(Οι παρουσίες των βουλευτών, μελών και μη μελών της επιτροπής στις συνεδρίες εμφανίζονται στο παρουσιολόγιο, το οποίο περιλαμβάνεται στο Τρίτο Μέρος της παρούσας έκθεσης ως Παράρτημα II).

Κατατέθηκαν εκ των προτέρων από όλους τους υπουργούς και ανεξάρτητους αξιωματούχους γραπτά σημειώματα/ομιλίες για κάθε ένα από τους υπό εξέταση προϋπολογισμούς. Στα σημειώματα αυτά περιλήφθηκαν στοιχεία τα οποία είχε ζητήσει εκ των προτέρων η επιτροπή ως ακολούθως:

- Συνολικές προϋπολογισθείσες δαπάνες για το έτος 2009 και ανάλυσή τους σε τακτικές και αναπτυξιακές.
- Σύγκριση με τις εν λόγω δαπάνες για τα έτη 2008, 2007 και 2006 (προϋπολογισθείσες, εγκεκριμένες, πραγματικές). Αύξηση-μείωση σε ποσοστά και σε απόλυτους αριθμούς.
- Μακροπρόθεσμη πολιτική και στόχοι.
- Μεσοπρόθεσμη πολιτική και στόχοι (τριετής ορίζοντας).
- Βραχυπρόθεσμοι στόχοι. (Νέα έργα προς υλοποίηση εντός του οικονομικού έτους, στο οποίο αναφέρεται ο υπό εξέταση προϋπολογισμός και αντίστοιχα κονδύλια).
- Βαθμός υλοποίησης τρέχοντος έτους και σύγκριση με το βαθμό υλοποίησης των τριών τελευταίων οικονομικών ετών.
- Στάδιο υλοποίησης έργων που περιλαμβάνονται στον κρατικό προϋπολογισμό του 2008 και λόγοι καθυστερήσεων, αν υπάρχουν.
- Αναφορά σε συγκεκριμένα κονδύλια για το έτος 2009, με τα οποία προωθούνται στόχοι του Εθνικού Προγράμματος Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβώνας.
- Βαθμός απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων κατά τα τελευταία τρία έτη.
- Αριθμός υπηρετούντος προσωπικού (μόνιμοι, έκτακτοι, με σύμβαση, ωρομίσθιοι, κ.ά.)

- Έργα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του κάθε υπουργείου, τα οποία υλοποιούνται με άλλους τρόπους χρηματοδότησης (στρατηγικοί επενδυτές, δανεισμός και καταβολή από την κυβέρνηση μόνο των τοκοχρεολυσίων, κ.ά.)
- Κονδύλια για έρευνα σε κάθε υπουργείο.
- Έργα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα κάθε υπουργείου, τα οποία εκτελούνται με κοινοτικά κονδύλια ή με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

Από τους υπόλοιπους ανεξάρτητους αξιωματούχους ζητήθηκε ειδικότερα η κατάθεση των ακόλουθων στοιχείων:

- Τακτικών και αναπτυξιακών δαπανών για το έτος 2009 και σύγκριση με τα τρία τελευταία έτη 2008, 2007 και 2006).
- Επιπρόσθετων αναγκών κάθε υπηρεσίας, αν υπάρχουν .
- Οργανόγραμμα υπηρεσιών, στο οποίο να γίνεται σύγκριση με το προηγούμενο έτος αναφορικά με το υπηρετούν προσωπικό.

Η κατάθεση γραπτών σημειωμάτων αποδείχθηκε και φέτος ιδιαίτερα υποβοηθητική για τη μελέτη των επιμέρους προϋπολογισμών. Η μορφή των γραπτών σημειωμάτων ακολούθησε τις υποδείξεις της επιτροπής, με τη συμπερίληψη στα πλείστα αυτών όλων των ζητηθέντων στοιχείων. Τα πλείστα σημειώματα παρουσιάζουν με βάση τις απαιτήσεις της επιτροπής σε παραρτήματα ανάλυση των δαπανών όπως και ανάλυση του βαθμού υλοποίησης με τις δέουσες επεξηγήσεις, γεγονός για το οποίο εκφράζεται ιδιαίτερη ευαρέσκεια.

- Στοιχεία, των οποίων η κατάθεση είχε ζητηθεί κατά τη διάρκεια της εξέτασης επιμέρους προϋπολογισμών, καταχωρήθηκαν σε γραπτό σημείωμα, το οποίο διαβιβάστηκε αρμοδίως για σκοπούς κατάθεσης των ζητηθέντων στοιχείων στην επιτροπή.

(Κατάλογος των ζητηθέντων κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στοιχείων κατά υπουργείο και/ή υπηρεσία έχει διανεμηθεί μαζί με τα στοιχεία που έχουν στο μεταξύ κατατεθεί, σε όλους τους βουλευτές.)

Κατά πάγια πρακτική, η οποία κοινοποιήθηκε στους επηρεαζόμενους αξιωματούχους, τηρήθηκε και φέτος όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια ειδική διαδικασία ερωτήσεων, με βάση την οποία όλοι οι βουλευτές είχαν το δικαίωμα να υποβάλουν γραπτώς ερωτήσεις επί ειδικών κονδυλίων του προϋπολογισμού και να λάβουν απαντήσεις μέσα σε τεθέντα χρονοδιαγράμματα.

Η επιτροπή επιθυμεί με την ευκαιρία της ανάλυσης των διαδικαστικών ζητημάτων να εκφράσει τις ευχαριστίες της προς όλα τα μέρη που έχουν συμβάλει στην έγκαιρη και ενδελεχή μελέτη του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009. Όλοι οι υπουργοί, όπως και οι άλλοι ανεξάρτητοι αξιωματούχοι και οι

συνεργάτες τους, ανταποκρίθηκαν με προθυμία, ανέλυσαν με επάρκεια τη φιλοσοφία και τους στόχους των υπό συζήτηση προϋπολογισμών και κατέθεσαν όλα τα στοιχεία που ζητήθηκαν.

Ιδιαίτερη ευαρέσκεια εκφράζεται για τη συνδρομή των τεχνοκρατών του Υπουργείου Οικονομικών και ιδιαίτερα της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού, οι οποίοι σε τεχνοκρατικό επίπεδο παρέσχαν όπως πάντα κάθε πληροφορία και υποστήριξη προς την επιτροπή.

Εκφράζεται επίσης ευαρέσκεια για τις στενογράφους, οι οποίες με ζήλο και πνεύμα συλλογικότητας τήρησαν και αποστενογράφησαν με γοργούς ρυθμούς ένα μεγάλο όγκο πρακτικών για όλες τις συνεδρίες, ανταποκρινόμενες στις απαιτήσεις της επιτροπής, ενώ ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζονται επίσης στη στενογράφο που εργάστηκε για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αλλά και για την πολύτιμη συμβολή της στην άρτια παρουσίαση και έγκαιρη ολοκλήρωσή της.

Τέλος ευχαριστίες εκφράζονται και προς όλους τους άλλους υπηρεσιακούς της Βουλής, οι οποίοι συνέβαλαν με ζήλο και μεθοδικότητα στην επιμέλεια και έγκαιρη διανομή όλων των γραπτών σημειωμάτων και/ή ομιλιών, όπως και του υπολοίπου εγγράφου υλικού το οποίο κρίθηκε απαραίτητο για τη μελέτη του προϋπολογισμού.

3. Στοιχεία και πληροφορίες

Η παρούσα έκθεση βασίζεται όσον αφορά το Μέρος Α' αυτής, στα στοιχεία που εξάγονται από τη μελέτη των τριών τόμων του κρατικού προϋπολογισμού (Α, Β, Γ), από τους αναλυτικούς συγκριτικούς πίνακες για τα διάφορα μεγέθη του προϋπολογισμού και για τους μακροοικονομικούς δείκτες (2005-2009) που συνοδεύουν τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, από τα στοιχεία που κατατέθηκαν υπό μορφή σημειώματος (Οκτώβριος 2008) από τον Υπουργό Οικονομικών στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, όπως και από το σημείωμα «Οικονομικές Εξελίξεις του 2008 και Προοπτικές για το 2009³».

Για το Μέρος Β' της παρούσας έκθεσης, τα στοιχεία εξάγονται επίσης από τους τρεις τόμους του προϋπολογισμού (Α, Β, Γ) όσον αφορά τα επιμέρους κεφάλαια αυτού, από το Επεξηγηματικό Υπόμνημα για τον Προϋπολογισμό του έτους 2009 (τακτικές και αναπτυξιακές δαπάνες) και το σχετικό Παράρτημα αυτού, αλλά και από τα γραπτά σημειώματα/ομιλίες που κατατέθηκαν εκ μέρους των κρατικών αξιωματούχων.

Όσον αφορά τις παρατηρήσεις και τα σχόλια της επιτροπής, τα οποία έχουν περιληφθεί στην παρούσα έκθεση, σημειώνεται ότι λήφθηκαν υπόψη κυρίως τα αποστενογραφηθέντα πρακτικά των συζητήσεων που έγιναν στην επιτροπή, όπως επίσης τα σχόλια/παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις της επιτροπής προηγούμενων ετών για σκοπούς σύγκρισης.

Σημειώνεται ότι όπου στις παρατηρήσεις της επιτροπής γίνεται αναφορά για στοιχεία που έχουν κατατεθεί στην επιτροπή εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας,

---

³ Έκδοση Υπουργείου Οικονομικών - Οκτώβριος 2008.

οι βουλευτές δύνανται να ανατρέξουν για περισσότερες πληροφορίες στα γραπτά σημειώματα των υπουργών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

1. Παράμετροι κατάρτισης του προϋπολογισμού - Μορφή προϋπολογισμού

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, στην κατάρτιση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού λήφθηκε υπόψη η ανάγκη υλοποίησης ειλημμένης απόφασης για κατάρτιση των προϋπολογισμών με τριετή ορίζοντα, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι η περίοδος 2009-2011. Στα πλαίσια της περιόδου αυτής, οι παράμετροι κατάρτισης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού είναι οι ακόλουθες:

- Η συμπερίληψη αναπτυξιακών έργων σε συσχέτισμό με τις μελλοντικές δεσμεύσεις που δημιουργούνται.
- Η ανελαστικότητα τακτικών δαπανών που αφορούν κυρίως τις απολαβές του προσωπικού της δημόσιας υπηρεσίας.
- Η πιθανότητα επιβράδυνσης των κρατικών εσόδων.
- Η διεθνής οικονομική ύφεση.

Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2009 προσλαμβάνει τη μορφή τριών τόμων (Α, Β, Γ) και συνοδεύεται από ξεχωριστό τόμο, ο οποίος αποτελεί το Επεξηγηματικό Υπόμνημα για τις Τακτικές και Αναπτυξιακές Δαπάνες του 2009 και από σχετικό Παράρτημα του εν λόγω επεξηγηματικού υπομνήματος, στο οποίο παρατίθενται περαιτέρω λεπτομέρειες τόσο για τις τακτικές όσο και για τις αναπτυξιακές δαπάνες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Σημειώνεται ότι στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα για τον Προϋπολογισμό του 2009 (τακτικές και αναπτυξιακές δαπάνες), προτάσσεται και φέτος όπως και κατά την περσινή χρονιά για όλα τα υπουργεία, υπηρεσίες και τμήματα, ειδικό απόσπασμα στο οποίο γίνεται αναφορά στο όραμα και στις βασικές επιδιώξεις του κάθε τμήματος ή υπηρεσίας, όπως σχετικά αναφέρεται, για την τριετία 2009-2011.

Η επιτροπή διαπιστώνει ότι, όπως είχε εξαγγελθεί κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2008, έχει αρχίσει η καθιέρωση τριετούς Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΜΔΠ), το οποίο υπαγορεύει την ανάγκη καθορισμού εκ μέρους κάθε υπουργείου, τμήματος ή υπηρεσίας οράματος και βασικών επιδιώξεων. Τα αποσπάσματα, τα οποία προτάσσονται κάθε υπουργείου, τμήματος ή υπηρεσίας αποτελούν την αρχή της υλοποίησης του ΜΔΠ.

Παρά την εξαγγελία για την καθιέρωση τριετούς ΜΔΠ, με βάση το οποίο οι ετήσιοι προϋπολογισμοί θα διαφοροποιηθούν από την καθαρά λογιστική παρουσίασή τους και θα μετακινηθούν σε άλλης μορφής παρουσίαση, στη βάση ανώτατων ορίων δαπανών εντός της τριετίας, δεν έχει ακόμη καταστεί δυνατή στην επιτροπή η πλήρης αποτύπωση της επιδιωκόμενης εικόνας. Όπως είχε λεχθεί κατά την περσινή συζήτηση, ο κρατικός προϋπολογισμός του 2008 είχε ενταχθεί στα πλαίσια του πιο πάνω αναφερθέντος ΜΔΠ για την περίοδο 2008-2010 και ήταν ο πρώτος κατά σειρά από τους τρεις προϋπολογισμούς του εν λόγω πλαισίου. Η εξαγγελθείσα πέρυσι τριετής

προγραμματική περίοδος 2008-2010 έχει μετεξελιχθεί σε νέα προγραμματική περίοδο, η οποία ορίζεται για τα έτη 2009-2011.

Ενημερωτικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με τη δοθείσα στο εν λόγω στάδιο ενημέρωση, η διαδικασία εφαρμογής της πρώτης φάσης του ΜΔΠ κατά το 2008 αποτελούσε τη δεύτερη χρονιά υλοποίησης του όλου προγράμματος, ενώ η πλήρης εφαρμογή αυτού, όπως έχει κατατεθεί, αναμένεται να ολοκληρωθεί σε τρεις φάσεις που θα διαρκέσουν πέντε χρόνια. Κλιμάκιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), είχε επισκεφθεί την Κύπρο τον Απρίλιο του 2007 και παρέσχε προς το Υπουργείο Οικονομικών τεχνική βοήθεια για σκοπούς υλοποίησης της δεύτερης φάσης του ΜΔΠ, η οποία θα διαρκέσει δύο χρόνια (2008-2009).

Όπως έχει κατατεθεί, η καινοτομία του ΜΔΠ έγκειται στο γεγονός ότι, η κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού θα γίνεται πλέον στη βάση προγραμμάτων και συνεπώς, όπως αναφέρεται, κάθε υπουργείο θα πρέπει να διαμορφώσει ένα στρατηγικό πλαίσιο για υλοποίηση των σχεδίων/προγραμμάτων του για περίοδο τριών χρόνων, με βάση πάντοτε τις προτεραιότητες της κυβέρνησης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που εξάγονται από το σημείωμα του Υπουργείου Οικονομικών⁴, η κατάρτιση του ΜΔΠ 2009-2011 βασίστηκε στις δημοσιονομικές δεσμεύσεις για την επόμενη τριετία, στις εκτιμήσεις για τα δημόσια έσοδα καθώς και στις υποβληθείσες προτάσεις των υπουργείων. Το ΜΔΠ θεωρείται το εργαλείο που συνδέει τους μεσοπρόθεσμους στόχους πολιτικής της κυβέρνησης με την ετήσια διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού και όπως κατατέθηκε, με αυτό επιδιώκεται η βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών μέσω της ανακατανομής των δαπανών. Παράλληλα, γίνεται συσχετισμός των δημοσιονομικών στόχων καθορίζοντας έτσι το συνολικό πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών.

Πέραν της ετοιμασίας τριετούς δημοσιονομικού πλαισίου, προωθείται, όπως έχει κατατεθεί, η ετοιμασία προϋπολογισμού στη βάση προγραμμάτων και στόχων. Η νέα μορφή του προϋπολογισμού θα δίδει περισσότερη ευελιξία και ευθύνη στα υπουργεία/τμήματα, τα οποία θα αξιολογούνται με βάση τα προγράμματά τους στη βάση δεικτών απόδοσης/αξιολόγησης. Η πλήρης εφαρμογή του προγράμματος αυτού αναμένεται το 2011 και η διαδικασία ολοκλήρωσής του θα γίνει σε τρεις φάσεις.

Σύμφωνα με την περσινή ενημέρωση, ως πιλοτικό πρόγραμμα είχαν καταρτισθεί για πρώτη φορά και προωθήθηκαν κατά το 2008 στη βάση προγραμμάτων, οι προϋπολογισμοί του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των τμημάτων του, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, του Τμήματος Αναδάσμου, του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών, της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων του Υπουργείου Οικονομικών. Όπως έχει κατατεθεί, ο τεθείς στόχος διαλαμβάνει την κατάρτιση των προϋπολογισμών και για τα υπόλοιπα υπουργεία/τμήματα/ανεξάρτητες

---

⁴ Οικονομικές Εξελίξεις του 2008 και Προοπτικές για το 2009 – Οκτώβριος 2008 – Υπουργείο Οικονομικών.

υπηρεσίες στη βάση προγραμμάτων, ώστε ο κρατικός προϋπολογισμός του 2010 να κατατεθεί στη Βουλή υπό τη νέα αυτή μορφή.

Η επιτροπή δηλώνει ότι θα ζητήσει λεπτομερέστερη ενημέρωση σε εύθετο χρόνο για τον τρόπο υλοποίησης των στόχων που έχουν τεθεί στα πλαίσια του τριετούς ΜΔΠ, την κατάθεση συγκεκριμένων στοιχείων για ανώτατα όρια δαπανών και σε συσχετισμό πάντοτε με τον εκάστοτε προγραμματισμό για αναπτυξιακά έργα.

Όσον αφορά άλλα ζητήματα που άπτονται της μορφής του προϋπολογισμού, σημειώνεται ότι ο κρατικός προϋπολογισμός του 2009 είναι ο πρώτος προϋπολογισμός που εκφράζεται στο ενιαίο νόμισμα, δηλαδή σε ευρώ, και σε αυτό γίνεται επίσης συγκριτική παράθεση των δαπανών που αφορούν το οικονομικό έτος 2008 επίσης σε ευρώ. Ο ίδιος προϋπολογισμός προσλαμβάνει επίσης και φέτος τη μορφή προϋπολογισμού δαπανών με τη συμπερίληψη των κρατικών εσόδων σε συγκεκριαιωτικό πίνακα και την περιγραφή τους κατά κατηγορία εσόδων.⁵

Σημειώνεται επίσης ότι περαιτέρω λεπτομέρειες για τα κρατικά έσοδα και ανάλυσή τους, έχουν κατατεθεί από τον Υπουργό Οικονομικών με ειδικό σημείωμα κατά την παρουσίαση της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής στις 16 Οκτωβρίου 2008.

2. Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού

Όπως είχε κατατεθεί στην επιτροπή κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του 2008, το αναμενόμενο ποσοστό υλοποίησης αναπτυξιακών δαπανών για το 2008 είχε προβλεφθεί στο 85%, στη βάση της αρχής για συμπερίληψη μόνο «ώριμων» έργων στους προϋπολογισμούς και αποδέσμευσης πιστώσεων για υλοποίηση των έργων αυτών από την αρχή του οικονομικού έτους.

Όπως διαπιστώνεται από τις φετινές συζητήσεις που έγιναν για τους επιμέρους προϋπολογισμούς των υπουργείων, ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού για το τρέχον έτος, κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή συζήτησης των επιμέρους προϋπολογισμών ήταν για τα πλείστα υπουργεία αρκετά πιο κάτω από το προβλεφθέν ποσοστό.

(Στοιχεία αναφορικά με το ποσοστό υλοποίησης δαπανών για κάθε υπουργείο όπου κατατέθηκαν συγκεκριμένα στοιχεία, παρουσιάζονται στην ανάλυση που γίνεται για κάθε υπουργείο στο Δεύτερο Μέρος της παρούσας έκθεσης.)

Εν πάση περιπτώσει, με βάση τα στοιχεία που κατέθεσε ο Υπουργός Οικονομικών στην επιτροπή, το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού του 2008 αναμένεται να προσεγγίσει το 80% (αντί του 85% που είχε αναφερθεί κατά την περσινή συζήτηση) και για το 2009 προβλέπεται να διατηρηθεί περίπου στα ίδια επίπεδα.

Σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις που έδωσαν οι αρμόδιοι υπουργοί, το φαινόμενο να παρουσιάζεται σχετικά χαμηλό ποσοστό υλοποίησης στην αρχή του τελευταίου τριμήνου του έτους, είναι σύνηθες κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή, λόγω όμως της επίσπευσης της υλοποίησης έργων εκ μέρους όλων

---

⁵ Προϋπολογισμός 2009 – Α' Τόμος (σελ. 27).

των εμπλεκομένων ώστε να καταστεί δυνατή η καταβολή των προϋπολογισθέντων ποσών πριν το τέλος του αντίστοιχου έτους ώστε να μην υπάρξει απώλεια των προβλεφθέντων κονδυλίων, το τελικό ποσοστό υλοποίησης θα προσεγγίσει το αρχικά προβλεφθέν.

Σημειώνεται περαιτέρω, ότι στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους δεν συμπεριλήφθηκαν έργα που αφορούν τον τομέα της παιδείας και τα οποία προηγουμένως υλοποιούνταν με δανεισμό και αποπληρωμή από την κυβέρνηση μόνο του τοκοχρεολυσίου σε μία προσπάθεια, όπως είχε επισημανθεί, βελτίωσης της διαφάνειας, καλύτερης παρακολούθησης των έργων, μείωσης του διοικητικού κόστους όπως και του κόστους χρηματοδότησης. Τα δάνεια αυτά αφορούσαν την ανέγερση και επέκταση σχολικών κτιρίων (£45 εκατομ.), τη μηχανογράφηση των σχολείων (£15 εκατομ.) καθώς και την ετήσια χορηγία για Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) (£30 εκατομ.).

Κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2009, η επιτροπή ζήτησε την κατάθεση καταλόγου με τα εξαγγελθέντα τριάντα μεγαλύτερα αναπτυξιακά έργα στα πλαίσια του υπό συζήτηση προϋπολογισμού⁶, με λεπτομέρειες όσον αφορά το κόστος του κάθε έργου, το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η υλοποίηση του κάθε έργου και τον προγραμματιζόμενο χρόνο περάτωσής του. Όπως συναφώς διαπιστώνεται, πολλά από τα εξαγγελθέντα έργα, όπως είναι για παράδειγμα το κτιριολογικό πρόγραμμα των φυλακών, της αστυνομίας, της πυροσβεστικής, είχαν περιληφθεί επίσης σε σειρά προηγούμενων προϋπολογισμών, χωρίς μέχρι της στιγμής οποιαδήποτε πρόοδο στην υλοποίησή τους.

3. Τροποποιήσεις του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, οι οποίες κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών

Μετά τη λήξη της κυρίως συζήτησης, το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008 κατέθεσε στην επιτροπή αριθμό τροποποιήσεων στον κατατεθέντα προϋπολογισμό.

Όπως διαπιστώνεται με τις εν λόγω τροποποιήσεις γίνονται κάποιες ρυθμίσεις στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό που εκ παραδρομής δε συμπεριλήφθηκαν, παρά το ότι είχαν εγκριθεί με προγενέστερες αποφάσεις. Προτείνεται επίσης η δημιουργία πρόσθετων θέσεων καθηγητή και δασκάλου στη Μέση και Δημοτική Εκπαίδευση, αντίστοιχα.

Συναφώς το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να καταθέσει τις εν λόγω τροποποιήσεις στη Βουλή, με σκοπό την ενσωμάτωσή τους στον υπό έγκριση προϋπολογισμό.

(Επεξηγήσεις αναφορικά με τις προτεινόμενες εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών τροποποιήσεις περιλαμβάνονται στο Τρίτο Μέρος της παρούσας έκθεσης ως Παράρτημα ΙΙΙ.)

---

⁶ Κατάλογος με τα κυριότερα νέα έργα, τα οποία αναμένεται να ξεκινήσουν το 2009 και τα οποία ξεπερνούν το €1 εκατομ. αναφέρονται στον Πίνακα Ζ - Παράρτημα ΙV - Τρίτο Μέρος. Στοιχεία Υπουργείου Οικονομικών - Επιστολή ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 2008.

4. Συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί

Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους, η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή τέσσερις συνολικά συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς του κρατικού προϋπολογισμού του 2008. Το σύνολο των συμπληρωματικών πιστώσεων που ζητήθηκαν ανέρχεται σε €402.043.433.

Ο πρώτος συμπληρωματικός προϋπολογισμός⁷ προβλέπει δαπάνη συμβολικού ποσού €10 για την υλοποίηση επιτευχθείσας συμφωνίας σχετικά με το διαχωρισμό θέσεων που αφορούν την ειδική εκπαίδευση και τη δημιουργία νέας δομής στο επίπεδο εισδοχής και σε θέσεις προαγωγής.

Με το δεύτερο κατά σειρά κατατεθέντα συμπληρωματικό προϋπολογισμό⁸, προβλέπεται δαπάνη συμβολικού ποσού €10 για σκοπούς υλοποίησης ρυθμίσεων αναφορικά με θέσεις στη δημόσια υπηρεσία, οι οποίες προκύπτουν από αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου καθώς και κάλυψη διαφόρων παραλείψεων που δεν συμπεριλήφθηκαν σε προηγούμενες νομοθεσίες.

Με τον τρίτο κατά σειρά συμπληρωματικό προϋπολογισμό⁹, οι ζητηθείσες συμπληρωματικές πιστώσεις ανέρχονται σε €117.500.000 για σκοπούς κάλυψης αφενός των αποζημιώσεων που θα καταβληθούν στους γεωργοκτηνοτρόφους μέχρι του 50% της ζημιάς του λόγω της παρατεταμένης ολιγομβρίας (€67,500.000) και αφετέρου των δαπανών που θα απαιτηθούν για την αγορά και μεταφορά ποσοτήτων νερού από την Ελλάδα, καθώς και για τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για διοχέτευσή τους στο σύστημα υδατοπρομήθειας της Κύπρου (€50.000.000).

Σημειώνεται ότι το δεύτερο μέρος του πιο πάνω νομοσχεδίου (€50.000.000) διαχωρίστηκε και ψηφίστηκε σε νόμο, παρέμεινε δε να εκκρεμεί το υπόλοιπο μέρος (€67.500.000) το οποίο ακολούθως ψηφίστηκε σε νόμο ξεχωριστά.¹⁰

Με τον τέταρτο κατατεθέντα προϋπολογισμό¹¹, οι ζητηθείσες συμπληρωματικές πιστώσεις ανέρχονται σε €284.180.207 και προορίζονται για διάφορους σκοπούς και σχέδια για τα οποία, όπως αναφέρεται δεν είχε γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2008 ήταν ανεπαρκής.

Σημειώνεται για σκοπούς σύγκρισης, ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2007 η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή δύο συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, το

---

⁷ Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 1) του 2008 (Αρ. Νόμου 3(II) του 2008)

⁸ Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 2) του 2008 (Αρ. Νόμου 14(II) του 2008).

⁹ Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 3) του 2008 (Αρ. Νόμου 19(II) του 2008).

¹⁰ Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 4) του 2008 (Αρ. Νόμου 20(II) του 2008).

¹¹ Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2008 Νόμος (Αρ. 5) του 2008 (αρ. Νόμου 22(II) του 2008).

σύνολο δε των συμπληρωματικών πιστώσεων που ζητήθηκε και εγκρίθηκε από τη Βουλή ανήλθε σε £117.863.206.

Λεπτομερής ανάλυση των προνοιών του νομοσχεδίου με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2008 με τις δέουσες επεξηγήσεις, σύμφωνα με τις οποίες οι προβλεπόμενες δαπάνες δεν έχουν επιπτώσεις επί του δημοσιονομικού ισοζυγίου έγινε κατά τη συζήτησή του στην επιτροπή. Σημειώνεται ότι με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία, από το σύνολο των πιο πάνω πιστώσεων οι προτεινόμενες πιστώσεις ύψους €58,9 εκατομ. δε θα επιφέρουν οποιαδήποτε επίπτωση στο δημοσιονομικό ισοζύγιο ενώ οι υπόλοιπες πιστώσεις ύψους €225,3 εκατομ. έχουν ληφθεί υπόψη στις εκτιμήσεις για το αναμενόμενο ύψος του δημοσιονομικού πλεονάσματος κατά το τέλος του 2008, το οποίο υπολογίσθηκε, όπως κατατέθηκε στην επιτροπή στο δεδομένο χρόνο γύρω στο 1% του ΑΕΠ.

Το σύνολο των πιστώσεων (€284.180.207) αναλύεται σε τακτικές δαπάνες €242.827.913 και αναπτυξιακές δαπάνες (αύξηση) €41.352.294.

Η επιτροπή κρίνει όμως σκόπιμο να επισημάνει ότι πολλές πρόνοιες του εν λόγω συμπληρωματικού προϋπολογισμού ήταν δυνατό να προβλεφθούν από την αρχή του τρέχοντος οικονομικού έτους και ότι για το λόγο αυτό θα πρέπει να γίνεται καλύτερος προγραμματισμός, ιδιαίτερα όσον αφορά τις πρόνοιες για χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (ΡΙΚ) (€4.951.526) και για χορηγία προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ) (€2.800.000).

5. Νέες Θέσεις

Στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009 προβλέπεται η δημιουργία 465 νέων θέσεων σε διάφορα υπουργεία και ανεξάρτητες υπηρεσίες και η κατάργηση 141 υφιστάμενων θέσεων σε διάφορα υπουργεία και ανεξάρτητες υπηρεσίες. Η πλειοψηφία των υπό δημιουργία νέων θέσεων (347) αφορά θέσεις στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

(Συνοπτική κατάσταση δημιουργίας/κατάργησης θέσεων περιλαμβάνεται στο Τρίτο Μέρος της παρούσας έκθεσης, ως Πίνακας ΣΤ - Παράρτημα ΙV)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Δημοσιονομική κατάσταση

α. Δημοσιονομικές Δεσμεύσεις

Αναλύοντας ο Υπουργός Οικονομικών¹² το πλαίσιο οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης κατέθεσε ως βασικές του παραμέτρους, αφενός το πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας για ισχυρή και ανταγωνιστική οικονομία και για ενίσχυση του κοινωνικού κράτους και αφετέρου το πρόγραμμα σταθερότητας και ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο διαλαμβάνει ως στόχους τη μακροοικονομική σταθερότητα και τη δέσμευση για διατήρηση δημοσιονομικού πλεονάσματος και μείωση του δημοσίου χρέους.

---

¹² Παρουσίαση της οικονομικής πολιτικής και δημοσιονομικής κατάστασης από τον Υπουργό Οικονομικών - 16 Οκτωβρίου 2008.

Υπό το φως των πιο πάνω, οι καινοτομίες που, όπως έχει κατατεθεί, διαλαμβάνονται στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009, είναι οι ακόλουθες:

- Ταυτόχρονη και ολοκληρωμένη υποβολή πρότασης οικονομικής πολιτικής και όχι απλή παράθεση των δαπανών.
- Προγραμματισμός έργων και προγραμμάτων με τριετή ορίζοντα.

β. Δημοσιονομικές Προβλέψεις

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών στις 16 Οκτωβρίου 2008, το δημοσιονομικό ισοζύγιο για το 2008 εκτιμάται στο 1% του ΑΕΠ [πλεόνασμα (αρχική πρόβλεψη για το 2008 0,5% του ΑΕΠ)] έναντι 3,5% (πλεόνασμα-πραγματικό) για το 2007 ενώ το δημόσιο χρέος για το 2008 εκτιμάται στο 49,0% του ΑΕΠ σε σύγκριση με 59,8% (πραγματικό) για το 2007.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το βελτιωμένο πλεόνασμα σε σχέση με την αρχική εκτίμηση, οφείλεται στην αυξημένη εισροή εσόδων λόγω υψηλής κατανάλωσης και συνεπακόλουθα αυξημένων εισπράξεων Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), σε βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας και σε είσπραξη καθυστερημένων φόρων.

Όσον αφορά τη βελτίωση της κατάστασης του δημόσιου χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ, αυτή, όπως έχει κατατεθεί οφείλεται στο δημοσιονομικό πλεόνασμα, στη μείωση του εξοφλητικού αποθέματος (sinking funds) και σε καλύτερη διαχείριση του δημόσιου χρέους, γεγονός που οδηγεί στη δυνατότητα δημιουργίας αποθεματικού του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ).

Περαιτέρω, βάσει των κυβερνητικών προβλέψεων, ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2009 θα είναι 3,0%. Συνεπακόλουθα, το δημοσιονομικό πλεόνασμα για το 2009 προβλέπεται στο 0,3% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος στο 45% του ΑΕΠ.

Με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία για το 2008, ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται στο 3,8% έναντι 4,4% (πραγματικό) για το 2007. Ο πληθωρισμός (εναρμονισμένος δείκτης) για το 2009 εκτιμάται στο 2,25% ενώ για το 2008 στο 4,5% έναντι 2,2% (πραγματικό) για το 2007.

γ. Έσοδα-Δαπάνες/Προϋπολογισμός 2009

ι. Έσοδα

Αναλύοντας τα κρατικά έσοδα, ο Υπουργός Οικονομικών στις 16 Οκτωβρίου 2008 κατέθεσε στην επιτροπή, πέραν των στοιχείων που είχαν κατατεθεί μαζί με το κείμενο του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, συγκεφαλαιωτικό πίνακα των δημοσίων εσόδων¹³, σημειώνοντας ταυτόχρονα ότι οι προβλέψεις για το 2009 βασίζονται στους ακόλουθους άξονες:

- Μη επιβολή νέων φορολογιών (εκτός των υποχρεώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας που πηγάζουν από το κοινοτικό

¹³ Παρουσίαση της οικονομικής πολιτικής και δημοσιονομικής κατάστασης από τον Υπουργό Οικονομικών - 16 Οκτωβρίου 2008.

κεκτημένο).

- Μειώσεις σε υφιστάμενους φόρους/τέλη.

Οι μειώσεις σε φόρους και τέλη για το 2009, βάσει των κυβερνητικών αποφάσεων, συνίστανται σε:

- Μείωση εταιρικού φόρου ημικρατικών οργανισμών στο 10%.
- Μείωση της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα στους τόκους του ΤΚΑ από 10% σε 3%.
- Μείωση του φόρου κατανάλωσης του πετρελαίου θέρμανσης από €0,12 σε €0,02 το λίτρο (1^η Νοεμβρίου 2008-31^η Μαρτίου 2009) και παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στους κατοίκους ορεινών περιοχών ύψους €85 το άτομο, για τη χειμερινή περίοδο.

Τα συνολικά έσοδα για το 2009 προβλέπονται σε €6.477 δις σε σύγκριση με αναθεωρημένα έσοδα ύψους €6.088 δις για το 2008.

Ο προβλεπόμενος ρυθμός αύξησης των εσόδων για το 2009 είναι 5,4% σε σύγκριση με 4,2% το 2008.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες εσόδων, δηλαδή **οι άμεσοι και έμμεσοι φόροι**, συνολικά προϋπολογίζονται για το 2009 στα €5.703 εκατομ. σε σύγκριση με προϋπολογιζόμενα έσοδα ύψους €5.390 εκατομ. το 2008, ενώ τα **μη φορολογικά έσοδα (πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών και μεταβιβάσεις)** προϋπολογίζονται για το 2009 στα €714 εκατομ. σε σύγκριση με προϋπολογιζόμενα έσοδα €698 εκατομ. το 2008.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες εσόδων προϋπολογίζονται ως ακολούθως:

- **Άμεσοι φόροι** €2.275 δις. για το 2009, έναντι €2.178 δις για το 2008 (Αύξηση 6,3%).
- **Έμμεσοι φόροι** €3.388 δις. για το 2009, έναντι €3.212 δις για το 2008 (Αύξηση 5,5%).

Η επιτροπή, αφού διεξήλθε τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει ότι η ανάλυση των δημοσίων εσόδων για τα έτη 2005-2009 (πραγματικά - αναθεωρημένα - προϋπολογισθέντα), όπως αυτά εξάγονται από το επεξηγηματικό υπόμνημα για τις τακτικές και αναπτυξιακές δαπάνες του 2009, έχει ακολούθως:

Συνολικά κρατικά έσοδα									
	2005	2006	Μετα-βολή % 2:1	2007	Μετα-βολή % 3:2	2008	Μετα-βολή % 4:3	2009	Μετα-βολή % 5:4
	Πραγμα-τικά €	Πραγμα-τικά €		Πραγμα-τικά €		Αναθεω-ρημένα €		Προϋπο-λογισθ. €	
Σύνολο Εσόδων	5.610.702	6.255.118	11,5	6.887.497	10,1	7.187.740	4,4	6.875.178	-4,3

- **Από τα συνολικά κρατικά έσοδα, τα κυριότερα έσοδα (άμεσοι**

και έμμεσοι φόροι) αναλύονται ως ακολούθως:

Άμεσοι και έμμεσοι φόροι									
	2005	2006	Μετα- βολή % 2:1	2007	Μετα- βολή % 3:2	2008	Μετα- βολή % 4:3	2009	Μετα- βολή % 5:4
Πηγές Εσόδων	Πραγμα- τικά	Πραγμα- τικά		Πραγμα- τικά		Αναθεω- ρημένα		Προϋπο- λογισθ.	
	£	£		£		£		£	
Άμεσοι Φόροι	1.362.483	1.570.128	15,2	2.239.197	42,6	2.178.200	-2,7	2.315.050	6,3
Έμμεσοι Φόροι	2.211.609	2.458.818	11,2	2.936.626	19,4	3.212.000	9,4	3.387.953	5,5

- Αναλυτικά οι εισπράξεις όσον αφορά τους κυριότερους **άμεσους** φόρους, έχουν ως ακολούθως:

	2005	2006	Μετα- βολή % 2:1	2007	Μετα- βολή % 3:2	2008	Μετα- βολή % 4:3	2009	Μετα- βολή % 5:4
	Πραγμα- τικά	Πραγμα- τικά		Πραγμα- τικά		Αναθεω- ρημένα		Προϋπο- λογισθ.	
	£	£		£		£		£	
Φόρος Εισοδήματ. Φυσικά Πρόσωπα	360.629	429.776	19,2	477.108	11,0	474.567	-0,5	527.600	11,2
Φόρος Εισοδήματ. Νομικά Πρόσωπα	415.045	548.030	32,0	760.481	38,8	772.809	1,6	828.300	7,2
Φόροι Περιουσίας	146.714	266.564	81,7	587.063	120,2	476.468	-18,8	455.400	-4,4

- Αναλυτικά οι εισπράξεις όσον αφορά τους κυριότερους **έμμεσους** φόρους, έχουν ως ακολούθως:

Έμμεσοι φόροι									
	2005	2006	Μετα- βολή % 2:1	2007	Μετα- βολή % 3:2	2008	Μετα- βολή % 4:3	2009	Μετα- βολή % 5:4
	Πραγμα- τικά	Πραγμα- τικά		Πραγμα- τικά		Αναθεω- ρημένα		Προϋπο- λογισθ.	
	£	£		£		£		£	
Εισαγω- γικοί Δασμοί	48.357	46.916	-7,1	52.721	17,4	57.993	10,0	61.192	5,5
Φόροι κατανά- λωσης	557.616	571.953	2,6	619.438	8,3	644.215	4,0	688.091	6,8
Φόρος Προστιθέ- μενης Αξίας	1.297.090	1.465.344	13,0	1.744.773	19,1	2.006.489	15,0	2.140.000	6,7

ii. **Δαπάνες**

Οι προϋπολογιζόμενες συνολικές δαπάνες¹⁴ στον προϋπολογισμό του 2009 (εξαιρουμένων των αποπληρωμών), ανέρχονται σε €7.375 δις έναντι €6.642 δις το 2008. Η ποσοστιαία αύξηση των προϋπολογιζόμενων δαπανών του 2009, σε σχέση με το 2008, ανέρχεται στο 11% και κυμαίνεται περίπου στα ίδια επίπεδα με τα δύο προηγούμενα χρόνια.

(α) Αναλυτικότερα οι δημόσιες δαπάνες για το 2009 έχουν ως ακολούθως:

- **Οι δημόσιες δαπάνες**, (εξαιρουμένων των αποπληρωμών των δανείων), ως ποσοστού του ΑΕΠ, προβλέπεται να ανέλθουν γύρω στο 41,0% σε σύγκριση με 39,2% το 2008. Αύξηση ως ποσοστού του ΑΕΠ παρουσιάζουν τόσο οι δαπάνες προσωπικού όσο και οι μεταβιβάσεις που αυξάνονται στο 13,5% και 12,7% από το 12,8% και 11,5%, αντίστοιχα, σε σχέση με το 2008.
- **Οι δαπάνες προσωπικού** που περιλαμβάνουν τις συντάξεις και τα φιλοδωρήματα προβλέπεται το 2009 να ανέλθουν στα €2.432 δις σε σύγκριση με €2.171 δις το 2008, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 12,0%. Όπως αναφέρεται, αυτό οφείλεται στην παραχώρηση μισθολογικών αυξήσεων ύψους 1,5% και στη συνταξιοδότηση υπαλλήλων μετά την επέκταση του ορίου ηλικίας, από το 60ό έτος στο 63^ο, απόφαση που τέθηκε σε ισχύ από το 2005.
- **Οι μεταβιβαστικές πληρωμές** που περιλαμβάνουν κυρίως τις κοινωνικές παροχές (στα πλαίσια ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής) προβλέπεται να αυξηθούν το 2009 κατά 17,2% και να φθάσουν τα €2.289 δις σε σύγκριση με €1.953 δις το 2008, όπως αναφέρεται, λόγω της περίληψης στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό των αναγκαίων πιστώσεων για την καταβολή του πασχαλινού επιδόματος, την ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής, την αγορά ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα καθώς και την αύξηση των δημόσιων βοηθημάτων.
- **Οι λειτουργικές δαπάνες** προβλέπεται να αυξηθούν το 2009 κατά 9% και να ανέλθουν στα €1.297 δις σε σύγκριση με €1.190 δις το 2008.
- **Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες** προβλέπεται να αυξηθούν το 2009 κατά 16,0% και να ανέλθουν στα €742 εκατομ. σε σύγκριση με €642 εκατομ. το 2008.
- **Οι δαπάνες τόκων** προβλέπεται να μειωθούν το 2009 κατά 10,4% και να περιορισθούν στα €615 εκατομ. σε σύγκριση με €686 εκατομ. το 2008 (λόγω της ουσιαστικής μείωσης του

---

¹⁴ Οικονομικές εξελίξεις του 2008 και προοπτικές για το 2009 – Υπουργείο Οικονομικών – Οκτώβριος 2008.

δημόσιου χρέους και του κόστους εξυπηρέτησής του).

- **Οι κοινωνικές παροχές** στο σύνολό τους (άμεσα χορηγήματα προς τους δικαιούχους) αυξάνονται το 2009 κατά 27,4% και προβλέπεται να ανέλθουν στο €1.040 δις σε σύγκριση με €816 εκατομ. το 2008.
- **Οι κοινωνικές δαπάνες που περιλαμβάνουν και όλες τις δαπάνες για την παιδεία και υγεία (εξαιρουμένων των απολαβών), άλλες κοινωνικές δαπάνες, καθώς και τις κοινωνικές παροχές** αυξάνονται το 2009 κατά 13,9% και προβλέπεται να ανέλθουν στα €3.260 δις σε σύγκριση με €2.862 δις το 2008.
- **Οι συνολικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού του 2009 κατά υπουργείο**, προβλέπεται το 2009 να αυξηθούν κατά 9,6% και να ανέλθουν σε €8.265 δις σε σχέση με €7.540 δις το 2008. Η σχετική συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των προϋπολογιζόμενων δαπανών του 2009 σε σχέση με το 2008, οφείλεται σε:
  - μείωση των δαπανών για εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους κατά 10,4%·
  - μείωση των συνεισφορών στο εξοφλητικό απόθεμα κατά 81,3%·
  - συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των λειτουργικών δαπανών στο 9%.

(β) Αναλυτικότερα οι τακτικές και αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 έχουν ως ακολούθως:

- **Οι τακτικές δαπάνες** κατά υπουργείο για το 2009 προβλέπεται να αυξηθούν με ποσοστό 12,9% και να φθάσουν τα €5.205 δις σε σχέση με €4.612 δις το 2008.
Η ποσοστιαία αύξηση των προβλεπόμενων τακτικών δαπανών είναι ψηλότερη από το επίπεδο του 2008 που ανήλθε στο 11,4%. Με εξαίρεση τις δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια, το ποσοστό αύξησης των τακτικών δαπανών του 2009 σε σχέση με το 2008 ανέρχεται στο 13,6% και σε απόλυτους αριθμούς ανέρχεται περίπου στα €331 εκατομ.· όπως αναφέρεται αυτό οφείλεται στην περίληψη των αυξημένων πιστώσεων για τα δημόσια βοηθήματα, τη στεγαστική πολιτική, την επέκταση του θεσμού μεταφοράς μαθητών, την ενίσχυση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης καθώς και την επίλυση του υδατικού προβλήματος.
- **Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009** ανέρχονται στο €1.095 δις σε σύγκριση με €948 εκατομ. το 2008 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 15,5%.

Στον προϋπολογισμό του 2009 η ανακατανομή των δαπανών μεταξύ των υπουργείων γίνεται, όπως έχει κατατεθεί, με βάση τις προτεραιότητες πολιτικής της κυβέρνησης. Για το λόγο αυτό τα υπουργεία που αφορούν την παιδεία, την υγεία και την κοινωνική προστασία παρουσιάζουν μεγαλύτερες συγκριτικά αυξήσεις σε σχέση με τα άλλα. Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος παρουσιάζει επίσης μεγάλη ποσοστιαία αύξηση λόγω της διάθεσης των αναγκαίων πιστώσεων για επίλυση του υδατικού προβλήματος.

(Πίνακες συνολικών δαπανών κατά υπηρεσία/υπουργείο, όπως και πίνακες τακτικών και αναπτυξιακών δαπανών κατά υπουργείο, περιλαμβάνονται στο Τρίτο Μέρος της παρούσας έκθεσης ως Παράρτημα IV.)

Αναλύοντας περαιτέρω τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, ο Υπουργός Οικονομικών τόνισε ιδιαίτερα την προϋπολογιζόμενη αύξηση στις κοινωνικές παροχές **εξειδικεύοντας την κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης ως ακολούθως:**

- αύξηση στις κοινωνικές παροχές κατά 27% το 2009 (έναντι 13% το 2008),
- αύξηση των παροχών κοινωνικής πρόνοιας κατά 19% το 2009 (έναντι 14% το 2008),
- αύξηση των παροχών στέγασης κατά 68% το 2009 (έναντι 32% το 2008),
- αύξηση των παροχών παιδείας κατά 35% το 2009 (έναντι -20% το 2008),
- αύξηση των παροχών υγείας κατά 43% το 2009 (έναντι -20% το 2008).

Όσον αφορά τον αναπτυξιακό χαρακτήρα του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, ο Υπουργός Οικονομικών τόνισε την αύξηση κατά 15,5% των αναπτυξιακών δαπανών και το μεγάλο αριθμό νέων αναπτυξιακών έργων, για τα οποία όπως κατέθεσε, έχει γίνει πρόνοια (αύξηση αναπτυξιακών δαπανών κατά €147 εκατομ.).

Κατά κατηγορία σχεδίων/έργων, οι κυβερνητικοί σχεδιασμοί για το 2009 είναι οι ακόλουθοι:

- Δρόμος Πόλις-Πάφου.
- Κατασκευή Κυκλικών Κόμβων παρά το ΓΣΠ.
- Ανακατασκευή Λεωφόρου Αρχαγγέλου.
- Δρόμος σύνδεσης Λιμανιού Λεμεσού με Αυτοκινητόδρομο Λεμεσού.
- Δωρεάν Μεταφορά Μαθητών (€10 εκατομ.).
- Δημιουργία Χώρων Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (ΧΥΤΑ)
- Επαναφορά Περιβάλλοντος.
- Χώρος Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων και Αμιαντούχων Υλικών.

- Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Δημόσια Κτίρια κτλ.
- Αγορά φαρμάκων (€112 εκατομ.).
- Αγορά ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα (€57,5 εκατομ.).
- Αναβάθμιση Νοσηλευτηρίων.
- Επέκταση Νοσοκομείου Λάρνακας.
- Δημιουργία Ακτινοθεραπευτικού Κέντρου στο Νοσοκομείο Λεμεσού.
- Αντιμετώπιση Υδατικού Προβλήματος (€69,3 εκατομ.):
  - Κατασκευή τριών νέων αφαλατώσεων.
  - Νέος Αγωγός Νερού από Ανθούπολη στα Κοκκινοχώρια για σκοπούς άρδευσης.
  - Αγορά γεωτρύπανου.
- Ανέγερση/Επέκταση κτιρίων:
  - Φυλακών.
  - Αστυνομίας.
  - Πυροσβεστική.
- Αγορά Ελικοπτέρων.
- Σύστημα Φωτοεπισήμανσης.
- Αυξημένη Χορηγία προς τους Δήμους και Κοινότητες κατά €20 εκατομ.
- Μέγαρο Πολιτισμού.
- Ανέγερση Κτιρίου ΘΟΚ.
- Δημιουργία Ιατρικής Σχολής.

Πέραν των πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε επίσης στην επιτροπή στοιχεία αναφορικά με τα έσοδα και τις δαπάνες σε μεσοπρόθεσμη βάση (μεσοπρόθεσμες μακροοικονομικές προβλέψεις) για την επόμενη τριετία, οι οποίες όπως προκύπτει βασίζονται στις εκτιμήσεις για τα δημόσια έσοδα καθώς και στις υποβληθείσες εκ μέρους των υπουργείων, προτάσεις.

- **Αναλυτικά τα έσοδα της περιόδου 2009-2011, όπως και οι συνολικές δαπάνες κατά υπουργείο για την ίδια περίοδο παρουσιάζονται πιο κάτω:**

Έσοδα					
	2009 € εκ.	2010 € εκ.	% Μεταβολή	2011 € εκ.	% Μεταβολή

Άμεσοι Φόροι	2315,1	2455,0	6,0	2610,0	6,3
Έμμεσοι Φόροι	3388,0	3660,0	8,0	3950,0	7,9
Άλλα Έσοδα	713,8	740,0	3,7	793,1	7,2
Σύνολο	6416,8	6855,0	6,8	7353,1	7,3

• **Συνολικές δαπάνες κατά υπουργείο:**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	2009	2009/08	2010	2010/09	2011	2011/10
	Προϋπολ.	% Μεταβ.	Προϋπολ.	% Μεταβ.	Προϋπολ.	% Μεταβ.
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	244,1	14,5	232,1	-4,9	237,9	2,5
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ	368,6	3,6	364,4	-1,1	375,6	3,1
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΦΥΣ. ΠΟΡ. ΚΑΙ ΠΕΡΙΒ.	348,6	25,1	378,6	8,6	366,4	-3,2
ΥΠ.ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΤΑΞΕΩΣ	318,5	4,7	335,0	5,2	350,5	4,6
ΥΠ.ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΒΙΟΜ. ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	67,6	-3,7	54,2	-19,9	46,9	-13,3
ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	791,7	16,0	818,0	3,3	845,8	3,4
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	740,6	25,3	776,5	4,8	826,3	6,4
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	80,3	-2,0	81,1	1,0	82,2	1,3
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	3.228,1	3,1	3.073,8	-4,8	3.237,8	5,3
ΥΠ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	1.071,1	12,5	1.136,4	6,1	1.180,5	3,9

ΥΠ. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	390,7	10,7	383,1	-1,9	394,7	3,0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	615,2	16,9	611,8	-0,6	643,3	5,1
ΣΥΝΟΛΟ	8.265,2	9,6	8.245,0	-0,2	8.587,9	4,2

Η επιτροπή πέραν των πιο πάνω, από τη μελέτη των υπόλοιπων στοιχείων που συνοδεύουν τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό διαπιστώνει ειδικότερα τα ακόλουθα:

i. Το ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές αναλύεται ως ακολούθως:

2005 (€ εκατομ.)	2006 (€ εκατομ.)	2007 (€ εκατομ.)	2008 (€ εκατομ.)	2009 (€ εκατομ.) (πρόβλεψη)
13.462,3	14.435,2	15.565,6	16.933,2	17.977,8

ii. **Οι δαπάνες για τις οποίες ζητείται έγκριση πληρωμής με τον προϋπολογισμό του 2009**¹⁵ (στις οποίες δεν περιλαμβάνονται αυτές που βαρύνουν απευθείας το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας) ανέρχονται σε €6.299.063.455 (προϋπολογισθείσες).

iii. **Οι συνολικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009** (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που βαρύνουν απευθείας το Πάγιο Ταμείο και οι αποπληρωμές δανείων) **ανέρχονται για το 2009** σε €8.265.224.476 (προϋπολογισθείσες) έναντι €7.545.466.822 (εγκριθείσες) για το 2008, €7.058.755.452 (αναθεωρημένες) για το 2008 και €6.636.895.000 (πραγματικές) για το 2007, παρουσιάζουν δηλαδή αύξηση κατά €719.757.654.

iv. **Η συγκεκριαλαίωση οφειλών και δαπανών, κατά κατηγορία δαπάνης,**¹⁶ **στον προϋπολογισμό του 2009** (σε σύγκριση με τα έτη 2008 και 2007), έχει ως ακολούθως:

¹⁵ Άρθρο 166 του Συντάγματος.

¹⁶ Τόμος Α', σελ. 29.

Συγκεφαλαίωση οφειλών και δαπανών κατά κατηγορία δαπάνης

	2007	2008	2009	
	Πραγματική Δαπάνη €	Εγκεκριμένος Προϋ/μός €	Εγκεκριμένος Προϋ/μός €	Αύξηση + Μείωση - €
Ολικό	6.636.895.002	7.545.466.822	8.265.224.476	719.757.654
Πάγιο Ταμείο	1.909.514.479	1.985.705.487	1.966.161.021	-19.544.466
Τακτικές Δαπάνες	4.139.891.822	4.611.955.518	5.204.547.838	592.642.320
Αναπτυξιακές Δαπάνες	587.488.741	947.805.817	1.094.465.617	146.659.800

ν. Τα μεγέθη των προϋπολογισμών, όπως κατατέθηκαν στη Βουλή, για τα έτη 2005-2009 έχουν ως ακολούθως:

	2005 € (εκατομ.)	2006 € (εκατομ.)	2007 € (εκατομ.)	2008 € (εκατομ.)	2009 € (εκατομ.)
ΕΣΟΔΑ	4,644.7	5,457.5	5,664.5	7,061.7	6,875.2
ΔΑΠΑΝΕΣ	6,074.1	6,627.3	6,954.0	7,509.6	8,265.2
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	-1,429.5	-1,169.8	-1,289.5	-447.9	-1,390.0

νι. Όσον αφορά άλλες κατηγορίες δαπανών αυτές αναλύονται ως ακολούθως:¹⁷

- **Οι μεταβιβάσεις εσωτερικού για το 2009** θα ανέλθουν σε €310.772 εκατομ. έναντι €723.186 εκατομ. για το 2008, €647.588 εκατομ. για το 2007, €555.827 για το 2006 και €513.168 για το 2005.

Οι κυριότερες μεταβιβάσεις εσωτερικού είναι οι ακόλουθες:

- Μεταβιβάσεις προς τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης: Για το 2009 ανέρχονται σε €152.626 εκατομ. έναντι €125.296 εκατομ. το 2008, €114.658 εκατομ. για το 2007, €109.626 εκατομ. για το 2006 και €92.032 για το 2005.
- Μεταβιβάσεις προς τους ημικρατικούς οργανισμούς: Για το 2009 ανέρχονται σε €324.337 εκατομ. έναντι €300.110 εκατομ. για 2008, €201.059 εκατομ. για το 2007, €191.650 εκατομ. για το 2006 και €166.469 για το 2005.¹⁸

¹⁷ Επεξηγηματικό Υπόμνημα για τον προϋπολογισμό του έτους 2009.

¹⁸ Περισσότερες λεπτομέρειες για τα ακριβή ποσά χορηγίας προς τις τοπικές αρχές

- Γενική κυβερνητική εισφορά στο ΤΚΑ: για το 2009 ανέρχεται σε €273.000 έναντι €242.621 εκατομ. για το 2008, €244.816 εκατομ. για το 2007, €219.769 για το 2006 και €227.929 εκατομ. για το 2005.

- **Οι συνολικές δαπάνες προσωπικού (αποδοχές, συντάξεις και φιλοδωρήματα) για το 2009** θα ανέλθουν σε €2.431.825 έναντι €2.170.703 για το 2008, €2.039.240 για το 2007, €1.995.424 για το 2006 και €1.849.178 για το 2005 και αναλύονται ως ακολούθως:

ΔΑΠΑΝΕΣ	Πραγματ. Δαπάνες 2005 (€ εκατομ.)	Πραγματ. Δαπάνες 2006 (€ εκατομ.)	Ποσό/το Μεταβολής 2:1 (%)	Πραγματ. Δαπάνες 2007 (€ εκατομ.)	Ποσό/το Μεταβολής 3:2 (%)	Προϋπολ. Δαπάνες 2008 (€ εκατομ.)	Ποσό/το Μεταβολής 4:3 (%)	Προϋπολ. Δαπάνες 2009 (€ εκατομ.)	Ποσό/το Μεταβολής 5:4 (%)
Συνολικές Δαπάνες Προσωπικού (Αποδοχές, συντάξεις και φιλοδωρήματα)	1.849.178	1.995.424	7,9	2.039.450	2,2	2.170.703	6,4	2.431.825	12
Συνολικές Λειτουργικές Δαπάνες	576.084	682.788	18,5	842.328	23,4	1.190.142	41,3	1.297.215	9
Μεταβιβάσεις	1.510.590	1.581.413	4,7	1.901.915	20,3	1.952.661	2,7	2.288.900	17,2

- **Ειδικότερα οι δαπάνες προσωπικού αναλύονται ως ακολούθως:**

ΔΑΠΑΝΕΣ	Πραγματ. Δαπάνες 2005 (€ εκατομ.)	Πραγματ. Δαπάνες 2006 (€ εκατομ.)	Ποσό/το Μεταβολής 2:1 (%)	Πραγματ. Δαπάνες 2007 (€ εκατομ.)	Ποσό/το Μεταβολής 3:2 (%)	Προϋπολ. Δαπάνες 2008 (€ εκατομ.)	Ποσό/το Μεταβολής 4:3 (%)	Προϋπολ. Δαπάνες 2009 (€ εκατομ.)	Ποσό/το Μεταβολής 5:4 (%)
Σύνολο αποδοχών	1.564.267	1.564.267	7,2	1.676.450	-0,1	1.842.310	8,8	2.020.399	10,7
Συντάξεις και φιλοδωρήματα	284.911	284.911	11,6	362.740	14,1	346.393	-4,5	411.426	18,8

- **Η εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους για το 2009** ανέρχεται σε €615.136 έναντι €686.356 το 2008 (προϋπολογισθείσες) €656.972 για το 2007 (πραγματικές), €641.182 για το 2006 (πραγματικές) και €631.297 για το 2005 (πραγματικές).

Παρατηρήσεις:¹⁹

Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €7,4 δις (εξαιρουμένων των αποπληρωμών και των δαπανών που βαρύνουν το Πάγιο Ταμείο) έναντι €6,6 δις αντιστοίχως για το 2008 και παρουσιάζει αύξηση δαπανών κατά 11% έναντι αντίστοιχης αύξησης 13% το 2008.

Ο ίδιος προϋπολογισμός είναι ο πρώτος που κατατίθεται στη Βουλή από την παρούσα κυβέρνηση και ο πρώτος που εκφράζεται σε ευρώ, με την Κυπριακή Δημοκρατία ήδη στην ευρωζώνη από την 1^η Ιανουαρίου 2008. Ο υπό συζήτηση κρατικός

περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο 1(6) που αναφέρεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, στο Δεύτερο Μέρος της παρούσας έκθεσης.

¹⁹ Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού προέβηκαν σε δήλωση, σύμφωνα με την οποία οι θέσεις που εκτίθενται στο παρόν μέρος εκ μέρους της επιτροπής δεν τους δεσμεύουν και ότι θα αναπτύξουν τις δικές τους θέσεις κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος.

προϋπολογισμός συνοδεύεται ταυτόχρονα από τον απόηχο της πρωτοφανούς παγκόσμιας κρίσης στο χρηματοπιστωτικό τομέα και της ορατής παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης στην οποία έχουν ήδη εισέλθει μεγάλες οικονομίες, όπως η οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής με ορατούς συνεπακόλουθα τους κινδύνους επί της ευρωζώνης και επί της κυπριακής οικονομίας.

Παρουσιάζοντας τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό ενώπιον της επιτροπής **στις 16 Οκτωβρίου του τρέχοντος έτους**, ο Υπουργός Οικονομικών προέβηκε σε εκτιμήσεις για τη δημοσιονομική κατάσταση μέχρι τέλους του 2008, όπως και για το 2009, ως ακολούθως:

2008

- Μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης πλησίον του 3,8% (διπλάσιος του μέσου όρου της ευρωζώνης).
- Πληθωρισμός²⁰ γύρω στο 4,5%.
- Ανεργία²¹ γύρω στο 4,1% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.
- Δημοσιονομικό πλεόνασμα στο 1,0% του ΑΕΠ²² (αρχική πρόβλεψη 0,5% του ΑΕΠ).
- Δημόσιο χρέος, αντίστοιχα, στο 49,0% του ΑΕΠ.

2009

- Ρυθμός ανάπτυξης στο 3,0%. (Αρχική πρόβλεψη για το 2009 επί της οποίας βασίσθηκε η κατάρτιση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού στο 3,7%.)
- Πληθωρισμός²³ στο 2,25%.
- Ανεργία²⁴ γύρω στο 4,1%.
- Δημοσιονομικό πλεόνασμα στο 0,3% του ΑΕΠ.
- Δημόσιο χρέος στο 45,0% του ΑΕΠ.

Στις 4 Δεκεμβρίου 2008 ενώπιον της ολομέλειας του σώματος, ο Υπουργός Οικονομικών επαναβεβαίωσε τις προβλέψεις που είχε δώσει στην επιτροπή στις 16 Οκτωβρίου 2008 αναφορικά με το ρυθμό ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας για το 2009, τοποθετώντας τον και πάλι στο 3%. Προέβηκε επίσης σε αναθεώρηση της εκτίμησης για το δημοσιονομικό ισοζύγιο για το 2009 από πλεόνασμα 0,3% του ΑΕΠ σε οριακό πλεόνασμα για το 2009 ενώ για το δημόσιο χρέος η πρόβλεψη παραμένει η ίδια, δηλαδή γύρω στο 45% του ΑΕΠ.

---

²⁰ Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή (ΕΔΤΚ).

²¹ Μέθοδος έρευνας εργατικού δυναμικού.

²² Λόγω αυξημένων εισπράξεων ΦΠΑ, εισπραχής καθυστερημένων φόρων και βελτίωσης της φοροεισπρακτικής ικανότητας.

²³ Εναρμονισμένος δείκτης.

²⁴ Μέθοδος έρευνας εργατικού δυναμικού.

Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Οικονομικών αναλύοντας αρχικά τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό στην επιτροπή είχε σημειώσει ότι μία διεθνής οικονομική ύφεση ανάλογα με τη διάρκεια και το βάθος της δε θα άφηνε ανεπηρέαστη την κυπριακή οικονομία, έδωσε όμως ταυτόχρονα διαβεβαιώσεις ότι ο προϋπολογισμός δεν είναι στατικός και ότι ανάλογα με τις παγκόσμιες οικονομικές εξελίξεις, η κυβέρνηση έχει υπαλλακτικά σενάρια και ότι συνεπώς είναι δυνατό να επανέλθει στη Βουλή με σχετικά τροποποιητικά νομοσχέδια και έκτακτα σχέδια οικονομικής δράσης για τομείς που είναι ενδεχόμενο να παρουσιάσουν αδυναμίες.

Αναφερόμενος στη διεθνή κρίση στο χρηματοοικονομικό τομέα, με την ευκαιρία της συζήτησης του θέματος της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε συναφώς ότι το τραπεζικό σύστημα στην Κύπρο παραμένει υγιές και ασφαλισμένο, επεξηγώντας ότι αυτό βασίζεται στις καταθέσεις νοικοκυριών και όχι σε δανεισμό από τη διατραπεζική αγορά, ότι υπάρχει ικανοποιητικός λόγος καταθέσεων προς δάνεια, οι δείκτες κεφαλαιουχικής επάρκειας παραμένουν σε ψηλά επίπεδα και ότι τέλος υπάρχει υψηλή λειτουργική επικερδότητα. Εν πάση περιπτώσει διεμήνυσε την ετοιμότητα της κυβέρνησης να στηρίξει τον τραπεζικό τομέα με άμεσες ενέργειες στην απομακρυσμένη περίπτωση που ο τομέας θα παρουσιάσει προβλήματα.

Ο αρμόδιος υπουργός έδωσε επίσης έμφαση στη βελτιωμένη εικόνα που παρουσιάζει η εικόνα του δημοσίου χρέους, το οποίο από το 60% του ΑΕΠ το 2007 θα προσεγγίσει το 49% του ΑΕΠ μέχρι τέλος του 2008 και βάσει των προβλέψεων το 45% του ΑΕΠ το 2009. Όσον αφορά τον πληθωρισμό τόνισε ότι τη σημαντική υποχώρηση της τιμής του πετρελαίου διεθνώς κατά το β' εξάμηνο του 2008 και τη συνεπακόλουθη αποδυνάμωση των πληθωριστικών πιέσεων στην οικονομία, με αποτέλεσμα ο μέσος όρος πληθωρισμού για το 2008 να κυμαίνεται γύρω στο 4,5% ενώ για το 2009 να τοποθετείται μεταξύ 2,2% και 2,5%.

Τέλος αναφερόμενος στο κοινωνικό και αναπτυξιακό πρόσωπο του κράτους, ο αρμόδιος υπουργός τόνισε την προνοούμενη στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό αύξηση των άμεσων κοινωνικών παροχών κατά 27% το 2009 έναντι 13% το 2008 όπως και την αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών κατά €147 εκατομ. για το 2009.

Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου καταθέτοντας με τη σειρά του **την 1^η και την 8^η Δεκεμβρίου 2008** στην επιτροπή τις εκτιμήσεις του για την οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση, δήλωσε ότι παρ' όλο που η διεθνής κρίση στο χρηματοοικονομικό σύστημα στην ευρωζώνη φαίνεται να έχει αντιμετωπιστεί λόγω των συνεχών παρεμβάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, εντούτοις οι επιδράσεις της αναταραχής αυτής στην πραγματική παγκόσμια οικονομία θα αρχίσουν από τώρα και μέσα στον επόμενο χρόνο να γίνονται εντονότερες και να αποτυπώνονται στους ρυθμούς ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας. Είναι δύσκολο να προβλεφθούν με ακρίβεια οι επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία από τη σοβαρή επιδείνωση στη διεθνή οικονομική δραστηριότητα και παρά το γεγονός ότι οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις για την κυπριακή οικονομία αναμένεται να είναι εξαιρετικά ηπιότερες από τις επιπτώσεις που θα υπήρχαν επί της μικρής και ανοικτής κυπριακής οικονομίας εάν η χώρα δεν ήταν μέλος της ευρωζώνης, εντούτοις σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του, είναι αδύνατο μία οικονομία που στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην εξωτερική ζήτηση όπως η κυπριακή, να παραμείνει τελικά ανεπηρέαστη από την αρνητική διεθνή συγκυρία.

Συνεπώς, με βάση τις εκτιμήσεις του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, το 2009 αναμένεται σημαντική επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, με το ρυθμό μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ να κυμαίνεται γύρω στο 2% και την παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση να επηρεάζει κυρίως τον τομέα των

κατασκευών, τον εγχώριο χρηματοοικονομικό τομέα, τον τουρισμό και την ιδιωτική κατανάλωση. Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, η εικόνα αυτή αναμένεται να αναστραφεί μερικώς το 2010, αν και όπως ανέφερε, λόγω της αυξημένης αβεβαιότητας είναι δυνατό να υπάρξουν αισθητά χαμηλότεροι ρυθμοί μεγέθυνσης.

Ο ίδιος αξιωματούχος τόνισε περαιτέρω αναφερόμενος στην εικόνα του δημόσιου χρέους που το τοποθέτησε στο 47,4% του ΑΕΠ για το 2008, ότι η βελτίωσή του οφείλεται κατά το ήμισυ στη συρρίκνωση του μεγαλύτερου μέρους των χρεολυτικών ταμείων και όχι στο πρωτογενές πλεόνασμα και ότι είναι εύκολο αυτή να επιδεινωθεί με τυχόν χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής, όπως έγινε σε ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επέσυρε ταυτόχρονα την προσοχή στις προκλήσεις που αφορούν το μέλλον του ΤΚΑ και κατ' επέκταση της επίδρασης επί των δημοσίων οικονομικών. Αναφερόμενος στον πληθωρισμό δήλωσε ότι αναμένεται αποκλιμάκωσή του στο 3% για το 2009 λόγω της συνεχιζόμενης μείωσης στις τιμές του πετρελαίου, τονίζοντας ταυτόχρονα την ανάγκη όπως η δημοσιονομική πολιτική του κράτους συνεχισθεί κατά τρόπο που να μην ωθεί σε πληθωριστικές πιέσεις, αφού μεταξύ άλλων ο εγχώριος πληθωρισμός θα πρέπει να συνάδει με εκείνον της ευρωζώνης ώστε να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας σε σχέση με τα άλλα κράτη μέλη του ευρωσυστήματος. Τέλος επέσυρε την προσοχή στο δημοσιονομικό ισοζύγιο αναφέροντας ότι παρά τον ικανοποιητικό ρυθμό αύξησης εσόδων το 2008, ο ρυθμός των δαπανών ήταν κατά πολύ μεγαλύτερος με αποτέλεσμα για ολόκληρο το 2008 το δημοσιονομικό πλεόνασμα να έχει σμικρυνθεί σημαντικά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνεκτιμώντας όλες τις κατατεθείσες θέσεις, στοιχεία και άλλα δεδομένα αναφορικά με την παρούσα δημοσιονομική κατάσταση, όπως και τα μεγέθη του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, έχει καταλήξει στα ακόλουθα:

Η παγκόσμια οικονομική κρίση που είχε ως έναυσμα την κρίση στο χρηματοπιστωτικό τομέα και τις ξένες κεφαλαιαγορές και η ορατή επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας, είναι παραδεκτό τόσο από τον Υπουργό Οικονομικών όσο και από το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ότι θα πλήξει αναπόφευκτα και την κυπριακή οικονομία το 2009 και ότι οι συνέπειές της θα επηρεάσουν γενικότερα την οικονομία κατά τα επόμενα χρόνια ανάλογα με το βάθος και τη διάρκεια της κρίσης. Το γεγονός αυτό διαγράφεται μέσα από την ύφεση των τουριστικών εσόδων συνολικά για το 2008 κατά 7,0% και στη μείωση των αφίξεων τουριστών κατά 10,0% το 2008 έναντι του 2007, όπως και την ύφεση στον κατασκευαστικό τομέα κατά 14,5% εντός του 2008 έναντι του 2007 (άδειες οικοδομής), συνεπακόλουθα δε στη διαφοροποίηση των αρχικών κυβερνητικών προβλέψεων για το 2009 σχετικά με το ρυθμό ανάπτυξης από 3,7% αρχικά, σε 3%.

Η επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ετοιμότητα για διορθωτικές παρεμβάσεις στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό εφόσον τούτο κριθεί σκόπιμο, όσο και με άλλα έκτακτα σχέδια τόνωσης ευάλωτων κλάδων της οικονομίας, όπως είναι σε πρώτο στάδιο ο τουριστικός και ο κατασκευαστικός τομέας, θεωρεί σκόπιμο από της πλευράς της να τονίσει την ανάγκη για:

- Συνέχιση της παρούσας δημοσιονομικής πολιτικής χωρίς οποιαδήποτε χαλάρωση που να διαφοροποιεί προς τα πάνω το δημόσιο χρέος και συνεπακόλουθα να αλλοιώνει την παρούσα δημοσιονομική εικόνα.
- Συνέχιση της πολιτικής μη επιβολής νέων φορολογιών.
- Ιεράρχηση των προβλεπόμενων στον προϋπολογισμό του 2009 δαπανών βάσει

προτεραιοτήτων, ώστε να καταστεί δυνατή η υλοποίηση του προϋπολογισμού χωρίς οποιαδήποτε αναθεώρηση των προβλεφθέντων μεγεθών, υπό το φως της κυβερνητικής πρόβλεψης για μείωση του ρυθμού ανάπτυξης για το 2009 στο 3% του ΑΕΠ (από την αρχική πρόβλεψη του 3,7% του ΑΕΠ).

- Ανάληψη ουσιαστικών και συντονισμένων ενεργειών για επιτάχυνση της υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων²⁵ που προβλέπονται στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009, με έμφαση στα έργα που θα αποφέρουν υψηλή προστιθέμενη αξία στην οικονομία με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση. Σε πρώτο στάδιο θα πρέπει να διασφαλισθεί ουσιαστική ανάπτυξη ώστε να καταστεί δυνατή η υλοποίηση της κυβερνητικής εξαγγελίας για τόνωση του κατασκευαστικού τομέα με την απορρόφηση των προβλεπόμενων στον προϋπολογισμό αναπτυξιακών δαπανών, όπως και των πρόσθετων €40 εκατομ. που έχουν εξαγγελθεί από την κυβέρνηση.
- Επιτάχυνση και λήξη του κοινωνικού διαλόγου για το μέλλον και την επενδυτική πολιτική του ΤΚΑ εντός του 2009 με τη λήψη οριστικών αποφάσεων.
- Συγκεκριμένο σχεδιασμό για περαιτέρω στήριξη και ανάκαμψη του τουριστικού τομέα, πέραν της αρχικής επιδότησης του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) με €4,5 εκατομ. για σκοπούς αναβάθμισης του χειμερινού τουρισμού και της πρόσφατης κυβερνητικής εξαγγελίας για επιδότησή του με €12 εκατομ. για σκοπούς τουριστικής διαφήμισης, με μέτρα αντιμετώπισης των διαρθρωτικών αδυναμιών του τομέα και αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος.
- Επανασχεδιασμό της κοινωνικής πολιτικής αναφορικά με επιδόματα και χορηγίες αποκλειστικά πλέον πάνω σε στοχευμένη βάση, τόσο για σκοπούς διαφύλαξης μακροοικονομικής σταθερότητας όσο και προς αποτροπή αδικαιολόγητων πληθωριστικών πιέσεων επί της οικονομίας.
- Συνέχιση και προώθηση της πολιτικής αναδιανομής του εθνικού εισοδήματος και περαιτέρω ενίσχυσης και στήριξης των ασθενέστερων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων του λαού, ιδιαίτερα των χαμηλοσυνταξιούχων. Σε περίπτωση που η αναμενόμενη επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης είναι τέτοια που αναπόφευκτα και πρώτιστα θα πλήξει τα στρώματα αυτά, τότε να ληφθούν πρόσθετα μέτρα στήριξης των ευαίσθητων αυτών ομάδων του πληθυσμού.
- Στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ώστε να επιβιώσουν στο νέο περιβάλλον με διάφορα μέτρα που να στοχεύουν κυρίως στην τόνωση της ανταγωνιστικότητάς τους.
- Παρακολούθηση και εντατικοποίηση μέτρων για πάταξη φαινομένων αισχροκέρδειας και ακρίβειας.
- Λήψη ειδικών μέτρων για μείωση της γραφειοκρατίας και απλοποίηση διαδικασιών σε σχέση με καίριους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.
- Διαφύλαξη του θεσμού της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής (ΑΤΑ), η

²⁵ Κατάλογος με τα κυριότερα νέα έργα, τα οποία αναμένεται να ξεκινήσουν το 2009 και τα οποία ξεπερνούν το €1 εκατομ. αναφέρονται στον Πίνακα Ζ – Παράρτημα IV - Τρίτο Μέρος. Στοιχεία Υπουργείου Οικονομικών - Επιστολή ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 2008.

οποία αποτελεί μία κατάκτηση των εργαζομένων που αποζημιώνει το εισόδημα που διαβρώνεται από τις εκάστοτε παρατηρούμενες πληθωριστικές τάσεις και αποτελεί θεσμό που στηρίζεται από όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Πέραν των πιο πάνω άμεσων ενεργειών, η επιτροπή είναι αναγκασμένη να επαναλάβει παρατηρήσεις προηγούμενων ετών, οι οποίες υπό το φως των ορατών πλέον επιπτώσεων της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης επί της κυπριακής οικονομίας, καθίστανται ακόμη πιο καίριες.

Η επιτροπή παρατηρεί ότι παρά τις συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας που αποτυπώνονται τα τελευταία χρόνια στο δημοσιονομικό ισοζύγιο, στο χαμηλό ποσοστό δημοσίου χρέους και στις συνθήκες πλήρους απασχόλησης που επικρατούν σήμερα στην Κύπρο, η εντατικοποίηση της προσπάθειας που έχει αρχίσει τα τελευταία χρόνια για τόνωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας και για ανάπτυξη, πέραν του παραδοσιακού τουριστικού τομέα, νέων παραγωγικών τομέων, καθίσταται σήμερα ακόμη πιο επιτακτική.

Η επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι η κυπριακή οικονομία διαχρονικά πάσχει από χαμηλή παραγωγικότητα στο δημόσιο τομέα, καθ' ην στιγμή από το σύνολο των δημοσίων δαπανών, οι αποδοχές προσωπικού (συντάξεις και φιλοδωρήματα) και οι λειτουργικές δαπάνες απορροφούν το ήμισυ σχεδόν του κρατικού προϋπολογισμού με αποτέλεσμα η Κύπρος να είναι η χώρα, βάσει των στοιχείων της Eurostat, με το ψηλότερο ποσοστό δαπανών να καταλήγει στο μισθολόγιο του δημοσίου τομέα από τις είκοσι επτά (27) χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αδικαιολόγητες στρεβλώσεις παρουσιάζονται επίσης από τη μη διασύνδεση των μισθολογικών αυξήσεων με το ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας.

Στο σύνολό τους οι ανελαστικές δαπάνες, περιλαμβανομένων των δαπανών για εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους και των μεταβιβάσεων ξεπερνούν το 80% των συνολικών κρατικών δαπανών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή επισημαίνει συναφώς την ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης νέων υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, την άμεση ανάγκη αναμόρφωσης του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και την ανάγκη αναβάθμισης της κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Επισημαίνει επίσης την επιτακτική ανάγκη απεξάρτησης της κυπριακής οικονομίας από τις παραδοσιακές μορφές ενέργειας και επιτάχυνσης των ενεργειών για μεταστροφή της ενεργειακής πολιτικής της κυβέρνησης προς τις νέες μορφές ενέργειας. Τέλος επισημαίνει την ανάγκη κατάληξης του κοινωνικού διαλόγου που έχει ήδη αρχίσει για τη βιωσιμότητα του ΤΚΑ και για την επενδυτική του πολιτική εντός του 2009, αφού ως γνωστό η δημογραφική γήρανση και συνεπακόλουθα οι ψηλές δαπάνες για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εφόσον δε ληφθούν τα αναγκαία μέτρα θα πλήξουν αναπόφευκτα τα δημόσια οικονομικά της Κύπρου.

Η επιτροπή υποβάλλοντας την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος, με την οποία εισηγείται την έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού του 2009 στο σύνολό του, με την επιφύλαξη ταυτόχρονα των μελών της να αναπτύξουν τις θέσεις τους εκτενέστερα κατά τη διάρκεια της συζήτησης, η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση υπό τις δεδομένες συνθήκες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης να τελεί σε διαρκή εγρήγορση και με ευελιξία και ανάλογους χειρισμούς να διασφαλίσει ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης σε συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, επιτάχυνση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας

και ενίσχυση ταυτόχρονα των ασθενέστερων τάξεων αποκλειστικά πάνω σε στοχευμένη βάση.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Επιμέρους προϋπολογισμοί υπουργείων

Στο παρόν Μέρος επιχειρείται ανάλυση των επιμέρους κεφαλαίων του κρατικού προϋπολογισμού του 2009, τα οποία αντιστοιχούν στα έντεκα υπουργεία, όπως και αναφορά σε επιμέρους θέματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο στάδιο της συζήτησής τους, βάσει του οράματος και των στόχων κάθε υπουργείου για την τριετία 2009-2011.

Όπως και πέρσι, έτσι και κατά την παρουσίαση του προϋπολογισμού του 2009, για όλα τα υπουργεία/υπηρεσίες, στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα για τον προϋπολογισμό του 2009 (τακτικές και αναπτυξιακές δαπάνες) προτάσσεται κάθε υπουργείου/υπηρεσίας ξεχωριστό απόσπασμα, στο οποίο περιέχονται το όραμα και οι βασικές επιδιώξεις τους για την τριετία 2009-2011 και τα οποία κρίθηκε σκόπιμο να περιληφθούν στην παρούσα έκθεση. Η πρακτική αυτή εντάσσεται στα πλαίσια του τριετούς ΜΔΠ που άρχισε να υλοποιείται με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2008 ώστε να καθορίζεται η μεσοπρόθεσμη πολιτική κάθε υπουργείου.

Σημειώνεται ότι οι παρατηρήσεις της επιτροπής εξάγονται από μελέτη του Επεξηγηματικού Υπομνήματος για τον Προϋπολογισμό του Έτους 2009 (τακτικές και αναπτυξιακές δαπάνες), από το Παράρτημα αυτού, όπως και από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα για το 2009. Βασίζονται επίσης στα γραπτά σημειώματα/ομιλίες που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους υπουργούς όπως και στα αποστενογραφηθέντα πρακτικά των συζητήσεων που έγιναν στην επιτροπή. Όπου τα σχόλια/παρατηρήσεις των μελών της επιτροπής επί διαφόρων θεμάτων αρμοδιότητας κάθε υπουργείου δε συμπίπτουν και υπάρχουν διστάμενες απόψεις γίνεται ειδική αναφορά για σκοπούς αντικειμενικής παρουσίασης των πραγμάτων.

Σημειώνεται ότι, εκ των πραγμάτων δεν είναι δυνατή στην παρούσα έκθεση η ανάλυση όλων των θεμάτων που έχουν συζητηθεί κατά την εξέταση των προϋπολογισμών των υπουργείων, ούτε η παράθεση όλων των θέσεων και απόψεων που κατατέθηκαν από τα μέλη της επιτροπής κατά τις συζητήσεις. Μέσα από την παρουσίαση κάθε προϋπολογισμού, κατεβλήθη προσπάθεια παρουσίασης της όλης εικόνας που παρουσιάζει κάθε υπουργείο όπως και του πνεύματος των συζητήσεων που έγιναν στην επιτροπή. Όλοι οι βουλευτές μέλη και μη μέλη της επιτροπής διατηρούν το δικαίωμα μέσα από όλο το υλικό που έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία στη Βουλή, όπως και από τα τηρηθέντα πρακτικά των συζητήσεων να αναφερθούν σε θέματα ειδικού ενδιαφέροντος πιο εκτεταμένα κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος.

Τέλος, όσον αφορά την ανάλυση των προϋπολογισμών των ανεξάρτητων υπηρεσιών, στην παρούσα έκθεση γίνεται αναφορά μόνο όπου κρίθηκε ότι έχουν εγερθεί θέματα, τα οποία η επιτροπή κρίνει ότι θα πρέπει να τεθούν ενώπιον της εκτελεστικής εξουσίας προς μελέτη και προώθηση επίλυσής/υλοποίησής τους.

1. Υπουργείο Άμυνας²⁶ (Κεφ. 11)

---

²⁶ Η σειρά παρουσίασης των προϋπολογισμών των υπουργείων βασίζεται στην αλφαβητική κατάταξη των προϋπολογισμών των υπουργείων, όπως ακριβώς γίνεται στο κείμενο του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Άμυνας για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €368.609.452 έναντι €355.641.085 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €287.125.903 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €368.578.872 (προϋπολογισθείσες) έναντι €355.610.638 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €287.099.761 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €12.968.234.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €30.580.000 έναντι €30.477.000 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €26.142.000 (πραγματικές) για το 2007.

Για σκοπούς αμυντικής θωράκισης προβλέπονται δαπάνες ύψους €120.000.000 για το 2009 έναντι €128.145.108 για το 2008 (προϋπολογισθείσες) και €74.851.825 για το 2007 (πραγματικές). Για το 2009 οι δαπάνες αμυντικής θωράκισης παρουσιάζουν μείωση κατά €8.145.108.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Άμυνας είναι η παροχή επαρκούς προστασίας τόσο εν καιρώ ειρήνης όσο και εν καιρώ πολέμου.

Βασικοί στόχοι του Υπουργείου Άμυνας για την τριετία 2009-2011 είναι η αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς, η οργανωτική αναδόμηση του Υπουργείου Άμυνας, η παρακολούθηση των συμφωνιών στρατιωτικής συνεργασίας υλοποίησης των υποχρεώσεων που προκύπτουν μέσα από αυτές και η προώθηση της συνεργασίας με τις συμβαλλόμενες χώρες, η συντονισμένη και ενεργότερη συμμετοχή σε πρωτοβουλίες τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και άλλων διεθνών οργανισμών και η προβολή του ανθρώπινου και κοινωνικού προσώπου της Εθνικής Φρουράς.

Παρατηρήσεις:

Οι προϋπολογιζόμενες αναπτυξιακές δαπάνες του 2009 για το Υπουργείο Άμυνας παραμένουν στα ίδια επίπεδα του 2008, ενώ οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €12.968.234. Στο σύνολό τους οι δαπάνες του Υπουργείου Άμυνας παρουσιάζουν αύξηση σε ποσοστό 3,6%. Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες αποσκοπούν στην κάλυψη των δαπανών συντήρησης και λειτουργίας του Υπουργείου Άμυνας (Διοίκηση) και της Εθνικής Φρουράς, μέσα στα πλαίσια, όπως έχει αναφερθεί από τον αρμόδιο υπουργό, των δημοσιονομικών δυνατοτήτων και οικονομικών στόχων που έχουν τεθεί από την κυβέρνηση.

Όσον αφορά τον Κυπριακό Στρατό, η συνολική πρόνοια για το 2009 αυξάνεται κατά €14.827.850 (13,5%) και οφείλεται στις προαγωγές των στελεχών, στις ετήσιες προσαυξήσεις και τιμαριθμικές αναπροσαρμογές και στα διάφορα επιδόματα.

Όσον αφορά το Κεφάλαιο “Αμυντική Θωράκιση”, με τις προβλεπόμενες δαπάνες, επέρχεται μείωση των δαπανών αμυντικής θωράκισης σε ποσοστό 6,4% περίπου. Το Υπουργείο Άμυνας κατέθεσε στην επιτροπή στοιχεία

αναφορικά με την κατάσταση αμυντικών δαπανών σε σχέση με το ΑΕΠ για όλα τα έτη από το 1998 έως 2009.²⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Προϋπολογισμού Νόμου, κανένα ποσό δε διατίθεται από το Κεφάλαιο 11.04 “Αμυντική Θωράκιση” χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια δαπάνης, η οποία δίδεται ύστερα από εισηγητική πρόταση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας και αφού η τελευταία ενημερωθεί αρμοδίως. Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του Κεφαλαίου 11.04 “Αμυντική Θωράκιση” κατά ειδικό κεφάλαιο και άρθρο παρατίθενται αναλυτικά σε επεξηγηματικό μνημόνιο το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προϋπολογισμού. Συνεπώς, αναλυτική ενημέρωση και συζήτηση επί του Κεφαλαίου 11.04 - “Αμυντική Θωράκιση” θα γίνει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας.

Στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό σημειώνεται επίσης ότι δε γίνεται οποιαδήποτε πρόνοια για νέες θέσεις αξιωματικών και υπαξιωματικών για σκοπούς ικανοποίησης υπηρεσιακών αναγκών (νέοι διορισμοί, προαγωγές, μονιμοποίηση εθελοντριών και άλλα).

Σύμφωνα με τον Υπουργό Άμυνας, μέσα στα πλαίσια της διακηρυγμένης πολιτικής της κυβέρνησης για οικονομική περισυλλογή, έχουν ληφθεί αποφάσεις, ώστε οι δαπάνες που έχουν προβλεφθεί να είναι οι απολύτως αναγκαίες, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στο βαθμό απορρόφησης των προβλεπόμενων εκάστοτε κονδυλίων. Για το 2008 η απορρόφηση κατά τον Οκτώβριο 2008 ήταν στο 70%, αναμένεται όμως μέχρι τέλος του έτους μεγαλύτερος βαθμός απορρόφησης.

Υπό το φως των πιο πάνω, τα μέλη της επιτροπής επισήμαναν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Παρά τις όποιες δημοσιονομικές δυνατότητες όπως και τη δήλωση του αρμοδίου υπουργού ότι παρά την ετήσια αύξηση του ΑΕΠ, η μείωση των κονδυλίων αμυντικής θωράκισης οφείλεται στην ευρύτερη οικονομική πολιτική που αφορά την ανάγκη δημοσιονομικής πειθαρχίας αλλά και σε ευρύτερους πολιτικοοικονομικούς παράγοντες, η ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της Δημοκρατίας με κανένα τρόπο δεν πρέπει να παραμεληθεί. Η αμυντική παράμετρος αποτελεί κορυφαία παράμετρο της εθνικής στρατηγικής όχι ως επιλογή πολεμικής φύσης αλλά ως επιλογή ενίσχυσης της διαπραγματευτικής ικανότητας της Δημοκρατίας και ειδικότερα της ελληνοκυπριακής πλευράς, συνεπώς είναι ιδιαίτερα ανησυχητική η καθεχρονική μείωση των κονδυλίων αμυντικής θωράκισης.
- Όσον αφορά την ανάγκη δημιουργίας νέων θέσεων αξιωματικών και υπαξιωματικών, θέμα για το οποίο δεν έχει περιληφθεί ούτε στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό σχετική πρόνοια και παρά το γεγονός ότι ο τέως Υπουργός Άμυνας είχε δηλώσει πέρσι ότι κατά το 2008 θα γίνονταν διαβουλεύσεις με το Υπουργείο Οικονομικών για την έγκριση νέων θέσεων, το όλο θέμα θα πρέπει να προχωρήσει με γοργούς ρυθμούς. Οι

---

²⁷ Πίνακας αμυντικών δαπανών σε σχέση με το ΑΕΠ 1998-2009 περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV - Τρίτο Μέρος.

διαδικασίες που ακολουθούνται σε σχέση με τους βαθμούς της ιεραρχίας είναι πολύπλοκες και χρονοβόρες γεγονός που αποδυναμώνει την ετοιμότητα της Εθνικής Φρουράς.

- Όσον αφορά τα θέματα που ηγήθη από τη Γενική Ελεγκτή της Δημοκρατίας για τις εισπράξεις που έγιναν βάσει του νόμου για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα, ύψους £199 εκατομ., οι οποίες όπως διαπιστώνεται δεν επενδύονται σύμφωνα με τους σκοπούς του νόμου, δηλαδή για την αμυντική θωράκιση, το όλο θέμα θα πρέπει να συζητηθεί αρμοδίως και να ξεκαθαρίσει πέραν πάσης αμφιβολίας κατά πόσο ο χειρισμός που γίνεται από το Υπουργείο Οικονομικών είναι ορθός.

2. Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κεφ. 12)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €348.592.403 έναντι €276.576.389 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €249.032.525 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €262.065.237 (προϋπολογισθείσες) έναντι €198.179.146 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €171.434.571 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2008 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €63.886.091.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €86.527.166 έναντι €78.397.243 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €77.597.954 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Το όραμα του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είναι ο εκσυγχρονισμός, η αναδόμηση και η διεύρυνση των πρωτογενών τομέων της οικονομίας με γνώμονα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του αγροτικού κόσμου.

Βασικές επιδιώξεις του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για την τριετία 2009-2011 είναι η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός του πρωτογενή τομέα και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της παραγωγής με στόχο την αύξηση του αγροτικού εισοδήματος, η ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων για απεξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες αναφορικά με την παροχή πόσιμου νερού και την εξοικονόμηση νερού, η αειφόρος διαχείριση των θαλάσσιων πόρων με ταυτόχρονη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας, η προστασία της υγείας των ζώων και η καταπολέμηση των ζωικών ασθενειών, καθώς και η προστασία της δημόσιας υγείας, η προστασία του περιβάλλοντος, η προστασία και αειφορική διαχείριση των κρατικών δασών, η προαγωγή της γεωργικής έρευνας, η προώθηση του αναδασμού και άλλα.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος παρουσιάζουν για το 2009 αύξηση κατά €8.129.923.

Από τα κατατεθέντα στοιχεία προκύπτει ότι ο τακτικός προϋπολογισμός του ίδιου υπουργείου παρουσιάζει σημαντική αύξηση κατά 32,4%, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας αντιστοιχεί στον προϋπολογισμό για το Τμήμα Αναπτυξέως Υδάτων και οφείλεται στα έκτακτα μέτρα για αντιμετώπιση του υδατικού

προβλήματος (αγορά νερού από αφαλατώσεις, έργα υποδομής κ.λπ.). Όσον αφορά ειδικότερα τον προϋπολογισμό για τη Διοίκηση, παρατηρείται μείωση κατά 5,9% η οποία οφείλεται στη μείωση των υποχρεώσεων για καταβολή τοκοχρεολυτικών δόσεων δανείων ημικρατικών οργανισμών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του εν λόγω υπουργείου. Περαιτέρω, ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός για όλα τα τμήματα και υπηρεσίες του υπό συζήτηση υπουργείου είναι αυξημένος κατά 10,4% σε σύγκριση μ' εκείνο του 2008, με τη μεγαλύτερη αύξηση στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (75,5%) που οφείλεται στα μέτρα για αντιμετώπιση της τρομώδους νόσου των αιγοπροβάτων. Αύξηση παρουσιάζεται επίσης για το Τμήμα Γεωργίας (20,8%), η οποία οφείλεται στο κονδύλι για την απομάκρυνση οχληρών κτηνοτροφικών υποστατικών και στην αγορά σπόρων. Τέλος, για αρκετά τμήματα παρουσιάζονται μειώσεις που οφείλονται είτε στη συμπλήρωση διαφόρων έργων είτε στο ότι διάφορα κονδύλια που αφορούσαν αγορές στον προϋπολογισμό του 2008 έχουν πραγματοποιηθεί.

Αναφορικά με το ποσοστό υλοποίησης δαπανών του προϋπολογισμού του 2008 αναφέρεται ότι μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2008 ήταν στο 68%, ποσοστό το οποίο αναμένεται να αυξηθεί μέχρι τέλους του χρόνου αφού αρκετές πληρωμές ολοκληρώνονται κατά την περίοδο αυτή.

Σημειώνεται ότι κατατέθηκαν επίσης αναλυτικά στοιχεία κατά τμήμα του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αναφορικά με το ποσοστό υλοποίησης (πραγματικές δαπάνες) για το 2008 τόσο των τακτικών όσο και των αναπτυξιακών δαπανών. Τέλος, κατατέθηκαν στοιχεία αναφορικά με το ποσοστό υλοποίησης των προϋπολογισμών του ίδιου υπουργείου κατά τμήμα για τα έτη 2006-2008.

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τους στόχους του ίδιου υπουργείου αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Συνεισφορά στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ) (€9.026.075) για σκοπούς, μεταξύ άλλων, κάλυψης τοκοχρεολυτικών δόσεων δανείου που συνήψε ο ΟΓΑ για την παραχώρηση κατά χάριν οικονομικής βοήθειας στους πατατοπαραγωγούς και στους ανομβριόπληκτους σιτηροπαραγωγούς (€12,8 εκατομ.) κ.ά.
- Χορηγίες και χρηματοδοτήσεις για εφαρμογή του περιβαλλοντικού κεκτημένου (€1.417.000) για σκοπούς επέκτασης του προγράμματος Green Dot κ.ά.
- Διαχειριστικό Σχέδιο Ακάμα (€200.000) για κάλυψη δαπανών για τη διεξαγωγή διεθνούς προβολής της περιοχής του Ακάμα.
- Κατασκευή και λειτουργία κέντρου διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων και χώρων ταφής αμιαντούχων υλικών (€1 εκατομ.).
- Δημιουργία μουσείου κυπριακής υπαίθρου (€70.000).
- Προστασία και διαχείριση των αλυκών Λάρνακας (€300.000).
- Ετοιμασία διαχειριστικών σχεδίων για περιοχές του δικτύου "Φύση 2000" στα πλαίσια του "Transition Facility" (€450.000).

- Προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης αγροτών (€100.000).
- Τεχνική υποστήριξη και ετοιμασία ομαδικών ιδιωτικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών τοπικού χαρακτήρα (€1.460.000) για σκοπούς απόκτησης δεξιοτήτων από εταιρικά σχήματα δημόσιου/ιδιωτικού φορέα για την υλοποίηση στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης στα πλαίσια του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης 2007-2013.

Σύμφωνα με τον αρμόδιο υπουργό, την πολιτική του εν λόγω υπουργείου οριοθετούν η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), το πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας και τα δημοσιονομικά πλαίσια που καθορίστηκαν από την κυβέρνηση.

Στην παρούσα φάση, στην επίτευξη των στόχων του υπουργείου στοχεύει το πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, το οποίο έχει διαδεχθεί το ίδιο πρόγραμμα για την περίοδο 2004-2006. Μέσω του προγράμματος αυτού αναμένεται να διατεθούν €325 εκατομ. με κοινοτική συγχρηματοδότηση 50%. Επιπλέον, για την ίδια περίοδο θα διατεθούν €55,3 εκατομ. ως κρατική ενίσχυση για τα επείγοντα προβλήματα που δημιουργούν απρόβλεπτοι παράγοντες και οι αντίξοες καιρικές συνθήκες. Ο ίδιος υπουργός έκαμε επίσης αναφορά στην παραχώρηση κρατικής ενίσχυσης ύψους €67,5 εκατομ. για αντιμετώπιση των συνεπειών της ανομβρίας, η οποία εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. (Το προβλεπόμενο ποσό ύψους €67,5 εκατομ. εγκρίθηκε με συμπληρωματικό προϋπολογισμό του 2008.)

Όσον αφορά άλλους επιμέρους τομείς αρμοδιότητας του ίδιου υπουργείου, ο ίδιος υπουργός έκανε αναφορά στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013, το οποίο συγχρηματοδοτείται κατά 50% από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη συνέχιση της κατασκευής αντιπυρικών έργων και στην αύξηση της δασοπροσβεστικής ικανότητας η οποία θα επιδιωχθεί μέσω της προμήθειας ενός νέου πυροσβεστικού αεροπλάνου που μέχρι της στιγμής δεν έγινε κατορθωτή λόγω απόρριψης των προσφορών και μέσω της εγκατάστασης αυτόματου συστήματος ανίχνευσης πυρκαγιών στο δάσος του Ακάμα. Στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος ακολουθείται η αειφορική προσέγγιση στη διαχείριση των πόρων και προωθείται μέσω της διεύρυνσης του δικτύου "Φύση 2000", η προστασία των αλυκών και η υλοποίηση του διαχειριστικού σχεδίου για τον Ακάμα.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή επισήμανε τα σοβαρά προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την τελευταία περίοδο όπως είναι η ανομβρία, η έλλειψη πόσιμου νερού, η ανάγκη οικονομικής στήριξης των αγροτών λόγω των συνεπειών της ανομβρίας, όπως και το γεγονός ότι υπήρξε αποτελεσματική αντιμετώπισή τους με μία σειρά αποφάσεων οι οποίες έχουν υλοποιηθεί όπως είναι η μεταφορά νερού από την Ελλάδα, η οικονομική αρωγή προς τις διάφορες τάξεις γεωργοκτηνοτρόφων κ.ά.

Περαιτέρω τονίστηκε όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια ότι μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η δυνατότητα χάραξης αυτόνομης εθνικής πολιτικής είναι πολύ περιορισμένη, ότι η γεωργία και η κτηνοτροφία αντιμετωπίζουν στην Κύπρο διαχρονικά προβλήματα πολλά από τα οποία έχουν οξυνθεί λόγω της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, της συνεπακόλουθης ελευθεροποίησης του εμπορίου, του εντεινόμενου ανταγωνισμού αλλά και της έλλειψης, όπως διεφάνη, επαρκούς προετοιμασίας για αντιμετώπιση των

προβλημάτων αυτών. Συνεπώς, όπως τονίστηκε από μέλη της επιτροπής, σημαντική είναι η ανάγκη δημιουργίας βιώσιμων αγροτικών και κτηνοτροφικών κλάδων, οι οποίοι να είναι ανθεκτικοί στις νέες συνθήκες.

Πέραν των πιο πάνω, μέλη της επιτροπής επισήμαναν μεταξύ άλλων την ανάγκη περαιτέρω στήριξης του γεωργοκτηνοτροφικού κλάδου, την προώθηση υλοποίησης του στρατηγικού στόχου για Ενιαίο Φορέα Υδάτων, της ανάγκης διεκδίκησης περαιτέρω κοινοτικών κονδυλίων και συγχρηματοδότησης διαφόρων προγραμμάτων για στήριξη του τομέα, αποτελεσματικής αντιμετώπισης ειδικών προβλημάτων όπως είναι το θέμα της τρομώδους νόσου και της στήριξης των εγκλωβισμένων λόγω των συνεπειών από την ανομβρία.

Συναφώς με τα πιο πάνω, ο αρμόδιος υπουργός ανέφερε μεταξύ άλλων ότι καταβάλλονται προσπάθειες σε διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος σε σχέση με τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις που θα προκληθούν από τη θανάτωση ζώων λόγω της τρομώδους νόσου και ότι συναφώς τα ζώα που θα θανατωθούν θα αντικατασταθούν από άλλα ανθεκτικά στη νόσο, ότι βρίσκεται υπό εξέλιξη μελέτη για αποτελεσματική στήριξη των εγκλωβισμένων αγροτών και ότι για την επίλυση του υδατικού προβλήματος προωθείται η δημιουργία κινητών μονάδων αφαλάτωσης· η όποια καθυστέρηση παρατηρείται οφείλεται σε διαδικασίες ενστάσεων στις προσφορές και της αναθεώρησης της όλης διαδικασίας από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, εν πάση όμως περιπτώσει η πρώτη μονάδα αφαλάτωσης αναμένεται να λειτουργήσει το καλοκαίρι του 2009.

Ο ίδιος υπουργός ενημέρωσε την επιτροπή ότι η μονάδα που λειτούργησε στη Μονή αναμένεται να δώσει 20.000 κυβικά την ημέρα και ότι στις πιο πάνω ποσότητες θα προστεθεί και ποσότητα 10.000 κυβικών του ποταμού Γαρύλλης ενώ προχωρεί η αναβάθμιση των μονάδων αφαλάτωσης Δεκέλειας και Λάρνακας. Τέλος ανέφερε ότι βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο η υλοποίηση του Ενιαίου Φορέα Υδάτων και ότι σύντομα θα μπορεί να εξαγγελθεί ο τρόπος υλοποίησής του. Τέλος δήλωσε ότι δόθηκαν οδηγίες για μελέτη του επαναπροσδιορισμού της αγροτικής ανάπτυξης υπό το φως των κλιματολογικών αλλαγών που αναμένεται να εντείνουν τα προβλήματα των διαφόρων κλάδων, με στόχο να κατευθυνθεί η αγροτική πολιτική προς σωστή κατεύθυνση υπό το φως της νέας πραγματικότητας ώστε τα προβλήματα να μην αντιμετωπίζονται με τη μέθοδο της κρατικής ενίσχυσης, αλλά με πιο ουσιαστικούς τρόπους. Τέλος ανέφερε ότι η απορρόφηση κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση για συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα είναι πλήρης (σχεδόν 100%).

3. Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Κεφ. 13)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €318.538.853 έναντι €304.309.887 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €251.178.222 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €282.829.543 (προϋπολογισθείσες) έναντι €267.957.261 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €243.486.678 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €14.872.282.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €35.709.310 έναντι €36.352.626 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €7.691.544 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως είναι η προστασία και ο σεβασμός των δικαιωμάτων του πολίτη, των δημοκρατικών αρχών και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Βασικές επιδιώξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως είναι:

- Εφαρμογή προληπτικών προγραμμάτων και διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων με στόχο την ενημέρωση των πολιτών για την πρόληψη παραβατικών συμπεριφορών.
- Παραγωγή και προβολή τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων μικρής διάρκειας με θέμα την πρόληψη της νεανικής παραβατικότητας.
- *Υλοποίηση* του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα (2007-2013) που καλύπτει μέτρα για την οικονομική ενδυνάμωση και τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής των γυναικών.
- *Εμπλοκή* και εφαρμογή Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στον τομέα της Ισότητας.
- *Εξασφάλιση* συνθηκών ασφάλειας και υγείας τόσο για το προσωπικό όσο και για τους κρατούμενους.
- Αναβάθμιση παροχής υπηρεσιών στους κρατούμενους και ανακαίνιση των χώρων κράτησης και υγιεινής.
- Ανέγερση πολυδύναμου ιατρικού κέντρου με δύο μονάδες λειτουργίας για τους ψυχασθενείς και των εξαρτημένων ατόμων από εξαρτησιογόνες ουσίες.
- *Αναβάθμιση* της ασφάλειας των χώρων με την εγκατάσταση σύγχρονων ηλεκτρονικών συστημάτων ασφαλείας.
- Εφαρμογή προγραμμάτων για την ομαλή επανένταξη στην κοινωνία και αγορά εργασιών των αποφυλακισμένων.
- Αναβάθμιση της ασφάλειας της Δημοκρατίας και των πολιτών της.
- Ανάπτυξη συνεργασίας με όλους τους κοινωνικούς φορείς για την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος και της παραβατικότητας.
- *Αναβάθμιση* της προσφοράς υπηρεσιών προς τη Δημοκρατία και τον πολίτη.
- *Καταστολή* της νεανικής παραβατικότητας.
- *Ενίσχυση* της οδικής ασφάλειας.
- *Μείωση* των θανατηφόρων τροχαίων δυστυχημάτων.
- *Καταπολέμηση* της εμπορίας εξαρτησιογόνων ουσιών.

- *Εκσυγχρονισμός* του στόλου και εξοπλισμού για παροχή υψηλού επιπέδου ασφάλεια και ταχεία εκτέλεση της αποστολής της, που είναι η διάσωση ανθρώπινης ζωής, η πρόληψη και κατάσβεση πυρκαγιών καθώς και η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας.
- *Εμπλουτισμός* των γνώσεων, ικανοτήτων και επιχειρησιακής κατάρτισης των πυροσβεστών.
- *Πρόληψη* και διαφώτιση του κοινού με εκστρατείες, διαλέξεις και διανομή διαφωτιστικού υλικού.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως παρουσιάζουν για το 2009 μείωση κατά €643.316.

Από τα κατατεθέντα στοιχεία σε σχέση με το βαθμό υλοποίησης δαπανών του τρέχοντος έτους για τα κύρια τμήματα του ίδιου υπουργείου, προκύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ % 2006	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ % 2007	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΧΡΙ 23/10/2008 %	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2008 %
Υ.Δ.Δ.Τ.	54%	69%	11%	22%
ΦΥΛΑΚΕΣ	39%	62%	40%	61%
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	47%	44%	15%	42%
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ	41%	73%	13%	61%
ΣΥΝΟΛΟ	45%	53%	17%	44%

Σημειώνεται ότι πέραν των πιο πάνω, έχουν επίσης κατατεθεί αναλυτικά στοιχεία αναφορικά με το βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού αναπτύξεως του ίδιου υπουργείου κατά κονδύλι για την ίδια χρονική περίοδο, όπως και κατά τμήμα (Φυλακές, Αστυνομία, Πυροσβεστική Υπηρεσία). Έχει επίσης κατατεθεί πίνακας προγραμματισμού υλοποίησης έργων για το 2008 όπου αναφέρονται επίσης χρονοδιαγράμματα υλοποίησης για τα ίδια τμήματα.

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τους στόχους του ίδιου υπουργείου αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- *Ανέγερση κτιρίων κυβερνητικών γραφείων (€1 εκατομ.) για κάλυψη δαπανών που αφορούν μελέτες και σχέδια καθώς και για την έναρξη της ανέγερσης του κτιρίου του Κρατικού Αρχείου.*
- *Ανέγερση κτιρίων Φυλακών (€4.132.000) για κάλυψη δαπανών για μελέτες και έναρξη εργασιών για τα ακόλουθα, μεταξύ άλλων, έργα:*
  - *Νέα πτέρυγα υψίστης ασφάλειας.*
  - *Επέκταση χώρου φυλακών.*
- *Ανέγερση κτιρίων Αστυνομίας (€16.635.000).*

- Βελτιώσεις κτιρίων Αστυνομίας (€3.342.600).
- Ανέγερση κτιρίων Πυροσβεστικής (€850.000).
- Βελτιώσεις κτιρίων Πυροσβεστικής (€1.100.000).

Με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία, ο προϋπολογισμός του ίδιου υπουργείου παρουσιάζει αύξηση συνολικών δαπανών κατά 4,68%, με τις τακτικές δαπάνες να σημειώνουν μείωση κατά 3,59% και τις αναπτυξιακές δαπάνες επίσης μείωση κατά 1,76%. Η μείωση στις αναπτυξιακές δαπάνες οφείλεται, όπως έχει κατατεθεί, στο γεγονός ότι στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνεται πρόνοια €3,42 εκατομ. για το σύστημα φωτοεπισήμανσης, έργο το οποίο έχει ακυρωθεί λόγω προβλημάτων με τον επιτυχόντα προσφοροδότη. Ως εκ τούτου, όπως αναφέρεται, η ορθή βάση για σκοπούς σύγκρισης διαφοροποιείται με αποτέλεσμα οι αναπτυξιακές δαπάνες να παρουσιάζουν στην ουσία αύξηση κατά 8,44%.

Σύμφωνα με τον αρμόδιο υπουργό, η αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών προορίζεται για ενίσχυση του κτιριολογικού προγράμματος της Αστυνομίας, των Φυλακών και της Πυροσβεστικής και ειδικότερα των ακόλουθων:

- Μονάδας Αεροπορικών Επιχειρήσεων της Αστυνομίας.
- Χώρου κράτησης λαθρομεταναστών στη Μεννόγια της επαρχίας Λάρνακας, χωρητικότητας 300 ατόμων και οπλαποθήκης στο χώρο του Αρχηγείου Αστυνομίας.
- Δημιουργίας Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου στις Φυλακές.
- Ανακαίνισης και αναπαλαίωσης υφιστάμενων πτερύγων των Φυλακών περιλαμβανομένης της Πτέρυγας 9 που προορίζεται για στέγαση των νεαρών κρατουμένων.

Αναλύοντας το χαμηλό βαθμό υλοποίησης του αναπτυξιακού έργου του ίδιου υπουργείου, ο αρμόδιος υπουργός ανέφερε ότι δεν είναι ο αναμενόμενος, έδωσε όμως επεξηγήσεις στην επιτροπή ότι ενώ το υπουργείο έχει την πολιτική βούληση για την προώθηση της υλοποίησης των προγραμματισμένων έργων, προκύπτουν στο μεταξύ διάφορα προβλήματα όπως είναι αντιδράσεις των τοπικών αρχών, οι διαδικασίες προκήρυξης και κατακύρωσης προσφορών του δημοσίου, η άσκηση ιεραρχικών προσφυγών, συντονισμός μεταξύ των αρμοδίων τμημάτων και Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και η έλλειψη προσωπικού στα διάφορα εμπλεκόμενα τμήματα. Συναφώς, δεσμεύτηκε να προωθήσει αποτελεσματικά την επίλυση όλων των πιο πάνω προβλημάτων και να συμβάλει στην απάμβλυσή τους.

Όπως προκύπτει επίσης από τα κατατεθέντα στοιχεία, δεν έχει επίσης υλοποιηθεί η πρόνοια ύψους €1,7 εκατομ. στον προϋπολογισμό του 2008 για την ανέγερση κτιρίου του Κρατικού Αρχείου, η οποία δεν κατέστη δυνατή, όπως αναφέρεται, για πρακτικούς λόγους -προωθείται όμως μέσα στο 2009 με σχετική πρόνοια (€1 εκατομ.).

Πέραν των πιο πάνω, κατατέθηκαν αναλυτικά τα προγράμματα του ίδιου υπουργείου για το Τμήμα Φυλακών.

Όσον αφορά τους επιμέρους τομείς αρμοδιοτήτων του ιδίου υπουργείου, ο αρμόδιος υπουργός ενημέρωσε την επιτροπή για σχέδια και δράσεις που βρίσκονται υπό εξέλιξη, ως ακολούθως:

- Η διαδικασία αυτονόμησης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας που βρίσκεται στο τελικό στάδιο.
- Η υλοποίηση του θεσμού της έκτισης του τελευταίου μέρους της ποινής φυλάκισης κατ' οίκον κάτω από ηλεκτρονική παρακολούθηση.
- Η σύσταση Συμβουλίου Αποφυλάκισης επ' αδεία, το οποίο θα εξετάζει και θα αποφασίζει με βάση κριτήρια και προϋποθέσεις αιτήματα κρατουμένων για αποφυλάκιση επ' αδεία με σκοπό τη συνέχιση της έκτισης της ποινής τους εκτός των Φυλακών υπό όρους.
- Η προώθηση του εθνικού σχεδίου δράσης για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας για τη χρονική περίοδο 2006-2010.
- Η προώθηση του εθνικού σχεδίου δράσης για την ισότητα των φύλων για την περίοδο 2007-2013 (€180.000). Μέσα στα ίδια πλαίσια προωθείται η ενίσχυση των γυναικείων οργανώσεων για προώθηση και υλοποίηση δικών τους προγραμμάτων. Για το 2009 προτεραιότητα θα δίδεται στις επιχορηγήσεις μη κυβερνητικών οργανώσεων και για το λόγο αυτό κονδύλι ύψους €622.000 θα διατεθεί για επιχορηγήσεις, ετήσιες ή κατόπιν αίτησης.
- Η ψηφιοποίηση αρχειακών συλλογών στα πλαίσια της γενικότερης μηχανογράφησης και πλήρους εφαρμογής της Αυτοματοποίησης Γραφείου στο Κρατικό Αρχείο και η συντήρηση των σχετικών μηχανημάτων στα οποία θα φυλάσσονται τα ηλεκτρονικά αρχεία των διαφόρων υπηρεσιών που θα επιλέγονται για μεταφορά στο Κρατικό Αρχείο καθώς και οι ιστορικές συλλογές του Κρατικού Αρχείου που θα σαρώνονται στο εργαστήριο ψηφιοποίησης (€118.313).
- Η εντατικοποίηση της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού της Αστυνομίας τόσο εσωτερικά όσο και σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία και με άλλους διεθνείς οργανισμούς.
- Η προώθηση διαδικασιών για υλοποίηση του κεκτημένου Schengen.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ιδιαίτερο αντικείμενο συζήτησης αποτέλεσε ο χαμηλός βαθμός υλοποίησης του αναπτυξιακού προγράμματος του υπουργείου, παρατήρηση η οποία επαναλαμβάνεται από την επιτροπή κατά την τελευταία πενταετία. Παρατηρείται συναφώς ότι τα νέα έργα που προτείνονται με τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό και που αφορούν ειδικότερα το κτιριολογικό πρόγραμμα των Φυλακών, της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής στην ουσία δεν αποτελούν νέα έργα, αλλά εξαγγελίες πολλών ετών. Εν πάση περιπτώσει, η επιτροπή σημειώνει τη δέσμευση του αρμόδιου υπουργού για αποτελεσματική προώθησή τους εντός του 2009.

Στα πλαίσια της όλης συζήτησης μέλη της επιτροπής επισήμαναν επίσης την ανάγκη αποτελεσματικής προώθησης της μηχανογράφησης των δικαστηρίων και της εισαγωγής του συστήματος στενοτύπησης πρακτικών, της στελέχωσής

τους με μόνιμους υπαλλήλους και της υλοποίησης του κτιρίου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας και του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας (Ποινικός Κώδικας, Οικογενειακό Δίκαιο). Επισημάνθηκε επίσης ότι ο τεθείς στόχος για μείωση των οδικών δυστυχημάτων μέχρι το 2010 στο 50% σε σχέση με το 2001 είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί ενώ τονίστηκε ότι το σχετικό κονδύλι για διαφώτιση στον προϋπολογισμό του 2009 παρουσιάζεται μειωμένο.

4. Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Κεφ. 14)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €67.593.427 έναντι €70.214.611 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €48.825.822 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €23.859.677 (προϋπολογισθείσες) έναντι €20.090.641 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €17.346.014 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €3.769.036.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €43.733.750 έναντι €50.123.970 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €31.479.808 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι η αναδιάρθρωση της οικονομίας σε οικονομία της γνώσης, ώστε η Κύπρος να μετατραπεί σε περιφερειακό κέντρο έρευνας και υψηλής τεχνολογίας, καθώς και σε κέντρο προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, η ανάπτυξη και προώθηση του τουρισμού και η διασφάλιση επάρκειας και ποιότητας ενέργειας.

Βασικές επιδιώξεις για την τριετία 2009-2011 είναι η δημιουργία επιστημονικού τεχνολογικού πάρκου, η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων του Διεθνούς Ινστιτούτου Κύπρου (ΔΙΚ) για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία σε σύνδεση με τη Σχολή Δημόσιας Υγείας του Harvard University, η αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος με την υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης 2003-2010, η εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής σε ότι αφορά τη διατήρηση, συντήρηση, αναβίωση, ανάπτυξη της παραδοσιακής λαϊκής τέχνης και την ενθάρρυνση της σύγχρονης χειροτεχνίας στην Κύπρο, η εξασφάλιση αειφόρου, ασφαλούς ενεργειακού εφοδιασμού σε οικονομικά ανεκτή τιμή, η εύρυθμη λειτουργία της απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας, η ενδυνάμωση του γεωστρατηγικού ρόλου της χώρας μέσω της καταγραφής του ενεργειακού δυναμικού και της ορθολογικής αξιοποίησης των ενεργειακών πρώτων υλών, η προώθηση της βιομηχανίας υψηλής τεχνολογίας μέσω του θεσμού των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων και η προώθηση της βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης, η προώθηση των εξαγωγών γεωργικών βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών, η προβολή της Κύπρου ως διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου, η ετοιμασία προγράμματος "e filing, e search online system for the public", στον κλάδο εταιρειών για την εξυπηρέτηση του κοινού/επενδυτή.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού παρουσιάζουν μείωση για το 2009 κατά €6.390.220.

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τους στόχους του ίδιου υπουργείου αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Ανάπτυξη τεχνολογικών πάρκων και ινστιτούτων (€2.406.910) για σκοπούς κάλυψης της ετήσιας χορηγίας προς το ΔΙΚ (Harvard), για τη δημιουργία του Ερευνητικού Ινστιτούτου Κύπρου (€1.650.000) καθώς και τη δαπάνη για την προσωρινή μεταστέγασή του σε άλλα κτίρια (€756.910).
- Ανάπτυξη μαρίνων-Δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασία μελετών (€359.000), ειδικότερα, μεταξύ άλλων, για την παροχή υπηρεσιών συμβούλου/επόπτη έργου και υπεύθυνου συντονιστή για εποπτεία, ετοιμασία τεχνοοικονομικών μελετών, υποστήριξη κατά την ετοιμασία συμβολαίων και συντονισμό την προώθησης και υλοποίησης των εργασιών για την κατασκευή μαρίνων στη Λεμεσό, Πάφο, Αγία Νάπα, Παραλίμνι.
- Σχέδιο για ενεργειακό προγραμματισμό, εξοικονόμηση ενέργειας και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) (€171.600) για σκοπούς, μεταξύ άλλων, ετοιμασίας μελετών για βελτίωση της απόδοσης του ενεργειακού τομέα της χώρας και προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (€135.000).
- Σχέδιο τεχνολογικής αναβάθμισης και ανάπτυξης της βιομηχανίας (€1 εκατομ.).
- Νέα Βιομηχανική Πολιτική (€1.914.000).
- Προώθηση και ανάπτυξη ηλεκτρονικού εμπορίου (€1.700.000).
- Ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας (€400.000).
- Αναβάθμιση υφιστάμενων ξενοδοχειακών μονάδων και προώθηση παρεμφερών τουριστικών έργων (€68.000) για σκοπούς επιδότησης, μεταξύ άλλων, επιτοκίου δανείων που έχουν συνάψει οι ξενοδόχοι για ανακαινίσεις/αναβαθμίσεις υφιστάμενων ξενοδοχειακών/τουριστικών μονάδων για προσαρμογή στις απαιτήσεις της αγοράς και επιχορήγηση μελετών για επενδύσεις σε παρεμφερή τουριστικά έργα.
- Ενθάρρυνση της νεανικής επιχειρηματικότητας (€680.000).
- Ίδρυση βιομηχανικών περιοχών (€1.700.000).
- Δημιουργία βιομηχανικών ζωνών (€2 εκατομ.).

Άλλα σχέδια/έργα που συγχρηματοδοτούνται από κοινοτικούς πόρους ως ακολούθως:

- Ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας (€1 εκατομ.).
- Ενθάρρυνση της νεανικής επιχειρηματικότητας (€1.500.000).
- Πρόγραμμα για το μεταποιητικό τομέα σε περιοχές της υπαίθρου (€1 εκατομ.).

- Σχέδιο ανταγωνιστικότητας για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (€3 εκατομ.).

Όσον αφορά το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού του 2008, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, μέχρι τις 30 Οκτωβρίου 2008 κυμαινόταν στο 28,33% αναμένεται δε μέχρι το τέλος του έτους στο 54%.

Καταθέτοντας τα στοιχεία αυτά, ο αρμόδιος υπουργός κατέθεσε επίσης ταυτόχρονα το δικαιολογητικό του χαμηλού ποσοστού υλοποίησης των εν λόγω αναπτυξιακών δαπανών, αναφέροντας τα ακόλουθα:

- Επειδή κρίθηκε αναγκαία η ετοιμασία νέας πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο και η λήψη νέων πολιτικών αποφάσεων λόγω τροποποίησης της νομοθεσίας για τη ρύθμιση της αγοράς φυσικού αερίου, δε θα χρησιμοποιηθεί το κονδύλι ύψους €4.900.000 που αφορούσε το Ενεργειακό Κέντρο και το κονδύλι ύψους €1.708.600, το οποίο προοριζόταν για προκατασκευαστικές εργασίες στην περιοχή ανέγερσης του Ενεργειακού Κέντρου (13,3% των συνολικών αναπτυξιακών δαπανών του 2008).
- Αναμένεται να παραμείνει αδαπάνητο ποσό ύψους €5.522.000 για την ανάπτυξη τεχνολογικών πάρκων λόγω μη έναρξης της ανέγερσης των εγκαταστάσεων του ΔΙΚ (λόγω διαφωνίας του ΔΙΚ στη νέα χωροθέτησή του, που προτάθηκε από τους συμβούλους του έργου) (€4.300.000 περίπου η πρώτη φάση) και λόγω της διαφοράς της προϋπολογισθείσας ισοτιμίας με το δολάριο (40% περίπου διαφορά που σημαίνει €1.300.000 περίπου).
- Από τη συνολική πρόνοια ύψους €5.980.105 για τη Νέα Βιομηχανική Πολιτική, ποσό ύψους €3.000.000 αναμένεται να παραμείνει αδαπάνητο: (6% της συνολικής πρόνοιας για αναπτυξιακές δαπάνες):
  - Για τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, λόγω της καθυστέρησης υποβολής δικαιολογητικών από τις υπό εκκόλαψη εταιρείες και τη μεταφορά του θεσμού των προγραμμάτων των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων στο Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, και
  - Για τα σχέδια χορηγιών, λόγω της καθυστέρησης υποβολής των δικαιολογητικών από τους αιτητές ή και στη μη πραγματοποίηση των επενδύσεων.
- Από τη συνολική πρόνοια €1.708.601 για προώθηση και ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου αναμένεται να δαπανηθεί ποσό ύψους €50.000 μόνο, επειδή υποβλήθηκε προσφυγή στη διαδικασία προσφορών που ακολουθήθηκε και ο διευθυντής έργου προσελήφθηκε μόλις το Μάιο του 2008. Επομένως το μεγαλύτερο ποσοστό υλοποίησης του έργου αναμένεται να πραγματοποιηθεί στα επόμενα δύο χρόνια (2009 και 2010). (Το αδαπάνητο ποσό ύψους €1.658.600, αποτελεί το 3,3% της συνολικής πρόνοιας για αναπτυξιακές δαπάνες).
- Ορισμένα σχέδια χορηγιών παρουσιάζουν χαμηλό βαθμό απορροφητικότητας, γεγονός που οφείλεται στην καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην έγκριση τόσο των σχεδίων όσο και των διαδικασιών διαχείρισης και εφαρμογής τους. Τα σχέδια αυτά συγχρηματοδοτούνται

από εθνικούς πόρους και από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2007-2013 και γι' αυτό απαιτείται η πλήρης συμμόρφωση με τους σχετικούς κανονισμούς και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα σχέδια αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Το σχέδιο για ανταγωνιστικότητα μικρομεσαίων επιχειρήσεων (πρόνοια €1.708.601, αναμενόμενη δαπάνη €200.000).
- Το σχέδιο για νεανική επιχειρηματικότητα (πρόνοια €341.720, αναμενόμενη δαπάνη €1.445) και
- Το σχέδιο για γυναικεία επιχειρηματικότητα (πρόνοια €341.720, αναμενόμενη δαπάνη €1.445).

Επομένως, για τα τρία πιο πάνω σχέδια, η συνολική πρόνοια €2.189.151, που αποτελεί το 4,4% της συνολικής πρόνοιας για αναπτυξιακές δαπάνες, θα παραμείνει αδαπάνητη.

- Όσον αφορά το σχέδιο για παραγωγή γεωργικών προϊόντων από την πρόνοια €2.571.394, ποσό ύψους €1.071.394, που αποτελεί το 3,7% της συνολικής πρόνοιας για αναπτυξιακές δαπάνες, αναμένεται επίσης να παραμείνει αδαπάνητο.

Η μη υλοποίηση ολόκληρης της πρόνοιας οφείλεται στις αλλαγές που έχουν επέλθει στα σχέδια του υπουργείου, με μείωση των ποσοστών ενίσχυσης (για συμμετοχή σε εκθέσεις) και των επιλέξιμων δαπανών (διαφήμιση με εθνικούς πόρους επιτρέπεται μόνο σε τρίτες χώρες). Πρόσθετα οφείλεται και σε μειωμένες πληρωμές που έχουν διενεργηθεί στα πλαίσια των δύο συγχρηματοδοτούμενων μέτρων προώθησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τρίτες χώρες. Αρκετές από τις ενέργειες που υλοποιούνται το τελευταίο τρίμηνο του 2008 αναμένεται να πληρωθούν αρχές του 2009.

Τα πιο πάνω συμποσούνται σε 41,7% της συνολικής πρόνοιας για αναπτυξιακές δαπάνες.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, πέραν των θεμάτων που ανέπτυξε ο αρμόδιος υπουργός και για τα οποία έχουν περιληφθεί σχετικές πρόνοιες στον προϋπολογισμό του 2009, την επιτροπή απασχόλησαν συναφή θέματα αρμοδιότητας του υπουργείου όπως είναι το θέμα της ακρίβειας και συνεπακόλουθα της ανάγκης διασφάλισης συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού, θέματα που αφορούν τον τουριστικό τομέα και των προβλημάτων που ενδεχόμενα αυτός να αντιμετωπίσει υπό το φως της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, το θέμα της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας και τέλος τα θέματα ενέργειας.

Καταθέτοντας τις προγραμματισμένες ενέργειες της κυβέρνησης επί των πιο πάνω ζητημάτων, ο αρμόδιος υπουργός ανέφερε τα ακόλουθα:

- Για τον τουριστικό τομέα, για τον οποίο εντοπίζονται προβλήματα υπό το φως της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, έχει συσταθεί ειδική ομάδα στο υπουργείο και προγραμματίστηκαν ενέργειες με στόχο τη στήριξη του με έκτακτα σχέδια δράσης λόγω της διαχρονικής συνδρομής του στην οικονομία.

- Για το θέμα της ακρίβειας, το οποίο επίσης είναι παραδεκτό ότι υπάρχει, έχουν συσταθεί ειδικά παρατηρητήρια τιμών και καταβάλλονται προσπάθειες εξισορρόπησης της όλης κατάστασης.
- Για το θέμα του ενεργειακού προβλήματος, η κυβέρνηση βρίσκεται σε τελικό στάδιο επεξεργασίας σχεδίου που αφορά τα αιολικά πάρκα, τα φωτοβολταϊκά και ηλιοθερμικά συστήματα με στόχο την παραγωγή συγκεκριμένης ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θα καθορισθεί σύντομα και βάσει του υπό εκπόνηση σχεδίου. Συναφώς, όσον αφορά την έλευση του φυσικού αερίου, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία απαλλοτριώσεων και η διαδικασία προσφορών για πρόσληψη διευθυντή του έργου. Ταυτόχρονα, έγινε επίσκεψη στην Αίγυπτο, χώρα η οποία δεσμεύτηκε να προμηθεύσει τη Δημοκρατία με φυσικό υδρογονοποιημένο αέριο στις αρχές του 2013. Προγραμματίζεται επίσης επίσκεψη στην Αλγερία και Ρωσία για τον ίδιο σκοπό. Δίδεται τέλος μεγάλη σημασία στην προώθηση υλοποίησης του Ενεργειακού Κέντρου, παρά τις πρακτικές δυσκολίες, η λειτουργία του οποίου θα αποφέρει μεγάλα οφέλη στην οικονομία.
- Όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα, έχει παρουσιασθεί βελτίωση, με την Κύπρο να έχει διεθνώς καταταχθεί στην 40ή θέση δηλαδή σε βελτιωμένη από άλλες χρονιές, θέση.

Όσον αφορά άλλα θέματα αρμοδιότητας του ίδιου υπουργείου, η επιτροπή ενημερώθηκε επίσης ότι στα σχέδια που αφορούν τη γυναικεία και νεανική επιχειρηματικότητα εντοπίστηκαν κάποιες αδυναμίες στο στάδιο που αυτά χρηματοδοτούνταν καθαρά από εθνικούς πόρους και κάλυπταν συγκεκριμένες δραστηριότητες. Δεδομένου του γεγονότος ότι τα προγράμματα αυτά έχουν πλέον ενταχθεί στα συγχρηματοδοτούμενα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κονδύλια, ακολουθούνται πλέον πιστά οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί. Παρά το γεγονός όμως ότι έχουν απλοποιηθεί οι διαδικασίες, εντούτοις οι διαδικασίες χρηματοδότησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι πολύπλοκες. Αναμένεται συναφώς ότι μέχρι το 2013 θα διατεθούν συνολικά €11 εκατομ. για τα σχέδια γυναικείας και νεανικής επιχειρηματικότητας.

Όσον αφορά το θέμα της προώθησης της υλοποίησης μαρίνων, η επιτροπή ενημερώθηκε ότι προωθείται η υλοποίηση της μαρίνας στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου υπό την επίβλεψη του Τμήματος Δημοσίων Έργων ώστε τα έργα να προχωρήσουν πιο σύντομα χωρίς την ανάγκη πρόσληψης νέου προσωπικού.

Η επιτροπή υπό το φως των πιο πάνω, κρίνει ότι σε άμεση προτεραιότητα θα πρέπει να τεθεί η από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού η υλοποίηση του Ενεργειακού Κέντρου, η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την εξοικονόμηση ενέργειας σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/32/ΕΚ για την επίτευξη 1% ετήσιας εξοικονόμησης ενέργειας από το 2008 μέχρι το 2016, με τη συγκεκριμενοποίηση όμως του φορέα ο οποίος θα προβαίνει σε αξιολόγηση της επιτευχθείσας ετησίως εξοικονόμησης, την προώθηση του σχεδίου παροχής χορηγιών για την ενθάρρυνση της χρήσης των ΑΠΕ και την πληρέστερη ενημέρωση του κοινού για σχέδια χορηγιών και των δυνατοτήτων αξιοποίησής τους από φυσικά και νομικά πρόσωπα, τομέας όπου έχουν παρατηρηθεί αδυναμίες. Από το ίδιο υπουργείο αναμένεται επίσης η εντατικοποίηση της εξεύρεσης τρόπων ενίσχυσης των μικρομεσαίων

επιχειρήσεων και μελέτης ειδικότερα εισηγήσεων που έχουν τεθεί κατά τη συζήτηση στην επιτροπή για αναστολή της υποχρέωσης πληρωμής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν την συντριπτική πλειοψηφία (99,9%) όλων των επιχειρήσεων της Κύπρου.

5. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Κεφ. 15)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €791.710.500 έναντι €682.647.793 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €618.912.864 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €772.426.758 (προϋπολογισθείσες) έναντι €654.660.910 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €598.165.024 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €117.765.848.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €19.173.742 έναντι €27.707.731 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €20.531.208 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι η εδραίωση μιας κοινωνίας βασισμένης στις αρχές της κοινωνικής ισότητας και δικαιοσύνης σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης, ποιότητας στην εργασία, κοινωνικής συνοχής και προστασίας για όλους τους πολίτες με προτεραιότητα τους πολίτες που έχουν ανάγκη κοινωνικής αρωγής και μέριμνας.

Βασικές επιδιώξεις για την τριετία 2009-2011 είναι η εξυπηρέτηση των εργαζομένων, του εργοδότη και κάθε πολίτη, με την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών, όπως αρμόζει σε ένα σύγχρονο κράτος μέλος της ΕΕ, με ιδιαίτερη προσέγγιση και ευαισθησία στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, η περαιτέρω ενδυνάμωση/βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης για στήριξη και διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών σε θέσεις εργασίας, η καθίδρυση δομών και μηχανισμών για συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και τους κοινωνικούς εταίρους στην προώθηση της απασχόλησης, η εξατομικευμένη στήριξη της πρόσβασης ευάλωτων ομάδων, νέων και ατόμων προχωρημένης ηλικίας σε θέσεις εργασίας, η έγκαιρη διάγνωση των προβλημάτων και η τεκμηρίωση αναγκών της αγοράς εργασίας, η προώθηση ίσων ευκαιριών για κοινωνική ενσωμάτωση ατόμων με αναπηρία, η προώθηση της ισότητας των φύλων, η αποτελεσματική διαχείριση των ροών ξένου εργατικού δυναμικού με βάση τις αναπτυξιακές προτεραιότητες, η σταδιακή βελτίωση των χαμηλών συντάξεων, η αύξηση των εσόδων του ΤΚΑ και η μείωση της αδήλωτης εργασίας, η ταχύτερη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων και των διακινούμενων εργαζομένων, η βελτίωση/αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών στο κοινό, εκσυγχρονισμός του σχεδίου κοινωνικών ασφαλίσεων, ο εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας, η διασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, η προώθηση της ενεργοποίησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης ευάλωτων ομάδων πολιτών και η μείωση της συχνότητας των εργατικών ατυχημάτων κατά 15% μέχρι 2010.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων παρουσιάζουν για το 2008 μείωση κατά €8.533.989.

Από τα κατατεθέντα στοιχεία σε σχέση με το βαθμό υλοποίησης δαπανών του τρέχοντος έτους προκύπτει ότι μέχρι τα μέσα Νοεμβρίου 2008, ο μέσος όρος του βαθμού υλοποίησης των συνολικών δαπανών του τρέχοντος έτους ανέρχεται στο 77,2%. Σημειώνεται ότι δεν έχουν κατατεθεί ξεχωριστά στοιχεία αναφορικά με το βαθμό υλοποίησης ειδικά των αναπτυξιακών δαπανών του ίδιου υπουργείου και ότι οι αρμόδιοι δεσμεύτηκαν να καταθέσουν τα στοιχεία αυτά στην επιτροπή σε εύθετο χρόνο.

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τους στόχους του ίδιου υπουργείου αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασία μελετών (€150.000) σε σχέση με θέματα που αφορούν τη μονάδα κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων με αναπηρίες, τον εκσυγχρονισμό τομέα επαγγελματικής αποκατάστασης αναπήρων, την υλοποίηση της στρατηγικής των αλλοδαπών κ.ά.
- Συμπλήρωση κατώτατης σύνταξης κοινωνικών ασφαλίσεων (€26.000.000).
- Σχέδιο παροχής κοινωνικής αρωγής για βελτίωση των συνθηκών στέγασης (€597.000) για σκοπούς παροχής χρηματικής βοήθειας ύψους μέχρι €11.960 σε άτομα που είναι λήπτες δημοσίου βοηθήματος ή βρίσκονται αμέσως πάνω από τα όρια των κλιμάκων του δημοσίου βοηθήματος για την εκτέλεση κτιριακών εργασιών με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών στέγασής τους.
- Κοινωνική Κάρτα Ηλικιωμένων (€2.900.000).
- Χρηματικά επιδόματα κατοίκους κατεχομένων περιοχών (€2.055.058).
- Ενίσχυση οικογενειών για τη φροντίδα ηλικιωμένου ή αναπήρων μελών τους (€250.000).
- Πρόγραμμα επιχορήγησης αυτοεργοδότησης ηλικιωμένων (€20.000).
- Χορηγίες σε εθελοντικούς οργανισμούς (€8.480.000) για σκοπούς παροχής χορηγιών σε εθελοντικούς οργανισμούς που προωθούν προγράμματα κοινής ωφέλειας.
- Ενίσχυση παιδιών υπό φροντίδα μετά τα 18 τους χρόνια για αποκατάσταση (€120.000).
- Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας για επανένταξη πρώην εξαρτημένων ατόμων (€85.430).

Με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία, ο προϋπολογισμός του ίδιου υπουργείου παρουσιάζει αύξηση συνολικών δαπανών κατά 16%.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα με την Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν δώσει τη δυνατότητα για προώθηση της υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων του υπουργείου και την απορρόφηση πόρων από τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που για το 2008 ανήλθε στα €11,8 εκατομμύρια. Για το 2009 μέχρι της στιγμής έχουν υποβληθεί στη Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου 18 έργα από τα 35 που θα υποβληθούν για όλη την Προγραμματική Περίοδο, ποσού ύψους €10,7 εκατομμύρια. Σημειώνεται όμως ότι, όπως έχει κατατεθεί, τα κονδύλια αυτά δεν περιλαμβάνονται στον υπό συζήτηση επιμέρους προϋπολογισμό, αφού αποφασίστηκε αυτά να περιληφθούν συγκεντρωτικά για όλα τα υπουργεία στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών και να κατανεμηθούν ανάλογα μέσα στο 2009.

Η αρμόδια υπουργός κατέθεσε επίσης λεπτομερή στοιχεία για τις δράσεις που προωθούνται μέσα στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβώνας, όπως και για τις πρόνοιες που αφορούν την έρευνα κάτω από το ίδιο υπουργείο. Τα στοιχεία αυτά έχουν ως ακολούθως:

- Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβώνας (€370.000):
  - Χορηγία στην Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην απασχόληση και επαγγελματική εκπαίδευση.
  - Εκσυγχρονισμός/Ανάπτυξη του δικτύου Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης.
  - Αναβάθμιση/Εκσυγχρονισμός του λογισμικού και στατιστικού συστήματος της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης.
  - Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αναπήρων και παροχή κινήτρων για επαγγελματική κατάρτιση και αποκατάσταση αναπήρων.
  - Εξειδικευμένα Προγράμματα Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες (τυφλούς, κωφούς άτομα με σοβαρή κινητική αναπηρία).
  - Κίνητρα για Εργοδότηση ατόμων με αναπηρίες.

Στον τομέα της έρευνας, όπως έχει κατατεθεί, το ύψος του συνολικού ποσού ανέρχεται σε 455.500 και αφορά διάφορα τμήματα του υπουργείου, το Κέντρο Παραγωγικότητας και το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο.

Όσον αφορά τους επιμέρους τομείς αρμοδιοτήτων του ιδίου υπουργείου, η αρμόδια υπουργός ενημέρωσε την επιτροπή για σχέδια και δράσεις που βρίσκονται υπό εξέλιξη, ως ακολούθως:

- Προωθείται η πολιτική αποκέντρωσης των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, με στόχο τη δημιουργία τοπικών γραφείων που να είναι εγγύτερα στον πολίτη και την προσφορά εξατομικευμένης καθοδήγησης προς τους εργαζομένους που αναζητούν εργασία και τους εργοδότες που ζητούν εργατικό δυναμικό. Λειτουργήσαν δώδεκα τοπικά γραφεία, μέχρι δε τέλος του έτους θα λειτουργήσουν ακόμη δύο.
- Συνεχίζεται η στελέχωση των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης με μόνιμο εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο θα παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες απασχόλησης.

- Προωθείται κατά το 2009 η ολοκλήρωση της αποκέντρωσης, η ενίσχυση των δομών παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους εργοδότες, η εμπλοκή των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών εταίρων στα θέματα απασχόλησης όπως και ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για τα ιδιωτικά γραφεία εξευρέσεως εργασίας.
- Εντατικοποιείται η ενίσχυση των ελέγχων για τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης των κοινοτικών εργαζομένων και των εργαζομένων από τρίτες χώρες, όπως και η αξιολόγηση του διατάγματος για την απασχόληση των φοιτητών στα πλαίσια της υιοθέτησης της στρατηγικής για την απασχόληση αλλοδαπών, η οποία υιοθετήθηκε κατά το 2008.
- Η ενίσχυση των προσπάθειών πάταξης της αδήλωτης εργασίας, με την ενίσχυση της στελέχωσης των αντίστοιχων τμημάτων του υπουργείου, τον καθορισμό ποιοτικών και ποσοτικών στόχων από τα τμήματα που είναι ενταταλμένα να επιθεωρούν και την εντατικοποίηση του μηχανισμού των ποινικών διώξεων με στόχο την ανάπτυξη ενός καινούριου συστήματος συνεργασίας μεταξύ των επιθεωρητών όλων των τμημάτων του υπουργείου.
- Τροποποίηση του νόμου για την ισότητα της μεταχείρισης των δύο φύλων και ενίσχυση της ανεξαρτησίας της αντίστοιχης επιτροπής. Στα πλαίσια αυτά προωθείται η τροποποίηση του νόμου για τη γονική άδεια ώστε να αξιοποιηθεί ουσιαστικά το δικαίωμα που ο νόμος αυτός παραχωρεί.
- Αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για τις επιτροπές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας και για το 2009 αποτελεσματική υλοποίηση της στρατηγικής για την ασφάλεια και υγεία η οποία έχει εγκριθεί από τους κοινωνικούς εταίρους και το Υπουργικό Συμβούλιο και προνοεί για μείωση των εργατικών ατυχημάτων κατά 25% για την περίοδο 2007-2012.
- Προστασία των ευάλωτων ομάδων των εργαζομένων ή αυτών που εργάζονται σε νέες μορφές εργασίας και μέσα στα ίδια πλαίσια ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τους όρους εργοδότησης στα κέντρα αναψυχής.
- Αποτελεσματική εφαρμογή του διατάγματος για τον κατώτατο μισθό, το οποίο εντός του 2008 προνοεί για αύξηση κατά 6,3% του κατώτατου μισθού και την επέκτασή του σε άλλα οκτώ επαγγέλματα.
- Ο εκσυγχρονισμός του συστήματος εργασιακών σχέσεων προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του δικαιώματος της οργάνωσης και της αποτελεσματικής εφαρμογής του Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων με την προώθηση ανάλογης νομοθεσίας.
- Αποτελεσματική εμπλοκή σε θέματα εργατικών διαφορών ώστε να αποφεύγονται εστίες σύγκρουσης και εκσυγχρονισμός του νόμου περί συντεχνιών.
- Προώθηση εφαρμογής εθνικού σχεδίου δράσης για την παραγωγικότητα.

- *Εκσυγχρονισμός του συστήματος μαθητείας με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και ταχύρρυθμα σχέδια εκπαίδευσης των νεοεισερχομένων σε θέματα ασφάλειας και υγείας. Μέσα στα ίδια πλαίσια, προωθείται ο εκσυγχρονισμός του Κέντρου Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) για να ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα που απαιτούν υψηλής ποιότητας κατάρτιση.*
- *Προώθηση ολοκληρωμένου πλαισίου μεταλυκειακών σπουδών στην Κύπρο μέσα στα πλαίσια του μηχανισμού επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης σε συνεργασία με τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού με στόχο την αντιμετώπιση του κενού που θα δημιουργηθεί με την παύση της λειτουργίας του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) το 2010.*
- *Διεύρυνση των ωφελημάτων των συνταξιούχων που παρέχονται από την κοινωνική κάρτα.*
- *Βελτίωση της κοινωνικής προστασίας που παρέχεται από το ΤΚΑ όπως και βελτίωση της λειτουργίας του δευτεροβάθμιου ιατρικού συμβουλίου.*
- *Επανεξέταση των διαδικασιών και πρακτικών που ακολουθούνται αναφορικά με τις συντάξεις ανικανότητας.*
- *Προώθηση της τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου για τον τερματισμό απασχόλησης με στόχο τη βελτίωση των επιπέδων προστασίας όπως και αποτροπή τυχόν κατάχρησης των διατάξεων της εν λόγω νομοθεσίας.*
- *Προώθηση της αποτελεσματικής παρέμβασης για σκοπούς ελέγχου των ταμείων προνοίας, ενοποίηση της σχετικής νομοθεσίας και έκδοση σχετικών κανονισμών.*
- *Εκσυγχρονισμός επιδομάτων και κοινωνικών πολιτικής πρόνοιας και στήριξη των ευάλωτων ομάδων.*
- *Προώθηση ολοκληρωμένης πολιτικής αύξησης των χαμηλών συντάξεων προς αποφυγή αποσπασματικών παροχών που δημιουργούν στρεβλώσεις και ενίσχυση της ομάδας εκείνης των συνταξιούχων ηλικίας πάνω από 75 ετών με πολύ χαμηλές συντάξεις.*
- *Ορθολογικότερη διαχείριση των έκτακτων παροχών που δίδονται στα πλαίσια της νομοθεσίας για τα δημόσια βοηθήματα με στόχο τη μείωση του λειτουργικού κόστους των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και την άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών σε σχέση με την παραχώρηση έκτακτων επιδομάτων.*
- *Επανεξέταση του σχεδίου επιχορήγησης εθελοντικών οργανώσεων με κρατικές χορηγίες με στόχο την απλοποίησή τους.*
- *Στήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας κατά τρόπο που η αρχή αυτή να είναι απευθείας δικαιούχος από το σχέδιο κρατικών χορηγιών.*
- *Αξιολόγηση του θεσμού της κοινοτικής εργασίας χωρίς αμοιβή.*

- Προώθηση της εισδοχής κοινωνικών λειτουργών στα σχολεία με στόχο ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για δυσλειτουργικές οικογένειες.
- Αξιολόγηση του προγράμματος για τη βία στην οικογένεια ώστε να καταγραφούν οι διορθωτικές παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.
- Προώθηση φορέα δημογραφικής πολιτικής.
- Προώθηση κανονιστικού πλαισίου για τη λειτουργία καταφυγίου θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, εκσυγχρονισμός του νόμου για τις υιοθεσίες και του νόμου περί Παίδων.
- Κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρίες. Κατά το 2009 θα δημιουργηθεί τμήμα κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων με αναπηρίες, το οποίο θα αναλάβει ως κεντρικός φορέας τη διαμόρφωση, το συντονισμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο των πολιτικών για τα άτομα με αναπηρίες. Ήδη στο τμήμα αυτό έχουν μεταφερθεί όλα τα σχέδια που μέχρι σήμερα υλοποιούνται από την Υπηρεσία Μέριμνας Αναπήρων. Το τμήμα θα προχωρήσει στην υλοποίηση του έργου για το σύστημα αξιολόγησης αναπηρίας και δυσλειτουργικότητας. Προωθείται επίσης νομοθεσία για την εργοδότηση με ποσόστωση, ο εκσυγχρονισμός των σχεδίων κοινωνικών παροχών για τα άτομα με αναπηρίες, προώθηση του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρίες.
- Αναβάθμιση του τομέα της εξυπηρέτησης και της ενημέρωσης του πολίτη με την αναδόμηση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ώστε να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και δημιουργία δώδεκα τοπικών γραφείων ευημερίας (εντός του 2008 θα λειτουργήσει ένα τοπικό γραφείο στη Λάρνακα και ένα τοπικό γραφείο στη Λεμεσό). Απώτερος στόχος είναι η απλοποίηση των διαδικασιών στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.
- Δημιουργία γραφείου εγγραφής ανέργων στην περιφέρεια και όχι μόνο στα κέντρα των πόλεων.
- Προώθηση εντός του 2009 ολοκληρωμένης εκστρατείας με δράσεις στα θέματα της ενημέρωσης και της διαφώτισης εργαζομένων και κοινού για τα δικαιώματά τους.
- Εντατικοποίηση ελέγχων ποιότητας παρεχομένων υπηρεσιών από κρατικά, κοινοτικά και ιδιωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην παροχή φροντίδας σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Προωθείται η δημιουργία δύο νέων κρατικών ιδρυμάτων και επίσης χάραξη μακροχρόνιας πολιτικής για ζητήματα μακροχρόνιας φροντίδας.

Πέραν των πιο πάνω, η ίδια Υπουργός ενημέρωσε την επιτροπή ότι το 2008 ήταν έτος καθοριστικό για την ολοκλήρωση του διαλόγου σχετικά με το μέλλον του ΤΚΑ με την κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου το οποίο εκκρεμεί στη Βουλή, αναφορικά δε με το θέμα της επενδυτικής πολιτικής για το ΤΚΑ ότι η συζήτηση θα αρχίσει αρχές του 2009 και αφού πρώτα ολοκληρωθεί η μελέτη των εμπειρογνομώνων. Τόνισε επίσης τη λήψη μέτρων στήριξης των συνταξιούχων το 2008, με την αύξηση των συντάξεων κατά 6,78% στο βασικό μέρος και κατά

5,7% στο συμπληρωματικό μέρος όπως επίσης την υλοποίηση δέσμευσης για παραχώρηση πασαχαλινού επιδόματος και τη θεσμοθέτηση του επιδόματος αυτού με τη συμπερίληψη αντίστοιχου κονδυλίου και για το έτος 2009.

Τέλος, ιδιαίτερη αναφορά έγινε από την αρμόδια υπουργό στη λειτουργία του Συμβουλευτικού Σώματος Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής, το οποίο έχει ήδη δραστηριοποιηθεί με συγκεκριμένους όρους εντολής και έχει αποφασίσει την εκπόνηση σχεδίου άμεσης στήριξης πολιτών που έχουν την ανάγκη στήριξης της πολιτείας αλλά δεν εμπίπτουν στις διατάξεις καμίας νομοθεσίας και κανενός υπουργείου.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή εξέφρασε την ευαρέσκειά της για το πρόγραμμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που ενισχύει το κοινωνικό πρόσωπο του κράτους, όπως και για την αύξηση των κοινωνικών δαπανών η οποία αντικατοπτρίζεται σε συγκεκριμένα κονδύλια του υπό αναφορά προϋπολογισμού. Πέραν των θεμάτων που ανέπτυξε η αρμόδια υπουργός, την επιτροπή απασχόλησαν συναφή θέματα αρμοδιότητας του ίδιου υπουργείου, όπως είναι το θέμα της αδήλωτης εργασίας και της παράνομης απασχόλησης, της ανεργίας ανάμεσα στους νέους, το ενδεχόμενο επέκτασης του θεσμού του κατώτατου μισθού και σε νέους κλάδους απασχόλησης, η διαφοροποίηση των κριτηρίων για παροχή κοινωνικής σύνταξης σε επαναπατρισθέντες από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του θέματος της ενοποίησης της εποπτείας ώστε να καλυφθούν από ενιαία εποπτεία τα ταμεία προνοίας, το θέμα της υπογεννητικότητας και η ανάγκη συμφιλίωσης οικογένειας και επαγγέλματος, της ένταξης των τρίτεκνων οικογενειών στις πολύτεκνες οικογένειες κ.ά.

Συζήτηση έγινε τέλος για την ανάγκη χάραξης κοινωνικής πολιτικής πάνω σε στοχευμένη βάση και ζητήθηκαν στοιχεία, τα οποία η αρμόδια υπουργός δεσμεύτηκε να καταθέσει γραπτώς για την επίδραση των στοχευμένων πακέτων κοινωνικής πολιτικής στη μείωση του επιπέδου της φτώχειας για τα έτη 2006, 2007 και 2008.

6. Υπουργείο Εσωτερικών (Κεφ. 16)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €740.629.197 έναντι €591.069.365 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €515.710.284 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €470.357.168 (προϋπολογισθείσες) έναντι €387.066.000 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €320.777.740 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €83.291.168.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €270.144.029 έναντι €203.875.220 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €194.840.976 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Εσωτερικών είναι η βελτίωση των στεγαστικών συνθηκών για τις οικογένειες των εκτοπισθέντων, των πολυτέκνων, των χαμηλά αμειβομένων και των κατοίκων της υπαίθρου ιδιαίτερα στις ορεινές περιοχές, η ενίσχυση του πολύπλευρου κοινωνικού και αναπτυξιακού ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης, η δημιουργία καθαρού περιβάλλοντος για

προστασία της δημόσιας υγείας και η υιοθέτηση της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αποτελεσματική εξυπηρέτηση και άμεση επίλυση των διαφόρων προβλημάτων που αντιμετωπίζει καθημερινά ο πολίτης, η εκτέλεση των κατάλληλων αναπτυξιακών έργων και άλλων προγραμμάτων για βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου, η δημιουργία συνθηκών αναβίωσης των κοινοτήτων, η διασφάλιση καλύτερης ποιότητας ζωής και η αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος στα πλαίσια της βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης των αστικών περιοχών και των κοινοτήτων της υπαίθρου, η δημιουργία ενός σύγχρονου, ευέλικτου, αξιόπιστου και πλήρως μηχανογραφημένου τμήματος, που να παρέχει πληροφορίες σχετικές με την εγγραφή, διακατοχή, εκτίμηση, χωρομέτρηση και χαρτογράφηση της ακίνητης ιδιοκτησίας κ.ά.

Βασικές επιδιώξεις της ίδιας τριετίας είναι η εφαρμογή διαφόρων στεγαστικών σχεδίων/προγραμμάτων που συμβάλλουν στην απάμβλυνση του προβλήματος της στέγασης και γενικά στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των προσφύγων όσο και των μη προσφύγων, η δημιουργία αναπτυξιακών έργων για αναβίωση των κοινοτήτων και στήριξη των κατοίκων των ορεινών περιοχών, η ενίσχυση της αυτονομίας και της αποτελεσματικότητας των αρχών τοπικής διοίκησης, η ετοιμασία ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, η καθοδήγηση και εποπτεία των κοινοτικών συμβουλίων και η υποστήριξη για επιτέλεση στον ανώτατο βαθμό του ρόλου τους, η αξιοποίηση των κοινοτικών προγραμμάτων και η ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων κάθε κοινότητας, η προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης των πόλεων και της υπαίθρου της Κύπρου, η ολοκλήρωση της συλλογής και του ελέγχου των κτηματολογικών δεδομένων σε παγκύπρια βάση, η ολοκλήρωση της επαναχωρομέτρησης και υιοθέτησης νέων αξιόπιστων σχεδίων σε ολόκληρη την ελεύθερη περιοχή της Κύπρου, η ολοκλήρωση της συλλογής και του ελέγχου των εκτιμητικών δεδομένων σε παγκύπρια βάση, εργασία που αποτελεί προαπαιτούμενο για τον εκσυγχρονισμό της γενικής εκτίμησης και για τη διενέργεια νέας γενικής εκτίμησης σε τρέχουσες τιμές, με τη δυνατότητα αναθεώρησής της ετήσια, η ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης του Αρχείου Τύπου του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών (ΓΤΠ), η απόκτηση μέσω ανακούφισης του πληθυσμού, ειδικού εξοπλισμού, η βελτίωση χώρων, η διαμόρφωση καταφυγίων και σχεδίου Πολιτικής Άμυνας για την αποτελεσματική επέμβαση των διάφορων τμημάτων πολιτικής άμυνας σε περίπτωση συμφορών ή εχθρικών ενεργειών, η προμήθεια και εγκατάσταση σύγχρονου τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, περιλαμβανομένης της επέκτασης του υφιστάμενου Δικτύου Ηλεκτρονικών Σειρήνων και η εγκατάσταση και λειτουργία Συστήματος Ανταπόκρισης για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Αριθμό Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης -“112”, σύμφωνα με σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.ά.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Εσωτερικών παρουσιάζουν αύξηση κατά €66.268.809. Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών για τα έτη 2006 και 2007 φτάνει το 83% και το 84% αντίστοιχα. Στο σύνολό τους οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 αυξάνονται σε ποσοστό 32,5%.

Όπως προκύπτει από τη δοθείσα εικόνα του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, ύψιστη προτεραιότητα αποτελεί η στεγαστική και κοινωνική πολιτική που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του ίδιου υπουργείου τόσο όσον αφορά τους εκτοπισθέντες και παθόντες όσο και τις μη εκτοπισθείσες οικονομικά ασθενέστερες τάξεις του λαού.

Ειδικότερα όσον αφορά τα στεγαστικά σχέδια, ο αρμόδιος υπουργός κατέθεσε στην επιτροπή λεπτομερείς πίνακες με τις δαπάνες στα πλαίσια της στεγαστικής πολιτικής τόσο για πρόσφυγες και παθόντες όσο και για μη πρόσφυγες. Κατέθεσε επίσης λεπτομερή στοιχεία αναφορικά με τις δαπάνες που αφορούν οικονομική βοήθεια προς τις κοινότητες και προς τους δήμους. Τέλος, κατέθεσε λεπτομερή στοιχεία για τις δαπάνες που αφορούν έργα διαχείρισης στερεών απορριμμάτων.

Όσον αφορά ειδικότερα τις στεγαστικές ανάγκες των εκτοπισθέντων/παθόντων, όπως έχει κατατεθεί, όλα τα σχέδια έχουν αναθεωρηθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που ισχύει από την 1^η Ιουλίου 2008. Οι σχετικές πρόνοιες στον προϋπολογισμό του 2009 ανέρχονται σε €80,5 εκατομ. και παρουσιάζουν συνολική αύξηση ύψους €39,2 εκατομ. δηλαδή ποσοστό 95% σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσά του 2008 (€41,2 εκατομ.). Σημειώνεται ότι, όπως έχει κατατεθεί, για κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από την αναθεώρηση/αύξηση των παρεχομένων χορηγιών στα πλαίσια των διάφορων στεγαστικών σχεδίων εντός του 2008 προωθείται συμπληρωματικός προϋπολογισμός ύψους μέχρι €25 εκατομ.

Με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία συνεχίζεται η εφαρμογή των πέντε σχεδίων τα οποία αφορούν:

- Τη στέγαση σε κυβερνητικό οικισμό (μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2008 εξετάστηκαν 702 αιτήσεις και εγκρίθηκαν 373).
- Την αυτοστέγαση σε κυβερνητικό οικόπεδο (Η πραγματική δαπάνη για το 2007 ήταν €2.213,353. Στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνει κονδύλι €3.283.249. Μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2008 εγκρίθηκαν 564 αιτήσεις και δαπανήθηκε ποσό ύψους €3.229.667. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται κονδύλι €4.425.704, δηλαδή το ποσό αυξάνεται σε σχέση με το 2008 κατά €1,14 εκατομ. ή σε ποσοστό 35%.)
- Την αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο. (Η πραγματική δαπάνη για το 2007 ήταν €10.614.488. Στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνεται κονδύλι €13.865.985. Μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2008 εγκρίθηκαν 359 αιτήσεις και δαπανήθηκε ποσό ύψους €8.590.749. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται κονδύλι €27.619.064, δηλαδή το ποσό αυξάνεται σε σχέση με το 2008 κατά €13,7 εκατομ. ή σε ποσοστό 99%.)
- Την αγορά διαμερίσματος/κατοικίας. (Η πραγματική δαπάνη για το 2007 ήταν €21.190.822. Στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνεται κονδύλι €24.063.431. Μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2008 εγκρίθηκαν 639 αιτήσεις και δαπανήθηκε ποσό ύψους €14.194.869. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται κονδύλι ύψους €48.422.034, δηλαδή το ποσό αυξάνεται σε σχέση με το 2008 κατά €24,4 εκατομ. ή σε ποσοστό 101%.)
- Το Σχέδιο Επιδότησης Ενοικίου Εκτοπισθέντων και Παθόντων, το οποίο

εντός του 2006 περιήλθε στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών. (Εντός του 2007 δαπανήθηκε ποσό ύψους €4.822.598, ενώ στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνεται κονδύλι €5.125.804. Μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2008 επιδοτήθηκαν συνολικά 3677 οικογένειες και δαπανήθηκε ποσό ύψους €3.251.839. Στον προϋπολογισμό του 2009 προβλέπονται δαπάνες ύψους €5.400.000.)

Πέραν των πιο πάνω, προωθούνται, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία τα ακόλουθα:

- Η αναδόμηση και ριζική επιδιόρθωση κυβερνητικών οικισμών για σκοπούς βελτίωσης των συνθηκών στέγασης των εκτοπισθέντων. (Εντός του 2007 δαπανήθηκε ποσό €19,04 εκατομ. ενώ στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνεται κονδύλι €23,92 εκατομ. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται κονδύλι €25, 0 εκατομ.).
- Η πολιτική του διαχωρισμού κρατικών οικοπέδων για αυτοστέγαση εκτοπισθέντων. (Εντός του 2007 δαπανήθηκε ποσό ύψους €4,54 εκατομ., ενώ μέχρι το τέλος του 2008 αναμένεται να δαπανηθεί για έργα υποδομής σε Συνοικισμούς Αυτοστέγασης ολόκληρο το προϋπολογισθέν ποσό ύψους €5,12 εκατομ. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται ποσό ύψους €5,10 εκατομ., το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για τη συνέχιση των εργασιών διαχωρισμού προηγούμενων φάσεων και για την έναρξη των εργασιών διαχωρισμού 643 οικοπέδων σε 19 Συνοικισμούς Αυτοστέγασης.).
- Η επιδιόρθωση και συντήρηση κατοικιών αυτοστέγασης σε κυβερνητικά οικόπεδα. Το σχέδιο αφορά την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για επιδιόρθωση/συντήρηση των κατοικιών που κτίστηκαν με αρχική οικονομική βοήθεια μέχρι €5.550 (£3.250) και για τις οποίες υπογράφηκαν συμβόλαια μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 1981. Το σχέδιο επεκτάθηκε από την 1^η Ιουλίου 2008 ώστε να καλύψει τις κατοικίες που κτίστηκαν με αρχική οικονομική βοήθεια ύψους €6.390 (£3.740) και για τις οποίες υπογράφηκαν συμβόλαια από την 1^η Ιανουαρίου 1982 μέχρι την 31^η Μαρτίου 1984 [ανεξάρτητα από την πιλοποίηση ή μη των κατοικιών στους δικαιούχους τους]. Οι κατοικίες αυτές ανέρχονται σε 1.560 περίπου. Επίσης, με την αναθεώρηση που τέθηκε σε ισχύ από την 1^η Ιουλίου 2008, το ύψος της οικονομικής βοήθειας, που παραχωρείται για το σκοπό αυτό αυξήθηκε από €8.543 (£5.000) σε €10.250 (£6.000), δηλαδή αυξήθηκε κατά 20%.

Εντός του 2007 δαπανήθηκε για τον πιο πάνω σκοπό ποσό ύψους €2.568.631 (κυβερνητικά σχέδια οικήσεως). Στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνεται ποσό ύψους €3.622.235 εκατομ., ενώ μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2008 δαπανήθηκε ποσό ύψους €1.470.949. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται ποσό ύψους €4.219.738 εκατομ.).
- Η διαχείριση και συντήρηση κυβερνητικών οικισμών. (Εντός του 2007 δαπανήθηκε ποσό ύψους €8.977.333, ενώ μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 2008 ποσό €6.275.000 εκατομ. περίπου. Μέχρι το τέλος του 2008 αναμένεται να δαπανηθεί ολόκληρο το προϋπολογισθέν ποσό ύψους €9.909.888. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται ποσό

ύψους €10.500.000 εκατομ.).

- Η έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας. Εκδόθηκαν στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας 8.430 τίτλοι και μεταβιβάστηκαν (μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2008) 4.345 οικιστικές μονάδες σε 6.650 δικαιούχους πρόσφυγες. Άλλες 2.329 μονάδες έχουν εξεταστεί και λόγω διαφόρων προβλημάτων (π.χ. παράνομες κατασκευές) δεν έχουν μεταβιβαστεί. Για 1.756 οικιστικές μονάδες προωθείται πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Η διαδικασία έκδοσης τίτλων ιδιοκτησίας αναμένεται να ολοκληρωθεί αρχές του 2009 με την έκδοση 2.789 τίτλων ιδιοκτησίας που αφορούν οικιστικές μονάδες σε Κυβερνητικούς Οικισμούς και 1.501 τίτλων που αφορούν οικιστικές μονάδες σε Συνοικισμούς Αυτοστέγασης. Εκκρεμεί επίσης η έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας για περίπου 1.000 οικιστικές μονάδες που βρίσκονται υπό αναδόμηση σε Κυβερνητικούς Οικισμούς.

Για όσους δικαιούχους δεν είναι δυνατό να δοθούν τίτλοι ιδιοκτησίας επειδή διαμένουν σε μονάδες που βρίσκονται σε τουρκοκυπριακή ιδιοκτησία που δεν απαλλοτριώθηκε, προωθείται η θεσμοθέτηση πιστοποιητικού μίσθωσης και απόκτησης εμπράγματος δικαιώματος και η παραχώρηση κρατικών οικοπέδων ως αντιστάθμισμα.

- Η επιδιόρθωση οικιών εγκλωβισμένων. Μέχρι σήμερα δόθηκε σε δικαιούχους συνολικά ποσό ύψους €1.264.982. (Εντός του 2007 δαπανήθηκε ποσό ύψους €277.846. Στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνεται κονδύλι €1.366.881 για τον ίδιο σκοπό. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται κονδύλι €1,0 εκατομ. και το σχέδιο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δύο χρόνια.)

Πέραν των πιο πάνω στεγαστικών σχεδίων προωθούνται διάφορα στεγαστικά σχέδια για μη πρόσφυγες (στον προϋπολογισμό του 2008 υπάρχει συνολικά διαθέσιμο κονδύλι €26.995.903 ενώ στον προϋπολογισμό του 2009 έχει περιληφθεί πρόνοια για €29.995.903. Μέχρι της στιγμής έχει δαπανηθεί ποσό ύψους €12.308.533.)

Τα κυριότερα στεγαστικά σχέδια που αφορούν μη εκτοπισθέντες έχουν ως ακολούθως:

- **Ενιαίο στεγαστικό σχέδιο.** Το έτος 2007 δαπανήθηκε ποσό ύψους €7.727.745 για την εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου. Στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνεται κονδύλι €16.744.294. Επιπρόσθετα προωθείται συμπληρωματικός προϋπολογισμός ύψους €5 εκατομ. εντός του 2008. Στον προϋπολογισμό του 2009 έχει περιληφθεί πρόνοια για €19.744.294. Μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί 231 αιτήσεις και έχει δαπανηθεί ποσό ύψους €10.041.113.

Το Ενιαίο Στεγαστικό Σχέδιο, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2007. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 11 Ιουνίου 2008 την αναθεώρηση/βελτίωση του εν λόγω σχεδίου, με έναρξη ισχύος από την 1^η Ιουλίου 2008. Μελετάται η περαιτέρω διεύρυνση του Ενιαίου Στεγαστικού Σχεδίου με τη συμπερίληψη και των κοινοτήτων με πληθυσμό πέραν των 500 ατόμων, με την εφαρμογή εισοδηματικών και οικονομικών κριτηρίων.

- **Σχέδιο επιδότησης ενοικίου για επαναπατριζόμενους Κύπριους.** Μέχρι

το Σεπτέμβριο του 2008 πληρώθηκε ποσό ύψους €89.813 σε δικαιούχους. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται κονδύλι ύψους €170.000.

- Στεγαστικό Σχέδιο Διαχωρισμού και Διάθεσης Κρατικών Οικοπέδων σε πτωχές οικογένειες. Το 2007 πραγματοποιήθηκε δαπάνη €2.640.634. Στον προϋπολογισμό του 2008 περιλαμβάνεται κονδύλι €3.075.482. Μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί 164 αιτήσεις και δαπανήθηκε ποσό ύψους €968.320. Το Υπουργείο μέχρι τέλους του 2008 θα αξιοποιηθεί το μεγαλύτερο μέρος του εγκεκριμένου κονδυλίου. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται κονδύλι €2.875.000.

Αναφορικά με άλλα ζητήματα αρμοδιότητας του ίδιου υπουργείου κατατέθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- Στα πλαίσια του στρατηγικού στόχου για αναβάθμιση του ρόλου και αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης προωθείται η περαιτέρω οικονομική στήριξη των δήμων και κοινοτήτων ως ακολούθως:
- Για τους δήμους η κρατική χορηγία για το 2009 αυξάνεται σε €75.001.062 σε σχέση με €51.801.062 για το 2008 (αύξηση €15.200.000 ή ποσοστό 25%).
- Για τις κοινότητες η κρατική χορηγία για το 2009 αυξάνεται σε €18.668.800 από €13.668.800 για το 2008 (αύξηση €5 εκατομ. ή ποσοστό 37%).
- Όσον αφορά την κυβερνητική συνεισφορά για τα αποχετευτικά ειδικά στις κοινότητες, από 75% που ήταν η κυβερνητική συνεισφορά για όλα τα έργα υποδομής πρόσφατα έχει διαφοροποιηθεί και καθοριστεί μεταξύ 80% και 100% ανάλογα με το μέγεθος της κάθε κοινότητας.
- Όσον αφορά την οικονομική βοήθεια για έργα σε κοινότητες, η σχετική πρόνοια αυξάνεται σε €131.288.449 για το 2009 από €103.824.848 το 2008. Συναφώς, το κόστος των έργων που εκτελούνται από τις επαρχιακές διοικήσεις στις κοινότητες κατά το 2009 θα ανέλθει στα €70.046.361 από €65.572.008 το 2008.
- Όσον αφορά την εκτέλεση πολεοδομικών έργων, η διαδικασία σύναψης νέων δανείων και συνεπακόλουθα η περίληψη στους προϋπολογισμούς έργων που παρουσιάζονται μόνο με συμβολική πρόνοια έχει τερματιστεί. Συναφώς στον προϋπολογισμό του 2009 προβλέπεται κονδύλι €43,7 εκατομ. το οποίο αναλύεται σε €27 εκατομ. για τους δήμους και €17,7 εκατομ. για τις κοινότητες. Η κατανομή των ποσών αυτών αφορά €31,4 εκατομ. για κυκλοφοριακά/οδικά έργα και €12,3 εκατομ. για έργα διαμόρφωσης χώρων. Υπάρχουν όμως ήδη εγκεκριμένα δάνεια ύψους €69 εκατομ. (2009: €41 εκατομ., 2010 €22 εκατομ. και 2011: €6 εκατομ.). Η χρηματοδότηση των έργων αυτών γίνεται με βάση σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και σύμφωνα με την καθιερωμένη κυβερνητική πολιτική από δάνεια που συνάπτουν με κυβερνητική εγγύηση οι εμπλεκόμενες τοπικές αρχές και τα οποία αποπληρώνονται από το κράτος και την τοπική αρχή σε αναλογία 2/3:1/3 και 4/5:1/5 αντίστοιχα και ανάλογα με το είδος του έργου. Από το 2009, οι τοπικές αρχές θα συνάπτουν δάνειο μόνο για το μερίδιό τους ενώ το υπόλοιπο

θα προνοείται στον κρατικό προϋπολογισμό.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν ικανοποίηση για την προωθούμενη τροποποίηση των πολεοδομικών διαδικασιών για αναθεώρηση των τοπικών σχεδίων και της Δήλωσης Πολιτικής, η οποία προγραμματίζεται να γίνει με συμμετοχικές και διαφανείς διαδικασίες, ενίσχυση της συμμετοχής των τοπικών αρχών και δημοσιοποίηση των απόψεων σε όλα τα στάδια συμμετοχής. Ικανοποίηση επίσης εκφράζεται για την προώθηση θεμάτων που αφορούν τον αστικό αναδασμό και τη μεταφορά αναπτυξιακών δικαιωμάτων όπως και της παροχής κινήτρων για ενεργοποίηση της αδρανούς γης εντός των καθορισμένων ζωνών ανάπτυξης.

Τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επίσης ικανοποίηση για τη στεγαστική πολιτική της κυβέρνησης, ειδικότερα όσον αφορά τα αναθεωρημένα σχέδια που τέθηκαν σε εφαρμογή στα μέσα του 2008, παρά το γεγονός, όπως τονίστηκε, ότι προβλήματα στέγασης παρουσιάζονται και όσον αφορά τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα λόγω της απότομης αύξησης της ακίνητης ιδιοκτησίας τα τελευταία χρόνια, συνεπώς η κυβέρνηση θα πρέπει να εξετάσει και αυτή την πτυχή του θέματος.

Αναφορικά με άλλα ζητήματα τα οποία ηγέρθηκαν στο στάδιο της συζήτησης από μέλη της επιτροπής, αυτά αφορούν κυρίως την ανάγκη να τεθεί ως βασικός πιλοτικός στόχος η προώθηση των στόχων της FRONTEX²⁸, η μελέτη του ενδεχομένου δημιουργίας εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό, ο συνυπολογισμός του κυκλοφοριακού προβλήματος στις διαδικασίες για αναθεώρηση πολεοδομικών ζωνών σε αστικούς πυρήνες κ.ά.

7. Υπουργείο Εξωτερικών (Κεφ. 17)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Εξωτερικών για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €80.256.178 έναντι €81.924.010 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €61.442.719 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €74.975.006 (προϋπολογισθείσες) έναντι €74.363.279 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €55.938.595 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €611.727.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €5.281.172 έναντι €7.560.731 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €5.504.124 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Εξωτερικών είναι η άσκηση αποτελεσματικής δυναμικής και πολυεπίπεδης εξωτερικής πολιτικής για τη διασφάλιση των εθνικών συμφερόντων της Κύπρου, προώθηση των διμερών της σχέσεων στους τομείς του εμπορίου, του πολιτισμού και των μεταφορών και άλλα και για την ενεργό συμμετοχή της Κύπρου σε όλους τους πολυμερείς διεθνείς και

²⁸

European Agency for the Management of Operation Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union.

περιφερειακούς οργανισμούς. Ανάδειξη του γεωπολιτικού ρόλου και σημασίας της Κύπρου ως γέφυρας Ε.Ε.-Μέσης Ανατολής.

Βασικές επιδιώξεις για την τριετία 2009- 2011 είναι η προάσπιση της κρατικής υπόστασης της Δημοκρατίας στο διεθνές επίπεδο, η υποβοήθηση των προσπάθειών για εξεύρεση δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης του κυπριακού προβλήματος επί τη βάση των περί Κύπρου ψηφισμάτων και αποφάσεων του ΟΗΕ και των ευρωπαϊκών αρχών, η αποτροπή των σχεδίων της Άγκυρας για την αναγνώριση της αποσχιστικής οντότητας των κατεχομένων, η σωστή ενημέρωση της διεθνούς κοινότητας για όλες τις πτυχές του κυπριακού, η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται για ανάπτυξη νέων συμμαχιών και συνεργασιών με άλλα κράτη μέλη, με τρόπο που να εξυπηρετούνται τα συμφέροντα του τόπου, αλλά και της Ευρώπης, μέσω των συνεπακόλουθων πολιτικών και οικονομικών οφειλών.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Εξωτερικών παρουσιάζουν μείωση για το 2009 κατά €2.279.559 (μείωση κατά 2,03%).

Από τα κατατεθέντα στοιχεία σε σχέση με το βαθμό υλοποίησης δαπανών του τρέχοντος έτους προκύπτει ότι μέχρι το Σεπτέμβριο του 2008 ο βαθμός υλοποίησης ήταν 57%.

Όσον αφορά τις συνολικές δαπάνες για το 2009, οι τακτικές παρουσιάζουν αύξηση σε ποσοστό 0,8% ενώ οι αναπτυξιακές δαπάνες παρουσιάζουν μείωση κατά 30,1%.

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τους στόχους του ίδιου υπουργείου αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- *Ανέγερση κτιρίων στο εξωτερικό (€3.450.000) για ανέγερση οικήματος στο οποίο θα συστεγαστούν οι υπηρεσίες της Δημοκρατίας που εδρεύουν στην Αθήνα, για επιδιορθώσεις στην πρεσβευτική κατοικία στην Αθήνα, για βελτίωση της πρεσβευτικής κατοικίας της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες κ.ά.*
- *Ίδρυση νέων γραφείων στο εξωτερικό (€700.000) για κάλυψη λειτουργικών δαπανών για την ίδρυση και λειτουργία τεσσάρων νέων πρεσβειών και ενός προξενείου στο εξωτερικό (+ δεσμευμένη πρόνοια).*
- *Διαφώτιση (€3.135.752) (+ δεσμευμένη πρόνοια).*

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε ότι προς ενίσχυση του ρόλου της Κυπριακής Δημοκρατίας διεθνώς βάσει υπουργικών αποφάσεων προωθείται η ίδρυση (εντός του 2008 και 2009) έξι νέων διπλωματικών αποστολών. Κατέθεσε επίσης στοιχεία για τις δράσεις του Υπουργείου Εξωτερικών στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του για άσκηση αποτελεσματικής και πολυεπίπεδης εξωτερικής πολιτικής ως ακολούθως:

- *Προωθείται η ενίσχυση των σχέσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας με τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας και με τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με μια σειρά επισκέψεων και επαφών σε όλα τα*

επίπεδα.

- *Ενίσχυση των θέσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας με χώρες μέλη της Οργάνωσης Ισλαμικής Διάσκεψης, με σειρά επισκέψεων σε αραβικά κράτη και σε κράτη μέλη της Οργάνωσης Ισλαμικής Διάσκεψης.*
- *Παρακολούθηση θεμάτων που αφορούν την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας, την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο (UNFICYP), τις διεργασίες της Οργάνωσης Ισλαμικής Διάσκεψης και τις εξελίξεις στο Συμβούλιο της Ευρώπης.*
- *Συνεχής και ενεργός συμμετοχή στο κοινοτικό γίνεσθαι και προώθηση των θέσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας ως δραστήριου και αποτελεσματικού κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.*
- *Εμπλοκή της Κυπριακής Δημοκρατίας στη διαμόρφωση σχέσεων των χωρών της Μέσης Ανατολής, της Ρωσίας και των μελών του Κινήματος Αδεσμεύτων με την Ευρωπαϊκή Ένωση.*
- *Εντατικοποίηση της προετοιμασίας για ανάληψη της προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία το δεύτερο εξάμηνο του 2012.*
- *Προώθηση της ανάπτυξης των διμερών πολιτικών σχέσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας πέραν των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας και με τις χώρες μέλη του Κινήματος των Αδεσμεύτων, με σειρά επισκέψεων στο εξωτερικό και επισκέψεων ξένων αξιωματούχων στην Κύπρο και προώθηση υπογραφής αριθμού συμφωνιών, προγραμμάτων, μνημονίων συνεργασίας και πρωτοκόλλων με ξένες χώρες.*
- *Ίδρυση νέων διπλωματικών αποστολών και προώθηση της οικονομικής και πολιτιστικής διπλωματίας. Συναφώς προωθείται η ίδρυση έξι νέων διπλωματικών αποστολών ενώ σε συνεργασία με τη Μάλτα πριν το τέλος του 2009 θα προωθηθεί άνοιγμα γραφείου αντιπροσωπείας στη Ραμάλα. Ταυτόχρονα, γίνεται σχεδιασμός ανοίγματος από κοινού με άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διπλωματικών αποστολών.*
- *Προώθηση της συνεχούς επιμόρφωσης των λειτουργών του Υπουργείου Εξωτερικών, της ενίσχυσης των διπλωματικών αποστολών στο εξωτερικό, της πρόσληψης νέων λειτουργών και της προώθησης πρότασης για πρόωρη αφυπηρέτηση λειτουργών του υπουργείου σε εθελοντική βάση προκειμένου να επιτευχθεί ανανέωση της διπλωματικής υπηρεσίας.*
- *Προώθηση του θεσμού του Επιθεωρητή Πρεσβειών -διπλωμάτης- ο οποίος λειτούργησε στο παρελθόν με επιτυχία και ο οποίος θα περιοδεύει τις πρεσβείες ανά τον κόσμο και θα εντοπίζει προβλήματα ποικίλης φύσεως και θα συμβάλλει στην επίλυσή τους.*

Πέραν των πιο πάνω, ο ίδιος υπουργός επισήμανε το περιορισμένο προσωπικό του ίδιου υπουργείου παραθέτοντας συγκριτικά στοιχεία αναφορικά με την κατάσταση προσωπικού του Υπουργείου Εξωτερικών το 1990 και σήμερα, ως ακολούθως:

- Το 1990 η Κύπρος διέθετε 18 Διπλωματικές Αποστολές και 125 διπλωμάτες.
- Σήμερα διαθέτει 45 Διπλωματικές Αποστολές, από τις οποίες 30 Πρεσβείες, 4 Μόνιμες Αντιπροσωπείες, 5 Ύπατες Αρμοστίες, 4 Γενικά Προξενεία, 2 Γραφεία Πρεσβείας και 154 διπλωμάτες, ενώ υπάρχουν 48 θέσεις κενές για τις οποίες έχει αρχίσει η διαδικασία πλήρωσης.
- Από τους 154 διπλωμάτες που διαθέτει σήμερα το Υπουργείο Εξωτερικών, 91 υπηρετούν στις Διπλωματικές Αποστολές και οι υπόλοιποι 63 στο Κέντρο, συμπεριλαμβανομένων 5 στο Διπλωματικό Γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας.
- Σήμερα οι διπλωματικές αποστολές στελεχώνονται με 325 άτομα ως επιτόπιο προσωπικό και προβλέπεται μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού του 2009 να φθάσουν γύρω στους 350.

Στον προϋπολογισμό του 2009, για τις ανάγκες της ίδρυσης των νέων διπλωματικών αποστολών, περιλαμβάνεται σχετική πρόνοια για τη δημιουργία 14 πρόσθετων θέσεων ως ακολούθως:

2 Πληρεξούσιοι Υπουργοί, 5 Σύμβουλοι, 1 Γραμματέας, 4 Ακόλουθοι και 2 Λειτουργοί Αρχείων και Επικοινωνιών. Την ίδια στιγμή,

Ο Υπουργός Εξωτερικών ενημέρωσε επίσης την επιτροπή για τα κονδύλια που αφορούν τη “διαφώτιση”, τα οποία για το 2009 είναι αυξημένα κατά €1.000.000.²⁹

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, πέραν των θεμάτων που αναλύθηκαν και τα οποία αποτελούν στόχους του υπουργείου ή για τα οποία έχουν περιληφθεί σχετικές πρόνοιες στον προϋπολογισμό του 2009, την επιτροπή απασχόλησε, όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, το ύψος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εξωτερικών, το οποίο διαχρονικά παρουσιάζεται πολύ χαμηλό σε σχέση με τους πολυεπίπεδους στόχους του.

Συναφώς με το ειδικό αυτό ζήτημα, ο αρμόδιος υπουργός επεξήγησε ότι ενώ έχουν μειωθεί κάποια κονδύλια διότι δε χρειάζονται πλέον, έχουν αυξηθεί κάποια άλλα, όπως είναι για παράδειγμα το επιπλέον ποσό το οποίο διατίθεται για τη “Διαφώτιση”, επιφυλάχθηκε δε να επανέλθει στη Βουλή για συμπληρωματικές πιστώσεις σε σχέση με διάφορα κονδύλια εάν τούτο κριθεί αναγκαίο κατά τη διάρκεια του 2009. Επεξηγώντας επιμέρους λόγους για τους οποίους το ύψος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εξωτερικών δεν είναι αυξημένο, ανέφερε ότι ενώ για παράδειγμα προγραμματίζεται το άνοιγμα πρεσβειών στο εξωτερικό, τελικά η προώθηση των έργων αυτών εξαρτάται από απρόβλεπτους παράγοντες του εξωτερικού με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται επιβράδυνση.

Άλλα θέματα τα οποία απασχόλησαν την επιτροπή στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού είναι τα ακόλουθα:

²⁹ Περισσότερες λεπτομέρειες σε σχέση με το Κεφάλαιο της “Διαφώτισης” το οποίο συζητείται ξεχωριστά στην επιτροπή στην παρουσία του Υπουργού Εξωτερικών και του Κυβερνητικού Εκπροσώπου περιλαμβάνονται στο Μέρος II, Κεφάλαιο 3.

- Το θέμα της οικονομικής διπλωματίας, το οποίο ο αρμόδιος υπουργός ανέφερε ως σημαντική παράμετρο προώθησης των συμφερόντων της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό την έννοια της παροχής απευθείας βοήθειας σε τρίτες χώρες, γεγονός που αποφέρει πολιτικά οφέλη ή και ως επενδύσεων κυπριακών επιχειρήσεων σε τρίτες χώρες (όχι γρήγορου κέρδους) που να δημιουργούν θέσεις εργασίας και μόνιμη παρουσία στην αντίστοιχη χώρα. Όπως ο αρμόδιος υπουργός τόνισε, τέτοιες τακτικές αποφέρουν πολιτικά οφέλη, έχουν δοκιμαστεί από άλλες χώρες και αποδίδουν.
- Το θέμα της ανάληψης της προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δεύτερο εξάμηνο του 2012 και των ενεργειών που γίνονται για αποτελεσματική προεδρία για το οποίο ο αρμόδιος υπουργός ανέφερε ότι στη βάση των σχετικών αποφάσεων της προηγούμενης κυβέρνησης έχουν οριστεί ομάδες εργασίας σε εξειδικευμένους τομείς, ότι όμως επείγει η σύσταση μίας επιτελικής ομάδας που θα συντονίζει τις διάφορες κρατικές ενέργειες σε όλους τους τομείς. Προωθούνται συναφώς συχνές επαφές με άλλες προεδρίες ώστε να αποκτώνται εμπειρίες όπως και ενίσχυση των πρεσβειών στις χώρες που αναλαμβάνουν προεδρίες..
- Η ανάπτυξη κοινοβουλευτικής διπλωματίας θέμα για το οποίο ο αρμόδιος υπουργός τόνισε ότι αποτελεί αρμοδιότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων, ότι όμως ως Υπουργός Εξωτερικών έχει επανειλημμένα εκφράσει ετοιμότητα να στηρίξει την όλη προσπάθεια.

8. Υπουργείο Οικονομικών (Κεφ. 18)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Οικονομικών για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €3.228.149.926 έναντι €3.134.257.849 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €2.955.684.882 για το 2007 (πραγματικές).

Μέρος των συνολικών δαπανών του ίδιου υπουργείου, ύψους €1.953.954.878 αφορά δαπάνες που βαρύνουν απευθείας το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας³⁰.

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €1.189.944.764 (προϋπολογισθείσες) έναντι €1.097.789.671 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €1.040.217.771 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €92.155.093.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €84.250.284 έναντι €68.522.635 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €52.919.592 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Οικονομικών είναι η διατήρηση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας και υγιούς ανάπτυξης της οικονομίας.

³⁰ Σύμφωνα με το άρθρο 166 του Συντάγματος, ποσά που βαρύνουν απευθείας το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου δε χρειάζονται έγκριση από τη Βουλή.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών βασικές επιδιώξεις του Υπουργείου Οικονομικών για την τριετία 2009-2011 είναι η ολοκλήρωση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, η διασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, η επιτυχής συμμετοχή στη ζώνη του ευρώ και αξιοποίηση των ευκαιριών, η προσέλκυση ξένων επενδύσεων και η δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας υψηλής προστιθέμενης αξίας, η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, η βελτίωση της προσφοράς υπηρεσιών προς τον πολίτη, η ανάπτυξη και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στη δημόσια υπηρεσία και η προώθηση της μηχανογράφησης της δημόσιας υπηρεσίας.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Οικονομικών παρουσιάζουν αύξηση για το 2009 κατά €15.727.649.

Σημειώνεται ότι, εν αντιθέσει προς την πάγια τακτική των προηγούμενων ετών, το Υπουργείο Οικονομικών δεν κατέθεσε στην επιτροπή αναλυτικό σημείωμα για τον προϋπολογισμό του και αντί αυτού κατέθεσε την Ετήσια Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών για το 2007, γεγονός που σχολιάστηκε αρνητικά από την επιτροπή.

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τους στόχους του ίδιου υπουργείου αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Τακτικές δαπάνες:

- *Ειδική χορηγία για την ανέγερση/αγορά κατοικίας (€100 εκατομ.) για την παροχή ειδικής χορηγίας έναντι του ΦΠΑ που καταβάλλεται κατά την αγορά ή ανέγερση ιδιόκτητης κατοικίας.*
- *Ειδική χορηγία σε τυφλούς (€10.600).*
- *Εκπαιδευτικές χορηγίες (€84 εκατομ.) για παροχή ειδικής χορηγίας σε φοιτητές.*
- *Παροχή επιδόματος τέκνου (€176 εκατομ.).*
- *Επίδομα μάνας (€14.500).*
- *Οικονομική βοήθεια σε αναπήρους για απόκτηση αυτοκινήτου (€3.200).*
- *Οικονομική βοήθεια σε πολύτεκνες οικογένειες για απόκτηση αυτοκινήτου (€4.400).*
- *Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών (€12 εκατομ. για τη δαπάνη χρηματοδότησης του προϋπολογισμού του).*
- *Δάνειο στον Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (€51.500).*
- *Σχέδιο ενίσχυσης δημιουργίας κοινοπραξιών μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων (€10 εκατομ.).*
- *Σχέδιο ρύθμισης αγροτικών χρεών (€10 εκατομ.).*
- *Άλλες γεωργοκτηνοτροφικές επιχορηγήσεις (€80 εκατομ.).*

- *Επιστροφή έκτακτης αμυντικής εισφοράς σε τόκους καταθέσεων (€1.700) για κάλυψη της δαπάνης επιστροφής έκτακτης αμυντικής εισφοράς επί των τόκων κατάθεσης βάσει του σχετικού νόμου για κάθε άτομο που είναι κάτοικος της Κυπριακής Δημοκρατίας του οποίου το συνολικό ετήσιο εισόδημα περιλαμβανομένων των τόκων δεν υπερβαίνει το ποσό των €11.960 και το οποίο δικαιούται επιστροφή στο 7% της έκτακτης αμυντικής εισφοράς, αντί του 10% που αρχικά αποκόπτεται από τόκους καταθέσεων.*

Γραφείο Προγραμματισμού (Κεφ. 19.01 – Ανεξάρτητο Γραφείο)

Οι κυριότερες επιδιώξεις για την τριετία 2009-2011 του Γραφείου Προγραμματισμού έχουν ως ακολούθως:

- Διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης της μεσοπρόθεσμης αναπτυξιακής πολιτικής, μέσω του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος για τη Στρατηγική της Λισσαβώνας (2005-2008), και του νέου Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος που θα ετοιμαστεί για τη νέα περίοδο 2009-2011.
- Αξιοποίηση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, στα πλαίσια της συγχρηματοδότησης προγραμμάτων, σχεδίων και έργων, με στόχο την επίτευξη πραγματικής σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω υψηλών ρυθμών βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης.
- Διαμόρφωση πολιτικής στον τομέα της αναπτυξιακής και ξένης τεχνικής βοήθειας καθώς και της οικονομικής και άλλης συνεργασίας με άλλες χώρες.
- Δημιουργία νέων μηχανισμών έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας και σημαντική ενίσχυση των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στο 1% του ΑΕΠ ως το 2010.
- Διαμόρφωση εθνικής στρατηγικής για την κοινωνία της πληροφορίας με στόχο την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι τεχνολογίες των επικοινωνιών και της πληροφορίας.

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τις πιο πάνω επιδιώξεις είναι οι ακόλουθες:

Αναπτυξιακές Δαπάνες:

- Χορηγία στο Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (€25.400.000).
- Χορηγία στο Κυπριακό Ερευνητικό και Ακαδημαϊκό Δίκτυο (€427.150).
- Χορηγία στο Κυπριακό Ερευνητικό και Ακαδημαϊκό Ίδρυμα (€8.300.000).
- Χορηγία στο Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης (€540.000).
- Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους:
  - Συμμετοχή σε προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (€694.600).

- Δράσεις Ενδυνάμωσης Διοικητικών Δομών - 2005 (€63.000).
- Ενδιάμεση αξιολόγηση των σχεδίων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, 2006 (€150.000).
- Πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας για την κοινοτική πρωτοβουλία "Interreg" (€9.000).
- Τεχνική βοήθεια Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 (€80.000).
- Τεχνική βοήθεια Ταμείου Συνοχής για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 (€50.000).
- Τεχνική βοήθεια Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 (€60.000).
- Τεχνική βοήθεια Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 (€50.000).
- Διαρθρωτικά προγράμματα και σχέδια (€55.000.000). Μέσα στα πλαίσια της συμφωνίας που επιτεύχθηκε με την Ευρωπαϊκή Ένωση για τις δημοσιονομικές προοπτικές 2007-2013 έχουν κατανεμηθεί συνολικά €794,7 εκατομ. για την ανάπτυξη της Κύπρου, από τα οποία €612,5 εκατομ. για την Πολιτική Συνοχή (Διαρθρωτικά Ταμεία και Ταμείο Συνοχής), €612,5 εκατομ. για την Αγροτική Ανάπτυξη και €19,7 εκατομ. για την Πολιτική Αλιείας. Τα πιο πάνω ποσά αποτελούν τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία θα συμπληρώνεται και από συνεισφορά της Κύπρου ύψους 15%-50% ανάλογα με το πρόγραμμα.

Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας (Κεφ. 19.02 - Ανεξάρτητο Γραφείο)

Οι κυριότερες επιδιώξεις για την τριετία 2009-2011 του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας έχουν ως ακολούθως:

- Η διατήρηση ενός αξιόπιστου λογιστικού συστήματος με σκοπό τη διασφάλιση ορθολογικής δημοσιονομικής και οικονομικής διαχείρισης.
- Η έγκαιρη και ορθή πληρωμή όλων των υποχρεώσεων του κράτους.
- Η ανάπτυξη των συστημάτων ελέγχου με σκοπό την παροχή αξιόπιστων πληροφοριών που να υποστηρίζουν την αποτελεσματική οικονομική διαχείριση των πόρων του δημοσίου.
- Η χρηματοοικονομική διαχείριση συγκεκριμένων πόρων που παραχωρεί στη Δημοκρατία η Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Η διασφάλιση ενός υγιούς συστήματος δημόσιων συμβάσεων, που να συνάδει με το κοινοτικό κεκτημένο, με γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

Η κυριότερη πρόνοια στον προϋπολογισμό του 2009 που αφορά το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας είναι η εισαγωγή, υλοποίηση και ανάπτυξη των ηλεκτρονικών διαδικασιών στη διενέργεια διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων (€1.350.000) για την πραγματοποίηση σημαντικού μέρους των συναλλαγών (σε

αξία) πάνω σε ηλεκτρονική βάση, με απώτερο σκοπό την ευρεία χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις κρατικές αγορές μέχρι το 2010. Η ανάγκη υλοποίησης του πιο πάνω έργου προκύπτει από τις πρόνοιες των νέων κοινοτικών οδηγιών που αφορούν την εφαρμογή ηλεκτρονικών συστημάτων και το σχέδιο δράσης που καταρτίστηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα και με τη Στρατηγική της Λισσαβώνας για την εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σημειώνεται ότι τόσο για το Γραφείο Προγραμματισμού όσο και για το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας δεν κατατέθηκε στην επιτροπή αναλυτικό σημείωμα βάσει της πάγιας πρακτικής των προηγούμενων χρόνων.

9. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Κεφ. 20)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €1.071.144.622 έναντι €951.733.919 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €721.921.166 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €777.901.404 (προϋπολογισθείσες) έναντι €693.994.820 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €643.853.781 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €83.906.584.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €293.243.218 έναντι €257.739.099 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €78.067.385 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι η διασφάλιση της παροχής δημόσιας υψηλής ποιότητας και δωρεάν εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος με έμφαση στη διαμόρφωση δημιουργικών, ενεργών και κοινωνικά ευαίσθητων πολιτών. Όραμα του ίδιου υπουργείου είναι η υπεράσπιση και ανάπτυξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και παράδοσης και η ενθάρρυνση και ενίσχυση της σύγχρονης καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας.

Βασικές επιδιώξεις για την τριετία 2009-2011 είναι η συνέχιση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, η αναδόμηση του σχολικού συστήματος και η ανανέωση του περιεχομένου της εκπαίδευσης, η αναδιοργάνωση των διοικητικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος, ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών διαμόρφωσης εκπαιδευτικής πολιτικής, η διαμόρφωση ολοκληρωμένου συστήματος ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, η εφαρμογή νέου συστήματος αξιολόγησης, η προώθηση αλλαγών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, η αναβάθμιση της ειδικής εκπαίδευσης, η προαγωγή της αρμονικής ένταξης των αλλόγλωσσων μαθητών, η διασφάλιση της σχολικής επιτυχίας όλων των μαθητών, το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία και τους πολίτες, η προσφορά πρόσβασης στις νέες τεχνολογίες σε όλους τους μαθητές και η αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής.

Όσον αφορά τον πολιτισμό, το όραμα του υπουργείου είναι ο καταρτισμός πενταετούς σχεδίου δράσης για πολιτιστική ανάπτυξη, η ανάπτυξη ουσιαστικής πολιτιστικής δραστηριότητας στην Κύπρο και στο εξωτερικό, με στόχο την προβολή του κυπριακού προβλήματος μέσα από την καλλιτεχνική και

πνευματική δημιουργία, η συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση για την ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων πολιτιστικής δραστηριότητας, η ολοκλήρωση της μελέτης για τη δημιουργία Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού και στη συνέχεια της υλοποίησής της, η λειτουργία Σχολής Καλών Τεχνών, η μετατροπή του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ) σε Κρατικό Θέατρο, η ανάπτυξη δικοινοτικών προγραμμάτων στους τομείς της τέχνης και της πνευματικής δημιουργίας γενικότερα, ως μέσο για την αλληλοκατανόηση και την ανάδειξη της κοινής πολιτιστικής παράδοσης και η λήψη σειράς μέτρων για πολιτιστική αναβάθμιση και ανάπτυξη.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παρουσιάζουν αύξηση για το 2009 κατά €35.504.119 (περίπου 13,7%). Σημειώνεται ότι από το 2008 τερματίστηκε η πρακτική της σύναψης δανείων από το υπουργείο εκ μέρους των σχολικών εφορειών και όλες οι αναπτυξιακές δαπάνες εμφανίζονται πλέον στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Από τα κατατεθέντα στοιχεία, σε σχέση με το βαθμό υλοποίησης των δαπανών του τρέχοντος έτους, προκύπτει ότι μέχρι τις αρχές Νοεμβρίου 2008 ο βαθμός υλοποίησης κυμαινόταν γύρω στο 63%. Από τα συγκριτικά στοιχεία που παρατίθενται για τα προηγούμενα έτη προκύπτουν τα ακόλουθα σε σχέση με την υλοποίηση των αναπτυξιακών δαπανών για το ίδιο υπουργείο:

Έτος	Εγκριμένος Προϋπολογισμός	Πραγματικές Δαπάνες	Βαθμός Υλοποίησης %
2004	77.617.870	67.478.246	86,94
2005	86.882.680	86.758.933	100
2006	117.539.150	100.970.522	86
2007	265.378.712	213.575.180	80
2008	257.739.099	163.599.689	63

(Μέχρι σήμερα)

Όσον αφορά τα πιο πάνω σημειώνεται ότι η υλοποίηση των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού αφαιρουμένων των δανείων θεωρείται σύμφωνα με τους αρμοδίους ότι έχει επιτευχθεί κατά 100% (μέχρι το έτος 2007 δε συμπεριλαμβάνονται οι πραγματικές δαπάνες από δάνεια).

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τους στόχους του ίδιου υπουργείου αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Αναπτυξιακές Δαπάνες:

- Δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασία μελετών (€150.000) για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή νέου συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών λειτουργιών, για αμοιβή ειδικών που θα οριστούν ως μέλη επιστημονικών ή άλλων συμβουλίων που συστάθηκαν ή θα συσταθούν στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης κ.ά.

- Σχέδιο Αντιναρκωτικής Αγωγής και Αγωγής Υγείας (€790.000).
- Μέτρα στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης (€14 εκατομ.) για σκοπούς υλοποίησης των ακόλουθων:
  - Αναδιοργάνωση του ολοήμερου δημοτικού σχολείου και επέκταση του θεσμού τόσο στην προδημοτική όσο και στο γυμνασιακό κύκλο, και δημιουργία “ειδικών λυκείων” (μουσικό, αθλητικό).
  - Εισαγωγή προγραμμάτων και κινήτρων για υποχρεωτική και προαιρετική επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών.
  - Αναδόμηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με διοικητικές δομές που θα διασφαλίζουν τη λήψη και εφαρμογή αποφάσεων για το συνολικό φάσμα της παιδείας, οριζόντιας και κάθετης εφαρμογής, και κατάργηση της στεγανοποίησης που επικρατεί στις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης (Δημοτική, Μέση και Ανώτερη).
  - Ετοιμασία αναλυτικών και ωρολογίων προγραμμάτων για τη δεκάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση.
  - Αναδόμηση/αναβάθμιση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου και δημιουργία Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ).
  - Δημιουργία Ιδρυμάτων Μεταλυκειακής Επαγγελματικής Κατάρτισης.
  - Αναδόμηση των υφιστάμενων προγραμμάτων της πληροφορικής κατά τρόπο που να ενσωματώνουν τις τεχνολογίες των πληροφοριών και επικοινωνιών και ανάπτυξη υποδομής που να εξυπηρετεί τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας και την αξιοποίηση των σύγχρονων επιτευγμάτων της τεχνολογίας.
- Στρατηγικό Σχέδιο Πολιτικής Ανάπτυξης (€1.900.000).
- Κυβερνητική χορηγία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (€73.800.000).
- Κυβερνητική χορηγία στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΙΑΚ) (€41.300.000).
- Κυβερνητική χορηγία στο Κυπριακό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (€6.800.000).

Σημειώνεται ότι επιπροσθέτως των πιο πάνω έχουν κατατεθεί στην επιτροπή λεπτομερή στοιχεία αναφορικά με τα ακόλουθα:

- Τακτικές και αναπτυξιακές δαπάνες για τα έτη 2005, 2006, 2007 και 2008 (σε απόλυτους αριθμούς και σε ποσοστά).
- Κυριότερες τακτικές και κυριότερες αναπτυξιακές δαπάνες (2008-2009).
- Συγκεντρωτικά στοιχεία δαπανών έργων για τη χρονική περίοδο 2005-2011 για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης (ανεγέρσεις, επεκτάσεις, βελτιώσεις, αθλητισμός) όπως και στοιχεία αναφορικά με τον αντίστοιχο βαθμό υλοποίησης. Αναφέρονται επίσης οι λόγοι καθυστέρησης στην υλοποίηση του προγράμματος για νέα σχολικά κτίρια όπως και της

καθυστέρησης στην υλοποίηση των προγραμμάτων επέκτασης, βελτίωσης και αθλητικής υποδομής.

- Στοιχεία αναφορικά με τον προϋπολογισμό που αφορά το πρόγραμμα πληροφορικής (Δημοτική, Μέση, Τεχνική Εκπαίδευση και Παιδαγωγικό Ινστιτούτο) για τα έτη 2005, 2006, 2007, 2008.
- Έργα για το 2008 (Μέση, Μέση Τεχνική, Δημοτική, Προδημοτική, Αθλητισμός) σε αριθμούς (προγραμματισμένα, υλοποιηθέντα, νέα έργα, ποσοστό υλοποίησης κ.ά.).
- Προτάσεις έργων σε αριθμούς (2009, 2010, 2011).

Σύμφωνα με τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, το μεγαλύτερο μέρος του αναπτυξιακού προϋπολογισμού δαπανάται για έργα σχολικής υποδομής (κτίρια, εξοπλισμός, πληροφορική) ώστε κατά τα επόμενα χρόνια να υλοποιηθεί το πρόγραμμα αναβάθμισης υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται επίσης στον αναπτυξιακό προϋπολογισμό στη στήριξη της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία αντικατοπτρίζεται στις πρόνοιες για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το ΤΕΠΑΚ και το Κυπριακό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Επιπρόσθετα, ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση η οποία αντικατοπτρίζεται στην αντίστοιχη πρόνοια για το 2009 (€14 εκατομ. έναντι €9 εκατομ. για το 2008). Ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος εντάσσεται στα πλαίσια του στόχου της αύξησης των δημοσίων δαπανών για την εκπαίδευση στο 8% του ΑΕΠ.

Ο αρμόδιος υπουργός κατέθεσε επίσης στοιχεία για τη συμβολή του υπουργείου του στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Προγράμματος Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβώνας όπως και στοιχεία για το βαθμό απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για συγχρηματοδοτούμενα έργα. Τα στοιχεία αυτά έχουν ως ακολούθως:

- Εφαρμογή προγραμμάτων που στοχεύουν στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση (€19 εκατομ.).
- Πρόβλεψη για πρόσβαση στο διαδίκτυο από όλους τους υπολογιστές που υπάρχουν ή θα εγκατασταθούν στα σχολεία.
- Διασύνδεση όλων των σχολείων μέσω διαδικτύου.
- Χρησιμοποίηση των πολυμέσων στη διδασκαλία.
- Λειτουργία Διαδικτυακού Σχολείου (ΔΙΑ.Σ.) (€5 εκατομ.).
- Παραγωγή λογισμικού για τον εμπλουτισμό των αναλυτικών προγραμμάτων με στόχους και δραστηριότητες πληροφορικής (€2,5 εκατομ.).
- Εφαρμογή προγράμματος που αποσκοπεί στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες (€1,5 εκατομ.).
- Εισαγωγή νέων σχολών και τμημάτων στα δημόσια Πανεπιστήμια (ίδρυση Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, δημιουργία Σχολής Καλών Τεχνών).
- Κυβερνητική χορηγία Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (€6,8 εκατομ.).

- Κυβερνητική χορηγία Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (€44,7 εκατομ.).
- Κυβερνητική χορηγία Πανεπιστημίου Κύπρου (€88,5 εκατομ.).
- Συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για την προγραμματική περίοδο 2004-2006 έργο που αφορά την αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών στα πλαίσια της δια βίου μάθησης, στα πλαίσια της μαθησιακής διαδικασίας όπως και έργα που αφορούν στην αναβάθμιση της οργάνωσης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης καθώς και στην αναβάθμιση του συστήματος μαθητείας. (Λεπτομερής ανάλυση κατά δαπάνη και αντίστοιχων ποσών του προϋπολογισμού περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Γ του Εισαγωγικού Σημειώματος του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού – συζήτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008.)

Στον τομέα του πολιτισμού, ο αρμόδιος υπουργός επικεντρώθηκε, μεταξύ άλλων, κυρίως στις ενέργειες που γίνονται για δημιουργία της Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού με την προώθηση της ολοκλήρωσης της σχετικής μελέτης, στην υλοποίηση του Μεγάλου Πολιτισμού και στην ανέγερση του νέου θεάτρου του ΘΟΚ. Μέσα στα πλαίσια αυτά τοποθετείται πρόνοια €1,9 εκατομ. για την προώθηση του Στρατηγικού Σχεδίου Πολιτιστικής Ανάπτυξης.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, πέραν των θεμάτων που ανέπτυξε ο αρμόδιος υπουργός και για τα οποία έχουν περιληφθεί σχετικές πρόνοιες στον προϋπολογισμό του 2009, την επιτροπή απασχόλησαν συναφή επί μέρους θέματα αρμοδιότητας του ιδίου υπουργείου, όπως είναι η ανάγκη εκπόνησης στρατηγικού σχεδιασμού με φάσεις υλοποίησης, προτεραιότητες, χρονοδιαγράμματα σε σχέση με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, η ανάγκη αύξησης της φοιτητικής χορηγίας, αύξησης των δαπανών για τον πολιτισμό, ρύθμισης του θέματος των διδάκτρων που καταβάλλονται στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, βελτίωσης του συστήματος διοριστέων στην εκπαίδευση και η επιχορήγηση της αγοράς ηλεκτρονικού υπολογιστή για όλους τους μαθητές και όλους τους φοιτητές.

Μέλη της επιτροπής επισήμαναν επίσης ότι όσον αφορά το ποσοστό δαπανών της εκπαίδευσης επί του ΑΕΠ, σύμφωνα με τους δικούς τους υπολογισμούς, και παρά το γεγονός ότι υπήρξε αύξηση του ποσοστού δαπανών για την παιδεία επί του ΑΕΠ, το ποσοστό αυτό παρουσιάζεται χαμηλότερο από τα δοθέντα επίσημα στοιχεία. (Για άλλα μέλη της επιτροπής κυμαίνεται γύρω στο 5,5% και για άλλα γύρω στο 5,9%.) Συναφώς ο αρμόδιος υπουργός ξεκαθάρισε ότι οι συνολικές δαπάνες για την παιδεία τόσο κάτω από το υπουργείο του όσο και κάτω από άλλα υπουργεία προσεγγίζουν το 8% του ΑΕΠ, ποσοστό που θεωρείται από τα υψηλότερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ότι ο επίσημος υπολογισμός του ποσοστού αυτού γίνεται διαχρονικά με βάση την ίδια πάντοτε μεθοδολογία.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε επίσης ότι για σκοπούς συγκρίσεων με προηγούμενα έτη, ακολουθείται η ίδια μεθοδολογία και ότι δαπάνες όμως που αφορούν την παιδεία προβλέπονται επίσης κάτω από άλλα υπουργεία με σημαντικό παράγοντα τον ακριβή υπολογισμό του ΑΕΠ. Ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι υπάρχουν διάφοροι δείκτες-μεθοδολογίες για τον υπολογισμό των δαπανών που δίδονται για την παιδεία

επί του ΑΕΠ, δεσμεύτηκε δε να καταθέσει στην επιτροπή την ακολουθούμενη από την κυβέρνηση μεθοδολογία καθορισμού του ποσοστού δαπανών για την παιδεία επί του ΑΕΠ, όπως και συγκριτικά στοιχεία για τα τελευταία δέκα χρόνια.

10. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Κεφ. 21)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €390.685.636 έναντι €352.380.793 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €280.426.213 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €274.851.126 (προϋπολογισθείσες) έναντι €242.880.935 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €209.240.269 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €31.970.191.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €112.401.600 έναντι €106.041.648 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €68.192.456 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και αξιόπιστου συστήματος μεταφορών, η ανάπτυξη των επικοινωνιών (ICT) με τον καθορισμό της κατάλληλης πολιτικής και ρυθμιστικούς πλαισίου, η ανάπτυξη της Κύπρου ως Διεθνούς Ναυτιλιακού Κέντρου, η ανάπτυξη της ασφάλειας των πτήσεων και η βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων ταχυδρομικών υπηρεσιών, η καθιέρωση της Κύπρου σε περιφερειακό τηλεπικοινωνιακό κόμβο. Βασικές επιδιώξεις του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για την τριετία 2009-2011 είναι η σύντομη, άνετη και ασφαλής διακίνηση των πολιτών μέσω σύγχρονων έργων υποδομής στα δίκτυα αστικών, υπεραστικών και αγροτικών δρόμων, η βελτίωση στους τομείς της ασφάλειας στις οδικές μεταφορές, στην εγγραφή και επιθεώρηση μηχανοκινήτων οχημάτων, στην έκδοση και ανανέωση αδειών κυκλοφορίας και οδήγησης καθώς και στην εξέταση υποψήφιων οδηγών, στην ολοκλήρωση/αναβάθμιση του δικτύου των αυτοκινητοδρόμων ούτως ώστε να εξυπηρετηθεί και η σύνδεση των αστικών κέντρων με τις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, η ανάπτυξη/εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου της υπαίθρου, η επαρκής συντήρηση του οδικού δικτύου, η αύξηση του επιπέδου οδικής ασφάλειας, η βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας στα αστικά κέντρα και γενικά στις κατοικημένες περιοχές, η διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος και η προστασία και βελτίωση των ακτών της νήσου κ.ά.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων παρουσιάζουν αύξηση για το 2009 κατά €6.359.952.

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τους στόχους του ίδιου υπουργείου αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- *Πρόγραμμα για την ενίσχυση των δημόσιων μεταφορών (€560.000). Κάλυψη της δαπάνης αγοράς υπηρεσιών συμβούλων για τη σχεδίαση*

και υλοποίηση του προγράμματος δημοσίων μεταφορών (Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 65.528 της 16^{ης} Μαΐου 2007 με την οποία εγκρίθηκε η σύσταση καθοδηγητικής επιτροπής και ομάδας διαχείρισης του προγράμματος).

- *Εκστρατεία πρόληψης οδικών ατυχημάτων (€260.000). Κάλυψη δραστηριοτήτων στα πλαίσια του στρατηγικού σχεδίου για την οδική ασφάλεια 2005-2010 με στόχο τη μείωση των οδικών ατυχημάτων.*
- *Αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας-Λεμεσού (€10.250.000). Κάλυψη βελτιωτικών εργασιών στον εν λόγω αυτοκινητόδρομο. Από το κονδύλι αυτό ποσό ύψους €9 εκατομ. προορίζεται για μελέτες για την έναρξη εργασιών αναβάθμισης του τμήματος του αυτοκινητόδρομου μεταξύ Λευκωσίας και Αλάμπρας μήκους 15 χλμ. σε έξι λωρίδες κυκλοφορίας περιλαμβανομένης της κατασκευής ανισόπεδων κόμβων παρά τω ΓΣΠ στη συμβολή με τη Λεωφόρο Μεγάλου Αλεξάνδρου στα Λατσία και στην είσοδο της Λευκωσίας (Τμήμα Κόμβος Αλάμπρας-Κόμβος Λατσιών, Κόμβος ΓΣΠ και προσβάσεις).*
- *Δρόμος Λευκωσίας-Ανθούπολης-Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη-Ευρύχου (€1.500.000).*
- *Νέος δρόμος Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς (€360.000). Κάλυψη των δαπανών για την αμοιβή των συμβούλων που ετοιμάζουν το νομικό πλαίσιο και τα έγγραφα για την ανάθεση του έργου με τη μέθοδο "Μελέτη/Κατασκευή/Χρηματοδότηση/Λειτουργία – DBFO" και έναρξη των εργασιών για κατασκευή του έργου.*
- *Προβολή και ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας (€550.000).*
- *Σχέδιο απόσυρσης παλαιών αυτοκινήτων (€8.600).*
- *Αναβάθμιση δημόσιων μεταφορών (€6.500). Προώθηση του έργου για άμεση αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των δημόσιων επιβατικών μεταφορών και για μείωση του κυκλοφοριακού προβλήματος. Η πρόταση αφορά την απευθείας ανάθεση σε υφιστάμενους ιδιοκτήτες αστικών/αγροτικών/υπεραστικών λεωφορείων της υπηρεσίας παροχής υπηρεσιών μεταφοράς για μεταβατική περίοδο περίπου δέκα ετών υπό την προϋπόθεση ότι οι ίδιοι θα αντικαταστήσουν τα λεωφορεία τους και θα αναβαθμίσουν τα επίπεδα των υπηρεσιών που παρέχουν.*
- *Μεταφορά μαθητών (€27 εκατομ.) για κάλυψη δαπανών που αφορούν την επιδότηση των μεταφορικών των μαθητών δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης (πιλοτική εφαρμογή σχολικού λεωφορείου, μεταφορικά μαθητών ολοήμερων σχολείων, μεταφορά μαθητών αστικών περιοχών κ.ά.).*

Όσον αφορά το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού του 2008, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, μέχρι τις 20 Οκτωβρίου 2008 κυμαινόταν στο 47,21%, αναμένεται όμως ότι μέχρι τέλους του έτους θα προσεγγίσει το 80%.

Καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής ο αρμόδιος υπουργός, τόνισε ιδιαίτερα την αναληφθείσα προσπάθεια αναμόρφωσης του τομέα των δημοσίων

συγκοινωνιών για σκοπούς απάμβλυνσης του μείζονος κυκλοφοριακού προβλήματος, όπως και το θέμα της οδικής ασφάλειας στα πλαίσια του οποίου έχει τεθεί στόχος από την Ευρωπαϊκή Ένωση για μείωση των οδικών δυστυχημάτων μέχρι το 2010 στο 50% από τα αντίστοιχα επίπεδα του 2005.

Περαιτέρω, ο ίδιος υπουργός, κατέθεσε στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία οι προβλεπόμενες στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό αναπτυξιακές δαπάνες ειδικά του υπουργείου του αυξάνονται κατά 6% και ότι συναφώς στις προθέσεις του υπουργείου δεν είναι η ακύρωση, η αναστολή, ή η επιβράδυνση οποιουδήποτε αναπτυξιακού έργου σε όποιο στάδιο και αν αυτό βρίσκεται. Βασική πρόθεση του ίδιου υπουργείου είναι η αξιολόγηση όλων των αναπτυξιακών έργων που περιλήφθηκαν κατά καιρούς στους κρατικούς προϋπολογισμούς, για πολλά εκ των οποίων η σχετική απόφαση είχε ληφθεί πριν από δέκα χρόνια περίπου, στη βάση της σημερινής αναγκαιότητάς τους, της προστιθέμενης αξίας που θα παράσχουν στην οικονομία και της ανάγκης βελτίωσης των όρων εκτέλεσης των έργων αυτών από τεχνικής πλευράς και σε συσχέτισμό με τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους.

Από της πλευράς της η επιτροπή εξέφρασε ιδιαίτερη ευαρέσκεια για τη δρομολόγηση των σχολικών λεωφορείων, θέμα το οποίο αποφασίστηκε και τέθηκε αμέσως σε εφαρμογή. Τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επίσης ικανοποίηση για την αναληφθείσα προσπάθεια προώθησης του θεσμού των δημοσίων συγκοινωνιών που μέχρι της στιγμής ήταν ανύπαρκτος τόνισαν, όμως ταυτόχρονα την ανάγκη προώθησης με πολύ γοργούς ρυθμούς λύσεων όσον αφορά το μεγάλο πρόβλημα του κυκλοφοριακού σε όλες τις πόλεις της Κύπρου.

Όσον αφορά το αναπτυξιακό πρόγραμμα του ίδιου υπουργείου, μέλη της επιτροπής επεσήμαναν το γεγονός ότι πολλά από τα περιληφθέντα στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό έργα είχαν επανειλημμένως προγραμματιστεί στους προϋπολογισμούς προηγούμενων χρόνων χωρίς προώθηση, συνεπώς τα περισσότερα από τα συμπεριληφθέντα στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό έργα επαναλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του 2009 (π.χ. η αναβάθμιση του τμήματος του αυτοκινητόδρομου μεταξύ Λευκωσίας και Αλάμπρας μήκους 15 χλμ. σε έξι λωρίδες).

Αναφορικά με άλλα ζητήματα αρμοδιότητας του ίδιου υπουργείου, μέλη της επιτροπής επεσήμαναν την ανάγκη, μέσα στα πλαίσια του στόχου για μείωση των οδικών ατυχημάτων πέραν της βελτίωσης του οδικού δικτύου και της αστυνόμευσης, εντατικοποίησης της πρόληψης, την ανάγκη επαναξιολόγησης του σχεδίου απόσυρσης παλαιών αυτοκινήτων ώστε να καταστεί ακόμη πιο ελκυστικό, την ανάγκη ανάπτυξης των δημοσίων συγκοινωνιών σε ορίζοντα που να εκτείνεται πέραν της εικοσαετίας και σε συνάρτηση με τις εκάστοτε λαμβανόμενες αποφάσεις για ανάπτυξη του οδικού δικτύου, τη μελέτη του θέματος της κατάργησης των αδειών κυκλοφορίας χωρίς τη μετακύληση του κόστους σε άλλες κατευθύνσεις, την ανάγκη ενίσχυσης του οδικού δικτύου στην περιοχή της δυτικής Λευκωσίας η οποία είναι η πλέον παραμελημένη περιοχή της ελεύθερης Κύπρου ώστε να αποκτήσει ένα σύγχρονο οδικό δίκτυο, τη γρήγορη προώθηση της ανέγερσης του Νέου Μουσείου Λευκωσίας αφού οι σχεδιασμοί ήδη έχουν γίνει, τη δρομολόγηση λεωφορείων για την εξυπηρέτηση φοιτητών από πόλη σε πόλη κ.ά.

11. Υπουργείο Υγείας (Κεφ. 22)

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €615.233.453 έναντι €526.432.461 για το 2008 (εγκεκριμένες) και €467.611.332 για το 2007 (πραγματικές).

Οι τακτικές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €577.302.538 (προϋπολογισθείσες) έναντι €497.268.432 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €447.791.252 (πραγματικές) για το 2007. Για το 2009 οι τακτικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση κατά €80.034.106.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται σε €37.930.915 έναντι €29.006.838 (εγκεκριμένες) για το 2008 και €19.680.716 (πραγματικές) για το 2007.

Όραμα και βασικές επιδιώξεις της τριετίας 2009-2011:

Όραμα του Υπουργείου Υγείας είναι η καθολική κάλυψη των πολιτών με ένα σύστημα υγείας που να έχει ως επίκεντρο τον άνθρωπο κατά τρόπο άμεσο, ισότιμο, δίκαιο και αξιόπιστο που να παρέχει στον πολίτη υψηλό επίπεδο ιατροφαρμακευτικής αγωγής.

Βασικές επιδιώξεις για την τριετία 2009-2011 είναι η εισαγωγή του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓεΣΥ), η ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας με έμφαση στην κατ' οίκον φροντίδα, η αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, η ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφορικής για την υγεία και η ανάπτυξη και αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της υγείας.

Παρατηρήσεις:

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το Υπουργείο Υγείας παρουσιάζουν για το 2009 αύξηση κατά €8.924.077 εκατομ. (ποσοστό 30,77%).

Από τα κατατεθέντα στοιχεία προκύπτει ότι οι προτεινόμενες συνολικές πιστώσεις για το Υπουργείο Υγείας για το 2009 παρουσιάζουν αύξηση κατά 16,87% σε σύγκριση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του 2008. Σε απόλυτους αριθμούς, οι προτεινόμενες δαπάνες για το 2009 αποτελούν το 7,44% του συνολικού προϋπολογισμού του κράτους για το 2009 και το 3,45% του ΑΕΠ.

Σημειώνεται ότι ο αρμόδιος υπουργός κατέθεσε στην επιτροπή αναλυτικά στοιχεία για τις κυριότερες δαπάνες του Υπουργείου Υγείας για το 2009, συγκριτικά στοιχεία αναφορικά με τις δαπάνες για τα έτη 2008, 2007 και 2006 (αύξηση/μείωση σε ποσοστά και σε απόλυτους αριθμούς) τόσο για τις τακτικές όσο και για τις αναπτυξιακές δαπάνες, στοιχεία αναφορικά με τα κονδύλια για έρευνα, για την απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων κ.ά.

Όπως προκύπτει από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι κυριότερες πρόνοιες σε σχέση με τους στόχους του ίδιου υπουργείου αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Αγορά υπηρεσιών (€800.000) για σκοπούς του προγράμματος πληθυσμιακού μαστογραφικού ελέγχου γυναικών σε παγκύπρια βάση κ.ά.
- Υγειονομική διαφώτιση και προληπτική ιατρική (€390.000) (κάπνισμα, aids, καρκίνος, διατροφή, καρδιοπάθειες κ.ά.).

- Χορηγίες στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο (€1.417.200) (+ δεσμευμένη πρόνοια).
- Χορηγία στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας (€13.000.000) (+ δεσμευμένη πρόνοια).
- Διάφορες συνεισφορές εσωτερικών (€2.250.000) για κάλυψη συνεισφορών βάσει κριτηρίων σε διάφορους συνδέσμους εθελοντικής εργασίας (+ δεσμευμένη πρόνοια).
- Σχέδιο θεραπείας Κυπρίων στο εξωτερικό (€36.000.000) (+ δεσμευμένη πρόνοια).
- Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου (€13.500.000).
- Γενικό Σχέδιο Υγείας (€5.683.620) για κάλυψη δαπανών αναδιοργάνωσης των νοσοκομείων μέσα στα πλαίσια προώθησης εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓεΣΥ).
- Ιατρική περίθαλψη στην Κύπρο από μη κυβερνητικές ιατρικές υπηρεσίες (€15.000.000) (+ δεσμευμένη πρόνοια) για κάλυψη δαπανών για εξετάσεις και θεραπείες που δεν προσφέρονται από τα κυβερνητικά ιδρύματα.
- Επεκτάσεις νοσοκομείων και ιατρικών κέντρων (€500.000) για επέκταση των εξωτερικών ιατρείων του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού και για δημιουργία ακτινοθεραπευτικού τμήματος.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Υγείας, οι στρατηγικοί στόχοι του Υπουργείου Υγείας για το 2009 είναι οι ακόλουθοι:

- Προετοιμασία έναρξης λειτουργίας του ΓεΣΥ.
- Αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας.
- Αυτονόμηση των δημοσίων νοσηλευτηρίων.
- Εισαγωγή συστήματος διασφάλισης ποιότητας και διαχείρισης κινδύνου στα δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτήρια.
- Εισαγωγή της πληροφορικής σε όλα τα δημόσια νοσηλευτήρια.
- Ενίσχυση του ρόλου της δημόσιας υγείας και της πρόληψης.

Όσον αφορά ειδικότερα την εφαρμογή του ΓεΣΥ, οι κυριότερες δραστηριότητες/δράσεις για την προώθησή του είναι οι ακόλουθες:

- Προετοιμασία του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας και των κρατικών νοσηλευτηρίων για την εφαρμογή του ΓεΣΥ.
- Ψήφιση αναγκάων τροποποιήσεων στο νόμο.
- Ετοιμασία πρωτοκόλλων.
- Ετοιμασία συστήματος πληροφορικής για υποστήριξη του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.
- Κοστολόγηση των υπηρεσιών που θα παρέχονται μέσω του ΓεΣΥ.

- Εκπαίδευση των ιατρών που θα ενταχθούν στο ΓεΣΥ ως προσωπικοί ιατροί.

Σύμφωνα με τον ίδιο υπουργό, η έναρξη παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας στα πλαίσια του ΓεΣΥ θα γίνει μέχρι τέλους του 2010.

Σύμφωνα με τον αρμόδιο υπουργό πέραν των πιο πάνω, μεταξύ των προτεραιοτήτων της κυβέρνησης στον τομέα της υγείας, πολλές από τις οποίες τοποθετούνται σε μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα, είναι η ίδρυση και λειτουργία ιατρικής σχολής στην Κύπρο, η δημιουργία κτηματολογίου ιατροτεχνικού εξοπλισμού, η εφαρμογή μηχανισμού αποτελεσματικού ελέγχου της διαδικασίας παραγγελίας και χρήσης αναλωσίμων από τα δημόσια νοσηλευτήρια, η μηχανοργάνωση ολόκληρου του φάσματος των νοσοκομειακών δραστηριοτήτων και η επέκτασή της σε όλα τα δημόσια νοσηλευτήρια μέσα στα πλαίσια του εθνικού σχεδιασμού στον τομέα της υγείας, η διαπίστευση των δημόσιων νοσηλευτηρίων με την προώθηση εισαγωγής συστήματος διασφάλισης ποιότητας και διαχείρισης κινδύνου σε όλα τα νοσηλευτήρια.

Περαιτέρω προωθείται ο εκσυγχρονισμός του συστήματος αποστολής ασθενών στο εξωτερικό και στον ιδιωτικό τομέα στην Κύπρο ενώ στον τομέα της ανάπτυξης της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, ο αρμόδιος υπουργός ενημέρωσε την επιτροπή για τη λειτουργία νέου κέντρου λειτουργίας στην Έγκωμη αρχές του 2009, την ολοκλήρωση της ανέγερσης νέου κτιρίου στη Λινόπετρα και λειτουργίας του το Φεβρουάριο του 2009, τη συνέχιση της ανέγερσης νέου κέντρου στην Κοφίνου και ολοκλήρωσής του μέχρι τέλους του 2009, όπως και για τα προγράμματα έναρξης κατασκευαστικών έργων για νέα κέντρα υγείας στη Γεροσκήπου και στα Λατσία.

Σύμφωνα με τον ίδιο υπουργό προωθείται επίσης η εφαρμογή νέας οργανωτικής δομής στο Υπουργείο Υγείας βάσει αποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου και η ολοκλήρωση της σχετικής μελέτης εντός του 2008 με στόχο τη δημιουργία τμήματος προγραμματισμού, μελετών και στρατηγικής μέχρι τις αρχές του 2009 και ολοκλήρωσης του έργου επίσης μέχρι τέλους του 2009.

Επιπροσθέτως προωθείται η δημιουργία γηριατρικών κλινικών στη Λάρνακα, Λευκωσία και Λεμεσό, η ενίσχυση της συνεργασίας ιδιωτικού και κρατικού τομέα στον τομέα των φαρμακευτικών υπηρεσιών, η ολοκλήρωση της μηχανογράφησης αποθεμάτων φαρμάκων και του νέου τιμοκαταλόγου για τα φάρμακα. Προωθείται επίσης η προκήρυξη προσφορών για τη δημιουργία ακτινοθεραπευτικού τμήματος στο Νοσοκομείο Λεμεσού, η δημιουργία ογκολογικού τμήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, η δημιουργία παιδοψυχιατρικής μονάδας στο NAMIII, η έναρξη του σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση των τοξικοεξαρτήσεων, η έναρξη των εργασιών για τη διεξαγωγή κτιριολογικής μελέτης για την ανέγερση του Κέντρου Ψυχικής Υγείας που θα στεγάσει το Νοσοκομείο Αθαλάσσας και του Κέντρου Σωματικής Αποτοξίνωσης και Ψυχολογικής Υποστήριξης και μία σειρά άλλων προγραμμάτων βάσει χρονοδιαγραμμάτων, για τα οποία λεπτομερής αναφορά έγινε στην παρουσίαση που έγινε ενώπιον της επιτροπής από τον αρμόδιο υπουργό..

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή εξέφρασε την ευαρέσκειά της για την αύξηση του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας κατά 16,87% σε σύγκριση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του 2008, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα ότι οι περισσότεροι

στόχοι του ίδιου υπουργείου τίθενται πάνω σε μεσομακροπρόθεσμη βάση. Ευαρέσκεια εξέφρασε επίσης η επιτροπή αναφορικά με επιμέρους στόχους όπως είναι η αναδιοργάνωση των δομών του υπουργείου, η ολοκλήρωση της μηχανογράφησης, η προώθηση της έναρξης λειτουργίας του ΓεΣΥ, η δημιουργία ιατρικής σχολής και η δημιουργία ακτινοθεραπευτικού στο Νοσοκομείο Λεμεσού.

Από την όλη συζήτηση τονίστηκε όμως ότι πρέπει να υπάρξουν άμεσες δράσεις και βραχυπρόθεσμοι σχεδιασμοί για μία σειρά χρόνιων προβλημάτων όπως είναι η ανάγκη δημιουργίας ειδικών κλινικών (νευρολογικές, γηριατρικές, ρευματολογικές, τραυματιολογικές, ανακουφιστικές κ.ά.), η ανάγκη ενίσχυσης των ιατρικών κέντρων στην ύπαιθρο αντί της δημιουργίας νέων αστικών κέντρων υγείας υπό το φως του προγραμματισμού για την έναρξη λειτουργίας του ΓεΣΥ.

Την επιτροπή απασχόλησε επίσης το θέμα της υλοποίησης σχεδιασμού για αυτονόμηση των νοσοκομείων μέσα στα πλαίσια υλοποίησης του ΓεΣΥ με τη δημιουργία διαχειριστικού φορέα. Όπως αναφέρθηκε η προωθούμενη δημιουργία φορέα δεν είναι η καταλληλότερη λύση για αυτονόμηση των νοσοκομείων, αντίθετα θα πρέπει κάθε νοσοκομείο να αποτελέσει αυτόνομη διοικητική οντότητα για να επιτευχθεί η πλήρης αυτονόμηση, γεγονός το οποίο αποδέχθηκε και ο αρμόδιος υπουργός.

Η επιτροπή τονίζει εν πάση περιπτώσει την ανάγκη εντατικοποίησης της αναβάθμισης του δημόσιου τομέα υγείας ώστε να αποκλειστούν τα οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα του ιδιωτικού τομέα, στη βάση καλά κοστολογημένων συμφωνιών με τον ιδιωτικό τομέα, καλώντας ταυτόχρονα την κυβέρνηση να επιταχύνει τις ενέργειες για έναρξη λειτουργίας του ΓεΣΥ το ταχύτερο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Προϋπολογισμοί Ανεξάρτητων Υπηρεσιών

Στα πλαίσια συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009, η επιτροπή συζήτησε τους προϋπολογισμούς των ακόλουθων ανεξάρτητων υπηρεσιών και/ή ανεξάρτητων γραφείων³¹:

- α. Δικαστικής Υπηρεσίας (κ. Π. Αρτέμης, Πρόεδρος Ανωτάτου Δικαστηρίου).
- β. Νομικής Υπηρεσίας (κ. Π. Κληρίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας).
- γ. Ελεγκτικής Υπηρεσίας (κ. Χρ. Γιωρκάτζη, Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας).
- δ. Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως (κ. Ηλ. Νικολάου, Επίτροπος Διοικήσεως).
- ε. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (κ. Κ. Χριστοφόρου, Πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού).

---

³¹ Κατά πάγια πρακτική δεν κλήθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ-συνταγματική υπηρεσία), όπως και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ-ανεξάρτητη υπηρεσία) λόγω του ότι οι συγκεκριμένες υπηρεσίες στελεχώνονται αποκλειστικά με προσωπικό σε απόσπαση.

Ο προϋπολογισμός του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας κατά πάγια πρακτική εξετάζεται στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής μαζί με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών.

- στ. Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (κ. Γ. Φράγκου, Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα).
- ζ. Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (κ. Χρ. Ανδρέου, Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων).
- η. Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου (κ. Λ. Δημητρίου, Έφορος Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου).
- θ. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών (κ. Γ. Πογιατζής, Πρόεδρος Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών).
- ι. Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (κ. Κ. Λύρας, Έφορος Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών).
- κ. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφύγων (ανεξάρτητη υπηρεσία) (κ. Κλ. Κλεάνθους, Πρόεδρος Αναθεωρητικής Αρχής Προσφύγων).
- λ. Γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας και Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού (κ. Λ. Κουρσουμπά, Επίτροπος Νομοθεσίας).

Κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2009 προσήλθαν και ανέλυσαν τους προϋπολογισμούς των συνταγματικών, ανεξάρτητων υπηρεσιών και ανεξάρτητων γραφείων όλοι οι αξιωματούχοι και άλλοι εκπρόσωποί τους καταθέτοντας εκ των προτέρων γραπτά αναλυτικά σημειώματα για τους στόχους και για άλλα επιμέρους θέματα που αφορούν την αποστολή τους. Όπως και κατά τις προηγούμενες χρονιές δε θα γίνει εκτενής ανάλυση των προϋπολογισμών των πιο πάνω αναφερόμενων υπηρεσιών, αλλά συνοπτική παρουσίαση μόνο των αιτημάτων που κρίθηκε από την επιτροπή ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να μελετήσει και να επανέλθει σε εύθετο χρόνο με τις τελικές της θέσεις αναφορικά με τα ζητήματα αυτά.

Τα ειδικότερα ζητήματα που ηγήθησαν στα πλαίσια των συζητήσεων και για τα οποία κρίνεται σκόπιμο να γίνει αναφορά στην παρούσα έκθεση, αφορούν την υποστελέχωση ή/και την ανυπαρξία οργανικών δομών σε διάφορες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα οι ανάγκες να καλύπτονται με έκτακτους υπαλλήλους, με λειτουργούς σε απόσπαση, με αγορά ή με μίσθωση υπηρεσιών. Το γεγονός αυτό διαπιστώνεται ότι επηρεάζει την εύρυθμη λειτουργία των εν λόγω υπηρεσιών και για το λόγο αυτό κρίνεται ότι τα ζητήματα αυτά θα πρέπει να τεθούν ενώπιον της κυβέρνησης για να λάβει σύντομα τελικές αποφάσεις επί αυτών. Σημειώνεται ότι ορισμένα από τα ζητήματα αυτά όπως και άλλα θεσμικά ζητήματα για τα οποία θα γίνει ακολούθως αναφορά έχουν εγερθεί και κατά τις προηγούμενες χρονιές, χωρίς οποιαδήποτε πρόοδο στην επίλυσή τους.

Από τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

1. Δικαστική Υπηρεσία:

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου υπάρχει ανάγκη για αύξηση του αριθμού των επαρχιακών δικαστών, αλλά προς το παρόν το θέμα βρίσκεται στη διαδικασία της υποβολής γραπτών εισηγήσεων και της αντίστοιχης αιτιολογίας από τα επαρχιακά δικαστήρια για τις πραγματικές ανάγκες και ακολούθως το θέμα θα προωθηθεί ανάλογα.

Έχει εγκριθεί από τον Υπουργό Οικονομικών η κατ' αρχήν δημιουργία είκοσι τριών πρόσθετων μόνιμων και επτά έκτακτων θέσεων για την ανάγκη υλοποίησης του συστήματος διοίκησης των δικαστηρίων.

Όσον αφορά προβλήματα στελέχωσης των δικαστηρίων με στενογράφους, το πρόβλημα υφίσταται στην ανυπαρξία ενδιαφέροντος εργοδότησης λόγω των δύσκολων συνθηκών εργασίας, των χαμηλών μισθοδοτικών κλιμάκων εισαγωγικού βαθμού (Κλ. Α2) και του γεγονότος ότι δε διδάσκεται πλέον στενογραφία. Συναφώς, το σύστημα στενοτύπησης για το οποίο υπάρχει προ πολλού ειλημμένη απόφαση για εισαγωγή του στα δικαστήρια αναμένεται ότι θα επιλύσει τα προβλήματα δεδομένου ότι θα υπάρχουν εκπαιδευμένοι στενοτυπητές για να χειρίζονται τα μηχανήματα που προς το παρόν δεν υπάρχουν. Αναμένεται από την κυβέρνηση να λάβει τις δέουσες αποφάσεις με πρώτη επιλογή την ενοκίαση αρχικά του συστήματος και των υπηρεσιών μέχρις ότου εκπαιδευτούν εντόπιοι στενοτυπητές.

Συναφώς με τα πιο πάνω η επιτροπή ενημερώθηκε επίσης για το θέμα εισαγωγής συστήματος στενοτύπησης, στα δικαστήρια, το οποίο εκκρεμεί για πολλά χρόνια και για το οποίο περιλαμβάνονται κονδύλια στους κρατικούς προϋπολογισμούς χωρίς πρόοδο στην υλοποίησή του. Σύμφωνα με τους αρμόδιους ενώ κατ' αρχήν είχε αποφασιστεί η αγορά του συστήματος, η πρόσληψη είκοσι πέντε (25) στενοτυπιστριών οι οποίες θα αναλάμβαναν την εκπαίδευση εκατόν στενογράφων των δικαστηρίων και ενώ είχαν καταρτιστεί οι όροι των προσφορών, στη συνέχεια η σχετική απόφαση διαφοροποιήθηκε από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής. Η νέα απόφαση προνοούσε για την αγορά υπηρεσιών στενοτυπιστριών από τον ιδιωτικό τομέα, γεγονός όμως που συνεπάγεται πολύ μεγαλύτερο κόστος (σχεδόν διπλάσιο) και με δικαίωμα προαιρετικής αγοράς του συστήματος. Η Δικαστική Υπηρεσία έχει τοποθετηθεί σχετικά ότι η απόφαση για τον τρόπο με τον οποίο θα εισαχθεί το σύστημα στα δικαστήρια αφορά αποκλειστικά τη διοίκηση και ειδικότερα το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο καλείται να αποφασίσει κατά πόσο θα αγοραστούν οι υπηρεσίες ιδιωτών ή κατά πόσο θα γίνει εκπαίδευση των στενογράφων των δικαστηρίων ή κατά πόσο θα εισαχθεί μεικτό σύστημα.

Τέλος, η επιτροπή ενημερώθηκε για την πρόοδο στην εισαγωγή του Συστήματος Νομικής Πληροφόρησης (legal information system), έργο το οποίο είχε αναληφθεί από ξένη εταιρεία, ότι τελικά η εν λόγω ρουμάνικη εταιρεία δεν κατέστη δυνατό να υλοποιήσει το όλο έργο με αποτέλεσμα να έχει τερματιστεί η σύμβαση.

2. Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας:

Σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας πρόταση για τη δημιουργία έντεκα (11) νέων θέσεων Δημοσίου Κατηγόρου (Κλ. Α8, Α10, Α11), η οποία εκκρεμούσε από το 2004 για αντικατάσταση των αστυνομικών που μέχρι σήμερα εκτελούν χρέη δημοσίου κατηγόρου στα επαρχιακά δικαστήρια για σκοπούς παρουσίασης υποθέσεων όταν το κατηγορητήριο υπογράφεται από τους επαρχιακούς αστυνομικούς διευθυντές, εκ παραδρομής δε συμπεριλήφθηκε στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό. Η αρχική απόφαση προνοούσε για σταδιακή αντικατάσταση των εν λόγω αστυνομικών με δημοσίων κατηγόρους που θα ανήκουν στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και για σταδιακό διορισμό τριάντα πέντε (35) δημοσίων κατηγόρων. Όπως διαπιστώνεται λόγω διαφόρων καθυστερήσεων μέχρι σήμερα έχουν διοριστεί μόνο οι είκοσι τέσσερις (24) από τους τριάντα πέντε (35) δημόσιους κατηγόρους.

Στο στάδιο της συζήτησης το Υπουργείο Οικονομικών δεσμεύτηκε συναφώς με τα πιο πάνω να καταθέσει στη Βουλή τροποποίηση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού ώστε να συμπεριληφθεί πρόνοια για έντεκα (11) νέες θέσεις δημοσίου κατηγόρου σύμφωνα με τα πιο πάνω, η οποία να προωθηθεί στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση και ενσωμάτωσή της στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό.

3. Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας:

Σύμφωνα με τη Γενική Ελεγκτή της Δημοκρατίας εξακολουθούν να υφίστανται στην υπηρεσία δύο αδυναμίες, γεγονός που υποδεικνύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι εν λόγω αδυναμίες συνίστανται η μεν πρώτη στη διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού της Ελεγκτικής Υπηρεσίας από την εκτελεστική εξουσία, η δε δεύτερη στην ανάγκη της επέκτασης του ελέγχου που διενεργεί η υπηρεσία επί των κρατικών εταιρειών.

Ειδικότερα, όσον αφορά τη διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, επειδή όπως έχει κατατεθεί, αυτός αποτελεί μέρος του κρατικού προϋπολογισμού, είναι αναγκαίο να υπάρξει προηγουμένη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργικού Συμβουλίου προτού αυτός προωθηθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων, γεγονός που κατά τις ευρωπαϊκές υποδείξεις συνιστά περιορισμό της οικονομικής ανεξαρτησίας της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφού η εκτελεστική εξουσία ως ο κατ' εξοχήν ελεγχόμενος από το Γενικό Ελεγκτή έχει με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα να περιορίσει τους πόρους της υπηρεσίας με απώτερο στόχο την αποφυγή ελέγχου. Όπως έχει κατατεθεί, η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας είναι η μόνη για την οποία γίνεται τέτοια αναφορά στις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ το υφιστάμενο καθεστώς συνιστά παράλληλα απόκλιση από τις θεμελιώδεις αρχές της ανεξαρτησίας όπως αυτές καθορίζονται από το Διεθνή Οργανισμό Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI).

Επειδή όπως ανέφερε η Γενική Ελεγκτής της Δημοκρατίας, η τελική διευθέτηση του θέματος προϋποθέτει τροποποίηση του Συντάγματος, υπάρχουν εναλλακτικές εισηγήσεις ώστε οι προτάσεις για τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας να ενσωματώνονται στον κρατικό προϋπολογισμό και να προωθούνται στη Βουλή όπως ακριβώς υποβάλλονται από τη Γενική Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με την ίδια αξιωματούχο, παραμένει γεγονός ότι όσον αφορά θέματα προσωπικού που αποτελούν την κυριότερη αξία της υπηρεσίας, δεν παρέχεται η απαιτούμενη ευελιξία για αποτελεσματική αντιμετώπιση των παρατηρούμενων αναγκών.

Όπως έχει κατατεθεί, παραμένει επίσης σε εκκρεμότητα το θέμα της αναβάθμισης των θέσεων των Ανώτερων Πρώτων Ελεγκτών και Ανώτερων Πρώτων Λειτουργών Τεχνικού Ελέγχου της υπηρεσίας, γεγονός που επηρεάζει την ιεραρχική δομή. Στις προτάσεις που υποβλήθηκαν αρμοδίως στο Υπουργείο Οικονομικών περιλαμβανόταν σχετική εισήγηση για ρύθμιση του θέματος, η οποία τελικά δεν προωθήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

4. Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως:

Σύμφωνα με την Επίτροπο Διοικήσεως, ο προϋπολογισμός του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως εξακολουθεί να είναι πολύ συντηρητικός παρά τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του ίδιου γραφείου με τις αρμοδιότητες που αφορούν την Αρχή κατά του Ρατσισμού και των Διακρίσεων και την Αρχή της

Ισότητας. Παρά την κάποια αύξηση σε προσωπικό, δεν παρέχεται ευχέρεια για ορθολογική ανάπτυξη του γραφείου. Η πλειοψηφία των λειτουργών εργάζεται πάνω σε έκτακτη βάση και επιζητεί μονιμότητα με αποτέλεσμα να υπάρχουν συνεχείς ανακατατάξεις. Όπως διαπιστώνεται στο εν λόγω γραφείο απασχολούνται σήμερα είκοσι εννέα (29) λειτουργοί εκ των οποίων οι δεκαέξι (16) σε έκτακτη βάση. Οι επτά (7) έκτακτοι λειτουργοί απασχολούνται έναντι μονίμων κενών θέσεων και οι υπόλοιποι στην ίδια βάση παρέχουν πρόσθετες βοηθητικές υπηρεσίες.

Όπως έχει κατατεθεί έχει ήδη υποβληθεί στο Υπουργείο Οικονομικών σχέδιο αξιοποίησης του υφιστάμενου προσωπικού με νέες δομές, αλλά δε φαίνεται να υπάρχει η ανάλογη ανταπόκριση από το αρμόδιο υπουργείο, καθ' ήν στιγμή η υφιστάμενη δομή του 1990 δεν εξυπηρετεί το όραμα του γραφείου ούτε τις προτεραιότητες και τις δυνατότητες που μπορεί να αναπτύξει.

Συναφώς η ίδια αξιωματούχος ενημέρωσε την επιτροπή ότι τον Απρίλιο του 2009 θα διοργανωθεί στην Κύπρο η 7η Συνάντηση των Ευρωπαϊκών Επιτρόπων Διοικήσεως (Ombudsman) όπως και των αντίστοιχων αξιωματούχων των υποψηφίων για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση κρατών και ότι για τη σημαντική αυτή εκδήλωση θα υποβληθεί ξεχωριστός προϋπολογισμός.

5. Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού:

Στον προϋπολογισμό του 2009 προβλέπεται η δημιουργία εννέα (9) νέων θέσεων Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Κλ. Α8, Α10, Α11) ώστε το σύνολό τους οι εν λόγω λειτουργοί να φθάσουν τους δεκαοκτώ (18), όπως και μίας (1) νέας θέσης Διευθυντή (Κλ. Α15). Ο Επίτροπος Προστασίας Ανταγωνισμού δήλωσε συναφώς ότι έχει αναληφθεί προσπάθεια για την ενίσχυση της υπηρεσίας με έκτακτο πρόσθετο προσωπικό και με την εισαγωγή νέας οργανωτικής δομής.

Ο ίδιος αξιωματούχος δήλωσε επίσης ότι τα επίπεδα στελέχωσης της εν λόγω υπηρεσίας υπολείπονται των αντίστοιχων επιπέδων άλλων εθνικών αρχών, αλλά ότι στο παρόν στάδιο θα πρέπει να αφομοιωθούν οι υπό πρόληψη νέοι λειτουργοί. Για το λόγο αυτό επιφυλάσσεται να επανέλθει με πρόσθετες προτάσεις σε εύθετο χρόνο.

6. Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα:

Όπως κατέθεσε η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, παρά το γεγονός ότι το Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ενισχύθηκε με πρόσθετο προσωπικό, η ενίσχυση που δόθηκε δεν είναι ικανοποιητική αν ληφθούν υπόψη διάφορες νέες αρμοδιότητες, με τις οποίες το γραφείο έχει επιφορτιστεί και που προκύπτουν από τη νομοθεσία για τη ρύθμιση ηλεκτρονικών υπηρεσιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, των συμβάσεων EUROPOL, Schengen και Customs όσον αφορά την προστασία προσωπικών δεδομένων που προβλέπεται σ' αυτές. Επιπρόσθετα, δεν έχει σημειωθεί πρόοδος προς επίλυση του θέματος της δημιουργίας οργανικών δομών στο ίδιο γραφείο, με αποτέλεσμα οι λειτουργοί που υπηρετούν σ' αυτό να είναι αποσπασμένοι από άλλες υπηρεσίες. Συναφώς κατά την αξιολόγηση του γραφείου από ευρωπαϊούς αξιωματούχους για το κατά πόσο είναι σε θέση να εφαρμόσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη του Schengen έγιναν

παρατηρήσεις για τη στελέχωση του γραφείου με μη μόνιμο προσωπικό, σχετικό αίτημα όμως προς το Υπουργείο Οικονομικών απορρίφθηκε.

7. **Επίτροπος Νομοθεσίας και Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού:**

α. Γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το Γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας έχει ήδη υποβάλει πρόταση για έγκριση τριών (3) νέων θέσεων Νομικών Λειτουργιών (Κλ. Α9, Α11, Α12) και μίας (1) θέσης Διοικητικού Λειτουργού (Κλ. Α8, Α10, Α11). Όπως έχει κατατεθεί, σήμερα το επιστημονικό προσωπικό του εν λόγω γραφείου προέρχεται εξ ολοκλήρου από την αγορά υπηρεσιών, μέθοδος η οποία θεωρείται εντελώς ασύμφορη για το δημόσιο, τόσο από οικονομικής πλευράς όσο και από πλευράς ποιότητας της εργασίας. Ειδικότερα το πρόβλημα εντοπίζεται στο ότι οι εν λόγω εξωτερικοί συνεργάτες δεν μπορούν να λαμβάνουν μέρος σε εκπαιδευτικά σεμινάρια για βελτίωση της απόδοσής τους ούτε να εκπροσωπούν την Επίτροπο Νομοθεσίας σε διάφορες προσφορών με τις ανάλογες συνέπειες. Ως εκ τούτου, όπως έχει κατατεθεί, επιβάλλεται για την εύρυθμη λειτουργία του θεσμού η πρόσληψη μόνιμου προσωπικού, το οποίο θα τελεί υπό τις οδηγίες της Επιτρόπου Νομοθεσίας, θα εκπαιδεύεται και θα είναι σε θέση να υποστηρίζει την Επίτροπο κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Επιπρόσθετα η Επιτροπή ενημερώθηκε ότι παρά την παρέμβαση της Κοινοβουλευτικής επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, οπότε και είχε αποφασιστεί η τοποθέτηση δύο (2) Νομικών Λειτουργιών στο εν λόγω γραφείο, με την αντίστοιχη μείωση κατά δύο (2) θέσεις των συνολικών θέσεων Δικηγόρου της Δημοκρατίας, τελικά στην πράξη διαφάνηκε ότι τούτο δεν ήταν εφικτό να υλοποιηθεί.

β. Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία είναι απαραίτητη η επιπλέον στελέχωση του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού με τουλάχιστον ακόμη πέντε (5) λειτουργούς, δύο (2) από τους οποίους θα πρέπει να έχουν νομική κατάρτιση ώστε να ανταποκρίνονται στις αρμοδιότητες που καθορίζονται από το νόμο. Η εξυπηρέτηση του γραφείου με αγορά υπηρεσιών για άσκηση αρμοδιοτήτων που κανονικά ενδείκνυται να ασκούνται από μόνιμο προσωπικό είναι οικονομικά ασύμφορη και δεν εξυπηρετεί την εύρυθμη λειτουργία του θεσμού.

Στα πλαίσια των θεμάτων που αφορούν το ίδιο γραφείο, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού επισήμανε ότι η απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών για μη δημιουργία ξεχωριστού κεφαλαίου στον κρατικό προϋπολογισμό αναφορικά με τον ανεξάρτητο θεσμό του Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού και η συμπερίληψη των σχετικών κονδυλίων στα κονδύλια του Επιτρόπου Νομοθεσίας (κάτω από το σχετικό κεφάλαιο) βρίσκεται σε αντίθεση με τη σχετική νομοθεσία.³² Η μη δημιουργία ξεχωριστού κεφαλαίου για σκοπούς λειτουργίας του θεσμού παραβιάζει την

³²

Ο περί Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμος [Αρ. Ν. 74(Ι)/2007].

ανεξαρτησία που η σχετική νομοθεσία διασφαλίζει με σειρά διατάξεων. Η ίδια αξιωματούχος δήλωσε στην επιτροπή ότι έχει υποστηρίξει τη θέση αυτή ενώπιον του Υπουργού Οικονομικών με σειρά επιστολών της και ότι η θέση αυτή στηρίζεται στη νομολογία αναφορικά με την ερμηνεία της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, ιδιαίτερα δε στο άρθρο 4 αυτής σε σχέση με την υποχρέωση των κρατών μελών της Σύμβασης να συστήνουν ανεξάρτητους εθνικούς μηχανισμούς για την επιτήρηση του επιπέδου σεβασμού των δικαιωμάτων του παιδιού. Η νομολογία αυτή θέτει βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται, γνωστές ως “Αρχές των Παρισίων”, οι οποίες μεταξύ άλλων απαιτούν πλήρη ανεξαρτησία του θεσμού. Η ανεξαρτησία αυτή προϋποθέτει αφενός θεσμική ανεξαρτησία και αφετέρου οικονομική ανεξαρτησία και παροχή επαρκών πόρων για να καθίσταται δυνατή η λειτουργία του θεσμού και η σωστή άσκηση των αρμοδιοτήτων του Επιτρόπου.³³

Παρατηρήσεις:

Η επιτροπή υπό το φως της ενημέρωσης που έτυχε σύμφωνα με τα πιο πάνω, αλλά και επανειλημμένων επισημάνσεων που έγιναν από επηρεαζόμενους αξιωματούχους με την ευκαιρία της συζήτησης των ετήσιων προϋπολογισμών των υπηρεσιών τους και κρίνοντας ότι τα θέματα που τέθηκαν ενώπιόν της χρήζουν αξιολόγησης, μελέτης και επίλυσής τους, καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει σε συνεργασία με τους επηρεαζόμενους σε συζητήσεις και να επανέλθει σύντομα με τις τελικές της θέσεις σε σχέση με έγκριση ή απόρριψη των τεθέντων αιτημάτων, όπως και των δικαιολογητικών για κάθε απόφασή της.

Ειδικότερα, καλεί την κυβέρνηση να επανεξετάσει τη θέση της σε σχέση με τη μη προώθηση της δημιουργίας μόνιμων οργανικών δομών σε διάφορα ανεξάρτητα γραφεία. Πέραν των επισημάνσεων που έγιναν στην επιτροπή από τους διάφορους αξιωματούχους, από τα οργανογράμματα των υπηρεσιών που κατατέθηκαν στην επιτροπή προκύπτει ότι το πρόβλημα της ανυπαρξίας οργανικής δομής υφίσταται επίσης στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων. Περαιτέρω, όπως διαπιστώνεται, για ορισμένες υπηρεσίες όπως είναι το Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, το οποίο επίσης παρουσιάζει έλλειψη οργανικής δομής υπάρχουν σχετικές παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το λόγο αυτό η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να επανεξετάσει σφαιρικά την πολιτική της σε σχέση με το ειδικό αυτό ζήτημα και να επανέλθει με ορθολογικές προτάσεις που να συνάδουν με τις ευρωπαϊκές υποδείξεις όπου αυτές υφίστανται όπως και με τη σημασία, το ρόλο και την αποστολή εν γένει των εν λόγω υπηρεσιών. Η επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος έχει υποχρέωση εφόσον έχει προχωρήσει στη σύσταση των οργανισμών και των αντίστοιχων θεσμών να υποστηρίξει τις υπηρεσίες αυτές ώστε να επιτελούν το έργο και στην αποστολή τους αποτελεσματικά.

Καλεί τέλος την κυβέρνηση να επανεξετάσει ειδικά θέματα στελέχωσης σε ανεξάρτητες υπηρεσίες όπου υπηρετεί προσωπικό με τη μέθοδο της μίσθωσης ή αγοράς υπηρεσιών θεωρώντας την τακτική αυτή αναποτελεσματική αφού δε συμβάλλει στην

---

³³ General Comment No. 2(2002) – Convention on the Rights of the Child – CRC/GC/2002/2, 15 November 2002.

αποτελεσματική προώθηση του έργου της αντίστοιχης υπηρεσίας ενώ δεν εντάσσεται επίσης στα θέσμια της δημόσιας υπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Διαφώτιση

(17.02-03701)

(16.11-03701)

Μέσα στα πλαίσια συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού η επιτροπή, σύμφωνα με καθιερωθείσα κοινοβουλευτική πρακτική συζήτησε θέματα που αφορούν τη “Διαφώτιση”, αποδίδοντας και πάλι ιδιαίτερη σημασία στο μείζον αυτό θέμα, οι επιμέρους στόχοι του οποίου αποβλέπουν στην προώθηση του κυπριακού προβλήματος. Παρά το γεγονός ότι η όλη συζήτηση προγραμματίστηκε στην ταυτόχρονη παρουσία του Υπουργού Εξωτερικών και του Κυβερνητικού Εκπροσώπου δεδομένου ότι τα κονδύλια για διαφώτιση περιλαμβάνονται τόσο στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών, όσο και στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών, κάτω από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (ΓΤΠ), τελικά η παρουσίαση του θέματος λόγω απροβλέπτων παραγόντων δεν κατέστη δυνατή στην παρουσία και των δύο αξιωματούχων.

Όπως έχει ήδη αναλυθεί στο Κεφάλαιο 1(7) της παρούσας έκθεσης αναφορικά με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών, για το 2009 το κονδύλι για τη “Διαφώτιση” (+ δεσμευμένη πρόνοια) ανέρχεται σε €3.135.752 (έναντι €2.135.352 (εγκεκριμένη δαπάνη για το 2008) και €1.722.605 (πραγματική δαπάνη για το 2007).

Το αντίστοιχο κονδύλι κάτω από το Υπουργείο Εσωτερικών-ΓΤΠ ανέρχεται σε €1.513.000 για το 2009 έναντι €1.469.397 (εγκεκριμένη δαπάνη) για το 2008 και €1.334.815 (πραγματική δαπάνη για το 2007).

Σύμφωνα με τους δύο αξιωματούχους, προωθείται από κοινού νέο σχέδιο δράσης για αποτελεσματική προληπτική και ενεργό διαφώτιση στο εξωτερικό λαμβανομένων υπόψη των σημερινών ιδιαιτεροτήτων του διεθνούς συστήματος όπως και των προτεραιοτήτων της κυπριακής κυβέρνησης.

Ο Υπουργός Εξωτερικών κατέθεσε στην επιτροπή ότι το εν λόγω σχέδιο δράσης, μεταξύ άλλων, θα έχει τις εξής παραμέτρους:

- Την εξέταση της δυνατότητας απλούστευσης των διαδικασιών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων διαφώτισης.
- Τον καθορισμό των γενικότερων στόχων στη βάση των οποίων θα δίδονται προτεραιότητες.
- Τον καθορισμό των μέσων επίτευξης.
- Τον καθορισμό των δικαιούχων φορέων.
- Τον καθορισμό των τρόπων αξιολόγησης αποτελεσμάτων.

Ο αρμόδιος υπουργός ενημέρωσε επίσης την επιτροπή ότι το Υπουργείο Εξωτερικών λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα κόμματα και οι δήμοι στην υλοποίηση των στόχων της διαφώτισης, θα προχωρήσει σε εισήγηση για αυτονόμηση των κονδυλίων που τους παραχωρούνται, θα περιλάβει σε σχέδιο δράσης, εισήγηση για ενίσχυση της υφιστάμενης χορηγίας προς τα κόμματα

και τους δήμους, μέρος δε αυτής θεσμοθετημένα να χρησιμοποιείται για σκοπούς διαφώτισης.

Όπως ο ίδιος αξιωματούχος ανέφερε, το υφιστάμενο σύστημα έχει κλείσει τον κύκλο του αφού επιμέρους δράσεις αυτού είναι πλέον απηρχαιωμένες (π.χ. έκδοση ενημερωτικών εντύπων) υπό το φως της νέας τεχνολογίας.

Τέλος, ο ίδιος υπουργός τόνισε τη σημασία που αποδίδει η παρούσα κυβέρνηση στο θέμα, η οποία εκφράζεται στην κατά €1 εκατομ. αύξηση του σχετικού κονδυλίου κάτω από το Υπουργείο Εξωτερικών.

Ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος από της πλευράς του και αναλύοντας τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες για σκοπούς “Διαφώτισης” κάτω από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (ΓΤΠ), τόνισε την ανάγκη όπως το υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης των κονδυλίων διαφώτισης που είναι η Υπουργική Επιτροπή Διαφώτισης και η Συμβουλευτική Επιτροπή Διαφώτισης, αξιοποιηθεί ορθολογικά ώστε να συμπληρωθούν κενά και να γίνουν διάφορες ρυθμίσεις που να επιτρέψουν την αναβάθμιση της διαφωτιστικής προσπάθειας στο εξωτερικό. Όπως ο ίδιος αξιωματούχος τόνισε, για να επιτευχθεί αναβάθμιση του συστήματος θα πρέπει πρώτα να ξεπεραστεί το εγγενές πρόβλημα που εντοπίστηκε και που οφείλεται στον πολυκατακερματισμό των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών για τη διαφώτιση λόγω της εμπλοκής διαφόρων υπουργείων, υπηρεσιών και οργανωμένων συνόλων. Το γεγονός αυτό έχει ως επακόλουθο την αδυναμία επαρκούς συντονισμού, υλοποίησης αποφάσεων, ελέγχου, εξειδίκευσης και προσαρμογής των σχετικών δράσεων. Παρά το γεγονός ότι πολιτικές, δράσεις και ενέργειες αναλαμβάνονται από καιρό για τους ίδιους σκοπούς, αυτές δεν είναι εντεταγμένες σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής που να στηρίζεται σε ένα σχέδιο δράσης με γενικούς αλλά και εξειδικευμένους στόχους κατά περιοχή ή χώρα. Τόνισε επίσης ότι δεν υπάρχει μέχρι της στιγμής πλαίσιο πολιτικής το οποίο να αξιοποιεί μέσα, μεθόδους και μηχανισμούς που να αναβαθμίζουν την αποτελεσματικότητα της διαφωτιστικής προσπάθειας και με την αναβάθμιση ταυτόχρονα του συστήματος να επιτυγχάνεται συνεχής έλεγχος, συντονισμός και αναπροσαρμογή. Υπό το φως της κατάστασης αυτής, η παρούσα κυβέρνηση έχει θέσει ως στόχο την ουσιαστική αναβάθμιση της όλης διαφωτιστικής προσπάθειας με ουσιαστική αύξηση των σχετικών κονδυλίων για το 2009 και τη δρομολόγηση αποφάσεων αναφορικά με την αναδιάρθρωση του συστήματος και της δομής που στηρίζει τη “Διαφώτιση”.

Σημειώνεται ότι ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος κατέθεσε στην επιτροπή λεπτομερή στοιχεία αναφορικά με συγκεκριμένες διαφωτιστικές δραστηριότητες και τα αντίστοιχα κονδύλια, καθώς και συγκριτικά στοιχεία που αφορούν τις προτεινόμενες για το 2009 δαπάνες, τις εγκριθείσες για το 2008 και τις πραγματικές για το 2007. Κατέθεσε επίσης συγκεκριμένα στοιχεία αναφορικά με τις περιοδικές και αυτοτελείς εκδόσεις του ΓΤΠ.

Παρατηρήσεις:

Η επιτροπή υπό το φως της πιο ενημέρωσης που έτυχε από τους δύο αξιωματούχους αναφορικά με τους νέους στόχους που έχουν τεθεί στα πλαίσια του κεφαλαίου “Διαφώτιση” και της νέας στρατηγικής για το ίδιο θέμα, εκφράζει ευαρέσκεια για τη νέα πολιτική διαχείρισης του όλου ζητήματος που όπως έχει κατατεθεί θα παράσχει τη δυνατότητα ευελιξίας, προσαρμογής και εξειδίκευσης σε ξεχωριστές χώρες ή ξεχωριστές περιοχές ανάλογα με τις ανάγκες που έχει η Κυπριακή Δημοκρατία ανά πάσα στιγμή και ανάλογα με το στάδιο και την εξέλιξη των διεργασιών γύρω από το

κυπριακό πρόβλημα. Παράλληλα εκφράζει ευαρέσκεια για τη δυνατότητα αξιοποίησης κονδυλίων είτε από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών είτε από τον προϋπολογισμό του ΓΤΠ ανάλογα με τις ανάγκες που θα παρουσιάζονται, όπως και για την απόφαση για ανασχεδιασμό του ρόλου και της αποστολής των γραφείων τύπου στο εξωτερικό. Επί σειρά ετών η επιτροπή στις εκθέσεις της για τους κρατικούς προϋπολογισμούς είχε προβεί σε παρατηρήσεις τόσο όσον αφορά το ύψος των κονδυλίων που προϋπολογίζονταν για τη διαφώτιση όσο και αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα των δράσεων που αναλαμβάνονταν υπό το φως τόσο του χαμηλού ύψους των σχετικών προϋπολογισμών, όσο και των μέσων με τα οποία επιδιώκονταν οι συγκεκριμένοι πολιτικοί στόχοι. Ευαρέσκεια επίσης εκφράζεται για την παρέμβαση της Κυπριακής Δημοκρατίας βάσει των σχεδιασμών για τη διαφώτιση που προγραμματίζονται, σε χώρες που αναλαμβάνουν την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η εκάστοτε προεδρεύουσα χώρα. Σημαντική θεωρεί επίσης η επιτροπή τη νέα προσέγγιση που έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια της αναβάθμισης της διαφωτιστικής προσπάθειας, σύμφωνα με την οποία θα γίνουν παρεμβάσεις σε χώρους που είναι σημαντικοί για τη διαμόρφωση κοινής γνώμης, όπως είναι τα πανεπιστήμια του εξωτερικού, οι δεξαμενές σκέψεων (think tanks) και εξειδικευμένα κέντρα επεξεργασίας πολιτικής ώστε να υπάρξουν επιστημονικές εκδόσεις οι οποίες να συμβάλουν στον τομέα της διαφώτισης σχετικά με το κυπριακό πρόβλημα. Συνεπώς, θα αναμένει μετά την οριστικοποίηση των κυβερνητικών εξαγγελιών, την πρακτική εφαρμογή των ειλημμένων αποφάσεων ώστε να προβεί σε αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της νέας στρατηγικής σε εύθετο χρόνο.

Η επιτροπή δηλώνει και πάλι ότι το κεφάλαιο “Διαφώτιση” είναι ένα πολύ σημαντικό όπλο για προώθηση του εθνικού προβλήματος, το οποίο θα έπρεπε να είχε αντιμετωπιστεί κατά την κρίση της σε άλλη βάση από όλες τις προηγούμενες κυβερνήσεις, δεδομένων των μέσων που όπως είναι γνωστό χρησιμοποιεί η Τουρκία, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το πρόβλημα είναι καθαρά ποσοτικό.

Τέλος η επιτροπή εκφράζει την ευαρέσκειά της για το ότι σχετική παρατήρησή της που είχε περιληφθεί στην έκθεσή της για τον προϋπολογισμό του προηγούμενου έτους, με την οποία εκαιείτο η κυβέρνηση να προχωρήσει σε επαναξιολόγηση των ακολουθούμενων μεθόδων και στον εκσυγχρονισμό τους στη βάση σύγχρονων μορφών ενημέρωσης, έχει αρχίσει να υλοποιείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Τελικά σχόλια της επιτροπής:

Η επιτροπή υποβάλλοντας την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού του 2009, του πρώτου που έχει κατατεθεί από την παρούσα κυβέρνηση, σημειώνει την ετοιμότητα της κυβέρνησης να προχωρήσει με έκτακτα σχέδια αντιμετώπισης των ενδεχόμενων επιπτώσεων της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης επί της κυπριακής οικονομίας δηλώνοντας ταυτόχρονα τη στήριξη της εφόσον παραστεί ανάγκη κατάθεσης στη Βουλή σχετικών νομοσχεδίων. Σημειώνει ταυτόχρονα ότι η κυπριακή οικονομία βασίζεται αναμφισβήτητα σε υγιές χρηματοπιστωτικό σύστημα και έχει ως βάση τη μακροοικονομική σταθερότητα που διαγράφεται ξεκάθαρα μέσα από τους παρόντες δημοσιονομικούς δείκτες, συνεπώς βρίσκεται σε ευνοϊκότερη θέση έναντι πολλών εταίρων της στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και έναντι τρίτων χωρών. Παρά ταύτα, καλεί την κυβέρνηση να μην εφησυχάζει, να βρίσκεται σε διαρκή ετοιμότητα προχωρώντας σε κινήσεις για τόνωση της ανάπτυξης, σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις προς ενδυνάμωση της

ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας και σε ενίσχυση του κοινωνικού κράτους που υπό τις δεδομένες συνθήκες πρέπει να τεθεί πάνω σε στοχευμένη βάση.

Η επιτροπή υποβάλλοντας την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού του 2009 στο σύνολό του, επιφυλάσσει το δικαίωμα των μελών της να υποβάλουν τροπολογίες για περικοπές ή δεσμεύσεις ειδικών κονδυλίων στο στάδιο της κατά κεφάλαιο και άρθρο ψήφησης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού σε νόμο.

Οι τροποποιήσεις του υπό συζήτηση προϋπολογισμού που κατατέθηκαν από την κυβέρνηση (Αρ. 1 έως 3) συνυποβάλλονται επίσης από την επιτροπή στο σώμα για έγκριση ή απόρριψή τους, μαζί με τις όποιες τροπολογίες των βουλευτών οι οποίες αναμένεται να κατατεθούν στο στάδιο της συζήτησης από την ολομέλεια του σώματος.

Επιμέρους θέσεις των κοινοβουλευτικών πλευρών που εκπροσωπούνται στην επιτροπή επί θεμάτων γενικής οικονομικής πολιτικής ή και για άλλα ειδικά θέματα αρμοδιότητας των επιμέρους υπουργείων περιέχονται στο Παράρτημα Ι του Τρίτου Μέρους της παρούσας έκθεσης.

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Παρατηρήσεις κοινοβουλευτικών ομάδων και άλλων κομμάτων που εκπροσωπούνται στην επιτροπή για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2009

(Σημειώνεται ότι οι θέσεις όλων των κοινοβουλευτικών πλευρών έχουν περιληφθεί στο παρόν Παράρτημα αυτούσιες, χωρίς να έχουν υποστεί γλωσσική ή άλλη επεξεργασία εκ μέρους της γραμματείας της επιτροπής.)

Σημ: Στο παρόν παράρτημα παρατίθενται οι επιμέρους θέσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων και άλλων κοινοβουλευτικών πλευρών που εκπροσωπούνται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, όπως και για θέματα γενικότερης οικονομικής πολιτικής, οι οποίες κατά πάγια πρακτική των τελευταίων ετών περιλαμβάνονται στην έκθεση της επιτροπής για τους προϋπολογισμούς. Οι θέσεις αυτές κατατέθηκαν στη γραμματεία της επιτροπής μετά το πέρας της κυρίως συζήτησης.

A. Παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις:

Οι στόχοι, οι προεκλογικές δεσμεύσεις και το όραμα του Προέδρου της Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια αποτυπώνονται με τον πιο επίσημο τρόπο μέσα στον Προϋπολογισμό του 2009. Ο Προϋπολογισμός 2009 αποτελεί τη βάση για ανάπτυξη και ευημερίας για τα επόμενα χρόνια. Είναι ο πρώτος προϋπολογισμός που καταθέτει η Κυβέρνηση Δ. Χριστόφια και εκφράζει τη φιλοσοφία της κοινωνικοοικονομικής πολιτικής που θα ακολουθηθεί για τα επόμενα πέντε χρόνια.

Η κυβέρνηση μέσα στα πλαίσια μιας μικτής οικονομικής πολιτικής παρουσιάζει:

1. **Ένα αναπτυξιακό προϋπολογισμό** ο οποίος μπορεί να διασφαλίσει ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης για τα επόμενα χρόνια. Ο Προϋπολογισμός διατηρεί έντονα αναπτυξιακό στίγμα με αναπτυξιακές δαπάνες αυξημένες κατά 15,6%. Προνοεί αναπτυξιακά έργα ύψους €1094,5 εκ. έναντι €947,8 εκ. το 2008. Περιέχει 30 συνολικά μεγάλα αναπτυξιακά έργα.
2. **Ένα Προϋπολογισμό Κοινωνικά ευαίσθητο** ο οποίος προωθεί σταδιακά την κοινωνική συνοχή και μια πιο δίκαιη κοινωνία.

Συγκεκριμένα:

- Οι κοινωνικές παροχές αυξάνονται κατά 26%
- Οι παροχές στέγασης αυξάνονται κατά 68%
- Οι παροχές κοινωνικής πρόνοιας αυξάνονται κατά 18%
- Οι παροχές στην παιδεία αυξάνονται κατά 35%
- Και οι παροχές για την υγεία αυξάνονται κατά 43%

Το έντονα κοινωνικό και φιλολαϊκό στίγμα του Προϋπολογισμού 2009 θέτει τις βάσεις για να δημιουργήσουμε μια κοινωνία πιο ανθρώπινη με τελικό στόχο την κάλυψη της φτώχειας.

3. **Ένα συνετό και πειθαρχημένο Προϋπολογισμό** ο οποίος ενδυναμώνει περαιτέρω τη δημοσιονομική και μακροοικονομική σταθερότητα. Με βάση τον Προϋπολογισμό 2009 προβλέπεται και πάλιν ένα ελαφρό δημοσιονομικό πλεόνασμα γύρω στο 0,3%-0,4% και περαιτέρω μείωση του δημόσιου χρέους γύρω στο 47,5%. Η σταθερή και συνεχής μείωση του δημόσιου χρέους συνεπάγεται ένα τεράστιο δημοσιονομικό αποθεματικό το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ώρα ανάγκης.
4. **Ένα Προϋπολογισμό** ο οποίος δεν προνοεί πρόσθετες φορολογίες. Αντίθετα προχωρεί σε μειώσεις φορολογιών όπως του Εταιρικού Φόρου για τους Ημικρατικούς, και της Αμυντικής Εισφοράς για το Τ.Κ.Α.

Πρόσθετα και παρά το αρνητικό διεθνές περιβάλλον προβλέπονται συνθήκες πλήρους απασχόλησης και χαμηλά επίπεδα πληθωρισμού κάτω από το 3%.

Με βάση το πιο πάνω σκεπτικό η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα υπερψηφίσει τον Προϋπολογισμό του 2009.

B. Παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού:

Γενικά:

Ο προϋπολογισμός για το 2009 είναι ο πρώτος της Κυβέρνησης Χριστόφια. Είναι όμως και ένας προϋπολογισμός με τον οποίο η κυβέρνηση καλείται να αντιμετωπίσει την μεγαλύτερη οικονομική πρόκληση στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά το 1974, ακόμα και μετά την κρίση στον Περσικό Κόλπο το 1991. Το κυριότερο πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας, πέραν από την αναμενόμενη μείωση της εξωτερικής και εσωτερικής ζήτησης και της σημαντικότερης επιδείνωσης του κατασκευαστικού τομέα κατά το 2008, είναι η συρρίκνωση της ανάπτυξης. Δύο μεγάλοι κίνδυνοι απειλούν την ανάπτυξη. Ο πρώτος απορρέει από την απώλεια ανταγωνιστικότητας που αντανακλάτε σε παραδοσιακούς τομείς όπως ο τουρισμός. Ο δεύτερος και σοβαρότερος όμως που συνδέεται με τις πρόσφατες διεθνείς οικονομικές εξελίξεις είναι η πρόσβαση επιχειρήσεων και νοικοκυριών σε ρευστότητα. Το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης και συγκεκριμένα η αναμενόμενη αύξηση του ΑΕΠ κατά το 2008 πέραν του 3.5% είναι σε μεγάλο βαθμό επίπλαστη γιατί οφείλεται σε σημαντική πιστωτική επέκταση που τροφοδότησε την υπερκατανάλωση. Είναι δύσκολο να αντληφθεί κανείς πως μπορούν να επαληθευτούν οι εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών για ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ στο 3.7%, ή έστω 3% που αναθεώρησε αργότερα ο υπουργός, χωρίς μια ηπιότερη αύξηση της πιστωτικής επέκτασης κατά το 2009, δηλαδή κατά 15% σε σχέση με το υπερδιπλάσιο που παρατηρήθηκε κατά τα έτη 2007-08. Οι πιο πρόσφατες εκτιμήσεις της ΚΤ για τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας γύρο στο 2% για το 2009 φαίνεται να είναι πολύ πιο ρεαλιστικές από αυτές της κυβέρνησης, χωρίς κατ' ανάγκη να θεωρούνται συντηρητικές, με βάση και τις πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις που καταγράφονται διεθνώς. Αυτή η εικόνα αναμένεται να έχει άμεσες επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία, γεγονός που κατά τις εκτιμήσεις του ΔΗΣΥ απαιτεί εγρήγορση από την κυβέρνηση και μέτρα στήριξης των νοικοκυριών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς επίσης και πιο ουσιαστική συμβολή του κράτους για ενίσχυση του τουρισμού και των κατασκευών.

Σχόλια: Ο προϋπολογισμός ενός κράτους, πρέπει να εμπεριέχει το πολιτικό και οικονομικό όραμα αλλά και τη στρατηγική μιας κυβέρνησης, με συγκεκριμένα οικονομικά μέτρα, μεταρρυθμίσεις, αλλαγές και διαρθρωτικές τομές. Δυστυχώς, παρά τις εύγλωττες εξαγγελίες, από τον πρώτο κρατικό προϋπολογισμό της διακυβέρνησης Χριστόφια, λείπει το οικονομικό όραμα ενώ συμβιβάζεται σε μια λογιστική παράθεση αριθμών και ποσοστών. Εμείς θέλουμε ένα κράτος ποιοτικό, ευέλικτο, αποτελεσματικό, με ενδυνάμωση του επιτελικού και ρυθμιστικού του ρόλου και όχι ένα σπάταλο κράτος επιχειρηματία που κατατρώνει τα υστερήματα των πολιτών του.

Μετά από εξέταση των προϋπολογισμών του 2009, έχουμε προβεί σε κάποιες διαπιστώσεις οι οποίες μας προβληματίζουν και μας απασχολούν. Το βασικό επιχείρημά μας όμως είναι ότι ο προϋπολογισμός αυτός στηρίζεται σε ένα σενάριο που εκ των πραγμάτων έχει καταστεί εξωπραγματικό.

Δημόσια έσοδα: Όσον αφορά τα δημόσια έσοδα, το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης πρέπει να ανησυχεί όπως ανησυχούμε κι εμείς και ο οικονομικός

κόσμος με το γεγονός ότι η ατμομηχανή των κρατικών εσόδων του 2007 ο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών, είχε μία αύξηση του 135% το 2007 ενώ το 2008 θα έχει μια μείωση πέραν του 15%. **Οι πιο δυσμενείς επιπτώσεις από αυτή την εξέλιξη θα φανούν στο δεύτερο εξάμηνο του 2008 και ακόμη περισσότερο το 2009.**

Δημόσια Οικονομικά: Οι κυβερνώντες φαίνεται να στηρίζονται στη φιλόδοξη κατά τη γνώμη μας πρόβλεψη ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας θα κυμανθεί στο **3,7%** ενώ ο **Υπουργός μίλησε και για 3%** λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και βάση αυτής της πρόβλεψης έχουν διαμορφώσει τους προϋπολογισμούς. Η κυβέρνηση έχει ουσιαστικά δεσμευθεί σε αυξημένες ανελαστικές δαπάνες, προβλέποντας ρυθμό ανάπτυξης στο 3,7%, πλεόνασμα της τάξης του 0,7% και μείωση του δημόσιου χρέους στο 45%.

Από πού περιμένει έσοδα η κυβέρνηση για να καλύψει αυτές τις αυξημένες δαπάνες; Ενώ εκτιμούν ότι τα έσοδα από τα ακίνητα θα είναι μειωμένα εντούτοις πιστεύουν ότι τα έσοδα από φορολογίες θα είναι αυξημένα, διότι αισιοδοξούν για αυξημένη κερδοφορία των εταιρειών, εν μέσω παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης. Έσοδα αναμένει επίσης η Κυβέρνηση από το ΦΠΑ, παρά την ενδεχόμενη επιβράδυνση που θα προκύψει στην κατανάλωση. Είναι ανησυχητικό επίσης το γεγονός ότι η ατμομηχανή των κρατικών εσόδων του 2007, ο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών, είχε μία αύξηση του 135% το 2007 ενώ το 2008 είχε μία μείωση του 15,2%. Τι σκέφτεται η κυβέρνηση, θα αφήσει και αυτόν τον κλάδο να πεθάνει όπως πεθαίνει και ο τουρισμός μας;

Στην ουσία η κυβέρνηση δεσμεύεται σε μια αύξηση των δαπανών που είναι ανελαστικές και στηρίζονται σε έσοδα τα οποία δεν είναι καθόλου βέβαια, αφού εξαρτώνται από πολλούς και διάφορους αστάθμητους παράγοντες όπως π.χ. η παγκόσμια οικονομική κρίση.

Η δική μας άποψη είναι ότι ακόμη και το 3% είναι όχι μόνο αισιόδοξο αλλά ίσως και εντελώς ανέφικτο. Γι' αυτό εμείς προτείνουμε όπως το Υπουργείο αναθεωρήσει τις προβλέψεις του βάσει ενός πιο ρεαλιστικού σεναρίου, όπως αυτό της Κ.Τ. υπολογίζοντας 2% ρυθμό ανάπτυξης, για να μην βρεθούμε προ εκπλήξεως και αντιμέτωποι με δυσάρεστες καταστάσεις. Ωστόσο, με βάση της προβλέψεις της Κ.Τ. αλλά και άλλων διεθνών οργανισμών, φαίνεται ότι η τάση για περαιτέρω επιβράδυνση (δηλαδή κάτω από το 2%) δεν πρέπει να αποκλείεται, ακόμα και το απαισιόδοξο σενάριο του 0.5%.

Πληθωρισμός: Αναμέναμε να δούμε στους προϋπολογισμούς του 2009, συγκεκριμένα μέτρα για αποπυροδότηση των πληθωριστικών πιέσεων που δημιουργούν αλυσιδωτά προβλήματα και φαύλο κύκλο στην οικονομία. **Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία η Κύπρος έχει τον τρίτο ψηλότερο εναρμονισμένο πληθωρισμό στην ευρωζώνη και τον 10^ο ψηλότερο στην ΕΕ των 27.**

Πιο αναλυτικά: Τον Νοέμβριο του 2008 ο μέσος όρος πληθωρισμού στην ευρωζώνη ήταν στο 2.1% έναντι 3.4% στην Κύπρο δηλαδή μια αρνητική διαφορά 1.3% γεγονός που διαβρώνει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας. Είναι αλήθεια ότι ο πληθωρισμός το 2009 θα είναι φυσιολογικά αισθητά μειωμένος, λόγω και της μείωσης της τιμής του πετρελαίου και των άλλων πρώτων υλών στις παγκόσμιες αγορές, καθώς

επίσης και λόγω της αναμενόμενης μείωσης της εγχώριας ζήτησης, και τα δύο ως αποτέλεσμα της επιβράδυνσης της οικονομίας. **Αυτό που πρέπει να μας ανησυχεί όμως με τον πληθωρισμό στην Κύπρο είναι ότι παρά το γεγονός ότι θα σημειώσει μείωση, το χάσμα με τον μέσο όρο της ευρωζώνης φαίνεται ότι θα συνεχίσει να είναι μεγάλο λόγω των στρεβλώσεων στην αγορά και διάφορων ενδογενών παραγόντων.**

Αυτά τα αρνητικά σημάδια στον δείκτη πληθωρισμού, που επηρεάζουν όχι μόνο την οικονομία στο σύνολό της αλλά και ειδικότερα την ευημερία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, ιδιαίτερα σ' αυτήν την τόσο κρίσιμη περίοδο εξαιτίας της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, αναρωτιόμαστε πότε επιτέλους θα ανησυχήσουν και θα κινητοποιήσουν την κυβέρνηση. **Εδώ και τόσους μήνες δεν πάρθηκαν μέτρα, δεν παίρνονται μέτρα και ούτε παίρνεται στα σοβαρά απ' ότι φαίνεται από αυτή την κυβέρνηση το θέμα του πληθωρισμού.**

Κρατική μηχανή: Αυτό που θα ανέμενε κάποιος, μέσα στα πλαίσια μιας ορθολογιστικής και ουσιαστικής προσπάθειας για αντιμετώπιση των υψηλών πληθωριστικών πιέσεων, θα ήταν ένα **σχέδιο δράσης για περιορισμό των μη-παραγωγικών ανελαστικών κρατικών δαπανών, οι οποίες απλώς ανατροφοδοτούν τον πληθωρισμό και ώθηση των αναπτυξιακών δαπανών.** Θα αναμέναμε επίσης βαθιές μεταρρυθμιστικές τομές στο σύνολο της οικονομίας και πρωτίστως στο δημόσιο τομέα για μείωση των κρατικών ανελαστικών δαπανών. Δυστυχώς, κι ενώ συνεχίζουμε να έχουμε έναν από τους πιο διογκωμένους κρατικούς τομείς, **τίποτα απ' όλα αυτά δεν φαίνεται να λήφθηκε υπόψη στον προτεινόμενο προϋπολογισμό.** Επίσης θέση μας είναι ότι δεν πρέπει να προσλαμβάνονται άλλοι **ωρομίσθιοι εργάτες.** Όταν κάποιος υφιστάμενος ωρομίσθιος συνταξιοδοτείται να καταργείται η θέση. Ακόμη τουλάχιστον για το 2009 και για σκοπούς συγκράτησης των δημόσιων δαπανών θα πρέπει να **παγοποιηθούν όλες οι νέες θέσεις** στο δημόσιο ενώ η Κυβέρνηση θα πρέπει να προωθήσει άμεσα το θεσμό της **εναλλαξιμότητας και των μετατάξεων.**

Υδατικό: Το αρμόδιο Υπουργείο να προχωρήσει με έκτακτα μέτρα αναβάθμισης του δικτύου, έτσι ώστε να περιοριστούν οι απώλειες και παράλληλα να απορροφηθούν εργαζόμενοι από τον κατασκευαστικό τομέα που ήδη άρχισαν να παίρνουν τον δρόμο της ανεργίας.

Παραγωγικότητα δημόσιας υπηρεσίας-νέο σύστημα αξιολόγησης: Είναι εδώ και κάτι χρόνια που ακούμε ότι θα μπει νέο σύστημα αξιολόγησης των δημόσιων υπαλλήλων κάτι που θα αυξήσει και την παραγωγικότητα αλλά δεν έχουμε δει τίποτα ακόμη.

Παραγωγικότητα: Ο ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας είναι πολύ πιο κάτω από το μέσο όρο της ΕΕ κάτι που πλήττει την ανάπτυξη και ενέχει κινδύνους ύφεσης.

Οι αυξήσεις σε μισθούς και συντάξεις θα ξεπεράσουν τα 250 εκατ. ευρώ γεγονός που δείχνει την αδυναμία της κυβέρνησης να ελέγξει τις δαπάνες. Η κυβέρνηση είναι συνεργός στην ακρίβεια αντί σύμμαχος στη καταπολέμησή της.

Η Κύπρος διαθέτει τη μεγαλύτερη κρατική μηχανή από όλες της χώρες της ΕΕ ως ποσοστό του ΑΕΠ. Οι δαπάνες σε απόλυτους αριθμούς αντιστοιχούν σε χώρα των 7 εκατομμυρίων.

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ): Αυτός ο δείκτης είναι μια νάρκη στα θεμέλια της Κυπριακής οικονομίας ενώ είναι ακόμη ένας επιπλέον παράγοντας δημιουργίας πληθωριστικών πιέσεων. Το έλλειμμα στο ΙΤΣ κατά 15% για το 2008 είναι τρομακτικό.

Αναπτυξιακά έργα: Η κυβέρνηση χαρακτηρίζει τον προϋπολογισμό του 2009 ως έντονα αναπτυξιακό. Στην ουσία όμως αρκετά από τα εξαγγελθέντα ως «νέα» έργα υπάρχουν ήδη στο προϋπολογισμό του 2008 όπως ο αυτοκινητόδρομος Πάφου-Πόλης Χρυσοχού, η Λεωφόρος Αρχαγγέλου, ο περιμετρικός δρόμος Λευκωσίας, η επέκταση το κτιρίου των Φυλακών, της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής κ.α. Ακόμη δεν προνοούνται κονδύλια για τον αυτοκινητόδρομο Κοκκινότριμιθιάς-Αστρομερίτη και Λεμεσού-Μονιάτη.

Κατασκευαστική βιομηχανία-Τουρισμός: Η παγκόσμια ύφεση θα επηρεάσει τις κατασκευές και τον τουρισμό μας, ήδη τα πρώτα σημάδια έχουν αρχίσει να κάνουν την εμφάνισή τους. Αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα οι επιπτώσεις το 2009 θα είναι ακόμη χειρότερες. Το ΗΒ που αποτελεί την μεγαλύτερη αγορά τόσο στην αγορά διαμερισμάτων και εξοχικών κατοικιών αλλά είναι και η κύρια τουριστική μας αγορά περνάει ύφεση.

Για τον κατασκευαστικό τομέα χρειάζεται άμεσα φορολογική μεταρρύθμιση. Εμείς σαν ΔΗ.Σ.Υ. έχουμε ήδη ετοιμάσει πρόταση για φορολογική μεταρρύθμιση στον τομέα των ακινήτων.

Πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα που θα αποφορτίσουν τον ιδιωτικό τομέα από βάρη τόσο γραφειοκρατικά όσο και φορολογικά όπως:

- Κατάργηση των μεταβιβαστικών τελών στις πωλήσεις που καταβάλλεται ΦΠΑ. -Ο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών να μειωθεί από 20% στο 10%. Αυτό το μέτρο θα τονώσει την οικοδομική βιομηχανία αλλά και θα μειώσει και τη φοροδιαφυγή.
- Το Κράτος πρέπει να σταματήσει επιτέλους να λειτουργεί σαν τροχοπέδη για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων από τον ιδιωτικό τομέα αλλά αντίθετα να τα ενθαρρύνει. Αυτό θα δώσει ώθηση στην απασχόληση ενώ θα διατηρήσει ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης.
- Πολεοδομική αμνηστία, έγκαιρη έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, εκσυγχρονισμός κτηματολογίου και λειτουργίας του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, αλλά επίσης να τολμήσουμε να αλλάξουμε στις αστικές περιοχές τους χαμηλούς συντελεστές δόμησης, μια πρακτική που θα συμβάλει στη μείωση των τιμών των διαμερισμάτων και κατοικιών στις αστικές περιοχές.

Γ.Ε.Σ.Υ.: Τρανταχτή είναι η απουσία των κονδυλίων (του ΓΕΣΥ) στους προϋπολογισμούς. Δεν υπάρχουν αναπτυξιακά κονδύλια ενώ είναι ελάχιστες οι προβλέψεις για δημιουργία νέων τμημάτων και κλινικών.

Παιδεία: Ο φετινός προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού απέχει πολλά εκατομμύρια ευρώ από τη δέσμευση της Κυβέρνησης Χριστόφια για αύξηση των δαπανών στην Παιδεία στο 8% του ΑΕΠ. Σαν ποσοστό του

ΑΕΠ η πραγματική δαπάνη για το 2009 δεν ξεπερνά το 5,95% και συγκρίνοντας την με το 2008 που ήταν 5,6% η αύξηση ανέρχεται στο 0,35%.

Ακόμα αναμένουμε τελικές προτάσεις για τα μεγάλα θέματα της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, όπως αυτό της επιμόρφωσης και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, τον εκσυγχρονισμό του καταλόγου διορισίμων κ.α.

Πολιτισμός: Ο προϋπολογισμός που διατίθεται άμεσα στην πολιτιστική πολιτική, ως κονδύλια που παραχωρούνται για δαπάνη στις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ανέρχεται σε 46,6 εκ.

Σημειώνεται δηλαδή μια αύξηση 22,9 εκ. σε σχέση με τον περσινό προϋπολογισμό. Εντούτοις το ποσό που διατίθεται για την πολιτιστική πολιτική του κράτους παραμένει κάτω από 1% των συνολικών δαπανών του Προϋπολογισμού και είναι για την ακρίβεια 0,56%. Η αύξηση κατά 22,9 εκ. στον Προϋπολογισμό των Πολιτιστικών Υπηρεσιών οφείλεται αποκλειστικά σε ένα κονδύλι: στην πρώτη δόση που διατίθεται για το Μέγαρο Πολιτισμού και φτάνει σε 25 εκ. Δηλαδή ο Προϋπολογισμός των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, εξαιρούμενου αυτού του έργου υποδομής, αυτής της έκτακτης δαπάνης, μειώνεται το 2009 κατά 8,7%.

Ανεργία: Η ανεργία δεν αναμένεται να αυξηθεί στις προσεχείς βδομάδες, όμως, εκτιμούμε ότι η ανεργία το 2009 θα αυξηθεί σημαντικά, με τα πρώτα σημάδια να διαφαίνονται στις αρχές του νέου έτους ως αποτέλεσμα της επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης.

Μείωση ΦΠΑ στον ηλεκτρισμό από το 15% στο 5%: Αν μπορεί ο Υπουργός να μας πει την άποψή του για το συγκεκριμένο θέμα και αν προτίθεται να προχωρήσει η Κυβέρνηση να ζητήσει από την ΕΕ τη μείωση αυτή, αφού η Κύπρος τη δικαιούται.

Κοινωνικές παροχές: Στους προϋπολογισμούς του 2009 προβλέπεται μια αύξηση 17,2% στις μεταβιβαστικές δαπάνες που αφορούν τις κοινωνικές παροχές. Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι ουσιαστικά από τη μεγάλη αύξηση των κοινωνικών παροχών κυρίως επωφελοούνται οι λήπτες δημοσίου βοηθήματος και οι συνταξιούχοι και οι πρόσφυγες αλλά για τη μεσαία τάξη που αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της κυπριακής κοινωνίας και που πλήττεται και υποφέρει από την οικονομική κρίση δεν έχει γίνει τίποτα. Διαπιστώνουμε ότι οι κοινωνικές παροχές δεν είναι καλά στοχευμένες ενώ απουσιάζουν εντελώς οποιαδήποτε μέτρα στήριξης της μικρομεσαίας επιχείρησης που αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας.

Εν κατακλείδι: Έχουμε την άποψη ότι το Υπουργείο Οικονομικών ίσως να μην έλαβε υπόψη όλα τα δεδομένα. Η μικρή, ανοιχτή και ευαίσθητη οικονομία μας δεν μπορεί και δεν έμεινε ανεπηρέαστη από τους κλυδωνισμούς που υφίστανται οι οικονομίες των ΗΠΑ και της ΕΕ. Γι' αυτό κι έχουμε την άποψη ότι ο προϋπολογισμός του 2009 όπως ετοιμάστηκε από την Κυβέρνηση, με βάση το σενάριο ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης 3,7% για το 2009 είναι εξωπραγματικός. Θέση μας είναι ότι η Κυβέρνηση θα έπρεπε να αναθεωρήσει τον προϋπολογισμό του 2009, με βάση πιο ρεαλιστικά σενάρια, ενισχύοντας την αναπτυξιακή πολιτική και στηρίζοντας τα νοικοκυριά και τη μικρομεσαία επιχείρηση ώστε να μην βρεθούμε αντιμέτωποι με δυσάρεστες και επικίνδυνες καταστάσεις για την οικονομία.

Σημείωση: Επιμέρους τοποθετήσεις για προϋπολογισμούς διαφόρων Υπουργείων θα γίνουν από τους αρμόδιους βουλευτές μας κατά την συζήτηση των προϋπολογισμών. Όπως επίσης και η τελική μας τοποθέτηση.

Γ. Παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος:

Ο Προϋπολογισμός αυτός είναι ο πρώτος που καταθέτει η νέα κυβέρνηση και ο πρώτος με την Κύπρο ενταγμένη στην Ευρωζώνη. Σύμφωνα με την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 4/12/2008, είναι βασισμένος στο προεκλογικό πρόγραμμα του Προέδρου Χριστόφια και στο πλαίσιο Οικονομικής Πολιτικής της νέας κυβέρνησης, που υλοποιείται μέσω του Προγράμματος Σύγκλισης, Σταθερότητας και του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος για τη Στρατηγική της Λισσαβώνας.

Ο Υπουργός Οικονομικών εκτιμά πως πρόκειται για ένα φιλόδοξο και αισιόδοξο προϋπολογισμό που εξυπηρετεί την προώθηση του οράματος της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια, για ανταγωνιστική οικονομία, ενίσχυση της αναπτυξιακής διάστασης και περαιτέρω ενδυνάμωση του κοινωνικού κράτους.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στον περσινό προϋπολογισμό για το 2008, επαινέσαμε την κυβέρνηση Τάσσου Παπαδόπουλου για τη συνετή και ορθολογιστική της πολιτική και για τη δημοσιονομική εξυγίανση και τον οικονομικό ορθολογισμό της. Φέτος την επαινούμε γιατί παρέδωσε μία οικονομία γερή και υγιή, που έδωσε την ευχέρεια στη παρούσα κυβέρνηση να στηριχθεί σε ένα γερό οικονομικό υπόβαθρο, να μειώσει το δημόσιο χρέος, αξιοποιώντας τα περσινά πλεονάσματα/αποθεματικά των 550 εκ. ευρώ και να στέκει δυνατά απέναντι στους οικονομικούς κραδασμούς από τη διεθνή οικονομική κρίση.

Σε μια εποχή που η διεθνής οικονομία και τα χρηματοπιστωτικά συστήματα σείονται συθέμελα από την κρίση, εκτιμούμε πως η Κυπριακή Οικονομία είναι αρκετά οχυρωμένη και ικανή να απορροφήσει τους κραδασμούς. Κι αυτό, γιατί ακολουθήθηκε την πενταετία 2003-2007, μια σωστή δημοσιονομική και νομισματική πολιτική που συνοδεύτηκε από αξιοσημείωτες οικονομικές επιδόσεις: Μια σύγκριση των ετών 2002-2007 δείχνει πως:

- Το δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξης του 6.3% (2002-2003), μετατράπηκε σε πλεόνασμα της τάξης του 3.3%, δηλαδή πέραν των €550εκ (2007).
- Το δημόσιο χρέος, από 72% μειώθηκε σε 49% του ΑΕΠ.
- Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας αυξήθηκε από 2% σε 4.4%.
- Ο πληθωρισμός μειώθηκε από 4.1% σε 2.2%.
- Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Κύπρου, σημείωσε αύξηση κατά 27.5%.
- Οι αναπτυξιακές δαπάνες σημείωσαν αύξηση κατά 41%, φτάνοντας τα €948 εκατομμύρια.
- Παράλληλα, μέσα από την ανάπτυξη της οικονομίας, βελτιώθηκε ουσιαστικά το κοινωνικό κράτος.

Αποκορύφωμα της σφύρονος αυτής οικονομικής πολιτικής ήταν η επίτευξη του 2^{ου} μεγάλου εθνικού μας στόχου, η ένταξη δηλαδή της Κύπρου στην Ευρωζώνη που δικαίωσε τους κόπους και τους μόχθους του Κυπριακού λαού.

Συνυπολογίζοντας και σταθμίζοντας τις εθνικές προτεραιότητες και δεσμεύσεις της χώρας μας, πιστεύουμε πως η ένταξη μας στην Ευρωζώνη αποτέλεσε μία πρόσθετη ασπίδα θωράκισης της Κυπριακής Οικονομίας. Διερωτόμαστε πραγματικά πόσο πιο δύσκολη θα ήταν σήμερα η κατάσταση αν η Κύπρος δεν εντασσόταν στην Ευρωζώνη την 1/1/2008. Τα γεγονότα δικαιώνουν πλήρως τις οικονομικές επιλογές του ΔΗΚΟ και την εμμονή μας για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωζώνη τον Ιανουάριο 2008.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2009

Ο προϋπολογισμός για το 2009, περιέχει στοιχεία που μπορούν να τον χαρακτηρίσουν ως αναπτυξιακό και κοινωνικό, αφού δεν περιλαμβάνει νέες φορολογίες, προβλέπει μειώσεις σε υφιστάμενους φόρους και τέλη (εταιρικός φόρος ημικρατικών οργανισμών, έκτακτη εισφορά για την άμυνα, φόρος κατανάλωσης του πετρελαίου θέρμανσης).

Επιπρόσθετα, οι κοινωνικές παροχές στο σύνολό τους (άμεσα χορηγήματα προς τους δικαιούχους) αυξάνονται το 2009 κατά 27,4% και προβλέπεται να ανέλθουν στα €1.040 εκατ. σε σύγκριση με €816 εκατ. το 2008.

Οι κοινωνικές δαπάνες που περιλαμβάνουν και όλες τις δαπάνες για την παιδεία και υγεία (εξαιρουμένων των απολαβών), άλλες κοινωνικές δαπάνες, καθώς και τις κοινωνικές παροχές αυξάνονται το 2009 κατά 13,9% και προβλέπεται να ανέλθουν στα €3.260 εκατ. σε σύγκριση με €2.862 εκατ. το 2008.

Το ΔΗΚΟ χαιρετίζει αυτές τις αυξήσεις γιατί συνάδουν με την ανθρωποκεντρική του φιλοσοφία και συνάδουν με τους κοινούς μας στόχους για στήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Σημειώνουμε όμως, πως ο Προϋπολογισμός έχει καταρτιστεί τον Μάιο-Ιούλιο 2008, προτού γίνουν αισθητές οι επιπτώσεις στη διεθνή οικονομία από την χρηματοπιστωτική κρίση στις ΗΠΑ και το φαινόμενο ντόμινο που ακολούθησε. Ως εκ τούτου, εύλογα δεν έχει λάβει υπόψη στον αναγκαίο βαθμό την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Περιέχει κονδύλια που δεν είναι κοινωνικά στοχευμένα, (όπως το πασχαλινό επίδομα) και εκτιμήσεις βασισμένες σε οικονομικούς δείκτες (π.χ. ρυθμοί ανάπτυξης), που ενδέχεται να επηρεαστούν από το εύρος και την ένταση της, που είναι επί του παρόντος δύσκολα να προσδιοριστούν και για τους οποίους υπάρχουν διαφορετικές εκτιμήσεις ανάμεσα στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου και το Υπουργείο Οικονομικών.

Ως εκ τούτου, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση της εφαρμογής του Προϋπολογισμού και επίσης αгаστή συνεργασία και διάλογος ανάμεσα στην Κεντρική Τράπεζα και το Υπουργείο Οικονομικών, όσον αφορά τις εξελίξεις στη νομισματική και δημοσιονομική πολιτική και τη διαχείριση του Δημόσιου Χρέους.

Δεν συνυπολογίζονται αρκούντως στον προϋπολογισμό οι τυχόν επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία από:

- τον ψηλό πληθωρισμό, που σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στον εισαγόμενο πληθωρισμό. Σημειώνουμε με ανησυχία το γεγονός, ότι ο δείκτης πληθωρισμού ξεπέρασε το 5.5% και αναμένεται να παραμείνει σε

ψηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με την Ευρωζώνη μέχρι το τέλος του 2008,

- τη μείωση των εισπράξεων από το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών, που αναμένεται να υπερβεί το 20% (τον Αύγουστο η μείωση ανήλθε στο 42%), λόγω της κρίσης που άρχισε να παρουσιάζεται και να κλιμακώνεται στην αγορά των ακινήτων,
- το επικίνδυνα ψηλό έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών, το οποίο υπολογίζεται φέτος στο 11%,
- το γεγονός ότι η αναπλήρωση των εσόδων, που απωλέσθησαν από τη μείωση των εισπράξεων του Φόρου Κεφαλαιουχικών Κερδών, προήλθε κυρίως από την αύξηση των εσόδων από τις καταναλωτικές δαπάνες. Αυτό βέβαια είναι συγκυριακό φαινόμενο, το οποίο μόνο βραχυπρόθεσμα δημιουργεί θετικές επιδράσεις στην οικονομία και στα δημόσια οικονομικά, ενώ μεσομακροπρόθεσμα, αναμένεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις, αφού οι αυξημένες δαπάνες προέρχονται κυρίως από δάνεια ή από την χρησιμοποίηση αποταμιεύσεων, των οποίων δανείων η αποπληρωμή θα επηρεάσει ουσιαστικά τη συμπεριφορά και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Θεωρούμε πως ενόσω η διεθνής κρίση συνεχίζεται, με απρόβλεπτες επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία, είναι δύσκολο ο παρόν προϋπολογισμός να παραμείνει ως έχει, χωρίς αναθεώρηση.

Χρειάζεται ένα **Έκτακτο Σχέδιο Δράσης**, γεγονός που έχει επισημανθεί επανειλημμένα από το ΔΗΚΟ τους τελευταίους 3 μήνες, το οποίο να είναι ολοκληρωμένο και να υλοποιείται σταδιακά τα προσεχή 1-2 χρόνια, ανάλογα με το βαθμό επηρεασμού της πραγματικής οικονομίας.

Το ΔΗΚΟ θεωρεί επιτακτική ανάγκη τον καταρτισμό ενός τέτοιου Στρατηγικού Σχεδίου διαχείρισης, με τη συνεργασία όλων (Υπ. Οικονομικών, Κεντρικής Τράπεζας, Κοινωνικών Εταιρών, Κομμάτων, Οικονομικών Φορέων και Οργανώσεων) ούτως ώστε η Κύπρος να βγει από την όποια διαφαινόμενη κρίση, με το λιγότερο δυνατό κόστος. Τα ήδη εξαγγελθέντα κυβερνητικά μέτρα, ενώ βρίσκονται προς τη σωστή κατεύθυνση, δεν είναι ολοκληρωμένα, αφού τα κονδύλια είναι ανεπαρκή και δεν περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό του 2009, που έχουμε ενώπιον μας.

Το ΔΗΚΟ εκτιμά πως το **Έκτακτο Σχέδιο Δράσης** πρέπει να δίνει βαρύτητα:

- στην απρόσκοπτη συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας,
- στην επιτάχυνση των δημοσίων επενδύσεων σε έργα υποδομής, τα οποία προσθέτουν αξία,
- στην αύξηση του τουριστικού ρεύματος και των τουριστικών εσόδων,
- στη στήριξη του επιχειρηματικού κόσμου και ειδικά των μικρομεσαίων, των τομέων του τουρισμού, των ακινήτων και άλλων παραγωγικών κλάδων,

- στη στήριξη της αγοραστικής δύναμης και των εισοδημάτων των πολιτών και την προστασία τους από τις συνέπειες του πληθωρισμού.

Πρέπει να ενθαρρυνθεί η προσέλκυση επενδύσεων από το εξωτερικό, η ορθολογιστική διαχείριση κεφαλαίων και η προώθηση άλλων υπηρεσιών όπου η Κύπρος διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Για επίτευξη των πιο πάνω, το ΔΗΚΟ προτείνει συγκεκριμένα τα ακόλουθα:

1. **Μειώσεις φορολογιών**

- μειώσεις στους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων,
- πλήρη κατάργηση των αδειών κυκλοφορίας,
- μειώσεις τιμολογίων δημοσίων οργανισμών (ΑΗΚ, CΥΤΑ) και
- μειώσεις φόρων κατανάλωσης και ΦΠΑ, στο βαθμό που αυτό επιτρέπεται από την ΕΕ.

2. **Βελτιώσεις κοινωνικών παροχών**

- Εισηγούμαστε παραπέρα βελτιώσεις στις συντάξεις, ιδιαίτερα των χαμηλοσυνταξιούχων, αυξήσεις στα επιδόματα τέκνων, τις φοιτητικές χορηγίες, τα επιδόματα εθνοφρουρών, τους λήπτες δημοσίων βοηθημάτων, πάντα μέσα στα πλαίσια μιας λελογισμένης και εντός των ορίων αντοχής των δημόσιων οικονομικών υλοποίησης των προεκλογικών δεσμεύσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας.
- Εισαγωγή αντισταθμιστικών μέτρων μετά τις αναμενόμενες λόγω ΕΕ αυξήσεις στο ΦΠΑ, στη γη και σε φόρους κατανάλωσης.

3. **Εισαγωγή μέτρων και αποτελεσματικών μηχανισμών για αντιμετώπιση της αισχροκέρδειας**, αφού παρατηρείται το φαινόμενο να μειώνονται διεθνώς οι τιμές των πετρελαιοειδών, των σιτηρών και άλλων βασικών πρώτων υλών, ενώ οι τιμές πολλών καταναλωτικών αγαθών πρώτης ανάγκης στην Κύπρο, να εξακολουθούν να παραμένουν στα ίδια ψηλά επίπεδα ή ακόμη και να αυξάνονται.

4. **Επιτάχυνση μεγάλων δημοσίων έργων και στήριξη ευάλωτων τομέων της οικονομίας.**

- Επίσπευση της υλοποίησης δρομολογημένων δημοσίων έργων υψηλής προστιθέμενης αξίας και απόδοσης.
- Στήριξη ευάλωτων τομέων της οικονομίας (πχ μικρομεσαίες επιχειρήσεις/τουρισμός/ κατασκευές/ τομέας ακινήτων), που υφίστανται τις επιπτώσεις του ψηλού κόστους άντλησης καταθέσεων και κατ' επέκταση ψηλών δανειστικών επιτοκίων.
- Στήριξη των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και της ναυτιλίας και
- Σταδιακή μείωση των μη παραγωγικών δημόσιων δαπανών.

Διαχρονικές θέσεις ΔΗΚΟ

Διαχρονική θέση του ΔΗΚΟ, ήταν και είναι ότι η οικονομία αποτελεί Εθνική υπόθεση και ως τέτοια πρέπει να στηρίζεται στη συλλογικότητα, τον κοινωνικό διάλογο και την εργατική ειρήνη, χωρίς ανώφελες συγκρούσεις και μικροκομματικές σκοπιμότητες.

Το ΔΗΚΟ, ανέκαθεν επέμενε και επιμένει για διαθρωτικές αλλαγές, συνεχή εγρήγορση, ευέλικτες πολιτικές και οικονομικά ορθολογιστική πολιτική, που να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- Συνέχιση της προσπάθειας για ανακατανομή των δημόσιων δαπανών στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής.
- Επιτάχυνση των διαδικασιών για καθιέρωση της Κύπρου ως Διεθνούς και Περιφερειακού Επενδυτικού και Επιχειρηματικού Κέντρου παροχής υπηρεσιών.
- Λήψη μέτρων για αντιμετώπιση πληθωριστικών τάσεων.
- Μέτρα για μείωση του κόστους της ενέργειας που επιβαρύνει τους απλούς καταναλωτές όσο και το κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων.
- Ισχυροποίηση των θεσμών για πάταξη των φαινομένων αισχροκέρδειας ή των αδικαιολόγητων αυξήσεων, στις τιμές των καταναλωτικών προϊόντων.
- Πιστή εφαρμογή των στρατηγικών σχεδιασμών για το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο, την Εθνική Στρατηγική της Λισσαβώνας και το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2007-2011.
- Σχέδιο βελτίωσης της βιωσιμότητας του ΤΚΑ, με ξεκάθαρη επενδυτική στρατηγική που θα καθορίζεται από Ανεξάρτητο Συμβούλιο, καθώς επίσης σχέδιο αποπληρωμής του κυβερνητικού χρέους. Επιδίωξη μας, να διασφαλίζονται τόσο η ασφάλεια των αποθεμάτων του Ταμείου όσο και η απόδοση τους προς όφελος των εργαζομένων αλλά και των παιδιών μας.
- Σχέδιο καταπολέμησης της γήρανσης του πληθυσμού και βελτίωσης της δημογραφικής σύνθεσης του λαού μας, με κίνητρα για αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας.
- Εφαρμογή σωστής αξιολόγησης των διενεργούμενων δαπανών και επιμέτρησης της αποτελεσματικότητας τους κατά την προώθηση ή αναθεώρηση διαφόρων πολιτικών.
- Εισαγωγή νέου βελτιωμένου σχεδίου αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων, μηχανογράφησης της δημόσιας υπηρεσίας και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών, με στόχο τη μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και την αύξηση της παραγωγικότητας.
- Διεξαγωγή ολοκληρωμένης μελέτης για τη λειτουργία της κρατικής μηχανής και εισαγωγή τροποποιήσεων όσον αφορά την εναλλαξιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων, με στόχο να υπάρχει ισόρροπη κατανομή εργασίας και πιο εύρυθμη λειτουργία των διαφόρων κρατικών υπηρεσιών.
- Προώθηση πολιτικών που θα διευκολύνουν την νεανική και γυναικεία επιχειρηματικότητα και ιδιαίτερα την απλοποίηση διαδικασιών αξιοποίησης ευρωπαϊκών κονδυλίων για δραστηριοποίηση των νέων στην ύπαιθρο.

- Περαιτέρω προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας, ώστε οι παραγωγικοί τομείς της οικονομίας, να αποκτήσουν την ικανότητα παροχής εξατομικευμένων προϊόντων και υπηρεσιών.

Σε κατακλείδα

Το 2009 προβλέπεται πως θα είναι ένα δύσκολο έτος, για την οικονομία μας. Οι ρυθμοί ανάπτυξης αναμένεται ότι θα μειωθούν σημαντικά. Απαιτείται ως εκ τούτου επαγρύπνηση, πειθαρχημένη και νοικοκυρεμένη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και διαρθρωτικές τομές, για τόνωση της ενεργού ζήτησης της οικονομίας, διατήρησης της αγοραστικής δύναμης των πολιτών και στήριξης της ανάπτυξης.

Ως ΔΗΚΟ θα παρακολουθούμε στενά τις εξελίξεις, στηρίζοντας κάθε συλλογική προσπάθεια προς ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της διεθνούς οικονομικής κρίσης.

Δικός μας μόνιμος στόχος είναι η εμπέδωση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης, ώστε να υπάρχουν ασφαλή και γερά θεμέλια για άσκηση μιας ακόμη πιο γενναιόδωρης κοινωνικής πολιτικής, προς όφελος του πολίτη και στήριξης των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Δ. Παρατηρήσεις του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κ.Σ. ΕΔΕΚ συμφωνεί με τις βασικές αρχές που χαρακτηρίζουν την έκθεση της Επιτροπής για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2009. Εκφράζει την ευαρέσκειά-του για την συμπερίληψη σε αυτή αρκετών εισηγήσεων και απόψεών-του. Όμως ταυτόχρονα επιθυμεί να καταθέσει συμπληρωματικές προτάσεις, εκεί όπου έχει διαφορετική άποψη από αυτή της πλειοψηφίας, με στόχο να συμβάλει στην παραπέρα μακροοικονομική σταθερότητα με την ολοκλήρωση της δημοσιονομικής εξυγίανσης που επιχειρείται, και κατ' επέκταση στην θετική παρουσία της Κύπρου στην ΟΝΕ.

Το Κ.Σ. ΕΔΕΚ νοιώθει δικαιωμένο αναφορικά με τη θέση που είχε υποστηρίξει για την όσο το δυνατό συντομότερη ένταξη στην ευρωζώνη. Η αναβολή ένταξης σε συνδυασμό με μια ενδεχόμενη ανατροπή των δημοσιονομικών δεδομένων, εξ' αιτίας της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης καθώς και της ενδεχόμενης οικονομικής ύφεσης στην οποία θα εισέλθει αριθμός χωρών μελών της Ε.Ε. πιθανόν να οδηγήσει σε περαιτέρω αναβολή η οποία ουσιαστικά θα ισοδυναμούσε με αποκλεισμό.

Ακόμα νοιώθει ικανοποίηση γιατί η υιοθέτηση του ευρώ περιόρισε τις αρνητικές συνέπειες της κρίσης και απέφυγε επιπτώσεις τις οποίες έχουν υποστεί άλλες χώρες οι οποίες δεν το έχουν ακόμα υιοθετήσει. Τα μέτρα τα οποία έχει πρόσφατα εξαγγείλει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την χρηματοπιστωτική κρίση, κινούνται μεν προς την ορθή κατεύθυνση, θα μπορούσε όμως σε αυτά να συμπεριληφθούν και άλλα (αναλυτικά τα προτεινόμενα μέτρα θα κατατεθούν από τους βουλευτές του κόμματος κατά τη διάρκεια συζήτησης του προϋπολογισμού).

Επιπρόσθετα οι αρχικές επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία μπορεί να εστιάζονται στον τουριστικό και τον κατασκευαστικό/οικοδομικό τομέα, όμως ενδέχεται να επεκταθούν σταδιακά και σε άλλους και κύρια στον τομέα των υπηρεσιών.

Η κυβέρνηση οφείλει με συνετή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και ορθολογιστικό προγραμματισμό να διατηρήσει ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, να διασφαλίσει το δημοσιονομικό πλεόνασμα το οποίο παρέλαβε από την προκάτοχο-της και να επιτύχει μακροοικονομική σταθερότητα.

Ταυτόχρονα όμως οφείλει να προγραμματίσει σειρά μέτρων με στόχο την αναδιανομή του Εθνικού Προϊόντος προς όφελος των μικρομεσαίων στρωμάτων και των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

2. Γενικά και διαδικαστικά ζητήματα

β. Ειδικά διαδικαστικά ζητήματα (σελ. 3)

Η ΕΔΕΚ για να διευκολύνει και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για μία πιο παραγωγική εξέταση των προϋπολογισμών, αλλά και για αποσυμφορήσει την Επιτροπή Οικονομικών, εισηγήθηκε για τη φετινή συζήτηση την πάρα κάτω πρόταση που χωρίζει τη διαδικασία σε 4 φάσεις.

Α' φάση:

Κατάθεση του προϋπολογισμού στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού από το Υπουργείο Οικονομικών και συζήτηση επί της μακροοικονομικής κατάστασης της Οικονομίας, καθώς και τα γενικά χαρακτηριστικά του προϋπολογισμού.

Παρουσία στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και συζήτηση για την κατάσταση της Κυπριακής Οικονομίας, της προοπτικής-της καθώς και θέματα που αφορούν τις αρμοδιότητες της Κ.Τ.

Β΄ φάση:

Συζήτηση του προϋπολογισμού του κάθε Υπουργείου, καθώς και των ανεξαρτήτων υπηρεσιών στις αντίστοιχες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Η συζήτηση θα ολοκληρώνεται σε μία ή δύο συνεδρίες.

Γ΄ φάση:

Η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρουσία των Προέδρων των υπολοίπων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών να προβεί σε γενική ανασκόπηση των συζητήσεων και να εγκρίνει την τελική έκθεση της Επιτροπής. Η διαδικασία αυτής της φάσης θα ολοκληρώνεται σε δύο συνεδρίες και στην Τρίτη θα εγκρίνεται μόνο από τα μέλη της Επιτροπής το τελικό κείμενο της έκθεσης με τις παρατηρήσεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

Δ΄ φάση:

Συζήτηση του Προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος και τελική έγκριση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

1. Παράμετροι κατάρτισης του προϋπολογισμού - Μορφή προϋπολογισμού (σελ. 12)

Ο προϋπολογισμός του 2009 έχει ετοιμασθεί στη βάση δεδομένων τα οποία έχουν διαφοροποιηθεί από την πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση. Οι τελικές διαφοροποιήσεις που θα επέλθουν, ακόμα και αυτές του σύντομου μέλλοντος δεν είναι ακόμα δυνατόν να προβλεφθούν με ακρίβεια.

Ως εκ τούτου η ΕΔΕΚ πιστεύει ότι δεν απαιτείται αυτή τη στιγμή αναθεώρηση του προϋπολογισμού. Η κυβέρνηση όμως θα πρέπει να έχει έτοιμα εναλλακτικά σενάρια άμεσης ενεργοποίησης εάν οι συνθήκες το απαιτήσουν.

Παρά το γεγονός ότι κατά τη συζήτηση του φετινού προϋπολογισμού κατατέθηκαν από το υπουργείο οικονομικών στοιχεία για τα κρατικά έσοδα, θα πρέπει να επαναλάβουμε την πάγια θέση του Κ.Σ. ΕΔΕΚ, ότι ο προϋπολογισμός για να είναι ολοκληρωμένος θα πρέπει να περιλαμβάνει αναλυτικά και τη φορολογική πολιτική της κυβέρνησης, ώστε η Βουλή να έχει σαφή εικόνα της δημοσιονομικής κατάστασης.

Ακόμα θα πρέπει για το κάθε τμήμα της Δημόσιας Υπηρεσίας να υπάρχει ακριβής κοστολόγηση των προσφερομένων υπηρεσιών, καθώς και καθορισμός του δείκτη παραγωγικότητας για σκοπούς καθορισμού των αναπτυξιακών δαπανών, των νέων θέσεων εργασίας, αλλά και των μισθολογικών αυξήσεων του προσωπικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Δημοσιονομική κατάσταση (σελ. 21)

Ο προϋπολογισμός του 2009 ουσιαστικά διαπνέεται από την ίδια φιλοσοφία των προϋπολογισμών των τελευταίων χρόνων και αποσκοπεί στην παραπέρα βελτίωση των δημοσιονομικών δεικτών. Το Κ.Σ. ΕΔΕΚ πιστεύει ότι περιέχει μέτρα προς την ορθή κατεύθυνση που αποσκοπούν περισσότερο στην επίτευξη ποσοτικών στόχων. Θα ήταν χρήσιμο να περιλαμβάνονται και ποιοτικά μέτρα που θα προσδώσουν στην κυπριακή οικονομία μακροοικονομική σταθερότητα.

Κατά τον διαρρεύσαντα χρόνο οι έμμεσοι φόροι εξακολούθησαν να αυξάνονται με υψηλούς ρυθμούς (9.4%) σε αντίθεση με τους άμεσους οι οποίοι σημείωσαν μείωση (2.7%), σημειώνοντας έτσι καθαρή διαφορά 12.1%.

Ακόμα το κράτος θα πρέπει

- να επαναπροσδιορίσει το ρόλο του, ώστε να είναι περισσότερο εποπτικός, επιτελικός και όχι διαχειριστικός
- να απομακρυνθεί από ζημιογόνες εταιρείες
- να φορολογήσει την υπεραξία που προκύπτει από τις χαλαρώσεις που παραχωρούνται και από την αλλαγή των πολεοδομικών ζωνών και των πολεοδομικών παρεκκλίσεων
- να φορολογήσει την επιχειρηματική δραστηριότητα της εκκλησίας

Επικροτούμε την εισαγωγή στοχευμένων μέτρων στα πλαίσια των κοινωνικών παροχών. Η κυβέρνηση θα πρέπει σταδιακά να καταργήσει τα καθολικά επιδόματα και να εισαγάγει εισοδηματικά κριτήρια στην παραχώρησή τους. Η παραχώρηση μισθολογικών, συνταξιοδοτικών αυξήσεων καθώς και της ΑΤΑ θα πρέπει να διαφοροποιηθεί με τρόπο ώστε το ποσοστό που παραχωρείται στα χαμηλά εισοδήματα να είναι μεγαλύτερο από ότι στα υψηλά.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Υπουργείο Άμυνας (σελ. 47)

Οι πρόσφατες πειρατικές ενέργειες της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου και της Ελλάδας, με αφορμή της έναρξη ερευνών για την ύπαρξη υδρογονανθράκων στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, επαναφέρουν στο προσκήνιο την ανάγκη ενεργοποίησης και περαιτέρω ενίσχυσης του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού χώρου μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας.

Αυτό σημαίνει συνεχή αναβάθμιση της επιχειρησιακής ικανότητας της Εθνικής Φρουράς με εκπαίδευση, κοινές ασκήσεις ελληνικών ενόπλων δυνάμεων και Ε.Φ. και ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής. Η σκοπούμενη αναδιοργάνωση της Ε.Φ. δεν πρέπει επ' ουδενί να αποδυναμώσει την αμυντική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι ραγδαίες εξελίξεις που παρατηρούνται στην ευρύτερη περιοχή της Αν. Μεσογείου επιβάλλουν ενίσχυση και αξιοποίηση του στρατηγικού ρόλου της

Κύπρου. Γι' αυτό σαν μέλος της Ε.Ε. θα πρέπει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή-της στις μεγάλες πολιτικές της Ένωσης.

Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής η Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη συμμετοχή της στους μηχανισμούς της ευρωπαϊκής ασφάλειας. Γι' αυτό και θεωρούμε αναγκαία την άμεση υποβολή αίτησης για συμμετοχή της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη έτσι που να καταστεί εφικτή η απρόσκοπτη συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας (ΕΠΑΑ).

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (σελ. 56)

Για μία ακόμα χρονιά από το όραμα και τις βασικές επιδιώξεις του υπουργείου απουσιάζει η προώθηση της δημιουργίας και λειτουργίας Σταθμών Έρευνας και Διάσωσης, με σωστή στελέχωση σε προσωπικό, καθώς και ενίσχυση σε ιπτάμενα και πλωτά μέσα.

Μελέτη της δυνατότητας αυτονόμησης της Λιμενικής Αστυνομίας και ξεχωριστής ανέλιξης του προσωπικού της.

Περαιτέρω ενίσχυση των προληπτικών μέτρων οδικής ασφάλειας. Εισαγωγή του θεσμού των σεμιναρίων οδικής συμπεριφοράς, τα οποία θα καλούνται να παρακολουθήσουν παρανομούμεντοι οδηγοί προς αποφυγή της καταβολής του επιβληθέντος προστίμου.

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (σελ. 62)

Το Κ.Σ. ΕΔΕΚ ανησυχεί για τη συνεχιζόμενη καθυστέρηση στην προώθηση ουσιαστικών έργων τουριστικής υποδομής με αποτέλεσμα να μην αξιοποιούνται οι δυνατότητες για ενίσχυση του εξειδικευμένου τουρισμού, όπως συνεδριακού, ναυτικού, αθλητικού, ιατρικού.

Η εμπλοκή που παρατηρείται και πάλι στην έναρξη των κατασκευαστικών έργων για τη Μαρίνα Λεμεσού, καθώς και το ενδεχόμενο αναστολής ανέγερσης του συνεδριακού κέντρου, αποτελεί αρνητική εξέλιξη.

Θα πρέπει το συντομότερο να λυθεί το ζήτημα προμήθειας φυσικού αερίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλό κόστος, προστασία του περιβάλλοντος και χωρίς κινδύνους για την ασφάλεια των εργαζομένων και του κοινού.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (σελ. 69)

Η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ) αποτελεί βασική προτεραιότητα του υπουργείου. Τα μέτρα τα οποία περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο το οποίο κατέθεσε στη Βουλή το υπουργείο, παρά τις επιμέρους επιφυλάξεις κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση

Επιπρόσθετα το Υπουργείο θα πρέπει άμεσα

- να επεξεργασθεί σχέδιο στα πλαίσια συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, έτσι που οι κατώτατες συντάξεις να αυξηθούν σε επίπεδο πάνω από το όριο της φτώχειας.
- να μεριμνήσει να μειωθεί ο χρόνος που μεσολαβεί από την υποβολή αίτησης μέχρι την εξέταση από το ιατροσυμβούλιο για την παραχώρηση σύνταξης ανικανότητας

- να μελετήσει τη δυνατότητα αποκέντρωσης των υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας, ώστε να ενισχυθεί ο προληπτικός-τους ρόλος και να αποτελέσουν ουσιαστικό παράγοντα στήριξης των οικογενειών που αντιμετωπίζουν προβλήματα, αλλά και των προσπαθειών για μείωση της διάδοσης των ναρκωτικών, της εφηβικής και νεανικής παραβατικότητας.

Υπουργείο Εσωτερικών (σελ. 78)

Το υπουργείο θα πρέπει να προχωρήσει σε σειρά μέτρων ώστε να αποφεύγονται οι χρονοβόρες διαδικασίες για την προώθηση πολεοδομικών έργων, και να προχωρήσει το συντομότερο στην υλοποίηση των εξαγγελιών-του για το ίδιο θέμα.

Το κόστος απόκτησης στέγης κύρια από τα μικρομεσαία εισοδήματα είναι απαγορευτικό. Γι' αυτό θα πρέπει έγκαιρα να προχωρήσει σε δέσμη μέτρων στεγαστικής πολιτικής.

Η ΕΔΕΚ έχει καταθέσει τις προτάσεις-της για αυτό το θέμα, οι οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν

- κατάργηση των μεταβιβαστικών τελών
- αύξηση των πολεοδομικών ζωνών, κύρια στην ύπαιθρο
- αύξηση του συντελεστή δόμησης
- αλλαγή του τρόπου επιστροφής του ΦΠΑ για την αγορά πρώτης κατοικίας
- αλλαγή της δήλωσης πολιτικής
- την αντικατάσταση του μέτρου της παραχώρησης κρατικών οικοπέδων σε άπορους πολίτες, με την παραχώρηση της γης στον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης, ο οποίος αφού αναπτύξει τις οικιστικές μονάδες να τις παραχωρεί σε χαμηλές τιμές, με μακροχρόνια αποπληρωμή και με διαφανείς διαδικασίες σε άπορες δικαιούχες οικογένειες.

Τέλος ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης χρήζει μεταρρύθμισης.

Υπουργείο Εξωτερικών (σελ. 87)

Λαμβάνοντας υπ' όψη τη σοβαρή αποστολή που έχει να εκπληρώσει το Υπουργείο Εξωτερικών για την διαφώτιση και τις ευθύνες που δημιουργεί η συμμετοχή-μας στην Ε.Ε., η ΕΔΕΚ θα επαναλάβει ότι ο προϋπολογισμός-του είναι πενιχρός και θα πρέπει να αυξηθεί δραστικά.

Υπουργείο Υγείας (σελ. 110)

Το Κ.Σ. ΕΔΕΚ εκφράζει τις ανησυχίες-του για τη νέα αναβολή που παρατηρείται στην προώθηση της εφαρμογής του ΓεΣΥ. Αντίθετα μια σειρά από ενέργειες όπως η ανάπτυξη αστικού τύπου εξωτερικών ιατρείων, καθώς και η αδυναμία αξιοποίησης του ιδιωτικού τομέα, θεωρούμε ότι αποτελούν αρνητική εξέλιξη. Αφ' ενός αυξάνουν τις δαπάνες χωρίς αντίστοιχη βελτίωση του επιπέδου των παρεχομένων υπηρεσιών και αφ' ετέρου μονιμοποιούν στρεβλώσεις οι οποίες παρεμποδίζουν την εφαρμογή του ΓεΣΥ.

Η εφαρμογή του ΓεΣΥ όπως κατ' επανάληψη τόνισε η ΕΔΕΚ, θα πρέπει να στηρίζεται στις παρακάτω αρχές

- Αξιοποίηση του συνόλου του ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού
- Ελεύθερη επιλογή γιατρού και νοσηλευτηρίου
- Αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων. Η αρχική επιλογή του υπουργείου να προχωρήσει στη δημιουργία φορέα διαχείρισης του συνόλου των νοσοκομειακών μονάδων του δημοσίου, αντίκειται στην πραγματική έννοια της αυτονόμησης.

Ο Τομέας της Υγείας βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή. Το Κ.Σ. ΕΔΕΚ προτείνει την άμεση υιοθέτηση των παρακάτω μέτρων ώστε να υπάρξει άμβλυση των προβλημάτων μέχρι την εφαρμογή του ΓεΣΥ.

- Μεταφορά μέρους της α΄ βαθμιας περίθαλψης από το δημόσιο τομέα στον ιδιωτικό με στόχο την αποσυμφόρηση των Εξωτερικών Ιατρείων των νοσοκομείων και τη μείωση της τάλαιπωρίας των ασθενών
- Αγορά υπηρεσιών β΄ βαθμιας περίθαλψης από τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και παρακλινικών εξετάσεων εκεί όπου υπάρχουν μεγάλες λίστες αναμονής, για να αποτραπούν οι επιπλοκές στους ασθενείς λόγω καθυστέρησης εφαρμογής θεραπείας.
- Μετατροπή των νοσοκομείων σε αυτόνομους οικονομικούς, διοικητικούς και επιστημονικούς οργανισμούς, για να αποκτήσουν ευελιξία, να μειώσουν το κόστος λειτουργίας-τους και να μπορέσουν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά στο ανταγωνιστικό περιβάλλον που δημιουργείται.
- Κοστολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρει ο δημόσιος τομέας με πραγματικές τιμές με βάση τα σημερινά δεδομένα, για σκοπούς χρέωσης των ασφαλιστικών εταιρειών, των ευρωπαϊκών πολιτών καθώς και των πολιτών τρίτων χωρών. Αυτό επιπλέον θα βοηθήσει στη σωστή αξιολόγηση των προσφορών, αλλά και των χρεώσεων που υποβάλλονται τόσο από τον ιδιωτικό τομέα όσο και από νοσηλευτήρια του εξωτερικού.

Εκφράζουμε την ευαρέσκεια-μας για τη βελτίωση του τρόπου εργασίας των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών και ευελπιστούμε ότι η βελτίωση αυτή θα συνεχισθεί, ώστε να υπάρξει πλήρης εξυγίανση ενός ζωτικού τομέα της δημόσιας υγείας.

Ε. Παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Κόμματος:

Η παγκόσμια οικονομία διέρχεται, εδώ και αρκετούς μήνες, μία περίοδο κρίσης, η οποία έχει προκαλέσει τριγμούς στα θεμέλια και την δομή της και απειλεί ακόμα και με παγκόσμια οικονομική κατάρρευση.

Ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2009 έχει καταρτιστεί χωρίς να ληφθούν υπόψη πιθανές συνέπειες στην κυπριακή οικονομία από την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Αποτελεί γεγονός αναντίλεκτο ότι η παρούσα διακυβέρνηση παρέλαβε από την προηγούμενη διακυβέρνηση μια εύρωστη οικονομία με υποδομή ικανή να δημιουργήσει ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Αποτελεί επίσης γεγονός ότι το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Κύπρου δεν αντιμετωπίζει προβλήματα του είδους και του εύρους που αντιμετωπίζουν χρηματοπιστωτικά συστήματα άλλων χωρών.

Ωστόσο, είναι πλέον αποδεδειγμένο ότι το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Κύπρου αντιμετωπίζει δυσκολίες στην κατεύθυνση της εξυπηρέτησης της ανάπτυξης.

Ως εκ τούτου, η κυβέρνηση θα έπρεπε, αξιολογώντας εισηγήσεις και θέσεις κομμάτων και εμπλεκόμενων φορέων και παραγωγικών ομάδων, να καταρτίσει σχέδιο στρατηγικής αντιμετώπισης των πιθανών συνεπειών από την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Γενικές εισηγήσεις:

1. Να αξιοποιηθεί η ευρωστία της κυπριακής οικονομίας και το πλεόνασμα του 2008, της τάξης του 3% (517 εκ. Ευρώ).
2. Να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που παρέχονται στην κυπριακή οικονομία λόγω της ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωζώνη.
3. Να αναθεωρηθούν οι στρατηγικές σε σχέση με την στήριξη τομέων της πραγματικής οικονομίας.
4. Να εξεταστεί αναθεώρηση πτυχών της Στρατηγικής της Λισαβόνας στο πλαίσιο διαβουλεύσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση και με δεδομένη τη σημερινή πραγματικότητα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.
5. Να αναθεωρηθεί το όλο σκεπτικό της οικονομικής πολιτικής, το οποίο βασίζεται στην εκτίμηση ότι ο ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος θα είναι της τάξης του 3%±.
6. Να εγκαταλειφθεί η φιλοσοφία της διατήρησης έστω και μικρού πλεονάσματος ως προτεραιότητα, γιατί έτσι αποτρέπεται η σκέψη για λήψη μακροπρόθεσμων μέτρων αντιμετώπισης πιθανής επερχόμενης κρίσης στην Κύπρο.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΑ

- 1) Ρευστότητα των τραπεζών: Απαιτείται συγκεκριμένη πολιτική για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ρευστότητας των τραπεζών.

- 2) Αύξηση των επιτοκίων: Η αύξηση των επιτοκίων σε συνδυασμό με την έλλειψη ρευστότητας θα πνίξει την οικονομική ανάπτυξη και θα καθυστερήσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, με όλες τις συνέπειες.
- 3) Πραγματική Οικονομία: Η στήριξη της πραγματικής οικονομίας και ιδιαίτερα των τομέων που σήμερα αποδίδουν οικονομικά οφέλη για το κράτος και την κοινωνία είναι άμεσα αναγκαία. Ταυτόχρονα θα πρέπει να καταρτιστεί πρόγραμμα ανάπτυξης νέων τομέων της τεχνολογίας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

1. Η προσέγγιση του Υπουργού Οικονομικών στο θέμα του δημοσιονομικού πλεονάσματος και του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Δεν συμφωνούμε με τη θέση ότι για το 2009 είναι προτιμητέα η ύπαρξη δημοσιονομικού πλεονάσματος, ενώ θεωρείται αναπόφευκτο το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών σε περιόδους γοργούς ρυθμούς ανάπτυξης. Θέση του Ευρωπαϊκού Κόμματος είναι η λήψη μέτρων που θα διευκολύνει τη ροή χρήματος στην οικονομία, κυρίως όχι για καταναλωτικούς σκοπούς, ώστε να υπάρξει η απαιτούμενη αύξηση στην ενεργό ζήτηση χωρίς αυτή να διοχετεύεται στις εισαγωγές.
2. Η αύξηση στα αναπτυξιακά κονδύλια του προϋπολογισμού για την παιδεία θα διατεθούν για σχολικά κτίρια, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και για την πολιτιστική υποδομή. Στον τομέα της υγείας τα ποσά θα διατεθούν κατά κύριο λόγο για αγορά φαρμάκων και για θεραπεία ασθενών στο εξωτερικό. Θέση του Ευρωπαϊκού Κόμματος είναι ότι, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης θα έπρεπε να διατεθούν κονδύλια για τον ιδιωτικό τομέα, που θα στοχεύουν να δώσουν κίνητρα σε μικρομεσαίες μονάδες στους τομείς της ανώτερης εκπαίδευσης και ιατρικής περίθαλψης, ενθαρρύνοντας έτσι την ανάπτυξη της παροχής εκπαιδευτικών και ιατρικών υπηρεσιών.
3. Τον τομέα της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων η κυβέρνηση συνεχίζει να στηρίζεται στις ίδιες μεθόδους που εφάρμοζε η Κεντρική Τράπεζα στο παρελθόν, δηλαδή τα γενικά είδους Road Shows. Αυτές οι μέθοδοι αποδείχθηκε ότι δεν απέδωσαν. Όπως και στο παρελθόν, έτσι και τώρα οι εταιρείες διεθνούς δραστηριοτήτων (πρώην υπεράκτιες εταιρείες) είναι που αποτελούν για την Κύπρο πηγή επενδύσεων από το εξωτερικό. Θέση του Ευρωπαϊκού Κόμματος είναι ότι η προσέγγιση των ξένων επενδύσεων θα πρέπει να είναι στοχευμένη.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

1. Οι δαπάνες του Υπουργείου φαινομενικά είναι αυξημένες κατά 16%. Ωστόσο, για να υπολογιστούν οι αναπτυξιακές δαπάνες εξαιρέθηκαν τα ποσά που αφορούν τα συγχρηματοδοτικά έργα. Με βάση το σύνολο των δαπανών και τα ποσά των έργων που εξαιρέθηκαν, φαίνεται ότι οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 είναι περίπου 20 εκ. ευρώ σε σύγκριση με 27.7 εκ ευρώ το 2008, δηλαδή παρατηρείται μείωση της τάξης του 31% περίπου. Η μείωση εξηγείται από την μεταφορά των σχετικών κονδυλίων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο, για να τα διαθέσει, απαιτείται λήψη απόφασης, ως προς την χρήση τους από το Συμβούλιο Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής. Αυτό

δεν φαίνεται να εξασφαλίζει ότι τα σχετικά ποσά θα μπορεί να τα διαθέσει το Υπουργείο Εργασίας και αυτό περιορίζει την ευχέρεια του Υπουργείου να διαμορφώσει την πολιτική του.

2. Το κονδύλι για πασχάλινό επίδομα στους συνταξιούχους το 2009, όπως έγινε και το 2008, φαίνεται να μην είναι στοχευμένο, παρά τη θέση που κατά καιρούς έχει πάρει η κυβέρνηση για στοχευμένες κοινωνικές παροχές. Θα πρέπει το μέτρο να είναι στοχευμένο και η στόχευση θα μπορούσε να καθοριστεί βάση του ύψους της σύνταξης.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1. Αναφορικά με το θέμα της ορθολογιστικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων της Κύπρου, η βάση του σκεπτικού του Υπουργείου φαίνεται να είναι η Οδηγία ΕΕ 2000/60/ΕΚ που σκοπό έχει την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση των υδάτινων πόρων. Το Υπουργείο φαίνεται να υπολογίζει ότι η αλλαγή της νοοτροπίας του κόσμου σε συνάρτηση με τα μέτρα εξοικονόμησης νερού, θα φέρει ποιοτική και ποσοτική βελτίωση. Αυτή η προσέγγιση αντιμετωπίζει το θέμα της ποσότητας και ποιότητας, αλλά όχι της διαχείρισης. Για σωστή και ολοκληρωμένη διαχείριση θα έπρεπε να προστρέξουμε στις εισηγήσεις της Διεθνούς Τράπεζας, δηλαδή να καταβάλλεται το πραγματικό κόστος του νερού από τους χρήστες και η διαχείριση του να γίνεται από μια ανεξάρτητη Αρχή Υδάτων. Επιβάλλεται και η δημιουργία μονάδων αφαλάτωσης με εναλλακτικές πηγές ενέργειας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

1. Το Υπουργείο αυτό έχει σημαντικότερο ρόλο να διαδραματίσει σε σχέση με την επίτευξη της τεχνολογικής ανάπτυξης της Κύπρου και ειδικά στην εισαγωγή της τεχνολογίας στη βιομηχανία και αλλού. Γι' αυτό έχει και την ευθύνη της δημιουργίας και λειτουργίας του Επιστημονικού Τεχνολογικού Πάρκου, τα κονδύλια του οποίου είναι στον προϋπολογισμό του. Το 2009 παρατηρείται μείωση του ποσού των αναπτυξιακών δαπανών κατά 6.4 εκ. ευρώ και αυτό, εν μέρη, λόγω διαφωνίας του Διεθνούς Ινστιτούτου Κύπρου σε ότι αφορά τον χώρο της ανέγερσης του Τεχνολογικού Πάρκου. Θα πρέπει επιτέλους το Υπουργείο να λειτουργεί αποφασιστικά στην κατεύθυνση της επίλυσης τέτοιων προβλημάτων που προκαλούν καθυστέρηση στην προσπάθεια για να προχωρήσει η Κύπρος στον αιώνα της υψηλής τεχνολογίας.
2. Παρόλο που το Υπουργείο θέτει στόχο την προώθηση δύο νέων τομέων, των ιατρικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών, εντούτοις κονδύλια για αναβάθμιση των ιδιωτικών ιατρικών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δεν προνοούνται στον προϋπολογισμό. Προνοούνται μόνο κονδύλια για προώθηση. Θα δαπανηθούν δηλαδή κονδύλια για προώθηση υπηρεσιών, τις οποίες το κράτος δεν θα έχει βοηθήσει να αποκτήσουν ένα επίπεδο για να προσελκυστούν στοχευμένα ξένοι πελάτες.
3. Απογοητευτικό είναι το γεγονός ότι για τον αγροτουρισμό και τις βιομηχανίες υπαίθρου, τα σχετικά σχέδια για την περίοδο 2007-2013 προνοούν την διάθεση 22 εκ. ευρώ και 24 εκ. ευρώ αντιστοίχως, ποσά χαμηλού ύψους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ .

1. Σημαντικό θέμα είναι το κυκλοφοριακό και η τάλαιπωρία του πολίτη από την έλλειψη σχεδιασμού. Το Υπουργείο υποστηρίζει ότι υπάρχει στρατηγικό σχέδιο για υποδομές μέχρι το 2014, για το οποίο όμως τα κοινοβουλευτικά κόμματα δεν έχουν ενημερωθεί.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

1. Το Υπουργείο φαίνεται να μην είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το χρόνιο πρόβλημα της γραφειοκρατίας. Οι προσπάθειες για λύση του προβλήματος, βασίζονται στη μηχανογράφηση και σε αλλαγή νοοτροπίας των λειτουργών. Παρατηρείται το φαινόμενο των ευχολογίων από πλευράς Υπουργού για προώθηση της μηχανογράφησης των υπηρεσιών του Υπουργείου.
2. Ο Υπουργός αρνείται να μελετήσει την εισήγηση του Ευρωπαϊκού Κόμματος για τη μεταφορά του συντελεστή δόμησης των περιουσιών ελληνοκυπρίων στα κατεχόμενα, για χρήση στις ελεύθερες περιοχές, προφασιζόμενος την προτεραιότητα της υλοποίησης του κυβερνητικού προγράμματος. Στην ουσία, η θέση του Υπουργού παραπέμπει την εξέταση της εισήγησης του Ευρωπαϊκού Κόμματος στις ελληνικές καλένδες, παρά το γεγονός ότι τα κόμματα, ΕΔΕΚ, ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ υποστηρίζουν την εξέταση της.
3. Ένα από τα χρόνια προβλήματα που πρέπει να επιλύσει άμεσα το Υπουργείο Εσωτερικών είναι η αναγνώριση του δικαιώματος των εκ μητρογονίας προσφύγων. Για το θέμα των εκλογών της Π.Ε.Π θα πρέπει να διεξαχθούν άμεσα εκλογές για την νέα ηγεσία της Π.Ε.Π, με το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι σε όλα τα μέλη της των εκ μητρογονίας και αποδήμων. Οι εκλογές θα πρέπει να διεξαχθούν μαζί με τις Ευρωεκλογές τον Ιούνιο του 2009.

Τέλος θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι διεκδικήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση των δικαιωμάτων όλων των προσφύγων.

ΣΤ. Παρατηρήσεις του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών:

Το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών με αφορμή την συζήτηση για τον κρατικό Προϋπολογισμό για το έτος 2009 τονίζει την έντονη δυσαρέσκεια του γιατί και πάλι οι περιβαλλοντικές δαπάνες αποτελούν ένα πολύ μικρό ποσοστό των αναπτυξιακών δαπανών. Έχοντας υπόψη αυτό, το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών εκφράζει τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

- **Πολεοδομική Ανασυγκρότηση**

Το 2009 θα αποτελέσει σταθμό για την πολεοδομική ανάπτυξη της χώρας μας αφού μέσα σε αυτό το χρόνο κυρίως θα εξελιχθεί η διαδικασία τροποποίησης των Τοπικών Σχεδίων. Όπως τόνισε και ο υπουργός Εσωτερικών, για πρώτη φορά εφαρμόζονται δύο νέες πρωτοποριακές και εκσυγχρονιστικές διαδικασίες -οι δημόσιες ακροάσεις και οι μελέτες στρατηγικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων- για την καθιέρωση των οποίων το οικολογικό κίνημα έδωσε μάχες. Εξασφαλίζεται έτσι σε μεγαλύτερο βαθμό η διαφάνεια και η εναρμόνιση με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης ενώ αντιμετωπίζονται εν μέρει τα γνωστά φαινόμενα της διαπλοκής και του νεποτισμού. Αναμένουμε ότι στα πλαίσια αυτής της διαδικασίας θα τεθεί ένα τέρμα στην ασυδοσία της άναρχης ανάπτυξης (μεμονωμένη κατοικία, αδικαιολόγητη επέκταση πολεοδομικών ζωνών), θα υιοθετηθούν καινοτόμες διαδικασίες πολεοδομικής ανασυγκρότησης (αστικός αναδασμός, μεταφορά συντελεστή δόμησης, αξιοποίηση αδρανούς γης) και θα αποκλειστούν φαινόμενα πολεοδομικής εκμετάλλευσης (οι δήθεν «ειδικές αναπτύξεις» ή «ενιαίες αναπτύξεις»).

- **Πολεοδομικά Έργα και Περισσότερα Αυτοκίνητα**

Στον προϋπολογισμό του 2009 καταγράφονται μια σειρά από πολεοδομικά έργα που αφορούν αναβαθμίσεις και διαπλατύνσεις λεωφόρων και ανισόπεδων κόμβων όπως αυτά πρωτοεμφανίστηκαν στους προϋπολογισμούς πριν από 15 χρόνια. Είναι φανερό ότι οι σύγχρονες αντιλήψεις για την σχέση της χρήσης του ιδιωτικού αυτοκινήτου και της λειτουργίας/ανάπτυξης των πόλεων δεν επηρεάζουν τους σχεδιασμούς. Ούτε οι αντιδράσεις των πολιτών που συσπειρώνονται για να διαφυλάξουν τους λιγότερους χώρους πρασίνου (πχ δάσος Ακαδημίας, δάσος Αθαλάσσης) φαίνεται να διαφοροποιούν τους σχεδιασμούς της Πολεοδομίας. Ενώ σχεδιάζονται πολεοδομικά έργα δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ για εξυπηρέτηση της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων, ελάχιστη πρόνοια έχει ληφθεί για έργα υποδομής για την προώθηση της εναλλακτικής κυκλοφορίας μέσα στις πόλεις (πχ. Λεωφορεία, ποδήλατα κλπ). Το ίδιο ισχύει και για το αστικό πράσινο. Επίσης απουσιάζει μια ολοκληρωμένη και γενναιόδωρη πολιτική ανάπτυξης μεγάλων και συμπαγών αστικών χώρων πρασίνου.

- **Μεγάλα Οδικά Έργα**

Διατυπώνουμε την αντίθεση μας στην άποψη ότι η προώθηση μεγάλων κατασκευαστικών έργων (και ιδιαίτερα οδικών έργων) καθώς και η επίστευση και παράκαμψη διαδικασιών, αποτελεί μέτρο αντιμετώπισης της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Ως παράδειγμα διερωτόμαστε πώς είναι δυνατόν να σχεδιάζεται (με δαπάνη €35 εκατ.) η διαπλάτυνση σε έξι λωρίδες κυκλοφορίας του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας- Αλάμπρας πριν ολοκληρωθούν έργα που μπορούν να τον αποσυμφορήσουν όπως π.χ. ο περιμετρικός Λευκωσίας (ο οποίος ακόμα σχεδιάζεται), των ανισόπεδων

κόμβων που θα διανέμουν την κυκλοφορία σε άλλες προσβάσεις και υπό σχεδιασμό αυτοκινητόδρομους; Δεν έπρεπε πρώτα να γίνουν όλα αυτά τα έργα ή μέτρα (π.χ. park and ride), να αναπτυχθούν τα δημόσια μέσα και να μετά να προωθηθεί -εάν χρειάζεται τελικά- το πολυδάπανο αυτό έργο; (Εισήγηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν αρνήθηκε την χρηματοδότηση του έργου)

- **Δημόσιες Συγκοινωνίες**

Οι δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό για την ανάπτυξη των δημοσίων μέσων συγκοινωνίας (αγορά νέων λεωφορείων € 6,5 εκ., νέες στάσεις λεωφορείων €500.000) αφορούν μάλλον τη βελτίωση της εικόνας των υφιστάμενων υπηρεσιών. Για να γίνουν όμως τα λεωφορεία ελκυστικό μέσο συγκοινωνίας πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα αποθάρρυνσης της χρήσης του ιδιωτικού αυτοκινήτου (να γίνει το λεωφορείο πιο φθηνό και πιο γρήγορο από το ιδιωτικό αυτοκίνητο). Λείπουν τέτοια έργα και μέτρα από τον προϋπολογισμό. Αντίθετα τα πολλά εκατομμύρια ευρώ δίνονται σε πολυδάπανα έργα που ευνοούν και προωθούν και πάλιν τη χρήση του ιδιωτικού αυτοκινήτου.

- **Εξυγίανση της Αγοράς Γης και Κατοικίας**

Η αγορά γης και κατοικίας στην Κύπρο παρουσιάζει φαινόμενα υπερθέρμανσης με καταστροφικά αποτελέσματα στο περιβάλλον και την ποιότητα της κατοικίας. Παρουσιάζονται φαινόμενα αισχροκέρδειας και απάτης. Η Κύπρος, μέσα σε συνθήκες παγκόσμιας ύφεσης της αγοράς ακινήτων, κινδυνεύει να χάσει την αξιοπιστία της. Οι προσπάθειες που έγιναν στο παρελθόν για εξυγίανση της αγοράς και απάβλυνση έστω και προσωρινά των προβλημάτων έκδοσης τίτλων ιδιοκτησίας απέδωσαν ελάχιστα. Επιβάλλεται να παρθούν αυστηρά και τολμηρά μέτρα για την εξυγίανση της αγοράς ακινήτων.

- **Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων**

Στον προϋπολογισμό του 2009 παρουσιάζεται μια σειρά από μεγάλα έργα για τη ορθολογιστική διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Μέχρι όμως να υλοποιηθούν αυτά τα έργα ολόκληρη η Κύπρος μετατρέπεται σε ένα μεγάλο σκουπιδότοπο. Η στρατηγική για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων πρέπει να εκσυγχρονιστεί και επαναδιατυπωθεί. Χρειάζονται περισσότερες επενδύσεις στους τομείς της πρόληψης, της μείωσης της παραγωγής αποβλήτων, της ανακύκλωσης και στον αυστηρό έλεγχο της παράνομης απόρριψης στερεών αποβλήτων. Οι παράνομοι ή ημιπαράνομοι σκουαλότοποι πρέπει να κλείσουν και να χρηματοδοτηθεί η αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Τέλος, στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων πρέπει να υιοθετηθούν αειφορικές και βιώσιμες τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας.

- **Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας**

Η κυβέρνηση λέει ότι το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας βρίσκεται σε πορεία ποιοτικής και ποσοτικής αναβάθμισης, αλλά ακόμη και σήμερα, πιστεύουμε ότι, το Τμήμα δεν είναι σε θέση να ασκήσει αποτελεσματικά τα καθήκοντά του στον τομέα της ασφάλειας ώστε να μην επιτρέπεται η επανάληψη των λαθών και των παραλείψεων που συνέτειναν στην τραγωδία του τραγικού ατυχήματος της Ήλιος.

- **Τουριστική Πολιτική- Πολιτική Γκολφ**

Η τουριστική πολιτική πρέπει να τύχει άμεσης αναθεώρησης. Ιδιαίτερα όσον αφορά την σκανδαλώδη προώθηση των αναπτύξεων των γηπέδων γκολφ, αφού έχει πλέον αποδειχθεί ότι δεν υπάρχει ουσιαστικό όφελος για τον τουρισμό.

- **Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας**

Η ενεργειακή πολιτική αυτής της χώρας είναι ανεργμάτιστη. Δεν υπάρχει ένας γενικός σχεδιασμός που να καλύπτει όλα τα στάδια του χρονικού ορίζοντα. Δεν υπάρχει ένας σχεδιασμός εξοικονόμησης ενέργειας, αύξησης της ενεργειακής απόδοσης και προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η εξάρτηση της χώρας από εισαγόμενες ενεργειακές πηγές (σήμερα το πετρέλαιο, αύριο το φυσικό αέριο) είναι καθολική και καταθλιπτική. Η απουσία δημόσιων μέσων κυκλοφορίας μεγαλώνει τα ενεργειακά αδιέξοδα. Μόνο με την προώθηση των δημόσιων μέσων συγκοινωνίας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα αποκεντρωθεί και εκδημοκρατικοποιηθεί η αγορά της ενέργειας. Όμως η κυβέρνηση φαίνεται να αγνοεί τις δυνατότητες προώθησης ριζοσπαστικών φιλολαϊκών πολιτικών στο τομέα της ενέργειας. Πραγματικά φιλολαϊκά μέτρα δεν είναι μόνο η μείωση των φόρων αλλά κυρίως είναι το κτύπημα των ολιγοπωλίων και των καρτέλ μέσω της κοινωνικοποίησης των μέσων παραγωγής της ενέργειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

**Παρουσιολόγιο για τις πραγματοποιηθείσες συνεδρίες
της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για τη μελέτη του κρατικού προϋπολογισμού του 2009^{34 35}**

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία	Παρόντες βουλευτές
Παρασκευή 17 Οκτωβρίου 2008	- Υπουργός Οικονομικών (Οικονομική πολιτική και δημοσιονομική κατάσταση) <u>Επιμέρους προϋπολογισμοί:</u> - Υπουργείο Οικονομικών - Γενικό Λογιστήριο - Γραφείο Προγραμματισμού <i>Υπουργός Οικονομικών:</i> <i>Χαρίλαος Σταυράκης</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Νικόλας Παπαδόπουλος Σταύρος Ευαγόρου Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρία Κυριακού Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Χρήστος Στυλιανίδης Γιώργος Πεردίκης
Δευτέρα 20 Οκτωβρίου 2008	Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων <i>Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων:</i> <i>Νίκος Νικολαΐδης</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Σταύρος Ευαγόρου Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρίνος Σιζόπουλος Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Ζαχαρίας Κουλίας Αντρέας Φακοντής Άριστος Αριστοτέλους Κλαύδιος Μαυροχάννας Χρήστος Στυλιανίδης

³⁴ Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος απέστειλε στην επιτροπή επιστολή στις 30 Σεπτεμβρίου 2008, στην οποία αναφέρει ότι σε συνεδρίες της επιτροπής, στις οποίες δε θα παρίστατο ο ίδιος, θα εκπροσωπείτο από άλλα μέλη του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

³⁵ Ο κ. Γιάννος Λαμάρης δεν κατέστη δυνατό να παραστεί στις συνεδρίες της επιτροπής λόγω σοβαρού ατυχήματος.

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία	Παρόντες βουλευτές
		Γιώργος Περδίκης
Πέμπτη 23 Οκτωβρίου 2008	Υπουργείο Άμυνας <i>Υπουργός Άμυνας:</i> <i>Κώστας Παπακώστας</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Σταύρος Ευαγόρου Τάκης Χατζηγεωργίου Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Γιαννάκης Ομήρου Άριστος Αριστοτέλους Γιαννάκης Γαβριήλ Κυριάκος Χατζηγιάννης Σωκράτης Χάσιος Γιώργος Περδίκης
Δευτέρα 27 Οκτωβρίου 2008	Υπουργείο Εσωτερικών <i>Υπουργός Εσωτερικών:</i> <i>Νεοκλής Συλικιώτης</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Νικόλας Παπαδόπουλος Σταύρος Ευαγόρου Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρίνος Σιζόπουλος Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Άντρος Κυπριανού Αριστοφάνης Γεωργίου Άριστος Αριστοτέλους Κλαύδιος Μαυροχάννας Ιωνάς Νικολάου Χρήστος Στυλιανίδης Σοφοκλής Φυττής Άγγελος Βότσης Γιώργος Βαρνάβα Γιώργος Περδίκης
Τετάρτη 29 Οκτωβρίου 2008	Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων <i>Έφορος Ελέγχου</i>	Μέλη της επιτροπής: Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία	Παρόντες βουλευτές
	<i>Κρατικών Ενισχύσεων:</i> <i>Χρίστος Ανδρέου</i> • Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού <i>Πρόεδρος Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού:</i> <i>Κωστάκης Χριστοφόρου</i> • Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών <i>Πρόεδρος Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών:</i> <i>Γιαννάκης Πογιατζής</i> • Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου <i>Έφορος Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου:</i> <i>Λάκης Δημητρίου</i>	Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρία Κυριακού Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Άριστος Αριστοτέλους Μέλη της επιτροπής: Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρία Κυριακού Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Άριστος Αριστοτέλους Μέλη της επιτροπής: Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρία Κυριακού Νίκος Κουτσού Μέλη της επιτροπής: Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρία Κυριακού Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Κλαύδιος Μαυροχάννας Άριστος Αριστοτέλους
Δευτέρα 3 Νοεμβρίου 2008	• Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία	Παρόντες βουλευτές
	<i>Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού:</i> <i>Αντώνης Μιχαηλίδης</i>	Νικόλας Παπαδόπουλος Αβέρωφ Νεοφύτου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρία Κυριακού Μαρίνος Σιζόπουλος Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Ντίνος Χατζηνικόλας Άριστος Αριστοτέλους Ανδρέας Μουσκάλλης Γιώργος Περδικής
Τετάρτη 5 Νοεμβρίου 2008	• Ελεγκτική Υπηρεσία <i>Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας:</i> <i>Χρυστάλλα Γιωρκάτζη</i> • Νομική Υπηρεσία <i>Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας:</i> <i>Πέτρος Κληρίδης</i> • Βουλή των Αντιπροσώπων <i>Αν. Γενικός Διευθυντής:</i> <i>Σωκράτης Σωκράτους</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Μαρία Κυριακού Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Αριστοφάνης Γεωργίου Άριστος Αριστοτέλους Ιωνάς Νικολάου Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Νικόλας Παπαδόπουλος Μαρία Κυριακού Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Ιωνάς Νικολάου Άριστος Αριστοτέλους Αριστοφάνης Γεωργίου Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Νικόλας Παπαδόπουλος Αριστοφάνης Γεωργίου Άριστος Αριστοτέλους Νίκος Κουτσού

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία	Παρόντες βουλευτές
	Γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας <i>Επίτροπος Νομοθεσίας: Λήδα Κουρσουμπά</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Νικόλας Παπαδόπουλος Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Άριστος Αριστοτέλους Στέλλα Κυριακίδου
Πέμπτη 6 Νοεμβρίου 2008	Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως <i>Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως: Κύπρος Χρυσοστομίδης</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου Μαρία Κυριακού Μαρίνος Σιζόπουλος Μη μέλη της επιτροπής: Ιωνάς Νικολάου Αριστοφάνης Γεωργίου Ρούλα Μαυρονικόλα
Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2008	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού <i>Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού: Ανδρέας Δημητρίου</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Νικόλας Παπαδόπουλος Σταύρος Ευαγόρου Τάκης Χατζηγεωργίου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρίνος Σιζόπουλος Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Νίκος Τορναρίτης Ανδρέας Θεμιστοκλέους Γιαννάκης Γαβριήλ Αθηνά Κυριακίδου
Τετάρτη 12 Νοεμβρίου 2008	Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών:	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Νικόλας Παπαδόπουλος Σταύρος Ευαγόρου

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία	Παρόντες βουλευτές
	<i>Έφορος Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών:</i> <i>Κωνσταντίνος Λύρας</i> • Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων: <i>Πρόεδρος Αναθεωρητικής Αρχής Προσφύγων:</i> <i>Κλεάνθης Κλεάνθους</i>	Αβέρωφ Νεοφύτου Μαρία Κυριακού Μη μέλη της επιτροπής: Ανδρέας Μουσκάλλης Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου Σταύρος Ευαγόρου Αβέρωφ Νεοφύτου Μαρία Κυριακού
Πέμπτη 13 Νοεμβρίου 2008	• Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: <i>Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:</i> <i>Σωτηρούλα Χαραλάμπους</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Σταύρος Ευαγόρου Αβέρωφ Νεοφύτου Μαρία Κυριακού Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Πάμπης Κυρίτσης Ανδρέας Φακοντής Χρήστος Στυλιανίδης Αντώνης Αντωνίου Αθηνά Κυριακίδου Γιώργος Περγίδης
Δευτέρα 17 Νοεμβρίου 2008	• Υπουργείο Εξωτερικών <i>Υπουργός Εξωτερικών:</i> <i>Μάρκος Κυπριανού</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Σταύρος Ευαγόρου Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρίνος Σιζόπουλος Μη μέλη της επιτροπής: Σοφοκλής Φυττής Σκεύη Κουκουμά Χρήστος Στυλιανίδης Δημήτρης Συλλούρης

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία	Παρόντες βουλευτές
		Γιώργος Περδίκης
Τετάρτη 19 Νοεμβρίου 2008	• Δικαστική Υπηρεσία <i>Πρόεδρος Ανωτάτου Δικαστηρίου:</i> <i>Πέτρος Αρτέμης</i> • Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως <i>Επίτροπος Διοικήσεως:</i> <i>Ηλιάννα Νικολάου</i> • Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα <i>Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα:</i> <i>Γούλα Φράγκου</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Λευτέρης Χριστοφόρου Μαρία Κυριακού Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Ιωνάς Νικολάου Αριστοφάνης Γεωργίου Σοφοκλής Φυττής Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Μαρία Κυριακού Μη μέλη της επιτροπής: Σοφοκλής Φυττής Ιωνάς Νικολάου Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Μαρία Κυριακού Μη μέλη της επιτροπής: Ιωνάς Νικολάου Ανδρέας Αγγελίδης
Δευτέρα 24 Νοεμβρίου 2008	• Υπουργείο Υγείας <i>Υπουργός Υγείας:</i> <i>Χρίστος Πατσαλίδης</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Σταύρος Ευαγόρου Αβέρωφ Νεοφύτου Μαρίνος Σιζόπουλος Νίκος Κουτσού

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία	Παρόντες βουλευτές
	• Κυβερνητικός Εκπρόσωπος (Κονδύλια διαφώτισης) <i>Κυβερνητικός Εκπρόσωπος: Στέφανος Στεφάνου</i>	Μη μέλη της επιτροπής: Ελένη Θεοχάρους Στέλλα Κυριακίδου Πάνικος Σταυριανός Ντίνα Ακκελίδου Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου Αθηνά Κυριακίδου Άγγελος Βότσης Γιώργος Πεردίκης Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Σταύρος Ευαγόρου Αβέρωφ Νεοφύτου Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Χρήστος Στυλιανίδης Γιώργος Πεردίκης
Πέμπτη 27 Νοεμβρίου 2008	• Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος <i>Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος: Μιχάλης Πολυνείκης</i>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Αβέρωφ Νεοφύτου Μαρίνος Σιζόπουλος Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Γιαννάκης Θωμά Αντρέας Φακοντής Κυριάκος Χατζηγιάννη Σοφοκλής Φυττής Αντώνης Αντωνίου Γιώργος Πεردίκης Σκεύη Κουκουμά
Δευτέρα 1 Δεκεμβρίου 2008	• Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου <u>(Οικονομική κατάσταση και εκτιμήσεις)</u>	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Σταύρος Ευαγόρου Τάκης Χατζηγεωργίου

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/Ανεξάρτητη Υπηρεσία	Παρόντες βουλευτές
	<i>Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου: Μ,</i>	Αβέρωφ Νεοφύτου Μαρίνος Σιζόπουλος Νίκος Κουτσού Μη μέλη της επιτροπής: Χρήστος Στυλιανίδης
Δευτέρα 8 Δεκεμβρίου 2008	• Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (<u>Οικονομική κατάσταση και εκτιμήσεις</u>) (συνέχιση της συζήτησης)	Μέλη της επιτροπής: Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος Σταύρος Ευαγόρου Τάκης Χατζηγεωργίου Αβέρωφ Νεοφύτου Μαρία Κυριακού Μαρίνος Σιζόπουλος Νίκος Κουτσού

Τροποποιήσεις στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009 που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών μετά τη λήξη της κυρίως συζήτησης από την επιτροπή

(Επιστολή Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008)

Τροποποίηση Αρ. 1

Κεφάλαιο: 020100.2 «Νομική Υπηρεσία-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Άρθρο: 02102 «Βασικοί Μισθοί»: €98.703

Εδάφιο: 60 «Δημόσιοι Κατηγοροί (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11)»: €98.703

Άρθρο: 02103 «Αύξηση Μισθών»: €6.567

Άρθρο: 02107 «Δέκατος Τρίτος Μισθός»: €10.797

Άρθρο: 02141 «Τιμαριθμικά Επιδόματα»: €24.002

Στα πλαίσια της δημιουργίας θέσεων Δημόσιων Κατηγόρων έχει συμφωνηθεί η σταδιακή δημιουργία 35 θέσεων σε διάστημα τριών ετών.

Εκ παραδρομής στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου δεν περιλήφθηκε η δημιουργία 11 θέσεων Δημόσιου Κατήγορου (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) για κάλυψη των τελευταίων αυξημένων αναγκών της Νομικής Υπηρεσίας.

Στο προτεινόμενο Νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου όπως κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων κάτω από το πιο πάνω εδάφιο περιλαμβάνονται 24 θέσεις.

Οι πιστώσεις που θα απαιτηθούν με την πρόσληψη 11 πρόσθετων Δημόσιων Κατηγόρων (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) αναλύονται ως εξής:

02103 «Αύξηση Μισθών»: €6.567

02107 «Δέκατος Τρίτος Μισθός»: €10.797

2141 «Τιμαριθμικά Επιδόματα»: €24.002

Τροποποίηση Αρ. 2

Κεφάλαιο: 130300.2 «Αστυνομία-Αρχηγείο Αστυνομίας-Τακτικές Δαπάνες»

Άρθρο: 02102 «Βασικοί Μισθοί»: €51.328

Εδάφιο 42: «Αστυνόμος Α΄ (Κλίμακα Α13(ii))»

«Αστυνόμος Β΄ - Προϊστάμενος Σπουδών (Κλίμακα Α13(ii))»:

€51.328

Δημιουργία μιας θέσης κάτω από το εδάφιο 42 «Αστυνόμος Α΄ (Κλίμακα Α13(ii))» «Αστυνόμος Β΄ - Προϊστάμενος Σπουδών (Κλίμακα Α13(ii))» που εκ παραδρομής διαγράφηκε στο προτεινόμενο προσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου.

Τροποποίηση Αρ. 3

Κεφάλαιο: 200300.2 «Μέση Εκπαίδευση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Άρθρο: 02102 «Βασικοί Μισθοί»: €1.598.142

Εδάφιο 100: «Καθηγητές (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11)»: €1.598.142

«Καθηγητές (Κλίμακες Α7, Α8 και Α10)»

«Καθηγητές (Κλίμακα Α8) και Καθηγητές (Κλίμακες Α5 και Α7)»

Κεφάλαιο: 200500.2 «Δημοτική Εκπαίδευση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Άρθρο: 02102 «Βασικοί Μισθοί»: €1.220.328

Εδάφιο 100: «Δάσκαλοι (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11)»

«Δάσκαλοι (Κλίμακα Α8) και Δάσκαλοι (Κλίμακες Α5 και Α7)»

Κεφάλαιο: 200300.2 «Μέση Εκπαίδευση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Άρθρο: 02102 «Βασικοί Μισθοί»: -€386.490

Εδάφιο 80: «Καθηγητές Πρακτικών Γνώσεων (Κλίμακες Α11(ii))»: -

€386.490

Κεφάλαιο: 200300.2 «Μέση Εκπαίδευση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Άρθρο: 02102 «Βασικοί Μισθοί»: -€1.211.652

Εδάφιο 110: «Καθηγητές (Κλίμακες Α10)»: -€1.211.652

Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού με επιστολή του υπέβαλε αίτημα για δημιουργία νέων πρόσθετων θέσεων Καθηγητών και Δασκάλων αφού οι ανάγκες σε εκπαιδευτικούς λειτουργούς τόσο στη Μέση όσο και στη Δημοτική Εκπαίδευση καλύπτονται σε μεγάλο βαθμό από εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε έκτακτη βάση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία προβλημάτων για την ομαλή λειτουργία των σχολικών μονάδων και τη στελέχωσή τους.

Στο προτεινόμενο προσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου όπως κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων κάτω από τα πιο πάνω εδάφια περιλήφθηκαν 4114 θέσεις Καθηγητών και 3112 θέσεις Δασκάλων.

Για επίλυση του προβλήματος θα πρέπει στο υπό αναφορά προσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2009 να ενσωματωθούν πρόσθετες 200 θέσεις Καθηγητών και 68 θέσεις Δασκάλων.

Ταυτόχρονα με την ίδρυση των πιο πάνω θέσεων καταργούνται και 76 θέσεις

ως ακολούθως:

- 19 θέσεις Καθηγητή Πρακτικών Γνώσεων (Κλ. Α11 (ii))
- 31 θέσεις Καθηγητή (Κλ. Α10) της ειδικότητας των Πρακτικών Γνώσεων και 26 θέσεις Καθηγητή (Κλ. Α10), από το σύνολο των 59 εγκεκριμένων σήμερα θέσεων.

Η δημιουργία των 268 οργανικών θέσεων έναντι κατάργησης των εκτάκτων δε θα επιβαρύνει τον Προϋπολογισμό του Κράτους με επιπρόσθετες δαπάνες αφού η δαπάνη περιλαμβάνεται ήδη στον Προϋπολογισμό του 2009.

Α. Κατάσταση Δαπανών του Υπουργείου Άμυνας σε σχέση με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Έτος	Σύνολο Αμυντικών Δαπανών € (εκ)	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) € (εκ)	Ποσοστό (%) Δαπάνη/ΑΕΠ
1998	323,9	8.445,3	3,8
1999	225,1	9.062,6	2,5
2000	223,3	9.883,1	2,3
2001	347,3	10.627,9	3,3
2002	424,0	10.979,7	3,9
2003	415,7	11.761,2	3,5
2004	270,8	12.653,6	2,1
2005	295,4	13.462,3	2,2
2006	285,8	14.435,2	2,0
2007	287,1	15.565,6	1,8
2008 (Προϋπ.)	355,6	16.840,3	2,1
2009 (Προϋπ.)	368,6	17.799,1	2,1

Β. Έσοδα από Πετρελαιοειδή και Αντισταθμιστικά Μέτρα

	Πραγματικά 2000 € εκατομ.	Πραγματικά 2001 € εκατομ.	Μετα- βολή %	Πραγματικά 2002 € εκατομ.	Μετα- βολή %	Πραγματικά 2003 € εκατομ.	Μετα- βολή %	Πραγματικά 2004 € εκατομ.	Μετα- βολή %	Πραγματικά 2005 € εκατομ.	Μετα- βολή %	Πραγματικά 2006 € εκατομ.	Μετα- βολή %
Σύνολο Εσόδων από	64,8	66,6	2,8	89,0	33,6	177,5	99,5	201,1	13,3	207,3	3,1	214,5	3,5
Πετρελαιοειδή													
Φόρος Κατανάλωσης Πετρελαιοειδών	43,9	44,7	1,8	63,3	41,6	132,4	109,2	149,1	12,6	147,2	-1,3	149,8	1,8
Εισπράξεις από την επιβολή ΦΠΑ στις πωλήσεις πετρελαιοειδών	20,9	21,9	4,9	25,7	17,2	45,1	75,8	52,0	15,3	60,1	15,6	64,7	7,7
Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα	110,4	109,1	-1,2	107,7	-1,3	92,3	-14,3	0,0	-100,00	0,0		0,0	
Αντισταθμιστικά Μέτρα	102,2	116,4	13,9	147,3	26,6	217,3	47,6	221,8	2,1	219,2	-1,2	212,7	-3,0
Οικονομική Βοήθεια στις ΑΤΑ έναντι απώλειας κτηματικού και επαγγελματικού φόρου Εκπαιδευτικές Χορηγίες	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6	14,4	25390,3	14,4	0,4	14,9	3,1	18,5	24,1
Ειδικές Χορηγίες σε Συνταξιούχους				21,9		34,5	57,5	48,9	41,7	45,9	-6,1	46,3	0,9
Παροχή Επιδόματος Τέκνου	17,2	19,8	15,1	27,5	38,9	69,4	152,4	83,4	20,2	85,8	2,9	86,3	0,6
Κοινό Εξωτερικό Δασμολόγιο	65,9	71,4	8,3	71,2	-0,3	65,6	-7,9	40,0	-39,0	28,3	-29,3	26,2	-7,4
Σχέδιο Επιστροφής ΦΠΑ για την απόκτηση 1 ^{ης} κατοικίας	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		4,2	

Σημ.: Επιπλέον έχει αυξηθεί το αφορολόγητο εισόδημα των φυσικών προσώπων και έχει μειωθεί ο συντελεστής εταιρικού φόρου από 20%-25% σε 10%. Η επίπτωση από αυτά τα δύο μέτρα για το 2004 ήταν £55,5 εκατομ. και £64,1 εκατομ. αντίστοιχα.

* Οι εισπράξεις από την επιβολή ΦΠΑ υπολογίστηκαν με βάση τη μέση ετήσια τιμή των πετρελαιοειδών και τις πωλήσεις σύμφωνα με τις στατιστικές ενέργειας της Στατιστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Σχέδιο Επιστροφής ΦΠΑ για την απόκτηση 1^{ης} κατοικίας €20 εκατομ. περίπου

		<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2007</u>
Φόροι Κατανάλωσης:	Βενζίνη μολυβδόχα	14,48 σ/λίτρο από 22.11.99	14,48 σ/λίτρο	16,48 σ/λίτρο 2.7.2002	19,48 σ/λίτρο	19,98 σ/λίτρο 29.4.2004		
	Βενζίνη αμόλυβδη	12,48 σ/λίτρο	12,48 σ/λίτρο	14,48 σ/λίτρο 2.7.2002	17,48 σ/λίτρο			
	Πετρέλαιο	2 σ/λίτρο	2 σ/λίτρο	7 σ/λίτρο 2.7.2002	11 σ/λίτρο 1.1.2003 14 σ/λίτρο 2.10.2003	14,3 σ/λίτρο 29.4.2004		
	Πετρέλαιο L.S.	2 σ/λίτρο	2 σ/λίτρο	7 σ/λίτρο 2.7.2002	11 σ/λίτρο 1.1.2003 14 σ/λίτρο 2.10.2003	14,3 σ/λίτρο 29.4.2004		
καθαρό								
	Πετρέλαιο	2 σ/λίτρο	2 σ/λίτρο	7 σ/λίτρο	11 σ/λίτρο 1.1.2003	14,3 σ/λίτρο	11,3 σ/λίτρο	7,3 σ/λίτρο

ακάθαρτο			2.7.2002	14 σ/λίτρο 2.10.2003	29.4.2004			
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	8% μέχρι 30.6.2000 10% από 1.7.2000	10%	13% από 1.7.2002	15% από 1.1.2003	15%	15%	15%	

Γ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ /ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	2006 Πραγμ.	2007 Πραγμ.	2007/06 % Μεταβ.	2008 Προϋπολ.	2008/07 % Μεταβ.	2009 Προϋπολ.	2009/08 % Μεταβ.
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	130,0	179,0	37,7	213,2	19,1	244,1	14,5
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ	285,8	287,1	0,5	355,6	23,9	368,6	3,6
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΦΥΣ. ΠΟΡ. ΠΕΡΙΒ.	239,5	249,0	4,0	278,7	11,9	348,6	25,1
ΥΠ. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΤΑΞΕΩΣ	233,1	251,2	7,7	304,3	21,2	318,5	4,7
ΥΠ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΒΙΟΜ. & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	54,8	48,8	-11,0	70,2	43,8	67,6	-3,7
ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	552,5	618,9	12,0	682,8	10,3	791,7	16,0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	458,9	515,7	12,4	591,1	14,6	740,6	25,3
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	53,2	61,4	15,5	81,9	33,3	80,3	-2,0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2.988,4	2.955,7	-1,1	3.131,4	5,9	3.228,1	3,1
ΥΠ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	691,4	721,9	4,4	951,7	31,8	1.071,1	12,5
ΥΠ. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	327,5	280,4	-14,4	352,8	25,8	390,7	10,7
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	452,7	467,6	3,3	526,5	12,6	615,2	16,9
ΣΥΝΟΛΟ	6.467,9	6.636,9	2,6	7.540,2	13,6	8.265,2	9,6

Δ. ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ**ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2006 Πραγμ.	2007 Πραγμ.	2007/06 % Μεταβ.	2008 Προϋπολ.	2008/07 % Μεταβ.	2009 Προϋπολ.	2009/08 % Μεταβ.
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	102,0	104,5	2,4	122,2	16,9	129,5	6,0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ	285,8	287,1	0,5	355,6	23,9	368,6	3,6
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΦΥΣ. ΠΟΡ. ΠΕΡΙΒ.	175,7	171,4	-2,4	200,3	16,8	262,1	30,9
ΥΠ. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΤΑΞΕΩΣ	228,1	243,5	6,8	268,0	10,1	282,8	5,6
ΥΠ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΒΙΟΜ. & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	22,4	17,3	-22,5	20,1	15,8	23,9	18,8
ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	534,6	598,2	11,9	654,8	9,5	772,4	18,0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	318,3	320,8	0,8	387,1	20,7	470,4	21,5
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	46,9	55,9	19,4	74,4	32,9	75,0	0,8
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	813,2	1.040,2	27,9	1.095,3	5,3	1.189,9	8,6
ΥΠ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	603,1	643,9	6,8	694,0	7,8	777,9	12,1
ΥΠ. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	230,0	209,2	-9,0	243,0	16,2	274,9	13,1
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	495,5	447,8	10,4	497,3	11,0	577,3	16,1
ΣΥΝΟΛΟ	3.765,5	4.139,9	9,9	4.612,0	11,4	5.204,6	12,9

Ε. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2006 Πραγμ.	2007 Πραγμ.	2007/06 % Μεταβ.	2008 Προϋπολ.	2008/07 % Μεταβ.	2009 Προϋπολ.	2009/08 % Μεταβ.
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	19,6	31,0	58,3	82,4	166,2	106,0	28,7
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ	0,0	0,0	-1,8	0,0	16,5	0,0	0,4
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΦΥΣ.ΠΟΡ.ΠΕΡΙΒ.	63,8	77,6	21,5	78,4	1,0	86,5	10,4
ΥΠ.ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜ.ΤΑΞΕΩΣ	5,1	7,7	51,0	36,4	372,6	35,7	-1,8
ΥΠ.ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΒΙΟΜ. & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	32,4	31,5	-3,0	50,1	59,2	43,7	-12,7
ΥΠ.ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝ.ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	17,8	20,5	15,1	27,7	35,0	19,2	-30,8
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	140,5	194,8	38,7	203,9	4,6	270,1	32,5
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	6,3	5,5	-13,2	7,6	37,4	5,3	-30,1
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	44,5	52,9	18,9	68,3	29,0	84,3	23,4
ΥΠ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	88,3	78,1	-11,6	257,7	230,1	293,2	13,8
ΥΠ.ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	94,6	68,2	-27,9	106,3	55,9	112,4	5,8
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	47,0	19,7	-58,1	29,0	47,5	37,9	30,6
ΣΥΝΟΛΟ	560,0	587,5	4,9	947,8	61,3	1.094,5	15,5

ΣΤ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ/ΚΑΤΑΡΓΗΣΗΣ ΘΕΣΕΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ	ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ	0	2
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	31	38
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ	85	85
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	1	4
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	0	3
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	7	6
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	24	1
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2	32
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ	2	2
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	305	0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	4	13
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	1	11
ΣΥΝΟΛΟ	462	197

Z. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΡΓΑ

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα νέα έργα τα οποία αναμένεται να ξεκινήσουν το 2009 και τα οποία ξεπερνούν το €1εκ.

		Σύνολο εκ. €	2009 εκ. €	2010 €	2011 €
	ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ				
1.	Μηχανογράφηση Γενικού Λογιστηρίου	15.00	2.50	7.0	6.5
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ				
1.	Πολιτιστική Υποδομή - Μέγαρο Πολιτισμού	100.00	25.00	35.0	40.0
2.	Ανάγερση Κτιρίου ΘΟΚ	27.00	7.00	10.0	5.0
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ				
1.	Ακτινοθεραπευτικό Κέντρο στη Λεμεσό	22.00	0.50	3.5	5.0
2.	Ανάγερση Κτιρίου Μετρολογίας	3.70	1.50	1.5	0.7
3.	Ανάγερση Κτιρίου Βουλής*	?	3.00	?	?
4.	Κτίριο Πολεοδομίας	23.00	6.50	6.5	10.0
5.	Επέκταση Κεντρικών Γραφείων Τμήματος Δημοσίων Έργων	12.00	2.80	3.0	6.2
	ΟΔΙΚΑ ΕΡΓΑ				
1.	Αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας-Λεμεσού (Κόμβος ΓΣΠ και προσβάσεις, Τμήμα Κόμβος Αλάμπρας - Κόμβος Λατσιών)	60.00	10.30	21.0	21.0
2.	Ανακασκ./Αναβαθ. Λεωφ. Αρχαγγέλου	19.00	6.00	8.0	5.0

3.	Συστήματα Φωτοεπισήμανσης	32.80	5.10	11.9	9.0
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ					
1.	Βελτίωση ΡΙΚ στην Αγλαντζιά	2.00	1.00	1.0	0.0
2.	Βελτ. 28ης Οκτωβρίου στην Έγκωμη	2.50	1.00	1.0	0.5
3.	Βελτίωση της Λεωφόρου Αγλαντζιάς από τη συμβολή της Λεωφόρου Λάρνακας μέχρι τη συμβολή της Λεωφόρου Ακαδημίας	5.00	1.00	1.0	1.0
4.	Βελτίωση του δρόμου Γερίου - Λατσιών Β' Φάση	5.00	1.00	1.5	1.0
5.	Ανάπλαση πλατείας εκκλησίας Αγίου Ανδρονίκου και του περιβάλλοντα χώρου στο Τσέρι	4.10	1.20	1.0	1.1
6.	Διαμόρφωση πλατείας εκκλησίας Αγίου Γεωργίου και του περιβάλλοντα χώρου στα Λύμπια	3.00	1.20	1.8	0.0
7.	Βελτ. Τουρ. Παραλ. Δρόμου Λεμεσού/Παρεκκλησιά	9.00	1.00	1.5	1.5
8.	Βελτ. Δρόμου Τραχωνίου	3.50	1.50	1.0	1.0
9.	Διαμόρφωση του παραλιακού μετώπου Λεμεσού (Ακτή Ολυμπίων)	1.20	1.20	0.0	0.0
10.	Βελτίωση Δρόμου από Ορόκληνη μέχρι τον παραλιακό Δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας	6.00	1.00	2.0	2.0
11.	Βελτ. Αρχ.Μακ. Γ Δημ. & Βαπτένας στην Ορμήδεια	5.00	1.50	2.0	1.0
12.	Κατασκευή Πεζοδρομ/Ποδηλατοδρ. στα Περβόλια	10.00	1.20	3.0	3.0
13.	Βελτίωση του παραλιακού μετώπου Βορόκληνης	3.5	1.2	1.8	0.5

14.	Δρ. Πρωτ. Σημ. Ν Παρ. Πάφου μέχρι Λεωφ. Αποστ. Παύλου στην Πάφο μέχρι Κόλπο των Κοραλλίων	22.50	1.00	2.5	2.0
15.	Κατ. Δρ. Πρ. Σημ. προς Αερολ. Πάφου	13.00	1.20	3.0	3.0
16.	Κατασκευή παραλιακού πεζόδρομου στον Πρωταρά	1.70	1.40	0.3	0.0
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ					
1.	Αξιοποίηση Επεξεργασμένων Λυμάτων Πόλεων	37.00	6.50	27.2	2.3
2.	Κατασκευή και Λειτουργία Κέντρου Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και Χώρων Ταφής Αμιαντούχων Υλικών	30.00	1.00	1.0	1.0
3.	Πράσινοι χώροι για απόρριψη μη συνήθων σκυβάλλων	30.00	2.60	10.2	14.6
4.	Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών και Συστημάτων Θέρμανσης - Ψύξης σε δημόσια κτίρια	6.00	6.00	0.0	0.0
ΆΛΛΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΕΡΓΑ					
1.	Αναβάθμιση Δημόσιων Οδικών Μεταφορών	70.00	6.50	13.6	25.0

ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ 2008 ΚΑΙ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΑ					
1.	Επιαναφορά Περιβάλλοντος	80.00	7.00	19.5	20.0
2.	Χώροι Υγειονομικής Ταφής (Λεμεσού, Λευκωσίας, Πάφου)	210.00	18.00	60.0	110.0
3.	Κατασκευή Καταφυγίων Αλιείας	26.00	5.00	5.0	5.0
4.	Μηχανογράφηση Νοσοκομείων	12.00	9.50		

* Το Υπουργείο Οικονομικών δεν κατέχει στοιχεία για το συνολικό κόστος του έργου καθώς και το κόστος της δαπάνης για τα επόμενα δύο χρόνια.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΙΣ 16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2008³⁶

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

	2005	2006	2007	2008	2009
	€ εκ.	€ εκ.	€ εκ.	€ εκ.	€ εκ.
Ακαθάριστο Εγγ. Προϊόν σε Τρέχουσες Τιμές	13,462.3	14,435.2	15,565.6	16,933.2	17,977.8
Ρυθμός Ανάπτυξης (%)	3.9	4.1	4.4	3.9	3.7
Ανεργία ΕΕΔ (%)	5.3	4.5	4.3	4.1	4.1
Πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης) (%)	2.0	2.2	2.2	4.8	2,5 - 3,0
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο	-325.5	-172.5	505.5	165.0	120.0
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	-2.4	-1.2	3.2	1.0	0.7
Πρωτογενές Έλλειμμα/Πλεόνασμα	147.6	297.9	1,008.3	660.0	524.0
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	1.1	2.1	6.5	3.9	2.9

³⁶ Τα στοιχεία που αναφέρονται στους πίνακες είναι ενδεχόμενο από την εν λόγω ημερομηνία και μετά να έχουν διαφοροποιηθεί στη βάση δαπανών και εισπράξεων που διενεργούνται στο μεταξύ.

Δημόσιες Αποταμιεύσεις	95.5	258.6	982.1	719.1	683.5
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	0.7	1.8	6.3	4.2	3.8
Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	421.0	431.1	476.6	558.2	591.7
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	3.1	3.0	3.1	3.3	3.3
Ακαθάριστες Χρηματοδοτικές Ανάγκες	-1,457.2	-1,615.1	-769.9	-1,138.9	-1,210.4
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	-10.8	-11.2	-4.9	-6.7	-6.7
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος - Δημόσιο Χρέος	69.1	64.6	59.5	49.0	45.0
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος - Δημόσιο Εξωτερικό Χρέος	17.0	14.2	13.7	10.9	10.2

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΜΕΓΕΘΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΟΠΩΣ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΤΕΘΕΙ

ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2005-2009 (σε εκατομμύρια ευρώ)

	2005	2006	2007	2008	2009
ΕΣΟΔΑ	4,644.7	5,457.5	5,664.5	7,061.7	6,875.2
ΔΑΠΑΝΕΣ	6,074.1	6,627.3	6,954.0	7,509.6	8,265.2
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	-1,429.5	-1,169.8	-1,289.5	-447.9	-1,390.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΠΕΡΙΛΗΨΗ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ (διαφορά) 2005-2009 (σε χιλιάδες ευρώ)

	Πραγματικά	Διαφορά	Πραγματικά	Διαφορά	Πραγματικά	Διαφορά	Αναθεωρ.	Διαφορά	Προϋπολ.	Διαφορά
	Έσοδα		Έσοδα		Έσοδα		Έσοδα		Έσοδα	
	2005		2006		2007		2008		2009	
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	1,362,483	272,489	1,570,128	207,645	2,239,197	669,069	2,178,200	-60,997	2,315,050	136,850
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	2,211,609	151,083	2,458,818	247,209	2,936,626	477,808	3,212,000	275,374	3,387,953	175,953
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	185,214	23,727	213,170	27,956	291,073	77,903	302,716	11,643	284,917	-17,799
ΕΝΟΙΚΙΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΟΙ ΠΡΟΣΟΔΟΙ	56,305	-43,368	68,636	12,331	98,214	29,578	110,000	11,786	99,665	-10,335
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	165,769	12,143	135,533	-30,235	131,116	-4,417	121,938	-9,178	143,497	21,559
ΆΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	140,960	20,361	247,995	107,035	108,279	-139,716	123,989	15,710	100,056	-23,933
Έσοδα μη άλλως Κατατάξιμα	89,710	24,371	183,540	93,830	49,494	-134,046	24,747	-24,747	22,772	-1,975
Έσοδα Αμυντικής Θωράκισης	1,454	-7,655	302	-1,152	287	-15	200	-87	200	0
Άλλα Λειτουργικά Έσοδα	33,335	3,221	47,796	14,462	42,643	-5,154	46,054	3,411	66,624	20,570
Πρόσοδοι από Τόκους	12,736	-918	12,478	-258	6,914	-5,564	8,988	2,074	7,420	-1,568
Πωλήσεις Παγίων/Μετοχών	3,725	1,341	3,879	154	8,941	5,063	44,000	35,059	3,040	-40,960
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ Α	4,122,339	436,437	4,694,280	571,941	5,804,505	1,110,225	6,048,843	244,338	6,331,138	282,295

ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1,488,363	34,738	1,560,838	72,475	1,082,992	-477,846	1,138,897	55,906	544,040	-594,857
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	5,610,702	471,174	6,255,118	644,416	6,887,497	632,379	7,187,740	300,243	6,875,178	-312,562

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Α: ΠΕΡΙΛΗΨΗ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ (ποσοστιαία αναλογία) 2005-2009 (σε χιλιάδες ευρώ)

	Πραγματικά	%	Πραγματικά	%	Πραγματικά	%	Αναθεωρ.	%	Προϋπολ.	%
	Έσοδα	αναλογία	Έσοδα	αναλογία	Έσοδα	αναλογία	Έσοδα	αναλογία	Έσοδα	αναλογία
	2005		2006		2007		2008		2009	
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	1,362,483	33.1	1,570,128	33.4	2,239,197	38.6	2,178,200	36.0	2,315,050	36.6
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	2,211,609	53.6	2,458,818	52.4	2,936,626	50.6	3,212,000	53.1	3,387,953	53.5
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	185,214	4.5	213,170	4.5	291,073	5.0	302,716	5.0	284,917	4.5
ΕΝΟΙΚΙΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΟΙ ΠΡΟΣΟΔΟΙ	56,305	1.4	68,636	1.5	98,214	1.7	110,000	1.8	99,665	1.6
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	165,769	4.0	135,533	2.9	131,116	2.3	121,938	2.0	143,497	2.3
ΆΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	140,960	3.4	247,995	5.3	108,279	1.9	123,989	2.0	100,056	1.6
Έσοδα μη άλλως Κατατάξιμα	89,710	2.2	183,540	3.9	49,494	0.9	24,747	0.4	22,772	0.4
Έσοδα Αμυντικής Φοράκισης	1,454	0.0	302	0.0	287	0.0	200	0.0	200	0.0
Άλλα Λειτουργικά Έσοδα	33,335	0.8	47,796	1.0	42,643	0.7	46,054	0.8	66,624	1.1
Πρόσοδοι από Τόκους	12,736	0.3	12,478	0.3	6,914	0.1	8,988	0.1	7,420	0.1
Πωλήσεις Παγίων/Μετοχών	3,725	0.1	3,879	0.1	8,941	0.2	44,000	0.7	3,040	0.0
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ Α	4,122,339	100.0	4,694,280	100.0	5,804,505	100.0	6,048,843	100.0	6,331,138	100.0

ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ 1,488,363 1,560,838 1,082,992 1,138,897 544,040

ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ 5,610,702 6,255,118 6,887,497 7,187,740 6,875,178

ΠΙΝΑΚΑΣ 3B: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ 2005-2009 (σε χιλιάδες ευρώ)

	1	2		3		4		5	
	Πραγματικά	Πραγματικά	Μεταβολή	Πραγματικά	Μεταβολή	Αναθεωρ.	Μεταβολή	Προϋπολ.	Μεταβολή
	Έσοδα	Έσοδα	2:1	Έσοδα	3:2	Έσοδα	4:3	Έσοδα	5:4
	2005	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%
A. ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	1,362,483	1,570,128	15.2	2,239,197	42.6	2,178,200	-2.7	2,315,050	6.3
1. Φόρος Εισοδήματος- Φυσικά Πρόσωπα	360,629	429,776	19.2	477,108	11.0	474,567	-0.5	527,600	11.2
Υπάλληλοι	299,977	357,005	19.0	386,697	8.3	378,963	-2.0	427,600	12.8
Υπάλληλοι - Υπεράκτιων Εταιρειών	17,838	24,470	37.2	29,384	20.1	30,000	2.1	30,000	0.0
Αυτοεργοδοτούμενοι	42,814	48,302	12.8	61,027	26.3	65,604	7.5	70,000	6.7
2. Φόρος Εισοδήματος -Νομικά Πρόσωπα	415,045	548,030	32.0	760,481	38.8	772,809	1.6	828,300	7.2
Εταιρικός Φόρος	239,616	280,250	17.0	460,153	64.2	427,942	-7.0	459,340	7.3
Εταιρικός Φόρος-Υπεράκτιες Εταιρείες	174,489	266,456	52.7	297,275	11.6	341,866	15.0	368,960	7.9
Άλλα	940	1,324	40.9	3,053	130.6	3,000	-1.7	0	-100.0

3. Φόροι Περιουσίας	146,714	266,564	81.7	587,063	120.2	476,468	-18.8	455,400	-4.4
Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών	99,227	200,557	102.1	469,592	134.1	375,674	-20.0	350,000	-6.8
Φόρος επί Μερισμάτων	487	1,170		271	-76.8	100	-63.1	0	-100.0
Δικαιώματα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	32,381	53,081	63.9	101,248	90.7	91,123	-10.0	90,000	-1.2
Άλλοι Φόροι Περιουσίας	14,619	11,755	-19.6	15,952	35.7	9,571	-40.0	15,400	60.9
4. Φόροι Μηχανοκινήτων Οχημάτων	68,769	68,812	0.1	82,158	19.4	88,731	8.0	110,000	24.0
5. Άλλοι	371,325	256,945	-30.8	332,387	29.4	365,626	10.0	393,750	7.7
B. ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	2,211,609	2,458,818	11.2	2,936,626	19.4	3,212,000	9.4	3,387,953	5.5
Εισαγωγικοί Δασμοί	48,357	44,916	-7.1	52,721	17.4	57,993	10.0	61,192	5.5
Φόροι Κατανάλωσης	557,616	571,953	2.6	619,438	8.3	644,215	4.0	688,091	6.8
Φόρος Προστιθεμένης Αξίας	1,297,090	1,465,344	13.0	1,744,773	19.1	2,006,489	15.0	2,140,000	6.7
Δικαιώματα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	64,544	105,038	62.7	201,867	92.2	181,680	-10.0	180,000	-0.9
Φόροι Μηχανοκινήτων Οχημάτων	32,031	32,458	1.3	34,191	5.3	36,242	6.0	14,000	-61.4
Εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής	100,030	108,694	8.7	120,866	11.2	142,621	18.0	155,000	8.7
Τέλη Χαρτοσήμων	39,339	51,373	30.6	73,290	42.7	69,625	-5.0	74,011	6.3
Άλλοι	72,602	79,042	8.9	89,481	13.2	73,133	-18.3	75,659	3.5
Γ. ΠΩΛΗΣΗ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	185,214	213,170	15.1	291,073	36.5	302,716	4.0	284,917	-5.9
Δ. ΕΝΟΙΚΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΟΙ ΠΡΟΣΟΔΟΙ	56,305	68,636	21.9	98,214	43.1	110,000	12.0	99,665	-9.4
Ενοίκια και Δικαιώματα	20,594	32,257	56.6	44,802	38.9	50,000	11.6	54,355	8.7
Άλλοι Πρόσοδοι	35,711	36,380	1.9	53,411	46.8	37,388	-30.0	45,310	21.2
Κέρδη Κεντρικής Τράπεζας	1,637	4,424	170.3	17,104	286.7	10,000	-41.5	10,000	0.0
Άλλα Ωφελήματα από Επενδύσεις	0	15	#DIV/0!	4	-74.0	0	-100.0	10	#DIV/0!
Κρατικό Λαχείο	32,277	31,561	-2.2	35,611	12.8	30,269	-15.0	35,000	15.6

Ε. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	165,769	135,533	-18.2	131,116	-3.3	121,938	-7.0	143,497	17.7
Επιβαρύνσεις Φόρων και Τελών	51,490	46,631	-9.4	50,817	9.0	40,653	-20.0	55,910	37.5
Πρόστιμα και Χρηματικές Ποινές	15,070	18,984	26.0	19,005	0.1	17,484	-8.0	17,905	2.4
Τέλη Αεροπορικών Ταξιδιών	46,858	16,831	-64.1	128	-99.2	0	-100.0	0	#DIV/0!
Εισφορές από τα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων	32,058	32,634	1.8	35,310	8.2	37,429	6.0	40,143	7.3
Εισφορές Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης	5,958	4,039	-32.2	6,078	50.5	6,000	-1.3	7,326	22.1
Άλλες	14,333	16,413	14.5	19,779	20.5	20,372	3.0	22,213	9.0
ΣΤ. ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	140,960	247,995	75.9	108,279	-56.3	123,989	14.5	100,056	-19.3
Έσοδα μη άλλως Κατατάξιμα	89,710	183,540	104.6	49,494	-73.0	24,747	-50.0	22,772	-8.0
Έσοδα Αμυντικής Φοράκισης	1,454	302	-79.2	287	-5.1	200	-30.3	200	0.0
Άλλα Λειτουργικά Έσοδα	33,335	47,796	43.4	42,643	-10.8	46,054	8.0	66,624	44.7
Πρόσοδοι από Τόκους	12,736	12,478	-2.0	6,914	-44.6	8,988	30.0	7,420	-17.4
Πωλήσεις Παγίων/Μετοχών	3,725	3,879	4.1	8,941	130.5	44,000	392.1	3,040	-93.1
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ Α	4,122,339	4,694,280	13.9	5,804,505	23.7	6,048,843	4.2	6,331,138	4.7
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1,488,363	1,560,838	4.9	1,082,992	-30.6	1,138,897	5.2	544,040	-52.2
Χορηγίες	150,459	158,681	5.5	36,353	-77.1	38,897	7.0	85,655	120.2
Δάνεια	1,337,903	1,402,157	4.8	1,046,639	-25.4	1,100,000	5.1	458,385	-58.3
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	5,610,702	6,255,118	11.5	6,887,497	10.1	7,187,740	4.4	6,875,178	-4.3

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ (ποσοστιαία αναλογία) 2005-2009 (σε χιλιάδες ευρώ)

	Πραγματικές	%	Πραγματικές	%	Πραγματικές	%	Προϋπολ.	%	Προϋπολ.	%
	Δαπάνες	Αναλογία	Δαπάνες	αναλογία	Δαπάνες	αναλογία	Δαπάνες	αναλογία	Δαπάνες	αναλογία
	2005		2006		2007		2008		2009	
1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1,849,178	32.3	1,995,424	30.9	2,039,240	30.7	2,170,703	28.8	2,431,825	29.4
α. Σύνολο αποδοχών	1,564,267	27.3	1,677,495	25.9	1,676,450	25.3	1,824,310	24.2	2,020,399	24.4
β. Συντάξεις και Φύλοδομήματα	284,911	5.0	317,930	4.9	362,790	5.5	346,393	4.6	411,426	5.0
2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	576,084	10.1	682,788	10.6	842,328	12.7	1,190,142	15.8	1,297,215	15.7
Λειτουργικές Δαπάνες	269,520	4.7	313,409	4.8	281,720	4.2	346,048	4.6	440,822	5.3
Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις	71,973	1.3	78,167	1.2	64,168	1.0	100,380	1.3	109,443	1.3
Εκπαίδευση										
Προσωπικού/Συνέδρια/Σεμινάρια και Άλλα	22,940	0.4	22,671	0.4	20,113	0.3	34,339	0.5	34,149	0.4
Γεγονότα										
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	48,213	0.8	63,126	1.0	57,386	0.9	90,000	1.2	87,455	1.1
Εκδόσεις και Δημοσιότητα	15,036	0.3	15,507	0.2	17,859	0.3	24,993	0.3	28,468	0.3
Δαπάνες Άμυνας και Αστυνόμευσης	19,683	0.3	14,099	0.2	184,067	2.8	241,813	3.2	239,444	2.9
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό	0	0.0	0	0.0	0	0.0	53,877	0.7	66,000	0.8
Δαπάνες σε Σχέση με τα Έσοδα	128,719	2.2	175,808	2.7	217,015	3.3	298,691	4.0	291,434	3.5
3. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	1,510,590	26.4	1,581,413	24.5	1,901,915	28.7	1,952,661	25.9	2,288,900	27.7
Μεταβιβάσεις Εσωτερικού	513,168	9.0	555,827	8.6	647,588	9.8	723,186	9.6	810,772	9.8
Μεταβιβάσεις Εξωτερικού	154,851	2.7	167,443	2.6	192,415	2.9	189,503	2.5	189,846	2.3
Επιχορηγήσεις	115,284	2.0	97,148	1.5	152,967	2.3	116,946	1.6	129,758	1.6
Κοινωνικές Παροχές	713,915	12.5	734,846	11.4	875,335	13.2	911,677	12.1	1,140,663	13.8
Αποζημιώσεις και Έξοδα Αγωγών	13,372	0.2	26,150	0.4	33,609	0.5	11,349	0.2	17,861	0.2
4. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	32,841	0.6	33,439	0.5	56,193	0.8	88,231	1.2	82,516	1.0

5. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ	631,297	11.0	641,182	9.9	656,972	9.9	686,356	9.1	615,136	7.4
Εξυπηρέτηση Δημοσίου Χρέους	631,297	11.0	641,182	9.9	656,972	9.9	686,356	9.1	615,136	7.4
6. ΠΑΓΙΑ/ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	148,363	2.6	168,967	2.6	157,514	2.4	134,473	1.8	159,956	1.9
7. ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	262,017	4.6	257,647	4.0	221,554	3.3	419,094	5.6	499,364	6.0
8. ΔΑΝΕΙΑ	719,695	12.6	1,107,025	17.1	761,179	11.5	898,557	11.9	890,312	10.8
Έκδοση Δανείων	39,786	0.7	36,880	0.6	45,589	0.7	68,003	0.9	70,366	0.9
Αποπληρωμές Δανείων Εξωτερικού	25,503	0.4	65,605	1.0	62,956	0.9	51,663	0.7	65,141	0.8
Αποπληρωμές Δανείων Εσωτερικού	154,271	2.7	692,482	10.7	405,423	6.1	601,476	8.0	721,576	8.7
Συνεισφορά στα Εξοφλητικά Αποθέματα	500,135	8.7	312,057	4.8	247,211	3.7	177,416	2.4	33,229	0.4
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5,730,067	100.0	6,467,885	100.0	6,636,895	100.0	7,540,217	100.0	8,265,224	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 4Α: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ (ποσοστιαία μεταβολή) 2005-2009 (σε χιλιάδες ευρώ)

	1	2	Διαφορά	%	3	Διαφορά	%	4	Διαφορά	%	5	Διαφορά	%
	Πραγματικ ές	Πραγματικές		Μεταβολή	Πραγματικές		Μεταβολή	Προϋπολ.		Μεταβολή	Προϋπολ.		Μεταβολή
	Δαπάνες	Δαπάνες		2-1	Δαπάνες		3-2	Δαπάνες		4-3	Δαπάνες		5-4
	2005	2006		2007		2008		2009					
1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1,849,178	1,995,424	146,246	7.9	2,039,240	43,816	2.2	2,170,703	131,462	6.4	2,431,825	261,122	12.0
α. Σύνολο αποδοχών	1,564,267	1,677,495	113,227	7.2	1,676,450	-1,045	-0.1	1,824,310	147,860	8.8	2,020,399	196,089	10.7
β. Συντάξεις και Φιλοδορήματα	284,911	317,930	33,019	11.6	362,790	44,860	14.1	346,393	-16,397	-4.5	411,426	65,033	18.8
2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	576,084	682,788	106,704	18.5	842,328	159,540	23.4	1,190,142	347,815	41.3	1,297,215	107,072	9.0
Λειτουργικές Δαπάνες	269,520	313,409	43,889	16.3	281,720	-31,689	-10.1	346,048	64,328	22.8	440,822	94,774	27.4
Συντηρήσεις και													
Επιδιορθώσεις	71,973	78,167	6,194	8.6	64,168	-13,999	-17.9	100,380	36,212	56.4	109,443	9,063	9.0
Εκπαίδευση	22,940	22,671	-268	-1.2	20,113	-2,559	-11.3	34,339	14,226	70.7	34,149	-190	-0.6
Προσωπικού/Συνέδρια/Σ εμινάρια και Άλλα Γεγονότα													
Συμβουλευτικές													
Υπηρεσίες	48,213	63,126	14,913	30.9	57,386	-5,740	-9.1	90,000	32,614	56.8	87,455	-2,545	-2.8
Εκδόσεις και Λημιστήρια	15,036	15,507	472	3.1	17,859	2,352	15.2	24,993	7,134	39.9	28,468	3,475	13.9
Δαπάνες Άμυνας και Λειτουργιών	19,683	14,099	-5,584	-28.4	184,067	169,967	1205.5	241,813	57,747	31.4	239,444	-2,369	-1.0
Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης	17,997	12,044	-5,953	-33.1	181,915	169,871	1410.4	239,204	57,289	31.5	237,000	-2,204	-0.9
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	53,877	53,877	#DIV/0!	66,000	12,123	22.5

Δαπάνες σε Σχέση με τα													
Έσοδα	128,719	175,808	47,089	36.6	217,015	41,206	23.4	298,691	81,677	37.6	291,434	-7,257	-2.4
3. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	1,510,590	1,581,413	70,823	4.7	1,901,915	320,502	20.3	1,952,661	50,745	2.7	2,288,900	336,239	17.2
Μεταβιβάσεις													
Εσωτερικού	513,168	555,827	42,659	8.3	647,588	91,762	16.5	723,186	75,597	11.7	810,772	87,586	12.1
Μεταβιβάσεις													
Εξωτερικού	154,851	167,443	12,592	8.1	192,415	24,972	14.9	189,503	-2,913	-1.5	189,846	343	0.2
Επιχορηγήσεις	115,284	97,148	-18,137	-15.7	152,967	55,820	57.5	116,946	-36,021	-23.5	129,758	12,812	11.0
Κοινωνικές Παροχές	713,915	734,846	20,930	2.9	875,335	140,489	19.1	911,677	36,342	4.2	1,140,663	228,986	25.1
Αποζημιώσεις και													
Έξοδα Αγωγών	13,372	26,150	12,779	95.6	33,609	7,459	28.5	11,349	-22,261	-66.2	17,861	6,512	57.4
4. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΛΟ- ΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	32,841	33,439	150,700	1.8	56,193	22,754	68.0	88,231	32,038	57.0	82,516	-5,715	-6.5
5. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ	631,297	641,182	9,884	1.6	656,972	15,791	2.5	686,356	29,384	4.5	615,136	-71,220	-10.4
Εξυπηρέτηση Δημοσίου													
Χρέους	631,297	641,182	9,884	1.6	656,972	15,791	2.5	686,356	29,384	4.5	615,136	-71,220	-10.4
6. ΠΑΓΙΑ / ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	148,363	168,967	20,604	13.9	157,514	-11,453	-6.8	134,473	-23,040	-14.6	159,956	25,483	19.0
7. ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	262,017	257,647	-4,371	-1.7	221,554	-36,092	-14.0	419,094	197,539	89.2	499,364	80,270	19.2
8. ΔΑΝΕΙΑ	719,695	1,107,025	387,330	53.8	761,179	-345,846	-31.2	898,557	137,378	18.0	890,312	-8,245	-0.9
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5,730,067	6,467,885	887,921	12.9	6,636,895	169,010	2.6	7,540,217	903,321	13.6	8,265,224	725,007	9.6

ΠΙΝΑΚΑΣ 4B: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ 2005-2009 (σε

χιλιάδες ευρώ)

	1	2		%	3		%	5		%	5		%
	Πραγματικές	Πραγματικές	Διαφορά	Μεταβολή	Πραγματικές	Διαφορά	Μεταβολή	Προϋπολ.	Διαφορά	Μεταβολή	Προϋπολ.	Διαφορά	Μεταβολή
	Δαπάνες	Δαπάνες	2-1	2:1	Δαπάνες	3-2	3:2	Δαπάνες	4-3	4:3	Δαπάνες	5-4	5:4
	2005	2006			2007			2008			2009		
1.ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1,849,178	1,995,424	146,246	7.9	2,039,240	-43,816	2.2	2,170,703	131,462	6.4	2,431,825	261,122	12.0
α. Σύνολο αποδοχών	1,564,267	1,677,495	113,227	7.2	1,676,450	-1,045	-0.1	1,824,310	147,860	8.8	2,020,399	196,089	10.7
Απολαβές προσωπικού	1,392,322	1,494,339	102,017	7.3	1,492,250	-2,089	-0.1	1,621,865	129,615	8.7	1,793,971	172,106	10.6
Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας	6,573	7,222	649	9.9	7,893	671	9.3	8,544	651	8.2	9,338	794	9.3
Κρατικοί υπαλλήλοι	1,212,630	1,304,941	92,311	7.6	1,317,299	12,358	0.9	1,422,856	105,557	8.0	1,569,537	146,681	10.3
Ωρομίσθιο Κυβερνητικό													
Προσωπικό	173,119	182,176	9,057	5.2	167,058	-15,118	-8.3	190,465	23,407	14.0	215,096	24,631	12.9
Προσωπικό Εξωτερικών Υπηρεσιών	8,230	9,261	1,030	12.5	10,318	1,057	11.4	12,738	2,420	23.5	14,427	1,689	13.3
Συνεισφορές της Κυβέρνησης στο													
T.K.A.	128,506	136,280	7,774	6.0	136,757	478	0.4	150,252	13,494	9.9	168,035	17,783	11.8
Συνεισφορές της Κυβέρνησης σε άλλα													
Ταμεία	7,653	7,907	255	3.3	7,263	-645	-8.2	8,411	1,148	15.8	9,327	916	10.9
Συνεισφορά της Κυβέρνησης στο													
T.A.Θ.	15	46	31		39	-8		26	-13		25	-1	
Συνεισφορά της Κυβέρνησης στο													
T.K.Σ.	27,541	29,661	2,120	7.7	29,824	162	0.5	31,018	1,195	4.0	34,614	3,596	11.6
β. Συντάξεις και Φιλοδομήματα	284,911	317,930	33,019	11.6	362,790	44,860	14.1	346,393	-16,397	-4.5	411,426	65,033	18.8
2.ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	576,084	682,788	106,760	18.5	842,328	159,569	23.4	1,190,142	347,815	41.3	1,297,215	107,072	9.0

Λειτουργικές Δαπάνες	269,520	313,409	43,889	16.3	281,720	-31,689	-10.1	346,048	64,328	22.8	440,822	94,774	27.4
α. Οδοιπορικά	5,539	6,300	760	13.7	6,153	-146	-2.3	8,098	1,944	31.6	8,466	369	4.6
β. Λειτουργικά Έξοδα Γραφείου	31,900	32,873	974	3.1	36,211	3,337	10.2	45,309	9,098	25.1	48,762	3,454	7.6
γ. Λειτουργικά Έξοδα Μη Γραφειακών Χώρων	38,344	55,477	17,132	44.7	35,760	-19,717	-35.5	45,083	9,323	26.1	50,959	5,876	13.0
δ. Άλλα Λειτουργικά Έξοδα	19,991	22,444	2,454	12.3	21,688	-756	-3.4	32,045	10,356	47.8	35,645	3,600	11.2
ε. Αγορά Αναλώσιμων Γραφείου	8,242	8,333	91	1.1	9,203	870	10.4	14,538	5,335	58.0	15,820	1,281	8.8
στ. Αγορά Αναλώσιμων Μη Γραφειακών Χώρων	165,504	187,982	22,478	13.6	172,705	-15,277	-8.1	200,975	28,271	16.4	281,169	80,194	39.9
Αγορά Υδάτος	30,717	33,277	2,559	8.3	26,951	-6,325	-19.0	30,584	3,633	13.5	80,507	49,923	163.2
Αγορά Φαρμάκων	77,582	75,305	-2,278	-2.9	84,730	9,425	12.5	90,713	5,983	7.1	100,236	9,523	10.5
Άλλες Ιατρικές Προμήθειες	16,960	29,690	12,731	75.1	26,381	-3,309	-11.1	28,245	1,864	7.1	42,312	14,067	49.8

Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις	71,973	78,167	6,194	8.6	64,168	-13,999	-17.9	100,380	36,212	56.4	109,443	9,063	9.0
α. Συντηρήσεις Κτιρίων και Γραφείων	15,159	16,127	969	-77.6	15,500	-627	-80.2	26,333	10,833	69.9	25,750	-583	-2.2
β. Συντηρήσεις Έργων Υποδομής	23,596	25,217	1,621	66.4	26,108	891	61.9	35,518	9,410	36.0	43,682	8,164	23.0
γ. Συντηρήσεις Άλλων Χώρων	673	993	320	-95.8	1,151	158	-95.4	1,840	690	59.9	1,823	-17	-0.9
δ. Μηχανήματα, Μηχανολογικός και Άλλος Εξοπλισμός	25,820	28,672	2,852	4159.1	14,384	-14,288	1348.9	24,500	10,116	70.3	24,387	-113	-0.5
ε. Τηλεπικοινωνιακός και Μηχανογραφικός Εξοπλισμός	6,363	6,846	484	-73.5	6,819	-27	-76.2	11,694	4,874	71.5	13,288	1,594	13.6
στ. Άλλες Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις	362	311	-51	-95.1	206	-105	-97.0	495	289	140.2	513	18	3.5

Εκπαίδευση													
Προσωπικού/Συνέδρια/Σεμινάρια και Άλλα	22,940	22,671	-268	-1.2	20,113	-2,559	-11.3	34,339	14,226	70.7	34,149	-190	-0.6

Γεγονότα

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	48,213	63,126	14,913	30.9	57,386	-5,740	-9.1	90,000	32,614	56.8	87,455	-2,545	-2.8
Εκδόσεις και Δημοσιότητα	15,036	15,507	472	3.1	17,859	2,352	15.2	24,993	7,134	39.9	28,468	3,475	13.9
Δαπάνες Άμυνας και Αστυνόμευσης	19,683	14,099	-5,584	-28.4	184,067	169,967	1205.5	241,813	57,747	31.4	239,444	-2,369	-1.0
Δαπάνες Άμυντικής Θωράκισης	17,997	12,044	-5,953	-33.1	181,915	169,871	1410.4	239,204	57,289	31.5	237,000	-2,204	-0.9
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	53,877	53,877	#DIV/0!	66,000	12,123	22.5
Δαπάνες σε Σχέση με τα Έσοδα	128,719	175,808	47,145	36.6	217,015	41,236	23.4	298,691	81,677	37.6	291,434	-7,257	-2.4
Επιστροφές Άμεσων Φόρων	35,488	27,134	-8,353	-23.5	28,603	1,469	5.4	34,206	5,603	19.6	32,100	-2,106	-6.2
Επιστροφές Έμμεσων Φόρων	90,467	113,726	23,259	25.7	187,367	73,640	64.8	261,879	74,513	39.8	256,537	-5,342	-2.0
Επιστροφές Τελών και Άλλων Προσόδων	2,679	34,919	32,240	1203.4	1,045	-33,874	-97.0	2,606	1,561	149.4	2,797	191	7.3
Επιβαρύνσεις/Τόκοι σε επιστροφές	85	29	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0	0	0	0.0
3. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	1,510,590	1,581,413	70,823	4.7	1,901,915	320,502	20.3	1,952,661	50,745	2.7	2,288,900	336,239	17.2
Μεταβιβάσεις Εσωτερικού	513,168	555,827	42,659	8.3	647,588	91,762	16.5	723,186	75,597	11.7	810,772	87,586	12.1
Ημικρατικοί Οργανισμοί	166,469	191,650	25,181	15.1	201,059	9,409	4.9	300,110	99,051	49.3	324,337	24,227	8.1
Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης	92,032	109,626	17,593	19.1	114,658	5,033	4.6	125,296	10,638	9.3	152,626	27,330	21.8
Συμβούλια / Επιτροπές / Οργανώσεις	7,805	10,889	3,084	39.5	16,428	5,539	50.9	15,903	-525	-3.2	13,010	-2,893	-18.2
Άλλες Μεταβιβάσεις Εσωτερικού: (Γενική Κυβερνητική Εισφορά στο Τ.Κ.Α.)	246,862	243,662	-3,200	-1.3	315,443	71,781	29.5	281,876	-33,567	-10.6	320,799	38,923	13.8
Τ.Κ.Α.)	227,929	219,769	-8,160	-3.6	244,816	25,047	11.4	242,621	-2,194	-0.9	273,000	30,379	12.5
Μεταβιβάσεις Εξωτερικού	154,851	167,443	12,592	8.1	192,415	24,972	14.9	189,503	-2,913	-1.5	189,846	343	0.2
Επιχορηγήσεις	115,284	97,148	-18,137	-15.7	152,967	55,820	57.5	116,946	-36,021	-23.5	129,758	12,812	11.0
Κοινωνικές Παροχές	713,915	734,846	20,930	2.9	875,335	140,489	19.1	911,677	36,342	4.2	1,140,663	228,986	25.1
Παροχές Παιδείας	154,584	141,373	-13,211	-8.5	224,749	83,376	59.0	181,209	-43,540	-19.4	244,630	63,421	35.0
Πολιτιστικές Παροχές	5,061	5,502	441	8.7	5,976	474	8.6	10,278	4,302	72.0	8,901	-1,377	-13.4
Παροχές Υγείας	37,217	46,079	8,863	23.8	59,447	13,368	29.0	46,725	-12,722	-21.4	66,985	20,260	43.4

Παροχές Στέγασης	38,184	45,350	7,166	18.8	44,504	-846	-1.9	58,854	14,350	32.2	98,995	40,141	68.2
Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας	402,200	423,048	20,848	5.2	464,964	41,916	9.9	528,878	63,915	13.7	628,833	99,955	18.9
Άλλες Κοινωνικές Παροχές	39,178	21,920	-17,259	-44.1	22,587	667	3.0	28,113	5,526	24.5	29,565	1,452	5.2
Ειδικά Ταμεία	37,492	51,574	14,082	37.6	53,108	1,534	3.0	57,619	4,511	8.5	62,754	5,135	8.9
Αποζημιώσεις και Έξοδα Αγωγών	13,372	26,150	12,779	95.6	33,609	7,459	28.5	11,349	-22,261	-66.2	17,861	6,512	57.4
4. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ													
ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	32,841	33,439	598	1.8	56,193	22,754	68.0	88,231	32,038	57.0	82,516	-5,715	-6.5
5. ΆΛΛΑ ΕΞΟΔΑ													
Εξυπηρέτηση Δημοσίου Χρέους	631,297	641,182	9,884	1.6	656,972	15,791	2.5	686,356	29,384	4.5	615,136	-71,220	-10.4
Τόκοι Εισοτερικού	490,102	495,310	5,208	1.1	515,846	20,536	4.1	538,421	22,575	4.4	474,252	-64,169	-11.9
Τόκοι Εξοτερικού	105,188	106,087	899	0.9	99,447	-6,640	-6.3	104,640	5,193	5.2	94,330	-10,310	-9.9
Άλλοι Τόκοι Πληρωτέοι	30,751	34,811	4,060	13.2	39,094	4,283	12.3	39,641	548	1.4	42,652	3,011	7.6
Τραπεζικές Επιβαρύνσεις	5,256	4,974	-282	-5.4	2,586	-2,388	-48.0	3,653	1,068	41.3	3,902	249	6.8
6. ΠΑΓΙΑ/ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ													
Αγορά Γης και Κτιρίων	41,871	34,288	-7,583	-18.1	79,910	45,622	133.1	34,813	-45,098	-56.4	34,620	-193	-0.6
Αγορά Σταθερών και Κινητών													
Μηχανήματων	30,977	49,804	18,827	60.8	23,679	-26,125	-52.5	41,811	18,132	76.6	62,455	20,644	49.4
Αγορά Εξοπλισμού	70,704	57,624	-13,079	-18.5	28,000	-29,624	-51.4	46,031	18,030	64.4	56,756	10,725	23.3
Κινητά Μηχανήματα	842	342	-501	-59.4	1,226	884	258.8	3,617	2,391	195.0	2,024	-1,593	-44.0
Επενδύσεις	3,969	26,909	22,940	578.0	24,698	-2,211	-8.2	8,201	-16,496	-66.8	4,101	-4,100	-50.0
7. ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ													
Ανέγερση, Επεκτάσεις και													
Βελτιώσεις Κτιρίων	78,966	75,013	-3,954	-5.0	57,458	-17,555	-23.4	176,771	119,313	207.7	204,173	27,402	15.5
Δρόμοι	99,811	99,502	-309	-0.3	78,493	-21,009	-21.1	98,162	19,668	25.1	133,098	34,936	35.6
Έργα Υποδομής	46,250	34,989	-11,261	-24.3	32,425	-2,564	-7.3	54,613	22,188	68.4	47,391	-7,222	-13.2

Κατασκευαστικά Έργα	28,301	38,044	9,742	34.4	39,575	1,531	4.0	76,520	36,945	93.4	100,938	24,418	31.9
Άλλα Έργα	8,688	10,100	1,411	16.2	13,604	3,504	34.7	13,028	-576	-4.2	13,764	736	5.6

8. ΔΑΝΕΙΑ	719,695	1,107,025	387,330	53.8	761,179	-345,846	-31.2	898,557	137,378	18.0	890,312	-8,245	-0.9
Έκδοση Δανείων	39,786	36,880	-2,906	-7.3	45,589	8,709	23.6	68,003	22,414	49.2	70,366	2,363	3.5
Αποπληρωμές Δανείων Εξωτερικού	25,503	65,605	40,103	157.2	62,956	-2,649	-4.0	51,663	-11,293	-17.9	65,141	13,478	26.1
Αποπληρωμές Δανείων Εσωτερικού	154,271	692,482	538,211	348.9	405,423	-287,059	-41.5	601,476	196,052	48.4	721,576	120,100	20.0
Συνεισφορά στα Εξοφλητικά Αποθέματα	500,135	312,057	-188,078	-37.6	247,211	-64,847	-20.8	177,416	-69,795	-28.2	33,229	-144,187	-81.3

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5,730,067	6,467,885	737,875	12.9	6,636,895	169,039	2.6	7,540,217	903,321	13.6	8,265,224	725,007	9.6

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΑΝΑΠΤΥΣΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2005 - 2009 (σε χιλιάδες ευρώ)

	Πραγματικές	Πραγματικές	Πραγματικές	Προϋπολ.	Αναθεωρημένος	Προϋπολ.
	Δαπάνες	Δαπάνες	Δαπάνες	Δαπάνες	Προϋπολογισμός	Δαπάνες
	2005	2006	2007	2008	2008	2009
	€	€	€	€	€	€
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ	6,253.5	1,548.3	2,166.6	4,424.1	1,505.1	5,410.2
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	0.0	0.0	23.8	0.1	0.0	0.0
Βουλή των Αντιπροσώπων	492.5	341.7	341.7	2,050.5	341.7	3,342.1
Δικαστική Υπηρεσία	5,761.0	1,206.6	1,801.0	2,373.6	1,163.4	2,068.1
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	35.6	57.1	86.3	178.0	10.8	181.9
Νομική Υπηρεσία	23.4	32.7	17.9	86.7	10.8	86.6
Ελεγκτική Υπηρεσία	12.2	24.4	68.4	91.3	0.0	95.3
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	34.9	49.0	92.5	180.9	40.7	252.4
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	0.0	0.0	0.0	2.3	0.0	0.0
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως	0.0	0.0	0.0	6.9	0.0	12.1
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού	5.9	28.9	43.1	46.2	2.0	120.1
Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων						
Προσωπικού Χαρακτήρα	10.9	9.3	11.4	17.2	1.1	16.1
Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων	5.4	2.4	11.7	27.4	0.0	17.0
Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου	3.5	1.2	10.0	43.1	32.4	39.5
Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0

Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών						
Εταιρειών	9.2	7.1	16.3	37.7	5.1	47.6
Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ	42.5	26.6	26.1	30.4	13.4	30.6
Υπουργείο Άμυνας - Διοίκηση	42.5	26.6	26.1	30.4	13.4	30.6
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	82,525.9	63,846.6	77,598.0	78,397.2	73,301.4	86,527.1
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Διοίκηση						
Περιβάλλοντος - Διοίκηση	1,132.9	1,677.9	3,537.8	5,999.9	4,038.1	6,258.1
Τμήμα Γεωργίας	28,861.8	11,051.6	28,070.9	9,563.9	16,968.5	11,553.3
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	6,855.8	5,467.2	6,674.5	7,980.8	5,866.2	14,007.2
Τμήμα Δασών	8,236.4	13,392.6	7,270.7	10,596.0	10,042.0	9,711.3
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	27,581.6	21,255.2	19,917.0	26,501.3	22,000.9	29,896.4
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	966.1	1,099.0	1,287.0	1,554.1	1,557.7	1,367.9
Μετεωρολογική Υπηρεσία	325.3	234.4	720.5	1,137.7	524.7	1,142.4
Τμήμα Αναδασμού	1,622.8	2,800.2	3,027.5	3,596.7	3,000.0	3,545.1
Μεταλλεία	251.0	309.2	290.5	435.8	400.0	387.6
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	2,572.3	2,631.7	2,228.5	3,970.0	1,903.3	3,812.7
Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών	4,119.9	3,927.5	4,573.1	7,060.9	7,000.0	4,845.2
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ	4,912.0	5,093.8	7,691.5	36,352.6	9,576.3	35,709.3
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως - Διοίκηση						
Διοίκηση	324.2	269.8	402.1	2,246.9	432.0	1,616.5

Φυλακές	195.9	240.0	1,786.9	3,596.7	3,500.0	5,150.3
Αστυνομία	3,931.8	3,084.4	3,889.0	27,917.0	5,167.3	26,853.9
Πυροσβεστική Υπηρεσία	460.1	1,499.5	1,613.5	2,592.0	476.9	2,088.6

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	23,109.1	32,449.4	31,479.8	50,124.0	17,499.4	43,733.7

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού -

Διοίκηση	6,832.4	7,847.5	9,622.1	20,698.2	3,455.9	10,785.3
Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας	16,276.7	24,601.7	21,816.0	29,037.9	14,043.5	32,933.3
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	0.0	0.2	41.7	387.9	0.0	15.1

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	13,166.0	17,833.0	20,531.2	27,707.7	43,688.1	19,173.9

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων -

Διοίκηση	115.5	1,008.9	2,058.7	3,526.7	4,290.5	371.6
Τμήμα Εργασίας	363.1	2,157.4	3,794.3	4,614.6	6,801.2	286.1
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	2.2	0.5	0.4	200.3	0.5	27.1
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	9,396.2	9,936.1	10,378.8	12,648.7	18,240.6	11,196.1
Κέντρο Παραγωγικότητας	1,894.5	3,146.8	2,889.9	3,574.4	2,325.2	4,247.0
Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	310.3
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	228.1	245.3	150.2	805.2	103.5	1,552.3
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	469.6	172.0	164.4	264.9	183.7	159.1
Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων	0.0	4.8	7.3	34.2	48.8	35.8
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	696.7	1,161.1	1,087.1	2,038.7	11,694.2	988.4

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	130,440.2	140,506.2	194,841.0	203,875.2	171,613.5	270,144.0
Υπουργείο Εσωτερικών - Διοίκηση	16,975.3	18,542.0	18,313.4	47,793.2	37,564.7	64,458.1
Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας	8,739.6	10,936.8	12,949.4	14,660.8	14,004.0	14,345.7
Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου	2,612.5	2,583.9	3,229.1	3,331.9	2,377.6	3,770.9
Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας	7,492.0	8,826.9	10,572.5	12,226.9	6,716.7	12,623.1
Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού	11,854.2	12,840.4	14,112.2	17,658.5	14,569.1	17,826.9
Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου	7,956.6	10,061.7	10,775.7	17,786.7	5,653.1	21,005.1
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	32,001.2	41,963.2	46,929.4	50,701.5	38,677.7	93,241.8
Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
Τμήμα Κτηματολογίου και Χορομετρίας	42,355.6	33,967.9	76,715.9	35,159.7	50,000.0	35,099.2
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	362.1	362.8	402.6	628.8	539.9	662.3
Υπηρεσία Μέρμηνας και Αποκαταστάσεως						
Εκτοπισθέντων	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	170.0
Πολιτική Άμυνα	91.1	198.3	355.1	1,683.0	945.9	3,824.6
Υπηρεσία Ασύλου	0.0	222.4	485.8	2,244.3	564.9	3,116.3
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	7,146.7	6,339.3	5,504.1	7,560.7	3,370.1	5,281.2
Υπουργείο Εξωτερικών - Διοίκηση	833.3	418.3	231.3	1,922.3	41.7	1,831.1
Εξωτερικές Υπηρεσίες	6,313.3	5,921.0	5,272.8	5,638.5	3,328.4	3,450.0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	25,804.1	44,497.4	52,919.6	68,277.9	57,384.1	84,250.3
Υπουργείο Οικονομικών - Διοίκηση	4,122.8	28,099.1	26,741.1	11,037.7	34,591.8	4,692.6
Τελωνεία	783.3	284.8	348.0	3,225.2	343.0	5,558.7
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	18.3	34.4	35.8	292.9	41.1	200.1

Στατιστική Υπηρεσία	2,933.8	2,687.7	2,798.4	3,608.7	2,779.2	3,959.6
Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	74.2	5.4	0.0	251.2	0.0	109.0
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού	46.6	165.5	818.2	972.5	178.5	251.1
Τυπογραφείο	112.8	183.5	78.1	2,126.4	77.1	1,656.7
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	17,712.3	13,037.0	22,100.0	25,650.6	19,373.3	35,022.5
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό - Αναπτυξιακές Δαπάνες	0.0	0.0	0.0	21,112.8	0.0	32,800.0
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	11,615.2	17,899.9	28,611.5	77,636.6	6,603.4	100,195.3
Γραφείο Προγραμματισμού	11,350.1	17,460.4	27,700.4	76,431.9	5,403.4	98,258.7
Γενικό Λογιστήριο	265.1	439.5	911.1	1,204.7	1,200.0	1,936.6
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	64,138.1	88,285.6	78,067.4	257,739.1	224,106.7	293,243.2
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Διοίκηση	2,618.5	8,208.3	10,008.0	25,970.9	12,561.5	20,251.9
Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	46,284.2	64,356.7	47,894.3	128,709.1	128,000.0	140,601.4
Μέση Εκπαίδευση	226.2	544.1	731.9	33,531.4	33,468.9	37,739.5
Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	0.0	6.8	5.9	9,166.7	307.1	3,126.7
Δημοτική Εκπαίδευση	973.5	1,229.4	1,192.6	35,715.0	30,000.0	44,595.4
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	1,919.9	1,504.9	2,523.4	4,543.3	2,542.3	4,431.8
Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών	100.9	302.0	188.3	567.3	312.3	526.4
Πολιτιστικές Υπηρεσίες	12,014.9	12,133.4	15,522.8	19,535.4	16,914.6	41,970.2
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	98,885.6	94,619.1	68,192.4	106,286.4	71,342.8	112,401.6
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Διοίκηση	4,766.8	4,451.0	4,781.3	5,729.1	2,254.2	5,356.6
Τμήμα Δημοσίων Έργων	81,506.7	79,268.8	50,964.6	77,341.4	50,000.0	84,028.3

Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	60.0	595.8	528.7	3,155.9	4,630.7	1,140.0
Τμήμα Αρχαιοτήτων	1,960.8	2,168.0	2,284.7	5,090.1	1,290.4	4,289.1
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	2,489.9	2,249.2	2,705.0	6,405.7	5,877.6	3,530.0
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	494.7	465.2	689.3	1,250.8	3,476.8	772.5
Τμήμα Ταξοδρομικών Υπηρεσιών	2,165.3	2,596.6	2,020.0	2,598.8	2,152.4	2,383.5
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	3,071.7	2,353.7	1,701.3	3,863.3	609.8	10,375.1
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	2,369.6	470.8	2,517.6	851.3	1,050.9	526.5
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	31,827.6	46,961.4	19,680.7	29,034.9	21,291.9	37,930.9
Υπουργείο Υγείας - Διοίκηση	2,461.5	2,881.1	3,150.8	8,635.7	9,089.5	10,009.9
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	27,784.6	42,316.8	13,633.6	16,999.8	10,000.0	24,342.5
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας	113.6	215.5	259.7	1,039.0	225.6	776.0
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες	120.7	59.8	141.1	238.2	350.4	186.3
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	159.7	67.9	850.2	596.4	1,009.7	701.1
Γενικό Χημείο του Κράτους	1,187.5	1,420.3	1,645.4	1,525.9	616.7	1,915.1
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	499,937.0	560,012.7	587,488.7	947,805.8	701,347.8	1,094,465.6

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΔΡΥΣΗΣ/ΚΑΤΑΡΤΗΣΗΣ ΘΕΣΕΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΙΔΡΥΣΗ	ΚΑΤΑΡΤΗΣΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	10	0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ	3	1
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	1	56
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	0	1
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	14	0
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	15	21
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ	3	15
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	347	6
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	57	9

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	15	32
ΣΥΝΟΛΟ	465	141

(Πρόσθετα στοιχεία που έδωσε η πρόεδρος της επιτροπής.)

Τα μέλη της επιτροπής και εγώ η ίδια προσωπικά εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας προς όσους έχουν συμβάλει στην έγκαιρη και ενδελεχή μελέτη του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009, στους υπουργούς και άλλους αξιωματούχους και συνεργάτες τους, στους τεχνοκράτες του Υπουργείου Οικονομικών και ειδικά στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού, στη διεύθυνση, στενογράφους και υπηρεσιακούς της Βουλής. Ειδικές ευχαριστίες στην κ. Τασούλα Ιερωνυμίδου, που επιμελήθηκε τη συγγραφή της πολυσέλιδης έκθεσης, στον κ. Κωνσταντίνο Πηλείδη, που παρακολούθησε ανελλιπώς όλες τις συνεδρίες της επιτροπής και στις δύο νέες γραμματείες της επιτροπής κ. Γεωργία Πέτρου και κ. Μαίρη Σάββα για τη γραμματειακή υποστήριξη, καθώς και στους κοινοβουλευτικούς μας συνεργάτες. Ευχαριστώ τέλος όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες για την άψογη συνεργασία.

Καλό τριήμερο συζητήσεων, συνάδελφοι, και σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ την κ. Παπαδοπούλου.

Καλώ τώρα στο βήμα τον κ. Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών. Έχετε μέχρι είκοσι λεπτά, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βαρύ το καθήκον να ανοίγω αυτή τη συζήτηση υπό συνθήκες συλλογικού πένθους. Με σεβασμό και τιμή στον εκλιπόντα ηγέτη καταθέτω λοιπόν τη θέση του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών επί των κρατικών προϋπολογισμών για το έτος 2009.

Η εξέταση του προϋπολογισμού για το 2009 γίνεται στο μέσο μίας μεγάλης παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης με εμφανείς ήδη σοβαρές επιπτώσεις επί της “πραγματικής” οικονομίας.

Την κρίση βεβαίως θα την πληρώσουν και πάλι οι εργαζόμενοι, οι φτωχοί και μεσαίοι καταναλωτές, οι απλοί πολίτες και δυστυχώς το περιβάλλον. Θεωρούμε κάτι περισσότερο από βέβαιο ότι σε κάποιο βαθμό η λεγόμενη “κρίση” θα επηρεάσει και την Κύπρο. Το ζήτημα είναι αν, μέσα από τη συγκράτηση των δαπανών και της κατανάλωσης, την ψύξη της μηχανής της οικονομίας, που είχε όντως υπερθερμανθεί, και την καταπολέμηση της απληστίας, προκύψει επιτέλους ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, πιο δημοκρατικό, πιο φιλολαϊκό, πιο περιβαλλοντικό. Οι ενδείξεις δυστυχώς δεν οδηγούν σε αισιοδοξία. Ούτε στην Κύπρο ούτε στην Ευρώπη, αλλά ούτε παγκόσμια φαίνεται πως η άρχουσα οικονομική τάξη αποφάσισε να παραδώσει τα ηνία και να παραδεχθεί την τοξικότητα του μοντέλου ανάπτυξης που ακολουθεί. Λαμβάνονται αποφάσεις που οδηγούν στη στήριξη εκείνου του μοντέλου που μας έφερε την κρίση. Επιβραβεύονται οι άπληστοι, οι απατεώνες, οι κερδοσκόποι. Ενισχύονται οι τομείς της αγοράς και της οικονομίας που στηρίζουν το παγκόσμιο κερδοσκοπικό σύστημα και την οικονομία της ρύπανσης και της οικολογικής καταστροφής. Με τέτοια τροφοδοσία της κρίσης δε θα βγούμε από την κρίση.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, με την άδειά σας, μισό λεπτό.

Θέλω να παρακαλέσω τους συναδέλφους, ενώ αγορεύουν οι συνάδελφοί μας από το βήμα, δεν μπορεί να υπάρχει τούτον το σούσσορον ούλλον και τούτος ο θόρυβος. Είναι θέμα σεβασμού και προς τον ομιλητή, αλλά και προς το θεσμό. Γι' αυτό να παρακαλέσω, θέλετε να κουβεντιάσετε, κουβεντιάστε πιο σιγά, για να μπορεί να ακούγεται τι λέει ο ομιλητής. Με όλη την κατανόηση. Σας παρακαλώ!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ, αλλά αυτό δε με χαλάει καθόλου! Έχω δυνατή φωνή και ακούγεται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, προχωρήστε, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ήδη πολλοί φορείς του εμπορικού και βιομηχανικού τομέα καταθέτουν προτάσεις και έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση των επερχόμενων “δεινών”. Ορισμένα κόμματα σπεύδουν να υιοθετήσουν και να προωθήσουν αυτές τις προτάσεις προς την κυβέρνηση. Είναι ολοφάνερο ότι, με πρόσχημα την αντιμετώπιση της επερχόμενης κρίσης και με την απειλή της καταστροφής, κάποιοι επιδιώκουν να ικανοποιηθούν τα πάγια αιτήματα και οι απαιτήσεις τους για περισσότερα κέρδη. Παρατηρούμε χαρακτηριστικά ότι οι περισσότερες από αυτές τις εισηγήσεις τείνουν να ενισχύσουν το φιλελεύθερο χαρακτήρα της οικονομίας, να μειώσουν το δημόσιο έλεγχο στην κερδοσκοπία και στα υπερκέρδη και να περιορίσουν τα έσοδα του κράτους από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ιδιαίτερως, σημειώνεται ότι προβάλλεται ως πανάκεια η επιτάχυνση της ανάπτυξης.

Για να δούμε όμως τι σημαίνει αυτή η “επιτάχυνση της ανάπτυξης”, τουλάχιστον όπως την αντιλαμβάνονται οι οικονομικοί φορείς, αλλά δυστυχώς, απ' ό,τι φαίνεται από τις δηλώσεις των αρμοδίων υπουργών, και η κυβέρνηση. Σημαίνει να περιοριστεί ο περιβαλλοντικός έλεγχος της ανάπτυξης, να υποβαθμιστεί η κρατική παρέμβαση στην κερδοσκοπία, να επιδοτηθούν ρυπογόνες και καταστροφικές δραστηριότητες. Στο όνομα της ενθάρρυνσης των επενδυτών, ζητούν να υποβαθμιστεί η διαδικασία των περιβαλλοντικών μελετών και των πράσινων συμβάσεων. Ζητούν να εκτελεστούν μεγάλα έργα, ανεξάρτητα εάν δεν αποτελούν κοινωνική προτεραιότητα. Ζητούν εκπτώσεις στη συμμόρφωση της Κύπρου στις διεθνείς και ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές συμφωνίες και νομοθεσίες.

Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας την περασμένη Κυριακή έδωσε μάχη στις Βρυξέλλες, για να περιοριστούν οι περιβαλλοντικές υποχρεώσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και μιας δεκάδας κυπριακών ρυπογόνων βιομηχανιών, ενώ την ίδια ώρα συντάχθηκε με τις πιο ρυπογόνες και καταστροφικές για το περιβάλλον πολιτικές της Ευρώπης. Η περιβαλλοντική αυτή οπισθοδρόμηση χαρακτηρίστηκε μάλιστα και ως επιτυχία. Μα την αλήθεια, δεν κατάλαβα γιατί η ηλιόλουστη Κύπρος έπρεπε να ταυτιστεί με τους αυτοκινητοβιομήχανους της Γερμανίας και της Ιταλίας ή με τις απαρχαιωμένες βιομηχανίες του άνθρακα των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης! Φαίνεται ότι η Κύπρος αποφάσισε, αντί να καταστεί πρωτοπόρος στη βιώσιμη ανάπτυξη,

στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην αειφόρο οικονομία, να παραμείνει με τους ουραγούς.

Όλα τα πιο πάνω αποτελούν μέρος μιας πολιτικής, που σε μεγάλο βαθμό αντικατοπτρίζεται στο νέο προϋπολογισμό, η οποία θέτει την ανάπτυξη πάνω από τη φύση και τον άνθρωπο.

Μέσα στο ίδιο πνεύμα και με βάση τις πρόνοιες για μεγάλα έργα που περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός και άλλοι θέλουν να προσθέσουν, η κυπριακή φύση ετοιμάζεται να δεχθεί νέα πλήγματα, προκειμένου να παραχθούν εκατομμύρια κυβικά μέτρα λατομικών υλικών για τους νέους αυτοκινητόδρομους, τα μέγαρα, τα τουριστικά χωριά των μαρίνων και των γηπέδων γκολφ. Νέα λατομεία θα ανοίξουν στο δάσος Πάφου, στα Πολεμίδα και στον Ακάμα και θα επεκταθούν τα λατομεία στο Μπισερό, στην Ξυλοφάγου, στο Πολιτικό και στην περιοχή Σταυροβουνίου. Οι μαρίνες με τους πολυτελείς οικισμούς, τα γήπεδα γκολφ με τις χιλιάδες επαύλεις και οι αυτοκινητόδρομοι του κέρδους των ολιγοπωλών χρειάζονται, βλέπετε, φυσικούς πόρους, ενέργεια, νερό, λατομικά υλικά και εργατικά χέρια.

Όσο για το τελευταίο, δηλαδή για το επιχείρημα ότι αυτές οι αναπτύξεις παράγουν θέσεις εργασίας, θέλω να προκαλέσω τον όποιο ενδιαφερόμενο να διερευνήσει τα εξής ερωτήματα: Πόσοι Κύπριοι εργάστηκαν στην κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου; Πόσοι Ιταλοί και πόσοι Κινέζοι; Πόσοι Κύπριοι εργαζόμενοι απασχολούνται στα μεγάλα έργα των αεροδρομίων και σε ποιες ειδικότητες και πόσοι αλλοδαποί; Εμείς ισχυριζόμαστε με βάσιμα επιχειρήματα ότι η επιτάχυνση της οικονομίας, που ευαγγελίζεται η κυβέρνηση και περιχαρώς χειροκροτούν οι οικονομικοί φορείς, γίνεται για χάρη των ολιγοπωλών και καθόλου ή ελάχιστα για το βιοτικό επίπεδο των Κυπρίων εργαζομένων.

Καλούμε την κυβέρνηση να σταματήσει να παρασύρεται από τα υπερβολικά και υστερόβουλα κερδοσκοπικά αιτήματα και να στραφεί προς την πραγματική δύναμη της κυπριακής οικονομίας, δηλαδή τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τους αυτοεργοδοτούμενους, τους επιστήμονες και τους μικροβιοτέχνες. Πιο συγκεκριμένα και μόνο ενδεικτικά, θα αναφερθώ σε κάποια παραδείγματα, όπως τα ακόλουθα:

Τουριστική πολιτική

Η τουριστική πολιτική πρέπει να τύχει άμεσης αναθεώρησης. Το αρμόδιο υπουργείο και ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού χρεώνονται τις ευθύνες της κακοδιαχείρισης, της εξυπηρέτησης συμφερόντων και της προώθησης εκμεταλλευτικών πολιτικών. Ιδιαίτερα όσον αφορά τη σκανδαλώδη προώθηση των αναπτύξεων οικισμών των γηπέδων γκολφ, ακόμα αναμένουμε πού θα καταλήξει η διυπουργική επιτροπή που ανέλαβε να εξετάσει την αναθεώρησή της, αφού έχει πλέον πέραν πάσης αμφιβολίας αποδειχθεί ότι δεν υπάρχει ουσιαστικό όφελος για τον τουρισμό. Πρόκειται για ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα κερδοσκοπίας, όπου, στο όνομα του εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος, εκατοντάδες εκτάρια αγροτικής γης μετατράπηκαν σε ζώνες τουριστικής ή παραθεριστικής κατοικίας. Σημειώνεται ότι ο τομέας της αγοράς των ακινήτων αποδείχθηκε η αχίλλειος πτέρνα του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος και αναμένεται ότι οι επιπτώσεις της κρίσης στην Κύπρο θα είναι ιδιαίτερα αισθητές.

Ουσιαστικά, οι προηγούμενες κυβερνήσεις, στο όνομα του τουρισμού και χρησιμοποιώντας τα πλέον σπάνια αγαθά της Κύπρου, το νερό και τη γη, επέτρεψαν και ενίσχυσαν μια λάθος, από οικονομική και περιβαλλοντική άποψη, πολιτική. Τι επιτέλους θα πράξει για αυτό το θέμα αυτή η κυβέρνηση;

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Η ενεργειακή πολιτική αυτής της χώρας είναι ανερμάτιστη. Δεν υπάρχει ένας γενικός, τολμηρός και φιλόδοξος σχεδιασμός, που να καλύπτει όλα τα στάδια του χρονικού ορίζοντα. Δεν υπάρχει ένας σχεδιασμός εξοικονόμησης ενέργειας, αύξησης της ενεργειακής απόδοσης και προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η εξάρτηση της χώρας από εισαγόμενες ενεργειακές πηγές είναι καθολική και καταθλιπτική. Σήμερα είναι το πετρέλαιο, αύριο θα είναι το φυσικό αέριο, το οποίο κινδυνεύει να εξελιχθεί στη μεγαλύτερη ενεργειακή απάτη όλων των εποχών, made in Cyprus! Η απουσία δημόσιων μέσων κυκλοφορίας μεγαλώνει τα ενεργειακά αδιέξοδα. Μόνο με την προώθηση των δημόσιων μέσων συγκοινωνίας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα αποκεντρωθεί και εκδημοκρατιστεί η αγορά της ενέργειας. Μια τέτοια πολιτική θα παραγάγει χιλιάδες νέες μόνιμες θέσεις εργασίας για τους Κυπρίους.

Όμως η κυβέρνηση φαίνεται να αγνοεί τις δυνατότητες προώθησης ριζοσπαστικών φιλολαϊκών πολιτικών στον τομέα της ενέργειας. Κατά την άποψη των Οικολόγων, πραγματικά φιλολαϊκά μέτρα δεν είναι μόνο η μείωση των φόρων, αλλά κυρίως είναι το κτύπημα των ολιγοπωλίων και των καρτέλ μέσω της κοινωνικοποίησης των μέσων παραγωγής της ενέργειας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας για τους Κυπρίους. Γιατί η κυβέρνηση παρουσιάζεται διστακτική στην υιοθέτηση τέτοιων προτάσεων; Χαρακτηριστικά και ως συνέχεια των προτάσεων που έχουμε καταθέσει κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών των δύο τελευταίων χρόνων, αναμένουμε ακόμα τη θετική ανταπόκριση της κυβέρνησής μας στο σχέδιο “Δωρεάν ηλιακές στέγες για άπορες και πολύτεκνες οικογένειες”. Θέλω να αναφερθώ εν συντομία σε αυτή μας την πρόταση. Εμείς θεωρούμε ότι ένα νοικοκυριό μπορεί να ικανοποιεί πλήρως τις ανάγκες του με μία ηλιακή στέγη δυναμικότητας μέχρι 10 kw. Εισηγούμαστε η κυβέρνηση να προσφοροδοτήσει το έργο της τοποθέτησης σε πέντε χιλιάδες κατοικίες φτωχών ή πολύτεκνων οικογενειών, φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων ισχύος μέχρι 10 kw μέσα σε πέντε χρόνια. Η εγκατάστασή τους να γίνεται δωρεάν από το κράτος, ως μέτρο οικονομικής σύγκλισης και στα πλαίσια των κοινωνικών παροχών προς τις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις, για να αντιμετωπιστεί αυτό που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποκάλεσε “ενεργειακή πενία”. Για τα νοικοκυριά αυτό σημαίνει για τα επόμενα δεκαπέντε με είκοσι χρόνια εξοικονόμηση, με τα σημερινά δεδομένα, της τάξης των €1.000 μέχρι €1.200 το χρόνο. Το επιπλέον ηλεκτρικό ρεύμα που θα παράγει αυτή η εγκατάσταση θα προσφέρεται στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, η οποία θα καταβάλλει το ανάλογο αντίτιμο στην κυβέρνηση.

Η μαζική τοποθέτηση ηλιακών στεγών θα κινητοποιήσει την αγορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα προσελκύσει επενδύσεις, θα προσθέσει τεχνολογικές εμπειρίες και γνώση, θα βοηθήσει την πατρίδα μας να εκπληρώσει τις ευρωπαϊκές της υποχρεώσεις και θα την καταστήσει πρωτοπόρο στην προσπάθεια αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών.

Δημόσιες συγκοινωνίες

Όπως ίσως θυμάστε, αγαπητοί συνάδελφοι, το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών καταψηφίζει από το 2005 τους προϋπολογισμούς του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ως ένδειξη έντονης διαφωνίας προς σχεδιαζόμενα έργα, αλλά και έκφραση διαμαρτυρίας για την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν κάποια τμήματα του υπουργείου, όπως το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, λόγω του γνωστού δυστυχήματος, που ακόμα πενθούμε γι' αυτό.

Ομολογώ ότι βρισκόμαστε σ' ένα δίλημμα. Κρίνουμε, βλέπετε, ως πολύ θετικές ορισμένες πρόσφατες πρωτοβουλίες που αφορούν την ενίσχυση των δημοσίων μεταφορών, αλλά και τη σαφή δέσμευση, που αντανάκλαται και στον προϋπολογισμό του υπουργείου, ότι θα συνεχιστεί το πρόγραμμα που εμείς εισηγηθήκαμε από το βήμα αυτό της Βουλής τα δύο προηγούμενα χρόνια για την απόσυρση των παλαιάς τεχνολογίας αυτοκινήτων.

Πέραν αυτού και εν αναμονή της τελικής διαμόρφωσης του κειμένου του προϋπολογισμού, σε σχέση με τις τροπολογίες που καταθέσαμε στο κεφάλαιο του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, οφείλω να σημειώσω ότι οι δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό για την ανάπτυξη των δημοσίων μέσων συγκοινωνίας, αγορά νέων λεωφορείων, δημιουργία νέων στάσεων λεωφορείων, αφορούν μάλλον τη βελτίωση της εικόνας των υφιστάμενων υπηρεσιών. Για να γίνουν όμως τα λεωφορεία ελκυστικό μέσο συγκοινωνίας, πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα αποθάρρυνσης της χρήσης του ιδιωτικού αυτοκινήτου. Να γίνει το λεωφορείο πιο φθινό και πιο γρήγορο από το ιδιωτικό αυτοκίνητο. Λείπουν τέτοια έργα και μέτρα από τον προϋπολογισμό. Αντίθετα, τα πολλά εκατομμύρια ευρώ δίνονται σε πολυδάπανα έργα που ευνοούν και προωθούν και πάλι τη χρήση του ιδιωτικού αυτοκινήτου.

Περισσότερα πολεοδομικά έργα και περισσότερα αυτοκίνητα

Στον προϋπολογισμό του 2009 καταγράφεται μια σειρά από πολεοδομικά έργα που αφορούν αναβαθμίσεις και διαπλατύνσεις λεωφόρων και ανισόπεδων κόμβων, όπως αυτά πρωτοεμφανίστηκαν πριν από δεκαπέντε χρόνια. Είναι φανερό ότι οι σύγχρονες αντιλήψεις για τη σχέση της χρήσης του ιδιωτικού αυτοκινήτου και της λειτουργίας ή ανάπτυξης μίας πόλης δεν επηρεάζουν τους σχεδιασμούς καρεκλοκένταυρων των υπουργείων. Ούτε οι αντιδράσεις των πολιτών που συσπειρώνονται, για να διαφυλάξουν τους λιγιστούς χώρους πρασίνου, όπως το δάσος Ακαδημίας στη Λευκωσία, το δάσος Αθαλάσσας, φαίνεται να διαφοροποιούν τους σχεδιασμούς της Πολεοδομίας. Ενώ σχεδιάζονται πολεοδομικά έργα δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, εκατοντάδων θα έλεγα, για εξυπηρέτηση της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων, ελάχιστη πρόνοια έχει ληφθεί για έργα υποδομής για την προώθηση της εναλλακτικής κυκλοφορίας μέσα στις πόλεις, όπως τα λεωφορεία, τα ποδήλατα, τα τραμ, ακόμα και τα τρένα. Απουσιάζει μια ολοκληρωμένη και γενναιόδωρη πολιτική ανάπτυξης μεγάλων και συμπαγών αστικών χώρων πρασίνου. Επίσης, οφείλουμε να παρατηρήσουμε ότι τα ιστορικά ή παραδοσιακά κέντρα χωριών και πόλεων, παρά τα διάφορα προγράμματα αναζωογόνησης, εξακολουθούν να φθίνουν, να μετατρέπονται σε ερείπια ή σε άθλια γκέτο αλλοδαπών.

Μεγάλα οδικά έργα

Διατυπώνουμε την αντίθεσή μας στην άποψη ότι η προώθηση μεγάλων κατασκευαστικών έργων και ιδιαίτερα οδικών έργων, καθώς και η επίστευση και παράκαμψη διαδικασιών αποτελούν μέτρο αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης. Ως παράδειγμα διερωτόμαστε πώς είναι δυνατόν να σχεδιάζεται, με δαπάνη €35 εκατομ. στον προϋπολογισμό, η διαπλάτυση σε έξι λωρίδες κυκλοφορίας του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Αλάμπρας, πριν ολοκληρωθούν έργα που μπορούν να τον αποσυμφορήσουν, όπως παραδείγματος χάριν ο περιμετρικός Λευκωσίας, ο οποίος ακόμα σχεδιάζεται, οι ανισόπεδοι κόμβοι που θα διανέμουν την κυκλοφορία σε άλλες προσβάσεις και υπό σχεδιασμό αυτοκινητόδρομους. Δε θα έπρεπε πρώτα να γίνουν όλα αυτά τα έργα ή να εφαρμοστούν μέτρα όπως οι σταθμοί μετεπιβίβασης, το "park and ride" το λεγόμενο ή να αναπτυχθούν τα δημόσια μέσα και μετά να προωθηθεί, εάν χρειάζεται τελικά, το πολυδάπανο αυτό έργο;

Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Στον προϋπολογισμό του 2009 παρουσιάζεται μία σειρά από μεγάλα έργα για την ορθολογιστική διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Μέχρι όμως να υλοποιηθούν αυτά τα έργα, ολόκληρη η Κύπρος μετατρέπεται σε ένα μεγάλο σκουπιδότοπο. Η στρατηγική για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων πρέπει να εκσυγχρονιστεί και να επαναδιατυπωθεί. Χρειάζονται περισσότερες επενδύσεις στους τομείς της πρόληψης, της μείωσης της παραγωγής αποβλήτων, της ανακύκλωσης και στον αυστηρό έλεγχο της παράνομης απόρριψης στερεών αποβλήτων. Οι παράνομοι ή ημιπαράνομοι σκουβαλότοποι πρέπει να κλείσουν και να χρηματοδοτηθεί η αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Τέλος, στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων πρέπει να υιοθετηθούν αειφορικές και βιώσιμες τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αν μετά απ' όλα τούτα με ρωτήσετε τι θα ζητούσα από έναν κρατικό προϋπολογισμό, θα έλεγα, ως Οικολόγοι θέλουμε περισσότερους βρεφοκομικούς σταθμούς και λιγότερα χιλιόμετρα αυτοκινητόδρομων. Θέλουμε περισσότερη οικονομική στήριξη στους συνταξιούχους και στις μονογονεϊκές, τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες και λιγότερη στήριξη στους developers και τους εργολάβους. Θέλουμε περισσότερες δαπάνες στην παιδεία και την υγεία και λιγότερες πιστώσεις στις εταιρείες του χρηματιστηρίου. Θέλουμε περισσότερο αγορανομικό έλεγχο των βασικών προϊόντων, όπως το ψωμί, το γάλα, τα καύσιμα, ασφάλεια ποιότητας τροφίμων και καταπολέμηση της αισχροκέρδειας, αντί να αναζητείται μέθοδος και τρόπος εφαρμογής του υγιούς τάχα ανταγωνισμού. Θέλουμε κίνητρα για την εργοδότηση των αναπήρων, των νέων επιστημόνων, των γυναικών και των καλλιτεχνών και λιγότερα κίνητρα για το κτίσιμο νέων επαύλεων γύρω από τα γήπεδα γκολφ, γύρω από τον Ακάμα ή όπου καπνίσει στον κάθε developer!

Αυτά θέλουμε και είναι πιστεύω λίγα. Και επειδή πολλοί συνάδελφοι θα βγουν στη συνέχεια, για να αναπτύξουν τη λογική της λαϊκής παροιμίας που λέει "και το σκύλο χορτάτο και την πίτα σωστή", θέλω να σας πω, αγαπητοί φίλοι, ότι αποδείχθηκε ότι δεν μπορεί να γίνει αυτό. Οι σκύλοι είναι τόσο άπληστοι και αχόρταγοι που δεν αφήνουν την πίτα ούτε σωστή ούτε μισή ούτε ψίχουλα. Μόνο ένας τρόπος υπάρχει να έχουμε και το σκύλο χορτάτο και την πίτα σωστή: Να είναι πολύ καλά δεμένα τα σκυλιά!

Κυρίες και κύριοι,

Συνηθίζεται μέρος της ομιλίας των πολιτικών αρχηγών επί των προϋπολογισμών του κράτους να αφιερώνεται στο Κυπριακό. Εγώ φέτος θα αποφύγω τα πολλά λόγια.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, αφήστε τα σκυλιά τώρα!

Λοιπόν, κύριε Περδίκη, συνεχίστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και την πίτα, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και την πίτα, κύριε Περδίκη! Έχετε μόνο δύο λεπτά.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα πω μόνο τούτο: Εύχομαι σε όσους γέμισαν με ψεύτικες ελπίδες τον κυπριακό λαό, σε όσους φόρτωσαν το αδιέξοδο στον εκλιπόντα Τάσσο Παπαδόπουλο, σε όσους πίστεψαν πως το καταπιεστικό κατοχικό καθεστώς, το καταπιεστικό για τους ίδιους τους γνησίους Τουρκοκύπριους κατοχικό καθεστώς, μπορεί να δεχθεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση στο Κυπριακό, όπου Έλληνες, Τούρκοι και όλες οι άλλες εθνικότητες και φυλές θα ζουν σε κράτος δικαίου και κοινωνικής δικαιοσύνης, χωρίς ξένους στρατούς, εγγυήσεις, βάσεις και επεμβάσεις, εποίκους και πρόσφυγες, λέω, εύχομαι, όπως θα έλεγε και ο δολοφονημένος ποιητής, «τελοσπάντων σ' όλους εκείνους κι αυτούς», εύχομαι, λέω, καλή επιτυχία το 2009 στο δύσκολο αυτό έργο τους.

Είμαστε, πρέπει να είμαστε, είμαστε υποχρεωμένοι να είμαστε σ' αυτό τον αγώνα ενωμένοι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, απαγορεύονται τα χειροκροτήματα στην αίθουσα της Βουλής!

Λοιπόν, το λόγο έχει ο κ. Συλλούρης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Ευρωπαϊκό Κόμμα θα καταψηφίσει τους φετινούς προϋπολογισμούς και θα εξηγήσω γιατί. Ακούσαμε με πολλή προσοχή την εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2009. Στο Ευρωπαϊκό Κόμμα δε μας έχει προβληματίσει ιδιαίτερα κατά πόσο ο προϋπολογισμός του 2009 ανταποκρίνεται στις προεκλογικές διακηρύξεις και υποσχέσεις του Προέδρου Χριστόφια. Είναι πιθανό να είναι έτσι τα πράγματα. Αυτό που μας απασχόλησε είναι αν ο προϋπολογισμός του 2009 ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της χρονιάς που έρχεται. Μας ενδιαφέρει αν αυτός ο προϋπολογισμός αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις επιπτώσεις από την οικονομική κρίση, που αναπόδραστα θα επηρεάσει και την κυπριακή οικονομία.

Τα αποτελέσματα του προϋπολογισμού του 2008, που εμείς είχαμε ψηφίσει, δε μας διέψευσαν. Τα αποτελέσματα αυτά, όπως τα παρουσίασε ο σημερινός Υπουργός Οικονομικών, δικαιώνουν πλήρως τις δικές μας προσδοκίες.

Η σημερινή κυβέρνηση παρέλαβε μια εύρωστη οικονομία με πλεονάσματα της τάξης του 3%, χωρίς ουσιαστική ανεργία και με δυνατότητες αντιμετώπισης δυσκολιών. Τα μεγάλα ερωτήματα για το Ευρωπαϊκό Κόμμα είναι κατά πόσο ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας, πρώτον, μπορεί να αντιμετωπίσει τις σημερινές ανάγκες των πολιτών με δεδομένη την οικονομική πραγματικότητα που αντιμετωπίζουμε και, δεύτερον, κατά πόσο μπορεί να στηρίξει τις ανάγκες μεταρρύθμισης και αλλαγών που χρειάζεται άμεσα η Κύπρος.

Όταν μιλούμε για προϋπολογισμό στην παγκόσμια πρακτική, μιλούμε για προβλέψεις αναφορικά με δαπάνες και έξοδα. Ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός εκφεύγει της λογικής αυτής, γιατί προβλέψεις για δαπάνες είναι ουσιαστικά εξαγγελίες χωρίς σαφή ορίζοντα υλοποίησης και χρονοδιαγραμμάτων. Παρά το ότι γίνεται

αναφορά σε τριετές μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, δε γίνεται αναφορά σε ανώτατα όρια δαπανών και η όλη φιλοσοφία επί της οποίας στηρίζεται η δομή του προϋπολογισμού παραμένει καθαρά διαχειριστική, ενώ ο υποτιθέμενος αναπτυξιακός του χαρακτήρας στηρίζεται απλώς σε αποφάσεις χωρίς αντίστοιχες δαπάνες. Συγκεκριμένα παραδείγματα αποτελούν οι σχεδιασμοί για το κτιριολογικό πρόγραμμα των Φυλακών, τα κτίρια της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής, το κτίριο του Κρατικού Αρχείου, έργα τα οποία είναι προγραμματισμένα από καιρό. Άλλα παραδείγματα αποτελούν τα έργα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, για τα οποία αναφέρεται συχνά ότι η ανάπτυξη του σχεδιασμού για τις μαρίνες προσκρούει σε κωλύματα που αφορούν τις μελέτες. Πώς θα παρέμβει η κυβέρνηση; Χαρακτηριστικό επίσης παράδειγμα αποτελεί η εξαγγελία για το νέο δρόμο Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, ο οποίος αναφέρεται ως το μείζον αναπτυξιακό έργο της παρούσας κυβέρνησης και για τον οποίο το αντίστοιχο κονδύλι, αν δεν απατώμαι, είναι μόλις €360.000. Στην ουσία, ακόμη και όπου υπάρχουν κονδύλια για συγκεκριμένα έργα αυτά δεν αποτελούν αμιγής αναπτυξιακή πολιτική, αλλά ειλημμένη απόφαση προηγούμενων κυβερνήσεων.

Επίσης, θέλω να αναφέρω την ανακόλουθη πολιτική της κυβέρνησης να εξαγγείλει την τόνωση του κατασκευαστικού τομέα ως μέτρου αναχαίτισης της οικονομικής κρίσης με €40.000.000, τα οποία, όπως αναφέρει, θα προέλθουν από την επιτάχυνση υλοποίησης του προϋπολογισμού κατά 10%. Και από μόνη της αυτή η δήλωση καταδεικνύει ότι η αναπτυξιακή πολιτική είναι πρώτιστα πολιτική εξαγγελιών και όχι υλοποίησης.

Εμείς πιστεύουμε ότι η Κύπρος μπορεί να γίνει πρότυπο κράτους σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο. Το μικρό μας μέγεθος, που μας δημιουργεί πολλά προβλήματα, είναι ταυτόχρονα πλεονέκτημα που μπορεί να αξιοποιηθεί. Η παγκόσμια οικονομική κρίση μπορεί να αποτελέσει και ευκαιρία για τη μικρή και ευπροσάρμοστη χώρα μας. Αυτό μπορεί να γίνει, αν εμείς δράσουμε προληπτικά και αν κινηθούμε γρήγορα και αποτελεσματικά, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματά μας, όπως τη γεωγραφική μας θέση, τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την ένταξή μας στη ζώνη του ευρώ, το μικρό μέγεθος, το υψηλό μορφωτικό επίπεδο των νέων μας, την επιχειρηματικότητα των ανθρώπων μας, τον πολιτισμό μας, το καλό μας κλίμα, την ασφάλεια και σταθερότητα της χώρας μας και την ευρωστία της οικονομίας μας.

Πιο συγκεκριμένα, οι πυλώνες των προτάσεων του Ευρωπαϊκού Κόμματος αφορούν μεταξύ άλλων:

1. τη μεταρρύθμιση του κράτους, για να γίνει αποτελεσματικό και να εξυπηρετεί αντί να ταλαιπωρεί τον πολίτη
2. την ελαχιστοποίηση της γραφειοκρατίας για την πάταξη της διαπλοκής και της διαφθοράς
3. τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της κοινωνίας
4. την κοινωνική ενσωμάτωση των αλλοδαπών και την αντιμετώπιση του ρεύματος των παράνομων μεταναστών
5. την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και του κοινωνικού κράτους
6. τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων
7. την προσέλκυση παραγωγικών επενδύσεων
8. την ενίσχυση της μεσαίας τάξης ως της κυρίαρχης παραγωγικής δύναμης

9. την οικονομική και κοινωνική σύγκλιση μας με την Ευρώπη στη βάση της στρατηγικής της Λισαβόνας
10. την ανασυγκρότηση και την ανάπτυξη της περιφέρειας του τόπου μας
11. την αξιοποίηση της κοινωνίας της πληροφορίας στα πλαίσια της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
12. την ενίσχυση των δράσεων για περιβαλλοντική αειφορία και τη συμμετοχή μας στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. Έτσι θα αποφύγουμε τα πρόστιμα των δεκάδων εκατομμυρίων που αναμένεται να πληρώσει η Κύπρος για εκπομπές ρύπων.

Η συζήτηση για τον κρατικό προϋπολογισμό κάθε χρόνο δεν είναι μια απλή παράθεση αριθμών. Πίσω από τα νούμερα του εκάστοτε προϋπολογισμού κρύβονται οι ανάγκες των πολιτών, κρύβονται οι προσδοκίες των νέων ανθρώπων, κρύβονται τα όνειρα των παιδιών μας. Ως Ευρωπαϊκό Κόμμα στεκόμαστε αντικειμενικά, αλλά και κριτικά απέναντι στον προτεινόμενο προϋπολογισμό και καταθέτουμε τις δικές μας παραγωγικές προτάσεις και εισηγήσεις για την ανάπτυξη και την πρόοδο της οικονομίας μας, αλλά και την αντιμετώπιση της κρίσης. Το όραμα και ο στόχος μας στο Ευρωπαϊκό Κόμμα είναι η Κύπρος να μετατραπεί σε υπόδειγμα ευημερούσας, ελεύθερης δημοκρατίας και να καταστεί μια σύγχρονη ανεπτυγμένη χώρα στον ευρύτερο ευρωμεσογειακό χώρο.

Για να κτίσουμε την Κύπρο του 21^{ου} αιώνα που όλοι θέλουμε, χρειαζόμαστε όραμα που θα έχει ως επίκεντρο μια ελεύθερη, ευημερούσα, ευρωπαϊκή πατρίδα. Για να υπηρετήσουμε αυτό το όραμα, χρειαζόμαστε άμεσο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό στόχων. Για να επιτευχθούν οι στόχοι, απαιτούνται πρακτικές πολιτικές προτάσεις. Για να εφαρμοστούν οι πολιτικές, χρειάζεται πολιτικός πραγματισμός και όχι λαϊκισμός. Πρέπει η ανάληψη πολιτικής ευθύνης να αντικαταστήσει το λαϊκισμό. Πρέπει να γίνουν σοβαρές τομές και συγκρούσεις με συμφέροντα και χρειάζεται διάθεση ανάληψης πολιτικού κόστους. Το Ευρωπαϊκό Κόμμα είναι έτοιμο να συμβάλει στην αναγκαία μεταρρύθμιση αναλαμβάνοντας και το πολιτικό κόστος των αλλαγών. Είναι η ώρα των μεγάλων αποφάσεων και όχι των μεγάλων λόγων. Είναι η ώρα να πιστέψουμε ότι η Κύπρος μπορεί να είναι μια σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα στην τρίτη χιλιετία. Είναι η ώρα της ευθύνης για όλους μας, πολιτικούς και πολίτες. Επιβάλλεται να φανούμε αντάξιοι των περιστάσεων, των προκλήσεων και των ευκαιριών. Εμείς στο Ευρωπαϊκό Κόμμα είμαστε στην αντιπολίτευση. Ταυτόχρονα είμαστε έτοιμοι να επικροτήσουμε τις σωστές κυβερνητικές επιλογές, αλλά και να σταθούμε εμπόδιο στα όποια αντιλαϊκά μέτρα πλήττουν τους πολίτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να σας παρουσιάσω τις δικές μας προτάσεις για την αντιμετώπιση και αξιοποίηση της οικονομικής κρίσης προς όφελος της οικονομίας του τόπου. Όλοι συμφωνούμε ότι η κυπριακή οικονομία είναι εύρωστη και διαθέτει δυνατότητες προσαρμογής και ανταπόκρισης σε περιόδους σημαντικών αλλαγών. Σήμερα η παγκόσμια οικονομία ταλανίζεται από ένα κύμα αλλαγών, το οποίο έχει δημιουργήσει μια παγκόσμια κυλιόμενη οικονομική κρίση, που επηρεάζει όλες τις χώρες του πλανήτη. Σε αυτή τη συγκυρία η Κύπρος μπορεί να αντιδράσει προληπτικά και να αξιοποιήσει την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί προς όφελος του τόπου και του λαού

μας. Το υγιές τραπεζικό μας σύστημα και η εύρωστη οικονομία μας είναι πλεονεκτήματα που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε, προκειμένου να μετριάσουμε τις επιπτώσεις της κρίσης και να ενισχύσουμε την οικονομική βάση του τόπου μας.

Το Ευρωπαϊκό Κόμμα έχει από καιρό εισηγηθεί την πραγματοποίηση, υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μιας ευρείας σύσκεψης κομμάτων και κοινωνικών φορέων για τον καταρτισμό ενός στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης, αλλά και αξιοποίησης της νέας κατάστασης που έχει δημιουργηθεί παγκοσμίως. Η σύσκεψη αυτή θα μπορούσε να βοηθήσει και στην επιτάχυνση της υλοποίησης ενεργειών και πολιτικών που έχουμε από χρόνια αποφασίσει και δεν υλοποιούνται. Δυστυχώς όμως η πρότασή μας αυτή έπεσε στο κενό. Το Ευρωπαϊκό Κόμμα εκτιμά ότι η κυβέρνηση δεν τολμά να δει τις πραγματικότητες που δημιούργησε και στην Κύπρο η οικονομική κρίση.

Το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα δεν έχει τα προβλήματα άλλων χωρών, όμως δέχεται πιέσεις από το διεθνές περιβάλλον και διαπιστώνουμε προβλήματα ρευστότητας και προβλήματα αύξησης των επιτοκίων. Οι πολίτες, η μεσαία τάξη, οι επιχειρηματίες θα αναγκαστούν να πληρώσουν υψηλά επιτόκια για υφιστάμενα δάνεια, ενώ θα είναι δύσκολο να εξασφαλίσουν νέα. Αυτό θα στραγγαλίσει την κυπριακή οικονομία. Το Ευρωπαϊκό Κόμμα έγκαιρα παρέδωσε στον Υπουργό Οικονομικών ένα υπόμνημα με συγκεκριμένες προτάσεις, που, αν εφαρμοστούν, θα μπορέσουν να βελτιώσουν τα δεδομένα της οικονομίας μας. Ομολογούμε ότι ο Υπουργός Οικονομικών μάς άκουσε με πολλή προσοχή, αλλά πέραν της καλής διάθεσης δεν είδαμε τίποτα στην πράξη. Ίσως αυτό να οφείλεται σε λόγους πέραν των δικών του δυνάμεων. Ως παράδειγμα των εισηγήσεών μας, αναφέρω την πρότασή μας να εγγυηθεί η κυβέρνηση τις καταθέσεις, ώστε να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη στις τράπεζες. Επίσης, εισηγηθήκαμε να αξιοποιηθεί ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης, για να λειτουργήσει ως δανειοδοτικός μηχανισμός με ειδικά χρηματοδοτικά σχέδια, όπως είναι η απόκτηση κατοικίας και η επιχειρηματικότητα των νέων. Ακόμη, το Ευρωπαϊκό Κόμμα, με άξονα την ενίσχυση της κυπριακής οικονομίας, εισηγείται τις παρακάτω άμεσες ενέργειες:

1. Με παρέμβαση του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας να ληφθούν μέτρα, έτσι ώστε οι τράπεζες και τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα να μειώσουν περαιτέρω τα επιτόκια δανεισμού τους και να μη μεταφέρουν το κόστος καταθέσεων στους δανειολήπτες. Η αύξηση του κόστους ειδικά στα επιχειρηματικά δάνεια, πλήττει καίρια την ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό να εξεταστεί και η περαιτέρω φορολόγηση των τραπεζικών υπερκερδών, αν οι τράπεζες συνεχίσουν να έχουν την προσέγγιση για υπερκέρδη.
2. Το Υπουργείο Οικονομικών και η Κεντρική Τράπεζα επιβάλλεται να προβούν σε προληπτικά μέτρα, έτσι ώστε οι τράπεζες και τα συνεργατικά να μην επιβάλλουν αυξήσεις επιτοκίων σε υφιστάμενα συμβόλαια και δάνεια.
3. Να ληφθούν μέτρα, όταν κριθεί αναγκαίο, για ενδυνάμωση της ρευστότητας των τραπεζών με ανάλογο έλεγχο.
4. Να ληφθούν μέτρα, ώστε οι τράπεζες και τα συνεργατικά να λειτουργήσουν με πρόθεση λιγότερης κερδοφορίας.
5. Αναστολή, με εξατομικευμένα κριτήρια, διαταγμάτων διάλυσης εταιρειών, έκδοσης πτωχεύσεων και εκποίησης ακίνητης περιουσίας.
6. Άμεση εφαρμογή του σχεδίου απόσυρσης κλινών.
7. Μείωση των αερολιμενικών τελών.

8. Επιτάχυνση των διαδικασιών εγγραφής νέων εταιρειών. Ενίσχυση των υπηρεσιών προσέλκυσης και υποδοχής νέων στρατηγικών επενδυτών από το εξωτερικό.

Εμείς διαπιστώνουμε ότι η κυβέρνηση παραμένει παθητικός θεατής της συνεχιζόμενης ακρίβειας, που κατατρώνει καθημερινά το πορτοφόλι του Κύπριου πολίτη. Οι προεκλογικές εξαγγελίες του κ. Χριστόφια για δίκαιη κοινωνία και για ενίσχυση των πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας αποδείχθηκαν κενές περιεχομένου. Η σημερινή κυβέρνηση περιορίζεται να διαπιστώνει ότι η ακρίβεια καλπάζει και ότι αυτό οφείλεται σε εξωγενείς παράγοντες και σε μεταβολές των διεθνών οικονομικών συνθηκών. Η ακρίβεια αυξάνεται. Ταυτόχρονα, η συγκράτηση που παρατηρείται σε βασικούς τομείς της οικονομίας οδηγεί σε μείωση της εισπρακτικής ικανότητας του κράτους. Η κυβέρνηση του κ. Χριστόφια πρέπει αμέσως, πρώτον, να λάβει μέτρα, για να προστατεύσει τους τομείς που ενισχύουν τα κρατικά ταμεία. Δεύτερον, να προχωρήσει σε αντισταθμιστικά μέτρα ενισχύοντας τους πολίτες που πλήττονται περισσότερο από τις διακυμάνσεις της αγοράς. Τρίτον, να αναπροσαρμόσει περαιτέρω τα ωφελήματα που δίνονται σε πολύτεκνους, συνταξιούχους και άτομα με ειδικές ανάγκες. Μόνο έτσι αυτοί οι συμπολίτες μας θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τη λαίλαπα της ακρίβειας που μαστίζει την κυπριακή αγορά. Μόνο με μέτρα η κυβέρνηση δε θα καταλήξει να είναι συνέταιρος της ακρίβειας, αλλά θα γίνει εταίρος των πολιτών.

Έντιζε το νερό που ήπιεν ο κ. Περδίκης τούτο, έννεν; Έν' περιβαλλοντικό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έλεγξέν το ο κ. Περδίκης!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, αν το έλεγξε, έν' καλό!

(Γέλια)

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από τις εισηγήσεις μας για την οικονομία και την κρίση που έχουμε σήμερα, θα παρουσιάσω τις προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κόμματος σε μια σειρά από σημαντικά θέματα που αφορούν το μέλλον της κοινωνίας και της οικονομίας μας.

Πρώτον, μεταφορά συντελεστή δόμησης από τα κατεχόμενα. Η γη στις ελεύθερες περιοχές έχει αποκτήσει υψηλή αξία. Σε αυτό έχει συμβάλει η αυξημένη ζήτηση γης από μέρους των προσφύγων για στέγαση και το γεγονός ότι από την προσφορά απουσιάζει το 37% της κατεχόμενης γης μας. Το Ευρωπαϊκό Κόμμα εισηγείται τη μεταφορά στις ελεύθερες περιοχές αναπτυξιακών δικαιωμάτων υπό τη μορφή συντελεστή δόμησης, προκειμένου να ενισχυθούν οι πρόσφυγες συμπατριώτες μας. Η πρόταση του Ευρωπαϊκού Κόμματος δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, καθότι οι οικονομικοί πόροι που θα απαιτηθούν θα προκύψουν από την πώληση συντελεστή δόμησης στις ελεύθερες περιοχές. Τώρα συζητείται ο νέος πολεοδομικός σχεδιασμός για ολόκληρη την Κύπρο. Τώρα είναι η ώρα, στα πλαίσια αυτού του σχεδιασμού, να καθοριστούν περιοχές- δέκτες, ώστε να δεχτούν συντελεστή δόμησης από τα κατεχόμενα. Η αύξηση του συντελεστή στις περιοχές-δέκτες πρέπει να γίνει με διαδικασίες που να αποκλείουν την εκμετάλλευση από κερδοσκόπους. Ο συντελεστής δόμησης που θα πωλεί ο πρόσφυγας δεν πρέπει να αφαιρείται από την κατεχόμενη περιουσία του μετά τη λύση ούτε να επηρεάζει τα αναπτυξιακά του

δικαιώματα στο μέλλον. Επίσης, θα πρέπει να καθοριστεί συγκεκριμένη τιμή αγοράς του συντελεστή, αλλά και μέγιστο όριο για τον κάθε δικαιούχο ξεχωριστά. Με αυτό τον τρόπο αποκτά για πρώτη φορά αξία η κατεχόμενη περιουσία του κάθε πρόσφυγα και ενισχύεται το ιδιοκτησιακό του καθεστώς. Επίσης, η αύξηση της τιμής της γης στις ελεύθερες περιοχές συνδέεται άμεσα με οφέλη για τους πρόσφυγες. Οποιαδήποτε αντίδραση προς αυτή την πρόταση είναι εντελώς αδικαιολόγητη.

Δεύτερον, θεσμοθέτηση του κοινωνικού διαλόγου μέσω της οικονομικής και κοινωνικής επιτροπής. Η ΟΚΕ θα προάγει τον κοινωνικό διάλογο για εξεύρεση λύσεων βασισμένων στην αντιπαράθεση των ιδεών και τη σύνθεση απόψεων και συμφερόντων σε σοβαρά θέματα που απασχολούν την κυπριακή κοινωνία.

Τρίτον, εκσυγχρονισμός του δημόσιου τομέα. Η δημόσια υπηρεσία επιβάλλεται να αναδομηθεί στη βάση ενός νέου σύγχρονου μοντέλου διοίκησης. Με ιδιαίτερη ικανοποίηση ακούσαμε πριν από ένα χρόνο τον τότε Υπουργό Εσωτερικών να υιοθετεί την πρότασή μας και να εξαγγέλλει την ηλεκτρονική σύζευξη των Τμημάτων Πολεοδομίας και Κτηματολογίου. Από τότε δεν έχει αναφερθεί τίποτε γι' αυτό το θέμα. Ελπίζουμε να μην έχει εγκαταλειφθεί αυτό το εγχείρημα από τη σημερινή κυβέρνηση. Για τον πραγματικό εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα εισηγούμαστε την αναδόμηση των υπουργείων και την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών τους, κατά τρόπο που να μειωθεί η γραφειοκρατία και να εκλείψει η τλαιπωρία των πολιτών. Ακόμα, εισηγούμαστε τη θεσμοθέτηση αυστηρών ποινών προς τις υπηρεσίες του δημοσίου στην περίπτωση που τλαιπωρείται, δεν εξυπηρετείται ο πολίτης και υπάρχουν πολλές καθυστερήσεις. Επίσης, εισηγούμαστε περισσότερη χρήση της τεχνολογίας στο δημόσιο.

Τέλος, εισηγούμαστε τη νομοθετική ρύθμιση του πλαισίου λειτουργίας της ΚΥΠ, όπως ήταν και η δέσμευση στο πρόγραμμα του κ. Χριστόφια. Πρόσφατα γράψαμε σχετικό θέμα στη Βουλή, μετά το γνωστό περιστατικό με τις φωτογραφίες σε εκδηλώσεις του Ευρωπαϊκού Κόμματος. Παρά το γεγονός ότι δεχθήκαμε επικρίσεις από το ΑΚΕΛ για την εγγραφή του θέματος, εμείς θα επιμένουμε να γίνει η ανάλογη ρύθμιση σύμφωνα, επαναλαμβάνω, και με την εξαγγελία του κ. Χριστόφια.

Τέταρτον, στήριξη της μεσαίας τάξης. Το Ευρωπαϊκό Κόμμα εισηγείται την ενίσχυση της μεσαίας τάξης του τόπου, η οποία αποτελεί τη ραχοκοκκαλιά της οικονομίας και της κοινωνίας μας. Πιο συγκεκριμένα, εισηγούμαστε: Μείωση φορολογίας τα πρώτα χρόνια λειτουργίας νέων επιχειρήσεων, αύξηση του αφορολόγητου ορίου, ενίσχυση των υφιστάμενων προγραμμάτων νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, θεσμοθέτηση ελάχιστου μισθού για πρωτοδιόριστους πτυχιούχους πανεπιστημίου. Δεν μπορούμε να έχουμε ελάχιστο μισθό για οποιουδήποτε άλλους εκτός από τους πτυχιούχους μας!

Πέμπτον, κοινωνική πρόνοια και στήριξη.

Έκτον, ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας. Πρέπει να δημιουργηθεί συμβούλιο έρευνας. Πρέπει να ενισχυθεί η καινοτομία και να δημιουργηθεί στο πανεπιστήμιο πρόγραμμα μικροτεχνολογίας και νανοτεχνολογίας.

Έβδομον, περιφρούρηση της δημογραφικής μας ανάπτυξης. Τα θέματα των πολυτέκνων, επειδή είμαι και πολύτεκνος, δε θα τα αναλύσω είναι πολύ γνωστά σε όλους μας. Ήρθε η ώρα όμως για μέτρα και όχι μόνο συμπάθεια προς τους πολυτέκνους. Όχι για χάρη των πολυτέκνων, αλλά για χάρη της Κύπρου, γιατί είναι μέγιστο εθνικό πρόβλημα η μείωση των γεννήσεων.

Όγδοον, δημιουργία φορέα ξένων εργατών και πολιτικών προσφύγων, ώστε να αντιμετωπιστεί το πολυδιάστατο αυτό πρόβλημα.

Ένατον, προώθηση ήπιων μορφών ενέργειας. Τα είπε καλύτερα ο κ. Περδίκης.

Δέκατον, ενίσχυση του εθελοντισμού. Στο Ευρωπαϊκό Κόμμα θεωρούμε ότι ήρθε η ώρα της θεσμοθέτησης της συνεργασίας του κράτους και του εθελοντικού τομέα. Εισηγούμαστε την αποκέντρωση από τα υπουργεία προς την τοπική αυτοδιοίκηση της κοινωνικής μέριμνας και την αύξηση της κρατικής χορηγίας προς τις εθελοντικές οργανώσεις. Στο σημείο αυτό θέλω να συγχαρώ την κ. Φωτεινή Παπαδοπούλου για την πολύ σημαντική βράβευσή της με το δεύτερο ευρωπαϊκό βραβείο εθελοντικής προσφοράς, μια βράβευση που τιμά την Κύπρο και καταξιώνει το πολύπτυχο εθελοντικό έργο της Φωτεινής Παπαδοπούλου, αλλά και μία βράβευση για όλους τους εθελοντές μας.

Ενδέκατον, διοικητική μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης και μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων ακόμα και στους κατεχόμενους δήμους, οι οποίοι αδικούνται και έχουν πάρα πολύ σημαντικό ρόλο να παίξουν.

Δωδέκατον, αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος.

Δέκατο τρίτον, ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της ναυτιλίας. Ένας τομέας που δε μας ζητά οικονομική ενίσχυση, αλλά απλώς ρυθμίσεις, για να προσφέρει στο κράτος πάρα πολλά έσοδα.

Δέκατο τέταρτον, ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού. Ο τουρισμός είναι ο στυλοβάτης της κυπριακής οικονομίας. Για την ανάπτυξή του χρειάζεται μια νέα τουριστική στρατηγική. Όλοι τα είπαμε πολλές φορές. Ήρθε η ώρα όμως των υλοποιήσεων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στην τελευταία ενότητα της ομιλίας μου θα αναφερθώ στις εξελίξεις στο Κυπριακό, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί το τελευταίο διάστημα. Κλείνουμε σχεδόν ένα χρόνο από την ημέρα που το Κυπριακό το διαχειρίζεται ο Δημήτρης Χριστόφιας. Ο κ. Χριστόφιας εξελέγη με το σύνθημα "Πρόεδρος λύσης" μέσα από μια έντονη προεκλογική περίοδο, στη διάρκεια της οποίας το ΑΚΕΛ προσχώρησε στη ρητορική του ΔΗΣΥ και μαζί έστειλαν το μήνυμα παντού ότι ο Τάσσος Παπαδόπουλος δεν ήθελε λύση και κατ'επέκταση ότι η δική μας επίσημη πλευρά ευθύνεται για τη μη επίλυση του Κυπριακού. Μετά την εκλογή του, σε μια προσπάθεια απόδειξης της καλής του θέλησης, ο κ. Χριστόφιας προχώρησε σε μια σειρά από φραστικές, αλλά και ουσιαστικές υποχωρήσεις. Θυμίζω μόνο τις δηλώσεις και τις αναφορές για συνεταιρισμό δύο ισότιμων κρατών, την εκ περιτροπής προεδρία και την παραμονή πενήντα χιλιάδων εποίκων.

Η συμφωνία της 23^{ης} Μαΐου Χριστόφια-Ταλάτ οδήγησε στην πλήρη εξουδετέρωση της συμφωνίας της 8^{ης} Ιουλίου Παπαδόπουλου-Ταλάτ. Ήταν τέτοιες οι εντυπώσεις που δημιούργησε η συμφωνία αυτή, που ακόμα και η Σουηδία, την οποία επισκέφθηκε ο κ. Χριστόφιας, υποστήριξε ότι με την 23^η Μαΐου όχι μόνο ξεπεράστηκε η 8^η Ιουλίου, αλλά ξεπεράστηκαν ακόμα και αυτά τούτα τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Έτσι λοιπόν, μέσα σε κλίμα υπέρμετρης ευφορίας και αισιοδοξίας για λύση του Κυπριακού άνοιξε ο δρόμος για τις απευθείας συνομιλίες στις 3 του Σεπτεμβρίου, χωρίς να υπάρχει η απαιτούμενη προετοιμασία και χωρίς κοινή βάση. Έτσι, ήταν φανερό ότι

δε θα υπήρχε προοπτική επιτυχίας που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και στις ανησυχίες των δύο κοινοτήτων.

Το Ευρωπαϊκό Κόμμα έγκαιρα και τεκμηριωμένα υποστήριξε ότι έπρεπε να είχε δοθεί περισσότερος χρόνος για προετοιμασία, για επαρκή πρόοδο και για προσδιορισμό της βάσης διαπραγματεύσεων. Ο κ. Χριστόφιας πήρε την απόφαση και προχώρησε σε απευθείας συνομιλίες, χωρίς να εκπληρωθούν τα προαπαιτούμενα. Οι εισηγήσεις του Ευρωπαϊκού Κόμματος αντιμετωπίστηκαν με μηδενιστική κριτική. Κατηγορηθήκαμε ότι ο στόχος μας ήταν να παρακωλύσουμε τη διαδικασία των συνομιλιών, γιατί στο Ευρωπαϊκό Κόμμα δε θέλουμε λύση. Η αστήρικτη κατηγορία ότι εμείς δε θέλουμε λύση αποτελεί μια ακατονόμαστη ύβρη, η οποία έχει ως στόχο να αποπροσανατολίσει και να παραπλανήσει την κοινή γνώμη. Δεν υπάρχει Κύπριος που να μην ανησυχεί για την τρέχουσα κατάσταση και να μην επιθυμεί διακαώς λύση του Κυπριακού. Τολμώ να πω ότι όσοι στη δική μας πλευρά εξακολουθούν να ισχυρίζονται ότι υπάρχουν Ελληνοκύπριοι που δε θέλουν λύση το μόνο που καταφέρνουν είναι να ρίχνουν νερό στο μύλο της τουρκικής προπαγάνδας και να βοηθούν στην υλοποίηση των στόχων της Άγκυρας. Να μεταφέρουν δηλαδή το Κυπριακό στην Κύπρο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψιν ο κατακτητικός ρόλος της Άγκυρας.

Τα επιχειρήματα του κ. Χριστόφια και αυτών που τον στηρίζουν, είτε βρίσκονται στη συγκυβέρνηση είτε στη συμπολιτευόμενη αντιπολίτευση, είναι διάτρητα. Ένα από τα βασικά επιχειρήματα του Προέδρου Χριστόφια για τις απευθείας συνομιλίες είναι ότι πιστεύει πως ακόμη και με την αποτυχία των διαπραγματεύσεων θα καταφέρει να εκθέσει την Άγκυρα σε διεθνές επίπεδο. Είναι στόχος δικός μας σήμερα να επιρριφθούν ευθύνες στην Άγκυρα ή η λύση του Κυπριακού; Μετά την απόρριψη του σχεδίου Ανάν είναι κοινώς αποδεχτό ότι το Κυπριακό δεν αντέχει άλλη αποτυχία. Ο στόχος μας δεν είναι να καταμεριστεί ευθύνη στην Τουρκία, αλλά να εξευρεθεί λύση στο Κυπριακό. Η δική μας εκτίμηση είναι ότι η εμμονή της Άγκυρας σε προκαθορισμένους στόχους, η αδιαλλαξία της τουρκικής πλευράς και οι πιέσεις που θα ασκηθούν προς την πλευρά μας θα μας αναγκάσουν, με επίκληση του κόστους διακοπής, να υιοθετήσουμε अपαράδεκτα στοιχεία και προτάσεις, προκειμένου να μην καταρρεύσει η διαδικασία. Με τον τρόπο που εξελίσσεται η διαδικασία των απευθείας διαπραγματεύσεων είναι βέβαιο ότι κάποια στιγμή θα μας επιβληθεί κεκαλυμμένα η μέθοδος της επιδιαιτησίας. Κάποτε ο κ. Χριστόφιας και το ΑΚΕΛ ορθά κατέκριναν τον κ. Κληρίδη ότι ακολουθούσε τη διαδικασία "όλα στο τραπέζι". Τώρα ακολουθούμε τη διαδικασία "όλα στα καλάθια", με τη διαφορά ότι τα καλάθια από τρία σήμερα μάθαμε ότι έγιναν δύο και στο τέλος θα πάνε τα καλάθια όλα στο τραπέζι.

Γι' αυτούς τους λόγους δεν αρκεί η ρητορική απόρριψη της επιδιαιτησίας, αλλά η ουσιαστική αποτροπή της. Από την αρχή εμείς εκτιμήσαμε ότι η εμπλοκή μας σε απευθείας διαπραγματεύσεις, χωρίς πρόοδο και κοινή βάση, μας οδηγούσαν είτε σε αδιέξοδο με αναβάθμιση της διχοτομικής προοπτικής είτε σε αποδοχή κακού σχεδίου, ανάλογου ή χειρότερου αυτού που απορρίψαμε, είτε σε ατέρμονες, άκαρπες συνομιλίες, χωρίς αποτελέσματα. Κάτι τέτοιο θα συνδράμει στην αναβάθμιση του ψευδοκράτους και θα διευκολύνει την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας, με αναστολή τήρησης των υποχρεώσεων της Άγκυρας με βάση το διαπραγματευτικό πλαίσιο. Το διαπραγματευτικό πλαίσιο ήταν μια τεράστια επιτυχία του Τάσσου Παπαδόπουλου. Τώρα αυτό το πλαίσιο απειλείται και δυστυχώς οι προβλέψεις μας είναι πλέον απτές και αντιληπτές σχεδόν απ' όλους.

Δε θα μπω στη λογική και τη ρητορική εκείνη που πριν τις εκλογές μάς υπενθύμιζαν τι παθαίνουμε με το καράβι από τη Συρία και την επίσκεψη αξιωματούχων

του ψευδοκράτους στο κόμμα της Τσιτσολίνας! Θα καλέσω όμως τους ίδιους από το ΑΚΕΛ και το ΔΗΣΥ που τα δήλωναν αυτά να καταγράψουμε τι παθαίνουμε σήμερα με τη δική τους πολιτική. Ευτυχώς, ο λαός, ανεξαρτήτως κομμάτων, αντιλαμβάνεται και ανησυχεί. Οφείλω όμως να τονίσω ότι εμείς στο Ευρωπαϊκό Κόμμα, παρά τις διαφωνίες μας, δε μείναμε ποτέ αρνητικοί. Εισηγηθήκαμε στον κ. Χριστόφια να ζητήσει το ξεκαθάρισμα της βάσης από τις πρώτες συναντήσεις με τον Ταλάτ, αφού δεν το ζήτησε εκ προοιμίου. Δυστυχώς, και τότε δεν εισακουστήκαμε και όχι μόνο. Και πάλι κατηγορηθήκαμε ότι δε θέλουμε λύση.

Σήμερα εμείς θεωρούμε ότι στην πλευρά μας επιβάλλεται να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή συναίνεση σε συμφωνημένους στόχους. Είναι βασικό, έστω και τώρα, να συζητηθούν και να αποφασιστούν στο επίπεδο του Εθνικού Συμβουλίου:

1. ο καθορισμός των ορίων και των γραμμών διαπραγμάτευσης της δικής μας πλευράς και
2. ο καθορισμός των αρχών λύσης που επιδιώκει η δική μας πλευρά.

Στην παρούσα φάση εισηγούμαστε ότι δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε τις διαπραγματεύσεις, αλλά έστω και τώρα να προχωρήσουμε στα παρακάτω που εισηγούμαστε ως Ευρωπαϊκό Κόμμα, για λόγους εποικοδομητικούς για τον τόπο μας:

1. Με βάση τις τοποθετήσεις των δύο πλευρών στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης, να αξιολογηθούν οι θέσεις και να απαιτηθεί τώρα ξεκαθάρισμα της βάσης, πριν προχωρήσουμε σε άλλα κεφάλαια.
2. Να ζητηθεί υλοποίηση των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης που συμφωνήθηκαν στις τεχνικές επιτροπές, με βάση την αρχή ότι επιδιώκουμε ένα κράτος με μία ιθαγένεια και μία και μόνη υπηκοότητα, αν πράγματι αυτές οι αρχές έχουν ξεκάθαρα συμφωνηθεί.
3. Να ζητηθεί η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θα βοηθήσει τις δύο πλευρές, ώστε ό,τι συμφωνείται να συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, τις ευρωπαϊκές αρχές και τα ανθρωπίνια δικαιώματα.
4. Ανάλυση πρωτοβουλιών με στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ομάδας χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας για συγκεκριμένες πτυχές του Κυπριακού, ανεξαρτήτως των εξελίξεων στις απευθείας διαπραγματεύσεις. Τέτοιες πρωτοβουλίες μπορεί να είναι:
  - α. Πρόταση για μείωση των στρατευμάτων εκατέρωθεν σε μονοψήφιο σε χιλιάδες αριθμό, δηλαδή κάτω των εννέα χιλιάδων. Αυτή η πρόταση μπορεί να συνδυαστεί και με τη σκέψη για μείωση της θητείας στην Εθνική Φρουρά.
  - β. Πρόταση για άνοιγμα όλων των διόδων με ταυτόχρονη ευρεία στρατιωτική απαγκίστρωση εκατέρωθεν.
  - γ. Πρόταση για ανοικοδόμηση της Αμμοχώστου με συμμετοχή και συντονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
  - δ. Πρόταση για αναστήλωση και συντήρηση ιστορικών και θρησκευτικών μνημείων σε ολόκληρη την Κύπρο.

Αυτά τα δίδω ως παραδείγματα παραγωγικών εισηγήσεων. Αν ο Πρόεδρος έχει τη διάθεση να ακούσει και άλλες απόψεις, είμαστε στη διάθεσή του για το καλό της Κύπρου. Αν θέλει να παραμείνει εγκλωβισμένος σε μια αδιέξοδη διαπραγμάτευση, τότε ας συνεχίσει την ίδια πορεία. Επιβάλλεται όμως να αποδείξει τα πραγματικά αποτελέσματα της ευελιξίας του, για την οποία γίνεται καθημερινά τόσοσ λόγος από τους κυβερνώντες.

Το Ευρωπαϊκό Κόμμα για ακόμη μια φορά επαναλαμβάνει τη ρητή του δέσμευση να συνεχίσει να εργάζεται για λύση στο Κυπριακό το ταχύτερο δυνατό. Μια λύση που θα καταργεί την κατοχή, θα ενώνει και δε θα διχοτομεί την Κύπρο και θα λειτουργεί στη βάση της πλήρους εφαρμογής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ευρωπαϊκών αρχών και αξιών. Μια λύση που θα εξασφαλίζει επιστροφή, απόδοση περιουσιών και εγκατάσταση όλων των προσφύγων, αποχώρηση ξένων στρατευμάτων, μια λύση χωρίς εγγυήσεις. Μια δημοκρατική λύση που θα επιτρέπει σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, σε όλους τους Κύπριους πολίτες να συμβιώνουν χωρίς φυλετικούς και ρατσιστικούς διαχωρισμούς υπό καθεστώς ασφάλειας και ισονομίας. Μια λύση που θα οικοδομεί μια ελεύθερη, ευημερούσα, ασφαλή, ευρωπαϊκή Κύπρο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Συλλούρη. Το λόγο τώρα έχει ο κ. Ομήρου, ο πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Η συζήτηση του φεινού κρατικού προϋπολογισμού γίνεται κάτω από τη βαριά σκιά της μεγάλης απώλειας που συνιστά ο θάνατος του τέως Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Τάσσου Παπαδόπουλου. Από αυτό το επίσημο βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, από το οποίο ο Τάσος Παπαδόπουλος αγόρευσε αμέτρητες φορές με μεστό πολιτικό λόγο και αίσθημα εθνικής ευθύνης, αποτίουμε φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης για τη μεγάλη προσφορά του στο λαό και στην πατρίδα. Υποσχόμαστε ότι αυτό που αποτελούσε για τον ίδιο τη μεγάλη του έγνοια, η ελευθερία της Κύπρου και η δικαίωση του λαού μας, θα αποτελεί και για μας αμετάθετο στόχο και ανέκκλητη δέσμευση. Αυτή θα είναι και η πιο κατάλληλη και πρέπουσα τιμή στη μνήμη του.

Κύριε Πρόεδρε,

Τριάντα τέσσερα χρόνια μετά την εθνική τραγωδία η πατρίδα μας εξακολουθεί να σηκώνει το σταυρό του μαρτυρίου της συνεχιζόμενης τουρκικής κατοχής. Η Τουρκία επιμένει να καταπατεί, να παραβιάζει και να περιφρονεί με τον πιο βάνουσο τρόπο το διεθνές δίκαιο, τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, αλλά και τις υποχρεώσεις που της έχουν ανατεθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για μια ακόμα φορά θέλω να τονίσω τη θέση του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ ότι η λύση θα πρέπει να στηρίζεται στον πραγματικό χαρακτήρα του Κυπριακού ως προβλήματος εισβολής, κατοχής και παραβίασης των κανόνων του διεθνούς δικαίου. Στον τερματισμό της τουρκικής στρατιωτικής κατοχής. Στην πραγματική ενότητα της πατρίδας μας με κατοχυρωμένη τη μία, ενιαία και αδιαίρετη κυριαρχία, τη μία διεθνή

νομική προσωπικότητα και τη μία ιθαγένεια. Στη συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και στη μετεξέλιξή της σε ομόσπονδο κράτος. Στην οριστική διευθέτηση του μεγάλου ανθρωπιστικού προβλήματος των αγνοουμένων. Η προώθηση αυτής της λύσης περνά μέσα από τη συμπόρευση και τη στενή συνεργασία με την Ελλάδα, αλλά και την αξιοποίηση της συμμετοχής της χώρας μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια, με στόχο την ενεργότερη ανάμειξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις προσπάθειες για λύση. Ήλθε η ώρα να ζητήσουμε την έμπρακτη επικουρική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις βασικές προσπάθειες και πρωτοβουλίες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να επιδιώξουμε το διορισμό ευρωπαϊκής προσωπικότητας εγνωσμένου κύρους, αμεροληψίας και αντικειμενικότητας ως απεσταλμένου που θα έχει την ευθύνη ελέγχου των προνοιών της λύσης, ώστε αυτή να είναι απολύτως συμβατή με τους κανόνες του ευρωπαϊκού δικαίου, με το ευρωπαϊκό κερτημένο.

Η ΕΔΕΚ στήριξε εξ αρχής τη νέα προσπάθεια για λύση του Κυπριακού, όπως αυτή δρομολογήθηκε με τη συνάντηση της 21^{ης} Μαρτίου 2008 του Προέδρου Χριστόφια με τον κ. Ταλάτ. Εκτιμήσαμε ότι η συμφωνία σχηματισμού και λειτουργίας ομάδων εργασίας και τεχνικών επιτροπών αποτελούσε βήμα προς την κατεύθυνση μιας κινητικότητας επί της ουσίας. Τονίζαμε την ανάγκη συζήτησης των ουσιαστών πτυχών του Κυπριακού προς το σκοπό διαμόρφωσης υλικού που θα μπορούσε να αποτελέσει βάση για απευθείας διαπραγματεύσεις, όπως με σαφήνεια προβλεπόταν στη συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου. Δυστυχώς, θα πρέπει να σημειώσω εδώ ότι η σύνθεση των ομάδων εργασίας και των τεχνικών επιτροπών, όπως δηλώσαμε και τότε, υπήρξε μονομερής, κυριαρχούμενη από υποστηρικτές αποδοχής του απορριφθέντος Σχεδίου Ανάν.

Η ΕΔΕΚ διατύπωσε εξ αρχής την άποψη ότι η κατάλληλη προετοιμασία, η επαρκής διαπραγματευτική βάση, η στοιχειώδης γεφύρωση των χασμάτων και η αποκρυσταλλωμένη και αδιαμφισβήτητη κοινή αντίληψη για τη μορφή της λύσης είναι ουσιαστικές προϋποθέσεις για τις απευθείας διαπραγματεύσεις, όπως προέβλεπε με σαφήνεια η λεγόμενη επιστολή Γκαμπάρι, η συμφωνημένη επιστολή Γκαμπάρι. Για να έχει προοπτική επιτυχίας ο διάλογος. Για να υπάρχει βάσιμη ελπίδα να είναι καρποφόρες και αποδοτικές οι απευθείας διαπραγματεύσεις. Υποδείξαμε ότι εγκυμονείτο σοβαρός κίνδυνος σε περίπτωση αδιεξόδου, επειδή ακριβώς δε θα υπήρχε επαρκής διαπραγματευτική βάση, να προβληθεί στη συνέχεια από την Τουρκία και την τουρκοκυπριακή ηγεσία το απαράδεκτο αίτημα για αναγνώριση του παράνομου μορφώματος στα κατεχόμενα, με το δόλιο επιχείρημα ότι έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια επίτευξης λύσης. Εκτιμήσαμε από την αποτίμηση του παραχθέντος έργου στις ομάδες εργασίας, αλλά και από τις συνεχείς δηλώσεις του κ. Ταλάτ και Τούρκων αξιωματούχων ότι δεν υπήρχε αρκετό στέρεο έδαφος, όπως αναφερόταν στη συμφωνία Γκαμπάρι, για να ξεκινήσουν απευθείας διαπραγματεύσεις με προοπτική επιτυχίας.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποφάσισε να συμμετάσχει σε απευθείας διαπραγματεύσεις. Παρά τη διαφορετική μας άποψη, θεωρήσαμε ότι το πολιτικό και πατριωτικό μας χρέος ήταν να στηρίξουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη διαπραγματευτική διαδικασία με στόχο την επίτευξη λύσης, για το περιεχόμενο της οποίας ο Πρόεδρος δεσμεύτηκε έναντι του λαού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου των προεδρικών εκλογών.

Δυστυχώς, από τα μέχρι τώρα δεδομένα στις απευθείας διαπραγματεύσεις δεν μπορούμε να διατυπώσουμε καμιά απολύτως αισιοδοξία. Αντίθετα, από τις συνεχείς δημόσιες δηλώσεις του κ. Ταλάτ και Τούρκων αξιωματούχων για δύο ιδρυτικά κράτη τα οποία θα συνδημιουργήσουν νέο κρατικό μόρφωμα και την επιμονή διατήρησης των

συνθηκών εγγυήσεως προκύπτει ότι αναλλοίωτη, θα έλεγα και κλιμακούμενη, είναι η τουρκική αδιαλλαξία. Από την εναρκτήρια δήλωση του κ. Ταλάτ στις 3 Σεπτεμβρίου στις απευθείας διαπραγματεύσεις, από την ομιλία του στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, από τις δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων και ιδιαίτερα την ομιλία Γκιουλ ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, από τις επιστολές Ταλάτ προς το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, από τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας της Τουρκίας, από τις πειρατικές ενέργειες της Τουρκίας στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου με ευθεία αμφισβήτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας προκύπτει ότι οι τουρκοί στόχοι παραμένουν αμετακίνητοι. Παρθενογένεση με διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, χαλαρή συνομοσπονδία, διατήρηση συνθηκών στρατηγικού ελέγχου της Κύπρου από την Τουρκία μέσω των εγγυήσεων και επαναφορά του Σχεδίου Ανάν με άλλη ονομασία. Κήρυξη ακόμα της λύσης ως πρωτογενούς δικαίου, για να υπάρξουν μόνιμες παρεκκλίσεις από το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Είναι προφανές από όλα αυτά ότι όχι μόνο δεν μπορεί να υπάρχει αισιοδοξία για το μέλλον των διαπραγματεύσεων, αλλά αντίθετα εξάγεται το συμπέρασμα ότι υπάρχει συνειδητή ναρκοθέτησή τους από την τουρκική πλευρά. Θέλω επίσης να αναφέρω ότι ακόμα και στο θέμα των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, ενώ η ελληνική κυπριακή πλευρά κινήθηκε μονομερώς σε υιοθέτηση μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, όπως την οδό Λήδρας, δεν υπήρξε καμιά ανταπόκριση από την τουρκική πλευρά. Το οδόφραγμα του Λιμνίτη παραμένει κλειστό, ενώ και στην οδό Λήδρας δεν ετηρήθησαν τα υπεσχημένα, δεν επιτράπη ακόμα η στερέωση των ετοιμόρροπων κτιρίων και δεν υπήρξε μετακίνηση των τουρκικών στρατευμάτων, ως είχε συμφωνηθεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυταπάτες και ευσεβείς πόθοι δεν είναι δυνατό πλέον να υπάρχουν. Στόχος ομολογουμένως του κ. Ταλάτ είναι η επί το χείρον επαναφορά του σχεδίου Ανάν και δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια σε αυτή την πραγματικότητα. Η πραγματικότητα αυτή επιβάλλει η ελληνική κυπριακή πλευρά να κινηθεί άμεσα σε τρεις κατευθύνσεις:

Πρώτον, με τη συμπλήρωση τεσσάρων σχεδόν μηνών από την έναρξη των απευθείας διαπραγματεύσεων και την ασφαλή αποτίμηση της αρνητικής τουρκικής στάσης, να αναληφθεί μια εκστρατεία ενημέρωσης της διεθνούς και της ευρωπαϊκής κοινότητας για τις τουρκικές μεθοδεύσεις. Να καταδειχθεί η τουρκική αδιαλλαξία, ώστε να γίνει σαφές ότι είναι αυτή που δεν επιτρέπει την επίτευξη προόδου, αλλά και να υπάρξει προειδοποίηση ότι, αν δεν υπάρξουν αποτελεσματικές παρεμβάσεις, άσκηση πιέσεων προς την Τουρκία, η διαδικασία των συνομιλιών θα οδηγηθεί σε κατάρρευση. Σε αυτή την ενημερωτική προσπάθεια η ΕΔΕΚ και εγώ προσωπικά είμαστε έτοιμοι, στη διάθεση της κυβέρνησης να συνεισφέρουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Δεύτερον, πρέπει να δοθεί ένα σαφές μήνυμα από τώρα προς τους Ευρωπαίους εταίρους μας ότι δε θα είναι δυνατό να αναμένουν από εμάς, την Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά και την Ελλάδα, ότι θα συναινέσουμε σε ομαλή εξέλιξη του ενταξιακού διαλόγου Τουρκίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τρίτο λεγόμενο ραντεβού το 2009, αν η Τουρκία πεισματικά αρνείται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που της έχουν ανατεθεί από πλευράς Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Και δεν αναφέρομαι μόνο στην αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας και στο άνοιγμα λιμανιών και αεροδρομίων, αλλά και στην υποχρέωση που της έχει ανατεθεί ότι θα συνεργαστεί για λύση του Κυπριακού στη βάση των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των αρχών επί των οποίων οικοδομήθηκε και λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τρίτον, διαμόρφωση, μέσω συλλογικής διαβούλευσης στο Εθνικό Συμβούλιο, εναλλακτικής στρατηγικής στην περίπτωση αδιεξόδου. Θέλουμε να υπογραμμίσουμε με έμφαση ότι στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης μονομερείς παραχωρήσεις ή υποχωρήσεις είναι εξαιρετικά επικίνδυνες, όχι μόνο γιατί θεωρούνται ως κεκτημένο από τουρκικής πλευράς, αλλά και γιατί δίνουν το μήνυμα της απόκλισης από τις θεμελιώδεις αρχές λύσης. Θέματα όπως ο εθνικισμός, που συνιστά έγκλημα πολέμου με βάση τη Σύμβαση της Γενεύης, η εκ περιτροπής προεδρία και ο λεγόμενος συνεταιρισμός ελληνοκυπριακού και τουρκοκυπριακού συνιστώντος κρατιδίου θα πρέπει να επανατοποθετηθούν με διορθωτικές κινήσεις, για να μην αποτελέσουν, όπως ήδη αποτελούν, αντικείμενο ανάλογης, κατάλληλης αξιοποίησης από τουρκικής πλευράς. Η στάση μας στο Κυπριακό και τις προσπάθειες για λύση είναι στάση συνέπειας, συνέχειας και ευθύνης. Η ΕΔΕΚ θα παραμείνει απόλυτα προσηλωμένη, σε ρόλο επαγρύπνησης και εγγύησης ότι δε θα εγκαταλειφθούν θέσεις στις οποίες ο λαός μας έχει συμφωνήσει, για να συνεχίσει να αγωνίζεται για τη λύση που μας αξίζει.

Μιλώντας για το εθνικό μας θέμα, θα ήθελα να επανατονίσω με έμφαση την ανάγκη διατήρησης και συνεχούς αναβάθμισης των αμυντικών ικανοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας στα πλαίσια μιας επιβαλλόμενης στρατηγικής αποτροπής. Σε αυτό το πλαίσιο η προσήλωση στο Δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου Κύπρου-Ελλάδας, η ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς με τους αναγκαίους εξοπλισμούς και οι κοινές ασκήσεις των ελληνικών και των κυπριακών ενόπλων δυνάμεων είναι βασικές προϋποθέσεις μιας άμυνας που να αποτελεί βασική παράμετρο της εθνικής μας στρατηγικής.

Με κάθε ειλικρίνεια, οφείλω να εκφράσω από αυτό το βήμα την ανησυχία μας για επίσημες δηλώσεις που υπήρξαν ως προς την ύπαρξη και λειτουργία του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου και, δεύτερον, για το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια ανεστάλησαν οι κοινές ασκήσεις Ελλάδας-Κύπρου, ενώ παρατηρείται ταυτόχρονα στασιμότητα σε αναγκαία εξοπλιστικά προγράμματα. Ανησυχία πρέπει να εκφράσω και για τη σκοπούμενη αναδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς, χωρίς μάλιστα να ακουστούν έστω οι απόψεις των πολιτικών δυνάμεων και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Και θέλω να το διευκρινίσω ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας κατά πλειοψηφία δε διεκδίκησε συναπόφαση. Δε θέλουμε να ασκήσουμε εκτελεστική εξουσία, παρ' όλο που θέλω να υπενθυμίσω ότι αυτό το σώμα, η Βουλή των Αντιπροσώπων, έχει δώσει έναν αναβαθμισμένο θεσμικό ρόλο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, για να εκφράζει απόψεις και εκ των προτέρων σε ό,τι αφορά τα εξοπλιστικά προγράμματα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι δυνατό να υπάρχει άρνηση να ακουστούν οι απόψεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, δηλαδή των πολιτικών δυνάμεων του τόπου, προτού ληφθούν αποφάσεις για ένα τόσο σημαντικό θέμα; Λυπούμαι να πω ότι δεν ανέμενα αυτή τη στάση από την πλευρά του αρμόδιου υπουργείου και εύχομαι και ελπίζω ότι με παρέμβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας θα υπάρξει διορθωτική κίνηση. Άλλωστε, δεν αναφέρομαι σε μείωση του χρόνου της στρατιωτικής θητείας, η οποία είναι λίαν επιθυμητή, αν δεν επηρεάζει την αμυντική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αναφέρομαι σε αυτή καθαυτήν τη σκοπούμενη αναδιοργάνωση και τις επιπτώσεις που αυτή ακριβώς θα έχει στην αμυντική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για μας το θέμα είναι εξαιρετικά σοβαρό και θέλω να το τονίσω από αυτό το επίσημο βήμα. Ελπίζω το μήνυμα να είναι σαφές.

Επαναλαμβάνω αυτό που διαχρονικά ως ΕΔΕΚ διακηρύσσουμε. Η άμυνα πρέπει να αποτελεί πεδίο εθνικής ενότητας και ευρύτατων συναיnéσεων. Αντίθετη πρακτική υπονομεύει το αναγκαίο κλίμα εθνικής ομοψυχίας, που είναι προϋπόθεση μιας ισχυρής και αποτελεσματικής αμυντικής πολιτικής.

Μιλώντας για τα θέματα άμυνας, θεωρώ κατάλληλη τη στιγμή να απευθύνω για μια ακόμα φορά έκκληση προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να προχωρήσει η Κύπρος σε υποβολή αίτησης για ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Μετά και τις εξελίξεις και αποφάσεις στο πρόσφατο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Κύπρος βρίσκεται σε μια μοναχική θέση, μακριά και έξω από το ευρωπαϊκό συλλογικό σύστημα ασφάλειας, ενώ ο ρόλος της Τουρκίας σαφώς αναβαθμίζεται. Είναι ηλίου φαεινότερον ότι η Κύπρος υφίσταται εθνική ζημιά όσο παραμένει τραγικά απομονωμένη από τους είκοσι έξι Ευρωπαίους εταίρους μας σε θέματα ασφάλειας, όσο εξακολουθεί η άρνησή μας να υποβάλουμε αίτηση ένταξης στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Το λέω με κάθε καλή πίστη. Ο κόσμος έχει αλλάξει. Δε ζούμε στην εποχή του ψυχρού πολέμου. Δεν μπορούμε να μένουμε μαρμαρωμένοι στο παρελθόν.

Κύριε Πρόεδρε,

Η φεινική συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού συμπίπτει με τη χρηματοπιστωτική κρίση που εκδηλώθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες και ξαπλώθηκε δίκην χιονοστιβάδας στην Ευρώπη, αλλά και σε ολόκληρο τον πλανήτη. Στην περσινή συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού είχαμε προβλέψει αυτή την κρίση. Τονίζαμε: «Στον οικονομικό τομέα η παγκοσμιοποίηση των αγορών και των οικονομιών συνεχίζεται με φρενιπώδη ταχύτητα, με παράλληλη ανάπτυξη των τεχνολογιών και των επικοινωνιών. Αποτέλεσμα η συνεχώς διευρυνόμενη άνιση κατανομή πλούτου και τεχνολογίας. Οι πολλοί καλούνται να επωμισθούν το απαράδεκτο κόστος της διεύρυνσης του χάσματος μεταξύ πλούσιων και φτωχών ανθρώπων στις χώρες του Βορρά, αλλά και του Νότου. Είναι πλέον επιτακτική η ανάγκη ενός επανακαθορισμού των σκοπών της παγκοσμιοποίησης, έτσι που ο πλούτος και οι ευκαιρίες να διαχέονται σε όλους, να αναδομηθούν οι διεθνείς αγορές, για να λειτουργούν προς όφελος όλων, αλλά και για να εγκαθιδρυθεί ένα αποτελεσματικό σύστημα παγκόσμιας διακυβέρνησης, που να στηρίζεται σε μια ισορροπημένη και δίκαιη αρχιτεκτονική των διεθνών σχέσεων, με την ταυτόχρονη αναμόρφωση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ο μόνος δρόμος για μια καινούρια προοδευτική πορεία είναι η απόρριψη των συνταγών της νεοφιλελεύθερης και νεοσυντηρητικής πολιτικής, της ανάληψης, ασύδοτης και άπληστης οικονομίας της αγοράς. Αυτές οι συνταγές οδηγούν σε περισσότερη φτώχεια, σε κοινωνικούς αποκλεισμούς και σε κατασπατάληση του περιβάλλοντος».

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι προφανές από τα όσα ανέφερα πιο πάνω από την περσινή μου ομιλία ότι για μας τους σοσιαλιστές η παγκόσμια οικονομική κρίση δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Η κρίση ήταν προβλεπτή. Προειδοποιήσαμε για τους κινδύνους από μια απάνθρωπη παγκοσμιοποίηση, για τα δεινά που θα επέφεραν οι συνταγές των θεωρητικών του τέλους της ιστορίας. Από την ανεξέλεγκτη συγκέντρωση πλούτου στα χέρια των λίγων, που δε λογοδοτούν σε κανένα. Από τον έλεγχο των αγορών από τα παγκόσμια ολιγοπώλια. Από την απουσία εποπτείας, ελέγχου, διαφάνειας και λογοδοσίας. Υποδείξαμε ότι σε αυτό το νέο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης η ανεξέλεγκτη κίνηση των κεφαλαίων από τη μια στιγμή στην άλλη και από τη μια μεριά του πλανήτη στην άλλη μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα βάζει σε κρίση οικονομίες ολόκληρων κρατών. Συσσωρεύει κέρδη στις μητροπόλεις του καπιταλισμού, στερώντας τα αδύνατα στρώματα των κοινωνιών, αλλά και τις υπό ανάπτυξη χώρες από κρίσιμους πόρους. Πόρους που χρειάζονται για την κοινωνική συνοχή, για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Ο “καπιταλισμός καζίνο”, που πάσχισε να αντικαταστήσει, και σε μερικές περιπτώσεις πράγματι το πέτυχε, τη μικτή οικονομία της αγοράς, οδήγησε στην

κοινωνική αποσύνθεση, τη στέρηση, την περιθωριοποίηση και τη συντριβή. Ο αχαλίνωτος καπιταλισμός της αγοράς αποδεικνύεται οικονομικά πολυδάπανος και κοινωνικά καταστροφικός. Ποια μπορεί να είναι η απάντηση σε αυτές τις προκλήσεις; Ποια είναι η εναλλακτική λύση για τις κοινωνίες μας;

Η πρώτη απάντηση είναι ότι απέναντι σε όλα αυτά τα φαινόμενα μιας απάνθρωπης παγκοσμιοποίησης εμείς αντιπαραβάλλουμε τον εξανθρωπισμό της. Προτάσσουμε την αλληλεγγύη, την ανακατανομή του πλούτου, τη δημοκρατία, την κρατική εποπτεία και τη ρύθμιση των αγορών, την υποταγή της οικονομίας της αγοράς στις ανάγκες της κοινωνίας και των ανθρώπων, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη δύναμη της γνώσης, το διάλογο, τον πολιτισμό, την αντιμετώπιση των αιτίων της βίας και της τρομοκρατίας, τη βιώσιμη ανάπτυξη απέναντι στην ανατροπή της οικολογικής ισορροπίας. Κάθε μέρα όλο και περισσότεροι Ευρωπαίοι ανησυχούν για τις αποταμιεύσεις τους, τις συντάξεις τους, την ασφάλισή τους. Η κρίση οδηγεί σε ύφεση εθνικές οικονομίες και βρίσκεται στο μεταίχμιο μετεξέλιξής της σε οικονομική κρίση. Είναι πια φανερό ότι η μη λήψη κρατικών μέτρων για την αποκατάσταση των ζημιών από τον αχαλίνωτο καπιταλισμό θα ήταν στάση ανεύθυνη και καταστροφική.

Έχουμε ένα οικονομικό σύστημα που χρειάζεται αναθεώρηση. Πρέπει η πραγματική οικονομία να συγκρουστεί με την οικονομία του άκρατου κέρδους. Είναι ανάγκη να επιστρέψει η ηθική και η ανθρωπιά στον κόσμο της οικονομίας. Η χρηματοοικονομική κρίση έφερε ξανά στο προσκήνιο το ερώτημα κατά πόσο μια οικονομία που στηρίζεται στην ελεύθερη λειτουργία της αγοράς μπορεί να είναι αξιόπιστη και, στο βαθμό που αυτό δεν ισχύει, ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος του κράτους. Κατά τη γνώμη μας είναι λάθος η δογματική αντιμετώπιση του κράτους και της αγοράς ως δύο υποκατάστατων μηχανισμών. Για μας δεν υπάρχει το ψευδοδίλημμα του κράτους ή της αγοράς. Ως εκ τούτου, το ερώτημα κράτος ή αγορά είναι εν πολλοίς αποπροσανατολιστικό. Αν το κράτος είναι το κράτος της διαμεσολάβησης, της διαπλοκής, της διαφθοράς, της σπατάλης, του συγκεντρωτισμού, της αλαζονείας και της μονοπωλίας της εξουσίας, αυτό το κράτος το απορρίπτουμε. Αν η αγορά είναι η αγορά των καρτέλ, των μονοπωλίων, του “καπιταλισμού καζίνο”, της ασυδοσίας, της αισχροκέρδειας, της ακρίβειας και της κακής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών, αυτή την αγορά επίσης την απορρίπτουμε. Γι’ αυτό εμείς επιλέγουμε ένα κράτος με αξιοπιστία και μια αγορά με διασφαλισμένους όρους ανταγωνισμού και μηχανισμούς προστασίας του κοινωνικού συνόλου και του περιβάλλοντος. Για μας είναι συντηρητικές οι απόψεις που αφορίζουν το κράτος, όπως και οι απόψεις που αφορίζουν και απορρίπτουν την αγορά. Για μας προοδευτική πολιτική είναι η σύνθεση κράτους και αγοράς προς όφελος της κοινωνίας, μακριά από δόγματα και αναχρονιστικές δαιμονοποιήσεις.

Τη σημερινή διεθνή κρίση πυροδότησε η κατάρρευση της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Κατά τη γνώμη μας αυτό συνδέεται με το γεγονός ότι έχουμε ένα παγκοσμιοποιημένο χρηματοοικονομικό σύστημα χωρίς μια παγκόσμια αρχή που να το ρυθμίζει, να το επιβλέπει. Υπάρχουν βέβαια οι παγκόσμιοι οργανισμοί, όπως η Διεθνής Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αλλά αυτοί οι οργανισμοί δεν έχουν ανάλογες εξουσίες, όπως έχει μία Κεντρική Τράπεζα σε μια εθνική οικονομία. Η έλλειψη ρύθμισης σε διεθνές επίπεδο επιτρέπει σε μεσάζοντες να εκμεταλλεύονται τις αδυναμίες του συστήματος να αξιολογεί σωστά το ρίσκο του δανεισμού, με αποτέλεσμα να μεγιστοποιούν τα κέρδη τους, αδιαφορώντας για τις συνέπειες που έχουν οι ενέργειές τους στις εθνικές οικονομίες. Τα ανώτερα στελέχη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, και όταν ακόμα καταλαβαίνουν ότι κάτι δε γίνεται σωστά και μακροχρόνια θα βλάψει τα

ίδια τα ιδρύματά τους, σιωπούν με αντάλλαγμα τους μυθικούς μισθούς και τις προμήθειες που τους προσφέρονται.

Το πρόβλημα θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί, αν υπήρχε η δυνατότητα παρέμβασης στη διεθνή οικονομία ανάλογης της κρατικής παρέμβασης σε εθνικό επίπεδο, που να αποτρέπει την κατανομή των διεθνών κεφαλαίων σε επισφαλείς και μη παραγωγικές επενδύσεις. Τότε, δε θα υπήρχε η μεγάλη αστάθεια που χαρακτηρίζει σήμερα το διεθνές χρηματοοικονομικό σύστημα. Δυστυχώς, οι Ηνωμένες Πολιτείες, που έχουν κομβικό ρόλο σε αυτό το σύστημα, ακολουθούν τη νεοφιλελεύθερη πρακτική. Μέχρι σήμερα απλώς αρκούνται στο να δίνουν δεκανίκια σε χρεοκοπημένες επιχειρήσεις, παρ' όλο που μέσα στις Ηνωμένες Πολιτείες συνεχώς αυξάνονται οι φωνές αυτών που υποστηρίζουν ότι χρειάζεται άμεση κρατική παρέμβαση και εναποθέτουν ελπίδες στο νέο Πρόεδρο για μια άλλη οικονομική πολιτική.

Πολλά έχουν λεχθεί, κύριε Πρόεδρε, και γραφτεί για μέτρα που πρέπει να ληφθούν, για να προστατευθεί η δική μας οικονομία από τις επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Η μεγάλη προτεραιότητα είναι να ενισχυθεί η εποπτεία της αγοράς κεφαλαίου στην Κύπρο. Οι υφιστάμενες ρυθμίσεις δεν είναι ικανοποιητικές, γιατί η εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας δεν καλύπτει όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και η αγορά κεφαλαίου δεν περιλαμβάνει μόνο τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνει τις επενδύσεις σε μετοχές και ομόλογα δημοσίων εταιρειών και κυρίως τα ταμεία συντάξεων και προνοίας και τα διάφορα ασφαλιστικά και επενδυτικά σχέδια. Δεν είναι αρκετό ο κάθε τομέας που συνθέτει την αγορά κεφαλαίου να έχει τη δική του εποπτική αρχή, γιατί αυτό δεν αποκλείει φαινόμενα κατάχρησης. Για να αποφευχθούν τέτοια φαινόμενα, χρειάζεται να δημιουργηθεί ένας κεντρικός κρατικός φορέας που να ρυθμίζει και να εποπτεύει όλες τις επιμέρους αγορές κεφαλαίου.

Τα κυπριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τουλάχιστον όπως τα ίδια δηλώνουν, δεν είναι άμεσα εκτεθειμένα σε επισφαλείς διεθνείς επενδύσεις. Όμως, και αν ακόμα αποδειχθεί ότι αυτό είναι σωστό, δεν πρέπει τόσο σοβαρά θέματα να αφήνονται στην τύχη ή στην εντιμότητα και ικανότητα των εκάστοτε διοικούντων αυτά τα ιδρύματα. Εξάλλου, δεν είναι μόνο το ότι οι ιδιωτικές καταθέσεις, τα δάνεια και οι μετοχές είναι εκτεθειμένα στις αδυναμίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος λόγω ανεπαρκούς εποπτείας. Χωρίς τέτοια εποπτεία, που να ρυθμίζει την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς κεφαλαίου, κινδυνεύουν ακόμα και οι καταθέσεις του απλού πολίτη, ασφαλιστικά σχέδια και ταμεία συντάξεων και προνοίας. Έχουμε ίσως αποφύγει τις άμεσες συνέπειες της διεθνούς χρηματοοικονομικής κρίσης, με την έννοια ότι δε φαίνεται, επί του παρόντος τουλάχιστον, ότι η κυβέρνησή μας θα χρειαστεί να παρέμβει, για να διασώσει δικές μας τράπεζες και ταμεία από τη χρεοκοπία. Όμως κανείς δεν μπορεί να προβλέψει ούτε αν τα χειρότερα της διεθνούς κρίσης είναι ακόμα μπροστά μας ούτε πόσο καιρό θα διαρκέσει αυτή η κρίση. Η κυπριακή οικονομία είναι από τις πιο ανοικτές στον κόσμο και συνεπώς εξαρτώμενη σε μεγάλο βαθμό από συναλλαγές με ξένους. Δεν είναι μόνο οι τομείς των κατασκευών και του τουρισμού που είναι εκτεθειμένοι, αλλά και ένα μεγάλο μέρος του τομέα των υπηρεσιών. Με απλά λόγια, πέρα από το πενήντα τοις εκατόν της οικονομίας. Αυτό που χρειάζεται είναι η άμεση κρατική παρέμβαση στην οικονομία με έργα υποδομής στις συγκοινωνίες, στις επικοινωνίες, στην εκπαίδευση, στην κοινωνική ενσωμάτωση. Έργα για βελτίωση της ποιότητας και ανταγωνιστικότητας της χώρας μας, ώστε να είναι έτοιμη να αξιοποιήσει τις μεγάλες δυνατότητες και ευκαιρίες που θα προκύψουν, όταν η διεθνής οικονομία ανακάμψει από την παρούσα κρίση. Όμως τα έργα από μόνα τους δεν είναι αρκετά. Χωρίς κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, χωρίς αξιοκρατικό και κοινωνικά δίκαιο κράτος, χωρίς παρεμβατική κυβέρνηση και χωρίς πολιτικές εξουσίες που να θέτουν το συμφέρον του κοινωνικού

συνόλου πάνω από το συμφέρον επιμέρους ομάδων, δεν μπορούν να αξιοποιηθούν σωστά οι κρατικές δαπάνες.

Παρ' όλο που τα μέτρα που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, εντούτοις το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ θεωρεί ότι επιβάλλεται να υπάρξει συνεχής επαγρύπνηση για τόνωση και θωράκιση της οικονομίας. Πέραν των εξαγγελθέντων μέτρων, θα πρέπει να προχωρήσει και η υλοποίηση κατά τη γνώμη μας των εξής:

1. Διεύρυνση των μέτρων τόνωσης του τουρισμού με περισσότερο γενναιοδωρες διευκολύνσεις, ατέλειες και φορολογικά κίνητρα.
2. Ενίσχυση των υπηρεσιών του Κτηματολογίου για ταχεία έκδοση των τίτλων ιδιοκτησίας.
3. Ρύθμιση των πολεοδομικών παραβάσεων.
4. Παραχώρηση διευκολύνσεων στον τομέα των κατασκευών. Και θέλω να πληροφορήσω, και είμαι βέβαιος ότι το γνωρίζει η κυβέρνηση, ότι ήδη στον τομέα των κατασκευών έχουν αρχίσει εκατοντάδες απολύσεις και, λυπούμαι να πω, δε θέλω να είμαι μάντης κακών, εντός Ιανουαρίου θα υπάρξουν και πολλές άλλες εκατοντάδες και ίσως χιλιάδες απολύσεις. Είναι ένα σήμα κινδύνου για όλους μας. Είναι κατεπείγουσα η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων στήριξης του τομέα.
5. Απαλλαγή των τελών μεταβίβασης για συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, όπως οι κάτοικοι ορεινών και ημιορεινών περιοχών, οι εγκαθιστάμενοι από την πόλη στην ύπαιθρο και οι ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.
6. Επανεξέταση της τιμολογιακής πολιτικής των ημικρατικών οργανισμών στη βάση κοινωνικών και αναπτυξιακών κριτηρίων.

Κύριε Πρόεδρε,

Τονίζαμε κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού των προηγούμενων χρόνων ότι επιτεύχθηκε ένας μεγάλος στόχος. Η τιθάσευση και εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών υπήρξε μια σημαντική επιτυχία, η οποία με τη σειρά της οδήγησε στην υλοποίηση ενός μεγάλου στόχου, της ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΟΝΕ, στη ζώνη του ευρώ, από την 1^η Ιανουαρίου 2008 και της υιοθέτησης του ευρώ ως του εθνικού μας νομίσματος. Η έγκαιρη ένταξη στη ζώνη του ευρώ αποδείχθηκε κυριολεκτικά σωτήρια, αφού θωράκισε την οικονομία μας απέναντι στους φοβερούς κινδύνους που θα αντιμετώπιζε με την έλευση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Η ΕΔΕΚ αισθάνεται δικαιωμένη, γιατί στήριξε αποφασιστικά την ένταξη στη ζώνη του ευρώ.

Η εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών επέτρεψε τη διατήρησή τους σε υγιή κατάσταση, παρά τις δυσμενείς συνθήκες με τις αυξήσεις των τιμών του πετρελαίου και των τροφίμων. Ο ρυθμός ανάπτυξης παρουσιάζεται ικανοποιητικός -να μην επαναλαμβάνω τους αριθμούς, τους ανέφερε ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του ενώπιον της Βουλής. Το δημοσιονομικό ισοζύγιο προβλέπεται να είναι πλεονασματικό. Το δημόσιο χρέος συνεχίζει τη δραστική καθοδική του πορεία. Το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν εξακολουθεί να διατηρείται σε ανοδική τάση. Αντίθετα, ως αποτέλεσμα των δυσμενών εξωγενών παραγόντων και του υπέρμετρου δανεισμού ιδιωτών και επιχειρήσεων, παρατηρείται ανησυχητική άνοδος του πληθωρισμού και έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Εκτιμούμε ως θετικά τα κοινωνικά μέτρα που εξαγγέλθηκαν το 2008, όπως το πασχαλινό επίδομα προς τους συνταξιούχους, αυξήσεις στα δημόσια βοηθήματα, συντάξεις παθόντων, επιδόματα εγκλωβισμένων, μέτρα στεγαστικής πολιτικής. Ωστόσο, πολλά απομένουν να γίνουν για μια κοινωνία συνοχής και αλληλεγγύης. Τονίζουμε ιδιαίτερα την ανάγκη αύξησης των χαμηλών συντάξεων. Είναι θέμα ποιότητας της κοινωνίας μας, είναι ζήτημα αλληλεγγύης των γενεών.

Η οικονομική πολιτική δεν μπορεί να διαχωριστεί από την πολιτική κοινωνικής δικαιοσύνης. Για μας δεν έχει νόημα αν θα προστεθούν ένα ή δέκα ή εκατόν εκατομμύρια στο ΑΕΠ της Κύπρου, αν το ποσό αυτό θα καταλήξει στις τσέπες μιας μικρής οικονομικής ολιγαρχίας. Κάθε μέτρο κοινωνικής πολιτικής θα πρέπει να κρίνεται ως προς την αποτελεσματικότητά του και ως προς τη συνεισφορά του σε μια πιο δίκαιη κατανομή του εισοδήματος. Καθολικές χορηγίες οι οποίες λαμβάνονται από πλούσιους και φτωχούς είναι σπατάλες δημοσίου χρήματος. Δικαιολογούνται μόνο ως προς βασικές υπηρεσίες. Χρειάζεται στοχευμένη κοινωνική πολιτική ως προς τα υφιστάμενα προβλήματα. Για εκείνους που πραγματικά έχουν ανάγκη. Αυτή είναι η σύγχρονη προοδευτική αντίληψη για την κοινωνική δικαιοσύνη.

Για μια ακόμα χρονιά, κύριε Υπουργέ των Οικονομικών, θα επαναλάβω την ανάγκη μεταρρυθμίσεων στο δημόσιο τομέα. Η ετήσια έκθεση της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας παρουσιάζει μια ζοφερή και συνεχώς επιδεινούμενη εικόνα παρατυπιών, κατασπατάλησης δημοσίου χρήματος, ακόμα και σκανδάλων. Έχουμε εισηγηθεί και επαναλαμβάνουμε τη θέση μας ότι τα πρώτα βήματα προς την κατεύθυνση της αύξησης της παραγωγικότητας της δημόσιας υπηρεσίας είναι:

1. η αλλαγή του τρόπου αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων, ώστε η βαθμολογία τους να αντανakλά σε μετρήσιμα κριτήρια παραγωγικότητας,
2. η σύνδεση της αμοιβής με την παραγωγικότητα και όχι την αρχαιότητα και τα τυπικά προσόντα,
3. η κοστολόγηση των προϊόντων και υπηρεσιών που παράγει το κάθε κυβερνητικό τμήμα.

Η αύξηση της παραγωγικότητας της δημόσιας υπηρεσίας μπορεί να γίνει πιο εύκολα, αν το κάθε κυβερνητικό τμήμα λειτουργεί στη βάση στρατηγικού προγράμματος με σαφώς καθορισμένους στόχους, συγκεκριμένες προτάσεις για την υλοποίησή τους και με αυστηρά τηρούμενα χρονοδιαγράμματα και παραδοτέα. Η κοστολόγηση των προϊόντων και υπηρεσιών που παράγει το κάθε κυβερνητικό τμήμα, για παράδειγμα πόσο κοστίζει ένας απόφοιτος ενός κρατικού εκπαιδευτικού ιδρύματος, η θεραπεία μιας συγκεκριμένης ασθένειας στα κρατικά νοσηλευτήρια, η έκδοση κρατικών εγγράφων, τίτλων κ.λπ., εξυπηρετεί το στόχο αύξησης της παραγωγικότητας με δύο τρόπους: Πρώτον, όλοι τίθενται προ των οικονομικών συνεπειών του τρόπου με τον οποίο εργάζονται και, δεύτερον, γίνονται δυνατές οι συγκρίσεις του κόστους από χρόνο σε χρόνο, καθώς και οι συγκρίσεις του κόστους με αντίστοιχα κρατικά προϊόντα και υπηρεσίες άλλων χωρών.

Ο τομέας της παιδείας, κύριε Πρόεδρε, παρουσιάζει μακροχρόνια προβλήματα και είναι αδιαμφισβήτητη η ανάγκη μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού. Άλλωστε, οι μεταρρυθμίσεις, οι αλλαγές είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα της νέας εποχής. Σε ένα κόσμο που συνεχώς αλλάζει, όπου υπάρχει η διαδοχή των γενεών και οι ανάγκες των κοινωνιών μεταβάλλονται, η παιδεία πρέπει να αποτελεί τον κινητήριο μοχλό και την ατμομηχανή των μεγάλων μεταρρυθμίσεων. Να είναι ακόμα ο ευαίσθητος δέκτης, αλλά και ο αποτελεσματικός πομπός των τάσεων και των πολιτιστικών και ιδεολογικών

ρευμάτων της εποχής μας. Ιδιαίτερα στη σημερινή φάση της ανθρωπότητας, με κυρίαρχες τις κοινωνίες της γνώσης, της πληροφορίας, της καινοτομίας, η παιδεία πρέπει να βοηθά τους ανθρώπους να δημιουργήσουν και να βρουν το δρόμο τους σε έναν κόσμο πολυσύνθετο, πολύπλοκο και απαιτητικό.

Η ΕΔΕΚ υποστηρίζει την ανάδειξη του τομέα της παιδείας σε κορυφαίο παράγοντα ποιοτικής αναβάθμισης της κοινωνίας μας. Με δεδομένο ότι στην Κύπρο βρισκόμαστε σε ένα οριακό σημείο ως προς τις εκπαιδευτικές κατευθύνσεις που θα καθορίσουν το μέλλον της παιδείας μας με δεδομένες τις νέες προκλήσεις μέσα στο αντιπαρατιθέμενο κλίμα που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση από τη μια και η αντίσταση του έθνους-κράτους από την άλλη.

Τα σημερινά δεδομένα συνηγορούν υπέρ μίας εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που να στηρίζεται στους άξονες των προτάσεων της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, όμως να είναι οικονομικά ουδέτερη. Δηλαδή, όπου προκύπτει ανάγκη για αύξηση των δαπανών για την εφαρμογή τους, να υπάρχει ταυτόχρονα πρόταση για αντίστοιχη εξοικονόμηση πόρων σε άλλους τομείς της παιδείας. Πιστεύουμε δηλαδή ότι αυτό που χρειάζεται είναι η ανακατανομή και όχι η αύξηση των υπαρχόντων κονδυλίων και πόρων.

Η ελληνική ανθρωποκεντρική παιδεία ξεχώριζε πάντα, γιατί έβρισκε τον έναν, τον αναντικατάστατο ρόλο που δίνει νόημα και περιεχόμενο στη ζωή: τον αγώνα για ελευθερία, για πρόοδο της κοινωνίας, για την προκοπή του λαού. Μέσα στις σημερινές κατοχικές συνθήκες μεγάλη προτεραιότητα, πρώτιστη πρέπει να είναι η εμφύσηση αγωνιστικού πνεύματος και η καλλιέργεια της αγάπης για την κατεχόμενη γη μας. Είναι γι' αυτό που εκφράσαμε και εκφράζουμε σαφή αντίθεση στις όποιες σκέψεις για επανασυγγραφή της ιστορίας στη λογική των όποιων σκοπιμοτήτων, άσχετων με την αλήθεια. Η ΕΔΕΚ, πιστή στη ρήση του Διονύσιου Σολωμού ότι «το εθνικά ορθό είναι το αληθές», θέλω να δηλώσω ότι θα αντιπαχθεί σε οποιαδήποτε προσπάθεια αλλαγών που δε θα σέβονται την ιστορία, την αλήθεια, τον πολιτισμό, τις εθνικές και πολιτιστικές μας ρίζες και παραδόσεις. Θα αντιπαχθούμε σε οποιαδήποτε απόπειρα υπαγωγής της παιδείας και της διδακτέας ύλης σε ιδεολογήματα και κοσμοπολιτικούς νεωτερισμούς.

Τελειώνω με την υγεία και το περιβάλλον πολύ σύντομα. Δε νοείται άλλη καθυστέρηση στην εισαγωγή του Γενικού Συστήματος Υγείας. Είναι ο μόνος τρόπος αντιμετώπισης των προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο τομέας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Από τη μια θα μπορέσει η κυβέρνηση να βρει τους πρόσθετους πόρους, για να προσφέρει στον πολίτη σύγχρονης τεχνολογίας ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ενώ ταυτόχρονα θα είναι ένα εργαλείο συγκράτησης της ανεξέλεγκτης αύξησης του κόστους παροχής αυτής της περίθαλψης. Η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων θα πρέπει άμεσα να προχωρήσει. Οι αντοχές του υφιστάμενου συστήματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στην Κύπρο έχουν ήδη προ πολλού εξαντληθεί.

Στο επίκεντρο του οράματός μας για τη βιώσιμη ανάπτυξη πρέπει να είναι η προστασία και η ανάδειξη του περιβάλλοντος, ως βασικού στοιχείου για την ανάπτυξη της υπαίθρου μας, του τουρισμού μας και μιας νέας ενεργειακής πολιτικής που θα προωθεί τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Συντασσόμαστε με την οικουμενική εκστρατεία για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών. Η αλλαγή του κλίματος εξελίσσεται σε έναν παγκόσμιο εφιάλτη. Προκαλεί ξηρασία, λειψυδρία, απερίημωση και πλημμύρες. Η μάχη ενάντια στην αλλαγή κλίματος είναι όχι μόνο περιβαλλοντική, αλλά και οικονομική και κοινωνική επιταγή. Αυτό σημαίνει μια νέα στρατηγική, που θα στηρίζεται στην “έξυπνη-πράσινη ανάπτυξη”. Η επιλογή δεν είναι μεταξύ της πάλης κατά των κλιματικών αλλαγών ή της προώθησης της ανάπτυξης, των εργασιών και της κοινωνικής προόδου. Η μάχη ενάντια στην αλλαγή του κλίματος είναι για την προστασία

ολόκληρου του οικοσυστήματος και για την ευημερία και τη νέα βιώσιμη ανάπτυξη για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές. Στο σημείο αυτό θέλω να εκφράσω την ευαρέσκειά μας για την πρόοδο στον τομέα των δημόσιων μεταφορών, που ενέχει και μια ιδιαίτερα θετική περιβαλλοντική διάσταση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ΕΔΕΚ θα υπερψηφίσει τον κρατικό προϋπολογισμό. Με αυτό τον τρόπο στηρίζουμε την κυβέρνηση στην υλοποίηση των διακηρύξεων και δεσμεύσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας έναντι του κυπριακού λαού. Μαζί με τις παρατηρήσεις, απόψεις και προτάσεις μας, οι οποίες αναμένουμε ότι θα ληφθούν υπόψη για τη βελτίωση των συνθηκών ανάπτυξης της οικονομίας και την προαγωγή της κοινωνικής συνοχής.

Με τη σημερινή ευκαιρία απευθύνουμε προς ολόκληρο τον κυπριακό λαό μήνυμα αγωνιστικής αισιοδοξίας και καθολικής συστράτευσης για την απόρριψη απαράδεκτων λύσεων και για την επίτευξη του μέγιστου στόχου, του τερματισμού της κατοχής και της απελευθέρωσης της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Ομήρου. Καλώ τώρα στο βήμα τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Η εξέταση του φετινού προϋπολογισμού βρίσκει φτωχότερους την Κυπριακή Δημοκρατία και τον κυπριακό λαό χωρίς τον Τάσσο Παπαδόπουλο. Όμως, έστω και εάν έκλεισε ο βιολογικός κύκλος του αείμνηστου Προέδρου, οι ιδέες και οι αγώνες του παρέμειναν και θα τις ακολουθήσουμε με συνέπεια, ενεργά, συστηματικά, αποφασιστικά και ακούραστα. Τούτο ως είναι βεβαιότητα σε φίλους και λιγότερο φίλους.

Πρώτα, και χωρίς να είναι μια απλή, καθιερωμένη, ευγενική αναφορά, αλλά έπαινος πραγματικός, θα ήθελα να συγχαρώ την πρόεδρο, Αντιγόνη Παπαδοπούλου, και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, καθώς και το προσωπικό της Βουλής για την κοπιώδη προσπάθειά τους, αλλά και για το άριστο έργο που έχουν επιτελέσει.

Πριν την όποια αναφορά στον υπό εξέταση νέο προϋπολογισμό, θα πρέπει εκ καθήκοντος και αντικειμενικής θεώρησης να αναφερθώ στην προηγούμενη προεδρική θητεία, που αποτέλεσε μια ιδιαίτερα πετυχημένη πενταετία, με πραγματικά εξαιρετικό κυβερνητικό έργο, υπό την προεδρία του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου. Μια πενταετία που έθεσε γερά θεμέλια, τα οποία μας επιτρέπουν να αντιμετωπίζουμε πιο σταθερά και αισιόδοξα τα όσα προβλήματα επέφερε στη διεθνή οικονομία η παγκόσμια κρίση. Μια πολιτική που διέσωσε με το "όχι" την Κυπριακή Δημοκρατία και έφερε την ένταξή μας στην ΟΝΕ και την υιοθέτηση, από δωδεκαμήνου τώρα, του ευρώ ως του εθνικού μας νομίσματος. Αυτό ως μια δίκαιη αναγνώριση της σταθερής, συνετής,

νοικοκυρεμένης και υπεύθυνης οικονομικής πολιτικής που καθιέρωσε και ακολούθησε με συνέπεια και αυστηρή προσήλωση ο αείμνηστος Τάσσος Παπαδόπουλος, του οποίου όμως δυστυχώς η ανεπανάληπτη μακρόχρονη προσφορά δεν εκτιμήθηκε όσο θα έπρεπε, ενόσω βρισκόταν εν ζωή. Έστω και τώρα, ας συνειδητοποιήσουν οι χθεσινοί πολιτικοί αντίπαλοί του τα όσα πολλά για τους αγώνες του έφερε στη μνήμη όλων ο θάνατός του. Η επίτευξη της δημοσιονομικής εξυγίανσης και το νοικοκύρεμα της οικονομίας, που οδήγησαν στα επιτεύγματα της προεδρικής πενταετίας που μας πέρασε, δεν ήταν ούτε εύκολο ούτε ιδιαίτερα δημοφιλές εγχείρημα. Όμως αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί έναν από τους πυλώνες του αγώνα για διασφάλιση μιας λύσης που θα επιτρέπει σ' όλους τούς νόμιμους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας να έχουν την ελπίδα για ένα μόνιμο, κοινό και ίσο ευρωπαϊκό μέλλον.

Η σημερινή εξάλλου παγκόσμια οικονομική κρίση δεν είναι φαινόμενο που θα πρέπει να κριθεί με βάση κοσμοθεωρίες άλλων εποχών περί της ελεύθερης αγοράς και των κανόνων της ή του απόλυτου κρατικού παρεμβατισμού. Είναι ένα σύγχρονο, τεράστιο πρόβλημα επιβίωσης εκατομμυρίων ανθρώπων σ' όλο τον κόσμο και άρα αφορά όλους μας. Όλοι οφείλουμε συμμετοχή στα όσα μελετήθηκαν, σχεδιάστηκαν και προωθούνται σε παγκόσμιο επίπεδο και ιδιαίτερα σ' ό,τι αφορά αυτά που σχεδιάστηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι η πρώτη χρονιά που έχω την τιμή, εκ μέρους του κόμματος στο οποίο ανήκω, του Δημοκρατικού Κόμματος, να ομιλήσω υπό την ιδιότητα του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου. Θεώρησα υποχρέωσή μου να μελετήσω διάφορες ομιλίες περί των προϋπολογισμών άλλων ετών του πρόσφατου παρελθόντος. Η μελέτη αυτή μου επιβάλλει να υποδείξω στον κάθε αντικειμενικό μελετητή της σύγχρονης πολιτικής ζωής του τόπου ότι η στάση έναντι του κυπριακού προβλήματος κατά καιρούς παρουσίασε και από του βήματος τούτου ασυνέπεια και αντιφάσεις. Αντιθέτως, είναι προφανής η συνέπεια στη θεώρηση του κυπριακού προβλήματος από τον αείμνηστο Τάσσο Παπαδόπουλο, αλλά και γενικότερα η αντίστοιχη διαχρονική σταθερή θέση του Δημοκρατικού Κόμματος.

Θεώρησα αναγκαίο να αξιοποιήσω κύρια τη διαχρονικά επίκαιρη, αμετακίνητη προς τους στόχους του σκέψη του αείμνηστου Προέδρου Τάσσου Παπαδόπουλου, με αποσπάσματα από τις δύο τελευταίες ομιλίες του στη Βουλή, ως μορφή τιμής και αναγνώρισης στην όλη προσφορά του, αλλά και ως υπενθύμιση του χρέους που οφείλουμε προς τον τόπο και τον αγωνιστή λαό. Ο Τάσσος παραμένει με τη ζωή και τις ιδέες του μάχιμος μαζί μας και διαχρονικά καθοδηγητής. Εμείς παρόντες και συνεχιστές.

Ανέφερε στις 23 Ιανουαρίου του 2002: «Όπως είναι γνωστό, το Δημοκρατικό Κόμμα, από την ίδρυσή του και τη συμμετοχή του στη Βουλή, ακολουθεί την πάγια πολιτική να ψηφίζει την έγκριση του προϋπολογισμού, παρά τις διαφωνίες και επιφυλάξεις που έχει σε πολλές από τις προτεινόμενες δαπάνες και τη γενικότερη οικονομική και κοινωνική πολιτική που εφαρμόζει η κυβέρνηση. Ιδιαίτερα, οι διαφωνίες και επιφυλάξεις αφορούν σχέδια, μέτρα κοινωνικής αλληλεγγύης και δαπάνες που η κυβέρνηση είτε αρνείται είτε αποφεύγει είτε απλώς δεν περιλαμβάνει στους προϋπολογισμούς. Κατά τη γνώμη και εκτίμησή μας, δεν υπάρχει θεμελιακή αντίφαση ή ανακολουθία σε αυτή τη θέση... Εμείς είμαστε κόμμα του κέντρου. Έχουμε τη δική μας κομματική τοποθέτηση για την οικονομία του τόπου και ένα νέο όραμα για οικονομική και κοινωνική δικαιοσύνη».

Ένα όραμα που προσθέτω εγώ ότι έγινε πράξη στην πενταετία της προεδρίας του Τάσσου Παπαδόπουλου. Παράλληλα, η ίδια γενική θέση κατά την πάγια πολιτική που προβλέπει και καθιέρωσε ψήφιση γενικά του προϋπολογισμού, με κάποιες

εξαιρέσεις που συζητούνται κατά την ψηφοφορία, ισχύει και σήμερα. Πιο συγκεκριμένα, το Δημοκρατικό Κόμμα εκτιμά και προτείνει μια σειρά από οικονομικά μέτρα, όπως μείωση φορολογιών, βελτίωση κοινωνικών παροχών, εισαγωγή μέτρων και αποτελεσματικών μηχανισμών για αντιμετώπιση της αισχροκέρδειας, επιτάχυνση μεγάλων δημόσιων έργων και στήριξη ευάλωτων τομέων της οικονομίας, καθώς και τις διαχρονικές θέσεις που ΔΗΚΟ που θα αναπτυχθούν και από άλλους συναδέλφους ομιλητές του Δημοκρατικού Κόμματος στη συνέχεια και οι οποίες περιέχονται, όπως είπα, στη θεώρησή μας που καταθέσαμε για τους προϋπολογισμούς.

Επανέρχομαι στο κείμενο της ομιλίας του Τάσσου Παπαδόπουλου και διαβάζω: «Συνταγματικά, νομικά και πρακτικά, είναι πολύ περιορισμένα τα περιθώρια που έχει η νομοθετική εξουσία, η Βουλή, εγκρίνοντας τον ετήσιο προϋπολογισμό, να καθορίσει την οικονομική και κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης. Ακόμα και η τυχόν καταψήφιση του προϋπολογισμού δε θα επενεργήσει αναγκαστικά ως μοχλός πίεσης προς την κυβέρνηση, ώστε να έλθει σε συνεννοήσεις ή διαπραγματεύσεις για λύση του αδιεξόδου... Όπως έχω πει στην αρχή της ομιλίας μου, ο προϋπολογισμός δεν καθορίζει πολιτική. Ο προϋπολογισμός καταγράφει από τη μια τα αποτελέσματα του προηγούμενου χρόνου και από την άλλη παραθέτει τις δαπάνες για τον τρέχοντα χρόνο».

Υπενθυμίζω ότι τόνισε τότε ως αντιπολίτευση ότι ήταν απαραίτητο και επεβάλλετο όπως η Βουλή «...δεσμευτεί ότι ο προϋπολογισμός θα εγκρίνεται πριν την εκπνοή του κάθε χρόνου, χωρίς τη χρήση δωδεκατημορίων. Έτσι, θα παρέχεται στην εκτελεστική εξουσία ολόκληρος ο χρόνος για υλοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων...». Αρχή που πραγματώθηκε στη διακυβέρνηση του Τάσσου Παπαδόπουλου και η οποία συνεχίζεται ορθά και σήμερα.

Επανέρχομαι στα εισαγωγικά: «[...] Επίκεντρο της δικής μας πολιτικής είναι ο άνθρωπος. Κρίνουμε και αξιολογούμε κάθε πρόταση με μόνα κριτήρια το αν η πρόταση συνάδει με τη δική μας πολιτική φιλοσοφία, το αν αυτή εξυπηρετεί τις βασικές αρχές που θεμελιώνουν την πολιτική μας, το δημόσιο συμφέρον... και το αν ταυτόχρονα μια πρόταση εξυπηρετεί τα συμφέροντα και τις προσδοκίες του απλού πολίτη, που είναι στο επίκεντρο της πολιτικής και των επιδιώξεών μας».

Και προχώρησε στο κυπριακό πρόβλημα με τα ακόλουθα: «Το πρώτο και αυταπόδεικτο που τονίζω είναι ότι το Δημοκρατικό Κόμμα παραμένει αταλάντευτα προσηλωμένο στη διαδικασία των διακοινοτικών συνομιλιών ως τη μόνη διαδικασία για εξεύρεση ειρηνικής λύσης του Κυπριακού. Στηρίζουμε ανεπιφύλακτα την επανέναρξη της διαδικασίας και θεωρούμε απαραίτητο η ελληνοκυπριακή πλευρά όχι μόνο να μετέχει στη διαδικασία με καλή θέληση, αλλά και με προθυμία να αξιοποιήσει κάθε ευκαιρία και κάθε δυνατότητα που μπορεί να παρουσιαστεί στις συνομιλίες, για ρήξη του αδιεξόδου και για ουσιαστική διαπραγμάτευση μιας βιώσιμης λύσης του Κυπριακού.

Αναφέρω τα πιο πάνω, που είναι αυταπόδεικτα, σε απάντηση αναφορών που δειλά δειλά άρχισαν να δημοσιοποιούνται με αναφορές του Κυβερνητικού Εκπροσώπου και άλλων επισήμων «σε ανθρώπους και πολιτικούς κύκλους που στενοχωριούνται από την επανέναρξη των διακοινοτικών συνομιλιών»... Θεωρώ τέτοιες αναφορές αβάσιμες, αναξιόπιστες, απαράδεκτες, κακόβουλες αλλά και εθνικά επιζήμιες... Σίγουρα το Δημοκρατικό Κόμμα δε στενοχωρείται, αλλά αντίθετα ένθερμα υποστηρίζει την επανέναρξη του διαλόγου.

Το Δημοκρατικό Κόμμα δεν πρόκειται να επηρεαστεί από αυτό τον υποβολιμαίο πνευματικό εκβιασμό, που τόσο άγαρμπα επιχειρείται, για να παύσει να εκφράζει

δημόσια και επίσημα τις ανησυχίες του και την αντίθεσή του σε διαπραγμάτευση θέσεων και διευθετήσεων που κρίνει ότι δεν είναι διαπραγματεύσιμες, αν όντως επιδιώκουμε βιώσιμη λύση του Κυπριακού και όχι ένα κλείσιμο του Κυπριακού με μια οποιαδήποτε λύση, που δε θα είναι ούτε καν λύση, αλλά θα είναι ένα προκαταρκτικό στάδιο για νέες περιπτώσεις.

Αυτές οι αναφορές σε πολιτικές καταστάσεις ή πρόσωπα που τάχατες δυσαρεστούνται από την επανέναρχη του διαλόγου όχι μόνο είναι αβάσιμες και απαράδεκτες, αλλά είναι και εθνικά ζημιогόνες, διότι από επίσημα χείλη παρέχονται από τώρα προσχήματα και κτίζεται άλλοθι για την τούρκικη πλευρά ότι δήθεν υπάρχουν ανάμεσά μας δυνάμεις που δε θέλουν τις συνομιλίες και άρα η καλή θέληση που καλούμαστε να δείξουμε στο τραπέζι των συνομιλιών είναι ανύπαρκτη ή ένα θέατρο από την πλευρά μας ή μερικούς από εμάς. Οι άνοοι -αυτός είναι ο ηπιότερος χαρακτηρισμός που μπορώ να χρησιμοποιήσω- που προβάλλουν τέτοιους ισχυρισμούς, ας αναλογιστούν ποιο και πόσο πολύτιμο άλλοθι και πρόσχημα προσφέρουν εκ προοιμίου στην τούρκικη πλευρά στο... ενδεχόμενο κατάρρευσης των συνομιλιών.

Το Δημοκρατικό Κόμμα γνωρίζει και πιστεύει ότι οποιαδήποτε λύση βρεθεί στο Κυπριακό, μέσα στις υφιστάμενες συνθήκες της συνεχιζόμενης κατοχής και της πάσης φύσης υπεροπλίας της τούρκικης πλευράς, θα είναι πικρή, επώδυνη και ιδιότυπη... Όμως δυστυχώς, αυτό είναι το βαρύ και πικρό τίμημα που θα έχουμε να πληρώσουμε ως συνέπεια του φοβερού εγκλήματος του προδοτικού πραξικοπήματος, που έφερε, ανώδυνα για την τούρκικη πλευρά, την εισβολή και κατοχή.

Αυτές ήσαν και παραμένουν οι βασικές αρχές του Δημοκρατικού Κόμματος και ούτε νερό έχουμε βάλει στο κρασί μας ούτε δεχόμαστε να υποβάλουμε θέσεις αρχής σε νόθευση για εξυπηρέτηση οποιωνδήποτε κομματικών σκοπιμοτήτων ή για εξυπηρέτηση οποιωνδήποτε προσωπικών φιλοδοξιών οποιουδήποτε.

Πάντων τούτων λεχθέντων και χωρίς καμιά πρόθεση να αποκαλύψουμε μυστικά, που άλλωστε δεν τα ξέρουμε, υπάρχουν μερικές αρχές που πρέπει να αποτελέσουν το βάθρο, τα πλαίσια της διαπραγμάτευσης και της λύσης του Κυπριακού [...]:

- Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι και θα παραμείνει ένα κράτος και δε θα δεχτούμε τη δημιουργία δύο χωριστών κρατών κάτω από το λεκτικό επικάλυμμα δήθεν ομοσπονδίας. Δεν υπάρχει μέση λύση μεταξύ ενός και δύο κρατών.
- Σε εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών πρέπει να υπάρξει ανάμειξη πληθυσμών με επιστροφή των προσφύγων. Η Κύπρος δεν μπορεί να επιβιώσει... ως ενωμένο κράτος, αν χωριστεί σε δύο εθνικά αμιγείς περιοχές.
- Επιμένουμε σε μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ομόσπονδο κράτος και δε δεχόμαστε τη γένεση νέου συνεταιρισμού που θα συνιστά τη γένεση νέου κράτους από δύο ισότιμες και κυρίαρχες δήθεν νομικές οντότητες, που τάχατες θα εκχωρήσουν μέρος της ανύπαρκτης κυριαρχίας τους στο νέο κράτος.
- Θέλουμε αποτελεσματικές εγγυήσεις ενός αποστρατικοποιημένου κράτους.
- Θέλουμε οι εσωτερικές κρατικές διευθετήσεις, το εσωτερικό δίκαιο, να σέβονται τις βασικές αρχές του ευρωπαϊκού κεκτημένου».

Όπως δε τόνισε εμφαντικά, οι πιο πάνω αρχές τέθηκαν ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά ούτε καν κατά ιεράρχηση σπουδαιότητας.

Και συνεχίζει: «Επιδιώκουμε βιώσιμη λύση του Κυπριακού, όχι κλείσιμο του Κυπριακού με μια οποιαδήποτε λύση. Ο δρόμος θα είναι μακρύς... και το μέλλον αβέβαιο. Όμως πρέπει να προσπαθήσουμε. Πρέπει να πείσουμε για την καλή μας πίστη και την ειλικρίνεια της πολιτικής μας βούλησης να στηρίξουμε την προσπάθεια. Ελπίζω η ομάδα συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας να επιτελέσει επάξια το χρέος της κατάλληλης προετοιμασίας των διαπραγματευτικών μας θέσεων και της επιχειρηματολογίας για την πειστική στήριξή τους. Τα αποτελέσματα θα αποδείξουν το βαθμό επάρκειάς τους».

Σημειώνω ως υπενθύμιση ότι οι προειδοποιήσεις αυτές έγιναν έντεκα μήνες πριν την εμφάνιση του Σχεδίου Ανάν, το Νοέμβριο του 2002. Προφανώς όμως, δεν εισακούστηκε.

«Από δικής μας πλευράς θα στηρίζουμε την προσπάθεια και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας... Ελπίζουμε αυτή η δήλωση προθέσεων να εκτιμηθεί, όπως πρέπει και αρμόζει, ως εκπλήρωση εθνικού καθήκοντος. Αυτή η πρόθεση δε θα μας αποτρέψει από του να λέμε την άποψή μας με παρρησία και χωρίς επηρεασμό από την πνευματική τρομοκρατία, που επιχειρείται με ανεγκέφαλους ερασιτέχνες να φιμώσει τη φωνή μας. Η φωνή μας θα ακούγεται και, πιστεύουμε, θα λαμβάνεται υπόψη. Θα ακούγεται στο Εθνικό Συμβούλιο, αν και όταν μας παρέχεται η ευκαιρία, αλλά και δημόσια, όταν εμείς κρίνουμε ότι αυτό επιβάλλει το εθνικό συμφέρον.

Οι κίνδυνοι, οι πιέσεις και οι εκβιασμοί πάνω στην πλευρά μας θα είναι πολλοί και συνεχώς θα εντείνονται. Μόνο αφελείς ή υποκινούμενοι δεν μπορούν να εκτιμήσουν αυτή την πραγματικότητα. Όμως εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος έχουμε την ήρεμη αποφασιστικότητα... ότι η συγκατάθεση και συναίνεση του απλού Κύπριου πολίτη είναι αναγκαία προϋπόθεση για την αποδοχή και την πρακτική εφαρμογή της κάθε μορφής λύσης».

Σαφής επιβεβαίωση για το πόσο υπολόγιζε πάντοτε τη δύναμη του κοινού περί δικαίου αισθήματος του λαού και βέβαια πόσο πίστευε ο ίδιος στη φιλοπατρία και αξιοπρέπεια του λαού. Γι' αυτό συνέχισε και τόνισε:

«Μέσα στην αδυναμία μας, λόγω της υπεροπλίας του αντιπάλου, βρίσκεται η δύναμή μας. Η δύναμή μας βρίσκεται στη δύναμη του λαού συλλογικά και του κάθε πολίτη ατομικά και στην επίγνωση αυτής της αρχής, ότι «δεν υπάρχει δύναμη στον κόσμο, είτε στρατιωτική είτε πολιτική, που μπορεί να μας επιβάλει λύση που δεν την αποδέχεται η συνείδηση και η κρίση του λαού. Αυτή είναι μια ακατάβλητη δύναμη. Αυτή την αρχή, αυτή την αλήθεια, αυτή την πραγματικότητα πρέπει όλοι να την κατανοήσουμε, να τη συνειδητοποιήσουμε, να την καταστήσουμε βίωμά μας και κανόνα δράσης. Αν το πιστέψουμε και το μετουσιώσουμε σε μορφή δράσης και αντίδρασης, τότε μπορούμε να προσβλέπουμε στο μέλλον με αισιοδοξία και με πίστη στις δικές μας δυνάμεις».

Οι συνεχιζόμενες και σήμερα πιέσεις, ακόμη και από όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την πορεία της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και κυρίως η στάση της ίδιας της Τουρκίας και κατ' επέκταση του κ. Ταλάτ καθιστούν άκρως επίκαιρες τις πιο πάνω θέσεις του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου, ιδιαίτερα όταν συνδυαστούν και με την τελευταία του ομιλία ως κοινοβουλευτικού άνδρα στις 8 Ιανουαρίου 2003, σαράντα μέρες πριν την εκλογή του ως Προέδρου της Δημοκρατίας. Τότε, μη έχοντας δυνατότητα στις φωνητικές χορδές, για να παρουσιάσει ο ίδιος την ομιλία του, ζήτησε να τη διαβάσει ο τότε αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ, ο κ. Νίκος Κλεάνθους. Περιείχε η ομιλία αυτή τα όσα ήσαν οι αγωνίες, οι ανησυχίες και οι προβλέψεις του από την εμφάνιση του Σχεδίου Ανάν. Κάθε

καλόπιστος κριτής θα συσχετίσει και την ομιλία αυτή με το δικό του ξεχωριστό προβληματισμό και θα συγκρίνει τα όσα και σήμερα αντιμετωπίζει και πάλι η πολύπαθη χώρα μας. Άλλωστε, οι απευθείας συνομιλίες δυνατόν κατά τις επιδιώξεις της Τουρκίας να φέρουν ένα νέο σχέδιο λύσης, που, ως προδιαγράφεται, δυνατόν να είναι χειρότερο από το απορριφθέν.

Έλεγε λοιπόν το 2003 ο Τάσος Παπαδόπουλος: «Η φετινή συζήτηση του προϋπολογισμού γίνεται κάτω από τις ιδιότυπες συνθήκες της υποβολής, στις 11 Νοεμβρίου του 2002, του Σχεδίου Ανάν και των διαπραγματεύσεων που συνεχίζονται, στην έκταση που οι τρίτοι μας επιτρέπουν να διεξάγουμε πραγματική διαπραγματεύση. Συνεπακόλουθα... είναι επιβεβλημένο... να αναφερθούμε στις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό [...]».

Το Σχέδιο Ανάν, όπως δημόσια έχει δηλώσει ο ειδικός εκπρόσωπος του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Ντε Σότο, «δεν ήλθε από το διάστημα». Το Σχέδιο Ανάν είναι το αποτέλεσμα πολύμηνων διαπραγματεύσεων, διαβουλεύσεων και βολιδοσκοπήσεων μεταξύ του εκπροσώπου του γενικού γραμματέα κ. Ντε Σότο και των συμβούλων του, του εκπροσώπου της ελληνοκυπριακής κοινότητας κ. Κληρίδη και των συμβούλων του, κ. Μαρκίδη και Παπαπέτρου, και του ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας κ. Ντενκτάς και των συμβούλων του. Πότε με κοινές συναντήσεις των τριών διαπραγματευτικών ομάδων, πότε σε κατ' ιδίαν συναντήσεις του κ. Κληρίδη με τον κ. Ντενκτάς και πότε με εκ του σύνεγγυς επαφές μεταξύ των εμπειρογνομόνων και των συμβούλων του κ. Ντε Σότο και των συμβούλων του κ. Κληρίδη.

Όπως τώρα έχει γνωσθεί, είναι σε αυτές τις δήθεν ανεπίσημες συναντήσεις που, με τη μορφή βολιδοσκοπήσεων, τα Ηνωμένα Έθνη στάθμιζαν το τι μπορούσε να γίνει αποδεκτό από τη δική μας πλευρά και τι όχι.

Είναι πια γνωστό ότι μερικές πρόνοιες του σχεδίου οφείλονται σε “ευφάνταστες” ιδέες ή εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από τη δική μας πλευρά, όπως για παράδειγμα η ιδέα του Προεδρικού Συμβουλίου, που στην ουσία εισάγει την εκ περιτροπής προεδρία ή μάλλον καταργεί τον Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας και τους αντικαθιστά με εκ περιτροπής συλλογική προεδρία, με όλα τα λειτουργικά προβλήματα και συνεχή αδιέξοδα που εγκυμονεί αυτή η διευθέτηση [...]. Είναι με τον ίδιο τρόπο και με αυτή τη διαδικασία που συμφωνήθηκε να αποδοθεί και στα χωριστά “συνιστώσα κράτη” το δικαίωμα της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους κατά “κυριαρχικό τρόπο”. Με τον ίδιο τρόπο παρακάμφθηκε ή παρασιωπήθηκε και παραμένει σε αμφισβήτηση αν έχουμε μπροστά μας “μετεξέλιξη” του υφιστάμενου κράτους ή γένεση νέου κράτους.

Δεν πρόκειται βέβαια αυτή την ώρα και από αυτό το βήμα να προβούμε σε ανάλυση των προνοιών του Σχεδίου Ανάν ή να επισημάνουμε τα αρνητικά και θετικά σημεία του σχεδίου. Αυτές οι αναφορές γίνονται, για να τονιστεί ότι η διαπραγματευτική μας ομάδα είχε συμμετοχή και ευθύνες για τη διαμόρφωση ουσιαστικών προνοιών του σχεδίου, άρα και δεσμεύσεις που περιορίζουν τις δυνατότητες αυτής της ομάδας να διεκδικήσει αποτελεσματικά και να επιφέρει τις αλλαγές που απαιτούνται στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων που θα διεξαχθούν στη συνέχεια ... Κατά λογική συνέπεια λοιπόν, τρία ενδεχόμενα μπορούν να ισχύουν και καθορίζουν το ρόλο της ελληνοκυπριακής διαπραγματευτικής ομάδας στη διαμόρφωση του Σχεδίου Ανάν:

1. Είτε η διαπραγματευτική ομάδα δε διεκδίκησε αποτελεσματικά θέσεις, πρόνοιες και δικαιώματα της ελληνοκυπριακής πλευράς, γιατί δεν πίστευε και ίσως ακόμα δεν πιστεύει ότι αυτά είναι απαραίτητες προϋποθέσεις, για να καταστεί η λύση λειτουργική και βιώσιμη

2. είτε δεν κατόρθωσε να μεταπείσει και να πείσει τους εκπροσώπους των Ηνωμένων Εθνών ή τους συντάκτες του σχεδίου για την ορθότητα και το βάσιμο ουσιαστών θέσεων της δικής μας πλευράς, παρά το ότι αυτές προνοούνται και κατοχυρώνονται σε αριθμό ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, από το διεθνές δίκαιο, από αποφάσεις του Διεθνούς Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και από το ευρωπαϊκό κεκτημένο
3. είτε από λανθασμένες εκτιμήσεις και απόψεις, όσον αφορά βασικές πτυχές του Κυπριακού ή τη λειτουργικότητα “ευφάνταστων διευθετήσεων”, η διαπραγματευτική ομάδα υπέβαλε εισηγήσεις ή αντιπροτάσεις που ασμένως υιοθετήθηκαν από τους ξένους και ενσωματώθηκαν στο Σχέδιο Ανάν.

Το ερώτημα που προκύπτει και προβληματίζει είναι αν η διαπραγματευτική ομάδα δεν μπόρεσε ή δε στάθηκε ικανή να πείσει για την ορθότητα ουσιαστών θέσεων στο στάδιο της διαπραγμάτευσης και διαμόρφωσης του Σχεδίου Ανάν, αν η ίδια έχει υποβάλει αντιπροτάσεις που τώρα αποδεικνύονται άστοχες και κακές. Πώς τώρα, μετά τη δημοσιοποίηση του σχεδίου, αυτή η ίδια ομάδα θα έχει οποιαδήποτε πειστικότητα ή μεγαλύτερη επιτυχία, όταν μάλιστα πιθανότατα να έχει να αντιμετωπίσει αυξημένες απαιτήσεις και διεκδικήσεις της τουρκικής πλευράς;».

Ας προχωρήσει επίσης ο απλός μελετητής σε ανάλογη σύγκριση του προβληματισμού που ήγειρε ο Τάσος Παπαδόπουλος με τη σύνθεση των σημερινών ομάδων εργασίας και των σημερινών συμβούλων της δικής μας πλευράς με ότι πίστεψαν οι ίδιοι περί το τότε Σχέδιο Ανάν. Έχουν άραγε την αναγκαία πειστικότητα, όπως προδιέγραψε τότε ο αείμνηστος Τάσος;

Κι επιστρέφω στα εισαγωγικά: «Άλλωστε, ήδη η τουρκική πλευρά, τόσο η Άγκυρα όσο και ο Τουρκοκύπριος συνομιλητής» -εδώ προσθέτω εγώ ότι προφανώς δεν είχε και δεν έχει σχέση, αν τότε ήταν ο κ. Ντενκτάς, ενώ τώρα ο κ. Ταλάτ, αφού απλώς γίνονται αναμεταδότες των επιθυμιών της Άγκυρας- «δηλώνει με συνέπεια ότι θα διεκδικήσει αλλαγές στον εδαφικό χάρτη, στα δικαιώματα επιστροφής προσφύγων και στο θέμα κυριαρχίας και παρθενογένεσης νέου κράτους...». Αυτά έλεγε ο κ. Ντενκτάς, αυτά λέει και ο κ. Ταλάτ τώρα. «Δεν επιδιώκουμε να αφαιρέσουμε νόμιμα δικαιώματα ή συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων. Επιδιώκουμε λύσεις και διευθετήσεις... που θα εξυπηρετούν τα συμφέροντα και δικαιώματα τόσο των Ελληνοκυπρίων όσο και των Τουρκοκυπρίων, στα πλαίσια μιας βιώσιμης λύσης, μέσα σε συνθήκες ασφάλειας, σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών όλων των νόμιμων πολιτών και μερισμού της ανάπτυξης και ευημερίας και ιδιαίτερα των πλεονεκτημάτων που θα προκύψουν από την ένταξη μιας ενωμένης Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή δεν είναι μια χιμαιρική επιδίωξη... Ενώ όμως παραμένει η αβεβαιότητα για την εξεύρεση σύντομα μιας αποδεκτής λύσης, χρέος και ευθύνη μας παραμένουν να περιφρουρήσουμε και να διαφυλάξουμε τη νομιμότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, την ομαλή διακυβέρνηση του κράτους και να πετύχουμε εξυγίανση των οικονομικών, ώστε να διασφαλιστεί η σταθερότητα και η διατηρήσιμη ανάπτυξη. Διότι η σταθερή οικονομία, η οικονομική ανάπτυξη και η δικαιότερη μεταχείριση των πολιτών, ιδιαίτερα των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων, προωθεί την κοινωνική συνοχή, που είναι το βάθρο του αγώνα για δικαίωση και η ασπίδα έναντι οποιωνδήποτε πιέσεων για λύσεις και διευθετήσεις που εγκυμονούν κινδύνους για την εθνική και φυσική επιβίωση του λαού».

Κύριε Πρόεδρε,

Από τα πρακτικά της περσινής συζήτησης του προϋπολογισμού, στην ομιλία σας εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος, δύο περίπου μήνες πριν τις προεδρικές εκλογές, τονίσατε μεταξύ άλλων:

«Αθόρυβα, χωρίς τυμπανοκρουσίες, συστηματικά, μεθοδικά και αποφασιστικά ο Τάσος Παπαδόπουλος και η κυβέρνησή του δίνουν συνεχώς μεγάλες και μικρές μάχες για την προώθηση και την υπεράσπιση των δικαίων, των δικαιωμάτων και των συμφερόντων της Κύπρου και του λαού της. Τα πρόσφατα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και τα συμπεράσματα της πρόσφατης Συνόδου Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με την Έκθεση Προόδου της Πορείας Ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελούν απτά παραδείγματα μιας διεκδικητικής, συνετής πολιτικής αρχών [...].

Ένα απτό και χειροπιαστό δείγμα της αποτελεσματικής πολιτικής που εφάρμοσε ο Τάσος Παπαδόπουλος μετά το 2004 είναι η άμεση εμπλοκή των πέντε μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας στις διαβουλεύσεις για την επίλυση της κυπριακής υπόθεσης στα πλαίσια του ΟΗΕ. Φαίνεται ότι την περίοδο που... έβαζε τους θεμέλιους λίθους αυτής της διπλωματικής επιτυχίας με επισκέψεις στο Παρίσι, αργότερα στη Ρωσία και την Κίνα η προσοχή κάποιων άλλων ήταν στραμμένη αλλού [...].

Σήμερα δοκιμάζονται αρχές, δοκιμάζονται αντοχές. Αυτός ο λαός, αυτός ο τόπος δοκιμάζονται, γιατί κάποιοι... με την ευφάνταστη και ευέλικτη δήθεν πολιτική τους, τις τολμηρές τους δήθεν πρωτοβουλίες και ασφαλώς βέβαια την πολιτική του καλού παιδιού και του χαμόγελου... σήμερα ζητούν ρέστα. Δε χάνουν ευκαιρία... να κινδυνολογούν για αναφορές ξένων παραγόντων, που στο κάτω κάτω εξυπηρετούν τα συμφέροντα των κρατών τους... Για τα όποια αρνητικά γι' αυτούς το εξιλαστήριο θύμα, ο αποδιοπομπαίος τράγος είναι ο Πρόεδρος Παπαδόπουλος. Για τις όποιες επιτυχίες διεκδικούν το μεγαλύτερο μερίδιο. Αυτή και αν είναι "πολιτική"! Αυτή και αν είναι "υπεύθυνη στάση"! [...].

Μακριά από συνθήματα, δογματισμούς και αχρείαστους βερμπαλισμούς, το Δημοκρατικό Κόμμα με υψηλό αίσθημα ευθύνης συνεχίζει να υπερασπίζεται τα δίκαια και τα δικαιώματα του τόπου μας και του λαού μας».

Πρόσφατα, κύριε Πρόεδρε, στις 20 του Οκτώβρη του 2008, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών τονίσατε και τα ακόλουθα για τα σαράντα οκτώ χρόνια από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας:

«Μια γνήσια διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία πρέπει να αποκλείει τις ξένες επεμβάσεις, να τερματίζει τη στρατιωτική κατοχή και τον εποικισμό και να επανενώνει την Κύπρο και το λαό της, την οικονομία και τους θεσμούς της και να διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες όλων των Κυπρίων. Πρέπει επίσης να διασφαλίζει τη μία και μόνη κυριαρχία, τη μία και μόνη διεθνή προσωπικότητα και τη μία και μόνη ιθαγένεια».

Το Δημοκρατικό Κόμμα επαναλαμβάνει και σήμερα τα ίδια.

Κύριε Πρόεδρε,

Συνάδελφοι βουλευτές,

Κύριοι υπουργοί,

Η Τουρκία παραβιάζει σωρευτικά για τριάντα πέντε χρόνια τα ανθρώπινα δικαιώματα σε βάρος της Κύπρου. Η εισβολή και κατοχή σε βάρος της Κύπρου ήταν και είναι ζήτημα παραβίασης από την Τουρκία των επιταγών του διεθνούς δικαίου. Η ίδια,

αντίθετα στο δίκαιο και τα δικαιώματα των Ευρωπαίων νομίμων πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας, απροκάλυπτα αποβλέπει μεθοδευμένα να επιτύχει λύση με τη συγκατάθεσή μας. Λύση που θα στηρίζεται στη διαφορετικότητα θρησκείας και γλώσσας και που θα καθιερώνει ένα ρατσιστικό σύστημα συνεταιρισμού δύο δήθεν λαών και κρατών, με βάση τα γεωγραφικά δήθεν δεδομένα που διαμόρφωσε η στρατιωτική κατοχή και ο παράνομος εποικισμός.

Ως απλός πολίτης, στέλεχος πολιτικού κόμματος και βουλευτής της Κυπριακής Δημοκρατίας θεωρώ απαράδεκτο να συγκατατεθούμε σε λύση που ουσιαστικά θα στηρίζεται ή θα επιβεβαιώνει τα παράνομα δεδομένα που καθιέρωσε ή επιδιώκει να νομιμοποιήσει η Τουρκία, που πολιτικά, αλλά και νομικά κρίθηκε και είναι ένοχη για σωρευτική παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Όσο αδύναμοι και μικροί κι αν είμαστε, δεν υποταχθήκαμε και δεν υποτασσόμαστε στις καταστρεπτικές αξιώσεις της Τουρκίας, που ως υπόλογος έναντι του διεθνούς δικαίου και της πολιτισμένης διεθνούς κοινωνίας δεν μπορεί να παραμένει στο απυρόβλητο.

Η μεθοδευμένη και όχι τυχαία στάση του κ. Ερντογάν και του κ. Γκιουλ μαζί με τη στρατιωτική ηγεσία της Τουρκίας, με βάση την οποία δε χάνουν ευκαιρία να διαλαλούν παντού και με κάθε ευκαιρία, αντίθετα στο διεθνές δίκαιο και ως αντιευρωπαϊκή συμπεριφορά, τη θέση τους για «δύο κράτη, δύο λαούς, δύο θρησκείες και δύο γλώσσες», σε συνδυασμό με το ότι δεν τους καταγγέλλουμε για αντιευρωπαϊκή συμπεριφορά, δε μας προσδίδει διαπραγματευτική δύναμη. Η στάση της Τουρκίας πλήττει ευθέως το διεθνές δίκαιο και τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και τις αρχές και αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν δεν καταδικάζεται από εμάς διαρκώς και αποφασιστικά, τους παρέχει τη δυνατότητα να διαμορφώνουν πιο έντονα το μύθο για δίκαιη δήθεν λύση που θα δικαιώσει την “απομονωμένη” τουρκοκυπριακή κοινότητα. Έτσι, η Τουρκία αποπειράται να μετατρέψει, από την απυρόβλητη θέση που την αφήσαμε, ένα διεθνές ζήτημα σε δήθεν διαφορά μεταξύ δύο κοινοτήτων.

Μας ανησυχεί γενικότερα το θέμα της άμυνας του τόπου, είτε τούτο αφορά το Ενιαίο Αμυντικό Δόγμα ή την πρόθεση αναδιοργάνωσης της Εθνικής Φρουράς. που για πρώτη φορά γίνεται χωρίς να υπάρξει συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή. Θέματα στα οποία θα αναφερθούν πιο ειδικά συνάδελφοι από την κοινοβουλευτική ομάδα μας. Άλλωστε, είναι το σοβαρότατο θέμα της ένταξης στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, για το οποίο το κόμμα μας έχει τοποθετηθεί από καιρό.

Αν μπορούσα να απαντήσω στον ποιητή θα έλεγα ότι προφανώς δε μας τους έφερε η αγαπημένη θάλασσα της Κερύνειας και ούτε μπορεί να αναμένουμε από το γέρο Πενταδάκτυλο να τους αποσείσει. Η ευθύνη παραμένει στην ηγεσία του τόπου, κατά την εντολή του ίδιου του λαού που μίλησε για το μέλλον και την τύχη του για πρώτη και μόνη φορά με το δημοψήφισμα. Αυτή η εντολή μάς καθόρισε σαφώς τι δεν αποδέχεται ως λύση για το μέλλον του. Μας υπέδειξε πως η πλήρης ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση επτά μέρες μετά το δημοψήφισμα αποτελούσε την επιβεβαίωση της δικής του επιθυμίας, που ήθελε την Κυπριακή Δημοκρατία ισότιμη με τις άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με διασφαλισμένες υπέρ όλων των νομίμων πολιτών της όλες τις αρχές και αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και το κοινοτικό κεκτημένο. Ανάγκη είναι να θυμόμαστε την κατοχή και να διεκδικούμε την άρση της με απελευθέρωση.

Το Δημοκρατικό Κόμμα πορεύεται με τις διαχρονικές αρχές του αποφασιστικά και αμετακίνητα στον αγώνα για διασφάλιση μιας δίκαιης και κατά τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης λύσης του Κυπριακού. Φτάνει πια να εκμεταλλεύεται την καλή μας πίστη για τόσα χρόνια η Τουρκία. Η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση έπρεπε

να αποτελέσει το σημείο αναφοράς της συστηματικής, αποφασιστικής και συνεχούς σε όλα τα επίπεδα καταγγελίας της Τουρκίας. Άλλο εγγυημένη συμμετοχή στα πολιτειακά όργανα και άλλο μόρφωμα ως συνεταιρισμός δύο κοινοτήτων ή πολύ περισσότερο δύο δήθεν λαών, όπως επιζητεί η Άγκυρα.

Η αναζήτηση μιας ξεκάθαρης λύσης, στηριγμένης στο διεθνές δίκαιο και το ευρωπαϊκό κεκτημένο, ως σαφής στόχος για μια συνταγματική μετεξέλιξη μιας χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι καθήκον μνήμης και ιστορικής συνέπειας. Άλλωστε, και έναντι των άλλων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το κεκτημένο είναι υπέρτερο δίκαιο και η διεκδίκησή του από εμάς δημιουργεί προοπτικές εκπλήρωσης της οφειλόμενης από τους υπόλοιπους εταίρους μας αλληλεγγύης. Ξέροντας οι εταίροι μας ότι εμείς διεκδικούμε όσα δικαιούμαστε ως Ευρωπαίοι πολίτες, θα συμπαρασταθούν. Οι ίδιοι από μόνοι τους δε θα μας διασφαλίσουν όσα εμείς δικαιούμαστε, αλλά δεν τα διεκδικούμε. Η κυριαρχία ενός κράτους και δη μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης πηγάζει από το σύνολο του λαού και αποβλέπει στη διασφάλιση όλων των ελευθεριών και δικαιωμάτων κάθε πολίτη.

Η συμμετοχή περισσότερων του ενός κομμάτων στην κυβέρνηση, ως συνταγματικό όργανο που είναι η εκτελεστική εξουσία, είναι ζήτημα διαφορετικό από τον τρόπο χειρισμού του κυπριακού προβλήματος από τον εκάστοτε Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Άρα, η διαφοροποίηση και η κριτική με στόχο τη διόρθωση ή τη διασαφήνιση της πορείας στο Κυπριακό είναι αναφαίρετο κομματικό, αλλά και ατομικό δικαίωμα. Άλλωστε, το κόμμα μας δημόσια, υπεύθυνα και έγκαιρα προειδοποίησε ότι δεν υπήρξε συμφωνημένη βάση για έναρξη άμεσων διαπραγματεύσεων και ούτε δέχθηκε ως ορθή την αναφορά σε εκ περιτροπής προεδρία και αντιπροεδρία. Παράλληλα, υπέδειξε ότι υπάρχουν ασάφειες που δεν είναι εποικοδομητικές, αλλά που θα χρησιμοποιηθούν από τον ισχυρό.

Οι όποιες δηλώσεις αξιωματούχων του ΟΗΕ για τα συζητούμενα κατά τις καλές υπηρεσίες τους ή ακόμη η αναφορά στη “χημεία” μεταξύ των δύο συνομιλητών, σε σύγκριση με τα όσα δημόσια δηλώνει ο κ. Ταλάτ και η Τουρκία, δε μας πείθουν ότι δεν πρέπει να αγωνιούμε και να προειδοποιούμε. Η Τουρκία μεθοδεύει με κάθε τρόπο την τακτική της, ώστε να επιβάλει την επιθυμία της και επιπλέον αποβλέπει τουλάχιστο να αξιοποιήσει και την πιθανή αποτυχία στις συνομιλίες. Γι’ αυτό και ισχυρίζομαι ότι το ποσοστό πληθωρισμού, το δημοσιονομικό ισοζύγιο, το έλλειμμα σε σχέση με το ΑΕΠ, το δημόσιο χρέος, ο ρυθμός ανάπτυξης, που αναμφίβολα επηρεάζουν τον κάθε πολίτη και την καθημερινή ζωή του, προϋποθέτουν λύση που θα διασφαλίζει τη συνέχιση του κράτους και τη διαφύλαξη όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ισότιμη μεταχείριση όλων των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το κοινοτικό κεκτημένο.

Εμείς συνεχώς θα λέμε την κατοχή κατοχή. Τα εγκλήματα κατά της Κύπρου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του λαού της εγκλήματα. Το “δεν ξεχνώ” ότι αποτελεί καθήκον. Η απελευθέρωση είναι άλλωστε αναφαίρετο δικαίωμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Αγγελίδη.

Καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Νίκο Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Κύριοι υπουργοί,

Θεωρώ επιβεβλημένο καθήκον μου, προ της όποιας αναφοράς στον προϋπολογισμό, να εκφράσω και από το βήμα της Βουλής τη βαθύτατη θλίψη τόσο της παράταξης όσο και του ιδίου προσωπικά για το θάνατο του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας Τάσσου Παπαδόπουλου. Τιμώντας τη μνήμη του θα αποφυγώ αναφορές που θα μπορούσαν να εκληφθούν ως κολακεία, κάτι που τόσο απεχθανόταν ο αείμνηστος Πρόεδρος και που ούτως ή άλλως δε συνηθίζω να πράττω. Εκείνο εντούτοις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που αισθάνομαι την ανάγκη να καταθέσω είναι πως, παρά τις έντονες διαφωνίες μας σε θέματα διαχείρισης του Κυπριακού, σε κανένα μα κανένα δε θα επιτραπεί να αμφισβητήσει τη γνήσια αγάπη του για την πατρίδα, αλλά και το πείσμα και το πάθος με το οποίο αγωνίστηκε για τα όσα ο ίδιος θεωρούσε πως θα ήσαν προς όφελος του ευρύτερου καλού.

Κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αποτελεί πάγια κοινοβουλευτική πρακτική κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών του κράτους να συνεκτιμούμε με θετικό ή αρνητικό τρόπο το σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής, είτε από τα πεπραγμένα είτε από όσα αντικατοπτρίζονται στον προϋπολογισμό που τίθεται ενώπιον της Βουλής. Θεωρούμε πως μέσα από τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού ενισχύονται οι δημοκρατικοί μας θεσμοί και ενδυναμώνεται ο πλουραλισμός των απόψεων. Πιστεύουμε ακόμα πως μέσα από αυτή τη διαδικασία και με όσες διαφορές και εάν μας χωρίζουν θα πρέπει να εμπεδώσουμε τον αλληλοσεβασμό μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων, αλλά και το σεβασμό που οφείλουμε και χρωστούμε στο σύνολο των πολιτών που πρέπει να τηρούνται σωστά, αλλά και υπεύθυνα ενημερωμένοι. Αυτή, χωρίς αμφιβολία, ήταν και παραμένει η προσέγγιση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Όπως έχουμε αποδείξει με τη μέχρι σήμερα στάση μας, η παράταξή μας είναι αποφασισμένη να τιμήσει το ρόλο της αξιωματικής αντιπολίτευσης, το ρόλο του δημοκρατικού ελέγχου της εξουσίας. Και τούτο θα το πράξουμε με υπευθυνότητα και δημιουργικότητα, μακριά από ακρότητες, μακριά από λαϊκισμούς και υπερβολές. Η διαχρονικά αταλάντευτη πολιτική μας στάση είναι μια στάση μετριοπάθειας, σύνεσης και συναίνεσης. Στόχος μας είναι να συμβάλουμε με τις θετικές μας προτάσεις, για να πάει ο τόπος μπροστά. Υποχρέωσή μας όμως την ίδια ώρα είναι και η άσκηση κριτικής, αυστηρής όταν επιβάλλεται, αλλά πάντοτε με τεκμηρίωση, με θέσεις και επιχειρήματα.

Η φετινή συζήτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, του προϋπολογισμού, του πρώτου που καταθέτει η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια, πραγματοποιείται τη στιγμή που βρισκόμαστε αντιμέτωποι με δύο κορυφαίες προκλήσεις: τη διαπραγματευτική διαδικασία που βρίσκεται σε εξέλιξη για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος και, δεύτερον, την άνευ προηγουμένου διεθνή οικονομική κρίση. Θέλω να βεβαιώσω τόσο τις πολιτικές δυνάμεις όσο και τους πολίτες ότι εμείς συναισθανόμαστε την κρισιμότητα αυτών των προκλήσεων και θα ανταποκριθούμε όπως πάντα με υψηλό αίσθημα ευθύνης. Έχουμε την πεποίθηση ότι οι ώρες που έρχονται δεν επιτρέπουν ούτε αχρείαστες αντιπαραθέσεις ούτε επιτήδεις συγκρούσεις ούτε επικοινωνιακά τεχνάσματα εντυπώσεων. Αντίθετα, επιβάλλουν υπεύθυνες προσεγγίσεις από όλες τις πλευρές και πρώτιστα βέβαια από την ίδια την κυβέρνηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινώντας από το πολιτικό μας θέμα, πιστεύω πως όλοι αντιλαμβανόμαστε την κρισιμότητα των στιγμών. Χωρίς καμία αίσθηση υπερβολής θέλω να εκφράσω την άποψη ότι οι εξελίξεις και οι αποφάσεις του επόμενου χρόνου θα είναι καθοριστικές στην προσπάθεια επανένωσης της πατρίδας μας.

Σε κανέναν, και το τονίζω, σε κανένα δεν είναι αρεστό να κάνει αναφορές σε αρνητικές προοπτικές, σε κινδύνους και αποτυχίες. Αλλά υποχρέωσή μας είναι να μιλούμε τη γλώσσα της ειλικρίνειας και της αλήθειας, όπως επανειλημμένα είχαμε πράξει και στο παρελθόν, όταν έγκαιρα και με φορτικότητα, από αυτό το βήμα και αλλού, υπερτονίζαμε πως ο χρόνος λειτουργεί δυστυχώς σε βάρος μας, πως ο διαχωρισμός δεν αποτελεί μια κατάσταση στατική και πως κακώς δημιουργείται σε κάποιους ένα αίσθημα ασφάλειας και σταθερότητας. Αρκεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναλογιστούμε κάποια νέα δεδομένα τόσο στο διεθνή όσο και στον ευρωπαϊκό χώρο, αλλά και κάποια νέα τετελεσμένα που καθιστούν την εξεύρεση μιας επιθυμητής λύσης ακόμα δυσκολότερη.

Στόχος της αναφοράς μου, κυρίες και κύριοι -και θέλω να το τονίσω- δεν είναι να υποδείξω πως πρέπει να αποδεχτούμε την όποια λύση ή το κλείσιμο του Κυπριακού, αλλά μια λύση στη βάση των όσων έχουν κατά καιρούς συμφωνηθεί, που θα διασφαλίζει διάρκεια, που θα διασφαλίζει βιωσιμότητα, αλλά και λειτουργικότητα, που θα οδηγεί στην απόσυρση του κατοχικού στρατού και θα θέτει τέρμα στον εποικισμό. Μια λύση που θα επιτρέπει σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους να πορευτούν μαζί και να αξιοποιήσουν την τεράστια δυναμική και μοναδική ευκαιρία της συμμετοχής μιας ενωμένης Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γι' αυτή τη λύση εμείς είμαστε έτοιμοι να αφήσουμε στην άκρη τις όποιες σοβαρές ιδεολογικές και πολιτικές μας διαφορές με την κυβερνητική παράταξη και να εργαστούμε για την οικοδόμηση της μέγιστης δυνατής ενότητας στο εσωτερικό μας μέτωπο.

Είμαστε έτοιμοι να δώσουμε κάθε στήριξη στη διαπραγματευτική διαδικασία.

Είμαστε έτοιμοι να αξιοποιήσουμε τις διασυνδέσεις μας στη μεγάλη πολιτική οικογένεια του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Και είναι καλά γνωστό πόσο η επιρροή του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι και σημαντική και ουσιώδης.

Είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε θετικά με τις δικές μας σκέψεις και εισηγήσεις μέσα στα πλαίσια ενός Εθνικού Συμβουλίου που θα λειτουργήσει -και εδώ με λύπη μου θέλω να τονίσω- επιτέλους σωστά.

Δεν είμαστε όμως έτοιμοι να παραγνωρίσουμε τους κινδύνους που δημιουργούνται μέσα από πολιτικές ανέφικτων στόχων ή πολιτικές συνθημάτων, που μπορεί να αρέσουν, αλλά σίγουρα δεν ωφελούν.

Δεν μπορούμε να παραγνωρίζουμε τις διεθνείς τάσεις και εξελίξεις, είτε αυτές αφορούν το Κόσσοβο είτε την Οσετία και την Αμπχαζία.

Δεν μπορούμε να παραγνωρίζουμε τα όσα συμβαίνουν εντός της Τουρκίας και το διεθνή ρόλο που της αποδίδουν. Και ας το συνειδητοποιήσουμε: Μακάρι να ήταν υπόλογη, αλλά δυστυχώς όχι μόνο δεν είναι υπόλογη, αλλά παίρνει και ψήφο εμπιστοσύνης από 151 κράτη για να εκλεγεί ως μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας. Ακόμα, θα πρέπει να μας προβληματίσουν τα όσα συμβαίνουν και αφορούν τη σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκία.

Δεν μπορούμε την ίδια ώρα να παραγνωρίζουμε τις εξελίξεις στο πολιτικό σκηνικό εντός της τουρκοκυπριακής κοινότητας και την ξεκάθαρη πλέον πιθανότητα για επάνοδο στην εξουσία πολιτικών ηγεσιών που θεωρούν ότι το Κυπριακό είναι λυμένο από το 1974, όπως και δεν μπορούμε να παραγνωρίζουμε τη ραγδαία δημογραφική αλλοίωση που παρατηρείται, αλλά και το πόσο πιο δυσχερής γίνεται η θέση των προσφύγων μας από τη συνεχή και παράνομη αξιοποίηση των ελληνοκυπριακών περιουσιών.

Και δεν μπορούμε, τη στιγμή που συμβαίνουν όλα αυτά, κυρίες και κύριοι, να μη συνειδητοποιούμε ότι δεν αρκεί δυστυχώς η δική μας καλή θέληση, για να μεταβάλουμε την τουρκική στάση. Όπως και δεν αρκεί βεβαίως η επίκληση και μόνο του δικαίου της υπόθεσής μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένα νέο αδιέξοδο ή μια νέα αποτυχία θα έχει κατά την άποψή μας δυσάρεστα απρόβλεπτες συνέπειες. Γι' αυτό και πρέπει όλοι μας να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων. Να αναλύσουμε σωστά τα νέα διεθνή δεδομένα και να αναλάβουμε κάθε δυνατή δράση και πρωτοβουλία προς κάθε κατεύθυνση που θα μας οδηγήσει το συντομότερο στην επίτευξη μιας λύσης αποδεκτής βεβαίως και από τους Ελληνοκύπριους.

Σεβαστή, απόλυτα σεβαστή, η θέση πως ο διάλογος θα πρέπει κατά το δυνατόν να είναι από τους Κυπρίους για τους Κυπρίους, αλλά την ίδια ώρα και δε θα πρέπει να παραγνωρίζουμε τη διεθνή πτυχή του κυπριακού προβλήματος, αλλά και αυτό που όλοι επαναλαμβάνουμε κατά κόρον, πως το κλειδί ή ο πρώτος λόγος δεν ανήκει δυστυχώς στους Τουρκοκύπριους, αλλά στην Τουρκία. Γι' αυτό και χαιρετίζουμε τις πρωτοβουλίες του Προέδρου να ενισχύσει τις διακρατικές μας σχέσεις με φιλικά κράτη, όπως η Ρωσία και η Κίνα, αλλά την ίδια ώρα δεν κατανοούμε -και το τονίζω, δεν κατανοούμε- γιατί αποφεύγουμε την ενεργότερη εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κράτος μέλος της οποίας είμαστε και στην οποία η Τουρκία στοχεύει με προσδοκίες.

Αυτό που προτείνουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια ολοκληρωμένη και σφαιρική στρατηγική προώθησης του Κυπριακού στο χώρο της Ευρώπης. Μια στρατηγική που να περιλαμβάνει τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το σύνολο των θεσμικών οργάνων και βεβαίως τις πολιτικές ομάδες. Εδώ έχουμε ρόλο να διαδραματίσουμε, οι πολιτικές δυνάμεις, και θέλω να πιστεύω πως οι προτάσεις μας για αξιοποίηση των διασυνδέσεών μας θα γίνουν αποδεκτές από την κυβέρνηση.

Επιδίωξη μιας τέτοιας στρατηγικής δε θα πρέπει να περιορίζεται απλά στην ενημέρωση και διαφώτιση των εταίρων μας, αλλά στην εξασφάλιση της εμπλοκής τους στην πολιτική στήριξη και στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος πιέσεων προς την Άγκυρα. Μαζί με τους Ευρωπαίους εταίρους μας θα πρέπει να στείλουμε ένα ξεκάθαρο πολιτικό μήνυμα προς την Άγκυρα: ότι στηρίζουμε σίγουρα την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας, αλλά την ίδια ώρα ότι αυτή η στήριξη εξαρτάται μεταξύ άλλων από τη θετική μεταβολή της τουρκικής στάσης στο Κυπριακό. Πρέπει να καταλάβει η Τουρκία ότι η επίλυση του Κυπριακού θα είναι και προς το δικό της όφελος, αλλά και ότι η μη λύση δε θα είναι χωρίς κόστος.

Απαραίτητη προϋπόθεση να οικοδομήσουμε και πάλι εκείνες τις συμμαχίες και τα διεθνή ερείσματα που μας επέτρεψαν πριν από έξι χρόνια να πετύχουμε αυτό που θεωρείτο ακατόρθωτο, την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Να επιδιώξουμε, είναι εισήγησή μας, την ακόμη πιο στενή συνεργασία μας με την Ελλάδα. Ασφαλώς και είμαστε ανεξάρτητο κράτος, κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά η Ελλάδα ήταν και παραμένει ή θα πρέπει να παραμείνει το πιο σταθερό μας στήριγμα.

Να κατανοήσουμε επίσης τη σημασία της ενεργούς και συνεπούς συμμετοχής της Κύπρου στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Πρέπει η Κύπρος να έχει φωνή, να έχει κύρος και θετική συμβολή σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την ευρωπαϊκή οικογένεια.

Κυρίες και κύριοι,

Δογματικές αντιευρωπαϊκές προσεγγίσεις και πολιτικές επιλογές στη βάση ξεπερασμένων ιδεολογικών περιχαρακώσεων, όπως είναι για παράδειγμα η στάση της κυβέρνησης και του ΑΚΕΛ ακόμα και έναντι του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, δεν είναι απλά απαράδεκτες, είναι και επικίνδυνες. Υπονομεύουν τη δυνατότά μας να εξασφαλίσουμε στήριξη και να αξιοποιήσουμε στο έπακρο τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θέλω να ξεκαθαρίσω ότι μας βρίσκουν κάθετα αντίθετους. Δε θα πρέπει να προβληματίσει άραγε την κυβέρνηση, τις πολιτικές δυνάμεις πως το σύνολο των ευρωπαϊκών κρατών, αλλά ακόμα και η Ρωσία είναι μέλη του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη; Δε μας προβληματίζει το γεγονός πως είμαστε η μόνη εξαίρεση; Δε μας προβληματίζει άραγε πως η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι και δικό μας κομμάτι και ή έχουμε ρόλο να διαδραματίσουμε σε αυτή ή πρέπει να αναμένουμε επιδιώκοντας πολύ περισσότερα από αυτή; Πώς θα το επιτύχουμε, αν από βασικές δομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραμένουμε η μόνη κατ' εξαίρεση χώρα που εννοεί να νομίζει ακόμα ότι είναι το κέντρο της γης, ο ομφαλός κατ' ακρίβεια της γης;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να γίνει σε όλους μας συνείδηση αυτό που έχουμε κατ' επανάληψη αναφέρει, ότι τώρα είναι η ώρα της εθνικής ευθύνης. Το Κυπριακό δεν προσφέρεται ούτε για ιδεολογικές επιλογές ούτε για πολιτικές αντιπαραθέσεις αλλά ούτε βεβαίως και για διαχωρισμό των πολιτών σε πατριώτες και ολιγότερο πατριώτες. Αυτό αναφέρεται εις όσους εμμένουν εις όσα επιμένουν. Και δεν εννοώ την κυβερνητική παράταξη! Και όταν λέω κυβερνητική παράταξη, εννοώ το ΑΚΕΛ, διότι η κυβερνητική παράταξη περιλαμβάνει και εις όσους έκαμα αναφορά.

Δε θα επαναλάβω και σήμερα την αυτονόητη απαίτηση για συνεχή ενημέρωση και διαβούλευση μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων, αλλά θα τονίσω πως τώρα είναι η ώρα της ενότητας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η ώρα της κοινής δράσης για μια λειτουργική και βιώσιμη λύση. Πιστεύουμε πως όλοι μαζί, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, έχουμε τις δυνατότητες να δώσουμε τέλος στη διαίρεση και στο διχασμό.

Έχουμε τις δυνατότητες για μια λύση που θα ανοίγει δρόμους προόδου, ευημερίας και ασφάλειας για όλους ανεξαιρέτα τους Κυπρίους. Αυτός πρέπει να είναι ο κεντρικός μας στόχος, αυτή πρέπει να είναι η κεντρική πολιτική μας επιδίωξη για τον επόμενο χρόνο.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Κυπριακό δεν είναι η μοναδική πρόκληση που έχουμε μπροστά μας. Ο Κύπριος πολίτης είναι και Ευρωπαίος πολίτης και δε θα πρέπει πλέον να βρίσκεται αντιμέτωπος με τις όποιες υστερήσεις στους τομείς της εσωτερικής πολιτικής και της οικονομικής ανάπτυξης. Και την ίδια ώρα βεβαίως θα έπρεπε να είχαμε σήμερα μπροστά μας μια ολοκληρωμένη στρατηγική αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης, που ασφαλώς επηρεάζει και θα επηρεάσει ακόμη περισσότερο

την Κύπρο. Αυτός θα έπρεπε να ήταν ο κυρίαρχος, κατά την άποψή μας, στόχος του φετινού προϋπολογισμού, αλλά δυστυχώς αυτή ακριβώς είναι και μεγάλη αδυναμία του.

Όπως έχω αναφέρει και πρόσφατα από αυτό το βήμα στη συζήτηση για την οικονομική κρίση, ασφαλώς και αναγνωρίζουμε ότι η κυπριακή οικονομία στηρίζεται σε διαχρονικά στέρεα θεμέλια. Οικονομικά θεμέλια που έχουν γίνει πολύ πιο ισχυρά μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη ζώνη του ευρώ. Αυτό ελπίζω να το αναγνωρίζουν πλέον όλοι. Ιδιαίτερα όσοι παρακολουθούν τα οικονομικά, όσοι παρακολουθούν δελτία ειδήσεων θα έχουν διαπιστώσει πως η υποτίμηση του νομίσματος της τρίτης ισχυρότερης οικονομικά χώρας, της Βρετανίας, έχει υποστεί υποτίμηση και καθίζηση που φτάνει το 25% έναντι του ευρώ. Φανταστείτε εάν ακολουθούσαμε τις πολιτικές κάποιων ευρωσκεπτικιστών για μη ένταξη στη ζώνη του ευρώ. Και ίσως να είναι ένα από τα καλύτερα μνημόσυνα για τον Τάσσο Παπαδόπουλο, αλλά και υπόμνηση του πόσο υπεύθυνη ήταν η αντιπολίτευση, όταν με συνέπεια στήριξε και τελικά στήριξε την κυπριακή οικονομία μέσα από την ένταξή μας στο ευρώ.

Πάνω σε αυτά τα γερά θεμέλια θα έπρεπε σήμερα να κτίζαμε μια αποτελεσματική πολιτική αντιμετώπισης της κρίσης, αλλά την ίδια ώρα, μέσω μιας νέας οικονομικής αναπτυξιακής στρατηγικής, να ξεκινούσαμε μια πορεία που θα έφερνε την Κύπρο κοντά στα υψηλά επίπεδα υπηρεσιών των πλουσιότερων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και μιλώ από πλευράς ποιότητας, είτε πρόκειται για την παιδεία είτε πρόκειται για την υγεία είτε πρόκειται για σωρεία άλλων θεμάτων.

Αντί τούτου, λυτούμαι να παρατηρήσω πως η κυβέρνηση επέλεξε δυστυχώς το δρόμο του εφησυχασμού. Επιμένει η κυβέρνηση σε έναν προϋπολογισμό που βασίζεται σε υπεραισιόδοξες εκτιμήσεις και σε εντελώς διαφορετικά οικονομικά δεδομένα από τα όσα ισχύουν πλέον σήμερα διεθνώς.

Για πρώτη φορά όλοι σχεδόν οι σημαντικοί παραγωγικοί τομείς της οικονομίας μας, τουρισμός, οικοδομική βιομηχανία, εμπορική ναυτιλία, επιχειρηματικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, βρίσκονται αντιμέτωποι με σοβαρή επιβράδυνση. Έγκαιρα, και κατ' επανάληψη θα πρέπει να πω, είχαμε εκφράσει την άποψη ότι αυτά ακριβώς τα δεδομένα επιβάλλουν νέα κατεύθυνση, νέες ιεραρχήσεις και δημοσιονομική επέκταση και ότι απαιτείται συνεπώς ένας ριζικός ανασχεδιασμός του προϋπολογισμού, για να στηριχθούν οι παραγωγικοί μας τομείς με συγκεκριμένα μέτρα και για να δοθεί μια ισχυρότατη αναπτυξιακή ώθηση στην οικονομία, με αύξηση των δημοσίων αναπτυξιακών δαπανών. Ότι απαιτείται ακόμη μια πολύ πιο αποτελεσματική στόχευση των κοινωνικών παροχών προς τις πλέον ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Δε ζητήσαμε υπερβολικά και δυσανάλογα μέτρα που θα υπονόμειαν την οικονομία, αλλά μέτρα προληπτικά και τονωτικά, για να αποφύγουμε τα χειρότερα. Όπως ακριβώς πράττουν άλλες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις και όπως προτείνει ακόμα και το σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Είχαμε κατ' επανάληψη υπογραμμίσει ότι η κρίση μπορεί να αποτελέσει την ευκαιρία για επενδύσεις και σε νέους τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα αξιόπιστα ευρυζωνικά δίκτυα και οι νέες τεχνολογικές εφαρμογές στην εκπαίδευση, στην υγεία και στη δημόσια υπηρεσία, τομείς στους οποίους καταγράφεται μια απaráδεκτη υστέρηση της Κύπρου.

Η κυβέρνηση δυστυχώς επέλεξε την πολιτική μιας άγονης αναμονής. Με αυτή την προσέγγιση δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε. Η μόνη απάντηση της κυβέρνησης στη μεγάλη αυτή οικονομική κρίση είναι η επιτάχυνση, όπως λέει, του ρυθμού υλοποίησης εκείνων των αναπτυξιακών έργων που ήδη είχαν περιληφθεί στον

προϋπολογισμό. Κάτι το οποίο όχι μόνο δεν είναι αρκετό αλλά, πολύ φοβούμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι καν εφικτό.

Γνωρίζουμε, φίλε υπουργέ των οικονομικών, τη γραφειοκρατία, τη δυστοκία και τις χρονοβόρες διαδικασίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Και γι' αυτά βεβαίως δεν ευθύνεστε εσείς ή η παρούσα κυβέρνηση. Θέλω να είμαι δίκαιος. Κλασικό παράδειγμα η μόνιμη μονάδα αφαλάτωσης στη Λεμεσό που, λόγω ακριβώς αυτών των αγκυλώσεων, παραμένει χωρίς υλοποίηση. Να δεχτώ ότι η κυβέρνηση δε θα ήθελε να ξεκινήσουν τα έργα; Γιατί δεν ξεκινούν; Γιατί υπάρχουν οι χρονοβόρες διαδικασίες, υπάρχουν τα θεσμικά όργανα στα οποία έχει το δικαίωμα ο προσφοροδότης να προσφύγει.

Επομένως, δεν μπορούμε να ελπίζουμε και να βασιζόμαστε στην επίστευση και υλοποίηση έργων τα οποία μάλιστα είναι αντιγραφή των όσων επροϋπολογίζοντο ή αναφέροντο στους προϋπολογισμούς του 2007 και του 2008. Συνεπώς, χρειάζεται κάτι άλλο. Χρειάζεται το πιο σημαντικό, ο διάλογος, ο μη δογματισμός, η σύνθεση και η συναίνεση και οπωσδήποτε η λήψη μέτρων που άλλα κράτη είχαν την τόλμη να πάρουν αρκετά πιο έγκαιρα από εμάς. Θέλω να πω ότι δεν παραγνωρίζουμε τα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση προς τη σωστή κατεύθυνση και τα οποία χαιρέτισαμε ούτως ή άλλως. Μέτρα όμως που κατά άποψή μας δεν αποτελούν τη συνταγή για μια σφαιρική αντιμετώπιση μιας κρίσης που οπωσδήποτε δε θα μας αφήσει ανέπαφους και που έχει υποχρεώσει την κυβέρνηση να προχωρήσει στην εξαγγελία... Έχετε προχωρήσει; Γιατί δεν άκουσα δελτίο ειδήσεων. Ελπίζω να έχετε προχωρήσει σήμερα στην εξαγγελία κάποιων μέτρων τα οποία να βοηθούν στη ρευστότητα των τραπεζών. Αυτό το χαιρετίζουμε, αλλά και διερωτόμαστε, φίλε κύριε υπουργέ: Υπήρχε λόγος να περιφρονηθεί, κατά τρόπο απαράδεκτο, η αντιπολίτευση, όταν εισηγήτο μεθόδους ή μέτρα προκειμένου να αυξηθεί αυτή η ρευστότητα, με την κινδυνολογία ότι τάχα θα αυξάνετο το δημόσιο χρέος από 49% σε τόσα τοις εκατό. Μα, εν μια νυκτί δεν αυξήσαμε σήμερα, και ορθά πράξατε, διότι έχουμε το περιθώριο, από 49% σε 57%;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη. Σας παρακαλώ!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν επιτρέπεται δυστυχώς ο διάλογος. Είναι ρητορικές οι ερωτήσεις που υποβάλλω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, προχωρήστε, σας παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, απλά υποχρέωσα εγώ τον υπουργό να απαντά και απολογούμαι. Αλλά εκείνο το οποίο λέγω, αν αύριο, όταν θα δανειστείτε, βεβαίως και θα αυξήσετε το δημόσιο χρέος. Συνεπώς, αυτό το οποίο λέγω, είναι πως αυτό που υπαγορεύεται είναι αυτό που και σε άλλες χώρες έχει συμβεί και θα κάνω αναφορά και στη συνέχεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα προβλήματα της οικονομίας δεν επιλύονται ούτε με λογιστικές προσεγγίσεις, αλλά ούτε και με δογματισμούς. Μπορούν όμως να επιλυθούν με τη συνεργασία όλων,

σε μια προσπάθεια χάραξης ενός νέου σχεδίου ανάπτυξης. Ενός σχεδίου που θα επιχειρεί τομές, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και αποδοτικότητας του συνόλου της οικονομίας. Ενός σχεδίου που θα θέτει τις βάσεις για μια νέα σχέση μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Ιδιωτικός και δημόσιος τομέας να αποτελέσουν σύμμαχοι για την ανάπτυξη. Ο ιδιωτικός τομέας αποτελεί χωρίς αμφιβολία την κινητήριου δύναμη της ανάπτυξης. Πρέπει να ενθαρρύνουμε την επιχειρηματικότητα, να στηρίξουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και την ίδια ώρα να προσελκύσουμε ξένες επενδύσεις. Πρέπει την ίδια ώρα να απελευθερώσουμε τον ιδιωτικό τομέα από τα όποια περιττά γραφειοκρατικά βαρίδια του δημοσίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα μόνο παράδειγμα της αποτελεσματικότητας/συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Δέστε το αεροδρόμιο της Πάφου και την πρόοδο που παρατηρείται στο αεροδρόμιο της Λάρνακας. Μια ιδιωτική εταιρεία, σε συνεργασία πάντοτε με το κράτος, κατόρθωσε, με βάση τις συμβατικές της υποχρεώσεις, να παραδώσει την ημέρα που εδεδεσμεύετο σε πλήρη λειτουργία το αεροδρόμιο της Πάφου. Δέστε πόσα άλλα έργα εκτελούνται από το δημόσιο και σε ποια χρονικά διαστήματα επιτυγχάνεται και σε ποιο κόστος, ακόμα υψηλότερο, προκειμένου είτε να κατασκευαστεί ένας δρόμος είτε κάποια άλλα έργα ή υποδομές.

Από την άλλη, ο δημόσιος τομέας θα πρέπει να αποτελεί το ρυθμιστή και τον ελεγκτή. Με ένα ισχυρό εποπτικό πλαίσιο, με αξιόπιστους θεσμούς και διαδικασίες να ελέγχει την ορθή τήρηση των κανόνων και του ανταγωνισμού. Δική μας θέση είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως ο ανταγωνισμός αποτελεί τον καλύτερο σύμμαχο του καταναλωτή και όχι βεβαίως τα μονοπώλια, είτε αυτά είναι κρατικά είτε αυτά είναι ιδιωτικά.

Θέλουμε ένα κράτος σύγχρονο και αποτελεσματικό, που να εξυπηρετεί τους πολίτες και τις επιχειρήσεις αναλόγως των δικαιωμάτων και των αναγκών τους και όχι αναλόγως των πολιτικών τους προσβάσεων και γνωριμιών. Ας πάψουν κάποιοι να επιμένουν να βλέπουν τη δημόσια υπηρεσία ως λάφυρο. Θέλουμε επίσης ένα κράτος που θα προσφέρει ένα ισχυρότατο δίκτυο κοινωνικής στήριξης για κάθε πολίτη που έχει ανάγκη.

Επαναλαμβάνουμε τη θέση μας πως με τρόπο αδογματίστο και με ανοικτά μυαλά θα πρέπει να αξιοποιήσουμε ακόμη περισσότερο τις σύγχρονες μεθόδους σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, αλλά και την περίπτωση επιμέρους μετοχοποιήσεων και αποκρατικοποιήσεων. Ας μην ανασύρουν, εις το άκουσμα των όσων έχω πει, κάποιοι τον μπαμπούλα του νεοφιλελευθερισμού. Γιατί θέλω να τονίσω πως εμείς απορρίπτουμε τόσο τον άκρατο νεοφιλελευθερισμό όσο και τον άκρατο κρατισμό. Οι δογματισμοί του παρελθόντος ή οι δογματισμοί που βασίζονται σε ιδεοληψίες του παρελθόντος ας αφεθούν στο πλάι. Οφείλουμε με πραγματισμό να αντλήσουμε χρήσιμα συμπεράσματα από τις επιλογές άλλων κυβερνήσεων, είτε αυτές ανήκουν στο χώρο της κεντροδεξιάς είτε στο χώρο της σοσιαλδημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι,

Ο Κύπριος Ευρωπαίος πολίτης έχει πλέον υψηλές απαιτήσεις και βεβαίως ξεκάθαρα δικαιώματα. Καμία προσπάθεια ωραιοποίησης δεν μπορεί πλέον να αποκρύψει τις μεγάλες υστερήσεις που παρουσιάζονται ως αποτέλεσμα διατακτικών επιλογών και πολιτικών.

Η δημόσια εκπαίδευση νοσεί και τις λύσεις δεν μπορεί να τις προσφέρει καμιά μα καμιά εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που βασίζεται όχι στα σύγχρονα αλλά σε

ξεπερασμένα ιδεολογήματα αντί στις ανάγκες, όπως είπα, της σύγχρονης εποχής. Η δημόσια υγεία βρίσκεται σε τέλμα και η εφαρμογή του ΓΕΣΥ παραπέμπεται από χρόνο σε χρόνο. Ο Κύπριος πολίτης βρίσκεται αντιμέτωπος με επίπεδα πληθωρισμού που παραμένουν σταθερά πιο ψηλά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Πέρα από το πλήγμα στην ανταγωνιστικότητά μας, το γεγονός αυτό σημαίνει ότι το κατά κεφαλήν εισόδημα του Κύπριου πολίτη, σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, δε σημειώνει καμιά αύξηση τα τελευταία χρόνια, κατ' αντίθεση με τους ρυθμούς αύξησης βεβαίως των κόστων. Ακούμε συχνά τους φίλους υπουργούς της κυβέρνησης να οργίζονται ακόμα και οι ίδιοι με την ακρίβεια και να καταγγέλλουν γενικά και αόριστα τους κερδοσκόπους. Θέλω όμως να υποδείξω ότι ένα από τα μεγαλύτερα βάρη που καλείται να πληρώσει ο Κύπριος καταναλωτής είναι αυτό του ηλεκτρικού ρεύματος. Έχουμε το τέταρτο ακριβότερο ηλεκτρικό ρεύμα στην Ευρώπη για τα νοικοκυριά και το πιο ακριβό για τις επιχειρήσεις. Και δεν μπορούμε βεβαίως να φορτώσουμε την ευθύνη σε ιδιώτες κερδοσκόπους, γιατί η παραγωγή και διανομή ηλεκτρικού ρεύματος αποτελεί καθαρά κρατικό μονοπώλιο. Τα κυπριακά νοικοκυριά και οι κυπριακές επιχειρήσεις είναι -θα πρέπει να το παραδεχτούμε- καταχρεωμένες, με τον ιδιωτικό δανεισμό να ανέρχεται πλέον στο 140% του ΑΕΠ. Οι Κύπριοι συνταξιούχοι εξακολουθούν να βρίσκονται πολύ πιο κοντά στο όριο της φτώχειας, σε σχέση με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους συνταξιούχους. Συνεπώς, ας μην ακούμε μόνο συνθήματα για το πόσο "ιερό" είναι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων -όλοι το αναγνωρίζουμε- αλλά ας δούμε επιτέλους συγκεκριμένα μέτρα που θα του επιτρέψουν να έχει υψηλότερες αποδόσεις.

Ας μη μιλούμε καν για άλλους δείκτες που αποτυπώνουν τις σύγχρονες πτυχές της ευημερίας και της ανάπτυξης, όπως είναι η έρευνα και η καινοτομία ή η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και εξυπηρέτηση του πολίτη. Ας μη μιλήσουμε επίσης για τους περιβαλλοντικούς δείκτες, όπως η εκπομπή ρύπων και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπου βρισκόμαστε δυστυχώς στις τελευταίες θέσεις. Όπως και δε θα ήθελα να επεκταθώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στους άλλους τομείς της εσωτερικής διακυβέρνησης, για τους οποίους εκτεταμένη αναφορά θα γίνει από τους καθ' ύλην αρμοδίου βουλευτές της παράταξης.

Αν είναι κάτι που θέλω να σημειώσω με μεγάλη λύπη, είναι το πόσο αναγκαία είναι η διαφύλαξη των θεσμών του κράτους. Η απόδραση ενός ισοβίτη έχει δυστυχώς εξευτελίσει το κράτος μας. Και θέλω να πιστεύω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα λάβει όλα εκείνα τα μέτρα για επανόρθωση του τρωθέντος ηθικού και των θεσμών και γενικότερα της πολιτείας. Είναι αδιανόητα τα όσα συνέβησαν και σήμερα και είμαι βέβαιος ότι κανένας μα κανένας δε δέχεται να παραμείνουν ως έχουν τα πράγματα με απλές διακηρύξεις ή εκδήλωση οργής.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θεωρεί την οικονομία ως ένα από τα ύψιστα των εθνικών θεμάτων. Έχουμε κατ' επανάληψη τονίσει πως σε ανάλογα θέματα είμαστε έτοιμοι για έναν ανοικτό και αδογμάτιστο διάλογο, προκειμένου μέσα από συγκλίσεις και συναινέσεις να καταλήξουμε σε μια πολιτική που, μακριά από αγκυλώσεις, επαναλαμβάνω, θα υπηρετεί την ευημερία του συνόλου. Ακόμη και κατά την πρόσφατη συζήτηση για την αντιμετώπιση της διεθνούς οικονομικής κρίσης είχα επανατονίσει την προθυμία μας -και το επανατονίζω και σήμερα, κυρίες υπουργέ- να συνεργαστούμε, προκειμένου, μέσα από την αναθεώρηση των προϋπολογισμών που καταρτίστηκαν με βάση άλλα δεδομένα, να επιτύχουμε τη σύγκλιση σε πολιτικές που θα οδηγήσουν ή θα οδηγούσαν στην υιοθέτηση μιας κοινής στρατηγικής για την αντιμετώπιση των

προβλημάτων της κρίσης, για τα οποία η κυβέρνηση βεβαίως και δεν ευθύνεται, έτσι ώστε ομόφωνα να υιοθετείτο ένας προϋπολογισμός μεταρρυθμίσεων και ουσιαστικού εκσυγχρονισμού και ορθολογισμού του κράτους.

Με λύπη θέλω να σημειώσω πως μια καθ' όλα αδικαιολόγητη άρνηση ουσιαστικού διαλόγου, με αντιφατικές τις περισσότερες φορές τις τοποθετήσεις της κυβέρνησης, οδήγησε τη Βουλή στην ανάγκη να εξετάζει σήμερα έναν προϋπολογισμό που πόρρω απέχει από τις πραγματικότητες. Έγινε με βάση κάποια άλλα δεδομένα και έχουμε μπροστά μας την επιλογή να ψηφίσουμε έναν προϋπολογισμό που στηρίζεται στα δεδομένα του Ιούνη και όχι στα δεδομένα του Οκτώβρη, του Νοέμβρη, του Δεκέμβρη.

Θέλω να σημειώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως είναι ύστερα από σοβαρό προβληματισμό που η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού κατέληξε στην απόφαση καταψήφισης του προϋπολογισμού. Το πράττουμε θέλοντας έτσι να στείλουμε ένα μήνυμα, της ανάγκης αυτού που στο σύνολο των χωρών πραγματοποιείται. Αυτό δηλαδή που υποχρέωσε, χάριν του εθνικού καλού, κυβερνήσεις και αντιπολιτεύσεις να ενώσουν μέσα από το διάλογο τις δυνάμεις τους και βεβαίως τις πολιτικές τους μέσα από συναινέσεις για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων, προκειμένου να προστατέψουν τις οικονομίες και τους πολίτες τους. Στην απόφασή μας δεν παραλείψαμε να λάβουμε υπόψη πως η αριθμητική δύναμη των συγκυβερνώντων κομμάτων επιτρέπει την υπερψήφιση του προϋπολογισμού, έτσι που να μην προκαλείται παράλυση του κράτους. Θέλουμε να πιστεύουμε πως η καταψήφιση του προϋπολογισμού είναι πράξη συνέπειας στην πολιτική ευθύνης που εμείς ακολουθούμε και που σίγουρα στέλνει για άλλη μια φορά το μήνυμα της ανάγκης για επιλογή μεταξύ αλαζονείας και συναίνεσης της επιλογής του διαλόγου και της σύνθεσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Παρά την τοποθέτησή μας για καταψήφιση του προϋπολογισμού, θα δώσουμε τη στήριξή μας σε εξειδικευμένα κεφάλαια πολιτικής που θεωρούμε πως συμπίπτουν και με τις δικές μας θεωρήσεις.

Για ύστατη φορά, και το τονίζω, για ύστατη φορά θέλω να κάμω έκκληση, αλλά και θέλω να δηλώσω πως ως υπεύθυνη αντιπολίτευση είμαστε ανοικτοί σε διάλογο για όλα τα θέματα που μπορεί να επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά αυτό που είναι ο μόνιμός μας στόχος: την ενότητα των πολιτικών δυνάμεων, είτε ανήκουν στην κυβέρνηση είτε στην αντιπολίτευση, έτσι ώστε μακριά από αντιπαραθέσεις να προσηλωθούμε όλοι στον κοινό στόχο, να προσηλωθούμε στο στόχο της επανένωσης της πατρίδας μας. Αυτή πιστεύω θα είναι η μεγαλύτερη προσφορά όλων μας προς την πατρίδα μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Αναστασιάδη.

Καλώ τώρα στο βήμα τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τον κ. Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με αυτή την ευκαιρία θα θέλαμε, για μια ακόμα φορά, να εκφράσουμε τα αισθήματα τιμής και σεβασμού προς τον εκλιπόντα τέως Πρόεδρο της Δημοκρατίας Τάσσο Παπαδόπουλο, για μια πενήνταχρονη αγωνιστική παρουσία για τα δίκαια της Κύπρου. Μια παρουσία που στηρίχθηκε σε αρχές και πιστεύω. Και για μια ακόμα φορά να εκφράσουμε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια προς την οικογένεια, τους οικείους του και το Δημοκρατικό Κόμμα.

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί κορυφαία πολιτική πράξη. Από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων ενημερώνουμε, ως είθισται, με τον πιο επίσημο τρόπο το λαό μας για εξελίξεις στον τόπο μας και διεθνώς. Η παρουσίαση του κυβερνητικού έργου και προγραμματισμού για το επερχόμενο έτος δεν αφορά μόνο την οικονομική και δημοσιονομική διαχείριση του κράτους. Αφορά όλες τις πτυχές της κρατικής λειτουργίας, των κοινωνικών δρωμένων, με πρώτιστο θέμα βεβαίως το Κυπριακό.

Για εμάς, ως ΑΚΕΛ, η συζήτηση του Κυπριακού έχει πρωτεύουσα σημασία. Πρώτιστα, γιατί είναι πρόβλημα που επηρεάζει τη ζωή μας και τριάντα τέσσερα χρόνια και επίσης γιατί η έκβαση και λύση του θα επηρεάζει τις μελλοντικές γενιές της Κύπρου.

Εμείς αντιλαμβανόμαστε ως πρώτιστο μέλημα και καθήκον μας την εξεύρεση λύσης. Λύση, η οποία θα διασφαλίζει την αρμονική συμβίωση όλων των Κυπρίων, την αξιοπρέπεια και την ασφάλειά τους. Αυτό προϋποθέτει την απαλλαγή από την κατοχή και όλα τα συνεπακόλουθά της. Προϋποθέτει μια διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, όπως καθορίζεται στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Ένα λαό, ένα κράτος, με μια και μόνη κυριαρχία, μια διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια. Μόνο έτσι θα μπορέσουν οι Κύπριοι, σε συνθήκες πραγματικής ειρήνης, να ευημερήσουν, να προχωρήσουν μπροστά και να αντιμετωπίσουν όλες τις διεθνείς και εσωτερικές προκλήσεις που συνεχώς αναφύονται. Και βεβαίως, δεν είναι ούτε λίγες ούτε αμελητέες.

Στο σημείο αυτό νιώθω την υποχρέωση να κάνω ένα σχόλιο, εκτός κειμένου, στην απίστευτη αναφορά του προέδρου του Ευρωπαϊκού Κόμματος ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τάχατες συναίνεσε σε συνεταιρισμό δύο ισότιμων κρατών. Άκρως λυπηρό! Ούτε ο Ταλάτ ούτε η Τουρκία το ισχυρίστηκαν! Απευθείας άλλοθι εις την Τουρκία και δικαιολόγηση των δικών τους ερμηνειών είναι αυτή η τοποθέτηση. Και για να δανειστώ την αναφορά του κ. Αγγελίδη, για να μην πω ότι είναι ύβρις, θα πω ότι είναι άνους η θέση αυτή του προέδρου του ΕΥΡΩΚΟ και -να το μεταφράσω στην καθομιλουμένη- άμυαλη τουλάχιστον! Ποτέ και πουθενά δεν υιοθετήθηκαν τέτοιες θέσεις από τον Πρόεδρο· το αντίθετο!

Θέλω να σχολιάσω ακόμα ένα σημείο. Κάτι το οποίο δυστυχώς γίνεται και μάλιστα προβληματίστηκε πολύ αν θα το έλεγα αυτό το πράγμα σήμερα, την επομένη της κηδείας του Τάσσου Παπαδόπουλου, αλλά θα το πω. Γίνονται ορισμένες αναφορές μέσω Τάσσου Παπαδόπουλου. Ο καθένας ας πει τις θέσεις του! Και μίλησε τάχατες για ξεπέραςμα της 8^{ης} Ιουλίου ο κ. Συλλούρης. Ο Πρόεδρος και την υιοθέτησε -ο νυν Πρόεδρος- και κτίζει και υλοποιεί την 8^η Ιουλίου! Το ερώτημα είναι το εξής: Τότε, που συνωμολογήθη η 8^η Ιουλίου, ποιο κόμμα εθεώρησε ότι αυτό που έκανε ο εκλιπών Πρόεδρος ενείχε τον κίνδυνο επαναφοράς του Σχεδίου Ανάν; Σε ποιο κόμμα ανήκει αυτή η επίσημη ανακοίνωση;

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα μπορούσα να αφήσω ασχολίαστη τη διεθνή κατάσταση, ειδικά έτσι όπως διαμορφώνεται στα πλαίσια της ολοένα και εντονότερης προσπάθειας των αντιδραστικών δυνάμεων να εφαρμόσουν τα πλέον συντηρητικά και αντιλαϊκά μέτρα. Δυστυχώς, η ευρύτερη κατάσταση, όπως διαμορφώνεται, επηρεάζει αποφασιστικά και τη δική μας πατρίδα. Μικροί λαοί, που αγωνίζονται για τα δίκαια και την αξιοπρέπεια τους, έχουν απέναντί τους να αντιμετωπίσουν τη βουλιμία δυνάμεων, που, σε σύμπραξη με τις Ηνωμένες Πολιτείες, θεωρούν ότι μπορούν να κόβουν και να ράβουν το διεθνές δίκαιο και τις ζωές των λαών στα μέτρα τους. Στο όνομα τάχατες της καταπολέμησης της τρομοκρατίας καταστρατηγείται ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών, απεμπολούνται βασικά ανθρωπίνια δικαιώματα και λαοί ολόκληροι υποφέρουν.

Βεβαίως, η οικονομική κρίση που μαστίζει τον πλανήτη είναι σύμφυτο πρόβλημα και απόρροια αυτού του ίδιου του συστήματος. Ήταν φυσιολογικό, μετά από τόσα χρόνια ασυδοσίας, εκμετάλλευσης, αλόγιστης και ανεύθυνης διαχείρισης των οικονομικών, δημοσιονομικών, πολιτικών και κοινωνικών ζητημάτων, να επέλθει και η κατάρρευση. Κατάρρευση, που έχει βασικά προκληθεί από την αλαζονική επιδίωξη του μέγιστου κέρδους έναντι κάθε τιμήματος.

Με ενδιαφέρον παρατηρούμε την αδυναμία των διεθνών οργανισμών και ατόμων που τους υπηρετούν να εξηγήσουν τα αίτια που μας οδήγησαν στην κρίση. Και να μου επιτραπεί ένα σχόλιο, για όσους μας καλούν απλώς να αντιγράψουμε τα μέτρα άλλων χωρών, για να είμαστε πειστικοί ότι είμαστε σύγχρονοι! Είναι οι ίδιοι που διαχειρίζονταν τις οικονομίες που κατέρρευσαν! Οι εργαζόμενοι για ακόμα μια φορά θα κληθούν να πληρώσουν με τον πιο βάνουσο τρόπο. Τις δυο προηγούμενες βδομάδες εδώ στο βήμα της Βουλής συζητήσαμε για την οικονομική κρίση. Δυστυχώς, οι πλείστες ομιλίες επικεντρώθηκαν σε κριτική κατά της κυβέρνησης, παρά να αναλύσουν τα αίτια, να προτείνουν λύσεις και να αναγνωρίσουν τη ρίζα του προβλήματος.

Οι ανατρεπτικές αλλαγές την τελευταία δεκαετία του 20^{ου} αιώνα οξύνουν τις αντιθέσεις των πόλων ισχύος του συστήματος. Η πάλη για διαχωρισμό σφαιρών επιρροής, η πυροδότηση σωρείας διενέξεων, η ποδηγέτηση του ΟΗΕ, η αναβίωση του εθνικισμού-σοβινισμού, η εξάπλωση του θρησκευτικού φανατισμού, η έξαρση της κάθε λογής τρομοκρατίας, ως επίσης και η διεύρυνση του όρου αυτού, ώστε να οδηγούνται τα πράγματα σε αστυνομοκρατία και περιορισμό των ελευθεριών, είναι επακόλουθα αυτής της πολιτικής. Ενώ η κοινωνική, περιβαλλοντική, οικολογική, πολιτιστική και εργασιακή οπισθοδρόμηση οδηγούν ανθρώπους και λαούς σε εξαθλίωση, ο καπιταλισμός, ιδιαίτερα το νεοφιλελεύθερο-συντηρητικό του μοντέλο, δε δίνει απαντήσεις σ' αυτά τα αδιέξοδα. Το μόνο που μπορεί να προσφέρει είναι εφήμερες και περιοδικές λύσεις για χειραγώγηση και αποσιώπηση της κρίσης, μέχρι βεβαίως να εμφανιστεί η επόμενη.

Κύριοι συνάδελφοι,

Με αυτά τα δεδομένα, δυστυχώς η ανθρωπότητα θα οδηγηθεί σε χειρότερες ατραπούς. Εμείς λέμε και επιμένουμε ότι υπάρχει και άλλος δρόμος αυτός του αγώνα. Η πολύχρονη πορεία και προσφορά του ΑΚΕΛ στην Κύπρο είναι η καλύτερη απόδειξη της φιλοσοφίας που υπηρετούμε. Στόχος μας -και ιδιαίτερα του Προέδρου- είναι να αξιοποιηθούν σωστά και προς όφελος του λαού μας όλες οι δυνατότητες που προσφέρονται.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια αντιμετωπίζουμε και τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπάρχουν αυστηροί περιορισμοί, δεδομένων των οδηγιών των προερχομένων από τις Βρυξέλλες. Στόχος μας όμως είναι να δώσουμε τη μάχη σε όλα

τα επίπεδα, ώστε τα αρνητικά για το λαό μας να μειωθούν. Άλλωστε, δεν ήμασταν εμείς που λέγαμε στον κόσμο ότι με την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα τρώει με χρυσά κουτάλια! Ρεαλιστικά αναγνωρίζαμε τις μεγάλες δυσκολίες, αλλά και τα θετικά. Αποφασίσαμε ότι λόγω Κυπριακού η ένταξή μας θα ήταν βοηθητική. Ποτέ όμως δεν παραγνωρίσαμε τις αρνητικές επιπτώσεις της ένταξης στον κοινωνικοοικονομικό τομέα.

Ακριβώς, η δράση μας στο εθνικό και ευρωπαϊκό κοινοβούλιο αποδεικνύει την υπεύθυνη στάση μας. Αντιδράσαμε στην αντιεργατική οδηγία Bolkenstein, στην παρακολούθηση, στη λήψη DNA, στην καταγραφή προσωπικών δεδομένων και άλλα. Διαφωνούμε με τον ευρωτρομονόμο και καταδικάζουμε τα ασύδοτα μέτρα που λαμβάνονται τάχατες για καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Είμαστε αντίθετοι με την προσπάθεια που γίνεται για εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ NATO-Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως επίσης και με τη λογική που θέλει την Κύπρο να ενταχθεί σε οργανισμούς ουσιαστικά πόνια του NATO. Μήπως έχουμε ξεχάσει το ρόλο του NATO είτε στην Κύπρο είτε διεθνώς και θεωρούμε ότι θα βοηθήσει στη λύση; Αυτή είναι πολιτική “καλού παιδιού” και υποταγής, με την οποία εμείς ποτέ δε συμφωνήσαμε.

Είναι το NATO, κύριοι συνάδελφοι, στη Λισσαβόνα το 1972 που αποφάσισε και τροχοδρόμησε το διπλό έγκλημα του 1974 κατά της Κύπρου! Αλλά και μόλις προχθές η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε όπως οι σχέσεις της με το NATO και η συμμετοχή της στις δράσεις του περνούν μέσα από το Χάρτη και τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ! Προς τι λοιπόν οι μανιακές επιθέσεις κατά του Προέδρου και του ΑΚΕΛ, που υποστηρίζουμε τις ίδιες θέσεις αρχών; Επιτέλους, διερωτώμαι, ισχύει ο στόχος για αποστρατιωτικοποίηση; Ή αλλάζει και επιδιώκουμε ένταξη σε στρατιωτικούς οργανισμούς, με αποτέλεσμα, όπως κατ’ επανάληψη είπε και ο εκλιπών Πρόεδρος Τάσος Παπαδόπουλος, «εμείς να είμαστε φαντάροι και η Τουρκία συνταγματάρχης!»; Γνωρίζουμε ή δε γνωρίζουμε ότι οι αποφάσεις του NATO είναι δεσμευτικές για τα μέλη του; Αλλά άλλοι συνάδελφοί μου θα επεκταθούν στα θέματα αυτά στη συνέχεια.

Είμαστε αντίθετοι με τις προσπάθειες συντηρητικών πολιτικών δυνάμεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο για απορρύθμιση του εργατικού δικαίου και των κεκτημένων. Προωθείται η πλέον αντιλαϊκή οδηγία, που θέλει τους εργαζόμενους να εργάζονται μέχρι και εξήντα πέντε ώρες τη βδομάδα και με την οποία δυστυχώς συναινούν μεγάλες πολιτικές ομάδες, στις οποίες συμμετέχουν και κυπριακά κόμματα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Διαχώρισαν τις θέσεις τους.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι είναι που προστατεύονται τα δικαιώματα και η ίδια η ζωή των εργαζομένων; Δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι, με άλλα συναινούν στις Βρυξέλλες ορισμένοι και άλλα παρουσάζουν στον κυπριακό λαό ως θέσεις τους!

Εμείς, μέσα από τη συμμετοχή μας στην Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς, με αξιοπρέπεια και χωρίς εκπτώσεις αρχών, θα συνεχίσουμε δυναμικά να απαιτούμε το σεβασμό στα δικαιώματα των εργαζομένων και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού! Οι λαοί της Ευρώπης δυο φορές απάντησαν αρνητικά στις προσπάθειες ηγετικών κύκλων της για επισημοποίηση και μονιμοποίηση αυτής της πολιτικής. Από την άλλη όμως δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα: Γιατί άλλες πολιτικές δυνάμεις του τόπου μας με τόση σπουδή προστρέχουν να επικυρώσουν καθετί αντιλαϊκό που έρχεται από τις Βρυξέλλες; Η δική μας προσέγγιση θέλει το λαό

συμμέτοχο στα μεγάλα ζητήματα και όχι θεατή! Θέλει και την κυβέρνησή του να δίνει τις μάχες για προάσπιση των συμφερόντων του. Και αυτό κάνει η κυβέρνηση Χριστόφια!

Κύριε Πρόεδρε,

Αναγνωρίζοντας τις δυσκολίες, η Κύπρος καλείται να αντεπεξέλθει και να διαδραματίσει εποικοδομητικό ρόλο. Από τη μια με την ιδιότητά της ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης -και αξιοποιεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αυτή την ιδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλοι οι πολιτικοί ηγέτες είναι ενήμεροι γι' αυτή την προσπάθεια, γι' αυτό με εκπλήσσει λίγο η οποιαδήποτε αναφορά υπονοεί ότι δεν αξιοποιείται η Ευρωπαϊκή Ένωση- από την άλλη προς αξιοποίηση είναι το ότι μπορεί η Κύπρος να είναι ιδιαίτερος παράγοντας στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, προπαντός δεδομένου του πολιτικού της προβλήματος, για την επίλυση του οποίου η Τουρκία έχει καθοριστικό ρόλο. Η Τουρκία, μια χώρα που ουσιαστικά ασκεί το ρόλο του διαχειριστή της περιοχής εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών!

Είναι μέσα σε αυτές τις συνθήκες της “νέας τάξης πραγμάτων” που αναπτύχθηκαν πρωτοβουλίες επίλυσης του Κυπριακού, όπως αυτή του 2004. Με την απώριψη του Σχεδίου Ανάν τονίσαμε ότι δεν απορρίπταμε τη λύση, αλλά μόνο τη συγκεκριμένη λύση. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η επίλυση του Κυπριακού δεν είναι συμφέρουσα μόνο για το λαό μας, αλλά και ευρύτερα για την περιοχή. Ο αμερικανοβρετανικός παράγοντας θέλει να απαλλαγεί από τον πονοκέφαλο του Κυπριακού, για τη δημιουργία του οποίου δεν ήταν καθόλου αμέτοχος, αυτό όμως δε σημαίνει πως πρόκειται να δεχτούμε παλινδρομήσεις από βασικές αρχές λύσης του Κυπριακού. Παραμένουμε συνεπείς στις βασικές αρχές: Το Κυπριακό ήταν και παραμένει διεθνές πρόβλημα εισβολής και κατοχής, ξένων επεμβάσεων και καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του συνόλου του κυπριακού λαού!

Κύριε Πρόεδρε,

Με δεδομένη τη θέση μας στις βασικές αρχές λύσης του Κυπριακού, αντιμετωπίζουμε με ευελιξία ζητήματα που αποκαθιστούν τη σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους και οδηγούν στην επίλυση της εσωτερικής πτυχής του Κυπριακού. Αναγνωρίζουμε ότι στην Κύπρο υπάρχει και το άλλο σύννοικο στοιχείο, που πρέπει να συναποφασίσει για τη λύση, οι Τουρκοκύπριοι. Η λύση χωρίς τη συμβολή και συγκατάθεσή τους δεν πρόκειται ούτε να διαρκέσει ούτε να λειτουργήσει! Με αυτούς θα συζητήσουμε και με αυτούς θα λύσουμε το Κυπριακό! Γι' αυτό και όσοι στις δυο κοινότητες καλλιεργούν τη μισαλλοδοξία και τον εθνικισμό ας καταλάβουν ότι δεν προσφέρουν καλές υπηρεσίες στον τόπο! Απλά οδηγούν σε επανάληψη την τραγική εμπειρία του παρελθόντος. Και μάλιστα κάθε νέα επανάληψη είναι και πιο οδυνηρή!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μετά τη στασιμότητα των προηγούμενων ετών το Κυπριακό έχει εισέλθει σε μια νέα φάση. Οι πρωτοβουλίες του Προέδρου Χριστόφια οδήγησαν στην έναρξη των απευθείας διαπραγματεύσεων την 3^η Σεπτεμβρίου μεταξύ των δύο ηγετών. Αυτό έδωσε μια νέα πνοή και ελπίδα στον κυπριακό λαό και αντέστρεψε το διεθνές κλίμα από αρνητικό σε θετικό. Δρομολογήθηκε μια νέα διαδικασία, συμφωνημένη και από τις δύο πλευρές, μακριά από ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα και επιδαιτυσιές. Ο Πρόεδρος και εμείς ως ΑΚΕΛ επιδιώκουμε να φτάσουμε σε μία λύση που θα προέρχεται από τους Κυπρίους και θα είναι για τους Κυπρίους! Η επιδιωκόμενη λύση θα αντικατοπτρίζει τις ανάγκες και τα οράματα ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Βεβαίως, κανένας δεν ανέμενε -ούτε αναμένει- ότι η διαδικασία θα είναι απλή και γρήγορη. Ένα πρόβλημα που υφίσταται για τριάντα τέσσερα χρόνια δεν είναι δυνατό να λυθεί σε δεκατρείς συναντήσεις των δύο ηγετών! Πόσω μάλλον, όταν η Τουρκία επιμένει στις αδιάλλακτες θέσεις της και η τουρκοκυπριακή ηγεσία αδυνατεί να απεγκλωβιστεί, γεγονός που παραδέχθηκε και ο ίδιος ο κ. Ταλάτ! Υπάρχει διάσταση απόψεων, ως επίσης και δυσεπίλυτες διαφωνίες σε κεφαλαιώδη θέματα. Ο Πρόεδρος όμως επιδεικνύει όλη την πολιτική βούληση, ώστε να έχουμε μια έντιμη επίλυση προς όφελος και των δύο πλευρών. Από την άλλη όμως επιτυγχάνονται και συγκλίσεις, γεγονός που δίνει ώθηση στην διαδικασία.

Το πλέον βασικό όμως είναι ότι από τις πρώτες κιόλας συναντήσεις καθορίστηκε η βάση της λύσης, την οποία αποδέχτηκε και η τουρκοκυπριακή ηγεσία -ανεξαρτήτως των δηλώσεων που κατά καιρούς γίνονται- και επιβεβαίωσε και το πρόσφατο ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας! Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι οι βασικές αρχές λύσης τέθηκαν στο τραπέζι και καμιά πλευρά δεν μπορεί να αλλάξει αυτό το γεγονός, όποιες ερμηνείες κι αν αποπειράται να δώσει! Τους τελευταίους εννιά μήνες της διακυβέρνησης έσπασε το αδιέξοδο και πραγματοποιήθηκαν δώδεκα συναντήσεις Χριστόφια-Ταλάτ, με αποτέλεσμα το άνοιγμα της οδού Λήδρας, τη στελέχωση και λειτουργία των Ομάδων Εργασίας και των Τεχνικών Επιτροπών -που έδωσαν υλικό που αξιοποιείται στις διαπραγματεύσεις- και τη συνομολόγηση της βάσης της επιδιωκόμενης λύσης.

Στην Κύπρο υπάρχει ένα κράτος και ένας λαός, που αποτελείται από δυο κοινότητες. Η επανενωμένη Κύπρος θα είναι ακριβώς συνέχεια του κράτους που ήδη υπάρχει θα είναι η μετεξέλιξή του υπό ομοσπονδιακή μορφή αντί του ενιαίου κράτους. Η μορφή αυτής της λύσης έχει συμφωνηθεί από το 1977-1979 με τον τότε Πρόεδρο Μακάριο! Δεν είναι κάτι νέο, που προέκυψε είτε το 2004 είτε στις παρούσες συνομιλίες, και διάφοροι έχουν εξαπολύσει επίθεση κατά του Προέδρου με αφορμή αυτή τη θέση! Ήταν από τότε που παραδόθηκαν επί χάρτου οι πρώτες προτάσεις της πλευράς μας για λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας!

Είμαστε ξεκάθαροι στις θέσεις μας και στις αρχές με βάση τις οποίες συνομιλούμε. Η νέα διαδικασία διεξάγεται μεταξύ των δύο ηγετών υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών και στα πλαίσια των ψηφισμάτων του οργανισμού. Η θέση που θέλει να περάσει η τουρκοκυπριακή ηγεσία και η τουρκική πλευρά, ότι τάχατες οι συνομιλίες διεξάγονται μεταξύ δύο ηγετών που εκπροσωπούν δύο ξεχωριστούς λαούς και κράτη, που στο τέλος θα συνομολογήσουν ένα νέο κράτος με χαλαρή ομοσπονδία ή μάλλον συνομοσπονδία, είναι για εμάς απαράδεκτη! Θέση η οποία ξεκαθαρίστηκε πολλάκις από τον Πρόεδρο δημόσια!

Επιπρόσθετα, η ελληνοκυπριακή πλευρά μέσα από συγκεκριμένες και προσεκτικές κινήσεις του Προέδρου εξήλθε της δύσκολης θέσης που βρισκόταν διεθνώς. Διάφοροι κύκλοι στο εξωτερικό καταλόγιζαν άδικα το αδιέξοδο στην πλευρά μας. Σήμερα έγινε κατορθωτό η διεθνής κοινότητα όχι μόνο να μη μας καταλογίζει ευθύνες, αλλά να στηρίζει τις προσπάθειες και ενέργειές μας προς τη λύση! Σειρά γεγονότων το επιβεβαιώνουν, όπως το ψήφισμα για ανανέωση της θητείας της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, όπου δίνεται από το γενικό γραμματέα του ΟΗΕ μια ερμηνεία στον όρο "απομόνωση των Τουρκοκυπρίων" κατά τρόπο που απορρίπτει τις ερμηνείες της Τουρκίας! Αυτό καταμαρτυρεί ότι οι παρεμβάσεις της Τουρκίας δε βρήκαν χώρο! Παράλληλα, τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου Γενικών και Εξωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταλογίζουν ευθύνες στην Τουρκία για τη μη εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Αγκυρας και καλείται σε άμεση υλοποίηση των υποχρεώσεών της προς την Κυπριακή

Δημοκρατία. Επίσης, και οι συμφωνίες με τη Ρωσία και το Ηνωμένο Βασίλειο, δυο από τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, που επαναβεβαιώνουν τη βάση λύσης!

Στο σημείο αυτό θέλω να δηλώσω ότι αδυνατούμε να κατανοήσουμε την πολεμική που ασκήθηκε -και ασκείται- κατά του Προέδρου για τη συμφωνία με τη Ρωσία, όταν εξόφθαλμα προάγει τις θέσεις της Κύπρου και όταν αυτή η πολεμική ασκείται από εκείνους που κάποτε έπαιξαν πολιτικό τζόγο σε βάρος της Κύπρου, εκβιάζοντας, όπως νόμιζαν, τον αγγλοαμερικανικό παράγοντα μέσω της παραγγελίας οπλικών συστημάτων από τη Ρωσία! Ούτε κατανοούμε βέβαια και όσους θέλουν τον Πρόεδρο να είναι από τη μια ακραϊκής αγωνιστής ενάντια στα άνομα σχέδια των αγγλοαμερικάνων, αλλά από την άλλη να μην κτίζει συμμαχίες με τη Ρωσία, γιατί θα θυμώσουν οι Ηνωμένες Πολιτείες και το Ηνωμένο Βασίλειο! Ακατανόητη λογική! Ούτε μπορούν να προσποιούνται κάποιοι ότι δεν άκουσαν την ενημέρωση του Προέδρου στο Εθνικό Συμβούλιο ότι επιδιώκει και κτίζει και προετοιμάζει παρόμοιες συμφωνίες και με άλλα κράτη!

Όλα αυτά είναι κάποια από τα παραδείγματα, σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, που αποδεικνύουν ότι οι πολιτικές προσπάθειες και πρωτοβουλίες της κυβέρνησης βρίσκουν ερείσματα και καλλιεργούν ένα σαφώς ευνοϊκότερο κλίμα για την πλευρά μας, όπου με περισσότερη ευκολία και πειστικότητα θα υπερασπιστούμε τα δίκαια του λαού μας. Κατόρθωσε, με δύο λόγια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μέσα σε λίγους μήνες να θέσει την πλευρά μας ένα βήμα πιο μπροστά! Αυτό είναι που δυστυχώς όσοι εξαπολύουν μηδενιστικές κριτικές κατά της κυβέρνησης και των χειρισμών της δεν αντιλαμβάνονται. Ο μηδενισμός, η στείρα κριτική χωρίς εποικοδομητικές προτάσεις, η δημαγωγία, ως επίσης και ο μαξιμαλισμός ποτέ δε βοήθησαν τον τόπο μας να κάνει βήματα μπροστά.

Την ίδια στιγμή ξεκαθαρίσαμε ότι ο Πρόεδρος και το ΑΚΕΛ δεν είμαστε έτοιμοι να κάνουμε τέτοιους απaráδεκτους συμβιβασμούς, που θα φέρουν το λαό μας ενώπιον τραγικών τετελεσμένων! Η ογδονταδυάχρονη παράδοση και ιστορία του ΑΚΕΛ, καθώς και η πολιτική πορεία του Προέδρου αποδεικνύουν ότι διαχρονικά λειτουργήσαμε με γνώμονα τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των Κυπρίων. Και αυτό πράττουμε και σήμερα. Το κόμμα μας και ο ηγέτης του παραμένουμε δύναμη πατριωτική, απαλλαγμένη από σοβινιστικές νοοτροπίες, αλλά την ίδια ώρα απαλλαγμένοι και από νοοτροπίες υποταγής!

Συνομιλούμε, για να φέρουμε το λαό μας ξανά μαζί και όχι να τον χωρίσουμε. Προσπάθεια του Προέδρου και του ΑΚΕΛ, μέσα από τις συναντήσεις που έχουμε με τουρκοκυπριακά κόμματα, είναι να περάσουμε το μήνυμα ότι η λύση της πραγματικής επανένωσης είναι η μόνη που συμφέρει και στους ίδιους. Ότι είναι η διαχρονική προσκόλληση στην Τουρκία που τους οδηγεί στην απομόνωση. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το ΑΚΕΛ, με την πολύχρονη παράδοση και αγώνες μας για την προσέγγιση και τις άριστες σχέσεις των δύο κοινοτήτων, εργαζόμαστε για μια δίκαιη λύση, που διόλου δε θα απεμπολεί δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων. Ας το κατανοήσουν όλοι -και Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι- ότι μόνο η απαλλαγή από την κατοχή και η επανένωση της πατρίδας μας είναι η σωτηρία. Καλούμε επίσης τον Τουρκοκύπριο ηγέτη να εφαρμόσει τις θέσεις του, ώστε να αποδείξει τον ιστορικό ρόλο που ανέλαβε για εξεύρεση λύσης βιώσιμης. Οι συμφωνίες μεταξύ ΑΚΕΛ και Τουρκικού Ρεπουβλικανικού Κόμματος αποτελούν την καλύτερη απόδειξη των προθέσεών μας, ότι η λύση πρέπει να είναι λειτουργική για όλους. Αυτές τον καλούμε να εφαρμόσει και όχι τις υποδείξεις της Τουρκίας! Όπως επίσης του υπενθυμίζουμε τη βασική θέση με την οποία τον εξέλεξαν επίσημο ηγέτη τους οι Τουρκοκύπριοι και ανέτρεψαν τον Ντενκτάς.

Η βάση της λογικής ήταν “μια πατρίδα-ένας λαός”! Αν υιοθετεί και τώρα αυτή τη θέση, τότε τα υπόλοιπα θα τα βρούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δυστυχώς, τελευταία έχει καταστεί προσφιλής μέθοδος σε διάφορους αντιμοσπονδιακούς να μηδενίζουν τη διαδικασία και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, είτε διότι αδυνατούν να κατανοήσουν είτε γιατί δε θέλουν να κατανοήσουν τα δεδομένα που έχουμε μπροστά μας, στην Κύπρο και διεθνώς, και βεβαίως να αποδεχτούν ότι αυτές οι αρχές, όπως έχουν καθοριστεί τριάντα τόσα χρόνια, εξυπηρετούν την επανένωση και την ειρήνη στον τόπο μας, εξυπηρετούν την ιδέα της ελευθερίας. Όσοι διαφωνούν με τις θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς δε διαφωνούν με την πολιτική του Προέδρου Χριστόφια· διαφωνούν με την ομοσπονδιακή λύση. Διαφωνούν με την επιλεγμένη πολιτική της ελληνοκυπριακής πλευράς, του διεθνούς παράγοντα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεωρούν ίσως ότι άδικες και ισοπεδωτικές επιθέσεις κατά του Προέδρου επιτελούν ρόλο και έργο. Το αντίθετο! Τραυματίζουν τη διαδικασία και την προσπάθεια και οδηγούν μέρος του λαού να απορρίπτει καθετί που προτείνεται ως λύση και σύρουν τον τόπο σε νέα αδιέξοδα.

Από το πιο επίσημο βήμα, του κοινοβουλίου, διαβεβαιώνουμε όλους αυτούς, αλλά κύρια τον κυπριακό λαό ότι άδικα αγωνιούν για τάχατες απαράδεκτες υποχωρήσεις του Προέδρου, διότι αυτές ούτε έγιναν ούτε πρόκειται να γίνουν! Η λύση θα στηρίζεται στις αρχές που έχουν συμφωνηθεί. Αν θέλουν, ας κάνουν κριτική σ’ αυτές τις αρχές και τότε ας κρίνει ο ίδιος ο λαός!

Ο Πρόεδρος και το ΑΚΕΛ δεν έχουμε συνηθίσει αυτό το λαό σε ανεύθυνες θέσεις και αποφάσεις. Το Φεβρουάριο του 2008 δεσμευτήκαμε για μια δίκαιη λύση και αυτό θα το σεβαστούμε στο ακέραιο. Το συμβόλαιό μας με το λαό χρονολογείται και δεν πρόκειται να σπάσει τώρα, την πιο κρίσιμη στιγμή για την Κύπρο μας! Ο Δημήτρης Χριστόφιας ανέλαβε με τις ευλογίες του λαού την προεδρία της Δημοκρατίας, όχι για να αποτελέσει παρένθεση στις προσπάθειες λύσης, αλλά ακριβώς για να πετύχει τη λύση που δικαιούται ο λαός μας και που του ταιριάζει! Σε αυτή την προσπάθεια θα πρέπει όλοι να συμπαρασταθούμε.

Επαναλαμβάνουμε ότι η διαδικασία είναι ακόμα στην αρχή, γι’ αυτό και δεν μπορούμε να εξαγάγουμε τελικά συμπεράσματα. Είναι απόλυτα λανθασμένο με δημόσιες δηλώσεις να τερπνίζεται η προσπάθεια. Έτσι κι αλλιώς τίποτα δεν πρόκειται να συμφωνηθεί, εάν δεν υπάρξει συνολική συμφωνία. Έχουμε χρέος έναντι στο λαό μας να είμαστε σοβαροί και όλες οι πολιτικές δυνάμεις επικοινωνητικά και ελεύθερα να εκφράζουν τις απόψεις τους στο κατάλληλο σώμα για συζήτηση των εθνικών θεμάτων, που είναι το Εθνικό Συμβούλιο.

Το Εθνικό Συμβούλιο στους εννιά μήνες προεδρίας του Δημήτρη Χριστόφια έχει συνέλθει έξι φορές, πράγμα που αποδεικνύει ακριβώς τη θέση, αλλά και προεκλογική δέσμευσή του ότι, για να πετύχουμε τη λύση, πρέπει όλες οι δυνάμεις να έχουν λόγο και ρόλο. Είναι δυστύχημα που κάποιες πολιτικές δυνάμεις ή πρόσωπα από άλλους πολιτικούς χώρους επιλέγουν να εκφράζουν διαφωνίες και κριτικές δημόσια· όχι γιατί τις εκφράζουν δημόσια, αλλά κατά τρόπο που λειτουργεί ως δημόσιος εκβιασμός. Δικαίωμα του καθενός να εκφράζει τις απόψεις του. Καθήκον όμως όλων μας είναι όλες μας οι ενέργειες να υπηρετούν την Κύπρο και τη σωτηρία της.

Είμαστε συγκρατημένα αισιόδοξοι, χωρίς να αποκρύβουμε την αλήθεια για τις ήδη υφιστάμενες δυσκολίες. Σε καμιά περίπτωση δε θέλουμε να δημιουργήσουμε κλίμα είτε αισιοδοξίας είτε απαισιοδοξίας. Ζητούμε από το λαό να εμπιστευτεί τον Πρόεδρό

του. Άλλωστε, όλα τα δείγματα γραφής, δεκαετίες τώρα, που δείξαμε ήταν τέτοια, που μας δίνουν το δικαίωμα να κοιτάμε το λαό κατάματα και να του μιλούμε ειλικρινά.

Στις συνομιλίες η πλευρά μας καταθέτει θέσεις και προτάσεις λογικές, λειτουργικές και τεκμηριωμένες, που εξυπηρετούν το σκοπό της λύσης και δεν ξεφεύγουν ούτε ακυρώνουν τη βάση λύσης της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας. Οι προτάσεις μας είναι στα πλαίσια του δικαίου και διασφαλίζουν την αξιοπρέπεια, την ανεξαρτησία και την ασφάλεια όλων των Κυπρίων. Η φιλοσοφία της δικής μας προσέγγισης εξυπηρετεί την υπόθεση της ενωμένης Κύπρου.

Θα συνεχίσουμε με υπομονή και αποφασιστικότητα, ώστε ο στόχος της λύσης να επιτευχθεί. Η σοβαρότητα και η συναίσθηση ευθύνης είναι δεδομένη. Αναμένουμε να ισχύσει το ίδιο και για την άλλη πλευρά, όπως βέβαια αναμένουμε τη διεθνή και ευρωπαϊκή κοινότητα αποφασιστικά να παρέμβουν προς την Τουρκία, για να ανοίξει ο δρόμος της λύσης. Ας κατανοήσουν όλοι ότι εμείς δεν πρόκειται να συμβιβαστούμε με την κατοχή και τη διαίρεση. Δεν πρόκειται ποτέ να συμβιβαστούμε με την ιδέα μιας μοιρασμένης πατρίδας, είτε συμβιβασζόμενοι με το status quo είτε συναινώντας σε απαράδεκτη λύση είτε απορρίπτοντας κάθε δυνατότητα λύσης λόγω εθνικισμού. Θα συμβιβαστούμε μόνο με την ιδέα της ελεύθερης και επανενωμένης Κύπρου!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του πρώτου προϋπολογισμού που κατέθεσε η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια διεξάγεται σε μια περίοδο διεθνών οικονομικών αναταράξεων. Στο δεύτερο εξάμηνο του 2008 η ανθρωπότητα έζησε την κατάρρευση ενός συγκεκριμένου μοντέλου ανάπτυξης, του νεοφιλελεύθερου συντηρητικού οικονομικού μοντέλου, το οποίο επικράτησε στον κόσμο από την εποχή Θάτσερ-Ρήγκαν και έφτασε στο απόγειό του κατά την οκταετή προεδρία Μπους στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ενός μοντέλου που στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα οδήγησε εκατομμύρια ανθρώπους στη φτώχεια, στην ανεργία, στην εξαθλίωση και τελικά στη μεγαλύτερη οικονομική κρίση από το 1929, με όλες τις γνωστές συνέπειες. Τράπεζες και γιγαντιαίοι χρηματοοικονομικοί κολοσσοί βάζουν λουκέτο, καταρρέουν σαν χάρτινος πύργος. Αυτοκινητοβιομηχανίες είτε κλείνουν είτε συρρικνώνουν την παραγωγή τους, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλείνουν ή μια μετά την άλλη, εκατοντάδες χιλιάδες κατοικίες βγαίνουν στο σφυρί και εκατομμύρια άνθρωποι συμπληρώνουν το μακρύ κατάλογο των ανέργων. Στην πολιτική του έκφραση αυτό το μοντέλο προκάλεσε σωρεία τοπικών πολέμων, με όλα τα τραγικά συνεπακόλουθα. Η λογική αυτού του μοντέλου κτίστηκε στην πολεμική ενάντια στο κράτος, στην κρατική παρέμβαση, ρύθμιση και στήριξη. Επιδιώκει, λέει, λιγότερο κράτος, ξεπουλά την κρατική περιουσία, άρα και τον πλούτο των λαών. Ένα μοντέλο που στόχευσε -και σε μεγάλο βαθμό τα κατάφερε- να απορρυθμίσει την εργασία, που θυματοποίησε το μεροκάματο, το οκτάωρο, τις ώρες ανάπαυσης. Θεοποίησε την αγορά και τις δυνατότητές της. Έμελλε δυστυχώς η ανθρωπότητα να γνωρίσει την πιο κερδοδιψή εκδοχή του!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όλα αυτά τα χρόνια στην Κύπρο ο αντίκτυπος αυτής της πολιτικής υπήρξε συγκριτικά με άλλες χώρες λιγότερος ή πολύ λιγότερος. Και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στην πατρίδα μας καθιερώθηκε και λειτούργησε το μοντέλο της μικτής οικονομίας. Μοντέλο το οποίο προηγούμενες κυβερνήσεις σεβάστηκαν και ακολούθησαν. Η κυβέρνηση Χριστόφια όντως παρέλαβε μια αρκετά καλή οικονομία, στην οποία μπορούσε να βασιστεί και να κτίσει. Παρ' όλο που η διεθνής οικονομική κρίση άρχισε

να διαφαίνεται από το 2006, εντούτοις οι ρυθμοί ανάπτυξης της χώρας μας εκείνη τη χρονική περίοδο κινήθηκαν ικανοποιητικά. Παράλληλα, τα δημόσια οικονομικά ήταν σαφώς βελτιωμένα συγκριτικά με το 2003. Στη χώρα μας ο αντίκτυπος της παγκόσμιας κρίσης ήταν σαφώς ηπιότερος, γιατί έχουμε κράτος που διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, γιατί έχουμε καλά οργανωμένο συνδικαλιστικό κίνημα, γιατί λειτουργεί η συναίνεση και η συνεργασία των κοινωνικών εταίρων και πολιτικών κομμάτων, γιατί λειτουργεί η δημοκρατία.

Χωρίς ίχνος υπερβολής και φιλαρέσκειας, βάσιμα και τεκμηριωμένα, μπορούμε να πούμε με υπερηφάνεια ότι το ΑΚΕΛ υπήρξε βασικός μοχλός και πρωταγωνιστής αυτών των εξελίξεων στην Κύπρο. Διαχρονικά αντισταθήκαμε στις λογικές εκείνες που προκάλεσαν την κρίση στον κόσμο. Ποτέ δε ζητήσαμε αποψίλωση του κράτους. Δεν επιτρέψαμε να ξεπουληθεί ο πλούτος του λαού, δε συναινέσαμε με προτάσεις για εργασιακή απορρύθμιση, δε δεχτήκαμε την κατάργηση της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Δε θεοποιήσαμε την αγορά και ούτε δεχτήκαμε ποτέ ότι αυτή και μόνο μπορεί να ρυθμίζει τις τύχες των εργαζομένων και των λαών. Κατηγορηθήκαμε γι' αυτές μας τις θέσεις· ακόμα και σήμερα. Μας ειρωνεύτηκαν και μας είπαν δογματικούς, γιατί τολμήσαμε να ζητήσουμε ρυθμίσεις και αμφισβητήσαμε την ασυδοσία της αγοράς. Σήμερα επαληθευόμαστε με τον πιο παράδοξο τρόπο: Ακόμα και στις Ηνωμένες Πολιτείες, για να αντιμετωπίσουν την κρίση, κρατικοποίησαν κολοσσιαίους ιδιωτικούς οργανισμούς!

Παράλληλα, με την ανάληψη της εξουσίας η κυβέρνηση αντιμετώπισε το υδατικό και το ενεργειακό πρόβλημα, που απαιτούν εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ για την επίλυσή τους.

Ένα από τα σημαντικά προβλήματα υπήρξε και η αύξηση των τιμών, που προκύπτει από την τεράστια αύξηση του ενεργειακού κόστους και την τιμή των σιτηρών, αλλά και την αισχροκέρδεια. Η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση απαγορεύει άμεσους μηχανισμούς ελέγχου. Ο τάχατος ανόθευτος ανταγωνισμός, τον οποίο κάπιοι επικαλούνταν για δεκαετίες, λέγοντας ότι θα ρύθμιζε τις τιμές προς τα κάτω, δυστυχώς λειτούργησε αντίθετα. Η κυβέρνηση μελετά τρόπους στήριξης των πολιτών. Ιδιαίτερα, ενδιαφέρεται να στηρίξει τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του λαού, παρ' όλο που θα αντιμετωπίσει περιορισμούς, λόγω των οικονομικών δυσκολιών που ορθώνονται μπροστά της. Ταυτόχρονα, ενίσχυσε την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού και στηρίζει τους συνδέσμους καταναλωτών, για να είναι πιο αποτελεσματικοί στο έργο τους.

Χωρίς διάθεση ωραιοποίησης, οφείλουμε να υπογραμμίσουμε ότι η κυπριακή οικονομία κρατάει γερά. Πρόκειται για μια μικρή, ευέλικτη και εύρωστη οικονομία, με γερές βάσεις, καλή δομή και διάρθρωση και υγιή δημόσια οικονομικά. Μια μικτή οικονομία, η οποία αναπτύσσεται με ρυθμούς υπερδιπλάσιους του μέσου όρου ανάπτυξης των χωρών μελών της ευρωζώνης, με ζηλευτά επίπεδα απασχόλησης και με ρυθμό πληθωρισμού ο οποίος μειώνεται σταθερά.

Όμως ανεξάρτητα από την καλή οικονομική κατάσταση, η κυβέρνηση δεν εφησυχάζει ούτε επαναπαύεται. Αντιθέτως, έγκαιρα, νούσιμα και μετρημένα, χωρίς να πανικοβάλλεται και χωρίς να πανικοβάλλει, επεξεργάστηκε και εξήγγειλε έκτακτα μέτρα οικονομικής δράσης, με στόχο να στηρίξει τομείς που επηρεάστηκαν αρνητικά από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Έχοντας επίγνωση των συνεπειών, φρόντισε πρώτιστα, χωρίς περικοπές ή φορολογίες, να προσθέσει 16% ή €147 εκατομ. περισσότερα για την ανάπτυξη σε σύγκριση με πέρσι. Την ίδια στιγμή όμως φρόντισε με συμπληρωματικές πιστώσεις να ενισχύσει την ανάπτυξη με άλλα €56,5 εκατομ. Μεγάλο μέρος αυτών των χρημάτων θα δοθούν για περαιτέρω ενίσχυση της ανάπτυξης, ενώ τα υπόλοιπα

αφορούν μέτρα προβολής, διαφήμισης και στήριξης της τουριστικής βιομηχανίας. Παράλληλα, μια σειρά από μεγάλα αναπτυξιακά έργα αναμένεται να ξεκινήσουν με ουσιαστική συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Σ' ένα χρόνο από σήμερα αναμένεται να λειτουργήσει το νέο αεροδρόμιο Λάρνακας, αρχίζει η οικοδόμηση τεσσάρων μεγάλων μαρινών, το συνεδριακό κέντρο, το Μέγαρο Μουσικής, η ανάπτυξη του κέντρου της Λευκωσίας και πολλά άλλα έργα.

Διαπιστώνουμε συνεπώς ότι σε αντίθεση με τις νεοφιλελεύθερες επιταγές εμείς έχουμε το δικό μας όραμα. Θέλουμε να κτίσουμε μια κοινωνία στα πλαίσια ενός σύγχρονου κράτους, στο οποίο θα βρίσκονται σε αρμονία η οικονομική ανάπτυξη και η κοινωνική ευημερία. Όραμά μας μια δυναμική, ευέλικτη, δημοσιονομικά πειθαρχημένη οικονομία, η οποία να κινείται με υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, να διασφαλίζει υψηλά ποσοστά απασχόλησης, αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και μια πιο δίκαιη κατανομή του πλούτου που παράγει.

Κύριε Πρόεδρε,

Η παρούσα περίοδος επιβάλλει συναίνεση και από κοινού αντιμετώπιση των προβλημάτων. Εμείς ως ΑΚΕΛ δε θεωρούμε ότι η κρίση προσφέρεται για πολιτική ή προσωπική εκμετάλλευση, αλλά για δράση. Δυστυχώς, αυτά τα μηνύματα φαίνεται ότι δεν έφτασαν στην αξιωματική αντιπολίτευση και το Ευρωπαϊκό Κόμμα. Διαφορετικά, δεν εξηγείται η στάση τους απέναντι στη νέα κυβέρνηση και τον πρώτο προϋπολογισμό που έχει καταθέσει.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρώτο παραλογισμό είπατε ή προϋπολογισμό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Από τη μια φωνάζουν για αντιμετώπιση της κρίσης και από την άλλη καταψηφίζουν έναν προϋπολογισμό με έντονα αναπτυξιακό χαρακτήρα! Δικαίωμά τους βέβαια δημοκρατικότατο. Επιθυμητή η εποικοδομητική και όχι η στείρα κριτική. Και η αντιπολίτευση και η έντασή της είναι ευαίσθητο πολιτικό ζήτημα. Δεν είναι ούτε λογικό ούτε φυσιολογικό ούτε σοβαρό από τη μια μέρα στην άλλη να αλλάξεις πολιτική στάση. Η αντιπολίτευση δεν μπορεί να γίνεται χάριν της αντιπολίτευσης!

Αναγνωρίζουμε το δικαίωμα και του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΕΥΡΩΚΟ να καταψηφίσουν τον προϋπολογισμό. Δικαίωμά τους να καταψηφίσουν €1.095 δις για την ανάπτυξη! Δικαίωμά τους να καταψηφίσουν τα κονδύλια για την παιδεία, την υγεία, τη στεγαστική πολιτική, το πασχαλινό επίδομα και τα κονδύλια για τους πρόσφυγες, να καταψηφίσουν τις δαπάνες για τους φτωχούς και τους καταφρονημένους! Από την άλλη όμως ας μην εμπαίζουν το λαό με τάχατες κριτικές κατά της κυβέρνησης. Έτσι κι αλλιώς τελικός κριτής όλων μας είναι ο λαός.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, με την άδειά σας, μισό λεπτό.

Σας παρακαλώ! Να λείψουν τα σχόλια. Να αφήσουμε τον ομιλητή να ολοκληρώσει την ομιλία του. Είναι θέμα σεβασμού!

Λοιπόν, κύριε Κατσουρίδη, συνεχίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλά και μόνο για να υπενθυμίσω, κύριε Πρόεδρε, τη δική μας υπεύθυνη στάση ως αντιπολίτευση σε ανάλογο χρονικό σημείο, παραθέτω απόσπασμα από την ομιλία του Προέδρου Χριστόφια κατά τη συζήτηση του πρώτου προϋπολογισμού επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη:

«Όπως ανέφερα και στην αρχή, η έγκριση του συνόλου ή της πλειοψηφίας των προνοιών που περιέχονται στους προϋπολογισμούς δε σημαίνει κατ' ανάγκην και έγκριση της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής, η οποία δεν εξαντλείται στους κρατικούς προϋπολογισμούς.

Με αυτό το σκεπτικό το ΑΚΕΛ, ενώ θα καταψηφίσει ή θα τηρήσει αποχή σε ορισμένες πρόνοιες των προϋπολογισμών που δε μας βρίσκουν σύμφωνους, από την άλλη θα ψηφίσουμε την πλειοψηφία των προνοιών των προϋπολογισμών, εκφράζοντας ταυτόχρονα την απarέσκειά μας και την έντονη αντίθεσή μας για τη γενικότερη κοινωνική και οικονομική πολιτική και φιλοσοφία της κυβέρνησης.

Το ΑΚΕΛ διακρίνεται από την αναγκαία σοβαρότητα και υπευθυνότητα, ώστε να αντιλαμβάνεται ότι η ψήφιση των προϋπολογισμών μιας ημικατεχόμενης πατρίδας, όπως είναι η δική μας, αποτελεί ύψιστη πολιτική πράξη διαφύλαξης και ενίσχυσης της οντότητας του κράτους μας. Δε μας διαφεύγει επίσης το γεγονός ότι στους προϋπολογισμούς περιλαμβάνονται κονδύλια για έργα ανάπτυξης στις πόλεις και την ύπαιθρο, έργα τα οποία εμείς θα θέλαμε να δούμε να υλοποιούνται. Γι' αυτό, παρά την έντονη διαφωνία μας για τη γενικότερη οικονομικοκοινωνική φιλοσοφία της κυβέρνησης, θα δώσουμε θετική ψήφο στην πλειοψηφία των προνοιών και των τριών προϋπολογισμών.».

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Οι στόχοι, οι προεκλογικές δεσμεύσεις και το όραμα του Προέδρου της Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια αποτυπώνονται με τον πιο επίσημο τρόπο μέσα στον προϋπολογισμό του 2009.

Η κυβέρνηση στα πλαίσια μιας μικτής οικονομικής πολιτικής παρουσιάζει:

1. Έναν αναπτυξιακό προϋπολογισμό, με αυξημένες τις αναπτυξιακές δαπάνες κατά 15,6%.
2. Έναν προϋπολογισμό κοινωνικά ευαίσθητο. Συγκεκριμένα, οι κοινωνικές παροχές αυξάνονται κατά 26%, οι παροχές στέγασης κατά 68%, οι παροχές κοινωνικής πρόνοιας κατά 18%, οι παροχές στην παιδεία κατά 35%, οι παροχές στην υγεία κατά 43%.

Παραχωρήθηκε το πασχαλινό επίδομα ύψους €35 εκατομ., αυξήθηκε σημαντικά το δημόσιο βοήθημα και αναθεωρήθηκε η στεγαστική πολιτική ύψους €25 εκατομ. Καθορίστηκε ο κατώτατος μισθός στο 50% του ενδιάμεσου εθνικού μισθού. Επιλύθηκε το σοβαρό πρόβλημα της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Γνώμονας για το σχεδιασμό της οικονομίας είναι η σταθερότητα, η ασφάλεια της εργασίας, η κοινωνική ασφάλιση και η δυνατότητα απρόσκοπτης και

αποτελεσματικής πρόσβασης και των μη προνομιούχων σε κοινωνικά αγαθά, όπως η υγεία, η δημόσια εκπαίδευση, η πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη. Αυτά συνιστούν και την καθοδηγητική πυξίδα για τις ενέργειες της κυβέρνησης.

Το έντονα κοινωνικό και φιλολαϊκό στίγμα του προϋπολογισμού του 2009 θέτει τις βάσεις, για να δημιουργήσουμε μια κοινωνία πιο ανθρώπινη, με τελικό στόχο την κάθετη μείωση της φτώχειας.

3. Ένα συνετό και πειθαρχημένο προϋπολογισμό, ο οποίος ενδυναμώνει περαιτέρω τη δημοσιονομική και μακροοικονομική σταθερότητα. Με βάση τον προϋπολογισμό προβλέπεται και πάλι ένα ελαφρό δημοσιονομικό πλεόνασμα και περαιτέρω μείωση του δημόσιου χρέους γύρω στο 47,5%.
4. Έναν προϋπολογισμό ο οποίος δεν προνοεί πρόσθετες φορολογίες. Αντίθετα, προχωρεί σε μειώσεις φορολογιών, όπως του εταιρικού φόρου για τους ημικρατικούς και της αμυντικής εισφοράς για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Πρόσθετα και παρά το αρνητικό διεθνές περιβάλλον, προβλέπονται συνθήκες πλήρους απασχόλησης και χαμηλά επίπεδα πληθωρισμού κάτω από το 3%.

Με βάση το πιο πάνω σκεπτικό, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό του 2009.

Τις ευχαριστίες μας στην πρόεδρο και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, τους λειτουργούς της Βουλής, αλλά και του Υπουργείου Οικονομικών για τη σκληρή δουλειά της εξέτασης και ανάλυσης του προϋπολογισμού κατά υπουργείο, τομέα και κλάδο. Πρόκειται για μια επίπονη, αλλά ουσιαστική εργασία, μέσα από την οποία αναδεικνύονται η φιλοσοφία και οι αρετές του προϋπολογισμού.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάνω ένα σχόλιο για την τελευταία αναφορά του προέδρου του ΔΗΣΥ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, ο χρόνος έχει ολοκληρωθεί. Απλώς, επειδή ήσουν στο τέλος και είπες τις ευχαριστίες, είπα να σε αφήσω τριάντα δευτερόλεπτα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω ακόμα δύο λεπτά.

(Γέλια)

Εννοώ ότι χρειάζομαι ακόμα δύο λεπτά, εντάξει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστεειεύομενος)

Α, το ότι χρειάζεσαι, αυτό...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χρήστο Πουργουρίδη)

Λοιπόν...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή συμφωνούμε ότι είναι σοβαρό θέμα η απόδραση του ισοβίτη Κίτα, θέλω να πω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η κυβέρνηση σαφώς και θα πάρουν μέτρα δραστικά. Και θα είναι η πρώτη φορά που ένα κράτος και μία κυβέρνηση θα πάρουν

πραγματικά δραστικά μέτρα, ανεξάρτητα... Και σε άλλες περιπτώσεις είχαμε και ομόφωνες εκτιμήσεις για αδυναμίες λειτουργών ή αξιωματούχων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε στο τέλος μια σημαντικής και δύσκολης χρονιάς για τον κόσμο και την Κύπρο. Σύντομα θα διαβούμε το κατώφλι του 2009, το οποίο θα είναι μια ακόμα δυσκολότερη χρονιά για τον κόσμο και μια εξαιρετικά σημαντική χρονιά για την Κύπρο μας, τόσο για το Κυπριακό όσο και για την οικονομική και κοινωνική πορεία του τόπου μας. Εμείς πιστεύουμε ακράδαντα ότι μπορούμε να μετατρέψουμε το 2009 σε θετική χρονιά για την Κύπρο και το λαό μας. Προϋπόθεση για κάτι τέτοιο είναι να αρθούμε όλες οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου στο ύψος των περιστάσεων. Να συμπεριφερθούμε με τη μεγαλύτερη δυνατή υπευθυνότητα και ενότητα. Ο καθένας έχει και πρέπει να διατυπώνει τις απόψεις του. Μέτρο όμως της συμπεριφοράς μας, μέτρο των ορίων μας πρέπει να είναι η συνειδητοποίηση ενός γεγονότος: ότι πρέπει να απαλλάξουμε την πατρίδα μας από την κατοχή. Να την επανενώσουμε και να ενταχούμε όλοι, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, στα πλαίσια της μιας πατρίδας και του ενός λαού. Στα πλαίσια της κοινής μας πατρίδας, της κοινής μας κοινωνίας. Στα πλαίσια της δικής μας Κύπρου, της ελπίδας, της ευημερίας και της προοπτικής για όλα τα παιδιά της!

Καλές γιορτές και καλό νέο έτος σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Κατσουρίδη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη, κάτι θέλετε να πείτε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει στο γραπτό κείμενο του κ. Κατσουρίδη, ήταν εκ του προχείρου, στο ξεκίνημα της ομιλίας του έχει εκστομίσει κάποιους χαρακτηρισμούς. Και θα ήθελα να παρακαλέσω το προεδρείο να βεβαιώσει ότι αυτοί οι χαρακτηρισμοί θα γραφτούν στα πρακτικά και, ει δυνατόν, αν γίνεται, να μου δοθούν. Αν είναι δυνατό, να μου δοθούν αύριο το πρωί. Γιατί τα ήθη πρέπει να καταγράφονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009 θα συνεχιστεί αύριο Τετάρτη, 17 Δεκεμβρίου 2008, στις 9.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.01.049.114-2008).

(Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 8.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροχάνας Κλαύδιος
Αντωνίου Αντώνης	Μητσόπουλος Τάσος
Αριστοτέλους Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βότσης Άγγελος	Ομήρου Γιαννάκης
Γαβριήλ Γιαννάκης	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαμψών Σωτήρης
Ευαγόρου Σταύρος	Σαρίκας Φειδίας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θεοχάρους Ελένη	Σταυριανός Πανίκκος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανίδης Χρήστος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κουκουμά Σκεύη	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φακοντής Αντρέας
Κουτσού Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Άντρος	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος

Κυριακού Μαρία

Χατζηνικόλας Ντίνος

Κυρίτσης Πάμπης

Χριστοφόρου Λευτέρης

Κωνσταντίνου Κώστας

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Απόδοση τιμής στον εκλιπόντα τέως Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και πρώην Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων Τάσσο Παπαδόπουλο από τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Μάριο Καρογιάν εκ μέρους του σώματος και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2009» και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γ. Περδίκης, Δ. Συλλούρης, Γ. Ομήρου, Α. Αγγελίδης, Ν. Αναστασιάδης, Ν. Κατσουρίδης).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 17^η Δεκεμβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 09.27 π.μ.

Αρ. 13

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλημέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Συνεχίζουμε τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009. Θα παρακαλούσα να έρθει στο βήμα ο συνάδελφος Κλαύδιος Μαυρονικόλας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μαυροχάννας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μαυροχάννας, συγγνώμη.

Ντίνο, δε σε ξεχνώ φαίνεται...

ΝΤ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΣ:

Τώρα που θα πεις το όνομά μου ελπίζω να μην κάμεις λάθος.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά πω "Μαυροχάννας".

ΚΛ. ΜΑΥΡΟΧΑΝΝΑΣ:

Καλημέρα σας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ομιλία μου θα περιλαμβάνει τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα θα μιλήσω για την αναβαθμισμένη τοπική αυτοδιοίκηση και το αναδιαρθρωμένο σύστημα ανάπτυξης στη χώρα μας. Στη δεύτερη ενότητα θα μιλήσω για τις θρησκευτικές ομάδες των Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων και στην τρίτη ενότητα θα μιλήσω για την επαρχία μου, την Κερύνεια.

Αναβαθμισμένη τοπική αυτοδιοίκηση

Η τοπική αυτοδιοίκηση έχει στόχο την ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών και την καλύτερευση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Σ' ένα σύγχρονο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης οφείλει να είναι αναβαθμισμένος.

Η Κύπρος βρίσκεται γεωγραφικά μεταξύ τριών ηπείρων. Βρίσκεται επίσης στο μέσο διαφορετικών πολιτισμών. Αυτά σε σχέση με τις καλές κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα μας και με τις διεθνείς συνθήκες, όπως αυτές

καταγράφονται τα τελευταία χρόνια, κάνουν τη χώρα μας να είναι συνεχώς δέκτης επισκέψεων χιλιάδων ανθρώπων από διάφορες χώρες. Ο κυπριακός λαός, φιλοπρόδοος, εργατικός και φιλόξενος, έχει καταφέρει μέσα από πολύ δύσκολες συνθήκες, όπως η διχοτόμηση της χώρας από τα τουρκικά στρατεύματα και η προσφυγοποίηση του 40% του κυπριακού λαού στην ίδια του τη χώρα, να αντεπεξέλθει και να αλλάξει τα δεδομένα σε βάρος του και να κατορθώσει το γνωστό οικονομικό θαύμα.

Σε μια Κύπρο που θέλει να είναι τουριστικός προορισμός δύο εκατομμυρίων ανθρώπων η πολιτεία έχει υποχρέωση να ετοιμάσει τις πόλεις και τα χωριά της, για να είναι έτοιμα να υποδεχθούν αυτούς τους ανθρώπους.

Σε μια Κύπρο που θέλει να έχει χειμερινό τουρισμό, ανεπτυγμένο αγροτουρισμό, τουρισμό στις παραλίες της, στα βουνά της, όπου υπάρχουν τόσα ωραία μνημεία ιστορικά και θρησκευτικά, τόσος φυσικός πλούτος και ομορφιές, οφείλει η ίδια η χώρα να προετοιμάσει τις υποδομές, για να πετύχει τους στόχους της.

Σε μια Κύπρο των πολλών κοινωνικοποιημένων και μορφωμένων πολιτών η ομορφιά και η ποιότητα στη ζωή πρέπει να είναι στόχος βαθύς και σταθερός.

Χρειάζεται οικονομική αυτοδυναμία, τολμηρή πολιτική αποκέντρωσης, η οποία δεν πρέπει να ερμηνευτεί ως απλή μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων αλλά ως μία ευρεία ανακατανομή εξουσίας.

Εμείς, ως ΑΚΕΛ, επιδιώκουμε την ενθάρρυνση της δημιουργίας κοινών υπηρεσιών γειτονικών δήμων και κοινοτήτων, έτσι που να μειώνεται το κόστος ουσιαστικών υπηρεσιών και να διασφαλίζεται η οικονομική βιωσιμότητα και η ποιότητά τους. Επιδιώκουμε την καθιέρωση κονδυλίων εξισορρόπησης προς τους οικονομικά πιο αδύναμους δήμους, όπως προβλέπεται στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επιδιώκουμε τη θεσμική δυνατότητα των τοπικών αρχών να αξιοποιούν την ακίνητη ιδιοκτησία τους και να αναπτύσσουν επιχειρηματική δραστηριότητα. Την ενίσχυση του μηχανισμού της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, ώστε να μπορεί να ελέγχει την νομιμότητα των πράξεων, της οικονομικής διαχείρισης και της υλοποίησης των αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων. Και επίσης επιδιώκουμε την εφαρμογή διατάξεων των ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Με βάση την ευρωπαϊκή αρχή της επικουρικότητας για την επίτευξη των στόχων για ουσιαστική αποκέντρωση με ισχυρή αυτοδιοίκηση, χρειάζεται ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα, που να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Τη διερεύνηση των αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Την ενοποίηση της νομοθεσίας περί Δήμων και Κοινοτήτων.
- Την ενίσχυση των κατεχομένων δήμων και κοινοτήτων -και στέκομαι σε αυτό- ώστε να εκπληρώσουν με επάρκεια τη σημερινή τους αποστολή. Να μην ξεχνάμε ότι οι κατεχόμενοι δήμοι και κοινότητες δεν έχουν άλλα έσοδα.
- Τη θεσμοθέτηση διαδικασιών, ώστε οι τοπικές αρχές να συμμετέχουν στο σχεδιασμό του κράτους, όπως τοπικά σχέδια, παιδεία, προστασία του περιβάλλοντος κ.ά.

Στον κοινωνικό ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στηρίζουμε τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την κοινωνική πρόνοια και την αναζωογόνηση των υποβαθμισμένων περιοχών, τις ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού, τα προγράμματα για αντιμετώπιση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων, τη σχολική υποδομή κατά τις απογευματινές ώρες, ειδικότερα μέσα από την προώθηση του θεσμού του ανοικτού σχολείου. Στηρίζουμε τη βελτίωση της δημόσιας συγκοινωνίας και τα μέτρα ενθάρρυνσης της χρήσης μέσων διακίνησης φιλικών προς το περιβάλλον και τη συντήρηση και αξιοποίηση περιοχών όπου συγκεντρώνονται ιστορικά μνημεία και κτίρια

Η τοπική αυτοδιοίκηση χρειάζεται να στηρίζεται στη συμμετοχή των πολιτών, διότι η δυνατότητα συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων και η ενίσχυση της

επικοινωνίας με τους πολίτες είναι στοιχεία ενός σύγχρονου κράτους, ενός ευρωπαϊκού κράτους. Ενθαρρύνουμε την ευρύτερη συμμετοχή των πολιτών και φορέων σε επιτροπές που θα συμβάλλουν στην υλοποίηση του προγράμματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αποτελεσματική τοπική αυτοδιοίκηση είναι απαραίτητη για την καλή διακυβέρνηση της κοινωνίας και αποτελεί συστατικό στοιχείο της δημοκρατικής λειτουργίας μιας πολιτείας, γιατί, ως θεσμός φύσει προοδευτικός, ενισχύει τις προϋποθέσεις αποκέντρωσης της εξουσίας και διεύρυνσης της λαϊκής συμμετοχής.

Μία αποτελεσματική τοπική αυτοδιοίκηση προϋποθέτει τοπικές επιλογές. Προϋποθέτει τοπικές αρχές, ικανές να αντεπεξέρχονται σε συγκεκριμένα προβλήματα, να λαμβάνουν υπόψη τις τοπικές συνθήκες και επίσης να επιτρέπουν και προωθούν προγράμματα και καινοτομίες, στηρίζοντας έτσι την ύπαρξη της πολυφωνίας στο κυβερνητικό σύστημα. Ωστόσο, η τοπική αυτοδιοίκηση υπάγεται στο εθνικό μας σύστημα διακυβέρνησης, που εξασφαλίζει την ομοιογένεια μίας κοινωνίας σε εθνικό επίπεδο. Στο σύστημα διακυβέρνησης επιτυγχάνεται μία ισορροπία μεταξύ της απαιτούμενης ομοιογένειας και της επιθυμητής πολυφωνίας, με κέντρο πάντοτε τον άνθρωπο και την ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών.

Η Κύπρος, ιδιαίτερα μετά την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καλείται να εφαρμόσει στην πράξη τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης και να προσαρμόσει τις δομές της στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχει η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το ΑΚΕΛ χαιρετίζει με ικανοποίηση τη δέσμευση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια για συνολική μεταρρύθμιση και εκσυγχρονισμό του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και για κατοχύρωση της αυτονομίας και της κοινωνικής του αξιοπιστίας.

Μέσα στα πλαίσια της αναδόμησης της τοπικής αυτοδιοίκησης η κυβέρνηση, μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών, προωθεί σειρά μέτρων και ενεργειών, έτσι που οι επόμενες εκλογές αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης να διεξαχθούν με νέο θεσμικό πλαίσιο. Για το σκοπό αυτό γίνεται μελέτη για αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμό του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, που θα ολοκληρωθεί το 2009.

Η παρούσα κυβέρνηση άρχισε ήδη την υλοποίηση της εξαγγελίας της για οικονομική στήριξη των δήμων με την αύξηση της κρατικής χορηγίας για το 2009, σε σχέση με το 2008, κατά €15.200.000 ή 25%, σύνολο 75 εκατομ. ευρώ ή 1,9% των δημοσίων εσόδων. Παράλληλα, θα συνεχιστεί η καταβολή της χορηγίας έναντι απώλειας των εσόδων των δήμων από την κατάργηση του επαγγελματικού φόρου φυσικών προσώπων και θα συνεχιστεί η κατά 50% χορηγία της δαπάνης μηχανογράφησης υπηρεσιών των δήμων, η κατά 25% επιχορήγηση της δαπάνης ανέγερσης δημοτικών μεγάρων, αλλά και η πλήρης επιχορήγηση των προϋπολογισμών των κατεχομένων δήμων.

Ταυτόχρονα, εκτελούνται ή προγραμματίζονται πολλά πολεοδομικά, αναπτυξιακά, αποχετευτικά και άλλα έργα υποδομής για βελτίωση και ανάπτυξη των πόλεων, μεγάλο μέρος της δαπάνης των οποίων καταβάλλεται από το κράτος.

Αναδιάρθρωση - Σύστημα ανάπτυξης

Όσον αφορά την ύπαιθρο, μέσα από την τροποποίηση της πολεοδομικής νομοθεσίας που προωθείται από την κυβέρνηση, προγραμματίζεται η εκπόνηση περιφερειακών χωροταξικών σχεδίων, που θα εξειδικεύουν τους στρατηγικούς σχεδιασμούς σε επίπεδο περιφερειών. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί εφικτή η εκπόνηση μιας σειράς τοπικών σχεδίων που θα αφορούν ενότητες κοινοτήτων της υπαίθρου και θα επιτρέψουν τη σταδιακή κατάργηση της Δήλωσης Πολιτικής, η οποία έχει ήδη εξαντλήσει τις δυνατότητές της ως εργαλείου προγραμματισμού της ανάπτυξης.

Γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών επεξεργάζεται τις αναγκαίες νομικές ρυθμίσεις που θα επιτρέψουν την εκπόνηση σχεδίων ανάπτυξης όλων των επιπέδων και την αποκέντρωση των εξουσιών, με περαιτέρω εμπλοκή των τοπικών αρχών. Στόχος της κυβέρνησης, μέσω της τροποποίησης της πολεοδομικής νομοθεσίας, είναι η εκπόνηση γενικού σχεδίου για τη νήσο, το οποίο θα αποτελέσει το στρατηγικό πλαίσιο για το χωροταξικό σχεδιασμό ολόκληρης της Κύπρου.

Πέραν τούτου, η κυβέρνηση, θέλοντας να στηρίξει ακόμη περισσότερο την ύπαιθρο, αποφάσισε να ενεργοποιήσει τις διαδικασίες αναθεώρησης και τροποποίησης των πολεοδομικών ζωνών, ζητώντας μάλιστα από τις τοπικές αρχές να εμπλέξουν τους πολίτες σε αυτή τη διαδικασία μέσα από κοινοτικές συνελεύσεις και ασφαλώς μέσα από δημόσιες συζητήσεις και διαφάνεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί ένα σημαντικό φορέα άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Θεωρούμε ότι είναι απαραίτητο να βελτιωθούν ουσιαστικά οι δομές κοινωνικών υπηρεσιών και να εφαρμοστεί ένας κοινωνικός σχεδιασμός, με στόχο τη φροντίδα για το παιδί, για την τρίτη ηλικία, για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, την ενημέρωση για τα ναρκωτικά, τη συμβολή στην πολιτιστική δημιουργία και την ενθάρρυνση πολιτισμικών πρωτοβουλιών και δράσεων. Η παρέμβαση της τοπικής αυτοδιοίκησης στους πιο πάνω τομείς θα πρέπει να είναι συμπληρωματική στην κατεύθυνση της διαχείρισης έργων και της προσαρμογής τους στις τοπικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες και σίγουρα δε θα αντικαταστήσει το κράτος. Ενισχύοντας την κοινωνική της βάση, η τοπική αυτοδιοίκηση έχει μεγαλύτερη δυνατότητα να προτείνει καινούριες προσεγγίσεις στην κοινωνική πολιτική, γιατί είναι γνωστό ότι από τον εθελοντικό χώρο προέρχονται πολλές καινοτομίες στις κοινωνικές υπηρεσίες.

Η τοπική αυτοδιοίκηση δεν πρέπει να είναι μόνο δέκτης της κυβερνητικής πολιτικής και των αναγκών του πολίτη, αλλά πρέπει να είναι ο πομπός κοινωνικών μηνυμάτων, διεργασιών και πρωτοβουλιών, δίνοντας την ευκαιρία στο δημότη πολίτη να συμμετέχει ουσιαστικά στη διαμόρφωση πολιτικής. Η επιτυχία του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, ως θεσμού συμμετοχικού, θα διασφαλιστεί ακριβώς μέσα από τη συμμετοχή και κινητοποίηση των πολιτών. Η δυνατότητα συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων και η ενίσχυση της επικοινωνίας με τους πολίτες είναι στοιχεία ενός σύγχρονου κράτους, γι' αυτό και χρειάζονται θεσμοθετημένες διαδικασίες και καλλιέργεια μιας διαφορετικής κοινωνικής αντίληψης.

Η θεσμική ολοκλήρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, η πολιτική και οικονομική της ανεξαρτησία, η κοινωνική της αξιοπιστία προβάλλουν ως αδήριτη ανάγκη για την Κύπρο. Χαιρετίζουμε τη δέσμευση του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη και της κυβέρνησης να προχωρήσουν σε συνολικό εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας και διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Κρίνουμε πολύ θετικά την αύξηση της κρατικής χορηγίας και αναμένουμε με σιγουριά την πλήρη υλοποίηση της προεκλογικής δέσμευσης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια για το θέμα.

Θρησκευτικές ομάδες: Μαρωνίτες, Αρμένιοι, Λατίνοι

Οι θρησκευτικές ομάδες των Μαρωνιτών, των Αρμενίων και των Λατίνων αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του κυπριακού λαού. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κουλτούρας τους, οι γλώσσες τους, τα παραδοσιακά ήθη και έθιμά τους εμπλουτίζουν την πολυπολιτισμική κουλτούρα του λαού μας. Μαρωνίτες, Αρμένιοι και Λατίνοι έχουν σημαντική συμβολή στην πρόοδο και προκοπή που ο κυπριακός λαός έχει επιτύχει στα χρόνια της ανεξαρτησίας.

Για την ιστορία να ενθυμίσουμε ότι, με τη δημιουργία του κυπριακού κράτους το 1960, οι Αρμένιοι, οι Λατίνοι και οι Μαρωνίτες επέλεξαν με δημοψηφίσματα να ανήκουν και να είναι ένα κομμάτι της ελληνοκυπριακής κοινότητας.

Οι μειονότητες της Κύπρου βίωσαν και βιώνουν όλες τις δοκιμασίες που πέρασε και εξακολουθεί να περνά ο τόπος μας.

Το ΑΚΕΛ, συνάδελφοι, αγωνίζεται για μια Κύπρο όπου όλοι οι κάτοικοί της, Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Μαρωνίτες, Αρμένιοι και Λατίνοι, θα ζουν ειρηνικά και θα οικοδομούν μαζί το μέλλον της κοινής τους πατρίδας.

Θα εγκύψουμε με ιδιαίτερη φροντίδα στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συμπατριώτες μας Μαρωνίτες, Αρμένιοι και Λατίνοι και θα εργαστούμε για να επιλύσουμε αυτά τα προβλήματα. Ο σεβασμός και η διατήρηση της ιδιαίτερής τους ταυτότητας θα βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής μας.

Ιδιαίτερα αναφέρομαι στη μαρωνίτικη κοινότητα, που τα τραγικά γεγονότα του 1974 είχαν ως αποτέλεσμα όλα τα χωριά, και τα τέσσερα, Κορμακίτης, Ανώματος, Αγία Μαρίνα και Καρπάσια, να μείνουν εγκλωβισμένα υπό τον έλεγχο των τουρκικών στρατευμάτων· και συνεχίζουν να είναι. Αποτέλεσμα, η κοινότητα να είναι 100% προσφυγοποιημένη και να αγωνίζεται μακριά από τα μοναστήρια και τις εκκλησίες της, για να επιβιώσει και να μην αφανισθεί.

Η πολιτική την οποία έχει εξαγγείλει η παρούσα κυβέρνηση και εφαρμόζει για τους ηρωικούς εγκλωβισμένους αγκαλιάζει στον ίδιο βαθμό τους εγκλωβισμένους της Καρπασίας και αυτούς των μαρωνίτικων χωριών. Είμαστε σίγουροι ότι θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια για επιδιόρθωση των κατεχομένων εκκλησιών, για να υπάρξει ελεύθερη πρόσβαση για ιερά προσκυνήματα, που σήμερα λόγω της κατοχής δεν είναι δυνατή.

Κερύνεια

Η Κερύνεια και τα χωριά της, απλωμένα στις παρυφές του Πενταδάκτυλου, στην πιο όμορφη και ειδυλλιακή περιοχή του πολύπαθου νησιού μας, καρτερούν μέσα στην αποπνικτική ατμόσφαιρα της κατοχής τους ανθρώπους που τ' ανάστησαν και που τα λάτρεψαν· τους κατοίκους τους, που τα νοσταλγούν με πάθος και ελπίδα, όσος καιρός και ας περάσει.

Για τριάντα τέσσερα χρόνια η πατρίδα μας εξακολουθεί να παραμένει διαιρεμένη και η λατρευτή Κερύνεια μας κατεχόμενη. Η επαρχία μας είναι εκατό τοις εκατό προσφυγοποιημένη, με όλους τους πολίτες της ξεριζωμένους, με πολλούς αγνοούμενους και εγκλωβισμένους.

Οι Κερυνηιώτες μαζί με τους Λαπηθιώτες, τους Καραβιώτες, τους Δικωμίτες, τους Μορφίτες, τους Μαρωνίτες, τους Βαρωσιώτες, μαζί με όλο τον προσφυγικό κόσμο και ολόκληρο το λαό μας δίνουν τον αγώνα για την επανένωση της πατρίδας μας με καρτερικότητα, αλλά και με αποφασιστικότητα.

Γνωρίζουν οι Κερυνηιώτες ότι η λύση που θα επιτύχουμε δε θα είναι ιδανική, ότι θα είναι συμβιβαστική. Ως ΑΚΕΛ όμως, διεκδικούμε να είναι λειτουργική και βιώσιμη, ώστε να δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους Κυπρίους να ζήσουν ειρηνικά, σε συνθήκες ασφάλειας, με διασφαλισμένα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες τους, περιλαμβανομένου και του δικαιώματος επιστροφής της περιουσίας. Παραμένουμε συνεπείς στο πλαίσιο λύσης του Κυπριακού, όπως καθορίζεται στις συμφωνίες υψηλού επιπέδου, στις αποφάσεις και στα ψηφίσματα του ΟΗΕ και στις αρχές του διεθνούς και του κοινοτικού δικαίου.

Στα πλαίσια αυτής της λύσης προσπαθεί ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας να αποκατασταθούν και να διασφαλιστούν τα δικαιώματα του λαού μας, μαζί και τα δικαιώματα των Κερυνηιωτών. Γι' αυτά τα δικαιώματα θα συνεχίσουμε όπως πάντα, ως Κερυνηιώτες, να αγωνιζόμαστε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Μαυροχάνα.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος κ. Κυριάκος Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυβέρνηση καταθέτει έναν προϋπολογισμό ο οποίος αφορά δυστυχώς μόνο τις ελεύθερες περιοχές. Δηλαδή, και πάλι σε κλίμα διαίρεσης της Κύπρου μας. Άλλος ένας συνηθισμένος προϋπολογισμός, που δεν έχει να κάνει με την κατεχόμενη πόλη και επαρχία της Αμμοχώστου, καθώς πολύ ελάχιστα λαμβάνει υπόψη του τις αναπτυξιακές ανάγκες στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Πρόσθετα, δεν έχει να κάνει με την παρούσα οικονομική κρίση. Καμία λοιπόν πρόνοια σε σχέση με την ανοικοδόμηση της πόλης της Αμμοχώστου, καμία αναφορά σε σχέση με την αναστήλωση των μνημείων μας στα κατεχόμενα, καμία πρόνοια σε σχέση με την προσωρινή στέγαση των προσφυγικών δήμων και κοινοτήτων. Μηδενικά είναι τα κονδύλια της διαφώτισης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Με μηδενική προσέγγιση να πάμε να στήσουμε μνημεία στα κατεχόμενα!

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε συνάδελφε, δε βρήκα τουλάχιστον. Εάν εσείς βλέπετε στον προϋπολογισμό, ευχαρίστως να τα δούμε και να αναιρέσω λέγοντας ότι υπάρχουν κονδύλια για προστασία κάποιων μνημείων στα κατεχόμενα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα κάνουμε διαλογική συζήτηση.

Κύριε Χατζηγιάννη, προχωρήστε.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Ένας προϋπολογισμός ο οποίος, λόγω της αύξησης των τιμών των ακινήτων, καθιστά δύσκολο έως ακατόρθωτο τα χιλιάδες νεαρά προσφυγικά ζευγάρια να αποκτήσουν τη δική τους στέγη, παρά την πρόσφατη θετική απόφαση της κυβέρνησης για αύξηση της στεγαστικής βοήθειας προς τους πρόσφυγες. Ένας προϋπολογισμός λοιπόν ο οποίος εξαιρεί τους εγκλωβισμένους από το εθνικό μέτρο οικονομικής αποζημίωσης της ανομβρίας και μάλιστα, αντί αυτού, η κυβέρνηση επιλέγει το δρόμο του εφάπαξ ως χριστουγεννιάτικου δώρου. Ένας προϋπολογισμός που συντηρεί, θα έλεγα, την αδικία σε βάρος του προσφυγικού κόσμου και αφαιρεί τη δυνατότητα ανάπτυξης των νέων προσφύγων στη βάση των ίσων ευκαιριών. Ένας προϋπολογισμός που καθηλώνει τη δημιουργία 12 000 περίπου προσφυγικών οικογενειών που το κράτος τούς ώθησε στο να κτίσουν σπίτι σε τουρκοκυπριακή γη και σήμερα αυτή η περιουσία ανήκει περιουσιακά στους Τουρκοκύπριους. Ένας προϋπολογισμός ο οποίος επιτρέπει ανενόχλητα την πώληση τουρκοκυπριακής γης σε μη πρόσφυγες και οδηγεί για δεύτερη φορά σε προσφυγοποίηση των προσφύγων. Ένας προϋπολογισμός που επιτρέπει να διαμένουν πρόσφυγες σε πολυκατοικίες με προβλήματα στατικής επάρκειας, χωρίς ανελκυστήρες, και απομονωμένοι ηλικιωμένοι στους τρίτους ορόφους. Ένας φυλετικός, θα έλεγα, προϋπολογισμός με εξαιρέσεις των εκ μητρογονίας τέκνων. Ένας προϋπολογισμός που δε συμπεριλαμβάνει σχεδόν ούτε ένα αναπτυξιακό έργο, με εξαίρεση τη λεωφόρο 1^{ης} Απριλίου στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Απούσα λοιπόν η πόλη και η επαρχία Αμμοχώστου στο σύνολό της, ελεύθερη ή σκλαβωμένη. Προϋπολογισμός ο οποίος δε λαμβάνει υπόψη του την κρίση.

Καλούμαστε αυτή τη βδομάδα να ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς του 2009. Ένα έτος που δυστυχώς θα είναι πολύ διαφορετικό από τα συνηθισμένα χρόνια που περάσαμε. Η διαφορετικότητα έγκειται στο ότι παγκόσμια η ανθρωπότητα περνάει μια κρίση, η οποία έχει όχι μόνο οικονομικά πρωτόγνωρες απειλές κατάρρευσης του

παγκόσμιου οικονομικού ισοζυγίου, αλλά και κοινωνικές διαστάσεις. Για πρώτη φορά μέσα σε ειρηνικό περιβάλλον είδαμε να απειλείται παγκόσμια ο εφοδιασμός με τρόφιμα, ενώ την ίδια στιγμή οι πρώτες ύλες ανέβηκαν σε τόσο πρωτόγνωρα επίπεδα, που ράγισαν την αντοχή της ελεύθερης οικονομίας. Η χωρίς προηγούμενο επιβάρυνση του περιβάλλοντος και η καθολική αποδοχή της ανάγκης για μείωση του CO₂ οδηγεί αναγκαστικά στη δημιουργία εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Δυστυχώς, η περιβαλλοντική κρίση επιβάλλει να δοθούν λύσεις σε πολύ συντομότερο χρονικό διάστημα απ' ό,τι η ανθρώπινη εφευρετικότητα δύναται ή μπορεί να το πράξει.

Πρόσθετα, η ανορθόδοξη ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού τομέα χωρίς ταυτόχρονα να αναπτύσσονται οι αναγκαίοι εποπτικοί μηχανισμοί, ώστε να διασφαλίζουν ένα σωστό και δίκαιο πλαίσιο λειτουργίας των εθνικών οικονομιών, αλλά και στο σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας, οδήγησε αθροιστικά σε αυτό που σήμερα ονομάζουμε παγκόσμια κρίση. Αυτοί λοιπόν οι εξωγενείς παράγοντες κάνουν τη λειτουργία της διεθνούς οικονομίας να μην αναπτύσσεται στους γνωστούς σε όλους μας οικονομικούς κύκλους.

Όσον αφορά την κυπριακή οικονομία, δυστυχώς, ως μια ανοικτή οικονομία, έχει ήδη επηρεαστεί πρώτα το τραπεζικό σύστημα και οι συνέπειες εκδηλώνονται ήδη στην πραγματική οικονομία. Η έλλειψη ρευστότητας στην αγορά είναι το κύριο χαρακτηριστικό που βιώνουν σήμερα οι επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά μας. Η άμεση συνέπεια είναι η μείωση των επενδύσεων και της κατανάλωσης και στη συνέχεια η άνοδος της ανεργίας και η μείωση του ΑΕΠ. Ο ρυθμός ανάπτυξης κοντά στο 3%, έστω και αν υπάρχουν διαφορετικές απόψεις μεταξύ διοικητή και υπουργού, είναι πρόβλεψη η οποία δε λαμβάνει υπόψη της ακόμη το ενδεχόμενο συνέχισης της φετινής ανομβρίας και έλλειψης νερού.

Οι τράπεζες δε δανείζουν. Μάλιστα, πολλές είναι οι περιπτώσεις κατά τις οποίες καταθέτες που επιθυμούν να αποσύρουν χρήματα οι τράπεζες και πάλι τους δυσκολεύουν σε αφάνταστο βαθμό. Δε θα μιλήσω για το κλείσιμο δεκάδων εταιρειών αλλά ούτε για την πληθώρα φημών για πτώχευση μεγάλων εταιρειών, κυρίως από τον τομέα της οικοδομικής βιομηχανίας, αλλά και συγκεκριμένων εμπορικών αλυσίδων.

Ας πάρουμε λοιπόν την οικονομία στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και ας δούμε πώς αυτή στο παρόν στάδιο επηρεάζεται, χωρίς ωστόσο ο φετινός προϋπολογισμός να λαμβάνει σχετική πρόνοια για διάσωσή της. Ο οικοδομικός τομέας είναι τελματωμένος, με μηδενικές στην κυριολεξία πωλήσεις ακινήτων, ενώ πρόσθετα σ' αυτό παρατηρούνται μαζικές πωλήσεις σπιτιών από αλλοδαπούς αγοραστές. Αυτή δυστυχώς η εξέλιξη οδηγεί σε ανεργία εκατοντάδες αυτοεργαζομένους και εργοδοτούμενους στην αλυσίδα του οικοδομικού τομέα. Η κρίση δυστυχώς του τομέα σε συνάρτηση με τη γραφειοκρατία και τον κρατικό αυταρχισμό οδηγούν σε μεγάλων διαστάσεων κρίση, που ενδεχομένως να οδηγήσει σε μαζικές πτωχεύσεις εταιρειών που η μία μπορεί να σύρει την άλλη.

Ποιες είναι οι προτάσεις μας;

- Επαναλαμβάνουμε την πολεοδομική αμνηστία. Είναι το μέτρο το οποίο θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας, θα δημιουργήσει δουλειές και επενδύσεις στους μικρομεσαίους και με το οποίο θα μπορέσει ο κτίστης, ο καλουπιής, ο μικροτεχνίτης, Κύπριοι, παρακαλώ, στο σύνολό τους, να δημιουργήσουν δουλειές.
- Θα πρέπει πρόσθετα να παραχωρηθούν αυξημένα κίνητρα σε προσφυγικά και νεαρά ζευγάρια να αγοράσουν σπίτια κατευθείαν από την αγορά.
- Θα πρέπει να υλοποιηθούν έργα στην περιοχή. Η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου απαιτεί επιτέλους την υλοποίηση έργων.

Ο τουριστικός τομέας στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου πλήττεται ανεπανόρθωτα και η συρρίκνωσή του κατά τη φετινή περίοδο είναι δεδομένη. Ένεκα τουρισμού υπάρχει εποχιακή ανεργία ύψους πέντε χιλιάδων ατόμων. Δυστυχώς, το κράτος δε λαμβάνει ολοκληρωμένα ουσιαστικά μέτρα. Τα εξαγγελθέντα μέτρα είναι

μέτρα που θα έπρεπε να παρθούν ούτως ή άλλως, υπαρχούσης ή όχι της κρίσης. Είναι για την περιοχή ύψιστης σημασίας να εφαρμοσθεί ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης της κρίσης. Είναι για την περιοχή ζωτική η σημασία της υλοποίησης αναπτυξιακών έργων που έχουν να κάνουν με τον τουρισμό.

Ο κρατικός αυταρχισμός εκφράζεται στο μεγαλείο του μέσα από τη διοικητική δομή της επαρχίας. Καμία υπηρεσία δε λειτουργεί ολοκληρωμένα στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Η μη ύπαρξη υπηρεσιών στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου είναι ένας από τους κύριους λόγους που δεν υπάρχουν επενδύσεις. Πρόσθετα, υπάρχει η ταιπωρία του πολίτη να πηγαίνει στην πρωτεύουσα, για να διεκπεραιώνει τις υποχρεώσεις του έναντι του κράτους.

Κράτος πρόνοιας υπό αμφισβήτηση

Πού είναι, κυρίες και κύριοι, το όραμα για ένα ισχυρό κράτος πρόνοιας; Οι πολίτες αισθάνονται και απόγνωση, αλλά και απογοήτευση. Τόσο η νεολαία όσο και ο κάθε πολίτης αισθάνονται απογοήτευση έναντι του κράτους που συμπεριφέρεται με τρόπους... εργαλειοποιώντας τις πρόνοιες πολλές φορές ποιτών σε πολλές νομοθεσίες, προκειμένου να εισπράττει εκατομμύρια λίρες ως κρυμμένες φορολογίες από τους πολίτες.

Η κοινωνικοοικονομική πολιτική της κυβέρνησης μέσα από αυτό τον προϋπολογισμό, όπως φαίνεται, ουσιαστικά, αλλά και φιλοσοφικά δε διαφέρει από αυτή των προηγούμενων κυβερνήσεων. Καταρρέει τόσο ο μύθος της ακελικής μεταρρύθμισης όσο όμως και η ύπαρξη οράματος για δημιουργία πάνω σε μόνιμη βάση ενός ισχυρού κράτους πρόνοιας, που θα στέκει αρωγός στη ζωή του κάθε πολίτη. Δυστυχώς, η πολιτική των επιδομάτων και των δώρων δεν οδηγεί ούτε στη δίκαιη κοινωνία, ούτε και στο κράτος πρόνοιας, αλλά ούτε και πάνω απ' όλα στο κράτος αλληλεγγύης. Η πολιτική των εφάπαξ επιδομάτων είναι δυστυχώς μία, θα έλεγα, κυρίως επικοινωνιακή προσέγγιση και αποτελεί τη φλόγα του εξανεμισμένου του οικογενειακού εισοδήματος των μικρομεσαίων νοικοκυριών.

Ας πάρουμε λοιπόν ορισμένα μόνο παραδείγματα, για να δείξουμε την κρίση του κράτους πρόνοιας:

Το όνειρο του κάθε πολίτη να έχει τη δική του στέγη έχει γίνει απατηλό. Η στεγαστική πολιτική επί δικών σας διακυβερνήσεων, κύριοι, ήταν τόσο σκληρή όσο και αντιλαϊκή, που είδαμε τον Κύπριο να χάνει τη γη κάτω από τα πόδια του και αφού εκσφενδονίστηκαν οι τιμές στα ουράνια, μην μπορώντας το μικρομεσαίο νοικοκυριό να αγοράσει, με αποτέλεσμα να γίνεται ενοικιαστής ή ακόμα και συγκάτοικος σε ομαδική συμβίωση. Αυτό θα το βρούμε πολύ συχνά σε όλους τους συνοικισμούς. Πού είναι τα ριζοσπαστικά λοιπόν μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση τα τελευταία έξι χρόνια στο να αποτρέψει αυτή την εξέλιξη;

Ένα κράτος πρόνοιας μεριμνά ώστε το εισόδημα του εργαζομένου να κατανέμεται ισορροπημένα. Πού είναι οι δημόσιες συγκοινωνίες και τι απάθεια έχει επιδειχθεί τα τελευταία και πάλι έξι χρόνια από πλευράς σας συνολικά; Εξανεμίζεται το εισόδημα του νοικοκυριού στο να διακινείται ο Κύπριος πολίτης από και προς την εργασία του, ως επίσης και ως ταξιτζής για τις ανάγκες των σχολείων. Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι το όφελος από τις δημόσιες συγκοινωνίες είναι οικονομικό, είναι κοινωνικό, αλλά και πάνω απ' όλα περιβαλλοντικό. Η δρομολόγηση των μαθητικών γραμμών, καθώς επίσης και η σύνδεση των πόλεων με το αεροδρόμιο είναι πολύ σωστά μέτρα προς τη σωστή κατεύθυνση, ωστόσο όμως όχι ολοκληρωμένα και όχι τόσο ριζοσπαστικά όσο χρειάζεται να είναι.

Τι γίνεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το ΓΕΣΥ; Πού είναι εδώ το κράτος πρόνοιας και πού είναι η αποφασιστικότητα της κυβέρνησης ή της προηγούμενης κυβέρνησης να επιβάλει ένα σχέδιο, έτοιμη να συγκρουσθεί, αν χρειασθεί, με όλα τα εμπλεκόμενα συμφέροντα; Μας είπατε ότι δήθεν αυτό το σχέδιο θα εφαρμοζόταν το αργότερο μέσα ή τέλος του 2008. Θα σας πω ωστόσο πού είναι. Είναι μήπως στους δεκαοκτώ μήνες που χρειάζεται ένας ασθενής για να κάνει εξέταση "θάλιουμ"; Είναι

στα δύο χρόνια που χρειάζεται ένας ασθενής για να κάνει ορθοπαιδικές επεμβάσεις; Είναι στην έλλειψη ανταλλακτικών στα διάφορα νοσοκομεία και δη της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου; Είναι στην παντελή έλλειψη αυτονομησης των νοσοκομείων και στη σωρεία άλλων περιπτώσεων, τις οποίες εσείς ενδεχομένως να γνωρίζετε καλύτερα και από μένα;

Στον τομέα της παιδείας ακούμε με έκπληξη τον Υπουργό Παιδείας να αποδέχεται πλέον ότι η παιδεία είναι κοινωνικό αγαθό, αλλά ταυτόχρονα να δηλώνει ότι δεν μπορεί αυτό να προσφέρεται δωρεάν. Ανοίγει λοιπόν την πόρτα της παραπαιδείας και όχι μόνο. Την καθιστά αναγκαίο κομμάτι της εκπαιδευτικής αλυσίδας. Με άλλα λόγια εξανεμίζει το οικογενειακό εισόδημα.

Η προστασία του καταναλωτή επί δικής σας διακυβέρνησης τα τελευταία έξι χρόνια, ως θεσμός, αλλά και ως πολιτική πρακτική, έγινε λέξη άγνωστη για τον Κύπριο καταναλωτή. Νομίζω αυτή τη στιγμή μόνο ένα παράδειγμα θα πάρω, αυτό των καυσίμων, που το κράτος ως κοινοπραξία με τις πετρελαϊκές εταιρείες έχουν ρουφήξει το αίμα του κυπριακού νοικοκυριού και της κυπριακής επιχείρησης. Τι να πω για τον Κύπριο γεωργό, ο οποίος πουλάει ένα ευρώ και ο καταναλωτής πληρώνει τρία και τέσσερα ευρώ;

Υδατική κρίση και αδιέξοδο

Ο προϋπολογισμός είναι χωρίς πρόνοια σε σχέση με την υδατική πολιτική.

Το υδατικό πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς εξακολουθεί να υπάρχει. Το κυβερνητικό πρόγραμμα για τη δημιουργία μονάδων αφαλάτωσης έχει οδηγηθεί σε ένα αδιέξοδο. Η μονάδα αφαλάτωσης της Επισκοπής προσκρούει στη γραφειοκρατία της Αναθεωρητικής Αρχής και ο κάθε αιτητής, ο ένας μετά τον άλλο, θα υποβάλει την ένστασή του. Αυτό σημαίνει ότι η μονάδα αυτή ούτε μετά από πέντε χρόνια δε θα μπορέσει να είναι έτοιμη.

Πού βρισκόμαστε σήμερα στη βάση πραγματικών αριθμών; Ξεκινάμε, σε αντίθεση με την περσινή χρονιά, με μηδενικά αποθέματα στα φράγματα. Έχουμε μία παραγωγή της τάξης των 50 000 κυβικών μέτρων την ημέρα στη Δεκέλεια· 50 000 κυβικά μέτρα με δυνατότητα διεύρυνσης σε 60 000 τόνους στη Λάρνακα. Έχουμε από τη Λεμεσό 30 000 τόνους· 20 000 εξ αυτών είναι από τη Μονή και 10 000 από το Γαρούλλη. Δηλαδή, έχουμε σύνολο 140 000 κυβικά μέτρα ημερησίως. Η σημερινή κατανάλωση είναι 215 000 κυβικά μέτρα ημερησίως. Υπάρχει ένα κενό της τάξης των 75 000 κυβικών μέτρων ημερησίως. Αν λάβουμε μάλιστα υπόψη τις απώλειες στο δυναμικό παραγωγής λόγω βλαβών, αυτό σημαίνει ότι το κενό ανέρχεται στις 85 000 κυβικά μέτρα ημερησίως.

Ερώτημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Τι κάνουμε σήμερα, για να καλύψουμε αυτό το κενό;

Απάντηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Τρομακτικό! Δεν υπάρχει καμία απάντηση από κανέναν! Ούτε από κυβέρνηση ούτε και από Βουλή.

Η Κύπρος θα διψάσει και προσδοκούμε απλώς να βρέξει. Αν δεν υπάρξει καμία ροή στα φράγματα από βροχοπτώσεις, τότε ο Κύπριος μέσα στο Μάρτιο θα έχει στη διάθεσή του μόνο το 55% των αναγκών του. Αυτό σημαίνει ότι θα γίνονται περικοπές της τάξης του 45%. Αυτό να το πούμε στον κυπριακό λαό με κάθε ειλικρίνεια. Διαφωνούμε πλήρως ωστόσο με τη λογική της περικοπής. Είναι ένα η εξοικονόμηση την οποία το κάθε νοικοκυριό υποχρεούται και οφείλει να κάνει και είναι άλλο το να στερείται για τη μεγαλύτερη περίοδο της χρονιάς.

Υπάρχει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λύση και θα πρέπει να κινηθούμε άμεσα. Θα πρέπει να τερματιστεί επιτέλους αυτή η απραξία. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, υπουργός, Υπουργικό Συμβούλιο και Βουλή θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα στη δημιουργία πρόσθετων κινητών μονάδων αφαλάτωσης με τη μεγαλύτερη δυνατή δυναμικότητα, ώστε μέχρι τον ερχόμενο Ιούλιο να έχουμε συνδρομή στο ελλειμματικό ισοζύγιο. Αισθάνομαι ότι τα πράγματα αφήνονται και πάλι στο έλεος του

αδιεξόδου και της προχειρότητας και θα οδηγηθούμε και πάλι σε λύσεις τελευταίας στιγμής, ώστε να έρθει και πάλι η λύση της πλωτής μονάδας αφαλάτωσης.

Εμείς, ως παράταξη, διαχωρίζουμε τη θέση μας και σας καθιστούμε απόλυτα υπεύθυνους για άλλη μια φορά. Δεν μπορεί να υπάρχει συγγνώμη αυτή τη φορά.

Γεωργία και αδιέξοδα

Ο γεωργικός και κτηνοτροφικός τομέας διέρχεται δυστυχώς τη μεγαλύτερη κρίση, παρά τη σωστή απόφαση της κυβέρνησης να τον στηρίξει κατά το ήμισυ. Και με εξαιρέσεις, κύριε Κατσοურიδη.

Η γεωργική μας παραγωγή έχει συρρικνωθεί, ενώ μερίδια αγοράς χάνονται και από την ντόπια κατανάλωση. Ο Κύπριος αγοραστής επιλέγει πλέον τα εισαγόμενα προϊόντα ευκολότερα απ' ό,τι τα κυπριακά μετά την τελευταία επίθεση που έχει δεχθεί σε σχέση με τον αφθώδη πυρετό, τις διοξίνες και την τρομώδη νόσο. Δυστυχώς, επιθετικές συμπεριφορές εκδίκησης από διεθνείς αλυσίδες υπεραγορών που έχουν θιχτεί τα συμφέροντά τους, λόγω απόρριψης μολυσμένων φορτίων κρεάτων, οδήγησαν την εμπορία κυπριακών προϊόντων σε δυσμενή διάκριση.

Παράλληλα, ο κίνδυνος πτώχευσης συγκεκριμένης υπεραγοράς ξένων συμφερόντων απειλεί να αφήσει κρεμασμένους χιλιάδες προμηθευτές και το ταρακούνημα και οι συνέπειες που θα υποστούν οι σύνδεσμοι και παραγωγοί θα είναι ανεπανάληπτα, ως επίσης και αδιόρθωτα.

Η έλλειψη νερού, καθώς και η γραφειοκρατία είναι μάλιστα και τα κύρια προβλήματα, στο παρόν στάδιο, του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα. Δεν μπορεί στο παρόν στάδιο που νερό δεν υπάρχει στα φράγματα, η παγκόσμια κρίση μαστίζει το γεωργικό τομέα να έρχεται το κράτος και να απαγορεύει την άντληση νερού στα Κοκκινοχώρια και πρόσθετα να σύρει τους γεωργούς στα δικαστήρια για παλιές οφειλές. Να μας πείτε πώς θα ζήσει αυτός ο κόσμος και αυτή η τάξη! Για να κάνει ένα βήμα ο Κύπριος παραγωγός, θα πρέπει να ζητήσει άδεια από το κράτος, σε αντίθεση όμως με τη χαλαρότητα που επικρατεί στα εισαγόμενα προϊόντα, τα οποία όχι μόνο δεν ελέγχονται, αλλά ούτε και περιορίζονται στην περίπτωση όπου εντοπίζονται προβλήματα υγιεινής.

Το κράτος θα πρέπει για τις οργανωμένες καλλιέργειες να λύσει το πρόβλημα άρδευσης. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να διασφαλίσουμε μια εγγυημένη ποσότητα που χρειάζεται η διατροφή μας. Στην αντίθετη περίπτωση, θα οδηγηθούμε και σε σχέση με τη διατροφή μας στο ίδιο ακριβώς κενό και αδυναμία που οδηγηθήκαμε και με το νερό.

Τρομώδης νόσος

Καλούμε την κυβέρνηση, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση, να προχωρήσει σε συνολική διαπραγμάτευση με το Συμβούλιο Υπουργών, προκειμένου να διασφαλίσει αυτό το εθνικό συμφέρον και να μην αφεθεί στην αποζημίωση των παραγωγών καθαρά στη βάση του υφιστάμενου κανονισμού και του εξευτελιστικού αυτού ποσού. Και σε καμία περίπτωση δεν αποδεχόμαστε ότι ο παραγωγός ή ο Κύπριος κτηνοτρόφος έχει εμπορευθεί ή έχει εκμεταλλευθεί αρνητικά το οποιοδήποτε σύστημα σε σχέση με την τρομώδη νόσο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώνετε, κύριε Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε -ευχαριστώ για την προειδοποίηση- αποτελεί αναμφισβήτητη πραγματικότητα το ότι παρουσιάζεται μεγάλη καθυστέρηση στην επίλυση των θεμάτων διαχείρισης των δημοτικών απορριμμάτων και ενέργειας. Ειδικότερα, υπάρχουν πολλές, εξ όσων φαίνεται, αδυναμίες για τη χωροθέτηση και έναρξη εργασιών λυσιτελούς και ολοκληρωμένης διαχείρισης των δημοτικών απορριμμάτων στις επαρχίες Λεμεσού και Λευκωσίας, Αμμοχώστου, αλλά και

ολοκλήρωσης των σχετικών έργων στην Πάφο. Ως αποτέλεσμα της καθυστέρησης, μεταξύ άλλων, δεν έχουν ετοιμαστεί οι επιβαλλόμενες μελέτες και ως εκ τούτου τα εν λόγω έργα δε θεωρούνται ώριμα για χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά κονδύλια, όπως είχε καταρχάς υπολογιστεί.

Επίσης, τελειώνοντας, θα έλεγα ότι τεράστια κενά έχει η διαχείριση των ενεργειακών μας θεμάτων. Ειδικότερα, η έλευση του φυσικού αερίου καρκινοβατεί και κανένας δεν είναι σε θέση να δώσει συγκεκριμένο και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα. Σοβαρότατη επίσης καθυστέρηση παρουσιάζεται στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά και στις εργασίες εξοικονόμησης ενέργειας. Λόγω όλων αυτών των αδυναμιών εξυπακούονται για τον Κύπριο πολίτη τεράστια επιπλέον ποσά, αλλά και άμεσες φορολογίες για την αντιμετώπιση των ευρωπαϊκών μας υποχρεώσεων σε σχέση με τη μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα.

Ευχαριστώ για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Χατζηγιάννη, παρ' όλων ότι είπτετε τρεις-τέσσερις φορές ότι τελειώνετε, τελειώνετε, έχετε υπερβεί το χρόνο. Δεν είπα τίποτε, όμως έκαμα εξαίρεση σε σας, διότι είσαστε ο πρώτος που το έκαμε. Όμως δε θα γίνει με όλους. Και είμαι βέβαιος ότι οι συνάδελφοί σας που θα μιλήσουν από την κοινοβουλευτική σας ομάδα θα μειώσουν λίγο το χρόνο τους, για να μην υπάρξει οποιαδήποτε υπέρβασή του.

Λοιπόν, καλώ στο βήμα τον κ. Κουτσού εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η χτεσινή παρέμβαση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ κ. Κατσουρίδη με αναγκάζει να αρχίσω με σχολιασμό των όσων είπε. Χαρακτήρισε ανόητη ή τουλάχιστον άμυαλη την τοποθέτηση του προέδρου μας κ. Συλλούρη ότι υπήρξε συναίνεση εκ μέρους του Προέδρου Χριστόφια για συνεταιρισμό δύο πολιτικά ισότιμων συνιστώντων κρατών. Θα ήθελα να τον παρακαλέσω να καταθέσει στη Βουλή -και, αν δεν το κάνει, θα το καταθέσω εγώ- το ανακοινωθέν της 23^{ης} του Μάη, που λέει ξεκάθαρα αυτή την τοποθέτηση. Και διερωτώμαι προς τι η άρνηση των πραγματικότητων. Η άρνηση των πραγματικότητων σημαίνει παραδοχή του λάθους, γιατί, αν αυτό υπάρχει γραπτά και όχι προφορικά, το υπερασπίζεται εκείνος ο οποίος θεωρεί ότι ήταν σωστό. Προσπαθεί να αλλάξει την ουσία αυτός ο οποίος θεωρεί ότι έγινε λάθος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εδώ είναι η διαστρέβλωση, κύριε Κουτσού!

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Κατσουρίδη, αν θέλετε να με διακόψετε, εγώ δέχομαι το διάλογο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλά λέω ότι διαστρεβλώνετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα κάνουμε διάλογο τώρα, κύριε Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Δηλαδή, πρόκειται για διαστρέβλωση η δήλωσή σας;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η δική σας τώρα!

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ότι σας ζητώ να καταθέσετε το ανακοινωθέν;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ότι η 23^η Μαΐου μιλά για συνεταιρισμό δύο συνιστώντων κρατών.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ωραία! Άρα δύο πολιτικά ισοτίμων συνιστώντων κρατών!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε λέει...

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Λοιπόν, αφού αρνείστε με αυτό τον τρόπο έμμεσα να την καταθέσετε, θα την καταθέσω εγώ για τα πρακτικά της Βουλής!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε! Αποδείξτε τις θέσεις σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, σας παρακαλώ!

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Η θέση μας είναι ξεκάθαρη...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αυτό τον ισχυρισμό...

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

...και το υποστηρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη...

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Κατσουρίδη, σας είπα, αν θέλετε διάλογο, ευχαρίστως τον δέχομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουτσού, συγγνώμη...

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Διακοπές...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, δεν είσατε εσείς που θα ορίσετε πώς θα γίνει η συνεδρία! Λοιπόν, ο κ. Κουτσού θα πει τα δικά του. Έχετε τη δυνατότητα μετά με άλλους βουλευτές να απαντήσετε. Δε θα μπορούμε σε διαλογική συζήτηση.

Λοιπόν, κύριε Κουτσού, συνεχίστε.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχει επίσης και η αναφορά στην 8^η Ιουλίου. Εμείς, ως Ευρωπαϊκό Κόμμα, ουδέποτε αρνηθήκαμε -και στον προεκλογικό αγώνα το είπαμε- ότι, ναι, στην πρώτη

Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου διαφωνήσαμε. Και δικαιωθήκαμε, όταν στην προσπάθεια να εφαρμόσουν την 8^η Ιουλίου ο Πρόεδρος Παπαδόπουλος και ο Ταλάτ κατέληξαν σε αδιέξοδο. Ποια ήταν η συνέχεια; Η συνέχεια ήταν -και εκεί είναι η μεγάλη επιτυχία του αείμνηστου Παπαδόπουλου- η επιστολή Γκαμπάρι, της οποίας το περιεχόμενο ήταν συμφωνημένο και εστάλη εκ μέρους του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Ναι, υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε τη διαδικασία που επέβαλλε η επιστολή Γκαμπάρι. Ναι, ο Πρόεδρος Χριστόφιας την αναίρεσε και υπάρχει γραπτή δήλωση του Προέδρου Παπαδόπουλου, που δημοσιεύτηκε και στη "Σημερινή" την ημέρα της ταφής του, που περιέχεται στην επιστολή που κατέθεσε στο Εθνικό Συμβούλιο και δήλωνε ξεκάθαρα ότι με τις διαδικασίες που εφάρμοσε ο Πρόεδρος Χριστόφιας ξεπεράστηκε η 8^η Ιουλίου. Αυτά είναι πραγματικά ιστορικά γεγονότα και κανείς δεν μπορεί να τα αμφισβητήσει, όση ρητορική δυνατότητα και επικοινωνιακή ικανότητα κι αν διαθέτει.

Θα έρθω και σ' ένα άλλο, κατά την άποψή μου, διαχρονικό σφάλμα που κάνουμε πολλές φορές όλοι. Για να στηρίξουμε τις απόψεις μας, καταφεύγουμε να χαρακτηρίζουμε τους διαφωνούντες ότι δε θέλουν λύση. Και, ενώ ο Πρόεδρος Χριστόφιας -και δικαιολογημένα- εξανίσταται, όταν του λεν ότι δε θέλει λύση, άλλο είναι να κάνεις κριτική στους χειρισμούς και άλλο να λες ότι οι θέσεις σου είναι αποτέλεσμα της βασικής σου γραμμής ότι δε θέλεις λύση. Αυτό δυστυχώς έκανε και χτες ο κ. Κατσουρίδης. Και, αν υπάρχει ο πρώτος ο οποίος είχε χαρακτηρίσει τον Τάσσο Παπαδόπουλο ότι είναι εναντίον της λύσης από παλιά, ήταν δυστυχώς και πάλι το ΑΚΕΛ. Πρέπει να σταματήσουμε αυτούς τους χαρακτηρισμούς μεταξύ μας και να μιλούμε σε επίπεδο επιχειρημάτων και απόψεων.

Και το τρίτο σημείο είναι αυτό που μας είπε χτες ο κ. Κατσουρίδης, ότι όποιος κάνει κριτική στον Πρόεδρο Χριστόφια διαφωνεί με τις διακηρυγμένες θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς. Δηλαδή, όταν το ΑΚΕΛ «κατέβαζε τον Κυπριανού από το τρένο» και διαφωνούσε, τότε ήταν εναντίον των θέσεων της ελληνοκυπριακής πλευράς; Όταν το ΑΚΕΛ διαφωνούσε με τον Πρόεδρο Κληρίδη, διαφωνούσε με τις θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς; Όταν διαφώνησε και με τον Τάσσο Παπαδόπουλο στην τελευταία φάση της συγκυβέρνησης, ήταν εναντίον των θέσεων της ελληνοκυπριακής πλευράς; Και ποιος τελικά είναι αυτός ο οποίος δικαιούται να έχει αλώβητο το προνόμιο ότι εκπροσωπεί αυτός και μόνο τις θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς; Αν πάμε στις εκλογές, τότε θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας ήταν δεύτερος και όχι πρώτος. Αυτό σημαίνει και δέχεται το ΑΚΕΛ ότι ο κ. Κασουλίδης εκπροσωπούσε καλύτερα τις θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς; Ας μείνουμε λοιπόν σε λογικά επιχειρήματα και ας μην καταλήγουμε σε περί δήθεν ανοήτων θέσεων ή άμυαλων, τουλάχιστον.

Και θα πω και για το θέμα των αρχών. Ναι, υποστηρίξαμε, υποστηρίζουμε και γραπτά καταθέσαμε την άποψή μας ότι άλλα περιέχονται στο πρόγραμμα του Προέδρου Χριστόφια και άλλα εφαρμόζει. Ζήτησα επανειλημμένως να μας πουν σε ποιο μέρος του προγράμματος του κ. Χριστόφια αναφέρεται ότι αποδέχεται την παραμονή εποίκων: μιλώ για το πρόγραμμά του. Η απάντηση ήταν: «Μα, το δέχτηκαν και άλλοι». Ε, αν η προσπάθεια του κ. Χριστόφια είναι να δικαιώσει τους παλιούς, είναι διαφορετικό. Εμείς δεχόμαστε και θεωρούμε ότι τον δεσμεύει το δικό του το πρόγραμμα. Πού υπάρχει στο πρόγραμμα η εκ περιτροπής προεδρία; Πού υπάρχει ότι το 1960 ήταν συνεταιρισμός; Όλα αυτά τα πράγματα είναι γραπτά και κατατεθειμένα και εμείς ζητούμε διάλογο σ' αυτά και όχι στο ποιος θα πει τους πιο έξυπνους χαρακτηρισμούς.

Θέλω λοιπόν να κλείσω με αυτή την παρένθεση και να πω ότι το Ευρωπαϊκό Κόμμα ήταν, είναι και θα είναι σταθερά προσηλωμένο προς μια σωστή λύση, που να βασίζεται στους τρεις πυλώνες, τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, στο ευρωπαϊκό κεκτημένο και στις αρχές ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όσοι θέλουν να αναφέρονται σε επικεφαλίδες έχουν κάθε δικαίωμα. Εμείς προχωρούμε παρακάτω και καθορίζουμε αυτούς τους όρους. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι ακόμα και προχτές η Επιτροπή Εξωτερικών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο ψήφισμά της για την Κύπρο δεν κάνει καμία αναφορά στον όρο "διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία". Είναι

και αυτή εναντίον της λύσης; Άρα, πρέπει να ξεπεράσουμε αυτά τα παιδικά σύνδρομα που μεταφέρουμε από παλιά. Έχει αλλάξει ο κόσμος, έχει αλλάξει η ουσία του προβλήματος και πρέπει να μπούμε στη νέα εποχή, στα νέα δεδομένα, για να αγωνιστούμε όλοι μαζί, έστω και με τις διαφορές μας, για μια λύση του Κυπριακού. Είναι ακόμα μια επισήμανση που θέλω να κάνω, ότι όσοι κάνουμε κριτική δεν είμαστε μόνο εναντίον της επιλεγμένης πολιτικής της ελληνοκυπριακής πλευράς, αλλά, λέει στην παρέμβασή του ο κ. Κατσουρίδης, και του διεθνούς παράγοντα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή ταυτίζει εκ των πραγμάτων την πολιτική του κ. Χριστόφια με το διεθνή παράγοντα. Εγώ δε θα σχολιάσω!

Θα πάω τώρα σε κάποια θέματα σε σχέση με το γιατί εμείς καταψηφίζουμε αυτό τον προϋπολογισμό. Θα αναφέρω δυο-τρία παραδείγματα από επιτροπές στις οποίες συμμετέχω. Και πρώτο θέμα που αφορά την άμυνα: Υπάρχει και συζητείται το θέμα της αναδιοργάνωσης. Λέχθηκαν και χτες αρκετά. Ζήτησε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας να ενημερωθεί, με βάση τις δηλώσεις που έκανε και ο Υπουργός της Άμυνας και άλλοι παράγοντες της κυβέρνησης, ότι δε θα προχωρούσε η αναδιοργάνωση πριν ενημερωθούν τα κόμματα και ασφαλώς η επιτροπή Άμυνας. Εκεί συναντήσαμε την εξής νοοτροπία: Πρώτον, «μα, τι θα σας πούμε, αφού εσείς δεν ξέρετε, δεν είσατε ειδικοί;». Δεύτερον, «δεν πρόκειται να λάβουμε υπόψη οτιδήποτε, θα προχωρήσουμε ανεξάρτητα από τις δικές σας θέσεις». Υπάρχει ένα θέμα: Δεν είσατε ειδικοί. Εξάλλου εμείς δε ζητήσαμε, όπως σωστά καθόρισε χτες και ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Ομήρου, να συμμετέχουμε στη λήψη της απόφασης, αλλά να εκφράσουμε άποψη. Αυτοί που θα πάρουν όμως την απόφαση ποιοι είναι; Το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργικό Συμβούλιο είναι ειδικοί; Αυτό που έγινε, κατά την άποψή μας, και η νοοτροπία ότι «ό,τι και να μας πείτε, εμείς θα κάνουμε αυτό που σκεφτόμαστε» είναι η μεγαλύτερη διάρρηξη της προσπάθειας έστω συναίνεσης, αν όχι ενότητας. Και διερωτώμαστε γιατί αυτή η αλαζονεία, γιατί αυτή η συμπεριφορά.

Το δεύτερο θέμα που αφορά την άμυνα είναι το θέμα του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος. Υπήρξε μία δήλωση του υπουργού. Με την ευκαιρία της δήλωσης έχει εγγραφεί το θέμα να συζητηθεί στην επιτροπή. Έγινε μόνο μία συνεδρία, ακούσαμε κάποιες απόψεις του Υπουργού Άμυνας και από τότε μέχρι τώρα δεν καταφέραμε ακόμα να συνεχίσουμε. Εμείς θεωρούμε τα δύο πράγματα αλληλένδετα. Γιατί; Γιατί και στη δήλωση και στο πρόγραμμα του Προέδρου Χριστόφια η αναδιοργάνωση έμπαινε ως ερώτημα και όχι ως θέση, αν η μελέτη που θα γινόταν θα κατέληγε στο ότι μπορεί να γίνει η μείωση της θητείας μέσα σε κάποια πλαίσια. Αυτές οι προϋποθέσεις μάς λέχθηκε ότι είναι ο προγραμματισμός στα θέματα εξοπλισμών και στη λήψη των αποφάσεων και ασφαλώς και στη συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση. Όταν λοιπόν αυτά τα τρία δεν είναι γνωστά και κανένας δεν ξέρει τι συνεπάγεται... Για παράδειγμα, γίνεται λόγος ότι θα γίνει μηχανογράφηση και ηλεκτρονικοποίηση των πάντων. Και ρωτώ: Έχει η Εθνική Φρουρά τμήμα ηλεκτρονικού πολέμου; Έχει ειδικούς οι οποίοι θα χειριστούν αυτά τα πράγματα; Γνωρίζουμε πως όχι. Άρα, μήπως η άρνηση να συζητήσει υπεύθυνα η κυβέρνηση στην πλέον αρμόδια επιτροπή, στην επιτροπή Άμυνας, κρύβει οτιδήποτε άλλο; Δεν προχωρώ: βάζω το ερώτημα, γιατί μου είναι πολύ δύσκολο να κατανοήσω μια τοποθέτηση «δε μας νοιάζει, εμείς προχωράμε», εάν δεν υπάρχει κάτι στο οποίο να στηρίζεται αυτή η αλαζονική θέση.

Άρα εμείς, θεωρώντας -και στα θέματα της παιδείας και στα θέματα της άμυνας και στα θέματα της υγείας- ότι υπάρχει μία εσιθελική τοποθέτηση η οποία αποτυπώνεται και στους προϋπολογισμούς, υπάρχει έλλειψη κοινωνικού σοβαρού διαλόγου, θα καταψηφίσουμε, όπως εξήγησε και χτες ο πρόεδρός μας, τους προϋπολογισμούς.

Η ίδια συμπεριφορά συμβαίνει και στα θέματα της παιδείας. Από τη μια δηλώσεις ότι τίποτε δε θα γίνει, από την άλλη «προχωράμε». Από τη μια «έχει καθοριστεί το πρόγραμμα», από την άλλη «συζητούμε το πρόγραμμα». Αυτά τα πράγματα δεν είναι υγιείς πολιτικές τοποθετήσεις, με την έννοια ότι στην επιφάνεια και στην κοινωνία πρέπει να δίδεται η πραγματικότητα και όχι οι όποιες θεωρητικές δικαιολογίες.

Η κρίση η οποία υπάρχει στην Κύπρο έχει θεωρηθεί ότι θίγει τρεις τομείς, την οικιστική βιομηχανία, την κατασκευαστική δηλαδή βιομηχανία, τον τουρισμό και τη ρευστότητα των τραπεζών. Εμείς θεωρούμε ότι το πιο σημαντικό δεν αναφέρεται είναι ο κίνδυνος της ανεργίας και ο κίνδυνος να την πληρώσουν πάρα πολλοί στο 2009. Και σ' αυτό τον τομέα δε βλέπουμε τα μέτρα εκείνα με τα οποία θα προλάβουμε αυτές τις εξελίξεις. Και όσο ισχυρό και αν είναι το τραπεζιτικό μας σύστημα, όσο ισχυρές βάσεις και αν έχουμε, είναι αδύνατο το τσουνάμι της διεθνούς οικονομικής κρίσης να μην επηρεάσει την Κύπρο. Και δεν είναι θέμα κινδυνολογίας είναι θέμα προετοιμασίας και σωστού σχεδιασμού, για να αντιμετωπίσουμε αυτά που έρχονται. Έχουμε και δύο παρεμφερή και συνδεδεμένα άλλα προβλήματα. Το ένα είναι ότι τόσο η κατασκευαστική βιομηχανία όσο και ο τουρισμός έχουν φτάσει τα όριά τους. Έχουν συμπληρώσει έναν κύκλο προσφοράς ανεκτίμητης, θα έλεγε κανένας, αλλά, ναι, έχουν συμπληρώσει αυτή την πορεία. Τι είναι λοιπόν εκείνο το οποίο θα αντικαταστήσει ο στρατηγικός τομέας της οικονομίας μας, για να καλύψουμε την αδυναμία που συνεπάγονται αυτοί οι δύο τομείς στη συμβολή, στην οικονομική ανάπτυξη και στα εισοδήματα του κράτους; Δεν υπάρχει πρόταση! Και εδώ είναι ένα από τα πιο μεγάλα λάθη και παραλείψεις της κυβέρνησης.

Εμείς θεωρούμε -και είναι πρόταση που καταθέσαμε και στην ίδια την κυβέρνηση γραπτά- ότι πλέον η Κύπρος πρέπει να στραφεί προς την υψηλή τεχνολογία, την έρευνα, την επένδυση σ' αυτούς τους τομείς. Δεν έχουμε τις δυνατότητες να ανταγωνιστούμε άλλα κράτη που προσφέρουν το ίδιο αντικείμενο, το ίδιο αγαθό. Εάν δεν πάμε στην υψηλή τεχνολογία, εάν δεν πάμε στην έρευνα, στην ανάπτυξη της παιδείας μας, σε όλο το φάσμα, από την ιατρική μέχρι τις θετικές επιστήμες, τότε δε θα μπορέσουμε να βγούμε από το αδιέξοδο όπου θα μας βάλει το 2009. Δε θα μπορέσουμε να επιτύχουμε ούτε και τον ελάχιστο ρυθμό ανάπτυξης, που κατά το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας θα είναι δύο, κατά τον Υπουργό Οικονομικών θα είναι τρία. Και θα επισημάνω ότι το δύο, το οποίο κατέθεσε ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας και στην επιτροπή Οικονομικών, συνδέθηκε και με μία επισήμανση, ότι είναι δυνατόν οι εξελίξεις να οδηγήσουν και σε χειρότερο σενάριο. Και, όταν προγραμματίζουμε, όταν σχεδιάζουμε για το επίπεδο των πολιτών μας, είναι το χειρότερο σενάριο που πρέπει να αντιμετωπίζουμε και όχι το ευάρεστο και αυτό που ακούγεται καλά στα αυτιά των πολιτών, το πιο υποσχόμενο ή το πιο θετικό σενάριο. Άλλο είναι να πιστεύω πως θα ξεπεράσω την κρίση -και εμείς πιστεύουμε ότι η Κύπρος έχει τις δυνατότητες- και άλλο είναι να σχεδιάσω με το χειρότερο σενάριο, για να είμαι έτοιμος να αντιμετωπίσω τις όποιες δυσκολίες. Ζήσαμε και ζούμε αρκετά χρόνια σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Να φανταστούμε, εάν αρχίσουν οι απολύσεις, εάν αρχίσει η ανεργία, σε τι καταστάσεις θα βρεθούμε. Άρα, εμείς θεωρούμε ότι η κρίση θα πρέπει να δώσει λύση και διέξοδο σε χρόνια προβλήματα της κυπριακής οικονομίας και της κυπριακής κοινωνίας, έτσι ώστε να επωφεληθούμε και όχι να καταπλακωθούμε από αυτά τα οποία αναπόφευκτα θα έρθουν.

Στο τρίτο θέμα, της ρευστότητας -και σε σχέση και με το τελευταίο μέτρο όπου σωστά προχώρησε η κυβέρνηση- θεωρούμε ότι το πιο σημαντικό είναι οι προϋποθέσεις χορήγησης αυτής της ρευστότητας η οποία έχει επιτευχθεί. Εάν η κυβέρνηση και η Κεντρική Τράπεζα δεν είναι σε θέση να βάλουν όρους στις εμπορικές τράπεζες, το πιθανότερο είναι ότι αυτά τα λεφτά θα βγουν για επενδύσεις στο εξωτερικό. Και επενδύσεις στο εξωτερικό μπορεί θεωρητικά να αποδίδουν 20% και 25%, αλλά ανά πάσα στιγμή μπορεί να βρεθούν στον αέρα, γιατί οι οικονομίες, οι οποίες αποδίδουν αυτά τα ποσοστά είναι οικονομίες με τεράστια προβλήματα. Άρα, θα πρέπει να ελεγχθεί και αυτό το θέμα.

Τελειώνω με το θέμα της Τουρκίας. Το θέμα της Τουρκίας πρέπει να μας απασχολήσει πολύ. Θα είναι η πρώτη χώρα στην περιοχή μας που οικονομικά θα βουλιάξει. Και οι επιπτώσεις και στην ευρωπαϊκή της πορεία και στο Κυπριακό θα είναι τεράστιες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Κουτσού.

Το λόγο τώρα έχει η κ. Ρούλα Μαυρονικόλα εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Ξεκινώντας, θεωρώ καθήκον και υποχρέωση να εκφράσω τα θερμά μου συλλυπητήρια προς την οικογένεια του εκλιπόντος τέως Προέδρου της Δημοκρατίας Τάσου Παπαδόπουλου, ως ελάχιστο φόρο τιμής για τη μεγάλη προσφορά του στην πατρίδα και το λαό.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητάμε τον κρατικό προϋπολογισμό του 2009 με φόντο την οικονομική κρίση που ξέσπασε στις Ηνωμένες Πολιτείες και άπλωσε τα πλοκάμια της σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Η μικρή μας πατρίδα δε φαίνεται να μένει ανεπηρέαστη, παρά το γεγονός ότι οι όποιες επιπτώσεις είναι μικρότερης εμβέλειας σε σχέση με τα όσα συμβαίνουν όχι μόνο στις ΗΠΑ, αλλά και στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι πρώτες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία άρχισαν ήδη να κάνουν την εμφάνισή τους, γεγονός που επηρεάζει το ήδη βεβαρημένο κλίμα, ως αποτέλεσμα των σοβαρών προβλημάτων που δημιούργησε η τεράστια αύξηση στην τιμή του πετρελαίου. Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση οφείλουμε όλοι να ενεργοποιηθούμε προς την κατεύθυνση αντιμετώπισης των όποιων προβλημάτων με τις όσο το δυνατό λιγότερες συνέπειες στην πραγματική οικονομία και στο βιοτικό επίπεδο των πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό βεβαίως απορρίπτουμε τις υπερβολές και το κλίμα φοβίας και εκφοβισμού που δυστυχώς μπορεί να κινηθεί σε δύο επίπεδα.

Από τη μια, στην προσπάθεια να βοηθηθεί το τραπεζικό και γενικά το μεγάλο κεφάλαιο, να οδηγηθούμε σε συνθήκες άκρατης λιτότητας και να θέσουμε σε κίνδυνο κατακτήσεις των εργαζομένων. Από την άλλη, και χρησιμοποιώντας την κρίση ως άλλοθι, να αιτιολογήσουμε τη λήψη μέτρων που επιβραδύνουν την εξέλιξη και ανάπτυξη του κοινωνικού κράτους.

Στη βάση αυτής της προσέγγισης στρέφουμε την προσοχή μας στο Υπουργείο Εργασίας, το οποίο θεωρούμε το κατεξοχήν υπουργείο διαμόρφωσης και άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι υψίστης σημασίας. Θεωρούμε σημαντικό το γεγονός ότι βρίσκεται ενώπιόν μας ολοκληρωμένη πρόταση και δηλώνουμε ότι θα συμβάλουμε ουσιαστικά και εποικοδομητικά στη διαμόρφωση του ορθότερου πλαισίου λειτουργίας του ταμείου, μιας σημαντικής κατάκτησης, στην οποία οι εργαζόμενοι μπορούν να στηρίζονται για την αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και κυρίως μετά τη συνταξιοδότησή τους.

Οι συντάξεις, κυρίως οι χαμηλές, που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας, αποτελούν ανοικτή πληγή για την κυπριακή κοινωνία. Επισημαίνουμε το γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έθεσε ψηλά στις προτεραιότητές του την αντιμετώπιση του απaráδεκτου αυτού φαινομένου. Αναμένουμε λοιπόν ότι πολύ σύντομα θα προωθηθούν όλα εκείνα τα μέτρα που πραγματικά θα οδηγήσουν στην εξάλειψη των λεγόμενων συντάξεων πείνας.

Κύριε Πρόεδρε,

Σε μια σύγχρονη κοινωνία του εικοστού πρώτου αιώνα η εξάλειψη της οποιας κοινωνικής ανισότητας προβάλλει ως αναγκαιότητα, γεγονός που εν πολλοίς θα διαμορφώσει και το πολιτισμικό μας επίπεδο. Αυτό θα επιτευχθεί με τη διάχυση της ισότητας σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής του τόπου, αρχής γενομένης από

την εργασία. Προς την κατεύθυνση αυτή, θεωρούμε σημαντική την ορθή και αποδοτική λειτουργία της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα η επιτροπή δεν έχει να επιδείξει έργο, γι' αυτό αναμένουμε την πρόταση η οποία θα διαμορφώσει το ορθό πλαίσιο δράσης και υλοποίησης του φιλόδοξου προγράμματός της εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος.

Σημαντική είναι επίσης η υλοποίηση του στόχου της συμφιλίωσης της οικογένειας με την εργασία. Ως σοσιαλιστές, πιστεύουμε στην ισότητα ευκαιριών και υποχρεώσεων, γι' αυτό θεωρούμε ότι θα προωθηθούν μέτρα τα οποία θα καλύπτουν τόσο τις γυναίκες όσο και τους άνδρες. Προς την κατεύθυνση αυτή, χαιρέτισαμε την εισαγωγή του μέτρου του σχολικού λεωφορείου, τονίζοντας την ανάγκη επέκτασης και ολοκληρωμένης θεσμοθέτησής του. Απόλυτα συναφές με το μέτρο αυτό είναι το θέμα του κλιμακωτού ευέλικτου ωραρίου, το οποίο θεωρούμε σημαντικό, αρκεί να στηριχθεί σε γερά θεμέλια και να αγκαλιαστεί απ' όλους τους επηρεαζόμενους και εμπλεκόμενους φορείς.

Πέραν τούτων, θεωρούμε ότι το κράτος θα πρέπει με σοβαρότητα να μελετήσει, να διευρύνει μέτρα και να προωθήσει άλλα για τη δημιουργία των συνθηκών μέσα στις οποίες γυναίκες και άντρες θα μπορούν ισοτίμως να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας.

Χαρακτηριστικά επισημαίνουμε την πληρωμένη γονική άδεια, την άδεια πατρότητας, το ολοήμερο σχολείο, την ίδρυση και λειτουργία βρεφονηπιακών σταθμών σε χώρους και με ωράρια λειτουργίας προσιτά στους εργαζόμενους γονείς.

Συζητώντας το θέμα της ισότητας, είναι αναγκαίο να επισημανθεί για άλλη μια φορά από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων το έλλειμμα που παρατηρείται λόγω της μη αναγνώρισης στην πράξη του δικαιώματος του εκ μητρογονίας πρόσφυγα. Κατανοούμε τα προβλήματα και τις δυσκολίες, αλλά θεωρούμε ότι δεν πρέπει να προβάλλονται ως άλλοθι για τη μη υλοποίηση του μέτρου. Αντιθέτως, πιστεύουμε ότι τα προβλήματα μπορούν να ξεπεραστούν στο πλαίσιο δημιουργικού διαλόγου, αντικείμενο του οποίου θα είναι η αναζήτηση της χρυσής τομής, που θα οδηγήσει στο ξεπέρασμα των όποιων δυσκολιών και εμποδίων.

Δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα και με νέες έρευνες, η Κύπρος υποχώρησε περαιτέρω σε θέματα ισότητας. Κύριε Πρόεδρε, εδώ θα ήθελα να επισημάνω ότι, ό,τι και αν σημαίνει, είμαστε στη Βουλή μόνο εννέα γυναίκες. Βλέποντας τους καταλόγους των ομιλητών, φαίνεται ότι και τις δύο ημέρες μόλις τρεις γυναίκες έχουν καταφέρει να σπάσουν το φράγμα της λεγόμενης θεαματικότητας του απογεύματος. Γι' αυτό και για πολλούς άλλους λόγους λοιπόν θεωρούμε ότι επιβάλλεται εντατικοποίηση των ρυθμών υλοποίησης του φιλόδοξου εθνικού σχεδίου δράσης για τη γυναίκα, αρχής γενομένης από την ενδυνάμωση της μονάδας ισότητας.

Η Κύπρος συμμετέχει, συγχρηματοδοτώντας πολλά ευρωπαϊκά προγράμματα, στο πλαίσιο της ευρύτερης προσπάθειας διαμόρφωσης πολιτικών που οδηγούν στην ισότητα των δύο φύλων. Θεωρούμε ότι τα πορίσματα αυτών των προγραμμάτων θα πρέπει να τυχάνουν μελέτης και αξιοποίησης από τα αρμόδια υπουργεία και κρατικούς φορείς. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση αυτών των προγραμμάτων απαιτούν κόπο και χρήμα, γι' αυτό είναι κρίμα να παραπέμπονται στις ελληνικές καλέςδες.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης.)

Πέραν τούτων, θεωρούμε ότι η ισότητα των φύλων δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως πρόσχημα για υιοθέτηση πολιτικών οι οποίες στην πράξη θα οδηγήσουν σε συνθήκες ανισότητας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η πρόθεση της ηγεσίας της αστυνομίας να τροποποιήσει τους κανονισμούς και τα κριτήρια πρόσληψης στο σώμα. Στο περίβλημά της η πρόθεση φαντάζει ως μέτρο προώθησης της ισότητας. Επί της ουσίας όμως, εάν το μέτρο υιοθετηθεί, θα αποβεί

σε βάρος των γυναικών, από τη στιγμή που τα κριτήρια δεν περιορίζονται σε θέματα διανοητικής ικανότητας, γνώσεων και ακαδημαϊκών προσόντων.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη ευαισθησία οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε και τα σοβαρά προβλήματα των αναπήρων. Η πλήρης κοινωνική ενσωμάτωσή τους και η διευκόλυνση άμεσης συμμετοχής τους στην καθημερινή ζωή πρέπει να είναι στόχος προς άμεση υλοποίηση, ανεβάζοντας έτσι το πολιτισμικό επίπεδο της κοινωνίας μας.

Με τις προτάσεις νόμου που έχει καταθέσει στη Βουλή η ΕΔΕΚ για θετικές διακρίσεις στην εργοδότηση ατόμων με αναπηρία επιδιώκεται ο τερματισμός των δυσμενών διακρίσεων στην εργοδότηση ατόμων με αναπηρία τόσο στο δημόσιο και ημιδημόσιο τομέα όσο και στον ιδιωτικό. Θέλουμε να ελπίζουμε ότι πολύ σύντομα οι προτάσεις αυτές θα οδηγηθούν στο δρόμο της συζήτησης και της υιοθέτησής τους από το νομοθετικό σώμα, γεγονός που θα συμβάλει στη διαμόρφωση ορθού πλαισίου κοινωνικής πολιτικής· ένα ζήτημα πολύπλευρης διάστασης στην εφαρμογή του οποίου σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Ως θεσμός και κυρίως οι λειτουργοί που τον υπηρετούν χειρίζονται ευαίσθητα ζητήματα που αφορούν προσωπικά δεδομένα και κοινωνικές καταστάσεις. Θεωρούμε την ενίσχυση των υπηρεσιών αυτών εκ των ων ουκ άνευ, γεγονός που περνά και από την τροποποίηση του περί Δημοσίου Βοηθήματος Νόμου, γι' αυτό αναμένουμε από το αρμόδιο υπουργείο την κατάθεση σχετικής πρότασης στη Βουλή.

Τα παιδιά χρειάζονται την άμεση και πολυεπίπεδη στήριξη του κράτους, γι' αυτό χαιρετίζουμε την υλοποίηση της εξαγγελίας διορισμού Επιτρόπου του Παιδιού, ένας θεσμός που πρέπει να ενισχυθεί, γι' αυτό είναι αναγκαίο να αποκτήσει δικό του ανεξάρτητο προϋπολογισμό, για να μπορέσει να αντεπεξέλθει στο έργο που του έχει ανατεθεί· ένα έργο ομολογουμένως δύσκολο και επίπονο.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η βία στην οικογένεια δειλά δειλά άρχισε να βγαίνει στην επιφάνεια φέρνοντας στο προσκήνιο ένα σοβαρό πρόβλημα που προσβάλλει τον πολιτισμό και την κοινωνία μας. Πίσω από τον τοίχο της σιωπής κρύβεται μια απαράδεκτη και επικίνδυνη κατάσταση, υπό το βάρος της ανασφάλειας και του φόβου της κοινωνικής κατακραυγής.

Η νομοθεσία μας είναι πολύ καλή, γεγονός για το οποίο έχουμε πάρει τα εύσημα και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οι πολιτικές μας, η νομοθεσία μας, η ενημέρωση και τα προγράμματά μας μας κατατάσσουν ψηλά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με τη Σουηδία και την Ισπανία θεωρούμαστε ότι έχουμε κάνει σημαντικά βήματα προόδου προς αυτή την κατεύθυνση. Ωστόσο, οι συνθήκες δεν είναι ακόμη ώριμες σε βαθμό που να επιτρέψουν στα θύματα, που στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι γυναίκες και παιδιά, να καταγγείλουν τα προβλήματά τους. Έχουμε ανοίξει ένα παράθυρο. Στόχος μας παραμένει το γκρέμισμα του τοίχου της σιωπής και το άνοιγμα της πόρτας διάπλατα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το τελευταίο διάστημα η Κύπρος και οι Κύπριοι βιώνουν το πρόβλημα της σχεδόν απόλυτης έλλειψης νερού, ενός από τα πολυτιμότερα αγαθά της ανθρώπινης επιβίωσης. Οι καιρικές συνθήκες, με την παρατεταμένη πολύχρονη ανομβρία, είναι η μια πηγή του προβλήματος. Από την άλλη, δεν μπορούμε να μην επισημάνουμε λανθασμένους χειρισμούς τα προηγούμενα χρόνια.

Εφαρμόζοντας το μέτρο των περικοπών και της εισαγωγής νερού από την Ελλάδα, η Κύπρος πήρε ανάσες εξασφαλίζοντας πίστωση χρόνου και το δικαίωμα να

διαμορφώσει συνθήκες και προϋποθέσεις οριστικής αντιμετώπισης του προβλήματος. Χαιρετίζουμε τις εξαγγελίες του αρμόδιου υπουργού, οι οποίες συνοδεύονται από συγκεκριμένες πολιτικές, οι οποίες κινούνται προς την ορθή κατεύθυνση. Πέραν τούτου, είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι η παρατεταμένη ανομβρία έπληξε σε μεγάλο βαθμό τη γεωργοκτηνοτροφία και ευρύτερα τις αγροτικές περιοχές. Γι' αυτό ακριβώς θεωρούμε ότι οι σκέψεις, οι μελέτες και τα σχεδιαζόμενα μέτρα για επαναπροσδιορισμό της αγροτικής ανάπτυξης επιβάλλεται να προχωρήσουν τάχιστα. Η ανάγκη στήριξης των αγροτών και του πληθυσμού της υπαίθρου με μέτρα γενικότερου ενδιαφέροντος, αλλά και με μέτρα περιφερειακής ανάπτυξης θεωρείται πολιτική η οποία κινείται προς την ορθή κατεύθυνση.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα η αξιοποίηση του νερού του ποταμού Καρκώτη, ένα έργο που χρονολογείται και που πρέπει επιτέλους να οδηγηθεί στη λύση του. Σε περιόδους σχεδόν πλήρους λειψυδρίας η απώλεια μεγάλων ποσοτήτων νερού ξεφεύγει από τα όρια της ορθής διαχείρισης του πολύτιμου αυτού αγαθού. Άλλωστε, η διαχείριση είναι ένα ζήτημα στο οποίο εντοπίζονται σοβαρά ελλείμματα, λόγω κυρίως της δαιδαλώδους διαδικασίας ως προς το ποιος επιτέλους έχει την ευθύνη. Γι' αυτό ακριβώς τονίσαμε και επαναλαμβάνουμε την ανάγκη σύστασης και λειτουργίας Ενιαίου Φορέα Υδάτων.

Το νερό άλλωστε συμβάλλει αποφασιστικά στην προστασία, την ανάπτυξη και τη διαμόρφωση του φυσικού μας περιβάλλοντος, το οποίο δεν πρέπει να θυσιάζεται στο βωμό της δημιουργίας προϋποθέσεων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Κατά γενική ομολογία, το οικολογικό πρόβλημα έχει καταστεί σήμερα κοινωνική μάστιγα τεραστίων διαστάσεων με ευρύτερες συνέπειες.

Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος επηρεάζει την καθημερινότητα των ανθρώπων λόγω της μη προβλέψιμης και εν πολλοίς ανεξέλεγκτης δράσης των φυσικών φαινομένων.

Το μέλλον του ανθρώπινου πολιτισμού διατρέχει έναν πρωτοφανή κίνδυνο και ως πολίτες του πλανήτη Γη οφείλουμε να αντιδράσουμε ενώνοντας τη φωνή και τις δυνάμεις μας με αυτή των λαών και των πολιτών όλου του κόσμου.

Το περιβάλλον της Κύπρου, με την ευρεία έννοια, εξακολουθεί να δέχεται πλήγματα από τη συνεχιζόμενη κατοχή της μισής μας πατρίδας, αλλά και από τον τρόπο ζωής που αναπτύσσεται στις ελεύθερες περιοχές. Για αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης οφείλουμε όλοι να αντιδράσουμε.

Στο επίκεντρο του ευρύτερου ζητήματος "περιβάλλον" βρίσκονται οι συζητήσεις για τα περιβόητα "μεταλλαγμένα προϊόντα", ένα θέμα στο οποίο εμπλέκεται και η Κύπρος με ανάμειξη της ίδιας της πολιτείας. Χαιρετίζουμε την πρόθεση της κυβέρνησης να μελετήσει σε βάθος και σε λεπτομέρεια το όλο ζήτημα. Προς τούτο, χαιρετίζουμε την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Περιβάλλοντος η οποία δίνει το δικαίωμα στην Κύπρο να περιορίζει ή να απαγορεύει την καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων οργανισμών. Η θέση μας είναι σαφής και κατηγορηματική. Ανεξαρτήτως των όποιων πιέσεων, η Κύπρος πρέπει να καταστεί απαλλαγμένη από μεταλλαγμένα προϊόντα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τελειώνοντας, θα έλεγα ότι η κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή υπό συνθήκες ισχυρής οικονομίας παραμένει ο στόχος της ΕΔΕΚ, στο πλαίσιο της ιδεολογίας και της πολιτικής της φιλοσοφίας. Στη βάση αυτή είναι αναγκαίο να προωθούνται φιλολαϊκά μέτρα και μέτρα προστασίας των πολιτών από φαινόμενα αισχροκέρδειας σε συνθήκες κρίσεων, με εμφανή τα σημάδια της ακρίβειας σε προϊόντα πρώτης ανάγκης.

Οι οικονομικά ασθενέστεροι συμπολίτες μας είναι αναγκαίο να τυγχάνουν της ιδιαίτερης προσοχής της πολιτείας και των φορέων της, σε βαθμό που θα ενισχύεται το κοινωνικό κράτος. Προς την κατεύθυνση αυτή συντασσόμαστε απόλυτα. Η

δημιουργική και ουσιαστική συμμετοχή μας είναι δεδομένη, με κριτική προσέγγιση και με συγκεκριμένες προτάσεις τόσο σε επίπεδο εκτελεστικής όσο και σε επίπεδο νομοθετικής εξουσίας. Σημαντικότερη όμως θεωρούμε τη συμμαχία μας με την ίδια την κοινωνία και τους πολίτες αυτού του τόπου.

Τελειώνοντας, εύχομαι από καρδιάς καλά Χριστούγεννα, ευτυχισμένο και προπάντων ελεύθερο 2009!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Μαυρονικόλα.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιαννάκης Γαβριήλ του ΑΚΕΛ και να παρακαλέσω την κ. Στέλλα Κυριακίδου του ΔΗΣΥ να ετοιμάζεται.

Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να απαντήσω σε κάποια ερωτήματα τα οποία τέθηκαν προηγουμένως. Όσον αφορά τον κ. Κουτσού, ο οποίος ισχυρίστηκε, μίλησε για δύο κοινότητες, μια απλή ανάγνωση της κοινής δήλωσης καταδεικνύει ότι δεν αναφέρεται σε δύο κράτη, μιλά για μια ομόσπονδη κυβέρνηση, με μια και μόνη διεθνή προσωπικότητα, μια τουρκοκυπριακή συνιστώσα πολιτεία και μια ελληνοκυπριακή συνιστώσα πολιτεία, οι οποίες θα έχουν ισότιμο καθεστώς.

Η κοινή δήλωση καθορίζει τη μια ομοσπονδιακή κυβέρνηση, δηλαδή την ύπαρξη ενός κράτους. Οι δύο συνιστώσες πολιτείες θα έχουν απέναντι στο σύνταγμα των ομοσπονδιών κρατών τα ίδια δικαιώματα και τα ίδια καθήκοντα. Αυτό καμία σχέση δεν έχει με τα δύο κράτη. Η ανακοίνωση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών καταδεικνύει αυτό που έχω αναφέρει προηγουμένως.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και το καταθέτει.

Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ:

Και το καταθέτω.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ:

Επίσης, όσον αφορά την ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και τα αναπτυξιακά έργα τα οποία τροχοδρομούνται ή έχουν ήδη ξεκινήσει, απλώς για πιο σωστή ενημέρωση να αναφέρω ενδεικτικά μερικά απ' αυτά. Η κατασκευή της μαρίνας στην Αγία Νάπα, η κατασκευή αθλητικού κέντρου στην Αγία Νάπα, η ριζική βελτίωση του κύριου δρόμου Αγίας Νάπας-Παραλιμνίου-Δερύνειας, ύψους €11 εκατομ. Έχουν ξεκινήσει τα έργα βελτίωσης στη λεωφόρο Αμμοχώστου στη Δερύνεια, ύψους €3 εκατομ. Η δημιουργία της δεύτερης φάσης της βιομηχανικής περιοχής στο Φρένναρος, η ανέγερση του πέμπτου δημοτικού και του δεύτερου δημοτικού, το ένα στο Παραλίμνι και το άλλο στην Αγία Νάπα, ύψους €8,5 εκατομ., η ανέγερση της αίθουσας πολλαπλής χρήσης στο Φρένναρος.

Σε ό,τι αφορά την προσφυγική πολιτική, να αναφέρω ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2008 μέχρι τις 15 Οκτωβρίου 2008 παραχωρήθηκαν εκατό δύο οικόπεδα για στέγαση

προσφυγικών οικογενειών. Επίσης, εντός του 2009 άλλα εκατόν εξήντα τρία και βρίσκονται υπό σχεδιασμό άλλα εκατόν εβδομήντα πέντε. Αυτά προς πληροφόρηση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών στη Βουλή αποτελεί την κατεξοχήν διαδικασία καταγραφής και αξιολόγησης της γενικότερης πορείας της οικονομίας του τόπου, αλλά και επιμέρους πτυχών, όπως η κοινωνική πολιτική, η εσωτερική διακυβέρνηση, η λειτουργία των θεσμών.

Η συζήτηση του φετινού προϋπολογισμού αποκτά μια ξεχωριστή ιδιαιτερότητα σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, αφού είναι ο πρώτος προϋπολογισμός που καταρτίζεται από τη νεοεκλεγείσα κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια. Είναι λοιπόν αναμενόμενο η κρίση γι' αυτό τον προϋπολογισμό να τίθεται κάτω από το μικροσκόπιο του αποτελέσματος των πρόσφατων προεδρικών εκλογών.

Στη δική μου παρέμβαση θα επικεντρωθώ κυρίως στα ζητήματα της παιδείας, την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, τα προβλήματα που παρουσιάζονται στην πορεία υλοποίησής της, αλλά και τις προοπτικές που διανοίγονται, ώστε να επιτύχουμε το όραμα για ένα δημοκρατικό σχολείο της αγοράς, του δήμου, ένα δημοκρατικό σχολείο του πολίτη και όχι ένα σχολείο της οικονομίας της αγοράς.

Για μας, το ΑΚΕΛ, η παιδεία αποτελεί την καλύτερη επένδυση για την κοινωνική, την οικονομική, την πνευματική και την πολιτιστική ανάπτυξη και πρόοδο σε κάθε σύγχρονη κοινωνία. Θεωρούμε την παιδεία βασικό κοινωνικό αγαθό, το οποίο πρέπει να διασφαλίζεται με την παροχή δημόσιας, υψηλής ποιότητας και δωρεάν εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Αγωνιζόμαστε ώστε όλοι να έχουν πρόσβαση στη μόρφωση σε μια εποχή που η έκρηξη των γνώσεων, η ραγδαία ανάπτυξη των τεχνολογιών, της πληροφορίας και της επικοινωνίας βρίσκονται στο επίκεντρο.

Η προοδευτικότητα και η κοινωνική ευαισθησία των εκάστοτε κυβερνήσεων αντικατοπτρίζεται κυρίως στις δαπάνες για κοινωνικές παροχές και στις δαπάνες στους τομείς της υγείας και της παιδείας.

Η παράθεση αριθμών δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Παρ' όλα αυτά, και στα τρία στοιχεία που αναφέρονται πιο πάνω, η αύξηση είναι θεαματική και δείχνει την ευαισθησία της νέας κυβέρνησης και τον τρόπο που θα πολιτευτεί τα επόμενα χρόνια. Πιο συγκεκριμένα τα οικονομικά μεγέθη στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας για το 2009 που παρατίθενται πιο κάτω αποτυπώνουν ξεκάθαρα τη βούληση της κυβέρνησης για επιτάχυνση της υλοποίησης όλων των προεκλογικών της δεσμεύσεων και εφαρμογής όλων εκείνων των μέτρων που θα εκσυγχρονίσουν το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Αυτά είναι τα εξής:

- Αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας κατά €119 εκατομ. ή 12,5%. Από €951,7 το 2008 σε €1,07 δις το 2009.
- Αύξηση του αναπτυξιακού προϋπολογισμού κατά €35,5 εκατομ. ή 13,7%. Δηλαδή, από €257,7 εκατομ. το 2008 σε €293,2 εκατομ. το 2009.
- Αύξηση του τακτικού προϋπολογισμού κατά €84 εκατομ. ή 12,1%. Από €693,9 εκατομ. το 2008 σε €777,9 εκατομ. το 2009.
- Αύξηση του κονδυλίου για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση κατά €4,9 εκατομ. Από €9 εκατομ. το 2008 σε €14 εκατομ. το 2009.
- Αύξηση του κονδυλίου για την αντιναρκωτική αγωγή κατά €41.633 σε σχέση με το 2008· διαμορφώνεται στις €790.000.

Βλέπουμε λοιπόν με ικανοποίηση ότι οι φετινοί προϋπολογισμοί στον τομέα της παιδείας αυξάνονται σημαντικά. Συνυπολογιζόμενοι δε με τις δαπάνες για την παιδεία που βρίσκονται κάτω από άλλα υπουργεία, προσεγγίζουν το 8% του ΑΕΠ, κάτι που αποτελεί και δέσμευση της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια. Σύμφωνα με τις στατιστικές, η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στα κράτη με τις μεγαλύτερες

δημόσιες δαπάνες για την παιδεία. Πρώτιστος στόχος λοιπόν πρέπει να είναι η εξεύρεση τρόπων για αποδοτικότερη αξιοποίηση αυτών των ποσών.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τρίαμιση χρόνια μετά την ολοκλήρωση της έκθεσης για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, αυτή προχωρεί με συγκεκριμένο τρόπο υλοποιώντας τις προεκλογικές δεσμεύσεις της κυβέρνησης. Από την έναρξη του κοινωνικού διαλόγου το 2005 και κατά τα προηγούμενα χρόνια υλοποιήθηκαν πολλές από τις εισηγήσεις της επιτροπής. Ο ρυθμός όμως υλοποίησης της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης δεν υπήρξε ικανοποιητικός και πολλά μέτρα δεν υλοποιήθηκαν. Η αύξηση κατά €4,9 εκατομ. του κονδυλίου για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αποτυπώνει ξεκάθαρα την πρόθεση και την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης για επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης όλων των μέτρων για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Για μας στο ΑΚΕΛ ουσία και κεντρικός στόχος της μεταρρύθμισης είναι οι αλλαγές που πρέπει να γίνουν στο περιεχόμενο της εκπαίδευσης και ειδικότερα στα αναλυτικά προγράμματα, τις παιδαγωγικές μεθόδους, τη φιλοσοφία της παρεχόμενης εκπαίδευσης, τα διδακτικά μέσα και βοηθήματα. Αλλαγές που θα συμβάλουν αποφασιστικά στην ανατροπή της αρνητικής εικόνας που παρουσιάζει για δεκαετίες το εκπαιδευτικό μας σύστημα ως προς τις δυο βασικές πληγές του, δηλαδή τη σχολική αποτυχία και την παραπαιδεία.

Με ικανοποίηση βλέπουμε να μπαίνουμε σε αυτή τη διαδικασία που θέτει τις προϋποθέσεις για μια επιτυχημένη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Ήδη, η επιτροπή που έχει διοριστεί για την ετοιμασία των αναλυτικών προγραμμάτων, μέσα σε μόλις τρεις μήνες από τη σύστασή της, έχει ετοιμάσει, τηρώντας αυστηρά τα χρονοδιαγράμματα που είχαν τεθεί, το πρώτο κείμενο εργασίας, που δίνει τις γενικές προδιαγραφές του αναλυτικού προγράμματος. Η δέσμευση του Υπουργείου Παιδείας είναι ότι μέχρι το τέλος της τρέχουσας σχολικής χρονιάς θα είναι έτοιμα τα αναλυτικά προγράμματα για όλα τα κύρια μαθήματα και μέχρι το τέλος του 2010 θα είναι έτοιμο και το διδακτικό υλικό.

Επίσης, τα ακόλουθα μέτρα και αποφάσεις που έχουν ήδη ληφθεί κατά τη δεκάμηνη διακυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια θα συμβάλουν αποφασιστικά προς την ίδια κατεύθυνση: η μείωση του μέγιστου αριθμού μαθητών σε είκοσι πέντε κατά τάξη στην προδημοτική, στη Δ΄ δημοτικού και στη Β΄ γυμνασίου, η επέκταση και αναβάθμιση των ζωνών εκπαιδευτικής προτεραιότητας, η ενισχυτική διδασκαλία, η εφαρμογή προγράμματος ταχύρρυθμης εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας για αλλόγλωσσους μαθητές, η επέκταση του θεσμού του υπεύθυνου τμήματος στην Α΄ γυμνασίου, η αξιολόγηση και επέκταση του ενιαίου υποχρεωτικού ολοήμερου σχολείου, καθώς και η επέκταση του προαιρετικού ολοήμερου νηπιαγωγείου.

Έχει διοριστεί επίσης το Επιστημονικό Συμβούλιο για την αναδόμηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και τη λειτουργία του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης και αναμένονται οι εισηγήσεις του.

Ένα άλλο θέμα το οποίο είναι άμεσα συνυφασμένο με την πορεία επιτυχούς υλοποίησης της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης είναι η αναδόμηση των διοικητικών δομών του Υπουργείου Παιδείας. Με ικανοποίηση διαπιστώνουμε ότι η διαδικασία βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο. Έχουν εγκριθεί τα σχέδια υπηρεσίας των νέων θέσεων και σύντομα θα αρχίσει η συζήτησή τους με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις στα πλαίσια των θεσμοθετημένων διαδικασιών.

Ο φετινός προϋπολογισμός περιλαμβάνει επίσης διακόσιες είκοσι οκτώ νέες μόνιμες θέσεις δασκάλων και τριακόσιες νέες θέσεις καθηγητών. Ικανοποιείται με αυτό τον τρόπο ένα πάγιο αίτημα των οργανώσεων των εκπαιδευτικών. Η πλήρωση των θέσεων με μόνιμο προσωπικό θα συμβάλει στην έγκαιρη στελέχωση των σχολείων και στην αποφυγή των προβλημάτων που παρουσιάζονται κάθε χρόνο κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς. Για την έγκαιρη στελέχωση έχει επίσης ετοιμαστεί

πρόταση με συγκεκριμένα μέτρα και προτάσεις, η οποία συζητείται ήδη στο Συμβούλιο Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης.

Η συνολική πρόνοια για ανεγέρσεις, επεκτάσεις, βελτιώσεις σχολικών κτιρίων και έργα υποδομής για το σχολικό αθλητισμό ανέρχονται για το 2009 στα €75 εκατομ. σε σύγκριση με €68 εκατομ. το 2008. Στόχος είναι τα επόμενα χρόνια να αλλάξει ριζικά προς το καλύτερο η εικόνα των σχολείων μας στον τομέα της υλικοτεχνικής υποδομής.

Ένα πρωτοποριακό μέτρο το οποίο έχει λάβει η κυβέρνηση και το έχουμε όλοι ανεξάρτητα χαιρετίσει με ιδιαίτερα ευμενή σχόλια είναι η δωρεάν μεταφορά με λεωφορεία των μαθητών της μέσης εκπαίδευσης· ένα μέτρο με πολλαπλά οφέλη για ολόκληρη την κοινωνία. Χαιρετίζουμε παράλληλα την απόφαση της κυβέρνησης να επεκτείνει την εφαρμογή του μέτρου και σε περιοχές όπου δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί.

Αντιλαμβανόμαστε τα πρακτικά προβλήματα που υπάρχουν, όπως η έλλειψη ικανού αριθμού λεωφορείων, επιβάλλεται όμως σταδιακά η επέκταση του θεσμού και στη δημοτική εκπαίδευση. Ένα μέτρο που συμβάλλει τόσο στην καλλιέργεια συνείδησης για τη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς όσο και στην καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης στη νέα γένια.

Η πρόσφατη απόφαση της κυβέρνησης για επιχορήγηση όλων των μαθητών Β΄ γυμνασίου για αγορά ηλεκτρονικού υπολογιστή δείχνει έμπρακτα το ενδιαφέρον της κυβέρνησης για τους λιγότερο προνομιούχους και με τις μεγαλύτερες ανάγκες μαθητές και στοχεύει ακριβώς στην παροχή ίσων ευκαιριών στους μαθητές στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων στις νέες τεχνολογίες. Το μέτρο πρέπει σταδιακά να ολοκληρωθεί, ώστε κάθε μαθητής να έχει το δικό του ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης χαιρετίζουμε την ίδρυση της Ιατρικής Σχολής και αναμένουμε ότι τα επόμενα χρόνια η δημόσια πανεπιστημιακή εκπαίδευση θα αναπτυχθεί περαιτέρω, ώστε η Κύπρος σταδιακά να αποκτήσει την αυτοδυναμία της σε πανεπιστημιακά προγράμματα. Σημειώνουμε με ευαρέσκεια ότι η επιτροπή των ειδικών που έχει συσταθεί για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για τα πανεπιστήμια και άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης βρίσκεται προς το τέλος της εργασίας της και σύντομα θα παραδώσει πρόταση η οποία θα εξομαλύνει και θα ενοποιεί όλους τους νόμους που διέπουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η κυβέρνηση πρέπει επίσης να αυξήσει τα ποσά που διατίθενται στη δημόσια ανώτατη εκπαίδευση για ενίσχυση της φοιτητικής μέριμνας για φοιτητές που προέρχονται από τα χαμηλότερα οικονομικά στρώματα του λαού. Ενδεικτικά, αναφέρω τους τομείς της στέγασης, της σίτισης, της διακίνησης και της αγοράς διδακτικών βιβλίων, το κόστος των οποίων είναι δυσβάστακτο για μεγάλη μερίδα των φοιτητών.

Τα δίδακτρα είναι επίσης ένα θέμα που απασχολεί τους φοιτητές των ιδιωτικών πανεπιστημίων. Καλούμε το υπουργείο άμεσα να διαμορφώσει πλαίσιο κανονισμών που θα καθορίζει το ύψος των αυξήσεων αναφορικά με τα δίδακτρα. Ταυτόχρονα, να δίνει τη δυνατότητα ελέγχου και παρέμβασης στο Υπουργείο Παιδείας. Εδώ θα ήθελα να θυμίσω ότι, όταν συζητούσε η Βουλή το νόμο για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, υπήρχε ενώπιον της επιτροπής πρόταση οι αυξήσεις να μην ξεπερνούν το ύψος του πληθωρισμού. Κατά πλειοψηφία όμως των μελών της επιτροπής, η πρόταση αυτή δεν υιοθετήθηκε. Θέλω να πιστεύω ότι, όταν η Βουλή θα έχει ενώπιόν της τις προτάσεις του Υπουργείου Παιδείας, όλες οι πλευρές θα συμφωνήσουν αυτή τη φορά στην υιοθέτηση αυστηρών ασφαλιστικών δικλίδων ως προς το ύψος των διδάκτρων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το φαινόμενο της παραβατικότητας και της σχολικής βίας λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις τα τελευταία χρόνια ανάμεσα στη νεολαία μας. Η αντικοινωνική συμπεριφορά των μαθητών στα σχολεία αλλάζει τόσο ως προς τη

συχνότητα εμφάνισης όσο και ως προς τις μορφές που εκδηλώνεται και ως φαινόμενο γίνεται όλο και πιο σύνθετο. Αναμένουμε από το Υπουργείο Παιδείας να αξιοποιήσει τις εισηγήσεις της επιτροπής που έχει συσταθεί για την αντιμετώπιση της αντικοινωνικής συμπεριφοράς στα σχολεία, ενισχύοντας προγράμματα εντός του σχολείου που αποτρέπουν τα παιδιά από την καταφυγή σε συμπεριφορές κοινωνικά μη αποδεκτές.

Η αύξηση επίσης των πιστώσεων για τη λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου, με στόχο το διπλασιασμό του αριθμού των δήμων που συμμετέχουν στο θεσμό, θα συμβάλει θετικά στην αντιμετώπιση του φαινομένου της σχολικής βίας. Επεκτείνεται λοιπόν ο θεσμός αυτός, ο οποίος μετατρέπει τα σχολεία από χώρους βίας και νεανικής παραβατικότητας σε εστίες πολιτισμού, αθλητισμού και δημιουργίας.

Ένα άλλο πρόβλημα που ταλανίζει την κυπριακή κοινωνία είναι αυτό της μάστιγας των ναρκωτικών, το οποίο διαβρώνει τη νεολαία μας. Η συγκρότηση κοινωνικού μετώπου με στόχο την εμπλοκή ολόκληρης της κοινωνίας και των θεσμών πρέπει να είναι ο στόχος μας. Η αποφυγή λαθών του παρελθόντος με προώθηση μέτρων κυρίως προληπτικού χαρακτήρα μέσα στα πλαίσια ολοκληρωμένης στρατηγικής είναι η επιδίωξή μας. Επιβάλλεται αναθεώρηση του στρατηγικού σχεδιασμού, ώστε να προσαρμοστεί στις σύγχρονες ανάγκες, με έμφαση στην πρωτογενή πρόληψη. Ενδεικτικές προτάσεις μας είναι η περαιτέρω ενίσχυση της δράσης και λειτουργίας του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας που το διέπει. Η νομοθεσία για αντιμετώπιση των χρηστών και ουσιοεξαρτημένων πρέπει και χρήζει άμεσα να αναθεωρηθεί.

Η ενίσχυση της λειτουργίας κέντρου για ανηλίκους και εφήβους χρήστες, η επέκταση των κέντρων πρόληψης με στόχο τη δραστηριοποίηση και συνεργασία με όλους τους δήμους και περιφέρειες. Επίσης, η εκπόνηση σχεδίων για οικονομική, ψυχολογική και κοινωνική στήριξη των οικογενειών των εξαρτημένων, για να μπορέσουν και αυτοί να στηρίξουν τους δικούς τους ανθρώπους ασθενείς, καθώς και προγράμματα για ομαλή επανένταξή τους στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας.

Με όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω δεν υποστηρίζουμε βέβαια ότι αίφνης όλα είναι ρόδινα και ότι έχουν επιλυθεί όλα τα προβλήματα που ταλανίζουν για χρόνια τον τομέα της παιδείας. Τα προβλήματα είναι εκεί και πολλά πρέπει ακόμα να γίνουν, όμως οι μέχρι σήμερα αποφάσεις που έχουν ληφθεί, τα μέτρα που έχουν ήδη υλοποιηθεί και άλλα που έχουν τροχοδρομηθεί και ο προϋπολογισμός για το 2009 δείχνουν ότι η κυβέρνηση βαδίζει στο σωστό δρόμο. Φανερώνουν την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια να υλοποιήσει με ταχείς ρυθμούς την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και το ιδιαίτερα φιλόδοξο πρόγραμμα στον τομέα της παιδείας.

Ως ΑΚΕΛ, θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατό και θα στηρίξουμε την κυβέρνηση στις προσπάθειές της, ώστε να αγγίξει το όραμα για διασφάλιση του δικαιώματος όλων των νέων μας να έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας δημόσια δωρεάν εκπαίδευση, για ένα σχολείο χαράς και δημιουργίας, για μια παιδεία δημοκρατική και ανθρωπίνη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Στέλλα Κυριακίδου έχει το λόγο.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε μια υγιή κοινωνία πρέπει να υπάρχει κοινωνική προστασία για τους πιο ευάλωτους πληθυσμούς, όπως είναι τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρίες,

αλλά και τα νεαρά ζευγάρια, οι νέες οικογένειες. Η κοινωνική προστασία καλύπτει τα βασικά τους δικαιώματα και ανάγκες, όπως είναι η πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, σε ευκαιρίες πολύπλευρης εκπαίδευσης, στην ποιότητα ζωής.

Δυστυχώς, το τελευταίο διάστημα περιστατικά βίας έχουν γίνει καθημερινή εικόνα στη ζωή μας. Οι δέκτες μας κατακλύζονται από επεισόδια βίας στην οικογένεια, στο σχολείο, στα γήπεδα, στις νυχτερινές εξόδους. Μια βία που δεν μπορεί παρά να προβληματίσει για την αλλαγή στον κοινωνικό ιστό και τις κοινωνικές αξίες, την απαξίωση προς την πολιτεία, τους πολιτικούς και το κράτος.

Η ιδέα της πρόληψης και της έγκαιρης αντιμετώπισης προβλημάτων είναι βασικός κανόνας σωστής οικονομικής διαχείρισης, αν βέβαια ο στόχος είναι μακροπρόθεσμα να λύσουμε κοινωνικά προβλήματα.

Η ουσία είναι να λειτουργεί ένα κράτος προληπτικά, να είναι γρήγορο, ευέλικτο και ανθρώπινο, να σχεδιάζει έξυπνα, με αειφόρο τρόπο, για το μέλλον, με μακροχρόνιους πολιτικούς σχεδιασμούς, δημιουργημένους πάνω σε επιστημονικά κριτήρια. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνουμε να μειώνουμε το κόστος και την ίδια ώρα να αυξάνονται οι άμυνες του κράτους, της κοινωνίας, του ίδιου του ατόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων αγγίζει σχεδόν όλα τα θέματα με τα οποία ασχολείται αυτό το κοινοβούλιο. Θέματα όπως το δικαίωμα του κάθε παιδιού σε υγιή και ολοκληρωμένη ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη μέσα στην οικογένεια και το σχολείο ή το δικαίωμα του κάθε πολίτη να έχει πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγείας. Η υγιής ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη συνεπάγεται όμως κι ένα περιβάλλον στο οποίο θα αναπτυχθούν κατάλληλα αισθήματα ασφάλειας.

Η σημερινή οικονομική κρίση ήλθε να βάλει μια επιπρόσθετη πίεση στα νεαρά ζευγάρια, που προσπαθούν να ανταποκριθούν σε πολλαπλούς ρόλους μέσα σε αντίξοες οικονομικές συνθήκες.

Όσο καθησυχαστικός και αν ήταν ο Υπουργός Οικονομικών κατά την ομιλία του για τους προϋπολογισμούς, η καθημερινή επαφή με τον απλό πολίτη, τον κάθε οικογενειάρχη, το μονογονιό ή τον πολύτεκνο, τον αγρότη ή το μεροκαματιάρη μάς φέρνει αντιμέτωπους με ανθρώπους πιεσμένους, αγχωμένους και φοβισμένους για το μέλλον.

Παιδιά μεγαλώνουν μέσα σε συνθήκες ανασφάλειας των γονιών τους, αλλά και μέσα σε μια κοινωνία όπου βομβαρδίζονται από καταναλωτικά πρότυπα, με αποτέλεσμα να υπάρχει συχνά μια μεγάλη ψαλίδα ανάμεσα στο “τι θέλω” και το “τι μπορώ”. Αυτή η ψαλίδα δημιουργεί αισθήματα θυμού και ματαίωσης και περνά στο επίπεδο της συμπεριφοράς σε επιθετικότητα. Την ίδια επιθετικότητα και θυμό που βλέπουμε συχνά σε παιδιά με ειδικές ανάγκες, όταν βρίσκουν τον εαυτό τους σ’ ένα σχολικό περιβάλλον που τους ζητά να αποδώσουν και δεν μπορούν, όσο και να το επιθυμούν. Τα παιδιά με ειδικές ανάγκες που σήμερα μένουν χωρίς στήριξη από ειδικούς εκπαιδευτικούς μετά το δημοτικό. Κι εδώ θα πρέπει να πούμε ότι επείγει η αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών ψυχολόγων. Έχουμε κολλήσει δυστυχώς σε τριάντα τέσσερις για εκατόν είκοσι χιλιάδες μαθητές, με αποτέλεσμα να δρούμε όχι προληπτικά αλλά σαν πυροσβεστήρες κατασταλτικά.

Πώς βλέπουμε λοιπόν να αντιδρά το κράτος με το φετινό προϋπολογισμό σε αυτές τις κοινωνικές πραγματικότητες; Κυρίως με μια επιδοματική πολιτική.

Θα πρέπει βέβαια να χαιρετίσουμε τη δέσμευση, για να αρχίσει να υλοποιείται η απόφαση για την αποκέντρωση των επαρχιακών γραφείων ευημερίας. Αναμένουμε σύντομα τη λειτουργία ακόμη δύο τοπικών γραφείων, όπως έχει ανακοινώσει η Υπουργός Εργασίας. Αναμένουμε όμως και την αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Οι λειτουργοί πρέπει να εκπαιδευτούν και να εξειδικευτούν. Οι υπηρεσίες πρέπει να ξεφύγουν από το πλαίσιο λειτουργίας τους μέσα στο “οχυρό”

που έχουν κτίσει, για να γλιτώσουν από εξαγριωμένους πολίτες. Η “Νέα Ελεούσα”, κυρίες και κύριοι, δεν είναι τυχαίο φαινόμενο.

Επιπλέον, δεν πρέπει να αφήνονται όλα στο κράτος και κεντρικά. Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να αναλάβει δράση στον τομέα της κοινωνικής προστασίας. Και μπορεί να κάνει πολλά, αφού βρίσκεται κοντά στον πολίτη. Υπάρχουν τεράστια κονδύλια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τα ευρωπαϊκά ταμεία με τοπικούς κοινωνικούς λειτουργούς, προγράμματα κατ’ οίκον φροντίδας για ηλικιωμένους και τόσα άλλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ίσως ένας από τους πιο σημαντικούς τομείς του κάθε προϋπολογισμού είναι αυτός που αφορά την υγεία. Ο Υπουργός Υγείας στην παρουσίαση του προϋπολογισμού του υπουργείου του στη Βουλή τόνισε σε μας την αύξηση της τάξεως του 16,87% στο φειντό προϋπολογισμό για την υγεία. Ας δούμε όμως από κοντά τους αριθμούς. Οι δημόσιες δαπάνες για την υγεία φτάνουν μόνο το 3,45% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, με 0,2% αύξηση από πέρσι, ποσοστό που μας κατατάσσει στον πυθμένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στον Ευρωπαϊκό Δείκτη Καταναλωτών Υγείας του 2008 η Κύπρος κατατάσσεται δέκατη ένατη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αναφέρεται ότι υπάρχει δυσκολία στη βαθμολόγησή της, διότι έχει το μεγαλύτερο ποσοστό ιδιωτικών δαπανών υγείας. Ο δείκτης επίσης σημειώνει ότι η πρόσβαση σε καλής ποιότητας υπηρεσίες υγείας είναι συνδεδεμένη με τη δυνατότητα του Κύπριου ασθενούς να πληρώσει από την τσέπη του.

Πέραν όμως του ύψους των δημόσιων δαπανών για την υγεία, πρέπει να γίνεται και σωστή διαχείριση κονδυλίων και μακροχρόνιος προγραμματισμός. Δυστυχώς, η εικόνα που δίδεται δεν είναι ούτε της σωστής διαχείρισης ούτε του σχεδιασμού για το μέλλον. Αναμένουμε με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ να αρχίσουν όλα να μπαίνουν σε μια σωστή βάση. Το ΓΕΣΥ όμως, για να εφαρμοστεί, χρειάζεται να τροχοδρομηθούν κι άλλες αλλαγές τόσο σε δομές και διαχείριση όσο και σε νοοτροπίες προσωπικού και ακόμη δεν ξεκινήσαμε.

Σήμερα παρακολουθούμε θεατές την κατάρρευση του συστήματος δημόσιας υγείας. Αντί αυτό να λειτουργεί σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα, ώστε ο ιδιωτικός τομέας να είναι ανταγωνιστικός, ο δημόσιος τομέας σταθερά σβήνει. Αλλιώς πώς μπορούμε να περιγράψουμε ένα σύστημα που δεν προσφέρει επιλογή για δεύτερη γνώμη, που κλείνει ραντεβού για μια μαστογραφία ένα χρόνο μετά, που στέλνει εγκύους από το νοσοκομείο Λεμεσού ιδιωτικά για υπερηχογράφημα, γιατί εδώ και μήνες δε λειτουργεί ένας υπερηχογράφος στο γυναικολογικό; Πώς μπορούμε να περιγράψουμε ένα σύστημα που τη μια παρουσιάζονται ελλείψεις στα αναλώσιμα, την άλλη χάνεται ο ιατρικός φάκελος, τμήματα υπολειπουργούν ή κλείνουν, γιατί οι γιατροί φεύγουν και πάνε στον ιδιωτικό τομέα; Το αποτέλεσμα είναι να έχουμε γίνει εμείς “παροχείς υγείας”, κλείνοντας ραντεβού, παρακολουθώντας πού βρίσκεται μια έκθεση και τόσα άλλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να αναφερθώ ξεχωριστά στην εθνική στρατηγική για τον καρκίνο. Πρόσφατα ανακοινώθηκε μια νέα στρατηγική για τον καρκίνο χωρίς βέβαια να αναφερθεί ότι οι τρεις μεγαλύτεροι σύνδεσμοι καρκινοπαθών που ασχολούνται με την ποιότητα προσφοράς των υπηρεσιών έχουν εκφράσει γραπτώς σημαντικές ανησυχίες. Μια στρατηγική που δεν εφαρμόζεται στις καλές πρακτικές άλλων κρατών, σε επιστημονικά δεδομένα για την εξασφάλιση επαρκούς ποιότητας με αριθμητικά κριτήρια και στόχους. Μια στρατηγική που, πολύ φοβάμαι, θα οδηγήσει σε κατακερματισμό υπηρεσιών και αδικαιολόγητα έξοδα.

Δυστυχώς, παρ’ όλο που κανένα νοσοκομείο μας σήμερα στην Κύπρο δεν είναι διαπιστευμένο, εκτός από το Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου, που είναι διαπιστευμένο από εξειδικευμένο κέντρο του εξωτερικού, εκείνο το πυροβολούμε καθημερινά.

Η επένδυση επιβάλλεται να γίνει στη Λεμεσό και στην ανάπτυξη εξειδικευμένων κλινικών πια για τον καρκίνο. Πέρασε η εποχή που οι πολίτες πήγαιναν σε ένα χειρουργό ή έναν ογκολόγο για όλα. Τώρα οι ίδιοι ψάχνουν -και σωστά- τον εξειδικευμένο ογκολόγο για μαστό, για πνεύμονα, για έντερο, τον εξειδικευμένο χειρουργό. Και οι υπηρεσίες οφείλουν να ανταποκριθούν σε αυτό.

Είναι άξιον απορίας βέβαια γιατί το Υπουργείο Υγείας δε ζήτησε και τη συμβολή ξένων εμπειρογνομόνων για το σχεδιασμό αυτής της πολιτικής. Τελικά διερωτάται κανείς πόσο πειστικό είναι απλά να διαβάσεις ότι στην Κύπρο λειτουργεί ένα πρόγραμμα πληθυσμιακού ελέγχου για τον καρκίνο του μαστού, γιατί μέσα στη στρατηγική για τον καρκίνο δε γράφει “τη βελτίωση” του υφιστάμενου προγράμματος, δεν αναφέρεται ότι η κινητή μονάδα παραμένει ακίνητη εδώ και τρία χρόνια και ότι οι επιτροπές ελέγχου ποιότητας του υπουργείου, που βάσει οδηγιών έπρεπε να συνεδριάζουν κάθε έξι μήνες, δεν έχουν συνεδριάσει για δύο χρόνια. Και αυτό αφορά την ορθότητα των αποτελεσμάτων που δίνονται και ίσως επηρεάζει τη ζωή κάποιων γυναικών.

Οφείλουμε όμως να χαιρετίσουμε την αναδιοργάνωση και προσπάθεια δημιουργίας ολοκληρωμένου αρχείου καρκίνου. Θα το παρακολουθούμε με την ελπίδα ότι σύντομα θα έχει τη δυνατότητα να προσφέρει έγκυρα στοιχεία για τον καρκίνο. Όσο για την πρόληψη, ε, τι να πω; Ούτε καν το κάπνισμα δεν μπορούμε μείς οι ίδιοι να αποφασίσουμε να απαγορευτεί για το καλό των μελλοντικών γενιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι απαξιωτική; Να μου επιτρέψετε να έχω το δικαίωμα σ’ αυτό το θέμα να είμαι έντονη, γιατί βλέπω και γνωρίζω πολλά. Έχω γράψει σωρεία επιστολών εδώ και οκτώ μήνες όπου επισημαίνω τις ανησυχίες. Ξέρετε πόσες απαντήθηκαν; Ούτε μία! Όπως φαίνεται, ο γνωστός άγνωστος ασθενής που δεν αντιμετωπίστηκε σωστά δε φτάνει στους πολιτικούς και τους αρμόδιους, γιατί παραπαίει στον πανικό του. Φτάνει στις μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες, όταν διαδραματίζουν σωστά το ρόλο τους και εκφράζουν άποψη και κριτική, αντιμετωπίζονται φοβικά και εχθρικά.

Η κοινωνική αλληλεγγύη και πρόοδος όμως σήμερα σε όλη την Ευρώπη σημαίνει μια χέρι χέρι συνεργασία κράτους και κοινωνίας. Στην Κύπρο οι κοινωνικοί φορείς πρέπει να ασχολούνται μόνο με φιλανθρωπία και όχι να ασκούν πίεση για τα προφανή. Και με πίεση δεν εννοούμε συναισθηματική πίεση, αλλά σωστά τεκμηριωμένη πίεση και εισηγήσεις. Αν βέβαια το κράτος και το Υπουργείο Υγείας δε νοβόntonσαν την κραυγή των πολιτών, θα μεριμνούσαν για την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας για τα δικαιώματα των ασθενών και το βασικότερο δικαίωμα της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας. Μιας νομοθεσίας που αυτό το σώμα ψήφισε εδώ και τέσσερα χρόνια, για να προστατεύσει όχι μόνο τους πολίτες, αλλά και τις ίδιες τις υπηρεσίες, αναδεικνύοντας τα πραγματικά προβλήματα τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα, ώστε να μπορούν να γίνουν διορθωτικές κινήσεις μέσα από πολιτικές και σωστό καταμερισμό κονδυλίων. Πώς ο προϋπολογισμός που έχουμε μπροστά μας το εκφράζει αυτό; Επιτροπές Εξέτασης Παραπόνων των Ασθενών χωρίς γραμματειακούς λειτουργούς, λειτουργοί δικαιωμάτων ασθενών, που, όταν απουσιάζουν, απουσιάζουν και τα δικαιώματα των ασθενών, και ένα υπουργείο που λέει πολλά, αλλά λειτουργεί φοβικά και καχύποπτα απέναντι σε οποιοδήποτε παράπονο.

Όλα τα πιο πάνω αφορούν την εξασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην υγεία, στην πρόληψη, στη σωστή οικογενειακή καθοδήγηση, στην ισότητα, ανεξαρτήτως της διαφορετικότητας του καθενός. Με όλα τα πιο πάνω εξυπακούεται ένα όραμα που να στηρίζεται σε σωστές, σημερινές ευρωπαϊκές πολιτικές και οικονομικές προσεγγίσεις.

Δυστυχώς, επαναλαμβάνουμε πάλι τα ίδια. Δείχνουμε να χάσαμε τη μάχη με τα ναρκωτικά. Οι ανήλικοι δεν καλύπτονται με προγράμματα πρόληψης ή έγκαιρης παρέμβασης ούτε στη Λάρνακα ούτε στην Αμμόχωστο ούτε στην Πάφο. Δεν ανταποκρινόμαστε σωστά στους ανάπηρους, αποενοχοποιούμεθα όλοι μέσα από τη

φιλανθρωπία για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες και αφήσαμε χωρίς ανακουφιστική φροντίδα τους καρκινοπαθείς.

Ας ανοίξουμε τα οπτικά μας πεδία να δούμε έξω από εμάς τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή εικόνα, μαθαίνοντας από τα λάθη, αντί πάντα να είμαστε φοβικοί και καχύποπτοι για το ό,τι έχει το στίγμα το ευρωπαϊκό.

Βέβαια ακούσαμε και τον προηγούμενο συνάδελφο να χαιρετίζει την απόφαση ίδρυσης της Ιατρικής Σχολής. Η εξαγγελία όμως του Υπουργικού Συμβουλίου δε σημαίνει αυτόματα και την ίδρυση. Γι' αυτό εμείς θα παρακολουθούμε όλες τις εξαγγελίες που αφορούν την υγεία και τα κοινωνικά θέματα και θα τοποθετούμαστε πάντα προσπαθώντας να αναγνωρίσουμε τις σωστές πρακτικές, αλλά ταυτόχρονα να εξασκούμε και υπεύθυνη κριτική.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω όλους για την προσοχή σας και να ευχηθώ σε όλους καλές γιορτές και υγεία το νέο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Κυριακίδου.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Άγγελος Βότσης του Δημοκρατικού Κόμματος.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στη σκιά του χαμού του μεγάλου ηγέτη του Δημοκρατικού Κόμματος και της Κύπρου Τάσσου Παπαδόπουλου διεξάγεται η φετινή συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009, μια ιδιαίτερα σημαντική, αλλά και ξεχωριστή χρονιά, αφού βρίσκει την Κύπρο ενταγμένη στην Ευρωζώνη, ταυτόχρονα όμως και στη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης και παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης. Το 2009 αναμένεται να είναι μια δύσκολη χρονιά και, όπως δείχνουν τα πράγματα, η κυπριακή οικονομία θα επηρεαστεί αναπόφευκτα από τις αρνητικές διεθνείς οικονομικές εξελίξεις.

Η ένταξη στην Ευρωζώνη αποτελούσε για το Δημοκρατικό Κόμμα το δεύτερο μεγάλο ευρωπαϊκό στόχο μετά την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση για πολλούς και διάφορους λόγους, τους οποίους αναπτύξαμε σε έκταση, όταν διεξαγόταν η δημόσια συζήτηση για τις προοπτικές της ένταξής μας στην Ευρωζώνη και όταν αντιπαραβάλλαμε τα επιχειρήματά μας στους φίλους του ΑΚΕΛ, που υποστήριζαν ότι θα έπρεπε να υπάρξει αναβολή στην ένταξή μας για κάποιο χρονικό διάστημα.

Πέρσι, τέτοια εποχή, στη συζήτηση του προϋπολογισμού για το 2008 τονίζαμε ότι ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα από την εισαγωγή του ευρώ είναι η σταθερότητα του νομίσματος και ότι η ένταξή μας στη Ζώνη του Ευρώ θα θωρακίσει την οικονομία έναντι των επιπτώσεων από απρόβλεπτους και ασταθείς εξωγενείς παράγοντες πολιτικού και οικονομικού χαρακτήρα. Δυστυχώς, η θέση μας αυτή επιβεβαιώνεται πολύ πιο γρήγορα απ' ό,τι υπολογίζαμε.

Είναι σίγουρο ότι οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις για την Κύπρο θα είναι εξαιρετικά ηπιότερες από τις επιπτώσεις που θα είχαμε, αν υπήρχε ακόμη η κυπριακή λίρα στη μικρή και ανοικτή οικονομία μας, που βασίζεται κυρίως στην εξωτερική ζήτηση. Η υιοθέτηση του νέου νομίσματος, σε συνδυασμό με την ορθή οικονομική πολιτική που ακολουθήθηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση του Τάσσου Παπαδόπουλου, θα βοηθήσει την Κυπριακή Δημοκρατία να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις από την παγκόσμια οικονομική αστάθεια.

Ακόμη βιώθουμε δικαιωμένοι, όταν αναλογιστούμε ότι πέρσι όλοι ανεξαιρέτως μας προέτρεπαν να δώσουμε περισσότερες κοινωνικές παροχές και να μην τα βάζουμε στο δημόσιο κουμπαρά, όπως μας έλεγαν, υποτιμώντας βέβαια τον κίνδυνο πιθανότητας δυσάρεστων και απρόβλεπτων καταστάσεων και δύσκολων ημερών που μπορεί να προκύψουν.

Όμως η κυβέρνηση Τάσσου Παπαδόπουλου δεν παρασύρθηκε από την προεκλογική περίοδο που διανύαμε, διαχειρίστηκε σωστά την οικονομία του τόπου, βοήθησε κυρίως τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού με στοχευμένα μέτρα κοινωνικής συνοχής και προνόησε και για τις απρόβλεπτες καταστάσεις που ήρθαν πιο γρήγορα απ' ό,τι αναμέναμε, παραδίδοντας τα δημόσια οικονομικά με πολύ καλές προοπτικές και με ένα δημοσιονομικό πλεόνασμα της τάξης του 3,2% σε σύγκριση με το δημοσιονομικό έλλειμμα του 6,5% που παρέλαβε το 2003.

Σε αυτό το σημείο για άλλη μια φορά πρέπει να τονιστούν, να εκτιμηθούν, αλλά και να επιβραβευτούν οι θυσίες και οι προσπάθειες του κυπριακού λαού για το τεράστιο αυτό οικονομικό επίτευγμα, καθώς και για την πολύ ομαλή μετάβαση στο ευρώ, που αποδεικνύει το πόσο καλά προετοιμασμένοι και ενημερωμένοι ήταν οι πολίτες, οι επιχειρηματίες, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και βεβαίως οι κυβερνητικές υπηρεσίες, διαψεύδοντας τους φόβους και τις ανησυχίες που είχαν εκφραστεί τότε. Απλώς να θυμηθούμε εδώ πόση συζήτηση γινόταν για το κατά πόσο θα ήταν ομαλή η ένταξη στην Ευρωζώνη και στο ευρώ.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι τόσο οι κυβερνήσεις όσο και οι κεντρικές τράπεζες διεθνώς έκαναν σημαντικά βήματα για την αντιμετώπιση του προβλήματος σε διεθνές επίπεδο. Αναφέρω τη συντονισμένη μείωση των επιτοκίων, τη διευκόλυνση παροχής ρευστότητας σε τράπεζες και γενικά πολλές άλλες ενέργειες που έχουν σκοπό την αποφυγή περαιτέρω σοβαρών επιπτώσεων και την επαναφορά ηρεμίας στις χρηματιστηριακές αγορές. Θεωρείται αδύνατο να καταφέρει η Κύπρος να αποφύγει τις επιπτώσεις αυτές. Αναμένεται μια μείωση του ρυθμού ανάπτυξης για το 2009, όχι όμως στο ίδιο μέγεθος με το μέσο όρο των χωρών της Ευρωζώνης, και οι τομείς που θα επηρεαστούν περισσότερο είναι ο τουρισμός, η κατασκευαστική οικοδομική βιομηχανία, ο εγχώριος χρηματοοικονομικός τομέας, ενώ αναμένεται ότι οι Κύπριοι καταναλωτές γενικά θα συγκρατήσουν και θα περιορίσουν αισθητά τις δαπάνες τους και την υπέρμετρη κατανάλωση, που ακόμα παραμένει σε ψηλά επίπεδα

Όσον αφορά τον τομέα του τουρισμού, αναμένεται ότι τη νέα χρονιά θα μειωθούν τόσο οι αφίξεις όσο και οι δαπάνες ανά τουρίστα. Το πρόβλημα αυτό έρχεται να προστεθεί στα ήδη υπάρχοντα χρόνια προβλήματα της ανταγωνιστικότητας, της εποχικότητας και της υπερεξάρτησης από τη βρετανική αγορά. Οι παραδοσιακές μας αγορές αντιμετωπίζουν ήδη προβλήματα, γι' αυτό οι συνέπειες θα είναι αρνητικές. Αυτό που μπορούμε και πρέπει να κάνουμε είναι να περιορίσουμε το βαθμό επηρεασμού. Ως Δημοκρατικό Κόμμα, προτείνουμε έγκαιρα τον καταρτισμό ενός στρατηγικού σχεδίου για αντιμετώπιση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων από τη διεθνή οικονομική κρίση και ανακοινώσαμε συγκεκριμένα άμεσα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Δε θα αναφέρω τα μέτρα αυτά, αφού συζητήθηκαν σε έκταση τόσο δημόσια όσο και πρόσφατα στη Βουλή στο Τέταρτο Κεφάλαιο, όταν συζητούσαμε παρόμοιο θέμα.

Θα ήθελα όμως να ξανατονίσω την ανάγκη επίσπευσης και επιτυχούς υλοποίησης μεγάλων αναπτυξιακών έργων, όπως μαρίνες, συνεδριακό κέντρο, μεγάλα θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις τουρισμού υγείας και ευεξίας και γήπεδα γκολφ.

Δεν πρέπει να ανασταλεί, με τη δικαιολογία της οικονομικής κρίσης, ούτε ένα τροχοδρομημένο ήδη αναπτυξιακό, εμπλουτιστικό έργο για τον τουρισμό. Αντίθετα, θα πρέπει να δοθεί έμφαση σε εκείνα τα αναπτυξιακά έργα που θα αποφέρουν τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία στην οικονομία μας γενικότερα. Πρέπει πρώτα να βελτιώσουμε και να εμπλουτίσουμε το γερασμένο και κουρασμένο τουριστικό μας προϊόν, ούτως ώστε να τονωθεί το ενδιαφέρον όλων των εμπλεκόμενων και μετά να γίνει η διαφήμιση, για να είναι και πιο αποτελεσματική.

Ως βουλευτής της επαρχίας Λεμεσού, δεν μπορώ να μην αναφερθώ στην καθυστέρηση που υπάρχει στην ανάπτυξη της μαρίνας Λεμεσού. Έχουν υπογραφεί τα συμβόλαια. Αναμένουμε επιτέλους να ξεκινήσει αυτό το μεγαλεπήβολο για την πόλη μας, αλλά και για την Κύπρο έργο, αλλά και για το Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο που θα γίνει στη Λεμεσό βάσει των μελετών της κυβέρνησης και του ΚΟΤ και θα πρέπει το συντομότερο δυνατό να καταλήξουν στο χώρο που θα γίνει και να ξεκινήσει η διαδικασία και ο τρόπος με τον οποίο να έχουμε το συντομότερο δυνατό ένα Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο επιπέδου στη Λεμεσό για όλη την Κύπρο.

Θα συνεχίσω λέγοντας ότι υπάρχουν πολλά έργα τα οποία αναφέρονται στο στρατηγικό σχέδιο του 2000-2010, που έχει επικαιροποιηθεί στο 2003-2010, για τον τουρισμό, τα οποία, ακούγοντάς μας και μας τους ίδιους να τα συζητούμε, είτε τα γήπεδα γκολφ, με μια προσέγγιση ότι «ξέρετε, θα κερδίσουν οι ολίγοι, θα κερδίσουν οι πλούσιοι», ή τις μαρίνες, «θα γίνει μαρίνα στη Λεμεσό μέσα στη θάλασσα, θα κερδίσουν οι ιδιώτες οι οποίοι θα έχουν υπερβολικά κέρδη από αυτές τις αναπτύξεις»... Πρέπει να καταλάβουμε ότι οι επιλογές δεν είναι και πολλές. Ή θα κάνει το κράτος αυτά τα αναπτυξιακά έργα -και δε βλέπω το κράτος είτε διατεθειμένο είτε ικανό να κάνει αυτά τα μεγάλα σχέδια- είτε δε θα τα κάνουμε καθόλου είτε θα αφήσουμε τον ιδιωτικό τομέα με τις προσφορές να διεκδικήσει αυτά τα έργα με το κέρδος για το κράτος, το οποίο θα προκύψει για το κράτος, με το κέρδος για την οικονομία, με το κέρδος για τους εργαζόμενους, οι οποίοι θα βρουν τρόπους και χώρους για να εργαστούν, και με τη φορολογία των κερδών τα οποία το κράτος θα μπορέσει να βάλει στα ταμεία του. Με το να αναμένουμε ότι τα γήπεδα γκολφ θα γίνουν από τον από μηχανής Θεό ή τη μαρίνα θα την κάνει το κράτος ή το συνεδριακό κέντρο θα το κάνει το κράτος -έχουμε δει το συνεδριακό της Λευκωσίας και έχουμε πάρει καλά μηνύματα- νομίζω ότι θα περιμένουμε και στην επόμενη δεκαετία θα συζητούμε γιατί δεν πάει καλά ο τουρισμός μας και θα δούμε ότι όλα όσα έχουμε προγραμματίσει για τον τουρισμό δεν έχουν γίνει. Και μετά διερωτόμαστε γιατί δεν έρχονται οι τουρίστες στην Κύπρο. Μα, προέβλεψαν οι μελέτες: Πρέπει να κάνουμε συνεδριακό κέντρο, πρέπει να κάνουμε γκολφ, γήπεδα, πρέπει να κάνουμε μαρίνες. Δεν τα έχουμε κάνει όλα αυτά και στο τέλος διαμαρτυρόμαστε σε κάθε συνεδρία για το ότι πάει πίσω πίσω ο τουρισμός. Βεβαίως, πάει πίσω πίσω ο τουρισμός, αφού αυτά τα οποία προβλέπουν οι μελέτες, που μπορούμε να κάνουμε, δεν τα κάνουμε.

Τώρα θα ακουμπήσω ένα καυτό θέμα, το οποίο ξεχάσαμε για ένα διάστημα, το θέμα του καζίνο. Έχουμε γράψει στην επιτροπή Εμπορίου θέμα καζίνο από την προηγούμενη χρονιά, όχι γιατί είμαστε καζινόβιοι ούτε γιατί πεθαίνουμε για τον τζόγο. Απλώς το γράψαμε, για να συζητήσουμε αυτό το θέμα. Να συζητήσουμε ένα θέμα για το οποίο προτιμούμε να στρουθοκαμηλίζουμε αντί να το συζητούμε, λες και στην Κύπρο δεν υπάρχει τζόγος, λες και στην Κύπρο δεν υπάρχουν παράνομα στοιχήματα, λες και στην Κύπρο δεν ανοίγεις τον υπολογιστή σου και δε βλέπεις τις διαφημίσεις των διαφόρων καζίνων. Κυπριακή μεγάλη εφημερίδα στην ιστοσελίδα της διαφημίζει δίπλα συγκεκριμένη εταιρεία καζίνο. Στις εφημερίδες μας βλέπουμε ολοσέλιδες έγχρωμες διαφημίσεις για ηλεκτρονικό τζόγο και εμείς λέμε στην Κύπρο «δεν έχουμε καζίνο». Μα, δεν έχουμε καζίνο; Υπάρχουν χίλιοι δυο άλλοι τρόποι, για να παίρνουν κάποιοι επιτήδευοι τα λεφτά του κόσμου.

Να συμπληρώσω το χειρότερο το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει όλους, που είναι οι επισκέψεις των Ελληνοκυπρίων στα καζίνα των κατεχομένων. Πραγματικά θλιβερή η εξέλιξη, ολοένα αυξανόμενος ο αριθμός. Βλέπουμε συνεχώς τις ανακοινώσεις αυτών που διαχειρίζονται τις βίζες, οι οποίες είναι ένα πολύ μικρό μέρος των λεφτών που χάνονται εκεί, γιατί ακριβώς δεν παίρνουν οι περισσότεροι βίζες, παίρνουν μετρητά, με ό,τι μπορεί ο καθένας να αντιληφθεί γιατί τα παίρνουν. Άρα καταλήγω στο ότι θα πρέπει αυτό το θέμα... Παρ' όλο που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δημοσίως το έχει κλείσει -εγώ σέβομαι και τη θέση και τους προβληματισμούς και συμφωνώ με τους προβληματισμούς για τις κοινωνικές επιπτώσεις- όμως νομίζω ότι είναι ένα θέμα το οποίο θα πρέπει να ανοιχθεί, για να συζητηθεί, για να δούμε όλες τις πτυχές και πώς μπορούμε να επιλύσουμε τα

υπόλοιπα που έχουν να κάνουν με το καζίνο. Αλλά σήμερα λέμε απλώς και μόνο «δεν κάνουμε καζίνο».

Στους υπόλοιπους τομείς του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Δημοκρατικό Κόμμα, συμφωνούμε με την κυβέρνηση για συνέχιση της πολιτικής για αναδιάρθρωση της οικονομίας σε οικονομία της γνώσης, ώστε η Κύπρος να μετατραπεί σε περιφερειακό κέντρο έρευνας και υψηλής τεχνολογίας, καθώς και σε κέντρο προσέλκυσης ξένων επενδύσεων και τη διασφάλιση επάρκειας και ποιότητας ενέργειας. Σημειώνουμε όμως το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού του 2008. Έχουν δοθεί κάποιες δικαιολογίες για τους λόγους, αλλά εμείς σημειώνουμε ότι το ποσό ήταν πολύ χαμηλό.

Για το θέμα της ενέργειας υπάρχει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για Εξοικονόμηση Ενέργειας, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες, για επίτευξη 1% ετήσιας εξοικονόμησης ενέργειας από το 2008 μέχρι το 2016, και η υλοποίηση του Ενεργειακού Κέντρου, που θα αποφέρει μεγάλα οφέλη, ελπίζουμε, στην οικονομία, τα οποία θα πρέπει άμεσα να τεθούν σε προτεραιότητα. Συναφώς, θα πρέπει να επισπευσθούν οι διαδικασίες για την έλευση του φυσικού αερίου στην Κύπρο τώρα που ολοκληρώθηκε η διαδικασία απαλλοτριώσεων και η διαδικασία προσφορών για πρόσληψη διευθυντή του έργου. Εδώ απλώς σημειώνω ότι αυτό το θέμα -δε θα προσπαθήσω να θυμηθώ πόσες σελίδες έχουν γραφτεί και πόσες ώρες έχουν σπαταληθεί με το θέμα του φυσικού αερίου- το παρακολουθούμε στενά και θα επανέλθουμε πολύ σύντομα.

Επίσης θεωρούμε πολύ σημαντικό και καλούμε την κυβέρνηση να εξαγγείλει και να προωθήσει άμεσα το σχέδιο παροχής χορηγιών για την ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Εύχομαι το Υπουργικό Συμβούλιο στη σημερινή συνεδρία να καταλήξει με αυτό το θέμα. Συζητούμε όλοι για την αναγκαιότητα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Συζητούμε για τις ανεμογεννήτριες, συζητούμε για τα φωτοβολταϊκά, τα ηλιοθερμικά συστήματα. Αυτά όλα πρέπει να επιχορηγηθούν με ουσιαστικό τρόπο, για να μπορούν να είναι λειτουργικά και να μπορέσει ο κόσμος να επωφεληθεί από τα οφέλη που θα υπάρξουν στην οικονομία ευρύτερα, από το να μην είμαστε απόλυτα εξαρτημένοι από το πετρέλαιο. Πάνε κι έρχονται οι σκέψεις, οι συζητήσεις, οι συναντήσεις γι' αυτά τα θέματα. Αναμένουμε ότι στη σημερινή συνεδρία ίσως καταλήξει το Υπουργικό Συμβούλιο στις λεγόμενες ταρίφες με τις οποίες θα αγοράζει η ΑΗΚ και θα επιχορηγούνται αυτά τα έργα. Είναι, νομίζω, υπερβολή να ξαναπούμε ότι θα πρέπει να γίνουν το συντομότερο δυνατό αυτά τα έργα και ότι θα πρέπει να τελειώνουμε με αυτές τις αναπτύξεις. Καταντήσαμε να διαμαρτυρόμαστε απλώς, να βρεθούμε κάθε ένα-δύο χρόνια να λέμε ότι δεν έγινε ούτε αυτό και να πηγαίνουμε στην επόμενη χρονιά. Νομίζω ότι θα πρέπει άμεσα να επιλυθούν αυτά τα θέματα.

Στον τομέα της έρευνας σημειώνουμε θετικά τη συνέχιση των προσπαθειών της κυβέρνησης για μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο έρευνας και το στόχο για υλοποίηση της Στρατηγικής της Λισαβόνας, δηλαδή 1% του ΑΕΠ να είναι για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη, καινοτομία μέχρι το 2010. Τονίζουμε την αναγκαιότητα της δημιουργίας του Τεχνολογικού Πάρκου στο Πεντάκωμο το συντομότερο δυνατό. Υπάρχουν κι εδώ διαφωνίες. Το Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου που θα έπρεπε να ήταν εκεί, να πάει εκεί διαμαρτύρεται δεν πηγαίνει. Ένα ποσό €5,5 εκατομ. έχει μείνει αδαπάνητο στον προϋπολογισμό του 2008, που θα έπρεπε να ήταν για την ανάπτυξη του πάρκου.

Θα τελειώσω τα θέματα εμπορίου με αυτά που λέμε ότι αφορούν τους καταναλωτές. Το έχουμε πει ότι έχει ενισχυθεί η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού -και αυτό μας ικανοποιεί- και αναμένουμε σύντομα να έχουμε γνωματεύσεις σε θέματα τα οποία αφορούν τα πετρελαιοειδή και όχι μόνο. Το "name and shame" είχε λειτουργήσει, όταν ξεκίνησε η διαδικασία με τις υπεραγορές, με τις τιμές που πουλά η κάθε υπεραγορά, με τις τιμές των προϊόντων και των πετρελαιοειδών ήταν ένα μέτρο που δούλεψε. Θα πρέπει να επεκταθεί -το έχουμε προτείνει στις συζητήσεις στην επιτροπή Εμπορίου- και στα αγαθά. Ευτυχώς ή

δυστυχώς τα πετρελαιοειδή με σταθερή καθυστέρηση και μετά από παραινήσεις της κυβέρνησης, της επιτροπής Εμπορίου, των βουλευτών των κομμάτων όλων έχουν έρθει οι εταιρείες και στο τέλος της ημέρας έχουν μειώσει αρκετά τις τιμές των πετρελαιοειδών, όχι εκεί που θα έπρεπε και με σχετική καθυστέρηση. Αναμένουμε κι άλλες μειώσεις. Όμως δεν έχουμε δει σχεδόν κανένα αγαθό να μειώνεται, όταν αυτά τα ίδια αγαθά ή οι υπηρεσίες εκμεταλλεύτηκαν την άνοδο της τιμής των πετρελαιοειδών για να ακριβώσουν. Λέμε ότι κι εδώ πρέπει να λειτουργήσει το “name and shame”. Να ξέρει ο πολίτης ποια ήταν αυτά τα αγαθά και οι υπηρεσίες που εκμεταλλεύτηκαν την άνοδο της τιμής του πετρελαίου, για να ανεβάσουν τις τιμές, που και σήμερα παραμένουν ψηλά οι τιμές, χωρίς να μπορεί ο καταναλωτής να εκμεταλλεύεται τη μείωση. Θα έκλεινα αυτό το σημείο λέγοντας ότι και η καταναλωτική μας συμπεριφορά είναι σημαντική. Το να βλέπουμε απλώς τις τιμές των πετρελαιοειδών στα πρατήρια και να περνούμε χωρίς να συγκρίνουμε το ένα με το άλλο -και υπάρχουν διαφορές μεταξύ των πρατηρίων- και να μην προτιμούμε τα φθηνότερα πρατήρια, ε, τότε δε βοηθούμε τον ανταγωνισμό να λειτουργήσει. Θα πρέπει με την καταναλωτική μας συμπεριφορά να βοηθήσουμε τον ανταγωνισμό να λειτουργήσει σωστά.

Στον τομέα της υγείας, για να δανειστώ και λίγα από τη φίλη Στέλλα Κυριακίδου -δεν είναι κακό να δανείζεσαι, όταν ακούς πράγματα πολύ σωστικά- συμφωνώ με όλα σχεδόν τα οποία έχεις πει, αγαπητή Στέλλα, και πιστεύω ότι στο θέμα της υγείας θα πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι το μεγάλο παιχνίδι λέγεται με τέσσερα γράμματα και είναι το ΓΕΣΥ. Και, αν δεν έρθουμε επειγόντως, κατεπειγόντως, θα έλεγα, να πάρουμε τις πολιτικές αποφάσεις, γιατί για το ΓΕΣΥ θα πρέπει να παρθούν συγκεκριμένες πολιτικές αποφάσεις, που έχουν τη δυσκολία τους... Θα πειράξουμε συμφέροντα. Είναι δύσκολη δουλειά το ΓΕΣΥ, αλλά πρέπει να το κάνουμε, γιατί σήμερα θα συνεχίσουμε, αν δεν κάνουμε το ΓΕΣΥ, να βλέπουμε ένα δημόσιο τομέα με τα χάλια του και τα προβλήματά του και δε φταίει μόνο ο δημόσιος τομέας για τα χάλια του φταίμε κι εμείς. Όταν ερχόμαστε και λέμε ακόμη πόσες χιλιάδες να μπουν στο δημόσιο δωρεάν, γιατί είναι τρίτεκνοι -και καλά κάνουμε, λέω, για την κοινωνική μας πολιτική- ρωτήσαμε τα νοσοκομεία αν μπορούν να απορροφήσουν αυτό το νέο πληθυσμό που τους βάζουμε να εξυπηρετούν; Άρα, έχουμε ένα δημόσιο τομέα με τα προβλήματά του και έναν ιδιωτικό τομέα με την ακρίβια του. Δεν μπορέσαμε να παντρέψουμε τους δύο τομείς. Το ΓΕΣΥ θα προσπαθήσει να παντρέψει αυτούς τους τομείς υπέρ του πολίτη, υπέρ του ασθενούς. Πρέπει όλοι να τα βάλουμε κάτω, να δουλέψουμε σκληρά, γιατί πολύ φοβούμαι ότι το ΓΕΣΥ, που είναι δύσκολο θέμα, που είναι σκληρό θέμα, που υπάρχουν πολλά συμφέροντα, το αφήνουμε έτσι στην πάντα.

Χαιρετίζω τις δηλώσεις του υπουργού ότι θα προχωρήσει με την αναδιάρθρωση και αυτονομία των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Είναι προϋπόθεση, για να μπορέσουν αύριο τα δημόσια νοσηλευτήρια να ανταγωνιστούν τον τομέα που θα υπάρχει, αλλά θα πρέπει αυτό να γίνει το συντομότερο δυνατό. Θα παρακολουθούμε και αυτό το θέμα πολύ σοβαρά.

Να σημειώσω επίσης ότι θα πρέπει να δούμε τομείς που σήμερα το κράτος δεν τους έχει έτσι πολύ κοντά του: κλινικές αποκατάστασης από δυστυχήματα και εγκεφαλικά επεισόδια, κλινικές περίθαλψης ασθενών που βρίσκονται σε τελικά στάδια, γηριατρικές κλινικές. Σ' αυτούς τους τομείς θα μπορούσε το κράτος από σήμερα να επενδύσει και να τα βρει αύριο θετικά σ' ένα ΓΕΣΥ μέσω των δικών του νοσοκομείων. Είναι τομείς που σήμερα δεν προσφέρονται ικανοποιητικοί τρόποι αντιμετώπισης και πιστεύω ότι θα έπρεπε να μπουν μπροστά.

Στα υπόλοιπα θέματα του Υπουργείου Υγείας μάς ικανοποιεί η συνέχιση της τιμολογιακής πολιτικής για φθηνά φάρμακα που άρχισε από την κυβέρνηση Τάσσου Παπαδόπουλου και αναμένουμε να συνεχιστεί. Μας ικανοποιεί το co-payment, ένας θεσμός που επιτρέπει στους δικαιούχους με μια μικρή συνεισφορά να έχουν πρόσβαση και σε φάρμακα που δεν υπάρχουν στα κρατικά νοσηλευτήρια.

Όσον αφορά την επαρχία μου, θα χαιρετίσω την απόφαση για δημιουργία του Ακτινοθεραπευτικού Τμήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Είναι μια αναγκαιότητα νομίζω όλοι το αντιλαμβάνονται πλέον.

Όσον αφορά το κάπνισμα, δε θα ανοίξω ούτε αυτό το καυτό θέμα. Θα πω ότι θα τα πούμε σύντομα. Είναι η ώρα που θα πρέπει να δει και αυτή η Βουλή κατά πόσο είναι αποφασισμένη να κάνει τη θεωρία πράξη. Αν η Βουλή αυτή είναι αποφασισμένη να ακούσει επιτέλους, να ανοίξει τα αυτιά της στα διάφορα οργανωμένα σύνολα, στον ιατρικό κόσμο, στον αντικαρκινικό σύνδεσμο, όλους αυτούς τους συνδέσμους που, όταν τους δούμε και μας αναφέρουν τα περί καπνίσματος, δείχνουμε όλη μας την κατανόηση, είναι ώρα να δείξουμε και στην πράξη με την ψήφο μας, όταν θα συζητηθεί το θέμα στην ολομέλεια.

Σε σχέση με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, σίγουρα μας ικανοποιεί η αύξηση του 25%, που παρατηρείται στις συνολικές δαπάνες, και είναι η μεγαλύτερη σε όλα τα υπουργεία. Υπάρχει αύξηση 32,5% στις αναπτυξιακές δαπάνες, κάτι πολύ σημαντικό αυτή την περίοδο. Θεωρούμε ότι η ανάπτυξη θα βοηθήσει στο να επιλύσουμε τα άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει σίγουρα ή σε κάποιο βαθμό η οικονομία. Θα πω εδώ ότι μια ιδέα που έχουμε -και καλό θα είναι να την πούμε- είναι ότι τώρα που η κυβερνητική μηχανή δεν έχει την πίεση που είχε προηγουμένως λόγω των αναπτύξεων, ειδικά στη Λεμεσό και την Πάφο, και ήταν... Λέγαμε όλοι «ξέρετε, δεν προλαβαίνουν οι λειτουργοί μας, γι' αυτό καθυστερούν οι υποθέσεις του κοσμάκη». Και η Πολεοδομία και το Κτηματολόγιο και οι άδειες, οι δήμοι, όλα αυτά ήταν σε μεγάλη πίεση. Σήμερα ας εκμεταλλευτούμε την κρίση. Ας πάρουμε τις υπηρεσίες, που τις έχουμε πλέον, και οι οποίες, για να είμαστε ειλικρινείς, τα τελευταία ένα-δύο χρόνια είχαν εντείνει τις προσπάθειές τους, με την ίδια προσπάθεια, σήμερα που έχει πέσει η πίεση, να καθαρίσουν, όπως λέμε, όλες τις παλιές υποθέσεις τις υποθέσεις του απλού του κόσμου που περιμένει να κτίσει το σπίτι του, να πάρει το διαχωρισμό των οικοπέδων του, να πάρει το κκοσιάνιν που περιμένει από το Κτηματολόγιο και δεν το παίρνει. Όλα αυτά, σήμερα που η πίεση είναι μικρή στη δημόσια υπηρεσία που ασχολείται με αυτά τα θέματα, θα μπορέσουν να βοηθήσουν την οικονομία, ο ένας με τον άλλο, ο κάθε ιδιώτης, στο να δώσουμε ακόμη μια μεγαλύτερη ώθηση και να φύγουμε όλη την παλιά σαβούρα, όπως τη λέω, ώστε να μπορέσουν οι υπηρεσίες αυτές να λειτουργούν αύριο που θα έχουμε περισσότερη πίεση στο βαθμό που θα πρέπει να λειτουργούν.

Όσον αφορά τη γη και το κόστος της γης και των οικοπέδων, απλώς να υπενθυμίσω ότι είναι πολύ καλά τα μέτρα που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση, πολύ καλά τα μέτρα και για τους πρόσφυγες και για τους μη πρόσφυγες, όμως είχαμε πει ότι θα έπρεπε να δούμε τα περίκλειστα, όπως τα λέμε, τεμάχια, με ποιο τρόπο αυτά τα τεμάχια θα μπορούν να είναι προσβάσιμα, για να γίνουν οι αναπτύξεις. Είχαμε πει να βρούμε τρόπο την αδρανούς γη στις πόλεις να την αξιοποιήσουμε με κίνητρα ή αντικίνητρα. Δεν μπορεί κάποιος να κρατά μέσα σε μια πόλη πεντακόσια οικόπεδα και να μην τα αναπτύσσει, γιατί ανεβαίνουν οι τιμές. Θα πρέπει να τον αναγκάσουμε, είτε με κίνητρα στην αρχή είτε και με αντικίνητρα στο τέλος, αυτή την περιουσία να τη διαθέσει στο παζάρι, για να μπορέσουν να ρυθμιστούν οι τιμές. Και αυτό είναι μια σκέψη την οποία η Πολεοδομία, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει από καιρό μελετήσει και αναμένουμε να έρθει το συντομότερο δυνατό να φέρει ενώπιόν μας την πρόταση, όπως επίσης και τον αστικό πολεοδομικό αναδασμό, που θα βοηθήσει στην εξεύρεση καλύτερων τρόπων ή στη μείωση των τιμών της γης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι τελευταίες εξελίξεις της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης δικαιώνουν τις πάγιες θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος για μικτή οικονομία. Κάποτε, όταν οι δύο πόλοι ένωσαν ισχυροί, μας έλεγαν ότι δεν υπήρχε τέτοιο μοντέλο. Με πολλούς μιλούσαμε και μας έλεγαν «δεν υπάρχει μικτή οικονομία, τι είναι αυτό, πού το ανακάλυψε το Δημοκρατικό Κόμμα και λέει μικτή οικονομία;». Σήμερα, μετά την κατάρρευση και του δεύτερου πόλου, όταν ο δεύτερος πόλος σήμερα αναγκάζεται να

κάνει μικτή οικονομία και πώς την κάνει, ακούμε να προσπαθούν κάποιιοι να αγκαλιάσουν τη φιλοσοφία της μικτής οικονομίας.

Ο κυπριακός λαός πρέπει να εμπιστεύεται και εμπιστεύεται το ΔΗΚΟ και στα θέματα οικονομίας, αφού και επί Σπύρου Κυπριανού και επί Τάσσου Παπαδόπουλου έγιναν οικονομικά θαύματα. Εκεί όμως που ο κόσμος νιώθει και εμπιστεύεται το ΔΗΚΟ ακόμα περισσότερο είναι η ασφάλεια που νιώθει για το ΔΗΚΟ όσον αφορά το Κυπριακό. Το ΔΗΚΟ εκφράζει ανέκαθεν τη διεκδικητική πολιτική, την αντίσταση σε πιέσεις και εκβιασμούς, την αγωνιστικότητα, αλλά και τη θέληση εξεύρεσης μιας δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης, ακολουθώντας τις παρακαταθήκες του εθνάρχη Μακαρίου, του Σπύρου Κυπριανού και του Τάσσου Παπαδόπουλου. Υποσχόμαστε ότι μέχρι να εξευρεθεί η λύση που ζητούμε και μέχρι να μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι στην πατρίδα μας θα συνεχίσουμε τον αγώνα. Εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος δεν ξεχνούμε, αγωνιζόμαστε, διεκδικούμε μέχρι την άγια μέρα της απελευθέρωσης, της επιστροφής και της επανένωσης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Παρ' όλο που υπερβήκατε κατά δύο λεπτά το χρόνο των είκοσι λεπτών, επειδή ήσαστε στο αγωνιστικό μέρος της ομιλίας σας, είπα να μη σας διακόψω.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Σας ευχαριστώ και σας καλωσορίζω στο ίδιο μετερίζι.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι η συνάδελφος Στέλλα Μισιαούλη.

Παρακαλώ, κυρία Μισιαούλη.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μπω στην ομιλία μου, θα 'θελα να πω στα όσα έχει αναφέρει η φίλη Στέλλα για τη διαπίστωση των νοσοκομείων ότι αυτό δεν είναι απαραίτητο, για να δούμε την αναβαθμισμένη ιατρική φροντίδα που δίνει το νοσοκομείο, και μία περίτρηνη απόδειξη της εμπιστοσύνης που δείχνει ο κόσμος στο νοσοκομείο είναι ότι όλα τα δύσκολα περιστατικά εκεί καταλήγουν.

Έχετε αναφερθεί και στο μειωμένο βαθμό απορρόφησης των κονδυλίων. Να πω ότι έχει κάνει λεπτομερή αναφορά ο ίδιος ο υπουργός στην κατάθεσή του στη συζήτηση που είχαμε για τους προϋπολογισμούς, σε μικτή συνεδρία με την Επιτροπή Οικονομικών, στο ποια κονδύλια προτίθενται να χρησιμοποιήσουν αυτό το χρόνο και δεν είναι λίγα.

Ακόμα κάτι: Σίγουρα μέσα από τον προϋπολογισμό δε φαίνεται καθόλου ότι αναμένουμε την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, για να λειτουργήσουν και να διορθωθούν αρκετά πράγματα και ελλείψεις από τον τομέα της υγείας.

Να πω, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, ότι στον προϋπολογισμό του 2009 γίνεται λόγος για περισυλλογή και ανακατανομή των δαπανών σύμφωνα με τις προτεραιότητες πολιτικής της νέας κυβέρνησης που αφορούν την υγεία, την παιδεία, τη στέγαση, τη μόνιμη επίλυση του υδατικού προβλήματος, την ενέργεια, την οδική ασφάλεια και την κοινωνική συνοχή. Από τη νέα κυβέρνηση γίνεται ξεκάθαρο ότι η επίτευξη των στόχων αυτών σε καμιά περίπτωση δε θα γίνει σε βάρος του κοινωνικού κράτους θυσιάζοντας τον ανθρώπινο παράγοντα.

Τώρα, όσον αφορά τον τομέα της υγείας, ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας είναι πέμπτος στη σειρά μεγαλύτερος, αποτελεί το 7,4% του συνολικού προϋπολογισμού και καταλαμβάνει το 3,45% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.

Την ανάπτυξη του τομέα της υγείας την αντικρίζουμε ως κοινωνικό αγαθό, που πρέπει να παρέχεται ισότιμα σε όλους τους πολίτες. Απαιτούμε υψηλό επίπεδο ιατροφαρμακευτικής αγωγής μέσα σε συνθήκες σεβασμού και αξιοπρέπειας για τον καθένα. Η σημερινή κατάσταση που ζούμε, βλέποντας τους ασθενείς να προσεγγίζουν άτομα, για να εξασφαλίζουν το αυτόνοτο, δηλαδή πρόσβαση στις ιατρικές υπηρεσίες για θεραπεία ή οτιδήποτε άλλο, είναι απαράδεκτη. Άρα, κατευθύνουμε την προσοχή μας και τις ενέργειές μας στον εκσυγχρονισμό του τομέα της υγείας, που απαιτεί τα ακόλουθα:

Ίδρυση υψηλού επιπέδου Ιατρικής Σχολής

Η Ιατρική Σχολή θα συμβάλει στην ουσιαστική αναβάθμιση του τομέα της υγείας και στη βελτίωση του συνολικού επιπέδου υγείας όλων των πολιτών της χώρας. Η ακαδημαϊκή ιατρική θα αποτελέσει βασικό παράγοντα συνεχούς εκσυγχρονισμού της υγείας και μέρος της ορθολογικής διαχείρισης των πόρων του ευρύτερου τομέα της υγείας μέσα από επιστημονικές προσεγγίσεις. Θα αξιοποιεί το υφιστάμενο δυναμικό και θα μπορέσει να συμβάλει στη συνεχή και διά βίου επιμόρφωση του προσωπικού των επαγγελματιών υγείας.

Πρόσθετα, η ανάπτυξη της έρευνας και η συνεχής αναβάθμιση της ιατρικής θα συμβάλουν στο να καταστεί η Κύπρος ένα σύγχρονο ανεπτυγμένο περιφερειακό κέντρο παροχής ιατρικών υπηρεσιών, με όλα τα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη που συνεπάγεται κάτι τέτοιο για τη χώρα μας. Εδώ θα ήθελα να αναφέρω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας πρόσφατα μας διαβεβαίωσε ότι το 2013 η Ιατρική Σχολή θα δεχτεί τους πρώτους φοιτητές της.

Εφαρμογή ενός σύγχρονου, βιώσιμου και αποτελεσματικού σχεδίου υγείας

Αγαπητοί συνάδελφοι, εκείνο που θέλω να υπογραμμίσω στην αναφορά μου για το ΓΕΣΥ είναι ότι οι ραγδαίες εξελίξεις της ιατρικής επιστήμης και της τεχνολογίας έχουν ανεβάσει το κόστος στην υγεία κατακόρυφα. Οι ασθενείς δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις σημερινές απαιτήσεις. Άρα, αυτό αναμέναμε και από τον ίδιο τον Πρόεδρο, κύριε Βότση, ότι υπάρχει πολιτική βούληση και από το στόμα του ίδιου του Δημήτρη Χριστόφια που εξήγγειλε την εφαρμογή του σχεδίου υγείας μέχρι το τέλος της θητείας μας.

Πρόσφατα ακούστηκαν και μεμψιμοιρίες και εκφράστηκαν αμφιβολίες για την παρούσα κυβέρνηση και την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, αλλά σε συνάντηση που είχε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, καθώς και σε άλλες δημόσιες δηλώσεις εξέφρασε τη βούληση για την εφαρμογή του σχεδίου υγείας.

Στην επιτροπή Υγείας της Βουλής να πούμε ότι εδώ και δύο μήνες συζητείται το τροποποιητικό σχέδιο του ΓΕΣΥ και έχουν εκφράσει απόψεις σχεδόν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς. Πριν την εφαρμογή του ΓΕΣΥ είναι γνωστό ότι χρειάζεται η κατάθεση νομοσχεδίου από το Υπουργείο Υγείας για την αναδιοργάνωση, αυτονομία των δημόσιων νοσηλευτηρίων, ούτως ώστε να γίνουν βιώσιμα, ανταγωνιστικά και να αποτελέσουν το βασικό πυλώνα του ΓΕΣΥ. Ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας εργάζεται εντατικά και η ενημέρωση που είχαμε στην επιτροπή Υγείας ήταν ότι έχουν γίνει αρκετά βήματα προς τα μπρος, έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες για τα πρωτόκολλα διαχείρισης χρόνιων παθήσεων, τον κατάλογο πράξεων όλων των ειδικοτήτων, τη στελέχωση και εξοπλισμό πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας ιατρικής φροντίδας κ.ά.

Συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της υγείας

Αρκετός λόγος έγινε τελευταία δημόσια για τη μη επαρκή συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε θέματα υγείας. Δική μας θέση, ως ΑΚΕΛ, είναι ότι το Υπουργείο Υγείας είναι Υπουργείο Υγείας για όλους τους παροχείς της υγείας στον

τόπο μας. Δεν πρέπει να υπάρχει διάκριση. Το Υπουργείο Υγείας πρέπει να κατευθύνει, να συντονίζει, να επιβλέπει και να προωθή την παροχή υγείας ισότιμα προς όλες τις κατευθύνσεις. Βλέπουμε ως αναγκαία τη συνεργασία του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, διότι θα βοηθήσει στην επίλυση πολλών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν διαχρονικά οι ασθενείς, όπως λίστες αναμονής, άμεσες ιατρικές επεμβάσεις, υψηλού επιπέδου ιατρική φροντίδα, την αποφυγή ταλαιπωρίας των ασθενών και των συγγενών τους με την αποστολή στο εξωτερικό για επεμβάσεις που μπορούν να γίνουν στην Κύπρο κ.ά.

Για τη μείωση των λιστών αναμονής το Υπουργείο Υγείας -και αυτό ήδη λειτουργεί, συνεχίζεται εδώ και κάποιους μήνες- έχει εφαρμόσει πιλοτικό πρόγραμμα, που τα πρώτα αποτελέσματά του είναι ενθαρρυντικά.

Εκσυγχρονισμός της ιατρικής

Είναι απαραίτητος, για να μπορέσει και το δικό μας σύστημα υγείας να είναι ανταγωνιστικό και ελκυστικό στους Κυπρίους, αλλά και στους ξένους πολίτες. Ένας σημαντικός τομέας εκσυγχρονισμού είναι η τηλεϊατρική, που τώρα εφαρμόζεται και στην Κύπρο. Η χρήση της τηλεϊατρικής δεν είναι ακόμα τόσο ευρεία, αλλά είναι ένα μέσο που μας φέρνει σε επαφή με εξειδικευμένα κέντρα υγείας του εξωτερικού, τα οποία καθοδηγούν και συμβουλεύουν δικές μας ιατρικές πράξεις. Η επιδίωξη του εκσυγχρονισμού θα μας φέρει πιο κοντά στην πραγματοποίηση του στόχου μας για την ανάπτυξη του ιατρικού τουρισμού. Στόχος πάνω στον οποίο δουλεύει ο Φορέας Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου, στον οποίο συμμετέχουν το ΚΕΒΕ, ο ΚΟΤ, ο ΠΙΣ, ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος, τα Υπουργεία Υγείας και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με στόχο να καταστεί η Κύπρος ως κέντρο υγείας τουρισμού.

Μηχανογράφηση των νοσηλευτηρίων

Η πλήρης μηχανογράφηση των νοσηλευτηρίων, προφυλάσσοντας βέβαια τα προσωπικά δεδομένα των ασθενών, είναι εκ των ων ουκ άνευ. Θα εξασφαλίζει την άμεση επικοινωνία μεταξύ των θεραπευτικών κέντρων στην Κύπρο και στο εξωτερικό προς όφελος των ασθενών. Πέραν τούτου, θα μπορεί να γίνεται συλλογή και ανάλυση στατιστικών δεδομένων στον τομέα της υγείας, που σήμερα είναι ένα μεγάλο μείον για το δικό μας το κράτος. Δεν είναι λίγες οι φορές που νιώσαμε έντονη απογοήτευση, ευρισκόμενοι στο εξωτερικό σε διεθνή συνέδρια, βλέποντας να παρουσιάζεται η δική μας χώρα σε συγκριτικό κατάλογο όλων των ευρωπαϊκών χωρών χωρίς κανένα στατιστικό στοιχείο. Είναι καιρός το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου και τα πανεπιστήμιά μας να δημιουργήσουν μια συνεχή συνεργασία, ώστε να έχουμε στατιστικά στοιχεία τα οποία θα είναι ο φάρος που θα μας οδηγήσει σε καλύτερη πρόληψη, θεραπεία και αποκατάσταση.

Είναι καλά να αναφέρουμε τι έχει γίνει μέχρι σήμερα και στον τομέα της μηχανογράφησης. Ο Υπουργός Υγείας ανέφερε στην επιτροπή Υγείας της Βουλής ότι ήδη η μηχανογράφηση βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο. Υλοποιούνται οι φάσεις του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος υγείας βάσει των χρονοδιαγραμμάτων. Πέραν τούτου, δε μας ικανοποιεί η παραδοχή ότι η έλλειψη αναγκαίου προσωπικού προκαλεί αδυναμία συμμετοχής των χρηστών των νοσοκομείων στην εφαρμογή του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος υγείας λόγω φόρτου εργασίας.

Δημιουργία ενός σύγχρονου κέντρου αποκατάστασης ασθενών

Θα έχει διπλό όφελος. Πρώτον, θα εκλείψει η ταλαιπωρία που υπόκεινται σήμερα ασθενείς με διάφορα χρόνια προβλήματα, ρευματοπαθείς, μυοπαθείς, παραπληγικοί, με εγκεφαλικά, νευρολογικά προβλήματα και άλλα. Δεν είναι λίγες οι φορές που δεχτήκαμε παράπονα για την έλλειψη τέτοιου κέντρου, αλλά και την ταλαιπωρία της μεταφοράς των ασθενών από τον ένα χώρο στον άλλο, για να μπορέσουν να τύχουν αναγκαίας θεραπευτικής αγωγής. Δεύτερον, η λειτουργία ενός

τέτοιου κέντρου, λαμβάνοντας υπόψιν και την εμπειρία άλλων χωρών, θα εξοικονομήσει τεράστια ποσά, που σπαταλούνται σήμερα για τη συντήρηση αυτών των ασθενών στα νοσηλευτήρια. Κέντρο αποκατάστασης έχουν υποσχεθεί διαχρονικά πολλές κυβερνήσεις, ακόμα δε λειτούργησε. Ας σκεφτούμε το προσωπικό, αλλά και το κοινό όφελος που θα έχουν οι ασθενείς με τη γρήγορη επανένταξή τους στην κοινωνία.

Πρόληψη

Για να επιτευχθεί ο άμεσος στόχος, που είναι η προσφορά ποιότητας ζωής σε όλους τους πολίτες της χώρας μας, χρειάζεται προώθηση συντονισμένων προγραμμάτων πρόληψης. Η σωστή και συνεχής επιστημονικά τεκμηριωμένη ενημέρωση των νέων μας για το AIDS, τα ναρκωτικά, το κάπνισμα, την καταπολέμηση κακών διατροφικών συνηθειών βοηθά στην επίτευξη του οράματος για υγιείς αυριανούς πολίτες. Η ενίσχυση των υφιστάμενων προληπτικών προγραμμάτων του Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με άλλα υπουργεία πρέπει να αρχίσει άμεσα. Προγράμματα για τον καρκίνο, τις καρδιοπάθειες, την παχυσαρκία κ.ά. εφαρμόστηκαν με πολύ θετικά αποτελέσματα και στη χώρα μας και σε άλλες. Είναι γνωστό ότι το Υπουργείο Υγείας από το 2004 άρχισε εντατικό πρόγραμμα για την πρόληψη του καρκίνου του μαστού και πρόσφατα έχει εφαρμοστεί προληπτικό πρόγραμμα για τον καρκίνο του παχέος εντέρου. Προληπτικά προγράμματα για τα ατυχήματα και τις δηλητηριάσεις των παιδιών σε συνεργασία με δεκαέξι κυβερνητικές υπηρεσίες, μη κυβερνητικούς φορείς, επιστημονικές εταιρείες. Η συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής Υγείας, που λειτουργεί υπό την αιγίδα της Παγκύπριας Οργάνωσης Υγείας και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Άλλα προγράμματα είναι για τη φροντίδα υγείας ηλικιωμένων, κλινικές διακοπής καπνίσματος κ.ά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τώρα θα καταπιαστώ με τον εκσυγχρονισμό των θεσμών και της δημόσιας υγείας. Για την ύπαρξη μιας ευνομούμενης και ευημερούσας κοινωνίας είναι απαραίτητη η δημοκρατική και αποτελεσματική λειτουργία των θεσμών. Για να μπορέσει η κοινωνία να αναπτυχθεί με τρόπο που να ανταποκρίνεται με επάρκεια στις ανάγκες του σύγχρονου πολίτη, χρειάζεται καλλιέργεια σωστών αξιών, ιδανικών και προτύπων στο όλο σύστημα. Πρωτίστως, η ίδια η εκτελεστική εξουσία θα πρέπει να ασκεί την εξουσία της μέσα σε συναινετικό πνεύμα διαλόγου, αποφασιστικότητας και συνέπειας, που να βασίζονται στο σεβασμό του συντάγματος και του νόμου.

Η σημερινή κυβέρνηση είναι ξεκάθαρη στο ότι η κοινωνία και κατ' επέκταση οι θεσμοί που τη διέπουν χρειάζονται τομές, καινούριους άξονες και κατευθύνσεις στον τρόπο λειτουργίας τους. Δεν είναι λίγα εκείνα που πρέπει να διορθωθούν, να αλλάξουν και να εκσυγχρονιστούν στη δημόσια υπηρεσία. Για να μπορέσει να γίνει ένας τομέας πιο αξιοκρατικός, εξυπηρετικός και αποτελεσματικός, χρειάζονται μεθοδικότητα, υπομονή και αποφασιστικότητα, για να υπάρξει βελτίωση και, εκεί που χρειάζεται, αλλαγή. Εδώ και πολλές δεκαετίες η δημόσια υπηρεσία υποφέρει από νοοτροπίες που είναι βαθιά ριζωμένες στην κοινωνία μας, νοοτροπίες βολέματος και ρουσφετιού. Τις πλείστες φορές ευνοούνταν όσοι είχαν πίσω τους ένα κόμμα, έναν κουμπάρο, ένα φίλο, ένα συγγενή και φυσικά αδικούνταν οι κοινοί θνητοί, οι απλοί άνθρωποι, που δεν ήξεραν κανέναν.

Επιδίωξη της σημερινής κυβέρνησης είναι να γίνουν τέτοιες μεταρρυθμίσεις, που θα προωθήσουν την αποκομματικοποίηση του κρατικού μηχανισμού, με στόχο την ορθή λειτουργία, τη δίκαιη μεταχείριση και εξυπηρέτηση όλων των πολιτών, χωρίς ταλαιπωρίες, διακρίσεις και γραφειοκρατικές αγκυλώσεις.

Η παρουσία μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση επιτάσσει μια δημόσια υπηρεσία με επίκεντρο τον πολίτη, αποκεντρωμένη, με μειωμένο διοικητικό κόστος, αποτελεσματική και γρήγορη εξυπηρέτηση των πολιτών, που να ανταποκρίνεται στις

μεταβαλλόμενες και αυξανόμενες ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας και ταυτόχρονα να είναι σε θέση να λειτουργήσει παραγωγικά.

Απαραίτητη προϋπόθεση, για να επιτευχθεί αγαστή και συνεχής συνεργασία της δημόσιας υπηρεσίας με την πολιτική εξουσία, είναι η αντικειμενική και δίκαιη εφαρμογή των νόμων, η ευσυνείδητη προώθηση της δεδηλωμένης πολιτικής της εκάστοτε κυβέρνησης και η θωράκιση της δημόσιας υπηρεσίας από παρεμβάσεις και διαφθορά.

Η αποτελεσματικότητα των δημοσίων υπαλλήλων εξαρτάται από τα ακόλουθα:

- Τις συνθήκες και το περιβάλλον εργασίας τους, όπως είναι η στέγαση των κυβερνητικών υπηρεσιών σε σύγχρονα και λειτουργικά γραφεία σε όλη την Κύπρο.
- Αλλαγή στη δομή, στην οργάνωση και στην αναβάθμιση των κυβερνητικών τμημάτων. Σε πολλά υπουργεία και τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας συναντούμε διαδικασίες που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας, αλλά ούτε και στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάποιες φορές η συμπεριφορά μερίδας στελεχών της δημόσιας υπηρεσίας εμποδίζει την εύρυθμη λειτουργία των τμημάτων. Νοοτροπία ευθυνοφοβίας και αποφυγής ανάληψης πρωτοβουλιών είναι σημαντική αδυναμία για τον εκσυγχρονισμό στη δημόσια υπηρεσία.
- Βελτίωση του μηχανισμού πρόσληψης, αξιοποίησης, ανέλιξης του ανθρώπινου δυναμικού. Παρ' όλο που έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο πρόσληψης, όπως μοριοδότηση, γραπτές εξετάσεις με πλήρη διαφάνεια - συνέβαλε και το δικό μας κόμμα σ' αυτές τις αλλαγές- δεν άλλαξε ο τρόπος αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων. Η βαθμολόγηση πρέπει να αντανakλά στην αύξηση της παραγωγικότητας του κάθε υπαλλήλου. Αυτό είναι αιτία πολλών συγκρούσεων μεταξύ συναδέλφων σε περίπτωση ανέλιξης ή προαγωγής. Η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια προετοιμάζει την εισαγωγή νέου συστήματος αξιολόγησης, το οποίο θα στηρίζεται σε εκπαιδευτικά προγράμματα επιμόρφωσης όλων των βαθμίδων της δημόσιας υπηρεσίας. Γίνονται προσπάθειες εκσυγχρονισμού των σχεδίων υπηρεσίας, ενίσχυσης αναπτυξιακών προγραμμάτων, με στόχο την καλλιέργεια νέας κουλτούρας, που να δημιουργεί συνθήκες άσκησης ποιοτικής δημόσιας διοίκησης με επίκεντρο τον πολίτη.
- Η αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας θα δημιουργήσει τη βάση συντονισμού μεταξύ διαφόρων τμημάτων, την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και την ευελιξία σε θέματα εναλλαξιμότητας και επίσπευση του χρόνου λήψης αποφάσεων.

Μπορεί κάποιος να αναφέρει ότι δεν έχουν δει μέχρι σήμερα τίποτα το ουσιαστικό από την παρούσα κυβέρνηση. Αυτό είναι λάθος. Να υπογραμμίσουμε όμως ότι, παρ' όλη τη μόλις δέκα μηνών διακυβέρνηση που έχουμε, άρχισαν να φαίνονται αλλαγές στα υπουργεία και τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας ως προς την προσέγγιση των πολιτών, αλλά και τρόπους προώθησης λύσης προβλημάτων που απασχολούν τους πολίτες.

Να μην ξεχνούμε ότι, για να επιτευχθεί ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας υπηρεσίας και των θεσμών σε όλο τους το φάσμα, απαιτείται η συνεργασία και η καλή διάθεση όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Ουσιαστικό ρόλο έχουν να διαδραματίσουν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, αξιωματούχοι της κρατικής μηχανής, πολιτικά κόμματα, η Βουλή, αλλά και ο απλός δημόσιος υπάλληλος, που πρέπει να εκφράσει τη δική του άποψη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κυρία Μισιαούλη.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Τάσος Μητσόπουλος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Από τα πολλά και ενδιαφέροντα που έχει καταθέσει η προηγούμενη συνάδελφος έχω συγκρατήσει με ιδιαίτερη προσοχή την αναφορά της στη δέσμευση του Προέδρου Χριστόφια για την αποκομματικοποίηση του κρατικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Πραγματικά, ελπίζω να το δω και να μην το πιστέψω.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο τρόπος με τον οποίο κατά παράδοση πραγματοποιείται η συζήτηση για τον προϋπολογισμό δημιουργεί δυστυχώς την ψευδαίσθηση ότι το πρόβλημα της χώρας μας είναι λογιστικό, ότι δηλαδή η επιτυχία της συμπολίτευσης είναι να αποδείξει ότι οι αριθμοί ευημερούν και η επιτυχία της αντιπολίτευσης είναι ακριβώς το αντίθετο, να αποδείξει δηλαδή ότι οι αριθμοί δυστυχούν. Δυστυχώς όμως για όλους μας το πρόβλημα δεν είναι ούτε λογιστικό ούτε δημοσιονομικό, αλλά είναι πρωτίστως αναπτυξιακό, κοινωνικό, είναι κατ' ουσία πολιτικό. Και τούτο γιατί τις περισσότερες φορές ο προϋπολογισμός είναι το άθροισμα πραγματικών και φανταστικών ή καλύτερα επιθυμητών αριθμών. Πάρτε για παράδειγμα τον πιο κοινότυπο από τους αριθμούς, τον πληθωρισμό. Δεν πιστεύω να υπάρχει κανείς, είτε μέσα σ' αυτή την αίθουσα είτε έξω απ' αυτή, που να πιστεύει ότι ο επίσημος πληθωρισμός, όπως παρουσιάζεται από τον εκάστοτε υπουργό επί των οικονομικών, έχει την οποιαδήποτε σχέση με τον πραγματικό πληθωρισμό, όπως τον εισπράττει, όπως τον βιώνει ο απλός πολίτης την ώρα που θα πρέπει να γεμίσει το καλάθι του με είδη πρώτης ανάγκης ή την ώρα που θα πρέπει να πληρώσει τους λογαριασμούς και τις οφειλές του.

Τα λογιστικά τεχνάσματα που κατά καιρούς επιστρατεύονται, για να εμφανίσουν εύρωστους τους οικονομικούς δείκτες, έχουν μικρή αξία, όταν συνειδητοποιήσουμε αυτό που αντιλαμβάνεται ο κάθε πολίτης, ότι δηλαδή στον τόπο μας υπάρχουν σημαντικότερα ελλείμματα από τα όποια μικρά ή μεγάλα ελλείμματα του προϋπολογισμού. Υπάρχει έλλειμμα οράματος και πολιτικού σχεδιασμού. Υπάρχει έλλειμμα πολιτικής εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας, το οποίο δυστυχώς όλοι μας τροφοδοτούμε μέσα από συμπεριφορές που αποκλίνουν από τη χρυσή και χρηστή συνάμα αρχή του μέτρου και της ευθύνης και ρέπουν ασύστολα προς την υπερβολή και το λαϊκισμό.

Σήμερα το πρόβλημα δεν είναι μόνο η ανησυχητική διόγκωση της φτώχειας ως απότοκο μιας οικονομικής κρίσης που με ανείπωτη ομολογουμένως ένταση χτυπά τις πόρτες όλων αδιακρίτως. Το πρόβλημα αυτό θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί μέσα από στοχευμένες παρεμβάσεις, μέσα από μια σφιχτή και συνεπή προνοιακή πολιτική και ένα ισχυρό ταμείο καταπολέμησης της φτώχειας.

Ένα απείρως σοβαρότερο πρόβλημα είναι αυτό των μεσαίων εισοδημάτων. Στα εισοδήματα αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, που συγκροτούν τη ραχοκοκαλιά της κυπριακής οικονομίας δεν μπορούν δυστυχώς να εφαρμοστούν στοχευμένες πολιτικές. Χρειάζεται μια γενική και ολοκληρωμένη πολιτική, που να αντιμετωπίζει τις χρόνιες παθογένειες του συστήματος, τη γραφειοκρατία, την αναποτελεσματικότητα και τη μειωμένη παραγωγικότητα, την ολοένα και αυξανόμενη διαφθορά στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, αλλά και άλλα ζητήματα, όπως είναι η ανάγκη διοικητικής αποκέντρωσης, η εφαρμογή πολιτικής κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων, οι διαρθρωτικές αλλαγές που πρέπει επιτέλους να γίνουν στο ασφαλιστικό, στο σύστημα υγείας, στο ρόλο των ημικρατικών οργανισμών κ.ο.κ.

Στα μεσαία εισοδήματα το πρόβλημα προσλαμβάνει εκρηκτικές, φοβούμαι, διαστάσεις. Ο προγραμματισμός ζωής κλονίζεται και καταρρέει. Το πρόβλημα της απασχόλησης, ιδιαίτερα των νέων, διογκώνεται. Η ακρίβια, η αισχροκέρδεια και η

κερδοσκοπία, το φάσμα της οικονομικής ύφεσης, της ανασφάλειας του ασφαλιστικού προκαλούν ανησυχία για το αύριο.

Πρέπει να προσέξουμε όμως αυτή την περίοδο των μεγάλων προκλήσεων, της ύφεσης και της παγκοσμιοποίησης. Πρέπει να κερδίσουμε τη μάχη της νέας εποχής. Να κατανοήσουμε ότι χώρες όπως οι σκανδιναβικές, όπως η Ιρλανδία ή το Λουξεμβούργο, ό,τι χάνουν, ως αποτέλεσμα των διεθνών οικονομικών ανακατατάξεων και της παγκοσμιοποίησης στους παραδοσιακούς οικονομικούς τομείς και στον τομέα της φτηνής εργατικής δύναμης, το κερδίζουν στους τομείς της υψηλής προστιθέμενης αξίας, της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας. Άλλες αναπτυσσόμενες χώρες, όπως η Κίνα, η Ινδία, η Βραζιλία, διατηρούν το συγκριτικό πλεονέκτημα στους παραδοσιακούς τομείς της φτηνής εργασίας, ενώ την ίδια ώρα επενδύουν στους τομείς της εκπαίδευσης, των νέων τεχνολογιών και των υπηρεσιών.

Κι εμείς τι κάνουμε; Ερίζουμε ακόμη για το αν τα υπαρκτά μας προβλήματα θα τα λύσουμε με το εγχειρίδιο του Μαρξ ή του Λένιν. Πρέπει συνεπώς να προσέξουμε, γιατί η Κύπρος χάνει σταθερά τους παραδοσιακούς τομείς, ακόμη και τον τουρισμό, στα διαρθρωτικά προβλήματα του οποίου πολύ περιεκτικά αναφέρθηκε ο συνάδελφος κ. Βότσης, χωρίς να μπορεί η πατρίδα μας να διαβεί αποφασιστικά το κατώφλι προς την οικονομία της γνώσης, της καινοτομίας και των νέων υπηρεσιών, χωρίς να μπορεί να αξιοποιήσει τα όποια συγκριτικά πλεονεκτήματα διαθέτει. Είναι τυχαίο άραγε που από τον κρατικό προϋπολογισμό απουσιάζουν μέτρα στήριξης της εμπορικής ναυτιλίας, η οποία αποτελεί για την Κύπρο ένα πολύτιμο, αλλά δυστυχώς, εν πολλοίς, υποτιμημένο κεφάλαιο;

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Οφείλω να ομολογήσω, για να είμαι απολύτως ειλικρινής, ότι τα διαρθρωτικά και διαχρονικά προβλήματα του τόπου δεν είναι ασφαλώς σημερινά και οφείλονται εν πολλοίς σε αυτό που εγώ αποκαλώ αριστεροδεξιό συντηρητισμό. Ένα συντηρητισμό που κρατά καθηλωμένη την κυπριακή οικονομία στην υστέρηση, τη φοβία και την υπανάπτυξη, χωρίς να της επιτρέπει να απογειωθεί.

Η ανταγωνιστικότητα αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη υψηλών οικονομικών και κοινωνικών επιδόσεων. Η Κύπρος έχει μπροστά της τους φιλοδοξούς στόχους της Στρατηγικής της Λισαβόνας για τη δημιουργία της οικονομίας της γνώσης. Κι εδώ οφείλω να αναγνωρίσω ότι η πατρίδα μας τα τελευταία χρόνια έχει σε μεγάλο βαθμό βελτιώσει τις επιδόσεις της και σήμερα βρίσκεται στη δέκατη τρίτη θέση ανάμεσα στους είκοσι επτά. Όμως στον τόσο κρίσιμο για το μέλλον τομέα της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας βρίσκεται δυστυχώς, παραμένει δυστυχώς ακόμη πάρα πολύ χαμηλά, στην εικοστή πρώτη μόλις θέση. Με ποσά για την έρευνα που κινούνται ακόμη και σήμερα κάτω από το 1% του προϋπολογισμού δεν μπορούμε ασφαλώς να φιλοδοξούμε ότι θα ανταγωνιστούμε με αξιώσεις άλλες χώρες που ήδη διαθέτουν ποσοστά της τάξης του 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Γενναία φορολογικά κίνητρα επίσης πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση της έρευνας και στον ιδιωτικό τομέα.

Οφείλουμε λοιπόν να στραφούμε τολμηρά στη συγκεκριμένη κατεύθυνση. Να πάψουμε να επενδύουμε ψίχουλα σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας. Να αναδείξουμε ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης, στο πλαίσιο μιας νέας οικονομίας, που θα δίνει προτεραιότητα στην εκπαίδευση, στην κατάρτιση, στην προώθηση της συνεργασίας με την αγορά εργασίας.

Η ενθάρρυνση της ανάπτυξης τηλεπικοινωνιών τρίτης γενιάς έχει ιδιαίτερη σημασία για την ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας. Η διείσδυση νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πρέπει να αυξηθεί και να αναθεωρηθεί συνολικά το σύστημα ενεργειακού εφοδιασμού της Κύπρου, για να τεθεί τέρμα στην εξάρτησή μας από πηγές που ευθύνονται σε ποσοστό 94% για τις εκπομπές ρύπων του διοξειδίου, που υποθηκεύουν το μέλλον των παιδιών μας. Αντί τέτοιων όμως πολιτικών, φιλικών προς το περιβάλλον, είδαμε αυτάρεσκες δηλώσεις το τελευταίο χρονικό διάστημα, με τις οποίες η κυβέρνηση πανηγυρίζει για χαλαρώσεις και αναστολές που έχει

εξασφαλίσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Χαλαρώσεις και αναστολές, που δεν είναι τίποτε άλλο από παράταση στον αργό μας θάνατο, που με μαθηματική ακρίβεια επέρχεται, όσο δε συναισθανόμαστε τις ιστορικές ευθύνες που έχουμε προς το φυσικό μας περιβάλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για την έγκαιρη υλοποίηση όλων των επιμέρους στόχων της Στρατηγικής της Λισαβόνας απαιτείται ένα ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων. Ένα σχέδιο το οποίο να ορίζει αυστηρό χρονοδιάγραμμα προώθησης των μεταρρυθμίσεων μέχρι το 2010. Στα πλαίσια αυτά ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη των δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων, μέσα από στρατηγικές συνέργειες, στη στήριξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, της έρευνας και της καινοτομίας, στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα της γυναικείας και νεανικής, στην αποφασιστική υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Εμείς προτείνουμε τη δημιουργία ενός ταμείου στήριξης της νέας γενιάς, ενός ταμείου που θα ενθαρρύνει τη νεανική επιχειρηματικότητα. Το τραπεζικό μας σύστημα πρέπει επίσης να στηρίζει, με την εγγύηση του κράτους, την εκτεταμένη και γενναιόδωρη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών δράσεων νέων ανθρώπων στο ξεκίνημά τους.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πέρσι, από το βήμα αυτό, όπως και κάθε εξάλλου χρόνο, είχα κάνει μια τηλεγραφική αναφορά στα μεγάλα προβλήματα της επαρχίας μου. Είχα μάλιστα με ιδιαίτερη έμφαση καταθέσει την αγωνία μου για τις εξελίξεις γύρω από το θρίλερ της ενιαίας ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας της Λάρνακας, εκτιμώντας ότι οι επαναλαμβανόμενες και εν πολλοίς σκόπιμες καθυστερήσεις θα μας έβαζαν σε περιπέτειες. Πολύ φοβούμαι ότι οι εξελίξεις με έχουν έκτοτε δικαιώσει. Και σήμερα βλέπουμε ένα έργο υπερτοπικής -και το τονίζω- υπερτοπικής σημασίας να έχει περιέλθει σε τέλμα και αδιέξοδο, ως αποτέλεσμα άστοχων χειρισμών, παρασκηνακών δυστυχώς παρεμβάσεων, αλλά και σκοτεινών διαπλοκών. Η κυβέρνηση έχει κάθε λόγο να δώσει λύση στο συγκεκριμένο γρίφο, αντί να νίπτει ποντιοπιλατικά τας χείρας της, όπως δυστυχώς πράττει μέχρι τώρα.

Άλλο ένα κλασικό παράδειγμα της κρατικής αβελτηρίας είναι ο μήκος μόλις 7,5 χμ. δρόμος Λάρνακας-Δεκέλειας, ο κατεξοχήν τουριστικός δρόμος της Λάρνακας, στον οποίο συγκεντρώνεται το 80% περίπου της τουριστικής δραστηριότητας. Ένας δρόμος ο οποίος, για να ολοκληρωθεί, θα χρειαστεί περίπου δεκαπέντε χρόνια. Και αυτό κατά ομολογία των αρμοδίων κρατικών υπηρεσιών. Και ρωτώ: Αποτελεί αυτό άραγε δείγμα ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού κράτους, που θέλει να κινείται με φιλοδοξίες στους ρυθμούς της νέας ψηφιακής εποχής; Ή μήπως αποτελεί μία κλασική περίπτωση αναποτελεσματικότητας, αλλά και ανικανότητας του κρατικού μηχανισμού;

Οι κοινότητες της Ορεινής Λάρνακας, όπως εξάλλου και όλες οι ορεινές κοινότητες της πατρίδας μας, δυστυχώς αργά αλλά σταθερά σβήνουν. Και αυτά παρά τις βαρύγδουπες κατά καιρούς διακηρύξεις. Μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού, όταν δυστυχώς για μια ακόμη φορά καταγράφηκε η έλλειψη συντονισμού και η απρονοησία του κρατικού μηχανισμού, η περιοχή δεν έχει δει ακόμη συγκεκριμένα μέτρα στήριξης, ανάσχεσης της αστυφιλίας και ανάπτυξης του περιβάλλοντος.

Η διάβρωση των παραλιών συνεχίζεται σε όλο το μήκος της κυπριακής ακτογραμμής και οι άκρως αναγκαίοι κυματοθραύστες θα κατασκευαστούν πιθανότατα κατόπιν εορτής.

Το νοσοκομείο παρουσιάζει τις ίδιες και γνωστές εν πολλοίς ελλείψεις και οι κατά τα άλλα Κύπριοι Ευρωπαίοι υπήκοοι συνωθούνται κατά εκατοντάδες στα εξωτερικά ιατρεία, για να εξασφαλίσουν τις κατ' όνομα μόνο υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αυτές τις μέρες, με αφορμή την οικονομική κρίση, έγινε μια προσπάθεια για εκ των υστέρων δικαίωση απόψεων και θεωριών που οδήγησαν λαούς στην εξαθλίωση και κράτη όχι απλώς στην κατάρρευση αλλά στην εξαφάνισή τους από τον πολιτικό χάρτη. Από το βήμα αυτό ακούσαμε χθες να γίνεται αναφορά σε κρατικοποιήσεις τραπεζών στις Ηνωμένες Πολιτείες και μάλιστα με μια διάθεση αυτάρεσκη. Δεν έχουν καταλάβει οι αγαπητοί φίλοι ότι αυτό το οποίο οι ίδιοι αντιλαμβάνονται ως κρατικοποίηση τραπεζών είναι στην ουσία κρατικοποίηση των χρεών και της απάτης. Και διερωτώμαι ειλικρινά στο όνομα ποιας αριστερής ηθικής μπορεί να γίνει αποδεκτή η μεταφορά των χρεών που συσσωρεύσαν οι τζογαδόρικές πρακτικές ασύδοτων κερδοσκόπων στις πλάτες του μικρομεσαίου φορολογούμενου πολίτη.

Έσπευσαν κάποιοι να αναγγείλουν το τέλος του καπιταλισμού και της οικονομίας της αγοράς. Σχολιάζοντας τις απόψεις αυτές, είχα πει ότι ο καπιταλισμός διαθέτει αντοχές, εφεδρείες και αντιστάσεις. Και η πιο σημαντική ίσως εφεδρεία του καπιταλισμού είναι η Κίνα. Μάλιστα, στον κατάλογο που δημοσιεύεται ετησίως με το δείκτη οικονομικής ελευθερίας το Χονγκ Κονγκ φιγουράρει στην πρώτη θέση. Δεν ξέρω τι γίνεται με τις πολιτικές ή τις ατομικές ελευθερίες, αλλά πραγματικά η Κίνα κατάφερε, μέσα στα πλαίσια του συστήματος “μία χώρα, δύο συστήματα οικονομικά”, να αξιοποιήσει στο έπακρο την προεργασία που είχε κάνει η Βρετανία ως αποικιοκρατική δύναμη και να χρησιμοποιήσει το Χονγκ Κονγκ ως ατμομηχανή της ανάπτυξης της χώρας. Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια είχα την ευκαιρία να επισκεφθώ τέσσερις φορές την Κίνα και ομολογώ ότι εντυπωσιάστηκα από τον εκπληκτικό καπιταλιστικό μετασχηματισμό της φίλης χώρας, ένα μετασχηματισμό που η Δύση χρειάστηκε εκατόν ολόκληρα χρόνια για να τον πετύχει.

Όταν το 1978 ο Ντενγκ Σιάο-πινγκ διαδέχτηκε το μεγάλο τιμονιέρη Μάο, οι διεθνείς αναλυτές προέβλεπαν ότι «ο καπιταλισμός θα σώσει την Κίνα». Σήμερα, μεσούσης πια της κρίσης, οι ίδιοι αναλυτές, με πρώτο μάλιστα τον “Economist”, εκτιμούν ότι «η Κίνα θα σώσει τον καπιταλισμό».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς, σε αντίθεση με συντηρητικές πολιτικές του παρελθόντος, προτείνουμε μια κοινωνική και οικολογική οικονομία της αγοράς. Μια δυναμική οικονομία φιλική προς το περιβάλλον και κοινωνικά υπεύθυνη. Το όραμά μας βασίζεται στην ιδέα της αιεφόρου ανάπτυξης, η οποία πρέπει να διαποτίσει όλους τους τομείς της νομοθεσίας, από την περιβαλλοντική και την οικονομική μέχρι την πολιτική ενέργειας, μεταφορών και γεωργίας.

Οι εκτιμήσεις της κυβέρνησης για την οικονομία το 2009 παρουσιάζονται υπεραισιόδοξες. Δίνουν την εντύπωση ότι δεν εκτιμήθηκε με τη δέουσα προσοχή στις πραγματικές της διαστάσεις η ένταση και το βάθος της οικονομικής κρίσης. Ευχόμαστε ειλικρινά έτσι να είναι τα πράγματα.

Αυτή όμως την ώρα της συλλογικής ευθύνης ας μην εξωραΐζουμε τους δείκτες και τα δημοσιονομικά μεγέθη. Γιατί πάνω απ’ όλα αισθάνομαι να υπάρχει ένα τεράστιο δημόσιο χρέος και δεν αναφέρομαι ασφαλώς στο συμβατικό δημόσιο χρέος που αποτυπώνεται στον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελειώνει ο χρόνος σας, κύριε συνάδελφε.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Αναφέρομαι στο δημόσιο χρέος ως ηθική και πολιτική αξία και παρακαταθήκη απέναντι στο λαό. Την ώρα της κρίσης η κυβέρνηση, που έχει την ευθύνη διαχείρισης της οικονομίας, καλείται να ξεπεράσει περιχαράκωσεις και αναστολές και να στηρίξει με τόλμη την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την ευρωπαϊκή προοπτική της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ πολύ, κύριε Μητσόπουλε.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε προϋπολογισμός που κατατίθεται μετά από αλλαγή στην εκτελεστική εξουσία, πέρα από δείγμα γραφής του οράματος και της προοπτικής της νέας κυβέρνησης, είναι ταυτόχρονα σαφής ένδειξη για την κατάσταση στην οποία παρέδωσε την οικονομία του τόπου η απελθούσα κυβέρνηση. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα είμαστε ιδιαίτερα ικανοποιημένοι, γιατί, αναλαμβάνοντας τις ευθύνες που μας αναλογούσαν κατά την προηγούμενη πενταετία, συμβάλαμε τα μέγιστα στην αποτελεσματικότητα της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου. Με τη συνετή και υπεύθυνη διαχείριση της οικονομίας από την κυβέρνηση του Τάσσου Παπαδόπουλου επιτεύχθηκε να επικρατήσουν στην Κύπρο συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας στο δημόσιο ισοζύγιο, χαμηλό ποσοστό δημόσιου χρέους, συνθήκες πλήρους απασχόλησης και αύξηση των αναπτυσσόμενων και κοινωνικών δαπανών, στα πλαίσια μιας συνετής πολιτικής που τότε κατακρίθηκε έντονα. Η κυριότερη όμως επιτυχία της κυβέρνησης του Τάσσου Παπαδόπουλου μέσα από την προσωπική επιμονή του ιδίου και με τη σταθερή υποστήριξη του Δημοκρατικού Κόμματος ήταν η έγκαιρη ένταξη στην Ευρωζώνη την 1^η Ιανουαρίου 2008 θωρακίζοντας την κυπριακή οικονομία. Ιδιαίτερα σήμερα οι επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης θα είναι, κατά την έκφραση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, «εξαιρετικά ηπιότερες από τις επιπτώσεις που θα υπήρχαν επί της μικρής και ανοικτής κυπριακής οικονομίας αν η χώρα δεν ήταν μέλος της Ευρωζώνης». Η Κύπρος βρίσκεται στην καλύτερη υπό τις περιστάσεις δυνατή θέση ως απότοκο της συνετής οικονομικής πολιτικής ή της πολιτικής του “κουμπαρά” όπως χαρακτηριζόταν και της παράδοσης της οικονομίας σε πολύ καλύτερη και οικοκυρεμένη κατάσταση από ό,τι την παραλάβανε το 2003. Και σήμερα αυτή η πολιτική φαίνεται να ανθίζει και με αυξημένες κρατικές οικονομικές δυνατότητες επιτρέπει την εκπόνηση κοινωνικά ευαίσθητων πολιτικών, όπως τις οραματιζόταν ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός του 2009 βασίζεται στην προεκλογική προγραμματική δέσμευση του Προέδρου Χριστόφια για ισχυρή ανταγωνιστική οικονομία και για ενίσχυση του κοινωνικού κράτους και παράλληλα στηρίζεται στο πρόγραμμα σταθερότητας και ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προνοεί μακροοικονομική σταθερότητα, διατήρηση του δημοσιονομικού πλεονάσματος και μείωση του δημόσιου χρέους. Πράγματι, κρίνουμε ότι ο προϋπολογισμός μπορεί να χαρακτηριστεί κατά βάση ως αναπτυξιακός και κοινωνικός και δίνει σαφές στίγμα κοινωνικής ευαισθησίας. Όμως, πρέπει να εξελιχθεί στη βάση της υφιστάμενης δημοσιονομικής πολιτικής, χωρίς οποιαδήποτε χαλάρωση που να διαφοροποιεί προς τα πάνω ή να περιορίζει το ρυθμό μείωσης του δημόσιου χρέους.

Ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας κατατίθεται εν τω μέσω μιας ιδιαίτερα κρίσιμης περιόδου για τη διεθνή οικονομία. Ο άκρατος νεοφιλελευθερισμός, που διαφημίστηκε από τους έγκριτους γκουρού της παγκόσμιας οικονομίας ως πολιτικοοικονομικός μονόδρομος, οδήγησε σε αδιέξοδα αντίστοιχα με εκείνα που συνάντησαν στο τέλος της δεκαετίας του 1980 οι λαϊκές δημοκρατίες του ανατολικού μπλοκ. Η τρέχουσα χρηματοοικονομική κρίση σηματοδοτεί το τέλος των κλειστών συστημάτων που προσδοκούν στην επαλήθευση εξιδανικευμένων θεωρητικών βάσεων και καθιστά απαραίτητη την αξιοποίηση συνθετικών σχημάτων οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής οργάνωσης που ανέκαθεν πρέσβευε το ΔΗΚΟ.

Δυστυχώς, ο προϋπολογισμός για το 2009, εφόσον καταρτίστηκε πριν από τη διαμόρφωση των σημερινών κρίσιμων οικονομικών δεδομένων, δεν είναι προσανατολισμένος στην αντιμετώπισή τους, αλλά βρίσκεται στα μέτρα της προηγούμενης συμβατικής οικονομικής κατάστασης. Αν και ο Υπουργός Οικονομικών επισήμανε ότι ο προϋπολογισμός δεν είναι στατικός και εξέφρασε την ετοιμότητα της κυβέρνησης για εκπόνηση έκτακτων σχεδίων αντιμετώπισης ενδεχόμενων επιπτώσεων στην κυπριακή οικονομία, ως ΔΗΚΟ θεωρούμε ότι αυτή η διαδικασία θα έπρεπε να είχε ήδη δρομολογηθεί συνολικά. Επισημάναμε έγκαιρα αυτή την αναγκαιότητα και καταθέσαμε επανειλημμένα την πρότασή μας για τον καταρτισμό ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδίου μέσα από κοινωνικό διάλογο με διετή ορίζοντα και υλοποίηση ανάλογα με την έκταση της επίδρασης της κρίσης στην πραγματική οικονομία. Εκτιμούμε ότι τα μέτρα που εξαγγέλθηκαν ήδη από την κυβέρνηση, αν και κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, είναι αποσπασματικά και ανάλογη πρακτική σε ενδεχόμενη όξυνση της κρίσης θα είναι άκριτα ανισοβαρής και αναποτελεσματική.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιθυμώ ακολούθως να επικεντρωθώ στον προϋπολογισμό του ιδιαίτερα ευαίσθητου τομέα της άμυνας του τόπου. Ο προϋπολογισμός του 2009 κινείται στο πνεύμα των προηγούμενων ετών, το οποίο διαμορφώνεται υπό το φως της προσήλωσής μας στη συνέχιση της διαδικασίας επίλυσης του εθνικού μας θέματος με διπλωματικά μέσα, των δεδομένων δημοσιονομικών δυνατοτήτων και των καθορισμένων εθνικών οικονομικών στόχων, αλλά και της συνεχούς επιχειρησιακής αναβάθμισης και ενίσχυσης της Εθνικής Φρουράς.

Αν και οι συνολικές δαπάνες του Υπουργείου Άμυνας είναι ελαφρώς αυξημένες σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, παραμένουν στο ίδιο ποσοστό επί του ΑΕΠ, ενώ οι δαπάνες αμυντικής θωράκισης παρουσιάζουν κάποια μείωση, που το κύριο μέρος της αφορά τις αγορές οπλικών συστημάτων και εξοπλισμού. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στη διαφωνία μας με την επιλογή της αναβάθμισης κάποιων οπλικών συστημάτων τα οποία, ενώ, όταν αγοράστηκαν, ανταποκρίνονταν στις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς και βρίσκονταν στην αιχμή της τεχνολογίας, σήμερα είναι πεπαλαιωμένα και ξεπερασμένα. Η δαπάνη δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ για την αναβάθμιση συστημάτων τα οποία ακόμη και μετά από αυτή τη διαδικασία θα είναι περιορισμένων δυνατοτήτων μάς βρίσκει αντίθετους, αφού, πέραν του ότι δεν εξυπηρετεί βασικές επιχειρησιακές ανάγκες, θέτει σε κίνδυνο την ακεραιότητα των χειριστών τους, σε περίπτωση κρίσης, και εξυπηρετεί μόνο τη διαμόρφωση μιας πλασματικής εικόνας με αυξημένο αριθμό οπλικών συστημάτων. Θεωρούμε ότι είναι προτιμότερο τα συγκεκριμένα οπλικά συστήματα να αξιοποιηθούν άλλως πως ή να αποσυρθούν και να αντικατασταθούν με σύγχρονα μέσα υψηλής απόδοσης.

Ωστόσο, το προβληματικότερο σημείο του προϋπολογισμού σε σχέση με τον τομέα της άμυνας είναι το ότι, παρά την εξέλιξη ενεργειών στα πλαίσια της διαδικασίας της αναδιοργάνωσης της Εθνικής Φρουράς και παρά την αναφορά στον απαραίτητο συνδυασμό αυτής της διαδικασίας με νέα εξοπλιστικά προγράμματα και νέες υποδομές, δε γίνεται καμιά διασύνδεσή της με τον παρόντα προϋπολογισμό με ορατό τον κίνδυνο βασικές λειτουργίες της Εθνικής Φρουράς να βρεθούν μετέωρες, ενισχύοντας τις αμφιβολίες μας για το συνολικό σχεδιασμό.

Η διαδικασία της αναδιάρθρωσης ή αναδιοργάνωσης της Εθνικής Φρουράς είναι πολύ σημαντικό θέμα, που άπτεται της ασφάλειας των πολιτών και το οποίο δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να αντιμετωπιστεί ως ένα διαχειριστικό θέμα που αφορά στενά τους πολιτικούς και επιχειρησιακούς διαχειριστές του στρατού μας. Το θέμα αυτό αφορά το σύνολο των πολιτών και κατ' επέκταση τους εκλεγμένους εκπροσώπους τους. Το περιεχόμενο αυτής της διαδικασίας έχει να κάνει με το πόσο ασφαλείς θα αισθανόμαστε στην καθημερινότητά μας και κυρίως με το πώς θα αισθάνονται οι κάτοικοι ιδιαίτερα των ακριτικών περιοχών. Και σε τέτοιες περιπτώσεις ο διάλογος στα αρμόδια σώματα και η κατάλληλη διαβούλευση είναι απαραίτητο συστατικό στοιχείο.

Επιθυμώ να εκφράσω τη δυσφορία μου για την ελλειμματική και αποσπασματική επίσημη ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας της Βουλής των Αντιπροσώπων αλλά και των πολιτικών κομμάτων. Η ιδιαίτερη ανησυχία και η αγωνία μας για το θέμα εδράζονται σε συγκεκριμένη πληροφόρηση για συγκεκριμένα στοιχεία της διαδικασίας της αναδιοργάνωσης. Αυτή η πληροφόρηση δεν μπορεί να παρουσιαστεί δημοσίως, επειδή η υπευθυνότητά μας επιβάλλει όπως προηγηθεί η σχετική ενημέρωση από το Υπουργείο Άμυνας θεσμικά και εντός των αρμόδιων οργάνων, που σε αυτή την περίπτωση είναι η επιτροπή Άμυνας της Βουλής. Επειδή όμως η υπευθυνότητά μας δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως άλλοθι και να τυγχάνει εκμετάλλευσης, για να δρομολογούνται διαδικασίες που κρίνουμε ότι είναι επικίνδυνες για τον τόπο, οφείλουμε να διατυπώσουμε και δημόσια μια σειρά από ερωτηματικά στο μέτρο που επιτρέπει η προσοχή που επιβάλλει η εθνική ασφάλεια:

- Τα συμπεράσματα της σημερινής μελέτης για την αναδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς συγκρούονται με τα συμπεράσματα προηγούμενων ανάλογων μελετών και με προηγούμενες τοποθετήσεις ανώτατων στελεχών του ΓΕΕΦ;
- Ζητήθηκαν οι απόψεις -γραπτώς ή προφορικώς- των διοικητών των σχηματισμών και διοικητών μονάδων;
- Κλήθηκαν εξυπηρεσιακοί εμπειρογνώμονες, για να υποστηρίξουν τη σχετική μελέτη;
- Αληθεύει ότι μειώθηκε ήδη σε τεράστιο ποσοστό η δύναμη της εφεδρείας και της εθνοφυλακής;
- Αληθεύει ότι ήδη παραδόθηκαν και τέθηκαν σε αχρησία τεράστιες ποσότητες ατομικού οπλισμού;
- Αληθεύει ότι χαμηλώνει η οροφή της πλήρους στελέχωσης των μονάδων, επηρεάζοντας αρνητικά τη συνολική δύναμη της Εθνικής Φρουράς και λειτουργώντας ως μαθηματική αλχημεία σχετικά με τον υπολογισμό της πληρότητας των μονάδων;
- Υπάρχει η πιθανότητα αριθμός επαγγελματικών στελεχών της Εθνικής Φρουράς να κριθούν πλεονάζοντα ή να επηρεαστούν αρνητικά οι προοπτικές ανέλιξής τους;
- Έχει υπολογιστεί το συνολικό κόστος της αναδιοργάνωσης σε εγκαταστάσεις, εξοπλισμούς και σε ανθρώπινο δυναμικό;
- Αληθεύει ότι προγραμματίζεται η κατάργηση πολύ μεγάλου αριθμού φυλακίων και φυλασσόμενων σημείων στη γραμμή αντιπαράταξης;
- Ισχύει το ότι η όλη μελέτη και το διαμορφωθέν σχέδιο για την αναδιοργάνωση βασίζονται στην καταχρηστική ανάγνωση της προεκλογικής δέσμευσης του Προέδρου Χριστόφια, η οποία αφορούσε, κατά λέξη, «μελέτη του ενδεχομένου μείωσης της θητείας από τους 25 στους 19 μήνες» και όχι αναδιαμόρφωση, συρρίκνωση και ευνουχισμό της Εθνικής Φρουράς, ώστε να είναι δυνατή η μείωση της θητείας, για να είναι «και η πίτα ολόκληρη και ο σκύλος χορτάτος»;
- Αληθεύει ότι, ενώ μονάδες διαλύονται άμεσα και συμπύσσονται με άλλες, με αλλαγή των επιχειρησιακών αναγκών τους, δεν υπάρχει πρόνοια για αγορά των απαραίτητων νέων οπλικών συστημάτων μέσα στα επόμενα χρόνια;
- Αληθεύει ότι ήδη άρχισε να εφαρμόζεται η διαδικασία της αναδιοργάνωσης, πριν καν κατατεθεί το ολοκληρωμένο σχέδιο στο Υπουργικό Συμβούλιο;

Και αυτά αποτελούν μόνο ένα μικρό δείγμα από τους προβληματισμούς μας. Δυστυχώς, αυτά τα ερωτήματα όπως και πάρα πολλά άλλα, τα οποία επρόκειτο να τεθούν αρμοδίως και όταν δινόταν η δυνατότητα, δεν κατέστη δυνατό να απαντηθούν έγκαιρα και αναλυτικά. Αυτό είναι προφανές μέσα από τη διαχρονική εξέλιξη του

θέματος κατά τους τελευταίους μήνες, ενώ οι τελικές αποφάσεις δρομολογούνται εντός των ημερών.

Μετά από αίτημα της επιτροπής Άμυνας για επίσημη ενημέρωση -και όχι με πρωτοβουλία του Υπουργείου Άμυνας- εγγράφηκε σχετικό θέμα προς συζήτηση. Παράλληλα, για τη διευκόλυνση της διαδικασίας της ενημέρωσης και μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων μου στις 23 Οκτωβρίου 2008 υπέβαλα γραπτώς έντεκα ερωτήσεις προς τον αρμόδιο υπουργό, οι οποίες, παρά το ότι έχει διαρρεύσει το διάστημα των τριάντα ημερών που καθορίζει η παράγραφος 76 του κανονισμού της Βουλής, δεν έχουν ακόμα απαντηθεί. Δυστυχώς όμως, το θέμα δεν κατέστη ποτέ δυνατό να συζητηθεί σε βάθος, με μόνη εξαίρεση τη σχετική παρουσίαση από πλευράς Υπουργείου Άμυνας και ΓΕΕΦ στις 6 Νοεμβρίου, χωρίς να δοθεί η δυνατότητα για διευκρινιστικές ερωτήσεις από τα μέλη της επιτροπής.

Την 1^η Δεκεμβρίου 2008 απέστειλα επιστολή προς τον πρόεδρο της επιτροπής Άμυνας, με κοινοποίηση στα μέλη της, τον οποίο καλούσα να ορίσει αμέσως -και πριν από την κατάθεση του σχεδίου της αναδιάρθρωσης στο Υπουργικό Συμβούλιο- έκτακτη συνεδρίαση της επιτροπής με μοναδικό θέμα συζήτησης την αναδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς, στην οποία θα δινόταν η δυνατότητα στα μέλη της επιτροπής να ασχοληθούν εξαντλητικά με το θέμα, ώστε να λάβουν πραγματική γνώση της κατάστασης και να εκφράσουν απόψεις. Ενώ η ειδική συνεδρίαση της επιτροπής ορίστηκε για τη 12^η Δεκεμβρίου 2008, στην παρουσία του Υπουργού Άμυνας και της ηγεσίας του ΓΕΕΦ, ο υπουργός κατέθεσε το τελικό σχέδιο για την αναδιάρθρωση ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου δύο ημέρες προηγουμένως, στις 10 Δεκεμβρίου 2008, και την ίδια ημέρα δημοσιεύτηκε σε εφημερίδα περίληψη του σχεδίου πολύ αναλυτικότερη και πολύ πιο ενημερωμένη από τη σχετική γνώση που έλαβαν τα μέλη της επιτροπής.

Αν και σε συνεδρίαση της επιτροπής μετά την παρουσίαση της 6^{ης} Νοεμβρίου 2008 ο Υπουργός Άμυνας δεσμεύτηκε ότι πριν καταθέσει το σχέδιο στο Υπουργικό Συμβούλιο, θα το παρουσιάσει στην ολοκληρωμένη του μορφή στην επιτροπή Άμυνας, για να ακούσει τις απόψεις των μελών της, δεν το έπραξε. Μάλιστα αυτή η μεταστροφή του Υπουργού Άμυνας ανακοινώθηκε δημόσια από το ραδιοσταθμό ΑΣΤΡΑ διά του αρμόδιου βουλευτή του ΑΚΕΛ, ο οποίος προανάγγελλε την κατάθεση του σχεδίου στο Υπουργικό Συμβούλιο και προσέθεσε ότι ο υπουργός δε χρειάζεται και δεν πρόκειται να ενημερώσει σχετικά την επιτροπή Άμυνας, αφού η ως τώρα ενημέρωση κρίνεται ικανοποιητική και δεν τίθεται θέμα νομοθετικής έγκρισης. Ιδιαίτερα για το θέμα της νομοθετικής ρύθμισης σημειώνω ότι η προηγούμενη κυβέρνηση μείωσε τη στρατιωτική θητεία στους είκοσι πέντε από τους είξι μήνες μέσα από την κατάθεση νομοσχεδίου, ενώ για τη μείωση της στρατιωτικής θητείας - που στο τέλος της ημέρας φαίνεται να είναι αυτή η ταμπακιέρα- μέσω απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου χρειάζεται πολύ δημιουργική και ιδιότυπη ανάγνωση του συντάγματος.

Ωστόσο, κατά τη συνεδρίαση της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2008, όπου ο Υπουργός Άμυνας και η ηγεσία του ΓΕΕΦ κλήθηκαν να ενημερώσουν για την εξέλιξη της διαδικασίας, διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε καμιά πραγματική διάθεση για αναλυτική ενημέρωση των μελών της επιτροπής, εφόσον λήφθηκαν ήδη οι αποφάσεις σε επίπεδο Υπουργείου Άμυνας διαρκούς της συζήτησης σε κοινοβουλευτικό επίπεδο. Συγκεκριμένα δε, αναφέρθηκε ότι ούτως ή άλλως τα μέλη της επιτροπής δε θα μπορούσαν σε καμιά περίπτωση να "αφομοιώσουν" το περιεχόμενο του σχεδίου για την αναδιοργάνωση που κατατέθηκε ήδη στο Υπουργικό Συμβούλιο. Επιπλέον, αναφέρθηκε ότι ακόμη και αν γινόταν κάποια ενημέρωση, οι απόψεις της επιτροπής δεν επρόκειτο να ληφθούν υπόψη. Χαρακτηριστικά, σε ερώτηση μέλους της επιτροπής για το αν θα μπορούσαν τα μέλη να αποστείλουν τις απόψεις τους -έστω γραπτώς- στο υπουργείο, για να μελετηθούν, η απάντηση ήταν άμεση και αρνητική.

Έτσι, η επιτροπή Άμυνας, επισημαίνοντας ότι δε διεκδικεί σε καμιά περίπτωση συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων της εκτελεστικής εξουσίας, πλειοψηφικά αποφάσισε να καταγγείλει τη στάση του Υπουργείου Άμυνας. Απαιτεί όμως σε βάθος

ενημέρωση για αυτό το κρίσιμης σημασίας θέμα και διεκδικεί τη δυνατότητα της έκφρασης απόψεων πριν από τη λήψη αποφάσεων για την εξασφάλιση των αναγκαίων ευρύτατων πολιτικών, κοινοβουλευτικών και εθνικών συναινέσεων. Η σημερινή κατάσταση οδηγεί στην έκφραση των έντονων επιφυλάξεών μας για τις δρομολογούμενες αποφάσεις και στην αμφιβολία μας για τη διασφάλιση του αξιόμαχου της Εθνικής Φρουράς. Και σε καμιά περίπτωση δε θα δεχθούμε την ανάληψη συνυπευθυνότητας για μια επισφαλή εξέλιξη στη διαμόρφωση της οποίας δε μας επιτράπηκε να συμμετάσχουμε με ουσιαστικό τρόπο. Η κυβέρνηση οφείλει να γνωρίζει ότι η άρνηση της προσπάθειας προσέγγισης των μέγιστων δυνατών συναινέσεων συγκεντρώνει την πλήρη ευθύνη για την όποια καλή ή κακή εξέλιξη αυτής της διαδικασίας αποκλειστικά στην ίδια.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, παρά τη σαφή διαφωνία του με τις εξελίξεις στο θέμα της αναδιοργάνωσης της Εθνικής Φρουράς, δεν προτίθεται να καταψηφίσει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Άμυνας. Αυτό εξάλλου επιβάλλει η υπευθυνότητα με την οποία ανέκαθεν προσεγγίζαμε τα θέματα που αφορούν αυτό τον ευαίσθητο τομέα. Όμως, η εκτελεστική εξουσία πρέπει να γνωρίζει ότι η επιτροπή Άμυνας της Βουλής διαθέτει αυξημένο θεσμικό ρόλο στα θέματα της εθνικής ασφάλειας που της ανέθεσε δύναμη νόμου η Βουλή των Αντιπροσώπων και διαθέτει εκείνους τους μηχανισμούς που θα της επιτρέψουν τον έλεγχο των κυβερνητικών επιλογών. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα δηλώνουμε την ετοιμότητά μας για την ενεργοποίηση αυτών των μηχανισμών ελέγχου και για την εξάντληση του αυξημένου ρόλου της επιτροπής, γιατί έτσι επιβάλλουν η συνείδηση, το καθήκον μας, καθώς και η αποστολή μας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου που, σύμφωνα με το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς, περιγράφεται με πολύ συγκεκριμένο τρόπο. Το λεκτικό και το περιεχόμενο των σχετικών πρόσφατων δημόσιων δηλώσεων του Υπουργού Άμυνας, που αφορούσαν τη διαχρονική εξέλιξη και το μέλλον του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου είναι προβληματικό και αμφιλεγόμενο. Αν και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δήλωσε από την Αθήνα κατά την επίσημη επίσκεψή του ότι το δόγμα, «είναι καθαρό όπως το σιόνι», δυστυχώς η ουσία των δηλώσεων του υπουργού επαναλήφθηκε τόσο ενώπιον της επιτροπής Άμυνας της Βουλής όσο και σε δημόσιες δηλώσεις και συνεντεύξεις του υπουργού. Έτσι θεωρούμε ότι ο Υπουργός Άμυνας ως ο πολιτικός υπεύθυνος της διαχείρισης του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου έχει την υποχρέωση της σαφούς διευκρίνισης της θέσης του. Για το Δημοκρατικό Κόμμα οι διευκρινίσεις του Υπουργού Άμυνας θα κριθούν ικανοποιητικές μόνο αν υιοθετούν πλήρως το περιεχόμενο του δόγματος, όπως αυτό ορίζεται από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς.

Ιδιαίτερα σήμερα με την τροπή που φαίνεται να λαμβάνει η διαδικασία των διαπραγματεύσεων, όπου η άλλη πλευρά επαναλαμβάνει το χειρότερο εαυτό του παρελθόντος, η διατήρηση των στενών σχέσεων με την Ελλάδα, η ενεργοποίηση των διαδικασιών για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και η ενίσχυση της άμυνάς μας είναι πάντοτε αναγκαϊότες παράμετροι. Αν και μέσα από την εξέλιξη των συνομιλιών καταρρίπτονται οι προσδοκίες όσων θεωρούσαν ότι εμπόδιο για την καλή πρόοδο και για την επίτευξη λύσης ήταν ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος, δε θα παρασυρθούμε στην πρόταση των δικών μας ορθών προβλέψεων για τη σημερινή κατάσταση. Είμαστε βέβαιοι ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν είχε οποιεσδήποτε ψευδαισθήσεις ή ευσεβοτισμούς για τη στάση του Τουρκοκύπριου ηγέτη, αφού εδώ και κάποια χρόνια δήλωσε ότι, «ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ πρόδωσε τον εαυτό του, έχει αρνηθεί τις αρχές του κόμματός του και τις αρχές της αριστεράς και έχει μεταπηδήσει στους εθνικιστικούς κύκλους της τουρκοκυπριακής κοινότητας και της Άγκυρας και έχει μετακινηθεί κατά εκατόν ογδόντα μίρες από τις προοδευτικές και μετριοπαθείς θέσεις που εξέφραζε». Για να επαναλάβει πρόσφατα ότι διαπιστώνει, «πολιτική μεταμόρφωση της πολιτικής φιλοσοφίας του Ταλάτ». Όμως, ο Πρόεδρος Χριστόφιας είναι Πρόεδρος περισσότερο τυχερός από τον προκάτοχό του, αφού έχει στο πλευρό του δυνάμεις που τον στηρίζουν, για να είναι σθεναρός και διεκδικητικός, αντί να έχει απέναντί του κύκλους που να τον καλούν να είναι περισσότερο υποχωρητικός.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα υπερψηφίσει τον κρατικό προϋπολογισμό του 2009 και δεσμεύεται ότι θα είναι παρόν, παρακολουθώντας και συμμετέχοντας επικοινωνητικά στην εφαρμογή του. Είναι καθήκον μας να εργαστούμε και να συνεργαστούμε για τη συνέχιση της καλής πορείας της οικονομίας μας και για την περαιτέρω ευημερία της κοινωνίας μας, αφού αυτό οφείλουμε να πράξουμε, ανταποκρινόμενοι στις προσδοκίες των Κυπρίων πολιτών που ελπίζουν σε ένα καλύτερο μέλλον το οποίο επιδιώκουν μέσα από την καθημερινή εργασία και τη νομιμοφροσύνη τους. Το Δημοκρατικό Κόμμα διαχρονικά εξέφραζε αυτούς τους πόθους των Κυπρίων πολιτών και έτσι θα συνεχίσει να πράττει και στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον κ. Κωνσταντίνου.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Σωτήρης Σαμψών του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Μετά την ομιλία του συνάδελφου και φίλου Νεόφυτου Κωνσταντίνου, βουλευτή της συμπολιτευόμενης αντιπολίτευσης, είμαι υποχρεωμένος να σας απαντήσω πως δυστυχώς τα πάντα στα οποία αναφέρεστε στη δική σας την ομιλία αληθεύουν. Η Εθνική Φρουρά βρίσκεται σε μαύρο χάλι. Διερωτώμαι όμως, μετά την ομιλία του Φύτου και ξέροντας και το περιεχόμενο της ομιλίας του φίλου μου του κ. Κουλία, ποιος Θεός σας φώτισε, ποιος Θεός σας εφώτισε να ψηφίσετε Δημήτρη Χριστόφια στις προεδρικές εκλογές! Ποιος Θεός, πραγματικά; Αφού δε συμφωνείτε σε τίποτε! Αφού τα πάντα εις τα οποία αναφέρεστε δυστυχώς αποτελούσαν μέρος των δεσμεύσεων του Δημήτρη Χριστόφια.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο Θεός που φώτισε τον κ. Πουργουρίδη να εξαγγέλλει την υποστήριξη στο Δημήτρη Χριστόφια εξ υπαρχής, κύριε Σαμψών! Αν βοηθά τούτο για τους...

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Που εννά μιλήσει ο κ. Πουργουρίδης, πέστε τού το!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εντάξει, εξηγά σου, για να καταλάβεις!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλία!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη για την παρέμβαση, αλλά επειδή το όνομά μου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αναφέρεστε σε θέματα που έχουν σχέση με το θέμα που συζητούμε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εντάξει, Πρόεδρέ μου, μην ανησυχείς!

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως Επίτροπος Προσφύγων του Δημοκρατικού Συναγερμού η πρόθεσή μου σήμερα ήταν να αφιερώσω ολόκληρη την ομιλία μου σε προσφυγικά θέματα, στη διαχρονική αδικία που οι πρόσφυγες υφίστανται και από το κράτος και από την πολιτεία.

Θα σας ανέφερα πως δυόμισι μόλις σελίδες εδέησε η κυβέρνηση Χριστόφια να “αφιερώσει” στο δικό της όραμα της για επίλυση των πολλών και σοβαρών προβλημάτων του προσφυγικού κόσμου. Δυόμισι σελίδες από τις εκατό σαράντα δύο που αποτελούν το πρόγραμμα διακυβέρνησης. Δυόμισι σελίδες για τα τριάντα τέσσερα χρόνια προσφυγιάς, του ξεσπιτωμού και της οικτρής κρατικής ανεπάρκειας σε σχέση με τον προσφυγικό κόσμο. Δυόμισι σελίδες γεμάτες...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μα, έν' με τις σελίδες;

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Ναι, κύριε Αριστοφάνη, έν' με τις σελίδες.

Δυόμισι σελίδες γεμάτες γενικές τοποθετήσεις, νεφελώδεις υποσχέσεις και τη διάχυτη υποχρέωση να μελετήσει δήθεν η νέα κυβέρνηση τα προσφυγικά προβλήματα και να βρει τον καλύτερο δυνατό τρόπο, για να τα λύσει. Σάννα και οι κυβερνώντες σήμερα δεν ήταν οι συγκυβερνήτες του χθες. Σάννα και το ΑΚΕΛ να μην ήταν εταίρος σε κάθε κυβέρνηση από το 1974 και μετά, με μοναδική εξαίρεση τη δεκαετή διακυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη. Θα σας υπεδείκνυα πως από τις δυόμισι αυτές σελίδες μετεκλογικών δεσμεύσεων διά μαγείας απουσιάζουν συγκεκριμένες προεκλογικές υποσχέσεις και πως, ενώ στο προεκλογικό πρόγραμμα ο Δημήτρης Χριστόφιας υποσχόταν μέχρι και να προχωρήσει και σε απαλλοτριώσεις των τουρκοκυπριακών περιουσιών, για να αρθεί δήθεν η αδικία στους πρόσφυγες, μετά την εκλογή του η συγκεκριμένη δέσμευση δε βρήκε το δρόμο στο πρόγραμμα της διακυβέρνησης. Πως αυτή χάθηκε καθ' οδόν, κάπου μεταξύ γραφείων ΑΚΕΛ και Προεδρικού Μεγάρου, αφήνοντας δυστυχώς τους πρόσφυγες μάταια με δικές τους επιστολές να ζητούν μια συνάντηση με τον Πρόεδρο και να “τρώνε πόρτα”.

Θα ζητούσα από την κυβέρνηση να προχωρήσει εδώ και τώρα στην αναγνώριση των προσφύγων εκ μητρογονίας, στην παροχή τίτλων ιδιοκτησίας, στην ουσιαστική ενίσχυση της φερεγγυότητάς τους, στη δημιουργία ειδικού ταμείου αποζημιώσεων, στη μετεξέλιξη του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Θα σας θύμιζα ακόμη πως άπαντες μέσα σε αυτή την αίθουσα συμφωνούν και συμφωνούν δημόσια πως οι πρόσφυγες έχουν αναλάβει το μεγαλύτερο, αν όχι όλο, το βάρος της τουρκικής εισβολής και πως γι' αυτό το λόγο το κράτος οφείλει, υποχρεούται και πρέπει να προχωρήσει στην εφαρμογή μέτρων που θα βελτιώνουν το βιοτικό επίπεδο και θα ενισχύσουν τον αγώνα για την επιβίωση των προσφύγων, μέχρι και τη συνολική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος. Πως η αρχή που πρέπει να μας καθοδηγεί στην προσπάθειά μας αυτή δεν είναι άλλη από το ότι ο πρόσφυγας, ο κάθε πρόσφυγας δεν μπορεί και δεν πρέπει να κουβαλά στη ράχη του μόνος, αβοήθητος το βάρος της εισβολής και της κατοχής. Πως το προσφυγικό πρόβλημα θα λυθεί βεβαίως μόνο με την επιστροφή στις πατρογονικές εστίες. Αλλά μέχρι να έρθει εκείνη η άγια ημέρα, οι πρόσφυγες πρέπει να τύχουν ουσιαστικής βοήθειας και στήριξης από την πολιτεία.

Θα σας έλεγα πως δυστυχώς μέχρι σήμερα το κράτος διαχρονικά αποδείχθηκε οικτρά κατώτερο των περιστάσεων σε σχέση με τους πρόσφυγες και πως η παρούσα κυβέρνηση δυστυχώς δεν αποτέλεσε την εξαίρεση στον κανόνα. Θα επέμενα πως οι περιστάσεις επέβαλλαν στην κυβέρνηση Χριστόφια να δείξει μεγαλύτερη ευαισθησία στα προσφυγικά θέματα. Πως ο Πρόεδρος εξελέγη με συγκεκριμένες δεσμεύσεις προς τους πρόσφυγες. Πως η εκλογή Χριστόφια αποτέλεσε την επισφράγιση αυτού του συμβολαίου τιμής μεταξύ των εκτοπισμένων και της πολιτείας. Πως περαιτέρω, οι εξελίξεις υποχρέωναν την κυβέρνηση να προχωρήσει σε ριζική αλλαγή της υφιστάμενης προσφυγικής πολιτικής και να θωρακίσει τους πρόσφυγες.

Θα τόνιζα για ακόμα μια φορά πως η απόφαση του κυπριακού ελληνισμού στο δημοψήφισμα του Απριλίου του 2004 -η οποία απόφαση λήφθηκε με την παρότρυνση και του Προέδρου της Δημοκρατίας, ως τότε συγκυβερνήτη- φέρει μαζί της και

τρομακτικές ευθύνες. Διότι θα συμφωνείτε πως δεν αρκούσε μόνο να καθοδηγήσουμε τον πρόσφυγα να ψηφίσει με το συγκεκριμένο τρόπο που ψήφισε την επιστροφή στις πατρογονικές εστίες. Η παρότρυνση να ψηφίσει “όχι” θα πρέπει να ακολουθηθεί από συγκεκριμένα μέτρα και μέτρα ουσιαστικά στήριξης και μέτρα ανακούφισης των προσφύγων. Μέτρα που δυστυχώς δεν ακολουθούνται από την κυβέρνηση Χριστόφια. Μέτρα που θα θωράκιζαν τον προσφυγικό κόσμο και θα του έδιναν τα εφόδια να συνεχίσει με περηφάνια και αποφασιστικότητα τον αγώνα του. Μέτρα που θα επανέφεραν την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο γι’ αυτόν και τα παιδιά του.

Δυστυχώς, αντί αυτού, η παρούσα κυβέρνηση παρέμεινε τραγικά αγκυλωμένη σε πολιτικές υφιστάμενες και παλιές και τετριμμένες προσεγγίσεις. Επιδιώκει ανεπιτυχώς -και βεβαίως αυτό ήταν μοιραίο- να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις των καιρών μέσα από τα σχέδια ανακούφισης, εφαρμόζοντας πεπαλαιωμένες στρατηγικές και προσφέροντας ημίμετρα για λύσεις. Δυστυχώς, αρνείται να υιοθετήσει...

Θα προσέξετε ότι τη λέξη “δυστυχώς” τη χρησιμοποιώ πολύ. Τη χρησιμοποιώ εσκεμμένα. Δυστυχώς, αρνούμενη να υιοθετήσει ριζοσπαστικές προσεγγίσεις, αυξάνει μεν τα ποσά των παροχών σε μερικές περιπτώσεις, αλλά ταυτόχρονα αποτυγχάνει κι αυτή παταγωδώς να θωρακίσει τον προσφυγικό κόσμο, συνεχίζοντας να τον εξωθεί στη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας και αυτοβοήθειας, αφού αυτός δεν μπορεί πλέον να προσβλέπει στο κράτος για στήριξη.

Το προσφυγικό προεκλογικό πρόγραμμα της προηγούμενης κυβέρνησης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρέμεινε ανεκπλήρωτη προεκλογική δέσμευση για πέντε ολόκληρα χρόνια. Εμείς πραγματικά ελπίζουμε πως το πρόγραμμα διακυβέρνησης Χριστόφια δε θα έχει την ίδια τύχη.

Η υφιστάμενη προσφυγική πολιτική -το είπα, το λέω και θα το ξαναπώ- έχει ξοφλήσει. Οι εξελίξεις τη χρεοκόπησαν. Το τι είχε να προσφέρει στον προσφυγικό κόσμο το πρόσφερε και τίποτα άλλο δεν έχει και τίποτα περισσότερο δεν μπορεί να δώσει. Όσο πιο νωρίς αντιληφθούμε αυτό το θέμα, θεωρώ πως τόσο πιο σύντομα θα βρούμε άλλους, πιο σύγχρονους και πιο ικανοποιητικούς τρόπους να βοηθήσουμε τον προσφυγικό κόσμο. Ο τόπος χρειάζεται νέα και ριζοσπαστική προσφυγική πολιτική. Μια πολιτική που να έχει όραμα. Μια πολιτική με προοπτική. Μια πολιτική, τέλος, που να επιτρέπει στον πρόσφυγα να ατενίσει το μέλλον με αισιοδοξία.

Ενόςω και εφόσον επιμένουμε να χρησιμοποιούμε πεπαλαιωμένες τακτικές και λογιστικές προσεγγίσεις για σύγχρονα προσφυγικά προβλήματα και ενόςω και εφόσον αξιολογούμε τις ανάγκες των προσφύγων μέσα από τα στενά αναχρονιστικά πλαίσια της υφιστάμενης προσφυγικής πολιτικής, το κράτος θα παραμένει θλιβερά εγκλωβισμένο στην αποτυχία και ο πρόσφυγας θα συνεχίσει να είναι στα μάτια της πολιτείας, αλλά και των συμπολιτών του, δεύτερης και τρίτης κατηγορίας πολίτη. Θα σας έλεγα αυτά και πολλά άλλα σε σχέση με την τραγική κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι πρόσφυγες σήμερα.

Δυστυχώς όμως, οι πρόσφατες εξελίξεις στην Εθνική Φρουρά και η ούτω καλούμενη “αναδιοργάνωση της δύναμης”, η άρνηση της εκτελεστικής εξουσίας να ενημερώσει λεπτομερώς την επιτροπή Άμυνας -της οποίας διατελώ αναπληρωτής πρόεδρος- και να ακούσει τις απόψεις της επί ενός τόσο σημαντικού ζητήματος και η εσθιελική απόφαση του αρμόδιου υπουργείου να προχωρήσει σε ριζικές, σε ριζικότατες αλλαγές στο στράτευμα, σε αλλαγές που επηρεάζουν όχι μόνο την Εθνική Φρουρά και την κυπριακή κοινωνία, αλλά και την εθνική μας ασφάλεια, με ανάγκασαν να διαφοροποιήσω την ομιλία μου.

Η παρούσα κυβέρνηση αποφάσισε, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προφασισζόμενη δήθεν την αναδιάρθρωση της Εθνικής Φρουράς, να προχωρήσει σε αλλαγές στο στράτευμα, με κύριο σκοπό βεβαίως τη μείωση της στρατιωτικής θητείας στους δεκαεννέα μήνες, που ήταν και η προεκλογική δέσμευση του Δημήτρη Χριστόφια. Και, δυστυχώς, άρχισε, κυρίες και κύριοι, με το χειρότερο δυνατό τρόπο, με κλείσιμο στρατοπέδων και με μαζικές απολύσεις εφέδρων και εθνοφυλάκων και

προκλητικά και μονόπλευρα κώφευσε στις εκκλήσεις της επιτροπής Άμυνας για συζήτηση του θέματος και για ανταλλαγή απόψεων.

Μπορεί, βέβαια, να διερωτηθεί κάποιος, «Μα καλά, εσάς του Δημοκρατικού Συναγερμού πού είναι το πρόβλημά σας; Δεν ήταν και δική σας πρόταση να μειωθεί η θητεία και να αναδιοργανωθεί η Εθνική Φρουρά;» Η απάντηση είναι ξεκάθαρη. Ναι, ήταν δική μας πρόταση σε χρόνο ανύποπτο, το 2006, και αυτή ήταν η αφετηρία της ορθής προσπάθειας, για να αναδιοργανωθεί η δύναμη και για να μειωθεί η θητεία στους δεκατέσσερις μήνες. Και ήταν αυτή την πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού που ο υποψήφιος μας Γιαννάκης Κασουλίδης υιοθέτησε. Και είναι ακριβώς γι' αυτό το λόγο που, ενώ μέχρι λίγο πριν από την ανακοίνωση της υποψηφιότητας Χριστόφια το ΑΚΕΛ τασσόταν κάθετα εναντίον οποιασδήποτε μείωσης της θητείας, για προφανείς προεκλογικούς λόγους άλλαξε γραμμή και πλεύση και εν μιά νυκτί και μόνη έγινε υπέρμαχος της μείωσης της στρατιωτικής θητείας στους δεκαεννέα μήνες.

Υπάρχει, όμως, μια καιρία διαφορά μεταξύ της δικής μας πρότασης και του τι προσπαθεί αυτή η κυβέρνηση να κάνει. Στη δική μας πρόταση η μείωση της θητείας αποτελούσε το απότοκο της αναδιοργάνωσης της δύναμης. Ήταν το αποτέλεσμα και όχι το ζητούμενο. Η θητεία θα μειωνόταν, μόνο όταν η Εθνική Φρουρά αναδιοργανωνόταν, βελτιωνόταν, μετεξελισσόταν σε μια ευέλικτη μηχανοκίνητη δύναμη ταχείας επέμβασης και μόνο με την παράλληλη πρόσληψη δυόμισι και πλέον χιλιάδων μόνιμων στελεχών.

Από την άλλη, η προσπάθεια της παρούσας κυβέρνησης έχει ακριβώς αντίθετους προσανατολισμούς και επιδιώξεις βέβαια. Σκοπός είναι η μείωση της θητείας και προς εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού διενεργείται και η ούτω καλούμενη “αναδιοργάνωση”, την οποία μάλιστα κάποιοι έχουν ανερευθρία βαφτίσει “αναβάθμιση”. Στο βωμό της μείωσης της θητείας οι κυβερνώντες παρουσιάζονται έτοιμοι να θυσιάσουν τα πάντα, το αξιόμαχο, την αποτρεπτική ικανότητα, το ηθικό και την πειθαρχία, την ίδια την Εθνική Φρουρά. Εκ διαμέτρου αντίθετη η προσέγγιση και πολύ επικίνδυνη για την εθνική μας ασφάλεια.

Επίσης άξια απορίας και η στάση του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς στο ζήτημα και ας μη θεωρηθεί αυτό μομφή ή οποιαδήποτε αμφισβήτηση του σημαντικότερου έργου που επιτελούν οι στρατιωτικοί μας. Διότι, ενώ επί διακυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου πολλάκις το ΓΕΕΦ τοποθετήθηκε έντονα ενώπιον της επιτροπής Άμυνας πως οποιαδήποτε μείωση στη θητεία, ακόμα κι αν αυτή συνοδεύεται από αναδιοργάνωση, δημιουργεί ανυπέβλητα εμπόδια και προβλήματα στην Εθνική Φρουρά και καταστρέφει το αξιόμαχο και την αποτρεπτική της ικανότητα, επί διακυβέρνησεως Δημήτρη Χριστόφια τοποθετήθηκε εντελώς διαφορετικά και με μελέτη που εκπόνησε μέσα σε τέσσερις μόλις μήνες το ΓΕΕΦ απεφάνθη τελεσίδικα πως και η μείωση της θητείας είναι εφικτή και η αναδιοργάνωση, όπως οι κυβερνώντες την οραματίζονται, εφαρμόσιμη!

Τι να άλλαξε άραγε στη φιλοσοφία του ΓΕΕΦ, διερωτώμαι; Τι να άλλαξε άραγε που να δικαιολογεί τέτοια μεγάλη ανατροπή σε διακηρυγμένες θέσεις και σε επί μακρόν αποκρυσταλλωμένες απόψεις; Μήπως άλλαξε η ηγεσία της Εθνικής Φρουράς; Όχι. Μήπως άλλαξαν τα πρόσωπα που ήταν αρμόδια να πάρουν αυτές τις αποφάσεις; Όχι. Μήπως άραγε άλλαξαν οι διεθνείς ή οι τοπικές συνθήκες από τότε που ο ΔΗΣΥ κατέθετε την πρότασή του και την απέρριπτε το ΓΕΕΦ ασυζητητί; Η απάντηση είναι και πάλι όχι.

Τι άλλαξε, λοιπόν; Το μόνο πράγμα που άλλαξε ήταν η κυβέρνηση. Είναι με λύπη που το διαπιστώνω, με πραγματική λύπη, αλλά το συμπέρασμα φαίνεται να είναι αναπόφευκτο. Άλλαξε η διακυβέρνηση και, μετά από δική της απαίτηση και προφανώς κάτω από αφόρητη πίεση, αναγκάστηκε να αλλάξει και τις δικές της πάγιες θέσεις πάνω στο θέμα. Εξίσου περιέργη και εγείρουσα σοβαρά ερωτηματικά είναι και η συμπεριφορά του ίδιου του Υπουργείου Άμυνας, που άρχισε την υλοποίηση της πρότασης αναδιοργάνωσης πριν από την ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου και πριν από την ενημέρωση της αρμόδιας επιτροπής Άμυνας. Μόνο να σας

αναφέρω πως η μελέτη του ΓΕΕΦ ολοκληρώθηκε, σύμφωνα με πληροφορίες μας, αρχές Ιουλίου του 2008. Το Υπουργείο Άμυνας απέστειλε σχετική επιστολή μέσα Αυγούστου, η συγκεκριμένη διαταγή διάλυσης των μονάδων ξεκίνησε να πάει προς τις διοικήσεις στα τέλη του Σεπτέμβρη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελειώνει ο χρόνος σας.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Παρά ταύτα, η εκτελεστική εξουσία ενημέρωνε την επιτροπή Άμυνας, κατά ή περί την 7^η Νοεμβρίου, πως η μελέτη δόθηκε ακόμα αξιολογείται... Και όταν ρωτήσαμε γιατί απολύονται οι έφεδροι και οι εθνοφύλακες, κάποιος μας απάντησε ωμά πως με τους αριθμούς των εθνοφυλάκων και των εφέδρων που διαθέταμε θα έπρεπε να είχαμε αρχίσει αγώνα απελευθέρωσης για τα κατεχόμενα!

Να υποθέσω λοιπόν πως μέσα από τη δόθηκε αναδιοργάνωση της δύναμης αλλάζουν και οι πρωταρχικοί σκοποί και οι στόχοι που από το 1974 και μετά είχε η δύναμη;

Δεν εισηγούμαι με το σχόλιο αυτό βέβαια ότι θα πρέπει να πάρουμε αμέσως και απίκο τα όπλα και να αρχίσουμε απελευθερωτικό αγώνα. Αυτό όμως που υποδεικνύω είναι πως, όταν σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα οι ένοπλες δυνάμεις δεν έχουν έστω και στα χαρτιά ως πρωτεύοντα ρόλο την απελευθέρωση της σκλαβωμένης γης, ο κίνδυνος τότε ολοκληρωτικής υποταγής στον κατακτητή με την υπογραφή και με τη συγκατάθεσή μας, μέσα από συνομιλίες, ε, θα μου επιτρέψετε να πω πως είναι πέρα για πέρα ορατός!

Προχώρησε το ΥΠΑΜ χωρίς να διαβουλευτεί με κανέναν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε τελειώσει το χρόνο σας, κύριε Σαμψών.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Ετέλειωσα.

Θα τελειώσω λέγοντας το εξής: Δε γνωρίζει κανείς με λεπτομέρεια τι συμπεριλαμβάνει η αναδιοργάνωση. Όμως, όλοι γνωρίζετε τι δεν πρέπει να συμπεριλαμβάνει. Και σίγουρα δεν πρέπει να περιλαμβάνει την αποδυνάμωση του στρατεύματος. Δεν πρέπει να περιλαμβάνει τη συρρίκνωση των αμυντικών δυνατοτήτων. Δεν μπορεί να περιλαμβάνει τη μείωση του ανθρώπινου, μάχικου δυναμικού χωρίς την αντικατάστασή του.

Ποιος από εσάς, αλήθεια, αγαπητοί συνάδελφοι, θα μπορούσε ποτέ να πιστέψει -και ακούστε καλά- ή θα περίμενε, για παράδειγμα, πως στα πλαίσια αυτών των σχεδιασμών εντάσσονται και πρωτοβουλίες να βγει η Εθνική Φρουρά στο σφυρί, με τους κυβερνώντες να έχουν καταλήξει σε καταρχήν συμφωνία με ξένους επενδυτές που επισκέφθηκαν πρόσφατα την Κύπρο, για να πουλήσουν ακόμα και στρατόπεδο για ανάπτυξη! Μάλιστα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέχρι εδώ έχουν φτάσει οι κυβερνώντες! Να πουλούν στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς και να το βαφτίζουν αναβάθμιση!

Αυτά πράττουν και έχουν μετά την απαίτηση και τη συγκατάθεση της κυβέρνησης...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ήταν πρόταση της Μαρίας Κυριακού αυτό το οποίο καταγγέλλετε.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Το καταγγέλλω, βεβαίως, και το καταγγέλλω να το ακούσει ο κυπριακός λαός. Αυτά πράττουν, λοιπόν, οι κυβερνώντες και μετά έχουν και την απαίτηση να συγκατατεθούν. Ε, δε θα συγκατατεθούμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Τάκη Χατζηγεωργίου)

Όι, να με ακούσετε εσείς, κύριε Χατζηγεωργίου μου, και μετά πέστε ό,τι θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Σαμψών, συντομεύετε.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Από αυτό εδώ το βήμα καταγγέλλουμε προσπάθειες, λοιπόν, που θα έχουν ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωση των αντιστάσεων του κυπριακού λαού.

Στράτευμα, παιδεία και εκκλησία βρίσκονται στο στόχαστρο, για να χαθούν οι ρίζες και να κοπούν οι άγκυρες που κρατούν για χιλιετίες το λαό μας στεριωμένο στον τόπο του, στον πολιτισμό και στην εθνική του ταυτότητα. Και με αυτό τον τρόπο, αποπροσανατολισμένος, χωρίς πυξίδα που να δείχνει προς το εθνικό κέντρο και τους εθνικούς προσανατολισμούς, να παρασυρθεί σε αποδοχή εθνικά ανεπίτρεπτων λύσεων σύμφωνα με τις επιθυμίες των μεγάλων και τις ορέξεις της Τουρκίας.

Σε αυτή την εθνικά επιζήμια προσπάθεια, όμως, είναι ξεκάθαρη η θέση: η βάση του Δημοκρατικού Συναγερμού δηλώνει και πάλι παρούσα φωνάζοντας "όχι".

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κυρία Ακκελίδου, έχετε το λόγο.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κυρία Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Να απολογηθώ. Ήθελα να πω ότι τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών έχουν μια έκτακτη συνεδρία. Απολογούμαι που πρέπει να συγκληθεί αυτή τη στιγμή η σύσκεψη και έτσι θα αποχωρήσουν τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών για λίγα λεπτά.

Ευχαριστώ πολύ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θα διακόψουμε;

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Όχι, θα συνεχίσετε, απλά απολογούμαι που θα απουσιάσουμε εμείς.

Ευχαριστώ.

ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κυρία Ακκελίδου...

ΝΤ ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ:

Έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, συνεχίστε. Μπορούσε η σύσκεψη της επιτροπής Οικονομικών να γινόταν σε πέντε-δέκα λεπτά, που θα τέλειωνε η συνάδελφος.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Δυστυχώς.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο, αλλά πρέπει να κάνουμε και τη σύσκεψη, πρέπει να πάμε να φάμε και λίγο και να έρθουμε στις 3.00 μ.μ. πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, να αποχωρήσουν τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών για ένα θέμα που δεν έχουμε ενημερωθεί πλήρως.

ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάποτε ο κλάδος ελαίας καθίσταται πολύ βαρύς για να τον σηκώνουμε. Είναι μεγάλη η πρόκληση να απαντήσω στον κ. Σαμπών, θέλω όμως να κρατήσουμε τα χρονοδιαγράμματα και θα έχει αύριο τις δέουσες απαντήσεις από το συνάδελφο κ. Αριστοφάνη Γεωργίου.

Το θέμα της δικής μου ομιλίας, κύριε Πρόεδρε, είναι τα δικαιώματα των γυναικών και τα δικαιώματα μερικών από τις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, οι σχετικές πολιτικές και δράσεις της κυβέρνησης και πώς αυτές ενσωματώνονται στους προϋπολογισμούς του 2009.

Τα δικαιώματα της γυναίκας, η εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της και η ισότητα των φύλων κατοχυρώνονται από διεθνείς συμβάσεις. Αποτελούν αξία της δημοκρατίας, αλλά και απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή, αφού οι γυναίκες είναι πέραν του 50% των ανθρώπινων πόρων που διαθέτει η ανθρωπότητα για πρόοδο. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κατά συνέπεια στα κράτη μέλη η ισότητα των φύλων διέπεται από νομοθεσία και έχει σημαντική θέση στην κοινωνική πολιτική. Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτεί την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές και προγράμματα, καθώς και ειδικά θετικά μέτρα για την πρόοδο των γυναικών.

Παράλληλα, οι αγώνες που άρχισαν εδώ και ενάμιση αιώνα συνεχίζονται διεθνώς και στην πατρίδα μας από το οργανωμένο γυναικείο κίνημα, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, κόμματα και μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Σημειώθηκε πρόοδος. Συνεχίζουν, όμως, να υφίστανται σημαντικές ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών και μεγάλες διακυμάνσεις μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται στα κέντρα λήψης πολιτικών και οικονομικών αποφάσεων. Με στοιχεία του 2007 τα εννέα δέκατα των μελών των διοικητικών συμβουλίων και τα δύο τρίτα των επικεφαλής επιχειρήσεων ήταν άνδρες. Η συμμετοχή των γυναικών στα εθνικά κοινοβούλια και στις κυβερνήσεις ήταν κατά μέσο όρο το 24% των βουλευτών και το 24% των υπουργών. Στην Κύπρο τα αντίστοιχα ποσοστά είναι διαχρονικά πολύ μικρότερα του μέσου όρου. Επιπρόσθετα, το χάσμα στις αμοιβές μεταξύ των γυναικών και των ανδρών είναι στην Κύπρο 24%, το δεύτερο ψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όπου ο μέσος όρος είναι 15%.

Οι ανισότητες μάλιστα ενδέχεται να οξυνθούν υπό τις συνθήκες του παγκόσμιου οικονομικού ανταγωνισμού και της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, διότι η φτώχεια και η ανεργία πλήττουν περισσότερο τις γυναίκες. Γι' αυτό επιβάλλεται περισσότερο από ποτέ η αυστηρή παρακολούθηση της εφαρμογής στην πράξη των σχετικών νομοθεσιών και πολιτικών.

Κύριε Πρόεδρε,

Τα μέτρα, οι πολιτικές και οι σχεδιασμοί της κυβέρνησης κατά το 2008, καθώς και οι προτάσεις στον προϋπολογισμό του 2009, καταδεικνύουν την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης να επιτύχει σημαντική πρόοδο στα θέματα της ισότητας ανδρών και γυναικών και επίσης στα δικαιώματα ευάλωτων ομάδων πληθυσμού.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την ισότητα ανδρών και γυναικών, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εντάσσει στις προτεραιότητές του την υλοποίηση του 1^{ου} Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών 2007-2013, που καταρτίστηκε σε συνεργασία του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας (ΕΜΔΓ) με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Ο προϋπολογισμός του ΕΜΔΓ για το έτος 2009 είναι συνολικά €980.000, με μικρή μεν αύξηση σε σχέση με το 2008, αλλά με δρομολογημένες δράσεις, που έχουν ιδιαίτερη στρατηγική σημασία και περιλαμβάνουν:

1. επιχορηγήσεις κατά προτεραιότητα στις μη κυβερνητικές οργανώσεις που υλοποιούν δράσεις στα πλαίσια του εθνικού σχεδίου·
2. λειτουργία του Πολιτισμικού Κέντρου Γυναικών που λειτούργησε φέτος και αποτελεί έναν από τους στόχους του εθνικού σχεδίου και
3. τις ακόλουθες δράσεις:
  - i. Σεμινάρια για την αντιμετώπιση της διάστασης του φύλου στους κρατικούς προϋπολογισμούς, εκστρατεία ενημέρωσης για τη σημασία της ίσης εκπροσώπησης των φύλων στην πολιτική, σεμινάρια για τις γυναίκες με αναπηρίες και χρόνια νοσήματα και για την εργασία της γυναίκας στην ύπαιθρο.
  - ii. Παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της βίας στην οικογένεια.
  - iii. Παρεμβάσεις για την οπτική της ισότητας στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Προσβλέπουμε σε περαιτέρω ενίσχυση του ΕΜΔΓ, ώστε ο σημερινός συμβουλευτικός του ρόλος να αναβαθμιστεί σε συντονιστικό.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προβαίνει σε μεγάλες τομές, που θα επιτρέψουν πιο αποτελεσματική και πιο σφαιρική αντιμετώπιση των διάφορων πτυχών της ισότητας. Ενδεικτικά, το 2008, πρώτο χρόνο διακυβέρνησης του Προέδρου Χριστόφια, αυξήθηκε με διάταγμα ο κατώτατος μισθός κατά 6,3% και επεκτάθηκε η ισχύς του σε οκτώ επαγγέλματα. Αυτό είναι σημαντικό κοινωνικό μέτρο υπέρ των χαμηλά αμειβομένων, το οποίο επιπρόσθετα μειώνει το χάσμα των αμοιβών σε βάρος των γυναικών, αφού τα επαγγέλματα που παραδοσιακά θεωρούνται γυναικεία είναι χαμηλά αμειβόμενα.

Με στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για ισότητα στη μεταχείριση και απασχόληση ανδρών και γυναικών διόρισε για πρώτη φορά επιθεωρητή με αποκλειστικά καθήκοντα στον τομέα της ισότητας των φύλων, περιέλαβε θέματα ισότητας στην κατάρτιση λειτουργών του, εξέδωσε οδηγούς, προωθεί τροποποίηση της νομοθεσίας για διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση, καθώς και για τη γονική άδεια και για τους δύο γονείς και ετοίμασε ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα με δέσμη δράσεων και αποτελεσματική αντιμετώπιση του χάσματος αμοιβών. Το κόστος του έργου αυτού ανέρχεται σε €4,5 εκατομ., θα προωθηθεί για συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και η υλοποίησή του θα αρχίσει το 2009.

Επίσης, το 2009, μεταξύ άλλων, θα ενισχυθεί ο μηχανισμός επιθεωρήσεων για την εφαρμογή της νομοθεσίας και ο μηχανισμός των ποινικών διώξεων και θα αρχίσει η εκπόνηση ολοκληρωμένης μελέτης για τις πολιτικές συμφιλίωσης οικογενειακής και

επαγγελματικής ζωής, που αποτελεί προϋπόθεση για πιο ενεργή συμμετοχή και εκπροσώπηση των γυναικών στην εργασία, την πολιτική, την οικονομική ζωή και τον πολιτισμό. Τέλος, θα ενισχυθεί η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση με την κατάλληλη διοικητική υποστήριξη.

Στα συγχρηματοδοτούμενα από ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προγράμματα ενσωματώθηκε η αρχή της ισότητας για νέες και νέους, αγρότες και αγρότισσες, ενώ το Σχέδιο Ενίσχυσης της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας 2007-2013, συνολικής δαπάνης €5 εκατομ. συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, έχει βελτιωθεί σημαντικά όσον αφορά το ύψος της χορηγίας, τον τρόπο διάθεσής της και τις επιλέξιμες δραστηριότητες, διευρύνοντας έτσι τις γυναικείες επιλογές στην επιχειρηματικότητα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δύο άλλες πτυχές της ισότητας που μαστίζουν την κοινωνία και αποτελούν σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι η βία κατά των γυναικών και κοριτσιών και η εμπορία και εκμετάλλευση των γυναικών. Διεθνή προβλήματα που πολύ συχνά αποκρύβονται πίσω από ένα τείχος φόβου, ανάγκης και στυγνής καταπίεσης.

Χαιρετίζουμε τη δημιουργία φέτος του πρώτου κρατικού καταφυγίου από το Υπουργείο Εργασίας για θύματα ενδοοικογενειακής βίας και προσβλέπουμε σε σταδιακή επέκταση του θεσμού των καταφυγίων σε όλες τις επαρχίες, ώστε να διευκολυνθούν τα θύματα να προσφεύγουν σ' αυτά για βοήθεια και προστασία.

Χαιρετίζουμε επίσης τη ρύθμιση με την οποία από το τέλος του 2008 καταργούνται οι βίζες για καλλιτέχνιδες, για τις οποίες πλέον θα υποβάλλονται αιτήσεις για απασχόληση προς το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε να αντιμετωπίζονται ως κανονικές εργαζόμενες. Το μέτρο αυτό θα συμβάλει στην καταπολέμηση της εμπορίας και εκμετάλλευσης γυναικών.

Χαιρετίζουμε τέλος τη σύσταση της Πολυθεματικής Συντονιστικής Επιτροπής Κατά της Εμπορίας Προσώπων, η οποία θα τελεί υπό τον Υπουργό Εσωτερικών, με μέλη που προέρχονται τόσο από τον κρατικό όσο και από το μη κυβερνητικό τομέα, η οποία ήδη άρχισε τις εργασίες της για διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής για ομάδες υψηλού κινδύνου για εμπορία.

Σε ό,τι αφορά τα ανθρωπίνια δικαιώματα ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σημειώνονται σημαντικές εξελίξεις σε σχέση με τα δικαιώματα ανθρώπων με αναπηρίες και άλλων ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, όπως τα ακόλουθα:

1. Διεύρυνση εντός του 2009 των υποστηρικτικών υποδομών κοινωνικής φροντίδας:
  - Οριστική επίλυση των προβλημάτων στη "Νέα Ελεούσα". Ήδη λύθηκε το πρόβλημα που αντιμετωπιζόταν λόγω της συστέγασης ενηλίκων με ανήλικα άτομα.
  - Αναβάθμιση των υπηρεσιών ιδρυματικής φροντίδας και διημερεύουσας φροντίδας ευάλωτων ομάδων πληθυσμού.
  - Έκδοση κανονισμών για τη λειτουργία και τους συστηματικούς ελέγχους ιδιωτικών και κοινοτικών στεγών και παιδοκομικών σταθμών.
  - Ίδρυση δύο νέων κρατικών ιδρυμάτων (Σπίτι Αποκατάστασης Νεανίδων στη Λευκωσία και σπίτι στην κοινότητα για παιδιά πέντε με δεκατριών ετών στη Λάρνακα).
  - Εκπόνηση μελέτης για τις πολιτικές μακροχρόνιας φροντίδας.

- Έκδοση κανονισμών λειτουργίας καταφυγίων θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας.
2. Για τα δικαιώματα του παιδιού προωθούνται εντός του 2009:
- η δημιουργία δύο εξειδικευμένων τοπικών γραφείων για θέματα οικογένειας και παιδιού και
  - ο εκσυγχρονισμός του περί Παίδων Νόμου.
3. Για τα άτομα με αναπηρίες υπάρχουν στον προϋπολογισμό του 2009:
- πρόνοια για τη δημιουργία του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, το οποίο θα καταστεί κεντρικός φορέας για τη διαμόρφωση, το συντονισμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση και έλεγχο των πολιτικών για άτομα με αναπηρίες και
  - πρόνοια για εκπόνηση έργων με δαπάνη €7,5 εκατομ. περίπου, με συγχρηματοδότηση από κοινοτικούς πόρους, για την ανάπτυξη νέου συστήματος αξιολόγησης της αναπηρίας και της λειτουργικότητας. Σκοπός του έργου είναι η σφαιρική επιστημονική αξιολόγηση των αναγκών και των δυνατοτήτων των ατόμων με αναπηρίες, ώστε να διαπιστώνονται και να διενεργούνται οι κατάλληλες παρεμβάσεις της πολιτείας σε όλες τις πτυχές της ζωής τους.

Εντός του 2009 προωθείται επίσης η ριζική αναμόρφωση του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρίες και η εφαρμογή νέων και σύγχρονων προγραμμάτων κατάρτισης και απασχόλησης. Στα πλαίσια της αναμόρφωσης, θα γίνει σωστή αξιοποίηση του Ιδρύματος Χριστού Στέλιου Ιωάννου και εκσυγχρονισμός του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων.

Τέλος, προωθείται εκσυγχρονισμός όλων των υφιστάμενων σχεδίων κοινωνικών παροχών για τα άτομα με αναπηρίες και επέκταση του επιδόματος φροντίδας σε άτομα με παραπληγία.

Σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα των κρατουμένων στις φυλακές, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως προωθεί με κονδύλι ύψους €4.132.000 τη δημιουργία Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου στις Φυλακές, την επέκταση και ανακαίνιση των υφιστάμενων πτερυγών, ώστε να βελτιωθούν οι συνθήκες κράτησης, και την κατασκευή γυμναστηρίου.

Παράλληλα, προωθεί την εισαγωγή νέων μέτρων επανένταξης στο κοινωνικό σύνολο.

Για τα δικαιώματα των εργαζόμενων μεταναστών η κυβέρνηση σχεδιάζει την ανάπτυξη σύγχρονης και ολοκληρωμένης πολιτικής για την εργοδότηση και την κοινωνική ένταξή τους.

Εν τω μεταξύ, το Υπουργείο Εσωτερικών από το 2008 εφαρμόζει καλύτερη διαχείριση των αιτήσεων για νόμιμη μετανάστευση, ενώ οι αιτήσεις για τις οικιακές βοηθούς συγκεντρώνονται σταδιακά στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο και τις χειρίζεται ως θέμα ομάδας εργαζομένων στην κυπριακή κοινωνία.

Σε ό,τι αφορά τις συνθήκες υποδοχής αιτητών ασύλου, κατά το 2008 έχουν γίνει βελτιώσεις στις εγκαταστάσεις του κέντρου που λειτουργεί στην Κοφίνου και προσφέρονται υπηρεσίες κοινωνικής λειτουργού, διοικητικού λειτουργού και ψυχολόγου. Το 2009 θα δημιουργηθεί επιπρόσθετα αίθουσα διδασκαλίας για παιδιά και θα τοποθετηθούν εννέα επιπρόσθετες οικιστικές μονάδες, μία εκ των οποίων θα χρησιμοποιηθεί ως αίθουσα εξέτασης από ιατρικό επισκέπτη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα μέτρα και οι πολιτικές που άρχισαν να υλοποιούνται από τον πρώτο χρόνο διακυβέρνησης του Προέδρου Χριστόφια για την ισότητα των φύλων και τα ανθρώπινα δικαιώματα ευάλωτων ομάδων, σε συνδυασμό με τις προτεινόμενες δαπάνες στον προϋπολογισμό του 2009, καταδεικνύουν την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης να προχωρήσει με σχεδιασμό και μεθοδικότητα, για να πετύχει τις δεσμεύσεις της προς το λαό με σωστή διαχείριση των ανθρώπινων και των οικονομικών πόρων που διαθέτει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Ακκελίδου.

Εδώ έχουμε φτάσει στο τέλος της πρωινής συνεδρίας. Θα διακόψουμε τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και θα επανέλθουμε στις 3.00 ακριβώς το απόγευμα.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Θα είναι ακριβώς, όμως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είναι οπωσδήποτε. Παρακαλώ να ειδοποιηθούν οι βουλευτές όλων των κομμάτων από τους παρευρισκομένους, διότι το πρωί, ομολογουμένως, υπήρξε μία αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Στις 3.00 μ.μ. ακριβώς αρχίζουμε με πρώτο ομιλητή τον κ. Γεώργιο Τάσου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εσείς θα προεδρεύσετε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε γνωρίζω αν θα προεδρεύσω εγώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Επειδή είσαι συνεπής στην ώρα σου και θα έρθεις ακριβώς, άμα είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι πιθανόν ο Πρόεδρος της Βουλής να είναι εδώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ρωτώ, για να ξέρουμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορώ να ξέρω αν ο Πρόεδρος του σώματος θα είναι εδώ στις 3.00 το απόγευμα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αλλά εσείς θα είστε παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ θα είμαι οπωσδήποτε παρών.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πολύ ωραία. Εντάξει. Ευχαριστούμε, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γνωρίζετε ότι ο Πρόεδρος του σώματος έχει και άλλες σοβαρές υποχρεώσεις.

(Ωρα διακοπής: 1.20 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.20 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλό απόγευμα.

Λοιπόν, συνεχίζουμε τη συζήτηση για τους προϋπολογισμούς του 2009. Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γεώργιος Τάσου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλω πρώτα να απολογηθώ για την καθυστέρηση. Βέβαια, δεν οφείλεται σ' εμένα. Οφείλεται σε κάποια τεχνικά έργα που γίνονται στη Λευκωσία και ως εκ τούτου καθυστέρησα. Απολογούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα σου βάλουμε πρόστιμο!

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Ευχαριστώ για την κατανόηση.

Μετά το θάνατο και την ταφή του τέως Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Τάσου Παπαδόπουλου, ενός πολιτικού που πρόσφερε ολόκληρη τη ζωή του στην υπηρεσία της πατρίδας του από νεαρής ηλικίας συμμετέχοντας ενεργά στον απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ και στη συνέχεια σε όλους τους αγώνες της Κύπρου, καλούμαστε να ψηφίσουμε τους πρώτους προϋπολογισμούς της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια.

Μιας κυβέρνησης που ανήλθε στην εξουσία με το ίδιο σκηνικό της τριμερούς συνεργασίας. Όπως και στην προηγούμενη πενταετία, έτσι και τώρα, σε πλείστες των περιπτώσεων, οι θέσεις των συγκυβερνώντων κομμάτων δε συμφωνούν, με αποτέλεσμα να αλληλοσυγκρούονται στα διάφορα θέματα που απασχολούν την κοινωνία των πολιτών.

Κάποτε συμπεριφέρονται ως συμπολίτευση και άλλοτε ως αντιπολίτευση. Δυστυχώς, ούτε και στο εθνικό μας θέμα δε βρίσκουν κοινό παρονομαστή. Αρκετές είναι οι φορές που γίνονται επικριτικοί προς τον Πρόεδρο Χριστόφια. Στο μόνο σημείο που είναι ομόφωνοι είναι ο διαμοιρασμός της εξουσίας.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού, ως κόμμα της αντιπολίτευσης, χαιρέτησαμε και στηρίξαμε και θα εξακολουθήσουμε να στηρίζουμε κάθε προσπάθεια του Προέδρου της Δημοκρατίας που σκοπό έχει την επίλυση του εθνικού μας θέματος και την επανένωση της πατρίδας μας.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα συνεχίσει τη διαπραγμάτευση με τον Ταλάτ και θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, για να ξεπεραστούν όλα τα εμπόδια, σπάζοντας τα αδιέξοδα που καλλιεργεί και προβάλλει ο Τουρκοκύπριος ηγέτης καθοδηγούμενος και ενθαρρυσμένος από την Άγκυρα.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι, παρ' όλες τις δυσκολίες και τα προβλήματα, στο τέλος της ημέρας, με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, με τη συνεργασία Κύπρου-Ελλάδας και ευρύτερα του διεθνή παράγοντα, θα εξευρεθεί εκείνη η χρυσή τομή που θα μας δώσει την ευκαιρία να ζήσουμε μαζί με τους Τουρκοκύπριους ελεύθεροι, μακριά από το στρατό κατοχής και τα συρματοπλέγματα, σε μια πατρίδα επανενωμένη.

Μέσα στους εννιά μήνες που κυβερνά η παρούσα κυβέρνηση δυστυχώς δεν πάρθηκαν ή δεν εξαγγέλθηκαν μέτρα που θα δημιουργήσουν προοπτικές για ουσιαστικές αλλαγές προς όφελος του πολίτη και θα του προσφέρουν μια πιο άνετη ζωή και θα οδηγήσουν στον εκσυγχρονισμό του κράτους.

Με τις μέχρι τώρα πολιτικές που εφάρμοσε στα διάφορα θέματα απέδειξε ότι δεν μπορεί να δώσει λύσεις στα καθημερινά προβλήματα που απασχολούν τους πολίτες και κυρίως μετά την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Οι κοινωνικά ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού δυσκολεύονται να επιβιώσουν και αρκετές οικογένειες δεν μπορούν να γεμίσουν το καλάθι της οικοκυράς.

Η παρούσα κυβέρνηση έδειξε ότι με την πολιτική της δεν έχει πρόγραμμα, αλλά ούτε και όραμα για την καταπολέμηση της ακρίβιας, της αισχροκέρδειας, της κακοδιαχείρισης, του ρουσφετιού, των αποδράσεων βαρυποινιτών -εξ ου και έχουμε και παραίτηση υπουργού- της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και άλλων.

Σίγουρα εκεί που έχει πρόγραμμα και όραμα είναι στο βόλεμα ημετέρων και την κομματικοποίηση του δημόσιου και ημικρατικού τομέα.

Αυτά που συμβαίνουν σήμερα επί της διακυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια είναι πρωτόγνωρα και ανεπίτρεπτα. Άτομα της επαγρύπνησης του ΑΚΕΛ που είναι στη δημόσια υπηρεσία παρακολουθούν και εκβιάζουν υπαλλήλους. Τηλεφωνούν από τα γραφεία του ΑΚΕΛ σε δημόσιους λειτουργούς πιέζοντάς τους να ικανοποιήσουν παράλογα αιτήματα. Έχω γίνει δέκτης πολλών τέτοιων καταγγελιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πρόγραμμα της διακυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια για τη γεωργία δεν παρουσιάζει ουσιαστικές ριζοσπαστικές θέσεις ούτε και προτείνει μέτρα που θα εκσυγχρονίσουν τον αγροτικό τομέα. Κάνει γενικές αναφορές που πηγάζουν μέσα από το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης. Δεν υπάρχουν άμεσα μέτρα που να στηρίζουν και να βοηθούν τον αγρότη, για να μπορέσει να αντέξει μακροπρόθεσμα, αλλά ούτε και εισηγείται μέτρα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών προϊόντων. Ακόμα κι αν εφαρμοζόταν σε μια μέρα το σχέδιο του κ. Χριστόφια, δε θα μπορούσε να εξασφαλίσει την κοινωνική συνοχή της υπαίθρου, αλλά ούτε και θα πρόσφερε την απαιτούμενη προστασία στο σύνολο του αγροτικού τομέα.

Εξ ου και ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν ξεφεύγει από τα τετριμμένα. Είναι ένας συντηρητικός προϋπολογισμός, χωρίς όραμα και πρόγραμμα, και ούτε μπορεί να αντεπεξέλθει στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αγρότες μας. Οι αγρότες μας ζητούν μια ολοκληρωμένη, σύγχρονη ευρωπαϊκή γεωργική πολιτική.

Η λειψυδρία είναι ένα πρόβλημα που φαίνεται ξεκάθαρα ότι θα συνεχίσει να μας απασχολεί και στον επόμενο χρόνο. Καθημερινά θα γίνεται ακόμη πιο οξύ, εφόσον οι καιρικές συνθήκες δεν αλλάζουν και δεν πέφτουν ευεργετικές βροχές που θα λύσουν το πρόβλημα.

Η μεταφορά νερού από την Ελλάδα ήταν ένα μέτρο προς τη σωστή κατεύθυνση. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα οι ποσότητες που έφτασαν ανέρχονται στα τέσσερα εκατομμύρια κυβικά μέτρα και για να παραληφθεί ολόκληρη η ποσότητα των οκτώ εκατομμυρίων κυβικών μέτρων, θα υπάρξει καθυστέρηση τουλάχιστον έξι μηνών.

Διερωτώμαι πού πήγαν οι υπογραφές και τα συμβόλαια. Και γιατί μέχρι σήμερα ο Υπουργός Γεωργίας δεν έχει δώσει τις απαιτούμενες εξηγήσεις γι' αυτό το θέμα και τι επιπρόσθετο κόστος θα έχει αυτή η καθυστέρηση.

Δυστυχώς, με τους ρυθμούς που κινείται η παρούσα κυβέρνηση στην αντιμετώπιση του προβλήματος, να είστε βέβαιοι, κύριοι συνάδελφοι, ότι το ερχόμενο καλοκαίρι θα πούμε το νερό νεράκι, όπως το λένε οι αγρότες μας τα τελευταία χρόνια.

Γι' αυτό καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει αμέσως, χωρίς καθυστέρηση, στη δημιουργία όλων εκείνων των έργων υποδομής που χρειάζονται, αλλά και των αναγκαίων μονάδων αφαλάτωσης, ούτως ώστε να υπάρχει απρόσκοπτη παροχή νερού σε κάθε νοικοκυριό, χωρίς περικοπές και τλαιπωρίες.

Ταλαιπωρίες και βάσανα που μόνο οι αγρότες μας μπορούν αλλά και ξέρουν να σας περιγράψουν. Τα τελευταία τρία χρόνια, λόγω της ανομβρίας και του υψηλού κόστους παραγωγής, της μείωσης της παραγωγής και των εισοδημάτων τους, βρίσκονται στο χείλος της καταστροφής.

Μιας καταστροφής που, εκ των πραγμάτων, οδηγεί την ύπαιθρο σε μαρασμό λόγω της εγκατάλειψης, αφού αυτή η συρρίκνωση του εισοδήματος δημιουργεί οικονομικές ανισότητες μεταξύ των αγροτών και των άλλων τάξεων του λαού, με αποτέλεσμα την κοινωνική και οικονομική αστάθεια.

Τα αποτελέσματα αυτής της φθίνουσας κατάστασης φαίνονται σε αριθμούς. Από το 2006 μέχρι το 2008 έχουν μειωθεί κατά 200 000 δεκάρια οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Το 2006 ήταν 1 624 000 δεκάρια, που μειώθηκαν το 2008 σε 1 427 000.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πού επήαν δηλαδή; Εκλέψαν τα;

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Απλώς, λόγω της έλλειψης του νερού, κύριε Κατσουρίδη, δεν υπάρχει νερό, δεν καλλιεργούν οι αγρότες. Δεν είπα ότι τα έκλεψε κανένας.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ενόμιζα ότι τα εκάμαν ξενοδοχείο.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Όχι, δυστυχώς, επειδή αφήσατε με την προηγούμενη διακυβέρνηση την Κύπρο χωρίς νερό, στέρεψαν τα φράγματα. Δεν υπάρχει τίποτε.

Η συνεισφορά του γεωργικού τομέα στο ΑΕΠ ανέρχεται σήμερα στο 3,1% και αποτελεί περίπου το 21% των εξαγωγών μας, με ένα ποσοστό απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού γύρω στο 6% περίπου, σε αντίθεση με το 1974 που ανερχόταν στο 35%.

Η συνεχιζόμενη ανομβρία καθιστά ζοφερό το μέλλον της γεωργίας και της κτηνοτροφίας και όλων των κλάδων της αγροτικής οικονομίας. Έχει καθλώσει τους αγρότες μας και έχει περιορίσει στο ελάχιστο τα εισοδήματά τους, με αποτέλεσμα να αυξάνονται καθημερινά τα χρέη τους.

Οι ζημιές από την περσινή ανομβρία ανέρχονται γύρω στα €200.000.000. Η κυβέρνηση ήλθε με τη λειψή βοήθεια των €67,5 εκατομμυρίων να καλύψει μέρος των ζημιών που έχουν υποστεί. Από αυτή τη βοήθεια δε θα πάρουν μόνο οι αγρότες. Θα πάρει όλος ο κυπριακός λαός ανεξαρτήτως επαγγέλματος αλλά και τόπου διαμονής.

Το ίδιο βέβαια συμβαίνει και με τα Σχέδια Αγροτικής Ανάπτυξης.

Δεν έφταναν τα σοβαρά προβλήματα που έπληξαν το γεωργικό κόσμο, ήλθε η παρούσα, δήθεν, φιλολαϊκή κυβέρνηση να οδηγήσει τους αγρότες μας στα δικαστήρια, διεκδικώντας θέση στο βιβλίο Γκίνες, γιατί είναι η μοναδική κυβέρνηση από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας που παρουσίασε μέχρι και συνταξιούχους αγρότες με ποινικές αγωγές στα δικαστήρια -ως κοινούς εγκληματίες- για χρέη που οφείλουν στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Είναι αυτή η κυβέρνηση που είχε εξαγγείλει τη δήθεν διαγραφή αυτών των οφειλομένων ποσών προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και εν μιά νυκτί υπαναχώρησε από αυτή της την απόφαση. Και αντί της εφαρμογής της εξαγγελίας της, είδαμε δύο χιλιάδες αγρότες να οδηγούνται στα δικαστήρια, για να εισπραχθεί το οφειλόμενο ποσό.

Δυστυχώς, παρ' όλα τα διαβήματα των αγροτικών οργανώσεων και της Βουλής, δεν έχει σταματήσει ακόμη ο εξευτελισμός έναντι των αγροτών μας.

Οι αγωγές συνεχίζονται. Γι' αυτό καλούμε την κυβέρνηση να δώσει αμέσως οδηγίες στη Γενική Εισαγγελία, για να αποσύρει τις υποθέσεις που εκκρεμούν στα δικαστήρια και να γίνουν οι αναγκαίες διευθετήσεις, ούτως ώστε να υπάρξει ο αναγκαίος συμβιβασμός και η αποπληρωμή να γίνει με δόσεις.

Οι αγρότες βαρέθηκαν την κοροϊδία και κουράστηκαν να περιμένουν τη ρύθμιση των αγροτικών χρεών. Δεν αντέχουν άλλο οικονομικά. Ζητούν το όλο θέμα να ξεκαθαρίσει εδώ και τώρα.

Κοινή διαπίστωση όλων είναι ότι, δυστυχώς, δεν υπάρχει ολοκληρωμένη αγροτική πολιτική που να δίνει λύσεις στα προβλήματα που απασχολούν την αγροτική οικονομία. Με το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης από μόνο του και με τις εκταρικές επιδοτήσεις δεν μπορεί να υπάρξει γεωργία.

Εκείνο το οποίο συμβαίνει σήμερα είναι ότι ο αγροτόκοσμος χάνεται και η πολιτεία παρακολουθεί ως ένας θεατής. Λάθη και παραλείψεις των εκάστοτε κυβερνήσεων, σε συνδυασμό με την ανυπαρξία στρατηγικής αλλά και πολιτικής την τελευταία πενταετία και από την παρούσα κυβέρνηση, οδηγούν τους αγρότες μας με μαθηματική ακρίβεια στο χείλος της καταστροφής. Αφού τους άφησε η τριμερής συνεργασία της τελευταίας πενταετίας χωρίς νερό, όπως και όλο τον κυπριακό λαό, ένα έγκλημα που έγινε εις βάρος του τόπου και που, δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν ανέλαβε κανείς την πολιτική ευθύνη αυτής της ανεύθυνης πράξης.

Είναι γενικά παραδεκτό από όλους ότι όλοι οι παραγωγικοί κλάδοι βρίσκονται στα όρια της κατάρρευσης και της διάλυσης, με απρόβλεπτες συνέπειες για την οικονομία του τόπου.

Ειδικότερα, όμως, η ποιμνιοτροφία, μετά την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τρομώδη νόσο, ο κλάδος αυτός θα πληγεί ανεπανόρθωτα. Ακόμη πιο οξύ γίνεται το πρόβλημα για την αιγοπροβατοτροφία, η οποία θα υποστεί και το μεγαλύτερο πλήγμα, λόγω της μη παρουσίας ανθεκτικού γονότυπου και της μεγάλης δυσκολίας για εξεύρεση του ζωικού κεφαλαίου που θα αντικαταστήσει τα ζώα που θα σφαγούν. Σ' αυτή την κρίσιμη περίοδο που περνά η ποιμνιοτροφία θα σφαγούν γύρω στις εκατό δέκα με εκατόν είκοσι χιλιάδες αιγοπροβάτων μέσα σε δεκαοκτώ μήνες, λόγω της τρομώδους ζωνόσου. Που σε συνδυασμό με την ανομβρία, το πλήγμα θα είναι καίριο με απρόβλεπτες και καταστροφικές συνέπειες. Συνέπειες που θα επηρεάσουν οικονομικά τους παραγωγούς μας, αλλά και τους καταναλωτές, λόγω της μείωσης του κρέατος, του γάλακτος και των υποπροϊόντων τους.

Οι κτηνοτρόφοι μας, δυστυχώς, από μόνοι τους δεν μπορούν να αντέξουν αυτό το βάρος. Είναι εδώ που η κυβέρνηση πρέπει να σταθεί αρωγός και να τους βοηθήσει με κάθε δυνατό τρόπο τόσο στον οικονομικό τομέα όσο και στον επιστημονικό. Δεν είμαστε διατεθειμένοι να ανεχθούμε τη θυματοποίηση των παραγωγών, γι' αυτό η κυβέρνηση πρέπει να χρησιμοποιήσει επιπρόσθετα κεφάλαια από εθνικούς πόρους και να παράσχει ικανοποιητικές αποζημιώσεις στους πληγέντες κτηνοτρόφους. Ταυτόχρονα, πρέπει να βοηθήσει τους παραγωγούς να αντικαταστήσουν τα ζώα τους με μη μολυσμένα από την τρομώδη νόσο ζώα.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε ότι ήλθε η ώρα που το κράτος πρέπει να αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαμόρφωση εθνικής γεωργικής πολιτικής, που να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίζουσες καιρικές συνθήκες και τους διαθέσιμους πόρους, με σκοπό την εξεύρεση αποτελεσματικών μεθόδων καλλιέργειας και παραγωγής προσοδοφόρων γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.

Ταυτόχρονα, εκείνο που χρειάζεται, εάν θέλουμε να κρατήσουμε την ύπαιθρο ζωντανή και τους αγρότες μας στις εκμεταλλεύσεις τους, πέρα από το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης και την Κοινή Αγροτική Πολιτική, είναι η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου εθνικού στρατηγικού σχεδίου δράσης που να δίνει τις κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη της γεωργίας, την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων, την ανασυγκρότηση της υπαίθρου και την ίδια ώρα να προχωρεί στη λήψη ουσιαστικών

μέτρων όσον αφορά τη μείωση του κόστους παραγωγής, την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, την εμπορία, την τυποποίηση, τον αγροτουρισμό, τη δημιουργία Φορέα Διεύθυνσης και Διαχείρισης Υδάτων, τη δημιουργία αγροτικών συνεταιρισμών, την παροχή κινήτρων για τους νέους αγρότες.

Πρέπει αμέσως να ληφθούν μέτρα για μείωση του κόστους παραγωγής, δηλαδή κατάργηση όλων των τελών και τόκων που καταβάλλουν οι αγρότες στις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες, καθώς και για μείωση της τιμής του αγροτικού ρεύματος, του ενοικίου χαλίτικης και δασικής γης κ.λπ.

Ταυτόχρονα, πρέπει να δημιουργηθεί ειδικός οργανισμός προώθησης γεωργικών προϊόντων, μητρώο αγροτών, κάλυψη όλης της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής από τον ΟΓΑ, απλοποίηση των διαδικασιών του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης και πολλά άλλα.

Οι αγροτικές περιοχές πρέπει να ενισχυθούν με ολοκληρωμένα προγράμματα και μέτρα ευρύτερης αγροτικής ανάπτυξης, με σύγχρονη τεχνολογία και ορθολογιστική εκμηχάνιση της γεωργίας και λοιπά.

Έτσι, οι πατατοκαλλιεργητές, οι σιτοκαλλιεργητές, οι αγελαδοτρόφοι, που η παρούσα η κυβέρνηση τους αδίκησε τόσο με τις αποφάσεις της, όπως και οι άλλοι κλάδοι οι οποίοι χρήζουν βοήθειας... Χωρίς αγρότες δεν μπορεί να υπάρξει ύπαιθρος.

Βέβαια, για να υπάρξει ύπαιθρος και να παραμείνει ζωντανή, χρειάζεται να γίνουν σε όλες της κοινότητες της Κύπρου και μία σειρά από έργα υποδομής. Οι κοινότητες της επαρχίας μου και η πόλη της Λάρνακας αναμένουν να γίνουν αμέσως κάποια έργα, στα οποία θα αναφερθώ πιο κάτω. Θα προσπαθήσω να σκιαγραφήσω εν συντομία τα κύρια προβλήματα της πόλης και επαρχίας Λάρνακας.

Η Λάρνακα από καιρό περιμένει να δει να πραγματοποιείται η ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας, ένα έργο το οποίο θα δώσει μία νέα πνοή, αλλά και θα αλλάξει το παραλιακό μέτωπο των Φοινικουδών. Δυστυχώς, το έργο δεν μπορεί να προχωρήσει αμέσως λόγω των γραφειοκρατικών διαδικασιών που προέκυψαν κατά τη διάρκεια των προσφορών. Είναι εδώ που καλούμε, αλλά και ζητούμε επίμονα από τον αρμόδιο Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων όπως παρέμβει δυναμικά και χωρίς καθυστέρηση επιλύσει αυτό το πρόβλημα, το οποίο έχει προκύψει, προς όφελος της πόλης της Λάρνακας.

Η ίδια κατάσταση όσον αφορά τις καθυστερήσεις υπάρχει και σε σωρεία άλλων προβλημάτων που αφορούν το οδικό δίκτυο της πόλης, τους σχεδιασμούς του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων όσον αφορά τον τουριστικό δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας (τρίτη και τέταρτη φάση) που θα αναβαθμίσει την τουριστική περιοχή της Βορόκληνης και Πύλας, το δρόμο για επέκταση της λεωφόρου Αλέξανδρου Παναγούλη, η οποία θα εξυπηρετήσει και την κοινότητα Λειβαδιών, την ανάπτυξη των λεωφόρων Πιαλέ Πασά, Γρηγόρη Αυξεντίου, Γρίβα Διγενή και άλλων.

Η λειτουργία ενός πανεπιστημίου στη Λάρνακα είναι επιβεβλημένη ανάγκη.

Το νοσοκομείο της πόλης μας νοσεί και χρήζει άμεσης θεραπευτικής αγωγής λόγω έλλειψης χώρων, αλλά και ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού, καθώς και αναλώσιμων υλικών. Είναι η ώρα που η κυβέρνηση πρέπει, εδώ και τώρα, να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στην επέκταση και στη στελέχωση του νοσοκομείου.

Οι Λαρνακείς έχουν κουραστεί από τις υποσχέσεις και ζητούν και θέλουν, χωρίς άλλες καθυστερήσεις, να προχωρήσουν αμέσως τα έργα υποδομής που προγραμματίζονται, για να γίνει η πόλη του Ζήνωνα μια σύγχρονη και πραγματικά ευρωπαϊκή πόλη.

Τα Κοκκινοχώρια της Λάρνακας, η Ξυλοφάγου, η Ορμίδεια και η Ξυλοτύμπου, ζητούν επίμονα, εδώ και τώρα, όπως, χωρίς άλλη καθυστέρηση, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχωρήσει αμέσως στην εξαγγελία και λειτουργία λυκείου

στην περιοχή. Ένα έργο το οποίο θα βοηθήσει το μαθητόκοσμο της περιοχής και θα απαλλάξει από την ταλαιπωρία τους μαθητές που ξεκινούν από πολύ νωρίς από τα σπίτια τους, για να πάνε στο σχολείο.

Οι κοινότητες Οράς, Μελίνης, Οδούς και Αγίων Βαβατσηνιάς ζητούν επίμονα τη δημιουργία ενός περιφερειακού δημοτικού σχολείου. Η κοινότητα Κόρνου θέλει και αυτή το δικό της δημοτικό σχολείο.

Η Χοιροκοιτία ζητεί επειγόντως όπως το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχωρήσει, χωρίς χρονοτριβή, στην απαλλοτρίωση γης και τη δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων για το δημοτικό σχολείο της κοινότητας.

Στην ευρύτερη περιοχή της Κοφίνου η κατάσταση που επικρατεί από τη δυσσομία και τη μόλυνση του περιβάλλοντος που προκαλείται από το σφαγείο και τις άλλες οχληρές βιομηχανίες είναι απαράδεκτη. Οι κάτοικοι των κοινοτήτων Αγκλεισίδων, Μαζωτού, Αναφωτίδας, Αλεθρικού, Αλαμινού, Κοφίνου και Μεννόγειας αναγκάζονται να μένουν εσώκλειστοι στα σπίτια τους τα βράδια, κυρίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, λόγω της δυσσομίας, και τα αρμόδια υπουργεία αδιαφορούν για την υγεία των κατοίκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τάσου, έχετε ένα λεπτό και πρέπει να ολοκληρώσετε.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Απλώς, αν δε γινόταν παρέμβαση προηγουμένως... Εντάξει.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Δημήτρη Συλλούρη)

Ορίστε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πόσα χωριά έμειναν;

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Ε, είναι όλα τα χωριά της επαρχίας.

Κύριε Πρόεδρε, εντάξει. Αν νομίζετε ότι πρέπει να σταματήσω, δεν έχω κανένα λόγο να μη σταματήσω. Αν μου δίνετε το δικαίωμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ σας δίνω το δικαίωμα να μιλάτε μέχρι αύριο το πρωί. Όμως οι υπόλοιποι συνάδελφοι, αντιλαμβάνεστε, έχουμε αυτοπεριοριστεί. Γι' αυτό, είπατε αρκετά.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Ένα λεπτό. Αν νομίζετε ότι στο ένα λεπτό μπορώ να το χρησιμοποιήσω και με τις παρεμβάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ένα λεπτό.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Ο ακριτικός δήμος Αθηνίου περιμένει και απαιτεί όπως το κράτος συνεισφέρει το 80% του κόστους για την εκτέλεση του αποχετευτικού, μια και ο δήμος θα προχωρήσει από μόνος του στην εκτέλεση.

Ο δήμος Αραδίππου, ο Άγιος Θεόδωρος, τα Πυργά, ο Ψεματισμένος, ο Ψευδάς και οι άλλες επηρεαζόμενες κοινότητες αντιδρούν και δεν αποδέχονται να τοποθετηθούν αιολικά πάρκα στην περιοχή τους.

Η κοινότητα Τόχνης περιμένει εδώ και αρκετά χρόνια την ολοκλήρωση της μελέτης και την εξαίρεση από τη λευκή ζώνη όσης γης της δεν επηρεάζεται από την αστάθεια του εδάφους.

Τα κοινοτικά συμβούλια Λάγειας, Βάβλας, Δελίκηπου και Αγίας Άννας ζητούν όπως ανοιχθούν οικόπεδα για φτωχές οικογένειες και δοθούν ελεύθερα σε δικαιούχους, ανεξαρτήτως του χώρου διαμονής τους, έτσι ώστε να κρατηθούν ζωντανές οι κοινότητες.

Οι δημότες Λευκάρων και ειδικά οι κάτοικοι των Κάτω Λευκάρων περιμένουν και ζητούν επίμονα όπως τα παραδοσιακά λευκαρίτικα κεντήματα κατοχυρωθούν, για να απαλλαγούν από το καρκίνωμα των απομιμήσεων που καταστρέφουν το εμπόριο.

Οι κάτοικοι των κοινοτήτων Κιτίου, Περβολιών, Μαζωτού, Αλαμινού και Ζυγίου ζητούν την άμεση κατασκευή κυματοθραυστών, που θα δώσουν ένα τέλος στη διάβρωση που συντελείται εδώ και χρόνια στις ακτές τους.

Οι κοινότητες Τερσεφάνου, Αβδελλερού, Κάτω Δρυ, Τρούλλων, Καλαβασού, Βαβατινιάς, Σκαρίνου και Μοσφιλωτής ζητούν την εκτέλεση κάποιων εξωραϊστικών έργων, τα οποία θα αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να καλέσω την κυβέρνηση να πάρει όλα εκείνα τα ενδεικνυόμενα μέτρα που σκοπό θα έχουν, σ' αυτές τις δύσκολες μέρες που περνά η γεωργοκτηνοτροφία του τόπου μας από την ανομβρία και το σκληρό ανταγωνισμό, να διασφαλίσουν με μια ολοκληρωμένη αγροτική πολιτική τα εισοδήματα των αγροτών μας, για να ανατραπούν τα δυσάρεστα. Την ίδια ώρα να προχωρήσουν όλα εκείνα τα έργα υποδομής που είναι απαραίτητα, όπως τα ζητούν οι κοινότητες, ούτως ώστε ο κόσμος της υπαίθρου να παραμείνει στη γη των πατέρων του, γιατί αυτό επιβάλλει το εθνικό συμφέρον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Τάσου που τα είπε όλα, δεν άφησε τίποτε που να μην το αναφέρει. Βέβαια, αυτά τα λεπτά που πήρες επιπρόσθετα θα τα αφαιρέσω από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κανένα πρόβλημα.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζετε πολύ καλά ότι έγιναν τρεις παρεμβάσεις κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου. Αντιλαμβάνεστε ότι...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...το χρονόμετρο πρέπει να σταματά εκείνη την ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να δώσω το λόγο στο συνάδελφο Ντίνο Χατζηνικόλα.

ΝΤ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν να διαβάσω την ομιλία μου, θα ήθελα έτσι να σχολιάσω δύο-τρία ζητήματα τα οποία έχουν ληχθεί από τους εκλεκτούς συναδέλφους, τον κ. Χατζηγιάννη και τον κ. Τάσου. Μας έχει πει το πρωί ο κ. Χατζηγιάννη, μας έχει εκφράσει μάλλον τη δυσαρέσκειά του, γιατί ο Κύπριος αγρότης, ο Κύπριος κτηνοτρόφος πωλεί ένα ευρώ και ο καταναλωτής αγοράζει τρία ευρώ. Ε, αυτό το πράγμα είναι τοίς πάσι γνωστό. Όμως, όταν το ΑΚΕΛ -όχι τώρα, αλλά για δεκαετίες- έβαζε νομοθετήματα, προτάσεις νόμου, για να αρθεί αυτή η αδικία και εις βάρος του καταναλωτή, αλλά και εις βάρος

του Κύπριου γεωργού, το κόμμα του ήταν το πρώτο που καταψήφισε και τους συνδέσμους εμπορίας και τα συμβούλια εμπορίας. Γι' αυτό, ας αναλογιστεί τι έχει γίνει και δεν είναι σημερινά φαινόμενα αυτά τουλάχιστο, αυτή η αισχροκέρδεια η οποία για δεκαετίες τώρα γίνεται εις βάρος και του καταναλωτή και του Κύπριου γεωργού.

Μας έχει πει ο κ. Χατζηγιάννη το πρωί και διαμαρτύρεται, γιατί δεν επιτρέπουν στους Κύπριους γεωργούς στα Κοκκινοχώρια να αντλούν -αλόγιστα, θα έλεγα εγώ- τις οποιοσδήποτε ποσότητες νερού τις οποίες χρειάζονται για να συνεχίσουν το επάγγελμα. Δεν έχει κανέναν, μα κανέναν, που θα ήθελε ή θα επιθυμούσε να μην έχουν οι Κύπριοι γεωργοί νερό, για να παράγουν τα προϊόντα τα οποία πρέπει να παράγουν, ώστε να συνεχίσουν και τις ασχολίες τους. Όμως, ξέρει και πολύ καλά -και αυτό μάς έχει αναλυθεί επανειλημμένα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, στην οποία είναι και μέλος- πόσο μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα έχουν ήδη δημιουργηθεί σε αυτή την περιοχή, το ότι έχει εισχωρήσει η θάλασσα στα εκατό σαράντα μέτρα και βάθος σ' αυτή την περιοχή. Και εμείς επιμένουμε ότι πρέπει να αντλούμε συνέχεια νερό απ' αυτή την περιοχή! Γιατί δε βάζουν για τις άλλες περιοχές; Μόνο στα Κοκκινοχώρια υπάρχουν αγρότες; Στη δυτική περιοχή Λεμεσού ή στην Πάφο ή σε οποιαδήποτε άλλη επαρχία δεν υπάρχουν αγρότες και δεν πρέπει να αντλούμε όλοι νερό;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, λίγη ησυχία, αν έχετε την καλοσύνη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να 'στε καλά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Χατζηνικόλα.

ΝΤ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΣ:

Όσον αφορά το θέμα του υδατικού, στο οποίο έχουν αναφερθεί και οι δύο συναδέλφοι -και ο κ. Τάσου και ο κ. Χατζηγιάννη- και μας έχουν εξηγήσει και ξαναεξηγήσει, αλλά και μας κάνουν και κριτική, γιατί αφήσαμε τον κόσμο χωρίς νερό. Δεν είναι σημερινό φαινόμενο το θέμα του υδατικού στην Κύπρο. Είναι ένα πράγματι σοβαρότατο πρόβλημα, για το οποίο μπορεί να έχουμε ευθύνες όλοι μας όσοι είμαστε μέσα σ' αυτή την αίθουσα. Το αν θα λυθεί το υδατικό ή ο βαθμός στον οποίο μπορούμε να επιλύσουμε το υδατικό είναι θέμα διαλόγου και προτάσεων από όλους μας και δεν είναι θέμα να κατηγορεί ο ένας τον άλλον. Γιατί θα μας πείτε ότι παρελθοντολογούμε, αν έρθουμε στη δεκαετία του κ. Κληρίδη. Τι τραγικά λάθη και τι παραλείψεις είχαν γίνει όσον αφορά το υδατικό. Γι' αυτό ο καθένας ας αναλογιστεί...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Τάσου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τάσου, σας παρακαλώ!

ΝΤ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΣ:

Γι' αυτό ο καθένας ας αναλογιστεί το μερίδιο ευθύνης που του αναλογεί και ας συνεργαστούμε, για να δούμε μέχρι ποιου βαθμού επιλύουμε αυτό το μεγάλο πρόβλημα. Γιατί, αν θα γίνουν αφαλατώσεις, σίγουρα υπάρχουν κάποιες διαδικασίες, νομικές διαδικασίες, τις οποίες τουλάχιστον η κυβέρνηση πρέπει να είναι η πρώτη η οποία να τηρεί αυτές τις νομικές διαδικασίες και δεν μπορούμε να αυθαιρετούμε, γιατί πρέπει να επιλύσουμε αμέσως κάποιο από τα προβλήματα.

Ανησυχεί ο κ. Τάσου για την τριμερή: ότι δε συμφωνούμε μεταξύ μας και ότι παρουσιάζει προβλήματα η τριμερής. Η τριμερής, κύριε Τάσου, μην ανησυχείς, υπάρχει, λειτουργεί και αποδίδει και καρπούς. Να σας ανησυχήσει το πρόβλημα που

υπάρχει πάντοτε σχεδόν μέσα στο Δημοκρατικό Συναγερμό και υπάρχουν διαφωνίες, όχι για μικρά θέματα, αλλά και για μεγάλα θέματα, όπως είναι το εθνικό πρόβλημα. Αυτό να σας ανησυχεί και τα υπόλοιπα είναι δουλειά δική μας και θα τα διορθώσουμε.

Μας έχει μιλήσει ο κ. Τάσου μέσα από τις ευφάνταστες ιδέες τις οποίες έχει καταθέσει -δεν ξέρω, πάλι θα μου πείτε ότι παρελθοντολογώ- για τα δέκα χρόνια διακυβέρνησης του κ. Κληρίδη, αν δεν είχαμε σκεφτεί όλες αυτές τις προτάσεις, αλλά καταλήγει και μας λέγει ότι μια είναι η λύση των προβλημάτων, όταν η κυβέρνηση εφαρμόσει μια ολοκληρωμένη, σύγχρονη ευρωπαϊκή αγροτική πολιτική. Εγώ θα ήθελα να μας την περιγράψετε, κύριε Τάσου, και να μας εξηγήσετε γιατί σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνονται κάθε μέρα διαδηλώσεις αγροτών. Αν έχουν επιλύσει τα προβλήματα των αγροτών σ' αυτές τις χώρες, θέλω να μας εξηγήσετε και εμάς ποια είναι αυτή η πολιτική η ευρωπαϊκή, η ολοκληρωμένη, η σύγχρονη την οποία εφάρμοσαν σ' άλλες χώρες και δεν υπάρχουν αγροτικά προβλήματα.

Εγώ ένα πράγμα θα ήθελα να διαβεβαιώσω και τον κ. Τάσου και τον κ. Χατζηγιάννη, που ανησυχούν πάρα πολύ για την πορεία υλοποίησης του προγράμματος του κ. Χριστόφια. Ε, σε δέκα χρόνια άλλοι δεν έκαναν αυτά τα οποία έπρεπε να κάνουν και μας καλούν εμάς σε δέκα μήνες διακυβέρνησης να τα κάνουμε; Να μην ανησυχείτε και μέχρι την ολοκλήρωση της πενταετίας και με την ανάληψη της νέας πενταετίας, αρκετά απ' αυτά τα προβλήματα, αν όχι όλα, θα είναι λυμένα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί ευκαιρία για συζήτηση, ανάλυση και εξαγωγή συμπερασμάτων για όλα όσα έγιναν και όσα προγραμματίζονται να πραγματοποιηθούν στον επόμενο χρόνο. Αποτελεί ουσιαστικά ευκαιρία για ενδοσκόπηση για ζητήματα που αφορούν τα της οικονομικής και κοινωνικής μας πολιτικής. Ο φειτός προϋπολογισμός είναι και ο πρώτος προϋπολογισμός της νέας κυβέρνησης, της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια.

Ο πρώτος χρόνος διακυβέρνησης συνέπεσε χρονικά και με την οικονομική κρίση του καπιταλιστικού συστήματος και τις εν γένει αδυναμίες του νεοφιλελεύθερου μοντέλου διακυβέρνησης να ανταποκριθεί. Αυτή η κρίση έχει ήδη επηρεάσει παγκόσμια την οικονομία και αναπόφευκτα και την κυπριακή οικονομία, σε μικρότερο βεβαίως μέγεθος, ένεκα των βελτιωμένων οικονομικών δεικτών που παρουσιάστηκαν τα τελευταία χρόνια. Αναφερόμαστε στα πιο πάνω, ακριβώς για να καταδείξουμε την άμεση επίδραση στη γεωργία και στο περιβάλλον ολοκληρωμένα, συνολικά και διαχρονικά. Η σημερινή κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στην κυπριακή αγροτική οικονομία είναι αποτέλεσμα:

1. των φιλελευθεροποιήσεων με τις συμφωνίες της GATT και τη δημιουργία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου·
2. των ενταξιακών διαπραγματεύσεων και της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο·
3. της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όλες αυτές οι συμφωνίες και εξελίξεις δημιούργησαν επιπρόσθετες δυσκολίες και προβλήματα στον τομέα της γεωργίας. Οι ήδη υπάρχουσες δυσκολίες είχαν σχέση με το υψηλό κόστος παραγωγής, τη διάρθρωση της παραγωγικής διαδικασίας, τον πολυτεμαχισμό του κλήρου, τη μειωμένη παραγωγικότητα, τους αναχρονιστικούς θεσμούς εμπορίας. Όλα αυτά στην πράξη επιβάρυναν τα χρόνια προβλήματα του αγροτικού κόσμου. Ένεκα των υποχρεώσεών μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν μπορούσε να παρέχεται η ίδια κρατική επιχορήγηση και προστασία όπως παλαιότερα, μειώθηκαν ή καταργήθηκαν οι δασμοί και -κυριότερα- το κόστος των επενδύσεων για την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο το επωμίσθηκε ο Κύπριος αγρότης.

Εκείνη τη χρονική στιγμή δεν είχαμε τις δυνατότητες να αντεπεξέλθουμε, αφήνοντας τον αγροτικό μας κόσμο έρμαιο στην πίεση της ελεύθερης αγοράς. Και δεν ήμασταν έτοιμοι να ανταποκριθούμε, ακριβώς γιατί οι τότε κυβερνώντες άφησαν τους

αγρότες μας να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό χωρίς καμία υποδομή. Ας μην ξεχνάμε ότι η κυβέρνηση Κληρίδη δε διεκδίκησε τα προενταξιακά κονδύλια, αλλά ούτε και ενίσχυσε από εθνικούς πόρους τον αγροτικό κόσμο. Αυτή η αναφορά δεν είναι παρελθοντολογία ούτε εύχο σύνημα. Δυστυχώς, είχε άμεση επιρροή, σε συνάρτηση με άλλους παράγοντες, στη σημερινή κατάσταση.

Μεταξύ άλλων, θα πρέπει να αναζητήσουμε και να αξιολογήσουμε τους εξωγενείς παράγοντες που συμβάλλουν στην παρούσα κατάσταση. Ένας μικρός αριθμός πολυεθνικών καθορίζει τις τιμές της αγοράς και τους κανόνες του ανταγωνισμού σε όλο τον κόσμο. Οι διαπραγματεύσεις στα πλαίσια των κανόνων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου διεξάγονται κυρίως μεταξύ των μεγάλων εμπορικών εταιριών, εξασφαλίζοντας τα δικά τους συμφέροντα σε βάρος των λεγόμενων “αναπτυσσόμενων” κρατών και των κρατών του Τρίτου Κόσμου. Σύμφωνα με στοιχεία, οι πέντε μεγαλύτερες αλυσίδες στον κόσμο ελέγχουν το 18% της παγκόσμιας αγοράς κατανάλωσης τροφίμων. Ανάλογη κατάσταση παρουσιάζεται και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου οι δεκαπέντε μεγαλύτερες αλυσίδες μέσα σε τέσσερα χρόνια αύξησαν το μερίδιό τους κατά 7%. Συγκεκριμένα, από το 31% το 2004 στο 38% σήμερα, ελέγχοντας την αγορά με διάφορα μέσα και ταυτόχρονα επιβαρύνοντας το περιβάλλον και την οικολογική ισορροπία.

Συγκεκριμένα, οι υπέρμαχοι των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων από την αρχή του εγχειρήματός τους πρόβαλλαν το ψεύτικο επιχείρημα ότι με αυτά θα μπορέσει η ανθρωπότητα να συμβάλει αποτελεσματικά στη καταπολέμηση της πείνας, αυξάνοντας ουσιαστικά τη συνολική τροφή στον πλανήτη, μειώνοντας τις απώλειες, ώστε να δημιουργήσουν ανθεκτικές τροφές σε μέρη της γης όπου ο πληθυσμός πεθαίνει από την πείνα και την έλλειψη τροφής. Το ψεύτικο επιχείρημα! Το συμπέρασμα είναι ότι ελέγχουν την παραγωγή τροφίμων και πρώτων υλών. Απλά αναφέρουμε ότι οι εταιρίες βιοτεχνολογίας έχουν καταφέρει να επιβάλουν πνευματικά δικαιώματα στα μεταλλαγμένα και κατ’ επέκταση στους σπόρους που χρησιμοποιούν οι αγρότες, όπως επίσης έχουν καταφέρει να δημιουργήσουν σπόρους που χρησιμοποιούνται μόνο μία φορά, έτσι ώστε να αναγκάζονται να αγοράζουν ξανά και ξανά σπόρους από τις ίδιες εταιρίες, αφού αυτές στο τέλος ελέγχουν και την αγορά των ζιζανιοκτόνων.

Επιγραμματικά επίσης αναφέρουμε τα πιο πρόσφατα εγχειρήματα, όπως τα τρόφιμα- κλώνους και τη χρησιμοποίηση τροφίμων για την παραγωγή καυσίμων, τα οποία με τη σειρά τους καθιστούν αβέβαιο το μέλλον του πλανήτη. Αναφορικά με τα βιοκαύσιμα, μελέτες αποδεικνύουν ότι αποτελέσματα αυτών των προσπαθειών είναι η αύξηση του κόστους διατροφής, το άνοιγμα της ψαλίδας ανάμεσα στις φτωχές και τις πλούσιες χώρες, ο έλεγχος της παγκόσμιας αγοράς τροφίμων, χωρίς ουσιαστικά ιδιαίτερο όφελος στο θέμα της ενέργειας, αφού το πιθανότερο τελικό αποτέλεσμα θα είναι η περαιτέρω επιβάρυνση του πλανήτη με διοξείδιο του άνθρακα, λόγω της αποψίλωσης των δασών που χρησιμοποιούνται ως καλλιεργήσιμες εκτάσεις, αλλά και λόγω της μειωμένης απόδοσής τους σε σχέση με την ενέργεια που απαιτείται για να παραχθούν.

Αναφορικά με τις δυσκολίες του Κύπριου αγρότη, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας την άνοδο των καυσίμων και του αγροτικού πετρελαίου, των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων, την ανομβρία και τη γενικότερη πολιτική που μεθοδεύεται από τις Βρυξέλλες και στοχεύει στη συρρίκνωση της γεωργίας και ιδιαίτερα των μεσογειακών προϊόντων.

Όλα αυτά είναι συγκεκριμένα κάτω από το λεκτικό της αιφόρου ανάπτυξης. Μιας ανάπτυξης που θα φέρνει αεί καρπούς. Πολιτικές που πορεύονται με βάση το σημαίνον παρά με το σημαϊνόμενο της λέξης. Η αιφόρος ανάπτυξη ταυτίζεται με την οικονομική μεγέθυνση, ανάπτυξη που μετριέται στοχοπροσηλωμένα, οικονομικίστικα. Και αυτό οφείλεται στο ότι δεν έχουν υιοθετηθεί κάποιοι δείκτες που θα συνυπολογίζουν ποιοτικές και όχι οικονομικές παραμέτρους. Η επιδέξια ασάφεια του όρου επιτρέπει να εφαρμόζονται πολιτικές που ουσιαστικά επιβαρύνουν ραγδαία το περιβάλλον. Το περιβάλλον για το καπιταλιστικό σύστημα είναι ένας παράγοντας που

μπορεί να καταστρέφεται και να αυξάνεται το κέρδος, με δυσμενείς επιπτώσεις για αυτό, τον άνθρωπο και την υγεία.

Εμείς, έγκαιρα, ως ΑΚΕΛ προειδοποιούσαμε ότι η “ελεύθερη αγορά”, η φιλελευθεροποίησή της και οι συγκεντροποιήσεις των κολοσσών το μόνο που δεν έκαναν είναι να αυξήσουν τον ανταγωνισμό προς όφελος του πολίτη. Αυτή η προσέγγιση δηλαδή των αιτίων και των αιτιατών αποτελεί και την καλύτερη μέθοδο, για να προχωρήσουμε να αντιμετωπίσουμε και να αναδιοργανώσουμε την αγροτική μας πολιτική. Αντιμετωπίζοντας την ως ένα σημαντικό κομμάτι της παραγωγικής μας διαδικασίας που αποφέρει πολλαπλά ωφελήματα στον τόπο και τους ανθρώπους.

Η κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια στοχεύει να πετύχει την επίλυση χρόνιων προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο κλάδος, αλλά και να στηρίξει τα μικρομεσαία οικογενειακά αγροτικά νοικοκυριά. Η παρούσα κυβέρνηση αντικρίζει τα αγροτικά ζητήματα με το φακό της ευρύτερης κοινωνικής ευαισθησίας και όχι υπό το πρίσμα στενών οικονομικών δεικτών. Βασικός άξονας άσκησης αναπτυξιακής αγροτικής πολιτικής είναι ο ορθολογικός συνδυασμός, δηλαδή:

1. η βελτίωση της υποδομής των μονάδων·
2. η μείωση του κόστους παραγωγής·
3. η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν με κοινοτικά και εθνικά κονδύλια, αλλά και από τις αναπτυξιακές δαπάνες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Θεωρούμε ότι στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 θα πρέπει να απλοποιηθούν οι διαδικασίες και αυτό να ενισχυθεί με πρόσθετα εθνικά κονδύλια για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών και κτηνοτροφικών μονάδων, ώστε να καταστεί ανταγωνιστικό το αγροτικό μας προϊόν.

Στόχος είναι να σχεδιαστούν και να προωθηθούν μέτρα, για να αναβαθμιστεί ο ρόλος του αγρότη και να καταστεί πολυλειτουργικός. Πέρα από την ανάγκη για προώθηση της έρευνας, επιτακτική είναι και η ανάγκη για εκπαίδευση των αγροτών σε θέματα παραγωγής, εμπορίας και χρήσης της σύγχρονης τεχνολογίας. Γι' αυτό και χρειάζεται η δημιουργία κέντρων αγροτών, ώστε να ενημερώνονται οι αγρότες και να αξιοποιούνται τα κοινοτικά προγράμματα. Η αναζωογόνηση της υπαίθρου και ιδιαίτερα της απομακρυσμένης υπαίθρου μπορεί να γίνει και με την ανάπτυξη του αγροτουρισμού, προωθώντας έτσι το αγροτικό μας προϊόν.

Αναφορικά με την έρευνα για γεωργικά ζητήματα, θα προωθηθεί η περαιτέρω συνεργασία με το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, αλλά και συνεργασία με φορείς του εξωτερικού. Επίσης, χρειάζεται η εισαγωγή τριτοβάθμιας τεχνικής γεωργικής εκπαίδευσης και ενίσχυση της λυκειακής γεωργικής εκπαίδευσης σε παραδοσιακές αγροτικές περιοχές.

Βασική παράμετρος για την αναδιάρθρωση της αγροτικής οικονομίας είναι η χάραξη πολιτικής, ο διάλογος, η συζήτηση και η ανταλλαγή εμπειριών. Είναι γι' αυτό που χρειάζεται να θεσμοθετηθεί και να στηριχθεί η Συμβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας. Ο γεωργικός κλάδος πλήττεται και από το υδατικό πρόβλημα. Για την αντιμετώπισή του χρειάζεται η θεσμοθέτηση ανεξάρτητου φορέα διαχείρισης όλου του υδάτινου πλούτου. Χρειάζεται η παροχή νερού για γεωργική χρήση, αλλά και η χρήση προηγμένων τεχνολογικά αρδευτικών συστημάτων. Επίσης, η χρήση εξαγνισμένου νερού σε καλλιέργειες κτηνοτροφικών φυτών και ζωοτροφών θα συμβάλει στη μείωση του όλου προβλήματος.

Αναφορικά με τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, θα πρέπει να βελτιωθούν οι παρεχόμενες ασφαλίσεις, έτσι ώστε να καλύπτονται ζημιές από ακραία καιρικά φαινόμενα και νόσους που εξελίσσονται λόγω των καιρικών συνθηκών σε επιδημίες. Απαραίτητη είναι η δημιουργία επιπρόσθετων σταθμών παρακολούθησης των καιρικών συνθηκών και η τήρηση στατιστικών στοιχείων.

Είναι απαραίτητο να στηριχθεί η βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, να καθοριστούν πρότυπα για την ποιότητα των τροφίμων και να γίνεται έλεγχος από το στάδιο της παραγωγής έως και το τελικό στάδιο. Επίσης, απαραίτητη είναι η μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων, αλλά και η διεκδίκηση του δικαιώματος όπως καταστεί η Κύπρος ζώνη ελεύθερη από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς.

Όσον αφορά την οικολογική ισορροπία στην Κύπρο, αυτή έχει διαταραχθεί από το βίαιο διαχωρισμό του οικοσυστήματος, λόγω της εισβολής, της άναρχης ανάπτυξης και της απουσίας για δεκαετίες σωστής και ισορροπημένης κρατικής πολιτικής. Αποτέλεσμα είναι η όξυνση των περιβαλλοντολογικών προβλημάτων. Πέρα από την ανάγκη καλλιέργειας περιβαλλοντολογικής συνείδησης και στήριξης του πολυλειτουργικού ρόλου του Κύπριου αγρότη, χρειάζεται η ενθάρρυνση από το κράτος της έρευνας για τα περιβαλλοντολογικά και αναπτυξιακά προβλήματα.

Παράλληλα, η αναζωογόνηση της υπαίθρου θα επέλθει με τη δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης της γεωργικής και γενικότερα της αγροτικής οικονομίας με στόχο την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να στοχεύσουμε στη διατήρηση ενός υγιούς και ζωντανού τομέα της πρωτογενούς παραγωγής. Να προστατευθούν και να διατηρηθούν τα εδάφη για χρήση από τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Να δώσουμε έμφαση στη διατήρηση της φυσιογνωμίας του τόπου και της παράδοσης στην υπαίθρο δίνοντας κίνητρα για εγκατάσταση και παραμονή των νέων ανθρώπων στην υπαίθρο. Οι υπηρεσίες στην υπαίθρο χρειάζονται αναβάθμιση τόσο σε ζητήματα υποδομής όσο και σε ζητήματα εκπαίδευσης σε βρεφοκομεία, νηπιαγωγεία, παιδοκομικούς σταθμούς και στέγες ευημερίας ηλικιωμένων, ενισχύοντας με αυτούς τους τρόπους τον αγροτικό κόσμο και το δύσκολο ρόλο του.

Με ιδιαίτερη χαρά παρατηρούμε ότι ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είναι αυξημένος κατά 10,4% σε σχέση με την περσινή χρονιά. Προτεραιότητες του υπουργείου είναι η αντιμετώπιση της τρομώδους νόσου των αιγοπροβάτων, η μετακίνηση κτηνοτροφικών υποστατικών αλλά και η αγορά σπόρων. Στον τακτικό προϋπολογισμό υπάρχει αύξηση κατά 32,4% στα κονδύλια που αφορούν τη λήψη έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του υδατικού προβλήματος. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 συγχρηματοδοτείται με ποσοστό 50% από την Ευρωπαϊκή Ένωση και 50% από εθνικούς πόρους, με συνολικές δαπάνες €325 εκατομμύρια. Επίσης, η Κυπριακή Δημοκρατία θα συνεισφέρει ως κρατική ενίσχυση €55,3 εκατομμύρια.

Κονδύλι €1 εκατομ. προορίζεται για την κατασκευή και λειτουργία κέντρου διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων και χώρων ταφής αμιαντούχων υλικών. Σημαντική αύξηση ύψους €1.450.000 στο σχέδιο παροχής βοήθειας στους εγκλωβισμένους γεωργούς. Στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων υπάρχει μια πολύ μεγάλη αύξηση ύψους €58,5 εκατομ. που αφορά την αγορά νερού από τις αφαλατώσεις αλλά και την κατασκευή έργων υποδομής. Σημαντικό κονδύλι €80 εκατομ. αφορά την καταβολή γεωργοκτηνοτροφικών επιχορηγήσεων, συμπληρωματικές ενισχύσεις για εκταρικές επιδοτήσεις, κεφαλικές επιδοτήσεις βοοειδών και αιγοπροβάτων, επιδοτήσεις μπανανών κ.ά. Περιλαμβάνεται επίσης ποσό ύψους €10 εκατομ. που αφορά το σχέδιο ρύθμισης αγροτικών χρεών συνολικού ύψους €36,1 εκατομμυρίων. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στους κατοίκους των ορεινών περιοχών ύψους €85 ανά άτομο και συνολικού ύψους €8 εκατομμυρίων.

Παραθέσαμε τους πιο πάνω αριθμούς, για να καταδείξουμε την πρόθεση και την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια να επιλύσει τα τρέχοντα προβλήματα και να χαράξει συνολικά πολιτική για τον αγροτικό κόσμο και το περιβάλλον.

Παραδείγματα σωστής διαχείρισης και αυτών των ζητημάτων υπάρχουν αρκετά στην ολιγόμηνη διακυβέρνηση του τόπου. Θυμίζουμε την άμεση ανταπόκριση για αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος με την εισαγωγή νερού από την Ελλάδα, αλλά και την κατασκευή μονάδων αφαλάτωσης. Σημαντικότερη είναι και η εξέλιξη

αναφορικά με το Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη δυνατότητα που δίνεται στην Κύπρο να καταστεί χώρα απαλλαγμένη από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς. Αυτή η δυνατότητα μας δόθηκε μετά από πετυχημένη παρέμβαση της κυβέρνησης, μια βασική προεκλογική μας θέση. Θυμίζουμε την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την κάλυψη του 50% της καταγραφείσας ζημιάς για όσους πλήγηκαν από την ανομβρία και την παροχή €67,5 εκατομ. υποβοηθώντας την κυπριακή γεωργοκτηνοτροφία. Αποζημιώσεις δόθηκαν και στις φυτικές κτηνοτροφικές καλλιέργειες, παρ' όλο που υπάρχει κάλυψη από τον ΟΓΑ γι' αυτό το ζήτημα. Επίσης, η ρύθμιση των αγροτικών χρεών αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

Συνοψίζοντας και λαμβάνοντας υπόψη τη διεθνή κρίση, τα χρόνια προβλήματα του κλάδου, τις αντιλαϊκές πολιτικές που τροχοδρομούνται κατά καιρούς από την Ευρωπαϊκή Ένωση, πιστεύουμε ότι η παρούσα κυβέρνηση επιλύει ουσιαστικά τα διάφορα προβλήματα. Με δημιουργικότητα και όραμα πιστεύουμε ότι θα συμβάλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της κυπριακής γεωργίας, ακριβώς επειδή εξυπηρετεί τα συμφέροντα του τόπου και των εργαζομένων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Ντίνο Χατζηνικόλα.

Το λόγο τώρα έχει η συνάδελφος Αθηνά Κυριακίδου.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση και ψήφιση των προϋπολογισμών ενός κράτους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων αποτελεί κορυφαία πολιτική πράξη. Μέσα από τους προϋπολογισμούς η κυβέρνηση δύναται να υλοποιήσει τις πολιτικές της. Κρίνεται δε από τους πολίτες τόσο για το έργο της όσο και για τις παραλείψεις της. Βέβαια, αυτή η κυβέρνηση κλήθηκε να υλοποιήσει προϋπολογισμούς προηγούμενης κυβέρνησης. Αν λάβουμε υπόψη μας πόσοι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί κατατέθηκαν το 2008, οι αποκλίσεις δεν ήταν μεγάλες.

Η ισχυρή ανταγωνιστική οικονομία και η ενίσχυση του κοινωνικού κράτους χωρίς φορολογικές αυξήσεις είναι οι βασικές παράμετροι μιας υγιούς κυβερνητικής πολιτικής. Διακρίνουμε στους προϋπολογισμούς του 2009 μια ανακατανομή των δαπανών προς όφελος των Υπουργείων Υγείας, Παιδείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αντικατοπτρίζοντας τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της νέας κυβέρνησης. Αντιμέτωπη η Κύπρος με τους παγκόσμιους οικονομικούς κλυδωνισμούς αποκτούν ιδιαίτερη σημασία οι φειτοί προϋπολογισμοί· ιδιαίτερα δε οι προτεραιότητες που δίνονται για κοινωνική συνοχή.

Έχω τη γνώμη, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι θα πρέπει να ζητήσουμε από το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε να έχουμε πιο σφαιρική και αντικειμενική άποψη για τα δημόσια οικονομικά, να μας παρουσιάζουν τους προϋπολογισμούς με πιο σύγχρονο και ορθολογιστικό τρόπο. Συζητείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εφαρμόζεται σε κάποιες χώρες, όπως η Αγγλία, η Γαλλία, η Σουηδία, η Ελβετία, η Γερμανία, η Νορβηγία και άλλες, η κατάρτιση των κρατικών προϋπολογισμών με βάση τα δεδουλευμένα (accrual basis) και όχι όπως αυτούς που έχουμε μπροστά μας που βασίζονται στις εισπράξεις-πληρωμές (cash basis). Να γνωρίζουμε δηλαδή ανά πάσα στιγμή τι οφείλει να εισπράξει και τι να πληρώσει το κράτος, όπως γίνεται και με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Να συμπεριλαμβάνεται επίσης και η εκτίμηση της αξίας της περιουσίας της Δημοκρατίας. Θεωρούμε επίσης χρήσιμο να γίνει μια αναλογιστική μελέτη για το κόστος των συντάξεων (pension cost) επί του κρατικού μισθολογίου. Πόσα θεωρητικά οφείλει το κράτος στους δημόσιους υπαλλήλους και θα έπρεπε να είχε αποταμιευμένα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν συζητούσαμε από τα έδρανα της Βουλής τον προϋπολογισμό του 2008, είχα προσωπικά αναφέρει ότι εκείνος ο προϋπολογισμός ήταν ιστορικός. Ιστορικός, διότι αποχαιρετούσαμε την κυπριακή λίρα και εντασσόμασταν στην Ευρωζώνη.

Ευτυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κυβέρνηση του Τάσσου, νοικοκυρεύοντας τα οικονομικά της Κύπρου προγραμματισμένα, μεθοδικά και ορθολογιστικά, με θυσίες του κυπριακού λαού, κατάφερε να εντάξει την Κυπριακή Δημοκρατία στη ζώνη του ευρώ. Αντιμέτωποι σήμερα με την παγκόσμια οικονομική κρίση θα κινδυνεύαμε ίσως και με υποτίμηση της κυπριακής λίρας, κάτι που οπωσδήποτε θα χειροτέρευε την ποιότητα ζωής του Κύπριου πολίτη. Αυτό είναι οφειλόμενη αναφορά στον εκλιπόντα Πρόεδρό μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εγγράψαμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο και συζητήσαμε τις επιπτώσεις στην υγεία από το κάπνισμα και την εφαρμογή ενός στρατηγικού σχεδιασμού, ώστε, αναλαμβάνοντας τις ευθύνες μας, να συμβάλουμε στη μείωση του καπνίσματος. Και όμως, παρ' όλο που έχει αδιαμφισβήτητα αποδειχθεί και αναγνωρισθεί το μέγεθος των συνεπειών στην υγεία και τη ζωή των πολιτών από το κάπνισμα και ιδιαίτερα από το παθητικό κάπνισμα, δεν τολμούμε, δυστυχώς, να προχωρήσουμε ξεκάθαρα σε μια οριστική νομοθετική ρύθμιση για απαγόρευση του καπνίσματος στους δημόσιους χώρους. Παραμένουμε αιχμάλωτοι των δικών μας προσωπικών αδυναμιών.

Τρεις αρμόδιοι υπουργοί της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια, οι Υγείας, Παιδείας, Δικαιοσύνης, ο ιατρικός σύλλογος, ο αντικαρκινικός, πλήθος ενεργών πολιτών μάς ζητούν να ψηφίσουμε νόμο, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο αέρας που αναπνέουν οι μη καπνιστές είναι καθαρός. Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο, επιβεβαιώνοντας ότι τόσο το κάπνισμα όσο και το ποτό είναι ο προθάλαμος των ναρκωτικών, μας ζητά να ψηφίσουμε το νόμο της πλήρους απαγόρευσης. Καλούμαστε να χτυπήσουμε αποτελεσματικά τη γάγγραινα των ναρκωτικών που έχει εισβάλει και αλώσει την κυπριακή οικογένεια. Υπάρχει μια ατομία από μέρος μας.

Η πρόταση για διαφορετικούς χώρους εστίασης για καπνιστές και μη παρουσιάζει πρακτικές δυσκολίες, αγαπητοί συνάδελφοι. Ποιος νέος, αλήθεια, εάν δεν καπνίζει, θα αποχωριστεί την παρέα του, για να καθίσει στο χώρο των μη καπνιστών; Υπάρχει έντονη καπνιστική κουλτούρα μεταξύ των νέων παιδιών. Είναι, δυστυχώς, “μαγκιά” να καπνίζουν οι νέοι. Είναι ευάλωτοι στο φιλικό περιβάλλον. Είναι εδώ που η παρέμβασή μας θα είναι καθοριστική. Οφείλουμε να αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Μπορούμε;

Στη Μεγάλη Βρετανία συζητείται αυτές τις μέρες νομοσχέδιο, ώστε να απαγορευτεί η δημόσια έκθεση καπνικών προϊόντων στους χώρους πώλησής τους, για να συμβάλουν στη μείωση της κατανάλωσής τους.

Αγαπητοί συνάδελφοι, για μας η παιδεία είναι και θα είναι πάντα προτεραιότητα. Η διασφάλιση υψηλής δωρεάν εκπαίδευσης, ώστε να δημιουργήσουμε ενεργούς και κοινωνικά ευαίσθητους πολίτες. Έχουν, ήδη, μπει οι βάσεις της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, ώστε να καταστεί το δημόσιο σχολείο ανταγωνιστικό. Μέσα από ένα θεσμοθετημένο κοινωνικό διάλογο όπου συμμετέχουν όλοι οι εταίροι να επιτευχθεί συναίνεση, να ανακτηθεί η χαμένη αξιοπιστία του εκπαιδευτικού μας συστήματος με:

- τη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής·
- την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης των εκπαιδευτικών·
- την ειδική εκπαίδευση·
- την αρμονική ένταξη των αλλόγλωσσων μαθητών·
- τη διασφάλιση της σχολικής επιτυχίας·
- το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία·

- την πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες.

Υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες στα δημόσια σχολεία, αγαπητοί συνάδελφοι, γι' αυτό οφείλουμε να εγκύψουμε με προσοχή στους κανονισμούς λειτουργίας των σχολείων. Δε θα πρέπει με τη δική μας συναίνεση να συμβάλουμε στην αφαίμαξη της δημόσιας εκπαίδευσης. Θα πρέπει να τροχοδρομηθούν λύσεις στα προβλήματα όπως:

- η έλλειψη πειθαρχίας στα δημόσια σχολεία·
- η νεανική παραβατικότητα·
- το κάπνισμα στα σχολεία·
- το αλκοόλ·
- τα ναρκωτικά.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε στη διαδικασία αναδιαμόρφωσης των αναλυτικών προγραμμάτων της εκπαίδευσης. Οι νέοι άνθρωποι να έχουν γνώσεις και δεξιότητες, για να συμβάλουν ουσιαστικά στην εργασία, την οικονομία, την πολιτική, τον πολιτισμό. Να μάθουν την ιστορία των προγόνων μας, τον ελληνικό πολιτισμό με αντικειμενικότητα και σεβασμό, χωρίς στρεβλώσεις και κομματικές σκοπιμότητες. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μέχρι την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος, θα πρέπει να ενισχύσει την εθνική, θρησκευτική, πολιτιστική ταυτότητά μας. Η κουλτούρα μας, ο πολιτισμός μας είναι η ασπίδα μας ενάντια στην παγκοσμιοποίηση και στην κατοχή.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Το 2006 υιοθετήθηκε ευρωπαϊκό ψήφισμα για την πολυγλωσσία, την εκμάθηση ξένων γλωσσών. Κάθε κράτος μέλος οφείλει να εντάξει μέσα στα αναλυτικά του προγράμματα την εκμάθηση δύο ξένων γλωσσών πέραν της μητρικής γλώσσας. Από το νηπιαγωγείο! Τώρα είναι η ώρα να υιοθετηθεί και από εμάς αυτό το ψήφισμα, ενόψει του εκσυγχρονισμού των αναλυτικών προγραμμάτων. Η γνώση ξένων γλωσσών κτίζει γέφυρες επικοινωνίας μεταξύ των λαών και των πολιτισμών. Η μαγεία του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος που ζούμε και θέλουμε να ζήσουμε ειρηνικά είναι η πολυγλωσσία και η πολυπολιτισμικότητα. Συμβάλλει στην εξάλειψη του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, φαινόμενα που έχουν τις ρίζες τους στην άγνοια. Καλλιεργείται πνεύμα αλληλεγγύης, κατανόησης, ανοχής της διαφορετικότητας και ειρηνικής συνύπαρξης. Στοιχεία που πρέπει να αναπτύξουμε και να εμπεδώσουμε στην ημικατεχόμενη πατρίδα μας.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ως βουλευτής Λεμεσού που ασχολείται με θέματα παιδείας οφείλω να σας μεταφέρω την απογοήτευση των συμπολιτών μου για τη μείωση του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ στα €44,7 εκατομμύρια. Έχει συσταθεί από Λεμεσιανούς το σωματείο "Φίλοι του ΤΕΠΑΚ" για την επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν από τη μείωση του προϋπολογισμού, ώστε να ικανοποιηθούν οι βασικές ανάγκες του πανεπιστημίου. Μερικές από τις επιπτώσεις είναι οι ακόλουθες:

- Η μη εισδοχή νέων φοιτητών για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010.
- Η άμεση αναστολή από τον Ιανουάριο 2009 όλων των προγραμμάτων.
- Η αναβολή όλων των νέων έργων υποδομής για το 2009.
- Η έλλειψη των ελάχιστων αναγκαίων αιθουσών διδασκαλίας. Χρειάζονται είκοσι τέσσερις αίθουσες και έξι αμφιθέατρα και έχουμε μόνο δέκα αίθουσες και ένα αμφιθέατρο.
- Θα παραμείνει κλειστή για τρίτη συνεχόμενη χρονιά η δημοτική βιβλιοθήκη, η οποία εξυπηρετεί όλους τους Λεμεσιανούς.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ψηφίσαμε στην τελευταία ολομέλεια της Βουλής το νόμο του ΤΕΠΑΚ για διορισμό της νέας Διοικούσας Επιτροπής μέχρι την αυτονόμηση του πανεπιστημίου. Πρωτοπορήσαμε ενσωματώνοντας στο νόμο τα αυτονόμητα, απαραίτητα όμως. Ότι δηλαδή τα μέλη της διοικούσας δε θα δικαιούνται να συναλλάσσονται εμπορικά με το ΤΕΠΑΚ και ότι δε θα δικαιούται να διοριστεί πρόσωπο που η γυναίκα του ή το παιδί του εργάζεται στο ΤΕΠΑΚ είτε να διοριστούν στο ΤΕΠΑΚ για όσο χρόνο είναι αυτός μέλος της διοικούσας. Σωστά πράξαμε και το ψηφίσαμε. Πιστεύω ότι αυτές τις επιφυλάξεις που προστατεύουν όλα τα δημόσια πρόσωπα οφείλουμε να τις ενσωματώσουμε και να τις εφαρμόσουμε παντού. Αυτό που ισχύει σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι δηλαδή, αν πρόκειται να είναι υποψήφιος για διορισμό παιδί ή σύζυγος μέλους του συμβουλίου, απλά δε λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία το μέλος, νοσεί. Έχει κανείς την ψευδαίσθηση -αλήθεια- ότι οι υπόλοιποι συνάδελφοί του θα αγνοούσαν αυτό το γεγονός; Ότι πρόκειται δηλαδή για συγγενή πρώτου βαθμού συναδέλφου τους;

Δεν είναι γι' αυτό που δεν μπορούμε ως κοινωνία να πατάξουμε το ρουσφέτι και την αναξιοκρατία; Ας προχωρήσουμε και ας αποφασίσουμε ότι πρώτοι εμείς θα ψηφίσουμε νόμους τέτοιους, ώστε να πείσουμε τον απλό πολίτη ότι θα τύχει και αυτός ίσης μεταχείρισης. Ας το εφαρμόσουμε και στους διορισμούς συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών. Ας μην επιτρέψουμε να επαναληφθούν τραγικά φαινόμενα τύπου ΘΟΚ. Γιατί η γυναίκα του Καίσαρα πρέπει και να φαίνεται τίμια. Ας προσπαθήσουμε να φέρουμε τον πολίτη κοντά στην πολιτική και στους πολιτικούς. Οφείλουμε να κάνουμε τη γενιά των €700, τα παιδιά μας, να μας εμπιστευτεί.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο πολίτης πρέπει να τυγχάνει ποιοτικής ιατρικής φροντίδας την ώρα που τη χρειάζεται. Είναι γι' αυτό που πρέπει να υπάρχει μια ορθολογιστική διαχείριση και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων μας. Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας, σε σύγκριση με το 2008, παρ' όλο που παρουσιάζει αύξηση κατά 16,87%, θεωρούμε ότι το 3,45% του ΑΕΠ ή το 7,44% του συνολικού προϋπολογισμού του κράτους θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερο. Η ποιότητα ζωής των πολιτών αποδεικνύει και το επίπεδο του πολιτισμού της χώρας. Η ψήφιση του νόμου του ΓΕΣΥ από τη Βουλή δεν είναι από μόνη της αρκετή για την εφαρμογή ενός γενικού σχεδίου υγείας για όλους τους πολίτες. Το συνεχώς αυξανόμενο κόστος της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και η στασιμότητα που παρατηρείται στην αυτονόμηση των νοσοκομείων είναι σοβαρά εμπόδια στην εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Η φυγή ιατρών από το δημόσιο τομέα θα δυσκολέψει, δυστυχώς, τα δημόσια νοσηλευτήρια να είναι ένας ανταγωνιστικός παροχέας υγείας. Χαιρετίζουμε την προσπάθεια που γίνεται για αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας. Το είπαμε και το ξαναλέμε. Δεν μπορεί απαραίτητα ένας καλός γιατρός να είναι και καλός διοικητικός. Γι' αυτό θα πρέπει οι διοικητικές θέσεις να στελεχωθούν από διοικητικούς. Διαφορετικά χάνεις ένα μάχιμο καλό γιατρό και αποκτάς έναν κακό διοικητικό.

Θεωρούμε πολύ σημαντική -και τη χαιρετίζουμε- την απόφαση για ίδρυση και λειτουργία Ιατρικής Σχολής. Ως επίσης και για το νέο τιμοκατάλογο φαρμάκων όπου γίνεται ειδική συμφωνία για τα φτηνά φάρμακα. Ένα θέμα πολυσυζητημένο, η αγωνία μας όμως για την εξαφάνισή τους από την κυπριακή αγορά ήταν εμφανής.

Ως βουλευτής Λεμεσού χαιρετίζω την απόφαση του Υπουργείου Υγείας για δημιουργία ακτινοθεραπευτικού θαλάμου στη Λεμεσό. Ήταν ένα πάγιο αίτημά μας, που ευτυχώς τροχοδρομείται. Δυστυχώς όμως, δεν παρατηρούμε το ίδιο και για το νευροχειρουργικό, παρ' όλο που είχαμε τη δέσμευση ότι η Λεμεσός θα αποκτούσε νευροχειρουργική κλινική, για να καλύψει τις ανάγκες της Λεμεσού και της Πάφου. Η ανάγκη μηχανογράφησης των φαρμάκων, ώστε να αποφευχθούν η πολυφαρμακία και η σπατάλη φαρμάκων και δημόσιου χρήματος θεωρούμε ότι επιβάλλεται.

Συμφωνούμε με την απόφαση του Υπουργείου Υγείας για:

- εκσυγχρονισμό των κανονισμών αποστολής ασθενών στο εξωτερικό και στον ιδιωτικό τομέα·
- εισαγωγή συστήματος διασφάλισης ποιότητας και διαχείρισης κινδύνου στα δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτήρια·
- ετοιμασία πρωτοκόλλων·
- εφαρμογή μηχανισμού αποτελεσματικού ελέγχου των διαδικασιών παραγγελίας και χρήσης αναλώσιμων στα δημόσια νοσηλευτήρια·
- δημιουργία κτηματολογίου ιατροφαρμακευτικού εξοπλισμού·
- εκσυγχρονισμό του μηχανισμού της διατροφικής αλυσίδας για έλεγχο και ασφάλεια των τροφίμων.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ως πρόεδρος της ευρωπαϊκής επιτροπής “Αθλητισμός και Γυναίκα”, όπου στόχος και σκοπός μας είναι να προσπαθούμε να πιέσουμε την εκτελεστική εξουσία να υιοθετεί θετικές δράσεις για αποκατάσταση της ανισότητας που υπάρχει εις βάρος της γυναίκας σε όλους τους τομείς, καλούμε τον Πρόεδρο Χριστόφια να συμβάλει με τις πράξεις του, ώστε το 50% του πληθυσμού να αξιοποιείται σωστά και δίκαια. Και να μη διορίζονται γυναίκες σε θέσεις μόνο δειγματοληπτικά. Θέλω να πιστεύω ότι θα είναι εκσυγχρονιστής και στην πράξη.

Να σας πω ότι στις 9 και 10 Οκτωβρίου 2009 θα γίνει στη Λεμεσό το έβδομο ευρωπαϊκό συνέδριο “Αθλητισμός και Γυναίκα”. Ως άτομο του αθλητισμού με μεγάλη μου χαρά και ικανοποίηση παρακολουθώ τη συνεχή αναβάθμιση του κυπριακού αθλητισμού σε όλους τους τομείς. Οφείλω να συγχαρώ τους Κύπριους πρωταθλητές μας για τις επιτυχίες τους στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου. Οφείλω επίσης να συγχαρώ την ποδοσφαιρική ομάδα “Ανόρθωση” και την καλαθοσφαιρική ομάδα της ΑΕΛ για τις αθλητικές τους επιτυχίες. Πριν φύγω από τον τομέα του αθλητισμού, θα πω αυτό που λέω πάντα. Ας πάρουμε επιτέλους την πολιτική απόφαση και να διορίσουμε γυμναστές στα δημοτικά σχολεία, ώστε τα παιδιά μας να ξεκινήσουν σωστά τα πρώτα τους βήματα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού εγκαταλείψω το βήμα, οφείλω ως βουλευτής Λεμεσού να καλέσω την κυβέρνηση να τηρήσει τις υποσχέσεις της έναντι των Λεμεσιανών για τη δημιουργία συνεδριακού κέντρου στη πόλη μας και τη σύντομη κατασκευή των δρόμων Λεμεσού-Πλατρών και Λεμεσού-Αγρού. Η Λεμεσός αναπτύσσεται σε μια όμορφη μεσογειακή πόλη αντάξια της ιστορίας της, αντάξια των πολιτών της.

Σας ευχαριστώ και σας εύχομαι ολόψυχα καλά Χριστούγεννα και είθε το 2009 να είναι η ευλογημένη χρονιά σωστής επίλυσης του εθνικού μας προβλήματος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αμήν! Ευχαριστώ τη συνάδελφο κ. Κυριακίδου που απ’ εκεί το πήρε, απ’ εδώ το έφερε, είπε για το κάπνισμα και έψαχνα μέσα στον προϋπολογισμό να δω σε ποιο κεφάλαιο είναι. Εν πάση περιπτώσει.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα επικαλεστώ και θα εκμεταλλευτώ την κατανόηση της έδρας, για να κάμω ένα μικρό σχόλιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Η κ. Κυριακίδου σήμερα κατέθεσε μια εξαιρετική, ορθολογιστική και σωστή θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να προβληματιστούμε κατά πόσο οι προϋπολογισμοί δε θα γίνονται με βάση το cash basis.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το;

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Ελληνικά, ελληνικά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ταμειακά, με βάση τοις μετρητοίς, αλλά με βάση τα δεδουλευμένα. Δεν ξέρω αν είναι και ο σωστός όρος, του accrual basis, αλλά τα δεδουλευμένα...και είναι η λογιστική αρχή που τηρείται παγκόσμια και είναι η μόνη αναγνωρισμένη.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως. Αυτή η επισήμανση της κ. Κυριακίδου έχει καταγραφεί και θα προβληματίσει -είμαι βέβαιος- και το σώμα. Βέβαια μια και είπαμε να κάνουμε, έτσι, και λίγο χαλάρωμα από την ένταση, πρόσεξα τον Υπουργό Οικονομικών, που ήρθε στη Βουλή καθυστερημένος, αλλά κάθισε στα έδρανα του Δημοκρατικού Κόμματος. Και αυτή την επισήμανση την υπογραμμίζω.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Λοιπόν.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

Δεν είναι τυχαίο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι τυχαίο. Ωραία! Λοιπόν, να καλέσω στο βήμα το συνάδελφο Χρήστο Στυλιανίδη εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν εύστοχη η παρατήρηση του αναπληρωτή προέδρου μας για την πρόταση της κ. Κυριακίδου και, επ' ευκαιρία και της παρουσίας του υπουργού, ο οποίος είναι γνώστης αυτής της φιλοσοφίας, νομίζω ότι πρέπει να το κοιτάξουμε όλοι πολύ σοβαρά. Ελπίζω στη δική μου εισήγηση να μην παραμείνω Λευκωσιάτης, όμως, βουλευτής και να επιδείξω πιο παγκύπρια ευαισθησία.

Λοιπόν, ξεκινώ με κάτι που γίνομαι κουραστικός. Τα προηγούμενα δύο χρόνια σε κάθε αρχή της δικής μου εισήγησης για τον προϋπολογισμό, επαναλαμβάνοντας εαυτόν, επιχειρηματολογούσα γιατί δεν πρέπει να συζητούμε το Κυπριακό στα πλαίσια της συζήτησης του προϋπολογισμού.

Ειλικρινά, περίμενα ότι φέτος με την τόση οικονομική κρίση αυτό το πράγμα θα ήταν πολύ πιο κοντά στον προϋπολογισμό. Θεωρώ και θα επαναλάβω την πρότασή

μου. Αν θέλουμε να συζητούμε το Κυπριακό σε μια τόσο ετήσιας βάσης συζήτηση, καλύτερα να κάνουμε άλλη, εντελώς ξεχωριστή συζήτηση. Το ότι μπλέκουμε τα δύο θέματα δημιουργεί ένα πρόβλημα και παρακολούθησης από τους πολίτες. Και ας μην υποτιμούμε το γεγονός ότι η απαξίωση της πολιτικής που εμφανίστηκε στην Αθήνα το τελευταίο διάστημα έχει παρεισφρήσει και στην Κύπρο, απλώς δεν έχει εκδηλωθεί. Το επισημαίνω για προβληματισμό.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να θίξω έχει σχέση με τη στάση του κυβερνώντος κόμματος, του ΑΚΕΛ, αυτές τις μέρες και το πώς αντιμετώπισε τα θέματα της μεγάλης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Και επειδή ο κοινοβουλευτικός λόγος στον προϋπολογισμό δε σημαίνει ιδεολογικός λόγος και πολύ περισσότερο, βέβαια, δε σημαίνει αριθμολαγνεία, θα επισημάνω προς τους φίλους βουλευτές του ΑΚΕΛ ότι, προσωπικά, ειλικρινά δεν περίμενα σε αυτή τη φάση της κρίσης να ιδεολογικοποιηθεί η συζήτηση. Περίμενα ότι ως κυβερνών κόμμα θα είχατε περισσότερη έγνοια για τις συναινέσεις και, εν πάση περιπτώσει, μια πιο εθνική συνενοχή και συναίνεση για την αντιμετώπιση της κρίσης. Αυτό το περίμενα από το ΑΚΕΛ και με προβλημάτισε και για έναν άλλο λόγο. Ότι η κρίση της αστικής δημοκρατίας είναι μια κρίση η οποία έχει εμφανιστεί και άλλες φορές, αλλά, όταν μιλάμε για το ιστορικό γεγονός της κατάρρευσης των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού, ε, δεν μπορεί να συγκριθεί το ένα με το άλλο.

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Κυρίση, ότι δε θέλετε να με ακούτε με αυτά που λέω.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Για όνομα του Θεού! Με πολλή προσοχή.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Α, ωραία!

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Με πολλή προσοχή.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Λοιπόν, επαναλαμβάνω. Άλλο μια κρίση της αστικής δημοκρατίας και άλλο η κατάρρευση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού. Νομίζω ότι, ακριβώς, αν το βλέπατε απ' αυτή τη σκοπιά, δε θα ήσασταν τόσο έντονα τοποθετημένοι στην ιδεολογικοποίηση της κρίσης. Και έρχομαι σε κάτι που συνέβη σήμερα, γιατί είχε κάποιες αναφορές ο κ. Κατσουρίδης για τις άστοχες και ατυχείς δηλώσεις -για μας- του Προέδρου στη Μόσχα. Και έχουν σχέση με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να τροποποιήσει την πρόταση του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τα θέματα που αφορούν την αύξηση των ωρών εργασίας. Ακριβώς αυτό αποδεικνύει ότι η αναφορά του κ. Κατσουρίδη που είχε σχέση και με την Ευρώπη, ότι περίπου είναι μια Ευρώπη του νεοφιλελευθερισμού και μια Ευρώπη του κεφαλαίου, δείχνει ότι και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα έχουν άλλη ευαισθησία.

Τι έγινε σήμερα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Μειοψήφησε η ευρωπαϊκή αριστερά, η οποία ήθελε την απόλυτη καταψήφιση του νομοσχεδίου, και τα κόμματα της κεντροδεξιάς και της σοσιαλδημοκρατίας, το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα και οι σοσιαλιστές, κατάφεραν με κάποιες τροποποιήσεις, ακριβώς, να είναι πολύ εύστοχοι, για να αντιμετωπιστεί η κρίση και σε αυτό το θέμα των ευέλικτων ωρών εργασίας. Τι αποδεικνύει αυτό; Ότι πρέπει να σταματήσουμε να δαιμονοποιούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρέπει να σταματήσουμε να βλέπουμε με ιδεολογικά ματογυάλια τις αποφάσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σίγουρα υπάρχει η δυνατότητα διαφοροποίησης. Υπάρχουν οι δυνατότητες τροποποίησης και αυτό επέλεξε και έκανε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αποδεικνύει αυτό που λέμε εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό -που δεν έχουμε καμιά λαγνεία- ότι πρέπει να αντιμετωπίζουμε ρεαλιστικά και με βάση τις συνθήκες όλα τα πολιτικά

ζητήματα, ειδικότερα τα οικονομικά. Και θέματα βέβαια που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις.

Τελειώνοντας αυτές τις δύο παρεμβάσεις που αφορούν γενικότερα θέματα, πριν μπω στα θέματα της οικονομικής κρίσης, θα ήθελα να πω ότι -και να ξεκαθαρίσω μια και καλή- στο Δημοκρατικό Συναγερμό, ο οποίος ανήκει στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, δεν έχουμε οποιεσδήποτε ιδεολογικές αγκυλώσεις. Είναι γι' αυτό που όλα τα επιχειρήματα που έχουν σχέση με το ότι η κρίση προήλθε από κάποιες φιλελεύθερες απόψεις ή απόψεις που έχουν ως μέλημα την οικονομία της αγοράς δε μας αφορούν. Πρέπει επιτέλους να ξεκαθαριστεί. Το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα είναι το κόμμα που πιστεύει και υπηρετεί την οικονομία της αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι δεν επιτρέπει τη μονοπώληση της κοινωνικής ευαισθησίας ή της κοινωνικής αλληλεγγύης από κανέναν άλλον. Η έγνοια της κοινωνικής αλληλεγγύης είναι έννοια που καταγράφεται στα θεμελιώδη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δε θεωρούμε, δηλαδή, ότι μπορεί η αριστερά αποκλειστικά και μόνο να μονοπωλεί αυτό το μέγα, μέγιστο μέλημα όλων των πολιτικών ομάδων ή πολιτικών διακηρύξεων.

Οικονομική κρίση. Να χαιρετήσουμε, όντως, την παρουσία του υπουργού που δείχνει ευαισθησία. Αλλά θα του πούμε και τις απόψεις μας. Ξεκινώ από τη σωστή ενέργεια, κύριε Υπουργέ, η οποία έγινε χθες, που υπηρετεί το μεγάλο στόχο της αύξησης της ρευστότητας. Είπαμε και τα διατυπώσαμε εκ μέρους του Επιτρόπου Οικονομίας του κόμματος, ο οποίος τρεις μήνες τώρα φωνάζει ότι είναι ένα μέτρο προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά δεν πρέπει να παραμείνει το μόνο.

Όμως, υπάρχει ένα ερώτημα. Αφού ξεκίνησε αυτή η κρίση και συζητείται παγκοσμίως τουλάχιστον από το Μάρτη-Απρίλη και είχαμε τη δυνατότητα κάποιων προβλέψεων, γιατί αυτά τα μέτρα δεν τα πήραμε πιο νωρίς; Γιατί αφήσαμε την αγορά σήμερα να αναζητά, οι επιχειρήσεις να αναζητούν χρήμα; Γιατί ανέβηκαν τα επιτόκια τόσο; Γιατί φτάσαμε σε επιτόκια του 9%, 9,5% και 10% από τις τράπεζες για τα νοικοκυριά; Είναι ένα ερώτημα που το έχει ο κάθε πολίτης. Γιατί δεν πάρθηκε πριν το μέτρο; Υπήρχε αδυναμία πρόβλεψης; Υπήρχε αδυναμία συνεννόησης; Είναι ένα ερώτημα που παραμένει και εμείς όντως θα θέλαμε και ελπίζουμε να μην είναι έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Σταύρο Ευαγόρου)

Δεν πειράζει, δεν πειράζει. Εμείς δεν είπαμε ποτέ, κύριε Ευαγόρου -και είμαστε και φίλοι- ότι η αγορά είναι ιερή. Η αγορά πρέπει να γίνει σεβαστή, αλλά το κράτος, εκεί που πρέπει, πρέπει να τη βοηθά να μην είναι ανταγωνιστική, έτσι ώστε να υπηρετήσει το ρόλο της. Ο ρυθμιστικός ρόλος του κράτους και ο επιτελικός ρόλος του κράτους δεν ήταν ήταν ποτέ για μας ανάθεμα. Ίσα ίσα, πιστεύουμε σε ρυθμίσεις και επιτελικό ρόλο. Δεν πιστεύουμε στον κρατισμό. Αρνούμαστε τα κρατικά μονοπώλια, τα οποία τελικά δεν υπηρετούν τον πολίτη, τον καταναλωτή και αυτό φαίνεται από πληθώρα στοιχείων και δεδομένων πολλών χρόνων.

Ένας από τους λόγους, κύριε Υπουργέ, που βρεθήκαμε στη δύσκολη θέση να καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό... Και δεν είναι θέση πολιτικοϊδεολογική, όπως ειπώθηκε, είναι θέση η οποία λαμβάνεται με βαριά καρδιά, διότι πρέπει να σταλεί το μήνυμα, διότι πρώτα πρώτα βλέπουμε ότι αυτός ο προϋπολογισμός δεν είναι προϋπολογισμός αντιμετώπισης της κρίσης. Θα μου πείτε, «Μα, ο προϋπολογισμός διαμορφώθηκε στη διάρκεια του καλοκαιριού, διαμορφώθηκε το Σεπτέμβριο.». Ναι, αλλά μέχρι να καταλήξουμε στις τελικές συζητήσεις, δεν μπορούσαν να ληφθούν πολλά διορθωτικά μέτρα; Ειπώθηκε το πρωί από κάποιο άλλο βουλευτή του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις σε μια εκπομπή και τον άκουσα, τον κ. Χατζηγεωργίου, ότι και οι άλλες χώρες δεν έχουν αλλάξει προϋπολογισμούς. Να πω συγκεκριμένα. Ο Γκόρντον Μπράουν ή η Μέρκελ ή ο Σαρκοζί κατέθεσαν προϋπολογισμούς, αλλά ήταν αμέσως έτοιμοι να καταθέσουν άλλα διορθωτικά μέτρα τα οποία που αποσκοπούν; Αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της κρίσης και είναι χαρακτηριστική η διατύπωση ενός Άγγλου αναλυτή στους "Financial Times" ότι οι προϋπολογισμοί των κρατών αυτή τη χρονιά πρέπει όχι μόνο να αντιμετωπίζουν την κρίση που έρχεται, αλλά είναι και ευκαιρία να αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα. Είναι και ευκαιρία -λέω

εγώ- να είχαμε έναν προϋπολογισμό ο οποίος, μάλιστα, θα κατέθετε το όραμα της Κύπρου του 21^{ου} αιώνα. Όμως, δεν είναι αυτός ο προϋπολογισμός. Είναι γι' αυτό που με βαριά καρδιά καταλήξαμε ως αντιπολίτευση εποικοδομητική και φτάσαμε στη λογική της καταψήφισης.

Θα αναφερθώ σε κάποιες προτάσεις, για να δείτε ότι δε λέμε λόγια του αέρα. Είπαν και πριν άλλοι ομιλητές ότι υπάρχει η πρόβλεψη -και είναι σοβαρή η πρόβλεψη- ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης -και είναι και η άποψή του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, δεν είναι ένας άνθρωπος που μπορούμε να τον αγνοούμε- μπορεί να πέσουν και κάτω από το 2% σε ένα κακό σενάριο. Σε αυτή την περίπτωση υπάρχει στον προϋπολογισμό οποιαδήποτε πρόνοια αντιμετώπισης φαινομένων ανεργίας; Και δε λέω για φαινόμενα ανεργίας που αφορούν ξένους εργάτες ή, εν πάση περιπτώσει, επαγγέλματα στα οποία δεν καταλήγουν Κύπριοι. Μιλώ για άλλες περιπτώσεις στις οποίες έχουμε παιδιά σπουδασμένα, με πολύ καλά προσόντα, τα οποία ενδεχομένως θα βρεθούν στη δύσκολη θέση της ανεργίας.

Και προτεινάμε εμείς εδώ και καιρό και συνδέω εδώ με τα περιβόητα ευρωπαϊκά προγράμματα που γίνομαι τόσο κουραστικός και αυτοεπαναλαμβάνομαι, αλλά δυστυχώς τα γεγονότα στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο απέδειξαν ότι είχαμε δίκαιο. Λοιπόν, δεν μπορούσαμε σε αυτό τον προϋπολογισμό να βρούμε μία πρόνοια, μία πρόταση που θα συνέδεε τα ευρωπαϊκά προγράμματα με τη νεανική επιχειρηματικότητα και την ενδεχόμενη ανεργία; Ήταν μια ιδέα η οποία δοκιμάστηκε στην Αυστρία, στην Ιρλανδία και ήταν πολύ πετυχημένη. Να, ιδού πεδίο δόξης λαμπρόν, όπου η ριζοσπαστική ιδέα γίνεται ταυτόχρονα μέρος αντιμετώπισης της κρίσης.

Στρατηγική της Λισαβόνας. Μιλά συνέχεια για την έρευνα, την καινοτομία, την τεχνολογία. Τα είπε πολύ ωραία το πρωί ο Τάσος Μητσόπουλος. Δε θα επαναλάβω πλείστα από αυτά που είπε. Αλλά υπάρχει στον προϋπολογισμό σοβαρότατο κονδύλι που προωθεί αυτές τις δυνατότητες που έχουμε μέσα από τη Στρατηγική της Λισαβόνας; Είναι απερίοριστα τα κονδύλια που υπάρχουν στα ανταγωνιστικά ταμεία. Δεν υπάρχει σήμερα, μετά το φιάσκο του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου, δεν υπάρχει ουσιαστικά φορέας ενημέρωσης για τα οριζόντια ανταγωνιστικά προγράμματα. Είναι έρευνα, τεχνολογία. Η Επίτροπός μας -ήταν εδώ- η κ. Ανδρούλα Βασιλείου σε μια ομιλία της στο ΚΕΒΕ είπε ότι υπάρχουν €5 δις που αφορούν θέματα υγείας. Ποιος θα καταθέσει προτάσεις, για να αξιοποιήσει αυτό το πράγμα; Πάνω σε ποια δεδομένα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στυλιανίδη, απλώς να σας ενημερώσω ότι έχετε ακόμη ένα λεπτό.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Ναι, δεν πειράζει, έχω πολλά να πω, αλλά θα τελειώσω με το εξής. Θα καταθέσω τις προτάσεις γραπτώς, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Ακριβώς, εμείς αναγκαζόμαστε να καταψηφίσουμε, γιατί θέλαμε αυτός ο προϋπολογισμός μιας νέας κυβέρνησης η οποία εξελέγη το Φεβρουάριο να ήταν προϋπολογισμός του οράματος της Κύπρου του 21^{ου} αιώνα, των μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών, ο τουρισμός και τα κατασκευαστικά. Είπε πριν ο κ. Κουτσού και είχε δίκαιο. Έχουν κλείσει τον κύκλο τους σε μεγάλο βαθμό. Να αναζητήσουμε ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης σε άλλους τομείς. Όχι μόνο δεν ήταν ο προϋπολογισμός του οράματος, ο προϋπολογισμός των διαρθρωτικών αλλαγών, αλλά ούτε καν ο προϋπολογισμός αντιμετώπισης της κρίσης μέσα από διαρθρωτικά βήματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, φίλε Χρήστο Στυλιανίδη. Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Πανίκκος Σταυριανός από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των φετινών προϋπολογισμών διεξάγεται σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον το οποίο έχει διαμορφωθεί και επηρεάζει την κυπριακή πολιτεία και την κυπριακή οικονομία. Η δογματικότητα στο αχαλίνωτο, ανεξέλεγκτο νεοφιλελεύθερο σύστημα οικονομίας της αγοράς σε συνθήκες οι οποίες έχουν αποδειχθεί, δυστυχώς, και στην πράξη όχι μόνο έχουν στόχο τον πλουτισμό κάποιων λίγων, παραγνωρίζοντας τον άνθρωπο, αλλά μετέφεραν την κρίση στην πραγματική οικονομία, επηρεάζοντας και καταρρέοντας το σύστημα που μέχρι πρότινος επικρατούσε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, να σας παρακαλέσω πιο σιγά. Να σεβαστούμε τον ομιλητή. Δε νομίζω να είναι σωστό αυτό που δε θα θέλατε να έκαναν σε εσάς, όταν μιλούσατε, να το κάνουμε σε κάποιους άλλους.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Αν μου επιτρέπεις, κύριε Πρόεδρε, δε θα τους σεβαστώ κι εγώ, όταν θα έρθει η ώρα τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πανίκο μου, να τους σεβαστείς, γιατί θα σε σεβαστούν και οι υπόλοιποι.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Είναι για άλλη ώρα που μιλώ εγώ!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, Πανίκο.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Η παγκόσμια κρίση διαφαίνεται και επηρεάζει όλα τα επίπεδα και τομείς της ζωής των πολιτών, έτσι πρέπει να σταματήσουν πράγματι να μιλούν, για να μας ακούν. Ο φόβος φέρνει κόλαση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστό.

(Γέλια)

Λοιπόν, πραγματικά, ο Πανίκκος ήταν πολύ βοηθητικός και στο χαλάρωμα, όμορφα, ωραία να γίνει η συνεδρία. Λοιπόν, έγινε το κομμάτι μας. Τώρα στη δουλειά μας.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η παγκόσμια κρίση διαφαίνεται και επηρεάζει σε όλα τα επίπεδα και τομείς της ζωής των πολιτών, με αποτέλεσμα, όπως σε όλες τις κρίσεις, τα θύματα να είναι οι εργαζόμενοι και οι οικονομικά ασθενέστερες τάξεις του λαού. Δυστυχώς, τα παιδιά της αλόγιστης χρήσης των ευκαιριών εντός και εκτός εισαγωγικών, που παρουσιάζονται στα καθ' όλα φιλελεύθερα δημοκρατικά συστήματα είναι η πείνα και η φτώχεια και αυτό είναι το αποτέλεσμα το οποίο περνούμε σήμερα. Η οικονομική κρίση.

Για την κυπριακή πολιτεία και τους πολίτες η παγκόσμια κρίση και η κατάρρευση αυτή δεν αναμένεται να επηρεάσουν στο βαθμό που πλήττονται οι υπόλοιπες ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες, λόγω του συστήματος το οποίο ακολουθείται, παρ' όλες τις κατά καιρούς αντιδράσεις, ενστάσεις, υποδείξεις και φωνές που ακούγονται από κάποιους, και λόγω των μέτρων που έχουν ληφθεί και εξαγγελθεί. Συζητούμε εδώ και μια ημέρα και θα συζητήσουμε μέχρι αύριο το βράδυ τους προϋπολογισμούς της κυβέρνησης του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια, μιας κυβέρνησης η οποία εξελέγη τους τελευταίους οκτώ μήνες και ζητούμε -ορισμένοι από τους συναδέλφους- να επιλυθούν όλα τα προβλήματα τα κοινωνικά τα οποία παρουσιάζονται στην κυπριακή πολιτεία, ωσάν να ήταν μάγος ο Πρόεδρος Δημήτρης Χριστόφιας και θα χρησιμοποιούσε ένα μαγικό ραβδί, για να λυθούν.

Θεωρώ ότι είναι σωστό και πρέπει να υπάρχει ευγενικός πολιτικός διάλογος μεταξύ των βουλευτών στο κοινοβούλιο. Θεωρώ ότι όλα όσα έχουν τεθεί είναι πράγματι προβλήματα τα οποία, έχω πει ξανά, βρίσκονται κάτω από ένα χαλί το οποίο καλύπτει μία αναληθία την οποία για δεκαετίες δεν παραδεχόμασταν. Το στοίχημα αυτής της κυβέρνησης θεωρώ ότι είναι το να σηκώσει αυτό το χαλί και να θεραπεύσει, επιτέλους, τον κρατικό παρεμβατισμό απ' αυτές τις αναληθίες. Αυτός ο προϋπολογισμός έχει στοχοπροσήλωση την ανάπτυξη, την ευημερία και την κοινωνική δικαιοσύνη με γνώμονα τον άνθρωπο και όλες οι πολιτικές και πράξεις οδηγούνται προς αυτή την κατεύθυνση.

Αυτή η κυβέρνηση θα κριθεί για τις πράξεις της και όχι για τις εξαγγελίες της. Εάν δεν υπήρξαν μέχρι τώρα πολιτικές που να παρουσίαζαν διαχρονικότητα, είναι γι' αυτό το λόγο που υπάρχουν τα όποια προβλήματα, αγαπητοί συνάδελφοι, στην κυπριακή κοινωνία. Έλλειψη οράματος και έλλειψη διαχρονικότητας στις πολιτικές εφαρμογές. Αυτά τα προβλήματα θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι είναι που ταλανίζουν διαχρονικά και για δεκάδες, όπως έχω πει, χρόνια την κοινωνία μας.

Ο τομέας της υγείας είναι ένας τομέας πάρα πολύ ευαίσθητος και όλοι το γνωρίζουμε. Η κυπριακή κοινωνία χρειάζεται ποιοτική προσφορά υπηρεσιών υγείας καθολικά για όλους τους πολίτες, με σκοπό τη συνεχή βελτίωση και αναβάθμισή τους ως μέτρα πρόληψης και ίασης, μακριά από τις όποιες σκοπιμότητες οικονομικής, πολιτικής και μικροκομματικής εκμετάλλευσης. Ένα σύστημα υγείας πρέπει να είναι κοινωνικά δίκαιο, να παρέχει ίσες ευκαιρίες και καθολική κάλυψη σε όλο τον πληθυσμό. Να διασφαλίζει την ποιότητα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και να αξιοποιεί πλήρως το υφιστάμενο δυναμικό και τους λειτουργούς υγείας και να περιορίζει τη σπατάλη πόρων.

Οι φετινοί προϋπολογισμοί του Υπουργείου Υγείας ανέρχονται στα €615 εκατομ. και παρουσιάζουν αύξηση 16,87%. Η συμμετοχή τους στους συνολικούς προϋπολογισμούς για το 2009 είναι στο 7,44% και ως ποσοστό σε σχέση με το ΑΕΠ είναι της τάξης του 3,42%. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι χαιρετίζουμε αυτή την αύξηση η οποία παρουσιάζεται στους προϋπολογισμούς.

Η υγεία, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι μία προτεραιότητα και έχει τεθεί πολλάκις ως τέτοια από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και από πλευράς κυβέρνησης και προς αυτή την κατεύθυνση κινούμαστε και εργαζόμαστε. Ήδη, με την κατάθεση και εξέταση των προϋπολογισμών καταγράφεται η θετική πρόθεση για εισαγωγή των σχεδιασμών που απαιτούνται, ώστε να υπάρξει εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση της υγείας σε όλους τους επιμέρους τομείς.

ΓΕΣΥ: Γενικό Σχέδιο Υγείας. Αυτή η κυβέρνηση αποφάσισε και έδωσε χρονοδιαγράμματα, έχει αποφασίσει ότι η αναβάθμιση, αυτονόμηση και αναδιοργάνωση των δημόσιων νοσηλευτηρίων είναι απαίτηση και κρίνεται επιβεβλημένη για την υλοποίηση του ΓΕΣΥ. Η απουσία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού σχεδίου υγείας σίγουρα δημιουργεί συνθήκες μη ομαλής ανάπτυξης των προσφερόμενων υπηρεσιών, που επηρεάζουν όχι μόνο το δημόσιο αλλά και τον ιδιωτικό τομέα, μη ορθολογική χρήση των περιορισμένων οικονομικών διαθέσιμων πόρων και καθυστέρηση στην ανάπτυξη και παροχή σύγχρονων ιατρικών υπηρεσιών.

Κεντρικός άξονας της εφαρμογής του ΓΕΣΥ και λειτουργίας του θα πρέπει να είναι το δημόσιο, ώστε με παράλληλη και ισόρροπη ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα και σε συνθήκες αλληλοσυμπλήρωσης και υγιούς ανταγωνισμού να προσφέρονται υψηλές υπηρεσίες στον πολίτη. Ήδη έχει προωθηθεί η πρόσληψη ειδικών συμβούλων, παράλληλα με τις μελέτες και προτάσεις που υποβλήθηκαν και συνεχίζουν να υποβάλλονται από τους οίκους με τους οποίους συνεργάζεται το υπουργείο, που θα ενισχύσουν την προσπάθεια για αναδιοργάνωση και αυτονόμηση των νοσοκομείων στα πλαίσια του ΓΕΣΥ, με ορίζοντα υλοποίησης το 2009. Παράλληλα, προωθείται η ψήφιση των αναγκαίων τροποποιήσεων στη νομοθεσία, ώστε να καταστεί το σχέδιο υγείας βιώσιμο και λειτουργικό, γιατί αυτός είναι ο στόχος μας. Η ετοιμασία και εισαγωγή συστήματος πληροφορικής για υποστήριξη του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, η κοστολόγηση των υπηρεσιών και η εκπαίδευση γιατρών που θα ενταχθούν στο ΓΕΣΥ ως προσωπικοί γιατροί είναι ενέργειες που γίνονται και ευελπιστούμε πως στο τέλος του 2010 θα προσφέρονται οι υπηρεσίες αυτές ως υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας για τους πολίτες.

Ένα άλλο θέμα το οποίο χρειάζεται άμεση αντιμετώπιση για επίλυση -και σε αυτή την κατεύθυνση γίνονται θετικά βήματα- είναι το θέμα της αναδιάρθρωσης και αναδόμησης του Υπουργείου Υγείας με δημιουργία ευέλικτης και λειτουργικής δομής. Έχει επισημανθεί το θέμα του προβλήματος της δομής του Υπουργείου Υγείας και προς αυτή την κατεύθυνση αυτή η κυβέρνηση αποφάσισε πως θα φέρει πράγματι καινοτομίες. Η δομή των δημόσιων νοσηλευτηρίων και η άμεση ενίσχυσή τους κρίνεται ως επιτακτική ανάγκη και θα πρέπει εδώ και τώρα να δοθούν λύσεις. Οι όποιες ελλείψεις παρουσιάζονται σε ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, η απουσία στελέχωσης και εύρυθμης λειτουργίας κάποιων κλινικών δεν προάγουν την εξυπηρέτηση των ασθενών και τη δημόσια υγεία στα επίπεδα τα οποία εμείς οραματιζόμαστε και θέλουμε και είναι απαραίτητή μας να βρίσκονται.

Στελέχωση με επιστημονικό έμπυχο υλικό των δημόσιων νοσηλευτηρίων, εισαγωγή συνεχούς και σχεδιασμένης εκπαίδευσης όλων των λειτουργιών υγείας βελτίωση των όρων και των συνθηκών εργασίας. Τα ήδη καταπονημένα νοσηλευτήρια όλοι λέμε ότι είναι σε μαρασμό. Ε, αυτή η κυβέρνηση έχει πλάνο και όραμα γι' αυτά τα πράγματα.

Η δημιουργία νέων κλινικών, όπως της πνευμονολογικής, που ελπίζουμε να λειτουργήσει σύντομα, είναι στα θετικά αυτής της κυβέρνησης όπως και των κλινικών της δερματολογίας, της νευρολογίας, της ρευματολογίας και του Κρατικού Κέντρου Μεταμοσχεύσεων. Εκτός του ότι θα ικανοποιήσουν τις ανάγκες σε μεγάλο βαθμό των Κύπριων ασθενών, παράλληλα θα προετοιμάσουν και το έδαφος για την Ιατρική Σχολή. Είναι με μεγάλη ικανοποίηση που ακούσαμε τον Υπουργό Υγείας να εξαγγέλλει στο συνέδριο που έγινε στην Πάφο για το τραύμα την ίδρυση Κέντρου - επιπέλους- Τραύματος, για να μη θρηνούμε για τους τόσους πολλούς θανάτους και τα τόσα πολλά προβλήματα μεταξύ των συμπολιτών μας. Είναι και αυτό μια ανάγκη και αυτό είναι μέσα στην προσφορά και τα θετικά αυτής της κυβέρνησης. Αυτό το πράγμα, μαζί με τη δημιουργία κέντρων αποκατάστασης -ειλικρινά, αγαπητοί συνάδελφοι- θα ανακουφίσει πάρα πολύ τον πόνο της ψυχής των συμπολιτών μας και των συμπατριωτών μας γενικότερα.

Η ίδρυση και λειτουργία πανεπιστημιακής ιατρικής σχολής είναι ένας από τους στόχους τους οποίους έχει θέσει αυτή η κυβέρνηση. Ήδη υπήρξε έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο του πλαισίου για λειτουργία της Ιατρικής Σχολής και η ανάμειξη του Υπουργείου Υγείας είναι πέρα από κάθε άποψη καθοριστική και επιβεβλημένη ως προς τη διάθεση, εγκατάσταση, δομή κ.λπ. των υλικοτεχνικών υποδομής θεμάτων για τη λειτουργία της σχολής.

Ένα άλλο ζήτημα το οποίο κρίνεται με επιτυχία είναι η συμφωνία και η έγκριση του νέου τιμοκαταλόγου για τα φάρμακα. Η συνέχιση των μειώσεων των τιμών και σε άλλα σκευάσματα, καθώς και η περαιτέρω ενίσχυση του καταλόγου, μόνο θετικά αποτελέσματα μπορεί να έχει στις τάξεις των ασθενών πολιτών. Η επιτυχημένη συνέχιση και ενίσχυση του θεσμού του βιβλιαρίου υγείας απέδωσε τα αναμενόμενα

αποτελέσματα, καθώς υπάρχει ήδη μείωση του φαινομένου της πολυφαρμακίας, τόσο σε ποσότητες όσο και κόστος, καθώς επίσης και μείωση του χρόνου αναμονής στην ουρά για προμήθεια των σκευασμάτων από τους πολίτες.

Ένα μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας κατανέμεται στην αποστολή ασθενών στο εξωτερικό και για περίθαλψή τους στον ιδιωτικό τομέα. Θα πρέπει να επανεξεταστεί το όλο ζήτημα και να τεθούν διάφανα και αντικειμενικά κριτήρια στον τρόπο αξιολόγησης και αποστολής ασθενών στο εξωτερικό. Γίνονται βήματα προς αυτή την κατεύθυνση. Και ο κ. Υπουργός Υγείας μάς έχει διαβεβαιώσει ότι το θέμα απασχολεί σοβαρά το υπουργείο του. Στόχος μας θα πρέπει να είναι η εισαγωγή των θεραπειών και η γνώση για τα κέντρα όπου αποστέλλονται οι Κύπριοι ασθενείς. Ακόμη, μια επανεξέταση των κέντρων με τα οποία υπάρχει συνεργασία αναφορικά με τις τεχνικές, τις πρακτικές και το κόστος, καθώς και η προσπάθεια εξεύρεσης νέων ανταγωνιστικών εναλλακτικών προορισμών για την αποστολή ασθενών, θα λειτουργούσαν προς όφελος των πολιτών και της ποιότητας της ζωής και της υγείας.

Το θέμα της εξάπλωσης και της αύξησης της μίστιγας των ναρκωτικών, αγαπητοί συνάδελφοι, ταλανίζει την κυπριακή κοινωνία σε όλα τα επίπεδα. Χαιρετίζουμε την εξαγγελία της κυβέρνησης του Επιτρόπου για τα Ναρκωτικά, που ευελπιστούμε να φέρει εκείνα τα επιθυμητά αποτελέσματα για αντιμετώπιση του προβλήματος. Στοιχείμά μας η απεξάρτηση του χρήστη από τον έμπορο, επιτέλους! Η συγκρότηση και εμπλοκή όλων των φορέων της κοινωνίας θα πρέπει να είναι καθοριστική για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Η αποφυγή λαθών ή παραλείψεων του παρελθόντος και η προώθηση πολιτικών και μέτρων προληπτικού κυρίως χαρακτήρα μέσα στην ολοκληρωμένη στρατηγική αντιμετώπισης είναι επιδίωξη της νέας κυβέρνησης.

Η λειτουργία Ακτινοθεραπευτικού Κέντρου στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού είναι ένα θετικό βήμα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων καρκίνου που αντιμετωπίζουν οι πάσχοντες ασθενείς και μία εξέλιξη για την απάμβλυνση των προβλημάτων που συσσωρεύονται και την καλύτερη θεραπεία των ασθενών Λεμεσού και Πάφου. Συνεχίζουμε να επισημαίνουμε την ετεροβαρή συμφωνία που υπάρχει με το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου και αναμένουμε τις άμεσες ενέργειες, καθώς και τα αποτελέσματα των διαδικασιών που έχουν τροχοδρομηθεί για επαναδιαπραγμάτευσή της και καλύτερευση των όρων που μόνο όφελος μπορεί να έχει για τους πολίτες.

Όλοι οι λειτουργοί οι οποίοι υπηρετούν και μετέχουν στη λειτουργία του συστήματος υγείας, ιατροί, νοσηλευτές, φαρμακοποιοί, παραϊατρικό προσωπικό, θα πρέπει να έχουν εξασφάλιση στην εργασία τους, ώστε να παρέχουν απρόσκοπτα τις υπηρεσίες τους στον ασθενή. Η ικανοποιητική αμοιβή τους, οι μετεκπαιδύσεις τους - και εδώ πέρα θα πρέπει να μπει ένα πρόγραμμα, όπου όλοι ανεξαιρέτα θα έχουν σειρά και δικαίωμα στην εκπαίδευση, όχι μόνο οι συγκεκριμένοι πάντοτε- ο έλεγχος της ιατρικής πράξης σίγουρα θα πρέπει να θεωρείται δεδομένος και αδιαπραγμάτευτος, γιατί εξασφαλίζει την ποιοτική, ουσιαστικά, παροχή ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών. Όπως και ο θεσμός των δικαιωμάτων των ασθενών να γίνει συνείδηση και να εμπεδωθεί. Θα πρέπει να μπου οι κανόνες για την ασφάλιση και των λειτουργών της υγείας και των ασθενών.

Ο εκσυγχρονισμός που οραματιζόμαστε στον τομέα της υγείας δε θα ικανοποιείται με την ευημερία κάποιων ξεχωριστών και επιλεγμένων αριθμητικών δεκτών ούτε θα προστατεύει μόνο προκαθορισμένες ομάδες πολιτών, αλλά θα υπηρετεί τα καθημερινά συμφέροντα και τις ανάγκες του συνόλου των πολιτών με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση των συνθηκών ζωής και της ευημερίας των μη προνομιούχων στρωμάτων της κοινωνίας.

Στόχος είναι η εφαρμογή νοικοκυρεμένης, διαφανούς και ορθολογικής διαχείρισης των πόρων του ευρύτερου τομέα της υγείας μέσα από επιστημονικές προσεγγίσεις και σωστούς στρατηγικούς σχεδιασμούς.

Ένα πάγιο αίτημά μας -και ως βουλευτής της επαρχίας Λάρνακας να απαντήσω και στο φίλο συνάδελφο κ. Γεώργιο Τάσου και στον κ. Μητσόπουλο- ότι επιτέλους μια κυβέρνηση αποφάσισε και έβαλε κονδύλι στον κρατικό προϋπολογισμό, για να γίνει νοσοκομειακό κτίριο στην επαρχία της Λάρνακας. Η δημιουργία της νέας πτέρυγας και, κατ' επέκταση, η επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας εμπεριέχεται στο σχεδιασμό και στο όραμα του νέου προϋπολογισμού. Χαιρετίζουμε, λοιπόν, αυτή την πράξη και θυμίζω ότι είναι η πρώτη κυβέρνηση που πέτυχε να καταφέρει τέτοιο πράγμα, προς πίστη της. Ένα πάγιο αίτημα τίθεται σε τροχιά υλοποίησης και με αυτό το έργο θα απαμβλυνθούν τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει το Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας και οι ιατρικοί λειτουργοί του.

Το μεγαλύτερο κέρδος και στοίχημα το οποίο θα πρέπει να θέσουμε σε ένα καλό σύστημα υγείας, αγαπητοί φίλοι, είναι εκείνο στο οποίο το κράτος θα έχει και θα παρέχει εκείνους τους μηχανισμούς οι οποίοι να μειώνουν σταδιακά τις πιθανότητες του πολίτη να αρρωστήσει. Η ορθή πρόληψη με συντονισμένα προγράμματα και πράξεις, η παρακολούθηση και ο άμεσος εντοπισμός των προβλημάτων, η άμεση επέμβαση από τις υπηρεσίες του κράτους θα πρέπει να είναι ο στόχος και η άμεση επιδίωξή μας. Δε θα πρέπει να πεθαίνουν πολίτες έξω από τα νοσηλευτήρια για τον οποιοδήποτε λόγο. Είτε γιατί δεν είχαν λεφτά είτε γιατί δεν υπήρξε, τέλος πάντων, προσέγγιση των λειτουργών. Το κράτος θα πρέπει να επενδύσει στη διαφώτιση και διαπαιδαγώγηση όλων των πολιτών, επισημαίνοντας τους κινδύνους και δίδοντας λύσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Εμείς την υγεία την αντιμετωπίζουμε ως κοινωνικό αγαθό το οποίο έχει την υποχρέωση ένα κράτος να την παρέχει στους πολίτες του. Αυτό το κοινωνικό αγαθό, από τη δικιά μας σκοπιά και θεώρηση, θα πρέπει να δίδεται με τον καλύτερο, ποιοτικότερο και άμεσο τρόπο καθολικά σε όλους τους πολίτες χωρίς οποιαδήποτε προσκόμματα ή άλλα οικονομικά συμφέροντα. Ναι, για να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ, θα πρέπει να γίνουν θυσίες, αλλά θα αξίζουν τον κόπο τέτοιες θυσίες. Αυτός είναι ο στόχος και η επιδίωξή μας για μια υγιή κοινωνία.

Εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα, υγεία, ειρήνη και ελπίζω ο νέος χρόνος του 2009 να είναι ο χρόνος της λύσης του εθνικού μας προβλήματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Πανίκου Σταυριανού τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πανίκο Σταυριανέ.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιώργος Βαρνάβα της ΕΔΕΚ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η φετινή συζήτηση για τους κρατικούς προϋπολογισμούς διεξάγεται σε μια κρίσιμη οικονομική περίοδο, μια περίοδο όπου η παγκόσμια οικονομία έχει ταρακουνηθεί συθέμελα, με αποτέλεσμα ένα μέρος της να έχει καταρρεύσει. Το οικονομικό καπιταλιστικό σύστημα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, το οποίο πολλοί εκθειάζαν και υπερασπίζονταν ως το πιο αξιόπιστο και δυνατό, κατέρρευσε ως χάρτινος πύργος, παρασύροντας μαζί του οικονομίες χωρών που εξαρτιόνταν από αυτό ή λειτουργούσαν πάνω στην ίδια βάση.

Η παγκόσμια αυτή οικονομική αναταραχή δεν μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστη την κυπριακή οικονομία. Οι κραδασμοί ήδη έγιναν αισθητοί στην τουριστική και οικοδομική βιομηχανία. Παρ' όλα αυτά όμως, θεωρούμε ότι η κυπριακή οικονομία είναι ικανή να αντέξει. Είναι ικανή να ανταποκριθεί και εδώ θα πρέπει να αποδώσουμε τα συγχαρητήριά μας στη σωστή δημοσιονομική και

νομισματική πολιτική που ακολούθησε η κυβέρνηση του αείμνηστου Τάσου Παπαδόπουλου, η οποία συνοδεύτηκε από αξιοσημείωτες οικονομικές επιδόσεις.

Είναι καλά να θυμηθούμε μερικούς αριθμούς. Το δημοσιονομικό έλλειμμα από 6,3% διαφοροποιήθηκε σε πλεόνασμα της τάξης του 3,3 %, που αυτό σημαίνει €550 εκατομ. Το δημόσιο χρέος από 72% το 2002 μειώθηκε στο 49% το 2007. Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας από 1,9% το 2003 αυξήθηκε στο 4,2% το 2007.

Το επίτευγμα της προηγούμενης κυβέρνησης, του Τάσου Παπαδόπουλου, να εντάξει την Κύπρο στην Ευρωζώνη, παρ' όλες τις αντιδράσεις ορισμένων, θεωρείται μια επιπλέον ασφαλιστική δικλίδα για αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Πάνω σ' αυτή την υγιή οικονομική βάση, την οποία παρέλαβε η σημερινή κυβέρνηση, θα πρέπει να υλοποιηθούν οι βραχυπρόθεσμοι στόχοι της για αντιμετώπιση όλων των εξωγενών παραγόντων που επηρεάζουν τη δική μας οικονομία, αλλά παράλληλα θα πρέπει να ανταποκριθεί και στις μακροπρόθεσμες δικές της δεσμεύσεις έναντι του κυπριακού λαού.

Ως ΕΔΕΚ, στηρίξαμε και εμπιστευτήκαμε για δεύτερη πενταετία την υποψηφιότητα του Τάσου Παπαδόπουλου στον πρώτο γύρο. Η μη επίτευξη του στόχου μάς οδήγησε στο δεύτερο γύρο να στηρίξουμε την υποψηφιότητα του Δημήτρη Χριστόφια. Η στήριξη αυτή επιτεύχθηκε, αφού ο τότε υποψήφιος Δημήτρης Χριστόφιας δεσμεύτηκε έναντι μας για τις θέσεις και την πολιτική του στο εθνικό θέμα, αλλά παράλληλα και για την κοινωνικοοικονομική πολιτική που θα ακολουθούσε, εάν και εφόσον εκλεγόταν. Να υπενθυμίσω ότι το προεκλογικό πρόγραμμα του Δημήτρη Χριστόφια συντάχθηκε χωρίς τη δική μας συμβολή. Επίσης, να υπογραμμίσω ότι η απόφαση να στηρίξουμε το Δημήτρη Χριστόφια ήταν καθοριστική για την εκλογή του.

Είμαστε μια πολιτική δύναμη η οποία συνεργάζεται και συμμετέχει στο κυβερνητικό σχήμα. Στόχος μας είναι να πετύχει αυτή η κυβέρνηση και η επιτυχία αυτή να αντανakλάται στον κυπριακό λαό. Αυτό όμως δε σημαίνει και αφομοίωσή μας. Είμαστε μια ξεχωριστή πολιτική δύναμη, είμαστε το σοσιαλιστικό κόμμα της Κύπρου, το οποίο εκπροσωπεί τη σοσιαλιστική φιλοσοφία και αρχές. Είναι υποχρέωσή μας να καταθέτουμε ενισχυτικά προς το πρόγραμμα της κυβέρνησης τις απόψεις, θέσεις και εισηγήσεις μας. Αυτό κάναμε, αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε υπεύθυνα και αξιόπιστα έναντι της κυβέρνησης, αλλά και του κυπριακού λαού.

Για μας πρωταρχικός στόχος στην εσωτερική διακυβέρνηση είναι η εφαρμογή στοχευμένης πολιτικής που να ενισχύει και να στηρίζει τη μεσαία και χαμηλή εισοδηματική τάξη του λαού όπως και τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού: συνταξιούχους, λήπτες δημοσίου βοηθήματος, πολύτεκνους. Προτεραιότητές μας είναι οι ακόλουθες:

Πρώτον, η αύξηση των χαμηλών συντάξεων σε αξιοπρεπή επίπεδα διαβίωσης. Είναι αδιανόητο τον εικοστό πρώτο αιώνα, σε μια ευρωπαϊκή Κύπρο, να υπάρχουν συνάνθρωποί μας που να καλούνται να ζήσουν με συντάξεις κάτω από το όριο της φτώχειας.

Δεύτερον, η αύξηση του επιδόματος τέκνου μέσα σε ρεαλιστικά πλαίσια, έτσι ώστε να συνάδει με το πραγματικό κόστος ζωής. Θα πρέπει το επίδομα να καταβάλλεται στοχευμένα, μέσα στο πλαίσιο εισοδηματικών κριτηρίων, με εξαίρεση τις πολύτεκνες οικογένειες, και όχι καθολικά. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει αύξηση του καταβαλλόμενου ποσού σ' αυτούς που πραγματικά το έχουν ανάγκη.

Τρίτον, η αύξηση και παράλληλα η στοχευμένη παραχώρηση της φοιτητικής χορηγίας. Η αύξηση και η ανακατανομή του ποσού, που θα προέλθει από την στοχευμένη πολιτική, θα ενισχύσουν κατά πολύ τη χορηγία σ' αυτούς που την έχουν πραγματικά ανάγκη.

Τέταρτον, η αύξηση του επιδόματος των εθνοφρουρών.

Πέμπτον, η αύξηση στα επιδόματα ληπτών δημοσίου βοηθήματος.

Τους τελευταίους μήνες ο κυπριακός λαός παρακολουθεί το θέατρο του παραλόγου. Ενώ όλοι, εισαγωγείς πετρελαιοειδών, εμπορευόμενοι, παροχείς υπηρεσιών, επικαλούνταν μέχρι και τον περασμένο Ιούλιο τις αυξήσεις στις διεθνείς τιμές των καυσίμων, για να αυξάνουν συνεχώς τις τιμές τους, δεν έχουν ακολουθήσει με την ίδια σπουδή και ζήλο τη μείωση στις τιμές των προϊόντων, μιας και μέσα σε έξι μήνες οι τιμές των καυσίμων κατρακύλησαν και μειώθηκαν κατά 60%.

Ως ΕΔΕΚ ζητήσαμε την άμεση παρέμβαση του κράτους, αφού ο Κύπριος πολίτης, ο Κύπριος καταναλωτής έμεινε έρμαιο της ακρίβιας και της αισχροκέρδειας. Καταγγείλαμε από το Σεπτέμβριο του 2005 το καρτέλ, δηλαδή την προσυεννόηση, η οποία επικρατούσε και επικρατεί ανάμεσα στις εταιρείες εισαγωγής πετρελαιοειδών. Προκαταρκτικά, από τα συμπεράσματα της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, δικαιωνόμαστε.

Καλέσαμε από την πρώτη κιόλας στιγμή τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας να εκδώσει διάταγμα καθορισμού της υψηλότερης λιανικής πώλησης των καυσίμων. Προχώρησε πριν μερικές μέρες σε διάταγμα για το υγραέριο, που αυτό εν μέρει μας δικαιώνει στο ότι οι εταιρείες πετρελαιοειδών δεν εφαρμόζουν τις αναλογούσες με τα διεθνή δεδομένα τιμές. Για μας, ως το πραγματικό σοσιαλιστικό κίνημα του τόπου, η επίκληση του ελεύθερου εμπορίου και του υγιή ανταγωνισμού, που σχεδόν πουθενά δεν υπάρχει, δε σημαίνει εγκατάλειψη του πολίτη από το κράτος.

Γι' αυτό καλέσαμε και συνεχίζουμε να καλούμε την κυβέρνηση να λάβει άμεσα μέτρα καταστολής της ακρίβιας και της αισχροκέρδειας. Φαινόμενα τα οποία γίνονται παραδεκτά και από επίσημα χείλη, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Υπουργού Οικονομικών. Είναι αντίθετο με τους νόμους της αγοράς, ενώ οι τιμές των καυσίμων έχουν κατρακυλήσει εδώ και έξι μήνες, ο Κύπριος πολίτης να πληρώνει από τις πιο ακριβές τιμές στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ηλεκτρικό ρεύμα, το ψωμί, το γάλα και τα άλλα καταναλωτικά αγαθά πρώτης ανάγκης.

Πώς είναι δυνατό μέσα σε αυτό το πανδαιμόνιο της ακρίβιας και της αισχροκέρδειας να αντέξει ο χαμηλόμισθος μεροκαματιάρης, ο πολύτεκνος εργάτης πατέρας, ο συνταξιούχος των τριακοσίων και τετρακοσίων ευρώ το μήνα, ο αδύναμος λήπτης δημοσίου βοηθήματος και γενικά όσοι αποτελούν τα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του λαού;

Καλέσαμε και καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει στη λήψη άμεσων αντισταθμιστικών μέτρων, μέτρων που να απαμβλύνουν την οικονομική δυσμένεια όλων των πιο πάνω κοινωνικών τάξεων.

Πρώτον, προτείνουμε την άμεση παραχώρηση ειδικού επιδόματος θέρμανσης, βάσει οικονομικών κριτηρίων, σε όσες οικογένειες δε χρησιμοποιούν πετρέλαιο.

Δεύτερον, προτείνουμε την άμεση μείωση του εταιρικού φόρου της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου από 28% σε 10%, ώστε η Αρχή να μετακυλήσει τη διαφορά αυτή στα κυπριακά νοικοκυριά μειώνοντας τις τιμές της.

Τρίτον, αφού το κράτος διαφωνεί στην καθολική μείωση του Φ.Π.Α στο ηλεκτρικό ρεύμα από 15% στο 5%, τότε προτείνουμε στοχευμένα, βάσει οικονομικών κριτηρίων και σε μορφή ειδικού επιδόματος, να επιστρέψει στον καταναλωτή το 10% της επιβάρυνσης.

Εάν η τελική έκβαση της εξέτασης από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού της καταγγελίας για καρτέλ από τις εταιρείες εισαγωγής πετρελαιοειδών είναι καταδικαστική, τα εκατομμύρια προστίμου που θα επιβληθούν δικαιωματικά το κράτος θα πρέπει να τα επιστρέψει στο λαό. Αυτός έχει ξεγελαστεί, αυτός πλήρωσε από την τσέπη του την αισχροκέρδεια, αυτός δικαιούται να επωφεληθεί.

Τέλος, ως ΕΔΕΚ, δε θα κουραστούμε να επαναλαμβάνουμε και να επανακαταθέτουμε την εισήγησή μας για άμεση κατάθεση από την κυβέρνηση στη

Βουλή των Αντιπροσώπων νομοσχεδίου για τη θεσμοθέτηση του επιτρόπου για τον καταναλωτή, ο οποίος ως θεσμός θα λειτουργήσει ως ασπίδα προστασίας για την αισχροκέρδεια και την προστασία του καταναλωτή.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πραξικόπημα και η τουρκική εισβολή το 1974 δημιούργησαν διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες, οι οποίοι σηκώνουν αποκλειστικά το οικονομικό βάρος της τουρκικής εισβολής και της συνεχιζόμενης κατοχής του 37% του κυπριακού εδάφους. Δυστυχώς, η τουρκική αδιαλλαξία, η οποία εκφράζεται δια μέσου του εδώ εγκαθαιτού της, κατοχικού ηγέτη Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, δε δημιουργεί την αισιοδοξία ότι οι διαπραγματεύσεις που διεξάγονται από τον περασμένο Σεπτέμβρη θα οδηγήσουν σε μια δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική λύση.

Όσο υπάρχουν κατοχικά στρατεύματα και έποικοι θα υπάρχουν πρόσφυγες. Μέχρι την ημέρα της απελευθέρωσης και της επιστροφής, το κράτος είναι υπόχρεο να βρίσκεται δίπλα στον προσφυγικό κόσμο, του οποίου τα προβλήματα είναι πάρα πολλά. Προβλήματα όπως η φερεγγυότητα, η επαγγελματική αποκατάσταση και δραστηριοποίηση των ιδίων και των παιδιών τους, η εκπαίδευση και φυσικά η στέγασή τους. Για όσο χρόνο παραμένουν μακριά από τις εστίες τους το κράτος είχε και έχει την υποχρέωση να μεριμνά για την αξιοπρεπή διαβίωσή τους στις ελεύθερες περιοχές όπως και για την ισότιμη κατανομή των βαρών της τουρκικής εισβολής και κατοχής.

Η τουρκική εισβολή ευνόησε κάποιους, που σήμερα, εκμεταλλεόμενοι την κατάσταση, πωλούν τις κατοικίες και τα οικόπεδα σε εξωπραγματικές τιμές. Σχεδόν για αρκετά ζευγάρια, ιδιαίτερα νεαρά προσφυγικά όπως και μη, η απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας έγινε άπιαστο όνειρο.

Ός ΕΔΕΚ πάντοτε στηρίζαμε τα δίκαια αιτήματα του προσφυγικού κόσμου. Αιτήματα τα οποία δε δημιουργήθηκαν εξ υπαιτιότητάς τους αλλά εξαιτίας της τουρκικής εισβολής. Για απάμβλυνση των προσφυγικών αυτών αιτημάτων, θα πρέπει να γίνουν τα ακόλουθα:

Πρώτον, άμεσα η κυβέρνηση να προχωρήσει στη δημιουργία ειδικού ταμείου στήριξης των προσφύγων, στο οποίο θα κατατίθενται τα έσοδα από ειδική φορολογία της υπεραξίας της γης και από το οποίο θα ενισχύονται τα προγράμματα στήριξης των προσφύγων.

Δεύτερον, το κράτος να καταργήσει τα μεταβιβαστικά τέλη για απόκτηση πρώτης κατοικίας σε προσφυγικά και μη ζευγάρια βάσει οικονομικών κριτηρίων και σχετικού οικοδομικού μεγέθους.

Τρίτον, σύντομα να ολοκληρωθεί η παραχώρηση των τίτλων ιδιοκτησίας σ' όλους τους δικαιούχους πρόσφυγες.

Τέταρτον, να γίνει επίσπευση της εξεύρεσης και παραχώρησης οικοπέδων σ' όλες τις οικογένειες οι οποίες κατοικούν σε τουρκοκυπριακή κατοικία ή σε τουρκοκυπριακή γη και δεν μπορούν να πάρουν τίτλο ιδιοκτησίας. Να υπενθυμίσω ότι η δέσμευση των πέντε χρόνων για την παραχώρησή τους εκπνέει το 2011.

Πέμπτον, άμεσα να αρχίσει η ανέγερση νέων κυβερνητικών προσφυγικών οικισμών για ικανοποίηση των ήδη εγκριθέντων νεαρών και άλλων ζευγαριών.

Έκτον, άμεσα να εξευρεθεί κατάλληλη γη σ' όλες τις πόλεις, ιδιαίτερα στη Λεμεσό, για διαχωρισμό οικοπέδων αυτοστέγασης και τιτλοποίησή τους στα νεαρά ζευγάρια, για να μπορούν να τα υποθηκεύσουν.

Έβδομον, να ολοκληρωθεί η συζήτηση και να προχωρήσουμε άμεσα στην αναγνώριση των εκ μητρογονίας παιδιών ως προσφύγων. Για μας είναι αδιανόητο παιδιά αλλοδαπών γυναικών που συνάπτουν γάμο με Ελληνοκύπριο πρόσφυγα να αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες και να έχουν όλα τα δικαιώματα ενός πρόσφυγα, ενώ παιδιά γυναικών που έζησαν τον όλεθρο της βάρβαρης τουρκικής εισβολής, που

έχασαν τις περιουσίες τους και προσφιλή αγαπημένα πρόσωπα να μην αναγνωρίζονται.

Όγδοον, τελικά θα πρέπει άμεσα να ξεκινήσει η συζήτηση στην επιτροπή Προσφύγων της Βουλής του, εδώ και δύο χρόνια εγγεγραμμένου από την ΕΔΕΚ και μετέπειτα από όλη την επιτροπή, θέματος που έχει άμεση σχέση με την κατηγορία των προσφύγων που δεν καλύπτονται από τους κανονισμούς του 2006 για αντισταθμιστικά μέτρα. Αυτή είναι η ομάδα των προσφύγων που πήρε ελάχιστη οικονομική βοήθεια για ανέγερση κατοικίας σε ιδιόκτητο οικόπεδο με δικά τους δάνεια από εμπορικές τράπεζες. Καλώ τον πρόεδρο της επιτροπής Προσφύγων όπως το θέσει προς συζήτηση αμέσως μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι προτάσεις και οι θέσεις μας για την επίλυση των προσφυγικών προβλημάτων δε σημαίνουν παγίωση των τελεσμένων. Για μας βασικότερος στόχος συνεχίζει να παραμένει ο αγώνας για επιστροφή όλων των προσφύγων στις πατρογονικές τους εστίες σε συνθήκες ασφάλειας, μονιμότητας και ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Απαιτούμε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος, μέσα στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των βασικών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως Αμμοχωσιτιανοί επίσης καλούμε τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και την Ευρωπαϊκή Ένωση να υποδείξουν στην Τουρκία ότι, ως ένδειξη καλής θέλησης, θα πρέπει να σεβαστεί το ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας -του οποίου σήμερα τελεί μη μόνιμο μέλος- 550 και τη συμφωνία Κυπριανού-Ντενκτάς και να προχωρήσει στην άμεση επιστροφή της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς οι σοσιαλιστές είμαστε ταυτισμένοι με την αλλαγή. Έχουμε ταυτίσει την υπόστασή μας με τη βεβαιότητα ότι ο άνθρωπος μπορεί να αλλάξει την κοινωνία, τον κόσμο ολάκερο. Πιστεύουμε ότι η μεγαλύτερη αλλαγή μπορεί να προέλθει μέσα από την εκπαίδευση. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο το γεγονός ότι η μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση στην Ευρώπη του εικοστού αιώνα υπήρξε το δημόσιο σχολείο, η παιδεία για όλους.

Εμείς οι σοσιαλιστές της Κύπρου οραματιζόμαστε ένα σχολείο ανθρωποκεντρικό, που να καλλιεργεί τόσο το νου όσο και την καρδιά, που να δημιουργεί ενεργούς πολίτες με δημοκρατικά ιδεώδη, κοινωνικές ευαισθησίες και αγάπη για την πατρίδα. Οραματιζόμαστε ένα σχολείο ποιοτικό, αυτόνομο και συμμετοχικό, όπου όλοι οι μαθητές, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς να είναι ισότιμοι συνεργάτες.

Θεωρούμε ότι το πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση της ποιοτικής αναβάθμισης της εκπαίδευσης έγινε από την προηγούμενη κυβέρνηση του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου. Για πρώτη φορά παρουσιάστηκε πρόταση για εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Είμαστε έτοιμοι, μέσα από ένα σωστό διάλογο, στον οποίο και εμείς θα καταθέτουμε τις δικές μας απόψεις, οι οποίες θα λαμβάνονται υπόψη και όχι απλά να συμμετέχουμε σε παρουσιάσεις ήδη ειλημμένων αποφάσεων που κάποιιο άλλοι έχουν πάρει και απλά ζητούν τη στήριξή μας, να συνεργαστούμε πάνω σε ισότιμη βάση και να στηρίξουμε τις οποιοσδήποτε προσπάθειες της σημερινής κυβέρνησης για αλλαγή και αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος.

Σύντομα θα έχουμε ενώπιόν μας τη συζήτηση για τις αλλαγές στο αναλυτικό πρόγραμμα των σχολείων μας. Αυτό συνεπάγεται συθέμελη τροποποίηση και εκσυγχρονισμό του τρόπου και των μέσων διδασκαλίας, αλλαγή των βιβλίων σ' όλα τα θέματα, με στόχο την ένταξη σ' αυτά νέων στοιχείων και πληροφοριών.

Επίμαχο θέμα για μας είναι η προσπάθεια αλλαγής των βιβλίων της ιστορίας. Ήδη έχουμε ξεκάθαρα τοποθετηθεί. Εάν η προσπάθεια είναι να τα ενισχύσουμε με ιστορικά γεγονότα και πληροφορίες της σύγχρονης ιστορίας μας που δε

συμπεριλαμβάνονται, τότε συμφωνούμε. Πληροφορίες και γεγονότα όπως, για παράδειγμα, η δράση και η στάση της κάθε πολιτικής δύναμης προ του πραξικοπήματος, κατά το πραξικόπημα και μετά το πραξικόπημα, η καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα από τον Τούρκο βάρβαρο εισβολέα, οι δολοφονίες του Τάσου Ισαάκ και Σολωμού από τους “γκρίζους λύκους” και άλλα πολλά.

Αν η πρόθεση όμως είναι η διαστρέβλωση της ιστορίας, χάρη δημιουργίας καλού κλίματος, σ’ αυτό θα μας βρουν αντιμέτωπους. Ως ΕΔΕΚ, ως μια πολιτική δύναμη η οποία έχει γράψει τη δική της ιστορία, δεν έχουμε δικαίωμα να συμφωνήσουμε σ’ αυτό. Τα ιστορικά γεγονότα δεν μπορούν να βιαστούν και να διαστρεβλωθούν κατά το δοκούν. Η ιστορία είναι η επιβεβαίωση της ύπαρξης του κάθε λαού. Λαός χωρίς ιστορία είναι λαός χωρίς μέλλον. Και εμείς θέλουμε να έχουμε μέλλον.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο τέλος της ομιλίας μου θα ήθελα, μετά λύπης μου, να πω τα εξής: Ως ΕΔΕΚ θεωρούμε ότι η χρηστή διοίκηση και η αξιοκρατία είναι το σήμα κατατεθέν μιας υγιούς πολιτείας, ενός υγιούς κράτους. Δυστυχώς, κάποιοι έχουν ξεπεράσει τα εσκαμμένα.

Βρίσκομαι στη δύσκολη θέση σήμερα από αυτό το επίσημο βήμα να καταγγείλω το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για τον αναξιοκρατικό τρόπο λειτουργίας του. Τρανό παράδειγμα οι ψεσινές αποφάσεις για προαγωγές. Δυστυχώς, αυτό που επικράτησε ήταν η εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων και όχι η αξιοκρατία. Καταστρατηγήθηκαν προσόντα, βαθμολογίες, υπηρεσία, εισηγήσεις από διευθυντές, απλά, για να ικανοποιηθούν υμέτεροι.

Ζητώ όπως δημόσια το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου δικαιολογήσει την κάθε προαγωγή που έκανε ψες, πράγμα το οποίο είμαι βέβαιος ότι δε θα το κατορθώσει. Το Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ θα ζητήσει αυστηρό κοινοβουλευτικό έλεγχο γύρω από το συγκεκριμένο θέμα μόλις ανοίξει η Βουλή, μετά τις γιορτές. Φυσικά, ορισμένα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κατέβαλαν προσπάθειες για επαναφορά των διαδικασιών στη σωστή κατεύθυνση. Όμως, φαίνεται ότι απευθύνονταν σε ώτα μη ακουόντων, αφού μοναδικός στόχος ήταν η εξυπηρέτηση και όχι η αξιοκρατική διαδικασία.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως ΕΔΕΚ, ως υπεύθυνη πολιτική δύναμη, θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό και δέσμευσή μας έναντι του κυπριακού λαού είναι η πλήρης υλοποίησή του.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Γιώργου Βαρνάβα ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Βαρνάβα.

Το λόγο έχει τώρα ο βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού ο κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν σε εκάλυψα, δε χρειάζεται να μιλήσεις.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τους δικούς σας, κύριε Κατσουρίδη, εκαλύψετε τους;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όλους.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός είναι ο πρώτος που καταθέτει αυτή η κυβέρνηση και επειδή ακριβώς είναι ο πρώτος είναι δηλωτικός για τους προσανατολισμούς και τις πολιτικές της και βασικό κριτήριο για τη συνέπειά της σε σχέση με τις προεκλογικές δεσμεύσεις της. Βασικότερο βεβαίως κριτήριο είναι αυτά που γίνονται στην πράξη και κάθε μέρα φτάνουν στους πολίτες ως συνέπειες.

Με εύηχα συνθήματα του είδους “Εμείς μπορούμε καλύτερα”, “Ο Χριστόφιας είναι Πρόεδρος λύσης”, “Πολιτική με ανθρωπιά” και “Δίκαιη κοινωνία-Δίκαιη λύση” και μέσα από έναν καταϊγισμό προεκλογικών εξαγγελιών του ΑΚΕΛ και προσωπικών δεσμεύσεων του γενικού του γραμματέα, με τη βοήθεια κάποιων ανέλπιστων συμμάχων, κατάφεραν να αποσπάσουν τη λαϊκή κυριαρχία και να αναρριχηθούν στην εξουσία.

Μέσα σε δέκα μόλις μήνες διακυβέρνησης του τόπου από το ΑΚΕΛ είδε ο λαός μας και κυρίως νιώθει καλά στο πετσί του τι σημαίνει να τον κυβερνούν οι ορφανεμένες και μονοδιάστατες θεωρήσεις του κομμουνισμού.

Στο Κυπριακό ο Πρόεδρος Χριστόφιας αρχικά έδωσε την ελπιδοφόρα και συνάμα εδραία εντύπωση ότι εγνώριζε πάρα πολύ καλά τι λύση επιδιώκει και πολύ καλύτερα τι λύση δε θέλει. Εμείς υπεύθυνα και καθηκόντως εστηρίξαμε και στηρίζουμε την όλη προσπάθεια. Σήμερα όμως φαίνεται να εξανεμίζονται οι ελπίδες, με ορατό πλέον τον κίνδυνο να οδηγηθούμε εκ νέου σε τραγικά και διχαστικά αδιέξοδα.

Ο Πρόεδρος είναι ήδη στη γενική αντίληψη χρωμένος με λάθη και παραλείψεις. Το καλό κλίμα, που με την εκλογή του δημιουργήθηκε διεθνώς, δεν το αξιοποίησε επαρκώς. Υπερτίμησε την κοινή με τον Ταλάτ θητεία στο κίνημα της αριστεράς, υπερτίμησε την τουρκική διαλλακτικότητα, απέφυγε την εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν αξιοποίησε τη συγκυρία της γαλλικής προεδρίας, προσήλθε στις συνομιλίες με μια κατά γενική ομολογία αδύνατη ομάδα, ουσιαστικά αρνήθηκε τη συνεννόηση και τη βοήθεια από την Ελλάδα και ενώ οι ώρες που περνούμε είναι δύσκολες και αυτές που έρχονται δυσκολότερες, αντί να συμπεριφέρεται ως Πρόεδρος όλων και αντί να γίνει σύμβολο ενότητας, εξακολουθεί να τη δυναμιτίζει συμπεριφερόμενος σ’ όλα τα ζητήματα απλά ως γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ.

Επίσης, αυτός ο Πρόεδρος, αντί να κυβερνά τον τόπο σύμφωνα με τις σκληρές πραγματικότητες και τις πραγματικές ανάγκες του λαού μας, τον κυβερνά σύμφωνα με μύθους και αυταπάτες για το ΑΚΕΛ και εφιαλτικές συνέπειες και προοπτικές για τη χώρα και το λαό μας.

Με πολλές και δύσκολες προσπάθειες γίναμε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να συνδέσουμε τη μοίρα μας με την κοινή μοίρα των υπολοίπων λαών της Ευρώπης. Αντί λοιπόν να ενισχύσουν οι κυβερνώντες το δρόμο των ξεκάθαρων ευρωπαϊκών προσανατολισμών, πολιτεύονται συγχυσμένα και αντιευρωπαϊκά. Αντί να προσαρμοστούν και να προσαρμόσουν τη χώρα με τα κυρίαρχα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, νομίζουν ότι έχουμε την πολυτέλεια να εξαντλούν τις μικρές μας δυνάμεις και δυνατότητες για την ανατροπή τους.

Ενώ το μέλλον μας και οι παράγοντες που το επηρεάζουν βρίσκονται εν πολλοίς μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η ασφάλειά μας ταυτίζεται με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, αυτή η κυβέρνηση το αναζητεί αλλού και ξεχνά ότι παρόμοιες ή ανάλογες πολιτικές συμπεριφορές συνέβαλαν στην καταστροφή μας κατά το παρελθόν.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει καθήκον να ασκεί μια πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική με όλες τις χώρες και ιδιαιτέρως με τις μεγάλες, που είναι και μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Όμως, γιατί αυτή η επιβαλλόμενη ορθή

πολιτική πρέπει κατ' ανάγκη να είναι σε σύγκρουση ή σε αντιθετική σχέση με το κυρίαρχο πεδίο διεκδικήσεων της Κύπρου και του λαού μας που είναι κατεξοχήν η Ευρωπαϊκή Ένωση; Πώς γίνεται να είμαστε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να περιμένουμε με αντιευρωπαϊκές πολιτικές και συμπεριφορές να αποκτήσουμε φίλους και συμμάχους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να πάρουμε περισσότερη δύναμη;

Πρέπει όλοι, και ιδίως η κυβέρνηση, να κατανοήσει επιτέλους ότι οι αντιευρωπαϊκές συμπεριφορές αποδυναμώνουν την Κύπρο, τη σπρώχνουν στο περιθώριο ακόμα περισσότερο, δυσχεραίνουν τη θέση και την πορεία της, εμποδίζουν την ανάπτυξη και την προκοπή της, περιορίζουν τα κυριαρχικά της δικαιώματα και τις πολιτικές επιλογές της και στο τέλος πολύ φοβάμαι ότι θα βρεθούμε μόνοι και καταστροφικά αποδυναμωμένοι.

Δε γίνεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Τουρκία να έχει περάσει διεθνώς και ιδίως ευρωπαϊκώς την εικόνα ότι έχει και θέλει ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς και επείγεται να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το ΑΚΕΛ και ο Πρόεδρος, μέσα σε δέκα μόλις μήνες διακυβέρνησης του τόπου, να έχουν δώσει την εικόνα, και κάθε μέρα χειρότερα, ότι η Κύπρος ακολουθεί αντιευρωπαϊκές πολιτικές.

Το τι συμβαίνει, αγαπητοί μου συνάδελφοι, στο χώρο της παιδείας είναι πραγματικά απίστευτο. Και αυτό σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης, σε κάθε διεύθυνση και σε κάθε τομέα. Πόθεν άραγε να ξεκινήσουμε και που να καταλήξουμε; Από τον προϋπολογισμό που πέρασε για την παιδεία ήταν στο 6,1% επί του ΑΕΠ και το ΑΚΕΛ έκανε κριτική της συγκυβέρνησης τότε, γιατί δεν έφτανε το 8% και εφέτος το κατέβασε στο 5,95%; Από τον αρμόδιο υπουργό που όχι μόνο δεν έλυσε ούτε ένα από τα προβλήματα που κάτω από το βάρος τους κινδυνεύει το εκπαιδευτικό μας σύστημα να καταρρεύσει, ιδίως το λυκειακό, αλλά κάθε μέρα προσθέτει και περισσότερα; Από τους ακελικούς κομισάριους που αποσπάστηκαν και μετακόμισαν στο Υπουργείο Παιδείας και υπαγορεύουν, απαγορεύουν και επιβάλλουν πολιτικές και πρακτικές; Από τους φακέλους και τους παράνομους παραφακέλους και τις απειλές σε εκπαιδευτικούς, όταν αυτοί δημοσιοποιούν τις απόψεις τους;

Από τα ιδιωτικά σχολεία και τα ιδιωτικά πανεπιστήμια που, ενώ οι νόμοι τους, για τα πρώτα εδώ και δεκαετίες, προβλέπουν σωρεία κανονισμών, μέχρι στιγμής, παρά τις συνεχείς εκκλήσεις μας, δεν έφεραν ούτε έναν κανονισμό για ψήφιση; Πέρα από το γεγονός ότι στα περισσότερα έχει να πατήσει άνθρωπος του Υπουργείου Παιδείας από την εποχή των εγκαινίων τους.

Δημιουργήσαμε ιδιωτικά πανεπιστήμια και η κυβέρνηση, προηγούμενη και τωρινή, τα άφησε στο έλεος των ιδιοκτητών τους, ουσιαστικά ανεξέλεγκτα, χωρίς όρους και προϋποθέσεις. Ξεκινούν τμήματα και κλάδοι, με παραπλανητικές διαφημίσεις προσελκύονται και εγγράφονται φοιτητές, πληρώνουν διδάκτρα όσα ο ιδιοκτήτης "κόψει" ή "συγκόψει" και μετά από ένα, δύο χρόνια, αν κρίνει ο ιδιοκτήτης ότι ο κλάδος είναι ασύμφορος, τότε τον κλείνει και οι φοιτητές ας πάνε όπου θέλουν. Φτάσαμε στο χάλι όποιος έχει απολυτήριο μέσης να πληρώνει και να εγγράφεται, να πληρώνει και να προάγεται, να πληρώνει και να αποφοιτά!

Σήμερα θέλω για πολλοστή φορά να επαναλάβω τον εξής φόβο: Αν δε ληφθούν δραστικά μέτρα στο χώρο της ανώτατης παιδείας, η Κύπρος, αντί κέντρο γνώσης υψηλών προδιαγραφών, θα μετατραπεί σε κέντρο εκμετάλλευσης και εστία διασυρμού, που όχι μόνο θα πλήξει την εικόνα των ανώτατων κρατικών μας ιδρυμάτων, αλλά και θα υπονομεύσει διεθνώς και ιδίως στον ευρωπαϊκό χώρο το κύρος ολόκληρου του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Φέτος από τον Οργανισμό για τη Διεθνή Διαφάνεια καταγράφεται ότι, ενώ η επίδοσή μας ξεπέρασε αυτήν του 2003, η θέση μας παραμένει χειρότερη από αυτήν του 2003. Αυτό σημαίνει με απλά λόγια πως, ύστερα από πέντε σχεδόν χρόνια, αφότου γίναμε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλες κυβερνήσεις εντός και εκτός της Ευρώπης κινούνται χωρίς τις δικές μας παλινδρομήσεις και με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα εναντίον της διαφθοράς.

Η δική μας κυβέρνηση, αντί να φέρει προς ψήφιση αυτά που προεκλογικά υποσχέθηκαν το ΑΚΕΛ και ο Πρόεδρος Χριστόφιας, μέχρι στιγμής δεν έκαναν τίποτε απολύτως. Αντίθετα, αντί να φέρει νομοσχέδιο, για να περιορίσει, όπως υποσχέθηκε, την ανεξέλεγκτη διακριτική εξουσία σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης, φέρνει νομοσχέδια και τη διευρύνει. Αντί να φέρει τροποποίηση για τον περιορισμό της ΚΥΠ στο μείζον ζήτημα της εθνικής ασφάλειας και να περιφρουρήσει την ιδιωτική και προσωπική ζωή των πολιτών, όπως υποσχέθηκε, στέλνει τους ανθρώπους της ΚΥΠ να παρακολουθούν, να φωτογραφίζουν και ενίοτε να συλλαμβάνουν τους πολίτες, όταν αυτοί λαμβάνουν μέρος σε συγκεντρώσεις. Αντί να καταπολεμήσει τα φαινόμενα οικογενειοκρατίας, ευνοιοκρατίας και αναξιοκρατίας, όπως δεσμεύτηκε, διαμαρτυρήθηκε πρόσφατα, γιατί το επιχειρήσαμε στο ΤΕΠΑΚ.

Για μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ώριμη και πλήρης δημοκρατία σημαίνει την απόλυτη εφαρμογή των νόμων. Σημαίνει διαφάνεια. Και διαφάνεια σημαίνει αποτελεσματικό δημόσιο έλεγχο παντού. Σημαίνει τη σταθερή διεκδίκηση της κοινωνίας για αυστηρές κυρώσεις και ποινές σε διαφθορείς και διαφθειρομένους. Τούτο στην καθομιλουμένη σημαίνει απλά πράγματα: Ο δρόμος των παρανομιών πρέπει να καταλήγει στην καγκελόπορτα της φυλακής.

Κλασικές επιβεβαιώσεις των πιο πάνω είναι αυτές του Πανεπιστημίου Κύπρου και του ΤΕΠΑΚ, όπου μία επί μακρόν και άνευ προηγουμένου ανοχή και απουσία ουσιαστικού ελέγχου επέτρεψε και εξέθρεψε ό,τι σήμερα συσσωρευμένα διαπιστώνεται και καταγράφεται στις ετήσιες εκθέσεις της Γενικού Ελεγκτού.

Αναγκαστήκαμε να εγγράψουμε σχετικά θέματα στην επιτροπή Ελέγχου, διότι περαιτέρω ανοχή στα όσα η Γενική Ελεγκτής διαπιστώνει και καταγράφει θα ισοδυναμούσε με συνενοχή. Και αυτά που διαπιστώνει είναι : Αυθαιρεσίες, παρανομίες, εστειλισμούς, παρατυπίες, ελλείψεις, τρύπιες ή καθόλου διαδικασίες που αφορούν ζητήματα όπως προσλήψεις, μονιμοποιήσεις, αγορά υπηρεσιών, προσφορές, πολυδάπανα ταξίδια, συνδρομές, παροχή και χρεώσεις υπηρεσιών, ερευνητικά προγράμματα, δίδακτρα των μεταπτυχιακών, ίδρυση εταιρειών, παρακαλώ περιορισμένης ευθύνης, αλλά και πολλά άλλα.

Γ. ΘΩΜΑ:

Για το 2007 όμως, συνάδελφε.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Και για το 2007 και για το 2006 και για το 2005 και από την εποχή των περσικών πολέμων.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρήστε, κύριε Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τα ίδια και χειρότερα έγιναν και γίνονται και στο ΤΕΠΑΚ. Με την ευκαιρία αυτή θέλω να υποβάλω τρία απλά ερωτήματα προς τον Υπουργό Παιδείας. Πρώτον, ήταν ή δεν ήταν προσωπική επιλογή δική του ο κ. Κωνσταντίνιδης για τη θέση του προέδρου της διοικούσας του ΤΕΠΑΚ; Δεύτερον, γνώριζε ο υπουργός ότι ο κ. Κωνσταντίνιδης προσέλαβε στο ΤΕΠΑΚ το συντάιρό του σε εταιρεία που εδρεύει στην Κύπρο; Τρίτον, το πλέον σημαντικό, γνώριζε ότι αυτή η εταιρεία με μοναδικούς μετόχους τον πρόεδρο της διοικούσας και το συντάιρό του συνήψαν συμβόλαιο με το ΤΕΠΑΚ; Και αν όλα αυτά δε συνιστούν διαφθορά, διαπλοκή, σήψη και παρακμή, τότε τι συνιστούν; Αν όλα αυτά δε μας συγκινούν, τι άλλο άραγε πρέπει να επισυμβεί, για να συνέλθουμε από τη μακαριότητα στην οποία έχουμε περιέλθει;

Είναι όλα αυτά, αλλά και πολλά άλλα, εγγυήσεις για αξιοκρατία και χρηστή διοίκηση και συνακόλουθα δικαιότερη κοινωνία; Στη δική μας αντίληψη καλά κρατικά

πανεπιστήμια σημαίνει ουσιαστικό έλεγχο των οικονομικών τους. Καλά κρατικά πανεπιστήμια σημαίνει πάνω από όλα νομιμότητα, διαφάνεια και έλεγχο παντού!

Έρχομαι τώρα στο μείζον ζήτημα, το οποίο απασχόλησε για πολύ καιρό τη δημοσιότητα, αυτό που έχει κάμει αναφορά και ο συνάδελφος ο κ. Γιώργος Βαρνάβα. Για την ιστορία θέλω να πω τα εξής: Από πότε, κύριοι συνάδελφοι, η ιστορία έπαψε να είναι το σύνολο των γεγονότων που απαρτίζουν το παρελθόν, τη διαδρομή και την εξέλιξη ενός έθνους, ενός λαού ή μιας περιοχής και μετετρέπη σε εργαλείο κυβερνητικών πολιτικών και κομματικών σκοπιμοτήτων;

Από πότε, όταν αλλάζει η κυβέρνηση μιας χώρας ή όταν μια κυβέρνηση αλλάζει πολιτική, αυτό συνιστά και μια καλή δικαιολογία για αλλαγή της ιστορίας; Και αν αυτό επιτραπεί να γίνει, τι σόι ιστορική σκέψη και κρίση, ιστορική μνήμη και εθνική συνειδηση θα αποκτήσουμε; Τι σημαίνει ότι η νέα σχολική χρονιά θα έχει στόχο της την ειρηνική συμφιλίωση με τους Τουρκοκυπρίους; Δηλαδή τόσα χρόνια καλλιεργούσαμε και διδάσκαμε το μίσος και χτυπούσαμε τα τύμπανα του πολέμου; Δηλαδή, αυτό έκαναν οι κυβερνήσεις Μακαρίου, Κυπριανού, Βασιλείου, Κληρίδη και Παπαδόπουλου; Και όλοι αυτοί οι λαοπρόβλητοι ηγέτες και, πλην του Κληρίδη, υποστηρικθέντες από το ΑΚΕΛ απέτυχαν να επιλύσουν το Κυπριακό όχι γιατί προσέκρουαν στην τουρκική αδιαλλαξία και επιθετικότητα, αλλά διότι είχαμε στην παιδεία μας δήθεν εθνικιστικά και σοβινιστικά στοιχεία;

Πόθεν, άραγε, και με ποια επιστημοσύνη το ΑΚΕΛ, το γραφείο παιδείας του και ο υπουργός τους εκατέληξαν στο ιστορικό συμπέρασμα ότι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι έζησαν, λέει, για αιώνες πολλούς ειρηνικά; Μήπως στους αιώνες εκείνους είναι που θέλουν να μας πάρουν; Στους αιώνες της Τουρκοκρατίας, της ταπείνωσης και της εξαθλίωσης του κυπριακού ελληνισμού; Και μ' αυτή την επιστημοσύνη και αντικειμενικότητα είναι που θέλουν να επανασυγγράψουν την ιστορία μας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ένα λεπτό, κύριε Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Και αυτή την ειρήνη είναι που ονειρεύονται και μας επιφυλάσσουν;

Όλοι κατανοούμε ότι με τους Τουρκοκυπρίους είμαστε καταδικασμένοι να συμβιώσουμε μαζί και ειρηνικά. Όμως, από πού και ως πού αυτή η ανάγκη και προοπτική πρέπει να οικοδομηθεί με παραχάραξη της ιστορίας μας; Γιατί κάποιιοι προβάλλουν το αίολο επιχείρημα ότι θα πρέπει να προηγηθεί η εξουδετέρωση της εθνικής ταυτότητας των δύο κοινοτήτων; Τόσο κακή, άραγε, θα είναι η λύση που θα μας φέρει ο κ. Χριστόφιας που πρέπει εξ απαλών ονύχων να εκπαιδευόμαστε καλά και να γυμναζόμαστε καλύτερα εντός και εκτός Κύπρου στη δουλοφροσύνη, για να περάσει και για να στεριώσει;

Οι εθνικές συνειδήσεις, κύριε Πρόεδρε, είναι σαφείς αποκρυσταλλώσεις της ιστορίας, είναι διαχρονικές και σκληρές πραγματικότητες που ούτε διατάσσονται και ούτε διαγράφονται και όταν βίαια καταπιεστούν, μόλις εκδηλωθούν, κατά κανόνα μόνο αιματηρές αναστατώσεις και καταστροφές επιφέρουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώσαμε, κύριε Θεμιστοκλέους. Είναι άχαρος ο ρόλος μου, αλλά οφείλω να τηρήσω...

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απολογούμαι, γιατί διέκοψα τον ειρμό των σκέψεών σας. Ήταν ενδιαφέρουσα η ομιλία σας.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, με το εξής: Αυτός... Μια και μίλησα για την ιστορία και τον υπουργό θα πω μόνο ένα. Είναι με λύπη που διαπιστώνω ότι αυτός ο υπουργός, αν θα μείνει στην ιστορία, θα μείνει μόνο για ένα λόγο και αυτός ο λόγος είναι ότι προσπάθησε να την παραχαράξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Ανδρέα Θεμιστοκλέους.

Το βήμα...

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω κάτι, αν μου επιτρέπετε...

Νομίζω είναι ο ρόλος σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όταν συνάδελφος βουλευτής λέει ότι ο στόχος μας είναι να εκπαιδεύσουμε τα παιδιά μας στη δουλοφροσύνη, αυτό πρέπει να μείνει να αιωρείται μέχρι να το απαντήσει κάποιος άλλος, όταν έρθει η ώρα του; Θεωρώ ότι είναι χρέος σας εσάς, ως Προέδρου της Βουλής, να του ζητήσετε να το αναιρέσει ή να το αποδείξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χατζηγεωργίου.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θεωρώ ότι πρέπει να κρατήσουμε ένα επίπεδο.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Να πείτε τα δικά σας, όταν θα μιλήσετε.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να πει τα επιχειρήματά του, αλλά θεωρώ ότι το να λες ότι αυτή η κυβέρνηση έχει ως στόχο να εκπαιδεύσει τα παιδιά στη δουλοφροσύνη νομίζω ότι πρέπει κάθε δίκαιο άτομο να το κάνει να εξεγείρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χατζηγεωργίου, πρώτα απ' όλα θέλω να σας πω το εξής: Από την αρχή αυτής της συζήτησης έχουν ακουστεί πολλά από πολλές πλευρές. Και αντιλαμβάνεστε ότι ο ρόλος μου δεν είναι ο ρόλος του παιδονόμου. Ο ρόλος μου είναι να προσπαθήσω αυτές οι συζητήσεις να γίνουν σε όσο το δυνατό πιο σωστό κλίμα, μέσα στα πλαίσια που προβλέπει ο κανονισμός. Δεν έχω δικαίωμα ούτε να λογοκρίνω ούτε και να παρεμποδίσω τον κάθε συνάδελφο να εκφράσει την άποψη και τη θέση του την πολιτική. Απ' εκεί και πέρα, σίγουρα, όπως και στα αυτιά τα δικά σας έχουν ακουστεί πράγματα που μπορεί να μην ήταν σωστά το ίδιο και στα δικά μου αυτιά, όπως και στα αυτιά πολλών άλλων, έχουν ακουστεί, από πολλές πλευρές. Γι' αυτό το λόγο εγώ δείχνω εμπιστοσύνη πάντοτε και στη σκέψη και στην προπαίδεια, αλλά και στο σωστό τρόπο που διατυπώνει ο καθένας τις απόψεις, τις κρίσεις και τις αξιολογήσεις του. Και ο καθένας κρίνεται γι' αυτά που λέει, γι' αυτά που εκστομίζει και γι' αυτά τα οποία διατυπώνει. Και βέβαια, η κοινή γνώμη, που είναι και ο αυστηρότερος κριτής, θα αξιολογήσει αν αυτά που έχει πει ο κάθε συνάδελφος ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα ή όχι.

Λοιπόν, το λόγο έχει ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα και από το βήμα αυτό να εκφράσω τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας στην οικογένεια του τέως Προέδρου Τάσσου Παπαδόπουλου. Ενός γνήσιου, πραγματικού ηγέτη και καθοδηγητή, ενός αγωνιστή των δικαίων του κυπριακού λαού, που αφήνει ανεξίτηλη τη σφραγίδα του στην ιστορία μας, και ενός λαμπρού παραδείγματος προς μίμηση στις παρούσες και επερχόμενες γενιές. Διατρανώνουμε την πίστη και την προσδοκία μας όπως δικαιωθούν σύντομα οι αγώνες και οι προσπάθειές του για τη σωστή λύση του Κυπριακού. Θέλω να εκφράσω την απέραντή μου λύπη, γιατί η Κύπρος και ο ελληνισμός έχασε έναν ηγέτη με βαθιά γνώση των λεπτομερειών του κυπριακού προβλήματος, έναν άνθρωπο που διέθετε πολιτική διορατικότητα και ενέπνεε εμπιστοσύνη στον κυπριακό λαό. Θα ζει πάντα στις καρδιές μας. Αιωνία του η μνήμη!

Πριν αρχίσω το γραπτό μου λόγο, θα ήθελα να σχολιάσω μια εισήγηση του συναδέλφου κ. Χρήστου Στυλιανίδη, ότι εδώ δε θα έπρεπε να μιλούμε για το Κυπριακό, αλλά θα έπρεπε να γινόταν ειδική συζήτηση. Πρώτον, θα θυμούνται όσοι ήταν παλιά παρόντες και παρούσες ότι, όταν έγινε παλιά συζήτηση για το Κυπριακό, μόνο οι αρχηγοί κομμάτων έλαβαν μέρος. Δεύτερον, εμείς ως πρόσφυγες δεν έχουμε ούτε χωριά ούτε πόλεις! Είναι κατεχόμενα. Επομένως, δεν μπορούμε να μιλήσουμε ούτε για τα χωριά μας ούτε για δρόμους ούτε για λύματα ούτε για αποχετευτικά ούτε για λιμάνια ούτε για μαρίνες. Μιλούμε κάθε χρόνο για το εθνικό θέμα και έχουμε αυτό το δικαίωμα και θα συνεχίσουμε να το μιλούμε. Και συγχαίρω και όσους συναδέλφους πρόσφυγες ή μη μιλούν για το εθνικό θέμα. Και τρίτον, ο προϋπολογισμός αφορά και το Κυπριακό. Έχει κονδύλια που αφορούν και το Κυπριακό και τη Βουλή και πρέπει να μιλούμε και γι' αυτά. Και είναι πάρα πολλοί, εκτός των τριών Κερυνειωτών, που έχουν την καταγωγή τους από την Κερύνεια και από την Αμμόχωστο και από κατεχόμενες περιοχές. Όλους μάς ενδιαφέρει και όλους τους Κυπρίους μάς ενδιαφέρει. Είναι το πρώτο θέμα. Το δεύτερο, όπως είναι γνωστό, είναι το υδατικό και το τρίτο, κατά τη γνώμη μου, είναι τα ναρκωτικά.

Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Η συζήτηση του προϋπολογισμού είναι θεσμικά μια από τις κορυφαίες στιγμές και πράξεις κάθε κοινοβουλίου. Το αίσθημα ευθύνης για εμάς τους βουλευτές και τη Βουλή συλλογικά είναι πολύ μεγάλο, γιατί καλούμαστε να ελέγξουμε και να διαχειριστούμε, παραθετικά τουλάχιστον, τα έσοδα του κράτους, τα οποία προέρχονται από το φορολογούμενο πολίτη, που όλοι γνωρίζουμε ότι εργάζεται σκληρά και συνεισφέρει στην ανάπτυξη αυτού τόπου.

Τα τελευταία χρόνια θα έλεγε κανείς ότι η Κύπρος έχει επιτύχει στόχους, τόσο από οικονομικής άποψης όσο και σε επίπεδο συμμαχιών, που την ισχυροποιούν μέσα στο διεθνές γίγνεσθαι και ασφαλώς και κυρίως μέσα στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Αυτό που δεν έχουμε καταφέρει, παρά τις προσπάθειες όλων των Προέδρων της Κυπριακής Δημοκρατίας και των πολιτικών δυνάμεων διαχρονικά, είναι η ελευθερία των κατεχόμενων εδαφών μας, είναι η ελευθερία και η επανένωση του τόπου μας, που θα επιφέρει τη σταθερότητα και την ειρήνη μετά την τόσο κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του κυπριακού ελληνισμού από την κατοχική Τουρκία.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δυστυχώς, για μια ακόμα χρονιά, ως εκπρόσωπος του προσφυγικού κόσμου, οφείλω να καταγγείλω την απaráδεχτη στάση της Τουρκίας και την εμμονή της να χρησιμοποιεί τις πάγιες επεκτατικές και μαξιμαλιστικές θέσεις της, για να αποδείξει στους μόνιμους συμμάχους της και στο λαό της ότι είναι ο περιφερειακός φύλακας της περιοχής. Η στάση αυτή δε συνάδει με τη σύγχρονη διεθνή έννομη τάξη, αλλά ούτε με την επιθυμία της να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με την εκλογή του νέου Προέδρου τον περασμένο Φλεβάρη έχει αρχίσει μια νέα προσπάθεια στο πλαίσιο των συνομιλιών για λύση. Εμείς στηρίζουμε τις προσπάθειες του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας για συζήτηση με τον εκπρόσωπο της τουρκοκυπριακής κοινότητας με στόχο τη λύση. Λύση σωστή με βάση τις αρχές και αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και τις συμφωνίες κορυφής, με μια κυριαρχία, μια διεθνή προσωπικότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας και μια ιθαγένεια. Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω ότι η λύση με σωστό περιεχόμενο πρέπει να προνοεί, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα για επιστροφή και του τελευταίου πρόσφυγα στο σπίτι του, καθώς και την αποχώρηση όλων των τουρκικών στρατευμάτων και εποίκων. Δυστυχώς, δεν έχουμε αντιληφθεί ακόμα καμιά αλλαγή της τουρκικής πλευράς, ενώ, αντίθετα, φαίνεται να παρουσιάζεται ακόμη πιο σκληρή, λίγους μήνες πριν την αξιολόγηση της πορείας της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα πρέπει, πιστεύω, να εξετάσουμε στο κατάλληλο στάδιο το δικαίωμα που έχουμε για την υποβολή βέτο, στέλνοντας το μήνυμα στους εταίρους μας Ευρωπαίους ότι, αν δε συμμορφωθεί η Άγκυρα με τις στοιχειώδεις αρχές του διεθνούς δικαίου, δε θα μπορεί να ενταχθεί και να λειτουργήσει στο ευρωπαϊκό περιβάλλον. Εκεί, δηλαδή, που οι χώρες που το συναποτελούν εδώ και πολλά χρόνια δεν υιοθετούν στρατιωτικές τακτικές και εκφοβισμούς, όπως την κατοχή εδαφών, την καταστροφή πολιτισμού, το εθνικό ξεκαθάρισμα και ούτω καθεξής. Και θα πούμε και το εξής: Όσο οι Τούρκοι θα επιμένουν στην παράνομη, τη βάρβαρη και ασφαλώς απαράδεκτη συμπεριφορά τους τόσο θα απομακρύνονται από την Ευρώπη. Ίσως δε κάποια ημέρα, όχι πολύ αργά, θα υπάρξουν Τούρκοι νηφαλιότεροι των σημερινών και θα αντιληφθούν ότι δεν εγκλημάτησαν μόνο κατά της Κύπρου, αλλά εγκλημάτησαν κατά της ίδιας της χώρας τους, ανατινάσσοντας τις γέφυρες με τον πολιτισμένο κόσμο και βιάζοντας τις αρχές του δικαίου και της διεθνούς ηθικής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με την Κύπρο πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να αναθεωρήσουμε τον τρόπο άσκησης εξωτερικής πολιτικής στο κεφάλαιο "διαφώτιση". Να υπάρξει δηλαδή περισσότερη προβολή του κυπριακού προβλήματος. Και μόνο να αναλογιστούμε ότι η Τουρκία από χρόνια αλωνίζει τις ΗΠΑ, τα ευρωπαϊκά κράτη, τα ισλαμικά και τις άλλες τρίτες χώρες προβάλλοντας τις θέσεις της, θα πρέπει να αποφασίσουμε να αλλάξουμε τακτική. Έτσι, για να κατανοήσουμε τα μεγέθη, μόνο για το κυπριακό πρόβλημα η Τουρκία έχει επιστρατεύσει περισσότερους από χίλιους διπλωμάτες και άλλους τόσους επιχειρηματίες, που δραστηριοποιούνται στις ευρωπαϊκές χώρες, στις ΗΠΑ και αλλού. Ξοδεύει δε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ για αυτή τη διαρκή εκστρατεία της, ενώ η Κύπρος ξοδεύει ελάχιστα.

Θα πρέπει η Κύπρος με την Ελλάδα να καταρτίσουν βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο πρόγραμμα ενημέρωσης, ορθής προπαγάνδας και επηρεασμού των ξένων κέντρων λήψης αποφάσεων, με στόχο την προβολή των δικών μας θέσεων στα εθνικά θέματα, για την Κύπρο, το Αιγαίο και τη Θράκη. Για όσους γνωρίζουν υπάρχουν κίνδυνοι και για τη Θράκη. Να αξιοποιήσουν κάθε Κύπριο και Ελλαδίτη επιχειρηματία και άτομα δραστήρια, ικανά και πρόθυμα, όπως διπλωμάτες, ακαδημαϊκούς, πνευματικούς, που μπορούν να επηρεάσουν τις χώρες που πιθανό να διατηρούν επιφυλάξεις για τις θέσεις μας και να προβάλουν το πρόβλημά μας κατάλληλα. Πολύ περισσότερο, θα πρέπει να καταστήσουμε σαφές στην ελληνική κυβέρνηση ότι οι επόμενοι μήνες θα είναι πολύ σημαντικοί για όλους, γι' αυτό θα πρέπει να συμπράξει και η Ελλάδα με εντονότερους ρυθμούς με όλους τους διεθνείς οργανισμούς, με όλες τις χώρες που επηρεάζουν την τουρκική πολιτική.

Έχουμε παρακολουθήσει τον τελευταίο καιρό τον εκπρόσωπο της τουρκοκυπριακής κοινότητας να κάνει αλλεπάλληλα ταξίδια στην Άγκυρα. Ερχόμενος πίσω στις διαπραγματεύσεις μάς αποδεικνύει κάθε φορά ότι τις εντολές τις παίρνει από την Τουρκία. Είναι καιρός να αφήσουμε τη συγκεντρωτική ή και εγωιστική τακτική και να κατανοήσουμε ότι το Κυπριακό δε λύνεται ούτε με την πείρα, αλλά ούτε με μια ομάδα τριών, τεσσάρων ανθρώπων. Θα πρέπει να καταρτιστεί μια νέα ομάδα η οποία θα λειτουργεί σε εξειδικευμένους τομείς και να αποτελείται από έγκριτους συνταγματολόγους, δικηγόρους, διεθνολόγους, τουρκολόγους και άλλους

ακαδημαϊκούς, οι οποίοι θα έχουν ειδικευση στα διάφορα θέματα που μας αφορούν. Το σώμα αυτό θα πρέπει να διενεργεί καθημερινά έρευνες και μελέτες και να συμβουλευει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, το Εθνικό Συμβούλιο, τα μέλη της κυβέρνησης και τα κόμματα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ευρέως γνωστό ότι τις συνέπειες της εισβολής και κατοχής τις επωμίζεται κυρίως ο προσφυγικός κόσμος. Οφείλονται πάρα πολλά σε αυτή τη μεγάλη ομάδα πληθυσμού, η οποία ξεσπιώθηκε, έχασε τις περιουσίες της, της αφαιρέθηκε το δικαίωμα της ελεύθερης εγκατάστασης, παρά το γεγονός ότι από τότε περιμένει και αγωνίζεται για μια αισιόδοξη προοπτική για την επιστροφή, χωρίς να έχει την πλήρη, σωστή και δίκαιη αντιμετώπιση από το κράτος.

Τα νέα μέτρα τα οποία θεσπίζει και προωθεί η κυβέρνηση για ενίσχυση του προσφυγικού κόσμου είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Αρκεί να αναφέρουμε κάποια ενδεικτικά, όπως είναι τα νέα στεγαστικά προγράμματα, οι νέες χορηγίες και η νέα πολιτική που αφορά όσους ανήγειραν σπίτι σε τουρκοκυπριακή γη ή το σπίτι τους στον κυβερνητικό οικισμό κτίστηκε σε τουρκοκυπριακή γη. Το κονδύλι αυξάνεται το 2009 για την αυτοστέγαση σε κυβερνητικό οικόπεδο κατά €1,14 εκατομ. σε σχέση με το 2008. Εδώ θα πρέπει να καταγράψουμε και το αίτημα μας για περαιτέρω αύξηση των εισοδηματικών κριτηρίων για τους δικαιούχους. Για την αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο σημειώνεται αύξηση κατά €13,7 εκατομ., δηλαδή 99% αύξηση. Για αγορά διαμερίσματος ή οικίας το κονδύλι αυξάνεται κατά €24,4 εκατομ., δηλαδή 101% αύξηση. Για το σχέδιο επιδότησης ενοικίου το 2008 έχουν ωφεληθεί 3 677 οικογένειες και καταγράφεται για το 2009 μικρή αύξηση στο κονδύλι, της τάξης των €300.000. Εμείς ζητούμε περαιτέρω αύξηση του ποσοστού επιδότησης του ενοικίου και του συνολικού ποσού. Η αναδόμηση των συνοικισμών συνεχίζεται, αλλά χρειάζεται να επιταχυνθούν οι διαδικασίες, λόγω του ότι πολλοί ηλικιωμένοι κάτοικοι των συνοικισμών είναι πιο ευάλωτοι σε διάφορες ασθένειες και ταλαιπωρίες.

Όσοι από εμάς ασχολούνται με τα προσφυγικά θέματα γνωρίζουν ότι εδώ και αρκετό καιρό υπάρχουν περίπου 600 με 700 εγκριμένοι δικαιούχοι -οικογένειες και μονήρη άτομα- για να τους παραχωρηθεί σπίτι σε συνοικισμό. Λόγω του ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα σπίτια, οι δικαιούχοι βρίσκονται σε σειρά αναμονής. Θα πρέπει η κυβέρνηση να πράξει κάτι και για αυτούς τους ταλαιπωρημένους ανθρώπους. Η εξαγγελθείσα πρόθεση για ανέγερση νέων οικιστικών μονάδων θα χρειαστεί τρία με τέσσερα χρόνια. Συγκεκριμένα, το μέσο κατασκευαστικό κόστος και μόνο αυτό προσδιορίζεται στις €80.000, χωρίς να προσθέσουμε το κόστος της γης, τις διοικητικές δαπάνες ανά οικιστική μονάδα, αλλά και το κόστος αναμονής, αφού οι πρόσφυγες αυτή τη στιγμή ενοικιάζουν σπίτι μέχρι να τους δοθεί κατοικία ή και επιβαρύνουν την ευρύτερη οικογένειά τους. Αν προστεθούν όλα αυτά, το μέσο κόστος υπολογίζεται πέραν των €95.000 ανά κατοικία. Η πρότασή μου είναι όπως εφαρμοστεί ένα εναλλακτικό σχέδιο, το οποίο θα δίνει υπαλλακτική λύση στους δικαιούχους πρόσφυγες. Δηλαδή, να παραχωρείται στους ενδιαφερομένους συγκεκριμένους δικαιούχους το προϋπολογιζόμενο πιο πάνω ποσό, το οποίο θα αξιοποιήσουν με αγορά κατοικίας από τον ιδιωτικό τομέα, αντί να περιμένουν την ανέγερση νέων κατοικιών ή διαμερισμάτων σε συνοικισμούς. Αν χρειαστεί να συμπληρώσουν κάποιο επιπλέον ποσό, τότε θα το επωμίζονται οι ίδιοι οι πρόσφυγες, είτε από τις οικονομίες τους είτε θα μπορούν να εξασφαλίσουν δάνειο, κατά προτεραιότητα, από το Φορέα Ίσης Κατανομής Βαρών ή από τις εμπορικές τράπεζες. Με το μέτρο αυτό θα υπάρξουν πολλαπλά οφέλη, πρώτον, η άμεση στέγαση των ταλαιπωρημένων δικαιούχων προσφύγων και, δεύτερον, η τονωτική ένεση στην οικοδομική βιομηχανία. Το μέτρο αυτό θα μπορεί βέβαια να δοθεί ως εναλλακτική λύση και ο πρόσφυγας θα έχει το δικαίωμα να επιλέξει το σχέδιο που θα του είναι πιο χρήσιμο.

Η εισήγησή μας αυτή βασίζεται και στο παράδοξο γεγονός ότι με βάση τη νέα στεγαστική πολιτική της κυβέρνησης προνοείται ένα εθελοντικό σχέδιο, που ονομάζεται "σχέδιο της Ανθούπολης", αλλά είναι για όλη την Κύπρο. Συγκεκριμένα,

για όσους πρόσφυγες κατοικούν σε κυβερνητικούς συνοικισμούς και θέλουν να φύγουν τους δίνει το κράτος περισσότερη χορηγία και επιπλέον €8.500 ως κίνητρο, για να εγκατασταθούν με αγορά ή κτίσιμο κατοικίας κάπου αλλού. Για παράδειγμα, κάποιος που δικαιούται να αγοράσει ή να κτίσει σπίτι με τρία υπνοδωμάτια και να φύγει από το συνοικισμό δικαιούται συνολικά €68.350.

Η αντίφαση που προκύπτει είναι ότι σε αυτούς που θέλουν να μπου σε συνοικισμούς και έχουν και τη σχετική έγκριση και καθυστερούν ήδη τρία, τέσσερα χρόνια δεν προβλέπεται κανένα αποτελεσματικό κίνητρο, π.χ. υψηλότερη χορηγία, για να κτίσουν ή να αγοράσουν εκτός συνοικισμού. Και επιπλέον θα περιμένουν άλλα τρία, τέσσερα χρόνια.

Το Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζει επίσης με σθένος την επίλυση ενός διαχρονικού προβλήματος, αυτού δηλαδή της αναγνώρισης των εκ μητρογονίας προσφύγων. Η άδικη αυτή και άνιση μεταχείριση των εκ μητρογονίας προσφύγων θα πρέπει να αρθεί και να αποκατασταθεί άμεσα η αξιοπρέπεια της εκτοπισμένης μάνας και των παιδιών της, χωρίς καμιά παρέκκλιση από τα δικαιώματα των υπολοίπων προσφύγων.

Το πρόβλημα του διαχωρισμού οικοπέδων είναι πολύ σοβαρό και απασχολεί έντονα την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων και ασφαλώς όλους τους ήδη δικαιούχους ή αιτητές πρόσφυγες, αφού οι διαδικασίες διαχωρισμού, λόγω της γραφειοκρατίας, είναι μακροχρόνιες. Θα πρέπει η κυβέρνηση να δώσει την όλη διαδικασία και εργασία σε ιδιώτες. Αυτό δηλαδή που έγινε ήδη πιλοτικά στην επαρχία Λευκωσίας, με γρήγορα και ωφέλημα αποτελέσματα.

Όσον αφορά το μεγάλο και διαχρονικό θέμα των κατόχων σπιτιών σε τουρκοκυπριακή γη, που είτε έκτισαν είτε τους παραχωρήθηκε σπίτι σε τουρκοκυπριακή ιδιοκτησία, η κυβέρνηση προσπαθεί να βρει τρόπους, για να ξεπεράσει τα προβλήματα. Προς το παρόν η κυβέρνηση έχει προωθήσει και η Βουλή έχει ψηφίσει για την απόκτηση και εγγραφή του πιστοποιητικού μίσθωσης σε μητρώο του Κτηματολογίου, με στόχο να διασφαλιστεί το δικαίωμα συνέχισης της κατοχής και χρήσης των σπιτιών αυτών. Ο κάτοχος του πιστοποιητικού μίσθωσης με την εγγραφή του στο μητρώο του Κτηματολογίου θα έχει επιπλέον το δικαίωμα μεταβίβασης, υποθήκευσης ή αναγκαστικής εκποίησης. Επιπρόσθετα, θα του χορηγηθεί ως αντιστάθμισμα ένα κυβερνητικό οικόπεδο. Και εδώ ασφαλώς θα καλέσουμε, ακόμα μια φορά, την κυβέρνηση να εξεύρει τρόπους να επιταχυνθούν οι διαδικασίες διαχωρισμού των οικοπέδων, γιατί με τη μέχρι στιγμής καθυστέρηση οι πρόσφυγες άρχισαν να ανησυχούν και να αμφιβάλλουν για τις προθέσεις του κράτους.

Θα ήθελα και εγώ να προσθέσω τη φωνή μου για τη συζήτηση, από την κυβέρνηση κυρίως, του θέματος της μεταφοράς του συντελεστή δόμησης. Θα το συζητήσουμε ως Βουλή το Γενάρη, όπως υποσχέθηκε ο πρόεδρος της επιτροπής, αλλά, αν δεν πάρει τις ανάλογες αποφάσεις η κυβέρνηση, θα μείνει μόνο συζήτηση στη Βουλή. Είναι η εκτελεστική εξουσία που θα αποφασίσει τις ανάλογες ενέργειες για ένα μέτρο το οποίο θα ωφελήσει όλο τον προσφυγικό κόσμο, διότι όλοι έχουν ιδιοκτησία στα κατεχόμενα.

Όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, πάντα επίκαιρο είναι το θέμα των δικαιωμάτων του ανθρώπου και οι παραβιάσεις που σημειώνονται σε αρκετούς τομείς. Η Κύπρος, σεβόμενη τους εσωτερικούς της θεσμούς, με γνώμονα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εφαρμόζει όλες τις πρόνοιες και τα άρθρα του συντάγματος, την οικουμενική διακήρυξη, που τιμήσαμε λίγες μέρες πριν την 60^η επέτειο από την υπογραφή της, και τις ευρωπαϊκές συμβάσεις που αφορούν τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες του ανθρώπου. Στο πλαίσιο της εναρμόνισής μας με το κοινοτικό κεκτημένο και μετά την εισδοχή μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια, κυβέρνηση και Βουλή των Αντιπροσώπων, ως τα αρμόδια σώματα, έχουν επικυρώσει μεγάλο αριθμό εσωτερικών και κοινοτικών νόμων. Σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, όπως τη Γενική Εισαγγελία, την Επιτροπή Διοικήσεως, την Επιτροπή Νομοθεσίας, καταβάλλεται συνεχώς προσπάθεια για εφαρμογή τους.

Θεωρώ πολύ σημαντικό το έργο που επιτελούν τα Υπουργεία Εσωτερικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ανεξάρτητοι οργανισμοί και επίτροποι και άλλα σώματα και παρ' όλο που το αντικείμενο ενασχόλησής τους ποικίλει, είναι όμως σε μεγάλο βαθμό συνυφασμένο με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτά είναι ευρύτατου φάσματος και είναι συναφή με όσα προστατεύουν διάφορα εξωτερικά εποπτικά όργανα, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και άλλοι διεθνείς μη κυβερνητικοί οργανισμοί.

Μιας και έχουμε και τον προϋπολογισμό της Βουλής υπό ψήφιση, δε θα ήταν άσκοπο να πούμε και λίγα λόγια για το έργο της Βουλής και, επειδή είμαι πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, θα κάνω επιγραμματικά λίγη αναφορά. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, χάρις στην αγαστή συνεργασία των μελών της, τον τελευταίο χρόνο έχει εξετάσει πολλά κοινωνικά προβλήματα και σε κάποιες περιπτώσεις έχει ζητήσει και έχει προωθήσει αποτελεσματική θεραπεία. Ως γνωστό, π.χ. το κοινωνικό πρόβλημα των διαζυγίων έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις. Το αποτέλεσμα των διαζυγίων αυτών δημιουργεί προβλήματα στα διαλυμένα ζευγάρια και στα πλέον άμεσα και ευάλωτα επηρεαζόμενα άτομα που είναι τα παιδιά. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών προχώρησαν στη συζήτηση, και τροποποιήθηκαν στη συνέχεια από τη Βουλή, των νόμων περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων και περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων. Έτσι στις 10 Ιουλίου 2008 ψηφίστηκαν οι τροποποιήσεις που αφορούν, πρώτον, την καταβολή 13¹⁵ και 14¹⁵ διατροφής, αν ο υπόχρεος καταβολής διατροφής παίρνει 13^ο ή και 14^ο μηνιαίο μισθό, δεύτερον, την αυτόματη αύξηση της καθορισθείσας διατροφής κατά 10% κάθε είκοσι τέσσερις μήνες, τρίτον, τη δυνατότητα όπως το δικαστήριο εκδώσει διάταγμα αποκοπής της διατροφής από τους εργοδότες του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα και αποστολής στους δικαιούχους ή αυτόματης μηνιαίας ανάληψης από τραπεζικό λογαριασμό και, τέταρτον, την κάλυψη και των προηγούμενων, πριν την ψήφιση, διαταγμάτων διατροφής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε πέντε λεπτά, κύριε Φυττή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα έχει συγκαλέσει αρκετές συνεδρίες και παρακολουθεί από κοντά θέματα που αφορούν τα δικαιώματα του παιδιού, κυρίως των παιδιών με ειδικές ανάγκες, και έχει προβεί σε κατάλληλα διαβήματα.

Σημαντική θεωρώ τη συνεδρία με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου, αφού ενημερωθήκαμε για το τεράστιο έργο που επιτελεί και καλύπτει σχεδόν όλο το φάσμα της ανθρωπίνης δραστηριότητας, ακόμα και θέματα που πολλές φορές δεν έχουμε τη δυνατότητα να αντιληφθούμε ή να κατανοήσουμε λόγω της άκρως επιστημονικής και ιατρικής της υφής. Τα συμπεράσματα από τη συνεδρία αυτή ήταν απογοητευτικά. Παρουσιάστηκαν προβλήματα στέγασης, στελέχωσης και ύψους προϋπολογισμού. Η όποια προσπάθεια γίνεται είναι επί εθελοντικής βάσης και με τις άοκνες προσπάθειες των μελών της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου.

Η επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, και κατ' επέκταση η Βουλή, εξετάζει τακτικά την εφαρμογή του νόμου περί Δικαιωμάτων των Ασθενών και γενικά τα προβλήματα που παρουσιάζονται. Και εδώ τα συμπεράσματά μας είναι, παρά την πρόοδο, αρκετά απογοητευτικά. Ενδεικτικά, αναφέρω πως δεν υπάρχει καμιά γραμματειακή υποστήριξη στις Επιτροπές Εξέτασης Παραπόνων των Ασθενών, δεν υπάρχουν γραφεία για λειτουργική εργασία, αλλά ούτε και ηλεκτρονικοί υπολογιστές, οι οποίοι θα μηχανογραφούν τα προβλήματα που προκύπτουν. Ούτε έχουν τοποθετηθεί αντικαταστάτες των Λειτουργών των Δικαιωμάτων των Ασθενών όσον αφορά την ενημέρωση του κοινού και την εξέταση παραπόνων.

Στα πλαίσια των εξορμήσεών της, η επιτροπή επισκέπτεται κάθε χρόνο το χώρο των Φυλακών, όπου εξετάζει από κοντά τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κρατούμενοι. Κάποια συμπεράσματα που αξίζει να αναφέρουμε είναι ο υπερπληθυσμός, η έλλειψη κελιών, η σχετική έλλειψη ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού και το ότι η χορήγηση φαρμάκων δε γίνεται με τον ενδεδειγμένο τρόπο και από ειδικό. Χαιρετίζουμε βεβαίως την επιβολή από τα δικαστήρια και την εφαρμογή στη συνέχεια της κοινοτικής εργασίας αντί της φυλάκισης, σε πιο μεγάλους αριθμούς, για τους ελαφροποινίτες, γιατί αυτό το μέτρο βοηθά τόσο τους τιμωρούμενους όσο και την αποσυμφόρηση στις Φυλακές.

Ένα τεράστιο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν αρκετές χώρες σε ορισμένες περιοχές του πλανήτη, αλλά και στην Ευρώπη ειδικότερα, είναι αυτό της παράνομης μετανάστευσης. Δυστυχώς, στην Κύπρο, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, το πρόβλημα είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό των εταίρων μας στην Ευρώπη. Δε θα ήθελα να υπεισέλθω στις διάφορες συνθήκες που έχει υπογράψει η Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά ούτε στην κοινή ευρωπαϊκή στρατηγική επίλυσης. Εκεί που θέλω να επικεντρώσω την ανησυχία μου είναι στο γεγονός ότι η Κύπρος, στην προσπάθεια της επίλυσης του προβλήματος της λαθρομετανάστευσης, βρίσκει μπροστά της την κατοχική Τουρκία και τις εναντίον της Κύπρου μεθοδεύσεις της, που τις ανέχεται δυστυχώς η ευρωπαϊκή και η διεθνής κοινότητα.

Είναι γνωστό ότι με τη Συνθήκη του Σένγκεν οι χώρες που συλλαμβάνουν λαθρομετανάστες έχουν το δικαίωμα επαναπροώθησής τους στην τελευταία χώρα απ' όπου προήλθαν. Η Κύπρος δεν μπορεί να ασκήσει αποτελεσματικό έλεγχο σε ολόκληρη την επικράτειά της. Η Τουρκία, που είναι και ο αποκλειστικός "αποστολέας" λαθρομεταναστών μέσω των κατεχομένων εδαφών, δε δέχεται την αποστολή πίσω των λαθρομεταναστών, επειδή δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία και τα κυριαρχικά της δικαιώματα. Είναι καιρός λοιπόν να επεκταθεί δραστικά και ελπίζω αποτελεσματικά η δράση της ευρωπαϊκής αστυνόμευσης FRONTEX και γύρω από ολόκληρη την Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το τελευταίο σας λεπτό, κύριε Φυττή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Στο τελευταίο λεπτό, κύριε Πρόεδρε, να πω τον επίλογο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό σας το είπα, για να προσαρμόσετε την ομιλία σας.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Αφήνω πίσω τα αγροτικά, τα περιβαλλοντικά στα οποία αναφέρομαι πολλές φορές. Θα πω τον επίλογο, κύριε Πρόεδρε.

Εν κατακλείδι, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στην οικονομική κρίση, που, σύμφωνα με τους ειδικούς, κατά το 2009 θα είναι καλπάζουσα. Κάποιοι έχουν ενσπείρει τον πανικό στο λαό μας, με αποτέλεσμα η κατάσταση να χειροτερεύει. Ας μην ξεχνάμε όμως ότι η Κύπρος είναι μια μικρή πληθυσμιακά χώρα, με μια σχετικά εύρωστη οικονομία, η οποία βασίζεται στη διαρκή προσπάθεια, αξιοποίηση και αξιοσύνη του Κύπριου εργαζομένου, του Κύπριου επιχειρηματία, του Κύπριου μελετητή, του Κύπριου αγρότη, των κυπριακών οργανισμών και ασφαλώς των κατευθυντήριων οδηγιών και των έργων που προέρχονται από το κράτος. Είναι εδώ που διατηρούμε ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων χωρών. Είμαι βέβαιος ότι το μικρό οικονομικό θαύμα που πετύχαμε μετά την τουρκική εισβολή μπορούμε, αν χρειαστεί, να το επαναλάβουμε, με μικρότερους ρυθμούς ανάπτυξης μεν, αλλά με αποφυγή της μεγάλης οικονομικής ύφεσης δε.

Σας ευχαριστώ όλους και εύχομαι σ' όλους σας καλά Χριστούγεννα και ευτυχημένο το 2009. Και ασφαλώς εύχομαι να λυθεί το Κυπριακό σωστά και δίκαια. Εύχομαι το 2009 να είναι ακόμη πιο παραγωγικό για ολόκληρο τον κυπριακό λαό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε το συνάδελφο κ. Σοφοκλή Φυττή.

Καλώ στο βήμα το συνάδελφο κ. Λευτέρη Χριστοφόρου. Κύριε Χριστοφόρου, δεκαπέντε λεπτά, έτσι;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οφείλω να χαιρετίσω και να επικροτήσω την παρουσία του Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή. Φαίνεται ότι σκέφτεται και στηρίζει τα κοινοβουλευτικά θέσμια. Είμαι βέβαιος ότι θα καταγράψει τα όσα ο Δημοκρατικός Συναγερμός, παραγωγικά και εποικοδομητικά, ουσιαστικά κατέθεσε από αυτό το βήμα, ευελπιστώντας, για το καλό του τόπου και της οικονομίας, να γίνουν και πράξη της παρούσας κυβέρνησης.

Όποιος παρακολούθησε τη συζήτηση του προϋπολογισμού, ιδιαίτερα όσους παρήλασαν από αυτό το βήμα και προέρχονται και από τα κόμματα της συγκυβέρνησης, δεν έχω καμία αμφιβολία ότι κατανόησε, αντιλήφθηκε και επικρότησε την υπεύθυνη στάση του Δημοκρατικού Συναγερμού να καταψηφίσει τον προϋπολογισμό του 2009. Η ορθότητα της απόφασής μας καταδεικνύει ότι η δική μας παράταξη δεν εφησυχάζει και δε στέκει ως απαθής παρατηρητής, επειδή θέλει να στείλει ένα ηχηρό μήνυμα προς την κυβέρνηση ότι σε περιόδους παγκόσμιας οικονομικής κρίσης δε νομιμοποιείται να αποστασιοποιείται από τα οικονομικά ζητήματα του τόπου, δε νομιμοποιείται να αποστασιοποιείται από τα μείζονα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο λαός, δε νομιμοποιείται, η κυβέρνηση, να αποστασιοποιείται από τα σοβαρά ζητήματα της εσωτερικής διακυβέρνησης. Ακόμα, ο κάθε πολίτης, βλέποντας αυτή την υπεύθυνη στάση του Δημοκρατικού Συναγερμού, αισθάνεται για μια ακόμη φορά ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν προβαίνει σε εκπτώσεις και δεν προβαίνει σε υποχωρήσεις για θέματα αρχών, αξιών, για ζητήματα που άπτονται της κοινωνικής δικαιοσύνης και της προάσπισης των συμφερόντων και των δικαιωμάτων του Κύπριου πολίτη προς χάριν τάχατες μιας επίπλαστης συναίνεσης, όπως θέλουν κάποιοι να την προφέρουν.

Αυτή η κυβέρνηση είχε, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια μοναδική ευκαιρία με αυτό τον πρώτο της προϋπολογισμό να αποδείξει στην πράξη ότι αυτά που έλεγε για τόσα χρόνια στον κυπριακό λαό τα εννοούσε, ότι όλους αυτούς, που συνεχίζετε να τους αναφέρετε και πολλές φορές να τους οικειοποιείστε, τους φτωχούς, όπως μας είπατε, τους καταφρονημένους, είχατε μια χρυσή ευκαιρία να τους βγάλετε από τη φτώχεια, μέσα από τον προϋπολογισμό σας, να τους στηρίξετε και να αποδείξετε ότι, είτε όταν ήσασταν στην αντιπολίτευση είτε όταν ήσασταν στη συμπολίτευση, δεν ήταν απλώς κούφια φιλολαϊκά συνθήματα όσα λέγατε για τόσα χρόνια. Σήμερα με αυτό τον πρώτο προϋπολογισμό αποδεικνύετε ότι όλα αυτά τα φιλολαϊκά σας συνθήματα θάφτηκαν μέσα στις σελίδες του παρόντος προϋπολογισμού, ο οποίος αφήνει τεράστια κοινωνικά ελλείμματα και ο οποίος δεν αγγίζει πραγματικά το λαό.

Και εγώ δεν περνώ από αυτό το βήμα, για να συνθηματολογήσω, αλλά, με στοιχεία και με συγκεκριμένα ζητήματα που θα θίξω, θα καλέσω τους αγαπητούς συναδέλφους, που θα παρελάσουν από εδώ, να δώσουν και αυτοί τις απαντήσεις τους, στοιχειοθετημένες και τεκμηριωμένες. Και ερωτώ λοιπόν: Αφού αυτός ο προϋπολογισμός αυτοχαρακτηρίστηκε φιλολαϊκός, να μας πείτε από αυτό το βήμα πώς αγγίζει τις μεγάλες κοινωνικές ομάδες του λαού. Πώς αγγίζει 135 000 μισθωτούς οι οποίοι παίρνουν μισθό από €600 μέχρι €1400; Πώς αγγίζει τις μικρομεσαίες

επιχειρήσεις; Τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κύριε Υπουργέ, που γνωρίζετε πολύ καλά, ότι, όταν βρεθήκατε στη Ρωσία, στη Μόσχα, και πολύ καλά πράξατε, μέσω κυπριακής τράπεζας, δώσατε €405 εκατομ., για να στηρίξετε τις ρωσικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις! Και εμείς θεωρούσαμε πρώτιστο καθήκον σας και το επικροτούμε. Πρώτιστο καθήκον σας ήταν να στηρίξετε πιστεύω τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Κύπρου.

Εμείς, εποικοδομητικοί και παραγωγικοί όπως είμαστε, καταθέσαμε προτάσεις και απόψεις και ελπίζω ότι αυτή τη φορά θα εισακουστούμε. Είπαμε να κάνετε τα αυτονόητα, αυτά που κάνουν οι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήδη πολλές χώρες δημιούργησαν ταμεία στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Εμείς σας εισηγηθήκαμε γι' αυτές τις 63 000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν από ένα μέχρι δέκα άτομα προσωπικό, που δοκιμάζονται σήμερα... Θα μπορούσε να δημιουργηθεί ταμείο εγγυοδοσίας, που θα μπορούσε να τους παρέχει άμεσα χωρίς εξασφαλίσεις, γιατί αυτό είναι το σημαντικό. Εξαντλήθηκαν οι μικρομεσαίοι. Δεν έχουν τη δυνατότητα να δώσουν νέες εξασφαλίσεις για νέα δάνεια. Θα μπορούσατε μόνο με εγγύηση, που δεν επιβαρύνει το δημόσιο χρέος, που δεν επιβαρύνει το δημοσιονομικό έλλειμμα, και με επιδότηση του επιτοκίου να τους κάνετε να ανασάνουν και να μη δοκιμάζονται.

Και είναι καλό να πάτε και κάτω στην αγορά να δείτε την πραγματική οικονομία, τα πραγματικά προβλήματα, ότι η κρίση έφτασε και στην κυπριακή αγορά. Δε βρίσκεται έξω από την Κύπρο και σε όλο τον κόσμο εκτός από την Κύπρο. Εμείς καταθέσαμε πρόταση ότι πρέπει και επιβάλλεται να αντλήσουμε από τα €30 δις που δίνει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έκτακτο κονδύλι για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Να αντλήσουμε και εμείς τα κονδύλια. Ήρθαμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και δεν πήραμε καμία απάντηση και διερωτώμαι αν θα κατορθώσουμε να αντλήσουμε έστω και ένα σεντ, όταν ήδη τα προηγούμενα χρόνια άλλες χώρες άντλησαν εκατοντάδες εκατομμύρια.

Μιλάτε για κοινωνικό και φιλολαϊκό προϋπολογισμό και μακάρι να ήταν έτσι. Εμείς θα τον στηρίζαμε και θα τον ψηφίζαμε. Αλλά πέστε μας για μια άλλη κοινωνική ομάδα, τους συνταξιούχους, αυτούς που πίστεψαν σε σας, μέσα από το προεκλογικό σας πρόγραμμα, μέσα από τις προεκλογικές σας διακηρύξεις, ότι θα τους βγάλετε από το όριο της φτώχειας, αυτούς που ένας στους δύο βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας και καλούνται με την ακρίβια, με ακριβό ρεύμα, με ακριβό κόστος ζωής, να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν. Ποια μέτρα λαμβάνονται μέσα από αυτό τον προϋπολογισμό; Διακηρύξατε οκ ολίγες φορές ότι θα στηρίζατε τη μικρομεσαία τάξη του λαού. Ε, αυτή η μικρομεσαία τάξη αποδυναμώνεται, βρίσκεται σε αδιέξοδο και δεν της προσφέρει χείρα βοήθειας ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός. Εμείς θα ευχόμασταν πραγματικά να ελαμβάνοντο συγκεκριμένα μέτρα και θα ήμασταν οι πρώτοι οι οποίοι θα τα στηρίζαμε.

Μια άλλη μεγάλη κοινωνική ομάδα του λαού είναι οι πρόσφυγες. Και αυτοί ευελπιστούσαν ότι, κατά τον ίδιο και ανάλογο γενναιόδωρο τρόπο, όπως ήταν οι προεκλογικές δεσμεύσεις, θα έβρισκαν αποκούμπι. Εμείς χαιρετίσαμε την αύξηση της προσφυγικής βοήθειας στις €40.000. Αλλά πέστε μου, όταν αυτές τις €40.000 η κυβέρνηση τις παίρνει πίσω με το άλλο χέρι, από την άλλη τσέπη, γιατί η κυβέρνηση συνεχίζει να επιβάλλει μεταβιβαστικά, συνεχίζει το ένα τρίτο του κόστους της πρώτης κατοικίας που αποκτά ο Κύπριος πολίτης να πηγαίνει στα ταμεία του κράτους... Δηλαδή, κάποιος πρόσφυγας ο οποίος αγοράζει ένα διαμέρισμα €120.000 οι €40.000 που του δίνει το κράτος θα επιστραφούν και πάλι πίσω στα ταμεία του κράτους. Και ποια πολιτική έχετε σε αυτό τον προϋπολογισμό για ενίσχυση της φερεγγυότητας του προσφυγικού κόσμου, για ενίσχυση αυτών των ανθρώπων που δεν έχουν ούτε περιουσία, ούτε οικονομική δυνατότητα, ούτε φερεγγυότητα, για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν; Αυτό για μας είναι ύψιστης προτεραιότητας ζήτημα και θα συνεχίζουμε να επιμένουμε ότι πρέπει να στηριχθούν όπως αξίζουν αυτοί οι άνθρωποι που έχασαν τα πάντα και αγωνίζονται για εθνική και φυσική επιβίωση.

Όμως, κύριε υπουργέ, από αυτό το βήμα δε δεινοπάθησαν και δεν εξακοντίστηκαν μόνο συνθήματα. Δεινοπάθησαν και οι οικονομικοί δείκτες, τους οποίους δυστυχώς διαπιστώνω ότι η κυβερνητική παράταξη προσπαθεί να τους χρησιμοποιεί με τέτοια ελαστικότητα και στην κάθε περίπτωση να χρησιμοποιεί διαφορετική μέθοδο. Μας λέτε ονομαστικά ότι αυξήθηκαν οι κοινωνικές δαπάνες 26%. Δε λέτε ότι ως ποσοστό του ΑΕΠ η αύξηση από 9,8% του ΑΕΠ γίνεται 10,2%. Είναι μόνο 0,4%, όταν το ακαθάριστο εθνικό προϊόν αυξάνεται κατά 2%, όταν ο πληθωρισμός είναι 4%. Εμείς δεχόμαστε αυτή τη σύγκριση, εάν την εφαρμόζεται όμως για όλους τους οικονομικούς δείκτες. Πολύ ορθά λέτε ότι το δημόσιο χρέος μειώθηκε και πήγε στο 47% του ΑΕΠ. Εάν όμως το πάρουμε ονομαστικά, όπως πήρατε τις κοινωνικές δαπάνες, το δημόσιο χρέος αυξήθηκε, κύριε υπουργέ. Το 2002 ήταν €7 δις και σήμερα είναι €8,5 δις. Αυξήθηκε 15%. Εάν θέλουμε να μιλούμε με τη γλώσσα των αριθμών και να μην κακοποιούμε τους αριθμούς και να παραπλανούμε την κοινή γνώμη, γιατί εμείς δε χρειάζεται να χρησιμοποιήσουμε τέτοιες επικοινωνιακές πρακτικές, πρέπει να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Οι αναπτυξιακές δαπάνες και οι δαπάνες για την παιδεία και οι δαπάνες για την υγεία είναι συρρικνωμένες ως ποσοστό του ΑΕΠ, που είναι η ορθή σύγκριση. Πιστεύω ότι μετά από αυτό θα επανορθώσουν οι συνάδελφοι και θα αντιληφθούν ότι δεν επεκτείνεται το κοινωνικό κράτος με αυτό τον προϋπολογισμό, γι' αυτό και εμείς τον καταψηφίσαμε. Δεν αγγίζει μεγάλες κοινωνικές ομάδες, γιατί ακριβώς είναι πολύ συρρικνωμένος έναντι του ρυθμού ανάπτυξης της ίδιας της οικονομίας.

Πολύ ευφυώς οι συνάδελφοι επικαλούνται και χρησιμοποιούν το γνωστό σύνθημα "όχι νέες φορολογίες" ωσάν και άλλες χώρες του κόσμου αυτή την περίοδο η μόνη δουλειά που κάνουν είναι να βάζουν φορολογίες. Και αυτό όμως είναι μια πεπλανημένη προσέγγιση. Δεν επιβάλλουν νέες φορολογίες σε μια δύσκολη οικονομική περίοδο. Όμως, πρέπει να πούμε στο λαό ότι οι έμμεσοι φόροι, αυτοί οι φόροι που ουκ ολίγες φορές το ΑΚΕΛ αποκάλυψε ότι είναι οι καταναλωτικοί, οι λαϊκοί φόροι, οι φόροι που αγγίζουν τον κοσμάκη, τα τελευταία χρόνια είχαν μια αύξηση του 100%. Αντιστοιχούν €5.000 κατά κεφαλήν οι έμμεσοι φόροι. Αυτό το κράτος παίρνει από τον κάθε πολίτη ως έμμεσους φόρους €5.000. Είναι περίπου €4 δις. Και αυτοί οι φόροι αυξάνονται 6%, πρόβλεψη για την επόμενη χρονιά, όταν τα τελευταία πέντε χρόνια με συγκεκριμένους αριθμούς αυξήθηκαν περίπου 100%.

Όμως, διαρκώς μέσα στις ομιλίες αναφερόμαστε για ανταγωνιστική οικονομία, για το ότι θέλουμε ισχυρή οικονομία, για να δημιουργήσουμε ευημερία για όλους. Μα πώς θα έχεις ανταγωνιστική οικονομία, και δε λαμβάνεται κανένα μέτρο, όταν το ισοζύγιο των τρεχουσών συναλλαγών τα τελευταία χρόνια διολίσθησε σε τέτοιο μεγάλο βαθμό που αποτελεί πραγματικά κίνδυνο για την κυπριακή οικονομία; Και να πούμε κάτι: Δεν είναι απότοκο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης το ότι αυξήθηκε το έλλειμμα και συρρικνώθηκε ο τομέας του τουρισμού, συρρικνώθηκε ο τομέας του εξαγωγικού εμπορίου, αυξήθηκε σε επικίνδυνο βαθμό το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών; Μέσα σε αυτό τον προϋπολογισμό δεν υπάρχει κανένα μέτρο που να ανταποκρίνεται στην ανάγκη για δημιουργία, πέρα από τη φραστική διακήρυξη, ανταγωνιστικής οικονομίας.

Εμείς καταθέσαμε συγκεκριμένες προτάσεις για δημιουργία οργανισμού προώθησης κυπριακών εξαγωγών, για να δώσουμε κίνητρα, για να στηρίξουμε όλες αυτές τις προσπάθειες, για να δώσουμε και κίνητρα για τον τουρισμό μας και επειδή ουσιαστικά δε λήφθηκε κανένα μέτρο για την οικονομική κρίση. Αποδεδειγμένα δε λήφθηκε κανένα μέτρο. Μας λέτε ότι δώσατε €12 εκατομ. για τον τουρισμό, που είναι αυτά που τους πήρατε, όταν πήγαν να καταθέσουν τον προϋπολογισμό τους και ήταν €100 εκατομ., που τον επιστρέψατε πίσω, και τους είπατε μετά ότι μαζί και με τα €12 εκατομ. πάρτε €85 εκατομ., για να κάνετε τουριστική πολιτική, σε μια εξέχουσα δύσκολη χρονιά, όπως είναι η χρονιά αυτή για τον τουρισμό μας.

Ένα άλλο, ιδιαίτερα σημαντικό για μας, είναι ότι δεν αγγίξατε, ως οφείλατε να αγγίξετε, συγκεκριμένα προβλήματα της καθημερινότητας. Δεν αγγίξατε αυτό που για χρόνια είχατε υπό μάλης και εθεωρείτο το επίσημο αγαπημένο σας, το καλάθι της οικοκυράς. Αυτό -δεν εξαφανίστηκαν τελικά μέσα από την ακρίβια μόνο τα

εισοδήματα των εργαζομένων και το καλάθι της οικοκυράς- το εξαφανίσατε όντας κυβερνώντες και μέσα από το λεκτικό, τη φρασεολογία, την πολιτική και τη φιλοσοφία. Δε θέλετε τώρα ούτε να το ακούετε ούτε να το θυμάστε. Εμείς θα συνεχίσουμε να λέμε όμως ότι δεν είναι δυνατό, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 2007, 1^η Ιανουαρίου, το πετρέλαιο να είναι \$65 το βαρέλι και σήμερα που είναι \$43... Από το 2007 μέχρι σήμερα τα προϊόντα αυξήθηκαν μέχρι και 100%.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Λευτέρη Χριστοφόρου τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης.)

Δεν υπήρξε καμία μα καμία μείωση. Και αυτή η κυβέρνηση να διακηρύττει ότι είναι αντίθετη με την ασύδοτη αγορά! Με αυτή την κυβέρνηση βασιλεύει η ασύδοτη αγορά. Δεν υπήρξε κανένας έλεγχος, κανένα μέτρο, καμιά πολιτική που να περιορίσει την ακρίβια. Αφέθηκε η ακρίβια να διαβρώνει τα εισοδήματα του Κύπριου καταναλωτή. Αφέθηκε ο Κύπριος καταναλωτής ανοχύρωτος, παρά τις προτάσεις μας, για να ληφθούν μέτρα, για να στηριχθεί ο Κύπριος καταναλωτής. Εμείς λέμε και το είπαμε πολλάκις. Ελάτε να κτυπήσουμε μαζί αυτά τα νοσηρά φαινόμενα της αγοράς, ελάτε να κτυπήσουμε μαζί την ακρίβια, ελάτε να αγωνιστούμε να προστατέψουμε τον Κύπριο καταναλωτή, να προστατέψουμε το μη προνομιούχο, να προστατέψουμε τον αδύναμο κρίκο της αγοράς. Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί ότι με αυτή τη διακυβέρνηση όλοι αυτοί θα έμεναν αθωράκιστοι και απροστάτευτοι;

Εμείς θεωρούμε ότι αυτή η κυβέρνηση δεν απάντησε άμεσα στην κρίση. Δεν απάντησε άμεσα στην κρίση, όταν σε περιόδους οικονομικής κρίσης ο χρόνος απάντησης στην κρίση είναι το παν. Με διαφορά φράσης προσπαθείτε να αντιγράψετε μαζεύοντας από δεξιά -θα έλεγα και αριστερά, αλλά είναι μόνο δεξιά οι προτάσεις που κατατίθενται- προτάσεις από το Δημοκρατικό Συναγερμό, τις οποίες προσπαθείτε να τις συρράψετε και με τις οποίες θα προσπαθήσετε να αντιμετωπίσετε την κρίση. Δυστυχώς, γίνεστε κακοί αντιγραφείς σε λανθασμένο χρόνο, ενώ θα μπορούσατε να παίρνατε κάποια μέτρα, για να μπορέσουν να ανακουφιστούν αυτοί που πραγματικά έχουν ανάγκη, να ανακουφιστεί ο αγροτικός κόσμος, που μαραζώνει και βρίσκεται σε πορεία πλήρους συρρίκνωσης και διάλυσης, να μπορέσουν να ανακουφιστούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, να μπορέσουν να ανακουφιστούν τα περισσότερα νοικοκυριά, τα οποία δεν τα βγάζουν πέρα. Και όταν εμείς καταθέτουμε προτάσεις επί παραδείγματι, γιατί αυτή η κυβέρνηση, ως φιλόσοργη, που ήρθε στην εξουσία πολλές φορές, επικαλείται την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να μην προχωρήσει σε μειώσεις ή για να μην προχωρήσει να βοηθήσει τον Κύπριο καταναλωτή, όταν σας υποδεικνύουμε ότι θα μπορούσε να φθηνώνει το ακριβό ρεύμα μέσω της μείωσης του ΦΠΑ από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτή η κυβέρνηση προτάσσει και πάλι την άρνηση.

Δυστυχώς, η παρούσα κυβέρνηση όχι μόνο δεν ακούει, αλλά και δεν αντιλαμβάνεται, όσο και αν ο Δημοκρατικός Συναγερμός υψώνει τη φωνή του για το δημόσιο συμφέρον. Όμως, ο αγαπητός συνάδελφος, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, τελείωσε την ομιλία του ψες λέγοντας το εξής: «Στα πλαίσια της δικής μας Κύπρου, της ελπίδας, της ευημερίας και της προοπτικής για όλα τα παιδιά της». Όσον αφορά αυτό, συνδυάζοντάς το με αυτό που, αγαπητοί συνάδελφοι της συγκυβέρνησης, κατέθεσα σήμερα για το όργιο ρουσφετοκρατίας, το οποίο αναδεικνύεται ως μείζον θέμα προτεραιότητας του ΑΚΕΛ, όχι μόνο μέσα από την ΑΗΚ, αλλά και μέσα από όλες τις υπηρεσίες και τον ημικρατικό τομέα, ο συνάδελφος παράβλεψε να γράψει ότι εννοούσε τα δικά τους παιδιά.

Εμείς δε θα επιτρέψουμε αυτό το φαινόμενο όπου κάποιοι θέλουν σήμερα, το 2008, να χρωματίζουν τους πολίτες με τη δική τους μπογιά. Να γνωρίζουν οι Κύπριοι πολίτες ότι θα αντισταθούμε και θα υψώσουμε το ανάστημά μας σε όσους κατόρθωσαν μέσα στους λίγους μήνες που βρίσκονται στην εξουσία να εγγράψουν το 80% των προσληφθέντων στην ΠΕΟ, σωρευτικά και σαρωτικά μέσα στην ΑΗΚ να παραδίδουν τις προαγωγές και ουσιαστικά να υποσκάπτουν το μέλλον και την προοπτική των ημικρατικών οργανισμών, όταν οργιάζει το ρουσφέτι και η αναξιοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ολοκληρώνοντας συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι αυτή η κυβέρνηση, μέσα από αυτό τον προϋπολογισμό, προέβη σε ακόμα ένα κατόρθωμα. Διέγραψε μια ολόκληρη επαρχία, την ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Δεν τη συμπεριλαμβάνει πουθενά. Δεν υπάρχει κανένα μεγάλο έργο το οποίο θα πραγματοποιηθεί στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Κρατάει τις υπηρεσίες εκτός της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου. Δημιουργεί συνθήκες απομόνωσης.

Τελειώνοντας, θα ήθελα πραγματικά να ευχαριστήσω, ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, όλους τους αγαπητούς συναδέλφους για το έργο το οποίο επιτελούν καθημερινά, αλλά πολύ περισσότερο το υπαλληλικό προσωπικό της Βουλής και τη γραμματεία και όλους όσοι συμβάλλουν μαζί με τους συνεργάτες στη δημιουργία ενός αξιόλογου κοινοβουλευτικού έργου. Θα ήθελα πραγματικά να εκφράσω εκ μέρους της επιτροπής τις ευγνώμονες ευχαριστίες όλων μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Χριστοφόρου.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιαννάκης Θωμά του ΑΚΕΛ.

Γ. ΘΩΜΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσω λίγο ανορθόδοξα, επικαλούμενος την ομιλία του προέδρου της αξιωματικής αντιπολίτευσης, του κ. Αναστασιάδη, όπως είχε ξεκινήσει στη χθεσινή συνεδρία. Έλεγε ο κ. Αναστασιάδης τα εξής: «Όπως έχουμε αποδείξει με τη μέχρι σήμερα στάση μας, η παράταξή μας είναι αποφασισμένη να τιμήσει το ρόλο της αξιωματικής αντιπολίτευσης, το ρόλο του δημοκρατικού ελέγχου της εξουσίας και αυτό θα το πράξουμε με υπευθυνότητα, με δημιουργικότητα, μακριά από ακρότητες, λαϊκισμούς και υπερβολές. Η διαχρονικά αταλάντευτη πολιτική μας στάση είναι μια στάση μετριοπάθειας, σύνεσης και συναίνεσης». Παρακάτω ο κ. Αναστασιάδης λέει τα εξής: «Έχουμε την πεποίθηση ότι οι ώρες που έρχονται δεν επιτρέπουν ούτε αχρείαστες αντιπαραθέσεις ούτε επιτήδειες συγκρούσεις ούτε επικοινωνιακά τεχνάσματα εντυπώσεων. Αντίθετα, επιβάλλουν υπεύθυνες προσεγγίσεις από όλες τις πλευρές και πρώτιστα από την ίδια την κυβέρνηση».

Κύριε Αναστασιάδη, θα συμφωνήσετε μαζί μου ότι οι ομιλίες των κ. Χριστοφόρου, κ. Χατζηγιάννη, κ. Σαμψών, κ. Θεμιστοκλέους πόρρω απέχουν από αυτές τις διακηρυγμένες θέσεις της ηγεσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αυτή είναι η υπεύθυνη δημιουργική αντιπολίτευση μακριά από ακρότητες, λαϊκισμούς και υπερβολές; Έτσι εκφράζει ο Δημοκρατικός Συναγερμός την πολιτική της μετριοπάθειας, της σύνεσης και της συναίνεσης; Διερωτώμαι τι θα γινόταν αν εκφραζόταν με διαφορετικά μέσα.

Θα ξεκινήσω όμως από τον κ. Θεμιστοκλέους. Ολόκληρη η ομιλία του κ. Θεμιστοκλέους ήταν μια βάναυση, πρωτόγονη και ατεκμηρίωτη επίθεση κατά του ΑΚΕΛ και της κυβέρνησης. Διερωτάται αν θέλουμε να τους επαναφέρουμε στους αιώνες της τουρκοκρατίας και της ταπείνωσης του κυπριακού ελληνισμού, σελ. 8, σημείο 38 της ομιλίας του. Αν αυτό πιστεύετε, κύριε Θεμιστοκλέους, τι άλλο να πούμε; Αν αυτό έχετε καταλάβει από τα ογδόντα δύο χρόνια ζωής και δράσης του ΑΚΕΛ ότι επιδιώκουμε να κάνουμε, το αφήνω στην κρίση του κυπριακού λαού, για να κρίνει και το ΑΚΕΛ και να σας κρίνει και εσάς. Θα σας πω όμως κάτι, κύριε Θεμιστοκλέους. Με μεγάλα εθνικά συνθήματα και με παχιά λόγια στο όνομα της Ελλάδας κάποιοι πατριώτες παρέδωσαν τη μισή Κύπρο στους Τούρκους! Εξάλλου, κύριε συνάδελφε,

αυτά που λέτε, ο μπαμπούλας που επισείετε σήμερα, χρησιμοποιήθηκαν και στην πρόσφατη προεκλογική εκστρατεία από άτομα πολύ πιο ισχυρά από εσάς, με μέθοδο και με επιμονή. Και ο λαός τους έδωσε απάντηση εκλέγοντας το Δημήτρη Χριστόφια στην προεδρία της Δημοκρατίας και στέλνοντας τον μπαμπούλα αυτό στο καλάθι των σκουπιδιών, στο σκουπιδότοπο της ιστορίας! Χτυπάτε, κύριε συνάδελφε, το ΑΚΕΛ. Είναι καιρός να το αντιληφθείτε. Ματαιοπονείτε! Χτυπάτε με τις γροθιές σας πάνω στο γρανίτη!

Στην ομιλία του ο κ. Στυλιανίδης, ο οποίος, κατά τα άλλα, επικαλείται τακτικά ότι είναι ο εκπρόσωπος του πολιτικού εκσυγχρονισμού, είπε τα εξής: «Δεν περίμενα ότι το ΑΚΕΛ θα ιδεολογοποιούσε την κρίση του καπιταλισμού και ανέμενα μια πιο εθνική συνοχή».

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Συναίνεση.

Γ. ΘΩΜΑ:

Συναίνεση, έχετε δίκαιο. Δεν περιμένατε και απογοητευτήκατε, γιατί τόλμησαν, άκουσον άκουσον, οι βουλευτές του ΑΚΕΛ να μιλήσουν για την κρίση του καπιταλιστικού συστήματος. Δηλαδή, κύριε Στυλιανίδη, εσείς δικαιούστε να μιλάτε για την κατάρρευση του σοσιαλισμού και μας λέτε ότι είναι περίπου αντεθνικό να μιλούμε και να εξηγούμε την κρίση του καπιταλιστικού συστήματος, όταν αυτό το κάνουν οι μεγαλύτεροι ιδεολόγοι του καπιταλισμού; Οφείλω να σημειώσω, κύριε Στυλιανίδη, ότι είναι τουλάχιστο παράξενος, αν όχι ύποπτος, ο τρόπος που αντιλαμβάνεστε τη δημοκρατία. Πάλι καλά που δε μας απαγορεύσατε να μιλούμε ή να σκεφτόμαστε! Όσον αφορά την ουσία της θέσης σας, θα σας απαντήσουν στην ώρα σας άλλοι συνάδελφοι. Κάνοντας υποδείξεις σε μας ότι είναι καλύτερα να μη μιλάμε για την κρίση του καπιταλισμού, γιατί περίπου είναι αντεθνικό, εσείς δεν αποφύγατε τον πειρασμό να απολογηθείτε για το σύστημα του καπιταλισμού που υποβάλλει τους εργαζομένους σε θυσίες και στερήσεις.

Όσον αφορά, κύριε Στυλιανίδη, τη συναίνεση που περιμένατε από εμάς, λυπούμαστε πραγματικά, αν σας έχουμε απογοητεύσει! Σας ευχαριστούμε όμως ταυτόχρονα για τη συναίνεση και την υπευθυνότητα που επιδεικνύει το δικό σας κόμμα συλλογικά, καταψηφίζοντας τους πρώτους προϋπολογισμούς της κυβέρνησης Χριστόφια, της κυβέρνησης ενός κράτους που εργάζεται υπό συνθήκες κατοχής, μεσοσύσης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Πραγματικά σας ευχαριστούμε! Σας ευχαριστούμε επίσης θερμά που καταψηφίσατε τον προϋπολογισμό με τον οποίο πληρώσαμε τα έξοδα για τη μεταφορά νερού από την Ελλάδα, ώστε να μη διψάσει η Λεμεσός και ολόκληρη η Κύπρος! Αυτή είναι, κατά τα άλλα, η υπεύθυνη και δημιουργική στάση του Δημοκρατικού Συναγερμού στα μεγάλα θέματα του τόπου! Έτσι εννοείτε, κύριε Στυλιανίδη, τον πολιτικό εκσυγχρονισμό που συχνά επικαλείστε;

Είμαι όμως υπόχρεος να σχολιάσω και την ομιλία του κ. Σαμψών. Ο κ. Σαμψών, αφού περιέγραψε με την ομιλία του πως περίπου αυτή η κυβέρνηση κατάφερε να διαλύσει ή είναι σε πορεία διάλυσης της Εθνικής Φρουράς, είπε στη συνέχεια τα εξής: «Στο βωμό της μείωσης της θητείας οι κυβερνώντες παρουσιάζονται έτοιμοι να θυσιάσουν τα πάντα, αξιόμαχο, αποτρεπτική ικανότητα, ηθικό και πειθαρχία, την ίδια την Εθνική Φρουρά». Κύριε Σαμψών, ένα σας λέω: Στο σπίτι του κρεμασμένου δε μιλούν για σχοινί. Άλλοι υπέσκαψαν το αξιόμαχο, την αποτρεπτική ικανότητα, το ηθικό και την πειθαρχία της Εθνικής Φρουράς και παρέδωσαν την Κύπρο στον Αττίλα. Ο λαός θυμάται, γνωρίζει και περισσότερη προσοχή από μέρους σας δε θα έβλαπτε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αποφεύγονται τέτοιοι είδους αναφορές, κύριοι! Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ! Αφήστε τον ομιλητή να συνεχίσει.

Γ. ΘΩΜΑ:

Είμαι όμως υπόχρεος, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

Γ. ΘΩΜΑ:

Ο κ. Χατζηγιάννη έχει μιλήσει για τα θέματα των προσφύγων. Θα επαναλάβω στον κ. Χατζηγιάννη, μάλλον για τον κ. Χατζηγιάννη, αυτά που είπε πριν από μερικές μέρες από το ίδιο βήμα εδώ ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, ο κ. Νίκος Κατσουρίδης. Όταν ο κ. Λευτέρης Χριστοφόρου ξέσπασε μηδενίζοντας τα πάντα για το τι γίνεται για τους πρόσφυγες, όταν περίπου κάλεσε τους πρόσφυγες σε γενικό ξεσηκωμό, γιατί αδικούνται, γιατί αυτό το κράτος δεν αναλαμβάνει την ευθύνη να τους αποζημιώσει γι' αυτά που έχασαν από την τουρκική εισβολή, ο Νίκος Κατσουρίδης είπε τα εξής: «Είναι ακατανόητη, ανεύθυνη και επικίνδυνη η προσπάθεια κάποιων βουλευτών να καλούν περίπου τους πρόσφυγες σε εξέγερση, γιατί αδικούνται που δεν αποζημιώνονται από το κράτος λόγω των συνεπειών της εισβολής. Όλες οι κυβερνήσεις του τόπου στήριξαν στο μέτρο του δυνατού τους πρόσφυγες. Είναι αδύνατο να αποζημιωθούν οι πρόσφυγες για το βίος που έχασαν λόγω της προδοσίας και της εισβολής».

Όμως, αυτή η κυβέρνηση, τουλάχιστον όσον αφορά τα στεγαστικά των προσφύγων, σε δέκα μήνες έκανε τόσα όσα η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν έκανε σε δέκα χρόνια. Και σας προκαλώ να μετρήσετε τους αριθμούς. Χαρακτηριστικά θα σας πω μόνο μερικούς αριθμούς: Στέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο, αγορά διαμερίσματος και κατοικίας από £9.800 αυτή η κυβέρνηση το αύξησε σε £22.000, δίνοντας μία αύξηση 125%. Ουδέποτε στην ιστορία έγινε κάτι παραπλήσιο. Για δύο υπνοδωμάτια από £11.800 αυτή η κυβέρνηση αύξησε την εισφορά στις £30.000, αύξηση 154%. Για τρία υπνοδωμάτια από £13.300 το αύξησε στις £40.000, αύξηση 201%, το διπλασίασε, δηλαδή. Αλήθεια, τι αυξήσεις δίνετε στους πρόσφυγες την εποχή που κυβερνούσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός; Δεκαπέντε τοις εκατόν ήταν το μάξιμουμ, το έχω ελέγξει. Γιατί λοιπόν καλείτε τους πρόσφυγες περίπου να εξεγερθούν; Γιατί δεν αποζημιώσατε τους πρόσφυγες, αφού αυτό ήταν δυνατό και ήταν η πολιτική σας επιθυμία την εποχή που κυβερνούσατε και απαιτείτε τώρα από το ΑΚΕΛ και τη συγκυβέρνηση και τον Πρόεδρο Χριστόφια να τους αποζημιώσουν; Πώς μπορούν να αποζημιωθούν οι πρόσφυγες πλήρως για όλα αυτά που έχασαν και άφησαν, διωγμένοι από τους Τούρκους στην κατεχόμενη γη μας; Πόσο υπεύθυνη ή δημιουργική είναι αυτή η πολιτική;

Θέλω όμως να σας πω το εξής: Τα προβλήματα των προσφύγων, κύριοι συνάδελφοι, επιλύονται με συγκεκριμένες πράξεις και ενέργειες, όπως οι αυξήσεις που έχουν δοθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, το Υπουργικό Συμβούλιο και αυτή την κυβέρνηση, από τη συγκυβέρνηση του τόπου. Ούτε με ευχολόγια ούτε με μελοδραματικές φθηνές θεατρικές παραστάσεις επιλύονται τα προβλήματα των προσφύγων. Να σας πω ακόμα κάτι: Μην υποτιμάτε τους πρόσφυγες! Οι πρόσφυγες έχουν και κριτήριο και μπορούν να κρίνουν. Γνωρίζουν και δεν πιστεύουν σε τέτοια τερτίπια της αντιπολίτευσης.

Κύριοι συνάδελφοι, έχει γίνει λόγος από τον κ. Χριστοφόρου για τα €67.500.000 τα οποία αυτή η κυβέρνηση έχει δώσει στον αγροτικό κόσμο. Περίπου είπε ότι είναι ψίχουλα που δώσαμε. Ουδέποτε η Κυπριακή Δημοκρατία έδωσε τέτοια βοήθεια στον αγροτικό κόσμο. Και η ποιοτική διαφορά είναι η εξής: Αυτή η κυβέρνηση, πριν ξεσηκωθεί ο κόσμος και να απαιτήσει βοήθεια, μόνη της αποφάσισε. Μόνη της αποτάθηκε, με ικανότητα και έγκαιρα, στο Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πέτυχε την έγκριση, για να πληρώσει από δικούς της εθνικούς πόρους αυτή τη βοήθεια. Γι' αυτό, μην υποτιμάτε! Είναι €67.500.000 και όχι £67.50! Γι' αυτό το λόγο, εμείς θεωρούμε ότι η κριτική πρέπει να έχει και σειρά και μέτρο.

Είμαι όμως υπόχρεος να κάνω και μερικά σχόλια πάνω στην ομιλία του κ. Βαρνάβα. Ο κ. Βαρνάβα προέβη στην ομιλία του σε ένα κατηγορώ κατά της ΑΗΚ για αναξιοκρατικές προαγωγές. Αλήθεια, πώς γνωρίζει ο κ. Βαρνάβα ότι έγιναν προαγωγές με βάση τάχα αναξιοκρατικά κριτήρια; Με ποιο έρεισμα αναγορεύει τον εαυτό του σε κριτή των όποιων προαγωγών; Είναι μήπως ειδικός κριτής ή γνώστης των φακέλων υπηρεσίας του προσωπικού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, ώστε, γνωρίζοντας, να είναι σε θέση να κρίνει σωστά; Κατά την αντίληψή μας, η προσπάθεια φίμωσης των ημικρατικών οργανισμών και των διοικητικών τους συμβουλίων, ανεξάρτητα από ποιο κόμμα ή ποιο βουλευτή προέρχεται, είναι απαράδεκτη και αντιδεοντολογική. Θέλω τέλος να επισημάνω στον κ. Βαρνάβα ότι το διοικητικό συμβούλιο της ΑΗΚ έχει διοριστεί όχι από την παρούσα κυβέρνηση, αλλά από την κυβέρνηση του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου. Για ό,τι μετρά αυτή η ενημέρωση!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Άλλαξε, άλλαξε.

Γ. ΘΩΜΑ:

Έχετε δίκαιο, δεν αλλάσσει όμως η ουσία, ότι ένας μπορεί να κρίνει και να τοποθετηθεί μόνο γνωρίζοντας τα στοιχεία. Διαφορετικά, ό,τι πεις κινδυνεύεις να είσαι λανθασμένος.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

Συνεχίστε, κύριε Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις τελευταίες ημέρες ο κυπριακός λαός με οργή παρακολουθεί τα γεγονότα που σχετίζονται με την απόδραση και την εγκληματική δράση του καταδικασθέντος σε φυλάκιση διά βίου Αντώνη Κίτα. Ιδιαίτερα προκλητικές είναι οι λεπτομέρειες που σχετίζονται με την παραμονή του καταδίκου σε ιδιωτικό νοσοκομείο της Λευκωσίας, σε συνθήκες που του επέτρεπαν να ζει πολυτελώς με τη σύζυγό του, ωσάν να μην ήταν φυλακισμένος, ενώ όλα καταμαρτυρούν ότι μετέτρεψε το ιδιωτικό νοσοκομείο σε άντρο οργάνωσης και διεύθυνσης εγκληματικών ενεργειών.

Είναι γεγονός ότι η απόδραση του συγκεκριμένου καταδίκου και οι λεπτομέρειες που έγιναν γνωστές έχουν προβληματίσει βαθιά κάθε δημοκρατικό άνθρωπο, κάθε νομιμόφρονα πολίτη όσον αφορά την αξιοπιστία συνολικά του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας, αλλά και της αστυνομίας. Ιδιαίτερα, προβληματίζει το γεγονός ότι η απόδραση του Κίτα δεν είναι ένα μεμονωμένο γεγονός. Είναι η τέταρτη απόδραση καταδίκου τους τελευταίους μήνες, ενώ τα τελευταία χρόνια οι αποδράσεις είναι δυστυχώς τακτικό φαινόμενο. Είκοσι τέσσερις αποδράσεις έχουν διαπραχθεί είτε από φυλακές είτε από άλλους χώρους κράτησης ή νοσοκομεία από το 1992 μέχρι και σήμερα.

Όπως όλοι όσοι ασχολούνται με το θέμα αναγνωρίζουν, οι Κεντρικές Φυλακές και συνολικά το σωφρονιστικό σύστημα της χώρας νοσεί σοβαρά. Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία δέκα τουλάχιστο χρόνια τα προβλήματα έχουν επισημανθεί και καταγραφεί επανειλημμένα και παρά το γεγονός ότι οι προηγούμενες κυβερνήσεις είχαν δεσμευτεί να αντιμετωπίσουν και να λύσουν τα προβλήματα, η κατάσταση όχι μόνο δεν καλυτέρευσε, αλλά έχει επιδεινωθεί σταθερά και σημαντικά.

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κεντρικές Φυλακές είναι τα ακόλουθα:

1. Το πρόβλημα του υπερπληθυσμού. Οι φυλακές περίπου φιλοξενούν διπλάσιο αριθμό καταδικών τα τελευταία χρόνια από τη χωρητικότητά τους, με αποτέλεσμα να υποβαθμίζεται η ευημερία των καταδικών και να δημιουργούνται σοβαρότατα προβλήματα ασφάλειας.
2. Η καθυστέρηση στη δημιουργία Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου.
3. Η ανάγκη δημιουργίας αίθουσας επισκέψεων, καθώς και αίθουσας στην οποία να συναντώνται οι κατάδικοι και οι ύποπτοι με τους δικηγόρους τους.
4. Η ανάγκη άμεσου διαχωρισμού ελαφροποινιτών, βαρυποινιτών, ανήλικων παραβατών, υποδικών και κρατουμένων που βρίσκονται στις φυλακές για οικονομικούς λόγους.
5. Η ανάγκη δημιουργίας συνθηκών για κρατουμένους που βρίσκονται στο στάδιο εξωϊδρυματικής απασχόλησης.
6. Η ανάγκη αύξησης του μηνιαίου επιδόματος φιλοπονίας των κρατουμένων.

Ιδιαίτερα προβλήματα φαίνεται ότι υπάρχουν αναφορικά με την επάρκεια, ποσοτική και ποιοτική, του προσωπικού των Φυλακών, με τη συνοχή του, την εκπαίδευση και την πειθαρχία του. Τα πιο πάνω προβλήματα δεν αποτελούν εξαντλητική παράθεση του συνόλου των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Κεντρικές Φυλακές και το σωφρονιστικό ίδρυμα. Αντίθετα, αποτελούν μόνο την κορυφή του παγόβουνου. Πληροφορίες επιμένουν ότι στο χώρο των Φυλακών γίνεται διακίνηση ναρκωτικών, εμπόριο διάφορων ειδών, έχουν αναπτυχθεί ύποπτες σχέσεις συνεργασίας καταδικών με δεσμοφύλακες, ενώ λειτουργούν φατρίες μεταξύ των καταδικών. Το κλίμα μεταξύ των δεσμοφυλάκων είναι πολλές φορές ανταγωνιστικό μέχρι εχθρικό και όλα αυτά συνθέτουν μια άκρως απaráδεκτη και μια άκρως επικίνδυνη κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε ακόμα ένα λεπτό, κύριε συνάδελφε.

Γ. ΘΩΜΑ:

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, έχω κάτι περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, χρονομετρώ με χρονόμετρο!

Γ. ΘΩΜΑ:

Μάλιστα. Με αφορμή την απόδραση του Κίτα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας και το Υπουργικό Συμβούλιο συνολικά έχουν ασχοληθεί με το θέμα σε σημερινή συνεδρίαση στην παρουσία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Αποφασίστηκε η πλήρης διαλεύκανση αυτής της υπόθεσης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πόσα λεπτά έχει που μιλά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεκαοχτώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει είκοσι πέντε λεπτά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κατσουρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε μας το δηλώσατε, κύριε Κατσουρίδη.

Γ. ΘΩΜΑ:

Με αφορμή λοιπόν την απόδραση Κίτα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας και το Υπουργικό Συμβούλιο έχουν ασχοληθεί συνολικά με το θέμα σε σημερινή συνεδρίαση στην παρουσία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Έχουν αποφασιστεί τα ακόλουθα:

1. Ο διορισμός ποινικών ανακριτών που, στα πλαίσια των νόμων και κανονισμών, θα διαλευκάνουν κάθε πτυχή της απόδρασης και θα κατανέμουν ευθύνες σε όλους ανεξαιρέτως τους εμπλεκομένους, αλλά και θα διαλευκάνουν τα γεγονότα, τις πράξεις και τις παραλείψεις που επέτρεψαν στο συγκεκριμένο κατάδικο να παραμείνει σε ιδιωτικό νοσοκομείο για έξι μήνες, μετατρέποντάς το ουσιαστικά σε βάση, σε ορμητήριο του για ύποπτες και παράνομες δραστηριότητες.
2. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να ασχοληθεί σε βάθος και με αποφασιστικότητα με τα προβλήματα των Φυλακών και συνολικά με τα προβλήματα του σωφρονιστικού συστήματος, θέτοντας κάτω από το μικροσκόπιό του τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς, τις διαδικασίες και τις πρακτικές που ακολουθούνται, τις ελλείψεις και τα προβλήματα που υπάρχουν, ώστε, μέσα από συνολική και βαθιά εξέταση της κατάστασης, να αποφασίσει και να λάβει όλα εκείνα τα μέτρα και αποφάσεις που θα οδηγήσουν, με συνέπεια και κατά το δυνατό σύντομα, στην εξυγίανση του όλου σωφρονιστικού συστήματος της χώρας.

Ο αρμόδιος υπουργός, ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κύπρος Χρυσοστομίδης, αναλαμβάνοντας τις πολιτικές του ευθύνες για το θέμα που έχει δημιουργηθεί, έθεσε εκ νέου σήμερα την παραίτησή του στη διάθεση του Προέδρου της Δημοκρατίας, η οποία παραίτηση έγινε τελικά αποδεκτή.

Με την πράξη του αυτή ο κ. Χρυσοστομίδης απέδειξε ότι διαθέτει πολιτική εντιμότητα και ωριμότητα, σπάνιο πολιτικό ήθος, σε μια χώρα που δε διακρίνεται ιδιαίτερα για την ευθιξία των πολιτικών της. Η ενέργεια του κ. Χρυσοστομίδα, να θέσει άμεσα την παραίτησή του και να επιμείνει, μεγαλώνει την αξία του ως πολιτικού προσώπου και ως ανθρώπου. Ταυτόχρονα, η αποδοχή της παραίτησης από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δείχνει το μέτρο μέσα στο οποίο θα κινηθεί η διακυβέρνηση του τόπου, καθώς και την ποιοτική διαφορά αυτής της διακυβέρνησης.

Γνωρίζοντας την αποφασιστικότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας, κ. Δημήτρη Χριστόφια, και της κυβέρνησης συνολικά, είμαστε σίγουροι ότι αυτό το πολύ δύσκολο και ευαίσθητο θέμα, αυτό το μεγάλο πρόβλημα, θα αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά. Αυτή η κυβέρνηση έχει αποδείξει στους δέκα μήνες ζωής της ότι θέλει και μπορεί να αντιμετωπίσει τα μεγάλα προβλήματα της χώρας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα με την κατάσταση που επικρατεί στις Κεντρικές Φυλακές και στο σωφρονιστικό σύστημα γενικότερα είναι και σοβαρό και υπερκομματικό. Η κυβέρνηση θα χρειαστεί να δώσει σκληρή μάχη και θα χρειαστεί προς τούτο τη στήριξη όλων των πολιτικών δυνάμεων του τόπου, ώστε να εξυγιάνει την κατάσταση που διαχρονικά έχει δημιουργηθεί και έφτασε στο σημείο που όλοι γνωρίζουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να είσαι καλά, κύριε συνάδελφε.

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Θωμά.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Αντώνης Αντωνίου του Δημοκρατικού Κόμματος.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το 2008 καταγράφηκε ως έτος ορόσημο για την Κύπρο. Η ένταξη της Κύπρου στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η υιοθέτηση του ευρώ ως εθνικού μας νομίσματος από την 1^η Ιανουαρίου του 2008 ήταν επιτεύγματα στρατηγικής σημασίας, που επέδρασαν θετικά στην κυπριακή οικονομία. Τα υγιή οικονομικά δεδομένα και η επιτυχής ένταξη στην ΟΝΕ δημιούργησαν τις βάσεις για συνέχιση και ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής προόδου της χώρας. Αυτό ήταν το επιστέγασμα της ορθολογικής οικονομικής πολιτικής που ακολούθησε με συνέπεια η κυβέρνηση υπό την προεδρία του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου στην πενταετή διακυβέρνησή της. Έθεσε και υλοποίησε φιλόδοξους οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους. Πέτυχε σημαντική βελτίωση σε όλα τα βασικά οικονομικά μεγέθη.

Ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2009 της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια, που έχουμε ενώπιόν μας, όπως και κάθε προϋπολογισμός, αποτελεί ένα βασικό εργαλείο άσκησης οικονομικής πολιτικής, που πρέπει να έχει ως βασικό στόχο τη διατήρηση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη συνεχή βελτίωση της ευημερίας του πολίτη. Οι προϋπολογισμοί πρέπει να στοχεύουν στη διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας με την επίτευξη και διατήρηση υγιών δημοσιονομικών μεγεθών. Να στηρίζονται στο τρίπτυχο ανάπτυξη, σταθερότητα, κοινωνική δικαιοσύνη. Να δημιουργούν τη βάση για υγιή κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και για τη διατήρηση της φορολογίας των επιχειρήσεων και του πολίτη σε χαμηλά επίπεδα, γιατί χωρίς υγιή δημόσια οικονομικά οι φιλόδοξες εξαγγελίες για αύξηση των κοινωνικών δαπανών και μείωση των φορολογιών αποτελούν επιταγές χωρίς αντίκρισμα.

Η συζήτηση του φετινού προϋπολογισμού γίνεται στη σκιά της παγκόσμιας οικονομικής αβεβαιότητας. Η χρηματοοικονομική κρίση προκαλεί ανησυχίες, αφού η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε δύσκολη κατάσταση. Επιβραδύνεται συνεχώς και αυτό αναπόφευκτα έχει επιπτώσεις και στην κυπριακή οικονομία. Για την υλοποίηση των στόχων της οικονομικής πολιτικής απαιτείται μια σωστή, ισόρροπη και ισομερής αναπτυξιακή πολιτική, η οποία να προωθεί μεγάλα αναπτυξιακά έργα υποδομής σε ολόκληρη την Κύπρο. Είναι με ικανοποίηση που βλέπουμε πως στόχος του προϋπολογισμού του 2009 είναι η προώθηση της ανακατανομής των δημόσιων δαπανών προς όφελος των αναπτυξιακών και κοινωνικών τομέων. Σημειώνουμε τη συμπερίληψη των αναπτυξιακών δαπανών για διάφορα οδικά έργα και αλλά έργα υποδομής, όπως η ανακατασκευή της λεωφόρου Αρχαγγέλου στη Λευκωσία, η κατασκευή κυκλικών κόμβων παρά το ΓΣΠ, καθώς και η κατασκευή του δρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, που καθυστέρησε για μεγάλη χρονική περίοδο. Διαπιστώνουμε τη συμπερίληψη στο κτιριακό πρόγραμμα της έναρξης εργασιών για την ανέγερση της νέας Βουλής, την ανέγερση κτιρίου Πολεοδομίας και την επέκταση των κτιρίων των φυλακών, της αστυνομίας και της πυροσβεστικής. Καταγράφουμε στον τομέα της παιδείας και του πολιτισμού τις αυξημένες πιστώσεις για τα πανεπιστήμια, το Μέγαρο Πολιτισμού και το κτίριο του ΘΟΚ. Σημειώνουμε στον τομέα της υγείας την επέκταση του Νοσοκομείου Λάρνακας. Υπογραμμίζουμε την προώθηση της διαδικασίας για τη δημιουργία μονάδων αφαλάτωσης, με στόχο την άμβλυση του υδατικού προβλήματος. Χαιρετίζουμε επίσης την προώθηση των διαδικασιών για την κατασκευή μαρίνων στη Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο. Έργα, όπως τα αναφερόμενα, τα μεγάλα οδικά και άλλα δημόσια αναπτυξιακά έργα, δίνουν ώθηση στην εμπορική, εργατική, τουριστική και οικονομική δραστηριότητα μιας περιοχής. Αναβαθμίζουν και εκσυγχρονίζουν την υποδομή μιας χώρας.

Όλα τα αναπτυγμένα κράτη, αναγνωρίζοντας τη σημασία των βασικών έργων υποδομής, επιδιώκουν το σχεδιασμό μέτρων για συνεχή βελτίωση και αναβάθμιση του συστήματος παραγωγής, που μεταφράζεται σε επιτάχυνση της διαδικασίας μελέτης, ανάθεσης και κατασκευής δημόσιων έργων. Δυστυχώς όμως, στην Κύπρο είναι σύνηθες το φαινόμενο κατά την παραγωγή πάσης φύσεως και μεγέθους δημόσιων έργων να εμφανίζονται αποκλίσεις τόσο στο κόστος εκτέλεσης όσο και στο χρόνο υλοποίησής τους. Οι υπερβάσεις, οι καθυστερήσεις αποτελούν τη μεγαλύτερη πληγή του συστήματος παραγωγής έργων. Λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών που

ακολουθούνται από το σχεδιασμό μέχρι την κατασκευή, εμφανίζονται μεταβολές στο κόστος και πολύ περισσότερο στα δεδομένα που εν τω μεταξύ αναδιαμορφώνονται. Έτσι διαπιστώνουμε πως τα έργα αυτά δεν εξυπηρετούν το σκοπό για τον οποίο είχαν προγραμματιστεί και δεν ανταποκρίνονται στις νέες συνθήκες που επέρχονται.

Η διαδικασία παραγωγής των δημόσιων έργων πρέπει να απλουστευθεί, να εκσυγχρονιστεί και να κωδικοποιηθεί, ώστε να μη διαμορφώνονται συνθήκες σύγχυσης, καθυστερήσεων και αναποτελεσματικότητας, με τεράστιες συνέπειες στην εθνική οικονομία. Η εκτελεστική εξουσία οφείλει να αναλάβει, να επεξεργαστεί και να προτείνει ρυθμίσεις, μέτρα και διαδικασίες για περιστολή αυτών των υπερβάσεων και η νομοθετική εξουσία να προχωρήσει στη θεσμοθέτηση ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Κάθε κράτος, για να μπορέσει να ανταποκριθεί έγκαιρα στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της κοινωνίας σε έργα υποδομής, απαιτείται να προωθήσει μέτρα για εξυγίανση των διαδικασιών. Να ανασυγκροτήσει και να εκσυγχρονίσει τις δημόσιες υπηρεσίες που έχουν την ευθύνη της μελέτης, της επίβλεψης και του ελέγχου κατασκευής των δημόσιων έργων. Να ασκήσει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων αποφασιστικά τον πρωταγωνιστικό του ρόλο σε όλες τις φάσεις παραγωγής των έργων. Να δημιουργήσει όργανο καθοδήγησης που θα παρακολουθεί, θα συντονίζει και θα εισηγείται ρυθμίσεις όπου παρατηρούνται νοσηρά φαινόμενα. Να σχεδιάζει μέτρα για συνεχή βελτίωση του συστήματος παραγωγής δημόσιων έργων. Να κωδικοποιήσει τα συστήματα ανάθεσης και την επιλογή των προσφοροτέρων ανάλογα με τη φύση του έργου. Να προετοιμάσει την εγκατάσταση ενός πλήρους συστήματος διασφάλισης του ελέγχου της ποιότητας των κατασκευών και την εισαγωγή του θεσμού της ασφάλισης της κατασκευής και της επαγγελματικής ευθύνης στα δημόσια έργα. Να εισηγείται και να παρουσιάζει βήμα προς βήμα τις διαδικασίες παραγωγής ενός έργου και τις εναλλακτικές επιλογές υλοποίησής του. Να συγκεντρώνει, να επεξεργάζεται και να αξιολογεί το κάθε είδους στοιχείο που συνδέεται με την κατασκευαστική δραστηριότητα. Μόνο έτσι θα βελτιωθεί η κατάσταση που επικρατεί στο χώρο παραγωγής των δημόσιων έργων, αφού με την υφιστάμενη διαδικασία εμφανίζονται συνθήκες καθυστερήσεων και αποκλίσεων στο κόστος εκτέλεσης, με επιπτώσεις στην εθνική οικονομία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ραγδαία αύξηση στη χρήση ιδιωτικών αυτοκινήτων έχει επιδεινώσει τις κυκλοφοριακές συνθήκες. Η ανάγκη για λειτουργία δημόσιων συγκοινωνιών έχει αυξηθεί. Θετική είναι η ενέργεια για την επέκταση του θεσμού της μεταφοράς μαθητών με λεωφορεία και η δρομολόγηση λεωφορείων προς τα αεροδρόμια και λιμάνια. Επιβάλλεται όμως να τροχοδρομηθούν και άλλες σχετικές ενέργειες και δραστηριότητες υποστήριξης των δημόσιων οδικών μεταφορών και η εισαγωγή ενός νέου συστήματος για ταχεία αναβάθμιση των δημόσιων επιβατικών λεωφορείων που να καλύπτει ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο, αστικές περιοχές και ύπαιθρο. Επιβάλλεται επίσης εισαγωγή μέτρων, για να γίνει το λεωφορείο ελκυστικό μέσο συγκοινωνίας.

Ανησυχούμε, γιατί τα έργα οδικής ασφάλειας και κυκλοφοριακής διαχείρισης, τα μέτρα για μείωση των σοβαρών τροχαίων δυστυχημάτων και των νεκρών από θανατηφόρα τροχαία δεν έχουν φέρει, δυστυχώς, τα επιθυμητά αποτελέσματα. Πολύ δύσκολα θα επιτευχθεί ο στόχος για μείωση των νεκρών από τροχαία δυστυχήματα κατά πενήντα τοις εκατό μέχρι το 2010. Η εγκατάσταση του συστήματος φωτοεπισήμανσης, που στην πιλοτική του εφαρμογή πέτυχε σημαντική μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων, δεν προβλέπεται να λειτουργήσει ούτε εντός του 2009.

Σημειώνουμε τη συμπερίληψη στον προϋπολογισμό του 2009 ποσού για μελέτες και κατασκευή έκτακτων μέτρων για προστασία των παραλιών. Επιβάλλεται όμως επίσπευση των διαδικασιών για μελέτες και εκτέλεση μόνιμων έργων σε όλες τις παραλίες της Κύπρου, ιδιαίτερα σε εκείνες που τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μεγάλη διάβρωση.

Αναμένουμε από την κυβέρνηση να προχωρήσει στην πλήρη κατάργηση των τελών για τις άδειες κυκλοφορίας, στην αποκέντρωση υπηρεσιών του κράτους, στη

δημιουργία περιφερειακών κέντρων εξυπηρέτησης του πολίτη, που θα δημιουργήσουν ευεργετικές συνθήκες απασχόλησης και παραμονής στην ύπαιθρο, στη δημιουργία κινήτρων για ανάπτυξη βιοτεχνικών και παραγωγικών μονάδων παραδοσιακών προϊόντων, καθώς και στην παράλληλη ανάπτυξη ήπιας τουριστικής υποδομής. Επιβάλλεται μεγαλύτερη στήριξη των γεωργοκτηνοτρόφων, που έχουν επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από την παρατεταμένη ανομβρία των τελευταίων χρόνων και την αύξηση των τιμών των ζωοτροφών.

Παρατηρούμε πως η επάνδρωση, στελέχωση, μηχανογράφηση, απλοποίηση των διαδικασιών και ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων λειτουργίας των διάφορων υπηρεσιών καθυστερούν. Οι ταχύτατοι ρυθμοί ανάπτυξης των προηγούμενων χρόνων βρήκαν απροετοίμαστες τις κυβερνητικές υπηρεσίες, κυρίως Πολεοδομία, Κτηματολόγιο και Χωρομετρία, με αποτέλεσμα οι μηχανισμοί λειτουργίας να αδυνατούν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα και τις δυσκολίες που παρουσιάζονται και να ανταποκριθούν έγκαιρα στα διάφορα αιτήματα των πολιτών.

Τι συμβαίνει σήμερα; Οι υπηρεσίες που έχουν να εισπράξουν από τον πολίτη, όπως είναι ο ΦΠΑ, όπως είναι ο Φόρος Εισοδήματος, είναι πλήρως στελεχωμένες και μηχανογραφημένες. Σε πέντε δευτερόλεπτα θα πουν στον πολίτη και πόσα χρωστά και πόσοι είναι οι τόκοι. Οι υπηρεσίες όμως που πρέπει να εξυπηρετήσουν τον πολίτη που απευθύνεται κοντά τους, όπως είναι η Πολεοδομία, η Χωρομετρία, το Κτηματολόγιο, θα του πουν: «Ξέρεις, πέρασε σε δέκα μέρες, σε είκοσι μέρες, για να σου πούμε πού βρίσκεται η αίτησή σου, ο φάκελός σου». Διαπιστώνουμε μεγάλη καθυστέρηση στην ετοιμασία και υποβολή φακέλου για κατοχύρωση του χαλουμιού και άλλων παραδοσιακών προϊόντων ως προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης.

Αγωνιούμε για την εξάπλωση του διαδικτυακού ηλεκτρονικού τζόγου, που αποτελεί μια μεγάλη μάστιγα της σημερινής κοινωνίας, με καταστροφικές συνέπειες για πολλές οικογένειες. Αναμένουμε ακόμη τις τελικές αποφάσεις για το Διαχειριστικό Σχέδιο της Χερσονήσου του Ακάμα, ένα θέμα που εκκρεμεί για πολλά χρόνια ταλαιπωρώντας τους κατοίκους της περιοχής.

Κυρία Πρόεδρε, ο Υπουργός Οικονομικών, μιλώντας στη Βουλή, ανέφερε, μεταξύ άλλων, πως στόχος της κυβέρνησης είναι η προώθηση με σύνεση διορθωτικών αλλαγών που να διασφαλίζουν την ανάπτυξη και απασχόληση, καθώς και τη βιωσιμότητα στους τομείς των συντάξεων και της υγείας. Τα θέματα της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της αναμόρφωσης του Σχεδίου Σύνταξης, αλλά και της επενδυτικής πολιτικής των αποθεμάτων του ταμείου είναι εξαιρετικής σημασίας καίρια ζητήματα. Το Δημοκρατικό Κόμμα χαιρετίζει την κατάθεση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2008, που αφορά την αναβάθμιση και ενίσχυση της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με ικανοποίηση διαπιστώνουμε πως το εν λόγω νομοσχέδιο περιλαμβάνει τη συντριπτική πλειοψηφία των εισηγήσεων και προτάσεων του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και της προηγούμενης κυβέρνησης γύρω από αυτό το θέμα. Συνεπώς, το Δημοκρατικό Κόμμα δεν μπορεί παρά να αναγνωρίσει πως αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Παρ' όλα αυτά, πιστεύουμε ότι απαιτείται ακόμη υιοθέτηση και άλλων μέτρων τα οποία πρέπει να αποσκοπούν στην αύξηση των εσόδων και μείωση των εξόδων, αν πραγματικά θέλουμε να βοηθήσουμε το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να επιβιώσει και να ορθοποδήσει στα επόμενα χρόνια.

Αναμένουμε σύντομα, όπως εξάλλου έχει δεσμευτεί η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τις προτάσεις της κυβέρνησης για ασφαλέστερη και αποδοτικότερη επένδυση των αποθεμάτων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς όφελος των εργαζομένων και της κοινωνίας γενικότερα, προτάσεις με ξεκάθαρη επενδυτική στρατηγική, που θα καθορίζεται από ανεξάρτητο συμβούλιο, καθώς επίσης σχέδιο αποπληρωμής του κυβερνητικού χρέους. Επιδίωξή μας είναι να διασφαλίζονται τόσο η ασφάλεια των αποθεμάτων του ταμείου όσο και η απόδοσή τους. Αναμένουμε επίσης το σχέδιο αναφορικά με την αντιμετώπιση του φαινομένου

της γήρανσης του πληθυσμού και τη βελτίωση της δημογραφικής σύνθεσης του λαού μας, με κίνητρα για αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας.

Έχει διαπιστωθεί πως στις σημερινές συνθήκες η οικονομική ανάκαμψη και η γενική ευημερία τείνουν να επισκιάσουν ή και να εξαλείψουν υγιείς κοινωνικούς θεσμούς και αξίες και να αποδυναμώσουν παραδοσιακές πηγές και δίκτυα στήριξης του ατόμου. Παράλληλα, έχουν δημιουργηθεί νέες ανάγκες και σύνθετα προβλήματα. Παρ' όλο που δεν παρατηρείται στον τόπο μας αυξημένο το πρόβλημα της φτώχειας, υπάρχουν σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές αντιθέσεις και ανισότητα μεταξύ των πολιτών, μιας και δεν μπόρεσαν όλοι να ακολουθήσουν με τον ίδιο ρυθμό τις μεγάλες κοινωνικοοικονομικές αλλαγές.

Γενικοί στόχοι και επιδιώξεις μας πρέπει να είναι τα ακόλουθα:

1. Η ενδυνάμωση και εξυγίανση του θεσμού της οικογένειας ως βασικού κυττάρου της κοινωνίας.
2. Η προστασία του παιδιού, η εξάλειψη κάθε μορφής παραμέλησης, εκμετάλλευσης και βίας σε βάρος του.
3. Η προστασία και σωστή μεταχείριση δυσπραγούντων, μειονεκτούντων μελών και ομάδων της κοινωνίας με μέτρα προσαρμοσμένα στις προσωπικές και κοινωνικές τους ανάγκες και συνθήκες. Ως παράδειγμα θέλω να αναφέρω τους ηλικιωμένους, τους αναπήρους, τα άτομα με νοητική καθυστέρηση, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, όπως επίσης τα άτομα που χαρακτηρίζονται από αντικοινωνική συμπεριφορά και τα άτομα με σοβαρές ασθένειες.
4. Η διασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, για να αποφευχθεί η ανασφάλεια, η μειονεκτικότητα και η εξάρτηση του πολίτη, ούτως ώστε να υπάρχει το αίσθημα της κοινωνικής δικαιοσύνης και ασφάλειας.
5. Ο κεντρικός άξονας της πολιτικής πρόνοιας είναι όπως κάθε Κύπριος πολίτης απολαμβάνει τα αγαθά της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, βελτιώνοντας τους θεσμούς, εξυψώνοντας την ποιότητα της ζωής και διαφυλάσσοντας τις κοινωνικές αξίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κύπρος με την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενίσχυσε τη θέση της στον παγκόσμιο οικονομικό χάρτη. Η ένταξή μας στη Ζώνη του Ευρώ ήταν ακόμη ένα σημαντικό επίτευγμα, το οποίο εξυπηρετεί την υλοποίηση των στρατηγικών μας στόχων για ανάπτυξη, σταθερότητα, ευημερία. Είναι επίτευγμα για το οποίο όλοι οι Κύπριοι πολίτες εργάστηκαν σκληρά και μπορούν να νιώθουν περήφανοι. Η εφαρμογή σωστής οικονομικής πολιτικής από την κυβέρνηση συντείνει στην εμπέδωση μιας εύρωστης οικονομίας, που θα χαρακτηρίζεται από υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, υψηλά επίπεδα απασχόλησης και ενδυνάμωση του κοινωνικού κράτους. Μιας πολιτικής για την επιτυχία της οποίας πρέπει να συνεισφέρουν όλοι, κυβέρνηση, πολιτικά κόμματα και οργανωμένα κοινωνικά σύνολα.

Κύριε Πρόεδρε, βασικός στόχος του Δημοκρατικού Κόμματος στον τομέα της οικονομίας είναι η σταθερή άνοδος του βιοτικού επιπέδου και η προώθηση της ποιότητας ζωής όλων των κοινωνικών τάξεων και της ισόρροπης ανάπτυξης όλων των ελεύθερων περιοχών της Κύπρου. Η περαιτέρω ενδυνάμωση της οικονομικής μας ευρωστίας και σταθερότητας αποτελεί ουσιαστικό υπόβαθρο του εθνικού μας αγώνα για επιβίωση, ελευθερία και δικαίωση. Το Δημοκρατικό Κόμμα θα συνεχίσει να υποστηρίζει το μικτό σύστημα οικονομίας, στο οποίο βασικό ρόλο διαδραματίζει η ιδιωτική πρωτοβουλία και ο ανταγωνισμός και όπου το κράτος παρεμβαίνει με διάφορες μορφές, για να ελέγξει, να υποβοηθήσει, να καθοδηγήσει ή να ασκήσει το ίδιο παραγωγική δραστηριότητα. Με το μικτό σύστημα στην οικονομική μας φιλοσοφία εννοούμε την ελευθερία στην άσκηση της οικονομικής δραστηριότητας. Η ιδιωτική πρωτοβουλία ενθαρρύνεται και υποστηρίζεται από το κράτος, γιατί διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην άσκηση της οικονομικής και παραγωγικής δραστηριότητας. Από την ιδιωτική πρωτοβουλία και την ελεύθερη σκέψη της

οικονομικής δραστηριότητας δημιουργούνται σε μεγάλο βαθμό οι οικονομικές προϋποθέσεις για την άσκηση του κοινωνικού ρόλου του κράτους.

Με το μικτό σύστημα στην οικονομική μας φιλοσοφία εννοούμε την ελεύθερη ανοικτή συζήτηση της οικονομικής πολιτικής και των μέτρων για την οικονομία μεταξύ της κυβέρνησης, των κομμάτων, των παραγωγικών τάξεων, των οργανώσεων και γενικά των οργανωμένων κοινωνικών συνόλων, με στόχο την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής κοινωνικής συναίνεσης πριν από την επιβολή της πιο δημιουργικής άποψης. Σημαίνει επίσης την οικονομική αποκέντρωση και τη δίκαιη συμμετοχή όλων των τάξεων, των οργανωμένων συνόλων και των γεωγραφικών περιοχών της Κύπρου στα αγαθά της οικονομικής προόδου. Στα πλαίσια της οικονομικής δημοκρατίας αποβλέπουμε επίσης στην εξάλειψη κάθε είδους οικονομικών φραγμών για την οικονομική πρόοδο των ατόμων και στη δημιουργία ίσων ευκαιριών εργασίας και οικονομικής προόδου για όλους τους πολίτες.

Με το μικτό σύστημα στην οικονομική μας φιλοσοφία εννοούμε την παρέμβαση του κράτους με στόχο την προστασία των οικονομικά ασθενέστερων από την οικονομική δύναμη και την εκμετάλλευση των ισχυροτέρων, όπως, παραδείγματος χάριν, τη χρησιμοποίηση της μονοπωλιακής ή ολιγοπωλιακής τους δύναμης, την προώθηση της δικαιότερης κατανομής του εθνικού εισοδήματος με την ανακατανομή του προς όφελος των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων, την παροχή οικονομικών υπηρεσιών σύμφωνα με τις ανάγκες των διάφορων τάξεων και ανάλογα με τις δυνατότητες της οικονομίας, την προστασία και διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του ελεύθερου ανταγωνισμού μέσα στα πλαίσια του μικτού οικονομικού μας συστήματος. Αυτή η οικονομική φιλοσοφία και πολιτική του Δημοκρατικού Κόμματος δοκιμάστηκαν στην πράξη κατά τη δεκαετία της διακυβέρνησης της Κύπρου από το Σπύρο Κυπριανού και κατά την πενταετή διακυβέρνηση από τον Τάσσο Παπαδόπουλο. Τα οικονομικά επιτεύγματα των διακυβερνήσεων αυτών συνιστούν μια αψευδή μαρτυρία περί του ότι το μικτό σύστημα οικονομίας, η οικονομική φιλοσοφία του Δημοκρατικού Κόμματος, είναι το μόνο που ενδείκνυται για τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της Κύπρου. Αυτή την οικονομική φιλοσοφία πρέπει να διαφυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Αντώνη Αντωνίου ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Αντώνη Αντωνίου.

Το βήμα έχει τώρα ο κ. Γεώργιος Γεωργίου εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Πόσα λεπτά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκαεπτά λεπτά, Ανδρέα.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Αύριο θα διεκδικήσουμε και το χρόνο σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένο!

Μάλιστα.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός για το 2009 είναι ο πρώτος της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια. Και ο πιο καλόπιστος κριτής, μελετώντας τον προϋπολογισμό αυτό, παρατηρεί αβίαστα ότι πρόκειται για έναν κρατικοδίαιτο προϋπολογισμό. Έναν προϋπολογισμό που δε θα αντέξει να αντιμετωπίσει τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά το 1974, ακόμα και μετά την κρίση στον Περσικό Κόλπο το 1991. Απουσιάζει η εγρήγορση και τα μέτρα από την κυβέρνηση για στήριξη των νοικοκυριών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς επίσης απουσιάζει και η πιο ουσιαστική συμβολή του κράτους για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, του τουρισμού και των κατασκευών.

Ο προϋπολογισμός ενός κράτους πρέπει να εμπεριέχει το πολιτικό και οικονομικό όραμα, αλλά και τη στρατηγική μιας κυβέρνησης, με συγκεκριμένα οικονομικά μέτρα, μεταρρυθμίσεις, αλλαγές και διαρθρωτικές τομές. Δυστυχώς, παρά τις εύγλωττες εξαγγελίες από τον πρώτο κρατικό προϋπολογισμό της διακυβέρνησης Χριστόφια, λείπει το οικονομικό όραμα. Εμείς θέλουμε ένα κράτος ποιοτικό, ευέλικτο, αποτελεσματικό, με ενδυνάμωση του επιτελικού και ρυθμιστικού του ρόλου και όχι ένα σπάταλο κράτος επιχειρηματία που κατατρώνει τα υστερήματα των πολιτών του.

Δημόσια αναπτυξιακά έργα

Η κυβέρνηση χαρακτηρίζει τον προϋπολογισμό του 2009 ως έντονα αναπτυξιακό. Κανένα νέο έργο, με όλο το σεβασμό, έντιμη κύριε Υπουργέ των Οικονομικών, δεν περιλαμβάνεται στον τομέα των δημόσιων έργων. Στην ουσία όμως αρκετά από τα εξαγγελθέντα ως νέα έργα υπάρχουν ήδη στον προϋπολογισμό του 2008, όπως ο αυτοκινητόδρομος Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, η λεωφόρος Αρχαγγέλου, ο περιμετρικός δρόμος Λευκωσίας, η επέκταση του κτιρίου των Φυλακών, της αστυνομίας και της πυροσβεστικής και άλλα μικρότερα δημόσια έργα. Ακόμη, δεν προνοούνται κονδύλια για τον αυτοκινητόδρομο Κοκκινотριμιθιάς-Αστρομερίτη και Λεμεσού-Μονιάτη- Τροόδου. Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, και κατ' επέκταση το υπό αναφορά τμήμα, περιορίστηκε στους σχεδιασμούς, συνέχιση, συμπλήρωση, βελτίωση συνεχιζόμενων έργων που χρονίζουν, επιβεβαιώνοντας έτσι την έλλειψη οράματος.

Στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, κύριε Υπουργέ των Οικονομικών, δεν περιλαμβάνεται ούτε ένα γραμμικό ή κυβικό μέτρο δημόσιου, μικρού ή μεγάλου, έργου. Και προκαλώ δημόσια τους συναδέλφους υποστηρικτές του αντιθέτου να το αναφέρουν. Σημαντικά κονδύλια για έργα υποδομής, τα οποία θα στηρίξουν την οικονομία στις δύσκολες μέρες που έρχονται, δεν υπάρχουν στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Παράλληλα, σημαντικά έργα τα οποία έχουν τροχοδρομηθεί παραμένουν αδρανοποιημένα και στάσιμα, όπως το γήπεδο γκολφ, η μαρίνα Άγιας Νάπας, η μαρίνα Παραλιμνίου και τα αγκυροβόλια, η εγκατάσταση κεραίας κινητής τηλεφωνίας στο Φρένναρος, η ανάπλαση του ποταμού του Λιοπετρίου, η κατασκευή αμφιθεάτρου στην Αγία Νάπα, ο βοτανικός κήπος στην Αυγόρου, η ανακατασκευή της λεωφόρου 1^{ης} Απριλίου στο Παραλίμνι και Δερύνεια, η δημιουργία αθλητικού κέντρου στην Αγία Νάπα, η κατασκευή κλειστής αίθουσας αθλοπαιδιών και κολυμβητηρίου στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, η παροχή κινήτρων για απόσυρση κλινών και αλλαγή χρήσης τους και το οδικό δίκτυο Παραλιμνίου, π.χ. η λεωφόρος Περνέρα, η λεωφόρος Κάππαρη, ο δρόμος Λυκείου Παραλιμνίου, οι δρόμοι Σωτήρας-Δερύνειας και Σωτήρας Παραλιμνίου, ο δρόμος Δάσους Άχνας-Αυγόρου και Δάσους Άχνας-Ορμίδειας. Πλήρης εγκατάλειψη της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου και όχι μόνο!

Στην κατάθεση των βασικών επιδιώξεων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για το έτος 2009 στον τομέα οδική ανάπτυξη γίνεται αναφορά στο οδικό δίκτυο υπαίθρου και προνοούνται και πολλά μικρότερα οδικά έργα στην ύπαιθρο, τα σημαντικότερα των οποίων είναι τα ακόλουθα: Νικόκλεια-Άγιος Νικόλαος, Άγιος Νικόλαος-Μαντριά, Πάχνα, Αυδήμου και ορισμένα άλλα, τα οποία, αγαπητοί συνάδελφοι, επικαλούνται τα τελευταία πέντε χρόνια οι εκάστοτε Υπουργοί Συγκοινωνιών και Έργων με την ίδια ακριβώς λεκτική αναφορά τόσο στα χιλιόμετρα των δρόμων όσο και στις κοινότητες. Ερεύνησα αυτά τα σημαντικά οδικά έργα, για να δούμε για το τι ακριβώς πρόκειται. Φάνηκε λοιπόν ότι επί προεδρίας Κληρίδη και

υπουργίας Αβέρωφ Νεοφύτου κατασκευάστηκαν είκοσι χιλιόμετρα δρόμου σ' αυτές τις κοινότητες, ενώ τα τελευταία πέντε χρόνια κατασκευάστηκαν τέσσερα μόλις χιλιόμετρα και εναπομένουν άλλα τρία χιλιόμετρα, για να ολοκληρωθούν τα έργα! Ελπίζουμε, κύριε Υπουργέ των Οικονομικών, μέχρι τη λήξη της θητείας της παρούσας κυβέρνησης να ολοκληρωθούν και αυτά τα έργα και όχι να προϋπολογίζονται ως σημαντικά έργα υπαίθρου για το 2009.

Πλήρης όμως εγκατάλειψη και στον τομέα ενίσχυσης του τουρισμού και στην κατασκευαστική βιομηχανία. Η παγκόσμια ύφεση άρχισε να τρίζει τα δόντια στις κατασκευές και στον τουρισμό, δύο τομείς παραγωγικότητας που άνθησαν στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και ενίσχυσαν την οικονομία του τόπου, ιδιαίτερα μετά το 1974. Αν δε ληφθούν άμεσα μέτρα, οι επιπτώσεις του 2009 θα είναι ακόμη χειρότερες. Το Ηνωμένο Βασίλειο, που αποτελεί τη μεγαλύτερη και κύρια αγορά διαμερισμάτων και εξοχικών κατοικιών στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, αλλά και την κύρια τουριστική αγορά στην περιοχή, περνάει εφιαλτική ύφεση.

Για τον κατασκευαστικό τομέα χρειάζεται άμεσα φορολογική μεταρρύθμιση. Ως Δημοκρατικός Συναγερμός προτείνουμε άμεσα μέτρα που θα αποφορτώσουν τον ιδιωτικό τομέα από βάρη, τόσο γραφειοκρατικά όσο και φορολογικά. Μέτρα όπως τα ακόλουθα:

1. Κατάργηση των μεταβιβαστικών τελών στις πωλήσεις που καταβάλλεται φόρος προστιθέμενης αξίας. Ο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών να μειωθεί από 20% στο 10%. Αυτό το μέτρο θα τονώσει την οικονομική βιομηχανία, αλλά και θα μειώσει και τη φοροδιαφυγή.
2. Το κράτος θα πρέπει να σταματήσει επιτέλους να λειτουργεί ως τροχοπέδη για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων από τον ιδιωτικό τομέα, αλλά να τα ενθαρρύνει. Αυτό θα δώσει ώθηση στην απασχόληση, ενώ θα διατηρήσει ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης.
3. Πολεοδομική αμνηστία, έκκαιρη έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, εκσυγχρονισμός Κτηματολογίου και λειτουργίας του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης. Επίσης, να τολμήσουμε να αλλάξουμε στις αστικές περιοχές τους χαμηλούς συντελεστές δόμησης, μια πρακτική που θα συμβάλει στη μείωση των τιμών των διαμερισμάτων, ιδιαίτερα στις αστικές περιοχές.

Κυκλοφοριακό πρόβλημα στην πρωτεύουσα - Ελλιπείς δημόσιες μεταφορές

Θέλω να τονίσω ότι και για τα δύο αυτά θέματα οι διεργασίες για επίλυσή τους είχαν τροχοδρομηθεί από την κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη. Για το πρώτο θέμα είχαμε προγραμματίσει τότε τη δημιουργία ενός περιμετρικού αυτοκινητόδρομου. Τότε δεχόμασταν κριτική ότι καθυστερούμε, ότι πιθανόν να μη λύσει το κυκλοφοριακό. Αφήσαμε το έργο στους τελικούς σχεδιασμούς. Από το 2004 οι σχεδιασμοί αλλάζουν συνεχώς, γίνονται προτάσεις για τροποποιήσεις, κάποιιοι δεν τολμούν να θίξουν τα συμφέροντα επιχειρηματιών ανάπτυξης γης που επηρεάζονται αρνητικά από την κατασκευή αυτού του έργου. Πέντε χρόνια και ακόμη γίνεται συζήτηση, ακόμη γίνονται μελέτες. «Η μελέτη αυτή άρχισε στα τέλη του 2007 και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε διάστημα δύο χρόνων, σε πέντε φάσεις», μας είπε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στη Βουλή.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα, εκείνο που ακούσαμε ήταν ότι εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων να εξασφαλίσει τις υπηρεσίες συμβούλων για τη σχεδίαση και υλοποίηση του προγράμματος των δημοσίων μεταφορών, με βάση την υπουργική απόφαση της 16^{ης} Μαΐου 2007, δηλαδή της προηγούμενης κυβέρνησης. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται ποσό ύψους €560.000 για υλοποίηση αυτού του περιβόητου προγράμματος. Όσα δηλαδή διαθέτει μια εμπορική εταιρεία για τη διαφήμιση ενός απορρυπαντικού! Ποια πολιτική βούληση υπάρχει, με ενδιάμεσους στόχους, για υλοποίηση του προγράμματος αυτού; Όραμα και στόχοι του υπουργείου θα πρέπει να είναι η ανάπτυξη οδικών μεταφορών που να ικανοποιούν απόλυτα το δικαίωμα κινητικότητας του σύγχρονου πολίτη και να

προάγουν την παραγωγή οικονομικού και κοινωνικού οφέλους σε συνθήκες “αιιφορίας” και ύπιστης οδικής ασφάλειας.

Τροχαία - Οδική ασφάλεια

Είναι προφανές ότι τα θανατηφόρα οδικά δυστυχήματα, αντί να μειώνονται, αυξάνονται. Τα μέτρα που λαμβάνει η κυβέρνηση κρίνονται ανεπαρκή, για να σταματήσουν το μακελειό στην άσφαλο. Αυτή είναι η διαπίστωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, αλλά πρωτίστως του Κύπριου πολίτη.

Αναμφίβολα, οι θάνατοι στην άσφαλο δεν μπορούν να σταματήσουν από τη μια μέρα στην άλλη. Διαπιστώνουμε όλι την αναγκαιότητα ενός προγράμματος και στρατηγικού σχεδίου που να θέσει σταθερά και με συνέπεια τις βάσεις για τη δημιουργία οδικής συνείδησης και κατά συνέπεια για την αύξηση της οδικής ασφάλειας.

Τέσσερα χρόνια μετά τη δημιουργία του Στρατηγικού Σχεδίου για την Οδική Ασφάλεια αποφάσισε η κυβέρνηση να το εφαρμόσει, εφαρμόζοντας μόνο την πολιτική του λαπόρτου και την εισπρακτική ικανότητα του αστυνομικού της Τροχαίας! Χωρίς όραμα και προληπτική πολιτική, αλλά εφαρμόζοντας μόνο την κατασταλακτική πολιτική του τιμωρητικού κράτους.

Έστω και αν εξαγγέλληκε το στρατηγικό σχέδιο, στην ουσία υπάρχει παντελής έλλειψη στρατηγικής, αφού δεν υπάρχει η πολιτική βούληση της πρόληψης αλλά μόνο της καταστολής. Πώς θα υλοποιηθεί το στρατηγικό σχέδιο για την ασφάλεια, όταν η κυβέρνηση, κατά την έγκριση των προϋπολογισμών, διαθέτει μόνο €8 εκατομ. για τις δράσεις που θα εφαρμοστούν κατά το 2009, περικόπτοντας σε πολύ μεγάλο βαθμό τα κονδύλια που προτάθηκαν από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, και κατανέμει το κονδύλι σε επτά κρατικές υπηρεσίες χωρίς συντονισμό, έρμαιο στην αδηφάγο κρατική γραφειοκρατία; Είναι με αυτά τα δεδομένα που θα επενδύσουμε στον ευρωπαϊκό στόχο για μείωση των θανάτων στο 50% μέχρι το 2010; Με όραμα το μηδέν; Με πενιχρά κονδύλια;

Πολιτική Αεροπορία

Η Πολιτική Αεροπορία, μετά το τραγικό δυστύχημα του Αυγούστου του 2005, βρίσκεται στο επίκεντρο κάθε συζήτησης. Είναι γνωστές οι πολλαπλές δεσμεύσεις της προηγούμενης κυβέρνησης ότι το εν λόγω τμήμα θα τύγχανε ιδιαίτερης σημασίας και θα αναβαθμιζόταν τάχιστα. Εντούτοις, τρία και πλέον χρόνια μετά, ο κυπριακός λαός ακόμη περιμένει την ποιοτική αναβάθμιση και στελέχωση, καθώς και την εξυγίανση του εν λόγω τμήματος. Ακούμε από το 2005, μετά την αεροπορική τραγωδία, ότι η μεγαλύτερη φιλοδοξία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων σε σχέση με την Πολιτική Αεροπορία είναι η προώθηση της αυτονόμησης του τμήματος και η μετεξέλιξή του σε ανεξάρτητο και αυτόνομο οργανισμό. Ενώ ψηφίσαμε τη σχετική νομοθεσία, τα πάντα παραμένουν στάσιμα.

Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει παραλύσει! Διευθυντές αλληλοκατηγορούνται! Υπεύθυνοι τομέων οδηγούνται σε παραίτηση! Υπάλληλοι τρομοκρατούνται! Και όλι μαζί στέλνουν υπομνήματα και επιστολές στον αρμόδιο υπουργό, καταγγέλλοντας το γενικό διευθυντή για ανικανότητα διοίκησης και αυταρχισμό.

Καλούμε τον αρμόδιο υπουργό να επέμβει αμέσως και καταλυτικά και να διορθώσει τα κακώς έχοντα στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας. Δεν αρκεί να λέμε ότι το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας βρίσκεται σε πορεία συνεχούς, ποιοτικής και ποσοτικής, αναβάθμισης με την πρόσληψη είτε των είκοσι ενός Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας είτε άλλων υπαλλήλων, κρύβοντας κάτω από το χαλί τα προβλήματά του.

Η αναγκαιότητα κατάργησης των τελών άδειας κυκλοφορίας των μηχανοκίνητων οχημάτων

Τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε μια ιδεοθύελλα μεταξύ των κομμάτων και του αρμόδιου Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων για την κατάργηση των τελών άδειας κυκλοφορίας των μηχανοκίνητων οχημάτων.

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός πραγματικά προσέξαμε και πρωτοβουλιακά αναδείξαμε τις αδυναμίες του υφιστάμενου συστήματος και, λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα λειτουργικά προβλήματα του υφιστάμενου συστήματος, εντοπίσαμε τα ακόλουθα:

1. Την ανάγκη να εισαχθεί ένα πιο αποτελεσματικό, απλούστερο και δίκαιο σύστημα επιβολής τελών, που να αντικατοπτρίζει τη χρήση του οχήματος και τη ζημιά που προκαλεί στα έργα υποδομής και στο περιβάλλον. Ένα νέο σύστημα δεν πρέπει όμως να βασίζεται στην αρχή οδηγώντας πληρώνεις. Αρκετά πληρώνει ο Κύπριος καταναλωτής σε φορολογίες στα καύσιμα.
2. Την ανάγκη για αναζωογόνηση του αισθήματος ίσης και δίκαιης μεταχείρισης του πολίτη, ιδιαίτερα των συνταξιούχων και των κατόχων μεγάλου κυβισμού αυτοκινήτων.
3. Την ανάγκη να ικανοποιηθούν οι στόχοι του Πρωτοκόλλου του Κιότο για τις εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα.
4. Την υποχρέωση του κράτους να βελτιώνει την ποιότητα εξυπηρέτησης του πολίτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνάδελφε Γεωργίου, έχετε ακόμη ένα λεπτό.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κρίνουμε ότι ήρθε η ώρα να μελετήσουμε σοβαρά την αλλαγή του υφιστάμενου συστήματος. Οι ιδεοθύελλες επί του θέματος ανήκουν στο παρελθόν. Καλούμε το αρμόδιο υπουργείο και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών να μη θέλουν την πίτα σωστή και το σκύλο χορτάτο. Υπάρχουν προτάσεις και ιδέες που μπορούν να δώσουν λύσεις.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πολιτική δεν είναι θέαμα. Μπορεί να την κατάντησαν έτσι οι διάφοροι διαχρονικοί πρωταγωνιστές της εξουσίας και οι νεοφανείς κομπάρσοι του κομματικού μας βίου, αλλά η πολιτική ήταν και παραμένει η τέχνη του συμψηφισμού δυνατοτήτων και πιθανοτήτων. Παραμένει δηλαδή η τέχνη του εφικτού. Η πολιτική δεν πλάθεται με συνθήματα! Δε χαράσσεται με το χειροκρότημα αυτών των συνθημάτων! Δεν παράγεται με ψευτοπατριωτισμούς και ηρωικές κορώνες και αρνήσεις! Τα βαθιά ρήγματα του διχασμού, που βιώσαμε πρόσφατα, είχαν τη σφραγίδα των συνθημάτων. Την αλλαγή πορείας και προσανατολισμού του εθνικού μας θέματος την καθόριζαν διαχρονικά τα ντεσιμπέλ του θορύβου που εξέπεμπαν τα συνθήματα και τα κλαπατσίμπαλα που τα συνόδευαν. Και πάντοτε ακολουθούσε εθνική τραγωδία και αποτυχία. Το δυστύχημα είναι πως την τραγωδία του '74 τη συντηρούμε ακόμα με συνθήματα. Συνθήματα τα οποία θωπεύουν, αλλά δεν προβληματίζουν. Συνθήματα τα οποία θέλει να ακούσει ο λαός, για να χειροκροτήσει και όχι πολιτικό λόγο και ρόλο που πρέπει να ακούσει, για να προβληματιστεί.

Η παράταξή μας, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, δεν επενδύει στα συνθήματα! Επενδύει στο σώφρονα πολιτικό λόγο! Η στρατηγική του Δημοκρατικού Συναγερμού θέτει τη συνολική επίλυση του Κυπριακού στην καρδιά της προόδου των διαπραγματεύσεων ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι προς το συμφέρον της πατρίδας μας μια Τουρκία που να εκπληρώνει τους όρους και τις υποχρεώσεις της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κύπρου, με βάση τα Κριτήρια της Κοπεγχάγης και με τη συνεργασία της για τη συνολική λύση του Κυπριακού. Είναι ευθύνη μας να καθοδηγήσουμε τις εξελίξεις για την επανασύνδεση του Κυπριακού με τις ευρωτουρκικές σχέσεις, για να διαδραματίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση τον καταλυτικό ρόλο της ως εγγυητής της λύσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γεωργίου, έχει ολοκληρωθεί ο χρόνος σας.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, κλείνω.

Το Κυπριακό είναι ευρωπαϊκό πρόβλημα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ευθύνη να συνδράμει στη νέα προσπάθεια του Προέδρου της Δημοκρατίας για τη συνολική επίλυση του Κυπριακού, που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες όλων των Κυπρίων. Η αλληλεγγύη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το στρατηγικό μας πλεονέκτημα. Να την επιδιώξουμε πρέπει, να την αξιοποιήσουμε για την κορυφαία επιδίωξή μας, τον τερματισμό της κατοχής και την επανένωση της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Γεωργίου.

Το βήμα έχει τώρα ο κ. Άριστος Αριστοτέλους από μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και ολοκληρώνεται η συζήτηση για σήμερα.

Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός του 2009 διαμορφώνεται σε μια περίοδο που στο παγκόσμιο σκηνικό διαδραματίζονται σημαντικές εξελίξεις, τόσο όσον αφορά την οικονομία όσο και όσον αφορά τις διεθνείς σχέσεις. Στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πέρα από την οικονομική κρίση, σημαντικά θέματα ασφάλειας απασχολούν τις χώρες μέλη και ασφαλώς την Κύπρο, η οποία, δεδομένου του κυπριακού προβλήματος, διαμορφώνει με υπευθυνότητα και σύνεση τη δική της στρατηγική και αμυντική πολιτική.

Όσον αφορά την οικονομία είναι εμφανές πια ότι η παγκόσμια οικονομία έχει βυθιστεί στην πιο κρίσιμη χρηματοπιστωτική κρίση από τη μεγάλη ύφεση του 1929. Ο ρυθμός ανάπτυξης του ακαθάριστου παγκόσμιου προϊόντος το 2009 αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 1% από το 2,5% που υπολογίζεται για το 2008, ενώ στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αφορά πιο άμεσα την Κύπρο, προβλέπεται ότι η χρηματοοικονομική κρίση θα βαθύνει ακόμα περαιτέρω. Οι προβλέψεις δεν αποκλείουν τα πράγματα να χειροτερέψουν περισσότερο, προτού βελτιωθούν ως το 2010 προφανώς, σε βαθμό που να ασκείται αφόρητη πίεση στους κρατικούς προϋπολογισμούς, στο δημοσιονομικό έλλειμμα, στις αμυντικές δαπάνες, στις κυβερνητικές χρηματοδοτήσεις και στα προγράμματα κοινωνικών παροχών, καθελώνοντας την αγοραστική ικανότητα των νοικοκυριών. Όμως, θα μπορούσε πράγματι να φανταστεί κανείς πόσο λανθασμένη ήταν η θεωρία της κυβέρνησης Κληρίδη για τον "αυτόματο πιλότο" και σε ποια κατάσταση θα βρισκόταν σήμερα ο Κύπριος καταναλωτής, αν καταργούσαμε την ΑΤΑ και αν στη σοφία τους κάποιιοι επένδυαν τα λεφτά του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο ΧΑΚ ή έβγαζαν στο σφυρί τους ημικρατικούς οργανισμούς;

Χαιρετίζουμε την κοινωνική ευαισθησία της κυβέρνησης όπως επιδεικνύεται στον προϋπολογισμό του 2009 και καλωσορίζουμε τα μέτρα στήριξης της οικονομίας που εξήγγειλε, καλώντας όλους να συνδράμουν θετικά και με υπευθυνότητα στην προσπάθεια αυτή.

Στρεφόμενος τώρα στο θέμα της ασφάλειας και άμυνας στον ευρωπαϊκό χώρο και στην Κύπρο του 2009, που θα καταπασιτώ στο υπόλοιπο μέρος της ομιλίας μου, θα επιχειρήσω να επισημάνω ορισμένα σημαντικά γεγονότα και εξελίξεις που θα απασχολήσουν τόσο την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και την Κυπριακή Δημοκρατία. Θα απαντήσω επίσης και σε κάποια ερωτήματα που έχουν τεθεί.

Στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πέραν της Συνθήκης της Λισαβόνας και των κλιματολογικών αλλαγών, οι σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ηνωμένων Πολιτειών είναι από τα πρώτα θέματα που βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη. Η συνεχιζόμενη στρατιωτική κατάσταση στο Αφγανιστάν και η παρατεινόμενη κρίση στο Ιράκ αποτελούν αιτία διαφορών μεταξύ των δύο πλευρών. Η επιθετική στάση των ΗΠΑ, στην περίπτωση του Ιράν, της Βόρειας Κορέας και της Συρίας, κινδυνεύει να σύρει τις ευρωπαϊκές χώρες σε πολεμικές περιπέτειες, με κίνδυνο ακόμα την πυρηνική αντιπαράθεση. Από την άλλη, οι προσπάθειες των ΗΠΑ και ορισμένων νατοϊκών κύκλων για επέκταση του NATO στον περίγυρο της Ρωσίας δημιουργούν αυξημένους κινδύνους και διχάζουν τους Ευρωπαίους σε ό,τι αφορά τη στάση τους στο θέμα αυτό.

Η προώθηση της αντιπυραυλικής άμυνας από τις ΗΠΑ στην Ευρώπη, στην Τσεχία και Πολωνία, κινδυνεύει να διαταράξει τις ισορροπίες δυνάμεων και ασφάλειας στον ευρωπαϊκό χώρο, προκαλώντας τις διαμαρτυρίες της Ρωσίας. Και κατά το 2009, όπως και στα επόμενα χρόνια, οι ΗΠΑ, μέσω του NATO, θα συνεχίσουν να χρησιμοποιούν τους Ευρωπαίους συμμάχους τους για την άσκηση της δικής τους εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής. Ταυτόχρονα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει η πάλη, από τη μια, για ανεξαρτητοποίηση από τις ΗΠΑ, χωρίς να διαρρηγνύονται φυσικά οι σχέσεις των δύο και, από την άλλη, θα αγωνίζονται να αντιμετωπίσουν τις εσωτερικές αντιδράσεις της κοινής γνώμης. Φυσικά, η άποψή μας είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση ποτέ δε θα μπορέσει να ανεξαρτητοποιηθεί από τις ΗΠΑ όσο παραμένουν τα μέλη της υπόλογα στο NATO.

Βέβαια, όλοι αυτοί που καλούν για ανάγκη ένταξής μας στο νατοϊκό Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, εκτός από τα συνθήματα, δε μας εξηγούν ποια είναι τα οφέλη! Το σοβαρό ερώτημα βέβαια που παραμένει είναι γιατί ορισμένοι, που σήμερα κόπτονται για το θέμα αυτό, όταν ήταν στην κυβέρνηση, δεν υπέβαλαν αίτηση ένταξης και περίμεναν να φύγουν από την εξουσία, για να το ζητούν είτε από την κυβέρνηση Παπαδόπουλου είτε από την κυβέρνηση Χριστόφια, που, εν πάση περιπτώσει, διαφωνούσαν με την άποψη αυτή.

Όμως, ειλικρινά, αυτή η συζήτηση είναι άγονη και άνευ περιεχομένου. Είναι μια συζήτηση "περί όνου σικιάς", όπως λέει και η αρχαία παροιμία, γιατί λογαριάζουν χωρίς τον ξενοδόχο, που στην προκειμένη περίπτωση είναι η Τουρκία και που ως μέλος του NATO χρησιμοποιεί το δικαίωμα της αρνησικυρίας και δεν πρόκειται να επιτρέψει ένταξη της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, οπότε και η συζήτηση είναι άνευ αντικειμένου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αριστοτέλους, με συγχωρείτε.

Κύριοι συνάδελφοι, είμαστε στο τέλος. Παρακαλώ, ας αφήσουμε τον κ. Αριστοτέλους να ολοκληρώσει την ομιλία του, χωρίς παρεμβάσεις και χωρίς θόρυβο! Είναι άδικο νομίζω!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Λοιπόν, ξέρω ότι είσαστε κουρασμένοι, είναι από το πρωί η διαδικασία τούτη, όμως ακόμα λίγα λεπτά και ολοκληρώνεται η σημερινή συζήτηση. Γι' αυτό, να σας παρακαλέσω να τον αφήσουμε ανενόχλητο να κάνει την ομιλία του.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Αν μας έκαμνες κανένα πεντάλεπτο διάλειμμα, δε θα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν...

Κύριε Νεοφύτου, δε σας έδωσα το λόγο!

(Γέλια)

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είπα, κύριε Πρόεδρε, ότι, αν μας έκαμνες κανένα πεντάλεπτο διάλειμμα, δε θα τα κάμναμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Είσαι σε φόρμα χωρίς διάλειμμα!

Λοιπόν, κύριε Αριστοτέλους.

A. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ:

Μάλιστα...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτα ούλλα τζειαμαί!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδιακόψαμεν τον ειρμό των σκέψεών σου!

(Γέλια)

A. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ:

Όχι... Προσπαθώ να εκμαιεύσω την προσοχή σας μετά που τούτο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Αριστοτέλους, έχεις το λόγο.

A. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ:

Θα καταπιαστώ τώρα με το θέμα της κυπριακής άμυνας, αλλά και των διαμειφθέντων γύρω από το θέμα της αναδιοργάνωσης που προωθεί η κυβέρνηση. Πρέπει να πω επίσης ότι, στη διάρκεια των ομιλιών των προηγούμενων ομιλητών που έχουν ασχοληθεί με το αντικείμενο, έχουν λεχθεί σημεία τα οποία, κατά την άποψή μου, δεν έπρεπε να λεχθούν, γιατί προσδίδουν μια εικόνα η οποία ξεφεύγει, νομίζω, από τα όρια της δεοντολογίας και αφήνει μηνύματα προς άλλες κατευθύνσεις, χωρίς να το θέλουμε.

Η άμυνα δεν είναι αυτοσκοπός και οι στρατιωτικές ικανότητες, όπως και η Εθνική Φρουρά, δεν υπάρχουν απλώς και μόνο για να υπάρχουν. Η άμυνα σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, πολιτικούς, διπλωματικούς, οικονομικούς, ψυχολογικούς, νομικούς και άλλους, αποτελούν όργανα εθνικής στρατηγικής και αποτροπής κινδύνων, προκλήσεων και απειλών κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και υποβοήθησης των ειρηνικών προσπαθειών επίλυσης του κυπριακού προβλήματος.

Σ' αυτή την προσπάθεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, τόσο για λόγους εθνικούς όσο και συμβατικούς, η Ελλάδα αποτελεί καθοριστικό παράγοντα ασφάλειας και προστασίας του κυπριακού κράτους και δεν μπορεί κανείς να ψηφοθηρεί και να εμπαίζει το λαό, είτε με πυραύλους είτε με συνθήματα στο θέμα αυτό! Η σημερινή κυβέρνηση θεωρεί τον ελληνικό παράγοντα ως ακρογωνιαίο λίθο της αμυντικής της πολιτικής και, μακριά από δημαγωγίες και παραπλανητικές δηλώσεις εντυπωσιασμού, που τόσο έχουν πληγώσει τον τομέα αυτό στο παρελθόν, προχωρεί και αναπτύσσει

τις σχέσεις της μέσα στα πλαίσια μιας ορθολογιστικής και αξιόπιστης εθνικής στρατηγικής αποτροπής.

Πέραν τούτων, έχουμε ως Κύπριοι τις δικές μας ευθύνες για την τοπική άμυνα, για τη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών αντιμετώπισης των διάφορων κινδύνων και απειλών. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, πρωταρχική σημασία έχει η δημιουργία της κατάλληλης οργάνωσης και δομής των δυνάμεων οι οποίες να προσανατολίζονται στην αντιμετώπιση, σε συνεργασία και με την Ελλάδα, των προαναφερθέντων απειλών και όχι να ικανοποιούν ανάγκες που ξεφεύγουν από το σκοπό αυτό, που, αν υπήρχε τρόπος, θα μπορούσαν να κάμουν και ναυτική βάση στη Λευκωσία!

Η αναδιοργάνωση, ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς αποτελούσαν αόριστη διακήρυξη πολλών στο παρελθόν, χωρίς ωστόσο να προσδιορίζεται ο στόχος και ο σκοπός. Η σημερινή κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας τη σημασία της στην ενίσχυση της άμυνας και της αποτρεπτικής μας στρατηγικής, έθεσε αυτήν ως προτεραιότητα της αμυντικής της πολιτικής, παράλληλα με το θέμα της μελέτης του ενδεχομένου μείωσης της θητείας των κληρωτών και των εφέδρων.

Ο Υπουργός Άμυνας με την ανάληψη των καθηκόντων του ανέθεσε τη μελέτη του θέματος της αναδιοργάνωσης στο ΓΕΕΦ, το οποίο, όπως μας ανέφερε και ο ίδιος ο Αρχηγός, έτυχε ενδελεχούς και συστηματικής εξέτασης από ομάδες εμπειρογνομόνων, αποτελούμενων από κορυφαία στελέχη των ενόπλων δυνάμεών μας. Μετά από εντατική μελέτη του όλου θέματος, οι εμπειρογνώμονες του ΓΕΕΦ κατέληξαν στα πορίσματα και στις προτάσεις τους σε ό,τι αφορά την αναδιοργάνωση, τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς, που δημιουργούν έναν πραγματικά ευέλικτο και σύγχρονο στρατό ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Σημειώνεται ότι, πριν παραδοθούν στο υπουργείο οι μελέτες αυτές, τέθηκαν ενώπιον των ανώτατων στελεχών της δύναμης και συζητήθηκαν σε πολύωρη συνεδρία, κατά την οποία υπήρξε πλήρης ομοφωνία. Γι' αυτό είναι τουλάχιστο προσβλητικό να εκτοξεύονται χαρακτηρισμοί ή να υποτιμώνται οι γνώσεις τόσων στελεχών που εργάστηκαν για το σκοπό αυτό.

Μέσα από την αναδιοργάνωση, όπως διαπιστώνουν και οι ειδικοί του ΓΕΕΦ, επιτυγχάνονται τα εξής, τα οποία και αναφέρω πολύ επιγραμματικά:

1. Απαλλάσσεται η Εθνική Φρουρά από τις συνθήκες δυσκινησίας που τη χαρακτηρίζουν.
2. Γίνεται καλύτερη αξιοποίηση των οπλικών συστημάτων.
3. Αυξάνεται η πληρότητα των μονάδων.
4. Επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και εποπτεία της γραμμής αντιπαράταξης.
5. Εξοικονομούνται πόροι και επιτυγχάνονται καλύτερες συνθήκες διαβίωσης των στρατιωτών.
6. Επιτυγχάνονται καλύτερες συνθήκες διοίκησης των μονάδων και των σχηματισμών.
7. Επιτυγχάνεται καλύτερη αξιοποίηση των εφέδρων, καθώς και του λαού μέσα από το σύστημα πολιτικού σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης.
8. Ταυτόχρονα, δημιουργούνται συνθήκες μείωσης της θητείας των κληρωτών και των εφέδρων, γεγονός που είναι συνδεδεμένο με την πορεία της αναδιοργάνωσης της Εθνικής Φρουράς. Αν η αναδιοργάνωση για κάποιους λόγους καθυστερήσει, δεν μπορεί ούτε η μειωμένη θητεία να επιτευχθεί.

Όσον αφορά τώρα τις θέσεις περί ελλιπούς ενημέρωσης της επιτροπής Άμυνας, λυπούμαι πραγματικά να παρατηρήσω ότι το λιγότερο που θα μπορούσε να λεχθεί είναι ότι δεν ανταποκρίνονται πλήρως στην πραγματικότητα. Διερωτάται κανείς πραγματικά τι στοχεύει η στάση αυτή να επιτύχει.

Προς αποκατάσταση της πραγματικότητας, αναφέρω ότι ο Υπουργός Άμυνας σχεδόν σε κάθε συνάντησή του με την επιτροπή, ακόμα και για άλλα θέματα, ενημέρωνε για τις διάφορες φάσεις στις οποίες βρισκόταν το όλο θέμα της αναδιοργάνωσης και της μειωμένης θητείας. Ίσως ορισμένοι να πίστευαν ότι ήταν απλώς προεκλογικές υποσχέσεις και ότι δε θα προωθηθεί.

Στις 23 Οκτωβρίου 2008 το υπουργείο κλήθηκε για ενημέρωση επί του θέματος αυτού, αλλά η συνεδρία τελικά αναβλήθηκε. Στις 6 Νοεμβρίου ορίστηκε νέα συνεδρία κατά την οποία ο υπουργός με το ΓΕΕΦ και το επιτελείο του ενημέρωσαν διεξοδικά την επιτροπή, παρουσιάζοντας και επιτελικούς σχεδιασμούς της όλης αναδιοργάνωσης, και κατά την οποία ο υπουργός δήλωσε έτοιμος να απαντήσει σε ερωτήσεις. Η επιτροπή, παρ' όλο που αποφάσισε να οριστεί άλλη συνεδρία, για να υποβληθούν ερωτήσεις και απορίες των μελών, ωστόσο άρχισε, μετά την αποχώρηση του υπουργού και των συνεργατών του, να συζητά το θέμα, να υποβάλλονται στους εαυτούς μας ερωτήσεις τεχνικής φύσεως και να τις απαντούμε, χωρίς να αναμένουμε τις εξηγήσεις των ειδικών. Διατυπώθηκε τελικά θέση ότι θα πρέπει να αναβληθεί η προώθηση του θέματος στο Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι να ενημερωθούν πλήρως τα μέλη της επιτροπής και να εκφράσουν απόψεις.

Στις 13 Νοεμβρίου, μετά από αλληπάλληλες προσπάθειες του υπουργείου που επειγόνταν, για να μην ξεφύγει από τα χρονοδιαγράμματα της προώθησης του θέματος, ορίστηκε, για πολλοστή φορά, νέα συνεδρία της επιτροπής, αλλά και αυτή πάλι είχε αναβληθεί.

Στις 12 Δεκεμβρίου ορίστηκε νέα συνεδρία και, ενώ βρισκόταν σε εξέλιξη η διαδικασία απάντησης των ερωτημάτων των βουλευτών, διακόπηκε, για να ανακοινωθεί στον υπουργό να μην προωθήσει το θέμα, το οποίο ήδη είχε κατατεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο. Έγινε επίκληση της σκέψης που διατυπώθηκε προηγουμένως στη συνεδρία της 6^{ης} Δεκεμβρίου για ανάγκη περαιτέρω ενημέρωσης, σε βάθος χρόνου, αντιλαμβανόμενοι, γεγονός βασικά που θα εκτροχιάζε το όλο θέμα από τα χρονοδιαγράμματα και τον προγραμματισμό του.

Είναι σίγουρο, βέβαια, ότι ο Υπουργός Άμυνας είχε και έχει όλη την καλή θέληση να ενημερώσει και πάλι την επιτροπή -για πολλοστή φορά- και να ακούσει απόψεις, αν χρειαστεί. Και εμείς υποστηρίζουμε την άποψη αυτή. Εξάλλου, το Υπουργικό Συμβούλιο δε συζήτησε ούτε ενέκρινε ακόμη την αναδιοργάνωση. Αλλά, από την άλλη, πρέπει να έχουμε και εμείς συναίσθηση ότι δεν μπορούμε να υποκαταστήσουμε το ρόλο των εμπειρογνομόνων του ΓΕΕΦ σε θέματα άκρως τεχνικά και ζωτικής φύσης για την ασφάλεια και την επιβίωση του τόπου.

Παρατηρώντας όμως τα γεγονότα γύρω από το θέμα αυτό, λυπούμαι να αναφέρω ότι δεν πείθομαι πως το πρόβλημα και η ανησυχία...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Παρακαλώ...

Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ:

...τουλάχιστο κάποιων, είναι η αναδιοργάνωση καθεαυτή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αριστοτέλους...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Υπάρχει θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε!

Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ:

...για την οποία όλοι μιλούσαν στο παρελθόν, αλλά ποτέ δεν προωθούσαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αριστοτέλους, με συγχωρείτε.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Υπάρχει θέμα τάξης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

...διότι παρουσιάζονται γεγονότα που αφορούν τη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, ενώ υπάρχει καταγεγραμμένη άποψη, σε πρακτικό, της πλειοψηφίας, η οποία μάλιστα δόθηκε και στη δημοσιότητα!

Χαίρομαι πρώτα πρώτα να πω ότι σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να ανταποκριθεί στη θέση της πλειοψηφίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας και -αντίθετα απ' ό,τι λέει ο κ. Αριστοτέλους, ο οποίος υποστήριζε την άποψη ουσιαστικά της μη αναμονής έκφρασης απόψεων από πλευράς μελών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας- αποφάσισε ότι, ναι, θα ενημερωθούν τα κόμματα και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, προτού συζητηθεί το θέμα της αναδιοργάνωσης και αποφασιστεί σε επίπεδο Υπουργικού Συμβουλίου.

Συνεπώς, τα όσα λέει ο κ. Αριστοτέλους είναι εκτός πραγματικότητας. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας εργάζεται συστηματικά, συνεχώς, έχει μεγάλο φόρτο εργασίας, αποδέσμευσε πιστώσεις τις τελευταίες δεκαπέντε μέρες για πολύ σοβαρά οπλικά συστήματα και δε θέλω να κάνω λόγο για ποια οπλικά συστήματα. Συνεπώς, όλα αυτά είναι εκτός πραγματικότητας, αλλά βεβαίως ο καθένας δικαιούται να λέει ό,τι θέλει!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς, θέλω να πω ότι αυτά που είπε ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ δεν ήταν θέματα τάξης. Μπήκε επί της ουσίας, γι' αυτό θα μπω και εγώ επί της ουσίας!

Αυθαίρετο το συμπέρασμα ότι το ΑΚΕΛ υποστήριξε ότι δεν έπρεπε να ακουστούν οι απόψεις! Αυθαίρετο και το συμπέρασμα της επιτροπής ότι η κυβέρνηση έστειλε την αναδιοργάνωση και ζήτησε έγκριση, διότι ούτε την περασμένη εβδομάδα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δέχτηκε εγγραφή του θέματος ούτε συζητήθηκε ούτε εγκρίθηκε! Γιατί αυτή η σπουδή και γιατί αυτή η έλλειψη εμπιστοσύνης προς την κοινή μας κυβέρνηση;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Θα σας πω, κύριε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επιτέλους, όλα έχουν ένα όριο!

Να τελειώσω, κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και θέλω να το ξεκαθαρίσω! Είναι εν γνώσει σας -έχετε δύο υπουργούς- ότι δε συζητήθηκε και δεν εγκρίθηκε! Γιατί στάθηκε ολόκληρη η κατάσταση στην επιτροπή Άμυνας, με την υπόθεση ότι εγκρίθηκε χωρίς να εκφραστούν τα κόμματα;

Λοιπόν, αφού θέλετε να ξεκαθαρίζουμε, να ξεκαθαρίζουμε!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Να ξεκαθαρίζουμε, βεβαίως!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και γι' αυτό που είπατε είναι επιβεβαίωση και η σημερινή στάση του Προέδρου της Δημοκρατίας! Λοιπόν, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν είναι σάκος του μποξ, όποτε μας βολεύει είμαστε μαζί του και όποτε δε μας βολεύει είμαστε εναντίον του!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Νομίζω ήμουν πολύ σαφής και δεν έκανα καμιά αναφορά στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας! Υπάρχουν τα πρακτικά της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ρητώς ο Υπουργός Άμυνας δήλωσε ότι δε θα αναμένει την έκφραση των απόψεων των μελών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Ομήρου, έχει...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Δεν αναφέρθηκα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ομήρου...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

...δεν αναφέρθηκα στο Υπουργικό Συμβούλιο! Ο υπουργός είπε το εξής: «Εγώ θα προχωρήσω και δε θα περιμένω τις απόψεις σας. Άλλωστε, δεν είσατε ειδικοί!». Αυτό είναι το ζήτημα που ηγέρθη και όχι προσπάθεια δημιουργίας τετελεσμένων γεγονότων είτε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας είτε από το Υπουργικό Συμβούλιο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Αυτή είναι η αλήθεια και μόνο η αλήθεια!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, είναι θέμα τάξης;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε, και είναι και σοβαρό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω να είναι θέμα τάξης!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, βεβαίως! Με όσα έχω ακούσει από το συνάδελφο Νίκο Κατσουρίδη, ο οποίος δεν είναι στην επιτροπή, είναι οι δύο συνάδελφοι, ο Γιαννάκης ο...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι στην επιτροπή!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι στην επιτροπή, δεν ήταν παρών!

Νομίζω, πιστώνει μας ο φίλος μας ο Νίκος ο Κατσουρίδης ότι στην επιτροπή Άμυνας υπήρχε μια αγαστή σύμπνοια. Είμαι μέλος της επιτροπής αρκετά χρόνια και ουδέποτε δημιουργήθηκε πρόβλημα! Τούτη τη φορά εδημιουργήθη όμως! Διότι είναι όπως το ανέφερε ο πρόεδρος της επιτροπής, ο υπουργός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι τούτο το θέμα τάξεως, κύριε Κουλία; Πέστε μου!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ!

Ο υπουργός μάς τόνισε ξεκάθαρα και είπε το εξής: «Είτε σας αρέσει είτε δε σας αρέσει, εγώ προχωρώ!». Και του είπαμε το εξής: «Αφού προχωρείς, τερματίζεται η συνεδρία!». Να μας ακούσει θέλαμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και να τον ακούσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δε θα γίνει συζήτηση τώρα για τούτο το θέμα, κύριε Κουλία!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, ναι, Πρόεδρέ μου, αλλά η αλήθεια εν' τούτη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ έδωσα... Συγγνώμη!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Χωρίς να πούμε ότι φταίει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έδωσα τη δυνατότητα...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

...ο οποίος δεν προχώρησε, και σωστά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία! Έδωσα το λόγο στον κ. Ομήρου, γιατί ήθελε να θέσει ένα θέμα τάξεως! Απ' εκεί και πέρα, απ' ό,τι φαίνεται, θα μπορούμε στη συζήτηση του θέματος. Ε, δε θα μπορούμε στη συζήτηση του θέματος του συγκεκριμένου! Ο κ. Αριστοτέλους έχει το δικαίωμα να εκφράσει την άποψη και τη θέση του. Λοιπόν, μπορεί πολλοί να συμφωνούν, άλλοι να διαφωνούν. Σεβαστό! Είχε κάτι ο κ. Ομήρου να πει, έκλεισε το θέμα!

Κύριε Αριστοτέλους, συνεχίστε, σας παρακαλώ.

A. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σεβαστή η άποψη, αλλά δεν αποσύρω ούτε μία λέξη ούτε ένα γιώτα απ' ό,τι ανέφερα! Τα πρακτικά είναι εκεί, της προπερασμένης συνεδρίας, η οποία προδίκασε το αποτέλεσμα για την επόμενη συνεδρία!

Παρατηρώντας όμως τα γεγονότα γύρω από το θέμα αυτό, λυπούμαι να αναφέρω ότι δεν πείθομαι πως το πρόβλημα και η ανησυχία, τουλάχιστον ορισμένων, είναι η αναδιοργάνωση καθεαυτή, για την οποία όλοι μιλούσαν στο παρελθόν, αλλά ποτέ δεν την προωθούσαν. Φαίνεται μάλλον να είναι η μείωση της θητείας, που οι μελέτες του ΓΕΕΦ απέδειξαν ότι με βάση κάποιες προϋποθέσεις αυτή είναι εφικτή.

Και το λέω αυτό, κύριε Πρόεδρε, όχι μόνο γιατί στη συνεδρία της 6^{ης} Νοεμβρίου, όπως ανέφερα, διαφαινόταν πώς θα εξελιχτεί η κατάσταση αυτή, αλλά γιατί σε άλλες περιπτώσεις πολύ κρίσιμων εξελίξεων στα αμυντικά θέματα -που δε θα τα αναφέρω, για να μη σηκωθούν οι τρίχες της κεφαλής μας- που άλλαζαν ριζικά το όλο αμυντικό οικοδόμημα και που έθεταν την Κύπρο, αλλά και ολόκληρο τον ελληνισμό σε απερίγραπτους κινδύνους, δεν είδα πουθενά στοιχεία να συνέρχεται η επιτροπή. Δεν είδα να συνέρχεται και να ενημερώνεται η επιτροπή ακόμα και σε περιπτώσεις που βρέθηκε ενώπιον τετελεσμένων στρατιωτικού χαρακτήρα από την εκτελεστική εξουσία, χωρίς καν να ζητηθούν εξηγήσεις ή να υποβληθούν διαμαρτυρίες!

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ασχολούμαστε με το σοβαρό πρόβλημα της άμυνας και της ασφάλειας του τόπου και η προώθηση του αμυντικού σχεδιασμού, της αναδιοργάνωσης και της περαιτέρω σύσφιξης και ανάπτυξης της συνεργασίας με την Ελλάδα αποτελούν υπέρτατο εθνικό χρέος. Οι καιροί είναι δύσκολοι και οι συνθήκες στο Κυπριακό και οι εξελίξεις γύρω από το θέμα αυτό καλούν όλους σε συστράτευση στην αντιμετώπιση και αποτροπή των κινδύνων. Προσβλέπουμε στη θετική ανταπόκριση όλων!

Καλό βράδυ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Άριστο Αριστοτέλους.

Εδώ ολοκληρώνεται η σημερινή συζήτηση για τους προϋπολογισμούς. Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009 θα συνεχιστεί αύριο Πέμπτη, 18 Δεκεμβρίου 2008, στις 9.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.114-2008).
(Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.40 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος

Βαρνάβα Γιώργος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Βότσης Άγγελος	Νικολάου Ιωνάς
Γαβριήλ Γιαννάκης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Πουργουρίδης Χρήστος
Ευαγόρου Σταύρος	Σαμψών Σωτήρης
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαρίκας Φειδίας
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης (Κλ. Μαυροχάννας, Κ. Χατζηγιάννη, Ν. Κουτσού, Ρ. Μαυρονικόλα, Γ. Γαβριήλ, Στ. Κυριακίδου, Α. Βότσης, Στ. Μισιαούλη Δημητρίου, Τ. Μητσόπουλος, Ν. Κωνσταντίνου, Σ. Σαμψών, Ντ. Ακκελίδου, Γ. Τάσου, Ντ. Χατζηνικόλας, Α. Κυριακίδου, Χρ. Στυλιανίδης, Π. Σταυριανός, Γ. Βαρνάβα, Α. Θεμιστοκλέους, Σ. Φυττής, Λ. Χριστοφόρου, Γ. Θωμά, Α. Αντωνίου, Γ. Γεωργίου, Α. Αριστοτέλους) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος του 2008».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 18^η Δεκεμβρίου 2008

Ωρα έναρξης: 9.00 π.μ.

Αρ. 14

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε τη συζήτηση για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2009.

Θα ήθελα να καλέσω στο βήμα το συνάδελφο κ. Κώστα Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε ένα σύγχρονο και ευνομούμενο κράτος όλοι συμφωνούμε ότι μία διακυβέρνηση οφείλει να είναι διαφανής και χρηστή, για να είναι αποτελεσματική και παράλληλα να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στις προσδοκίες των πολιτών της. Μία διαφανής διακυβέρνηση πρέπει να πείθει για την ανάγκη σεβασμού των κανόνων της χρηστής διοίκησης και ταυτόχρονα να παρεμποδίζει την κακοδιαχείριση και τη διαφθορά, έτσι που να συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή και στην ενίσχυση της δικαιοσύνης και της αξιοπιστίας του πολιτικού συστήματος της χώρας.

Μέσα στα πλαίσια αυτά η κυπριακή Βουλή και κατ' επέκταση η πλέον αρμόδια προς τούτο επιτροπή, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, πρέπει, σε συνεργασία με την κυβέρνηση και τους άλλους αρμόδιους φορείς και ειδικότερα την Ελεγκτική Υπηρεσία του κράτους, να εντατικοποιήσουν τις προσπάθειές τους για προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης και της καταπολέμησης της διαφθοράς σ' όλα τα επίπεδα της δημόσιας υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Συμπεριφορές και πράξεις που προάγουν τη διαφθορά ως μέσο για παράνομο πλουτισμό και ίδιον όφελος πρέπει να παταχθούν. Είναι γι' αυτό που οι κανόνες της χρηστής διοίκησης πρέπει να ισχύουν για όλους με πλήρη διαφάνεια και να μη λειτουργούν κάτω από καθεστώς πελατειακής σχέσης ή εκβιασμού, καθότι μια μικρή διαφθορά αποτελεί τον προπομπό

για μία πιο μεγάλη διαφθορά, που μπορεί να φθάσει και στο έγκλημα. Το πρόσφατο παράδειγμα της απόδρασης του ισοβίτη Αντώνη Προκοπίου Κίτα νομίζω ότι είναι ένα κλασικό παράδειγμα.

Στο σημείο αυτό όμως θα πρέπει να διαχωρίσουμε δύο πράγματα. Στη μια περίπτωση η διαφθορά ή και ο χρηματισμός προέρχεται από την εφαρμογή ενός κακού συστήματος διακυβέρνησης και στην άλλη περίπτωση από την έλλειψη ατομικής ηθικής. Μέχρι τώρα θα μπορούσε κάποιος να σκεφθεί ότι η διαφθορά και η μη χρηστή διοίκηση συνδέονται μόνο με κοινωνική υστέρηση και με κράτη μη αναπτυσσόμενα, αλλά το τελικό συμπέρασμα είναι ότι τέτοια φαινόμενα ακμάζουν στις μέρες μας σε ανεπτυγμένες χώρες.

Μέσα στα πλαίσια αυτά πολύ σημαντικός κρίνεται ο ρόλος και η όλη λειτουργία της επιτροπής Ελέγχου, της οποίας έχω την τιμή να προεδρεύω. Η δική μου η αντίληψη είναι ότι η εφαρμογή μιας πιο σωστής και χρηστής διακυβέρνησης απαιτεί μεγαλύτερη προσπάθεια από όλους τους ιθύνοντες και έχει μακρύ δρόμο ακόμη να διανύσει. Οι διακηρύξεις σ' όλο το φάσμα για χρηστή διοίκηση, αξιοκρατία, καταπολέμηση της αναξιοκρατίας και τόσα άλλα έχουν μέχρι τώρα ελάχιστα αποτελέσματα. Η διαφθορά, στο μέτρο που υπάρχει η μη χρηστή διοίκηση, λυπούμαι να παρατηρήσω, σε κάποιο ανησυχητικό βαθμό, δυστυχώς, υπάρχει και στον τόπο μας και πολλές φορές ενισχύεται, όταν οι ίδιοι οι άνθρωποι που έχουν τη δύναμη να την εφαρμόζουν δεν προάγουν την εντιμότητα, αλλά προάγουν δυστυχώς την ανεντιμότητα. Η χρηστή διοίκηση, όπως όλοι τη γνωρίζουμε ή όπως θα θέλαμε να τη γνωρίζουμε, είναι αυτή που προάγει τη διαμόρφωση συνθηκών οι οποίες αίρουν τις αντικειμενικές δυνατότητες της παρανομίας, της παρατυπίας και του αθέμιτου και παράνομου πλουτισμού εις βάρος του δημοσίου και κατ' επέκταση του Κύπριου πολίτη.

Οι ανοιχτές και οι διαφανείς διαδικασίες λήψης αποφάσεων σ' όλα τα επίπεδα της δημόσιας υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ο έλεγχος και η δημόσια λογοδοσία περιορίζουν σε πολύ σημαντικό βαθμό τις αυθαίρετες ή και παράνομες/παρατυπες αποφάσεις που έχουν ως κίνητρο τον παράνομο και αθέμιτο πλουτισμό. Από την άλλη, η εδραίωση και η εμπέδωση ηθικών αξιών και η δημιουργία ενός σωστού και ακέραιου στο χαρακτήρα ανθρώπινου δυναμικού έχουν τη δυνατότητα να καθιερώνουν εναλλακτικές λύσεις που να αποτρέπουν ή και να περιορίζουν τέτοια απaráδεκτα φαινόμενα.

Για όλους αυτούς τους λόγους, που αναφέρθηκαν, κρίνεται ως πολύ σημαντικός ο ρόλος της επιτροπής Ελέγχου της Βουλής των Αντιπροσώπων. Μέσα στα πλαίσια αυτά, σημαντικό εργαλείο αποτελεί η ετήσια έκθεση της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, η οποία καθεχρονικά εξετάζεται από την επιτροπή Ελέγχου της Βουλής. Λυπούμαι όμως να παρατηρήσω ότι, παρ' όλες τις σημαντικές προσπάθειες που καταβάλλονται από όλα τα μέλη της επιτροπής -και στο σημείο αυτό θέλω να χαιρετίσω και να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής για τη συνεισφορά και τη βοήθεια που μου παρέχουν στο δύσκολο αυτό έργο- τα πλείστα σημεία που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας επαναλαμβάνονται με το ίδιο σχεδόν λεκτικό και, αν προσέξει κανείς, η εν λόγω έκθεση κάθε χρόνο γίνεται ογκωδέστερη με πάρα πολλές αναφορές σε παρανομίες, παρατυπίες, παραλείψεις, λάθη, αυθαιρεσίες κ.ά. Και όλα αυτά συνεπάγονται εκατομμυρίων λιρών διασπάθιση δημοσίου χρήματος.

Όλα αυτά όμως τι σημαίνουν, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι; Γιατί κάθε χρόνο ο όγκος της εν λόγω έκθεσης να γίνεται μεγαλύτερος; Εάν υπήρχαν οι σωστοί μηχανισμοί ελέγχου και καταστολής των αυθαιρεσιών, παρατυπιών -όπως θέλετε

θέστε το- ο όγκος της έκθεσης αυτής έπρεπε να μειώνεται λογικά. Άρα ως κράτος, επαναλαμβάνω, δεν πάμε καλά! Ως κράτος ψαχνόμαστε! Και δε βρήκαμε τους απαραίτητους μηχανισμούς ελέγχου για πάταξη του φαινομένου. Και αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, βαρύνει όλους μας ως πολιτεία, αλλά και ειδικότερα την κυβέρνηση, την εκτελεστική εξουσία, που υπνώνει και πολύ λίγα κάνει προς αυτή την κατεύθυνση.

Εδώ να αναφέρω ένα κλασικό παράδειγμα. Αρκετοί από τους δήμους -σε όλους αναφέρονται πάρα πολλές παρατυπίες και παρανομίες- δυστυχώς δεν έχουν υποβάλει μέχρι σήμερα την ετήσια οικονομική κατάσταση για έλεγχο και μάλιστα κάποιοι από τους δήμους έχουν να υποβάλουν εκθέσεις από το 2004 μέχρι και σήμερα. Αυτό είναι ένα κλασικό παράδειγμα.

Πάγια πρακτική των τελευταίων χρόνων είναι τα υπουργεία να απαντούν προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στο Υπουργικό Συμβούλιο εφ' όλης της ύλης, επί όλων των παρατηρήσεων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας που αναφέρονται στις εν λόγω εκθέσεις. Λογικό όμως θα ήταν κάθε χρόνο να υπήρχε βαθμιαία συμμόρφωση από τα υπουργεία, τους ημικρατικούς οργανισμούς, τους δήμους και σε όλα τα άλλα που εξετάζει η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας. Υπάρχει βαθμός συμμόρφωσης; Λυπούμαι να παρατηρήσω πως όχι. Ποιος ευθύνεται γι' αυτό; Τι έκανε γι' αυτό η κυβέρνηση, η εκτελεστική εξουσία, οι εκάστοτε κυβερνήσεις; Η απάντηση είναι ότι το πρόβλημα της μη χρηστής διοίκησης και της διαφθοράς σε μικρό ή μεγάλο βαθμό είναι διαχρονικό και έτσι πρέπει να το βλέπουμε.

Θέλω επίσης να προσθέσω και κάτι άλλο, επειδή τα τελευταία χρόνια έχουν ακουστεί και μέσα από αυτή την αίθουσα διάφορες απόψεις για την επιτροπή Ελέγχου, τις διαδικασίες εξέτασης των θεμάτων, ειδικότερα σε σχέση με την έκθεση της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, κάποια άλλα σχόλια. Θέλω να πω ότι καμία επιτροπή, όσες συνεδρίες και αν πραγματοποιήσει, δε θα είναι σε θέση να διεκπεραιώσει όλο αυτό τον όγκο δουλειάς, εάν δεν έχει σύμμαχο, και οφείλει να τον έχει, την κυβέρνηση. Δε νοείται, αγαπητοί συνάδελφοι, και θέλω να το πω από το επίσημο αυτό βήμα, κάποιοι εκ των υπουργών να αποφεύγουν την επιτροπή Ελέγχου όπως ο διάβολος το λιβάνι! Δε νοείται να καλούνται να έρθουν ενώπιον της επιτροπής και να βρίσκουν διάφορα προσκόμματα και αιτίες, για να αποφεύγουν να έρθουν ενώπιον της επιτροπής. Αυτό έχει συμβεί και τελευταία. Γι' αυτό το θέμα - επαναλαμβάνω, γι' αυτό ειδικά το θέμα- Βουλή, επιτροπή Ελέγχου και κυβέρνηση είμαστε και θα πρέπει να είμαστε στο ίδιο χαράκωμα. Είναι αρκετές φορές που στο παρελθόν για διάφορα θέματα -δε μιλώ μόνο για την έκθεση της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας- δεν είχαμε ως επιτροπή τη συμπαράσταση κάποιων υπουργών ή και ανώτατων αξιωματούχων του κράτους, όταν συζητούνταν θέματα που τους αφορούσαν.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από το επίσημο αυτό βήμα της Βουλής θέλω να προσθέσω ότι στα θέματα της χρηστής διακυβέρνησης και διαφθοράς δε χωρούν εκππτώσεις. Πρέπει η κυβέρνηση να εγκύψει στο θέμα και να λάβει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για περιορισμό του. Όσες εκθέσεις της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και αν συζητηθούν, όσες νομοθεσίες και αν ψηφιστούν, όσοι κανόνες και αν θεσπισθούν, η παρανομία και η αυθαιρεσία σ' όλα τα επίπεδα του δημόσιου βίου υπάρχει και θα εξακολουθήσει να υπάρχει. Στόχος όλων μας είναι να την περιορίσουμε, όσο το δυνατό, στα χαμηλότερα επίπεδα. Πρέπει επιτέλους να σπάσει ο φαύλος κύκλος της παρανομίας, της παρατυπίας και της κακής διαχείρισης στον τόπο μας. Αυτό αποτελεί και χρέος της Βουλής, αλλά και μεγαλύτερο χρέος της κυβέρνησης, που έχει και τη μεγαλύτερη ευθύνη να πράξει τούτο.

Προς την κατεύθυνση αυτή απευθύνω έκκληση στην κυβέρνηση όπως θεσπίσει τους κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου για την εφαρμογή χρηστής διακυβέρνησης και πάταξης της διαφθοράς, εκεί και όπου υπάρχει. Ως Δημοκρατικός Συναγερμός, για την επίτευξη του στόχου αυτού, εισηγούμαστε την εγκαθίδρυση ειδικής μονάδας με εκτελεστική εξουσία για την καταπολέμηση της κακοδιαχείρισης και της διαφθοράς εντός της δημόσιας υπηρεσίας η οποία να υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με την κατάλληλη ενημέρωση της επιτροπής Ελέγχου της Βουλής. Μέσα στα πλαίσια αυτά πρέπει να σημειωθεί ότι η καταπολέμηση της διαφθοράς και η άσκηση ελέγχου της νομιμότητας των πράξεων της κυβέρνησης αποτελούν τους βασικούς παράγοντες επιτυχίας της εν λόγω ειδικής μονάδας, ειδικότερα όταν αυτή λειτουργεί μέσα στα πλαίσια της πλήρους ανεξαρτησίας, και πρέπει να βασίζεται κυρίως στον έλεγχο της νομιμότητας και της αξιολόγησης των αποφάσεων, πάντοτε σε συνάρτηση με υψηλού επιπέδου ποιότητα άσκησης ελέγχου.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι το επίπεδο της ηθικής ακεραιότητας εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από το ηθικό επίπεδο των λειτουργών και των αξιωματούχων που χειρίζονται τα θέματα της αρμοδιότητάς τους και βασικός στόχος πρέπει να αποτελεί η τοποθέτηση του σωστού ανθρώπου στη σωστή θέση. Γενικότερα, όσο περισσότερη ηθική ακεραιότητα υπάρχει σε μία χώρα τόσο λιγότερο ο δημόσιος τομέας επηρεάζεται από τη διαφθορά και τη διαπλοκή.

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να κάμω κάποια σχόλια αναφορικά και με κάποιους άλλους τομείς. Ναι, θα ήθελα να πω και να ενισχύσω αυτά που ο συνάδελφος Γιώργος Βαρνάβα έχει πει χτες σχετικά με τις προαγωγές στην ΑΗΚ. Όχι μόνο υπερθεματίζω, όχι μόνο συμφωνώ, αλλά και ενισχύω αυτή την άποψη. Δυστυχώς, στις προχθεσινές προαγωγές άτομα τα οποία είχαν και κατάρτιση και προσόντα και μάλιστα ήταν πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών δεν προήχθησαν και σε βάρος τους προήχθησαν κάποιοι άλλοι οι οποίοι δεν είχαν τα απαραίτητα προσόντα.

Θα αναφερθώ σε ένα κλασικό παράδειγμα, που έχει σχέση με την Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου, που προσομοιάζει ακριβώς με τα τελευταία γεγονότα που έχουν σχέση με τον ισοβίτη Αντώνη Προκοπίου Κίτα και την απόδρασή του από το Απολλώνειο. Κατ' επανάληψη έγιναν επιστολές από τους αρμοδίους, ημερομηνίας 3 Απριλίου και 19 Απριλίου, προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις και δη προς το Αρχηγείο Αστυνομίας για μη ασφαλή φύλαξη τεκμηρίων στον Αστυνομικό Σταθμό Πάφου για διάφορους λόγους. Παρά το γεγονός ότι και η αρμόδια επιτροπή, μέσα από τον έλεγχο τον οποίο είχε κάνει τότε, το Δεκέμβριο του 2006, και η Υπηρεσία Επιθεώρησης και Ελέγχου του Αρχηγείου διαπίστωσαν πράγματι την έλλειψη μέτρων ασφαλείας στη φύλαξη των τεκμηρίων στον Αστυνομικό Σταθμό Πάφου, τίποτα δεν έγινε προς την κατεύθυνση να υπάρξει κάτι συγκεκριμένο, για να λυθεί αυτό το πρόβλημα.

Δυστυχώς, το Δεκέμβριο του 2007 κάποιοι κατόρθωσαν να πάρουν από τον κεντρικό Αστυνομικό Σταθμό Πάφου τα τεκμήρια, τις λεγόμενες "μηχανές-φρουτάκια". Και κάποιοι, με βάση κάποιες αναφορές που είχαν σχέση με πληροφορίες οι οποίες προέρχονταν από "απατεώνες", δυστυχώς θυματοποίησαν συγκεκριμένο αξιωματικό - ήταν ίσως η ευκαιρία για κάποιους να τον θυματοποιήσουν- ο οποίος είναι έντιμος αξιωματικός καθ' ολοκληρία, αλλά και γενικά ομιλούντες είναι σεβαστός από όλους για τις ικανότητες, την αξιοπρέπεια και την εντιμότητά του, και μετακινήθηκε από την Πάφο, μετατέθηκε, αφού θυματοποιήθηκε. Και, παρά το γεγονός ότι δικαιώθηκε μέσα από την έρευνα η οποία διατάχθηκε εκ των υστέρων, ακόμα βρίσκεται εκτός Πάφου. Επαναλαμβάνω ότι ίσως κάποιοι να ήθελαν να βρουν ευκαιρία να τον θυματοποιήσουν και να ενεργήσουν σε βάρος του. Αν αυτή είναι αξιοκρατική

προσέγγιση και αν αυτό συνεπάγεται από πλευράς της κυβέρνησης και των αξιωματούχων της σωστή συμπεριφορά, αυτό το αφήνω στην κρίση σας. Σημασία έχει ότι ο έντιμος και ικανός αυτός αξιωματούχος, που αναγνωρίζεται από όλους, δυστυχώς βρίσκεται εκτός επαρχίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνάδελφε Κωνσταντίνου, έχετε ακόμα ένα λεπτό.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

Είναι απαράδεκτο το γεγονός ότι, και δυστυχώς συμβαίνει, το κολυμβητήριο της Πάφου, το οποίο εξυπηρετούσε εξακοσίους και πλέον αθλητές, αλλά και παιδιά της Πάφου που ήθελαν να ασχολούνται με το κολύμπι, παρά το ότι το θέμα συζητήθηκε ενώπιον της επιτροπής Παιδείας πριν από δύο χρόνια -μετά την εγγραφή από τον υπευθύνου του ΚΟΑ, αλλά και του δήμου Πάφου, το κολυμβητήριο, το οποίο υπέστη σοβαρότατες ζημιές από τις πλημμύρες που είχαν γίνει τον Οκτώβριο του 2006, εξακολουθεί μέχρι σήμερα να είναι σε πλήρη αχρησία και παροπλισμό. Πού είναι η ευθύνη που είχε αναλάβει ο ΚΟΑ, αλλά και ο δήμος Πάφου; Σημασία έχει ότι σήμερα δεν μπορούν να το χρησιμοποιήσουν τα παιδιά που θέλουν να αθλούνται. Είναι ένα κλασικό παράδειγμα και κακοδιαχείρισης, αλλά και πλήρους από πλευράς των ιθυνόντων μη ανάληψης ευθύνης.

Όσον αφορά την οικονομική κατάσταση, απλά θα πω -όχι ως Παφίτης, γιατί εδώ μιλάμε για τη γενικότερη οικονομία- ότι η Πάφος συνέβαλε καθοριστικά στην ενίσχυση γενικότερα της οικονομίας λόγω του τουριστικού της προϊόντος, αλλά και της οικοδομικής ανάπτυξης. Δυστυχώς, σήμερα η Πάφος είναι ουραγός κι έχει τις μεγαλύτερες επιπτώσεις από όλες τις επαρχίες. Και είναι εδώ που η κυβέρνηση οφείλει και πρέπει να ενισχύσει με διάφορους τρόπους την οικονομική δραστηριότητα της Πάφου, μέσα από την υιοθέτηση των εισηγήσεων τις οποίες έχουν κάμει οι αρμόδιοι φορείς της Πάφου, τις οποίες και οι τέσσερις βουλευτές της Πάφου έχουμε ασπασθεί. Είναι και δική μας εισήγηση προς την κυβέρνηση και τους όποιους αρμοδίους να ενισχύσουν, ασπασζόμενοι αυτές τις απόψεις και εισηγήσεις των αρμοδίων φορέων της Πάφου, την επαρχία μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Κωνσταντίνου.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Αντρέας Φακοντής.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ, θα θέλαμε, και στην παρουσία του συναδέλφου Νικόλα Παπαδόπουλου, να εκφράσουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια προς την οικογένεια του τέως Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Τάσσου Παπαδόπουλου, του ανθρώπου που συνέδεσε τη ζωή και τη δράση του με τη σύγχρονη ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πριν μπω στην ομιλία μου, μερικά σχόλια όσον αφορά τον προηγούμενο ομιλητή. Είναι γεγονός ότι οι αναφορές της Γενικού Ελεγκτή για μη χρηστή διοίκηση

και κακοδιαχείριση γίνονται για το έτος 2007 και αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι δεν αγγίζουν την παρούσα κυβέρνηση. Φυσικά, συμφωνούμε ότι το πρόβλημα της διαφθοράς είναι διαχρονικό. Αυτή η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη και κτυπήσει και να πατάξει αυτά τα φαινόμενα. Στο πρόγραμμα διακυβέρνησης περιλαμβάνονται συγκεκριμένες θέσεις και προτάσεις για εκσυγχρονισμό, αναβάθμιση των θεσμών και προώθηση της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης και αξιοκρατίας.

Αναφορικά με το πρόβλημα του κολυμβητηρίου της Πάφου, θα πρέπει να πούμε ότι όντως παρουσιάζεται καθυστέρηση. Η καθυστέρηση οφείλεται στο ότι ο αρμόδιος δήμος δεν προχώρησε να κάμει τα απαραίτητα αντιπλημμυρικά έργα, για να μπορέσει να ξεκινήσει η ανακατασκευή, η βελτίωση του κολυμβητηρίου. Σίγουρα, πρέπει τάχιστα να προχωρήσει αυτή η διαδικασία, διότι ταλαιπωρούνται και οι γονείς, αλλά και οι αθλητές.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός του 2009, ο πρώτος της νέας κυβέρνησης, δίνει το στίγμα της φιλοσοφίας, της οικονομικής πολιτικής, αλλά και των στρατηγικών προτεραιοτήτων της. Συνιστά την υλοποίηση του προγράμματος διακυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια για δικαιότερη κοινωνία.

Ο προϋπολογισμός είναι έντονα αναπτυξιακός. Παρουσιάζει συνολική αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών κατά 15,5% (€147 εκατομ.). Προνοεί αναπτυξιακά έργα που ξεπερνούν το €1 δις σε σύγκριση με €947 εκατομ. του περσινού προϋπολογισμού. Εντός των αναπτυξιακών έργων ξεχωρίζει η υλοποίηση τριάντα μεγάλων έργων με προϋπολογισμό πέραν του €1 εκατομ. το καθένα. Συγκεκριμένα, προωθείται η κατασκευή του δρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, η κατασκευή των κυκλικών κόμβων παρά το ΓΣΠ, η ανακατασκευή της λεωφόρου Αρχαγγέλου, η κατασκευή του δρόμου που συνδέει το λιμάνι Λεμεσού με τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου, η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου και του νέου περιμετρικού αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας, η ανέγερση Μεγάρου Πολιτισμού και νέου κτιρίου του ΘΟΚ, η επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας και πολλά άλλα. Παράλληλα, μια σειρά από άλλα μεγάλα αναπτυξιακά έργα θα ξεκινήσουν με την ουσιαστική συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Τέτοια έργα είναι οι τέσσερις μαρίνες στις τέσσερις επαρχίες, το Συνεδριακό Κέντρο, το Μέγαρο Μουσικής, τα γήπεδα γκολφ κ.ά.

Πέραν των όσων έχω προαναφέρει, η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια, σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης των προβλημάτων που δημιούργησε η παγκόσμια οικονομική κρίση, έδωσε άλλα €40 εκατομ. για στήριξη του κατασκευαστικού τομέα και €16,5 εκατομ. για στήριξη του τουριστικού τομέα, ενώ, εάν χρειαστεί, είναι έτοιμη να εξαγγείλει άλλα αναπτυξιακά έργα ύψους €100 εκατομ. Όλα όσα έχω αναφέρει πιο πάνω απαντούν και κόνιορτοποιούν την επιχειρηματολογία του συναδέλφου της δεξιάς παράταξης ότι κανένα νέο έργο δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό του 2009 και ότι η κυβέρνηση δεν παίρνει μέτρα για ενίσχυση των τομέων των κατασκευών, του τουρισμού και της οικονομίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα επικεντρωθώ στη συνέχεια της ομιλίας μου στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το οποίο είναι η ατμομηχανή της Κυπριακής Δημοκρατίας, είναι ο βασικός άξονας της ανάπτυξης του τόπου. Βασικοί στόχοι του υπουργείου για το 2009-2011 είναι, μεταξύ άλλων, η σωστή επιλογή και αποτελεσματική προώθηση των αναπτυξιακών έργων, η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και αξιόπιστου συστήματος οδικών μεταφορών, η οδική ασφάλεια και η ενίσχυση των υποδομών για ανάπτυξη

της Κύπρου ως ναυτιλιακού κέντρου. Όλοι αυτοί οι στόχοι αντικατοπτρίζονται στον εγκριμένο προϋπολογισμό του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για το 2009, αφού προνοούνται συνολικές δαπάνες ύψους €391 εκατομ. περίπου σε σύγκριση με €352 εκατομ. το 2008. Αναλυτικότερα, σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό του 2008, οι εγκριμένες τακτικές δαπάνες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για το 2009 παρουσιάζουν μια αύξηση της τάξης του 13%, ενώ οι εγκριμένες αναπτυξιακές δαπάνες παρουσιάζουν μια αύξηση της τάξης του 6%.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ένας βασικός τομέας ευθύνης του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων είναι ο τομέας των δημοσίων συγκοινωνιών και η οδική ανάπτυξη. Στόχος της νέας κυβέρνησης, όπως φαίνεται και μέσα από το πρόγραμμα διακυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια, είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου, βιώσιμου, αξιόπιστου και ασφαλούς συστήματος δημόσιων μεταφορών, έτσι ώστε να απαμβλυνθεί το κυκλοφοριακό πρόβλημα, το οποίο είναι αναπόσπαστο μέρος του ίδιου προβλήματος.

Το οδικό δίκτυο στην Κύπρο και ειδικότερα οι αυτοκινητόδρομοι και οι άλλοι υπεραστικοί δρόμοι έχουν αναβαθμιστεί σημαντικά και αποτελούν ένα από τα εκτενέστερα οδικά δίκτυα κατά αναλογία πληθυσμού στην Ευρώπη. Δυστυχώς, όμως, η απουσία για χρόνια μιας ολοκληρωμένης πολιτικής, η μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για ενίσχυση των δημοσίων μεταφορών είχαν ως αποτέλεσμα την υπερχρήση του ιδιωτικού οχήματος και το κυκλοφοριακό χάος που παρατηρείται στα αστικά κέντρα κατά τις ώρες αιχμής ιδιαίτερα στην πρωτεύουσα.

Το κυκλοφοριακό πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό, αφού επηρεάζει αρνητικά την εθνική οικονομία, την οδική ασφάλεια, το περιβάλλον, και δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί βραχυπρόθεσμα. Χρειάζεται στρατηγικός σχεδιασμός. Η λύση στο πρόβλημα είναι η κατασκευή και η περαιτέρω βελτίωση του οδικού δικτύου, η οποία απαραίτητα θα πρέπει να συνδυαστεί με ένα αποτελεσματικό, σύγχρονο σύστημα δημοσίων συγκοινωνιών. Η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια είναι η πρώτη κυβέρνηση που τολμά και αποδεικνύει έμπρακτα, με τα κονδύλια που περιέλαβε στον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς και τις διάφορες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις τις οποίες προωθεί, την αποφασιστικότητά της για επίλυση του προβλήματος. Ήδη έχει αρχίσει να υλοποιεί τους απαραίτητους σχεδιασμούς της με μικρά αλλά αποφασιστικά βήματα προς την κατεύθυνση της πραγματοποίησης του μεγάλου στόχου για ένα σύγχρονο σύστημα δημοσίων συγκοινωνιών. Στον προϋπολογισμό του 2009 προνοούνται δαπάνες ύψους €97 εκατομ. περίπου για την ανάπτυξη και συντήρηση του οδικού δικτύου, αύξηση κατά €12,5 εκατομ. σε σχέση με πέρσι.

Στην ομιλία του ο συνάδελφος Γεώργιος Γεωργίου είπε ότι στον προϋπολογισμό του 2009 προνοείται ποσό ύψους μόνο €560.000 για υλοποίηση του προγράμματος των δημοσίων μεταφορών και διερωτήθηκε πώς θα μπορέσει να υλοποιηθεί με το ασήμαντο αυτό ποσό. Είναι όμως έτσι τα πράγματα; Αυτή είναι η πραγματική αλήθεια; Άκρως αντίθετα είναι τα πράγματα. Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους €6,5 εκατομ., που προορίζεται να καλύψει τη δαπάνη για την προώθηση του έργου για άμεση αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των δημόσιων επιβατικών μεταφορών και την απάμβλυνση του κυκλοφοριακού προβλήματος. Επιπλέον, κονδύλι ύψους €560.000 προορίζεται για την εξασφάλιση υπηρεσιών συμβούλων για τεχνική υποστήριξη της Καθοδηγητικής Επιτροπής και Ομάδας Διαχείρισης του Προγράμματος των Δημοσίων Μεταφορών. Επίσης, για τις δημόσιες μεταφορές περιλαμβάνεται σημαντικό κονδύλι, ύψους €2,5 εκατομ., για την επιδότηση των δημόσιων οδικών μεταφορών, δηλαδή, μεταξύ άλλων, την επιδότηση περιφερειακών εταιρειών, στα πλαίσια της άσκησης μιας ορθής οικονομικής

διαχειριστικής πολιτικής και συνέχισης της παροχής μεταφορικών υπηρεσιών σε άγονες γραμμές.

Πέραν των όσων έχω αναφέρει πιο πάνω και μέσα στα πλαίσια της οριστικής επίλυσης του χρόνιου κυκλοφοριακού προβλήματος, η κυβέρνηση επενδύει μισό δισεκατομμύριο ευρώ μέσα στα επόμενα δέκα χρόνια, δηλαδή €50 εκατομ. το χρόνο, από τα οποία τα €45 εκατομ. θα συγχρηματοδοτούνται από τα κοινοτικά ταμεία, για την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου το οποίο αποσκοπεί στη διακίνηση του 10% του πληθυσμού της Κύπρου μέσω των δημοσίων μεταφορών. Έχει ήδη αρχίσει η υλοποίηση του οράματος για μετάβαση από το υπάρχον σύστημα λειτουργίας των λεωφορείων σ' ένα νέο σύστημα, για ταχεία αναβάθμιση των δημοσίων επιβατικών μεταφορών, με την ετοιμασία των συμβολαίων ανάθεσης. Προγραμματίζεται η έναρξη εφαρμογής του νέου συστήματος από το Σεπτέμβριο του 2009.

Κλείνοντας τη σύντομη αναφορά μου για το σημαντικό θέμα των δημοσίων μεταφορών, θα ήταν παράλειψή μου να μη χαιρετίσω τις καινοτόμες αποφάσεις αυτής της κυβέρνησης, που μέσα σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα κατάφερε να προωθήσει δύο πολύ σημαντικούς θεσμούς στον τομέα των επιβατικών μεταφορών. Η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια, μόλις στους δέκα μήνες διακυβέρνησης, κατάφερε να υλοποιήσει σημαντικούς στόχους/προεκλογικές δεσμεύσεις της. Ως ΑΚΕΛ χαιρετίζουμε τόσο την επέκταση του θεσμού της δωρεάν μεταφοράς μαθητών από και προς τα σχολεία, αλλά και την έναρξη δρομολογίων από τις πόλεις προς τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου. Το πρωτοποριακό μέτρο της δωρεάν μεταφοράς μαθητών αγκαλιάστηκε τόσο από τους μαθητές όσο και από τις οικογένειές τους, γι' αυτό και θα επεκταθεί περαιτέρω. Χαρακτηριστικό είναι ότι για το σκοπό αυτό στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται κονδύλι ύψους €27 εκατομ., αυξημένο κατά €10,8 εκατομ.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ένας άλλος σημαντικός τομέας που αφορά το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων είναι η οδική ασφάλεια. Δυστυχώς, τα τροχαία δυστυχήματα συνεχίζουν να αποτελούν για τον τόπο μας μια πραγματική μάστιγα, αφού η χώρα μας κατέχει τη 18^η θέση στην Ευρώπη. Παρά τα μέτρα που λαμβάνονται, κάθε χρόνο σκοτώνονται στο Μολύχ της ασφάλτου κατά μέσο όρο 90 άνθρωποι, ενώ άλλοι 3 100 τραυματίζονται. Τα βασικά αίτια των δυστυχημάτων είναι γνωστά και οφείλονται κυρίως στον ανθρώπινο παράγοντα και πιο συγκεκριμένα στην απουσία οδικής συνείδησης και κυκλοφοριακής αγωγής.

Στον προϋπολογισμό του 2009 περιλαμβάνεται κονδύλι ύψους €8,2 εκατομ. περίπου για την υλοποίηση των δράσεων του Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας στα πλαίσια του Στρατηγικού Σχεδίου για την Οδική Ασφάλεια 2005-2010. Με μεγάλη ικανοποίηση παρατηρούμε ότι το κονδύλι αυτό παρουσιάζει αύξηση κατά €1,5 εκατομ. περίπου σε σύγκριση με το 2008. Αυτό αποδεικνύει την ευαισθησία, καθώς και την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια για προώθηση της οδικής ασφάλειας και περιορισμό των δυστυχημάτων και της απώλειας ανθρώπινων ζωών.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το οποίο έχει την ευθύνη συντονισμού, διαχείρισης και παρακολούθησης της υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Οδική Ασφάλεια, περιέλαβε στις δράσεις που θα εφαρμοστούν στα πλαίσια του στρατηγικού σχεδίου αρκετούς τομείς όπως το οδικό δίκτυο, το επίπεδο ασφάλειας των οχημάτων, την έγκαιρη και αποτελεσματική επέμβαση των μονάδων Πρώτων Βοηθειών και την εισαγωγή του θεσμού των διασωστών, την επέκταση του θεσμού των πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής, την αύξηση των κονδυλίων για τη διαφώτιση και επιμόρφωση του κοινού, καθώς και τη βελτίωση της αστυνόμευσης.

Αυτά πράττει η κυβέρνηση για πρόληψη των τροχαίων δυστυχημάτων και όχι αύξηση των κατασταλτικών μέτρων, όπως συνάδελφος της δεξιάς παράταξης στη χθεσινή του ομιλία έχει αναφέρει. Αν κάποιος είναι θιασώτης αυτής της φιλοσοφίας και πολιτικής, αυτός είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Δεν είναι λίγες οι προτάσεις νόμου που κατατέθηκαν από βουλευτές του ΔΗΣΥ που στόχευαν στην υπέρμετρη αύξηση των ποινών και μετατροπής της Κύπρου σε αστυνομικό κράτος. Το ΑΚΕΛ διαφώνησε και διαφωνεί με τέτοιες πολιτικές και φιλοσοφίες. Ως ΑΚΕΛ πιστεύουμε ότι το βάρος της προσοχής μας και τα μέτρα που θα ληφθούν θα πρέπει να έχουν ως βασικό τους άξονα την πρόληψη και την καλλιέργεια οδικής συνείδησης. Γι' αυτό θα ήθελα να χαιρετίσω την απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου να προωθήσει στην Επιστημονική Επιτροπή για τον Εκσυγχρονισμό των Αναλυτικών Προγραμμάτων για περαιτέρω χειρισμό το αίτημά μας για εισαγωγή του μαθήματος της κυκλοφοριακής αγωγής στη δημόσια εκπαίδευση.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ και στο σοβαρό πρόβλημα των τελών αδειών κυκλοφορίας. Αυτή η κυβέρνηση, αποδεικνύοντας για άλλη μια φορά ότι ανταποκρίνεται άμεσα στις ανάγκες των πολιτών της, προχωρεί στη μελέτη για επίλυση του θέματος με τροποποίηση του υφιστάμενου συστήματος, έτσι ώστε να αρθούν οποιεσδήποτε στρεβλώσεις και αδικίες παρουσιάζονται και να γίνει δικαιότερο και αποτελεσματικότερο το σύστημα επιβολής τελών αδειών κυκλοφορίας.

Επίσης, μια άλλη πολύ σημαντική προτεινόμενη πρόνοια του προϋπολογισμού του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για το 2009 είναι το κονδύλι που αφορά τη συνέχιση του Σχεδίου Απόσυρσης Παλαιών Αυτοκινήτων. Το σχέδιο αυτό, πέραν της περιβαλλοντικής πτυχής, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική, συμβάλλει τα μέγιστα και στον τομέα της οδικής ασφάλειας. Το πρωτοποριακό αυτό σχέδιο είχε μέχρι τώρα πολύ ευεργετικά αποτελέσματα, αφού πέραν των 11 000 οχημάτων, ηλικίας δεκαπέντε ετών και άνω, βρίσκονται στη διαδικασία απόσυρσης. Ως ΑΚΕΛ θα θέλαμε να τονίσουμε την ανάγκη ενίσχυσης του θεσμού και δυναμικής εξέλιξής του για ακόμα καλύτερα αποτελέσματα, τόσο από περιβαλλοντικής άποψης όσο και για την περαιτέρω αναβάθμιση της οδικής ασφάλειας.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ένας άλλος τομέας των συγκοινωνιών είναι οι αεροπορικές μεταφορές, οι οποίες διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της οικονομίας μας, η οποία, όπως είναι γνωστό, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό. Ως ΑΚΕΛ χαιρετίζουμε τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. Το νέο αεροδρόμιο Πάφου μόλις πρόσφατα άνοιξε τις πόρτες του στο κοινό. Εκτιμούμε ότι το νέο αεροδρόμιο Πάφου θα συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού και θα βοηθήσει στην τόνωση της οικονομίας μας. Δηλώνουμε ότι θα παρακολουθούμε στενά τη λειτουργία του νέου αεροδρομίου και θα παρεμβαίνουμε, εκεί και όπου χρειάζεται, για την εξάλειψη των όποιων προβλημάτων παρουσιάζονται.

Επίσης, θα θέλαμε να τονίσουμε την ανάγκη επίσπευσης των διαδικασιών για κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων εμπορικής εξυπηρέτησης (cargo) στο νέο αεροδρόμιο Λάρνακας μέχρι την έναρξη της λειτουργίας του, το Νοέμβριο του 2009.

Τέλος, θα θέλαμε να χαιρετίσουμε τη σημαντική δουλειά που γίνεται στον τομέα της αυτονόμησης του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και την πρόοδο στις εργασίες, ώστε να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση της μετεξέλιξής του εντός του 2009.

Ένας άλλος εξίσου σημαντικός τομέας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων είναι η εμπορική ναυτιλία. Το κυπριακό νηολόγιο κατέχει σήμερα τη δέκατη

θέση παγκοσμίως και την τρίτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συμβολή της ναυτιλίας στην οικονομία της Κύπρου υπολογίζεται στα €427 εκατομ., κυρίως σε ξένο συνάλλαγμα. Στόχος της κυβέρνησης είναι η περαιτέρω ανάπτυξη της Κύπρου στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας, η αναβάθμιση του ρόλου της και η προσέλκυση περισσότερων πλοίων στο κυπριακό νηολόγιο.

Στα πλαίσια της ανταγωνιστικότητας της Κύπρου ως διεθνούς ναυτιλιακού κέντρου, καθώς και της προσέλκυσης περισσότερων πλοίων στο κυπριακό νηολόγιο, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας προωθεί ένα νέο φορολογικό πλαίσιο που συνάδει, όσο το δυνατό περισσότερο, με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στις θαλάσσιες μεταφορές. Όσον αφορά την προβολή και ανάπτυξη της εμπορικής μας ναυτιλίας, το κονδύλι στον προϋπολογισμό του 2009 ανέρχεται στις €550.000 και σε σύγκριση με το 2008 έχει διπλασιαστεί. Επίσης, με ικανοποίηση βλέπουμε ότι προωθείται η επιβατική σύνδεση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Τα βήματα που έχουν γίνει στους μόλις δέκα μήνες θητείας της νέας κυβέρνησης είναι σημαντικά και αποδεικνύουν έμπρακτα ότι η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια δε μένει στα λόγια, αλλά προχωρά στην υλοποίηση του προεκλογικού της προγράμματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Ολοκληρώνοντας τη σημερινή μου ομιλία, δε θα μπορούσα να μην προβώ σε μια σύντομη αναφορά στην επαρχία μου, την Πάφο. Με ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση βλέπουμε ότι η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια έχει συμπεριλάβει στα μεγάλα αναπτυξιακά έργα των οποίων η υλοποίηση θα ξεκινήσει το 2009 την κατασκευή του δρόμου Πάφου- Πόλης Χρυσοχούς. Κάποιοι έλεγαν ότι το έργο αυτό θα έμεινε απλώς στα χαρτιά. Το έργο δεν έμεινε μόνο στα χαρτιά, αλλά εντός του 2009 ξεκινά η κατασκευή του. Επίσης, με ιδιαίτερη ικανοποίηση βλέπουμε ότι προωθείται άλλο ένα πάγιο αίτημα του παφιακού λαού, η κατασκευή ενός σύγχρονου δρόμου που να συνδέει τον αερολιμένα Πάφου με την τουριστική περιοχή και τη μαρίνα, ένα έργο νευραλγικής σημασίας για την πόλη και επαρχία της Πάφου, που σίγουρα θα δώσει μια περαιτέρω πνοή και δυναμική.

Θέλουμε ταυτόχρονα να ζητήσουμε από την κυβέρνηση την επίσπευση εκτέλεσης και άλλων σημαντικών έργων υποδομής, όπως είναι η μαρίνα Πάφου, τα γήπεδα γκολφ, η αναβάθμιση του λιμανιού της Κάτω Πάφου, διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα τη γραφικότητά του, η μετατροπή του λιμανιού του Λατσιού σε μαρίνα, η ολοκλήρωση του δρόμου προς τα ορεινά θέρετρα, η στήριξη και η συμβολή για υλοποίηση των αναπτυξιακών έργων των δήμων και κοινοτήτων, η προώθηση της κατασκευής των μονάδων αφαλάτωσης στα Κούκλια και στην Πέγεια, έτσι ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες της επαρχίας Πάφου σε πόσιμο νερό.

Τέλος, εκφράζουμε τη χαρά και την ικανοποίησή μας, γιατί η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια προχωρεί αποφασιστικά, για να επιλύσει το σοβαρό πρόβλημα του Ακάμα. Ένα πρόβλημα που καμιά άλλη κυβέρνηση δεν τόλμησε να αγγίξει και να δώσει λύση και που ταλανίζει για χρόνια όλες τις κοινότητες της χερσονήσου του Ακάμα, αλλά και που αποτελεί τροχοπέδη στην εφαρμογή του διαχειριστικού σχεδίου. Η κυβέρνηση έχει δηλώσει ότι θα υλοποιήσει όλες τις προεκλογικές της δεσμεύσεις και σύντομα θα δώσει οριστική λύση η οποία θα τυγχάνει και της αποδοχής των κοινοτήτων.

Σας ευχαριστώ.

Καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Φακοντή.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Νίκος Τορναρίτης.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρίες Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διανύουμε το δέκατο μήνα της διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια στο μέσο μιας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, που αναπόφευκτα επηρεάζει και τη δική μας οικονομία. Ο πλανήτης ολόκληρος υποβάλλεται σ' ένα αιφνιδιαστικό σοκ. Οι οικονομίες του ανεπτυγμένου κόσμου βρίσκονται σε ύφεση. Οι οικονομίες του αναπτυσσόμενου κόσμου υφίστανται φοβερές πιέσεις με απροσμέτρητες προεκτάσεις στο βιοτικό επίπεδο των λαών. Οι επιπτώσεις που δημιουργεί στον κόσμο η παγκόσμια κρίση εκτιμάται βάσιμα ότι θα κρατήσουν για πολύ ακόμα και σίγουρα μέσα στο 2009 θα είναι ακόμα πιο αισθητές.

Από το βήμα της Βουλής είναι χρήσιμο από όλες τις πολιτικές ομάδες να γίνει μια σημαντική παραδοχή: Στη σύγχρονη εποχή οι νέες προκλήσεις στην πολιτική, την οικονομία και την κοινωνία δε γνωρίζουν σύνορα. Ο κάθε πολίτης μπορεί σήμερα και κατανοεί πόση σημασία είχε η στρατηγική επιλογή του λαού μας για ένταξη στην Ενωμένη Ευρώπη. Αποτέλεσμα αυτής της επιλογής ήταν και η συμμετοχή μας στην Ευρωζώνη. Στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης και της οικονομικής κρίσης η Κύπρος βρίσκεται στο πιο ασφαλές λιμάνι της πλέον ανεπτυγμένης περιοχής του κόσμου, της Ενωμένης Ευρώπης και της Ευρωζώνης.

Ας διερωτηθούμε απλώς τι θα συνέβαινε, εάν ακούγαμε τις προτροπές του ΑΚΕΛ και αναστέλλαμε την ένταξή μας στην Ευρωζώνη. Εμείς δεν ανήκαμε στην τότε κυβέρνηση, όπως δεν ανήκουμε ούτε στην τωρινή. Υπενθυμίζω ότι εμείς δεν προτάξαμε το μικροκομματικό μας συμφέρον. Εμείς αναδείξαμε και προτάξαμε το εθνικό συμφέρον. Τώρα βλέπουμε πολύ καθαρά -όλοι μας πιστεύω- πόσο αβάσιμη ήταν η επιχειρηματολογία που ακουγόταν εξ αριστερών: «Τι πειράζει; Ένα χρόνο μετά και βλέπουμε!». Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το συγκεκριμένο, η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωζώνη, είναι πράγματι το καλύτερο μνημόσυνο του κυπριακού λαού στον ηγέτη που έφυγε, στον Τάσσο Παπαδόπουλο. Αυτό είπε ο πρόεδρος της παράταξής μας, αυτό λέμε και αυτή είναι η πραγματικότητα, όσο πικρή και αν ακούγεται στους φίλους του ΑΚΕΛ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα νέα δεδομένα που δημιουργεί η οικονομική κρίση προκαλούν την ανάγκη εγρήγορσης. Τώρα δε μετράμε πια μόνο τους επιβεβλημένους ποσοτικούς δείκτες, τους οποίους ευνοούσε η οικονομική συγκυρία της προηγούμενης περιόδου. Τώρα χρειάζεται να δουλέψουμε αποφασιστικά στους ποιοτικούς δείκτες της οικονομίας μας. Μόνο έτσι μπορούμε να περιορίσουμε τις αρνητικές επιπτώσεις. Μόνο έτσι μπορούμε να αποτρέψουμε τον περιορισμό του παραγόμενου πλούτου. Μόνο έτσι μπορούμε να διαφυλάξουμε την κοινωνική ισορροπία που επιτυγχάνεται με τη δουλειά και τον κόπο των εργαζομένων και των παραγωγικών τάξεων.

Υποστηρίζω ότι η παρούσα δύσκολη συγκυρία επιβάλλει την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής που θα θέσει ένα νέο κέντρο βάρους στην ανάπτυξη. Ποιο είναι το ζητούμενο σήμερα; Κατά την άποψή μας, το ζητούμενο είναι η πιο ανταγωνιστική επιχείρηση, το πιο καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, η χρήση νέων τεχνολογιών και η παραγωγή καινοτόμων προϊόντων.

Ο προϋπολογισμός είναι το πιο βασικό εργαλείο του κράτους, για να σπρώξει τα πράγματα μπροστά. Αν η ανάπτυξη είναι η θεμελιώδης αρχή, που όλοι υιοθετούμε για το πως μπορεί να βγάλει την Κύπρο και την κυπριακή οικονομία από τις περιπέτειες, τότε πρέπει να παραδεχθούμε ότι ως οικονομία και ως κοινωνία έχουμε δομικά προβλήματα και πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε.

Εισηγούμαι, πρώτον, να στραφούμε αποφασιστικά στον ολοκληρωμένο σχεδιασμό της πραγματικής μεταρρύθμισης του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Αντί να περιοριζόμαστε κάθε κυβέρνηση και κάθε πενταετία στην κατανάλωση του υφιστάμενου πλούτου, να χαράζουμε μια πορεία που να βάλει στην καρδιά του σχεδιασμού της τη νέα γενιά, να επενδύσουμε δηλαδή σ' αυτούς που μεγαλώνουν σήμερα στο σχολείο και αύριο θα αποτελούν το πιο δυνατό όπλο της ανάπτυξής μας. Με γνώσεις και εφόδια να είναι άνθρωποι δημιουργικοί, παραγωγικοί, με δεξιότητες, με γλώσσες, να συγκρίνονται στην κοινή ευρωπαϊκή αγορά και να κερδίζουν.

Δεύτερον, να περιορίσουμε τα στεγανά της οικονομίας μας, που δεν επιτρέπουν την απελευθέρωση των δυνάμεων της αγοράς. Χρειαζόμαστε μια ισορροπημένη σχέση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Χρειαζόμαστε διαρθρωτικές αλλαγές στη δημόσια διοίκηση και τους ημικρατικούς οργανισμούς με νέα μοντέλα διοίκησης και ανέλιξης. Εμείς πιστεύουμε ότι στις συνθήκες της παγκόσμιας ύφεσης είναι κυρίαρχη ευθύνη του κράτους να περιορίσει τη γραφειοκρατία και να επιτρέψει τη θεσμική θωράκιση της εποπτείας της αγοράς και του ανταγωνισμού. Η αποτελεσματικότητα του κράτους κρίνεται στο βαθμό που μπορεί σήμερα να απελευθερώνει τις παραγωγικές δυνάμεις και όχι να τις καθλώνει. Κρίνεται επίσης στην ικανότητά του να αναδιανέμει τον εθνικό πλούτο και να συνδράμει στην εκτόνωση των πιέσεων στα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα.

Κυρίες Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιθυμώ να αναφερθώ στα κεφάλαια της παιδείας και του πολιτισμού. Είναι δύο τομείς που συνήθως λέγονται πολλά και γίνονται λίγα.

Πολλοί συχνά διερωτώνται αν αλλάζει κάτι στο σχολείο με τις τόσες μεταρρυθμίσεις που έχουν εξαγγελθεί. Στους πρώτους δέκα μήνες δε βλέπω πολλά δείγματα γραφής που να απαντούν σε αυτό το ερώτημα. Ούτε θεωρώ ότι αλλάζουν ουσιαστικά τα πράγματα, όταν προτάσσονται από τον Υπουργό Παιδείας και το ίδιο το Υπουργείο Παιδείας η κατάργηση της μαθητικής στολής, η επίσημη εισαγωγή των κομμάτων στα σχολεία, η αλλαγή των βιβλίων της ιστορίας, η κατάργηση του διαλόγου. Καμία μεταρρύθμιση δε γίνεται με την επιβολή, με ανέξοδα λόγια και χωρίς ευρύτατες συναίνεσεις. Σήμερα χρειαζόμαστε σύγχρονες και αξιόπιστες πολιτικές που αφορούν στην αναγκαιότητα της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, στο μεγάλο θέμα της αξιολόγησης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτηρίων, στον εκσυγχρονισμό του συστήματος διορισμών, στην αναδιανομή και αναδιάταξη του ίδιου του Υπουργείου Παιδείας, στην ειδική εκπαίδευση, στους χιλιάδες πλέον ξενόγλωσσους μαθητές, στην παραπαιδεία, στη μαθητική παραβατικότητα, στο σχεδιασμό για εισαγωγή νέων τεχνολογιών στα σχολεία, στα επίπεδα εκπαίδευσης και στην ποιότητα των απολυτηρίων μας και γενικότερα στην αναγκαιότητα για αυτονόμηση της σχολικής μονάδας για ένα πιο ανθρώπινο, πιο σύγχρονο, πιο δημοκρατικό σχολείο.

Επαναλαμβάνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά είναι, κατά την άποψή μας, τα πιο σοβαρά προβλήματα που απασχολούν το εκπαιδευτικό μας σύστημα και πάνω σ' αυτά θα κάνουμε τη δική μας αξιολόγηση ως προς τις προθέσεις του Υπουργείου Παιδείας. Η εκπαίδευση είναι ένας χώρος που απαιτεί διάλογο και διαρκή προσπάθεια για ευρεία συναίνεση. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν προσφέρεται

για κομματική άσκηση.

Δυστυχώς, “κάποιοι” στο Υπουργείο Παιδείας και άλλου αποφάσισαν ορισμένες δεκαετίες μετά να ικανοποιήσουν τους δικούς τους ιδεολογικούς παροξυσμούς και να διορθώσουν δικά τους ιστορικά λάθη χρησιμοποιώντας τα μαθητικά βιβλία της ιστορίας. Είναι αλήθεια ότι ο Τσώρτσιλ είχε πει «η ιστορία γράφεται από τους νικητές» και είμαι σίγουρος ότι εννοούσε αυτούς που κέρδισαν τον πόλεμο στα πεδία των μαχών, όχι αυτούς που κέρδισαν τις προεδρικές εκλογές και πίστεψαν έτσι ότι θα μας αλλάξουν και την ιστορία μας! Ελπίζω ότι το μήνυμα της κοινωνίας των πολιτών έχει ληφθεί από τους κυβερνώντες. Θέλω να πιστεύω ότι θα σεβαστούν την αρχή της καθολικής αποδοχής, που στο τέλος της ημέρας καθορίζει και ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και είναι βασική αρχή γι’ αυτούς που επιχειρούν να εκσυγχρονίσουν τα βιβλία της ιστορίας, όχι εδώ στην Κύπρο, στην Ευρώπη, στο παγκόσμιο.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η κυβέρνηση είχε προεκλογικό σύνθημα τη δίκαιη κοινωνία. Δυστυχώς, όμως, η αδικία, η κομματοκρατία, η ευνοιοκρατία, το ρουσφέτι και οι κομισάριοι που μοιράζουν διορισμούς φαίνεται ότι στις μέρες μας είναι σε πρώτη ζήτηση. Αρκεί κάποιος να εξετάσει την κατάσταση στο ΘΟΚ. Όλοι διαπιστώνουμε ότι κάτι σάπιο υπάρχει στο συγκεκριμένο οργανισμό. Όλοι το βλέπουν, πλην του ΑΚΕΛ. Διορισμοί με βάση συγγένειες, διορισμοί και απολύσεις με βάση συντεχνιακά και κομματικά κριτήρια, αλλαγή σχεδίων υπηρεσίας, για να βολέψουν τους ημετέρους. Κανένας σεβασμός στους νόμους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία του συγκεκριμένου ημικρατικού οργανισμού. Και μακάρι να έφταναν αυτά!

Ακούσαμε το συνάδελφο κ. Βαρνάβα να λέει για την ΑΗΚ. Ακούμε και τον κ. Κατσουρίδη τώρα να διαμαρτύρεται. Όμως πρέπει και ο κ. Κατσουρίδης να ακούσει τη φωνή του λαού, τη φωνή των ίδιων των ακελικών που μένουν απ’ έξω, διότι βεβαίως οι κομισάριοι βολεύουν του ημετέρους, βολεύουν αυτούς που κινούνται γύρω από την Εζεκία Παπαϊωάννου!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εσύ είσαι η φωνή του λαού!

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, κύριε Κατσουρίδη, εγώ δεν είμαι η φωνή του λαού, αλλά η πλειοψηφία της επιτροπής που εξέτασε το συγκεκριμένο θέμα απεφάνθη, πλην του ΑΚΕΛ, ότι αυτά που λέω είναι αλήθεια!

Θέλω να τονίσω ότι η αξιοκρατία, το δικαίωμα των ικανών να επιβραβεύονται για την αξία και τα προσόντα τους, το δικαίωμα των νεότερων γενιών να έχουν την προσδοκία της ανέλιξης είναι αναπόσπαστα στοιχεία μιας πραγματικά δίκαιης κοινωνίας. Στο ΑΚΕΛ ορισμένοι δεν απέδειξαν ότι σκέφτονται με τους νέους όρους εξέλιξης της κοινωνίας μας. Η εμμονή τους στα “δικά μας παιδιά” παραμένει πρακτική που συντηρεί το ίδιο πρόβλημα, που διαχρονικά ταλανίζει την κοινωνία μας. Και πρέπει να το παραδεχτώ, και εμείς κάναμε λάθη, ναι, κύριε Κατσουρίδη, αλλά τα χρόνια περνούν. Πρέπει να προχωρήσουμε μπροστά! Οι εποχές έχουν αλλάξει. Το τίμημα της αναξιοκρατίας γίνεται ολοένα πιο εμφανές στη δυσλειτουργία και αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης. Το κόμμα “μεσάζον”, οι πελατειακές σχέσεις και η αδιαφάνεια είναι η άλλη όψη του ίδιου νομίσματος, που κάνει τους πολίτες να αντιλαμβάνονται πόσο φτωχές γίνονται οι διακηρύξεις περί δίκαιης κοινωνίας, όταν δε συνδυάζονται και με έργα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο φετινός προϋπολογισμός “επιβίωσης” του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού απέχει πολλά εκατομμύρια ευρώ από τη δέσμευση του Προέδρου Χριστόφια για αύξηση των δαπανών στην παιδεία στο 8% επί του ΑΕΠ. Ως ποσοστό του ΑΕΠ η πραγματική δαπάνη για το 2009 δεν ξεπερνά το 5,95%. Το ποσοστό που διατίθεται για την πολιτιστική ανάπτυξη -προσέξτε- κινείται κάτω από το 1%, βρίσκεται ακριβώς στο 0,56%. Η αύξηση δε κατά €22,9 εκατομ. στον προϋπολογισμό των Πολιτιστικών Υπηρεσιών αναφέρεται αποκλειστικά σε ένα κονδύλι, στην πρώτη δόση που διατίθεται για το Μέγαρο Πολιτισμού και φτάνει στα €25 εκατομ., δηλαδή ο προϋπολογισμός των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, εξαιρουμένου αυτού του έργου υποδομής, αυτής της έκτακτης ανάγκης, την οποία θα εξετάσουμε, και το δηλώνω, ενώπιον της ολομέλειας, μειώνεται το 2009 κατά 8,7%. «Ανομβρία», κύριοι συνάδελφοι, «στον πολιτισμό», είχε πει κάποτε ο κ. Χριστόφιας στον Πρόεδρο Παπαδόπουλο. Τώρα, βεβαίως, ο κ. Χριστόφιας είναι Πρόεδρος της Δημοκρατίας! Χάθηκε η Κρατική Βιβλιοθήκη, χάθηκε το μουσείο της πρωτεύουσας! Η πρωτεύουσα, βεβαίως, είναι ο φτωχός συγγενής. Δεν ξέρω τι γίνεται!

Κύριε Πρόεδρε,

Οφείλω να χαιρετίσω την εφαρμογή του μέτρου για τη δωρεάν μεταφορά των μαθητών της μέσης εκπαίδευσης με λεωφορεία. Συγχαρητήρια στον Υπουργό Συγκοινωνιών κ. Νικολαΐδη! Το συγκεκριμένο μέτρο, παρά τα προβλήματα που παρουσιάζει, είναι ένα σημαντικό βήμα προς τα μπρος. Ευχόμαστε, και μεταφέραμε αυτό το αίτημα στον υπουργό, να καλυφθούν τον επόμενο χρόνο και οι μαθητές της δημοτικής εκπαίδευσης.

Ένα δεύτερο θετικό αλλά μισό βήμα είναι η ανακοίνωση του Υπουργείου Παιδείας για την επιχορήγηση της αγοράς ηλεκτρονικών υπολογιστών από μαθητές της Β΄ γυμνασίου με το ποσό των €400. Το ποσό θα καταβάλλεται, όπως μας είπαν, στους κηδεμόνες των μαθητών, μόνο όμως εφόσον οι φορητοί υπολογιστές που αγοράσουν πληρούν τα κριτήρια που έθεσε το Υπουργείο Παιδείας. Είναι όμως το ποσό αυτό αρκετό, για να καλύψει το μεγαλύτερο ποσό της αγοράς του υπολογιστή, με δεδομένα τα υψηλά τεχνικά χαρακτηριστικά που τοποθετήθηκαν από το ίδιο το υπουργείο; Έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην αγορά της Κύπρου αποδεικνύει ακριβώς το αντίθετο, ότι το ελάχιστο ποσό που απαιτείται για την αγορά του συγκεκριμένου υπολογιστή είναι €730. Άρα αυτό που μπορούμε να πούμε σήμερα είναι ότι είτε η κυβέρνηση δίδει μισό ηλεκτρονικό υπολογιστή, όπως αναφέρθηκε σε όλες τις εφημερίδες του ημερήσιου τύπου, πλην της εφημερίδας “Χαραυγή”, είτε χριστουγεννιάτικα η κυβέρνηση χρεώνει το νοικοκυριό που έχει μαθητές στη Β΄ τάξη του γυμνασίου με €400. Πρέπει να αναφερθούμε, βεβαίως, και στους μαθητές της Γ΄ γυμνασίου, της Δ΄, Ε΄ και Στ΄, που κάτι πρέπει να γίνει. Δεν μπορούμε να τους αδικήσουμε, κύριοι της διακυβέρνησης!

Το τρίτο και τελευταίο θετικό σημείο των τριακοσίων ημερών διακυβέρνησης Χριστόφια είναι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την ίδρυση της Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, με τη διαφορά ότι η κυβέρνηση έκοψε τα κονδύλια που ζητούσε το πανεπιστήμιο για την περαιτέρω επέκτασή του, για την επέκτασή του στις 5 000 θέσεις, που θέλουμε επιπλέον, για να μην παραμείνει η Κύπρος η πρώτη εξαγωγική χώρα σε φοιτητές. Έγινε το έργο, όπως έγινε και ο δρόμος της Πόλης Χρυσοχούς, για να κάνουμε, κύριε Πρόεδρε, μπάνιο στα λουτρά της Αφροδίτης, όπως είπε και ο προηγούμενος συνάδελφος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα δύο λεπτά, κύριε Τορναρίτη.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δυστυχώς, η κυβέρνηση συμπεριφέρθηκε με τον ίδιο ακατανόητο τρόπο και στα άλλα δύο δημόσια ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Και στο ΤΕΠΑΚ, που έκοψε τον προϋπολογισμό του κατά 45%... Και το μήνυμα που θέλουμε να επαναλάβουμε προς την κυβέρνηση είναι ότι το ΤΕΠΑΚ δεν είναι τσιφλίκι κανενός· ανήκει στον ιδρώτα του κυπριακού λαού! Ο έλεγχος της επιτροπής Παιδείας θα συνεχιστεί και αναμένουμε από το Υπουργικό Συμβούλιο να διορίσει Διοικούσα Επιτροπή κοινής αποδοχής. Γιατί το λέω αυτό; Γιατί στο τρίτο δημόσιο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα, στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, κόπηκε, αγαπητοί συνάδελφοι, ο προϋπολογισμός κατά 50%! Και ξέρετε τι λέγεται στους κύκλους του Υπουργείου Παιδείας; Έχω δικαίωμα να το πω! Λέγεται ότι απεφάσισαν κάποιοι να καρατομήσουν τη Διοικούσα Επιτροπή του Ανοικτού Πανεπιστημίου, γιατί δεν πρόσκειται στα ιδεολογικά τους πιστεύω!

Έτσι μεταχειριζόμαστε τη δημόσια εκπαίδευση, την ανώτατη, παρ' όλο που στο πρόγραμμα του κ. Χριστόφια αναφέρεται: «Η περαιτέρω ανάπτυξη της δημόσιας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης πρέπει να υπάρξει, ώστε η Κύπρος να αποκτήσει την αυτοδυναμία της σε πανεπιστημιακά προγράμματα πρώτου κύκλου, όπως εξάλλου συμβαίνει με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης. Ο κάθε νέος που θέλει πρέπει να μπορεί να σπουδάσει στον τόπο του». Συμφωνούμε. Θέλουμε να καταστήσουμε την πατρίδα μας περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης. Θέλουμε να δίδουμε υπηρεσίες υγείας, υπηρεσίες παιδείας. Όμως, δυστυχώς, με τη διακυβέρνηση και με τον τρόπο που χειρίστηκαν τα θέματα, κύριε Πρόεδρε, οι κυβερνώντες μέχρι σήμερα, νομίζω ότι οι οιωνοί δεν είναι οι βέλτιστοι.

Καλά Χριστούγεννα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Τορναρίτη.

Το λόγο έχει τώρα η συνάδελφος Σκεύη Κουκουμά.

ΣΚ. ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φαίνεται ότι ο κ. Τορναρίτης δεν έχει ακόμα καταλάβει ότι, ναι, η κοινωνία των πολιτών έχει τοποθετηθεί τον περασμένο Φλεβάρη και έχει εκλέξει τον κ. Χριστόφια Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όσον αφορά τις άλλες απειλές και τις σχετικές παρατηρήσεις, θα του απαντήσουν οι συνάδελφοι που ασχολούνται με τα θέματα παιδείας.

Ο πρώτος προϋπολογισμός της κυβέρνησης Χριστόφια, σίγουρα, δεν ξεριζώνει τις ανισότητες και δεν εμπεδώνει την κοινωνική δικαιοσύνη και ισότητα, όπως εμείς τουλάχιστο την οραματιζόμαστε. Αποτελεί όμως, αναμφίβολα, ένα μεγάλο βήμα προς την υλοποίηση των προεκλογικών δεσμεύσεων και του οράματος για μια πιο δίκαιη και πιο ανθρώπινη κοινωνία, όπως κατατέθηκε τον περασμένο Φλεβάρη. Έχει διάχυτο το στίγμα της κοινωνικής ευαισθησίας και μιας ουσιαστικά διαφορετικής προσοδευτικής αντίληψης για τα ζητήματα κοινωνικής πολιτικής. Έχει τη στρατηγική, τη μεθοδικότητα και το σχεδιασμό, για να υλοποιήσει όσα προγραμματίζει αυτή η κυβέρνηση.

Η κοινωνική πολιτική καταλαμβάνει, σε μικρότερο ή σημαντικότερο βαθμό, ζωτικές πτυχές της ζωής των εργαζομένων και των νέων, τις εργασιακές σχέσεις και

την ασφάλιση, την υγεία και την πρόνοια, την παιδεία, τη στεγαστική πολιτική. Αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την πολιτεία, το οποίο δεν εξαντλείται στα επιδόματα και τις χορηγίες, αλλά περιλαμβάνει επίσης την παραγωγή νομοθετικών προτάσεων και την προσέγγιση και αντιμετώπιση των κοινωνικών ομάδων και των αιτημάτων τους από μέρους της κυβέρνησης. Αυτό το εργαλείο της κυβέρνησης είναι η ασπίδα για τις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, δηλαδή τα παιδιά, τις πολύτεκνες και τις μονογονεϊκές οικογένειες, τους άνεργους, τους μετανάστες, τα άτομα με αναπηρίες. Το εργαλείο θα πρέπει να χρησιμοποιείται σωστά. Οι κοινωνικές παροχές πρέπει να δίνονται με προγραμματισμό, μελέτη, να συνοδεύονται με μηχανισμούς που θα ελέγχουν ότι καταλήγουν στον προορισμό τους και να αξιολογείται συστηματικά η αποτελεσματικότητά τους στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Στη δική μας αντίληψη η κοινωνική πολιτική είναι υποχρέωση του κράτους κι όχι επιλογή του. Αποτελεί πρώτα από όλα ασπίδα προστασίας απέναντι στις οικονομικές ανισότητες και στους νόμους της ελεύθερης αγοράς. Αποτελεί ακόμα ασπίδα προστασίας απέναντι σε φαινόμενα γραφειοκρατίας, διακρίσεων και ρατσιστικών συμπεριφορών που επιδεινώνουν την ήδη δυσχερή θέση αυτών των συμπολιτών μας. Για εμάς, το λαϊκό κίνημα της αριστεράς στην Κύπρο, που είναι φτιαγμένο και ταγμένο, για να υπηρετεί τους εργαζόμενους και το λαό, που λογοδοτεί στον κόσμο της δουλειάς και σε όσους χτυπούν οι ανισότητες, η κοινωνική πολιτική είναι στο επίκεντρο της δράσης μας.

Η φιλοσοφία και το πνεύμα του προϋπολογισμού που κατέθεσε η κυβέρνηση μας βρίσκει σύμφωνους, γιατί κινείται με σωστό τρόπο, προς τη σωστή κατεύθυνση. Τα €3,3 δις που προβλέπει για το κοινωνικό κράτος, τις κοινωνικές παροχές, για τη στεγαστική πολιτική, για τον αθλητισμό, τον πολιτισμό, την υγεία, την παιδεία, καθώς και τα εκατομμύρια που προορίζονται για τους λήπτες δημοσίων βοηθημάτων, τους εγκλωβισμένους, τους αγρότες και άλλες κοινωνικές ομάδες αποτελούν μια ισχυρή ώθηση της κοινωνίας και της οικονομίας της Κύπρου προς τα μπρος.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Κουκουμά, με συγχωρείτε.

Κύριοι συνάδελφοι, θα σας παρακαλέσω να σεβαστούμε τους ομιλητές. Μιλάτε και τελικά δεν ακούγεται η συνάδελφος και νομίζω ότι είναι άδικο.

Έχετε το λόγο, κυρία Κουκουμά.

ΣΚ. ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Οι στόχοι για ένα δυνατό και βιώσιμο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για βελτίωση της κοινωνικής προστασίας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο εκσυγχρονισμός των επιδομάτων και των πολιτικών κοινωνικής πρόνοιας, η διεύρυνση των υποστηρικτικών υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, η στήριξη της οικογένειας και των παιδιών και η ενίσχυση των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης αποτελούν τους βασικούς άξονες του προϋπολογισμού του 2009, τόσο στο αναπτυξιακό του μέρος όσο και στο μέρος των τακτικών του δαπανών.

Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους. Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το 2009 ανέρχεται σε €791,7 εκατομ. σε σύγκριση με €682,6 εκατομ. που ήταν το 2008. Οι τακτικές δαπάνες σημειώνουν αύξηση 18% περίπου, φθάνοντας τα €772,4 εκατομ., σε σύγκριση με €654,7 εκατομ. τον προηγούμενο χρόνο. Κατά το 2009 παρατηρείται αύξηση κατά 15% και στις

αναπτυξιακές δαπάνες, εξαιρουμένων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, φθάνοντας στα €18,3 εκατομ., σε σύγκριση με €15,9 εκατομ. που ήταν τον προηγούμενο χρόνο.

Χαιρετίζουμε την ολοκλήρωση του διαλόγου για τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην επιτροπή Εργασίας. Η περαιτέρω καθυστέρηση στην ψήφισή του δε βοηθά κανέναν. Τουναντίον, θα δημιουργήσει προβλήματα στο σχεδιασμό της εφαρμογής του.

Σε σχέση με θέματα γενικότερης κοινωνικής προστασίας κατά το 2008 λειτούργησε το Δευτεροβάθμιο Ιατρικό Συμβούλιο, ανανεώθηκε και διευρύνθηκε ο κατάλογος γιατρών που απαρτίζουν τα ιατρικά συμβούλια, επεκτάθηκε η καταβολή του επιδόματος μητρότητας για τις θετές μητέρες από τις δεκατέσσερις εβδομάδες στις δεκαέξι, ενώ μέσα στο 2009 προωθούνται η ολοκλήρωση του διαλόγου αναφορικά με τη σύνταξη χηρείας, η επίλυση των προβλημάτων που δημιουργούνται με την άδεια και το επίδομα μητρότητας στην περίπτωση πρόωρου τοκετού, η πληρωμή συντάξεων κοινωνικών ασφαλίσεων με τραπεζικά εμβάσματα σε δικαιούχους που μένουν στο εξωτερικό και η επανεξέταση των διαδικασιών και των πρακτικών που ακολουθούνται αναφορικά με τη σύνταξη ανικανότητας.

Στα θέματα ισότητας στη μεταχείριση και απασχόληση ανδρών και γυναικών έγιναν σημαντικά νομοθετικά, θεσμικά και διοικητικά βήματα, καθώς και η εφαρμογή ολοκληρωμένου επιχειρησιακού προγράμματος, συγχρηματοδοτούμενου από ευρωπαϊκά κονδύλια, για εξάλειψη του χάσματος αμοιβών στην εργασία μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Με ιδιαίτερη ευαισθησία πρέπει να αντιμετωπισθεί η λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και θα πρέπει να μελετηθούν τρόποι αναβάθμισης του ρόλου που διαδραματίζει. Επίσης, στην παρούσα φάση εξελίξεων στο Κυπριακό θα πρέπει ο Εθνικός Μηχανισμός να αναλάβει το σχεδιασμό δράσεων εφαρμογής του ψηφίσματος 1325 των Ηνωμένων Εθνών, που αφορά τη συμμετοχή της γυναίκας στην επίλυση συγκρούσεων και στην εδραίωση της ειρήνης και ασφάλειας. Θα πρέπει επίσης πιο συγκροτημένα να επιδιωχθεί η υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από ευρωπαϊκά ταμεία. Δημοσιεύματα στον τύπο αναφέρονται με υπονοούμενα σε ευρωπαϊκά προγράμματα που ανέλαβε ο Εθνικός Μηχανισμός. Αναμένουμε τη συζήτηση της έκθεσης της Γενικής Ελέγκτριας στη Βουλή, προκειμένου να ενημερωθούμε για την όλη κατάσταση.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνταξιούχοι αποτελούν τη μεγαλύτερη κοινωνική ομάδα σε κίνδυνο φτώχειας, με ποσοστό 52%, επιβάλλεται να μελετηθεί εξειδικευμένα η ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας ζωής αυτής της γενιάς, με τον ιδρώτα και το μόχθο της οποίας οικοδομήθηκε η σημερινή Κύπρος. Με την ανάληψη της διακυβέρνησης από το Δημήτρη Χριστόφια αυξήθηκαν οι συντάξεις κατά 6,78% στο βασικό μέρος και κατά 5,37% στο συμπληρωματικό μέρος. Παραχωρήθηκε πασχαλινό επίδομα σε 112 433 συνταξιούχους και περιλήφθηκε κονδύλι στον προϋπολογισμό του 2009 με στόχο τη θεσμοθέτηση του επιδόματος αυτού. Συστάθηκε, με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, επιτροπή για μελέτη του θέματος των χαμηλών συντάξεων, ιδιαίτερα για εκείνη την ομάδα των συνταξιούχων που είναι άνω των 75 χρονών, και άρχισε επίσης η επεξεργασία εισηγήσεων για διεύρυνση των ωφελημάτων που απολαμβάνουν οι συνταξιούχοι από την κοινωνική κάρτα.

Ο ρόλος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στο σχεδιασμό αποτελεσματικών πολιτικών κοινωνικής προστασίας που να καταπολεμούν τη φτώχεια

και τον κοινωνικό αποκλεισμό είναι καθοριστικής σημασίας. Βασικό εργαλείο σε αυτή την προσπάθεια είναι το δημόσιο βοήθημα, που το 2008 αυξήθηκε κατά 12%, ενώ τερματίστηκε η αποκοπή του από τους εγκλωβισμένους, όταν συνταξιοδοτούνται, και αναθεωρήθηκαν τα ποσά που δίνονται στους ηλικιωμένους για ειδικές ανάγκες. Στόχος του 2009 για το δημόσιο βοήθημα είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας, έτσι που να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κάθε ομάδας, αλλά και η επέκταση των κινήτρων για ένταξη των ληπτών στην απασχόληση όχι για οικονομικούς λόγους αλλά για τη δική τους ψυχική υγεία και ευεξία.

Σημαντικό εργαλείο στη χάραξη κοινωνικής πολιτικής θα αποτελέσει το Συμβουλευτικό Σώμα Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής, που αναμένεται μια γενικότερη ενημέρωση για τους όρους εντολής και τη δράση του.

Παράλληλα, θα πρέπει να πάψει να αποτελεί είδηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης και να επιλυθούν οριστικά και πλήρως τα ζητήματα που αφορούν το ίδρυμα "Νέα Ελεούσα" και ενδεχομένως και άλλα ιδρύματα. Στοχευμένα θα πρέπει να προωθηθεί η αναβάθμιση των υπηρεσιών ιδρυματικής φροντίδας και διημερεύουσας φροντίδας ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και να διασφαλιστεί η παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στα κρατικά ιδρύματα.

Ταυτόχρονα, με βάση την εμπειρία της ανάληψης από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης προγραμμάτων που καλύπτονται από το Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών, θα πρέπει να εκπονηθεί πλαίσιο συνεργασίας με την τοπική αυτοδιοίκηση ως ουσιαστικό φορέα επαφής με τον πολίτη.

Όσον αφορά τη μελέτη για αξιολόγηση του προγράμματος για τη βία στην οικογένεια, πρέπει να γίνουν πολλά ακόμη και προς διάφορες κατευθύνσεις. Πρώτα και κύρια, στην εκπαίδευση, αλλά και στους τομείς της υγείας και της δικαιοσύνης.

Ένα πάγιο αίτημα πολλών φορέων ήταν η ένταξη κοινωνικών λειτουργών στη λειτουργία των σχολικών κοινοτήτων, που η προώθησή του σε πιλοτική εφαρμογή θα συμβάλει καταλυτικά στην επίλυση πολλών προβλημάτων.

Ταυτόχρονα, αναμένουμε ότι θα ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατό η τρίτη περιοδική έκθεση της Κύπρου για τα δικαιώματα του παιδιού προς τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και θα ληφθούν μέτρα για περαιτέρω στήριξη του θεσμού του Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Θεωρούμε ότι η δημιουργία φορέα δημογραφικής πολιτικής για αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας, η δημιουργία δύο εξειδικευμένων τοπικών γραφείων για θέματα οικογένειας και παιδιού, η μελέτη για το θεσμό της ανάδοχης οικογένειας, ο εκσυγχρονισμός του νόμου για τις υιοθεσίες και του περί Παίδων Νόμου, η πρόσφατη απόφαση για επέκταση της δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στις τρίτεκνες οικογένειες, ενώ προωθείται η έκπτωση στην τιμολόγηση του ηλεκτρικού ρεύματος κατά 20%, και η ικανοποίηση του αιτήματος για μείωση στο 50% των διδάκτρων για τα δημόσια νηπιαγωγεία θα συμβάλουν σημαντικά και ουσιαστικά στην περαιτέρω κατοχύρωση των δικαιωμάτων των παιδιών, αλλά και των θεσμών εκείνων που θα προωθούν και θα διασφαλίζουν τα δικαιώματα αυτά.

Η μέριμνα για τα άτομα με αναπηρίες έχει αναχθεί σε προτεραιότητα για τη σημερινή κυβέρνηση. Στη δική μας αντίληψη η διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτών των συμπολιτών μας αποτελεί υποχρέωση του κράτους και δεν πρέπει να περιορίζεται σε ατομικό πρόβλημα των ιδίων των ανθρώπων. Πέραν της έμπρακτης στήριξης των ατόμων με αναπηρίες, η πολιτεία έχει υποχρέωση να λύσει οριστικά τα προβλήματα γραφειοκρατίας κι έλλειψης συντονισμού μεταξύ των κυβερνητικών

υπηρεσιών και να προωθήσει μέσα σε όλη την κοινωνία και κυρίως στη νεολαία μας κουλτούρα σεβασμού, ισότιμης μεταχείρισης και καταπολέμησης των διακρίσεων σε βάρος των ατόμων με αναπηρίες. Με το νέο χρόνο εγκαθιδρύεται μια νέα διοικητική δομή στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες. Πιστεύουμε ότι το νέο τμήμα θα δώσει μια καινούρια ώθηση στις πολιτικές, δράσεις και στα θέματα των αναπήρων με σημαντικότερες την υλοποίηση της δέσμευσης για εφαρμογή της ποσόστωσης υπέρ των αναπήρων στις προσλήψεις στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, αλλά και την καινοτομία της συμμετοχής του αναπηρικού κινήματος, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων, στη διαμόρφωση και στην επεξεργασία των πολιτικών του κράτους.

Σε σχέση με τις υπηρεσίες για τους πολίτες, ιδιαίτερα τους λιγότερο προνομιούχους, προωθείται ο εκσυγχρονισμός και η αναδόμηση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, η δημιουργία δώδεκα τοπικών γραφείων ευημερίας, η απλοποίηση διαδικασιών στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, η αποκέντρωση υπηρεσιών του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο σχεδιασμός ολοκληρωμένης εκστρατείας ενημέρωσης των εργαζομένων.

Ανάμεσα στις διακηρυγμένες θέσεις της κυβέρνησης είναι και ο εκσυγχρονισμός της στεγαστικής πολιτικής, που αφορά το σύνολο του πληθυσμού. Η απόκτηση ιδιόκτητης στέγης αποτελεί παραδοσιακά μια ουσιαστική παράμετρο της λειτουργίας της οικογένειας στην Κύπρο. Γι' αυτό και η προεκλογική εξαγγελία του Προέδρου της Δημοκρατίας, που πολλοί ίσως θεωρούσαν αδύνατο να πραγματοποιηθεί, εφαρμόζεται για τον προσφυγικό κόσμο από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων του Προέδρου της Δημοκρατίας, γιατί οι πρόσφυγες έχουν ανασάνει, κύριε Σαμπών -που δεν είσαι παρών- με την προσφυγική πολιτική της κυβέρνησης Χριστόφια.

Στους προϋπολογισμούς του 2009 παρουσιάζεται αύξηση στις παροχές στέγασης από €529 εκατομ., που ήταν το 2008, στα €628 εκατομ., με μια διαφορά σχεδόν €100 εκατομ. Ταυτόχρονα, έχουν αυξηθεί δραστικά τα εισοδηματικά κριτήρια των δικαιούχων οικογενειών στα διάφορα στεγαστικά σχέδια. Το βιβλιαράκι που έχει εκδώσει το Υπουργείο Εσωτερικών, όσο και αν κάποιος θέλησαν να το παρουσιάσουν ως διαφημιστικό, αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την ενημέρωση των πολιτών για τα διάφορα κρατικά στεγαστικά σχέδια. Εμείς καλούμε τον κόσμο να φροντίσει να το εξασφαλίσει και να πληροφορηθεί τις σημαντικές καινοτομίες και τα θεαματικά βήματα που έχουν γίνει.

Όσον αφορά τη μεταφορά κυβερνητικών υπηρεσιών στην ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου, αναφέρω ότι έχει ήδη ληφθεί απόφαση για μεταφορά και σύσταση ξεχωριστών γραφείων όπως του Φόρου Εισοδήματος, της Υπηρεσίας ΦΠΑ, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, της Επαρχιακής Διοίκησης Αμμοχώστου και του Γραφείου Εξυπηρέτησης του Πολίτη.

Δεν έχει σημασία, βέβαια, να σας απαριθμήσω ξανά έργα που περιλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς για την ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, αφού τα έχουν αναφέρει άλλοι συνάδελφοι. Έχω την εντύπωση όμως ότι δεν έχετε καν ανοίξει τους τόμους με τους προϋπολογισμούς. Δεν εξηγείται διαφορετικά η τόσο μηδενιστική πολιτική. Όχι ότι εμείς θεωρούμε ότι έγιναν όλα, αλλά, όταν ακούω τους συναδέλφους του ΔΗΣΥ να μιλούν τόσο μηδενιστικά, είμαι πεπεισμένη ότι αυτό έκαναν και γι' αυτό μιλούν με τόση άνεση και μηδενισμό για όλα.

Θα πρέπει ΔΗΣΥ και ΕΥΡΩΚΟ να απαντήσουν, όχι σε εμάς βέβαια αλλά στον

κυπριακό λαό, γιατί καταψήφισαν τα κονδύλια του συμπληρωματικού προϋπολογισμού που περιλαμβάνουν τη διαγραφή δανείων σχολικών εφοριών και μικροβιοτεχνών, την έναρξη ανέγερσης νέου θεάτρου, την επίσπευση έργων αθλητικής υποδομής, την αγορά ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών και άλλων κονδυλίων για τα οποία είτε δεν είχε γίνει οποιαδήποτε πρόνοια είτε η πρόνοια που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2008 δεν ήταν επαρκής. Ειδικότερα, οι συναγερμικοί βουλευτές της επαρχίας Αμμοχώστου θα πρέπει να απαντήσουν στον προσφυγικό κόσμο γιατί καταψήφισαν το κονδύλι που διπλασίαζε και τριπλασίαζε κάποιες από τις χορηγίες για τη στέγαση των προσφύγων.

Αν υπάρχει ανάγκη να εκτονωθεί ο αντιπολιτευτικός και αντιακελικός οίστρος ορισμένων, τούτο δε σημαίνει ότι θα πρέπει να εφευρίσκονται θέματα, εκεί που δεν υπάρχουν, ή να χάνεται το δάσος για το δέντρο! Αν πάλι υπάρχουν κάποιοι που έχουν διαφωνίες για την προοδευτική κατεύθυνση στην εσωτερική διακυβέρνηση της Κύπρου κι επιμένουν στις συνταγές των ιδιωτικοποιήσεων, της λιτότητας και της ανατροπής των εργασιακών σχέσεων, καλό είναι να ρίξουν μια ματιά στο τι γίνεται στην υπόλοιπη Ευρώπη και όπου αλλού ακολουθείται τέτοια πορεία. Η νεοφιλελεύθερη διαχείριση χρεοκοπεί και όλο το σύστημα βρίσκεται σε κρίση, αφήνοντας πίσω του ανεργία, δραματικές ανισότητες, φτώχεια κι ανέχεια. Η σημερινή κυβέρνηση στην Κύπρο, που έχει το λαϊκό κίνημα της Κύπρου και το ΑΚΕΛ στην πρωτοπορία της, έχει διακριτή θετική διαφορά από τις υπόλοιπες κυβερνήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα στηρίξουμε, λοιπόν, τον προϋπολογισμό που κατέθεσε η κυβέρνηση, γιατί αποτελεί το θεμέλιο λίθο στον οποίο θα αναπτυχθούν οι δεσμεύσεις και οι πολιτικές της για όλες τις ευάλωτες ομάδες της κοινωνίας μας, πολιτικές ρεαλιστικές και προοδευτικές, που συνθέτουν τη δική μας πρόταση για μια πιο δίκαιη και ανθρώπινη κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τη συνάδελφο Κουκουμά.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Φειδίας Σαρίκας.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα, θα ήθελα να εκφράσω εκ μέρους της ΕΔΕΚ τα θερμά μας συλλυπητήρια στην οικογένεια του τέως Προέδρου Τάσσου Παπαδόπουλου, ο οποίος στα πενήντα χρόνια της παρουσίας του στην πολιτική ζωή της Κύπρου πρωτοστάτησε στους αγώνες του κυπριακού λαού για δημοκρατία, ελευθερία και κοινωνική δικαιοσύνη.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι με βαρύ αίσθημα ευθύνης που τοποθετούμαι σήμερα στην ολομέλεια της Βουλής για τον κρατικό προϋπολογισμό. Πρόκειται σίγουρα για μια στιγμή συλλογικού προβληματισμού, πολιτικής ωριμότητας και ατομικής υπευθυνότητας. Από τη μια, ο προτεινόμενος προϋπολογισμός αντικατοπτρίζει το όραμα της νέας κυβέρνησης για την ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνικής ευημερίας και, από την άλλη, δίνει τη δυνατότητα στα κόμματα, σε εμάς, τους εκπροσώπους του λαού, να

εκφράσουμε από το βήμα της Βουλής τις απόψεις και τις προτάσεις μας, στο πλαίσιο ενός δημοκρατικού διαλόγου για την οικονομία και τις πολιτικές που αναδεικνύονται μέσα από τις πρόνοιες του προϋπολογισμού, με στόχο την ανάπτυξη του τόπου και την ευημερία του πολίτη.

Η φετινή συζήτηση είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς είναι ο πρώτος προϋπολογισμός που παρουσιάζει η νέα κυβέρνηση, γεγονός που μας δίνει την ευκαιρία να ενημερωθούμε αφενός και να σχολιάσουμε αφετέρου τις κυβερνητικές πολιτικές στους διάφορους τομείς. Είναι επίσης σημαντικό ότι η συζήτηση του φετινού προϋπολογισμού γίνεται σε μια περίοδο δύσκολη για την οικονομία λόγω της παγκόσμιας ύφεσης και των προδιαγραφόμενων επιπτώσεων και στη δική μας χώρα, επιπτώσεις που ίσως διαφανούν, και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό, εντός του 2009 και, ως εκ τούτου, αφορούν τον προτεινόμενο προϋπολογισμό. Ένας βασικός προβληματισμός που τίθεται εξαρχής αφορά τις δυνατότητες που θα υπάρχουν, ώστε οι φιλόδοξες πρόνοιες του φετινού προϋπολογισμού να μπορέσουν να υλοποιηθούν υπό δυσμενείς συνθήκες για την οικονομία μας.

Σε γενικό πλαίσιο, η ΕΔΕΚ αισθάνεται ικανοποιημένη από την πορεία της οικονομίας μας μέχρι σήμερα και συγχαίρει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους υπουργούς του, ιδιαίτερα τον Υπουργό Οικονομικών, για το έργο που επιτελούν στην προσπάθεια του κράτους για δημοσιονομικό νοικοκύρεμα και υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος, που στοχεύει στην περαιτέρω διεύρυνση του κοινωνικού χαρακτήρα του κράτους, στη συνέχιση της αναπτυξιακής πορείας και στη βελτίωση της ευημερίας ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Στηρίζουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνησή του σε αυτή την προσπάθεια και είμαστε σίγουροι ότι όχι μόνο θα συνεχιστεί η πετυχημένη οικονομική πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης, αλλά θα αποδώσει και περισσότερους καρπούς. Εγγύηση αποτελούν οι πρόνοιες του κυβερνητικού προγράμματος και του πρώτου προϋπολογισμού που παρουσιάζει αυτή η κυβέρνηση με ξεκάθαρο αναπτυξιακό χαρακτήρα και κοινωνική ευαισθησία που βασίζεται σε δύο πυλώνες, ανάπτυξη και κοινωνική δικαιοσύνη.

Χαιρετίζουμε τη συμπερίληψη στο φετινό προϋπολογισμό σημαντικών αυξήσεων στους τομείς της στέγασης, της κοινωνικής πρόνοιας, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των αναπτυξιακών έργων.

Κύριε Πρόεδρε,

Στο πλαίσιο της σύντομης παρέμβασής μου, θα ήθελα να επικεντρωθώ κυρίως στα θέματα που έχουν σχέση με την τοπική αυτοδιοίκηση και την αποκέντρωση, την ανάπτυξη και τη γεωργία.

Ως σοσιαλιστικό κόμμα και κατά συνέπεια ως κατεξοχήν αυτοδιοικητικό κόμμα, η ΕΔΕΚ θέτει στο επίκεντρο της πολιτικής της τον ίδιο τον πολίτη, την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης και την πραγματική αποκέντρωση. Για την επίτευξη αυτού του στόχου χρειάζεται μια θεμελιακή μεταρρύθμιση στη βάση του τρίπτυχου "αποκέντρωση-διοικητική αυτοτέλεια-οικονομική αυτοδυναμία".

Πιστεύουμε ότι ήρθε η ώρα για τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου πλαισίου, με κύριο στόχο την ανακατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικού κράτους και τοπικής αυτοδιοίκησης στη βάση των ευρωπαϊκών αρχών της εγγύτητας, της επικουρικότητας και του εταιρισμού. Τομείς όπως η παιδεία, η κοινωνική πολιτική, η προστασία του περιβάλλοντος, η βελτίωση της ποιότητας ζωής, ο πολιτισμός, ο τουρισμός, η περιφερειακή ανάπτυξη και πολλά άλλα θα μπορούσαν να ενταχθούν

στις στοχευμένες δράσεις των τοπικών αρχών.

Είναι σημαντική επίσης η υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης δέσμης δράσεων και πρωτοβουλιών για την αναβάθμιση των τοπικών αρχών και την προσαρμογή τους στα νέα δεδομένα προς όφελος του πολίτη και του κοινωνικού συνόλου. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να αφορούν την ποιότητα ζωής των πολιτών, την αναβάθμιση του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος, την καθαριότητα, τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών και την εξυπηρέτηση του πολίτη. Άλλωστε, την πολιτική αυτή, τη στροφή δηλαδή προς τις έγνοιες και τις ανησυχίες, τις απόψεις και τους προβληματισμούς του απλού πολίτη, ακολουθεί εδώ και χρόνια η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στη νέα εποχή που διανύουμε θα πρέπει επίσης να γίνουν σημαντικές μεταρρυθμίσεις, με βασικό στόχο την αποκέντρωση των μηχανισμών λήψης αποφάσεων, ώστε αυτές να λαμβάνονται από τον ίδιο τον Ευρωπαίο πολίτη. Η αρχή της επικουρικότητας και η σημασία που αποδίδει η Ευρωπαϊκή Ένωση στη συμβολή και τη συμμετοχή του πολίτη στη χάραξη πολιτικής και στη θέσπιση νομοθεσιών έχουν αναβαθμίσει τη θέση του κάθε πολίτη, ο οποίος αποκτά πλέον το συναίσθημα ότι και ο ίδιος διαδραματίζει ή μπορεί να διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο στα δρώμενα σε τοπικό επίπεδο.

Με αυτό το πνεύμα χαιρετίζουμε την απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών για έναρξη διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους στον τομέα την τοπικής αυτοδιοίκησης, έτσι ώστε να δημιουργήσουμε το πλαίσιο που θα θέσει τον ευαίσθητο αυτό χώρο στην τροχιά της νέας εποχής, μιας εποχής που θα χαρακτηρίζεται από τον αναβαθμισμένο ρόλο των τοπικών αρχών και θα εδράζεται στα δικαιώματα του πολίτη. Εμείς θα στηρίξουμε αυτή την πρωτοβουλία, προκειμένου να έχουμε σύντομα τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης για συμπερίληψη στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό σημαντικών αυξήσεων, ύψους €20 εκατομ. περίπου, στα κονδύλια για την κρατική χορηγία για τους δήμους και τις κοινότητες, η οποία ανέρχεται συνολικά στα €75 εκατομ., και την υλοποίηση σημαντικών έργων τοπικής σημασίας και ελπίζουμε στη σταδιακή ολοκλήρωση των μεγάλων αυτών στόχων στήριξης των τοπικών αρχών.

Παρ' όλ' αυτά, εμείς, ως ΕΔΕΚ, προτείνουμε:

- τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις τοπικές αρχές με τη θέσπιση μιας ενιαίας νομοθεσίας που να καλύπτει τους δήμους και τις κοινότητες,
- την παραχώρηση νέων εξουσιών και αρμοδιοτήτων στις τοπικές αρχές,
- την αύξηση της κρατικής χορηγίας και την οικονομική αυτοτέλεια των τοπικών αρχών,
- τη συμπλεγματοποίηση των υπηρεσιών δήμων και κοινοτήτων,
- την εισαγωγή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,
- την εισαγωγή του δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης.

Κύριε Πρόεδρε,

Τα θέματα της ανάπτυξης ανήκουν σε έναν τομέα που δεν επιτρέπει εφησυχασμό ούτε συγχωρεί την αδιαφορία. Μετά την τουρκική εισβολή, η ανάπτυξη στην Κύπρο έχει πάρει μια άναρχη πορεία με σοβαρές αντιθέσεις και ποικιλόμορφα

προβλήματα στα αστικά κέντρα και την περιφέρεια σε ολόκληρη την Κύπρο. Το φαινόμενο αυτό δημιούργησε τάσεις εγκατάλειψης των αγροτικών περιοχών από τους κατοίκους τους, προκαλώντας σοβαρά προβλήματα και σημαντικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον και στις προοπτικές ανάπτυξης, ενώ επέφερε υπερσυγκέντρωση πληθυσμού στις πόλεις, οι οποίες δεν ήταν σε θέση, λόγω έλλειψης της απαραίτητης υποδομής, να δεχθούν το μεγάλο αριθμό των κατοίκων της υπαίθρου.

Η ΕΔΕΚ πιστεύει ότι επιβάλλεται η εκπόνηση ενός γενικού χωροταξικού σχεδίου, σε συνδυασμό με την εκπόνηση περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης, ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπιστούν τα χωροταξικά προβλήματα. Η πολεοδομική πολιτική, εκτός από την ανάπτυξη των πόλεων, πρέπει να στοχεύει και στην επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι αστικές περιοχές, στον προγραμματισμό της επέκτασης των οικιστικών περιοχών, αλλά και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της υπαίθρου.

Είναι ενθαρρυντικό ότι τα τελευταία χρόνια έχουν ληφθεί, στο πλαίσιο του πολεοδομικού σχεδιασμού, σημαντικές αποφάσεις για βελτίωση των διαδικασιών και της διαφάνειας σε ζητήματα εκπόνησης και τροποποίησης των τοπικών σχεδίων με την εισαγωγή της δημόσιας ακρόασης και της εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον. Είναι επίσης σημαντική η απλοποίηση των διαδικασιών άσκησης πολεοδομικού ελέγχου, η απλοποίηση της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων για πολεοδομικές άδειες, η αποκέντρωση του πολεοδομικού ελέγχου και η ετοιμασία ρυθμιστικών σχεδίων για διάφορες κοινότητες.

Θεωρούμε ακόμη θετικό ότι μέσα από τους προτεινόμενους προϋπολογισμούς διαμορφώνεται το όραμα της νέας κυβέρνησης για την προώθηση σημαντικών έργων υποδομής στις πόλεις και στην ύπαιθρο, ενώ αναδεικνύεται η αποφασιστικότητά της να προχωρήσει στη βελτίωση των στεγαστικών σχεδίων για τις οικογένειες των προσφύγων, των πολυτέκνων, των χαμηλά αμειβομένων και των κατοίκων της υπαίθρου με την ουσιαστική αύξηση των κονδυλίων κατά €30 εκατομ.

Επιπρόσθετα, σημαντικοί είναι οι στόχοι για την άνετη και ασφαλή διακίνηση των πολιτών μέσω σύγχρονων έργων υποδομής στα δίκτυα αστικών, υπεραστικών και αγροτικών δρόμων, καθώς και για τη βελτίωση της ασφάλειας στις οδικές μεταφορές. Θεωρούμε επίσης πολύ σημαντική την απόφαση -και συγχαίρουμε τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων- για τη βελτίωση των δημόσιων μεταφορών με το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος το οποίο θα καλύψει τις αστικές και αγροτικές περιοχές.

Εξίσου σημαντικός είναι ακόμη ο στόχος για αναβάθμιση του δικτύου των αυτοκινητοδρόμων για την εξυπηρέτηση και τη σύνδεση των αστικών κέντρων με τις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, καθώς και η πρόθεση για συντήρηση του υφισταμένου οδικού δικτύου και προστασία και βελτίωση των παραλιών μας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στην ΕΔΕΚ έχουμε την πεποίθηση ότι ο τομέας που αντιμετωπίζει ουσιαστικά προβλήματα είναι αυτός της γεωργοκτηνοτροφίας. Η κυπριακή ύπαιθρος αποτελεί μια αξιόλογη πολιτιστική ενότητα, ένα βασικό χαρακτηριστικό της ταυτότητας και της φυσιογνωμίας της πατρίδας μας. Ας μην ξεχνάμε ότι οι αγρότες μας είναι οι στυλοβάτες της οικονομίας και της κοινωνίας. Το κόμμα μας αναγνωρίζει και εκτιμά το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει τόσο η ύπαιθρος όσο και η αγροτική τάξη στη διασφάλιση του γνήσιου χαρακτηριστικού γνωρίσματος του κυπριακού τοπίου, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα. Ωστόσο, η παγκόσμια απελευθέρωση των αγορών, ο τερματισμός των προστατευτικών μέτρων και των επιδοτήσεων, μετά την ένταξη στην

Ευρωπαϊκή Ένωση, οι επιπτώσεις από τη συνεχιζόμενη ανομβρία και τις διάφορες θεομηνίες, τα προβλήματα που δημιούργησαν στην κτηνοτροφία οι εμφανισθείσες ασθένειες, τρομώδης νόσος, αφθώδης πυρετός, οδήγησαν τους γεωργοκτηνοτρόφους μας σε δεινή οικονομική θέση. Θεωρούμε, λοιπόν, ως απόλυτα αναγκαία την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πρότασης στήριξης της αγροτικής μας τάξης που θα αποκαθιστά τη σημερινή άνιση οικονομική της μεταχείριση και θα οδηγήσει στην οικονομική και κοινωνική χειραφέτηση, μέσα από τη διασφάλιση αξιοπρεπούς εισοδήματος και τη δημιουργία προοπτικών επαγγελματικής επάρκειας.

Η προηγούμενη κυβέρνηση εφάρμοσε μια πολιτική που στόχευε στην ενίσχυση και τη στήριξη του αγρότη, ενώ ταυτόχρονα προώθησε την ποιοτική αναβάθμιση της παραγωγής και τη διασφάλιση του σεβασμού στο περιβάλλον. Από τη νέα κυβέρνηση αναμένουμε ότι θα βελτιώσει και θα εκσυγχρονίσει το γεωργικό τομέα, θα εργαστεί μεθοδικά για την ανασυγκρότηση του κοινωνικού και οικονομικού ιστού των αγροτικών περιοχών, την αειφόρο διαχείριση και τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Η σημερινή κυβέρνηση καλείται να αξιοποιήσει σωστά τα προγράμματα της αγροτικής ανάπτυξης 2007-2013 με τη διάθεση €325.000.000. Σε συνεργασία με τους αγρότες και τις αγροτικές οργανώσεις, θα πρέπει να προσπαθήσει να δώσει μια νέα ελπίδα στους αγρότες και την ύπαιθρο. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η κυπριακή οικονομία, και ειδικότερα η αγροτική οικονομία, βρίσκεται σε μια μεταβατική περίοδο που οφείλεται στο νέο οικονομικό περιβάλλον που δημιουργήθηκε μετά την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέσσερα χρόνια μετά την ένταξη, η οικονομία προσαρμόζεται ακόμη στο νέο κανονιστικό πλαίσιο, ενώ λειτουργεί σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς. Η συνεχής φιλελευθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου και η επέκταση των συμφωνιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα πλαίσια της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, εντείνουν τις ανταγωνιστικές πιέσεις που δέχονται τα κυπριακά γεωργικά προϊόντα τόσο από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από τρίτες χώρες.

Με βάση τα πιο πάνω, είναι φανερό ότι η μακροπρόθεσμη πολιτική όσον αφορά τον τομέα της γεωργοκτηνοτροφίας, πέρα από τον εκσυγχρονισμό των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών προϊόντων του πρωτογενούς, αλλά και του δευτερογενούς τομέα, έχει ως βασικούς στόχους την αειφόρο ανάπτυξη, τη διατήρηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές. Για να πετύχουμε αυτά, χρειάζεται, κατά την άποψή μας, να ληφθούν αποφάσεις και να προωθηθούν μέτρα τα οποία θα ανακουφίσουν τη γεωργοκτηνοτροφία και τον αγροτικό πληθυσμό.

Χαιρετίζουμε την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για την οικονομική στήριξη των αγροτών μας που έχουν πληγεί από την ανομβρία, τη λήψη άμεσων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων μέτρων για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, την προσπάθεια που καταβάλλει για κήρυξη της Κύπρου σε ζώνη ελεύθερη από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς και τη λήψη γενικότερων μέτρων για στήριξη της υπαίθρου και του αγροτικού κόσμου.

Παρ' όλ' αυτά, εμείς, ως ΕΔΕΚ, προτείνουμε τα ακόλουθα:

- Υλοποίηση των προνοιών του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 για εκσυγχρονισμό των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ενίσχυση των νέων γεωργών, δημιουργία και εκσυγχρονισμό μονάδων μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων, στήριξη των αγροτών σε μειονεκτικές περιοχές.
- Στήριξη της βιοκαλλιέργειας με προγράμματα στρεμματικής ενίσχυσης και

κάλυψη δαπανών για προβολή και προώθηση προϊόντων.

- Εκπαίδευση και πληροφόρηση των γεωργών σε θέματα παραγωγής και εμπορίας.
- Αναβάθμιση του Ινστιτούτου Αγροτικών Ερευνών.
- Κατασκευή έργων υποδομής σε αγροτικές περιοχές.
- Αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος και καλλιέργεια υδατικής συνείδησης.
- Παραχώρηση κρατικών ενισχύσεων για προγράμματα που δεν καλύπτονται από το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.
- Ενθάρρυνση της σύστασης και λειτουργίας ομάδων παραγωγών.
- Προώθηση σχεδίων συνταξιοδότησης των αγροτών.
- Ενίσχυση των αγροτουριστικών δραστηριοτήτων.
- Θεσμοθέτηση επιδόματος ορεινών περιοχών και μαθητικού επιδόματος στις ορεινές κοινότητες για αναχαίτιση του δημογραφικού προβλήματος.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν ολοκληρώσω την ομιλία μου, θα ήθελα να αναφερθώ σε συντομία στα ευρύτερα προβλήματα της επαρχίας Πάφου. Όλοι γνωρίζουμε και αναγνωρίζουμε ότι η Πάφος τα τελευταία χρόνια είχε καταστεί ο σημαντικότερος τουριστικός προορισμός της Κύπρου, ενώ ταυτόχρονα γνώρισε μια πρωτοφανή οικοδομική ανάπτυξη, δύο δηλαδή τομείς που συνεισφέρουν σημαντικά στην οικονομία του τόπου μας. Δυστυχώς, λόγω της οικονομικής ύφεσης των τελευταίων μηνών, οι προοπτικές για το μέλλον δε φαίνονται ευνοϊκές. Είναι γι' αυτό που χρειάζεται να ληφθούν αποφάσεις για στήριξη των τομέων της τουριστικής και της ξενοδοχειακής βιομηχανίας και να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να προωθηθούν σημαντικά έργα υποδομής, που αναμφισβήτητα χρειάζεται η επαρχία μας, και να επιταχυνθεί η υλοποίησή τους, που σήμερα εξακολουθεί να προχωρεί με πολύ αργούς ρυθμούς. Τέτοια έργα είναι:

- η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς,
- η δημιουργία μαρίνας,
- τα πολεοδομικά έργα των τεσσάρων δήμων της επαρχίας,
- η κατασκευή των έργων πολιτιστικής υποδομής, όπως είναι το κλειστό Δημοτικό Θέατρο Πάφου,
- η κατασκευή του δρόμου αεροδρομίου Πάφου μέχρι την τουριστική περιοχή Πέγειας,
- η βελτίωση των παραλιών με την κατασκευή κυματοθραυστών,
- η δημιουργία νέου αλιευτικού καταφυγίου και η βελτίωση των υφιστάμενων,
- η δημιουργία σταθμού αφαλάτωσης και η κατασκευή των υδατικών έργων στις κοιλάδες Διαρίζου και Έζουσας,
- η δημιουργία πανεπιστημιακής σχολής στην Πάφο και
- η λήψη τελικών αποφάσεων για το Διαχειριστικό Σχέδιο του Ακάμα.

Ωστόσο, για να προωθηθεί αποτελεσματικά η απαραίτητη υποδομή, πιστεύουμε ότι επιβάλλεται πλέον αναθεώρηση και απλοποίηση των διαδικασιών για τη μελέτη και την υλοποίηση των έργων και καλύτερος συντονισμός, ούτως ώστε να μπορέσουν τα έργα αυτά να προχωρήσουν πιο ευέλικτα και εντός των χρονοδιαγραμμάτων που εξαγγέλλονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Η νέα κυβέρνηση παρουσιάζει στον προϋπολογισμό που βρίσκεται ενώπιόν μας το όραμά της για την ανάπτυξη του τόπου και την ευημερία του πολίτη. Σίγουρα, οι στόχοι που τίθενται είναι φιλόδοξοι και θα χρειαστεί από πλευράς της κυβέρνησης να γίνει μεγάλη προσπάθεια και σκληρή δουλειά, ώστε, με τη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων, να ξεπεραστούν οι όποιες αντικειμενικές δυσκολίες θα έχει να αντιμετωπίσει λόγω της οικονομικής ύφεσης και να πετύχει την υλοποίηση των στόχων που περιλαμβάνονται στο φετινό προϋπολογισμό.

Ως ΕΔΕΚ χαιρετίζουμε την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης για συνέχιση της πορείας ανάπτυξης και ευημερίας με τη συμπερίληψη στον προϋπολογισμό μεγάλων αναπτυξιακών έργων και σημαντικών κονδυλίων για τη στήριξη των ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού και την εφαρμογή μιας πιο δίκαιης κοινωνικής πολιτικής. Είμαστε σίγουροι ότι η Κύπρος και ο λαός μας μπορούν να ατενίζουν με αισιοδοξία το μέλλον στις δύσκολες εποχές που διανύουμε, στις απαιτητικές συνθήκες του νέου ευρωπαϊκού μας περιβάλλοντος, αλλά και στις αντικειμενικές δυσκολίες μιας ημικατεχόμενης πατρίδας.

Εύχομαι σε όλους καλές γιορτές και χρόνια πολλά!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Σαρίκα.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχει κατατεθεί και παρουσιάζεται ενώπιόν μας ο πρώτος προϋπολογισμός της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια. Το Δημοκρατικό Κόμμα, ενεργώντας με υπευθυνότητα και σοβαρότητα, όπως εξάλλου επιβάλλουν οι διεθνείς οικονομικές συνθήκες, έχει αποφασίσει να υπερψηφίσει αυτό τον προϋπολογισμό, έστω και αν σε επιμέρους ζητήματα καταγράφουμε διαφοροποιήσεις και διαφωνίες. Σε γενικές γραμμές μάς βρίσκει σύμφωνους η οικονομική κατεύθυνση του προϋπολογισμού του 2009, καθώς θεωρούμε πως αυτή συνιστά μία ακολουθία της οικονομικής πολιτικής της προηγούμενης κυβέρνησης του τόπου, την οποία το ΔΗΚΟ σε ένα πάρα πολύ μεγάλο βαθμό είχε συνδιαμορφώσει. Επί της ουσίας υποστηρίζουμε τον προϋπολογισμό του 2009, κυρίως επειδή αυτός εδράζεται σε τρεις βασικές αρχές, τη συνέχιση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, την περαιτέρω ανάπτυξη και την ενδυνάμωση του κοινωνικού κράτους.

Πολλά έχουν λεχθεί σ' αυτή την ολομέλεια για την παγκόσμια οικονομική κρίση και τις επιπτώσεις της στην κυπριακή οικονομία. Ο Υπουργός Οικονομικών σίγουρα έχει τη συμπάθειά μας, καθώς η παρούσα κυβέρνηση δεν ευθύνεται για την παγκόσμια οικονομική κρίση, αλλά, παρά ταύτα, ο ίδιος έχει βρεθεί σε μία αζήλευτη και δύσκολη θέση. Δεν είναι πρόθεσή μου να επαναλάβω τα όσα λέχθηκαν σε

προηγούμενες συζητήσεις γύρω απ' αυτό το θέμα. Όμως οφείλουμε να σημειώσουμε πως ακριβώς τώρα, και ενόψει της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, φαίνεται η ορθότητα της οικονομικής πολιτικής που ακολουθήθηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση για πέντε χρόνια. Ο σημερινός Υπουργός Οικονομικών μπορεί δικαιολογημένα να περηφανεύεται για τις φετινές αυξήσεις στις κοινωνικές παροχές και στα αναπτυξιακά έργα, γιατί ακριβώς δεν υιοθετήθηκαν και δεν ακολουθήθηκαν οι υποδείξεις του κόμματος που τον διόρισε σε αυτή τη θέση σε καίρια οικονομικά ζητήματα.

Πρώτον, η υιοθέτηση του ευρώ έσωσε την κυπριακή οικονομία. Ευτυχώς για όλους μας, αλλά κυρίως για τον Κύπριο φορολογούμενο, η προηγούμενη κυβέρνηση δεν εισάκουσε τις φωνές που ζητούσαν την αναβολή της αίτησής μας για ένταξη στην Ευρωζώνη. Ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών παραδέχθηκε ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής πως, αν δεν μπαίναμε στην Ευρωζώνη πέρσι, δε θα καταφέραμε να μπαίναμε φέτος με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα. Αν σήμερα δε βρισκόμασταν στην Ευρωζώνη, η κυπριακή λίρα θα δεχόταν τέτοιες αφόρητες πιέσεις, που ενδεχομένως να οδηγούσαν στην υποτίμησή της σε ποσοστό μέχρι και 40% της αξίας της. Όπως αντιλαμβάνεστε, σε τέτοια περίπτωση, τα χρήματα του Κύπριου φορολογούμενου θα δαπανούνταν για τη στήριξη της λίρας και ούτε οι κοινωνικές ούτε αναπτυξιακές παροχές θα μπορούσαν να αυξηθούν.

Δεύτερον, τελικά ο “κουμπάρας”, που κατηγορήθηκε προεκλογικά, έσωσε τον προϋπολογισμό του 2009. Ευτυχώς για όλους μας, αλλά κυρίως για τον Κύπριο φορολογούμενο, ο προηγούμενος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν εισάκουσε τις φωνές του λαϊκισμού και δεν εξανέμισε τα χρήματα του Κύπριου φορολογούμενου, για να ικανοποιήσει προεκλογικά αιτήματα, και σήμερα μπορούν αυτά τα χρήματα να διατεθούν σε μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας μας.

Τρίτον, η μείωση του δημόσιου χρέους αύξησε τη δανειστική δυνατότητα του κράτους. Η πολιτική της δραστικής μείωσης του δημόσιου χρέους, που ακολούθησε η προηγούμενη κυβέρνηση, έχει επιφέρει ένα διπλό όφελος. Έχει περιορίσει τα χρήματα που η Κυπριακή Δημοκρατία δαπανά ετήσια σε τόκους και άρα μπορεί να διαθέτει περισσότερα σε αναπτυξιακά και κοινωνικά έργα και η Κυπριακή Δημοκρατία είναι σήμερα σε θέση να προτείνει μέτρα ενθάρρυνσης του δανεισμού των τραπεζών, καθώς έχει στη διάθεσή της μεγάλη δανειστική φερεγγυότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως ανέφερα προηγουμένως, οι επιμέρους διαφωνίες του Δημοκρατικού Κόμματος σχετικά με τον προϋπολογισμό του 2009 δε μας επιβάλλουν την καταψήφισή του, όμως οφείλουμε να καταγράψουμε και κάποιες ανησυχητικές του παραμέτρους.

Το ΔΗΚΟ διαπιστώνει μια υπεραισιοδοξία γύρω από κάποιες προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών όσον αφορά τα δεδομένα πάνω στα οποία βασίστηκε ο προϋπολογισμός. Εμείς δε θεωρούμε ανάθεμα το ενδεχόμενο να επανεξεταστούν οι προβλέψεις πάνω στις οποίες βασίστηκε ο προϋπολογισμός του 2009. Αναγνωρίζουμε και κατανοούμε πως ο προϋπολογισμός έπρεπε να ετοιμαστεί με κάποια δεδομένα. Σίγουρα, κανένας μας δεν ανέμενε οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης να έχουν την έκταση που σήμερα λαμβάνουν και συνεπώς δε θεωρούμε πως έχει οποιαδήποτε πολιτική ευθύνη το Υπουργείο Οικονομικών. Ήδη το υπουργείο αναγκάστηκε να προβεί σε αναθεώρηση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας για το 2009. Όμως σημειώνεται και τονίζεται πως δεν είναι μόνο ο ρυθμός ανάπτυξης που βασίζεται πάνω σε αισιόδοξες προβλέψεις. Τα προβλεπόμενα έσοδα της κυβέρνησης

για το 2009 επίσης βασίζονται πάνω σε αισιόδοξες προβλέψεις. Και σ' αυτό το σημείο πρέπει να σημειώσουμε πως για πρώτη φορά εδώ και τέσσερα χρόνια υποβάλλεται στη Βουλή ένας προϋπολογισμός με τον οποίο η κυβέρνηση ξοδεύει περισσότερα απ' όσα εισπράττει, αφού τα προβλεπόμενα έσοδα του 2009 θα είναι λιγότερα από τα προβλεπόμενα έξοδά του. Και τονίζεται πως αυτός ο προϋπολογισμός καταρτίστηκε πριν από την οικονομική κρίση και πριν από την αναθεώρηση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας μας.

Ο προϋπολογισμός του 2009 βασίζεται, μεταξύ άλλων, και στις ακόλουθες αισιόδοξες προβλέψεις:

- Εντός του 2009 θα καταγραφεί μία αύξηση εσόδων του κράτους από τις ξένες επενδύσεις.
- Θα έχουμε αύξηση από τα έσοδα του τουρισμού.
- Θα έχουμε αύξηση από τα έσοδα του ΦΠΑ από καταναλωτικές πωλήσεις.

Είναι πλέον εφικτοί αυτοί οι στόχοι; Μακάρι να είναι! Όλοι όμως αντιλαμβανόμαστε τι θα γίνει, αν πέσει έξω το Υπουργείο Οικονομικών σε αυτές του τις προβλέψεις. Δύο μόνο τρόποι θα υπάρχουν, για να καλυφθούν τα κενά του προϋπολογισμού σε τέτοια περίπτωση, αύξηση φορολογίας ή αύξηση του δανεισμού. Ως ΔΗΚΟ τονίζουμε πως καμία από αυτές τις δύο λύσεις δεν είναι αποδεκτή για εμάς. Εμείς νιώθουμε την ανάγκη και το καθήκον να προειδοποιήσουμε για αυτούς τους κινδύνους, χωρίς να καταφεύγουμε σε ακατάσχετη κινδυνολογία.

Επιπλέον, όμως, πρέπει να σημειώσουμε και μία καθυστέρηση στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης. Το Δημοκρατικό Κόμμα εισηγήθηκε εδώ και καιρό τον καταρτισμό ενός στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης στο οποίο θα περιλαμβάνονταν και ένα πακέτο ενίσχυσης της οικονομίας μας. Ενώ χαιρετίζουμε τα μέτρα που ανακοινώθηκαν από την κυβέρνηση, πρέπει να παρατηρήσουμε πως επιδείχθηκε κάποια ολιγωρία στην ετοιμασία αυτών των μέτρων και τα ίδια τα μέτρα που εξαγγέλθηκαν, κατά την άποψή μας, ενώ είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, δε θεωρούμε πως είναι ικανοποιητικά, για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τα προβλήματα της οικονομίας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σίγουρα, και το επαναλαμβάνω, δεν ευθύνεται η παρούσα κυβέρνηση για την παγκόσμια οικονομική κρίση και τις συνέπειές της στην κυπριακή οικονομία. Δυστυχώς, δεν μπορεί να λεχθεί το ίδιο για τις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό. Ο Δημήτρης Χριστόφιας ζήτησε την υποστήριξη του Δημοκρατικού Κόμματος στις τελευταίες προεδρικές εκλογές και την έλαβε, με βάση συγκεκριμένες δεσμεύσεις που αφορούσαν το εθνικό μας θέμα. Οι πιο σημαντικές από αυτές τις δεσμεύσεις ήταν οι ακόλουθες:

- Το ΔΗΚΟ θα είχε έναν εποπτικό ρόλο στη διαχείριση του εθνικού μας προβλήματος.
- Θα συνεχιζόταν η προσπάθεια εφαρμογής της Συμφωνίας της 8^{ης} Ιουλίου, έτσι ώστε να ξεκινήσουν οι απευθείας διαπραγματεύσεις στο Κυπριακό πάνω σε μια σωστή βάση.
- Σε καμία περίπτωση δεν επρόκειτο να επανέλθει παρόμοιο σχέδιο με το Σχέδιο Ανάν ενώπιον του λαού.

Σήμερα οφείλω να εκφράσω την ανησυχία μου σε σχέση και με τις τρεις αυτές

δεσμεύσεις.

Όσον αφορά τον εποπτικό ρόλο του ΔΗΚΟ, σημειώνω με θλίψη πως κανένα στέλεχος του ΔΗΚΟ δεν έχει διοριστεί μέχρι σήμερα στις Ομάδες Εργασίας του Προέδρου της Δημοκρατίας. Κανένα στέλεχος του ΔΗΚΟ δε διορίστηκε στις Τεχνικές Επιτροπές. Κανένα στέλεχος του ΔΗΚΟ δε διορίστηκε στη διαπραγματευτική ομάδα του Προέδρου. Τονίζεται πως ο Υπουργός Εξωτερικών, όπως εξάλλου όλοι οι υπουργοί της κυβέρνησης, δεν έχει καμία ανάμειξη στις διαπραγματεύσεις· άλλος είναι ο δικός του ρόλος. Αντίθετα, έχουν διοριστεί άτομα που είναι πάρα πολύ γνωστά για τη σθεναρή υποστήριξή τους προς το Σχέδιο Ανάν. Δεν αμφισβητούμε τον πατριωτισμό ή την προσήλωση αυτών των συγκεκριμένων ατόμων σε αυτό που οι ίδιοι κρίνουν ως το εθνικό συμφέρον. Όμως εμείς ανησυχούμε για τα μηνύματα που απέστειλαν αυτοί οι διορισμοί προς την άλλη πλευρά σε σχέση με τις δικές μας κόκκινες γραμμές. Εμείς εδώ και καιρό ζητήσαμε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να συμπεριληφθεί κάποιο στέλεχος του ΔΗΚΟ ή τουλάχιστον ένα πρόσωπο κοινής αποδοχής στη διαπραγματευτική του ομάδα, όμως δυστυχώς μέχρι σήμερα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν έχει ανταποκριθεί σε αυτό μας το αίτημα.

Εμείς επιθυμούμε να στηρίξουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Επιθυμούμε να στηρίξουμε το διαπραγματευτή της ελληνοκυπριακής πλευράς. Επιθυμούμε την επιτυχή κατάληξη των διαπραγματεύσεων, όποιες διαφωνίες και αν παρουσιάσαμε στο παρελθόν, και θέλουμε να συμβάλουμε σ' αυτό το σκοπό, με όποιο τρόπο μπορούμε, αλλά εγείρονται για μας κάποια εύλογα ερωτήματα. Αν ο Πρόεδρος θεωρεί πως κανένα στέλεχος του ΔΗΚΟ δεν έχει να προσφέρει οτιδήποτε στην προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού, τότε πρέπει να μας εξηγήσει πώς μπορούμε να τον στηρίξουμε, όταν ο ίδιος εμφανώς δεν εμπιστεύεται τη δική μας κρίση. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας οφείλει να ξεκαθαρίσει όλα τα πιο πάνω ζητήματα, όχι σ' εμάς αλλά στους φίλους και υποστηρικτές του Δημοκρατικού Κόμματος, που τον ψήφισαν και τον εξέλεξαν στο ύπατο αξίωμα του κράτους.

Όσον αφορά τη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου, δυστυχώς η Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου, η συμφωνία που παραμέρισε τον κίνδυνο επαναφοράς του Σχεδίου Ανάν, έχει πλέον ενταφιαστεί και έχει αντικατασταθεί από την ατυχέστατη Συμφωνία της 23^{ης} Μαΐου. Αξίζει να σημειωθεί πως, όταν ο κ. Ταλάτ αποδέχθηκε τη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου δεν είχε ενημερώσει προηγουμένως την Τουρκία, γεγονός που οδήγησε στην επιδείνωση των σχέσεών τους. Έκτοτε η Τουρκία απαιτεί, πριν από κάθε δέσμευσή του στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, να λαμβάνει την προηγούμενη έγκρισή της, αλλά και, επίσης, έκτοτε η Τουρκία προσπάθησε διακαώς και με κάθε τρόπο να απεγκλωβιστεί απ' αυτή τη συμφωνία, πράγμα που τελικά επιτεύχθηκε με τη Συμφωνία της 23^{ης} Μαΐου.

Η Συμφωνία της 23^{ης} Μαΐου συνιστά τη μεγαλύτερη διπλωματική επιτυχία της Τουρκίας μετά από τη σύνταξη και κατάθεση του πρώτου Σχεδίου Ανάν από τα Ηνωμένα Έθνη. Για πρώτη φορά σε επίσημο έγγραφο, το οποίο έχει υπογράψει η δική μας πλευρά, καταγράφονται οι όροι “συνεταιρισμός” και “δύο κράτη”. Δεν είναι τυχαίο πως, αμέσως μετά από την υπογραφή αυτής της συμφωνίας, ξεκίνησαν οι πανηγυρισμοί στην Αγγλία, την Αμερική και την Τουρκία.

Το μέγεθος του λάθους της Συμφωνίας της 23^{ης} Μαΐου αποδεικνύεται ακριβώς από το γεγονός πως πλέον καταβάλλονται τεράστιες προσπάθειες από την πλευρά μας, για να απαλειφθούν οι αναφορές στους όρους “συνεταιρισμός” και “δύο κράτη” σε ψηφίσματα της ΟΥΝΦΙΚΥΠ και στα Συμπεράσματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τρέχουμε δηλαδή να διορθώσουμε αυτά που εμείς αποδεχτήκαμε. Και δεν έχει πλέον σημασία τι ερμηνεία εμείς δίνουμε σε αυτούς τους όρους· σημασία έχει πώς τους

αξιοποιεί η Τουρκία για τις δικές της επιδιώξεις.

Δυστυχώς, η Συμφωνία της 23^{ης} Μαΐου έχει επενεργήσει ως μπουμερανγκ για την πλευρά μας και έχει ανοίξει διάπλατα τις πόρτες μιας λύσεως τύπου συνομοσπονδίας για την τουρκική διπλωματία. Αυτή δυστυχώς έχει καταστεί πλέον η βάση λύσεως του Κυπριακού, όσο και αν δε θέλουν κάποιοι να το παραδεχτούν. Εμείς τότε προειδοποιήσαμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας γι' αυτό τον κίνδυνο. Αυτοί οι φόβοι μας επιβεβαιώθηκαν με τη δήλωση του κ. Ταλάτ, στις 3 Σεπτεμβρίου 2008, όταν εισήγαγε το Σχέδιο Ανάν από την πίσω πόρτα με την εναρκτήριά του δήλωση, όταν μίλησε για παρθενογένεση, για εγγυήσεις, για διατήρηση εξωτερικών ισορροπιών, ενώ απέφυγε οποιαδήποτε αναφορά σε λύση ομοσπονδίας και, αντίθετα, παρέπεμψε στην εγκαθίδρυση ενός νέου συνεταιρισμού με δύο κράτη με ισότιμο καθεστώς. Φάνηκε δηλαδή πώς, όπως ακριβώς προειδοποιούσε το ΔΗΚΟ, ξεκινήσαμε αυτές τις διαπραγματεύσεις χωρίς να έχει ξεκαθαρίσει η βάση τους και δυστυχώς απλά καταλήξαμε να ξαναδιαπραγματευόμαστε το Σχέδιο Ανάν και τις απαράδεκτες πρόνοιές του. Αυτή, κατά την άποψή μου, δεν είναι κινητικότητα προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά κινητικότητα προς την επαναφορά ενός νέου απαράδεκτου σχεδίου. Με μία διαφορά όμως, αυτή τη φορά εμείς οι ίδιοι πιστώσαμε τον κ. Ταλάτ με καλή θέληση. Εμείς οι ίδιοι πιστώσαμε τον κ. Ταλάτ με το ξεκαθάρισμα της βάσης των διαπραγματεύσεων, έτσι ώστε να μπορέσουν να ξεκινήσουν οι διαπραγματεύσεις. Συνεπώς, δεν μπορούμε στο μέλλον πλέον να του επιρρίψουμε οποιεσδήποτε ευθύνες για ένα πιθανό αδιέξοδο.

Η πιο σημαντική δέσμευση του Δημήτρη Χριστόφια έναντι του ΔΗΚΟ είναι η μη επαναφορά σχεδίου παρόμοιου με το Σχέδιο Ανάν. Είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που εμείς επιμέναμε πως δε θα έπρεπε ν' αρχίσουν απευθείας διαπραγματεύσεις, αν δεν ξεκαθαρίσει πρώτα η βάση τους, γιατί ακριβώς διαβλέπαμε τον κίνδυνο επαναδιαπραγμάτευσης των απαράδεκτων προνοιών εκείνου του σχεδίου. Δυστυχώς, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επέλεξε να μην εισακούσει τις εκκλήσεις μας και ξεκίνησε τις διαπραγματεύσεις χωρίς να ξεκαθαρίσει τη βάση τους. Και σήμερα αντιμετωπίζουμε δύο πιθανούς κινδύνους, να καταλήξουμε σε αδιέξοδο ή να καταλήξουμε σε μία λύση τύπου Ανάν.

Είναι γεγονός πως υπάρχει μία διαφωνία για το κατά πόσο έχουμε προβεί σε υπαναχωρήσεις μέχρι σήμερα. Άκουσα έναν ανάλογο ισχυρισμό σε ομιλίες ευπαιδευτων συναδέλφων τις προηγούμενες ημέρες κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού. Διαφωνούμε. Με όλο το σεβασμό, δεν είναι έτσι τα πράγματα! Υπαναχωρήσαμε σε πάρα πολλά ζητήματα, και σε ό,τι αφορά τη μη σύσταση ομάδας εργασίας για τους εποίκους και για την εκ περιτροπής προεδρία και για τη μία κυριαρχία και σ' ό,τι αφορά τη Λήδρας και το Λιμνίτη και σ' ό,τι αφορά τις έρευνες για το πετρέλαιο, αλλά και την ίδια την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Ας συμφωνήσουμε ότι διαφωνούμε. Το ερώτημα -επειδή δυστυχώς δεν έχω χρόνο να αναλύσω για ποιους λόγους πιστεύω ότι προβήκαμε σε υπαναχωρήσεις- το ερώτημα, το εύλογο, το οποίο εγείρεται πλέον, είναι τι εισπράξαμε με αυτές τις υποχωρήσεις. Τι έδωσε μέχρι σήμερα ο κ. Ταλάτ ως αντάλλαγμα; Η απάντηση που δίνεται, πως δήθεν αποδέχτηκε τον όρο "διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία", δεν ευσταθεί. Εξάλλου, δεν είναι η πρώτη φορά που αποδέχτηκε αυτό τον όρο ο κ. Ταλάτ. Καταρχήν τον είχε αποδεχτεί στη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου, αλλά, εν πάση περιπτώσει, αυτός ο όρος από μόνος του δε σημαίνει απολύτως τίποτα. Ο κ. Ταλάτ ισχυριζόταν ότι το Σχέδιο Ανάν προνοούσε για διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Επομένως, το να μας λέει, εμμέσως πλην σαφώς, ότι αυτό που αποδέχεται είναι το Σχέδιο Ανάν είναι επαρκής υποχώρηση από μέρους του;

Το πραγματικό επιχείρημα που προβάλλεται για τη δικαιολόγηση των υποχωρήσεών μας, όπως εμείς τις κρίνουμε φυσικά, είναι πως η ευελιξία μας μας έβγαλε από τη στασιμότητα και σήμερα έχουμε κινητικότητα και καλό κλίμα. Έχω εξηγήσει γιατί θεωρώ πως η κινητικότητα δεν είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά ως εξετάσουμε το καλό κλίμα που έχουμε διαμορφώσει.

Από την ημέρα εκλογής του Δημήτρη Χριστόφια μέχρι σήμερα, η Αντιπρόεδρος του Ευρωκοινοβουλίου επισκέφθηκε την κατεχόμενη Κύπρο στο "Προεδρικό" του κ. Ταλάτ. Ο κ. Ταλάτ θα πάει για πρώτη φορά να επισκεφθεί το Βρετανό Πρωθυπουργό και το μόνο που συζητάμε είναι αν θα πάει με την έγκρισή μας ή όχι, ή χωρίς. Ευρωβουλευτές και Ευρωπαίοι βουλευτές από τη Γερμανία, τη Δανία, τη Σουηδία συμμετείχαν στους εορτασμούς της επετείου της τουρκικής εισβολής. Τα δρομολόγια προς τη Λατάκια συνεχίζονται ακάθεκτα. Ο κ. Όλι Ρεν συνεχίζει τις ίσες αποστάσεις και τις προκλητικές του δηλώσεις σε σχέση με την Τουρκία. Η Έκθεση Προόδου της Τουρκίας αναφέρεται στην Επιτροπή Αποζημιώσεων. Επίσης, η ίδια έκθεση αναφέρεται με ασαφείς αναφορές στις υποχρεώσεις της Τουρκίας έναντι της Κύπρου. Οι Αμερικανοί και οι Ιταλοί έθεσαν ζήτημα επανάληψης της αναφοράς των όρων "συνεταιρισμός" και "δύο κράτη" στα δύο τελευταία ψηφίσματα της ανανέωσης της θητείας της ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Η USAID προβαίνει σε ανεξέλεγκτη οικονομική ενίσχυση των κατεχομένων, χωρίς να ενημερώνεται η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ενώ μετά από τη συνάντησή του με το γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών ο Πρόεδρος μας είχε πει ότι υπάρχει χημεία αναμεταξύ εκείνου και του κ. Μουν, μετά τη συνάντησή του με τον κ. Γκιουλ ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών εξέφρασε την άποψη πως είναι εξαιρετική η στάση της Τουρκίας στο Κυπριακό. Το ψήφισμα της 1^{ης} Οκτωβρίου του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι ίσως ένα από τα χειρότερα ψηφίσματα που εισέπραξε ποτέ η Κύπρος, μεταξύ άλλων, επειδή αναφέρεται και στη χρήση των τουρκοκυπριακών λιμανιών για απευθείας εμπόριο. Παράλληλα, ο κ. Ταλάτ, για πρώτη φορά στην ιστορία του θεσμού, απευθύνθηκε στο Συμβούλιο της Ευρώπης την ίδια ημέρα που μίλησε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και δη στην επέτειο της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Τουρκία, παρά τις ενστάσεις μας, έγινε μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Παρά το ότι τα επεισόδια παρενόχλησης των ερευνητικών πλοίων καταγγέλθηκαν στα Ηνωμένα Έθνη, αυτά αρνήθηκαν να περιλάβουν αυτά τα επεισόδια στο τελευταίο ψήφισμα της ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Και, τέλος, πριν από λίγες μέρες ο κ. Ταλάτ, την ίδια περίοδο μαζί με τον κ. Χριστόφια, επισκέφθηκε τις Βρυξέλλες κατά τη σύνοδο κορυφής, έτσι ώστε να στείλει ξεκάθαρο το μήνυμα πως υπάρχουν δύο αντιπρόσωποι που εκπροσωπούν την Κύπρο. Αν αυτό είναι το καλό το κλίμα, ε, δε θέλω να δω το κακό!

Αν όλα αυτά τα γεγονότα λάμβαναν χώρα κατά την προηγούμενη διακυβέρνηση, ε, κάποιος θα ζητούσαν το κεφάλι του προηγούμενου Προέδρου επί πίνακι και θα μας υπενθύμιζαν καθημερινά πως δεχόμαστε το ένα χαστούκι μετά το άλλο! Σήμερα όμως έχουμε ευελιξία και αυτά δε σχολιάζονται! Είναι σαν να μη συμβαίνουν!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στόχος της Τουρκίας παραμένει οι διαπραγματεύσεις να τραβήξουν μέχρι το Δεκέμβριο του 2009, έτσι ώστε οι πιέσεις για τη μη εφαρμογή των υποχρεώσεών της, με βάση το διαπραγματευτικό της πλαίσιο, να πέσουν στο κενό. Θα μπορεί τότε να επικαλείται η Τουρκία τη συνεχιζόμενη διαδικασία στην Κύπρο, για να περάσει αλώβητη αυτή τη διαδικασία. Και, αντιθέτως, οι πιέσεις θα μεταφερθούν πάνω μας, για να μην υποβάλουμε ενστάσεις στην περαιτέρω προώθηση της ένταξής της και

στην παγοποίηση των κεφαλαίων της. Ο κίνδυνος της κατάληξης σ' ένα νέο απαράδεκτο σχέδιο, που θα είναι ελαφρώς χειρότερο από το Σχέδιο Ανάν, ορθώνεται μπροστά μας.

Επομένως, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πρέπει άμεσα να προβεί σε ενέργειες αποτροπής αυτών των προβλεπόμενων αρνητικών εξελίξεων. Πρέπει επιτέλους να ξεκαθαριστεί η βάση των διαπραγματεύσεων. Πρέπει να αναβαθμιστεί η διαπραγματευτική μας ομάδα, η οποία μέχρι στιγμής κρίνεται ανεπαρκής. Δεν πρέπει ν' ανοίξει κανένα από τα παγοποιημένα κεφάλαια της Τουρκίας και ούτε και άλλα κεφάλαια που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με το Κυπριακό, όπως για παράδειγμα, αυτό της ενέργειας. Πρέπει να αποφύγουμε να παίξουμε το παιγνίδι κωλυσιεργίας της Τουρκίας και οι διαπραγματεύσεις δεν πρέπει να τραβήξουν μέχρι το Δεκέμβριο του 2009 και αποδέκτης των πιέσεων να είναι η Κύπρος αντί η Τουρκία. Πρέπει να εδραιώσουμε και να αναβαθμίσουμε τις συμμαχίες μας εντός της Ευρώπης, αποφεύγοντας τις άσκοπες τριβές σε ζητήματα όπως του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη. Πρέπει, ως οφείλουμε, να αναπτύξουμε την καλύτερη δυνατή συνεργασία με την Ελλάδα, αλλά και με άλλες χώρες για την αντιμετώπιση της Ομάδας των Οκτώ, που προωθεί τα συμφέροντα της Τουρκίας εντός της Ευρώπης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταλήγω με κάποια αποσπάσματα ενός άρθρου που γράφτηκε από τον Υπουργό Εξωτερικών της Ισπανίας για τον Τάσσο Παπαδόπουλο και που δημοσιεύτηκε χτες στην εφημερίδα "Ο Φιλελεύθερος":

«Ο λόγος για τον οποίο γράφονται αυτές οι γραμμές εξηγείται από την πρόθεση να αποδιώξω αυτή τη λανθασμένη εικόνα που ο ευρωπαϊκός και δυτικός κόσμος επεδίωξε να εμφανίσει. Την εικόνα ενός ανθρώπου αδιάλλακτου, με μαξιμαλιστικές θέσεις, που απέτρεψε την οριστική επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Πολλά έχουν ειπωθεί και γραφεί για τη στάση του Προέδρου Παπαδόπουλου κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και του δημοψηφίσματος, με το οποίο απορρίφθηκε το Σχέδιο Ανάν. Η αλήθεια όμως είναι ότι η συντριπτική πλειονότητα των Ελληνοκυπρίων δεν το αποδέχτηκε. Λίγοι είναι οι δυτικοί ηγέτες που διάβασαν αυτό το σχέδιο αναλυτικά και, όπως και σε άλλες διεθνείς διαπραγματεύσεις, επέλεξαν την εύκολη οδό: αναζήτησαν έναν αποδιοπομπαίο τράγο -στην περίπτωση αυτή τον Πρόεδρο της Κύπρου- αντί να συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις και να αναζητήσουν μία λύση αποδεκτή από όλα τα μέρη. Υπήρξα μάρτυρας της διαδικασίας με την οποία ο Πρόεδρος Παπαδόπουλος κέρδιζε πολιτικό βάρος εντός της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πώς η θέση και τα επιχειρήματά του άρχισαν να γίνονται περισσότερο κατανοητά. Σε πολλές περιστάσεις συζήτησα και συνεργάστηκα μαζί του, προκειμένου να βρεθεί μία οριστική λύση στο κυπριακό πρόβλημα. Είμαι σε θέση να διαβεβαιώσω ότι αυτό υπήρξε το πραγματικό του πάθος και, παρά τη διαφορά των απόψεών μας, καταλάβαινα ότι ήταν πρόθυμος να διαπραγματευτεί καλή τη πίστει με την άλλη πλευρά, προκειμένου να επιτευχθεί μία οριστική λύση».

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω, είναι πράγματι ειρωνικό πως κάποιοι Ελληνοκύπριοι πολιτικοί επέλεξαν να αμφισβητούν συστηματικά τις προθέσεις του Τάσσου Παπαδόπουλου στο εθνικό μας θέμα, με το πρόσχημα ότι θα απομονωθούμε στην Ευρώπη. Έστω και σήμερα, κάποιοι οφείλουν να προβληματιστούν για το πως ίσως θα έπρεπε να κατανάλωναν λιγότερη ενέργεια στη λυσσαλέα επίθεσή τους εναντίον του τότε διαπραγματευτή μας και περισσότερη στην προσπάθεια να πείσουν τους ξένους για τις θέσεις μας.

Ο λόγος που παραθέτω το πιο πάνω απόσπασμα δεν είναι για να πλέξω το

εγκώμιο του Τάσσου Παπαδόπουλου. Εξάλλου, εγώ για προφανείς λόγους είμαι αναρμόδιος να το πράξω. Ο Τάσος Παπαδόπουλος θα κριθεί πλέον από την ιστορία. Αντίθετα, πρόθεσή μου είναι απλά να αναδείξω πως υπάρχουν δύο δρόμοι επίλυσης του Κυπριακού. Ο ένας είναι ο εύκολος δρόμος, ο δρόμος του φόβου και της απελπισίας, της μοιρολατρίας, που οδηγεί στην απόλυτη αποδοχή των απαράδεκτων θέσεων της άλλης πλευράς, της θέσης πως είμαστε οι αδύναμοι και οι αδικημένοι και πρέπει επιτέλους να το χωνέσουμε και να τελειώνουμε. Ο άλλος είναι ο δύσκολος δρόμος, ο δρόμος της διεκδίκησης και του ανένδοτου αγώνα, όπου, παρά τις αντιξοότητες, παρά τα αντιτιθέμενα διεθνή συμφέροντα, με βάση τις αρχές και αξίες των δικαίων μας, πρέπει να προσπαθούμε συνεχώς να πείθουμε για την ορθότητα των θέσεών μας. Αυτή τη δεύτερη οδό επέλεγε πάντα ο Τάσος Παπαδόπουλος, αυτή την οδό επέλεγε πάντα το Δημοκρατικό Κόμμα. Και αυτή η οδός οδηγεί στη σωτηρία και στην απελευθέρωση της Κύπρου μας.

Καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Νικόλα Παπαδόπουλο.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Ιωνάς Νικολάου.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα από την κοινοβουλευτική μοναξιά της συζήτησης και του φετινού προϋπολογισμού, πιστεύω πως έχει νόημα να υπενθυμίσω στο σώμα δύο αποστροφές από τις πρόσφατες τοποθετήσεις ηγετικών στελεχών της κυβέρνησης και ασφαλώς το ρεζίλεμα του κράτους και τη διαφαινόμενη σήψη και διαφθορά που αποκαλύπτεται με την υπόθεση του ισοβίτη. Το κάνω, για να καταδείξω ότι το μεγαλύτερο εμπόδιο που έχουμε να ξεπεράσουμε, ως πολιτικός κόσμος, ως κοινωνία, στην προσπάθεια να πετύχουμε το άλμα προς τα εμπρός, είναι η επίμονη προσπάθεια αποστασιοποίησης από ό,τι σημαίνει ανάληψη ευθυνών και αναγνώριση λαθών.

Συζητάμε έναν προϋπολογισμό που ξέρουμε, και ξέρει πρώτα απ' όλους μας ο Υπουργός Οικονομικών, ότι κατά την εκτέλεσή του θα ανατραπεί ο συσχετισμός εσόδων και δαπανών, ότι η ψαλίδα του εγχώριου πληθωρισμού σε σύγκριση με εκείνον της Ζώνης του Ευρώ θα αυξηθεί, ότι, σε περίπτωση επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης λόγω της διεθνούς ύφεσης, οι επιπτώσεις θα πλήξουν κυρίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα στην οικονομία μας, συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, είναι η πολιτική σας και οι αναστολές σας να ενισχύσετε τους συντελεστές της μικτής οικονομίας, κυρίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, και να εφαρμόσετε τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού. Οι αντιλήψεις σας για τον επιχειρηματικό ρόλο του κράτους θέτουν σε άμεσο κίνδυνο και την επιχειρηματική δραστηριότητα των δύο μεγάλων ημικρατικών οργανισμών. Έχετε αφήσει την ΑΗΚ ανυπεράσπιστη μπροστά στον επερχόμενο ανταγωνισμό, αλλά δεν παραλείψατε να συμφωνήσετε με τις αυξήσεις ρεκόρ στο ηλεκτρικό ρεύμα, που πλήττουν το σύνολο της οικονομίας και προκαλούν νέα κύματα ακρίβιας. Οι τράπεζες εμφανίζουν πρωτοφανή κέρδη, ενώ τα νοικοκυριά περιμένουν την επόμενη αύξηση των επιτοκίων στα στεγαστικά και τα καταναλωτικά δάνεια. Η Κύπρος των υπερχρεωμένων νοικοκυριών είναι και δικό σας κατόρθωμα. Η Κύπρος της όλο και χαμηλότερης ανταγωνιστικότητας είναι και δικό σας κατόρθωμα. Η Κύπρος της

σημερινής ακρίβιας είναι κυρίως δικό σας κατόρθωμα!

Όμως δε γίνεται να μην ακούτε τον απόηχο των πράξεών σας. Δε γίνεται να μην αντιλαμβάνεστε ότι, μόλις εννέα μήνες μετά τις εκλογές, η κυπριακή κοινωνία σας γυρνάει την πλάτη! Οι δημοσκοπήσεις καταγράφουν την ποιοτική διαφοροποίηση των ποσοστών αποδοχής της κυβέρνησης Χριστόφια. Τον περασμένο Μάη η ικανοποίηση του κοινού έφτανε στο 59%, το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Οκτώβρη περιορίστηκε στο 54%, ενώ ένα μήνα μετά έφτασε στο 42%. Η πλειοψηφία αποδοκιμάζει τους χειρισμούς και η απόρριψη φέρει πλέον το χρώμα όχι μόνο της αντιπολίτευσης, αλλά και των άλλων κομμάτων που μετέχουν στην κυβέρνησή σας.

Το χειρότερο, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, είναι η αδράνεια μπροστά στη λεηλασία του δημοσίου χρήματος και, κατά συνέπεια, η αφαίμαξη του τόπου. Αρχικά, είχατε νίψει τας χείρας σας, υποστηρίζοντας, διά του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, ότι η έκθεση της Γενικής Ελέγκτριας δεν αφορά έργα και ημέρες της σημερινής κυβέρνησης!

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης.)

Ο λαός διερωτάται αν είναι με αυτά τα μικροκομματικά κριτήρια που θα αντιμετωπιστούν οι παρατυπίες, οι μεγάλες διασπαθίσεις του δημοσίου χρήματος, οι υπεξαιρέσεις και οι αντικανονικές πληρωμές, καθώς και η συγκάλυψη προσώπων με πειθαρχικές και ποινικές ευθύνες. Το δημόσιο κάθε χρόνο ζημιώνει εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, που, με ένα σωστό προγραμματισμό, με μια σωστή και έντιμη διαχείριση, θα μπορούσε να ανακουφίσουν την οικονομία και το λαό. Το μόνο ωστόσο που επιβεβαιώνεται τελικά είναι ότι κανείς δε λογοδοτεί, κανείς δεν καλείται να αποκαταστήσει τη ζημιά που διέπραξε, κανείς δεν ενδιαφέρεται!

Για την πάταξη της διαπλοκής και της διαφθοράς χρειάζεται βούληση και αποφασιστικότητα. Δεν αρκούν τα λόγια και τα συνθήματα. "Μηδενική ανοχή", μας είπε τις προάλλες ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και ενδεχομένως να το επαναλάβει και τις επόμενες μέρες. Αυτή τη φορά θα έχει ενδιαφέρον να μας απαντήσει: Μηδενική ανοχή απέναντι σε ποιους; Σ' αυτούς που υποστήριξαν κατά την προεκλογική εκστρατεία τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και αναμένουν ανταλλάγματα;

Τι γίνεται με την παραχώρηση μπόνους στην εταιρεία που μέχρι σήμερα δεν κατάφερε να μεταφέρει τις προβλεπόμενες ποσότητες νερού από την Ελλάδα; Για ποια διαφάνεια μιλάτε, όταν τροποποιούνται όροι διαγωνισμού, λίγο πριν να λήξει ο χρόνος υποβολής των προσφορών, με σκοπό να αποκλειστούν ορισμένοι προσφοροδότες και να ευνοηθούν άλλοι; Αναφέρομαι στους διαγωνισμούς για την αφαλάτωση στην Πάφο και στο σκοπευτήριο στη Λάρνακα. Πώς θα αντιμετωπιστεί η σήψη, όταν συγκαλύπτεται ανάδοχος έργων του δημοσίου ο οποίος εργοδοτεί αλλοδαπούς παράνομα και κατά παράβαση των όρων των συλλογικών συμβάσεων, όταν ποινικά αδικήματα συγκαλύπτονται, όπως η υπεξαίρεση χρημάτων από δεσμοφύλακα, όταν στη Λευκωσία χίλια εντάλματα είσπραξης προστίμων διαγράφηκαν από το κατάλογο; Ποιο αόρατο χέρι ευθύνεται για τη διαγραφή;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανησυχούμε ειλικρινά για τα όσα συμβαίνουν όχι μόνο στο πεδίο της οικονομίας, αλλά και στο πεδίο της δημόσιας ζωής. Η χώρα μας εισέρχεται σε βαθιά παρακμή με τις πελατειακές σχέσεις και το ρουσφέτι να υφαρπάζουν το ρόλο της πολιτικής. Ανησυχούμε, γιατί, παρά τους βερμπαλισμούς της κυβέρνησης για δίκαιη κοινωνία, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τα όσα δημοσιοποιήθηκαν αναφορικά με

τις προσλήψεις και ανανεώσεις συμβολαίων στο ΘΟΚ, για την ημετεροκρατία που προσπαθήσατε να επιβάλετε.

Έχετε μετακινήσει άτομα της δικής σας εμπιστοσύνης σε καίριες θέσεις υπουργείων, με σκοπό να επιτηρήσουν το έργο διευθυντικών στελεχών που δεν ανήκουν στο χώρο σας. Φαίνεται ότι η κομματική επαγρύπνηση αναλαμβάνει ρόλο θεσμικό στην ευρύτερη δημόσια υπηρεσία στα πρότυπα της νομενκλατούρας στην πρώην Σοβιετική Ένωση.

Ούτε η Αστυνομία έχει μείνει ανεπηρέαστη από τις προσπάθειές σας να ελέγξετε πράγματα και καταστάσεις! Τους τελευταίους εννέα μήνες μέλη της έχουν μετατεθεί τρεις και τέσσερις φορές, μέχρι να αποφασίσετε πού δε θα επηρεάζουν τα σχέδιά σας! Στον ΟΠΕ, στην ΚΥΠ, στο ΓΣΠ, οι μετακινήσεις των αστυνομικών αποκρυσταλλώνουν χωρίς αμφιβολία την προσπάθεια ποδηγέτησης του σώματος βάσει κομματικών κριτηρίων.

Δεν αρκεί να απαιτείτε τη συναίνεση μονόπλευρα. Με την αλαζονεία που σας διακρίνει απορρίψατε τις καταγγελίες μας για αναξιοκρατικές προαγωγές στην ΑΗΚ. Αναδείξατε την κομματική ταυτότητα ως κριτήριο επιλογής, παραγνωρίζοντας τα θεσμοθετημένα κριτήρια “αξία” “προσόντα” και “αρχαιότητα”. Με την ανοχή του Προέδρου της Δημοκρατίας, τον οποίο είχαμε έγκαιρα ενημερώσει, αδικήσατε σε τέσσερις περιπτώσεις ισάριθμους υποψηφίους που υπερείχαν σε όλα τα νομοθετημένα κριτήρια και συστήθηκαν από το διευθυντή, ενώ οι υποψήφιοι που επιλέχθηκαν είχαν ως μοναδικό προσόν την ταυτότητα του ΑΚΕΛ. Για τον ίδιο λόγο αδικήσατε άλλους τρεις υποψηφίους που υπερείχαν σε αξία και συστήθηκαν από το διευθυντή.

Για ποια δίκαιη κοινωνία μάς μιλάτε; Αν και σας προειδοποιήσαμε, δε μας λάβατε υπόψη. Οι αρμόδιοι δεν ένωσαν ούτε την ανάγκη να ζητήσουν την άποψη των νομικών τους συμβούλων. Σε ευνομούμενες πολιτείες τέτοιες ενέργειες, που είναι έκδηλα παράνομες, συνιστούν αδίκημα και μπορούν να επιτρέψουν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να τους αντικαταστήσει, αφού δεν εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον.

Ανησυχούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί η κοινωνία μας έχει μετατραπεί σε μια κοινωνία χαμηλών προσδοκιών, γιατί οι νέοι μας είναι απαισιόδοξοι για το μέλλον τους, αφού τα πτυχία και οι ικανότητες υποτάσσονται στην κομματική ταυτότητα, γιατί η διαφθορά και το ρουσφέτι απειλούν την οικονομία, διαβρώνουν κάθε προοπτική υγιούς και βιώσιμης ανάπτυξης, νοθεύουν την ανταγωνιστικότητα, υποθάλλουν τον παρασιτισμό και υποσκάπτουν τις επενδύσεις και την παραγωγικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών δεν μπορώ να μην επισημάνω ότι για έκτη συνεχή χρονιά ο βαθμός υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως παραμένει εξαιρετικά χαμηλός. Δεν μπορώ, για παράδειγμα, να μην επισημάνω ότι ο φετινός προϋπολογισμός περιλαμβάνει έργα του 2003 και η συμπερίληψή τους σε προηγούμενους προϋπολογισμούς ήταν εικονική και ότι ουδέποτε υπήρχε πρόθεση να προωθηθεί η υλοποίησή τους.

Η αστυνομία και το σωφρονιστικό σύστημα έχουν εγκαταλειφθεί προ καιρού. Στην αστυνομία, εκτός από την αγορά δικύκλων, έχετε συμπληρώσει τα κτιριακά έργα που άρχισαν το 2007, ενώ στις Φυλακές ούτε αυτά δεν έχουν συμπληρωθεί. Από τον πρώτο χρόνο της διακυβέρνησης Χριστόφια καταγράφεται το αρνητικό στοιχείο ότι δεν

έχει υλοποιηθεί κανένα νέο αναπτυξιακό έργο στους τομείς αυτούς.

Δυστυχώς, χάθηκε ακόμη μια χρονιά, με το έγκλημα να αυξάνεται σταθερά και τα ανθρώπινα δικαιώματα να συρρικνώνονται με τις παρακολουθήσεις πολιτών, την καταγραφή των πολιτικών φρονημάτων και τη φήμωση όσων διαφωνούν με το κυβερνών κόμμα. Η αστυνομία, παρά τις φιλόδοξες εξαγγελίες του Αρχηγού, αναλαμβάνοντας τα καθήκοντά του, παραμένει στο μοντέλο της δεκαετίας του '60. Γιατί δεν άρχισε η αναδιοργάνωση της αστυνομίας και η αναβάθμιση της Αστυνομικής Ακαδημίας; Πού πήγε η πολιτική συμφιλίωσης με τον πολίτη;

Η εικόνα που απλώνεται γύρω μας γίνεται ολοένα και πιο αποκρουστική. Η κυπριακή γειτονιά έχασε το χαρακτήρα της, την ασφάλειά της. Η αβεβαιότητα και η ανασφάλεια αποτελούν το κοινό αίσθημα, αλλά και την αβάσταχτη πραγματικότητα. Πώς θα πρέπει να νιώθει ο πολίτης, όταν ο Αρχηγός Αστυνομίας παραδέχεται ότι το σοβαρό έγκλημα επανέρχεται, ότι ελλοχεύει ο κίνδυνος για νέο κύκλο αίματος; Πώς θα πρέπει να νιώθει ο πολίτης για το οργανωμένο έγκλημα, την παραοικονομία, τα παράνομα στοιχήματα, την παράνομη παροχή υπηρεσιών προστασίας, όταν όλα αυτά καταργούν το συντεταγμένο κράτος και τους θεσμούς, όταν ο πολιτικός προϊστάμενος καταγγέλλει ότι παραπληροφορήθηκε από την αστυνομία και ότι έγινε προσπάθεια συγκάλυψης γεγονότων; Δεν μπορεί οι δικωτικές αρχές να καταγγέλλονται από τον πολιτικό προϊστάμενό τους για συνεργασία και συνδιαλλαγή με τον υπόκοσμο και όλη αυτή την περίοδο να σιωπούν. Είναι μ' αυτό τον τρόπο που η ανοχή έφερε την ολιγωρία και αυτή επέτρεψε τη δράση των εγκληματικών στοιχείων. Τελικά, η ίδια ανοχή και ολιγωρία επέτρεψαν σε έναν ισοβίτη με εγκληματικό παρελθόν να κυκλοφορεί ελεύθερος στους δρόμους της Λευκωσίας.

Η παραίτηση του αρμόδιου υπουργού αποτελεί πράξη πολιτικής ευθύνης και ευθιξίας, που δεν έχουμε συνηθίσει στην πολιτική ζωή του τόπου, όμως τα ερωτήματα που εγείρονται αναφορικά με την παραπομπή και παραμονή του ισοβίτη σε νοσηλευτήριο για επτά μήνες και την ολιγωρία που επιδείχθηκε κατά τη διαφυγή του είναι ιδιαίτερα σοβαρά. Τόσο σοβαρά, που δεν μπορεί να αποκλειστεί η διασύνδεσή τους και με το οργανωμένο έγκλημα και το παρακράτος.

Οι πολίτες ανησυχούν και αναμένουν απαντήσεις για το μείζον θέμα που έθεσε υπό αίρεση την ασφάλειά τους και που έπληξε το κύρος του κράτους. Διερωτώνται γιατί δεν ενημερώθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για ένα τόσο σοβαρό θέμα, ποιοι είχαν την ευθύνη να τον ενημερώσουν και δεν τον έπραξαν, ποιος ο ρόλος της ΚΥΠ σ' αυτή την υπόθεση ως υπεύθυνης στα θέματα ασφάλειας, ποιος είναι τελικά ο ρόλος και η ευθύνη της στα όσα σαθρά συμβαίνουν στην αστυνομία. Δεν επιζητούμε τίποτε άλλο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέραν της απαιτούμενης εκπλήρωσης της υποχρέωσης της πολιτείας να διαλευκάνει τις συνθήκες και τα αίτια που έπληξαν το κύρος και την εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους πολιτειακούς θεσμούς που εμπλέκονται. Αυτό ζητήσαμε από την πρώτη στιγμή, αυτό θα συνεχίσουμε ως αντιπολίτευση να ζητούμε μέχρι τέλους.

Ανησυχούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί οι αρμόδιοι, ενώ γνωρίζουν τη δράση και τους κινδύνους του παρακράτους και της παραοικονομίας, επιδεικνύουν ανοχή και ολιγωρία, θέτοντας σε κίνδυνο το ίδιο το κράτος. Αισθάνομαι ότι το τι συμβαίνει σήμερα είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου, γιατί, αν επαληθευτούν όλα αυτά, τότε θα είμαστε μπροστά σ' ένα πρωτοφανές σκάνδαλο με πολύ σοβαρές πολιτικές ευθύνες. Κάποιοι θα υποστηρίξουν ότι όλα αυτά είναι υπερβολές. Μακάρι να είναι έτσι! Δυστυχώς όμως δεν είναι, γιατί καθημερινά νέα γεγονότα επιβεβαιώνουν τη σαθρή κατάσταση που επικρατεί στον τόπο μας, γιατί τα ίδια έλεγαν και όταν κατάγγειλα ότι δεσμοφύλακες μεταφέρουν ναρκωτικά στις Φυλακές και

δυστυχώς τελικά αναγκάστηκαν να το ομολογήσουν.

Επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά ότι το σωφρονιστικό σύστημα βρίσκεται σε τροχιά πλήρους αποσάθρωσης και ότι οι Φυλακές, αντί να ανταποκριθούν στο σωφρονιστικό τους ρόλο, έχουν μετατραπεί σε σχολεία διαφθοράς και εγκλήματος. Στις Φυλακές γίνεται ομαδική χρήση ναρκωτικών, υπάρχουν κατάδικοι που μπήκαν στην φυλακή καθαροί και βγήκαν εξαρτημένοι από τα ναρκωτικά. Δυστυχώς, όμως, από τις Φυλακές κατευθύνονται δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος. Η κατάσταση έφτασε στο απροχώρητο. Τα περιθώρια εξαντλούνται ασφυκτικά. Χρειάζεται άμεση, δυναμική παρέμβαση από το υψηλότερο πολιτικό επίπεδο για την εξυγίανση του όλου συστήματος. Ως Δημοκρατικός Συναγερμός είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε με όλες τις δυνάμεις μας προς αυτή την κατεύθυνση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν έχει νόημα να μένουμε στους αριθμούς του προϋπολογισμού, ο οποίος, άλλωστε, θα μείνει στα χαρτιά, όταν επί των ημερών μας τα σκάνδαλα, η σήψη και η διαπλοκή, το ρουσφέτι και η αναξιοκρατία, το οργανωμένο έγκλημα και η παραοικονομία τραυματίζουν το κράτος δικαίου. Αυτό που έχει νόημα είναι η αντίσταση σε πολιτικές που γυρίζουν τη χώρα πίσω. Αυτό που έχει νόημα είναι να πούμε "όχι" στην πολιτική που καταδικάζει την Κύπρο σε ουραγό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα παλέψουμε για την ανατροπή της πρακτικής που αφαιρεί πόρους και δικαιώματα, που πολλαπλασιάζει την αδικία και διαιρεί την κοινωνία, θα εργαστούμε για την ανατροπή της πολιτικής που αποξενώνει τους πολίτες, που θέλει μια κοινωνία να παραπαίει χωρίς στόχους, χωρίς σχέδιο, χωρίς προοπτική. Καταψηφίζουμε αυτή την πολιτική και είμαστε έτοιμοι, μέσα από διάλογο, να φτάσουμε στη συναίνεση, να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και τις πολιτικές μας για το καλό των πολιτών και της οικονομίας. Καλούμε όλες τις πολιτικές δυνάμεις σε αυτό τον αγώνα, σ' αυτή την προσπάθεια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είχα κανένα στόχο στο ξεκίνημα της ομιλίας μου ή κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου να κάνω καμιά αναφορά στο Κυπριακό, ούτε και βεβαίως να αναλωθώ σ' αυτό, όμως η ομιλία του συναδέλφου κ. Νικόλα Παπαδόπουλου χρήζει, τουλάχιστον επιγραμματικά, κάποιων απαντήσεων.

Περιγράφηκε μια εικόνα αρκούντως μαύρη. Όμως κατά τη διάρκεια όλης της εισήγησης του συναδέλφου για το Κυπριακό δεν έχω ακούσει εισηγήσεις, εισηγήσεις για το πώς βγαίνουμε από το αδιέξοδο, που όλοι θεωρούμε ότι σ' ένα πολύ μεγάλο βαθμό βρίσκεται το κυπριακό πρόβλημα. Έχει τοποθετηθεί με δύο οισονεί, κατά την άποψή μου, εισηγήσεις ο συνάδελφος. Πρώτον, να ασκήσουμε διεκδικητική πολιτική και, δεύτερον, να μην επιτρέψουμε να ανοίξουν άλλα κεφάλαια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εμείς συμφωνούμε και με τα δύο και θεωρούμε ότι ασκείται διεκδικητική πολιτική στις συνομιλίες. Και δε θεωρούμε βέβαια ότι αβρόχοις ποσί πρέπει να

διέρχεται τις συζητήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση η Τουρκία για τη διαδικασία ένταξής της. Θεωρώ ότι αυτές οι δύο εισηγήσεις, τις οποίες ονόμασα “οιονεί εισηγήσεις”, κατά την άποψή μου, επειδή και συμβαίνουν, στην ουσία δε φέρνουν στο τραπέζι ένα καινούριο όπλο που δεν μπορούσε κανένας άλλος να το σκεφθεί. Επιτρέψτε μου όμως να ρωτήσω, εάν είναι, και είναι, σωστή η πολιτική των μικρών βέτο, όπως καθιερώθηκε να λέγεται, το μεγάλο βέτο γιατί δεν ήταν σωστή πολιτική. Δεν υπαινίσσομαι ότι έπρεπε να είχαμε βάλει βέτο στη διαδικασία έναρξης διαπραγματεύσεων με την Τουρκία, αλλά βάζω μια λογική στα όσα έχω ακούσει. Εάν είναι σωστή η θέση να βάλουμε μικρά βέτο, το μεγάλο, που ήταν η δύναμή μας, γιατί κονιορτοποιήθηκε;

Με αυτά τα πολύ λίγα για το Κυπριακό θέλω να πω ότι ο μόνος τρόπος που υπάρχει, για να βρούμε λύση στο κυπριακό πρόβλημα, είναι οι συνομιλίες. Σ' αυτές τις συνομιλίες εμείς καταθέτουμε σοβαρές προτάσεις, συναινετικές προτάσεις, καταθέτουμε διεκδικητική διαδικασία πολιτικής και, εάν δεν καταλήξουν τα πράγματα σε λύση, αυτό δε θα οφείλεται σε εμάς. Όμως μη μας καλείτε να εγκαταλείψουμε τις συνομιλίες, γιατί αυτό θα είναι καταστροφικό για την ελληνοκυπριακή πλευρά και για την Κύπρο, θα θέσει το Κυπριακό εκτός συζήτησης σε οποιοδήποτε διεθνές βήμα και θα μας αφήσει να μαραζώνουμε εδώ με μια εδραίωση ενός κράτους τύπου “Ταϊβάν” δίπλα μας, χωρίς κανένας απ' όσους υποδηλώνουν τέτοια πρόταση να εξηγούν ή να αναλύουν πώς προβλέπουν να είναι το μέλλον σε πέντε ή δέκα χρόνια στην Κύπρο, εάν τα πράγματα οδηγηθούν σ' αυτή την κατεύθυνση.

Έρχομαι στον προϋπολογισμό. Έχω ακούσει σχεδόν όλες τις ομιλίες των συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού. Λέω σχεδόν όλες, διότι έπονται ακόμα κάποιες άλλες. Υπογραμμίζω μ' αυτό τον τρόπο ότι άκουσα όλες τις ομιλίες, και των συναδέλφων από το Δημοκρατικό Συναγερμό και των συναδέλφων από άλλα κόμματα. Η άποψή μου είναι ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν καταψηφίζει τον προϋπολογισμό για οικονομικούς λόγους. Δεν καταψηφίζει τον προϋπολογισμό, επειδή είναι κακός ως προϋπολογισμός. Η άποψή μου είναι ότι ο προϋπολογισμός καταψηφίζεται για πολιτικούς λόγους. Σκέφτομαι ότι, επειδή ο Δημοκρατικός Συναγερμός στηρίζει -και πολλοί από εσάς θεωρούν ότι στηρίζει- την κυβέρνηση στα θέματα Κυπριακού και επειδή αυτό δε γίνεται ανεκτό σ' όλη τη βάση του Δημοκρατικού Συναγερμού και επειδή υπάρχουν αντιστάσεις σ' αυτή τη σωστή πολιτική, αυτή η έλλειψη αντοχής οδηγεί στην εξύψωση, στην επίταση των εντάσεων σ' όλα τα υπόλοιπα ζητήματα. Και ένας από τους τρόπους να δείξετε τη διαφωνία σας και να καταταγείτε στο χώρο της αντιπολίτευσης, ως αξίζετε, είναι να καταψηφίσετε τον προϋπολογισμό, την ίδια ώρα που, καλώς ενθυμείστε, το ΑΚΕΛ, στα δέκα χρόνια διακυβέρνησης του κ. Κληρίδη, νομίζω επτά φορές υπερψήφισε τους προϋπολογισμούς, δύο φορές τήρησε αποχή και μία ψήφισε εναντίον.

Εμείς θεωρούμε...

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εμείς ξεκινούμε ανάποδα!

(Γέλια)

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ωραία! Αυτό σημαίνει ότι τους υπόλοιπους θα τους ψηφίσουν!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κανένα πρόβλημα!

Αγαπητοί φίλοι,

Ο προϋπολογισμός έχει καταρτιστεί μέσα σε συνθήκες παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Και, κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, είναι ένας προϋπολογισμός συνετός, ένας προϋπολογισμός με αναπτυξιακές δαπάνες πάρα πολύ αυξημένες σε σχέση με όλα τα προηγούμενα χρόνια, ιδιαίτερα αυξημένες στο χώρο του Υπουργείου Εσωτερικών και της οικοδόμησης νέων σπιτιών για πρόσφυγες και φτωχούς και ιδιαίτερες αυξημένες στον τομέα της παιδείας και της υγείας, τομείς που εμείς πάντοτε ως ΑΚΕΛ θεωρούσαμε ότι έπρεπε να στηρίζουμε όλως ιδιαίτερος.

Αναλωθήκαμε σε μια συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών και στα μέσα ενημέρωσης, προεξάρχοντας του συναδέλφου κ. Αβέρωφ, για το 3% της ανάπτυξης ή το 2% της ανάπτυξης. "3%" είπε ο Υπουργός Οικονομικών, "2%" απάντησε ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας. Θέλω να δούμε τους πραγματικούς αριθμούς.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να περιμένεις και τις τελικές μας εκτιμήσεις!

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η διαφορά του 2% από το 3%, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ουσιαστικά 1% επί του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, το οποίο είναι €18 δις. Αυτό σημαίνει περίπου €100 εκατομ. Αυτή η διαφορά έχει αναχθεί σε μια τεράστια συζήτηση η οποία οδήγησε σε μια διάβρωση της εικονικής πραγματικότητας της οικονομίας. Και, όταν διαβρώνεται η εικονική περιγραφή της οικονομίας, τότε δυστυχώς διαβρώνεται και η πραγματική οικονομία. Γιατί το κάνετε αυτό;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Αβέρωφ, μη διακόπτετε.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ο κ. Αβέρωφ θέλησε να μου πει ότι δεν είναι εκατό τα εκατομμύρια· είναι τριακόσια. Εγώ...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Από το 3,7% στο 2%, που είναι στον προϋπολογισμό, λέω!

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι! Είναι το 3% με το 2% και είναι οι αριθμοί που λέω εγώ!

Γιατί όμως το κάνετε αυτό; Εγώ θεωρώ ότι ασφαλώς και η οικονομία μας δεν παρουσιάζεται όπως θα τη θέλαμε, ευοίωνη, ένεκα, επαναλαμβάνω, της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Όμως αυτή η ικανότητά σας στην πρόβλεψη... Έχετε εξαντληθεί σε δεκάδες προβλέψεις καθημερινώς για το πώς θα είναι η οικονομία του χρόνου! Αυτή η ικανότητά σας στην πρόβλεψη, που ήταν δύο, τρεις, έξι μήνες πριν την κατάρρευση της παγκόσμιας οικονομίας; Γιατί δεν είδατε οποιοδήποτε ρήγμα σ' αυτό το οικονομικό σύστημα; Πού ήταν αυτή η μεγάλη δυνατότητα της μαντικής πρόβλεψης; Και τώρα ξέρετε τι θα συμβεί στις 28 Μαρτίου, η ώρα τρεις το απόγευμα, στο θέμα της οικονομίας!

Λένε, επίσης ψευδώς, ότι όλα τα κράτη της Ευρώπης άλλαξαν τους προϋπολογισμούς τους, επειδή συνέβη αυτό. Είναι ψέμα! Δεν άλλαξαν τους

προϋπολογισμούς. Ήρθαν με οικονομικές ενισχύσεις, εκεί όπου θεωρούσαν ότι ήταν αναγκαίο, πράγμα το οποίο έχει κάνει και η κυπριακή κυβέρνηση. Και δεν αναφέρομαι μόνο στα €50 εκατομ. τα οποία δόθηκαν στον τομέα της οικοδομικής βιομηχανίας και του τουρισμού. Αναφέρομαι και στο δάνειο που ουσιαστικά η κυπριακή κυβέρνηση βοηθά τις κυπριακές τράπεζες, ώστε να πάρουμε 2,5% τόκο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ύψους €1,4 δις. Αυτά τα λεφτά πού θα πάνε; Δεν είναι στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που κόπτεσθε ότι αυτή είναι η έγνοια σας, έτσι ώστε η οικονομία να σταθεί στα πόδια της; Υπήρξαν, λοιπόν, ενέσεις στην οικονομία και κακώς καμώνεστε πως δεν το βλέπετε!

Ο φίλος μου Λευτέρης Χριστοφόρου κάθε χρόνο φώναζε για τις μειωμένες αυξήσεις στις κοινωνικές δαπάνες. Τώρα που οι αυξήσεις αυτές αγγίζουν και ξεπερνούν το €1 δις τις καταψηφίζει! Υπάρχει μια αντινομία η οποία πρέπει να καταγράφεται. Όλοι ξέρουμε, αγαπητοί φίλοι, τη δύναμη της ψυχολογίας στην οικονομία. Και θεωρώ ότι υπάρχουν συνάδελφοι οι οποίοι καταστροφολογούν στο θέμα της οικονομίας και κάμνουν ότι αγνοούν ότι η καταστροφολογία τους δε θα είναι χωρίς αποτέλεσμα. Την ώρα που λέγαμε ότι δε θα είναι 3% η ανάπτυξη, θα είναι 2%... Και τώρα ο συνάδελφος κ. Αβέρωφ με διέκοψε, για να πει «δεν έχετε ακόμα ακούσει τις τελικές μας προβλέψεις»; Δηλαδή θα είναι 1% ή 0%. Αυτή τη στιγμή στέλνεται μήνυμα το οποίο διαβρώνει την οικονομία και παραβλάπεται αυτό που υποτίθεται ότι ταχθήκατε να στηρίξετε, διότι ο προϋπολογισμός ότι η οικονομική ανάπτυξη θα είναι 2% και πιο κάτω ουσιαστικά στρέφει την πραγματικότητα προς τα εκεί. Και ένας οικονομολόγος δεν μπορεί να το αγνοεί αυτό το πράγμα. Υπάρχουν αναλύσεις οικονομολόγων στις εφημερίδες που λένε ότι το χρηματιστήριο πέφτει, διότι ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας είπε ότι η ανάπτυξη δε θα είναι 3%, αλλά θα είναι 2%.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να τον κρεμάσουμε!

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αυτό σημαίνει...

Το αντλήσατε, κύριε συνάδελφε! Το αντλήσατε με πολλαπλές ερωτήσεις στην επιτροπή Οικονομικών, γιατί θέλατε απλώς να σχεδιάζετε πάνω στην εικόνα που εσείς θέλατε να δώσετε. Και όταν αύριο...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εμείς ήρθαμε με γραπτό κείμενο, για να μας δώσει αυτό που θέλαμε.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να μη διακόπτεται ο ομιλητής!

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Δε σημαίνει ότι, κάθε φορά που αισθάνονται συναισθηματικά δεμένοι με κάποιον, πρέπει να αντιδρούν με αυτό τον τρόπο!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι! Ως τώρα πήγαμε πολύ ωραία! Δεν είναι ανάγκη να γίνονται διακοπές.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Υπάρχει το θέμα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εγώ πέρασα πάνω από δώδεκα χρόνια -ακούστε το αυτό, κύριε Αβέρωφ!- πάνω από δώδεκα χρόνια σε επιτροπές της Βουλής και κάθε χρόνο, τουλάχιστον είκοσι φορές, άκουγα ότι η κυβέρνηση κάτι πρέπει να κάμει για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ιδιαίτερα τα τελευταία πέντε χρόνια δεν υπήρχε συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών ή οποιασδήποτε άλλης επιτροπής που μπορούσε να αγγίξει το θέμα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην οποία να μην υπάρξει η παρότρυνση από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού, υποστηρίζοντας ότι καταρρέει το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, «κάτι πρέπει να κάνουμε!».

Ήρθε αυτή η κυβέρνηση και μέσα σε έξι μήνες κατέληξε, μετά από δημοκρατικές συζητήσεις με όλους τους εταίρους, σε μια πρόταση συνολική και συναινετική προς τη Βουλή για διάσωση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Και, πριν τελειώσει τη φράση της η υπουργός, ξεκίνησαν οι αντιστάσεις από το Δημοκρατικό Συναγερμό, το κόμμα που, επαναλαμβάνω, καθ' όλη τη διάρκεια κυρίως των τελευταίων πέντε ετών δεν έχανε ευκαιρία να μας πει ότι πρέπει να πάμε σε διάσωση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων με συναίνεση. Όταν ήρθε η συναίνεση, καμώθηκαν ότι δεν την είδαν! Και απειλούν ότι θα καταψηφίσουν τις προτάσεις που έρχονται για τη διάσωση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Είναι αυτή κοινωνική πολιτική εκ μέρους σας; Είναι αυτή πρόταση που δείχνει ότι είστε αξιωματική αντιπολίτευση και νοιάζεστε πράγματι για το πώς θα στηριχτεί αυτό το ταμείο, το οποίο θα στηρίξει τους συνταξιούχους μας για τα επόμενα σαράντα έτη, όπως είναι η πρόβλεψη των μελετητών που κατέθεσαν την πρόταση ενώπιον των εταίρων;

Αγαπητοί φίλοι, έρχομαι στο θέμα της παιδείας και λυπούμαι, γιατί θα είμαι λίγο σκληρός με το συνάδελφο κ. Νίκο Τορναρίτη. Είμαι μέλος αυτής της επιτροπής δέκα χρόνια, ίσως και παραπάνω. Η επιτροπή, κατά την άποψή μου, αγαπητέ κύριε συνάδελφε, δε συνεδριάζει· οχλαγωγεί! Συμμετέχω σε άλλες τρεις επιτροπές και συμμετείχα κατά τη διάρκεια της θητείας μου στη Βουλή σε συνεδρίες ίσως όλων των επιτροπών της Βουλής και δεν υπάρχει επιτροπή η οποία συνεδριάζει με αυτό τον τρόπο! Όπου του προέδρου της επιτροπής η μόνη έγνοια είναι πώς να βγάλει τη σκέψη μέσα από το στομάχι των φιλοξενουμένων και όχι τη σκέψη τους από το μυαλό τους! Παραβλάπτει τη διαδικασία και θεωρώ ότι η μόνη του έγνοια είναι πώς να προαγάγει την προσωπική του ατζέντα! Δεν μπορεί να μην καταγγέλλονται αυτά τα πράγματα!

Πήγαμε σε επίσκεψη σε σχολείο στη Λάρνακα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω όμως να αποφεύγονται οι προσωπικές επιθέσεις, κύριε...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου δώσετε το δικαίωμα μετά να απαντήσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Τορναρίτη! Να συνεχίσει ο...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...στο συνάδελφο, που δεν τα είπε όλα αυτά τόσα χρόνια και ήθελε ενώπιον των μέσων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τορναρίτη...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...μαζικής επικοινωνίας να προαγάγει τον εαυτό του!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Υπάρχει επιστολή μας ως κοινοβουλευτικής ομάδας, κύριε Πρόεδρε, η οποία εστάλη στον Πρόεδρο της Βουλής, που καταγγέλλει αυτά τα οποία λέω.

Πήγαμε επίσκεψη σε σχολείο στη Λάρνακα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά συζητούμε τους προϋπολογισμούς, κύριε συνάδελφε, και παρακαλώ να περιοριστούμε σ' αυτό το θέμα και όχι να αναφερόμαστε σε προσωπικά θέματα, πώς διεξάγονται οι εργασίες σε μια επιτροπή, που δεν είναι το θέμα μας.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δε θα πω πόσοι μίλησαν για τους προϋπολογισμούς, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα πω ότι το πώς συνεδριάζει μια επιτροπή ασφαλώς και είναι θέμα των προϋπολογισμών!

Πήγαμε επίσκεψη σε σχολείο της Λάρνακας. Ερχόμαστε στη Βουλή και μας λέει ο κύριος συνάδελφος... Εκεί, στη συνεδρία, εκεί, στο σχολείο, «αυτό δεν είναι σχολείο, είναι αχούρι!» Ωραία! Ήταν μια έκφραση! Διαμαρτυρήθηκα σε συνεδρία εδώ, στη Βουλή. Και λέει «εγώ θα επιμείνω· δεν ήταν αχούρι, ήταν κάτεργο το συγκεκριμένο σχολείο!» Και, όταν υπήρξε περισσότερη αντίδραση για τη νέα περιγραφή του σχολείου, μας είπε τότε «δεν είναι κάτεργο, είναι μπουρδέλο!» Αυτή είναι η εικόνα που προάγει για την παιδεία μας ή που έχει για την παιδεία μας ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Λυπούμαι, λυπούμαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τορναρίτη, παρακαλώ!

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Όχι, να μας πει πού το είπε, κύριε Πρόεδρε!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πού το είπε; Στην επιτροπή Παιδείας της Βουλής! Το αρνείστε; Το αρνείστε;

Το αρνείστε; Εάν το αρνείστε, καλώς! Τότε δεν ήταν έτσι τα πράγματα στο συγκεκριμένο σχολείο!

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Αχούρι είναι όντως!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θέλω να πω μερικά πράγματα... Επιμένει ο κ. συνάδελφος ότι το σχολείο είναι αχούρι!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Τάσου)

Ωραία! Δεν είναι αχούρι! Πέστε μου ότι είναι κάτεργο, παρακαλώ!

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Όχι, θα μείνουμε ως εδώ!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Α! Θα μείνετε ως εκεί!

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Ως εκεί πήγαμε!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ωραία! Μείνετε ως εκεί!

Θέλω να σταθώ στο θέμα της παιδείας λίγο παραπάνω, για να υποστηρίξω ότι η διαδικασία της υλοποίησης της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης τείνει να πάρει σάρκα και οστά. Είμαστε στη διαδικασία δημιουργίας των επιτροπών που θα δουλέψουν πάνω στην αναδόμηση όλης της ύλης όλων των μαθημάτων, με έναν μοναδικό στόχο. Πρώτα απ' όλα, να κάνουμε τους μαθητές μας να μην είναι οι πιο σκληρά εργαζόμενοι Κύπριοι στο σύγχρονο τόπο μας. Ένας, για να είναι καλός μαθητής σήμερα και να πάρει τη βαθμολογία την οποία χρειάζεται, μπορεί να χρειάζεται να δουλέψει πάνω από δεκατέσσερις ώρες την ημέρα. Λοιπόν, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση έχει στόχο και να μειώσει την ύλη, να αποφορτώσει τους μαθητές μας απ' όλο αυτό το βάρος των πολλών φορές άχρηστων γνώσεων.

Πώς επιχειρείται, όμως, η ανατροπή αυτής της επαναστατικής προσπάθειας, η οποία υποτίθεται υποστηρίζεται από όλα τα κόμματα, για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Πώς τείνει να ανατραπεί αυτό το όχημα που θα μας πάρει τις επόμενες δεκαετίες αυτού του αιώνα μπροστά; Πώς τείνει, επαναλαμβάνω, να ανατραπεί; Τείνει να ανατραπεί με την επικέντρωση σ' ένα θέμα συζήτησης που ονομάζεται "βιβλία της ιστορίας".

Εγώ θέλω να είμαι για άλλη μια φορά, όπως το έκαμα πάρα πολλές φορές, πάρα πολύ καθαρός, ειλικρινής και αληθής πάνω σ' αυτό το ζήτημα. Είπα προηγουμένως ότι ο στόχος είναι να αλλάξει η ύλη όλων των μαθημάτων, με στόχο και να μειωθεί, διότι προστίθεται γνώση, διότι μαθαίνουμε καινούρια πράγματα στη φυσική, στη γεωλογία, στα μαθηματικά. Και στην ιστορία, λοιπόν, υπάρχουν καινούριες πληροφορίες, υπάρχει δυνατότητα συζήτησης για το πώς μπορούμε να αναδομήσουμε την ύλη και αυτού του μαθήματος.

Επικεντρώθηκε η συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα, την επικέντρωσαν κυρίως μερικοί συνάδελφοι, μερικοί συνάδελφοι, το υπογραμμίζω αυτό, με προφανή στόχο

την ανατροπή όλης της προσπάθειας για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Δημιουργούν φαντάσματα και στο τέλος καλούν το λαό να τα πολεμήσει! Βγάζουν φαντάσματα από το ντουλάπι και μετά μάς καλούν όλους να τα πυροβολήσουμε! Εμείς σας λέμε, με πολλή ειλικρίνεια, ότι θα δουλέψουμε και στο βιβλίο των μαθηματικών και στο βιβλίο της ιστορίας με μοναδικό γνώμονα την αλήθεια. Είμαστε παθιασμένοι με την αλήθεια και θα δουλέψουμε με μοναδικό στόχο να καταγραφεί η αλήθεια, με μοναδική έγνοια την αλήθεια και με μοναδικές πηγές την αλήθεια.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εννοείτε τη δική σας αλήθεια!

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν εννοώ τη δική μας αλήθεια!

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τη δική σας μόνο αλήθεια!

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι! Δεν το εννοώ αυτό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, παρακαλώ!

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Γιατί θέλετε να βάλετε στο στόμα μου πράγματα που δεν είπα; Για να αρχίσετε μετά να πολεμάτε κάτι που δεν είπα και που το βάζετε εσείς στο στόμα μου;

Εμείς, επαναλαμβάνω, θα δουλέψουμε συναινετικά. Και το λέω αυτό κυρίως σε συναδέλφους των οποίων τα κόμματα συμμετέχουν στην κυβέρνηση, του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ. Θα δουλέψουμε συναινετικά, και με τη συμμετοχή του Δημοκρατικού Συναγερμού, της δεξιάς, έτσι ώστε στο συγκεκριμένο βιβλίο, που υπάρχουν οι ευαισθησίες, το αποτέλεσμα να είναι αυτό που αναμένει ο λαός μας, να αγγίξουμε αυτό το ζήτημα με σοβαρότητα, ειλικρίνεια και με μοναδικό γνώμονα, επαναλαμβάνω, την αποφόρτιση και αποφόρτωση των μαθητών από μεγάλο βάρος άχρηστων γνώσεων, αλλά και σε μια προσπάθεια να αγγίξουμε την αλήθεια.

Δε θα αναφερθώ καθόλου, ίσως προκαλώντας κάποια μικρή έκπληξη, στη χθεσινή ομιλία του κ. Θεμιστοκλέους, ο οποίος μάς είπε ότι η μόνη μας έγνοια είναι να αναπτύξουμε στην παιδεία τη δουλφοροσύνη και τον αυτοευνουχισμό των μαθητών μας! Θεωρώ ότι κάθε προσπάθεια ανάλυσης μιας τέτοιας τοποθέτησης είναι βλαπτική για την ίδια την αντίθετη άποψη. Νομίζω ότι ως σοβαροί πολιτικοί ξέρουμε τι έχει συμβεί σ' αυτό τον τόπο από εντάσεις, διαμάχες και διχόνοια που προκλήθηκαν και από τοποθετήσεις που καταγγέλλουν άλλους πολιτικούς ως δούλους, ως εναντιωνόμενους στα συμφέροντα του ίδιου του τόπου τους και του λαού τους και ότι όλα αυτά οδήγησαν στα αποτελέσματα τα οποία ζούμε σήμερα, στη διχοτόμηση επί του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Εμείς, λοιπόν, με αυτή την έγνοια, δε θα ανταποδώσουμε στο ίδιο επίπεδο τις αιτιάσεις. Θα σταθούμε στο ύψος μας, λέγοντας ότι ως σύγχρονοι, σοβαροί πολιτικοί θα δουλέψουμε με μοναδικό στόχο να δημιουργήσουμε ένα κλίμα πολιτικού πολιτισμού τέτοιο που να προάγει το δημόσιο διάλογο, όπως τον θέλουμε και όπως μας αξίζει. Όμως σε αυτή την προσπάθεια δε θα υπολειπόμαστε σε άσκηση κριτικής

και καταγγελιών, εκεί όπου θεωρούμε ότι τα πράγματα καταβαρυνώνονται, όπου τα πράγματα υποβαθμίζονται και δεν υλοποιείται αυτό που ονόμασα προηγουμένως “πολιτικός πολιτισμός”.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Χατζηγεωργίου.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί προσωπικού...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε, επί της διαδικασίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θέλω να σας παρακαλέσω να είσαστε πιο δηκτικός προς συναδέλφους οι οποίοι προκαλούν ουσιαστικά με αναφορά σε ονόματα. Δεν μπορεί να λέμε «ακούστε, κύριε Αβέρωφ, ακούστε, κύριε Αβέρωφ!». Μπορεί να απαντούμε σ’ αυτά που είπε ο κ. Αβέρωφ. Και ας μη σηκωθεί ο κ. Κατσουρίδης να μου πει ότι αυτά τα λέω, επειδή συμπαθώ τον κ. Αβέρωφ, εκτός και αν θα τονίσει ότι στον κανόνα του, ότι κάποιοι σηκώνονται, όταν συμπαθούν κάποιους, υπάρχουν κι εξαιρέσεις. Το λέω πολύ αντικειμενικά. Αν θέλουμε να τηρούμε τη διαδικασία, ας κοιτάξουμε και τους κανονισμούς και τα θέσμια της Βουλής. Αλλά είναι και θέμα, κατά τη γνώμη μου, σωστής συμπεριφοράς, που η έδρα πρέπει να προστατεύσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήσουν άφογος, αν δεν έκαμνες αναφορά στον κ. Κατσουρίδη!

(Γέλια)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι μεταξύ σοβαρού...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι σ’ αυτό που είπες, το σωστό, υπέπεσες στο λάθος να προκαλέσεις εσύ τον κ. Κατσουρίδη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μεταξύ σοβαρού και αστείου που το είπα και, νομίζω, ο κ. Κατσουρίδης το κατάλαβε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δίκαιο όμως επί της ουσίας, ότι πρώτα απ’ όλα η οποιαδήποτε αναφορά -ορθά παρατηρείτε, κύριε Συλλούρη- πρέπει να γίνεται σε τρίτο πρόσωπο πάντα. Ουδέποτε γίνεται αναφορά σε πρόσωπο, ώστε να το προκαλείς να σου απαντήσει ή εξ ανάγκης να δημιουργηθεί προσωπική αντιδικία. Είναι ενάντια στον κανονισμό.

Κύριε Τορναρίτη, θα έχετε ένα λεπτό μόνο στη διάθεσή σας.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό μόνο, παρακαλώ, διότι...

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ακούστηκαν τόσα πολλά, κύριε Πρόεδρε, για οχλαγωγία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι! Σας παρακαλώ! Δε θα μετατρέψουμε τη συζήτηση σε...

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...οχλαγωγία της επιτροπής Παιδείας, για προβολή του προσώπου μου. Να πω ότι απολογούμαι στον κ. Χατζηγεωργίου και στο σώμα, αν το γεγονός ότι ο κ. Χατζηγεωργίου πάντοτε είναι αδιάβαστος και πάντοτε είναι ανενήμερος στην επιτροπή Παιδείας... Αυτό δεν το λέω εγώ, το ξέρουν οι συνάδελφοί του. Μπορείτε να μιλήσετε με τους εκπροσώπους του ΑΚΕΛ στην επιτροπή Παιδείας, να μας ενημερώσουν για την οχλαγωγία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πήρατε το λόγο να μιλήσετε επί προσωπικού, κύριε Τορναρίτη!

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί προσωπικού μιλώ και λέω βεβαίως ότι θα υπάρξει οχλαγωγία, αγαπητοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, αν προσπαθήσετε να παραβιάσετε την ευρύτερη δυνατή αποδοχή, τη συναίνεση και να βάλετε στα βιβλία των μαθητών μας τους δικούς σας ιδεολογικούς παροξυσμούς! Όχι μόνο οχλαγωγία θα γίνει, αλλά και επανάσταση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τορναρίτη, με όλο το σέβας, αυτά τα οποία είπατε δεν αποτελούν απάντηση επί προσωπικού ζητήματος. Θεωρώ ότι το θέμα έκλεισε.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Κύριε Κατσουρίδη, σας παρακαλώ! Δεν είναι ανάγκη να δώσουμε άλλη διάσταση στο ζήτημα. Είναι παράκληση της έδρας.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να ακούσω -όχι τώρα- από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού αν συμεριζεται αυτές τις θέσεις, τους παροξυσμούς, τις απειλές για επανάσταση!

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Άστε τα, κύριε Κατσουρίδη!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σε παρακαλώ, κύριε Τορναρίτη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τορναρίτη, σας παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Τορναρίτη, σε παρακαλώ πολύ, δε θα πέσω στο επίπεδό σου! Εγώ θέλω απάντηση από τον πρόεδρο...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε το δικό σου!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Τορναρίτη, συγχαρητήρια! Είστε ο καλύτερος, ο πιο έξυπνος, ο πιο ικανός!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αυτά τα λέτε για τον εαυτό σας!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Τορναρίτη, θέλουμε απάντηση από το Δημοκρατικό Συναγερμό, αν η απειλή που διατυπώθηκε περί επανάστασης είναι η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Κατσουρίδη, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας, ο οποίος παρακαλώ να ανέλθει στο βήμα. Και ελπίζω με την ομιλία του να επαναφέρει πνεύμα ηρεμίας.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα.)

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Τορναρίτης από το έδρανό του απειλεί ότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν ακούεστε!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν απείλησα κανέναν! Απλώς, ο κ. Κατσουρίδης, επειδή νομίζει ότι μεταφέρει την απόλυτη γνώση, προσπαθεί να επιβάλει τις δικές του θέσεις σε όλο το κοινοβούλιο! Ε, στο Δημοκρατικό Συναγερμό δε θα τα καταφέρετε, κύριοι! Αυτό είναι το μήνυμα που σας στέλνουμε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είπες να μην ανοίξεις το στόμα σου. Να το ανοίξεις!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, τα στόματά σας να τα ανοίξετε την ώρα των τοποθετήσεων και της διαλεκτικής, που πρέπει να υπάρχει σε τούτο το κοινοβούλιο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ πολύ! Εγώ δε δέχομαι να μπαίνω σε ίση μοίρα! Εκπροσωπώ ένα κόμμα. Λοιπόν, απειλεί με επανάσταση, απειλεί να ανοίξει το στόμα του...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Άστε τα αυτά, κύριε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, να τα ξεκαθαρίσει τώρα! Να πει τι έχει να πει! Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Νομίζω να ξεκινήσω;

Κύριε Κατσουρίδη, εννά ασχοληθώ εγώ τζιαι νομίζω εννά λήξει το θέμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, μισό λεπτό.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήρεμα! Υπάρχει χρόνος για όλες τις τοποθετήσεις, να ακουστούν υπεύθυνα, όμορφα, ωραία, το τι έχει να πει ο κάθε βουλευτής. Νομίζω ότι οι τοποθετήσεις αυτού του είδους ή τα ερωτηματικά και τα δήγματα δε βοηθούν κανέναν.

Κύριε Κουλία, έχετε το λόγο.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο φετινός προϋπολογισμός μάς βρίσκει σε ένα τελείως διάφορο πνεύμα και κλίμα από τον περσινό προϋπολογισμό, αν κάποιος αναλογιστεί την περσινή συζήτηση σε τούτη την αίθουσα. Είναι όντως κορυφαία η πράξη της πολιτείας, όταν ψηφίζει τους προϋπολογισμούς, αλλά φέτος έχουμε και μία κορυφαία απώλεια, αυτή του Τάσσου Παπαδόπουλου, που σ' αυτή την αίθουσα, νομίζω, έγραψε ιστορία, όπως και από όλα τα πολιτικά αξιώματα που πέρασε, με τα έργα, τις πράξεις του και τις διακηρύξεις του.

Τούτων λεχθέντων, οφείλω μια απάντηση στον κ. Τάκη Χατζηγεωργίου, που αναφέρθηκε στο συνάδελφο Νικόλα Παπαδόπουλο, λέγοντας ότι δεν έχουμε εισηγήσεις και ότι δε βάλαμε το μεγάλο βέτο. Νομίζω ο κ. Χατζηγεωργίου κατοικεί σε τούτο τον τόπο και ξέρει ότι το μεγάλο βέτο το έβαλε ο Τάσσος το 2004. Δεν αναμένω

όμως από τον κ. Χατζηγεωργίου να το καταλάβει, διότι σήμερα το πρωί, ερχόμενος στη Λευκωσία, άκουσα έναν πολύ αγαπητό συνάδελφο που ήταν εξ αριστερών, στα έδρανα του ΑΚΕΛ-Αριστερά, το Δώρο Χριστοδουλίδη, που είπε ότι ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου, δέκα μέρες πριν το δημοψήφισμα, είπε ότι του κ. Ντε Στότο έπρεπε να του κάνουμε άγαλμα για το επίτευγμά του! Το άγαλμα όμως το κατακρήμνισε ο κυπριακός λαός με το 76%! Και δεν αναμένω από τον κ. Χατζηγεωργίου να καταλάβει τις εισηγήσεις, τις πραγματικές και ουσιαστικές, που είχε το Δημοκρατικό Κόμμα διά των προέδρων του διαχρονικά, Μακαρίου, Κυπριανού, Τάσσου, και σίγουρα διά των βουλευτών του, αλλά και την εξαιρετη τοποθέτηση που έκαμε ο συνάδελφος Νικόλας Παπαδόπουλος, τον οποίο άκουσα από την τηλεόραση.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μετά τα αποτελέσματα των προεδρικών εκλογών, για να είμαι ειλικρινής, έγινα πολύ πιο προσεκτικός και πιο παρατηρητικός κύριος! Και για όσα λέγονται από τους ηγέτες των κοινοβουλευτικών κομμάτων, και ιδιαίτερα από το φίλο μου Νίκο Κατσουρίδη, κρατώ σημειώσεις και τα προσέχω δυο φορές. Και θυμούμαι -είμαι εννιά χρόνια στη Βουλή- όταν ξεκινήσαμε, ο κ. Κατσουρίδης ήταν στη μέση της σειράς και τώρα προχώρησε, ήρθε στην άκρια και αντιλαμβάνομαι, κατά την ταπεινή μου λογική - δε θέλω να αναμειχθώ στα εσωτερικά του ΑΚΕΛ- ότι ενδεχομένως να είναι ο επόμενος γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ. Γι' αυτό τα όσα λέτε, κύριε Κατσουρίδη, τα λαμβάνω υπόψη και με κεφαλαία γράμματα κρατώ και σημειώσεις για τα λεγόμενα και του ΑΚΕΛ και του Νίκου Κατσουρίδη, διότι τα γραπτά μένουν, ενώ τα προφορικά πολλές φορές φεύγουν. Και, παρά το ότι έχω μια παρατήρηση για τον προφορικό σας λόγο στη χθεσινή συζήτηση, είναι δίκαιο να αρχίσω από αλλού. Πάντα οι παρεμβάσεις μου, οι ομιλίες μου στους προϋπολογισμούς ξεκινούν από το συνάδελφο αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης, ή ενδεχομένως της αξιωματικής συμπολίτευσης σήμερα επί του εθνικού θέματος, το Νίκο Αναστασιάδη.

Είναι πράγματι αξιοπερίεργο. Τον περσινό προϋπολογισμό ο κ. Αναστασιάδης τον περιέγραψε ως τη συντέλεια του κόσμου. Τρώγοντας το χρόνο μου, αξίζει τον κόπο να αναγνώσω τι έλεγε σε εντονότατο ύφος και μετά σπαραγμού καρδιάς. Καταλήγει για τα περσινά δρώμενα της πενταετίας του Τάσσου Παπαδόπουλου: «Η έλλειψη επαφών επί ηγετικού επιπέδου έχει ή όχι δημιουργήσει ένα ψυχολογικό τείχος, το οποίο είναι χειρότερο από το όποιο τεχνητό τείχος; Ζούμε ή όχι σήμερα συνθήκες ταίβανοποίησης; Ζούμε ή όχι σήμερα τα αποτελέσματα μιας ανεργμίστης πολιτικής, μιας ανύπαρκτης πολιτικής;». Προχωρά παρακάτω: «Τι να πω άραγε για το γερμανικό κοινοβούλιο; Τι να πω για τη συμφωνία Αγγλίας-Τουρκίας; Τι να πω για το ιταλικό κοινοβούλιο; Τι να πω για την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης;». Και πιο κάτω: «Τι να πω, κυρίες και κύριοι, για τις επισκέψεις του Τουρκοκύπριου ηγέτη ή της λεγόμενης “ψευδοκυβέρνησης”, που γίνεται δεκτή πλέον από την Υπουργό Εξωτερικών της Αμερικής; [...] Και, αν θέλετε, παρακολουθείτε, γιατί αυτό είναι από μέσα μου που βγαίνει, από την αγωνία, από το σπαραγμό». Τούτα ήταν πέρσι, ήταν οι περσινές τοποθετήσεις του κ. Αναστασιάδη.

Φέτος βρήκαμε έναν ήρεμο άνθρωπο ο οποίος λέει... Περί ενότητας ο λόγος και αντιλήφθηκε ο άνθρωπος ότι... Το λέει στη σελίδα 5 του κειμένου του γραπτού: «Πρέπει να γίνει σε όλους μας συνείδηση αυτό που έχουμε κατ' επανάληψη αναφέρει, ότι τώρα είναι η ώρα της εθνικής ευθύνης. Το Κυπριακό δεν προσφέρεται ούτε για ιδεολογικές επιλογές ούτε για πολιτικές αντιπαραθέσεις αλλά ούτε βεβαίως για διαχωρισμό των πολιτών σε πατριώτες και ολιγότερο πατριώτες. Δε θα επαναλάβω και σήμερα την αυτονόητη απαίτηση για συνεχή ενημέρωση, διαβούλευση και ενότητα». Αυτά τα είπε ο κ. Αναστασιάδης.

Καλά, τωρά κατάλαβε ότι το εθνικό θέμα αποτελεί σημαντικό θέμα για όλους μας και πρέπει να υπάρχει ενότητα; Δηλαδή τώρα που ανάλαβε ο κ. Χριστόφιας το αντιλήφθηκε; Το Μάρτη του 2008 εμπήκαν οι Τούρκοι στην Κύπρο και άφησαν πίσω 200 000 πρόσφυγες, εγκλωβισμένους, αγνοούμενους, εποικίζουν τον τόπο μας, καταστρέφουν την πολιτιστική μας κληρονομιά, παίρνουν τις εκκλησίες μας και τις κάνουν τζαμιά, ανασύρουν τους νεκρούς μας από τα νεκροταφεία; Αυτό είναι άξιο απορίας!

Φυσικά, ο συνάδελφος Γιαννάκης Θωμά, μέσα στο κλίμα των καιρών, σηκώθηκε χθες από τη θέση του και είπε -ήταν εδώ ο κ. Αναστασιάδης νομίζω- ότι τέσσερις-πέντε βουλευτές δεν υπακούουν στην κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού αναφορικά με όσα διακήρυξε ο κ. Αναστασιάδης. Φαντάζομαι έν' καλόπιστα που το είπε ο άνθρωπος, ότι χάλασε το κλίμα της σωστής συνεργασίας. Μακάρι να ήταν έτσι, αγαπητοί συνάδελφοι!

Δεν είδα να αντιδρά, ας πούμε, ο κ. Αναστασιάδης φέτος για το ότι η Τουρκία έγινε μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας, μη μόνιμο μέλος. Δεν είδαμε να αντιδρά, όταν ο Ταλάτ πήγε για πρώτη φορά και μίλησε στο Συμβούλιο της Ευρώπης, για να μην επαναλάβω τα όσα έχουν αναφερθεί από το συνάδελφο προηγουμένως Νικόλα Παπαδόπουλο. Είναι αξιοπερίεργο! Και νιώθει πλήρη ικανοποίηση για έναν απλό λόγο. Το είπε και προεκλογικά ο κ. Αναστασιάδης, ότι υπήρχαν δύο γραμμές. Η γραμμή του Τάσσου και η γραμμή των άλλων. Φαίνεται ότι τώρα που εφαρμόζεται η γραμμή των άλλων τον βρίσκει άκρως σύμφωνο.

Αυτά που θα πω, αγαπητοί συνάδελφοι, δε θα τα πω, για να μηδενίσω το έργο ή την προσπάθεια κανενός ή διότι δε θέλουμε όλοι να βαίνουμε προς την ορθή κατεύθυνση για το καλό του τόπου. Όμως οι θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος νομίζω ότι σήμερα αδικούνται, δεν εφαρμόζονται, δε λαμβάνονται υπόψη και ευελπιστώ με αυτά που θα πω ότι θα προβληματίσουμε προς την ορθή κατεύθυνση. Εξάλλου, υπάρχει και η δήλωση του κ. Πουργουρίδη πριν τις εκλογές -είναι παρών ο συνάδελφος- που είπε ότι θα ψήφιζε ευχαρίστως τον κ. Χριστόφια ως Πρόεδρο λύσης, πριν να γίνει ο δεύτερος γύρος των εκλογών.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η διαφορά μας είναι ότι εγώ δεν το έκαμα, εσύ έκαμες το!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έχω αμφιβολίες αν δεν το έκαμες!

(Γέλια)

Πραγματικά έχω αμφιβολίες. Αν με ρωτάς, κύριε Πουργουρίδη, να σου πω το "ήμαρτόν" μου, είμαι τέλεια σίγουρος ότι το έκαμες! Αφού το ρωτάς!

(Γέλια)

Εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, έχω φέρει μαζί μου από τους περσινούς προϋπολογισμούς και ομιλία του συναδέλφου Νίκου Κατσουρίδη, που και πέρσι μίλησε και φέτος μίλησε... Και έχω τα γραπτά κείμενα και στις δύο περιπτώσεις. Αναφέρει ο συνάδελφος Νίκος Κατσουρίδης ότι πολλές φορές η ευελιξία του ΑΚΕΛ-Αριστερά εκλαμβάνεται ως υποχωρητικότητα. Το αναφέρει μέσα στο γραπτό του κείμενο. Και θα ήθελα να αναφέρω ότι στους περσινούς προϋπολογισμούς του 2008 το ΑΚΕΛ-Αριστερά διατυπώνει τις θέσεις του για το εθνικό μας θέμα κατά τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο, κάτι για το οποίο εμείς είμαστε πλήρως σύμφωνοι, απόλυτα συμφωνούμε. Είναι στη σελίδα 209 των πρακτικών, κύριε Κατσουρίδη, αν σε βοηθά

αυτό, αν το έχεις το περσινό. Λέει: «Θα διεκδικήσουμε μέχρι τέλους άρση της κατοχής, αποχώρηση του κατοχικού στρατού και απαλλαγή της Κύπρου από τον εποικισμό. Θα διεκδικήσουμε αποστρατικοποίηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και απαλλαγή από τις όποιες ξένες εξαρτήσεις. Θα διεκδικήσουμε μία κυριαρχία, μία διεθνή προσωπικότητα και μία ιθαγένεια. Θα διεκδικήσουμε την επανένωση του κράτους, του λαού, των θεσμών και της οικονομίας. Θα διεκδικήσουμε την αποκατάσταση και διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών, περιλαμβανομένου του δικαιώματος των προσφύγων για επιστροφή και στις περιουσίες τους. Θα αξιοποιήσουμε εδώ, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, τα όπλα που μας προσφέρει η ευρωπαϊκή ιδιότητα της Κύπρου». Είναι οι βασικές θέσεις.

Τις ίδιες ακριβώς θέσεις διατύπωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, διαβεβαιώνοντας κατά την ανάληψη των καθηκόντων του εδώ, από αυτό το βήμα. Για να είμαι ειλικρινής, όταν άκουσα το σημερινό Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον κ. Δημήτρη Χριστόφια, να δίνει τη διαβεβαίωση με αυτές τις θέσεις... Και έφερα το πρακτικό με τις θέσεις του κ. Χριστόφια, προς εύκολη αναφορά, είναι στα πρακτικά της Βουλής, να μην το επαναλάβω... Είναι ξεκάθαρος ο Δημήτρης Χριστόφιας όσον αφορά τις θέσεις του επί του εθνικού θέματος. Να μην τις αναγνώσω, γιατί είναι θέμα χρόνου.

Όμως στην πορεία τι έγινε; Πέρασαν εννιά μήνες από την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας και θα έλεγα ότι ξεκαθάρισε το τοπίο, ποια είναι η επιλεγμένη πολιτική. Ξεκίνησε ο Πρόεδρος και μας είπε ότι σε τούτο τον τόπο υπήρχε συνεταιρισμός με τους Τουρκοκύπριους από το '60. Νομίζω είναι μια δήλωση η οποία ζημιώνει ξεκάθαρα και κάθετα την υπόθεσή μας. Ασφαλώς, είναι η λογική του Κουιλία αυτή, αλλά νομίζω ότι υπάρχει ένας αξιόπιστος μάρτυρας που μπορεί να απαντήσει και από τον τάφο του ακόμα, από το μυρωμένο τάφο του, ο Τάσος Παπαδόπουλος. Έδωσε συνέντευξη και απάντησε επί τούτου. Να τη διαβάσω, για να είναι σε όλους ξεκάθαρο. Τη συνέντευξη την έδωσε στην εφημερίδα "Καθημερινή", στις 9 Νοεμβρίου, σε τρεις δημοσιογράφους, στον κ. Παυλίδη, στην κ. Κενεβέζου και στην κ. Σπόντα. Η απάντησή του επί τούτου λέει: «Παράλληλα, όμως, δε συμφωνώ με την άποψη του Προέδρου Χριστόφια ότι με τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου ιδρύθηκε ένας συνεταιρισμός των δύο κοινοτήτων. Ο όρος "συνεταιρισμός" με τη συνταγματική του έννοια και περιεχόμενο είναι πολύ διαφορετικός από την έννοια "συνεταιρισμός" που καθιερώθηκε σε εμπορικές ή άλλες συναλλαγές συνεργασίας. Αν με το σύνταγμα του 1960 είχε ιδρυθεί συνεταιρισμός με τη συνταγματική έννοια του όρου, τότε με την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων από την κυβέρνηση, μετά τα γεγονότα του 1963-'64, το συνεταιρικό κράτος έπρεπε να είχε αυτόματα διαλυθεί. Ως γνωστό, δε διαλύθηκε, αλλά συνέχισε την ύπαρξή του και συνεχίστηκε η διεθνής αναγνώρισή του». Νομίζω η εγκυρότητα της απάντησης μιλά από μόνη της.

Ένα άλλο θέμα για το οποίο έγινε πολλή συζήτηση είναι αυτό που ισχυρίστηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο σημερινός, ο κ. Δημήτρης Χριστόφιας, ότι δεχθήκαμε εκ περιτροπής προεδρία. Και ψηλά-χαμηλά το φορτώσαμε κι αυτό στον Τάσο Παπαδόπουλο! Ευτυχώς, ο Τάσος Παπαδόπουλος μερίμνησε να δίνει απαντήσεις και από τον τάφο του! Η απάντηση επί τούτου είναι η εξής... Του λένε οι δημοσιογράφοι: «Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει δηλώσει ότι την εκ περιτροπής προεδρία την είχατε ήδη αποδεχθεί εσείς». Απάντηση: «Ο Πρόεδρος Χριστόφιας έχει δηλώσει ότι ο Παπαδόπουλος έμμεσα έχει δεχτεί την εκ περιτροπής προεδρία, δεχόμενος το Σχέδιο Ανάν 3 στη Χάγη. Τονίζω τη λέξη "έμμεσα". Στη Χάγη, όπως επανειλημμένα δηλώθηκε στο Εθνικό Συμβούλιο, δε δέχτηκα το Σχέδιο Ανάν 3. Άλλωστε, στη Χάγη δεν τέθηκε ενώπιόν μας το ερώτημα "δέχεστε το σχέδιο 3;" αλλά

το ερώτημα “δέχεστε να θέσετε το σχέδιο 3 μπροστά στο λαό με χωριστά δημοψηφίσματα για έγκριση;”. Έχω τα σχετικά έγγραφα στη διάθεσή σας. Τελικά, το σχέδιο 5 περιελάμβανε πρόνοια για εκ περιτροπής προεδρία (όχι για κοινό ψηφοδέλτιο), αλλά, όπως είναι γνωστό, αυτό απορρίφθηκε στο δημοψήφισμα του 2004».

Για την 8^η Ιουλίου έχει κάνει αναφορά ο συνάδελφος Νικόλας Παπαδόπουλος, αλλά θα προτιμούσα τις απαντήσεις να τις δώσει και σ’ αυτή την περίπτωση ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος. Δε γυρίζει η γλώσσα μου να λέω “αείμνηστος”, αλλά δυστυχώς η βιολογική απουσία του είναι ξεκαθαρισμένη πλέον. «Άρα οι συνομιλίες δεν άρχισαν στη βάση της 8^{ης} Ιουλίου;», ρωτούν οι δημοσιογράφοι. Απαντά ο Πρόεδρος, ο πλέον αρμόδιος των αρμοδίων: «Σίγουρα όχι. Εγκαταλείφθηκε η 8^η Ιουλίου. Βασικό στοιχείο εκείνης της συμφωνίας ήταν η προεργασία στις Ομάδες Εργασίας. Οι ομάδες θα κατέθεταν απόψεις και θα υπέβαλλαν και υπαλλακτικές εισηγήσεις, συμφωνημένες ή μη -αυτό που θα κάνουν τώρα Ιακώβου και Ναμί- ώστε να έχουν υλικό οι δύο ηγέτες, για να κάνουν παζαρέματα». Ερώτηση: «Ήταν εκτροπή το ανακοινωθέν της 23^{ης} Μαΐου σε σχέση με τη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου;». Απάντηση: «Λέω εγκαταλείψαμε ένα όπλο που είχαμε, ένα εργαλείο, για να γίνουν ουσιαστικές οι συνομιλίες. Εγκαταλείφθηκε η 8^η Ιουλίου για λόγους τους οποίους ο Πρόεδρος έκρινε σωστούς. Εγώ δεν ξέρω αυτούς τους λόγους. Έγινε αγώνας με επιστολές μου στον Κόφι Ανάν και στον κ. Γκαμπάρι, ζητώντας να περιληφθεί η φράση “και από τις συζητήσεις στις Ομάδες Εργασίας θα προκύψει η βάση για συνολική λύση”», εδώ είναι και το κλειδί της 8^{ης} Ιουλίου, «πράγμα που καταργεί το Σχέδιο Ανάν ως βάση της λύσης». Αυτό είναι που εγκαταλείφθηκε. Αυτή είναι η απάντηση, η ξεκάθαρη, όσον αφορά την 8^η Ιουλίου.

Όσον αφορά το ξεκίνημα των συνομιλιών, το Δημοκρατικό Κόμμα, διά του προέδρου του, δήλωσε τις ενστάσεις του για το ότι η βάση λύσης του Κυπριακού δεν ξεκαθάρισε και δεν έπρεπε να ξεκινήσουν οι συνομιλίες. Όμως και σ’ αυτή την περίπτωση η αρμοδιότερη απάντηση δίνεται από τον αείμνηστο Τάσο Παπαδόπουλο ξανά. Ερώτηση δημοσιογράφων: «Η βάση της λύσης έχει, κατά την άποψή σας, ξεκαθαριστεί;». Απάντηση: «Όχι. Δεν έχει ξεκαθαριστεί. Τα γεγονότα και οι δημόσιες δηλώσεις των δύο πλευρών αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχει σύμπτωση απόψεων πάνω σε συμφωνημένη βάση συνομιλιών. Η απλή αναφορά (στη Συμφωνία της 23^{ης} Μαΐου 2008) ότι οι δύο ηγέτες επαναβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους στη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία με ισότητα -όπως αυτή καθορίζεται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ- δε συνιστά ξεκαθάρισμα της βάσης λύσης. Απλούστατα, διότι οι όροι “διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία” από μόνοι τους δε σημαίνουν τίποτε. Ούτε αυτοί οι όροι έχουν ξεκαθαρισμένο περιεχόμενο, ιδιαίτερα ο συνταγματικά πρωτόγνωρος όρος “διζωνική”. Άλλη ερμηνεία δίνουμε εμείς στον όρο και άλλη ερμηνεία και περιεχόμενο δίνει η τουρκική πλευρά». Αυτό κι αν είναι σημαντικό γεγονός! Ξεκινήσαμε παραβιάζοντας την 8^η Ιουλίου και ελπίζουμε τα αποτελέσματα να μην είναι τούτα που προοιωνίζονται οι καιροί.

Ένα γεγονός το οποίο προέκυψε έξι μήνες πριν αποχωρήσει το ΑΚΕΛ από τη συνεργασία που είχαμε... Παρά το ότι σήμερα έχουμε μια κοινή κυβέρνηση, όπως είπε και ο φίλτατος συνάδελφος Νίκος Κατσουρίδης, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστερά, εντούτοις έξι μήνες προηγουμένως ένα κρίσιμο σημείο της προεκλογικής εκστρατείας ήταν ότι ήμασταν γωνιασμένοι, ότι υπήρχε αδιέξοδος και ότι περίπου ο Τάσος πήρε τα πράγματα στο χάος και δεν προχωρούσε τίποτε. Έχει κι εδώ απάντηση ο Τάσος, ξεκάθαρη. Τι έκαμε ο Τάσος; Φυσικά, δυστυχώς, τούτο εξακολουθεί να υφίσταται και σήμερα, δηλαδή συνεχίζει να λέγεται το ίδιο πράγμα και υπάρχει και σε αναφορές του Προέδρου της Δημοκρατίας, σε κείμενα, και σε

αναφορές του συναδέλφου Νίκου Κατσουρίδη. Ερωτάται ο Πρόεδρος: «Ο Πρόεδρος Χριστόφιας, στη συνέντευξή του στην εφημερίδα “Καθημερινή”, έχει δηλώσει ότι στο διάστημα που είναι στην προεδρία κατάφερε να βγάλει την Κύπρο από τη γωνιά. Συνεχίζαμε, κύριε Παπαδόπουλε, “γωνιασμένοι” μέχρι και το τέλος της θητείας σας;». Και περιεκτικά λέει ορισμένα πράγματα ο Πρόεδρος που αξίζει τον κόπο να αναφερθούν: «Δε συμφωνώ ότι στη διάρκεια της θητείας μου η Κύπρος ήταν “γωνιασμένη”, καθώς εμείς αντιμετωπίσαμε επιτυχώς τη δυσαρέσκεια, απογοήτευση ακόμα και οργή χωρών όπως οι ΗΠΑ και η Αγγλία λόγω της απόρριψης του σχεδίου και της αποφυγής εξυπηρέτησης των δικών τους συμφερόντων. Αυτή η δυσαρέσκεια δε στρεφόταν στο πρόσωπό μου αλλά στην απόφαση του κυπριακού ελληνισμού για απόρριψη του σχεδίου. Την ίδια περίοδο κερδίσαμε αρκετούς φίλους, που έχουν κατανοήσει ότι δικαίως απορρίψαμε το Σχέδιο Ανάν. Ενδεικτικά αναφέρω το ότι πετύχαμε την ενεργό εμπλοκή και των πέντε μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας (θέτοντας τέρμα στο μονοπώλιο ΗΠΑ και Ηνωμένου Βασιλείου). Εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την ενεργή συμπαράσταση της Γαλλίας, πετύχαμε την ισχυρότερη και άκρως ευνοϊκή Αντιδήλωση της 21^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, την οποία τώρα ο κ. Ρεν “αγωνίζεται” απεγνωσμένα να ενταφιάσει στη νέα έκθεση για την Τουρκία. Πετύχαμε σε τρεις διαδοχικές αποφάσεις του Συμβουλίου Αρχηγών Κρατών να περιληφθεί πρόνοια ότι η λύση του Κυπριακού πρέπει να βασίζεται στις αρχές και αξίες πάνω στις οποίες εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση», επίτευγμα μέγα ασφαλώς, «πετύχαμε τη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου και πολλά άλλα, που δεν είναι της ώρας να αναφέρω, γιατί δεν αισθάνομαι ότι βρίσκομαι σε θέση απολογίας».

Δυστυχώς, σήμερα, εννιά μήνες μετά τις προεδρικές εκλογές, συνηθίζεται από τους πολλούς, και ακόμα και από τον ίδιο τον Πρόεδρο, να λέγεται ότι ήμασταν γωνιασμένοι. Νομίζω αυτό αδικεί και τη συμμετοχή σας στην κυβέρνηση που είχαμε τα τεσσεράμισι χρόνια!

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε έναντι του λαού και έναντι της Βουλής, κατά τη νενομισμένη ορκωμοσία του εδώ, πριν καν ξεκινήσουν οι συνομιλίες, δέχθηκε την παραμονή 50 000 εποίκων, ενάντια σε κάθε έννοια διεθνούς δικαίου και του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Και σε τούτο το κρίσιμο θέμα, που οι Τούρκοι οργανωμένα και προγραμματισμένα -παλιά μου τέχνη κόσκινο!- εξόντωσαν Αρμένιους, Κούρδους, Πόντιους, Έλληνες της Μικράς Ασίας, στο Σαντζάκιο της Αλεξανδρέττας -είναι ειδικό στο να αλλάζουν το δημογραφικό χαρακτήρα!- τι έκαμαν οι Τούρκοι εδώ; Μας κουβάλησαν πάνω σε προγραμματισμένη βάση τους εποίκους, για να αλλοιώσουν το δημογραφικό μας χαρακτήρα. Ε, δεν μπορεί μια χώρα που είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση να δέχεται a priori τους 50 000 εποίκους, ακόμα και, αν θέλετε, με το πρόσχημα ότι το δέχθηκε κι άλλος! Εξ όσων γνωρίζω, κανένας δε δέχθηκε. Ο Πρόεδρος, ο δικός μας, ο αείμνηστος Τάσσος, δήλωσε ότι ουδέποτε δέχθηκε παραμονή εποίκων και, νομίζω, ούτε και οι άλλοι Πρόεδροι. Εξάλλου, δε χρειάζεται να επιστημόνουμε ότι πρόκειται περί εγκλήματος πολέμου και ότι η Έκθεση Cusco και Laakso έχει ξεκαθαρίσει αυτό το ζήτημα.

Αποδοχή συνιστώσων πολιτειών... Η Συμφωνία της 23^{ης} Μαΐου στην ουσία ήταν η ανατροπή της 8^{ης} Ιουλίου. Σ’ αυτό το ανακοινωθέν αποδεχτήκαμε και τη συζήτηση στρατιωτικών θεμάτων, αλλάζοντας την καθιερωμένη πρακτική που είχαν όλοι οι προηγούμενοι Πρόεδροι, ότι τα στρατιωτικά θέματα συζητούνται με το στρατό κατοχής. Ακόμα ένα μέγα σφάλμα! Και γι’ αυτό το κοινό ανακοινωθέν της 23^{ης} του Μάη έγινε του Κουτρούλη ο γάμος, ότι ήταν μέγα επίτευγμα! Οι Εγγλέζοι και οι Αμερικάνοι, που δε μας χαρίζονται, ήθελαν, σας παρακαλώ, να το κάμουν τι; Να το βάλουν στο ψήφισμα 1818 του Ιουνίου για την παράταση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ στην Κύπρο! Ε, τότε η δική μας η κυβέρνηση, που ήταν το μέγα επίτευγμά της αυτό, γιατί

δε δέχθηκε να το βάλει; Σωστά δε δέχθηκε να το βάλει, γιατί κάμαμε σοβαρά σφάλματα σ' αυτό το θέμα. Κι έγινε αγώνας και ζητήσαμε τη συμπαράσταση φίλων μας, των Ρώσων, των Κινέζων, των Γάλλων, που είναι μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, για να μην μπει. Θα ήθελα μια απάντηση επί τούτου.

Επίσης, θέλω να κάμω μερικά σχόλια για αναφορές που γίνονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας -αν δεν κάνω λάθος, γύρω στις 20 Ιουλίου- είπε σε δηλώσεις του στο ΡΙΚ ότι στους Τουρκοκύπριους συμπεριφερόμαστε από το '60 ως αφέντες. Μίλησε στο ραδιοφωνικό σταθμό ΑΣΤΡΑ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας -έχω το κείμενο εδώ- και θα κάμω αναφορά στα λόγια του ίδιου του Προέδρου: «Την παττίχα μάς την εβουλώσαν ξένοι του '60. Αντί να προσπαθήσουμε από κοινού να κλείσουμε τη ρωγμή της βούλλας, πέσαμε μέσα στο βάραθρο και τη μοιράσαμε στα δύο στο τέλος!». Αυτά λέει ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, θέλω να σας ενημερώσω ότι έχετε ένα λεπτό.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δώστε μου ένα λεπτό και θα ολοκληρώσω, παρά το ότι...

Πόσα λεπτά έχω συνολικά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχουμε πει είκοσι πέντε;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είκοσι οκτώ, μου είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Τότε έχετε τρία λεπτά.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

A, ευχαριστώ πολύ!

Και ο Πρόεδρος στην ίδια αναφορά λέει: «Αντιδρούν ορισμένοι, όταν λέμε πρέπει να καταγραφεί σωστά η ιστορία», επισήμανε ο Πρόεδρος Χριστόφιας, «για να παραδεχθούμε και λάθη και παραλείψεις και τραγωδίες για τις οποίες είμαστε συνυπεύθυνοι. Επιτέλους, τότε θα διδαχθούμε από τις πικρές εμπειρίες τις οποίες ζήσαμε και για τις οποίες είναι μεν υπεύθυνοι οι ξένοι, αλλά στην πορεία καταστήκαμε κι εμείς συνυπεύθυνοι!», διερωτήθηκε ο Πρόεδρος. Εδώ λέω εγώ ότι εν' καλόπιστα που το είπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αλλά οι Τούρκοι, αγαπητοί συνάδελφοι, δε μας χαρίζουν τόσο! Να θυμίσω ότι οι Τούρκοι, όταν ένας Τούρκος γιατρός, δικός τους, παραφρόνησε και έσφαξε τη γυναίκα του και τα παιδιά του, τα βάλαν στο μπάνιο και επί δεκαετίες ολόκληρες έλεγαν ότι τους σφάξαμε εμείς! Όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δηλώνει ότι από το '60 τούς καταπιέζαμε ή ότι οι Τουρκοκύπριοι δεν έπεσαν μόνοι τους στα πηγάδια, σημαίνει ότι φταίει ο Μακάριος, φταίει ο Κυπριανού, φταίει ο Βασιλείου, φταίει ο Κληρίδης, φταίει ο Τάσσος;

Έχουμε μια μεγάλη διαφορά. Η Τουρκία από το 1955 οργανωμένα και προγραμματισμένα, διά του στρατού της, διά του γραφείου ψυχολογικού πολέμου, διά του σχεδιασμού της, που έκαμε από την εποχή του Νιχάτ Ερίμ, προγραμματίσε την τουρκοποίηση της Κύπρου. Και στην Κύπρο σίγουρα υπήρξαν μερικοί ανεγκέφαλοι. Εμείς με τους Τουρκοκύπριους δεν έχουμε καμιά διαφορά και σίγουρα υπάρχουν

νούσιμοι άνθρωποι. Όμως καμιά κρατική οντότητα, κανένας επίσημος από την Κυπριακή Δημοκρατία δεν οργάνωσε οτιδήποτε εναντίον των συμπατριωτών μας. Αν μερικοί ανεγκέφαλοι προέβησαν σ' αυτές τις πράξεις δεν μπορεί να εξομοιωνόμεθα με την οργανωμένη εγκληματική ενέργεια της ίδιας της Τουρκίας ως κράτους. Κι εγώ λέω ότι ο Πρόεδρος μπορεί να τα λέει έτσι, πολλές φορές συναισθηματικά, αλλά οι Τούρκοι δε μας χαρίζουν! Αυτοί που έριξαν τους Τουρκοκύπριους μέσα στους λάκκους δεν είναι το οργανωμένο κράτος, δεν είναι η Εθνική Φρουρά, δεν είναι η αστυνομία· είναι διάφοροι ανεγκέφαλοι. Και πρέπει να είμαστε προσεκτικοί, όταν λέμε τέτοια πράγματα.

Επίσης, θέλω να κάμω μια αναφορά για την ιστορία. Ο Πρόεδρος είπε, μιλώντας στο ΑΠΕ, όταν θα πήγαινε επίσημη επίσκεψη, τα εξής, απαντώντας στην ερώτηση «δηλαδή λέτε ότι η ιστορία μπορεί να ξαναγραφτεί;»: «Μπορούν να γραφτούν ξανά διάφορες πτυχές της ιστορίας, ασφαλώς όχι για να επιρρίψουμε ευθύνες πάνω μας και να πούμε ότι ο αγώνας της ΕΟΚΑ '55-'59 δεν ήταν αντιαποικιακός. Βεβαίως και ήταν αντιαποικιακός και βεβαίως θα εκτιμήσουμε ότι ήταν δικαίωμα του κυπριακού λαού να προσπαθήσει ακόμα και με ένοπλο αγώνα να απελευθερωθεί από τον αποικιακό ζυγό. Όμως πρέπει να εκτιμήσουμε και ορισμένες πτυχές οι οποίες ήταν ίσως και μαύρες σελίδες σ' αυτό τον αγώνα. Τα βιβλία πρέπει να δίνουν αντικειμενικά την πραγματικότητα και διάφορες απόψεις. Για παράδειγμα, η άποψη του ΑΚΕΛ που ήταν τότε διαφορετική, αλλά το κόμμα έκαμε την αυτοκριτική του και αυτό πρέπει να λεχθεί». Στο τέλος της ημέρας το ΑΚΕΛ δικαιώθηκε. Αναιρείται η αυτοκριτική.

Όμως, όταν μιλούμε για τον απελευθερωτικό αγώνα του 1955-'59, δε νομίζω ότι υπήρχαν μαύρες σελίδες. Ολόκληρος ο κυπριακός λαός, δεξιοί, αριστεροί, κεντρώοι, συμπαραστάθηκε. Και αυτοί που βρίσκονται στα φυλακισμένα μνήματα και σε άλλα σημεία της πατρίδας μας, θαμμένοι έξι πόδια κάτω από τη γη, είναι αυτοί που αγωνίστηκαν. Και τεθνεώτες και ζώντες ακόμα σήμερα, που υποφέρουν, αγωνίστηκαν, για να έχουμε αυτό που λέγεται σήμερα "Κυπριακή Δημοκρατία". Υπάρχουν αξιώματα, για να 'μαστε εδώ εμείς, και είμαστε περήφανοι γι' αυτό τον αγώνα! Και δε νομίζω ότι ο εκάστοτε Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα γράφει την ιστορία από τη δική του οπτική γωνία, δηλαδή για πέντε χρόνια. Αν αύριο βγει ο κ. Αναστασιάδης, θα γράψει την ιστορία για το δημοψήφισμα, ας πούμε, το οποίο υποστηρίζει ως τα σήμερα; Λυπούμαι, αλλά την ιστορία δεν την γράφουν οι εκάστοτε Πρόεδροι και οι κυβερνήσεις! Την ιστορία τη γράφουν οι λαοί και τα πραγματικά γεγονότα των πρωταγωνιστών της κάθε εποχής. Είναι πρωτάκουστο δηλαδή να γράψουμε τώρα την ιστορία! Και θα αλλάξει τίποτε; Άκουσα τον κ. Χατζηγεωργίου να λέει ότι θα αποφορτώσουμε τα παιδιά. Ε, και αν γράψουν ότι είναι μαύρες οι σελίδες, εννιά αποφορτωθούν τα παιδιά; Έν' τούτος ο λόγος ή η κ. Ρεπούση, η οποία πήρε €83.000 από τους Αμερικάνους, για να μας παρατζιέλει πώς πρέπει να λέμε την ιστορία μας, ότι οι Έλληνες της Μικράς Ασίας συνωστίζονταν στην προκουμαία της Σμύρνης ή ότι τον Αθανάσιο Διάκο τον ανασκολόπισαν, λέει; Ε, λυπούμαι, αλλά νομίζετε ότι η κ. Ρεπούση θα περάσει αυτή την ιστορία σε κανέναν; Σήμερα ο κόσμος είναι μια γειτονιά. Μπορεί να αλλοιώσει κανένας τα πραγματικά και ιστορικά γεγονότα; Νομίζω ποτέ και με κανένα τρόπο! Και είναι λάθος αυτή η προσέγγιση των πραγμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, έχει ολοκληρωθεί ο χρόνος σας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πρόεδρέ μου, τι να κάμω!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Ζαχαρία Κουλία.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος Σωκράτης Χάσικος.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ορίσετε μία συνάντηση, είναι καθαρά διαδικαστικό αυτό, για να δούμε πώς προχωρούμε. Υπολείπονται αρκετές ώρες και να συζητήσουμε και το θέμα των δευτερολογιών, διότι εγώ σας δηλώνω ότι σκέφτομαι σοβαρά να δευτερολογήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, ο κ. Χάσικος.

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά ούτε εγώ είχα πρόθεση να μιλήσω για το Κυπριακό, αλλά θα πρέπει να πω έστω δύο λόγια. Εμείς, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ακόμα στηρίζουμε τις προσπάθειες του Προέδρου Χριστόφια για λύση του Κυπριακού. Και λέω τη λέξη "ακόμα" στηρίζουμε. Μπορεί να μη συμφωνούμε και ούτε καν ερωτηθήκαμε για το γεγονός ότι ξεκίνησε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τη διαπραγμάτευση ουσιαστικά από μηδενική βάση, ανοίγοντας ξανά το Κυπριακό.

Μια σοφότερη κατ' εμένα προσέγγιση θα ήταν η κωδικοποίηση του Εθνικού Συμβουλίου του 2005, όπου όλα τα κόμματα ανεξαρτήτως κυβέρνησης, συμπολίτευσης ή αντιπολίτευσης κατέθεσαν τις απόψεις τους στη θέση του γενικού γραμματέα, στην πρόταση του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Αυτές οι θέσεις λοιπόν στις οποίες κατέληξαν τα κόμματα στα πλαίσια του Εθνικού Συμβουλίου ότι ήταν δυνατό να οδηγήσουν και τη δική μας την πλευρά στο "ναι", θα έπρεπε να ήταν η βάση της διαπραγμάτευσης. Αφού όλοι συμφωνούμε, τουλάχιστο δημόσια, ότι η βάση για λύση, η βάση των συνομιλιών είναι η ομοσπονδία, νομίζω ότι εκείνο που μας διαχώριζε ουσιαστικά από την άλλη πλευρά ήταν οι διαφωνίες, οι αντιρρήσεις, οι φοβίες, οι προβληματισμοί οι δικαιολογημένοι που είχαμε στη βάση της πρότασης του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρα λοιπόν, επαναλαμβάνω ότι εμείς ακόμα στηρίζουμε τις προσπάθειες του Προέδρου, στηρίζουμε πολιτικές, στηρίζουμε στρατηγικές και όχι πρόσωπα, αλλά από την άλλη σας βεβαιώνουμε, άμα και όταν, σε οποιαδήποτε φάση της πορείας αυτής, αντιληφθούμε ότι ο Πρόεδρος απομακρύνεται αυτών των πολιτικών της λύσης, να είστε βέβαιοι ότι οι πρώτοι που θα αντιδράσουν θα είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Και αυτά τα λέμε εμείς που ούτε συμμετέχουμε στην κυβέρνηση ούτε πολύ περισσότερο την ψηφίσαμε. Ψηφίσαμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' αντίθεση με το συνάδελφο που εκφράζει το ΔΗΚΟ, τον κ. Κουλία.

Τώρα να μπω σ' ένα άλλο θέμα που αφορά τη μείωση της θητείας. Χθες η κυβέρνηση, με απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου, προχώρησε στο να μειώσει τη θητεία από είκοσι πέντε μήνες σε είκοσι τέσσερις μήνες. Εάν αυτό είναι ενταγμένο στα πλαίσια ενός σχεδίου ευρύτερου που αφορά την Εθνική Φρουρά και την αναδιοργάνωσή της, εγώ δεν έχω παρά να το χαιρετίσω. Εάν όμως αυτό είναι μια αποσπασματική ενέργεια, όπως διαφαίνεται και μέσα από δηλώσεις του Υπουργού Άμυνας, ότι δηλαδή αυτό δεν έχει να κάνει με την αναδιάρθρωση της Εθνικής Φρουράς, να καταθέσω ότι αυτό με ανησυχεί, με την έννοια ότι κατ' επανάληψη τονίστηκε από όλες τις πλευρές πλην του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι δεν μπορεί να υπάρξει μείωση της θητείας ούτε κατά μία ημέρα, διότι ακριβώς υπάρχει πρόβλημα προσωπικού. Από την άλλη, υπήρχε η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού που έλεγε ότι, ναι, μπορούμε να προχωρήσουμε σε μείωση της θητείας, ακόμα και σε δεκατέσσερις μήνες, δεδομένου ότι προσλαμβάνεται προσωπικό, για να αναπληρώσει αυτούς που απολύονται.

Ακούσαμε επίσης σε ό,τι αφορά τη θητεία -και αυτό δεν έχει διαψευσθεί από τον Υπουργό Άμυνας, είναι μέσα από δημοσιεύματα που το πληροφορηθήκαμε- ότι, για να φτάσουμε στη δεκαεννιάμηνη θητεία, θα πρέπει να μοιραστεί η κατάταξη του καλοκαιριού. Αυτό δηλαδή τι σημαίνει; Από τους προς κατάταξη το καλοκαίρι άλλοι θα πηγαίνουν τον Ιανουάριο, οι μισοί δηλαδή τον Ιανουάριο, και οι άλλοι μισοί το καλοκαίρι. Ερώτημα: Ποιους μισούς θα επιλέγει προς κατάταξη το Γενάρη και ποιοι άλλοι μισοί θα πηγαίνουν το καλοκαίρι; Εδώ υπάρχει θέμα παραβίασης αρχών, πρώτα απ' όλα της αρχής της ισότητας. Γιατί, κύριε, με καλείς εμένα να καταταγώ τον Ιανουάριο και δε με αφήνεις να καταταγώ το καλοκαίρι; Κατατασσόμενος τον Ιανουάριο, σημαίνει ότι εγώ χάνω έξι μήνες. Τελειώνω το γυμνάσιο ή είναι μέσα στα περιμένα έξι μήνες να γίνει η κατάταξη το καλοκαίρι! Τώρα πάμε σ' αυτούς που απολύονται έξι μήνες πριν. Γιατί, κύριε, εγώ να χάνω έξι από τις σπουδές μου;

Αυτή λοιπόν η πρόταση, όσον και αν σας φαίνεται παράξενη ή περίεργη, είναι εκεί, είναι ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου. Και, όταν λένε οι συνάδελφοι ότι δεν ενημερώθηκε η επιτροπή Άμυνας, ναι, θα ενώσω και εγώ τη δική μου φωνή μαζί τους. Αυτό δεν είναι θέμα που άπτεται διοικητικής μέριμνας ενός υπουργού ή είναι μέσα στα πλαίσια των συνηθισμένων καθηκόντων του υπουργού, που υποχρεούται να φροντίζει για το στρατό, να λαμβάνει αποφάσεις διοικητικές και άλλες. Αυτό αποτελεί κατ' εμένα ανατροπή, υπό την έννοια ότι άπτεται και κοινωνικών προβλημάτων και οικονομικών, αλλά και της ίδιας της ικανότητας της Εθνικής Φρουράς. Αν δεχτούμε ότι το πρώτιστο είναι η επιχειρησιακή ικανότητα της Εθνικής Φρουράς και ύστερα τα υπόλοιπα, δηλαδή τι θα κάνει ο νέος, θα κάθεται έξι μήνες, για να πάει να καταταγεί στο στρατό, θα κατατάσσεται, θα χάνει άλλους έξι μήνες, για να πάει να σπουδάσει; Αλλά άπτεται και της οικονομίας της ίδιας, η οποία αποστερείται αυτούς τους ανθρώπους από την παραγωγή.

Άρα λοιπόν, όφειλε η κυβέρνηση, οφείλει αυτό το θέμα, πέραν της επιτροπής Άμυνας, να το θέσει και στην κοινωνία των πολιτών. Κατ' εμένα, είναι θέμα δημόσιου διαλόγου, αφορά τους νέους, αφορά τη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών. Ο καθένας έχει στρατιώτη ή έφεδρο κ.λπ. και δεν μπορεί να πάρει αυτή την απόφαση ερήμην όλων αυτών.

Ένα άλλο θέμα με το οποίο θέλω να ασχοληθώ είναι το θέμα του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, το θέμα της συμμετοχής της Κύπρου στην Κοινή Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας. Ένα πολύ σοβαρό θέμα και επανειλημμένα από αυτή την αίθουσα -και ιδιαίτερα κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών- τονίσαμε όλα ανεξαιρέτα τα κόμματα πλην του ΑΚΕΛ την αναγκαιότητα πλήρους και ισότιμης

συμμετοχής της Κύπρου στους ευρωπαϊκούς θεσμούς άμυνας και ασφάλειας. Λέγοντας “ευρωπαϊκούς θεσμούς”, εννοώ τους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως καθορίστηκαν από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1993. Δυστυχώς, η Κύπρος, παρά το γεγονός ότι είναι πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δε συμμετέχει ισότιμα με τις άλλες χώρες στον πυλώνα της ΚΕΠΠΑ, εξαιτίας ενός τεχνικού προβλήματος που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση, με πολλαπλές όμως προεκτάσεις.

Το τεχνικό αυτό πρόβλημα συνίσταται στο γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη τα αναγκαία στρατιωτικά μέσα, προκειμένου να φέρει σε πέρας ειρηνευτικές και άλλες ανθρωπιστικές επιχειρήσεις που αναλαμβάνει εκτός Ευρώπης. Συγκεκριμένα, δε διαθέτει ακόμα η Ευρωπαϊκή Ένωση δορυφορικές επικοινωνίες, δε διαθέτει το γνωστό σύστημα GPS στη στρατιωτική του μορφή και επίσης δε διαθέτει αεροσκάφη στρατηγικών μεταφορών. Χωρίς αυτά τα μέσα δεν μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να διεξαγάγει επιχειρήσεις, γι’ αυτό και με συμφωνία που έκανε με το NATO το 2003 το τελευταίο διαθέτει τα μέσα του στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε εκείνες όμως τις επιχειρήσεις που δεν εμπλέκεται το ίδιο.

Αυτό είναι ένα τεχνικό πρόβλημα, όπως φαίνεται, και το ερώτημα είναι με ποιο τρόπο επιλύεται αυτό το πρόβλημα. Δημιουργείται, όπως είπαμε, εξαιτίας του γεγονότος ότι το NATO δεν επιτρέπει την κοινοποίηση απόρρητων πληροφοριών σε χώρες που είτε δεν είναι μέλη του είτε δεν είναι μέλη του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη. Και, επειδή η Κύπρος είναι η μόνη χώρα από τις είκοσι επτά που δε συμμετέχει είτε στο NATO είτε στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, δεν της επιτρέπουν να συμμετέχει στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις οποίες εμπλέκεται και το NATO, για το λόγο ότι δεν έχει τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες διαχείρισης απορρήτων πληροφοριών.

Το τραγικό όμως της υπόθεσης είναι ότι η Τουρκία, η οποία, ενώ δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι όμως μέλος του NATO, συμμετέχει κανονικά σε όλες τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως η Κύπρος, που από το 2004 είναι κανονικό μέλος, δεν μπορεί να συμμετάσχει και η χώρα που πρωταγωνιστεί, έτσι ώστε η Κύπρος να αποβάλλεται από συσκέψεις ή διαβουλεύσεις ή δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με θέματα άμυνας και ασφάλειας, είναι η ίδια η Τουρκία. Και θυμίζω εδώ το γεγονός, ήταν ένα γεγονός όπου δεν επετράπη στον κ. Μαυρονικόλα, Υπουργό Άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας, να συμμετάσχει, για να μη χρησιμοποιήσω τη λέξη “εξεδιώχθη” από ένα συμβούλιο.

Το ερώτημα λοιπόν που γεννιέται σε κάθε λογικά σκεπτόμενο πολίτη είναι: Πώς επιλύεται αυτό το πρόβλημα; Ο τρόπος είναι ένας και απλός: Υποβολή αίτησης ένταξης της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, κάτι που επίμονα, δυστυχώς, αρνείται η σημερινή κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα.

Τι είναι όμως ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη; Εδώ υπάρχει μια πολύ μεγάλη παρεξήγηση, αγαπητοί συνάδελφοι. Υπήρξε, θα έλεγα, παραπληροφόρηση χωρίς κανένα προηγούμενο και εδώ, από το βήμα αυτό της Βουλής. Λέχθηκε συγκεκριμένα από συνάδελφο ότι πρόκειται για έναν επιθετικό οργανισμό. Ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη δεν είναι οργανισμός. Ούτε πρόεδρο έχει ούτε γενικό γραμματέα ούτε καταστατικό. Ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη είναι ένα πρόγραμμα. Ξεκίνησε το 1993 ένας διάλογος μεταξύ NATO και πρώην κρατών μελών του Ανατολικού Συνασπισμού, σε μια προσπάθεια προ της κατάρρευσης -και θυμάστε όλοι, κύριοι συνάδελφοι, τι έγινε τότε- να έρθουν σε επαφή, σε επικοινωνία, να βοηθηθούν αυτά τα κράτη σε θέματα δημοκρατίας, σε θέματα οικονομίας, σε θέματα υγείας, σε ένα σωρό

θέματα. Άρα λοιπόν, ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη, που αποκαλείται από εδώ, απ' αυτό το βήμα, "ύποπτος", "νατοϊκός", "επιθετικός" κ.λπ., είναι ένα πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμμετέχει η Ρωσία από το 1994 και πολλές άλλες χώρες της Ασίας. Όλοι αυτοί λοιπόν συγκροτούν αυτό που λέμε "Συνεταιρισμός για την Ειρήνη".

Η μόνη που δε συμμετέχει από τα ευρωπαϊκά κράτη είναι δυστυχώς η Κύπρος. Άρα λοιπόν, άμεσα πρέπει να προχωρήσει η κυβέρνηση στην υποβολή της αίτησης. Το δε επιχείρημα ότι θα βάλει βέτο η Τουρκία και άρα θα απορριφθεί η Κύπρος θα έλεγα ότι ούτε και αυτό έχει λογική βάση, με την έννοια ότι η Τουρκία σήμερα έχει τη δική της ενταξιακή πορεία και δε θα ήταν υπερβολή να πει κάποιος ότι δεν τη συμφέρει να βάλει βέτο στην ένταξη της Κύπρου. Πέραν τούτου, μας έχει διαμηνύσει η πλειοψηφία των ηγετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι θα μας βοηθήσουν, ο Σολάνα, ο γενικός γραμματέας του NATO, άρα λοιπόν υπάρχει πρόσφορο έδαφος, για να προχωρήσουμε άμεσα στην υποβολή αίτησης.

Έχω ακούσει στην ολομέλεια της Βουλής όλους σχεδόν, πλην του ΑΚΕΛ, να μιλούν για την αναγκαιότητα της ένταξής μας στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Εδώ να μου επιτρέψετε να κάνω ένα διαχωρισμό. Εμείς είμαστε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, που, όπως είπα και πριν, ούτε ψηφίσαμε ούτε συμμετέχουμε στην κυβέρνηση. Εσείς, κύριοι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ -το ΕΥΡΩΚΟ το αφήνω έξω, αφού ούτε και αυτό συμμετέχει στην κυβέρνηση- έχετε όπλα να επιμείνετε, να πολεμήσετε, να προχωρήσει η Κύπρος με υποβολή αίτησης. Συμμετέχετε στην κυβέρνηση, έχετε αντιπροσώπους στο Εθνικό Συμβούλιο! Τι περιμένετε δηλαδή από εμάς; Να ενώνουμε τις φωνές μας; Πού θα οδηγήσει τούτο; Ασκήστε την πίεση, τη δύναμη που έχετε μέσα στο Υπουργικό Συμβούλιο. Μέσα στα πλαίσια λοιπόν του ότι συμμετέχετε στην κυβέρνηση, έχω την άποψη ότι, εάν πολεμήσετε, με την καλή έννοια του όρου, πιέσετε ακόμα πιο πολύ, θα γίνει εφικτή η προσπάθεια αυτή.

Μας είπε ο αγαπητός συνάδελφος εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, στην ομιλία του: «Είμαστε αντίθετοι με την προσπάθεια που γίνεται για εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ NATO και Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως επίσης και με λογικές που θέλουν την Κύπρο να ενταχθεί σε οργανισμούς ουσιαστικά πιόνια του NATO». «Αυτές», λέει, «είναι πολιτικές καλού παιδιού και υποταγής, με τις οποίες εμείς ποτέ δε συμφωνήσαμε». Ε, τι θέλει να μας πει ο αγαπητός συνάδελφος; Ότι όλες οι χώρες πρώην μέλη της Σοβιετικής Ένωσης ή ακόμα και η ίδια η Ρωσία, που είναι μέλος του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, είναι ουσιαστικά πιόνια του NATO; Όπως είπα και πριν, η Ρωσία συμμετέχει στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη από το 1994 και δεν είδα πουθενά εγώ ότι είναι πιόνι του NATO!

Μας είπε επίσης ότι μόλις προχθές η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε όπως οι σχέσεις της με το NATO και η συμμετοχή της στις δράσεις περνούν μέσα από το Χάρτη και τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Δηλαδή περίπου ότι προχθές πέρασε η θέση ότι οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε σχέση πάντοτε με το NATO, περνούν από τα Ηνωμένα Έθνη. Να θυμίσω ότι από το 1993, στην τότε απόφαση του Συμβουλίου Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων, η απόφαση καθόριζε επακριβώς τη σχέση Ευρωπαϊκής Ένωσης-NATO με τα Ηνωμένα Έθνη. Τι έλεγε; «Είμαστε ακλόνητα προσηλωμένοι στην υποστήριξη και ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου. Θεμελιώδες πλαίσιο των διεθνών σχέσεων είναι η ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών του ΟΗΕ. Το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών έχει την κύρια ευθύνη για τη διατήρηση της ασφάλειας διεθνώς». Και είναι γι' αυτό το λόγο που όλες οι επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης έγιναν μετά από απόφαση του

Συμβουλίου Ασφαλείας. Άρα λοιπόν, δεν είναι η παρουσία, ας μου επιτραπεί, του δικού μας του Προέδρου στο προχθεσινό Συμβούλιο Αρχηγών και Κυβερνήσεων που ουσιαστικά τοποθέτησε την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ έναντι των Ηνωμένων Εθνών, ήταν μία απόφαση από το 2003 και επαναλαμβάνεται συνεχώς.

Διερωτάται επίσης ο κ. Κατσουρίδης γιατί βάλλεται ο Πρόεδρος μετά μανίας για τη συμφωνία που έκαμε με τη Ρωσία. Εμείς όμως, όχι μόνο δεν κακίσαμε το ότι ο Πρόεδρος συντηρεί τις ήδη καλές σχέσεις με τη Ρωσία, δε διαφωνήσαμε με τη συμφωνία. Με ένα μέρος όμως της συμφωνίας, ναι, διαφωνήσαμε. Ποιο ήταν αυτό το μέρος; Εκείνο με το οποίο έσπευδε ο Πρόεδρος να προδεσμεύσει την Ευρωπαϊκή Ένωση αναφορικά με τα θέματα ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να θυμίσω ότι το προχθεσινό Συμβούλιο Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων ούτε καν συζήτησε την πρόταση του Ρώσου Προέδρου για τη νέα αρχιτεκτονική δομή ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πώς η μικρή Κύπρος είχε τη δύναμη και το ανάστημα να προδεσμεύσει αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Αν είναι δυνατό!

Αν μου επιτρέπτετε ελάχιστον, κύριε Πρόεδρε, αφήνω πολλά πίσω, για να πάω σ' ένα θέμα πολύ σοβαρό, που έθεσαν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ στην έκθεση της επιτροπής Άμυνας.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Σωκράτη Χάσικου τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Έχετε ένα λεπτό.

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Έχουν παράπονο οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ ότι, με το να τοποθετήσει η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής αστερίσκους πάνω στα κονδύλια για την άμυνα, με αυτό τον τρόπο θα καθηλώσουμε ουσιαστικά το πρόγραμμα του Υπουργείου Άμυνας. Και εγώ απαντώ στους συναδέλφους του ΑΚΕΛ: Υπάρχει πρόταση κατατεθειμένη από το Δημοκρατικό Συναγερμό που λέει ότι η επιτροπή Άμυνας θα πρέπει να περιοριστεί στο συνηθισμένο κοινοβουλευτικό έλεγχο, όπως ασκεί κάθε επιτροπή μέσα στη Βουλή. Πόσοι από τους συναδέλφους ξέρουν ότι προχθές τα ελικόπτερα είναι η επιτροπή Άμυνας που τα αγόρασε; Οι υπόλοιποι της ολομέλειας δεν έχουν ιδέα! Πώς ανέχεστε, αγαπητοί συνάδελφοι, μια επιτροπή, κατά τρόπο άκρως αντισυνταγματικό κατ' εμένα, να διαχειρίζεται κονδύλια της άμυνας; Είναι δουλειά της ολομέλειας! Γιατί επί προεδρίας Γλαύκου Κληρίδη, όταν υπήρχε θέμα ελικοπτήρων, ήρθε το θέμα στην ολομέλεια; Γιατί προχθές προχωρήσαμε στην αγορά, χωρίς να πάρει κανένας σας χαμπάρι πλην των μελών της επιτροπής Άμυνας; Πώς το ανέχεστε; Διερωτώμαι!

Γι' αυτό επαναφέρω, αγαπητοί συνάδελφοι, την πρόταση: Ελάτε από κοινού να ψηφίσουμε πρόταση νόμου, ώστε τα κονδύλια σε ό,τι αφορά την άμυνα να είναι θέμα της ολομέλειας της Βουλής, να ασκείται ο συνηθισμένος κοινοβουλευτικός έλεγχος, να κάνει η κυβέρνηση ό,τι θέλει, ό,τι θέλει να αγοράζει, ό,τι θέλει να πουλεί και να ερχόμαστε μετά ως Βουλή και να ασκούμε το συνηθισμένο κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τελευταίος ομιλητής για την πρωινή μας συνεδρία είναι ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Θα ξεκινήσουμε την απογευματινή συνεδρία στις 3.15 μ.μ.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να ξεκινήσουμε και 2.30 μ.μ., αλλά όταν οι υπόλοιποι συνάδελφοι γνωρίζουν ότι είναι στις 4.00 μ.μ... είμαστε ούτε το ένα πέμπτο της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ειδοποιήσουμε όλους τους συναδέλφους. Η υπηρεσία της Βουλής θα ειδοποιήσει όλους τους συναδέλφους για την αλλαγή.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Λέω 3.15 μ.μ., κύριοι συνάδελφοι, διότι ξέρετε ότι ουδέποτε ξεκινούμε στην ώρα μας, δηλαδή λέμε και πράγματα με τα οποία εκτιθέμεθα ως σώμα, για να ξεκινήσουμε 3.30 μ.μ.!

Έχετε το λόγο, κύριε Αριστοφάνη Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα, προτού μπω στην ομιλία μου, επειδή κάποιιοι εδώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

Να παρακαλέσω την υπηρεσία της Βουλής να ειδοποιήσει, να σημειώσει ποιοι βουλευτές παρευρίσκονται και να ειδοποιήσει τους υπόλοιπους για την απογευματινή συνεδρία της Βουλής, ότι επισπεύδεται η συνεδρία και ότι θα γίνει αντί στις 4.00 μ.μ. νωρίτερα. Έτσι, θα ειδοποιηθούν όλοι που δεν παρευρίσκονται τώρα στη συνεδρίαση.

Παρακαλώ, συνεχίστε, κύριε συνάδελφε. Συγγνώμη για τη διακοπή.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έλεγα ότι εγώ έχω ακούσει εδώ και έχω εισπράξει το αίσθημα ότι κάποιιοι από εμάς διεκδικούμε την απόλυτη ορθότητα και την απόλυτη αλήθεια και ταυτόχρονα, μέσα σ' αυτό που πιστεύουμε ότι είναι η απόλυτη αλήθεια, ερχόμαστε να κτίσουμε ολόκληρη φιλοσοφία και να απαιτήσουμε οι άλλοι να αποδεχθούν άνευ όρων τη θέση μας. Θα πω όμως ότι ο κάθε πολιτικός και η κάθε πολιτική δύναμη το σεβασμό και την εκτίμηση καθώς και την αποδοχή των θέσεών του θα πρέπει να τον κερδίσει μέσα από το στίβο του αγώνα, της πάλης, της σοβαρότητας και του ήθους, το οποίο πρέπει να εκπέμπει καθημερινά και σε όλο τον πολιτικό του βίο.

Ένα δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι η συμπεριφορά του προέδρου της επιτροπής Παιδείας εδώ, σήμερα στην ολομέλεια, έχει επιβεβαιώσει την ορθότητα της επιστολής του συνόλου της κοινοβουλευτικής μας ομάδας προς την προεδρία της Βουλής.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα της άμυνας, έχει ξεσηκωθεί μεγάλος κορνιαχτός σ' αυτή την ολομέλεια για ένα θέμα το οποίο βρίσκεται στο στάδιο της συζήτησης, του διαλόγου και της ολοκλήρωσης των τελικών απόψεων, οι οποίες θα τεθούν και ενώπιον του κοινοβουλίου και ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου και της κυβέρνησης για λήψη τελικών αποφάσεων. Διερωτώμαι πώς έχουμε σπάσει το φραγμό των θεμάτων της άμυνας, που ήθελαν όλους μας να συμπεριφερόμαστε διαφορετικά, να ξέρουμε περισσότερο και να λέμε λιγότερα δημόσια, για σκοπούς ασφάλειας αυτού του κράτους. Διερωτώμαι πώς και γιατί έχει σπάσει! Εν πάση περιπτώσει, είναι σαφής η θέση και του Προέδρου και του υπουργού ότι θα ακολουθήσει κύκλος διαλόγου και με τα πολιτικά κόμματα και με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας. Συνεπώς, κακώς συνεχίζεται όλη αυτή η ιστορία.

Έχουν λεχθεί διάφορα πράγματα που αφορούν το Κυπριακό, γι' αυτό θα μου επιτρέψετε πρώτα να διαβάσω το γραπτό μου κείμενο σ' αυτό το ζήτημα και στη συνέχεια να απαντήσω και να κάνω κάποια σχόλια σε ό,τι αφορά κάποιες απόψεις που έχουν ακουστεί.

Ο προσφυγικός κόσμος εκφράζει την ικανοποίησή του από τις διακηρυγμένες θέσεις αρχών του Προέδρου Χριστόφια για τη λύση του Κυπριακού. Γνωρίζουμε ότι ο Πρόεδρος παλεύει για μια λύση που να απαλλάσσει την Κύπρο από την κατοχή, να επανενώνει το κράτος και το λαό μας και να αποκαθιστά τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των Κυπρίων.

Κρίνοντας τις εξελίξεις στο Κυπριακό, πρέπει κανένας να έχει ως αφετηρία και να εκτιμά σωστά μια κατάκτηση των τελευταίων μηνών. Με σκληρή και πολυεπίπεδη δουλειά του Προέδρου κατορθώσαμε να ξεφύγουμε από τη στασιμότητα και να δρομολογήσουμε μια καινούρια διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού, που όλοι πρέπει να αναγνωρίζουν ότι είναι κυπριακής ιδιοκτησίας και που άφησε πίσω της τα περί διαιτησιών και ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων. Μια διαδικασία που, παρά τις δυσκολίες, ανοίγει ένα παράθυρο ελπίδας στο μέλλον.

Κατορθώσαμε να βγάλουμε την Κύπρο και την ελληνοκυπριακή πλευρά από τη δύσκολη θέση που βρισκόταν, αφού διάφοροι κύκλοι στο διεθνή χώρο αδίκως μας καταλόγιζαν ευθύνες για το αδιέξοδο και τη στασιμότητα. Κατορθώσαμε σήμερα ο διεθνής παράγοντας όχι μόνο να μη μας καταλογίζει ευθύνες, αλλά αντίθετα να εκτιμά τις προσπάθειες και τις πρωτοβουλίες που αναπτύσσουμε. Λύσαμε τα χέρια των καλών φίλων της Κύπρου, γιατί υπάρχουν τέτοιοι, στο διεθνή χώρο να υπερασπίζονται την υπόθεσή μας, ανατρέψαμε στην πράξη την τουρκική προπαγάνδα ότι τάχα βρίσκονται πάντα ένα βήμα μπροστά. Όλοι σήμερα δέχονται ότι εμείς είμαστε ένα βήμα μπροστά, εκτός από κάποιους στο εσωτερικό μέτωπο. Αναγνωρίζεται από όλους η καλή μας θέληση και η πολιτική μας βούληση για λύση του Κυπριακού. Μέσα σ' αυτό το ευνοϊκό κλίμα που έχει δημιουργηθεί -επιμένουμε- μπορούμε να προβάλλουμε με περισσότερη επιτυχία τα δίκαια της Κύπρου και να συναντούμε τη θετική ανταπόκριση, την οποία αποζητούμε.

Κατά τις συναντήσεις που είχε ο Πρόεδρος με τον κ. Ταλάτ το περασμένο καλοκαίρι ξεκαθαρίστηκε η βάση των συνομιλιών και ο επιδιωκόμενος στόχος. Βάση των συνομιλιών είναι τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και οι συμφωνίες υψηλού επιπέδου, το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο. Στόχος των συνομιλιών είναι η λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα όπως αυτή καθορίζεται από τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Η λύση θα πρέπει να προνοεί για ένα κράτος στην Κύπρο με μια και μόνη κυριαρχία, μια ιθαγένεια και μια διεθνή προσωπικότητα.

Τα τονίζω, γιατί εδώ κάποιιοι προσπαθούν να μας πείσουν ότι εμείς, και το

ΑΚΕΛ και ο Πρόεδρος, δεν πιστεύουμε σ' αυτά τα πράγματα. Δε θα δυσκολευτούμε να τα τονίζουμε και να τα λέμε και να τα ξαναλέμε για κάθε δύσπιστο και άπιστο Θωμά. Ο Πρόεδρος και το ΑΚΕΛ είναι ξεκάθαροι στις θέσεις τους. Οι συνομιλίες διεξάγονται μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων. Αυτό προβλέπουν και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, υπό την αιγίδα και στα πλαίσια των οποίων διεξάγονται οι συνομιλίες. Σε καμιά περίπτωση δε δεχόμαστε ότι οι συνομιλίες διεξάγονται μεταξύ των ηγετών δύο λαών και δύο κρατών, που στο τέλος θα συνομολογήσουν μια ομοσπονδία μεταξύ τους. Στην Κύπρο υπάρχει ένα κράτος και ένας λαός που συναποτελείται από δύο κοινότητες. Η επανενωμένη ομοσπονδιακή Κύπρος θα είναι μετεξέλιξη του ενιαίου κράτους που προέκυψε με την ανακήρυξη της ανεξάρτητης Κυπριακής Δημοκρατίας το '60. Το κυπριακό κράτος υπάρχει από το '60 και θα συνεχίσει να υπάρχει. Εκείνο που θα διαφοροποιηθεί είναι η πολιτειακή δομή του κυπριακού κράτους, που από ενιαίο κράτος θα μετεξελιχθεί σε ομοσπονδιακό κράτος.

Στο τέλος της ημέρας και αφού υπάρξει συμφωνία η οποία θα επικυρωθεί από το λαό μας με δημοψήφισμα, ο λαός δηλαδή θα αποφασίσει, θα έχουμε βέβαια μια ομοσπονδία που θα συγκροτείται από δύο πολιτείες, μία υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση και μία υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση. Η ύπαρξη και η λειτουργία αυτών των πολιτειών θα ρυθμίζεται πλήρως από το σύνταγμα της ομοσπονδίας και θα εναρμονίζεται πλήρως με αυτό το σύνταγμα. Δικονομικό ήταν το κυπριακό κράτος από το '60. Δικονομικό με ομοσπονδιακή δομή θα είναι και το κυπριακό κράτος μετά τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Ξεκάθαρες σαν κρύσταλλο οι θέσεις μας, ταυτώσες με το πρόγραμμα του Προέδρου Χριστόφια, το οποίο κάποιοι ξέχασαν ή θέλουν να ξεχάσουν.

Είναι με λύπη και απογοήτευση που διαπιστώνουμε ότι αυτές οι ξεκάθαρες θέσεις τυγχάνουν διαστρέβλωσης στο εσωτερικό μας μέτωπο, στη βάση μάλιστα των ερμηνειών και των τοποθετήσεων της τουρκικής πλευράς. Παίρνουμε ως δεδομένα δηλαδή αυτά τα οποία η άλλη πλευρά λέει, γιατί είναι οι θέσεις της, γιατί είναι αυτό που θέλει, γιατί είναι αυτό που επιδιώκει μέσα από τις συνομιλίες, και ερχόμαστε να κατηγορούμε το δικό μας Πρόεδρο, το δικό μας διαπραγματευτή, και ερχόμαστε να χτυπούμε πιασώπλατα τη δική μας διαπραγματευτική ικανότητα, αλλά και αποτελεσματικότητα.

Εμείς καλέσαμε επανειλημμένως τον κ. Ταλάτ και τους περίξ αυτού να σταματήσουν να μεταφέρουν τη φωνή της Τουρκίας στην Κύπρο και να έχουν δική τους βούληση και φωνή, κυπριακή δηλαδή φωνή και όχι των μητέρων πατρίδων, διαφωνώντας με αυτά τα οποία τώρα λένε. Οι συνομιλίες προχωρούν μέσα από σοβαρές δυσκολίες, όπως το περιμέναμε και όπως το είχαμε προβλέψει. Οι συνομιλίες αποδεικνύονται μια επίπονη διαδικασία που απαιτεί ψυχραιμία, υπομονή, νουνεχείς χειρισμούς, εμμονή στις αρχές λύσης του Κυπριακού, αλλά και ευελιξία. Κάποιοι, όταν ακούν αυτή τη λέξη, γίνονται ταύροι. Ναι, κύριε, να έχεις αρχές, να έχεις στόχους, αλλά και να 'χεις ικανότητα και τρόπο να τους διεκδικήσεις, να τους πετύχεις και να τους κερδίσεις και ένας τέτοιος τρόπος είναι και η ευελιξία που πρέπει να επιδεικνύεις στα διάφορα θέματα που συζητείς, διαφορετικά θα φας τα μούτρα σου και θα οδηγηθείς σε θλιβερό αδιέξοδο.

Δε βιαζόμαστε να βγάλουμε συμπεράσματα για την πορεία των συνομιλιών και πολύ περισσότερο να προβλέψουμε αδιέξοδα και αποτυχίες, όπως κάποιοι βιάζονται να πράξουν τώρα. Βρισκόμαστε ακόμα στην αρχή. Είναι λάθος να εκπέμπουμε μηνύματα απαισιοδοξίας, όχι μόνο γιατί δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, αλλά και γιατί απογοητεύουν το λαό. Από την άλλη, θα ήταν επίσης λάθος να

αποκρύβουμε τις δυσκολίες και να εκπέμπουμε μηνύματα υπεραισιοδοξίας.

Εμείς είμαστε βέβαιοι ότι ο Πρόεδρος θα συνεχίσει να διαπραγματεύεται στη βάση αρχών για σωστή λύση του Κυπριακού. Ο Πρόεδρος ενεργοποίησε και αναβάθμισε τη λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου, που συνήλθε ήδη έξι φορές τους τελευταίους εννιά μήνες. Αυτός είναι ο χώρος στον οποίο οι πολιτικές δυνάμεις πρέπει να εκφράζουν τις απόψεις τους, όποιες κι αν είναι αυτές, όσο διαφορετικές κι αν είναι αυτές. Έτσι πρέπει να επιδιώκεται η συλλογικότητα. Είναι η έντονη θέση μας ότι, όσο πιο ενωμένοι και συσπειρωμένοι είμαστε στο εσωτερικό μέτωπο γύρω από τον Πρόεδρο, τόσο πιο δυνατοί και διεκδικητικοί μπορούμε να είμαστε στις συνομιλίες και στο εξωτερικό.

Λέμε ότι ο Πρόεδρος ορθά δίνει τη μάχη και στη διεθνή σκηνή και έχει πετύχει πολλά στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Ηνωμένων Εθνών και των χωρών μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας. Διαπιστώνω κάτι εδώ: Παρά τις μεγάλες προσπάθειες που καθημερινά κάνει ο Πρόεδρος για διεθνοποίηση ακόμα περαιτέρω του Κυπριακού προβλήματος και για διεκδίκηση υποστήριξης από το εξωτερικό, κάποιες δυνάμεις εδώ στον τόπο μας επιλεκτικά -είτε δε βλέπουν είτε δεν ακούν είτε δε θέλουν να βλέπουν και να ακούν- λέν ότι υπολείπεται αυτή η δραστηριότητα του Προέδρου. Εμείς λέμε ότι ποτέ δε φτάνουμε στο τέλειο, αλλά, διερωτώμαι, τα ίδια λέει και ο κ. Ταλάτ! Κάθε φορά που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πηγαίνει στο εξωτερικό και έχει επιτυχία στο να κερδίσει φίλους, συμμάχους γύρω από τις θέσεις μας, διαμαρτύρεται. Διαμαρτυρήθηκε για την επίσκεψη στη Ρωσία, διαμαρτυρήθηκε για την επίσκεψη στην Κίνα, στη Γαλλία, στις Βρυξέλλες, στα Ηνωμένα Έθνη, στη Βρετανία και αλλού. Για τα ίδια φαίνεται να διαμαρτύρονται και κάποιοι στο εσωτερικό μέτωπο. Δεν μπορώ να τους κατανοήσω, ας τους κατανοήσει ο λαός!

Ο προσφυγικός κόσμος, που επέδειξε θαυμαστή υπομονή και σύνεση στον αγώνα για τη λύση του Κυπριακού, θα συνεχίσει να στηρίζει δυναμικά τον Πρόεδρο, μέχρι και τη λύση που θα επανενώνει την πατρίδα μας και θα τους επιτρέψει να επιστρέψουν στα σπίτια και στις περιουσίες τους σε συνθήκες ασφάλειας και ελευθερίας.

Έχω ακούσει εδώ ότι κάποιοι αμφισβητούν όσους συμμετέχουν στις επιτροπές. Ο Πρόεδρος διαβουλευθήκε με εκείνους που έπρεπε και τα κόμματα για τη σύσταση αυτών των επιτροπών.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Μαζί μας όχι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ούτε και μαζί μας.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ο Πρόεδρος έχει προχωρήσει στο διορισμό συγκεκριμένων ανθρώπων, οι οποίοι θα υπηρετήσουν το πρόγραμμα του Προέδρου και θα ευρίσκονται συνεχώς υπό τον έλεγχό του. Γι' αυτό ο διαχωρισμός που επιδιώκεται να γίνει μεταξύ εκείνων που υποστήριξαν "ναι" και εκείνων που υποστήριξαν "όχι" είναι εσφαλμένος. Θα υπηρετήσουν αυτά τα οποία τώρα λέω και τώρα ευρίσκονται μπροστά στο λαό με την εκλογή Δημήτρη Χριστόφια.

Κάποιοι επιμένουν να πιστεύουν -και είναι δικαίωμά τους και το σεβόμαστε- ότι δεν ξεκαθαρίστηκε η διαπραγματευτική βάση του Κυπριακού και ότι η Συμφωνία της 23^{ης} Μαΐου -διάφοροι το έχουν πει- έχει εξουδετερώσει την 8^η του Ιούλη. Τι έλεγε,

αγαπητοί φίλοι, η 8^η του Ιούλη; Ότι θα επιδιώξουμε μία λύση δικαιοδικής διζωνικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα. Τι λένε οι συμφωνίες του Δημήτρη Χριστόφια; Ακριβώς τα ίδια. Έλεγε ότι πρέπει να συσταθούν επιτροπές μελέτης, οι οποίες θα παραγάγουν έργο, για να στηρίξουν τη δουλειά και το έργο των συνομιλητών, και μιλούσαν για έξι με επτά επιτροπές. Δημιουργήθηκαν δεκατρείς και έμεινε μία, που διεκδικήσαμε, αλλά δεν υπήρξε συμφωνία, αυτή για τους έποικους, η οποία δε δημιουργήθηκε. Παραβιάσαμε την 8^η του Ιούλη. Ε, όχι, κύριε! Κάναμε περισσότερα απ' αυτά που έλεγε η 8^η του Ιούλη. Αυτό πρέπει να πιστώσουμε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αυτό πρέπει να στηρίξουμε και να βοηθήσουμε να είναι όσο γίνεται πιο αποδοτικές και οι επιτροπές, αλλά και πιο θετικός ο διάλογος.

Κάποιοι διαμαρτυρήθηκαν ότι κάποιοι άλλοι έλεγαν “όλα στο τραπέζι” και τότε ήταν μαζί του, αυτοί που μας τα είπαν αυτά ήταν μαζί με τον κ. Κληρίδη τότε για το “όλα στο τραπέζι” -ήταν πριν φύγουν- και τώρα λέμε “όλα στα καλάθια”!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κάποιοι είχαν το θάρρος να διαφωνήσουν!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πολύ αργότερα εφύετε, κύριε Συλλούρη!

Λοιπόν, “στα καλάθια” -που είναι ένα σχήμα λόγου, δεν είναι στην κυριολεξία- να, επιδιώκουμε να πετύχουμε συμφωνίες, σε όσο γίνεται περισσότερα θέματα, και να γεμίζουμε τα καλάθια του κυπριακού λαού και της Κύπρου. Και επιδιώκουμε το καλάθι των διαφωνιών στο τέλος της ημέρας να μείνει άδειο. Και να πω ότι, επειδή έχω ακούσει πολλά για πολλές υποχωρήσεις και εμαύρισε η ψυχή μου σε αυτή τη συνεδρία που κάνουμε, με υποχωρήσεις οι οποίες έγιναν κτίζουν κάποιοι επ' αυτών και έχουν μόνο ένα στόχο, να πλήξουν το κύρος και την αποδοχή του Προέδρου στο εσωτερικό μέτωπο, η οποία ευτυχώς είναι πολύ υψηλή και ευτυχώς όχι για τον Πρόεδρο, αλλά για τον κυπριακό λαό και για την Κύπρο, που έχει υψηλή αποδοχή, για να μπορεί να είναι δυνατός σ' αυτά τα οποία διαπραγματεύεται, για να μπορεί να εκπροσωπή επάξια το λαό του και τις διεκδικήσεις των δικαιωμάτων του λαού του.

Ξεχνούν ένα πράγμα, το οποίο επανειλημμένα και εμείς το είπαμε και ο Πρόεδρος το είπε, ότι τίποτε δεν είναι τελικό και τίποτε δεν είναι συμφωνημένο, αν δεν καταλήξουμε στην τελική συμφωνία η οποία θα είναι κυπριακή συμφωνία, προς όφελος δηλαδή του συνόλου του λαού μας, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Ακόμα και αυτά για τα οποία λέμε ότι υπάρχει συμφωνία είναι εκεί υπό την αίρεση της τελικής συμφωνίας άρα όχι δεσμευτικού χαρακτήρα. Άρα, αγαπητοί φίλοι, κάποιοι βιάζονται να χαιρετίσουν -γιατί εγώ έτσι το λέω- αποτυχία. Εμείς βιαζόμαστε να χαιρετίσουμε επιτυχία! Επιτυχία του λαού και του τόπου μας! Της επανένωσης της πατρίδας μας! Εδώ είναι η μεγάλη μας διαφορά. Κάποιοι μας είπαν και για κάποια διαπραγματευτικά πλαίσια τα οποία έχουν χαθεί. Πού τα είδαν να έχουν χαθεί; Πού είδαν τις κωδικοποιημένες θέσεις του Εθνικού Συμβουλίου να φεύγουν από τις θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς που κατατίθενται στο τραπέζι των συνομιλιών; Πουθενά! Είναι δικές τους σκέψεις, δικές τους θέσεις, δικές τους φαντασίες. Δικαίωμά τους! Τους τις χαρίζουμε! Κρατούμε αυτό το οποίο θα σώσει το λαό μας και αυτό πρέπει να κρατήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, μιλάτε για είκοσι τρία λεπτά.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μόνο; Έχω ακόμα επτά λεπτά.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει ακόμα επτά λεπτά.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όλα τα θέματα της προσφυγικής πολιτικής έχουν δοθεί γραπτώς, θα πάνε και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στον κάθε πολίτη. Θέλω έτσι επί τροχάδην να κάνω ένα σχόλιο σε τρία επίθετα που χρησιμοποιήθηκαν από την πλευρά της αντιπολίτευσης: Αλαζονεία που διακρίνει αυτή την κυβέρνηση, διάλογος και σύνθεση, ταυτόχρονα με τη θέση καταψήφισης του προϋπολογισμού. Την αλαζονεία την έχουμε ζήσει σε αυτή την αίθουσα όχι από πλευράς της κυβέρνησης, όχι από πλευράς του ΑΚΕΛ, αλλά από πλευράς αυτών που μίλησαν για αλαζονεία. Αλαζονεία εκφραζόταν, όταν μας μιλούσαν για τονπέλεκυν που θα έπεφτε, για τον τρόπο που διαχειρίζονταν τη διοίκηση, και όταν κάποιοι, κύριε Πρόεδρε, μιλούσαν για Ρωμαίους αυτοκράτορες, και ξέρετε ποιοι! Άρα, αυτό είναι απορριπτέο. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας -γνωρίζετε τα ποσοστά- χαίρει αποδοχής και το μόνο που δεν τον χαρακτηρίζει είναι η αλαζονεία. Είναι το μόνο χαρακτηριστικό που ευτυχώς δεν έχει. Αν τώρα θα του προσδώσουμε και αυτό, θα είναι ένα έγκλημα. Το διάλογο; Ναι, τον θέλουμε, τον επιζητούμε και τον διεκδικούμε, θα έλεγα, και είμαστε έτοιμοι σε διάλογο για όλα τα ζητήματα. Τη σύνθεση επίσης την αποζητούμε. Πώς όμως γίνεται σύνθεση με καταψήφιση του πρώτου προϋπολογισμού μιας χώρας; Και κοιτάξτε να δείτε, σημείωσα ακόμα κάτι από την πλευρά της αντιπολίτευσης, κάτι που μου άρεσε, το είπε κάποιος συνάδελφος, «η παράταξή μας επενδύει στο σώφρονα πολιτικό λόγο». Ναι, συμφωνούμε και εμείς επενδύουμε στο σώφρονα πολιτικό λόγο. Ας κάμουμε μια αυτοκριτική όμως. Πόσες από τις ομιλίες που ακούσαμε εδώ έρχονται να ταιριάζουν με αυτό το σώφρονα πολιτικό λόγο; Και πώς μπορεί να είναι σώφρων πολιτικός λόγος, όταν λέμε «επειδή ξέρουμε ότι θα περάσει ο προϋπολογισμός και υπάρχει πλειοψηφία, εμείς θα τον καταψηφίσουμε», για να κάμουμε τι; Για να στείλουμε ένα μήνυμα. Ωραία! Αν αυτό είναι σώφρων πράξη, «για να στείλουμε ένα μήνυμα, καταψηφίζουμε!» Και καταλήγει ο αρχηγός της παράταξης, «για να ψηφιστεί ο προϋπολογισμός και να μην υπάρχει παράλυση του κράτους». Αν δηλαδή κάποια πλευρά αποφασίσει σήμερα να καταψηφίσει και οδηγηθούμε στην παράλυση του κράτους, τι θα πετύχουμε; Θα είναι σώφρων πράξη ή όχι;

Μας είπαν κάποιοι συνάδελφοι για τα προσφυγικά: «Τίποτε αυτή η κυβέρνηση. Αυτή η κυβέρνηση μηδέν!» Απαντώ: Αυτή η κυβέρνηση είναι η πρώτη κυβέρνηση από το 1974 που ξεκινά προγράμματα από την πρώτη ημέρα που ανέλαβε και προγράμματα που δίνουν επιπλέον οφέλη στον κυπριακό λαό. Έδωσαν για το 2008 33 εκατομ. επιπλέον και ταυτόχρονα δίνουν για τα στεγαστικά για ένα υπνοδωμάτιο 225% αύξηση, για δύο υπνοδωμάτια 254%, για τρία υπνοδωμάτια 300% αύξηση και για άλλα από 152% και άνω. Αυξήσεις από 18 εκατομ. που ήταν το 2002, τα οποία ψήφισε ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Τα 80 εκατομ. που θα δώσει για τη στέγαση στους πρόσφυγες φέτος με αυτό τον προϋπολογισμό αυτή η κυβέρνηση δεν τα ψηφίζει! Λοιπόν, φίλοι, αυτό το μήνυμα ο προσφυγικός κόσμος δε θα το εισπράξει. Ο προσφυγικός κόσμος θα εισπράξει τη φιλοπροσφυγική πολιτική αυτού του Προέδρου, που είναι και ο πρώτος πρόσφυγας Πρόεδρος αυτού του κράτους.

Μας είπαν εδώ σήμερα -και θα κλείσω με αυτό, δυστυχώς υπάρχουν πολλά, αλλά δεν προλαβαίνονται- ότι υπάρχουν σκάνδαλα, σήψη, διαφθορά, έγκλημα, εγκληματίες κ.λπ. κ.λπ. Και διερωτώμαι πώς μέσα σε οκτώμισι μήνες καταφέραμε αυτό τον άθλο! Ούτε οι Ηρακλείδες να είμαστε που καθάριζαν το στάβλο του Αυγεία!

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Είσαστε πιο πάνω που τζιαιαμαί!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μας είπαν για ευθιξίες, μας είπαν για πολιτικές ευθύνες. Όμως υπήρξε κατά την περίοδό τους το μεγαλύτερο σκάνδαλο του αιώνα, που ήταν το χρηματιστήριο. Άκουσα ότι παραιτήθηκε ολόκληρη η κυβέρνηση, δεν την είδα όμως, τότε! Υπήρχαν κάποιοι S300 με κάμποσες εκατοντάδες εκατομμύρια, ε, ακόμα πετούν, για να έρτουν, για να αποτελέσουν την αμυντική ομπρέλα της Κυπριακής Δημοκρατίας!

Εμείς δε θα ανεχθούμε ούτε την εγκληματικότητα ούτε τη διαφθορά ούτε τη σήψη ούτε τα σκάνδαλα. Θέση πάγια αρχής και του ΑΚΕΛ και του Προέδρου είναι να είναι αμείλικτο και να επιδεικνύει, ναι, μηδενική ανοχή σε πράξεις αυτού του είδους, καθώς και στην αναξιοκρατία.

Ευχαριστώ πολύ και καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να είσαι καλά, ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της πρωινής συνεδρίας. Συνεχίζουμε στις 3.15 μ.μ., με σκοπό 3.30 μ.μ. να ανέβω στο βήμα, για να αρχίσει η συνεδρία χωρίς ένα λεπτό καθυστέρηση.

(Ωρα διακοπής: 2.45 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.40 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αρχίζουμε την απογευματινή συνεδρία, που αποτελεί το τελευταίο μέρος της σημερινής μας συνεδρίας. Πρώτος ομιλητής στον κατάλογο ομιλητών της απογευματινής συνεδρίας είναι η συνάδελφος Ελένη Θεοχάρους.

Πριν ανέλθετε στο βήμα, κυρία Θεοχάρους, μου έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Χατζηγεωργίου για ένα δευτερόλεπτο.

Ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου έχει το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το πρωί προκλήθηκε ένταση στην ολομέλεια του σώματος μετά από δική μου ομιλία. Θα ήθελα απλώς να πω ότι εγώ δεν είμαι άνθρωπος ο οποίος μπορεί να μένει αμέτοχος σε συναισθήματα που προκαλούνται σε συναδέλφους. Λείπει ο συνάδελφος βέβαια, για να το ακούσει. Θέλω να πω ότι είναι γιορτές, τα ζητήματα δεν είναι προσωπικά και υπογραμμίζω ξανά τη φράση μου και με αυτή κλείνω, ότι ο Τάκης Χατζηγεωργίου -και οπωσδήποτε όλοι οι υπόλοιποι συνάδελφοι- κανείς μας δε μένει, επαναλαμβάνω, αμέτοχος στο τι συναισθήματα μπορεί να προκαλεί μια ομιλία του, ανεξάρτητα από τις θέσεις που έχει ο καθένας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγεωργίου.

Κυρία Θεοχάρους, έχετε το λόγο.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ως σπονδή στους Κύπριους ποιητές μετά την ομιλία του συνάδελφου, του Τάκη Χατζηγεωργίου, θα έλεγα: Πού ξανακούστηκαν Αθηναίοι χωρίς συνέπεια!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι άχαρο για κάποιους από εμάς κάθε χρόνο να μιλάνε για τα ίδια ζητήματα. Βεβαίως, αυτό επιβάλλει κάποια τάξη. Όπως πράττουν και άλλοι συνάδελφοι, θα μπορούσα και εγώ για όγδοη συνεχή χρονιά να διαβάσω ενώπιον του σώματος την ίδια ομιλία για τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, κάνοντας ελάχιστες τροποποιήσεις, γιατί ελάχιστα πράγματα έχουν αλλάξει τα τελευταία χρόνια. Έχουν αλλάξει βέβαια τρεις Πρόεδροι και επτά Υπουργοί Υγείας, αλλά η κατάσταση είναι η ίδια και χειρότερη.

Βεβαίως, στον κρατικό τομέα, όπου να μεν σε κάποιους τομείς το επίπεδο των προσφερομένων υπηρεσιών είναι πάρα πολύ υψηλό, εντούτοις οι δικαιούχοι δωρεάν περίθαλψης είναι πολλοί, η υφιστάμενη υποδομή ανεπαρκής και ανισομερώς κατανεμημένη γεωγραφικά, τα νοσοκομεία μας κτίσθηκαν στη βάση προδιαγραφών παρωχημένων εποχών και η λειτουργικότητα του συντονιστικού οργάνου στο χαμηλότερο επίπεδο με συνεχείς πτωτικές τάσεις.

Στον ιδιωτικό τομέα τα πράγματα είναι σαφώς καλύτερα. Οι προσφερόμενες υπηρεσίες είναι υψηλού επιπέδου, διεκπεραιώνονται με ταχύτητα και ακρίβεια και με ευκολία για τον πάσχοντα, αλλά είναι δυστυχώς πανάκριβες. Ομιλώ για τα μεγάλα ιδιωτικά νοσοκομεία, τα οποία τολμώ να πω ότι συγκαταλέγονται ανάμεσα στα καλύτερα της Ευρώπης τόσο όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό όσο και αναφορικά με τον εξοπλισμό.

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας για το 2009 είναι υψηλότερος από πέρυσι, αλλά και οι δαπάνες για μισθούς, για συντήρηση εξοπλισμών για αναλώσιμα είναι σαφώς υψηλότερες και συνεπώς η οποιαδήποτε αύξηση ουσιαστικά εξουδετερούται.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2009 ανέρχονται μετά βίας στα €38 εκατομ. Κατά τα άλλα, επίκειται η εφαρμογή του Γενικού συστήματος Υγείας. Τα κονδύλια αυτά είναι πάρα πολύ χαμηλά, ιδιαίτερα αν λάβουμε υπόψη ότι η Κύπρος είναι ένα κράτος που το μεγαλύτερο μέρος των υπηρεσιών υγείας βρίσκεται στο δημόσιο τομέα και έχουμε επιπλέον και τους Τουρκοκυπρίους, που είναι δικαιούχοι δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, χωρίς να εκπληρούν οιαδήποτε υποχρέωση προς αυτό το κράτος. Από την άλλη, ο Κύπριος μισθοσυντήρητος των €1.200 μηνιαίως πληρώνει, για να έχει στοιχειωδώς περίθαλψη. Ο Υπουργός Υγείας δήλωσε πρόσφατα ότι προωθεί σχετική πρόταση, για να διορθώσει αυτή την αδικία, και εμείς αναμένουμε.

Ο προϋπολογισμός του 2009 είναι διαχειριστικός. Δεν υπάρχουν πρόνοιες και σχεδιασμοί για την αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων του πολίτη. Δεν αντιμετωπίζονται άμεσα προβλήματα. Χαιρετίζω με ανακούφιση τα μέσα και μακροπρόθεσμα σχέδια του νυν Υπουργού Υγείας, μερίζομαι το όραμά του, αλλά εδώ ισχύει ακριβώς ό,τι ισχύει και για την εξαγγελία για την ίδρυση ιατρικής σχολής: είναι μια απλή εξαγγελία, μέχρι την υλοποίησή τους έχει ο Θεός!

Επισημαίνω πως και πάλι βρισκόμαστε μπροστά σε μια κατάσταση απλής διαχείρισης μισθών και αναλωσίμων χωρίς αναπτυξιακή πνοή. Και ναι μεν τα κονδύλια για τα αναλώσιμα ψηφίζονται, αλλά οι γιατροί συνεχώς διαμαρτύρονται για σοβαρές ελλείψεις και οι αναβολές προγραμματισμένων επεμβάσεων είναι συχνές. Τα αναλώσιμα βεβαίως και η διαχείρισή τους είναι ένα σοβαρό πρόβλημα του Υπουργείου Υγείας, αφού και φέτος η Γενική Ελέγκτρια κάνει λόγο για ακαταστασία και ανοργανωσιά σε ό,τι αφορά τις αγορές. Επισημάνσεις γίνονται και ως προς τον τρόπο με τον οποίο παρακολουθούνται τα αποθέματα και διεξάγονται οι διαγωνισμοί των προσφορών. Όλα τούτα είναι άμεσα συνυφασμένα με την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών του Υπουργείου Υγείας.

Ο Υπουργός Υγείας έχει την αμέριστη στήριξή μας, για να προχωρήσει σε τομές που θα αυξήσουν την αποδοτικότητα και την παραγωγικότητα του υπουργείου του. Αν χρειαστεί να συγκρουστεί με κατεστημένα και οργανωμένα συμφέροντα, και πάλι θα έχει την αμέριστη στήριξή μας, αν βεβαίως τεκμηριώνει την κάθε του απόφαση. Ωστόσο, είναι σαφές ότι ελάχιστα πράγματα αλλάζουν σε επιτελικό επίπεδο. Για την ώρα αντιλαμβανόμεθα τους κραδασμούς κάποιων προσπαθειών, αλλά δεν έχουν κατατεθεί οι βραχυπρόθεσμοι σχεδιασμοί.

Όμως ας δούμε την παρούσα κατάσταση στον τομέα της υγείας. Όπως είπα ήδη, προχωρούμε με βάση σχεδιασμούς παρωχημένων εποχών, αλλά συνεχίζοντας με αυτούς τους ρυθμούς θα περάσουν αρκετά χρόνια, για να δούμε να ιδρύεται άλλο νοσοκομείο στη χώρα μας. Στο φειτόν προϋπολογισμό δεν υπάρχουν παρά ελάχιστες πρόνοιες για αναπτυξιακές δαπάνες. Να σας δώσω ένα παράδειγμα: Όταν η επιτροπή Υγείας της Βουλής επισκέφθηκε το νοσοκομείο της Λάρνακας, διαπίστωσε τη σημαντική έλλειψη υποδομής, τα οργανικά και λειτουργικά προβλήματα του νοσοκομείου, την αθλιότητα των συνθηκών μέσα στις οποίες εργάζονται οι γιατροί και το λοιπό προσωπικό. Παράλληλα, η επιτροπή γίνεται συχνά πυκνά αποδέκτης καταγγελιών, Λαρνακέων βουλευτών κυρίως, για την κατάσταση του νοσοκομείου. Πρόσφατα ο κ. Κλεάνθους με γραπτή ανακοίνωσή του επεσήμανε πως, ενώ υπάρχει προεκλογική δέσμευση του Προέδρου Χριστόφια για την επέκταση και βελτίωση του νοσοκομείου, ουδέν γίνεται προς την κατεύθυνση αυτή. Στον υπό εξέταση προϋπολογισμό δεν υπάρχουν παρά μόνο ψιχία για τη βελτίωση του νοσοκομείου της Λάρνακας. Τη στιγμή που μέχρι πριν από ένα χρόνο οι γιατροί στο νοσοκομείο αυτό δεν είχαν στη διάθεσή τους ούτε καν γυναικολογικά κρεβάτια και φαίνεται σαφέστατα ότι προνοούνται δαπάνες €935.000 για αντικατάσταση του ψύκτη, για αντικατάσταση του λέβητα ζεστού νερού, για αντικατάσταση των σωληνώσεων, για σύστημα κλήσεως γιατρών κ.λπ. Καμιά πρόνοια για επέκταση και βελτίωση του νοσοκομείου της Λάρνακας! Κατά τα άλλα, ήταν προεκλογική δέσμευση για άμεση εφαρμογή.

Πολλοί μιλούν για μηδενιστική πολιτική. Όταν περιγράφεις τη σκληρή πραγματικότητα, κάνεις στείρα αντιπολίτευση και μηδενιστική πολιτική. Ωστόσο, θα καλέσω ένα έκαστον εξ υμών να πει στον κυπριακό λαό, που μας παρακολουθεί, τι κάνει, όταν έχει μπροστά του έναν απελπισμένο πολίτη με νευρολογικό πρόβλημα και γνωρίζει ότι δεν υπάρχει οργανωμένη νευρολογική κλινική, για να τον περιθάλψει. Και ας μη μιλήσει κανείς για το Ινστιτούτο Νευρολογίας. Το Ινστιτούτο αυτό δεν είναι νοσοκομείο και οι διαδικασίες παραπομπής ενός ασθενούς στο Ινστιτούτο δεν είναι πάντοτε απλές για όλους. Κάποια ζητήματα που έθιξε προσφάτως ο Νίκος Κουτσού δεν πρέπει να περάσουν απαρατήρητα, πρέπει να μπουν τουλάχιστο κάτω από το μικροσκόπιο της Επιτροπής Βιοηθικής.

Τι κάνετε λοιπόν, συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, όταν έχετε ενώπιόν σας έναν καρκινοπαθή που δεν μπορείτε να τον βοηθήσετε να μπει σε ένα νοσοκομείο, γιατί το

Ογκολογικό της Τράπεζας Κύπρου είναι υπερπλήρες;

Δεν έχουν περάσει παρά μόνο μερικοί μήνες από τη δημόσια αντιπαράθεση περί των λιστών αναμονής για τις χημειοθεραπείες και πολύ περισσότερο για τις ακτινοθεραπείες και δεν είμαι καθόλου σίγουρη ότι η φαινομενική άμβλυνση του προβλήματος γίνεται πάντοτε προς όφελος των ασθενών και του τόπου.

Τι κάνετε συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, όταν ζητά την παρέμβασή σας ένας πολίτης μετά από εγκεφαλικό επεισόδιο ή βαρύ τροχαίο ατύχημα, επειδή χρειάζεται περίθαλψη αποκατάστασης και φυσιοθεραπείας, και παράλληλα το Μέλαθρον Αγωνιστών της ΕΟΚΑ είναι υπερπλήρες; Ειρήσθω εν παρόδω ότι ελπίζω πως εφέτος θα ψηφίσετε τα κονδύλια για το Μέλαθρον Αγωνιστών.

Τι κάνετε, κύριοι συνάδελφοι, όταν κάποιος ζητά τη βοήθειά σας, επειδή παραμένει για δώδεκα ολόκληρες ώρες στις Πρώτες Βοήθειες, αλλά δεν μπορεί να εισαχθεί, γιατί δεν υπάρχει κρεβάτι; Τι κάνετε, όταν πληροφορηθείτε ότι ο συγκεκριμένος άρρωστος πέθανε αργότερα σε ιδιωτικό νοσοκομείο, αφού χρεώθηκε με πολλές χιλιάδες ευρώ;

Όλα αυτά μπορούμε να τα καταθέσουμε ενώπιον κλειστών επιτροπών βέβαια, δε θέλουμε να αποκαλύψουμε δεδομένα κανενός ασθενούς μας.

Ερωτώ όλους βέβαια και όχι μόνο τους ακελικούς συναδέλφους, διότι η ευθύνη μάς βαρύνει όλους και εξ' αδιαίρετου. Αλλά συνήθως είναι οι βουλευτές του ΑΚΕΛ που με κατηγορούν ότι κάνω μηδενιστική πολιτική και αντιπολίτευση.

Αναρωπιέμαι τι κάνουμε, όταν ένας ασθενής με τραχειοστομία, λόγω οιασδήποτε πάθησης, βγαίνει από την Εντατική και καλείται μόνος του να βρει κρεβάτι. Τι γίνεται ακόμη με τους ρευματοπαθείς, με τους γέροντες, με τους έφηβους, με τους έφηβους καρδιοπαθείς, με τα παιδοψυχιατρικά περιστατικά, όταν ζητάς στις 28 Οκτωβρίου ένα ραντεβού για επείγουσα περίπτωση νευρογενούς ανορεξίας και σου λένε «έλα το Φεβράρη»!

Δεν υπάρχει καμία πρόνοια για λειτουργία ρευματολογικής, γεροντολογικής κλινικής, νοσοκομείου εφήβων και κέντρων ανακουφιστικής φροντίδας για ασθενείς τελικού σταδίου. Απεναντίας, έχω ήδη θέσει ενώπιον της Βουλής τις σφοδρές ανησυχίες μου για τον τρόπο επέκτασης του Ογκολογικού της Τραπέζης Κύπρου σε βάρος του νοσοκομείου παιδών, χωρίς τούτο να σημαίνει πως αντιτίθεμαι στην άμεση επέκταση του Ογκολογικού. Όλοι γνωρίζουν πως πρώτη εγώ μίλησα για την ανάγκη λειτουργίας ενός πλήρους αντικαρκινικού νοσοκομείου με επέκταση των δομών του υφισταμένου Ογκολογικού Κέντρου, αλλά όχι σε βάρος του μοναδικού νοσοκομείου παιδών που έχουμε σε αυτή τη χώρα.

Ακόμη, δεν υπάρχουν επαρκή κέντρα για αποτοξίνωση από χρήση απαγορευμένων και μη ουσιών, όπως είναι το κάπνισμα και το αλκοόλ, ενώ οι προσπάθειες για περιορισμό του καπνίσματος προσκρούουν σε σθεναρή αντίδραση διαφόρων κακομαθημένων, που δεν αντιλαμβάνονται τη σημασία της ψήφισης ενός νόμου περιορισμού του καπνίσματος. Ελπίζω όμως πως στο τέλος θα πρυτανεύσει η κοινή λογική και θα μιμηθούμε την Τουρκία των ναργιλέδων και των τεκέδων, όσον αφορά την αντικαπνιστική νομοθεσία.

Οι λίστες αναμονής υφίστανται και θα υφίστανται, διότι «δεν μπορείς να γλυκάνεις τη θάλασσα με νερό μισό δράμι», που λέει και ο ποιητής. Οι υπερωρίες των ιατρών είναι σταγόνα στον ωκεανό και η έλλειψη κινήτρων οδηγεί πολλούς εργαζομένους σε παθητική στάση και αδράνεια.

Προσφάτως έγιναν σχετικές ανακοινώσεις για τις λίστες στις ορθοπεδικές κλινικές και για τη σημαντική μείωση του χρόνου αναμονής με υπερωριακή απασχόληση των ιατρών. Την αμέσως επόμενη ημέρα πληροφορηθήκαμε ότι οι γιατροί των κλινικών αυτών συνεχίζουν να μην έχουν στη διάθεσή τους όλα τα απαραίτητα αναλώσιμα και ουδείς γνωρίζει πότε θα τα έχουν.

Εμείς λέμε να προχωρήσει άμεσα η κυβέρνηση στην επέκταση του ωραρίου όλων των εργαζομένων και στις απογευματινές ώρες, με γενναία αύξηση του μισθού τους και σε εθελοντική βάση βέβαια, για να μη θίξουμε τα κεκτημένα των δημοσίων υπαλλήλων. Παράλληλα, να προχωρήσει σε απλοποίηση του συστήματος των προμηθειών εφαρμόζοντας μηχανισμούς πλήρους διαφάνειας και τότε θα φανεί αμέσως θετικό αποτέλεσμα.

Επίσης, το Υπουργείο Υγείας, το οποίο δεν είναι υπουργείο μόνο των κρατικών υπηρεσιών, ας προχωρήσει σε στρατηγική συμμαχία με τον ιδιωτικό τομέα σε τομείς όπου το κράτος αδυνατεί να καλύψει αυξημένες ανάγκες, όπως είναι οι καρδιοπάθειες, ο καρκίνος, οι παθήσεις για τις οποίες οι ασθενείς χρειάζονται μακροχρόνια νοσηλεία και αποκατάσταση, οι ασθενείς τελικού σταδίου, τα ορθοπεδικά περιστατικά, η γαστρεντερολογία. Η προηγούμενη κυβέρνηση έκανε σοβαρά λάθη όσον αφορά τους τομείς αγοράς υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα. Έκανε επιζήμιες συμβάσεις και μη αποτελεσματικές, γι' αυτό καλούμε την παρούσα κυβέρνηση να μην ακολουθήσει την ίδια ολέθρια πολιτική.

Την καλούμε επίσης να λάβει σοβαρά υπόψη τα αντισταθμιστικά οφέλη από την πρόοδο της ιδιωτικής ιατρικής στον τόπο μας και να έλθει αρωγός της ιδιωτικής ιατρικής. Υπάρχουν πάμπολλοι τρόποι να το πράξει, προκειμένου να μειωθούν οι δαπάνες των ιδιωτών και συνεπώς να μπορούν να δίνουν χαμηλότερες προσφορές στην κυβέρνηση προς όφελος των ασθενών και της δημόσιας οικονομίας.

Για να σταματήσει και η τραγωδία που βιώνουμε όλοι καθημερινά, κάθε φορά που μας ζητάνε να βοηθήσουμε έναν πολίτη -κανείς δεν έχει λόγο να απευθύνεται στο βουλευτή, για να λύσει ένα τέτοιο πρόβλημα, όμως συμβαίνει- έναν πολίτη ο οποίος κατέφυγε στον ιδιωτικό τομέα για καρδιοχειρουργική επέμβαση, υπό το κράτος είτε βαριάς νόσου και μεγάλης λίστας αναμονής στον κρατικό τομέα είτε πανικού είτε και των δύο, και, μη δυνάμενος να καταβάλει τα έξοδα νοσηλείας και επέμβασης, αναζητεί στη συνέχεια απεγνωσμένα πολιτική παρέμβαση, για να διασωθεί.

Η κυβέρνηση οφείλει επίσης να αναλάβει τις λειτουργικές δαπάνες μετά από επιμελή έλεγχο όλων των υποδομών ανακουφιστικής κυρίως φροντίδας, τις οποίες δημιούργησαν ιδιώτες εργαζόμενοι σε μη κυβερνητικούς οργανισμούς σε εθελοντική βάση. Δε γίνεται, φίλε Υπουργέ της Υγείας, να λαμβάνουμε επιστολές-καταγγελίες από ιδιώτες που ανέλαβαν αυτά που το κράτος έπρεπε να είχε αναλάβει, δηλαδή την παροχή ανακουφιστικής φροντίδας σε ασθενείς τελικού σταδίου, οι οποίοι καταγγέλλουν ότι είναι αδύνατο να επικοινωνήσουν μαζί σας και ότι δε λαμβάνουν καμία στήριξη από το κράτος!

Ερχόμαστε τώρα στο ΓΕΣΥ. Άκουσα πολλές φορές να λέγεται από αυτό το βήμα πως το σχέδιο υγείας είναι μέτρο κοινωνικής και κρατικής προνοίας. Βεβαίως είναι, αλλά πρέπει να κατανοήσουν όλοι οι υγιείς εργαζόμενοι, οι εργοδότες και το κράτος πως, για να λειτουργήσει σχέδιο υγείας, χρειάζονται χρήματα. Δε γίνεται σχέδιο υγείας με μύλλοσφοτζίσματα! Ο καθείς θα πρέπει να συνεισφέρει δίκαια και για τον εαυτό του και για όσους όντας σωματικά, πνευματικά και ψυχικά μειονεκτούντες δεν μπορούν να το πράξουν. Για την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009 υπάρχει πρόνοια ύψους

πεντέμισι περίπου εκατομ. ευρώ. Το κονδύλι αυτό είναι πολύ μικρό, ιδιαίτερα αν λάβουμε υπόψη ότι είναι πάρα πολλά εκείνα που πρέπει να γίνουν, προκειμένου να ξεκινήσει η εφαρμογή ενός τέτοιου σχεδίου.

Όπως επισημαίνεται και στην έκθεση της Γενικής Ελέγκτριας της Δημοκρατίας για το 2007, στα πλαίσια της εφαρμογής του ΓΕΣΥ, από τα πλέον σημαντικά έργα θεωρείται η αναδιοργάνωση των δημοσίων νοσηλευτηρίων και πολλά άλλα πράγματα, τα οποία θα παραλείψω, λέγοντάς σας ότι η αυτονόμηση ή η αναδιοργάνωση, ένας καινούριος όρος που εμφανίστηκε τώρα στη νομενκλατούρα μας των νοσοκομείων, είναι εκ των ων ουκ άνευ, για να προχωρήσει το Γενικό Σύστημα Υγείας. Ωστόσο, ο συντονιστής για την αυτονόμηση ανέλαβε τα καθήκοντά του μόλις πριν από ένα μήνα και, ενώ το Υπουργείο Υγείας και ο ίδιος ο υπουργός έχουν ζητήσει επανειλημμένως ενίσχυση των ομάδων εργασίας, το Υπουργείο Οικονομικών δεν έχει ακόμη ανταποκριθεί. Η αυτονόμηση των κρατικών νοσοκομείων είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, αλλά το σχετικό νομοσχέδιο δεν έχει έρθει ακόμη στη Βουλή.

Δε νομίζουμε, κύριε Υπουργέ της Υγείας, ότι αυτονόμηση είναι απλά μια νομοθετική ρύθμιση, όπως μας είπατε στην παρουσίαση του προϋπολογισμού του υπουργείου σας ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών. Πρέπει να λάβουμε υπόψη τις αντιδράσεις πολλών παραγόντων, όπως είναι η ΠΑΣΥΔΥ, οι διάφορες συντεχνίες. Το γεγονός ότι μια κλίνη την ημέρα για το κράτος, σε μελέτη που ήρθε στα χέρια μου, σε μελέτη που πήρα χτες στα χέρια μου, ανέρχεται σε €700, κάτι το οποίο δεν έχει κάνει το κράτος ποτέ, ενώ στον ιδιωτικό τομέα είναι μόνο €125, το κράτος δε γνωρίζει πόσο να χρεώσει, πόσο να κοστολογήσει την κάθε υπηρεσία την οποία προσφέρει. Επιπλέον, χρειάζεται νομοθετική ρύθμιση πληθώρας επαγγελματιών που σχετίζονται με τον τομέα της υγείας. Όλοι όσοι συμμετέχουν στην επιτροπή Υγείας γνωρίζουν αυτό το αδιέξοδο στο οποίο βρισκόμαστε πολύ συχνά. Εδώ να τονίσω ότι η επιτροπή Υγείας βρίσκεται πολύ κοντά στην ολοκλήρωση της μελέτης του τροποποιητικού νομοσχεδίου για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Κυρίες και κύριοι,

Είναι σαν να ξεκινήσαμε εξ αρχής τη μελέτη του νομοσχεδίου λόγω της πληθώρας των αντιδράσεων των κοινωνικών εταίρων. Και, ενώ θεωρητικά με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ πολύ μεγάλο μέρος των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας περίθαλψης θα περάσει στον ιδιωτικό τομέα, συμβαίνει το παράδοξο να δαπανώνται τεράστια κονδύλια για την ανέγερση αστικών ιατρικών κέντρων, ενώ υπάρχουν μεγάλες ανάγκες για βελτίωση, ενίσχυση και επέκταση των ιατρικών κέντρων της υπαίθρου και για ανέγερση νέων.

Επαναλαμβάνουμε την πρότασή μας για την έναρξη εφαρμογής ενός πιλοτικού προγράμματος για την παραχώρηση της πρωτοβάθμιας περίθαλψης συγκεκριμένων ευπαθών ομάδων πληθυσμών, όπως είναι οι συνταξιούχοι, οι πολύτεκνοι, οι διαβιούντες κάτω από το όριο της φτώχειας ή σε απομακρυσμένες από αστικά κέντρα κοινότητες, στον ιδιωτικό τομέα. Με τον τρόπο αυτό οι ασθενείς θα ωφεληθούν και τα νοσοκομεία θα αποσυμφορηθούν και η γεωγραφική κατανομή των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας θα γίνει πλέον λειτουργική.

Παράλληλα, καλείται το κράτος να αναπτύξει την κοινοτική και κατ' οίκον νοσηλεία αξιοποιώντας στο έπακρο τις νοσηλεύτριες κοινοτικής ιατρικής και τις επισκέπτριες υγείας, σε βαθμό που θα απλοποιηθεί σημαντικά η νοσηλεία των όντως αναξιοπαθούντων συμπολιτών μας. Αυτό το μέτρο σε συνδυασμό με τη στρατηγική συνεργασία με την ιδιωτική πρωτοβουλία σε τομείς που ήδη αναφέρθηκαν θα

ανακουφίσουν σημαντικά την κατάσταση και θα μας δώσουν μια ανάσα, για να πάμε σε πιο μαξιμαλιστικούς στόχους.

Αν ξεκινήσουμε από κάπου, τότε σταδιακά ίσως μπορέσουμε να δημιουργήσουμε και σχέδιο υγείας και ιατρική σχολή και να καλύψουμε τις ανάγκες σε νοσηλευτές, ειδικούς γιατρούς και λοιπό επιστημονικό προσωπικό και κέντρα αποτοξίνωσης και πολυδύναμα κέντρα στις φυλακές, για να μη μας δραπτεύουν οι φονιάδες, και να προχωρήσουμε στην ψυχιατρική μεταρρύθμιση και να διορθώσουμε τις οδοντιατρικές υπηρεσίες και να εφαρμόσουμε προγράμματα πρόληψης.

Θα τελειώσω με δύο σύντομες αναφορές. Η μια αφορά το Ακτινοθεραπευτικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού. Για τον απλούστατο λόγο ότι αυτή τη στιγμή έχει εγκριθεί ένα κονδύλι για το Ακτινοθεραπευτικό Τμήμα και, σύμφωνα με όσα μας ανέφερε ο Υπουργός Υγείας κατά την παρουσίαση του προϋπολογισμού του υπουργείου του, η δημιουργία Ακτινοθεραπευτικού Τμήματος στο νοσοκομείο Λεμεσού θα κοστίσει €23 εκατομ., εκ των οποίων τα €8 εκατομ. είναι για το κόστος της ανέγερσης. Αντιλαμβανόμαστε ότι αδικώς τώρα η κυπριακή πολιτεία επωμίζεται αυτό το οικονομικό κόστος, αφού έχασε ιδιωτική προσφορά για την ανέγερση του υπό συζήτηση τμήματος εντελώς δωρεάν. Να θυμίσω ότι ποτέ δε δόθηκαν από μεριάς πολιτείας εξηγήσεις για το πώς και το γιατί χάθηκε η προσφορά αυτή. Βεβαίως, είναι γνωστή η πρόθεση ιδιωτικού νοσοκομείου στη Λεμεσό για την άμεση ανέγερση και λειτουργία εντός έξι μηνών πλήρους ογκολογικού νοσοκομείου με ακτινοθεραπευτικό τμήμα και τρεις γραμμικούς επιταχυντές. Το κόστος για το κράτος θα είναι και πάλι μηδενικό και επαφίεται στην ικανότητα της κυβέρνησης να συνάψει μία σωστή σύμβαση αγοράς υπηρεσιών με το εν λόγω νοσηλευτήριο. Πέρα από το γεγονός ότι, έστω και αν αποφασίστηκε ήδη η λειτουργία του Ακτινοθεραπευτικού Τμήματος στη Λεμεσό, με τα σημερινά δεδομένα θα περάσουν πέντε έως επτά χρόνια, για να υλοποιηθεί η εν λόγω απόφαση.

Επιπλέον, πρέπει να προχωρήσουμε σε προετοιμασία για τη διασυνοριακή ιατρική. Με μεγάλες προσδοκίες ακούσαμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επί Θεμάτων Υγείας κ. Ανδρούλα Βασιλείου να ενημερώνει την επιτροπή Υγείας της Βουλής για τις προσπάθειες που καταβάλλονται, για να εφαρμοσθεί σύστημα διασυνοριακής περίθαλψης των Ευρωπαίων πολιτών. Αναμένουμε ότι, παρά τις δυσκολίες που σίγουρα θα εμφανισθούν, θα μπορέσει η Ευρώπη να οργανώσει ένα πανευρωπαϊκό σύστημα υγείας με κέντρα αναφοράς, πιστοποιημένα νοσοκομεία και υπηρεσίες, καθώς επίσης και ασφαλιστική κάλυψη και με τη συνεργασία όλων να αποβεί όλη η προσπάθεια προς το συμφέρον όλων των Ευρωπαίων ασθενών με στόχο τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των ασθενών. Η Κύπρος μπορεί να ωφεληθεί σημαντικά από ένα τέτοιο σύστημα και να καταστεί πόλος έλξης πολλών ομάδων ασθενών από ευρωπαϊκές χώρες, αν εκμεταλλευθεί το κλίμα της και το φυσικό της περιβάλλον και αναπτύξει την κατάλληλη υποδομή.

Βεβαίως, όσον αφορά την ψυχική υγεία του λαού, τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα. Χρειάζεται υποδομή, πρόσληψη επιστημόνων με νέες ειδικότητες, απεγκλωβισμός από τις αναχρονιστικές συμπεριφορές του παρελθόντος, αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων και κυρίως αναγνώριση της ανάγκης για τη στήριξη των ιδιαίτερως ευπαθών ομάδων του πληθυσμού των ψυχιατρικών ασθενών.

Το ζήτημα που θέτει κατά καιρούς ο συνάδελφος κ. Σιζόπουλος της μετατροπής των ιδιωτικών νοσοκομείων σε καθαρά εμπορικούς οργανισμούς, αφού περιέρχονται στα χέρια των εμπόρων της υγείας, όπως λέγει, νομίζω ότι είναι μια πραγματικότητα την οποία σίγουρα θα αντιμετωπίσουμε, αλλά εδώ έγκειται και η κινδυνότητα της πολιτείας να συνάπτει τέτοιες συμβάσεις με αυτούς τους ιδιώτες,

ούτως ώστε όλα να αποβαίνουν προς όφελος των Κυπρίων ασθενών ή εν πάση περιπτώσει όλων όσων ζουν στην Κύπρο και χρειάζονται τις υπηρεσίες υγείας.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ και εγώ, κυρία Θεοχάρους, για την ομιλία σας.

Το λόγο έχει τώρα η κ. Μαρία Κυριακού. Μέσα στο πνεύμα συναίνεσης που θέλουμε να επικρατήσει, δεχθήκαμε να ομιλήσουν δύο βουλευτές του ΔΗΣΥ ο ένας κατόπιν του άλλου, γιατί αυτό ήταν η επιθυμία της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ. Ελπίζω να εκτιμηθεί από τους συναδέλφους.

Παρακαλώ, κυρία Κυριακού, έχετε το λόγο.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Προτού αρχίσω, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, την ομιλία μου, θα ήθελα να ευχαριστήσω πρώτα τη γραμματεία της Βουλής και το προσωπικό, που πάντοτε μας βοηθά, την κ. Τασούλα Ιερωνυμίδου, τον κ. Κωνσταντίνο Πηλείδη, την κ. Μαίρη Σάββα, την κ. Γεωργία Πέτρου, όπως και τις στενογράφους που μας αντέχουν αυτές τις μέρες.

Καλούμεθα να ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς που έχουν σχεδιαστεί με ένα ρυθμό ανάπτυξης 3,8%, ενώ οι ρυθμοί που προβλέπονται είναι 2%, ίσως και πιο κάτω. Μόλις χθες μας εξήγγειλε η κυβέρνηση ενίσχυση για τα δημόσια ταμεία από τις τράπεζες με €1,4 δις. Με τον τρόπο με τον οποίο είχε παρουσιαστεί χθες, πρέπει να ομολογήσω ότι και εγώ νόμισα ότι πράγματι η κυβέρνηση είναι που έδωσε στις τράπεζες το €1,4 δις, ενώ τελικά, διαβάζοντας την ανακοίνωση, κατάλαβα ότι είναι οι τράπεζες που έδωσαν το δάνειο αυτό προς την κυβέρνηση. Μάλιστα, ανήγγειλαν ότι ενίσχυσαν με αυτό τον τρόπο τη ρευστότητα των τραπεζών και θα μειωθούν τα επιτόκια.

Σήμερα βλέπουμε ανακοινώσεις των τραπεζών οι οποίες αντέδρασαν, βέβαια με το δίκαιό τους, και είπαν ότι δεν αλλάζει το πρόβλημα της ρευστότητας, δεν αλλάζουν τα επιτόκια. Δυστυχώς, φαίνεται από την κίνηση της κυβέρνησης ο μόνος που έλυσε το πρόβλημά του είναι η ίδια η κυβέρνηση, που πήρε ένα δάνειο €1,4 δις, για να κλείσει κάποιες τρύπες, να ανακουφιστεί ίσως τις τελευταίες μέρες του χρόνου.

Αυτό που έχει σημασία όμως είναι ότι φαίνεται ότι, όποτε έχουμε τα δύσκολα, στρεφόμαστε προς τις τράπεζες. Στρεφόμαστε προς τις τράπεζες, για να σωθούμε από κάποια οικονομική δυσκολία. Γι' αυτό επέλεξα σήμερα, αντί να ασχοληθώ με τους προϋπολογισμούς στη λεπτομέρειά τους, να ασχοληθώ με το τραπεζικό σύστημα, πώς μπορούμε να θωρακίσουμε το τραπεζικό μας σύστημα, ούτως ώστε να μπορέσουμε ν' αντέξουμε τα δύσκολα που έρχονται το 2009. Γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, νομίζω όλοι είμαστε μάρτυρες του γεγονότος ότι με την κατάρρευση μιας τράπεζας στην Αμερική πριν μερικούς μήνες κατάρρευσε όχι μόνο η οικονομία της Αμερικής, αλλά η παγκόσμια οικονομία. Άρα, σημαίνει ότι το τραπεζικό σύστημα πρέπει να θωρακίζεται έγκαιρα.

Οι πρώτοι τραπεζίτες κάποτε είχαν τραπεζία στις αγορές, γι' αυτό ονομάζεται και η τράπεζα "τράπεζα", διότι ο κόσμος πήγαινε στην τράπεζα να κάνει τις συναλλαγές του πραγματικά. Εάν μια τράπεζα λοιπόν, ένας τραπεζίτης που καθόταν στον πάγκο του, στην "bank", δεν τιμούσε την τράπεζά του, το τραπεζί του, ο κόσμος πήγαινε και το έσπαζε και γι' αυτό βγήκε και η λέξη "bank-rupt", ότι σπάζεται ο πάγκος.

Σήμερα δεν πηγαίνει ο κόσμος να σπάσει τον πάγκο των τραπεζιτών, το τραπέζι, αλλά είδαμε ότι πολλές χώρες έχουν ενισχύσει το τραπεζικό σύστημα, για να το διατηρήσουν σταθερό. Παρ' όλον ότι η Γερμανία δε συμφωνεί με αυτή τη στάση, βλέπουμε ότι οι πιο πολλές ευρωπαϊκές χώρες και η Αμερική επέλεξαν να στηρίξουν το τραπεζικό τους σύστημα.

Η Κύπρος ίσως είναι η μόνη ή από τις λίγες χώρες που οι τράπεζες διατήρησαν μια σταθερότητα και δε χρειάστηκε την κρατική βοήθεια. Οι οικονομικοί αναλυτές αξιολογούν ότι αυτό έγινε, γιατί έχουμε αυστηρή εποπτεία. Άλλοι όμως έχουν πει ότι έχουμε ένα τραπεζικό σύστημα στο οποίο η πλειοψηφία είναι κυπριακές τράπεζες, άρα δεν έχουν εκτεθεί στις αγορές του εξωτερικού.

Είναι σημαντικό να δούμε πόσες κυπριακές τράπεζες λειτουργούν στην Κύπρο και πόσες ξένες, για να δούμε αν πράγματι αυτή η ανάλυση των διεθνών οικονομικών αναλυτών είναι σωστή. Στην Κύπρο έχουμε σαράντα μία τράπεζες, από τις οποίες οι οκτώ είναι κυπριακές και οι τριάντα τρεις είναι ξένες, αλλά αυτές οι οκτώ κυπριακές τράπεζες φαίνεται έχουν τη δεσπίζουσα θέση, έχουν τη μεγαλύτερη δύναμη μέσα στην κυπριακή αγορά, με το να κρατούν το 70% της αγοράς.

Επειδή όμως είμαστε ένας λαός που κάποτε έχουμε και υπερβολές, είναι καλά να δούμε και πώς δουλεύει αυτό το τραπεζικό σύστημα. Έχουμε επίσης εκατόν είκοσι τέσσερα συνεργατικά ιδρύματα. Συνολικά μαζί με τις τράπεζες είχαμε το 2007 διακόσια δεκαπέντε ιδρύματα. Αυτό σημαίνει σε σύγκριση με ευρωπαϊκούς αριθμούς, στην Ευρώπη για κάθε εξήντα χιλιάδες κατοίκους έχουμε ένα πιστωτικό ίδρυμα, ότι στην Κύπρο για κάθε τριετήμιση χιλιάδες κατοίκους έχουμε ένα πιστωτικό ίδρυμα. Επίσης, έχουμε διπλάσια καταστήματα, κατ' αναλογία πληθυσμού, τραπεζών στην Κύπρο παρά στην υπόλοιπη Ευρώπη. Τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι πρέπει το τραπεζικό μας σύστημα να το επανασχεδιάσουμε ίσως, για να μειώσουμε το διοικητικό του κόστος, διότι τα πολλά καταστήματα, οι πολλοί αριθμοί στοιχίζουν. Πράγματι, τα συνεργατικά ιδρύματα, που ήταν οι μεγαλύτεροι αριθμοί, που έχω αναφέρει πριν, έχουν μειώσει τους αριθμούς τους με συγχωνεύσεις και έγιναν εκατό δεκαοχτώ φέτος. Επίσης, η Ελληνική Τράπεζα θα δούμε ότι έχει απορροφήσει πλήρως την Παγκυπριακή Χρηματοδοτήσεις.

Το κυπριακό σύστημα, παρ' όλον ότι το κτυπούμε συνεχώς -με αυστηρή κριτική πρέπει να πω- και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αλλά και ο απλός κόσμος, κράτησε την οικονομία μας στις δύσκολες στιγμές, όπως το 1974 που ενίσχυσε την οικονομία μας χρηματοδοτώντας έργα υποδομής, ξενοδοχεία και άλλες επιχειρήσεις. Παρ' όλον ότι τότε, το 1974, το επιτόκιο ήταν 9% και έφτανε και το 14%, η κυπριακή οικονομία έκανε το θαύμα της και καταφέραμε να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες των τραγικών γεγονότων της εισβολής.

Σήμερα, για να θωρακίσουμε την οικονομία μας έναντι της οικονομικής κρίσης, πρέπει να προστατεύσουμε το τραπεζικό μας σύστημα. Η σταθερότητα του τραπεζικού τομέα είναι απαραίτητη, για να διατηρήσουμε μια δυνατή και φερέγγυα οικονομία.

Η Κεντρική Τράπεζα πράγματι εποπτεύει και προσπαθεί να κρατήσει τη σταθερότητα και τη φερεγγυότητα του τραπεζικού συστήματος, ώστε να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη του κοινού και επίσης η προστασία των καταθετών. Οι τράπεζες ακολουθούν αυστηρές οδηγίες και έχουν μια ρευστότητα. Το λιγότερο που πρέπει να έχουν σε ρευστότητα είναι 20% των καταθέσεων τους, ενώ στα ξένα νομίσματα 70% και ο λόγος είναι η αυστηρότερη πολιτική για το ξένο νόμισμα, διότι μπορεί σε περιόδους κρίσεων αυτά τα λεφτά να ζητηθούν να ανακληθούν, να πάνε πίσω στις

χώρες τους, και έτσι αυτό θα δημιουργήσει ανασφάλειες στο σύστημά μας, αν δεν το προστατεύσουμε και το θωρακίσουμε με αυστηρή ρευστότητα.

Τώρα, τι κινδύνους αντιμετωπίζει ο τραπεζικός τομέας; Πράγματι, οι κυπριακές τράπεζες δεν είναι εκτεθειμένες σε επενδυτικά προϊόντα που συνδέονται με τα ενυπόθηκα δάνεια υψηλού κινδύνου, όπως στην Αμερική, ούτε και σε τοξικά προϊόντα, αλλά δυστυχώς φαίνεται ότι αναπόφευκτα θα επηρεαστούμε από την επιβράδυνση της διεθνούς οικονομίας, διότι και η κυπριακή οικονομία αναμένεται ότι θα σημειώσει επιβράδυνση, όπως έχω πει στην αρχή της ομιλίας μου, κατά το 2009.

Οι καταθέσεις πελατών παραμένουν η κύρια πηγή χρηματοδότησης των τραπεζών μας και πρέπει να πούμε ότι δε βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη διατραπεζική αγορά για άντληση ρευστότητας. Είναι σημαντικό το ότι δε στηρίζονται στη διατραπεζική αγορά, διότι πρέπει να πούμε ότι η διατραπεζική αγορά μπορεί να ανακαλέσει την κατάθεσή της οποιαδήποτε στιγμή, ενώ ο μακροχρόνιος, ο μακροπρόθεσμος καταθέτης, το άτομο, το φυσικό πρόσωπο, θα κρατήσει περισσότερο τα λεφτά του μέσα στο τραπεζικό σύστημα.

Λόγω του μεγάλου ανταγωνισμού προσέλκυσης καταθέσεων, γίναμε όλοι μάρτυρες τον τελευταίο καιρό οι κυπριακές τράπεζες να έχουν ανεβάσει τα επιτόκιά τους και έτσι να έχουν ανεβάσει το κόστος χρηματοδότησής τους και έχουν τώρα μετακυλήσει στη συνέχεια το κόστος πάνω στους δανειζομένους. Αυτός ο πιστωτικός κίνδυνος παραμένει ο πιο σημαντικός κίνδυνος στον οποίο είναι εκτεθειμένες οι τράπεζές μας και πηγάζει από δάνεια, συνήθως προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις που λόγω της αναμενόμενης επιβράδυνσης της οικονομίας πιθανόν θα έχουν πρόβλημα στην αποπληρωμή αυτών των χρημάτων. Επίσης, λόγω των αυστηρότερων κριτηρίων χρηματοδότησης και του κόστους ζωής αναμένουμε ότι και οι τράπεζές μας θα έχουν πρόβλημα το 2009.

Επίσης, οι τρεις μεγαλύτερες τράπεζες, η Τράπεζα Κύπρου, η Marfin και η Ελληνική Τράπεζα, έχουν επενδύσει στο εξωτερικό με συγχωνεύσεις και εξαγορές άλλων τραπεζών. Παρ' όλων ότων την επέκταση των κυπριακών επιχειρήσεων τη χαιρετίζαμε και τη χαιρετίζουμε, οι επιχειρήσεις αυτές και οι τράπεζες ιδιαίτερα εκτίθενται στους κινδύνους της αγοράς των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται. Άρα, εάν έχουμε μειωμένους ρυθμούς ανάπτυξης στις χώρες αυτές, θα έχουμε και στις δικές μας τράπεζες.

Με τις πρόσφατες διεθνείς εξελίξεις με γεγονότα τα οποία ακολουθεί το ένα το άλλο, καταρρεύσεις τραπεζών, καταρρεύσεις επιχειρήσεων, λανθασμένες προβλέψεις, λανθασμένες οικονομικές επενδύσεις, ακόμα και ασύλληπτες οικονομικές απάτες του ύψους των πενήντα δις δολαρίων πρόσφατα, είναι παρακινδυνευμένο να προβλέψουμε με ακρίβεια τις επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία, αλλά οπωσδήποτε όμως πρέπει να αμυνθούμε σε περιπτώσεις κρίσεως.

Παρ' όλων ότων οι κυπριακές τράπεζες, όπως είπα, παρέμειναν επικερδείς, αλλά με επιβράδυνση στην κερδοφορία τους, αντιμετωπίζουν τους κινδύνους που έχω αναφέρει πιο πριν. Γι' αυτό πρέπει να ενεργήσουμε όπως και οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες έχουν αρχίσει να σχεδιάζουν αμυντικές θέσεις, αν θέλετε, για να προστατεύσουν τα τραπεζικά τους συστήματα. Πρέπει και το Υπουργείο Οικονομικών και η Κεντρική Τράπεζα να προβούν σε τέτοιου είδους θωράκιση του τραπεζικού μας συστήματος. Πρωτίστως και το πλέον σημαντικό είναι να προστατεύσουμε τις εκροές των κυπριακών κεφαλαίων προς το εξωτερικό.

Είμαστε όλοι μάρτυρες, νομίζω, το 2008 των σημαντικών εκροών στο εξωτερικό που είχαμε, €1,2 δις στην Ελλάδα και κάπου ακόμα μισό δις σε άλλες

χώρες, που αυτά είναι πολύ μεγάλα ποσά για την κυπριακή οικονομία. Το 2009 δεν μπορούμε να έχουμε τέτοιου είδους εκροές. Το κάθε ευρώ μετρά, το κάθε ευρώ πρέπει να μείνει στην κυπριακή οικονομία, γι' αυτό πρέπει να γίνουν σχεδιασμοί, ούτως ώστε να κρατήσουμε τα κυπριακά κεφάλαια στην Κύπρο, να τα επενδύσουμε στην οικονομία τη δική μας και να αποφεύγουμε εκροές κυπριακών κεφαλαίων στο εξωτερικό, για να προστατεύσουμε το τραπεζικό μας σύστημα, και αντίθετα να φροντίσουμε να φέρουμε ξένες επενδύσεις στην Κύπρο.

Τελειώνω με την παράκληση προς το Υπουργείο Οικονομικών -βλέπω το Υπουργείο Οικονομικών τώρα εδώ- και την Κεντρική Τράπεζα να προβούν στη διαφύλαξη ενός σταθερού και υγιούς τραπεζικού συστήματος με σωστούς σχεδιασμούς. Με την επένδυση των κυπριακών κεφαλαίων στην κυπριακή αγορά μαζί με την αύξηση της παραγωγικότητας, τη μείωση της γραφειοκρατίας και την επένδυση σε νέες ιδέες να κρατήσουμε σταθερή την οικονομία μας το δύσκολο χρόνο που μας έρχεται, χωρίς να χάσουμε θέσεις εργασίας και χωρίς να μειώσουμε το βιοτικό επίπεδο του λαού μας.

Με αυτά να ευχηθώ καλές γιορτές και οικονομικό το 2009!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα είναι πολύ οικονομικό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Κυριακού, που εξακολουθείτε να είστε πάντα σύντομη και γλυκύτατη στις ομιλίες σας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο συνάδελφος του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Πάμπης Κυρίτσης.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι έχει γίνει θεσμός πλέον όσοι τοποθετούνται προς το τέλος να υποχρεώνονται εκ των πραγμάτων να σχολιάσουν -και νομίζω ότι είναι μέρος του διαλόγου αυτό το πράγμα- να σχολιάσουν απόψεις, τοποθετήσεις, ζητήματα τα οποία έχουν εγερθεί κατά τη διάρκεια αυτής της πολυήμερης και παραγωγικής ασφαλώς συζήτησης που αφορά τους κρατικούς προϋπολογισμούς. Προσπάθησα και εγώ να τοποθετήσω τα βασικά στοιχεία αυτής της συζήτησης, για να τα σχολιάσω, προσπαθώντας να αποφύγω να αναφερθώ προσωπικά σε κανέναν. Ασφαλώς όμως, οι απόψεις ακούγονται από άτομα και έτσι ο σχολιασμός είναι αναπόφευκτο να αφορά τοποθετήσεις συγκεκριμένων βουλευτών, χωρίς να κατονομάζω.

Ένα βασικό μοτίβο το οποίο ακούστηκε σε αυτή την αίθουσα αυτές τις δυο μέρες είναι ότι αυτός ο κρατικός προϋπολογισμός δεν είναι προϋπολογισμός αντιμετώπισης της κρίσης. Πάνω σε αυτό το μοτίβο μάλιστα έχει στηριχθεί και η θέση του Ευρωπαϊκού Κόμματος και η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, για να καταψηφίσουν τους προϋπολογισμούς. Βεβαίως για μένα είναι κατανοητό! Βλέποντας τον προϋπολογισμό, είναι ξεκάθαρο ότι ήταν η πιο εύκολη δικαιολογία αυτό το μοτίβο που μπορούσε να επιστρατευτεί, για να υλοποιηθεί μια πολιτική απόφαση για καταψήφιση του προϋπολογισμού, η οποία πολιτική απόφαση είναι

φανερό, από τα όσα έχουν ακουστεί, ότι δεν έχει καμιά σχέση ουσιαστικά με τον προϋπολογισμό ως τέτοιο.

Ειδικά το Ευρωπαϊκό Κόμμα, πέρα από το γεγονός ότι θα πρέπει να τεκμηριώσει γιατί καταψηφίζει, που δεν το έχει κάνει, θα πρέπει να τεκμηριώσει επίσης γιατί αυτός ο προϋπολογισμός είναι χειρότερος από τον περσινό, τον οποίο ψήφισε, τι είναι εκείνο που έχει επιδεινωθεί σε αυτό τον προϋπολογισμό σε σχέση με πέρσι, ποια είναι εκείνα τα στοιχεία και ποιες είναι εκείνες οι πτυχές της αναπτυξιακής, της οικονομικής και της κοινωνικής πολιτικής αυτής της κυβέρνησης, ώστε να τους κάνει να μην τον ψηφίσουν. Βρίσκονται σε δυσκολία. Σε αυτή τη δυσκολία επιστρατεύτηκε το εξής επιχειρήμα: «Ο Δημήτρης Χριστόφιας μπορεί να υλοποιεί εκείνα για τα οποία έχει δεσμευθεί από το πρόγραμμά του, αλλά δεν είναι προϋπολογισμός αντιμετώπισης της κρίσης».

Πρώτα πρώτα θέλω να χαιρετίσω τη διαπίστωση, που γίνεται και από κάποιους οι οποίοι δε θα ψηφίσουν τον προϋπολογισμό, ότι αυτή η κυβέρνηση είναι απόλυτα συνεπής με το πρόγραμμά της, ότι υλοποιεί με συνέπεια αυτά για τα οποία έχει δεσμευθεί. Αυτό για μας είναι μια εξαιρετικά σημαντική διαπίστωση και τιμά την κυβέρνηση, κατά την εκτίμησή μας, ιδιαίτερα όταν γίνεται από το ΕΥΡΩΚΟ, το οποίο, όπως έχω πει, δε θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό. Βεβαίως, κατά την άποψή μου την ταπεινή, θα ήταν πιο έντιμο να πει κιόλας, να ξεκαθαρίσει δηλαδή το ΕΥΡΩΚΟ, ότι καταψηφίζει τον προϋπολογισμό, γιατί διαφωνεί με την πολιτική του Προέδρου στο Κυπριακό, παρά να επιστρατεύει ατεκμηρίωτα επιχειρήματα ότι δήθεν αυτός ο προϋπολογισμός δεν αντιμετωπίζει την κρίση.

Επί της ουσίας, επί του επιχειρήματος δηλαδή της κρίσης, νομίζω ότι ο προϋπολογισμός και κατά συνέπεια η πολιτική της κυβέρνησης λαμβάνει απόλυτα υπόψη την πιθανότητα παράτασης της ύφεσης σε παγκόσμιο επίπεδο και έχει πάρει πολύ συγκεκριμένα μέτρα, μέτρα τα οποία μπορούν να φέρουν αποτέλεσμα και λυπούμαι για το γεγονός ότι αυτά τα μέτρα δεν έχουν ουσιαστικά σχολιαστεί.

Πρώτα και κύρια, ο προϋπολογισμός είναι αναπτυξιακός προϋπολογισμός. Προβλέπει έργα ανάπτυξης πολύ περισσότερα από κάθε άλλη φορά. Είναι κοινωνικός προϋπολογισμός. Προβλέπει κοινωνική πολιτική πολύ μεγαλύτερη από κάθε άλλη φορά. Τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Δε σημαίνει απλώς κοινωνική ευαισθησία. Σημαίνει και διατήρηση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων, του απλού λαού, σημαίνει διατήρηση της καταναλωτικής ικανότητας της κοινωνίας, που είναι στοιχείο το οποίο συμβάλλει αποφασιστικά μάλιστα στην αντιμετώπιση των κινδύνων της ύφεσης. Εμποδίζει να μπούμε σε ένα φαύλο κύκλο.

Εκπόνηση έκτακτου σχεδίου για τα €52 εκατομ. Κάποιοι προσπάθησαν να υποτιμήσουν αυτό το πράγμα. Δεν είναι απλώς επιτάχυνση. Είναι συγκεκριμένο σχέδιο υλοποίησης έργων σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και με συγκεκριμένες διαδικασίες €52 εκατομ., €40 εκατομ. για κατασκευαστικά έργα και €12 εκατομ. για τον τουρισμό. Παροχή κονδυλίων πέραν των προϋπολογισμένων στους δήμους και στις κοινότητες, οι οποίοι μπορούν να τα απορροφήσουν και να τα υλοποιήσουν σύντομα. Μηχανισμός παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης μέσα από έναν πραγματικά έγκαιρο και έγκυρο κοινωνικό διάλογο.

Ενίσχυση της ρευστότητας των τραπεζών με μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες καταθέσεις, σχέδιο το οποίο έχει εξαγγελθεί πριν λίγες ημέρες και που οι κατά τα άλλα πολύ προσεκτικοί συνάδελφοι που παρακολουθούν αυτά τα ζητήματα δε βρήκαν τη δύναμη να το σχολιάσουν. Κατά συνέπεια, υπάρχει σαφέστατο πρόγραμμα αντιμετώπισης της κρίσης. Και μάλιστα πρόγραμμα το οποίο ανταποκρίνεται και στη

φιλοσοφία αυτής της κυβέρνησης, διότι λέχθηκε ότι ο λόγος που δεν είναι προϋπολογισμός αντιμετώπισης της κρίσης -από την αντιπολίτευση λέχθηκε- είναι γιατί δεν επαναπροσδιορίζει προτεραιότητες. Τι σημαίνει δεν επαναπροσδιορίζει προτεραιότητες; Τι είδους επαναπροσδιορισμούς είχε υπόψη της η αντιπολίτευση; Γιατί δεν τους λέει; Παιχνίδια με τα λεφτά του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων; Αυτού του είδους επαναπροσδιορισμούς προτεραιοτήτων; Διοχέτευση των λεφτών των φορολογουμένων με τέτοιο τρόπο, ώστε να μη διαταραχθεί η κερδοφορία της οποιασδήποτε επιχείρησης, που πολλές φορές, όπως είναι γνωστό ανά το παγκόσμιο σήμερα, αυτή η κερδοφορία μετατρέπεται εύκολα και σε κερδοσκοπία; Ο επαναπροσδιορισμός των προτεραιοτήτων σημαίνει να ακολουθήσουμε την πολιτική που ακολούθησαν κάποιες από τις καπιταλιστικές μητροπόλεις που κρατικοποιούν τα χρέη και τις ζημιές και ιδιωτικοποιούν τα κέρδη; Αυτός είναι ο επαναπροσδιορισμός προτεραιοτήτων;

Εμείς τέτοιο επαναπροσδιορισμό δεν πρόκειται να κάνουμε ούτε πρόκειται να δεχθούμε. Οι προτεραιότητές μας είναι σαφέστατες: Να εμποδίσουμε την ύφεση, να διατηρήσουμε τον αναπτυξιακό χαρακτήρα της οικονομίας, να ενισχύσουμε τη δυνατότητα της οικονομίας να απορροφήσει τα κονδύλια των προϋπολογισμών και ταυτόχρονα να ασκηθεί τέτοια κοινωνική πολιτική, που να διατηρεί το βιοτικό επίπεδο των αδύνατων ομάδων του πληθυσμού, των απλών ανθρώπων, σε τέτοιο σημείο, ώστε να συμβάλλει η ικανότητά τους να ανταποκριθούν στις ανάγκες της ζωής, στην αναπτυξιακή προσπάθεια. Να μην πληρώσουν το λογαριασμό δηλαδή οι αδύνατοι και οι εργαζόμενοι και οι φτωχοί. Αν είναι αυτές τις προτεραιότητες που θέλει η αντιπολίτευση να επαναπροσδιορίσουμε, λυπούμαστε, δε θα το κάμουμε!

Είναι, κατά τη γνώμη μου, πολύ εμφανής η δυσκολία τεκμηρίωσης του επιχειρήματος αυτού από όσους το έχουν προσπαθήσει. Αυτή η δυσκολία έχει οδηγήσει πολλούς από τους αγορητές που έχουν παρελάσει από αυτό το βήμα σήμερα να χάνουν το μέτρο. Να αναλίσκονται σε υπερβολές, σε μεγαλοποιήσεις, ακόμα και διαστρεβλώσεις. Ελλείπει επιχειρημάτων, μπορεί να είναι κατανοητό βεβαίως αυτό το πράγμα δεν είναι όμως πολιτικά σωστό. Αυτή η τακτική της διαστρέβλωσης και της ισοπέδωσης δε δείχνει σύγχρονο ευρωπαϊκό πνεύμα συζήτησης και διαλόγου. Ιδιαίτερα εκείνοι που διεκδικούν τη μονοπωλιακή κατοχή αυτού του πνεύματος, για να γίνονται και περισσότερο πιστευτοί, πρέπει να επιδεικνύουν περισσότερη σοβαρότητα και μεγαλύτερο πολιτικό θάρρος να λένε τα πράγματα με τ' όνομά τους.

Και εξηγούμαι: Κάποιοι μίλησαν για φήμες και ψιθύρους που λένε αυτές οι φήμες ότι πρόκειται να κλείσουν επιχειρήσεις με το τσουβάλι. Οι φήμες και οι ψιθύροι βέβαια το λένε, αλλά αφήνεται από το βήμα της Βουλής αυτό το πράγμα να σέρνεται, ανεξάρτητα από τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει και στην ίδια την οικονομία. Οι φήμες και οι ψιθύροι, επίχειρημα ισχυρό! Κάποιοι μίλησαν για την ανεργία που διογκώνεται. Έχω εδώ τα στοιχεία. Η φετινή ανεργία του 2008 είναι η ίδια με το 2007, πολύ χαμηλότερη από το 2006, πολύ χαμηλότερη από το 2005. Η ανεργία που διογκώνεται!

Τα πραγματικά εισοδήματα των εργαζομένων μειώνονται! Πού το βρίσκουμε αυτό το πράγμα; Έχω εδώ τα στοιχεία. Οι πραγματικοί μισθοί των εργαζομένων αυξάνονται και φέτος και το 2008, αποπληθωρισμένοι βεβαίως, στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Επιτέλους, θα ισχύσει αυτό που λέει ο απλός ο κόσμος «οι δηλώσεις είναι αφορολόγητες»;

Ακούστε και το τελευταίο: Κάποιος άκουσε μέσα σε κάποιους διαδρόμους από κάποιους κύκλους για κατατομήσεις που πρόκειται να γίνουν για ιδεολογικούς λόγους.

Σε κάποιους διαδρόμους από κάποιους κύκλους! Ε, λυπούμαι! Πρέπει να πάω να βρω και εγώ τους διαδρόμους και τους κύκλους, για να τους ρωτήσω τωρά; Να δούμε αν επιβεβαιώνουν του λόγου το αληθές;

Κυρίες και κύριοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Ακούγοντας κάποιους συνάδελφους που πέρασαν από το βήμα -δε χρειάζεται, νομίζω, να τους κατονομάσω, γιατί είναι γνωστοί- κάποιος τρίτος που προέρχεται πιθανόν από άλλη χώρα και πρώτη φορά μας ακούει θα σχημάτιζε την εντύπωση ότι η μεγάλη πλειοψηφία των Κυπρίων υποσιτίζεται. Διερωτώμαι όμως: Πέστε ότι εμείς πεινούμε, όμως, επειδή είμαστε στελέχη του ΑΚΕΛ, προσποιούμαστε ότι δεν το καταλαβαίνουμε. Ο κόσμος όμως; Πώς εξηγείται η δημοφιλία της κυβέρνησης μέσα σε όλες τις πρόσφατες δημοσκοπήσεις; Πώς εξηγείται η δημοφιλία του Προέδρου σε τέτοια ευρεία κλίμακα; Πώς εξηγείται ότι τα υπουργεία που κατεξοχήν ασχολούνται με τα θέματα που σήμερα είναι υπό συζήτηση, το Οικονομικών και το Εργασίας που είναι εδώ και μας ακούν, πώς εξηγείται να έχουν τόσο μεγάλη εκτίμηση μέσα στον απλό κόσμο; Να διαβάσω τις μετρήσεις της κοινής γνώμης; Το ποσοστό ικανοποίησης από την εσωτερική διακυβέρνηση ξεπερνά το 70%, δηλαδή η πλειοψηφία και της αντιπολίτευσης απαντά ότι είναι ικανοποιημένη. Το ποσοστό αποδοχής του Προέδρου ξεπερνά το 75%. Στην ερώτηση ποιο κόμμα μπορεί καλύτερα να χειριστεί θέματα οικονομίας, το ΑΚΕΛ αναδεικνύεται συνεχώς πρώτο. Στην ερώτηση ποιο κόμμα μπορεί να κάμει καλύτερα κοινωνική πολιτική, αυτό ας μην το σχολιάσω ξεπερνά κάθε...

Να σας πω εγώ τι εξήγηση δίνω σε αυτά τα αποτελέσματα. Ο κόσμος έχει κρίση και αντιλαμβάνεται. Καταλαβαίνει και τη διάθεση και τη θέληση και την ικανότητα της κυβέρνησης να αντιδρά και να λειτουργεί σε ευθυγράμμιση με τις προσδοκίες και τις απαιτήσεις του. Και ευτυχώς που είναι έτσι δηλαδή, διότι διαφορετικά, αν δεν είχε αυτή την κρίση ο κόσμος, θα ήταν εύκολο να φτάσουμε και στο γραφικό εκείνο ανέκδοτο, που επαναλαμβάνουμε, για τον πολιτευτή που υποσχόταν «να κάμει και παιδία»!

Ασφαλώς, ο κόσμος βίωσε και βιώνει την ακρίβια. Ασφαλώς, ο κόσμος αγωνιά και ανησυχεί για τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει στο βιοτικό του επίπεδο μια πιθανή παράταση της παγκόσμιας ύφεσης και της κρίσης. Καταλαβαίνει όμως ο κόσμος. Και καταλαβαίνει καλά ότι το κύμα της ακρίβιας στις αρχές του χρόνου δεν ήταν αποτέλεσμα της πολιτικής της κυβέρνησης ή της αδράνειας της κυβέρνησης. Ήταν αποτέλεσμα μιας σχιζοφρενικής πορείας των τιμών σε διεθνές επίπεδο σε αγαθά τα οποία σε καμιά περίπτωση δεν μπορούσε η κυβέρνηση να ελέγξει, όπως είναι το πετρέλαιο, όπως είναι τα σιτηρά, το σίδηρο. Για την ακρίβια όμως, για την προστασία της αγοραστικής δύναμης και του βιοτικού επιπέδου των απλών ανθρώπων, αυτή η κυβέρνηση όχι μόνο δεν έκαμε λιγότερα από οποιαδήποτε άλλη στο παρελθόν, αλλά αντίθετα έχει κάμει πολύ περισσότερα.

Ενίσχυσε την εποπτεία στην αγορά, δημιούργησε παρατηρητήρια, εξέθεσε αισχροκερδούντες, ανασυγκρότησε την Επιτροπή Ανταγωνισμού, έβγαλε διάταγμα για το υγραέριο, ενίσχυσε τα αδύνατα στρώματα του πληθυσμού με κοινωνική πολιτική, έδωσε δέκατη τέταρτη σύνταξη, έδωσε στους πολύτεκνους, στους ανάπηρους, στους λήπτες δημοσίων βοηθημάτων. Αύξησε τον κατώτατο μισθό με το διάταγμα και τον έφερε στο 50% του διάμεσου μισθού. Δεν έχουμε τα όπλα που είχαμε κάποτε, για να ελέγξουμε τις τιμές. Δεν είναι αυτή η κυβέρνηση όμως που ευθύνεται για αυτό το πράγμα. Γιατί δεν το λέμε; Όταν η ελεύθερη αγορά γίνεται θέσφατο, κάποιιοι, όταν

εμείς αμφισβητήσουμε αυτό το θέσφατο, μας παρουσιάζουν λίγο πολύ σαν τους αιρετικούς. Όταν μιλούμε για την ακρίβια και τις τιμές, γιατί δε λέμε για την ελεύθερη αγορά; Γιατί δε λέμε ότι τα όπλα που έχει μια κυβέρνηση να αντιμετωπίσει την ακρίβια είναι περιορισμένα;

Ας μας πουν όμως οι βουλευτές της αντιπολίτευσης, που δείχνουν τόση ευαισθησία για την προστασία της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων: Ποιες ήταν οι δικές τους τοποθετήσεις και ποια ήταν η δική τους στάση πάνω στη βασική ασπίδα των εργαζομένων ενάντια στον πληθωρισμό και την ακρίβια που είναι ο θεσμός της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής; Πού ήταν να τον υπερασπιστούν, όταν εμείς ήμασταν μέσα στους δρόμους; Πού ήταν η ευαισθησία τους, όταν οι αυξήσεις στους φόρους κατανάλωσης που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2004 μέχρι σήμερα φορτώνονταν μονομερώς πάνω στους εργαζόμενους, με αποτέλεσμα το τιμαριθμικό επίδομα να υπολείπεται σήμερα 12% και 13% αυτού που έπρεπε να είναι; Πού είναι και σήμερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αυτοί που εκφράζουν την πολιτική τους στα οικονομικά ζητήματα, όταν η Διεθνής Τράπεζα και δυστυχώς και η δική μας η Κεντρική Τράπεζα βγαίνουν και αμφισβητούν τη χρησιμότητα του θεσμού της ΑΤΑ; Γιατί δεν αντιδρούν; Ας μη ρίχνουν πέτρες λοιπόν εκείνοι που μένουν σε γυάλινο σπίτι!

Πολλά έχουν ακουστεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, και για τη δήθεν απουσία κοινωνικού διαλόγου. Εδώ και αν υπάρχει υπερβολή και διαστρέβλωση! Εγώ καταθέτω την προσωπική μου μαρτυρία στο δικό μου τον τομέα, για τον οποίο έχω και πολύχρονη εμπειρία και πολύχρονη γνώση, γύρω από τα θέματα κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής, ότι ο διάλογος ο οποίος αναπτύσσεται σήμερα, ο κοινωνικός διάλογος, είναι πρωτοφανής και πρωτόγνωρος και σε ποσότητα και σε ποιότητα.

Έχουν γίνει τέσσερις ή πέντε συναντήσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης των κοινωνικών εταίρων. Έχει γίνει συνεδρία της Οικονομικής Συμβουλευτικής Επιτροπής. Έχουν γίνει άπειρες συνεδρίες στο Υπουργείο Εργασίας για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για τις εργασιακές σχέσεις. Έχουν γίνει πολλές συναντήσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της κρίσης. Έχει γίνει πολλή συζήτηση για τα θέματα παραγωγικότητας στο Υπουργείο Εμπορίου. Ας μη λέμε λοιπόν ατεκμηρίωτα ορισμένα πράγματα. Βεβαίως, ο κοινωνικός διάλογος δεν τελειώνει και μακάρι αυτή την ευαισθησία να την έχουμε πάντα, αλλά απ' αυτό το σημείο μέχρι το να μην αναγνωρίζουμε τα τεράστια βήματα που γίνονται υπάρχει, κατά την άποψή μου, μεγάλη απόσταση.

Λόγος έχει γίνει επίσης σε υψηλούς τόνους και με πολλή ένταση και πολύ πάθος για την αξιοκρατία. Και ειλικρινά, έλεος δηλαδή! Παρ' όλο που ισχυρίζομαι ότι προσωπικά δε με χαρακτηρίζει στο δημόσιό μου λόγο ούτε η τάση ειρωνείας ούτε τα λογοπαίγνια, αλλά ειλικρινά, όταν άκουγα τα τόσα φοβερά που καταλογίζονται στο ΑΚΕΛ και για το πόσο προνομιούχοι και βολεμένοι τελικά έγιναν ξαφνικά οι αριστεροί, σκέφτηκα να ρωτήσω: Αυτή τη μελέτη της κατάστασης όπως διαμορφώνεται τόσο ζοφερά και αυτές τις διαπιστώσεις για την αξιοκρατία, την αναξιοκρατία του ΑΚΕΛ, ποιος είναι που τις έκανε; Το Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών του Δημοκρατικού Συναγερμού, που κάποτε να υπενθυμίσω ότι διαφήμιζε κιόλας το πόσους πολίτες εξυπηρέτησε; Λυπούμαι, ας είμαστε σοβαροί!

Η δική μας η παράταξη είναι δεσμευμένη να παλέψει για την εμπέδωση και την εφαρμογή της αξιοκρατίας. Τι είναι όμως η αξιοκρατία; Να το ξεκαθαρίσουμε και τούτο δηλαδή. Αξιοκρατία είναι κάποιιοι να είναι πιο ίσοι από τους υπόλοιπους;

Αξιοκρατία είναι να αναπαράγεται ένα καθεστώς που για χρόνια ήθελε τους αριστερούς, δηλαδή τα παιδιά των εργατών και των αδυνάτων, πολίτες δεύτερης κατηγορίας; Δηλαδή κατάντησε με λίγα λόγια, αν είναι κάποιος μέλος της ΠΕΟ και προαχθεί, να είναι επιχείρημα ότι υπάρχει αναξιοκρατία; Είναι αμάρτημα τελικά να προάγονται τα μέλη της ΠΕΟ στους ημικρατικούς οργανισμούς; Διότι κάπως έτσι είναι που ακούγεται!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να κάνουμε ποσόστωση.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Να μην κάνουμε ποσόστωση, να σεβαστούμε τους θεσμούς. Και δεν είναι σεβασμός των θεσμών -και λυπούμαι που το λέω- όταν βγαίνουν απ' αυτό το βήμα βουλευτές ατεκμηρίωτα και λένε ότι στον τάδε ημικρατικό οργανισμό έγιναν τα αίσχιστα. Πώς το τεκμηριώνουν αυτό το πράγμα; Ποιος είναι υπόχρεος δηλαδή να τεκμηριώσει αυτό τον ισχυρισμό; Εκείνος που κατηγορείται σκαιώς απ' εδώ, απ' αυτό το βήμα, ή εκείνος που κατηγορεί; Υπάρχουν και κάποια ζητήματα τάξης επιτέλους! Αυτό απαιτεί, κατά την άποψή μου, τεκμηρίωση, δηλαδή τεκμηρίωση απαιτεί ο σεβασμός προς τούτο το βήμα, το οποίο πρέπει να το χειριζόμαστε με ένα σοβαρό και υπεύθυνο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, κύριε Κυρίτση.

Κύριε Κατσουρίδη, πόσος είναι ο χρόνος του κ. Κυρίτση;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τριάντα τρία λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τριάντα τρία λεπτά. Έχετε ακόμα εννέα λεπτά, κύριε Κυρίτση.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Μόλις τελειώσει ο χρόνος μου, να με σταματήσετε.

Έχει λεχθεί ότι η Ευρωπαϊκή Αριστερά -είναι ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο η Ευρωπαϊκή Ένωση- δεν μπορεί να μονοπωλεί την κοινωνική ευαισθησία στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επί τούτου ασφαλώς πλήρης συμφωνία. Εμείς ποτέ δε στηρίζουμε ούτε και στηριζόμαστε σε μονοπώλια. Ειδικά στο θέμα της υπεράσπισης των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των απλών ανθρώπων, ως θέμα αρχής, αναζητούμε συνεχώς συμμάχους, δημιουργούμε μέτωπα, κινητοποιούμε κοινωνικές δυνάμεις. Δεν είμαστε εμείς που ιδεολογικοποιούμε τα προβλήματα, εμείς αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα. Τη φυσιογνωμία της όμως η κάθε παράταξη σε σχέση με τις κοινωνικές ευαισθησίες και με τα κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων δεν τη δημιουργεί με λόγια, τη δημιουργεί με πράξεις. Και εξηγούμαι: Ποια ήταν η στάση του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος για την Οδηγία Μπόλκεσταϊν; Και ψήφισαν και οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού γι' αυτή την Οδηγία· υπήρξαν υπέρμαχοι. Εμείς δε συμφωνήσαμε ότι η τελευταία ψήφιση που έγινε έχει λύσει το πρόβλημα με την Μπόλκεσταϊν. Η Μπόλκεσταϊν υιοθετήθηκε και με τη δική σας την ψήφο. Μπορεί να έγιναν κάποιες τροποποιήσεις, αλλά τροποποιήσεις ανεπαίσθητες.

Η χώρα προέλευσης έμεινε και είναι εκεί.

Για την Οδηγία για την απελευθέρωση των λιμανιών τι ψήφισε το Λαϊκό Κόμμα; Τι ψήφισαν οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού; Γιατί δεν υπερψήφισαν την πρόταση για την απόσυρση της Οδηγίας, όταν χιλιάδες λιμενεργάτες διαδήλωναν έξω από το Ευρωκοινοβούλιο; Έτσι κερδίζει ο καθένας την κοινωνική του ευαισθησία και τη φυσιογνωμία· δεν την κερδίζει με διακηρύξεις. Τι θα ψηφίσουν τώρα για την απελευθέρωση των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών; Για την απελευθέρωση του τομέα των επικοινωνιών και της ενέργειας; Τι θα ψηφίσουν για τους τρομονόμους; Τι θα ψηφίσουν για την παρακολούθηση και ποινικοποίηση των μεγάλων διεθνών διαδηλώσεων που θα γίνονται στις Βρυξέλλες και αλλού στα πλαίσια του κοινωνικού φόρουμ;

Λέχθηκε μάλιστα ότι σε τούτη την ψηφοφορία που έγινε χθες για την οργάνωση του χρόνου εργασίας η αριστερά δήθεν απομονώθηκε με λίγα λόγια. Η αριστερά υπερασπίστηκε με συνέπεια τη θέση ότι δεν πρέπει να υπάρχει καμία εξαίρεση, σε αντίθεση με την εισήγηση Σέρκας που έλεγε να καταργηθεί αυτή η εξαίρεση σε τρία χρόνια. Και αυτή η θέση η συνεπής, που ήταν η σωστή θέση, ψηφίστηκε από τριπλάσιους ευρωβουλευτές από όσους διαθέτει η ομάδα της αριστεράς, αν είναι αυτό απομόνωση. Δεν τα καταφέραμε να περάσει, αλλά είναι με τις ψήφους της ομάδας της αριστεράς και με τη δουλειά που έκανε η ομάδα της αριστεράς που πέρασαν οι τροπολογίες.

Να σας πω ότι την τροπολογία της ομάδας της αριστεράς την ψήφισαν και οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Δυστυχώς, οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν την ψήφισαν, αλλά οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας την ψήφισαν. Και δικαιώθηκε και η πολιτική της κυβέρνησης και της Υπουργού Εργασίας, που ήταν μαζί με την Ελλάδα οι τελευταίες χώρες που έμειναν συνεπείς και δεν προσυπέγραψαν αυτή την απαράδεκτη εισήγηση, η οποία πολιτική αποδείχτηκε πλήρως ότι είναι σε ευθυγράμμιση με το λαϊκό αίσθημα. Έτσι κερδίζει η αριστερά την κοινωνική της φυσιογνωμία, όχι με δηλώσεις.

Σ' αυτή την ψηφοφορία δεν ηττήθηκε η αριστερά, φίλε μου Χρήστο. Σ' αυτή την ψηφοφορία ηττήθηκε η νεοφιλελεύθερη πολιτική και η πολιτική της Επιτροπής και του Συμβουλίου. Και εμείς με αυτή την ευκαιρία σημειώνουμε ξανά κάτι που επαναλαμβάνουμε συνεχώς. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν είσαι επίμονος και συνεπής, αφήνει τα περιθώρια και για επιτυχίες. Εμείς, παρ' όλο ότι ζωγραφίζουμε την κατάσταση γκριζα, όπως είναι και έτσι την αποτυπώνουμε, διότι είμαστε πάντα με την αλήθεια, είμαστε οι μόνοι που φορτικά επαναλαμβάνουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένα πεδίο αγώνα μέσα στο οποίο συγκρούονται φιλοσοφίες και ταξικές και κοινωνικές δυνάμεις και για μας επαναλαμβάνω ότι το δίλημμα "ευρωπαϊστές και ευρωσκεπτικιστές" είναι ψευδοδίλημμα. Το αληθινό δίλημμα είναι με ποιους είσαι μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με ποιους τοποθετείται ο καθένας, τι συμφέροντα υπερασπίζεται, ποιες πολιτικές, ποια φιλοσοφία. Αυτό είναι το πραγματικό δίλημμα. Εμείς λέμε ότι εμείς υπερασπιζόμαστε και πολεμούμε μαζί με τους εργαζόμενους, μαζί με τους λαούς, μαζί με τους απλούς ανθρώπους. Απ' αυτή την άποψη είμαστε οι πιο ευρωπαϊστές από τους ευρωπαϊστές.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ολοκληρώσω, σχολιάζοντας και κάποιες τοποθετήσεις που έχουν σχέση με το Κυπριακό. Από κάποιες τοποθετήσεις που έχουν γίνει νιώθω την ανάγκη, παρ' όλο που σε κάποιον τρίτο θα ακουγόταν τέλος πάντων αυτόδηλο, αυτονόητο, να επαναλάβω ένα απλό πράγμα, ότι δηλαδή ο Δημήτρης Χριστόφιας δεν εκλέχθηκε

Πρόεδρος μέσα από μια διαδικασία χρίσματος, όπως οι βασιλιάδες. Ο Δημήτρης Χριστόφιας απευθύνθηκε στο λαό με πρόγραμμα, με θέσεις, με εκτιμήσεις, με αναλύσεις, με πεντακάθαρο πολιτικό λόγο, για αρκετό καιρό έβαλε αυτές τις εκτιμήσεις και αυτό τον πολιτικό λόγο μπροστά στο λαό, έγινε ζύμωση, είπαμε τις απόψεις μας για τα αδιέξοδα, για το πώς πρέπει να βγούμε από τα αδιέξοδα, για το ποια είναι η λύση που επιδιώκουμε. Και, για να μην υπάρχει παρεξήγηση, να επαναλάβω ότι επιδιώκουμε δικοινοτική διζωνική ομοσπονδία, ένα κράτος, μια ιθαγένεια, μια διεθνή προσωπικότητα, κατοχύρωση των βασικών δικαιωμάτων. Και βγήκε η λαϊκή ετυμηγορία. Απεφάνθη η λαϊκή ετυμηγορία. Τι περιμέναμε δηλαδή, ο νικητής των εκλογών να υλοποιεί τις αντιλήψεις άλλων; Θα υλοποιήσει τις δικές του αντιλήψεις και θέσεις. Θα υλοποιήσει την πολιτική για την οποία έχει δεσμευτεί απέναντι στο λαό. Αυτή η κρίση τέλειωσε. Δεν μπορούμε να επανερχόμαστε συνεχώς στο προεκλογικό σκηνικό. Είναι και άγονο και αντιπαραγωγικό αυτό το πράγμα.

Δεν μπορώ να μη σχολιάσω την τοποθέτηση ότι ούτε λίγο ούτε πολύ υπάρχουν δύο γραμμές. Είναι αυτή του Τάσσου του μακαρίτη, του αείμνηστου η οποία συμπερασματικά είναι η καθαρή, η ανένδοτη, και των άλλων που συμπερασματικά είναι η υποχωρητική και η ενδοτική. Αν είναι έτσι τα πράγματα, που σαφώς δεν είναι έτσι ασφαλώς, τότε είναι εκείνοι που τα λεν που έχουν πρόβλημα. Συγγνώμη δηλαδή, αλλά θα έπρεπε να διερωτηθούν οι ίδιοι για τη θέση τους και για τη στάση τους! Ειλικρινά, αυτή η συμπεριφορά, αυτή η πολιτική ανάλυση δεν είναι γόνιμη, δεν είναι παραγωγική, δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικότητες και, κατά την ταπεινή μας γνώμη, πρέπει να σταματήσει.

Ευχαριστώ και να ευχηθώ σε όλους καλές γιορτές και καλό νέο χρόνο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Κυρίτση.

Ο επόμενος ομιλητής είναι η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου του Δημοκρατικού Κόμματος.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Το πρωί τέθηκε μια ερώτηση κατά πόσο πρέπει να μιλούμε ή όχι στα πλαίσια του κρατικού προϋπολογισμού και για το Κυπριακό. Είμαι υποχρεωμένη να επαναλάβω αυτό που είπε ο συνάδελφος βουλευτής Κερύνειας, ο Σοφοκλής Φυττής, ότι για μας τους πρόσφυγες από τη Μόρφου, την Κερύνεια, την Αμμόχωστο και από όλα τα κατεχόμενα χωριά μας είναι τραγική ειρωνεία να μην μπορούμε να μιλούμε για έργα και αναπτύξεις και κονδύλια για τα δικά μας χωριά και τις πόλεις μας. Και έτσι, χωρίς να παρεξηγούμαστε από κανέναν, το πρώτο θέμα που μας καίει είναι η λύση του Κυπριακού, γιατί μόνιμος στόχος μας και ο λόγος της δικής μας παρουσίας στην πολιτική ζωή του τόπου είναι ακριβώς ο αγώνας για δικαίωση και επιστροφή στη γη μας. Έτσι, είμαι υποχρεωμένη να ξεκινήσω την ομιλία μου από το Κυπριακό.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός αυτός είναι ο πρώτος που καταθέτει η νέα κυβέρνηση με την Κύπρο ενταγμένη στην Ευρωζώνη. Συζητείται υπό τη σκιά της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Βαριά η ατμόσφαιρα, γιατί η τριήμερη συζήτηση συνέπεσε χρονικά με την αποχώρηση του Τάσσου Παπαδόπουλου από τη ζωή. Ο ιστορικός ηγέτης, που ενέταξε την Κυπριακή Δημοκρατία ακέραια στην Ευρωπαϊκή Ένωση και

στην Ευρωζώνη, έφυγε αδικαίωτος. Δεν πρόλαβε να δει την πολύπαθη πατρίδα λεύτερη και τον Πενταδάκτυλο απαλλαγμένο από το μίasma της προκλητικής σημαίας του κατακτητή.

Δικαιολογημένα λοιπόν την ώρα ετούτη που συζητούμε κρατικούς προϋπολογισμούς δεν μπορούμε παρά να ευχαριστούμε το Θεό, γιατί την κατάλληλη ώρα είχαμε έναν Τάσσο Παπαδόπουλο, που με το περήφανο “όχι” του διέσωσε την Κυπριακή Δημοκρατία και μαζί την εθνική μας αξιοπρέπεια. Τώρα που πέρασε πια στην ιστορία, οι πάντες έχουν έναν καλό μεταθανάτιο λόγο να πουν. Μακάριοι όσοι, έστω και τώρα, έχουν αντιληφθεί πως η υπόσκαψη και οι ύβρεις που δέχθηκε, ειδικά την περίοδο μετά το “όχι”, αλλά και στην πρόσφατη προεκλογική περίοδο, ήταν άδικες. Ως ΔΗΚΟ, δεν ξεχνάμε ποτέ την άδικη κριτική από δεδηλωμένους υποστηρικτές του Σχεδίου Ανάν, όταν το προεκλογικό θερμόμετρο είχε χτυπήσει κόκκινο. Οι παθιασμένοι τότε επικριτές σήμερα τηρούν σιγή ιχθύος. Άφησαν στο απυρόβλητο πολλά κακώς έχοντα, γιατί άλλωστε ο σκοπός τους επιτεύχθηκε, ο Τάσσος έφυγε πια από τη μέση.

Τι λένε όλοι αυτοί οι κατήγοροι σήμερα για την Τουρκία που κατόρθωσε να εκλεγεί ως μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας για πρώτη φορά; Για την περιθωριοποίηση της Συμφωνίας της 8^{ης} Ιουλίου και τη νέα Συμφωνία της 23^{ης} Μαΐου, που είναι διάτρητη; Τι λένε για τον εμπαιγμό και την άρνηση των Τούρκων να επιδείξουν αμοιβαιότητα και να διανοίξουν επιτέλους το οδόφραγμα Λιμνίτη; Πώς δικαιολογούν τη διαρκή αποθράσυνση της τουρκοκυπριακής ηγεσίας και τις κλιμακούμενες διεκδικήσεις της; Γιατί δεν αντιδρούν στην εκδίωξη πιστών από την εκκλησία Αποστόλου Βαρνάβα; Στην πομπώδη επίσκεψη Ερντογάν στα κατεχόμενα; Στις διαρκείς απειλές Τούρκων αξιωματούχων ότι η Μόρφου δεν επιστρέφεται; Πώς ανέχονται τις άνομες βλέςεις της Τουρκίας στον υποθαλάσσιο πλούτο μας;

Η ανάληψη της διακυβέρνησης από το Δημήτρη Χριστόφια δημιούργησε προσδοκίες, λόγω της λεγόμενης “καλής χημείας” των δύο ηγετών. Από την έναρξη όμως των διαπραγματεύσεων μέχρι σήμερα είδαμε έναν Ταλάτ μεταλλαγμένο και θρασύτατο να εμμένει σε τουρκικές εγγυήσεις, παρθενογένεση, λύση δύο λαών και δύο κρατών και αναβάθμιση του ψευδοκράτους. Τον άκουσα αυτοπροσώπως να μιλά θρασύτατα στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, πισωγυρίζοντας στο χτες, κατηγορώντας για δήθεν απομόνωση των Τουρκοκυπρίων, ευγνωμονώντας την Τουρκία για τη στήριξη της στο ψευδοκράτος, επιδιώκοντας αποαναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, συνεταιρικά κράτη με πλήρη πολιτική ισότητα και παραμονή όλων των εποίκων.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, εκφράσαμε από την αρχή επιφυλάξεις για την έναρξη των απευθείας συνομιλιών χωρίς ξεκάθαρη βάση διαπραγματεύσεων και χωρίς να παραχθεί ικανοποιητικό έργο στις Ομάδες Εργασίας. Κάποιοι έσπευσαν να μας κατηγορήσουν ότι τάχα δε θέλουμε λύση. Κάθε έκφραση ανησυχίας μας εκλαμβάνεται ως υπονόμευση του Προέδρου και ανατίναξη του “καλού κλίματος”. Διαφωνούμε με ψευτοδιλήμματα του τύπου “λύση τώρα ή διχοτόμηση”. Είμαστε σταθερά προσηλωμένοι στην επιδίωξη σωστής λύσης. Ξέρουμε όμως να διαχωρίζουμε τη “λύση” από τη “διάλυση”. Η διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία δεν ήταν ποτέ η παντιέρα του αγώνα μας, αλλά η έσχατη των υποχωρήσεων. Τονίζουμε πως μια τέτοια ομοσπονδία πρέπει να έχει το σωστό περιεχόμενο. Απορρίπτουμε κάθε μορφή λύσης που νομιμοποιεί και μονιμοποιεί τις τραγικές συνέπειες της τουρκικής εισβολής. Επιδιώκουμε λύση που να επανενώνει το λαό, τη χώρα, την οικονομία, την κοινωνία, τους θεσμούς, απόλυτα συμβατή με το διεθνές δίκαιο και το ευρωπαϊκό

κεκτημένο.

Η στήριξή μας στον Πρόεδρο Χριστόφια στη βάση αρχών είναι δεδομένη, αλλά δεν αποτελεί λευκή επιταγή. Χαιρετίζουμε τα όσα συμφωνούμε. Στηλιτεύουμε αυτά με τα οποία διαφωνούμε. Χαιρετίζουμε λόγω χάρη την πρόσφατη ξεκάθαρη δήλωση του Προέδρου Χριστόφια ότι δε διαπραγματευόμαστε «τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κύπρου και πάνω στο θαλάσσιο χώρο που της ανήκει». Συμφωνούμε απόλυτα. Διαφωνούμε κάθετα με την παραμονή 50 000 εποίκων, την εκ περιτροπής προεδρία και τις όποιες αναφορές για συνεταιρισμό.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, λίγη ησυχία, διότι δυσκολευόμαστε να ακούσουμε τον ομιλητή!

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Αφουγκραζόμαστε τη λαϊκή απαίτηση να είμαστε διεκδικητικοί και αταλάντευτοι σε θέματα αρχών: στο αναφαίρετο δικαίωμα επιστροφής εμάς των προσφύγων στις πατρογονικές μας εστίες, στη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων μας, στην αποκατάσταση των καταπατημένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων και ειδικά των εγκλωβισμένων μας. Υποστηρίζουμε το δικαίωμα του πολίτη στην πληροφόρηση για τα τεκταινόμενα στο Κυπριακό. Εμμένουμε στην άποψη πως «χρειάζονται δύο, για να χορέψουν ταγκό» και πως δεν αρκεί η μονομερής καλή θέληση της ελληνοκυπριακής πλευράς, που είναι δεδομένη. Τονίζουμε την ανάγκη διαρκούς ενημέρωσης και επιθετικής διπλωματίας στο εξωτερικό για καταγγελία της τουρκικής αδιαλλαξίας, έτσι ώστε να μη συντηρούνται ψευδαισθήσεις στους Ευρωπαίους εταίρους. Ξένοι και δικοί πρέπει να πειστούν πως η Τουρκία δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως παρατηρητής των εξελίξεων ή ουδέτερος τρίτος. Το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής και η ίδια ο θύτης των δικαίων μας.

Δεν πρέπει κανένας να δίνει άλλοθι στην Τουρκία. Η αξιολόγησή της εντός του 2009 πρέπει να κριθεί στη βάση της πλήρους εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Κυπριακή Δημοκρατία. Κρίνουμε πως έφτασε η ώρα το Κυπριακό να τεθεί επιτακτικά, σε ανώτατο επίπεδο, ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με ξεκάθαρο αίτημα την ενεργό παρέμβαση της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στόχο την ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών αρχών και αξιών στη λύση του, με ξεκάθαρη απαίτηση από τους Ευρωπαίους εταίρους μας να στηρίξουν τα δικάια μας χωρίς μισόλογα και χωρίς ποντιοπιλατισμούς. Κλείνω αυτή την ενότητα για το Κυπριακό με μια ευχή: Να 'ναι «μακάριοι όσοι, έστω και τώρα, αντιληφθούν πόση γενναιότητα και τόλμη απαιτείται την ώρα των μεγάλων αποφάσεων, για να μπορούν να φανούν αντάξιοι της ιστορίας και να μη λιποψυχήσουν την ώρα ενός νέου “ναι” ή ενός μεγάλου “όχι”, αν η χρεία κτυπήσει ξανά την πόρτα μας κι η Κύπρος αναγκαστεί να μετρήσει ξανά το μπόι των επιγόνων [...]».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο υπόλοιπο της ομιλίας μου θα επικεντρωθώ στο κεφάλαιο “οικονομία” και στη συνέχεια σε κάποιες παρατηρήσεις για τον προϋπολογισμό.

Κυπριακή Οικονομία. Κι εδώ οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στον Τάσσο Παπαδόπουλο. Πέρυσι, ενόψει προεκλογικών σκοπιμοτήτων, πολλοί ήταν και πάλιν εκείνοι που κατηγορήσαν τη νεοφιλελεύθερη τάχα πολιτική της κυβέρνησης. Πεισματικά μηδένιζαν την κοινωνική της πολιτική, την εμμονή της για ένταξη στην Ευρωζώνη, τη δημιουργία πλεονάσματος ή “κουμπαρά”, όπως έλεγαν ειρωνικά.

Φέτος όλοι λέμε: Ευτυχώς, που υπήρξε αυτό το πλεόνασμα! Ευτυχώς, που προηγήθηκε η δημοσιονομική πειθαρχία, η μείωση του δημόσιου χρέους, η ενίσχυση της σταθερότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας!

Ός βουλευτής του ΔΗΚΟ, νιώθω ιδιαίτερα περήφανη, γιατί η κυβέρνηση Τάσσου Παπαδόπουλου, που εμείς σθεναρά υποστηρίζαμε, ακολουθώντας το πετυχημένο μοντέλο της “μικτής οικονομίας” που εφάρμοσαν με συνέπεια ο αείμνηστος εθνάρχης Μακάριος και ο αείμνηστος Σπύρος Κυπριανού, κατάφερε ένα μικρό οικονομικό θαύμα. Παρέδωσε γερή οικονομία, με αξιοζήλευτες επιδόσεις: Πλεόνασμα 3,3%, πέραν δηλαδή των €550 εκατομ., δημόσιο χρέος μειωμένο στο 49% του ΑΕΠ, ρυθμό ανάπτυξης 4,4%, πληθωρισμό 2,2%, κατά κεφαλήν ΑΕΠ αυξημένο κατά 27,5%, υψηλά ποσοστά υλοποίησης αναπτυξιακών δαπανών, που έφτασαν τα €948 εκατομ., βελτιωμένο κοινωνικό κράτος.

Το σημαντικότερο όμως επίτευγμά της είναι πως θωράκισε την κυπριακή οικονομία, επιμένοντας πεισματικά στην ένταξή της στην Ευρωζώνη την 1^η Ιανουαρίου 2008. Αυτό το μεγάλο επίτευγμα επιτρέπει σήμερα στην Κύπρο να στέκει δυνατά απέναντι στους οικονομικούς κραδασμούς από τη διεθνή κρίση, την ώρα που χρηματοπιστωτικά συστήματα κλονίζονται συθέμελα και ξένες οικονομίες καταρρέουν. Το γερό οικονομικό κληροδότημα επέτρεψε στην παρούσα κυβέρνηση να διοχετεύσει τα περσινά πλεονάσματα των €550 εκατομ., για να μειώσει το δημόσιο χρέος και να προβεί σε αυξημένες κοινωνικές παροχές, τις οποίες εμείς χαιρετίζουμε. Ευελπιστούμε ότι κι αυτή την πενταετία θα συνεχιστεί η ίδια επιτυχής δημοσιονομική αναπτυξιακή και κοινωνική πολιτική και θα προσπαθήσουμε να στηρίξουμε την οικονομική πολιτική της παρούσας κυβέρνησης και εσάς προσωπικά, κύριε υπουργέ.

Προϋπολογισμός 2009. Χαιρετίζουμε τη μη συμπερίληψη νέων φορολογιών, τις προβλεπόμενες μειώσεις σε υφιστάμενους φόρους και τέλη, την αύξηση των κοινωνικών παροχών και κοινωνικών δαπανών. Σημειώνουμε όμως ότι ο παρών προϋπολογισμός καταρτίστηκε τον Μάιο-Ιούλιο του 2008 και ως εκ τούτου δε συνυπολόγισε τις πιθανές αλλαγές στους οικονομικούς δείκτες που ενδεχομένως θα προκύψουν ως συνέπεια της διεθνούς κρίσης. Στην έκδοση του Υπουργείου Οικονομικών με τίτλο “Οικονομικές εξελίξεις 2008 και προοπτικές 2009” αναφέρεται: «Ο προϋπολογισμός του 2009 βασίζεται στην κύρια υπόθεση πως ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ το 2009 θα περιορισθεί στο 3,7%». Εφόσον, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτή η κύρια υπόθεση έχει ήδη αναθεωρηθεί από το 3,7% στο 3% και ενδεχομένως να υπάρξει και περαιτέρω μείωση, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, επιβεβαιώνεται η άποψή μας ότι ίσως απαιτηθεί αναθεώρηση του προϋπολογισμού.

Δε συνυπολογίζονται επίσης τυχόν επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία από τον πληθωρισμό, κυρίως εισαγόμενο, τη μείωση των εισπράξεων από τους φόρους κεφαλαιουχικών κερδών και μεταβιβάσεων ακινήτων, το αυξανόμενο έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών και η ανάγκη αναπλήρωσης των μειωμένων εσόδων από τους ευάλωτους τομείς, όπως είναι ο τουρισμός και τα ακίνητα.

Παρά το γεγονός ότι στην Κύπρο δε μας έχει επηρεάσει η διεθνής κρίση όσο άλλες χώρες, παρατηρούμε πως οι τράπεζές μας περιορίζουν το δανεισμό. Τα δάνεια, λιγοστεύουν και ακριβαίνουν. Το ΧΑΚ έχει απολέσει πάνω από 14 δις. Τα ασφαλιστικά ταμεία έχασαν 25% από την αξία τους. Οι πωλήσεις ακινήτων έχουν μειωθεί πέραν του 40%. Μειώνονται δραστικά ο όγκος του λιανικού εμπορίου, η κατανάλωση, οι αφίξεις τουριστών. Η ζωή ακριβαίνει. Οι τιμές είναι απαράδεκτα υψηλές στον ηλεκτρισμό, στα καύσιμα, ιδίως πριν από τη φορολογία, σε τρόφιμα, σε καταναλωτικά αγαθά καθημερινής χρήσης και, απ’ ό,τι φαίνεται, το καλάθι της

νοικοκυράς δοκιμάζεται. Απαιτούνται μέτρα αφενός για αντιμετώπιση της κρίσης και αφετέρου για μακροπρόθεσμη διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας.

Είναι αυτονόητο πως ο παρών προϋπολογισμός θα χρειάζεται συνεχή παρακολούθηση και αναθεώρηση. Τα εξαγγελθέντα κυβερνητικά μέτρα για αντιμετώπιση της κρίσης, ενώ βρίσκονται προς τη σωστή κατεύθυνση, κρίνουμε, ως Δημοκρατικό Κόμμα, πως δεν είναι απόλυτα ολοκληρωμένα και τα κονδύλια είναι ανεπαρκή. Χαιρετίζουμε, κύριε υπουργέ, την πρόσφατη εξαγγελία μέτρων για μετάγγιση πρόσθετης ρευστότητας €700 εκατομ. στις τράπεζες, με στόχο ακριβώς τη διευκόλυνσή τους όσον αφορά τη ρευστότητα και με απώτερο στόχο τη μείωση των επιτοκίων. Καλούμε όμως την κυβέρνηση να θέσει τέτοιους όρους στις τράπεζες, που να διασφαλίζουν ότι η ρευστότητα αυτή θα διατεθεί σωστά για στήριξη της κυπριακής οικονομίας και ότι δε θα φυγαδευτεί στο εξωτερικό. Κρίνουμε επίσης ότι τα μέτρα αυτά πιθανόν να αποδειχθούν ανεπαρκή για εξομάλυνση της κατάστασης στη χρηματοπιστωτική αγορά. Καλούμε λοιπόν την κυβέρνηση σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα να μελετήσουν περαιτέρω τρόπους ενίσχυσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Το Δημοκρατικό Κόμμα επιμένει εδώ και μήνες στον καταρτισμό ενός έκτακτου ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης, που να υλοποιείται σταδιακά τα προσεχή ένα με δύο χρόνια, ανάλογα με το βαθμό επηρεασμού της πραγματικής οικονομίας, ούτως ώστε η Κύπρος να βγει από τη διαφαινόμενη κρίση με το λιγότερο δυνατό κόστος. Το έκτακτο σχέδιο που εμείς προτείνουμε δίνει βαρύτητα, πρώτον, στην απρόσκοπτη συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας, δεύτερον, στη στήριξη της αγοραστικής δύναμης και των εισοδημάτων των πολιτών, τρίτον, στην επιτάχυνση των δημοσίων επενδύσεων, τέταρτον, στην αύξηση των τουριστικών αφίξεων, πέμπτον, στη στήριξη των επιχειρήσεων και ειδικά των μικρομεσαίων και, έκτον, στην ενθάρρυνση της προσέλκυσης επενδύσεων. Εκτενής αναφορά στις προτάσεις μας περιλαμβάνεται, αγαπητοί συνάδελφοι, ήδη στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού που κυκλοφόρησε. Ως εκ τούτου, λόγω μη επαρκούς χρόνου δε θα τις επαναλάβω αναλυτικά.

Επιγραμματικά όμως αναφέρω ότι εμείς προτείνουμε την εφαρμογή ενός σημαντικού πακέτου μέτρων δημοσιονομικής παρέμβασης για τόνωση της ενεργού ζήτησης, που να περιλαμβάνει, ανάμεσα σ' άλλα, μειώσεις φορολογιών, βελτιώσεις κοινωνικών παροχών, ενίσχυση των θεσμών και μηχανισμών προστασίας του καταναλωτή και αντιμετώπισης της αισχροκέρδειας, επίσπευση της υλοποίησης μεγάλων δημοσίων έργων υψηλής προστιθέμενης αξίας και απόδοσης, στήριξη ευάλωτων τομέων της οικονομίας, στήριξη του χρηματοοικονομικού τομέα, σταδιακή μείωση των μη παραγωγικών δημοσίων δαπανών. Δώσαμε επίσης, ως Δημοκρατικό Κόμμα, εξειδικευμένες προτάσεις για στήριξη του τουρισμού και της οικοδομικής βιομηχανίας και είμαστε πανέτοιμοι, όταν μας ζητηθεί από τον αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών, να τις συζητήσουμε και κατ' ιδίαν.

Η οικονομία αποτελεί για το Δημοκρατικό Κόμμα εθνική υπόθεση. Μια δυνατή οικονομία μάς καθιστά λιγότερο ευάλωτους σε εξωτερικές πολιτικές πιέσεις. Εμμένουμε στην άποψη πως με τη συνέργεια όλων πρέπει να προωθηθούν τα ακόλουθα: Πρώτον, η πιστή εφαρμογή των στρατηγικών σχεδιασμών για το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο, την Εθνική Στρατηγική της Λισαβόνας και το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2007-2011. Δεύτερον, σχέδιο αντιμετώπισης της υπογεννητικότητας και καταπολέμησης της γήρανσης του πληθυσμού. Τρίτον, εφαρμογή σωστής αξιολόγησης των διενεργούμενων δημοσίων δαπανών και επιμέτρηση της αποτελεσματικότητάς τους. Τέταρτον, αναδιάρθρωση της κυπριακής

οικονομίας σε οικονομία της γνώσης και της πληροφορίας και προώθηση της Κύπρου ως περιφερειακού κέντρου υπηρεσιών, έρευνας και υψηλής τεχνολογίας. Πέμπτον, σχεδιασμός ολοκληρωμένης ενεργειακής πολιτικής για εξοικονόμηση ενέργειας και αξιοποίηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αιολικών πάρκων, φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών συστημάτων, κάτι αντίστοιχο με αυτό που επιδιώκει και η Ευρωπαϊκή Ένωση για απεξάρτηση από το πετρέλαιο. Έκτον, επαναφέρουμε την πρότασή μας για δημιουργία συμβουλευτικής επιτροπής κοινωνικής προστασίας και καταρτισμό ενός κοινού μητρώου δικαιούχων δημοσίων βοηθημάτων, ώστε να ασκείται πραγματικά στοχευμένη κοινωνική πολιτική. Και αυτό το θέμα είμαι βέβαιη, κυρία Υπουργέ Εργασίας, ότι θα το προωθήσετε. Έβδομον, ολοκληρωμένος σχεδιασμός για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με ολοκληρωμένη επενδυτική στρατηγική και χρονοδιαγράμματα αποπληρωμής του κυβερνητικού χρέους. Εισήγησή μας είναι όπως δημιουργηθεί ένα εντελώς ανεξάρτητο συμβούλιο εμπειρογνομόνων για διαχείριση της επενδυτικής στρατηγικής του ταμείου.

Ως γυναίκα βουλευτής, υποστηρίζω ανεπιφύλακτα την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών 2007-2013, τονίζοντας την ανάγκη συμφιλίωσης οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων, ανδρών και γυναικών, με τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής. Ζητώ την άρση της κατάφωρης αδικίας σε βάρος της γυναίκας-πρόσφυγα στο χρονίζον θέμα της αναγνώρισης των εκ μητρογονίας παιδιών προσφύγων. Ένα θέμα που συζητούμε εδώ και πάρα πολλά χρόνια και που δυστυχώς δεν έχει φθάσει αίσια στη λύση του. Εισηγούμαι τη μελέτη και προώθηση της καινοτόμου θεωρίας των “έμφυλων προϋπολογισμών”, αυτού που ονομάζεται στα αγγλικά “gender budgeting”, ώστε να καταρτίζονται και να εξετάζονται οι προϋπολογισμοί στη βάση προγραμμάτων μέσα από την οπτική διάσταση της αρχής της ισότητας των φύλων και να ελέγχεται η αποτελεσματικότητα συγκεκριμένων πολιτικών για προώθηση της ισότητας.

Σημειώνω με ανησυχία την έξαρση της ενδοοικογενειακής βίας κατά της γυναίκας και την ανάγκη συμμόρφωσης με τις υποδείξεις του Συμβουλίου της Ευρώπης για πρόληψη και καταστολή της και δημιουργία και στην Κύπρο περισσότερων καταφυγίων για τα θύματα, όπως είναι και η ειδική σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης στα πλαίσια της πανευρωπαϊκής εκστρατείας εναντίον της ενδοοικογενειακής βίας, εναντίον της βίας κατά της γυναίκας. Προτείνω τέλος, όσον αφορά τα θέματα της ισότητας, την απλοποίηση των διαδικασιών χρηματοδότησης της γυναικείας και νεανικής επιχειρηματικότητας και την ενίσχυσή της με πρόσθετους εθνικούς πόρους και από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως βουλευτής Λευκωσίας, υποστηρίζω ανεπιφύλακτα την ανάγκη στήριξης των ορεινών μας κοινοτήτων, που μαστίζονται από την αστυφιλία. Είναι απόλυτα αναγκαία η δημιουργία αναπτυξιακών έργων και δρόμων στην ύπαιθρο, στη Σολιά, στη Μαραθάσα, στην Πιτσιλιά, τόσο στη δυτική Λευκωσία όσο και στην ορεινή νότια περιοχή της Λευκωσίας, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των κατοίκων. Η ύπαιθρος της Λευκωσίας δεν πρέπει να παραμείνει ο φτωχός συγγενής. Είναι αδιανόητο ο δρόμος Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη-Ευρύχου να παραμένει όνειρο θερινής νυκτός και ο νότιος παρακαμπτήριος να καρκινωβατεί για δεκαετίες.

Επιμένουμε στην αναδόμηση και ριζική επιδιόρθωση κυβερνητικών οικισμών, στο διαχωρισμό κρατικών οικοπέδων για αυτοστέγαση εκτοπισθέντων και στην άμεση έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, που δυστυχώς καθυστερούν σε ορισμένες περιοχές. Εμμένουμε στην ανάγκη επέκτασης των στεγαστικών σχεδίων, ώστε να καλύψουν και τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα, γιατί δυστυχώς συρρικνώνονται και η κοινωνία μας

μεταβάλλεται σε κοινωνία δύο ταχυτήτων: των φτωχών και των πλουσίων. Καλούμε την κυβέρνηση να μελετήσει ξανά την πρόταση του Τάσσου Παπαδόπουλου για μεταφορά του συντελεστή δόμησης από τα κατεχόμενα στις ελεύθερες περιοχές, για να δώσει μια ανάσα στον προσφυγικό κόσμο, που σήκωσε το βαρύ φορτίο της προσφυγιάς τριάντα πέντε ολόκληρα χρόνια.

Ως πρόσφυγας βουλευτής, ενώνω τη φωνή μου με όσους διαφωνούν κάθετα με οποιαδήποτε παραχάραξη της ιστορίας ή αλλαγής των βιβλίων της ιστορίας. Τα ελληνικά γράμματα και η ελληνική παιδεία στήριξαν διαχρονικά τους αγώνες του λαού μας για επιβίωση. Μέσα από την αυτογνωσία κτίζεται η πατριδογνωσία και η φιλοπατρία, μέσα από το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας η δημοκρατική πολιτεότητα, που είναι απαραίτητη για την κοινωνική συνοχή, τη δημιουργική συμπόρευση και την ειρηνική συνύπαρξη των λαών μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη κοινωνία. Τα ελληνικά γράμματα και η ελληνική παιδεία μάς κράτησαν διαχρονικά σ' αυτά τα μαρτυρικά χώματα. Αυτά μας γαλούχησαν, για να αντέχουμε σκλαβιές και κατοχές, να πέφτουμε και να ξανασηκωνόμαστε και να παλεύουμε για αποκατάσταση των καταπατημένων ανθρωπίνων μας δικαιωμάτων.

Είναι τραγικό στον 21^ο αιώνα να είμαστε η τελευταία μοιρασμένη ευρωπαϊκή χώρα, πρόσφυγες στον ίδιο τον τόπο μας. Κι αν μην προσπαθούν κάποιοι να μας αποπροσανατολίσουν πως τάχατες για τα δεινά μας φταίει ο σοβινισμός στα βιβλία της ιστορίας μας. Δεν ξεχνούμε πως είμαστε θύματα μιας βάρβαρης τουρκικής εισβολής και μιας παράνομης ημικατοχής που έσπειρε θάνατο κι έκτοτε καταπατά βασικά ανθρώπινά μας δικαιώματα. Δεν είμαστε πειραματόζωα στα δικαιοδικά σεμινάρια των όσων κατηλεύονται και ποντιοπιλατικά παραγράφουν και παραχαράσσουν την κυπριακή ιστορία, για να προωθούν στη διεθνή σκηνή τα άνομα γεωστρατηγικά τους σχέδια σε βάρος των αδυνάτων.

Ως μέλος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, ταξίδεψα συχνά τα τελευταία επτά χρόνια, προασπιζόμενη μάλιστα τα δικαιώματα μουσουλμάνων γυναικών που, ενώ γεννήθηκαν και μεγάλωσαν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απάγονται και υπόκεινται σε εξαναγκαστικούς γάμους, βιασμούς και ακρωτηριασμούς με άλλοθι πάντα το μουσουλμανικό νόμο του Σαρία. Η τραγική ειρωνεία είναι πως για τέτοιες πρακτικές που ακολουθούνται στην Τουρκία, στις αφρικανικές χώρες και αλλού διεθνείς οργανισμοί ευαισθητοποιούνται, ενώ για το δικό μου δικαίωμα, ως Κύπριας Ευρωπαίας πολίτη, να ζω και να διακινούμαι λεύτερη στη γη που γεννήθηκα παρεισφρέουν σκοπιμότητες και η διεθνής κοινότητα ψηλώνει τα χέρια, για να μη δυσαρεστήσει την Τουρκία, αφήνοντάς τη στο απυρόβλητο για τα συγγερά εγκλήματα της στην Κύπρο.

Τελειώνοντας, είμαστε, αγαπητοί συνάδελφοι, περήφανοι για όσα πετύχαμε στον τομέα της παιδείας τα τελευταία χρόνια. Για τη μεγάλη αλλαγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με τη δημιουργία τριών νέων ιδιωτικών και τριών δημόσιων πανεπιστημίων, ώστε οι νέοι μας να μπορούν πια να σπουδάζουν και στον τόπο μας. Είμαστε περήφανοι, γιατί ξεκινήσαμε μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Ας σταθούμε όλοι στο ύψος των περιστάσεων να την υλοποιήσουμε, καταρτίζοντας ένα σωστό και ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο δράσης. Ας θωρακίσουμε την παιδεία ως εθνική υπόθεση. Ας την κρατήσουμε μακριά από μικροκομματικές σκοπιμότητες. Ας την υπηρετήσουμε με πάθος, με όραμα και με στόχο τη δημιουργία κριτικά και ελεύθερα σκεπτόμενων πολιτών με ήθος, συνείδηση, αυτοσεβασμό και δημοκρατική πολιτεότητα. Ας παλέψουμε, για να δημιουργούμε "νέους και νέες με καλές συστάσεις", όπως έλεγε και ο αείμνηστος Μορφίτης Λουκής Ακρίτας, γεμάτους

αυτοπεποίθηση, αξιοπρέπεια και πατριδογνωσία, για να γνωρίζουν και να διεκδικούν τα δίκαιά τους και να μη βολεύονται με τίποτα λιγότερο παρά τον ήλιο της δικαιοσύνης και της λευτεριάς να λάμπει από άκρη σε άκρη στην όμορφη και μικρή πολύπαθή μας πατρίδα!

Εύχομαι το 2009 να φέρει στην Κύπρο την ποθητή λευτεριά και σε όλους εσάς, συνάδελφοι, οικογενειακή γαλήνη και ευτυχία! Καλά Χριστούγεννα σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Παπαδοπούλου.

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Φαίνεται ότι όλοι πιστεύουμε στη δύναμη του δικαίου. Να αναφέρω ότι η έκθεση του Γενικού Εισαγγελέα στο ΔΕΚ, η οποία παραδόθηκε σήμερα στο δικαστήριο, πριν λίγη ώρα, φαίνεται να είναι καταπελτική υπέρ των θέσεων της Κύπρου στην υπόθεση "Αποστολίδης-Οραμς" εννώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πέστε το καθαρά, κύριε Αγγελίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα το δούμε... ήταν ευχάριστη η ειδηση.

(Αστειευόμενος)

Ο κ. Κυρίτσης δεν ήταν εδώ, όμως στο μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας του διερωτάτο γιατί ο Δημοκρατικός Συναγερμός καταψηφίζει χωρίς αιτία τους προϋπολογισμούς. Δεν μπορεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός να συλλαμβάνει τον υπουργό να δωροδοκείται από καραμέλες του Κατσουρίδη δημόσια χωρίς να διὰ του Αβέρωφ και εμείς να ψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς!

(Γέλια)

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Εν το είχα υπόψη μου, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό είπα τζιέινο που είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στο βήμα, παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μιας και άλλαξε το κλίμα ο προεδρεύων του σώματος, να μου επιτρέψουν οι φίλοι του ΑΚΕΛ να κάνω και εγώ ένα μικρό αστείο, για να σπάσουμε λίγο τον πάγο. Είναι η τρίτη μέρα που συζητούμε τους προϋπολογισμούς και μελετώντας παλιές ομιλίες των φίλων του ΑΚΕΛ, όταν βρισκόντουσαν στην αντιπολίτευση, δεν υπήρχε συνάδελφος του ΑΚΕΛ που να μη μιλήσει για το καλάθι της οικοκυράς και πράγματι ήμουν έτοιμος να σημειώσω ότι ξεχάστηκε φέτος. Όμως θα ήμουν άδικος, γιατί το ανέφερε ο αγαπητός Αριστοφάνης. Από τον καιρό που οι φίλοι του ΑΚΕΛ

μετακόμισαν από την Εζεκία στα υψηλά δώματα του Προεδρικού, ξεχάσαμε μεν το καλάθι της οικοκυράς, αλλά το χρησιμοποιούμε. Και τρία, όχι ένα: ένα για να βάζουμε τα συμφωνηθέντα, ένα γι' αυτά που διαφωνούμε και ένα γι' αυτά προς διαπραγμάτευση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χαιρετίζουμε την παρουσία τόσο του Υπουργού Οικονομικών όσο και της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις συζητήσεις του σώματος.

Φέτος η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2009 γίνεται μέσα από πρωτόγνωρες οικονομικές συνθήκες εξαιτίας της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, που δυστυχώς έχει ήδη επηρεάσει και την παγκόσμια πραγματική οικονομία. Μέσα όμως από αυτή τη μεγάλη κρίση έχουν εξαχθεί και τρία χρήσιμα διδάγματα και συμπεράσματα για όλη την οικουμένη: Το πρώτο είναι ότι η οποιαδήποτε αναταραχή στο χρηματοπιστωτικό τομέα μεταφέρεται δυστυχώς και στην πραγματική οικονομία και, όσο και αν παραμένουμε σκεπτικιστές για το τραπεζικό σύστημα, είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι τα υγιή θεμέλιά του είναι ουσιαστικής σημασίας για μια υγιή οικονομία. Το δεύτερο δίδαγμα που βγαίνει από την παγκόσμια οικονομική κρίση είναι ότι σε ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον, όπου οι συναλλαγές δε γνωρίζουν σύνορα, είναι επίσης αναγκαίο να υπάρχουν και διεθνώς εναρμονισμένοι κανονισμοί εποπτείας και ελέγχου. Το τρίτο είναι ότι φάνηκε σε αυτή τη μεγάλη χρηματοπιστωτική κρίση η αξία των αυστηρών εποπτικών αρχών και ιδιαίτερα όταν αυτές ασκούνται -και το υπογραμμίζω, κύριε Πρόεδρε- από ανεξάρτητα σώματα και -το διπλόυπογραμμίζω- μακριά από πολιτικές πιέσεις και παραινήσεις.

Για μας, το Δημοκρατικό Συναγερμό, η οικονομία ήταν και παραμένει ύψιστο εθνικό ζήτημα. Στηρίξαμε στο παρελθόν πολιτικές που είχαν και πολιτικό κόστος, πολιτικές που δεν τις στήριξαν ούτε συγκυβερνώντα κόμματα, γιατί έτσι κρίναμε ότι βοηθούσαμε την οικονομία του τόπου, και αυτό θα πράττουμε ανεξαρτήτως ποιος κυβερνά, υπό την προϋπόθεση όμως ότι θα τις κρίνουμε ως ωφέλιμες για την οικονομία και τον τόπο. Τα βασικό κριτήριο για μας ήταν και παραμένει το όφελος για την οικονομία μας και ο προβληματισμός μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτό το συγκεκριμένο προϋπολογισμό δεν ήταν αν έχει κατατεθεί από την κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια, αλλά αν είναι αυτός ο προϋπολογισμός έτοιμος να απαντήσει με ρεαλισμό στις σημερινές ανάγκες της δικής μας μικρής και ευαίσθητης οικονομίας. Η οικονομία του τόπου μας είναι σε γερά θεμέλια με σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, αλλά ταυτόχρονα σέρνει μαζί της και διαχρονικά διαρθρωτικά προβλήματα.

Θα ήμουν άδικος και μη αντικειμενικός, αν κατέκρινα μια κυβέρνηση δέκα μηνών για όσα στη συνέχεια θα αναφέρω ως προβλήματα της κυπριακής οικονομίας. Όμως επιτρέψτε μου, φίλοι εξ αριστερών, να πω με τον ίδιο αντικειμενικό τρόπο ότι δε δικαιούστε και να οικειοποιείστε μέσα από δέκα μηνών διακυβέρνηση τα θετικά της κυπριακής οικονομίας, αποτέλεσμα του κόπου και του μόχθου των εργαζομένων, της συμβολής όλων των κοινωνικών εταίρων και όλων των πολιτικών κομμάτων και του δικού σας συμπεριλαμβανομένου, αλλά και όλων ανεξάρτητα των διακυβερνήσεων.

Σε αυτή την παγκόσμια πρωτόγνωρη οικονομική κρίση επανατονίζουμε πως ήταν σωστή η θέση του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου για ένταξη της Κύπρου στην ΟΝΕ την 1^η Ιανουαρίου 2008 και έχει αποδειχθεί αυτή η πολιτική απόφαση σωτήρια για την οικονομία του τόπου μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα προσπαθήσω να ιεραρχήσω, κατά την ταπεινή μας άποψη, ποια είναι τα βασικότερα δημοσιονομικά προβλήματα που μας μαστίζουν. Πρώτον, οι ανελαστικές δαπάνες και είναι εδώ που χρειάζεται όλοι να βάλουμε τους ώμους μας και να αναλάβουμε, ναι, πολιτικό κόστος, κυβερνώντες και αντιπολιτευόμενοι. Το 2008 τα έξοδα στο μισθολόγιο και στη συντήρηση της κρατικής μηχανής με ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης 3,7% άγγιξαν το 48%. Για κάθε ευρώ από τα υστερήματα του Κύπριου φορολογούμενου τα 48 σεντ το 2008 πηγαίνουν στο να πληρώνουμε τη μεγάλη κρατική μηχανή, ποσό που αντιπροσωπεύει αναλογικά, εάν τα συγκρίνει κανείς με την Ευρώπη, χώρα 7 εκατομ. Για το 2009 και με βάση τους υπολογισμούς του Υπουργείου Οικονομικών, όταν ετοιμάστηκε ο προϋπολογισμός, ότι ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης θα ήταν στο 3,7%, αυτό το ποσοστό των ανελαστικών δαπανών εκτοξεύθηκε στο 54%. Εάν κάνουμε έναν υπολογισμό με βάση το κεντρικό σενάριο της Κεντρικής Τράπεζας για ποσοστό ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης 2%, αυτόματα το ποσοστό των ανελαστικών δαπανών για συντήρηση της κρατικής μηχανής πηγαίνει στο 56% και πρέπει όλοι να προβληματιστούμε αν τα επόμενα χρόνια θα είναι δύσκολα χρόνια για την οικονομία. Θα φτάσουμε, αν δεν πάρουμε μέτρα, σε μερικές δεκαετίες ό,τι εισπράττει το κράτος να μην είναι αρκετό, για να συντηρήσει μόνο την κρατική μηχανή!

Φέτος, όπως δήλωσε και ο Υπουργός Οικονομικών, οι δαπάνες για το μισθολόγιο αυξήθηκαν κατά 12% σε σύγκριση με το 2008. Ο πληθωρισμός είναι για μας σημαντικό πρόβλημα. Ναι, είναι γεγονός ότι τον τελευταίο μήνα ο εναρμονισμένος πληθωρισμός έπεσε από το 4,8% στο 3,1%. Διάβασα στο πρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών μια ικανοποίηση, όταν το ανέφερε στη Βουλή. Εγώ θα εκφράσω έναν προβληματισμό, γιατί πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι η χώρα μας είναι χώρα της Ευρωζώνης και πρέπει να συγκρίνουμε τον πληθωρισμό της χώρας μας με βάση το μέσο όρο του πληθωρισμού της Ευρωζώνης, γιατί πλέον δεν έχουμε το εργαλείο της νομισματικής πολιτικής και η νομισματική πολιτική αποφασίζεται στην Ευρωζώνη με βάση το μέσο όρο του πληθωρισμού. Και από τις αρχές του χρόνου μέχρι τώρα έχουμε σκαμπανεβάσματα στο χάσμα του πληθωρισμού της Κύπρου έναντι του μέσου όρου της Ευρωζώνης. Πήγε μέχρι και 1,6% το χάσμα, το Νοέμβριο μειώθηκε στο 1%. Να υπενθυμίσω -και δεν είναι επί εποχής της κυβέρνησης της δικής μας- το 2005 και το 2006 ο πληθωρισμός στην Κύπρο ήταν, παρ' όλο που δεν ήμασταν χώρα της Ευρωζώνης, ήταν στο ίδιο επίπεδο με το μέσο όρο της Ευρωζώνης, στο 2,2%. Και τότε, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πάλι ήμασταν εξαρτημένοι από το πετρέλαιο και τότε εισάγαμε και τα τρόφιμα και τα σιτηρά. Να προβληματιστούμε γι' αυτό το χάσμα.

Θα έρθω στο τρίτο πρόβλημα, το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών. Εκτοξεύθηκε τα τελευταία χρόνια σε ένα ποσοστό επί του ΑΕΠ, που όσοι βαθιά μελετούν την οικονομία και τα οικονομικά... Εγώ θα το χαρακτηρίζω μια βόμβα στα θεμέλια της κυπριακής οικονομίας. Έχει ανέλθει το 2008 στο 16%. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ρευστότητας, γιατί, όταν αυτά που αγοράζουμε είναι πολύ περισσότερα από αυτά που παράγουμε ως οικονομία και το χάσμα, το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών είναι 16% επί του ΑΕΠ, ναι, είναι ένας δείκτης που επηρεάζει και τη ρευστότητα του τραπεζικού μας συστήματος και τη ρευστότητα της κυπριακής οικονομίας, αλλά είναι και ένας δείκτης που ανατροφοδοτεί δυστυχώς τον πληθωρισμό. Εδώ πρέπει να κοιτάξουμε. Όπως επίσης πρέπει να γίνει μια ανάλυση από πού βρίσκονται αυτά τα λεφτά για τις εισαγωγές που κάνουμε και την

υπερκατανάλωση. Είναι από την παραγωγή εθνικού πλούτου ή μήπως από την υπερχρέωση των κυπριακών νοικοκυριών και των επιχειρήσεων; Αυτό είναι κάτι που θα το αναλύσω παραπέρα.

Το τέταρτο -και θα διαβάσω από το κείμενο, για να μην υπάρξει εν τη ρύμη του λόγου έστω και ένα κόμμα, για να μη δημιουργηθούν οποιεσδήποτε παρεξηγήσεις- μας ανησυχεί η αύξηση των εισοδηματικών ανισοτήτων. Ο υψηλός πληθωρισμός οδηγεί δυστυχώς στην αύξηση των εισοδηματικών ανισοτήτων. Η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή, που ουδείς την αμφισβητεί και ουδείς παραγνωρίζει την κοινωνική της διάσταση και ουδείς ζητά την κατάργησή της -ούτε το κόμμα μας και το υπογραμμίζω- η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή που στοχεύει στη θωράκιση της αγοραστικής δύναμης των μισθωτών ωφελεί περισσότερο τους υψηλά αμειβόμενους, ενώ οι πιο χαμηλά αμειβόμενοι που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα, η πλειοψηφία των οποίων δεν καλύπτεται από την ΑΤΑ, πληρώνουν βαρύ το τίμημα και μένει εκτεθειμένη αυτή η μεγάλη μάζα των εργαζομένων, γιατί, εκτός του ότι δεν παίρνουν αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή, καλούνται να πληρώσουν και το επιπρόσθετο κόστος στο δευτερογενή πληθωρισμό που δημιουργείται.

Το πέμπτο, κατά την άποψή μας, σημαντικό πρόβλημα είναι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Χαιρετίζουμε την προσπάθεια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να παρθούν μέτρα για τη βιωσιμότητα. Με όλο το σεβασμό στις προσπάθειες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επαναλήφθηκαν κάποιες τοποθετήσεις που, αν τις ανέλυε, η νεολαία μας, θα ήταν σήμερα στους δρόμους. Τι λέμε στους εικοσάρηδες, στη νέα μας γενιά; «Θα αυξήσουμε τις συνδρομές και σας εγγυόμαστε», έτσι λέμε όλοι μας, «ότι θα διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέχρι το 2050». Άρα, λέμε στο σημερινό εικοσάρη: «Στα επόμενά σου σαράντα χρόνια να πληρώνεις αυξημένες συνδρομές για τις κοινωνικές ασφαλίσσεις, αλλά εκ των προτέρων σου λέμε, όταν θα φτάσεις στα εξήντα σου, ότι από τώρα δεν μπορούμε να σου εγγυηθούμε ότι θα υπάρχουν λεφτά να πάρεις σύνταξη»!

Αυτό δεν είναι κριτική, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προς την εκλεκτή υπουργό. Απλώς, κάνω μια ανάλυση, μια διαπίστωση για το ότι πρέπει σοβαρά και αυτό το κοινοβούλιο και τα πολιτικά κόμματα και οι κυβερνήσεις να αντιμετωπίζουν αυτά τα μεγάλα εθνικά ζητήματα. Για μας, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένας έντονος προβληματισμός. Η μονοδιάστατη άποψη ότι μέσω της αύξησης των εισφορών θα εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έστω και μέχρι το 2050, δε μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους. Για μας προτεραιότητα είναι η σωστή επενδυτική πολιτική του, αλλά και πολιτικές που ενισχύουν την απασχόληση και επαυξάνουν τις θέσεις εργασίας. Προσεγγίσεις που αποσκοπούν μόνο στην αύξηση των συνεισφορών δε θα βελτιώσουν, αλλά αντίθετα θα μειώσουν και θα κτυπήσουν το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, γιατί με αυτό τον τρόπο θα διαβρώσουμε ακόμα περισσότερο την ήδη προβληματική ανταγωνιστικότητα της μικρής μας οικονομίας. Στο σπάταλο και αναποτελεσματικό κράτος πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας, να το νοικοκυρέψουμε και όχι ελαφρά τη καρδία να μεταφέρουμε πάλι το βάρος στους εργαζόμενους και στην κυπριακή επιχείρηση.

Όμως, την ίδια στιγμή, θέλω να τονίσω ότι η μη έγκαιρη λήψη μέτρων για βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα επιβαρύνει μεσοπρόθεσμα τόσο το δημοσιονομικό έλλειμμα όσο και το δημόσιο χρέος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πέραν των διαρθρωτικών προβλημάτων που έχω επισημάνει, έχουμε προσθέσει σε αυτό το χρόνο και εξαιτίας των εξωγενών παραγόντων μια σειρά από άλλα σημαντικά προβλήματα που καλούμαστε, ναι, μέσα και από τον προϋπολογισμό του 2009 να τα αντιμετωπίσουμε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία, κύριοι συνάδελφοι!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το πρώτο επιπρόσθετο πρόβλημα είναι το πρόβλημα της ρευστότητας του τραπεζικού τομέα, αλλά και η ανάλυση των πιθανών δυσκολιών των κυπριακών τραπεζών, που έχουμε υποχρέωση, ως πολιτεία, να μην τις αφήσουμε να μειονεκτούν έναντι των ανταγωνιστριών τους ευρωπαϊκών τραπεζών. Γιατί το 2009, ναι, θα επηρεαστεί η επικερδότητά τους και την ίδια στιγμή θα αυξηθούν τα επισφαλή δάνεια και οι χορηγήσεις, αλλά και κάποιος σοβαρός αναλυτής πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τους κινδύνους της χώρας και τους πιθανούς κινδύνους οικονομικής επιβράδυνσης, όπως πολύ σωστά είπε και η συνάδελφος Μαρία Κυριακού, στις χώρες που δραστηριοποιούνται. Πλέον οι κυπριακές τράπεζες -και πολύ σωστά έπραξαν και τις συγχάιρουμε- βγήκαν έξω από τα μικρά σύνορα της πατρίδας μας. Και οι δύο από τις μεγάλες τράπεζες, η μία κατά 52% του κύκλου εργασιών της και η άλλη κατά 58%, εξαρτώνται από δραστηριότητες στο εξωτερικό.

Δυσμενείς θα είναι και οι συνθήκες στην οικοδομική βιομηχανία, όπως σημαντικές θα είναι και οι επιπτώσεις στην τουριστική βιομηχανία. Όταν παρακάτω, κύριε Πρόεδρε, θα αναλύω τις δικές μας εκτιμήσεις, εύχομαι ο συνάδελφος και γενικός γραμματέας της ΠΕΟ να μη θεωρήσει ότι κινδυνολογούμε. Και ανοίγω παρένθεση, η σωστή εκτίμηση για την οικονομία είναι ασπίδα προστασίας για τους εργαζόμενους και την οικονομία, γιατί σε οδηγεί να παίρνεις έγκαιρα μέτρα, για να προλαμβάνεις δυσάρεστες συνέπειες. Στο ΧΑΚ -η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου δεν είναι εδώ να μας ακούει- μακάρι να ήταν €14 δις οι απώλειες! Από τον περασμένο Οκτώβρη ξεπερνά τα €18 δις η απώλεια της χρηματιστηριακής αξίας· είναι περίπου ίση με την απώλεια που είχαμε το 1999, κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι.

Κύριε Πρόεδρε,

Η επιτάχυνση επέκτασης του ρυθμού πιστώσεων στα νοικοκυριά, που έφτασε τον τελευταίο μήνα να είναι στα 117% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, σε συνάρτηση με τα υψηλότερα επιτόκια και την επιβράδυνση των εισοδημάτων των νοικοκυριών θα επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα αποπληρωμής των χρεών το 2009. Όπως επίσης πρέπει να μας προβληματίσει με την έλλειψη ρευστότητας ο δανεισμός των επιχειρήσεων. Το υψηλότερο κόστος δανεισμού και η δεδομένη για μας επιβράδυνση στο ρυθμό αύξησης των τραπεζικών χορηγήσεων θα έχουν αρνητική επίδραση στα έσοδα και στην κερδοφορία των εταιρειών. Και ανοίγω παρένθεση, η δική μας εκτίμηση είναι ότι θα επηρεαστεί η κερδοφορία των εταιρειών, άρα δεν μπορούμε να ψηφίσουμε έναν προϋπολογισμό που προϋπολογίζει και αύξηση των εσόδων από άμεσους φόρους και το αναλύει στο μνημόνιο "λόγω αύξησης της κερδοφορίας των εταιρειών". Όμως, την ίδια στιγμή που το χρέος των κυπριακών επιχειρήσεων έχει φτάσει στο 140% του ΑΕΠ, θεωρούμε πως αυτό καθιστά τον εταιρικό τομέα λιγότερο ικανό να αντεπεξέλθει σε ενδεχόμενους κλυδωνισμούς και δημιουργεί τη δύσκολη οικονομική κατάσταση στην οποία θα

βρεθούμε το 2009. Και είναι εδώ, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που μπήκε για μας το βασανιστικό ερώτημα αν είναι αυτός ο προϋπολογισμός ικανός να αντιμετωπίσει και να περιορίσει τις επιπτώσεις από την οικονομική κρίση. Οι συνάδελφοι των συγκυβερνώντων κομμάτων θεωρούν πως είναι ικανός το σεβόμαστε. Όμως επιτρέψτε μας να καταθέσουμε τις απόψεις μας, με την ευχή εσείς να επιβεβαιωθείτε και εμείς να διαψευστούμε!

Η κυβέρνηση, όταν κατέθεσε τον προϋπολογισμό, είχε εκτίμηση ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης 3,7%. Φυσικά, στην πορεία τον αναθεώρησε στο 3%. Όμως αυτός ο προϋπολογισμός, που απόψε θα ψηφίσετε και θα καταψηφίσουμε, έγινε με υπολογισμούς ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης 3,7%. Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου έχει πει ότι το κεντρικό σενάριο και η εκτίμησή του είναι 2%. Θα παρακαλέσω πάλι να μου επιτρέψετε να επιστρέψω στο κείμενο, γιατί η κάθε λέξη μετρά. Η δική μας εκτίμηση είναι ότι οι πιθανότητες ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης να είναι αισθητά χαμηλότερος από το 2% θα είναι αυξημένες, εάν δε ληφθούν, έστω και τώρα, άμεσα μέτρα, για να ενισχύσουν την πραγματική οικονομία και να επιλύσουν το πρόβλημα της ρευστότητας. Ήταν και παραμένει η θέση μας πως σε καιρούς παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης και σε εποχές μείωσης του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης -τη συνταγή δεν την ανακαλύψαμε εμείς- χρειάζεται αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών, για να γίνει καλύτερη η αξιοποίηση και του τελευταίου ευρώ για προστιθέμενη αξία και οι οποιοσδήποτε κοινωνικές δαπάνες, που είναι αναγκαίες, να είναι στοχευμένες.

Δεν είναι δίκαιο για τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες να στέλνουμε επιταγές κοινωνικής στήριξης σε αυτούς που έχουν δεκάδες εκατομμύρια κατατεθειμένα στην Ελβετία. Όπως επίσης πρέπει σε ένα σωστό σχεδιασμό να γίνει σοβαρή προσπάθεια για μείωση των μη παραγωγικών ανελαστικών δαπανών που επιβαρύνουν την κυπριακή οικονομία, ενισχύουν τον πληθωρισμό και δημιουργούν συνθήκες χειροτέρευσης του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών. Δεν είναι κανένας ενάντια στο να δίδονται κοινωνικά στηρίγματα, όμως η πολιτική των επιταγών του Πάσχα και των Χριστουγέννων, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι λύση για τα ευπαθή κοινωνικά στρώματα: ούτε τα €200 ούτε τα €300 ούτε τα €400. Αν θέλουμε να τους κοιτάσουμε στα μάτια, πρέπει όλοι να πάρουμε αποφάσεις, για να μειώσουμε τον πληθωρισμό, να μειώσουμε το τιμολόγιο του ηλεκτρικού ρεύματος, που το πληρώνουν κάθε διμηνία, να μειωθεί η τιμή του ψωμιού, των αναγκαίων αγαθών, να μειωθεί η τιμή των καυσίμων, γιατί ο δείκτης αύξησης του πληθωρισμού σε αυτά τα αναγκαία αγαθά, που αυτές οι φτωχές μάζες του πληθυσμού αγοράζουν καθημερινά, δεν είναι στο 3,1%, αλλά στο 8% και 10%.

Έρχομαι, κύριε Πρόεδρε, στις δικές μας εισηγήσεις. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, που σωστά υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είχε μια σοφή προσέγγιση, ότι σε καιρούς οικονομικής ευμάρειας οι κυβερνήσεις πρέπει να κάνουν μεγαλύτερες προσπάθειες για δημοσιονομική εξυγίανση. Και ήταν σωστή και στηρίζαμε την πολιτική του Μιχάλη Σαρρή και του Τάσσου Παπαδόπουλου, ώστε να υπάρχουν περιθώρια για δημοσιονομικές πολιτικές σε περιόδους που θα χρειαστεί να αντιδράσουμε, για να αντιμετωπίσουμε κρίσεις, χωρίς όμως την παραβίαση των προνοιών του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Ρευστότητα. Έγινε μια προσπάθεια και δε θέλω να πω ότι ξεκίνησε από κακές προθέσεις, όμως και σε αυτό το θέμα θέλουμε να καταγράψουμε την άποψή μας, αφού πρώτα βάλουμε ένα ρητορικό ερώτημα, αν αυτή η κίνηση ήταν κίνηση ενίσχυσης της ρευστότητας ή, όπως είπε και η συνάδελφος, κίνηση με τη βοήθεια των τραπεζών να λύσουμε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του κράτους. Αλλά, και αν

ακόμα θέλαμε πραγματικά να ενισχύσουμε τη ρευστότητα, ενισχύεις τη ρευστότητα μέσω γραμματίων εννέα μηνών ή μέσω κυβερνητικών χρεογράφων μέσης διάρκειας τριών ή πέντε χρόνων;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, η πρότασή σου δημόσια δεν ήταν εννέα μήνες;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κατσουρίδη!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μακάρι οι εκτιμήσεις του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης να είναι σωστές και οι δικές μας εκτιμήσεις λανθασμένες! Εμείς θεωρούμε αυτό το μέτρο ως άκρως αναποτελεσματικό. Καταρχάς να πούμε ξεκάθαρα τη θέση μας: Δεν είναι μέτρο στήριξης της ρευστότητας. Είναι μέσω των τραπεζών προσπάθεια να εξασφαλίσουμε δανεισμό. Όπως χαρακτηριστικά είπε και ο Υπουργός Οικονομικών - και θα καταθέσω και τη συνομιλία- στο Τρίτο Πρόγραμμα του ΡΙΚ χθες το πρωί, στις 7.48, η γερμανική κυβέρνηση, η με διαφορά πιο ισχυρή οικονομία στην Ευρωζώνη, δυσκολεύτηκε να καλύψει ένα μικρό κομμάτι δανεισμού το οποίο ζήτησε από τις αγορές. Το αντιλαμβανόμαστε, σωστή θέση, άρα ας μη λέμε ότι το κάναμε αυτό για τη ρευστότητα. Μακάρι, επαναλαμβάνω, να είμαστε λανθασμένοι και αυτό να λύσει το πρόβλημα της ρευστότητας και να δούμε τι θα γίνει, γιατί γνωρίζουμε, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως οι τράπεζες έστειλαν μια επιστολή σε όλους όσοι έχουν στεγαστικά δάνεια, σε όλα τα νοικοκυριά, που τους ειδοποιούσαν ότι θα αυξήσουν τα επιτόκια δανεισμού. Με σωστή κίνηση του Υπουργού Οικονομικών έγινε αναστολή πενήντα ημερών. Αυτή η περίοδος λήγει στις αρχές του Γενάρη. Αν σωστές είναι οι εκτιμήσεις του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης, είμαι έτοιμος στις αρχές του Γενάρη να δω αν οι εκατοντάδες χιλιάδες που χρωστούν στις τράπεζες στεγαστικά δάνεια θα πάρουν επιστολή με την οποία θα αποσύρεται η προηγούμενη ή θα πάρουν χρεώσεις με ακόμη υψηλότερα επιτόκια.

Για ενίσχυση της ρευστότητας, εμείς εισηγούμαστε την άμεση προώθηση στη Βουλή νομοσχεδίου για την τιτλοποίηση των δανείων, για να μπορούν οι τράπεζές μας να χρησιμοποιούν τις δόσεις που θα έχουν να παίρνουν, κυρίως από τα στεγαστικά δάνεια, για να αντλήσουν ρευστότητα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Εδώ να κάνω όμως μια σημείωση. Έχουμε ένα πρόβλημα στην Κύπρο για το οποίο, αν δεν το ρυθμίσουμε εκ των προτέρων, ακόμα και η τιτλοποίηση δανείων δε θα είναι αποτελεσματική, από τη στιγμή που στην Κύπρο χρειάζεται μια περίοδος δέκα ή δεκαπέντε χρόνων, για να μπορέσει ένα τραπεζικό ίδρυμα, αν κάποιος δεν αποπληρώνει το δάνειό του, να αξιοποιήσει το ενέχυρο.

Όσον αφορά την οικοδομική βιομηχανία, δε θα αναφερθώ σε μέτρα που θα επιβαρύνουν τις κρατικές δαπάνες. Θα πω όμως πως πρέπει να προωθηθούν τα μεγάλα έργα του ιδιωτικού τομέα, όπως είναι οι μαρίνες, τα νοσοκομεία, τα πανεπιστήμια, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και να στηριχθούν και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν ληφθούν άμεσα μέτρα που θα στηρίξουν την πραγματική οικονομία και θα ενισχύσουν τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος -θα συμφωνήσω με το συνάδελφο, τον Πάμπη Κυρίτση- δε θα αντιμετωπίσουμε προβλήματα ανεργίας. Με την απάθεια όμως θα γίνουμε μάρτυρες του εφιαλτικού σεναρίου να εγγράφονται χιλιάδες συμπατριώτες μας στον κατάλογο των ανέργων. Και δεν είναι μόνο ότι θα γραφτούν στον κατάλογο των ανέργων, θα είναι και οι κοινωνικές επιπτώσεις που θα έχουμε σε συγκεκριμένες περιοχές της Κύπρου που στηρίζονται αποκλειστικά από την οικοδομική και την τουριστική βιομηχανία.

Θέλω να κλείσω με τις εισηγήσεις για λήψη δύο συγκεκριμένων μέτρων και εύχομαι αυτή τη φορά να μην αναθεματιστούν από το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης. Από ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας το κράτος ήταν ένα κράτος ενοικιαστή των φθηνών και ανενοικιάστων στον ιδιωτικό τομέα πολυκατοικιών. Τα κυβερνητικά γραφεία είναι γραφεία μη φιλικά προς το περιβάλλον και, όπως πολλές φορές έχει επισημάνει ο συνάδελφος κ. Περδίκη, κτίρια που σπαταλούν και κατασπαταλούν την ενέργεια. Το κράτος στον προϋπολογισμό του 2009 έχει προϋπολογισμένο ποσό €3 εκατομ. για ενοίκια και άλλα €11 εκατομ. για πληρωμή ρεύματος για συντήρηση, για θέρμανση και για φωτισμό των κτιρίων. Εισηγούμαστε όπως επιστρατευθούν οι επιτυχημένες και χαιρετισθείσες ακόμα και από την ομάδα του ΑΚΕΛ μέθοδοι του BOT, του PFI, του σχεδιασμού εκτέλεσης, συντήρησης και μεταφοράς. Το κράτος να ξεκινήσει και να πιστωθεί αυτή η κυβέρνηση, με τη στήριξη τη δική μας, ότι μετατρέπει το κράτος "ενοικιαστή" σε κράτος "νοικοκύρη", με σύγχρονα κτίρια που εξοικονομούν ενέργεια, που σέβονται το περιβάλλον, αλλά και τους εργαζόμενους. Και αυτά όλα μπορούν να επιταχυνθούν, χωρίς να χρειαστεί να προκαταβάλει οποιοδήποτε ποσό το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώνετε, κύριε συνάδελφε, παρακαλώ!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το δεύτερο σημαντικό και πρωτοποριακό που εμείς θα εισηγηθούμε είναι το BOT για το σύστημα υδροδότησης της Κύπρου. Όλοι έχουν πει ότι έχουμε απώλειες της τάξης του 30%, λόγω του πεπαλαιωμένου συστήματος. Δε θα χρειαζόταν να μείνουμε χωρίς νερό, αν είχαμε σύγχρονο δίκτυο υδροδότησης. Να αναφέρω έτσι για το ιστορικό και θα δώσω σημείωμα στον Υπουργό Οικονομικών ότι το πρώτο BOT παγκόσμια εφαρμόστηκε το 1782 στη Γαλλία, με ανάθεση στους αδελφούς Perrier με BOT να κάνουν το υδρευτικό σύστημα του Παρισιού.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εύχομαι ο προϋπολογισμός που θα ψηφισθεί να είναι ικανός να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που θα έχουμε να ζήσουμε και να βιώσουμε το 2009!

Τελειώνοντας, εύχομαι σε όλους χρόνια πολλά, καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο τον καινούριο χρόνο!

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε το συνάδελφο Αβέρωφ Νεοφύτου.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Σταύρος Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτραπεί να ξεκινήσω σχολιάζοντας την άποψη της πολύ συμπαθούς συναδέλφου κ. Μαρίας Κυριακού η οποία, αναφερόμενη στη σωστή κίνηση την οποία το Υπουργείο Οικονομικών εξήγγειλε για δανεισμό €1,4 δις, με στόχο να ενισχύσει από τη μια τη ρευστότητα των τραπεζών, αλλά από την άλλη να ασκήσει πιέσεις συμπιέζοντας προς τα κάτω τα επιτόκια, έχει πει ότι η κυβέρνηση ουσιαστικά προτίθεται να κλείσει κάποιες τρύπες. Και επειδή, όταν παρουσιάζεις πλεονάσματα, δεν έχεις τρύπες, δεν μπορώ να αντιληφθώ γιατί να υπάρχει αυτή, αν θέλετε, η κακή πίστη, η αδυναμία να πιστώσουμε την κυβέρνηση με θετικές προθέσεις, την ώρα που η ίδια η κυβέρνηση λέει -οι αριθμοί είναι εδώ- ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένα προβλήματα στα δημόσια οικονομικά, άρα δε χρειάζεται να κλείσουν οι οποιοσδήποτε τρύπες!

Και για να πάμε λίγο στο παρελθόν, να πω ότι ο Τάσος Παπαδόπουλος, αναλαμβάνοντας το 2003 την ηγεσία του τόπου, κληρονόμησε τη μεγαλύτερη τρύπα στα δημόσια οικονομικά, της τάξης του 6,8%! Τότε ήταν που υπήρχαν τρύπες, τότε χρειαζόταν να γίνει δανεισμός που έφτασε στο 75% του ΑΕΠ, προκειμένου ακριβώς να κλείσουν όλα εκείνα τα ανοίγματα και οι τρύπες οι οποίες είχαν δημιουργηθεί. Σήμερα έχουμε να κάνουμε με πλεονάσματα, χωρίς ωστόσο εμείς να αγνοούμε, με κανένα απολύτως τρόπο, τα προβλήματα τα οποία προέρχονται ιδιαίτερα από το γεγονός ότι έχουμε να αντιμετωπίσουμε ίσως τη μεγαλύτερη παγκόσμια οικονομική κρίση μετά το 1929.

Την ίδια στιγμή όμως, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να εκφράσω και τη χαρά μου και την ικανοποίησή μου, γιατί ο συνάδελφος και φίλος Αβέρωφ Νεοφύτου υιοθέτησε την ανάγκη να προχωρούμε και να εφαρμόζουμε αυστηρές ρυθμίσεις και εποπτεία σε όλα τα επίπεδα. Γιατί, αν εφαρμόζαμε αυτού του είδους την εποπτεία και τις ρυθμίσεις και το 1999, την εποχή του μεγάλου χρηματιστηριακού σκανδάλου, σίγουρα θα αποφεύγαμε την απώλεια των δεκαοκτώ -σε ευρώ μεταφράζω- δισεκατομμυρίων που είχαμε τότε, τα ίδια που έχουμε και σήμερα, δηλαδή απώλεια δεκαοκτώ δισεκατομμυρίων ευρώ.

Το δεύτερο που θα ήθελα να τονίσω είναι ότι εμείς με κανένα τρόπο δεν οικειοποιούμαστε, ούτε επιχειρούμε να οικειοποιηθούμε, τις επιτυχίες της προηγούμενης κυβέρνησης, επιτυχίες τις οποίες είχαμε μετά από αγώνες που δώσαμε μαζί και από κοινού. Επιτυχίες τις οποίες θέλουμε να συνεχίσουμε να έχουμε και συνεχίζουμε προς την ίδια κατεύθυνση. Αλλά, έχουμε να αντιμετωπίσουμε κάτι διαφορετικό που δεν είχε να αντιμετωπίσει η προηγούμενη κυβέρνηση: την παγκόσμια οικονομική κρίση και τα σοβαρά προβλήματα τα οποία δημιουργεί στο σύνολο της κυπριακής οικονομίας.

Εμείς δεν ισχυριζόμαστε ότι έχουμε κάμει μέχρι σήμερα θαύματα, στους οκτώ ή εννέα μήνες που κυβερνά η κυβέρνηση Χριστόφια. Για όσα όμως έχουμε κάμει μέχρι σήμερα -και έχουμε κάμει πολλά- είμαστε περήφανοι! Όταν αναφέρω ότι έχουμε κάμει πολλά, να μου επιτραπεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να απαριθμήσω μερικά από αυτά τα οποία έχουν γίνει μέχρι σήμερα, ξεκινώντας από το τι δεν έχουμε κάμει. Δεν έχουμε βάλει φορολογίες. Χωρίς φορολογίες, χωρίς καμιά επιπρόσθετη φορολογία, αυτή η κυβέρνηση πρώτιστα προχώρησε στη μείωση φορολογιών, όπως είναι η μείωση του εταιρικού φόρου των ημικρατικών οργανισμών στο 10%, όπως είναι η μείωση της έκτακτης εισφοράς για τους τόκους που πληρώνει το Ταμείο των

Κοινωνικών Ασφαλίσεων από το 10% στο 3% και όπως είναι η μείωση του φόρου κατανάλωσης πάνω στο πετρέλαιο θέρμανσης από τα δώδεκα στα δύο σεντ.

Δεύτερον, να υπενθυμίσω την εισαγωγή του πασχαλινού επιδόματος των τριάντα πέντε τόσων εκατομμυρίων ευρώ; Να υπενθυμίσω την αύξηση των συντάξεων για τους παθόντες; Την αύξηση του δημόσιου βοηθήματος; Την ενίσχυση των εισοδημάτων των εγκλωβισμένων; Την αύξηση του εφάπαξ εισοδήματος για τα τριδύμα; Την αγορά του νερού από την Ελλάδα αξίας σαράντα δύο εκατομμυρίων ευρώ; Τα άλλα μέτρα που λαμβάνονται για άμβλυνση του υδατικού προβλήματος; Την αύξηση του ορίου του κατώτατου μισθού και τη διεύρυνση των δικαιούχων; Την επιστροφή του μερίσματος των δέκα εκατομμυρίων ευρώ που αναλογεί στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, ούτως ώστε να χρηματοδοτείται ή να επιδοτείται το ρεύμα για τις πολύτεχνες οικογένειες και τους λήπτες των δημόσιων βοηθημάτων; Να υπενθυμίσω ίσως τα εξήντα επτάμισι εκατομμύρια ευρώ τα οποία δόθηκαν στους γεωργοκτηνοτρόφους για τις συνέπειες της ανομβρίας; Να υπενθυμίσω την εγγύηση των καταθέσεων, μέχρι και εκατό χιλιάδες ευρώ, για αντιμετώπιση της κρίσης, αλλά και για την ενίσχυση της αξιοπιστίας του τραπεζικού μας συστήματος; Να υπενθυμίσω την αναθεώρηση και ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής συνολικού ύψους είκοσι πέντε εκατομμυρίων ευρώ; Την αύξηση της βοήθειας και τη διεύρυνση των κριτηρίων -ο συνάδελφος Αριστοφάνης Γεωργίου ανέφερε και τους αριθμούς επακριβώς- για την απόκτηση κατοικίας για τους πρόσφυγες; Ή την ενίσχυση και αναθεώρηση της συνολικής στεγαστικής πολιτικής, πέραν των προσφύγων, ύψους εξήντα ενός εκατομμυρίων ευρώ; Να αναφερθώ στα €56,6 εκατομ. τα οποία, μέσα σε διάστημα ενός και κάτι μηνός, επεξεργάστηκε η κυβέρνηση και κατέθεσε σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή των Αντιπροσώπων για αντιμετώπιση ακριβώς της κρίσης;

Κάποιοι θα μπορούσαν να πουν «ξέρετε, θα μπορούσαν να δοθούν περισσότερα». Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας είπε ότι είναι όσα χρειάζονται. Εμείς δε θέλουμε να προκατάλαβουμε και να πούμε ότι είναι υπεραρκετά ή ότι είναι λίγα. Εμείς λέμε ότι είναι μέτρα τα οποία έγκαιρα η κυβέρνηση κατάρτισε, εξήγγειλε και εφαρμόζει. Αν δεν αρκούν -και είναι δήλωση του Υπουργού των Οικονομικών- αν δεν αρκούν και χρειαστεί να δοθούν περισσότερα, υπάρχουν ώριμα έργα ύψους εκατόν εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία μπορούμε ανά πάσα στιγμή να κινητοποιήσουμε, ακριβώς προς εκείνη την κατεύθυνση, ούτως ώστε να μπορέσει η οικονομία να αναπτυχθεί.

Να αναφερθώ στα δώδεκα εκατομμύρια ευρώ για τον τουρισμό και τα άλλα τεσεράμισι για την ενίσχυση του χειμερινού τουρισμού, που εγκρίναμε μόλις την περασμένη εβδομάδα; Ως δέκατο έβδομο μέτρο -δε θέτω αριθμούς, κύριε Πρόεδρε, για να μην κουράσω- να αναφέρω την απόφαση για τη δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των πενταμελών οικογενειών, δηλαδή των τρίτεκνων; Την επαναφορά του δέκατου τρίτου επιδόματος για τους πολύτεχνους, απόφαση που λήφθηκε, αν δεν απατώμαι, την περασμένη Τετάρτη, χθες; Ή τις ρυθμίσεις τις οποίες έχουμε ενώπιόν μας -και θα αναφερθώ σ' αυτό- όχι μόνο για τη διάσωση, αλλά και για την ενίσχυση του Ταμείου των Κοινωνικών Ασφαλίσεων;

Μπορώ τέτοια μέτρα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναφέρω ακόμα περισσότερα. Όμως, φοβούμενος ότι θα κουράσω, να μου επιτραπεί ξεκινώντας να αναφερθώ πρώτιστα στα μέλη της επιτροπής Οικονομικών και στη δουλειά που έγινε στην επιτροπή Οικονομικών, όπως κάθε χρόνο, γιατί δεν πρέπει να αγνοούμε ότι όλοι οι συνάδελφοι, μέσα σε πνεύμα συναίνεσης, για τρεις μήνες, από τον Οκτώβρη, εργαστήκαμε μέσα στα πλαίσια μιας επίπονης πραγματικά και κοπιαστικής διαδικασίας, ούτως ώστε να φθάσουμε στη σημερινή συζήτηση, της

οποίας δουλειάς αποτέλεσμα είναι η περιεκτική έκθεση της επιτροπής προς την ολομέλεια. Πραγματικά, πρόκειται για μια ευκρινέστατη ακτινογραφία του κυπριακού οικονομικού γίγνεσθαι, ένα βοήθημα για όλους μας. Ένα βοήθημα και για το Υπουργείο Οικονομικών, κύριε υπουργέ. Ένα βοήθημα το οποίο μπορεί, μέσα από τις πάμπολλες απόψεις και εισηγήσεις μέτρων που κατατίθενται, να αξιοποιηθεί προς τη σωστή κατεύθυνση. Και επειδή υπάρχουν εισηγήσεις και απόψεις για όλα ανεξαιρέτα τα υπουργεία και όλους ανεξαιρέτα τους τομείς, είναι καλό όλα τα υπουργεία να εφοδιάζονται με αυτή την έκθεση, η οποία μπορεί να γίνει ένας πολύ καλός και σωστός οδηγός.

Η συζήτηση του προϋπολογισμού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια κορυφαία στιγμή για τη δημοκρατία. Είναι η ευκαιρία για έκφραση καλόπιστης και εποικοδομητικής κριτικής και αυτή την κριτική εμείς την επιδιώκουμε και τη χαιρετίζουμε, εφόσον γίνεται τεκμηριωμένα και κατατίθεται, με στόχο ακριβώς να βοηθήσει και τη δημοκρατία, αλλά και την οικονομία. Την ίδια στιγμή συνηθίζεται να απονέμονται και τα εύσημα σε περίπτωση που κάποια πράγματα έγιναν και έγιναν σωστά. Δυστυχώς, πρέπει να εκφράσω ή οφείλω να εκφράσω τη λύπη μου, γιατί δεν είχαμε τέτοια τύχη, να ακούσουμε από την αντιπολίτευση έστω και ένα γλυτζιού λόον! Έστω και ένα θετικό, αν θέλετε, το οποίο έκαμε αυτή η κυβέρνηση!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗΣΥ:

Τούτον έν' αχαριστία! Υπερβάλλετε!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Και αυτό από μόνο του δείχνει πόσο μικρόψυχα πολλές φορές στεκόμαστε πολιτικά! Έχω ανατρέξει στις ομιλίες τις οποίες συνήθιζε να κάνει ο σημερινός Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο οποίος φρόντιζε πάντα να χαιρετίζει εκείνα τα μέτρα τα θετικά που λάμβανε η κυβέρνηση Κληρίδη, όταν εμείς ήμασταν αντιπολίτευση. Και είχα, πριν ανέβω στο βήμα, ομιλία του Δημήτρη του Χριστόφια που αναφερόταν στην κοινωνική σύνταξη, που χαιρέτιζε για παράδειγμα την κοινωνική σύνταξη ή άλλα μέτρα που έγιναν με τη φορολογική μεταρρύθμιση του 2002. Επέκρινε στη συνέχεια, γιατί δεν ήταν αρκετά, και κατέθετε και απόψεις και εισηγήσεις. Αυτή την τακτική, αυτή, αν θέλετε, την πολιτική, την ώριμη πολιτική, του "επικρίνω, καταθέτω απόψεις και εισηγήσεις" δεν έχουμε την ευτυχία να τη ζούμε!

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Θα σου στείλουμε κάρτα τα Χριστούγεννα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Κύριε Χατζηγιάννη!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών γίνεται στα πλαίσια και μεσούσης μιας βαθιάς δομικής κρίσης του καπιταλισμού, μιας κυκλικής κρίσης του καπιταλισμού, η οποία στο διάβα της σέρνει τεράστιες επιπτώσεις, τις οποίες επιπτώσεις ζει κυρίως ο απλός κόσμος, οι εργαζόμενοι. Εκατομμύρια προβλέπεται ότι θα είναι οι άνεργοι, καθημερινά ακούμε να κλείνουν επιχειρήσεις, αυτοκινητοβιομηχανίες, τράπεζες, να παίρνουν το δρόμο της ανεργίας χιλιάδες άνθρωποι, σε μια άνευ προηγούμενου κρίση από την οποία, πέρα από όλα αυτά τα αρνητικά που θα τα πληρώσει ο κοσμάκης, είτε ονομάζονται "μαζικές απολύσεις" είτε "κλείσιμο μικρομεσαίων επιχειρήσεων", την ίδια

στιγμή μπορούμε να αντλήσουμε και ένα θετικό ή κάποια θετικά.

Το πρώτιστο είναι ότι μπαίνει επιτέλους ταφόπλακα στην πιο άγρια και πιο εκμεταλλευτική μορφή καπιταλισμού που έζησε μέχρι σήμερα η ανθρωπότητα! Στο νεοφιλελεύθερο μοντέλο ανάπτυξης, το οποίο δυστυχώς έσπευσαν όχι μόνο να ενστερνιστούν, αλλά και να υιοθετήσουν όλες ανεξαιρέτα οι κυβερνήσεις που εκπροσωπούνται από το Λαϊκό Κόμμα σε ολόκληρη την Ευρώπη, αλλά και η δική μας δεξιά στην Κύπρο, η οποία για χρόνια υποστήριζε όλες εκείνες τις ρυθμίσεις, είτε είχαν σχέση με τις απαιτήσεις για λιγότερο κράτος είτε είχαν σχέση με ιδιωτικοποιήσεις είτε είχαν σχέση με πολλά άλλα αντιλαϊκά μέτρα, τα οποία συναντήσαμε κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη, όπως για παράδειγμα το κουτσούρεμα της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Και ήταν ακριβώς έκπληξη, όταν άκουσα το φίλο Αβέρωφ Νεοφύτου να αναφέρεται στους εργαζομένους οι οποίοι σήμερα, λόγω της κρίσης, δεν παίρνουν την ΑΤΑ. Και πραγματικά, δημιουργείται εύλογα το ερώτημα: Καλά, δε σκεφτήκαμε τότε, όταν προχωρούσαμε, για να καταργήσουμε την ΑΤΑ ή να κουτσουρέψουμε την ΑΤΑ; Και σήμερα γιατί δεν αντιδρούμε όταν ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας -που είναι δημοκρατικό του και απόλυτο δικαίωμα να εκφράζεται όπως εκφράζεται- ζητά να καταργηθεί η ΑΤΑ; Γιατί δεν αντιδρά ο Δημοκρατικός Συναγερμός;

Έγινε αναφορά στο θέμα της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εκείνο που μπορεί κάποιος να πει είναι «έλεος!». Πραγματικά! Την ώρα που παρατηρείται στην επιτροπή Οικονομικών, αλλά και στην επιτροπή Εργασίας, που συνέρχονται από κοινού, μια άνευ προηγουμένου κωλυσιεργία από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού στο να υπάρξει συναίνεση, για να προχωρήσουμε να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση, το οποίο νομοσχέδιο θα στηρίξει το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέχρι και το 2050, έρχεται η αντιπολίτευση να μας πει «ξέρετε, γιατί δεν μπορέσατε να κάνετε προβλέψεις και από εκεί και πέρα, πέρα από το 2050;».

Ποιος ασχολήθηκε και ποια κυβέρνηση ασχολήθηκε με το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τη διάσωσή του, τη στήριξή του, τον τρόπο επένδυσής του, εκτός από την κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια; Είναι η πρώτη φορά που κατατίθεται συγκεκριμένο νομοσχέδιο το οποίο στηρίζει την επιβίωση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέχρι το 2050! Είναι η πρώτη φορά που ολοκληρώνεται ο διάλογος για τον τρόπο επένδυσης του Ταμείου των Κοινωνικών Ασφαλίσεων και κάποιοι, επειδή είναι απλά στην αντιπολίτευση, αντί να έρθουν να στηρίξουν έστω τη συμφωνία την οποία τίμησε με υπογραφή της η ΣΕΚ και το υπόλοιπο συνδικαλιστικό κίνημα, δε θέλουν να το πράξουν, αφού απορρίπτουν ακριβώς αυτό το νομοσχέδιο λόγω προέλευσης. Προέρχεται από μια αριστερή κυβέρνηση, όπως προέρχεται και ο πρώτος προϋπολογισμός της κυβέρνησης από μια αριστερή κυβέρνηση. «Κατά συνέπεια, λόγω προέλευσης, εμείς καταψηφίζουμε». Δεν μπορούμε να συμπεριφερόμαστε με αυτό ακριβώς τον τρόπο!

Τι πρότεινε ο Δημοκρατικός Συναγερμός μέχρι σήμερα, ιστορικά, διαχρονικά, για το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων; Εγώ δε θυμάμαι προτάσεις συγκεκριμένες για τη διάσωση του ταμείου. Αυτή η κυβέρνηση, εκτός από όλα εκείνα τα οποία έχει προτείνει, την ίδια στιγμή, ετοιμάζει με δήλωση συγκεκριμένη σαφέστατη δέσμευση αποθεματικών και τρόπων αποπληρωμής του Ταμείου των Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θυμούμαι ότι η αντιπολίτευση το μόνο που είχε πει να κάνουμε - τουλάχιστον αυτό θυμούμαι- ήταν να τα βάλουμε, για να πολλαπλύνουν, στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου! Τότε. Σήμερα, για να στηρίξουμε τη ρευστότητα των τραπεζών, ήρθαμε μέσω της ρευστότητας να βρούμε τρόπο πάλι να δώσουμε γύρο

του Ταμείου των Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμείς έχουμε μια έγνοια και μόνη έγνοια, να παίρνουν σύνταξη οι απόμαχοι της δουλειάς! Και μέσω αυτού του τρόπου θα λειτουργήσουμε, για να μπορέσουμε στις νέες γενιές που έχουμε υποχρέωση να αφήσουμε αυτά τα χρήματα, για να μπορούν να ζουν αξιοπρεπώς!

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διερωτώμαι πραγματικά ποιον εξυπηρετεί η κινδυνολογία, ποιον εξυπηρετεί η καταστροφολογία! Έχω δει σε ομιλίες συναδέλφων να γίνεται αναφορά ότι το 50% των κατασκευών θα υποχωρήσει, το 25% του τουρισμού θα υποχωρήσει, θα ζήσουμε περιόδους με χιλιάδες ανέργους! Να συγκρίνουν στοιχεία ανόμοια -αν είναι δυνατόν- και να λένε «ξέρετε, ανέβηκε η ανεργία σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα κατά δύο χιλιάδες»! Γιατί δεν πάμε να συγκρίνουμε και τον προηγούμενο χρόνο, για να διαπιστώσουμε ότι και πέρσι ανέβηκε η ανεργία κατά δύο χιλιάδες και πρόπερσι ανέβηκε η ανεργία κατά δύο χιλιάδες περίπου; Γιατί; Διότι μιλούμε για την εποχικότητα στον τουρισμό και το σύνηθες φαινόμενο να έχουμε εκείνη τη διαφοροποίηση, στην οποία στην ομιλία του ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου αναφέρεται, αλλά επιμελώς απέκρυψε αυτή τη λεπτομέρεια! Για μας δεν είναι λεπτομέρεια!

Θέλω να εκφράσω τη λύπη μου για μια αναφορά που έγινε από το φίλο αναπληρωτή πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, υπό μορφή παραπόνου, αν θέλετε: «Ξέρετε, στην Κύπρο, οι τράπεζές μας δυσκολεύονται να πουλήσουν τα δάνεια ή να εκποιήσουν το ενέχυρο και αυτή η διαδικασία είναι επίπονη και παίρνει δεκαπέντε χρόνια». Εμείς χαιρόμαστε που παίρνει δεκαπέντε χρόνια και δε θα αφήσουμε τις τράπεζες να εκποιήσουν, ιδιαίτερα τα σπίτια του κόσμου. Και δε σας κρύβω ότι μας περικυκλώνουν, πολλές φορές, μας πλησιάζουν, μας προσεγγίζουν, για να διαφοροποιήσουμε τη νομοθεσία. Δε θα το πράξουμε! Δε θα τους κάμουμε τέτοια χάρη, να αφήσουμε να βλέπουμε φαινόμενα τα οποία βλέπαμε σε άλλες χώρες. Ήμασταν τελευταίως για τις προεδρικές εκλογές στις Ηνωμένες Πολιτείες και βλέπαμε τις εφημερίδες. Δεν μπορούμε να δούμε στην Κύπρο να συμβαίνει το ίδιο που συμβαίνει εκεί, να αναγράφεται στο "Real Estate Courier", εφημερίδα, «ξέρετε, αύριο εκποιούνται εκατό πενήντα ή διακόσιες χιλιάδες κατοικίες»! Μιλούμε για κόσμο, για ανθρώπους οι οποίοι κατοικούν σε εκείνες τις κατοικίες!

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα κάνω μια αναφορά σύντομη στον προϋπολογισμό, για να πω ότι έχουμε ενώπιόν μας έναν πραγματικά ισοζυγισμένο και συνετό προϋπολογισμό, με έντονα φιλολαϊκό και αναπτυξιακό χαρακτήρα. Έχουμε ενώπιόν μας έναν προϋπολογισμό ο οποίος δεν επιβάλλει καμία φορολογία, δεν προτείνει καμία φορολογία. Αντίθετα, όπως έχω πει και προηγουμένως, μειώνει φορολογίες! Την ίδια στιγμή όμως αυτός ο προϋπολογισμός έχει χαρακτήρα και αναπτυξιακό και κοινωνικό, αλλά είναι και νοικοκυρεμένος.

Γιατί ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας είναι αναπτυξιακός; Για τον απλούστατο λόγο ότι, αν τον συγκρίνουμε και με προηγούμενα έτη, προνοεί αύξηση στις αναπτυξιακές δαπάνες της τάξης του 15,6% και, αν προσθέσουμε και τα σαράντα εκατομμύρια ευρώ των πρόσθετων μέτρων της κυβέρνησης, φτάνουμε στο 16%. Μακάρι να μη χρειαστεί! Αν χρειαστεί όμως, η κυβέρνηση είναι έτοιμη να επενδύσει άλλα εκατόν εκατομμύρια ευρώ προς την κατεύθυνση της πραγματικής οικονομίας. Όχι για να σώσουμε τράπεζες μέσω των δισεκατομμυρίων που εισπράτουμε από τους φορολογουμένους, όπως κάνουν στις μητροπόλεις του καπιταλισμού, αλλά για να σώσουμε την πραγματική οικονομία, η οποία πραγματική οικονομία είναι εκείνη που δημιουργεί θέσεις εργασίας, δημιουργεί πλούτο, ο οποίος επί αυτής της

κυβέρνησης, του Δημήτρη του Χριστόφια, κατανέμεται σωστά. Και πρέπει να κατανέμεται σωστά, προς όφελος των αδυνάτων!

Να αναφέρω ότι είναι αναπτυξιακός, γιατί περιλαμβάνει παράλληλα τριάντα μεγάλα αναπτυξιακά έργα πέραν του ενός εκατομμυρίου ευρώ και αναπτυξιακά έργα όπως είναι ο δρόμος Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, το Μέγαρο Μουσικής, περιφερειακοί δρόμοι κ.ά. Πρόκειται επίσης για έναν προϋπολογισμό έντονα κοινωνικό και φιλολαϊκό, ο οποίος προνοεί 26% αύξηση στις κοινωνικές παροχές, 68% αύξηση στις παροχές στέγασης, 18% αύξηση στις παροχές κοινωνικής πρόνοιας, 35% αύξηση στις παροχές της παιδείας και 43% στις παροχές της υγείας. Είναι παράλληλα ένας προϋπολογισμός νοικοκυρεμένος, ο οποίος προϋπολογισμός, παρά τις δυσκολίες και τη βαθιά διεθνή οικονομική κρίση, προνοεί ότι θα έχουμε δημοσιονομικό πλεόνασμα της τάξης του 0,4%. Εμείς λέμε, ως ΑΚΕΛ, ότι δε χάθηκε ο κόσμος, αν δεν έχουμε πλεόνασμα. Εμείς λέμε ότι και στα ίσα μας να είμαστε, ακόμα και να έχουμε ένα μικρό έλλειμμα, και πάλι δε χάθηκε ο κόσμος! Αν το απαιτήσει η οικονομία, πρέπει να είμαστε ευέλικτοι, δεν πρέπει να είμαστε αριθμομανείς, ούτε αριθμοκεντρικοί, αλλά στόχος μας είναι να αντλούμε από εκείνα τα αποθέματα που δημιούργησε η κοινωνία ολόκληρη. Δηλαδή αυτό τον πλούτο τον οποίο έχουμε πίσω να μπορούμε να τον εκμεταλλευτούμε.

Την ίδια στιγμή, πέρα από τη θετική εικόνα που παρουσιάζουν τα δημόσια οικονομικά και ιδιαίτερα το δημοσιονομικό ισοζύγιο, πρέπει να πω και οφείλω να πω ότι ευτυχήσαμε να παραλάβουμε ένα συνεχώς μειούμενο δημόσιο χρέος και αυτή την πολιτική τη συνεχίζουμε. Συνεχίζουμε την πολιτική της μείωσης, με στόχο να πάμε, αν καταφέρουμε, και κάτω από το 40%. Είναι μια μεγάλη επένδυση, η οποία επένδυση ουσιαστικά καθορίζει τις οικονομικές βάσεις για το μέλλον και την ανάπτυξη αυτού του λαού. Ένα απόθεμα της τάξης των δύο, δυόμισι, τριών δισεκατομμυρίων ευρώ είναι πάντοτε χρήσιμο, για να μπορούμε στις δύσκολες ώρες να παίρνουμε ακριβώς τα μέτρα τα οποία λαμβάνει σήμερα η κυβέρνηση.

Σίγουρα δεν είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μαύρη η εικόνα που επιχειρήθηκε να παρουσιαστεί και όσον αφορά στην κυπριακή οικονομία. Πώς μπορεί η εικόνα να είναι μαύρη, πώς μπορεί η εικόνα να είναι τέτοια, την ώρα που ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας μπορεί να κυμανθεί -και εμείς δε θα επιμείνουμε στο 2% του Διοικητή ούτε στο 3% του υπουργού- να κυμανθεί μεταξύ του 2% και του 3%, που είναι ρυθμός ανάπτυξης υπερπολλαπλάσιος όλων των ρυθμών ανάπτυξης των χωρών μελών της Ευρωζώνης; Τέσσερις και πέντε φορές! Χώρες οι οποίες προσπαθούν να επιπλεύσουν, χώρες οι οποίες προσπαθούν να έχουν απλά θετικό πρόσημο και δε θα τα καταφέρουν! Και δεν επιχαίρουμε γι' αυτό ούτε γιατί οι φίλοι και σύμμαχοί μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν προβλήματα, γιατί, όταν έχουν εκείνοι προβλήματα, έχουμε και εμείς προβλήματα. Υπάρχει παγκοσμιοποίηση και μετακυλίνονται οι δυσκολίες και το ζούμε σήμερα. Δεν επιχαίρουμε! Την ίδια στιγμή όμως, ναι, αντί να χαιρόμαστε, γιατί έχουμε υγιείς βάσεις μιας μικρής αλλά ιδιαίτερα ευέλικτης οικονομίας, αντί να χαιρόμαστε, γιατί θα έχουμε ένα υψηλό ρυθμό ανάπτυξης, τρωγόμαστε κατά πόσο θα είναι 2%, 2,1% ή 2,3%! Θα μπορούσαμε ως ΑΚΕΛ να πούμε «εντάξει, θα είναι κάπου στο μέσο». Και αυτό είπαμε, αυτές ήταν οι εκτιμήσεις μας. Αλλά γιατί δηλαδή... Τι είναι εκείνο που μας εμποδίζει όλους μας, και τη δεξιά και την αριστερά και το κέντρο, να αγωνιστούμε από κοινού, να βάλουμε όλοι το χεράκι μας, να βοηθήσουμε, ούτως ώστε το 2% να γίνει 2,5%, το 2% να γίνει 3%; Και είναι στο χέρι μας να το πράξουμε, αντί -δε λέω να χαιρόμαστε, είναι βαρύς λόγος, δε θα το πω, αλλά, τέλος πάντων -αντί να αναδεικνύουμε συνεχώς αυτή την εικόνα προς τα έξω! Η ίδια καλή εικόνα ισχύει και για τα δημόσια οικονομικά. Να μην ξαναπάω πίσω.

Στον τομέα της απασχόλησης-ανεργίας έχουμε σαφώς -το έχει πει και ο Πάμπης ο Κυρίτσος- καλύτερη εικόνα από την εικόνα του 2005, του 2006, του 2007! Σαφώς βελτιωμένη η κατάσταση, όπως σαφώς βελτιωμένη είναι η κατάσταση σε σχέση με τον πληθωρισμό, όπου, από το 4,8% στη διάρκεια του έτους, έχουμε πάει στο 3,1% και με πτωτική πορεία με την οποία, λόγω των διεθνών συγκυριών, της μείωσης τώρα της τιμής του πετρελαίου, της μείωσης στις τιμές των σιτηρών, αλλά και άλλων πρώτων υλών διεθνώς, φαίνεται να τελειώνουμε και οι προβλέψεις μιλούν για έναν πληθωρισμό της τάξης περίπου του 2,2% με 2,4% για ολόκληρο το 2009.

Αυτή η εικόνα από μόνη της πιστεύω ότι δε θα έπρεπε να τρομάζει το Δημοκρατικό Συναγερμό, δε θα έπρεπε να τρομάζει την αντιπολίτευση και δε θα έπρεπε σίγουρα να την οδηγεί στην άρνηση, αν θέλετε, ή και στο μηδενισμό. Και για να αποδείξω του λόγου το αληθές στο φίλιτο συνάδελφο και αγαπητό φίλο, το Λευτέρη το Χριστοφόρου, ο οποίος στη χθεσινή του ομιλία έκανε κάποιες αναφορές, οι οποίες -πραγματικά, δεν ξέρω- δημιουργούν μια εικόνα η οποία δεν είναι η πιο καλή, κατέγραψα τέσσερις φορές τη φράση «τίποτα δεν έγινε», κατέγραψα τρεις φορές το «κανένα μέτρο δε λήφθηκε», έξι φορές τη φράση «ουδεμία ενέργεια», τέσσερις φορές το «ελλείπει παντελώς» και δύο φορές το «παντελής απουσία». Αυτό από μόνο του, σε σύγκριση με τα δεκαεννέα συνολικά μέτρα κοινωνικής ανάπτυξης τα οποία μέχρι σήμερα πήρε η κυβέρνηση Χριστόφια, πραγματικά δημιουργεί και μια εικόνα που είναι να διερωτάται κάποιος!

Νομίζω ότι -και αυτό μας αφορά όλους και θα το αναφέρω κλείνοντας- το έχω πει και σε άλλη ομιλία μου. Φίλες και φίλοι, αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητέ Πρόεδρε, σε περιόδους κρίσεων οικονομικών, παγκόσμιων οικονομικών κρίσεων, κρίσεων που πιθανόν να μας αγγίξουν και μας αγγίζουν, πιστεύω ότι εκείνο το οποίο είναι το ζητούμενο ή πρέπει να είναι το ζητούμενο είναι η συναίνεση, η ομοψυχία, είναι, αν θέλετε, η από κοινού δράση σε μια προσπάθεια να μπορέσουμε να την αντιμετωπίσουμε. Η κρίση μας αφορά όλους! Όλο τον κόσμο! Η κρίση δεν ξεχωρίζει αριστερούς και δεξιούς! Και πιστεύω ότι ήρθε η ώρα, τουλάχιστο σε αυτά τα μεγάλα εθνικά ζητήματα, να μπορέσουμε να στηρίξουμε από κοινού την οικονομία μας.

Γι' αυτό εκφράζω πραγματικά τη λύπη μου για τη στάση που τηρεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός όσον αφορά στην αντιμετώπιση του πρώτου προϋπολογισμού της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια, παρ' όλο που θεωρώ ότι είναι απόλυτο και δημοκρατικότατο δικαίωμα της αντιπολίτευσης και είναι σύνηθες να γίνεται σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν έπρεπε να έχουμε παράπονο εμείς τους ΑΚΕΛ γιατί δε μας ψηφίζουν τον προϋπολογισμό, γιατί συνηθίζεται, αν θέλετε, αποτελεί αξίωμα σε άλλες χώρες. Αυτό το δέχομαι. Την ίδια στιγμή όμως, σε μας υπάρχουν ιδιαίτερες και ιδιόμορφες συνθήκες, πέραν του ότι μιλούμε για τον πρώτο προϋπολογισμό της κυβέρνησης Χριστόφια, μεσούσης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που μας αφορά όλους. Θεωρώ ότι οι φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού καταψηφίζοντας αυτό τον προϋπολογισμό αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή ουσιαστικά καταψηφίζουν τη συλλογική ανάληψη της ευθύνης, για να βγούμε από την κρίση. Καταψηφίζουν τις κοινωνικές παροχές προς τα ευάλωτα στρώματα του πληθυσμού, για να αντέξουν την κρίση. Καταψηφίζουν τα κονδύλια για την ανάπτυξη, για να βγούμε από την κρίση. Καταψηφίζουν σημαντικά έργα που μας θωρακίζουν απέναντι στην κρίση και, δυστυχώς, θα μείνει στην ιστορία αυτή η ενέργεια ως καταψήφιση του προϋπολογισμού λόγω προέλευσης!

Κύριε Πρόεδρε, τελείωσα ακριβώς στην ώρα μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ευχαριστώ το συνάδελφο Ευαγόρου. Τα υπόλοιπα θα τα καλύψει ο Άντρος Κυπριανού.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Ρίκκος Ερωτοκρίτου από μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή από αυτό το βήμα κάποιος από τους προηγούμενους συναδέλφους έκαναν αναφορά στον Τάσσο Παπαδόπουλο, θέλω και εγώ να κάνω μια μικρή αναφορά, επιγραμματικά και λιτά.

Εγώ θέλω να ευχηθώ στον Τάσσο Παπαδόπουλο καλό ταξίδι κατά τη διάρκεια της τελευταίας πορείας, που, αναπόδραστα, θα ακολουθήσουμε όλοι, ευχαριστώντας τον για κάποια πράγματα: για τη φιλία του, για τη γενναιότητά του, για το ότι στάθηκε με το ανάστημα που όλοι γνωρίζουμε και έσωσε την Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά και για ένα ακόμα πράγμα, για το ότι ήταν ο μοναδικός πολιτικός, ο μοναδικός Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας που το 2004 ένωσε τον κυπριακό λαό από τα αριστερά μέχρι τα δεξιά, συμπεριλαμβανομένων και των αναρχικών και των αντιεξουσιαστών, γύρω από την επιλογή του για τη διάσωση της Κυπριακής Δημοκρατίας! Δε θα ξεχάσω ποτέ -και μαζί μου, πιστεύω, πολλές χιλιάδες πολιτών- τα συνθήματα που κοσμούσαν τους τοίχους στα διάφορα οικοδομήματα των πόλεων και των χωριών, που συνοδεύονταν από το "Α" των αναρχικών: «Γεια σου, ρε Τάσσο! Είσαι μάγκας! Είμαστε μαζί σου!». Γι' αυτή τη μαγκιά σου, Πρόεδρε, καλό σου ταξίδι και θα σε θυμόμαστε πάντα!

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Άκουσα μέσα σ' αυτή την αίθουσα πάρα πολλά, όλες τις ώρες που προηγήθηκαν, για τη συζήτηση των προϋπολογισμών. Παραδείγματος χάριν, από την πλευρά της εξ αριστερών πτέρυγας ότι εμείς, του Ευρωπαϊκού Κόμματος, καταψηφίζουμε τους σημερινούς προϋπολογισμούς, γιατί απλούστατα το μόνο που μας ενδιαφέρει είναι το Κυπριακό, και βγάζουμε περίπου τα απωθημένα μας καταψηφίζοντας τον προϋπολογισμό, γιατί, αν συγκρίνουμε το σημερινό με τον περσινό προϋπολογισμό, ήταν απολύτως ο ίδιος, άρα δεν έχουμε λόγο να καταψηφίζουμε το σημερινό προϋπολογισμό. Μα, αν είναι έτσι, τότε έχουμε απόλυτο δίκαιο να καταψηφίζουμε το σημερινό προϋπολογισμό, γιατί ο περσινός προϋπολογισμός δεν ήταν προϋπολογισμός αντιμετώπισης της κρίσης! Πέρσι δεν υπήρχε κρίση! Ενώ, φέτος υπάρχει! Κι αν ο περσινός προϋπολογισμός ήταν -και είναι- ο ίδιος με το σημερινό, τότε σημαίνει ότι στο σημερινό προϋπολογισμό καμιά πρόνοια δε λάβατε, όπως θα ακούσετε στη συνέχεια, για να αντιμετωπίσετε την κρίση! Άρα, όταν μιλάμε σ' αυτή την αίθουσα, απ' αυτό το βήμα, ας θυμόμαστε λίγο τη συνειρμική συνέχεια των τοποθετήσεων!

Ακόμα κάτι. Άκουσα το παράπονο από την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστερά «δε μας είπατε ούτε ένα γλυκό λόγο από την πλευρά της αντιπολίτευσης», υπονοώντας βέβαια συλλήβδην όλη την αντιπολίτευση, και του Δημοκρατικού Συναγερμού, στο βαθμό που κάνει αντιπολίτευση, και του Ευρωπαϊκού Κόμματος.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστεειούμενος)

Είπαμε πως εννά γλιτώσουμε!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εγώ έχω να σας πω ένα γλυκό λόγο! Ο κ. Χρυσοστομίδης απέδειξε ήθος πολιτικού άντρα -πρωτοφανέρωτο στην Κυπριακή Δημοκρατία- υποβάλλοντας την παραίτησή του στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας! Οφείλω όμως να παρατηρήσω το εξής: Ο Κύπρος Χρυσοστομίδης, ενώ ήταν υπουργός της κυβέρνησης Χριστόφια, υπέβαλε παραίτηση, ενώ δεν ήταν ακελικός! Ο κ. Θράσου, που ήταν Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων της κυβέρνησης του Τάσσου Παπαδόπουλου, όταν έπεσε το αεροπλάνο της "Ηλιος", ενώ ήταν ακελικός, δεν υπέβαλε παραίτηση! Άρα, τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Ότι το ΑΚΕΛ δεν αλλάζει με τίποτε, όταν όλα γύρω του αλλάζουν; Τουλάχιστο στο θέμα αυτό; Δεν ξέρω! Τα συμπεράσματα τα αφήνω στους πολίτες που μας παρακολουθούν. Γιατί είναι καλά να οικειοποιούμεθα τις ενέργειες κάποιων, αλλά νοουμένου ότι έχουμε την έξωθεν καλή μαρτυρία συλλογικά ως κόμμα!

Ακόμα, άκουσα τον κ. Κατσουρίδη να επιτίθεται ενάντια στο κόμμα μας, δηλαδή στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κόμματος, μιλώντας για "άνοη" ή "άμυαλη" θέση. Και βεβαίως, θα μπορούσε κάποιος, με βάση τα κοινοβουλευτικά θέσμια, να σκεφτεί πως δεν είπε ότι ο συγκεκριμένος που εξέφρασε τη θέση είναι άμυαλος ή άνοος. Είναι η θέση. Ναι, αλλά τη θέση την εκφράζουν οι ομιλητές, οι άνθρωποι! Άρα, είναι άνοος και άμυαλος αυτός που μίλησε!

Αλλά, η πραγματικότητα, για να μείνουμε στην πολιτική ουσία αυτού που εξώθησε τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ να κάνει αυτή την τοποθέτηση, ήταν ότι έγινε αναφορά από μας για το συνεταιρισμό δύο ισότιμων κρατών, που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας συμφώνησε. Εμείς νομίζουμε πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το κάνει -και το έκαμε- ανεξάρτητα από τις διακηρύξεις ότι τάχατες αυτό που κάνει είναι η υλοποίηση της 8^{ης} Ιουλίου. Και αυτό γιατί; Γιατί απλούστατα, ανατρέχοντας στο κείμενο της 8^{ης} Ιουλίου κάποιος θα πρέπει να θυμηθεί ότι η εργασία των δικοινοτικών ομάδων εργασίας, που αποτελούντο από τους εμπειρογνώμονες, θα οριστικοποιείτο από τους ηγέτες! Και λέγοντας ότι θα οριστικοποιείτο από τους ηγέτες δεν εννοούμε βέβαια τον καθορισμό της ατζέντας που θα συζητούσαν, γιατί οριστικοποίηση θα γινόταν στο τέλος, όχι στην αρχή! Αν γινόταν στην αρχή, ποιος ο λόγος να υπήρχαν οι ομάδες εργασίας; Άρα, μέσα από την οριστικοποίηση θα ανιχνευόταν και θα διασαφηνιζόταν και οποιαδήποτε συναντίληψη μεταξύ των δύο πλευρών!

Εμείς θεωρούμε ότι δεν υπήρξε αυτή η συναντίληψη! Εμείς θεωρούμε, ανατρέχοντας στο χρονικό των συναντήσεων, ότι στην πρώτη συνάντηση, την 21^η του Μάρτη, ενώ οι Ομάδες Εργασίας και οι Τεχνικές Επιτροπές έπρεπε να είχαν συζητήσει το Κυπριακό μέσα σε τρεις μήνες και να είχαν παρουσιάσει έργο, ώστε να μπορούν να οδηγηθούν σε απευθείας διαπραγμάτευση οι δύο πλευρές, αυτό δε έγινε. Στη δεύτερη συνάντηση, στις 23 Μαΐου, που οδήγησε σε ένα κοινό ανακοινωθέν, το μόνο το οποίο συναγόταν ήταν ότι η δική μας πλευρά είχε επίσημα αποδεχθεί τη λύση που εδράζεται σε συνεταιρισμό, με δύο συνιστώντα κράτη ίσου καθεστώτος. Στην τρίτη συνάντηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, την 1^η Ιουλίου, μαζί με τον κ. Ταλάτ ουσιαστικά απεκαλύφθη πλήρης διάσταση απόψεων μεταξύ των δύο πλευρών, αφού σε τίποτα δε συμφωνούσαν, επιβεβαιώνοντας ο κ. Ταλάτ την ανυποχώρητη στάση της πλευράς του. Η τέταρτη συνάντηση του κ. Χριστόφια με τον κ. Ταλάτ, στις 25 Ιουλίου, παρά ταύτα, οδήγησε στην απόφαση για έναρξη απευθείας συνομιλιών στις 3 του Σεπτεμβρίου, ενώ ήταν διαπιστωμένη η έλλειψη προόδου.

Άρα, αν το σημερινό αδιέξοδο οφείλεται στην τουρκική αδιαλλαξία -και ουδείς το αμφισβητεί- οφείλεται εξίσου και σε δικούς μας λανθασμένους χειρισμούς

αναφορικά με το αποτέλεσμα που θα εισπράξουμε από αυτό το αδιέξοδο. Γιατί; Γιατί υπερεκτιμήσαμε τις δικές μας δυνάμεις ή, καλύτερα, γιατί οφείλαμε να συμμορφωθούμε προς τις επανειλημμένες ρητορικές διαπιστώσεις ότι έχουμε εκλέξει “Πρόεδρο λύσης” και ότι, αντί πάσης θυσίας, θα έπρεπε να μπούμε σε μια λογική συνομιλιών, ενώ το ισοζύγιο των προοπτικών, αλλά και των δεδομένων τη στιγμή εκείνη ήταν καταφανώς εναντίον μας.

Εμείς θεωρούμε ότι οι χειρισμοί οι οποίοι έγιναν θα οδηγήσουν τα πράγματα είτε σε ένα πρόωρο αδιέξοδο, με αναβάθμιση της διχοτόμησης, είτε σε αποδοχή χειρότερου σχεδίου, που θα εδράζεται στο Σχέδιο Ανάν, είτε σε ατέρμονες, άκαρπες συνομιλίες, χωρίς αποτέλεσμα, που απλώς και μόνο θα διευκολύνουν την πορεία της ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέλω όμως, στο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου, να κάνω κάποιες αναφορές και για την οικονομία. Ο Υπουργός των Οικονομικών μόλις χθες, προφανώς λόγω της συζήτησης στη Βουλή των Αντιπροσώπων η οποία θα αφορούσε κατά κύριο λόγο την οικονομία, επιχείρησε ένα διάβημα αναφορικά με το €1,4 δις του δανεισμού, τα οποία, κατά την άποψή του, θα μειώσουν τα χρεωστικά επιτόκια. Συγκεκριμένα, με απλά λόγια, για να καταλαβαίνουμε τι είναι αυτή η ιστορία του €1,4 δις, το €1,2 δις, είτε ο Υπουργός Οικονομικών, θα το εισπράξουν οι τράπεζες. Και θα το εισπράξουν μετά την κατάθεση των γραμματίων που θα εκδώσει η Κυπριακή Δημοκρατία προς την Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα από τις ιδιωτικές τράπεζες, για να εισπράξουν τα χρήματα αυτά, και αυξάνοντας με το διάβημα αυτό τη ρευστότητά τους περίπου θα ρίξουν τα χρεωστικά επιτόκια.

Βεβαίως, διαβάζοντας κάποιος προσεκτικά τις δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών διέγινωσεν ότι δεν υπάρχει καμία δέσμευση! Και βεβαίως, δεν υπάρχει νομοθεσία, παρά το ότι καλέσαμε πάρα πολλές φορές τον Υπουργό Οικονομικών να φέρει νομοσχέδιο! Δεν υπάρχει καμία δέσμευση -ούτε γραπτή- εκ μέρους των τραπεζών που θα δανειοδοτηθούν για το ότι θα ρίξουν τα χρεωστικά επιτόκια!

Και διερωτώμαι απλά: Όταν εγώ δανείζω κάποιον, λόγω της ανέχειας ή της δυσκολίας που έχει, του δίνω χρήματα δικά μου, δε με ενδιαφέρει πώς θα διαχειριστεί τα χρήματα αυτά και θα αρκεστώ σε διακηρύξεις και δεσμεύσεις ρητορικές και από τις εφημερίδες; Αλλά, πέραν του ότι δεν υπάρχει καμία δέσμευση -ούτε βεβαίως και νομοθέτημα- για να χαμηλώσουν τα επιτόκια, προσδοκούμε στο ότι με την αύξηση της ρευστότητας θα αναγκαστούν να μειώσουν τα επιτόκια! Μα, οι τράπεζες είναι ιδιωτικοί οργανισμοί και τους ιδιωτικούς οργανισμούς δεν τους ενδιαφέρει η υψηλή δημοσιονομική πολιτική, που ενδεχομένως είχε ο υπουργός και σίγουρα έχει κατά νου. Ακόμα, δεν υπάρχει καμία δέσμευση για το πού θα επενδύσουν τα χρήματα που θα πάρουν.

Είπε ο Υπουργός Οικονομικών το εξής: «Έχω τη δέσμευση ότι θα τα επενδύσουν σε έργα ανάπτυξης». Μα, εγώ θα θυμίσω τι έλεγε ο Υπουργός Οικονομικών στις 12 Νοεμβρίου για τις τράπεζες, που τις κατηγορούσε ότι λόγω των επιθετικών κινήσεων που έκαναν στο εξωτερικό δημιούργησαν την έλλειψη ρευστότητας! Αν λοιπόν αυτό που είπε στις 12 Νοεμβρίου είναι σωστό, γιατί δε φρόντισε ο Υπουργός Οικονομικών να δεσμεύσει τις ιδιωτικές τράπεζες, δίδοντάς τους τη δανειοδότηση, την οποία έχω εξηγήσει προηγουμένως, ότι τα χρήματα αυτά θα τα χρησιμοποιήσουν όντως για έργα ανάπτυξης και ότι δε θα οδηγηθούν και πάλι στο δανεισμό προς το σκοπό του καταναλωτισμού, ο οποίος εξέτρεψε το φαινόμενο της κρίσης;

Το κυριότερο όμως απ’ όλα είναι ότι οι τράπεζες με την επιθετική πολιτική που

τήρησαν στο εξωτερικό είχαν πλήξει τη ρευστότητά τους. Αν το ξανακάνουν με το να αρχίσουν να επενδύουν σε χαρτοφυλάκιο του εξωτερικού, σε τοξικά ή μη προϊόντα - δεν έχει σημασία, αφού δε θα υπάρχει καμία δέσμευση από αυτούς που τους δανειοδότησαν ότι δε θα το κάνουν- ποιος εγγυάται ότι δε θα ξαναγίνει αυτό το πράγμα; Ή μήπως ο Υπουργός Οικονομικών θα στέλνει λειτουργούς καθημερινά, για να ελέγχουν πώς ξοδεύουν τα χρήματα που πήραν οι ιδιωτικές τράπεζες;

Το κυριότερο όμως, μέσα σ' αυτή την πολιτική τη ρηξικέλευθη του τελευταίου εικοσιτετραώρου, είναι πώς ενθαρρύνονται οι καταθέτες να επιστρέψουν τα μετρητά που καθημερινά παίρνουν από τις τράπεζες και που, βεβαίως, με τον τρόπο αυτό πλήττουν τη ρευστότητα των τραπεζών! Γιατί ακριβώς, απαξιώνοντας πλήρως και μη έχοντας καμία πίστη στο τραπεζικό σύστημα και στην επικείμενη κρίση, που, διογκωμένη ολοένα και περισσότερο, θα επέρχεται, αυτό που κάνουν οι καθημερινοί καταθέτες είναι να παίρνουν τα χρήματα από τις τράπεζες και να τα αποθηκεύουν σπίτι τους, με αποτέλεσμα να πλήττουν τη ρευστότητα των τραπεζών! Πώς λοιπόν ο Υπουργός Οικονομικών εξωθεί αυτούς τους καταθέτες να φέρουν τα χρήματα μέσα; Εγώ δεν είδα καμία πολιτική! Ούτε είδα καμία ενθάρρυνση! Ούτε είδα συγκεκριμένα μέτρα στρατηγικής να ενθαρρύνονται! Αντίθετα, αν ο Υπουργός Οικονομικών περιοδεύσει σε ιδιωτικές τράπεζες, στα υποκαταστήματα των τραπεζών και του συνεργατισμού, θα δει καθημερινά καταθέτες όχι μόνο να μην καταθέτουν, αλλά να κάνουν αναλήψεις καθημερινά, οι οποίες δεν επιστρέφουν στη χρηματαγορά!

Κατά συνέπεια, αυτή την ιστορία με το ένα κόμμα δις της δανειοδότησης των τραπεζών, όπου οι τράπεζες, λόγω της απόκτησης της ρευστότητάς τους, θα μειώσουν τα χρεωστικά επιτόκια, κατά την άποψή μου, ενόσω δεν υπάρχει νομοθεσία, κατά την άποψή μας, ως Ευρωπαϊκού Κόμματος -και το είπαμε πάρα πολλές φορές- ενόσω δεν υπάρχει νομοθεσία η οποία να καθορίζει το όριο του χρεωστικού επιτοκίου σε συγκεκριμένο πλαφόν από τον Υπουργό Οικονομικών, καμία τράπεζα δε θα την ακολουθήσει! Αλλά, ξέρετε πόσο αποτελεσματική θα ήταν αυτή η νομοθεσία, αν την έφερνε ο Υπουργός Οικονομικών; Προσθέτοντας ότι οποιαδήποτε διατήρηση του χρεωστικού επιτοκίου στα υψηλά αυτά επίπεδα θα τη φορολογούσε σε ποσοστό 90%! Τότε θα λέγαμε ότι ο Υπουργός μας των Οικονομικών ενεργεί σωστά, υπέρ των φτωχών, των καταπιεσμένων και αυτών που οδηγήθηκαν στην απόγωση λόγω της οικονομικής κρίσης! Όχι να εισπράττει δεσμεύσεις των τραπεζών - θεωρητικές- ότι θα μειώσουν τα χρεωστικά επιτόκια!

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για μήνες τώρα, για πολλές εβδομάδες, δηλώνει ότι θα πρέπει να μειωθούν τα χρεωστικά επιτόκια. Εμείς τι κάναμε, για να τα μειώσουμε; Φροντίσαμε να δανειοδοτήσουμε τις τράπεζες, να εισπράξουμε μια προφορική δέσμευση ότι, λόγω της αύξησης της ρευστότητας, θα μειωθούν, δε ρωτήσαμε πού θα επενδύσουν τα χρήματα, το ένα κόμμα δις που θα πάρουν. Μπορούν κάλλιστα να το επενδύσουν όπου οι ίδιοι θέλουν ξανά. Αλλά, και το πιο σοβαρό απ' όλα, δεν υπάρχει καμία νομοθετική πρόβλεψη ότι πρέπει να χρεώνω χρεωστικά επιτόκια κατώτερα από το πλαφόν που ορίζει ο Υπουργός Οικονομικών με νόμο που θα ψηφίσει η Βουλή!

Εμείς θεωρούμε λοιπόν ότι η ενέργεια του Υπουργού Οικονομικών είναι μια ενέργεια εντυπωσιασμού απλώς, η οποία δε θα έχει οποιαδήποτε πρακτικά αποτελέσματα στο μέλλον. Θεωρούμε ακόμα ότι όλα αυτά τα ζητήματα θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με σύνεση, με σοβαρότητα και με σχεδιασμό και στρατηγική μακράς πνοής, κάτι που δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα.

Προτού τελειώσω και κατεβώ απ' αυτό το βήμα, θεωρώ υποχρέωσή μου να κάνω μια αναφορά στα όσα συνταράζουν την κυπριακή κοινωνία τις μέρες αυτές, σε

σχέση με τα ελλείμματα και τις ανεπάρκειες του σωφρονιστικού συστήματος, όπου το κράτος ρεζιλεύτηκε με τον πλέον εντυπωσιακό τρόπο, μαζί και οι θεσμοί του, αλλά και τα πρόσωπα που τον εκπροσωπούσαν! Θεωρούμε ότι το κράτος πρέπει να προχωρήσει σε απλές, σύντομες κινήσεις! Πέρα από το διορισμό ποινικών ανακριτών, για να βγάλουν ένα πόρισμα, να πούμε ότι το 'βγαλαν και να το χειροκροτήσουμε! Επειδή παραιτήθηκε ο υπουργός, δεν έχει κλείσει το ζήτημα!

Πρέπει το κράτος να προχωρήσει αμέσως σε διαχωρισμό των φυλακών σε υψηλού, μεσαίου και χαμηλού κινδύνου, με ανάλογες κτιριολογικές διευθετήσεις! Θα πρέπει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να διορίσει αύριο συμβουλευτικό σώμα, αποτελούμενο από δικαστές συνταξιούχους, από νομικούς έγκριτου κύρους, από κοινωνιολόγους, από ψυχολόγους, από ανθρώπους που μπορούν να τον βοηθήσουν, για να παρακολουθούν τις αλλαγές που θέλει η σωφρονιστική νομοθεσία!

Θα πρέπει να εφοδιαστεί ταχύτατα η Νομική Σχολή στο Πανεπιστήμιο Κύπρου -που άρχισε να λειτουργεί υποτυπωδώς- με ερευνητικά προγράμματα εγκληματολογικού χαρακτήρα, με στατιστικές μελέτες και έρευνες που θα δίνουν πρακτικά και εμπειρικά τροφή σ' αυτό το συμβούλιο που θα πλαισιώνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και που θα εισηγείται συγκεκριμένα μέτρα για τον εκσυγχρονισμό του σωφρονιστικού συστήματος! Έτσι γίνεται στο εξωτερικό, έτσι πρέπει να γίνεται και εδώ!

Θα πρέπει να ξαναδούμε τα εκπαιδευτικά προγράμματα της αστυνομικής σχολής και των δεσμοφυλάκων. Θα πρέπει να δούμε τα προσόντα εκείνων οι οποίοι καλούνται να στελεχώσουν και να προστατίσουν την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια του πολίτη!

Τέλος τέλος, πρέπει να δούμε και το θέμα της ΚΥΠ στα ζητήματα αυτά! Η ΚΥΠ -και εκκρεμεί θέμα στην επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως- αυτό που έκανε όλα αυτά τα χρόνια, με αποκορύφωμα τις τελευταίες μέρες, ήταν να εξαντλείται στο να φωτογραφίζει αξιωματούχους, μέλη, στελέχη, οπαδούς και ψηφοφόρους συγκεκριμένων κομμάτων! Πού ήταν η ΚΥΠ -η Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών- το βράδυ της απόδρασης του υπόδικου; Αντί να φωτογραφίζει λοιπόν τους πολιτικούς και να τους φακελώνει -ήταν θέμα ύψιστης δημόσιας και εθνικής ασφαλείας η απόδραση- έπρεπε να ήταν παρούσα η ΚΥΠ! Και η ΚΥΠ απουσίαζε πανηγυρικά!

Θέλουμε λοιπόν να πιστεύουμε πως όλα αυτά τα οποία δημιουργήθηκαν θα τα αντιμετωπίσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και δε θα καλυφθεί πίσω από την επικοινωνιακά αξιοποιήσιμη παραίτηση του Υπουργού Δικαιοσύνης! Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα δούμε μέτρα πέρα από τα πορίσματα! Και θέλουμε να πιστεύουμε ότι αυτό που έγινε έγινε για τελευταία φορά!

Εμείς, για όλους αυτούς τους λόγους, πλην των όσων θα δηλώσουμε κατά την ψήφιση των προϋπολογισμών, αρνούμαστε να συγκατατεθούμε σ' αυτή τη διακυβέρνηση! Αρνούμαστε να υποστηρίξουμε αυτούς τους προϋπολογισμούς, όταν οι μικροκαταθέτες αντιμετωπίζουν αυτά που αντιμετωπίζουν, όταν οι μικροεπιχειρηματίες έχουν αυτά τα προβλήματα κι όταν το κράτος απουσιάζει πανηγυρικά από το να τους υποστηρίξει και να εισηγηθεί στρατηγικές νομοθετικού και πολιτικού χαρακτήρα σε βάθος χρόνου! Γι' αυτό θα καταψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς και ελπίζουμε η κυβέρνηση να παίρνει το μήνυμα και να το καταλαβαίνει δεόντως!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Ρίκκο Ερωτοκρίτου.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε υπουργέ,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού δίνει την ευκαιρία στις πολιτικές δυνάμεις όχι μόνο να προχωρήσουν σε μια συνολική αποτίμηση των οικονομικών δεδομένων και σε αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, αλλά και να προχωρήσουν στην κατάθεση απόψεων και εισηγήσεων, για να εμπλουτίσουν την κυβερνητική πολιτική με στόχο την επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων για την κυπριακή οικονομία.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του προϋπολογισμού, τόσο ο πρόεδρος του κόμματος όσο και οι υπόλοιποι συνάδελφοι βουλευτές της ΕΔΕΚ έχουν καλύψει ολόκληρο το φάσμα της άσκησης κυβερνητικής πολιτικής. Από τη δική μου την πλευρά θα καλύψω κυρίως θέματα οικονομίας και τον τομέα της υγείας.

Η ΕΔΕΚ, με αίσθημα ευθύνης έναντι των Κυπρίων πολιτών, προσεγγίζει και τον προϋπολογισμό του 2009 με την πρέπουσα σοβαρότητα και με στόχο να συμβάλει στη διαμόρφωση κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής, η οποία να στηρίζει αποφασιστικά τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα του λαού, τα οποία είναι και τα πλέον ευάλωτα στις οικονομικές κρίσεις. Θα αποφύγει τις αχρείαστες αντιπαραθέσεις εντυπωσιασμού, που δεν προσφέρονται σε συζητήσεις που αφορούν θέματα της οικονομίας. Ναι στις αντιπαραθέσεις επί της ουσίας! Ναι στις αντιπαραθέσεις σε επίπεδο ιδεών και προτάσεων, αλλά όχι στις αντιπαραθέσεις εντυπωσιασμού!

Ο φετινός προϋπολογισμός χαρακτηρίζεται από τα εξής τρία νέα δεδομένα:

1. Είναι ο πρώτος που κατατίθεται από τη νέα κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια.
2. Είναι ο πρώτος που καταρτίζεται με την Κύπρο ενταγμένη στην Ευρωζώνη.
3. Η συζήτηση για την έγκρισή του πραγματοποιείται εν μέσω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, η οποία προκάλεσε σοβαρές επιπτώσεις ακόμα και σε ισχυρές ευρωπαϊκές οικονομίες και με έκδηλο τον κίνδυνο για έμμεσες και ενδεχομένως στο μέλλον και άμεσες επιπτώσεις επί της κυπριακής.

Για τα ζητήματα που έχουν σχέση με τα αίτια που οδήγησαν στην πρωτοφανή παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, τις επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία, καθώς και τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβεί η κυπριακή κυβέρνηση, για να μειώσει ή/και να αποτρέψει την επέκτασή τους, αναφέρθηκε εκτενώς στην ομιλία του ο πρόεδρος του κόμματος, καθώς και ο υποφαινόμενος κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος στο Κεφάλαιο Τέταρτο πριν από μερικές βδομάδες.

Κατά τη διάρκεια των τριήμερων συζητήσεων, έχω διαπιστώσει ότι όλοι οι ομιλητές, από όλους τους κομματικούς χώρους, τήρησαν αποστάσεις ασφαλείας από το κοινωνικοοικονομικό σύστημα που οδήγησε στην κρίση, καθώς και από τις πολιτικές αποφάσεις που συνέβαλαν στην εμφάνισή του. Πώς είναι δυνατόν όλοι να είναι δικαιωμένοι για τις θέσεις και τις προβλέψεις τους εύλογα θα μπορούσε να διερωτηθεί ο καθένας. Το αμερικανικό μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης δεν είχε στην

Κύπρο υποστηρικτές; Δεν υπήρχαν πολιτικοί και πολιτικά κόμματα που το υμνούσαν, που μας προέτρεπαν να το αντιγράψουμε; Ποιοι είναι οι λόγοι που τους οδηγούν τώρα σε αποστασιοποίηση; Η στάση αυτή αποτελεί, δυστυχώς, επιβεβαίωση της ρήσης «η επιτυχία έχει πολλούς νονούς, η αποτυχία όμως είναι ορφανή»!

Δεν αμφισβητούμε ότι όλα τα κοινωνικοοικονομικά συστήματα τα οποία έχουν εφαρμοσθεί μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο έχουν θετικά στοιχεία που χρήζουν μελέτης και ίσως και αξιοποίησης, ειδικά στα πλαίσια μιας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Όμως, σε ευρωπαϊκές χώρες, όπως είναι η Γερμανία, η Αυστρία, οι σκανδιναβικές χώρες, που τις έχουμε ως πρότυπα και πολλές φορές ως σημεία αναφοράς, ποια κόμματα έχουν οικοδομήσει το κοινωνικό τους κράτος; Ποια κόμματα έχουν επιτύχει την εντυπωσιακή οικονομική τους ανάπτυξη; Ποια κόμματα έχουν προασπίσει και εμπεδώσει τα δημοκρατικά και ανθρώπινα δικαιώματα των πολιτών τους; Η απάντηση είναι γνωστή σε όλους. Τα σοσιαλιστικά και τα σοσιαλδημοκρατικά! Ο χρόνος ουσιαστικά έχει δικαιώσει την ανθρωποκεντρική τους μορφή και επιβεβαίωσε τις πολιτικές τους επιλογές.

Η ΕΔΕΚ, μέρος αυτής της μεγάλης σοσιαλιστικής οικογένειας, νιώθει δικαιωμένη τόσο για την ιδεολογία της όσο και για τις θέσεις που με συνέπεια υποστήριξε και αφορούσαν την πατρίδα μας, όπως οι ακόλουθες:

- Για τη σταθερή και χωρίς αμφιταλαντεύσεις υποστήριξη της ένταξης στην Ευρωζώνη το συντομότερο δυνατό μετά την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και το πλεονέκτημα αυτής της επιλογής νομίζω ότι είναι οφθαλμοφανές τώρα με την οικονομική κρίση.
- Για τις προτάσεις που είχε υποβάλει με στόχο τη δημοσιονομική εξυγίανση και την επίτευξη της σύγκλισης στους Δείκτες του Μάαστριχτ. Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, που τυγχάνει να είναι για αρκετά χρόνια, γνωρίζει πόσες απ' αυτές τις προτάσεις η ΕΔΕΚ με εποικοδομητικό ρόλο κατέθεσε τα τελευταία πέντε χρόνια, για να συμβάλει ακριβώς σε αυτή την προσπάθεια.
- Για την εποικοδομητική στάση που επέδειξε έναντι όλων των κυβερνήσεων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών στις οποίες δε μετείχε.
- Για την προώθηση δράσεων και επιλογών οι οποίες σταδιακά υιοθετήθηκαν από το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων.

Τόσο πριν όσο και κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού επικρίθηκε η κυβέρνηση για το γεγονός ότι δεν αναθεώρησε τον προϋπολογισμό, μόλις ξέσπασε η κρίση. Εκτιμούμε, σε αντίθεση με την παραπάνω άποψη, ότι δεν υπήρχε κανένας λόγος, για να προχωρήσει στην αναθεώρηση του προϋπολογισμού. Αφενός, γιατί η κρίση δεν έχει ακόμα σταθεροποιηθεί. Τα δεδομένα μεταβάλλονται με γρήγορους ρυθμούς. Με βάση την παραπάνω πρόταση, ο προϋπολογισμός θα έπρεπε να αναθεωρείται κάθε μήνα, όπως είναι και οι αναθεωρημένες προβλέψεις τόσο στην Κύπρο αλλά πολύ περισσότερο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Άρα λοιπόν, ποιο προϋπολογισμό στο τέλος θα είχαμε σήμερα να ψηφίσουμε; Αφετέρου, δεν έχουν εκδηλωθεί οι τελικές παρενέργειες της επί της κυπριακής οικονομίας, οι οποίες είναι συνάρτηση της χρονικής διάρκειας της κρίσης, που ούτε και αυτή είναι δυνατόν να προβλεφθεί αυτή τη στιγμή.

Όμως, η κυβέρνηση -και θα πρέπει να το τονίσουμε αυτό- θα πρέπει να έχει έτοιμα σενάρια άμεσης υλοποίησης επικουρικών ενεργειών, ώστε να μπορεί, ανάλογα με το πώς θα προκύψουν οι εξελίξεις, να τα ενεργοποιήσει, με κύριο στόχο να

προστατεύσει την κυπριακή οικονομία από τις επιβλαβείς παρενέργειες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Βασικοί στόχοι των ενεργειών της, αλλά και των μέτρων που θα πρέπει να υιοθετήσει πρέπει να είναι:

1. η διατήρηση υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης, ώστε να μπορεί το κράτος να υλοποιήσει το κοινωνικό του πρόγραμμα προς όφελος κυρίως των χαμηλομεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων,
2. η διατήρηση της αναγκαίας κοινωνικής συνοχής και
3. η αποφυγή αύξησης της ανεργίας, κυρίως στους νέους.

Χαιρετίζουμε τα μέτρα τα οποία έχει πρόσφατα εξαγγείλει η κυβέρνηση. Κινούνται προς την ορθή κατεύθυνση. Θα μπορούσαν να είναι και περισσότερα και πλέον γενναιόδωρα. Πιστεύουμε ότι, για να στηριχθούν αυτά τα έργα και κυρίως τα αναπτυξιακά, θα πρέπει να υπάρχει και η ανάλογη χρηματοδότηση. Γι' αυτό από την πλευρά της ΕΔΕΚ επαναφέρουμε τρεις συγκεκριμένες προτάσεις για μελέτη και ζητούμε ακριβώς από την ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών να τις μελετήσει με τη δέουσα σοβαρότητα. Οι προτάσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

1. Απογραφειοκρατικοποιημένη διαδικασία έκδοσης τίτλων ιδιοκτησίας από το Κτηματολόγιο.
2. Ρύθμιση των πολεοδομικών μικροπαραβάσεων.
3. Μια δεύτερη φάση φορολογικής αμνηστίας. Τονίζουμε ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν πέραν των €6 δις αδρανή κεφάλαια στην Κύπρο. Μια φορολογική αμνηστία δεύτερης και τελευταίας φάσης, με την εμπειρία την οποία έχουμε αποκτήσει, δεν είναι ότι θα προσδώσει στο κυπριακό κράτος, στην κυβέρνηση, άμεσα ένα ποσό €200 εκατομ., αλλά θα επανεντάξει στην παραγωγική διαδικασία ποσό πέραν των €4 δις, που είναι άμεσα και αναγκαία αυτή τη στιγμή.

Το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα, παρά το γεγονός ότι είναι υγιές και αξιόπιστο, επιβάλλεται για σκοπούς επιβεβαίωσης της αξιοπιστίας του να προβεί στα ακόλουθα:

1. Να ξεκαθαρίσει άμεσα και με σαφήνεια εάν αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας. Εγώ μέχρι στιγμής δεν έχω ακούσει επίσημα από το χρηματοπιστωτικό σύστημα ότι αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας.
2. Να ξεκαθαρίσει άμεσα και με σαφήνεια τον πραγματικό λόγο αύξησης των επιτοκίων δανεισμού.
3. Να ενημερώσει τη Βουλή για το ποσό των χρημάτων που η κάθε τράπεζα μετέφερε στο εξωτερικό τον τελευταίο χρόνο, είτε για επενδυτικούς είτε για δανειστικούς σκοπούς.

Οι τράπεζες μπορεί να είναι κερδοσκοπικοί οργανισμοί, όμως οφείλουν να επιδείξουν και την ανάλογη κοινωνική ευαισθησία, ειδικά σε περιόδους κρίσης, όπως είναι η σημερινή.

Παρά το γεγονός ότι η μεταφορά κεφαλαίων είναι ελεύθερη, εντούτοις, μέσα στις σημερινές συνθήκες και για κάποιο χρονικό διάστημα, οι τράπεζες θα πρέπει να επιδείξουν πνεύμα αυτοσυγκράτησης και να περιορίσουν σημαντικά τη μεταφορά κεφαλαίων στο εξωτερικό, ειδικά σε αγορές οι οποίες είναι επισφαλείς! Τα χρήματα

του Κυπρίου καταθέτη πρέπει να αξιοποιηθούν, για να χρηματοδοτηθούν αναπτυξιακά και επενδυτικά προγράμματα στην Κύπρο, για να βοηθήσουν στη διατήρηση υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης και ελέγχου της ανεργίας.

Δεν είναι δυνατό να επικαλούνται αυξημένο οικονομικό κόστος, για να επιβαρύνουν τον Κύπριο καταναλωτή και κυρίως μικρομεσαίες επιχειρήσεις με δανειστικά επιτόκια που υπερβαίνουν το 11,5% ή με ποσοστό στις πιστωτικές κάρτες που φθάνει το 17%, και την ίδια στιγμή να ανακοινώνουν νέο ρεκόρ κερδών! Πρέπει να προχωρήσουν άμεσα σε μείωση των δανειστικών επιτοκίων και σε δραστική μείωση των επιβαρύνσεων στις πιστωτικές κάρτες, έστω και αν αυτό θα σημαίνει μείωση του ποσοστού κέρδους τους.

Και θα πρέπει ευθέως να ξεκαθαρίσω ότι δεν υιοθετώ τις προτάσεις συναδέλφων ότι σήμερα μπορεί είτε η Κεντρική Τράπεζα είτε η κυβέρνηση να καθορίσει ανώτατο δανειστικό επιτόκιο στις τράπεζες. Βρισκόμαστε στα πλαίσια της Ευρωζώνης, βρισκόμαστε στα πλαίσια μιας ελεύθερης αγοράς, όπου αυτό δεν μπορεί να γίνει. Ενδεχομένως να υπάρχουν άλλοι τρόποι άσκησης πίεσης πάνω στα τραπεζικά συστήματα. Αλλά, το παράξενο και το παράδοξο είναι ότι, ενώ στον ευρωπαϊκό χώρο υπάρχει μείωση των επιτοκίων, στην Κύπρο, για λόγους που πρέπει το τραπεζικό σύστημα να ανακοινώσει, παρατηρείται αύξηση των τραπεζικών επιτοκίων!

Επίσης, θα πρέπει να προχωρήσει σε νέα ρύθμιση των τρόπων αποπληρωμής των δανείων που παραχωρήθηκαν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή σε πολίτες με χαμηλό εισόδημα. Και τέλος, να προχωρήσει το τραπεζικό σύστημα σε παραχώρηση δανείων κατά προτεραιότητα με στόχο τη στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων και να αποσύγει την παραχώρηση επισφαλών ή καταναλωτικών δανείων.

Η ΕΔΕΚ δεν είναι το κόμμα που ανάλογα με το πώς βολεύει τα βλέπει είτε άσπρα είτε μαύρα! Η δημοσιονομική εξυγίανση και η βελτίωση των οικονομικών δεικτών μάς ικανοποιεί αλλά όχι κατά τρόπο απόλυτο. Και ο λόγος είναι ένας και απλός. Γιατί ο αυξημένος πλούτος που εισέρρευσε στην πατρίδα μας δεν έχει καταμετρηθεί ομοιόμορφα στα διάφορα στρώματα του πληθυσμού. Οι πολίτες δεν έχουν ευνοηθεί ομοιόμορφα από αυτόν. Γι' αυτό και ως σοσιαλιστές επιδιώκουμε την ανακατανομή αυτού του πλούτου προς όφελος των μικρών και μεσαίων εισοδημάτων.

Είναι προφανές ότι από αυτή την κυβέρνηση έχουμε αυξημένες προσδοκίες - και θα βοηθήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση- και αναμένουμε ότι θα ακολουθήσει οικονομική και κοινωνική πολιτική που να ικανοποιεί αυτές τις προσδοκίες.

Από την πλευρά της η ΕΔΕΚ θα συνεχίσει με θετικές παρεμβάσεις και εποικοδομητικές προτάσεις να συμβάλλει στη δημιουργία κλίματος συναντίληψης που θα αφορά κύρια τρεις τομείς δράσης.

Ο πρώτος τομέας είναι η διατήρηση δημοσιονομικής σταθερότητας. Το πλεόνασμα που παρατηρήθηκε τα τελευταία δύο χρόνια στο δημοσιονομικό ισοζύγιο και η δραστική μείωση του δημόσιου χρέους σε καμιά περίπτωση δε θα πρέπει να οδηγήσουν σε εφησυχασμό. Για τη διατήρησή του θα πρέπει άμεσα και αποφασιστικά η κυβέρνηση να προχωρήσει σε μέτρα ποιοτικά και μόνιμου χαρακτήρα, όπως είναι τα ακόλουθα:

- Ο περιορισμός των λειτουργικών δαπανών.
- Η αύξηση της παραγωγικότητας της δημόσιας υπηρεσίας, ώστε να φθάσει το μέσο όρο των υπόλοιπων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Η απομάκρυνση του κράτους από ζημιογόνες επιχειρήσεις με ταυτόχρονη ενίσχυση του εποπτικού του ρόλου.
- Η ρύθμιση του κρατικού μισθολογίου και ο τερματισμός της παραχώρησης ανεργιακού επιδόματος στους αφυπηρετούντες δημόσιους υπαλλήλους. Και πρέπει να χαιρετίσουμε ακριβώς την απόφαση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργείου Οικονομικών να προωθήσουν αυτή την πρόταση προς υλοποίηση.
- Η ενίσχυση της φοροεισπρακτικής ικανότητας του κράτους και η μείωση της φοροδιαφυγής μέσα από τη διαμόρφωση σωστής φορολογικής συνείδησης -και επιμένουμε σε αυτό- προς τους πολίτες και την παραχώρηση κινήτρων για την έγκαιρη εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων.
- Η φορολόγηση της υπεραξίας που δημιουργείται από την αλλαγή των πολεοδομικών ζωνών και των χαλαρώσεων που παραχωρεί η κυβέρνηση. Και τα χρήματα αυτά να τα χρησιμοποιήσει, για να στηρίξει προγράμματα στεγαστικής πολιτικής.
- Η φορολόγηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Εκκλησίας.

Ο δεύτερος τομέας είναι η αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης με τα ακόλουθα μέτρα:

1. Την επιτάχυνση της υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων, καθώς και της αύξησης του ποσοστού υλοποίησής τους. Προσδοκούμε και προσμένουμε ότι το 2009 το ποσοστό υλοποίησης θα ξεπεράσει το 90%, έτσι ώστε να υπάρχει μια σημαντική αύξηση σε σχέση με το 80% που παρατηρήθηκε το 2008.
2. Την προώθηση νέων αναπτυξιακών έργων σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, στη βάση των διαφόρων συστημάτων που έχουμε προτείνει, κυρίως για την κατασκευή σχολικών, αλλά και δημόσιων κτιρίων.
3. Την προσέλκυση ξένων επενδύσεων.
4. Τη δημιουργία νέων αλλά ποιοτικών θέσεων εργασίας.
5. Την ανάπτυξη νέων προγραμμάτων επανακαταρτισμού και επανένταξης στην παραγωγική διαδικασία των ανέργων και των γυναικών.

Ο τρίτος τομέας δράσης είναι η αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι η βελτίωση των δημόσιων οικονομικών πρέπει να συνοδεύεται και με αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος προς όφελος των μικρομεσαίων εισοδημάτων. Η συνέχιση της επιτυχούς πορείας της οικονομίας προϋποθέτει την ανάγκη ύπαρξης ισχυρής κοινωνικής συνοχής, η οποία εξασφαλίζεται μέσα στα πλαίσια της διαμόρφωσης πολιτικής για κοινωνική αλληλεγγύη, αλλά και κοινωνική συμμετοχή.

Η κοινωνική συνοχή, κατά τη δική μας αντίληψη, εξασφαλίζεται με δράσεις οι οποίες πρέπει να στρέφονται προς την κατεύθυνση της μείωσης της οικονομικής ανισότητας ανάμεσα στις χαμηλές και τις υψηλές εισοδηματικές τάξεις, κάτι που επιτυγχάνεται με την αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος.

Η κυβέρνηση οφείλει να προωθήσει σειρά μέτρων με στόχο την υλοποίηση αυτού του στόχου, όπως τα εξής:

- Την κατάργηση των καθολικών επιδομάτων και την αντικατάστασή τους με στοχευμένα επιδόματα νέου τύπου, ώστε να ενισχύονται αποτελεσματικά

εκείνες οι ομάδες του πληθυσμού που έχουν πραγματική ανάγκη. Έγιναν βήματα προς την ορθή κατεύθυνση, υπολείπονται όμως ακόμα αρκετά μέχρι να φθάσουμε σε ικανοποιητικό επίπεδο.

- Την κατάργηση των τελών μεταβίβασης και χαρτοσήμανσης στην πρώτη κατοικία για ειδικές ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι οι πολύτεκνοι, οι χαμηλόμισθοι, τα νεαρά ζευγάρια, οι κάτοικοι των ορεινών και των ημιορεινών περιοχών.
- Την ουσιαστικότερη οικονομική ενίσχυση για σκοπούς θέρμανσης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και των κατοίκων των ορεινών και των ημιορεινών κοινοτήτων, που θα πρέπει να συμπεριληφθούν σε αυτή την ομάδα.
- Την επεξεργασία συγκεκριμένου πακέτου στεγαστικής πολιτικής, πέρα από αυτά τα οποία ανακοίνωσε η κυβέρνηση και τα οποία χαιρετίζουμε, που θα αφορούν κυρίως τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, τα νεαρά ζευγάρια και όσους επιθυμούν να εγκαταλείψουν τις πόλεις και να εγκατασταθούν μόνιμα στην ύπαιθρο.
- Την ουσιαστική ενίσχυση του κοινωνικού μισθού, μέσα από τις πολιτικές που θα εφαρμοσθούν στους τομείς της υγείας, της παιδείας, των μεταφορών.
- Την εξασφάλιση συνθηκών εργασίας η οποία να στηρίζεται στην ευελιξία, στην ασφάλεια και στη συνεχή διά βίου κατάρτιση.
- Τη θεσμική ενίσχυση των κατώτατων και των κοινωνικών συντάξεων, ώστε στα πλαίσια συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος αυτές να υπερβούν το όριο της φτώχειας.
- Την αναθεώρηση του τρόπου παραχώρησης μισθολογικών και συνταξιοδοτικών αυξήσεων, καθώς και της ΑΤΑ, ώστε να ευνοούνται περισσότερο τα χαμηλά και τα μεσαία εισοδήματα.

Και με αυτή την ευκαιρία, να μου επιτρέψετε να κάνω κάποιες μικρές επισημάνσεις και κυρίως διορθώσεις και χαιρόμαι που είναι και η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εδώ.

Το πρώτο αφορά τη δέσμη μέτρων για τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θα πρέπει να πούμε ότι αυτή η προσπάθεια ξεκίνησε από τον προηγούμενο Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τον κ. Αντώνη Βασιλείου, και χαιρόμαστε, γιατί σε ένα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα η νέα Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ολοκλήρωσε αυτή την προσπάθεια και βρίσκεται μπροστά μας ένα σχέδιο που, ανεξάρτητα από τις επιφυλάξεις που μπορεί να έχουμε σε ορισμένα σημεία, κινείται προς την ορθή κατεύθυνση.

Το δεύτερο αφορά επίσης το εξηνταπεντάωρο. Πρέπει να υπενθυμίσω, για σκοπούς ιστορίας και καταγραφής, ότι ο πρώτος Κύπριος υπουργός που έδωσε αυτή τη μάχη ήταν και πάλι ο Αντώνης Βασιλείου. Χαιρόμαστε που αυτή τη μάχη τη συνέχισε με την ίδια ένταση και η νέα Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ταυτόχρονα να τονίσουμε ότι τη συγκεκριμένη τροποποίηση την υπέβαλε ο Ισπανός σοσιαλιστής βουλευτής Αλεσάντρο Σέρκας.

Όσον αφορά τα ζητήματα υγείας, η υγεία, όπως τονίσαμε πάρα πολλές φορές, αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της κοινωνικής πολιτικής κάθε κράτους. Όμως, θα πρέπει να επαναλάβω για ακόμα μια φορά την ευθύνη του κράτους να

προσφέρει τη δυνατότητα για ίσες ευκαιρίες στους πολίτες του να απολαμβάνουν υψηλής ποιότητας ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και κύρια σε αυτούς που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να την εξασφαλίσουν.

Η προσπάθεια λοιπόν θα πρέπει να στοχεύει στη διατήρηση ενός υψηλού επιπέδου υπηρεσιών υγείας, με σωστή διαχείριση των οικονομικών πόρων, και στη βελτίωση της οργάνωσης, ώστε να αντιμετωπισθούν με επάρκεια οι ανεπιθύμητες παρενέργειες στα φτωχά στρώματα του πληθυσμού, που θα προκύψουν από την αύξηση των δαπανών που επιβάλλουν η γήρανση του πληθυσμού, οι νέες πλέον δαπανηρές παραϊατρικές εξετάσεις, οι οποίες τίθενται καθημερινά στην υπηρεσία των γιατρών, αλλά και τα νέα ακριβότερα φαρμακευτικά σκευάσματα.

Η υλοποίηση του παραπάνω στόχου προϋποθέτει την εφαρμογή Γενικού Συστήματος Υγείας υψηλών προδιαγραφών και μεγάλων προσδοκιών. Η Κύπρος έχει τις δυνατότητες να το πετύχει. Διαθέτει υψηλού επιπέδου ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό. Διαθέτει πλούσιο κλινικό και εργαστηριακό εξοπλισμό. Διαθέτει δείκτες υγείας εφάμιλλους με αυτούς των μεγάλων ευρωπαϊκών χωρών. Στερείται όμως ορθολογιστικής οργάνωσης, συντονισμού και αξιοποίησης των δυνατοτήτων της και αυτό οφείλεται κύρια στη γραφειοκρατική αγκύλωση της λειτουργίας του Υπουργείου Υγείας.

Δυστυχώς, δεν έχει γίνει ακόμα κατορθωτή η εφαρμογή του ΓΕΣΥ, με αποτέλεσμα τα διαρθρωτικά προβλήματα στο χώρο της υγείας να οξύνονται και να διευρύνονται. Η δημόσια υγεία βρίσκεται εδώ και χρόνια στον αναπνευστήρα! Τα χρόνια προβλήματα που την ταλανίζουν την απαξιώνουν -δυστυχώς, κακώς- στη συνείδηση των πολιτών! Αυτά συνεπάγονται και μια μη παραγωγική αύξηση των δαπανών στον τομέα της υγείας.

Επτά και πλέον χρόνια από την ψήφιση του νόμου για το ΓΕΣΥ όχι μόνο δεν έχει αρχίσει η εφαρμογή του, αλλά αντίθετα φαίνεται ότι θα υπάρξει και νέα αναβολή!

Ακόμα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι κάποιες επιλογές οδηγούν σε στρέβλωση της εφαρμογής και στρέφονται προς την αντίθετη κατεύθυνση. Και συγκεκριμένα, η συσσώρευση μεγάλου αριθμού ασθενών στα κρατικά νοσηλευτήρια αυξάνει σημαντικά τις κρατικές δαπάνες, υποβαθμίζει την προσφερόμενη περίθαλψη, επιδεινώνει δραματικά τις συνθήκες εργασίας του ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού. Αυξάνει, τέλος, τις λίστες αναμονής.

Η συνεχιζόμενη ανάπτυξη Εξωτερικών Ιατρείων αστικού τύπου, πέρα από τη σπατάλη οικονομικών πόρων, αντιστρατεύεται τη βασική αρχή του ΓΕΣΥ που είναι η αξιοποίηση του ιδιωτικού τομέα για την προσφορά πρωτοβάθμιας περίθαλψης. Είναι αδιανόητο να ανεγείρονται Εξωτερικά Ιατρεία σε περιοχές απόστασης μικρότερης των πέντε λεπτών από νοσοκομεία και να στερείται τη δυνατότητα το κράτος να αναπτύξει υγειονομικά κέντρα στην ύπαιθρο, που είναι αναγκαία και απαραίτητα!

Η αδυναμία επίσης αξιοποίησης του ιδιωτικού τομέα...

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Έχετε ακόμα ένα λεπτό, κύριε Σιζόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

...και της ένταξής του σε ενιαίο πλαίσιο...

Έχω είκοσι τρία λεπτά συνολικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε ακόμα ένα λεπτό, για να συμπληρώσετε τα είκοσι τρία.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

Η ΕΔΕΚ λοιπόν με υπευθυνότητα τονίζει ότι η εφαρμογή του ΓΕΣΥ πρέπει να στηριχθεί στις παρακάτω αρχές:

- Ελεύθερη επιλογή γιατρού και νοσηλευτηρίου.
- Ελεύθερη πρόσβαση στους ειδικούς γιατρούς.
- Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του σχεδίου.
- Διοικητική, επιστημονική και οικονομική αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων.

Έχω ήδη καταθέσει στην επιτροπή Υγείας σχετική πρόταση, για να γίνει αναλυτική συζήτηση αυτού του ζητήματος, γιατί είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα που άπτεται της βιωσιμότητας του ΓΕΣΥ.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι όλες τις προτάσεις που οι βουλευτές της ΕΔΕΚ καταθέσαμε στη συζήτηση των προϋπολογισμών θα τις κοινοποιήσουμε στα αρμόδια υπουργεία και ελπίζουμε ότι θα τύχουν της αναγκαίας και προσεκτικής μελέτης και αξιοποίησης.

Τέλος, με αυτή την ευκαιρία θα ήθελα να ευχαριστήσω εκ μέρους της ΕΔΕΚ όλους όσους συνεργάστηκαν για την επεξεργασία και τον καταρτισμό του προϋπολογισμού, όσους συνέβαλαν στη συζήτηση αυτού του προϋπολογισμού.

Και τέλος, με ευκαιρία τις γιορτές, θα ήθελα να ευχηθώ σε όλους σας και στον κυπριακό λαό υγεία, υπομονή, αντοχή κυρίως και δύναμη για τον αγώνα που πρέπει να συνεχίσουμε και το 2009, με κύριο στόχο να ανατρέψουμε τα επεκτατικά, διχοτομικά σχέδια της Τουρκίας, να τερματίσουμε την κατοχή και να ανοίξουμε την προοπτική της απελευθέρωσης για όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας!

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Μαρίνο Σιζόπουλο.

Το βήμα τώρα έχει ο συνάδελφος Νίκος Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος όλες τις πολιτικές δυνάμεις ανεξαιρέτα για την εκδήλωση αισθημάτων συμπάθειας και συλλυπητηρίων για τον αείμνηστο Τάσσο Παπαδόπουλο. Πράγματι, φέτος η συζήτηση για τον προϋπολογισμό του 2009 γίνεται κάτω από το βαρύ πένθος

για τη μεγάλη απώλεια του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας, του Τάσσου Παπαδόπουλου, που αφήνει σίγουρα ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Ωστόσο, εμείς, του Δημοκρατικού Κόμματος, θεωρούμε πως παραμένει για όλους ένα χρέος ανεκπλήρωτο, η ελευθερία της Κύπρου και η δικαίωση του λαού μας. Γι' αυτό και δεσμευόμαστε πως αυτή η μεγάλη έγνοια, που κυριαρχούσε σε όλη τη ζωή του Τάσσου Παπαδόπουλου, θα είναι πάντα ο αμετάθετος στόχος. Ένας στόχος που πρέπει όλους να μας ενώνει!

Πάντα ο θάνατος και η απώλεια ενός μεγάλου πολιτικού άνδρα προσφέρεται κυρίως για περισυλλογή και για περίσκεψη. Ο χαμός γενικά, ο θάνατος, η θλίψη, η συνειδητοποίηση του πόσο σύντομο είναι το πέρασμα όλων από τη ζωή πρέπει να μας κάνουν πιο ήπιους, πιο ανεκτικούς, πιο ανθρωπίνους. Πόσο μάλιστα, όταν πρόκειται για την απώλεια ενός πρωταγωνιστή της σύγχρονης πολιτικής ιστορίας, ενός πολιτικού άνδρα του οποίου όλοι αναγνώρισαν τη μεγάλη προσφορά στην πατρίδα! Τότε πρώτιστο χρέος και καθήκον όλων είναι να συνειδητοποιήσουμε την ανάγκη για τη μεγαλύτερη δυνατή ενότητα. Όπως στο χαμό ενός αγαπημένου προσώπου η οικογένεια συνδέεται και ενώνεται περισσότερο, έτσι και για το λαό μας πρέπει να επιδιώξουμε τη μεγαλύτερη δυνατή ενότητα σε στιγμές τέτοιας απώλειας. Πολύ περισσότερο, όταν ο αγώνας της Κύπρου συνεχίζεται και η ημικατεχόμενη πατρίδα μάς χρειάζεται όλους, χωρίς κανέναν να περισσεύει. Για μένα θα ήταν η καταλληλότερη και η πιο αρμόζουσα τιμή στον Τάσσο, αν η απώλειά του μπορούσε να μας φέρει όλους πιο κοντά και να μας ενώσει, παρά να μας διχάζει. Και κάτι τελευταίο. Ας προσπαθήσουμε ένα καλό λόγο, λίγη κατανόηση, ανεκτικότητα και συμπόνια να επιδεικνύουμε περισσότερο, ενόσω ζει ένας άνθρωπος, παρά όταν επέλθει ο θάνατος. Ίσως δεν έχει τόση αξία, όταν το κάνουμε εκ των υστέρων!

Λυπούμαι, γιατί ξέφυγα από το κύριο θέμα που πρέπει να μιλήσω. Όμως, κάποτε θα πρέπει να λέγονται και αυτά που πολλές φορές κρατούμε ερμητικά μέσα μας. Πιστεύω πως η ειλικρινής εξωτερική εκτίμηση τέτοιων σκέψεων και απόψεων μπορεί να μας κάνει πιο ανεκτικούς στην κριτική που δεχόμαστε, αλλά και να μας οδηγεί πιο συχνά στην αυτοκριτική που πρέπει να υποβάλλουμε τους εαυτούς μας. Ίσως έτσι κάποτε θα μπορεί να μας πιστέψει ο λαός. Ίσως έτσι μπορούμε να κερδίσουμε μέρος από τη χαμένη αξιοπιστία μας και κυρίως στα μάτια της νέας γενιάς.

Ακριβώς από αυτό δράττομαι της ευκαιρίας να αναφερθώ στα θλιβερά γεγονότα που συνέβησαν στην Ελλάδα με την αφορμή τη δολοφονία ενός δεκαεξάχρονου εφήβου. Πίσω από τα συγκεκριμένα γεγονότα κρύβονται κοινωνικοοικονομικά αίτια που οδήγησαν σε αβάστακτα αδιέξοδα τους νέους -και όχι μόνο- και που πρέπει να προβληματίσουν πρωτίστως τους Ελλαδίτες. Αποτελούν όμως σημείο προβληματισμού και για εμάς εδώ στην Κύπρο, αφού η βία και η κρίση των αξιών είναι φαινόμενα παγκόσμια, τα οποία πλήττουν τον κοινωνικό ιστό. Η απαξίωση των νέων προς τους θεσμούς, την πολιτεία και τους πολιτικούς πρέπει να μας προβληματίσει. Οφείλουμε να προβούμε σε άμεσες ενέργειες, αλλά και μακροπρόθεσμους σχεδιασμούς, ώστε να δημιουργήσουμε συνθήκες εμπιστοσύνης και θετικής προσέγγισης στις ανάγκες της κοινωνίας και ειδικότερα των νέων μας.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Αποφάσισα πως δε χρειάζεται φέτος να αναφερθώ ιδιαίτερα και σε έκταση στην οικονομική πτυχή των προϋπολογισμών. Αυτό άλλωστε το έχουν ήδη πράξει ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος κ. Αγγελίδης, αλλά και οι άλλοι συνάδελφοι της κοινοβουλευτικής μας ομάδας. Όμως, δε θα μπορούσα να μην κάνω μια σύντομη και επιλεκτική αναφορά σε κάποια ζητήματα οικονομικής πολιτικής λόγω και της συγκυρίας της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, θέμα το οποίο και εγώ ανέπτυξα

πρόσφατα προτείνοντας και συγκεκριμένα μέτρα κατά τη συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Η κρίση που ξεκίνησε από την Αμερική έχει φανερώσει τις αδυναμίες του συστήματος, των θεσμών, αλλά και της αλόγιστης ελευθερίας στην οικονομία της αγοράς, που με την έλλειψη της πρέπουσας εποπτείας οδήγησε στην ασυδοσία. Το αλληλοεξαρτώμενο και παγκοσμιοποιημένο οικονομικό σύστημα κατέδειξε ότι δε διαθέτει ασφαλιστικές δικλίδες και δυστυχώς σε ορισμένες περιπτώσεις ούτε ανθρώπινες ευαισθησίες. Διαθέτει δομή που έχει την ιδιαίτερη ικανότητα να πολλαπλασιάζει μια κρίση, ανεξαρτήτως των λόγων, και να τη διαχέει αστραπιαία σε όλα του τα σημεία.

Εδώ θέλω και εγώ με έμφαση να τονίσω ότι η ένταξή μας στην ΟΝΕ αποτελεί ιστορικό επίτευγμα του λαού μας, που με τις δικές του θυσίες και τη δική του συμβολή έγινε κατορθωτό να ενταχθούμε στο σκληρό πυρήνα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βέβαια, κάτι τέτοιο κατέστη εφικτό, γιατί η κυβέρνηση του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου ακολουθούσε ορθολογική οικονομική πολιτική και κατόρθωσε να εξυγιάνει τα δημόσια οικονομικά. Και όλα αυτά χωρίς να επιβληθούν νέες φορολογίες. Αντίθετα, η τότε κυβέρνηση ενίσχυσε το κοινωνικό κράτος και αξιοποίησε τη θετική πορεία των δημόσιων οικονομικών προς όφελος των πολιτών. Προβαίνω σε αυτή την επισήμανση, γιατί θέλω να τονίσω εμφαντικά το γεγονός ότι όντας στην Ευρωζώνη η κυπριακή οικονομία θωρακίστηκε και δεν έχουμε βιώσει άμεσα τα συνεπακόλουθα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Για τους προϋπολογισμούς του κράτους θέλω να κάνω κάποιες γενικές παρατηρήσεις. Κοινές και διαχρονικές είναι οι διαπιστώσεις για πολλά έργα που καθυστερεί η υλοποίησή τους και μάλιστα για αναπτυξιακά έργα ύψιστης σημασίας. Οι λόγοι είναι πολλοί που δύνατο να προκαλούν τις καθυστερήσεις, αλλά και προβλεπτοί, ώστε να μη δικαιολογούμαστε. Και είναι χρέος της παρούσας κυβέρνησης, με τη συνδρομή όλων μας, να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την κατάσταση.

Θα αναφερθώ σε χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων έργων επιλέγοντας από τη δική μου επαρχία, τη Λάρνακα. Αναμένουμε ανάπτυξη και αναβάθμιση του λιμανιού και της μαρίνας από εικοσαετίας περίπου. Την ανέγερση της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου το ίδιο. Εδώ πρέπει όμως να εκφράσω την ευαρέσκειά μας για τη θετική απόφαση της κυβέρνησης. Δεν είναι αρκετή όμως η εξαγγελία του έργου, οποιουδήποτε έργου. Πρέπει όλα τα αρμόδια τμήματα να συνεργαστούν, κατά τρόπο ώστε το έργο αυτό να υλοποιηθεί άμεσα, γιατί είναι απελπιστικά επιτακτική η ανάγκη. Και εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, μιλάμε για τη ζωή και την υγεία των ανθρώπων! Για την κατασκευή του δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας πάλι αναμονή από δεκαπενταετίας. Τη μετακίνηση του διυλιστηρίου και των εγκαταστάσεων με κατασκευή του τερματικού σταθμού στο Βασιλικό ακόμη την αναμένουμε, παρά το γεγονός ότι αποτελεί υπόσχεση και πάρθηκε πολιτική απόφαση από τρεις διαδοχικές κυβερνήσεις. Υπάρχουν και άλλα έργα σημαντικά, όπως κυματοθραύστες κ.ά. Είμαι βέβαιος πως πολλοί συνάδελφοι και από άλλες επαρχίες θα έχουν πολλά παρόμοια παραδείγματα να παραθέσουν.

Είναι καιρός μέσα από τη δοκιμασία της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, αλλά και τις εμπειρίες και γνώσεις που συναποκομίζουμε διαχρονικά να απελευθερωθούμε από λάθη, αγκυλώσεις και προκαταλήψεις του παρελθόντος. Θα πρέπει επιτέλους - και το τονίζω- να ιεραρχήσουμε τις ανάγκες και τις προτεραιότητές μας για το καλό του συνόλου και όχι υποκύπτοντας σε πιέσεις τοπικών κοινωνιών και ομάδων. Μόνο με την ορθολογική αξιοποίηση και διάθεση των οικονομικών μας πόρων θα έχουμε το

καλύτερο αποτέλεσμα. Εδώ θέλω ακριβώς να σχολιάσω ως παράδειγμα πως μια επιτακτική ανάγκη που αφορά την υγεία και τη ζωή των πολιτών, που είναι το πολυτιμότερο αγαθό, είναι σαφώς υπέρτερη από πολλές άλλες, έστω δικαιολογημένες, ανάγκες, που μπορούν όμως να περιμένουν.

Θέλω να επισημάνω ακόμα ένα σημαντικό θέμα. Είναι -κατά την ταπεινή μου άποψη- απόλυτο και δογματικό να θεωρούμε ως πανάκεια την ιδιωτικοποίηση! Μήπως, αν στηρίζαμε την πιο έγκαιρη κατασκευή της μαρίνας Λάρνακας, που ήταν η μοναδική στην Κύπρο το 1993, δε θα ήταν για το συμφέρον ολόκληρης της οικονομίας; Αν προχωρούσε το κράτος στην επέκταση και αναβάθμισή της, όπως ο γνωστός Γάλλος μελετητής εισηγείτο; Βλέπετε τους Γάλλους τους θυμόμαστε επιλεκτικά! Αυτού του μελετητή, που πληρώσαμε £500.000, υιοθετήσαμε τη μελέτη του -η τότε κυβέρνηση- τελικά όμως δεν υιοθετήσαμε την απόφαση και την εισηγήσή του ότι έπρεπε άμεσα, επιτακτικά να προχωρήσει το κράτος στην κατασκευή, στην αναβάθμισή και την ανάπτυξή της! Κι όμως, η τότε κυβέρνηση έκρινε πως θα ήταν ευκολότερο να αναπτυχθεί από τον ιδιωτικό τομέα. Έκτοτε πέρασαν πολλά χρόνια χωρίς να υλοποιηθεί το έργο αυτό, χάνοντας μοναδική ευκαιρία να αναπτύξουμε το ναυτικό τουρισμό στην Κύπρο, προτού δημιουργηθούν μαρίνες στις γειτονικές μας χώρες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα για το πού μπορούν να οδηγήσουν δογματικές θέσεις και αντιλήψεις, ακόμα κι αν έχουν το μανδύα του σύγχρονου και του νεοφιλελεύθερου! Ακόμα και το κύριο αεροδρόμιο της Κύπρου, εκείνο της Λάρνακας, θα ήταν από πολλά χρόνια κατασκευασμένο από το κράτος, αν από την ίδια ιδεολογική παράταξη δεν επιδεικνυόταν μια έντονη αντίδραση, και ασφαλώς τα οφέλη θα ήταν πολλαπλά.

Ασφαλώς, και εμείς πιστεύουμε πως η μέθοδος της αυτοχρηματοδότησης, το γνωστό "BOT", σε ορισμένες περιπτώσεις είναι αναγκαία. Όμως, δεν πιστεύουμε ότι αυτό είναι πάντα απαραίτητο, και πολύ περισσότερο, όταν υποθηκεύει οικονομικά οφέλη του λαού, και οπωσδήποτε δεν είναι ποτέ τόσο οικονομικά ανώδυνο. Δυστυχώς, όταν δε γίνει σωστή πρόνοια για ασφαλιστικές δικλίδες, είναι δυνατό οι δυσμενείς συνέπειες για την οικονομία του τόπου να είναι πολλαπλές. Η ίδια η ζωή, ακόμα και πρόσφατα, έχει δείξει και στην Κύπρο και αλλού τέτοια παραδείγματα. Τέλος, εμείς, του Δημοκρατικού Κόμματος, πιστεύουμε πως μια πιο δίκαιη και ανθρώπινη κοινωνία είναι καθήκον και στόχος όλων μας λαμβάνοντας υπόψη πως ζούμε ακόμα σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, που ο λαός αναμένει με καρτερία την ώρα της δικαίωσης και της λύτρωσής του.

Είναι επιβεβλημένη η στοχευμένη στήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού περιλαμβανομένων ασφαλώς και των προσφύγων που σηκώνουν αγγύστα το μεγαλύτερο βάρος των συνεπειών της εισβολής και της κατοχής. Αυτό προσπαθήσαμε στη διακυβέρνηση της προηγούμενης πενταετίας και αυτό στηρίζουμε με την παρούσα διακυβέρνηση. Θέλω να πιστεύω πως και η αντιπολίτευση, παρά τις ιδεολογικές και άλλες προσεγγίσεις της, δεν είναι αντίθετη με ένα τέτοιο αναγκαίο στόχο.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τριάντα τέσσερα χρόνια είναι σίγουρα πολλά να περιμένουμε τη λύτρωση, τη σωστή λύση, τη δικαίωση ολόκληρου του λαού. Όμως, αν σκεφτούμε πως από την επιμονή, την υπομονή, την καρτερία, την αντοχή και τη δική μας αποφασιστικότητα εξαρτάται το μέλλον των επόμενων γενιών σε αυτό τον τόπο, οι θυσίες της δικής μας γενιάς μοιάζουν με ένα ασήμαντο τίποτα μπροστά στο βάρος της δικής μας ιστορικής ευθύνης να αγωνιστούμε, για να παραδώσουμε μια πατρίδα ελεύθερη, επανενωμένη και ακηδεμόνευτη στις επόμενες γενιές! Μια πατρίδα που θα μπορούν να τη

διαφεντεύουν όλοι οι νόμιμοι κάτοικοί της! Αυτός πρέπει να είναι ο κοινός στόχος για όλους. Γεννηθήκαμε όλοι σε μια πατρίδα με τρισχιλιετή ευρωπαϊκό πολιτισμό, που κατάφερε να επιβιώσει μέσα στους αιώνες από τόσους και τόσους πανίσχυρους κατακτητές. Πρέπει και εμείς να το συνειδητοποιήσουμε, να πιστέψουμε πως όλοι ενωμένοι μπορούμε να επιβιώσουμε και από το σημερινό κατακτητή, την Τουρκία. Στο κάτω κάτω οι σημερινές συνθήκες είναι σαφώς ευνοϊκότερες στο σημερινό ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον. Όμως, θα το επαναλάβω: Χρειάζεται σύνεση και όχι μισαλλοδοξία! Αλληλοκατανόηση και αλληλοσεβασμός και όχι μάταιη προσπάθεια για αυτοδικαίωση. Ας ξεκινήσουμε από αυτά που μας ενώνουν και όχι από αυτά που μας χωρίζουν. Εξάλλου, αυτά που μας ενώνουν είναι πιο πολλά και πιο σημαντικά!

Τέλος, πρέπει να σταματήσει να μας διχάζει μια ιστορική κορυφαία στιγμή, εκείνη του δημοψηφίσματος του 2004. Η ετυμηγορία του λαού ήταν σαφής και ας μην προσπαθούμε να την ερμηνεύσουμε ο καθένας όπως βολεύει. Χρειάζεται όλοι να επιδείξουμε σεβασμό στο λαό σε ό,τι και να ψήφισε, είτε “ναι” είτε “όχι”. Πολύ περισσότερο όμως χρειάζεται σεβασμός στην ετυμηγορία του λαού, που με μια ισχυρή πλειοψηφία εξέφρασε την κυρίαρχη του βούληση, που σε καμιά περίπτωση δεν ισοδυναμούσε με την απόρριψη μιας σωστής, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης!

Έχω ακούσει εκτός Βουλής επιχειρήματα όπως ότι η Ιρλανδία οδηγείται σε απόφαση για ένα δεύτερο δημοψήφισμα για τη Συνθήκη της Λισαβόνας, άρα και εμείς δεν πρέπει να αποκλείουμε να κάνουμε δεύτερες -προφανώς εννοούν “σοφότερες”- σκέψεις. Με όλο το σεβασμό σε αυτή την άποψη, αλλά μια τέτοια σύγκριση είναι ατυχής και άδικη για το λαό μας! Το δημοψήφισμα στην Κύπρο και η απόφαση των Ελληνοκυπρίων δεν ήταν για επιμέρους ζητήματα της καθημερινότητας αλλά για την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού σε αυτά τα χώματα. Ακόμα και για να μην υποθηκεύσουμε το μέλλον ολόκληρου του λαού στην κηδεμόνευση της Κύπρου από ξένους!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τελικά με το δικαίό σας μπορείτε να σκεφτείτε ότι ξέφυγα από το κύριο θέμα, τον προϋπολογισμό, ενώ πολιτικολόγησα ακόμα και για το θέμα του δημοψηφίσματος. Λυπούμαι, γιατί πραγματικά δεν ήταν αυτή η πρόθεσή μου! Θέλω να πω ακόμα πως πλείστες από τις υποδείξεις αφορούν και εμένα προσωπικά σε μια προσπάθεια δημόσιας αυτοκριτικής μου.

Τώρα, πολύ σύντομα, θα αναφερθώ στη σημερινή πορεία των απευθείας συνομιλιών. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η δική μας πλευρά απέδειξε την ειλικρίνεια των προθέσεων της για την εξεύρεση μιας σωστής και βιώσιμης λύσης μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου και με στόχο τη συμφωνημένη από τις δύο κοινότητες μορφή λύσης, τη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου. Δυστυχώς, αποδεικνύεται για μια ακόμα φορά πως ο όποιος πολιτικός ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας είναι δέσμιος της αμετάβλητης πολιτικής της Άγκυρας. Μακάρι, έστω και τώρα, ο κ. Ταλάτ να καταφέρει να απαλλαχθεί από τα δεσμά της Τουρκίας, για να ανοίξει ο δρόμος της επανένωσης και της απαλλαγής από την κατοχή!

Παρά τις όποιες επιφυλάξεις και εκτιμήσεις ακούγονται και από το δικό μας κόμμα, θα πρέπει η δική μας πλευρά να επιμένει στις προσπάθειές της μέσα από απευθείας διάλογο, νοουμένου όμως ότι θα πρέπει παράλληλα στο διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο η τακτική και η στρατηγική μας να υποβοηθά το σπάσιμο του αδιεξόδου με την κάμψη της τουρκικής αδιαλλαξίας. Αυτό ίσως μπορεί να επιτευχθεί, αν εμείς παραμείνουμε σταθεροί και διεκδικητικοί στις αρχές λύσης του Κυπριακού και

προειδοποιήσουμε τους Ευρωπαίους εταίρους μας ότι δεν έχουμε άλλα περιθώρια ανοχής για ανενόχλητη ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας.

Πρέπει το 2009 να γίνει αντιληπτό ότι δε θα συναινέσουμε να προχωρήσει η Τουρκία χωρίς επικύρωση του πρωτοκόλλου που θα αποτελεί ένα ξεκάθαρο βήμα αναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι μια καθαρά ευρωπαϊκή δέσμευση της Τουρκίας που μπορούν να κατανοήσουν ευκολότερα από οτιδήποτε άλλο οι Ευρωπαίοι εταίροι μας. Δεν είναι μόνο δική μου διαπίστωση από συχνές συναντήσεις με Ευρωπαίους συναδέλφους και άλλους αξιωματούχους. Είμαι βέβαιος ότι όλοι σας έχετε τέτοιες εμπειρίες. Ας μην υποτιμήσουμε τους λόγους που η Τουρκία πεισματικά αρνείται να το πράξει. Είναι φανερό πως αντιλαμβάνεται πως μια τέτοια ενέργειά της δε συνιστά μόνο αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και αποαναγνώριση του ψευδοκράτους, ενώ παράλληλα είναι δυνατό να ματαιώσει τους σχεδιασμούς της για λύση δύο κρατών, για παρθενογένεση και για συγκαλυμμένη συνομοσπονδία.

Πιστεύω πως είναι μια μοναδική και ανεπανάληπτη ευκαιρία να επιμείνουμε στην εκπλήρωση αυτής της δέσμευσης της Τουρκίας -και εννοώ και οποιαδήποτε άλλη δέσμευση πετύχαμε να συμπεριληφθεί στο διαπραγματευτικό πλαίσιο Τουρκίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης- διαφορετικά θα χαθεί μια ευκαιρία που ίσως θα μπορούσε να οδηγήσει σε κάμψη της τουρκικής αδιαλλαξίας και να ανοίξει το δρόμο για σύντομη λύση. Παράλληλα, δεν πρέπει να επαναπαυόμαστε στο ιδιαίτερα ευνοϊκό κλίμα που δημιουργήθηκε για την πλευρά μας. Αυτό δεν μπορεί να διαρκέσει επ' άπειρον και δεν έχει νόημα, αν δεν το αξιοποιήσουμε και αν δεν υποδείξουμε στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, στο διεθνή παράγοντα και κυρίως στους Ευρωπαίους εταίρους μας πως μόνο με αυτό το είδος πίεσης θα μπορεί να εξευρεθεί το ταχύτερο δυνατό λύση που θα βασίζεται στις αρχές και αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα περί Κύπρου ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Πιστεύω πως πάνω σε αυτή την τακτική θα πρέπει η δική μας πλευρά να κινηθεί από τώρα, έγκαιρα, και να προετοιμάσει σωστά το έδαφος στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενημερώνοντας όλες τις φιλικές χώρες, τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας και ολόκληρο το διεθνή παράγοντα. Βεβαίως, στο Εθνικό Συμβούλιο θα πρέπει έγκαιρα να συζητηθεί και μια εναλλακτική στρατηγική στην περίπτωση του ενδεχόμενου αδιεξόδου των συνομιλιών.

Ξεφεύγοντας κάπως από το Κυπριακό, αγαπητοί συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να απαντήσω σε κάποια σχόλια συναδέλφων, για να μη μένουν αναπάντητα. Επειδή άκουσα συναδέλφους να αναφέρονται μέσα στο δικό μας κόμμα, ως συμπολιτευόμενη αντιπολίτευση, ως συγκυβερνώντες ή συμπολιτευόμενοι, που δεν ανήκουν στην κυβερνητική παράταξη, σας λέμε πως βασική φιλοδοξία του Δημοκρατικού Κόμματος είναι πρωτίστως να είμαστε μια συμπορευόμενη πολιτική δύναμη, με όλες τις άλλες πολιτικές δυνάμεις, εσάς, για να αγωνιστούμε ενωμένοι για το καλό του τόπου και του λαού μας. Αυτό πιστεύω πρέπει να είναι το πρώτιστο μέλημα όλων μας και όχι η νομή της εξουσίας!

Ακούγοντας και το φίλο αρχηγό της -όπως λένε αδόκιμα, νομίζω- αξιωματικής αντιπολίτευσης οφείλουμε πραγματικά να καλωσορίσουμε την παραδοσιακή δεξιά, που δηλώνει, έστω και καθυστερημένα, ότι ανήκει στην κεντροδεξιά. Εμείς είμαστε εδώ από πολύ καιρό στο κέντρο, χωρίς όμως αποκλεισμούς ούτε γι' αυτούς που θα έρθουν από δεξιά ούτε γι' αυτούς που θα έρθουν από αριστερά.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι,

Παρ' όλον ότι απουσιάζει η αγαπητή συνάδελφος, άμα με ακούσει, θα χαρεί, φαντάζομαι. Πάντοτε χαίρεται, άμα ακούει το όνομά της! Θέλω να συγχαρώ την πρόεδρο κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Οικονομικών και Προϋπολογισμού, καθώς και τις αρμόδιες υπηρεσίες της Βουλής για το επίμοχθο έργο της προεργασίας και ετοιμασίας της έκθεσης που αφορά τον προϋπολογισμό του 2009.

Με την ευκαιρία, αγαπητοί συνάδελφοι, των γιορτών θα επαναλάβω μια περσινή μου ευχή: Εύχομαι η ελπίδα και η αισιοδοξία που αναδύεται μέσα από τις γιορτές των Χριστουγέννων να μας συνοδεύσει και να μας ενισχύσει, για να αντιμετωπίσουμε ενωμένοι τις δυσκολίες που προδιαγράφονται με το νέο έτος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος, συνάδελφο Νίκο Κλεάνθους.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης, που τις τελευταίες δυο μέρες τον ταλαιπώρησα και εγώ λίγο με το πήγαινε-έλα. Άρα, ελπίζω να έχω την κατανόησή του.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Για να εκπληρώσεις τις ευχαριστίες, κύριε Πρόεδρε, καλό θα ήταν το δέκατο τρίτο μισθό να μου τον δώσεις εμένα!

(Γέλια)

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χάρηκα πολύ το συναινετικό τρόπο της ομιλίας του συνάδελφου, του κ. Κλεάνθους, και αυτό τον τρόπο ασπάζομαι και εγώ εν πολλοίς και πιστεύω ότι είναι καιρός έτσι να προσεγγίζουμε τα ζητήματα τόσο όσον αφορά το Κυπριακό όσο και όσον αφορά την εσωτερική διακυβέρνηση.

Θα επικεντρώσω τη φετινή μου ομιλία στα θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης και θα πω και λίγα πράγματα για το Κυπριακό. Για το Κυπριακό θα περιοριστώ στο να πω ότι ασφαλώς και δεν υπάρχει Ελληνοκύπριος πολιτικός που να μη θέλει λύση. Ελληνοκύπριοι πολίτες όμως υπάρχουν αρκετοί που πιστεύουν, δυστυχώς, ότι αντί της λύσης, που οπωσδήποτε, όποια και να 'ναι, θα έχει πολλά αρνητικά, καλύτερα να μείνουν οι Τουρκοκύπριοι απ' εκεί και εμείς απ' εδώ. Είναι όμως, επαναλαμβάνω, πεποίθησή μου ότι δεν υπάρχουν πολιτικοί που να πιστεύουν στο «οι Τούρκοι απ' εκεί και εμείς απ' εδώ», γιατί ξέρουν τις συνέπειες αυτού του δόγματος οι πολιτικοί. Υπάρχουν όμως κάποιοι πολιτικοί που επιδιώκουν λύση που είναι, κατά τη γνώμη μου, ανέφικτη. Και το ερώτημα είναι: Όταν επιδιώκεις μια λύση που είναι ανέφικτη, πόσο διαφέρεις από εκείνον που δε θέλει λύση; Αν υποστηρίζεις μια μορφή λύσης για την οποία κανένας σημαντικός διεθνής παράγοντας δεν είναι πρόθυμος να σε στηρίξει, πώς θα την επιτύχεις; Και αν επιδιώκεις μια τέτοια ανέφικτη λύση για άγνωστο ακόμη χρόνο, δε θα φθάσεις σύντομα σε ένα σημείο που η βιώσιμη λύση θα είναι εντελώς αδύνατη, αφού τα караβάνια εποίκων θα αλλοιώσουν εντελώς τη σύνθεση του πληθυσμού στα κατεχόμενα και αφού μέχρι τότε όλες μας οι περιουσίες στα κατεχόμενα θα έχουν πουληθεί στους ξένους;

Τριάντα τέσσερα ολόκληρα χρόνια μετά την καταστροφή του 1974 και οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου, δυστυχώς, δεν κατορθώσαμε να συμφωνήσουμε στο πιο κεφαλαιώδες θέμα, να συμφωνήσουμε στις πτυχές της λύσης του Κυπριακού που είναι εφικτές. Για τριάντα τέσσερα ολόκληρα χρόνια δεν μπορέσαμε να αναγνωρίσουμε και να αποδεχτούμε τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ του "θέλω" και

του “μπορώ”. Να δώσω ένα μόνο παράδειγμα: Όλοι ανεξαιρέτα, δυστυχώς, θέλουμε να τεθεί τέρμα στο μεγάλο αναχρονισμό των εγγυήσεων εκ μέρους των τριών εγγυητριών δυνάμεων. Πόσο εφικτό είναι να επιτύχουμε κατάργηση των εγγυήσεων; Δεν τοποθετούμαι επί του θέματος. Ίσως να είναι εφικτό, εφόσον η Τουρκία θα καταστεί πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ίσως όμως και να μην είναι. Απλώς, θέτω το θέμα. Τοποθετούμεθα στο θέμα αυτό έχοντας αξιολογήσει τις δυνατότητές μας πλήρως ή απλώς λέμε κουβέντες; Υπάρχουν και άλλες παρόμοιες πτυχές του Κυπριακού. Πότε επιτέλους θα πάψουμε να συγκρουόμαστε μεταξύ μας και να παραπαίουμε μεταξύ του “θέλω” και του “μπορώ”; Αναγνωρίζω βέβαια ότι η ανθρώπινη φύση δε δέχεται εύκολα τις οδυνηρές καταστάσεις. Αλλά, ο σωστός πολιτικός είναι εκείνος που βρίσκει τη δύναμη να παραμερίζει το συναίσθημα και να λαμβάνει τις αποφάσεις του στη βάση της λογικής. Στη βάση του “τι μπορώ” και όχι του “τι θέλω”. Όπως πολύ εύστοχα άλλως πως το είπε ο πρόεδρος της δικής μου παράταξης, «ο σύγχρονος σωστός πολιτικός θα πρέπει να επιδιώκει να είναι ωφέλιμος για το λαό και όχι αρεστός».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι προσανατολισμοί του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Κυπριακό είναι κατά βάση σωστοί και τους επικροτούμε. Με τους χειρισμούς του πράγματι συνέβαλε στην αλλαγή του κλίματος έναντι της πλευράς μας διεθνώς. Αλλά, ανησυχούμε από κάποιες ενέργειές του που τις θεωρούμε τουλάχιστον ατυχείς, αλλά και από τις παραλείψεις του. Θεωρούμε πολύ σημαντική την παράλειψη να πλαισιώνεται ο Πρόεδρος από μια πολύ δυνατή ομάδα συμβούλων με γνώσεις και εμπειρίες για όλες τις πτυχές του Κυπριακού. Καθόλου δε μας ικανοποιούν οι συχνές δημόσιες αντεγκλήσεις μεταξύ των δύο συνομιλητών. Ανησυχούμε από τη συνεχιζόμενη αναβάθμιση των σχέσεων της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς η δική μας πλευρά να πετυχαίνει ανάλογα οφέλη για την Κυπριακή Δημοκρατία. Ο χρόνος περνά άπρακτος. Τα τετελεσμένα της κατοχής εμπεδώνονται μήνα με το μήνα και η δική μας πλευρά ακολουθεί μια τακτική που δίνει την εντύπωση πως δεν την απασχολεί καθόλου ο χρόνος.

Με μεγάλη ανησυχία παρακολουθούμε τις δηλώσεις και τοποθετήσεις του Προέδρου έναντι του NATO και των σχέσεων NATO και Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η σχέση Ευρωπαϊκής Ένωσης και NATO είναι βέβαια τόσο ισχυρή που οπωσδήποτε η μικρή Κύπρος δεν μπορεί να επιφέρει την οποιαδήποτε διαφοροποίηση στις σχέσεις αυτές. Ελπίζουμε πως οι τοποθετήσεις του Προέδρου, που έχουν την προέλευσή τους στην κατά τα άλλα απόλυτα σεβαστή αριστερή ιδεολογία του, δε θα δημιουργήσουν τέτοιο αρνητικό κλίμα στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα προκαλέσει ζημιά στην εθνική μας υπόθεση. Λέμε και δημόσια στον Πρόεδρο και το κόμμα του ότι ήδη άρχισαν να ακούγονται από πολλές πλευρές στην Ευρώπη πολύ αρνητικά σχόλια. Πότε επιτέλους θα πάψουμε να κάνουμε εξωτερική πολιτική για εσωτερική κατανάλωση; Μια και δεν έχουμε τη δυνατότητα να επηρεάσουμε τα πράγματα στο υπό συζήτηση θέμα, είναι ανάγκη να διατυπώνουμε θέσεις στο εξωτερικό που μόνο στο εσωτερικό της Κύπρου ακούγονται από κάποιους με ευχαρίστηση;

Επειδή είμαι εξ εκείνων που γνήσια, έντιμα και ειλικρινά εκτιμούν τον Πρόεδρο Χριστόφια, χωρίς να αναμένω από αυτόν οποιοδήποτε αντάλλαγμα -τόσο πολύ τον εκτιμώ που ο κ. Κουλιάρης συνεχώς λέει «τι ψήφισες τον πρώτο γύρο;»- δικαιούμαι, νομίζω, να του κάνω και κάποιες παρατηρήσεις που έχουν σχέση με το κύρος του. Επιστρέφοντας στην Κύπρο το περασμένο Σάββατο από τις Βρυξέλλες, δήλωσε πως για το θέμα των σχέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης-NATO ζήτησε πέντε πράγματα, πήρε

τέσσερα και πρόσθεσε με ικανοποίηση «έτσι λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση». Αυτά τα τέσσερα όμως που λέει πως ζήτησε και πήρε ήσαν καταγεγραμμένα στις αποφάσεις προηγούμενων συμβουλίων. Ο Πρόεδρος πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός, για να μην αρχίσουν οι κατηγορίες πως δε λέει στο λαό την αλήθεια. Αυτά άλλωστε γίνονται και γνωστά στους συναδέλφους του των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα φυσιολογικά συνεπακόλουθα αρνητικά αποτελέσματα.

Ο κ. Κατσουρίδης μάς διαβεβαίωσε -και δεν έχω κανένα λόγο να τον αμφισβητήσω- ότι ο Πρόεδρος κινείται στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πως κάνει όλους τους αναγκαίους χειρισμούς προς την κατεύθυνση της αξιοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού. Εμείς δεν έχουμε αντιληφθεί τέτοιες κινήσεις. Μακάρι να γίνονται και να μην τις πάρουμε ποτέ είδηση. Πολύ φοβούμαστε όμως ότι αυτά που γίνονται είναι πολύ κατώτερα από αυτά που έπρεπε να είχαν ήδη γίνει. Προειδοποιούμε από το επίσημο αυτό βήμα ότι χωρίς την ουσιαστική συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού δεν πρόκειται να εξευρεθεί λύση βιώσιμη και αποδεκτή. Στην Ευρώπη όμως δεν έχεις τη δυνατότητα να προωθήσεις τις δικές σου θέσεις, αν δεν εργάζεσαι ενεργά στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού γίνεσθαι και δεν κάνεις τις δικές σου εισηγήσεις και προτάσεις για την επίλυση των πολλών και σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Ευρωπαίοι πολίτες.

Με λύπη διαπιστώνουμε πως η Κυπριακή Δημοκρατία συνεχίζει να μη διαδραματίζει κανένα ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού γίνεσθαι. Ένας από τους πιο σημαντικούς πυλώνες του ευρωπαϊκού γίνεσθαι είναι αυτός της ασφάλειας. Όχι μόνο δεν έχουμε καμιά συμμετοχή στον πυλώνα αυτό, αλλά πεισματικά, λόγω ιδεολογικών αγκυλώσεων, δεν υποβάλλουμε αίτηση, για να καταστεί η Κύπρος μέλος του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη στην Ευρώπη. Χαιρετίζουμε με ικανοποίηση τις θέσεις του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ που υποστηρίζουν με σθένος την υποβολή το ταχύτερο τέτοιας αίτησης. Σε αυτό και σε άλλα πολύ σημαντικά θέματα από το βήμα αυτό οι ηγεσίες των δύο κομμάτων εξέφρασαν τις διαφωνίες τους με τους χειρισμούς του Προέδρου και της κυβέρνησής του. Παρά ταύτα, παραμένουν στην κυβέρνηση! Δικαίωμά τους! Αυτό όμως είναι μια μεγάλη παραδοξότητα. Τέτοια πράγματα δε συμβαίνουν σε καμιά άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρακαλώ, ας μην εκληφθεί ότι με αυτά που λέω απαλλάσσω τη δική μου παράταξη από ευθύνες γι' αυτή την κατάσταση. Αλλά, τουλάχιστον εμείς προσπαθούμε, έστω και καθυστερημένα, κύριε Κλεάνθους, να αντιγράψουμε από τις προηγμένες Δημοκρατίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα δημοκρατικά τους επιτεύγματα. Και είναι πολλά και σημαντικά τα επιτεύγματα αυτά.

Μια από τις πολλές παραδοξότητες που μόνο στην Κύπρο συμβαίνουν είναι και η συζήτηση που κάνουμε για το αν είναι ορθό να υπερψηφίσει ή να καταψηφίσει τους προϋπολογισμούς η αντιπολίτευση. Στην Ευρώπη, όπως άλλωστε παραδέχθηκε και ο κ. Ευαγόρου, είναι αυτονόητο πως η αντιπολίτευση καταψηφίζει παντού και πάντοτε τους προϋπολογισμούς. Είναι παντελώς αδιανόητο η αντιπολίτευση να υπερψηφίζει τους προϋπολογισμούς σε οποιαδήποτε ευρωπαϊκή χώρα. Στα κράτη μάλιστα με κοινοβουλευτικό σύστημα η καταψήφιση των προϋπολογισμών επιδιώκεται με πείσμα από την αντιπολίτευση, επειδή οδηγεί σε παραίτηση της κυβέρνησης και διεξαγωγή εκλογών. Στην Αγγλία, ακόμη και στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, η αντιπολίτευση καταψήφισε τους προϋπολογισμούς της χώρας. Παντού οι προϋπολογισμοί περιέχουν δαπάνες για τις κοινωνικές παροχές, για τα φάρμακα, για τα επιδόματα των φτωχών και ανήμπορων. Αλλά, πουθενά δεν τίθεται υπό την παραμικρότερη αμφισβήτηση το δημοκρατικό δικαίωμα, το δημοκρατικό καθήκον, θα έλεγα, της αντιπολίτευσης να καταψηφίζει τους προϋπολογισμούς της συμπολίτευσης.

Εμείς που συμβάλλουμε στο κλίμα αυτό, όπως παραδέχθηκα ήδη, ως κοινοβουλευτική ομάδα, κάναμε τέσσερις πολύωρες συνεδρίες, για να αποφασίσουμε να κάνουμε το αυτονόητο, να καταψηφίσουμε δηλαδή τους προϋπολογισμούς. Δε θα ήταν για εμάς αυτονόητο να καταψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς υπό μία προϋπόθεση. Τότε θα ήσαν διαφορετικά τα πράγματα. Αν η κυβέρνηση πριν τον καταρισμό τους είχε διαβουλευθεί με την αντιπολίτευση πάνω τουλάχιστο στις βασικές του πρόνοιες, τότε θα είχαμε υποχρέωση να τους υποστηρίξουμε. Τέτοια διαβούλευση κάνουν οι Πρόεδροι των Ηνωμένων Πολιτειών, όταν δε διαθέτουν την απαιτούμενη πλειοψηφία στο Κογκρέσο. Διαβουλεύονται και συναποφασίζουν με την ηγεσία του κόμματος που διαθέτει την πλειοψηφία στη Γερουσία και τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Μαζί μας καμιά διαβούλευση δεν έγινε, παρ' όλο που το επιδιώξαμε και το επιζητήσαμε. Συνεπώς, εφαρμόζοντας την αυτονόητη δημοκρατική μας υποχρέωση, που πουθενά δεν αμφισβητείται, πήραμε την απόφαση να καταψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς.

Έρχομαι τώρα στα εσωτερικά ζητήματα. Σε ποια άλλη χώρα, κύριοι συνάδελφοι, ένας εξαιρετικά επικίνδυνος ισοβίτης, ένας μανιακός φονιάς ζει σαν παραθεριστής σε πολυτελές δωμάτιο κλινικής για πάνω από έξι μήνες; Σε ποια άλλη χώρα, έστω και της αφρικάνικης ηπείρου, θα τον εύρισκε η αστυνομία να κάνει νυχτερινούς περιπάτους και θα προχωρούσε απλώς να ενημερώσει με επιστολή το διευθυντή των Φυλακών; Πού θα ανέκοπτε η αστυνομία έναν τόσο επικίνδυνο εγκληματία και θα τον άφηνε να συνεχίσει τον περίπατό του και δε θα τον καταδίωκε; Όταν ένας άκρως επικίνδυνος μανιακός φονιάς κυκλοφορεί ουσιαστικά ελεύθερος, με την ανοχή, αλλά και ανεπάρκεια των αστυνομικών αρχών, πλήττονται ή δεν πλήττονται οι θεσμοί; Και ας μη λεχθεί ότι προσπαθούμε να εκμεταλλευτούμε ένα μεμονωμένο γεγονός. Τα φαινόμενα ενός κρατικού μηχανισμού που αποπνέει σήψη και σαπίλα είναι καθημερινά και διάσπαρτα!

Ποιος από εμάς δεν ξέρει ότι κάποιος πολίτης επαρχιακής πόλης, γνωστός παγκύπρια για τις μεγάλες του επιχειρήσεις που έχουν να κάνουν με τον τζόγο και τα νυχτερινά κέντρα, όταν κυκλοφορεί στην πόλη που κατοικεί, οι φρουροί του σταματούν την κυκλοφορία στα φώτα τροχαίας και στις διάφορες διασταυρώσεις, για να περάσει το όχημά του, λες και είναι ο Μακάριος; Με κατάπληξη έμαθα ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις το σταμάτημα της κυκλοφορίας γίνεται μπροστά στα μάτια των αστυνομικών της τροχαίας που επιβλέπουν την τροχαία κίνηση!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιος από τους νομικούς της Βουλής δεν έχει ακούσει ότι πολλοί πολίτες, όταν εξασφαλίσουν μια δικαστική απόφαση, ένα χρέος £20.000 για παράδειγμα, επειδή δυσκολεύονται μέσω της νόμιμης διαδικασίας να εισπράξουν το λαβείν τους, καταφεύγουν σε κάποιους γνωστούς "εισπράκτορες" που εισπράττουν το ποσό της δικαστικής απόφασης και μοιράζουν μαζί με το δικαιούχο το ποσό της δικαστικής απόφασης; Πώς αφήσαμε τα πράγματα να οδηγηθούν σε αυτό το κατάντημα, σε αυτή τη θλιβερή κατρακύλα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

Ασφαλώς δε φταίει η κυβέρνηση Χριστόφια γι' αυτή τη θλιβερή κατάντημα. Βρίσκεται στην εξουσία για μόνο δέκα μήνες και δεν μπορεί να ευθύνεται γι' αυτό το κατάντημα. Χωρίς να ευθύνεται ποσώς για την κατρακύλα, έχει την ευθύνη για

αντιμετώπισή της. Και οι ευθύνες της κυβέρνησης δεν τελειώνουν με την παραίτηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για λόγους ευθιξίας. Και εδώ ο κ. Ερωτοκρίτου ήταν λανθασμένος, όταν έλεγε ότι δεν υπήρξαν και άλλα λαμπρά, φωτεινά παραδείγματα υπουργών που παραιτήθηκαν για λόγους ευθιξίας. Εγώ με ευγνωμοσύνη αιώνια θα θυμούμαι το Χρήστο Στυλιανίδη που παραιτήθηκε, όταν δίναμε τις μάχες για το γνωστό θέμα γνωστού υπουργού. Θα βγάζω το καπέλο, όπου βρω τον Καζαμία που παραιτήθηκε για λόγους ευθιξίας. Τους υπουργούς της ΕΔΕΚ, που όταν διαφώνησαν με τον Κληρίδη, παραιτήθηκαν από υπουργοί. Υπήρξαν τέτοια φωτεινά παραδείγματα, αλλά ήταν λίγα. Είναι πολύ λίγα και ο τόπος χρειάζεται πολύ περισσότερα από αυτά τα λίγα, για να μπορέσουν οι θεσμοί να ανορθωθούν. Γι' αυτό και λέμε ότι η παραίτηση του υπουργού κ. Χρυσοστομίδη στέλνει ένα ελπιδοφόρο μήνυμα. Αλλά τη μέγιστη ευθύνη για το φιάσκο -περί φιάσκου πρόκειται- της φιλοξενίας σε σουίτα της κλινικής του ισοβίτη για έξι μήνες και της διευκόλυνσής του να διαπράττει σοβαρά εγκλήματα, ενώ παραθέριζε στην κλινική, και να εισπράττει έτσι εκατομμύρια ευρώ και κατόπιν να αποδράσει, χωρίς να τον καταδιώξει η αστυνομία, φέρει ένας άλλος κρατικός αξιωματούχος. Οι ευθύνες του Αρχηγού Αστυνομίας είναι ασύγκριτα μεγαλύτερες από αυτές του παραιτηθέντος υπουργού!

Πώς όμως ο πολίτης να μην καταφύγει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στους "εισπράκτορες χρεών", όταν οι δικαστικές διαδικασίες εκτέλεσης των αποφάσεων πάσχουν από πρωτοφανείς αδυναμίες και μνημειώδεις καθυστερήσεις; Πώς να μη φτάσουμε σε τέτοια θλιβερή κατάντια, όταν για χρόνια επιδεικνύουμε ανοχή σε κάθε λογής φαινόμενα διαπλοκής και διαφθοράς; Όταν ένας ισοβίτης μανιακός δολοφόνος έτυχε από τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας τέτοιας εξοργιστικά ευνοϊκής μεταχείρισης, διερωτώμαι ειλικρινά ποιας μεταχείρισης τυγχάνουν οι γνωστοί μεγαλέμποροι των ναρκωτικών, που αυτοί δεν έχουν καταδικαστεί ποτέ από τα δικαστήρια!

Το μεγαλύτερο πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της κυπριακής κοινωνίας, που δεν είναι καθόλου άσχετο με το θέμα της ευνοϊκής μεταχείρισης του ισοβίτη, είναι η διαχρονική αδυναμία του κυπριακού κράτους να εφαρμόσει αποτελεσματικά τους νόμους. Οι λαβίδες του νόμου στην Κύπρο διαχρονικά ήσαν δυστυχώς κατάλληλες για τα μικρά ψάρια και εντελώς ακατάλληλες για τα μεγάλα. Το μικρό μέγεθος της κοινωνίας μας, η διάθεση του πολιτικού κόσμου να επιχειρεί να ικανοποιεί τις κάθε μορφής παράλογες απαιτήσεις, καθώς και οι πελατειακές σχέσεις μεταξύ των πολιτών και των κομμάτων έχουν δημιουργήσει ένα κράμα που δεν επιτρέπει την αποτελεσματική εφαρμογή των νόμων. Η δημιουργία κλίματος που θα οδηγήσει στην αποτελεσματική εφαρμογή των νόμων δεν είναι εύκολη υπόθεση. Χρειάζονται πολυεπίπεδες και μακροχρόνιες προσπάθειες. Το πρώτο βήμα χωρίς το οποίο δεν πρόκειται να γίνει οτιδήποτε είναι η μηδενική ανοχή στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο τέτοιων κρουσμάτων και ελπίζουμε ο Πρόεδρος Χριστόφιας να συνεχίσει να επιδεικνύει μηδενική ανοχή σε όλα ανεξαιρέτα τα κρούσματα, ανεξάρτητα από το ποιο εμπλέκονται σε αυτά.

Η καταγγελία του συναδέλφου Γιώργου Βαρνάβα για αναξιοκρατικές προαγωγές στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου δεν αντικρίστηκε ούτε με το σεβασμό ούτε και με τον τρόπο που έπρεπε από το ΑΚΕΛ. Μιλώ για σεβασμό, γιατί προέρχεται από ένα βουλευτή που το κόμμα του στηρίζει την κυβέρνηση. Της καταγγελίας Βαρνάβα είχαν προηγηθεί παρόμοιες καταγγελίες από την ηγεσία του δικού μας κόμματος και αλληπάλληλες καταγγελίες από τη ΣΕΚ. Είναι ολοφάνερο πως στην ΑΗΚ, εν ονόματι της άρσης προηγούμενων αδικιών, γίνονται πράγματα και θαύματα! Θα ανέμενα από την ηγεσία του ΑΚΕΛ να καταδικάσει αυτά τα φαινόμενα και όχι να τα ενθαρρύνει με το να προσπαθεί να τα δικαιολογήσει. Επειδή δεν

πιστεύω ότι οι καταγγελίες θα φέρουν οποιαδήποτε αποτελέσματα, επειδή είμαι σίγουρος ότι το όργιο των αναξιοκρατικών προσλήψεων και προαγωγών θα συνεχιστεί, υποβάλλουμε πρόταση προς όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα να ψηφίσουμε νόμο με τον οποίο οι προσλήψεις και οι προαγωγές στους ημικρατικούς οργανισμούς να ανατεθούν στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ή σε μια δεύτερη επιτροπή δημόσιας υπηρεσίας. Αυτό άλλωστε προνοεί και το σύνταγμα, πρόνοια την οποία έχουμε καταστρατηγήσει και έχουμε αναθέσει αυτή την εξουσία στα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών. Προσωπικά, νιώθω μεγάλη λύπη, όταν ακούω σήμερα, το 2008, μετά που είμαστε για τέσσερα χρόνια στην Ευρώπη, συναδέλφους να προσπαθούν να δικαιολογήσουν το ρουσφέτι και το όριο της αναξιοκρατίας! Δεν αντιλαμβανόμαστε πως με τον τρόπο αυτό το καρκίνωμα δεν αντιμετωπίζεται και δεν κατανοούμε πως από το ρουσφέτι στο τέλος το κόστος είναι πάντα μεγαλύτερο από το όφελος;

Πριν εγκαταλείψω το θέμα αυτό, δεν μπορώ παρά να εκφράσω τη μεγάλη απογοήτευση της παράταξής μου για τους διορισμούς που έκανε το Υπουργικό Συμβούλιο σε μια σειρά από νευραλγικούς οργανισμούς. Δεν κάνω αναφορά σε ονόματα, για να μην προσωποποιηθεί το θέμα. Περιορίζομαι να πω απλώς ότι πολλά από τα πρόσωπα που διορίστηκαν σε διάφορα σημαντικά αξιώματα δεν ήταν τα κατάλληλα. Δε διέθεταν ούτε την αναγκαία πείρα στο αντικείμενο ούτε και το ανάλογο ανάστημα ούτε και είμεθα ικανοποιημένοι από τον τρόπο που λειτουργούν πολύ σημαντικοί φορείς, όπως είναι η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού. Το έργο της ΕΠΑ, καίτοι σημαντικότερο, μέχρι στιγμής υπήρξε μηδαμινό, με αποτέλεσμα ο υγιής ανταγωνισμός να παραμένει για τον Κύπριο πολίτη όνειρο απατηλό.

Έρχομαι τώρα και σε ένα σύνθημα, διότι περί συνθήματος πρόκειται, απλώς για να βάλουμε τα πράγματα στην τάξη και να μη λέμε πράγματα που δε στέκουν καθόλου. Το σύνθημα αυτό το πρόβαλαν αρκετοί βουλευτές του ΔΗΚΟ και ένα, δυο του ΑΚΕΛ. Υποστηρίζουν, λένε, το σύστημα της μικτής οικονομίας. Μα, υπάρχει οποιαδήποτε χώρα στον κόσμο, περιλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών, που να έχει διαφορετικό σύστημα; Στη Γερμανία, στην Ιαπωνία, στη Μεγάλη Βρετανία δεν είναι μικτή η οικονομία; Επαναλαμβάνω, ακόμα και στις ΗΠΑ το κράτος διεξάγει ένα σωρό δραστηριότητες, όπως ταχυδρομεία, πολλά αεροδρόμια, πολλά λιμάνια κ.λπ. και πρόσθετα είναι μέτοχος σε ένα σωρό μεγάλες εταιρείες.

Η οικονομική ιδεολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, είναι πασίγνωστη και καμιά προσπάθεια να μας παρουσιάσει σαν κάτι που δεν είμαστε δεν πρόκειται να επιτύχει. Ναι, πιστεύουμε στην οικονομία της αγοράς, αλλά απορρίπτουμε χωρίς περιστροφές το χωρίς ηθικούς φραγμούς κυνήγι του κέρδους! Ναι, δε θέλουμε το κράτος να επιδίδεται σε επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν είναι σε θέση να τις κάνει το ίδιο αποτελεσματικά με τον ιδιωτικό τομέα, αλλά ουδέποτε απορρίψαμε τον κρατικό έλεγχο πάνω στις επιχειρηματικές οικονομικές δραστηριότητες του ιδιωτικού τομέα. Αντίθετα, τον στηρίξαμε και τον προστατέψαμε όπου υπήρξαν απόπειρες να πληγεί, όπως συνέβηκε πρόσφατα με το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Ναι, εμείς πιστεύουμε απλά και το λέμε με περηφάνια ότι το κέντρο όλων των δραστηριοτήτων, κρατικών και ιδιωτικών, πρέπει να είναι ο άνθρωπος και η αξιοπρέπειά του! Αυτή είναι η ιδεολογία μας!

Θα κάνω τώρα μια αναφορά σε ένα θέμα που το άγγιξαν με τον έναν τρόπο ή τον άλλο σχεδόν όλοι οι βουλευτές του ΑΚΕΛ. Με ένα αίσθημα ικανοποίησης όλοι έκαναν αναφορά στην κρίση του καπιταλιστικού συστήματος και στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που οδήγησαν στην κρίση, τη χρεοκοπία πολλών επιχειρήσεων και τη

μεγάλη ανεργία. Για τη νεοφιλελεύθερη πολιτική που επιτρέπει και εκτρέφει την ασυδοσία και το χωρίς φραγμούς κυνήγι του κέρδους οι απόψεις μας συμπίπτουν με αυτές του ΑΚΕΛ. Όμως, νιώθουμε οδύνη από τις εξελίξεις και δεν ηδονιζόμαστε με την κρίση και τις συνέπειές της. Νιώθουμε οδύνη, γιατί τις συνέπειές της θα πληρώσουν, όπως πάντα, οι ασθενέστερες τάξεις σε όλα τα πλάτη και μήκη του πλανήτη μας!

Όμως, κύριοι συνάδελφοι της αριστεράς, γιατί επιτρέπετε στις ιδεολογικές σας αντιλήψεις να σας οδηγήσουν σε τέτοιο σημείο φανατισμού, έτσι που να μη βλέπετε τις πραγματικότητες; Πού έχουν παρουσιαστεί τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας λόγω της κρίσης και πού έχουν κλείσει οι πιο πολλές επιχειρήσεις ανά το παγκόσμιο; Δεν είναι στη Μέκκα των νεοφιλελεύθερων πολιτικών, τις ΗΠΑ, που έχουν παρουσιαστεί οι χειρότερες συνέπειες της κρίσης αυτή τη στιγμή. Είναι στην Κίνα που έχουν παρουσιαστεί οι μεγαλύτερες απώλειες θέσεων εργασίας, το μεγαλύτερο κλείσιμο επιχειρήσεων και οι μεγαλύτερες συνέπειες για την κρίση. Αυτό μήπως νομιμοποιεί εμάς, του ΔΗΣΥ, να ισχυριζόμαστε πως για τη μεγάλη κρίση στην Κίνα φταίει η σοσιαλιστική κομμουνιστική πολιτική της χώρας αυτής; Ή, για να αντιστρέψω το ερώτημα, γιατί δεν απέτρεψε στην Κίνα τις συνέπειες της κρίσης η κομμουνιστική οικονομική πολιτική που εφαρμόζει η ηγεσία της; Γιατί δεν απέτρεψε και την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, που τα κύρια αίτια ήταν οικονομικά, η ιδεολογία εκείνη;

Για τα γεγονότα του 1963-1964 έχει λεχθεί κάποιο θέμα που πρέπει να απαντησω. Ναι, για τα γεγονότα του 1963-1964, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δική μας κοινότητα οφείλει ένα "συγγνώμη" προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Έγιναν σε βάρος των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας άθλια πράγματα, που πρέπει όλες οι πλευρές να τα καταδικάσουμε χωρίς περιστροφές και χωρίς επιφυλάξεις. Και ανεγκέφαλοι να ήσαν αυτοί που διέπραξαν μεγάλο αριθμό δολοφονιών ανυπεράσπιστων ανθρώπων, ανδρών και γυναικών, το επίσημο κράτος έχει τεράστιες ευθύνες. Είχε καθήκον να υπερασπίσει τους ανυπεράσπιστους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας. Είχε υποχρέωση να αποτρέψει τους ανεγκέφαλους από το να δρουν ανενόχλητα. Οφείλε να διερευνήσει τις εξαφανίσεις. Οφείλε να αναζητήσει τους δολοφόνους και να τους τιμωρήσει. Το αν θα πει τη δική της συγγνώμη και η τουρκοκυπριακή πλευρά για τις αθλιότητες που διαπράχθηκαν σε βάρος των Ελληνοκυπρίων είναι θέμα δικό της. Εμείς, ως ελληνοκυπριακή κοινότητα, ας κάνουμε το οφειλόμενο καθήκον μας, ως πραγματικοί σύγχρονοι Έλληνες και Ευρωπαίοι!

Έρχομαι σε ένα τελευταίο θέμα και είναι τα κονδύλια για το Μέλαθρον Αγωνιστών ΕΟΚΑ. Η δουλειά που γίνεται σε αυτό το μέλαθρο είναι εξίσου σημαντική με αυτήν του Ινστιτούτου Γενετικής. Εκατοντάδες συμπατριώτες μας από όλες τις αποχρώσεις τυγχάνουν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης υψηλότατου επιπέδου και τα κονδύλια που δίνονται είναι πολύ χαμηλά και καλούμε τον Υπουργό Οικονομικών, που είναι παρών, να το σημειώσει με προσοχή και αναμένουμε για τη σοβαρότατη δουλειά που κάνει το ίδρυμα τα κονδύλια το επόμενο έτος να είναι σημαντικά πιο αυξημένα.

Εύχομαι και εγώ με τη σειρά μου σε όλους καλά Χριστούγεννα και εύχομαι ο καινούριος χρόνος να χαρίσει σε όλους μας αυτό που ποθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Χρήστο Πουργουρίδη.

Το βήμα έχει τώρα ο συνάδελφος Άντρος Κυπριανού και θα ολοκληρωθεί η συζήτηση για τον προϋπολογισμό.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Τις τελευταίες τρεις μέρες ακούσαμε πάρα πολλά πράγματα. Θα πω ότι θα σχολιάσω εκείνα τα οποία θεωρώ ως τα πιο σημαντικά. Θέλω να ξεκαθαρίσω όμως από την αρχή ότι δεν πρόκειται να σχολιάσω ακραίες αντιακελικές απόψεις, οι οποίες έχουν ακουστεί κατά τη διάρκεια αυτής της συζήτησης. Αυτές οι απόψεις είχαν διατυπωθεί πριν από τις προεδρικές εκλογές, ο κυπριακός λαός τις απέρριψε και τις έριξε στον κάλαθο των αχρήστων υπερψηφίζοντας το Δημήτρη Χριστόφια! Θεωρώ λοιπόν άσκοπο να ασχοληθώ με τέτοια ζητήματα.

Το άλλο που θα ήθελα να πω είναι ότι ακούστηκαν πάρα πολλές απόψεις και δεν έχω καμία απολύτως αμφιβολία ότι η κυβέρνηση θα αξιολογήσει και θα αξιοποιήσει εκείνες οι οποίες θεωρεί ότι μπορούν να συμβάλουν στο να προωθηθεί το πρόγραμμα το οποίο έχει υποσχεθεί στον κυπριακό λαό. Και να πω ότι δε μπορώ να έχω καθόλου η κριτική η οποία ασκείται, φτάνει να είναι κριτική καλοπροαίρετη, τεκμηριωμένη και εποικοδομητική. Να στοχεύει δηλαδή στο να συμβάλει, έτσι ώστε η κυπριακή κοινωνία να οδηγηθεί ακόμα πιο μπροστά.

Έχει τεράστια σημασία, βέβαια, να ξεκαθαρίσουμε για ποια περίοδο ασκείται κριτική στην κυβέρνηση Χριστόφια από το βήμα της Βουλής με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών. Μου δόθηκε η εντύπωση ότι της ασκείται κριτική για χρόνια που δε βρισκόταν στην εξουσία! Βρίσκεται στην εξουσία εδώ και δέκα μήνες. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι -και να ευχαριστήσω μάλιστα- μου δόθηκε η εντύπωση, απ' όλα αυτά τα οποία άκουσα, ότι ζητείται από τους συναδέλφους ή από κάποιους συναδέλφους να καταφέρει η κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια μέσα σε δέκα μήνες να επιλύσει προβλήματα τα οποία συσσωρεύτηκαν μέσα από δεκάδες χρόνια! Μας αποδίδουν δηλαδή μαγικές ικανότητες! Τους ευχαριστούμε, αλλά ξεκαθαρίζω ότι δεν είμαστε μάγοι! Δεν έχουμε τέτοιες ικανότητες, που να συμβάλουν στην επίλυση χρόνιων προβλημάτων μόνο μέσα σε δέκα μήνες διακυβέρνησης. Και να πω επίσης ότι ακούστηκαν τόσες πολλές προτάσεις οι οποίες, για να αντιμετωπιστούν, θα χρειάζονταν όχι έναν αλλά τρεις παρόμοιους προϋπολογισμούς με αυτόν που συζητούμε σήμερα, με αυτόν που είναι η οικονομική δυνατότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Προτού προχωρήσω πιο κάτω, να μου επιτρέψετε να πω πώς θα κυβερνήσει ο Δημήτρης Χριστόφιας. Με διάλογο και με συναίνεση! Αυτό λέει η όλη πολιτική ιστορία του Δημήτρη Χριστόφια. Πάντοτε επιδιώκει μέσα από το διάλογο και τη συναίνεση να προχωρά μπροστά. Η αλαζονεία είναι ξένη προς το ΑΚΕΛ και προς το Δημήτρη Χριστόφια. Λέγοντάς τα αυτά θέλω να ξεκαθαρίσω όμως και το εξής: Το Φεβράρη του 2008 ο κυπριακός λαός αποφάσισε και έχει αναθέσει στο Δημήτρη Χριστόφια και την κυβέρνησή του να κυβερνήσει τον τόπο για τα επόμενα πέντε χρόνια και αυτό της το δικαίωμα η κυβέρνηση δεν πρόκειται να το εκχωρήσει σε κανέναν! Θα ασκήσει την εξουσία την οποία της έχει αναθέσει ο κυπριακός λαός.

Μας έλεγε, θυμούμαι, την προηγούμενη πενταετία ο Δημοκρατικός Συναγερμός, έλεγε στην κυβέρνηση του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου «ασκείστε κυβέρνηση, ασκείστε εξουσία, δεν είσατε πλέον αντιπολίτευση!». Ε, ο Δημήτρης Χριστόφιας θα ασκήσει εξουσία, θα διαβουλευέται, θα συζητά και θα αποφασίζει με βάση το προεκλογικό πρόγραμμα με το οποίο τον εξέλεξε ο κυπριακός λαός! Δεν παρουσιάστηκε ξαφνικά ενώπιον του κυπριακού λαού και του είπε «επειδή είμαι ωραίος, ψήφισ' με, για να εκλεγώ Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας»!

Παρουσίασε ένα πρόγραμμα διακυβέρνησης, είχαμε μία έντονη προεκλογική συζήτηση και σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, αλλά και για τα ζητήματα εσωτερικής διακυβέρνησης, ακούστηκαν οι απόψεις όλων των υποψηφίων σε όλη τους της έκταση και ο κυπριακός λαός αποφάσισε!

Θέλω λοιπόν να πω ότι, ναι, είναι μέσα από το διάλογο που θα προχωρήσει αυτή η κυβέρνηση και, σε ό,τι αφορά τα ζητήματα και της ετοιμασίας του προϋπολογισμού αλλά ιδιαίτερα της αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης και των προβλημάτων τα οποία έχουν παρουσιαστεί, ο Υπουργός Οικονομικών έκαμε δεκάδες συναντήσεις και με κόμματα και με οργανώσεις, αλλά και με άλλους φορείς, οι οποίοι θα είχαν να διατυπώσουν θέσεις και απόψεις για το πώς θα προχωρούσαμε μπροστά.

Θα αναφερθώ και στα ζητήματα της άμυνας. Έχω διαβάσει τα πρακτικά της συνεδρίασης της επιτροπής Άμυνας. Εκεί είχε αναφερθεί -και κανένας δε το διέψευσε- ότι ο υπουργός έκαμε μία ενδελεχή ενημέρωση για το πώς σκόπευε να προχωρήσει η κυβέρνηση στην αναδιοργάνωση. Από εκεί και πέρα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ξεκαθαρίσει μέσω του Κυβερνητικού Εκπροσώπου ότι η κυβέρνηση, προτού προχωρήσει, πέρα από την ενημέρωση η οποία έγινε στην επιτροπή Άμυνας, θα συζητήσει και θα διαβουλευθεί με τα κόμματα. Αλλά, εκείνη θα πάρει τις τελικές αποφάσεις για το πώς θα προχωρήσει.

Θέλω να έρθω στο θέμα το οποίο έχει ουσιαστικά κυριαρχήσει τις τελευταίες μέρες. Και θα το συνδέσω και με αυτό που έχει πει ένας από τους συναδέλφους. Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι η παραίτηση του κ. Χρυσόστομίδη έγινε σε πλήρη συνεννόηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και θα αποδείξει ένα διαφορετικό ήθος αυτή η κυβέρνηση. Γιατί έχει πολύ διαφορετικό ήθος και ο Δημήτρης Χριστόφιας, ο οποίος προέρχεται από το ΑΚΕΛ, αλλά και η κυβέρνηση η οποία στην καταπληκτική της πλειοψηφία αποτελείται από το κόμμα της αριστεράς στην Κύπρο. Ο κύριος συνάδελφος προηγουμένως είχε αμφισβητήσει το ήθος του ΑΚΕΛ. Χτες ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ είπε -χρησιμοποιώντας τα λόγια του Τάσσου Παπαδόπουλου, όχι δικά του λόγια- ότι κάποια τοποθέτηση ενδεχομένως να ήταν άμυαλη και χρησιμοποιούσε λόγια, επαναλαμβάνω, του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου. Μας χαρακτήρισαν σήμερα αήθεις και θεωρούν ότι δεν υπάρχει ούτε γάτα ούτε ζημιά! Δικαίωμά τους! Εμείς λέμε όμως το εξής πάρα πολύ απλό: Ο Δημήτρης Χριστόφιας αντικατοπτρίζει, ως ο ηγέτης του κόμματος της αριστεράς, του ΑΚΕΛ, το ήθος αυτού του κόμματος. Δεν είναι τυχαίο που ο Δημήτρης Χριστόφιας διαχρονικά, για όσα χρόνια βρίσκεται στην ηγεσία του ΑΚΕΛ, κατατάσσεται ως ο πλέον δημοφιλής πολιτικός από τον κυπριακό λαό! Και θεωρώ ότι ο κυπριακός λαός έχει υψηλό κριτήριο και ξέρει πώς να κατατάσσει τους πολιτικούς άνδρες.

Πολύ σύντομα, θα πω το εξής, σε ό,τι αφορά αυτό το συγκεκριμένο θέμα: Έγινε αναφορά για διαβρωμένους μηχανισμούς, για προβλήματα κ.λπ. Εμείς δε θα διαφωνήσουμε στο ότι υπάρχουν τεράστια προβλήματα στην κυπριακή κοινωνία και σε ό,τι αφορά τους μηχανισμούς του δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα. Αντιλαμβάνομαι όμως ότι κανένας δεν ανέμενε ότι σε δέκα μήνες θα επιλύσει τα πάντα αυτή η κυβέρνηση. Το σημαντικό είναι ότι έχει δεσμευτεί προς δύο κατευθύνσεις αυτή η κυβέρνηση. Κατά πρώτο και κύριο λόγο ότι θα διαλευκάνει και θα φροντίσει να τιμωρηθούν παραδειγματικά όσοι έχουν ευθύνες και κατά δεύτερο λόγο ότι θα πάρει μέτρα, για να διορθωθούν τα κακώς έχοντα. Και είναι προς πίστη της, γιατί η κυβέρνηση προβαίνει σ' αυτές τις ενέργειες. Στο παρελθόν είχαμε παρόμοιες περιπτώσεις και θέλω να υπενθυμίσω ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί μέτρα για την αντιμετώπιση παρόμοιων φαινομένων.

Δύο λόγια για το θέμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, δεν πρόκειται να πω

πολλά πράγματα. Να πω ότι ο ρόλος του ΑΚΕΛ στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης ήταν καθοριστικός. Και θα συμβάλουμε τα μέγιστα, έτσι ώστε κατά τη διάρκεια αυτής της πενταετίας να προωθηθεί και να υλοποιηθεί, γιατί χρειάζεται εκσυγχρονισμό η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Σε ό,τι αφορά το θέμα της συγγραφής της ιστορίας, θέλω να πω το εξής: Είμαστε ελληνικής καταγωγής και είμαστε περήφανοι γι' αυτό! Αναγνωρίζουμε το ίδιο δικαίωμα και στους Τουρκοκυπρίους να είναι περήφανοι για την εθνική τους καταγωγή. Είμαστε ταυτόχρονα όμως όλοι και Κύπριοι! Εμείς λέμε το εξής: Η Ελλάδα διδάξε τον πολιτισμό σε όλο τον κόσμο! Αυτό λέμε και περηφανευόμαστε. Δίδαξε την αντικειμενικότητα και την αλήθεια. Αυτή θα πρέπει να είναι η απαίτησή μας μέσα από τη συγγραφή των βιβλίων της ιστορίας. Και δεν πρόκειται να συγγράψουν τα κόμματα την ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας! Θα συγγραφεί αυτή η ιστορία από επιστήμονες και αυτοί οι επιστήμονες θα κριθούν από τον κυπριακό λαό, γιατί ο κυπριακός λαός έζησε στο πετσί του και ήταν ο μεγάλος συγγραφέας αυτής της σύγχρονης ιστορίας!

Δυο λόγια για το θέμα "Συνεταιρισμός για την Ειρήνη και ευρωπαϊκή ασφάλεια". Εμείς σεβόμαστε όλες τις απόψεις. Την ίδια στιγμή όμως έχουμε την απαίτηση να γίνεται σεβαστή και η δική μας η άποψη, ιδιαίτερα από τη στιγμή που είναι αποτέλεσμα μίας σφαιρικής και ολοκληρωμένης ανάλυσης. Στις 10 του Γενάρη το 1994 το ΝΑΤΟ σε σύνοδό του στις Βρυξέλλες έχει προβεί σε μία πρόσκληση για συμμετοχή στο πρόγραμμά του, το πρόγραμμα του ΝΑΤΟ "Συνεταιρισμός για την Ειρήνη". Έχω εδώ την πρόσκληση την ιδρυτική, 10 του Γενάρη το 1994. Να πούμε την αλήθεια στον κυπριακό λαό, ότι είναι πρόγραμμα του ΝΑΤΟ και αυτό λέει η πρόσκληση, είναι πρόγραμμα του ΝΑΤΟ! Εμείς δεν ξεχνούμε το ρόλο που διαδραμάτισε το ΝΑΤΟ και σε ό,τι αφορά τη δική μας την πατρίδα. Λέχθηκαν και από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ κατά τη διάρκεια των εναρκτηρίων συζητήσεων. Είναι στο στρατηγείο του ΝΑΤΟ που εκπονήθηκε το δίδυμο έγκλημα σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και σε βάρος του κυπριακού λαού! Κάποιος μπορεί να υπαινιχθεί: «Άλλαξε, ολάν! Σήμερα τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά! Το ΝΑΤΟ λειτουργεί με έναν τρόπο διαφορετικό!».

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη με την παρουσία της Ρωσίας...

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα έρθω και σ' αυτό, κύριε Αναστασιάδη. Κάμετε λίγη υπομονή μόνο!

Λέω λοιπόν ότι, κατά τη δική μας την αντίληψη, δεν έχει αλλάξει το ΝΑΤΟ! Δεν είναι πολύ μακριά η ημέρα που το ΝΑΤΟ σκόρπισε το θάνατο και την καταστροφή στο Αφγανιστάν, σκόρπισε το θάνατο και την καταστροφή στη Γιουγκοσλαβία, σκόρπισε το θάνατο και την καταστροφή στο Ιράκ! Είναι πολύ πρόσφατα αυτά τα γεγονότα, για να δεχθούμε ότι άλλαξε η φιλοσοφία του ΝΑΤΟ. Όμως, εγώ θα σας διαβάσω κάποιες αναφορές από την πρόσκληση, δηλαδή το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα λειτουργήσει αυτό το πρόγραμμα, για να δούμε κατά πόσο εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας η ένταξή μας σε αυτό το συνεταιρισμό.

Λέει -κάποιοι διαφωνούν μαζί μου, το ξέρω- «η ενεργός συμμετοχή» -είναι η πρώτη παράγραφος- «στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη θα παίξει σημαντικό ρόλο στην εξελικτική διαδικασία της εξάπλωσης του ΝΑΤΟ». «Ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη», λέει σε άλλη παράγραφο, «θα λειτουργεί κάτω από τη διοίκηση του Συμβουλίου του Βόρειου Ατλαντικού», που είναι το ανώτατο όργανο του ΝΑΤΟ. Και λέει παρακάτω, που είναι σημαντικό για μας, για την Κυπριακή Δημοκρατία, ότι θα ζητηθεί να υπάρχει διαφάνεια σχετικά με τους αμυντικούς προϋπολογισμούς και ότι τα

κράτη θα συμμετέχουν με οικονομική στήριξη στην ανάληψη των διαφόρων εκστρατειών. Δηλαδή η Κυπριακή Δημοκρατία θα είναι υποχρεωμένη να υποβάλλει όλους τους στρατηγικούς σχεδιασμούς στον τομέα της άμυνας στο ΝΑΤΟ, το οποίο θα τους αποστέλλει στις χώρες μέλη του. Εάν δε με απατά η μνήμη μου, μια από τις χώρες μέλη του ΝΑΤΟ είναι και η Τουρκία! Θα είμαστε υποχρεωμένοι δηλαδή να αποστέλλουμε στους σχεδιασμούς μας στον τομέα της άμυνας και στην Τουρκία! Και εμείς λέμε ότι θα πρέπει να ενταχθούμε σε αυτό το πρόγραμμα! Δικαίωμά μας να το λέμε αυτό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, με συγχωρείτε.

Θέλω να ξαναπαρακαλέσω, αν έχετε την καλοσύνη, να μη μιλούμε, για να μπορούμε να ακούμε τον ομιλητή. Είμαστε προς το τέλος, κάμετε υπομονή ακόμα λίγα λεπτά!

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα έρθω στο θέμα της Ρωσίας. Είναι γεγονός ότι η Ρωσία το 1994, επί προεδρίας του Μπορίς Γέλτσιν, υπέβαλε αίτηση για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, την οποία, όταν ανέλαβε ο κ. Βλαντιμίρ Πούτιν, ως Πρόεδρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας, παγοποίησε! Είναι πολύ καλά γνωστό ποια είναι σήμερα η αντιπαράθεση της Ρωσίας με το ΝΑΤΟ και σε ό,τι αφορά το θέμα της εξάπλωσης του ΝΑΤΟ προς ανατολάς, αλλά και σε ό,τι αφορά το θέμα της εγκατάστασης της αντιπυραυλικής ασπίδας σε περιοχές που γειτνιάζουν με τη Ρωσία. Θέλω να ξεκαθαρίσω, για να μην υπάρχει παρεξήγηση. Εμείς δεν τοποθετούμαστε με βάση το τι λέει η Ρωσία, τοποθετούμαστε με βάση τη δική μας ανάλυση!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Άλλο το ΝΑΤΟ, άλλο ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη!

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Αναστασιάδη, θα σας ξαναπώ: Το ΝΑΤΟ έχει εκπονήσει ένα πρόγραμμα "Συνεταιρισμός για την Ειρήνη". Όταν τελειώσουμε, αν θέλετε, να σας δώσω ένα αντίγραφο να το μελετήσετε!

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Εμείς δε θα παίρνουμε τους στρατηγικούς σχεδιασμούς της Τουρκίας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Κυριακίδου, σας παρακαλώ!

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εμείς δε θα παίρνουμε τους στρατηγικούς σχεδιασμούς της Τουρκίας! Κάνετε ένα λάθος! Το ΝΑΤΟ θα παίρνει τους δικούς μας στρατηγικούς σχεδιασμούς, αλλά οι χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα "Συνεταιρισμός για την Ειρήνη" δε θα παίρνουν τους στρατηγικούς σχεδιασμούς των χωρών μελών του ΝΑΤΟ.

Υπάρχει όμως και μια άλλη ανακρίβεια. Ο ισχυρισμός ότι η Κύπρος μένοντας έξω από το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη παραμένει έξω από την ΚΕΠΠΑ είναι παραπλανητικός! Μόνο στις περιπτώσεις χρήσης νατοϊκών υποδομών από μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμείς παραμένουμε εκτός.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Επειδή δεν έχω πολύ χρόνο, δεν πρόκειται να μπω σε διάλογο με κανέναν, το ξεκαθαρίζω.

Τώρα θα έρθω στο θέμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Η παγκόσμια οικονομική κρίση δημιουργήθηκε, γιατί υπήρξε ασυδοσία από την πλευρά κάποιων στελεχών χρηματοπιστωτικών οργανισμών ή κάποιων μεγάλων οικονομικών εταιρειών, κολοσσών, παγκόσμιων κολοσσών; Ουδέν αναληθέστερο!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο προηγούμενος ομιλητής ήταν ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Κανένας από εμάς δε μιλούσε! Από την ώρα που άρχισε ο κ. Κυπριανού, συνάδελφοι συνεχώς μιλούν, κινούνται, πάνε, έρχονται! Επιτέλους δηλαδή, πού είμαστε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα!

Λοιπόν, κύριε Κυπριανού, συνεχίστε.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν ήταν αποτέλεσμα λοιπόν η παγκόσμια οικονομική κρίση ασυδοσίας μεμονωμένων στελεχών εταιρειών. Ήταν αποτέλεσμα της συγκεκριμένης πολιτικής που ακολουθήθηκε πρωτίστως από τις Ηνωμένες Πολιτείες και η οποία επιδιώχθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση να αντιγραφεί! Και θέλω να σας υπενθυμίσω -θα συζητήσω απολύτως με αυτά που είπε ο κ. Σιζόπουλος- ότι πριν από μερικά χρόνια κάποιοι μας παρέδιδαν μαθήματα για το ότι θα έπρεπε να αντιγράψουμε δίχως να συζητούμε τα όσα προωθούνταν και από τις Ηνωμένες Πολιτείες και από την Ευρωπαϊκή Ένωση! Εμείς πεισματικά αρνιόμασταν και λέγαμε ότι θα πρέπει να αντιγράψουμε ή να καθιερώσουμε πολιτικές οι οποίες εξυπηρετούν τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του κυπριακού λαού. Και θα 'πρεπε να σκεφτόμαστε τι είναι εκείνο το οποίο μπορεί να προσαρμοστεί πιο εύκολα στην κυπριακή κοινωνία και να μας βοηθήσει να έχουμε μία ισορροπημένη ανάπτυξη, που θα βοηθούσε όλους τους πολίτες. Κατηγορούμασταν ως δογματικοί τότε. Ε, σήμερα... Ή να πω ακόμα κάτι. Απαιτούσαμε να υπάρχει κρατικός παρεμβατισμός και επαρκής εποπτικός έλεγχος. Αντισταθήκαμε με μανία στις ιδιωτικοποιήσεις, στις αποκρατικοποιήσεις και στις μετοχοποιήσεις, όπως, έτσι εύσχημα, προσπαθήσαμε να τις κατονομάσουμε. Κατηγορηθήκαμε ως δογματικοί. Ε, σήμερα νομίζω ότι χρησιμοποιούν τα δικά μας επιχειρήματα με περισσότερη θέρμη εκείνοι οι οποίοι ήταν υπέρμαχοι της φιλοσοφίας που εμείς ονομάζαμε συντηρητικό φιλελευθερισμό!

Γ' αυτό λοιπόν εμείς λέμε ότι εκείνοι οι οποίοι συνέβαλαν στο να καταργηθούν όλοι οι μηχανισμοί ελέγχου της οικονομίας, εκείνοι οι οποίοι μερίμνησαν, ώστε να εφαρμοστούν πολιτικές οι οποίες έχουν οδηγήσει τα πράγματα προς μια κατεύθυνση πολύ πιεστική για τους πολίτες θα έπρεπε να ήταν οι τελευταίοι που θα μας παρέδιδαν και σήμερα μαθήματα για το ποια πολιτική θα πρέπει να ακολουθηθεί!

Δικαίωμά τους, βέβαια! Δεν έχουμε καμιά ένσταση.

Θέλω να πω το εξής: Εμείς θα στηρίξουμε τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, γιατί θεωρούμε ότι είναι απαραίτητο, για να ξεπεραστούν τα προβλήματα τα οποία θα αγγίξουν και εμάς. Αυτό το πράγμα θεωρούμε ότι είναι άδικο, γιατί, όταν έκαμναν τα κέρδη, δεν τα μοιράζονταν με το λαό! Αλλά, επειδή ακριβώς είμαστε υπεύθυνοι και αντιλαμβανόμαστε ότι η οικονομία, για να προχωρήσει, χρειάζεται και την ενεργό συμμετοχή αυτών των χρηματοοικονομικών οργανισμών, θα τους στηρίξουμε και θα συμβάλουμε στο βαθμό που μπορούμε να πετύχουν. Απ' εκεί και πέρα όμως, δεν μπορούμε να προβούμε σε ενέργειες οι οποίες θα διασφαλίζουν ότι τα κέρδη τους θα εξακολουθήσουν να παραμένουν στα ίδια επίπεδα, όπως ήταν προηγουμένως. Θα επωμιστούν μερίδιο της κρίσης, όπως θα επωμιστεί και ο κυπριακός λαός!

Δεν πρόκειται να πω πολλά για την κατάσταση στην οικονομία, γιατί δυστυχώς το ρολόι κινείται πολύ γοργά.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι, έν' κανονικά που κινείται!

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

(Χαμογελά.)

Θα πω απλώς ότι έχει τεράστια σημασία σε ένα σύστημα μικτής οικονομίας ποια είναι η ισορροπία η οποία ασκείται μεταξύ του κρατικού τομέα και του ιδιωτικού τομέα και -με όλο το σεβασμό στην αντίθετη άποψη- στις Ηνωμένες Πολιτείες ιδιωτικοποιήθηκαν τα πάντα, και η παιδεία και η υγεία. Και δυστυχώς, η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπάθησε να αντιγράψει αυτά τα πράγματα!

Για τα ζητήματα της αξιοκρατίας. Είμαστε θύματα εμείς, ως ΑΚΕΛ, και ο κόσμος ο δικός μας όλα τα χρόνια που λειτουργεί η Κυπριακή Δημοκρατία! Την ίδια στιγμή θεωρούμε ότι η αξιοκρατία είναι απαραίτητη, για να μπορέσει μια κοινωνία να προχωρήσει μπροστά με γοργούς ρυθμούς, και θα συμβάλουμε, έτσι ώστε να εμπεδωθεί η αξιοκρατία! Εμείς είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε οποιαδήποτε πρόταση στοχεύει προς αυτή την κατεύθυνση και να είμαστε βέβαιοι ότι θα συνεργαστούμε με πνεύμα ανοικτό και εποικοδομητικό. Ε, δε δεχόμαστε όμως εκείνοι οι οποίοι έχουν κατά τεκμήριο παράδοση σ' αυτό τον τομέα σήμερα να σχίζουν τα ιμάτιά τους για κάποιες προσλήψεις ή για κάποιες προαγωγές! Και το άλλο που δε θα δεχθούμε... Ε, δε θα δεχθούμε να μετατραπεί η ολομέλεια της Βουλής σε ένα κουτσομπολιό του καφενείου! Εάν έχουμε συγκεκριμένες καταγγελίες στις οποίες μπορούμε να προβούμε τεκμηριώνοντάς τις, να τις καταθέσουμε, να είμαστε όλοι κοινωνοί αυτών των συγκεκριμένων καταγγελιών και να τις συζητήσουμε. Εάν χρειάζεται να παρθούν διορθωτικά μέτρα, να λάβουμε, δεν έχουμε καμιά διαφωνία. Αλλά, το να λέγονται αστήριχτα κάποια πράγματα αντιλαμβάνεστε ότι δεν είναι και η καλύτερη συνταγή.

Ο συνάδελφος Σταύρος Ευαγόρου έκαμε μία αδρή αναφορά στο τι περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός και ταυτόχρονα στο κοινωνικό έργο το οποίο έχει επιτελέσει μέχρι σήμερα η κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια. Δεν πρόκειται να τα επαναλάβω για οικονομία χρόνου. Θέλω όμως να πω το εξής: Λυπούμαι ειλικρινά, γιατί κάποιοι συνάδελφοι -καταλαβαίνω τους συναδέλφους από το χώρο της αντιπολίτευσης, αλλά δεν μπορώ να καταλάβω κάποιους συνάδελφους από το χώρο των κομμάτων που συμμετέχουν στην κυβέρνηση- δε βρήκαν έστω και ένα θετικό να πουν γι' αυτούς τους πρώτους δέκα μήνες της διακυβέρνησης!

Το δεύτερο που θα πω είναι ότι κάποια πολιτικά κόμματα τα οποία συμμετέχουν σήμερα στην κυβέρνηση, όταν ήταν στην αντιπολίτευση, δεν επεδίωκαν να σταυρώσουν κονδύλια της τότε κυβέρνησης στην οποία αντιπολιτεύονταν. Σήμερα που συμμετέχουν στην κυβέρνηση προσπαθούν να περιορίσουν τις δραστηριότητες της κυβέρνησης. Δικαίωμά τους, αλλά θεωρώ ότι δεν είναι ούτε αυτή η καλύτερη λύση!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ήταν τόσο πειστικά τα επιχειρήματά τους, που οδηγούμαστε στην καταψήφισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δικαίωμά σας, κύριε Αναστασιάδη, να τον καταψηφίσετε! Εγώ θα πω το εξής: Επειδή ο κ. Πουργουρίδης αναφέρθηκε σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, το πρώτο που θα πω είναι ότι έχουν ένα εντελώς διαφορετικό σύστημα. Έχουν το κοινοβουλευτικό σύστημα.

Το δεύτερο και πιο σημαντικό είναι ότι δεν έχουν πρόβλημα εισβολής και κατοχής, δεν έχουν το κυπριακό πρόβλημα! Εμείς λειτουργήσαμε διαφορετικά. Δικαίωμά σας να λειτουργείτε με τον τρόπο που θέλετε και, παρεμπιπτόντως, ουδέποτε ο κ. Κληρίδης διαβουλευτήκε μαζί μας για τη σύνταξη του προϋπολογισμού, όπως έχετε τώρα την απαίτηση να πράξει η κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια.

Τώρα σε ό,τι αφορά το Κυπριακό. Τη συνολική μας πρόταση για το Κυπριακό την έχει καταθέσει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, δε θα την επαναλάβω. Απλώς, θα επισημάνω το εξής: Εμείς είχαμε πλήρη επίγνωση των δυσκολιών που θα αντιμετωπίζαμε, όταν ξεκινούσαμε το διάλογο. Και είναι σε γνώση μας που αποφασίσαμε να προχωρήσουμε. Έχουμε εμπιστοσύνη στο δίκαιο του αγώνα μας. Έχουμε εμπιστοσύνη στα επιχειρήματα και στην τεκμηρίωση την οποία μπορούμε να παρουσιάσουμε. Έχουμε αυτοπεποίθηση σε αυτές τις διαπραγματεύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, σας παρακαλώ, μισό λεπτό.

Κύριοι, για ακόμα μια φορά θέλω να σας παρακαλέσω! Δεν είναι σωστό πράγμα να έχουμε ομιλητή, να προσπαθεί να αναπτύξει την επιχειρηματολογία του και να μην μπορεί να ακούγεται η φωνή του! Ειλικρινά, κάμετε υπομονή ακόμα λίγα λεπτά! Τόσο δύσκολο είναι;

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να σας διαβεβαιώσω ότι δε με ενοχλεί, κύριε Πρόεδρε. Όσα θέλω να πω, θα τα πω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε, κύριε Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θέλω λοιπόν να ξεκαθαρίσω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προτίμησε από μία αδιέξοδη στασιμότητα, η οποία μας οδηγούσε με μαθηματική ακρίβεια στο

ενδεχόμενο της δημιουργίας τετελεσμένων, να ξεκινήσει μια διαδικασία, με στόχο να εξαντλήσει όλα τα περιθώρια, σε γνώση του ότι θα αντιμετώπιζε πολλές δυσκολίες, για να φθάσουμε σε μια συμφωνία στο Κυπριακό. Συμφωνία η οποία θα τεθεί ενώπιον του κυπριακού λαού, για να αποφανθεί αν την αποδέχεται ή όχι. Εάν δεν καταφέρουμε να φθάσουμε σε αυτή τη λύση του Κυπριακού, τότε ο στόχος του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι να καταστήσει ανέφικτο έναν άλλο ουσιαστικό στόχο της τουρκικής πλευράς, που είναι η αναβάθμιση του ψευδοκράτους. Θέλουμε, πείθοντας τη διεθνή κοινότητα για τη δική μας θέληση και πολιτική βούληση, να φθάσουμε σε λύση στο Κυπριακό, να περάσουμε το μήνυμα «θα είμαστε απaráδεκτοι, εάν τους αναβαθμίσετε, από τη στιγμή που δε συνεργάζονται για την επίτευξη μιας δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης». Και είναι λυπηρό να ακούγονται απόψεις ότι περίπου ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει προβεί σε υποχωρήσεις και παραχωρήσεις οι οποίες οδηγούν τον τόπο στην καταστροφή!

Λέχθηκαν πολλά από αυτό το βήμα. Εγώ έχω επιλέξει κάποια τα οποία θεωρώ ως τα πιο σημαντικά και θα τα σχολιάσω. «Δε θέλουμε αντεγκλήσεις με τον κ. Ταλάτ». Αντιλαμβάνεστε όμως ότι δεν πρόκειται να αγιάσουμε! Εάν λέγονται πράγματα απaráδεκτα από την πλευρά του κ. Ταλάτ, θα είμαστε υποχρεωμένοι με έναν προσεκτικό τρόπο να τα σχολιάζουμε. Πολύ προσεκτικά. Δεν ευθύνεται η κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια για την εκλογή της Τουρκίας σε μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Η Τουρκία ξεκίνησε να εργάζεται προς αυτή την κατεύθυνση εδώ και πέντε χρόνια. Ο σύγχρονος κόσμος, δυστυχώς, λειτουργεί στη βάση των συμφερόντων. Εκατό πενήντα μία χώρες ψήφισαν την Τουρκία και, επαναλαμβάνω, είναι αποτέλεσμα των τελευταίων πέντε χρόνων. Όσοι συμμετέχουν στο Εθνικό Συμβούλιο θα έχουν πάρει την ανάλυση την οποία έκαμε το Γραφείο Τουρκικών Υποθέσεων, που στήθηκε στο Προεδρικό, για να μελετά αυτά τα ζητήματα, και η οποία αναλύει το πόσα λεφτά έχει ξοδέψει η Τουρκία τα τελευταία χρόνια, για να προωθήσει αυτό της το στόχο. Τα τελευταία πέντε χρόνια, όχι τους τελευταίους δέκα μήνες!

«Αποδέχτηκε ο Πρόεδρος την εκ περιτροπής προεδρία και αυτό είναι πρωτόγνωρο και καταστροφικό για τον τόπο». Δε θα συζητήσω την ουσία, θα σταθώ μόνο στο αν είναι για πρώτη φορά που τέθηκε αυτό το ζήτημα. Ο κ. Αγγελίδης διά στόματος του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου απάντησε την πρώτη ημέρα. Είπε ότι ο κ. Παπαδόπουλος, μιλώντας από το βήμα της Βουλής για τους προϋπολογισμούς, τόνισε ότι το προεδρικό συμβούλιο, όπως προτεινόταν στο Σχέδιο Ανάν, στην ουσία οδηγούσε σε εκ περιτροπής προεδρία. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι, όταν κατέθεσε ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος τη σύνοψη στο Εθνικό Συμβούλιο, το θέμα του προεδρικού συμβουλίου δεν ήταν ένα από τα θέματα τα οποία διεκδικούσε να διαπραγματευτεί περαιτέρω. Νομίζω, τα πράγματα είναι καθαρά.

«Δέχτηκε ο Πρόεδρος την παραμονή πενήντα χιλιάδων εποίκων και αυτό είναι καταστροφικό». Και πάλι θα απαντήσω όπως έπραξαν άλλοι συνάδελφοι. Ο κ. Παπαδόπουλος έστειλε επιστολή στο γενικό γραμματέα του ΟΗΕ με ημερομηνία 30 Μαρτίου 2004 -την έχω εδώ, το θεωρώ άσκοπο να διαβάσω την αναφορά- όπου ξεκάθαρα λέει ότι θα μπορούσαν να παραμείνουν στο νησί σαράντα πέντε χιλιάδες έποικοι.

«Είναι εγκληματικό να λέμε ότι υπάρχουν Κύπριοι που δεν ενδιαφέρονται». Ή να σταθώ ακόμα σε κάποια άλλα ζητήματα και μετά να πάω σε αυτό. Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι η συμμετοχή στις Τεχνικές Επιτροπές δεν έγινε με βάση την κομματική προέλευση του καθενός αλλά με τις επιστημονικές του γνώσεις. Και ο Πρόεδρος

ξεκαθάρισε σε όλους από την πρώτη στιγμή ότι θα εξέφραζαν στις Τεχνικές Επιτροπές τις θέσεις της κυβέρνησης. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ανελλιπώς επαφή με τον Πρόεδρο της Βουλής, που είναι ταυτόχρονα και πρόεδρος του ΔΗΚΟ, και έχουν μια άριστη συνεργασία. Ο Υπουργός Εξωτερικών διαδραματίζει ένα σημαντικό και καθοριστικό ρόλο σε ό,τι αφορά την προσπάθεια προώθησης του Κυπριακού. Είναι το λιγότερο άδικο λοιπόν να εκφράζεται η άποψη ότι το ΔΗΚΟ δεν έχει συμμετοχή σε αυτή την προσπάθεια!

Λέμε ότι είναι εγκληματικό να λέμε ότι κάποιοι Κύπριοι δε θέλουν λύση. Συμφωνώ απολύτως! Όλοι οι Κύπριοι θέλουμε λύση. Το θέμα είναι ποια λύση θέλει ο καθένας! Και δεν πρόκειται να ανασύρω δημόσιες δηλώσεις που έγιναν από συναδέλφους για το ποια λύση υποστηρίζουν. Εμείς θεωρούμε στη σοφία μας - μπορεί να είναι λανθασμένη η δική μας η σοφία- ότι από τις προσεγγίσεις κάποιων ενδεχομένως να προκύψει ένα παρατεταμένο αδιέξοδο, το οποίο θα μας οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια σε παγίωση των τετελεσμένων! Μπορεί να είμαστε εμείς λανθασμένοι. Αυτή είναι η πολιτική μας άποψη και επιδιώκουμε κάτι το διαφορετικό. Θα μας κρίνει όλους η ιστορία και η συνέχεια αυτής της προσπάθειας η οποία καταβάλλεται.

Εμείς λέμε ότι, εάν θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις να επιλυθεί το Κυπριακό, είναι μέσα από την ανάληψη συνεχών πρωτοβουλιών από τη δική μας την πλευρά με την εμμονή και προσήλωση σε αρχές σε ό,τι αφορά την ουσία της λύσης του Κυπριακού και με ευελιξία σε ό,τι αφορά την τακτική. Και αυτό πράττει, όπως υποσχέθηκε και προεκλογικά, μέχρι σήμερα ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Δημήτρης Χριστόφιας.

Θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι ο Δημήτρης Χριστόφιας έχει δεσμευτεί ενώπιον του κυπριακού λαού ότι θα τον στηρίξει με θρησκευτική ευλάβεια, ότι αγωνίζεται για τη λύση επίτευξης διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας, με πολιτική ισότητα, όπως αυτή καθορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Και ξεκαθαρίζει ότι αυτή η λύση θα οδηγήσει σε ένα κράτος που θα είναι ενωμένο, θα έχει μία κυριαρχία και ενιαία, θα έχει μία διεθνή προσωπικότητα και μία ιθαγένεια. Αυτή είναι η δέσμευση την οποία έχει αναλάβει ο Δημήτρης Χριστόφιας και ουδέποτε θα μετακινηθεί από αυτή του τη δέσμευση!

Το κοινό ανακοινωθέν της 23^{ης} του Μάη. Καταβλήθηκε μία προσπάθεια να καταγραφεί σε εκείνο το ανακοινωθέν ποιο θα είναι το τελικό αποτέλεσμα αυτού του διαλόγου ο οποίος έχει ξεκινήσει. Δεν είναι το σημείο από το οποίο ξεκινούμε τη συζήτηση αλλά η τελική κατάληξη. Και ξεκαθαρίζει σε εκείνη τη συμφωνία ότι μιλούμε για μία διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία, με μία κυριαρχία, μία διεθνή προσωπικότητα και ταυτόχρονα λέει ότι τα δύο συνιστώντα κράτη που θα δημιουργηθούν θα έχουν ισότιμο καθεστώς. Και αυτό το θέμα καταβάλλεται προσπάθεια από κάποιους να ερμηνευθεί ωςάν να αποδεχόμαστε εμείς -η θέση η τουρκική δηλαδή- ότι υπάρχουν δύο ξεχωριστές οντότητες, οι οποίες θα συνεργαστούν, για να διαμορφώσουν ένα νέο σχήμα.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τοποθετήθηκε κατ' επανάληψη και στην εναρκτήρια δήλωση που έκαμε, όταν ξεκινούσαν οι συνομιλίες, και στις ομιλίες που έκαμε στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, αλλά και πάμπολλες φορές δημόσια. Στο Εθνικό Συμβούλιο ενημέρωσε ενδελεχώς για τις θέσεις τις οποίες καταθέτει στις διαπραγματεύσεις. Όλοι όσοι συμμετέχουμε στο Εθνικό Συμβούλιο αναγνωρίσαμε ότι οι θέσεις που διατυπώνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι θέσεις αρχών στις οποίες

συμφωνούμε! Δεν είπε κανένας μέσα στο Εθνικό Συμβούλιο ότι αυτά τα οποία λέει ο Πρόεδρος είναι θέσεις που ξεφεύγουν από τις αρχές! Δυστυχώς όμως, δημόσια διατυπώνονται άλλες θέσεις!

Εμείς λέμε λοιπόν ότι έχει τεράστια σημασία να είμαστε πολύ προσεκτικοί και υπεύθυνοι. Δε θέλουμε να στερήσουμε από κανέναν το δικαίωμα να διατυπώσει τη δική του διαφορετική άποψη, όταν και εφόσον θεωρεί ότι τα πράγματα λειτουργούν διαφορετικά και οδηγούνται προς λανθασμένη κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακόμα δυόμισι λεπτά.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα τελειώσω νωρίτερα, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να καταλήξω λέγοντας το εξής: Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υποσχέθηκε στον κυπριακό λαό ότι θα εργαστεί ακούραστα τα επόμενα πέντε χρόνια, για να διαμορφωθεί στην κυπριακή κοινωνία, να δημιουργηθούν οι βάσεις καλύτερα, για να οδηγηθούμε προς την κατεύθυνση της δημιουργίας δίκαιης κοινωνίας και ταυτόχρονα να πετύχουμε δίκαιη λύση στο Κυπριακό.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει αποδείξει διαχρονικά ότι είναι συνεπής σε αυτά τα οποία τονίζει. Εμείς, ως ΑΚΕΛ, από το επίσημο βήμα της Βουλής διαβεβαιώνουμε τον κυπριακό λαό ότι θα συνεργαστούμε και θα στηρίξουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να υλοποιήσει στο έπακρο αυτά τα οποία έχει υποσχεθεί στον κυπριακό λαό και να δημιουργήσει την προοπτική να υπάρξει ένα καλύτερο μέλλον, ένα ελπιδοφόρο μέλλον για τον κυπριακό λαό! Εμείς θέλουμε να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες του κυπριακού λαού, γιατί είμαστε ένα κόμμα που στα ογδόντα δύο χρόνια της ζωής του εργάζεται ακούραστα, για να εξυπηρετήσει ακριβώς τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του κυπριακού λαού! Να ικανοποιήσει τις προσδοκίες του και να τον οδηγήσει σε ένα λιμάνι ασφάλειας, ειρήνης, σταθερότητας και ευημερίας. Και αυτό θα πράξουμε!

Καλές γιορτές σε όλους και εύχομαι η νέα χρονιά να φέρει στον καθένα χωριστά ό,τι επιθυμούμε αλλά το πιο σημαντικό στην Κύπρο την ποθούμενη ελευθερία και επανένωση και τη δίκαιη κοινωνία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Άντρο Κυπριανού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισίως ολοκληρώσαμε τη συζήτηση του προϋπολογισμού.

Πριν προχωρήσουμε στο στάδιο της ψήφισης, εισηγούμαι προς το σώμα ένα δεκάλεπτο διάλειμμα.

(Ωρα διακοπής: 8.45 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 9.05 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πάρουμε τις θέσεις μας, σας παρακαλώ;

Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης του προϋπολογισμού, το σώμα έχει

ενώπιόν του τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2009, όπως κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία. Μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού στη Βουλή, η κυβέρνηση απέστειλε τρεις τροπολογίες, οι οποίες ομόφωνα υιοθετήθηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και θεωρούνται ενσωματωμένες στον προϋπολογισμό που τίθεται υπό την έγκριση του σώματος.

Στο μεταξύ, στη διάρκεια της συζήτησης στην ολομέλεια έχει επίσης κυκλοφορήσει μια σειρά τροπολογιών από μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών. Έχει επίσης σημειωθεί η γενική τοποθέτηση της κάθε πλευράς σε σχέση με τον προϋπολογισμό στο σύνολό του και σε σχέση με κάποια κεφάλαιά του.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφέρω ότι η ψήφιση θα γίνει και φέτος στη βάση της πεπατημένης των τελευταίων χρόνων, σύμφωνα με την οποία οι τροπολογίες τίθενται προς ψηφοφορία κατά κοινοβουλευτικό κόμμα. Όπως γνωρίζετε όμως, η ορθή διαδικασία θα ήταν να γίνεται η ψήφιση του προϋπολογισμού κατά κεφάλαιο, δηλαδή κατά υπουργείο. Τη διαδικασία αυτή προτίθεμαι να εφαρμόσω κατά τη συζήτηση του επόμενου προϋπολογισμού.

Αν συμφωνείτε, μπορούμε τώρα να προχωρήσουμε θέτοντας σε ψηφοφορία τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Διότι, ενώ εκάμετε αντί δέκα λεπτά είκοσι πέντε, εμείς σκεφτόμαστε τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρώτα απ' όλα και για τυπικούς λόγους, παρ' όλο που είναι συμφωνημένα, φαντάζομαι, από κάποιους, πρέπει να μπουν οι κυβερνητικές τροπολογίες, γιατί κάποιος μπορεί να μην τις ψηφίσουν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος είπε κάτι διαφορετικό;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεύτερον...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη! Ποιος είπε κάτι διαφορετικό λέω;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ θέλω να το διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε. Δεν είπα ότι είπατε κάτι διαφορετικό. Θέλω να το διευκρινίσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, αφήστε με να ολοκληρώσω και μετά κάνετε την παρέμβασή σας, κύριε Συλλούρη! Μπορεί να μη χρειαστεί να την κάνετε. Διότι αυτό που είπατε είναι αυτό που προβλέπουμε να κάνουμε!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, αλλά πώς θα πάμε κατά υπουργείο, όταν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα «την επόμενη χρονιά», κύριε Συλλούρη!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ.

Τώρα κατάλαβα! Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, η κούραση, νομίζω, μας έχει αγγίξει όλους!

Οι τροπολογίες έχουν διανεμηθεί σε όλους και δέσμη αυτών έχει δοθεί στους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους.

Για τις κυβερνητικές τροπολογίες εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού είναι να δοθεί το δικαίωμα σε ένα βουλευτή από κάθε πλευρά να διατυπώσει, αν τούτο επιθυμεί, τυχόν παρατηρήσεις ή/και εισηγήσεις, εφόσον υπάρχουν. Απ' ό,τι καταλαβαίνω, δε χρειάζεται αυτό.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Είναι ομόφωνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καθ' όσον αφορά τις τροπολογίες των κομμάτων, προτείνω να γίνεται συνοπτική αναφορά στο σκοπό της προτεινόμενης αλλαγής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, και στη συνέχεια να τεθούν κατά σειρά σε ψηφοφορία. Απ' ό,τι καταλαβαίνω, μπορεί να μη χρειάζεται ούτε και αυτό.

Αφού ολοκληρωθεί λοιπόν η διαδικασία αυτή, ο προϋπολογισμός, όπως τελικά θα διαμορφωθεί με βάση όλες τις τροπολογίες που θα υιοθετηθούν, αλλά και τις γενικές τοποθετήσεις που έχουν λεχθεί, θα τεθεί συνολικά για έγκριση από το σώμα.

Λοιπόν, προχωρούμε με τις τροπολογίες.

Να αρχίσουμε πρώτα από τις τροπολογίες όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο: 020100.2 “Νομική Υπηρεσία-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες”

Άρθρο: 02102 “Βασικοί Μισθοί”: €98.703

Εδάφιο: 60 “Δημόσιοι Κατηγοροι (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11)”: €98.703

Άρθρο: 02103 “Αύξηση Μισθών”: €6.567

Άρθρο: 02107 “Δέκατος Τρίτος Μισθός”: €10.797

Άρθρο: 02141 “Τιμαριθμικά Επιδόματα”: €24.002

Στα πλαίσια της δημιουργίας θέσεων Δημόσιων Κατηγόρων έχει συμφωνηθεί η σταδιακή δημιουργία 35 θέσεων σε διάστημα τριών ετών.

Εκ παραδρομής στο νομοσχέδιο για τον περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμο του 2008 δεν περιλήφθηκε η δημιουργία 11 θέσεων Δημόσιου Κατηγόρου (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) για κάλυψη των τελευταίων αυξημένων αναγκών της Νομικής Υπηρεσίας.

Στον προτεινόμενο νόμο του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 όπως κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων κάτω από το πιο πάνω εδάφιο περιλαμβάνονται 24 θέσεις.

Οι πιστώσεις που θα απαιτηθούν με την πρόσληψη 11 πρόσθετων Δημόσιων Κατηγόρων (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) αναλύονται ως εξής:

- 02103 “Αύξηση Μισθών”: €6.567.
- 02107 “Δέκατος Τρίτος Μισθός”: €10.797.
- 02141 “Τιμαριθμικά Επιδόματα”: €24.002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο: 130300.2 “Αστυνομία-Αρχηγείο Αστυνομίας-Τακτικές Δαπάνες”

Άρθρο: 02102 “Βασικοί Μισθοί”: €51.328

Εδάφιο 42: “Αστυνόμος Α΄ [Κλίμακα Α13(ii)]”

“Αστυνόμος Β΄ - Προϊστάμενος Σπουδών [Κλίμακα Α13(ii)]”:
€51.328

Δημιουργία μίας θέσης κάτω από το εδάφιο 42 “Αστυνόμος Α΄ [Κλίμακα Α13(ii)]”, “Αστυνόμος Β΄ - Προϊστάμενος Σπουδών [Κλίμακα Α13(ii)]” που εκ παραδρομής διαγράφηκε στο προσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο: 200300.2 “Μέση Εκπαίδευση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες”

Άρθρο: 02102 “Βασικοί Μισθοί”: €1.598.142

Εδάφιο 100: “Καθηγητές (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11)”: €1.598.142

“Καθηγητές (Κλίμακες Α7, Α8 και Α10)”

“Καθηγητές (Κλίμακα Α8) και Καθηγητές (Κλίμακες Α5 και Α7)”

Κεφάλαιο: 200500.2 “Δημοτική Εκπαίδευση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες”

Άρθρο: 02102 “Βασικοί Μισθοί”: €1.220.328

Εδάφιο 100: “Δάσκαλοι (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11)”

“Δάσκαλοι (Κλίμακα Α8) και Δάσκαλοι (Κλίμακες Α5 και Α7)”

Κεφάλαιο: 200300.2 “Μέση Εκπαίδευση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες”

Άρθρο: 02102 “Βασικοί Μισθοί”: -€386.490

Εδάφιο 80: “Καθηγητές Πρακτικών Γνώσεων [Κλίμακες Α11(ii)]”: -€386.490

Κεφάλαιο: 200300.2 “Μέση Εκπαίδευση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες”

Άρθρο: 02102 “Βασικοί Μισθοί”: -€1.211.652

Εδάφιο 110: “Καθηγητές (Κλίμακες Α10)”: -€1.211.652

Δημιουργία νέων οργανικών θέσεων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών έναντι κατάργησης εκτάκτων

Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού με επιστολή του υπέβαλε αίτημα για δημιουργία νέων πρόσθετων θέσεων Καθηγητών και Δασκάλων, αφού οι ανάγκες σε εκπαιδευτικούς λειτουργούς τόσο στη μέση όσο και στη δημοτική εκπαίδευση καλύπτονται σε μεγάλο βαθμό από εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε έκτακτη βάση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία προβλημάτων για την ομαλή λειτουργία των σχολικών μονάδων και τη στελέχωσή τους.

Στο προσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 όπως κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων κάτω από τα πιο πάνω εδάφια περιλήφθηκαν 4 114 θέσεις Καθηγητών και 3 112 θέσεις Δασκάλων.

Για επίλυση του προβλήματος θα πρέπει στο υπό αναφορά προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2009 να ενσωματωθούν 200 πρόσθετες θέσεις Καθηγητών και 68 θέσεις Δασκάλων.

Ταυτόχρονα με την ίδρυση των πιο πάνω θέσεων καταργούνται και 76 θέσεις ως ακολούθως:

- Δεκαεννέα θέσεις Καθηγητή Πρακτικών Γνώσεων [Κλ. Α11(ii)].
- Τριάντα μία θέσεις Καθηγητή (Κλ. Α10) της ειδικότητας των Πρακτικών Γνώσεων και 26 θέσεις Καθηγητή (Κλ. Α10), από το σύνολο των 59 εγκεκριμένων σήμερα θέσεων.

Η δημιουργία των 268 οργανικών θέσεων έναντι κατάργησης των εκτάκτων δε θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του κράτους με επιπρόσθετες δαπάνες, αφού η δαπάνη περιλαμβάνεται ήδη στον προϋπολογισμό του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Έχουμε τώρα τις τροπολογίες όπως έχουν κατατεθεί από το Δημοκρατικό Κόμμα, το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το Ευρωπαϊκό Κόμμα και το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Να τις θέσουμε ως σύνολο, διότι τις έχετε μπροστά σας, έτσι;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μία διευκρίνιση μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μιλούμε για επτά τροπολογίες που αφορούν πρόταση για το σταύρωμα επτά ποσών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ εισηγούμαι οι συγκεκριμένες τροπολογίες, επειδή, όπως είπατε κι εσείς εισαγωγικά, είναι καλά να δοθεί και μία εξήγηση, να μπουν μία-μία με την εξήγηση που τις συνοδεύει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

1. Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Κεφάλαιο 12.01 - Άρθρο 08957 - "Άλλα Αναπτυξιακά Έργα και Προγράμματα" - €345.000 (σελ. 396)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αγγελίδη, θέλετε να...

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Δεν έχουμε να προσθέσουμε τίποτε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θέλουμε να ακούσουμε γιατί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη!

Όταν ένας ζητά €345.000 να σταυρωθούν, που είναι κονδύλια για δαπάνες για ανάπτυξη στις μικρές κοινότητες, θέλουμε να ακούσουμε το λόγο και από το Δημοκρατικό Κόμμα και από το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ομήρου έχει το λόγο.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι στα δικαιώματα της Βουλής να θέλει να έχει περαιτέρω λεπτομέρειες προτού αποδεσμεύσει κάποιες πιστώσεις. Δε νομίζω να υπάρχει άλλη επεξήγηση. Τα πράγματα ομιλούν αφ' εαυτών, όπως λέμε στα νομικά. Αυτός είναι ο λόγος. Θέλει η Βουλή, όσοι, εν πάση περιπτώσει, θα υποστηρίξουν αυτές τις τροπολογίες θέλουν να έχουν περισσότερες λεπτομέρειες, ως δικαιούνται δυνάμει του συντάγματος και του θεσμικού πλαισίου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς θεωρούμε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μπορεί να έχει κάτι συμπληρωματικό. Διότι είναι...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να μιλήσει ένας! Είναι μαζί που κατατέθηκαν οι τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε. Ένας θα εξηγήσει υπέρ και ένας εναντίον, αν υπάρχει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά. Επειδή όμως, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ δέχομαι την εισήγηση του κ. Πουργουρίδη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά. Επειδή αντιλήφθηκα ότι πρέπει να υπάρχει κάτι συμπληρωματικό. Γι' αυτό το λόγο έχω πει...

Ωραία!

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς, ως κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, πραγματικά και την έκπληξή μας θέλουμε να εκφράσουμε, αλλά σίγουρα και τη λύπη μας ιδιαίτερα για τα κόμματα τα οποία συμμετέχουν στην κυβέρνηση και τα οποία για μία ολόκληρη πενταετία επί προηγούμενης διακυβέρνησης ψήφιζαν χωρίς να ζητούν ένθεση σημείωσης σ' αυτά τα κονδύλια. Σίγουρα, είτε θέλουν να στείλουν ένα πολιτικό μήνυμα είτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο επιχειρούν να δημιουργήσουν θέμα ή να παρακωλύσουν την εύρυθμη λειτουργία ορισμένων τμημάτων της κυβέρνησης. Και εξηγούμαι. Στην περίπτωση -μετά θα αναφερθώ στα υπόλοιπα- αυτή τη συγκεκριμένη, για έναν ο οποίος γνωρίζει πώς γίνεται η εκταμίευση αυτών των κονδυλίων... Συγκεκριμένα, οι €345.000 αφορούν, αν θέλετε, παράδοση που υπήρχε και επί προηγούμενης και επί προπροηγούμενης κυβέρνησης όπου, στην περίπτωση αυτή, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, επισκεπτόμενος μία κοινότητα μικρή η οποία -είναι μικρά υδατικά περισσότερο έργα- χρειαζόταν μία τουρμπίνα ή μία διάτρηση και ήταν €800 και €1.000, βοηθούσε κατ' αυτό τον τρόπο την κοινότητα. Χωρίς αυθαιρεσίες και με τον πλήρη έλεγχο της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας. Υπάρχει σαφέστατα, αν θέλετε, ανάλυση για τον τρόπο που εκδαπανούνται. Ε, αυτό το πράγμα δεν ξέρω για ποιο λόγο γίνεται! Δεν ενίσταμαι γιατί καταψηφίζεται από το Δημοκρατικό Συναγερμό, είναι κατανοητή η θέση, εξηγήθηκε, αλλά η ένστασή μας, αν θέλετε, και η λύπη μας είναι γιατί οι συνεργάτες μας στην κυβέρνηση προνόησαν να κάνουν αυτό το πράγμα!

Ευχαριστώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς, κύριε Νεοφύτου, υπό ποια ιδιότητα; Εννοώ, έχουμε το υπέρ και το κατά. Εσείς το ουδέτερο; Τι;

(Γέλια)

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να αποκαταστήσω μία πραγματικότητα και μία αλήθεια, διότι ελέχθη κάτι και μπορεί να ανατρέξει κάποιος και στα πρακτικά του κοινοβουλίου. Το ΑΚΕΛ επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη, ακόμα και τις χρονολογίες που ψήφιζε τους προϋπολογισμούς, αυτά και παρόμοια κονδύλια ζητούσε και εσταυρώνοντο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εν εκατάλαβα βέβαια την αυτόκλητη δικηγορική υπεράσπιση από πλευράς του κ. Νεοφύτου! Αν δεν κάνω λάθος, το ΑΚΕΛ ήταν αντιπολίτευση στον κ. Κληρίδη!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Ορίστε;

Όχι! Δεν μπορεί να ταυτίζουμε τώρα το νερό με το λάδι! Κύριε ελέησον!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι κι εγώ με τη σειρά μου να παρατηρήσω ότι το να έχω το δικαίωμα ως κοινοβουλευτική ομάδα να παίρνω μία συγκεκριμένη θέση δεν μπορώ να το εξαρτήσω από τη στενοχώρια ή την άποψη άλλων κομμάτων! Εντός της Βουλής έχω τη δυνατότητα ως Δημοκρατικό Κόμμα να τοποθετούμαι κατά τη δική μου αυτοτέλεια. Άρα, πρέπει να πω ξεκάθαρα ότι μηνύματα από οποιονδήποτε, είτε ως συνήγορο είτε ως αντίδικο, για να μας υποδείξει ότι εκπλήσσεται και διερωτάται, αφορούν κάτι που δεν είναι δεοντολογικά ορθό! Δεν μπορεί δηλαδή δι' αυτής της μεθόδου, της πλαγίας, να μας θέτουν εις τη θέση «ξέρετε, κάνετε λάθος»! Και αν κάνουμε λάθος, θα κριθούμε!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Πρώτα πρώτα, να πω με όλο το σεβασμό ότι εκπλήσσομαι για την έκπληξη, διότι θέλω να υπενθυμίσω ότι κατά τη διάρκεια της παρελθούσας...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ, κύριοι!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

...της παρελθούσας πενταετίας, πλείστες όσες φορές η ΕΔΕΚ, ακόμα και το Δημοκρατικό Κόμμα, αν θυμάμαι καλά, του οποίου ο πρόεδρος τότε ήτο και Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σταύρωσε κονδύλια!

Δεύτερον, εδώ υπάρχει διάκριση αυστηρή των εξουσιών στην Κυπριακή

Δημοκρατία, και το λέω, για πάρα πολλά χρόνια. Το προβλέπει το σύνταγμα! Εδώ είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων! Δεν είναι κυβέρνηση!

Και τρίτον, θέλω να το δηλώσω και πάλι με όλο το σεβασμό: Το κάθε κόμμα, τουλάχιστο το δικό μου το κόμμα και είμαι βέβαιος και τα άλλα, είναι κόμμα αυθύπαρκτο, αυτόνομο πολιτικά και ιδεολογικά και κρίνει με βάση την ιδεολογία του, τις προτεραιότητές του, το πρόγραμμά του πώς τοποθετείται πάνω στα διάφορα θέματα. Και συγγνώμη δηλαδή, τι έγινε, αν πρέπει να έρθει η κυβέρνηση να δώσει κάποιες λεπτομέρειες για κάποια κονδύλια; Αυτό είναι το μέγα πρόβλημα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, δε θα δώσω το λόγο σε άλλους. Έκλεισε αυτός ο κύκλος. Εδόθησαν οι εξηγήσεις. Το κάθε κόμμα υποστήριξε τις απόψεις του.

Πάμε στην ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας όπως κατατέθηκε από τα τέσσερα κόμματα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Υπουργείο Εσωτερικών

Κεφάλαιο 16.01 - Άρθρο 08957 - "Άλλα Αναπτυξιακά Έργα και Προγράμματα" - €4.000.000 (σελ. 966)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να ακολουθήσουμε την ίδια διαδικασία ή ισχύουν αυτά που είπατε

προηγουμένως;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ισχύουν. Είπαμέ τα! Να τα ξαναπούμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Υπουργείο Εσωτερικών

Κεφάλαιο 16.08 - Άρθρο 08434 - "Δρόμος Πρωταρχικής Σημασίας από το Δάσος Αθαλάσσας (ΑΤΙ) μέχρι τον Κυκλικό Κόμβο παρά το ΣΟΠΑΖ (τέμνει τις λεωφόρους Κερύνειας, Αγλαντζιάς και Λάρνακας) - €20.000 (σελ. 1059)

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή του σχετικού κονδυλίου.

Για να κατασκευαστεί ο εν λόγω δρόμος, θα καταστραφούν δύο σημαντικοί χώροι πρασίνου της ανατολικής Λευκωσίας, γεγονός στο οποίο αντιτίθεται ο δήμος Αγλαντζιάς, στα δημοτικά όρια του οποίου βρίσκεται το έργο, καθώς και ομάδες πολιτών. Η κατασκευή του δρόμου θα οδηγήσει μεγάλο όγκο κυκλοφορίας φορτηγών αυτοκινήτων να διακινείται μέσα από κατοικημένες περιοχές, δημιουργώντας κινδύνους για την ασφάλεια και αποτελώντας απειλή για την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και δεκαεπτά αποχές η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τέταρτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Κεφάλαιο 200817 - Άρθρο 04352 - "Επιχορήγηση Πολιτιστικών Φορέων και Ατόμων για Πολιτιστικές Δραστηριότητες" - €5.200.000 (σελ. 1638)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι που περιέργεια, πού βρίσκετε τους τριάντα επτά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι είκοσι από το Δημοκρατικό Κόμμα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είκοσι δαμαί, κύριε Αριστοτέλους! Σε παρακαλώ! Σου το ξαναείπα τούτο το πράγμα! Είκοσι στα χαρτιά! Έχει είκοσι παρόντες; Και για το Δημοκρατικό Κόμμα μετράτε και τον Πρόεδρο της Βουλής; Ψηφίζει; Ερωτήσετέ τον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Αν μας πει ότι δεν ψηφίζει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, εγώ ακολουθώ την κοινοβουλευτική μου ομάδα!

Λοιπόν.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

Εμένα με ενοχλεί να μετριούνται με βάση το πόσες έχει η κάθε κοινοβουλευτική ομάδα!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Μετρήθηκαν όλοι όσοι είναι παρόντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουν μετρηθεί. Δεν αμφισβητώ ούτε τον κ. Αριστοτέλους ούτε την κ. Μαρία Κυριακού!

Λοιπόν, για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την πέμπτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Κεφάλαιο 200100 - Άρθρο 04014 - "+Χορηγία στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου"- €14.074.410 (σελ. 1478)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Να καταγραφεί παρακαλώ ότι απέχω, διότι δεοντολογικά δε μου επιτρέπεται, διότι είμαι ο δικηγόρος του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και δύο αποχές η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την έκτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Κεφάλαιο 200100 - Άρθρο 04339 - "Υλοποίηση Μέτρων στα Πλαίσια της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης" - €14.000.000 (σελ. 1479)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την έβδομη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

Κεφάλαιο 21.02 - Άρθρο 08305 - "Βελτίωση Δρόμου Σαραντιού-Λαγουδερών-Ξυλιάτου-Αγίας Μαρίνας μέχρι το Δρόμο Κάτω Μονής-Πλατανιστάσας" - €600.000 (σελ. 1690)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

Ο δρόμος κατασκευάστηκε πριν από αρκετά χρόνια με σύγχρονες προδιαγραφές. Έκτοτε, χωρίς ουσιαστικό πρόβλημα, γίνεται συνεχής και αχρείαστη ανακατασκευή του δρόμου. Η περαιτέρω διαπλάτυνση του δρόμου-εξόδου από το Στρατί δεν είναι αναγκαία για λόγους μειωμένης τροχαίας κίνησης, ενώ θα δημιουργήσει πολλά περιβαλλοντικά προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ, τριάντα τέσσερις εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία απορρίπτεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την όγδοη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

Κεφάλαιο 21.01 - Άρθρο 08957 - "Άλλα Αναπτυξιακά Έργα και Προγράμματα" - €3.400.000 (σελ. 1659)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την ένατη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για όλα τα υπουργεία.

9. Κεφάλαιο (όλα τα υπουργεία) - Άρθρο 03550 - "Συμβουλευτικές Υπηρεσίες" - €15.066.227

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο σε κάθε Κεφάλαιο/υπουργείο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Λοιπόν, έχουμε τώρα προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

1. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

Κεφάλαιο 21.02 - Άρθρο 08202 - "Αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας-Λεμεσού" - €10.250.000 (σελ. 1680)

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή του σχετικού κονδυλίου.

Κρίνεται ως ανακόλουθος ο σχεδιασμός διαπλάτυνσης σε έξι λωρίδες κυκλοφορίας του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Αλάμπρας, πριν ακόμη ολοκληρωθούν έργα που μπορούν να τον αποσυμφορήσουν, όπως π.χ. ο περιμετρικός Λευκωσίας (ο οποίος ακόμα σχεδιάζεται), οι ανισόπεδοι κόμβοι που θα διανέμουν την κυκλοφορία σε άλλες προσβάσεις και οι υπό σχεδιασμό αυτοκινητόδρομοι. Θα έπρεπε να γίνουν πρώτα όλα αυτά τα έργα ή να ληφθούν μέτρα (π.χ. park and ride), να αναπτυχθούν τα δημόσια μέσα και μετά να προωθηθεί - εάν χρειάζεται τελικά- το πολυδάπανο αυτό έργο (αυτή ήταν και η εισήγηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν αρνήθηκε την χρηματοδότηση του έργου).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με μία ψήφο υπέρ, τριάντα πέντε εναντίον και δεκαεπτά αποχές η τροπολογία απορρίπτεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

Κεφάλαιο 21.02 - Άρθρο 08211 - "Δρόμος Λεμεσού-Πλατρών" - €280.000 (σελ. 1712)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

Να επιβεβαιωθεί ότι θα εφαρμοστεί η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με μία ψήφο υπέρ, τριάντα τρεις εναντίον και τρεις αποχές η τροπολογία απορρίπτεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

Κεφάλαιο 2102 - Άρθρο 08207 - "Νέος Δρόμος Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς" - €360.000 (σελ. 1719)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

Η βελτίωση του δρόμου θα πρέπει να γίνει, όμως φαίνεται ότι δεν έχουν ληφθεί υπόψη τα πορίσματα της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Για τούτο κρίνεται ότι το όλο θέμα θα πρέπει να επανεξεταστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με μία ψήφο υπέρ, τριάντα δύο εναντίον και τέσσερις αποχές η τροπολογία απορρίπτεται.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Αν έχουμε ολοκληρώσει με τις υπόλοιπες τροπολογίες, έχουμε να θέσουμε μία τροπολογία ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις προφορικά. Να την αναγνώσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω, κύριε Ευαγόρου, το εξής: Βάσει της διαδικασίας, οι τροπολογίες έπρεπε από πριν να δοθούν, για να γίνουν οι ανάλογες συζητήσεις, συνεννοήσεις, να σταθμίσει η κάθε κοινοβουλευτική ομάδα. Στη διάρκεια τώρα της ψήφισης των

τροπολογιών δεν το θεωρώ ούτε σωστό ούτε και μέσα στα πλαίσια των κανονισμών να μπούμε σε μία τέτοια διαδικασία. Με όλο το σεβασμό! Παρ' ότι είμαι από τους ανθρώπους που θέλουν να είναι ελαστικοί στις διαδικασίες, δε θα ήταν σωστό και έναντι άλλων συναδέλφων. Και τηρουμένων των κανονισμών. Γι' αυτό το λόγο να μου επιτρέψεις να μην αποδεχτώ το συγκεκριμένο τούτο αίτημα.

Λοιπόν, έχουμε τελειώσει με τη διαδικασία ψήφισης των τροπολογιών.

Προχωρούμε τώρα με την ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του.

Παρακαλώ το γραμματέα να προβεί στην τρίτη ανάγνωση του προϋπολογισμού.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, θέλω να υπενθυμίσω ότι το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δεν ψηφίζει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τα τρία κονδύλια που αφορούν το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και εμείς, κύριε Πρόεδρε, να πληροφορηθούμε το σώμα ότι υπερψηφίζουμε τα κονδύλια που αφορούν την άμυνα, τα κονδύλια που αφορούν το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης της ΕΟΚΑ, το Σώμα Κυπρίων Οδηγών, το Σώμα Κυπρίων Προσκόπων, το Μέλαθρον Αγωνιστών και εφέδρους αξιωματικούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Αυτά που είπατε θα κατατεθούν ούτως ή αλλιώς και θα σταθμιστούν.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Να μην μπουν σε ξεχωριστή ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστό.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που νομίζω ότι είναι τα ίδια, εγώ θα τα επαναλάβω για κάθε περίπτωση, γιατί τώρα ξεχάστηκε μία περίπτωση. Σύνδεσμοι εφέδρων, Σώμα Κυπρίων Προσκόπων, Σώμα Κυπρίων Οδηγών, χορηγία του Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης της ΕΟΚΑ, Μέλαθρον Αγωνιστών ΕΟΚΑ και Υπουργείο Άμυνας.

Δεν ξέρω αν είναι τα ίδια. Νομίζω είναι τα ίδια, έτσι;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι τα ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι τα ίδια. Η φύτρα είναι η ίδια!

Μάλιστα.

Λοιπόν, έχουμε τελειώσει με τη διαδικασία ψήφισης των τροπολογιών. Προχωρούμε τώρα με την ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του.

Παρακαλώ το γραμματέα να προβεί στην τρίτη ανάγνωση του προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έβαλές με τζιαι μένα, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2009 ψηφίζεται σε νόμο.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις

Κατατέθηκαν από τα υπουργεία

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της

Παιδείας και

Εξωτερικών

	Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας των Σέυχελών για συνεργασία στους τομείς της Παιδείας, της Επιστήμης και του Πολιτισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.172-2008).	Πολιτισμού	
2.	Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.173-2008).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.174-2008).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.175-2008).	Εσωτερικών	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
5.	Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.176-2008).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
6.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.177-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.178-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.179-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.180-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας	Οικονομικών	Οικονομικών και

	(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.181-2008).		Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.182-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.183-2008).	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
13.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφάλεια Αεροσκαφών Τρίτων Χωρών τα οποία Χρησιμοποιούν Αερολιμένες της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.153-2008).	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
14.	Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.154-2008).	Εξωτερικών	Υγείας
15.	Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Επιτήρηση και Έλεγχος των Αποστολών Ραδιενεργών Αποβλήτων και Αναλωμένου Πυρηνικού Καυσίμου) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.155-2008).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
16.	Έγγραφα (Υπ. Συγκοιν. 14/2008 και 15/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17.	Έγγραφα (Υπ. Οικον. 14/2008 και 15/2008) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 έως 1991. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε ό,τι αφορά το Κεφάλαιο Τρίτο, Ερωτήσεις και απαντήσεις, δεν υπάρχει.

Στο Κεφάλαιο Τέταρτο δε θα μπορούμε σήμερα.

Στο σημείο αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την Πέμπτη, 15 Ιανουαρίου 2009, στις 4.00 μ.μ. το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.048.043-2007).
2. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.030-2008).
3. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.163-2008).
4. Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.171-2008).
5. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.136-2008).
6. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.137-2008).
7. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.052-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).

(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007).
5. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).
(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της

Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).

(Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007).

8. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
9. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
10. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
11. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
12. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεωργίου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
13. «Έκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ.

Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).

14. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
15. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

(Στις 7 Ιανουαρίου 2009 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη έκτακτης συνεδρίασης του σώματος, η οποία έχει ως ακολούθως:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι η ημερήσια διάταξη της έκτακτης συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 8 Ιανουαρίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, έχει ως ακολούθως:

«Έγκριση ψηφίσματος για καταδίκη της κλιμακούμενης βίας του Ισραήλ στη Λωρίδα της Γάζας».)

Θέλω να ευχηθώ σε όλους καλά Χριστούγεννα, καλή χρονιά, κάθε ευτυχία, κάθε χαρά, πάντα με υγεία, δύναμη και δημιουργία!

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 9.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνια	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αντωνίου Αντώνης	Μητσόπουλος Τάσος
Αριστοτέλους Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς

Βότσης Άγγελος	Ομήρου Γιαννάκης
Γαβριήλ Γιαννάκης	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαμψών Σωτήρης
Ευαγόρου Σταύρος	Σαρίκας Φειδίας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θεοχάρους Ελένη	Σταυριανός Πανίκκος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανίδης Χρήστος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κουκουμά Σκεύη	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φακοντής Αντρέας
Κουτσού Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Άντρος	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυρίτσης Πάμπης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κωνσταντίνου Κώστας	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Συνέχιση της συζήτησης (Κ. Κωνσταντίνου, Α. Φακοντής, Ν. Τορναρίτης, Σκ. Κουκουμά, Φ. Σαρίκας, Ν. Παπαδόπουλος, Ι. Νικολάου, Τ. Χατζηγεωργίου, Ζ. Κουλίας, Σ. Χάσικος, Α. Γεωργίου, Ε. Θεοχάρους, Μ. Κυριακού, Π. Κυρίτσης, Α. Παπαδοπούλου, Α. Νεοφύτου, Στ. Ευαγόρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Μ. Σιζόπουλος, Ν. Κλεάνθους, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Κυπριανού) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 8^ης Ιανουαρίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.07 μ.μ.

Αρ. 15

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε γραμματέα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το μοναδικό θέμα της σημερινής έκτακτης συνεδρίας της Βουλής είναι η έγκριση ψηφίσματος για καταδίκη της κλιμακούμενης βίας του Ισραήλ στη Λωρίδα της Γάζας.

Δεν είναι η πρώτη φορά που η Βουλή των Αντιπροσώπων καλείται δυστυχώς να εκφράσει την αγωνία της για τις συγκρούσεις στη Μέση Ανατολή και τον αποτροπιασμό της για τον άδικο χαμό αθώων ανθρώπων, ένεκα αυτών των συγκρούσεων. Η κυπριακή Βουλή έχει υιοθετήσει στο παρελθόν αρκετά σχετικά ψηφίσματα, καλώντας, μεταξύ άλλων, τον ΟΗΕ, καθώς και τα εμπλεκόμενα μέρη να προωθήσουν και εδραιώσουν την ειρήνη προς όφελος των λαών της περιοχής.

Αυτές τις μέρες όλοι μας παρακολουθούμε με θλίψη και έντονη ανησυχία την κλιμάκωση της βίας και τα τραγικά αποτελέσματά της στη Λωρίδα της Γάζας. Εκατοντάδες οι νεκροί και χιλιάδες οι τραυματίες, κατά πλειοψηφία ανάμεσά τους αθώοι άμαχοι, συμπεριλαμβανομένων και μικρών παιδιών. Η κατάσταση συνεχώς επιδεινώνεται και από τις όλο και μεγαλύτερες ελλείψεις σε τρόφιμα, νερό, καύσιμα και κυρίως φάρμακα για την επείγουσα ανάγκη περίθαλψης των τραυματιών.

Οι τρομοκρατικές επιθέσεις είναι καταδικαστέες, από όπου και αν προέρχονται, ιδιαίτερα όταν προκαλούν το θάνατο σε αθώους ανθρώπους, αλλά και οι στρατιωτικές επιθέσεις και η άσκηση τυφλής και υπέρμετρης βίας με πρόφαση την αυτοάμυνα είναι εξίσου απαράδεκτες.

Καλούμε λοιπόν τις δύο πλευρές σε άμεση κατάπαυση του πυρός, ώστε να σταματήσει αυτή η εκατόμβη, ευελπιστώντας ότι σύντομα θα ακολουθήσουν και πραγματικά βήματα προς την ειρήνευση και τη σταθερότητα στην περιοχή.

Η πραγματική ανθρωπιστική κρίση που επήλθε μετά τη στρατιωτική επίθεση του Ισραήλ θα απαμβλυνθεί, μόνο αν αποσυρθούν τα ισραηλινά στρατεύματα από τη Γάζα και τερματιστεί ο αποκλεισμός της. Από την άλλη, ο ΟΗΕ θα πρέπει να επιληφθεί επείγοντως και αποτελεσματικά της κατάστασης, ώστε να διοχετευθεί και άμεση ανθρωπιστική βοήθεια προς τον εκεί παλαιστινιακό πληθυσμό. Πρέπει να γίνουν σεβαστά η διεθνής νομιμότητα, το διεθνές δίκαιο και κυρίως τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πάνω απ' όλα να γίνει σεβαστό το ύψιστο και ιερό δικαίωμα στη ζωή.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, θεωρούμε ότι το χρονίζον πρόβλημα στη Μέση Ανατολή δε θα λυθεί σε μόνιμη και βιώσιμη βάση, παρά μόνο αν γίνει σεβαστό, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ, το δικαίωμα τόσο του κράτους του Ισραήλ όσο και ενός παλαιστινιακού κράτους να συνυπάρχουν πλάι πλάι με ασφάλεια και διεθνώς αναγνωρισμένα σύνορα.

Ευχόμαστε στο μεταξύ και ευελπιστούμε να πρυτανεύσει η λογική, για να μη χαθούν άδικα άλλες αθώες ανθρώπινες ζωές, και να επικρατήσει η ειρήνη στη Γάζα και στην ευρύτερη μαρτυρική περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Καλώ τώρα στο βήμα τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Νίκο Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ντροπή και οργή προκαλούν οι εικόνες φρίκης των τελευταίων ημερών σε κάθε φυσιολογικό άνθρωπο. Δυστυχώς, η σύγκληση της σημερινής έκτακτης πρώτης ολομέλειας γίνεται υπό περιστάσεις καταδικαστέες και αποτρόπαιες για τη διεθνή κοινότητα.

Ενώπιόν μας έχουμε προς έγκριση ένα ακόμα ψήφισμα για καταδίκη των νέων επιχειρήσεων του κράτους του Ισραήλ κατά του λαού της Παλαιστίνης. Ενός λαού που με αξιοπρέπεια και αγωνιστικότητα αντιστέκεται χρόνια τώρα στα υπονομευτικά σχέδια του Ισραήλ και των συμμάχων του, διεκδικώντας το αυτονόητο, τη δημιουργία ανεξάρτητου ενιαίου κράτους.

Στις σημερινές παγκόσμιες συνθήκες είμαστε όλοι μάρτυρες της παραδοξότητας μικροί λαοί να αγωνίζονται για τα δίκαια και την αξιοπρέπειά τους και ταυτόχρονα να έχουν να αντιμετωπίσουν τη βουλιμία δυνάμεων που, σε σύμπραξη με τις Ηνωμένες Πολιτείες, θεωρούν ότι μπορούν να κόβουν και να ράβουν το διεθνές δίκαιο και τις ζωές των λαών στα μέτρα τους, στο όνομα τάχατες της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Παρακολουθούμε ένα σύμπλεγμα χωρών και των ηγετών τους να προσπαθούν να προσδώσουν νομιμοφάνεια στις ιμπεριαλιστικές επιδρομές τους σε όλες σχεδόν τις γωνιές του πλανήτη, με το άθλιο επιχείρημα ότι κινδυνεύει η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και άλλα.

Η υποκρισία του Ισραήλ στην παρούσα περίπτωση είναι πανομοιότυπη με αυτήν των Ηνωμένων Πολιτειών στη Γιουγκοσλαβία, στο Αφγανιστάν, στο Ιράκ, όπου, εκμεταλλευόμενοι την αδυναμία κρατών και λαών που δε διαθέτουν όλα τα μέσα να επιβιώσουν από μόνοι τους, καταστρατηγούν το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, απεμπνολούν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ των οποίων και το βασικότερο, το δικαίωμα στη ζωή.

Δυστυχώς, οι λέξεις “Μέση Ανατολή” και “πόλεμος” έχουν γίνει πλέον αχώριστες. Όσοι μανιωδώς υπηρετούν το σύστημα επιβεβαιώνουν με τις επιλογές τους ακόμα μια φορά την τραγική αλήθεια ότι η ανθρώπινη ζωή μηδενίζεται μπροστά στην ικανοποίηση συμφερόντων.

Ο παλαιστινιακός λαός εδώ και χρόνια πληρώνει το τίμημα της νέας τάξης πραγμάτων στην περιοχή. Δυστυχώς όμως, αυτή τη φορά, με τη λήξη της περιόδου εκχειρίας, το Ισραήλ έχει επιδοθεί σε μια από τις πιο βάνουσες επιδρομές του με την ανοχή των Ηνωμένων Πολιτειών και μεγάλου μέρους του ούτω καλούμενου “Δυτικού κόσμου”. Αποτέλεσμα η δολοφονία περίπου επτακοσίων αμάχων και ο τραυματισμός του τετραπλάσιου αριθμού. Αυτές οι επιθέσεις δε γίνονται κατά της Χαμάς, όπως ψεύτικα επικαλούνται οι Ισραηλινοί. Με τη μεγαλύτερη αναλγησία οι Ισραηλινοί επιτέθηκαν κατά του ανυπεράσπιστου παλαιστινιακού λαού από αέρος και, όταν κατάφεραν να ακινητοποιήσουν τον πληθυσμό, ξεκίνησαν τις επιχειρήσεις εδάφους.

Είναι κάποιες στιγμές που η αγανάκτηση δεν μπορεί να μας αφήνει ασυγκίνητους. Είμαστε υπόχρεοι όχι μόνο να καταδικάζουμε τις επιθέσεις, αλλά και να δρούμε κατά της αδικίας.

Έφτασε η στιγμή που η διεθνής κοινότητα οφείλει να ορθώσει το ανάστημά της μπροστά σε επιθέσεις κατά της ίδιας της ανθρωπότητας. Αυτή η μανία για διαχωρισμό με αίμα των σφαιρών επιρροής έχει κατασπαράξει τον κόσμο. Επιστρέφουμε σε άλλες, προηγούμενες εποχές καταστρεπτικές για τον κόσμο.

Η γνώση του ιστορικού παρελθόντος πρέπει να είναι η δύναμη, για να ανακόψουμε επικίνδυνους σχεδιασμούς για την ασφάλεια, την ειρήνη και τη σταθερότητα όχι μόνο στην περιοχή, αλλά και ευρύτερα. Έφτασε η στιγμή οι λαοί του κόσμου και οι προοδευτικές δυνάμεις να δείξουν το δρόμο στα Ηνωμένα Έθνη, ώστε να διαφυλαχθούν το δικαίωμα στη ζωή, οι αρχές της ελευθερίας και αξιοπρέπειας, στο όνομα των οποίων λαοί αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν. Οφείλουμε έμπρακτα να στείλουμε την αλληλεγγύη και στήριξη μας στον παλαιστινιακό λαό και να δηλώσουμε ότι σε κάθε νέα προσπάθεια χαλιναγώγησης των λαών θα μας βρουν αντιμέτωπους.

Παραφράζοντας τα λόγια ενός μεγάλου αγωνιστή των λαών, «γνώριζα πως, τη στιγμή που το μεγάλο πνεύμα που διοικεί, κάνει την τεράστια δομή, διαιρώντας την ανθρωπότητα σε δύο και μόνο ανταγωνιστικά κομμάτια, εμείς θα βρισκόμαστε πάντα από την πλευρά του λαού».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κυρία Ακκελίδου, να ανεβείτε για λίγο στην έδρα, για να μιλήσω εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικαθιστά στην έδρα η κ. Ντίνα Ακκελίδου.)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ενώνει και τη δική του φωνή με όλους τους ανθρώπους της γης που φωνάζουν: «Όχι στον πόλεμο, ναι στην ειρήνη!».

Ο πόλεμος και η ωμή βία δε λύουν προβλήματα. Τούτο επιβεβαιώνεται περίτρανα από την πρόσφατη ιστορία και την πορεία των πραγμάτων στη Μέση Ανατολή. Αλλεπάλληλοι πόλεμοι και ποταμοί αιμάτων δεν έφεραν την ειρήνη στην αιματοβαμμένη γη της Μέσης Ανατολής.

Υποστηρίζουμε τις πρόνοιες του ψηφίσματος που βρίσκεται ενώπιον του σώματος. Επιθυμούμε όμως με την ευκαιρία αυτή, της έκτακτης συνεδρίας του σώματος, να κάνουμε αναφορά στα πιο κάτω:

1. Η δίκαιη υπόθεση του παλαιστινιακού λαού έχει υποστεί σοβαρά πλήγματα όχι μόνο από τις ενέργειες του κράτους του Ισραήλ, αλλά και από τη διχόνοια και την αντιπαλότητα μεταξύ των Παλαιστίνιων. Καλούμε τους Παλαιστίνιους να παραμερίσουν τις μεταξύ τους διαφορές και να ενώσουν ξανά όλες τους τις δυνάμεις για τα δίκαια του παλαιστινιακού λαού.
2. Καλούμε την κυβέρνηση του Ισραήλ και τον πολιτικό κόσμο της φίλης αυτής χώρας να εγκαταλείψουν την πολιτική της επιβολής της δικής τους άποψης με τη δύναμη των όπλων. Ειρήνη στη Μέση Ανατολή είναι αδύνατο να επιτευχθεί χωρίς δικαιοσύνη. Δικαιοσύνη δεν μπορεί να είναι μόνο για τη μια πλευρά· πρέπει να είναι και για τις δυο πλευρές.
3. Καλούμε τους φίλους Παλαιστίνιους να αποκηρύξουν τη βία και να τερματίσουν οριστικά τις τρομοκρατικές επιθέσεις σε βάρος των αθώων πολιτών του κράτους του Ισραήλ, καθώς και να εγκαταλείψουν οριστικά κάθε μορφή παρανομίας.
4. Εκφράζουμε την εκτίμησή μας προς όλες τις ανθρωπιστικές οργανώσεις που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο δοκιμαζόμενο παλαιστινιακό λαό της Λωρίδας της Γάζας, παρά τις δυσκολίες που παρεμβάλλονται από το κράτος του Ισραήλ και τα στρατεύματά του. Καλούμε την κυβέρνηση του Ισραήλ να επιτρέψει στις ανθρωπιστικές οργανώσεις να δράσουν χωρίς εμπόδια, έτσι που να προσφέρουν άμεσα ανακούφιση σε όλους όσους έχουν ανάγκη. Σημειώνουμε με ιδιαίτερη ικανοποίηση τη συνεχιζόμενη διάθεση για προσφορά της δικής μας Ελένης Θεοχάρους στον τομέα της ανθρωπιστικής προσφοράς, που είναι τόσο σημαντικός για τους Παλαιστίνιους.
5. Πιστεύουμε πως η κυβέρνηση των ΗΠΑ θα ήταν καλύτερα να εγκαταλείψει την πολιτική που ακολουθεί και να συμβάλει στην έγκριση ψηφίσματος από το Συμβούλιο Ασφαλείας που να καλεί τους εμπλεκόμενους σε άμεση εκεχειρία και να συμβάλει με την ισχύ της στην επίτευξη μόνιμης ειρήνης στη Μέση Ανατολή.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Ευχαριστώ, κυρία Ακκελίδου.

Καλώ στο βήμα τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος, τον κ. Ανδρέα Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Το ΔΗΚΟ καταδικάζει την παράνομη και τυφλή στρατιωτική βία και συμπαρίσταται στο δράμα και στον αγώνα για επιβίωση, για δικαιώματα, για πατρίδα και ελευθερία του παλαιστινιακού λαού.

Το ΔΗΚΟ θεωρεί ότι η τήρηση ίσων αποστάσεων και η μη σαφής κατηγορηματική καταδίκη της γενοκτονίας που διαπράττει το Ισραήλ σε βάρος του παλαιστινιακού λαού αποτελεί έμμεση ενίσχυση της αλαζονείας του ισχυρού.

Το ΔΗΚΟ, ως κομμάτι του λαού της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία έχει υποστεί στρατιωτική εισβολή, κατοχή και παράνομο εποικισμό και συνεχίζει να βιώνει συνεχώς για τριάντα πέντε χρόνια τις συνέπειές της, δηλώνει ότι δεν αποδέχεται ότι η μοίρα των μικρών κρατών και λαών εξαρτάται από τη βούληση ή τις ορέξεις ή τη βουλιμία των ισχυρών. Κατά τον ίδιο τρόπο, δεν αποδέχεται ότι υπάρχει καλή και κακή στρατιωτική εισβολή και κατοχή.

Ταυτόχρονα όμως, σημειώνουμε το γεγονός ότι οι Παλαιστίνιοι βρέθηκαν αιχμάλωτοι μιας συμφωνίας “ειρήνης”, που υποχρεώθηκαν να δεχτούν και η οποία περιέχει ασάφειες, που προφανώς υποβοήθησαν το ισοπεδωτικό και καταστρεπτικό έργο του στρατού του Ισραήλ, αλλά και τη ραθυμία που επέδειξαν οι “μεγάλοι”.

Ο αγώνας σε μια πολιτισμένη ανθρωπότητα, που διέπεται από το διεθνές δίκαιο, είναι να υπάρχει σεβασμός από όλους στα δικαιώματα των άλλων λαών και ιδιαίτερα των μικρών κρατών, ώστε η στρατιωτική ισχύς να υποχωρεί και να υποκύπτει έναντι του δικαίου.

Τούτη η ανάγκη επιβάλλει έργα και όχι διακηρύξεις. Ας συντελέσουμε λοιπόν αποφασιστικά με πράξεις, ώστε ο νόμος του ισχυρού με τη λεγόμενη “επιθετική αυτοάμυνα” ή την “κρατική τρομοκρατία” να εγκαταλειφθεί οριστικά και να επικρατήσουν οι αρχές της αλληλεγγύης για διασφάλιση της ειρήνης και του πλήρους σεβασμού των δικαιωμάτων και για τους μικρούς της υφηλίου.

Γνωρίζοντας το ψήφισμα, το ΔΗΚΟ θα ψηφίσει υπέρ του ψηφίσματος σε λίγη ώρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αγγελίδη.

Καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Γιαννάκη Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καθηκόντως, η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας συνέρχεται, για να διαδηλώσει την αγανάκτηση και την οργή της για το συνεχιζόμενο ειδεχθές έγκλημα του Ισραήλ σε βάρος του ανυπεράσπιστου παλαιστινιακού λαού στη Λωρίδα της Γάζας.

Ο λαός μας, θύμα ξένης επιδρομής και στρατιωτικής κατοχής, στέκεται αλληλέγγυος προς τον παλαιστινιακό λαό, που αγωνίζεται για τα ίδια ιδανικά και τις ίδιες αρχές, της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας. Το κράτος του Ισραήλ εγκληματεί σε βάρος του ανθρώπινου πολιτισμού, σε βάρος του διεθνούς δικαίου, σε βάρος κάθε ανθρώπινης αρχής και αξίας. Δολοφονεί παιδιά, γυναίκες, ηλικιωμένους, ανυπεράσπιστους ανθρώπους υπό τα απαθή βλέμματα των οργάνων της διεθνούς κοινότητας. Άλλωστε, μάρτυρας αδιάψευστος είναι και η συνάδελφος Ελένη Θεοχάρους, που εδέχθη τη βία, την ωμή βία, του ισραηλινού κράτους.

Καλούμε τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών να αναλάβει τις ευθύνες του, να διαδραματίσει το ρόλο του και να τιμήσει την αποστολή του. Καταγγέλλουμε τη στάση των Ηνωμένων Πολιτειών, που παρεμπόδισαν την υιοθέτηση ψηφίσματος καταδίκης της ισραηλινής επιδρομής στη Γάζα.

Καλούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση να δικαιώσει την ύπαρξή της στη διεθνή

πολιτική σκηνή με ανάληψη πρωτοβουλίας, για να πειθαναγκαστεί το Ισραήλ να σεβαστεί το διεθνή νόμο και να τερματίσει τη βάρβαρη επίθεσή του εναντίον του παλαιστινιακού πληθυσμού στη Γάζα.

Καλούμε όλες τις χώρες που πιστεύουν στην ειρήνη και στο σεβασμό των αρχών του διεθνούς δικαίου να παρέμβουν αποφασιστικά και έμπρακτα για τον τερματισμό του μακελλείου στη Γάζα. Άλλωστε, οι σημερινές εξελίξεις των τελευταίων ωρών με την εμπλοκή και της Χεζμπολάχ από το Λίβανο εγκυμονούν τον κίνδυνο μιας ευρύτερης ανάφλεξης στην περιοχή. Για μια ακόμα φορά διακηρύσσουμε ότι η επικράτηση συνθηκών ειρήνης στη Μέση Ανατολή προϋποθέτει την αποχώρηση του Ισραήλ από τα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη και την ίδρυση του ανεξάρτητου και κυρίαρχου παλαιστινιακού κράτους.

Η Δυτική Όχθη του Ιορδάνη, η Λωρίδα της Γάζας και η ανατολική Ιερουσαλήμ, δυνάμει του ψηφίσματος 242 του Συμβουλίου Ασφαλείας, θα πρέπει να επιστραφούν κυριαρχικά στους Παλαιστίνιους. Να πάψει το Ισραήλ να έχει την απαίτηση ελέγχου των συνόρων του παλαιστινιακού κράτους ανατολικά προς Ιορδανία και νότια προς Αίγυπτο. Να βρεθεί λύση για το καταληφθέν το 1967 ανατολικό τμήμα της Ιερουσαλήμ. Οι πρόσφυγες Παλαιστίνιοι των πολέμων του 1948 και 1967 με τους απογόνους τους, που σύμφωνα με το γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες ανέρχονται σε τέσσερα εκατομμύρια, να έχουν το δικαίωμα επιστροφής σύμφωνα με την απόφαση 194 του ΟΗΕ.

Το Ισραήλ οφείλει να άρει την επίμονη άρνησή του να αναλάβει ευθύνες στο θέμα των Παλαιστίνιων προσφύγων, που σήμερα ζουν σε στρατόπεδα στη Δυτική Όχθη, στη Γάζα και σε άλλες χώρες, όπως η Ιορδανία, ο Λίβανος και η Συρία. Εκφράζουμε την πλήρη υποστήριξή μας προς την Παλαιστινιακή Αρχή και καλούμε τις πολιτικές οργανώσεις των Παλαιστίνιων να σφυρηλατήσουν την ενότητά τους με βάση τον κοινό στόχο της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Το Ισραήλ είναι ένοχο μιας κατ' εξακολούθηση και κατά συρροή βαρβαρότητας και μιας συμπεριφοράς κρατικής τρομοκρατίας. Χρέος μας η αλληλεγγύη προς το δοκιμαζόμενο παλαιστινιακό λαό. Χρέος μας η καταδίκη του κράτους του Ισραήλ. Χρέος όλων των δημοκρατικών ανθρώπων και όλων των φιλειρηνικών λαών και κρατών να εκφράσουν έμπρακτα την καταδίκη του ισραηλινού εγκλήματος.

Αυτή η έκτακτη συνεδρίαση της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας απαιτεί τον άμεσο τερματισμό της ισραηλινής επιδρομής και τη δημιουργία των προϋποθέσεων, ώστε, μέσα από την επανάληψη του διαλόγου, να υπάρξει λύση στη βάση των ψηφισμάτων και των αρχών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κόμματος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι με μεγάλη ανησυχία που παρακολουθούμε τους βομβαρδισμούς των Ισραηλινών και την εισβολή τους στη Λωρίδα της Γάζας. Όχι, γιατί αποτελεί πρωτοφανές γεγονός. Δυστυχώς, το Ισραήλ ασκεί κρατική τρομοκρατία σε βάρος του

παλαιστινιακού λαού εδώ και πολλές δεκαετίες. Η βίαιη συμπεριφορά από την πλευρά του Ισραήλ ασκείται είτε με αφορμή τη δράση των εξτρεμιστών της Χαμάς είτε χωρίς καμιά αφορμή.

Τα πρόσφατα αιματηρά γεγονότα στη Λωρίδα της Γάζας είναι ιδιαίτερα ανησυχητικά, γιατί σκοτώνονται εκατοντάδες άμαχοι Παλαιστίνιοι, συμπεριλαμβανομένων πολλών παιδιών, και αυτό αντιμετωπίζεται περίπου ως φυσιολογική συνέπεια του πολέμου. Οι λεγόμενες "παράπλευρες απώλειες" -που δεν είναι παράπλευρες, αφού η πλειοψηφία των θυμάτων είναι άμαχοι- προκάλεσαν την έκκληση από τη διεθνή κοινότητα προς το Ισραήλ να είναι πιο προσεκτικό πού ρίχνει τις βόμβες.

Δυστυχώς, για μια ακόμη φορά αποδείχθηκε η αδυναμία της διεθνούς κοινότητας να αντιμετωπίσει καίρια και αποφασιστικά περιπτώσεις παραβίασης του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και χρήσης βίας από κράτη. Η διεθνής κοινότητα δραστηριοποιήθηκε μετά το λουτρό αίματος, σπεύδοντας να αντιμετωπίσει όχι τη ρίζα του προβλήματος, αλλά τις στρατιωτικές ενέργειες και αυτό αργοπορημένα, ενώ χάνονται αθώες ζωές. Δεν καταβλήθηκε, δηλαδή, καμιά προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος προληπτικά και αυτό αποτελεί σοβαρή αδυναμία της διεθνούς κοινότητας.

Το παλαιστινιακό πρόβλημα δεν είναι πρόσφατο. Υφίσταται εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα και, παρά το γεγονός ότι κατά καιρούς υπήρξε δραστηριοποίηση της διεθνούς κοινότητας, υπήρξε δραστηριοποίηση πολλών και παράλληλα μια μεγάλη περίοδος αδράνειας της διεθνούς κοινότητας άφησε τα πράγματα όπως είναι εδώ και δεκαετίες. Και αυτό, γιατί η συμπεριφορά σημαντικών χωρών έναντι στο Παλαιστινιακό, αλλά και έναντι σε άλλα διεθνή προβλήματα διαμορφώνεται αναλόγως των συμφερόντων, με δύο μέτρα και δύο σταθμά και όχι με βάση την πρόθεση για εφαρμογή του διεθνούς δικαίου και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το Ευρωπαϊκό Κόμμα καταδικάζει ανεπιφύλακτα τους ισραηλινούς βομβαρδισμούς και την ισραηλινή εισβολή στη Λωρίδα της Γάζας και καλεί τη διεθνή κοινότητα και ιδιαίτερα την Ευρωπαϊκή Ένωση να αγγίξουν αποφασιστικά τη ρίζα του προβλήματος. Γιατί μόνο έτσι θα υπάρχει ελπίδα να επιτευχθεί σταθερότητα στη Μέση Ανατολή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Καλώ τώρα στο βήμα τον κ. Γιώργο Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις όχθες του Γουάτι Γάζα κλαίει η ψυχή μου, κλαίει η συνείδησή μου. Κλαίει και τα δάκρυά της σμίγουν μ' αυτό το ποτάμι που ρέει νότια της πολιτείας της Γάζας. Ο ποταμός Γουάτι Γάζα είναι απλά ένας χείμαρρος που τροφοδοτείται από τα λύματα των προσφυγικών συνοικισμών. Γίνεται έλος λίγο πριν καταλήξει στη θάλασσα της Μεσογείου, την κοινή μας θάλασσα, τη θάλασσα που μας ενώνει και μας χωρίζει.

Ξέρετε ότι η Κύπρος βρίσκεται πιο κοντά στη Γάζα παρά στην Αθήνα; Κι όμως, νιώθουμε το δράμα που κλιμακώνεται στο διπλανό δωμάτιο του κοινού μας σπιτιού σαν να είναι υπόθεση μακρινή και αδιάφορη.

Είναι αλήθεια ότι κάποιοι από εμάς βγήκαν στους δρόμους. Διαμαρτυρήθηκαν. Στάθηκαν συμπαραστάτες στις δίκαιες αντιδράσεις των Παλαιστίνιων που ζουν στην Κύπρο. Πόσοι όμως από εμάς; Και για πόσο;

Εκτός ελάχιστων φωτεινών εξαιρέσεων -όπως τους ακτιβιστές των εθελοντών γιατρών Κύπρου- οι υπόλοιποι από εμάς εκφράσαμε τη συμπαράστασή μας εκ του ασφαλούς. Η πλειοψηφία, αν και εφόσον δεν παρασύρθηκε από την προπαγάνδα των δυτικών διεθνών πρακτορείων ειδήσεων, εξέφρασε τη συμπαράσταση της εντελώς νοερά, από την πολυθρόνα μας.

Στις όχθες του Γουάτι Γάζα, πριν από πέντε χρόνια, φυτέψαμε τριακόσια δενδρύλλια μαζί με την Ελένη Θεοχάρους, μαζί με Κύπριους και Παλαιστίνιους ακτιβιστές. Τα δεντράκια ξεριζώθηκαν, οι Παλαιστίνιοι φίλοι μας κανείς δεν ξέρει αν επιβίωσαν των βομβαρδισμών. Ακούς τους αριθμούς -τόσοι νεκροί, τόσοι τραυματίες- και διερωτάσαι, «Άραγε να ήταν και ο Αχμέτ, άραγε να ήταν και ο Τζαμάλ;». Οι αριθμοί, βλέπετε, δεν είναι απρόσωποι. Έχουν σάρκα και οστά. Έχουν αίμα. Έχουν ζωή και ψυχή. Έχουν πρόσωπο. Δύο μεγάλα μάτια και ένα χαμόγελο που διψά για ζωή.

Είμαι σίγουρος πως η στρατιωτική επιχείρηση του Ισραήλ θα προκαλέσει περισσότερα θύματα ανάμεσα στον άμαχο πληθυσμό και όχι μόνο στην Παλαιστίνη. Οι νεκροί αποτελούν το λίπασμα του πολέμου. Η αντίδραση των θυμάτων αναμένεται να είναι σκληρή, διαρκής και επώδυνη για ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Η εισβολή του Ισραήλ στη Λωρίδα της Γάζας αποτελεί παραβίαση των συμφωνιών ειρήνευσης στην ταραγμένη Παλαιστίνη. Με την εισβολή του Ισραήλ καταστρέφεται το μόνο επίτευγμα της ειρηνευτικής διαδικασίας, που ήταν η αποχώρηση του στρατού και των εποίκων από τη Λωρίδα της Γάζας. Η ειρήνη απομακρύνεται και το φάσμα του πολέμου απλώνεται σε ολόκληρη την περιοχή μας. Ας θυμηθούμε ότι μόλις πριν δύο χρόνια από παρόμοιο περιστατικό προκλήθηκε ο πόλεμος στο νότιο Λίβανο. Με την επίθεση στη Γάζα το Ισραήλ άνοιξε την πόρτα του πολέμου και οι συνέπειες αυτής της εγκληματικής πράξης είναι απρόβλεπτες.

Δυστυχώς, η διοίκηση Μπους στην τελευταία της πράξη επιβεβαιώνει τον αρπακτικό της χαρακτήρα, ενώ ο εκλελεγμένος Πρόεδρος Ομπάμα χρεώνεται με την ένοχη σιωπή του. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί να ισορροπήσει τις καταστάσεις και την ανισόρροπη επιθετικότητα του Ισραήλ.

Στις όχθες του Γουάτι Γάζα θα περπατήσω ξανά. Τα παιδιά δε θα κοιτάνε στον ουρανό με αγωνία θανάτου. Οι νέοι θα ερωτεύονται τις νέες κι όχι το θάνατο και την εκδίκηση. Τα δενδράκια μας, Ελένη, θα ξαναφυτευτούν. Έτσι πρέπει να γίνει και έτσι θα γίνει.

Χαίρε, αγωνιζόμενη Παλαιστίνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω τώρα το γραμματέα να διαβάσει το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με μεγάλη ανησυχία τις συγκρούσεις στην περιοχή της Λωρίδας της Γάζας και ιδιαίτερα την κλιμακούμενη ισραηλινή στρατιωτική επίθεση,

Διαπιστώνοντας με αποτροπιασμό ότι η πλειοψηφία των θυμάτων αυτής της επίθεσης είναι αθώοι άμαχοι, μεταξύ των οποίων πολλά παιδιά, και ότι η κατάσταση εξελίσσεται σε πραγματική ανθρωπιστική κρίση, λόγω και της έλλειψης τροφίμων, νερού, ενέργειας και φαρμάκων από τον προηγηθέντα και συνεχιζόμενο αποκλεισμό των παλαιστινιακών εδαφών,

Ομόφωνα ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. *Καταδικάζει* έντονα και ανεπιφύλακτα τη στρατιωτική επίθεση του Ισραήλ εναντίον της Λωρίδας της Γάζας, που έχει ως αποτέλεσμα το θάνατο εκατοντάδων ανθρώπων και τον τραυματισμό χιλιάδων άλλων.
2. *Καταδικάζει* επίσης, έντονα και ανεπιφύλακτα κάθε τρομοκρατική επίθεση, που προκαλεί αθώα θύματα ανάμεσα στον ισραηλινό και παλαιστινιακό λαό.
3. *Θεωρεί* ότι η ισραηλινή κυβέρνηση πρέπει να τερματίσει άμεσα τις στρατιωτικές επιχειρήσεις στη Λωρίδα της Γάζας, καθώς και τον αποκλεισμό των παλαιστινιακών αυτών εδαφών.
4. *Υποστηρίζει* το σεβασμό του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, της διεθνούς νομιμότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των λαών της περιοχής και κυρίως του ύψιστου και ιερού δικαιώματος στη ζωή.
5. *Εκτιμά* ότι η βία και οι οδυνηρές συνέπειές της δυναμιτίζουν την προοπτική μελλοντικού διαλόγου για ειρήνευση μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων.
6. *Επαναβεβαιώνει* την αλληλεγγύη και συμπαράστασή της προς τον παλαιστινιακό λαό, που για μια ακόμα φορά δοκιμάζεται σκληρά.
7. *Επαναβεβαιώνει* επίσης την προσήλωσή της στο δικαίωμα ειρηνικής συνύπαρξης του κράτους του Ισραήλ και ενός παλαιστινιακού κράτους, με ασφάλεια και διεθνώς αναγνωρισμένα σύνορα, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ.
8. *Επαναβεβαιώνει* όλα τα προηγούμενα ψηφίσματά της για την κατάσταση στη Μέση Ανατολή.
9. *Αναμένει* ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ θα επιληφθεί άμεσα του θέματος για τερματισμό των συγκρούσεων και παροχή και διευκόλυνση της διοχέτευσης επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας προς τον παλαιστινιακό λαό στη Λωρίδα της Γάζας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε γραμματέα.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του ψηφίσματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ψήφισμα εγκρίνεται.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 15 Ιανουαρίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007. (Πρόταση νόμου).

(Αρ. Φακ. 23.02.048.043-2007)

2. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.030-2008).
3. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.163-2008).
4. Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.171-2008).
5. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.136-2008).
6. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.137-2008).
7. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.052-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος). (Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το

θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).

(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους). (Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007).
5. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους). (Αρ. Φακ. 23.05.010.2007).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη). (Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007).
8. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).

9. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
10. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
11. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
12. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
13. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
14. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).

15. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 4.35 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Ακκελίδου Ντίνα	Μουσκάλλης Ανδρέας
Αντωνίου Αντώνης	Νικολάου Ιωνάς
Αριστοτέλους Άριστος	Ομήρου Γιαννάκης
Βαρνάβα Γιώργος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γαβριήλ Γιαννάκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Αριστοφάνης	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαρίκας Φειδίας
Ευαγόρου Σταύρος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θεοχάρους Ελένη	Σταυριανός Πανίκκος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανίδης Χρήστος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τάσου Γεώργιος
Κουτσού Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Στέλλα	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χάσικος Σωκράτης
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χατζηνικόλας Ντίνος
Μαυρονικόλα Ρούλα	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ομιλίες [προεδρεύων (Χρ. Πουργουρίδης), Ν. Κατσουρίδης, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Αγγελίδης, Γ. Ομήρου, Δ. Συλλούρης, Γ. Περδίκη] για καταδίκη της κλιμακούμενης βίας του Ισραήλ στη Λωρίδα της Γάζας και ομόφωνη έγκριση σχετικού ψηφίσματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

Συνεδρίαση 15^η Ιανουαρίου 2009

(Ωρα έναρξης: 4.18 μ.μ.)

(Αρ. 16)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007». Είναι πρόταση νόμου. Για το θέμα αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση, η οποία δεν είναι ομόφωνη. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Αντώνης Αντωνίου

Αντρέας Φακοντής

Αριστος Αριστοτέλους

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Γεώργιος Γεωργίου

Γεώργιος Τάσου

Τάσος Μητσόπουλος

Φειδίας Σαρίκας

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω

πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιώργο Βαρνάβα, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Μαΐου, στις 24 Ιουνίου και την 1^η Ιουλίου 2008. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο διευθυντής του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της ΠΟΒΕΚ και των κατόχων των μη μεταβιβάσιμων αδειών οδικής χρήσης αστικού ταξί.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, ώστε να αρθεί η απαγόρευση μεταβίβασης των αδειών οδικής χρήσης αστικού ταξί, η οποία εισήχθηκε στη νομοθεσία με τον τροποποιητικό νόμο υπ' αριθμόν 3(Ι) του 2002.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου και την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, με την πρόταση νόμου σκοπείται ειδικότερα η επαναφορά του νομικού καθεστώτος που ίσχυε πριν από την έναρξη της ισχύος του προαναφερθέντος νόμου, ώστε να αποκατασταθεί η ισότητα μεταξύ όλων των κατόχων άδειας οδικής χρήσης αστικού ταξί.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον ίδιο, οι πρόνοιες της νομοθεσίας που εισήχθησαν το 2002 και οι οποίες προτείνεται με την παρούσα πρόταση νόμου να καταργηθούν δημιούργησαν δύο ομάδες κατόχων άδειας οδικής χρήσης ταξί, αυτών που είχαν τις άδειες πριν από την υπό αναφορά νομοθεσία και που μπορούν να τις μεταβιβάσουν και αυτών που τις απέκτησαν μετά την έναρξη της ισχύος της νομοθεσίας, οι οποίοι δεν έχουν τέτοιο δικαίωμα εκτός συγκεκριμένων εξαιρέσεων, που αναφέρονται ρητά στην εν λόγω νομοθεσία. Γι' αυτό και ο απώτερος στόχος της εν λόγω πρότασης νόμου είναι η άρση της αδικίας μεταξύ των δύο κατηγοριών κατόχων οδικής χρήσης αστικού ταξί που δημιουργήθηκαν μετά την έναρξη της ισχύος του τροποποιητικού νόμου του 2002.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε ότι το υπουργείο του δεν έχει έντονες απόψεις επί του θέματος, παρ' όλα αυτά όμως, χωρίς να διαφωνεί επί των προτεινόμενων διατάξεων, εξέθεσε τους πιο κάτω προβληματισμούς:

1. Οι συγκεκριμένες άδειες παραχωρήθηκαν δωρεάν και ήταν εν γνώσει αυτών που τις έλαβαν ότι είναι προσωποπαγείς και δε δύνανται να μεταβιβαστούν με οποιοδήποτε τρόπο εκτός συγκεκριμένων εξαιρέσεων, που καθορίζονται στις πρόνοιες της νομοθεσίας που προτείνεται να καταργηθούν.
2. Σε περίπτωση που καταργηθούν οι πρόνοιες της εν λόγω νομοθεσίας και οι υπό συζήτηση άδειες καταστούν μεταβιβάσιμες, τότε η αξία των αδειών που δύνανται να μεταβιβαστούν, δηλαδή αυτών που υπήρχαν πριν από την έναρξη της ισχύος των προνοιών της νομοθεσίας που προτείνεται να καταργηθούν, θα μειωθεί.
3. Ως υπουργείο, θα μπορούσε να εισηγηθεί τροποποίηση της πρότασης νόμου, ώστε οι υπό συζήτηση άδειες καταστούν μεταβιβάσιμες σε μεταγενέστερο χρόνο, για να παρέλθει αρκετό χρονικό διάστημα από την ημερομηνία που αυτές παραχωρήθηκαν. Στο σημείο αυτό πρότειναν το έτος 2011 ως χρόνο που οι εν λόγω άδειες θα μπορούσαν να καταστούν μεταβιβάσιμες.

Ο διευθυντής του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων επανέλαβε τη θέση του υπουργείου δηλώνοντας ότι ναι μεν δεν είναι ορθό να υπάρχει ανομοιογένεια στους κατόχους των αδειών οδικής χρήσης αστικού ταξί, είναι όμως δικαιότερο να παρέλθει αρκετό χρονικό διάστημα από την

ημερομηνία που παραχωρήθηκαν οι μη μεταβιβάσιμες άδειες μέχρι να καταστούν αυτές μεταβιβάσιμες, όπως ακριβώς δηλώθηκε πιο πάνω από το γενικό διευθυντή του υπουργείου.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε ότι η υπό αναφορά πρόταση νόμου δεν περιέχει αντισυνταγματικές πρόνοιες.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ, παρ' όλο που δήλωσαν ότι δεν έχουν τελικές απόψεις επί του θέματος, γιατί δε συγκάλεσαν γενικές συνελεύσεις των μελών τους και δε λήφθηκαν αποφάσεις από τα συλλογικά τους όργανα, ανέφεραν ότι ο αριθμός των μη μεταβιβάσιμων αδειών είναι πολύ μεγαλύτερος από τον υπό συζήτηση αριθμό, γιατί πολλές άδειες δόθηκαν ή θα δοθούν ως αποτέλεσμα αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου και της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών.

Οι εκπρόσωποι των κατόχων των υπό συζήτηση αδειών συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και ζήτησαν όπως προωθηθεί άμεσα η ψήφισή της, ώστε να επέλθει ισότητα μεταξύ όλων των κατόχων άδειας οδικής χρήσης αστικού ταξί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008».
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Αντώνης Αντωνίου

Αντρέας Φακοντής

Άριστος Αριστοτέλους

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Γεώργιος Γεωργίου

Γεώργιος Τάσου

Τάσος Μητσόπουλος

Φειδίας Σαρίκας

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Βαρνάβα

Όπως είναι γνωστό, για την πιο πάνω πρόταση νόμου έχει ήδη κυκλοφορήσει στην ολομέλεια της Βουλής σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Ύστερα όμως από την αναβολή της συζήτησής της από την ολομέλεια στις 10 Ιουλίου 2008, η επιτροπή επανεξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2008.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως

της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, ώστε να αρθεί η απαγόρευση μεταβίβασης των αδειών οδικής χρήσης αστικού ταξί, η οποία εισήχθη στη νομοθεσία με τον τροποποιητικό νόμο υπ' αριθμόν 3(Ι) του 2002.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης της πρότασης νόμου από την επιτροπή, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγήθηκαν την τροποποίηση του προτεινόμενου νόμου, έτσι ώστε οι υπό συζήτηση άδειες οδικής χρήσεως αστικού ταξί να δύνανται να μεταβιβαστούν:

1. όταν ο κάτοχος της άδειας αποβιώσει,
2. όταν ο κάτοχος της άδειας συμπληρώσει το 63^ο έτος της ηλικίας του,
3. όταν ο κάτοχος της άδειας αντιμετωπίζει πρόβλημα υγείας που αποδεδειγμένα τον καθιστά ανίκανο για εργασία.

Επιπρόσθετα, εισηγήθηκαν όπως οι εν λόγω περιορισμοί παύσουν να ισχύουν την 1^η Ιανουαρίου 2011.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού μελέτησε τις πιο πάνω εισηγήσεις για τροποποίηση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, εισηγείται στη Βουλή, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή κατατέθηκε από τον εισηγητή της, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι προτίθενται να καταθέσουν σχετικές τροπολογίες, σύμφωνα με τις πιο πάνω θέσεις τους, κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Κουλία.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα είναι εξ αναβολών· όχι εξ αναβολής! Νομίζω το παιδέψαμε ομαδικώς καλά, υπάρχει συναίνεση, εξ όσων αντιλαμβάνομαι. Υπάρχει η τροπολογία του ΑΚΕΛ για το 2011, το ίδιο το υπουργείο έκανε μια εισήγηση, η οποία γίνεται αποδεκτή, το 2011 να γίνει 2010 και θα υπάρξει συναίνεση απ' όλες τις πλευρές.

Έτσι, για να υπενθυμίσω το σώμα, παρά το ότι είμαστε γνώστες, αφορά περίπου διακόσιες εξήντα τέσσερις άδειες ταξί που δόθηκαν το 2002 με διαφορετικό καθεστώς και στην ουσία είχαμε ταξί δύο ταχυτήτων. Διαπιστώθηκε στην πορεία ότι υπήρχαν προβλήματα. Ένα παράδειγμα, το οποίο είναι αρκετά χτυπητό, αν ένας απ' αυτούς που πήραν τη δεύτερη άδεια με τους περιορισμούς τύγχανε να είναι ασθενής, δεν μπορούσε να βάλει οδηγό πάνω· δηλαδή ήταν άρρηκτο το τιμόνι με τον ιδιοκτήτη. Αντιληφθήκαμε όλοι ότι έπρεπε να γίνει διόρθωση και με το νομοθέτημα, νομίζω, λύνονται όλα τα προβλήματα.

Ευχαριστώ πολύ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλων ότι η κατάθεση της πρότασης νόμου είχε ως στόχο σίγουρα την άρση της αδικίας που έχει δημιουργηθεί μεταξύ των δύο ταχυτήτων οδηγών, κάποιιοι πιθανόν να ισχυριστούν ότι ήταν εν γνώσει αυτών των ανθρώπων. Σίγουρα, αλλά, όταν και εφόσον ψηφίζεται μια νομοθεσία και πλέον μπαίνει στην εφαρμογή της, εκεί στην πρακτική εφαρμογή της διαπιστώνονται και οι ελλείψεις, αλλά και οι αδυναμίες της. Άρα, αυτός ήταν και ο βασικός λόγος ο οποίος μας ώθησε να καταθέσουμε αυτή την πρόταση νόμου. Παρ' όλων ότι εμείς θεωρούσαμε ότι θα έπρεπε να υπάρξει άμεση ισχύς αυτής της νομοθεσίας, συμφωνούμε, ώστε η ημερομηνία έναρξης αυτής της πρότασης νόμου, η ισχύς της πρότασης νόμου να ξεκινήσει, εάν και εφόσον ψηφιστεί, από την 1^η Ιανουαρίου 2010.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα ψηφίσει τη σχετική πρόταση νόμου του συναδέλφου. Είναι θέση μας ότι επιβάλλεται η κατάργηση του 3(Ι) του 2002, του τροποποιητικού νόμου, ο οποίος όντως είχε δημιουργήσει δύο ομάδες κατόχων άδειας χρήσης ταξί, αυτών που είχαν τις άδειες πριν από την υπό αναφορά νομοθεσία, τις οποίες και μπορούν να μεταβιβάζουν, και αυτών που τις απέκτησαν μετά την έναρξη της ισχύος της προηγούμενης νομοθεσίας, οι οποίοι δεν έχουν τέτοιο δικαίωμα εκτός ορισμένων περιπτώσεων. Πιστεύουμε ότι αίρεται μία διαχρονική αδικία, η οποία όντως είχε χωρίσει τους επαγγελματίες σε δύο κατηγορίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Φακοντής.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ, κύριε Πρόεδρε, συμφωνεί ότι πρέπει να αποκατασταθεί η αδικία η οποία υπάρχει, οι δύο κατηγορίες οδηγών ταξί. Έχουμε καταθέσει συγκεκριμένη τροπολογία, η οποία θα έχει ισχύ μέχρι την 1^η Ιανουαρίου του 2011. Η συγκεκριμένη τροπολογία μας προνοεί ακόμα τρία ζητήματα σύμφωνα με τα οποία δίνεται τη δυνατότητα για έναν κάτοχο άδειας ο οποίος θα αποβιώσει να μεταβιβάσει την άδεια η οικογένειά του, ως επίσης και γι' αυτούς οι οποίοι θα συμπληρώσουν το εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους ή αυτούς οι οποίοι λόγω ασθένειας θα καταστούν ανίκανοι για εργασία.

Συμφωνούμε φυσικά με την πρόταση η οποία έχει κατατεθεί από το συνάδελφο κ. Κουλία να μετακινηθεί η ημερομηνία και να ισχύει η συγκεκριμένη τροπολογία μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2010.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε κύριε Φακοντή.

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θεωρώ ότι δεν υπήρξε αδικία, αλλά και επειδή έχω την άποψη ότι η κυπριακή πολιτεία, όταν αποφασίζει και θεσπίζει κάποιες νομοθεσίες, παρά τις οποιεσδήποτε αντιδράσεις, πρέπει να στέλνει το μήνυμα της συνέπειας, παρά τον απόλυτο σεβασμό στην απόφαση της κοινοβουλευτικής μου ομάδας, εγώ θα καταψηφίσω και την τροπολογία και την πρόταση νόμου όπως έχουν κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έστω και αν μπορεί να θεωρηθεί μοναχική η φωνή μου, θέλω να καταθέσω έναν προβληματισμό, τουλάχιστο με βάση τις αιτιολογήσεις που άκουσα από άλλους συναδέλφους.

Το 2002, ένα χρόνο πριν από τις προεδρικές εκλογές, αυτό είναι απλώς μια σύμπτωση, τυχαία, σπεύσαμε να δοθούν άδειες κατ' εξαίρεση, παρά τις μεγάλες αντιδράσεις, εν γνώσει και με πλήρη δέσμευση των πάντων, και των ενδιαφερομένων και εκείνων που ψήφισαν, και τα θυμόμαστε και εδώ στη Βουλή, είναι καταγεγραμμένα στα πρακτικά. Όλοι έλεγαν: «Δεν υπάρχει περίπτωση, δώσαμε κατ' εξαίρεση, αλλά δεν πρόκειται καθ' οιονδήποτε τρόπο να τις εξομοιώσουμε με τις άλλες».

Σήμερα ακούσαμε για αδικία, αλλά δεν άκουσα ούτε συγγνώμη ούτε απολογία γι' αυτούς για τους οποίους ψηφίσαμε και τους κάναμε τέτοια μεγάλη αδικία. Προφανώς, δεν ήταν αδικία! Τώρα αδικούμε τους εαυτούς μας, διότι ακόμα μία φορά φαινόμενα ανακόλουθοι. Και δε θέλω να πω ότι οι υπόλοιποι συνάδελφοι είναι μ' αυτό τον τρόπο που αντικρίζουν το θέμα, αλλά θέλω να τους προβληματίσω, για να μην ακούγονται εδώ τόσο ανακόλουθα και προκλητικά κάποια πράγματα που είναι καταγεγραμμένα. Είναι άλλο ζήτημα, εάν εδώ άλλαξαν οι συνθήκες και θέλουμε να τα εξομοιώσουμε, εξού και η συζήτηση για μήνες τώρα αυτής της υπόθεσης· διαφέρει!

Θα πω ακόμα κάτι. Επειδή συνήθως μας ασκούν κριτική -και φαίνεται πολλές φορές και δίκαια- τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ότι μπορεί να μην ξέρουμε τι ψηφίζουμε, θέλω να βεβαιωθώ εγώ τουλάχιστον, έστω κι εάν δεν αισθάνονται άλλοι συνάδελφοι αυτή την ανάγκη, αυτό που θα ψηφιστεί ενδεχομένως και υποστηρίζεται απ' όσους μίλησαν θα είναι πλήρης άρση σε μια καθορισμένη ημερομηνία, ώστε να εξομοιωθούν οι δύο κατηγορίες αδειών, ή και από σήμερα παραχωρούνται κάποια δικαιώματα, ώστε και η κατηγορία που εστερείτο το δικαίωμα να πουλήσει την άδεια να δικαιούται να το πράξει από σήμερα υπό ορισμένες προϋποθέσεις; Γι' αυτό το θέμα ούτε από τις εκθέσεις διαφωτίστηκα ούτε απ' όσα άκουσα ούτε απ' όσα μπόρεσα να διαβάσω. Θα ήταν καλά να γνωρίζουν και οι υπόλοιποι συνάδελφοι εδώ μετά βεβαιότητας τι είναι που ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα όσα έχει αναφέρει ο συνάδελφος κ. Κλεάνθους μάς έχουν προβληματίσει εντονότατα στην κοινοβουλευτική ομάδα. Πιστεύουμε όμως ότι, αν τώρα, υπό τη σημερινή σύνθεση, η Βουλή διαπιστώνει ότι κάποια στιγμή ενήργησε διαμορφώνοντας δύο κατηγορίες αδειών, είναι υποχρεωμένη να άρει αυτή την αδικία που εμφανίζεται σήμερα, έστω κι αν ακόμα και τότε εμφανίζετο ως κάποια ευνοϊκή

μεταχείριση προς κάποια ομάδα.

Κάτω από τις περιστάσεις, η κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΚΟ, με τη δεδομένη αυτή δήλωση του συναδέλφου κ. Κλεάνθους, θα υποστηρίξει την τροποποίηση, όπως την έχει αναφέρει ο κ. Κουλίας, για ό,τι αφορά...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αδικούμεν τους δηλαδή;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Δεν αδικούμε, κύριε συνάδελφε, δεν αδικούμε σήμερα. Εξισώνουμε σήμερα τη γενομένη αδικία τότε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού πάω στον κ. Βαρνάβα, υπάρχει κάποιος άλλος συνάδελφος που θέλει να πρωτολογήσει;

Κύριε Βαρνάβα, έχετε το λόγο.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να υπενθυμίσω το σώμα ότι ακόμα και οι χίλιες οκτακόσιες άδειες που δόθηκαν από το κράτος δόθηκαν δωρεάν στους κατόχους τους. Τώρα, αν οι πρώτοι κάτοχοι, που πήραν αυτές τις άδειες δωρεάν από το κράτος, για να βγάλουν τα προς το ζην της οικογένειάς τους, εφάρμοσαν την ιστορία του χότζια με το χαλί και πωλούσε ο ένας στον άλλο τις άδειες και βγήκε σε ένα υψηλό ποσό η αξία αυτών των αδειών, είναι άλλη ιστορία.

Προχωρώ παρακάτω λέγοντας ότι τότε ο κ. Αβέρωφ ήταν Υπουργός Συγκοινωνιών και κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής Συγκοινωνιών την ανάγκη παραχώρησης αυτών των αδειών, βάσει εκθέσεως η οποία κατατέθηκε και στην επιτροπή Συγκοινωνιών. Τότε ασκούνταν και αρκετές πιέσεις από τους μη κατόχους αδειών, γι' αυτό και ήταν, μπορούμε να πούμε, και μία υπαναχώρηση το να δοθούν οι άδειες, αλλά να είναι προσωποπαγείς.

Όμως, επαναλαμβάνω ξανά, με την εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας, κύριε Πρόεδρε, έχουν φανεί οι αδυναμίες, έχουν φανεί οι διαστάσεις ανάμεσα στους ίδιους τους ανθρώπους που ασκούν το ίδιο επάγγελμα, αλλά είναι δύο μέτρων και δύο ταχυτήτων.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, καταλήγοντας θα ήθελα να πω ότι με την έναρξη της ισχύος της νομοθεσίας από την 1^η Ιανουαρίου το 2010, ως έχει πει και προτείνει ο συνάδελφος κ. Κουλίας και συμφώνησαν όλες οι πολιτικές δυνάμεις, θα πρέπει ταυτόχρονα να ενσωματωθούν και οι εισηγήσεις τις οποίες το ΑΚΕΛ έχει θέσει ως όρο στην τροπολογία, για να μπει η ημερομηνία αυτή, δηλαδή να μην αρχίσει η ισχύς άμεσα, ώστε κάποιοι άνθρωποι οι οποίοι πιθανόν αύριο, μετά από πέντε μήνες, μετά από έξι μήνες, να πεθάνουν, μπορεί να αρρωστήσουν, να μπορούν να μη χάσουν αυτή την άδεια και να μπορεί να μεταβιβαστεί η άδεια είτε στα παιδιά τους είτε σε συγγενικό τους πρόσωπο.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Καλύπτονται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Όχι, δεν καλύπτονται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ναι, κύριε Φακοντή.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Επειδή έχει αναφερθεί, κύριε Πρόεδρε, ανακολουθία των πολιτικών κομμάτων, πρέπει να σημειώσω ότι το ΑΚΕΛ κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου το 2002 ήταν το μοναδικό κόμμα το οποίο είχε καταθέσει τροπολογία με την οποία ζητούσε μετά παρέλευση οκτώ χρόνων να υπάρχει δυνατότητα να μεταβιβάζονται οι προσωποπαγείς αυτές άδειες. Το ΑΚΕΛ, πιστό σ' αυτή τη θέση, έχει καταθέσει και τη συγκεκριμένη τροπολογία, ώστε να δοθεί αυτή η δυνατότητα στους κατόχους των προσωποπαγών αδειών.

Επίσης, θέλω να σημειώσω ότι η δική μας τροπολογία δεν έχει να κάνει... Δεχόμαστε την πρόταση που κατατέθηκε από τον κ. Κουλία, νοουμένου ότι θα ισχύει και η συνέχεια, πέραν της ημερομηνίας αλλαγής, τα υπόλοιπα πρέπει να παραμείνουν, ούτως ώστε, στις περιπτώσεις που κάποιος αποβιώσει, να μπορεί να μεταβιβαστεί η άδειά του πριν το 2010 ή αν καταστεί ανίκανος για εργασία ή αν συνταξιοδοτηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου και μετά ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκε πως ίσως το 2002 δεν ήταν τυχαία χρονολογία που δόθηκαν κάποιες άδειες, διότι το 2003 είχαμε προεδρικές εκλογές. Εάν υπήρχε σκοπιμότητα λόγω προεδρικών εκλογών, η τότε κυβέρνηση και ο τότε Υπουργός Συγκοινωνιών δε θα ερχόταν και να επέμενε σε αυτό το νόμο που σήμερα τροποποιείται -όπως κάποιοι και τότε ήθελαν να τροποποιηθεί- αλλά παρά το πολιτικό κόστος θεωρήσαμε ότι έπρεπε να μπει ένα τέρμα στην εκμετάλλευση και στην εξαργύρωση των αδειών που το κράτος δίδει, με το να πωλούνται είκοσι, τριάντα, σαράντα και πενήντα χιλιάδες τότε λίρες. Απλώς, κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να αντιδικήσω με κανέναν, θεωρώ όμως ότι αυτή η διευκρίνιση ήταν επιβεβλημένη, γιατί αφέθηκαν υπονοούμενα, έστω και καλοπροαίρετα, ότι υπήρχαν δήθεν και πολιτικές σκοπιμότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση μας αφορά την τροποποίηση που εισηγείται το ΑΚΕΛ και έχουμε δεχτεί, όπως έχει αναφέρει ο πρόεδρος της επιτροπής, να είναι η 1^η Ιανουαρίου 2010 η τελευταία ημερομηνία που θα ισχύουν οι προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στην τροποποίηση που εισηγείται το ΑΚΕΛ, άλφα, βήτα, γάμμα όροι. Άρα λοιπόν, ισχύει από την ψήφιση και από τη δημοσίευσή του αυτός ο νόμος με προϋποθέσεις ως το 2010. Αυτό είναι το καθαρό θέμα, για να μην υπάρχει παρεξήγηση με την αναφορά ότι θα ισχύει από το 2010.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κουλία.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μια υστερολογία, για να νιώθουμε όλοι εντάξει. Είναι μεγάλο αγαθό να αναγνωρίζουμε το σφάλμα μας, αν είναι σφάλμα. Όμως οι ταξιτζήδες μας στην Κύπρο είναι μια καλή ομάδα, λειτουργούν σωστά, εξυπηρετούν τον τουρισμό, εμάς, είναι οργανωμένοι άνθρωποι. Αυτοί οι χίλιοι οκτακόσιοι δεν έχουν καμιά ένσταση, θα έχουμε εμείς τα ευλοημένα;

Αλλά θα παρακαλέσω, κύριε Πρόεδρε, να βάλετε πρώτα σε ψηφοφορία την τροπολογία του ΑΚΕΛ ως τροποποιήθηκε διά της προφορικής τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό προτίθεμαι να κάνω, κύριε Κουλία.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρέ μου, απλώς βοηθώ τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς, επειδή θέλατε να υστερολογήσετε, όπως είπατε, γι' αυτό σας άφησα να ολοκληρώσετε.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Αποσύρω τη δική μου την πρόταση με την έννοια της άμεσης ισχύος, άρα παραμένει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις έχει υποβάλει μία τροπολογία. Γι' αυτό το λόγο, θα καλέσω το σώμα...

Πόσοι υποστηρίζουν...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Με τη δήλωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως διαμορφώθηκε με τη δήλωση που έγινε προηγουμένως.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η τροπολογία της τροπολογίας πρώτα. Να μπει η τροπολογία της τροπολογίας που εισηγείται το 2011 να γίνει 2010, να ψηφίσουμε επ' αυτού, μετά να μπει η τροπολογία του ΑΚΕΛ, για να είναι ορθόδοξη η διαδικασία και να ξέρουμε και τι ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Να αρχίσουμε από την τροπολογία της τροπολογίας.

Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή η τροπολογία της τροπολογίας εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στην τροπολογία που έχει υποβάλει η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Πόσοι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όπως τροπολογήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως έχει τροπολογηθεί, μάλιστα!

Πόσοι υποστηρίζουν τη συγκεκριμένη τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η τροπολογία του κ. Βαρνάβα έχει απορριφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει απορριφθεί, μάλιστα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Είναι πρόταση νόμου. Και για το θέμα αυτό υπάρχει συμπληρωματική έκθεση, η οποία δεν είναι ομόφωνη, γι' αυτό παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τη διαβάσει.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε χρειάζεται. Έν' ποτούτα τα θέματα που ταλαιπωρηθήκαν αρκετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Αντώνης Αντωνίου

Τάσος Μητσόπουλος

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Άριστος Αριστοτέλους

Μη μέλη της επιτροπής:

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 1^η Ιουλίου 2008. Στα πλαίσια της συνεδρίας αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ και "Αγροτική", της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Χοιροτρόφων και της εταιρείας "Travel & Express". Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Αδειών Α' και Δ' (ΠΣΕΑ), οι αυτοκινητιστικές οργανώσεις ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ, οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ και "Παναγροτικός Σύνδεσμος", η Παγκύπρια Οργάνωση Αγελαδοτρόφων, ο Σύνδεσμος Πατατοπαραγωγών και η Συντονιστική Επιτροπή Οργανώσεων και Ομάδων Αιγοπροβατοτρόφων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η χορήγηση νέων αδειών μεταφορέα “Γ” σε ιδιοκτήτες φορτηγών, νοουμένου ότι οι ιδιοκτήτες αυτοί κατείχαν άδεια μεταφορέα “Β” σε φορτηγά με μικτό επιτρεπόμενο βάρος 20 000 κιλών και άνω πριν από την ψήφιση του τροποποιητικού νόμου περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς υπ’ αριθμόν 260(Ι) του 2004.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο της επιτροπής και την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2004 προβλέπει ότι οι άδειες για μεταφορά φορτίων για ίδιο λογαριασμό σε φορτηγά με μικτό επιτρεπόμενο βάρος 20 000 κιλών και άνω χορηγούνται μόνο σε φορτηγά που είναι ειδικά διασκευασμένα, για να μεταφέρουν συγκεκριμένο είδος φορτίου και μόνο αυτού. Με την έναρξη της ισχύος του υπό αναφορά νόμου του 2004 πολλοί ιδιοκτήτες φορτηγών οχημάτων με άδεια μεταφορέα “Β” με μικτό επιτρεπόμενο βάρος 20 000 κιλών και άνω δεν έχουν πλέον τη δυνατότητα να αποκτήσουν την άδεια μεταφορέα “Γ”, γιατί τα φορτηγά τους δεν ήταν και παραμένουν να μην είναι ειδικά διασκευασμένα, για να μεταφέρουν συγκεκριμένο είδος φορτίου και μόνο αυτού.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ και “Αγροτική”, καθώς και του Παγκύπριου Συνδέσμου Χοιροτρόφων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η ψήφιση της οποίας, όπως δήλωσαν, θα διορθώσει δυσμενείς συνέπειες που επέφερε η εφαρμογή της νομοθεσίας του 2004.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ διαφώνησαν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου τονίζοντας ότι η υπό αναφορά νομοθεσία του 2004 προωθήθηκε, για να προστατεύσει τους επαγγελματίες μεταφορείς από μεγαλοεπιχειρηματίες, ώστε οι τελευταίοι να μην επεμβαίνουν στην εργασία τους ασκώντας παράλληλα μεταφορές τρίτων με αμοιβή. Με την ψήφιση της εν λόγω πρότασης νόμου, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, θα δοθεί σε άτομα που κατέχουν τα προαναφερθέντα φορτηγά η δυνατότητα να εκτελούν παράλληλα με την εργασία τους και δεύτερη εργασία, ως μεταφορείς, έστω και για τη μεταφορά των δικών τους προϊόντων/εμπορευμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, τροποποίησε το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε η “υποχρέωση” της Αρχής Αδειών να ανανεώνει τις συγκεκριμένες άδειες οδικής χρήσης αντικατασταθεί με τη “δυνατότητα” αυτής για ανανέωση.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, όπως τελικά διαμορφώθηκε από την ίδια.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Σοσιαλδημοκρατικού Κινήματος ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση της εν λόγω πρότασης νόμου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος
Αντώνης Αντωνίου
Αντρέας Φακοντής
Άριστος Αριστοτέλους
Κλαύδιος Μαυροχάννας

Γεώργιος Γεωργίου
Γεώργιος Τάσου
Τάσος Μητσόπουλος
Φειδίας Σαρίκας

Όπως είναι γνωστό, για την πιο πάνω πρόταση νόμου έχει ήδη κυκλοφορήσει στην ολομέλεια της Βουλής σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Ύστερα όμως από την αναβολή της συζήτησής της από την ολομέλεια στις 10 Ιουλίου 2008, η επιτροπή επανεξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2008. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο διευθυντής του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του προτεινόμενου νόμου, οι βουλευτές μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγήθηκαν την τροποποίησή του, έτσι ώστε η προτεινόμενη ρύθμιση να ισχύει για μηχανοκίνητα οχήματα που χρησιμοποιούνται μόνο για γεωργοκτηνοτροφικούς σκοπούς μεταφοράς ιδίων προϊόντων.

Ο διευθυντής του Τμήματος Οδικών Μεταφορών εισηγήθηκε σχετική διόρθωση του προτεινόμενου κειμένου, έτσι ώστε η Αρχή Αδειών να δύναται όχι μόνο να ανανεώνει τις άδειες οδικής χρήσης που χορηγήθηκαν πριν από το Νόμο 260(Ι) του 2004, αλλά και να επαναφέρει σε ισχύ τις άδειες οι οποίες εν τω μεταξύ έληξαν, εισήγηση που έγινε ομόφωνα αποδεκτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού μελέτησε τις πιο πάνω εισηγήσεις για τροποποίηση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, κατέληξε στις πιο κάτω αποφάσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή προτείνεται να τροποποιηθεί περαιτέρω διορθωτικά από το διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί και ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008».
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να διαφωνούν με την εισήγηση για τροποποίηση της πρότασης νόμου, όπως αυτή υποβλήθηκε από το διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, δήλωσαν πως θα καταθέσουν σχετική τροπολογία για τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος, έτσι ώστε η προτεινόμενη ρύθμιση να περιοριστεί για τα μηχανοκίνητα οχήματα που χρησιμοποιούνται μόνο για γεωργοκτηνοτροφικούς σκοπούς μεταφοράς ιδίων προϊόντων.
3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν πως υιοθετούν την προτεινόμενη τροποποίηση, όπως αυτή υποβλήθηκε από το διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, αλλά επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του συνόλου της πρότασης νόμου και της προτεινόμενης τροπολογίας της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κατά τη συζήτηση της εν λόγω

πρότασης νόμου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

4. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ συμφωνεί με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, όπως αυτή προτείνεται να διαμορφωθεί με βάση την εισήγηση του διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, αλλά και με την προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων θέτει την παρούσα πρόταση νόμου ενώπιον του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Υπάρχει τροπολογία από πλευράς των συναδέλφων του ΑΚΕΛ να ισχύσει μόνο για τους γεωργοκτηνοτρόφους το σχετικό νομοθέτημα.

Επίσης, στη σελίδα 2 του νομοθετήματος, κύριε Πρόεδρε, το αρμόδιο τμήμα παρακάλεσε να βάλουμε μία τροποποίηση στο εδάφιο (2), στο επεξηγηματικό “νοείται”, στη μέση, μετά τις λέξεις “άδειες οδικής χρήσης” να μπει “μεταφορέα Β”. Μετά τη λέξη “χρήσης” να μπουν οι λέξεις “μεταφορέα Β”, πριν από «την έναρξη της ισχύος» και ούτω καθεξής.

Τώρα, μια και έχω το λόγο, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι το 2001 με 2002, όταν εναρμονιζόμαστε με την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι σχετικές μας νομοθεσίες επί του αντικειμένου είχαν υποστεί διάφορες τροπολογίες, καταργήσαμε στην ουσία και τις άδειες Β που υπήρχαν, που ήταν δοσμένες σε ειδικές ομάδες του πληθυσμού μας, όπως ήταν οι γεωργοκτηνοτρόφοι μας, όπως ήταν μικροεργολάβοι, όπως ήταν άνθρωποι που ήθελαν να μεταφέρουν τα προϊόντα τους. Αυτές οι άδειες οδικής χρήσεως ίσχυαν για πέντε χρόνια· εξ αβλεψίας μας αφήσαμε το. Αλλάξαμε μετά το νόμο και δεν μπορούν να ανανεωθούν αυτές οι άδειες Β. Ήταν πάγια πολιτική αυτής της πολιτείας και των κοινοβουλίων όλων, από το '60 μέχρι σήμερα, ότι σε κανένα πολίτη και σε καμιά κοινωνική ομάδα ή ομάδα πληθυσμού δε στερούσαμε προνόμια ή άδειες που είχαν δοθεί. Εδώ δυστυχώς έγινε αυτή η παραφωνία. Η προσπάθεια ήταν να επαναφέρουμε το καθεστώς όπως υπήρχε για όλους. Δυστυχώς, δεν κατέστη δυνατή η συναίνεση, όμως, παρά τίποτε, έστω και αυτό. Συμφωνούμε όλοι από κοινού ότι για τους γεωργοκτηνοτρόφους είναι αποδεκτό να επανέλθει το καθεστώς των αδειών Β για τη μεταφορά ίδιων προϊόντων· και για όλους ήταν για τα ίδια προϊόντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ωραία. Υπάρχει η τροπολογία από μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 της πιο πάνω πρότασης νόμου με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος της επιφύλαξης που περιλαμβάνεται σ' αυτό με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται έτι περαιτέρω ότι η πιο πάνω επιφύλαξη ισχύει για μηχανοκίνητα οχήματα που χρησιμοποιούνται μόνο για γεωργοκτηνοτροφικούς σκοπούς μεταφοράς ίδιων προϊόντων.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ως έχει τροποποιηθεί με την...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως έχει τροποποιηθεί με την προσθήκη που έχετε πει εσείς, κύριε Κουλία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι, πόσοι τάσσονται εναντίον; Δε βλέπω τα χέρια πάνω. Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Κύριοι του Συναγερμού, εσμπαραλιάσετε; Τι γίνεται;

(Γέλια)

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις. Ήρθε μέσα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή η

πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δικαιολόγηση ψήφου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δικαιολόγηση ψήφου. Μάλιστα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζουμε ότι αυτό το δικαίωμα δεν πρέπει να δοθεί μόνο στους γεωργοκτηνοτρόφους. Εμείς υποστηρίζουμε ότι αυτό το δικαίωμα πρέπει να δοθεί και σε άλλες κατηγορίες του πληθυσμού που είχαν αυτό το προνόμιο και μετέφεραν δικά τους προϊόντα για πολλά χρόνια και τώρα το στερούνται αυτό το προνόμιο, που από το '60 μέχρι σήμερα δεν αποτολμούσαμε, ως Βουλή, να το κάνουμε. Δεν είμεθα εναντίον του να έχουν το δικαίωμα οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι να μεταφέρουν τα προϊόντα τους με δικά τους οχήματα, αλλά υπάρχουν και άλλες κατηγορίες πολιτών που είχαν αυτό το προνόμιο και τώρα τους το στερήσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τη διαβάσει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε χρειάζεται, κύριε Πρόεδρε· είναι το γνωστό θέμα του '63.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, κύριε. Εγώ όφειλα να το πω. Από τη στιγμή που δεν είναι ομόφωνη, όφειλα να το πω!

Λοιπόν, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Άγγελος Βότσης

Ιωνάς Νικολάου

Φειδίας Σαρίκας

Χρήστος Στυλιανίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, έτσι ώστε να επεκταθεί το όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων των κοινοτικών συμβουλίων από το εξηκοστό στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους, κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ισχύουν ήδη για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην επιτροπή πως το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή προς υλοποίηση της υπ' αριθμόν 62.124 απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 1^{ης} Ιουνίου 2005, η οποία αναφέρεται στην επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης των υπαλλήλων των ημικρατικών οργανισμών συμπεριλαμβανομένων και των υπαλλήλων των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ήδη ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ δήλωσαν πως υιοθετούν πλήρως τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή, διατυπώνει τη θέση ότι διαφωνεί, ως θέμα αρχής, με την επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης γενικά στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διαφωνούν, ως θέμα αρχής, με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγούνται την καταψήφισή του.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ υιοθετούν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κατά πλειοψηφία των μελών της, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς απλώς δηλώνουμε ότι θα καταψηφίσουμε το νομοθέτημα κατά την πάγια αρχή που αφορά το περιεχόμενο αυτών των νομοθετημάτων, στο βαθμό και στην έκταση που δε δίδονται αντισταθμιστικά δικαιώματα στους νεότερους λόγω της επέκτασης του ορίου αφυπηρέτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άλλος που θέλει να τοποθετηθεί επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει.

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Μα, σήμερα υπάρχει ένα σαντάνωμα!

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ; Απλώς για να ξέρουμε τι κάνουμε.

Λοιπόν, μέτρα, κύριε γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Εντάξει, κύριε! Οφείλουμε να το κάνουμε!

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ; Τα χέρια πάνω· ένεν κόπος!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, ψηφίζουμε τρεις φορές, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η διαδικασία που ακολουθείται, αγαπητέ μου Νίκο!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έννεν έτσι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι είναι!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δυο φορές;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε, έτσι είναι! Δεύτερη και τρίτη ανάγνωση. Εν εκουρασθήκαμε να σηκώνουμε το χέρι πάνω!

Λοιπόν, υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προηγουμένως ήταν είκοσι έξι!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Ε, κινούνται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι ψήφους εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

**για το νομοσχέδιο «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και
Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»**

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού
Λευτέρης Χριστοφόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2009.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παραχώρηση αύξησης στις συντάξεις των συνταξιούχων κρατικών υπαλλήλων, ύψους ενάμισι τοις εκατόν (1,5%), από την 1^η Ιανουαρίου 2009, με πρόνοια που εκ παραδρομής δεν περιλήφθηκε στον περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμο του 2008 [Νόμος 49(I) του 2008].

Όπως είναι γνωστό, με την ψήφιση του υπό αναφορά νόμου παραχωρήθηκαν γενικές αυξήσεις στους μισθούς και στις συντάξεις των κρατικών υπαλλήλων, στα πλαίσια υλοποίησης συμφωνίας που επιτεύχθηκε στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού (ΜΕΠ) για την παραχώρηση γενικών αυξήσεων στους μισθούς και στις συντάξεις των κρατικών υπαλλήλων του ίδιου ύψους και από τις ίδιες ημερομηνίες που συμφωνήθηκε να παραχωρηθούν στους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών, δηλαδή γενική αύξηση ύψους 2% από την 1^η Ιανουαρίου 2008 και 1,5% από την 1^η Ιανουαρίου 2009. Σημειώνεται ότι η συνεπαγόμενη δαπάνη για τους συνταξιούχους κρατικούς υπαλλήλους υπολογίζεται στα €4,1 εκατομ. και έχει ήδη περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

- Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
- Δεν υπάρχουν.
- Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
- Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

- Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;
- Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.
- Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση

Μισθών και Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 5, 6 και 7 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Οδοντιάτρων (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.001-2009).	Υγείας	Υγείας
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.002-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Φαρμακοποιών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.003-2009).	Υγείας	Υγείας
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.004-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.005-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
6. Ο περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αρ.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τους Ελέγχους Ρευστών Διαθεσίμων που Εισέρχονται ή Εξέρχονται από την Κοινότητα και της Ασκήσης Ενδοκοινοτικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.006-2009).

7.	Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.007-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.008-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
9.	Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.009-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
10.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.010-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.011-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.012-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
13.	Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών

	2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.013-2009).		
14.	Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.014-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
15.	Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.015-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Εκάστης Θέσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.001-2009).	Εξωτερικών	Νομικών
17.	Οι περί Σχολικών Εφορειών (Συντήρηση και Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων και Άλλα Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.002-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
18.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκρηκτικές Ύλες Εμπορικής Χρήσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.003-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
19.	Οι περί Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής σε Θύματα Διακρίσεων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.004-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών
20.	Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.005-2009).		
21.	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.006-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
22.	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.007-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
23.	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.008-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
24.	Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.136-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
25.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.137-2008).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
26.	Ειδικά εντάλματα (αρ. 54, 55, 56, 57, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 83, 84, 86 και 87/2008) αποσταλέντα από	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	το Υπουργείο Οικονομικών την 8 ^η Ιανουαρίου 2009, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2008 Νόμου του 2007. [Ν. 81 (II)/2007]. (Αρ. Φακ. 13.04.003).		
27.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 5 του 2008 του προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2008 Νόμου του 2007. [Ν. 66(II) του 2007]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
28.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 2 του 2008 του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 [Ν. 49(II) του 2007]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
29.	Έγγραφο (Υπ. Συγκοιν. 1/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
30.	Έγγραφο (Υπ. Υγείας. 1/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.009).	Υγείας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου		Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1.	Ο περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

(Αρ. Φακ. 23.02.050.001-2009).

2. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.002-2009).
- Νεόφυτο Κωνσταντίνου Άμυνας
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής
ομάδας του
Δημοκρατικού
Κόμματος

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Φυττή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όσον αφορά το υπ' αριθμόν 9 θέμα, «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», που κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και παραπέμπεται, σύμφωνα με το γραπτό, στην επιτροπή Νομικών, προσωπικά φέρω ένσταση, γιατί αυτός ο νόμος, όπως βεβαιώνει και η εισηγητική έκθεση, σελίδα 2, συζητήθηκε ως πρόταση νόμου στην επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Φέραμε το Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος υιοθέτησε την πρόταση νόμου και μας υποσχέθηκε να επιταχυνθεί η όλη διαδικασία, για να διευκολύνει να μας σταλεί νομοσχέδιο από την κυβέρνηση. Και πράγματι το σημείο 3 λέει: «Σε σχέση με το θέμα αυτό, σημειώνεται ότι στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα εκκρεμεί πρόταση νόμου βουλευτών εκ μέρους τεσσάρων κοινοβουλευτικών ομάδων, ΑΚΕΛ, ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, η οποία προνοεί την προσθήκη και ορισμένων άλλων αδικημάτων στον προαναφερθέντα πίνακα του περί Αποδείξεως Νόμου, για τα οποία κατ' εξαίρεση θα υπάρχει ικανότητα των συζύγων ως μαρτύρων κατηγορίας κατ' αλλήλων. Με την ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου επιτυγχάνεται ο σκοπός της πρότασης και μάλιστα κατά πληρέστερο τρόπο.».

Επομένως, δεν κατανοώ γιατί οι υπηρεσίες σκέφτηκαν να το πέμψουν στην επιτροπή Νομικών, τη στιγμή που το είχαμε εμείς ως επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Και επαναλαμβάνω ότι στην επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα μπορεί ο κάθε βουλευτής να έρχεται, να λέει την άποψή του. Ακόμα και στην ολομέλεια μπορεί να κάνει τροποποιήσεις ή σκέψεις κτλ. Επομένως, αυτό το θέμα το οποίο είχαμε εμείς δεν είναι σωστό -και συζητήσαμε το τόσες φορές- να παραπέμπεται από τις υπηρεσίες σε άλλη επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει δίκαιο ο συνάδελφος ότι κάποια πρόταση νόμου κατατέθηκε και συζητήθηκε στην επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, όμως το δίκαιο της απόδειξης είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα. Χρειάζεται να είσαι γνώστης ολόκληρου του δικαίου της απόδειξης, διά να γνωρίζεις αν αυτό που κατατίθεται ως πρόταση νόμου ή ως νομοσχέδιο συνάδει με τις υπόλοιπες πρόνοιες του δικαίου της απόδειξης. Είναι ένα εξαιρετικά πολύπλοκο θέμα το δίκαιο της απόδειξης, που κατά καιρούς κάναμε τέτοιες αποσπασματικές τροπολογίες, που εφάνηκε εκ των υστέρων ότι λανθασμένα έγιναν, γι' αυτό και η μόνη επιτροπή που έχει τη γνώση και τη

δυνατότητα να εξετάσει με σοβαρότητα αυτό το θέμα είναι η επιτροπή Νομικών, με όλο το σέβας που έχω προς την επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Αλλά δεν μπορούμε να επιχειρούμε τροπολογίες νομοθεσίας εις το δίκαιο της απόδειξης, χωρίς αυτές να εξετάζονται από την επιτροπή Νομικών· από καμιά άλλη επιτροπή δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει κάποιος άλλος συνάδελφος που θέλει να εκφράσει την άποψή του;

Λοιπόν, η δική μου θέση είναι ότι θα παραμείνει στην επιτροπή Νομικών και ο συνάδελφος Φυττής και όποιοι άλλοι της επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα μπορούν στη συγκεκριμένη εκείνη συνεδρία να παρευρεθούν, να διατυπώσουν τις απόψεις και τις θέσεις τους, όπως είναι και ελεύθεροι στην ολομέλεια να κάνουν τη δική τους τοποθέτηση. Επομένως, θα παραμείνει ως έχει.

Λοιπόν, Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.242, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η διαδικασία για λειτουργία της Ζηωνείου Ακαδημίας Τεχνών και Επιστημών στη Λάρνακα.
2. Τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πρότασης για λειτουργία της εν λόγω ακαδημίας.
3. Το αν έχει εξευρεθεί ο κατάλληλος χώρος για στέγαση της διοίκησης και των υπηρεσιών της ακαδημίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.243, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Λάρνακας στεγάζεται σε κτίριο το οποίο κρίνεται σήμερα ακατάλληλο και ανεπαρκές. Επιτακτική συνεπώς προβάλλει η ανάγκη αναδιαμόρφωσης και επέκτασης του υφιστάμενου κτιρίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πώς προτίθεται να έλθει αρωγός στο αίτημα του δήμου Λάρνακας για χρηματοδότηση του έργου είτε από κρατικούς πόρους είτε μέσω του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.244, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το στάδιο στο οποίο βρίσκονται τα έργα για αποκατάσταση του κτιρίου της Οθωμανικής Τράπεζας στη Λάρνακα. Πρόκειται για κτίριο εξαιρετικής αρχιτεκτονικής αξίας, το οποίο βρίσκεται σε ένα από τα πλέον καίρια σημεία της πόλης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.245, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του

βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η ενορία Αγίου Ιωάννη αποτελεί την πιο υποβαθμισμένη περιβαλλοντικά και οικονομικά περιοχή της Λάρνακας, με ιδιαίτερα ωστόσο αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά. Για το λόγο αυτό ένα μεγάλο τμήμα της ενορίας έχει χαρακτηριστεί ειδικού χαρακτήρα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον τρόπο με τον οποίο το υπουργείο του συμμετέχει στην υλοποίηση του ρυθμιστικού πολεοδομικού σχεδίου για την ανάπτυξη του ιστορικού πυρήνα του Αγίου Ιωάννη και για το ποσό της κρατικής χρηματοδότησης για το έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.246, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας, δημιούργημα της τοπικής ένωσης κοινοτήτων και άλλων φορέων της επαρχίας Λάρνακας, έχει αναπτύξει μια πολύ αξιόλογη δράση στους τομείς της αξιοποίησης ευρωπαϊκών προγραμμάτων και της απορρόφησης πόρων προς όφελος της τοπικής αυτοδιοίκησης και των πολιτών. Για το σκοπό αυτό μάλιστα έχει βραβευθεί από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον τρόπο με τον οποίο το κράτος συμβάλλει στις δράσεις της Αναπτυξιακής Εταιρείας Λάρνακας και για τον τρόπο με τον οποίο υλοποιείται η εθνική συμβολή στα διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα στα οποία συμμετέχει η εταιρεία αυτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.247, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Με την κατασκευή των νέων κτιρίων του αεροδρομίου Λάρνακας τα υφιστάμενα κτίρια εκ των πραγμάτων απελευθερώνονται από τις παρούσες χρήσεις τους και ο σημαντικός αυτός χώρος προσφέρεται για διάφορες μορφές ανάπτυξης.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Αν υπάρχει ένας γενικός σχεδιασμός (master plan) για την αξιοποίηση των παλαιών εγκαταστάσεων του αεροδρομίου Λάρνακας με έργα υψηλού κοινωνικού δείκτη.
2. Αν υπάρχει επικοινωνία με το στρατηγικό επενδυτή, προκειμένου να διερευνηθούν οι προθέσεις του ως προς την αξιοποίηση του συγκεκριμένου χώρου.
3. Αν έχουν τεθεί χρονοδιαγράμματα, προκειμένου τα παλαιά κτίρια μετά τη μετακίνηση των υπηρεσιών στα νέα να μην εγκαταλειφθούν στη φθορά του χρόνου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.248, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το Νηπιαγωγείο Αγίου Λαζάρου Β' στεγάζεται σήμερα σε δύο λυόμενες αίθουσες, γεγονός που δημιουργεί σοβαρά λειτουργικά προβλήματα.

Δεδομένου ότι υπάρχει ειλημμένη απόφαση για ανέγερση νέου κτιρίου στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Λαζάρου Β' και ότι το νηπιαγωγείο ανήκει σε ζώνη εκπαιδευτικής προτεραιότητας, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να

ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.249, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Τα περισσότερα σχολεία της Λάρνακας, αντιλαμβάνομαι και άλλων πόλεων, αντιμετωπίζουν σοβαρότατο πρόβλημα φύλαξης των χώρων τους. Πολλά από τα σχολικά κτίρια μετατρέπονται τις νυχτερινές ώρες σε στέκια τοξικομανών και σε εστίες παραβατικότητας, με αποτέλεσμα την πρόκληση σοβαρών φθορών στη σχολική περιουσία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τα μέτρα που λαμβάνονται για αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων και αποτελεσματική φύλαξη των σχολικών χώρων.
2. Τα ποσά που διατίθενται ετησίως για σκοπούς φύλαξης των σχολικών κτιρίων.
3. Τον τρόπο εμπλοκής των κατά τόπους σχολικών εφοριών στη διαδικασία αυτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.250, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το Νηπιαγωγείο Σωτήρος στη Λάρνακα στεγάζεται σήμερα σε λυόμενη αίθουσα στο χώρο στάθμευσης του ομώνυμου δημοτικού σχολείου, γεγονός που δημιουργεί πολλά λειτουργικά προβλήματα.

Έχει προταθεί χώρος για απαλλοτρίωση από τη σχολική εφορία και έχει συμφωνηθεί ο τρόπος ανέγερσης νέου κτιρίου για το εν λόγω νηπιαγωγείο με την ταυτόχρονη ανέγερση αίθουσας εκδηλώσεων για εξυπηρέτηση και του Δημοτικού Σχολείου Σωτήρος, το οποίο αντιμετωπίζει πρόβλημα λόγω στενότητας χώρου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον προγραμματισμό και τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.251, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνει για σκοπούς προστασίας, αναβάθμισης και ανάδειξης του υδροβιότοπου της λίμνης στην Ορόκληνη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.252, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Τα τελευταία χρόνια ο υδροβιότοπος της Αλυκής Λάρνακας λόγω της παρατεταμένης ανομβρίας παραμένει ουσιαστικά ξηρός.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. για τον αν έχει γίνει μελέτη των επιπτώσεων από την ανομβρία επί του υδροβιότοπου της αλυκής,
2. για τη διαδικασία υλοποίησης των μέτρων προστασίας, αναβάθμισης και ανάδειξης της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.253, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το Λύκειο Αραδίππου, που λειτουργεί για δεύτερη συνεχή χρονιά, βρίσκεται παρά τον αυτοκινητόδρομο Λάρνακας-Ριζοελιάς, γεγονός που υποχρεώνει πολλούς μαθητές να διασταυρώνουν έναν επικίνδυνο δρόμο όπου αναπτύσσονται υψηλές ταχύτητες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πώς τοποθετείται στο αίτημα του δήμου Αραδίππου, της σχολικής εφορίας και του συνδέσμου γονέων για την κατασκευή υπέργεια διάβασης πεζών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.254, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Λέμπας (επαρχία Πάφου) για βελτίωση του αρχαιολογικού χώρου, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών συντήρησης του αρχαιολογικού οικισμού και δημιουργίας χώρων υγιεινής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.255, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα υλοποιηθεί η απόφαση για μετατροπή της κοινότητας Λέμπας (επαρχία Πάφου) σε πολιτιστικό χωριό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.256, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προγραμματίζεται η δημιουργία κοιμητηρίου στην κοινότητα Λέμπας (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.257, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προγραμματίζεται η δημιουργία νέου κοιμητηρίου στην κοινότητα Τάλας (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.258, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Έχω πληροφορηθεί από το Σύνδεσμο Επαγγελματιών Ψαράδων ότι υπάρχουν προβλήματα ελλιμενισμού των σκαφών στην επαρχία Πάφου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει σκοπό να αντιμετωπίσει θετικά τα αιτήματα του Συνδέσμου Επαγγελματιών Ψαράδων για δημιουργία νέου αλιευτικού καταφυγίου στην Πάφο και επέκταση του αλιευτικού καταφυγίου στον Άγιο Γεώργιο Πέγεια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.259, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Η λεωφόρος Μακαρίου (δρόμου Πάφου - Χλώρακα - Κισσόνεργας) εξυπηρετεί τη σύνδεση με την πόλη της Πάφου πέντε μεγάλων κοινοτήτων (Χλώρακας, Έμπα, Λέμπα, Κισσόνεργα και Πέγεια). Στο δρόμο αυτό παρατηρείται αυξημένη κίνηση και

επιβάλλεται η συνέχιση και ολοκλήρωση της διαμόρφωσης του δρόμου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο είναι πρόθυμο το αρμόδιο υπουργείο να επιταχύνει την ετοιμασία του ρυθμιστικού σχεδίου και στη συνέχεια να προωθήσει τις κατασκευαστικές εργασίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.260, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη του αιτήματος της κοινότητας Λέμπας για μετατροπή του παλαιού καφενείου σε πολιτιστικό κέντρο και γραφείο του κοινοτικού συμβουλίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.261, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προγραμματίζεται μείωση του αριθμού των τρατών που αλιεύουν στα χωρικά ύδατα της Κύπρου, ώστε να προστατευτούν τα αλιευτικά αποθέματα της Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.262, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Μετά από επίσκεψή μου στον προσφυγικό συνοικισμό στην κοινότητα Δρομολαξιάς, έχω διαπιστώσει ότι τα πάρκα βρίσκονται σε κακή κατάσταση, είναι ακάθαρτα και χρησιμοποιούνται ως αποθηκευτικοί χώροι, π.χ. στην οδό Διονυσίου Σολωμού.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τη διαχείριση των πάρκων και πότε η αρμόδια αρχή υπολογίζει να προχωρήσει σε καθαριότητά τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.263, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Τα τεμάχια επί χάρτου που είναι τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας στον προσφυγικό οικισμό Μακαρίου Γ΄ στα Κάτω Πολεμίδια. Το ενδιαφέρον περιορίζεται μόνο ως προς τις ανάγκες τιτλοποίησης προσφυγικών οικιών και δεν αφορά γη πέραν τούτης.
2. Την πορεία των επιδιορθώσεων των σπιτιών και πολυκατοικιών στον προσφυγικό οικισμό Μακαρίου Γ΄, κατά πόσο οι επιδιορθώσεις που έγιναν ήταν ελλιπείς και αν αυτές θα συνεχιστούν και μετά την τιτλοποίηση.
3. Τους λόγους καθυστέρησης της παραχώρησης τίτλων στους κατοίκους του προσφυγικού οικισμού Μακαρίου Γ΄ και πότε υπολογίζεται να δοθούν.
4. Την ύπαρξη της αναγκαίας τεχνικής αντισεισμικής ασφάλειας στα κτίρια του οικισμού όπως αυτά είναι σήμερα κτισμένα και τι προτίθεται η κυβέρνηση να κάνει, σε περίπτωση που αυτή δεν υπάρχει.
5. Τους συνταξιούχους πρόσφυγες που διαμένουν σε διώροφες κατοικίες οι οποίοι έχουν πάρει την οικονομική βοήθεια για κατασκευή

ντους/αποχωρητηρίου και πόσοι απομένουν.

6. Την εφαρμογή ανελκυστήρων στις πολυκατοικίες στον οικισμό Μακαρίου Γ' και, στις περιπτώσεις που δεν μπορεί να τοποθετηθούν, κατά πόσο ερευνάται κάποια εναλλακτική λύση.
7. Τον τρόπο επίλυσης του προβλήματος των κοινών λάκκων αποχέτευσης που προκύπτει με τις τιλοποιήσεις, δεδομένου ότι αρκετά σπίτια έχουν κοινούς λάκκους αποχέτευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.264, ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

« Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί το κράτος δεν προβαίνει σε επιδιόρθωση της προσφυγικής πολυκατοικίας Β', η οποία βρίσκεται στην πρώτη πάροδο της οδού Πιαλέ Πασιά στη Λάρνακα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.265, ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

« Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να απαντήσει κατά πόσο το υπουργείο του προτίθεται να επιτρέψει στον εφημέριο της ενορίας Αγίου Μάρωνα να διδάσκει το μάθημα των Θρησκευτικών στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα στην Ανθούπολη, για 30 λεπτά εβδομαδιαίως σε κάθε τάξη, όπως συνέβαινε στο παρελθόν στα χωριά των Μαρωνιτών πριν την τουρκική εισβολή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.266, ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σωτήρη Σαμψών

« Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να μας ενημερώσει:

1. αναφορικά με την πρόοδο που σημειώνει το έργο ανάπτυξης της βιοτεχνικής ζώνης στην κοινότητα Αγκλεισιδων,
2. για τη δημιουργία βιοτεχνικής ζώνης στην κοινότητα Καλού Χωριού, μετά την παραχώρηση χαλίτικης γης στην κοινότητα και μετά την απαλλαγή της από οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.267, ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

« Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο παραβιάζεται ο νόμος για την προστασία της μητρότητας σχετικά με το χρόνο που παραχωρείται στις μητέρες εκπαιδευτικούς για θηλασμό και κατά πόσο προβλέπεται αυτό που ισχύει σήμερα, δηλαδή από τις πέντε συνολικά περιόδους που οι επηρεαζόμενες απουσιάζουν οι τρεις να είναι από το διδακτικό χρόνο και οι δύο από τον υπόλοιπο χρόνο εργασίας στο σχολείο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.268, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

« Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να μας πληροφορήσει σε ποιες ενέργειες θα προβεί το υπουργείο, για να δοθεί πάραυτα το δικαίωμα επιδόματος σε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία), από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκθεσης της Επιτροπής Διοικήσεως με αρ. φακ. Α.Κ.Ι. 63/2006 και με τίτλο "Έκθεση της Αρχής Ισότητας αναφορικά με καταγγελία για δυσμενή μεταχείριση παιδιού με ειδική μαθησιακή δυσκολία (δυσλεξία) κατά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και κατά των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας",

η οποία επισυνάπτεται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.269, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται η Κυπριακή Δημοκρατία να διεκδικήσει την εγκατάσταση και λειτουργία στην Κύπρο περιφερειακού γραφείου της FRONTEX και για τις πολιτικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει προς την κατεύθυνση αυτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.270, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Οι εναέριες γραμμές υψηλής τάσης προκαλούν οπτική και αισθητική ρύπανση. Ταυτόχρονα, υπάρχουν επιστημονικές ενδείξεις και για το ενδεχόμενο πρόκλησης μόνιμων βλαβών στην ανθρώπινη υγεία.

Η νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας στην Ελλάδα και σχετικές αποφάσεις ευρωπαϊκών δικαστηρίων αναγνωρίζουν την ύπαρξη των συγκεκριμένων προβλημάτων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους σχεδιασμούς και τα χρονοδιαγράμματα που υπάρχουν για υπογειοποίηση των γραμμών υψηλής τάσης της ΑΗΚ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.271, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς τοποθετείται επί της προοπτικής δημιουργίας αθλητικών και μουσικών λυκείων στη Λάρνακα, για κάλυψη των αναγκών των επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.272, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει, προκειμένου να ικανοποιηθεί το αίτημα φορέων της Λάρνακας για δημιουργία αδειοδοτημένου χώρου για χρήση από τους αερομοντελιστές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.273, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η απόφαση για δωρεάν μεταφορά των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με δημόσια λεωφορεία συνιστά μια σημαντική πρωτοβουλία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Το μέτρο καλύπτει και τους μαθητές της ιδιωτικής εκπαίδευσης;
2. Αν όχι, προτίθεται να επεκτείνει το μέτρο, ώστε αυτό να καλύπτει και τους μαθητές των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.274, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η κατασκευή γηπέδων γκολφ στην Τερσεφάνου και η παράπλευρη οικιστική

ανάπτυξη θεωρούνται από όλους τους οργανωμένους φορείς της Λάρνακας [τοπική αυτοδιοίκηση, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λάρνακας (ΕΒΕΛ) κ.ά.] ως έργο ζωτικής σημασίας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου και αν έχει δοθεί από τα αρμόδια τμήματα το πράσινο φως για την έναρξη των κατασκευαστικών έργων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.275, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η αύξηση του αριθμού των μονογονεϊκών οικογενειών αποτυπώνεται σε όλες τις σχετικές μετρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το μέσο εισόδημα των μονογονεϊκών οικογενειών αντιστοιχεί σε ποσοστό 77% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, δηλαδή μια στις τρεις μονογονεϊκές οικογένειες ζει κάτω από το όριο της φτώχειας. Οι μονογονεϊκές οικογένειες είναι ευάλωτες και εκτιθέμενες σε ένα διμετώπο αγώνα οικογενειακής ευθύνης και οικονομικής επιβίωσης.

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιος ο αριθμός των μονογονεϊκών οικογενειών στην Κύπρο σήμερα και το μέσο εισόδημά τους;
2. Υπάρχει κωδικοποίηση των υφιστάμενων οικονομικών και κοινωνικών παροχών προς τις μονογονεϊκές οικογένειες;
3. Ποια μέτρα λαμβάνονται για αναπροσαρμογή των επιδομάτων και της εν γένει πολιτικής οικονομικής στήριξης των εν λόγω οικογενειών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.276, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το ΕΤΕΚ, με επιστολή του στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, εκφράζει τη λύπη του, διότι η περίοδος τριών χρόνων για την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 7, 8 και 9 της Οδηγίας 2002/91 ΕΚ, που αφορούν το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, την επιθεώρηση λεβήτων και την επιθεώρηση των συστημάτων κλιματισμού, έχει σχεδόν παρέλθει, χωρίς όμως να τεθούν σε εφαρμογή τα εν λόγω άρθρα.

Δεδομένου ότι η συγκεκριμένη Οδηγία αφορά την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προωθεί για την ταχύτερη δυνατή εφαρμογή της συγκεκριμένης Οδηγίας, αλλά και για την αλλαγή της ενεργειακής κτιριακής πολιτικής στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.277, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως καταθέσει στοιχεία στη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με τον αριθμό των Αθιγγάνων που βρίσκονται σήμερα στις ελεύθερες περιοχές, το πώς κατανέμονται στις διάφορες επαρχίες, τον τρόπο λειτουργίας του κέντρου υποδοχής Αθιγγάνων και τα μέτρα που λαμβάνονται για την ομαλή κοινωνική τους ένταξη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.278, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (αρ. 1) του 2008 ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός για βελτιωτικά έργα στο Κοινοτικό Κέντρο Λάρνακας το 2008 έχει μειωθεί από €170.860 σε €50.000, μείωση δηλαδή κατά €120.860.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους υπήρξε η δραστική αυτή μείωση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.279, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με διάφορες πληροφορίες, οι βρετανικές βάσεις στην Κύπρο φέρεται να αποτελούν μέρος του συστήματος HAARP (High Frequency Active Auroral Research), το οποίο στοχεύει στον έλεγχο του κλίματος του πλανήτη προς όφελος των ΗΠΑ και των συμμάχων τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του αυτές τις πληροφορίες και αν έχει προβεί σε διαβήματα προς τη βρετανική κυβέρνηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.280, ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σε επίσκεψή μου στο συνοικισμό Μενεού έχω διαπιστώσει ότι η κατοικία στην οδό Ιωάννη Μακρυγιάννη με αρ. 154Α έχει προβλήματα στατικής ανεπάρκειας και ως εκ τούτου υπάρχει κίνδυνος ατυχήματος για τα παιδιά της γειτονιάς.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με την εν λόγω κατοικία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.281, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Απ' ό,τι με έχουν ενημερώσει υπάρχει διαθέσιμος χώρος για διαχωρισμό νέων οικοπέδων για νεαρά ζευγάρια στο χωριό Παραμάλι της επαρχίας Λεμεσού.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται το κράτος να προχωρήσει στον εν λόγω διαχωρισμό και, αν ναι, τότε υπολογίζεται να γίνει αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.282, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τον τελευταίο καιρό πληθαίνουν οι φήμες και οι πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες των Βρετανών και των Αμερικανών μέσω των βάσεων στην Κύπρο που ενδεχομένως να επηρεάζουν τη βροχόπτωση στο νησί μας και ειδικότερα στην περιοχή της Λεμεσού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχουν τεθεί υπόψη του υπουργείου αυτές οι καταγγελίες και αν έχουν διερευνηθεί καταλλήλως.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.283, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τον Ιούλιο του 2007 ανακοινώθηκε η επέκταση του έργου του ποδηλατόδρομου-πεζόδρομου στον ποταμό Πεδιαίο μέχρι την περιοχή Ταμασσού, ούτως ώστε να ολοκληρωθεί μια διαδρομή μήκους δεκαοκτώ χιλιομέτρων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των

Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η κατασκευή του έργου αυτού, που θα ενώσει ποδηλατικά τη Λευκωσία με μεγάλο αριθμό κοινοτήτων.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.284, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Σύμφωνα με πληροφορίες μου, τη 18^η Δεκεμβρίου κακοποιήθηκε βάνουσα μαθήτρια αφρικανικής καταγωγής από Κυπρίους συνομηλίκους και συμμαθητές της μετά τη λήξη αγώνα πετοσφαίρισης, ο οποίος διεξήχθη στο Στρόβολο μεταξύ των μαθητικών ομάδων Ακακίου και Στροβόλου. Σύμφωνα με τις καταγγελίες της Κίνησης για Ισότητα, Στήριξη και Αντιρατσισμό (ΚΙΣΑ), η αστυνομία, η οποία κλήθηκε στη σκηνή, δεν προέβη σε καμία ενέργεια, παρά μόνο έδωσε στους παραπονουμένους το ειδικό έντυπο για εξέταση του θύματος από ιατρικό λειτουργό και τους συμβούλεψε να αποταθούν στον αστυνομικό σταθμό της περιοχής, για να υποβάλουν σχετικές καταγγελίες. Η αστυνομία δεν προέβη σε καμία σύλληψη ούτε και σε άμεση διερεύνηση της υπόθεσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν όντως αυτή ήταν η στάση της αστυνομίας και, αν ήταν διαφορετική, ποια ακριβώς ήταν τα μέτρα που έλαβε και ποια η εν γένει εξέλιξη της υπόθεσης αυτής.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.285, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Πρόσφατα προέκυψε καταγγελία για παρενόχληση βουδιστών μοναχών από την αστυνομία και το Τμήμα Μεταναστεύσεως. Η καταγγελία αυτή άνοιξε το θέμα της διευκόλυνσης σε άτομα από άλλες θρησκείες (πλην των θρησκειών τις οποίες πρεσβεύουν οι εθνικές και θρησκευτικές κοινότητες της Κύπρου), όπως π.χ. βουδιστές, στην άσκηση των θρησκευτικών τους λειτουργιών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ευσταθούν αυτές οι καταγγελίες και αν όλες οι θρησκείες αντιμετωπίζονται ισότιμα από τις κυπριακές αρχές.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.286, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Πληροφορίες συνδέουν τα αμερικανικά αεροσκάφη τύπου KC-10 και KC-135 με το πρόγραμμα HAARP και τα χημικά ίχνη (chemtrails), δηλαδή τον ψεκασμό του ουρανού με οξίδια αλουμινίου και βαρίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν στις βρετανικές βάσεις σταθμεύουν ή διακινούνται τέτοιου τύπου αεροσκάφη.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.287, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Πρόσφατα έχει παγκόσμια δημιουργηθεί μεγάλη ανησυχία λόγω των πληροφοριών που αφορούν ανεξήγητα ίχνη αεροψεκασμών (chemtrails) στον ουρανό. Τέτοια ίχνη αεροψεκασμών εμφανίζονται και στον κυπριακό ουρανό. Γεννιέται το ερώτημα αν οι γραμμές αυτές προέρχονται από αεροσκάφη τα οποία μετέχουν σε οποιοσδήποτε μετεωρολογικές εργασίες ή μετρήσεις ή αν πρόκειται για μέρος του πιθανολογούμενου προγράμματος ψεκασμού με οξίδια αλουμινίου και βαρίου σε clusters πολυμερών ή αν πρόκειται για πρόγραμμα μελέτης των ιδιοτήτων και συμπεριφοράς της ιονόσφαιρας, για ενίσχυση των επικοινωνιών και των συστημάτων παρακολούθησης για ειρηνικούς και στρατιωτικούς σκοπούς (το γνωστό HAARP).

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γνωρίζει από πού προέρχονται αυτά τα χημικά ίχνη στον κυπριακό ουρανό και αν έχουν μελετηθεί οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία των ανθρώπων και του περιβάλλοντος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.288, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Πρόσφατα πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο Λάρνακας η άσκηση “Ξαφνική καταιγίδα 2008”, που αφορούσε την αντιμετώπιση του σεναρίου συντριβής αεροσκάφους κατά την προσγείωσή του και διάσωσης επιβατών. Τέτοιου είδους περιστατικά δεν είναι σπάνια και συνήθως προκαλούν το θάνατο ή τον τραυματισμό πολλών ανθρώπων.

Ταυτόχρονα όμως, η φύση του ατυχήματος προσφέρει πολλές δυνατότητες διάσωσης. Προφανώς, η άσκηση σ’ αυτό ακριβώς αποσκοπούσε, δηλαδή στη διεύρυνση των δυνατοτήτων διάσωσης των επιβατών από ένα τέτοιο ατύχημα. Η εκπαίδευση του προσωπικού, ο κατάλληλος εξοπλισμός, η υποδομή, καθώς και ο επιτυχής συντονισμός και η οργάνωση μπορούν να σώσουν δεκάδες ανθρώπινες ζωές σε τέτοιας μορφής ατυχήματα.

Ένα σοβαρό ερώτημα που προκύπτει είναι αν διαθέτουμε τέτοια οργάνωση, εξοπλισμό και προσωπικό. Πιο συγκεκριμένα και έχοντας τα δεδομένα της άσκησης υπόψη μου, θεωρώ ότι το υποθετικό σενάριο των δεκαέξι επιβατών που μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο απέχει από την πραγματικότητα. Σε τέτοια ατυχήματα οι επιβάτες που τραυματίζονται και μεταφέρονται στα νοσοκομεία είναι πολύ περισσότεροι (παραδείγματος χάριν τα πρόσφατα περιστατικά στην Ισπανία και στο Ντένβερ του Κολοράντο).

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα της άσκησης “Ξαφνική καταιγίδα 2008” και πιο συγκεκριμένα αν η Λάρνακα και η Πάφος διαθέτουν ικανό αριθμό ασθενοφόρων και νοσοκομείων για την αντιμετώπιση ενός επεισοδίου συντριβής αεροπλάνου κατά την προσγείωση ή απογείωση, αφού συνήθως δεκάδες επιβάτες χρειάζονται άμεση μεταφορά στις Πρώτες Βοήθειες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.289, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Μετά από ενημέρωση που είχα από τον αντιπρόσωπο της θρησκευτικής ομάδας των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων κ. Αντώνη Χατζηρούσο, επιθυμώ να αναφερθώ στο θέμα διορισμού νέων μελών στη Σχολική Εφορεία Μαρωνιτών, σε αντικατάσταση τριών μελών που είχαν υποβάλει την παραίτησή τους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιους λόγους δεν εισακούστηκαν οι εισηγήσεις του αντιπροσώπου των Μαρωνιτών από το Υπουργικό Συμβούλιο, τη στιγμή που έλαβε γραπτή απάντηση, στις 20 Οκτωβρίου 2008, ότι το αίτημά του εγκρίθηκε από τον αρμόδιο υπουργό και προωθήθηκε με πρόταση που κατατέθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Οι διορισμοί, όπως διαπιστώνεται από τον αντιπρόσωπο των Μαρωνιτών, έχουν γίνει κατά παράβαση πρόνοιας του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου (άρθρο 20, παράγραφοι 1-4) και του νόμου περί εκπροσωπήσεως των θρησκευτικών ομάδων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.290, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Εδώ και δύο χρόνια άρχισε τη λειτουργία της η Τεχνική Σχολή Λάρνακας στην περιοχή του οικισμού Αγίων Αναργύρων. Μέχρι και σήμερα όμως δε λειτουργεί η αίθουσα πολλαπλής χρήσεως της σχολής, η οποία μπορεί να αναβαθμίσει πολιτιστικά και αθλητικά την περιοχή.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το εν λόγω θέμα και για ποιους λόγους δεν άρχισε ακόμα η ανέγερση της αίθουσας αυτής, αν και ήταν προγραμματισμένη να γίνει εξαρχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.291, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Η κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα η Βιοτεχνική Περιοχή Λάρνακας είναι απαράδεκτη και οδηγεί σε δυσλειτουργία τις βιοτεχνικές μονάδες της περιοχής.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται το κράτος να προχωρήσει στην κατασκευή του δρόμου εντός της Βιοτεχνικής με τον αναγκαίο φωτισμό και, αν ναι, τότε υπολογίζεται να γίνει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.292, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Σε ποιες περιπτώσεις το κράτος αποφασίζει να αγοράσει τουρκοκυπριακό ακίνητο και σε ποιες αφήνει να γίνει η πώληση από ιδιώτη σε ιδιώτη; Πώς μπορεί να γίνεται επιλεκτικά η απόφαση της αγοράς από το κράτος;
2. Γιατί στην περίπτωση μάνας αγνοουμένου το κράτος δεν αγόρασε το σπίτι που αυτή διαμένει;
3. Πόσα έχει εισπράξει το κράτος από τη μεταβίβαση και για ποιο σκοπό διατίθενται αυτά τα χρήματα;
4. Ποια είναι η διασφάλιση της μάνας του αγνοουμένου και, αν υπάρχει συμφωνία με το νέο αγοραστή, ποιο είναι το περιεχόμενό της;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.293, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το λειτούργημα του αστυνομικού είναι μια εξόχως ευαίσθητη, αλλά και ψυχοφθόρος επαγγελματική δραστηριότητα. Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν στην αστυνομία υπάρχουν ψυχολόγοι με αποστολή την τακτική υποβολή του προσωπικού σε διαδικασία ψυχομετρικών τεστ και αξιολόγησης της ψυχολογικής του κατάστασης, όπως συμβαίνει σε όλες τις σύγχρονες αστυνομίες του κόσμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.294, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ο κώδων του κινδύνου για τη διαφανόμενη οριστική εξαφάνιση του κοινού δελφινιού (*Delphinus delphis*) από τη Μεσόγειο ήχησε πιο ηχηρά από ποτέ κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Διάσκεψης για τα Θαλάσσια Θηλαστικά, που έλαβε χώρα στο Ηράκλειο της Κρήτης το διήμερο 9-11 Δεκεμβρίου 2008.

Το συγκεκριμένο είδος δελφινιού, που κατά την αρχαιότητα ο πληθυσμός του

αριθμούσε πολλά μέλη (εξ ου και η ονομασία του), έχει μειωθεί δραματικά στα νερά της Μεσογείου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν πράγματι υπάρχει πρόβλημα επιβίωσης του δελφινιού *Delphinus delphis* στις κυπριακές θάλασσες και ποια μέτρα λαμβάνονται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.295, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις πηγές χρηματοδότησης της Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους της Κύπρου. Συγκεκριμένα, αναμένω από τον κύριο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν η Κυπριακή Δημοκρατία πληρώνει μέρος των εργασιών των εκταφών, αν συμμετέχει στα έξοδα η τουρκοκυπριακή κοινότητα και υπό ποια ιδιότητα, αν πληρώνει η Τουρκία και ποιες άλλες χώρες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.296, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι κάτοικοι του χωριού Δένεια ζητούν όπως ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού προχωρήσει στην επέκταση του γηπέδου μπάσκετ, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται η παραχώρηση μέρους της κρατικής γης στο οποίο βρίσκονται τα κοινοτικά κτίρια.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα των κατοίκων του χωριού Δένειας, ώστε να δημιουργηθεί ικανοποιητική υποδομή για τον αθλητισμό στην κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.297, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι κάτοικοι της Δένειας ζητούν όπως κατασκευαστούν κυρτώματα στις οδούς Γρίβα Διγενή και Χαράλαμπου Μούσκου, για να μειωθεί η ταχύτητα των διερχόμενων αυτοκινήτων και να αυξηθεί η ασφάλεια για τους πεζούς και ιδιαίτερα τα παιδιά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το αίτημα των κατοίκων της Δένειας για κατασκευή κυρτωμάτων στις οδούς Γρίβα Διγενή και Χαράλαμπου Μούσκου πρόκειται να ικανοποιηθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.298, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Βάσει των επίσημων στοιχείων, το 14% του μαθητικού πληθυσμού φοιτά σήμερα σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια. Τα εκπαιδευτήρια αυτά, πέραν των υπηρεσιών παιδείας που προσφέρουν, συμβάλλουν στην κρατική οικονομία, αφού φορολογούνται ως επιχειρήσεις.

Δεδομένων των πιο πάνω στοιχείων, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο το εξαγγελθέν μέτρο για δωρεάν χορήγηση ηλεκτρονικών υπολογιστών θα καλύψει και τους μαθητές της ιδιωτικής εκπαίδευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.299, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Λόγω των πρόσφατων περιστατικών με τον εντοπισμό διοξινών σε

ιχθυάλευρα και σε χοιρινό κρέας, προκύπτει το ερώτημα σε ποιο βαθμό το κρατικό χημείο διαθέτει τον τεχνικό εξοπλισμό και το προσωπικό, για να διεκπεραιώνει σε αποτελεσματικό βαθμό έρευνες για διοξίνες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το βαθμό που το κρατικό χημείο διαθέτει τον εξοπλισμό και τον κατάλληλο αριθμό προσωπικού, για να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο των διοξινών στα τρόφιμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.300, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω παρατηρήσει ότι σε όλα σχεδόν τα νοσοκομεία και τις κλινικές υπάρχουν πινακίδες που πληροφορούν το κοινό ότι απαγορεύεται η χρήση κινητού τηλεφώνου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν είναι νομικά κατοχυρωμένη η απαγόρευση αυτή, πώς επιβάλλεται στην πράξη, ποιες είναι, αν υπάρχουν, οι ποινές και, αν όλα τα πιο πάνω δεν ισχύουν, μήπως υπάρχει σκέψη για νομική κατοχύρωση της απαγόρευσης της χρήσης κινητού τηλεφώνου σε κλινικές και νοσοκομεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.301, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι επώνυμο δικηγορικό γραφείο αποτελεί νομικό σύμβουλο του Κυπριακού Οργανισμού (ΚΟΤ) χωρίς να έχει επιλεγεί με οποιαδήποτε νόμιμη διαδικασία και χωρίς να συμβουλευτεί αποτελεσματικά τον οργανισμό. Αντιθέτως, ο κακός χειρισμός των υποθέσεων του ΚΟΤ στα δικαστήρια και οι συστηματικά και αποδεδειγμένα λανθασμένες γνωματεύσεις υπήρξαν αιτία απώλειας πολλών εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με ποιο τρόπο έγινε η επιλογή του συγκεκριμένου δικηγορικού γραφείου ως επίσημου νομικού συμβούλου του ΚΟΤ και αν η συγκεκριμένη διαδικασία θεωρείται η πιο σωστή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.302, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Είναι εις γνώσιν μου ότι έχει γίνει μια πολύ ενδιαφέρουσα μελέτη για τον τουρισμό της Κύπρου από το Πανεπιστήμιο Κύπρου υπό την επίβλεψη του δόκτορος Πάνου Πασιαρδή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δε χρησιμοποιείται από τον ΚΟΤ, γιατί δεν ακολουθούνται οι συστάσεις της, γιατί στις μετρήσεις περί επιτυχίας ή αποτυχίας χρησιμοποιούνται τόσο απλοϊκές παράμετροι όπως ο αριθμός αφίξεων και το σύνολο εσόδων χωρίς να λαμβάνεται υπόψη και να αφαιρείται το κόστος του τουρισμού, δηλαδή να γίνεται μια συνολική αξιολόγηση του κόστους και των κερδών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.303, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης πολλών παραπόνων για ασυνήθιστες προαγωγές στον ΚΟΤ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσες προαγωγές έγιναν στον ΚΟΤ τα τελευταία δέκα χρόνια, πόσες προσφυγές έγιναν εναντίον αυτών, πόσες από τις προαγωγές κρίθηκαν από τα δικαστήρια ως παράνομες και, τέλος, ποια μέτρα λήφθηκαν, αφού οι προαγωγές

κρίθηκαν ως παράνομες.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.304, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι το δημόσιο αναγκάστηκε να πληρώσει πάνω από τετρακόσιες χιλιάδες κυπριακές λίρες σε ιδιωτική εταιρία νεώλκησης στη μαρίνα της Λάρνακας, λόγω κακής διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες έρευνες έχουν διεξαχθεί και ποια μέτρα θα ληφθούν, αν θα ληφθούν, σχετικά με την απώλεια τετρακοσίων χιλιάδων κυπριακών λιρών, λόγω κακής διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΤ για το θέμα αυτό.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.305, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι προτίθεται να πράξει το αρμόδιο υπουργείο για τη συστηματική παραγνώριση δικαστικών αποφάσεων όσον αφορά τη δίκαιη, υπερκομματική και καταλληλότερη στελέχωση σε τεχνικοεπιστημονικό προσωπικό στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού (ΚΟΤ).»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.306, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω γίνει αποδέκτης πολλών καταγγελιών από πολίτες που διαμαρτύρονται για την υπερβολική συγκέντρωση διαφημιστικών φυλλαδίων στα γραμματοκιβώτιά τους. Ο όγκος του χαρτιού είναι τέτοιος που δημιουργεί διάφορα προβλήματα. Σημαντικές επιστολές χάνονται μέσα στα πολλά χαρτιά, τα γραμματοκιβώτια μένουν ανοικτά και βρέχονται επιταγές και άλλα σημαντικά έγγραφα και γενικώς δημιουργείται αναστάτωση και εκνευρισμός σε πολλούς πολίτες, που δε θέλουν να γίνονται αποδέκτες όλων αυτών των διαφημιστικών φυλλαδίων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν πρόκειται να ληφθούν μέτρα, ώστε αυτή η δραστηριότητα να τεθεί υπό καθεστώς κανόνων συμπεριφοράς και πρακτικής, για να μην επηρεάζει τις ανέσεις των ιδιοκτητών των γραμματοκιβωτίων.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.307, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι διάφοροι επιτήδριοι αναμειγνύουν μεταχειρισμένα μηχανέλαια με το πετρέλαιο θέρμανσης και το πωλούν σε κατοικίες, εργοστάσια και θερμκήπια.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γίνονται τακτικοί έλεγχοι της ποιότητας και της σύνθεσης των καυσίμων θέρμανσης στο στάδιο της κατανάλωσης, αν έχουν γίνει καταγγελίες και αν έχει κάποιος τιμωρηθεί, κατά πόσο ελέγχεται πλήρως η διακίνηση των μηχανελαίων στη χώρα και αν παρουσιάζονται, όπως παλαιότερα, φαινόμενα παράνομης διακίνησης και χρήσης μεταχειρισμένων μηχανελαίων.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.308, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι η αστυνομία επρόκειτο να διεξαγάγει έρευνες για το θέμα της εισαγωγής, τον Οκτώβριο του 2008, επτακοσίων ογδόντα αρνιών από την

Ελλάδα για την υπεραγορά Carrefour, τα οποία είχε αποδειχθεί ότι δεν είχαν σφαγεί σε εγκεκριμένο σφαγείο και των οποίων τα έγγραφα βρέθηκαν παραποιημένα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα αυτών των ερευνών και αν τελικά έχουν οδηγηθεί ενώπιον της δικαιοσύνης, στην Κύπρο ή στην Ελλάδα, οι υπεύθυνοι γι' αυτή την απάτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.309, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο μέσος όρος των αυτοκινήτων που αποσύρονται και οδηγούνται για ανακύκλωση έχει φθάσει στο 6% του συνολικού αριθμού των αυτοκινήτων. στις σκανδιναβικές χώρες το ποσοστό ανέρχεται στο 20% του συνολικού αριθμού αυτοκινήτων, ενώ στην Ελλάδα περιορίζεται στο φτωχό 1,5%.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό και το ποσοστό απόσυρσης και ανακύκλωσης παλαιών αυτοκινήτων στην Κύπρο, πώς συγκρίνεται με το ποσοστό στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες και ποια είναι τα σχέδια του υπουργείου για το θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.310, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι από το 1997 έχει παραχωρηθεί κατόπιν ενοικίασης στη Βρετανία η αποθήκη υπ' αριθμόν 2 στο λιμάνι Λεμεσού, την οποία οι Βρετανοί χρησιμοποιούν ανεξέλεγκτα για τις ανάγκες των βάσεων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους όρους ενοικίασης της εν λόγω αποθήκης στο λιμάνι Λεμεσού στους Βρετανούς, αν η Κυπριακή Δημοκρατία ελέγχει τις δραστηριότητες των Βρετανών και ποιο το ύψος του ενοικίου που καταβάλλεται από τους Βρετανούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.311, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μου στην περιοχή Αχέλειας στην Πάφο διαπίστωσα ότι δεν ολοκληρώθηκε η περίφραξη του ανοικτού αρδευτικού καναλιού στο οποίο πριν από ένα χρόνο πνίγηκαν τρία άτομα και κατά καιρούς σημειώνονται διάφορα ατυχήματα, κάποια από τα οποία θανατηφόρα. Η περίφραξη περιορίστηκε μόνο στο χώρο των οικιστικών περιοχών. Παρατήρησα επίσης ότι στο σημείο ακριβώς που έγινε το Μάιο του 2007 το πολύνεκρο ατύχημα υπάρχουν και σήμερα άτομα που ψαρεύουν παράνομα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό ατυχημάτων που συνέβησαν στο κανάλι, τότε θα ολοκληρωθεί το έργο της περίφραξης και εάν λαμβάνονται μέτρα αστυνόμευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.312, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

« Η διευθέτηση των αγροτικών χρεών υπήρξε βασική προεκλογική δέσμευση της κυβέρνησης. Δεδομένου ότι η υπόθεση εκκρεμεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, παρότι οι δικαιούχοι έχουν υποβάλει τα δικαιολογητικά τους, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού ακριβώς βρίσκεται το όλο θέμα και πότε αναμένεται να αρχίσουν οι πληρωμές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.313, ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 2009, της

βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Έχει περιέλθει εις γνώσιν μου ότι η Κύπρος είναι το μόνο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δε συμμετέχει στην Ευρωπαϊκή Ομάδα Εργασίας για Μολύνσεις από Λεγεωνέλλα (EWGLI).

Τα κράτη που συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Ομάδα ακολουθούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές για προστασία από το βακτήριο, εφαρμόζοντας συγκεκριμένες διαδικασίες ελέγχου και παρακολούθησης κτιριακών μονάδων όπου αυτό μπορεί να παρουσιαστεί και λαμβάνοντας μέτρα προστασίας ταξιδιωτών, μέσω ανταλλαγής πληροφοριών σε κοινή βάση δεδομένων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους η Κύπρος δε συμμετέχει στην Ευρωπαϊκή Ομάδα Εργασίας για Μολύνσεις από Λεγεωνέλλα, κατά πόσο έχει υποβάλει αίτηση για να συμμετάσχει και, αν όχι, τότε σχεδιάζει να υποβάλει αίτηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.314, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το ποια είναι η εθνική ποσόστωση για αλίευση ερυθρού τόννου και πώς αυτή κατανέμεται στους Κυπρίους ιδιοκτήτες πολυδύναμων αλιευτικών. Παρακαλείται επίσης να πληροφορήσει κατά πόσο γίνεται πώληση ή εμπορία της ποσόστωσης, η οποία δεν καλύπτεται από τους ιδιοκτήτες πολυδύναμων αλιευτικών, σε αλλοδαπούς από το Τμήμα Αλιείας και, εάν ναι, πάνω σε ποια νομική βάση στηρίζεται.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.218, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.218, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2007, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη σχετικά με τις καταστροφικές πλημμύρες στην επαρχία Πάφου.

Αναφέρομαι στις επιστολές του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.01.218 και ημερ. 10 Ιανουαρίου 2007 και 9 Οκτωβρίου 2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, με δικές μου οδηγίες το ΕΤΕΚ ανάλαβε με εκπροσώπους του τη σύσταση Επιστημονικής Ανεξάρτητης Επιτροπής για να μελετήσει την κατάσταση και να υποβάλει έκθεση με εισηγήσεις για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την διόρθωση της κατάστασης. Στην Ομάδα Εργασίας υπήρχαν τρεις Πολιτικοί Μηχανικοί, ένας Γεωλόγος-υδρολόγος, ένας Γεωλόγος, ένας Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός και ένας Πολεοδόμος. Η Έκθεση ολοκληρώθηκε και έχει διαβιβαστεί προς τα αρμόδια τμήματα για τις δέουσες ενέργειες.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.258, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.258, ημερομηνίας 13.2.2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με την επένδυση τοίχων εντός Τσάδας στο κύριο δρόμο Τσάδας-Λετύμπου-Χούλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.01.258 και ημερ. 20.11.2007 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων δεν προγραμματίζει, στο στάδιο αυτό, την επένδυση τοίχων εντός της Κοινότητας Τσάδας καθ' ότι στους Προϋπολογισμούς του δεν προνοούνται πιστώσεις για επενδύσεις τοίχων ή για άλλα εξωραϊστικά έργα σε Κοινότητες.

Σημειώνεται ότι ορισμένες Κοινότητες προχωρούν σε επενδύσεις τοίχων διαθέτοντας την οικονομική βοήθεια που εξασφαλίζουν από διάφορα Υπουργεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.578, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.578 ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η εκκλησία του Αγίου Σάββα στις Αρόδες δεν είναι Αρχαίο Μνημείο. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων θα εξετάσει επί τόπου την εκκλησία για να αξιολογήσει κατά πόσο πληροί τους όρους για κήρυξη της σε Αρχαίο Μνημείο.

Εάν κριθεί ότι η εκκλησία μπορεί να κηρυχθεί σε Αρχαίο Μνημείο, τότε θα γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και στη συνέχεια θα συμπεριληφθεί στους Προϋπολογισμούς του Τμήματος Αρχαιοτήτων για να συντηρηθεί. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η εν λόγω κήρυξη, το Τμήμα Αρχαιοτήτων θα έρθει σε επαφή με την Εκκλησιαστική Επιτροπή και την Κοινοτική Αρχή για να δώσει τεχνικές συμβουλές ούτως ώστε να αποφευχθούν λανθασμένες επεμβάσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.226, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.226 ημερομηνίας 20.11.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.226 και ημερ. 10.9.2008, σας ενημερώνω ότι παρόλο που το θέμα της τοποθέτησης κυρτωμάτων στους δρόμους και ειδικότερα στην Πάφο για την οποία αναφέρεται ο Βουλευτής, αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, έχω ζητήσει τις απόψεις του Δημάρχου Πάφου ο οποίος με ενημέρωσε τα ακόλουθα:

Εντός των δημοτικών ορίων Πάφου έχουν τοποθετηθεί 12 υπερυψωμένες διαβάσεις πεζών σε ισάριθμα Δημοτικά Σχολεία με την έγκριση του Κλάδου Κυκλοφοριακών Μελετών. Περαιτέρω ο Δήμος Πάφου μέσα στα πλαίσια της αρμοδιότητας του σε συνεννόηση με τον Κλάδο Οδικής Ασφάλειας της Αστυνομίας έχει προβεί στην τοποθέτηση κυρτωμάτων σε σημεία της πόλης που αναπτύσσονται μεγάλες ταχύτητες και συγκεκριμένα στα ακόλουθα σημεία:

Λεωφόρος Βασιλέως Κωνσταντίνου (2)

Οδός Ονουφρίου Κληρίδη (2)

Οδός Γεωργίου Ξ. Ιωαννίδη (2)

Οδός Νέας Συνοικίας (2)

Πλατεία Μουτσάλου (2).»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.337, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.337 και ημερομηνία 11.4.2008, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, σχετικά με την ασφαλιτόστρωση του δρόμου Μαθηκολώνης-Φασούλας.

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ.23.06.009.02.337 και ημερ. 1.7.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το κόστος για την κατασκευή του υπ' αναφορά δρόμου εκτιμάται ότι θα είναι της τάξης των €400.000 και θα καταβληθεί προσπάθεια για υλοποίηση του εντός των ετών 2009 και 2010, νοουμένου ότι θα περιληφθεί το ποσό στους εγκριμένους προϋπολογισμούς.
- (β) Το έργο αυτό έχει περιληφθεί στον κατάλογο για εκτέλεση έργων σε κοινότητες, τα οποία είναι έτοιμα προς υλοποίηση, με μόνη εκκρεμότητα τη χρηματοδότησή τους και αναμένεται η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, ώστε να ξεκινήσει η υλοποίησή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.356, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.356 ημερομηνίας 11.4.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.356 και ημερ. 16.4.2008, σχετικά με το αίτημα του Δήμου Γερμασόγειας για κατασκευή του Συνεδριακού Κέντρου εντός των Δημοτικών του ορίων.

2. Όπως με πληροφόρησε η Γενική Διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, ο Οργανισμός δεν έχει εξετάσει το επί μέρους αίτημα του Δήμου Γερμασόγειας, ούτε έχει προωθηθεί η διαδικασία λήψης απόφασης από τον Οργανισμό που να καθορίζει το χώρο ανάπτυξης του Συνεδριακού Κέντρου.

3. Πρόσθετα, αναφέρει ότι, σε συνεδρία που διεξήχθη στις 28.8.2008, μεταξύ του Υπουργού και του Γενικού Διευθυντή Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Προέδρου και της Γενικής Διευθύντριας του Κ.Ο.Τ., του Προέδρου της Εταιρείας Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Περιφέρειας Λεμεσού, των Δημάρχων Λεμεσού και Γερμασόγειας, στην παρουσία και άλλων φορέων της Λεμεσού και υπηρεσιακών παραγόντων, προτάθηκε όπως το θέμα προώθησης της ανάπτυξης του Συνεδριακού Κέντρου Λεμεσού αναληφθεί από την Περιφερειακή Εταιρεία Λεμεσού.

4. Στις 5.9.2008, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας Λεμεσού, στο οποίο συμμετέχει το ΕΒΕ Λεμεσού, ο Κ.Ο.Τ., οι Δήμαρχοι Λεμεσού, Γερμασόγειας και Αγίου Αθανασίου καθώς και άλλοι φορείς του τουριστικού τομέα της επαρχίας, αποφάσισαν ομόφωνα για το μοντέλο που θα προταθεί στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για να ακολουθηθεί για τη δημιουργία του Συνεδριακού Κέντρου. Μεταξύ άλλων, το Διοικητικό Συμβούλιο συμφώνησε όπως η Εταιρεία

αναλάβει την ευθύνη προώθησης του Έργου με την εκμίσθωση γης από την Κυβέρνηση ως η πρόταση του κ. Υπουργού και αποφάσισε όπως η χωροθέτηση του Συνεδριακού Κέντρου συναποφασιστεί με την Κυβέρνηση.

5. Η Γενική Διευθύντρια του Κ.Ο.Τ. αναφέρει επίσης ότι, δεδομένου ότι ο Οργανισμός συμμετέχει στην Περιφερειακή Εταιρεία Λεμεσού, οι αποφάσεις της Εταιρείας εκφράζουν και τον ίδιο. Στο συγκεκριμένο, δε, θέμα της χωροθέτησης του Συνεδριακού Κέντρου ο Κ.Ο.Τ. δεν θα εκφράσει αντίθετη θέση από αυτή της Εταιρείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.369, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση 23.06.009.02.369 ημερομηνίας 15 Απριλίου 2008 του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.369 του βουλευτή της Εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη που διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή με ημερομηνία 9 Οκτωβρίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Κατά τον Μάρτιο του 2007 η αποθηκευμένη ποσότητα νερού στον Υδατοφράκτη Πολεμιδιών ήταν 1.947.000 κ.μ., η δε ποσότητα ανακυκλωμένου νερού η οποία αντλήθηκε στον Υδατοφράκτη από τις 30 Μαρτίου του 2007 μέχρι τις 30 Μαρτίου του 2008 ήταν 877.000 κ.μ.

2. Στο Αρδευτικό Τμήμα Πολεμιδιών κατά το 2007 παραχωρήθηκαν 395.000 κ.μ. νερού ενώ ποσότητα νερού της τάξης των 500.000 κ.μ. παραχωρήθηκε προς αναπλήρωση του νερού το οποίο στο παρελθόν παραχωρείτο από το φράγμα Κούρρη, στο Υδατικό Έργο Γερμασόγειας - Πολεμιδιών, για κάλυψη των αναγκών των περιοχών οι οποίες αρδεύονται με ανακυκλωμένο νερό.

3. Η άντληση του νερού από ιδιωτικές γεωτρήσεις περιορίζεται στα πλαίσια των όρων της άδειας άντλησης που εκδίδεται από τον Έπαρχο.

4. Οι εισηγήσεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων προς τον Έπαρχο για νέες γεωτρήσεις κάτω από τη σημερινή κατάσταση στις περισσότερες περιπτώσεις είναι αρνητικές λόγω της κακής κατάστασης των υδροφορέων. Η νομοθεσία (Κεφ.351-Περί Φρεάτων Νόμος) αναφέρει ότι η συγκατάθεση ή όχι του Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων λαμβάνει υπόψη την έκταση κατά την οποία η κατάσταση του ύδατος στην περιοχή ή οι ανάγκες των άλλων χρηστών δυνατό να επηρεασθούν από το προστιθέμενο φρέαρ.

5. Θετικές εισηγήσεις δίδονται βασικά για γεωτρήσεις που αφορούν οικιακή χρήση του νερού (ώστε να επιτυγχάνεται εξοικονόμηση πόσιμου νερού) με περιορισμό στην άντληση (250κυβ. εκ. το χρόνο) ώστε να μην επιβαρύνεται ο υδροφορέας.

6. Το Κράτος παραχώρησε νερό για άρδευση (όχι από τα φράγματα που χρησιμοποιούνται σαν πηγές πόσιμου νερού ή γενικά από πηγές πόσιμου νερού) μόνο για μερική ικανοποίηση μόνιμων φυτειών και των θερμοκηπίων όπου αυτό ήταν πρακτικά δυνατό. Όπου ήταν δυνατό να δοθεί νερό για εποχιακές καλλιέργειες αφορούσε επαγγελματίες γεωργούς.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.397, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.397, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου για το αίτημα της κοινότητας Καλαβασού για αποζημιώσεις προς τους πληγέντες από τις πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.397 και ημερ. 30 Απριλίου 2008, ως επίσης και στην ταυτάριθμη υπενθύμιση ημερ. 20 Οκτωβρίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, στην εν λόγω πυρκαγιά επηρεάστηκαν τρεις κατοικίες. Στους δύο πληγέντες παραχωρήθηκε πλήρης αποζημίωση με βάση τις εκτιμήσεις της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Ζημιών της Πολιτικής Άμυνας. Στο τρίτο άτομο, δεν δόθηκε οικονομική βοήθεια, διότι το εν λόγω άτομο διέμενε σε Τ/Κ κατοικία η οποία του παραχωρήθηκε στο χωριό Μαρί ένα χρόνο πριν από την πυρκαγιά, στην οποία διαμένει μέχρι σήμερα. Η κατοικία η οποία κάηκε είναι κτισμένη παράνομα σε Τ/Κ κλήρο, τεμάχιο 229, Φ/ΣΧ LV/19 στην Καλαβασό.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.410, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.410 και ημερ. 30.04.08 του βουλευτή κ. Γ. Ομήρου αναφορικά με το αίτημα της κοινότητας Αγίας Άννας για παραχώρηση αντισταθμιστικών ωφελημάτων εξαιτίας της πρόθεσης για δημιουργία αιολικού πάρκου στην περιοχή

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σύμφωνα με απόφαση Υπουργικής Επιτροπής έχει ετοιμάσει πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση νέου Σχεδίου Χορηγιών, στο οποίο περιλαμβάνεται εισήγηση όπως παραχωρούνται αντισταθμιστικά ωφελήματα στις γεινιάζουσες με το αιολικό πάρκο κοινότητες.

Σημειώνεται ότι το νέο αυτό Σχέδιο Χορηγιών αναμένεται να υποβληθεί για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, εντός των προσεχών ολίγων ημερών.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι πάντοτε στη διάθεση σας για να σας δώσει διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.437, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση 23.06.009.02.437, ημερομηνίας 15.5.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τη συντήρηση του δρόμου που οδηγεί προς την κοινότητα Γαλαταριάς

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.02.437 και ημερ. 26.5.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Το γραφείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου, προ

μερικών ετών, ετοίμασε κατασκευαστικά σχέδια για βελτίωση του δρόμου Γαλαταριάς-Κοιλίνειας, τα οποία απέστειλε στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης για διεξαγωγή γεωτεχνικής έρευνας. Τα πορίσματα της έρευνας έδειξαν ότι θα έπρεπε να αποφευχθούν οποιεσδήποτε μεγάλοι μεγέθους εργασίες στον εν λόγω δρόμο, λόγω της ιδιαίτερα προβληματικής από γεωλογικής απόψεως φύσης των εδαφών στην περιοχή με κίνδυνο τη δημιουργία κατολισθήσεων.

- (β) Για το σκοπό αυτό αποφασίστηκε όπως ο δρόμος Γαλαταριάς-Κοιλίνειας συντηρείται και επιδιορθώνεται στο βαθμό που είναι εφικτό στα πλαίσια της περιοδικής συντήρησης του εθνικού οδικού δικτύου με μεθόδους που δεν διαταράσσουν την ισορροπία των εδαφών (π.χ. αποφυγή χρήσης δονητικών οδοστρωτήρων). Η επίστρωση με πρέμιξ του δρόμου έχει γίνει, στο μεγαλύτερο μέρος της, στα πλαίσια των προγραμμάτων περιοδικής συντήρησης του 2006-2007. Υπολείπεται τμήμα μήκους 600 μ. από τον κύριο δρόμο προς Γαλαταριά, το οποίο θα συντηρηθεί/επιστρωθεί στα πλαίσια της περιοδικής συντήρησης κατά το 2009.
- (γ) Σε συνεδρία που έγινε στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, στις 11.6.2008, και στην οποία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Τομέων Μελετών και Συντήρησης του Τμήματος Δημοσίων Έργων, ο Επαρχιακός Μηχανικός Πάφου και λειτουργός του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης εξετάστηκε ξανά το θέμα και έγινε επιβεβαίωση των πιο πάνω πορισμάτων. Παρ' όλα αυτά αποφασίστηκε όπως εξεταστεί η δυνατότητα βελτίωσης της κλειστής στροφής πριν από τη Γαλαταριά, στην οποία αναφέρατε στην επιστολή σας, με κατασκευή κλειστού ορθογωνικού οχετού και επιχώματος. Για το σκοπό αυτό έγινε συμπληρωματική τοπογραφική αποτύπωση της περιοχής και πιο συγκεκριμένα της κοίτης του αργακιού που διέρχεται από την περιοχή της εν λόγω στροφής. Χρησιμοποιώντας ήπιες κλίσεις επιχώματος διαπιστώθηκε ότι απαιτείται επιχωμάτωση το εύρος της οποίας θα υπερβαίνει τα 60 μ. από τον άξονα του δρόμου, με αμφίβολα αποτελέσματα ως προς την ευστάθεια που θα επιτευχθεί, καθώς θα εδράζει πάνω σε περιοχή ενεργής κατολίθησης.
- (δ) Ως εκ τούτου, το Τμήμα Δημοσίων Έργων έκρινε ότι η βελτίωση της στροφής με συμβατικές μεθόδους, όπως περιγράφονται πιο πάνω, είναι ουσιαστικά ανέφικτη, ενώ η υιοθέτηση οποιασδήποτε άλλης λύσης θα απαιτεί εξειδικευμένη μελέτη με ψηλό κατασκευαστικό κόστος, το οποίο δεν θα μπορούσε να δικαιολογηθεί δεδομένης της πολύ μικρής κυκλοφορίας του δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.453, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.453 και ημερ. 15.05.08 του βουλευτή κ. Φ. Σαρίκα αναφορικά με την δημιουργία αιολικού πάρκου στα όρια της κοινότητας Κουκλιών της επαρχίας Πάφου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Η αίτηση της εταιρείας D.K. Windsupply για τη δημιουργία αιολικού πάρκου στα όρια της κοινότητας Κουκλιών της επαρχίας Πάφου έχει συμπληρώσει τα περισσότερα στάδια της διαδικασίας αδειοδότησης. Στο παρών στάδιο εκκρεμούν η οικοδομική άδεια και η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την έγκριση αιτήματος για εγγραφή της μίσθωσης κρατικής (χαλίτικης) γης.

Η Υπηρεσία Ενέργειας έχει ήδη στείλει στη Νομική Υπηρεσία Προσχέδιο της Σύμβασης επιδότησης της ηλεκτρικής ενέργειας που θα παράγεται από το αιολικό πάρκο για το νενομισμένο έλεγχο.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σύμφωνα με απόφαση Υπουργικής Επιτροπής έχει ετοιμάσει πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση νέου Σχεδίου Χορηγιών, για αναπροσαρμογή της τιμής πώλησης της παραγόμενης κιλοβατώρας (KWh) που υπολογίζεται να υποβληθεί για Απόφαση εντός των προσεχών ολίγων ημερών.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι πάντοτε στη διάθεση σας για να σας δώσει διευκρινήσεις ή πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.455, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.455 και ημερ. 15.05.2008 του βουλευτή κ. Φ. Σαρίκα αναφορικά με την δημιουργία αιολικού πάρκου στα όρια της κοινότητας Μαραθούνας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακέλου 23.06.009.02.455 ημερομηνίας 20.05.2008 σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ, ότι η Υπηρεσία Ενέργειας, στην οποία κατατίθενται οι αιτήσεις για εξασφάλιση επιδότησης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Αιολική Ενέργεια, δεν έχει υποβληθεί αίτηση για εγκατάσταση Αιολικού Πάρκου στην συγκεκριμένη κοινότητα. Επιπρόσθετα, το ΥΕΒ&Τ επικοινώνησε με την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) η οποία με σχετική επιστολή γνωστοποιεί ότι δεν έχει κατατεθεί αίτηση στην ΡΑΕΚ για έκδοση άδειας Κατασκευής και Λειτουργίας αιολικού πάρκου στην περιοχή.

Επισυνάπτεται η επιστολή που στάλθηκε από τη ΡΑΕΚ καθώς και η κατάσταση αιτήσεων που εγκρίθηκαν μέχρι τον Οκτώβριο 2008.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.467, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.467 που υπέβαλε ο Βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιος Τάσου και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Η καθυστέρηση των εργασιών για την υλοποίηση της Γ΄ και της Δ΄ Φάσης του πολεοδομικού έργου της βελτίωσης του παραλιακού δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας οφείλεται:
  - (α) Στην αλλαγή του ρυθμιστικού σχεδίου του δρόμου από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ώστε αυτός να καταστεί λειτουργικότερος. Η ανάγκη αυτή προέκυψε αφού λήφθηκαν υπόψη οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν στην εκτέλεση της Β΄ Φάσης του έργου και στόχευαν στην αποφυγή επανάληψης τους κατά την κατασκευή των υπολοίπων τμημάτων του έργου.

- (β) Στη διάλυση της εταιρείας του μελετητή που είχε αναλάβει να ετοιμάσει την μελέτη για τις πιο πάνω φάσεις του Έργου. Η εν λόγω εταιρεία, η ΗΔΙ Σύμβουλοι Μηχανικοί, ιδρύθηκε το 1996 για περίοδο 4 χρόνων και βρισκόταν στον κατάλογο των προς διαγραφή εταιρειών. Αναφέρεται σχετικά ότι το τμήμα Δημοσίων Έργων με ενέργειές του, ανέστειλε τη διαγραφή της εταιρείας και συγκάλεσε σύσκεψη (13/06/08) στην παρουσία των συνεταίρων της εταιρείας και των επιτροπών παρακολούθησης μελετών που εκπονεί η εταιρεία. Στη σύσκεψη αποφασίστηκε ότι οι δύο συνέταιροι θα αποστείλουν στο Τμήμα Δημοσίων Έργων επιστολή με την οποία θα αναφέρουν ότι δεν έχουν ένσταση να αναλάβει ο τρίτος συνétaιρος τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τη μελέτη του παραλιακού δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας. Ταυτόχρονα, ο τρίτος συνétaιρος θα αποστείλει επίσης επιστολή με την οποία θα αποδέχεται να αναλάβει τις πιο πάνω υποχρεώσεις και δικαιώματα.
2. Συναφώς αναφέρεται ότι, κατά την πρόσφατη συνάντηση της ΚΕΑΑ στις 5/11/08, αποφασίστηκε ότι μπορεί να γίνει μεταβίβαση του συμβολαίου σε έναν από τους συνεταίρους για την Γ΄ Φάση και ανάθεση της Δ΄ Φάσης σε νέο μελετητή. Για λήψη τελικής απόφασης όμως, έχει ζητηθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων όπως υποβάλει στην Επιτροπή στοιχεία που αφορούν τον χρόνο υλοποίησης του έργου, ανάλυση της οικονομικής πρότασης του συμβολαίου κ.λπ.
3. Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, δεν είναι δυνατόν στο παρόν στάδιο να προσδιοριστεί πότε αναμένεται να είναι ολοκληρωμένα τα κατασκευαστικά σχέδια και κατ' επέκταση η αναμενόμενη δαπάνη, ούτε πότε προγραμματίζεται η υλοποίηση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.548, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.548 ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.548 του βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη που διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή με ημερομηνία 2 Ιουλίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 67.063 ημερομηνίας 10/4/2008, το έργο κρίθηκε ιδαζούσης φύσης και έχει εξαιρεθεί από τις πρόνοιες του Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Νόμου (Αρ. 140(1) 2005) από ορισμένα έργα.
2. Σαν καταλληλότερος χώρος για την εγκατάσταση της εν λόγω μονάδας έχει επιλεγεί το τεμάχιο αρ. 17 Φ/Σχ. 51/55, το οποίο βρίσκεται στις εκβολές του ποταμού Ξεροπόταμου για τους εξής τεχνικούς λόγους:
  - 2.1. Βρίσκεται σε μικρή απόσταση από τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις και αγωγούς που παρέχουν νερό στην ευρύτερη περιοχή Πάφου.
  - 2.2. Υπάρχει δυνατότητα παροχής του αναγκαίου ηλεκτρικού φορτίου από την Α.Η.Κ. από παρακείμενο υποσταθμό της Αρχής.
  - 2.3. Διαθέτει την απαιτούμενη πρόσβαση.

3. Τέλος σημειώνεται ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόθεση για παροχή νερού από την υπό αναφορά μονάδα στα υπό εξέταση νέα γήπεδα γκολφ στην περιοχή Κουκλιών.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.576, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.576 ημερομηνίας 3/7/2008 του αξιότιμου Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους σχετικά με τη λειτουργία Περιφερειακού Ιατρικού Κέντρου στο Κελλάκι Λεμεσού

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.576 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το αίτημα της Κοινότητας Κελλακίου για δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου Υγείας στο Κελλάκι Λεμεσού όπως και το αίτημα πολλών άλλων κοινοτήτων για δημιουργία Περιφερειακών Κέντρων Υγείας στις Κοινότητες τους είναι αντικείμενο μελέτης στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Υγείας από ομάδα ξένων εμπειρογνομόνων, οι οποίοι κλήθηκαν από το Υπουργείο με σκοπό να προωθήσουν την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών στα Κέντρα αυτά.

Οι ξένοι εμπειρογνώμονες με την μελέτη τους θα υποδείξουν:

- (α) τον τρόπο καλύτερης λειτουργίας των Ιατρικών Κέντρων και
- (β) την γεωγραφική κατανομή των Κέντρων που πρέπει να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τον πληθυσμό και την πρόσβαση σ' αυτά.

Οι ξένοι εμπειρογνώμονες θα εξετάσουν όλες τις παραμέτρους και θα προτείνουν αλλαγές ως προς τον τρόπο εξυπηρέτησης και την μορφή που θα πάρουν τα Περιφερειακά Κέντρα Υγείας και θα προσδώσουν νέο καθεστώς και κύρος.

Στον παρόν στάδιο έχει ληφθεί απόφαση για αναβάθμιση του Κοινοτικού Ιατρείου Κελλακίου με την καθημερινή παρουσία γιατρού σ' αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.579, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Επίσκεψη μαθητών Ελληνορθόδοξων Σχολείων Σίδνεϋ

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με αρ. 23.06.009.02.579 και ημερ. 21/07/2008 και αρ. 05.06.012 και ημερ. 27/11/08 όσον αφορά το ερώτημα 23.06.009.02.579 του βουλευτή κ. Νίκου Τορναρίτη και σας πληροφορώ ότι η επιστολή από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας έφτασε πολύ αργά, στις 26 Μαΐου 2008, στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Αυτή την περίοδο είχαν ήδη γίνει όλες οι διευθετήσεις για καλοκαιρινές κατασκηνώσεις, οπότε δεν υπήρχε δυνατότητα ικανοποίησης του αιτήματος.

Παρακαλώ να σημειωθεί ότι η απάντηση έχει εγκριθεί από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.002, ημερομηνίας 11

Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.002 και ημερ. 18/07/08, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο αυτό για χειρισμό από το Γενικό Διευθυντή του υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με επιστολή τους με αρ. φακ. Υ.Σ.Ε.19.01.006.022 ημερ. 22/10/08 και αφορά ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδίας Σαρίκας σχετικά με την υλοποίηση του έργου της κατασκευής του παραλιακού τουριστικού δρόμου στην Πόλη Χρυσοχούς (από το Λατσιά μέχρι τη Λίμνη) και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Το εν λόγω Έργο, είναι πολεοδομικό και περιλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό του Κράτους για το 2009 με αριθμό 08491.3, όπως επίσης και στον προγραμματισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για την τριετία 2009-2011 με ποσά €50.000 και €1.000.000.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ετοιμάσει προκαταρκτικό ρυθμιστικό σχέδιο στο οποίο ο Δήμος Πόλης Χρυσοχούς έκανε κάποιες παρατηρήσεις. Το τελικό ρυθμιστικό σχέδιο μελετάται και αναμένεται να σταλεί στην Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων για συζήτηση και οριστικοποίηση στις αρχές του 2009. Στη συνέχεια, εντός του 2009, θα προωθηθεί η ετοιμασία κατασκευαστικών σχεδίων από το Τμήμα δημοσίων έργων μέσω ιδιώτη μελετητή, όπου αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του 2011. Οι κατασκευαστικές εργασίες του Έργου, αναμένεται να αρχίσουν εντός του ίδιου έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.006, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.006, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου για τη μετακίνηση κτηνοτροφικών μονάδων στην κοινότητα Ψευδά

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.006 και ημερ. 4 Αυγούστου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, όπως μας έχει πληροφορήσει το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, εντός των ορίων της κοινότητας Ψευδά και σε απόσταση 250-300 μέτρων από τις τελευταίες κατοικίες που ευρίσκονται σε γεωργική ζώνη Γ3 είναι εγκατεστημένες 5 μονάδες αιγοπροβατοτροφίας με συνολικό αριθμό 473 παραγωγικών ζώων.

Οι κτηνοτρόφοι έχουν ανεγείρει κτηνοτροφικά υποστατικά εντός του κρατικού τεμαχίου αρ. 271 του Φ/Σχ. 40/34, μετά από υπόδειξη της κοινοτικής αρχής και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας τους έχει εκμισθώσει την αναγκαία γη.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Ψευδά ζητά τη μετακίνηση των κτηνοτροφικών μονάδων από την υφιστάμενη κτηνοτροφική περιοχή σε νέα κτηνοτροφική περιοχή.

Θέση του Τμήματος Γεωργίας σήμερα είναι ότι η δημιουργία κτηνοτροφικών περιοχών δεν είναι η πλέον ενδεδειγμένη λύση λόγω των πολλών προβλημάτων που δημιουργούνται από τη συνύπαρξη πολλών κτηνοτροφικών υποστατικών σε περιορισμένο χώρο τα οποία έρχονται σε άμεση επαφή.

Για αντιμετώπιση του προβλήματος το Τμήμα Γεωργίας προτείνει τη μετακίνηση των υφιστάμενων κτηνοτροφικών μονάδων εντός της κτηνοτροφικής

ζώνης Δ1 που είναι χωροθετημένη εντός των ορίων της κοινότητας Ψευδά.

Για σκοπούς περιορισμού του προβλήματος οχληρίας το Τμήμα Γεωργίας έθεσε σε εφαρμογή από 21/1/2008 Σχέδιο με το οποίο παρέχεται αποζημίωση σε κτηνοτρόφους για κατεδάφιση των οχληρών τους υποστατικών με σκοπό τη μετεγκατάσταση σε άλλη περιοχή και οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν σχετική αίτηση για συμμετοχή.

Επιπρόσθετα, το Τμήμα έχει ετοιμάσει νέο Σχέδιο το οποίο αφορά τις περιπτώσεις για τις οποίες οι κτηνοτρόφοι θα κατεδαφίσουν τα οχληρά κτηνοτροφικά τους υποστατικά και δε θα μετεγκατασταθούν σε άλλη περιοχή, η εφαρμογή του οποίου απαιτεί την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σημειώνεται ότι τόσο το υφιστάμενο όσο και το νέο Σχέδιο λειτουργούν πάνω σε εθελοντική βάση και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατή η μετακίνηση των κτηνοτρόφων εφόσον διατηρούν αδειούχα υποστατικά και πληρούν τους όρους εκμίσθωσης της υπό αναφορά κρατικής γης.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.019, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.019, ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2008, των Βουλευτών της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα - Αίτημα Κοινοτικού συμβουλίου Λυθροδόνα για δημιουργία πάρκου, ανάπλαση πλατείας και αναπαλαίωση ελιόμυλου και αλευρόμυλου.

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.019 και ημερ. 4.8.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά το Πάρκο Ειρήνης και Φιλίας, αναμένεται η υποβολή τελικών σχεδίων από το Μελετητή του έργου, έτσι ώστε το Κοινοτικό Συμβούλιο να μπορέσει να υποβάλει αίτηση για εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών. Ακολούθως, η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας θα προωθήσει τις διαδικασίες εκτέλεσης του έργου.

Αναφορικά με την ανάπλαση της πλατείας που βρίσκεται στον πυρήνα της κοινότητας, αναμένεται από το Κοινοτικό Συμβούλιο, σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, να αναθέσει σε ιδιώτη Μελετητή την εκπόνηση σχετικής μελέτης, προκειμένου το έργο να προωθηθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας.

Σε σχέση με την αναπαλαίωση του Ελιόμυλου - Αλευρόμυλου εγκρίθηκε δαπάνη συνολικού ύψους €345.819 και βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες για εκτέλεση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.024, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.024 και ημερομηνία 21.7.2008, των Βουλευτών της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα, σχετικά με την εγγραφή του δρόμου Φικάρδου-Κλήρου.

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.03.024 και ημερ. 4.8.2008, σχετικά με

το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο υπό αναφορά δρόμος, μήκους 8 χλμ περίπου, στο μεγαλύτερο μέρος του (6 χλμ περίπου) δεν είναι εγγεγραμμένος.
- (β) Παρά το ανωτέρω, έχει ασφαλοστρωθεί και συντηρείται κανονικά από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας, ενώ από το 2005 έχουν τοποθετηθεί στηθαία ασφαλείας και πινακίδες για την ασφάλεια και ρύθμιση της τροχαίας κίνησης.
- (γ) Έχουν ετοιμαστεί, από τις Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας, σχέδια τα οποία προωθήθηκαν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για την αναγκαία χωρομετρική εργασία και την ετοιμασία των πινάκων για την προώθηση της απαλλοτρίωσης, όμως η όλη διαδικασία εγγραφής του δρόμου αναμένεται να είναι χρονοβόρα και να έχει ψηλό κόστος λόγω των απαιτούμενων απαλλοτριώσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.059, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.059, ημερομηνίας 10.9.2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.059 και ημερ. 10 Σεπτεμβρίου 2008 σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί στους υπεραστικούς δρόμους της Κύπρου, αλλά και δρόμους της υπαίθρου με το τέλος της καλοκαιρινής περιόδου και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω των Επαρχιακών Διοικήσεων αναλαμβάνει τη διενέργεια εκστρατειών καθαριότητας σε όλες τις κοινότητες, με στόχο τον καθαρισμό των οδικών αρτηριών, των κοινοχρήστων χώρων, των πλατειών, των Συνοικισμών, των παραλιών καθώς και των τουριστικών και άλλων δημοσίων χώρων, με τη συνεργασία των κοινοτήτων. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο Εσωτερικών κάθε χρόνο δαπανεί ποσό το οποίο ανέρχεται στις €768.000.

2. Όσον αφορά την καθαριότητα των υπεραστικών δρόμων, τούτο εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, στο οποίο διαβίβασαμε αντίγραφο της επιστολής σας, για τα περαιτέρω.

3. Αναφορικά με τον αριθμό των καταγγελιών που έγιναν και που αφορούν την απόρριψη απορριμμάτων κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων, αναφέρεται σχετικά ότι το Υπουργείο Εσωτερικών δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα στην εφαρμογή του περί Αποφυγής της Ρύπανσης Δημοσίων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων Νόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.060, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου ερ. 23.06.009.03.060 και ημερομηνίας 17/9/08 σχετικά με την ερώτηση που υπέβαλε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Γιώργος Περδίκης και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η μόνη περίπτωση κατά την οποία απορρίφθηκε νερό το οποίο είχε παραπροϊόντα χλωρίωσης πέραν του αποδεκτού ορίου του πόσιμου νερού ήταν το πρώτο φορτίο νερού το οποίο είχε υποστεί διαδοχικά χλωριώσεις και είχε παραμείνει αδιάθετο για πολύ χρόνο.

Όμως σύμφωνα με εκτίμηση των υδρογεωλόγων ακόμα και αν το σύνολο παραπροϊόντων έφθασε στον υδροφορέα η συγκέντρωση ήταν πολύ περιορισμένη σε σχέση με το σύνολο της ποσότητας του νερού του υδροφορέα.

Πέραν τούτου ένα σημαντικό ποσοστό των πηκτικών παραπροϊόντων αναμένεται ότι εξατμίστηκε κατά την επιφανειακή μεταφορά του νερού και στις δεδομένες ψηλές θερμοκρασίες.

Διευκρινίζεται ότι βεβαίως δεν είναι αποδεκτή η συνεχής απόρριψη παραπροϊόντων χλωρίωσης στον υδροφορέα, όμως ένα τέτοιο ενδεχόμενο στην συγκεκριμένη περίπτωση της μεταφοράς από την Ελλάδα μπορεί να αποκλειστεί γιατί το νερό το οποίο μεταφέρεται από την Ελλάδα περιέχει παραπροϊόντα χλωρίωσης τα οποία δεν υπερβαίνουν τα όρια της νομοθεσίας για το πόσιμο νερό, είναι στα ίδια επίπεδα που προσδιορίζονται στο πόσιμο νερό της Κύπρου και έχει επίσης απαγορευτεί στον εργολάβο να κάνει οποιαδήποτε πρόσθετη χλωρίωση κατά τη μεταφορά.

Τονίζεται ότι από τις μέχρι τώρα αναλύσεις η ποιότητα του νερού το οποίο μεταφέρεται από την Ελλάδα χαρακτηρίζεται ως πολύ καλής ποιότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.061, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Διανέλλειος Τεχνική Σχολή-Νέο Διανέλλειο Γυμνάσιο
Ερώτηση 23.06.009.03.061/11.9.2008
Βουλευτή Λάρνακας Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με επιστολή σας ημερομηνίας 17/9/2008 πληροφορείστε τα ακόλουθα:

1. Για την ανέγερση Νέου Γυμνασίου στη Λάρνακα σε αντικατάσταση του Διανελλείου Γυμνασίου έχουν ετοιμαστεί τα σχέδια και λοιπά έγγραφα εργοληπτικού διαγωνισμού. Δυστυχώς στο γήπεδο που απαλλοτριώθηκε για την ανέγερση του Γυμνασίου λειτουργεί συνεργείο αυτοκινήτων του οποίου ο ιδιοκτήτης αρνείται να το εγκαταλείψει μέχρι να εξασφαλίσει νέο χώρο για μεταφορά της επιχείρησής του. Εδώ και ένα χρόνο περίπου προσπαθεί να εξασφαλίσει κατάλληλο χώρο χωρίς αποτέλεσμα.

Καταβάλλονται προσπάθειες ώστε το ταχύτερο δυνατό να προωθηθεί το έργο.

2. Το υφιστάμενο κτίριο και ο χώρος της Διανελλείου Τεχνικής Σχολής δεν έχει ακόμη αποφασιστεί με ποιο τρόπο θα αξιοποιηθεί. Σημειώνεται ότι αυτό ανήκει στο ίδρυμα Διανέλλου που προεδρεύεται από τον εκάστοτε Μητροπολίτη Κιτίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.075, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.03.075 ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.03.009.03.075 του βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη που διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή με ημερομηνία 3 Οκτωβρίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Μόνιμες Μονάδες Αφαλάτωσης

Για τις μόνιμες μονάδες αφαλάτωσης έχουν ετοιμαστεί ή ετοιμάζονται Μελέτες Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον σύμφωνα με τη νομοθεσία. Για τη Μονάδα Αφαλάτωσης στην περιοχή Βασιλικού έχει ετοιμαστεί η μελέτη και αναμένεται να συζητηθεί σύντομα. Για την Μονάδα Αφαλάτωσης Πάφου έχει ανατεθεί η μελέτη σε Συμβούλους και αναμένεται να ολοκληρωθεί η διαδικασία μέχρι τις 9/8/2009.

Κινητές Μονάδες Αφαλάτωσης

Λόγω της επείγουσας ανάγκης να αρχίσει η παραγωγή νερού πριν εξαντληθούν τα αποθέματα στα φράγματα, οι κινητές μονάδες αφαλάτωσης, που θα έχουν περιορισμένη διάρκεια λειτουργίας, εξαιρέθηκαν από τις πρόνοιες του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Νόμου με αρ. 140(I)(2005) με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Τα έργα αυτά κηρύχθηκαν ως έργα εξαιρετικά ιδιαίτερης φύσης με βάση το άρθρο 3(γ) του Νόμου.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.079, ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Αριστοτέλους

«Ερώτηση Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, κ. Άριστου Αριστοτέλους σχετικά με πρόβλημα που αντιμετωπίζουν αιτητές με τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης και με τον Κλάδο Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.079 και ημερ. 13/10/2008 και στη συνημμένη σ' αυτή Ερώτηση του Βουλευτή κ. Άριστου Αριστοτέλους ημερ. 30/9/2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης κατά έτος και Επαρχία για αγορά κατοικίας/διαμερίσματος τα τελευταία 6 χρόνια είναι:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Λευκωσία	623	372	329	301	300	132
Λεμεσός	307	178	197	174	136	111
Λάρνακα	172	77	74	93	75	47
Αμμόχωστος	42	8	6	6	2	4
Πάφος	165	223	68	61	55	20
ΣΥΝΟΛΟ	1309	858	674	635	568	314

2. Ο αριθμός αιτήσεων που ικανοποιήθηκε, τα τελευταία 6 χρόνια, έχει ως ακολούθως:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Λευκωσία	52	109	45	31	69	71
Λεμεσός	13	52	11	32	7	51

Λάρνακα	-	-	-	30	18	10
Αμμόχωστος	-	-	-	-	-	-
Πάφος	-	-	30	21	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	65	161	86	114	94	132

3. Το γεγονός παραμένει ότι έχει συσσωρευτεί ένας αριθμός πέραν των 2 000 αιτήσεων παγκύπρια. Ειδικά στις Επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού εκκρεμούν προς αξιολόγηση 1 500 αιτήσεις. Με τα σημερινά δεδομένα αναμένεται κατά το έτος 2010 να συμπληρωθούν 148 οικιστικές μονάδες, το 2009 θα συμπληρωθούν 180 και το 2010 περί τις 300 οικιστικές μονάδες. Πρόσθετα ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης, έχει προκηρύξει προσφορές για την αγορά έτοιμων κατοικιών και διαμερισμάτων οι οποίες λήγουν μέσα του επόμενου μήνα. Από την αξιολόγηση των προσφορών θα διαφανεί κατά πόσο ο Οργανισμός θα καταφέρει να ικανοποιήσει μεγαλύτερο αριθμό αιτήσεων τα προσεχή χρόνια.
4. Ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης δεν αξιολογεί τις αιτήσεις στο στάδιο της υποβολής τους διότι δεν μπορεί να προσδιορίσει τον χρόνο κατά τον οποίο θα είναι σε θέση να προσφέρει κατοικία. Οι αιτήσεις τηρούμενης της χρονολογικής σειράς αξιολογούνται στο στάδιο που ο Οργανισμός είναι σε θέση να προσφέρει οικιστικές μονάδες και τις αξιολογεί με βάση τα δεδομένα της κάθε αίτησης τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ως εκ τούτου χρειάζεται πολλές φορές να ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία τα οποία αφορούν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο που γίνεται η αξιολόγηση.
5. Σε σχέση με τη στέγαση σε Τ/Κ οικίες στις ελεύθερες περιοχές, αναφέρεται ότι σε 5 500 περίπου Τ/Κ οικίες διαμένουν εκτοπισμένες οικογένειες. Μέσα στο έτος 2007, υποβλήθηκαν 374 νέες αιτήσεις στέγασης σε Τ/Κ οικίες και έχουν ικανοποιηθεί 250 περιπτώσεις. Κάποιες περιπτώσεις δεν πληρούσαν τα κριτήρια διάθεσης Τ/Κ κατοικίας με βάση τους περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Κανονισμούς του 1992 έως 2003, ενώ σ' άλλες δεν υπήρχε κατάλληλη διαθέσιμη Τ/Κ οικία που να ικανοποιεί το μέγεθος και σύνθεση της οικογένειας, οπότεν οι υπό αναφορά αιτήσεις περιλαμβάνονται σε κατάλογο δικαιούχων για ικανοποίηση μόλις εξευρεθεί κατάλληλη Τ/Κ οικία (μετά τη μεταστέγαση κάποιων κατόχων λόγω ικανοποίησής τους με άλλα στεγαστικά σχέδια κ.λπ.)»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.084, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.084, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, αναφορικά με το αίτημα για δημιουργία Κοινοτικής Πλάζ στην Κοινότητα Μανδριών Πάφου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.084 και ημερ. 10 Οκτωβρίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ ότι το αίτημα αυτό υποβλήθηκε αρχικά από το Κοινοτικό Συμβούλιο στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου το 2007. Ακολούθησε επιτόπια έρευνα στην παρουσία εκπροσώπων της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, του Τμήματος Αλιείας, του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, της Λιμενικής Αστυνομίας, καθώς επίσης και του Κοινοτάρχη Μανδριών. Μετά από επιθεώρηση της προτεινόμενης περιοχής διεφάνη ότι δεν μπορεί να κηρυχθεί ως παραλία λουομένων,

λόγω της έλλειψης μελέτης για τα θαλάσσια ρεύματα της περιοχής.

(β) Το αίτημα θα μπορούσε να τύχει επανεξέτασης, εάν η Τοπική Αρχή προσκομίσει την αναγκαία αυτή μελέτη. Μέχρι σήμερα δεν υπήρξε οποιαδήποτε εξέλιξη στο θέμα, αφού η δαπάνη για την εκπόνηση μιας τέτοιας μελέτης ανέρχεται στις €85.000-€170.000, ποσό το οποίο θα πρέπει να επωμισθεί η ίδια η Κοινότητα Μανδριών.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.089, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.089 και ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα.

Βελτίωση του δρόμου Κουκλιών-Αρχιμανδρίτας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.089 και ημερομηνίας 15/10/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο δρόμος Κουκλιών-Αρχιμανδρίτας, μήκους 10χλμ. περίπου, βελτιώθηκε παλαιότερα με μειωμένα τεχνικά χαρακτηριστικά (πλάτος ασφάλτου 4-5 μέτρα).

Στον υπό ψήφιση προϋπολογισμό του Τμήματος Δημοσίων Έργων για το 2009 προνοείται ποσό ύψους €200.000 για έναρξη βελτίωσης/διαπλάτυνσης του εν λόγω δρόμου. Στόχος είναι να συμπληρωθούν οι εργασίες το 2011, νοουμένου ότι τα έτη 2010 και 2011 θα εγκριθούν ισόποσες πιστώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.094, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.094 ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα.

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.094 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η κοινότητα Πολεμίου καλύπτεται με περιοδεία από το Κέντρο Υγείας της Κοινότητας Φοίτης το οποίο απέχει περίπου 8 χιλιόμετρα. Κάθε Παρασκευή την επισκέπτεται ιατρική ομάδα και εξετάζει τους ασθενείς. Κάθε Τρίτη γιατρός από το Κέντρο Υγείας Φοίτης εξετάζει τους μαθητές της κοινότητας μέσα στα πλαίσια της σχολιατρικής υπηρεσίας.

Το αίτημα της Κοινότητας Πολεμίου για ανέγερση και λειτουργία Κέντρου Υγείας στην Κοινότητα, όπως και των υπόλοιπων κοινοτήτων που αιτούνται τη δημιουργία Κέντρου Υγείας, θα τύχουν μελέτης από τους εμπειρογνώμονες μέσα στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓΕΣΥ).»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.098, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.098, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Επιδιόρθωση Δημοτικού Σχολείου Νέων Δημμάτων

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των

Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.098 ημερ. 15.10.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι οι εργασίες επιδιόρθωσης του Δημοτικού Σχολείου Νέων Δημμάτων έχουν πρόσφατα ολοκληρωθεί και έχει γίνει προσωρινή παραλαβή του έργου και παράδοση του στο Κοινοτικό Συμβούλιο. Έχουν εντοπισθεί όμως κάποιες κακοτεχνίες και ατέλειες και στο παρόν στάδιο διεξάγονται εργασίες επιδιόρθωσης από τον εργολάβο σε συνεργασία με το Κοινοτικό Συμβούλιο. Μόλις ολοκληρωθούν οι εργασίες αυτές, θα ακολουθήσει ο έλεγχος και η τελική παραλαβή του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.107, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.107, ημερ. 8/10/2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.107 και ημερ. 15/10/2008 με την οποία μας έχετε διαβιβάσει αντίγραφο της πιο πάνω ερώτησης.

2. Συναφώς θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι, σύμφωνα με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) με βάση το αναπτυξιακό πρόγραμμα της, αναμένεται πως οι εργασίες για επέκταση του ευρυζωνικού δικτύου στην Κοινότητα Μηλιού θα ολοκληρωθούν περί τα μέσα του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.114, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.114, ημερομηνίας 8.10.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 15.10.2008, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Το αίτημα για επιδιόρθωση του Κοινοτικού Ιατρείου Μανδριών υποβλήθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο το 2007 στο Υπουργείο Εσωτερικών. Πρόκειται για παλαιό τουρκοκυπριακό υποστατικό το οποίο, σύμφωνα με εκτίμηση που ετοίμασε το Γραφείο Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών, για την επιδιόρθωση/βελτίωσή του απαιτείται το ποσό των €17.000.
- (β) Κατόπιν σχετικών οδηγιών μου, που δόθηκαν κατά τη συνάντηση που είχα στις 18.7.2008 με τον Πρόεδρο και Μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Μανδριών, το ποσό των €17.000 έχει ήδη παραχωρηθεί στο Κοινοτικό Συμβούλιο, ως οικονομική βοήθεια για το Κοινοτικό Ιατρείο.
- (γ) Το Κοινοτικό Συμβούλιο προχώρησε άμεσα σε όλες τις ενέργειες για επιδιόρθωση του κτιρίου, με βάση την εκτίμηση του Γραφείου Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών, και οι εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν σύντομα.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.118, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Δημοτικό σχολείο Λυμπιών

Ερώτηση 23.06.009.03.118 ημερομηνίας 15.10.2008 του Βουλευτή κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερομηνία 16.10.2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στο Δημοτικό Σχολείο Λυμπίων θα γίνουν έργα γενικής αναβάθμισης της υφιστάμενης υλικοτεχνικής υποδομής. Τα έργα θα περιλαμβάνουν αντισεισμική αναβάθμιση λειτουργικό ανασχεδιασμό αναβάθμιση των εγκαταστάσεων και γενική συντήρηση. Η εκτέλεση των έργων προγραμματίζεται για το 2011.
- (β) Η ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης στο σχολείο περιλαμβάνεται στη 2η φάση οκταετούς προγράμματος (οκτώ φάσεις) ανέγερσης σε όλα τα Δημοτικά Σχολεία τέτοιων αιθουσών. Προβλέπεται η ανέγερση να γίνει το 2011 αν δεν προκύψουν οποιεσδήποτε ανατροπές.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.121, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.121, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση, και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επεξεργάζεται πακέτο μέτρων φοιτητικής πρόνοιας, στο πλαίσιο του οποίου ενδέχεται να θεσμοθετηθεί η επιχορήγηση βιβλίων σε συγκεκριμένες ομάδες φοιτητών για τις ανάγκες των σπουδών τους σε επίπεδο ανώτερης εκπαίδευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.128 και 23.06.009.03.192, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008 και 19 Νοεμβρίου 2008, αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.128 και 23.06.009.03.192, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008 και 26 Νοεμβρίου 2008 αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με ημερομηνία 22 Οκτωβρίου 2008 και 26 Νοεμβρίου 2008 σε σχέση με τις πιο πάνω ερωτήσεις και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι ένα μη συμβατικού τύπου Πανεπιστήμιο με κύριο χαρακτηριστικό του την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, τα οφέλη που προκύπτουν σε μια περιοχή (δημιουργία πανεπιστημιούπολης και κατάλληλης υποδομής, εστιών, εστιατορίων, μεγάλου αριθμού αιθουσών διδασκαλίας, ενοικίαση διαμερισμάτων, αύξηση του πληθυσμού, κτλ.) από τη λειτουργία ενός συμβατικού τύπου πανεπιστημίου θα είναι μικρότερα.
2. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στη Λευκωσία εδράζει το Πανεπιστήμιο Κύπρου για τις ανάγκες του οποίου έχει δημιουργηθεί σημαντική υποδομή, μέρος της οποίας βρίσκεται σε εξέλιξη, διευκολύνει αρκετά τις ανάγκες του Ανοικτού Πανεπιστημίου και είναι δυνατή η ταυτόχρονη εκμετάλλευση υποδομών στη Λευκωσία με σημαντικές εξοικονομήσεις για το Κράτος. Παράλληλα, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι το ΑΠΚυ έχει ήδη στελεχωθεί με προσωπικό τόσο ακαδημαϊκό, όσο και διοικητικό, και θα

πρέπει να ληφθούν υπόψη δυσκολίες που ενδεχομένως θα προκύψουν για το υφιστάμενο προσωπικό από την ενδεχόμενη αλλαγή της πόλης εργασίας τους.

3. Παρόλα αυτά, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θεωρεί ότι η μεγάλη συγκέντρωση Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στη Λευκωσία δε συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη της υπόλοιπης Κύπρου. Γι' αυτό, αν λυθούν τα προβλήματα που θα προέκυπταν από τη μετακίνηση του ΑΠΚυ στη Λάρνακα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα μπορούσε να τοποθετηθεί θετικά στο αίτημα. Άλλωστε, η μικρή απόσταση Λευκωσίας-Λάρνακας περιορίζει πολύ τα προβλήματα της μετακίνησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.135, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.135, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφορικά με την ερώτηση του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η Κυβέρνηση προχώρησε από 1 Νοεμβρίου, 2008 μέχρι 31 Μαρτίου, 2009 σε μείωση του φόρου κατανάλωσης του πετρελαίου θέρμανσης κατά 10 σεντ το λίτρο από €12 σε €2 σεντ.
- (β) Πληροφοριακά αναφέρεται ότι η τιμή του πετρελαίου θέρμανσης σήμερα (19 Νοεμβρίου του 2008) ανέρχεται στα €0,711 σε σύγκριση με €0,835 που ήταν η τιμή του πετρελαίου θέρμανσης την αντίστοιχη περίοδο του 2007, δηλαδή παρουσιάζει περίπου μείωση της τάξης του 15%. Σημειώνεται ότι, η τιμή του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές παρουσιάζει συνεχώς μείωση με άμεση επίπτωση και στις τιμές των πετρελαιοειδών στην Κύπρο.
- (γ) Πρόσθετα κατά τη χειμερινή περίοδο 2008/2009 θα επαναληφθεί η εφαρμογή του αντισταθμιστικού μέτρου για εναλλακτικές μορφές θέρμανσης πέραν της κεντρικής θέρμανσης προς τους κατοίκους ορεινών περιοχών με υψόμετρο πέραν των 600 μέτρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.140, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.03.140 ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.140 του βουλευτή Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα που διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή με ημερομηνία 22 Οκτωβρίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης έχει αναστείλει προσωρινά τις διατρητικές εργασίες που σχετίζονται με την ανόρυξη νέας γεώτρησης για ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας Πωμού στο δάσος Πάφου, λόγω τεχνικών δυσκολιών.
2. Οι πρώτες ενδείξεις σε σχέση με την παρουσία υδροφορίας στην περιοχή αυτή είναι θετικές.
3. Οι διατρητικές εργασίες αναμένεται να επαναρχίσουν αρχές του 2009.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Κύπρου Χρυσοστομίδα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.142, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.142, ημερομηνίας 20.10.2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι από παγκύπριο έλεγχο που έγινε στις Αστυνομικές Διευθύνσεις, δεν εντοπίστηκε να έχει υποβληθεί και να διερευνήθηκε οποιαδήποτε καταγγελία δυνάμει του άρθρου 105Α του Ποινικού Κώδικα, από την έναρξη της ισχύος του τροποποιητικού Νόμου αρ. 27(Ι)/2001 μέχρι σήμερα.

Κατά την άποψη μου όμως τούτο δεν υποδηλοί μη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, η ύπαρξη και μόνο των οποίων δίνει το σαφές μήνυμα την απαξίας και της καταδίκης κάθε νοοτροπίας “ρουσφετιού” ή “μέσου”, θέτει κάθε αξιωματούχο και κρατικό λειτουργό με αρμοδιότητες, όπως καθορίζονται στο νόμο, προ των ευθυνών του, επ’ απειλή διαπράξεως και από αυτόν αδικήματος, εφ’ όσον αποσιωπήσει την προσπάθεια επηρεασμού του, και αποτελεί ως εκ τούτου “όπλο πρώτης γραμμής” για κάθε ενδεχόμενο αποδέκτη επηρεασμού, ώστε να αποσοβεί οποιαδήποτε τέτοια προσέγγιση εν τη γενέσει της και πριν εκδηλωθεί.

Από αυτή την άποψη θεωρώ ότι η νομοθεσία συμβάλλει στην προσπάθεια εκρίζωσης παλαιών νοοτροπιών και εμπέδωσης της αξιοκρατίας, είμαι δε παράλληλα πρόθυμος να υποστηρίξω οποιοσδήποτε εισηγήσεις σας θα οδηγούσαν σε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των κειμένων ρυθμίσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.145, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.145, ημερ. 22/10/2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη σχετικά με το θέμα της παραχώρησης δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και νοσηλείας σε μαθητές δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα εξής:

- α. Οι δικαιούχοι ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα Κυβερνητικά Ιατρικά Ιδρύματα σύμφωνα με τους περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων Υπηρεσιών (Γενικούς) Κανονισμούς κατατάσσονται στις ακόλουθες δύο κατηγορίες:
- (i) αυτούς των οποίων το δικαίωμα ιατρικής περίθαλψης συναρτάται με την οικονομική τους κατάσταση, δηλαδή εξαρτάται από την ικανοποίηση των καθορισμένων εισοδηματικών κριτηρίων,
  - (ii) αυτούς που έλκουν το δικαίωμα τους από κοινωνικοεπαγγελματική ή άλλη κατάσταση, χωρίς αναφορά στην οικονομική τους κατάσταση (κρατικοί αξιωματούχοι, κρατικοί υπάλληλοι, πολύτεκνοι, εγκλωβισμένοι, παθόντες, εξαρτώμενοι αγνοουμένων, λήπτες δημοσίου βοηθήματος, πρόσωπα που πάσχουν από ορισμένες χρόνιες ασθένειες κ.α.).

- β. Σύμφωνα με σχετική μελέτη που εκπονήθηκε η ποσοστιαία αναλογία του πληθυσμού της Κύπρου που δικαιούται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στα κρατικά νοσηλευτήρια, ανέρχεται στο 84,7%.
- γ. Πέραν των πιο πάνω και ανεξάρτητα του δικαιώματος σε δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, σύμφωνα με τον Καν. (3), οποιεσδήποτε θεραπείες ή υπηρεσίες για περιστατικά που παρουσιάζονται στο Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών και τα οποία κρίνονται από τον αρμόδιο λειτουργό ως επείγουσας φύσεως, παρέχονται δωρεάν.
2. Με βάση τα πιο πάνω κρίνεται ότι το αίτημα για δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των μαθητών, ικανοποιείται έμμεσα σε μεγάλο βαθμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.146, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.146 ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου, 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 31.10.2008 σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Γ. Περδίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για το θέμα της ανάπτυξης της ασφάλισης και άλλων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων στα πλαίσια της νομοθεσίας για την περιβαλλοντική ευθύνη δεν έχουν εκδοθεί σχετικοί κανονισμοί αφού στο στάδιο δεν υπάρχει επαρκής αριθμός ασφαλιστικών προϊόντων που να ικανοποιούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας και δεν έχει δημιουργηθεί αγορά για τέτοια προϊόντα. Το ίδιο ισχύει και στα περισσότερα από τα Κράτη Μέλη.
- (β) Πρέπει να σημειωθεί ότι το θέμα της ασφάλισης απασχολεί έντονα την Υπηρεσία Περιβάλλοντος, αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την περιβαλλοντική ευθύνη, γι' αυτό και έλαβε ενεργά μέρος σε ημερίδα που διοργανώθηκε από τον Σύνδεσμο Ασφαλείων για το θέμα αυτό. Στην ημερίδα έγιναν παρουσιάσεις από αντασφαλιστικούς οργανισμούς. Θεωρούμε ότι με αυτό τον τρόπο έχει ξεκινήσει ένας διάλογος τόσο με τις ασφαλιστικές εταιρείες όσο και με άλλους φορείς για την δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών προώθησης της ασφάλισης. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος βρίσκεται σε τακτική επαφή με τον Σύνδεσμο Ασφαλείων έτσι ώστε να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στον τομέα αυτό.

Με την ευκαιρία θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.147, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.03.147 ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.147 του βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη που διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή με ημερομηνία 3 Νοεμβρίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Μέσα στα πλαίσια εντοπισμού και επίλυσης αποχετευτικών προβλημάτων, σε κοινότητες με ισοδύναμο πληθυσμό μικρότερο από 2 000 και με στόχο την ιεράρχηση της σοβαρότητας των προβλημάτων και τον καθορισμό ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος κατασκευής των αποχετευτικών έργων Παγκύπρια, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανέθεσε σε ιδιώτες μελετητές την εκπόνηση Προκαταρκτικών Αναγνωριστικών Μελετών (ΠΑΜ).
2. Οι μελέτες αυτές έχουν ολοκληρωθεί και τα πορίσματα τους καταδεικνύουν ότι, η κοινότητα Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου αντιμετωπίζει σοβαρό αποχετευτικό πρόβλημα και έχει ιεραρχηθεί έκτη στη σειρά στην Επαρχία Λευκωσίας, με στόχο την υλοποίηση του αποχετευτικού της έργου μέχρι το 2012.
3. Εισήγηση των Μελετητών για επίλυση των αποχετευτικών προβλημάτων της κοινότητας είναι η εγκατάσταση αποχετευτικού δικτύου, το οποίο να καλύπτει ολόκληρη την κοινότητα και μονάδας επεξεργασίας υγρών αποβλήτων, του τύπου της τεχνητής αερόβιας λίμνης.
4. Σύμφωνα με τον προκαταρκτικό προτεινόμενο σχεδιασμό των μελετητών, η προκαταρκτική εκτίμηση δαπάνης ανέρχεται περίπου στα €1.963.000.
5. Σε συνεδρίαση που έγινε στο Υπουργείο Εσωτερικών με ημερομηνία 10 Οκτωβρίου 2008, η Κοινότητα έθεσε αίτημα, να εξεταστεί και η δυνατότητα συμπλεγματοποίησης της με τα χωριά Ακάκι, Περιστερώνα και Αστρομερίτη.
6. Λειτουργοί του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων πραγματοποίησαν επιτόπια επίσκεψη, στις 27 Οκτωβρίου 2008 στην παρουσία του Προέδρου της κοινότητας, όπου μελετήθηκε η πιθανότητα της συμπλεγματοποίησης. Η υλοποίηση όμως αυτής της λύσης έχει κριθεί αδύνατη, λόγω της μεγάλης απόστασης μεταξύ αυτών των κοινοτήτων.
7. Επίσης, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο τεμάχιο (αρ. 369, Φ/Σχ. ΧΧΙΧ/43), το οποίο προτείνεται από τους μελετητές των Προκαταρκτικών Αναγνωριστικών Μελετών (ΠΑΜ), για την εγκατάσταση του συστήματος επεξεργασίας των λυμάτων.
8. Από την επιτόπια μελέτη οι Λειτουργοί έκριναν αναγκαία τη χρήση και του διπλανού τεμαχίου (Αρ. 381, Φ/Σχ. ΧΧΙΧ/43), γιατί η ωφέλιμη έκταση του κρατικού τεμαχίου δεν είναι αρκετή για την κάλυψη των αναγκών για την εγκατάσταση του συστήματος, αφού το μεγαλύτερο μέρος του είναι απόκρημνο.
9. Το προτεινόμενο τεμάχιο είναι κυβερνητικό, ενώ το γειτονικό τεμ. Αρ. 381, Φ/Σχ. ΧΧΙΧ/43, είναι ιδιωτικό και θα πρέπει να απαλλοτριωθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Μαρίνας του Ξυλιάτου.
10. Αναμένεται να υποβληθεί στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων η γραπτή έγκριση του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίας Μαρίνας του Ξυλιάτου για τον προτεινόμενο χώρο και θα κληθούν στη συνέχεια τα Αρμόδια Τμήματα, τα οποία θα δώσουν τις απόψεις τους για τελική έγκριση της προτεινόμενης χωροθέτησης, του συστήματος επεξεργασίας των λυμάτων.
11. Στη συνέχεια το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα προχωρήσει στην ετοιμασία και υποβολή της Προκαταρκτικής Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΠΕΕΠ), στην Αρμόδια Επιτροπή Περιβάλλοντος για γνωμάτευση και προώθηση της τελικής μελέτης του Έργου.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.168, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ: 23.06.009.03.168 ημερομηνίας 5/11/2008 σχετικά με την ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη με τον ίδιο αριθμό και ημερομηνία 2/11/2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Από τα στοιχεία κάρπωσης του λαγού και του περδικιού που διατηρεί το Ταμείο Θήρας φαίνεται ότι η κάρπωση αυτών των ειδών κυμαίνεται σε ένα σταθερό εύρος από 250.000 - 500.000 για τα περδίκια και 45.000 - 65.000 για τους λαγούς. Αυτή η διακύμανση της κάρπωσης, η οποία σε μεγάλο βαθμό αντικατοπτρίζει την εικόνα των πληθυσμών των πιο πάνω ειδών, είναι απόλυτα φυσιολογική για τα συγκεκριμένα είδη θηραμάτων που στην παγκόσμια βιβλιογραφία είναι γνωστή ως η δυναμική των μικρών θηραμάτων. Η σταθερότητα της κάρπωσης αποδεικνύει την αυστηρή διαχείριση των θηραμάτων που επιτελείται στην Κύπρο.
- (β) Η απελευθέρωση θηραμάτων είναι ένα διαχειριστικό εργαλείο το οποίο χρησιμοποιείται σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρώπης και έχει ως κύριο στόχο της, την μείωση της κυνηγετικής πίεσης στους άγριους πληθυσμούς αλλά και την ικανοποίηση του απλού κυνηγού. Οι απελευθερώσεις περδικιών, τα προηγούμενα χρόνια, ήταν της τάξεως των 250.000 ενώ τα τελευταία τέσσερα χρόνια έχουν μειωθεί στις 120.000. Αυτός ο αριθμός περδικιών αρχίζει να απελευθερώνεται δύο μήνες πριν την έναρξη του κυνηγίου έτσι ώστε, τυχόν αδύνατα περδίκια να απορροφηθούν από το φυσικό περιβάλλον ενώ τα περδίκια που θα επιβιώσουν να είναι σε τέτοια κατάσταση για να καρπωθούν από τους κυνηγούς προσφέροντας τους κυνηγετικές συγκινήσεις. Τέλος σημειώνεται ότι οι απελευθερώσεις λαγών δεν ξεπερνούν τις 200 κάθε χρόνο.
- (γ) Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, στην Κύπρο γίνεται αυστηρή διαχείριση του κυνηγίου μέσω κυρίως των απαγορευμένων περιοχών κυνηγίου (σας επισυνάπτεται χάρτης κυνηγίου) οι οποίες είναι σχεδόν ομοιόμορφα κατανομημένες σε όλη την ελεύθερη περιοχή, καλύπτουν πέραν του 30% της επικράτειας της Κύπρου και ρυθμίζουν σε σημαντικό βαθμό την πυκνότητα των κυνηγών. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η μορφολογία της υπαίθρου της Κύπρου η οποία σε σημαντικό ποσοστό είναι ιδιαίτερα δύσβατη με αποτέλεσμα να μην δέχεται κυνηγετική πίεση και να αποτελεί φυσικό καταφύγιο για τα θηράματα. Με την διαχείριση των απαγορευμένων περιοχών κυνηγίου επιτυγχάνεται η διαχείριση της πυκνότητας των κυνηγών έτσι ώστε να μην είναι επιζήμια σε κάποιες περιοχές.
- (δ) Ο αριθμός των κυνηγών στην Κύπρο είναι αρκετά υψηλός αλλά όχι σε επίπεδα που μπορεί να θεωρηθεί επιζήμιος. Με την εφαρμογή της νέας εναρμονισμένης με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο νομοθεσίας, για να αποκτήσει πρόσωπο πρώτη άδεια κυνηγίου απαιτείται να παρακολουθήσει σειρά επιμορφωτικών μαθημάτων και να επιτύχει σε σχετικές γραπτές εξετάσεις διαδικασία η οποία πριν το 2003 δεν υπήρχε. Ακόμα από το 2003 το κόστος απόκτησης πρώτης άδειας κυνηγίου έχει αυξηθεί από £50 σε £120 (€205,03). Παρά το ότι η διαδικασία απόκτησης πρώτης άδειας κυνηγίου έγινε πολύ πιο απαιτητική και με σαφώς υψηλότερο κόστος εντούτοις οι νέοι κυνηγοί παραμένουν σε σταθερούς αριθμούς.

- (ε) Ο συνολικός αριθμός των κυνηγών, σύμφωνα με τα στοιχεία που διατηρούνται στο μηχανογραφημένο σύστημα ανανέωσης αδειών κυνηγίου του Ταμείου Θήρας, φαίνεται να έχει αυξητική τάση τα τελευταία τέσσερα χρόνια παρά και την αύξηση του τέλους ανανέωσης της άδειας κυνηγίου το 2005 από £35 σε £45 (€76,89) δηλαδή αύξηση 23%.

Πιο κάτω σας παρουσιάζονται σχετικές γραφικές παραστάσεις καθώς και πίνακας με τον αριθμό των κυνηγών σε διάφορες χώρες της Ευρώπης καθώς και το ποσοστό των κυνηγών σε σχέση με τον συνολικό πληθυσμό της κάθε χώρας και η πυκνότητα κυνηγών ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.174, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.174, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας με ημερομηνία 12 Νοεμβρίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι μέχρι σήμερα δεν έχει αγοραστεί πρότυπος εξοπλισμός για έλεγχο των πιεσόμετρων ελαστικών μηχανοκίνητων οχημάτων και κατά συνέπεια δεν διεξάγεται έλεγχος των οργάνων αυτών. Σημειώνεται όμως ότι, αντιλαμβανόμενοι την ανάγκη διεξαγωγής τέτοιων ελέγχων, προτιθέμεθα να εξασφαλίσουμε τον εν λόγω εξοπλισμό εντός του 2009, ώστε το συντομότερο δυνατό να διενεργούνται οι αναγκαίοι έλεγχοι.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.184, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.184, ημερ. 14.11.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. Ερ. 23.06.009.03.184 και ημερομηνία 24.11.2008 σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η αυτοματοποίηση γραφείου, με την οποία η διακίνηση εγγράφων κάθε μορφής θα γίνεται σε ηλεκτρονική μορφή, άρχισε να εφαρμόζεται στη Δημόσια Υπηρεσία σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου βάσει της οποίας έχει καθοριστεί η σειρά προτεραιότητας εφαρμογής της στα Υπουργεία/Υπηρεσίες της. Δυστυχώς το Υπουργείο Άμυνας δε βρίσκεται σε πρώτη προτεραιότητα.

Παρ' όλα αυτά στο Υπουργείο Άμυνας, όπου είναι δυνατό, διακινούνται έγγραφα εσωτερικά και όπου ζητείται δίδονται απαντήσεις εξωτερικά, σε ηλεκτρονική μορφή.

Παράλληλα, έχουν δοθεί οδηγίες στο ΓΕΕΦ για εκτύπωση όλων των εγγράφων και στις δύο όψεις του χαρτιού. Επίσης στα πλαίσια των πράσινων συμβάσεων έχουν δοθεί οδηγίες για να περιληφθούν στις τεχνικές προδιαγραφές όροι που να εξασφαλίζεται η αγορά φωτοτυπικών μηχανών και εκτυπωτών με διπλή εκτύπωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.191, ημερομηνίας

19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.191 και ημερομηνία 19/11/2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Ευθυγράμμιση του δρόμου Οδούς - Οράς

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.191, ημερομηνίας 25/11/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το θέμα της ριζικής βελτίωσης του δρόμου έχει απασχολήσει πρόσφατα το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Έχει αποφασιστεί να προταθεί η ένταξη του έργου στον Προϋπολογισμό του 2010 και να ακολουθήσουν οι αναγκαίες μελέτες εφ' όσον εγκριθεί. Παράλληλα ο δρόμος θα εξακολουθήσει να συντηρείται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.209, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Νεανικής Επιχειρηματικότητας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής με αρ. Ερ. 23.06.009.03.209 και ημερομηνία 1 Δεκεμβρίου 2008 με την οποία υποβάλλεται ερώτηση του αξιότιμου βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου σχετικά με το πιο πάνω Πρόγραμμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Νεανικής Επιχειρηματικότητας προκηρύχθηκε για πρώτη φορά το 2004, λειτούργησε για τρία συνεχόμενα έτη (μέχρι το 2006) και χρηματοδοτείτο από εθνικούς πόρους.
- (β) Συνολικά εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα 74 νέοι και νέες από τους οποίους 53 προχώρησαν ή θα προχωρήσουν να υλοποιήσουν το έργο τους. Οι υπόλοιποι απεντάχθηκαν είτε γιατί δεν παρακολούθησαν τα υποχρεωτικά προγράμματα κατάρτισης, δεν παρουσίασαν τα απαιτούμενα στοιχεία και έγγραφα ή παρουσίασαν παραπονημένα έγγραφα είτε αποχώρησαν οικειοθελώς από το Πρόγραμμα.
- (γ) Οι πληρωμές που έγιναν κατ' έτος είναι:

2005	£45.560	€77.844
2006	£126.909	€216.837
2007	£164.089	€280.363
2008	£157.720	€269.481
ΣΥΝΟΛΟ	£494.278	€844.525

- (δ) Τόσο η δική μας εκτίμηση όσο και αυτές των νέων και των οργανώσεων τους, είναι ότι το Πρόγραμμα θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό νέους ανθρώπους να δραστηριοποιηθούν σε συγκεκριμένους τομείς της μεταποίησης, του ηλεκτρονικού εμπορίου και των υπηρεσιών.

Κρίνοντας το μεγάλο ενδιαφέρον από τους δικαιούχους νέους και νέες που επιδεικνύουν για το πρόγραμμα επιβεβαιώνεται η ορθότητα της απόφασης για την εισαγωγή του Προγράμματος και γι' αυτό αποφασίστηκε η βελτίωση και

συνέχιση του.

- (ε) Από το έτος 2007 το Σχέδιο εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2007-2013 "Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα" και θα συγχρηματοδοτείται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. και την Κυπριακή Δημοκρατία. Το νέο Σχέδιο έχει βελτιωθεί σημαντικά όσον αφορά τις επιλέξιμες δραστηριότητες, το ύψος της χορηγίας και τον τρόπο διάθεσής της. Επίσης κατά τη διαμόρφωση του λήφθηκαν υπόψη οι εμπειρίες και τα προβλήματα που προέκυψαν από την εφαρμογή του κατά την περίοδο 2004-2006.
- (στ) Για τις ανάγκες του Σχεδίου για την περίοδο 2007-2013 αναμένεται να διατεθεί το ποσό των €6 εκ. Η πρώτη προκήρυξη του έγινε το Φεβρουάριο του 2008 και οι ενδιαφερόμενοι μπορούσαν να υποβάλουν τις αιτήσεις τους μέχρι τέλος του Μαΐου 2008. Συνολικά υποβλήθηκαν 186 αιτήσεις, οι οποίες αξιολογούνται και τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν στους αιτητές μέσα στο 2009.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορία.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 2008 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.211, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ίδρυση και Λειτουργία Υπηρεσίας Μονοθυριδικής Πρόσβασης

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.211 και ημερομηνία 1 Δεκεμβρίου, 2008 που αφορά το πιο πάνω ερώτημα που υπέβαλε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Τάσος Μητσόπουλος και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο υλοποίησης της απόφασης των Αρχηγών των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λήψη κατάλληλων μέτρων έτσι ώστε να μειωθεί σημαντικά ο μέσος χρόνος που απαιτείται για τη σύσταση μιας επιχείρησης και σε συνέχεια της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 543/2006 και ημερομηνία 17.5.2006, ιδρύθηκε και λειτουργεί από τις 2 Απριλίου 2007, στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η Υπηρεσία Μονοθυριδικής Πρόσβασης για τη Σύσταση Επιχειρήσεων. Η Μονοθυριδική Πρόσβαση αποτελεί ένα σύγχρονο, πρωτοποριακό θεσμό ο οποίος στόχο έχει την επιτάχυνση, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των διαδικασιών που απαιτούνται για την σύσταση κυπριακών εταιρειών.

Η Υπηρεσία εξυπηρετεί τόσο ξένους όσο και Κύπριους επενδυτές και έχει τη δυνατότητα να παρέχει γρήγορα και αποτελεσματικά έξι διαφορετικές υπηρεσίες, έτσι ώστε να περιορίζεται η γραφειοκρατία και να μειώνεται ο χρόνος σύστασης των εταιρειών. Έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα έτσι ώστε να μειωθεί σημαντικά ο χρόνος που απαιτείται για τη σύσταση μιας επιχείρησης, ιδίως μικρής ή μεσαίας, με αποτέλεσμα αυτό να επιτυγχάνεται σε λιγότερο χρόνο της μιας βδομάδας (4-7 ημέρες). Σημειώνεται ότι καταβάλλονται προσπάθειες για περαιτέρω μείωση του χρόνου σύστασης μιας εταιρείας σε 2 ημέρες.

Η Υπηρεσία προσφέρει στους ξένους και Κύπριους επενδυτές τις πιο κάτω υπηρεσίες:

- Καθοδήγηση/εξυπηρέτηση των Κυπρίων και ξένων επενδυτών
- Εγγραφή εταιρείας στην Κύπρο
- Εγγραφή στο Μητρώο του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
- Εγγραφή στο Φόρο Εισοδήματος

- Εγγραφή στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Μητρώο Εργοδότη
- Αίτηση για έκδοση αδειών παραμονής και εργασίας στην Κύπρο λίγο.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Σήμερα θα αρχίσουμε τη συζήτηση του υπ' αριθμόν 4 θέματος, που είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Φειδίας Σαρίκας

Κύπρος Χρυσοστομίδης

Δημήτρης Συλλούρης

Τάσος Μητσόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε αυτεπάγγελα το υπό αναφορά θέμα, έπειτα από πρόταση του προέδρου της κ. Νίκου Κλεάνθους. Στη συνεδρία της επιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 2007, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα, ο εισηγητής του ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι το ζήτημα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα παρουσιάζεται σε όλες τις εκδηλώσεις και δραστηριότητες της καθημερινής ζωής, είτε αυτές αφορούν καθαρά την προστασία της προσωπικής ζωής του ατόμου, όπως είναι η αυξανόμενη χρήση των συσκευών παρακολούθησης, είτε αναφέρονται στις συνθήκες απασχόλησης, την υγεία, τις σχέσεις με κυβερνητικές υπηρεσίες και με άλλους παροχείς υπηρεσιών, με οικονομικούς οργανισμούς, το διαδίκτυο και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Σημείωσε περαιτέρω ότι ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος θεσπίστηκε στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και στόχο έχει να αντιμετωπίσει ζητήματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής του ατόμου που απορρέουν από τη συνεχώς αυξανόμενη συλλογή, καταχώριση, διάδοση και χρήση προσωπικών πληροφοριών. Ο εισηγητής επισήμανε επίσης ότι οι πρόνοιες της υπό αναφορά νομοθεσίας είναι ιδιαίτερα πολύπλοκες, γεγονός που δυσχεραίνει την κατανόηση και κατ' επέκταση την εφαρμογή τους. Σύμφωνα με τον ίδιο, η ενημέρωση από την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για τα προβλήματα που μέχρι σήμερα έχει αντιμετωπίσει σε σχέση με την εφαρμογή της νομοθεσίας θα βοηθήσει την επιτροπή να εξετάσει τρόπους για την καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας, ώστε να επιτυγχάνει τους στόχους για τους οποίους θεσπίστηκε.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αφού ευχαρίστησε την επιτροπή για το ενδιαφέρον που επιδεικνύει για το θέμα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ανέφερε ότι ο στόχος της κοινοτικής Οδηγίας 95/46/ΕΚ περί προστασίας των δεδομένων, με τις διατάξεις της

οποίας έχουμε εναρμονιστεί, είναι διπτός. Αφενός μεν είναι η προστασία των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών και ιδιαίτερα της ιδιωτικής ζωής, αφετέρου δε η ελεύθερη κυκλοφορία των προσωπικών δεδομένων στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επίτευξη οικονομικής προόδου και συνεργασίας και για την προώθηση της τεχνικής και επιστημονικής συνεργασίας στην ολοένα αναπτυσσόμενη κοινωνία της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών. Όπως ειδικότερα εξήγησε, η ημεδαπή νομοθεσία θέτει τις προϋποθέσεις για τη νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται σε φυσικά πρόσωπα που βρίσκονται εν ζωή και καθορίζει τις υποχρεώσεις των ατόμων που χειρίζονται προσωπικές πληροφορίες, καθώς και τα δικαιώματα των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα. Πρόσθεσε επίσης ότι εφαρμόζεται στην αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα και στην αστυνομία.

Εντοπίζοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζει στην εφαρμογή της νομοθεσίας, η επίτροπος αναφέρθηκε στο μειωμένο προσωπικό που διαθέτει το γραφείο της, αλλά και στον τρόπο πρόσληψης του εν λόγω προσωπικού. Σχολιάζοντας το θέμα της έλλειψης προσωπικού, δήλωσε ότι αυτό έχει ως συνέπεια να δίδεται προτεραιότητα στην επίλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν άμεσα και κυρίως σε σχέση με την εξέταση παραπόνων που αφορούν την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, την εξέταση αιτήσεων με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η εξακρίβωση της νομιμότητας διάφορων επεξεργασιών, καθώς και την εκπόνηση γνωμοδοτήσεων επί ερωτημάτων που υποβάλλονται. Ως εκ τούτου, παρατηρείται μερική αδυναμία ανταπόκρισης σε άλλα εξίσου σημαντικά ζητήματα, όπως αυτό της διεξαγωγής ελέγχων, της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης.

Περαιτέρω, η επίτροπος ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής ότι η ελλιπής στελέχωση του γραφείου της με το αναγκαίο προσωπικό ήταν ο λόγος για τη μέχρι πρόσφατα μη ουσιαστική εμπλοκή στα ευρωπαϊκά δρώμενα. Όπως ειδικότερα αναφέρθηκε, η συμμετοχή της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Χαρακτήρα στην ομάδα εργασίας που συστάθηκε δυνάμει της κοινοτικής Οδηγίας 95/46/ΕΚ, γνωστής ως ομάδας εργασίας του άρθρου 29 για την προστασία δεδομένων, προωθήθηκε, ώστε να καλυφθούν, μεταξύ άλλων, τα κενά αναφορικά με την κυπριακή παρουσία στις διάφορες συναντήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 είναι ανεξάρτητο συμβουλευτικό σώμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής και αποτελείται από εκπροσώπους των αρχών ελέγχου που έχει ορίσει κάθε κράτος μέλος. Έχει ως αποστολή να εξετάζει οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της προαναφερθείσας κοινοτικής Οδηγίας, να συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε προτεινόμενη τροποποίηση, καθώς και για άλλες συμπληρωματικές ή ειδικές ρυθμίσεις, να παρέχει τη γνώμη της σχετικά με μέτρα και ρυθμίσεις που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σε τρίτες χώρες και να γνωμοδοτεί για τους κώδικες δεοντολογίας που υποβάλλονται σε αυτήν.

Ενημερώνοντας την επιτροπή για τον τρόπο πρόσληψης του προσωπικού, η επίτροπος δήλωσε ότι η ίδια δεν έχει ρόλο ούτε στον καθορισμό των προσόντων που πρέπει να πληρούν οι λειτουργοί που θα στελεχώνουν το γραφείο ούτε στη διαδικασία επιλογής των προσώπων. Επίσης, ανέφερε ότι το γραφείο για μεγάλο χρονικό διάστημα λειτουργούσε χωρίς νομικό σύμβουλο, ενώ σήμερα στελεχώνεται από διοικητικούς λειτουργούς οι οποίοι είναι εναλλάξιμο προσωπικό, καθότι υπάγονται στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και όχι στο Γραφείο της Επιτρόπου

Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, όπως ήταν το αίτημά της. Σύμφωνα με την επιτροπή, το γεγονός αυτό συνιστά σημαντικό παράγοντα που εμποδίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας και ταυτόχρονα πλήττει την ανεξαρτησία του θεσμού των αρχών προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Σχολιάζοντας τις θέσεις της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε ότι το πρόβλημα της έλλειψης προσωπικού χρονολογείται και είναι σε γνώση των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών.

Στα πλαίσια της ανταλλαγής απόψεων και εισηγήσεων μεταξύ των μελών της επιτροπής από τη μια και της επιτροπής και των εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας από την άλλη, γενική ήταν η διαπίστωση των μελών της επιτροπής για την πολυπλοκότητα της υπό αναφορά νομοθεσίας, καθώς και για τις δυσκολίες στην εφαρμογή της.

Τα μέλη της επιτροπής είχαν επίσης την ευκαιρία να υποβάλουν αριθμό ερωτήσεων προς την επιτροπή τόσο για το υπό συζήτηση θέμα όσο και για συναφή θέματα, διευρύνοντας έτσι τη συζήτηση. Ειδικότερα, τα ερωτήματα των μελών αφορούσαν, μεταξύ άλλων, την ενδεχόμενη σύγκρουση της υφιστάμενης σχετικής νομοθεσίας με άλλες νομοθεσίες, τη διασύνδεση αρχείων, το βαθμό συμμόρφωσης των μέσων μαζικής ενημέρωσης με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί για παράβαση της εν λόγω νομοθεσίας. Πρόσθετα, αντηλλάγησαν απόψεις και ζητήθηκαν διευκρινίσεις σε σχέση με τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, τη δυνατότητα άσκησης προληπτικού ελέγχου για ζητήματα που αφορούν τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων σε κρατικό και διακρατικό επίπεδο και για το επίπεδο προστασίας που παρέχεται σε ό,τι αφορά τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών.

Αναφορικά με τη σύγκρουση νομοθεσιών, η επιτροπή εξήγησε ότι υπάρχουν νομοθεσίες των οποίων είτε οι πρόνοιες είτε ο τρόπος που αυτές εφαρμόζονται αντίκεινται στις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, δίδοντας ενδεικτικά κάποια παραδείγματα αυτών των περιπτώσεων.

Ενημερώνοντας την επιτροπή για τη διασύνδεση αρχείων, η επιτροπή ανέφερε ότι πολλές κρατικές υπηρεσίες ζητούν άδεια διασύνδεσης, ώστε να έχουν πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα πολιτών για διάφορους σκοπούς. Όπως ειδικότερα εξήγησε, η διασύνδεση είναι η μορφή επεξεργασίας που συνίσταται στη δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα αρχείου/αρχείων που τηρούνται από άλλο/άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό. Σύμφωνα επίσης με την επιτροπή, με βάση το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, κάθε διασύνδεση αρχείων πρέπει να της γνωστοποιείται με σχετική δήλωση. Πρόσθετα, όπως ανέφερε, αν η διασύνδεση αφορά ευαίσθητα δεδομένα ή αν για τη διασύνδεση πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού, απαιτείται προηγουμένως η άδειά της, η οποία χορηγείται ύστερα από ακρόαση των υπεύθυνων επεξεργασίας των αρχείων. Στα πλαίσια της συζήτησης, διευκρινίστηκε ότι οι μέχρι σήμερα χορηγηθείσες άδειες διασύνδεσης αφορούσαν συγκεκριμένους σκοπούς και έγινε αναφορά, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση διασύνδεσης του αρχείου της Εθνικής Φρουράς με αυτό του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης για εντοπισμό των στρατευσίμων που έλειπαν στο εξωτερικό για μεγάλο χρονικό διάστημα, καθώς και στη διασύνδεση του αρχείου των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με το αρχείο των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας για έλεγχο των ληπτών δημόσιου βοηθήματος, με στόχο την αποφυγή διπλών πληρωμών. Τα μέλη ενημερώθηκαν επίσης ότι σε συγκεκριμένη περίπτωση χορηγήθηκε περιορισμένη άδεια διασύνδεσης, επειδή κρίθηκε ότι ο σκοπός της αιτούμενης διασύνδεσης θα μπορούσε να ικανοποιηθεί με πρόσβαση

μόνο στα στοιχεία συγκεκριμένης ομάδας ατόμων, χωρίς η πρόσβαση να επεκταθεί στις φωτογραφίες των εν λόγω ατόμων. Ο σκοπός της διασύνδεσης αποτελεί στοιχείο το οποίο, σύμφωνα με την επιτροπή, πάντα λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση ενός αιτήματος για άδεια διασύνδεσης.

Απαντώντας σε ερωτήσεις μελών της επιτροπής για το ζήτημα της διασύνδεσης αρχείων, η επιτροπή δήλωσε ότι δεν μπορεί να γνωρίζει με βεβαιότητα αν οι κυβερνητικές υπηρεσίες ή οι κρατικοί φορείς εφαρμόζουν τις προβλεπόμενες στη νομοθεσία διαδικασίες σε κάθε περίπτωση που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε δεδομένα αρχείου που τηρείται από άλλο υπεύθυνο επεξεργασίας. Διαβεβαίωσε ωστόσο ότι, στις περιπτώσεις που περιέρχεται σε γνώση του γραφείου οποιαδήποτε παραβίαση της νομοθεσίας όσον αφορά το θέμα αυτό, οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται πάραυτα για τις νόμιμες διαδικασίες. Ανέφερε επίσης ότι τα άτομα που έχουν υποστεί ζημιά λόγω της λήψης προσωπικών πληροφοριών τους από κρατικές ή μη υπηρεσίες, κατά παράβαση της νομοθεσίας, έχουν δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο, δυνατότητα όμως που μέχρι σήμερα δεν έχει χρησιμοποιηθεί. Επιπλέον, σημείωσε ότι είναι αντικειμενικά ανέφικτο να διενεργείται προληπτικός έλεγχος, προκειμένου να διαπιστωθούν καταχρήσεις σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια διασύνδεσης, και ότι τέτοιος έλεγχος πραγματοποιείται επιλεκτικά.

Για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και το επίπεδο συμμόρφωσής τους με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, η επιτροπή ανέφερε ότι αυτά εφαρμόζουν δικούς τους κανόνες και κώδικες και γενικά δεν παρατηρείται από την πλευρά τους προθυμία για συμμόρφωση με τις υποδείξεις του γραφείου. Επιπρόσθετα, σημείωσε ότι από την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας δεν έχουν επιβληθεί κυρώσεις για παράβαση των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με εξαίρεση την περίπτωση μιας διαφημιστικής εταιρείας, η οποία χρησιμοποιούσε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για διαφημιστικούς σκοπούς.

Στη συνέχεια, τα μέλη της επιτροπής ενημερώθηκαν για τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Παρουσιάζοντας συνοπτικά τα καθήκοντά της, η επιτροπή αναφέρθηκε ειδικότερα στην αρμοδιότητά της να αποφαινεται για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ανέφερε επίσης ότι η αρμοδιότητα αυτή καλύπτει τόσο εν ισχύ ρυθμίσεις όσο και ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται σε προτεινόμενα νομοθετήματα και ότι τις πλείστες φορές η ίδια ενημερώνεται για τη συζήτηση τέτοιων ρυθμίσεων μέσω του τύπου. Σύμφωνα με την επιτροπή, η μη θεσμοθέτηση της υποχρέωσης των διάφορων υπηρεσιών να απευθύνονται στην εθνική αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων για τις ρυθμίσεις που αφορούν την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχει ως συνέπεια να μην ασκείται στο μέγιστο δυνατό βαθμό η εν λόγω αρμοδιότητα.

Αναφερόμενη ειδικότερα στη δυνατότητα που της παρέχει η σχετική νομοθεσία για άσκηση προληπτικού ελέγχου για ζητήματα που αφορούν τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων σε κρατικό και διακρατικό επίπεδο, η επιτροπή ενημέρωσε την επιτροπή για τη συμφωνία που συνήφθη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για τη διαβίβαση στις αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής δεδομένων που περιέχονται στο σύστημα καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών (Passenger Name Record), αναφέροντας παράλληλα ότι η ομάδα εργασίας που έχει συσταθεί με βάση το άρθρο 29 και στην οποία η ίδια συμμετέχει εξέδωσε αριθμό γνωμοδοτήσεων για το θέμα αυτό. Τόνισε ωστόσο ότι οι αποφάσεις για τέτοια ζητήματα λαμβάνονται από τα κράτη μέλη και ότι οι γνωμοδοτήσεις της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 έχουν συμβουλευτικό

χαρακτήρα. Επιπλέον, σημείωσε ότι η εν λόγω ομάδα εργασίας δεν περιορίστηκε στην προαναφερθείσα διεθνή συμφωνία και στα καίριας σημασίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων θέματα που απορρέουν από αυτή. Σύμφωνα με την ίδια, εκδόθηκαν γνώμες, μεταξύ άλλων, σχετικά με την Οδηγία για τη διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό ή δημόσιων δικτύων επικοινωνιών, καθώς και για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Παγκόσμια Εταιρεία Διαπραπειακών Χρηματοπιστωτικών Τηλεπικοινωνιών, δηλαδή τη γνωστή υπόθεση της SWIFT.

Στα πλαίσια του γενικότερου προβληματισμού για το επίπεδο προστασίας που παρέχεται σε ό,τι αφορά τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών και για το κατά πόσο οι τελευταίοι δεν πρέπει να ανησυχούν για τις πληροφορίες που τους αφορούν, η επιτροπή ανέφερε ότι δεν πρόκειται για απλό ζήτημα, αφού τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συγκεντρώνονται και χρησιμοποιούνται σε πολλές πτυχές της καθημερινής ζωής, όπως όταν ένα πρόσωπο υποβάλλει αίτηση για εργασία, χρησιμοποιεί πιστωτική κάρτα ή περιοδεύει στο διαδίκτυο. Επισήμανε πρόσθετα ότι στις πλείστες περιπτώσεις το ίδιο το άτομο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα είναι ο καλύτερος προστάτης των εν λόγω πληροφοριών και ότι η άσκηση από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, όσο το δυνατό, μεγαλύτερου ελέγχου στις προσωπικές του πληροφορίες μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη προστασία της ιδιωτικής του ζωής. Σε ερώτημα μέλους της επιτροπής για τις αξιολογήσεις που εκπονούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα για την κατάταξη της χώρας μας η επιτροπή απάντησε ότι δεν έχουν πραγματοποιηθεί τέτοιες αξιολογήσεις. Η ίδια αξιωματούχος εξέφρασε παράλληλα την άποψη ότι στη χώρα μας το επίπεδο της ενημέρωσης των πολιτών για τις ρυθμίσεις που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι ικανοποιητικό και ανέφερε ότι στο στάδιο αυτό το γραφείο ετοιμάζει την έκδοση οδηγίας αναφορικά με τη χρήση κινητών τηλεφώνων στα σχολεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ολοκλήρωσε στο στάδιο αυτό την εξέταση του υπό συζήτηση θέματος, θεωρεί πολύ σημαντική την ορθή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να διασφαλίζεται όχι μόνο η ελεύθερη κυκλοφορία των προσωπικών δεδομένων για την επίτευξη οικονομικής προόδου και συνεργασίας, αλλά κυρίως η προστασία των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών και ειδικότερα της ιδιωτικής ζωής του ατόμου. Η διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτών του ατόμου θεωρείται αναγκαία προϋπόθεση στην κυκλοφορία των προσωπικών δεδομένων, η οποία δεν πρέπει ποτέ να γίνεται σε βάρος αυτών των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Είναι γι' αυτό που η επιτροπή πιστεύει ότι θα πρέπει να εφαρμόζονται με μεγαλύτερη συνέπεια οι πρόνοιες της νομοθεσίας οι οποίες καθορίζουν σαφώς τις υποχρεώσεις όσων χειρίζονται προσωπικά δεδομένα και πληροφορίες, καθώς και τα δικαιώματα των προσώπων στα οποία τα δεδομένα αυτά αναφέρονται. Η αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας θα πρέπει να καλύπτει τόσο τον ιδιωτικό όσο και το δημόσιο τομέα, καθώς και την αστυνομία.

Η επιτροπή, με βάση την ενημέρωση που της έγινε, διαπίστωσε ότι πολλές φορές υπάρχει σύγκρουση της σχετικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων με άλλες νομοθεσίες ή και σύγκρουση της νομοθεσίας αυτής με τον τρόπο που κάποιες εξειδικευμένες νομοθεσίες εφαρμόζονται. Τα φαινόμενα αυτά θα εκλείψουν, κατά την άποψη της επιτροπής, αν υπάρχει στενή και συνεχής συνεργασία των αρμοδίων με το Γραφείο της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθώς και η εκ των προτέρων ενημέρωση της επιτροπής για νέες νομοθεσίες στις οποίες εισάγονται πρόνοιες που αφορούν την τήρηση αρχείων ή και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η επιτροπή παράλληλα διαπιστώνει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις διασύνδεσης αρχείων δεν ενημερώνεται η επιτροπή από τους υπεύθυνους επεξεργασίας, παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία, πρέπει η διασύνδεση να γνωστοποιείται εκ των προτέρων στην επιτροπή και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις να λαμβάνεται και η άδειά της.

Η επιτροπή θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός ότι το Γραφείο της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα δεν είναι μέχρι σήμερα κατάλληλα στελεχωμένο, για να αντεπεξέρχεται στις απαιτήσεις που επιβάλλει η σχετική νομοθεσία, ώστε να καθίσταται αποτελεσματική η εφαρμογή της, αλλά και σε υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι ελλείψεις σε αριθμό προσωπικού, αλλά και η μη συμμετοχή της ίδιας της επιτροπής στη διαδικασία επιλογής του προσωπικού στερούν από την επιτροπή τη δυνατότητα να ασκεί τις αρμοδιότητές της στο βαθμό που απαιτείται, όπως άλλωστε έχει και η ίδια επανειλημμένα επισημάνει. Ως αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής, η επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών γενικότερα για το θεσμό της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα για τα δικαιώματα που απορρέουν από τη σχετική νομοθεσία. Εκπαίδευση απαιτείται επίσης σε όσους χειρίζονται προσωπικά δεδομένα για οποιοδήποτε λόγο. Η σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση θα οδηγήσει στην καλύτερη συνεργασία με το γραφείο της επιτροπής και κατά συνέπεια στον ορθό και σύννομο χειρισμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η επιτροπή σημειώνει τις παρατηρήσεις της επιτροπής για τη μη ικανοποιητική συνεργασία των μέσων μαζικής ενημέρωσης με το γραφείο της, κάτι που θα μπορούσε να βελτιωθεί με καλύτερη ενημέρωση και εκπαίδευση των εν λόγω μέσων.

Όλες οι αναφερόμενες πιο πάνω ελλείψεις δεν επιτρέπουν επίσης την αποτελεσματική άσκηση προληπτικού ελέγχου για τη σωστή εφαρμογή της νομοθεσίας.

Από την πλευρά της, σύμφωνα με την επιτροπή, η Επιτροπή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα θα πρέπει να επιδείξει τη δέουσα αυστηρότητα εκεί και όπου απαιτείται, ώστε και με την επιβολή κυρώσεων να διασφαλίζεται και να επιτυγχάνεται η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας τόσο για την καταδίκη των παρανομούντων όσο και για σκοπούς γενικής πρόληψης.

Η επιτροπή θεωρεί ότι, παρά τις πολλές αντιξοότητες, η Επιτροπή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει επιτελέσει μέχρι σήμερα σημαντικό έργο για την προώθηση του θεσμού αυτού και έχει συμμετάσχει επιτυχώς, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στην ομάδα εργασίας στην οποία συμμετέχουν όλες οι εθνικές αρχές για την προστασία προσωπικών δεδομένων, η οποία, μεταξύ άλλων, παρέχει τη γνώμη της σχετικά με μέτρα και ρυθμίσεις που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σε τρίτες χώρες.

Η επιτροπή σημειώνει με ιδιαίτερη ικανοποίηση τη στάση που η ομάδα εργασίας έχει τηρήσει αναφορικά με τη συμφωνία που συνήφθη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για τη διαβίβαση στις αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής δεδομένων που περιέχονται στο σύστημα καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών. Η επιτροπή θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική την παρουσία και τη συμβολή της ομάδας αυτής, που, παρά το συμβουλευτικό της χαρακτήρα, αποτελεί τροχοπέδη στην ολοένα αυξανόμενη τάση για τη χωρίς περιορισμούς χρήση των προσωπικών δεδομένων των πολιτών εν ονόματι της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

Ολοκληρώνοντας την εξέταση του θέματος, η επιτροπή επιφυλάσσεται να

παρακολουθεί το όλο θέμα ευελπιστώντας ότι θα γίνουν οι αναγκαίες ρυθμίσεις για την ενίσχυση του Γραφείου της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ώστε να καταστεί ορθότερη και αποτελεσματικότερη η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, η οποία θεωρείται σήμερα απαραίτητη για την προστασία πολλών πτυχών της καθημερινής ζωής του ατόμου. Επιδιωκόμενος στόχος πρέπει να είναι οι πολίτες να είναι, αλλά και να αισθάνονται ασφαλείς σε σχέση με τη φύλαξη των προσωπικών δεδομένων τους και το σεβασμό της ιδιωτικής τους ζωής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητής είναι ο πρόεδρος της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ο συνάδελφος Νίκος Κλεάνθους.

Κύριε Κλεάνθους, έχετε το βήμα.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ατομικό δικαίωμα αναγνωρισμένο από διεθνείς συμβάσεις και εθνικά συντάγματα που εγγυώνται υψηλές προδιαγραφές προστασίας, το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των προσωπικών δεδομένων αποτελεί πλέον συστατικό στοιχείο του σύγχρονου νομικού πολιτισμού. Πέραν των συμβατικών κανόνων των Ηνωμένων Εθνών που τονίζουν το σεβασμό του ιδιωτικού βίου ως θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος και βασικής ελευθερίας του ατόμου, ιδιαίτερη προστασία παρέχεται, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης όσο και στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η εξελικτική σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα του 1981 αποτελούν τα βασικά νομικά εργαλεία του Συμβουλίου της Ευρώπης με τα οποία διασφαλίζεται το δικαίωμα σεβασμού του ιδιωτικού βίου, περιλαμβανομένων των προσωπικών δεδομένων.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κλεάνθους, με την άδειά σας, μισό λεπτό.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να σας παρακαλέσω, φίλοι συνάδελφοι, όπως κάνουμε ησυχία, για να ακούσουμε τον ομιλητή. Δεν είναι ωραίο πράμα να εκφωνεί την ομιλία του και στο τέλος της ημέρας να μην ακούγεται. Γι' αυτό να σας παρακαλέσω να τον σεβαστούμε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

(Αστεειεύομενος)

Ίσως μπορέσουμε να προστατεύσουμε και εμείς τα προσωπικά μας δεδομένα,

αν μάθουμε τι γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κλεάνθους, έχετε το λόγο. Απολογούμαι.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με μια σειρά κανόνων, ιδιαίτερα την Οδηγία 95/46/EK για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την Οδηγία 2002/58/EK για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, διευκρίνισε και επεξέτεινε τις αρχές που διέπουν τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.

Στη νέα εποχή που διανύουμε, όπου παρατηρούνται τεράστια βήματα προόδου στην επιστήμη της πληροφορικής με νέες προκλήσεις και δυνατότητες, διαφοροποιείται ριζικά ο τρόπος που ο άνθρωπος επικοινωνεί με το περιβάλλον του. Τις τελευταίες δεκαετίες η ανθρωπότητα βιώνει μια συνεχή και ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, περιλαμβανομένης της τεχνολογίας των ηλεκτρονικών υπολογιστών και των νέων δικτύων τηλεπικοινωνιών, νέες μορφές ηλεκτρονικών συναλλαγών και διαφήμισης, την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, τη διάδοση της χρήσης του διαδικτύου και τις απέραντες δυνατότητες που αυτό προσφέρει για ταχύτερη μεταφορά πληροφοριών παγκοσμίως. Αυτά όλα, σε συνδυασμό με τη σταδιακή δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και οργάνωσης του κράτους, έχουν ως συνέπεια την αυξημένη συγκέντρωση και χρήση πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα για όλες τις πτυχές της επαγγελματικής και προσωπικής ζωής του ατόμου.

Η αθέμιτη συλλογή και ανεξέλεγκτη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων ελλοχεύουν κινδύνους για την ιδιωτική ζωή του πολίτη. Σε μια σύγχρονη, ελεύθερη, ανοιχτή και δημοκρατική κοινωνία η ορατή δυνατότητα διαμόρφωσης μιας ανάγλυφης εικόνας της ανθρωπίνης προσωπικότητας ανάγει -περισσότερο από ποτέ- σε μείζον το θέμα του σεβασμού και της προστασίας του ιδιωτικού βίου, της αξιοπρέπειας και της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας. Είναι σημαντικό ωστόσο να υπάρχουν θεσμικές ασφαλιστικές δικλίδες για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, οι οποίες να υλοποιούνται με τέτοιο τρόπο που να μη δημιουργούν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των πληροφοριών μεταξύ των λαών, στο δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και στην αρχή της πληροφόρησης των πολιτών.

Στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την Οδηγία 95/46/EK θεσπίστηκε ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 23^η Νοεμβρίου 2001. Την ίδια ημερομηνία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Κυρωτικός) Νόμος, ο οποίος κυρώνει την αντίστοιχη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Εντός του έτους 2004, πριν από την προσχώρηση της χώρας μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια, έγινε η ενσωμάτωση στο εθνικό μας δίκαιο της Οδηγίας 2002/58/EK για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Πρόκειται για πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που κατοχυρώνει το απόρρητο των επικοινωνιών και προσαρμόζεται στις εξελίξεις της τεχνολογίας στον τομέα των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ώστε όλοι οι χρήστες των υπηρεσιών αυτών να τυχάνουν ομοιόμορφης προστασίας

των προσωπικών τους δεδομένων.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δε θα σταθώ ιδιαίτερα στην παρουσίαση ή/και ανάλυση των επιμέρους διατάξεων της ημεδαπής νομοθεσίας, που μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη την προαναφερθείσα κοινοτική Οδηγία 95/46/EK περί προστασίας των δεδομένων. Θα επισημάνω μόνο και θα επικροτήσω το διπλό της στόχο, ο οποίος είναι αφενός μεν η προστασία και ο σεβασμός των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών και ιδιαίτερα της ιδιωτικής ζωής των φυσικών προσώπων, αφετέρου δε η ελεύθερη κυκλοφορία των προσωπικών δεδομένων στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμβάλλοντας έτσι στην εξασφάλιση της λειτουργίας της ελεύθερης αγοράς, καθώς και στη σύσταση και λειτουργία βάσεων δεδομένων. Ο νόμος θέτει τις προϋποθέσεις για τη νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται σε φυσικά πρόσωπα που βρίσκονται εν ζωή, καθορίζει τις υποχρεώσεις των ατόμων που χειρίζονται προσωπικές πληροφορίες όχι μόνο για τη μέγιστη προστασία της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής των πολιτών, αλλά και για τη νόμιμη και καλύτερη λειτουργία των αρχείων που τηρούν και που περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα και κατοχυρώνει τα δικαιώματα των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα. Σκοπός και στόχος του νόμου άλλωστε δεν είναι να δυσχεραίνει και να παρεμποδίζει τις δραστηριότητες των προσώπων που συλλέγουν και επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα, αλλά να θέσει τις αρχές και προϋποθέσεις με βάση τις οποίες θα είναι νόμιμη και επιτρεπτή τέτοια επεξεργασία. Θεωρώ επίσης αξιοσημείωτο το ότι εφαρμόζεται για αυτοματοποιημένα, μερικώς αυτοματοποιημένα και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μη αυτοματοποιημένα συστήματα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, εφόσον η επεξεργασία γίνεται από πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο στη Δημοκρατία, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα και στην αστυνομία.

Στα πλαίσια της ομιλίας μου, ιδιαίτερη σημασία και βαρύτητα θα ήθελα να προσδώσω σε μερικά από τα κυριότερα προβλήματα και προκλήσεις που μέχρι σήμερα έχουν παρουσιαστεί κατά την εφαρμογή του υφιστάμενου νομικού πλαισίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, για την πολυπλοκότητα του οποίου και τις δυσκολίες στην εφαρμογή του νομίζω πως όλοι συμφωνούμε. Πριν προχωρήσω στο θέμα αυτό, θα ήθελα να προτάξω ως τόσο ένα βασικό κανόνα της νόμιμης επεξεργασίας. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων η νομιμότητα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων εξαρτάται από την ύπαρξη μιας ισορροπίας ανάμεσα σε δύο δικαιώματα, το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου και το δικαίωμα των κρατικών και άλλων οργανισμών, καθώς και των φυσικών προσώπων να προβαίνουν στη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για ικανοποίηση των αναγκών τους, στα πλαίσια της άσκησης των αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων τους, με το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής να υπερισχύει.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ στα ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα. Τα στατιστικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις τελευταίες ετήσιες εκθέσεις που υποβλήθηκαν από την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθώς και οι δικές μας προσωπικές εμπειρίες και των μελών του στενού ή/και ευρύτερου οικογενειακού περιβάλλοντος καταδεικνύουν ότι το φαινόμενο της μαζικής αποστολής ανεπιθύμητων διαφημιστικών μηνυμάτων -σε όσους έχουν κάποια εξοικείωση με το αντικείμενο είναι γνωστά ως "spam" ή "junk mail" ή "ανεπιθύμητη εμπορική αλληλογραφία"- έχει αυξηθεί δυστυχώς σημαντικά στην Κύπρο. Οι πολίτες βομβαρδίζονται συνεχώς με μηνύματα διαφημιστικού περιεχομένου κυρίως σε κινητά τηλέφωνα και σε ηλεκτρονικά ταχυδρομεία, τις περισσότερες φορές χωρίς τη συγκατάθεσή τους, κατά παράβαση της σχετικής νομοθεσίας.

Στο σημείο αυτό πρέπει να παραδεχτούμε ότι κατά τη διάρκεια προεκλογικών περιόδων αποστέλλεται σωρεία μηνυμάτων από υποψήφιους και κόμματα, ακόμα και φοιτητικές παρατάξεις, χωρίς, απ' ό,τι φαίνεται, παρά τις υποδείξεις της επιτρόπου, να υπάρχει διάθεση για συμμόρφωση. Αυτό το σημείο πρέπει να το προσέξουμε ως κόμματα και να επιδείξουμε τον απαιτούμενο σεβασμό προς τις συστάσεις της επιτρόπου, αλλά πρώτιστα στη συμμόρφωσή μας με τις διατάξεις του νόμου.

Η ισχύουσα νομοθεσία που διέπει, μεταξύ άλλων, το ζήτημα αυτό είναι σαφέστατη. Για την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων με οποιοδήποτε μέσο, συμπεριλαμβανομένων του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, των μηνυμάτων σε κινητά τηλέφωνα και των συσκευών τηλεομοιοτυπίας, πρέπει να λαμβάνεται εκ των προτέρων η συγκατάθεση των παραληπτών των μηνυμάτων, δηλαδή ισχύει η βασική αρχή που προανέφερα. Το αρμόδιο σώμα για την εξέταση καταγγελιών που αφορούν την αποστολή τέτοιων μηνυμάτων και το οποίο μπορεί να επιβάλει, σε περίπτωση που αποδειχθεί η μη ύπαρξη εκ των προτέρων συγκατάθεσης του παραλήπτη, κυρώσεις στους παρανομούντες είναι η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Η ίδια όμως έχει κατ' επανάληψη επισημάνει ότι η διερεύνηση τέτοιων παραπόνων είναι όχι μόνο χρονοβόρα, αλλά συχνά παρουσιάζονται πολλές δυσκολίες και αναφύονται κωλύματα κυρίως σε ό,τι αφορά τον εντοπισμό των αποστολέων των μηνυμάτων.

Υπάρχει ακόμα ένα άλλο ζήτημα που επιθυμώ να θέσω ενώπιον του σώματος. Αφορά την επισήμανση της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα στη συνεδρία που πραγματοποιήσαμε για το σχετικό θέμα, ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, για τη μη άσκηση στο βαθμό που αναμενόταν της αρμοδιότητάς της να αποφαινεται για κάθε νομοθετική ρύθμιση που περιέχει διατάξεις σχετικές με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Έχω την άποψη ότι πρόκειται για μια πολύ σημαντική αρμοδιότητα, η συστηματική αξιοποίηση της οποίας περιορίζει τις περιπτώσεις υιοθέτησης ρυθμίσεων που είναι δυνατό να συγκρούονται με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ή τη σύγκρουση της νομοθεσίας αυτής με τον τρόπο που κάποιες εξειδικευμένες νομοθεσίες εφαρμόζονται. Περαιτέρω, θεωρώ ότι στο διάστημα που μεσολάβησε από την προαναφερθείσα συνεδρία μέχρι σήμερα έχει γίνει πλέον κατανοητή η σχέση και η επίδραση της υφιστάμενης νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων στα διάφορα θέματα τα οποία τυγχάνουν νομοθετικής ρύθμισης.

Αναφορικά με τη στελέχωση του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η ενίσχυσή του με πρόσθετο προσωπικό και κατ' επέκταση η αύξηση σε οκτώ των λειτουργών που υπηρετούν στο γραφείο δεν μπορεί να κριθεί ικανοποιητική. Οι νέες αρμοδιότητες με τις οποίες επιφορτίστηκε το γραφείο -για παράδειγμα ο ορισμός της επιτρόπου ως της εποπτικής αρχής για σκοπούς παρακολούθησης της εφαρμογής των διατάξεων του νόμου για τη διατήρηση τηλεπικοινωνιακών δεδομένων με σκοπό τη διερεύνηση σοβαρών ποινικών αδικημάτων- σε συνδυασμό με την πληθώρα των μέτρων και αποφάσεων που επί του παρόντος λαμβάνονται σε επίπεδο ευρωπαϊκό και άπτονται πολλών πτυχών της προστασίας προσωπικών δεδομένων, επιβάλλουν την περαιτέρω ενίσχυση του γραφείου αυτού. Αυτό θα επιτρέψει την απρόσκοπτη και αποτελεσματικότερη άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην αποτελεσματικότερη προστασία της ιδιωτικής ζωής των πολιτών και των προσωπικών τους δεδομένων. Όσον αφορά τον τρόπο πρόσληψης του προσωπικού που υπηρετεί στο γραφείο, συγκεκριμένα το γεγονός ότι η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα δεν έχει ρόλο στον καθορισμό των προσόντων που πρέπει να πληρούν οι λειτουργοί που θα στελεχώσουν το γραφείο και δε

συμμετέχει στη διαδικασία επιλογής των προσώπων, καθότι πρόκειται για εναλλάξιμο προσωπικό, που δεν υπάγεται στο γραφείο, επηρεάζει την ανεξαρτησία του θεσμού, κάτι που έχει επίσης τονιστεί σε σύσταση της Επιτροπής Αξιολόγησης για το Σένγκεν.

Προτού ολοκληρώσω την παρέμβασή μου, θα αναφερθώ σε ένα αναμφισβήτητο επίκαιρο θέμα για την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη, αλλά και για κάθε Ευρωπαίο πολίτη, το οποίο αποτελεί ταυτόχρονα μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων σε επίπεδο ευρωπαϊκό, αυτό του συνδυασμού της απαίτησης για ασφάλεια με την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων. Ύστερα από τα δραματικά γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 στη Νέα Υόρκη, η ανάγκη καταπολέμησης της τρομοκρατίας αποτελεί μια από τις σοβαρότερες προκλήσεις για την ανθρωπότητα τον 21^ο αιώνα. Η τρομοκρατία αναδύεται σε μείζονα απειλή για τη διεθνή ασφάλεια και επηρεάζει όλες τις εκφάνσεις της κοινωνίας, υπονομεύοντας τις αξίες του πολιτισμού μας, τις βασικές ελευθερίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου. Ο αγώνας για την πάταξη της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος είναι αναγκαίος και δικαιολογημένος και η ανάγκη για την εξασφάλιση όσο το δυνατό περισσότερων πληροφοριών καθίσταται επιτακτική. Η πρόσβαση σε προσωπικές πληροφορίες μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμο μέσο σε αυτό τον αγώνα, αλλά δεν μπορεί σίγουρα να επιλύσει όλα τα προβλήματα που απορρέουν από την τρομοκρατία. Ως εκ τούτου, τα οποιαδήποτε μέτρα λαμβάνονται και τα οποία αποσκοπούν στη διατήρηση της ασφάλειας και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας ή/και άλλων σοβαρών αδικημάτων θα πρέπει να είναι ανάλογα, να είναι τα κατά το δυνατό λιγότερο επεμβατικά στην προσωπική ζωή των πολιτών και να προωθούν την προστασία της ιδιωτικότητας.

Εδώ ακριβώς οι ευρωπαϊκές αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων καλούνται να διαδραματίσουν το ρόλο τους ως θεματοφύλακες της προστασίας της ιδιωτικής ζωής στις σύγχρονες κοινωνίες της πληροφορίας, κατά τον ίδιο τρόπο που στο παρελθόν εκδόθηκαν γνωμοδοτήσεις για τα καίριας σημασίας ζητήματα που απορρέουν από την Οδηγία για τη διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό, καθώς και τη γνωστή υπόθεση της SWIFT. Όπως αναφέρεται στη Διακήρυξη της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 για τη 2^η Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, που υιοθετήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2007 στις Βρυξέλλες, «...η κοινότητα προστασίας προσωπικών δεδομένων θα πρέπει να παραμείνει σε εγρήγορση, ώστε να αποτρέψει την εξέλιξη της κοινωνίας μας σε κοινωνία παρακολούθησης, μια απειλή που σήμερα φαίνεται να διεισδύει σε όλες τις σφαίρες της ιδιωτικής ζωής».

Καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι, παρά τις πολλές αντιξοότητες, πρέπει να πούμε ότι η επιτροπος έχει επιτελέσει μέχρι σήμερα σημαντικό έργο για την προώθηση του θεσμού αυτού, έχοντας ως απώτερο στόχο την όσο το δυνατό αποτελεσματικότερη και ουσιαστικότερη προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών. Οι προσπάθειες για τη δημιουργία συνείδησης για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την τήρηση των αρχών νόμιμης επεξεργασίας τους, καθώς και την πληρέστερη και καλύτερη ενημέρωση των πολιτών για τα δικαιώματά τους και τον τρόπο διεκδίκησής τους αρχίζουν να έχουν τα πρώτα απτά αποτελέσματα. Σχετική έρευνα του Ευρωβαρόμετρου σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την πλευρά των πολιτών και των υπεύθυνων επεξεργασίας του Ιανουαρίου 2008 έχει δείξει ότι, σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ενημέρωση εδώ στην Κύπρο είναι γενικά σε ικανοποιητικά επίπεδα. Αυτό που ίσως χρειάζεται στο παρόν στάδιο είναι η

Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα να επιδείξει τη δέουσα αυστηρότητα εκεί και όπου απαιτείται, ώστε και με την επιβολή κυρώσεων να διασφαλίζεται και να επιτυγχάνεται η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας τόσο για την καταδίκη των παρανομούντων όσο και για σκοπούς γενικής πρόληψης.

Ευχαριστώ πολύ για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Νίκο Κλεάνθους για την ομιλία του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 22 Ιανουαρίου 2009, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.136-2008).
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.170-2008).
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.128-2008).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.139-2008).
5. Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.147-2008).
6. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ψαριών) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.150-2008).
7. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.151-2008).
8. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος που διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008.

- (Αρ. Φακ. 23.03.045.152-2008).
9. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.134-2008).
  10. Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.148-2008).
  11. Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.149-2008).
  12. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.02.049.003-2008).
  13. Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2009 Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.183-2008).
  14. Ο περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.112-2008).
  15. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.006-2009).
  16. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.007-2009).
  17. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.008-2009).
  18. Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.013-2008).
  19. Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.081-2008).

20. Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.138-2008).
21. Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/689/2008) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.139-2008).
22. Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.140-2008).
23. Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.045.141-2008).
24. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών των Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. ΔΝ.61/99).
25. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.057.2001).
26. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.251.2002).
27. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.032.2005).
28. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.059.2005).
29. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008. (Αρ. Φακ. 23.03.152.2006).
30. Οι περί Ταμείου Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού του Θεατρικού

- Οργανισμού Κύπρου Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.076-2007).
31. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.086-2007).
  32. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.093-2007).
  33. Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά
Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του
2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007).
  34. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές
Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007).
  35. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και
Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ.
2) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007).
  36. Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων
Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008).
  37. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί)
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του
2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.028-2008).
  38. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και
Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ.
3) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.032-2008).
  39. Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και
Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008).
  40. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών
Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων
και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας
και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί
της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.067-2008).
  41. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση
Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008).
  42. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί)

- (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.080-2008).
43. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008).
44. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.108-2008).
45. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008).
46. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.115-2008).
47. Ο περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.162-2008).
48. Ο περί Επιθετικών Όπλων (Απαγόρευση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2006.
(Αρ. Φακ. 23.01.038.2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΙΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).

- (Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κώστα Παπακώστα, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
  4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Νίκου Κλεάνθους). (Αρ. Φακ. 23.04.024.166.2007). (Συνέχιση της συζήτησης).
  5. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους). (Αρ. Φακ. 23.05.010.2007).
  6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
  7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των

- εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη). (Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007).
8. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
9. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
10. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
11. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
12. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των

- βουλευτών
κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη
Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου
Χατζηγιάννη εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας του
Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
13. «Έκατό χρόνια προσφοράς του
συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία,
νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή
κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-
Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
14. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και
Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή
εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής
βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών
μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης -
Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης
και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με
συγκεκριμένο πρόγραμμα
δραστηριοτήτων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από
πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης
Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
15. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και
Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που
λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την
εφαρμογή των νόμων που αφορούν την
ισότητα ανδρών και γυναικών στην
απασχόληση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από
πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας
Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας
Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.09 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας

Μαυρονικόλα Ρούλα

Ακκελίδου Ντίνα

Μαυροχάννας Κλαύδιος

Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαρίκας Φειδίας
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Φυτής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυρίτσης Πάμπης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2007», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Ζ. Κουλίας, Γ. Βαρνάβα, Γ. Γεωργίου, Α. Φακοντής, Α. Νεοφύτου, Ν. Κλεάνθους, Α. Αγγελίδης) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι παρατηρήσεις των κ. Ζαχαρία Κουλία και Χρήστου Πουργουρίδη και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009».

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ρίκκου Ερωτοκρίτου και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και οι παρατηρήσεις των κ. Σοφοκλή Φυττή και Χρήστου Πουργουρίδη για την παραπομπή του θέματος «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
6. Ερωτήσεις βουλευτών:

Η διαδικασία λειτουργίας της Ζηωνείου Ακαδημίας Τεχνών και Επιστημών στη Λάρνακα - Ανάγκη αναδιαμόρφωσης του κτιρίου της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Λάρνακας - Έργα αποκατάστασης του κτιρίου της Οθωμανικής Τράπεζας στη Λάρνακα - Η ανάπλαση του πυρήνα της ενορίας Αγίου Ιωάννη στη Λάρνακα - Η κρατική στήριξη της Αναπτυξιακής Εταιρείας Λάρνακας - Αξιοποίηση των παλαιών κτιριακών εγκαταστάσεων στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Ανέγερση νέου κτιρίου του Νηπιαγωγείου Αγίου Λαζάρου Β΄ - Φύλαξη των σχολικών κτιρίων - Ανέγερση νέου κτιρίου του Νηπιαγωγείου Σωτήρας στη Λάρνακα - Μέτρα για προστασία, αναβάθμιση και ανάδειξη του υδροβιότοπου της λίμνης στην Ορόκληνη - Υδροβιότοπος της Αλυκής Λάρνακας - Αίτημα για κατασκευή υπέργειας διάβασης πεζών παρά το Λύκειο Αραδίππου - Αίτημα της κοινότητας Λέμπας για βελτίωση του αρχαιολογικού χώρου - Μετατροπή της κοινότητας Λέμπας σε πολιτιστικό χωριό - Δημιουργία κοιμητηρίου στην κοινότητα Λέμπας - Δημιουργία νέου κοιμητηρίου στην Τάλα - Αιτήματα του Συνδέσμου Επαγγελματιών Ψαράδων - Ο δρόμος Πάφου-Χλώρακα-Κισσόνεργας - Αίτημα κοινότητας Λέμπας για μετατροπή καφενείου σε πολιτιστικό κέντρο και γραφείο του κοινοτικού συμβουλίου - Μείωση των τρατών που αλιεύουν στα χωρικά ύδατα της Κύπρου - Διαχείριση των πάρκων στον προσφυγικό συνοικισμό Δρομολαζιάς - Προσφυγικός οικισμός Μακαρίου Γ΄ στα Κάτω Πολεμίδια - Αίτημα για επιδιόρθωση προσφυγικής πολυκατοικίας στη Λάρνακα - Το μάθημα θρησκευτικών στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα - Δημιουργία βιοτεχνικής ζώνης στις Αγκλεισίδες και στο Καλό Χωριό - Ο χρόνος που παραχωρείται στις μητέρες εκπαιδευτικούς για θηλασμό - Το δικαίωμα επιδόματος σε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες - Η εγκατάσταση και λειτουργία περιφερειακού γραφείου της FRONTEx - Εναέριες γραμμές υψηλής τάσης της ΑΗΚ - Δημιουργία αθλητικών και μουσικών λυκείων στη Λάρνακα - Αίτημα για αδειοδοτημένο χώρο στη Λάρνακα για τους αερομοντελιστές - Μεταφορά μαθητών με δημόσια λεωφορεία - Κατασκευαστικά έργα στην Τερσεφάνου - Ανάγκη για οικονομική στήριξη των μονογονεϊκών οικογενειών - Ενεργειακή απόδοση κτιρίων - Ο αριθμός, η υποδοχή και η κοινωνική ένταξη των Αθιγγάνων - Προϋπολογισμός ΚΟΑ - Το σύστημα HAARP και οι βρετανικές βάσεις - Επικίνδυνη κατοικία στο συνοικισμό Μενεού - Διαχωρισμός οικοπέδων για νεαρά ζευγάρια στο Παραμάλι - Βροχόπτωση και δραστηριότητες Βρετανών και Αμερικανών στις βάσεις - Επέκταση ποδηλατόδρομου-πεζόδρομου στον Πεδιαίο ποταμό - Κακοποίηση μαθήτριας αφρικανικής καταγωγής από Κυπρίους συμμαθητές της - Αντιμέτωπιση θρησκειών από κυπριακές αρχές - Αμερικανικά αεροσκάφη KC-10 και KC-135 και βρετανικές βάσεις - Ίχνη αεροψεκασμών στον κυπριακό ουρανό - Άσκηση "Ξαφνική καταιγίδα 2008" - Διορισμός νέων μελών στη Σχολική Εφορεία Μαρωνιτών - Αίθουσα πολλαπλής χρήσεως Τεχνικής Σχολής Λάρνακας - Κατασκευή δρόμου εντός της Βιοτεχνικής Περιοχής Λάρνακας - Πώληση

τουρκοκυπριακών ακινήτων στο κράτος και σε ιδιώτες - Στελέχωση αστυνομίας με ψυχολόγους - Ο κίνδυνος εξαφάνισης του κοινού δελφινιού - Η χρηματοδότηση της Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους - Επέκταση του γηπέδου μπάσκετ στη Δένεια - Κατασκευή κυρτωμάτων οδοστρώματος στη Δένεια - Δωρεάν χορήγηση ηλεκτρονικών υπολογιστών σε μαθητές - Έρευνες του κρατικού χημείου για εντοπισμό διοξινών σε τρόφιμα - Χρήση κινητού τηλεφώνου σε νοσοκομεία και κλινικές - Η επιλογή συγκεκριμένου δικηγορικού γραφείου ως επίσημο νομικού συμβούλου του ΚΟΤ - Μελέτη του Πανεπιστημίου Κύπρου για τον τουρισμό και αξιοποίησή της από τον ΚΟΤ - Προαγωγές στον ΚΟΤ - Κακοδιαχείριση στον ΚΟΤ - Παραγνώριση δικαστικών αποφάσεων αναφορικά με τη στελέχωση του ΚΟΤ - Διαφημιστικά φυλλάδια στα γραμματοκιβώτια πολιτών - Παράνομη διακίνηση και χρήση μεταχειρισμένων μηχανελαίων - Εισαγωγή μη εγκεκριμένων σφαγείων από την Ελλάδα - Απόσυρση και ανακύκλωση παλαιών αυτοκινήτων στην Κύπρο - Ενοικίαση στη Βρετανία αποθήκης στο λιμάνι Λεμεσού - Περιφράξη αρδευτικού καναλιού στην Αχέλεια λόγω ατυχημάτων - Διευθέτηση των αγροτικών χρεών - Η μη συμμετοχή της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ομάδα Εργασίας για Μολύνσεις από Λεγεωνέλλα - Εθνική ποσόστωση για αλίευση ερυθρού τόννου.

7. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Ανάγκη διενέργειας υδρολογικής μελέτης στην Πάφο - Επένδυση τοίχων αντιστήριξης στην κοινότητα Τσάδας - Αίτημα της κοινότητας Αρόδων για αναστήλωση της εκκλησίας-μοναστηριού του Αγίου Σάββα - Ανεξέλεγκτη τοποθέτηση κυρτωμάτων στην πόλη της Πάφου - Αίτημα της κοινότητας Μαθικολώνης για οδική σύνδεση με τη Φασούλλα - Αίτημα του δήμου Γερμασόγειας για κατασκευή του Συνεδριακού Κέντρου εντός των δημοτικών του ορίων - Ερωτήματα σε σχέση με την ανομβρία και την έλλειψη νερού - Αίτημα της κοινότητας Καλαβασού για αποζημιώσεις προς τους πληγέντες από τις πυρκαγιές - Αίτημα Αγίας Άννας για παραχώρηση αντισταθμιστικών ωφελημάτων λόγω της πρόθεσης για δημιουργία αιολικών πάρκων - Αίτημα για συντήρηση δρόμου προς την κοινότητα Γαλαταριάς - Αίτηση για δημιουργία αιολικού πάρκου στα Κούκλια - Αίτημα Μαραθούνας για δημιουργία αιολικού πάρκου - Αναδιαμόρφωση του δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας - Επιλογή χώρου εγκατάστασης της νέας κινητής μονάδας αφαλάτωσης ανατολικά του ποταμού Ξερού - Λειτουργία περιφερειακού ιατρικού κέντρου στο Κελλάκι - Πρόσκληση από το επίσημο κράτος της Κυπριακής Δημοκρατίας στους μαθητές των ελληνορθόδοξων σχολείων Σίδνεϋ Αυστραλίας - Αίτημα του δήμου Πόλεως Χρυσοχούς για δημιουργία παραλιακού τουριστικού δρόμου - Αίτημα για μετακίνηση των κτηνοτροφικών μονάδων σε καινούρια κτηνοτροφική περιοχή στην κοινότητα Ψευδά - Αίτημα της κοινότητας Λυθροδόντα για επίσπευση των διαδικασιών για εκτέλεση έργων - Εγγραφή του δρόμου Φικάρδου-Κλήρου - Απόρριψη απορριμμάτων κατά μήκος των αυτοκινητόδρομων - Οι επιπτώσεις της διοχέτευσης του υπερχλωριωμένου νερού στον υδροφορέα Γερμασόγειας - Κατεδάφιση της Διανέλλειου Τεχνικής Σχολής και ανέγερση του Διανέλλειου Γυμνασίου - Σχέδιο κατασκευής μονάδων αφαλάτωσης και περιβαλλοντικές επιπτώσεις - Οργανισμός Αναπτύξεως Γης και Κλάδος Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών - Δημιουργία κοινοτικής πλαζ στην κοινότητα Μανδριών - Βελτίωση του δρόμου Κουκλιών-Αρχιμανδρίτας - Αίτημα για ανέγερση περιφερειακού υγειονομικού κέντρου στην κοινότητα Πολεμίου - Καθυστέρηση στην ολοκλήρωση έργων στα Νέα Δήματα - Πρόβλημα σύνδεσης με το διαδίκτυο στην κοινότητα Μηλιούς - Επιδιόρθωση του κοινοτικού ιατρείου στα Μανδριά - Αίτημα για βελτιώσεις στο Δημοτικό Σχολείο

Λυμπιών - Θεσμοθέτηση συστήματος επιχορηγημένων βιβλίων για φοιτητές - Αίτημα για μεταφορά του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου στη Λάρνακα - Αίτημα για εγκατάσταση του Ανοικτού Πανεπιστημίου στη Λάρνακα - Οικονομική βοήθεια για θέρμανση στις ορεινές κοινότητες - Νέα γεώτρηση για υδατοπρομήθεια Πομού - Η εφαρμογή της νομοθεσίας για το ρουσφέτι - Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε μαθητές - Μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης περιβαλλοντικής ζημιάς - Αποχετευτικό σύστημα στην Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου - Περιβαλλοντικές επιπτώσεις από το μεγάλο αριθμό κυνηγών - Έλεγχος πιεσόμετρων ελαστικών μηχανοκίνητων οχημάτων - Ανάγκη μείωσης της χρήσης χαρτιού στο Υπουργείο Άμυνας - Δρόμος Οδούς-Οράς - Το πρόγραμμα ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας - Μονοθυριδικές προσβάσεις επενδυτών.

8. Έκθεση για το θέμα «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων» και η αγόρευση του κ. Νίκου Κλεάνθους.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 22^ας Ιανουαρίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.

Αρ. 17

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Ιανουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν

εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου προβλέπει για το 2009 δαπάνες ύψους €78.653.654 και έσοδα ύψους €76.095.000, τα κυριότερα των οποίων προέρχονται από τη λειτουργία των λιμανιών (€68.715.000).

Σημειώνεται ότι στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε πρόνοια για δημιουργία νέων θέσεων ή για αναβάθμιση υφιστάμενων θέσεων. Περαιτέρω, για το κονδύλι που αφορά την εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων Υπαλλήλων προτείνεται δέσμευση, ώστε το θέμα της δημιουργίας του εν λόγω ταμείου να επανεξεταστεί, όπως έχει κατατεθεί, στα πλαίσια του διαλόγου που αναμένεται να ξεκινήσει μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και συντεχνιών σχετικά με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

Οι κυριότερες πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού αφορούν τα ακόλουθα:

- Τακτικές δαπάνες (€51.892.794).
- Γενικές κεφαλαιουχικές δαπάνες (€23.060.860), οι κυριότερες των οποίων αναλύονται ειδικότερα στα ακόλουθα:
  - Λιμάνι Λεμεσού (€14.700.000).
  - Λιμάνι Λάρνακας (€300.000).
  - Παλιό λιμάνι Λεμεσού (€5.700).
  - Λιμάνι Πάφου (€450.000).
  - Λιμάνι Βασιλικού (€370.860).
  - Λιμάνι Λατσιού (€120.000).
- Δαπάνες χρηματοδοτήσεων (τόκοι για δάνεια και παρατραβήγματα) (€3.200.000).
- Απρόβλεπτα έξοδα (€500.000).

Ενημερώνοντας την επιτροπή για θέματα λειτουργίας των λιμανιών, οι εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Στο λιμάνι Λεμεσού γίνονται έργα επέκτασης των κρηπιδωμάτων και υπάρχουν σχεδιασμοί για την αγορά δύο νέων κινητών γερανών και για την αγορά νέων ρυμουλκών, ενώ στο παλιό λιμάνι Λεμεσού ολοκληρώνονται οι σχεδιασμοί για αναβάθμιση/αξιοποίηση και τον Απρίλιο του 2009 αναμένεται η κατακύρωση των προσφορών.
2. Για το λιμάνι της Λάρνακας δεν υφίστανται προς το παρόν αναπτυξιακοί σχεδιασμοί λόγω των προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί από απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών σε σχέση με τη διαδικασία κατακύρωσης προσφορών σε στρατηγικό επενδυτή για την αναβάθμιση του χώρου και τη δημιουργία μαρίνας. Υπάρχουν τρεις προσφοροδότες και αναμένεται νομική συμβουλή για την υλοποίηση της σχετικής απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών.
3. Προωθείται η αναβάθμιση της αίθουσας επιβατών στο λιμάνι Λεμεσού, οι τελικοί σχεδιασμοί θα ολοκληρωθούν το Μάιο του 2009 και τα κατασκευαστικά

έργα θα ξεκινήσουν το Σεπτέμβριο του 2009. Στο παρόν στάδιο γίνεται χρήση της παλιάς αίθουσας επιβατών, για την οποία έχουν ήδη γίνει επενδύσεις λόγω της ανάγκης εναρμόνισης με τα απαιτούμενα από τη Συνθήκη του Σένγκεν.

Συναφώς με τα πιο πάνω, οι ίδιοι αρμόδιοι, αξιολογώντας τη θέση των κυπριακών λιμανιών έναντι των ανταγωνιστικών γειτονικών λιμανιών και του μεριδίου που έχουν στην περιφερειακή διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων, δήλωσαν ότι το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Αρχή είναι το τουρκικό εμπόριο που επιβλήθηκε το 1996. Αναμένεται, όπως ανέφεραν, ότι με την επέκταση του λιμανιού της Λεμεσού θα αρχίσει η χρήση του από συγκεκριμένες εταιρείες, με τις οποίες έγιναν ήδη σχετικές συνεννοήσεις, με πιο έντονους ρυθμούς και ότι το μερίδιο της Αρχής θα αυξηθεί κατά 600 000 εμπορευματοκιβώτια στο σύνολο των διακινούμενων εμπορευματοκιβωτίων στα γύρω λιμάνια (Αίγυπτος, Μάλτα, Πειραιάς, Ιταλία).

Οι ίδιοι αρμόδιοι διαβεβαίωσαν επίσης την επιτροπή ότι μετά τα μεγάλα προβλήματα που η Αρχή Λιμένων Κύπρου αντιμετώπισε τα προηγούμενα χρόνια, στο παρόν στάδιο η Αρχή παρουσιάζει οικονομική ευρωστία, έχει κέρδη €65 εκατομ. και το μικρό έλλειμμα που παρουσιάζεται στο φετινό προϋπολογισμό (€2 εκατομ.) θα εκταμιευθεί από το Πάγιο Ταμείο της Αρχής και θα τοποθετηθεί ανάλογα.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή ζήτησε από τους εκπροσώπους της Αρχής Λιμένων Κύπρου επιπρόσθετα στοιχεία σε σχέση με την προγραμματιζόμενη εκβάθυνση και επέκταση του λιμανιού της Λεμεσού, όπως και για την προγραμματιζόμενη ανέγερση νέας αίθουσας επιβατών στο ίδιο λιμάνι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, υπό την αίρεση της έγκαιρης κατάθεσης των πιο πάνω ζητηθέντων στοιχείων εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγούνται επίσης την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του ίδιου προϋπολογισμού, ανεξαρτήτως της έγκαιρης ή μη κατάθεσης των πιο πάνω ζητηθέντων στοιχείων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα μαζί με το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το ΕΥΡΩΚΟ είχαμε ζητήσει κάποια στοιχεία όσον αφορά τον προϋπολογισμό της Αρχής και έτσι δηλώσαμε ότι θα εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό υπό την αίρεση ότι θα δοθούν κάποια στοιχεία. Μεταξύ άλλων, είχαμε ζητήσει χρονοδιάγραμμα για την επέκταση και εκβάθυνση του λιμανιού της Λεμεσού, όσον αφορά τη νέα αίθουσα επιβατών στο λιμάνι της Λεμεσού, στατιστικά στοιχεία για την κίνηση στα λιμάνια ενόψει της οικονομικής κρίσης κ.ά. Θα ήθελα να δηλώσω ότι αυτά τα στοιχεία έχουν

δοθεί σ' εμάς, μας ικανοποιούν και επομένως το Δημοκρατικό Κόμμα θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Η κ. Κυριακού.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Έχουμε μελετήσει σοβαρά τους προϋπολογισμούς της Αρχής Λιμένων Κύπρου που είχαμε ενώπιόν μας και ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποφάσισε ότι δεν μπορεί να ψηφίσει προϋπολογισμούς οι οποίοι έχουν σχεδιαστεί και βασιστεί πάνω σε οικονομική ανάπτυξη χωρίς να ληφθεί υπόψη η παγκόσμια οικονομική κρίση, ιδίως στον τομέα των λιμανιών που επηρεάζεται άμεσα από τη διακίνηση εμπορευμάτων και διακίνηση πολιτών. Ενώ ο προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων αναφέρει δαπάνες €78 και εκατομ., έχουν υπολογιστεί έσοδα των €76 εκατομ. και μάλιστα με αύξηση των εσόδων του λιμανιού από μεγαλύτερη διακίνηση, εξακόσιες χιλιάδες εμπορευματοκιβώτια. Αυτό σημαίνει ότι ο σχεδιασμός αυτός έχει γίνει λανθασμένα. Ενώ στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες είναι καθαρό ότι υπολογίστηκε μείωση της διακίνησης στα λιμάνια, εμείς αναμένουμε ότι θα πάρουμε νέες εργασίες από τη Μάλτα, την Ιταλία, την Ελλάδα και την Αίγυπτο.

Παράλληλα, ενώ δεν έχουν υπολογιστεί οι επιπτώσεις, όπως ανάφερα, της οικονομικής κρίσης, είμαστε μάρτυρες τα τελευταία τρία-τέσσερα χρόνια της εξαγγελίας έργων υποδομής στα λιμάνια μας τα οποία δεν υλοποιούνται. Αυτή τη στιγμή θεωρούμε ότι θα πρέπει να καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό αυτό, εφόσον δε μας ικανοποιεί ο σχεδιασμός του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει άλλος συνάδελφος που θέλει να εκφράσει την άποψή του, τη θέση του;

Λοιπόν...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφορικά με τα στοιχεία τα οποία, όπως φαίνεται και από την έκθεση, είχαν ζητηθεί, είναι αλήθεια και θα συμφωνήσω με το συνάδελφο κ. Παπαδόπουλο ότι δόθηκαν, αλλά θέλουμε να υπερτονίσουμε το εξής: Ότι, με δεδομένο ότι η συνεδρίαση της επιτροπής Οικονομικών λαμβάνει χώραν τη Δευτέρα, ζητήθηκαν τότε τα επιπλέον στοιχεία. Τα στοιχεία δόθηκαν σήμερα, για να είμαστε ειλικρινείς. Βεβαίως, δεν πρόκειται περί στοιχείων τα οποία θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί ότι είναι πολύπλοκα και ότι χρειάζεται οποιαδήποτε αναβολή, αλλά δραττόμαστε της ευκαιρίας, για να υποδείξουμε -για πολλοστή φορά σ' αυτή την αίθουσα- ότι, όταν

ζητούνται στοιχεία από τις αρμόδιες επιτροπές, πρέπει να δίδονται το συντομότερο. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο. Συμφωνούμε ότι ο σχεδιασμός αυτής της ιστορίας είναι μια πονεμένη ιστορία αναφορικά με το σχεδιασμό των έργων υποδομής και ανάπτυξης της Αρχής Λιμένων. Όμως, υπενθυμίζω ότι παλαιότερα ψηφίστηκαν κονδύλια παρόμοια τα οποία δεν υλοποιήθηκαν ή ήρθε συμπληρωματικός προϋπολογισμός ο οποίος είχε μία κακή τύχη -μιλώ για πονεμένη ιστορία- διότι υπήρξε θέμα αντιπαράθεσης μεταξύ των διάφορων πόλεων -κατά κανόνα μεταξύ Λεμεσού και Λάρνακας- σε σχέση με την ετεροβαρή ρύθμιση των σχεδίων που προνοούσαν οι προϋπολογισμοί. Ευτυχώς, φέτος αυτά φαίνεται ότι ανήκουν στο παρελθόν, με δεδομένο ότι προβλέπονται σχέδια στρατηγικής σημασίας για τα λιμάνια και των δύο πόλεων. Όμως, θέλουμε να υπερτονίσουμε κάτι. Και το μήνυμα είναι προς τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, που είχαμε την ευκαιρία να τον ακούσουμε μόλις χθες από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ότι τα έργα στρατηγικής σημασίας των λιμανιών της Λεμεσού και της Λάρνακας, εκβαθύνσεις, εμπλουτισμός, μαρίνες, θα προχωρήσουν με ταχύτατους ρυθμούς, γιατί θέλει να τα βάλει με το ανοιχτό μέτωπο της γραφειοκρατίας. Εμείς πιστώνουμε τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων με όλη την καλή διάθεση και όλη την καλή θέληση να το κάνει αυτό το πράγμα. Αναμένουμε, όμως, εφόσον αυτή η κυβέρνηση βασίζεται ότι μπορεί να αντιμετωπίσει την οικονομική κρίση -που σε αυτό δε συμφωνούμε απόλυτα- με την επιτάχυνση των αναπτυξιακών έργων, να το κάμει στην πράξη το συντομότερο δυνατό, με τους βέλτιστους ταχύτατους ρυθμούς. Θα παρακολουθούμε. Θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα κάτω από τις παρατηρήσεις που έχω πει, θεωρώντας ότι ιδιαίτερα αυτά τα έργα είναι τα μόνα που πρέπει να επιταχυνθούν όσο το δυνατό και για τις δύο πόλεις. Και για τη Λεμεσό και για τη Λάρνακα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού ύψους €78.653.654 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ισχύς επεξηγήσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον των άρθρων 1 μέχρι 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και μία αποχή τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Οι περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Ιανουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών και ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής ποσού ύψους €650.000 από το ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου και η διάθεσή του για διάφορους σκοπούς μέχρι τέλους του οικονομικού έτους 2008.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προνοείται αύξηση των κονδυλίων για υπερωρίες σε υπαλλήλους στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, η οποία, όπως κατατέθηκε, οφείλεται στους ακόλουθους λόγους:

1. Στα έργα εκβάθυνσης και στήριξης των προβλητών του δυτικού σταθμού εμπορευματοκιβωτίων, που είχε ως επακόλουθο από τις 15 Ιανουαρίου 2008 μία από τις δύο προβλήτες να παραμένει μέχρι σήμερα στη διάθεση του εργολάβου, με αποτέλεσμα να χρησιμοποιούνται μόνο οι δύο από τις τέσσερις γερανογέφυρες που εξυπηρετούν τις προβλήτες. Συνεπακόλουθο τούτου είναι η μείωση του χώρου πλεύρισης και η αύξηση του χρόνου εξυπηρέτησης των πλοίων.
2. Στην αύξηση της κίνησης των εμπορευματοκιβωτίων.
3. Στην αύξηση της ζήτησης για τρίτη βάρδια με δύο πόστα, εξαιτίας των όσων αναφέρονται στην παράγραφο (1) πιο πάνω, εργασία που είναι εξ ολοκλήρου υπερωριακή απασχόληση.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, έναντι του αναθεωρημένου ποσού υπερωριών ύψους €3.440.000 η Αρχή αναμένεται να εισπράξει από υπερωρίες ποσό ύψους €2.750.000. Ταυτόχρονα, τα αναμενόμενα έσοδα από τη λειτουργία των λιμανιών θα ανέλθουν για το 2008 σε €66,4 εκατομ. έναντι εγκεκριμένου προϋπολογισμού €56 εκατομ., δηλαδή υπάρχει αύξηση της τάξης των €10 εκατομ. (18,6%). Τα πρόσθετα αυτά έσοδα προέρχονται από την αυξημένη κίνηση τόσο σε φορτία όσο και σε εμπορευματοκιβώτια.

Ενημερώνοντας την επιτροπή οι αρμόδιοι της Αρχής Λιμένων Κύπρου δήλωσαν ότι καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες για μείωση των υπερωριών, αλλά αυτές δεν μπορούν να αποφευχθούν εντελώς. Συνεπώς, θα πρέπει να γίνεται αναφορά μόνο σε μείωσή τους, αφού τα λιμάνια λειτουργούν από τις 10.00 το βράδυ μέχρι το πρωί, για να είναι ανταγωνιστικά. Επομένως, η απασχόληση κατά τη χρονική αυτή περίοδο δεν μπορεί παρά να είναι υπερωριακή.

Στα πλαίσια των προσπαθειών για μείωση των υπερωριών, κατατέθηκαν στην επιτροπή οι ακόλουθοι σχεδιασμοί:

1. Το θέμα των υπερωριών και της αμοιβής έχει συζητηθεί με τις συντεχνίες και συμφωνήθηκε ότι η υπερωριακή απασχόληση μετά τα μεσάνυχτα θα αμείβεται

για όλο το προσωπικό με 1:1,5 και όχι 1:2. Η διευθέτηση αυτή έχει τεθεί σε εφαρμογή από την 1^η Νοεμβρίου 2008.

2. Διερευνώνται οι περιπτώσεις για τις οποίες η υπερωριακή αποζημίωση θα μπορούσε να μετατραπεί σε κατ' αποκοπήν εισόδημα.
3. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου έχει διεξαχθεί ενδοϋπηρεσιακή οικονομοτεχνική μελέτη και επαναξιολόγηση του θεσμού της βάρδιας και έχει υποβληθεί σχετική προκαταρκτική έκθεση στην Επιτροπή Εργασιακών Θεμάτων, η οποία στη συνέχεια είχε αριθμό συνεδριών μαζί με αρμόδιους υπηρειακούς, εντόπισε διάφορα σημεία και εξέτασε διάφορες εισηγήσεις. Κατά συνέπεια, η Αρχή προσανατολίζεται στην τοποθέτηση στο λιμάνι Λεμεσού του λειτουργού που ετοίμασε την έκθεση αξιολόγησης, ώστε να μπορέσει να ελέγξει επιτόπου τον τρόπο λειτουργίας και εφαρμογής της βάρδιας και να υποβάλει εισηγήσεις για περαιτέρω βελτίωση.

Σημειώνεται ότι η καθυστέρηση υποβολής του υπό συζήτηση νομοσχεδίου υπό μορφή συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το 2008 στη Βουλή δεν οφείλεται στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, η οποία και είχε προβεί στις δέουσες ενέργειες για έγκαιρη προώθηση του εν λόγω νομοσχεδίου εντός του 2008. Η σχετική καθυστέρηση οφείλεται στα αρμόδια υπουργεία, έχει όμως ως επακόλουθο να καθίσταται αναγκαία η διαφοροποίηση της μορφής του εν λόγω νομοσχεδίου από συμπληρωματικό προϋπολογισμό για το 2008 σε τροποποιητικό νόμο του προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το έτος 2008.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Κυριακού.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι τυπικό. Απλώς, επειδή το παρόν νομοσχέδιο δεν ψηφίζεται εντός του 2008 αλλά εντός του 2009, περιέχεται και στην έκθεση η επισήμανση ότι θα πρέπει να τροποποιηθεί ο τίτλος του νομοσχεδίου. Θα πρέπει να τροποποιηθεί ο τίτλος από συμπληρωματικό προϋπολογισμό του 2008 σε τροποποιητικό νόμο του προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων για το 2008, επειδή ψηφίζεται μέσα στο 2009 και όχι μέσα στο 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κυριακού.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Για τους ίδιους λόγους, κύριε Πρόεδρε, και δε θα επαναλάβω τον εαυτό μου ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει και αυτούς τους προϋπολογισμούς. Θα ήθελα όμως να προσθέσω -και είναι κάτι που πρέπει να το δούμε και ως Βουλή όσον αφορά την υπερωριακή απασχόληση και το κόστος της- ότι στην Αρχή έχει διεξαχθεί ενδοϋπηρεσιακή οικονομική μελέτη, η οποία δεν έχει ακόμα αξιολογηθεί και δεν έχει τοποθετηθεί ακόμα ο λειτουργός, για να ελέγχει επιτόπου την εφαρμογή αυτών των εισηγήσεων και ούτε έχουν ολοκληρωθεί ο τρόπος υπολογισμού και ο τρόπος λειτουργίας της βάρδιας και κατά πόσο πρέπει να γίνεται ή όχι. Γι' αυτό το λόγο ο Δημοκρατικός Συναγερμός και αυτό τον προϋπολογισμό θα τον καταψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν πρόλαβα. Εξαρχής ήθελα να κάμω μια επισήμανση η οποία αξίζει να διερευνηθεί. Επειδή τα θέματα των λιμανιών, που είναι το κύριο αντικείμενο, η ανάπτυξη των λιμανιών και οι μαρίνες, όπως εξελίχθηκε το όλο θέμα που θα μπορούσε να απασχολεί την Αρχή Λιμένων. Το θέμα των στρατηγικών επενδύσεων, όπως έχει σχεδιαστεί, επειδή επέκειτο ή νομίζαμε ότι θα εγίνετο και από πολλά χρόνια, έχω την αίσθηση και την εμπειρία να παρατηρήσω ότι, λόγω της εμπλοκής μελλοντικά του στρατηγικού επενδυτή -κατ' εμένα αδικαιολόγητα- έχουν αφαιρεθεί στην πράξη εξουσίες και δημιουργείται μία γραφειοκρατία με την έννοια ότι η Αρχή Λιμένων, που είναι η αρμόδια αρχή για το αντικείμενο και τη δικαιοδοσία που έχει, πολλές φορές τώρα είναι υποχρεωμένη να πηγαίνει στο υπουργείο. Όχι ότι είναι κακό να υπάρχει συνεννόηση, αλλά πολλά πράγματα σταλώνουν και πολλά πράγματα, δυστυχώς, ίσως δημιουργούν και δυσλειτουργία στις αρμοδιότητες και στις εξουσίες που από το νόμο έχει η Αρχή Λιμένων.

Θα ήταν καλό αυτό το θέμα, έστω και αν και δεν ήρθε επίσημα ενώπιόν μας ή να συζητηθεί σε άλλο επίπεδο, να προσεχθεί, γιατί, δυστυχώς, στα θέματα που αφέθηκαν να αναμένουν τους στρατηγικούς επενδυτές έχουν εμφιλοχωρήσει και οι διαδικασίες, με βάση τον κείμενο νόμο, και είναι δυνατό να καθυστερήσουν για περισσότερο χρόνο απ' ό,τι προβλέπαμε. Άρα, αυτός ο χρόνος δεν πρέπει να καταντά νεκρός με δυσλειτουργικά φαινόμενα ή με αφαίρεση εξουσιών τις οποίες είχε και πρέπει να έχει η Αρχή Λιμένων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ερωτοκρίτου και μετά ο κ. Ευαγόρου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για το θέμα της υπερωριακής απασχόλησης να υπενθυμίσω ότι το ζήτημα αυτό συζητήθηκε παλαιότερα στη Βουλή των Αντιπροσώπων και αποτελεί ένα από τα ανοιχτά μέτωπα που ταλανίζει μεγάλη μερίδα εργαζομένων στα λιμάνια. Να υπενθυμίσω ότι για το θέμα των υπερωριών είχαν επανειλημμένα γίνει παράπονα ότι ο θεσμός αυτός τύγγανε κατάχρησης. Υπό ποίαν έννοια; Υπό την έννοια του ότι εγίνετο εκμετάλλευση -από κάποιους, όχι από όλους τους εργαζόμενους- κατά τρόπο...δηλαδή δεν εκτελούντο τα καθήκοντα κατά το ωράριο που προβλεπόταν να εκτελεστούν και μετακινείτο η εργασία στην υπερωριακή απασχόληση, για να χρεώνεται ένα προς δύο, όπως ήταν τότε. Τώρα είναι ένα προς ένα κόμμα πέντε.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι είναι ένα θέμα που είναι πάρα πολύ σοβαρό. Εάν τα πράγματα είναι έτσι όπως τα έχει πει η κ. Κυριακού, όπως έχω ακούσει προηγουμένως, θα καλέσουμε κι εμείς με τη σειρά μας την κυβέρνηση, στο βαθμό που την αφορά, να κλείσει αυτό το θέμα. Θα πρέπει ορθολογιστική μελέτη να αποφασίσει πόσες θα είναι οι υπερωρίες, τι χρήματα θα ξοδεύονται για τις υπερωρίες, γιατί ένα μεγάλο κονδύλι του προϋπολογισμού πηγαίνει στις υπερωρίες, αλλά ταυτόχρονα και παράλληλα να μην ξεχνούμε την ανταγωνιστικότητα των λιμανιών μας, που θα πρέπει να εργάζονται και υπερωρίες, για να μπορούν να είναι ανταγωνιστικά. Θα πρέπει να συμβιβαστούν και οι τρεις παράμετροι.

Αναμένουμε από την κυβέρνηση -έπρεπε να το είχε κάμει από καιρό- να το ρυθμίσει τελειωτικά, εντελώς, κατά τρόπο ορθολογιστικό και ισορροπημένο. Θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό αναμένοντας ότι θα πράξει αυτό που αναμένεται τουλάχιστον η εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όσον αφορά τις υπερωρίες, διαχρονικά ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις είχαμε θέσει και θέτουμε το θέμα και δε διαφωνούμε με καμιά απολύτως πλευρά ότι οι υπερωρίες στο δημόσιο και τον ημιδημόσιο τομέα είναι μάστιγα. Χωρίς να είμαστε απόλυτοι. Εκεί όπου μπορούν και υπάρχουν ανάγκες, για να βελτιώνεται η απόδοση της όποιας ομάδας, του όποιου οργανισμού, ναι, εμείς συμφωνούμε. Και οι υπερωρίες φυσιολογικό είναι να υπάρξουν εκεί που θέλουμε να επιταχύνουμε προγράμματα, εκεί που είναι τα νοσοκομεία και χρειάζεται να εργαστούν βάρδιες, στις έκτακτες περιπτώσεις και έκτακτες ανάγκες και ούτω καθεξής.

Δυστυχώς όμως -και πρέπει να το ομολογήσουμε, δεν αφορά μόνο αυτήν αλλά και την προηγούμενη και την προ-προηγούμενη και όλες τις κυβερνήσεις- υπάρχει και σε αυτό τον τομέα κάτι σαθρό το οποίο οφείλουμε να σημειώσουμε. Ότι προγραμματισμένα και μέσα από την κατάρτιση των καθηκόντων και των ωρών εργασίας σε διάφορους οργανισμούς διευθετείται -με τη συμμαχία εργαζομένων ή ομάδας εργαζομένων και των διευθυντών τους- να εργάζονται υπερωριακά εκεί όπου ωφελούνται περισσότερο. Και αν κάποιος... Είχαμε ζητήσει και έγινε και έρευνα στο παρελθόν από την επιτροπή Οικονομικών και απεδείχθη, να φέρω ένα παράδειγμα, τα τελωνεία... Άλλο παράδειγμα ήταν στις Κυπριακές Αερογραμμές όπου οι εκτελωνίσσεις εγίνοντο υπερωριακά και όπου, για παράδειγμα, επιλέγοντο οι

ψηλότερες των κλιμάκων να εργαστούν υπερωριακά, για να έχουν και το ανάλογο όφελος. Αυτό το πράγμα συνεχίζεται. Όμως, την ίδια στιγμή οφείλω να πω ότι στην περίπτωση της Αρχής Λιμένων, επειδή έγινε η αναδιάρθρωση, υπάρχουν εισπράξεις από υπερωρίες για την ίδια την Αρχή Λιμένων και καταβολή υπερωριών, έτσι τα ποσά έχουν κατά το ήμισυ μειωθεί.

Με αυτό, εκείνο που θα ήθελα να υποδείξω, όσον αφορά στην αντιπολίτευση και την καταψήφιση του προϋπολογισμού, είναι -πιστεύω και οφείλω να το πω- όπως και στην καταψήφιση του προϋπολογισμού της ίδιας της Αρχής Λιμένων, όπου βλέπουμε μια πορεία ανάκαμψης σε αντίθεση με το παρελθόν, με όλα εκείνα τα χρέη και τον κίνδυνο να χρεοκοπήσει η Αρχή Λιμένων, ότι η καταψήφιση είναι απλά και μόνο λόγω προέλευσης. Η κατάσταση στο παρελθόν ήταν πολύ χειρότερη και εφηφίζοντο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρά το γεγονός ότι δεν ήταν στις προθέσεις μου να τοποθετηθώ για το συγκεκριμένο ζήτημα, μετά τις αναφορές των συναδέλφων γύρω από τα ζητήματα της υπερωριακής απασχόλησης και τις αιχμές οι οποίες αφέθηκαν, νομίζω ότι είμαστε υποχρεωμένοι να ξεκαθαρίσουμε μερικά ζητήματα.

Το θέμα της υπερωρίας είναι ζήτημα το οποίο έχει απασχολήσει κατ'επανάληψη την επιτροπή Οικονομικών και τέθηκε. Θα πρέπει να διαπιστώσουμε ότι έχουν γίνει σοβαρές προσπάθειες μείωσης του συγκεκριμένου προβλήματος, και κυρίως της λειτουργίας της βάρδιας, όμως δεν έγινε κατορθωτό να υπάρξει πλήρης λειτουργία του θεσμού της βάρδιας, με αποτέλεσμα να υπάρχει ακόμη σε εκκρεμότητα το συγκεκριμένο ζήτημα.

Δεύτερον, είναι γεγονός ότι το λιμάνι είναι ένας χώρος στον οποίο η εργασία υπάρχει είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο. Και μάλιστα υπάρχουν και έκτακτες περιπτώσεις, λόγω συμβατικών υποχρεώσεων τις οποίες έχει αναλάβει η Κυπριακή Δημοκρατία και τις οποίες ο καθένας νομίζω αντιλαμβάνεται και κατανοεί -δεν είναι της ώρας να τις ανακοινώσουμε και δημόσια- όπου χρειάζεται να γίνεται εξυπηρέτηση πέραν των συγκεκριμένων ωρών εργασίας. Ως εκ τούτου, λοιπόν, η βάρδια, η υπερωρία κυρίως, είναι αναγκαία και αναπόφευκτη. Αυτό το οποίο εμείς έχουμε δώσει σαν μήνυμα, και η Αρχή Λιμένων το έχει πάρει και προσπαθεί να βελτιώσει την κατάσταση, είναι ότι σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να υπάρξει κατάχρηση του θεσμού της υπερωρίας. Και ήδη έχουν ληφθεί μέτρα προς τη σωστή κατεύθυνση. Δε θα πρέπει ωστόσο σε καμιά περίπτωση, για χάρη της κατάργησης της υπερωριακής απασχόλησης, να πληγεί είτε η ανταγωνιστικότητα του λιμανιού της Λεμεσού, μέσα στις δυσμενείς συνθήκες που σήμερα υπάρχουν, όπως τις έχει αυξήσει το εμπόριο που υπάρχει από πλευράς της Τουρκίας, είτε το ότι θα πρέπει η εξυπηρέτηση των πλοίων να είναι τέτοια που να δικαιολογεί πια τη χρήση του λιμανιού της Λεμεσού.

Εμείς ευελπιστούμε ότι το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Λιμένων θα συνεχίσει τις προσπάθειες και θα βελτιώσει ακόμα περισσότερο την κατάσταση. Και νομίζω ότι από την πλευρά της Βουλής οφείλουμε να στηρίξουμε αυτή την προσπάθεια και κυρίως να εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό, γιατί, πέρα από όλα τα

υπόλοιπα, όπως ανέφερε και ο προηγούμενος συνάδελφος, ήδη η οικονομική διαχείριση της Αρχής Λιμένων τα τελευταία χρόνια έχει παρουσιάσει μια σημαντική βελτίωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος και μετά ο κ. Πουργουρίδης.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνώ κι εγώ ότι στο παρελθόν ή ακόμα και σήμερα σε κάποια κυβερνητικά τμήματα και σε κάποιους κυβερνητικούς οργανισμούς παρατηρείται το φαινόμενο να υπάρχει κατάχρηση του φαινομένου της υπερωρίας, δηλαδή οι υπάλληλοι να προτιμούν να εκτελούν τα καθήκοντά τους σε ώρες που αμείβονται περισσότερο για εργασία που κανονικά θα έπρεπε να είχαν υλοποιήσει στις προκαθορισμένες κανονικές ώρες εργασίας.

Όμως, όσον αφορά την Αρχή Λιμένων, πρέπει να σημειώσουμε δύο στοιχεία. Πρώτον, ότι θα πρέπει εδώ να διαχωρίσουμε το ζήτημα της βάρδιας, γιατί είναι γεγονός πως, για να είναι ανταγωνιστικά τα λιμάνια μας, πρέπει να δουλεύουν νύχτα. Και, αν γίνεται οποιαδήποτε κατάχρηση, σίγουρα θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, για να αντιμετωπιστεί. Ίσως μια εισήγηση να είναι να καταργηθεί το συγκεκριμένο σύστημα που χρησιμοποιείται για την υπερωριακή αποζημίωση και να εφαρμοστεί ένα κατ' αποκοπή εισόδημα για όσους εργάζονται νύχτα. Από την άλλη, πρέπει να σημειώσουμε ότι ήδη λήφθηκαν κάποια μέτρα από την Αρχή Λιμένων για το συγκεκριμένο ζήτημα. Ένας από τους λόγους που ζητούν υπερωρίες είναι ότι, ακριβώς επειδή αυτή τη στιγμή διεξάγονται κάποια αναπτυξιακά έργα, ιδιαίτερα στο λιμάνι της Λεμεσού, που εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία του λιμανιού, αναγκάζονται οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι να δουλεύουν σε ένα ακανόνιστο ωράριο. Ίσως γι' αυτό το λόγο έχει αυξηθεί και το επιπρόσθετο κόστος όσον αφορά τις υπερωρίες.

Επομένως, σίγουρα θα πρέπει να εποπτεύει η Βουλή το συγκεκριμένο ζήτημα, για να μην επιτρέψει την κατάχρηση, αλλά πρέπει να είμαστε και δίκαιοι. Εκεί που βλέπουμε ότι υπάρχει ένα αντικειμενικό πρόβλημα, να αναγνωρίζεται το πρόβλημα και να επιτρέπουμε τέτοιες πληρωμές. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την Αρχή Λιμένων, τουλάχιστο να σημειωθεί ότι από τα στοιχεία που μας έχουν δώσει, ενώ έχουμε οικονομική κρίση και παρατηρούμε να έχουμε προβλήματα σε όλους τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας μας, όσον αφορά τα λιμάνια είχαμε αύξηση σε ό,τι αφορά τις εργασίες τους, αύξηση στην κίνηση των λιμανιών. Γι' αυτό, ακριβώς αυτή την κρίσιμη περίοδο, πρέπει να στηρίζουμε την Αρχή Λιμένων, για να συνεχίσει να προσφέρει στην οικονομία μας όσα προσφέρει μέχρι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό το νομοσχέδιο θα πρέπει να καταψηφιστεί για έναν απλό λόγο, ότι οι διοικούντες στην Αρχή Λιμένων δεν έκαναν ποτέ εκείνο που έκαναν όλα τα σύγχρονα λιμάνια του κόσμου, να εργάζονται είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο. Χάριν των υπερωριών, αυτός ο ευγενής στόχος ουδέποτε έγινε εφικτός, ουδέποτε έγινε κατορθωτός. Σκοτώνονταν όλες οι προσπάθειες που θα οδηγούσαν τα λιμάνια μας

να εργάζονται είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, που είναι ο μοναδικός τρόπος να καταστούμε πραγματικά ανταγωνιστικοί και να συναγωνιστούμε γειτονικά λιμάνια που εργάζονται είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, γιατί ακριβώς υπήρχαν οι υπερωρίες στη μέση. Συνεπώς, εκ πεποιθήσεως, δεν μπορεί ένας να εγκρίνει αυτές τις υπερωρίες, διότι είναι η πηγή λόγω της οποίας ιδιαίτερα το λιμάνι της Λεμεσού, που είναι το κύριο λιμάνι της χώρας μας, δεν μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει άλλος συνάδελφος που θέλει να εκφράσει τη θέση του;

Δεν υπάρχει.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και καμία αποχή τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Ιανουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο διευθυντής του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας προβλέπει για το 2009 δαπάνες ύψους €3.451.690 και έσοδα ύψους €475.100, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων προέρχεται από αναλύσεις που διενεργούνται από το Εργαστήριο Γάλακτος (€463.000).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού του πιο πάνω οργανισμού για το 2009 αφορά δαπάνες προσωπικού (μισθοί και ημερομίσθια ύψους €2.410.739), ενώ από τις λειτουργικές δαπάνες που αφορούν το Εργαστήριο Γάλακτος οι κυριότερες έχουν ως ακολούθως:

- Επέκταση διαπίστευσης εργαστηρίου (νέες παράμετροι): €15.000.

- Μπουκαλάκια δειγματοληψίας και ετικέτες: €15.000.
- Χημικά υλικά: €50.000.
- Έλεγχος ποιότητας εργαστηρίου: €21.000.
- Αναλύσεις από το Γενικό Χημείο του Κράτους: €3.500.
- Απομάκρυνση τοξικών λυμάτων: €10.000.

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες που αφορούν το Εργαστήριο Γάλακτος, ύψους €288.000, προορίζονται για την αγορά οργάνων, ειδικότερα για την αντικατάσταση βασικού οργάνου που χρησιμοποιείται για την ανάλυση της χημικής σύστασης του γάλακτος (€250.000), και άλλου εξοπλισμού, όπως και μηχανογραφημένων προγραμμάτων για το Εργαστήριο Γάλακτος.

Ενημερώνοντας την επιτροπή για τη λειτουργία του οργανισμού, οι αρμόδιοι του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας δήλωσαν ότι εκκρεμεί η οριστικοποίηση του οργανογράμματος θέσεων του οργανισμού και ανέφεραν ταυτόχρονα ότι, αν καταστεί δυνατή η οριστικοποίησή του εντός του 2009, ο οργανισμός θα επανέλθει με συμπληρωματικό προϋπολογισμό στη Βουλή. Συναφώς, δήλωσαν ότι οι διαφορές που υπάρχουν με την κυβερνητική πλευρά αφορούν θέσεις στην πυραμίδα του οργανισμού και αιτήματα για αναβαθμίσεις.

Οι ίδιοι αρμόδιοι ενημέρωσαν επίσης την επιτροπή για άλλα ζητήματα ως ακολούθως:

1. Ο οργανισμός είναι συμβεβλημένος με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του κράτους και αμείβεται για τις εργαστηριακές αναλύσεις που διενεργεί στο γάλα, οι οποίες είναι όλες σχεδόν διαπιστευμένες από ελληνικό οργανισμό πιστοποίησης. Όπως ανέφεραν, επίκεινται άλλες τρεις διαπιστεύσεις αναλύσεων, το ίδιο το εργαστήριο είναι στην ολότητά του διαπιστευμένο για τη λειτουργία του, είναι όμως αναγκαία η διαπίστευση ξεχωριστά κάθε εργαστηριακής μεθόδου.
2. Οι αρμοδιότητες του οργανισμού περιορίζονται στον έλεγχο ποσοστώσεων αγελαδινού γάλακτος, που επιβάλλονται μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναμένεται όμως ότι μέχρι το 2015 θα υπάρξει πλήρης κατάργηση των υφιστάμενων ποσοστώσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, οπότε και θα πρέπει να εξευρεθούν άλλοι τομείς δραστηριοποίησης του οργανισμού.

Η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω επεξηγήσεις από τους αρμοδίους για επιμέρους ζητήματα, όπως είναι η περίοδος διατηρησιμότητας του γάλακτος και ο τρόπος λειτουργίας των ποσοστώσεων. Συναφώς, οι παριστάμενοι αρμόδιοι ανέφεραν ότι η ποσόστωση που αφορά την Κύπρο ανέρχεται σε 148,104 τόνους αγελαδινού γάλακτος (δεν υπάρχει ποσόστωση για το αιγοπρόβειο γάλα) και ότι καλύπτεται πλήρως η κατανάλωση σε παστεριωμένο γάλα. Με την υφιστάμενη ποσόστωση οι ολικές ανάγκες σε γάλα καλύπτονται μόνο στο 65%, οπότε είναι αναγκαίο κάποιες ποσότητες να εισάγονται από το εξωτερικό. Το σύστημα των ποσοστώσεων λειτουργεί με τη μέθοδο των εθνικών αποθεμάτων, τα οποία ο οργανισμός διαμοιράζει σε νέους επαγγελματίες ή σε μικρές μονάδες παραγωγής, ενώ μπορεί επίσης να λειτουργήσει και η αγορά ποσόστωσης μεταξύ παραγωγών. Όσον αφορά την περίοδο διατήρησης του γάλακτος, αυτή καθορίζεται βάσει εθνικού προτύπου στην ελάχιστη περίοδο των πέντε ημερών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας για το 2009, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας του 2009 Νόμος του 2009».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα επαναλάβουμε μία θέση την οποία και κατά την προηγούμενη ψήφιση του συγκεκριμένου προϋπολογισμού είχαμε εκφράσει. Μάλιστα, είχαμε αναμένει για μια ολόκληρη χρονιά έχοντας την προσδοκία της αναδιοργάνωσης ή κάποιου εκσυγχρονισμού του συγκεκριμένου οργανισμού. Παύει ο οργανισμός αυτός να λειτουργεί και να εργάζεται στη βάση του αρχικού σκοπού σύστασής του. Ο οργανισμός αυτός σήμερα έχει να κάνει πολύ περιορισμένη εργασία. Μάλιστα, οι ευθύνες του είναι απλώς η υπεργολαβία, η διαχείριση εθνικών ποσοστώσεων γάλακτος ως υπεργολάβου του ΚΟΑΠ. Ουσιαστικά, έχει το χημείο ως μια πολύ αναβαθμισμένη και ποιοτική υπηρεσία. Όμως πρέπει να πούμε ότι δεν αρκεί ή δεν είναι αρκετός αυτός ο όγκος ή το μέγεθος αυτού του οργανισμού, προκειμένου να λειτουργεί, αφού θα μπορούσε ο οργανισμός αυτός να ενταχθεί σε άλλα τμήματα του κράτους. Θεωρούμε ότι το μεγάλο μέγεθος του προϋπολογισμού σε σχέση με τη σημερινή εργασία δε δικαιολογείται και χρειάζεται το συντομότερο να δούμε τι θα γίνει με το συγκεκριμένο οργανισμό. Εκεί και όπου χρειαζόμαστε υπηρεσίες χημείου, για παράδειγμα στον τομέα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, θα μπορούσαμε να μεταφέρουμε το πολύ άψογο και ποιοτικό προσωπικό του συγκεκριμένου οργανισμού, ούτως ώστε ουσιαστικά να είναι αρωγός στην υπηρεσία της κυπριακής οικονομίας. Με τον τρόπο που σήμερα λειτουργεί αυτός ο οργανισμός δε θεωρώ ότι επιτελεί εκείνο το έργο το οποίο θα μπορούσε να επιτελέσει είτε κάτω από άλλα τμήματα, κάτω από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, είτε ακόμη και ως υπεργολάβος του ΚΟΑΠ. Το να έχουμε έναν τέτοιο προϋπολογισμό γι' αυτή τη δουλειά νομίζω ότι δε δικαιολογείται την σήμερα ημέρα. Γι' αυτό κι εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα θα καταψηφίσουμε αυτό τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει άλλος συνάδελφος που θέλει να μιλήσει;

Δεν υπάρχει.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας ποσού €3.451.690 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Καμία.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Ιανουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Συμβουλίου Δανειστικών Επιτρόπων.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Δημόσιων Δανείων προβλέπει για το 2009 δαπάνες ύψους €1.012.195 και έσοδα ύψους €8.565.722, τα οποία προέρχονται από αποπληρωμή δανείων και τόκους.

Όπως είναι γνωστό, το Ταμείο Δημόσιων Δανείων σταδιακά θα σταματήσει να λειτουργεί και συνεπώς δε θα εκδίδονται νέα δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους (απόφαση του Συμβουλίου Δανειστικών Επιτρόπων, που επικυρώθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αριθμό 64.083, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2006).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι αναπτυξιακοί σκοποί και στόχοι τους οποίους εξυπηρετούσαν τα σχέδια δανειοδότησης του ταμείου θα ικανοποιούνται με τη χρήση από τις αρμόδιες υπηρεσίες άλλων μεθόδων.

Υπό το φως των πιο πάνω, οι πιστώσεις ύψους €580.000 που προτείνονται για την έκδοση εγκριθέντων δανείων αφορούν την κάλυψη συμβατικών υποχρεώσεων του ταμείου για δάνεια που εγκρίθηκαν μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2006 και των οποίων η απόσυρση θα συνεχιστεί κατά το 2009. Τα δάνεια αυτά εντάσσονται στο σχέδιο δανειοδότησης φοιτητών.

Σύμφωνα με τους αρμοδίους το ταμείο θα εξακολουθήσει να λειτουργεί, για να διαχειριστεί και να εισπράξει τα εκκρεμή υφιστάμενα δάνεια, συνεχίζοντας τις προσπάθειες για αντιμετώπιση των καθυστερημένων και προβληματικών δανείων.

Στο στάδιο της συζήτησης οι αρμόδιοι ενημέρωσαν την επιτροπή ότι καταβάλλονται προσπάθειες για εξεύρεση τρόπων που θα αυξήσουν τις εισπράξεις από παλαιά και προβληματικά δάνεια και ότι σε πολλές περιπτώσεις λαμβάνονται δικαστικά μέτρα. Στο παρόν στάδιο γίνονται σχεδιασμοί για εκπόνηση κινήτρων είσπραξης. Το σύνολο των οφειλομένων από παλαιά δάνεια μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2008 ανερχόταν στο ποσό των €110.300.000, εκ των οποίων ποσό €73.000 αποτελεί το κεφάλαιο και τα υπόλοιπα καθυστερημένους τόκους και τόκους υπερημερίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για το 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κυρία Κυριακού.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Το Ταμείο Δημόσιων Δανείων έπρεπε να είχε τερματίσει τη λειτουργία του από το 2006, όταν αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο σταδιακά να κλείσει αυτή η τομή, αν θέλετε, της υπηρεσίας του κράτους, δηλαδή να δανείζει το κράτος προς τους ιδιώτες. Δεν είναι πλέον μέσα στους στόχους ή τους σκοπούς των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων να λειτουργούν ως δανειστικοί επίτροποι ή ως δανειστικοί φορείς. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν δάνεια του ύψους των €110 εκατομ. τα οποία παραμένουν ανείσπρακτα. Και μας έχει αναφερθεί στην επιτροπή ότι ο λόγος που λειτουργεί το ταμείο αυτό είναι για να μπορέσουν να εισπραχθούν αυτά τα ποσά. Σε μια σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα τέτοιου είδους εισπράξεις μπορούν να παραχωρηθούν σε ιδιωτικούς οργανισμούς, όπως είναι η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, όπως είναι άλλοι φορείς, οι οποίοι ίσως με λιγότερα έξοδα, μέσα στα πλαίσια των εργασιών τους, χωρίς να υφιστάμεθα εμείς το κόστος αυτό ως κράτος, θα μπορούσαν να αναλάβουν την είσπραξη αυτών των υποχρεώσεων. Για τους λόγους αυτούς ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι, φτάνοντας στο 2009, δεν έπρεπε να υπάρχει αυτή η υπηρεσία και γι' αυτό θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό του Ταμείου Δημόσιων Δανείων. Απλά θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι το χρέος, το συσσωρευμένο... Μιλούμε για έσοδα της τάξης των €8 εκατομ. και δαπάνες του €1 εκατομ. από εκχώρηση εργατικού δυναμικού εντός του ίδιου του

κρατικού τομέα και, κατά συνέπεια, μιλούμε για δαπάνες μηδέν ουσιαστικά. Και είναι εκεί, γιατί πρέπει να εισπραχθούν.

Θα ήθελα όμως -θα μπορούσαμε να το συζητήσουμε- να συζητήσουμε και το θέμα της φιλοσοφίας. Γιατί να μη δανείζει το κράτος; Το κράτος θα το χρειαζόμαστε, μόνο όποτε έχουμε παγκόσμια οικονομική κρίση; Το κράτος θα είναι εκεί, για να σώζει τις τράπεζες των μεγαλοσχημόνων, οι οποίοι την επομένη θα μαζεύουν ξανά, όταν ανακάμψουν, τα εκατομμύριά τους; Και θα συνεχίσει η κοινωνία να κινείται, στηρίζοντας ουσιαστικά με κρατικό τρόπο, τα ιδιωτικά κέρδη; Σίγουρα, όχι. Ή εισηγείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός να πάμε να ιδιωτικοποιήσουμε τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης, για παράδειγμα, ή τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, οργανισμούς που δανειοδοτούν κόσμο, για να στεγαστεί, και να δώσουμε στις εμπορικές τράπεζες, ούτως ώστε να είμαστε πιο Ευρωπαίοι και πιο προοδευτικοί; Τέτοιοι Ευρωπαίοι εμείς δεν είμαστε! Είμαστε πολύ πιο Ευρωπαίοι, όταν μιλούμε για δημοκρατία, όταν μιλούμε για κοινωνική δικαιοσύνη, όταν μιλούμε για την Ευρώπη των λαών.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος συνάδελφος;

Δεν υπάρχει.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων ποσού €1.012.195 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυττής

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Γεώργιος Τάσου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου

2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της αγροτικής οργάνωσης ΠΕΚ. Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας, η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, το Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria) και οι αγροτικές οργανώσεις ΕΚΑ, “Αγροτική”, “Παναγροτικός Σύνδεσμος” και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 14 του περί Σπόρων Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα των σπόρων προς σπορά και ειδικότερα με την Οδηγία 2008/83/ΕΚ της Επιτροπής της 13^{ης} Αυγούστου 2008 για τροποποίηση της Οδηγίας 2003/91/ΕΚ για τη θέσπιση μέτρων για την εφαρμογή του άρθρου 7 της Οδηγίας 2002/55/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα χαρακτηριστικά που πρέπει να καλύπτονται κατά την εξέταση και τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την εξέταση ορισμένων ποικιλιών κηπευτικών ειδών.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς σκοπείται η τροποποίηση των περί Σπόρων Κανονισμών με την αντικατάσταση των παραρτημάτων που περιλαμβάνονται σ’ αυτούς, έτσι ώστε να επανακαθοριστούν τα είδη των λαχανικών που θα εξετάζονται με βάση τα πρωτόκολλα του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών, καθώς και τα είδη των λαχανικών που θα εξετάζονται με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του Διεθνούς Οργανισμού Προστασίας των Φυτικών Ποικιλιών.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 της Οδηγίας 2008/83/ΕΚ, η Κυπριακή Δημοκρατία έπρεπε να είχε συμμορφωθεί με τις διατάξεις της υπό αναφορά Οδηγίας μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2008, όμως αυτό δεν κατέστη δυνατό λόγω της μη έγκαιρης κατάθεσης των υπό συζήτηση κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού αυτοί κατατέθηκαν στις 11 Δεκεμβρίου 2008. Για τη μη έγκαιρη μεταφορά της υπό αναφορά Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη αποστείλει σχετική προειδοποιητική επιστολή στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών έχουν ενημερωθεί οι αγροτικές οργανώσεις, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας και το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών δεν αναμένεται να επιφέρει οποιαδήποτε αρνητική οικονομική επίδραση σε πολίτες ή αρχές ή οργανώσεις ή ομάδες ούτε οποιαδήποτε περαιτέρω αύξηση του υφιστάμενου κόστους.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας διευκρίνισαν στην επιτροπή ότι στα προτεινόμενα με τους υπό συζήτηση κανονισμούς νέα παραρτήματα δεν προστίθεται οποιοδήποτε νέο είδος λαχανικών και ότι κανένα από αυτά δεν αφορά γενετικά τροποποιημένο είδος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 6, 7 και 8 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ψαριών) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008», «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος που Διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυτιπής

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Γεώργιος Τάσου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του ίδιου υπουργείου, των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, "Αγροτική" και "Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου". Η αγροτική οργάνωση "Παναγροτικός Σύνδεσμος", παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός και των τριών προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το δεσμευτικό κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την κατάργηση των βασικών κανονισμών, οι οποίοι θεσπίστηκαν βάσει Οδηγιών που έχουν καταργηθεί με την έκδοση της Οδηγίας 2006/88/ΕΚ.

Στο σχετικό κοινό επεξηγηματικό σημείωμα του αρμόδιου υπουργείου, το οποίο συνοδεύει τους εν λόγω κανονισμούς, αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Η Οδηγία 2006/88/ΕΚ τέθηκε σε ισχύ την 1^η Αυγούστου 2008 και θα έπρεπε να είχε ήδη εφαρμοστεί στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Σημειώνεται ότι έχει ήδη σταλεί σχετική προειδοποιητική επιστολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2008 και με αριθμό παράβασης 2008/0745. Σημειώνεται περαιτέρω ότι η εφαρμογή της εν λόγω Οδηγίας δεν κατέστη δυνατή λόγω της μη έγκαιρης κατάθεσης των υπό

συζήτηση κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού αυτοί κατατέθηκαν στις 11 Δεκεμβρίου 2008.

- Οι πρόνοιες της νέας Οδηγίας ήδη μεταφέρθηκαν στην εθνική νομοθεσία με το υπουργικό διάταγμα που τιτλοφορείται «Το περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Υδροβίων Ζώων Διάταγμα του 2008», το οποίο έχει δημοσιευτεί και θα τεθεί σε ισχύ με την κατάργηση των βασικών κανονισμών.
- Ο μηχανισμός ελέγχου που απαιτείται για την εφαρμογή της Οδηγίας ήδη υπάρχει στην ισχύουσα νομοθεσία, επιβάλλεται όμως ενίσχυση του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για την καλύτερη δυνατή εφαρμογή των προνοιών της.
- Η υιοθέτηση των εν λόγω κανονισμών δε θα επηρεάσει οικονομικά πολίτες ή ομάδες συμφερόντων και δε θα έχει γενικότερες οικονομικές, κοινωνικές ή άλλες επιπτώσεις. Αντίθετα, η βελτίωση και αναβάθμιση του υγειονομικού καθεστώτος της Κύπρου θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών του νησιού.
- Οι διατάξεις του προαναφερθέντος υπουργικού διατάγματος έχουν συζητηθεί σε ειδική συνάντηση των εμπλεκόμενων, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαΐου 2008, και δεν έχουν εκφραστεί οποιεσδήποτε επιφυλάξεις.
- Δεν υπάρχει δυνατότητα διαφοροποίησης ή παρέκκλισης από το κεκτημένο ή ευχέρεια για οποιαδήποτε μεταβατική ρύθμιση.
- Με την εφαρμογή του υπουργικού διατάγματος θα προκύψουν δαπάνες για την τήρηση του μητρώου διακίνησης ζώων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, καθώς και για τη διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των τριών προτεινόμενων κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος πληροφόρησαν την επιτροπή ότι η επιλογή της μορφής του υπουργικού διατάγματος για τη μεταφορά της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο έγινε, γιατί η Οδηγία είναι καθαρά τεχνικού χαρακτήρα και επισήμαναν ότι καμία ένσταση δεν ηγέρθη από τους εμπλεκόμενους για τη μορφή ή το περιεχόμενο του διατάγματος.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΚ ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι έλεγχοι που προβλέπονται στη νέα Οδηγία και στο διάταγμα ήδη εφαρμόζονται και εξέφρασε την άποψη ότι η κατάργηση των βασικών κανονισμών μόνο θετικό αντίκτυπο θα έχει.

Με την ευκαιρία της εξέτασης των εν λόγω κανονισμών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέφρασε την ανησυχία της για τις συνεχείς απαιτήσεις ενίσχυσης του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, η υποστελέχωση του οποίου επηρεάζει αρνητικά την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος

Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τοποθετήθηκαν υπέρ της έγκρισης των υπό αναφορά κανονισμών.

2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, κατά πλειοψηφία των μελών της, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ψαριών) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008.
2. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008.
3. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος που Διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μάλιστα, κύριε Φυττή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με την έκθεση, το Δημοκρατικό Κόμμα θα τοποθετηθεί σήμερα. Και έχουμε αποφασίσει να τοποθετηθούμε υπέρ, αφού στη συνεδρία την τελική της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, παρά τις επιφυλάξεις μου, ζήτησα ορισμένα στοιχεία όσον αφορά τους ελέγχους. Διότι σε έναν τέτοιο τομέα, ο οποίος έχει παραγωγή €33,6 εκατομ., από την οποία αυτή που αντιστοιχεί σε €25 εκατομ. εξάγεται, θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί ως Βουλή που ψηφίζουμε, καταργούμε στην ουσία κάποιους κανονισμούς οι πρόνοιες των οποίων πέρασαν σε υπουργικό διάταγμα, το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή μόλις καταργηθούν αυτοί οι κανονισμοί, κατόπιν νέας Οδηγίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όλα τα σημειώματα που ήρθαν από την εκτελεστική εξουσία και τα σημειώματα των υπηρεσιών της Βουλής λεν ότι το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών χρειάζεται προσωπικό, για να εφαρμόσει. Διότι διενεργεί στα συσκευαστήρια προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, στα σκάφη άνω των 12 μέτρων, σε σημεία εκφόρτωσης αλιευμάτων, αλιευμάτων μέσω πράσινης γραμμής, από τρίτες χώρες, στο ενδοκοινοτικό εμπόριο, στο 10%, δειγματοληπτικό έλεγχο. Αυτό πραγματικά με βάζει σε σκέψεις, διότι και οι ίδιοι θέλουν προσωπικό και επειδή αφορά σοβαρά θέματα υγείας, θα το ψηφίσουμε μεν, αλλά ας έχει υπόψη της η εκτελεστική εξουσία να ενισχύσει το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Γιατί όλα αυτά τα είδη τα οποία εξάγουμε και τα οποία παράγουμε και τα οποία τρώμε χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή, για να μην πάθουμε όπως την κτηνοτροφία που είχαμε αφθώδη πυρετό, είχαμε τρομώδη νόσο, αυτά των πουλερικών και ούτω καθεξής. Αυτά ήθελα να πω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Να σημειώσω την παρατήρηση και του συναδέλφου σχετικά με την ανάγκη ή την απαίτηση από πλευράς των κτηνιατρικών υπηρεσιών ότι -αυτός είναι ο ισχυρισμός τους- με βάση τα νέα δεδομένα, τις νέες υποχρεώσεις, τις νέες εργασίες που απορρέουν, χρειαζόμαστε νέο προσωπικό και μάλιστα πολύ εξειδικευμένο. Απλώς, επαναλαμβάνω κάτι το οποίο προηγουμένως είχα αναφέρει. Δεν μπορούμε να έχουμε οργανισμούς που να μη λειτουργούν για τους αρχικούς τους σκοπούς και να έχουμε άλλες εργασίες, άλλες ευθύνες σε άλλες υπηρεσίες που να χρειάζονται προσωπικό και ευκόλως να καταφεύγουμε σε συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 6 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 7 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 8 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυττής

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Γεώργιος Τάσου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Πολυδύναμων Αδειών Αλιείας Κύπρου (ΣΑΠΑΑΚ) και των αγροτικών οργανώσεων "ΠΕΚ", "ΕΚΑ", "Αγροτική" και "Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου". Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επαγγελματιών Ψαράδων (Σύνδεσμος Παράκτιας Αλιείας), ο Σύνδεσμος Εργοδοτών Αλιείας (τρατάρηδες), ο Σύνδεσμος Πολυδύναμων Σκαφών, ο

Όμιλος Ερασιτεχνικής Αλιείας με Σκάφος, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ερασιτεχνικής Αλιείας (ΠΑΣΥΕΡΑ) και η αγροτική οργάνωση “Παναγροτικός Σύνδεσμος”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 6 του περί Αλιείας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Αλιείας Κανονισμών με την άρση της υφιστάμενης σ’ αυτούς απαγόρευσης της αλιείας του ξιφία στα χωρικά ύδατα της Δημοκρατίας κατά την περίοδο που αρχίζει την 1^η Δεκεμβρίου οποιουδήποτε έτους και τελειώνει την τελευταία μέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για το έτος 2008, έπειτα από την ψήφιση σχετικής σύστασης από τη Διεθνή Επιτροπή για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT), η κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα ο κοινοτικός Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 40/2008 προνοεί την απαγόρευση αλίευσης ξιφία σε όλη τη Μεσόγειο από τις 15 Οκτωβρίου μέχρι τις 15 Νοεμβρίου 2008. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κάθε χρόνο εκδίδεται νέος σχετικός κοινοτικός Κανονισμός για καθορισμό της κλειστής περιόδου αλίευσης ξιφία ανάλογα με τις αλιευτικές δυνατότητες που υπάρχουν, με σκοπό τη βιώσιμη διαχείριση των αλιευτικών αποθεμάτων στη Μεσόγειο, ο οποίος έχει άμεση ισχύ σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Μεσόγειο.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Αλιείας και Θαλασίων Ερευνών επισήμανε στην επιτροπή ότι η προτεινόμενη με τους υπό αναφορά κανονισμούς ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, αφού η προβλεπόμενη κλειστή περίοδος αλιείας ξιφία σε όλη τη Μεσόγειο από τις 15 Οκτωβρίου μέχρι τις 15 Νοεμβρίου 2008 είναι δεσμευτική. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή περαιτέρω εθνικών μέτρων για την προστασία του είδους δε θα είναι αποτελεσματική. Ειδικότερα, η ίδια εκπρόσωπος, αφού διευκρίνισε ότι οι απαγορευτικές περιόδους αλίευσης ξιφία που προβλέπονται τόσο στους σχετικούς κοινοτικούς κανονισμούς όσο και στην εθνική νομοθεσία μπορούν να συνυπάρχουν χωρίς να προκαλείται παραβίαση του κοινοτικού κεκτημένου, επισήμανε παράλληλα ότι, αν δεν αρθεί η απαγορευτική περίοδος αλίευσης ξιφία που προβλέπεται στους υπό τροποποίηση κανονισμούς, κάτι τέτοιο θα καθιστά μειονεκτική τη θέση των Κύπριων ψαράδων έναντι των άλλων συναδέλφων τους στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Μεσόγειο.

Επιπρόσθετα, η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε στην επιτροπή ότι, λόγω της μεταναστευτικής φύσης του ξιφία, οποιαδήποτε διαχειριστικά μέτρα εφαρμοστούν για το είδος, πρέπει να εφαρμόζονται καθολικά σε όλη τη Μεσόγειο, ώστε να είναι αποτελεσματικά, διευκρινίζοντας ότι οποιαδήποτε απαγορευτική περίοδος αλιείας του είδους καθοριστεί στο μέλλον, θα είναι δεσμευτική και θα ισχύει σε όλη τη Μεσόγειο.

Περαιτέρω, η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε στην επιτροπή ότι η έγκριση νέου σχετικού κανονισμού από τη Διεθνή Επιτροπή για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT) αναμένεται να καθορίζει ως κλειστή περίοδο αλίευσης του ξιφία την περίοδο μεταξύ 1^{ης} Οκτωβρίου και τέλους Νοεμβρίου 2009, περίοδο κατά την οποία, λόγω των καιρικών συνθηκών, οι Κύπριοι ψαράδες έχουν έντονη αλιευτική δραστηριότητα. Για το λόγο αυτό, όπως ανέφερε η ίδια εκπρόσωπος, μετά από σχετική εισήγηση της Κύπρου, με την υποστήριξη της Μάλτας, της Ιταλίας και της Ισπανίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύτηκε να μελετήσει τη δυνατότητα καταβολής αποζημίωσης στους ψαράδες για την περίοδο αυτή.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αλιέων Πολυδύναμων Αδειών Αλιείας Κύπρου εξέφρασαν τη διαφωνία τους σε σχέση με την προβλεπόμενη στον κοινοτικό

Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 40/2008 κλειστή περίοδο αλιείας ξιφία σε όλη τη Μεσόγειο από τις 15 Οκτωβρίου μέχρι τις 15 Νοεμβρίου 2008, αφού, όπως επισήμαναν στην επιτροπή, οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν την περίοδο αυτή την καθιστούν την ιδανικότερη για τη συμπλήρωση των αλιευτικών δραστηριοτήτων του συνδέσμου τους, καθώς και για την κάλυψη μέρους των ζημιών που σημειώνονται κατά τις προηγούμενες αλιευτικές δραστηριότητες του συνδέσμου για το έτος. Παράλληλα, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι, για σκοπούς προστασίας των αλιευτικών αποθεμάτων της Μεσογείου, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών θα πρέπει να μελετήσει το μέτρο απόσυρσης των πολυδύναμων σκαφών, κάτι το οποίο προωθεί και η Ευρωπαϊκή Ένωση με την καταβολή επιδοτήσεων, γεγονός που αναμένεται να έχει μακροχρόνια θετικά αποτελέσματα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και με πρόθεση να θέσει τους Κύπριους παράδες στην ίδια θέση με τους υπόλοιπους συναδέλφους τους στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Μεσόγειο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 10 και 11 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυττής

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Γεώργιος Τάσου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του

Υπουργείου Εσωτερικών, της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική” και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”. Η αγροτική οργάνωση “Παναγροτικός Σύνδεσμος”, παρ’ όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η κατάργηση των περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμών και των περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμών, αντίστοιχα. Παράλληλα, με τους ίδιους κανονισμούς προβλέπεται η ένταξη των Κυβερνητικών Υδατικών Έργων Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) και Πωμού στο Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Χρυσοχούς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο σχετικό κοινό επεξηγηματικό σημείωμα του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το οποίο συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η ένταξη των Κυβερνητικών Υδατικών Έργων Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) και Πωμού στο Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Χρυσοχούς αναμένεται να προσφέρει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα και οφέλη στους επηρεαζόμενους πολίτες:

1. Η διαχείριση των υδάτινων πόρων όλων των πηγών νερού της περιοχής θα είναι πιο αποτελεσματική, αποδοτική και δίκαιη, αφού θα πραγματοποιείται από την ίδια αρμόδια αρχή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα και τοπικές συνθήκες, αλλά και εφαρμόζοντας τα ίδια κριτήρια για όλους τους καταναλωτές της περιοχής.
2. Η λειτουργία και συντήρηση των έργων θα είναι αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη, αφού θα υπάρχει ενιαία οργάνωση του προσωπικού και ενιαία χρήση του εξοπλισμού.
3. Θα καταστεί δυνατή η αναβάθμιση των υπηρεσιών νερού για τους καταναλωτές σε όλα τα έργα με την εισαγωγή νέας τεχνολογίας και μεθόδων λειτουργίας και συντήρησης, που το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μπορεί να προσφέρει λόγω εξειδικευμένης τεχνογνωσίας και πείρας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η ομάδα γεωργών που ωφελείται από τα έργα Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) και Πωμού ενημερώθηκε για τις προθέσεις του υπουργείου και δεν εξέφρασε διαφωνία ή αντίρρηση.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι με τη συναίνεση του Υπουργείου Οικονομικών έχει ήδη διευθετηθεί η εργοδότηση από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του υδρομίσθιου προσωπικού που εργάζεται στις επιτροπές των υπό αναφορά κυβερνητικών υδατικών έργων βάσει της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου υπ’ αριθμόν 66.165 και ημερομηνία 24 Οκτωβρίου 2007.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Με την ευκαιρία της εξέτασης των εν λόγω κανονισμών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων επισήμανε την ταλαιπωρία που θα υφίστανται οι καταναλωτές και οι γεωργοί που επωφελούνται από τα υδατικά έργα Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) και Πωμού όσον αφορά τη διαδικασία και τους τρόπους καταβολής των σχετικών τελών μετά την κατάργηση των υπό αναφορά κανονισμών. Ως εκ τούτου, η επιτροπή απηύθυνε έκκληση προς τις αρμόδιες αρχές για προώθηση εφαρμογής νέων, πιο εύχρηστων μεθόδων καταβολής των εν λόγω τελών, όπως είναι η πληρωμή τους μέσω τραπεζών ή μέσω του διαδικτύου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, εισηγείται ομόφωνα στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 10 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυτιής

Ανδρέας Μουσκάλλης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νίκος Κουτσού

Σωτήρης Σαμψών

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2009. Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, ο πρόεδρος και εκπρόσωποι του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (ΚΦΙΚΒ), εκπρόσωποι της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Πληγέντων Εκτοπισθέντων Επιχειρηματιών (ΠΑΣΥΠΕΕ) και της Κίνησης Προσφύγων και Εκτοπισμένων Μανάδων.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών), οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, προϋπολογισμοί νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, περιλαμβανομένου και του

υπό συζήτηση προϋπολογισμού του ΚΦΙΚΒ, δεν κατατέθηκαν ή και εγκρίθηκαν από τη Βουλή πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2008.

Για τον πιο πάνω λόγο, η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 18 Δεκεμβρίου 2008 αποφάσισε να παράσχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2009 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2008 το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή το μήνα Ιανουάριο του 2008.

Σύμφωνα με την ίδια απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2009.

Ο προϋπολογισμός του ΚΦΙΚΒ για το 2009, ο οποίος κατατέθηκε στη Βουλή στις 11 Δεκεμβρίου 2008, είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €84.455.000 και έσοδα του ίδιου ύψους, σε σύγκριση με ποσό €76.908.252 το 2008.

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες αναλύονται ως ακολούθως:

	€
• Διαχειριστικά έξοδα:	4.955.560
• Παραχώρηση δανείων Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας:	49.549.440
• Επιχορήγηση επιτοκίου δανείων:	12.100.000
• Πληρωμές λόγω εγγυήσεων:	1.700.000
• Μεταφορά εισπράξεων στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας από αποπληρωμές δανείων:	16.000.000
• Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό:	150.000

Σύνολο:	€84.455.000

Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, στις δαπάνες περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους €49.549.440 για παραχώρηση δανείων μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας. Από το ποσό αυτό ποσό ύψους €38.361.220 θα παραχωρηθεί για σπουδαστικά δάνεια, ποσό ύψους €9.479.200 για δάνεια σε νεοδημιουργούμενα ζευγάρια και ποσό ύψους €1.709.000 για δάνεια αναφορικά με ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, επαγγελματική δραστηριοποίηση, σωματεία και οργανώσεις.

Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, τα προϋπολογιζόμενα έσοδα του ΚΦΙΚΒ προέρχονται από κρατική χορηγία, από άτοκα δάνεια από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας για το Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας και από αποπληρωμές δανείων και τόκων και εισπράξεις από ανάκτηση πληρωμών λόγω εγγυήσεων μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η κρατική χορηγία προς τον ΚΦΙΚΒ για το 2009, που περιλαμβάνεται στα έσοδα του φορέα, ανέρχεται στο ποσό των €17.027.248, σε σύγκριση με ποσό €11.468.801 το 2008, από τα οποία ποσό ύψους €4.927.248 αφορά διοικητικά έξοδα και ποσό ύψους

€12.100.000 αφορά την επιχορήγηση επιτοκίου δανείων μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας με εγγύηση του ΚΦΙΚΒ. Στα έσοδα περιλαμβάνεται επίσης ποσό ύψους €51.249.440 ως άτοκο δάνειο από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας για την παραχώρηση δανείων μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας (€49.549.440) και για πληρωμές λόγω εγγυήσεων (€1.700.000). Επιπλέον, μέσω του εν λόγω σχεδίου θα δοθούν εγγυήσεις ύψους €65.000.000, σε σύγκριση με τις εγγυήσεις ύψους €39.297.833 το 2008, για κάλυψη δικαιούχων δανείων για στέγαση και για επαγγελματική δραστηριοποίηση.

Ειδικότερα, τα προϋπολογιζόμενα έσοδα αναλύονται ως ακολούθως:

	€
• Κρατική χορηγία:	17.027.248
• Άτοκα δάνεια από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας για το Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας:	51.249.440
• Αποπληρωμές δανείων και τόκων και εισπράξεις από ανάκτηση πληρωμών λόγω εγγυήσεων μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας:	16.000.000
• Άλλα έσοδα:	178.312

Σύνολο:	€84.455.000

Σύμφωνα με περαιτέρω στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα δάνεια σε δικαιούχους με κεφάλαια του ΚΦΙΚΒ στο σύνολό τους παραμένουν το 2009 στα ίδια επίπεδα με εκείνα του 2008 (€49,5 εκατομ.), λόγω του ότι με τη μείωση του ποσού για δάνεια σε νεοδημιουργούμενα ζευγάρια αυξήθηκε το ποσό που προορίζεται για σπουδαστικά δάνεια. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στον προϋπολογισμό του 2008, τα δάνεια σε νεοδημιουργούμενα ζευγάρια αυξήθηκαν σημαντικά, για να ικανοποιηθούν οι καθυστερημένες αιτήσεις (αύξηση από €1.366.881 το 2007 σε €15.377.379 το 2008), γι' αυτό όλες οι καθυστερημένες αιτήσεις εξετάστηκαν εντός του 2008 και ο χρόνος αναμονής εξέτασης των αιτήσεων αυτών μειώθηκε από 24 μήνες σε 1 μήνα. Για τον πιο πάνω λόγο, το διοικητικό συμβούλιο του ΚΦΙΚΒ έκρινε ως ικανοποιητικό το ποσό των €9.479.200 για την ικανοποίηση των αιτήσεων που θα εξεταστούν εντός του 2009 αναφορικά με δάνεια σε νεοδημιουργούμενα ζευγάρια.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών διαβίβασε στην επιτροπή τη Δήλωση Πολιτικής του Υπουργού Οικονομικών που αφορά δέσμευσή του για υλοποίηση του προγράμματος διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της φερεγγυότητας του προσφυγικού κόσμου.

Οι εκπρόσωποι του ΚΦΙΚΒ δήλωσαν στην επιτροπή ότι, σύμφωνα με νεότερα στοιχεία που κατέχει ο φορέας, με τις προτεινόμενες αυξήσεις των κονδυλίων ο χρόνος αναμονής εξέτασης των αιτήσεων για παραχώρηση δανείων υπολογίζεται ότι θα μειωθεί ως ακολούθως:

1. Για τα στεγαστικά δάνεια από 33 σε 30 μήνες.
2. Για τα σπουδαστικά δάνεια από 5 σε 3 μήνες.

3. Για τα επαγγελματικά δάνεια από 9 σε 8 μήνες.
4. Για τα δάνεια για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη υπάρχει άμεση ανταπόκριση και έγκριση των αιτήσεων.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, κατά το 2007 εξετάστηκαν 2 870 αιτήσεις δανείων, το 2008 εξετάστηκαν 4 618 και το 2009 υπολογίζεται ότι θα εξεταστούν 5 300, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση στην εξέταση των αιτήσεων αυτών κατά 61% για τα έτη 2007-2008 και 82% για τα έτη 2008-2009.

Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι για σκοπούς υλοποίησης του προϋπολογισμού του ΚΦΙΚΒ για το έτος 2009 περιλαμβάνεται πρόνοια για δημιουργία των ακόλουθων νέων θέσεων:

1. Μιας πρόσθετης θέσης Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Α' [Κλ. Α11(ii)].
2. Δύο πρόσθετων θέσεων Λειτουργού Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Κλ. Α8-10-11).
3. Μιας πρόσθετης θέσης Γραφέα [Κλ. Α2-5-7(ii)].
4. Ενός ωρομίσθιου αχθοφόρου/κλητήρα.

Όπως οι πιο πάνω εκπρόσωποι ανέφεραν στην επιτροπή, η δημιουργία αυτών των νέων θέσεων αποσκοπεί στη σωστή οργανωτική δομή του ΚΦΙΚΒ, στη στελέχωση του λογιστηρίου που θα δημιουργηθεί στον ΚΦΙΚΒ, καθώς και στο χειρισμό του συστήματος μηχανογράφησης.

Στο στάδιο της περαιτέρω μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου η επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις όσον αφορά την πρόνοια για κάλυψη αμοιβής νομικού συμβούλου για τις ανάγκες του ΚΦΙΚΒ και ειδικότερα για το ύψος της αμοιβής αυτής. Οι εκπρόσωποι του ΚΦΙΚΒ ανέφεραν στην επιτροπή ότι το ύψος του ποσού των €20.000 περιλήφθηκε στον εν λόγω προϋπολογισμό, ώστε να καλύψει τα ενδεχόμενα έξοδα τυχόν προσφυγών που θα καταχωριστούν στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον του ΚΦΙΚΒ, λόγω της πρόσληψης μεγάλου αριθμού υπαλλήλων στον ΚΦΙΚΒ. Η επιτροπή, έχοντας υπόψη ότι η εκδίκαση προσφυγών ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου έχει συνήθως διάρκεια που ξεπερνά το ένα έτος, έκρινε ότι τα ενδεχόμενα έξοδα από τυχόν προσφυγές δε θα παραστεί ανάγκη να καλυφθούν από τον προϋπολογισμό του ΚΦΙΚΒ για το 2009. Ως εκ τούτου, αποφάσισε όπως το ύψος της προβλεπόμενης αμοιβής νομικού συμβούλου για τις ανάγκες του φορέα μειωθεί από το ποσό των €20.000 στο ποσό των €10.000 και διαμόρφωσε ανάλογα το νομοσχέδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή σημειώνει την ικανοποίησή της για την αύξηση των ποσών στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό τόσο σε σχέση με τα δάνεια όσο και με τις εγγυήσεις. Περαιτέρω, η επιτροπή επικροτεί τη συμπερίληψη πρόνοιας για κάλυψη των εξόδων για αναβάθμιση της μελέτης του Πανεπιστημίου Κύπρου σε σχέση με το κόστος των χαμένων εισοδημάτων των προσφύγων και δηλώνει ότι με την εκπόνηση της εν λόγω μελέτης αναμένει από τον ΚΦΙΚΒ να προβεί στη δημιουργία νέων σχεδίων που θα προσδίδουν φερεγγυότητα στον προσφυγικό κόσμο. Επιπλέον, η επιτροπή εκφράζει την προσδοκία όπως ευοδωθούν οι προσπάθειες που στοχεύουν στο να καταστούν άτοκα τα δάνεια από τον ΚΦΙΚΒ. Παράλληλα, η ίδια σημειώνει ότι θα αναμένει από πλευράς του ΚΦΙΚΒ την ανάληψη περαιτέρω μέτρων για τη μείωση του χρόνου αναμονής εξέτασης των αιτήσεων για δάνεια που παραχωρούνται από τον ΚΦΙΚΒ. Τέλος, η επιτροπή εκφράζει τη δυσαρέσκεια της σε σχέση με τη συνεχιζόμενη δυσμενή διάκριση σε βάρος των εκ

μητρογονίας προσφύγων όσον αφορά τα στεγαστικά δάνεια και δηλώνει ότι θα αναμένει τα αποτελέσματα από το χειρισμό των θεμάτων αυτών από την Εξ Υπουργών Επιτροπή που διορίστηκε για το σκοπό αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, υπογραμμίζοντας όλες τις πιο πάνω παρατηρήσεις της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από την ίδια στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Σαμψών.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό αυτό, κύριε Πρόεδρε, λόγω και του αντικειμένου του. Χαιρετίζουμε την αύξηση στα ποσά του προϋπολογισμού, συγχαίρουμε τον πρόεδρο και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, αλλά και τα στελέχη του οργανισμού για τη δουλειά την οποία κάνουν. Θεωρούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι ο προσφυγικός κόσμος μόνος έχει επωμισθεί για τόσα χρόνια το κόστος της εισβολής και της κατοχής και ότι το κράτος έχει υποχρέωση -και μιλώντας για κράτος μιλούμε διαχρονικά- δε μιλούμε για την κυβέρνηση την εκάστοτε- να σταθεί αρωγός και να στέκεται, αν θέλετε, αρωγός στον προσφυγικό κόσμο, μέχρι την ημέρα που θα επιστρέψει στις πατρογονικές του εστίες. Θεωρούμε επομένως ότι κάθε σεντ στην τσέπη του προσφυγικού κόσμου είναι χρήματα ορθά δοσμένα.

Έχοντας πει αυτά, κύριε Πρόεδρε, όμως, δεν μπορούμε παρά να πούμε ότι μπορούν και πρέπει να γίνουν και άλλα όσον αφορά το φορέα. Για πολλούς και διάφορους λόγους. Θεωρούμε, για παράδειγμα, ότι πρέπει επιτέλους ο φορέας να μετεξελιχθεί σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Θεωρούμε ότι πρέπει οπωσδήποτε να μειωθούν σημαντικά οι χρονικές περιόδους που χρειάζονται για να εγκρίνονται ή να εξετάζονται οι αιτήσεις. Έχουν ήδη μειωθεί ή πρόκειται να μειωθούν. Θεωρούμε όμως ότι μπορούν να μειωθούν και άλλο. Θεωρούμε ότι μπορεί να δίδονται δάνεια με την παροχή εγγυήσεων από το κράτος.

Και γιατί τα λέμε όλα αυτά; Τα λέμε όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, διότι θεωρούμε και νομίζουμε ότι ο φορέας πρέπει και μπορεί να σταθεί και τροχοπέδη σε όλους εκείνους που, απελπισμένοι πρόσφυγες πλέον, αναγκάζονται -και δεν το λέω με καμία επικριτική διάθεση- λόγω των περιστάσεων να καταφεύγουν στην ούτω καλούμενη επιτροπή αποζημιώσεων των κατεχομένων. Εάν ενισχύσουμε το φορέα περισσότερο, θα μπορέσουμε να σταματήσουμε και αυτό το φαινόμενο.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, έχοντας πει όλα αυτά, επαναλαμβάνω ότι χαιρετίζουμε την αύξηση στον προϋπολογισμό και θα υπερψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Φυττής και μετά ο κ. Βαρνάβα.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Θα συγχαρούμε και εμείς το διοικητικό συμβούλιο και το προσωπικό του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για την εργασία που κάνουν. Από το 1996 που έχει ιδρυθεί, έχει παραχωρήσει δάνεια €336,2 εκατομ. σε διάφορες μορφές, όπως σπουδαστικά, επαγγελματικά, για νέα ζευγάρια, στεγαστικά, για ιατρικούς σκοπούς, για σωματεία και οργανώσεις. Υπάρχει μια αύξηση φέτος, η οποία θα δοθεί σε δάνεια και εγγυήσεις. Η προσπάθεια η μεγάλη, η οποία καταβάλλεται και θα πρέπει να συνεχίσει, είναι η μείωση του χρόνου για παροχή δανείων. Σύμφωνα με τα όσα έχουν λεχθεί, η προσπάθεια είναι για τα στεγαστικά από τριάντα τρεις μήνες να πάει στους τριάντα μήνες -πάλι σημαντικό- για τα σπουδαστικά από πέντε σε τρεις μήνες -αυτό έχει μειωθεί- για τα επαγγελματικά δάνεια από εννέα σε οκτώ μήνες και για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη τα δίνουν αμέσως.

Εκείνο που είχα τονίσει στην επιτροπή και το διοικητικό συμβούλιο το δέχτηκε θα το περιμένουμε να γίνει. Δηλαδή όσοι ζητούν δάνειο για συντήρηση/επιδιόρθωση των σπιτιών τους να μην μπαίνουν σε σειρά προτεραιότητας μαζί με αυτούς που θέλουν να κτίσουν ή να αγοράσουν. Άλλο να ζητάς δάνειο €150.000 και άλλο να ζητάς €15.000, €20.000, €30.000, για να μπογιατίσεις το σπίτι σου ή να το επιδιορθώσεις. Επομένως, η εισήγηση που κάναμε και κάνουμε είναι να μπαίνουν σε ξεχωριστή σειρά. Και φαίνεται ότι το έχουν αντιληφθεί μετά από τόσα χρόνια και ελπίζω να το κάνουν, διότι δεν μπορεί ένας που έχει ανάγκη να επιδιορθώσει το σπίτι του να περιμένει τριάντα χρόνια και περισσότερο καμιά φορά, για να πάρει τις €20.000.

Το δεύτερο που θέλουμε να πούμε είναι το εξής: Το σχέδιο επιδότησης επιτοκίου, το οποίο η παρούσα κυβέρνηση υποσχέθηκε να το ανεβάσει και ελπίζω σύντομα να γίνει, κατήντησε να είναι ένα κύριο σχέδιο παροχής δανείου, το οποίο "καταστρατηγεί" τον κύριο σκοπό του φορέα, που ήταν με υποθήκη τις κατεχόμενες περιουσίες, με "αξιοποίηση" των περιουσιών των κατεχομένων να παίρνουμε δάνειο. Όταν παίρνεις δάνειο από τη συνεργατική ή από μια τράπεζα, θέλει υποθήκη ή εγγυητές, αν βρει κάποιος, από τις ελεύθερες περιοχές. Και έτσι, όταν βιάζεται ένας, πάει βρίσκει με υψηλότερο επιτόκιο, 6,5% ή 7%, και του δίνει ο φορέας επιδότηση 3,5%. Είναι αυτό που υποσχέθηκε ο Πρόεδρος να ανεβάσει. Επομένως, πρέπει να τα προσέξει αυτά ο φορέας, για να μην καταστρατηγηθεί ο κύριος σκοπός του φορέα.

Και ένα τελευταίο, το οποίο πάντοτε λέμε: Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Ισότιμη κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη προσφύγων εννοούμε. Γι' αυτό δημιουργήθηκε. Δεν έγινε και δεν πρόκειται να γίνει ποτέ. Επομένως, γιατί να έχει αυτό το όνομα; Πρέπει να αλλάξει όνομα, για να συνάδει με τους σκοπούς τους οποίους έχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να πω ότι σίγουρα η δημιουργία του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών έδωσε κάποια διέξοδο σε σχέση με την επιπρόσθετη βοήθεια της οποίας μπορεί να τύχει ο προσφυγικός κόσμος. Να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, όμως ότι διαχρονικά θα είναι παραδεκτό από όλους ότι καμία κυβέρνηση, το κράτος γενικότερα, δεν έχει κατορθώσει να αποδώσει αυτό το οποίο ονομάζεται "ισότιμη κατανομή των βαρών". Γι' αυτό το λόγο εμείς θεωρούμε ότι, ναι, χρειάζεται -και αυτό γίνεται παράλληλα- επιπλέον ενίσχυση του φορέα. Αν ακόμη χρειάζεται και διαφοροποίηση

του τρόπου λειτουργίας και εκσυγχρονισμού, αυτό θα πρέπει να γίνει. Γιατί, τουλάχιστον όσον αφορά τα οικιστικά δάνεια, όταν λέμε για δύομισι, τρία, ακόμη και τριάνμισι χρόνια, είναι αρκετό χρονικό διάστημα.

Να τονίσω επίσης, κύριε Πρόεδρε, ότι συμφωνώ -με πρόλαβε ο συνάδελφος ο κ. Φυττής- γιατί σήμερα είχα επικοινωνία με πρόσφυγα ο οποίος έχει αιτηθεί για επιδιόρθωση κατοικίας. Ναι, σωστό είναι αυτοί που είναι για επιδιόρθωση κατοικίας να μπαίνουν σε ξεχωριστό κατάλογο από αυτούς που είναι στον κατάλογο για ανέγερση κατοικίας.

Παράλληλα, θα ήθελα να πω, και το έχει πει ο κ. Φυττής και το έχουμε πει πάρα πολλές φορές στην επιτροπή, ποιος ήταν ο λόγος που δόθηκε η άδεια στο φορέα να προχωρήσει στην επιδότηση των δανείων. Ήταν επειδή μαζεύτηκαν αρκετές αιτήσεις και βρέθηκε σε αδιέξοδο η συγκεκριμένη επιτροπή του φορέα και έτσι, για να επιστευσθεί η διαδικασία, δόθηκε το δικαίωμα επιδότησης ακόμη και των δανείων τα οποία οι πρόσφυγες είχαν συνάψει από εμπορικές τράπεζες είτε από συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα. Δυστυχώς όμως, έγινε ο κανόνας! Και αυτή τη στιγμή ένας πρόσφυγας υποχρεούται, ενώ υπό κανονικές συνθήκες ο φορέας δημιουργήθηκε, για να υποθηκεύονται οι περιουσίες στα κατεχόμενα -άρα δίνουμε μια αξία σε εκείνες τις περιουσίες- ο πρόσφυγας τώρα υποχρεούται, για να πάρει την επιδότηση αυτή του δανείου, να υποθηκεύσει είτε το οικόπεδο του στις ελεύθερες περιοχές είτε την κατοικία του ακόμη και να υποβληθεί και στη δίνη του να μαζεύει υπογραφές από εγγυητές. Άρα εκείνο το οποίο ζητούμε εμείς είναι να δούμε με ποιο τρόπο αυτό το σύστημα θα διορθωθεί, ώστε οι πρόσφυγες να μην υπόκεινται σε ό,τι έχω αναφέρει, κύριε Πρόεδρε.

Και τελειώνω κάνοντας την εξής αναφορά: Έχει πει ο συνάδελφος ο Σωτήρης ο Σαμψών ότι η ανάγκη... μπορεί κάποιος να τους δείχνει δρόμο να απευθύνονται, εμείς λέμε ότι καμία ανάγκη, απολύτως καμία ανάγκη, δεν μπορεί να ωθήσει τον οποιοδήποτε πρόσφυγα να απευθυνθεί στην οποιαδήποτε λεγόμενη επιτροπή. Αυτή είναι η δική μας τοποθέτηση και οποιοσδήποτε απευθύνεται για μας σημαίνει ότι καταργεί είτε ακόμη αποδεικνύει κάτι το οποίο εμείς δε θέλουμε. Γι' αυτό το λόγο, αντί να λέμε ότι υπάρχει ανάγκη γι' αυτό το λόγο το κράτος να εκσυγχρονίσει το φορέα, εμείς λέμε ότι το κράτος θα πρέπει να εκσυγχρονίσει το φορέα για τους οποιοσδήποτε λόγους έχω αναφέρει προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε. Και ως κόμμα τουλάχιστον έχουμε αναφέρει -δε θα τα πω τώρα- έχουμε ανακοινώσει και έχουμε δημοσιοποιήσει και άλλους τρόπους με τους οποίους το κράτος, εκτός του φορέα, μπορεί σίγουρα να ενισχύσει τον προσφυγικό κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα το οποίο συζητούμε είναι χιλιοσυζητημένο και ορθά γίνεται η διαπίστωση από όλους μας ότι η πρόθεση του Κύπριου νομοθέτη ήταν να δημιουργηθεί ένα σύστημα όπου τα βάρη να κατανέμονται κατά ίσο τρόπο μεταξύ εχόντων και μη εχόντων. Ακόμα όμως δε βρισκόμαστε σε μια σοσιαλιστική κοινωνία. Δεν εφαρμόστηκε αυτή η ισότητα...

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Πότε λοαρκάζετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Πότε λοαρκάζετε;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αν μας στηρίξεις και εσύ, κύριε Θεμιστοκλέους, εύχομαι σύντομα!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αν ο Θεός είναι μαζί σας, δε θα σας το δείξει! Αν έν' μαζί μας -που πιστεύουμε ότι έν' μαζί μας, γιατί είμαστε ίσοι και αληθείς- θα γίνει το συντομότερο!

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Είναι ο Θεός που θα φέρει το σοσιαλισμό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ, νομίζω ότι έχετε ολοκληρώσει τις ατάκες!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή αρέσκομαι στο να απαντώ στους συναδέλφους, ο Θεός θα ευλογήσει κάποιους να συμπεριφερθούν ώριμα και να μην αποτρέψουν το καλύτερο, που είναι ο σοσιαλισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να το ζητήσουμε από το Μακαριότατο!

(Γέλια)

Λοιπόν, παρακαλώ! Είπαμε τις ατάκες μας, να αφήσουμε το συνάδελφο να συνεχίσει.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εδώ θέλω να πω ότι ο τίτλος είναι σωστός και είναι ορθό να έχουμε στόχους και είναι ορθό να προσπαθούμε να φτάσουμε αυτούς τους στόχους. Αν μέχρι σήμερα με τα ήδη υφιστάμενα σχέδια δεν έχουμε ικανοποιήσει την έννοια του τίτλου, αλλά και των αρχικών και βασικών στόχων του νόμου, αυτό δε σημαίνει ότι πρέπει να τον εγκαταλείψουμε. Πρέπει να τον διατηρήσουμε και να του δώσουμε ουσία και πιστεύω ότι όλοι συμφωνούμε και όλοι πρέπει να στηρίζουμε πολιτικές προς αυτή την κατεύθυνση. Και διαπιστώνω ότι υπάρχει μια ομοφωνία προς αυτή την πολιτική, θα έλεγα.

Για το συγκεκριμένο προϋπολογισμό, για τον οποίο μιλούμε, πρέπει να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας, γιατί ο φορέας ανταποκρίνεται σε έργο μεγαλύτερο απ' ό,τι θα ανταποκρίνονταν πολλές άλλες υπηρεσίες του κράτους. Παράγει δηλαδή, με μικρό αριθμό υπαλλήλων, πολύ μεγαλύτερο έργο απ' ό,τι παράγεται αλλού, γι' αυτό και τους αξίζουν τα εύσημα.

Απ' εκεί και πέρα, το θέμα μείωσης των χρόνων αναμονής, που είναι κοινή επιδίωξη όλων μας, είναι θέμα χρημάτων. Για να μπορέσουμε να ριξουμε τους χρόνους στον έναν, δύο, τρεις, τέσσερις μήνες, θα πρέπει μαζικά να δοθούν πέραν των εκατόν τριάντα εκατομμυρίων στο φορέα, κάτι το οποίο αντιλαμβάνεστε ότι είναι αδύνατο με βάση το μέγεθος του προϋπολογισμού μας.

Θέλουμε όμως εδώ να χαιρετίσουμε το γεγονός ότι στο φετινό προϋπολογισμό, σε ό,τι αφορά το δανεισμό που παρέχει το κράτος, υπάρχει αύξηση επτά εκατομμυρίων ή σε ποσοστό 65%. Αυτό ζήτησε ο φορέας και το συμβούλιό του, γιατί αυτό μπορεί να υλοποιήσει, αυτό δόθηκε. Σε ό,τι αφορά τα θέματα των εγγυήσεων δανείων, υπάρχει μια αύξηση σχεδόν 80%, μια αύξηση δηλαδή είκοσι έξι εκατομμυρίων. Αυτό ζήτησε το συμβούλιο του φορέα, αυτό ενέκρινε και η κυβέρνηση. Άρα, η κυβέρνηση έχει ανοίξει τις αγκάλες της και έχει αγκαλιάσει τον προσφυγικό κόσμο, ο οποίος χρειάζεται αυτή τη δανειοδοτική και εγγυητική στήριξη του κράτους, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει είτε τα στεγαστικά του προβλήματα είτε τα επαγγελματικά του προβλήματα είτε τις σπουδές των παιδιών του είτε θέματα υγείας. Και εδώ θα πρέπει να χαιρετίσουμε και τη δημιουργία του σχεδίου των νέων ζευγαριών που, αντί να περιμένουν τρία χρόνια, αυτοί εξετάζονται και εγκρίνονται σε τρεις μήνες και αυτοί παίρνουν τα χρήματα έγκαιρα και κάνουν εκείνο το οποίο πρέπει να κάμουν, για να αποκτήσουν την κατοικία τους.

Σε ό,τι αφορά τα περαιτέρω μέτρα στήριξης που θα πρέπει να λάβει ο φορέας και η κυβέρνηση, χαιρετίζουμε την ανάθεση στο πανεπιστήμιο της συμπλήρωσης της μελέτης σε ό,τι αφορά τα χαμένα εισοδήματα. Υπάρχει στον προϋπολογισμό το κονδύλι των 25.000 με το οποίο θα πληρωθεί το Πανεπιστήμιο Κύπρου και πιστεύουμε ότι με τη μελέτη αυτή θα δοθεί και η κατάλληλη τροφή προς την επιτροπή που θα διοριστεί, ακριβώς για να εισηγηθεί νέα μέτρα καλύτερης, ίσης κατανομής των βαρών και στήριξης και δημιουργίας, αν θέλετε, πλαισίου φερεγγυότητας του προσφυγικού κόσμου.

Σε ό,τι αφορά το επιτόκιο, έχουμε πάρει την υπόσχεση, την οποία κρατούμε στην επιτροπή, ότι τα δίκαια παράπονα που εμφανίζονται σε σχέση με την εφαρμογή του σχεδίου αυτού εξετάζονται και πολύ σύντομα, εντός ορισμένων μηνών, θα απαντηθούν και θα λυθούν.

Σε ό,τι αφορά τώρα τα θέματα υποθηκεύσεων, πρέπει να είμαστε λίγο πιο μεγαλόκαρδοι, εγώ θα έλεγα, ως πρόσφυγες, και να κρίνουμε με δίκαια κριτήρια αυτό το ζήτημα.

Σε ό,τι αφορά αυτούς που προσφεύγουν στα κατεχόμενα και στις όποιες επιτροπές των κατοχικών δυνάμεων και της Τουρκίας -γιατί το ψευδοκράτος είναι υποτελής στην Τουρκία, σύμφωνα και με αποφάσεις των δικαστηρίων- δε δικαιολογούνται με τίποτε. Καμιά οικονομική ανάγκη δεν επιτρέπεται να φθείρει ή να πουλά αρχές, αξίες και συνειδήσεις!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Γεωργίου.

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε,

Υπάρχει ο κίνδυνος όντως η ωραιοποίηση να κρύψει την πραγματική ανάγκη που υπάρχει σε σχέση με τη στέγαση των προσφύγων ή του προσφυγικού κόσμου ευρύτερα. Να θυμίσουμε ότι το υψηλό κόστος στέγασης οδήγησε σε τεράστιες ουρές τον προσφυγικό κόσμο και εξακολουθεί αυτή η διάρκεια να είναι εκεί πέρα. Ως εκ τούτου, η πενιχρή αύξηση στο συνολικό κονδύλι, νομίζω, δεν ανταποκρίνεται αναλογικά στις αυξημένες ανάγκες οι οποίες υπάρχουν. Οι ουρές είναι εκεί και είναι σσιαλιστικού χαρακτήρα. Αυτές είναι οι υποθήκες και δεν παύει να υπάρχει απαίτηση αντικρίσματος, γιατί η κατεχόμενη περιουσία δεν είναι εκείνη η οποία έχει πραγματικά την αξία που στέκει ως αντιστάθμισμα, για να μπορέσει να πάρει κάποιος το δάνειο. Ως εκ τούτου, να μην ωραιοποιούμε τόσο τα πράγματα, για να οδηγούμαστε και στο άλλο άκρο, όπου δεν υπάρχει στεγαστικό πρόβλημα για τον προσφυγικό κόσμο. Είναι οι μεγάλες ανάγκες που οδηγούν εκεί πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Μουσκάλλη.

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είπεν τζιαι ο συνάδελφος, ο Αριστοφάνης, λέμε εδώ ότι η κυβέρνηση αύξησε τα δάνεια σε αυτό το φορέα κατά 65% και τις εγγυήσεις κατά 80%. Νομίζω να μην είμαστε άδικοι και να πείθουμε με αυτά που λέμε. Τα ποσοστά είναι αξεπέραστα είναι και πέραν των προσδοκιών μας. Όμως εμείς θέλουμε αυτός ο φορέας κοινωνικής ευαισθησίας, όπως είναι ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών, κάθε χρόνο να εμπλουτίζεται με νέα κονδύλια. Αυτό ζητούμε και από την κυβέρνηση. Φέτος είμαστε ευχαριστημένοι και τη συγχαίρουμε. Όμως κάθε χρόνο θα απαιτούμε αυτός ο κουμπάρας της ισότιμης κατανομής βαρών να βελτιώνεται και να μπαίνουν περισσότερα κονδύλια. Όμως αυτό που πρέπει να χαιρετίσουμε -και όλοι χαιρετίζουμε- ως πρόσφυγες, είναι τη μεγαλοκαρδία της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού ύψους €84.445.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Πώλησεως Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Πώλησεως Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Άγγελος Βότσης

Ιωνάς Νικολάου

Φειδίας Σαρίκας

Χρήστος Στυλιανίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Οκτωβρίου 2008 και στις 12 Ιανουαρίου 2009. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Αρχηγού Αστυνομίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Πώλησης Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου, ώστε να διευρυνθούν τα εχέγγυα καλού χαρακτήρα που καθορίζονται στις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας πώλησης οινοπνευματωδών ποτών, για να περιληφθούν στα κριτήρια μη χορήγησης άδειας πώλησης οινοπνευματωδών ποτών και καταδίκες για σοβαρά αδικήματα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στη Βουλή κρίθηκε αναγκαία, έπειτα από εισήγηση που υπέβαλε στο υπουργείο τους ο Αρχηγός Αστυνομίας, όταν διαπιστώθηκε ότι στην τελευταία τροποποίηση που επήλθε στη βασική νομοθεσία που διέπει την πώληση οινοπνευματωδών ποτών, με την οποία καθορίστηκαν τα αδικήματα που δεν πρέπει να βαρύνουν αιτητή για άδεια πώλησης οινοπνευματωδών ποτών, δεν περιλήφθηκαν καταδίκες και για διάφορα σοβαρά αδικήματα.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την επιτροπή, η τελευταία έκρινε ότι η προτεινόμενη διάταξη του νομοσχεδίου, σύμφωνα με την οποία πρόσωπο που καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης πέραν των τεσσάρων ετών θεωρείται ότι δεν είναι καλού χαρακτήρα και δεν πληρεί τα εχέγγυα για να κατέχει άδεια πώλησης οινοπνευματωδών ποτών, είναι υπέρμετρα αυστηρή. Για το λόγο αυτό η επιτροπή κάλεσε τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών όπως, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της

Δημοκρατίας, διαμορφώσουν το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε η προτεινόμενη ποινή να είναι ηπιότερη.

Αναταποκρινόμενο στην πιο πάνω απόφαση της επιτροπής, το Υπουργείο Εσωτερικών σε μεταγενέστερο στάδιο, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, διαμόρφωσε την υπό αναφορά πρόνοια του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, για την οποία υπήρξαν οι ανωτέρω επιφυλάξεις από την επιτροπή, και στη συνέχεια κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο.

Η επιτροπή σε μεταγενέστερο στάδιο μελέτησε τη διαμορφωμένη πρόνοια του νομοσχεδίου και, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έκρινε ότι η εν λόγω πρόνοια, όπως επαναδιατυπώθηκε, εξακολουθεί να είναι αυστηρή, γι' αυτό και αποφάσισε να τη διαγράψει από το κείμενό του, θέση με την οποία συμφώνησαν τόσο οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών όσο και οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ) δήλωσε στην επιτροπή πως μέλη του συνδέσμου του αντιμετωπίζουν πρόβλημα εξασφάλισης άδειας πώλησης οινοπνευματωδών ποτών για διάφορες καταδικές τους σε σχέση με αδικήματα που αφορούν την ηχορρύπανση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφασή της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 15, 16 και 17 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου του 2009», «Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και

Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού του 2009» και «Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας του 2009». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, όπως τουλάχιστο το έχω εδώ, και θα παρακαλούσα τον πρόεδρο της επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να προχωρήσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οραία! Εγώ ήθελα, επειδή έχουμε ως αρχή εκεί που δεν είναι ομόφωνα να διαβάζεται η έκθεση, όμως, με τη δική σας έγκριση, να προχωρήσουμε παρακάτω.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Άγγελος Βότσης

Ιωνάς Νικολάου

Γιώργος Πεردίκης

Χρήστος Στυλιανίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και Λάρνακας και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ. Το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου, σκοπεύεται η αναθεώρηση των ισχυόντων περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμών των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου, Λεμεσού και Λάρνακας, αντίστοιχα, ώστε οι πρόνοιές τους να εκσυγχρονιστούν και να εναρμονιστούν με τον περί Συντάξεων Νόμο. Σκοπεύεται επίσης η επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου, Λεμεσού και Λάρνακας από το εξηκοστό στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους, κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ισχύουν ήδη για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, με τους υπό αναφορά κανονισμούς εκσυγχρονίζονται οι ισχύοντες κανονισμοί που διέπουν τις συντάξεις και τα φιλοδωρήματα των υπαλλήλων των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου, Λεμεσού και Λάρνακας κατά το πρότυπο αυτών που ισχύουν για το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με τους υπό αναφορά κανονισμούς υλοποιείται σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υιοθέτηση της επέκτασης του ορίου αφυπηρέτησης και στους υπαλλήλους των υπό αναφορά

συμβουλίων, κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ήδη ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ δήλωσαν πως υιοθετούν πλήρως τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών.

Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή, διατυπώνει τη θέση ότι συμφωνεί με την προτεινόμενη τροποποίηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών εισηγούνται, ως θέμα αρχής, την απόρριψη μόνο των προνοιών των υπό συζήτηση κανονισμών που ρυθμίζουν την επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων των υπό αναφορά συμβουλίων.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος υιοθετούν τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Με την επιφύλαξη της πιο πάνω αναφερόμενης διαφωνίας, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου του 2009.
2. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού του 2009.
3. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας του 2009.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι το γνωστό θέμα της διαφωνίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις με την παράταση του ορίου αφυπηρέτησης στο 63^ο έτος της ηλικίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Ισχύει ό,τι είπαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τη δικαιολογήσετε, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι τρεις κανονισμοί αφυπηρετήσεως. Εμείς μετέχουμε στην κυβέρνηση και θα τους υποστηρίξουμε τους κανονισμούς...

(Γέλια)

...παρά το ότι, κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε επικριθεί, γιατί βάλουμε κάποιους σταυρούς. Δεν καταψηφίσαμε, βάλουμε κάποιους σταυρούς, πάγια κοινοβουλευτική πρακτική, και έχουμε επικριθεί. Εμείς, συνεπείς στην υποστήριξη του κυβερνητικού έργου, θα υποστηρίξουμε τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ξέρω πόσο νομοταγείς είστε.

Μάλιστα.

(Γέλια)

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρέ μου. Είναι με τη βεβαίωσή σας. Τούτο να το θυμάστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Το σφραγίζω! Πάμε παρακάτω.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών;

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Το ψηφίζουμε, εκτός από το σημείο που αναφέρεται η επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρετήσεως των υπαλλήλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε, το είχατε πει στην αιτιολόγηση της ψήφου σας.

Μάλιστα, δηλαδή να γίνω πιο συγκεκριμένος, για να καλυφθούμε. Μετά από την αιτιολόγηση της ψήφου από μέρος της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ότι, εκτός από τα θέματα που αφορούν το 63^ο έτος της ηλικίας, όλα τα υπόλοιπα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πώς θα διαχωριστούν;

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πώς...

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Γίνεται, ρε παιδικιά, λέει ο άνθρωπος!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πώς θα το ψηφίσουμε;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως το είπα! Μάλιστα, λοιπόν, να καταγραφεί όμως στα πρακτικά αυτό.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών;

Λοιπόν, έχω να κάνω μια παρατήρηση, για να είμαι δίκαιος. Στην προηγούμενη συνεδρία είπα στην κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, πειράζοντάς τους, ότι έχουν “σμπαραλιάσει”, νομίζω σήμερα έχει “σμπαραλιάσει” το ΑΚΕΛ! Λοιπόν, οι μισοί πάνω, οι μισοί κάτω! Λοιπόν, αστειευόμενος, κύριε Συλλούρη!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δεν είναι γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ θέλω να μας εξηγήσετε πώς νομοτεχνικά θα γίνει, γιατί μπορεί να ψηφίσουμε τζι εμείς υπέρ, διότι ο λόγος που δεν ψηφίζουμε είναι το 63^ο έτος. Πώς θα το κάνετε; Εξηγήστε μας, για να πάρουμε κι εμείς απόφαση νομοτεχνικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένας ένας.

Ναι, κυρία Κυριακίδου, θέλετε να πείτε κάτι;

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Επειδή ακριβώς η διαφωνία ήταν επί της ουσίας, που ήταν το 63^ο έτος, οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ το καταψηφίζουν. Τώρα, επειδή είναι κυβερνητικό, το ψηφίζουν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ναι, κύριε Συλλούρη, και μετά ο κ. Κατσουρίδης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν μπορώ να βοηθήσω, αν μου επιτρέπει ο κ. Κατσουρίδης, ο τρόπος, για να γίνει και να είμαστε εντάξει είναι ότι πρέπει να μπει μια τροπολογία, έστω και τώρα, παρ' όλο που ξεκίνησε η ψηφοφορία. Αν το επιτρέπουμε, να ψηφιστεί ή να καταψηφιστεί η τροπολογία και μετά να πάμε παρακάτω. Εκτός αν σκεφτείτε εσείς κάποιο άλλο τρόπο. Εγώ δεν μπορώ να σκεφτώ άλλο τρόπο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και με αυτή την κυβέρνηση ήρταν νομοσχέδια για το 63^ο έτος και εκαταψηφίσασμέν τα. Έννεν τούτη η ουσία. Εάν νομοτεχνικά υπάρχει τρόπος να διαχωριστεί, καλώς. Εάν όχι, τότε θα θεωρηθεί ότι έχουμε καταψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, ουσιαστικά έν' το ίδιο πράγμα που λέμε. Λοιπόν, άρα, με την επιπρόσθετη διευκρίνιση από μέρους του κ. Κατσουρίδη, η μόνη επιφύλαξη της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις είναι για το 63^ο έτος. Όμως το υπόλοιπο στηρίζεται έτσι από την κοινοβουλευτική ομάδα. Άρα λοιπόν, αν υπάρχει η δυνατότητα -που υπάρχει- να γίνει ο διαχωρισμός, θα το εξετάσουμε. Εγώ δεν είμαι ειδικός ούτε και διεκδικώ το αλάθητο. Λέω, αν υπάρχει αυτή η δυνατότητα, τότε να προχωρήσουμε με αυτή τη διαδικασία. Αν όμως δεν υπάρχει, να καταγραφεί ότι υπήρξε η διαφωνία από μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Ξανά! Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Ως έχουν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως έχουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 15 κανονισμοί εγκρίνονται με είκοσι μία ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμιά αποχή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των υπ' αριθμόν 16 κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Δεκαεννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 16 κανονισμοί εγκρίνονται με είκοσι μία ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμιά αποχή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των υπ' αριθμόν 17 κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Είκοσι ένας υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Δεκαεννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 17 κανονισμοί εγκρίνονται με είκοσι μία ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμιά αποχή.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:
Έφμεν ο Περδίκης τζιαι ήρτεν άλλος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Έφμεν ένας τζιαι ήρτεν άλλος.
Εντάξει.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:
Έσειε λάθος το μέτρημα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Λάθος το μέτρημα, κύριε Αγγελίδη;

Όχι! Αν είναι λάθος, να το ξαναπούμε. Δε θέλω να υπάρχουν σκιές.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Όχι, ήρθε άλλος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ε, εμπήκεν άλλος μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ντίνος Χατζηνικόλας, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Πανίκκος Σταυριανός

Σοφοκλής Φυττής

Νίκος Τορναρίτης

Ρούλα Μαυρονικόλα

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 17^{ης} Απριλίου 2008 και 15^{ης} Ιανουαρίου 2009. Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Ταμείου Θήρας του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Η Κυπριακή Ομοσπονδία Κυνηγιού και Διατήρησης Άγριας Ζωής, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, αλλά κοινοποίησε αργότερα γραπτώς τις θέσεις της.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου νόμου για την προστασία και διαχείριση άγριων πτηνών και θηραμάτων, έτσι ώστε, για να επιτρέπεται η μεταφορά οποιοδήποτε κυνηγετικού όπλου, αυτό να πρέπει, μεταξύ άλλων, να είναι αποσυναρμολογημένο μέσα σε θήκη, όπως ήδη προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, και επιπρόσθετα ο κάτοχός του να έχει εν ισχύ άδεια κυνηγιού.

Ειδικότερα, κρίθηκε αναγκαίο να αντιμετωπιστεί μέσω της πιο πάνω νομοθετικής ρύθμισης η ακόλουθη παρανομία: Κυνηγοί που δεν έχουν ανανεωμένη την άδεια κυνηγιού κυνηγούν κανονικά και, όταν κατά την προσέλευση ή αποχώρησή τους από τους κυνηγότοπους ελεγχθούν από τους θηροφύλακες ή τους αστυνομικούς και δεν έχουν στην κατοχή τους θήραμα ή φυσίγγια, προβάλλουν τη δικαιολογία ότι απλώς μεταφέρουν το όπλο τους αποσυναρμολογημένο μέσα σε θήκη, σύμφωνα με τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός κυνηγών να κυνηγά παράνομα, αλλά η καταγγελία εναντίον τους από τους αρμοδίους να είναι ιδιαίτερα δύσκολη.

Στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο με τη σύμφωνη γνώμη του Ταμείου Θήρας και της Νομικής Υπηρεσίας να βελτιώσει

περαιτέρω την τροποποιητική διάταξη του νομοσχεδίου, ώστε να συμπεριληφθεί σ' αυτήν και η περίπτωση κατά την οποία ο κάτοχος του όπλου, παρ' όλο που δεν έχει εν ισχύ άδεια κυνηγιού, θα επιτρέπεται να μεταφέρει το όπλο, εφόσον έχει εξασφαλίσει σχετική άδεια μεταφοράς του, με βάση διατάξεις άλλης ισχύουσας νομοθεσίας. Ειδικότερα, η προσθήκη αυτή κρίθηκε σκόπιμη, ώστε να ρυθμιστούν και ορισμένες περιπτώσεις που δεν αφορούν το κυνήγι, όπως για παράδειγμα η σκοποβολή, κατά τις οποίες όμως απαιτείται η μεταφορά όπλου.

Ο προϊστάμενος του Ταμείου Θήρας επισήμανε στην επιτροπή την ανάγκη για άμεση προώθηση και ψήφιση του προτεινόμενου αυτού νόμου. Επιπρόσθετα, ο ίδιος δήλωσε ότι με τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου συμφωνεί και η Κυπριακή Ομοσπονδία Κυνηγιού και Διατήρησης Άγριας Ζωής, οι εκπρόσωποι της οποίας δεν κατέστη δυνατό να παρευρεθούν ενώπιον της επιτροπής. Γι' αυτό και ο πιο πάνω εκπρόσωπος δεσμεύτηκε να ζητήσει από την εν λόγω ομοσπονδία να αποστείλει γραπτώς τις θέσεις της στην επιτροπή.

Στις 16 Ιανουαρίου 2009 η υπό αναφορά ομοσπονδία απέστειλε στην επιτροπή γραπτώς τις θέσεις της με επιστολή, όπου αναφέρεται ότι συμφωνούν με την τροποποίηση που επιφέρει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος με βάση τα πιο πάνω, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτηση που θα διεξαχθεί στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2 του νομοσχεδίου;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θέλω να παρακαλέσω κάτι, με όλο το σεβασμό και όλη την αγάπη. Είπα: «Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;». Θα μπορούσατε να αιτιολογήσετε

την ψήφο σας και να πείτε: «Κύριε, είμαστε εναντίον». Εν πάση περιπτώσει, εγώ θα σας δώσω το λόγο να αιτιολογήσετε τις θέσεις σας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χρειάζεται. Ωραία!

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμιά αποχή.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 19 θέμα, που είναι «Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος, όσον αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, θα ήθελε να ζητήσει μια αναβολή δεκαπέντε ημερών, για να επανεξεταστούν κάποια πράγματα, γιατί, παρ' ότι συμφωνούμε με τους σκοπούς και τους στόχους αυτού του νομοσχεδίου, μετά από μια περαιτέρω ανάλυση διαβλέπουμε ότι εγείρονται κάποια ζητήματα όσον αφορά το λεκτικό μιας υπεράσπισης σε κάποια ποινικά αδικήματα που ρυθμίζονται με τη συγκεκριμένη νομοθεσία. Ιδιαίτερα, μετατίθεται το βάρος απόδειξης πάνω στον κατηγορούμενο, κάτι το οποίο μας προβληματίζει και θέλουμε να συζητηθεί περαιτέρω στην επιτροπή Εμπορίου. Γι' αυτό το λόγο, ζητούμε δεκαπέντε ημερών αναβολή, για να επανεξεταστεί το συγκεκριμένο νομοθέτημα στην επιτροπή Εμπορίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει κάποια διαφωνία σε σχέση με το αίτημα του Δημοκρατικού Κόμματος για αναβολή του θέματος για δεκαπέντε μέρες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουραία, το θέμα αναβάλλεται για δεκαπέντε μέρες.

Τα θέματα από τον αριθμό 20 μέχρι τον αριθμό 48 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.016-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.017-2009).	Εξωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.018-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.019-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.020-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

6.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2002 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.021-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2003 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.022-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2004 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.023-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2005 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.024-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2006 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.025-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2007 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.026-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2008 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.027-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Ο περί της Σύμβασης για το Πλαίσιο Προαγωγής της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία του 2006 (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.028-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
14.	Ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.029-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
15.	Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμος του 2007 Νόμος (Αρ. 1) του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.030-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση	Οικονομικών	Παιδείας

	και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.031-2009).		
17.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.032-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
18.	Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.033-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
19.	Ο περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές καθώς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.034-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
20.	Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.035-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
21.	Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.036-2009).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
22.	Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.037-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
23.	Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.009-2009).	Εξωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
24.	Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης Τροφίμων για τον Έλεγχο των Διοξινών και Φουρανίων και τον Προσδιορισμό των Παρόμοιων με τις Διοξίνες PCB στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.010-2009).	Εξωτερικών	Υγείας
25.	Οι περί Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης - Θέσεις Λειτουργού	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και	Γεωργίας και

	Γεωργικής Ασφάλισης, Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης Α΄, Ανώτερου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης και Πρώτου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης (Σχέδια Υψηλεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.011-2009).	Περιβάλλοντος	Φυσικών Πόρων
26.	Οι περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.012-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
27.	Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.013-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
28.	Οι περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.014-2009).	Οικονομικών	Παιδείας
29.	Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.015-2009).	Εξωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
30.	Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.138-2008).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
31.	Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/689/2008) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.139-2008).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
32.	Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2009.	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

	(Αρ. Φακ. 23.03.045.140-2008).		
33.	Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.141-2008).	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
34.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99).	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
35.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.057.2001).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
36.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.251.2002).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
37.	Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.032.2005).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
38.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.059.2005).	Οικονομικών	Νομικών
39.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.152.2006).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
40.	Οι περί Ταμείου Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.044.076-2007).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
41.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

	(Αρ. Φακ. 23.03.044.086-2007).		
42.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.044.093-2007).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
43.	Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
44.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
45.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
46.	Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
47.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.028-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
48.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.032-2008).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
49.	Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008).	Υγείας	Υγείας και Νομικών
50.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.067-2008).	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

51.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
52.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.080-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
53.	Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
54.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.108-2008).	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
55.	Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
56.	Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.115-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
57.	Έγγραφο (Υπ. Συγκοιν. 2/2009 και 3/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
58.	Έγγραφο (Υπ. Οικον. 1/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
59.	Έγγραφο του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης αρ. 1/2009 σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Έκτακτων	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Υπαλλήλων στην Υπηρεσία
Νομικών Προσώπων Δημοσίου
Δικαίου Νόμο του 1985.
(Αρ. Φακ. 10.10.006).

60.	Έγγραφο (Υπ. Παιδ. 1/2009) για την πρόσληψη έκτακτων επιμελητών στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κατά το σχολικό έτος 2008-2009 σύμφωνα με τους περί Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.010).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
61.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα πιστεύω ότι πρέπει να παραπεμφθεί στην επιτροπή Νομικών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το δεκαεννέα;

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Ναι, είναι «Ο περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές καθώς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, υπάρχει μια πρόταση, μια εισήγηση, από τη συνάδελφο για το υπ' αριθμόν 19 θέμα, αντί στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων να παραπεμφθεί στην επιτροπή Νομικών.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πατήστε το κουμπάκι σας, για να μπορούμε να ακούμε!

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από τη θέση σας, βέβαια.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Το νομικό πλαίσιο των ηλεκτρονικών υπογραφών, νομίζω, αφορά το θέμα μαρτυρίας των εγγράφων και δεν αφορά μόνο την επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων. Έτσι είναι; Δεν το έχω δει το συγκεκριμένο.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Αφορά περισσότερο θέμα απόδειξης.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Γι' αυτό το λόγο...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Της υπογραφής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πού πάει τελικά, στην επιτροπή Νομικών;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα, αυτό ρωτούμε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συμφωνούμε ότι πρέπει να πάει στην επιτροπή Νομικών, κύριε Πρόεδρε. Είναι σωστή η παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως πρόεδρος της επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων έχει τοποθετηθεί ο κ. Κουλιάς, άρα είμαι βέβαιος ότι καλύπτει όλες τις πτέρυγες. Επομένως, το υπ' αριθμόν 19 θέμα της κατάθεσης θα παραπεμφθεί στην επιτροπή Νομικών.

Ο κ. Πουργουρίδης.

Ναι, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς, ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι με αφορμή την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων την προηγούμενη Πέμπτη, που έκανα μια αναφορά σε σχέση με την παραπομπή ενός συγκεκριμένου νομοσχεδίου στην επιτροπή Νομικών αντί στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δεν ήθελα με κανένα τρόπο... Και τα όσα είπα δεν μπορούσαν, νομίζω, να εκληφθούν καθ' οιονδήποτε τρόπο ως αμφισβήτηση είτε του προέδρου είτε του έργου που επιτελεί η επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αντίθετα, η εκτίμησή μου τόσο προς τον πρόεδρο όσο και προς τα μέλη της επιτροπής και προς το έργο που επιτελεί είναι δεδομένη, μια και είμαι δραστήριος και όλη μου τη ζωή αγωνίζομαι για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αλλά ήταν κατεξοχήν θέμα που αφορούσε την επιτροπή Νομικών. Έτσι, αν είπα οτιδήποτε που μπορούσε να εκληφθεί ως σκιά εναντίον της επιτροπής, το αποσύρω ανεπιφύλακτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πουργουρίδη...

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Ήταν παράκληση της δικής μου πλευράς, κύριε Πρόεδρε, να υπάρξει αυτή η δήλωση. Εμείς θεωρούμε ότι είμεθα απόλυτα ικανοποιημένοι και είναι δεοντολογικά απόλυτα σωστή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ θέλω να εξάρω τη στάση του συνάδελφου του Πουργουρίδη, που πραγματικά είναι αξιέπαινη, παρ' όλο που, για να είμαι δίκαιος -και θέλω να είμαι πολύ αντικειμενικός- η προηγούμενη τοποθέτηση της περασμένης Πέμπτης εμένα τουλάχιστο δε με άφησε να εισπράξω ότι ήταν οποιασδήποτε μορφής μομφή προς τον κ. Φυττή και προς την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αντίθετα, έχει πει για το ρόλο που διαδραματίζει. Εν πάση περιπτώσει όμως, αν υπήρχε έστω και μια υπόνοια, καλά έγινε που ελέχθη, για να μην υπάρχει οποιαδήποτε σκιά.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Απλά, εβκάλαν μας ανήμπορους, κύριε...!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, ας μη δώσουμε διάσταση. Νομίζω ήταν σωστή η όλη διαδικασία.

Προχωρούμε.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.315, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει μελετηθεί το αίτημα της κοινότητας Τσάδας (επαρχία Πάφου) για επιδιόρθωση του δρόμου Τσάδας-Πάφου, στη συμβολή του παλιού δρόμου με τον κυρίως δρόμο Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.316, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Τσάδας (επαρχία Πάφου) για μετακίνηση των πυλώνων της ΑΗΚ που διασχίζουν τα όρια της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.317, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Τσάδας (επαρχία Πάφου) για μελλοντική αξιοποίηση των τεμαχίων τα οποία βρίσκονται πάνω από τη σήραγγα του δρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς που θα διασχίζει την κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.318, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πότε αγοράστηκαν οι ακυρωτικές μηχανές για τα λεωφορεία;
2. Πόσο ήταν το ύψος της συνολικής δαπάνης για τις εν λόγω μηχανές;
3. Οι ακυρωτικές μηχανές χρησιμοποιούνται σήμερα και, αν όχι, γιατί;
4. Υπήρξε στο μεταξύ νέα δαπάνη για αναβάθμιση των ακυρωτικών μηχανών και ποιο είναι το αποτέλεσμα της προσπάθειας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.319, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν, ενόψει της αυτονόμησης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, προτίθεται:

1. να ιδρύσει Πυροσβεστική Ακαδημία και πότε και
2. να αναβαθμίσει την Πυροσβεστική Υπηρεσία και με ποια συγκεκριμένα μέτρα και ενέργειες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.320, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός τι μέτρα προτίθεται να πάρει, για να αποτρέψει τη δημιουργία μονάδας ανακύκλωσης στη νεκρή ζώνη από τη UNPD, αφού ένα τέτοιο έργο, ως έχει, πιθανόν να δημιουργήσει τεχνοκρατικά και οικολογικά προβλήματα στην Κυπριακή Δημοκρατία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.321, ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Με βάση στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά Κύπρου (ΕΚΤΕΠΝ), η χρήση κοινής σύριγγας ανάμεσα σε χρήστες ηρωίνης παρουσιάζει αύξηση και είχε φθάσει το 47,4% το 2006. Τα ποσοστά χρηστών ενδοφλέβιων ουσιών που είναι θετικοί στην ηπατίτιδα Β και Γ έχουν επίσης αυξητική τάση, ενώ δεν έχουμε στοιχεία για τον ιό HIV. Αντίθετα, τα ποσοστά μόλυνσης που συνδέονται με την ενέσιμη χρήση στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζουν μείωση.

Η πρόσφατη έκθεση αξιολόγησης των Γερμανών εμπειρογνομόνων αναγνωρίζει τη μείωση της βλάβης ως βασική προτεραιότητα. Για σκοπούς μείωσης της βλάβης επιβάλλεται η εισαγωγή προγραμμάτων για την ανταλλαγή ή διανομή αποστειρωμένων βελόνων και συριγγών, αλλά και προγραμμάτων ενημέρωσης και εκπαίδευσης για ασφαλή χρήση. Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ), η Κύπρος είναι η μόνη χώρα από τις είκοσι επτά της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν παρέχει τέτοια προγράμματα, ενώ το πρόγραμμα υποκαταστάτων λειτουργεί σε πιλοτική βάση.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προτίθεται να θέσει σε εφαρμογή προγράμματα για τη μείωση της βλάβης από την ενδοφλέβια χρήση ουσιών και συγκεκριμένα για τη μείωση των ποσοστών μόλυνσης των χρηστών από τη μη ασφαλή χρήση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.322, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δημιουργία ενιαίου φορέα διασφάλισης ποιότητας στην εκπαίδευση;
2. Ποιες προστάθειες καταβάλλονται από το υπουργείο για προσέλευση κατάλληλων φοιτητών στην Κύπρο, αλλά και για εξάλειψη τυχόν αρνητικών εντυπώσεων στο εξωτερικό, όσον αφορά το υψηλό κόστος/δίδακτρα και τις πολύπλοκες διαδικασίες εγγραφής φοιτητών σε ιδιωτικά κολλέγια/πανεπιστήμια;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.323, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Στη διάρκεια επαφών μου με παράγοντες της μαρωνικής κοινότητας πληροφορήθηκα ότι στο δημοτικό σχολείο Αγίου Μάρωνα δεν επιτρέπεται η πρόσβαση Μαρωνιτών ιερέων, παρότι το σχολείο αυτό κατασκευάστηκε ως μαρωνικό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο οι ισχυρισμοί αυτοί ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και επιπροσθέτως για τα αναλυτικά προγράμματα που εφαρμόζονται στο σχολείο με στόχο την προώθηση της διδασκαλίας της ιστορικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής παράδοσης των Μαρωνιτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.324, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το 2009 συμπληρώνονται εκατό χρόνια λειτουργίας του Κυπριακού Μουσείου. Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιες εκδηλώσεις έχουν προγραμματιστεί, για να τιμηθεί η σημαντική αυτή επέτειος;
2. Ποια είναι τα χρονοδιαγράμματα κατασκευής νέου αρχαιολογικού μουσείου;
3. Έχει εν τω μεταξύ προγραμματιστεί οποιαδήποτε αναβάθμιση του υφιστάμενου μουσείου;
4. Ποια είναι τα σχέδια που υπάρχουν για αξιοποίηση του κτιρίου του Κυπριακού Μουσείου, όταν θα έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του νέου κτιρίου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.325, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους σχεδιασμούς, τα χρονοδιαγράμματα και το κόστος επέκτασης του λιμανιού Λεμεσού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.326, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα τέλη μεταφοράς σταθερών τηλεφωνικών συνδέσεων της ΑΤΗΚ (CYTA).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.327, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Μετά την πρόσφατη επίσκεψή μας στα μαρωνιτικά χωριά στα κατεχόμενα προέκυψε πειστικά το αίτημα για αναστροφή της δημογραφικής συρρίκνωσης των εν λόγω χωριών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο υπάρχει ολοκληρωμένο σχέδιο για τη στήριξη των κατεχόμενων μαρωνιτικών χωριών.
2. Τον αριθμό των αιτήσεων μετεγκατάστασης στον Κορμακίτη που έχουν εγκριθεί και τον αριθμό των αιτήσεων που έχουν απορριφθεί.
3. Τους λόγους απόρριψης των αιτήσεων.
4. Κατά πόσο εκκρεμούν αιτήσεις μετεγκατάστασης στον Κορμακίτη.
5. Το είδος των κινήτρων που παρέχονται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.328, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το σύστημα επεξεργασίας των νερών του ποταμού Γαρούλλη που κατασκευάζει, εκ μέρους του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ισραηλιτική εταιρεία δεν έχει πρόνοια για απόρριψη των αποβλήτων που θα προκύψουν, τα οποία έχουν αυξημένη περιεκτικότητα σε νιτρικά. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που μου έχουν δοθεί, έχει ζητηθεί από το ΣΑΛΑ να τα παραλαμβάνει, αλλά αυτό αρνήθηκε, γιατί θα επηρεαστεί η ποιότητα του δικού του νερού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις πρόνοιες που έχουν ληφθεί για τη διάθεση των αποβλήτων που θα προκύψουν από την επεξεργασία των νερών του ποταμού Γαρούλλη.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.329, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι σχεδιάζεται η κατεδάφιση του ξενοδοχείου “Φιλοξενία” στη Λευκωσία, προκειμένου να ανεγερθεί ένα νέο πολυτελές ξενοδοχείο σε συνδυασμό με την αναβάθμιση του Συνεδριακού Κέντρου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το μέλλον του ξενοδοχείου “Φιλοξενία” και του κλειστού πλέον κτιρίου του Συνεδριακού Κέντρου στην Αγλαντζιά, καθώς και για τις προοπτικές αναζωογόνησής τους.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.330, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη**

«Από τον περασμένο Σεπτέμβριο το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεσμεύτηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας ότι θα καταθέσει τροποποιήσεις στα σχέδια υπηρεσίας για την ειδική εκπαίδευση. Έχουν παρέλθει τέσσερις μήνες και, παρ’ όλο που σε λίγες εβδομάδες πρόκειται να αναρτηθούν οι πίνακες διοριστέων, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν έχει υλοποιήσει ακόμα τη δέσμευσή του.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πιο πάνω θέμα.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

**Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ.
Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.558, ημερομηνίας 26
Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου
Πεردίκη**

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.558, ημερομηνίας 26/06/2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη αναφορικά με τη λειτουργία λατομείων και σκυροθραυστικής μονάδας στον Αστρομερίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ε. 23.06.009.02.558 και ημερομηνία 03/08/2008 σχετικά με τη λειτουργία λατομείου και σκυροθραυστικής μονάδας στον Αστρομερίτη και σας πληροφορώ ότι συμφωνούμε με τις απόψεις του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος που εκτίθενται στην προς εσάς επιστολή του με αρ. φακ. 2.08.26 και ημερομηνία 9//9/2008.»

**Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών
Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ.
23.06.009.03.001, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα**

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.001, ημερ. 11 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.001 του βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φειδία Σαρίκα που διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή με ημερομηνία 18 Ιουλίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η ισχύουσα κυβερνητική πολιτική για την επιχορήγηση των αποχετευτικών έργων στους Δήμους, προνοεί την 100% επιχορήγηση της κεφαλαιουχικής και λειτουργικής δαπάνης των εγκαταστάσεων της τριτοβάθμιας επεξεργασίας του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων και την διαχείριση του επεξεργασμένου νερού έχει η

Κυβέρνηση. Η κεφαλαιουχική δαπάνη της τριτοβάθμιας επεξεργασίας του σταθμού εκτιμάται στο 10% του κόστους του όλου έργου. Η κεφαλαιουχική δαπάνη για το υπόλοιπο μέρος του αποχετευτικού συστήματος, ήτοι δίκτυο συλλογής, αγωγούς μεταφοράς λυμάτων προς το σταθμό, δευτεροβάθμια επεξεργασία, δεξαμενή αποθήκευσης του επεξεργασμένου νερού καθώς και η λειτουργική δαπάνη του έργου, δεν επιχορηγείται. Το κόστος αυτό ανακτάται από την επιβολή των αποχετευτικών τελών στους ωφελούμενους από το έργο.

2. Με βάση την πιο πάνω πολιτική για κρατική χορηγία, οι οικονομικές μελέτες που διεξάχθηκαν το 2005 από τους Μελετητές του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (Sogreah, Γαλλίας & Μοδίνος και Βραχίμης) για όλα τα αποχετευτικά έργα του Προγράμματος Εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για τα αστικά λύματα, παρουσίασαν τα ακόλουθα πορίσματα για το συγκεκριμένο αποχετευτικό έργο του Δήμου Πόλης Χρυσοχούς:

2.1. για την τότε υπολογιζόμενη δαπάνη του Έργου των £8.091.578 (€13.827.030), ο μέσος όρος της επιβάρυνσης ανά νοικοκυριό ήταν της τάξης των £275/ετησίως (€470/ετησίως) για το πρώτο έτος λειτουργίας του έργου (το 2007). Η επιβάρυνση αυτή κατατάσσεται ως η Τρίτη ψηλότερη μεταξύ των 28 Κοινοτήτων και Δήμων που έχουν μελετηθεί (£80/ετησίως η χαμηλότερη και £313/ετησίως η ψηλότερη).

2.2. Αυτό οφείλεται σε δύο παράγοντες:

2.2.1. ο Δήμος Πόλης Χρυσοχούς είναι αρκετά αραιοκατοικημένος (13 άτομα/εκτάριο) και έτσι το δίκτυο συλλογής λυμάτων του είναι κατά αναλογία ακριβότερο από άλλους Δήμους που είναι πιο πυκνοκατοικημένοι (π.χ. Δήμος Αθηνών 25 άτομα/εκτάριο, Δήμος Αραδίππου 30 άτομα/εκτάριο, Δήμος Δερύνειας 20 άτομα/εκτάριο).

2.2.2. η μελέτη βασίζεται σε μία ενιαία φορολογία στην εκτιμημένη αξία γης (30 τοις χιλίοις) για όλες τις κατηγορίες υποστατικών (οικίες, καταστήματα, ξενοδοχεία, τουριστικά διαμερίσματα, κ.α.)

2.3. Αυτή η μέση επιβάρυνση ανά νοικοκυριό αντικατοπτρίζει περίπου το 8.5% ενός χαμηλού εισοδηματικού νοικοκυριού στο Δήμο Πόλης (£800/μηνιαίως), ενώ ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας καθορίζει το 2.5% σαν το λογικό όριο του ετήσιου εισοδήματος για πληρωμή αποχετευτικών τελών.

2.4. Οι μελετητές κρίνουν ότι η φοροδοτική ικανότητα των ωφελουμένων από το έργο είναι κρίσιμη και για να καταστεί το έργο οικονομικά βιώσιμο εισηγούνται όπως είτε:

2.4.1. γίνει επανεκτίμηση αξιών γης (λόγω μεγάλης τουριστικής ανάπτυξης στο Δήμο Πόλης), στη συνέχεια γίνει κατηγοριοποίηση των ειδών υποστατικών και επιβληθεί ειδικό αποχετευτικό τέλος στην τουριστική βιομηχανία, ούτως ώστε να μειωθεί το αποχετευτικό τέλος του μέσου νοικοκυριού

2.4.2. δοθεί επιπλέον κρατική χορηγία.

3. Το αίτημα του Δήμου Πόλης Χρυσοχούς για κυβερνητική χορηγία εξετάστηκε παλαιότερα (το 2007), από την Υπουργική Επιτροπή για την προώθηση κατασκευής των αποχετευτικών έργων του Προγράμματος Εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, και αποφασίστηκε ότι δεν μπορεί να ικανοποιηθεί χωρίς να δημιουργηθεί προηγούμενο.

4. Μετά την απόφαση αυτή, η κυβέρνηση, μέσα στα πλαίσια της πολιτικής της για συμπλεγματοποίηση των αποχετευτικών έργων των κοινοτήτων τόσο τεχνικά όσο και διοικητικά, αλλά και στη προσπάθεια της να εξεύρει τρόπους για να μειωθεί η μέση επιβάρυνση ανά νοικοκυριό για το Δήμο Πόλης Χρυσοχούς, προωθεί την ένταξη των 4 γεινιαζουσών κοινοτήτων (Γυαλιά, Αγίας Μαρίας, Αργάκας, Νέο Χωριό) στα όρια του Συμβουλίου Αποχετεύσεων της Πόλης Χρυσοχούς.

5. Με την ένταξη των 4 κοινοτήτων, ο Δήμος Πόλης επωφελείται στο ότι ο σταθμός επεξεργασίας λυμάτων του και ορισμένες άλλες κοινές εγκαταστάσεις, μεγαλώνουν σε μέγεθος (από 3.200 κ.μ. ημερησίως σε 5.500 κ.μ. ημερησίως). Με την αύξηση της δυναμικότητας των εγκαταστάσεων επέρχεται οικονομία κλίμακας τόσο στη κεφαλαιουχική όσο και τη λειτουργική δαπάνη του έργου. Από μία πρόσφατη προκαταρκτική συγκριτική ανάλυση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ο Δήμος Πόλης επωφελείται από αυτή την οικονομία κλίμακας με μείωση περίπου κατά €1.3εκ. στην κεφαλαιουχική του δαπάνη και μείωση €70.000/ετησίως στα λειτουργικά του έξοδα.

6. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει πρόσφατα αναθέσει σύμβαση στην εταιρεία PriceWaterHouseCoopers (PWC) για την αναθεώρηση των οικονομικών μελετών που διεξάχθηκαν το 2005 από την εταιρεία Sogreah, με σημερινά δεδομένα και τιμές. Στα πλαίσια της μελέτης αυτής, η εταιρεία PWC θα υιοθετήσει την πρώτη εισήγηση της Sogreah, δηλαδή να επιβάλει ειδική φορολογία στην τουριστική βιομηχανία. Με την νέα αυτή μέθοδο επιβολής φορολογίας, αναμένεται ότι η μέση επιβάρυνση ανά νοικοκυριό θα μειωθεί. Η μελέτη θα εξετάσει τη νέα φοροδοτική ικανότητα του μέσου νοικοκυριού και θα εισηγηθεί εάν κρίνεται σκόπιμο να αυξηθεί η κρατική χορηγία για να καταστεί το έργο βιώσιμο.

7. Η μελέτη της εταιρείας PWC, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί γύρω στον Μάρτιο του 2009, θα εξετάσει επίσης το σενάριο που αναφέρεται στο σημείο 5 πιο πάνω και θα υπολογίσει τα μειωμένα αποχετευτικά τέλη για το Δήμο Πόλης Χρυσοχούς με την ένταξη των 4 γεινιαζουσών κοινοτήτων.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.015, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.015, ημερ. 21.7.08, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα, σχετικά με το θέμα της δημιουργίας κοιμητηρίου στην Κοινότητα Καλού Χωριού Ορεινής

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.015 και ημερ. 4.8.08, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Η δημιουργία νέου κοιμητηρίου στην κοινότητα Καλού Χωριού Ορεινής κρίνεται αναγκαία για το λόγο ότι το υφιστάμενο κοιμητήριο είναι υπερπλήρες.
- (β) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλού Χωριού Ορεινής είχε εντοπίσει παλιότερα κρατικό τεμάχιο, το οποίο κρίθηκε ακατάλληλο λόγω της μορφολογίας του εδάφους, όντας απόκρημνο και βραχώδες.
- (γ) Στη συνέχεια, ως εναλλακτική λύση εξετάστηκε το ενδεχόμενο επέκτασης του υφιστάμενου κοιμητηρίου. Κάτι τέτοιο όμως απορρίφθηκε, λόγω του ότι για να

υλοποιηθεί έπρεπε να αποκτηθεί ιδιωτικό τεμάχιο εντός της οικιστικής ζώνης, το οποίο μάλιστα εφάπτεται και του κυρίου δρόμου της κοινότητας.

- (δ) Τελικά, κατέστη δυνατό να βρεθεί νέος χώρος στην τοποθεσία Κώστας και συγκεκριμένα στα τεμάχια 964, 965 και 621, Φ/Σχ. 38/06. Τα εν λόγω τεμάχια είναι ιδιωτικά και το Κοινοτικό Συμβούλιο ήρθε σε συμφωνία με τους ιδιοκτήτες, ώστε αυτοί να καταθέσουν αίτηση στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για ανταλλαγή των τεμαχίων τους με άλλη κρατική γη. Ταυτόχρονα, το Κοινοτικό Συμβούλιο υπέβαλε αίτηση προς το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για εκμίσθωση του τεμαχίου της κρατικής γης, που θα προκύψει μετά τις ανταλλαγές. Επιπρόσθετα, για επιτάχυνση των διαδικασιών, το Γραφείο του Επάρχου έχει ήδη ζητήσει από τα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες τις απόψεις τους για την καταλληλότητα της επιλεχθείσας τοποθεσίας και είναι πρόθυμο να συγκαλέσει σύσκεψη όλων των εμπλεκόμενων Τμημάτων/Υπηρεσιών αν αυτό κριθεί αναγκαίο.
- (ε) Σημειώνεται ότι το Γραφείο του Επάρχου έχοντας επίγνωση της σημασίας που έχει για την κοινότητα η δημιουργία του νέου κοιμητηρίου, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια σε συνεννόηση με τις συναρμόδιες υπηρεσίες, έτσι ώστε να ολοκληρωθούν όλες οι αναγκαίες διαδικασίες το ταχύτερο δυνατό.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.119, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.119 και ημερ. 16.10.2008 του Βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφορικά με την πιο πάνω Ερώτηση του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, σε σχέση με το Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών, σας διαβιβάζεται η απαντητική επιστολή του Προϊστάμενου Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικήσεως των Κυπριακών Αερογραμμών, στην οποία περιέχονται οι απαντήσεις της εταιρείας στα ερωτήματα που τέθηκαν και τα οποία αφορούν μόνο τις Κυπριακές Αερογραμμές:

“Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.119, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, με την οποία ζητά να πληροφορηθεί κατά πόσο προτίθεται η Εταιρεία να αναδιοργανώσει το Τμήμα Τροφοδοσίας και τότε, καθώς επίσης εάν πρόκειται να προχωρήσει σε προαγωγές ή σε αυξήσεις των μισθών των Υπαλλήλων του Τμήματος Τροφοδοσίας.

Όσον αφορά τις αναβαθμίσεις προσωπικού, αυτές γίνονται όπου κρίνεται απαραίτητο, στα πλαίσια της εξέτασης της οργανωτικής δομής των τμημάτων. Στο Τμήμα Τροφοδοσίας έχει πρόσφατα προσληφθεί νέος Διευθυντής και η εξέταση της οργανωτικής δομής του τμήματος θα πραγματοποιηθεί όταν ο νέος Διευθυντής αποκτήσει ξεκάθαρη άποψη για το πώς πρέπει να αναδιοργανωθεί το Τμήμα του.

Όπως είναι γνωστό, η Εταιρεία από το 2006 και μετά, λειτουργεί με βάση το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης το οποίο εφαρμόστηκε για τη διάσωση της Εταιρείας. Με βάση το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, είχαν παγιοποιηθεί τόσο οι αυξήσεις όσο και οι προσαυξήσεις του προσωπικού για πέντε χρόνια, με λήξη 31 Δεκεμβρίου 2010. Παρόλα αυτά όμως, η Εταιρεία έχει προχωρήσει με παραχώρηση μίας προσαύξησης για το 2008 προς όλο το δικαιούχο προσωπικό και επιπλέον έχει συνάψει συμφωνία ανανέωσης της Συλλογικής Σύμβασης με τις Συντεχνίες του προσωπικού, η οποία επαναφέρει σταδιακά μέσα στο 2009 και 2010 τις αυξήσεις ύψους 6% (1% την

1/1/2009, 1% την 1/9/2009, 2% την 1/4/2010 και 2% την 1/9/2010), οι οποίες παγιοποιήθηκαν το 2005, καθώς και τις προσαυξήσεις από την 1 Ιανουαρίου 2009.

Είμαι στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.163, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.163, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.163, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου, 2008, του βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη σχετικά με την διαδικασία που ακολουθήθηκε για την πρόσληψη καθηγητών στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου για το έτος 2007-2008 στον τομέα Πληροφορικής, Αγγλικών και Ρωσικών και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Κατά το αναφερόμενο Ακαδημαϊκό έτος προσλήφθηκαν στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου, δύο καθηγήτριες, μία της Πληροφορικής και μία της Αγγλικής γλώσσας. Δεν έγινε πρόσληψη Καθηγητών/τριών Ρωσικής γλώσσας.

Μέχρι το Ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 ακολουθείτο η διαδικασία της προκήρυξης προσφορών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 12(1)06. Κατά τη διαδικασία αυτή, στο τέλος κάθε τρέχοντος Ακαδημαϊκού έτους, ενημερωνόταν σχετικά το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το οποίο υπέβαλλε αίτηση στο Υπουργικό Συμβούλιο για ανανέωση/σύναψη των συμβολαίων. Μόλις εξασφαλιζόταν η σχετική έγκριση, προκηρύσσονταν προσφορές, με βάση τις πρόνοιες του Νόμου 12(1)/06. συγκεκριμένα, οι προσφορές αποστέλλονταν σε τουλάχιστον 3 οικονομικούς φορείς (πρόσωπα) για κάθε γλώσσα/ειδικότητα. Στη συνέχεια οι ενδιαφερόμενοι αξιολογούνταν από την Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία προχωρούσε στην πρόσληψη των καταλληλότερων. Μετά την πρόληψη υπογράφονταν οι σχετικές συμβάσεις.

Για το τρέχον Ακαδημαϊκό έτος, 2008-2009, για πρώτη φορά ακολουθήθηκαν οι διαδικασίες των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης (Κ.Ι.Ε.). Κατά τη διαδικασία αυτή γίνεται δημοσίευση στον εγχώριο τύπο και στην Ιστοσελίδα της Αστυνομίας. Στη συνέχεια οι ενδιαφερόμενοι συμπληρώνουν και παραδίδουν τα ειδικά έντυπα υποβολής αίτησης στα οποία επισυνάπτουν όλα τα σχετικά πιστοποιητικά. Ακολούθως η Επιτροπή Αξιολόγησης, αφού μελετήσει τις αιτήσεις και τα προσόντα του κάθε υποψηφίου προχωρεί στην πρόσληψη των καταλληλότερων και υπογράφονται σχετικά συμβόλαια.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.186, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.186 και ημερομηνία 17/11/2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη σε σχέση με προβλήματα οδικής ασφάλειας από τη διακίνηση τουρκοκυπριακών αυτοκινήτων στις ελεύθερες περιοχές

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.099.03.186 και ημερομηνία 24.11.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η κυκλοφορία των τουρκοκυπριακών οχημάτων στις ελεύθερες περιοχές, έχει ρυθμιστεί με την τροποποίηση του κανονισμού 4(1) των περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών, (Κ.Δ.Π. 590/03) με προσθήκη της ακόλουθης επιφύλαξης:
- “Νοείται περαιτέρω ότι διαρκούσες της έκρυθμης κατάστασης και παρά τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου (1), ο Έφορος δύναται να χορηγεί, ατελώς με ή χωρίς τη συμπλήρωση οποιασδήποτε αίτησης, σε πολίτη της Δημοκρατίας που δε διαμένει μόνιμα στις ελεγχόμενες από το κράτος περιοχές, προσωρινή άδεια οδικής χρήσης στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας μη εγγεγραμμένου μηχανοκίνητου οχήματος για καθορισμένη περίοδο και καθορισμένο σκοπό και υπό τέτοιους όρους όπως αυτός θα ήθελε αποφασίσει”.
- (β) Με βάση την πιο πάνω ρύθμιση, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών εκδίδει, μετά από επιθεώρηση που διενεργείται από Τεχνικούς, επιθεωρητές οχημάτων του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, προσωρινή άδεια ενός έτους, για σκοπούς νόμιμης διακίνησης των εν λόγω οχημάτων στις ελεύθερες περιοχές.
- (γ) Για την ανανέωση της προαναφερόμενης άδειας, το κάθε όχημα πρέπει να επαναεπιθεωρηθεί. Επιπρόσθετα, κατά τη διακίνηση τους στις ελεύθερες περιοχές, τα εν λόγω οχήματα διέπονται από την κείμενη νομοθεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.188, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.188 ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 26 Νοεμβρίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Πολιτική του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών είναι η κατασκευή αλιευτικών καταφυγίων για τον ασφαλή ελλιμενισμό επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών. Οι ανάγκες ελλιμενισμού των επαγγελματιών ψαράδων της περιοχής θα καλυφθούν με την ολοκλήρωση της κατασκευής του αλιευτικού καταφυγίου στο Ζύγι και δεν κρίνεται αναγκαία η κατασκευή άλλου καταφυγίου στην περιοχή.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.206, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.206, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Ερ. 23.06.009.03.206 και ημερ. 27/11/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και παραθέτω τα ακόλουθα:

A. Αδειοδότηση

Στην περιοχή Κοφίνου λειτουργούν τρεις εγκαταστάσεις αξιοποίησης ζωικών απορριμμάτων και αποτέφρωσης ζώων και μια εγκατάσταση σφαγής ζώων, οι οποίες είναι:

1. Εγκατάσταση αξιοποίησης σφάγιων και ζωικών απορριμμάτων της εταιρείας "Sigan Management Ltd". Η εγκατάσταση αυτή ανήκε αρχικά στην εταιρεία "Επταυλη Κομήτης Λτδ" και αγοράστηκε από την εταιρεία "Sigan Management Ltd" την 1.11.2007.
2. Εγκατάσταση αποτέφρωσης ζώων της εταιρείας "Sigan Management Ltd".
3. Εγκατάσταση αξιοποίησης σφάγιων και ζωικών απορριμμάτων της εταιρείας "Vouros Protein Industries Ltd".
4. Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου.

Όλες οι πάνω εγκαταστάσεις έχουν εξασφαλίσει από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων με βάση τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμους του 2002 μέχρι 2008 και τους περί Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμους του 2003 μέχρι 2008.

B. Επιθεωρήσεις που διεξάγονται-Μέτρα που λαμβάνονται

Ο έλεγχος για να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται οι όροι λειτουργίας που καθορίζονται στις εν λόγω Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων γίνεται από Αρμόδιους Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας οι οποίοι διεξάγουν τόσο τακτικές επιθεωρήσεις όσο και έκτακτες επιθεωρήσεις όταν γίνονται δέκτες παραπόνων για εκπομπές δύσοσμων αερίων αποβλήτων. Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνονται παραβάσεις απαιτείται από τους φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων αυτών η λήψη μέτρων για συμμόρφωση.

Τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων των πιο πάνω εγκαταστάσεων που έγιναν τα τελευταία χρόνια από Αρμόδιους Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας είναι τα ακόλουθα:

B1. Εγκατάσταση αξιοποίησης σφάγιων και ζωικών απορριμμάτων της εταιρείας "Sigan Management Ltd"

Όταν ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης αυτής ήταν η εταιρεία "Επταυλη Κομήτης Λτδ" υπήρξαν διάφορες παραβάσεις των όρων λειτουργίας της Άδειας Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη διαφυγή δύσοσμων αερίων αποβλήτων από την εγκατάσταση. Για τις παραβάσεις αυτές το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ζήτησε σε τρεις περιπτώσεις τη λήψη ποινικών μέτρων εναντίον της εταιρείας. Οι τρεις ποινικές υποθέσεις εναντίον της εταιρείας για παραβάσεις όρων λειτουργίας της Άδειας Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων εκδικάστηκαν και επιβλήθηκαν στην εταιρεία στις 15/5/2008, 16/7/2008 και 7/11/2008 χρηματικές ποινές ύψους €900, €1050 και €3700 ευρώ, αντίστοιχα.

Η εταιρεία "Sigan Management Ltd", μετά την αγορά της εγκατάστασης την 1/11/2007, διεξήγαγε εργασίες αναβάθμισης και βελτίωσης της λειτουργίας της.

Αναμένεται ότι με τις πιο πάνω εργασίες αναβάθμισης της εγκατάστασης, μέρος των οποίων ολοκληρώθηκαν πρόσφατα, θα μειωθούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία της.

Σημειώνεται ότι κατά την επιθεώρηση που έγινε στις 21/10/2008 Αρμόδιοι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας έλαβαν δείγματα καυσίμων από τον κλίβανο της εταιρείας τα οποία δόθηκαν στο Γενικό Χημείο του Κράτους για ανάλυση. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το καύσιμο αυτό περιέχει ζωικό λίπος το

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας θα ζητήσει τη λήψη ποινικών μέτρων εναντίον της εταιρείας.

B2. Εγκατάσταση αποτέφρωσης ζώων της εταιρείας “Sigan Management Ltd”

Δεν έχει διαπιστωθεί παράβαση των όρων λειτουργίας της Άδειας Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων η οποία να σχετίζεται με την εκπομπή δύσοσμων αερίων.

B3. Εγκατάσταση αξιοποίησης σφάγιων και ζωικών απορριμμάτων της εταιρείας “Vouros Protein Industries Ltd”

Κατά τις επιθεωρήσεις που έγιναν διαπιστώθηκαν σε διάφορες περιπτώσεις παραβάσεις των όρων λειτουργίας της Άδειας Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων. Για τις παραβάσεις αυτές το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ζήτησε σε δύο περιπτώσεις τη λήψη ποινικών μέτρων εναντίον της εταιρείας “Vouros Protein Industries Ltd”. Οι δύο ποινικές υποθέσεις εναντίον της εταιρείας αυτής δεν έχουν εκδικαστεί ακόμη.

Περαιτέρω, στις 21.10.2008 έγινε επιθεώρηση στις εγκαταστάσεις της εταιρείας από Αρμόδιους Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και διαπιστώθηκαν παραβάσεις όρων λειτουργίας της Άδειας Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων για τις οποίες θα ζητηθεί εκ νέου η λήψη ποινικών μέτρων εναντίον της εταιρείας. Κατά την επιθεώρηση λήφθηκαν επίσης δείγματα καυσίμων από το σύστημα θερμικού οξειδωτή της εταιρείας τα οποία δόθηκαν στο Γενικό Χημείο του Κράτους για ανάλυση. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το καύσιμο αυτό περιέχει ζωικό λίπος το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας θα ζητήσει τη λήψη ποινικών μέτρων εναντίον της εταιρείας και για τη παράβαση αυτή.

B4. Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου

Δεν έχει διαπιστωθεί παράβαση των όρων λειτουργίας της Άδειας Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων η οποία σχετίζεται με την εκπομπή δύσοσμων αερίων.

Γ. Άλλες Διαπιστώσεις

Κατά τη διεξαγωγή των πιο πάνω επιθεωρήσεων εντοπίστηκαν σε διάφορες περιπτώσεις έντονες οσμές που οφείλονταν σε λόγους που άπτονται των αρμοδιοτήτων άλλων κυβερνητικών υπηρεσιών. Για τις περιπτώσεις αυτές το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ενημέρωσε τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα, σε διάφορες περιπτώσεις Αρμόδιοι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας εντόπισαν διαρροές υγρών και στερεών αποβλήτων κυρίως από το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου. Για το θέμα αυτό ενημερώθηκε η υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, λόγω αρμοδιότητας.

Εντοπίστηκαν επίσης εκπομπές δύσοσμων αερίων κατά την μεταφορά και παραλαβή πτωμάτων ζώων και ζωικών απορριμμάτων (εντόσθια ζώων) που βρίσκονταν σε κατάσταση προχωρημένης αποσύνθεσης, λόγω μακράς περιόδου φύλαξης τους στα κτηνοτροφικά υποστατικά πριν τη μεταφορά τους στις εγκαταστάσεις αξιοποίησης ζωικών απορριμμάτων και αποτέφρωσης ζώων. Το θέμα αυτό επισημάνθηκε στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες τόσο από τις επηρεαζόμενες Κοινότητες όσο και από αρμόδιο Επιθεωρητή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας σε σχετικές συσκέψεις που συγκάλεσε πρόσφατα ο Έπαρχος Λάρνακας.

Για την από κοινού εξέταση του εν λόγω προβλήματος από όλες τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες ο Έπαρχος Λάρνακας συγκάλεσε σχετική σύσκεψη η οποία πραγματοποιήθηκε στις 30/7/2008 όπως επίσης και επιτόπια επίσκεψη σε όλες τις

εγκαταστάσεις στις 9/10/2008. Επιπλέον, ο Έπαρχος Λάρνακας συγκάλεσε στις 30/10/2008 σύσκεψη στα γραφεία του στην οποία παρευρέθηκαν, εκτός από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και οι εκπρόσωποι των φορέων εκμετάλλευσης των εν λόγω εγκαταστάσεων έτσι ώστε να πληροφορήσουν τις Αρμόδιες Αρχές για τα μέτρα που πρόκειται να λάβουν για εξάλειψη του προβλήματος οχληρίας που δημιουργείται στην περιοχή. Σε νέα σύσκεψη που έγινε στις 13/11/2008 στα γραφεία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου ο εκπρόσωπος του Επάρχου Λάρνακας ανέφερε ότι μελετάται η λήψη δικαστικών μέτρων για το κλείσιμο της εγκατάστασης αξιοποίησης σφάγιων και ζωικών απορριμμάτων της εταιρείας "Sigan Management Ltd" επειδή η συγκεκριμένη εγκατάσταση δεν έχει εξασφαλίσει Άδεια Οικοδομής.

Τέλος, σας πληροφορώ ότι έχουν δοθεί οδηγίες στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας όπως συνεχιστούν οι επιθεωρήσεις στις πιο πάνω εγκαταστάσεις και σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι υπάρχει παράβαση οποιουδήποτε Νόμου που εφαρμόζει το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, να ληφθούν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.210, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.210, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.210 και ημερ. 1^η Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να παραθέσω τα ακόλουθα:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Έργο "Προώθηση Σύγχρονων και Ευέλικτων Μορφών Απασχόλησης (EMA)", εντάσσεται στο Μέτρο 1.4 "Προώθηση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας" του Ενιαίου Εγγράφου Προγραμματισμού για το Στόχο 3 "Ανθρώπινο Δυναμικό" για την προγραμματική περίοδο 2004-2006, και συγχρηματοδοτείται εξίσου από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και την Κυπριακή Δημοκρατία. Το Έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της πολιτικής της κυβέρνησης για διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην απασχόληση από το Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου, και αυτό ολοκληρώθηκε με το τέλος του 2008.

Στόχος του έργου ήταν να προσελκύσει στην απασχόληση άνεργες, ή οικονομικά αδρανείς γυναίκες, οι οποίες ήθελαν να εργασθούν βάσει κάποιας ευέλικτης μορφής απασχόλησης, και οι οποίες παρέμεναν άνεργες ή αδρανείς ελλείψει κατάλληλων ευκαιριών. Απώτερος στόχος, ήταν η αύξηση του ποσοστού της γυναικείας απασχόλησης που παρουσιαζόταν και παρουσιάζεται χαμηλό σε σχέση με αυτό των ανδρών (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού).

Αντικείμενο του Έργου είναι η επιχορήγηση επιχειρήσεων για το εργατικό κόστος των γυναικών που θα προσληφθούν σε θέσεις εργασίας με ευέλικτες ρυθμίσεις και η επιχορήγηση των γυναικών που θα εργοδοτηθούν για το κόστος μετάβασης προς και από τον τόπο εργασίας τους.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1: Συγκεκριμένες δράσεις που έχουν σχεδιαστεί και αναληφθεί στα πλαίσια του συγκεκριμένου προγράμματος

Στο πλαίσιο του έργου έχουν σχεδιαστεί και υλοποιηθεί οι πιο κάτω δράσεις:

- α) *Διαγνωστική Μελέτη*

Στόχος της Διαγνωστικής μελέτης ήταν να αναλύσει και να τεκμηριώσει τις δυνατότητες εφαρμογής ευέλικτων μορφών απασχόλησης στην Κύπρο και να υποδείξει τις αναγκαίες προσαρμογές σε θεσμικό, κοινωνικοοικονομικό και επιχειρηματικό επίπεδο για την αποτελεσματική και ομαλή υιοθέτηση παρόμοιων μορφών απασχόλησης στην Κυπριακή αγορά εργασίας.

β) *Πιλοτική Εφαρμογή*

Με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης προωθήθηκε η πιλοτική εφαρμογή ευέλικτων μορφών απασχόλησης με την ανάπτυξη και λειτουργία σχεδίου επιχορήγησης επιχειρήσεων/οργανισμών για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας με ευέλικτες ρυθμίσεις.

Η εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση του σχεδίου θεωρήθηκε αναγκαία για τη διασφάλιση στο μέγιστο δυνατό βαθμό της ευελιξίας και της προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

γ) *Πληροφόρηση και δημοσιότητα*

Σε όλη τη διάρκεια του έργου διενεργούνταν ποικίλες δράσεις για πληροφόρηση των ενδιαφερομένων, ανέργων και αδρανών γυναικών, κοινωνικών εταίρων, γυναικείων οργανώσεων, τοπικών αρχών και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα.

δ) *Αξιολόγηση έργου*

Πραγματοποιήθηκε μελέτη αξιολόγησης του έργου με βασικό στόχο την αποτύπωση του βαθμού επίτευξης των τεθέντων στόχων του έργου καθώς και την ανάλυση/αποτύπωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των δράσεων υλοποίησης του έργου.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2: Αριθμός των ατόμων που έχουν μέχρι σήμερα επωφεληθεί από τη λειτουργία του προγράμματος

Η βασική δράση του έργου ήταν η πιλοτική εφαρμογή σχεδίου επιχορήγησης, το οποίο απευθυνόταν σε επιχειρήσεις και οργανισμούς, και είχε ως στόχο να τις ενθαρρύνει να δημιουργήσουν πρόσθετες θέσεις εργασίας με ευέλικτες ρυθμίσεις στις οποίες να προσλάβουν γυναίκες.

Δικαίωμα συμμετοχής στο σχέδιο χορηγιών είχε οποιαδήποτε επιχείρηση και οργανισμός, αρκεί να είχε δημιουργήσει μια ή περισσότερες νέες θέσεις εργασίας με ευέλικτες ρυθμίσεις. Μπορούσε επίσης, να συμμετάσχει κάθε γυναίκα ηλικίας 16-64 χρονών, που διέμενε νόμιμα στην Κυπριακή Δημοκρατία και ικανοποιούσε τουλάχιστον ένα από τα καθορισμένα κριτήρια, τα οποία κυρίως αφορούσαν απουσία από την αγορά εργασίας για περίοδο 12 μηνών. Για κάποιες ειδικές ομάδες γυναικών, όπως για γυναίκες κάτω των 25 και άνω των 50 χρονών καθώς και για μονογονιούς, τα κριτήρια ένταξης ήταν πολύ πιο ελαστικά.

Το σχέδιο προνοούσε την καταβολή χορηγίας προς επιχειρήσεις και οργανισμούς και κάλυπτε το 50% του εργατικού κόστους (μισθός συν εισφορές του εργοδότη στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις) των γυναικών που προσλήφθηκαν μέσω του σχεδίου. Προνοούσε επίσης την καταβολή χορηγίας προς τις εργαζόμενες για την κάλυψη του κόστους μετάβασης προς και από τον τόπο εργασίας τους. Η χορηγία καταβαλλόταν για περίοδο ενός έτους από την έναρξη εργασίας ή μέχρι την καταληκτική ημερομηνία λειτουργίας του σχεδίου, δηλαδή τον Αύγουστο του 2008 για εκείνες τις περιπτώσεις που δεν συμπληρωνόταν το ένα έτος. Ανεξάρτητα όμως με τη διάρκεια της επιχορήγησης, ο εργοδότης αναλάμβανε την υποχρέωση να εργοδοτεί τη γυναίκα που προσέλαβε μέσω του σχεδίου για τουλάχιστον ένα χρόνο.

Το σχέδιο προκηρύχθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 2007 και ήταν ανοιχτό για υποβολή αιτήσεων μέχρι το τέλος Νοεμβρίου 2007. Κατά την περίοδο αυτή, υπέβαλαν αίτηση 768 γυναίκες και 343 επιχειρήσεις/οργανισμοί.

Από τις γυναίκες που υπέβαλαν αίτηση, έγινε δυνατή η εργοδότηση 195 σε 145 επιχειρήσεις/οργανισμούς, αριθμός που ξεπέρασε κατά πολύ τον αρχικό αριθμητικό στόχο του έργου για εργοδότηση 60 γυναικών.

Στους πιο κάτω πίνακες παρουσιάζονται μερικά βασικά στοιχεία από την εφαρμογή του σχεδίου χορηγιών.

Πίνακας 1: Συμμετοχή Γυναικών ανά Επαρχία

	Γυναίκες που Υπέβαλαν Αίτηση		Γυναίκες που Εργοδοτήθηκαν	
	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό
Λευκωσία	385	50%	98	51%
Λεμεσός	211	28%	66	34%
Λάρνακα	88	11%	12	6%
Πάφος	53	7%	15	8%
Αμμόχωστος	30	4%	2	1%
Σύνολο	767		193	

Πίνακας 2: Συμμετοχή Επιχειρήσεων/Οργανισμών ανά Επαρχία

	Επιχειρήσεις που υπέβαλαν αίτηση		Επιχειρήσεις που εργοδότησαν γυναίκες	
	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό
Λευκωσία	206	60%	77	53%
Λεμεσός	86	25%	47	32%
Λάρνακα	30	9%	11	8%
Πάφος	16	5%	10	7%
Αμμόχωστος	5	1%	0	0%
Σύνολο	343		145	

Ένα σημαντικό συμπέρασμα που μπορεί να εξαχθεί από τη λειτουργία του σχεδίου είναι ότι αυτό **λειτουργήσε ως γέφυρα για την ένταξη ή επανένταξη των άνεργων και αδρανών γυναικών στην αγορά εργασίας** αφού το 64% περίπου των γυναικών που εργοδοτήθηκαν ανήκαν στην κατηγορία αυτή.

Αναφορικά με τις επιχειρήσεις οι οποίες εργοδότησαν άτομα μέσω του σχεδίου, αξίζει να αναφερθεί ότι αρκετές είναι οι επιχειρήσεις που δεν εργοδοτούσαν κανένα άτομο ή ακόμη και νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις. Από το στοιχείο αυτό, μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι **το σχέδιο, έδωσε την ευκαιρία, ειδικά στις νέες επιχειρήσεις, να αναπτυχθούν με πιο γρήγορους ρυθμούς.**

ΕΡΩΤΗΜΑ 3: Τα συνολικά ποσά που έχουν διατεθεί

Ο αρχικός προϋπολογισμός του έργου ήταν £464.000, ο οποίος όμως αυξήθηκε στις £713.000 περίπου. Η αύξηση αυτή στον προϋπολογισμό έγινε ώστε να καταστεί δυνατή η εξυπηρέτηση περισσότερων γυναικών που αναζητούσαν εργασία στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής.

Κατανομή του προϋπολογισμού:

76% - Δόθηκε σε χορηγίες στο πλαίσιο του σχεδίου χορηγιών.

11% - Προώθηση και δημοσιότητα (κυρίως του σχεδίου χορηγιών)

10% - Εκπόνηση της Διαγνωστικής Μελέτης

2% - Εκπόνηση της Μελέτης Αξιολόγησης του έργου

1% - Διαχείριση του έργου (το ποσοστό αυτό παρέμεινε χαμηλό διότι, εκτός από τις δύο μελέτες, τη Διαγνωστική και τη μελέτη Αξιολόγησης, το υπόλοιπο της υλοποίησης του έργου, αναλήφθηκε εσωτερικά από λειτουργούς του ΚΕΠΑ και επομένως στο κόστος δεν περιλαμβάνονται οι μισθοί του προσωπικού που ασχολήθηκαν με το έργο).»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.224, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.224, ημερ. 28 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου αναφορικά με θέματα που αφορούν την ναυτιλία και το ναυτικό επάγγελμα

Σας πληροφορώ τα ακόλουθα σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση:

1. Αναφορικά με το πρώτο σκέλος της ερώτησης σας αναφέρεται ότι η στροφή των νέων προς το ναυτικό επάγγελμα κατέχει κύρια θέση στους στόχους του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας και ενθαρρύνεται μέσα από διαφημιστική εκστρατεία και άλλα μέτρα. Το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας εκδίδει βιβλιάριο στο οποίο δίνονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες, όπως και τα πλεονεκτήματα του ναυτικού επαγγέλματος. Το βιβλιάριο αυτό δίνεται στα σχολεία στα πλαίσια του επαγγελματικού προσανατολισμού, όπως επίσης και στα στρατόπεδα. Έχει επίσης διοργανωθεί ημερίδα/δημοσιογραφική διάσκεψη σε συνεργασία με το Κυπριακό Ναυτικό Επιμελητήριο και την CYMEPA με σκοπό την προώθηση του ναυτικού επαγγέλματος και την στροφή των νέων προς αυτό.
2. Η δημιουργία σχολής/ακαδημίας εμπορικού ναυτικού στην Κύπρο, με σκοπό την εκπαίδευση νέων, Κύπριων και αλλοδαπών, στους διάφορους κλάδους του ναυτικού επαγγέλματος (πλοίαρχοι, μηχανικοί κτλ.) δεν ενθαρρύνεται στο παρόν στάδιο λόγω της πολύ μικρής ανταπόκρισης και ζήτησης/ενδιαφέροντος που εκδηλώνεται. Σημειώνεται ότι στην Κύπρο λειτουργεί ήδη σχολή εκπαίδευσης κατώτερων πληρωμάτων, η Bernhard Schulte Marine Training School, στην οποία εκπαιδεύονται κυρίως αλλοδαποί που ακολουθούν το ναυτικό επάγγελμα. Στην περίπτωση αυτή, όμως, η εταιρεία που διαχειρίζεται τη σχολή έχει άμεση πρόσβαση στην αγορά εργασίας, εφόσον αποτελεί και σημαντικό εργοδότη των εκπαιδευόμενων.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Συνεχίζουμε σήμερα τη συζήτηση του υπ' αριθμόν 4 θέματος, που είναι «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων».

Θα παρακαλούσα να πάρει το βήμα ο συνάδελφος Τάκης Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

(Αστεειυόμενος)

Κύριε Τορναρίτη, είστε εδώ βλέπω!

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Έν' ώρα να φύγει!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τα ατομικά δικαιώματα του ανθρώπου έχουν συχνά χαρακτηριστεί ως μία εκ των πιο σημαντικών κατακτήσεων της σύγχρονης κοινωνίας. Και φυσικά η διασφάλιση της προστασίας τους ως κοινωνικό μέλημα και καθήκον του κράτους δικαίου έχει αποτελέσει σημείο προόδου στην ιστορία του αιώνα που πέρασε. Πρόοδος η οποία δεν επιτελέστηκε με τον πλέον εύκολο, αλλά αντίθετα με έναν ιδιαίτερα επώδυνο τρόπο. Χρειάστηκε να σηματοδοτηθεί η ανθρωπότητα από δυο παγκόσμιους πολέμους και να διωχθούν, ένεκα φρονημάτων, καταγωγής, θρησκείας και γενετήσιου προσανατολισμού, εκατομμύρια άνθρωποι. Να δολοφονηθούν αντικαθεστωτικοί, κομμουνιστές, προοδευτικοί γενικά άνθρωποι, προκειμένου να καταστεί αρχή η έγνοια του κράτους για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών του.

Αυτή η κατάκτηση αποτελεί μια από τις βασικές αρχές που διέπουν το Διεθνές Σύστημα Αξιών και Κανονιστικών Πλαισίων, μέσα στο οποίο καλούμαστε να νομοθετούμε. Οι όποιες παρεκκλίσεις από αυτή τη γενική θέση αρχής, που δεν εδράζονται και δε βρίσκουν έρεισμα σε πραγματικά σοβαρούς για τη δημόσια ασφάλεια κινδύνους, δεν μπορεί παρά να καταδικάζονται.

Η προστασία του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, όπως κατοχυρώνεται από το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, αποτελεί υποχρέωση του κράτους έναντι των πολιτών του. Ως εκ τούτου, κάθε σχετικό νομοθέτημα ή και κανονισμός πρέπει να συνάδει ως προς το σκοπό και τις επιδιώξεις του με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών.

Δυστυχώς, κατ' επίκληση της απειλής της τρομοκρατίας, από το 2001 και εντεύθεν η Ευρωπαϊκή Ένωση, υπερβαίνοντας τους σκοπούς της Οδηγίας 95/46, που αποσκοπούσε στη διαχείριση της ροής των προσωπικών δεδομένων στα πλαίσια της ενιαίας αγοράς, άρχισε να μας κατακλύζει με μέτρα που προβλέπουν την αυξανόμενη συλλογή, καταχώριση, διάδοση και χρήση προσωπικών δεδομένων σε όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων της. Κύκλοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιχειρούν όλο και περισσότερο να διασφαλίσουν τη συλλογική συναίνεση των κρατών μελών, υπερθεματίζοντας τους κινδύνους που ελλοχεύουν για την ασφάλεια των πολιτών. Γενικά, επιχειρείται η δημιουργία μιας συλλογικής συνειδησης, που να δικαιολογεί και να επιτρέπει τη θυσία των θεμελιωδών μας δικαιωμάτων στο βωμό της ασφάλειας. Συχνά μάλιστα ακούμε να γίνεται επίκληση της προστασίας του δικαιώματος στη ζωή, ως πηγή από την οποία αντλείται η νομιμοποίηση των μέτρων συλλογής, φύλαξης και επεξεργασίας των προσωπικών μας δεδομένων. Η ειρωνεία όμως έγκειται ακριβώς στο γεγονός ότι η επίκληση αυτή σχεδόν ποτέ δε συνοδεύεται από μέτρα ή έστω και

εξαγγελίες για καταπολέμηση των πραγματικών αιτιών που οδηγούν σε εξτρεμιστικές ενέργειες και στη χρήση βίας.

Για να είμαστε ακριβείς, σήμερα η αυξημένη τάση για συλλογή και χρήση των προσωπικών δεδομένων αγγίζει τους περισσότερους τομείς της καθημερινής ζωής μας. Στην προσπάθεια που διεξάγεται, ούτως ώστε να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση χώρος ασφάλειας, υπάρχει δυστυχώς η ροπή να αντιμετωπίζονται οι πολίτες ως ύποπτοι. Η αθέμιτη συλλογή των προσωπικών δεδομένων μας αποτελεί μια σύγχρονη μορφή φακελώματος, η οποία, πέρα από πλήγμα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και στο δικαίωμα για ιδιωτική ζωή, αποτελεί αντιστροφή και του τεκμηρίου της αθωότητας, βασικής αρχής του κράτους δικαίου.

Δυστυχώς, δεν είναι λίγα τα μέτρα που λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και όπου παρατηρείται η αρνητική τάση για παραβίαση βασικών αρχών αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων ενός εκάστου εξ ημών. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να προβώ στην αναφορά κάποιων απ' αυτά, προκειμένου να γίνει πιο κατανοητή η ανησυχία την οποία εκφράζουμε εμείς ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις:

Το 2004 εγκρίθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση η απόφαση-πλαίσιο για άρση του απορρήτου των πολιτών στις τηλεπικοινωνίες, που θεσμοθετεί ουσιαστικά το μαζικό φακέλωμα για τουλάχιστον έξι μήνες. Πολλοί λεν εδώ «μα, ξέρετε, δεν προβλέπει μέσα σ' αυτούς τους έξι μήνες να καταγράφονται οι συνομιλίες. Καταγράφεται μόνο το ποιος κάλεσε ποιον». Όμως, αντιλαμβάνεστε ότι πάντα μετά από το πρώτο βήμα δυστυχώς ακολουθεί και δεύτερο, αν και εδώ ήδη το πρώτο βήμα είναι μια βασική καταστρατήγηση ανθρώπινης προσωπικής πληροφορίας και δικαιώματος.

Με Οδηγία του 2005 απαιτείται η ενσωμάτωση βιομετρικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων δαχτυλικών αποτυπωμάτων, στα ευρωπαϊκά διαβατήρια. Το ίδιο θα ισχύσει και για τις θεωρήσεις των πολιτών τρίτων χωρών που θέλουν να εισέλθουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συζητήσεις διεξάγονται και για την ενσωμάτωση των δαχτυλικών αποτυπωμάτων στις εθνικές ταυτότητες για σκοπούς "Σένγκεν", μέτρα τα οποία μετατρέπουν την Ευρώπη στην πιο κλειστή και ελεγχόμενη κοινωνία, περισσότερο και απ' αυτές τις Ηνωμένες Πολιτείες, που, ενώ απαιτούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση τη λήψη τέτοιων μέτρων, οι ίδιες δεν το κάνουν για τους πολίτες τους. Η βάση πληροφοριών του "Σένγκεν" αναβαθμίζεται, για να χωρέσει περισσότερες κατηγορίες προσωπικών δεδομένων, με σκοπό μάλιστα τη διασύνδεσή της με το σύστημα θεωρήσεων.

Αριθμός κρατών έχει συναινέσει στην ενσωμάτωση της Σύμβασης Prüm στο κοινοτικό δίκαιο, που αποτελεί την κορωνίδα των παρακολουθήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα πλαίσια δε της συνεργασίας με τρίτες χώρες και ιδιαίτερα με τις Ηνωμένες Πολιτείες, δίνεται πρόσβαση σε πληθώρα προσωπικών δεδομένων των Ευρωπαίων πολιτών, εν τη απουσία μάλιστα επαρκούς τεκμηρίωσης της ανάγκης και αναλογικότητας του μέτρου, αλλά και χωρίς να υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες αναφορικά με την προστασία τους.

Υπενθυμίζω εδώ και αυτό που μας είπε η Επίτροπος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων στην αρμόδια επιτροπή, ότι και για όλες τις μεταφορές λεφτών που γίνονται εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης δίδεται την ίδια ώρα πληροφόρηση σε κέντρο κατοχύρωσης πληροφοριών στις Ηνωμένες Πολιτείες και ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες, βάσει δικού τους νόμου, έχουν δικαίωμα πρόσβασης σ' αυτό το συγκεκριμένο σύστημα πληροφοριών μέσα στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πράγμα που σημαίνει ουσιαστικά αυτό που είπα ήδη, ότι οποιαδήποτε μετακίνηση λεφτών εντός

Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να γίνει γνωστή ως πληροφορία στις ομάδες ασφάλειας των Ηνωμένων Πολιτειών.

Εμείς, συνεπείς στη θέση μας ότι στα πλαίσια της συνεργασίας με τρίτες χώρες και ιδιαίτερα με τις Ηνωμένες Πολιτείες πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, θέλουμε να καταγγείλουμε ότι δίνεται πρόσβαση σε πληθώρα προσωπικών δεδομένων των Ευρωπαίων πολιτών, εν απουσία, επαναλαμβάνω, της δικής μας γνώσης. Ενδεικτικό παράδειγμα και η συμφωνία για τη διαβίβαση στις αρχές των ΗΠΑ δεδομένων που περιέχονται στο σύστημα καταστάσεων με τα στοιχεία των επιβατών, γνωστή ως συμφωνία Passenger Name Records.

Εμείς, συνεπείς στη θέση μας περί προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των πολιτικών ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων, ως ΑΚΕΛ, μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας έγκρισής τους από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αντιταχθήκαμε σε όλες τις προτάσεις που τα πλήττουν, γιατί θεωρούμε ότι μέτρα τα οποία προάγουν τις διαρκείς παρακολούθησεις, την αστυνομοκρατία και το καθεστώς του “μεγάλου αδελφού” δεν έχουν χώρο σε κανένα δημοκρατικό, προοδευτικό κράτος. Τα μέτρα που προωθούνται καθ’ υπόδειξη των Ηνωμένων Πολιτειών δημιουργούν και προάγουν ένα κλίμα ανησυχίας ανάμεσα στους πολίτες, οι οποίοι, αντί να εμπιστεύονται την κοινωνία στην οποία ζουν, εκπαιδεύονται στο να την αμφισβητούν. Μέσα από τέτοιες πολιτικές τελικά ενισχύονται ο φόβος και η ανασφάλεια.

Στην Κύπρο, αγαπητοί συνάδελφοι, θεωρούμε ότι τα επίπεδα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, ταυτόχρονα με τη διασφάλιση της ροής των πληροφοριών, εξακολουθούν σε κάποιο βαθμό να παραμένουν ικανοποιητικά. Η εκτίμησή μας απορρέει πρώτιστα από το γεγονός ότι η ίδια η νομοθεσία, ως έχει, δεν επιτρέπει την υποταγή τους σε σκοπούς που να αντιστρέφουν τη λογική του σεβασμού τους, αλλά και από το γεγονός ότι η κοινωνία μας χαρακτηρίζεται από ευαισθησία υπέρ της προάσπισης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και πολιτικών ελευθεριών. Σ’ αυτό το σημείο ο ρόλος των κομμάτων είναι πάρα πολύ σημαντικός και υψηλός. Ο πήχης της προστασίας για μας μπαίνει ακόμα ψηλότερα και είμαστε υπόχρεοι να διαφυλάξουμε αρχές και αξίες που είναι συνυφασμένες με τη δημοκρατία και την πρόοδο, έχοντας υπόψη πικρές εμπειρίες του παρελθόντος.

Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι δεν παρατηρούνται φαινόμενα που αντίκεινται στους σκοπούς της νομοθεσίας και που συνιστούν παραβίασή της. Τα διαφημιστικά με εμπορικό περιεχόμενο μηνύματα που αποστέλλονται σε κινητά τηλέφωνα, τα μαζικά ηλεκτρονικά ταχυδρομεία μέσω διαδικτύου είναι μερικά από αυτά, ενώ, όπως διαπιστώνει και η αρμόδια επιτροπή, αδυναμίες παρατηρούνται και στο βαθμό της συμμόρφωσης των μέσων μαζικής ενημέρωσης με τις πρόνοιες του νόμου για σεβασμό των προσωπικών δεδομένων.

Σ’ αυτό το σημείο θα θέλαμε να κάνουμε όμως και ένα διαχωρισμό ανάμεσα στην κάθε είδους επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων κατά τρόπο που να επιδιώκεται η εκμετάλλευση των πολιτών ή το κέρδος αυτού που επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα και στο δικαίωμα που έχουν οι πολίτες στην ενημέρωση, κάτι που συνιστά υποχρέωση της πολιτείας προς τα μέλη της, υποχρέωση των κοινωνικών φορέων, των υπηρεσιών και ημών των πολιτικών κομμάτων, η οποία όχι απλά δεν αντίκειται στις πρόνοιες του νόμου, αλλά προωθεί την κοινωνική ανάπτυξη, το διάλογο και τη συμμετοχή στα κοινωνικοπολιτικά δρώμενα του τόπου. Εάν και εφόσον κάποιος πολίτης νιώθει να ενοχλείται από την ενημέρωση η οποία του παρέχεται, μπορεί να ζητήσει να μην τη λαμβάνει.

Η ευθύνη που έχουμε όλοι είναι να στηρίξουμε τους θεσμούς και να βοηθήσουμε στη δημιουργία ακόμη μεγαλύτερης συνείδησης ως προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών. Για να το πετύχουμε, χρειάζεται να στηρίξουμε τις προσπάθειες της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ως αρμόδιας αρχής, προάγοντας την εφαρμογή της νομοθεσίας, την ενημέρωση των πολιτών για τα δικαιώματά τους, καθώς και των εργαζομένων στις όποιες δημόσιες και μη υπηρεσίες για τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το σχετικό υφιστάμενο νομικό πλαίσιο.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κλείνοντας, λέγω πως, αναφορικά με το δίλημμα που πολλοί θέτουν σχετικά με την επιλογή ανάμεσα στην ανάγκη διακίνησης των προσωπικών δεδομένων “για λόγους ασφάλειας” και στην καθολική διασφάλιση των θεμελιωδών και πολιτικών ελευθεριών, εμείς δηλώνουμε ότι η ασφάλεια δεν μπορεί να στηρίζεται παρά μόνο στην εμπιστοσύνη, στο σεβασμό και στην αλληλεγγύη. Και είναι αυτά τα στοιχεία που πρέπει να υπερασπιστούμε ως κράτος και ως πολιτεία, εγκύπτοντας στα πραγματικά αίτια που οδηγούν στον εξτρεμισμό και τη χρήση βίας και αντιμετωπίζοντας τη φτώχεια και την ανέχεια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Χατζηγεωργίου.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Κυριάκος Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαβάζοντας ξένο τύπο είδα μια ενδιαφέρουσα δημοσκόπηση σχετικά με το σημερινό θέμα, όπου ουσιαστικά παρουσιάζει ένα μεγάλο ποσοστό της γερμανικής κοινωνίας, συγκεκριμένα το 57%, να λέει ότι φοβάται ότι τα προσωπικά του στοιχεία στο ίντερνετ δε διασφαλίζονται. Παράλληλα -και αυτό είναι το πλέον ανησυχητικό που αξίζει να το δούμε και στην Κύπρο- το 60% λέει «φοβάμαι ως πολίτης ότι η πολιτεία ένεκα των αυξημένων τεχνολογικών δυνατοτήτων μπορεί να παρακολουθεί πολύ πιο επακριβώς τον πολίτη»!

Η προσωπική ζωή είναι ο πυρήνας της ατομικής ελευθερίας. Αυτή η ελευθερία είναι σήμερα κάτω από ένα πολύ μεγάλο κίνδυνο. Η κρατική παρακολούθηση, τα οικονομικά συμφέροντα, η γραφειοκρατία, πολλές φορές ακόμη η απερισκεψία των καταναλωτών μέσα από τη συμπεριφορά τους στο διαδίκτυο, καθώς επίσης η προσπάθεια για ισότητα και κοινωνική δικαιοσύνη απειλούν άμεσα τη σφαίρα της ιδιωτικής μας ζωής και τη βασική ατομική ελευθερία.

Για μας, το Δημοκρατικό Συναγερμό, η υπεράσπιση αυτής της αρχής είναι υποχρέωση που πηγάζει μέσα από τη χριστιανοδημοκρατική ιδεολογία της παράταξής μας. Το υφιστάμενο δυστυχώς νομικό πλαίσιο δε διασφαλίζει αυτή την ανάγκη. Η σημερινή προστασία προσωπικών δεδομένων επικεντρώνεται μονόπλευρα στη σχέση πολιτείας και πολίτη. Στον ιδιωτικό τομέα η προστασία των προσωπικών δεδομένων δε διασφαλίζεται αποτελεσματικά, μάλιστα αν λάβουμε υπόψη μας ότι δε λογαριάζεται σοβαρά υπόψη ο κίνδυνος από τις νέες τεχνολογίες. Ναυάγησαν όλες οι προσπάθειες για εκσυγχρονισμό του νομικού πλαισίου για προστασία δεδομένων πάνω σε ευρωπαϊκό επίπεδο και, αν θυμάστε, το επιστέγασμα

της οπισθοδρόμησης αυτής ήταν τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων τότε χαρακτηρίστηκε ως προστάτης των τρομοκρατών. Η προστασία προσωπικών δεδομένων θυσιάστηκε ουσιαστικά στο βωμό της γραφειοκρατίας στη συνέχεια. Αυτή δυστυχώς η κατάσταση δεν πάει άλλο και θα πρέπει να μας ανησυχήσει ιδιαίτερα!

Υπάρχει μια σειρά από σκανδαλώδεις καταχρήσεις προσωπικών δεδομένων με συνέπειες την απώλεια της ατομικής ελευθερίας και την αύξηση της παρακολούθησης των πολιτών. Οι σκανδαλώδεις καταχρήσεις προσωπικών δεδομένων θα πρέπει να ξυπνήσουν την ευαισθησία του κάθε πολίτη χωριστά, αλλά και εμάς, της πολιτικής, πρώτιστα για τη σημασία, αλλά και για την αξία της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Πρέπει να βάλουμε επιτέλους εμπόδιο στην παρακολούθηση, στον έλεγχο και την κατάχρηση των προσωπικών δεδομένων!

Όσον αφορά το μη κρατικό τομέα, τον ιδιωτικό τομέα, θα πρέπει η προστασία προσωπικών δεδομένων να καταστεί μέρος ή ακόμα και πυρήνας μιας σύγχρονης πολιτικής που να διασφαλίζει και τον ίδιο τον καταναλωτή, αν μιλάμε από πλευράς αγοράς. Ο στόχος μας θα πρέπει λοιπόν να είναι να φέρουμε με το μέρος μας, σε σχέση με την προστασία προσωπικών δεδομένων, τον ίδιο τον καταναλωτή, τον ίδιο τον πολίτη. Η νομοθεσία χρειάζεται ένα συνεχή εκμοντερνισμό, για να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της εξέλιξης της τεχνολογίας, κυρίως της τεχνολογίας της πληροφορικής. Είναι μια νομοθεσία που ετοιμάστηκε στην εποχή του computer. Η νομοθεσία που χρειαζόμαστε σήμερα, στην κοινωνία του ιστοχώρου όπου ζούμε, είναι άλλο. Οι επιπτώσεις στην κοινωνική μας ζωή είναι πολύ διαφορετικές.

Ο έλεγχος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων θα πρέπει να συμμαζευτεί σε ένα μόνο θεσμό. Ο σημερινός κατακερματισμός οδηγεί σε αδυναμία. Εξάλλου, το συμμάζεμα προωθείται και από την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Ο πολυκερματισμός της ευθύνης του ελέγχου οδηγεί σε απώλεια παραγωγικής ικανότητας, σε διαφορετικές πρακτικές άσκησης της νομοθεσίας και τέλος σε διαφορετικά αποτελέσματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Ο έλεγχος θα πρέπει να συσσωρεύεται στον επίτροπο, ο οποίος θα πρέπει να διαθέτει ελεύθερη πληροφόρηση. Εξάλλου, θα είναι επίσης για τον επηρεαζόμενο πολύ πιο εύκολο να διεκδικήσει το δίκαιό του για κάτι το οποίο συμβαίνει σε βάρος του. Χρειάζεται να ενισχυθεί η αυτονομία του επιτρόπου. Θα πρέπει να υπάρχει σαφής διαχωρισμός του ελέγχου από τη διοικητική ευθύνη και εργασία. Εξάλλου, έτσι προνοείται ακριβώς και στην ευρωπαϊκή Οδηγία. Δε θα πρέπει να υπάρχει ούτε ο παραμικρός κίνδυνος ότι ο έλεγχος για προστασία προσωπικών δεδομένων επηρεάζεται από αυτόν που ασκεί διαχείριση προσωπικών δεδομένων.

Πρόσθετα, ο επίτροπος θα πρέπει να παραθέτει άμεσα στο κοινοβούλιο το δικό του προϋπολογισμό και πρόγραμμα. Διασφαλίζουμε έτσι ότι ο επίτροπος θα είναι άμεσα υπόλογος στο κοινοβούλιο, δηλαδή στο λαό. Δηλαδή επιδιώκεται ένας θεσμός ή καλύτερα μια δημοκρατική δομή πλήρως και αυτόνομα αναβαθμισμένη, η οποία δε θα υπάγεται σε συγκεκριμένο υπουργό.

Η προστασία προσωπικών δεδομένων δεν είναι ευθύνη της πολιτείας μόνο, αλλά και του ίδιου του πολίτη. Ολοένα και περισσότεροι πολίτες εναποθέτουν πολύ προσωπικά στοιχεία -πολύ, μα πολύ προσωπικά στοιχεία- στο ίντερνετ, κυρίως σε σχέση με την κοινωνική διαδικτύωση, χωρίς να σκέφτονται για τις συνέπειες! Διευκολύνουν με τον τρόπο αυτό τον κάθε λογής απατεώνα ή καταχραστή. Δεν έχουμε δει ούτε ένα πρόγραμμα από πλευράς της πολιτείας που να προωθεί και να αναπτύσσει συνείδηση για την προστασία προσωπικών δεδομένων. Θα πρέπει να ενσωματωθεί στο σχολικό πρόγραμμα, καθώς και στην επαγγελματική εκπαίδευση αυτή η προστασία δεδομένων, ώστε η νεολαία να μάθει ευσυνείδητα να χειρίζεται την

προστασία, και η προστασία θα πρέπει να αποτελεί ευθύνη και όσων έχουν να κάνουν με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Είναι υποχρέωση του κράτους η απόλυτη προστασία των δεδομένων μας, της δήλωσης ενός πολίτη, για παράδειγμα, είτε στην τοπική αρχή είτε στο Αρχείο Πληθυσμού. Με βάση τη συνήθη πρακτική -και τη ζούμε ο καθένας από εμάς- μπορεί εύκολα κάποιος να λαμβάνει στοιχεία για ένα άτομο, για έναν τρίτο, αρκεί να δοθούν κάποια βασικά στοιχεία. Ο επηρεαζόμενος, ουσιαστικά το άτομο το οποίο επηρεάζεται δεν έχει κανένα απολύτως μέσο να αμυνθεί. Τα στοιχεία του είναι στη διάθεση του οποιουδήποτε με άλλα λόγια. Χρειάζεται λοιπόν, για να μπορεί κάποιος να πάρει το οποιοδήποτε προσωπικό δεδομένο για ένα άτομο, να έχει τη γραπτή εξουσιοδότηση του επηρεαζόμενου ατόμου. Αυτό είναι τουλάχιστο πολύ λίγο!

Πρέπει, πρόσθετα, να υπάρξουν τόσο αποτρεπτικές ποινές, ώστε να αποφεύγεται η κατάχρηση. Στην περίπτωση όπου η συνέπεια είναι μια απλή χρηματική ποινή, τότε αυτό αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι θα αποτελεί λόγο συνέχισης της ίδιας κατάχρησης. Η παρακολούθηση της χρήσης τεχνικών συστημάτων στο χώρο εργασίας -και είχαμε εμπειρία στην Κύπρο από την αρχειοθέτηση κλήσεων σε συγκεκριμένα αρχεία είτε από το διάβασμα e-mails είτε από την καταγραφή των σελίδων στις οποίες έχει γίνει επίσκεψη- δηλαδή η καταγραφή και η παρακολούθηση του ψηφιακού εργασιακού χώρου θα πρέπει να είναι καθολικά και σαφώς απαγορευμένη.

Στο περιεχόμενο ηλεκτρονικής επικοινωνίας δεν μπορεί να υπάρχει πρόσβαση παρά μόνο με πολύ ειδικές εξαιρέσεις. Αυτή η απαγόρευση θα πρέπει να ισχύει και στις περιπτώσεις όπου άτομο χρησιμοποιεί για προσωπικούς του λόγους υπηρεσιακά μέσα. Ακόμα και στις περιπτώσεις είτε κωδικών πρόσβασης είτε αποτυπωμάτων πρόσβασης, θα πρέπει να υπάρχει υποχρεωτική αποκεντρωμένη αποθήκευση στοιχείων ή δυνατοτήτων πρόσβασης, ώστε να διασφαλίζεται η σκοπούμενη πρόσβαση. Σε κάθε λοιπόν περίπτωση θα πρέπει να γνωρίζει ο εργαζόμενος γύρω από τα συστήματα ελέγχου και τρόπου πρόσβασης και αποθήκευσης στοιχείων.

Η καλύτερη οδός για να παρεμποδίζονται σκανδαλώδεις καταχρήσεις προσωπικών δεδομένων είναι να αποφεύγεται η προσωποποίηση δεδομένων εξ υπαρχής. Ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα της πληροφόρησης για το σκοπό που του ζητούνται προσωπικά δεδομένα και να συγκατατίθεται για τη χρήση, δηλαδή ποιες πληροφορίες και για ποιο σκοπό. Μια επεξεργασία μπορεί να γίνει μόνο για το σκοπό που έχει δοθεί η συγκατάθεσή του. Τόσο για επεξεργασία προσωπικών δεδομένων όσο και για μεταβίβαση σε άλλον θα πρέπει να υπάρχει συγκατάθεση του ατόμου. Για να διευκολυνθεί η εφαρμογή της προστασίας των καταναλωτών, θα πρέπει να υπάρχει υποχρεωτική πρόνοια που να καθορίζει την προέλευση των στοιχείων σε κάθε τράπεζα πληροφοριών, δηλαδή από πού προήλθαν οι πληροφορίες. Και αναφέρομαι σε καταναλωτές, γιατί έχει σχέση με την αγορά. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να εμπιστευτεί ο πολίτης, αφού θα έχει τη δυνατότητα της ανατρεξιμότητας της προέλευσης των προσωπικών του δεδομένων. Πρόσθετα, για τον ίδιο σκοπό θα πρέπει να απαγορευτεί στις επιχειρήσεις να διασυνδέουν στοιχεία.

Γίνεται επί καθημερινής βάσεως κατάταξη των πολιτών με βάση την οικονομική τους απόδοση. Δηλαδή πόσες συμφωνίες κλείνει κάποιος, πόσα αγοράζει, πόσο συχνά ταξιδεύει και μια σειρά από τέτοιες έρευνες. Και στη συνέχεια γίνεται επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με στατιστικές μεθόδους. Αξιολογούνται δηλαδή οι πολίτες με βάση την οικονομική τους απόδοση. Και έναντι αυτού του φαινομένου θα πρέπει και πάλι να γίνει νομική ρύθμιση. Θα πρέπει να προστατεύσουμε τον πολίτη από τη χρήση προσωπικών του δεδομένων για σκοπούς

διάκρισης πάνω απ' όλα! Θα πρέπει να προστατεύσουμε τον πολίτη από χρήση προσωπικών δεδομένων για σκοπούς διάκρισης και ένεκα κοινωνικής και οικονομικής κατάταξης ή οποιουδήποτε άλλου είδους κατάταξης. Θα πρέπει να αποκλείεται, παραδείγματος χάριν, με βάση τον τόπο διαμονής να μπορεί να μας κατατάσσει κάποιος σε πλούσιους, σε φτωχούς ή σε μίζερους!

Ένας μοντέρνος τρόπος προστασίας των δεδομένων είναι να προωθούνται στην αγορά -και αναφέρω εμπορική θεώρηση- προϊόντα τα οποία προσφέρουν αυτή την ιδιότητα, κυρίως σε σχέση με τα προϊόντα πληροφορικής. Άρα λοιπόν, θα μπορεί να είναι ένα επιχείρημα για την πώληση αυτού του προϊόντος ή για την προώθησή του στην αγορά, θα μπορεί να αποτελεί επιχείρημα, αν υπάρχει ενσωματωμένη κατασκευαστική πρόνοια για προστασία των δεδομένων των προσωπικών. Μπορεί με τον τρόπο αυτό να επιστρατεύονται ακόμα και οι δυνάμεις της αγοράς, ούτως ώστε να έχουμε μια πιο αποτελεσματική προστασία. Χρειαζόμαστε λοιπόν προϊόντα και υπηρεσίες που να έχουν ενσωματωμένα συστήματα και προγράμματα, ώστε η χρήση τους να μην έρχεται σε αντίθεση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Αυτό θα πρέπει να τονιστεί.

Παράλληλα, χρειαζόμαστε πρόνοια στο νόμο που να υποχρεώνει σε μια διαρκή λήψη μέτρων το κράτος, ώστε η προστασία να ανταποκρίνεται στο επίπεδο της τεχνολογίας. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνουμε να έχουμε μια δυναμική νομοθεσία, η οποία δεν αφήνει κενό μεταξύ νομοθεσίας και εξέλιξης της τεχνολογίας. Για να διασφαλίσουμε την προστασία των προσωπικών δεδομένων, κυρίως στις επιχειρήσεις και στον ιδιωτικό τομέα, θα πρέπει ή θα μπορούσαμε να καθορίζαμε υποχρέωση του οικονομικού ελεγκτή της εταιρείας στο τέλος της χρονιάς, όπως ετοιμάζονται και οι καταστάσεις οικονομικού χαρακτήρα, να συμπεριλαμβάνει και σχετική έκθεση στον ισολογισμό.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Φειδίας Σαρίκας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων του κάθε πολίτη αποτελεί αναμφίβολα ένα κεκτημένο δικαίωμα. Αποτελεί μια ύψιστη προτεραιότητα κάθε δημοκρατικής και ευνομούμενης πολιτείας που σέβεται τον άνθρωπο, που κατοχυρώνει το δικαίωμα στην προσωπική του ζωή, που αναγνωρίζει τις βασικές ελευθερίες του ατόμου.

Σε νομοθετικό και θεσμικό επίπεδο το δικαίωμα αυτό έχει κατοχυρωθεί προ πολλού τόσο από τους διεθνείς οργανισμούς όσο και από τα εθνικά νομοθετικά σώματα. Δεν προτίθεμαι να απαριθμήσω τις σχετικές νομοθεσίες, τις κοινοτικές Οδηγίες ή τις διεθνείς συμβάσεις που διασφαλίζουν το συγκεκριμένο δικαίωμα των πολιτών. Θέλω μόνο να υπενθυμίσω ότι οι συμβατικοί κανονισμοί του Οργανισμού

Ηνωμένων Εθνών τονίζουν από δεκαετίες τώρα την ανάγκη του σεβασμού του ιδιωτικού βίου και τον περιγράφουν ως θεμελιώδες ανθρωπινό δικαίωμα, ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση -με Οδηγίες και κανονισμούς- αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στο θέμα αυτό χαρακτηρίζοντάς το ως βασική ελευθερία του ατόμου.

Ωστόσο, στη σύγχρονη εποχή που διανύουμε, στην εποχή της ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης και των νέων μορφών των ηλεκτρονικών συναλλαγών, των νέων δυνατοτήτων της διαδικτυακής επικοινωνίας και της ταχύτατης μεταφοράς πληροφοριών, η ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων δεν είναι πλέον ούτε δεδομένη ούτε αυτονόητη ούτε ασφαλής.

Στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων, που αυτεπάγγελα εξέτασε το θέμα το Νοέμβριο του 2007, επισημαίνεται σαφώς ότι το ζήτημα αυτό αφορά όλες τις εκφάνσεις ή δραστηριότητες της καθημερινής ζωής των πολιτών και υπογραμμίζεται η ανάγκη για τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων είτε σε επαγγελματικό είτε σε ατομικό επίπεδο.

Το θέμα ωστόσο δεν είναι εύκολο να αντιμετωπιστεί. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αναφέρεται στη σχετική κοινοτική Οδηγία 95/46/EK, θέτει για το ζήτημα αυτό ένα διπλό στόχο: αφενός μεν την προστασία των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών -και ιδιαίτερα της ατομικής ζωής του πολίτη- αφετέρου δε την ελεύθερη κυκλοφορία των προσωπικών δεδομένων στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επίτευξη οικονομικής προόδου και συνεργασίας, αλλά και για την προώθηση της τεχνικής και επιστημονικής συνεργασίας στην ολοένα αναπτυσσόμενη κοινωνία της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών.

Με το στόχο αυτό εναρμονίζεται και η νομοθεσία που θέσπισε η κυπριακή Βουλή. Θα πρέπει όμως να επισημάνουμε και ευθαρσώς να πούμε ότι η πρακτική εφαρμογή της θέτει ενώπιον μας μια σειρά προβλημάτων και προκλήσεων, που οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε. Συνοπτικά, θα αναφέρω ορισμένα από αυτά.

Η νομιμότητα της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων εξαρτάται συχνά από την ύπαρξη μιας λεπτής ισορροπίας ανάμεσα στο δικαίωμα του σεβασμού των θεμελιωδών ελευθεριών του ατόμου και στο δικαίωμα των κρατικών και άλλων οργανισμών, καθώς και των φυσικών προσώπων να προβαίνουν σε συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για την ικανοποίηση των αναγκών τους στο πλαίσιο της άσκησης των δραστηριοτήτων τους. Βέβαια, στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα του σεβασμού της ιδιωτικής ζωής υπερέχει! Πώς όμως κατοχυρώνεται αυτό; Και πώς στην πράξη μπορεί να διασφαλιστεί ο λεπτός αυτός διαχωρισμός;

Μία χαρακτηριστική περίπτωση της συγκεκριμένης δυσκολίας αποτελεί η ανεπιθύμητη ηλεκτρονική αλληλογραφία, τα γνωστά "spam", και τα κάθε είδους μηνύματα που λαμβάνουμε στα κινητά μας τηλέφωνα. Η νομοθεσία είναι βέβαια σαφής. Ουδείς δικαιούται να αποστείλει οποιαδήποτε μηνύματα -ακόμη και μέσω φαξ- χωρίς να έχει εκ των προτέρων λάβει τη συγκατάθεση του παραλήπτη! Όπως όμως έχει κατ' επανάληψη επισημάνει η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η διερεύνηση τέτοιων περιστατικών ή παραπόνων δεν είναι μόνο χρονοβόρα, αλλά και περίπλοκη, καθώς ο εντοπισμός του αποστολέα είναι, πολλές φορές, δύσκολος, εάν όχι αδύνατος.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό παράδειγμα προκλήσεων και δυσκολιών απορρέει από τον κοινό στόχο για πάταξη της διεθνούς τρομοκρατίας. Είναι καλά γνωστό ότι, μετά τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 στη Νέα Υόρκη, η διεθνής κοινότητα αποφάσισε τη λήψη αυστηρών μέτρων ασφάλειας για αποφυγή παρόμοιων

τραγικών περιστατικών. Η πρακτική εφαρμογή όμως τέτοιων μέτρων δυνατόν να απαιτήσει την πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα πολιτών. Και είναι εδώ ακριβώς που οι αρμόδιες ευρωπαϊκές αρχές καλούνται να βρουν τη χρυσή τομή, ώστε να προστατευθεί η κοινωνία από την τρομοκρατία ή άλλα σοβαρά εγκλήματα και ταυτόχρονα να διασφαλιστεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό η προσωπική ζωή των πολιτών. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στη Διακήρυξη της Ομάδας Εργασίας για τη 2^η Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων που υιοθετήθηκε στις Βρυξέλλες στις 5 Δεκεμβρίου 2007, «... η κοινότητα προστασίας προσωπικών δεδομένων θα πρέπει να παραμείνει σε εγρήγορση, ώστε να αποτρέψει την εξέλιξη της κοινωνίας μας σε μία κοινωνία παρακολούθησης, μια απειλή που σήμερα φαίνεται να διεισδύει σε όλες τις σφαίρες της ιδιωτικής ζωής».

Με τα παραδείγματα αυτά καθίσταται, νομίζω, πασιφανές το μέγεθος του προβλήματος, η περιπλοκότητα του θέματος και ο βαθμός δυσκολίας των νομικών και πρακτικών εφαρμογών. Ωστόσο, παρά τις δυσκολίες και τις προκλήσεις, παρά τις αντιφάσεις και τις αντιξοότητες, οι προϋποθέσεις -τόσο οι νομοθετικές όσο και οι θεσμικές- υπάρχουν, για να διευκολύνουν ή και να επιβάλλουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών.

Στην Κύπρο η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, υποβοηθούμενη από την ισχύουσα νομοθεσία, επιτελεί ένα σημαντικό έργο. Το Ευρωβαρόμετρο του Ιανουαρίου 2008 έδειξε ότι στη χώρα μας η ενημέρωση των πολιτών σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων βρίσκεται - συγκρινόμενη με άλλες χώρες- σε αρκετά ικανοποιητικά επίπεδα.

Εντούτοις, εκείνο που πρέπει να προσέξουμε, εκεί που πρέπει να εστιάσουμε το ενδιαφέρον μας είναι η αυστηρή τήρηση της νομοθεσίας και η συνεχής επαγρύπνηση εκ μέρους των αρμοδίων θεσμικών οργάνων. Και αυτό προκειμένου να επιτύχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα τόσο στον τομέα της πρόληψης όσο και στον τομέα της καταστολής, προς όφελος της κοινωνίας των πολιτών και του καθενός μας προσωπικά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Σαρίκα. Να 'στε καλά.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου του Ευρωπαϊκού Κόμματος, ο οποίος δεν είναι εδώ.

Ο τελευταίος ομιλητής για σήμερα -και κλείνουμε το θέμα, διότι δε θα συνεχίσουμε την επόμενη εβδομάδα- είναι ο κ. Τάσος Μητσόπουλος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, νομίζω θα προτιμήσω να προσφωνήσω ονομαστικά τους συναδέλφους, διότι είναι πλέον πολύ οικείο το περιβάλλον. Εν πάση περιπτώσει, αισθάνομαι την ανάγκη να τους ευχαριστήσω για την καλοσύνη και την υπομονή τους να παραμείνουν εντός αιθούσης.

Το θέμα του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα οποία περιλαμβάνονται και τα προσωπικά δεδομένα, είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την ποιότητα της δημοκρατίας μας και τον πολιτικό μας πολιτισμό.

Με απογοήτευση διαπιστώνουμε τα τελευταία λίγα χρόνια τα θεμελιώδη αυτά δικαιώματα να πέφτουν θύμα στη μάχη κατά της τρομοκρατίας. Παρασυρόμαστε σε

υπερβολικούς και παράλογους πολλές φορές περιορισμούς και συναινούμε δυστυχώς σε “εκπτώσεις” χωρίς τις ελάχιστες και στοιχειώδεις έστω εγγυήσεις προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Διαπιστώνουμε καθημερινά τη σταδιακή παγίωση αρνητικών κεκτημένων μέσα από τη θέσπιση μέτρων, τα οποία παραμένουν σε ισχύ και μετά την εξάλειψη της όποιας τρομοκρατικής απειλής, όπως ακριβώς συνέβη και στην περίπτωση των Ηνωμένων Πολιτειών με την 11^η Σεπτεμβρίου.

Κατανώ πραγματικά πόσο δύσκολη είναι η εξεύρεση μίας χρυσής ισορροπίας ανάμεσα στην ανάγκη προστασίας δύο έννομων αγαθών, της ατομικής ελευθερίας και της δημόσιας ασφάλειας.

Η περιφρούρηση της δημόσιας ασφάλειας και της κοινωνικής γαλήνης αποτελεί κοινό και διακηρυγμένο στόχο και για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τα είκοσι επτά κράτη μέλη. Ωστόσο, η ποιότητα της δημοκρατικής μας κοινωνίας και το επίπεδο ωριμότητας του πολιτισμού μας εξαρτώνται ευθέως από το δρόμο που θα ακολουθήσουμε, για να οδηγηθούμε στον επιδιωκόμενο στόχο.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να υπενθυμίσω ότι στον ευρωπαϊκό χώρο είχαμε δυστυχώς αρκετές, αλλά και σοβαρές περιπτώσεις απώλειας, διαρροής προσωπικών δεδομένων, κυρίως στη Μεγάλη Βρετανία. Και να αναφέρω ενδεικτικά εδώ την απώλεια ψηφιακών δίσκων που περιείχαν προσωπικά δεδομένα 25 εκατομ. πολιτών, την κλοπή υπολογιστών από το Υπουργείο Άμυνας με στοιχεία 600 000 περίπου ατόμων, τις μαζικές διαρροές φορολογικών και ιατρικών επίσης δεδομένων. Οι ειδικοί μάλιστα στη χώρα αυτή προειδοποιούν ότι ο μισός περίπου πληθυσμός είναι άμεσα εκτεθειμένος στον κίνδυνο πλαστογραφίας και τραπεζικής απάτης.

Ακόμη και εδώ στην Κύπρο όμως δεν ήταν λίγες οι φορές που η επικαιρότητα ασχολήθηκε με ανάλογα ζητήματα διαρροής προσωπικών δεδομένων, είτε αυτά αφορούσαν εκλογικούς καταλόγους του Υπουργείου Εσωτερικών είτε αφορούσαν καταλόγους στρατευσίμων του Υπουργείου Άμυνας είτε αφορούσαν καταλόγους εισακτέων σε πανεπιστημιακά ιδρύματα του Υπουργείου Παιδείας. Πολύ πρόσφατα, υπέμνησε προηγούμενος συνάδελφος, είχαμε τα φαινόμενα παρακολούθησης, παρακαλώ, υπαλλήλων σε εργασιακό χώρο, υπαλλήλων οργανισμού του δημόσιου ευρύτερου τομέα.

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη να εξάρω το πολύπλευρο και σημαντικό έργο που, με υψηλό επαγγελματικό ζήλο και υποδειγματική δημοκρατική ευσυνειδησία και ανθρωπίνη συνάμα ευαισθησία, επιτελεί στην πατρίδα μας η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα μαζί με τους εκλεκτούς συνεργάτες της και όλα αυτά όχι πάντοτε κάτω από ιδεώδεις συνθήκες.

Και θα προσυπογράψω πλήρως τις πολύ εύστοχες επισημάνσεις που έχει κάνει ο εισηγητής του θέματος συνάδελφος Νίκος Κλεάνθους, αλλά και οι προλαλήσαντες ως προς τις αδυναμίες πλήρους εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στην Κύπρο, αλλά και τα προβλήματα θεσμικής και λειτουργικής φύσεως, που δεν επιτρέπουν στο θεσμό να ανταποκριθεί με πληρότητα σ’ όλο το εύρος των προκλήσεων.

Τέτοια προβλήματα είναι, μεταξύ άλλων, η ανεπαρκής στελέχωση με έμπειρο στα θέματα προσωπικό και η υπαγωγή του προσωπικού στο Τμήμα Διοίκησης και Προσωπικού της κυβέρνησης, γεγονός που πλήττει την ανεξαρτησία του θεσμού, η διαδικασία προσλήψεων, η οποία γίνεται χωρίς την εμπλοκή της επιτρόπου, η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας μας, καθώς και η αντίθεση πολλών προνοιών της στη σχετική με τα προσωπικά δεδομένα ευρωπαϊκή, αλλά και ημεδαπή νομοθεσία. Επίσης, η απροθυμία των μέσων ενημέρωσης να συμμορφωθούν με υποδείξεις της επιτρόπου, αλλά και η έλλειψη ευρύτερα μίας κουλτούρας τόσο στη δημόσια διοίκηση

όσο και στην ευρύτερη κοινωνία, για τον αποτελεσματικό σεβασμό της ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση μου δίνει την ευκαιρία να αναφερθώ και στο ευρύτερο θέμα που απασχολεί όλους μας. Είχα την ευκαιρία, και στα πλαίσια της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, να εκφράσω την απόλυτη διαφωνία μας με τη συμφωνία που επιτεύχθηκε τον Ιούλιο του 2007 μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων επιβατών των υπερατλαντικών πτήσεων, το γνωστό PNR, και στοιχείων τραπεζικών λογαριασμών μέσω SWIFT. Συμφωνία στην οποία έκανε αναφορά και ο συνάδελφος Τάκης Χατζηγεωργίου και που οφείλω δυστυχώς να επισημάνω ότι η προηγούμενη κυβέρνηση, η οποία υποστηριζόταν από το ΑΚΕΛ, δεν κατέθεσε την παραμικρή επιφύλαξη στη διαδικασία διαλόγου που εξελίχθηκε μέσα στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με την υιοθέτηση αυτής της συμφωνίας. Ασκήσαμε έντονη κριτική στην κυβέρνηση, που συναίνεσε αδιαμαρτύρητα στην επίτευξη μίας εξόφθαλμα ετεροβαρούς -εις βάρος της Ευρώπης- συμφωνίας, που προσβάλλει τη δημοκρατική παράδοση της ηπείρου μας.

Εκφράσαμε ανησυχία για την παντελή απουσία κάθε έννοιας αμοιβαιότητας και αναλογικότητας που θα πρέπει να διέπει και τις διμερείς και τις πολυμερείς σχέσεις και για το ενδεχόμενο χρήσης ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, όπως είναι οι θρησκευτικές και πολιτικές πεποιθήσεις, η φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, από τις υπηρεσίες ασφαλείας των Ηνωμένων Πολιτειών. Δηλώσαμε κατηγορηματικά αντίθετοι στο γεγονός ότι τρίτες χώρες αποκτούν πρόσβαση στα προσωπικά μας δεδομένα, που περιλαμβάνουν μέχρι το σεξουαλικό προσανατολισμό και τις διατροφικές συνήθειες πολιτών, και διατηρούμε ισχυρές επιφυλάξεις για το μακρύ χρόνο αποθήκευσής τους. Και η συμφωνία αυτή, με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία, επαναλαμβάνω, συναίνεσε, αφορά πάνω από μισό εκατομμύριο Ευρωπαίους πολίτες που ταξιδεύουν κάθε μήνα στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Θεωρώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ανάλογα μέτρα ούτε τη δημοκρατία θωρακίζουν ούτε την τρομοκρατία καταπολεμούν ούτε την ασφάλεια των πολιτών εγγυώνται. Αντιθέτως, θίγουν τα ατομικά δικαιώματα, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και το νομικό μας πολιτισμό.

Η αντιμετώπιση των απειλών κατά της ζωής, της ασφάλειας, της έννομης τάξης είναι κοινός και αυτονόητος στόχος όλων μας. Ωστόσο, ούτε ο πολιτικός ούτε ο νομικός μας πολιτισμός επιτρέπουν εκτροπές από την προάσπιση της ελευθερίας, της ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων.

Δεν πιστεύω εξάλλου ότι για την προστασία ενός αγαθού πρέπει να οδηγηθούμε κατ' ανάγκη στον περιορισμό κάποιου άλλου. Η απάντησή μας στην τρομοκρατία πρέπει να είναι κατεξοχήν πολιτική χωρίς περιορισμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η βάση της επιτυχίας μας βρίσκεται στην τακτική επανεξέταση της πορείας του αγώνα κατά της τρομοκρατίας, στην ενιαία, συλλογική και ομόφωνη δράση της παγκόσμιας κοινότητας, στον καλύτερο συντονισμό των διαφόρων μέτρων, στη σωστή αξιολόγηση των δεδομένων και στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικωκτικών αρχών.

Μέσα από τη φαλκίδευση των ατομικών δικαιωμάτων το μόνο που επιτυγχάνεται τελικά είναι ο στόχος όσων επιβουλεύονται τις δημοκρατικές μας κατακτήσεις, η υπονόμευση δηλαδή της εμπιστοσύνης του πολίτη προς τη δημοκρατία

και το κράτος, η δημιουργία και η καλλιέργεια κλίματος φόβου και ανασφάλειας. Όμως εμείς, φίλες και φίλοι, έχουμε επιλέξει την ελπίδα απέναντι στο φόβο, όπως είπε προχθές κατά την τελετή εγκατάστασής του ο Μπαράκ Ομπάμα.

Κι έχουμε πάντοτε ως οδηγό μας τη μνημειώδη ρήση ενός άλλου μεγάλου Αμερικανού, του Βενιαμίν Φραγκλίνου, «όσοι εκχωρούν μέρος των δικαιωμάτων τους και των ελευθεριών τους, με σκοπό μια παροδική αίσθηση ασφάλειας, δε δικαιούνται τίποτα από τα δύο, ούτε την ασφάλεια ούτε την ελευθερία».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μητσόπουλε.

Κύριε Κλεάνθους, επιθυμείτε να προσθέσετε κάτι για κλείσιμο του θέματος; Έχετε το λόγο.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι μπορεί να ήταν σύντομο το διάστημα, λίγοι οι ομιλητές, αλλά το περιεχόμενο ήταν αυτό που μέτρησε. Ελπίζω να δημιουργηθεί ένας προβληματισμός, γιατί, ως κατεξοχήν εκπρόσωποι του λαού, πρέπει να βρούμε και τους τρόπους και τις μεθόδους και πρέπει, ως νομοθετική εξουσία, να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν, για να γίνουν σεβαστά αυτά που υπονοεί και προστατεύει η νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Και παράλληλα, επειδή εγώ το τόνισα -θέλω να το επαναλάβω, για να μη διαφανεί ότι μπορεί άλλοι συνάδελφοι να το εγκατέλειψαν και να μην το επισήμαναν- πρώτοι και καλύτεροι, αφού ανήκουμε σε πολιτικά κόμματα, πρέπει να σεβαστούμε τις παραβιάσεις που έχουν επισημανθεί σε σχέση με τη νομοθεσία αυτή, την οποία στηρίζουμε και έχουμε αναδείξει με τις ομιλίες μας πόσο σημαντική είναι για τους ανθρώπους στην κοινωνία των πολιτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κλεάνθους.

Απλώς θα ήθελα να πω ότι στο Συμβούλιο της Ευρώπης είχα την ευκαιρία κατ' επανάληψη να πω ότι ο αγώνας κατά της τρομοκρατίας και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν είναι δύο συγκρουόμενες έννοιες. Μπορεί κάλλιστα να υπάρξει αγώνας κατά της τρομοκρατίας με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και υπενθύμισα στους φίλους μας στο χώρο εκείνο ότι εμείς στην Κύπρο είμεθα οπαδοί μιας θεωρίας της καμήλας, που τη ρώτησαν: «Προτιμάς ανήφορο ή κατήφορο;». Και η καμήλα απάντησε: «Εχάθηκε ο ίσιος δρόμος;». Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση αυτή. Εχάθηκε να κάμουμε αγώνα εναντίον της τρομοκρατίας, αλλά με πλήρη προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων; Όπως έκανε η Ιταλία επιτυχώς, θα πρέπει να πούμε, πριν μερικά χρόνια εναντίον των ερυθρών ταξιαρχιών.

Ευχαριστώ.

Εδώ, κυρίες και κύριοι, φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 29 Ιανουαρίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού

Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2009 Νόμος του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.01.049.132-2008).

2. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας 2009 Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.143-2008).
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.169-2008).
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2009 Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.175-2008).
5. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2009.
6. Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.146-2008).
7. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.116-2008).
8. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.117-2008).
9. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.118-2008).
10. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Ειδικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.119-2008).
11. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.120-2008)
12. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.121-2008).
13. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.122-2008).
14. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.03.045.123-2008).

15. Οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα (Καταπολέμηση των Κυστογόνων Νηματωδών της Πατάτας) Κανονισμοί του 2008.

(Αρ. Φακ. 23.03.045.125-2008).

16. Ο περί Συμβουλίου και Επιτρόπου Περιβάλλοντος Νόμος του 2006.

(Αρ. Φακ. 23.01.206.2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
4. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).
(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007).
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την

Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007).
7. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
8. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
9. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
10. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ

μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).

11. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
12. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
14. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.15 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βαρνάβα Γιώργος	Μητσόπουλος Τάσος

Βότσης Άγγελος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαμψών Σωτήρης
Θωμά Γιαννάκης	Σαρίκας Φειδίας
Κατσουρίδης Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κλεάνθους Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κουκουμά Σκευή	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τάσου Γεώργιος
Κουτσού Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Αθηνά	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηγιάννη Κυριάκος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Παπαδόπουλος, Μ. Κυριακού, Ρ. Ερωτοκρίτου) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Παπαδόπουλος, Μ. Κυριακού, Ν. Κλεάνθους, Ρ. Ερωτοκρίτου, Στ. Ευαγόρου, Μ. Σιζόπουλος, Χρ. Πουργουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009».
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμος του 2008», οι παρατηρήσεις του κ. Κυριακού Χατζηγιάννη και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας του 2009 Νόμος του 2009».

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2009 Νόμος του 2008», οι παρατηρήσεις της κ. Μαρίας Κυριακού και του κ. Σταύρου Ευαγόρου και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».
6. Έκθεση για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ψαριών) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008»,
  - β. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008»,
  - γ. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος που Διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008»,
 οι παρατηρήσεις των κ. Σοφοκλή Φυττή και Κυριάκου Χατζηγιάννη και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008» και «Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2009 Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Σ. Σαμψών, Σ. Φυττής, Γ. Βαρνάβα, Α. Γεωργίου, Κ. Χατζηγιάννη, Α. Μουσκάλλης) και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου του 2009»,
  - β. «Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού του 2009»,
  - γ. «Οι περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμοί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας του 2009»,
 η συζήτηση που ακολούθησε (Ζ. Κουλίας, Π. Κυρίσης, Δ. Συλλούρης, Α. Κυριακίδου, Ν. Κατσουρίδης) και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.

13. Αναβολή της συζήτησης του θέματος «Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», έπειτα από εισήγηση του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου.
14. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
15. Ερωτήσεις βουλευτών:
 Η επιδιόρθωση του δρόμου Τσάδας-Πάφου - Πυλώνες της ΑΗΚ στην κοινότητα Τσάδας - Η σήραγγα του δρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς - Ακυρωτικές μηχανές για τα λεωφορεία - Αυτονόμηση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας - Μονάδα ανακύκλωσης στη νεκρή ζώνη από τη UNPD - Προγράμματα για τη μείωση της βλάβης από την ενδοφλέβια χρήση ουσιών - Η δημιουργία ενιαίου φορέα διασφάλισης ποιότητας στην εκπαίδευση και προσέλκυση ξένων φοιτητών - Δημοτικό σχολείο Αγίου Μάρωνα - Κυπριακό Μουσείο - Επέκταση του λιμανιού Λεμεσού - Τέλη μεταφοράς σταθερών τηλεφωνικών συνδέσεων της ΑΤΗΚ - Δημογραφική συρρίκνωση των μαρωνιτικών χωριών - Το σύστημα επεξεργασίας των νερών του ποταμού Γαρύλλη - Το μέλλον του ξενοδοχείου "Φιλοξενία" και του Συνεδριακού Κέντρου στην Αγλαντζιά - Οι τροποποιήσεις στα σχέδια υπηρεσίας για την ειδική εκπαίδευση.
16. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
 Λατομείο και σκυροθραυστική μονάδα Αστρομερίτη - Αίτημα του δήμου Πόλεως Χρυσοχούς για οικονομική στήριξη για την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος - Αίτημα για δημιουργία κοιμητηρίου στο Καλό Χωριό Ορεινής - Αναδιοργάνωση Τμήματος Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών - Πρόσληψη καθηγητών στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου - Διακίνηση και έλεγχος καταλληλότητας τουρκοκυπριακών αυτοκινήτων - Αίτημα Κιπίου και Περβολιών για κατασκευή λιμενίσκου - Πρόβλημα οχληρίας από εργοστάσια στην ευρύτερη περιοχή Κοφίνου - Το πρόγραμμα ευέλικτης απασχόλησης "Κινηθείτε ευέλικτα" - Ανάγκη προώθησης της εμπορικής ναυτιλίας.
17. Συνέχιση της συζήτησης [Τ. Χατζηγεωργίου, Κ. Χατζηγιάννη, Φ. Σαρίκας, Τ. Μητσόπουλος, Ν. Κλεάνθους, προεδρεύων (Χρ. Πουργουρίδης)] του θέματος «Η εφαρμογή στην Κύπρο της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων» και λήξη αυτού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 29^η Ιανουαρίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.40 μ.μ.

Αρ. 18

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι υπάρχει απόφαση της σύσκεψης των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων όπως γίνουν σύντομες δηλώσεις εκ μέρους όλων των κομμάτων, εφόσον φυσικά συμφωνείτε, για το θέμα που δημιουργήθηκε από τις δηλώσεις του Τούρκου πρώην στρατιώτη Ατίλα Ολγκάτς για συμμετοχή του σε εκτελέσεις Ελληνοκυπρίων αιχμαλώτων κατά την τουρκική εισβολή το 1974.

Στη συνέχεια, θα υιοθετηθεί ψήφισμα, το οποίο έχει ήδη διανεμηθεί.

Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, τον εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις όπως πάρει το λόγο.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συγκλονισμό και αγανάκτηση έχουν προκαλέσει οι δηλώσεις του Τούρκου στρατιώτη Ατίλα Ολγκάτς στην κυπριακή κοινωνία και έχουν ξαναοίξει τις αιμάσσουσες πληγές των συγγενών των αγνοουμένων μας στην Κύπρο και στην Ελλάδα.

Θεωρούμε ότι η κυνική ομολογία του Τούρκου ηθοποιού αποτελεί ακόμη μια απόδειξη και επιβεβαίωση των εγκλημάτων πολέμου που διαπράχθηκαν από την Τουρκία κατά του κυπριακού λαού κατά τη διάρκεια της εισβολής και του πολέμου και

που κάποια συνεχίζονται μέχρι σήμερα, αφού η κατοχή συνεχίζεται.

Μένουμε σταθεροί στη θέση αρχής που έχουμε στο θέμα των αγνοουμένων. Πρέπει, κατά προτεραιότητα, να προχωρήσει το θέμα της διερεύνησης και πλήρους διακρίβωσης της τύχης ενός εκάστου των αγνοουμένων.

Η ομολογία Ολγκάτς καταρρίπτει την πολιτική της Τουρκίας και του Ντενκτάς ότι ο τουρκικός στρατός δεν εμπλεκόταν στη σύλληψη, την κράτηση και τη δολοφονία Ελληνοκυπρίων. Επιβεβαιώνει τη θέση μας ότι η Τουρκία και ο στρατός της κατέχουν σημαντικές πληροφορίες, τις οποίες πρέπει να δώσουν, για να μπορέσει να προχωρήσει η διεκρίνιση της τύχης των αγνοουμένων. Θα πρέπει άμεσα η Τουρκία να συμμορφωθεί με την υποχρέωσή της που προκύπτει από την Τέταρτη Διακρατική Προσφυγή της Κύπρου εναντίον της, για να δώσει στοιχεία και πληροφορίες για τη διερεύνηση της τύχης των αγνοουμένων.

Καλούμε την εξ Υπουργών Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης και την Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων να λάβουν μέτρα που να υποχρεώσουν την Τουρκία να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις εναντίον της. Το θέμα έχει πολιτικές και νομικές παραμέτρους.

Σημειώνουμε με ικανοποίηση τους χειρισμούς που έχει κάνει μέχρι σήμερα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η κυβέρνησή του. Ορθά ο Πρόεδρος αποφάσισε να προσφύγουμε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων και ανέθεσε στη Γενική Εισαγγελία την ευρύτερη μελέτη των στοιχείων, μαρτυριών και αξιολόγηση ολόκληρου του υλικού που υπάρχει για λήψη όλων των ενδεικνυομένων νομικών μέτρων κατά της Τουρκίας. Θεωρούμε ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να αφεθεί να τύχει χειρισμού από την κυβέρνηση. Ταυτόχρονα, χαιρετίζουμε με ικανοποίηση τους πολιτικούς χειρισμούς του θέματος από την κυβέρνηση.

Προτείνουμε προς τη Βουλή διάφορα μέτρα που πρέπει να ληφθούν στα πλαίσια της κοινοβουλευτικής διπλωματίας και δηλώνουμε την ετοιμότητα να εργαστούμε προς υλοποίηση των μέτρων αυτών που έχουν ως στόχο την ενημέρωση των ξένων κοινοβουλίων, του Ευρωκοινοβουλίου και όλων των οργανισμών όπου συμμετέχουμε, σε μια προσπάθεια αύξησης των πιέσεων προς την Τουρκία, για να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της.

Τέλος, θέλουμε να απευθύνουμε έκκληση σε όλους να χειριστούμε το θέμα με ενότητα σκοπών και στόχων, με σύνεση, με ψυχραιμία, με σοβαρότητα και με λιγότερα λόγια και περισσότερα έργα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Αριστοφάνη Γεωργίου.

Το λόγο τώρα έχει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

(Αστειευόμενος)

Σήμερα, κύριε Νεοφύτου, δε βάλατε μαντηλάκι στο πέτο! Μόνο ο κ. Ιωνάς Νικολάου συνεχίζει την παράδοση και κατά την περασμένη συνεδρία και σήμερα!

(Γέλια)

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση του θέματος μόνο μαύρο μαντηλάκι επέτρεπε και δε διαθέτω τέτοιο χρώμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να εμπλουτίσετε την γκαρνταρόμπα σας!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η τουρκική εισβολή του 1974 αποτέλεσε όχι μόνο μια πράξη παράνομη, όχι μόνο μια κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου, αλλά και μία πράξη βαρβαρότητας. Οι εγκληματικές ενέργειες του τουρκικού στρατού ισοδυναμούν με προσβολή εναντίον της ανθρωπότητας. Και θέλουμε να τονίσουμε ότι δε χρειαζόταν η κυνική ομολογία του όποιου Ολγκάτς, για να καταλήξουμε σ' αυτό το συμπέρασμα. Ο κυπριακός λαός στο σύνολό του βίωσε και δεν μπορεί να ξεχάσει ποτέ αυτή την απάνθρωπη συμπεριφορά.

Αποτελεί γεγονός όμως ότι η δημόσια ομολογία ενός Τούρκου στρατιώτη του '74, ότι εκτέλεσε εν ψυχρώ Ελληνοκύπριους αιχμαλώτους, δεν μπορεί και δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητη. Η ανωνυμία του εγκλήματος στη συγκεκριμένη περίπτωση έχει αρθεί. Και εγείρονται πλέον συγκεκριμένες και βαρύτατες ευθύνες για την ίδια την Τουρκία. Και δεν είναι αρκετό το ότι ο Τούρκος εισαγγελέας έχει κινήσει τη νομική διαδικασία με βάση τη Συνθήκη της Γενεύης περί Μεταχείρισης Αιχμαλώτων Πολέμου, μια διαδικασία που ενδεχομένως θα οδηγήσει στο κουκούλωμα της υπόθεσης.

Η Τουρκία, χώρα μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και υποψήφια προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι υπόλογη για τα εγκλήματα πολέμου που διέπραξε το 1974 και εντεύθεν. Και οι ευθύνες της μετατίθενται και στους ίδιους τους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Η Ευρώπη πρέπει να στείλει με αυτή την ευκαιρία το ξεκάθαρο μήνυμα ότι η Τουρκία, εάν δεν αποδείξει έμπρακτα το σεβασμό της στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ευρωπαϊκές αρχές, δεν μπορεί να προσβλέπει σε ευρωπαϊκό μέλλον.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέση μας ήταν και παραμένει ότι πρέπει να κοιτάζουμε μπροστά και να αναζητούμε ένα κοινό μέλλον σε μία επανενωμένη πατρίδα, αλλά την ίδια ώρα δεν μπορούν να παραγράφονται τα εγκλήματα πολέμου που διαπράχθηκαν ούτε να ξεχνιέται η τουρκική εισβολή. Και η Τουρκία έχει υποχρέωση όχι μόνο να αναγνωρίσει τα λάθη της, αλλά να επιδείξει και πραγματική πολιτική βούληση για επίλυση του Κυπριακού. Αυτό είναι το ζητούμενο, αυτή είναι η απαίτησή μας από την κατοχική Τουρκία.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, εκφράζουμε την πλήρη στήριξη του Δημοκρατικού Συναγερμού στο προτεινόμενο ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Αβέρωφ Νεοφύτου.

Το λόγο τώρα έχει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέας Αγγελίδης.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Η ομολογία του Τούρκου ηθοποιού δεν προκάλεσε μόνο προφανή συγκλονισμό και ούτε βέβαια ξάφνιασε όσους έζησαν τότε και ζουν έκτοτε την τουρκική θηριωδία. Θεωρούμε ότι δεν είναι θέμα μόνο να επιτευχθεί η διερεύνηση της τύχης εκάστου αγνοουμένου, γιατί πρώτιστα είναι θέμα κρατικής ευθύνης της Τουρκίας για το μη σεβασμό στο δικαίωμα της ζωής. Είναι θέμα αποκατάστασης δικαίου. Είναι θέμα υποταγής και συμμόρφωσης της Τουρκίας στο διεθνές δίκαιο και βέβαια στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Το δικαίωμα ζωής δεν είναι ασύνδετο άλλωστε με όσες άλλες προβλέψεις περιέχει η Σύμβαση για Προστασία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η δικαστική διαπίστωση -Τέταρτη Διακρατική και σειρά αποφάσεων επί ατομικών προσφυγών συγγενών προσφύγων- διακηρύσσει ότι παραβιάστηκε από την Τουρκία σωρευτικά αριθμός ατομικών δικαιωμάτων από το 1974 και οι παραβιάσεις συνεχίζονται έκτοτε.

Η ευθύνη της Τουρκίας είναι σαφής. Ας διακηρύξουμε αποφασιστικά ότι η Τουρκία, ως κράτος, διέπραξε και διαπράττει συνεχώς παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε βάρος της Κύπρου και του λαού της.

Η διεκδίκηση επιβολής του δικαίου είναι πολιτικό, πραγματικό και νομικό καθήκον του κράτους μας και βέβαια του καθενός από εμάς. Παράλληλα, είναι και χρέος της ευρωπαϊκής και της ευρύτερης κοινής γνώμης και των διεθνών ή περιφερειακών οργάνων και ειδικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τμήμα της οποίας τελεί κάτω από παράνομη στρατιωτική κατοχή. Πρέπει να αποβλέπουν και οφείλουν να επιβάλλουν τον απόλυτο σεβασμό σ' όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Λέγοντας αυτά και δηλώνοντας ότι υποστηρίζουμε απόλυτα το ψήφισμα το οποίο θα τεθεί σε λίγο ενώπιον της ολομέλειας, παρατηρούμε και το εξής: Στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας δε θα βρεθεί κανένας να μας προσφέρει οτιδήποτε πέρα από εκείνα που εμείς διεκδικούμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Ανδρέα Αγγελίδη.

Το λόγο έχει τώρα ο πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ Γιαννάκης Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο κυπριακός ελληνισμός, ολόκληρος ο ελληνισμός, η διεθνής κοινή γνώμη και κάθε πολιτισμένος άνθρωπος συγκλονίζονται από την κυνική ομολογία του Τούρκου ηθοποιού Ατίλα Ολγκάτς ότι κατά κτηνώδη τρόπο εκτέλεσε δέκα ανυπεράσπιστους Έλληνες Κύπριους, περιλαμβανομένων αιχμαλώτων πολέμου, κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής του 1974.

Καθηκόντως η Βουλή των Αντιπροσώπων ασχολείται σήμερα κατά προτεραιότητα με τη δημόσια ομολογία των φρικτών εγκλημάτων της Τουρκίας στην Κύπρο το 1974. Η ομολογία αυτή καταδεικνύει περίτρανα ότι η Τουρκία επιχείρησε μια πραγματική γενοκτονία εις βάρος του ελληνισμού της Κύπρου. Πέραν της επανειλημμένης καταδίκης της Τουρκίας για μαζικές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

το νέο συνταρακτικό γεγονός της δημόσιας ομολογίας του Τούρκου ηθοποιού παρέχει τη δυνατότητα προσαγωγής της Τουρκίας ενώπιον κάθε προσφερόμενου διεθνούς πολιτικού και νομικού βήματος.

Η ομολογία εκτέλεσης αιχμαλώτων πολέμου συνιστά βάνουση παραβίαση της Οικουμενικής Διακήρυξης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του δικαίου του πολέμου και άλλων συναφών διεθνών συμβάσεων. Αποτελεί ταυτόχρονα αυτή η ομολογία απόδειξη των βαρύτατων ευθυνών της Τουρκίας, η οποία, στο όνομα μιας ψευδεπίγραφης δήθεν ειρηνευτικής επιχείρησης στην Κύπρο το 1974, επιχείρησε την ανακοπή της ιστορικής συνέχειας του ελληνισμού στην Κύπρο, γεγονός που επιβεβαιώνεται από την επιμονή της να διατηρεί για τριάντα πέντε χρόνια την αναχρονιστική στρατιωτική κατοχή της Κύπρου.

Ακόμα και στο ανθρωπιστικό θέμα των αγνοουμένων η Τουρκία εξακολουθεί να αρνείται την πλήρη συνεργασία της για τη διακρίβωση της τύχης τους και της διερεύνησης των συνθηκών κάτω από τις οποίες εξαφανίστηκαν, θέλοντας να καλύψει τη βάρβαρη συμπεριφορά που επέδειξε το 1974 ο τουρκικός στρατός.

Καλούμε και στηρίζουμε την κυβέρνηση σε άμεσες δράσεις σε όλα τα επίπεδα, για να τεθεί η Τουρκία στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Καλούμε όλα τα κοινοβούλια στον κόσμο, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και άλλους κοινοβουλευτικούς οργανισμούς, κυβερνήσεις και μη κυβερνητικούς οργανισμούς να αντιδράσουν με λήψη μέτρων καταδίκης της Τουρκίας για την εγκληματική της συμπεριφορά στην Κύπρο.

Η καταπάτηση του ύψιστου ανθρώπινου δικαιώματος της ζωής από τους υπανθρώπους του τουρκικού στρατού στην εισβολή του 1974 με εκτελέσεις εν ψυχρώ ανυπεράσπιστων αιχμαλώτων δεν μπορεί και δεν επιτρέπεται να αφεθεί ατιμώρητη. Η ομολογία της φρίκης που συγκλονίζει κάθε ανθρώπινη συνείδηση καθορίζει το χρέος μας να κινηθούμε άμεσα, αποφασιστικά και αποτελεσματικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Γιαννάκη Ομήρου.

Εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος ο συνάδελφος Ρίκκος Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς δε θεωρούμε ότι η ειρηνική συνύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων είναι αδύνατη, στα πλαίσια της επιδιωκόμενης λύσης για εξεύρεση αποδεκτής, δίκαιης και βιώσιμης λύσης στο κυπριακό πρόβλημα. Θεωρούμε όμως ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να υπάρξει αυτή η ειρηνική συνύπαρξη, όταν εγκλήματα όπως η εν ψυχρώ δολοφονία που ομολόγησε ο Τούρκος ηθοποιός Ατίλα Ολγκάτς παραμένουν ατιμώρητα. Επιβάλλεται λοιπόν να διερευνηθεί τόσο η περίπτωση αυτή που ομολόγησε ο Τούρκος ηθοποιός, αλλά και κάθε περίπτωση ξεχωριστά αναφορικά με την τύχη των αγνοουμένων μας.

Η Τουρκία είναι ολοφάνερα ένοχος σε σχέση με την Τρίτη Συνθήκη της Γενεύης, που αφορά συμπεριφορά στρατιωτικού σώματος που κατέχει συγκεκριμένο έδαφος άλλης χώρας και έχει σχέση με στρατιωτικούς, όπως και την Τέταρτη Συνθήκη της Γενεύης για τους πολίτες που συλλαμβάνονται και αιχμαλωτίζονται στο έδαφος

αυτό, νοουμένου ότι αυτά τα αδικήματα και αυτές οι συμπεριφορές γίνονται σε μεγάλη κλίμακα και γίνονται συνεχώς. Θα πρέπει η Τουρκία να μπει στο εδώλιο νομικά και πολιτικά, με τις επιλογές που η κυβέρνηση θα επιλέξει, διαβουλευόμενη βεβαίως με όλες τις πολιτικές δυνάμεις, εάν και εφόσον το κρίνει σκόπιμο.

Τέλος, εμείς σήμερα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλουμε να αποτίσουμε φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης στο γενναίο παλικάρι, τον ανυπότακτο Έλληνα, τον απροσκύνητο και τον αγωνάτιστο, που έφτυσε κατάμουτρα τον Ατίλα Ολγκάτς, τον ηθοποιό, τον Ατίλα εισβολέα, αλλά και την οθωμανική βαρβαρότητα το 1974. Αγωνάτιστος και απροσκύνητος, όπως πολλοί Έλληνες στο παρελθόν, όπως ο Αθανάσιος Διάκος, όπως πολλοί που οφείλουμε να τους θυμόμαστε και οφείλουμε να τους τιμούμε και να τους ευγνωμονούμε για τις συμπεριφορές τους αυτές διαχρονικά, καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας.

Αυτή η υπόθεση με τις δολοφονίες Ελληνοκυπρίων ή και Ελλαδιτών αιχμαλώτων από συντεταγμένο στρατιωτικό σώμα Τούρκων κατακτητών το 1974 είναι ένα ισχυρό πολιτικό, αλλά και νομικό όπλο στα χέρια μας και πρέπει να το αξιοποιήσουμε μέχρι τέλους, χωρίς παραχωρήσεις και χωρίς συμβιβασμούς. Εμείς θα παρακολουθούμε και θα στηρίζουμε την κυβέρνηση στη διαδικασία αυτή. Βεβαίως, όπου θεωρούμε σκόπιμο, θα πούμε τη δική μας άποψη με ειλικρίνεια, όπως το συνηθίζουμε.

Θα υπερψηφίσουμε το συγκεκριμένο ψήφισμα, θεωρώντας ότι αυτό είναι το ελάχιστο που κάνουμε σήμερα μαζί με όλους όσους ενδιαφέρονται για τη διακρίβωση αυτού του ζητήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Ρίκκο Ερωτοκρίτου.

Το λόγο έχει τώρα ο γενικός γραμματέας του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, εκφράζουμε συγκλονισμό και πόνο μπροστά στη στυγνή και κυνική ομολογία του φονιά στρατιώτη, του Ατίλα. Πολλά ειπώθηκαν ήδη για τη νομική και ανθρωπιστική πλευρά του θέματος. Όμως, πέραν αυτών, υπάρχει και η πολιτική πτυχή, η οποία δυστυχώς συχνά αγνοείται. Είναι καιρός να τεθεί επιτακτικά το ζήτημα της ευθύνης του τουρκικού στρατού για τα εγκλήματα πολέμου που διέπραξε και διαπράττει από την εισβολή στην Κύπρο το 1974.

Η κυπριακή κυβέρνηση οφείλει να απαιτήσει την αποχώρηση του τουρκικού στρατού από την Κύπρο, για να δοθεί η ευκαιρία και η δυνατότητα της πλήρους διερεύνησης της τύχης των αγνοουμένων, αλλά και της διερεύνησης των ευθυνών για τα εγκλήματα πολέμου που διέπραξε η Τουρκία και συνεχίζει να διαπράττει από το 1974 στην Κύπρο. Πρέπει να γίνει σε όλους κατανοητό ότι η παρουσία του τουρκικού στρατού στην Κύπρο καθιστά αδύνατη τη διαδικασία της έρευνας, αφού ό,τι αφορά τις ευθύνες και τις πράξεις του στρατού κρατείται ως επτασφράγιστο μυστικό. Αξίζει να υπενθυμίσω ότι απαγορεύονται από τον τουρκικό στρατό οι διερευνητικές εκσκαφές

για τον εντοπισμό λειψάνων σε όλες τις στρατιωτικές περιοχές, οι οποίες αποτελούν τουλάχιστο το 35% του εδάφους της κατεχόμενης βόρειας Κύπρου.

Η επιβεβαίωση των πληροφοριών που, ως Οικολόγοι, δώσαμε στη δημοσιότητα σε σχέση με την πιθανότητα ύπαρξης μαζικών τάφων δολοφονημένων αιχμαλώτων μέσα σε στρατόπεδα του Αττίλα από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο, αλλά και από τον εκπρόσωπο του Τουρκοκύπριου ηγέτη αποτελεί επιβεβαίωση της αξίας της πολιτικής μας πρότασης. Θεωρούμε ότι το αίτημα της αποχώρησης των κατοχικών στρατευμάτων ενισχύεται από τις πρόσφατες μαρτυρίες για τις δολοφονίες αιχμαλώτων το 1974.

Τόλμη χρειάζεται και αποφασιστικότητα! Αλλά συχνά διερωτώμαι, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι η τύχη των ανθρώπων μας που αγνοείται ή αγνοείται, χαμένη στην καθημερινότητα, η δική μας τόλμη και η δική μας αποφασιστικότητα, η δική μας ζωή; Ποιος είναι τελικά ο αγνοούμενος;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Γιώργο Περδίκη.

Θα παρακαλούσα τώρα το γραμματέα να διαβάσει το προτεινόμενο ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με αποτροπιασμό τη δημόσια ομολογία του Τούρκου πρώην στρατιώτη Αττίλα Ολγκάτς για συμμετοχή του σε εκτελέσεις αιχμαλώτων από τα τουρκικά στρατεύματα κατά την τουρκική εισβολή του 1974,

Τονίζοντας ότι, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, η εκτέλεση αιχμαλώτων αποτελεί έγκλημα πολέμου,

Θεωρώντας ότι η παραδοχή του εγκλήματος, έστω και σε μεμονωμένες περιπτώσεις, επιβεβαιώνει ότι οι τουρκικές δυνάμεις εισβολής προέβησαν σε ωμότητες,

Εκφράζοντας την αμέριστη συμπαραστάσή της προς όλα τα θύματα της τουρκικής εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής, αλλά κυρίως προς τους οικείους των αγνοουμένων στον αγώνα τους για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων τους και των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτοί χάθηκαν,

Εκφράζοντας την απογοήτευσή της, γιατί το ανθρωπιστικό ζήτημα των αγνοουμένων, παρά τα όποια θετικά βήματα, δεν έχει ακόμα επιλυθεί, λόγω της άρνησης της Τουρκίας να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και να συνεργαστεί στη διακρίβωση της τύχης τους, αντί να αποποιείται τις ευθύνες της στο θέμα των αγνοουμένων, όπως και στο Κυπριακό γενικότερα,

Ομόφωνα ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. *Καταδικάζει* απερίφραστα τα εγκλήματα πολέμου στα οποία προέβησαν τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής στην Κύπρο από το 1974 και εντεύθεν.
2. *Καλεί* την τουρκική κυβέρνηση να συνεργαστεί, έστω και τώρα, δίνοντας

στοιχεία για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων.

3. Καλεί τη διεθνή κοινότητα να ασκήσει κάθε δυνατή πίεση προς την Τουρκία, ώστε η χώρα αυτή να συμμορφωθεί με το διεθνές δίκαιο και να εκπληρώσει τις διεθνείς υποχρεώσεις της για το δικαίωμα ζωής, περιλαμβανομένης της διερεύνησης και διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων το ταχύτερο δυνατό και τερματισμό του δράματος των οικογενειών τους.
4. Καλεί ιδιαίτερα προς αυτή την κατεύθυνση έμπρακτης συμπαράστασης τα εθνικά κοινοβούλια των χωρών μελών του ΟΗΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη Διακοινοβουλευτική Ένωση, την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης και την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΟΑΣΕ.
5. Στηρίζει την κυπριακή κυβέρνηση στις ενέργειές της για αξιοποίηση κάθε προσφερόμενου διεθνούς πολιτικού και νομικού βήματος για καταδίκη της Τουρκίας για τα συνεχιζόμενα εγκλήματα στην Κύπρο από το 1974, περιλαμβανομένης και της διάπραξης του στυγερού εγκλήματος δολοφονιών αιχμαλώτων πολέμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του ψηφίσματος;

Ναι, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να κάνω μια παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να την ακούσουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εμείς εδώ στην Κύπρο γνωρίζουμε...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε στη διαδικασία ψηφοφορίας. Τέλειωσε η ψηφοφορία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, προτού...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρέπει να τελειώσει η ψηφοφορία και μετά να ζητήσει το λόγο ο συνάδελφος.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αφού είναι, για να προσθέσω πως...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συγγνώμη, με όλο το σέβας προς το προεδρείο, είμαστε στη διαδικασία ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξετε, η παρέμβασή σας, κύριε Χατζηγεωργίου...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχω να προσθέσω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προσθέσετε στο ψήφισμα;

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να βάλω μια ιδέα στο σώμα. Τι είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να το κάνετε.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή εμείς στην Κύπρο έχουμε εκατοντάδες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη, σας παρακαλώ.

Ξανάγινε πολλές φορές αυτό το πράγμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δεν έγινε ποτέ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγινε αρκετές φορές, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι. Νομίζω ότι είμαστε εκτός διαδικασίας αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είμαστε καθόλου εκτός διαδικασίας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...είναι τόσο σημαντικό το θέμα που δε θα κάμω θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη, δεν είμαστε καθόλου εκτός διαδικασίας.

Λοιπόν, μιλήστε, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δε θα μιλήσω· μια εισήγηση θα κάμω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή εμείς ξέρουμε από πρώτο χέρι εκατοντάδες μαρτυρίες τέτοιων εγκλημάτων και η παραδοχή προσθέτει απλώς μικρό μέρος αυτών των εγκλημάτων, προτείνω στο τέλος της δεύτερης παραγράφου να μπει μια τρίτη παράγραφος, άλλη από την υφιστάμενη η οποία θα παραμείνει, δηλαδή μετά τη φράση «αποτελεί έγκλημα πολέμου» να μπει μια παράγραφος που να λέει «γνωρίζοντας από πρώτο χέρι ότι οι τουρκικές δυνάμεις εισβολής προέβησαν σε ωμότητες» και μετά να συνεχίσει με το «θεωρώντας ότι αυτό επιβεβαιώνεται απλώς από την έστω και σε μεμονωμένες περιπτώσεις παραδοχή του εγκλήματος».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χατζηγεωργίου, αυτό το οποίο έχετε πει ήδη περιλαμβάνεται στην ευρύτερη θεώρηση του κειμένου. Μπορεί να μην είναι αυτολεξεί, όμως είναι ξεκάθαρα τα μηνύματα κι αυτό που λέτε ήδη καλύπτεται από άλλες συγκεκριμένες φράσεις. Θα ήταν πλεονασμός λοιπόν.

Επομένως, επανερχόμαστε.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του ψηφίσματος;

Εφόσον δεν υπάρχει, το ψήφισμα εγκρίνεται.

Θέλω στο σημείο αυτό να πω ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων, σε σχέση με το ψήφισμα αυτό, θα προβεί σε όλες τις δέουσες ενέργειες, σε όλες εκείνες τις δράσεις, αλλά και πρωτοβουλίες, έτσι ώστε πραγματικά αυτό το συγκεκριμένο θέμα να μην περάσει και να μην πέσει στα μαλακά, αλλά να είναι ένα θέμα το οποίο πραγματικά να αξιοποιηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Δε θα μπω σε λεπτομέρειες τώρα, γιατί αυτό δεν ωφελεί ούτε και συμβάλλει στις ευρύτερες προσπάθειες, όμως θα γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες όπου δει.

Συνεχίζουμε τώρα με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα όπου υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού
Χρηματοδότησεως Στέγης του 2009 Νόμος του 2008»**

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 28 Ιανουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωπος του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης.

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης για το 2009

προβλέπει συνολικά έσοδα ύψους €15.752.311 και συνολικές δαπάνες ύψους €8.892.989.

Τα έσοδα του οργανισμού προέρχονται κυρίως από τόκους (€12.943.311). Οι συνολικές δαπάνες του οργανισμού, όπως αυτές έχουν προϋπολογισθεί, αφορούν αποδοχές προσωπικού (€3.916.736), δαπάνες διαχείρισης (€1.259.050), αγορά στοιχείων πάγιου ενεργητικού (€3.617.203) και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€100.000).

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του οργανισμού ανέφερε ότι ο οργανισμός εξακολουθεί να επιτελεί το σκοπό του, που είναι κυρίως η παροχή δανείων για στεγαστικούς σκοπούς κατά προτεραιότητα σε πρόσωπα που έχουν μέτριο ή χαμηλό εισόδημα. Περαιτέρω, ανέφερε ότι στον υπό έγκριση προϋπολογισμό περιλαμβάνεται ποσό ύψους €3.417.203, που προορίζεται για την αγορά γης για την ανέγερση ιδιόκτητων γραφείων του οργανισμού. Διευκρινιστικά πρόσθεσε ότι το ίδιο ποσό περιλήφθηκε και στον προϋπολογισμό του οργανισμού για το 2008, αλλά η δαπάνη δε διενεργήθηκε, γιατί η ανταπόκριση που υπήρξε στην προκήρυξη των προσφορών για αγορά γης δεν ανταποκρινόταν στις ανάγκες του οργανισμού.

Μέλη της επιτροπής έθεσαν επίσης το ερώτημα κατά πόσο υπάρχουν σκέψεις για συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης. Επ' αυτού ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης ανέφερε ότι έχουν ήδη γίνει ενέργειες, για να εξευρεθούν από κοινού τρόποι στενότερης συνεργασίας μεταξύ των δύο οργανισμών.

Όσον αφορά τη μείωση των εσόδων που παρατηρείται σε σχέση με το 2008, ο πρόεδρος του οργανισμού την απέδωσε στην παροχή δανεισμού με χαμηλότερα επιτόκια, αλλά και στη μείωση του αριθμού των αιτήσεων δανειοδότησης, η οποία είναι αποτέλεσμα των επιπτώσεων της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Σύμφωνα με τον ίδιο, για την αντιμετώπιση του προβλήματος πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον Υπουργό Οικονομικών, κατά την οποία συζητήθηκαν τρόποι για αύξηση των εσόδων του οργανισμού.

Ο πρόεδρος του οργανισμού ανέφερε διευκρινιστικά ότι η αύξηση που παρατηρείται στη δαπάνη των εξόδων του οργανισμού οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποδοχών του προσωπικού και την επέκταση των εργασιών του οργανισμού, ούτως ώστε να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα και στις απαιτήσεις της αγοράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους διατάξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης για το 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς να αναφέρουμε πως είναι σημαντικό, ιδιαίτερα σε αυτή την κρίσιμη οικονομική κατάσταση, να υπάρχει η δυνατότητα ενός οργανισμού, όπως του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης, που να προσφέρει τη δυνατότητα στις οικογένειες χαμηλού εισοδήματος ή μεσαίων εισοδημάτων να μπορούν να αποκτήσουν τη στέγη τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης ποσού ύψους €8.892.989 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος
Τάκης Χατζηγεωργίου
Αβέρωφ Νεοφύτου

Λευτέρης Χριστοφόρου
Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 28 Ιανουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο προϊστάμενος και εκπρόσωποι του Ταμείου Θήρας. Το Υπουργείο Εσωτερικών και το Γραφείο Προγραμματισμού, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Θήρας για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €6.124.763 και έσοδα ύψους €5.800.498.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, τα κυριότερα έσοδα του Ταμείου Θήρας για το 2009 θα προέλθουν από τα τέλη για έκδοση και ανανέωση αδειών κυνηγιού και κατοχής όπλων (€4.000.000), διάφορες χορηγίες για έργα (€1.500.000), τα πρόστιμα που επιβάλλονται από τα δικαστήρια (€155.000) και από τους τόκους και καταθέσεις του Ταμείου Θήρας στην Κεντρική Τράπεζα σε γραμμάτια δημοσίου (€136.688).

Οι συνολικές δαπάνες του Ταμείου Θήρας, όπως αυτές έχουν προϋπολογιστεί, αφορούν κυρίως τη μισθοδοσία των υπαλλήλων (€2.956.206) και τις λειτουργικές δαπάνες του ταμείου (€1.214.860).

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, η επιτροπή ενημερώθηκε από τους αρμοδίους του Ταμείου Θήρας ότι ποσό ύψους €1.200.000 θα χρησιμοποιηθεί από το Ταμείο Θήρας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Δημοκρατίας που απορρέουν από την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ. Συγκεκριμένα, θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία Ζωνών Ειδικής Προστασίας για τη συντήρηση και προστασία άγριων πτηνών, καθώς και την αποκατάσταση των κατεστραμμένων βιοτόπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας για το 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Θήρας που δεν υπερβαίνει το ποσό €6.124.763 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργίοι που ασκούν έλεγχο πάνω στα άρθρα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Δεκεμβρίου 2008 και στις 12 και 28 Ιανουαρίου 2009. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου και της γενικής διεύθυνσης της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της ΑΤΗΚ ποσού ύψους €3.030.000 και η διάθεσή του για δαπάνες διαφήμισης και έξοδα προώθησης μέχρι τέλος του οικονομικού έτους 2008.

Ειδικότερα, οι δαπάνες προορίζονται, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, για τα ακόλουθα:

1. Έργο “Rebranding” - Εκστρατεία προώθησης και προβολής της ανανεωμένης εταιρικής ταυτότητας της Cytta (ποσό €1.350.000, στο οποίο περιλαμβάνονται οι επιμέρους δαπάνες για διαφημιστική εκστρατεία προς το κοινό και η εναρμόνιση σημείων επαφής της νέας οπτικής ταυτότητας με πελάτες).
2. Διαχείριση υπηρεσιών σύμφωνα με επιχειρησιακό σχέδιο για προϊοντική διαφήμιση (ποσό €1.000.000).
3. Άλλες υπηρεσίες της Cytta για την υπόλοιπη διαφήμιση (ποσό €680.000).

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κατατέθηκαν επίσης τα ακόλουθα διευκρινιστικά στοιχεία, ειδικότερα για το θέμα της ανανέωσης της εταιρικής ταυτότητας της Αρχής:

- Η εταιρική ταυτότητα (η μάρκα) είναι το βασικό στοιχείο στο οποίο στηρίζεται η Cytta, για να διαφοροποιηθεί από τον ανταγωνισμό. Τα μηνύματα που επιδιώκει να μεταδώσει η Cytta με την ανανέωση αυτή και η χρονική στιγμή που επιλέχθηκε συμβαδίζουν με μία περίοδο έντονων αλλαγών, όπως είναι, ανάμεσα σ’ άλλα, η εισαγωγή νέων καινοτόμων υπηρεσιών που διευρύνουν τις επιλογές του καταναλωτή και του διανοίγουν νέες δυνατότητες. Το ποσό των €1.350.000 είναι αναγκαίο για την εκστρατεία προώθησης και προβολής της ανανεωμένης εταιρικής ταυτότητας και σ’ αυτό περιλαμβάνονται τόσο οι επιμέρους δαπάνες για τη διαφημιστική εκστρατεία προς το κοινό όσο και η εναρμόνιση σημείων επαφής της νέας οπτικής ταυτότητας με πελάτες.
- Αναφορικά με τη διαφήμιση προϊόντων, σημειώνεται η ανάγκη της ΑΤΗΚ να ενημερώσει το κοινό για τις νέες υπηρεσίες που προσφέρει και τις νέες δυνατότητες που διανοίγονται, μεταξύ άλλων, με την από 1^η Δεκεμβρίου 2008 παροχή ευρυζωνικών προϊόντων με διπλάσια ταχύτητα και μειωμένη τιμή. Επίσης, το κοινό θα πρέπει να ενημερωθεί για τις νέες υπηρεσίες, η προσφορά των οποίων άρχισε πρόσφατα, όπως η ευρυζωνική τηλεφωνία για οικιακούς πελάτες και η υπηρεσία “IP Ethernet” για επιχειρηματικούς πελάτες, που αντικαθιστούν άλλες παραδοσιακές υπηρεσίες και προσφέρονται με πιο χαμηλό κόστος. Αυτό κρίνεται πολύ σημαντικό, δεδομένης της οικονομικής κρίσεως και της υστέρησης της Κύπρου έναντι άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διείσδυση ευρυζωνικών προϊόντων στο κοινό και στην αξιοποίησή τους προς όφελος της κοινωνίας της πληροφορίας και των πολιτών, αλλά και της οικονομίας του τόπου. Όσον αφορά το κονδύλι για την εταιρική διαφήμιση, η Cytta θα προβάλει επίσης την εταιρική κοινωνική ευθύνη της.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω στοιχεία τόσο για τα υφιστάμενα όσο και για τα νέα προϊόντα, για τον τρόπο επιλογής των διαφημιστικών γραφείων με τα οποία συνεργάζεται η Αρχή, όπως και για τον τρόπο κατανομής του εγκεκριμένου κονδυλίου για διαφημιστικές υπηρεσίες, τα οποία η ΑΤΗΚ δεσμεύτηκε να καταθέσει γραπτώς στην επιτροπή. Σημειώνεται ότι η ΑΤΗΚ κατέθεσε στην επιτροπή επιστολή, ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 2009, στην οποία γίνεται εκτενής αναφορά για όλες τις πτυχές που άπτονται του υπό συζήτηση θέματος.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, οι αρμόδιοι της ΑΤΗΚ ανέφεραν επίσης τα ακόλουθα:

- Υπάρχει συνεργασία με τρία διαφημιστικά γραφεία, βάσει τριετών συμβολαίων τα οποία έχουν επιλεγεί με τη διαδικασία των προσφορών.

- Η κατανομή εργασιών γίνεται κατόπιν μελέτης και ανάλογα με τις ανάγκες.
- Η διαφήμιση είναι απαραίτητη λόγω της ποικιλίας των προϊόντων που παρέχει η ΑΤΗΚ.
- Για τη μετονομασία της ΑΤΗΚ εργοδοτείται σύμβουλος και κύριος στόχος παραμένει η αλλαγή στις διαδικασίες και αξίες της Αρχής μέσα στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες ανταγωνισμού.

Σημειώνεται ότι η καθυστέρηση υποβολής του υπό συζήτηση νομοσχεδίου υπό μορφή συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το 2008 στη Βουλή δεν οφείλεται στην ΑΤΗΚ, η οποία, όπως έχει καταθέσει, είχε προβεί στις δέουσες ενέργειες για έγκαιρη προώθηση του εν λόγω νομοσχεδίου εντός του 2008. Η σχετική καθυστέρηση οφείλεται στα αρμόδια υπουργεία, έχει όμως ως επακόλουθο να καθίσταται αναγκαία η διαφοροποίηση της μορφής του εν λόγω νομοσχεδίου από συμπληρωματικό προϋπολογισμό για το 2008 σε τροποποιητικό νόμο του προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ για το έτος 2008.

Υπό το φως της ανάγκης κατάθεσης νέου κειμένου σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, η ΑΤΗΚ πληροφόρησε επίσης την επιτροπή ότι, λόγω μη έγκαιρης προώθησης του αρχικά κατατεθέντος νομοσχεδίου εντός του 2008, καταβλήθηκε στο μεταξύ προσπάθεια μείωσης των δαπανών για τους σκοπούς που προβλέπονταν σ' αυτό και ως εκ τούτου, αντί του αρχικά ζητηθέντος ποσού των €3.030.000, το δαπανηθέν ποσό έχει μειωθεί στα €2.400.000. Συνεπώς, με το υπό ψήφιση τροποποιηθέν νομοσχέδιο οι ζητούμενες δαπάνες προς έγκριση ανέρχονται σε ποσό ύψους €2.400.000, το οποίο αναλύεται ως ακολούθως:

1. Έργο "Rebranding" (από €1.350.000 σε €1.017.000).
2. Διαχείριση υπηρεσιών (από €1.000.000 σε €703.000).
3. Άλλες υπηρεσίες της Cyta (το ποσό παραμένει €680.000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο, κείμενο σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τις τροποποιήσεις που αναφέρονται πιο πάνω και υπό τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός του Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009», κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι επί θέματος αρχής, αλλά να δηλώσουμε τη θέση μας, ότι θα καταψηφίσουμε το συγκεκριμένο προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, θα θέλαμε να εκφράσουμε τη δυσαρέσκειά μας για το γεγονός ότι σαράντα εννέα τόσα χρόνια μετά τον τερματισμό της αποικιοκρατίας η Αρχή Τηλεπικοινωνιών υιοθετεί την ονομασία που ίσχυε επί αποικιοκρατίας. Έστω κι αν δεν υπάρχουν οι τελείες, όμως το όνομα Cyta παραπέμπει ακριβώς σε αυτή την κατάσταση και σε αυτή την εποχή. Από εκεί και πέρα, δεν έχουμε πεισθεί για τους λόγους που ανέφεραν οι εκπρόσωποι του οργανισμού στην επιτροπή Οικονομικών, ότι προχώρησαν σε αυτή την ενέργεια, για να διασφαλίσουν δήθεν τη συγκεκριμένη ονομασία στα πλαίσια του ανταγωνισμού, που ενδεχομένως θα υπάρχει στην εσωτερική αγορά. Υπήρχαν άλλοι τρόποι να διασφαλίσουν την ισχυρή ονομασία χωρίς να τη χρησιμοποιούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για τούτο που λέει ο κ. συνάδελφος, επειδή είναι και μέλος της επιτροπής, εγώ προτείνω όπου γράφει “Cyta” μέσα στην έκθεση να διορθωθεί και να γίνει “ΑΤΗΚ”, διότι έχει ένα, δύο σημεία που μας ξέφυγε κι εμάς και γράψαμε “Cyta”. Έτσι καλά είναι να διορθωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και τρεις αποχές τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και τρεις αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιώργος Βαρνάβα

Σωτήρης Σαμψών

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21^η Ιανουαρίου 2009. Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας και της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ).

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών), οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, αριθμός προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, περιλαμβανομένου και του υπό συζήτηση προϋπολογισμού της ΠΕΠ, δεν κατατέθηκαν ή/και εγκρίθηκαν από τη Βουλή πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2008.

Για τον πιο πάνω λόγο, η Βουλή των Αντιπροσώπων, σε συνεδρία της στις 11 Δεκεμβρίου 2008, αποφάσισε να παράσχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2009 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2008 και το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή το μήνα Ιανουάριο του 2008.

Σύμφωνα με την ίδια απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2009.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, από τη σύσταση της ΠΕΠ ο προϋπολογισμός της υπεβάλλετο μέσω του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας για έγκριση και ψήφιση από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, αντίστοιχα, ως ξεχωριστό Κεφάλαιο του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, στα πλαίσια της έγκρισης του κρατικού προϋπολογισμού. Έπειτα από διαβουλεύσεις μεταξύ του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών και της ΠΕΠ, αποφασίστηκε όπως καταρτιστεί ξεχωριστός προϋπολογισμός, σύμφωνα και με σχετική διάταξη του περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου.

Ο προϋπολογισμός της ΠΕΠ για το 2009, ο οποίος κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 18 Δεκεμβρίου 2008, προβλέπει δαπάνες ύψους €432.855 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία προέρχονται από την ετήσια κρατική χορηγία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα κυριότερα κονδύλια εξόδων είναι τα ακόλουθα:

	€
• Μισθοδοσία υπαλλήλων	365.605
• Λειτουργικές δαπάνες	44.250
• Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα στην Κύπρο	10.000
• Συνέδρια, σεμινάρια και αποστολές στο εξωτερικό	10.000

- Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό 3.000

Σύνολο

€432.855

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη, ο πρόεδρος της ΠΕΠ αναφέρθηκε στη μέχρι σήμερα δράση και το έργο της ΠΕΠ, το οποίο συνίσταται στην παρακολούθηση των προβλημάτων του προσφυγικού κόσμου και την παρέμβαση της ΠΕΠ με εισηγήσεις προς τα αρμόδια όργανα, καθώς και στην προβολή του κυπριακού προβλήματος τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Πρόσθεσε επίσης ότι η ΠΕΠ καταβάλλει συνεχώς προσπάθειες, ώστε να καταστεί δυνατή η σωστή διαφώτιση στην Κύπρο και το εξωτερικό για το εθνικό μας θέμα και τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στον προσφυγικό κόσμο από την τουρκική εισβολή και κατοχή. Σύμφωνα με τον ίδιο, προσπάθειες καταβάλλονται και για τη στελέχωση της ΠΕΠ σε όλες τις επαρχίες, καθώς και για τη δημιουργία αξιοπρεπών και λειτουργικών γραφείων, ώστε να καθίσταται δυνατή η καθημερινή επαφή με τον προσφυγικό κόσμο και η ανταπόκριση στα δίκαια αιτήματά του.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφεραν ότι ο προϋπολογισμός της ΠΕΠ κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα και τα ποσά που περιλαμβάνει είναι ενδεικτικά. Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι για πρώτη φορά καταρτίζεται ξεχωριστός προϋπολογισμός για την ΠΕΠ. Στα πλαίσια της περαιτέρω συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, τέθηκε από τα μέλη της επιτροπής, ανάμεσα σ' άλλα, το ζήτημα της διεξαγωγής των πρώτων εκλογών για την ανάδειξη των μελών των οργάνων της ΠΕΠ, σύμφωνα και με τη σχετική νομοθεσία που διέπει την ΠΕΠ. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών διαβεβαίωσαν την επιτροπή ότι, στην περίπτωση διεξαγωγής των εκλογών αυτών, το υπουργείο συγκατατίθεται να καλύψει με συμπληρωματικό προϋπολογισμό τις όποιες δαπάνες προκύπτουν από εκδηλώσεις που θα προγραμματίσει η ΠΕΠ και από εξορμήσεις της στο εξωτερικό για σκοπούς διαφώτισης, έτσι ώστε να καταστεί ουσιαστικότερος ο ρόλος της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή χαιρετίζει την κατάθεση του πρώτου ξεχωριστού προϋπολογισμού της ΠΕΠ και σημειώνει τα ακόλουθα:

1. Η ΠΕΠ, η οποία είναι η οργάνωση που καθιδρύθηκε με σκοπό την εκπροσώπηση και την προάσπιση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων όλων των προσφύγων και των εγκλωβισμένων, πρέπει, με τη συμβολή της εκτελεστικής και της νομοθετικής εξουσίας, να αναβαθμιστεί και να συμπορεύεται σε κοινούς αγώνες με τους κατεχόμενους δήμους και κοινότητες και να διαδραματίσει ενεργό ρόλο διαφώτισης στο εξωτερικό για το προσφυγικό πρόβλημα, ώστε να εκπληρώσει τους σκοπούς και τις αρμοδιότητές της, όπως προνοούνται από τις σχετικές διατάξεις του νόμου που τη διέπει.
2. Το έργο που έχει να επιτελέσει η ΠΕΠ είναι τεράστιο, γι' αυτό η επιτροπή δηλώνει την πρόθεσή της να προωθήσει αμέσως για ψήφιση από την ολομέλεια του σώματος νόμο που να ρυθμίζει τα διάφορα θέματα που αφορούν τη διεξαγωγή των πρώτων εκλογών για την ανάδειξη των μελών των οργάνων της ΠΕΠ, με απώτερο σκοπό μια πιο σωστά συγκροτημένη οργάνωση για διεκδίκηση των δίκαιων αιτημάτων των προσφύγων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, υπογραμμίζοντας τα πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την

ψηφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να χαιρετίσω τον πρώτο ξεχωριστό προϋπολογισμό ο οποίος κατατίθεται για την Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων. Ταυτόχρονα, θα ήθελα να πω ότι διαχρονικά από το 1974 όσον αφορά την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων -κι αυτό δεν είναι μομφή εις βάρος της οποιασδήποτε επιτροπής έχει περάσει μέχρι σήμερα- λόγω και των οικονομικών δυνατοτήτων οι οποίες παρέχονταν σε αυτή την επιτροπή, δεν έδιναν τη δυνατότητα να υπάρχει μια δυνατή παρουσία μιας οργάνωσης η οποία εκπροσωπεί διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες. Κι αυτό, κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό μέσα από τον προϋπολογισμό που σήμερα ψηφίζουμε. Ο συνολικός προϋπολογισμός της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων είναι €432.000. Βλέπουμε ότι περίπου οι €412.000 είναι για μισθοδοσία υπαλλήλων και λειτουργικά έξοδα και μόνο €20.000 διατίθενται για σεμινάρια, για διαφώτιση κ.ο.κ.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε ότι ο ρόλος της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων θα πρέπει να αναβαθμιστεί. Ο λόγος της θα πρέπει να είναι και εντός Κύπρου δυναμικός και εκτός Κύπρου δυναμικός. Από τη στιγμή που όλοι μας αναγνωρίζουμε την αναγκαιότητα ύπαρξης αυτής της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, από τη στιγμή που φτάσαμε στο σημείο σήμερα να ψηφίσουμε τον πρώτο της προϋπολογισμό, εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει, εκμεταλλευόμενοι πλέον αυτή την κατάσταση, δηλαδή του ξεχωριστού προϋπολογισμού, στον οποίο και οι ίδιοι θα μπορούν να εντάσσουν πλέον τα κονδύλια που έχουν ανάγκη, να τους δοθεί η ευκαιρία να αποκτήσουν πιο δυνατή φωνή.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εμείς ως πολιτική δύναμη έχουμε ταχθεί και είμαστε έτοιμοι, αν και εφόσον αποφασιστεί να διεξαχθούν εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων -αλλά αυτό δε σημαίνει ότι το σημερινό συμβούλιο, το οποίο θα λειτουργεί μέχρι την ανάδειξη του επόμενου συμβουλίου, δε θα πρέπει να έχει αυτή τη δυνατότητα- να προτείνουμε όπως η κυβέρνηση, με συμπληρωματικό προϋπολογισμό ο οποίος θα κατατεθεί ενώπιον της Βουλής, ενισχύσει οικονομικά την Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων, ώστε να της δοθεί η δυνατότητα να κάμει τη διαφώτισή της και εντός Κύπρου και εκτός Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λευτέρης Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός από την ημέρα της ίδρυσής του ήθελε μια ισχυρή, δυνατή Παγκύπρια Επιτροπή τότε, Ένωση Προσφύγων σήμερα, για να μπορεί γνήσια και αυθεντικά ο προσφυγικός κόσμος να εκφράζεται, αλλά και να διεκδικεί. Δυστυχώς, η ΠΕΠ στη διαδρομή της και στη συνείδηση του προσφυγικού κόσμου συνέδεσε το όνομά της με το ότι στάθηκε κατώτερη των περιστάσεων. Και δε μιλώ, και δεν προσωποποιώ το θέμα, γι' αυτούς που διετέλεσαν ως έμμισθοι λειτουργοί και στελέχη της ΠΕΠ, για να μπορέσουν να διεκπεραιώσουν ένα προειλημμένο και προκατασκευασμένο μικράς πνοής, αλλά και μικρού βεληνεκούς έργο. Μιλώ για τη φιλοσοφία με την οποία και πολιτικές δυνάμεις προσέγγισαν το όλο ζήτημα. Η ΠΕΠ στάθηκε κατώτερη των περιστάσεων και απέναντι στον προσφυγικό κόσμο και

απέναντι στην αποστολή της, ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια μετά την προσφυγιά.

Δε χρειάζεται να σχολιάσω τον προϋπολογισμό της ΠΕΠ. Οι αριθμοί είναι εκεί και αντανακλούν την οδυνηρή πραγματικότητα. Η ΠΕΠ έχει προϋπολογισμό όσα είναι τα χρήματα που θεωρούνται ως έξοδα παραστάσεως κάποιων ημικρατικών οργανισμών για κάποιους διευθυντές. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα όσον αφορά το ρόλο και την αποστολή της ΠΕΠ.

Για τις εκλογές. Εμάς η θέση μας είναι γνωστή και δε χρειάζεται να την επαναλαμβάνουμε, όμως εμείς δε δεχόμαστε να πάμε σε εκλογές στην Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων και να παραμένει η κοινωνική αδικία, η παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων των παιδιών που προέρχονται από μητέρες πρόσφυγες. Θα πάμε σε εκλογές με ολοκληρωμένο τον προσφυγικό κόσμο. Για να διαλυθούν και να διασκεδασθούν και κάποιοι μύθοι που αναπτύχθηκαν, είναι 158 000 οι πρόσφυγες εκλογείς και είναι άλλες 13 000 μόνο οι εκ μητρογονίας. Δηλαδή ο μύθος που αναπτύχθηκε των ανατροπών, των αριθμών, των δημογραφικών δεδομένων... Είναι μόνο 13 000 εκλογείς, που αντιστοιχούν στο 0,8% του προσφυγικού σώματος και στο 0,3% ολόκληρου του εκλογικού σώματος.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Συγκρούεται εκ της φύσεώς του αυτό που λες.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ο συνάδελφος εξίσταται εκ μέρους του ΑΚΕΛ. Ίσως ενοχλούν αυτά που λέω για την ΠΕΠ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, δε θα κάνουμε διαλογική συζήτηση.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Άλλωστε, είναι γνωστή η ιστορία της κάθε παράταξης γι' αυτά τα ζητήματα. Αυτά που λέω πίστευα ότι αυτοί που πραγματικά αγαπούν τον προσφυγικό κόσμο θα τα αντιμετώπιζαν θετικά.

Άρα, εμείς λέμε να πάμε σε εκλογές με μια ΠΕΠ όπου να συμμετέχουν όλοι όσοι έχουν το δικαίωμα να ονομάζονται και να είναι πρόσφυγες. Και οι πρόσφυγες που προέρχονται από μανάδες πρόσφυγες δεν είναι λιγότερο πρόσφυγες από αυτούς που προέρχονται από πατεράδες πρόσφυγες. Είναι ξεκάθαρη, κρυστάλλινη η θέση μας. Έχουμε και πρόταση νόμου και επαφίεται στη Βουλή να το ψηφίσει και να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νίκος Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δε θα διαφωνήσω με τους συναδέλφους για επικρίσεις και σχόλια που μπορεί να αφορούν τις κυβερνήσεις, το θέμα του προϋπολογισμού και όσα ο αγαπητός συνάδελφος κ. Χριστοφόρου έχει πει, αλλά να δηλώσω -γιατί έτσι είθισται- ότι εγώ έχω ενδιαφέρον και συμφέρον τα παιδιά μου να είναι από μητέρα που είναι πρόσφυγας. Ωστόσο, εκείνο που έχει σημασία είναι να δούμε τι επράξαμε εμείς τζιαι τι αυτοκριτική κάμνουμε, όταν για τόσα χρόνια, τότε δικαιολογημένα κάπως και πότε αδικαιολόγητα ενδεχομένως, δεν έχουμε προχωρήσει μέσα από τις εκλογές και τις

δημοκρατικές διαδικασίες να δώσουμε το κύρος που όλοι ισχυριζόμαστε ότι θέλουμε να προσδώσουμε στους πρόσφυγες και στην οργάνωσή τους.

Από την άλλη, πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι δε θα ήταν δίκαιο να μιλούμε όλοι σήμερα από καρέκλας, λες και αυτό το θέμα των εκ μητρογονίας παρουσιάστηκε το τελευταίο εξάμηνο ή τα τελευταία δύο-τρία χρόνια. Δόξα σοι ο Θεός, όλοι ανέδειξαν κυβερνήσεις και συγκυβερνήσεις και κανένας δεν ανέλαβε τις ευθύνες του. Ε, τουλάχιστον να μην υποκρινόμαστε και να λέμε ολοκληρωμένες τις αλήθειες. Γι' αυτό εθεώρησα καθήκον μου να κάμω τούτη την παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η κριτική νομίζω πρέπει να αρχίσει από το σπίτι μας. Αυτός ο νόμος είναι από το 1994 και δεν έχει εφαρμοστεί ακόμη. Είναι γεγονός ότι τον τελευταίο καιρό στην επιτροπή έχει γίνει αρκετή δουλειά και έχουμε φτάσει, αν όχι στο εκατόν τοις εκατόν, στο ενενήντα εννιά τοις εκατό σε συμφωνία. Παραμένει επομένως η υλοποίηση της απόφασης όλων μας στην επιτροπή ότι οι εκλογές θα γίνουν ταυτόχρονα με τις ευρωεκλογές. Εκείνο που μας ανησυχεί είναι ότι είμαστε μόλις πέντε μήνες από τις ευρωεκλογές και αυτό δεν έχει επιβεβαιωθεί με κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου στη Βουλή, για να προχωρήσουμε μαζί.

Είναι πράγματι και το θέμα των εκ μητρογονίας, αλλά και εκεί υπάρχει στην επιτροπή η κοινή θέση ότι για τις εκλογές της ΠΕΠ θα πρέπει να συμπεριληφθούν και οι εκ μητρογονίας. Τουλάχιστον αυτή είναι η πρόθεση των κομμάτων στην επιτροπή. Και αυτό μένει να επιβεβαιωθεί. Και να μην περιμένουμε, αν δεν γίνουν εκλογές, να υλοποιήσει όποιο στόχο η ΠΕΠ. Η ίδια η Βουλή τους έδωσε εντολή και τους είπε να κάνουν εκλογές. Όπως είναι τα πράγματα, πρέπει να πάρουμε την ευθύνη, και η Βουλή και η κυβέρνηση, για να εκλέξει ηγεσία ο προσφυγικός κόσμος. Είναι σύνολο εκατόν εβδομήντα μία χιλιάδες άνθρωποι μαζί με τους εκ μητρογονίας. Πρέπει, για να αποφύγουμε και τα περαιτέρω έξοδα και τις δυσκολίες που συνεπάγονται τέτοιου είδους εκλογικές αναμετρήσεις, να γίνουν την ίδια ημέρα που θα γίνουν οι ευρωεκλογές, να αναδειχθεί η ηγεσία, η οποία θα έρθει να ζητήσει και να καταθέσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό, για να την ενισχύσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου είχε ζητήσει το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο μια φράση· δε θα μιλήσω για το ζήτημα.

Επειδή προσπάθησα να πω κάτι στο συνάδελφο, ενώ μιλούσε... Ο αριθμός δεκατρείς χιλιάδες που είπε στις εκατόν πενήντα τόσες συγκρούεται, πήγαινα να του πω, με τη φύση. Δεν μπορεί να είναι ένας τέτοιος αριθμός οι εκ μητρογονίας. Εάν έλεγε δεκατρείς χιλιάδες ψηφοφόροι, είναι σωστό. Ο αριθμός των εκ μητρογονίας είναι πενήντα τρεις χιλιάδες. Δεν αναφέρθηκε σε ψηφοφόρους, γι' αυτό πήγαινα να τον διορθώσω. Τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαυρονικόλα.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, για μας το πρόβλημα δεν είναι αριθμητικό. Είναι πάγια και διαχρονική η θέση μας για αναγνώριση των εκ μητρογονίας παιδιών ως προσφύγων. Θεωρούμε εκ των ων ουκ άνευ ότι προχωρώντας σε εκλογές θα πρέπει να είναι συμπληρωμένος ο κατάλογος με τους εκ μητρογονίας πρόσφυγες. Αλλά εμείς δε σταματούμε μέχρι εδώ. Θεωρούμε ότι η αναγνώριση των εκ μητρογονίας προσφύγων δεν είναι μόνο το δικαίωμα να εκλέξουν την επιτροπή των προσφύγων, αλλά εξυπακούεται για μας ότι θα απολαύουν όλων των δικαιωμάτων που απολαύουν και οι εκ πατρογονίας πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από το '94 μέχρι σήμερα έχουν περάσει δεκαπέντε χρόνια. Για πρώτη φορά έρχεται προϋπολογισμός της ΠΕΠ και για πρώτη φορά τηρείται ο νόμος. Αυτό πρέπει να το χαιρετίσουμε και πρέπει να σταθούμε κριτικά και στις ευθύνες του κοινοβουλίου. Η ΠΕΠ λειτούργησε. Η ΠΕΠ είχε τοπικές επιτροπές, είχε επαρχιακές επιτροπές, είχε κεντρική επιτροπή και είχε και συνέδρια. Σε κάποιους δεν άρεσε. Κάποιοι, με προτάσεις που κατέθεσαν εδώ, σ' αυτή τη Βουλή, σταμάτησαν τη δράση του προσφυγικού κινήματος για τους πρόσφυγες. Μπήκε το διοριστικό σύστημα. Εμείς ποτέ δεν συναινέσαμε σ' αυτό. Πάγια θέση μας ήταν οι εκλογές. Και αυτή είναι η θέση μας και σήμερα. Οι πρόσφυγες, ενόσω παραμένει η κατοχή, ενόσω το Κυπριακό παραμένει άλυτο, χρειάζεται, ναι, να έχουν τη δική τους ηγεσία, που να εκλέγεται μέσα από γενική, καθολική και ομοιόμορφη ψηφοφορία.

Κάποιοι αρέσκονταν και αρέσκονται να μιλούν για την ιστορία του καθενός και της κάθε παράταξης και τη συμβολή της στο προσφυγικό κίνημα. Ναι, σ' αυτό τον τόπο έγιναν εγκλήματα, υπήρξαν προδοσίες. Και αυτοί που δεν ένιωθαν καλά με τον κυπριακό λαό στη συνέχεια, ναι, δε συμμετείχαν στο κίνημα των προσφύγων, των θυμάτων. Τους κακοφάνηκε μετά γιατί δε συμμετείχαν. Οι υπόλοιποι όμως, αυτοί που κατηγορήθηκαν, είναι αυτοί οι οποίοι αντιστάθηκαν και στα δύο σκέλη της προδοσίας. Είναι αυτοί που πολέμησαν για τη δημοκρατία και την ελευθερία. Είναι αυτοί που στήριξαν μέσα από τις στάχτες το προσφυγικό κίνημα. Είναι αυτοί που τράβηξαν τα βάρη, για να υπάρχει σήμερα κράτος, δημοκρατία και για να δώσουμε έστω μικρό ποσοστό αξιοπρέπειας στον προσφυγικό κόσμο. Και αυτές τις αλήθειες δεν πρέπει να τις κρύβουμε. Πρέπει να τις ξέρουμε, πρέπει να τις λέμε και πρέπει να διδάσκουμε τις επόμενες γενιές μ' αυτές τις αλήθειες.

Εμείς, ναι, δε θέλουμε μια ΠΕΠ η οποία να κάνει τα λιγότερα απ' όσα θα μπορούσε να κάνει. Θέλουμε μια ΠΕΠ η οποία να είναι η πρωτοπόρα οργάνωση που θα συμπαρασύρει όλους μαζί στην προσπάθεια και στον αγώνα για λύση του κυπριακού προβλήματος, που θα είναι το καλύτερο στήριγμα του Προέδρου στις προσπάθειές του, του εκάστοτε Προέδρου, για λύση του κυπριακού προβλήματος, που θα είναι η μεγαλύτερη και η πιο σταθερή και στεντόρεια φωνή που θα ακούγεται και μέσα και έξω από την Κύπρο, για να πείσουμε για τα δίκαια και τα δικαιώματα αυτού του λαού.

Συνεπώς, η ΠΕΠ δεν ήταν κατώτερη των περιστάσεων. Κάποιοι άνθρωποι ήταν κατώτεροι των περιστάσεων. Και τώρα, ναι, πρέπει να γίνουν οι εκλογές. Το υπουργείο έχει δηλώσει την ετοιμότητά του να διεξάγει τις εκλογές και έχει δηλώσει και την ετοιμότητα να καταρτίσει κατάλογους που να συμπεριλαμβάνουν και τους εκ μητρογονίας. Υπάρχει μια σύσκεψη, την οποία έχει συγκαλέσει ο υπουργός για τις 5 Φεβρουαρίου, της ειδικής επιτροπής που έχει συσταθεί για τα θέματα των εκ μητρογονίας και αυτή θα είναι η τελευταία συνεδρία όπου θα ληφθούν και οι τελικές αποφάσεις. Και αμέσως μετά ό,τι προκύπτει για τροποποιήσεις της νομοθεσίας αυτό θα έρθει στη Βουλή. Εμείς ως επιτροπή δηλώνουμε ότι σε μια ημέρα θα κάνουμε αυτές τις τροποποιήσεις και εύχομαι όλοι να συνεργήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Συνεπώς, τα πάντα είναι έτοιμα για να γίνουν οι εκλογές και χαίρομαι που ακούω ότι όλοι έχουμε την πρόθεση να διεξάγουμε αυτές τις εκλογές και να δώσουμε φωνή στον πρόσφυγα και στο κίνημά του.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δευτερολογία, κύριε Χριστοφόρου, έτσι;

Όχι. Ο κ. Βαρνάβα τότε.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Δευτερολογία και η δική μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και η δική σου; Ωραία!

Κύριε Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γνωστό το καταφύγιο κάποιων παρατάξεων. Το καταφύγιο της έλλειψης επιχειρηματολογίας για το παρόν και το μέλλον, είτε του προσφυγικού κόσμου είτε για άλλα ζητήματα, είναι το μαύρο και αμαρτωλό παρελθόν!

Κάποιοι που ως παράταξη κατατρύχονται από τις ενοχές τους, γιατί ανήγαγαν σε ιδεολογία τον προσφυγοπατερισμό, γιατί οι ίδιοι επεδόθησαν επί δεκαετίες στην καπηλεία του προσφυγικού κινήματος, ένιωσαν αυτή την αυθόρμητη ανάγκη, εν είδει απολογίας ουσιαστικά, να αυτοχαρακτηριστούν ως εξ'εκείνων οι οποίοι πραγματικά κράτησαν καθηλωμένο το προσφυγικό κίνημα.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ιδρύθηκε το '76, για όσους συνηθίζουν να το ξεχνούν. Ίσως είναι τόσο βαριά η ιστορία του Δημοκρατικού Συναγερμού, που στα μυαλά κάποιων θεωρείται ότι είναι ιδρυμένο εδώ και έναν αιώνα αυτό το κόμμα! Και το '76, όταν ιδρυθήκαμε, κληρονομήσαμε μια ΠΕΠ διορισμένη και κομματοκρατούμενη· να μην πω αυτό που λέγεται, για να μη θίξω καμία άλλη παράταξη. Αυτή την ΠΕΠ προσπαθήσαμε να την αλλάξουμε, να την εκδημοκρατίσουμε, όμως φευ υπήρχαν αυτοί που ήθελαν να την έχουν ιδιοκτησία και, αν υπήρχε δυνατότητα να την εγγράψουν στον Έφορο Εταιρειών ή στα κομματικά κατάστιχα, θα το έκαναν. Ε, άλλαξαν οι καιροί. Πιστεύω ότι σήμερα είναι η ώρα της

αλήθειας. Εμείς δε θέλουμε σε καμία περίπτωση να ρίχνουμε πέτρες στο παρελθόν, αλλά να βλέπουμε ορίζοντες για το μέλλον.

Και σίγουρα η δική μου η παράταξη νιώθει περήφανη, γιατί έδωσε αυτό τον αγώνα στηρίζοντας το προσφυγικό κίνημα και όχι η ίδια η παράταξη να θεωρεί το προσφυγικό κίνημα ως υποστήριγμά της. Ουδέποτε χρησιμοποιήσαμε ούτε τον πόνο του αντισκηνού ούτε το συνοικισμό, για να κάνουμε ψηφοθηρία. Εμείς θέλαμε μια ΠΕΠ ανεξάρτητη, αυτόνομη, να δίνει τις μάχες για τους πρόσφυγες. Αυτή την ΠΕΠ δεν τη βίωσε ούτε ο Λευτέρης ο Χριστόφορου στα τριάντα πέντε χρόνια της προσφυγιάς ούτε οι πατεράδες μας, αλλά ούτε και αυτοί που σήμερα μας ακούν και είναι πρόσφυγες. Είτε εμείς κατατάξουμε την ΠΕΠ ως ανώτερη ή ως κατώτερη των περιστάσεων, αυτό που δεν μπορείτε να ξεριζώσετε από τη συνείδηση του προσφυγικού κόσμου είναι ότι αυτή η ΠΕΠ είναι χαραγμένη βαθύτατα στην ψυχή τους ως μια οργάνωση που δεν μπόρεσε να τους εκπροσωπήσει επάξια και να δώσει λύσεις στα προβλήματά τους.

Σίγουρα η παράταξή μου, αν αισθάνεται κάτι έντονα, είναι ότι δεν ήταν η παράταξη εκείνη που αντιστάθηκε με χαρακτηρισμούς στο να παραχωρηθούν έγκαιρα τίτλοι ιδιοκτησίας στους πρόσφυγες. Είναι ότι είναι η παράταξη εκείνη η οποία εδώ και τόσα χρόνια διατρανώνει την ισότιμη κατανομή βαρών. Είναι εκείνη η παράταξη η οποία εννοούσε αυτά που έλεγε για τον προσφυγικό κόσμο. Και δεν είναι τυχαίο ότι στα δέκα χρόνια που βρέθηκε στη διακυβέρνηση έκαμε πολύ περισσότερα απ' όσα είχαν γίνει για πολλά χρόνια. Είναι η παράταξη εκείνη, ναι, που εδώ και δέκα χρόνια έχει κατατεθειμένη πρόταση νόμου στη Βουλή για τους εκ μητρογονίας. Είναι η παράταξη όχι του προσκαιρισμού και της εφήμερης προσέγγισης και αντίληψης για τα προσφυγικά, αλλά μια παράταξη που συνεισέφερε ουσιαστικά.

Με όλα αυτά εμείς δεν πρόκειται να μειώσουμε το έργο καμιάς κυβέρνησης και καμιάς παράταξης. Εμείς λέμε ότι θέλουμε μια ισχυρή ΠΕΠ. Και αυτό που μας ανησυχεί είναι ότι ανησυχούν κάποιοι. Αυτό που λέμε εμείς είναι ότι αυτή η ΠΕΠ πρέπει να πάει στις εκλογές ολοκληρωμένα και όχι με μισούς πρόσφυγες και με πρόσφυγες που είναι ή δεν είναι πρόσφυγες. Εμείς θέλουμε να πάμε στις εκλογές αποκαθιστώντας και μια μεγάλη αδικία: Τα παιδιά των προσφύγων από μανάδες να θεωρούνται και να είναι πραγματικά πρόσφυγες με όλα τα δικαιώματα. Και θα το διεκδικήσουμε μέχρι τέλους! Αυτό αν ενοχλεί κάποιους, τότε δε φταίει η δική μου η παράταξη, ο Δημοκρατικός Συναγεραμός. Εμείς θα συνεχίσουμε με το ίδιο πείσμα, με την ίδια τόλμη -συνηθίσαμε τους προπηλακισμούς και τους αντέξαμε- να στηρίζουμε ουσιαστικά το προσφυγικό κίνημα, με την ελπίδα πάντα ότι δε θα χρειάζεται ΠΕΠ τα επόμενα χρόνια, γιατί θα επιλυθεί και το Κυπριακό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο το Λευτέρη Χριστόφορου. Φανταστείτε να ήμασταν σε προεκλογική εκστρατεία τι θα γινόταν!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μα, δεν είμαστε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λέω δεν είμαστε. Άφησα, δε δέκοψα κανέναν. Όμως νομίζω ότι κάποιες από τις παρεμβάσεις -δε μιλώ μόνο για το Λευτέρη- έχουν ξεφύγει από το θέμα. Είναι καλύτερα, αφού συζητούμε για τον προϋπολογισμό, να πούμε για τα θέματα του

προϋπολογισμού, να γίνουν οι επισημάνσεις. Όμως στο τέλος να πάμε πίσω για χρόνια, να συζητούμε και να ανταλλάσσουμε πυρά, νομίζω ότι δε θα το ήθελε κανένας και δεν είμαστε και παραγωγικοί.

Γι' αυτό το λόγο, ελεύθερα, να πείτε τις αξιολογήσεις σας, να πείτε τις τοποθετήσεις σας, όμως ας επικεντρωθούμε στα θέματά μας.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Εννοείτε τον προηγούμενο ομιλητή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε, εννοώ εκείνους οι οποίοι έχουν ξεφύγει.

Λοιπόν, ο κ. Βαρνάβα.

Απολογούμαι, κύριε Βαρνάβα, που σας είπα για τη δευτερολογία, αλλά η δική σας ήταν μια πολύ συνετή τοποθέτηση, δεν είχε αυτό το σημείο και ίσως να πέρασε απαρατήρητη και από μένα.

Έχετε το λόγο.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η τοποθέτησή σας πλέον δε μου δίνει το δικαίωμα να τοποθετηθώ, γιατί έχουμε και εμείς να πούμε το δικό μας λόγο. Αν μου επιτρέπετε, από το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το επιτρέψω. Απλώς έκανα μία επισημάνση και λέω ότι επαφίεται σε όλους μας να κρατήσουμε τη διαδικασία. Το επέτρεψα σε κάποιους, δε θα το αφαιρέσω από κάποιους άλλους. Όμως, τουλάχιστον, ας σεβαστούμε και τις διαδικασίες μας.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ θα συμφωνήσω με τον πρόεδρο της επιτροπής Προσφύγων ότι, για να έχουμε κράτος σήμερα, κάποιοι αντιστάθηκαν. Κάποιοι αντιστάθηκαν και στο πραξικόπημα, κάποιοι αντιστάθηκαν πάνω σε μια γενική βάση και κάποιοι στήριξαν φανερά και ξάστερα τη νομιμότητα. Και επίσης θα υπογραμμίσω ότι, για να υποχρεωνόμαστε σήμερα να συζητούμε τον προϋπολογισμό της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, κάποιοι άλλοι φέρουν τις δικές τους ευθύνες και κάποιων άλλων βαραίνουν τις πλάτες αυτές οι ευθύνες.

Θα ήθελα να τονίσω ότι ο ρόλος της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων δεν είναι η καταγραφή προβλημάτων στους προσφυγικούς συνοικισμούς. Δεν είναι ο ρόλος της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων ο διαμοιρασμός οικοπέδων για τους πρόσφυγες. Ο ρόλος της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων δεν είναι απλά η συμμετοχή της ως ακροατή σε διάφορα συνέδρια, σε διάφορα σεμινάρια. Ο ρόλος της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, ως έχει ονομαστεί, θα πρέπει να είναι ο ρόλος του επικεφαλής, του ηγέτη του προσφυγικού κόσμου. Ένα ρόλο που στην πραγματικότητα, μέχρι σήμερα, δεν τον έχουμε ζήσει. Δεν είναι μομφή εναντίον κανενός. Και το υπογραμμίζω και το έχω πει και στην πρωτολογία μου. Οι οικονομικές δυνατότητες τις οποίες παρείχε στην Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων η εκάστοτε κυβέρνηση δεν ήταν τέτοιες που να έδιναν την ευχέρεια να μπορεί να ανταποκριθεί. Αλλά και ταυτόχρονα να υπογραμμίσω ότι έχω χαιρετήσει στην

πρωτολογία μου το ότι είναι ο πρώτος προϋπολογισμός που έρχεται σήμερα ανεξάρτητος στη Βουλή.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θέλαμε, παρ' όλον ότι δεν το είδαμε, την Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων να είναι μπροστάρισσα σε αντικατοχικές εκδηλώσεις. Να είναι ο διοργανωτής των αντικατοχικών εκδηλώσεων, των αντικατοχικών συλλαλητηρίων. Να είναι η φωνή του πρόσφυγα ανά το παγκόσμιο. Κάτι το οποίο, κύριε Πρόεδρε, παρ' όλον ότι χαιρέτιστα -και επαναλαμβάνω- το σημερινό προϋπολογισμό, δεν αντανακλάται στον προϋπολογισμό που έχουμε να ψηφίσουμε σήμερα.

Γι' αυτό το λόγο, θα ήθελα να επαναλάβω: Καλούμε ακόμα μια φορά την κυβέρνηση να καταθέσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Υπάρχει ανάγκη! Κάποιοι συνάδελφοι στην επιτροπή είπαν ότι, «Μα, οι πρόσφυγες έχουν τη δική τους φωνή διαμέσου των πολιτικών δυνάμεων». Εγώ να πω ότι η προσφυγιά και ο προσφυγικός κόσμος, αν τον απομονώσουμε από τα πολιτικά πιστεύω, δεν έχει χρωματισμό. Και επειδή δεν έχει χρωματισμό, εμείς, επαναλαμβάνω, θέλουμε μια ισχυρή Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων. Είμαστε πανέτοιμοι για τις εκλογές. Το έχει πει η συνάδελφος η Ρούλα Μαυρονικόλα. Πανέτοιμοι για τις εκλογές, αλλά δε θα συμφωνήσουμε να πάμε σε αυτές τις εκλογές χωρίς να συμμετέχουν τα παιδιά πρόσφυγες εκ μητρογονίας. Είναι αδιανόητο δύο αδέρφια, άνδρας και γυναίκα, τα παιδιά του ενός να αναγνωρίζονται και τα παιδιά του άλλου να μην αναγνωρίζονται. Των μεν να έχουν δικαιώματα, των δε να μην έχουν δικαιώματα. Και τα προσκόμματα τα οποία υπάρχουν, είτε για τα οικονομικά οφέλη είτε για την εκλογή είτε για την αλλαγή του εκλογικού καταλόγου, δεν υφίστανται. Δεν υφίστανται. Το έχουμε αποδείξει. Και αν το θέλουμε πραγματικά, μπορούμε αμέσως να προχωρήσουμε και στην αναγνώριση αυτών των παιδιών με πλήρη δικαιώματα, ώστε να αρθεί αυτή η αδικία η οποία υφίσταται σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Δύο επισημάνσεις, κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομες.

Ο νόμος ομόφωνα καθορίζει πως ο στόχος της ΠΕΠ είναι η απελευθέρωση της Κύπρου και η επιστροφή όλων των προσφύγων στα σπίτια τους. Άρα, εμμονή στους στόχους και υλοποίησή τους. Αυτή είναι η προσφορά όλων μας προς τους πρόσφυγες. Το δεύτερο είναι το θέμα -εφόσον ετέθη το θέμα- των εκ μητρογονίας και το θέμα των προσφύγων αποδήμων. Ιδιαίτερα, ενόψει του ότι ήδη η κυβέρνηση προωθεί -και σωστά κάνει- την ψηφοφορία σε κάποιες χώρες του εξωτερικού όπου υπάρχει ένας σεβαστός αριθμός Κυπρίων ψηφοφόρων, πιστεύω ότι θα είναι σχήμα οξύμωρο να μη δώσουμε στους πρόσφυγες αποδήμους το δικαίωμα να συμμετέχουν σε αυτές τις εκλογές.

Άρα, είναι δύο τα ελλείμματά μας και πρέπει ομόφωνα η Βουλή να διαδηλώσει τη σύμφωνη γνώμη της και για τα δύο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακριβώς όπως το έθεσε και ο συνάδελφος προηγουμένως, ο κ. Κουτσού, νομίζω ότι η καταγραφή “μητρογονία” και “πατρογονία” είναι το σφάλμα μέσα από μια φραστική αντιπαλότητα. Η πραγματικότητα είναι η διαφοροποίηση κατά άνισο τρόπο, απλώς διότι τα παιδιά της μιας κατηγορίας προέρχονται από διαφορετικό φύλο, τη μητέρα σε σχέση προς τον πατέρα.

Άρα λοιπόν, το θέμα είναι ουσιαστικά και μόνο ισότητα, χωρίς τη διάκριση φύλου μεταξύ μητέρας και πατρός. Δε χρωστούν τίποτε τα παιδιά να διακρίνονται, διότι υπάρχει αυτή η διαφορά φύλου μεταξύ πατρός και μητρός προσφύγων. Γι’ αυτό εμείς, με την πρόταση νόμου την οποία έχουμε και εμείς από πολύ καιρό, εισηγηθήκαμε και εισήξαμε τον όρο των προσφύγων δεύτερης γενιάς, για να είναι όλοι ίσοι. Είναι πρόσφυγες από πατέρα ή μητέρα πρόσφυγα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης και θα κλείσει η συζήτηση.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Λυπούμαι που μετατρέψαμε σε Κεφάλαιο Τέταρτο τελικά την όλη υπόθεση της έγκρισης ενός προϋπολογισμού. Όπως έχουν εξελιχθεί τα πράγματα, είμαι υποχρεωμένος και εγώ να δηλώσω εκ μέρους του Κινήματος των Οικολόγων ότι υποστηρίζουμε αναφανδόν το θέμα της μητρογονίας και την απόκτηση του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στα θέματα των προσφύγων...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ήταν γνωστό, Γιώργο, το ξέρουμε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι, όλων η θέση σας ήταν γνωστή, αλλά φροντίσατε να την εκφράσετε με όσο περισσότερα λόγια! Εγώ πολύ λιτά και λακωνικά λέω ότι και εμείς υποστηρίζουμε τη μητρογονία, καθώς επίσης και το δικαίωμα των προσφύγων που βρίσκονται εκτός Κύπρου να ψηφίσουν στις επερχόμενες εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Μουσκάλλης.

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ένιωθα άσχημα, αν δε μιλούσα, διότι είμαι εκ γενετής πρόσφυγας. Θέλω να τονίσω ότι η υποτίμηση μερικών συναδέλφων όσον αφορά την ΠΕΠ νομίζω ότι δεν είναι αρμόζουσα. Η ΠΕΠ λειτούργησε, όπως και όλα τα σώματα στην Κύπρο -δεν έχει κανένα σώμα που είναι τέλειο- και βοήθησε τον προσφυγικό κόσμο. Τώρα χαιρετίζουμε, γιατί γίνεται ο πρώτος ξεχωριστός προϋπολογισμός. Θεωρούμε ότι η

λειτουργία της ΠΕΠ δεν είναι και η τέλεια.

Εμείς τι πρέπει να κάνουμε; Να την κάνουμε καλύτερη. Είναι απλό το θέμα. Αντί, νομίζω, να βρικολακιάζουμε, αντί να λέμε και να παίρνει ο καθένας τα εύσημα, νομίζω ας αφήσουμε τούτο το λαό να ξεχωρίσει ποιος είναι ο καλύτερος προσφυγοπατέρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Ο λαός θα μας... Με ό,τι πούμε εδώ, μη νομίζετε ότι ξεγελούμε το λαό. Από την πρώτη στιγμή, το 1974, ποιοι στάθηκαν δίπλα του. Μέσα στο τσιατήριν ήμουν, παράγκα μισιά ήμουν, πιο μεγάλη ήμουν, σπιτούθκια ήμουν, όλη αυτή την πορεία. Ο λαός γνωρίζει πολύ καλά, γι' αυτό ό,τι πούμε είναι περιττό.

Δε θα μιλήσω για μητρογονία και λοιπά. Τη θέση της παράταξής μας την είπε ο φίλος ο Αριστοφάνης. Είμαστε υπέρ των εκλογών και αντιλαμβάνεστε πολύ καλά ότι δε φοβούμαστε τις εκλογές. Αφού μάθαμε και ξέρουμε. Έναν αιώνα εκλογές. Δε φοβόμαστε τις εκλογές· για κάποιους που έριξαν βέλη ότι μας αρέσει το διοριστικό σύστημα. Δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι απεχθανόμαστε τους διορισμούς. Θέλουμε εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν...

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο δύο λεπτά. Σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Σαμψών.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Υπάρχει κάτι που συνεχίζει να με εκπλήττει πραγματικά, Πρόεδρε, και θα το πω. Το γεγονός ότι και το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ, συγκυβερνώντα κόμματα και μέλη της κυβέρνησης όχι τον τελευταίο χρόνο αλλά από το 2003, απορρίπτουν, ενώ συμφωνούν όλοι και μιλούν υπέρ της εκ μητρογονίας, τις προτάσεις μας συνεχώς. Εμείς απλά τους καλούμε, αφού είναι τόσο υπέρ, να καταθέσουν νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου και να το ψηφίσουμε και να τελειώνει αυτό το θέμα της μητρογονίας, που όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να γίνει, διότι αποτελεί μια αδικία για τα παιδιά τα οποία προέρχονται από μητέρα πρόσφυγα.

Αυτό ήθελα να πω, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Συγγνώμη. Ήμουν υπέρμετρα δημοκρατικός...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο, αλλά συγγνώμη. Αν επιτρέπεται, δεν μπορεί να είναι... Πάμε να κλείσουμε ένα θέμα και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Βαρνάβα, πρώτ' απ' όλα, δε σας έδωσα το λόγο.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, είπαμε δημοκρατία, να μιλήσει ο καθένας, αλλά εδώ σημειώστε ότι δέχθηκα δευτερολογίες, δέχθηκα ακόμα και πρωτολογίες μετά. Η δημοκρατία όμως έχει και όρια. Δεν μπορεί να πάμε δύο ώρες να συζητούμε ένα θέμα για το οποίο, εκ των πραγμάτων, οι περισσότερες από τις τοποθετήσεις είναι έξω από το θέμα.

Συγγνώμη. Λοιπόν, πρώτοι εμείς πρέπει να σεβαστούμε τους θεσμούς και τις διαδικασίες.

Λοιπόν, δευτερολογία από τον κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και κλείνουμε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα δεχθώ την έκκλησή σας, κύριε Πρόεδρε, και θα είμαι σύντομος.

Λοιπόν, το πρώτο: Το ΑΚΕΛ έχει καταφύγιο και δέχομαι ότι έχουμε καταφύγιο. Είναι ένα μόνο. Ο αγώνας του λαού για δικαίωση.

Το δεύτερο: Ένας είναι βαμμένος με μαύρο στην Κύπρο και αυτό είναι το πραξικόπημα και όσοι συμμετείχαν στο πραξικόπημα και βοήθησαν με αυτό τον τρόπο την εισβολή.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εμάς τι μας το λαλείς;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τι μου απάντησες τωρά; Σημαίνει ότι απόσπει μούγια, μουγιάζεται, ρε Κώστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, λοιπόν, παρακαλώ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αφού λαλείς τα τζιαι θωρείς ποδά. Άμα εν έχετε τι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Συνάδελφε Κωνσταντίνου, παρακαλώ! Παρακαλώ!

Κύριε Γεωργίου, ολοκληρώστε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Λαοί που δε γνωρίζουν το παρελθόν τους δεν έχουν μέλλον. Τίτλοι: Ολοκληρώνονται από αυτή την κυβέρνηση. Μητρογονία: Ξεκίνησε η προσπάθεια από την προηγούμενη κυβέρνηση -με την τροποποίηση που

έγινε- και συνεχίζεται και, όπως είπα, ολοκληρώνεται η εισήγηση από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5 Φεβρουαρίου, με χρονοδιάγραμμα. Κάποιοι άλλοι, όμως, που σήμερα κάνουν προτάσεις, ήταν οι ίδιοι που κυβερνούσαν και δημιούργησαν το πρόβλημα της μητρογονίας με τον περί Έγγραφής Νόμο τον οποίο έφεραν.

Άρα, τα σύκα σύκα και η σκάφη σκάφη. Σε ό,τι αφορά στα θέματα εκλογών, ναι, κατατίθεται η πρόταση στην επιτροπή Εσωτερικών και ξεκινά τη Δευτέρα συζήτηση. Αυτά πρέπει να ρυθμιστούν. Συνεπώς, αυτά που δεν κάναμε, να μη ρίχνουμε πέτρες ότι δεν τα κάνουν άλλοι!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων ποσού που δεν υπερβαίνει τις €432.855 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2009. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη

**διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα
Φεβρουάριο του 2009**

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Τάκης Χατζηγεωργίου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αβέρωφ Νεοφύτου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιανουαρίου 2009.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι προϋπολογισμοί για το έτος 2009 η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 2009 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2008 το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή το μήνα Φεβρουάριο του 2008.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το έτος 2009.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών), οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, αριθμός προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου δεν έχει ακόμη κατατεθεί ή και εγκριθεί από τη Βουλή, πράγμα που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα πιο πάνω και χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές της θέσεις, οι οποίες θα προκύψουν μετά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό αναφορά απόφασης για τη διενέργεια δαπάνης, σύμφωνα με τα πιο πάνω, για το μήνα Φεβρουάριο του 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2009

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους,...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, συνάδελφοι! Παρακαλώ! Κύριε Γεωργίου, παρακαλώ να ηρεμήσουμε!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Απάντησα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην απαντάτε!

Λοιπόν, συνεχίστε, κύριε γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

...οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων ή η μελέτη και έγκριση των προϋπολογισμών αυτών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2008.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Γι' αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του έτους 2009 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έτους 2008 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση της απόφασης;

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είμαστε ενάντια στην ψήφισή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Πόσοι υποστηρίζουν την έγκριση την απόφασης;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να καλέσουμε τη δημόσια υπηρεσία που δε θα παίρνει μισθούς, τους ημικρατικούς, να μην εξυπηρετούν τους συναγερμικούς;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι υποστηρίζουν την έγκριση της απόφασης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και εννέα εναντίον η απόφαση εγκρίνεται.

Τα θέματα από τον αριθμό 6 μέχρι τον αριθμό 16 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε συνηθίζεται πολλά τούτο το θέμα, αλλά αισθάνομαι πάρα πολύ έντονα και θέλω να μιλήσω για ένα λεπτό για το θέμα της απόσυρσης του υπ' αριθμόν 16, με την άδειά σας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το απέσυρε η εκτελεστική εξουσία, φίλε Περγίκη. Το απέσυρε. Έχουν τη δυνατότητα και την ευχέρεια να το αποσύρουν.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ζητώ την άδειά σας να κάμω ένα σχόλιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είθισται. Δεν είθισται, αγαπητέ κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι τους λόγους και έχεις την πλήρη κατανόησή μου. Όμως, από τη στιγμή που η εκτελεστική εξουσία απεφάσισε να το αποσύρει, δεν υπάρχει θέμα συζήτησης που να μας αφορά εμάς.

Λοιπόν, Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Συμφωνίας Συμμετοχής της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.038-2009).	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το έτος 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.039-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Κυρώσεως της Συμβάσεως και του Πρωτοκόλλου προς Καταστολήν της Παραχαράξεως και Κιβδηλείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.040-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών και Νομικών
4. Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.041-2009).	Εξωτερικών	Υγείας
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.042-2009).	Υγείας	Υγείας
6. Οι περί Συντάξεων και	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.016-2009).		
7.	Οι περί Προσφύγων (Συνθήκες Υποδοχής Αιτητών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.017-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
8.	Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.146-2008).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
9.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.116-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
10.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.117-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
11.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.118-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
12.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Ειδικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.119-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
13.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.120-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
14.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.121-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
15.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.122-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

16.	Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.123-2008).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
17.	Οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα (Καταπολέμηση των Κυστογόνων Νηματωδών της Πατάτας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.125-2008).	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
18.	Έγγραφο (Υπ. Οικον. 2/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 μέχρι 1991. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19.	Έγγραφο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου αρ. 1/2009 σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985. (Αρ. Φακ. 10.10.004).	Παιδείας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
20.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 2 του 2008 του προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 [Ν. 56(II) του 2007]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21.	Έκθεση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σύμφωνα με το άρθρο 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.003-2009).	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Αγγελίδης κάτι θέλει να πει.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια πρόταση νόμου που αφορά τις ευρωεκλογές από το συνάδελφο κ. Περδίκη. Έχω την εντύπωση, ότι, επειδή τη Δευτέρα ξεκινά η συζήτηση τροποποίησης του νόμου περί Εκλογών, των εθνικών εκλογών, αλλά που οπωσδήποτε σχετίζονται άμεσα με τις εκλογές που θα έρθουν, τις ευρωεκλογές του Ιουνίου, και επειδή το θέμα, όπως το θέτει -και ενημερώθηκα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή- είναι σοβαρό, νομίζω, αν μπορούσε να γίνει διευθέτηση, να πάει τη Δευτέρα, έστω και αν δε θα ξεκινήσει αυτή η συζήτηση της πρότασης στη συνεδρία της Δευτέρας της επιτροπής Εσωτερικών. Αν είναι δυνατό, να τεθεί υπόψη του προέδρου της επιτροπής Εσωτερικών από τη Δευτέρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Ωραία, η εισήγηση του κ. Αγγελίδη γίνεται αποδεκτή.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.331, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι πριν από λίγα χρόνια το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων είχε αποσυναρμολογήσει το παλιό αποικιοκρατικό κτίριο της Στατιστικής Υπηρεσίας στην οδό Λόρδου Βύρωνος στη Λευκωσία, προκειμένου να δημιουργηθεί επαρκής χώρος, για να κτιστούν τα νέα πολυτελή γραφεία του Γραφείου Προγραμματισμού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποια η τύχη των αποσυναρμολογημένων υλικών του αποικιοκρατικού κτιρίου της Στατιστικής Υπηρεσίας;
2. Πού βρίσκονται αποθηκευμένες οι πέτρες και τα λοιπά οικοδομικά στοιχεία;
3. Προτίθενται επιτέλους να επανακατασκευάσουν το κτίριο σε άλλη θέση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.332, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Ταμείο Θήρας μελετά την επαναφορά του κυνηγιού της αλεπούς. Προβάλλεται ως λόγος η προστασία των περδικιών που εκτρέφονται

και προσφέρονται από το Ταμείο Θήρας ως στόχοι στους χιλιάδες κυνηγούς. Επίσης, ακούγεται ότι οι κτηνοτρόφοι, για να αντιμετωπίσουν τις αλεπούδες, χρησιμοποιούν παράνομα δηλητηριώδη δολώματα. Αντί λοιπόν να ληφθούν μέτρα ορθολογιστικής διαχείρισης του κυνηγιού και αντιμετώπισης της παράνομης συμπεριφοράς, φαίνεται ότι η πολιτεία στρέφεται προς την εξολόθρευση της αλεπούς.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις αποφάσεις της κυβέρνησης για το θέμα αυτό, αν έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και με ποια στοιχεία ελήφθησαν αυτές οι αποφάσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.333, ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η παρουσία πτηνοτροφικής μονάδας και βιολογικού σταθμού κοντά στο Λύκειο Ανατολικής Πάφου στη Γεροσκήπου προκαλεί μεγάλες αντιδράσεις από τους κατοίκους.

Οι δύο αυτές μονάδες προκαλούν δυσοσμία και οχληρία, σε βαθμό μάλιστα που παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία του λυκείου. Πρόβλημα υπάρχει επίσης και με τη διοχέτευση των ομβρίων υδάτων στην περιοχή, καθώς ένας ανοιχτός σχετός διέρχεται ακριβώς δίπλα από το νέο λύκειο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα αυτό που βιώνει καθημερινά το Λύκειο Ανατολικής Πάφου στη Γεροσκήπου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.334, ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ο διευθυντής της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανέφερε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σε συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας (ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008), ότι έγιναν τρεις καταγγελίες πρατηριούχων καυσίμων για νοθεία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον ακριβή αριθμό των καταγγελιών, τα στοιχεία των κατηγορουμένων και αν υπήρξαν καταδίκες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.335, ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχω ενημερωθεί ότι θα χρησιμοποιηθεί από ιδιώτη, για ανέγερση εκθεσιακού χώρου θαλάσσιων ειδών, ο χώρος στάθμευσης που βρίσκεται πίσω από τα καταστήματα και τα εστιατόρια στην περιοχή του παλιού κάστρου στη Λάρνακα. Ο χώρος αυτός είναι τουρκοκυπριακή γη και χρησιμοποιείται ως πρόσβαση προς τα υποστατικά τους από όλους τους εμπλεκόμενους. Σε περίπτωση ανέγερσης οποιασδήποτε μονάδας θα προκύψει και θέμα ασφάλειας, π.χ. σε ενδεχόμενο πρόκλησης πυρκαγιάς.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το εν λόγω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.336, ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, κατά τη συνεδρία του στις 17

Δεκεμβρίου 2008, με την οποία ακύρωσε την απόφασή του με αρ. 66.681, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 2008, και επανέφερε σε ισχύ την απόφασή του με αρ. 65.663, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2007, σύμφωνα με την οποία:

- το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης της Κοινότητας Ακρωτηρίου να συμπεριληφθεί στο δίκτυο κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, που σχεδιάζει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού,
- το Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης της Ιεράς Μητρόπολης Λεμεσού (ΚΥΚΠΕΕ), το οποίο επίσης λειτουργεί στην περιοχή του Ακρωτηρίου, να λειτουργήσει στη βάση ιδιωτικής πρωτοβουλίας σε θέματα εφαρμοσμένης έρευνας και όχι εκπαίδευσης.”

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ποιοι είναι οι λόγοι της μη εφαρμογής από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 66.681, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 2008;
2. Ποιοι είναι οι λόγοι της κατάθεσης πρότασης από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για ακύρωση της απόφασης που ενέτασσε το Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης της Ιεράς Μητρόπολης Λεμεσού στο δίκτυο των κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού;
3. Γιατί να μη λειτουργήσει το πιο πάνω κέντρο σε θέματα εκπαίδευσης, αλλά εφαρμοσμένης έρευνας; Η κύρια δράση του είναι η περιβαλλοντική εκπαίδευση. Μέχρι σήμερα έχουν παρακολουθήσει δωρεάν τα προγράμματά του περιβαλλοντικής εκπαίδευσης πάνω από 14 000 μαθητές και ο αριθμός αναμένεται να φθάσει έως και τις 20 000 μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς.
4. Γιατί να μην ενταχθεί το Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης στο δίκτυο των κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.337, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Στην απάντησή του, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2008, σε προηγούμενη ερώτησή μου για τον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης (Ε&Α), ο Υπουργός Οικονομικών πληροφορούσε τη Βουλή των Αντιπροσώπων, μεταξύ άλλων, για τα ακόλουθα:

“...Η μέχρι τώρα συνεισφορά του ιδιωτικού τομέα σε δαπάνες Ε&Α θεωρείται πενιχρή, αφού φτάνει μόλις το 17% των συνολικών ερευνητικών δαπανών, ενώ ο στόχος που έθεσε η ΕΕ στη Βαρκελώνη για το 2010 αναφέρει ότι η συνεισφορά του ιδιωτικού τομέα θα πρέπει να είναι τουλάχιστον τα 2/3 του συνόλου.

...Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την αναδιοργάνωση/αναδόμηση του συστήματος έρευνας/τεχνολογίας/καινοτομίας. Οι βασικές συνιστώσες του συστήματος είναι οι εξής:

- Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ)

Θα αποτελεί το ανώτατο όργανο στη συνολική δομή του συστήματος και θα έχει την αποκλειστική ευθύνη για τον καθορισμό της μακροχρόνιας στρατηγικής. Θα προεδρεύεται από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

- Κυπριακό Επιστημονικό Συμβούλιο
Θα είναι συμβουλευτικό επιστημονικό σώμα αποτελούμενο από 10-15 μέλη, διακεκριμένους επιστήμονες μεγάλης εμπέλειας. Κύρια αποστολή του θα είναι η παροχή εισηγήσεων προς το ΕΣΕΚ για τις θεματικές προτεραιότητες και την ευρύτερη αναπτυξιακή στρατηγική.”.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Με ποιους τρόπους ενθαρρύνεται από το κράτος ο ιδιωτικός τομέας να αυξήσει τη συνεισφορά του σε δαπάνες E&A και ποια η ανταπόκρισή του;
2. Ποιες είναι οι μέχρι σήμερα προτάσεις του Κυπριακού Επιστημονικού Συμβουλίου και ποιο το περιεχόμενο της μακροχρόνιας στρατηγικής από το ΕΣΕΚ;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.338, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιους λόγους καθυστερεί η υλοποίηση του σχεδιασμού για την κατασκευή ανοιχτού αμφιθεάτρου στο Εθνικό Πάρκο Ριζοελιάς. Επίσης, για τις ενέργειες στις οποίες το υπουργείο προβαίνει, ώστε να υλοποιηθεί αυτό το σημαντικό για το δήμο Αραδίππου έργο πολιτιστικής υποδομής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.339, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους έχει απορριφθεί το αίτημα για την κατασκευή παρεκκλησίου στον περίβολο του Περιφερειακού Γυμνασίου Ξυλοτύμπου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.340, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο στην ανοικοδόμηση των προσφυγικών συνοικισμών και στην κατασκευή νέων προσφυγικών κατοικιών εφαρμόζονται οι αρχές της οικολογικής πολεοδομίας και της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής (προσανατολισμός και χωροθέτηση κτιρίων, χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών κ.ο.κ.), οι οποίες μειώνουν τις επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον και επιτυγχάνουν σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.341, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει αξιολογήσει παλαιότερη εισήγησή μου, που είχα καταθέσει με επιστολή μου προς τον Υπουργό Υγείας, αναφορικά με τον υποχρεωτικό και δωρεάν εμβολιασμό των νέων σε ηλικία κοριτσιών με το εμβόλιο κατά του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.342, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Λειτουργεί κεντρικό αρχείο δοτών οργάνων σώματος;
2. Λειτουργεί εθνικό συμβούλιο μεταμοσχεύσεων και, αν όχι, πότε θα συσταθεί;
3. Υπάρχει ηλεκτρονική σύνδεση των νοσηλευτηρίων για την παρακολούθηση δυναμικών δωρητών και καταγραφή δοτών;
4. Στα νοσηλευτήρια έχουν τυποποιηθεί συντονιστές μεταμοσχεύσεων;
5. Με πόσους λειτουργούς λειτουργεί σήμερα το Γραφείο του Εθνικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.343, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εκτιμώμενα χρονοδιαγράμματα σε σχέση με την ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, δεδομένης και της επείγουσας φύσεως του συγκεκριμένου αναπτυξιακού έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.344, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τα μέτρα, δράσεις και πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται από το υπουργείο για τη στήριξη της εγχώριας κινηματογραφικής παραγωγής.
2. Τα ποσά που διατίθενται ετησίως για το συγκεκριμένο σκοπό από τον κρατικό προϋπολογισμό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.345, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μου στο χωριό Κλαυδιά ενημερώθηκα αναφορικά με το ότι ο αντιπλημμυρικός αγωγός, ο οποίος βρίσκεται δίπλα από κατοικία, στην οδό Ηλία Παπακυριακού 106, χρειάζεται επιδιόρθωση, γιατί υπερχειλίζει και το νερό εισχωρεί στην κατοικία αυτή.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες στις οποίες θα προβεί για την επίλυση του πιο πάνω προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.346, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Από δημοσιεύματα του τύπου πληροφορήθηκα ότι στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, λόγω διαρροών κηροζίνης που σημειώνονται και λόγω ελλιπούς ελέγχου που ασκείται, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος ατυχημάτων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τη βασιμότητα των συγκεκριμένων πληροφοριών.
2. Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή ανάλογων φαινομένων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.347, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Υπάρχει πρόθεση δημιουργίας σχολής δεσμοφυλάκων για την εκπαίδευση/μετεκπαίδευση των δεσμοφυλάκων;
2. Με ποιους συγκεκριμένους τρόπους το αρμόδιο υπουργείο σκοπεύει να προβεί στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης των δεσμοφυλάκων;
3. Τα σχέδια και τα χρονοδιαγράμματα που υπάρχουν για την ανέγερση νέου κτιρίου των Κεντρικών Φυλακών.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.472, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.472 ημερομηνίας 22 Μαΐου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αίτημα Κοινοτικού Συμβουλίου Π. Ζώδιας για μετακίνηση του Αυτοκινητόδρομου Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη κατά 200 μ. νοτιότερα εντός Αστρομερίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.472 ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Το θέμα αυτό τέθηκε επανειλημμένα τόσο στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων όσο και στο Τμήμα Δημοσίων Έργων και έγιναν αρκετές συναντήσεις με το Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Ζώδιας καθώς και με το Κοινοτικό Συμβούλιο Αστρομερίτη από τα όρια του οποίου διέρχεται ο προτεινόμενος αυτοκινητόδρομος, χωρίς να ληφθεί απόφαση.
- 2) Το Τμήμα Δημοσίων Έργων είχε εισηγηθεί την ένταξη του αυτοκινητόδρομου στα πλαίσια του αναδασμού που σχεδιάζεται στην περιοχή ούτως ώστε ο επηρεασμός της γης να επιμεριστεί αναλογικά σε όλα τα τεμάχια. Η εισήγηση έγινε αποδεκτή από τα ενδιαφερόμενα Κοινοτικά Συμβούλια. Το Τμήμα Αναδασμού όμως έχει την άποψη ότι ο αυτοκινητόδρομος δεν μπορεί να ενταχθεί στο σχέδιο αναδασμού Αστρομερίτη και να εξασφαλιστεί η λωρίδα κατάληψης του.
- 3) Σημειώνεται ότι το πιο πάνω τμήμα του αυτοκινητόδρομου διέρχεται μέσα από τη νεκρή ζώνη και εν πάση περιπτώσει στο παρόν στάδιο οι μελέτες είναι παγοποιημένες λόγω του ότι τα Ηνωμένα Έθνη δεν μπορούν να παράσχουν προστασία στους Μελετητές.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.588, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση Βουλευτή Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή με αρ. 23.06.009.02.588 και ημερ. 10.7.2008

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 23.06.009.02.588 και ημερ. 23.7.2008, σχετικά με Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής κ. Αντρέας Φακοντής σε σχέση με το πρόγραμμα

αντικατάστασης των αμιαντένιων στεγών των Τ/Κ κατοικιών στην Κοινότητα Αγίου Γεωργίου Πάφου.

2. Πληροφορείσθε ότι το πρόγραμμα αντικατάστασης των αμιαντένιων στεγών των Τ/Κ οικιών στην Κοινότητα Αγίου Γεωργίου είναι σε προχωρημένο στάδιο και έχουν μείνουν μόνο τρεις οικίες για αντικατάσταση των στεγών τους. Σχετικά αναφέρεται ότι από τον Οκτώβριο του 2008 οι εργασίες αντικατάστασης των στεγών έχουν διακοπεί προσωρινά και αναμένεται να επαναρχίσουν τον προσεχή Μάιο οπότεν και θα προσληφθεί εποχιακό ωρομίσθιο προσωπικό.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.082, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση 23.06.009.03.082 ημερομηνίας 5.10.2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη για το θέμα "Στροφή των Κυπρίων προς τα μεγάλα κυβισμού αυτοκίνητα"

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. 23.06.009.03.082 και ημερομηνία 22.10.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα σε ό,τι αφορά τις ενέργειες που γίνονται για αντιμετώπιση του:

- (α) Με την εφαρμογή του σχεδίου απόσυρσης και αντικατάστασης παλαιών οχημάτων δίνονται κίνητρα στους ιδιοκτήτες παλιών οχημάτων ώστε να προχωρήσουν στην απόσυρση και αντικατάσταση τους με καινούργια οχήματα χαμηλότερης κατανάλωσης και φιλικότερα προς το περιβάλλον.
- (β) Σύμφωνα με το σχέδιο η αγορά καινούργιου οχήματος με κατανάλωση καυσίμου μικρότερη ή ίση με 5 λίτρα ανά 100 χιλιόμετρα (συνδυασμένος κύκλος), συμπεριλαμβάνεται στην ψηλότερη κατηγορία χορηγίας (€1.710) ενώ αντίστοιχα οχήματα με κατανάλωση καυσίμου από 5 μέχρι 7 λίτρα ανά 100 χιλιόμετρα (συνδυασμένος κύκλος), συμπεριλαμβάνονται στη δεύτερη ψηλότερη κατηγορία χορηγίας (€1.283). Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω είναι φανερό πως στις πιο πάνω κατηγορίες χορηγιών εμπίπτουν οχήματα μικρού κυβισμού ή οχήματα διπλής προώσεως, φιλικά προς το περιβάλλον.
- (γ) Έχει συμπεριληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό του έτους 2009, πρόνοια ώστε το σχέδιο απόσυρσης και αντικατάστασης παλαιών οχημάτων να συνεχιστεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.086, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.086 ημερομηνίας 8.10.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 15.10.2008, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Ψάθι, σε συνεδρία του ημερομηνίας 5.3.2007, αποφάσισε την απαλλοτρίωση των τεμαχίων με αρ. 225 και 226, Φ/Σχ. 45/7, στο χωριό Ψάθι, με σκοπό την ανέγερση Κοινοτικού Κτηρίου και δημιουργία πάρκου. Το αίτημα εξετάστηκε από αρμόδιους λειτουργούς της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου και διαπιστώθηκε ότι, εκ πρώτης όψεως, πιθανό να

δημιουργηθούν προβλήματα στη συνολική ανάπτυξη των αναφερόμενων τεμαχίων, επειδή:

- (i) παρουσιάζουν επικλινές έδαφος,
  - (ii) το μεγαλύτερο μέρος του τεμαχίου με αρ. 225, βρίσκεται σε Γεωργική Ζώνη,
  - (iii) το τεμάχιο με αρ. 226, το οποίο βρίσκεται σε Οικιστική Ζώνη, έχει μεγάλη έκταση, γεγονός που συνεπάγεται και ψηλή αποζημίωση.
- (β) Οι πιο πάνω επιφυλάξεις έχουν τεθεί υπόψη του Κοινοτικού Συμβουλίου και έχουν απορριφθεί. Μετά από αυτή την εξέλιξη και προτού προωθήσει τη διαδικασία της απαλλοτρίωσης, ο Έπαρχος Πάφου έχει ζητήσει τις απόψεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, οι οποίες αναμένονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.100, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.100, ημερομηνίας 8.10.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 15.10.2008, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μακούντας, σε σχέση με απόκτηση Κοινοτικού Κτιρίου, μελετάται από τον Έπαρχο Πάφου.
- (β) Αρχικά ζητήθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο να του παραχωρηθεί συγκεκριμένη τουρκοκυπριακή κατοικία, προκειμένου να μετατραπεί σε γραφεία του Κοινοτικού Συμβουλίου, το αίτημα όμως αυτό δεν κατέστη δυνατό να ικανοποιηθεί, γιατί η εν λόγω κατοικία δόθηκε σε δικαιούχο πρόσφυγα.
- (γ) Στο παρόν στάδιο, η Υπηρεσία Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών εξετάζει νεότερο αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου που αφορά τη μεταφορά στη Μακούντα λυόμενου οικίσκου, ο οποίος έχει εγκαταλειφθεί από το Συνοικισμό Αθιγγάνων Μακούντας, για να ικανοποιηθεί το πιο πάνω αναφερόμενο αίτημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.111, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.111, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα αναφορικά με την κρατική χορηγία προς το Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Ακουρδάλειας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.111 και ημερ. 17 Οκτωβρίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) **Παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για τη συντήρηση της εκκλησίας της Αγίας Μαρίας, η οποία βρίσκεται εντός του χώρου του κοιμητηρίου**

Η συντήρηση/επιδιόρθωση της εν λόγω εκκλησίας εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Αρχαιοτήτων, το οποίο έχει ήδη προβεί σε μερική επιδιόρθωση. Συγκεκριμένα έχει ανεγερθεί ένας τοίχος και έχουν τοποθετηθεί τσίγκοι στην

οροφή, εργασία για την οποία δαπανήθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων ποσό €34.172,03 (£20.000) περίπου.

Το αίτημα για παραχώρηση πρόσθετης οικονομικής βοήθειας θα μπορούσε να εξετασθεί εάν και εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κάτω Ακουρδάλειας στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο με τη σειρά του θα το προωθήσει για περαιτέρω εξέταση στα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες.

(β) Παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για την αναπαλαίωση παλιού πηγαδιού της κοινότητας

Για το εν λόγω έργο έχει ήδη εξασφαλισθεί Πολεοδομική Έγκριση, η οποία αφορά στην αναπαλαίωση του πηγαδιού και την κατασκευή πετρόχτιστου τοίχου στον χώρο όπου βρίσκεται το πηγάδι, έχει επιβληθεί ρυμοτομία για τη διαπλάτυνση του δρόμου στο σύνορο του οποίου θα ανεγερθεί ο τοίχος και έχουν εξασφαλισθεί οι συγκαταθέσεις των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών.

Η υλοποίηση του έργου θα προωθηθεί από τις Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου μέσω του Προϋπολογισμού του 2009 για τα αναπτυξιακά έργα του Ακάμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.143, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.143 ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η μη μόνιμη παρουσία Αρχαιολογικού Λειτουργού στο Επαρχιακό Μουσείο Λάρνακας, οφείλεται κυρίως στον περιορισμένο αριθμό Αρχαιολογικών Λειτουργών του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Οι επανειλημμένες προσπάθειες του Τμήματος για εξασφάλιση μόνιμης θέσης Αρχαιολογικού Λειτουργού για το Επαρχιακό Μουσείο Λάρνακας δεν καρποφόρησαν, με αποτέλεσμα το μουσείο αυτό να επιβλέπεται από τη Διεύθυνση και τους Αρχαιολογικούς Λειτουργούς που εδρεύουν στη Λευκωσία. Η διευθέτηση αυτή έγινε λόγω της μικρότερης απόστασης της Λάρνακας από τη Λευκωσία σε σύγκριση με τις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου, όπου υπάρχουν Αρχαιολογικοί Λειτουργοί στα Επαρχιακά Μουσεία.

Επιδίωξη βέβαια είναι η επίλυση του προβλήματος το συντομότερο μέσα στα πλαίσια της Μελέτης Στελέχωσης και Οργάνωσης που ετοιμάζει το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Ευελπιστούμε ότι μέσα από τα πορίσματα της μελέτης θα επιτευχθεί η αναβάθμιση και η επαρκής στελέχωση του Τμήματος Αρχαιοτήτων με μόνιμο επιστημονικό προσωπικό, που είναι απαραίτητο για τη λειτουργία των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.166, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.166 ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 6 Νοεμβρίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με πρωτοβουλία των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την εκχώρηση προς τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες κρατικής γης με δικαίωμα εκμίσθωσης μέρους από αυτή προς την διαχειριστική επιτροπή των φιλοζωικών οργανώσεων για την δημιουργία καταφυγίου αδέσποτων και ανεπιθύμητων ζώων της επαρχίας Λεμεσού.

Η Συντονιστική Επιτροπή φιλοζωικών και οικολογικών οργανώσεων της Επαρχίας Λεμεσού (επισυνάπτεται κατάλογος) προχώρησε στην ίδρυση Σωματείου με την ονομασία "Καταφύγιο Ζώων Λεμεσού", το οποίο και εγγράφηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες εκμίσθωσαν την κρατική γη στο Σωματείο, το οποίο και ανέλαβε να κατασκευάσει και να λειτουργήσει το καταφύγιο, αφού εξασφαλίσει τις αναγκαίες άδειες από τις αρμόδιες αρχές.

Δυστυχώς, λόγω διαφόρων προβλημάτων που παρατηρήθηκαν και αφορούσαν τόσο διοικητικά και οργανωτικά θέματα του Σωματείου, όσο και οικονομικά προβλήματα, δεν έγινε κατορθωτό να προχωρήσει η δημιουργία του καταφυγίου ζώων.

Επειδή εκ των πραγμάτων φαίνεται ότι το Σωματείο από μόνο του δεν έχει τη δυνατότητα να προχωρήσει στην κατασκευή του καταφυγίου, το τελευταίο διάστημα έχουν εμπλακεί στο θέμα και πέντε Δήμοι της περιφέρειας Λεμεσού, οι οποίοι, σε συνεργασία με το Σωματείο θα προχωρήσουν στην εκτέλεση του έργου. Ήδη έχουν εκπονηθεί και κατατεθεί στην αρμόδια αρχή προκαταρκτικά σχέδια για εξασφάλιση των σχετικών αδειών.

Τόσο το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος όσο και οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, χαιρετίζουν την απόφαση των Δήμων να συνεργαστούν μεταξύ τους και με το Σωματείο και αναμένουν ότι σύντομα θα επιλυθούν τα οποιαδήποτε διαδικαστικά θέματα υπάρχουν ώστε να αρχίσει η ανέγερση ενός περιφερειακού καταφυγίου.

Η ανέγερση και η σωστή λειτουργία και διαχείριση ενός τέτοιου καταφυγίου θα επιλύσει πολλά προβλήματα και πρώτιστα θα εξυπηρετήσει τις ανάγκες και υποχρεώσεις των Δήμων, όπως αυτές προκύπτουν από την εφαρμογή των προνοιών του περί Σκύλων Νόμου.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.172, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.172 ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των

Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.172 ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η προώθηση του αυτοκινητόδρομου Αστρομερίτη-Ευρύχου βρίσκεται στη διαδικασία προσφοροδότησης για επιλογή ιδιωτών συμβούλων για εκπόνηση των κατασκευαστικών σχεδίων. Οι προσφορές θα υποβληθούν στις 16 Ιανουαρίου 2009 και αναμένεται με βάση το συμβόλαιο τα τελικά σχέδια να σταλούν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για απαλλοτρίωση το Φθινόπωρο του 2010.
- 2) Η έναρξη του έργου προγραμματίζεται μέσα στο 2012 νοουμένου ότι δεν παρουσιαστούν καθυστερήσεις στη διαδικασία απαλλοτριώσεων που θα ακολουθήσει.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2008 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.208, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.208 και ημερομηνία 24/11/2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναβάθμιση του δρόμου Ζυγίου-Μαζωτού

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.208, ημερομηνίας 1/12/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και με οδηγίες του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το θέμα της μορφής του δρόμου Ζυγίου-Μαζωτού συζητήθηκε σε ευρεία κλίμακα στο στάδιο του σχεδιασμού του δρόμου και τελικά καθορίστηκε σε αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου του 1996 (αρ. 43669 και 45708). Οι αποφάσεις καθόρισαν το πλάτος του δρόμου και των ερεισμάτων καθώς και τις πρόνοιες που θα διέπουν την μελλοντική ανάπτυξη του δρόμου.

3. Η αναβάθμιση του δρόμου με πεζοδρόμια, ποδηλατόδρομο, χώρους πρασίνου και ηλεκτροφωτισμό θα πρέπει να ενταχθεί μελλοντικά στα πλαίσια Πολεοδομικού Σχεδίου. Στο παρόν στάδιο δεν φαίνεται να πληρούνται οι προϋποθέσεις για Πολεοδομικό Έργο.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2009 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.213, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.213 και ημερ. 24.11.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Αναφοράς 23.06.009.03.213 και ημ. 27.11.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) λειτουργεί το Εθνικό Δίκτυο παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα που αποτελείται από 9 σταθμούς εγκατεστημένους σε αστικές και άλλες περιοχές της Κύπρου. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων καθώς και άλλη σχετική πληροφόρηση δίνονται επιγραμματικά (on-line) στο κοινό, μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας www.airquality.gov.cy καθώς και

από μια εξωτερική γιγαντοοθόνη και δύο εσωτερικές ηλεκτρονικές οθόνες πληροφόρησης. Η εξωτερική γιγαντοοθόνη βρίσκεται στο δημόσιο χώρο απέναντι από το παλιό ΓΣΠ και οι δυο εσωτερικές οθόνες βρίσκονται η μια στο Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη και η άλλη στην είσοδο του ΥΕΚΑ.

2. Από τη μέχρι τώρα αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων φαίνεται ότι για τους περισσότερους ρύπους, όπως είναι το Διοξείδιο του Θείου (SO₂), το Μονοξείδιο του Άνθρακα (CO), το Διοξείδιο του Αζώτου (NO₂), το Βενζόλιο (C₆H₆), ο Μόλυβδος (Pb) και άλλα βαρέα μέταλλα (As, Cd, Ni, Hg), δεν υπάρχει υπέρβαση των οριακών τιμών που καθορίζονται στην Κυπριακή και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία. Τουναντίον, λόγω των κατάλληλων μέτρων που λήφθηκαν και λαμβάνονται, οι συγκεντρώσεις τους στην ατμόσφαιρα μειώθηκαν δραστικά, ιδιαίτερα μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. το 2004.
3. Εξαιρέση αποτελούν τα Αιωρούμενα Σωματίδια (ΑΣ10), όπου παρατηρούνται υπερβάσεις τόσο της ετήσιας οριακής τιμής, όσο και της 24ωρης. Αυτό οφείλεται κυρίως στις εκπομπές από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, τα οχήματα και τις κεντρικές θερμάνσεις. Οφείλονται όμως σε μεγάλο βαθμό και σε φυσικές πηγές (θαλάσσιο άλας, διασυνοριακή ρύπανση) καθώς επίσης στην επαναιώρηση σκόνης από τους δρόμους και ακάλυπτες περιοχές, εντός και εκτός αστικών περιοχών, λόγω των καιρικών συνθηκών που επικρατούν στην Κύπρο (ξηρασία, ανομβρία, πολύ ψηλές θερμοκρασίες κ.ά.).
4. Στην περίπτωση του Όζοντος οι υπερβάσεις του 8ώρου στόχου για το 2010 (120 μg/m³) που παρατηρούνται κυρίως σε μη αστικές περιοχές, όπως είναι η Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου, οφείλονται πρώτιστα στη διασυνοριακή ρύπανση και στις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο και ευρύτερα στο μεσογειακό χώρο (ψηλές θερμοκρασίες, μεγάλη ηλιοφάνεια), οι οποίες ευνοούν τη δημιουργία του.
5. Για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα όσον αφορά τα ΑΣ10, και τήρηση των απαιτήσεων της Οδηγίας 1999/30/ΕΚ, η Κύπρος ετοίμασε Εθνικό Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Φεβρουάριο 2008 και στη συνέχεια υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η πρόοδος στην υλοποίηση του εν λόγω Σχεδίου Δράσης παρακολουθείται από την Αρμόδια Αρχή, μέσω της Τεχνικής Επιτροπής που προβλέπεται στη σχετική Νομοθεσία και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι άλλων πέντε συναρμόδιων Υπουργείων, εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλοι Φορείς.

Το εν λόγω Σχέδιο Δράσης που περιλαμβάνει και την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα στην Κύπρο για τα έτη 2004-2007, επισυνάπτεται ως Παράρτημα Ι. Το ίδιο έγγραφο βρίσκεται στην προαναφερθείσα ιστοσελίδα για ενημέρωση του κοινού δίνοντας την ευκαιρία σε κάθε πολίτη για υποβολή τυχόν απόψεων σχετικά με το θέμα.
6. Σημειώνεται ότι στην προαναφερθείσα ιστοσελίδα βρίσκονται επίσης για ενημέρωση του κοινού και τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξήγαγε το ΤΕΕ για την Προκαταρκτική Εκτίμηση της Ποιότητας του Αέρα σε ολόκληρη την Κύπρο σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Στουτγάρδης από το 2002-2004.
7. Το ΤΕΕ υλοποίησε πρόσφατα (Δεκέμβριος 2008) σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, με συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Σχέδιο για την ανάπτυξη λεπτομερούς απογραφής εκπομπών ρύπων η οποία θα παρέχει τη δυνατότητα προσομοίωσης και

πρόβλεψης της ποιότητας του αέρα στην Κύπρο. Το Σχέδιο αναμένεται να δώσει πολύ χρήσιμες πληροφορίες για την προώθηση πολιτικής και στρατηγικής για την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του αέρα στην Κύπρο. Ταυτόχρονα προσφέρεται η δυνατότητα πληροφόρησης του κοινού για τις επόμενες 24-48 ώρες, ώστε να λαμβάνονται εγκαίρως τα απαραίτητα μέτρα προστασίας της υγείας ιδιαίτερα για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

8. Τα αποτελέσματα του εν λόγω Σχεδίου θα παρουσιαστούν σε ημερίδα που θα γίνει τις 30 Ιανουαρίου 2009.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.218, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.218 και ημερομηνία 27.11.2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Τοποθέτηση αφισών σε πινακίδες τροχαίας και πυλώνες οδικού φωτισμού

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.218 ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (1) Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι τοποθετούνται αφίσες σε πυλώνες οδικού φωτισμού ή σε σήματα τροχαίας ή στην περιφράξη των αυτοκινητοδρόμων σε υπεραστικούς/κύριους δρόμους που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων, συνεργεία των Επαρχιακών Γραφείων προβαίνουν στη μετακίνηση τους.
- (2) Για τις περιπτώσεις που τέτοιες αφίσες τοποθετούνται σε πυλώνες ή σήματα εντός Δημοτικών Περιοχών, αρμόδια αρχή είναι ο οικείος Δήμος ή Κοινοτικό Συμβούλιο. Στις περιπτώσεις αυτές εφόσον διαπιστωθεί ότι οι αφίσες επηρεάζουν την οδική ασφάλεια γίνονται παρεμβάσεις προς την αρμόδια Τοπική Αρχή για τη μετακίνηση τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.224, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.224, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 8 Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ, για το 2^ο μέρος της ερώτησης που αφορά το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, τα πιο κάτω:

1. Το Υπουργείο αυτό έχει προωθήσει και λειτουργεί στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου από το Σεπτέμβριο του 2008, το Τμήμα Εμπορίου Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας. Το Τμήμα αυτό παρέχει πτυχίο με κατεύθυνση Ναυτιλιακά, η δε επιλογή των μαθημάτων ειδίκευσης γίνεται στο τρίτο έτος των σπουδών. Επίσης στο Ιδιωτικό Πανεπιστήμιο Frederick

University (παράρτημα Λεμεσού) λειτουργεί το εγκεκριμένο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού πρόγραμμα Maritime Studies (πτυχίο).

2. Στον εκπαιδευτικό προγραμματισμό του ΥΠΠ για τα επόμενα χρόνια δεν υπάρχει, στο παρόν στάδιο, η πρόθεση δημιουργίας άλλης σχολής ή ακαδημίας εμπορικού ναυτικού στην Κύπρο. Παρόλο τούτου το ΥΠΠ θα μελετήσει οποιαδήποτε σχετική εισήγηση των Δημόσιων και Ιδιωτικών Πανεπιστημίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.229, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.229 ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 8 Δεκεμβρίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι άδειες αλιείας εκδίδονται από το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, βάσει του περί Αλιείας Νόμου του 2007 άρθρο 13(1)(α) "Η άδεια αλιείας εκδίδεται και ανανεώνεται από το Διευθυντή σύμφωνα με τον τύπο που περιέχεται στο Παράρτημα Ι των περί Αλιείας Κανονισμών αφού καταβληθούν τα τέλη που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι του παρόντος Νόμου". Επισυνάπτω το Παράρτημα Ι για δική σας αναφορά.

Σχετικά με το θέμα της αναλογικής χρέωσης σε περίπτωση που η άδεια αλιείας εκδίδεται στο ενδιάμεσο του έτους, σας πληροφορώ ότι η νομοθεσία δεν επιτρέπει τον καθορισμό αναλογικών τελών έκδοσης αδειών.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.235, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.235, ημερ. 10.12.08 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου:

"Η επικείμενη ψήφιση του Περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Νόμου, με τον οποίο προωθείται η αυτονόμηση της πυροσβεστικής, δημιουργεί την επιτακτική ανάγκη για την πρόβλεψη νέων οργανικών θέσεων, ώστε να καλυφθούν οι προκύπτουσες από τη νέα ιεραρχική δομή ανάγκες τόσο στα ανώτερα όσο και στα κατώτερα κλιμάκια"

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως είχε υποβάλει κατά καιρούς αιτήματα για ενίσχυση της στελέχωσης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, η μελέτη όμως του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

καθυστερούσε μέχρι να εγκριθεί το Νομοσχέδιο για την αυτονόμηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

2. Μετά από επίμονες προσπάθειες του Υπουργείου διευθετήθηκε συνάντηση με τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών και λειτουργούς του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού στις 12.06.2008, αποτέλεσμα της οποίας ήταν να συμφωνηθεί όπως αριθμός θέσεων όλων των βαθμίδων περιληφθούν στον Προϋπολογισμό του 2009. Το θέμα βρίσκεται στο Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο αναμένεται να υποβάλει Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό στη Βουλή των Αντιπροσώπων για δημιουργία νέων οργανικών θέσεων σε διάφορες Υπηρεσίες. Ευθύς ως δημιουργηθούν οι οργανικές θέσεις θα προωθηθεί η διαδικασία πλήρωσης τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.246, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.246 που υποβλήθηκε από τον Βουλευτή Λάρνακας κ. Τάσο Μητσόπουλο

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. Ερ. 23.06.009.03.246 και ημερομηνία 19.12.2008, με την οποία μας διαβίβασε την Ερώτηση του Βουλευτή Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και με βάση το υφιστάμενο νομικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μέρος ή έστω και υποβοηθητικό εργαλείο για ανάπτυξη του θεσμού αυτού, χωρίς να εξετάζεται η χρησιμότης και ανάγκη ύπαρξης του.
- (β) Το Υπουργείο Εσωτερικών, μέχρι την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που αναμένεται να ολοκληρωθεί πριν τις επόμενες εκλογές για ανάδειξη Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και για να βοηθήσει τις Τοπικές Αρχές στην ίδρυση υποστηρικτικών εργαλείων στο έργο τους, έχει ετοιμάσει Νομοσχέδιο το οποίο βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο με βάση το οποίο θα δίδεται το δικαίωμα στις Τοπικές Αρχές να ιδρύουν και να συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή και ιδιωτικού δικαίου, όπως είναι η περίπτωση της Αναπτυξιακής Εταιρείας Λάρνακας.

2. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω το Υπουργείο Εσωτερικών δεν έχει τη δυνατότητα να συμβάλει με οποιοδήποτε τρόπο στις δράσεις της υπό αναφορά Εταιρείας.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Αρχίζουμε σήμερα τη συζήτηση του υπ' αριθμόν 6 θέματος, που είναι «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Αθηνά Κυριακίδου

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Τάκης Χατζηγεωργίου

Δημήτρης Συλλούρης

Τάσος Μητσόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε αυτεπάγγελα το πιο πάνω θέμα, έπειτα από πρόταση των μελών της κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη. Στη συνεδρία της επιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 2007, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού, ο Επικεφαλής της Αντιπροσωπίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο και ο Επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο.

Εισάγοντας το υπό αναφορά θέμα, οι βουλευτές που εισηγήθηκαν την εγγραφή και συζήτησή του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, στην πρωτοβουλία του ευρωβουλευτή και εισηγητή του υπό συζήτηση θέματος κ. Alain Lamassoure για έναρξη σειράς επαφών με τα κοινοβούλια εννέα κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο τη συνδιαμόρφωση θέσεων και προτάσεων για το μελλοντικό νέο Σύστημα Ίδιων Πόρων. Ειδικότερα, τόνισαν τη σημασία της συμμετοχής και της Βουλής των Αντιπροσώπων σε αυτή τη διαδικασία, την οποία θεωρούν χρήσιμη και επιβεβλημένη λόγω του ότι, όπως είπαν, το θέμα είναι περισσότερο πολιτικό και όχι λογιστικό.

Συγκεκριμένα, οι πιο πάνω βουλευτές εισηγήθηκαν στον πρόεδρο της επιτροπής την ανάληψη πρωτοβουλίας εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, με στόχο την ανάπτυξη ενός δομημένου διαλόγου επί του συγκεκριμένου θέματος με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τον εισηγητή κ. Alain Lamassoure.

Στη συνέχεια, ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων και εισηγήσεων μεταξύ των μελών της επιτροπής, των εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας και των προαναφερθέντων εκπροσώπων των ευρωπαϊκών οργάνων, στα πλαίσια της οποίας ηγέρθησαν τόσο ο προβληματισμός κατά πόσο η προτεινόμενη μεταρρύθμιση/αναθεώρηση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι προς όφελος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και η ανάγκη συμμετοχής της Βουλής των Αντιπροσώπων στη διαδικασία κύκλου επαφών που εγκαινίασε ο εισηγητής του θέματος.

Τα μέλη της επιτροπής είχαν επίσης την ευκαιρία να υποβάλουν αριθμό ερωτήσεων προς τους αρμοδίους για το υπό συζήτηση θέμα. Ειδικότερα, τα ερωτήματα των μελών αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας επί της προτεινόμενης αναθεώρησης του Συστήματος των Ίδιων Πόρων και το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η εν λόγω αναθεώρηση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στα πλαίσια της ενημέρωσης της επιτροπής, ο πρόεδρος της επιτροπής επισήμανε ότι, σύμφωνα με πληροφορίες που έλαβε, η Βουλή των Αντιπροσώπων

εκπροσωπείται στη συζήτηση του θέματος που διεξάγεται στα πλαίσια του Ευρωκοινοβουλίου από την πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Όπως ανέφερε περαιτέρω, η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμμετέχει στις διάφορες συναντήσεις των Επιτροπών Οικονομικών και Προϋπολογισμού των εθνικών κοινοβουλίων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις αντίστοιχες επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπου κατά διαστήματα συζητείται το εν λόγω θέμα.

Σύμφωνα με τον Επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο, εναπόκειται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και τη Βουλή των Αντιπροσώπων να οργανώσουν τη συνάντηση με τον κ. Alain Lamassoure στα πλαίσια του κύκλου επαφών του με τα εθνικά κοινοβούλια των χωρών μελών.

Ενημερώνοντας την επιτροπή, ο Επικεφαλής της Αντιπροσωπίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο ανέφερε ότι στις 5 Νοεμβρίου 2007 θα πραγματοποιείτο στην Πορτογαλία συνεδρία με τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων για το θέμα των ίδιων πόρων και προέτρεψε την κυπριακή Βουλή να συμμετάσχει σ' αυτή.

Στη συνέχεια, οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας ενημέρωσαν σχετικά τα μέλη της επιτροπής τόσο για τη θέση της κυβέρνησης για την προτεινόμενη αναθεώρηση όσο και για τη συνεργασία που πρέπει να υπάρχει μεταξύ της εκτελεστικής εξουσίας και της Βουλής για το υπό εξέταση θέμα.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι το υπουργείο του είναι υπέρ της συμμετοχής της Βουλής στη διαδικασία αυτή και έχει ήδη ενημερώσει την πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού με σχετικά σημειώματα για το υπό συζήτηση θέμα, στο στάδιο που το θέμα αυτό εξετάζοταν σε επίπεδο Συμβουλίου Υπουργών των Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ECOFIN).

Σύμφωνα τόσο με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών όσο και με την εκπρόσωπο του Γραφείου Προγραμματισμού, η θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας, όταν εκπροσωπείται σε επίπεδο ECOFIN, είναι η συνεισφορά στον κοινοτικό προϋπολογισμό του κάθε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υπολογίζεται με βάση το ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) του κράτους μέλους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ενημερώθηκε από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας αναφορικά με τον πιο πάνω τρόπο συνεισφοράς κράτους μέλους στον κοινοτικό προϋπολογισμό, θεωρεί απαραίτητη την επί τακτικής βάσεως ενημέρωση της Βουλής για την πολιτική και τη θέση της κυβέρνησης για το υπό εξέταση θέμα, ώστε να υπάρχει η κατάλληλη ενημέρωση, ο συντονισμός και η αλληλοστήριξη μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής.

Με την ολοκλήρωση της εξέτασης του θέματος, ο πρόεδρος της επιτροπής εξέφρασε την επιθυμία της επιτροπής για συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων με την πρόεδρο και γενικότερα την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με στόχο τον καλύτερο συντονισμό των ενεργειών τους και τη σε βάθος συζήτηση του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Έχω μία παράκληση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Νομίζω ότι θα φανεί ότι προκύπτει κάποιο πρόβλημα. Πρέπει να σας πω ότι μόλις χθες αργά μπορέσαμε να ειδοποιηθούμε όσοι θα μπορούσε να είμαστε ομιλητές, χωρίς να έχουμε προβλέψει ότι θα ήταν δυνατό από τη σειρά των θεμάτων που βλέπουμε στον κατάλογο να παρακαμφθεί μια σειρά από θέματα που προηγούνται και να οριστεί κατ' αυτό τον τρόπο η συζήτηση αυτού του θέματος. Δεν είναι κακό, εάν δεν υπήρχαν για τα άλλα θέματα προφανώς έτοιμοι να κάμουν τις ομιλίες τους. Όμως την ίδια ώρα πάλι θα διαφανεί ότι και γι' αυτό το θέμα δεν ειδοποιήθηκαν τα κόμματα. Δεν ειδοποιήθηκαν όσοι θα μπορούσαν να είναι ομιλητές έγκαιρα και αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Στυλιανίδης μπορεί να ειδοποιήθηκε λίγο νωρίτερα τυχαίως και μπορεί να είναι ομιλητής σήμερα. Γι' αυτό η παράκλησή μου είναι...

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Ας αναβληθεί.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι, δεν έχω λόγο εγώ να βάλω... ούτε αίτημα έχω, αλλά επαναλαμβάνω ότι θα ήταν ευχής έργο, όταν γίνεται τέτοιου είδους παράκαμψη από σειρά θεμάτων, διότι δεν μπορείς να προβλέψεις διαφορετικά, να γίνεται όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα η ειδοποίηση, ώστε, οριζόμενο ένα θέμα, να έχουμε και τους ομιλητές μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπενθυμίζω ότι με βάση απόφαση, η οποία νομίζω εξακολουθεί να ισχύει, θέμα του Κεφαλαίου Δ' τελειώνει σε δύο συνεδριάσεις. Σήμερα είναι η πρώτη. Ανεξάρτητα από τον αιφνιδιασμό, που, εντάξει, τον ανέφερε ο κ. Κλεάνθους, οποιοδήποτε ομιλητές συνάδελφοι μπορούν να μιλήσουν την επόμενη φορά. Άρα, να προχωρήσουμε και μπορούν να εγγραφούν ομιλητές την επόμενη φορά που θα κλείσει το θέμα.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά ο κ. Κλεάνθους ένωσε την ανάγκη να το αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Τη μη έγκαιρη ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επισήμανση του κ. Κλεάνθους είναι σωστή. Δεν είπε κάποιος ότι είναι λάθος και μπορεί και είναι ακριβώς μια προειδοποίηση προς εμάς να γίνεται πιο έγκαιρα η

όλη διαδικασία. Δεν το απορρίπτω, αντίθετα.

Λοιπόν, το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Χρήστος Στυλιανίδης. Προετοιμάστηκε Χρήστο;

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Μισοέτοιμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μισοέτοιμος. Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Έτσι και αλλιώς, κύριε Πρόεδρε, όταν εγγράψαμε το θέμα με τους συναδέλφους, τον κ. Μητσόπουλο και τον κ. Χατζηγιάννη είχαμε υπόψη μας τι είναι αυτό το θέμα, παρ' όλον ότι στην κυπριακή κοινωνία τα ευρωπαϊκά θέματα τα ψάχνεις με το κερύ και στο δημόσιο διάλογο αλλά και οπουδήποτε αλλού. Ενώ είναι πάρα πολύ σοβαρά και αναλυσκόμαστε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Πάμπη Κυρίτση)

Ε, βλέπω και λίγο στην πλευρά σας, κύριε Κυρίτση, γιατί έχετε μια μικρή ευθύνη!

Λοιπόν, ξεκινώντας την ομιλία μου θα πω ότι είναι με έντονη διάθεση κριτικής και ακόμα και αυτοκριτικής -αν θέλετε- που στεκόμαστε σήμερα ενώπιον του κοινοβουλίου, για να μιλήσουμε γι' αυτό το μείζον θέμα που απασχολεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, το θέμα της μεταρρύθμισης του Συστήματος Ιδίων Πόρων της Ένωσης. Βρισκόμαστε εδώ, για να συζητήσουμε αυτό το μείζον θέμα που αφορά τη μεγάλη μας οικογένεια, την Ευρωπαϊκή Ένωση, κάτω από συνθήκες πρωτάκουστες και που μάλλον που δε μας περιποιούν και τιμή. Η σαφής αιχμή μου έχει σχέση πρώτα πρώτα με την απόλυτη απαξίωση του Κεφαλαίου Δ' -και, ας μη γελιόμαστε, συνάδελφοι, νομίζω όλες οι ενδείξεις εκεί οδηγούν- και πρέπει να δούμε το συντομότερο, κύριε Πρόεδρε, τι κάνουμε με το Κεφάλαιο Δ', γιατί έχουμε γίνει ουσιαστικά ρεζίλι ως Βουλή, όπως διεξάγεται το Κεφάλαιο Δ' που δεν απασχολεί κανέναν. Και ειλικρινά είχα πολλές επιφυλάξεις και ενδοιασμούς -εάν δεν είχα κάποια τηλέφωνα από ανθρώπους που παρακολουθούν ραδιοφωνικά τη Βουλή- αν άξιζε τον κόπο τελικά να μιλήσω στο Κεφάλαιο Δ'· ακόμα και ως εισηγητής!

Οφείλω ταυτόχρονα να πληροφορήσω το σώμα ότι ήδη η μεγάλη δημόσια διαβούλευση που διενήργησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γι' αυτό το θέμα έχει ήδη λήξει από το Νοέμβριο του '08. Αντιλαμβάνεστε ότι είμαστε εκτός χρόνου ουσιαστικά. Κάνουμε μια συζήτηση δηλαδή που δεν έχει νόημα να γίνεται! Ούτε καν ακαδημαϊκού χαρακτήρα συζήτηση μπορεί να διεξαχθεί, όχι πολιτικού χαρακτήρα με κάποια πολιτικά αποτελέσματα. Και αναρωτιέται κανείς αν έχει οποιοδήποτε πολιτικό αντίκρισμα. Γι' αυτό πολλές φορές σκέφτομαι ότι, όταν μιλάμε συνεχώς για την απαξίωση της πολιτικής, μήπως ισχύει το ρητό «τα θέλει και τα παθαίνει»!

Ας έλθουμε όμως στο “διά ταύτα”. Μπορεί αυτό το κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στα ευρωπαϊκά τεκταινόμενα; Υπάρχει περιθώριο; Υπάρχει πεδίο δόξης λαμπρόν; Και την ίδια ώρα που τονίζω αυτή τη σημαντική πραγματικότητα, ότι πρέπει ένα εθνικό κοινοβούλιο ενός ευρωπαϊκού κράτους να έχει λόγο και ρόλο σε διαβουλεύσεις για τόσο μείζονα θέματα, όπως τον κοινοτικό προϋπολογισμό, τη χρηματοδότηση ιδίων πόρων, δε διαπνέομαι ούτε από αφέλιες ούτε από ευσεβοποιήσιμους ούτε από μικρομεγαλισμούς ότι το κυπριακό κοινοβούλιο

θα καθορίζει τα πάντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν έχω τέτοιες ψευδαισθήσεις, αλλά από την άλλη ακούγονται κάποια πράγματα: «Ο Στυλιανίδης υπερβάλλει, ο Στυλιανίδης νομίζει ότι θα καθορίσουμε εμείς την ευρωπαϊκή πολιτική. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός και οι άλλοι συνάδελφοι στην Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ο κ. Μητσόπουλος και ο κ. Χατζηγιάννη, θέτουν θέματα που υπερβαίνουν τις δυνατότητές μας ή είναι εκτός κλίματος πραγματικότητας». Δεν είμαστε ούτε εκτός κλίματος ούτε υπερβάλλουμε ούτε είμαστε αφελείς! Απλώς, θεωρούμε ότι τέτοια θέματα τουλάχιστο πρέπει να τα συζητούμε. Πρέπει να υπάρχει ένας διάλογος μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων. Να κοινοποιούμε τις απόψεις μας, εν πάση περιπτώσει, στην κοινωνία και, αν μη τι άλλο, να πηγαίνουμε και ως κράτος και ως κοινοβούλιο σε διάφορες συζητήσεις ευρωπαϊκού επιπέδου με θέσεις τις οποίες έχουμε εδώ στο κοινοβούλιο, στις επιτροπές, διαμορφώσει, αν μη τι άλλο, όλοι μαζί ή τις έχουμε συζητήσει. Ε, δε συμβαίνουν αυτά!

Μπορεί το θέμα αυτό να είναι και να εμφανίζεται πολύπλοκο, διότι είναι γεγονός ότι αφορά και λογιστικούς υπολογισμούς, οι οποίοι γίνονται σε τεχνοκρατικό επίπεδο, αλλά υπάρχει και πολιτική συζήτηση υπάρχει και σοβαρή συζήτηση πολιτικού επιπέδου. Έχει εδώ και αρκετά χρόνια ξεκινήσει μια ευρεία συζήτηση για τη μεταρρύθμιση του κοινοτικού προϋπολογισμού. Μια πτυχή αυτής της συζήτησης αφορά και αυτή τη χρηματοδότηση των ιδίων πόρων και λέγεται έτσι, γιατί έχει σχέση με τους πόρους που προέρχονται από τα κράτη μέλη. Και πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ουσιαστικά προέρχονται από πόρους των κρατών μελών. Ένα μέρος είναι μικρό ποσοστό από το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα και έχει μια διαφορά από το ΑΕΠ του κάθε κράτους, άλλο μέρος έχει σχέση με εισπράξεις που γίνονται από το ΦΠΑ, από τελωνειακούς δασμούς και άλλα.

Είναι γνωστό ότι στις αρχικές διαπραγματεύσεις που έγιναν επί του θέματος κάποιες χώρες πέτυχαν να εξαιρεθούν από ορισμένες πτυχές της χρηματοδότησης, παραδείγματος χάριν η Αγγλία. Είναι ένα θέμα πάρα πολύ σοβαρό που και εμάς ως χώρα μάς ενοχλεί και εγείρεται από πλείστα τόσα μέλη τα τελευταία χρόνια. Την ίδια ώρα τίθενται μεγάλα ζητήματα που έχουν σχέση με τη διαφάνεια, την αξιοπιστία της διαδικασίας, αλλά υπάρχει και ένα σημαντικό θέμα, κατά πόσο το σύστημα είναι αποτελεσματικό με την παρούσα μορφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης των είκοσι επτά. Ήδη έχει καταδειχθεί από αυτή την απλή αναφορά τι είναι αυτό το σύστημα, πόσο σημαντικό και πόσο πολιτικό θέμα είναι δεν είναι δηλαδή λογιστικό θέμα, δεν μπορεί να συζητηθεί σε επίπεδο λογιστών, αλλά σε επίπεδο πολιτικής.

Μετά από τη σχετική συμφωνία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, διεξήχθη μια πανευρωπαϊκή δημόσια διαβούλευση γι' αυτή τη μεταρρύθμιση του κοινοτικού προϋπολογισμού, κατά τη διάρκεια της οποίας κατατέθηκαν απόψεις επί του θέματος, όχι μόνο από κράτη μέλη, αλλά και από πανεπιστήμια, κοινοβούλια, μη κυβερνητικές οργανώσεις, τοπική αυτοδιοίκηση, ακόμα και από ενδιαφερόμενους πολίτες. Τα συμπεράσματα της δημόσιας αυτής διαβούλευσης παρουσιάστηκαν στις Βρυξέλλες από την αρμόδια Επίτροπο στις 12 Νοεμβρίου του '08. Από την Κύπρο -και το σημειώνω εμφαντικά- κατέθεσαν απόψεις η κυβέρνηση και το ΚΕΒΕ. Πού ήταν όμως η κυβερνητική πλευρά η οποία να προτρέψει τα πανεπιστήμια, την τοπική αυτοδιοίκηση, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλους τόσους να συμμετάσχουν σ' αυτή τη διαβούλευση;

Ξέρετε, λέγαμε κάποτε για την "άδεια καρέκλα". Είναι και αυτό μια μορφή "άδειας καρέκλας". Τι σημαίνει συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Σημαίνει αποχή από τη δημόσια διαβούλευση; Και ποιος θα δώσει την προτροπή και το καλό παράδειγμα, εάν δεν το δώσει η κυβερνητική πλευρά; Καμιά φορά, όταν κάνουμε

κριτική, θεωρείται ότι μηδενίζουμε τα πάντα. Μα, να το παράδειγμα! Αφού η δημόσια διαβούλευση έγινε, για να συμμετέχουν όλοι! Εδώ το κοινοβούλιο δεν κατάφερε να συμμετάσχει ουσιαστικά! Εδώ λειτουργούς Ευρωπαϊκών Υποθέσεων από τις υπηρεσίες δεν έχουμε στείλει, για να εξοικειωθούν με το τι συμβαίνει για το μείζον θέμα των προϋπολογισμών, για τα λεφτά που στέλνουμε εμείς! Ακούγεται μάλιστα ότι οι λειτουργοί της Βουλής δεν έχουν καν προσωπικό e-mail, για να έρχονται σε επικοινωνία γι' αυτά τα μείζονα θέματα! Νομίζω ότι πρέπει να τα δούμε πάρα πολύ σοβαρά αυτά τα θέματα, γιατί όχι μόνο δείχνουμε μια αποστασιοποίηση από τα ευρωπαϊκά τεκταινόμενα, αλλά στέλνουμε και ένα μήνυμα στην κοινωνία. Γι' αυτό και συνεχώς οι νέες στατιστικές αποδεικνύουν ότι η κοινωνία διαπνέεται πλέον από έναν ευρωσκεπτικισμό! Ε, είναι αναπόφευκτο! Δεν έχουμε δώσει το παράδειγμα και επαναλαμβάνω ότι υπάρχει και μερίδιο αυτοκριτικής σ' αυτά που λέω.

Τώρα να 'ρθω επί της ουσίας. Η Κυπριακή Δημοκρατία υποστήριξε από κυβερνητικής πλευράς τη μετάβαση σ' ένα σύστημα που θα βασίζεται κυρίως στο ποσοστό που δίνεται από τα κράτη μέλη από το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα. Αυτή ήταν μια θέση που υποστήριξε η κυβερνητική πλευρά και, αν δεν κάνω λάθος, την υποστήριξε και η κ. Παπαδοπούλου, ως πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, σε κάποιες από τις συσκέψεις που έδωσε το "παρών" της. Το ΚΕΒΕ στην παρέμβαση του δήλωσε επίσης στήριξη στο ίδιο σύστημα χρηματοδότησης. Εμείς, ως Βουλή, τουλάχιστο στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων -και είναι εδώ ο πρόεδρος- εκτός από μια συνεδρία για το θέμα, δεν μπορέσαμε να κάνουμε τίποτε άλλο· ούτε μια κοινή συνεδρία με την επιτροπή Οικονομικών. Δεν είναι έτσι, πρόεδρε; Δεν κάναμε!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κλεάνθους)

Ενώ έπρεπε να κάνουμε μια κοινή συνεδρία με την επιτροπή Οικονομικών και να συζητηθεί το θέμα. Και από κυβερνητικής πλευράς, εκτός από την απλή ενημέρωση, δυστυχώς δεν έγινε ουσιαστική συζήτηση.

Πηγαίνοντας στον ευρωπαϊκό χώρο, το να καταθέτεις μια θέση ότι πρέπει να βασιστεί μόνο σ' αυτό το ποσοστό είναι μια θέση θεωρητική. Ξέρουμε όλοι ότι τα μεγάλα κράτη δε θα δεχτούν ποτέ μια τέτοια θέση, διότι, εάν σήμερα το 70% με 75% του κοινοτικού προϋπολογισμού βασίζεται στη δική τους συνεισφορά, με αυτό το σύστημα θα πάει στο 90%. Είναι αδύνατο να το δεχτούν!

Πώς μέσα από τη διαβούλευση, μέσα από επαφές θα μπορούσαμε να διαμορφώσουμε μια άλλη θέση, πιο αξιόπιστη και πιο σοβαρή, έτσι ώστε να κερδίσουμε εντυπώσεις και να μπορούμε να ασκήσουμε συμμαχίες και ως κράτος και ως πολιτικές δυνάμεις; Εμείς με το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα κάναμε επαφές, αλλά παραμένουμε μόνοι μας πολλές φορές και δεν ξέρω και με τι αξιοπιστία, όταν είμαστε καλαμιά στον κάμπο!

Μέσα απ' αυτή τη συζήτηση θέλω να τονίσω τρία σημεία που τα θεωρώ σημαντικές ευθύνες κυβερνητικές. Ακριβώς και αυτό το θέμα αποδεικνύει μια πλήρη και απόλυτη υποβάθμιση συζητήσεων που αφορούν ευρωπαϊκά θέματα μείζονος σημασίας για τον τόπο. Δε θεωρώ ότι το θέμα του Συστήματος των Ιδίων Πόρων θα ήταν θέμα λαϊκής κατανάλωσης, αλλά τουλάχιστο πίστευα και πιστεύω ότι έπρεπε να γίνει ένας γόνιμος, ουσιαστικός και σοβαρός διάλογος. Ο διάλογος που γίνεται σήμερα εδώ σε επίπεδο κοινοβουλίου θα είχε ως στόχο ακριβώς τη διαμόρφωση των συμμαχιών. Αλλά, όταν γίνεται και εκ των υστέρων και άνευ πολιτικού αντικρίσματος, περίπου είναι ένα μετέωρο βήμα πελαργού! Λέμε, για να λέμε!

Και εδώ έρχεται το τρίτο και πιο σημαντικό θέμα, το οποίο θέλω να τονίσω ιδιαίτερα. Είμαστε σε μια μόνιμη αντιπαράθεση με το Γραφείο Προγραμματισμού και

δυστυχώς και χθες ο Πρόεδρος, κατά την άποψή μου, υπέπεσε κατά την ομιλία στη γενική συνέλευση του ΚΕΒΕ σε ένα σφάλμα που δείχνει ότι ήταν μάλλον παραπληροφορημένος. Έδειξε ένα βαυκάλισμα για το ότι πετύχαμε το στόχο της απορρόφησης κατά εκατό τοις εκατό των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2004-2006, τα €260 εκατομ. Και θεωρήθηκε ότι ήταν μεγάλη μας επιτυχία! Ξέρουμε όλοι ότι ήταν ένα πολύ μικρό ποσό, που θα ήταν αστείο, αν δεν καταφέρναμε να το απορροφήσουμε!

Και ακριβώς εδώ έγκειται και η διαφορά μας με την κυβέρνηση. Έχουμε διαφορετικό στόχο εμείς. Λέμε ότι, εάν μείνουμε προσκολλημένοι στο στόχο της απορρόφησης των Διαρθρωτικών Ταμείων κατά εκατό τοις εκατό, η Κύπρος συνεχώς θα δίνει περισσότερα απ' όσα θα παίρνει, θα είναι συνεισφορέας. Και έχω τα στοιχεία μαζί μου -θα τα καταθέσω- ότι ήδη, κατά το 2004-2006, έχουμε δώσει τουλάχιστο διπλάσια. Και με μια απλή λογιστική εκτίμηση, 2007-2013, εάν απορροφήσουμε πλήρως και το εκατό τοις εκατό, θα είμαστε περίπου στα €850 εκατομ., ενώ θα δώσουμε €1,5 δις!. Είμαστε εμείς κράτος να προσφέρουμε περισσότερα απ' ό,τι παίρνουμε απ' τα κοινοτικά ταμεία; Το μισό δις, δηλαδή, που θα δώσουμε για την εξαετία, είναι λίγο; Νομίζω ότι πρέπει να αλλάξουμε στόχο και να μη νιώθουμε και ευχαριστημένοι και ευτυχημένοι, διότι καταφέρνουμε το εκατό τοις εκατό. Αυτή είναι μια σημαντική διαφορά, την τονίζουμε, τη λέμε κάθε φορά. Δυστυχώς, στη συζήτηση που γίνεται δημοσίως αγνοείται η βασική διαφορά και συζητούνται άλλα πράγματα. Στην Κύπρο είναι πολλές φορές το "πού σου νεύκω, πού πάεις;".

Είχαμε εισηγηθεί, με εισήγηση του συναδέλφου κ. Μητσόπουλου, όπως διευθετηθεί συνάντηση με τον εισηγητή της έκθεσης του Ευρωκοινοβουλίου για το θέμα, τον κ. Lamassoure. Ο συγκεκριμένος βουλευτής τυγχάνει να ανήκει και στην ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και θα ήταν καλό λοιπόν να συζητηθούν οι θέσεις της κυπριακής Βουλής ως προς το θέμα μαζί του. Επιμένουμε ότι ακόμη και τώρα θα 'ταν καλό να συμβεί αυτό και πρέπει να βρεθεί ο τρόπος.

Φυσικά το θέμα -και τελειώνω- δε θεωρείται λήξαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βασιζόμενη στα συμπεράσματα της δημόσιας διαβούλευσης, θα κάνει την πρότασή της εντός του 2009 και αυτή θα συζητηθεί σε επίπεδο Συμβουλίου και Ευρωκοινοβουλίου. Υπενθυμίζω πως αυτή η πρόταση θα καλύπτει ολόκληρο το φάσμα του κοινοτικού προϋπολογισμού, δηλαδή ποιους τομείς επιπλέον θα καλύπτουν τα κοινοτικά ταμεία. Η διαδικασία του Συστήματος των Ιδίων Πόρων είναι μόνο μια πτυχή της όλης μεταρρύθμισης. Αυτό πιστεύω ότι μας ενδιαφέρει. Θα έπρεπε ήδη να έχουν συνεδριάσει από κοινού οι αρμόδιες επιτροπές Οικονομικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, να έχουμε καταλήξει σε μια κοινή θέση και να βγούμε στο μείτάνιν, για να την περάσουμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο καθένας στην πολιτική του ομάδα, αλλά και οπουδήποτε αλλού.

Πολύ συχνά ακούγεται -και διαμαρτυρόμαστε- ότι απλώς καλούμαστε να ψηφίσουμε Οδηγίες και αποφάσεις που έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως και αυτά που μας ενδιαφέρουν δεν προλαβαίνουμε να τα συζητήσουμε. Τα ευρωπαϊκά θέματα τρέχουν καθημερινά. Δε λέω ότι θα τα προλαβαίνουμε όλα, αλλά τουλάχιστο τα σημαντικά να τα συζητούμε, αυτά που αφορούν καθημερινά τον πολίτη. Κουβεντιάζαμε πριν για την ΠΕΠ. Εάν εμείς έχουμε καταφέρει μέσα από μια σωστή διαβούλευση να κερδίσουμε €200 εκατομ., €300 εκατομ., μας πέφτουν λίγα δηλαδή, για να ανεβάσουμε τις συντάξεις τις χαμηλές ή για να μπορούμε να προσφέρουμε στους πρόσφυγές μας; Πολλές φορές, νομίζω, εξαντλούμαστε σε θέματα άνευ σημασίας και αγνοούμε τα σημαντικά! Χάνουμε δηλαδή το δρόμο, την κατεύθυνση!

Τελειώνοντας, θα επαναλάβω μια έκκληση της παράταξής μας, η επιτροπή

Ευρωπαϊκών Υποθέσεων να αποκτήσει τη σημασία που έχει σε ανάλογα άλλα αντίστοιχα κοινοβούλια. Θεωρώ ότι είναι θέμα ολόκληρης της Βουλής, όλων των πολιτικών δυνάμεων και ίσως θα είναι ένα μείζον θέμα που θα πρέπει να απασχολήσει μία ειδική συνάντηση των ηγετών και εκπροσώπων του κυπριακού κοινοβουλίου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Χρήστου Στυλιανίδη τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα η κ. Ντίνα Ακκελίδου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Στυλιανίδη.

Παρακαλώ τον κ. Συλλούρη να προσέλθει στο βήμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Καταρχάς θα πρέπει να πούμε ότι η όλη υπόθεση είναι ήδη στημένη για το 2007-2013, άρα, αν πρέπει να πούμε πράγματα που θα είναι χρήσιμα για την Κύπρο, είναι μόνο, για να προετοιμαστούμε για το 2013-2020. Το Σύστημα Ιδίων Πόρων που συζητούμε, δηλαδή ο τρόπος εισφοράς εσόδων από τα κράτη μέλη στον προϋπολογισμό της Ευρώπης, είναι πολύ σημαντικό θέμα στην Ευρώπη που έχει άμεση σχέση με το ευρύτερο θέμα του μέλλοντος της Ευρώπης, της εμβάθυνσης και της ίδιας της δομής της Ευρώπης. Παρ' όλη τη σημασία του θέματος, το ζήτημα παραμένει άγνωστο στο κοινό και ίσως ελάχιστα ασχολούνται ακόμη και οι πολιτικοί.

Το σύστημα χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι παραδεκτό ότι απαιτεί αποτελεσματική πληροφόρηση, για να υπάρχει γνώση και συμμετοχή. Θα ήθελα σ' αυτό το σημείο να τονίσω την ανάγκη επαναξιολόγησης του Συστήματος των Ιδίων Πόρων, αφού θεωρείται ότι έχει κλείσει τον κύκλο του, και επανακαθορισμού των τρόπων χρηματοδότησης, όπως και των ορίων που παραχωρούνται για κάθε τομέα, μέσα στα πλαίσια της κάθε οικονομικής προοπτικής. Χρειάζεται επαναξιολόγηση των πολιτικών προτεραιοτήτων και στόχων. Χρειάζεται εμπέδωση πιο απλοποιημένων διαδικασιών, μεγαλύτερης διαφάνειας και μεγαλύτερης πειθαρχίας στον τομέα των δαπανών. Χρειάζεται εξοικείωση με τον τρόπο κατάρτισης, το περιεχόμενο και τον τρόπο λειτουργίας του οικονομικού πλαισίου από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, καθώς και τα εθνικά κοινοβούλια.

Το παρόν σύστημα είναι περισσότερο φοροκεντρικό, παρά τις αλλαγές που έγιναν το 1998, όπου έχει δημιουργηθεί μια νέα πηγή εσόδων για τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου το 1,27% του ΑΕΠ των κρατών μελών ενισχύει τον προϋπολογισμό.

Η Κύπρος -και σωστά- υποστηρίζει ότι το Σύστημα των Ιδίων Πόρων πρέπει να βασιστεί στις αρχές της δικαιοσύνης, της επάρκειας, της σταθερότητας, της απλότητας και της διαφάνειας. Το σύστημα πρέπει να προβλέπει μια δίκαιη κατανομή βαρών μεταξύ των κρατών μελών, με τις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καθορίζονται σύμφωνα με τη σχετική εθνική οικονομική ευημερία.

Το υφιστάμενο σύστημα δεν είναι δίκαιο. Για το λόγο αυτό η Κύπρος

υποστηρίζει τη μετάβαση σε ένα σύστημα όπου οι συνεισφορές των κρατών μελών θα βασίζονται κυρίως στον πόρο του ακαθάριστου εγχώριου εισοδήματος. Ένα τέτοιο σύστημα θα ήταν απλούστερο, δικαιότερο και με περισσότερη διαφάνεια, δεδομένου ότι κάθε κράτος μέλος θα συνεισφέρει σύμφωνα με τη σχετική ευημερία. Για να επενεχθεί όμως αυτή η αναγκαία αλλαγή, η Κύπρος πρέπει να κάνει συμμαχίες, πρέπει να κάνει προεργασία, πρέπει να αναβαθμίσει τη συμμετοχή της στα φόρα συζητήσεων. Προς το παρόν, κατά κανόνα περιοριζόμαστε να αποστέλλουμε σ' αυτές τις διαβουλεύσεις -όποτε αποστέλλουμε και αν αποστέλλουμε- τεχνοκράτες. Πρέπει να ζητήσουμε την εμπλοκή και τη συμμετοχή οργανώσεων παραγωγικών, όπως είναι οι συντεχνίες, οι οργανώσεις βιομηχάνων, το ΚΕΒΕ, για να μας βοηθήσουν σε αυτή τη διαδικασία, αν θέλουμε πράγματι να αλλάξουμε το σύστημα, τουλάχιστο για το 2013. Άλλως πως, απλούστατα θα αδικούμαστε και μάλιστα δε θα το γνωρίζουμε ότι αδικούμαστε!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 5 Φεβρουαρίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.081-2008).
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.131-2008).
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.002-2009).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.159-2008).
5. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.037-2009).
6. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.108-2008).
7. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφάλεια Αεροσκαφών Τρίτων Χωρών τα οποία Χρησιμοποιούν Αερολιμένες της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.

- (Αρ. Φακ. 23.03.045.153-2008).
8. Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.009-2009).
  9. Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.008-2009).
  10. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.131-2008).
  11. Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.154-2008).
  12. Ο περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.153-2008).
  13. Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.138-2008).
  14. Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/689/2008) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.139-2008).
  15. Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.140-2008).
  16. Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.176-2008).
  17. Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Επιτήρηση και Έλεγχος των Αποστολών Ραδιενεργών Αποβλήτων και Αναλωμένου Πυρηνικού Καυσίμου) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.155-2008).
  18. Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.129-2008).
  19. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας)

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.133-2008).

20. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).
(Συνέχιση της συζήτησης).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.261-2007).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).

5. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους). (Αρ. Φακ. 23.05.010.2007).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
7. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
8. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
9. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
10. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού

Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).

11. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
12. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
14. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.19 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας

Λαμάρης Γιάννος

Ακκελίδου Ντίνα

Μαυρονικόλα Ρούλα

Αντωνίου Αντώνης

Μαυροχάννας Κλαύδιος

Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Σαμψών Σωτήρης
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θεοχάρους Ελένη	Σταυριανός Πανίκκος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φακοντής Αντρέας
Κουτσού Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στις δηλώσεις του Τούρκου Απίλα Ολγκάτς, οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Γεωργίου, Α. Νεοφύτου, Α. Αγγελίδης, Γ. Ομήρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Περδίκης), το κείμενο σχετικού ψηφίσματος, οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Τάκη Χατζηγεωργίου και έγκρισή του.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2009 Νόμος του 2008», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας 2009 Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μαρίνου Σιζόπουλου και Γιώργου

Περδίκη και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός του Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009».

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2009 Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Βαρνάβα, Λ. Χριστοφόρου, Ν. Κλεάνθους, Ν. Κουτσού, Τ. Χατζηγεωργίου, Ρ. Μαυρονικόλα, Α. Γεωργίου, Α. Αγγελίδης, Γ. Περδίκης, Α. Μουσκάλλης, Σ. Σαμψών) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2009, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
7. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
8. Ερωτήσεις βουλευτών:

Το αποικιοκρατικό κτίριο της Στατιστικής Υπηρεσίας - Επαναφορά του κυνηγιού της αλεπούς - Πτηνοτροφική μονάδα και βιολογικός σταθμός κοντά στο Λύκειο Ανατολικής Πάφου - Καταγγελίες πρατηριούχων για νοθεία καυσίμων - Ο χώρος στάθμευσης στο κάστρο της Λάρνακας - Ερωτήματα σχετικά με το Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης της Ιεράς Μητρόπολης Λεμεσού - Ανάγκη μεγαλύτερης συνεισφοράς του ιδιωτικού τομέα σε δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης - Καθυστέρηση στο σχεδιασμό ανοιχτού αμφιθεάτρου στο Εθνικό Πάρκο Ριζοελιάς - Απόρριψη αιτήματος για κατασκευή παρεκκλησίου στο γυμνάσιο Ξυλοτύμπου - Εφαρμογή οικολογικών αρχών στην ανοικοδόμηση προσφυγικών συνοικισμών - Εμβολιασμός κατά του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας - Μεταμοσχεύσεις και δότες οργάνων σώματος - Χρονοδιαγράμματα για την ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας - Στήριξη της εγχώριας κινηματογραφικής παραγωγής - Υπερχείλιση αντιπλημμυρικού αγωγού στην Κλαυδιά - Κίνδυνος ατυχημάτων λόγω διαρροών κηροζίνης και ελλιπούς ελέγχου στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου - Η εκπαίδευση των δεσμοφυλάκων και το νέο κτίριο των Κεντρικών Φυλακών.

9. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Ενστάσεις του κοινοτικού συμβουλίου Πάνω Ζώδιας για την όδευση του αυτοκινητόδρομου Κοκκινότριμιθιάς-Αστρομερίτη-Ευρύχου - Αίτημα για αντικατάσταση των στεγών από αμίαντο των σπιτιών της κοινότητας Αγίου Γεωργίου της επαρχίας Πάφου - Σχέδια αντιμετώπισης των επιπτώσεων από τη χρήση μεγάλου κυβισμού αυτοκινήτων - Ανέγερση γραφείων για το κοινοτικό συμβούλιο στο Ψάθι - Αίτημα της κοινότητας Μακούντας για ανέγερση γραφείου του κοινοτικού συμβουλίου - Αιτήματα συντήρησης εκκλησίας και αναπαλαίωσης πηγαδιού στην Κάτω Ακουρδάλεια - Η μη ύπαρξη αρχαιολογικού λειτουργού στο Επαρχιακό Μουσείο Λάρνακας - Καταφύγιο ζώων στο Αρμενοχώρι Λεμεσού - Κατασκευή νέου δρόμου Λευκωσίας-Τροόδους - Αίτημα για αναβάθμιση του παραλιακού δρόμου Μαζωτού-Ζυγίου - Οι μετρήσεις για την ποιότητα του αέρα στην Κύπρο - Τοποθέτηση αφισών σε πινακίδες τροχαίας και πυλώνες οδικού φωτισμού - Ανάγκη προώθησης της εμπορικής ναυτιλίας - Ετήσιο τέλος για άδεια αλιείας κατηγορίας Γ΄ - Αυτονόμηση Πυροσβεστικής και δημιουργία νέων οργανικών θέσεων - Η κρατική στήριξη της Αναπτυξιακής Εταιρείας Λάρνακας.

10. Έκθεση για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» και οι αγορεύσεις των κ. Χρήστου Στυλιανίδη και Δημήτρη Συλλούρη.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 5^η Φεβρουαρίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.

Αρ. 19

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Αν μπορούμε, να έχουμε μιας εβδομάδας αναβολή, κύριε Πρόεδρε, διότι κάτι χρειάζεται να εξεταστεί, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, από την κοινοβουλευτική ομάδα.

Με την άδειά σας, κάτι θέλει να παρατηρήσει ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως επιτροπή Εμπορίου είχαμε ζητήσει από τη Νομική Υπηρεσία να μας στείλει ένα άλλο λεκτικό σε σχέση με αυτό το νομοσχέδιο και συγκεκριμένα για το άρθρο 11 του νομοσχεδίου. Μας στάλθηκε το λεκτικό, αλλά πρέπει να γίνουν κάποιες επιπρόσθετες τροποποιήσεις και γι' αυτό το λόγο ζητούμε, αν γίνεται, να δοθεί μιας εβδομάδας αναβολή, έτσι ώστε να καταλήξουμε σ' αυτό το λεκτικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα αναβάλλεται, με τη σύμφωνη γνώμη του σώματος, για μία εβδομάδα, μέχρι την προσεχή Πέμπτη.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Γιάννος Λαμάρης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και στις 2 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωπος του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΘΟΚ για το έτος 2009 προβλέπει συνολικά έξοδα ύψους €14.965.641 και συνολικά έσοδα ύψους €14.965.641.

Τα έσοδα του ΘΟΚ προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία και από παραστάσεις και περιοδείες, από τις οποίες προβλέπεται ότι τα έσοδα θα ανέλθουν στο ποσό των €537.350, σημειώνοντας αύξηση ύψους €110.200 σε σύγκριση με το 2008.

Οι συνολικές δαπάνες του ΘΟΚ, όπως αυτές έχουν προϋπολογιστεί αφορούν τη θεατρική ανάπτυξη (€902.133), από τις οποίες το ποσό των €7.118.806 υπάρχει πρόθεση να διατεθεί για την ανέγερση θεάτρου και γραφείων του ΘΟΚ, λειτουργία σκηνών (€4.656.339), διαχειριστικά έξοδα (€1.156.169), αποπληρωμή δανείων (€60.000) και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€70.000). Σημειώνεται ότι οι συνολικές δαπάνες για το 2009 σημειώνουν αύξηση ύψους €427.150 σε σύγκριση με τις συνολικές δαπάνες του ΘΟΚ για το 2008.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΘΟΚ ανέφερε ότι οι προσπάθειες του ΘΟΚ επικεντρώνονται στη θεατρική ανάπτυξη, με απώτερο στόχο την αύξηση της προσέλευσης θεατών και κατ' επέκταση την αύξηση των εσόδων του ΘΟΚ.

Αναφορικά με την αύξηση της προσέλευσης θεατών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΘΟΚ ενημέρωσε την επιτροπή ότι υπάρχει πρόθεση να πραγματοποιηθούν επαφές με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και τις φοιτητικές οργανώσεις του πανεπιστημίου, για να εξευρεθούν τρόποι στενότερης συνεργασίας μεταξύ τους. Συγκεκριμένα, συζητήθηκε, μεταξύ άλλων, η παραχώρηση αριθμού δωρεάν εισιτηρίων σε πολύτεκνες οικογένειες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους διατάξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στην ολομέλεια της Βουλής την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΘΟΚ για το έτος 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το Ευρωπαϊκό Κόμμα, αντιλαμβάνομαι, θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, πιστός στη θέση του, θα καταψηφίσει τον προϋπολογισμό του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Είναι καλά γνωστό ότι καταψηφίσαμε συνολικά τον προϋπολογισμό της Δημοκρατίας. Το δικαιολογητικό το δώσαμε επί τρεις μέρες στη Βουλή. Επιπλέον, όμως, πρέπει να πω και να θυμίσω το σώμα ότι αναμένουμε από το Υπουργείο Παιδείας να καταθέσει κανονισμούς μέσα από τους οποίους θα ισχυροποιείται το θεσμικό πλαίσιο που αφορά στους διορισμούς στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Γι' αυτό το λόγο εμείς θα καταψηφίσουμε το συγκεκριμένο προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Τορναρίτη.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα, αλλά, μιας και έχω το λόγο, θέλω να πω δυο λόγια μιλώντας επί θέματος αρχής.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα, έχοντας όμως ισχυρές αμφιβολίες για την επαναλαμβανόμενη πρακτική και αυτής της κυβέρνησης, να προβλέπονται κονδύλια για τη θεατρική ανάπτυξη και αυτή η θεατρική ανάπτυξη να διοχετεύεται μονομερώς εις την Ιερουσαλήμ και εις τους παροικούντες αυτή, δηλαδή να μην προβλέπεται οποιαδήποτε επέκταση ή συγκεκριμένη ανάπτυξη, με τη δημιουργία ξεχωριστών σκηνών, μονίμων, ιδιαίτερα στις αμέσως μεγαλύτερες πόλεις μετά τη Λευκωσία. Νομίζουμε ότι ο ΘΟΚ ακολουθεί μία πρακτική ακριβώς όπως και τα προηγούμενα διοικητικά συμβούλια, χωρίς να κάνει εξορθολογισμό της κατανομής των χρημάτων τα οποία παίρνει. Πέραν του ότι ομολογουμένως, και είναι η αλήθεια, έχει δημιουργήσει σαν πέτρα σκανδάλου πλείστα όσα ζητήματα, τα οποία έτυχαν και δημόσιας συζήτησης.

Θα συμφωνήσω με τον προηγούμενο ομιλητή ότι η έλλειψη κανονισμών αναφορικά με τη ρύθμιση των θεμάτων που συζητήθηκαν τις τελευταίες εβδομάδες από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας σχετικά με τους διορισμούς δίδει το δικαίωμα σε κάποιον, ακόμα κι αν δεν το επιθυμεί το διοικητικό συμβούλιο, να το θέτει κάτω από

μία συνεχή κριτική, που μπορεί να είναι και άδικη. Γιατί στη χρηστή διοίκηση, ακριβώς, η ασφάλεια των αποφασιζόντων δεν επαφίεται στον πατριωτισμό τους. Αν ήταν έτσι, τότε και η τήρηση όλου του συντάγματος και όλης της νομοθεσίας θα επαφίονταν στον πατριωτισμό. Επαφίεται σε ασφαλιστικές δικλίδες. Πρέπει να καταλάβει το διοικητικό συμβούλιο του ΘΟΚ ότι πρέπει να φέρει αυτούς τους κανονισμούς πρώτιστα για δική του προστασία και ταυτόχρονα βεβαίως και για την εμπέδωση της αξιοκρατίας και της χρηστής διοίκησης. Θα ψηφίσουμε υπέρ, αλλά κάτω από αυτή την έντονα κριτική τοποθέτηση, που μόλις έχω κάνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΘΟΚ, αλλά αναμένουμε από τον Υπουργό Παιδείας και το διοικητικό συμβούλιο του ΘΟΚ, όπως έχουν δημόσια δεσμευτεί, λέγοντας ότι οι κανονισμοί λειτουργίας του ΘΟΚ υπάρχουν, αλλά χρειάζονται εκσυγχρονισμό, να μας φέρουν και να ψηφίσουμε νέους εκσυγχρονιστικούς κανονισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, να καλωσορίσουμε το γεγονός ότι πολλά από τα κόμματα που σταύρωσαν τα συγκεκριμένα κονδύλια επανέρχονται σήμερα με ψήφισή τους και απελευθέρωση. Θέλω να σχολιάσω...

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Δεν είναι απελευθέρωση!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μιλούμε για τον προϋπολογισμό, αλλά εστιάσατε σε άλλο ζήτημα. Κάνουμε ότι δεν καταλαβαίνουμε τωρά; Δηλαδή μιλούσατε για άλλο θέμα, αλλά εγώ πρέπει να μιλήσω για άλλο, όχι γι' αυτό που μιλήσατε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Για την απελευθέρωση, Τάκη!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για την απελευθέρωση είστε εσείς ο ικανότερος, κύριε Κουλία, οπότε αφήνω το ζήτημα σε εσάς!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ Τάκη μου!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ήταν ειρωνικό εκ μέρους μου, κύριε Κουλία!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι, ήταν κανονικό.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εγώ αποφασίζω τι ήταν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω να επικεντρωθούμε στο θέμα που έχουμε να συζητήσουμε και να αφήσουμε κατά μέρος τους διαλόγους.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εμείς λοιπόν χαιρόμαστε, γιατί υπήρξε αυτό το ξεσταύρωμα των κονδυλίων.

Θέλω να πω κάτι για τους κανονισμούς, επειδή λέχθηκε από το συνάδελφο κ. Ερωτοκρίτου ότι πρέπει να φέρει κανονισμούς ο ΘΟΚ και πολύ σωστά η συνάδελφος κ. Κυριακίδου έχει πει ότι υπάρχουν κανονισμοί. Αν η άγνοια νόμου απαγορεύεται για τους πολίτες, θεωρώ ότι για τα μέλη του σώματος θα έπρεπε να μην υπάρχει καν συζήτηση.

Ασφαλώς και ο ΘΟΚ ενώπιον της επιτροπής έχει δεσμευτεί ότι, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, θα φέρει καινούριους κανονισμούς που να συνάδουν ή να συνδέονται με όσα, κατά τη δική του κρίση πλέον, έχουν λεχθεί στην επιτροπή Παιδείας. Και εδώ είναι που έχω μια τοποθέτηση να κάνω. Αν ήμουν στη θέση τους, δε θα ήξερα τι είναι αυτό ακριβώς που αναμένουμε από το Υπουργείο Παιδείας, διότι υπήρξαν τοποθετήσεις ότι υπήρξαν άδικοι μη διορισμοί, αλλά δεν υπάρχει κανένας τρόπος εισηγήσης τέτοιος που να οργανώσει κανονισμούς, που να μην επιτρέπει αύριο σε μένα ή σε οποιοδήποτε άλλο μέλος του σώματος να πει ότι και πάλι αυτός διορίστηκε ή δε διορίστηκε ένεκα κομματικών κριτηρίων. Δεν ήμασταν σαφείς. Οι συνάδελφοι που ζήτησαν από το ΘΟΚ και το Υπουργείο Παιδείας να φέρουν διαφοροποιημένους κανονισμούς δεν ήταν σαφείς στο τι ακριβώς ζητούσαν. Και, όταν άνοιξε η συζήτηση, οχυρωθήκαμε πίσω από το ότι δεν είναι η Βουλή που φέρνει κανονισμούς αλλά η κυβέρνηση και είπαμε «φέρτε τους, για να τους συζητήσουμε». Σωστό μεν, τυπικά, αλλά έπρεπε να ήμαστε πιο συγκεκριμένοι, αφού είχαμε τόσο στερρή θέση για την αλλαγή των κανονισμών, έπρεπε να τους δώσουμε μια εισήγηση.

Θέλω να κλείσω απλώς με ένα σχόλιο στην αρχική τοποθέτηση του κ. Τορναρίτη, που είπε ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός, πιστός στη θέση του, καταψηφίζει. Τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Είναι δυνατό; Εσασεί δηλαδή θα είστε πιστοί σ' αυτή τη θέση; Δε θα ψηφίσετε ποτέ; Τι σημαίνει;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου, παρακαλώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς πιστώνουμε το διοικητικό συμβούλιο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου με καλή θέληση, ότι καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τη συνεχή αναβάθμιση της θεατρικής παραγωγής μέσω του κρατικού θεάτρου και με τις χορηγίες τις οποίες δίνει στα ιδιωτικά θέατρα.

Εκείνο το οποίο ήθελα να επισημάνω, και γι' αυτό πήρα το λόγο, είναι αυτό που συζητεί αυτή η Βουλή για δεκαετίες, ότι πρέπει πλέον να διαφοροποιηθεί το πλαίσιο

λειτουργίας του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, έτσι που πραγματικά να εργάζεται για τη γενικότερη θεατρική ανάπτυξη και τη θεατρική παιδεία στην Κύπρο και να μην περιορίζεται ουσιαστικά στη λειτουργία ενός συγκεκριμένου θεατρικού σχήματος.

Σε ό,τι αφορά τους κανονισμούς, χρειάζονται πράγματι εκσυγχρονισμό, για να μην υπάρχουν αυτές οι αμφισβητήσεις που ακούστηκαν τελευταία, ότι προσλήφθηκαν οι δικοί μας ή οι δικοί σας ή του ενός κόμματος ή του άλλου κόμματος, γιατί αυτές οι συζητήσεις διασύρουν την πολιτική ζωή, εκθέτουν τα κόμματα ανεπανόρθωτα ενώπιον των πολιτών, γιατί η εντύπωση που σχηματίζουν οι πολίτες είναι ότι το μόνο που μας ενδιαφέρει, το μόνο που ενδιαφέρει τα κόμματα, είναι όχι ενδεχομένως η αξιοκρατία στις προσλήψεις ή η τήρηση των κριτηρίων που πρέπει να διέτουν τις προσλήψεις στο κρατικό θέατρο αλλά η κομματική ταυτότητα. Συνεπώς, θα πρέπει το συντομότερο να υπάρξει εκσυγχρονισμός των κανονισμών, για να τερματιστεί αυτή η δημόσια συζήτηση.

Θα ψηφίσουμε υπέρ βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου.

Ο κ. Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκκρεμούν δύο ζητήματα, όπως φάνηκε από τις συζητήσεις του προϋπολογισμού του ΘΟΚ. Το πρώτο αφορά αυτό που ήγειρε και ο κ. Ερωτοκρίτου προηγουμένως, που είναι σωστό. Γιατί ο ΘΟΚ να αποφασίζει πού θα κατανεμηθούν τα διάφορα κονδύλια που έχουν σχέση με άλλες θεατρικές παραστάσεις, με άλλα θεατρικά σχήματα; Στο τέλος της ημέρας μπορεί να έχει να αποφασίσει για ανταγωνιστές του, αν κάποιος το δει καθαρά κυνικά, από μια εμπορική σκοπιά. Όμως, προς τιμήν του, πρέπει να σημειώσουμε, ο ίδιος ο ΘΟΚ έχει δηλώσει ότι θέλει να φύγει αυτή η ευθύνη από πάνω του. Θέλουν και οι ίδιοι να δημιουργηθεί μια ανεξάρτητη αρχή που θα αποφασίζει πώς ακριβώς θα κατανέμονται αυτές οι χορηγίες σε άλλα θεατρικά σχήματα και έτσι να γίνεται ίσως και μία πιο ορθολογιστική κατανομή αυτών των κονδυλίων.

Το άλλο ζήτημα είναι φυσικά το γνωστό, της σταύρωσης των κονδυλίων. Και πρέπει να σημειώσουμε πως άλλο ο προϋπολογισμός και άλλο η κρατική χορηγία που δίνει το κράτος στο ΘΟΚ. Ο ΘΟΚ φέρνει σήμερα ένα σχεδιασμό για το πώς θα δαπανήσει αυτή τη χορηγία. Το αν θα δοθεί αυτή η χορηγία ή όχι εναπόκειται στη Βουλή να αποφασίσει, δεδομένου του γεγονότος ότι έχει σταυρωθεί το σχετικό κονδύλι. Αυτό που ίσως θα πρέπει να μας προβληματίσει είναι το γιατί ολόκληρος ο προϋπολογισμός του ΘΟΚ βασίζεται πάνω σε κρατική χορηγία και όχι πάνω σε έσοδα ή γιατί μόνο ένα πάρα πολύ μικρό ποσοστό, μηδαμινό ποσοστό, αυτού του προϋπολογισμού βασίζεται πάνω στα έσοδα που εισπράττει ο ΘΟΚ από παραστάσεις. Αυτό πρέπει να μας προβληματίσει ευρύτερα. Αλλά εμείς όσον αφορά το λόγο της σταύρωσης των κονδυλίων, που είναι ακριβώς η αξιοκρατική λειτουργία του συγκεκριμένου οργανισμού, επιμένουμε. Και θα αναμένουμε και τη σύνταξη κανονισμών, αλλά και τον Ιούνιο, όταν ενδεχομένως να έρθει το αίτημα, για να αποδεσμευτεί και το υπόλοιπο κονδύλι, θα ξαναζητήσουμε να έχουμε μία ενημέρωση για το τι γίνεται μ' αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα. Εμείς δεν πρόκειται να το ξεχάσουμε. Απλώς σημειώνουμε ότι έχει δεσμευτεί το Υπουργείο Παιδείας ότι θα προχωρήσει, θα συντάξει τους σχετικούς κανονισμούς και θα τους καταθέσει στη Βουλή σύντομα. Εμείς αναμένουμε και θα σχολιάσουμε επί τούτου, όταν έρθουν ενώπιόν μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεμιστοκλέους, παρακαλώ... Συγγνώμη, κύριε Θεμιστοκλέους. Ο κ. Αγγελίδης.

Προηγείστε, κύριε Αγγελίδη, ηγείστε κοινοβουλευτικής ομάδας.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Είναι προσωπικό το θέμα, κύριε Πρόεδρε.

Να δηλώσω ότι δε θα συμμετάσχω στην ψηφοφορία, ακριβώς περισσότερο για τους λόγους που έχουν λεχθεί για την ανάγκη των κανονισμών, διότι καλά ή κακά εξακολουθώ να είμαι ο νομικός σύμβουλος του ΘΟΚ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αγγελίδη.

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Είναι πραγματικά απίστευτο να ακούω αυτό που έχουμε ακούσει από πλευράς του ΑΚΕΛ. Στην επιτροπή Παιδείας της Βουλής και ο αρμόδιος υπουργός και οι αρμόδιοι του ΘΟΚ και η Καλλιτεχνική Επιτροπή του ΘΟΚ, της οποίας σπανίως τον τελευταίο καιρό εισακούονται οι απόψεις, δέχτηκαν ότι οι κανονισμοί πάσχουν. Ενδεχομένως εκείνη την ημέρα της συζητήσεως ο κ. Χατζηγεωργίου να απουσίαζε από τη συγκεκριμένη συνεδρία.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι πως δεν μπορώ να καταλάβω γιατί ξενίζει κάποιους αυτό που έχει πει προηγουμένως ο συνάδελφος κ. Τορναρίτης. «Καταψηφίζουμε έναν προϋπολογισμό» σημαίνει διαφωνούμε με την πολιτική που ασκείται μέσα από τον προϋπολογισμό αυτό. Στη συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει να αποφασίσουν κάποιοι στο ΘΟΚ. Αν υπάρχουν σωστοί κανονισμοί, τότε εφαρμόζονται λανθασμένα, άρα κάτι δεν πάει καλά, αν δεν υπάρχουν κανονισμοί, τότε και σ' αυτή την περίπτωση χρειάζεται επείγοντως το Υπουργείο Παιδείας να φέρει κανονισμούς, για να διορθώσουμε αυτές τις στρεβλώσεις.

Το τρίτο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω, ήταν πάγια πολιτική όλων των προηγούμενων Υπουργών Παιδείας τα κονδύλια για το θέατρο όσοι τα παίρνουν να είναι αναγκασμένοι να κάνουν παραστάσεις στις μεγάλες κοινότητες, δηλαδή, κοντολογίς, να παίρνουν τη θεατρική παιδεία σε όλα τα μήκη και πλάτη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι με μεγάλη λύπη που το λέω, αν δείτε τον κατάλογο των παραστάσεων που έχουν γίνει, ότι όντως επικεντρώνονται μόνο στη Λευκωσία, ορισμένες στη Λεμεσό και τα καλοκαίρια πού και πού στην Πάφο. Δηλαδή, με άλλα λόγια, ουσιαστικά από τα κονδύλια τα οποία μαζεύει το κράτος από το σύνολο του κυπριακού λαού και από όλες τις περιοχές στο τέλος της ημέρας στον τομέα αυτό φτάνουν κοντά μόνο στα αστικά κέντρα.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου, παρακαλώ.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή ζούμε σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, σίγουρα εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, αποδίδουμε τεράστια σημασία στην καλλιτεχνική ανάπτυξη, στη θεατρική ανάπτυξη και στον πολιτισμό μας. Διαχρονικά, ως μέλος των επιτροπών Παιδείας και Οικονομικών, έχω έρθει αντιμέτωπη με σωρεία προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο πολιτισμός, η θεατρική ανάπτυξη στον τόπο μας. Εμείς σε καμιά περίπτωση δε θέλαμε να σταυρώσουμε κονδύλια, γιατί δε θέλουμε να σταυρώσουμε τον πολιτισμό. Εκείνο το οποίο ζητήσαμε με τη σταύρωση των κονδυλίων είναι ακριβώς να γνωρίζουμε ότι γίνεται η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των λεφτών του φορολογούμενου Κύπριου πολίτη. Και από τη συζήτηση που γίνεται στην επιτροπή Οικονομικών φάνηκε πάρα πολύ ξεκάθαρα ότι, όταν ζητούνται αναλύσεις των επιμέρους κονδυλίων και των δαπανών, υπάρχει δυστοκία να δοθούν ξεκάθαρες απαντήσεις. Και σ' αυτό εμείς θα επιμένουμε, γιατί, άμα υπάρχει διαφάνεια, γνωρίζουμε πού πηγαίνει και το τελευταίο σεντ.

Όσον αφορά τον πολιτισμό, εμείς θεωρούμε ότι πρέπει οπωσδήποτε να γίνει ένας ανεξάρτητος φορέας ή ακόμα και ένα υφυπουργείο πολιτισμού ή ακόμα και ένα υπουργείο πολιτισμού και, αντί ο ΘΟΚ να είναι εκείνος ο οποίος κατανέμει την κρατική χορηγία σε διάφορα ελεύθερα θέατρα ή σε ερασιτεχνικά θέατρα, να είναι αυτός ο φορέας, ώστε «η γυναίκα του Καίσαρα όχι μόνο να είναι τίμια, αλλά να φαίνεται κιόλας ότι είναι τίμια»!

Το τελευταίο σημείο για την Καλλιτεχνική Επιτροπή. Έγινε μεγάλη συζήτηση στην επιτροπή Παιδείας. Υπάρχει ακριβώς αίτημα της επιτροπής και το έχει αποδεχτεί ο ίδιος ο κ. Ανδρέας Δημητρίου, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, και έχει πει ο ίδιος ότι, ναι, χρίζουν εκσυγχρονισμού οι κανονισμοί. Η Καλλιτεχνική Επιτροπή έχει υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις για εκσυγχρονισμό, επομένως εκείνο το οποίο αναμένουμε είναι η υπόσχεση του υπουργού να υλοποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Ο κ. Κυπριανού, παρακαλώ.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι υπάρχει μια παρανόηση. Το υπουργείο και το διοικητικό συμβούλιο του ΘΟΚ έχουν δεσμευτεί και θα φέρουν κανονισμούς. Όταν θα τους φέρουν, θα τους συζητήσουμε. Τώρα γιατί συζητούμε εγώ δεν εκατάλαβα! Κανένας δεν είπε «να μην έρθουν κανονισμοί». Απλώς, έγινε μια παρατήρηση ότι δεν έγιναν συγκεκριμένες προτάσεις για το πώς θα πρέπει να τροποποιηθούν οι κανονισμοί.

Τώρα θέλω να σχολιάσω ακόμα μερικά ζητήματα που έχουν λεχθεί κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Εμείς συμφωνούμε απολύτως, κύριε Πρόεδρε, με τον έλεγχο, αλλά αυτός ο έλεγχος να γίνεται παντού και πάντοτε και όχι επιλεκτικά, ανάλογα με το τι νομίζουμε εμείς ότι εξυπηρετείται τη συγκεκριμένη στιγμή.

Η θεατρική ανάπτυξη και ο τρόπος με τον οποίο παραχωρούνται οι χορηγίες. Αυτή η κυβέρνηση και αυτό το διοικητικό συμβούλιο του ΘΟΚ έχουν δεσμευτεί ότι θα αλλάξουν τον τρόπο. Τόσα χρόνια κανένας δεν ενδιαφέρθηκε, τώρα που και από την κυβέρνηση και από το διοικητικό συμβούλιο του ΘΟΚ υπάρχει η πρόθεση να

τροποποιηθεί ο τρόπος με τον οποίο παραχωρούνται οι χορηγίες ασκείται κριτική πράγματα ακατανόητα για μένα!

Το άλλο που θέλω να πω είναι ότι έχει συζητηθεί, έχει τύχει επεξεργασίας πρόταση να γίνει φορέας πολιτισμού και αυτό το πράγμα θα εφαρμοστεί επί αυτής της κυβέρνησης. Ως εκ τούτου, νομίζω ότι όλα αυτά τα οποία λέγονται, ε, ας λαμβάνουν υπόψη και το τι βρίσκεται τροχοδρομημένο προς υλοποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο κ. Ερωτοκρίτου. Μπαίνουμε στις δευτερολογίες και τελειώνουμε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω ακούσει τι έχει πει ο κ. Κυπριανού και με όλο το σεβασμό, ενώ στην ουσία τους δε θα μπορούσε να διαφωνήσει κανένας, νομίζω ότι γίνεται μια παρανόηση. Εδώ δεν είναι ακροατήριο το οποίο πρέπει να πειστεί, για να υπερψηφίσει το εκλογικό πρόγραμμα του ΑΚΕΛ σε σχέση με το τι θα κάνει αυτή η κυβέρνηση. Εμένα προσωπικά ποσώς με ενδιαφέρει! Και ούτε με ενδιαφέρει αν η κυβέρνηση αυτή έχει προγραμματίσει από τώρα και στο εξής να κάνει οτιδήποτε! Αυτό που με ενδιαφέρει και συζητούμε τώρα είναι ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός. Και το αληθές νόημα των ομιλητών που μίλησαν πριν από το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ δεν ήταν ότι εννιά έρτουν κανονισμοί. Είσπραξα την ειρωνεία, για την οποία εν θα ανταπαντήσω, ότι αγνοούσα ότι υπήρχαν κανονισμοί, ενώ κάποιιοι έμπλεξαν τους προϋπολογισμούς με τις χορηγίες στο σταύρωμα! Εγώ εν θα ανταποδώσω! Αλλά το αληθές νόημα ήταν, του κατεχοχόν ομιλητή τους, ότι, εφόσον υπάρχουν κανονισμοί, εν χρειάζεται να έρτουν άλλοι κανονισμοί. Ο κ. Κυπριανού το διόρθωσε και είναι προς τιμή του και συμφωνών μαζί του, ότι θα πρέπει να έρτουν οι κανονισμοί, για τους οποίους όλοι εμιλήσαμε, είτε αναθεωρητικά είτε εκσυγχρονιστικά, για να ρυθμιστεί το ζήτημα.

Θα δώσω και μια άλλη ακόμα απάντηση από τα όσα παράξενα και παράδοξα άκουσα. Διερωτώμενος ο ίδιος ομιλητής από την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις «μα, τι είναι αυτό που πρέπει να αλλάξει;», ε, λοιπόν, αφού θέλουν να ακούσουν, να πούμε τι πρέπει να αλλάξει: Να μη δίδεται προβάδισμα σε ημετέρους, να υπερισχύει η αξία αντί της ευνοιοκρατίας και της κομματικής ταυτότητας και στο ΘΟΚ επιτέλους να εμπεδωθεί το κράτος δικαίου. Δεν είναι δουκάτο ή βαρονία που ανήκει σε οποιοδήποτε κομματικό κομισάριο το ΘΟΚ! Είναι τμήμα το οποίο επιχορηγείται από τα χρήματα του φορολογούμενου πολίτη και, απ' ό,τι έχω ακούσει, εφόσον συμφωνεί ο επικεφαλής της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ, εγώ δε θα διαφωνήσω, αφού είναι τα ίδια τα οποία είπαμε, με μια διαφορά όμως: Αυτοί κυβερνούν και, ενόσω δεν τα έχουν κάνει μέχρι σήμερα και είναι μπροστά μας ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός, είμαστε υπόχρεοι να τα στηλιτεύσουμε, ενθυμούμενοι και το πρόσφατο παρελθόν, γιατί ήταν η πέτρα του σκανδάλου το διοικητικό συμβούλιο σε σχέση με τα όσα έχουν γίνει. Κατά τα άλλα, η καλή πίστις, αναμένουμε να δούμε τι θα κάμουμε! Και θα τους κρίνουμε τότε, αλλά δε θα σιωπήσουμε από τώρα, επειδή στο προεκλογικό τους πρόγραμμα περιλαμβάνονται αυτές οι διακηρύξεις. Εξάλλου, εμείς δεν ψηφίζουμε ΑΚΕΛ!

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, μια αναφορά στα σημερινά νομοσχέδια τα οποία έχουν κατατεθεί. Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Κανονισμοί του 2009»...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έννεν τούτο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Α!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βαρνάβα, έχουμε μπει στις δευτερολογίες. Θα σας δώσω κατ' εξαίρεση το λόγο, παρ' όλο που...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εν έχει δικαίωμα να μιλήσει; Αν δε μιλήσει την πρώτη φορά, εν σημαίνει ότι εν δικαιούται να δευτερολογήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι νεοφανής θεωρία ότι ένας που δεν πρωτολογεί δευτερολογεί! Εν πάση περιπτώσει, έχετε το λόγο, κύριε Βαρνάβα.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Διαδικαστικά, κύριε Πρόεδρε. Ο Κανονισμός της Βουλής δεν απαγορεύει σε έναν που δεν εμίλησε την πρώτη φορά να μιλήσει τη δεύτερη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σαφώς δεν είναι έτσι που μπορεί να ερμηνεύεται ο κανονισμός, κύριε Χατζηγεωργίου.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Τάκη Χατζηγεωργίου)

Εν πάση περιπτώσει, διατηρώ το δικαίωμα να δώσω το λόγο και τον δίδω στον κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ ιδιαίτερος το συνάδελφο για την υπεράσπιση.

Δύο πράγματα θέλω να πω: Μας ικανοποιεί το ότι ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και το Υπουργείο Παιδείας έχουν δεσμευτεί να καταθέσουν τους κανονισμούς. Εμάς μας ενδιαφέρει, κύριε Πρόεδρε, όχι η δέσμευση, αλλά όσο το

συντομότερο δυνατό να κατατεθούν αυτοί οι κανονισμοί. Και θα διαφωνήσω με τον κ. Κυπριανού στο εξής: Προ δύο ετών περίπου, μετά από καταγγελίες που έγιναν από διάφορους θεατρικούς οργανισμούς για το μη σωστό καταμερισμό του ποσού του Θεατρικού Οργανισμού, να πω ότι και πολιτικές ομάδες και η δική μας, όπως και άλλες, ασχοληθήκαμε με αυτό το πράγμα και η επιτροπή Παιδείας της Βουλής δύο, τρεις φορές είχε συζητήσει το συγκεκριμένο θέμα της κατανομής. Άρα, το λεχθέν «κανείς δεν ενδιαφερόταν τότε και τώρα υπάρχει το ενδιαφέρον» δεν ευσταθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μόνο δύο φράσεις, γιατί νομίζω ότι πρέπει να κλείσει το ζήτημα, κλείνει η συζήτηση, αλλά για λόγους δίκαιης υπεράσπισης, επειδή αναφέρθηκε ότι πρέπει να λαμβάνεται περισσότερο υπόψη η Καλλιτεχνική Επιτροπή, νομίζω ότι τα νούμερα είναι ισχυρά. Από τις είκοσι τρεις ή είκοσι τέσσερις εισηγήσεις που έγιναν από την Καλλιτεχνική Επιτροπή έγιναν αποδεκτές είκοσι δύο. Ε, λυτούμαι, αυτό δίδει επιχείρημα να λέμε ότι δε λαμβάνεται υπόψη η Καλλιτεχνική Επιτροπή; Είναι λανθασμένο!

Ας μου επιτραπεί να πω ότι έχει αξία να λέμε “ο ΘΟΚ” και όχι “το ΘΟΚ”. Έχει μια μικρή σημασία: σημαίνει ότι είμαι κοντά σε αυτό το δεδομένο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ρίκκο Ερωτοκρίτου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού ύψους €14.965.641 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργικοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Μετατροπή των ποσών του προϋπολογισμού από λίρες σε ευρώ. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα 1 μέχρι το 6 εγκρίνονται με είκοσι μία ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι μία ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». ΔΗΣΥ και ΕΥΡΩΚΟ στην ολομέλεια. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών
Υποτροφιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009»**

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Σταύρος Ευαγόρου
Γιάννος Λαμάρης
Τάκης Χατζηγεωργίου

Μαρία Κυριακού
Μαρίνος Σιζόπουλος
Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και στις 2 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και ο πρόεδρος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (ΙΚΥΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΙΚΥΚ για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €9.193.322 και έσοδα ύψους €8.650.040, τα οποία προέρχονται κατά το μεγαλύτερο τους μέρος από κρατική χορηγία (€8.650.00).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα διοικητικά έξοδα του ιδρύματος ανέρχονται σε €620.352 και περιλαμβάνουν τις αποδοχές προσωπικού, την αντιμισθία του διοικητικού συμβουλίου και τις λειτουργικές δαπάνες.

Οι δαπάνες για υποτροφίες ανέρχονται σε ποσό ύψους €8.544.720 (€723.310 υψηλότερες από το 2008) και αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τους πρωτοετείς υποτρόφους του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 που δεν έχουν προπληρωθεί το προηγούμενο έτος, με πρόνοια για ποσό ύψους €2.570.000 (το ποσό αυτό περιλαμβάνει €43.000 που αφορούν απρόβλεπτες δαπάνες, όπως για παράδειγμα ενστάσεις υποψηφίων στους οποίους δε χορηγήθηκε υποτροφία είτε για πτυχιακές είτε για μεταπτυχιακές σπουδές).
2. Τους δευτεροετείς υποτρόφους του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 με πρόνοια για ποσό ύψους €2.312.000.
3. Τους τριτοετείς υποτρόφους του ακαδημαϊκού έτους 2007-2008 με πρόνοια για ποσό ύψους €1.708.000.
4. Τους τεταρτοετείς υποτρόφους του ακαδημαϊκού έτους 2006-2007 με πρόνοια για ποσό ύψους €1.169.000.
5. Τους πεμπτοετείς υποτρόφους του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006 με πρόνοια για ποσό ύψους €239.000.
6. Τους εκτοετείς υποτρόφους του ακαδημαϊκού έτους 2004-2005 με πρόνοια για ποσό ύψους €85.000.
7. Καθυστερημένες οφειλές προηγούμενων ετών με πρόνοια για ποσό ύψους €120.000. Οι καθυστερημένες οφειλές αφορούν φοιτητές που άρχισαν φοίτηση κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008 και ανέρχονται σε ποσό ύψους €480.000, από το οποίο υπολογίζεται να πληρωθεί το ένα τέταρτο του συνολικού ποσού, δηλαδή ποσό ύψους €120.000.

Όπως προκύπτει από τα ίδια στοιχεία, παρίσταται ανάγκη παραχώρησης προς το ΙΚΥΚ κρατικής χορηγίας ύψους €9.193.322, ενώ στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009 κάτω από το σχετικό άρθρο έχει περιληφθεί πρόνοια για ποσό ύψους €8.650.000. Κατά συνέπεια, ποσό μέχρι €543.322 θα καλυφθεί από το αποθεματικό του ιδρύματος, το οποίο για το έτος 2009 ανέρχεται σε ποσό ύψους €1,1 εκατομ.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, μέλη της επιτροπής ήγειραν το θέμα της ανάγκης κάλυψης από τα διάφορα σχέδια του ιδρύματος και άριστων μαθητών ανεξαρτήτως οικονομικών κριτηρίων. Συναφώς, ο πρόεδρος του ΙΚΥΚ ανέφερε ότι τα διάφορα εκπονηθέντα σχέδια βασίζονται πράγματι σε οικονομικά κριτήρια βάσει νομοθετημένων αποφάσεων του κράτους και συνεπώς δεν υπάρχει περιθώριο αναθεώρησής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους διατάξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου για το έτος 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε το συγκεκριμένο προϋπολογισμό και, αν μου επιτρέπεται, να αναφέρω και στο σώμα αυτό που αναφέραμε και στην επιτροπή Οικονομικών, όταν ε συζητείτο ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός, ότι απόφοιτοι ιδιωτικών πανεπιστημίων στην Κύπρο αιτούνται από το ΙΚΥΚ υποτροφίας και το ΙΚΥΚ δυστυχώς στέλνει τη συγκεκριμένη αίτηση στο ΚΥΣΑΤΣ, με αποτέλεσμα όλοι οι συγκεκριμένοι φοιτητές να χάνουν την υποτροφία, γιατί το ΚΥΣΑΤΣ κάνει από τρεις μέχρι έξι μήνες να αποφασίσει.

Πέραν τούτου, πρέπει να αντιληφθούμε ότι τα ιδιωτικά πανεπιστήμια στην Κύπρο είναι και ισότιμα και αντίστοιχα του κρατικού πανεπιστημίου. Το έχει αντιληφθεί το ΙΚΥΚ, εύχομαι να το αντιληφθεί και το ΚΥΣΑΤΣ, το αρμόδιο όργανο που συμβουλεύει και τον Υπουργό της Παιδείας, και να εφαρμοστεί η δικαιοσύνη στο συγκεκριμένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θα ψηφίσουμε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου ποσού ύψους €9.193.322 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2009 Νόμος του 2008».

Ο κ. Αγγελίδης, παρακαλώ.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα που μπορεί να διευθετηθεί ενδεχομένως μέχρι την άλλη βδομάδα και, επειδή έχει ζητηθεί να υπάρξει αναβολή μιας εβδομάδος, υποβάλλουμε αίτημα για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στο αίτημα; Αντιλαμβάνομαι πως δεν υπάρχει. Το υπ' αριθμόν 4 θέμα αναβάλλεται για την ερχόμενη βδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. Η έκθεση είναι ομόφωνη. Θα παρακαλούσα όμως, αν είναι εδώ ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής -είναι καλό να πληροφορήσουμε τον κυπριακό λαό τι διαλαμβάνει το νομοσχέδιο- αν μπορεί, να δώσει μια συνοπτική έκθεση προς το σώμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή υποθέτω ότι ξέρετε καλύτερα τον Κανονισμό της Βουλής, ποιος θα μιλήσει; Ο γηραιότερος της επιτροπής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο γηραιότερος.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Παρακαλώ να ανέβει άλλος!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαμάρης.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιάννο Λαμάρη)

Εντάξει, κύριε Λαμάρη.

Παρακαλώ, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να απολογηθώ στον κ. Λαμάρη και από το βήμα. Απλώς νόμιζα ότι δεν ήταν στην αίθουσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Άγγελος Βότσης

Ιωνάς Νικολάου

Φειδίας Σαρίκας

Χρήστος Στυλιανίδης

Γιώργος Πεردίκης

Νίκος Τορναρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εσωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών και εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, έτσι ώστε:

1. να τροποποιηθούν οι διατάξεις του οι οποίες κατέστησαν ανενεργές λόγω μεταγενέστερης τροποποίησης συναφών διατάξεων τόσο του συντάγματος όσο και του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, ώστε να εναρμονιστούν με τις διατάξεις των εν λόγω νόμων,
2. να εισαχθούν διατάξεις που να διευκολύνουν τη λειτουργία των εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό,
3. να αυξηθεί το καθοριζόμενο στη βασική νομοθεσία ύψος του παραβόλου που καταβάλλουν οι υποψήφιοι,
4. να αυξηθεί το καθοριζόμενο ανώτατο ύψος των εκλογικών εξόδων που δύναται να δαπανάται από κάθε υποψήφιο και να θεσμοθετηθεί μηχανισμός ελέγχου των εν λόγω εξόδων και
5. να βελτιωθούν οι διατάξεις του που θέτουν απαγορεύσεις κατά την ημέρα ή την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας και να αυξηθούν οι ποινές που

προβλέπονται για παραβιάσεις των εν λόγω διατάξεων.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Τροποποιείται η σχετική διάταξη του βασικού νόμου που προβλέπει ότι το δικαίωμα του εκλέγειν έχουν όλοι οι πολίτες που συμπλήρωσαν το 21^ο έτος της ηλικίας τους, ώστε αυτό να καθοριστεί στο 18^ο έτος, για να εναρμονιστεί με τις σχετικές διατάξεις του συντάγματος και του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, οι οποίες στο μεταξύ έχουν διαφοροποιηθεί λόγω σχετικών τροποποιήσεων.
2. Τροποποιείται η διάταξη της βασικής νομοθεσίας που καθορίζει τις προϋποθέσεις στέρησης του εκλογικού δικαιώματος, έτσι ώστε να στερείται του εν λόγω δικαιώματος πολίτης που δυνάμει ειδικών διατάξεων έχει στερηθεί του δικαιώματος αυτού.
3. Παρέχεται εξουσία στον υπουργό, σε περίπτωση γενικών εκλογών, να διορίζει έφορο ή εφόρους και βοηθούς εφόρους εκλογής και για τα εκλογικά κέντρα του εξωτερικού.
4. Αυξάνεται το ύψος του ποσού του παραβόλου που καταβάλλουν οι υποψήφιοι από διακόσιες πενήντα λίρες, που ίσχυε μέχρι σήμερα, σε πεντακόσια ευρώ.
5. Εισάγεται πρόνοια στο βασικό νόμο με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στον έφορο να προβαίνει σε οποιεσδήποτε διοικητικές ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για την ομαλή λειτουργία των εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό, περιλαμβανομένης και της ρύθμισης των ωρών ψηφοφορίας σ' αυτά, ώστε η ψηφοφορία να λήγει τουλάχιστο την ίδια ώρα που λήγει και στη Δημοκρατία.
6. Αυξάνονται τα καθοριζόμενα στη βασική νομοθεσία ανώτατα ποσά των προσωπικών εξόδων, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων εξόδων των υποψηφίων ή των εκλογικών αντιπροσώπων τους που δύναται να δαπανηθούν σε σχέση με τη διεξαγωγή των εκλογών, από τριακόσιες λίρες και πεντακόσιες λίρες, αντίστοιχα, που ισχύει σήμερα, στις πέντε χιλιάδες ευρώ και στις είκοσι πέντε χιλιάδες ευρώ, αντίστοιχα.
7. Διαμορφώνεται η σχετική διάταξη του νομοσχεδίου με την οποία προβλέπεται η διαβίβαση εκ μέρους των εκλογικών αντιπροσώπων των υποψηφίων εκθέσεων και δηλώσεων σε σχέση με εκλογική δαπάνη προς τον έφορο, με τη θεσμοθέτηση μηχανισμού ελέγχου των δαπανών κάθε υποψηφίου. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι:
  - α. ο έφορος θα διαβιβάζει τις εκθέσεις που του υποβάλλονται από τους υποψηφίους σε ειδική επιτροπή, τα μέλη της οποίας θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο που θα καθορίζει και τους όρους εντολής της, τουλάχιστο δύο μήνες πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών, για να ελέγχει τα έξοδα των υποψηφίων,
  - β. οι εκθέσεις καθώς και οποιαδήποτε σχόλια της υπό αναφορά ειδικής επιτροπής αναφορικά με τις εκθέσεις αυτές θα φυλάσσονται για περίοδο έξι μηνών από τη δημοσίευση του αποτελέσματος της εκλογής στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας,
  - γ. μετά την πάροδο της περιόδου αυτής τα εν λόγω έγγραφα θα καταστρέφονται ή θα επιστρέφονται στους υποψηφίους, σε περίπτωση που τα ζητήσουν πριν από την καταστροφή τους.
8. Τροποποιείται η σχετική διάταξη του νομοσχεδίου που θέτει απαγορεύσεις

κατά την ημέρα της ψηφοφορίας ή την προηγούμενη αυτής, έτσι ώστε:

- α. οι εφημερίδες που κυκλοφορούν κατά την παραμονή των εκλογών να μπορούν να δημοσιεύουν μόνο ειδήσεις από τις προεκλογικές συγκεντρώσεις της προηγούμενης ημέρας,
  - β. οι πολιτικοί αρχηγοί να μπορούν να προβαίνουν σε δήλωση προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κατά την έξοδό τους από το εκλογικό κέντρο στο οποίο ψηφίζουν και
  - γ. να αυξηθεί το ύψος των ποινών που προνοούνται για παραβιάσεις των προβλεπόμενων στη διάταξη αυτή απαγορεύσεων.
9. Αυξάνεται το ύψος των καθοριζόμενων στη βασική νομοθεσία ποινών, σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων που αφορούν τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων των δημοσκοπήσεων που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τις εκλογές, έτσι ώστε η εν λόγω παράβαση να τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τον ένα χρόνο ή με πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα πέντε χιλιάδες ευρώ, αντί με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή με πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες λίρες, αντίστοιχα, που ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Εσωτερικών οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο τροποποιήσεις ήταν αποτέλεσμα διεξοδικού διαλόγου με τα κοινοβουλευτικά κόμματα με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της εκλογικής νομοθεσίας. Περαιτέρω, ο ίδιος, αναφερόμενος στις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, επισήμανε την ανάγκη άμεσης υιοθέτησης τουλάχιστο των προνοιών που αφορούν τη σύσταση και λειτουργία των εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό, λόγω της προεργασίας που απαιτείται να γίνει, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των εν λόγω προνοιών στις επικείμενες εκλογές για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ειδικότερα, όπως επισήμανε ο ίδιος, η λειτουργία των εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό απαιτεί την εγγραφή των εκλογέων στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, διαδικασία η οποία λήγει στις 2 Απριλίου 2009 σε σχέση με τις επικείμενες εκλογές, και μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών έχουν ήδη γίνει επαφές για τη λειτουργία εκλογικών κέντρων τόσο στην Αγγλία όσο και στην Ελλάδα.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών του. Ως εκ τούτου, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του Υπουργού Εσωτερικών για την ανάγκη άμεσης προώθησης για ψήφιση στο παρόν στάδιο τουλάχιστο των προνοιών του νομοσχεδίου που αφορούν τη σύσταση και λειτουργία των εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό, αποφάσισε να εισηγηθεί όπως προωθηθούν για ψήφιση μόνο οι εν λόγω πρόνοιες του νομοσχεδίου και να μελετήσει σε ευθετότερο χρόνο τις υπόλοιπες διατάξεις του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δηλαδή σήμερα, ξεκαθαρίζω, ψηφίζουμε μόνο τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν τα εκλογικά κέντρα στο εξωτερικό και τίποτε άλλο.

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Η εισαγωγή σας ήταν για να καταλάβει ο κόσμος καλύτερα δε χρειαζόταν. Τώρα το διευκρινίσατε, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εγώ θα έλεγα ότι πρέπει να το τονίσουμε, γιατί μπορεί να στείλουμε και λανθασμένα μηνύματα, για τα οποία είμαστε και σε σύγκρουση με το τι επικρατεί στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και έχουν γίνει συζητήσεις -θυμούμαι ότι ήταν υπουργός ο κ. Χρίστου τότε- εκτεταμένες, με κοινή συναντίληψη πάνω στο ζήτημα. Όταν άκουσα για τις ποινές και ιδιαίτερα με πιθανότητα συνειρμού για τις ευρωεκλογές, αυτό και αν είναι ένα πολύ λανθασμένο μήνυμα που μας παίρνει πίσω, όταν μάλιστα γίνεται προσπάθεια και οι εναπομείνουσες χώρες που στις εθνικές εκλογές τους έχουν καταστήσει υποχρεωτική την ψηφοφορία τουλάχιστο να μην έχουν ποινή ή και να καταργηθεί εντελώς η υποχρεωτική ψηφοφορία. Άρα, φοβούμαι ότι το διάβασμα της έκθεσης σήμερα έφερε ακριβώς το αντίθετο αποτέλεσμα, γιατί, όπως έχουμε διαμορφώσει το νομοσχέδιο, καλύτερα περιοριζόμαστε σε εκείνο που ασχολείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κλεάνθους, έχω την άποψη ότι, από τη στιγμή που ξεκαθαρίστηκε με σαφήνεια ότι σήμερα εγκρίνουμε τη νομοθεσία που έχει να κάνει μόνο με τα εκλογικά κέντρα, είναι ολοφάνερο ότι δεν ασχολούμεθα ούτε με ποινές ούτε με οποιαδήποτε άλλη πρόνοια του νομοσχεδίου. Εν πάση περιπτώσει, ο κόσμος είναι καλό να προσέλθει στις κάλπες να ψηφίσει, διότι η υφιστάμενη νομοθεσία προνοεί ότι είναι υποχρεωτική επί του παρόντος η ψηφοφορία. Αν κάποτε η Βουλή θα αποφασίσει εν τη σοφία της να αλλάξει την πρόνοια αυτή, θα το δούμε αυτό εν καιρώ τω δέοντι.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Απλώς θα ήθελα να διευκρινίσω -τουλάχιστον αυτό διάβασα στην έκθεση- ότι η αύξηση των ποινών αφορά στη δημοσίευση αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τις εκλογές και όχι τη μη άσκηση του εκλογικού δικαιώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου.

Ο κ. Στυλιανίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι αυτό στο οποίο πρέπει να σταθούμε στη συζήτησή μας εδώ και ίσως να νιώσουμε όλοι ικανοποιημένοι είναι το συγκεκριμένο γεγονός ουσιαστικά της ψήφισής με εκλογικά κέντρα στο εξωτερικό. Και εμείς, ως παράταξη, οι οποίοι από χρόνια καταθέταμε αυτή την άποψη και όντως ήμασταν μοναχικοί βαβαλόρηδες, όπως είναι πολύ καλά γνωστό, χαιρετίζουμε αυτό το γεγονός, ότι επιτέλους...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Σταύρο Ευαγόρου)

Ε, είναι κάτω από την πίεση τη δική μας, κύριε Ευαγόρου. Αντιλαμβάνεστε ότι

από το 1996 συζητούμε αυτό το θέμα και μάλιστα στην επιτροπή, όταν ο υπουργός ζήτησε από πλευράς της επιτροπής να επιταχυνθούν οι διαδικασίες, του είπαμε: «Εμείς, κύριε υπουργέ, επειγόμαστε από το 1996». Δεν είναι τώρα που επειγόμαστε για την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Εν πάση περιπτώσει, επειδή θα έχουμε ακόμα κάποια σημαντικά στοιχεία του νομοσχεδίου να συζητήσουμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και θα πρέπει να τα δούμε πάρα πολύ συστηματικά και επισταμένα, εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες, έτσι ώστε την άλλη εβδομάδα να τελειώσουμε με την ψήφιση του νομοσχεδίου. Παρεμπιπτόντως, παρ' όλο που είναι πολύ σημαντικό θέμα, θα ξανατονίσουμε προς την ολομέλεια ότι τα υπόλοιπα κόμματα θα πρέπει να ξανακοιτάξουν το θέμα της ημερομηνίας των εκλογών, διότι υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο η επιλογή της ημερομηνίας τελικά να αποβεί εις βάρος ολόκληρης της φιλοσοφίας του νομοσχεδίου, η οποία υπηρετεί αποκλειστικά έναν και μοναδικό στόχο, τη μαζική συμμετοχή στις εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λαμάρης, παρακαλώ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχει δίκαιο ο συνάδελφος κ. Στυλιανίδης ότι ξανασυζητήθηκε αυτό το θέμα και εκείνα που δεν μπορούσαμε να υπερβούμε ήταν τα τεχνικά προβλήματα, τα οποία επί προηγούμενων χρόνων και κυβερνήσεων παρουσιάζονταν ως δυσκολίες για την υλοποίηση της εφαρμογής αυτού του μέτρου. Τώρα έχουν υπερπηδηθεί και νομίζω ότι είναι ένα θετικό βήμα. Έγινε κατορθωτό να αρθούν οι όποιες τεχνικές δυσκολίες, για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε εκλογικά κέντρα στο εξωτερικό. Αυτό που έχει σημασία, πέραν των όσων διαβάστηκαν στην έκθεση, που περιλαμβάνουν πάρα πολλά ζητήματα... Ειρήσθω εν παρόδω, οι ποινές δεν αφορούν την προσέλευση ή όχι στις κάλπες είναι άλλες οι ποινές οι οποίες αναφέρονται. Αυτό που έχει σημασία είναι να εγκριθεί σήμερα αυτό το νομοθέτημα, για να μπορέσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες πρώτα από όλα να πληροφορήσουν τον Κύπριο ψηφοφόρο που είναι στο εξωτερικό για τη δυνατότητα που έχει, να του παρέχουν όλες τις ευκολίες, ώστε εύκολα να μπορέσει να μπει στους ειδικούς καταλόγους του εξωτερικού, για να μπορέσει να οργανωθεί το στήσιμο των εκλογικών κέντρων. Και αυτά θα γίνουν όπου υπάρχουν πέραν των πενήντα ψηφοφόρων. Νομίζω αυτό είναι που πρέπει να δούμε ως κύριο και εδώ είναι που πρέπει και τα ίδια τα κόμματα να βοηθήσουν την κυβέρνηση να υλοποιήσει με το καλύτερο δυνατό τρόπο αυτό το στόχο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς συμφωνούμε με τις επεξηγήσεις που δώσατε στην αρχή της συζήτησης από την έδρα, ότι θα πρέπει να επεξηγηθεί τι προβλέπει ακριβώς σήμερα στις πρόνοιές του το νομοσχέδιο, προσθέτοντας και το ξεκάθαρο, ότι δεν ορίζεται καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο από τα μέχρι σήμερα ισχύοντα και το ποιοι ψηφίζουν. Είναι το πιο σημαντικό, νομίζω θα συμφωνήσετε μαζί μου. Βλέπω ότι κουνάτε το κεφάλι επιδοκιμαστικά, διότι είδαν το φως της δημοσιότητας πάρα πολλά δημοσιεύματα σε σχέση με το θέμα αυτό. Είναι ένα ζήτημα το οποίο μπορεί να μείνει ως έχει μετά, στη συζήτηση που θα ακολουθήσει, ή μπορεί να αλλάξει. Αυτό όμως

δεν έχει σημασία σε σχέση με το τι ψηφίζουμε σήμερα και πρέπει να υπερτονιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα έλεγα κάλλιο αργά παρά ποτέ, αλλά δυστυχώς και πάλι καθυστερημένα. Έχουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο ουσιαστικά κρίθηκε αναγκαίο να ψηφιστεί αμέσως, να διαχωριστούν κάποιες πρόνοιες για τις οποίες χρειάζεται συζήτηση, γιατί θεωρούν ότι ο χρόνος έφτασε στο τέρμα. Έχουμε μόνο δύο μήνες μέχρι να κλείσει ο εκλογικός κατάλογος για τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους και χρειάζεται να γίνει μια μεγάλη προσπάθεια, για να ενημερωθούν οι ψηφοφόροι οι οποίοι προσωρινά διαμένουν στο εξωτερικό ότι πρέπει να εγγραφούν στον ειδικό αυτό εκλογικό κατάλογο. Αντιλαμβάνεστε ότι χρειάζεται να γίνει μια μεγάλη προσπάθεια, γι' αυτό καλούμε την κυβέρνηση να εξασκήσει κάθε δυνατό νόμιμο μέσο το οποίο υπάρχει και έχει στη διάθεσή της, ώστε να ενημερωθούν έγκαιρα οι ψηφοφόροι, για να εγγραφούν σε αυτούς τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Θα δημιουργηθούν εκλογικά κέντρα, όπως μας έχουν πληροφορήσει, και στην Ελλάδα και στην Αγγλία και αλλού, αλλά υπάρχει η αδυναμία της ενημέρωσης. Γι' αυτό εμείς επιμένουμε ότι, έστω και τώρα, πρέπει να προχωρήσει η ψήφιση αυτής της νομοθεσίας, αλλά χρειάζεται να γίνει μια μεγάλη προσπάθεια -και το τονίζω αυτό- από πλευράς της κυβέρνησης, για να ενημερωθούν έγκαιρα οι ψηφοφόροι, ώστε να εγγραφούν σε αυτό τον ειδικό εκλογικό κατάλογο.

Θα πω ακόμα κάτι. Τεχνικά προβλήματα υπάρχουν και τώρα, υπήρχαν και πριν, αλλά δε νομίζω να έγιναν οι επαρκείς προσπάθειες, για να υπερπηδηθούν τα προβλήματα τότε, ή ακόμα διερωτώμαι γιατί δεν έγιναν πιο πριν, ώστε να είχαμε επαρκή χρόνο, για να μπορέσει με μεγαλύτερη ευκολία να ενημερωθεί ο Κύπριος ψηφοφόρος και ακόμα και εκείνοι που θα εγγραφούν, ως νέοι ψηφοφόροι, στους εκλογικούς καταλόγους, για να εξασκήσουν το δικαίωμα στον τόπο διαμονής τους.

Η προσπάθεια, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να είναι η όσο το δυνατό μεγαλύτερη εξασφάλιση της απαίτησης του συντάγματος για καθολική ψηφοφορία. Γι' αυτό το λόγο, εμείς τονίζουμε την ανάγκη που έχω επισημάνει από την αρχή, της σωστής ενημέρωσης των ψηφοφόρων, για να γραφτούν στους εκλογικούς καταλόγους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Έτσι στις εκλογές θα έχουμε εκλογικά κέντρα στο εξωτερικό. Είναι ένα μεγάλο βήμα προόδου και ένα άλμα δημοκρατικής κατάκτησης.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Αριστοφάνη Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η δική μας ομάδα, επειδή και οι τρεις συνάδελφοι που συμμετέχουν σ' αυτή την επιτροπή δυστυχώς αυτή την εβδομάδα απουσιάζουν στο εξωτερικό, θα παρακαλούσε να αναβληθεί για μια βδομάδα, για να μπορέσουμε να το δούμε κι εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω δεν υπάρχει ένσταση για την αναβολή. Δε βλέπω καμία πλευρά να ενίσταται.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφάλεια Αεροσκαφών Τρίτων Χωρών τα οποία Χρησιμοποιούν Αερολιμένες της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφάλεια Αεροσκαφών Τρίτων Χωρών τα οποία Χρησιμοποιούν Αερολιμένες της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Φειδίας Σαρίκας

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Ιανουαρίου 2009. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 259 του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την κοινοτική Οδηγία 2008/48/ΕΚ της Επιτροπής της 16^{ης} Απριλίου 2008 για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2004/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα κριτήρια για τη διενέργεια επιθεωρήσεων διαδρόμου σε αεροσκάφη τρίτων χωρών που χρησιμοποιούν κοινοτικούς αερολιμένες.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου, με τους προτεινόμενους κανονισμούς αντικαθίσταται το Παράρτημα II των βασικών κανονισμών με νέο παράρτημα, έτσι ώστε να καθοριστούν τα βασικά στοιχεία που πρέπει να ακολουθούνται στις διαδικασίες επιθεωρήσεων διαδρόμου, τα κριτήρια επάρκειας των επιθεωρητών που θα διεξάγουν τις επιθεωρήσεις πίστας και τα σχετικά έντυπα αναφοράς που πρέπει να συμπληρώνονται. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη εκτέλεση των επιθεωρήσεων στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος “Αξιολόγηση της Ασφάλειας Ξένων Αεροσκαφών (SAFA)”.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ’ αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ζητούσαμε αναβολή αυτού του νομοθετήματος, του υπ’ αριθμόν 8, γιατί θέλουμε να το δούμε. Νομίζω ότι διερμηνεύω, επειδή είχα την ευκαιρία να συζητήσω, προτού μπω μέσα στην αίθουσα, και με άλλους συναδέλφους από άλλες πτέρυγες, ότι κατά το μάλλον ή ήττον είναι κοινό το αίτημα. Για το νομοθέτημα που αμέσως ακολουθεί, που είναι η τροποποίηση του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, αν και συνδέεται με αυτό, δράττομαι της ευκαιρίας που έχω πάρει το λόγο, θα μπορούσε να υπερψηφιστεί μόνο του, αλλά αυτό, το υπ’ αριθμόν 8, παρακαλώ όπως αναβληθεί για μια εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Υπάρχει ένσταση για το αίτημα;

Δεν υπάρχει.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», αναβάλλεται για την ερχόμενη εβδομάδα.

Και πάμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα που είναι «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Σημειώνεται ότι το Ανώτατο Δικαστήριο και η Ένωση Δικαστών Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, έτσι ώστε να καθοριστεί ηλικιακό όριο για το διαχωρισμό των παιδιών που καταθέτουν με όρκο και αυτών που καταθέτουν ανωμοτί σε ποινική διαδικασία. Συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθεται ως κανόνας ότι παιδιά-μάρτυρες ηλικίας κάτω των δεκατεσσάρων (14) χρόνων εξετάζονται χωρίς όρκο σε οποιαδήποτε ποινική διαδικασία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 55 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, κάθε μάρτυρας σε ποινική διαδικασία εξετάζεται ενόρκως, με όρκο ανάλογα με το θρήσκευμά του, ή, αν ενίσταται να ορκισθεί, επικαλούμενος ως λόγο είτε ότι δε θρησκεύει είτε ότι ο όρκος αντίκειται στη θρησκεία του, εξετάζεται, αφού προβεί σε αντίστοιχη βεβαίωση για την αλήθεια όσων θα καταθέσει. Με βάση τις ίδιες διατάξεις, το δικαστήριο δύναται να εξετάσει χωρίς όρκο οποιοδήποτε παιδί νεαρής ηλικίας το οποίο, κατά τη γνώμη του δικαστηρίου, δεν αντιλαμβάνεται τη φύση του όρκου.

Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, καθώς και στα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής επισημαίνεται ότι η υφιστάμενη δικαστική διαδικασία και έρευνα για τη διακρίβωση της ικανότητας των παιδιών να ορκιστούν είναι απαρχαιωμένη και ότι η διαδικασία αυτή στην Αγγλία, όπως και σε άλλες χώρες του κοινοδικαίου, είχε αλλάξει πριν από αρκετά χρόνια. Το ηλικιακό όριο των δεκατεσσάρων (14) ετών που προτείνεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συνάδει τόσο με την έννοια του παιδιού, όπως αυτή προβλέπεται στον περί Αδικοπραγούντων Ανηλίκων Νόμο, όπου στο άρθρο 2 του νόμου αυτού "παιδί"

καθορίζεται οποιοδήποτε πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκατεσσάρων (14) χρόνων, όσο και με το ηλικιακό όριο της ποινικής ευθύνης για παιδιά που είναι επίσης της ίδιας ηλικίας.

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι με άλλο νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Αποδείξεως Νόμο προτείνεται η κατάργηση της υποχρεωτικής αναζήτησης ενισχυτικής μαρτυρίας για τη μαρτυρία παιδιών. Το εν λόγω νομοσχέδιο προωθείται επίσης στην ολομέλεια του σώματος με ξεχωριστή έκθεση της επιτροπής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, προεδρεύων

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Πανίκκος Σταυριανός

Αθηνά Κυριακίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης Λτδ (ΚΕΦΕΕΑ) και του Συνδέσμου Φαρμακευτικών-Χημικών Βιομηχανιών (ΦΑΡΧΗΜ). Το Συμβούλιο Φαρμάκων, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Παρασκευαστών Φαρμάκων (CYPPhaMA) και ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΦΕΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 103 του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης Νόμου, είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών κανονισμών τους, ώστε:

1. να εισαχθούν νέα τέλη αναφορικά με την αδειοδότηση φαρμακευτικών προϊόντων φυτικής προέλευσης,
2. να τροποποιηθούν τα τέλη για έκδοση και ανανέωση ειδικών αδειών κυκλοφορίας και
3. να επανακαθοριστούν σε ευρώ τα τέλη που προβλέπονται στους υφιστάμενους κανονισμούς, με βάση την τελική ισοτιμία, όπως αυτή προβλέπεται στη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Επισημαίνεται ότι το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας υπέδειξε στο αρμόδιο υπουργείο την ανάγκη επανακαθορισμού των εν λόγω τελών σε ευρώ, καθότι το υπουργικό διάταγμα με βάση το οποίο είχε γίνει η μετατροπή των τελών σε ευρώ και το οποίο εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 103Α του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης Νόμου πρέπει να καταργηθεί, αφού στο σχετικό άρθρο προβλέπεται η εξουσία έκδοσης διαταγμάτων μόνο για σκοπούς προσαρμογής των υφιστάμενων κανονισμών στην τεχνική πρόοδο, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες Οδηγίες που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι υπό αναφορά κανονισμοί δεν υιοθετούν συγκεκριμένη ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά αφορούν τέλη που εισπράττονται από την εφαρμογή του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης Νόμου, ο οποίος είναι εναρμονιστικός. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπεται η καταβολή τελών για έκδοση και ανανέωση ειδικών αδειών κυκλοφορίας με την υποβολή της αίτησης και όχι μόνο με την έκδοση άδειας, όπως ισχύει σήμερα.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, προεδρεύων	Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Πανίκκος Σταυριανός	Αθηνά Κυριακίδου
Ντίνα Ακκελίδου	Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και του Γενικού Χημείου του Κράτους του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συμβουλίου Τροφίμων.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 του περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμου και την παράγραφο (α) του άρθρου 29 του περί Ερμηνείας Νόμου, είναι η κατάργηση των περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα Κανονισμών του 2001 μέχρι 2005, όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί με διατάγματα, οι οποίοι είχαν μεταφερθεί στην ημεδαπή νομοθεσία για εναρμόνιση με τις σχετικές, για τα αποδεκτά όρια υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα φυτικής ή ζωικής προέλευσης, κοινοτικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η κατάργηση των υπό αναφορά κανονισμών κρίνεται αναγκαία για σκοπούς συμβατότητας με τον κοινοτικό Κανονισμό αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Φεβρουαρίου 2005 για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων πάνω ή μέσα στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής ή ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της Οδηγίας 94/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Ο εν λόγω κοινοτικός κανονισμός έχει καταργήσει και αντικαταστήσει όλες τις σχετικές ευρωπαϊκές Οδηγίες οι οποίες είχαν ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με την έγκριση των υπό κατάργηση πιο πάνω κανονισμών και έχει άμεση ισχύ στην εθνική έννομη τάξη από την 1^η Σεπτεμβρίου 2008.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμούς 12, 13, 14 και 15 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων Νόμος του 2008», «Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2009», «Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/689/2008) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Σκεύη Κουκουμά

Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Δεκεμβρίου 2008 και στις 15 και 29 Ιανουαρίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου (υπ' αριθμόν 1 θέμα στο επισυνημμένο παράρτημα) είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την κοινοτική νομοθεσία και συγκεκριμένα με την Οδηγία 2006/121/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που τροποποιεί την Οδηγία 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών και με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006 για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (στο εξής θα αναφέρεται ως "Κανονισμός REACH").

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το εν λόγω νομοσχέδιο ενοποιεί, επικαιροποιεί και αντικαθιστά τον ισχύοντα περί Επικίνδυνων Ουσιών Νόμο με την προσθήκη παράλληλα προνοιών που θα επιτρέψουν την εφαρμογή του ευρωπαϊκού

Κανονισμού REACH. Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, ο Κανονισμός REACH εισάγει ένα νέο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των χημικών προϊόντων, βάσει του οποίου υποχρεούνται όλοι όσοι παρασκευάζουν, εισάγουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και χρησιμοποιούν χημικές ουσίες να προβαίνουν σε συγκεκριμένες δράσεις για βελτίωση των επιπέδων προστασίας από τη χρήση τους.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο εισάγονται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες πρόνοιες:

1. Καθορίζεται ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού REACH, του Κανονισμού ΕΚ/689/2008, του Κανονισμού ΕΚ/340/2008, του Κανονισμού ΕΚ/440/2008 και του υπό εξέταση νομοσχεδίου.
2. Συστήνεται το Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων σε αντικατάσταση της υφιστάμενης Τεχνικής Επιτροπής για Έλεγχο Επικίνδυνων Χημικών Ουσιών, την οποία προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία και που έχει ως μέλη μόνο εκπροσώπους κυβερνητικών τμημάτων. Αντίθετα, το Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων θα είναι πιο διευρυμένο σώμα, με συμμετοχή εκπροσώπων από τους κυριότερους εμπλεκόμενους σε θέματα χημικών ουσιών φορείς και θα συμβουλευεί τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε θέματα που έχουν σχέση με την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος από χημικές ουσίες.
3. Προβλέπεται η έκδοση κανονισμών με τους οποίους θα ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, θέματα σχετικά με την παραγωγή, εισαγωγή, εξαγωγή, αποθήκευση και χρήση χημικών ουσιών.
4. Προβλέπεται η διαδικασία ορισμού από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενός αρχιεπιθεωρητή και των επιθεωρητών για σκοπούς εποπτείας, επιθεώρησης, ελέγχου και εφαρμογής της νομοθεσίας για τις χημικές ουσίες. Στο νομοσχέδιο προβλέπονται επίσης οι εξουσίες των επιθεωρητών, όπως είναι για παράδειγμα η εξουσία επίδοσης ειδοποίησης συμμόρφωσης και η εξουσία κατάσχεσης ουσίας ή παρασκευάσματος, τα οποία εύλογα πιστεύεται ότι θα μπορούσε να χρησιμεύουν ως αποδεικτικό στοιχείο σε ποινική διαδικασία, σε περίπτωση παράβασης της νομοθεσίας για τις χημικές ουσίες.
5. Προβλέπονται αδικήματα για την παράβαση των προνοιών του υπό αναφορά νομοσχεδίου με χρηματικές ποινές που δεν υπερβαίνουν τα €80.000 και ποινές φυλάκισης που δεν υπερβαίνουν τα δύο χρόνια ή τα τέσσερα χρόνια, σε περίπτωση δεύτερης ή μεταγενέστερης καταδίκης.

Με τους πρώτους προτεινόμενους κανονισμούς (υπ' αριθμόν 2 θέμα στο επισυνημμένο παράρτημα), οι οποίοι εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων Νόμου, σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την προαναφερόμενη ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/121/ΕΚ και τον ευρωπαϊκό Κανονισμό REACH.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, οι προτεινόμενοι κανονισμοί ενοποιούν, επικαιροποιούν και αντικαθιστούν τους ισχύοντες περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση) Κανονισμούς.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο προτεινόμενο ενοποιημένο

κείμενο κανονισμών έχουν γίνει οι ακόλουθες αλλαγές σε σχέση με τους ισχύοντες περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση) Κανονισμούς:

1. Καταργούνται οι πρόνοιες που αφορούν την υποχρέωση για κοινοποίηση νέας χημικής ουσίας.
2. Καταργούνται οι πρόνοιες που αφορούν τα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας.
3. Καταργούνται οι πρόνοιες που αφορούν την εκτίμηση κινδύνου χημικής ουσίας.

Σημειώνεται ότι τα τρία πιο πάνω θέματα καλύπτονται πλέον από τον Κανονισμό REACH.

Σκοπός των δεύτερων προτεινόμενων κανονισμών (υπ' αριθμόν 3 θέμα στο επισυνημμένο παράρτημα), οι οποίοι επίσης εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων Νόμου, είναι η τήρηση των υποχρεώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας όπως προκύπτουν από την έκδοση του Κανονισμού EK/689/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Ιουνίου 2008 σχετικά με τις εξαγωγές και τις εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων.

Στους πιο πάνω προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται οι ποινές και τα διοικητικά πρόστιμα για παραβάσεις συγκεκριμένων προνοιών του ευρωπαϊκού Κανονισμού EK/689/2008. Ειδικότερα, στους εν λόγω κανονισμούς προβλέπονται χρηματικές ποινές που δεν υπερβαίνουν τα €80.000 και ποινές φυλάκισης που δεν υπερβαίνουν τα δύο χρόνια ή τα τέσσερα χρόνια, σε περίπτωση δεύτερης ή μεταγενέστερης καταδίκης. Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής διοικητικού προστίμου από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο δεν υπερβαίνει τα €20.000. Σε περιπτώσεις που συνεχίζεται η παράβαση, ο υπουργός μπορεί να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο από €100 μέχρι €1.000 για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης.

Με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 18 του ευρωπαϊκού Κανονισμού EK/689/2008, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών πρέπει να καθορίσουν νομοθετικά τις ποινές για παράβαση των προνοιών του συγκεκριμένου κανονισμού και να τις κοινοποιήσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι την 1^η Αυγούστου 2009.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει τη βασική υποδομή, την αναγκαία τεχνογνωσία και εμπειρία για εφαρμογή των συγκεκριμένων κανονισμών.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους εν λόγω κανονισμούς, από την εφαρμογή τους αναμένεται να επηρεαστούν εκατό περίπου Κύπριοι επιχειρηματίες, οι οποίοι θα πρέπει να τηρούν τις πρόνοιες του ευρωπαϊκού Κανονισμού EK/689/2008, σύμφωνα με τον οποίο τα χημικά προϊόντα που αναφέρονται στο Παράρτημα I του κανονισμού υπόκεινται σε διαδικασία γνωστοποίησης εξαγωγής, η οποία ρυθμίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Σημειώνεται ότι το κόστος τήρησης των προνοιών του κανονισμού είναι πρακτικά ασήμαντο.

Σκοπός των τρίτων προτεινόμενων κανονισμών (υπ' αριθμόν 4 θέμα στο επισυνημμένο παράρτημα), οι οποίοι επίσης εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων Νόμου, είναι η τήρηση των υποχρεώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως αυτές προκύπτουν από την έκδοση του Κανονισμού REACH και ειδικότερα του άρθρου 126 αυτού.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διευκρίνισαν στα μέλη της επιτροπής ότι στους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται οι ποινές και τα διοικητικά πρόστιμα για

παραβάσεις συγκεκριμένων προνοιών του ευρωπαϊκού Κανονισμού REACH. Σημειώνεται ότι οι ποινές και τα διοικητικά πρόστιμα για τις παραβάσεις του Κανονισμού REACH είναι τα ίδια με αυτά που αναφέρονται πιο πάνω για τις παραβάσεις του Κανονισμού EK/689/2008.

Με βάση τις πρόνοιες της Οδηγίας 2006/121/EK, η τροποποίηση της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας για ενσωμάτωση των αλλαγών που οφείλονται στην έκδοση του Κανονισμού REACH θα έπρεπε να είχε γίνει μέχρι την 1^η Ιουνίου 2008, ενώ οι ποινές για παραβάσεις προνοιών του Κανονισμού REACH, όπως προβλέπεται από το άρθρο 126, θα έπρεπε να είχαν τεθεί σε ισχύ και κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι την 1^η Δεκεμβρίου 2008. Να σημειωθεί ότι το νομοσχέδιο και οι σχετικοί κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 27 Νοεμβρίου 2008.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν από την εκτελεστική εξουσία για τα υπ' αριθμόν 1, 2 και 4 θέματα στο επισυνημμένο παράρτημα, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει τη βασική υποδομή και την αναγκαία τεχνογνωσία και εμπειρία για εφαρμογή μέρους των διατάξεων που εισάγονται με την έκδοση του ευρωπαϊκού Κανονισμού REACH. Κενά τεχνογνωσίας που αφορούν κυρίως τις διαδικασίες εκτίμησης του κινδύνου χημικών ουσιών για τις οποίες δεν υπάρχει εμπειρία στην Κύπρο αναμένεται να καλυφθούν με ειδική συμφωνία συνεργασίας με άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και με τη συνεχή εκπαίδευση των λειτουργών του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας που ασχολούνται με το θέμα.
2. Το δημοσιονομικό κόστος από την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής πιθανόν να αυξηθεί, σε περίπτωση που θα ενισχυθεί σε προσωπικό το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. Σημειώνεται ότι με επιστολή τους οι Επίτροποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ. Δήμας και Φερχόιγκεν έχουν ζητήσει από όλα τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις αρμόδιες υπηρεσίες τους, έτσι ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις της νέας νομοθεσίας για τις χημικές ουσίες.
3. Από την ψήφιση της εν λόγω νομοθεσίας αναμένεται να επηρεαστούν πέραν των τριακοσίων Κυπρίων επιχειρηματιών, αφού, σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH, κάθε παραγωγός χημικής ουσίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εισαγωγέας από τρίτη χώρα ποσότητας μεγαλύτερης ή ίσης του ενός τόνου το χρόνο θα πρέπει να προχωρήσει σε υποβολή καταχώρισης στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων, ο οποίος εδρεύει στο Ελσίνκι. Σημειώνεται ότι η καταχώριση, ανάλογα με την ποσότητα της παραγωγής ή εισαγωγής της χημικής ουσίας, απαιτεί την υποβολή διάφορων δεδομένων, στα οποία οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να ανταποκριθούν μόνο με κατάλληλη προετοιμασία και αφού προηγουμένως ενημερωθούν για τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Σημειώνεται επίσης ότι η όλη διαδικασία καταχώρισης συνεπάγεται κάποιο κόστος για τους παραγωγούς ή εισαγωγείς από τρίτες χώρες, που δε θα είναι ασήμαντο.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας τόνισε στα μέλη της επιτροπής ότι επείγει η προώθηση τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών για ψήφιση και έγκριση, αντίστοιχα, δεδομένου ότι η περίοδος που δόθηκε στα κράτη μέλη για υιοθέτηση των τροποποιήσεων που επήλθαν στην ευρωπαϊκή νομοθεσία για τις χημικές ουσίες έχει παρέλθει και εκκρεμεί αιτιολογημένη γνώμη εναντίον της Δημοκρατίας.

Ο εκπρόσωπος της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ εξέφρασε τη συμφωνία της οργάνωσής του με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών.

Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΕΚ εξέφρασε τη συμφωνία της με το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς με σχετική επιστολή της προς τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008.

Οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργάνωσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ εξέφρασαν τη διαφωνία τους σε σχέση με το προτεινόμενο ύψος των ποινών στο νομοσχέδιο και στους κανονισμούς. Σύμφωνα με τους δύο εκπροσώπους, οι προτεινόμενες ποινές δεν είναι απλά αποτρεπτικές, αλλά είναι και εξοντωτικές για τις κυπριακές επιχειρήσεις, οι οποίες κατ' αναλογία είναι κατά μέσο όρο πολύ πιο μικρές από τις επιχειρήσεις στα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο στάδιο της διεξαγωγής της συζήτησης, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, απευθυνόμενοι στους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έθεσαν το ερώτημα κατά πόσο θα έπρεπε να μειωθούν οι ποινές και τα διοικητικά πρόστιμα ως εξοντωτικά για τις κυπριακές επιχειρήσεις και ζήτησαν συγκριτικά στοιχεία για τις ποινές που υιοθέτησαν άλλες ευρωπαϊκές χώρες και ιδιαίτερα οι μικρές, όπως είναι, για παράδειγμα, η Μάλτα.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με επιστολή του, ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2008, επισυνάπτοντας και σχετικό συγκριτικό πίνακα με τις ποινές στα είκοσι πέντε από τα είκοσι επτά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις παραβάσεις του Κανονισμού REACH, ενημέρωσε την επιτροπή ότι τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται στη νομοθεσία των κρατών μελών κυμαίνονται μεταξύ €100 και €120.000, ενώ για τις ποινικές καταδίκες προβλέπονται ποινές που φθάνουν μέχρι τα €3.000.000. Όσον αφορά τις ποινές φυλάκισης, στην επιστολή αναφέρεται ότι αυτές κυμαίνονται από μερικές μέρες μέχρι έξι χρόνια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία και διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνικής άποψης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων Νόμος του 2008.
2. Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2009.
3. Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/689/2008) Κανονισμοί του 2009.
4. Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 12 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξουσία έκδοσης κανονισμών. Άρθρο 3.

Τροποποίηση παραρτημάτων. Άρθρο 4.

Εγκαθίδρυση Παγκύπριου Συμβουλίου Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων. Άρθρο 5.

Σύσταση Παγκύπριου Συμβουλίου Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων. Άρθρο 6.

Λειτουργία Συμβουλίου. Άρθρο 7.

Αρμοδιότητες Συμβουλίου. Άρθρο 8.

Καθορισμός αρμόδιας αρχής. Άρθρο 9.

Αρχιεπιθεωρητής και Επιθεωρητές. Άρθρο 10.

Εξουσίες εισόδου και επιθεώρησης. Άρθρο 11.

Κατάσχεση. Άρθρο 12.

Ειδοποίηση κατάσχεσης. Άρθρο 13.

Ειδοποίηση συμμόρφωσης. Άρθρο 14.

Ειδοποίηση αναστολής ή απόσυρσης. Άρθρο 15.

Δήμευση κατόπιν διατάγματος δικαστηρίου. Άρθρο 16.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 17.

Ποινική ευθύνη νομικών προσώπων και αξιωματούχων τους. Άρθρο 18.

Ανάκτηση δαπανών εκτέλεσης. Άρθρο 19.

Περιορισμός στην αποκάλυψη πληροφοριών. Άρθρο 20.

Δημοσιοποίηση ονομάτων. Άρθρο 21.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 22.

Κατάργηση. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 23;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 23 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 13 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 13 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 14 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 14 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 15 κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμούς 16 και 17 έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Επιτήρηση και Έλεγχος των Αποστολών Ραδιενεργών Αποβλήτων και Αναλωμένου Πυρηνικού Καυσίμου) Κανονισμοί του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Επιτήρηση και Έλεγχος των Αποστολών Ραδιενεργών Αποβλήτων και Αναλωμένου Πυρηνικού Καυσίμου) Κανονισμοί του 2008»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίσης, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Σκεύη Κουκουμά

Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς από κοινού σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 29 Ιανουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου και των προτεινόμενων κανονισμών είναι η πλήρης εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την κοινοτική νομοθεσία και συγκεκριμένα με την Οδηγία 2006/117/ΕΥΡΑΤΟΜ του Συμβουλίου της 20^{ης}

Νοεμβρίου 2006 σχετικά με την επιτήρηση και τον έλεγχο των αποστολών ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένου πυρηνικού καυσίμου.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας δήλωσε ειδικότερα ότι με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται η τροποποίηση του περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Νόμου του 2002 [Νόμος αριθμός 115(I) του 2002] με την κατάργηση του εδαφίου (1) του άρθρου 11 αυτού, το οποίο προβλέπει την πλήρη απαγόρευση εισαγωγής ραδιενεργών αποβλήτων στην Κυπριακή Δημοκρατία. Όπως ο ίδιος εξήγησε, η υπό κατάργηση διάταξη συγκρούεται τόσο με άλλες διατάξεις του βασικού νόμου όσο και με τις διατάξεις της προαναφερόμενης Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ), οι οποίες, αντίθετα, επιτρέπουν την εισαγωγή ραδιενεργών αποβλήτων, γι' αυτό και γίνεται εισήγηση να διαγραφεί.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς καταργούνται οι υφιστάμενοι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Επιτήρηση και Έλεγχος των Αποστολών Ραδιενεργών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2002 (ΚΔΠ 495/2002) και εισάγονται νέοι κανονισμοί, που σκοπό έχουν τον καλύτερο έλεγχο και την προστασία κατά τις αποστολές ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένου πυρηνικού καυσίμου. Ειδικότερα, στους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται οι διαδικασίες και οι όροι για την εξασφάλιση των σχετικών αδειών αφενός για ενδοκοινοτικές αποστολές από και προς την Κυπριακή Δημοκρατία και αφετέρου για εξωκοινοτικές αποστολές.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας επισήμανε στα μέλη της επιτροπής ότι στην Κύπρο δε γίνονται αποστολές ραδιενεργών αποβλήτων ή πυρηνικών καυσίμων και ότι η Κύπρος έχει το δικαίωμα να αρνηθεί την εισαγωγή τέτοιων υλικών, με το επιχείρημα ότι δε διαθέτει την τεχνολογία, τις υποδομές και τους χώρους για την αποθήκευση ή απόρριψή τους. Παρ' όλ' αυτά, όπως αναφέρεται στη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους κανονισμούς, στο μέλλον ενδέχεται να προκύψει ανάγκη για έγκριση εξαγωγής πολύ μικρών ποσοτήτων ραδιενεργών αποβλήτων από διάφορα ερευνητικά εργαστήρια ή η έγκριση διαμετακόμισης τέτοιων υλικών.

Σύμφωνα με πρόσθετα στοιχεία που δόθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, από την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου και την έγκριση των κανονισμών δεν αναμένεται να προκύψει σοβαρό δημοσιονομικό κόστος. Επίσης, το κόστος για τους κατόχους των ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένου πυρηνικού καυσίμου δε θα είναι σημαντικό, διότι οι πλείστες των υποχρεώσεων που επιβάλλονται με τους προτεινόμενους κανονισμούς περιλαμβάνονται ήδη στην ισχύουσα νομοθεσία και επιπλέον δεν αναμένονται τέτοιες αποστολές στην Κύπρο.

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών ορίζεται ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, που εφαρμόζει το βασικό περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Νόμο του 2002.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας δε διατύπωσε οποιεσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη νομοθεσία.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέφερε στα μέλη της επιτροπής ότι επείγει η προώθηση των εν λόγω νομοθετημάτων, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη όφειλαν να εναρμονίσουν τη νομοθεσία τους με την Οδηγία 2006/117/ΕΥΡΑΤΟΜ μέχρι την 25^η Δεκεμβρίου 2008.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του τροποποιητικού νομοσχεδίου σε νόμο και της έγκρισης των εν λόγω κανονισμών.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, αφού τροποποιηθούν οι τίτλοι τους, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Επιτήρηση και Έλεγχος των Αποστολών Ραδιενεργών Αποβλήτων και Αναλωμένου Πυρηνικού Καυσίμου) Κανονισμοί του 2009», αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση του εδαφίου (1) του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 17 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 17 κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμούς 18, 19 και 20 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Κι εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.043-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
2. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.044-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέσεις Ανώτερου Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών και Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.018-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
4. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.019-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
5. Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.129-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

7. Ειδικά εντάλματα (αρ. 1, 2 και 3/2009) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών την 28 ^η Ιανουαρίου 2009, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008. [Ν. 29 (II)/2007]. (Αρ. Φακ. 13.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Επιτρόπου Προστασίας Καταναλωτών Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.004-2009).	Γιαννάκη Ομήρου, πρόεδρο Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.	Εμπορίου και Βιομηχανίας
2. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.005-2009).	Άντρο Κυπριανού, Γιάννο Λαμάρη και Τάκη Χατζηγεωργίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.	Εσωτερικών
3. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.006-2009).	Άντρο Κυπριανού, Γιάννο Λαμάρη και Τάκη Χατζηγεωργίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.348, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η κυπριακή πολιτεία με διάφορα προγράμματα επιχορηγεί την κατασκευή ή ανακατασκευή ξερολιθιών ιδιαίτερα στην περιοχή των αμπελοχωριών. Από την άλλη, επιχορηγείται και η διατήρηση των κοπαδιών αιγών και προβάτων σε ελεύθερη βοσκή, τα οποία όμως καταστρέφουν τελικά τις λιθοδομές. Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών, που έχουν κατατεθεί και στην αστυνομία, για ζημιές που προκαλούν τα κοπάδια όχι μόνο στις φυτείες, αλλά και στις ξερολιθιές που κτίστηκαν με επιχορήγηση της κυπριακής πολιτείας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πρόγραμμα επιχορήγησης των ξερολιθιών και λιθοδομών και τα μέτρα προστασίας τους από την ανεξέλεγκτη βόσκηση κοπαδιών αιγοπροβάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.349, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο αίτημα του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής για αύξηση της κρατικής χορηγίας και για οικονομική υποστήριξη ενός αναπτυξιακού προϋπολογισμού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.350, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην κυπριακή οικοδομική αγορά χρησιμοποιούνται αδρανή υλικά (αμμοχάλικα) και τούβλα που προέρχονται από τα κατεχόμενα. Η οικονομική κρίση έχει φαίνεται επιτείνει το φαινόμενο. Πέραν του αθέμιτου ανταγωνισμού, εκφράζονται ανησυχίες για την ποιότητα των υλικών αυτών και κατ' επέκταση την ασφάλεια των οικοδομικών έργων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την έκταση του φαινομένου, αν και κατά πόσο ελέγχεται η κατάσταση και αν όντως δημιουργούνται προβλήματα ποιότητας των οικοδομών από τη χρήση των υλικών αυτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.351, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το τελευταίο χρονικό διάστημα οι Κυπριακές Αερογραμμές έχουν ανακοινώσει την πρόθεσή τους να εκποιήσουν τρία παλαιότερα ιδιόκτητα αεροσκάφη και να τα αντικαταστήσουν με νεότερης ηλικίας ενοικιασμένα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πώς αντιμετωπίζει το φαινόμενο της εκποίησης ιδιόκτητων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, στη συγκεκριμένη περίπτωση αεροσκαφών, και της αντικατάστασής τους από ενοικιασμένα αεροσκάφη, την ώρα μάλιστα που εκκρεμεί η αποπληρωμή δανείου ύψους 70.000.000 ΛΚ και σε μια περίοδο παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης που επηρεάζει ήδη και τις αερομεταφορές.

Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει το σώμα κατά πόσο συμφωνεί με την πρακτική του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας να μην ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την ανανέωση του στόλου, όταν παλαιότερα διοικητικά συμβούλια ενημέρωναν για αντίστοιχα ζητήματα το νομοθετικό σώμα, έστω και αν δεν υπήρχαν κυβερνητικές εγγυήσεις για τη σύναψη δανείων. Να υπενθυμίσω επίσης ότι για τη σύναψη του δανείου των 70.000.000 ΛΚ στο πλαίσιο του σχεδίου ανασυγκρότησης της εταιρείας που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ζητήθηκε η συγκατάθεση της Βουλής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.352, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου

«Το νοσοκομείο της Λάρνακας παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα λειτουργικότητας, έλλειψης χώρων, υποδομής, εξοπλισμού κ.λπ.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πότε προγραμματίζεται να γίνει η επέκταση της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου και τι θα περιλάβει η όλη μελέτη;
2. Ποιο το υπολογιζόμενο κόστος;
3. Πότε υπολογίζεται η έναρξη των εργασιών και πότε αναμένεται η αποπεράτωση του όλου έργου;
4. Πότε σκοπεύεται να γίνει αντικατάσταση των κλινών, στρωμάτων, ανελκυστήρων κ.λπ.;

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.353, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αθηνάς Κυριακίδου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη δυνατότητα κατάρτισης των κρατικών προϋπολογισμών με βάση τα «δεδουλευμένα» (accrual-basis) και όχι με βάση τις «εισπράξεις-πληρωμές» (cash-basis), έτσι ώστε να δίνεται πιο σφαιρική και αντικειμενική εκτίμηση των δημόσιων οικονομικών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.354, ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η εταιρεία “Eurocyprya Airlines” ανήκει από το 2006 εξ ολοκλήρου στο κράτος. Παρουσιάζεται το φαινόμενο η μικρή Κύπρος να διαθέτει δύο κρατικούς αερομεταφορείς.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. κατά πόσο θα συνεχιστεί και πόσο ακόμη χρονικό διάστημα η ταυτόχρονη λειτουργία των δύο κρατικών αερομεταφορέων,
2. για τα σχέδια που υπάρχουν, προκειμένου η εταιρεία “Eurocyprya Airlines” να βγει από τη σημερινή ζημιογόνο πορεία και να ξαναπεράσει στην κερδοφορία,
3. κατά πόσο γίνονται σκέψεις για συνεργασία της εταιρείας με στρατηγικό επενδυτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.355, ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τη βασιμότητα του δημοσιεύματος της εφημερίδας ΠΟΛΙΤΗΣ, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2009, σύμφωνα με το οποίο ο αριθμός των κατοχικών στρατευμάτων ανέρχεται σε “κάτι περισσότερο από 24 000 άνδρες”, με αναφερόμενη πηγή έκθεση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, που παρουσιάστηκε από τον επικεφαλής της ειρηνευτικής δύναμης στην Κύπρο συνταγματάρχη Gerard Hughes.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.356, ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Σύμφωνα με πληροφορίες που έχουν περιέλθει εις γνώση μου, Κύπριοι και ξένοι επενδυτές ενδιαφέρονται για την κατασκευή ιδιωτικού ενεργειακού κέντρου και εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών στην περιοχή Βασιλικού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο έχει όντως εκδηλωθεί τέτοιο επενδυτικό ενδιαφέρον και σε ποιο στάδιο βρίσκεται.

2. Κατά πόσο ο Κυπριακός Οργανισμός Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ) έχει πραγματοποιήσει επαφές με το συγκεκριμένο όμιλο επενδυτών, προκειμένου να διερευνήσει το ενδεχόμενο αποθήκευσης των αποθεμάτων του σε ένα τέτοιο κέντρο.
3. Σε ποιο ακριβώς στάδιο βρίσκεται η δρομολογηθείσα από το κράτος κατασκευή του ενεργειακού κέντρου στο Βασιλικό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.357, ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων για τους ελέγχους που μέχρι σήμερα έχουν ασκηθεί στα πλαίσια της νομοθεσίας περί της Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων για τις προεκλογικές δαπάνες των υποψηφίων.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.484, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.484 και ημερομηνία 28.5.08, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή, σχετικά με την ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου για αναβάθμιση/βελτίωση του δρόμου από την περιοχή "Ελιές" μέχρι το τέρμα της Λεωφ. Ν. Έλληνα στην Έμπα.

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.02.484 και ημερ. 9.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ ότι το ρυθμιστικό σχέδιο του πιο πάνω αναφερόμενου δρόμου ετοιμάζεται από το Τμήμα Πολεοδομίας και αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.052, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.052, ημερομηνίας 3/9/2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερομηνία 10 Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Οι εκτιμήσεις για το κόστος των αποζημιώσεων ή διαβουλεύσεων με ιδιοκτήτες περιουσιών για το ύψος των αποζημιώσεων γίνονται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έδωσε το αρμόδιο Τμήμα, έχουν απαλλοτριωθεί μέχρι σήμερα 25 κτήματα συνολικής αποζημίωσης για τους ιδιοκτήτες €23.153.036,44 και επί πλέον τόκοι 9% από την ημερομηνία της γνωστοποίησης της απαλλοτρίωσης μέχρι την ημερομηνία πληρωμής. Στα περισσότερα κτήματα υπάρχουν ενοικιαστές και το ποσό των αποζημιώσεων για τους ενοικιαστές θα είναι επιπρόσθετο του πιο πάνω ποσού και θα υπολογιστεί όταν προσκομίσουν οι ενοικιαστές τα απαραίτητα πιστοποιητικά.
2. Μέχρι σήμερα έχει αποδεχτεί την αποζημίωση ένας μόνο ιδιοκτήτης ενός κτήματος, και το ποσό της αποζημίωσης που καταβλήθηκε ήταν €2.861.907,41 και επί πλέον τόκοι €290.738,42 και το κτήμα ενεγράφη στο όνομα της

Κυπριακής Δημοκρατίας. Για τα υπόλοιπα κτήματα κανένας ιδιοκτήτης δεν έχει αποδεχτεί την αποζημίωση.

3. Σχετικά με το συνολικό κόστος των απαλλοτριώσεων το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, τα δύο τελευταία χρόνια, έχει προβεί σε πάρα πολλές κατά προσέγγιση εκτιμήσεις κτημάτων που ζητήθηκαν για σκοπούς αξιολόγησης και απαλλοτρίωσής τους από το ΤΠΚ. Οι εκτιμήσεις, όμως, αφορούσαν πάρα πολλά κτήματα, που πιθανόν πολλά δε θα απαλλοτριωθούν, και λόγω της χρονικής περιόδου που έχει περάσει από την εκτίμηση τα ποσά δεν συνάδουν με τις σημερινές αξίες.
4. Ένας από τους κύριους λόγους στέγασης του Πανεπιστημίου στο παλαιό κέντρο της Λεμεσού ήταν η υποβαθμισμένη δραστηριότητα που υπήρχε στο κέντρο. Από τις απαλλοτριώσεις επηρεάζονται 20-25 επιχειρήσεις και το Πανεπιστήμιο έχει υποβάλει πρόταση η οποία μελετάται, ώστε κάποιες επιχειρήσεις να παραμείνουν στην περιοχή στα νέα κτήρια που θα ανεγερθούν μετά από μια δεκαετία. Η παρουσία του Πανεπιστημίου θα προσελκύσει καινούριες επιχειρήσεις και θα βοηθήσει στην ανάπτυξη των υφισταμένων όπως βιβλιοπωλεία, περίπτερα κ.ά. και έτσι το Πανεπιστήμιο θα λειτουργήσει και σαν καταλύτης στην εμπορική ανάπτυξη του κέντρου της πόλης της Λεμεσού.
5. Τόσο το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως όσο και ο Δήμος Λεμεσού, με βάση τη μελέτη που εκπόνησε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο για λογαριασμό του ΤΠΚ, έχει εντοπίσει τρεις χώρους για κατασκευή πολυώροφων χώρων στάθμευσης. Έχει γίνει ήδη ο σχεδιασμός για τον πολυώροφο χώρο στην οδό Θεμιστοκλέους. Το Πανεπιστήμιο για να μειώσει ακόμη περισσότερο το κυκλοφοριακό πρόβλημα στο κέντρο της Λεμεσού έχει προβεί σε συμφωνία με την εταιρεία Λεωφορείων Λεμεσού για τη δρομολόγηση λεωφορείων που να εξυπηρετούν τόσο το κοινό όσο και τους φοιτητές.
6. Το Πανεπιστήμιο έχει διαμορφώσει δύο κτήρια στην πλατεία Ηρώων σε εστίες και προσφέρει με ειδικά κριτήρια εστίαση σε 50 φοιτητές από την αρχή του δεύτερου έτους της λειτουργίας του.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.083, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σωτήρη Σαμψών

«Σε απάντηση της επιστολής με ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 2008 που αφορά στο ερώτημα που υπέβαλε ο αξιότιμος βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, κ. Σωτήρης Σαμψών κατά πόσο και σε ποιο βαθμό θα επηρεαστεί η επιχειρησιακή ικανότητα της Εθνικής Φρουράς σε περίοδο κρίσης από τη μετακίνηση της αεροπορικής βάσης της Λακατάμιας και ιδιαίτερα του αεροδρομίου, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι προς το παρόν δεν έχει ληφθεί οποιαδήποτε σχετική με το θέμα οριστική απόφαση για μετακίνηση της Αεροπορικής Βάσης Λακατάμιας από την παρούσα θέση.

2. Είμαστε στη διάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για την παροχή οποιωνδήποτε πρόσθετων στοιχείων ή διευκρινήσεων τυχόν απαιτηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.139, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.139, ημερ. 17.10.08, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με το θέμα της κάλυψης των αναγκών

πόσιμο νερού στην Κοινότητα Αναρίτας, μετά τη μείωση που σημειώνεται στην παροχή προς την εν λόγω Κοινότητα

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.139 και ημερ. 22.10.08, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Μετά από αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Αναρίτας, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων προχώρησε στην ετοιμασία σχεδίου για την αναβάθμιση του υδρευτικού δικτύου και για την ανέγερση νέας δεξαμενής για την κάλυψη των αναγκών της κοινότητας σε πόσιμο νερό.

Το υπό αναφορά σχέδιο μαζί με την σχετική εκτίμηση δαπάνης η οποία ανέρχεται στις €242,555 έχουν εγκριθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αναρίτας, ενώ μέσω του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προωθείται η εξασφάλιση από το Κοινοτικό Συμβούλιο μέρους του κρατικού τεμαχίου με αρ. 315, Φ/Σχ. 51/23, στο οποίο θα ανεγερθεί η νέα δεξαμενή.

Σημειώνεται ότι η προώθηση του πιο πάνω έργου θα γίνει μέσω του Προϋπολογισμού του κράτους, με κυβερνητική και κοινοτική συνεισφορά 90% και 10%, αντίστοιχα.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.170, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.170, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 10.11.2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ ότι με πρωτοβουλία του Έπαρχου Λάρνακας πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο τετράμηνο αρκετές συσκέψεις και επιτόπου επισκέψεις των αρμοδίων Τμημάτων/Υπηρεσιών καθώς και των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, με σκοπό την εξέταση των προβλημάτων που δημιουργούνται από την λειτουργία των εγκαταστάσεων στην περιοχή με απώτερο στόχο την συνεργασία και συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων για βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης. Στα πλαίσια αυτών των συσκέψεων/επισκέψεων αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που υπάρχουν όσο αφορά την πιθανή ρύπανση ή οχληρία από τις εν λόγω εγκαταστάσεις.

Λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα πιο πάνω, αλλά και την απαντητική επιστολή μας με Αρ. Φακ. 2.18.05 και ημερ. 15.9.2008 στην ερώτηση με Αρ. 23.06.009.02.115, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη, διαφαίνεται ότι η λειτουργία, διαχείριση και παρακολούθηση των τεσσάρων εγκαταστάσεων στην περιοχή του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου ρυθμίζεται στο σύνολο της στα πλαίσια των Νομοθεσιών, για τον Έλεγχο της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους, τον Έλεγχο της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας, την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης, τη Διαχείριση Ζωικών Αποβλήτων, καθώς και νομοθεσίες που αφορούν το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, την Επαρχιακή Διοίκηση και Τοπικές Αρχές (Χωροταξικός Σχεδιασμός, Παράνομες Εγκαταστάσεις και Οχληρία).

Τονίζεται ότι στα πλαίσια εφαρμογής των Νόμων περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης απαιτείται όπως ο Φορέας Εκμετάλλευσης της κάθε εγκατάστασης εγκαταστήσει και λειτουργεί Σύστημα Πρόληψης και Αντιμετώπισης Ατυχημάτων, το οποίο να περιλαμβάνει και τα μέτρα που πρέπει να

ληφθούν για πρόληψη και αντιμετώπιση ατυχημάτων που είναι δυνατό να προκαλέσουν ρύπανση του περιβάλλοντος.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.173, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση 23.06.009.03.173 ημερομηνίας 6.10.2008 του Βουλευτή Λευκωσίας Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 19.11.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα για τους παιχιδότοπους κάτω από τα παιγνίδια ύψους πάνω από 1,50 μ. επιβάλλεται να τοποθετείται δάπεδο ασφαλείας. Το πρότυπο αυτό προτείνει τέσσερις κατασκευές.
  - α) Συνθετικό δάπεδο.
  - β) Επίστρωση με άμμο πάχους 30 εκ.
  - γ) Επίστρωση με λεπτά βότσαλα πάχους 30 εκ.
  - δ) Επίστρωση με αλεσμένο ξύλο (απορουκανίδια).
2. Κάθε μέθοδος από αυτές παρουσιάζει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.
  - α) Το συνθετικό δάπεδο που προσφέρεται στην αγορά κατασκευάζεται με ανακύκλωση λαστίχων αυτοκινήτων. Συνήθως προσφέρεται σε σκούρα χρώματα που σύντομα ξεβάφουν και δημιουργούν ένα μαυριδερό καταθλιπτικό περιβάλλον. Σε ψηλές θερμοκρασίες αναδύουν άσχημη μυρωδιά. Είναι πορώδη με κίνδυνο να αναπτύσσουν μικροοργανισμούς. Για την τοποθέτηση τους απαιτείται υπόστρωμα σκυροδέματος.
  - β) Άμμος
Ο άμμος αποτελεί φυσικό υλικό και η επαφή με αυτό βοηθά τα παιδιά να αναπτυχθούν συναισθηματικά. Η άμμος χρησιμοποιείται και σε άλλους χώρους (αμμοδόχος) για δημιουργική απασχόληση των παιδιών.
Μειονεκτεί στο ότι λερώνονται τα παιδιά και ενδέχεται να εναποθέσουν τα κόπριά τους οι γάτοι.
  - γ) Βότσαλα
Τα βότσαλα σαν υλικό έχει τα πλεονεκτήματα του άμμου. Μειονεκτεί στο ότι είναι δυνατό τα παιδιά να ρίχνουν μεταξύ τους τα βότσαλα με περιορισμένο κίνδυνο να υπάρξει ατύχημα και να διασπαρούν στην υπόλοιπη αυλή. Είναι σαν υλικό δυσεύρετο.
  - δ) Απορουκανίδια
Αποτελεί επίσης φυσικό υλικό.
Μειονεκτεί στο ότι παρασύρεται από τον άνεμο και δεν προσφέρεται σε εξωτερικούς χώρους.

3. Συνήθως εφαρμόζονται οι δύο πρώτες μέθοδοι. Στην πράξη δοκιμάστηκε και η τρίτη. Το Υπουργείο συστήνει τη μέθοδο της άμμου και την εφαρμόζει στους παιχνιδότοπους που κατασκευάζει για καθαρά παιδαγωγικούς σκοπούς και όχι για οικονομικούς λόγους. Υπάρχει αντίδραση από ορισμένους γονείς και νηπιαγωγούς που δεν ανέχονται το ότι τα παιδιά λερώνονται και λερώνουν τους χώρους του σχολείου. Επισημαίνεται ότι συστηματική απασχόληση των παιδιών με την άμμο σαν παιδαγωγικό υλικό προβλέπεται στο πρόγραμμα των Νηπιαγωγείων.

Για το ενδεχόμενο οι γάτοι να αφήσουν στην άμμο τα κοπριά τους με κινδύνους για την υγεία των παιδιών αυτό μπορεί να περιοριστεί με ειδικά απωθητικά των γάτων και με συστηματικό έλεγχο και καθαρισμό της άμμου.

Τα παιδαγωγικά πλεονεκτήματα της άμμου αξίζουν το κόπο και τις πιθανές δυσκολίες. Τα παιδιά είναι καλό να έρχονται τουλάχιστον στο υπαίθριο παιγνίδι τους σε επαφή με φυσικά και φιλικά σ' αυτά υλικά μια και όλη την υπόλοιπη ώρα τους την περνούν σε τεχνικά δάπεδα (τσιμεντένια, κεραμικά, πλαστικά).

Είναι καταθλιπτική η εικόνα στα παλαιά Νηπιαγωγεία που δεν κατασκευάζει το Υπουργείο όπου όλη η αυλή είναι επιστρωμένη με συνθετικά υλικά και σκυρόδεμα στο βωμό της "καθαριότητας".

Οι αρχικές αντιδράσεις μετά την εκτεταμένη εφαρμογή της μεθόδου αυτής και την αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων της άρχισαν να περιορίζονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.185, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.185, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφορικά με τα θέματα που τίγονται στην πιο πάνω επιστολή θα ήθελα να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- A) Το ύψος του τέλους που επιβάλετε σε όλους ανεξαιρέτως τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας €0,0022, από τον Αύγουστο του 2003 για σκοπούς ενθάρρυνσης των Επενδύσεων ΑΠΕ και ΕΞΕ καθορίζεται από τον Περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των ΑΠΕ και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμο του 2003, Ν. 33(Ι)/2003. Η αναπροσαρμογή του τέλους μπορεί να γίνει με τροποποίηση της πιο πάνω νομοθεσίας.

Η Υπηρεσία Ενέργειας με τα νέα σχέδια χορηγιών τα οποία ετοιμάστηκαν και υποβλήθηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο και στην συνέχεια θα υποβληθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση επισημαίνει βάσει του προτεινόμενου πλάνου στρατηγικής ανάπτυξης των ΑΠΕ και ΕΞΕ το ειδικό ταμείο θα έχει ελλειμματικό προϋπολογισμό μετά το 2011. Από τα πιο πάνω είναι φανερό ότι από το 2011 και μετά θα είναι αναγκαία η εξεύρεση πρόσθετων πόρων για κάλυψη των προβλεπόμενων δαπανών.

- B) Στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες εφαρμόζονται διάφορα συστήματα όπως: επιδότηση της παραγόμενης KWh (Feed-in Tariff), έκδοση πιστοποιητικών πράσινης ενέργειας (Quota of Tradable Green Certificates), φορολογικά κίνητρα και επιχορηγήσεις πάνω στις κεφαλαιουχικές δαπάνες (Tax incentives and investments grants) ή ακόμα και συνδυασμός των πιο πάνω. Σε ορισμένες

χώρες το ύψος του τέλους αναπροσαρμόζεται ανάλογα με την τιμή του πετρελαίου.

Στην Αυστρία η υπεύθυνη αρχή είναι υποχρεωμένη να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια και να πληρώνει feed-in tariff (επιδότηση kWh). Με την νέα νομοθεσία ο ετήσιος διαθέσιμος προϋπολογισμός για την υποστήριξη των ΑΠΕ (για την Εξοικονόμηση Ενέργειας υπάρχει άλλο κονδύλι) έχει τεθεί στα 17 εκατομμύρια Ευρώ μέχρι το 2011. Ο ετήσιος προϋπολογισμός έχει προ-καταναλωθεί σε διάφορες μορφές ΑΠΕ. Ο μέσος όρος συνεισφοράς του καταναλωτή το 2006 φαίνεται αναλυτικά στον πιο κάτω πίνακα.

Πίνακας 4.1: Συνεισφορά των διαφόρων κατηγοριών καταναλωτών στα ΑΠΕ το 2006

Grid level	Grid level Costs for RES-E support
Grid level 1-3 (110-380 kV)	0.325 € Cents/kWh
Grid level 4 (Transformation from 110 kV to 10-30 kV)	0.382 € Cents/kWh
Grid level 5 (10-30 kV)	0.382 € Cents/kWh
Grid level 6 (Transformation from 10-30 kV to 400 V)	0.398 € Cents/kWh
Grid level 7 (400 V)	0.464 € Cents/kWh

The average consumer's contribution in 2006 is fixed at 0.42 € Cents/kWh. Electricity-intensive industries (Grid level 1-3) pay 78% of this tariff, whereas households (Grid level 7) are obliged to pay 111%. In addition to this value, there is a charge for electricity traders of 0.06 € Cents/kWh leading to an average burden contribution of 0.48 € Cents/kWh (E-Control 2006b). @Feed-in Tariffs Migual Mendonca.

Το νέο σχέδιο της Αυστρίας 2007-2009 έχει υιοθετήσει ρήτρα για ΑΠΕ για τους καταναλωτές της κατηγορίας GRID LEVEL 7 σε 15€ σταθερό τον χρόνο ενώ για τους βιομηχανικούς καταναλωτές το κόστος αυτό ανέρχεται στις 15000€ (Grid Level 1-4).

Παρόμοια στρατηγική έχει υιοθετήσει και η Ολλανδία. Κάθε καταναλωτής πρέπει να καταβάλει ετήσιο τέλος για υποστήριξη των ΑΠΕ με μόνη διαφορά ότι το ύψος του τέλους είναι το ίδιο για όλους τους καταναλωτές 52€ τον χρόνο. Να σημειωθεί ότι το ποσό που μαζεύτηκε δεν ήταν αρκετό για να καλύψει τις ανάγκες για ΑΠΕ. Το υπόλοιπο ποσό συγχρηματοδοτήθηκε από τον προϋπολογισμό του κράτους.

Στη Δανία η επιδότηση για ΑΠΕ μεταφέρεται στον καταναλωτή μέσω του λεγόμενου "Public Service Obligation" (PSO) στο λογαριασμό του ηλεκτρισμού τους. Υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις ανάλογα με την περιοχή που βρίσκονται οι καταναλωτές.

Στη Γερμανία υπάρχει παρόμοιο σύστημα με μερικές μειώσεις σε εταιρείες οι οποίες έχουν μεγάλη ηλεκτρική κατανάλωση πέραν των 10 GWh. Σε αυτούς τους καταναλωτές το τέλος ανέρχεται στα 0,05 €σεντς/kWh.

Επισυνάπτεται παράρτημα σχετικά με τα πιο πάνω.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες θα θέλατε σχετικά με τα πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.188, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.188 και ημερομηνία 19 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αίτημα των κοινοτικών συμβουλίων Κιτίου και Περβολιών για κατασκευή λιμενίσκου στην εκβολή του ποταμού Τρέμιθου, για τη φιλοξενία σκαφών αναψυχής και ερασιτεχνών ψαράδων

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.188, ημερομηνίας 26.11.2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα για το παραπάνω θέμα:

1. Στο Γενικό Σχέδιο της παράκτιας περιοχής Ζυγίου-Κιτίου, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, περιέλαβε και την πρόνοια χωροθέτησης στην εκβολή του χειμάρρου Τρέμιθου λιμενίσκου χωρητικότητας μέχρι 15 σκαφών.
2. Το Τμήμα Αλιείας διευκρίνισε ότι το έργο δεν αφορά το Τμήμα του αφού θα χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς εκτός της επαγγελματικής αλιείας.
3. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανέφερε ότι το έργο θα πρέπει να γίνει εκτός της κοίτης (εκβολή του ποταμού) γιατί με τις εκβαθύνσεις υπάρχει ο κίνδυνος εισχώρησης θαλάσσιου νερού στον υδροφορέα και στις διατρήσεις που υπάρχουν εντός της κοίτης του ποταμού.
4. Με βάση τις πρόνοιες του νέου Νόμου "Ο Περί Διαχείρισης Χώρων Ελλιμενισμού Σκαφών Αναψυχής Νόμος του 2007", αρμόδια αρχή καθορίζεται ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
5. Ως εκ τούτου η ερώτηση θα παραπεμφθεί στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για χειρισμό λόγω αρμοδιότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.190, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.190 ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η κτιριολογική αναβάθμιση των Επαρχιακών Μουσείων Πάφου, Λεμεσού και Λάρνακας και η επανέκθεση των εκθεμάτων τους με σύγχρονες μουσειολογικές μεθόδους, είναι μέσα στις προτεραιότητες του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Οι εργασίες στα Επαρχιακά Μουσεία Πάφου και Λεμεσού έχουν ήδη τροchioδρομηθεί, ενώ στο Επαρχιακό Μουσείο Λάρνακας αναμένεται να αρχίσουν μέσα στα επόμενα 2-3 χρόνια.

Τα συνολικά ποσά που θα διατεθούν για το Επαρχιακό Μουσείο Λάρνακας είναι αδύνατο να υπολογιστούν πριν την εκπόνηση των κατασκευαστικών σχεδίων για την επέκταση του μουσείου και πριν την ετοιμασία της πρότασης για την αναδιοργάνωση της έκθεσης.

Για την προώθηση των πιο πάνω έργων γίνονται προσπάθειες για την εξασφάλιση μόνιμου Αρχαιολογικού Λειτουργού που θα εδρεύει στο Μουσείο Λάρνακας και για την πρόσληψη μεγαλύτερου αριθμού Τεχνικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.197, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.197 και ημερ. 20.11.2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

(Αντιμετώπιση του προβλήματος ηχορύπανσης στον Παρακαμπτήριο Λεμεσού)

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.197 και ημερ. 26.11.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Στον Προϋπολογισμό του 2009 εγκρίθηκε πρόνοια ύψους €2,0 εκ. για έναρξη των εργασιών λήψης των αναγκαίων μέτρων για προστασία από την ηχορύπανση στον Παρακαμπτήριο Λεμεσού.
3. Εντός Δεκεμβρίου του 2008 λήφθηκε η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για προώθηση της αναγκαίας ακουστικής μελέτης και εντός Ιανουαρίου 2009 θα ζητηθούν οι σχετικές προσφορές.
4. Η τοποθέτηση των ηχοπετασμάτων θα αρχίσει εντός του 2009, μετά τη συμπλήρωση της πιο πάνω μελέτης και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο πλαίσιο ενός τριετούς προγράμματος έναντι συνολικής προκαταρκτικής δαπάνης €6,0 εκ. Τα προστατευτικά μέτρα θα καλύπτουν τις περιοχές με μεγάλη πυκνότητα πληθυσμού όπου τα επίπεδα θορύβου είναι 70 dBA και άνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.201 ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.201, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008 των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην Ερώτηση των πιο πάνω Βουλευτών με αρ. 23.06.009.03.201, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 1^η Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το ψήφισμα των Κοινοτήτων Πολιτικού, Επισκοπείου, Εργατών, Καμπιών, Καπέδων, Πέρα Ορεινής, Ψιμολόφου, Λαζανιά και Φικάρδου για μη παραχώρηση προνομίου λατομείου στις Κοινότητες Πολιτικού, Λαζανιά και στο δάσος του Μαχαιρά και για την κατάργηση της λατομικής ζώνης και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η επαναλειτουργία του εν λόγω λατομείου εξαρτάται από την έκβαση της εξέτασης των αιτήσεων που υπέβαλε η κάτοχος του λατομείου εταιρεία προς την αρμόδια Πολεοδομική Αρχή. Συγκεκριμένα εκκρεμούν δύο αιτήσεις, η υπ' αριθμόν ΛΕΥ/1948/2002 για ανανέωση της Πολεοδομικής Άδειας του υφιστάμενου λατομείου η οποία έχει λήξη την 1/1/2003 και υπ' αριθμόν ΛΕΥ/0825/2000 που αφορά και επέκταση του λατομείου προς τα βορειοανατολικά εκτός της υφιστάμενης λατομικής ζώνης.
- (β) Όσο αφορά την υφιστάμενη λατομική ζώνη στο Πολιτικό, η αναθεώρηση, δημιουργία ή κατάργηση λατομικών ζωνών εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών.

- (γ) Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, η θέση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είναι όπως προτού καταργηθεί η οποιαδήποτε λατομική ζώνη, τα αποθέματα της σε χρήσιμα πετρώματα θα πρέπει να εξαντλούνται, για ευνόητους περιβαλλοντικούς λόγους. Βεβαίως παράλληλα θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε οι οχλήσεις που δημιουργούνται προς τις Κοινότητες από την παραγωγή και την μεταφορά των λατομικών υλικών να ελαχιστοποιούνται.

Όπως αντιλαμβάνεστε από τα πιο πάνω, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει κατά πόσο το εν λόγω λατομείο θα επαναλειτουργήσει και ως εκ τούτου κατά πόσο θα καταργηθεί η υφιστάμενη λατομική ζώνη. Για το λόγο αυτό, η παρούσα μαζί με τη σχετική ερώτηση κοινοποιείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο ενδέχεται να είναι σε θέση να σας ενημερώσει περαιτέρω.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.203, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.203, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με ημερομηνία 27 Νοεμβρίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στο πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια περιλαμβάνονται συγκεκριμένες δεσμεύσεις τον τομέα της ειδικής εκπαίδευσης, οι οποίες προωθούνται προς υλοποίηση είτε ως ξεχωριστά θέματα είτε ως θέματα που αφορούν και σχετίζονται άμεσα και με άλλες πτυχές της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.
2. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων μέτρων, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού:
  - 2.1. έχει τριπλασιάσει τα κονδύλια που αποστέλλονται στις Σχολικές Εφορείες για εξοπλισμό των αιθουσών ειδικής εκπαίδευσης (ειδικές μονάδες, αίθουσες αναφοράς),
  - 2.2. έχει εξοπλίσει τα ειδικά σχολεία και πολύ σύντομα και τις ειδικές μονάδες με σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό για την εκπαίδευση των παιδιών (ειδικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές, πληκτρολόγια, συσκευές επικοινωνίας κ.λπ.),
  - 2.3. ετοιμάζει και θα προωθήσει, σύντομα, συγκεκριμένες τροποποιήσεις του περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου 113(ι)/1999 και των σχετικών Κανονισμών, με στόχο ο Νόμος να καταστεί πιο λειτουργικός και άμεσος ξεπερνώντας δυσλειτουργίες και πολύπλοκες διαδικασίες που έχουν εντοπιστεί, μέσα από τα οκτώ χρόνια λειτουργίας του και
  - 2.4. ετοιμάζει κτιριολογικό πρόγραμμα για αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής των ειδικών σχολείων με τη δημιουργία ξεχωριστών χώρων εκπαίδευσης για παιδιά νηπιαγωγείου/δημοτικού/γυμνασίου.
3. Στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης το όλο σύστημα της ειδικής εκπαίδευσης θα αξιολογηθεί και θα ληφθούν πρόσθετα μέτρα για τη βελτίωσή του. Επίσης, οι αλλαγές που προωθούνται και αφορούν γενικότερα θέματα

οργάνωσης, διοίκησης και στελέχωσης της σχολικής μονάδας, το σύστημα διορισμού και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, τα προγράμματα ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, η διαμόρφωση νέων αναλυτικών προγραμμάτων κ.λπ., σχετίζονται άμεσα και θα συμβάλουν στην ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και καλλιέργεια κλίματος αποδοχής και στήριξης της διαφορετικότητας στα πλαίσια της σχολικής μονάδας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.205, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.205, ημερομηνίας ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 27 Νοεμβρίου 2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Μετά τη μετακίνηση του στρατοπέδου “Πετράκη Κυπριανού”, η έκταση του οποίου ανέρχεται σε 23 δεκάρια περίπου και αποτελεί Κρατική Δασική Γη, επανήλθε κάτω από τη διαχείριση του Τμήματος Δασών.

Σ’ αυτή την έκταση που κατελάμβανε το στρατόπεδο βρίσκονται διάφορα παραπήγματα, τα πλείστα των οποίων βρίσκονται σε άσχημη κατάσταση τα οποία θα απομακρυνθούν.

Ένα μέρος της έκτασης αυτής έχει ενοικιασθεί στην Πολιτική Άμυνα για να γίνει Κέντρο Εκπαίδευσης και ένα άλλο μέρος έχει παραχωρηθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης για να χρησιμοποιείται ως προσωρινός χώρος παραμονής λαθρομεταναστών.

Η υπόλοιπη έκταση θα φυτευθεί με δέντρα και θα εμπλουτισθεί με πράσινο, ώστε ο όλος χώρος να διαμορφωθεί σε αστικό πάρκο, το οποίο θα αποτελεί συνέχεια του πάρκου της Αλυκής Λάρνακας. Το πάρκο θα αναπτυχθεί από το Τμήμα Δασών και θα ικανοποιεί τις ανάγκες των πολιτών της Λάρνακας.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.207, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.207 και ημερομηνία 24/11/2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.207, ημερομηνίας 1.12.2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο δρόμος Καλού Χωριού-Ριζοελιάς ο οποίος αρχίζει από το Καλό Χωριό και καταλήγει στον Κόμβο Αλόνας στον Παρακαμπτήριο Λάρνακας είναι μήκους 3 χλμ. Το έργο προτάθηκε στον προϋπολογισμό του 2009 κατόπιν συζήτησης και οδηγιών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Η ένταξη του έργου δεν εγκρίθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και ως εκ τούτου το Τμήμα Δημοσίων Έργων δεν έχει προχωρήσει με οποιοσδήποτε μελέτες. Σημειώνεται ότι ο δρόμος έχει πρόσφατα ασφαλτοστρωθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας.

3. Έχουν ήδη δοθεί οδηγίες στο Τμήμα Δημοσίων Έργων να προχωρήσει σε προεργασίες για την μελέτη και να ξαναπροτείνει το έργο στον προϋπολογισμό του 2010.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.215, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.215 και ημερ. 24.11.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου η Κύπρος να προχωρήσει στην αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να συμμετάσχει στην παγκόσμια προσπάθεια για αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών

Αναφέρομαι στην επιστολή του αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 23.06.009.03.215, ημερομηνίας 27.11.08 σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα εξής:

Η ενεργειακή πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι συνυφασμένη με αυτήν της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει ως στόχο τόσο την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών όσο και τη μείωση της εξάρτησης της χώρας μας από τις εισαγωγές ενέργειας. Για αυτό το λόγο και αναγνωρίζοντας τις δυνατότητες των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) να συνδράμουν στην επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η Κυπριακή Δημοκρατία και η ΕΕ αποδίδουν μεγάλη σημασία στην όσο το δυνατό πληρέστερη εκμετάλλευση των ΑΠΕ.

Για την επίτευξη των στόχων της η ΕΕ εξέδωσε μία σειρά από Οδηγίες όπως η 2001/77/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Προαγωγή της Ηλεκτρικής Ενέργειας που παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές στην Εσωτερική Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας, την Οδηγία 2003/30/ΕΚ σχετικά με την Προώθηση της Χρήσης Βιοκαυσίμων ή άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων για τις Μεταφορές και τη νέα Οδηγία πλαίσιο σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ΑΠΕ η οποία ψηφίστηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 17 Δεκεμβρίου 2008.

Η Οδηγία 2001/77/ΕΚ περιλαμβάνει το διπλασιασμό της συνεισφοράς των ΑΠΕ από το 6% στο 12% της ακαθάριστης εγχώριας κατανάλωσης ενέργειας της ΕΕ έως το 2010 και αύξηση του ποσοστού της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ στο 22,1% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας της Κοινότητας έως το 2010. Για κάθε κράτος μέλος καθορίστηκε ξεχωριστός ενδεικτικός στόχος. Για την Κύπρο η αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ορίστηκε στο 6% της συνολικής παραγωγής ενέργειας.

Η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στοχεύοντας στην ουσιαστική αύξηση της συνεισφοράς των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας κατάρτισε και εφαρμόζει Σχέδιο Δράσης για την περίοδο 2002-2010 στο οποίο περιλαμβάνεται η επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου για αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στο 6% της συνολικής παραγωγής ενέργειας. Ο στόχος αυτός του 6% αναμένεται να επιτευχθεί με την εκμετάλλευση του αιολικού δυναμικού με την εγκατάσταση 110 MW αιολικών πάρκων, που αποτελούν τη συνεισφορά της αιολικής ενέργειας η οποία αναμένεται να έχει και το μεγαλύτερο μερίδιο από όλες (4-4,5%) στο συνολικό στόχο του 6% για το 2010. Η προβλεπόμενη συνεισφορά από τα φωτοβολταϊκά και τη βιομάζα αναμένεται ότι θα επιτευχθεί.

Η Οδηγία 2003/30/ΕΚ έχει θέσει ως ενδεικτικό στόχο, για όλα τα κ-μ, αντικατάσταση των συμβατικών καυσίμων με βιοκαύσιμα σε ποσοστό 5,75%, βάσει

του ενεργειακού περιεχομένου επί του συνόλου της βενζίνης και του πετρελαίου ντίζελ που διατίθεται στην αγορά για τις μεταφορές έως το 2010.

Η Υπηρεσία Ενέργειας λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις, τις δυνατότητες εγχώριας παραγωγής βιοκαυσίμων και τους περιορισμούς στην παραγωγή και χρήση των βιοκαυσίμων στις μεταφορές έθεσε τα επίπεδα αντικατάστασης που παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1. Εθνικοί Ενδεικτικοί Στόχοι για αντικατάσταση συμβατικών καυσίμων με βιοκαύσιμα

Έτος	Ενδεικτικός Στόχος
2007	1%
2008	2,5%
2009	2,5%
2010	2,5%

Η νέα Οδηγία πλαίσιο για τις ΑΠΕ θεσπίζει τις αρχές σύμφωνα με τις οποίες τα κ-μ πρέπει να διασφαλίσουν ότι το μερίδιο των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα ανέλθει στο 20% έως το 2020 και καθορίζει τους εθνικούς συνολικούς στόχους για κάθε κράτος μέλος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια της καινούριας αυτής Οδηγίας των ΑΠΕ, πρότεινε όπως το ποσοστό συμμετοχής των ΑΠΕ για την Κύπρο ανέλθει στο 13% της τελικής κατανάλωσης της χώρας για το 2020.

Η Κυπριακή Δημοκρατία εξέφρασε επανειλημμένα τη διαφωνία της ως προς τη μεθοδολογία υπολογισμού του εθνικού μας στόχου (13%) και τη συμπερίληψη σε αυτόν του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος αντί του εθνικού δυναμικού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας λόγω του μικρού μεγέθους της χώρας μας και του γεγονότος ότι το ενεργειακό μας σύστημα είναι απομονωμένο χωρίς διασυνδέσεις με δίκτυα παροχής φυσικού αερίου ή ηλεκτρισμού. Τα χαρακτηριστικά αυτά του ενεργειακού μας συστήματος θέτουν περιορισμούς όσο αφορά το οικονομικά εκμεταλλεύσιμο δυναμικό των ΑΠΕ.

Σύμφωνα με μελέτες και εκτιμήσεις της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με τα σημερινά δεδομένα, το οικονομικά εκμεταλλεύσιμο δυναμικό της Κύπρου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ είναι γύρω στο 8-9%. Οποιαδήποτε ποσοστιαία μονάδα πέραν του ποσού αυτού θα στοιχίσει από τριπλάσια μέχρι και πενταπλάσια στον κρατικό προϋπολογισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όλα τα πιο πάνω παρουσιάστηκαν επανειλημμένα τόσο σε συναντήσεις με τον Επίτροπο Ενέργειας όσο και σε συνάντηση με τους εκπροσώπους του Επιτρόπου Περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα στο Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας που έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες στις 8 Δεκεμβρίου 2008, να γίνει ονομαστική εξαίρεση της Κύπρου για τη μη συμπερίληψη ολόκληρης της κατανάλωσης από τις αερομεταφορές.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, η Υπηρεσία Ενέργειας αποσκοπώντας στην όσο το δυνατό μεγαλύτερη προσέγγιση του στόχου για το 2020 και την αποφυγή μελλοντικών προστίμων, προχώρησε στη δημιουργία πλαισίου προώθησης των ΑΠΕ. Το εν λόγω πλαίσιο περιλαμβάνει:

- A. Αναθεώρηση του Σχεδίου Παροχής Χορηγιών.

- B. Καταρτισμό νέου Σχεδίου Δράσης για τα έτη 2009-2013.
- Γ. Ενημερωτική και Διαφωτιστική εκστρατεία του κοινού σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις για τις ΑΠΕ.
- A. Το Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για Ενθάρρυνση της Χρήσης των ΑΠΕ εγκρίθηκε πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο και περιλαμβάνει:
1. Χορηγία για ηλεκτροπαραγωγή από μεγάλα εμπορικά αιολικά, ηλιοθερμικά, φωτοβολταϊκά συστήματα και την αξιοποίηση βιομάζας και βιοαερίου.
  2. Χορηγία για Ενθάρρυνση της Χρήσης των ΑΠΕ από Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα καθώς και Φορείς του Δημοσίου Τομέα που δεν ασκούν Οικονομική Δραστηριότητα.
  3. Χορηγία για Ενθάρρυνση της Χρήσης των ΑΠΕ από Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα καθώς και Φορείς του Δημοσίου Τομέα που ασκούν Οικονομική Δραστηριότητα.
- B. Το προτεινόμενο Σχέδιο Δράσης για την ανάπτυξη των ΑΠΕ και συγκεκριμένα μεγάλης κλίμακας επενδύσεις για ηλεκτροπαραγωγή για την περίοδο 2009-2013 παρουσιάζεται στον Πίνακα 1. Ο Πίνακας περιέχει στοιχεία μέχρι το 2015 για τις περιπτώσεις όπου αίτηση για λειτουργία έργου ΑΠΕ λάβει έγκριση για επιδότηση το 2013 και η ανάπτυξη του αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2015.
- Το Σχέδιο θα αναθεωρείται στη βάση προόδου εφαρμογής του και των εξελίξεων στον τομέα σε τακτά χρονικά διαστήματα ή όποτε οι εξελίξεις το επιβάλουν.

Πίνακας 1. Προτεινόμενο σχέδιο Ανάπτυξης των ΑΠΕ για μεγάλης κλίμακας επενδύσεις για ηλεκτροπαραγωγή.

Έτος	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΠΕ (Μεγάλης Κλίμακας Επενδύσεις για ηλεκτροπαραγωγή)					Σύνολο (MW)
	Αιολική Ενέργεια	Ηλιακά Θερμικά	ΦΒ	Βιομάζα	Βιοαέριο	
2009	0	0	2	1	0	3
2010	0	0	4	1.5	0.5	6
2011	60	0	6	2	1	69
2012	85	0	8	2.5	1.5	97
2013	100	25	10	3	2	140
2014	125	25	12	3.5	2.5	168
2015	165	25	14	4	3	211

Επιπλέον, η Υπηρεσία Ενέργειας έχει εξασφαλίσει την έγκριση για χρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ των ακόλουθων έργων:

- Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών συστημάτων σε δημόσια κτίρια, σχολεία και στρατόπεδα. Πρόκειται για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στις

οροφές 13 Δημοσίων Κτιρίων, 48 Σχολείων και 4 Στρατοπέδων. Η συνολική δυναμικότητα των συστημάτων υπολογίζεται σε 1100 KW. Παράλληλα θα γίνει προμήθεια 50 εκπαιδευτικών μοντέλων φωτοβολταϊκών συστημάτων για τα σχολεία.

Έχει ήδη εξαγγελθεί διαγωνισμός για την προμήθεια και εγκατάσταση των συστημάτων και έχουν υποβληθεί προσφορές από 5 ενδιαφερόμενες εταιρείες. Η χρονική διάρκεια του συμβολαίου με τον επιτυχόντα προσφοροδότη θα είναι 9 μήνες και η ολοκλήρωση του έργου υπολογίζεται να γίνει τον Αύγουστο του 2009. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου είναι 4,3 εκατομμύρια ευρώ.

- Εγκατάσταση Ηλιακών Συστημάτων Ψύξης και Θέρμανσης Χώρου σε δημόσια κτίρια. Έχει προταθεί να γίνουν εγκαταστάσεις σε τρία δημόσια κτίρια. Το πρώτο κτίριο που έχει επιλεγεί είναι το κτίριο εργαστηρίων του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του ΤΕΠΑΚ στην Λεμεσό. Παράλληλα έχει υποβληθεί κατάλογος με προτεινόμενα κτίρια από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών. Στο παρόν στάδιο η Υπηρεσία Ενέργειας βρίσκεται στο τελικό στάδιο ετοιμασίας όρων για επιλογή μελετητή για τα τρία συστήματα. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου είναι ένα εκατομμύριο ευρώ.
  - Εγκατάσταση Ηλιοθερμικού Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Solar Concentrated Power Plant). Η Υπηρεσία Ενέργειας έχει εξασφαλίσει κονδύλι 18 εκατομμυρίων ευρώ για εγκατάσταση ενός πιλοτικού σταθμού 3-5 MW. Παράλληλα έχει προτείνει την προσπάθεια εξεύρεσης επιπρόσθετων πόρων έτσι ώστε να εγκατασταθεί σταθμός δυναμικότητας 50 MW με παράλληλη δυνατότητα αφαλάτωσης θαλασσινού νερού. Παρόλη την εργασία και τις μελέτες που διεξήγαγε η Υπηρεσία Ενέργειας για τη βιωσιμότητα του έργου, το Γραφείο Προγραμματισμού έχει αναθέσει στο Ινστιτούτο Κύπρου την διενέργεια μελέτης σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο MIT, ούτως ώστε να εξεταστεί η βιωσιμότητα εγκατάστασης ηλιοθερμικού σταθμού με παράλληλη δυνατότητα αφαλάτωσης θαλασσινού νερού. Τα πρώτα αποτελέσματα της μελέτης αναμένονται εντός του πρώτου τριμήνου του 2009.
- Γ. Η ενημερωτική και διαφωτιστική εκστρατεία του κοινού σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις για τις ΑΠΕ περιλαμβάνει:
1. Διαφωτιστικές και ενημερωτικές εκστρατείες του κοινού για την προώθηση των ΑΠΕ. Στα πλαίσια της εκστρατείας αυτής, η Υπηρεσία Ενέργειας σε συνεργασία με την ΟΕΒ και με τη στήριξη της ΑΗΚ, διοργανώνει στους χώρους της Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου, εξειδικευμένη έκθεση για εκμετάλλευση των ΑΠΕ (SaveEnergy).
  2. Ετοιμασία ενημερωτικών φυλλαδίων.
  3. Οργάνωση ημερίδων και σεμιναρίων, καθώς και επισκέψεων Λειτουργών της Υπηρεσίας Ενέργειας σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για ενημέρωση των μαθητών σχετικά με θέματα χρήσης ΑΠΕ.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι πάντοτε στη διάθεση σας για να σας δώσει διευκρινήσεις ή πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.219, ημερομηνίας

27 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.219 και ημερομηνία 27/11/2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Θέμα: Κατασκευή νέου εμπορευματικού σταθμού στον Αερολιμένα Λάρνακας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.219, ημερομηνίας 9/12/2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η Συμφωνία Παραχώρησης για την ανάπτυξη και διαχείριση των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου που έγινε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της εταιρείας Hermes Airports Ltd. ("ο Επενδυτής"), τέθηκε σε ισχύ στις 12/5/2006.

3. Με βάση τις πρόνοιες της πιο πάνω Συμφωνίας η δημιουργία νέων εγκαταστάσεων εμπορευμάτων (Cargo) στον Αερολιμένα Λάρνακας θα αναπτύσσεται έτσι ώστε να ικανοποιεί τη ζήτηση αγοράς.

4. Ο Επενδυτής βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους και έχει επιβεβαιωθεί η ανάγκη ανάπτυξης νέων εγκαταστάσεων εμπορευμάτων (Cargo) σε χώρο που θα βρίσκεται πιο κοντά στο χώρο στάθμευσης αεροσκαφών και στα νέα τερματικά κτίρια του νέου Αερολιμένα Λάρνακας, απ' ό,τι είναι οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις.

5. Σε σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στις 14/1/2009, ο Επενδυτής μας πληροφόρησε ότι προχωρεί με όλες τις απαραίτητες διευθετήσεις, ώστε οι νέες εγκαταστάσεις εμπορευμάτων να είναι έτοιμες στις αρχές του 2010.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.225, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.225 ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.225 ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου που μας κοινοποιήθηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή με ημερομηνία 8 Δεκεμβρίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Παρόλο που μεγάλο μέρος της ποσότητας του ανακυκλωμένου νερού Λευκωσίας έχει κατανεμηθεί στις κοινότητες που είναι μέρος του συστήματος συλλογής λυμάτων, θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια να παραχωρηθεί ικανοποιητική ποσότητα ανακυκλωμένου νερού στο Δήμο Αθηνών.

Επισημαίνεται παράλληλα ότι ο Δήμος Αθηνών θα επωφεληθεί και μέσω της παροχής νερού από το Νότιο Αγωγό, στον οποίο θα διοχετεύεται το ανακυκλωμένο νερό Λευκωσίας.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.234, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.234 και ημερ. 04.12.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τ. Μητσόπουλου αναφορικά με το ποσοστό συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας καθώς και την πρόθεση του ΥΠΕΒΤ να προωθήσει ένα ολοκληρωμένο χωροταξικό πλαίσιο για τις ΑΠΕ στο οποίο θα καθορίζονται τα κριτήρια για τη χωροθέτηση των έργων αξιοποίησης τους

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 23.06.009.03.234, ημερομηνίας 16.12.2008 σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα εξής:

1. Το ποσοστό συμμετοχής των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για το έτος 2007 ήταν 2.38%. Το ποσοστό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ για το 2007 ήταν 0.07%. Για το 2008, έχει ξεκινήσει η συλλογή των στοιχείων για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και πετρελαιοειδών καθώς και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και το ισοζύγιο αναμένεται να είναι έτοιμο μέχρι το τέλος Μαρτίου με αρχές Απριλίου.

Το ποσοστό ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ για το 2007 ήταν χαμηλό λόγω της απουσίας της αιολικής ενέργειας, η οποία αναμένεται να έχει τη μεγαλύτερη συνεισφορά (4-4.5%) στον ενδεικτικό στόχο του 6% ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ μέχρι το 2010.

Για την επίτευξη των ενδεικτικών στόχων που είχε θέσει η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2001/77/ΕΚ για την Κύπρο, η Υπηρεσία Ενέργειας του ΥΠΕΒΤ είχε προχωρήσει στην ετοιμασία και εφαρμογή του πρώτου Σχεδίου Δράσης για ενίσχυση των ΑΠΕ στην Κύπρο το οποίο κάλυπτε την περίοδο 2002-2010. Με βάση τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν και ενόψει των νέων στόχων που έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση με τη νέα Οδηγία πλαίσιο (13% της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου να είναι από ΑΠΕ μέχρι το 2020), η Υπηρεσία Ενέργειας, έχει προχωρήσει στην αναθεώρηση του Σχεδίου Δράσης και των κινήτρων για ενθάρρυνση της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ. Το Νέο Σχέδιο Χορηγιών - που εγκρίθηκε πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο - καλύπτει την περίοδο 2009-2013 και προβλέπει την παροχή από το Ειδικό Ταμείο οικονομικών κινήτρων υπό τη μορφή επιχορηγιών/επιδοτήσεων ύψους 25 εκατομμυρίων ευρώ το χρόνο για όλη την πενταετία, καθώς και την αύξηση στο 9% της συνεισφοράς των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας.

2. Τόσο η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2001/77/ΕΚ όσο και ο ενδεικτικός στόχος που έχει τεθεί για αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στο 6% μέχρι το 2010, κατέστησαν αναγκαίο τον καθορισμό ολοκληρωμένου χωροταξικού πλαισίου για τις ΑΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό καθορίστηκαν και τα κριτήρια για τη χωροθέτηση των έργων αξιοποίησης των ΑΠΕ.

Ο Υπουργός Εσωτερικών, ασκώντας τις εξουσίες που παρέχονται σε αυτόν με βάση το άρθρο 6 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, έκδωσε την Εντολή αρ. 2 του 2006 με σκοπό την καθοδήγηση των Πολεοδομικών Αρχών αναφορικά με τα κριτήρια και τη διαδικασία άσκησης πολεοδομικού ελέγχου σε σχέση με αιτήσεις για χωροθέτηση Μονάδων Παραγωγής Ενέργειας από ΑΠΕ (Επισυναπτόμενο 1).

Επιπλέον, το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεννόηση με την Υπηρεσία Ενέργειας, έκδωσε την εγκύκλιο 3/2008 (Επισυναπτόμενο 2) για την περαιτέρω διευκρίνιση ορισμένων περιπτώσεων εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων, είτε σε οικοδομή είτε στο έδαφος αλλά σε σχέση με οικοδομή η οποία εμπίπτει στον όρο της "δευτερεύουσας εργασίας η οποία δεν επηρεάζει

ουσιωδώς την εξωτερική εμφάνιση της οικοδομής”, όπως αυτός χρησιμοποιείται στην υποπαράγραφο 1 Κατηγορία IV του Πρώτου Παραρτήματος του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Γενικού Διατάγματος Ανάπτυξης.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, η Υπηρεσία Ενέργειας θα αποστείλει στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ενόψει της διαδικασίας για την τρίτη αναθεώρηση και τροποποίηση των Τοπικών Σχεδίων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου τις απόψεις/παρατηρήσεις και εισηγήσεις της σχετικά με τα ήδη δημοσιευμένα Σχέδια Ανάπτυξης, καθώς και τη στρατηγική, τις επιμέρους πολιτικές και τα σχέδια στήριξης και παροχής κινήτρων για την προώθηση της χρήσης των ΑΠΕ για τον καθορισμό - όπου χρειάζεται - νέων κριτηρίων.

Τέλος, για σκοπούς διευκόλυνσης των επενδυτών, την απλοποίηση και επιτάχυνση σε σημαντικό βαθμό της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων εισηχθήσαν ρυθμίσεις και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο η ανάληψη ρόλου “One Stop Shop” από την Υπηρεσία Ενέργειας το 2006.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι πάντοτε στη διάθεσή σας για να σας δώσει διευκρινήσεις ή πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Σήμερα θα συνεχίσουμε και θα ολοκληρώσουμε τη συζήτηση του υπ’ αριθμόν 1 θέματος για την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Τάσου Μητσόπουλου, Χρήστου Στυλιανίδη και Κυριάκου Χατζηγιάννη).

Πριν δώσω το λόγο στον πρώτο ομιλητή που έχω στον κατάλογο, τον κ. Κλεάνθους, να σας ενημερώσω ότι την ερχόμενη εβδομάδα θα αρχίσει η συζήτηση του υπ’ αριθμόν 5 θέματος, που είναι «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της» (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).

Παρακαλώ, κύριε Κλεάνθους.

Δεν είναι εδώ.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Είναι τρίτος, κύριε Πρόεδρε, στον κατάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στον κατάλογο που μου έχουν δώσει από την υπηρεσία, κύριε Αγγελίδη, είναι πρώτος.

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δε θα μιλήσουν οι εισηγητές;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Μίλησαν την περασμένη φορά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαφοροποιήθηκε ο κατάλογος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μητσόπουλος είναι έτοιμος;

Παρακαλώ, κύριε Μητσόπουλε.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θεωρώ χρήσιμο να ξεκινήσω με μια αναγκαία διευκρίνιση, γιατί ίσως σε αρκετούς από τους συμπολίτες μας να εγείρεται το εύλογο ερώτημα τι επιτέλους είναι αυτό το Σύστημα Ιδίων Πόρων για το οποίο σήμερα κάνουμε συζήτηση. Πολύ απλά είναι το σύστημα χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που βασίζεται στις εισφορές των κρατών μελών. Η όλη συζήτηση συνεπώς αφορά τη μεταρρύθμιση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μάλιστα σ' έναν κόσμο που αλλάζει με ασύλληπτους ρυθμούς.

Εμείς από την πρώτη κιόλας στιγμή της συζήτησης του θέματος στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή επισημάναμε ότι αυτό το σύστημα έχει τρία χαρακτηριστικά. Είναι ξεπερασμένο, είναι άδικο, είναι αντιδημοκρατικό. Αντιβαίνει στο πνεύμα και στο γράμμα της ιδρυτικής Συνθήκης της Ρώμης, που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό και εντελώς ενδεικτικά να παραθέσω κάποιους χαρακτηριστικούς αριθμούς. Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής δαπανούν περισσότερο από το 20% του συνολικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος των επιμέρους πολιτειών για τον ομοσπονδιακό τους προϋπολογισμό. Την ίδια ώρα οι δαπάνες του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιπροσωπεύουν κάτι λιγότερο από το 1% του συνολικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος των είκοσι επτά κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η σύγκριση και μόνο αυτή δείχνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι εκ των πραγμάτων ικανή να ανταγωνιστεί τις ΗΠΑ σε όρους οικονομικούς και αναπτυξιακούς, όσο τουλάχιστο τα συλλογικά της σώματα, αλλά και τα κράτη μέλη δε συνειδητοποιούν την αδήριτη ανάγκη αύξησης του ποσοστού του κοινοτικού ΑΕΠ που διατίθεται για τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό.

Η συρρίκνωση του προϋπολογισμού σε συνδυασμό με τους πρόσφατους κύκλους διευρύνσεων πλήττουν την αξιοπιστία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και περιορίζουν δραματικά τη δυνατότητά της να παρέμβει αποφασιστικά με χρηματοδοτικά εργαλεία, ώστε να επιφέρει αναγκαίες αλλαγές τόσο στον ευρωπαϊκό χώρο όσο και σε περιοχές του τρίτου κυρίως κόσμου που το έχουν ανάγκη.

Οφείλει συνεπώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ως συλλογική οντότητα, αλλά και καθένα από τα είκοσι επτά κράτη μέλη ξεχωριστά να κατανοήσουν την ιστορική σημασία της μεγέθυνσης του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού. Όσο ο προϋπολογισμός παραμένει καθηλωμένος και καχεκτικός τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση στα μάτια των Ευρωπαίων, αλλά και μη, πολιτών θα φαντάζει ως ένας γίγαντας με πήλινα πόδια.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θεωρεί ότι το χρηματοδοτικό σύστημα της Ένωσης πρέπει να διέπεται από την αρχή της επάρκειας των πόρων, ώστε να είναι δυνατή η επίτευξη των στόχων της και η αντιμετώπιση των εσωτερικών και διεθνών

προκλήσεων, καθώς και από την αρχή της αλληλεγγύης ως προς τις δαπάνες. Παράλληλα, ως προς τα έσοδα η χρηματοδότηση του προϋπολογισμού θα πρέπει να στηρίζεται σε ένα Σύστημα Ιδίων Πόρων το οποίο θα χαρακτηρίζεται από δικαιοσύνη, συσχετίζοντας τις συνεισφορές των κρατών μελών με τη σχετική ευημερία τους, καθώς και απλότητα και διαφάνεια. Ο χαρακτήρας του νέου προϋπολογισμού θα πρέπει να είναι κυρίως αναδιανεμητικός, ώστε να εξυπηρετεί τις ανάγκες των ασθενέστερων κρατών μελών, αλλά και των ασθενέστερων περιφερειών, με στόχο την καλύτερη και πιο συνεκτική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας προσδιορίζει τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις οποίες ο νέος προϋπολογισμός θα κληθεί να εξυπηρετήσει. Η εφαρμογή της νέας συνθήκης συνεπάγεται την ανάπτυξη νέων δράσεων και νέων πολιτικών στους τομείς για τους οποίους εισήχθησαν νέες νομικές βάσεις, όπως είναι το κλίμα, ο τουρισμός. Προβλέφθηκε ενίσχυση της υπάρχουσας συνεργασίας, π.χ. στους τομείς της ενέργειας και της μετανάστευσης, και υπογραμμίστηκαν περαιτέρω η διάσταση του Ευρωπαίου πολίτη και ο κοινωνικός ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα από την καθιέρωση, μέσα από την εισαγωγή της κοινωνικής ρήτρας. Στη βάση των ακόλουθων λοιπόν προτεραιοτήτων εμείς πιστεύουμε πως θα πρέπει να κινείται η μεταρρύθμιση του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού:

1. Προώθηση της συνοχής ως βασικής έκφρασης αλληλεγγύης, αλλά και ως μέσου για την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας σε όλες τις περιοχές της Ένωσης.
2. Στο σημερινό παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον η ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας αποτελεί κορυφαία πρόκληση. Παρά τις αναμφισβήτητες επιδόσεις μας σε κρίσιμους τομείς τεχνολογικής αιχμής, η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας εξακολουθεί να υστερεί, συγκρινόμενη με τις επιδόσεις των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ιαπωνίας, αλλά ακόμα και των δυναμικά νέων αναπτυσσόμενων οικονομιών, όπως της Ινδίας και της Κίνας, τουλάχιστο σε ορισμένες περιπτώσεις.
3. Η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να διατηρήσει τον ηγετικό της ρόλο στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του ΟΗΕ, αλλά και σε σχέση με τους άλλους διεθνείς εταίρους, με σκοπό την επίτευξη συνολικής συμφωνίας αναφορικά με τις κλιματικές αλλαγές και το περιβάλλον.
4. Η Κύπρος, παραδοσιακά πηγή μεταναστών, αποτελεί σήμερα χώρα υποδοχής μεταναστών λόγω της γεωγραφικής της θέσης και της σημαντικής οικονομικής της ανάπτυξης, αλλά και λόγω των ευρύτερων ευρωπαϊκών και διεθνών εξελίξεων που, σε συνδυασμό με τις αρνητικές επιπτώσεις από τις κλιματικές αλλαγές στις φτωχότερες περιοχές στα νοτιοανατολικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημιουργούν κύματα λαθρομετανάστευσης. Η Ένωση οφείλει να απαντήσει αποφασιστικά στο θέμα της μετανάστευσης αναπτύσσοντας ολοκληρωμένες δράσεις προς τρεις κατευθύνσεις. Πρώτον, διασφάλιση ασφαλών συνόρων, δεύτερον, καινοτόμες προτάσεις για την πληρέστερη ενσωμάτωση όσων νόμιμα ζουν και εργάζονται στις χώρες μέλη και, τρίτον, αντιμετώπιση των αιτιών της μετανάστευσης στη ρίζα τους και πρόληψη μελλοντικών μεταναστατευτικών κρίσεων.
5. Ήδη, με αφορμή τη μετανάστευση, έχω σημειώσει ορισμένες κρίσιμες πτυχές του διεθνούς ρόλου της Ένωσης. Οι πτυχές αυτές, σε συνδυασμό με τις προσπάθειες που έχουν ήδη αναληφθεί για τη διαμόρφωση και ανάπτυξη ολοκληρωμένης πολιτικής γειτονίας και για την αυξανόμενη σημασία της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας, αντιπροσωπεύουν

σε δημοσιονομικούς όρους μόλις €1 δις στο σύνολο του ετήσιου προϋπολογισμού. Ποσό που αντιλαμβάνεστε πως κρίνεται εντελώς ανεπαρκές, προκειμένου η Ευρωπαϊκή Ένωση να ασκήσει το ρόλο της, το ρόλο της το διεθνή, ως δύναμη σταθερότητας, ειρήνης και διαλόγου στο σύγχρονο κόσμο.

6. Η οικονομική και κοινωνική σημασία της γεωργίας και του αγροδιατροφικού τομέα γενικότερα, ιδιαίτερα σε χώρες και περιοχές που ο αγροτικός τομέας αποτελεί κρίσιμη παραγωγική δραστηριότητα και απασχολεί ένα σημαντικό τμήμα του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, καθιστά την Κοινή Αγροτική Πολιτική αναγκαία και απαραίτητη στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη λογική και στην κατεύθυνση αυτή η Ένωση οφείλει να διασφαλίσει στο γεωργικό της πληθυσμό σταθερό πλαίσιο, προβλέψιμες εξελίξεις και αίσθημα ασφάλειας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Γι' αυτό το κρίσιμο ζήτημα αναπτύχθηκε τα τελευταία χρόνια ένας συστηματικός και έντονος δημόσιος διάλογος στην Ευρώπη με πρωταγωνιστές τα κοινοβούλια. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όρισε ειδικό εισηγητή το Γάλλο ευρωβουλευτή του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος Alain Lamassouze, ο οποίος πραγματοποίησε δεκάδες επαφές και επισκέφθηκε τουλάχιστο δώδεκα εθνικά κοινοβούλια. Από το διάλογο αυτό η πατρίδα μας έλαμψε δυστυχώς διά της απουσίας της. Πέρα ίσως από τη διαβίβαση κάποιων απόψεων από την κυβέρνηση και τη συμμετοχή της προέδρου της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε μια σχετική για το θέμα σύσκεψη - έχω διαβάσει και την εισήγησή της με την οποία συμφωνώ- δεν υπήρξε ούτε δημόσιος διάλογος, αλλά ούτε και η επιθυμητή με την κυβέρνηση και τους κοινωνικούς εταίρους διαβούλευση. Και όλα αυτά, όταν κάνουμε διαρκώς λόγο για την ανάγκη διαχείρισης και γεφύρωσης του δημοκρατικού ελλείμματος, για συνθήκες διαφάνειας, για συμμετοχική δημοκρατία και άλλα εύχητα συνθήματα, τα οποία δυστυχώς ξεχνούμε, όταν έρχεται η ώρα να τα εφαρμόσουμε στην πράξη.

Η Βουλή υστέρησε δυστυχώς. Και στο σημείο αυτό οφείλω να επισημάνω ότι τα ευρωπαϊκά θέματα, παρά τις συνεχείς οχλήσεις και εισηγήσεις της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής και τις φιλότιμες, οφείλω να αναγνωρίσω, προσπάθειες των στελεχών της Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, τα οποία στελέχη και από το βήμα αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω, παρέμειναν το προηγούμενο χρονικό διάστημα δραματικά υποβαθμισμένα. Εύχομαι ειλικρινά η υποβάθμιση αυτή να μην αποτυπώνει μια ενσυνείδητη και ηθελημένη επιλογή και στάση, μια στείρα δηλαδή προσκόλληση σε παρωχημένες φοβίες, επιφυλάξεις και αναστολές. Και αυτό, κύριε Πρόεδρε, φέρνει στο μυαλό μου τη ρήση ενός δημοσιογράφου ο οποίος με επιμονή έλεγε πάντοτε ότι το μυαλό είναι όπως την ομπρέλα, λειτουργεί πιο αποδοτικά, όταν είναι ανοικτό. Έτσι λοιπόν, όσο εμείς αντιμετωπίζουμε επιδερμικά και επιπόλαια τα θέματα της Ευρώπης τόσο θα βρισκόμαστε ενώπιον αρνητικών και δυσάρεστων εξελίξεων. Να φιγουράρουμε, για παράδειγμα, στον πάτο του καταλόγου των χωρών όσον αφορά τις απορροφήσεις και αντί για εύσημα και επαίνους να εισπράττουμε πρόστιμα και επιπλήξεις.

Εδώ βρίσκεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η διαφορά, η ουσιώδης και ειδοποιός διαφορά, ανάμεσα σε μας και όλους εκείνους που δεν έχουν ακόμη κατανοήσει την ιστορική σημασία της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μια συμμετοχή που, για να είναι γόνιμη, εποικοδομητική και ουσιαστική, θα πρέπει να μας βγάζει από το περιθώριο των εξελίξεων, από τη μιζέρια, από τη στασιμότητα, από την ομφαλοσκόπηση και να μας θέτει στην πρωτοπορία των λαών εκείνων που με όραμα, τόλμη και ευθύνη ανιχνεύουν τις μεγάλες προκλήσεις του αύριο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Μητσόπουλε.

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι... Όσοι εναπομένετε...

Πρώτ' απ' όλα, θέλω πραγματικά να συγχαρώ τους τρεις συναδέλφους από την ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού που ενέγραψαν αυτό το θέμα, το οποίο γίνεται μια προσπάθεια με τη συζήτηση εδώ, στην ολομέλεια, να το αναδείξουμε και να συνειδητοποιήσουμε όλοι πόσο κρίσιμης σημασίας είναι, όπως και πολλά άλλα ευρωπαϊκά θέματα που επηρεάζουν την καθημερινή μας ζωή και ξεχνιούνται και περιφρονούνται απ' όλους, λες και δε μας αφορούν, ενώ τελικά επηρεάζουν και τη ζωή μας και την οικονομία και την ευημερία και την ποιότητα ζωής γενικά. Ωστόσο, πρέπει να προσπαθούμε, παρά να μεμψιμοιρούμε.

Το Σύστημα Ίδιων Πόρων προσδιορίζει τις σχέσεις μεταξύ πολιτών, κρατών μελών και των κοινοτικών οργάνων και έχει σχέση και με το θέμα της κοινωνικής και οικονομικής δικαιοσύνης μεταξύ των κρατών μελών.

Το θέμα της αναθεώρησης του συστήματος χρηματοδότησης του κοινοτικού προϋπολογισμού βρίσκεται στην επικαιρότητα και τυγχάνει συζητήσεων μεταξύ άλλων και λόγω της σχετικά πρόσφατης διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που παραδοσιακά δίδει την ευκαιρία για έγερση τέτοιων ζητημάτων, αλλά και επειδή είναι παραδεκτό ότι το ισχύον σύστημα έχει ολοκληρώσει τον κύκλο του. Από της εφαρμογής του έχουν διαφανεί τα προβλήματα και οι αδυναμίες του συστήματος, που είναι γνωστές και στα νέα κράτη μέλη. Ως τέτοια έχουν σημειωθεί η έλλειψη αισθήματος δικαιοσύνης και αξιοπιστίας, όσον αφορά την κατανομή των "πόρων" και την "ωφέλεια" που κάθε κράτος μπορεί να αποκομίσει, η αδυναμία εμπέδωσης του συστήματος και της διαδικαστικής λειτουργίας του τόσο από τους πολιτικούς όσο και από τους τεχνοκράτες, η έλλειψη πειθαρχίας στις δαπάνες κ.ά. Πιο ειδικά, θα ήθελα να σημειώσω ως κυριότερη αδυναμία την ολοένα και μεγαλύτερη αύξηση της διαρθρωτικής ασάφειας του συστήματος, ιδιαίτερα λόγω της χρήσης του συστήματος απόδοσης. Δηλαδή η απόδοση σε κάθε κράτος μέλος δε διευκρινίζεται σαφώς και επαρκώς με ποια μέθοδο υπολογισμού γίνεται. Απαιτείται απλοποίηση. Περαιτέρω, η ίδια η διεύρυνση καθιστά επιτακτική την αναμόρφωση του συστήματος.

Θα πρέπει να αναφέρω ότι το σύνολο των εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να ισούται με το σύνολο των δαπανών και πρέπει να κυμαίνονται εντός των συμφωνηθέντων ορίων που προβλέπονται από το νόμο.

Η κύρια πηγή χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σήμερα μια συνεισφορά που βασίζεται στο ακαθάριστο εγχώριο εισόδημα των κρατών μελών. Η συνεισφορά αυτή έχει αυξηθεί και υπερβαίνει τους υπόλοιπους πόρους, τελωνειακούς δασμούς και γεωργικές εισφορές, που είναι οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι, καθώς και τον πόρο που βασίζεται στο φόρο προστιθέμενης αξίας.

Το Σύστημα Ίδιων Πόρων έχει εξελιχθεί σημαντικά από την έναρξη του πρώτου δημοσιονομικού πλαισίου έως σήμερα. Χαρακτηριστικά, το 1988 το ακαθάριστο εγχώριο εισόδημα κάλυπτε ποσοστό μικρότερο από το 11% της χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι 28% που καλύπτονταν από τους τελωνειακούς δασμούς

και τις γεωργικές εισφορές και 57% από τον ίδιο πόρο που βασίζεται στο φόρο προστιθέμενης αξίας. Η σύγκριση με το στόχο του 2013 είναι τεράστια. Ο πόρος του ακαθάριστου ευρωπαϊκού εισοδήματος θα καλύψει το 74% περίπου της χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι 13% που θα καλυφθεί από δασμούς και γεωργικές εισφορές και 12% από τον πόρο που βασίζεται στο ΦΠΑ.

Οι πηγές και οι μηχανισμοί χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να διασφαλίζουν την επαρκή χρηματοδότηση των πολιτικών της και η αξιολόγησή τους πρέπει να γίνεται βάσει κοινά αποδεκτών αρχών, όπως η οικονομική αποδοτικότητα, η δικαιοσύνη, η σταθερότητα, η προβολή και η απλότητα, η διοικητική αποδοτικότητα, η οικονομική αυτονομία και η επάρκεια. Καμιά από τις πηγές χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ικανοποιεί στον ίδιο βαθμό όλες αυτές τις αρχές και είναι δύσκολο να σχεδιαστεί ένα "ιδανικό" σύστημα χρηματοδότησης.

Η χρηματοδότηση του προϋπολογισμού θα πρέπει λοιπόν να στηρίζεται σε ένα Σύστημα Ιδίων Πόρων, το οποίο θα χαρακτηρίζεται από δικαιοσύνη, συσχετίζοντας τις συνεισφορές των κρατών μελών με τη σχετική τους ευημερία, καθώς και από απλότητα και διαφάνεια. Ο χαρακτήρας του νέου προϋπολογισμού θεωρείται ότι θα πρέπει να είναι κυρίως αναδιανεμητικός, ώστε να εξυπηρετεί τις ανάγκες των ασθενέστερων κρατών μελών και περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την καλύτερη λειτουργία της ίδιας της Ένωσης. Απώτερος στόχος είναι η ανάδειξη του προϋπολογισμού της Ένωσης σε αποτελεσματικό εργαλείο για την κάλυψη των αναγκών, την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον εικοστό πρώτο αιώνα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 29^{ης} Μαρτίου 2007 επεσήμανε μεταξύ άλλων ότι το υφιστάμενο Σύστημα Ιδίων Πόρων που βασίζεται στις εισφορές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι άδικο για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντιδημοκρατικό και δε συμβάλλει στην προβολή της δέσμευσης για ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Για υλοποίηση των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών του Δεκεμβρίου 2005, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την ανακοίνωσή της του Σεπτεμβρίου 2007 με τίτλο «Η Μεταρρύθμιση του Προϋπολογισμού σε μια Ευρώπη που Αλλάζει», εγκαινίασε διαδικασία δημόσιας-ανοικτής διαβούλευσης με τη συμμετοχή κάθε ενδιαφερόμενου φορέα, ιδιωτικού ή/και δημόσιου, που ολοκληρώθηκε τον περασμένο Ιούνιο του 2008. Δυστυχώς, εμείς, ως Βουλή, μάθαμε γι' αυτή τη δημόσια διαβούλευση εκ των υστέρων, κάτι που μας λυπεί πολύ, γιατί δεν είχαμε την ευκαιρία να καταθέσουμε και εμείς τις απόψεις/εισηγήσεις μας επί του θέματος.

Επιπλέον, με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πραγματοποιήθηκε Συνέδριο/Διάσκεψη με θέμα «Μεταρρύθμιση του Προϋπολογισμού σε μια Ευρώπη που Αλλάζει» στις 12 Νοεμβρίου του 2008 στις Βρυξέλλες, όπου κλήθηκαν και έλαβαν μέρος διάφοροι εκπρόσωποι κυβερνήσεων, μη κυβερνητικών οργανώσεων, ιδιωτικών και δημόσιων φορέων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πυρήνα του συνεδρίου αποτέλεσαν οι εισηγήσεις των κρατών μελών επί του δημόσιου εγγράφου διαβούλευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Απ' ό,τι γνωρίζουμε, και πάλι δε λάβαμε πρόσκληση, ως Βουλή, για να συμμετάσχουμε στο συνέδριο αυτό, ενώ άλλα κοινοβούλια κρατών μελών έλαβαν μέρος.

Τα αποτελέσματα τόσο της διαβούλευσης όσο και του συνεδρίου θα ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή για την κατάρτιση της συνολικής πρότασης για την

επανεξέταση του προϋπολογισμού, η οποία, απ' ό,τι υπολογίζεται, θα υποβληθεί μέσα στο 2009.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να σημειώσω ότι η κυπριακή κυβέρνηση, της οποίας εκπρόσωποι συμμετείχαν στο συνέδριο, υποστήριξε τη θέση ότι το Σύστημα Ιδίων Πόρων πρέπει να βασιστεί στις αρχές της δικαιοσύνης, της επάρκειας, της σταθερότητας, της απλότητας και της διαφάνειας. Το σύστημα πρέπει να προβλέπει μια δίκαιη κατανομή βαρών μεταξύ των κρατών μελών, με τις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καθορίζονται σύμφωνα με τη σχετική εθνική οικονομική τους ευημερία. Το υφιστάμενο σύστημα κρίνεται από την κυπριακή κυβέρνηση ως άδικο και αντιδημοκρατικό. Για το λόγο αυτό η Κύπρος υποστηρίζει τη μετάβαση σε ένα σύστημα όπου οι συνεισφορές των κρατών μελών θα βασίζονται κυρίως στον πόρο του ακαθάριστου εγχώριου εισοδήματός τους. Και ένα τέτοιο σύστημα θα ήταν απλούστερο, δικαιότερο και με περισσότερη διαφάνεια, αν κάθε κράτος μέλος συνεισέφερε σύμφωνα με τη σχετική του ευημερία.

Μετά από πληροφορίες που πήρα ενόψει και της σημερινής μου ομιλίας, γνωρίζω ότι η ίδια θέση εκφράζεται και όταν η Κυπριακή Δημοκρατία εκπροσωπείται σε επίπεδο Συμβουλίου Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα, στο γνωστό ECOFIN, για τη συζήτηση αυτού του θέματος. Είναι σταθερή η θέση της Κύπρου -και υπερθεματίζω ως προς τούτο- πως το Σύστημα Ιδίων Πόρων για χρηματοδότηση του κοινοτικού προϋπολογισμού πρέπει να αναθεωρηθεί, ώστε να γίνει περισσότερο διαφανές, προοδευτικό και δίκαιο.

Η κοινωνία των πολιτών θέλει να γνωρίζει ποιοι και πόσοι είναι οι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πώς δαπανάται το δημόσιο χρήμα. Θέλει ένα σύστημα απλό, που να γίνεται άμεσα κατανοητό από τους πολίτες, που να βασίζεται σε κριτήρια και βασικές αρχές που εκφράζουν καλύτερα την ικανότητα συνεισφοράς στη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που να είναι σύγχρονο και να εξυπηρετεί τις ανάγκες της σημερινής Ένωσης και των πολιτών της. Ένα σύστημα που να μην οδηγεί σε αύξηση του φορολογικού βάρους στον Ευρωπαϊό πολίτη. Επίσης, θα πρέπει οι συνεισφορές των κρατών μελών να είναι ανάλογες με τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητές τους. Γιατί στην περίπτωση της Κύπρου ακριβώς υπάρχουν και αυτές οι ιδιαιτερότητες, που πρέπει να προτάξουμε, αν θέλουμε πραγματικά να τις δούμε μαζί και με άλλες χώρες και συμφωνώ ότι πρέπει να επιδιώκουμε τέτοιες συμμαχίες, για να προωθήσουμε εμείς τα δίκαια, λογικά συμφέροντά μας στη συζήτηση τέτοιων καίριας σημασίας θεμάτων.

Γνωρίζω ότι και η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου υποστήριξε παρόμοιες θέσεις στο παρελθόν, στις διάφορες συναντήσεις των προέδρων των επιτροπών οικονομικών των εθνικών κοινοβουλίων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αντίστοιχη επιτροπή προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που συμμετείχε εκπροσωπώντας το κυπριακό κοινοβούλιο, για τη συζήτηση του θέματος.

Περαιτέρω, θα πρέπει να αναφέρω ότι εμείς, ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, εξετάσαμε το θέμα της αναθεώρησης του Συστήματος Ιδίων Πόρων, κατόπιν εισήγησης μελών της επιτροπής, σε μια συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου του 2007, όπου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού, ο

Επικεφαλής της Αντιπροσωπίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο και ο Επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο. Η συνεδρία για τη συζήτηση του θέματος έγινε με αφορμή την πρωτοβουλία του ευρωβουλευτή και εισηγητή του υπό συζήτηση θέματος κ. Alain Lamassoure για έναρξη σειράς επαφών με τα κοινοβούλια εννέα κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο τη συνδιαμόρφωση θέσεων και προτάσεων για το μελλοντικό νέο Σύστημα Ίδιων Πόρων. Στη συνεδρίαση τονίστηκε ιδιαίτερα η σημασία της συμμετοχής της κυπριακής Βουλής σε αυτή τη διαδικασία, λόγω του ότι το θέμα κρίνεται περισσότερο πολιτικό και όχι απλά λογιστικό.

Θέλουμε λοιπόν να τονίσουμε ότι ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων θεωρούμε απαραίτητη και άκρως εποικοδομητική την επί τακτικής βάσεως ενημέρωση της Βουλής για την πολιτική και τη θέση της κυβέρνησης για το θέμα των ίδιων πόρων, με στόχο την κατάλληλη ενημέρωση, το συντονισμό και την αλληλοϋποστήριξη μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής.

Τέλος και συμπερασματικά, για ακόμα μια φορά θα ήθελα να εκφράσω την έντονη επιθυμία αφενός για συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων με την πρόεδρο και γενικότερα με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων και αφετέρου για την πλέον αγαστή και στενότερη συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τις αντίστοιχες επιτροπές του, με στόχο τον καλύτερο συντονισμό των ενεργειών για το θέμα, που θα εξακολουθήσει, φαίνεται, να συζητείται, αλλά και για παρόμοια θέματα που πιθανόν να προκύψουν στο μέλλον και που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της.

Θέλω να πω ότι η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, με πλήρη και αγαστή ομοψυχία και ομοφωνία, καταβάλλει φιλότιμες προσπάθειες για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε να αναδειχθούν τα θέματα και για να έχει μια πιο ουσιαστική συμμετοχή η Βουλή. Και συνενώνω και εγώ τη φωνή μου με προηγούμενους συναδέλφους και ακούγοντας και τώρα το συνάδελφο Τάσο Μητσόπουλο θέλω να πω ότι πραγματικά πρέπει όλοι να συνδράμουμε για το καλό της Κύπρου, του δικού μας λαού. Και βέβαια, εδώ θα πρέπει να τονίσω πως η συνεισφορά και η συμβολή άριστων συνεργατών που στελεχώνουν τις υπηρεσίες της Βουλής για τα ευρωπαϊκά θέματα είναι και μια πραγματική ενθάρρυνση και πρόκληση η Βουλή να έχει έναν ενεργότερο ρόλο ευρύτερα στα θέματα τα ευρωπαϊκά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Κλεάνθους.

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το θέμα που έχουμε ενώπιόν μας αφορά την ανάγκη, αν είναι πράγματι πάρα πολύ σημαντική -το τονίζω αυτό- να διαφοροποιηθεί ο τρόπος με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση οργανώνει, αντλεί πόρους για τον προϋπολογισμό της. Αυτή τη στιγμή περίπου η κατάσταση για το πού βρίσκει τα λεφτά η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει περίπου ως εξής: Παίρνει δασμούς από γεωργικά προϊόντα που εισάγονται, παίρνει ένα ποσοστό επί του ΦΠΑ που εισπράττουν τα κράτη μέλη· προστιθέμενο περίπου αυτό το ποσό δίδει ανά κράτος περίπου 1,7% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κάθε κράτους.

Η συζήτηση που γίνεται τώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι να βρεθεί ένας τρόπος να μην προσπαθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να προσθέτει λεφτά από διάφορες πηγές, για να καταλήξει στο άλφα ποσό. Και η εισήγηση που υπάρχει είναι να πάμε ένα βήμα μπροστά και κάθε κράτος μέλος να δίδει αυτό το 1,7% -ας υποθέσουμε ότι αυτό είναι το σωστό ποσοστό- για να συμπληρωθεί ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εμείς, ως Ευρωπαϊκή Αριστερά, στο χώρο του Ευρωκοινοβουλίου δεν ταχθήκαμε εναντίον της ανατροπής του τρόπου υπολογισμού αυτών των λεφτών· αντίθετα, είπαμε ότι, ναι, πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος που να είναι πιο ευέλικτος, πιο σύγχρονος. Όμως, καταλήξαμε και στο συμπέρασμα -το οποίο είναι σωστό- ότι αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία δεν είναι ο τρόπος υπολογισμού των χρημάτων που δίδει το κάθε κράτος μέλος αλλά πολύ περισσότερο το πού δαπανώνται αυτά τα λεφτά και πώς αυτό το χρήμα του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιστρέφεται, αν είναι δυνατό, σε χώρους και περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν περισσότερη ανάγκη, ώστε με αυτό τον τρόπο να επιτυγχάνεται η ούτω καλούμενη “συνοχή”, να αναπτύσσονται περιοχές που έχουν ανάγκη, να συστηματοποιούνται θεσμοί υποβοηθητικοί για τους πολίτες μιας συγκεκριμένης περιοχής, να ενισχύεται η κουλτούρα μιας συγκεκριμένης περιοχής, να αναβαθμίζεται η γλώσσα ενός συγκεκριμένου τόπου κ.λπ.

Θεωρούμε λοιπόν ότι εδώ η Ευρωπαϊκή Ένωση χωλαίνει! Πρέπει να αυξήσει τις δυνατότητες που έχει να συνεισφέρει, έτσι ώστε να εξισορροπηθεί, αν είναι δυνατό, στο βαθμό που είναι δυνατό, όσο πιο γρήγορα είναι δυνατό, η οικονομική δύναμη και ευρωστία των πολιτών και των περιοχών που απαρτίζουν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρα, το πρώτο μέρος της συζήτησής μας, που είναι η αλλαγή του τρόπου καθορισμού των ποσών που έχει ενώπιόν της η Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά την άποψή μας και κατά τη δική μου προσωπική άποψη, είναι δευτερεύον. Νομίζω ότι η λύση όφειλε και έπρεπε να ήταν αυτό που υπεδείχθη. “Δυστυχώς”, πρέπει να υπάρξει ομοφωνία από τα κράτη μέλη και ελπίζω αυτό το πράγμα να επιτευχθεί.

Τώρα ας περάσουμε στο πώς μπορεί η Κύπρος -γιατί αυτό είναι το ζητούμενο- να αντλήσει περισσότερα κονδύλια και στο πώς θα καταφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση να ενισχύσει περαιτέρω τις περιοχές οι οποίες έχουν ανάγκη. Καταρχάς, θέλω να πω, αγαπητοί φίλοι, και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, ότι πολύ κακώς η Κύπρος θεωρήθηκε, όταν εντασσόταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ως μία περιφέρεια! Αυτό σήμαινε δηλαδή ότι η όλη -και μιλούμε πάντα για τις ελεύθερες περιοχές- γεωγραφική περιοχή της Κύπρου είχε μία εικόνα απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν έχουμε δηλαδή περιοχές που έχουν ιδιαιτερότητες, που είναι πιο υποβαθμισμένες και χρειάζονται περαιτέρω ενίσχυση! Και αυτό ασφαλώς ήταν ένα κορυφαίο λάθος που έγινε κατά τη στιγμή της ένταξης ή των διαπραγματεύσεων. Θέλω να ενισχύσω αυτό που πιθανό να σκέφτεστε και είναι σωστό, ότι η Τηλλυρία, για παράδειγμα, έπρεπε να θεωρηθεί μια ξεχωριστή περιοχή μέσα στην ευρύτερη περιοχή της Κύπρου και να τύχει ιδιαίτερης ενίσχυσης· η περιοχή της Μαραθάσας. Τέτοιες περιοχές, από τη στιγμή που δε διαφοροποιήθηκαν ως περιοχές υποβαθμισμένες, διαφορετικού τύπου και αναγκών περιοχές... Είμαστε σήμερα στη δύσκολη θέση, όταν αντλούμε κονδύλια, να μην μπορούμε να αντλήσουμε περισσότερα για χώρους που a priori είχαν ονομαστεί και θεωρηθεί ως υποβαθμισμένοι ή είχαν την ανάγκη πιο ενδεδειγμένης μέριμνας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για το δεύτερο ασφαλώς που αφορά την ενίσχυση των κονδυλίων, πρέπει να αποδειχθεί ικανότερη η πολιτεία μας στον τρόπο που καταθέτει τις αιτήσεις της, στην ταχύτητα με την οποία κατατίθενται, στην πληρότητα με την οποία πρέπει να κατατίθενται οι αιτήσεις, έτσι ώστε η απορροφητικότητά μας να φτάσει το 100%. Οφείλω όμως εδώ να πω, να αναφερθώ στην απάντηση σήμερα της κυβέρνησης,

γιατί δεν μπορεί να διαλανθάνει την προσοχή μας ότι η πληροφόρηση που δόθηκε χθες από την Ευρωπαϊκή Ένωση και που σήμερα είδε το φως της δημοσιότητας στον εγχώριο τύπο αναφέρεται στην εποχή που έκλεισε με το 2006, ενώ τα κονδύλια αναφέρονταν στη χρονική περίοδο μέχρι το 2008 και, κατά την κυβέρνηση, λήξαντος του 2008, απορροφήθηκαν το σύνολο των κονδυλίων, το 100% δηλαδή -λέει η ανακοίνωση του Κυβερνητικού Εκπροσώπου- και πλέον αυτό που υπολείπεται είναι η λογιστική διόρθωση, κατά την επόμενη ανακοίνωση, αυτών των αποτελεσμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εδώ πρέπει να υπομνήσω κιόλας ότι οι αναφορές που γίνονταν από την αντιπολίτευση, που “στηλίτευαν” την αδυναμία του κράτους να αντλήσει το σύνολο, αν είναι δυνατό, των κονδυλίων που θα μπορούσε να αντλήσει, αναφέρονταν σε συγκεκριμένα ποσά του ύψους των €10 εκατομ. ή των €30 εκατομ. «Τα χάσαμε και η αδυναμία μας πρέπει να υπογραμμιστεί» κ.λπ. Σήμερα όμως έχω δει δήλωση εκπροσώπου από την αντιπολίτευση ότι έφυγαν τα εκατομμύρια που χάσαμε και μείναμε πάνω στην απώλεια του πληθωρισμού.

Θεωρώ λοιπόν ότι, όταν υπογραμμίζονται αδυναμίες, θα πρέπει να είμαστε πιο μελετημένοι, έτσι ώστε να μην ανατρέπεται η εικόνα την οποία θέλαμε να δώσουμε και πολύ περισσότερο να μην ανατρέπονται επί της ουσίας οι θέσεις μας, οι οποίες κατά κόρον εμφανίζονται από τα μέσα ενημέρωσης.

Αγαπητοί φίλοι,

Τι θα φέρει τα κονδύλια στην Κύπρο, τα μεγάλα κονδύλια; Η λύση του κυπριακού προβλήματος, η οποία, εκτός από το ότι θα ενοποιήσει το χώρο, σαφέστατα θα καθορίσει τη σήμερα κατεχόμενη περιοχή ως περιοχή υπό αναβάθμιση, ως περιοχή η οποία χρειάζεται περαιτέρω και ουσιαστική ενίσχυση και κατ’ εκείνη τη στιγμή νομίζω ότι, ναι, η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει και πρέπει να καταθέσει τα μεγαλύτερα δυνατά κονδύλια! Δεν το λέω εγώ αυτό. Εγώ θυμούμαι δήλωση ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών -όχι μόνο φέτος, αλλά και πέρσι και πρόπερσι- του Κύπριου εκπροσώπου στο Συμβούλιο Ελεγκτών -νομίζω έτσι λέγεται- του κ. Κίκη Καζαμία, ο οποίος υπογράμμισε ότι, αν θέλουμε πράγματι να αυξηθούν στον ύψιστο δυνατό βαθμό τα κονδύλια που μπορεί να απορροφήσει η Κύπρος, θα πρέπει αυτό το πράγμα να μη διαφεύγει την προσοχή μας.

Θεωρούμε λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι κάθε κοινοτική πολιτική που εφαρμόζεται για μας, την αριστερά, δεν αφομοιώνεται μόνο και μόνο από την άποψη των λεφτών. Κοιτάζουμε -και, νομίζω, πολύ σωστά κάνουμε- πού πηγαίνουν αυτά τα χρήματα και αν πράγματι στο τέλος αυτά τα χρήματα έχουν ως επίκεντρό τους τον άνθρωπο! Αυτό είναι το κλειδί της επιτυχίας που θα πείσει και τον τελευταίο Ευρωπαίο πολίτη ότι το μεγαλεπήβολο εγχείρημα της Ενωμένης Ευρώπης γίνεται γι’ αυτόν, τον πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και όχι για άλλους λόγους και τότε θα υπάρξει βέβαια και η ανάλογη ανταπόκριση από τους πολίτες, οι οποίοι ξέρετε ότι στέκουν μακριά από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θεωρούν ότι οι αποφάσεις δεν έχουν διαφάνεια, θεωρούν πολύ περισσότερο ότι το ζήτημα που συζητούμε των χρημάτων, των λεφτών, της κατανάλωσής τους γίνεται με πολλή ασάφεια, αδιαφάνεια. Αυτό τους ενοχλεί και νομίζω ότι, μόνο αν μετακινηθούμε σε μια πιο καθαρή εικόνα του πώς αντλούνται τα λεφτά και βρούμε έναν τρόπο πιο καθημερινής και συχνής ενημέρωσης των πολιτών για το πού δαπανώνται αυτά τα χρήματα, τότε και μόνο τότε ο Ευρωπαίος πολίτης και ο Κύπριος πολίτης θα ‘ρθει πιο κοντά στην έννοια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το πιο συνεπές ενοποιητικό στοιχείο για μια Ευρώπη της δημοκρατίας, αγαπητοί φίλοι, της ειρήνης και της ασφάλειας είναι η δέσμευσή μας στις αξίες που η

ίδια η Ευρώπη έδωσε στον κόσμο. Εξίσου σημαντικό είναι να εφαρμόζουμε τις αξίες αυτές μέσα και έξω από την Ευρώπη.

Κλείνω λοιπόν υπογραμμίζοντας ξανά ότι δύο τρόποι υπάρχουν μόνο, για να αντλήσει η Κύπρος τα περισσότερα δυνατά κονδύλια. Να δούμε πώς απεμπλακόμεθα από το δυστύχημα ότι η Κύπρος ονομάστηκε “καθαρός εισφορέας”, διότι κατά τη στιγμή της ένταξης -δεν καταλογίζω ευθύνες σε κανέναν- θεωρήθηκε η Κύπρος ότι είχε υψηλότερο οικονομικό δυναμικό και δεν ήταν χώρα που χρειαζόταν στήριξη. Αυτό ήταν λάθος μιας συγκεκριμένης εποχής και μιας συγκεκριμένης κυβέρνησης. Να δούμε πώς ανατρέπεται, να δούμε πώς διαφοροποιούμε περιοχές στην Κύπρο, έτσι ώστε να τύχουν ουσιαστικής στήριξης. Δε θα επαναλάβω ότι, αν θέλουμε να δούμε πραγματικά ουσιαστική οικονομική στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην Κύπρο, αυτό θα έρθει μόνο με την επίλυση του κυπριακού προβλήματος!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο τελευταίος ομιλητής για σήμερα είναι η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή την περασμένη Πέμπτη, που είχε αρχίσει η συζήτηση του θέματος, απουσίαζα στο εξωτερικό σε δύο κοινοβουλευτικές αποστολές του Συμβουλίου της Ευρώπης, θεωρώ καθήκον μου, προτού υπεισέλθω στην ουσία του θέματος, να αναφερθώ σε κάποια διαδικαστικά ζητήματα που εγείρονται στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και αναφέρθηκαν και από τον εισηγητή της έκθεσης κ. Στυλιανίδη και τα οποία χρήζουν διευκρίνισης.

Αναφέρω πως συμμετέχω στις ετήσιες συζητήσεις που διεξάγονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατόπιν επίσημης πρόσκλησης που απευθύνεται προς τον ή την εκάστοτε πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού των είκοσι επτά χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό ήταν κάτι που γινόταν και στο παρελθόν, όταν ο προκάτοχός μου στην επιτροπή Οικονομικών, ο κ. Άριστος Χρυσσοστόμου, ήταν ο άνθρωπος που μας εκπροσωπούσε.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διοργανώνει τις συναντήσεις αυτές και προσκαλεί ως συνέδρους όσους είναι πρόεδροι των κοινοβουλευτικών επιτροπών Οικονομικών. Τηρεί με θρησκευτική, θα έλεγα, ευλάβεια και συνέπεια τις ίδιες διαδικασίες διαχρονικά όσον αφορά διαδικαστικά θέματα.

Κατανοώ την επιθυμία της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και άλλων πιθανώς συναδέλφων να ενημερώνονται για ευρωπαϊκά θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Προς τούτο θα πρέπει η ίδια η κυπριακή Βουλή των Αντιπροσώπων να εξεύρει τους καλύτερους δυνατούς τρόπους, ώστε τα ευρωπαϊκά θέματα να ιεραρχηθούν ψηλότερα στη δική μας ατζέντα ως κοινοβούλιο και να θεσμοθετηθεί σε συστηματική βάση η αναγκαία διαδικασία ενημέρωσης, ώστε να υπάρχει συνεργασία ανάμεσα σε επιτροπές, με στόχο πάντα τον καλύτερο συντονισμό των ενεργειών και τη σε βάθος συζήτηση του θέματος όχι μόνο των ίδιων πόρων αλλά και άλλων φλεγόντων ευρωπαϊκών θεμάτων που μονίμως φιγουράρουν ψηλά στην ατζέντα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αλλά και άλλων οργανισμών, όπως είναι το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ο ΟΑΣΕ και άλλοι.

Τάσσομαι ανεπιφύλακτα υπέρ της ανταλλαγής απόψεων μεταξύ επιτροπών, όπου παρίσταται ανάγκη, γι' αυτό και πρόθυμα ανταποκρίθηκα τη μία και μοναδική φορά που προσκλήθηκα να παραστώ από τη γραμματεία της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, για να ενημερώσω σε βάθος για τη συμμετοχή μου στις σχετικές διεργασίες για τους ίδιους πόρους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο· που σημειωτέον ότι τα τελευταία δύο χρόνια που είμαι πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών ήταν τρεις συνάξεις. Οι δύο έγιναν στις Βρυξέλλες και η μια στη Λισαβόνα και είχαμε ενεργό συμμετοχή σε όλες, γιατί στέλλονται ερωτήσεις και καλούνται οι εκπρόσωποι των κοινοβουλίων να απαντήσουν.

Αυτή η αμφίδρομη επικοινωνία πρέπει να υπάρχει επίσης ανάμεσα σε επιτροπές των εθνικών κοινοβουλίων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Μετά την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρωζώνη, είναι αδήριτη ανάγκη να είμαστε περισσότερο εξωστρεφείς και να παρακολουθούμε ανελλιπώς, συμμετέχοντας δραστήρια σε όσα συμβαίνουν στον ευρωπαϊκό χώρο, από τον οποίο έχουμε σίγουρα να πάρουμε αλλά και να δώσουμε πολλά.

Για το θέμα της μεταρρύθμισης του Συστήματος Ίδιων Πόρων θεωρώ πως οι καταλληλότεροι για να ενημερώσουν το εθνικό μας κοινοβούλιο είναι οι ευρωβουλευτές κ. Alain Lamassouze, εισηγητής του θέματος, και Reimer Böge, πρόεδρος της ευρωπαϊκής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, στους οποίους έχω ήδη απευθύνει προσωπική πρόσκληση όπως έρθουν στην Κύπρο, για να πληροφορήσουν κατ' ιδίαν τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών -και όχι μόνο- όπως είθισται να γίνεται και σε άλλες νέες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, η εν λόγω εκκρεμότητα μπορεί να διευθετηθεί σε κατάλληλο χρόνο και να υλοποιηθεί.

Επί της ουσίας του θέματος θα προσπαθήσω στην ομιλία μου να εξηγήσω τι είναι το Σύστημα Ίδιων Πόρων, ποιες οι αδυναμίες του υφιστάμενου συστήματος, τι προτάσεις υπάρχουν για βελτίωση του συστήματος και, τέλος, πώς επηρεάζεται η δική μας πατρίδα, η Κύπρος.

Αναφέρω ενημερωτικά πως στα πρώτα στάδια της ευρωπαϊκής οικοδόμησης ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας εξαρτιόταν από τις χρηματικές συνεισφορές των κρατών μελών. Μετά την απόφαση της 21^{ης} Απριλίου 1970, οι συνεισφορές των κρατών μελών αντικαταστάθηκαν από ίδιους πόρους. Οι εν λόγω πόροι συνιστούν μεταφορές που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη στον κοινοτικό προϋπολογισμό, για να καλύψουν τη χρηματοδότηση δαπανών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Χάρη σ' αυτή τη χρηματοδότηση του κοινοτικού προϋπολογισμού από τους ίδιους πόρους, κατέστη δυνατή η οικονομική αυτονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σήμερα το άθροισμα των ποσών του συνόλου των ίδιων πόρων που καταβάλλεται δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 1,24% του συνόλου των ακαθάριστων εθνικών εισοδημάτων των κρατών μελών.

Το Σύστημα των Ίδιων Πόρων περιλαμβάνει τέσσερα είδη εσόδων:

1. Έσοδα από πόρους που βασίζονται στο φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και που προέρχονται από την εφαρμογή ενός ενιαίου συντελεστή στη βάση ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους.
2. Έσοδα από πόρους που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα που εισήχθη το 1988. Αυτό το είδος πόρων ονομάζεται και συμπληρωματικό, γιατί καθορίζεται σε συνάρτηση των άλλων τριών πόρων και εσόδων του προϋπολογισμού.
3. Έσοδα από γεωργικούς δασμούς και εισφορές ζάχαρης.

4. Έσοδα από τελωνειακούς δασμούς.

Το ζήτημα των ίδιων πόρων είναι πάρα πολύ σημαντικό από πολιτική άποψη. Η προέλευση των ίδιων πόρων προσδιορίζει τις σχέσεις μεταξύ των πολιτών, των κρατών μελών και των κοινοτικών οργάνων, ενώ αφορά και το ζήτημα της οικονομικής αυτονομίας των κοινοτήτων. Η συζήτηση για τους ίδιους πόρους συνδέεται, από την πλευρά της κοινότητας, με τη γενική συζήτηση σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, την αναθεώρηση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συναρτάται με τους μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους, τις πολιτικές επιδιώξεις και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Ένωσης, όπως έχουν τεθεί στη Συνθήκη της Λισαβόνας.

Μόνο αφού επιτευχθεί πολιτική συναίνεση όσον αφορά τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα μπορεί να συμφωνηθεί το περιεχόμενο των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (η μεταρρύθμιση των υπαρχουσών πολιτικών και ο σχεδιασμός καινούριων) και συνεπώς οι προτεραιότητες όσον αφορά τις δαπάνες που θα εξυπηρετούσαν καλύτερα τους στόχους αυτούς. Μέσα λοιπόν από τους στόχους για αύξηση της ανταγωνιστικότητας, τη μεγιστοποίηση της ανάπτυξης, την αύξηση της παραγωγικότητας και δυναμικότητας γενικότερα της ευρωπαϊκής οικονομίας, καθώς επίσης και τις νέες προκλήσεις όσον αφορά την ενέργεια, τη μετανάστευση, την κοινωνία της γνώσης, της επιστήμης, των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας, το περιβάλλον, την αλλαγή του κλίματος, καθώς επίσης και το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως παγκόσμιου εταίρου, παρέχεται η ευχέρεια συζήτησης του μεγάλου ζητήματος για αναθεώρηση του Συστήματος Ίδιων Πόρων, αφού είναι ευρέως παραδεκτό ότι το ισχύον σύστημα έχει ήδη ολοκληρώσει τον κύκλο του.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 15^{ης} και της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2005 κάλεσε την Επιτροπή να προβεί σε πλήρη και ευρείας κλίμακας επανεξέταση, που θα καλύπτει όλες τις πτυχές των δαπανών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πόρων, προκειμένου να υποβάλει έκθεση το 2008/2009. Το ζητούμενο είναι όπως το Σύστημα Ίδιων Πόρων των κοινοτήτων εξασφαλίζει επαρκείς πόρους, είναι διαφανές και απλό και επιδιώκει ισοτιμία για όλους.

Σύμφωνα με σχετική έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το σημερινό Σύστημα Ίδιων Πόρων, είναι άδικο για τους πολίτες, είναι αντιδημοκρατικό, δε συμβάλλει στην προώθηση της δέσμευσης για ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Το κοινοβούλιο επισημαίνει ότι, με βάση το υφιστάμενο σύστημα, μόνο το 15% προέρχεται από ίδιους πόρους, όπως το ποσοστό του συντελεστή του ΦΠΑ, ενώ το 70% περίπου των εσόδων της Ένωσης προέρχεται άμεσα από εθνικούς προϋπολογισμούς μέσω του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος. Αυτό αντιβαίνει στις διατάξεις και στο πνεύμα της Συνθήκης της Ρώμης και υπογραμμίζει την ανάγκη θέσπισης νέου συστήματος με έτος έναρξης το 2014.

Οι βασικές αδυναμίες του συστήματος είναι γνωστές ανάμεσα στα νέα κράτη μέλη.

Εντοπίζονται, πρώτον, στην απουσία του αισθήματος δικαιοσύνης και αξιοπιστίας όσον αφορά την κατανομή των πόρων και την ωφέλεια που προκύπτει για κάθε κράτος, δεύτερον, στην αδυναμία εμπέδωσης της διαδικαστικής λειτουργίας του συστήματος από πολιτικούς και τεχνοκράτες και, τρίτον, στην έλλειψη πειθαρχίας στις δαπάνες. Αυτό που ονομάζεται στα αγγλικά budgetary discipline.

Ως κυριότερη αδυναμία καταγράφεται η ολοένα και μεγαλύτερη αύξηση της διαρθρωτικής ασάφειας του συστήματος, γιατί δε διευκρινίζεται με σαφήνεια η μέθοδος υπολογισμού της απόδοσης κάθε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γεγονός που χρήζει απλούστευσης και διασαφήνισης.

Επικρατεί η άποψη πως το υφιστάμενο σύστημα δε συμβάλλει στην προώθηση της δέσμευσης για ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, αφού η συνεισφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρείται, αφενός, ως πρόσθετη επιβάρυνση των εθνικών προϋπολογισμών, αφετέρου πως δεν παρέχει στην Ένωση επαρκείς πόρους για εφαρμογή όλων των πολιτικών της.

Με βάση το παρόν σύστημα, προσφέρονται δυνατότητες σε επιμέρους χώρες να χρηματοδοτούν επίσημα και επιλεκτικά μόνο εκείνες τις πολιτικές που τους συμφέρουν. Αυτό δημιουργεί εύλογες ανησυχίες για κατάρρευση των αξιών πάνω στις οποίες στηρίχτηκε διαχρονικά η επιτυχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα τελευταία πενήντα χρόνια.

Σημειώνεται επίσης πως το σημερινό σύστημα με τους τέσσερις διαφορετικούς πόρους εσόδων και τους ποικίλους μηχανισμούς επιστροφής είναι υπερβολικά περίπλοκο, ανεξάρτητα αν οι μηχανισμοί αυτοί είναι γενικοί υπέρ κάποιου κράτους μέλους, όπως στην περίπτωση π.χ. της βρετανικής επιστροφής, είτε ειδικοί, όπως είναι οι επιστροφές επί της χρηματοδότησης άλλων επιστροφών. Πάσχει επίσης από έλλειψη διαφάνειας και είναι εντελώς ακατανόητο για τους Ευρωπαίους πολίτες, με αποτέλεσμα να μη συμβάλλει στην ικανοποίηση του αιτήματος για πιο άμεση σύνδεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους πολίτες της.

Αναγνωρίζοντας τις πιο πάνω αδυναμίες το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τάσσεται υπέρ μιας σταδιακής μεταρρυθμιστικής προσέγγισης με έτος έναρξης το 2014. Υποστηρίζει όπως η μεταρρυθμιστική προσέγγιση πραγματοποιηθεί σε δύο στάδια.

Το πρώτο στάδιο, προσωρινό και μεταβατικό στάδιο, θα επιδιώκει τη βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος εθνικών εισφορών στη βάση της διασφάλισης των εξής αρχών:

1. Την ισότητα μεταξύ των κρατών μελών.
2. Την απλή και κατανοητή παρουσίαση τόσο στους αιρετούς εκπροσώπους όσο και στους πολίτες.
3. Την αλληλεγγύη και ισότιμη θέση μεταξύ των κρατών μελών.
4. Τη θέσπιση πολιτικής σύνδεσης μεταξύ της μεταρρύθμισης των εσόδων και της αναθεώρησης των δαπανών, όπως έχει ήδη ορθώς συμπεριληφθεί στη διοργανική συμφωνία.

Το δεύτερο στάδιο της μεταρρύθμισης θα επιδιώκει την εισαγωγή ενός νέου Συστήματος Ίδιων Πόρων, που θα εδράζεται στις αρχές που έχουν καθοριστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και είναι:

1. ο πλήρης σεβασμός της αρχής της φορολογικής κυριαρχίας των κρατών μελών·
2. η φορολογική ουδετερότητα·
3. η μη επιβολή στην τάξη μεγέθους του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
4. η σταδιακή καθιέρωση του νέου συστήματος και
5. η καθιέρωση ενός σαφούς πολιτικού συνδέσμου ανάμεσα στη μεταρρύθμιση των εσόδων και τη μεταρρύθμιση των δαπανών.

Όσον αφορά τη δική μας πατρίδα, την Κύπρο, σημειώνεται ότι η συνεισφορά της χώρας μας είναι πολύ ψηλή σε σχέση με τους περιορισμένους πόρους που

λαμβάνει, με αποτέλεσμα να είναι το μόνο νέο κράτος που είναι εξ υπαρχής καθαρός συνεισφορέας.

Η Κύπρος υποστηρίζει τη χρηματοδότηση του κοινοτικού προϋπολογισμού, κυρίως μέσω ενός Συστήματος Ίδιων Πόρων που να βασίζεται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (GNI own resource). Ως εκ τούτου, υποστηρίζει την αναθεώρηση του Συστήματος Ίδιων Πόρων και ειδικά την κατάργηση του ίδιου πόρου “φόρος προστιθέμενης αξίας” και του ίδιου πόρου “εισαγωγικοί δασμοί” και την αντικατάστασή τους από τον ίδιο πόρο “ακαθάριστο εθνικό εισόδημα”, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη ότι η ίδια η χώρα μας είναι μία εισαγωγική κυρίως χώρα και απ’ αυτή τη σκοπιά επιβαρύνεται υπέρμετρα.

Η θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως επισήμως έχει κατατεθεί, είτε από τον Υπουργό Οικονομικών είτε από εκπροσώπους του κοινοβουλίου και άλλους αξιωματούχους, είναι πως η χώρα μας υποστηρίζει ότι το Σύστημα Ίδιων Πόρων πρέπει να βασιστεί στις αρχές της δικαιοσύνης, της επάρκειας, της σταθερότητας, της απλότητας και της διαφάνειας. Το σύστημα πρέπει να προβλέπει μια δίκαιη κατανομή βαρών μεταξύ των κρατών μελών, με τις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καθορίζονται σύμφωνα με τη σχετική εθνική οικονομική τους ευημερία. Οι υφιστάμενοι αντισταθμιστικοί ή διορθωτικοί μηχανισμοί πρέπει να καταργηθούν, δεδομένου ότι δε συνάδουν με τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν το Σύστημα Ίδιων Πόρων, όπως αυτές σκιαγραφήθηκαν πιο πάνω. Ένας τέτοιος μηχανισμός θα πρέπει να στοχεύει στη μείωση της υπέρμετρης επιβάρυνσης που επωμίζονται οι καθαροί συνεισφορείς, βασισμένος σε κοινά συμφωνηθέντα κριτήρια και όρια σε σχέση με το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα των κρατών μελών σε μονάδες αγοραστικής δύναμης.

Θεωρώ σκόπιμο, αγαπητοί συνάδελφοι, να αναφέρω, στην κατακλείδα, πως κάθε είδους μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων συνιστά αναντίλεκτα λεπτό και δύσκολο εγχείρημα. Γι’ αυτό και πρέπει να διεκπεραιωθεί με τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά τη δική μας Βουλή των Αντιπροσώπων, είναι καιρός να γίνουν τομές, ώστε τα ευρωπαϊκά θέματα να ιεραρχηθούν ψηλότερα στα ενδιαφέροντά μας, να συζητούνται σε βάθος και να προβάλλονται ανάλογα και από τα κυπριακά μέσα μαζικής ενημέρωσης, που μπορούν δυναμικά να εντάξουν τα ευρωπαϊκά δρώμενα στη ζωή μας, για να μπορεί και ο Κύπριος Ευρωπαίος πολίτης να γνωρίζει καλύτερα το σύγχρονο ανταγωνιστικό περιβάλλον στο οποίο έχουμε ενταχθεί και να διεκδικεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα δικά του αναφαίρετα δίκαια και δικαιώματα.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 12 Φεβρουαρίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.081-2008).
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2009 Νόμος του

2008.

(Αρ. Φακ. 23.01.049.159-2008).

3. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.108-2008).
4. Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.009-2009).
5. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.152-2008).
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.165-2008).
7. Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης Τροφίμων για τον Έλεγχο των Διοξινών και Φουρανίων και τον Προσδιορισμό των Παρόμοιων με τις Διοξίνες PCB στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.010-2009).
8. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.042-2008).
9. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.035-2009).
10. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.037-2009).
11. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.044-2009).
12. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.003-2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους). (Αρ. Φακ. 23.05.010.2007).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος). (Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
6. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).

7. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
8. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
9. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
10. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
11. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).

12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου). (Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη). (Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

Πριν κλείσουμε, να σας ενημερώσω, κύριοι συνάδελφοι και κυρίες συναδέλφισσες, ότι υπάρχει αίτημα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Τα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». Βεβαίως, ζητείται να συζητηθεί υπό τη μορφή του κατεπείγοντος, αλλά νομίζω το θέμα αυτό είναι καλό να το δει η σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων ως προς το χρόνο που θα συζητηθεί το θέμα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για ένα τέτοιο θέμα θεωρώ ότι θα έπρεπε να είχαμε μία ενημέρωση προηγουμένως, για να ξέρουμε για την πρόθεση που υπήρχε, για να μπορέσουμε να καθορίσουμε και εμείς τη θέση μας. Και εξάλλου η σύνθεση εδώ της ολομέλειας δε νομίζω ότι αντιπροσωπεύει τη σοβαρότητα που ο εισηγητής θέλει να δώσει στο θέμα για την εγγραφή του. Γι' αυτό εισηγούμαι να το δούμε την προσεχή Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κοιτάξτε, η εγγραφή είναι θέμα... Έχει σταλεί επιστολή στον Πρόεδρο της Βουλής. Μοιραία το θέμα έπρεπε να τεθεί ενώπιον της ολομέλειας.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εμείς, όμως, τώρα λαμβάνουμε γνώση. Πρέπει να τοποθετηθούμε χωρίς κανέναν εξ ημών να σκεφτεί αυτό το θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού πολύ σωστά έχετε πει ότι το πότε θα συζητηθεί στην ολομέλεια είναι καλό να το δει η σύσκεψη αρχηγών και αφού υπάρχει και το αίτημα της ομάδος της αριστεράς να το δούμε την ερχόμενη Πέμπτη, νομίζω ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα να το επανεξετάσουμε την ερχόμενη Πέμπτη, αφού προηγήθηκε και η εισήγησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δε θα μπορούσαμε να αποφασίσουμε και τώρα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, βεβαίως.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Άλλο πράγμα αυτό. Είμαι και εγώ νομικός.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Προσέθεσα. Δε διαφώνησα, προσέθεσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα να το παραπέμψουμε στη σύσκεψη των αρχηγών να το δουν για την προσεχή συνεδρία.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.10 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κυριακού Μαρία
Ακκελίδου Ντίνα	Κυρίτσης Πάμπης
Αναστασιάδης Νίκος	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Βαρνάβα Γιώργος	Λαμάρης Γιάννος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μητσόπουλος Τάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Νικολάου Ιωνάς
Ευαγόρου Σταύρος	Ομήρου Γιαννάκης
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεοχάρους Ελένη	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουρίδης Χρήστος

Κατσουρίδης Νίκος	Σαμψών Σωτήρης
Κλεάνθους Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κουκουμά Σκευή	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Χάσικος Σωκράτης
Κυπριανού Άντρος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηνικόλας Ντίνος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008», η συζήτηση και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Ν. Τορναρίτης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Κυριακίδου, Τ. Χατζηγεωργίου, Γ. Ομήρου, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Αγγελίδης, Α. Θεμιστοκλέους, Α. Παπαδοπούλου, Α. Κυπριανού, Γ. Βαρνάβα) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Νίκου Τορναρίτη και Ρίγκου Ερωτοκρίτου και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε [Ν. Κλεάνθους, προεδρεύων (Χρ. Πουργουρίδης), Γ. Ομήρου, Χρ. Στυλιανίδης, Γ. Λαμάρης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ι. Νικολάου] και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφάλεια Αεροσκαφών Τρίτων Χωρών τα οποία Χρησιμοποιούν Αερολιμένες της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2008» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς:
  - α. «Ο περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων Νόμος του 2008»,

- β. «Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2009»,
- γ. «Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/689/2008) Κανονισμοί του 2009»,
- δ. «Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2009»,

ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών, των πρώτων με τον τίτλο «Οι περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Επισήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2009».

- 9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Επιτήρηση και Έλεγχος των Αποστολών Ραδιενεργών Αποβλήτων και Αναλωμένου Πυρηνικού Καυσίμου) Κανονισμοί του 2008», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
- 10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
- 11. Ερωτήσεις βουλευτών:
 Πρόγραμμα επιχορήγησης ξερολιθίων και ελεύθερη βοσκή - Οικονομική στήριξη του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής από το κράτος - Υλικά οικοδομής από τα κατεχόμενα - Πρόθεση Κυπριακών Αερογραμμών να εκποιήσουν τρία ιδιόκτητα αεροσκάφη - Επέκταση νοσοκομείου Λάρνακας - Δυνατότητα αλλαγής τρόπου κατάρτισης του κρατικού προϋπολογισμού - Σχέδια για την εταιρεία "Eurocyprgia Airlines" - Δημοσίευμα για τον αριθμό των κατοχικών στρατευμάτων - Ενεργειακό κέντρο και εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών στο Βασιλικό - Έλεγχος προεκλογικών δαπανών των υποψηφίων βουλευτών.
- 12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
 Αίτημα για ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου για αναβάθμιση δρόμου στην Έμπα - Ερωτήματα σε σχέση με τις απαλλοτριώσεις κτιρίων στο δήμο Λεμεσού που αφορούν το ΤΕΠΑΚ - Μετακίνηση της αεροπορικής βάσης και του αεροδρομίου στη Λακατάμια - Παροχή πόσιμου νερού στην Αναρίτα - Αντιμετώπιση της ρύπανσης στην περιοχή Κοφίνου - Τοποθέτηση χώματος αντί ελαστικών δαπέδων στους παιδότοπους, στα νηπιαγωγεία και στις αυλές σχολείων - Τέλη για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας - Αίτημα Κιτίου και Περβολιών για κατασκευή λιμενίσκου - Κτίριο επαρχιακού αρχαιολογικού μουσείου Λάρνακας - Ηχορρύπανση στους ανισόπεδους κόμβους στην υπεραστική λεωφόρο της Λεμεσού - Αίτημα κοινοτήτων της επαρχίας Λευκωσίας για κατάργηση λατομικής ζώνης στο δάσος Μαχαιρά - Μέτρα αναβάθμισης της ειδικής εκπαίδευσης - Αξιοποίηση του χώρου του στρατοπέδου της ΟΥΝΦΙΚΥΠ στη Λάρνακα - Αναβάθμιση δρόμου Καλού Χωριού-Ριζοελιάς - Αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κύπρο - Εμπορευματικός σταθμός στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Παραχώρηση ανακυκλωμένου νερού από το αποχετευτικό σύστημα Λευκωσίας στο δήμο Αθηνών - Αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

13. Συνέχιση της συζήτησης (Τ. Μητσόπουλος, Ν. Κλεάνθους, Τ. Χατζηγεωργίου, Α. Παπαδοπούλου) του θέματος «Η μεταρρύθμιση του Συστήματος Ίδιων Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάγκη συμμετοχής στη διαδικασία των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» και λήξη αυτού.
14. Συζήτηση (προεδρεύων, Α. Γεωργίου, Α. Νεοφύτου, Α. Αγγελίδης) για εγγραφή του θέματος «Τα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας», έπειτα από εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και απόφαση για παραπομπή του θέματος στη σύσκεψη του Προέδρου και των αρχηγών των κομμάτων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 12^η Φεβρουαρίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.22 μ.μ.

Αρ. 20

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Σταύρος Ευαγόρου

Ντίνος Χατζηνικόλας

Ανδρέας Μουσκάλλης

Άγγελος Βότσης

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 10^{ης} Δεκεμβρίου 2008 και 20^{ης} Ιανουαρίου 2009.

Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Παγκύπριας Οργάνωσης Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΠΟΒΕΚ), της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής και των εταιρειών πετρελαιοειδών EXXON MOBIL CYPRUS, PETROLINE (HOLDINGS) LTD και ΕΚΟ. Η εταιρεία LUKOIL, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η προσθήκη νέων διατάξεων στο νόμο για τις προδιαγραφές για τα πετρελαιοειδή και τα καύσιμα αναφορικά με τις διαδικασίες που δύνανται να εφαρμόζονται, σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνεται ή αποδεικνύεται, μέσω εργαστηριακού ελέγχου, ότι πετρελαιοειδές ή καύσιμο δε συνάδει με τις εκάστοτε καθοριζόμενες προδιαγραφές.

Συγκεκριμένα, με το παρόν νομοσχέδιο:

1. προστίθενται νέες διατάξεις στο άρθρο 9 του βασικού νόμου για συμπλήρωση των κενών που διαπιστώθηκαν στη διαδικασία επίδοσης των ειδοποιήσεων απαγόρευσης, επαναλειουργίας και παράτασης της σφράγισης αποθηκών πετρελαιοειδών και καυσίμων,
2. δίδεται εξουσία, στα πλαίσια ποινικής διαδικασίας, για έκδοση διαταγμάτων απαγορευτικών της εμπορίας πετρελαιοειδών και καυσίμων που δε συνάδουν με τις καθοριζόμενες προδιαγραφές,
3. καθορίζονται τα πρόσωπα που εξαιρούνται από την επιβολή ποινικών κυρώσεων και
4. παρέχεται εξουσία στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να εκδίδει διατάγματα για σκοπούς τροποποίησης ή/και αντικατάστασης των παραρτημάτων του βασικού νόμου.

Σύμφωνα με τα όσα επιπρόσθετα αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Η ποιότητα των πετρελαιοειδών και καυσίμων που διατίθενται προς εμπορία και χρήση στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας ρυθμίζεται από τον περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων Νόμο, καθώς και τα διατάγματα που εκδόθηκαν δυνάμει αυτών, με τα οποία καθορίζονται οι προδιαγραφές των πετρελαιοειδών και καυσίμων. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του πιο πάνω νόμου, διενεργεί τακτικούς ελέγχους σε δείγματα πετρελαιοειδών, προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των σχετικών προδιαγραφών.
2. Παρ' όλο που το άρθρο 9 του περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων Νόμου καθορίζει τις διαδικασίες που δύνανται να εφαρμόσει ο αρχιεπιθεωρητής, σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνεται ή αποδεικνύεται ότι πετρελαιοειδές ή καύσιμο δε συνάδει με τις εκάστοτε καθοριζόμενες προδιαγραφές του, διαπιστώθηκαν κενά τα οποία θα πρέπει να

συμπληρωθούν και προς το σκοπό αυτό αποβλέπει το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

3. Στα πλαίσια της ετοιμασίας του προτεινόμενου νόμου, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είχε επαφές με τις εταιρείες πετρελαιοειδών, τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πρατηριούχων Πετρελαιοειδών, την ΟΕΒ, το ΚΕΒΕ και άλλους οργανωμένους φορείς, τα μέλη των οποίων κατέχουν ή/και χρησιμοποιούν για τις παραγωγικές ή/και εμπορικές δραστηριότητές τους πετρελαιοειδή και καύσιμα. Σκοπός των επαφών ήταν η ενημέρωση σχετικά με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και η ανταλλαγή απόψεων επί αυτών.
4. Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Πρατηριούχων Πετρελαιοειδών εξέφρασε αρχικά την έντονη διαφωνία του αναφορικά με τη διάταξη του νομοσχεδίου η οποία προνοεί την επικόλληση στην αποθήκη (ή, στην περίπτωση του πρατηρίου, στην αντλία) ταινίας που να αναγράφει «το πετρελαιοειδές είναι εκτός προδιαγραφών και δεν επιτρέπεται η χρήση του», γιατί αυτό, κατά την άποψη του συνδέσμου, αποτελεί δυσφήμιση του πρατηρίου. Η θέση αυτή του Παγκύπριου Συνδέσμου Πρατηριούχων Πετρελαιοειδών δεν έγινε αποδεκτή, λόγω του ότι η επικόλληση της ταινίας σκοπό έχει την προστασία του καταναλωτή από τη χρήση του εκτός προδιαγραφών πετρελαιοειδούς ή καυσίμου και όχι τη δυσφήμιση του πρατηρίου, το οποίο πρέπει, σύμφωνα με το νόμο, να διαθέτει στον καταναλωτή πετρελαιοειδή που να συνάδουν με τις καθοριζόμενες προδιαγραφές. Επίσης, διευκρινίστηκε ότι η ταινία θα επικολλάται πάνω στην πιστόλα της αντλίας και θα καθορίζεται το είδος του εκτός προδιαγραφών πετρελαιοειδούς, π.χ. «Βενζίνη 95 οκτανίων εκτός προδιαγραφών - Να μη χρησιμοποιηθεί».
5. Αργότερα, η Γενική Συνομοσπονδία των Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών, σε επιστολή της, ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 2009, ανέφερε ότι ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Πρατηριούχων Πετρελαιοειδών δε φέρει ένσταση στην προώθηση και ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου.
6. Η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου δεν αναμένεται να έχει οποιεσδήποτε επιπτώσεις στις προμηθεύτριες εταιρείες πετρελαιοειδών, στα πρατήρια πετρελαιοειδών ή στα πρόσωπα που χρησιμοποιούν πετρελαιοειδή ή καύσιμα. Ορισμένες διατάξεις του νομοσχεδίου αποτρέπουν από την εσκεμμένη χρήση ή/και διάθεση πετρελαιοειδών και καυσίμων οι προδιαγραφές των οποίων δε συνάδουν με τις καθοριζόμενες από τη νομοθεσία. Ο καθορισμός των περιπτώσεων κατά τις οποίες πρόσωπο που κατέχει ή χρησιμοποιεί εκτός προδιαγραφών πετρελαιοειδές ή καύσιμο δε θεωρείται ένοχο αδικήματος προστατεύει τα πρόσωπα αυτά από την εν αγνοία τους διάθεση ή/και χρήση του εκτός προδιαγραφών πετρελαιοειδούς ή καυσίμου.
7. Όσον αφορά το δημόσιο τομέα, δεν αναμένονται οποιεσδήποτε επιπτώσεις. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού διενεργεί ήδη συστηματικούς ελέγχους σε δείγματα πετρελαιοειδών με την Κινητή Εργαστηριακή Μονάδα Ελέγχου της Ποιότητας Πετρελαιοειδών και Καυσίμων. Έλεγχοι σε δείγματα πετρελαιοειδών διενεργούνται επίσης κατόπιν σχετικών καταγγελιών που υποβάλλονται στο υπουργείο.
8. Σημειώνεται ότι η εφαρμογή των διαδικασιών που προνοούνται στο άρθρο 9 εφαρμόστηκαν ήδη σε δύο περιπτώσεις στο παρελθόν. Η πρώτη περίπτωση αφορούσε πρατήριο το οποίο πωλούσε βενζίνη 95 οκτανίων ωσάν να ήταν

βενζίνη 98 οκτανίων και η δεύτερη περίπτωση αφορούσε δεξαμενή αποθήκευσης ντίζελ κίνησης ιδιωτικής επιχείρησης στην οποία διαπιστώθηκε ανάμειξη ντίζελ κίνησης με πετρέλαιο εσωτερικής καύσης. Και στις δύο περιπτώσεις ασκήθηκε ποινική δίωξη.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα ήθελα να ενημερώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι είχαμε ζητήσει να γίνει μία συγκεκριμένη τροποποίηση στο λεκτικό του άρθρου 11. Έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές διαβουλεύσεις με τη Νομική Υπηρεσία. Έχουμε καταλήξει σ' ένα κείμενο που όλοι συμφωνούμε και έτσι είναι κοινή εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να προχωρήσει η ψήφιση του νομοσχεδίου με αυτή την τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει άλλος συνάδελφος που θέλει να εκφράσει την άποψή του;

Δεν υπάρχει.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 11Α του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων Παραρτημάτων.
Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Γιάννος Λαμάρης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και στις 2 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο διευθυντής του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΚΥΠΕ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΥΠΕ για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €3.063.093 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Τα κυριότερα έσοδα του ΚΥΠΕ για το έτος 2009 θα προέλθουν από:

1. συνδρομητές (εφημερίδες, ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς, πρακτορεία ειδήσεων, ξένες πρεσβείες, Βουλή των Αντιπροσώπων, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών κ.ά.) (€149.674),
2. το κράτος:
  - α. ως συνδρομή της κυβέρνησης για πρόσβαση όλων των υπηρεσιών (υπουργός, γενικός διευθυντής, εκπρόσωπος τύπου, επικεφαλής διευθύνσεων/τμημάτων) και όλων των κρατικών/πολιτειακών φορέων (€304.164),
  - β. για τη διάθεση στον εγχώριο τύπο της Φωτογραφικής Υπηρεσίας του ΚΥΠΕ χωρίς χρέωση (€78.744),
3. το Υπουργείο Εξωτερικών για την αποστολή ειδήσεων στην αγγλική στις πρεσβείες και στα γραφεία τύπου της Δημοκρατίας (€10.252),

4. Δημόσια ενίσχυση στο πρακτορείο (€2.516.159).

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με βάση το άρθρο 4 του οικείου νόμου, το πρακτορείο έχει αποστολή να παρέχει δημόσια υπηρεσία ενημέρωσης σχετικά με την Κύπρο, για την οποία αποστολή δύναται να λαμβάνει δημόσιες ενισχύσεις με βάση το άρθρο 19 του νόμου αυτού, για τις ανάγκες παροχής δημόσιας υπηρεσίας ενημέρωσης.

Οι κυριότερες δαπάνες του πρακτορείου αφορούν τα εξής:

1. Αποδοχές προσωπικού (€1.647.950).
2. Αποζημιώσεις, αμοιβές και άλλα ωφελήματα (€205.070).
3. Λοιπές διοικητικές δαπάνες (€1.149.473).

Σύμφωνα με τα όσα ανέφεραν οι αρμόδιοι του πρακτορείου, κατά το 2009 το ΚΥΠΕ θα συνεχίσει να προσφέρει δωρεάν τις ειδήσεις του στα τουρκικά προς τα τουρκοκυπριακά κόμματα και τα τουρκοκυπριακά μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ), καθώς και στα ΜΜΕ της Τουρκίας. Μαζί με τις ειδήσεις προσφέρονται στα τουρκοκυπριακά ΜΜΕ και φωτογραφίες χωρίς χρέωση.

Περαιτέρω, το ΚΥΠΕ λαμβάνει συνδρομή από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ύψους €38.956 ετησίως για τις υπηρεσίες που προσφέρει στις οργανώσεις των αποδήμων Κυπρίων και στα ομογενειακά ΜΜΕ. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται η καθημερινή επισκόπηση του κυπριακού τύπου, το ομογενειακό δελτίο με τις κυριότερες ειδήσεις του εικοσιτετράωρου και το δελτίο δραστηριότητας αποδήμων, που περιλαμβάνει εκδηλώσεις των οργανώσεων των αποδήμων και των πρεσβειών/προξενείων της Κύπρου.

Το ΚΥΠΕ λαμβάνει επίσης ως συνδρομή από το Υπουργείο Εξωτερικών ποσό ύψους €10.252 ετησίως για τις ειδήσεις του στα αγγλικά που αποστέλλει καθημερινά με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις πρεσβείες, στα προξενεία, σε άλλες διπλωματικές αποστολές και στα γραφεία τύπου της Δημοκρατίας στο εξωτερικό για δική τους παραπέρα αξιοποίηση.

Από το έτος 2007 το ΚΥΠΕ παρέχει τις υπηρεσίες του στη Βουλή των Αντιπροσώπων (όλοι οι βουλευτές έχουν πρόσβαση στην ελληνική υπηρεσία του ΚΥΠΕ) έναντι του ποσού των €17.086 ετησίως.

Το ΚΥΠΕ παρείχε επίσης, μέχρι πέρσι, στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) ειδησεογραφικές υπηρεσίες που περιλάμβαναν μετάδοση τίτλων ειδήσεων, με ή χωρίς φωτογραφίες, με τη μορφή μηνυμάτων SMS και MMS, καθώς και ειδήσεις για τις ιστοσελίδες και την υπηρεσία "MiVision" της ΑΤΗΚ έναντι του ετήσιου ποσού των €51.258. Για το έτος 2009 η συνεργασία αυτή τέθηκε υπό αναθεώρηση, γι' αυτό και στον προϋπολογισμό για το έτος δεν προβλέπονται οποιαδήποτε έσοδα.

Αναφορικά με την ανέγερση ιδιόκτητου οικήματος, οι εκπρόσωποι του πρακτορείου δήλωσαν ότι το ΚΥΠΕ συνήψε συμφωνία με το Υπουργείο Εσωτερικών για την εκμίσθωση τεμαχίου κρατικής γης εντός των ορίων του δήμου Αγλαντζιάς. Το κονδύλι ύψους €500.000 που συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό θα καλύψει την ετήσια δαπάνη για την εκμίσθωση της κρατικής γης, μέρος της δαπάνης για την απασχόληση συμβούλου για το όλο έργο, τη δαπάνη για την προκήρυξη και εκτέλεση αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για εκπόνηση των σχεδίων και προκαταβολή προς το αρχιτεκτονικό γραφείο που θα κερδίσει το διαγωνισμό.

Κατά την εξέταση του υπό αναφορά προϋπολογισμού, βουλευτές μέλη της επιτροπής υπέδειξαν την ανάγκη για τεχνολογική αναβάθμιση του ΚΥΠΕ. Συναφώς, οι εκπρόσωποι του ΚΥΠΕ ανέφεραν ότι στον προϋπολογισμό υπάρχει πρόνοια ύψους €170.000 για το σκοπό αυτό. Ειδικότερα, σύμφωνα και με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το σχετικό κονδύλι παρουσιάζεται αυξημένο, επειδή η τεχνολογική αναβάθμιση που προγραμματιζόταν να γίνει εντός του 2008 δεν κατέστη δυνατή λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών προκήρυξης διαγωνισμού τεχνικών προδιαγραφών.

Το ΚΥΠΕ είναι στη διαδικασία προκήρυξης προσφορών, γιατί, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του, είναι επιτακτική ανάγκη το πρακτορείο να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στην τεχνολογική αναβάθμισή του, για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις σύγχρονες απαιτήσεις και προκλήσεις της αγοράς.

Όπως όλα τα πρακτορεία ειδήσεων, έτσι και το ΚΥΠΕ βασίζεται εξ ολοκλήρου στην τεχνολογία, για να λειτουργήσει αποδοτικά, φέρνοντας σε πέρας την αποστολή που του ανέθεσε η πολιτεία.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του πρακτορείου, η τεχνολογία που χρησιμοποιείται είναι πεπαλαιωμένη και, παρ' όλες τις κατά καιρούς επιμέρους ενισχύσεις, είναι διαπιστωμένο ότι βρίσκεται στα όριά της, με ορατό τον κίνδυνο της πλήρους κατάρρευσης του ηλεκτρονικού συστήματος.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, η εισαγωγή νέας τεχνολογίας θα επιτρέψει στο ΚΥΠΕ, μεταξύ άλλων, να αποκτήσει σύγχρονο εξοπλισμό, να αυξήσει το χώρο δεδομένων, την ταχύτητα επεξεργασίας δεδομένων, την υποστήριξη υπηρεσιών πολυμέσων, να αυξήσει τους τρόπους ανταλλαγής πληροφοριών με συνδρομητές και άλλα πρακτορεία ειδήσεων.

Παράλληλα, θα δώσει τη δυνατότητα στο ΚΥΠΕ να εισαγάγει νέες, πιο σύγχρονες και ευέλικτες ιστοσελίδες στις τρεις γλώσσες στις οποίες μεταδίδει (ελληνικά, αγγλικά, τουρκικά). Επίσης, θα δώσει τη δυνατότητα δημιουργίας εξειδικευμένων ιστοσελίδων και υπηρεσιών γραφικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων για το έτος 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανίδης.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως κοινοβουλευτική ομάδα, προβληματιζόμενοι πολύ στο θέμα, γιατί θεωρούμε το ρόλο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων ως πολύ σημαντικό

και για την εικόνα της Κύπρου στο εξωτερικό, αποφασίσαμε να καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό για τρεις συγκεκριμένους λόγους.

Ο πρώτος, που είναι πάρα πολύ σημαντικός για μας, έχει σχέση με τη γνωστή υπόθεση Χριστόφορου Χριστοφόρου. Για μας είναι ηθικό το ζήτημα. Θεωρούμε ότι και το διοικητικό συμβούλιο όφειλε να είναι πολύ πιο έντονο απέναντι στο Υπουργικό Συμβούλιο, έτσι ώστε να αποκατασταθεί αυτή η κατάσταση πραγμάτων, η οποία δεν περιποιεί τιμήν σε κανέναν μας. Θεωρούμε ότι έπρεπε να σταλεί το μήνυμα από τη δημόσια διοίκηση ότι δεν είναι εκδικητική, αλλά και, πολύ περισσότερο, ότι επανορθώνει σφάλματα και παρατυπίες. Δυστυχώς, διάφοροι νομικιστικοί λόγοι, κωλυσιεργία οδηγούν τα πράγματα εδώ που βρισκόμαστε σήμερα. Αυτός είναι ένας απ' τους λόγους που καταψηφίζουμε τον προϋπολογισμό.

Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με το ότι, όπως και στην προηγούμενη πενταετία, σε κάποιο βαθμό έχουμε μία βελτίωση, το ομολογούμε, αλλά λειτουργεί το πρακτορείο ως μηχανισμός κάποια στιγμή κυβερνητικής προπαγάνδας. Μίλησα, πριν μπούμε στην αίθουσα, και με τον πρόεδρο του συμβουλίου και με το διευθυντή. Υπάρχει μία από πλευράς τους ένσταση σ' αυτό το θέμα. Εμείς θέλουμε να το δούμε στην πράξη και είμαστε έτοιμοι να επανορθώσουμε, εάν όντως κάνουμε λάθος σ' αυτή μας την εκτίμηση. Και το λέμε και δημοσίως, δεν έχουμε τέτοια προβλήματα, δηλαδή να επανορθώσουμε μία λανθασμένη μας εκτίμηση. Όμως υπήρχαν στη συζήτηση στην κοινοβουλευτική ομάδα παράπονα σε ό,τι αφορά κάποια στοιχεία και δεδομένα που αφορούσαν γενικά το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ο τρίτος λόγος, που σχετίζεται με κάτι που μας ενδιαφέρει πολύ, και θεωρούσαμε ότι έπρεπε να υπάρξουν πολύ πιο γενναϊόδωρες προτάσεις, αφορά την καταλογική αναβάθμιση του ίδιου του πρακτορείου. Θεωρούμε ότι με την καταψήφιση αυτή τη στιγμή ουσιαστικά ασκούμε μία μορφή πολιτικής πίεσης, έτσι ώστε να εκσυγχρονιστεί, στο βαθμό που θα θέλαμε κι εμείς, το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων.

Αυτοί είναι οι τρεις λόγοι. Είναι πολιτικοί λόγοι και ηθικοί λόγοι και θα θέλαμε να κατατεθούν ενώπιον της ολομέλειας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπαίνω στην ουσία των λόγων που έχει εκθέσει ο κ. Στυλιανίδης, όχι γιατί δεν έχω άποψη, αλλά γιατί νομίζω ότι με το θέμα που συζητούμε δε σχετίζεται. Αν η πλειοψηφία της Βουλής υιοθετήσει αυτή τη θέση για όλες τις περιπτώσεις και για όλους τους προϋπολογισμούς όπου υπάρχουν παρόμοια φαινόμενα, τα οποία θεωρούμε ότι κατά τον έναν ή τον άλλο τρόπο δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά, τίποτε δε θα λειτουργήσει. Δηλαδή να συμπεράνω ότι, αν δεν αποκατασταθεί, και δεν παίρνω επί της ουσίας θέση, ο Χριστόφορος Χριστοφόρου, δε θα ψηφίσουμε, εάν δεχτούμε το επιχείρημα, ποτέ τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων. Ούτε είναι άσκηση πίεσης το «καταψηφίζω, για να υποχρεώσω να φέρουν μεγαλύτερο προϋπολογισμό». Αυτό το πράγμα δηλώνει πολιτική θέση, το κατανοώ. Αλλά πάντα, όταν κάποιος παίρνει μία θέση, δεν πρέπει να την παίρνει εκ του ασφαλούς, υπολογίζοντας ότι οι υπόλοιποι δε θα την

υιοθετήσουν. Κατά τη γνώμη μου, πολιτική κρίση ασκείται, όταν παίρνω μία θέση και, αφού τη θεωρώ σωστή και αφού θεωρώ ότι θα πείσω και τους άλλους, αυτή υιοθετείται από το σύνολο. Ωραία! Αν υιοθετηθεί, θα μείνει, θα παραλύσει. Με την ίδια λογική θα παρέλκε και το κράτος, διότι με την ίδια λογική καταψηφίστηκαν και οι προϋπολογισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό για το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων. Ζούμε στην εποχή των πληροφοριών, της ταχύτητας διακίνησης των πληροφοριών και των ειδήσεων και το Κυπριακό Πρακτορείο έχει να διαδραματίσει έναν κρίσιμο ρόλο σε ό,τι αφορά τα θέματα που σχετίζονται με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Όμως ζούμε και σε μία ημικατεχόμενη πατρίδα και το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων διαδραματίζει και ένα ρόλο που σχετίζεται με τη διαφώτιση, όχι την προπαγάνδα, για να μη χρησιμοποιούμε αδόκιμους και λανθασμένους όρους. Όσον αφορά τη διαφώτιση για την πραγματική φύση του κυπριακού προβλήματος και παρά το γεγονός ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια βελτίωσης, θα πρέπει να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας για το έργο που επιτελεί το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων. Είναι πράγματι θεαματική η πρόοδος που έχει επιτευχθεί τα τελευταία δέκα, δεκαπέντε, είκοσι χρόνια και νομίζω ότι πρέπει να το πιστώσουμε και στα συμβούλια, αλλά και στους εργαζόμενους.

Με την ευκαιρία, θα ήθελα να παρακαλέσω, επειδή αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν κάποια νομικά προβλήματα που αφορούν στη δυνατότητα ανέλιξης ενός εκ των λειτουργιών, φαίνεται ότι δεν έγινε κατορθωτό, δεν είμαι στην επιτροπή, δε γνωρίζω ακριβώς ποιες είναι οι δυσκολίες, αλλά επειδή πράγματι είναι ένας λειτουργός ο οποίος προσφέρει τις υπηρεσίες του και εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων, χωρίς να παρεμβαίνουμε σε θέματα άσκησης εκτελεστικής εξουσίας ή διακριτικής άσκησης εξουσίας από πλευράς της διοίκησης, να αντιμετωπιστεί το θέμα με κατανόηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουργουρίδης και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η επιχειρηματολογία της δικής μας κοινοβουλευτικής ομάδας, όπως την ανέπτυξε ο κ. Χρήστος Στυλιανίδης, συνίσταται στο ότι εμείς πιστεύουμε ότι οι λόγοι αυτοί, τους οποίους αναπτύξαμε, επιβάλλουν σε οποιοδήποτε κόμμα υιοθετεί τις απόψεις μας την καταψήφιση του προϋπολογισμού. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν κοινοβουλευτικές ομάδες που δεν προσεγγίζουν το θέμα της παύσης του διευθυντή που έγινε με τον τρόπο που το προσεγγίζουμε εμείς. Γι' αυτό και δε δίνουν στο θέμα αυτό την τεράστια σημασία που δίδουμε εμείς. Για μας ο λόγος αυτός και μόνο, ενόσω το διοικητικό συμβούλιο δεν παίρνει όλα τα μέτρα που εξαρτώνται από αυτό, για να αρθεί αυτή η αδικία, είναι αρκετός και ικανός, για να καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό.

Αλλά θέλω να σταθώ και σε ένα άλλο σημείο, για να πω στους φίλους του ΑΚΕΛ το εξής: Εμάς η ψήφος του λαού μάς έταξε στην αντιπολίτευση. Στη δημοκρατία σε ολόκληρη την Ευρώπη και σε όλο το σύγχρονο υπόλοιπο δημοκρατικό

κόσμο δεν ψηφίζει προϋπολογισμούς η αντιπολίτευση είτε του κράτους είτε των ημικρατικών οργανισμών, που ελέγχονται από το κράτος. Αφού η πολιτική μας είναι διαμετρικά αντίθετη με την κυβέρνηση και τους τρόπους που εκφράζεται αυτή η οικονομική πολιτική ή με τους φορείς που εκφράζεται αυτή η οικονομική πολιτική, θα συνεχίσουμε να κάνουμε αυτό που κάνουν οι αντιπολιτεύσεις σε όλα τα σύγχρονα κράτη, να καταψηφίζουμε τα οικονομικά μέτρα της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Βεβαίως, είναι δικαίωμα της οποιασδήποτε πτέρυγας να τοποθετείται ασκώντας τη δική της πολιτική κριτική. Εγώ δε θα σχολιάσω κατά βάση τα όσα λέχθηκαν, δηλαδή την ουσία τους, αλλά πραγματικά μένω έκπληκτος από κάποια επιλεκτική, οφείλω να ομολογήσω, ευαισθησία για το συγκεκριμένο ζήτημα. Βεβαίως, αυτή η επιλεκτική ευαισθησία δε θέλω να πιστεύω ότι δεν προέκυψε στις άλλες περιπτώσεις, επειδή δεν μπορεί και δεν είναι δυνατό στη Βουλή των Αντιπροσώπων θέματα προσλήψεων, παύσεων ή προαγωγών να συζητούνται σε σχέση με εργοδοτούμενους σε δημόσιους οργανισμούς. Και, αν είναι έτσι, τότε γιατί το συζητούμε αυτό και το βάζουμε ως πρόσκομμα, γιατί να επιλύσουμε το θέμα αυτό μέσα σ' αυτή την αίθουσα ανάγοντάς το σε θέμα αρχής; Θέμα αρχής μπορεί να είναι. Αφορά το κράτος δικαίου, αφορά τη χρηστή διοίκηση, αλλά άλλα είναι τα σώματα, τα αρμόδια, για να τα δικάσουν ή να τα εκδικάσουν ή να επιληφθούν των θεμάτων αυτών. Οποιοσδήποτε αδικούμενος έχει αναβαθμούς και διαδικασίες, να προσφύγει. Νομίζω λοιπόν, και επιμένω, ότι πρόκειται περί επιλεκτικής ευαισθησίας, γιατί δεν ξαναέγινε ξανά στο παρελθόν κάτι τέτοιο. Έχω δώσει τη δική μου ερμηνεία γιατί δεν ξαναέγινε, αλλά δεν αλλοιώνεται η εικόνα ότι είναι επιλεκτική. Αυτό είναι το ένα.

Και για μας δεν είναι λόγος να μην τοποθετηθούμε θετικά υπέρ του νομοθετήματος, αναγνωρίζοντας το θετικό έργο που κάνει το ΚΥΠΕ, κάνοντας την εξής πρόσθεση και την εξής προσθήκη: Έχουμε παρατηρήσει από την έκθεση ότι οι ιστοσελίδες του ΚΥΠΕ καταβάλλεται προσπάθεια να μεταδίδονται στα ελληνικά, αγγλικά και τούρκικα και θέλει να αναβαθμίσει την τεχνολογία αυτή, για να είναι πιο σύγχρονη. Θέλω να υπενθυμίσω πως είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν υποστηρίζουμε ότι είκοσι πέντε γλώσσες, αν είναι τόσες, ή είκοσι τέσσερις...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είκοσι τρεις.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είκοσι τρεις. Θα πρέπει το ΚΥΠΕ να φροντίσει να ανταποκρίνεται... Όμως η αγγλική γλώσσα, η οποία κατά παράδοση είναι μία γλώσσα με την οποία εμείς οι Κύπριοι είμαστε εξοικειωμένοι και η οποία τυγχάνει να είναι και η μία από τις κυρίαρχες ευρωπαϊκές, δεν είναι ικανοποιητικό μέγεθος για τις επιδόσεις που πρέπει να φτάσει το ΚΥΠΕ. Θα πρέπει να προσθέσει και τη γαλλική και τη γερμανική τουλάχιστο σε σχέση με τις ιστοσελίδες αυτές. Άρα πρέπει να μπορέσει ακριβώς να ανταποκριθεί στις κύριες και πιο σημαντικές ευρωπαϊκές γλώσσες, τις οποίες χρησιμοποιούν οι Ευρωπαίοι πολίτες, αλλά και τα διάφορα διπλωματικά και πολιτικά φόρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα και θα παρακαλούσαμε να επικεντρωθούμε ακριβώς στην αναγκαία τεχνολογική αναβάθμιση της διαφώτισης, που θα πρέπει να επεκταθεί και να αναβαθμιστεί από την πλευρά του ΚΥΠΕ, και να αφήσουμε κατά μέρος ευαισθησίες που, όσο δίκαιο και να 'χουν, όταν είναι επιλεκτικές, αλλά και δεν προβάλλονται στον κατάλληλο χρόνο και τόπο, χάνουν και από τη σημασία τους σε σχέση μ' αυτούς που θέλουν να υπερασπίσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όσον αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι απασχόλησε το συγκεκριμένο αίτημα και το συγκεκριμένο πρόσωπο την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, γιατί ακριβώς κατανοούμε την πικρία που ενδεχομένως να νιώθει ένας υπάλληλος, όταν αλλάζουν τα προσόντα, όταν αλλάζουν τα σχέδια υπηρεσίας και βρίσκει τον εαυτό του να τίθεται εκτός βολής κάποιων ανωτέρων θέσεων. Όμως πρέπει εδώ να σημειώσουμε ότι είναι νομικό το πρόβλημα. Ενδεχομένως πρέπει να δούμε αυτό το ζήτημα λίγο ευρύτερα. Εάν θα συζητούμε τέτοια ζητήματα στην ολομέλεια του σώματος και θα εξετάζουμε σ' αυτό το στάδιο οποιαδήποτε σχέδια υπηρεσίας ή την αλλαγή προσόντων ή οποιασδήποτε αλλαγές στους όρους εργασίας, θα θέσουμε ένα πάρα πολύ κακό προηγούμενο. Υπενθυμίζω ότι πέρσι ακριβώς τις ίδιες συζητήσεις είχαμε για την πολιτική αεροπορία. Τότε με μία, νομίζω, σωστή προσέγγιση αποφασίσαμε ότι δεν πρόκειται να παρέμβουμε στις εσωτερικές διευθετήσεις ενός τμήματος, ιδιαίτερα όταν τότε το ζήτημα που είχαμε ενώπιόν μας ήταν η ασφάλεια των πτήσεων. Εμείς θα είμαστε συνεπείς. Και λέμε ακριβώς ότι μας απασχόλησαν τα ζητήματα, προσπαθήσαμε κι εμείς να βοηθήσουμε με τις διάφορες συζητήσεις και αναβολές τη διευθέτηση όλων αυτών των προβλημάτων, όμως, τουλάχιστο στο παρόν στάδιο, φαίνεται ότι δεν μπορεί να υπάρχει επίλυση των προβλημάτων και επομένως θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό.

Απ' εκεί και πέρα, επί των θεμάτων ουσίας, ναι, κι εμείς συμφωνούμε ότι το ΚΥΠΕ έχει έναν πάρα πολύ σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει και θα ήταν φυσικά πάρα πολύ σημαντικό να υπάρχουν περισσότερα διαθέσιμα κονδύλια, πλην όμως σημειώνουμε κι εμείς το πρόβλημα όσον αφορά την τεχνολογική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών της συγκεκριμένης υπηρεσίας. Και εμείς τουλάχιστο έχουμε υποβάλει τις δικές μας επιφυλάξεις γι' αυτό το θέμα και αυτό τον τομέα και έχουμε λάβει τις διαβεβαιώσεις ότι σύντομα, τουλάχιστον όσον αφορά τη συγκεκριμένη ιστοσελίδα του ΚΥΠΕ, θα επέλθει μία τεχνολογική αναβάθμιση.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως ήδη λέχθηκε, εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, γιατί πιστεύουμε ότι το ΚΥΠΕ αναπτύσσει πολύ θετικά τη δραστηριότητά του και μας έχει πείσει στην επιτροπή Οικονομικών ότι επίκειται και μια τεχνολογική αναβάθμιση. Ως

εκ τούτου, η Βουλή οφείλει να στηρίξει αυτές τις εργασίες του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων. Όλοι ξέρουμε και αναγνωρίζουμε το ρόλο και την αποστολή του.

Θέλω μόνο να προσθέσω ακόμα δύο πράγματα. Θεωρούμε κι εμείς ότι εντός της ολομέλειας δεν ακούγεται πάρα πολύ θετικό να υπερασπιζόμαστε πράγματα που μπορεί να θεωρηθούν εύκολα ότι συγκρούονται με τους θεσμούς, να υποστηρίζουμε δηλαδή μια εικόνα που δίνει εύκολα την εντύπωση ότι αναφερόμαστε σε συγκεκριμένο άτομο.

Θέλω να κλείσω λέγοντας ότι για μας η θέση του διευθυντή, στην οποία αναφέρθηκε και ο κ. Στυλιανίδης, πρέπει να πληρωθεί. Δεν μπορεί το ΚΥΠΕ να συνεχίσει να εργάζεται χωρίς να συμπληρωθεί αυτή η θέση και νομίζω ότι, συμπληρούμενη η θέση, ασφαλώς το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων θα μπορεί με πιο ευέλικτο τρόπο, με πιο γρήγορο... Αλλά δε νομίζω ότι χρειάζεται καν να επιχειρηματολογήσει κανείς γιατί ένας οργανισμός αυτής της εμβέλειας ή οποιοσδήποτε οργανισμός χρειάζεται ένα διευθυντή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανίδης.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Όντως τίθεται το ζήτημα της επιλεκτικής ευαισθησίας και όπως ακούγεται εκ πρώτης όψεως εμφανίζεται σωστή η κριτική προς τη θέση μας και όπως τέθηκε από τον κ. Κατσουρίδη και από άλλους δεν μπορούμε κάποια νομικής φύσεως θέματα να τα κουβεντιάζουμε με αυτό τον τρόπο στη Βουλή. Όμως, επειδή ζούμε όλοι σε αυτό τον τόπο και δεν πρέπει να ξεχνούμε, η Βουλή, κατά την άποψή μου -κι εδώ εκφράζω αποκλειστικά προσωπική άποψη- όταν υπάρχουν θέματα πολιτικής ηθικής -και στην περίπτωση αυτή γι' αυτά μιλούμε- νομίζω ότι πρέπει να τοποθετείται. Γι' αυτό και επιμένουμε σ' αυτό το θέμα, διότι είναι θέμα που δεν είναι μια συνηθισμένη περίπτωση μιας θέσης. Είναι θέμα που εμπίπτει στα θέματα πολιτικής ηθικής και στα θέματα καταξίωσης του κοινοβουλίου, γι' αυτό το θέσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Συλλούρη, είμαστε στο στάδιο των δευτερολογιών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρώτη φορά μιλώ. Αν θέλετε να μιλήσω δύο φορές, μιλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, θα είμαι σύντομος, λιγότερο από ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Στο θέμα της επιλεκτικής ευαισθησίας θέλω να επανέλθω και να τονίσω ότι, ναι, πράγματι βλέπουμε από την πλευρά που το έχει εγείρει μια επιλεκτική ευαισθησία, αλλά, ας μη μείνουμε σε τούτο. Αν η πλευρά που το εγείρει και ολόκληρη η Βουλή θέλουν πράγματι να διορθώσουν θέματα αξιοκρατίας, τους καλούμε να τα εγγράψουμε στη Βουλή, όλοι μαζί, και να δούμε πολλές διαδικασίες προσλήψεων και προαγωγών, πώς γίνονται και με ποια κριτήρια.

Ιδιαίτερα, επειδή από την πλευρά που το ήγειρε υπάρχει και θέμα εγγραφέν, που θα συζητήσουμε μετά, για την τοπική αυτοδιοίκηση, είναι πεδίο δόξης λαμπρό να φέρουμε τη χρηστή διοίκηση, την αξιοκρατία στις προσλήψεις στην τοπική αυτοδιοίκηση κι όχι τις συνεννοήσεις κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων ποσού ύψους €3.063.093 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και μια αποχή τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και μια αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Φειδίας Σαρίκας

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Ιανουαρίου 2009. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος

Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Το ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 59 του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την κοινοτική Οδηγία 2004/108/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2004 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα και για την κατάργηση της κοινοτικής Οδηγίας 89/336/ΕΟΚ, ώστε στο πεδίο εφαρμογής των απαιτήσεων για την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα να συμπεριληφθούν μεταξύ άλλων και οι σταθερές εγκαταστάσεις ηλεκτρολογικού εξοπλισμού.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με τους προτεινόμενους κανονισμούς παρέχεται μεγαλύτερη ασφάλεια και προστασία στους καταναλωτές. Ειδικότερα, οι υπό συζήτηση κανονισμοί στοχεύουν στην ορθότερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με το άρθρο 13 της Οδηγίας 2004/108/ΕΚ και αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Τον ορισμό του υπεύθυνου προσώπου για τη λειτουργία σταθερής εγκατάστασης.
2. Την κατάργηση της υποχρέωσης του διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών για έκδοση διατάγματος καθορισμού προσώπων υπεύθυνων για τη διαδικασία αξιολόγησης συμμόρφωσης σταθερών εγκαταστάσεων και τον καθορισμό του υπεύθυνου προσώπου για τη λειτουργία σταθερής εγκατάστασης, το οποίο θα ορίζεται από τον ιδιοκτήτη της εγκατάστασης πριν αυτή τεθεί σε λειτουργία.
3. Την επιβολή υποχρέωσης του υπεύθυνου προσώπου για την τήρηση ενημερωμένης τεκμηρίωσης για τη σταθερή εγκατάσταση.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι κι αυτό εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Την περασμένη φορά είχε ζητηθεί αναβολή από την πλευρά τη δική μας και οι υπόλοιποι συνάδελφοι είχαν συγκατατεθεί. Είμαι υποχρεωμένος να ζητήσω και σήμερα αναβολή για τον εξής λόγο: Στην εβδομάδα η οποία διαμεσολάβησε... Οφείλω να τοποθετηθώ περιγραφικά, για να μην αρχίσει η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, στο κατά πόσο είναι σωστό να ζητηθεί αναβολή ή όχι. Μετά από έρευνα την οποία είχαμε κάμει, είχαμε ανακαλύψει ότι οι ισχυρισμοί της έκθεσης, ότι το καθεστώς που ισχύει στην Αγγλία πανομοιότυπα μεταφέρεται με την τροποποίηση του νόμου και στην Κύπρο, δεν είναι έτσι.

Συγκεκριμένα, χωρίς να θέλω να εμπλακώ σε νομικές ορολογίες, οι οποίες μπορεί να είναι και ακατανόητες για όσους μας ακούν, απλούστατα, ενώ με το παρόν νομοθέτημα επιχειρείται η κατάργηση της προϋπόθεσης ότι η μαρτυρία ανηλικού είτε με όρκο είτε χωρίς όρκο δε θα θέλει πια ενισχυτική μαρτυρία άλλη, για να γίνει αποδεκτή από το δικαστήριο -και το επιχείρημα ήταν ότι κι αυτό έγινε και στην Αγγλία με την τροποποίηση του '80- στην πραγματικότητα δεν είναι έτσι.

Σύμφωνα με το "Criminal Justice Act" του '88, που είχα την ευκαιρία να δω, φαίνεται ξεκάθαρα ότι καταργήθηκε η ενισχυτική μαρτυρία και δεν απαιτείται, προκειμένου περί ανώμοτης μαρτυρίας ανηλικού, δηλαδή που δε δίνεται με όρκο. Κατά τα λοιπά, ενόσω δίνεται με όρκο, απαιτείται ενίσχυση. Δε θέλω να μπω περαιτέρω στην ανάλυση των θεμάτων αυτών, αν αυτό είναι ισορροπημένο ή δεν είναι ισορροπημένο. Εγώ έχω ανακαλύψει κι έχω μιλήσει με αρκετούς συναδέλφους κατά το διάλειμμα, προτού μπούμε μέσα, για το ότι η έκθεση για το παρόν νομοσχέδιο δεν αποτυπώνει τον ισχυρισμό ακριβώς όπως προσπαθεί, ότι δηλαδή ό,τι ισχύει στην Αγγλία το μεταφέρουμε αυτούσια και στην Κύπρο, επειδή στην Αγγλία θα έχει κάποια λογική το ζήτημα.

Γι' αυτό πρέπει να δοθεί ακόμα μιας βδομάδας αναβολή, για να το ξαναδούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, την προηγούμενη φορά συναινέσαμε όλοι, για να δοθεί η αναβολή, ώστε να εξεταστεί ένα θέμα που εγείρετο, κατά πόσο υιοθετείτο εκείνο το οποίο είχε γίνει στην Αγγλία και το οποίο επαναλαμβανόταν στην εισηγητική έκθεση με την οποία κατατέθηκε το νομοσχέδιο.

Καταρχάς να πω ότι είχαμε μιας βδομάδας αναβολή, αλλά δεν έγινε καμιά συζήτηση επί του θέματος. Έκαμα την προσπάθεια και εξέτασα τι ισχύει στην Αγγλία. Υπάρχει ακριβώς αυτό το οποίο προνοείται στο σχετικό νομοσχέδιο, δηλαδή επαναλαμβάνεται και στην Αγγλία όπως ακριβώς το υιοθετούμε εμείς σήμερα. Υπάρχει το άρθρο 34 του "Criminal Justice Act" της Αγγλίας, το οποίο μάλιστα ξεκάθαρα καταργεί την ανώμοτη μαρτυρία από ανήλικο. Τι είναι εκείνο το οποίο γίνεται με το νομοσχέδιο; Τροποποιεί μια πρόνοια η οποία έλεγε ότι η ανώμοτη μαρτυρία θέλει ενισχυτική μαρτυρία και όχι η ένορκη. Η ένορκη δε θέλει ενισχυτική ήδη με το ισχύον σύστημα σήμερα. Η ανώμοτη λέει ότι θέλει ενισχυτική μαρτυρία. Κι εκείνο το οποίο κάνουμε σήμερα, λέει το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας, είναι ότι η ένορκη και η ανώμοτη δε θέλουν ενισχυτική μαρτυρία. Αφού η ένορκη δεν ήθελε ούτε πριν ενισχυτική μαρτυρία. Όταν ένας ανήλικος καταθέτει ενόρκως, δε χρειάζεται ενισχυτική μαρτυρία.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εμείς εκείνο που λέμε είναι ότι δεν υπάρχει λόγος να δοθεί οποιαδήποτε αναβολή επί του θέματος, γιατί είναι ξεκάθαρο. Δε βρίσκω τι είναι εκείνο το οποίο θέλουμε να συζητήσουμε περισσότερο και, αν χρειαζόταν να το συζητήσουμε, έπρεπε ήδη να το είχαμε συζητήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κάνενας δεν μπορεί να είναι έτοιμος να δεχθεί τη μια ή την άλλη άποψη επί της ουσίας. Το αίτημα ήταν απλό. Εμείς ενισχύουμε και συμφωνούμε με το υποβληθέν αίτημα της αναβολής. Μια βδομάδα περαιτέρω δε νομίζω ότι θα στοιχίσει την καθυστέρηση ή άλλο πρόσκομμα στη διαδικασία ψήφισης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς συμφωνούμε για μιας βδομάδας αναβολή και πολύ περισσότερο -από την ημέρα που μπήκα στη Βουλή το λέω- όσον ακούω τους δικηγόρους να επιχειρηματολογούν, τόσο συγχύζομαι. Ας πάνε να τα βρουν μεταξύ τους και να ξανάρθουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Θα συμφωνήσουμε με την αναβολή, κύριε Πρόεδρε.

Αν πήρα το λόγο, με όλο το σεβασμό -ακούσαμε τους δύο συναδέλφους που επιχειρηματολόγησαν ο μιν ένας για την αναβολή ο δε άλλος για τη μη αναβολή, ενδεχομένως, όπως έχω αντιληφθεί- δεν είναι γι' αυτό, είναι για τις τοποθετήσεις. Όταν ζητούμε αναβολή, με όλο το σεβασμό, επαναλαμβάνω, είμαστε μονολεκτικοί και δεν μπαίνουμε στην ουσία της συζήτησης. Διαφορετικά, θα γίνεται προκαταρκτική συζήτηση στην ολομέλεια και μετά θα μπαίνουμε ξανά στη συζήτηση, όταν αρχίσει η συζήτηση επί θέματος αρχής. Γι' αυτό παρακαλώ να το προσέξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Το αίτημα που έχει υποβληθεί από τον κ. Ερωτοκρίτου γίνεται αποδεκτό. Το θέμα αναβάλλεται για μια βδομάδα.

Σε ό,τι αφορά την παρατήρηση του κ. Ομήρου, έχετε δίκαιο, κύριε Ομήρου, αλλά είπαμε να μιν το σφίξουμε τέλεια το πράμα, να υπάρχει τζιαι λλίιο χρώμα, πάντα βέβαια μέσα στα πλαίσια του αυτοελέγχου και του σεβασμού του χρόνου των υπολοίπων.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008». ΔΗΣΥ και ΕΥΡΩΚΟ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού
Τάκης Χατζηγεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 9 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το 2009 προβλέπει έσοδα ύψους €28.244.000 σε σύγκριση με €27.482.854 που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του 2008. Τα κατά 2,8% αυξημένα έσοδα οφείλονται κυρίως στην αύξηση που αναμένεται να υπάρξει εντός του 2009 από την είσπραξη του τέλους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και από ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους της Αρχής ενώπιον της επιτροπής, η υλοποίηση των στόχων της Αρχής κατά το 2009 συνεπάγεται συνολικές δαπάνες ύψους €30.466.400 σε σύγκριση με τις δαπάνες ύψους €25.049.000 που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του 2008. Οι δαπάνες αυτές κατανέμονται ειδικότερα σε αποδοχές προσωπικού, ύψους €8.186.400, λειτουργικές δαπάνες, ύψους €451.760, αναπτυξιακές δαπάνες, ύψους €19.773.540, εγκαταστάσεις, επιδιορθώσεις και συντήρηση κτιρίου, ύψους €170.800, και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό, ύψους €200.000.

Το υπολογιζόμενο έλλειμμα, ύψους €2.222.400, θα καλυφθεί από πλεονάσματα προηγούμενων ετών, τα οποία κατά το τέλος του 2009 υπολογίζονται σε ποσό ύψους €27.354.032.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι στόχοι της Αρχής για την επταετία 2007-2013 επικεντρώνονται στους ακόλουθους τομείς:

1. Την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού με τη συνεχή και διά βίου κατάρτιση και επιμόρφωση των εργαζομένων, των νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας, των ανέργων, του αδρανούς γυναικείου δυναμικού και των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης και μεγαλύτερης ηλικίας, ώστε να έχουν τη δυνατότητα απασχόλησης σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο.

2. Τη βελτίωση της παραγωγικότητας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσα από την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους και τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας.

Στα πλαίσια της συζήτησης, οι εκπρόσωποι της Αρχής ανέφεραν ότι οι προϋπολογιζόμενες αναπτυξιακές δαπάνες, συνολικού ύψους €19.773.540, θα καλύψουν τις πιο κάτω ανάγκες:

1. Δραστηριότητες κατάρτισης (€13.500.000).
2. Ειδικές αναπτυξιακές δραστηριότητες (€25.000).
3. Σχέδια συγχρηματοδοτούμενα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (€4.015.000).

Σημειώνεται ότι, όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι της Αρχής, κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 το ύψος της συγχρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 70% σε σύγκριση με 50% που ήταν το ύψος της συγχρηματοδότησης για την προγραμματική περίοδο 2004-2006.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, μέλη της επιτροπής ζήτησαν από τους αρμοδίους της Αρχής όπως καταθέσουν γραπτώς πρόσθετα στοιχεία αναφορικά με τα ακόλουθα:

1. Το πρόγραμμα της διά βίου κατάρτισης και επιμόρφωσης των εργαζομένων.
2. Αναλυτική κατάσταση στην οποία να φαίνεται ο αριθμός των γυναικών στο Σχέδιο Προώθησης της Κατάρτισης και Απασχολησιμότητας Αδρανούς Γυναικείου Εργατικού Δυναμικού.
3. Μελέτη και εκτίμηση της Αρχής αναφορικά με την ανεργία με βάση τα στοιχεία που διατέθηκαν στην Αρχή από το Τμήμα Στατιστικής και το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, εισηγείται, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα, παρά την πάγια τακτική της να καταψηφίζει προϋπολογισμούς, όπως προ ολίγου ανέφερα, τον προϋπολογισμό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, καθώς και τον επόμενο προϋπολογισμό, δηλαδή τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού

Αναπτύξεως Γης, θα τους υπερψηφίσουμε εξαιτίας του γεγονότος ότι είναι δύο οργανισμοί που έχουν να κάμουν άμεσα με την κρίση που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία σήμερα.

Λυπούμαστε, γιατί στους προϋπολογισμούς της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού δεν υπάρχουν τα κονδύλια εκείνα που εμείς θα θέλαμε, για να αντιμετωπίσει η Αρχή τα προβλήματα που άρχισαν να παρουσιάζονται στην κυπριακή αγορά, στην έκταση που εμείς θα θέλαμε να υπήρχαν. Αλλά, αυτό όπως και τα μέτρα που παίρνει ο Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης, παρ' όλο που δε μας ικανοποιούν απόλυτα, παρ' όλο που έχουμε φόβους ότι στο τέλος κάποια από τα κονδύλια αυτά ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν για εξυπηρέτηση υμετέρων επιχειρηματιών που αντιμετωπίζουν προβλήματα με πολυκατοικίες τους που έμειναν ημιτελείς, παρ' όλο που έχουμε κι ένα σωρό άλλα επιχειρήματα που δυνατό να μας οδηγούσαν στο να εφαρμόσουμε και γι' αυτούς την πάγια πολιτική μας να καταψηφίζουμε τα οικονομικά μέτρα της κυβέρνησης, δείχνοντας την ευαισθησία του Δημοκρατικού Συναγερμού και επικροτώντας τα μέτρα που πήρε η κυβέρνηση, που είναι μέτρα προς τη σωστή κατεύθυνση, έστω κι αν είναι ετεροχρονισμένα και με μεγάλη καθυστέρηση που λήφθηκαν, θα υπερψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς. Θα παρακολουθούμε τον τρόπο που τα δύο αυτά θεσμικά όργανα θα κινηθούν τους επόμενους μήνες για αντιμετώπιση των φαινομένων της οικονομικής κρίσης και ανάλογα θα έχουμε και τις τοποθετήσεις μας, αν και εφόσον κριθεί αναγκαίο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υπερψηφίσουμε κι εμείς το νομοθέτημα κάνοντας την εξής παρατήρηση, την οποία θεωρούμε ότι δεν είναι άκαιρη, χωρίς να θέλουμε να ανοίξουμε αυτό το κεφάλαιο σε σχέση με τον υπό συζήτηση οργανισμό: Είναι από αυτούς τους οργανισμούς που, λόγω των δραστηριοτήτων που έχει, εμπλέκονται πάρα πολλοί ιδιώτες, ιδιώτες οι οποίοι κατά ανάθεση υλοποιούν προγράμματα του οργανισμού και ιδιώτες άλλοι οι οποίοι συμμετέχουν στην υλοποίηση αυτών των οργανισμών, με την έννοια του ότι προσωπικό τυγχάνει επιμόρφωσης κ.λπ.

Έχουμε να παρατηρήσουμε, τουλάχιστο μέχρι σήμερα, ότι δεν υπάρχει σαφής εικόνα με ποια κριτήρια γίνεται ανάθεση αυτών των προγραμμάτων στους συγκεκριμένους ιδιώτες. Κατά το παρελθόν, όχι μόνο με αυτή τη διακυβέρνηση, αλλά και με τις προηγούμενες, ξέρουμε μετά λόγου γνώσεως ότι γίνονταν σημεία και τέρατα. Δεν έχουμε στοιχεία στην παρούσα φάση. Έχουμε όμως στοιχεία ότι η διαδικασία ανάθεσης αυτών των προγραμμάτων δεν είναι η διαδικασία η οποία μπορεί να ελεγχθεί κατά τρόπο αντικειμενικό και διαφανή. Αυτό το γνωρίζουμε. Θα το ανοίξουμε αυτό το θέμα σε κάποιο στάδιο, όταν θα έρθει η ώρα του, γιατί τώρα, συμφωνώ με τον προηγούμενο ομιλητή, αυτό που υπερτερεί, μέσα στα πλαίσια της οικονομικής κρίσης που αρχίζει να αγγίζει δραστικά και τη δική μας χώρα, είναι να επικεντρωθούμε στην τελεολογική αποστολή αυτού του οργανισμού, στην καλή του δηλαδή πτυχή και την καλή του εκδοχή και να αφήσουμε αυτό τον έλεγχο, να μην τον αναδείξουμε ως πρώτο. Όμως, είναι ένας από τους οργανισμούς όπου, όταν γίνει έλεγχος, είμαστε βέβαιοι ότι πρέπει να καλεστούν να δώσουν εξηγήσεις σε σχέση με τη διαδικασία ανάθεσης των προγραμμάτων αυτών. Θα υπερψηφίσουμε όμως το νομοθέτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Είναι ξεκάθαρο από την έκθεση ότι υπερψηφίζουμε τον προϋπολογισμό. Είναι ένας οργανισμός που, θυμούμαι, όσα χρόνια είμαι στην επιτροπή Οικονομικών, έπαιρνε τα εύσημα σε σχέση με άλλους οργανισμούς για την καλή δουλειά που έκανε, με όλες τις δυσκολίες. Σήμερα ακριβώς που περνούμε την κρίση που περνούμε, οι δύο βασικές πτυχές του αντικειμένου δραστηριότητάς του είναι πάρα πολύ σημαντικές, για να συμβάλει και στα ζητήματα της επιμόρφωσης-εξειδίκευσης και στα ζητήματα βελτίωσης της παραγωγικότητας. Και ακριβώς γι' αυτό το λόγο είναι στα €30,5 εκατομ. σήμερα ο προϋπολογισμός, με μια σημαντική αύξηση, και γίνεται και η μεγάλη προσπάθεια για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, που είναι περίπου άλλα €4,5 εκατομ. Νομίζω πως θα πρέπει αυτοί οι οργανισμοί, όπως και ο επόμενος προϋπολογισμός που θα συζητήσουμε, να βρουν τη στήριξη της πολιτείας και των θεσμών, για να μπορέσουμε από κοινού να πετύχουμε αυτό που όλοι λένε· να μην περάσει η χώρα μας το μεγάλο ταρακούνημα που ήδη περνούν άλλες χώρες μέσα από την παγκόσμια κρίση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου ποσού ύψους €30.466.400 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού
Τάκης Χατζηγεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 9 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών και ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΑΓ για το 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €25.788.120 και έσοδα ύψους €21.074.029.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα κυριότερα έσοδα του οργανισμού προέρχονται από:

1. κυβερνητική χορηγία (€10.251.609),
2. εισπράξεις από την πώληση κατοικιών/διαμερισμάτων/οικοπέδων (€9.476.800),
3. τόκους εισπρακτέους (€1.250.000).

Οι κυριότερες δαπάνες του οργανισμού για το 2009 αφορούν:

1. χρηματοδότηση των στεγαστικών σχεδίων του οργανισμού (€6.695.100),
2. αγορές γης και κτιρίων (€4.000.000),
3. αποπληρωμές δανείων και οφειλών (€2.397.540),
4. προώθηση στεγαστικών σχεδίων για χαμηλά αμειβομένους (€10.251.609),
5. αποδοχές προσωπικού (€1.791.871).

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του ΚΟΑΓ και τα αναλυτικά στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, ο προϋπολογισμός για το 2009 περιλαμβάνει την προώθηση στεγαστικού προγράμματος 538 οικιστικών μονάδων, που αφορά 16 στεγαστικά σχέδια.

Ειδικότερα, βρίσκονται υπό εκτέλεση 251 οικιστικές μονάδες, οι περισσότερες των οποίων, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του οργανισμού, αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2009. Πιο συγκεκριμένα, βρίσκονται υπό εκτέλεση τα πιο κάτω έργα:

1. Τσέρι (20 μονάδες).
2. Πολεμίδα (54 μονάδες).
3. Μισιαούλη και Καβάζογλου (56 μονάδες στη Λεμεσό, στο χώρο όπου βρίσκονται οι δημοτικές κατοικίες Λεμεσού).
4. Δάφνη II (56 μονάδες στο Στρόβολο, νότια της λεωφόρου Τροόδους).
5. Ζακάκι (18 μονάδες).
6. Ανάγυια III (29 μονάδες στη Λευκωσία).
7. Κίτι (18 μονάδες).

Περαιτέρω, προγραμματίζεται η έναρξη εργασιών 287 μονάδων σε στεγαστικά σχέδια, τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της εξασφάλισης των αναγκαίων αδειών ή στο στάδιο της προκήρυξης προσφορών.

Ειδικότερα, τα νέα έργα που προωθούνται είναι τα πιο κάτω:

1. Ψιμολόφου (18 μονάδες).
2. Πάχνα (12 μονάδες).
3. Αχερίτου (13 μονάδες).
4. Καΐμακλί (39 μονάδες).
5. Κοκκινοτριμιθιά (100 μονάδες).
6. Έμπα V (30 μονάδες).
7. Ανάγυια IV (14 μονάδες).
8. Ενορία Σωτήρος Λάρνακας (21 μονάδες).
9. Μισιαούλη και Καβάζογλου (40 μονάδες).

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, τονίστηκε ο ιδιαίτερα σημαντικός ρόλος που έχει να επιτελέσει ο οργανισμός, ιδιαίτερα υπό το φως των δυσμενών οικονομικών εξελίξεων, που στοχεύει στη διευκόλυνση απόκτησης ιδιόκτητης κατοικίας από τις οικογένειες με μεσαία και χαμηλά εισοδήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΟΑΓ για το έτος 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρ' όλο που ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας σήμερα δεν αφορά τα προγράμματα της κυβέρνησης αναφορικά με την κρίση, μας δίδεται η ευκαιρία να πούμε κάποια πράγματα αναφορικά με τον οργανισμό.

Εμείς, όπως γνωρίζετε, είμαστε το μόνο κόμμα που πριν λίγες μέρες καταψηφίσαμε τις δεκαοχτώ νέες θέσεις για τον οργανισμό, ακριβώς διότι πιστεύουμε ότι η φιλοσοφία λειτουργίας του θα έπρεπε να είχε αλλάξει και να είχε πιο επιτελικό τρόπο λειτουργίας. Παρά ταύτα, τον προϋπολογισμό αυτό θα τον ψηφίσουμε. Όμως μέσα στις προσεγγίσεις της αναφορικά με την αντιμετώπιση της κρίσης η κυβέρνηση θα πρέπει να δει -έχουν ακουστεί πράγματα τα οποία μας ανησυχούν- έναν πιο ορθολογιστικό τρόπο προσέγγισης, έναν πιο σωστό τρόπο προσέγγισης, ώστε ο οργανισμός αυτός ούτε να υποκαθιστά επιχειρηματίες ανάπτυξης γης, αλλά ούτε και να γίνει το όχημα με το οποίο δε θα λειτουργήσει σωστά η χρηστή διοίκηση.

Γι' αυτό θέλουμε, μ' αυτή την τοποθέτησή μας, να στείλουμε το μήνυμα στην κυβέρνηση ότι στο σωστό μέτρο που έχει λάβει, να χρησιμοποιήσει τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης ως ανταγωνιστή ουσιαστικά -και σωστά έκανε- των τραπεζών, μια πρόταση που είχαμε προτείνει και εμείς, να μην μπουν τέτοιες πρόνοιες μέσα στη λειτουργία που να εξουδετερώσουν αυτό το όφελος προς την οικονομία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα σκοπό να δευτερολογήσω, αλλά πραγματικά προκύπτει ανάγκη για τον εξής λόγο: Όλοι συμφωνούμε πως τα τελευταία χρόνια έχει αναχθεί σε τεράστιο πρόβλημα η απόκτηση στέγης, ιδιαίτερα από τα νεαρά ζευγάρια. Προσβλέπουν όλοι οι χαμηλοεισοδηματίες και τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, αν κάποιος είναι πρόσφυγες, να τύχουν μιας μέριμνας από τα σχέδια τα προσφυγικά, αν δεν είναι, από κάποιους οργανισμούς, όπως είναι ο Οργανισμός Αναπτύξεως Γης, ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης και το συνεργατικό κίνημα, που πιο εύκολα αντιμετωπίζει τις κοινωνικές ευαισθησίες για τη δανειοδότηση. Βεβαίως, ένα κυβερνητικό σχέδιο θα στηρίξει πρώτιστα ή θα διοχετεύσει στην αγορά -για να μιλήσουμε με οικονομικούς όρους- μέσα από τους οργανισμούς κοινής ωφελείας, όπως είναι τούτος. Αλίμονο, αν στηριζόμαστε μόνο σήμερα στους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης! Ε, λυπούμαι να παρατηρήσω πως δε θα έβλεπε κανένας στο ορατό μέλλον αντιμετώπιση ούτε της κρίσης που περνούμε, αλλά ούτε και της λύσης του προβλήματος που υπάρχει.

Επομένως, με τα διακόσια τόσα εκατομμύρια που η κυβέρνηση διοχετεύει στην αγορά, η οποία δημιουργεί και θέσεις εργασίας, άρα και εισοδήματα, συμβάλλει ακόμα περισσότερο στο να αποκτήσουν στέγη εκείνα τα νεαρά ζευγάρια και οι οικογένειες

που δυσκολεύονται, δεν έχουν περιουσία ή δεν μπορούν να δανειοδοτηθούν από τις τράπεζες, γιατί είναι υψηλοί οι μισθοί τους, μέσα από τους οργανισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ούτε εγώ είχα πρόθεση να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε. Απλώς εγώ πρέπει να ξεκαθαρίσω δύο πράγματα. Αυτή τη στιγμή συζητάμε τον προϋπολογισμό του οργανισμού. Τα μέτρα της κυβέρνησης είναι, νομίζω, ένα ανεξάρτητο θέμα, το οποίο ίσως θα πρέπει να συζητηθεί. Εξ όσων γνωρίζω, ήδη έχει εγγραφεί στην επιτροπή Εμπορίου και νομίζω υπήρχε συζήτηση για να εγγραφεί και στην επιτροπή Οικονομικών. Εμείς αυτά τα μέτρα τα είχαμε χαιρετίσει και μακάρι να βοηθήσουν αυτά τα διακόσια εκατομμύρια ή πόσα θα δοθούν, με τι αναλογία θα δοθούν, έτσι ώστε να δοθεί μια ενίσχυση στην οικονομία μας. Εμείς και τώρα φυσικά θέλουμε να πούμε ότι έχουμε κάποιες επιφυλάξεις σ' αυτά τα μέτρα, ανεξαρτήτως των διαδικασιών και επί των διαδικασιών ακριβώς εμείς ζητάμε διευκρινίσεις, αλλά και στην όλη φιλοσοφία αυτού του μέτρου.

Για παράδειγμα, θέλουμε να υπενθυμίσουμε ότι ήταν ο υπερδανεισμός που οδήγησε στη φούσκα των ακινήτων, που έφερε τις τιμές των ακινήτων στα ύψη που τα βρίσκουμε σήμερα. Περαιτέρω, ο οργανισμός θα βοηθήσει σε αυτό το πάρα πολύ κρίσιμο ζήτημα; Ήδη ο οργανισμός έχει μερικές δεκάδες εκατομμύρια στη διάθεσή του. Βλέπουμε ότι -σας παραπέμπω στη σελίδα 6 του προϋπολογισμού- οι χορηγίες παραμένουν ουσιαστικά οι ίδιες, ακριβώς για το λόγο ότι δεν απορροφούνται τα χρήματα του οργανισμού από τους σχετικούς αιτητές κατά τη διάρκεια των ετών. Στα τρία τελευταία χρόνια ήταν ακριβώς τα ίδια τα χρήματα που διατίθενται. Ε, δε λύθηκε το πρόβλημα! Δεν απορροφούνται τα χρήματα! Επομένως, περισσότερα χρήματα θα λύσουν αυτό το πρόβλημα;

Είναι πολλά τα ερωτήματα που και εμείς θέλουμε να υποβάλουμε. Ελπίζουμε να έχουμε την κατάλληλη ενημέρωση σε σχέση μ' αυτό το μέτρο, γιατί ακριβώς, αν στόχος μας είναι η ενίσχυση της οικονομίας, ναι, θα πρέπει να μας απασχολήσει, εάν, για παράδειγμα, θα αγοραστούν έτοιμα σπίτια -τις διαδικασίες, είπα, δεν τις συζητώ- το ποιους θα βοηθήσουμε. Αυτούς που είναι άνεργοι σήμερα, τους εργολάβους, που κατασκευάζουν σπίτια, που δε θα πιάσουν αυτά τα χρήματα, ή τις εταιρείες ανάπτυξης γης, για να ξεχρεώσουν τα χρέη τους; Αν είναι κοινωνικό μέτρο αυτό, φυσικά να το δούμε υπό ένα πρίσμα κοινωνικής παροχής· να το συζητήσουμε. Αν είναι μέτρο ενίσχυσης της οικονομίας μας, πρέπει να μας απασχολήσει ποιος είναι ο τελικός αποδεκτής αυτών των χρημάτων.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχει άλλους, έχει άλλους.

Εντάξει, είναι δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε. Αφήστε το.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, ωραία!

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου και μετά ο κ. Φυττής.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι δύο ημικρατικοί οργανισμοί, οι Οργανισμοί Ανάπτυξης Γης και Χρηματοδότησης Στέγης, δημιουργήθηκαν επί δικής μας διακυβέρνησης. Αναπτύχθηκαν ακριβώς, για να δώσουν στέγη στις μικρομεσαίες οικογένειες που δεν είναι πρόσφυγες, που δεν έχουν τη δυνατότητα εύκολα να δανειοδοτηθούν από τις εμπορικές τράπεζες και στις πλείστες περιπτώσεις με επιδοτημένα από το κράτος επιτόκια. Και κάποια προγράμματα που βλέπω εδώ είναι προγράμματα τα οποία υποστηρίξαμε από διάφορα πόστα που κατείχαμε και προηγουμένως, όπως, παραδείγματος χάριν, στη Λεμεσό, στη Μισιαούλη και Καβάζογλου, οι σαράντα μονάδες, οι οποίες θα δώσουν μια μεγάλη ανάπτυξη και μεγάλη απάντηση στα προβλήματα που ταλανίζουν τις λεμεσιανές οικογένειες που δεν είναι πρόσφυγες για απόκτηση ιδιόκτητης στέγης. Νομίζω ότι και η πρόταση για προικοδότηση του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης και του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης μπορεί μεν να δώσει λύση στους developers, από την άλλη μεριά όμως, μέσω του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης, δίνει και διέξοδο σ' αυτούς που δεν μπορούν σήμερα να πάρουν δάνεια από τις εμπορικές τράπεζες, γιατί δυστυχώς οι τράπεζες έκλεισαν τη δυνατότητα και δε χρηματοδοτούν τα νέα ζευγάρια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Προτού δώσω το λόγο στον κ. Φυττή, θέλω να παρακαλέσω τους συναδέλφους να κάνουν λίγη ησυχία. Μιλούμε πάρα πολύ δυνατά και δεν ακούγονται οι ομιλητές.

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θα ψηφίσουμε αυτό τον προϋπολογισμό και ελπίζουμε ότι όλα τα έργα τα οποία αναφέρονται στον προϋπολογισμό τους θα υλοποιηθούν το συντομότερο δυνατό. Εγώ σηκώθηκα να μιλήσω και να χαιρετίσω το ότι ο οργανισμός αυτός κτίζει σπήτια και χωρίζει οικόπεδα όχι μόνο σε αστικές και περιαστικές περιοχές, αλλά και στην ύπαιθρο, όπως θα προσέξουν οι συνάδελφοι στην έκθεση. Και αυτό είναι ενθαρρυντικό, γιατί ο οργανισμός αυτός όχι μόνο ενδιαφέρεται για τις μικρομεσαίες οικογένειες, εισοδηματικά εννοώ, στις πόλεις, αλλά και στην ύπαιθρο και στηρίζει την ύπαιθρο.

Θεωρώ βεβαίως μικρό το ποσό το οποίο ζήτησαν και εγκρίνεται για αγορά γης και μονάδων, ιδιαίτερα που είναι €4 εκατομ., αλλά εφόσον αυτό ζήτησαν... Ίσως, επειδή φαίνεται ότι, λόγω της οικονομικής κρίσεως, οι τιμές της γης είτε θα σταθεροποιηθούν είτε, ελπίζουμε, θα μειωθούν, επειδή είναι ευκαιρία να αγοράσει ο οργανισμός, ο κοινωφελής αυτός οργανισμός γη, ίσως να ζητήσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό και εμείς τουλάχιστο θα τον υποστηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, ο κ. Συλλούρης στη δευτερολογία του.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή ο συνάδελφος εκ μέρους του ΑΚΕΛ είπε ότι δεν είχε πρόθεση να μιλήσει, αλλά μίλησε μετά που με άκουσε, υποθέτω, διότι δε μίλησε άλλος πριν από εμένα, και, ακούγοντας τον, είχα αντιληφθεί ότι απαντούσε σε κάποια κριτική που έκανε δημόσια άλλο κόμμα γι' αυτό το μέτρο και όχι σ' αυτά που έχω πει εγώ... Εν πάση περιπτώσει, στα λεγόμενά του, τα οποία είχαν ιδεολογική υφή παρά ορθολογιστική, θα έλεγα, απάντησε σήμερα η ίδια η κυβέρνηση με το νέο μέτρο που εξήγγειλε, που αφήνει ανοιχτή την αγορά να αγοράζει όποιος θέλει, φτάνει να τηρεί τα κριτήρια. Ελπίζω -και θα το μελετήσουμε και θα επανέλθουμε- σ' αυτό το σωστό μέτρο που εξήγγειλε η κυβέρνηση να μην υπήρξαν παρόμοιες ιδεολογικές παρεμβάσεις, ώστε να επέλθουν στρεβλώσεις στον ορθολογισμό και κατ' επέκταση στην εξυπηρέτηση του σκοπού για τον οποίο το μέτρο έχει εξαγγελθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός Τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού €25.788.120 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων του αυτού κεφαλαίου. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης Τροφίμων για τον Έλεγχο των Διοξινών και Φουρανίων και τον Προσδιορισμό των Παρόμοιων με τις Διοξίνες PCB στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί των Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης Τροφίμων για τον Έλεγχο των Διοξινών και Φουρανίων και τον Προσδιορισμό των Παρόμοιων με τις Διοξίνες PCB στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, αναπλ. Πρόεδρος

Ντίνα Ακκελίδου

Κώστας Κωνσταντίνου

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Πανίκκος Σταυριανός

Αθηνά Κυριακίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, καθώς και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Το Συμβούλιο Τροφίμων, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 του περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμου και την παράγραφο (α) του άρθρου 29 του περί Ερμηνείας Νόμου, είναι η κατάργηση των περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης Τροφίμων για τον Έλεγχο των Διοξινών και Φουρανίων και τον Προσδιορισμό των Παρόμοιων με τις Διοξίνες PCB στα Τρόφιμα Κανονισμών του 2004, που αφορούν τον καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και μεθόδων ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των μέγιστων επιπέδων των διοξινών, φουρανίων και παρόμοιων με τις διοξίνες PCB στα τρόφιμα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η κατάργηση των υπό αναφορά κανονισμών κρίνεται αναγκαία για σκοπούς συμβατότητας με τον κοινοτικό Κανονισμό αριθ. 1883/2006 της Επιτροπής της 19^{ης} Δεκεμβρίου 2006 που αφορά τον καθορισμό των μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων των διοξινών και των παρόμοιων με τις διοξίνες PCB σε ορισμένα τρόφιμα, έτσι ώστε να γίνεται αποτελεσματικότερος έλεγχος των προαναφερθέντων επιπέδων, με απώτερο στόχο τη μεγαλύτερη προστασία της δημόσιας υγείας. Ο εν λόγω κοινοτικός κανονισμός έχει καταργήσει και αντικαταστήσει τις σχετικές ευρωπαϊκές Οδηγίες, οι οποίες είχαν ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με την έγκριση των υπό κατάργηση πιο πάνω κανονισμών, και έχει άμεση ισχύ στην εθνική έννομη τάξη από την 1^η Μαρτίου 2007. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι προτεινόμενοι κανονισμοί έτυχαν έγκρισης από το Συμβούλιο Τροφίμων.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα υπ' αριθμόν 8 και 9 τιτλοφορούνται «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», πρόταση νόμου, και το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η πρόταση νόμου και το νομοσχέδιο έχουν ενοποιηθεί σε ενιαίο κείμενο για νομοτεχνικούς σκοπούς. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Γιαννάκης Θωμά

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 27 Νοεμβρίου 2008 και 5 Φεβρουαρίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Η υπό συζήτηση πρόταση νόμου κατατέθηκε από τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Ιωνά Νικολάου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, και το μέλος της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος κ. Ρίκκο Ερωτοκρίτου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Δικηγόρων Νόμου, ώστε στην έννοια του όρου “δικηγόρος ο οποίος ασκεί το επάγγελμα” να περιλαμβάνονται και οι Δημόσιοι Κατηγοροί Αστυνομίας, οι οποίοι υπάγονται στη Νομική Υπηρεσία από την ημέρα του διορισμού τους.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην αναγνώριση ως άσκησης δικηγορίας των καθηκόντων των Δημόσιων Κατηγόρων που υπάγονται στη Νομική Υπηρεσία από την ημέρα του διορισμού τους στην υπηρεσία αυτή.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι συμφωνεί με τη σκοπούμενη ρύθμιση, αφού τα εν λόγω πρόσωπα υπάγονται πλέον στη Νομική Υπηρεσία και τα καθήκοντά τους συνιστούν άσκηση δικηγορίας. Περαιτέρω,

επισήμανε ότι ο όρος “Δημόσιοι Κατηγοροί Αστυνομίας” είναι αδόκιμος και ήδη το γραφείο του προέβη σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, ώστε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009 να απαλειφθεί η λέξη “Αστυνομία” και τα εν λόγω πρόσωπα να αναφέρονται ως “Δημόσιοι Κατηγοροί”.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου καταρχήν εξέφρασε τις επιφυλάξεις του για την προτεινόμενη ρύθμιση, αφού με αυτή δε ρυθμίζεται με οποιοδήποτε τρόπο το ζήτημα της υποχρέωσης των εν λόγω προσώπων για ανανέωση ετήσιας άδειας δικηγόρου που ασκεί το επάγγελμα και της υπαγωγής τους στο Πειθαρχικό Συμβούλιο Δικηγόρων. Ωστόσο, συμφώνησε με την προώθηση της πρότασης νόμου, συμμεριζόμενος την άποψη της επιτροπής όπως το εν λόγω ζήτημα αφεθεί για περαιτέρω μελέτη σε ευθετότερο χρόνο, αφού αυτό είναι ευρύτερο και αφορά όλα τα πρόσωπα που ασκούν δικηγορία και υπάγονται στη Νομική Υπηρεσία.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε αυτό να συνάδει με την τροποποίηση που επήλθε τελικά στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009, όπου τα εν λόγω πρόσωπα αναφέρονται ως “Δημόσιοι Κατηγοροί” και όχι ως “Δημόσιοι Κατηγοροί Αστυνομίας”.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για νομοτεχνικούς λόγους, ενοποίησε το κείμενο της πρότασης νόμου με το κείμενο του νομοσχεδίου με τίτλο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», το οποίο προωθείται για ψήφιση από την ολομέλεια του σώματος κατά την ίδια συνεδρία με ξεχωριστή έκθεση της επιτροπής. Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του ενοποιημένου κειμένου στη βάση των πιο πάνω που στο εξής θα αναφέρεται ως «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Γιαννάκης Θωμά

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δικηγόρων Νόμου, έτσι ώστε οι εμφανίσεις ασκούμενων δικηγόρων ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου να καλύπτονται και να ρυθμίζονται νομοθετικώς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με σκοπό την κάλυψη νομικού κενού στον πιο πάνω νόμο, το οποίο επισημάνθηκε γραπτώς από τη Δικαστική Υπηρεσία και το οποίο αφορά την εμφάνιση ασκούμενων δικηγόρων ενώπιον δικαστηρίων κατώτερων του Ανωτάτου Δικαστηρίου και συγκεκριμένα ενώπιον του Δικαστηρίου Ελέγχου Ενοικιάσεων, του Οικογενειακού Δικαστηρίου, του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών και του Στρατοδικείου.

Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, ρυθμίζονται οι εμφανίσεις των ασκούμενων δικηγόρων ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ενώπιον επαρχιακού δικαστηρίου, χωρίς να γίνεται ρητή αναφορά στα υπόλοιπα δικαστήρια, κατώτερα του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή για νομοτεχνικούς λόγους ενοποίησε το κείμενο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με το κείμενο πρότασης νόμου με τίτλο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», το οποίο προωθείται για ψήφιση από την ολομέλεια του σώματος κατά την ίδια συνεδρία, με ξεχωριστή έκθεση της επιτροπής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του ενοποιημένου κειμένου του νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

(Αστειευόμενος)

Περίεργο!

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4B του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6A του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το ενιαίο κείμενο νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ενιαίο κείμενο νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 10, 11 και 12 δεν είναι έτοιμα.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.045-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί των Τεχνιτών Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.046-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
3. Ο περί της Εισαγωγής και Εξαγωγής Ελεγχόμενων Ειδών και της Διενέργειας Ελεγχόμενων Δραστηριοτήτων Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.047-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
4. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.048-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
5. Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.049-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
6. Ο περί της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών Μελών τους αφενός και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.050-2009).	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7. Ο περί της Συμφωνίας Πλαίσιο για Εκμετάλλευση Υδρογονανθράκων στη Μέση Γραμμή (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.051-2009).	Εξωτερικών	Εξωτερικών
8. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για την Αμοιβαία Διατήρηση Αποθεμάτων Αργού Πετρελαίου ή/και Προϊόντων	Εξωτερικών	Εξωτερικών

	Πετρελαίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.052-2009).		
9.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.053-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.020-2009).	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος
11.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.021-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
12.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.022-2009).	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
13.	Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας-Θέση Νομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.023-2009).	Οικονομικών	Νομικών
14.	Έγγραφο (Υπ. Οικον. 3/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004) (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Έγγραφα (Υπ. Συγκοιν. 4/2009 και 5/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Έγγραφο (Υπ. Γεωργίας 1/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.004).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

17. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμου του 2008.
(Αρ. Φακ. 10.04.005).

Εμπορίου, Βιομηχανίας
και Τουρισμού

Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.358, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Στα πλαίσια της Στρατηγικής της Λισαβόνας, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως προτεραιότητα την ανάπτυξη του τομέα των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e-government) και η Ηλεκτρονική Συμμετοχική Δημοκρατία (e-democracy) είναι όροι που έχουν να κάνουν με την ελεύθερη πρόσβαση σε πληροφορίες, τη διαφάνεια, τη χρηστή διοίκηση και την αναβάθμιση της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών προς τον πολίτη.

Στην Ελλάδα τον περασμένο Οκτώβριο εγκαινιάστηκε ο διαδικτυακός χώρος e-themis, όπου παρέχεται δωρεάν πρόσβαση στο σύνολο της ελληνικής νομοθεσίας (νόμοι, διατάγματα και κανονιστικές αποφάσεις-κωδικοποιημένα και διαρκώς επικαιροποιημένα με βάση τα διεθνή πρότυπα) για διευκόλυνση της καθημερινότητας των πολιτών. Στο ίδιο πρότυπο λειτουργεί εδώ και χρόνια το EUR-Lex που παρέχει άμεση δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις προσπάθειες που καταβάλλει, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες, για ανάπτυξη διαρκούς κώδικα νομοθεσίας στο πρότυπο του e-themis και του EUR-Lex και πότε υπολογίζεται ότι θα παρέχει αυτή την υπηρεσία στους Κύπριους πολίτες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.359, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα διοριστεί ο νέος γενικός διευθυντής του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.360, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα προχωρήσει η διαδικασία προαγωγών στον επόμενο βαθμό των μελών της αστυνομίας που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Μαχητών της Αντίστασης και που δεν είχαν προαχθεί στις προηγούμενες προαγωγές.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.361, ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εγκατέστησε γιγαντοοθόνη σε δημόσιο χώρο απέναντι από το παλιό ΓΣΠ, για ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τα αποτελέσματα των μετρήσεων του εθνικού δικτύου παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα. Όμως, η γιγαντοοθόνη βρίσκεται στην πίσω πλευρά ενός χώρου στάθμευσης επί της Λεωφόρου Σεβέρη και δύσκολα μπορεί κανείς να την αντιληφθεί. Σε όσες χώρες έχουν τοποθετηθεί τέτοιας μορφής οθόνες, αυτές βρίσκονται σε χώρους στους οποίους το κοινό έχει άμεση και καθημερινή πρόσβαση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δε βρέθηκε άλλος πολυσύχναστος και προσβάσιμος στο ευρύ κοινό χώρος, για την τοποθέτηση της γιγαντοοθόνης.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.362, ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Είναι η γη που θα διαχωριστεί στο Ζύγι, για να δοθεί στους κατοίκους του χωριού Μαρί, τουρκοκυπριακή γη και, εάν ναι, είναι απαλλοτριωμένη;
2. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα του διαχωρισμού και παράδοσης των οικοπέδων;
3. Θα δοθούν τίτλοι ιδιοκτησίας στους δικαιούχους των οικοπέδων αυτών;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

**Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Οκτωβρίου 2008 του Υπουργού Εσωτερικών κ.
Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.348, ημερομηνίας 11
Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη
Ομήρου**

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.348 και ημερ. 11.4.2008, του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, σχετικά με τη βελτίωση δρόμων εντός της κοινότητας Παλώδια

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.02.348 και ημερ. 16.4.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας διαβιβάζω το ακόλουθο αντίγραφο επιστολής της Επάρχου Λεμεσού με αρ. φακ. 130/52/2 και ημερ. 2.10.2008, το περιεχόμενο της οποίας είναι αυτόδηλο:

1. “Η οδός Ελευθερίας είναι ο κύριος δρόμος ο οποίος αποτελεί μέρος του δρόμου Λεμεσού-Αγρού και υπάγεται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Το ίδιο ισχύει και για την σύνδεση του δρόμου αυτού με την οδό Αβενίτα.
2. Η οδός Νίκου Ευαγόρου αποτελεί μέρος χωρικού δρόμου, που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Γραφείου μου και ενώνει το χωριό Παλώδια με το δρόμο Λεμεσού-Πλατρών. Ο δρόμος αυτός έχει πρόσφατα επαλειφθεί με πρέμιξ και προγραμματίζεται επιπρόσθετα η κατασκευή ερεισμάτων και μικρών τοίχων από μπετόν για περαιτέρω βελτίωση του δρόμου.
3. Όσον αφορά στην κατασκευή πεζοδρομίων και πεζόδρομου στην περιοχή Αβενίτα σας πληροφορώ πως το Γραφείο μου θα προβεί στην εκτέλεση των

έργων ευθύς μόλις μου παραχωρηθεί από την ΑΗΚ το ποσό των €18.750 το οποίο απαιτείται για την επανόρθωση των σχισμάτων.”.

2. Δεδομένου ότι η οδός Ελευθερίας και η σύνδεσή της με την οδό Αβενίτας υπάγονται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων, αντίγραφο της επιστολής σας, ως επίσης και αυτής της Επάρχου Λεμεσού, έχουν διαβιβαστεί στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για ενημέρωση και ανάλογη ενέργεια.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.357, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.357 που υπέβαλε ο βουλευτής Λευκωσίας κ. Γιαννάκης Ομήρου στις 11.4.2008, σχετικά με το αίτημα του Δήμου Γερμασόγειας όπως το “Δασούδι”, το οποίο εκμισθώθηκε με βάση Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού (ΚΟΤ), δοθεί στο Δήμο.

2. Πληροφορικά αναφέρεται ότι, μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που εξασφαλίστηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, υπογράφηκε η Σύμβαση Μίσθωσης ημερομηνίας 7.7.1976, μεταξύ του ΚΟΤ και του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, εκ μέρους της Κυβέρνησης, για το μέρος της παραλίας και της δασικής γης γνωστής ως “Δασούδι” στη Γερμασόγεια. Η υπό αναφορά Σύμβαση Μίσθωσης λήγει στις 28.4.2075 και ο ΚΟΤ καταβάλλει στο εν λόγω Υπουργείο, ετήσιο ονομαστικό μίσθωμα £1,00-(€1,70). Παράλληλα, η Σύμβαση Μίσθωσης έχει εγγραφεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

3. Επειδή η πιο πάνω αναφερόμενη Σύμβαση Μίσθωσης είναι εγγεγραμμένη, για την ακύρωσή της είναι απαραίτητη η έγγραφη συγκατάθεση του ΚΟΤ-Μισθωτή. Σε αντίθετη περίπτωση, για την ακύρωση της εγγραφής της εν λόγω Σύμβασης χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του Μισθωτή, χρειάζεται Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και σχετικό διάταγμα δικαστηρίου, κάτι το οποίο δεν είναι επιθυμητό, για το λόγο ότι το Κράτος θα υποχρεωθεί να καταβάλει στο Μισθωτή-ΚΟΤ χρηματική αποζημίωση για την αξία της μίσθωσης μέχρι τη λήξη της το 2075.

4. Παρόλο που το αίτημα διαβιβάστηκε και στον αρμόδιο Υπουργό για τις απόψεις του, οι οποίες έχουν ακόμη εξασφαλιστεί, εν τούτοις, ενόψει των πιο πάνω επισημάνσεων, έχω την άποψη ότι, το αίτημα του Δήμου Γερμασόγειας δεν μπορεί να προωθηθεί. Εφόσον ο ΚΟΤ τηρεί τους όρους της Σύμβασης Μίσθωσης, τυχόν λύση της συνεπάγεται την καταβολή σε αυτόν, τεράστιων αποζημιώσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.512, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.512 και ημερομηνία 10 Ιουνίου 2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή σχετικά με τη λήψη προσωρινών μέτρων για την αποσυμφόρηση και την αποφυγή σοβαρών τροχαίων δυστυχημάτων στη συμβολή της Λεωφόρου Μεσόγης με το δρόμο που οδηγεί προς το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών προς εσάς με αρ. 16.5.48.5/3 και ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 2008 σχετικά με την πιο

πάνω Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η συμβολή της Λεωφόρου Μεσόγης με το δρόμο που οδηγεί προς το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου που αναφέρει ο κ. Φακοντής δεν περιλαμβάνεται στο ρυθμιστικό σχέδιο που προωθεί το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.
3. Η συμβολή αυτή περιλαμβάνεται σε τμήμα μήκους δύο (2) χλμ. περίπου της Λεωφόρου Μεσόγης, βόρεια του ρυθμιστικού σχεδίου του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, για το οποίο το Τμήμα Δημοσίων Έργων προωθεί την ετοιμασία ολοκληρωμένου σχεδίου για την προσωρινή αναβάθμιση του δρόμου, που θα περιλαμβάνει και τη βελτίωση της συμβολής με το δρόμο προς το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου.
4. Η λεπτομερής και πλήρης χωρομετρική αποτύπωση του υπό μελέτη τμήματος της Λεωφόρου Μεσόγης έχει ολοκληρωθεί από τον Επαρχιακό Μηχανικό Δημοσίων Έργων Πάφου και ο Κλάδος Κυκλοφοριακών Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων θα εξετάσει εναλλακτικές λύσεις. Στις αρχές του 2009 θα ετοιμάσει σχέδιο για την προσωρινή διαμόρφωση του δρόμου με κύριο κριτήριο την οδική ασφάλεια.
5. Στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να τεθεί λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση του έργου, εφόσον απαιτείται η σχετική έγκριση της Τεχνικής Επιτροπής του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων και του Κοινοτικού Συμβουλίου Μεσόγης. Εάν εγκριθεί και εξασφαλιστούν οι σχετικές πιστώσεις, οι εργασίες για την εκτέλεση του έργου αναμένεται να αρχίσουν το δεύτερο εξάμηνο του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.069, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.069 και ημερ. 22.9.2008 του βουλευτή κ. Νίκου Τορναρίτη αναφορικά με την επέκταση του θεσμού της δωρεάν μεταφοράς μαθητών με λεωφορείο και για τους μαθητές της δημοτικής εκπαίδευσης

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.069 και ημερομηνία 3.10.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι προσπάθεια του Υπουργείου αυτού και γενικά της Κυβέρνησης είναι η καθολική δωρεάν μεταφορά όλων των μαθητών. Ωστόσο η υλοποίηση της προσπάθειας αυτής θα γίνεται σταδιακά, καθώς υπάρχουν οι ακόλουθοι αντικειμενικοί περιορισμοί:

- (α) Ο περιορισμένος αριθμός λεωφορείων που μπορούν να διατεθούν για το σκοπό αυτό.
- (β) Η έλλειψη επαγγελματιών οδηγών. Πληροφορικά σας αναφέρω ότι ενώ Επαγγελματική Άδεια Οδηγού Λεωφορείου κατέχουν περίπου 17.000 οδηγοί εντούτοις στο συγκεκριμένο επάγγελμα απασχολούνται πολύ λιγότεροι (περίπου μόνο 3000).

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων συνεχίζει την προσπάθεια για εξασφάλιση περισσότερων λεωφορείων και επαγγελματιών οδηγών και μόλις γίνει κατορθωτό θα ενταχθεί και η Δημοτική Εκπαίδευση στο σχέδιο για δωρεάν μεταφορά με λεωφορεία των μαθητών.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.074, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.074 ημερομηνίας 23.9.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 3.10.2008, σε σχέση με το αποχετευτικό σύστημα Αγγλισίδων και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ετοίμασε μελέτη για την ανακαίνιση του βιολογικού σταθμού και την αναβάθμισή του σε σταθμό τριτοβάθμιας επεξεργασίας λυμάτων και έχει ήδη ολοκληρώσει την ετοιμασία των Τεχνικών Προδιαγραφών για την προκήρυξη προσφοράς, η οποία αφορά την επιδιόρθωση/ανακαίνιση μηχανημάτων και τη συντήρηση του βιολογικού σταθμού για περίοδο τεσσάρων χρόνων. Το κόστος εκτέλεσης του υπό αναφορά έργου υπολογίζεται να ανέλθει στο ποσό των €223.600
- (β) Η εκτέλεση του όλου έργου θα καταστεί δυνατή ευθύς μόλις εξευρεθούν οι αναγκαίες πιστώσεις, δεδομένου ότι το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγγλισίδων (*λόγω των μειωμένων εσόδων που έχει, συγκριτικά με τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης του υφιστάμενου αποχετευτικού συστήματος*), αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα και αδυνατεί να επωμισθεί τέτοια δαπάνη.
- (γ) Περαιτέρω σημειώνεται ότι ο Έπαρχος Λάρνακας έχει πρόσφατα ζητήσει από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να μελετηθεί η δυνατότητα συμπλεγματοποίησης του Αποχετευτικού Αγγλισίδων με άλλες γειτονικές Κοινότητες, *ως η ισχύουσα Κυβερνητική πολιτική στο θέμα δημιουργίας Αποχετευτικών Συστημάτων*, καθώς και της επέκτασής του σε ολόκληρη την Κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.133, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.133 ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 22 Οκτωβρίου 2008, σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση που υποβλήθηκε από τον Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με βάση τον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) 479/2008 για την Κοινή Οργάνωση Αγοράς (ΚΟΑ) Οίνου και τον Κανονισμό της Επιτροπής (ΕΚ) 555/2008 για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 479/2008 σχετικά με το δυναμικό παραγωγής, η χώρα μας, ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήταν υποχρεωμένη να παραλάβει αιτήσεις από ενδιαφερόμενους παραγωγούς για πριμοδότηση εκρίζωσης αμπελώνων.

Το καθεστώς της εκρίζωσης θεσπίστηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως μέτρο που αποσκοπεί στον περιορισμό της ετήσιας κοινοτικής πλεονασματικής παραγωγής

σταφυλιών και στη δημιουργία ενός τομέα οίνου προσαρμοσμένου στις συνθήκες της αγοράς. Το Μέτρο προμοδότησης της εκρίζωσης είναι εθελούσιο και απευθύνεται στο σύνολο των αμπελοουργών, ανεξαρτήτως τοποθεσίας ή ποικιλιακής σύνθεσης των αμπελώνων. Οι κοινοτικοί κανονισμοί παρέχουν στα κράτη το δικαίωμα να θέσουν περιορισμούς στην εφαρμογή του μέτρου σε εθνικό ή και περιφερειακό επίπεδο καθώς και για περιοχές με ειδικές προδιαγραφές.

Στα άρθρα 5 και 6 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) 479/2008 αναφέρεται ρητά ότι η διαμόρφωση πρότασης για το περιεχόμενο του εθνικού φακέλου όσο και για το μέτρο προμοδότησης της εκρίζωσης, αποτελεί αντικείμενο διαβούλευσης μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και των οργανώσεων. Σε πρώτο στάδιο και σύμφωνα με την πιο πάνω πρόνοια, το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων οργάνωσε στις 9 και 15 Μαΐου 2008 συναντήσεις με τους οργανωμένους φορείς του αμπελοοινικού τομέα και τις Αγροτικές Οργανώσεις, αντίστοιχα, κατά τις οποίες έγινε ευρεία ενημέρωση για την νέα ΚΟΑ Οίνου και τα προγράμματα στήριξης και ζητήθηκαν οι τοποθετήσεις όλων, τόσο για την διαμόρφωση πρότασης όσο και για το περιεχόμενο του εθνικού φακέλου. Στις 30 Μαΐου 2008 και 3 Ιουνίου 2008 το ΣΑΠ παρακάθισε ξανά σε συναντήσεις με τις Αγροτικές Οργανώσεις και τους οργανωμένους φορείς των οινοποιών για περαιτέρω διαβούλευση και διαμόρφωση πρότασης προς την κυβέρνηση.

Η έναρξη της υποβολής των αιτήσεων για την προμοδότηση της εκρίζωσης αμπελώνων ξεκίνησε στις 7 Ιουλίου 2008 και ολοκληρώθηκε την 1^η Αυγούστου 2008. Από την 1^η Αυγούστου 2008 και μέχρι τις 15 Οκτωβρίου 2008, ημερομηνία κοινοποίησης των στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων διενήργησε διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους όλων των αιτήσεων και κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα αποτελέσματα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξετάζοντας όλα τα στοιχεία των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων και σύμφωνα με το άρθρο 102(4) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) 479/2008 εφάρμοσε ενιαίο ποσοστό αποδοχής αιτήσεων ύψους 45,9%. Σύμφωνα με αυτό το ποσοστό η Κυπριακή Δημοκρατία θα λάβει €6,821,000 για την εκρίζωση 8,760 δεκαρίων το 2009, έκταση που αντιστοιχεί στο 5,83% του κυπριακού αμπελώνα.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω στοιχεία, η διαβούλευση με τα οργανωμένα σύνολα των εμπλεκόμενων στον αμπελοοινικό τομέα, προηγήθηκε της λήψης αποφάσεων και αποτέλεσε μέρος της διαδικασίας διαμόρφωσης πολιτικής.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.182, ημερομηνίας 11 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.182, ημερομηνίας 11 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ.23.06.009.03.182 και ημερομηνία 14 Νοεμβρίου 2008, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ποια είναι η πολιτική της κυβέρνησης για την ανάπτυξη της σαλιγκαροκαλλιέργειας;

Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, προσεγγίζει θετικά το θέμα της σαλιγκαροκαλλιέργειας έχοντας διαπιστώσει το ζωηρό ενδιαφέρον που επεδείχθη από μεγάλο αριθμό ατόμων που ήδη ασχολούνται στον τομέα αυτό. Αφού μελέτησε τις προκύπτουσες ανάγκες όπως αυτές έχουν τεθεί κατά καιρούς από τους εκπροσώπους των δύο Συνδέσμων των σαλιγκαροτρόφων (κ. Χρίστο Καμανίδη, Πρόεδρο Οργανισμού Σαλιγκαροτρόφων Κύπρου και κ. Νίκο Γερμανό, Πρόεδρο Παγκύπριου Συνδέσμου Εκτροφών Σαλιγκαριών), προχώρησε στην αποστολή Λειτουργού του Κλάδου Οπωροκηπευτικών για μετεκπαίδευση στο εξωτερικό. Αυτό εκρίθη ως επιβεβλημένο ενόψει της ανάγκης παροχής τεχνογνωσίας και καθοδήγησης προς τους σαλιγκαροτρόφους. Ο κύκλος σπουδών του υπό αναφορά Λειτουργού αναμένεται να συμπληρωθεί το καλοκαίρι του 2009.

2. Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους εξαιρείται ο τομέας της σαλιγκαροκαλλιέργειας από το ΣΑΑ; Προτίθεται η κυβέρνηση να διορθώσει το κενό αυτό και να συμπεριλάβει τον τομέα στους δικαιούχους επενδυτικών σχεδίων;

Η σαλιγκαροτροφία προς το παρόν δεν περιλαμβάνεται στα μέτρα του ΠΑΑ 2007-2013 για χρηματοδότηση λόγω έλλειψης οικονομικών δεδομένων για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, πράγμα που καθιστά την στοιχειοθέτηση της οικονομικότητας της αδύνατη. Εν πάση περιπτώσει μελετάται η συμπερίληψη της στο μέλλον κατά την πορεία του ΠΑΑ αφού εν τω μεταξύ θα έχουν αποκτηθεί οι γνώσεις και εμπειρίες.

3. Προτίθεται το Υπουργείο να συστήσει Τμήμα σαλιγκαροτροφίας στο οργανόγραμμα του Υπουργείου, με σκοπό την ανάπτυξη του τομέα μέσα από τη διαχείριση πολιτικής, ως επίσης και μέσα από τεχνική υποστήριξη προς τους καλλιεργητές;

Το Υπουργείο δεν προτίθεται να δημιουργήσει ξεχωριστό Τομέα ή Τμήμα. Ο Τομέας αυτός υπάγεται στον Κλάδο Οπωροκηπευτικών του Τμήματος Γεωργίας και η κάθε βοήθεια θα παρέχεται μέσω του.

4. Με ποιο τρόπο διασφαλίζεται ο κτηνιατρικός έλεγχος και η συνολική κτηνιατρική διαχείριση τόσο των 300 περίπου γνωστών μονάδων όσο και των υπολοίπων που δεν είναι πουθενά δηλωμένες;

Στην ευρωπαϊκή νομοθεσία δεν προνοείται οτιδήποτε όσον αφορά τα σαλιγκάρια.

Ο Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Ζώων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, έχει περισυλλέξει στοιχεία όσον αφορά τον αριθμό των σαλιγκαροτρόφων στην Κύπρο. Βρήκε ανταπόκριση από 150 μονάδες και σαν πρώτο στάδιο για τον έλεγχο τους προχώρησε στην ετοιμασία προσχεδίου Διατάγματος.

Με το Διάταγμα αυτό, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες θα έχουν τη νομική στήριξη για την υποχρέωση των υπευθύνων των μονάδων να δηλώσουν με επιστολή όπως εγγραφούν στο Μητρώο. Θα ακολουθήσουν επιθεωρήσεις των μονάδων και όσες πληρούν τους όρους λειτουργίας που προνοούνται στο Διάταγμα, θα πάρουν επίσημα την άδεια λειτουργίας.

Περιληπτικά οι όροι είναι:

1. να λαμβάνονται στη μονάδα όλα τα δεδομένα μέτρα βιοασφάλειας,
2. να διασφαλίζεται η υγεία και καλή διαβίωση των σαλιγκαριών,
3. να αναφέρεται στην αρμόδια αρχή κάθε περίπτωση αυξημένης θνησιμότητας,
4. να τηρείται μητρώο στο οποίο να καταγράφονται όλες οι μετακινήσεις, η κτηνιατροφαρμακευτική αγωγή και οι εργαστηριακές εξετάσεις και να φυλάγεται τουλάχιστον για τρία χρόνια,
5. οι εγκαταστάσεις όπως και τα εργαλεία να είναι τέτοια ώστε να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται εύκολα και
6. να παραμένουν οι μονάδες υπό την εποπτεία της αρμόδιας αρχής.

Ο Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών είναι η Αρμόδια Αρχή για τον έλεγχο εφαρμογής των ορθών συνθηκών υγιεινής των εγκαταστάσεων επεξεργασίας σαλιγκαριών και την έγκριση των εγκαταστάσεων αυτών. Ο έλεγχος εφαρμόζεται με βάση τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς. Επί του παρόντος δεν υπάρχουν στην Κύπρο εγκαταστάσεις επεξεργασίας σαλιγκαριών.

5. Υπάρχει σχετικό μητρώο καλλιεργητών;

Το Τμήμα Γεωργίας διαθέτει μητρώο σαλιγκαροτροφείων, τα στοιχεία των οποίων συγκέντρωσε ύστερα από σχετική επισκόπηση που διενήργησε παγκύπρια.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.216, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.216 και ημερομηνία 1^η Δεκεμβρίου 2008 και να σας αποστείλω απάντηση σε ερώτηση του βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου σχετικά με τον τομέα Έρευνας και Ανάπτυξης.

Ερώτημα 1

- Καταρχήν διευκρινίζεται ότι στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2006 η Κύπρος έθεσε ως στόχο την αύξηση των ερευνητικών δαπανών στο 1% του ΑΕΠ για το έτος 2010. Ο στόχος του 3%, που τέθηκε στη Βαρκελώνη το 2002, αφορά το σύνολο των ερευνητικών δαπανών των 27 κρατών-μελών της Ε.Ε., το οποίο το 2006 ήταν 1,84%.
- Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, οι ερευνητικές δαπάνες στην Κύπρο ανήλθαν στο 0,43% του ΑΕΠ το 2006, σε σχέση με 0,40% το 2005. Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό αυτό είναι χαμηλό, κατατάσσοντας την Κύπρο στην τελευταία θέση μεταξύ των 27 κρατών-μελών της Ε.Ε., ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης των ερευνητικών δαπανών κατά την περίοδο 2003-2006 ανήλθε στο 17%, που είναι από τους υψηλότερους στην Ευρώπη.

- Το χαμηλό ποσοστό οφείλεται κυρίως στο ψηλό ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ, καθώς και στη μικρή συνεισφορά των επιχειρήσεων σε ερευνητικές δαπάνες.

Μέτρα Επίτευξης Βασικού Στόχου:

- Υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για την αναδιάρθρωση του συστήματος Έρευνας και Καινοτομίας. Οι βασικές συνιστώσες του συστήματος είναι:
  - Το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ) το οποίο θα αποτελεί το ανώτατο όργανο στη συνολική δομή του συστήματος και θα έχει την αποκλειστική ευθύνη για τον καθορισμό της μακροχρόνιας στρατηγικής. Θα προεδρεύεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.
  - Το Κυπριακό Επιστημονικό Συμβούλιο το οποίο θα είναι συμβουλευτικό επιστημονικό σώμα αποτελούμενο από 10-15 μέλη, διακεκριμένους επιστήμονες μεγάλης εμπέλειας. Κύρια αποστολή του θα είναι η παροχή εισηγήσεων προς το ΕΣΕΚ για τις θεματικές προτεραιότητες και την ευρύτερη αναπτυξιακή στρατηγική.
  - Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και Καινοτομίας το οποίο είναι το απότοκο της μετεξέλιξης του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ), στο οποίο έχουν ήδη ενσωματωθεί μέρος των δραστηριοτήτων και του προσωπικού του Ιδρύματος Τεχνολογίας (ΙΤ). Το Ίδρυμα Τεχνολογίας έχει ήδη τερματίσει τις εργασίες του.
- Σημαντική αύξηση του προϋπολογισμού της νέας Δέσμης Προγραμμάτων του ΙΠΕ για την περίοδο 2008-2010, ο οποίος θα ανέλθει στα €120εκ. σε σχέση με €17εκ. το 2006 και €21εκ. την περίοδο 2003-2005. Σημειώνεται ότι περίπου το 70% του προϋπολογισμού θα καλυφθεί από πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων. Σημαντικό ποσό (€37εκ.) θα διατεθεί για ερευνητικές υποδομές.
- Δημιουργία των νέων Ακαδημαϊκών Ινστιτούτων, όπως είναι το ΤΕΠΑΚ και το Ινστιτούτο Κύπρου, τα οποία άρχισαν να δραστηριοποιούνται από το Σεπτέμβριο του 2007. Επίσης, η αναβάθμιση των ιδιωτικών κολλεγίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε πανεπιστήμια αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά τις ερευνητικές τους δραστηριότητες. Συνολικά υπάρχουν 6 Πανεπιστήμια σε σχέση με μόλις 1 που υπήρχε το 2006.

Ερώτημα 2

Η μέχρι τώρα συνεισφορά του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων θεωρείται πενιχρή, αφού φτάνει μόλις το 16% των συνολικών ερευνητικών δαπανών το 2006, απέχοντας πολύ από το στόχο του 67% που τέθηκε στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Βαρκελώνης το 2002.

Το γεγονός αυτό είναι κάπως αναμενόμενο, αν αναλογιστεί κανείς ότι περίπου 90% των επιχειρήσεων της Κύπρου είναι πολύ μικρές, με προσωπικό μέχρι 4 άτομα. Επίσης, δεν υπάρχουν στην Κύπρο οι μεγάλες βιομηχανίες να επενδύσουν μεγάλα ποσά σε έρευνα, όπως γίνεται σε άλλες χώρες.

Ένα από τα βασικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε άλλες χώρες για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των επιχειρήσεων σε ερευνητικές δραστηριότητες είναι η φοροαπαλλαγή των δραστηριοτήτων αυτών. Το εργαλείο αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά στην Κύπρο, αφού ο συντελεστής εταιρικού φόρου είναι πολύ χαμηλός. Ως εκ τούτου, η επέκταση της συμμετοχής των κυπριακών

επιχειρήσεων σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας επικεντρώνεται στη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για ενθάρρυνση τέτοιων δραστηριοτήτων στις επιχειρήσεις, καθώς και την ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ της επιχειρηματικής και της ακαδημαϊκής/ερευνητικής κοινότητας. Τα μέτρα που προτείνονται εφαρμόζονται κυρίως μέσω της Δέσμης Προγραμμάτων του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ), η οποία περιλαμβάνει δράσεις για προώθηση τόσο της έρευνας όσο και της καινοτομίας.

Τα προγράμματα που περιλαμβάνονται στην παρούσα Δέσμη Προγραμμάτων 2008-2010 είναι:

- (α) Πρόγραμμα “Έρευνα για Επιχειρήσεις”, κύριος στόχος της οποίας είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας των επιχειρήσεων μέσα από την ανάπτυξη νέων ή τη βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, υπηρεσιών και μεθόδων παραγωγής, καθώς και μέσα από την επίλυση κοινών τεχνολογικών προβλημάτων και την εξυπηρέτηση κοινών ερευνητικών αναγκών συνδέσμων και μεγάλων ομάδων επιχειρήσεων.
- (β) Πρόγραμμα “EUREKA Κύπρου”, κύριος στόχος της οποίας είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, η δικτύωση και η συνεργασία με φορείς του εξωτερικού και η ανάπτυξη προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, μέσω της συμμετοχής τους σε διεθνή ερευνητικά έργα βιομηχανικής έρευνας.
- (γ) Πρόγραμμα “Καινοτομία”, το οποίο στοχεύει τόσο στην ενίσχυση της ενδογενούς ικανότητας των επιχειρήσεων να αναπτύξουν καινοτόμες δραστηριότητες, όσο και στη διαμόρφωση μηχανισμών υποστήριξης για γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της επιχειρηματικής και της ακαδημαϊκής/ερευνητικής κοινότητας.
- (δ) Πρόγραμμα “Διδάκτωρ σε Επιχείρηση”, το οποίο απευθύνεται σε κυπριακές επιχειρήσεις που θα εργοδοτήσουν νέο ερευνητή κάτοχο διδακτορικού τίτλου, για την εκπόνηση ερευνητικού έργου σχετικού με τις δραστηριότητες της επιχείρησης.
- (ε) Πρόγραμμα “Κινητικότητα”, το οποίο αφορά την εκπόνηση εφαρμοσμένης έρευνας από υποψήφιο διδάκτορα σε επιχείρηση, της οποίας οι δραστηριότητες είναι συναφείς με το ερευνητικό έργο.

Επίσης, προωθείται πρόταση για δημιουργία Γραφείων Διασύνδεσης Έρευνας και Βιομηχανίας στα πανεπιστήμια. Τα Γραφεία αυτά αναμένεται να ενισχύσουν τους δεσμούς μεταξύ ακαδημαϊκής κοινότητας και επιχειρήσεων, προωθώντας τόσο την αξιοποίηση υφιστάμενων αποτελεσμάτων έρευνας από τις επιχειρήσεις, όσο και την εκπόνηση ερευνητικών έργων βάσει των αναγκών και των απαιτήσεων των επιχειρήσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.220, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.220 και ημ. 27 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.220 και ημερομηνία 9/12/2008, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα εξής:

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) του Συμβουλίου, με αρ. 13/2009 της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2008, παρέχεται η δυνατότητα στα Κράτη Μέλη που το επιθυμούν να εφαρμόσουν, από τη σχολική περίοδο 2009-2010, Σχέδιο για την προώθηση της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία. Το Σχέδιο είναι συγχρηματοδοτούμενο, από Κοινοτικούς και Εθνικούς πόρους και αποσκοπεί στην καταπολέμηση της παιδικής παχυσαρκίας και στην ενίσχυση της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών.

Τα Κράτη Μέλη που επιθυμούν να εφαρμόσουν το εν λόγω Σχέδιο, θα πρέπει προηγουμένως να εκπονήσουν τη στρατηγική της εφαρμογής του, η οποία θα προβλέπει μεταξύ άλλων, τον προϋπολογισμό του Σχεδίου συμπεριλαμβανομένων τόσο των Κοινοτικών όσο και των Εθνικών εισφορών, τη διάρκεια και την ηλικιακή ομάδα στόχου, τα επιλέξιμα προϊόντα καθώς επίσης και τη συμμετοχή των αρμοδίων φορέων. Η Εθνική αυτή Στρατηγική, θα πρέπει επίσης να προβλέπει, τα αναγκαία συνοδευτικά μέτρα για την αποτελεσματικότητα του Σχεδίου.

Σημειώνεται ότι, οι λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του Σχεδίου, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με την κατανομή της ενίσχυσης μεταξύ των Κρατών Μελών, την οικονομική και δημοσιονομική διαχείριση, τις Εθνικές Στρατηγικές, τις σχετικές δαπάνες, τα συνοδευτικά μέτρα και τα μέτρα ενημέρωσης, παρακολούθησης και αξιολόγησης, θα καθοριστούν με έκδοση εφαρμοστικού Κοινοτικού Κανονισμού εντός του 2009.

Η Κοινοτική ενίσχυση που προβλέπεται (η οποία δεν υπερβαίνει τα €90εκ στο σύνολο της), θα κατανέμεται σε κάθε Κράτος Μέλος, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων τα οποία βασίζονται στο ποσοστό των παιδιών ηλικίας από έξι έως δέκα ετών. Η Κοινοτική οικονομική ενίσχυση για την Κύπρο, αναμένεται ότι θα είναι €175.000.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του Κανονισμού, είναι η ολοκλήρωση του σχετικού εφαρμοστικού Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με τον οποίο θα καθοριστούν οι πιο πάνω λεπτομερείς κανόνες. Συναφώς σας αναφέρω, ότι η διαδικασία για την ετοιμασία του εφαρμοστικού Κανονισμού έχει ήδη αρχίσει και η ψήφιση του αναμένεται περί το Μάρτιο του 2009. Ακολουθώντας, θα ετοιμαστεί η προβλεπόμενη από τον Κοινοτικό Κανονισμό Εθνική Στρατηγική και λεπτομερές Σχέδιο για την προώθηση της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία και θα υποβληθεί σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, για έγκριση και εξεύρεση των απαραίτητων Εθνικών πόρων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, όπως επίσης και τα προφανή οφέλη που προκύπτουν για την υγεία των μαθητών αλλά και του ανθρώπου γενικότερα, σας διαβεβαιώνω ότι πρόθεση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, είναι να συνεργαστεί με άλλα αρμόδια Υπουργεία, ώστε το εν λόγω Σχέδιο να εφαρμοστεί τη σχολική χρονιά 2009-2010.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι βρίσκομαι πάντα στη διάθεση σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.241, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.241, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.241 και ημερομηνία 16 Δεκεμβρίου 2008, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Τα λαγόψαρα, τα οποία έχουν αναπτυχθεί σε μεγάλους αριθμούς στη θάλασσα της Κύπρου, αποτελούν κίνδυνο για τους λουόμενους;

Σύμφωνα με τη σχετική διεθνή βιβλιογραφία, ο λαγοκέφαλος (*Lagocerphalus sceleratus*) δεν αποτελεί κίνδυνο για τους λουόμενους. Οι μέχρι τώρα παρατηρήσεις του είδους αυτού στο πεδίο αλλά και στην αιχμαλωσία φανερώνουν ένα μάλλον ντροπαλό είδος που γενικά αποφεύγει τις επαφές με ανθρώπους.

Πώς έχουν επηρεαστεί μέχρι στιγμής τα υπόλοιπα ψάρια; Ποια ψάρια κινδυνεύουν να αφανιστούν ένεκα του λαγόψαρου;

Ο λαγοκέφαλος δεν φαίνεται να επηρεάζει άμεσα, τουλάχιστον σε σημαντικό βαθμό, τους πληθυσμούς άλλων ειδών ψαριών. Από αναλύσεις του στομαχικού περιεχομένου φαίνεται ότι τα ψάρια δεν αποτελούν κύρια φυσική τροφή του λαγοκέφαλου. Τα πλείστα ψάρια που βρέθηκαν στα στομάχια των λαγοκέφαλων ήταν αυτά που πιάστηκαν ήδη μέσα σε δίκτυα. Παρόλα αυτά είναι πιθανό ο λαγοκέφαλος να ανταγωνίζεται κάποια είδη ψαριών σε ό,τι αφορά την τροφή και με αυτό τον τρόπο να ασκεί έμμεση πίεση στους πληθυσμούς τους. Είναι γεγονός ότι οι σχέσεις των διαφόρων οργανισμών μέσα στο θαλάσσιο τροφικό πλέγμα είναι εξαιρετικά πολύπλοκες, και έτσι η επίδραση κάποιου είδους σε ένα άλλο είναι συνήθως δύσκολα κατανοητές. Σε κάθε περίπτωση πάντως, είναι πολύ ακραία η άποψη ότι κάποια είδη μπορεί να κινδυνεύουν με εξαφάνιση λόγω της παρουσίας του λαγοκέφαλου.

2. Ποιοι είναι οι ενδεχόμενοι τρόποι καταπολέμησής τους;

Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει κανένας τρόπος καταπολέμησης του λαγοκέφαλου. Από τη στιγμή που το είδος αυτό μετανάστευσε στη Μεσόγειο Θάλασσα με τις τόσο ιδανικές συνθήκες για την ανάπτυξη του και την έλλειψη φυσικών εχθρών, η ραγδαία αύξηση των πληθυσμών του ήταν δεδομένη. Η εξάπλωση του είδους ακόμα δυτικότερα στη Μεσόγειο είναι αναμενόμενη. Η μόνη πιθανή λύση στο πρόβλημα θα ήταν η εξαγωγή του λαγοκέφαλου σε χώρες της Άπω Ανατολής όπου καταναλώνεται και μάλιστα έχει μεγάλη εμπορική αξία. Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος έχει ήδη προβεί σε ενέργειες προς την κατεύθυνση αυτή, φέρνοντας σε επαφή τα ενδιαφερόμενα μέρη (αλιείς και εταιρίες εμπορίας στην Κύπρο και Ιαπωνία), αλλά και εξετάζοντας τις διάφορες τεχνικές δυσκολίες που πιθανό να παρουσιαστούν σε μια τέτοια διαδικασία.

3. Το πτώμα του νεκρού λουόμενου που βρέθηκε στη θάλασσα της Λάρνακας ήταν κατασπαραγμένο από αυτά τα ψάρια;

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών δεν έχει πληροφορίες για το συγκεκριμένο γεγονός. Παρόλα αυτά, πολλά είδη ψαριών και άλλοι οργανισμοί θα ήταν πιθανό να είναι υπεύθυνα για τραύματα σε κάποιο πτώμα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είναι είδη επιθετικά προς τον άνθρωπο.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.250, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.250, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας, με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2008, και σας πληροφορώ ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της απαλλοτρίωσης για ανέγερση νέου Νηπιαγωγείου Σωτήρος στη Λάρνακα.

Το εν λόγω Νηπιαγωγείο έχει προταθεί για μελέτη στους προϋπολογισμούς του 2009 ενώ η ανέγερσή του πρόκειται να προταθεί σε επόμενους προϋπολογισμούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Αναφορικά με την αίθουσα εκδηλώσεων, σας ενημερώνω ότι έχει συζητηθεί η ανέγερσή της στον όροφο του Νηπιαγωγείου, λύση η οποία συγκεντρώνει διάφορα προβλήματα και δεν είναι τεχνικά εφικτή. Για το λόγο αυτό, στα πλαίσια της αναβάθμισης του δημοτικού Σχολείου Σωτήρος έχει προβλεφθεί ώστε οι αίθουσες να έχουν τέτοιες διαστάσεις και υποδομή για να μπορούν να μετατρέπονται, όταν χρειάζεται, σε αίθουσα εκδηλώσεων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.254, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.254 ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων σε συνεργασία με την αποστολή του Εδιμβούργου, η οποία ανέσκαψε τον εν λόγω αρχαιολογικό χώρο και δημιούργησε το πειραματικό χωριό, θα αρχίσει από φέτος την αναβάθμιση του χώρου.

Στον Προϋπολογισμό του Τμήματος Αρχαιοτήτων για το 2009 υπάρχει κονδύλι ύψους €20.000 για την πρώτη φάση υλοποίησης του υπό αναφορά έργου. Προτεραιότητα θα δοθεί στην αναδόμηση της οροφής των κυκλικών οικιών, στερέωση, συντήρηση και καθαρισμός του ανασκαμμένου χώρου καθώς και σε θέματα ασφάλειας και υγείας. Οι εργασίες προγραμματίζονται ν' αρχίσουν κατά το πρώτο εξάμηνο του φετινού χρόνου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Αρχίζουμε σήμερα τη συζήτηση του θέματος «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». Είναι θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους.

Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Ελένη Θεοχάρους.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η εγγραφή του θέματος για την ανάγκη αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης στην πατρίδα μας, προς συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄ της Βουλής των Αντιπροσώπων, έγινε πριν από τριάντα περίπου μήνες, αφού κάποιες προηγούμενες δικές μου προσπάθειες για την αποσπασματική έστω συζήτηση ζωτικών προβλημάτων της τοπικής αυτοδιοίκησης σε επιτροπές της Βουλής δεν τελεσφόρησαν. Εν τω μεταξύ, στις 9 Ιανουαρίου του παρόντος έτους, υπεγράφη επιτέλους, παρουσία του Υπουργού Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Συλικιώτη, μεταξύ των Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων της Κύπρου αφενός και του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάδος αφετέρου, συμφωνία για την εκπόνηση μελέτης από το ελληνικό κέντρο με στόχο την αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές.)

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Να σας παρακαλέσω λίγη ησυχία, διότι μετά δυσκολίας μεγάλης ακούγεται ο ομιλητής.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εντάξει, Πρόεδρε. Εννά φύουμε καλό!

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Όσοι θα φύγετε φύγετε τώρα.

Είμαι ευτυχής γι' αυτή την εξέλιξη και ακόμη ευτυχέστερη, γιατί επιτέλους λαμβάνει χώρα η συζήτηση αυτή στη Βουλή μας για ένα θέμα που αφορά τους πρωτογενείς και εγγύτερους στον πολίτη δημοκρατικούς θεσμούς. Είναι ευκαιρία για όλους μας να αναλύσουμε το ζήτημα σε όλες του τις διαστάσεις.

Ας θέσουμε όμως τις παραμέτρους της σημερινής συζήτησης. Κατά την άποψή μου και την άποψη της παράταξής μας, του Δημοκρατικού Συναγερμού, υπάρχουν οι εξής βασικές παράμετροι που καθορίζουν το πλαίσιο της συζήτησης:

Πρώτον, από το 1986 που καθιερώθηκε η αιρετή εκλογή, η κυπριακή πολιτεία δεν έχει προχωρήσει σε ουσιαστική θεσμική εμβάθυνση και εκσυγχρονισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Δεύτερον, η καθήλωση της θεσμικής λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης σε ξεπερασμένα μοντέλα αναπόφευκτα δημιουργεί επιπρόσθετα προβλήματα αποτελεσματικότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης στην εφαρμογή πολιτικών αποκέντρωσης και την εκπλήρωση της αποστολής της. Τα τοπικά προβλήματα έχουν γίνει πιο πολύπλοκα, ενώ απουσιάζουν οι αναγκαίες παρεμβάσεις μιας δημόσιας αρχής, όπως είναι η τοπική αυτοδιοίκηση, στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο εξουσίας.

Τρίτον, η τοπική αυτοδιοίκηση όλα αυτά τα χρόνια της θεσμικής ακινησίας έχασε τη δυνατότητα να ανοιχθεί σε νέους τομείς αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων και να αποκτήσει επιπρόσθετες εμπειρίες στην άσκηση πολιτικής.

Τέταρτον, το κεντρικό κράτος γιγαντώθηκε και εξελίχθηκε σε ένα υδροκέφαλο και συγκεντρωτικό σύστημα. Σε πολλούς τομείς είναι εξαιρετικά δυσκίνητο και αναποτελεσματικό. Οι πολίτες και οι εκπρόσωποι τοπικών φορέων και διοικήσεων υποφέρουν από τα φαινόμενα του δημοσιουπαλληλικού παραγοντισμού, της αναβλητικής νοοτροπίας και της γραφειοκρατίας.

Πέμπτον, ο εκσυγχρονισμός και η εμβάθυνση της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι ταυτόσημος με την ανάγκη για διεύρυνση των δημοκρατικών θεσμών και για εμπέδωση της συμμετοχικής δημοκρατίας. Είναι αδιανόητο στην Κύπρο του εικοστού πρώτου αιώνα, σε ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να συντηρείται ένα καθεστώς εξάρτησης της τοπικής αυτοδιοίκησης από το κεντρικό υπερσυγκεντρωτικό κράτος. Πρόκειται για έναν αταίριαστο για την εποχή διοικητικό φεουδαρχισμό, όπου ο εκλεγμένος δήμαρχος των πέντε ή των δέκα ή ακόμα και των πενήντα χιλιάδων κατοίκων εξαρτάται από ένα διορισμένο υπηρεσιακό.

Συνοψίζω τις διαπιστώσεις που νομίζω είναι κοινές για τον κάθε πολίτη που εμπλέκεται άμεσα ή έμμεσα ή έχει εμπλακεί με την τοπική αυτοδιοίκηση:

Για είκοσι τρία χρόνια έγιναν ελάχιστα στο επίπεδο του θεσμικού εκσυγχρονισμού. Οι δήμοι δεν απέκτησαν εμπειρίες και δεν ανταποκρίνονται πλέον στην αποστολή τους. Το κεντρικό κράτος είναι ολοένα και πιο αναποτελεσματικό. Η Κύπρος παραμένει καθηλωμένη σε αναχρονισμούς. Παραμένει ουραγός σε θεμελιώδεις πολιτικές διεύρυνσης της συμμετοχικής δημοκρατίας, ενώ ο χάρτης της τοπικής αυτοδιοίκησης χρήζει άμεσης μεταρρύθμισης.

Στο ευρωπαϊκό περιβάλλον, στο οποίο ανήκουμε και λειτουργούμε από το 2004, έχει οικοδομηθεί ένα ισχυρό αυτοδιοικητικό ρεύμα. Το Συμβούλιο της Ευρώπης από το 1985 έχει υιοθετήσει την Ευρωπαϊκή Χάρτα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προσβλέποντας στη διάδοση των επιτυχών εφαρμογών αποκέντρωσης και τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, εδώ και δεκαετίες, οι αρχές αυτές γίνονται πολιτική πράξη με σημαντικές διοικητικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να καθιερωθούν πραγματικές “τοπικές κυβερνήσεις” και να αναθεωρηθεί η σχέση κεντρικού κράτους και περιφερειών προς όφελος των περιφερειών.

Η επιλογή για τον τρόπο εκλογής και λειτουργίας αυτών των τοπικών κυβερνήσεων επαφίεται σε κάθε κράτος-μέλος και αφορά την εσωτερική του οργάνωση. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Ένωση εκπονεί τις πολιτικές της, τις οποίες υποστηρίζουν πληθώρα χρηματοδοτικών προγραμμάτων, στη βάση των παραμέτρων της αποκέντρωσης. Επιπρόσθετα, η Ευρωπαϊκή Ένωση κατανέμει στις περιφέρειες σημαντικά κονδύλια για σκοπούς συνοχής και αναδιανομής του παραγόμενου πλούτου. Αναμένει ότι οι τοπικές κοινωνίες είναι αυτές που θα πρέπει να πρωταγωνιστούν στην ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία. Αυτές οι πολιτικές, που συνεχώς εμβαθύνονται, αποτελούν αντικείμενο διαρκούς συζήτησης στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ένα εκ των θεσμικών τούτων οργάνων, η Επιτροπή Περιφερειών, αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πεπεισμένη ότι η αποτελεσματικότητα της πολιτικής της εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το κατά πόσο οι διαμορφωτές των προτάσεων και οι αποδέκτες των χρηματοδοτήσεων είναι οι δημόσιες αρχές που ευρίσκονται εγγύτερα

στον πολίτη, δηλαδή οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης. Αυτή η προσέγγιση έδωσε συνολικότερη ώθηση στη δημοκρατική διακυβέρνηση, διότι:

- οι διαδικασίες έγιναν διαφανέστερες και καθιερώθηκε η δημόσια διαβούλευση,
- η συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών, των οργανωμένων φορέων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων κατέστη βασική προϋπόθεση,
- κάθε στάδιο εκπόνησης έργων έχει ως βάση τη γνώμη των τοπικών κοινωνιών και τη μελέτη των κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων,
- η αιρετή εξουσία στο τοπικό επίπεδο διαθέτει το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό και θέτει προδιαγραφές ποιότητας σε κάθε της βήμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εφέτος συμπληρώνονται πέντε χρόνια από τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Κύπρος έχει την εμπειρία εφαρμογής των ευρωπαϊκών προγραμμάτων του προϋπολογισμού 2004 έως 2006 και μπορούμε να δούμε τι αποτέλεσμα είχαμε:

Πρώτον, υπήρξε ικανοποιητική απορροφητικότητα;

Δεύτερον, πόσα από τα κονδύλια που εκταμιεύθηκαν είχαν ουσιαστικό αποτέλεσμα σε τοπικό επίπεδο και στήριξαν κατευθείαν τον πολίτη;

Τρίτον, με ποιο τρόπο εκπονήθηκαν τα προγράμματα και ποιος είχε τον πρώτο λόγο;

Δε θέλω να εκληφθεί ότι υποτιμώ μια προσπάθεια που έχει γίνει από πολλούς φιλότιμους ανθρώπους, προσπάθεια ενδεχομένως πρωτόγνωρη για τους περισσότερους. Θα ψέξω όμως τους αρμόδιους πολιτικούς προϊσταμένους και τους υψηλόβαθμους υπηρεσιακούς, γιατί παραπλανούσαν, όταν έλεγαν ότι δε θα χαθεί ούτε ένα ευρώ. Και το έκαναν σκόπιμα, για να κρύψουν τις αδυναμίες τους. Τώρα θα πρέπει να αναλάβουν και τις ευθύνες τους.

Η αρμόδια Επίτροπος Χούπνερ ανακοίνωσε ότι η Κύπρος βρίσκεται στην προτελευταία θέση στην απορροφητικότητα των κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της περιόδου 2004 έως 2006. Αυτό δημιουργεί ένα μείζον θέμα για την κυβέρνηση και τις αρμόδιες υπηρεσίες της. Πώς εξηγεί η κυβέρνηση το γεγονός ότι εδώ και τρία χρόνια τόσο κυβερνητικά στελέχη όσο και οι αρμόδιοι υπηρεσιακοί στο Γραφείο Προγραμματισμού ισχυρίζονταν ακριβώς το αντίθετο;

Υπενθυμίζω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει επανειλημμένα θέσει το πρόβλημα της απορροφητικότητας. Το έκανε πλειστάκις από το 2006 στη διάρκεια των βουλευτικών εκλογών μέχρι σήμερα. Προσωπικά το ήγειρα και στο πλαίσιο της εκστρατείας για τις δημοτικές εκλογές το φθινόπωρο του 2006. Τα στοιχεία σήμερα επιβεβαιώνουν δυστυχώς ότι η Κύπρος με ποσοστό απορροφητικότητας 84% βρίσκεται στην προτελευταία θέση μεταξύ των "27" και στην τελευταία μεταξύ των νέων κρατών μελών. Υπολείπεται δε κατά πολύ του μέσου όρου απορροφητικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι το 91%.

Σημειώνω ιδιαίτερα το σοβαρό πρόβλημα απορροφητικότητας που υπάρχει στα προγράμματα που υλοποιεί το Υπουργείο Εργασίας, για το οποίο θα αναφερθώ εκτενέστερα πιο κάτω, σε συνδυασμό με το θεσμικό σύστημα λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης και τις σοβαρές ελλείψεις του. Είναι πεποίθησή μου ότι υπήρξαν και συνεχίζουν να υπάρχουν δομικά προβλήματα στον τρόπο διαχείρισης των κονδυλίων

της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές, που είναι βασικά τα υπουργεία. Υπάρχει επίσης υπερευκεντρωτισμός, σοβαρό πρόβλημα στην κατανόηση των ευρωπαϊκών πολιτικών, αδυναμία συμπλήρωσης των προτάσεων και μη ουσιαστική συμβολή των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδίως σε έργα κοινωνικής υφής.

Ας προσέξουμε όμως το εξής: Διαπιστώνουμε με ανησυχία ότι, εκτός των απωλειών της περιόδου 2004 έως 2006, πολύ λίγα έχουν γίνει για την προκήρυξη και υλοποίηση έργων της περιόδου 2007 έως 2013. Ήδη διανύουμε τον τρίτο χρόνο του νέου επταετούς προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εν μέσω οικονομικής κρίσης έχουμε ανάγκη να επισπεύσουμε όχι μόνο έργα και προγράμματα από τον εθνικό προϋπολογισμό, αλλά και εκείνα που συγχρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θέλω να τονίσω ότι η παρούσα διοικητική δομή σε πολλές περιπτώσεις δεν αποδίδει, γι' αυτό και τα πενιχρά αποτελέσματα απορροφητικότητας. Είναι διάχυτη η αίσθηση ότι τα πιο σημαντικά έργα αποφασίστηκαν συγκεντρωτικά και μαζικά, για να εξυπηρετηθούν τυπικά οι διαδικασίες, να προλάβουν οι διάφοροι υπηρεσιακοί τα χρονοδιαγράμματα και να μη χαθούν κονδύλια. Ελπίζω ο τελικός απολογισμός τουλάχιστο για την απορροφητικότητα να πείσει τον καθένα μας ότι δεν πρέπει να επαναληφθούν τα ίδια, διότι τώρα έχουν αποκτηθεί εμπειρίες. Ξέρουμε πού χωλαίνουμε. Γνωρίζουμε πόσο πίσω μείναμε και ποιες είναι οι εσωτερικές μας αδυναμίες. Είμαι πεπεισμένη ότι χρειάζεται μια πραγματικά θαρραλέα απόφαση, για να αλλάξουμε ρυθμούς. Αν δε θέλουμε να διαπιστώνουμε τις ελλείψεις μας, τότε πώς θα βελτιωθούμε;

Πρέπει όμως, περισσότερο από όλα, να κάνουμε μια βασική διαπίστωση: Έχω λάβει μηνύματα από το χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης, ακόμα και από τους μεγάλους δήμους, ότι δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν γιατί δεν έχουν εμπειρίες, δεν έχουν δυνάμεις ούτε το προσωπικό, για να υλοποιήσουν μεγάλα ή μικρά σχέδια. Δυστυχώς, πολλά εξελίσσονται με ένα μηχανιστικό και αποσπασματικό τρόπο, όπου το κεντρικό κράτος ελέγχει τα πάντα. Το κράτος αποφασίζει, οι δήμοι εκλιπαρούν ή συνωστίζονται μήπως και πάρουν ένα μερίδιο από την "πίτα" των έργων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τον εθνικό προϋπολογισμό. Υπάρχει επίσης και μια άλλη συζήτηση που αφορά ανταγωνιστικά προγράμματα που υποβάλλονται κατευθείαν στις Βρυξέλλες. Εκεί εντοπίζονται οι μέγιστες των αδυναμιών μας.

Η Ευρώπη στηρίζεται στην αποκέντρωση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζει προγράμματα με προδιαγραφές συμμετοχής των περιφερειών, όπως είναι οι δήμοι ή τα συμπλέγματα δήμων ή αγροτικών κοινοτήτων ή μητροπόλεων. Η δική μας υστέρηση σε δομές, αρμοδιότητες, στελέχη καθιστά προβληματική τη συμμετοχή σε προγράμματα και βαθαίνει την εξάρτηση από το κεντρικό κράτος. Η έγκριση των προϋπολογισμών των τοπικών αρχών από το Υπουργικό Συμβούλιο δεν είναι συμβατή με τον Ευρωπαϊκό Χάρτη. Συνεπώς, απαιτείται η θεσμοθέτηση ενός συγχρόνου μοντέλου διοικητικής εποπτείας και ελέγχου τόσο των τοπικών αρχών ως οργανισμών όσο και των αιρετών εκ της τοπικής αυτοδιοίκησης αξιωματούχων, ώστε να ικανοποιείται το δημόσιο αίσθημα περί χρηστής διοίκησης.

Υπάρχει δε και το ανάποδο: Όσο δε μοιράζονται οι πρωτοβουλίες, τόσο ανήμπορο είναι το κεντρικό κράτος να προλάβει να κατευθύνει, να ετοιμάσει και να υποβάλει προτάσεις. Αυτό, κατά την άποψή μου, συνέβη με την εμπειρία του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2004 έως 2006 και δυστυχώς υπήρξε σκόπιμη παραπλάνηση από την πλευρά της κυβέρνησης.

Είχα την τιμή το φθινόπωρο του 2006 να συμμετάσχω και να συμμεριστώ, ως υποψήφιος δήμαρχος στη Λεμεσό, τους προβληματισμούς πολλών ανθρώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Έκτοτε, έχοντας κατανοήσει τα σοβαρά προβλήματα και τις ελλείψεις της τοπικής αυτοδιοίκησης να επιτελέσει το έργο που αναμένει εξ αυτής η κοινωνία των πολιτών, δεσμεύθηκα να αγωνίζομαι συνεχώς προς το σκοπό του εκσυγχρονισμού του θεσμικού πλαισίου, ούτως ώστε η τοπική αυτοδιοίκηση να καταστεί πραγματικός φορέας συμμετοχικής και αποτελεσματικής δημοκρατίας. Και αυτό που παραμένει βαθιά αποτυπωμένο μέσα μου είναι η αγωνία της τοπικής αυτοδιοίκησης να μην περιπέσει άλλο στην ανυποληψία από το κεντρικό κράτος και να στείρει την απογοήτευση στους πολίτες ότι αδυνατεί ή δεν έχει την αρμοδιότητα να επιτελέσει την αποστολή της. Θυμάμαι πολύ καθαρά τη φωνή διαμαρτυρίας του πρώην δημάρχου Λευκωσίας, του κ. Λέλλου Δημητριάδη: «η τοπική αυτοδιοίκηση δεν είναι μόνο για να μαζεύει σκύβαλα, έχει σχέση με την ποιότητα της δημοκρατίας μας».

Επειδή πάνω από όλα είναι ζήτημα δημοκρατίας και αποτελεσματικότητας, αναρωτιέμαι: Για πόσο ακόμα θα συντηρεί η Κύπρος ένα σύστημα υπερσυγκεντρωτικό και διοριστικό; Για πόσο θα κρατά το κεντρικό κράτος την τοπική αυτοδιοίκηση σε οικονομική και διοικητική υποτέλεια, θα κρατά τον πολίτη μακριά από την προσπάθεια επίλυσης των ζωτικών καθημερινών του προβλημάτων και θα αποστερεί τις τοπικές αρχές από τη δυνατότητα να λειτουργήσουν μέσα στο σύγχρονο ευρωπαϊκό πλαίσιο;

Οι ελλείψεις που υπάρχουν στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι καταγεγραμμένες στις εκθέσεις εισηγητών του Συμβουλίου της Ευρώπης και στις εισηγήσεις που υιοθέτησε για την Κύπρο ο διεθνής οργανισμός από το Νοέμβριο του 2005. Επισημαίνω ότι έγιναν ορισμένα μικρά βήματα προς τα εμπρός επί υπουργίας Νεοκλή Συλικιώτη, αλλά πόρρω απέχουν από μια βαθιά, ριζική μεταρρύθμιση και αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Πόρρω απέχουν από μια μεγάλη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης στηριγμένης πάνω σε ένα νέο σύστημα. Σε μια πρόσφατη συζήτηση στο ραδιόφωνο του ΑΣΤΡΑ, στις 5 Φεβρουαρίου, άκουσα τον Υπουργό Εσωτερικών να λέει -και ελπίζω ότι δεσμεύεται κιόλας- ότι θα φέρει προτάσεις, ώστε η τοπική αυτοδιοίκηση να αποκτήσει ένα νέο, αναβαθμισμένο θεσμικό πλαίσιο. Δε γνωρίζω αν αναφέρεται στη συμφωνία με το Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάδος, αλλά εν πάση περιπτώσει, αν όντως τούτο συμβεί επί των ημερών μας, θέλω να γνωρίζω ότι θα βρει από το Δημοκρατικό Συναγερμό μια υπεύθυνη και εποικοδομητική στάση με τον εξής στόχο: Να οργανώσουμε μια νέα πυραμίδα αρμοδιοτήτων και εξουσιών και να υλοποιήσουμε μια μεγάλη διοικητική μεταρρύθμιση. Με σταδιακή αναπροσαρμογή και μετάταξη του προσωπικού, των πόρων και των μέσων άσκησης της εξουσίας από την κορυφή -που είναι το κεντρικό κράτος- έως την περιφέρεια και τους δήμους. Να κάνουμε τη μικρή Κύπρο ένα πρότυπο διοικητικής αποκέντρωσης, που στην κάθε βαθμίδα αρμοδιότητας ο καθένας να γνωρίζει τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις του. Καλώ τον υπουργό να μη μείνουμε στα λόγια, να κάνουμε ουσιαστικό έργο.

Πού υστερούμε λοιπόν; Τι κάνουμε στη συνέχεια; Πώς προχωρούμε προς την οικονομική απεξάρτηση;

Αναφέρομαι, πρώτον, στην οικονομική αυτοτέλεια: Μήπως η γενική χορηγία που δίνεται από το κεντρικό κράτος είναι αρκετή, για να επιτελούν οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης την αποστολή τους; Η απάντηση είναι αρνητική και αυτό θα σας το πει ο κάθε δήμαρχος, ανεξαρτήτως κομματικής τοποθέτησης. Οι πλείστοι δήμοι είναι καταχρεωμένοι και κατά καιρούς η κυβέρνηση μαζεύει τα δάνειά τους, τα συγχωνεύει και εγγυάται τις δόσεις τους. Το Συμβούλιο της Ευρώπης θεωρεί ότι ακόμα και με τις

υφιστάμενες περιορισμένες αρμοδιότητες και ευθύνες των δήμων το ποσό που δίνεται ως γενική χορηγία δεν είναι αρκετό. Ουσιαστικά, οι δήμοι είναι εξαρτώμενοι από το κεντρικό κράτος· είναι οικονομικά υποτελείς.

Δεύτερον, στις ειδικές χορηγίες: Σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται δαπάνες που κάνει το κεντρικό κράτος στο πλαίσιο του σχεδιασμού και εκτέλεσης πολεοδομικών έργων στους δήμους. Εδώ φαίνεται ακόμα πιο κραυγαλέο το σοβαρό έλλειμμα που καθιστά τους δήμους και τις άλλες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης απόλυτα εξαρτώμενες από το κεντρικό κράτος. Η κυβέρνηση αποφασίζει, καθορίζει τις προτεραιότητες, σχεδιάζει και υλοποιεί όλα τα πολεοδομικά έργα.

Όσον αφορά το ζήτημα αρμοδιοτήτων, το Συμβούλιο της Ευρώπης δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να εκχωρήσουν αρμοδιότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση. Είναι ευθύνη των κρατών να οργανώσουν την πολιτεία τους.

Στην περίπτωση της Κύπρου, το Συμβούλιο της Ευρώπης έως πρόσφατα διαπίστωνε ότι στην Κύπρο η κεντρική κυβέρνηση τηρούσε στάση κατηγορηματικής άρνησης σε κάθε ιδέα προς την κατεύθυνση της αποκέντρωσης, παρά το γεγονός ότι στα σύγχρονα ευρωπαϊκά κράτη πολλές αρμοδιότητες έχουν δοθεί εδώ και δεκαετίες στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Σημειώνω ότι τα ζητήματα των αρμοδιοτήτων έχουν συζητηθεί εξαντλητικά τα τελευταία χρόνια στο επίπεδο της Ένωσης Δήμων και των κομμάτων. Τίποτε δεν προχώρησε, γιατί η κυβέρνηση δε θέλησε να προχωρήσει. Ούτε βεβαίως και για δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση θέλει να ακούσει.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν πολλά παραδείγματα αρμοδιοτήτων που αποτελούν κτήμα της τοπικής αυτοδιοίκησης εδώ και δεκαετίες σε ορισμένες περιπτώσεις. Στην Κύπρο δε δίδονται αυτές οι αρμοδιότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση, με αποτέλεσμα ούτε το κεντρικό κράτος να μπορεί να εξυπηρετήσει τους πολίτες και να βοηθήσει στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής ούτε η τοπική αυτοδιοίκηση να μπορεί να ανταποκριθεί. Ούτε βεβαίως και η πολιτεία μπορεί να λειτουργήσει με τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέτοιες αρμοδιότητες θα μπορούσαν να είναι, για παράδειγμα, η υπηρεσία προστασίας καταναλωτή. Η αρμοδιότητα αυτή, με πόρους και στελέχη από την κεντρική κυβέρνηση, είναι ανάγκη να δοθεί κατά κύριο λόγο στην τοπική αυτοδιοίκηση για την επιτόπου άσκησή της. Να παύσει ο αναχρονισμός των πολλαπλών αρμοδιοτήτων και αλληλοεπικαλύψεων με τελικό αποτέλεσμα την απουσία ουσιαστικού ελέγχου. Η Ένωση Δήμων διεκδικεί αυτό τον τομέα ευθύνης, διότι οι δήμοι μπορούν να εκτελούν πιο αποτελεσματικά τον έλεγχο και είναι γνώστες των προβλημάτων στο τοπικό επίπεδο, άρα μπορούν άμεσα και αποτελεσματικά να παρέμβουν.

Όσον αφορά την εκπαίδευση, από το 2006 με νόμο που ψήφισε η Βουλή καθιερώθηκε ένα μικτό σύστημα εκλογής σχολικών εφοριών. Οι μισοί εκλέγονται κατευθείαν από το λαό και οι άλλοι μισοί προέρχονται από το εκλεγμένο δημοτικό συμβούλιο. Οι σχολικές εφορίες έχουν πολύ περιορισμένες και ασφυκτικά εξαρτώμενες από πεινχρές συνεισφορές της κεντρικής κυβέρνησης εξουσίες, σε σχέση με τη διαχείριση των κτιρίων και τη συντήρηση των σχολείων. Χρειαζόμαστε ένα άλλο μοντέλο λειτουργίας, ώστε το σχολείο και ο δήμος να ενώσουν τις δυνάμεις τους, ούτως ώστε να ανοίξουν τα σχολεία τα απογεύματα. Να εφαρμόσουν προγράμματα πολιτισμού και άθλησης. Να εφαρμόσουν προγράμματα κοινωνικοποίησης, εθελοντισμού και περιορισμού των φαινομένων παραβατικότητας.

Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί και πρέπει να δώσει ένα ακόμη πιο βαθύ και διευρυμένο περιεχόμενο σε προγράμματα, όπως το ολοήμερο σχολείο που παραμένει στάσιμο σε πιλοτικές εφαρμογές εδώ και καιρό. Να ενισχύσει νέους θεσμούς, όπως το “ανοιχτό σχολείο”, και να επεκτείνει προγράμματα αθλητισμού που έχουν σχέση με τους νέους, τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους, τους αλλοδαπούς.

Βεβαίως, η μετατροπή των ανώτερων και ανώτατων πνευματικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στους δήμους σε πνευματικούς φάρους των πολιτών και κυψέλες συνεχούς τριβής του κοινωνικού με το επιστημονικό γίνεσθαι είναι στόχοι άμεσα επιτευκτοί με την αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης και την οικονομική αυτοτέλειά της.

Η κοινωνική πολιτική. Στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής το κεντρικό κράτος είναι εξαιρετικά συγκεντρωτικό και γραφειοκρατικό, άρα και αναποτελεσματικό. Οι δήμοι της Κύπρου, σε σύγκριση με όσα ίσχυαν πριν από 20 χρόνια, έχουν γιγαντωθεί πληθυσμιακά και έχουν επεκταθεί οικοδομικά. Ολοένα και μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της Κύπρου αστικοποιείται. Νέα κοινωνικά αιτήματα έχουν βγει στην επιφάνεια και πιέζουν ασφυκτικά. Τέτοια προβλήματα είναι, όπως έχουμε πει, ο αστισμός, η φροντίδα των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες, η επανένταξη των ανθρώπων που τίθενται για πολλούς και διάφορους λόγους στο περιθώριο και νιώθουν κοινωνικά αποκλεισμένοι, όπως οι έχοντες κινητικά προβλήματα, οι αποφυλακισμένοι, οι εξαρτημένοι από δρόγες, οι αλκοολικοί.

Το μέγα ζήτημα της ένταξης των μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία. Οι εργαζόμενες μητέρες και τα παιδιά τους και ειδικά οι μητέρες που μεγαλώνουν τα παιδιά μόνες τους, που χρειάζονται φροντίδα και υγιή απασχόληση, για να μπορούν να αντεπεξέλθουν των δυσχερειών μιας απαιτητικής κοινωνίας και να συμφιλώσουν την επαγγελματική σταδιοδρομία τους με την οικογενειακή ζωή. Το πρόβλημα της δημογραφικής γήρανσης, η ανάγκη για κοινωνικές τομές που θα ενισχύσουν τη γονιμότητα και η ταυτόχρονη ανάγκη για τη φροντίδα των ανθρώπων της τρίτης και τέταρτης ηλικίας. Η παρέμβαση της κοινωνίας στον τομέα της στήριξης των χρονίως πασχόντων και των ασθενών τελικού σταδίου ή των χρηζόντων αποκατάστασης μετά από τραυματικό ή νευρολογικό σύμβαμα και των νοητικά ή ψυχικά υστερούντων. Η προστασία των εγκαταλελειμμένων παιδιών και των παιδιών που τυγχάνουν εκμετάλλευσης.

Όλα αυτά δεν αντιμετωπίζονται με παλαιά και απηρχαιωμένα εργαλεία των επιδομάτων ενός κράτους παροχών και ελεημοσύνης. Το κράτος των παροχών και ειδικά των προεκλογικών παροχών πρέπει να παραχωρήσει τη θέση του στο κράτος πρόνοιας. Και η πρόνοια είναι καθαρά υπόθεση της τοπικής αυτοδιοίκησης, της τοπικής κυβέρνησης της κάθε κοινωνίας. Συνεπώς, επιβάλλεται η σταθερή και μόνιμη δομή υποστήριξης σε τοπικό επίπεδο, η γνώση και η επαφή με το πρόβλημα και οι λύσεις με επιστημονική και σύγχρονη προσέγγιση. Με απόλυτο σεβασμό στην αξιοπρέπεια του πολίτη. Χρειάζεται επίσης η αξιοποίηση των εμπειριών που έχουν οι ευρωπαϊκές κοινωνίες και η υλοποίηση των βέλτιστων πρακτικών τους. Οι συγκεντρωτικές δομές του κράτους δεν μπορούν να κάνουν τέτοιες τομές. Μόνο ένα αποκεντρωμένο σύστημα με την ενεργό συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης μπορεί.

Ο καθένας αντιλαμβάνεται στην πόλη που ζει σήμερα πόσο αποξενωμένοι είναι οι άνθρωποι μεταξύ τους και πόσο αποστασιοποιημένο είναι το κεντρικό κράτος από τα πραγματικά προβλήματα. Θέλω να σας θυμίσω τον προηγούμενο Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Αντώνη Βασιλείου, που παραδέχτηκε δημόσια την αδυναμία των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας να ανταποκριθούν στις

ανάγκες της κοινωνίας. Θέλω να σας υπενθυμίσω την ομολογία του πρώην Αρχηγού Αστυνομίας κ. Χαράλαμπου Κουλέντη ότι, «χάσαμε τον πόλεμο με τα ναρκωτικά».

Βλέπω τις στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις επιδόσεις της Κύπρου στους διάφορους τομείς όπως στον τομέα της υγείας, στον τομέα της ισότητας, στην ξενοφοβία, στην παραβατικότητα. Γιατί; Επειδή, κυρίες και κύριοι, το κεντρικό κράτος δεν μπορεί, είναι ανήμπορο να ανταποκριθεί!

Οι δήμοι στην υπόλοιπη Ευρώπη έχουν πόρους και στελέχη που τους δόθηκαν εδώ και δεκαετίες από το κεντρικό κράτος, για να ασκούν μια πλήρη κοινωνική πολιτική. Πολιτική για τις οικογένειες, για την παραβατικότητα, για τους ηλικιωμένους, για τους ασθενείς. Εμείς τι προτιμούμε; Τη γραφειοκρατία και το συγκεντρωτισμό. Είμαι βεβαία πως η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλα Χαράλαμπους γνωρίζει πολύ καλά το πρόβλημα. Η απάντηση βρίσκεται στη διοικητική αποκέντρωση των υπηρεσιών του κράτους και τη συνέργεια στις αρμοδιότητες μαζί με την τοπική αυτοδιοίκηση. Αυτό είναι άλλωστε το πνεύμα και το γράμμα πολλών από τις κατευθύνσεις που δίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην εκπόνηση προγραμμάτων.

Η απασχόληση. Άρρηκτα συνδεδεμένο ζήτημα με την κοινωνική πολιτική είναι η πολιτική για την απασχόληση, την κατάρτιση, τη λειτουργία των πόλεων ως αυτόνομων αναπτυξιακών κέντρων που δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας.

Ο πυρήνας της Στρατηγικής της Λισαβόνας φαίνεται ότι είναι η ανάπτυξη και βασικό εργαλείο της είναι η απασχόληση. Σε αυτό τον τομέα είναι εμφανές ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προσπαθεί να μπει στο πνεύμα των πολιτικών απασχόλησης που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εξ ου και η δημιουργία τοπικών γραφείων εργασίας. Είναι ευκαιρία λοιπόν να δούμε την απασχόληση ως μια συνεχή προσπάθεια να προσφέρουμε δυνατότητες στο ανθρώπινο δυναμικό μας. Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να δημιουργήσει μαζί με τα τοπικά γραφεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τις δομές εκείνες που θα επιτρέψουν την κατάρτιση των ανέργων, όπως είναι τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης για την εκπαίδευση ανειδίκευτων κοινοτικών και πολιτών τρίτων χωρών, για τα οποία υπάρχει ισχυρό θεσμικό πλαίσιο και επιχορηγούνται αδρά από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Γνωρίζω πως έγιναν προσπάθειες από ιδιώτες, για να λειτουργήσουν τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης με παράλληλη λειτουργία Επαγγελματικών Κέντρων Πιστοποίησης, αλλά δυστυχώς όλες οι αρμοδιότητες εδόθησαν στην Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να επιτύχει την ένταξη αδρανούς πληθυσμού στην αγορά εργασίας, την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών και την αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων για τη διά βίου εκπαίδευση. Φτάνει το κεντρικό κράτος να αποφασίσει. Θέλει την τοπική αυτοδιοίκηση να συγκροτεί δημόσιες αρχές με δυνατότητες ή αυτές τις αρχές τις θέλει καταδικασμένες στο περιθώριο;

Πάνω σε αυτό τον άξονα έχουν επίσης αποκτηθεί ορισμένες εμπειρίες με τα χρηματοδοτούμενα προγράμματα της περιόδου 2004-2006 και αυτά αφορούν κατά το πλείστον την αντιμετώπιση της ανεργίας των γυναικών με τη δημιουργία δομών φροντίδας των εξαρτημένων τους. Των παιδιών, δηλαδή, ή ατόμων τρίτης ηλικίας. Αυτές οι εμπειρίες μπορούν να επεκταθούν με τη νέα προγραμματική περίοδο, γιατί οι μόνοι ικανοί να διατηρήσουν τις δομές φροντίδας εξαρτημένων είναι, ξανά, οι δήμοι, συνήθως σε σύμπραξη με άλλους τοπικούς φορείς.

Όσον αφορά την ανάπτυξη, οι δήμοι δεν έχουν ικανοποιητικό νομοθετικό υπόβαθρο, για να αναπτύξουν πρωτοβουλίες, να συγκροτήσουν αναπτυξιακές εταιρείες, να εργαστούν με μικτά συστήματα συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα.

Για μας είναι απαραίτητο, ιδιαίτερα τώρα που αντιμετωπίζουμε τις επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης, να απελευθερώσουμε δυνάμεις σε τοπικό επίπεδο να μην περιμένουμε από την κυβερνητική γραφειοκρατία.

Εμείς εισηγούμεθα πως πρέπει να τύχουν ευρείας εφαρμογής τα συστήματα BOT - PPP (Public Private Partnerships), ώστε να γίνουν έργα με αυτοχρηματοδότηση, με ανάθεση στον ιδιωτικό τομέα, με τόνωση της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Να γίνει ένα πλαίσιο και να καλυφθεί με νομοθετική ρύθμιση ιδίως για τα ακόλουθα:

- Για χώρους στάθμευσης.
- Για στέγες αναξιοπαθούντων.
- Για νοσοκομεία τελικού σταδίου.
- Για κέντρα αποκατάστασης.
- Για φυσικοθεραπευτήρια και γηροκομεία.
- Για εκμετάλλευση δημόσιων χώρων πρασίνου και παραλιών.
- Για δημόσιες συγκοινωνίες.

Πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για συγκρότηση αναπτυξιακών εταιρειών στο πρότυπο που προτείνουμε, γιατί χρειαζόμαστε οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου, με τεχνογνωσία και εμπειρία, για να πάρουν μέρος στα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίως στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Λισαβόνας. Ενδεχομένως να υπάρχει τέτοια πρόβλεψη, αλλά ο αναχρονισμός του όλου συστήματος είναι καθηλωτικός.

Η ανάπτυξη της δημοτικής αστυνομίας. Η έννοια της αποκέντρωσης έχει συγκεκριμένη εφαρμογή και στα ζητήματα της δημόσιας ασφάλειας. Γνωρίζετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι όλο το σύστημα της αστυνομίας πάσχει και τα τελευταία γεγονότα έχουν προκαλέσει βάσιμα ερωτηματικά στον κάθε πολίτη.

Είναι σημαντικό ο αστυνομικός να ξαναγίνει ζωντανό κομμάτι της τοπικής κοινωνίας. Ο πολίτης να βλέπει τον αστυνομικό και να περπατά μαζί του, να είναι παρών, για να δώσει τη συμβουλή του, να βοηθήσει, να συνδράμει με τις δικές του γνώσεις σε μια πιο συλλογική προσπάθεια να ξαναβρούμε την έννοια της γειτονιάς, της συνοικίας, τη γνωριμία με τους νέους και τις ανησυχίες τους.

Αυτή τη δουλειά η αστυνομία με τη σημερινή δομή της δεν μπορεί να την κάνει. Ούτε ο μοτοσικλετιστής αστυνομικός ούτε ο αστυνομικός του περιπολικού ούτε, φυσικά, ο αστυνομικός της ΚΥΠ ή της ΥΚΑΝ. Από την άλλη, δημοτική αστυνομία δεν είναι μόνο αυτή που κόβει πρόστιμα στα πεζοδρόμια.

Δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση. Τίθεται λοιπόν το ερώτημα: Ποιος πρέπει να έχει την εξουσία στις τοπικές κοινωνίες; Ο εκλεγμένος δήμαρχος ή ο διορισμένος έπαρχος;

Αυτό για μένα είναι ζήτημα δημοκρατίας και αυτό που συμβαίνει στην Κύπρο είναι ένα σοβαρό έλλειμμα, που πλήττει καίρια την τοπική αυτοδιοίκηση.

Στις σύγχρονες ευρωπαϊκές χώρες, πριν από δεκαετίες, έγινε μια συνολική ανακατανομή των αρμοδιοτήτων προς όφελος της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Δημιουργήθηκαν αιρετές αρχές σε περιφερειακό επίπεδο, αντικαθιστώντας τους διορισμένους επάρχους ή νομάρχες. Η Κύπρος χρειάζεται:

1. εκσυγχρονίζοντας το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την τοπική αυτοδιοίκηση, να επαναπροσδιορίσει με ακρίβεια τις αρμοδιότητές της σε τοπικό και επαρχιακό επίπεδο, στη βάση της αρχής της επικουρικότητας και του τεκμηρίου της αρμοδιότητας υπέρ αυτής. Στόχος η διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια
2. να προχωρήσει στη δημιουργία δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, υλοποιώντας, ανά επαρχία ή μητροπολιτικό κέντρο, ένα μικτό σύστημα εκπροσώπησης τόσο από την πρωτοβάθμια όσο και από τη δευτεροβάθμια εκλογή
3. να δημιουργήσει το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, ώστε να επιτρέπεται η εκλογή δημόσιων και ημιδημόσιων υπαλλήλων και εκπαιδευτικών στην τοπική αυτοδιοίκηση
4. να ενοποιήσει υπηρεσίες προς όφελος των πολιτών και να προωθήσει τη συμπλεγματοποίηση δήμων και κοινοτήτων, προς την καλύτερη απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων και προς το σκοπό της επίλυσης σειράς από λειτουργικά προβλήματα που παρουσιάζονται εξαιτίας του κατατεμαχισμού των πόλεων σε χωριστούς δήμους, που δε συντονίζονται μεταξύ τους
5. να θεσμοθετήσει τη λειτουργία της Ένωσης Δήμων Κύπρου, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για τη διατήρηση της αυτονομίας της.

Μια δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση θα στηριχθεί σε ένα αναλογικό σύστημα εκπροσώπησης που θα λαμβάνει υπόψη τα δημογραφικά και γεωγραφικά όρια και την αποτελεσματική συμμετοχή μικρότερων κοινοτήτων. Η βασική αποστολή της δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης θα πρέπει να είναι, κατά την άποψή μου, η άσκηση της εξουσίας σε ζητήματα τοπικών σχεδίων και πολεοδομικής ανάπτυξης. Θεωρώ τον τομέα αυτό ως τον πιο σημαντικό της αποστολής της τοπικής αυτοδιοίκησης: κατ' ακρίβειαν, μπορεί να πει κανείς ότι είναι και αυτός ο λόγος ύπαρξής της.

Η πολεοδομία, ο σχεδιασμός των τοπικών σχεδίων των πόλεων, των πολεοδομικών ζωνών είναι σε κάθε σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος η πλέον θεμελιακή αρμοδιότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Είναι συνδεδεμένη με τον ουσιαστικό ρόλο της.

Στην ευρωπαϊκή Κύπρο η αρμόδια αρχή δεν είναι οι δήμοι. Οι δήμοι για πολλά χρόνια έπαιζαν έναν περιθωριακό ρόλο. Έλεγαν την άποψή τους, αλλά τις αποφάσεις τις λάμβανε το Υπουργείο Εσωτερικών.

Θέλω σε αυτό το σημείο να επισημάνω ότι η διαδικασία που έχει εισαγάγει πρόσφατα ο Υπουργός Εσωτερικών για την αναθεώρηση των τοπικών σχεδίων είναι ενθαρρυντική, γιατί επιβάλλει τη διαφάνεια που τόσο έλειπε και σε κάποιο βαθμό τη συμμετοχή των πολιτών και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Είναι μια αλλαγή προς την ορθή κατεύθυνση, δεν ανταποκρίνεται όμως στους όρους και τις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής, γιατί εξακολουθεί το κεντρικό κράτος να έχει τον τελικό λόγο στις προτάσεις για τις αλλαγές που θα γίνουν.

Αν υπήρχε όμως ένα σύγχρονο θεσμικό σύστημα λειτουργίας των τοπικών κοινωνιών, θα μπορούσαν στις τελικές αποφάσεις να διεκδικήσουν αυξημένο ρόλο και

τη βαρύνουσα ψήφο. Ο Υπουργός Εσωτερικών, ως εκπρόσωπος του κεντρικού κράτους, θα είχε πλήρη αρμοδιότητα στις γενικές αρχές για τις αλλαγές και στην εκπόνηση του σχεδίου στην Κύπρο, δηλαδή το μοντέλο συγκρότησης σε παγκύπρια κλίμακα. Καθώς όμως τα θέματα των τοπικών σχεδίων θα εξειδικεύονται ανά επαρχία, ανά μητρόπολη, ανά δήμο ή κοινότητα, τότε, αντίστοιχα, θα έπρεπε να αυξάνεται και η βαρύνουσα ψήφος της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ανάλογη ρύθμιση θα πρέπει να γίνει ανάμεσα στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως του κεντρικού κράτους και των δήμων. Με βάση την υφιστάμενη διαδικασία, οι πολεοδομικές αρχές έχουν περιορισμένη εξουσία μόνο για έλεγχο των έργων. Τέτοιες πολεοδομικές αρχές έχουν οι μεγάλοι δήμοι της Λευκωσίας, της Λεμεσού, της Πάφου και της Λάρνακας. Και πάλι, όμως, δεν καθορίζουν εκείνοι τις προτεραιότητες ούτε σχεδιάζουν ούτε εκτελούν πολεοδομικά έργα. Η δημιουργία ενιαίας πολεοδομικής αρχής και η ενοποίηση της πολεοδομικής άδειας και της άδειας οικοδομής θα είναι άμεσα μέτρα διευκόλυνσης της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας των δήμων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η τοπική αυτοδιοίκηση στην Κύπρο έχει είκοσι τρία χρόνια ζωής. Όλα αυτά τα χρόνια έμεινε καθηλωμένη σε ένα εμβρυϊκό σύστημα που αντικατέστησε το διοριστικό σύστημα το 1986, μόνο όμως στην πρώτη βαθμίδα της τοπικής αυτοδιοίκησης και με περιορισμένες αρμοδιότητες και πενιχρούς πόρους.

Ήρθε η ώρα να τεθεί σε εφαρμογή στην Κύπρο ένα σχέδιο για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Αυτό σημαίνει εμβάθυνση της δημοκρατίας και περισσότερη συμμετοχική δημοκρατία. Να βρούμε το βηματισμό μας ως πραγματική ευρωπαϊκή χώρα. Δε μας υποχρεώνει κανείς. Εμείς το ζητούμε. Εμείς, οι πολίτες, οι κοινότητες, οι δήμοι, οι μητροπόλεις και οι περιφέρειες. Ζητούμε προοδευτικά να αρχίσει μια διαδικασία εκχώρησης εξουσιών από το κεντρικό κράτος και, αναλόγως του επιπέδου αρμοδιότητας, να φτιάξουμε μια νέα πυραμίδα αρμοδιοτήτων.

Η μεταρρύθμιση μπορεί να γίνει σταδιακά. Κάθε νέα αρμοδιότητα να δοκιμάζεται στην πράξη με τις αναγκαίες προσαρμογές της δημόσιας διοίκησης, να γίνεται συναινετικά, με τη συλλογική δράση των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης μέσα από την Ένωση Δήμων Κύπρου, να συνοδεύεται με πόρους και στελέχωση που θα μεταβιβάζονται από το κεντρικό κράτος και να εξελίσσεται παράλληλα με τον εκσυγχρονισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, την ενίσχυση των δομών τους και την καθιέρωση προδιαγραφών ποιότητας και αποτελεσματικότητας.

Οι αιρετοί εκπρόσωποι των τοπικών κοινωνιών να γίνουν πραγματικοί φορείς εξουσίας εξουσίας που πηγάζει από τους πολίτες, προς όφελος της εγγύτερης σε εκείνους αρχής, της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεοχάρους.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Το βασικό, νομίζω, που πρέπει να λεχθεί για τα θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι ότι δεν υπάρχουν καινούριες προτάσεις! Και ας μου επιτραπεί να

πω ότι αυτό διεφάνη και μετά από μια ομιλία, δεν ξέρω, σαράντα λεπτών της συναδέλφου!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Τριάντα δύο.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τριάντα δύο λεπτών! Και δεν υπάρχουν καινούριες προτάσεις, όχι γιατί δεν υπάρχουν δυνατότητες να γεννηθούν καινούριες προτάσεις! Μετά από τη βάσανο, μπορώ να πω, για δεκαετίες γύρω από το πρόβλημα των θεσμών της τοπικής αυτοδιοίκησης νομίζω ότι ως κοινωνία πραγματικά καταφέραμε να ξέρουμε τι είναι αυτό που πρέπει να κάνουμε. Και εγώ, στη δική μου ομιλία, θα δείτε ότι με περισσότερη σύντηξη, ίσως και σε ολιγότερο χρόνο, θα καταγράψω ουσιαστικά τις βασικές ιδέες που υπάρχουν γύρω από το πώς θα κάνουμε την τοπική αυτοδιοίκηση να ενισχύσει τη συμμετοχική δημοκρατία, να φέρει την εξουσία κοντά στον πολίτη, να φέρει την κοινωνική ευημερία κοντά στον πολίτη, να φέρει την παιδεία σε διασύνδεση με την τοπική αυτοδιοίκηση, να φέρει τα θέματα των κτιριακών εγκαταστάσεων, των ενεργειακών κτιρίων, της εικόνας της πόλης, να φέρει λοιπόν όλ' αυτά τα πράγματα στο προσκήνιο σε σχέση με την τοπική αυτοδιοίκηση.

Το ουσιώδες ποιο είναι, αγαπητοί συνάδελφοι; Ποιος και πότε μπορεί να τα υλοποιήσει το γρηγορότερο! Και για να γίνει αυτό, χρειάζεται μια εξουσία η οποία να ενστερνίζεται αυτά στα οποία αναφέρθηκε και η συνάδελφος και, επαναλαμβάνω, εν πολλοίς θα επαναληφθούν και στη δική μου ομιλία. Πιστεύω ότι βάσιμα μπορεί να υποστηρίξει κάποιος ότι σήμερα έχουμε μία κυβέρνηση η οποία θεωρεί και δημόσια εκφράζει τη βούλησή της να γίνουν όλες αυτές οι αλλαγές. Αλλά επιπρόσθετα, εκτός από τη βούληση του κράτους, χρειάζεται η βούληση της κοινωνίας και χρειάζεται η δημοκρατία, όπως εκφράζεται είτε στην τοπική αυτοδιοίκηση σήμερα είτε όπως εκφράζεται στη Βουλή εκ μέρους των κομμάτων, να είναι τέτοια, που να είναι υποβοηθητική προς την κατεύθυνση μετεξέλιξης της τοπικής αυτοδιοίκησης προς την κατεύθυνση που σε βασικές γραμμές περιέγραφα προηγουμένως. Να είναι μια τοπική αυτοδιοίκηση που να αντικαθιστά το μακρινό ή σε απόσταση κράτος από την τοπική -δε θα πω εξουσία, γιατί δεν είναι αυτό ακριβώς που θέλουμε- εκπροσώπησή του σε τέτοιο βαθμό, που ο πολίτης να αισθάνεται ότι η δημοκρατία λειτουργεί γύρω του και ότι η εξουσία δεν είναι κάτι μακρινό και κάτι απροσπέλαστο!

Τα χαρακτηριστικά λοιπόν της τοπικής αυτοδιοίκησης την καθιστούν, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, γέφυρα προς την ουσία της δημοκρατίας. Ως θεσμός δημοκρατικής αποκέντρωσης και αυτοδιαχείρισης των τοπικών υποθέσεων που λειτουργούν μέσα από διαφανείς και προσιτές διαδικασίες έχει να διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο στην κοινωνική ανάπτυξη και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του πολίτη. Η ανάθεση όλο και περισσότερων εξουσιών στην τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά και η διασφάλιση της δυνατότητας να ασκεί αποτελεσματικά αυτές τις εξουσίες είναι γνώρισμα της εποχής μας και των σύγχρονων αντιλήψεων για τη λειτουργία του κράτους και της οργανωμένης κοινωνίας. Με μια νέα δομή αποτελεί κανάλι επαφής με την ανθρώπινη ουσία της πολιτικής και δίνει ένα νέο χαρακτήρα στο δημόσιο βίο. Η επαφή με τις καθημερινές έγνοιες του ανθρώπου, η ανακίνηση και η επίλυση μικρών και μεγάλων προβλημάτων αποτελούν συστατικά στοιχεία της φύσης των τοπικών αρχών. Οι σημερινές ανάγκες επιβάλλουν τη θεσμική αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, την πολιτική και οικονομική της ανεξαρτησία και την κοινωνική της αξιοπιστία.

Εδώ μου έρχεται στο μυαλό, αγαπητοί συνάδελφοι, η γνωστή θέση -ή και άγνωστη- για το ποιο είναι το ιδανικό μέγεθος μιας κοινωνίας. Το ιδανικό μέγεθος όσον αφορά τους αριθμούς, έτσι ώστε να μπορεί να αυτοδιοικείται, να αυτομεταβάλλεται, να λειτουργεί μ' έναν τρόπο, που η δημοκρατία να μπαίνει μέσα στο ίδιο το σπίτι των πολιτών. Και νομίζω ότι η τοπική αυτοδιοίκηση με τις μικρότερες κοινωνίες μπορεί να προσφέρει αυτό που ονόμασα προηγουμένως "ιδανικό μέγεθος κοινωνίας".

Γνωρίζω ότι μεγαλόπνοα σχέδια αναβάθμισης της προσφοράς των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης σκοντάφτουν στα πάντοτε υπαρκτά και πειστικά οικονομικά προβλήματα. Η κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης και θέλοντας να μπορεί να διαδραματίσει με μεγαλύτερη επιτυχία αυτό το ρόλο, απαλλαγμένη κατά το δυνατό από το εμπόδιο των οικονομικών περιορισμών, έχει αρχίσει την υλοποίηση της εξαγγελίας για την οικονομική στήριξη των δήμων. Για το 2009, για παράδειγμα, η ετήσια κρατική χορηγία που παραχωρείται στους δήμους ανέρχεται στο ποσό των €75 εκατομ. σε σύγκριση με €59,8 εκατομ. το 2008, με αποτέλεσμα να παρατηρείται αύξηση €15,2 εκατομ. ή 25%. Αυτή είναι η μεγαλύτερη αύξηση την οποία πήραν μέχρι σήμερα οι δήμοι! Δεν τελειώνουμε βέβαια εδώ ούτε θεωρούμε ότι πρέπει να κλείνει το θέμα της κρατικής χορηγίας σ' αυτό το ποσοστό. Στόχος μας είναι οι ετήσιες αυξήσεις για τις κρατικές χορηγίες προς τους δήμους να φθάσουν το 4% ως ποσοστό εκ των εσόδων του κράτους.

Ακούγεται συχνά η άποψη, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι οι δήμοι πρέπει να 'χουν δικό τους προϋπολογισμό -και αυτό είναι σωστό- αλλά, αν μ' αυτό εννοούμε ότι πρέπει να 'χουν μόνο δικούς τους πόρους, βάζω έναν προβληματισμό. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να σπρώξει σε εκ του πλαγίου υιοθέτηση/θεσμοθέτηση νέων φορολογιών. Εμείς λέμε να πάρουν αυτά που δικαιούνται και χρειάζονται, αλλά από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Έμπρακτα αυτή η κυβέρνηση στηρίζει κάθε πρωτοβουλία των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για δημιουργία έργων υποδομής και αναπτυξιακών έργων στους τομείς της υγείας, της παιδείας, της κοινωνικής μέριμνας, των συγκοινωνιών, του περιβάλλοντος, του πολιτισμού. Υπάρχουν ήδη και εφαρμόζονται στην Κύπρο οι πρακτικές της κοινής υδροδότησης μέσω των συμβουλίων υδατοπρομήθειας, των κοινών αποχετευτικών συστημάτων, της διαχείρισης των χώρων επεξεργασίας των οικιακών αποβλήτων και αδρανών υλικών. Για όλ' αυτά τα έργα το κράτος καλύπτει το μέγιστο μέρος των δαπανών εκτέλεσής τους. Ο Υπουργός Εσωτερικών συνεργάζεται με την Ένωση Δήμων, ώστε να υπάρξει μια ευρεία αναβάθμιση του θεσμού.

Αναγνωρίζουμε την ανάγκη για αναδόμηση της τοπικής αυτοδιοίκησης, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις της εποχής μας. Η θεσμική ενσωμάτωση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η μελετημένη υιοθέτηση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ενδυνάμωση των δομών και της εισοδηματικής βάσης της τοπικής αυτοδιοίκησης θα ενισχύσουν το ρόλο της. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο Εσωτερικών προωθεί μελέτη για ένα νέο θεσμικό πλαίσιο όσον αφορά τους δήμους, με στόχο την εφαρμογή του κατά τις επόμενες δημοτικές εκλογές. Η αναμόρφωση της νομοθεσίας και το πάντρεμα του περί Δήμων Νόμου με τον περί Κοινοτήτων Νόμο σε μια ενιαία νομοθεσία, η θεσμοθέτηση της δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, η συμπλεγματοποίηση κοινοτήτων, η συνένωση υπηρεσιών όμορων γειτονικών δήμων είναι μερικά μόνο από τα ζητήματα με τα οποία θα καταπιαστεί η μελέτη. Επίσης, θα δώσει εισηγήσεις για εφαρμόσιμες πρακτικές, μεθόδους υλοποίησης, αλλά και περιγραφή των πλεονεκτημάτων που η

εφαρμογή της κάθε εισήγησης θα συνεπάγεται. Η μελέτη θα ολοκληρωθεί πριν από τα τέλη του 2009 και θα ακολουθήσει συζήτηση και διαβούλευση με τους εταίρους για διαμόρφωση κοινά αποδεκτού νομικού και θεσμικού πλαισίου. Εδώ είναι που ενώνεται αυτό που είπα στην αρχή, ότι οι καλές ιδέες υπάρχουν, δεν μπορεί κανείς να μην υιοθετήσει μια καλή ιδέα, δεν μπορεί να γεννηθούμε περισσότερα απ' όσα είπαμε και λέχθηκαν για την τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά, για να γίνουν πράξη, χρειάζεται και η υφιστάμενη δημοκρατία να κυλά με μια ταχύτητα που να φέρνει σε πέρας στο τέλος τέλος αυτά τα οποία υιοθετούμε όλοι.

Ως ΑΚΕΛ επιδιώκουμε:

- την ενθάρρυνση της δημιουργίας κοινών υπηρεσιών γειτονικών δήμων και κοινοτήτων, έτσι που να μειώνεται το κόστος ουσιαστών υπηρεσιών και να διασφαλίζεται η οικονομική βιωσιμότητα και η ποιότητά τους,
- την καθιέρωση κονδυλίων εξισορρόπησης προς τους οικονομικά πιο αδύναμους δήμους, όπως προβλέπεται στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
- τη θεσμική ικανότητα των τοπικών αρχών να αξιοποιούν την ακίνητη ιδιοκτησία τους και να αναπτύσσουν επιχειρηματική δραστηριότητα,
- την ενίσχυση του μηχανισμού της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, ώστε να μπορεί να ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων, της οικονομικής διαχείρισης και της υλοποίησης των αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων.

Με βάση την ευρωπαϊκή αρχή της επικουρικότητας για την επίτευξη των στόχων για ουσιαστική αποκέντρωση με ισχυρή αυτοδιοίκηση, χρειάζεται ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που να περιλαμβάνει:

1. τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης,
2. την ενοποίηση, όπως είπα πριν, της νομοθεσίας περί Δήμων και Κοινοτήτων,
3. την κάθε είδους ενίσχυση των κατεχόμενων δήμων και κοινοτήτων,
4. τη θεσμοθέτηση διαδικασιών, ώστε οι τοπικές αρχές να συμμετέχουν στο σχεδιασμό του κράτους, όπως για τοπικά σχέδια, παιδεία, πολιτισμό, κοινωνική πρόνοια κ.ά.

Σύμφωνα, αγαπητοί συνάδελφοι, με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενίσχυση και στήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης σημαίνει αναβάθμιση των τοπικών κοινωνιών, σημαίνει διασφάλιση καλύτερου επιπέδου ζωής όλων των πολιτών, όπου και αν αυτοί διαμένουν, στην πόλη ή στην ύπαιθρο.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το να μιλά κανείς για τους δήμους στην Κύπρο και να μην αναφέρεται όμως στους κατεχόμενους δήμους σημαίνει ότι αφήνει έξω ένα μεγάλο κομμάτι του τι εστί δημοκρατία, τι εστί τοπική αυτοδιοίκηση, τι εστί στο τέλος τέλος πίστη μας ότι τίποτα δεν μπορεί να λειτουργήσει στο βαθμό που θα θέλαμε σωστά χωρίς ενοποίηση του κράτους και χωρίς υποστήριξη των εκπροσώπων των κατεχόμενων δήμων προς οποιαδήποτε δημόσια και διεθνή βήματα, έτσι ώστε σιγά σιγά και με τη λύση του κυπριακού προβλήματος, αλλά και πριν από αυτήν προς την κατεύθυνση αυτή, να ενισχύουμε τους εκπροσώπους των κατεχόμενων δήμων μας.

Θέλω να σταθώ όμως σε ακόμα ένα κεφάλαιο για το οποίο νομίζω ότι πράγματι έχουμε μπροστά μας στάδιον δόξης λαμπρόν. Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, αγαπητοί φίλοι, στην Κύπρο -νομίζω και σε κράτη όπου αυτές οι υπηρεσίες εκπροσωπούνται μόνο από τις κρατικές κεντρικές εξουσίες- χλωαίνει! Όταν μιλούμε για την ανάγκη να πλησιάσει η τοπική αυτοδιοίκηση, το κράτος, η πολιτεία, η κοινωνία τους πολίτες που έχουν προβλήματα κοινωνικά, που έχουν προβλήματα εγκληματικότητας στο σπίτι, που έχουν προβλήματα με τα ναρκωτικά, που έχουν προβλήματα φτώχειας, που έχουν προβλήματα παραβατικότητας, αυτά τα προβλήματα δεν μπορούν να λυθούν και δεν μπορεί η πολιτεία να πλησιάσει αυτά τα σπίτια, αυτές τις οικογένειες, αυτούς τους πολίτες, εάν δε μεταφερθεί η ευθύνη των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας εις τους δήμους! Γι' αυτό σε πρώτη φάση, αφού τίποτα δεν μπορεί να γίνει βεβαίως αλματωδώς και ξαφνικά, θα πρέπει η πολιτεία να δει πώς μεταφέρει τουλάχιστον έναν κοινωνικό λειτουργό των κρατικών κοινωνικών υπηρεσιών σε κάθε δήμο.

Οι δήμοι, αγαπητοί φίλοι, πρέπει να έρχονται με προτάσεις, ακόμα και για την κτιριακή εικόνα της πόλης. Όταν μπαίνεις σε μια πόλη και αισθάνεσαι ότι δεν εκπέμπει πολιτισμό, δεν εκπέμπει την εικόνα ότι τα κτίριά της συνάδουν με την ιστορία της και ότι διασυνδέεται η εικόνα ενός κτιρίου με το επόμενο, αυτό οπωσδήποτε πρέπει να καταλογίζεται εις βάρος της συγκεκριμένης τοπικής αυτοδιοίκησης. Πρέπει η τοπική αυτοδιοίκηση να έχει την ικανότητα, τη δεινότητα, τη δυνατότητα να μπορεί να επιτρέπει, να διευκολύνει την κτιριακή δομή της πόλης με ένα τέτοιο τρόπο, που να καθιστά τον επισκέπτη, αλλά και κυρίως τον κάτοικο και τον περιπατητή έναν άνθρωπο που αισθάνεται ότι μπορεί να περπατήσει πρώτ' απ' όλα την πόλη, να τη χαρεί και η ίδια η πόλη να του επιτρέπει μια ελευθερία στη σκέψη, για να μην πω ένα σπρώξιμο προς τη σκέψη.

Οι διαφημίσεις και οι διαφημιστικές πινακίδες μέσα στις πόλεις και πάλι αφορούν και πρέπει να είναι δουλειά των δήμων, έτσι ώστε να δώσουν και εδώ μια εικόνα πολιτισμού. Θα αναφερθώ μόνο σ' ένα παράδειγμα που όλοι έχουμε κατά νουν που είναι τα ελληνικά νησιά. Όταν πάτε, θα δείτε -πέραν της κτιριακής δομής, στην οποία αναφέρθηκα πριν- ακόμα και το θέμα της διαφήμισης ότι ακολουθεί μια συγκεκριμένη διαδρομή, οι πινακίδες είναι του ίδιου μεγέθους, είναι στο ίδιο ύψος, είναι από συγκεκριμένα υλικά κατασκευασμένες, έτσι ώστε κανείς να μην εμφανίζεται ως εκπρόσωπος του πλούτου και να παρουσιάζει μια εικόνα ιονίζουσας ατμόσφαιρας γύρω από το δικό του κτίριο αλλά μια εικόνα που να σέβεται το περιβάλλον, τον πολίτη, τον επισκέπτη.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κλείνω με μια αναφορά στις συγκοινωνίες και τα σχολεία, θέλοντας να υποστηρίξω ότι η κίνηση προς την κατεύθυνση να θεωρούνται και να είναι οι σχολικές εφορίες εκλεγμένες και να συμμετέχουν ουσιαστικά ως εκπρόσωποι του δήμου είναι μια κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο, έχουμε ακόμα μπροστά μας δρόμο, έτσι ώστε η τοπική αυτοδιοίκηση να έχει περαιτέρω δυνατότητες παρέμβασης στα θέματα της παιδείας. Για τις συγκοινωνίες νομίζω ότι δε χρειάζεται να πει κανείς πολλά. Ο δήμος της Λευκωσίας, ο δήμος της Λεμεσού -κυρίως αυτοί οι δύο μεγαλύτεροι δήμοι- έχουν δουλειά να κάνουν προς την κατεύθυνση της καλύτερευσης -για να μην πω δημιουργίας- της συγκοινωνιακής δομής, έτσι που να κάνει τον πολίτη να αισθάνεται ότι μπορεί να πάρει το λεωφορείο στην ώρα του και το λεωφορείο αυτό θα τον πάρει στην ώρα του στη δουλειά του, θα είναι ζεστό το χειμώνα και δροσερό το καλοκαίρι. Μια συγκοινωνία που να δείχνει ότι η πολιτεία σέβεται τον πολίτη της και θέλω εδώ να κλείσω συγχαίροντας το σημερινό Υπουργό Συγκοινωνιών, ο οποίος σε

συνεργασία με τους δήμους εργάζεται και έχει ήδη δείξει η σημερινή κυβέρνηση και το σημερινό Υπουργείο Συγκοινωνιών δείγματα απτής γραφής προς αυτή την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Και να μην είναι μεθυσμένος ο οδηγός!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγγελος Βότσης είναι ο επόμενος ομιλητής του Δημοκρατικού Κόμματος.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ σύντομος, το λέω προκαταβολικά. Αν δεις τζιαι περνώ τα έξι λεπτά, χτύπα μου κανένα κουδουνάκι! Θα είμαι πολύ γρήγορος για τον εξής απλό λόγο... Θα το δείτε στην πορεία. Διαβάζω τες βασικές αρχές των δικών μας προτάσεων: Δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση, εκλελεγμένα επαρχιακά συμβούλια, μητροπολιτικά συμβούλια μεταξύ των δήμων για κάθε μείζονα περιοχή των πόλεων, μεταβίβαση εξουσιών και πόρων προς την τοπική αυτοδιοίκηση, με στόχο τη διοικητική αυτοτέλεια, αυτοδιαχείριση, οικονομική αυτάρκεια, συμπλεγματοποίηση των κοινοτήτων της υπαίθρου.

Ένας που μας ακούει, αν μας ακούει κανένας πλέον, εννά πει, καλάν, εβκήκεν ο εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, είπεν τούτα τα πράματα, εβκήκεν ο εκπρόσωπος του Συναγερμού, είπεν τα ίδια πράματα, βκαίννει το ΔΗΚΟ, λέει τα ίδια πράματα, προφανώς τζι η ΕΔΕΚ τα ίδια πράματα εννά πει. Ε, γιατί εν τα κάμνετε, θα μας πουν οι πολίτες! Τζι ακριβώς εδω έν' το μεγάλο ερώτημα, το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει όλους. Πού είναι το πρόβλημα; Μήπως τελικά είναι γιατί κάποιοι φοβούνται ότι θα χάσουν εξουσίες από το δικό τους το καλάθι και θα τες δώσουν αλλού; Είτε είναι γραφειοκράτες είτε είναι πολιτικοί είτε είμαστε εμείς οι ίδιοι; Είναι ένας προβληματισμός που θα πρέπει να περάσει που το δικό μας το μυαλό, αν τελικά επήραμε πλέον την απόφαση ότι θα δώσουμε μερίδιο της πίττας σε κάποιον άλλο.

Εγώ λέω ότι εμείς επήραμε την τελικά αυτή την απόφαση. Ήρτεν η ώρα που η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει νά βρει το δρόμο της, ν' ανοίξει τα φτερά της. Εδοκιμάστηκε τζιαι λέω ότι καλώς εδοκιμάστηκε. Ίσως να μεν έπρεπε από την αρχή να έχει πλήρεις εξουσίες. Εδοκιμάστηκε, επάλεψε, εστάθηκε, τωρά έν' η ώρα που εννά πετάσει. Πλείστοι από τους βουλευτές έχουμε περάσει από την τοπική αυτοδιοίκηση, ξέρομεν την αξία της, ξέρομε πόσο κοντά στον πολίτη είναι. Άρα από μας εξαρτάται πλέον τούτον που ελέαμεν, όταν ήμασαν δημοτικοί σύμβουλοι, όσοι ήμασαν, ή δήμαρχοι, όσοι ήταν. Τούτον που ελέαμεν όλοι, πριν τες εκλογές και μετά τες εκλογές, εκείνο που λέμε όλοι στα εκλογικά μας προγράμματα να το κάμουμε πράξη.

Τελειώνοντας, λέω ότι το αισιόδοξο είναι ότι γίνεται επιτέλους αυτή η μελέτη από το Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάδας. Αναμένουμε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών θά 'ρθει έτοιμο ενώπιόν μας με τες συγκεκριμένες προτάσεις. Είμαι βέβαιος ότι έχουμε όλοι προτάσεις, όπως είμαι βέβαιος ότι έθθα διαφωνήσουμε. Θεωρώ ότι κατά 99% τα ίδια πράματα εννά ψηφίσουμε αύριο. Το θέμα είναι νά 'ρτει τζιαι για νά 'ρτει πρέπει να πάρουμε την απόφαση.

Επαναλαμβάνω κλείνοντας εμείς την πήραμε την απόφαση. Σημειώνω, ναι, το σημείο που είπε ο Τάκης προηγουμένως. Οι κατεχόμενοι δήμοι πρέπει να είναι στο μυαλό μας. Λέω ότι δήμοι και κοινότητες ας ενθαρρυνθούν να ενοποιήσουν τις δυνάμεις τους, να 'ρτουν πιο δυνατοί πάνω μας και το αποτέλεσμα από όλους εμάς εξαρτάται.

Ευχαριστώ για την υπομονή σας και που μείνατε μέχρι αυτή την ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Βότση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μπράβο, Άγγελε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο τελευταίος ομιλητής για σήμερα είναι ο κ. Χρήστος Στυλιανίδης του Δημοκρατικού Συναγερμού.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Να πούμε και του Χρήστου μπράβο!

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Χρήστο, ο Άγγελος δείχνει το δρόμο!

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Γνωστή η θέση μου περί δωρικότητας του λόγου, κύριε Χατζηγεωργίου, και όντως ο κ. Βότσης το έκανε πράξη και απέδειξε τι σημαίνει Κεφάλαιο Τέταρτο. Έτσι εν' το Κεφάλαιο Τέταρτο, έτσι πρέπει να συζητούμε.

Λοιπόν, προσυπογράφω πλήρως αυτά που είπε ο κ. Βότσης. Απλώς, θα πω τζι εγώ εφτά πράγματα, τίτλους δηλαδή.

Πρώτον, οι προηγούμενοι ομιλητές, πριν τον κ. Βότση, έθεσαν σωστά τη θεωρητική βάση της τοπικής αυτοδιοίκησης και τη σχέση με το πολιτικό σύστημα τζι τη δημοκρατία. Θα πω κάτι που είπε ο μέγας διανοητής και πολιτικός της εφαρμογής, ο Ζακ Ντελόρ, για την Ευρώπη. Ο Ντελόρ έλεγε ότι, εάν η τοπική αυτοδιοίκηση για όλους σημαίνει ανάδειξη της συμμετοχικής δημοκρατίας, για την Ευρώπη είναι λόγος ύπαρξης, γιατί βασίζεται στην ιδιαιτερότητα που έχουν και οι τοπικές κοινωνίες.

Το δεύτερο θέμα που θέλω να τονίσω είναι κάτι που πρέπει να δούμε και πρακτικά, πέραν της θέσης του Υπουργείου Εσωτερικών και της μελέτης που αναμένουμε από την ΚΕΔΚΕ. Επιτέλους, πρέπει όλοι μας, και νομίζω ότι είναι κοινή θέση, να συζητήσουμε ανοικτά και να σταθούμε απέναντι στην πίεση που ασκούν δήμοι και κοινότητες, που είναι λαϊκισμός κατά την άποψή μου, για να μιλήσουμε για μείζονες δήμους και συμπλέγματα κοινοτήτων. Δεν μπορεί να μη μαζεύονται τα σκουπίδια της Λευκωσίας από ένα φορέα και να υπάρχουν τόσες πολλές διαδικασίες και τόσες πολλές διοικήσεις με υψηλό κόστος. Το ίδιο συμβαίνει και στα χωριά.

Το τρίτο, που θα διαφωνήσω με το φίλο μου κ. Χατζηγεωργίου, είναι ότι οι δήμοι και οι κοινότητες πρέπει να έχουν αυτοτελή οικονομικά. Πρέπει να υπάρχει αυτοτέλεια στην οικονομία. Μόνον έτσι θα μπορούν να είναι σε μια γόνιμη αντιπαράθεση με τη δημόσια διοίκηση. Απ' εδώ ξεκινά η δυνατότητα της τοπικής

κοινωνίας. Αν είναι έστω και κατ' ελάχιστον εξαρτημένη από τη δημόσια διοίκηση, σημαίνει είναι καταδικασμένη να σύρεται πίσω από τη δημόσια διοίκηση.

Το τέταρτο που θέλω να πω είναι για τη νεολαία και την τοπική αυτοδιοίκηση. Κάποτε ο κ. Μητσόπουλος σε μία δημιουργική έξαρση είχε προτείνει πολύ σωστά ότι πρέπει να σκεφτούμε πολύ σοβαρά τη δυνατότητα ψήφου από τα δεκαέξι στην τοπική αυτοδιοίκηση, έτσι ώστε να φέρουμε κοντά τους νέους.

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Σκεύη Κουκουμά)

Το 'χα ακούσει από τον κ. Μητσόπουλο. Εάν το είπατε κι εσείς...

ΣΚ. ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Όχι, όχι, η Επιτροπή του Παιδιού, όχι εμείς.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Α, μπράβο, η Επιτροπή του Παιδιού. Πολύ καλά.

Νομίζω ότι πρέπει να το σκεφτούμε όλοι, γιατί χρειαζόμαστε τους νέους στην πολιτική και η τοπική αυτοδιοίκηση είναι το πρώτο και καλύτερο εφελτήριο.

Τα θέματα κοινωνικής ευημερίας είναι θέματα που πρέπει επιτέλους να παν στην τοπική αυτοδιοίκηση. Ξέρετε, πολλές φορές στην Κύπρο αναζητούμε την ανακάλυψη της Ατλαντίδας ή την τασιηνόπιπτα, όπως λέμε. Ε, οι σκανδιναβικές χώρες είναι τόσο προηγμένες σ' αυτά, που ας φέρουμε το μοντέλο και να το εφαρμόσουμε μες στις δικές μας κοινωνικές συνθήκες. Κάθε φορά συζητούμε τα ίδια, τα ίδια. Υπάρχουν άλλα πρότυπα τζαι μοντέλα. Όποτε επροσπαθήσαμε δηλαδή να ανακαλύψουμε τον τροχό, εν τα καταφέραμε. Ας μείνουμε στα πρότυπα, τα παραδείγματα που υπάρχουν, που έν' τόσο καλά.

Κατεχόμενοι δήμοι. Απλώς, να πω κάτι σ' αυτά που ειπώθηκαν, τα οποία ήταν πολύ σωστά. Οι κατεχόμενοι δήμοι χρειάζονται τη συνδρομή μας, για να επανακτήσουν τα κατεχόμενα χωριά και οι δήμοι μας την κοινωνική συνοχή την οποία χρειαζόμαστε. Χρειάζονται και οι ίδιοι οι άνθρωποι λένε. Εδώ πρέπει να βασιστούμε. Κάναμε το έγκλημα που τους εδίασκορπίσαμε σ' όλη την Κύπρο, εν τους αφήσαμε να ζουν μαζί. Και αυτό φαίνεται και από τα πολλά κοινωνικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν σε διάφορους συνοικισμούς και αλλού.

Τελειώνω με το προσφιλές μου θέμα, τα ευρωπαϊκά προγράμματα, όπου έχω γίνει πολύ κουραστικός και φορτικός.

(Μη ευκρινή σχόλια βουλευτών)

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

(Αστεειεύμενος)

Πρακτικά! Όι, όι!

Έσσει τέσσερα χρόνια που ασχολούμαι τζαι επιμένω. Είντα τέσσερα, έν' πολλά! Λοιπόν, πρακτικές λύσεις. Τα συμπλέγματα κοινοτήτων και οι δήμοι, όπως έκαμαν άλλες χώρες, η Αυστρία, η Φινλανδία, η Ιρλανδία... Δεν μπορούν ούτε οι κοινοτάρχες ούτε οι κοινοτικοί σύμβουλοι, που οι πλείστοι δεν μπορούν να ανοίξουν ίσως και υπολογιστή, να κάνουν προτάσεις. Πρέπει λοιπόν να βρεθεί ένας τρόπος να τους βοηθήσουμε. Ένας τρόπος είναι να παν στα γραφεία, τα οποία, με τόσης μικρής εμβέλειας προγράμματα, όπως είναι τα οριζόντια, δε θα ασχοληθούν, διότι δεν έχουν κέρδος. Έτσι είναι η αγορά. Που σημαίνει ότι πρέπει το κράτος να δημιουργήσει

ξεχωριστές υποδομές. Και η πρότασή μας είναι απλή, πάλι την πήραμε από αλλού, εν την εκατεβάσαμε εμείς που τον ουρανό. Η πρόταση είναι ότι αποφασίζει στην πρώτη πενταετία της ένταξης -το έκανε η Αυστρία-, στη δεύτερη, αφού εν επρολάβαμε την πρώτη, να επιδοτήσει την πρόσληψη ειδικού επιστήμονα σε κάθε σύμπλεγμα κοινοτήτων, έτσι ώστε να μπορεί να παρακολουθεί ευρωπαϊκά προγράμματα, ο οποίος θα έρθει σε επαφή με το γραφείο ή με το Γραφείο Προγραμματισμού ή με άλλες ανάλογες καταστάσεις, για να μπορέσει ακριβώς να υλοποιήσει τα ευρωπαϊκά προγράμματα. Είναι μια απλή πρόταση τη λέμε συνέχεια. Από πλευράς Γραφείου Προγραμματισμού δυστυχώς δεν υπάρχει καμία αντίδραση. Θεωρεί ότι δεν είναι σωστή πρόταση. Ε, ας υλοποιηθεί πιλοτικά σε δέκα συμπλέγματα κοινοτήτων, να δούμε αν δεν αποδώσει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Στυλιανίδη.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 19 Φεβρουαρίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική Εργασία

1. Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.009-2009).
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2009 Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.144-2008).
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων του 2009 Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.154-2008).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2009 Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.155-2008).
5. Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.049.047-2008).
6. Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.160-2008).

7. Οι περί Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης - Θέσεις Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης, Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης Α', Ανώτερου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης και Πρώτου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.011-2009).
8. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.048-2008).
9. Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Εκάστης Θέσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.001-2009).
10. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.019-2009).
11. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.037-2009).
12. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.003-2009).
13. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.044-2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους). (Συνέχιση της συζήτησης). (Αρ. Φακ. 23.05.010.2007).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του

περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
6. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
7. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού

Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).

8. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
9. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
10. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
11. «Έκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου). (Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).

13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν κλείσουμε, να σας ενημερώσω ότι υπάρχει αίτημα από τους κ. Νίκο Τορναρίτη, Γεώργιο Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». Επίσης, υπάρχει αίτημα από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας για εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, και τα δύο θέματα εγγράφονται.

Ναι, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Απλώς, λόγω σωστότερης διατύπωσης, αναλυτικά προγράμματα δεν υπάρχουν. Υπάρχουν επιτροπές, για να δημιουργήσουν. Άρα δεν ξέρω πώς μπορεί να... αλλά αναλυτικά προγράμματα δεν υπάρχουν.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

«Η πρόταση της κυβέρνησης για τον εκσυγχρονισμό των αναλυτικών προγραμμάτων» μπορεί να είναι ο τίτλος.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ούτε πρόταση υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ του τίτλου φαίνεται ποιο είναι το θέμα που είναι ενώπιον του σώματος για συζήτηση. Επομένως, ενώ είναι σωστή η παρατήρησις του κ. Χατζηγεωργίου, δε θα...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα μιλήσουμε σαφώς επί ασαφούς θέματος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, δεν είναι ασαφές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Το θέμα είναι ξεκάθαρο για τον εξής λόγο τζι εγώ θα επρότεινα να γίνει επεξεργασία του τίτλου, για να προσδιοριστεί το θέμα, για να είμαστε παραγωγικοί. Όντως, αυτή τη στιγμή υπάρχει ο διορισμός των επικεφαλής των επιτροπών γνωστικών αντικειμένων, που θα προχωρήσουν στη μελέτη των αναλυτικών προγραμμάτων. Ούτε οι επιτροπές ακόμα δεν υπάρχουν ολοκληρωμένες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σύμφωνοι.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Από την άλλη, θα καταλήξουν σε προτάσεις για τα νέα αναλυτικά προγράμματα. Η πρόθεση, εμείς δε διαφωνούμε με την εγγραφή του θέματος, η πρόθεση όμως, για να ξέρουμε να προετοιμαστούμε, ποια είναι; Η επάρκεια της στελέχωσης των επιτροπών, οι πιθανές προτάσεις που θα έρθουν, η διαδικασία; Ποιο είναι το αντικείμενο; Για να μπορούμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Η κεντρική επιτροπή, Πρόεδρε, που εδιορίστηκε υπό τον κ. Τσιάκαλο και έχει καταθέσει ήδη ένα τριανταπεντασέλιδο κείμενο, έκανε συγκεκριμένες προτάσεις. Το πρώτο που θέλουμε είναι να τοποθετήσουμε δημόσια τις θέσεις μας, το κάθε κόμμα αντιλαμβάνομαι, επί του συγκεκριμένου εγγράφου. Το δεύτερο είναι ποιοι είναι οι όροι εντολής των συγκεκριμένων επιτροπών και το τρίτο να καταθέσουμε δημόσια και εδώ στο κοινοβούλιο τις προτάσεις μας για κάθε ξεχωριστό αντικείμενο με το οποίο θα ασχοληθούν οι επιτροπές. Έχω την εντύπωση ότι είναι σαφέστατο το τι ζητούμε από το Κεφάλαιο Τέταρτο.

Πέραν τούτου, θα πω ότι ζητούμε να εγγραφεί ως κατεπείγον, γιατί, αν περάσει ένα χρονικό διάστημα και καταλήξουν οι επιτροπές στο αποτέλεσμα, το ποθητό αποτέλεσμα απ' όλους, δε θα έχει λόγο να συζητηθεί το θέμα. Γι' αυτό ζητούμε να είναι και κατεπείγον, πέραν του γεγονότος της εγγραφής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρότασις επομένως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπορεί να διαμορφωθεί: «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». Νομίζω ότι αυτό είναι καθαρό.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εγκρίνεται να μπει στη σειρά του, έτσι; Στο κάτω κάτω, θα υπάρχει τζι ένα έργο μπροστά μας περισσότερο από το υφιστάμενο, που τώρα είναι απλώς οι επιτροπές. Να έχουμε κάτι να συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα του πότε εννά συζητηθεί θα απασχολήσει το σώμα στην κατάλληλη στιγμή. Μπορεί ανά πάσα στιγμή να κρίνομεν ότι πρέπει να το συζητήσουμε.

Έχουν εγγραφεί και τα δύο θέματα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.10 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Λαμάρης Γιάννος
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νικολάου Ιωνάς
Γαβριήλ Γιαννάκης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γεωργίου Γεώργιος	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαμψών Σωτήρης
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαρίκας Φειδίας
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Αθηνά	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2009 Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Χρ. Στυλιανίδης, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Ομήρου, Χρ. Πουργουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Παπαδόπουλος, Τ. Χατζηγεωργίου, Δ. Συλλούρης) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Αποκτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
4. Συζήτηση (Ρ. Ερωτοκρίτου, Ι. Νικολάου, Α. Αγγελίδης, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Ομήρου) για το θέμα «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και απόφαση για αναβολή του.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Χρ. Πουργουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Λαμάρης) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2009 Νόμος του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Συλλούρης, Γ. Λαμάρης, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Κυριακίδου, Σ. Φυττής) και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί των Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης Τροφίμων για τον Έλεγχο των Διοξινών και Φουρανίων και τον Προσδιορισμό των Παρόμοιων με τις Διοξίνες PCB στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
10. Ερωτήσεις βουλευτών:
Ανάπτυξη ηλεκτρονικού κώδικα νομοθεσίας - Διορισμός νέου γενικού διευθυντή ΑΞΙΚ - Προαγωγές αστυνομικών που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Μαχητών της Αντίστασης - Η γιγαντοοθόνη για προβολή των μετρήσεων του εθνικού δικτύου παρακολούθησης ποιότητας του αέρα - Διαχωρισμός οικοπέδων στο Ζύγι.
11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Αίτημα για βελτίωση δρόμων, κατασκευή πεζοδρομίων και πεζοδρόμου στην κοινότητα Παλόδειας - Αίτημα του δήμου Γερμασόγειας για επιστροφή της περιοχής "Δασούδι" στο δήμο - Λήψη προσωρινών μέτρων για τη λεωφόρο Μεσόγης στην Πάφο - Επέκταση του θεσμού της δωρεάν μεταφοράς μαθητών

και στη δημοτική εκπαίδευση - Το αποχετευτικό σύστημα της κοινότητας Αγκλεισίδων - Σχέδιο εκρίζωσης αμπελιών - Η ανάπτυξη της σαλιγκαροκαλλιέργειας - Δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη - Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την αντιμετώπιση της παιδικής παχυσαρκίας - Οι κίνδυνοι από τα λαγόψαρα - Ανέγερση νέου κτιρίου του Νηπιαγωγείου Σωτήρας στη Λάρνακα - Αίτημα της κοινότητας Λέμπας για βελτίωση του αρχαιολογικού χώρου.

12. Αγορεύσεις (Ε. Θεοχάρους, Τ. Χατζηγεωργίου, Α. Βότσης, Χρ. Στυλιανίδης) για το θέμα «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».
13. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο, έπειτα από συζήτηση (Τ. Χατζηγεωργίου, Ν. Τορναρίτης, Γ. Λαμάρης), του θέματος «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας» με εισήγηση των κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.
14. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη» με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρήστου Πουργουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 19^η Φεβρουαρίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.

Αρ. 21

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και καλές σήκωσες.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2009. Στην συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Σημειώνεται ότι το Ανώτατο Δικαστήριο και η Ένωση Δικαστών Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση των άρθρων 9 και 14 του περί Αποδείξεως Νόμου, ώστε:

1. για την απόδειξη οποιουδήποτε αδικήματος να μην είναι απαραίτητη η αναζήτηση ενισχυτικής μαρτυρίας, όταν υπάρχει ένορκη ή ανώμοτη μαρτυρία παιδιού, ούτε να είναι αναγκαία η αυτοπροειδοποίηση του δικαστηρίου για τον κίνδυνο καταδίκης μόνο με την ένορκη ή ανώμοτη μαρτυρία παιδιού και
2. ο/η σύζυγος να είναι ικανός μάρτυρας κατηγορίας κατά του/της συζύγου του/της και ικανός και εξαναγκάσιμος μάρτυρας κατά οποιουδήποτε άλλου προσώπου που κατηγορείται μαζί με το/τη σύζυγο αυτού/αυτής.

Στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, καθώς και από τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τις εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επισημαίνονται τα ακόλουθα, σε σχέση με την αναγκαιότητα και το σκοπό των προτεινόμενων τροποποιήσεων των άρθρων 9 και 14 του βασικού νόμου, τα οποία αφορούν στην ανώμοτη μαρτυρία παιδιού και στην ικανότητα και εξαναγκασιμότητα των συζύγων ως μαρτύρων κατ' αλληλίων, αντίστοιχα:

1. Με βάση το ισχύον αποδεικτικό δίκαιο, μια από τις περιπτώσεις όπου είναι επιβεβλημένη νομοθετικά η αναζήτηση ενισχυτικής μαρτυρίας είναι η ανώμοτη μαρτυρία παιδιού σε ποινική υπόθεση. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του περί Αποδείξεως Νόμου, κανένας δεν μπορεί να καταδικαστεί για ποινικό αδίκημα με την ανώμοτη μαρτυρία παιδιού, εκτός αν η μαρτυρία αυτή ενισχύεται από ουσιώδη απόδειξη που εμπλέκει τον κατηγορούμενο. Επίσης, με βάση κανόνα πρακτικής, ακόμα και στην περίπτωση που παιδί καταθέτει ενόρκως, το δικαστήριο οφείλει να αυτοπροειδοποιηθεί για τον κίνδυνο να στηριχθεί στη μαρτυρία του χωρίς ενίσχυση. Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου κρίνεται αναγκαία, ώστε να εκσυγχρονιστεί το δίκαιο που διέπει την κατάθεση παιδιών στο δικαστήριο και να συμβαδίσει με τη νέα τάση που συνηγορεί υπέρ μιας λιγότερο καχύποπτης στάσης έναντι της μαρτυρίας παιδιών, αφού η υποχρεωτική αναζήτηση ενισχυτικής μαρτυρίας για τη μαρτυρία παιδιών είναι ξεπερασμένη.

Στο αγγλικό δίκαιο, στο οποίο βασίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου το αποδεικτικό δίκαιο της Κύπρου, ήδη από το 1988 η ανώμοτη μαρτυρία παιδιού δε χρειάζεται πλέον ενισχυτική μαρτυρία. Περαιτέρω, το δικαστήριο δεν είναι υποχρεωμένο να προειδοποιήσει τους ενόρκους ή τον εαυτό του για τον κίνδυνο να στηριχθεί στην ένορκη ή χωρίς όρκο μαρτυρία παιδιού χωρίς ενίσχυση, για να καταδικάσει κάποιον.

2. Η τροποποίηση του άρθρου 14 κρίνεται αναγκαία, αφού θεωρείται ξεπερασμένος ο ισχύων σήμερα γενικός κανόνας που θεωρεί τους συζύγους ως μη ικανούς μάρτυρες κατά των συζύγων τους και μη εξαναγκάσιμους μάρτυρες κατά οποιουδήποτε άλλου συγκατηγορούμενου με το/τη σύζυγο, με την εξαίρεση κάποιων συγκεκριμένων περιπτώσεων που απαριθμούνται στον πίνακα του περί Αποδείξεως Νόμου, όπως αδικήματα βιασμού, αιμομιξίας, παιδοκτονίας, διγαμίας, διαφθοράς θήλεος και άσεμνης επίθεσης. Ήδη στην Αγγλία το θέμα αυτό έχει ρυθμιστεί από το 1984, κατά τρόπο ώστε οι σύζυγοι να είναι πάντα ικανοί μάρτυρες κατά των συζύγων τους. Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 14 ορίζεται ως γενικός κανόνας στο δικό μας δίκαιο η ικανότητα αλλά όχι η εξαναγκασιμότητα των συζύγων να καταθέτουν ως μάρτυρες κατ' αλληλίων, καθώς και η ικανότητα και η εξαναγκασιμότητα των συζύγων κατά οποιουδήποτε προσώπου συγκατηγορούμενου με το/τη σύζυγο.

Σε σχέση με τη σκοπούμενη τροποποίηση του άρθρου 14, η επιτροπή επισήμανε ότι ο γενικός κανόνας που υιοθετείται, όπως αυτός αναφέρεται πιο πάνω,

δεν αποδόθηκε με σαφήνεια στο κείμενο του νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγήθηκε την επαναδιατύπωση των σχετικών προνοιών του. Στη βάση της διαπίστωσης αυτής, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας υπέβαλε διαμορφωμένο κείμενο το οποίο υιοθέτησε η επιτροπή.

Σημειώνεται ότι η τροποποίηση του δικαίου της απόδειξης καθ' όσον αφορά την ικανότητα και εξαναγκασσιμότητα των συζύγων να καταθέτουν ως μάρτυρες κατηγορίας κατ' αλλήλων απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα πριν από την κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, στα πλαίσια της εξέτασης του γενικότερου θέματος για τα προβλήματα των διαζευγμένων συζύγων και σχετικής πρότασης νόμου, το αντικείμενο της οποίας καλύπτεται κατά πληρέστερο τρόπο από το γενικό κανόνα που υιοθετείται από το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα διαφωνήσω με το θέμα, όμως είχαμε σημειώσει και σε προηγούμενες φορές που συζητήθηκε το θέμα ότι, εφόσον μιλούμε για μαρτυρίες ανηλίκων, τόσο η αστυνομία όσο και τα δικαστήρια θα πρέπει -με βάση εκείνο που λέει η προηγούμενη νομοθεσία- να δημιουργήσουν τους κατάλληλους χώρους στους οποίους θα λαμβάνεται η μαρτυρία από ανήλικο, κάτι το οποίο για χρόνια δεν έχει γίνει και πρέπει να γίνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με κατάργηση του Πίνακα. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2009 Νόμος του 2008».

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα αιτηθούμε μία εβδομάδα αναβολή, διότι κάποια από τα στοιχεία τα οποία είχαμε ζητήσει σήμερα το πρωί τα έχουμε πάρει και δε μας δόθηκε χρόνος να τα μελετήσουμε. Ως εκ τούτου, ζητούμε μία εβδομάδα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση σε σχέση με την εισήγηση του κ. Σιζόπουλου;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού αναβάλλεται για την ερχόμενη εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 16 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής διευθυντής του Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων.

Ο προϋπολογισμός του συμβουλίου για το 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €1.261.411 και συνολικά έσοδα ύψους €1.261.411.

Τα έσοδα του συμβουλίου προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία ύψους €643.300, τόκους ύψους €5.000, υπηρεσίες σε παραγωγούς ύψους €245.000 και αποθεματικά του συμβουλίου ύψους €333.111.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι δαπάνες του συμβουλίου ύψους €1.261.411 κατανέμονται ειδικότερα σε αποδοχές προσωπικού ύψους €527.496, λειτουργικές δαπάνες ύψους €556.315 και κεφαλαιουχικές δαπάνες ύψους €177.600.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων ανέφερε ότι οι αρμοδιότητες του συμβουλίου έχουν διαφοροποιηθεί και ότι το συμβούλιο έχει σήμερα εποπτικό και συντονιστικό ρόλο, προσφέροντας τις υπηρεσίες του τόσο στους ελαιοπαραγωγούς όσο και σε εμπόρους ελαιόλαδου. Ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε διευκρινιστικά ότι το συμβούλιο ασχολείται και με τον έλεγχο και την απόκτηση από τους ελαιοπαραγωγούς του πιστοποιητικού υγιεινής ISO22000. Μέρος του ρόλου του συμβουλίου είναι η προώθηση του ελαιόλαδου προς τον καταναλωτή ως προϊόντος υγιεινής διατροφής μέσω διαφημιστικών παραστάσεων, τα έξοδα των οποίων επωμίζεται το συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, εισηγείται, κατά πλειοψηφία της προέδρου της βουλευτού της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν εναντίον της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Δε θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, με την ίδια αιτιολόγηση που έχουμε δώσει και σε σχέση με τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας. Είναι ένας οργανισμός ο οποίος ουσιαστικά είναι υπόλειμμα της παλιάς τάξης πραγμάτων και ως εκ τούτου θα πρέπει να αναθεωρηθεί ο ρόλος του και να του δοθούν νέες ευθύνες. Άρα λοιπόν από την άποψη αυτή δε βλέπουμε κάποιο ιδιαίτερο λόγο να συνεχίσει αυτός ο οργανισμός με τα σημερινά δεδομένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος συνάδελφος που θέλει να εκφράσει την άποψή του;

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων ποσού ύψους €1.261.411 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Μετατροπή των ποσών του προϋπολογισμού από λίρες σε ευρώ. Άρθρο 3.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 4.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 16 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο επίτροπος και ο γενικός διευθυντής του Γραφείου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Ο προϋπολογισμός του Γραφείου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €5.286.607 και συνολικά έσοδα €4.557.841.

Τα έσοδα του γραφείου προέρχονται κυρίως από τέλη χορήγησης αδειών για τη δημιουργία ηλεκτρονικών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (€3.401.283), τέλη χορήγησης αδειών για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών (€250.000) και εισπρακτέους τόκους (€588.558).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, τα έσοδα του γραφείου για το έτος 2009 παρουσιάζουν μείωση ύψους €620.947 περίπου (ποσοστό 11,99%) σε σχέση με τα έσοδα του γραφείου για το 2008, ποσό το οποίο θα καλυφθεί από τα αποθεματικά του γραφείου.

Οι κυριότερες πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού αφορούν τις ακόλουθες δαπάνες:

1. Αποδοχές προσωπικού (€2.216.470).

2. Λειτουργικές δαπάνες (€234.667).
3. Τηλεπικοινωνιακός και άλλος εξοπλισμός (€14.440).
4. Εκπαίδευση προσωπικού (€216.270).
5. Συμβουλευτικές υπηρεσίες (€387.000).
6. Μη προβλεπόμενες δαπάνες (€135.000).
7. Επιστροφή χορηγιών/τελών (€649.906).

Στα πλαίσια της συζήτησης του προϋπολογισμού, οι εκπρόσωποι του γραφείου ανέφεραν ότι το εν λόγω γραφείο λειτουργεί με έσοδα που εισπράττει από τους προαναφερόμενους πόρους χωρίς την ανάγκη χορήγησής του από το κράτος. Περαιτέρω, ανέφεραν ότι οι χορηγίες που παραχωρήθηκαν από το κράτος προς το γραφείο επιστράφηκαν προς το κράτος το 2007 με τη σταδιακή αποπληρωμή των ποσών αυτών, η οποία είχε αρχίσει το 2004.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στον ίδιο προϋπολογισμό προβλέπεται η δημιουργία τριών νέων θέσεων Λειτουργού Πρώτης Τάξης [κλ. Α11(ii)] έναντι της κατάργησης τριών θέσεων Λειτουργού Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (κλ. Α8-Α10-Α11), καθώς και η δημιουργία μιας θέσης Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού [(κλ. Α10(i))].

Με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού συμφώνησαν τόσο η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών όσο και η εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Στα πλαίσια της συζήτησης, μέλη της επιτροπής ζήτησαν από τους εκπροσώπους του γραφείου όπως καταθέσουν γραπτώς στην επιτροπή έκθεση με τεκμηριωμένες απόψεις του γραφείου αναφορικά με τον τρόπο υλοποίησης της εγκατάστασης επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης στην Κύπρο και το βαθμό ζήτησης σε εγκατάσταση ψηφιακής τηλεόρασης σε άλλες χώρες.

Η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, εισηγείται ομόφωνα την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Επιτρόπου ποσού ύψους €5.286.607 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Διαχείριση ελλειμμάτων και περισσευμάτων άρθρων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

Παρόντες

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τα μέλη της βουλευτές κ. Γεώργιο Γεωργίου του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και Αντώνη Αντωνίου και Ζαχαρία Κουλία του Δημοκρατικού Κόμματος, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Ιανουαρίου και 10 Φεβρουαρίου 2009. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο διευθυντής του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της ΠΟΒΕΚ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Τουριστικών Λεωφορείων και της Παγκύπριας Ένωσης Αγροτικών Λεωφορείων (ΠΕΑΛ). Οι αυτοκινητιστικές οργανώσεις ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, ΠΣΕΑ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα Νόμου, έτσι ώστε να ρυθμιστούν οι επί συμβάσει μεταφορές επιβατηγών οχημάτων που είναι εφοδιασμένα με άδεια "Ε".

Επιπρόσθετα, καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρεί κάθε επιβατηγό όχημα, ώστε να δικαιούται να μεταφέρει επιβάτες στα πλαίσια εκτέλεσης όρων συμβολαίου.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της εν λόγω πρότασης νόμου, η προτεινόμενη τροποποίηση θα συμβάλει στην πληρέστερη αξιοποίηση και ανανέωση του παλαιού στόλου των επιβατηγών οχημάτων με θετικές επιπτώσεις στην οικονομία και στην οδική ασφάλεια και παράλληλα θα διευκολύνει τις διαδικασίες χρήσης της χορηγούμενης άδειας "Ε", η οποία θα δύναται να χορηγηθεί για τις οδικές χρήσεις που καθορίζονται στον προτεινόμενο νόμο.

Ο διευθυντής του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε πως το εν λόγω υπουργείο δε φέρει ένσταση στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, καθότι με αυτόν αναμένονται θετικά αποτελέσματα, όπως αυτά εκτέθηκαν από τους εισηγητές.

Επιπρόσθετα, ανέφερε στην επιτροπή ότι οι οποιοσδήποτε ανησυχίες των δικαιούχων σχετικών αδειών για οδικές μεταφορές επιβατών σε τακτικές γραμμές πρέπει να παραμεριστούν, καθότι η προτεινόμενη πρόταση δεν πρόκειται να θυματοποιήσει οποιαδήποτε τάξη μεταφορέων. Παράλληλα, πληροφόρησε την επιτροπή ότι ήδη ετοιμάζεται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων σχετικό νομοσχέδιο που θα ρυθμίζει τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών μεταξύ κράτους και ιδιωτικών μεταφορικών εταιρειών, το οποίο αναμένεται να ξεκαθαρίσει και να βάλει σε τάξη την όλη κατάσταση των μεταφορών.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας περιορίστηκε να εισηγηθεί μικρή νομοτεχνική διόρθωση του κειμένου του προτεινόμενου νόμου αναφέροντας ταυτόχρονα ότι η υπό συζήτηση πρόταση νόμου δεν αντίκειται στη σχετική Οδηγία και στο ευρωπαϊκό κεκτημένο γενικότερα.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Τουριστικών Λεωφορείων εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΑΛ δήλωσε στην επιτροπή πως στο παρόν στάδιο δεν ενδεικνύεται η ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, αφού αναμένεται η κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου που ετοιμάζει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων το οποίο θα ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, και τα υπό συζήτηση θέματα και ως εκ τούτου θα ήταν ορθότερο να μελετηθεί και αυτό, προτού ψηφιστεί η πρόταση νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν πως η υπό συζήτηση πρόταση νόμου πρέπει να παραμείνει σε εκκρεμότητα μέχρι να κατατεθεί στη Βουλή το σχετικό νομοσχέδιο για τις επιβατικές μεταφορές που ετοιμάζεται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, και θέματα που πραγματεύεται η υπό ψήφιση πρόταση νόμου.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση νόμου αυτή αφορά τα τουριστικά λεωφορεία. Είναι ένας μηχανισμός στην ουσία ο οποίος λειτουργεί στην πράξη, αλλά τους χειμερινούς μήνες που δε λειτουργούν τα λεωφορεία έπρεπε να αφαιρεθεί η άδεια τουριστικού λεωφορείου και να του δοθεί η άδεια επί συμβάσει. Στην ουσία η νομοθεσία απλοποιεί το σύστημα και κερδίζει χρόνο και για το υπουργείο και για τους υπαλλήλους, αλλά δεν ταλαιπωρεί και τον κόσμο με τις εργατώρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος συνάδελφος που θέλει να τοποθετηθεί;

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008»...

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να πω κάτι για το προηγούμενο θέμα. Είχαμε πει κάτι το πρωί. Σωστά λέει ο κ. Πουργουρίδης: «Τώρα ετέλειωσε», αλλά πρέπει να τα σημειώνουμε. Διότι, μέχρι να καταλάβουμε τι έγινε, εβρέθη ψηφισμένο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Συγγνώμη, κύριε Κουλία, δεν είναι έτσι. Εγώ σοβαρομιλώ τώρα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και εγώ σοβαρομιλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όφειλε ο κοινοβουλευτικός σας εκπρόσωπος να σας μεταφέρει -δεν είχα σκοπό να πω έτσι πράγμα, αλλά επειδή με σχολιάζεις την ώρα που μιλώ- τι είπαμε το πρωί στη σύσκεψη. Διαφορετικά, διερωτώμαι γιατί να συμφωνούμε στη σύσκεψη πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Επειδή έγινε αναφορά στον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, επειδή, σαν εμίλουν, πάλι πετάχτηκε να μου πει.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εν είπα ότι έν' για κακό σκοπό. Επειδή έγινε αναφορά, είπα. Πρέπει να τονίσω ότι η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα ήταν ενήμερη για την πρωινή συνεννόηση. Επειδή δεν υπήρξε οποιοδήποτε αίτημα αναβολής και υποβάλατε το ερώτημα, απάντησε ο κ. Κουlias. Από εκεί και πέρα τι να σας πω εγώ παραπάνω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαι ειλικρινής, εδώ μιλούμε για μια πρόταση νόμου η οποία αναβλήθηκε κατ' επανάληψη και ζητήθηκε αναβολή, για να το σκεφτούν οι διάφορες πλευρές. Μάλιστα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εντάξει, το ψηφίσατε, να εξηγήσω τη θέση μου έναντι του κ. Κατσοιρίδη που διερωτάται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο κ. Αγγελίδης μάς ενημέρωσε ότι θα ζητηθεί αναβολή. Τώρα εγώ είχα καταλάβει ότι αλλάξατε θέση και ότι θα προχωρούσε. Γι' αυτό σηκώστηκα και αιτιολόγησα και τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, είμαι βέβαιος ότι ήταν μία παρεξήγηση. Δεν υπήρξε καμία πρόθεση από καμία πλευρά. Τουναντίον, όλοι ξέρουμε να σεβόμαστε τις αποφάσεις της πρωινής σύσκεψης. Ας το θεωρήσουμε ότι ήταν μία παρερμηνεία, χωρίς κακιά πρόθεση από κανένα. Αντίθετα, όλοι προσπαθούμε να συνεργαστούμε, για να βγει το καλύτερο, πάντα με σεβασμό προς τις θέσεις αλλήλων. Έληξε το θέμα.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008».

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα θέλει μία εβδομάδα να μελετήσει κάποια ζητήματα που αφορούν αυτή τη σύμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην εισήγηση του κ. Γεωργίου;

Αναβάλλεται για μια εβδομάδα το θέμα.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Οι περί Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης - Θέσεις Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης, Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης Α', Ανώτερου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης και Πρώτου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης - Θέσεις Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης, Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης Α', Ανώτερου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης και Πρώτου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυττής

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Μαρία Κυριακού

Φειδίας Σαρίκας

Γεώργιος Τάσου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και στις 12 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο

διευθυντής του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης, εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική”, “Παναγροτικός Σύνδεσμος” και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 13(5) του περί Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Πρώτου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης και η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης, Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης Α΄ και Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης, ώστε να υλοποιηθεί η επιτευχθείσα στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού του ΟΓΑ συμφωνία αναδιάρθρωσης του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε στην επιτροπή το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η επιτευχθείσα συμφωνία αναδιάρθρωσης του οργανισμού επικυρώθηκε από το διοικητικό του συμβούλιο και εγκρίθηκε από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Υπό το φως των πιο πάνω, ετοιμάστηκαν τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας, προκειμένου να γίνει η σχετική ανακατανομή καθηκόντων και ευθυνών, με στόχο την πιο αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του οργανισμού, καθώς και τον καλύτερο συντονισμό και αξιοποίηση του προσωπικού.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας έχουν καταρτιστεί σε συνεργασία με τη συνδικαλιστική πλευρά και έτυχαν σχετικής επεξεργασίας τόσο από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών όσο και από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι’ αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ’ αριθμόν 8 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ’ αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Εκάστης Θέσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή

Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Εκάστης Θέσεως) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2009.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 7 του περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Αρχείων και Επικοινωνιών 1^{ης} Τάξεως (Κλ. Α8 και Α9), με την προσθήκη σημείωσης στα απαιτούμενα προσόντα, σύμφωνα με την οποία για σκοπούς πρώτης πλήρωσης της θέσης να μπορούν να είναι υποψήφιοι και υπάλληλοι με δεκαπενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στην αμέσως κατώτερη θέση Λειτουργού Αρχείων και Επικοινωνιών (Κλ. Α2-Α5-Α7) από την οποία μονοετής τουλάχιστον υπηρεσία να είναι στην κλίμακα Α7.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα τελευταία χρόνια δεν καθίσταται δυνατή η πλήρωση των κενών θέσεων Λειτουργού Αρχείων και Επικοινωνιών 1^{ης} Τάξεως, αφού δεν υπάρχουν υποψήφιοι που να πληρούν την προβλεπόμενη στο υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας δεκαεξαετή τουλάχιστον υπηρεσία στην αμέσως κατώτερη θέση από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία να είναι στην κλίμακα Α7.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2009.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή στην Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, ώστε αυτό να συνάδει με τις πρόνοιες του πιο πάνω νόμου, καθώς και με τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων γενικού διευθυντή τόσο της δημόσιας υπηρεσίας όσο και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ειδικότερα, όπως επισημαίνεται στα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, σύμφωνα με τις πρόνοιες του πιο πάνω νόμου, ο γενικός διευθυντής νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου διορίζεται από το οικείο συμβούλιο μετά από προκήρυξη της θέσης, με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου πενταετούς διάρκειας ή μικρότερης, ώστε να μην υπερβαίνει το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η προτεινόμενη τροποποίηση αφορά, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Το διορισμό του γενικού διευθυντή με συμβόλαιο.
2. Το διαχωρισμό των απαιτούμενων ακαδημαϊκών προσόντων διαζευκτικά σε πανεπιστημιακά απαιτούμενα διπλώματα ή τίτλους και στην ιδιότητα του μέλους του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.
3. Τη συμπερίληψη στα απαιτούμενα προσόντα ως ξένης γλώσσας διαζευκτικά της Αγγλικής ή της Γαλλικής ή της Γερμανικής.
4. Τη διασαφήνιση αφενός μεν ότι το μεταπτυχιακό δίπλωμα ή τίτλος, το οποίο αποτελεί πλεονέκτημα, αποκτήθηκε μετά από σπουδές διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους και αφετέρου δε ότι η πείρα διετούς τουλάχιστο διάρκειας σε θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού θα αποτελεί πλεονέκτημα πρόσθετα από την απαιτούμενη δεκαετή πείρα σε υπεύθυνη θέση.

Σημειώνεται ότι με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που έγιναν από το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου συμφώνησαν οι συντεχνίες του προσωπικού της Αρχής και το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα υπ' αριθμόν 12 και 13 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» (πρόταση νόμου) και «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Άγγελος Βότσης

Ιωνάς Νικολάου

Φειδίας Σαρίκας

Χρήστος Στυλιανίδης

Γιώργος Περδίκη

Νίκος Τορναρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 9 Φεβρουαρίου 2009, και το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και στις 16 Φεβρουαρίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Εσωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργο Περδίκη, είναι η τροποποίηση του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε να απλοποιηθεί η ισχύουσα διαδικασία άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν από τους κοινοτικούς εκλογείς, για να διευκολύνονται στην άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος κατά τις εκλογές για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σχολιάζοντας τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε πως το υπουργείο του έχει ετοιμάσει σχετικό νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμο, το οποίο αναμένεται πολύ σύντομα να κατατεθεί στη Βουλή και στο οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται και οι προτεινόμενες με την υπό αναφορά πρόταση νόμου πρόνοιες.

Σημειώνεται ότι στη συνέχεια ακολούθησε η κατάθεση από την εκτελεστική εξουσία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, στο οποίο είχε αναφερθεί ο Υπουργός Εσωτερικών.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου για σκοπούς ορθότερης εναρμόνισής του με τα άρθρα 9, παράγραφος 2, και 10, παράγραφος 3, της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 93/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 6^{ης} Δεκεμβρίου 1993 για τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι», καθώς και για καλύτερη εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του βασικού νόμου.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Παρέχεται η δυνατότητα στους πολίτες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι διαμένουν στη Δημοκρατία να εγγράφονται στον ειδικό εκλογικό κατάλογο και να υποβάλλουν υποψηφιότητα με τη, μεταξύ άλλων, παρουσίαση ισχύοντος διαβατηρίου ή δελτίου ταυτότητας που εκδίδεται από το κράτος μέλος της ιθαγένειάς τους ή με την προσκόμιση βεβαίωσης εγγραφής πολίτη της Ένωσης. Η εν λόγω βεβαίωση εκδίδεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί του Δικαιώματος των Πολιτών της Ένωσης και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμου του 2007.
2. Το εκλογικό βιβλιάριο καθίσταται το μοναδικό έγγραφο αναγνώρισης της ταυτότητας του εκλογέα στο εκλογικό κέντρο.
3. Αυξάνεται το καθορισμένο στη βασική νομοθεσία ύψος του ποσού του παραβόλου που καταβάλλεται από κάθε υποψήφιο στο ποσό των χιλίων ευρώ, αντί των διακοσίων πενήντα λιρών, που ισχύει σήμερα.
4. Αυξάνονται τα καθορισμένα στη βασική νομοθεσία ανώτατα ποσά των προσωπικών εξόδων, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων εξόδων των υποψηφίων ή των εκλογικών αντιπροσώπων τους που δύναται να δαπανούν σε σχέση με τη διεξαγωγή των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από χίλιες λίρες και δέκα χιλιάδες λίρες, αντίστοιχα, που ισχύουν σήμερα, στις πέντε χιλιάδες ευρώ και στις σαράντα πέντε χιλιάδες ευρώ, αντίστοιχα.
5. Καθορίζονται οι ώρες ψηφοφορίας των εκλογών για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που θα διεξαχθούν το 2009 από τις έξι το πρωί μέχρι τις οκτώ το βράδυ, με διακοπή μιας ώρας, από τις δώδεκα το μεσημέρι μέχρι τη μία μετά το μεσημέρι.

Σύμφωνα με το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις είναι αποτέλεσμα διαλόγου που διεξήχθη στο υπουργείο του με όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα. Ειδικότερα, δήλωσε ο ίδιος, με τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου προτείνεται, μεταξύ άλλων, η εναρμόνιση ορισμένων διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, με στόχο τη διευκόλυνση των πολιτών άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι διαμένουν στη Δημοκρατία να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα, με την απάλειψη των υφιστάμενων στη βασική νομοθεσία διακρίσεων εις βάρος τους. Περαιτέρω, όπως δήλωσε ο ίδιος, με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου καθορίζεται το εκλογικό βιβλιάριο ως το μοναδικό έγγραφο αναγνώρισης της ταυτότητας του εκλογέα στο εκλογικό κέντρο, για να μπορεί να ψηφίσει, και καταργείται η δυνατότητα άσκησης του εν λόγω δικαιώματος με την επίδειξη της

πολιτικής ταυτότητας διαζευκτικά από τους εκλογείς, δυνατότητα που παρασχέθηκε κατά τη διεξαγωγή των προηγούμενων εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επιπρόσθετα, με τον προτεινόμενο νόμο διαφοροποιούνται οι ώρες ψηφοφορίας που καθορίζονται στη βασική νομοθεσία, έτσι ώστε να επεκταθεί η χρονική διάρκεια της ψηφοφορίας, με στόχο την περαιτέρω διευκόλυνση των εκλογέων στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματός τους μόνο κατά τις επερχόμενες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την επιτροπή, μέλη της εξέφρασαν επιφυλάξεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιές του, που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την προτεινόμενη σ' αυτό πρόνοια σύμφωνα με την οποία καθίσταται το εκλογικό βιβλιάριο το μοναδικό έγγραφο αναγνώρισης της ταυτότητας του εκλογέα στο εκλογικό κέντρο, για να μπορεί να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα, υποστηρίζοντας πως θα πρέπει να διατηρηθεί η υφιστάμενη πρόνοια της βασικής νομοθεσίας με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στους εκλογείς να ψηφίζουν με την επίδειξη της πολιτικής τους ταυτότητας διαζευκτικά, έτσι ώστε να διευκολύνονται στην άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος.
2. Την προτεινόμενη σ' αυτό πρόνοια σύμφωνα με την οποία προβλέπεται ότι οι πιο πάνω αναφερόμενες ώρες ψηφοφορίας θα ισχύουν μόνο για τις επερχόμενες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υποστηρίζοντας πως η εν λόγω ρύθμιση θα πρέπει να ισχύει για όλες τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που θα διεξαχθούν στο μέλλον.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που παρέστη στη συνεδρία της επιτροπής, με επιστολή που απέστειλε στην επιτροπή, διατύπωσε τη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας σε σχέση με τη συμβατότητα της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας με την Οδηγία 93/109/EK.

Σύμφωνα με την εν λόγω επιστολή του εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αλλά και τις δηλώσεις του ενώπιον της επιτροπής στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, τόσο το κοινοτικό κεκτημένο όσο και η νομολογία του ΔΕΚ επιβάλλουν την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης όλων των εκλογέων και εκλογίμων κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η αυστηρότερη απαίτηση της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας για κατοχή κυπριακού δελτίου ταυτότητας από τους κοινοτικούς εκλογείς και εκλόγιμους, είναι πιθανότατα πιο περιοριστική από ό,τι επιτρέπει η υπό αναφορά Οδηγία ως προς τα δικαιώματα των εν λόγω προσώπων και συνεπώς συνιστά λανθασμένη μεταφορά των σχετικών διατάξεων της Οδηγίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Νομική Υπηρεσία έχει τη θέση ότι οι προαναφερθείσες αποκλίσεις της βασικής νομοθεσίας από την υπό αναφορά Οδηγία αίρονται με την ψήφιση από τη Βουλή σε νόμο του υπό συζήτηση τροποποιητικού νομοσχεδίου, το οποίο προνοεί ότι ο κοινοτικός υπήκοος εγγράφεται στον ειδικό εκλογικό κατάλογο και υποβάλλει υποψηφιότητα με τη, μεταξύ άλλων, προσκόμιση είτε βεβαίωσης εγγραφής πολίτη της Ένωσης είτε ισχύοντος διαβατηρίου ή ταυτότητας που εκδίδεται από το κράτος μέλος της ιθαγένειάς του.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, σχολιάζοντας τις πιο πάνω επιφυλάξεις που εξέφρασαν μέλη της επιτροπής, δήλωσε πως η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο πρόνοια με την οποία καθίσταται το εκλογικό βιβλιάριο το μοναδικό έγγραφο αναγνώρισης της ταυτότητας του εκλογέα στο εκλογικό κέντρο στοχεύει

κυρίως στην ομοιόμορφη άσκηση του εκλογικού δικαιώματος όλων των εκλογέων, Κυπρίων και κοινοτικών, με την επίδειξη από αυτούς του ίδιου εγγράφου για αναγνώριση της ταυτότητάς τους, καθώς επίσης και στη διευκόλυνση της όλης διαδικασίας της ψηφοφορίας στα εκλογικά κέντρα. Τέλος, αναφερόμενος στην εισήγηση που υποβλήθηκε όπως οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ώρες ψηφοφορίας ισχύουν και για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που θα διεξαχθούν στο μέλλον, δήλωσε πως το υπουργείο του δε θα είχε οποιαδήποτε ένσταση, σε περίπτωση που η Βουλή αποφασίσει να τροποποιήσει τη σχετική διάταξη του. Παράλληλα, σημείωσε πως το υπουργείο του, σε περίπτωση που κρίνει ότι οι εν λόγω ώρες ψηφοφορίας απαιτείται να τροποποιηθούν κατά τη διεξαγωγή των επόμενων εκλογών, θα καταθέσει στη Βουλή σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο.

Σε μεταγενέστερο στάδιο ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε στην επιτροπή πως το υπουργείο του, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση μελών της επιτροπής ότι θα πρέπει να παραμείνει σε ισχύ η διάταξη της βασικής νομοθεσίας σύμφωνα με την οποία προβλέπεται ότι η αναγνώριση της ταυτότητας του εκλογέα για να δικαιούται να ψηφίσει μπορεί να γίνει διαζευκτικά με την επίδειξη της πολιτικής του ταυτότητας ή του εκλογικού του βιβλιαρίου, υιοθέτησε την υπό αναφορά θέση. Παράλληλα και για την αποφυγή οιασδήποτε άνισης μεταχείρισης σε βάρος των κοινοτικών εκλογέων, το υπουργείο του εισηγήθηκε την τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας του νομοσχεδίου, έτσι ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στους κοινοτικούς εκλογείς να ψηφίζουν με την επίδειξη στο εκλογικό κέντρο του εγγράφου το οποίο έχουν υποβάλει στις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εγγραφή τους στον ειδικό εκλογικό κατάλογο. Το έγγραφο αυτό μπορεί να είναι η πολιτική τους ταυτότητα ή το ισχύον διαβατήριο του κράτους της ιθαγένειάς τους ή η βεβαίωση εγγραφής πολίτη της Ένωσης, που εκδίδεται με βάση τις πρόνοιες του περί του Δικαιώματος των Πολιτών της Ένωσης και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμου.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσε στην επιτροπή ότι οι πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου που κατέθεσε στη Βουλή καλύπτονται από τις σχετικές πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, το οποίο, όπως σημείωσε ο ίδιος, κατατέθηκε στη Βουλή μετά την κατάθεση της δικής του πρότασης νόμου. Ως εκ τούτου, αποφάσισε να αποσύρει την εν λόγω πρόταση νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Να υιοθετήσει την υπό αναφορά εισήγηση του Υπουργείου Εσωτερικών για τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου, έτσι ώστε η αναγνώριση της ταυτότητας των εκλογέων για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος να διαπιστώνεται:
  - α. αναφορικά με τους Κύπριους πολίτες, με την παρουσίαση του δελτίου ταυτότητας που έχει εκδοθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία ή του εκλογικού τους βιβλιαρίου, όπως ισχύει σήμερα, και
  - β. αναφορικά με τους κοινοτικούς εκλογείς, με την παρουσίαση της πολιτικής τους ταυτότητας ή ισχύοντος διαβατηρίου του κράτους της ιθαγένειάς τους ή της υπό αναφορά βεβαίωσης.
2. Να τροποποιήσει την πρόνοια του νομοσχεδίου με την οποία προτείνεται όπως οι ώρες ψηφοφορίας που καθορίζονται σ' αυτό ισχύσουν μόνο για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που θα διεξαχθούν το 2009, ώστε οι εν λόγω

ώρες ψηφοφορίας να ισχύουν και για τις εκλογές των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που θα διεξαχθούν στο μέλλον.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου με βάση τις πιο πάνω αποφάσεις της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι από τις δύσκολες φάσεις στη ζωή ενός ανθρώπου να έχει να ψηφίσει κάτι για το οποίο συμφωνεί, αλλά αυτό να περιλαμβάνει και στοιχεία τα οποία του δημιουργούν σοβαρές αμφιβολίες. Έγινε μία διαδικασία -και μπράβο στην κυβέρνηση που την έκανε- συνεννόησης μεταξύ των κομμάτων. Εσυμφωνηθήκαν δέκα πράγματα. Ερχόμαστε τώρα κομμάτι κομμάτι και τα περνούμε στην ολομέλεια. Όλα καλά ως εδώ. Το μόνο που μένει πίσω από αυτή τη διαδικασία είναι ο έλεγχος των δαπανών των υποψηφίων βουλευτών. Σήμερα ψηφίζουμε αύξηση των επιτρεπόμενων δαπανών. Καλώς. Αλλά εμείς από την αρχή, όταν ξεκίνησε αυτή η διαδικασία, είπαμε: «Συμφωνούμε με την αύξηση των δαπανών των υποψηφίων, νοούμενου ότι θα υπάρχει αποτελεσματικός έλεγχος των δαπανών». Θα έρτει την επόμενη εβδομάδα, αν έρτει. Ακούω ότι ο Γενικός Εισαγγελέας έχει ενστάσεις ή η Γενική Ελέγκτρια έχει ενστάσεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Θα το ψηφίσουμε ως Οικολόγοι, αλλά θέλω να πω ότι είναι πραγματικά και ολίγον περιπαίξιμο, λέει ο συνάδελφος εδώ. Δηλαδή αναγκαζόμαστε να ψηφίσουμε κάτι που το θέλαμε υπό την προϋπόθεση ότι θα υπήρχε αποτελεσματικός έλεγχος και ήδη οσφραίνομαι ότι -ακόμα και παρά τη θέλησή μας, διότι όλοι το θέλουμε πιστεύω- δε θα έχουμε στο τέλος αποτελεσματικό έλεγχο των αυξημένων δαπανών των υποψηφίων. Αυτό καταλαβαίνω. Το λέω τζιαι φεύκει πάσα αμαρτία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Νομίζω ότι υπάρχει μία παρεξήγηση. Σήμερα τίθενται μπροστά μας για έγκριση δύο πράγματα μόνο: Η διευθέτηση του πώς οι Ευρωπαίοι κοινοτικοί πολίτες που επιθυμούν να ψηφίσουν στη χώρα μας θα εγγράφονται και θα ψηφίζουν και η τροποποίηση των ωρών έναρξης και λήξης της ψηφοφορίας για τις ευρωεκλογές. Τα υπόλοιπα δεν είναι στο σημερινό νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας. Είναι στο δώδεκα, για το οποίο δεν εκαταλήξαμε σαν επιτροπή, δεν είμαστε έτοιμοι, επομένως θα επανέλθουμε. Άρα σήμερα αυτό που καλούμαστε να ψηφίσουμε είναι αυτά τα δύο πράγματα που ανέφερα προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στην επιτροπή Εσωτερικών ψηφίσαμε δύο νομοσχέδια τα οποία ήταν ενώπιόν μας. Ενώπιόν μας έχουμε σήμερα για ψήφιση το ένα, το οποίο πράγματι μιλά για την αύξηση του ποσού, των χρημάτων, που μπορεί κάποιος να δαπανήσει στη διάρκεια των ευρωεκλογών. Ο έλεγχος στον οποίο αναφέρεται ο συνάδελφος ρυθμίζεται από το άλλο νομοσχέδιο, το οποίο δεν είναι ενώπιόν μας και για το οποίο γίνεται συζήτηση, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία της τριμελούς επιτροπής, η οποία θα κάμνει τους ελέγχους, και η δυνατότητά της να ασκεί έναν πραγματικό έλεγχο, αλλά και ώστε, από την άλλη, να υπάρχουν αποτελεσματικές συνέπειες για εκείνον που θα υπερβεί το ποσό που ορίζεται. Όμως αυτό δεν είναι θέμα που αφορά τη συνεδρία τούτη είναι θέμα που αφορά την άλλη συνεδρία. Γι' αυτό το θέμα αυτό και τους οποιουσδήποτε προβληματισμούς μας καθόσον αφορά τη λειτουργία της τριμελούς επιτροπής και τις υποχρεώσεις που θα δημιουργηθούν συνεπεία της υπέρβασης από κάποιον του ποσού αυτού θα τα δούμε πρώτα στην επιτροπή και μετά θα τα συζητήσουμε σίγουρα στην επόμενη συνεδρία, που θα έχουμε ενώπιόν μας το άλλο νομοσχέδιο. Γι' αυτό περιοριζόμαστε στις πρόνοιες που είναι ενώπιόν μας σήμερα για ψήφιση και οποιουσδήποτε ενδοιασμούς θα τους δούμε στην επόμενη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια, σύμφωνα με την έκθεση, η πρόταση νόμου αποσύρεται και επομένως το νομοσχέδιο τίθεται ενώπιόν μας για ψήφιση.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Η πρόταση νόμου περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι πρέπει να καταλαβαίνουμε τι ψηφίζουμε, θέλω να πω ότι σήμερα ψηφίζουμε όντως για την αύξηση του ορίου δαπανών των υποψηφίων. Ψηφίζουμε όντως για την αύξηση των δαπανών και λέω ότι την ψηφίζω και εγώ. Αλλά, όταν εκάμναμε τη συζήτηση γι' αυτό το θέμα, γενικώς για τις εκλογές, το νόμο για τις βουλευτικές εκλογές, που πάει μαζί με τούτο, εμείς, ως Οικολόγοι, είχαμε πει ότι θα συμφωνήσουμε για την αύξηση των δαπανών, νοούμενου ότι θα υπάρχει αποτελεσματικός έλεγχος των δαπανών. Δεν είναι σ' αυτό το νομοσχέδιο, είναι στο επόμενο, το οποίο θα έρθει την ερχόμενη εβδομάδα. Δεν έρχονται μαζί, γιατί εκκρεμεί εκείνο το κομμάτι. Εκείνο το κομμάτι για μας δεν είναι ικανοποιητικό. Κανονικά, αν ήμουν αυστηρός με τον εαυτό μου και με τις θέσεις μου, δε θα έπρεπε να ψηφίσω αυτό, αλλά έλα που αυτό περιλαμβάνει και τη δική μου πρόταση μέσα! Είναι τραγελαφικό να μην ψηφίσω το δικό μου σχέδιο νόμου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαι σε μεγάλο δίλημμα!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

(Γελώντας)

Είμαι παγιδευμένος στην επιτυχία μου!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που είχαμε αντιληφθεί εμείς είναι ότι σήμερα θα ήταν τα δύο θέματα που είπε ο κ. Λαμάρης. Για παράδειγμα, η νέα θέση του υπουργείου σε ό,τι αφορά το πώς ψηφίζουν περιλαμβάνει και τις ταυτότητες. Αυτό που ψηφίζουμε σήμερα -και αντιλαμβάνομαι έγινε δεκτό τούτο στην επιτροπή ομόφωνα- ε, αυτό που ψηφίζουμε σήμερα είναι ακριβώς το αντίθετο, μόνο το εκλογικό βιβλιάριο, με βάση την έκθεση. Κατά συνέπεια, ή από τους συναδέλφους της επιτροπής Εσωτερικών δε θυμάται κανένας τι αποφάσισε ή η έκθεση έχει πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Λαμάρη.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη! Εγώ, κύριε Νεοφύτου, έχω μπροστά μου μια έκθεση. Η έκθεση οφείλει να συμβαδίζει με το νομοσχέδιο. Δεν μπορώ εγώ για κάθε θέμα που υπάρχει να το ψάχνω, αν συμβαδίζει...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, συμβαδίζει!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε συμβαδίζει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Συμβαδίζει!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε συμβαδίζει. Ακριβώς, το αντίθετο!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

...προήδρευα αυτής της επιτροπής. Υπήρξαν συνολικά σε όλες τις συνεδρίες καμιά δεκαριά ζητήματα σε μια πρόταση νόμου, σε δύο νομοσχέδια. Απομονώσαμε το ένα, θυμάστε, ψηφίσαμε προηγουμένως για τις κάλπες στο εξωτερικό, ήταν κομμάτι και αυτό. Υπήρξαν πάρα πολλές συζητήσεις για δύο ζητήματα, για τον έλεγχο των δαπανών και για τις δημοσιοποιήσεις στο τελευταίο σαρανταοκτώωρο από τα μέσα ενημέρωσης των δηλώσεων των αρχηγών κ.λπ. Εγώ τουλάχιστον ως προεδρεύων, όταν συμφωνούσαμε, στην τελευταία συνεδρία της επιτροπής Εσωτερικών, να μην πάμε συνολικά ξανά, εννοούσα ότι θα πηγαίναμε μόνο για τη ρύθμιση για την

ταυτότητα ή το βιβλιάριο και για τις ώρες ψηφοφορίας και θα συζητούσαμε συνολικά μετά και για την επιτροπή, γιατί και η επιτροπή που προτείνεται στο νομοσχέδιο έχει πρόβλημα σύνθεσης, υπάρχει πρόβλημα αν θα δημοσιοποιούνται κ.λπ. Είπαμε να πάνε όλα μαζί. Τώρα δεν ξέρω πώς έγινε αυτή η παρεξήγηση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Νικολάου. Και μετά ο κ. Βότσης.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Εκείνο το οποίο είχαμε πει ήταν να εγκρίνουμε το ένα από τα δύο, στο οποίο είχαμε συμφωνήσει. Δεν είχε κανέναν που διαφωνούσε στην επιτροπή αναφορικά με το θέμα της αύξησης του παραβόλου, των χρημάτων που θα δαπανούσαν. Εκείνο που υπήρξε ήταν ενδοιασμοί για δύο θέματα. Το ένα αφορούσε την τριμελή επιτροπή και το δεύτερο αφορούσε τις αποτελεσματικές συνέπειες, αν θα γινόταν δηλαδή δημοσίευση ή αν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως λόγος για σκοπούς εκλογικής αίτησης... Και παρέμεινε εκεί το θέμα. Για τα υπόλοιπα, όμως, δεν υπήρξαν διαφωνίες και έτσι είπαμε ότι θα περνούσε το ένα από τα δύο νομοσχέδια και ενώπιόν μας σήμερα έχουμε το ένα από τα δύο νομοσχέδια, τα οποία εκκρεμούσαν και είδαμε στην επιτροπή. Τώρα...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τζαι οι δηλώσεις.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν είναι μέσα ούτε τα μέσα, οι δηλώσεις. Μάλιστα, και εκεί είχαμε διαφωνία, αλλά αφορούσε το άλλο νομοσχέδιο, αφορούσε τον περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων. Τούτο αφορά τον περί Εκλογής Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για το περιεχόμενο του οποίου μάλιστα είχαμε συμφωνήσει και είπαμε ας πάει το ένα. Δεν μπορεί να γίνει αναβολή, κύριε Πρόεδρε, διότι υπάρχει δυστυχώς η ανάγκη να προχωρήσουμε στην ψήφιση τουλάχιστο των προνοιών που αφορούν τις ταυτότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν μπορεί να το χωρίσουμε πια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Νομίζω ότι υπάρχει μια σύγχυση. Υπάρχει μια σύγχυση, ακριβώς γιατί, και ο κ. Κατσουρίδης το λέει, είναι άλλο πράγμα από εκείνο που λέμε που γράφει μέσα. Στη σελίδα 7 της έκθεσης λέει ξεκάθαρα ότι είναι ομόφωνη απόφαση της επιτροπής να μπορεί να ψηφίζει ο κάθε Κύπριος είτε με το εκλογικό βιβλιάριο είτε με την ταυτότητα. Απλώς, διαβάσατε τη σελίδα 3, όπου αναφέρεται η πρόθεση του νομοσχεδίου. Γι' αυτό υπάρχει κάποιου είδους σύγχυση στο θέμα. Και δεν ξέρω αν θα βοηθούσε, Πρόεδρε, παρ' όλο που ξεκίνησε η συζήτηση, να πάει στην επιτροπή και να ξαναέρτει.

Έν' τα ίδια που λέμε, έν' συμφωνημένα. Απλώς, ίσως να υπάρχει μια παρανόηση στο τι εγκρίνουμε σήμερα. Μια εισήγηση κάνω, για να ευκολύνουμε τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ερωτοκρίτου και μετά ο κ. Σιζόπουλος.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο που πρέπει να ξεκαθαριστεί είναι ότι αυτό το οποίο ψηφίζεται είναι η αύξηση του παραβόλου. Δεύτερον, αναφορικά με τις δαπάνες, οι δαπάνες είναι ως ισχύουν σήμερα προφανέστατα και έχουν μετατραπεί από λίρες σε ευρώ. Άρα είναι σωστό αυτό που λέχθηκε, ότι θα έρθει άλλο νομοθέτημα το οποίο θα μιλά για την αύξηση ενδεχομένως των δαπανών και βεβαίως και για το μηχανισμό παρακολούθησης και ελέγχου. Τώρα είναι ξεκάθαρο και από την έκθεση, συμφωνώ με τον προλαλήσαντα συνάδελφο, ότι σήμερα ψηφίζουμε αναφορικά με τα προσόντα του εκλογέα σε σχέση με τα έγγραφα που θα παρουσιάσει, ή το ένα ή το άλλο, ή το εκλογικό βιβλιάριο ή την ταυτότητα, σε αντίθεση με το τι ίσχυε μέχρι σήμερα, που ήταν μόνο το εκλογικό βιβλιάριο. Είναι ξεκάθαρο το ζήτημα. Και μαζί βεβαίως για τις ώρες, που είναι δευτερευούσης σημασίας ζήτημα. Όλα τα άλλα θα τα κουβεντιάσουμε, όταν θα έρθει η ώρα τους, καταλαβαίνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και η συζήτηση αυτή μπορεί να ήταν χρήσιμη, για να διευκρινιστούν κάποια πράγματα, αλλά είναι απλά τα ζητήματα που πρέπει να ψηφίσουμε σήμερα και δε συντρέχει λόγος αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Σιζόπουλος.

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στην τελική μορφή του νόμου που κρατάμε είναι όλα πάνω. Περιλαμβάνονται, εκτός από τα δύο, και η αύξηση του παραβόλου και η αύξηση των δαπανών. Είναι στο άρθρο 7. Ως εκ τούτου, λοιπόν, υπάρχουν δύο πράγματα: Ή θα το ψηφίσουμε ολόκληρο, και με τις αυξήσεις, ή θα πρέπει να εξαιρέσουμε το άρθρο 7 από την ψήφιση, και το (β), που είναι η αύξηση του παραβόλου, και να παραπεμφθεί σε μεταγενέστερο στάδιο για ψήφιση. Εμείς αυτό που βλέπουμε δεν είναι τελικά την έκθεση. Ναι, μεν, η έκθεση τα περιλαμβάνει σωστά, το τελικό κείμενο όμως περιλαμβάνει και τα άλλα δύο. Άρα, λοιπόν, πρέπει να διευκρινιστεί αν θα ψηφίσουμε και για τα τέσσερα ή αν θα ψηφίσουμε για τα δύο και τα άλλα δύο να παραπεμφθούν στο επόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μίλησαν πέντε-έξι μέλη της επιτροπής Εσωτερικών και εγώ επτά και νομίζω ότι έχουμε όλοι διαφορετική προσέγγιση, αν δε χάνεται ο κόσμος, να αφήσουμε μια εβδομάδα, να το δει η επιτροπή, να το φέρει σισταρισμένα.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Έχει πρόβλημα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, είναι πρόβλημα υπάρχει;

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Πρόεδρε, παράκληση...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι αλλοδαποί τωρά, ξέρετε, έν' στη γραμμή, ουρά, τζιαι περιμένουν να γραφτούν, να ψηφίσουν, τζιαι εννά χαθούν που τη μια εβδομάδα!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν είναι έτσι!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, από έναν, δύο, τρεις, τέσσερις της ίδιας επιτροπής ακούω διαφορετικά πράγματα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Νικολάου...

Ναι, κύριε Περδίκη. Και μετά ο κ. Νικολάου.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Σιζόπουλος το είπε σωστά, η έκθεση είναι σωστά γραμμένη. Αυτό που λέει ο κ. Λαμάρης είναι επίσης σωστό. Τα μέλη της επιτροπής που ήμασταν παρόντες ήταν ο κ. Λαμάρης, ο κ. Ιωνάς, εγώ, ο κ. Βότσης. Λοιπόν, η απόφαση ήταν ότι θα περνούσε αυτό που αφορά τους κοινοτικούς. Να θυμίσω ότι με απόφαση της ολομέλειας είχε πάει ως κατεπείγουσα στην επιτροπή Εσωτερικών η δική μου πρόταση νόμου πριν τρεις εβδομάδες, για να κανονιστούν οι κοινοτικοί. Πριν τρεις εβδομάδες, έτσι; Τζιαι τωρά πάμε στην τέταρτη εβδομάδα για ένα θέμα για το οποίο έχουμε αποφασίσει πριν τρεις εβδομάδες όλοι στην επιτροπή, ομόφωνα έχουμε συμφωνήσει για το θέμα των ταυτοτήτων, γιατί έγινε ένα λάθος στο τύπωμα του νόμου που έχουμε μπροστά μας. Δηλαδή το μόνο θέμα είναι το 7(α), που δεν έπρεπε να μπει το 7(α). Δηλαδή, τζιαι το (α) να φύει, ετέλειωσε η ιστορία! Άμα φύει το (α), ετέλειωσε η υπόθεση, συνάδει το νομοσχέδιο με την έκθεση. Ένα τυπογραφικό λάθος, παιδιά! Ε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουργουρίδης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν γίνεται, επί της διαδικασίας, αν μου επιτρέπει ο κ. Πουργουρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όση ώρα εφάμε τώρα, για να συνεννοηθούμε, τζιαι να μη συνεννοούμαστε τζιαι να κάμνουμε τα πράγματα χειρότερα... Αν πάμε στην εισήγηση του κ. Κατσουρίδη, παρατυπούμε, διότι ξεκίνησε η συζήτηση. Να παρατυπήσουμε, κατά την εισήγησή μου, λιγότερο. Να γίνει τώρα μια διακοπή, να πάει η επιτροπή Εσωτερικών, ένας από κάθε κόμμα, να συνεννοηθούν, δεκαπέντε λεπτά, ενώ εμείς θα συζητούμε, έχουμε το Κεφάλαιο Τέταρτο, και έτσι θα παρατυπήσουμε μόνο στο ότι θα επανέλθουμε στη νομοθετική εργασία μετά από δεκαπέντε λεπτά, να το δούμε.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Πουργουρίδης και μετά ο κ. Αγγελίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι κανονισμοί υπάρχουν, για να εφαρμόζονται και να διευκολύνουν τη σωστή δουλειά της Βουλής. Κατανώ την ανησυχία του κ. Συλλούρη, ότι, από τη στιγμή που ξεκίνησε η συζήτηση, δεν είναι σωστό να αναβληθεί, διότι το σύνταγμα λέει ότι αναβάλλεται μόνο για είκοσι τέσσερις ώρες. Όμως έχουμε κατ' επανάληψη δύο και τρεις φορές στο παρελθόν αναβάλει θέμα ως κυριαρχικό δικαίωμα που έχουμε ως Βουλή των Αντιπροσώπων. Παρ' όλο που νομίζω ότι τα πράγματα έχουν κάπως ξεκαθαρίσει στο τέλος και ξέρουμε όλοι ότι στην ουσία ψηφίζουμε μόνο για τις δύο πρόνοιες που αναφέρθηκε ο συνάδελφος Λαμάρης, νομίζω η καλύτερη λύση υπό τις περιστάσεις είναι να συμφωνήσουμε για αναβολή μιας εβδομάδας. Δε νομίζω να χάθηκε ο κόσμος με την αναβολή μιας εβδομάδας -και να τελειώνει αυτό το θέμα- διότι τώρα, αν το ψηφίσουμε, νομίζω ότι οι εντυπώσεις που θα σταλούν προς τα έξω θα είναι λανθασμένες. Είναι καλύτερα να αναβληθεί, για να έρθουμε με καθαρή εικόνα την ερχόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βασικά το ίδιο θα υποστήριζα, υπό την έννοια ότι εδώ διαπιστώνεται διαφορά ακόμα και πάνω στα ποσά, αν είναι οι λίρες σε αντιστοιχία με ευρώ, που δεν είναι. Είναι αυξημένα. Άρα, λοιπόν, έχω την εντύπωση, με δεδομένο ότι υπάρχει κάποια αμφιβολία, ότι είναι σωστότερο κατ' εξαίρεση να αποφασίσει η ολομέλεια, ως όργανο αποφασιστικής αρμοδιότητας, την αναβολή για μια εβδομάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, οπωσδήποτε πρέπει να αναβληθεί. Και οφείλω να κάνω την εξής διευκρίνιση, διορθώνοντας πρώτα τον ίδιο τον εαυτό μου: Έχουν δίκαιο όσοι συνάδελφοι είπαν ότι αναφορικά με τις δαπάνες των υποψηφίων αυτές αυξάνονται. Ξέρετε γιατί; Αλλά πού έγινε η παρανόηση; Στο κείμενο προκειμένου για την αύξηση

του παραβόλου μπήκε ότι προστίθεται άρθρο. Κατά συνέπεια, η πρόσθεση άρθρου εξυπακούεται, όταν δεν έχεις και το βασικό νόμο μπροστά σου, ότι μπαίνει κάτι άλλο που αλλάζει το προηγούμενο. Όταν πήγαμε στις δαπάνες, είδαμε ότι μιλά για αντικατάσταση και φαινόταν ότι ήταν μετατροπή των χρημάτων από λίρες σε ευρώ, αλλά στην πραγματικότητα δεν έγινε μόνο αυτό, αυξήθηκαν και τα ποσά. Άρα πρέπει να αναβληθεί, για να το ξανακουβεντιάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Θέλω να κάνω μια επισήμανση. Θα γίνει αποδεκτό το αίτημα για αναβολή, παρότι είμαστε εκτός κανονισμών. Όμως θέλω να ρωτήσω κάτι: Τούτα τα οποία λέμε τώρα δεν μπορούσαμε έγκαιρα να τα δούμε, να τα αναλύσουμε και να μη φτάσουμε σε τούτο το σημείο, να ξεκινά η συζήτηση και...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να το εξετάσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να το εξετάσουμε και αυτό και πολλά άλλα πράγματα.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

...διότι, αν το κείμενο μοιραζόταν έγκαιρα, θα το βλέπαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Λοιπόν, θα αναβληθεί το θέμα για μια βδομάδα. Κι όμως, παράκληση, έγκαιρα κάποια ζητήματα να τα βλέπουμε, για να μη φτάνουμε σε τέτοιου είδους σημεία.

Λοιπόν, σε αυτό το σημείο τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2006 Νόμου του 2006 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.054-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
2. Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.055-2009).	Εξωτερικών	Υγείας
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.056-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών

4.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.057-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.058-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.024-2009).	Εξωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
7.	Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1 ^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.025-2009).	Εσωτερικών	Νομικών
8.	Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.026-2009).	Υγείας	Νομικών
9.	Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών - Θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.027-2009).	Υγείας	Νομικών
10.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.028-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
11.	Εισήγηση για διόρθωση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση σε θέματα που καθορίζονται από την ειδική επιτροπή, δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Παράρτημα Τέταρτο, Μέρος II - Απόφαση Β με ημερομηνία 30.6.2008 και αριθμό 4075 για τη διαγραφή της θέσης Δημόσιου	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

Κατήγορου της Νομικής Υπηρεσίας.
(Αρ. Φακ. 15.15.002).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.363, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν στους περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμούς του 1993 μέχρι 2006, ή εσωτερικούς κανονισμούς που αφορούν το εν λόγω θέμα, προτίθεται να κάνει τροποποίηση, ποια θα είναι αυτή και πότε υπολογίζεται να γίνει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.364, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το Δεκέμβριο του 2008 ανακοινώθηκαν στις Βρυξέλλες οι όροι του διεθνούς διαγωνισμού για την κατασκευή στα κατεχόμενα ηλιακού/φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 1MW με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχω πληροφορηθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση προτίθεται να επιτρέψει τη μεταφορά των υλικών για την κατασκευή του ηλιακού πάρκου από το κατεχόμενο λιμάνι της Αμμοχώστου, παρά τις διαμαρτυρίες των κυπριακών εταιρειών εγκατάστασης φωτοβολταϊκών πάρκων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται η κυβέρνηση να θέσει ενώπιον της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον όρο η μεταφορά των απαραίτητων υλικών να γίνει οπωσδήποτε από τα νόμιμα λιμάνια και αεροδρόμια της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.365, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην πρόσφατη Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Κορυφής, που διοργανώθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αναφέρθηκε ότι οι δύο χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες δε διαθέτουν καθόλου προγράμματα πρόληψης του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας είναι η Κύπρος και η Μάλτα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν έχει προχωρήσει στην εφαρμογή του προληπτικού ελέγχου του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας και γιατί δεν καταγράφονται τα περιστατικά του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας στο Αρχείο Πληθυσμιακού Ελέγχου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.366, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Στην Αγία Νάπα εμφανίζεται το φαινόμενο αλλοδαποί να ζητιανεύουν στο δρόμο, καθώς και στα καταστήματα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Τα άτομα αυτά έχουν αποταθεί στο Γραφείο Ευημερίας για βοήθεια μετά από έλεγχο που έχει κάνει η αστυνομία ή μήπως δεν έχει γίνει τέτοιος έλεγχος;
2. Ποια είναι η εθνικότητα των ατόμων αυτών;

3. Ποια μέτρα λαμβάνει η αστυνομία προς πάταξη του φαινομένου αυτού;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.367, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η κυβέρνηση έχει ανατρέψει, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 2008, προηγούμενη απόφαση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2008 για υλοποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2008 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με τη χρηματοδότηση ειδικών μέτρων στήριξης του αμπελοοινικού τομέα.

Συγκεκριμένα, ενώ ορθά στις 25 Ιουνίου το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το φάκελο με τα μέτρα, όπως αυτός καταρτίστηκε από το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων (ΣΑΠ) και προτάθηκε από τον Υπουργό Γεωργίας, με τη δεύτερη απόφασή του αφαίρεσε από τον εγκεκριμένο φάκελο, ο οποίος είχε ήδη υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το μέτρο των επενδύσεων για υλικές και άλλες επενδύσεις σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας, υποδομές οινοποίησης και εμπορίας οίνων και το μέτρο της προώθησης οίνων σε τρίτες χώρες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί η κυβέρνηση αναίρεσε την προηγούμενη της απόφαση για χρηματοδότηση ειδικών μέτρων στήριξης του αμπελοοινικού τομέα, γεγονός που προκάλεσε την απώλεια χρηματοδότησης αξίας πέραν των €10 εκατομ. για την πενταετία 2008-2013 από την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.368, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να παραχωρήσει δωρεάν ηλεκτρονικό υπολογιστή και εκτυπωτή σε όλους τους μαθητές του Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.369, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο γνωρίζει τις κακές συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας που χαρακτηρίζουν το Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Σωτήρος στη Λάρνακα, τους κινδύνους που διατρέχουν οι μαθητές και τι προτίθεται να πράξει γι' αυτό το υπουργείο του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.370, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο ευσταθούν τα δημοσιεύματα ότι στην επαρχία Πάφου λειτουργούν ιδιωτικά σχολεία μέσης εκπαίδευσης, χωρίς να έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη άδεια από το Υπουργείο Παιδείας.

Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προχωρήσει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για να εφαρμοστεί η νομιμότητα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.371, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει πρόθεση για παραχώρηση δωρεάν εισιτηρίων στις πολύτεκνες οικογένειες για τις παραστάσεις του ΘΟΚ, με σκοπό την αύξηση της

προσέλευσης θεατών στις παραστάσεις, αλλά και τη στήριξη των πολύτεκνων οικογενειών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.372, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποια μέτρα λαμβάνονται, προκειμένου να τερματιστεί η αυθαίρετη λειτουργία κατασκευαστικού χώρου νοτίως των αλυκών στη Λάρνακα και πότε προβλέπεται να τερματιστεί οριστικά η απαράδεκτη αυτή κατάσταση, που αποτελεί εστία οχληρίας και ρύπανσης μιας αυστηρώς προστατευόμενης περιοχής;
2. α. Ο υδροβιότοπος Ακρωτηρίου είναι ενταγμένος στη Συνθήκη Ραμσάρ;
β. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας πραγματοποιούν τους προβλεπόμενους από τη Συνθήκη Ραμσάρ δειγματοληπτικούς ελέγχους, για σκοπούς προστασίας του οικοσυστήματος;
3. Ποιες επιπτώσεις θα έχει το φαινόμενο της ερημοποίησης στην Κύπρο και ποια μέτρα λαμβάνονται για την αντιμετώπισή του;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.373, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιος ο αριθμός των κρατικών αυτοκινήτων που χρησιμοποιούνται σήμερα στην Κύπρο από τις διάφορες κρατικές υπηρεσίες, τμήματα και οργανισμούς και πώς αυτά κατανέμονται στα επιμέρους υπουργεία; Ποια τα έξοδα κίνησης και συντήρησης των αυτοκινήτων αυτών, που καταβάλλονται από τον ετήσιο προϋπολογισμό του κράτους;
2. Ποια μέτρα λαμβάνονται για ανανέωση, εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση του εξοπλισμού του Τμήματος Εποπτών Οδικών Μεταφορών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.374, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει ληφθεί απόφαση για κατασκευή νέου κτιρίου του ΓΕΕΦ και, αν ναι:

1. πού πρόκειται να κατασκευαστεί,
2. ποια είναι τα χρονοδιαγράμματα έναρξης κατασκευής και αποπεράτωσής του και
3. ποιο θα είναι το συνολικό κόστος του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.375, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πότε και πώς προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα του Τμήματος Φυλακών για τοποθέτηση διερμηγέων στις φυλακές, με σκοπό την εξυπηρέτηση των

Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, καθώς και των κοινωνικών λειτουργιών; Σχετικό αίτημα του ψυχιάτρου των Κεντρικών Φυλακών τέθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2007.

2. Ποιοι οι λόγοι για τους οποίους η Σχολή Δεσμοφυλάκων που είχε δημιουργηθεί παλαιότερα τώρα έχει καταργηθεί;
3. Υπάρχει πολιτική απόφαση για την κατασκευή νέου συγκροτήματος Κεντρικών Φυλακών; Αν ναι, σε ποιο χώρο θα δημιουργηθεί και τότε αναμένεται η έναρξη των κατασκευαστικών έργων;
4. Ποια σχέδια υπάρχουν για την αναβάθμιση της εκπαίδευσης των δεσμοφυλάκων με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη παροχής και ανθρωπιστικής εκπαίδευσης;
5. Ποια μέτρα λαμβάνονται, προκειμένου να ανταποκριθεί το αρμόδιο υπουργείο στο αίτημα του σώματος Φυλακών για επαρκή στελέχωση του Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου;
6. Το υφιστάμενο κτίριο του Αρχηγείου Αστυνομίας είναι πεπαλαιωμένο και εντελώς ακατάλληλο κτιριολογικά και λειτουργικά, για να καλύψει τις σύγχρονες ανάγκες του σώματος. Υπάρχει απόφαση για κατασκευή νέου κτιρίου Αρχηγείου Αστυνομίας και, αν ναι, πού πρόκειται να κατασκευαστεί, τότε προβλέπεται να αρχίσει η κατασκευή του έργου, τότε αναμένεται η αποπεράτωση του και ποιο θα είναι το συνολικό κόστος;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.376, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Κουκλιών της επαρχίας Πάφου, μου τέθηκε το αίτημα για κατ' εξαίρεση ένταξη των κοινοτήτων Κουκλιών, Πολεμίου και Γιόλου στο στεγαστικό σχέδιο για κοινότητες κάτω των πεντακοσίων κατοίκων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το κατά πόσο μελετάται το ενδεχόμενο αυτό και, αν ναι, ποια τα χρονοδιαγράμματα που τίθενται για υλοποίηση της σχετικής απόφασης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.377, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο ευσταθούν οι καταγγελίες του Συνδέσμου Γονέων Δημοτικού Σχολείου Ορούντας ότι παράτυπα έχουν γίνει μετεγγραφές σε γειτονικά δημοτικά σχολεία και σχολεία της Λευκωσίας, με αποτέλεσμα να στερείται το Δημοτικό Σχολείο Ορούντας τις υπηρεσίες τέταρτου δασκάλου.

Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προχωρήσει ο υπουργός για το πιο πάνω θέμα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.378, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Κουκλιών της επαρχίας Πάφου, μου τέθηκε το αίτημα για ολοκλήρωση του δρόμου εντός της κτηνοτροφικής περιοχής Κουκλιών (Σουσκιού), καθώς και το αίτημα για ολοκλήρωση της ηλεκτροδότησης των κτηνοτροφικών υποστατικών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα χρονοδιαγράμματα που τίθενται για την ολοκλήρωση του δρόμου εντός της κτηνοτροφικής περιοχής Κουκλιών (Σουσκιού) και για την ολοκλήρωση της ηλεκτροδότησης των κτηνοτροφικών υποστατικών.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.474, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.474 ημερομηνίας 23 Μαΐου 2008, της βουλευτού Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.474 ημερομηνίας 23 Μαΐου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κας Στέλλας Κυριακίδου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο αριθμός των χρηστών παράνομων ουσιών που εισήχθηκαν για υποχρεωτική νοσηλεία στο Νοσοκομείο Αθαλάσσας από το 2003 μέχρι την 1^η Ιουλίου 2008 ήταν:

Άνδρες: 100 άτομα, εισήχθηκαν 154 φορές.

Γυναίκες: 12 άτομα, εισήχθηκαν 32 φορές.

Πρέπει να σας πληροφορήσω επίσης ότι ο κύριος λόγος που εισάγεται ένας χρήστης υποχρεωτικά στο Νοσοκομείο Αθαλάσσας είναι η συννοσηρότητα δηλαδή η συνύπαρξη Ψυχικής διαταραχής και χρήση ουσιών όταν η φύση και η σοβαρότητα της, ο κίνδυνος αυτοκαταστροφικής ή ετεροκαταστροφικής συμπεριφοράς, η περαιτέρω επιδείνωση της ψυχικής του κατάστασης επιβάλλει την υποχρεωτική εισαγωγή σε χώρο ασφαλούς νοσηλείας.

Η υποχρεωτική νοσηλεία γίνεται πάντοτε με δικαστική εντολή (διάταγμα).»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.476, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου

«Αναφέρομαι στην προς εσάς ταυτάριθμη επιστολή μου ημερ.: 21/11/08, η οποία αφορούσε την Ερώτηση με αρ.: 23.06.009.02.476 η οποία υποβλήθηκε από την βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου και είχε ως θέμα την σκοπιμότητα της συμμετοχής της Κύπρου στον ετήσιο Διαγωνισμό Τραγουδιού Eurovision και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Το συνολικό κόστος συμμετοχής της Κύπρου στο διαγωνισμό τραγουδιού της Eurovision που έγινε τον περασμένο Μάιο στο Βελιγράδι, ανήλθε στις €139.933,50 όπως παρουσιάζεται αναλυτικά στο συνημμένο πίνακα (Παράρτημα).
2. Σύμφωνα με την ως τώρα ισχύουσα πολιτική, η συμμετοχή της Κύπρου στο διαγωνισμό αυτό κρίνεται επιβεβλημένη για λόγους προβολής της Κύπρου στο πολιτικό, οικονομικό, πολιτιστικό και άλλα επίπεδα, ανεξάρτητα από τη δαπάνη και την κατάταξη της κυπριακής συμμετοχής στο διαγωνισμό.
3. Οι δύο προκριματικοί και ο τελικός του διαγωνισμού μεταδίδονται τηλεοπτικά σε ολόκληρη την Ευρώπη και σε άλλες ηπείρους και εξασφαλίζουν ιδιαίτερα ψηλή τηλεθέαση σε όλες τις χώρες όπου μεταδίδονται, περιλαμβανομένης της Κύπρου, πράγμα που ερμηνεύεται ως αποδοχή του περιεχομένου του

διαγωνισμού από τις κοινωνίες των χωρών όπου αυτός προβάλλεται. Επίσης επισημαίνεται ότι η δαπάνη συμμετοχής στο διαγωνισμό για το ΡΙΚ καλύπτεται από τα έσοδα από τη διαφήμιση και το μερίδιο από το κόστος συμμετοχής στην τηλεπηροφορία.

4. Σημειώνεται ότι μόλις πρόσφατα, κατόπιν παραχώρησης σχετικής άδειας από την EBU, έχουν καθιερωθεί παρόμοιοι διαγωνισμοί τραγουδιού στην Ασία και στην Αφρική.
5. Εφόσον η πολιτική αυτή δεν έχει αλλάξει, το ΡΙΚ θεωρεί ότι η συμμετοχή της Κύπρου συνεχίζεται. Ήδη έχουν αρχίσει οι προετοιμασίες για το διαγωνισμό 2009 που θα γίνει στη Μόσχα και το Σάββατο 13 Δεκεμβρίου διεξάχθηκε στο ΡΙΚ η πρώτη φάση στη διαδικασία για την επιλογή της κυπριακής συμμετοχής στο διαγωνισμό του 2009.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.488, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.488 και ημερομηνία 28 Μαΐου, 2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.02.488 και ημερομηνία 06.06.2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με μελέτη του Κλάδου Κυκλοφοριακών Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων έχουν κατασκευαστεί ήπια μέτρα κυκλοφοριακής ύφεσης σε όλες τις επίσημες παρόδους του παρακαμπτηρίου δρόμου Έμπας-Τάλας και τοποθετήθηκε και η ανάλογη κάθετη σήμανση.
2. Κατά μήκος του παρακαμπτηρίου δρόμου Έμπας-Τάλας επενδύθηκαν παλαιότερα αρκετά τμήματα αυλακιών με σκυρόδεμα τύπου “ντουσεμέ” και μέσα στο 2009 το Επαρχιακό Γραφείο Πάφου προγραμματίζει την εκτέλεση παρόμοιων εργασιών και σε άλλα τμήματα του δρόμου στα πλαίσια της συνήθους συντήρησης του.
3. Απολογούμαστε για την καθυστέρηση της απάντησής μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.501, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.501 ημερ. 30.05.2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.02.501 και ημερ. 16.01.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Στα δημόσια κτίρια Γραφείων/Εργαστηρίων τα οποία αποτελούν και το μεγαλύτερο αριθμό Κυβερνητικών κτιρίων, δεν προσφέρεται η χρήση ηλιακών θερμοσίφωνων λόγω της μικρής ζήτησης σε ζεστό νερό, σε συνδυασμό με τις πρωινές ώρες αιχμής της ζήτησης, γεγονός που καθιστά τη χρήση ηλιακών συλλεκτών μη παραγωγική. Πέραν τούτου, λόγω της διασποράς των υγειονομικών σημείων σε συγκροτήματα γραφείων και των μεγάλων αποστάσεων, η χρήση ηλιακών

πλαισίων καθίσταται μειονεκτική σε σύγκριση με άλλες μεθόδους όπως π.χ. ταχυθερμαντήρες.

3. Στα Νοσοκομεία και σε άλλα δημόσια κτίρια περίθαλψης ή διανομής ασθενών, που διαθέτουν κεντρικά συστήματα παραγωγής ζεστού νερού, για λόγους υγιεινής και ειδικότερα για λόγους πρόληψης έναντι ανάπτυξης του βακτηριδίου της λεγεωνέλλας, το ζεστό νερό πρέπει να αποθηκεύεται και να διατηρείται 24 ώρες την ημέρα σε θερμοκρασία άνω των 60 βαθμών κελσίου γεγονός που καθιστά τη θέρμανση νερού μέσω ηλιακών πλαισίων μη ενδεικνυόμενη.

4. Ένας άλλος ανασταλτικός παράγοντας, είναι η μεγάλη έκταση του χώρου που απαιτείται για την εγκατάσταση των ηλιακών συλλεκτών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για τη θέρμανση μιας ποσότητας νερού της τάξης των 10000 λίτρων είναι αναγκαία η εγκατάσταση ηλιακών πλαισίων συνολικής επιφάνειας 200 περίπου τετραγωνικών μέτρων. Αυτό σημαίνει ότι μια έκταση 350 περίπου τετραγωνικών μέτρων, θα πρέπει να είναι διαθέσιμη για την εγκατάστασή τους, λαμβανομένων υπόψη και των αποστάσεων που θα πρέπει να υπάρχουν μεταξύ των πλαισίων και των σειρών πλαισίων για την ορθολογιστική λειτουργία και την καλύτερη εκμετάλλευση της ηλιακής ενέργειας.

Παρόλα τα προβλήματα που αναφέρονται πιο πάνω και επειδή πιστεύεται ότι η ηλιακή ενέργεια προσφέρεται για περαιτέρω έρευνα και εκμετάλλευση, κατά τη σχεδίαση των μηχανολογικών εγκαταστάσεων των νέων δημόσιων κτιρίων πάντοτε λαμβάνεται υπόψη η σκοπιμότητα χρησιμοποίησης ηλιακών συλλεκτών θέρμανσης νερού χρήσης.

5. Πιο κάτω, αναφέρονται νέα δημόσια κτίρια, τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής και στα οποία θα χρησιμοποιούνται συστήματα θέρμανσης νερού χρήσης μέσω ηλιακών πλαισίων.

- i. Νέος αστυνομικός σταθμός και κρατητήρια Νήσου (ηλιακά πλαίσια 12m²),
- ii. Νέα αστυνομικά κρατητήρια Λακατάμειας Ορεινής (ηλιακά πλαίσια 24 m²),
- iii. Νέος κεντρικός αστυνομικός σταθμός Πάφου και κρατητήρια (42m² ηλιακά πλαίσια),
- iv. Νέος αστυνομικός σταθμός και πυροσβεστικός σταθμός Πόλης Χρυσοχούς (42m² ηλιακά πλαίσια).

Πέραν των πιο πάνω, ηλιακά πλαίσια για τη θέρμανση νερού χρήσης, έχουν εγκατασταθεί σε πληθώρα στρατοπέδων της Εθνικής Φρουράς.

6. Τέλος, πληροφορείστε ότι όλες οι μελλοντικές μελέτες δημοσίων κτιρίων θα περιλαμβάνουν όπου καθίσταται τεχνικά δυνατό και οικονομικά συμφέρον, την τοποθέτηση ηλιακών ή και άλλων συστημάτων, όπως προνοείται και από το σχέδιο δράσης για εφαρμογή και προώθηση των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων. Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της επιλογής αυτής περιλαμβάνουν το κόστος αρχικής επένδυσης, το λειτουργικό κόστος (ηλεκτρισμός, νερό κλπ), την ύπαρξη διαθέσιμου χώρου, την ωφέλιμη ζωή του εξοπλισμού, την αξιοπιστία στην εξυπηρέτηση των αναγκών, κ.λπ.»

**Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών
κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.509, ημερομηνίας 10
Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αριστου
Αριστοτέλους**

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής Λεμεσού κ. Άριστος Αριστοτέλους με αρ. 23.06.009.02.509 και σας πληροφορώ ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης υπέβαλε αίτηση για εξωτερική οριοθέτηση του τεμαχίου γης που κατέχει στην κοινότητα Πάχνας στις 9.3.2004.

2. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας καθυστέρησε την οριοθέτηση, λόγω σοβαρών προβλημάτων που αντιμετώπιζε η χωρομέτρηση της ευρύτερης περιοχής. Πρόσφατα έχει γίνει η υπόδειξη της εξωτερικής περιμέτρου της ιδιοκτησίας του ΚΟΑΓ και ο έλεγχος για έκδοση του πιστοποιητικού Εξωτερικής Οριοθέτησης θα συμπληρωθεί σε δύο περίπου μήνες από σήμερα.

3. Ο Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης έχει ήδη εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια με αρ. ΛΕΜ/0971/2004 ημερομηνίας 21/7/2005 και έχει υποβάλει αίτηση για άδεια οικοδομής με αρ. φακ. Δ1128/05, ημερομηνίας 10/10/2005. Μόλις εξασφαλιστεί το πιστοποιητικό Εξωτερικής Οριοθέτησης, ο Οργανισμός θα προχωρήσει στην ετοιμασία εγγράφων για προκήρυξη προσφορών για κατασκευή των οδικών έργων.

4. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας λαμβάνει διάφορα μέτρα για επίλυση του προβλήματος της μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρείται σε παρόμοια θέματα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η ανάθεση εργασιών σε ιδιώτες χωρομέτρες και η προκήρυξη θέσεων μόνιμου προσωπικού.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.009, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.009, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, αναφορικά με το αίτημα για δημιουργία πάρκου στην Κοινότητα Ψευδά

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.009 και ημερ. 4 Αυγούστου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Ψευδά αιτείται όπως ο χώρος πρασίνου που βρίσκεται στον συνοικισμό Αυτοστέγασης Β' και γειπνιάζει με το κοινοτικό νηπιαγωγείο της κοινότητας διαμορφωθεί σε πάρκο. Πρόκειται για χώρο μεγάλης έκτασης, ο οποίος προέκυψε από το διαχωρισμό οικοπέδων αυτοστέγασης, και στον οποίο έχουν ήδη εκτελεσθεί βελτιωτικά έργα εξομάλυνσής του λόγω των υψομετρικών διαφορών από τις Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας.

Από σχετική έρευνα που διενήργησε αρμόδιος Λειτουργός της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας έχει διαπιστωθεί ότι ο υπό αναφορά χώρος θα μπορούσε να διαμορφωθεί σε πάρκο, ένα έργο το οποίο αναμφίβολα θα βοηθούσε στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Συνοικισμού Αυτοστέγασης.

Προς τούτο οι Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας έχουν προωθήσει τις αναγκαίες διαδικασίες για την υλοποίηση του έργου με την ανάθεση της ετοιμασίας της απαραίτητης μελέτης σε ιδιώτη μελετητή. Όταν ολοκληρωθεί η ετοιμασία της μελέτης, θα ζητηθούν οι απαιτούμενες πιστώσεις από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, αφού αποτελεί έργο που εντάσσεται στα πλαίσια των Σχεδίων Αυτοστέγασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.180, ημερομηνίας 10

Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.180, ημερομηνίας 10.11.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.180 και ημερ. 14.11.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προωθήσει στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο νομοσχέδιο για τροποποίηση των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999 έως 2007 ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε Κοινοτικά Συμβούλια να συμμετέχουν υπό προϋποθέσεις σε σωματεία, εταιρείες ή άλλους οργανισμούς μαζί με ιδιώτες, καθώς και σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.228, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.228, ημερ. 28/11/2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.228 και ημερ. 3/12/2008 με την οποία μας έχετε διαβιβάσει αντίγραφο της πιο πάνω ερώτησης.

2. Συναφώς θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) εντόπισε τα προβλήματα με την τηλεφωνική επικοινωνία στην Βιομηχανική Περιοχή Φρενάρους και έχει ήδη λάβει διορθωτικά μέτρα κυρίως, σε ό,τι αφορά τη παροχή υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας, τηλεομοιότυπου κλπ.

3. Δυστυχώς όπως έχουμε πληροφορηθεί, παρά τις προσπάθειες της ΑΤΗΚ, η αναβάθμιση των υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας δεν έχει επιτευχθεί λόγω, της αρνητικής στάσης των ιδιοκτητών υποστατικών στην περιοχή για την εγκατάσταση των αναγκαίων σταθμών βάσης (κεραιών) για την παροχή υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας. Εκτενής αναφορά στους λόγους για τους οποίους δεν έχει επιλυθεί το πιο πάνω πρόβλημα, γίνεται στη συνημμένη επιστολή της ΑΤΗΚ με αρ. φακ. ΠΑΚ-178/09 και ημερ. 30/01/2009.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.236, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.236, ημερ. 8/12/2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.236 και ημερ. 11/12/2008 με την οποία μας έχετε διαβιβάσει αντίγραφο της πιο πάνω ερώτησης.

2. Συναφώς θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι, η ονομασία της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) δεν έχει αλλάξει. Η αλλαγή που έχει γίνει αφορά μόνο την εμπορική επωνυμία που χρησιμοποιεί ο Οργανισμός, εγκαταλείποντας τη διπλή αναγραφή ΑΤΗΚ-ΣΥΤΑ που ίσχυε για πολλά χρόνια. Η επιλογή του εμπορικού ονόματος Σyτα αποφασίστηκε λαμβάνοντας υπόψη σχετικές έρευνες αγοράς καθώς και άλλες παραμέτρους όπως, τη δραστηριοποίηση του Οργανισμού στο εξωτερικό και τη σύγχυση του ακρωνύμιου Α.ΤΗ.Κ με το ακρωνύμιο της Αρχής Ηλεκτρισμού

Κύπρου (Α.Η.Κ). Εκτενής αναφορά στους λόγους που οδήγησαν το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΤΗΚ στην επιλογή της εμπορικής επωνυμίας Cyta γίνεται στη συνημμένη επιστολή της ΑΤΗΚ με αρ. φακ. ΑΕΔΚΡ040000 και ημερ. 26/01/2009.

3. Η επιλογή της συγκεκριμένης εμπορικής ονομασίας δεν αντίκειται στο δημόσιο χαρακτήρα του Οργανισμού δεδομένου ότι, η εν λόγω επωνυμία έχει καθιερωθεί μεταξύ των καταναλωτών και είναι συνδεδεμένη με τον Οργανισμό από της ίδρυσης του. Περαιτέρω σημειώνεται ότι, δεν ενδείκνυται να γίνεται οποιαδήποτε σύγκριση, σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο θέμα, με τα όσα ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία δεδομένου ότι, τα τελευταία χρόνια η αγορά των τηλεπικοινωνιών έχει ελευθεροποιηθεί και η ΑΤΗΚ καλείται να αντιμετωπίσει ένα άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.276, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.276 ημερομηνίας 22/12/2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση παρακαλώ σημειώστε τα ακόλουθα:

Ο “περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμος του 2006”, Ν. 142(Ι)2006, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 3.11.2006 και τέθηκε εν μέρει σε ισχύ στις 21/12/2007. Την ίδια ημερομηνία δημοσιεύθηκε επίσης το “περί Μεθοδολογίας Υπολογισμού Ενεργειακής Απόδοσης Διάταγμα του 2007” (Κ.Δ.Π. 567/2007) και το “περί Απαιτήσεων Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου Διάταγμα του 2007” (Κ.Δ.Π. 568/2007).

Με την έναρξη ισχύος του νόμου και ως πρώτο βήμα, όλα τα νέα κτίρια καθώς και αυτά με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια άνω των χιλίων τετραγωνικών μέτρων που υφίστανται ριζική ανακαίνιση, πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις για θερμομόνωση των δομικών στοιχείων του κελύφους τους, ικανοποιώντας τους μέγιστους συντελεστές θερμοπερατότητας U που καθορίζονται στο σχετικό Διάταγμα.

Ο ένας περίπου χρόνος που μεσολάβησε από τη δημοσίευση του νόμου μέχρι την έναρξη ισχύος του, αφιερώθηκε στην ετοιμασία του Οδηγού Θερμομόνωσης Κτιρίων και του αναγκαίου λογισμικού προγράμματος, καθώς και για ενημέρωση και κατάλληλη προετοιμασία όλων των εμπλεκόμενων στην οικοδομική βιομηχανία (αρχιτέκτονες, μηχανικοί, εταιρείες ανάπτυξης γης, πολεοδομικές και οικοδομικές αρχές, καταναλωτές) πάνω στις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας και στις αλλαγές που η εφαρμογή της νομοθεσίας θα επέφερε στη διαδικασία σχεδιασμού και εξασφάλισης άδειας οικοδομής για νέα κτίρια. Δόθηκε επίσης ικανοποιητικό χρονικό περιθώριο στους αρχιτέκτονες και στους μηχανικούς ώστε να ολοκληρώσουν τα έργα που είχαν ήδη στα χέρια τους και να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις για θερμομόνωση του κελύφους των κτιρίων.

Αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του νόμου και με στόχο την εναρμόνιση της Κύπρου με τις πρόνοιες των άρθρων 7, 8 και 9 της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η Υπηρεσία Ενέργειας ξεκίνησε την ετοιμασία της απαιτούμενης από το νόμο δευτερογενούς νομοθεσίας, δηλαδή:

- (α) προσχέδιο των “περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμών”, σύμφωνα με το άρθρο 6(4) του νόμου, και
- (β) προσχέδιο των “περί Επιθεώρησης των Λεβήτων, των Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και των Συστημάτων Κλιματισμού Κανονισμών”, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 19 του νόμου.

Οι πιο πάνω Κανονισμοί συζητήθηκαν σε επτά (7) συνεδρίες (Μάρτη μέχρι Ιούλιο 2008) της Συμβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Εφαρμογής της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ η οποία έχει συσταθεί με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 16 του νόμου. Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης ενώπιον της Επιτροπής, οι μεν κανονισμοί για την ενεργειακή πιστοποίηση αποστάληκαν στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο τον Μάιο του 2008, ενώ οι κανονισμοί για την επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού αποστάληκαν τον Αύγουστο του 2008. Ο νομοτεχνικός έλεγχος των Κανονισμών ολοκληρώθηκε στις 17/12/2008 και ακολούθως προωθήθηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο τους ενέκρινε στις 7/1/2009. Στις 19/1/2009 οι Κανονισμοί, μαζί με σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο, κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση και στις 3/2/2008 ξεκίνησε η συζήτηση ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Στόχος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι όπως η νομοθεσία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων τεθεί σε πλήρη εφαρμογή στις αρχές του 2009. Προς το σκοπό αυτό η Υπηρεσία Ενέργειας προωθεί, παράλληλα, τις ακόλουθες ενέργειες:

- (α) Ετοιμασία μεθοδολογίας και λογισμικού προγράμματος για την πιστοποίηση νέων και υφιστάμενων κτιρίων.
Η όλη εργασία έχει σχεδόν ολοκληρωθεί και η Υπηρεσία Ενέργειας, σε συνεργασία με τους Συμβούλους που ετοίμασαν το λογισμικό, οργανώνει σχετικά εκπαιδευτικά σεμινάρια στις 11/2/2009 στη Λεμεσό και στις 18/2/2009 στη Λευκωσία.
- (β) Ετοιμασία του Οδηγού Επιθεώρησης Συστημάτων Κλιματισμού και του Οδηγού Επιθεώρησης Λεβήτων και Εγκαταστάσεων Θέρμανσης.
Οι κανονισμοί προνοούν ότι οι επιθεωρήσεις πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τους Οδηγούς. Η ετοιμασία των δύο Οδηγών έχει ολοκληρωθεί και θα ακολουθήσει η εκπαίδευση των επιθεωρητών και η διενέργεια πιλοτικών επιθεωρήσεων σε τυπικές εγκαταστάσεις.
- (γ) Σχεδιασμός και οργάνωση του εθνικού συστήματος διαχείρισης των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης κτιρίων.

Προς το σκοπό αυτό η Υπηρεσία Ενέργειας έχει απευθυνθεί προς το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής για να ζητηθούν σχετικές προσφορές.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι πάντοτε στη διάθεσή σας για να σας δώσει διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες που τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.343, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.343 ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που αφορά εκτιμώμενα χρονοδιαγράμματα σε σχέση με την ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων σε συνεδρία του στις 14 Ιουλίου 2008 έλαβε την απόφαση για την επιλογή του Προτιμητέου Προσφοροδότη.
2. Η απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών κοινοποιήθηκε στις τρεις ενδιαφερόμενες κοινοπραξίες στις 18.07.2008.
3. Οι δύο μη επιλεγείσες κοινοπραξίες καταχώρησαν στη συνέχεια ιεραρχικές προσφυγές ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών.
4. Η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών στις 27 και 28 Νοεμβρίου 2008 εξέδωσε τις αποφάσεις της για τις δύο πιο πάνω προσφυγές. Η μια προσφυγή απορρίφθηκε ενώ η άλλη έγινε αποδεκτή.
5. Ενόψει των πιο πάνω εξελίξεων στην παρούσα φάση οι δύο εναπομείνασες προσφορές επανεξετάζονται από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων το οποίο έχει ορίσει ad-hoc επιτροπή για εξέταση του σημείου εκείνου των προσφορών που έχει γίνει αποδεκτό από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών στην προσφυγή.
6. Στη συνέχεια η έκθεση της ad-hoc επιτροπής θα αποσταλεί προς το Συμβούλιο Προσφορών για λήψη απόφασης.
7. Καταβάλλεται προσπάθεια για ολοκλήρωση των διαδικασιών το συντομότερο δυνατό, όμως ενόψει των γεγονότων ως έχουν και της πιθανότητας για εκ νέου προσφυγή μιας εκ των κοινοπραξιών (αυτής που δεν θα επιλεγεί) στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη η εκτίμηση στο παρόν στάδιο χρονοδιαγραμμάτων.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Συνεχίζεται σήμερα η συζήτηση του θέματος «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». Πρώτος ομιλητής είναι ο κ. Φειδίας Σαρίκας, κατά παραχώρηση βέβαια του κ. Αγγελίδη. Το σωστό να λέγεται!

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Να ευχαριστήσω πρώτα τον κ. Αγγελίδη για την παραχώρηση του βήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε ένα λεπτό δύο “ευχαριστώ” ο κ. Αγγελίδης!

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ΕΔΕΚ, ως σοσιαλιστικό κόμμα και κατά συνέπεια ως κατεξοχήν αυτοδιοίκητο κόμμα, θέτει στο επίκεντρο της πολιτικής της τον ίδιο τον πολίτη, την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης και την πραγματική αποκέντρωση.

Είναι για το λόγο αυτό που θεωρούμε τη σημερινή συζήτηση ως πολύ σημαντική, καθώς δίνεται η ευκαιρία στα κόμματα και στους εκπροσώπους του λαού να εκφράσουν από το βήμα της Βουλής τις θέσεις και απόψεις τους για το σημαντικότερο αυτό θεσμό, που αποτελεί το κύτταρο της δημοκρατίας σε κάθε σύγχρονη και ευνομούμενη κοινωνία.

Είκοσι τρία χρόνια από την εκλογή των πρώτων αιρετών δημοτικών συμβουλίων και με βάση τις εμπειρίες που έχουν αποκτηθεί, θεωρώ ότι ο καθένας μας μπορεί τώρα να κάνει το δικό του απολογισμό για τη λειτουργία του θεσμού. Μπορεί να αποτιμήσει το βαθμό επιτυχίας των στόχων που έχουν τεθεί και να εκφράσει τους προβληματισμούς του αναφορικά με την ισχύουσα κατάσταση και κατά πόσο αυτή ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των ίδιων των πολιτών. Και προπάντων, με βάση τα σημερινά δεδομένα, να προχωρήσει στις διαπιστώσεις του και να αναδείξει το όραμά του σε σχέση με το μέλλον της τοπικής αυτοδιοίκησης στον τόπο μας. Αυτό θα είναι και το πλαίσιο της σημερινής μου τοποθέτησης.

Κύριε Πρόεδρε,

Πιστεύω ότι η ύπαρξη δύο ξεχωριστών νομοθεσιών που διέπουν τη λειτουργία των δήμων και των κοινοτήτων στην Κύπρο δημιούργησε πολλές δυσκολίες στη λειτουργία τους, με αποτέλεσμα να έχουμε σήμερα τοπικές αρχές δύο ταχυτήτων: τους μεν δήμους να έχουν σημαντικές αρμοδιότητες και αρκετούς πόρους για τη διαχείριση σημαντικών θεμάτων και τις δε κοινότητες να υστερούν αισθητά, παραμένοντας ουσιαστικά εξαρτώμενες από την κεντρική εξουσία.

Διαπιστώνουμε ότι όλα αυτά τα χρόνια υπήρξε απροθυμία και κωλυσιεργία από τις διάφορες κυβερνήσεις να προχωρήσουν στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμού και γι' αυτό φέρουν μεγάλη ευθύνη και τα κόμματα, τα οποία ήθελαν να διατηρήσουν την επιρροή τους στις τοπικές κοινωνίες, αλλά και να εξυπηρετήσουν τα στενά μικροκομματικά τους συμφέροντα.

Ωστόσο, παρ' όλες τις δυσκολίες και κάτω από τις δοσμένες συνθήκες, οι τοπικές αρχές στην Κύπρο κατάφεραν να επιτελέσουν ένα σημαντικό και πολυδιάστατο έργο στην προσπάθειά τους να εξυπηρετήσουν τον πολίτη-δημότη και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής του. Με τα οικονομικά μέσα που διαθέτουν, προώθησαν σημαντικά έργα και εφάρμοσαν δικές τους πολιτικές, με ουσιαστικές παρεμβάσεις στους τομείς του πολιτισμού, του αθλητισμού, της νεολαίας, των διεθνών σχέσεων, της κοινωνικής μέριμνας και του περιβάλλοντος. Προσπάθησαν να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες και να αξιοποιήσουν τις όποιες ευκαιρίες και προκλήσεις δημιουργήθηκαν από την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αξιοποιώντας διάφορα ανταγωνιστικά προγράμματα και απορροφώντας κονδύλια για την εκτέλεση διαφόρων έργων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρ' όλα αυτά, σε πολλούς δήμους και κοινότητες παρατηρείται ακόμη ένα υδροκέφαλο σύστημα λειτουργίας με αδικαιολόγητη γραφειοκρατία και κομματικοποίηση των αποφάσεων και πολλά δημοτικά συμβούλια χαρακτηρίζονται από αναβλητικότητα στη λήψη αποφάσεων. Πολλές τοπικές αρχές είναι σήμερα καταχρεωμένες, ως αποτέλεσμα της κακής διαχείρισης των οικονομικών τους ή της έλλειψης των αναγκαίων πόρων. Πολλές άλλες δεν κατάφεραν να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες, αλλά ούτε να αναπτύξουν προγράμματα και να εκτελέσουν σημαντικά έργα, με αποτέλεσμα να παραμένουν μακριά από τις προσδοκίες των ίδιων των δημοτών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η ΕΔΕΚ πιστεύει ότι σήμερα ωρίμασαν οι συνθήκες και ήρθε η ώρα για τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, με κύριο στόχο την ανακατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του κεντρικού κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης, στη βάση των ευρωπαϊκών αρχών της εγγύτητας, της επικουρικότητας και του εταιρισμού. Θα πρέπει όλοι μαζί να προχωρήσουμε στον κοινό στόχο για την πραγματική μεταρρύθμιση του θεσμού.

Με αυτό το πνεύμα, χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης για έναρξη διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους στον τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης και την υπογραφή συμφωνίας με το Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάδας για την εκπόνηση μιας ολοκληρωμένης μελέτης, προκειμένου να δημιουργήσουμε πολύ σύντομα το πλαίσιο που θα θέσει τον ευαίσθητο αυτό χώρο στην τροχιά της νέας εποχής. Μιας εποχής που θα χαρακτηρίζεται από τον αναβαθμισμένο ρόλο των τοπικών αρχών και θα εδράζεται στα δικαιώματα του πολίτη.

Η μελέτη αυτή αναμένουμε ότι θα βοηθήσει στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου, μέσα από μια θεμελιακή μεταρρύθμιση στη βάση του τρίπτυχου “αποκέντρωση-διοικητική αυτοτέλεια-οικονομική αυτοδυναμία”. Οι στόχοι αυτοί προϋποθέτουν βέβαια μια ριζικά διαφορετική αντίληψη για την τοπική αυτοδιοίκηση, μια αντίληψη που θέλει τους σύγχρονους αυτοδιοικητικούς θεσμούς να κατέχουν σημαντική θέση, ευρέως αποδεκτή, στο ενιαίο πολιτικό και διοικητικό σύστημα της χώρας μας.

Βασικοί πυλώνες της μετεξέλιξης των τοπικών αρχών σε πραγματικά αυτοδύναμα όργανα και όχι σε διεκπεραιωτές και εντολοδόχους μιας άλλης εξουσίας είναι η διοικητική αυτοτέλεια, μακριά από αυταρχικές επεμβάσεις της κεντρικής διοίκησης, η αποφασιστική αποκέντρωση εξουσιών και η οικονομική αυτοδυναμία. Θα πρέπει να ανατραπεί επιτέλους η λογική που θέλει την τοπική αυτοδιοίκηση εξαρτημένη οικονομικά από το κράτος και με αρμοδιότητα τη διαχείριση δευτερευουσών υποθέσεων. Από την άλλη όμως και οι τοπικές αρχές οφείλουν να ανταποκριθούν με συνέπεια και αποτελεσματικότητα στις συγκεκριμένες ευθύνες τους έναντι των πολιτών. Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθιστά ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη για τολμηρές μεταρρυθμίσεις στην τοπική αυτοδιοίκηση. Η μετεξέλιξη των τοπικών αρχών σε όργανα λαϊκής κυριαρχίας και βάθρο δημοκρατίας, με αποφασιστική αποδυνάμωση του κεντρικού κράτους, είναι μεγάλη επιταγή της νέας εποχής. Για να λειτουργήσει όμως ένα σύγχρονο μοντέλο διακυβέρνησης, πρέπει εξ αρχής να επανακαθοριστεί το σύνολο των αρμοδιοτήτων και να κατανομηθεί μεταξύ κράτους και επιπέδων τοπικής αυτοδιοίκησης με βάση τις ευρωπαϊκές αρχές της εγγύτητας και της επικουρικότητας. Είναι καιρός να εμπιστευτούμε περισσότερο τις δυνάμεις της αυτοδιοίκησης και να τους δώσουμε την αρμοδιότητα, τους πόρους, τα μέσα, αλλά και την ευθύνη να ασκήσουν, χάριν των πολιτών, κρατικές αρμοδιότητες που μπορούν να ασκηθούν με ικανοποιητικότερο τρόπο από τις αρχές που βρίσκονται πιο κοντά στον πολίτη.

Τομείς όπως η παιδεία, η κοινωνική πολιτική, η προστασία του περιβάλλοντος, η προστασία της εργασίας, η προστασία και ενημέρωση του καταναλωτή, η κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών, ο πολιτισμός και ο τουρισμός, αλλά και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης πρέπει να περιληφθούν, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, στις στοχευμένες δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η νέα κατανομή αρμοδιοτήτων πρέπει να συνοδεύεται από την καθιέρωση αυτοτελών πόρων για την αποτελεσματική λειτουργία κάθε επιπέδου τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του δημοσιονομικού συστήματος θα πρέπει η κυβέρνηση να προχωρήσει στην παραχώρηση του 4% επί των δημοσίων εξόδων, όπως είναι και η δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας, απευθείας στις τοπικές αρχές, ώστε να εξασφαλίζεται η αυτοτέλεια των πόρων.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

“Δημοσίων εξόδων” αποκλείεται να είναι πρέπει να είναι “εσόδων”.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

“Εσόδων”, συγγνώμη, ναι.

Παράλληλα, με σειρά θεσμικών μέτρων θα πρέπει να επιδιώξουμε τη μείωση του λειτουργικού κόστους των τοπικών αρχών, επανασχεδιάζοντας όργανα, διαδικασίες και πολιτικές, όπως η δημιουργία κοινών υπηρεσιών μεταξύ γειτονικών δήμων και κοινοτήτων, η αναθεώρηση, αλλά και η ενοποίηση των δημοτικών φορολογιών, των τελών και γενικότερα των επιβαρύνσεων του δημότη. Ισχυροί δήμοι και ισχυρές κοινότητες αποτελούν το κύτταρο της δημοκρατίας, το θεμέλιο της ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

Η ΕΔΕΚ πιστεύει ότι ωρίμασαν οι συνθήκες για την εισαγωγή του δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης μέσα από τη μετεξέλιξη του θεσμού της επαρχιακής διοίκησης. Είμαστε πεπεισμένοι ότι μια τέτοια εξέλιξη θα βοηθήσει σημαντικά στην ομοίωση περιφερειακή ανάπτυξη στο πλαίσιο μιας ορθολογικής αποκέντρωσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο τρόπος λειτουργίας και η εσωτερική συγκρότηση των δομών της τοπικής αυτοδιοίκησης απαιτούν δραστικές αλλαγές, για να υπηρετηθεί το τετράπτυχο αρχών “συμμετοχή-αποτελεσματικότητα-διαφάνεια-λογοδοσία”. Συμμετοχή σε ό,τι αφορά στη δυνατότητα ευρύτερης κοινωνικής διαβούλευσης και ελέγχου, καθώς και στο δημοκρατικότερο τρόπο λειτουργίας και την αναβάθμιση των συλλογικών οργάνων. Αποτελεσματικότητα στην παροχή υπηρεσιών. Διαφάνεια στη διαχείριση και τη διοίκηση. Λογοδοσία των τοπικών αρχών στον πολίτη και την τοπική κοινωνία. Για να οικοδομήσουμε μια νέα ουσιαστική και δυναμική σχέση των τοπικών αυτοδιοικητικών θεσμών με τις τοπικές κοινωνίες, προτείνουμε τα ακόλουθα:

- Κατοχύρωση της δυνατότητας των δήμων να οργανώνουν τοπικά δημοψηφίσματα ή διαδικασίες έκφρασης των πολιτών για συγκεκριμένα τοπικά θέματα, προκειμένου οι αποφάσεις να έχουν την ευρύτερη δυνατή συναίνεση.
- Επιπλέον αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για τη διενέργεια ηλεκτρονικών ψηφοφοριών και διατύπωση προτάσεων.
- Υποχρέωση κάθε δήμου να δίνει την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα στο επιχειρησιακό του πρόγραμμα, στα ετήσια προγράμματα δράσης, τους προϋπολογισμούς και τους ετήσιους οικονομικούς λογαριασμούς, προκειμένου η τοπική κοινωνία να έχει πλήρη γνώση της λειτουργίας, των στόχων και της διαχείρισής τους.

Αν τα πιο πάνω υιοθετηθούν στο νέο θεσμικό πλαίσιο, πιστεύω ότι η προσπάθεια που έχει ξεκινήσει μπορεί να πετύχει τη βελτίωση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο, κάτι που σίγουρα θα αποβεί προς όφελος του πολίτη. Όλοι μαζί μπορούμε να το πετύχουμε και εμείς στην ΕΔΕΚ δηλώνουμε ότι θα εργαστούμε για την επιτυχία αυτού του στόχου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Σαρίκα.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος Νίκος Τορναρίτης.

N. ΤΟΠΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση για τον εκσυγχρονισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης διεξάγεται σε μια σημαντική συγκυρία. Ως παράταξη, μέσω της συναδέλφου κ. Θεοχάρους, επιδιώξαμε αυτή τη συζήτηση, γιατί θέλουμε να καταθέσουμε ένα πολύ συγκεκριμένο πλαίσιο προβληματισμού, που να επιτρέψει να προχωρήσουμε σε πράξεις. Είναι κοινή η διαπίστωση ότι αργήσαμε πολύ. Πρέπει να πάρουμε άμεσα αποφάσεις.

Ο Υπουργός Εσωτερικών Νεοκλής Συλικιώτης ενεργοποίησε μια διαδικασία μελέτης και υπόσχεται ότι οι επόμενες δημοτικές εκλογές, το τέλος του 2011, θα διεξαχθούν στο πλαίσιο ενός νέου, αναβαθμισμένου για την τοπική αυτοδιοίκηση, θεσμικού πλαισίου. Θέλω να υπενθυμίσω ότι και την προηγούμενη πενταετία έγιναν οι ίδιες συζητήσεις και μελέτες.

Η αποκέντρωση, με την αυτονόμηση της λειτουργίας των τοπικών κοινωνιών, είναι η σύγχρονη τάση ανάμεσα σε όλα τα αναπτυσσόμενα κράτη ως προς τον τρόπο της κοινωνικής οργάνωσής τους. Είναι κυρίαρχο χαρακτηριστικό των ευρωπαϊκών κοινωνιών, γιατί είναι θεμελιωμένο στην εμπάθυση και τη διεύρυνση των δημοκρατικών θεσμών και διαδικασιών.

Θέλω να μου επιτρέψετε να θυμίσω ιστορικά ότι αυτός ο κόσμος ξεκίνησε μέσα από τοπικά οργανωμένες κοινωνίες, τους οικισμούς, που σιγά σιγά διευρύνονταν, για να φτάσουμε στις πόλεις-κράτη, με την αρχαία Ελλάδα να είναι από τις πιο αντιπροσωπευτικές εκείνης της περιόδου. Στη μακρά πορεία της ανθρωπότητας υπήρξαν επίσης τα φέουδα και οι πολυεθνικές αυτοκρατορίες, έως ότου φτάσουμε στη νεότερη ιστορία, κατά την οποία ξεχώρισαν πρώτα τα εθνικά κράτη και στον εικοστό αιώνα οι υπερεθνικοί οργανισμοί.

Κι όμως σήμερα η κοινωνική οργάνωση επιστρέφει στο σημείο από όπου ξεκίνησε. Οι τοπικές κοινωνίες γίνονται ξανά το επίκεντρο του ανθρώπινου ενδιαφέροντος, διότι εκεί ασκούμε το δικαίωμά μας στη ζωή, από κει πρέπει να ξεπηδήσουν όλες οι καινούριες προτάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής μας. Αυτό είναι το σύγχρονο αίτημα, αυτή είναι η καινούρια πραγματικότητα στο χώρο όπου επιλέξαμε να ανήκουμε, στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η τοπική αυτοδιοίκηση στην Κύπρο χρειάζεται να κάνει αποφασιστικά βήματα μπροστά. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα πράγματα αλλάζουν. Παντού παρατηρούμε ότι το κεντρικό κράτος αποδυναμώνεται και μάλιστα κατά τρόπο εντυπωσιακό.

Θα σας φέρω ένα παράδειγμα που, συγκριτικά με την Κύπρο ή ακόμα και με την Ελλάδα, όπου η τοπική αυτοδιοίκηση είναι πιο αναβαθμισμένη, είμαι βέβαιος ότι θα μας οδηγήσει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα. Στις προηγμένες από πλευράς διοίκησης χώρες οι τοπικοί αυτοδιοικητικοί φορείς έχουν φθάσει στο σημείο να διαχειρίζονται πολύ μεγάλα κονδύλια. Έχουν από καιρό αποκτήσει τις αρμοδιότητες και είναι οι κατεξοχήν δικαιούχοι και διαχειριστές των δικών τους χρημάτων.

Υπάρχουν στην Ευρώπη χώρες όπου ακόμα και το 50% του εθνικού προϋπολογισμού διατίθεται στην τοπική αυτοδιοίκηση. Βεβαίως, εκεί η τοπική αυτοδιοίκηση αναπτύσσει προγράμματα, έχει βιώσιμες και ισχυρές μονάδες, διαθέτει τεχνογνωσία, προσωπικό και εξειδικευμένα στελέχη. Διαθέτει όλα αυτά, που της επιτρέπουν να ασκεί μια πολιτική με αποτέλεσμα. Είναι πραγματικά τοπικές κυβερνήσεις. Στην Κύπρο, τουλάχιστο για μία δεκαετία, συζητάμε τότε και πώς θα

φθάσει η συνεισφορά της κεντρικής κυβέρνησης προς την τοπική αυτοδιοίκηση στο 4% των ετήσιων εσόδων του κράτους.

Αυτό είναι ένα χαρακτηριστικό σημείο, για να μπορέσει κανείς να οδηγηθεί σε συμπεράσματα, τα οποία πρέπει να απασχολήσουν όλους μας. Φαίνεται όμως ότι όλο και περισσότερο -και στην πατρίδα μας- αρχίζει να κερδίζει έδαφος η τοπική αυτοδιοίκηση, γιατί αυτός ο χώρος μπορεί να εξελιχθεί, αν τολμήσουμε, σε φυτώριο σύγχρονων αντιλήψεων εξουσίας, σύγχρονων δημοκρατικών ηθών.

Η αντίληψη εξουσίας που κυριάρχησε από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, δυστυχώς, δε θέλει τους θεσμούς να χειραφετούνται, να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, να είναι φορείς υλοποίησης προγραμμάτων. Η κεντρική εξουσία ήταν και παρέμεινε πολύ ισχυρή. Θεωρεί ότι, αν παραχωρήσει αρμοδιότητες και εξουσίες και κατά συνέπεια πόρους, τότε δε θα μπορεί να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο σε ολόκληρη την επικράτεια. Μια αναπτυσσόμενη πολιτεία της δεκαετίας του '60 ή ένα λαβωμένο κράτος του '74 χρειαζόταν τον κεντρικό σχεδιασμό. Αυτό είναι σίγουρο. Μια αναπτυσσόμενη κοινωνία όμως από το 1986, που καθιερώθηκαν οι αιρετές τοπικές αυτοδιοικήσεις, έπρεπε προοδευτικά να ακολουθήσει μια άλλη πορεία. Βαθμιαία, βήμα με βήμα, η τοπική αυτοδιοίκηση έπρεπε να προχωρήσει μπροστά.

Τώρα, που κάνουμε έναν πιο συνολικό απολογισμό, μπορούμε να επισημάνουμε ορισμένες καίριες διαπιστώσεις. Δυστυχώς έχει καλλιεργηθεί μια λανθασμένη αντίληψη εξουσίας. Οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί ουσιαστικά τελούν υπό καθεστώς υποβάθμισης. Και τούτο, διότι για την κεντρική εξουσία, που στην προκειμένη περίπτωση συμμαχεί και με τους γραφειοκράτες, η όποια ενδυνάμωση της περιφέρειας σημαίνει, σε ένα μεγάλο βαθμό, και παραίτηση από ένα περιεργο δικαίωμα απόλυτου ελέγχου για οτιδήποτε γίνεται στον τόπο μας. Άρα, ως αποτέλεσμα, έχουμε τη συμμαχία του κεντρικού κράτους με τους γραφειοκράτες, οι οποίοι κατέχουν τα δικά τους βασίλεια ποικιλοτρόπως, πολυεπίπεδα -υπάρχει μια ανίερη συμμαχία μεταξύ τους- για να περιοριστεί ή να εμποδιστεί, αν θέλετε, το δυνάμωμα των τοπικών κοινωνιών.

Έφτασε ο καιρός να αντιληφθούμε ότι ο μόνος τρόπος, η μόνη μέθοδος και το μόνο σύστημα, για να αναπτυχθεί πάνω σε μόνιμα στέρεες βάσεις η πατρίδα μας, είναι να ενδυναμωθεί η τοπική πρωτοβουλία, η ικανότητα και η τεχνογνωσία να συμβάλλουν πολλοί για την ανάπτυξη.

Η τοπική αυτοδιοίκηση από μόνη της καλλιεργεί, σε μεγάλο βαθμό, μια διαφορετική αντίληψη για την πολιτική λειτουργία της ίδιας της δημοκρατίας. Είναι χρέος μας να δώσουμε σάρκα και οστά σε μια βασική αρχή που διέπει τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορά το κάθε κράτος μέλος της: Να εφαρμόσει, να υιοθετήσει, να κάνει πράξη την αρχή της επικουρικότητας. Τι σημαίνει αυτή η αρχή; Πολύ απλά σημαίνει ότι όποιες αποφάσεις λαμβάνονται και αφορούν στην πορεία της τοπικής κοινωνίας, της περιφέρειας ή της επικράτειας αυτές πρέπει να λαμβάνονται στο πλησιέστερο, ει δυνατόν, προς τον πολίτη επίπεδο.

Να λοιπόν πού είναι η σύγκρουση με την κυπριακή πραγματικότητα. Μια πραγματικότητα που στηρίζεται στον υπερασυγκεντρωτισμό και συμμαχεί, όπως είπαμε προηγουμένως, με τη γραφειοκρατία και το μόνιμο κομματικό πειρασμό για κατάληψη της εξουσίας και μετά το διαμοιρασμό των λαφύρων της με τις γνωστές μεθόδους: ευνοιοκρατία, ρουσφέτι, εξυπηρετήσεις.

Στην ουσία η τοπική αυτοδιοίκηση τελεί υπό καθεστώς στραγγαλισμού από την κεντρική εξουσία. Με το σημερινό θεσμικό σύστημα λειτουργίας είναι καταδικασμένη, από την έλλειψη πόρων, χωρίς προσωπικό, χωρίς ουσιαστικές αρμοδιότητες, να παρακαλεί, να εκλιπαρεί για το μικρό μερίδιο που της αναλογεί.

Ενώνω λοιπόν τη φωνή μου με των συναδέλφων που στηρίζουν μια βαθιά και ουσιαστική μεταρρύθμιση. Δε λέω να κάνουμε άλματα στο κενό. Δεν μπορούμε να φτάσουμε από τη μια μέρα στην άλλη στο επίπεδο που έχει η τοπική αυτοδιοίκηση των βορειοευρωπαϊκών χωρών, όπου σήμερα έχουν πλήρεις αρμοδιότητες στους τομείς της υγείας, της παιδείας, της δημόσιας ασφάλειας, του πολεοδομικού σχεδιασμού. Οι πόλεις στην υπόλοιπη Ευρώπη ασκούν οι ίδιες αναπτυξιακή πολιτική, είναι οι ίδιες φορείς ανάπτυξης, με τη συμμετοχή των παραγωγικών τάξεων και των τοπικών φορέων. Πρέπει όλα αυτά να τα έχουμε υπόψη μας, για να ξέρουμε προς τα πού θα πορευτούμε και να έχουμε στόχους και να θέσουμε χρονοδιαγράμματα.

Επιτρέψτε μου σ' αυτό το σημείο, μιας και αναφέρθηκα προηγουμένως στη γάγγραινα της αναξιοκρατίας, που μαστίζει κάθε τομέα της κοινωνικής μας οργάνωσης, να καταθέσω τη δική μου πρόταση για το πώς μπορούμε να δώσουμε νέα δυναμική στην τοπική αυτοδιοίκηση, με ποιο τρόπο να δώσουμε την ευκαιρία της επανίδρυσης του αυτοδιοικητικού κινήματος στην Κύπρο.

Πιστεύω ακράδαντα ότι η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να είναι ακομμάτιστη. Βέβαια, σε καμιά περίπτωση αυτό δεν πρέπει να μεταφράζεται ότι είναι και απολίτικη. Είναι σαφές ότι όλοι μας, οι πολιτικοί, σε όλα τα επίπεδα, έχουμε την ιδεολογική και τη φιλοσοφική μας ταυτότητα, έχουμε το κόμμα μας. Και εγώ προσωπικά είμαι περήφανος για το κόμμα μου. Θα πρέπει όμως να θέσουμε και ορισμένα όρια στη δράση μας ή, αν θέλετε, να επιτρέψουμε να αναπτυχθεί σε κάποιο επίπεδο και μια άλλη, πέρα από την κομματική ζωή, η συμμετοχή των πολιτών. Νιώθω ότι η τάση να χρωματίζεται κομματικά το καθετί πρέπει να πάψει. Πιστεύω ότι το πιο χαμηλό πεδίο της δημόσιας ζωής, η τοπική αυτοδιοίκηση, μπορεί να είναι ένας χώρος μιας πιο ελεύθερης από τα κομματικά στεγανά έκφρασης. Αυτό το θέλει ο πολίτης. Αυτό αναζητεί η κυπριακή πολιτεία σήμερα.

Είναι καιρός να συμβάλουμε όλοι στο να ενθαρρυνθούν οι τοπικές κοινωνίες να αναδείξουν ως εκπροσώπους τους τους αξιότερους, τους ικανότερους. Και αξίζει να τις εμπιστευθούμε, διότι αυτή είναι και μία βασική διαφορά ανάμεσα στην εξουσία, όπως αυτή ασκείται σε κεντρικό επίπεδο και σε τοπικό. Εισηγούμαι λοιπόν την καθιέρωση της οριζόντιας ψηφοφορίας στις δημοτικές εκλογές. Μπορεί στο επίπεδο των βουλευτικών εκλογών να διαφωνούμε -εμείς δε διαφωνήσαμε, αλλά μεταξύ μας- να υπάρχει ακόμα η θέση ότι εκεί αναμετρώνται συνολικά ιδεολογίες και πολιτικά προγράμματα. Στην τοπική αυτοδιοίκηση όμως δεν υπάρχουν τέτοιοι διαχωρισμοί εκεί δεν πρέπει να υπάρξουν διαχωρισμοί.

Να δώσουμε στην Ένωση Δήμων και στην Ένωση Κοινοτήτων από τώρα την ευχέρεια να αποτελούν ένα ενιαίο θεσμικό όργανο έκφρασης της εν δυνάμει δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης. Η Ένωση Δήμων σήμερα δεν είναι θεσμοθετημένο όργανο και του αφαιρείται η δυνατότητα να αποτελεί έναν αυτοδιοικητικό πολιτικό οργανισμό παρέμβασης. Αν προχωρήσουμε τώρα, θα επιτρέψουμε στην Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων να πιέσουν με περισσότερη αποτελεσματικότητα να προχωρήσει το Υπουργείο Εσωτερικών από τις αναγκαίες μελέτες στις αποφάσεις και στις πράξεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος χρειάζεται σήμερα μια ιεράρχηση, που θα ρυθμίζει εκ νέου τις σχέσεις ανάμεσα στην κεντρική εξουσία, δηλαδή την κυβέρνηση, την περιφέρεια, δηλαδή την επαρχία, και την πόλη και την κοινότητα. Χρειάζεται τα τρία επίπεδα αρμοδιοτήτων και ευθυνών να αποτελέσουν το αντικείμενο μιας μεγάλης μεταρρύθμισης στη δημόσια διοίκηση. Χρειάζεται τη μεγαλύτερη δημοκρατική

νομιμοποίηση των φορέων που ασκούν την εξουσία και την περισσότερη αποτελεσματικότητα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Τορναρίτη.

Το λόγο έχει τώρα ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουν λεχθεί πολλά από τους συναδέλφους που προηγήθηκαν. Θα είμαι συντομότερος, παρατηρώντας το εξής: Όταν μιλούμε για ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και αναθεώρηση του θεσμού, θα πρέπει να ξεκινούμε με δεδομένο ότι στην Κύπρο υπάρχουν κατεχόμενοι δήμοι, κατεχόμενες κοινότητες, που πώς μπορούν να εκσυγχρονιστούν και πώς μπορούν να επιτύχουν θεσμικό πλαίσιο, που να επιτρέπουν πράγματι στον απλό δημότη ή στο απλό μέλος της κοινότητας τη δημοκρατική συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων και τη λειτουργία αυτών των οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης. Γι' αυτό η δική μου ομιλία θα κάνει ένα βήμα πέρα από εκείνα τα οποία έχουν λεχθεί.

Είναι βέβαιο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία ανήκουμε, προβλέπει ότι το κάθε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κράτος μέλος, ρυθμίζει τα της τοπικής αυτοδιοίκησης κατά το δικό του εσωτερικό δίκαιο. Παράλληλα, η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδοκιμάζει το αποκεντρωτικό σύστημα και παροτρύνει στο να επαυξηθεί η προσπάθεια ενίσχυσης των εξουσιών στις τοπικές αρχές της αυτοδιοίκησης, με στόχο, αν είναι δυνατό, η κεντρική διοίκηση του κράτους, πέρα από την εποπτεία και έλεγχο, να συμπράττει με την τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία μπορεί να αποτελεί παράλληλα και φραγμό στην παντοδυναμία της κάθε κυβέρνησης κράτους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για να επιτευχθεί αυτό το φαινόμενο, αυτή η δυνατότητα, πέρα από τις δοτές εξουσίες που με νόμο παρέχονται στα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης, νομίζω ότι η ίδια η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί, μέσα στην έννοια του εσωτερικού εκσυγχρονισμού, να προχωρήσει σε κάποιες τομές, ώστε, αν είναι δυνατό, να αναδειχθεί σε περιφερειακή διοίκηση. Όπου οι αρχές που θα διοικούν αυτή την περιφερειακή διοίκηση να ασκούν "κάποια εξουσία", που να είναι περίπου ισάξια, σε μικρότερο βαθμό, με ό,τι η κυβερνητική και -γιατί όχι;- να έχει πιο εκτεταμένη νομοθετική εξουσία, κατά παραχώρηση από νόμο, εκδίδοντας κανονισμούς που να μην είναι μόνο μικρής αλλά ευρύτερης σημασίας για το κράτος.

Τώρα, κατά τη δική μου την άποψη, κληρονομήσαμε από τους Άγγλους ένα σύστημα· προβλέφθηκαν μέσα από το ίδιο το σύνταγμα οι χωριστοί δήμοι. Μέσα στην προσπάθεια ίσως κάποιων εγκεφάλων της εποχής εκείνης να μη θέλουν να αφήσουν αυτό τον τόπο να λειτουργήσει πράγματι με τη δύναμη της επιθυμίας του ίδιου του λαού, του συνόλου του λαού, μέσα από τις δυνατότητες που θα μπορούσε να αναπτύξει στο επίπεδο ακριβώς του απλού ανθρώπου που επικοινωνεί μαζί με άλλους συνδημότες ή με άλλους πολίτες της ίδιας κοινότητας, για να αποφασίζουν τα του οίκου τους στη μικρότερη ή την ευρύτερη περιοχή τους. Και, κατ' επέκταση, -γιατί όχι;- και για το ίδιο το κράτος.

Το σύνταγμα πρόβλεψε στα άρθρα 173 και 178 τη διαδικασία και το πώς λειτουργούν οι χωριστοί αυτοί δήμοι· υπήρξε η κατάργηση ουσιαστικά της θητείας το 1962. Από τότε υπήρξε η έμπνευση διά διαταγμάτων του Υπουργικού Συμβουλίου να μετατραπούν οι δήμοι σε συμβούλια βελτιώσεως, πράγμα το οποίο κρίθηκε αντισυνταγματικό κάποια στιγμή και βρισκόμαστε τώρα εμείς, ο καθένας από εμάς, ενώπιον του εξής φαινομένου:

Από χρόνια πολλά, πέραν από είκοσι χρόνια, οι δήμοι και, αντίστοιχα, οι κοινότητες αποφάσισαν να συνενωθούν και να δημιουργηθούν, αντίστοιχα, η Ένωση Δήμων Κύπρου και η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου. Δεν προβλέφθηκε διά νόμου, ήταν μια -θα την έλεγα- ιδιωτική πρωτοβουλία, ένα συμφωνητικό, ως σωματείο μέσα από ένα ιδιωτικό καταστατικό. Και εμείς λέμε -έχω την άποψη, να μου επιτραπεί να την αναφέρω- ότι θα μπορούσαν οι δήμοι και οι κοινότητες να διαμορφώσουν μέσα από νομοθετική εξουσιοδότηση, που θα είναι "το δικό τους σύνταγμα", μια πολύ περιφερειακή ομοσπονδία με την οποία να λειτουργούν όλες αυτές οι εξουσίες συγκεντρωτικά ως εξουσία τοπικής αυτοδιοίκησης. Που όμως να έχει κοινό παρονομαστή, κοινή δράση, κοινή επιθυμία, κοινές επιδιώξεις.

Και γιατί το λέω αυτό; Διότι θα μπορούσε μέσα από αυτό το πολυπεριφερειακό σύστημα ως θεσμός μιας κοινής ένωσης δήμων και μιας κοινής ένωσης κοινοτήτων να διαμορφωθεί τελικά ένα σύστημα όχι μόνο επιμέρους τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και ένα ευρύτερο σύστημα διακυβέρνησης. Η οποία να ξεκινά από τον πρώτο απλό βαθμό της έννοιας του πολίτη που συνεργάζεται με άλλους πολίτες και διαμορφώνει τις απόψεις.

Έχω τη γνώμη, λοιπόν, ότι σ' αυτό το στάδιο που βρίσκεται το κυπριακό πρόβλημα, εάν θέλουμε πια πράγματι τη συμμετοχή των πολιτών από το απλό τούτο πρώτο επίπεδο της διοίκησης της τοπικής, μπορούμε να καταδείξουμε μέσα από ένα νόμο ένα σύστημα διοίκησης αυτού του τόπου μέσα από πολλές τοπικές διοικήσεις και, άρα, να έχουμε πολλές περιφέρειες, οι οποίες να μπορούν να αναπτυχθούν ως περιφέρειες που να συντελούν ως επιμέρους πολιτείες σε ένα ομόσπονδο σύστημα. Και αυτή είναι μια ιδέα η οποία έχει διατυπωθεί και παλαιότερα, την είχα διατυπώσει παλαιότερα σε συνέδρια των δήμων και των κοινοτήτων, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, που θα μας επιτρέπει έτσι να φύγουμε την -το ολιγότερον, ενδεχομένως, με ρατσιστικά μειονεκτήματα- έννοια της διζωνικής και της δικοινοτικής. Και μη μου πείτε ότι, «Ξέρετε, μα είναι αυθαίρετες απόψεις ή, τέλος πάντων, απόψεις εξωπραγματικές». Εδώ η Κύπρος χρειάζεται ιδέες. Και οι ιδέες είναι δυνατό να προέλθουν και από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να αναδειχθεί με τη δέουσα δική μας προσπάθεια ως νομοθετικού οργάνου σε είδος παραδείγματος που να μπορούν να στηριχτούν και οι συνομιλίες αλλά και όσοι έχουν έμπνευση να συντελέσουν στην επίλυση του Κυπριακού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο τον Αγγελίδη.

Σε αυτό το σημείο, κατ' εξαίρεση, θα διακόψουμε τη συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Θα συνεχιστεί την ερχόμενη βδομάδα.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 25 Φεβρουαρίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:**Νομοθετική εργασία**

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.144-2008).
2. Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.160-2008).
3. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.003-2009).
4. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.044-2009).
5. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.005-2009).
6. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.006-2009).
7. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.096-2008).
8. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.056-2009).
9. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.166-2008).
10. Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.174-2008).
11. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.004-2009).
12. Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.007-2009).

13. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.011-2009).
14. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.045-2009).
15. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέσεις Ανώτερου Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών και Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.018-2009).
16. Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.015-2009).
17. Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.141-2008).
18. Ο περί Επιβολής Τελών στα Βαρέα Φορτηγά Οχήματα που Χρησιμοποιούν Ορισμένα Έργα Υποδομής Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.168-2008).
19. Ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.029-2009).
20. Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007.
(Αρ. Φακ. 23.01.048.206-2007).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους).
(Συνέχιση της συζήτησης).
(Αρ. Φακ. 23.05.010.2007).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).

(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
6. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
7. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
8. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).

9. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
10. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
11. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
14. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα

αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).

15. «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρήστου Πουργουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.002-2009).

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 5.21 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Μαυρονικόλα Ρούλα
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αντωνίου Αντώνης	Μητσόπουλος Τάσος
Αριστοτέλους Άριστος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βαρνάβα Γιώργος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Βότσης Άγγελος	Νικολάου Ιωνάς
Γαβριήλ Γιαννάκης	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Περδίκης Γιώργος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ευαγόρου Σταύρος	Σαμψών Σωτήρης
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαρίκας Φειδίας
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κατσουρίδης Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Στέλλα	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χάσικος Σωκράτης

Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χατζηνικόλας Ντίνος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων του 2009 Νόμος του 2008», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2009 Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ζαχαρία Κουλία και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης - Θέσεις Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης, Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης Α', Ανώτερου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης και Πρώτου Λειτουργού Γεωργικής Ασφάλισης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Εκάστης Θέσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκης, Γ. Λαμάρης, Ι. Νικολάου, Ν. Κατσουρίδης, Α. Βότσης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Μ. Σιζόπουλος, Δ. Συλλούρης, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Αγγελίδης) και αναβολή των θεμάτων.
9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

10. Ερωτήσεις βουλευτών:
Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί - Εισαγωγή υλικών για κατασκευή ηλιακού πάρκου στα κατεχόμενα - Έλεγχος του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας - Αλλοδαποί ζητιάνοι στην Αγία Νάπα - Αναίρεση απόφασης για χρηματοδότηση μέτρων στήριξης του αμπελοοινικού τομέα - Παραχώρηση δωρεάν ηλεκτρονικού υπολογιστή στους μαθητές του Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου - Προβλήματα στο Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Σωτήρος Λάρνακας - Ιδιωτικά σχολεία χωρίς άδεια στην επαρχία Πάφου - Παραχώρηση δωρεάν εισιτηρίων του ΘΟΚ σε πολύτεκνες οικογένειες - Υδροβιότοποι και προστατευόμενες περιοχές - Τα αυτοκίνητα των κρατικών υπηρεσιών και ο εξοπλισμός του Τμήματος Εποπτών Οδικών Μεταφορών - Κατασκευή νέου κτιρίου του ΓΕΕΦ - Θέματα που αφορούν το Τμήμα Φυλακών και το Αρχηγείο Αστυνομίας - Αίτημα των κοινοτήτων Κουκλιών, Πολεμίου, Γιόλου για ένταξή τους στο στεγαστικό σχέδιο για κοινότητες κάτω των πεντακοσίων κατοίκων - Παράτυπες μετεγγραφές από το Δημοτικό Σχολείο Ορούντας - Χρονοδιαγράμματα για την ολοκλήρωση του δρόμου εντός της κτηνοτροφικής περιοχής Κουκλιών και της ηλεκτροδότησης των κτηνοτροφικών υποστατικών.
11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Εκτέλεση δικαστικών διαταγμάτων για νοσηλεία χρηστών εξαρτησιογόνων ουσιών - Συμμετοχή της Κύπρου στη Eurovision - Αίτημα για βελτίωση των παρόδων και κατασκευή ρείθρων στον παρακαμπτήριο δρόμο Έμπας-Τάλας - Απουσία ηλιακών θερμοσιφώνων από τα δημόσια κτίρια - Καθυστέρηση στην οριοθέτηση τεμαχίων γης στην Πάχνα - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Ψευδά για δημιουργία πάρκου - Συμμετοχή των κοινοτικών συμβουλίων σε αναπτυξιακές εταιρείες - Προβλήματα τηλεφωνικής επικοινωνίας στο Φρένναρος - Η αλλαγή στα λογότυπα της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου - Ενεργειακή απόδοση κτιρίων - Χρονοδιαγράμματα για την ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας.
12. Συνέχιση της συζήτησης (Φ. Σαρίκας, Ν. Τορναρίτης, Α. Αγγελίδης) για το θέμα «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 26^η Φεβρουαρίου 2009

Ωρα έναρξης: 5.20 μ.μ.

Αρ. 22

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση. Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 16 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και

παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΑ για το 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €47.758.495 και έσοδα ύψους €47.758.495.

Τα έσοδα του ΚΟΑ προέρχονται κυρίως από τακτική κρατική χορηγία ύψους €38.506.725, ειδική κρατική χορηγία για τη διοργάνωση των Αγώνων Μικρών Κρατών Ευρώπης (ΑΜΚΕ) το 2009, τόκους ύψους €600.000 και εισπράξεις από δικαιώματα του προγράμματος ΑΓΟ ύψους €850.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι δαπάνες του ΚΟΑ κατανέμονται κατά κύριο λόγο ως ακολούθως:

1. Ποσό ύψους €2.762.774 για αποδοχές προσωπικού.
2. Ποσό ύψους €3.277.848 για έξοδα λειτουργίας ιδιόκτητων και άλλων αθλητικών χώρων.
3. Ποσό ύψους €163.010 για το Κέντρο Αθλητικών Ερευνών Κύπρου (ΚΑΕΚ), το οποίο έχει στόχο τα ερευνητικά προγράμματα και τη στήριξη των αθλητών υψηλής επίδοσης.
4. Ποσό ύψους €2.732.000 για προγράμματα του ΚΟΑ, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των προγραμμάτων για το αντνιτόπινγκ, τα συνέδρια, τις ασφάλειες, το μη βίαιο και τίμιο παιχνίδι, τα ταλέντα, το Σχέδιο Υψηλής Επίδοσης, καθώς και του προγράμματος "Αθλητισμός και Γυναίκα".
5. Ποσό ύψους €11.377.000 για επιχορηγήσεις αθλητικών φορέων.
6. Ποσό ύψους €2.562.902 για κρατική χορηγία ποδοσφαιρικών σωματείων.
7. Ποσό ύψους €1.205.000 για διεθνείς αθλητικές σχέσεις.
8. Ποσό ύψους €1.200.000 για αποδοχές έκτακτων γυμναστών του προγράμματος ΑΓΟ.
9. Ποσό ύψους €180.000 για την Ακαδημία Αθλητισμού.
10. Ποσό ύψους €14.089.001 για δημιουργία και/ή βελτίωση αθλητικών χώρων.
11. Ποσό ύψους €1.295.660 για αποπληρωμή δανείων και άλλων υποχρεώσεων.
12. Ποσό ύψους €683.451 για αστυνόμευση και επιτήρηση αθλητικών εκδηλώσεων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του ΚΟΑ και τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, ο προϋπολογισμός του 2009 έχει αναπτυξιακό χαρακτήρα. Ειδικότερα, η νέα κρατική πολιτική δίνει έμφαση στο κοινωνικό πρόσωπο του αθλητισμού, ο οποίος στηρίζεται από μια σειρά εθνικών προγραμμάτων, καθώς και ειδικών σχεδιασμών.

Οι βασικοί στόχοι του προϋπολογισμού είναι οι ακόλουθοι:

1. Η υλοποίηση του τομέα του κοινωνικού αθλητισμού μέσω δύο βασικών κατευθύνσεων. Η πρώτη κατεύθυνση αφορά τη στήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης, των κοινοτήτων υπαίθρου και των μικρών σωματείων, καθώς και τη δημιουργία ή και βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων, με στόχο την αθλητική ενασχόληση και με σκοπό την υγεία του κάθε πολίτη, κάτι το οποίο προβλέπεται σαφέστατα μέσα από την ήδη εγκριθείσα από την Ευρωπαϊκή

Επιτροπή Λευκή Βίβλο για τον αθλητισμό. Η δεύτερη κατεύθυνση αφορά τη στήριξη μέσα από τα εθνικά προγράμματα των διάφορων κοινωνικών ομάδων οι οποίες καθορίζονται μέσα από τα γενικότερα προγράμματα κοινωνικής συνοχής (social cohesion) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέσα από αυτά τα προγράμματα επιχειρείται η ενεργοποίηση όσο το δυνατό μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού στην άσκηση, οποιασδήποτε μορφής, χωρίς να παραγράφεται και το γεγονός ότι ο αθλητισμός πρέπει να ενεργεί ως εργαλείο στην ένταξη περιθωριακών ομάδων στο κοινωνικό γίγνεσθαι, π.χ. με προγράμματα για φυλακισμένους, οικονομικούς μετανάστες κτλ.

2. Η περαιτέρω ενεργοποίηση και εμπλοκή όλων των κοινωνικών στρωμάτων στον αθλητισμό στα πλαίσια της ευρύτερης ευρωπαϊκής πολιτικής περί κοινωνικής συνοχής. Συγκεκριμένα, καταβάλλεται προσπάθεια μέσα από συγκεκριμένα οροθετημένη πολιτική για την όσο το δυνατό μεγαλύτερη ενασχόληση ανθρώπων, ανεξαρτήτως ηλικίας ή φύλου, με τον αθλητισμό κάτω από ευνοϊκές συνθήκες, μέσα σε ένα καθαρό και υγιές περιβάλλον.
3. Η διοργάνωση στην Κύπρο, μετά από είκοσι χρόνια, της σημαντικότερης αθλητικής διοργάνωσης που μπορεί να διοργανωθεί στη χώρα μας, των ΑΜΚΕ, με συμμετοχή όλων των μικρών ευρωπαϊκών χωρών. Η αναπτυξιακή πορεία του κυπριακού αθλητισμού έχει ως αποτέλεσμα η Κύπρος να παρουσιάζει την καλύτερη εικόνα από όλες τις μικρές ευρωπαϊκές χώρες τόσο όσον αφορά τις αθλητικές εγκαταστάσεις όσο και το αγωνιστικό επίπεδο των αθλητών. Ο στόχος που έχει τεθεί είναι η κατάληψη της πρώτης θέσης σε αριθμούς μεταλλίων στους ΑΜΚΕ.

Οι εκπρόσωποι του ΚΟΑ κατέθεσαν στην επιτροπή γραπτό κείμενο αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Λευκής Βίβλου.

Προς επίτευξη των πιο πάνω, ο οργανισμός έχει καθορίσει διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου στα πλαίσια των παρατηρήσεων και εισηγήσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Ο γενικός διευθυντής του ΚΟΑ ανέφερε ότι η διοργάνωση των ΑΜΚΕ θα πραγματοποιηθεί με τη συνεργασία της Ολυμπιακής Επιτροπής, η οποία θα υποβάλει προς τον ΚΟΑ αναλυτική κατάσταση των σχετικών εξόδων, που θα είναι αυξημένα λόγω μικρότερου αριθμού χορηγών εξαιτίας της οικονομικής κρίσης.

Στα πλαίσια της περαιτέρω συζήτησης του εν λόγω προϋπολογισμού, βουλευτές μέλη της επιτροπής ζήτησαν από τους εκπροσώπους του ΚΟΑ όπως καταθέσουν γραπτώς στην επιτροπή τα ακόλουθα πρόσθετα στοιχεία:

1. Αναλυτική κατάσταση αναφορικά με τη συμμετοχή των ατόμων και τα κριτήρια συμμετοχής στο ειδικό πρόγραμμα ανάπτυξης ταλέντων.
2. Τους λόγους για τους οποίους δεν αξιοποιήθηκε το αθλητικό κέντρο στον Αγρό.
3. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των βασικών γραμμών της Λευκής Βίβλου.
4. Ξεχωριστή ανάλυση εσόδων και δαπανών της Ολυμπιακής Επιτροπής.
5. Αναλυτική κατάσταση και προγραμματισμό για τη διοργάνωση των ΑΜΚΕ.
6. Κατάλογο στρατιωτών που είναι αθλητές και διαμένουν σε χώρο ο οποίος έχει ειδικά διαμορφωθεί με αναφορά στο άθλημα και την επίδοσή τους.

7. Κριτήρια κατανομής χορηγίας σε ποδοσφαιρικά σωματεία, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΟΥΕΦΑ.
8. Στοιχεία για τη διεξαγωγή ελέγχου για την καταλληλότητα των σταδίων, όπως κατά πόσο γίνεται έλεγχος, εάν έχουν καθοριστεί συγκεκριμένα κριτήρια αναφορικά με τον έλεγχο αυτό και ποιες διορθωτικές ενέργειες γίνονται για την καταλληλότητα των σταδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου της βουλευτού της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΟΑ για το έτος 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα ψηφίσουμε τελικά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, παρά το γεγονός ότι οφείλουμε να τονίσουμε ότι ενέργειες και πράξεις σε αρκετές περιπτώσεις και της διοίκησης και της διεύθυνσης του οργανισμού δυστυχώς είναι μεροληπτικές και είναι πράξεις οι οποίες δημιουργούν προβλήματα και θίγουν τα καλώς νοούμενα συμφέροντα κυρίως του αθλητισμού, αλλά και του τόπου! Θεωρούμε ότι δεν είναι της παρούσας να αναπτύξουμε αυτό το ζήτημα. Οι φίλοι του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού γνωρίζουν τα ζητήματα αυτά και ελπίζουμε ότι πολύ σύντομα θα αντιληφθούν ότι διαπράττουν λάθη σ' αυτά τα θέματα και θα αναθεωρήσουν τη θέση τους και τη στάση τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς με τη σειρά μας θα ψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο λέγοντας ότι η αύξηση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού στα €48 εκατομ. αποτελεί θετικό βήμα. Αναμένουμε να δούμε τη διαχείριση αυτών των χρημάτων -αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα για τον ΚΟΑ- καθώς και την κατανομή των κονδυλίων. Επισημαίνουμε την παρουσία του προέδρου και μελών του συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού στην αίθουσα.

Λέμε ότι πρέπει να υπάρξει ριζική αναβάθμιση του κοινωνικού αθλητισμού. Ήταν μία προεκλογική δέσμευση του κ. Χριστόφια. Θέλουμε να διερωτηθούμε ποια είναι η συγκεκριμένη συνεργασία του ΚΟΑ με την τοπική αυτοδιοίκηση στην πράξη και τι σημαίνει για τους κυβερνώντες "κοινωνικός αθλητισμός". Εμείς αντιλαμβανόμαστε

τον κοινωνικό αθλητισμό ως προσφορά δωρεάν προγραμμάτων του ΑΓΟ και όχι μέσω καταβολής χρηματικού αντιτίμου είτε από αυτούς που συμμετέχουν είτε από τις τοπικές αρχές προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού.

Απ' εκεί και πέρα λέμε ότι πρέπει να αναβαθμιστούν τα προγράμματα, οι υποδομές και οι ακαδημίες του οργανισμού και λέμε ότι οφείλει ο οργανισμός να προχωρήσει άμεσα στη συγκρότηση εθνικής επιτροπής αντινότιπινγκ πάνω σε επαγγελματική βάση. Επίσης, αναμένουμε να δούμε την έμπρακτη εφαρμογή των μέτρων που διέπονται από το νόμο για την καταπολέμηση της βίας στα γήπεδα.

Τελειώνοντας, λέμε ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα στηρίξει με όλες του τις δυνάμεις τη διοργάνωση των Αγώνων Μικρών Κρατών Ευρώπης στην Κύπρο μέσω του εθελοντισμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν είμαι μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Δεν είχα την ευκαιρία να σχολιάσω τον προϋπολογισμό κατά τη διάρκεια της συζήτησής του. Θέλω μόνο να σημειώσω την πρόοδο που γίνεται στον τομέα ακριβώς του κοινωνικού αθλητισμού και στα νέα προγράμματα του ΚΟΑ, τα οποία φαίνονται και στον προϋπολογισμό. Από την άλλη όμως, θέλω να σημειώσω τη βαθιά ανησυχία του Κινήματος των Οικολόγων στο γεγονός ότι ακόμα το κύριο ενδιαφέρον του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού στρέφεται προς τον επαγγελματικό αθλητισμό και στο βασιλιά των αθλημάτων που είναι το ανδρικό ποδόσφαιρο! Δε γίνεται η ανάλογη προσπάθεια στήριξης των άλλων αθλημάτων και οπωσδήποτε των μικρών κατηγοριών!

Ένα τελευταίο θέμα το οποίο εκκρεμεί και ενώπιον της Βουλής, διότι κατέθεσα σχετική ερώτηση από τον Ιούλιο του 2008 και ακόμα δεν έχω πάρει απάντηση, είναι το ποιος έχει αποφασίσει τη σύνθεση της αντιπροσωπείας μας στους Ολυμπιακούς του Πεκίνο -συγγνώμη, από το Σεπτέμβρη ήταν η ερώτηση- και πόσο στοίχισε στο κυπριακό δημόσιο η συγκεκριμένη αποστολή. Μία ερώτηση κοινοβουλευτική από το Σεπτέμβριο, που έξι μήνες μετά δεν έχει τύχει ακόμα καμίας απάντησης!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω αναφορά στο θέμα των προσφυγικών σωματείων. Είναι ένα θέμα το οποίο έχει εξετάσει και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων και, αφού συζητούμε σήμερα τον προϋπολογισμό του ΚΟΑ, θα ήθελα να τονίσω ότι σίγουρα η πολιτεία θα πρέπει να δει κατά πόσο, είτε στον επόμενο προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού είτε με συμπληρωματικό προϋπολογισμό, θα προχωρήσει στην επιπλέον ενισχυμένη οικονομική χορηγία προς τα προσφυγικά σωματεία. Να τονίσω ότι σήμερα μιλούμε για €48 εκατομ. περίπου προϋπολογισμό του Κυπριακού

Οργανισμού Αθλητισμού και μιλούμε για ένα μηδαμινό ποσό, περίπου των €400.000 με €450.000, για οικονομική ενίσχυση των προσφυγικών σωματείων. Και όταν αναφερόμαστε, κύριε Πρόεδρε, σε προσφυγικά σωματεία, δεν εννοούμε τα προσφυγικά σωματεία της πρώτης κατηγορίας, γιατί πάντοτε το μυαλό στρέφεται στο ποδόσφαιρο, αλλά εννοούμε τα προσφυγικά σωματεία που ασχολούνται γενικά με τον αθλητισμό, είτε είναι δεύτερη είτε είναι τρίτη κατηγορία είτε είναι ακόμη και αγροτικό ποδόσφαιρο. Γιατί ας μην ξεχνούμε ότι στους προσφυγικούς κυβερνητικούς οικισμούς έχουν αναπτυχθεί ποδοσφαιρικές ομάδες οι οποίες οργανώνονται, δρουν και ο σκοπός και ο στόχος τους είναι σίγουρα να απασχολούν με υγιή τρόπο τη νεολαία του τόπου. Γι' αυτό το λόγο είτε θα ενισχυθεί ο προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για την ενίσχυση των προσφυγικών σωματείων είτε θα πρέπει να ληφθεί πολιτική απόφαση, ώστε με διαφορετικό τρόπο, με ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό από πλευράς του κράτους, να ενισχυθούν τα σωματεία.

Και δραπτόμεθα της ευκαιρίας, κύριε Πρόεδρε, να θέσουμε και το θέμα του Γυμναστικού Συλλόγου Ευαγόρα, του ΓΣΕ. Γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι ο ΓΣΕ αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή προβλήματα εκεί που φιλοξενείται, στη Λάρνακα, και ο ΚΟΑ έχει δώσει υποσχέσεις να προχωρήσει σε οικονομική ενίσχυση, ώστε να δημιουργηθούν αθλητικοί χώροι, για να φιλοξενηθεί ο προσφυγικός σύλλογος του Ευαγόρα. Άρα, απαιτούμε άμεση δράση από πλευράς του ΚΟΑ, ώστε ο ΓΣΕ να έχει τη δική του στέγη και να μη φιλοξενείται απ' εκεί και απ' εδώ αποδεχόμενος αρκετά προβλήματα, όπως έχουν δημιουργηθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό του ΚΟΑ και έχουμε να κάνουμε τις εξής επισημάνσεις: Ο προϋπολογισμός αυτός αφορά €48 εκατομ. περίπου που θα δοθούν για ανάπτυξη του κυπριακού αθλητισμού. Είναι ένας προϋπολογισμός ισοζυγισμένος και αναπτυξιακός. Εμείς χαιρετίζουμε τους στόχους του που είναι ακριβώς η ανάπτυξη του κοινωνικού αθλητισμού με στήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης, των κοινοτήτων της υπαίθρου, αλλά και μικρών σωματείων.

Ο δεύτερος πυλώνας γύρω από τον οποίο κινείται είναι ακριβώς η στήριξη των διαφόρων κοινωνικών ομάδων με στόχο την κοινωνική συνοχή. Υπάρχουν μεγαλεπήβολα προγράμματα, όπως είναι το πρόγραμμα για στήριξη των φυλακισμένων ατόμων, πρόγραμμα για καταπολέμηση των ναρκωτικών, πρόγραμμα για την προεφηβική και εφηβική στήριξη, πρόγραμμα αθλητισμού για την υποδομή της υπαίθρου και ένα σωρό άλλα και ιδίως για τις περιθωριοποιημένες ομάδες. Στην Κύπρο έχουμε γίνει μία διαπολιτισμική κοινωνία και οπωσδήποτε πρέπει μέσω του αθλητισμού να καταπολεμηθεί η περιθωριοποίηση.

Όλα αυτά ως Δημοκρατικό Κόμμα τα στηρίζουμε, καθώς επίσης και τη διοργάνωση στην Κύπρο των Αγώνων Μικρών Κρατών της Ευρώπης, γιατί είναι μία ευκαιρία η χώρα μας μέσα από τον υγιή ανταγωνισμό, συναγωνισμό ακριβώς να προβάλλει και τα υψηλά επίπεδα της αθλητικής της υποδομής.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα επικροτούμε, όπως έχω πει, τα πιο πάνω. Σημειώνω κι εγώ με τη σειρά μου ότι επί συνόλου €17,5 εκατομ., που είναι ακριβώς για προγράμματα επιχορήγησης, δυστυχώς μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό, €535.000 μόνο, δίνεται για ανάπτυξη των ποδοσφαιρικών σωματείων ή των αθλητικών

σωματείων των προσφυγοποιημένων! Και μιλούμε για ένδοξα σωματεία όπως, παραδείγματος χάριν, ο Διγενής Ακρίτας Μόρφου της γενέθλιας γης μου, μιλούμε για τη Νέα Σαλαμίνα, τον ΑΣΙΛ Λύσης, τη Δόξα Κατωκοπιάς και ένα σωρό άλλα. Θεωρούμε ότι...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Και πολλά άλλα. Όλα αυτά τα σωματεία, τα οποία στην προσφυγιά κρατούν ψηλά το όνομα των κατεχόμενων περιοχών μας, χρήζουν οπωσδήποτε οικονομικής στήριξης. Εκείνο το οποίο ζητούμε ως Δημοκρατικό Κόμμα είναι να υπάρξει ακριβώς μία ολοκληρωμένη πολιτική όσον αφορά τα...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Συγγνώμη, συνάδελφοι, δεν αντιλαμβάνομαι γιατί τόσοσ σάλος! Ανάφερα μερικά μόνο σωματεία!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, παρακαλώ!

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Μπορεί και να αναφέρω και τα υπόλοιπα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Αναστασιάδη)

Άφησα πολλούς πίσω;

Ε, κοιτάξετε! Άμα αναφέρεις μερικούς, κάποιους εννά αφήσεις πίσω!

Αλλά, εγώ ήθελα να τονίσω το γεγονός ότι χρειάζεται μία ολοκληρωμένη πολιτική για τα ποδοσφαιρικά σωματεία τα κατεχόμενα και εκείνο το οποίο θέλουμε να εγείρουμε είναι ότι πρέπει να γίνεται ακριβώς με αξιοκρατικά κριτήρια η κατανομή αυτών των χορηγιών και επιπρόσθετα αυτή η κατανομή να μην είναι υποκειμενική. Να λαμβάνουμε υπόψη τις πραγματικές ανάγκες και το SOS, το σήμα κινδύνου, που εκπέμπουν αυτά τα προσφυγικά σωματεία και να τα στηρίζουμε.

Τέλος, θα ήθελα να κάνω και μία έκκληση, ότι και ο γυναικείος αθλητισμός -και δε μιλούμε μόνο για ποδόσφαιρο, μιλούμε και για πολλά άλλα αθλήματα- θα πρέπει να στηριχθεί στον τόπο μας, γιατί σε άλλες χώρες έχει προχωρήσει κατά πολύ. Με όλα αυτά, το Δημοκρατικό Κόμμα συμφωνεί με τους άξονες, θα παρακολουθούμε πώς εξελίσσεται ακριβώς η κατανομή των χορηγιών και είμαστε εδώ, για να ασκούμε κοινοβουλευτικό έλεγχο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο συνάδελφος κ. Λευτέρης Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Εμείς, έχοντας πάντα πολιτική μας τον αθλητισμό εμπράκτως, σίγουρα δεν επρόκειτο σε καμία περίπτωση να μην τον υπερψηφίσουμε. Όμως, σ' αυτό που λέχθηκε για τα προσφυγικά σωματεία απλώς εγώ θέλω να επισημάνω κάτι πολύ σημαντικό που δεν έγινε για χρόνια. Εάν όλα αυτά τα σωματεία ευρίσκοντο στα κατεχόμενα, γνωρίζετε πολύ καλά ότι θα εγίνοντο και έργα υποδομής και θα εδίνοντο χορηγίες ανάλογα με τη δράση που θα είχαν, αφού θα ήταν στα κατεχόμενα χωριά και στις κατεχόμενες πόλεις. Έφυγαν οι άνθρωποι, έμειναν εκεί ουσιαστικά οι εγκαταστάσεις, τα πάντα. Οι πρόσφυγες που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές είναι φορολογούμενοι, πληρώνουν, αλλά τα σωματεία αυτά δεν έχουν την ίδια στήριξη που έχουν άλλα σωματεία που έχουν την ευχέρεια εις τις ελεύθερες περιοχές να αναπτύσσονται. Αυτή είναι η πραγματικότητα! Δηλαδή υπάρχει μια, ας το πούμε, άιση κατανομή αυτών των κονδυλίων και πιστεύω ότι είναι πολύ ορθό να υπάρξει ειδική μελέτη του θέματος -η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων το συζητά για χρόνια- ούτως ώστε αυτά τα σωματεία όχι να γίνουν υπερσωματεία, να συνεχίσουν να επιβιώνουν. Πολλά σωματεία προσφυγικά έβαλαν λουκέτο! Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα! Πιστεύω ότι κάθε σωματείο προσφυγικό που κλείνει είναι ένα μεγάλο κενό και έλλειμμα για την πατρίδα μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με την προϋπόθεση, κύριε Λαμάρη, ότι θα πείτε και για τη γυναικεία ομάδα μπάσκετ της ΑΕΛ!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα τμήματα της ΑΕΛ δε χρειάζονται διαφήμιση! Απαντούν μέσα στα γήπεδα!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, τέλειωσε το χιούμορ!

Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Εμείς θα υπερψηφίσουμε ασφαλώς τον προϋπολογισμό που έχουμε μπροστά μας. Πάρα πολύ σύντομα θέλω να πω δύο, τρία πράγματα. Έχει πει και η συνάδελφος, η κ. Παπαδοπούλου, μερικές πτυχές που καταδεικνύουν μία νέα φιλοσοφία στην προσέγγιση και της κυβέρνησης και του διοικητικού συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και πρέπει να ομολογήσουμε εδώ μία πραγματικότητα. Για κάποια χρόνια πρόσφατα ο προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού πηγαινοερχόταν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και για τον τρόπο που παρουσιαζόταν και για την

ανάλυση που είχε και για τα προβλήματα που παρουσίαζε. Και είναι με χαρά που διαπιστώνουμε τα τελευταία χρόνια ότι αυτό έχει εκλείψει παρά τα προβλήματα που όλοι οι οργανισμοί έχουν.

Το δεύτερο είναι ένα άλλο γεγονός. Από τα €47 εκατομ. προϋπολογισμό, τα έξοδα του μισθολογίου και των λειτουργικών εξόδων δεν ξεπερνούν τα €6 εκατομ. Τα υπόλοιπα πάνε για δημιουργικούς σκοπούς και είναι πάρα πολύ σημαντικό!

Το τρίτο είναι ότι ασφαλώς τα προσφυγικά σωματεία αντιμετωπίζουν προβλήματα. Είναι με χαρά όμως που διαπιστώνουμε πως διαχρονικά πλείστα έχουν στηριχθεί, με αποτέλεσμα να διαθέτουν και ιδιόκτητα γήπεδα, σε αντίθεση με μεγάλα σωματεία που δεν είναι προσφυγικά και που δε διαθέτουν! Και καλά γίνεται! Και να υπάρχουν κονδύλια τα οποία να στηρίζουν αυτή την υποδομή κάθε χρόνο. Από τα €17,5 εκατομ. συνολικά που δίδονται για χορηγίες παίρνουν και τα προσφυγικά σωματεία. Το κονδύλι των €535.000, που ασφαλώς μπορεί να αυξηθεί, είναι αποκλειστικά για στήριξη ξεχωριστά προσφυγικών σωματείων. Δε σημαίνει πως από τα υπόλοιπα τα προσφυγικά σωματεία δεν τυγχάνουν επιχορήγησης. Κι εμείς με χαρά θα ψηφίζαμε και αυξημένα κονδύλια ανάλογα με τις δυνατότητες που υπάρχουν. Επομένως, μία γενική προσέγγιση συνολικής πολιτικής του αθλητισμού μας θα πρέπει να αγγίξει τον ομαδικό αθλητισμό -και αυτό γίνεται- τον κοινωνικό αθλητισμό.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, έχουμε ακριβώς μια τροπολογία. Να τη βάλω τώρα, για να μην ξαναπάρω το λόγο. Έχει λεχθεί προηγούμενα για τη συμμετοχή της Κύπρου στους Ολυμπιακούς. Επειδή η Βουλή έχει ευθύνη να ελέγχει ένα κονδύλι που αφορά το άρθρο 02-0205 και αφορά την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή για τους Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης, ύψους €700 εκατομ., ζητήθηκε από όλους να κατατεθεί προϋπολογισμός στη Βουλή και μετά ισολογισμός, για να μπορέσει να υπάρξει και ενημέρωση, αλλά και έλεγχος, κάτι που δεν έγινε. Γι' αυτό εμείς ζητούμε να δεσμευτεί αυτό το κονδύλι, για να κατατεθεί ο προϋπολογισμός αυτού του ποσού στη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τη θέση του κόμματος την έχει εκφράσει ο κ. Λαμάρης...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχω εγερθεί και θα μιλήσω, εφόσον οι συνάδελφοι σιωπήσουν, για το θέμα των προσφυγικών σωματείων. Το θέμα αυτό έχει συζητηθεί την προηγούμενη Τετάρτη στην επιτροπή. Η επιτροπή ουσιαστικά υιοθέτησε το πακέτο των εισηγήσεων που υπέβαλα ως πρόεδρος της επιτροπής. Αυτό, όπως ήταν και η ομόφωνη απόφαση της επιτροπής, έχει ετοιμαστεί και έχει σήμερα σταλεί στα αρμόδια υπουργεία και στον ΚΟΑ. Να πω ότι μετά την προηγούμενη Τετάρτη, που συζητήθηκε το θέμα -και είναι προς τιμή του- ο ΚΟΑ την Τρίτη, πριν δύο μέρες δηλαδή, επέδωσε τις πρώτες επιταγές στα προσφυγικά σωματεία, για να αντιμετωπίσουν

τρέχουσες και επιτακτικές ανάγκες που είχαν με υποθέσεις που εκκρεμούν στα δικαστήρια ή και άλλους που τους κυνηγούν.

Ταυτόχρονα, το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΑ και ο διευθυντής έχουν επιδείξει έντονο ενδιαφέρον να εργαστούν, για να ετοιμαστεί ένα πλαίσιο τρόπου βοήθειας προς αυτά τα σωματεία, ώστε να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που έχουν και τα προβλήματα που καθημερινά συναντούν.

Θέλω να τονίσω ότι τα προσφυγικά σωματεία δεν πρέπει να είναι σε αντιπαράθεση με τα οποιαδήποτε άλλα σωματεία και ευρύτερα με όσους ασχολούνται με τον αθλητισμό. Θα πρέπει να είναι παράλληλα και στο ίδιο πλαίσιο φιλοσοφίας. Συνεπώς, σε αυτά τα πλαίσια θα εργαστούμε. Εκκρεμεί και μία συνάντηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, που είχε υποσχεθεί να κάνει με την επιτροπή των προσφυγικών σωματείων, η οποία θα γίνει σύντομα και θα υπάρξουν θετικές εξελίξεις γύρω απ' αυτό το ζήτημα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καταρχάς, εγώ θέλω να σταθώ σε τούτη την εισήγηση του συναδέλφου για το σταύρωμα της δαπάνης η οποία προνοείται για την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή αναφορικά με τους ΑΜΚΕ του 2009. Θέλω καταρχάς να επισημάνω ότι στην επεξήγηση του προϋπολογισμού αναφέρεται ότι υπάρχει ανάλυση γι' αυτή τη δαπάνη. Τι άλλο περαιτέρω χρειάζονται, για να πειστούν οι συνάδελφοι του κυβερνώντος κόμματος και να στηρίξουν αυτό το οποίο ουσιαστικά εισηγήθηκε η κυβέρνηση, δηλαδή να δώσει αυτή την επιχορήγηση; Εκτός αν δεν πείθονται και πείθονταν προηγουμένως για τον τρόπο με τον οποίο η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή παλαιότερα διαχειριζόταν όλα εκείνα τα χρήματα είτε για τους Ολυμπιακούς Αγώνες είτε για την προετοιμασία της ολυμπιακής ομάδας είτε για τη συμμετοχή στο Πεκίνο είτε ακόμα και για τη συμμετοχή στους ΑΜΚΕ! Τι είναι εκείνο το οποίο χρειάζονται σήμερα περισσότερο απ' αυτό το οποίο υπάρχει και ζητούν να σταυρωθεί αυτό το κονδύλι; Πραγματικά, δεν μπορούμε να δούμε να υπάρχει οποιαδήποτε άλλη δικαιολογία πέραν του ότι απλώς πιθανόν να οφείλεται στο ότι υπήρξε μία αλλαγή στην ηγεσία της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής. Αφού υπάρχει υπόμνημα το οποίο λέει ότι αναλύει πώς θα ταξινομηθεί η δαπάνη η οποία προνοείται για τη χορηγία αυτή.

Επιπρόσθετα, όμως, θέλω να επισημάνω και το εξής: Στον προϋπολογισμό αυτό θα έπρεπε, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να υπάρχει και υλοποίηση της δέσμευσης την οποία ανέλαβε ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, με βάση ένα χρονοδιάγραμμα το οποίο κατέθεσε στη Βουλή και συγκεκριμένα στην επιτροπή Νομικών, αναφορικά με τις εγκαταστάσεις του αναγκαίου εξοπλισμού και της εκτέλεσης έργων κατά της βίας στα γήπεδα. Μετά λύπης μου παρατηρώ ότι, εκτός από ένα μέρος αυτών των έργων, για τα υπόλοιπα δυστυχώς, για τα οποία έχει αναληφθεί δέσμευση ότι θα έπρεπε να υλοποιηθούν το 2009, δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια στον προϋπολογισμό, είτε αυτά αφορούν την εγκατάσταση του "ticketing system" είτε ακόμα τα έργα στα ίδια τα γήπεδα για την πρόληψη της βίας, τα οποία θα έπρεπε να προνοούνται σ' αυτό τον προϋπολογισμό. Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ανέλαβε τη δέσμευση στην επιτροπή, κατά την ψήφιση του

νόμου, ότι μέσα σε τρία χρόνια θα ολοκληρωθεί και θα συμπληρωθεί. Θα συμπληρωθούν όλα τα έργα τα οποία είναι αναγκαίο να γίνουν και τα οποία συγκεκριμενοποιήθηκαν. Δυστυχώς, δεν ακολουθείται το πρόγραμμα το οποίο έχει κατατεθεί στην επιτροπή. Θέλω να το επισημάνω, γιατί είναι εδώ και ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, ώστε να μεταφέρει το μήνυμα ότι εμείς, ως επιτροπή και ως Βουλή, δεν πρόκειται να δεχτούμε να παρεκκλίνουμε από το χρονοπρόγραμμα το οποίο έχει κατατεθεί ενώπιόν μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας είχε ζητήσει το λόγο;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Δεν περίμενα, μόλις έκανα έτσι, να με δείτε!

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο, διότι, πέραν των όσων είπε ο συνάδελφος κ. Βαρνάβα και άλλοι συνάδελφοι για τους εκτοπισθέντες, θέλω να πω ένα παράδειγμα για τον ΑΣΙΛ Λύσης, που είναι στη γειτονιά μας και τον γνωρίζουμε προσωπικά. Εκεί επιτελείται ένα αξιόλογο έργο. Έχουν μικρές ακαδημίες και απασχολούν μέσα σε τρεις συνοικισμούς καμιά τετρακοσριά παιδιά. Όμως παρατηρείται πολλές φορές το φαινόμενο -και οι άνθρωποι του ΑΣΙΛ εκεί είναι οικειοθελώς που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους- ένα προσφυγόπουλο να μην έχει τις £50 ή £60, ώστε να αγοράσει στολή ή παπούτσια. Το σωματείο δεν μπορεί να το κάνει και πολλά παιδιά μένουν έξω, διότι τούτα τα μικρά σωματεία, που επιτελούν σπουδαιότατο και σημαντικότερο έργο, δεν έχουν τους οικονομικούς πόρους ούτε να συντηρήσουν το γήπεδό τους, να το ποτίζουν και ούτω καθεξής. Είναι καλό -και χαίρομαι που είναι εδώ οι κύριοι του ΚΟΑ- τούτα τα σωματεία πραγματικά να τα βοηθούν. Και υπάρχουν αρκετά. Αναφέρω απλώς τον ΑΣΙΛ Λύσης, που είναι παράδειγμα προς μίμηση για πολλούς από μας. Γι' αυτό ελπίζω ότι ο ΚΟΑ θα έχει μια πιο ευέλικτη πολιτική και αξίζει τον κόπο να δώσει λίγο περισσότερα χρήματα προς αυτούς τους ανθρώπους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να μη μιλήσω για τη Δυναμό Αχερίτου!

(Γέλια)

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Υπήρχε ως προσφυγική -είσαι από την Αχερίτου, αγαπητέ συνάδελφε- για πάρα πολλά χρόνια και σ' αυτήν οι γονείς μας, και των δύο, διέπρεψαν ως αθλητές!

Απ' εκεί και πέρα, θα ήθελα να πω όσον αφορά τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και ιδιαίτερα την Ολυμπιακή Επιτροπή, επειδή ακούστηκαν κάποιες ανακρίβειες και η κατηγορία ότι, λόγω του ότι έγιναν κάποιες αλλαγές στην ηγεσία... Ουδέν αναληθέστερον! Για τρία ή τέσσερα χρόνια η επιτροπή Οικονομικών "ταλαιπωρούσε" και την προηγούμενη ηγεσία της Ολυμπιακής Επιτροπής, ιδιαίτερα δε με τους ελέγχους που γίνονταν, που αφορούσαν, αν θυμάστε -υπενθυμίζω- το κτίριο, τους λογαριασμούς, και με το πήγαινε-έλα, για να ελεγχθούν οι λογαριασμοί για το δάνειο που δόθηκε από τον ΚΟΑ, για να κτιστεί το νέο κτίριο της Ολυμπιακής Επιτροπής. Άρα δεν είναι λόγω της αλλαγής του οποιουδήποτε εκεί αλλά για

καλύτερο έλεγχο. Να κάνουμε τον καλύτερο έλεγχο, να έρθει πιο αναλυτικά και, γιατί όχι, να αποδεσμευτεί.

Δεύτερον, όσον αφορά στα έργα ανάπτυξης -το λέω, διότι νιώθω ότι υπάρχει μια ισοπέδωση- υπάρχουν μέσα στον προϋπολογισμό €14.089.000 για δημιουργία ή/και βελτίωση αθλητικών χώρων και υπάρχουν επίσης κάποια ποσά τα οποία μπορεί να μην αναφέρονται έτσι, αλλά, όταν τα δούμε αναλυμένα, είναι €11.000.000 για επιχορηγήσεις σωματείων, στον Εθνικό Άχνας, στην Ανόρθωση, στη Σαλαμίνα, για γηπεδικές εγκαταστάσεις και πολλά άλλα τέτοια, αν τα ψάξουμε στο αναλυτικό μέρος του προϋπολογισμού, θα τα βρούμε. Πρέπει να πω ότι υπάρχει και μία συνέχεια, λογική συνέχεια, σε σχέση με όλους τους υπόλοιπους προϋπολογισμούς, ξεκινώντας όχι από την προηγούμενη κυβέρνηση, αλλά και την προπροηγούμενη και την προπροηγούμενη και πάει λέγοντας.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μέχρι να φτάσετε και στο Συναγερμό!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Φτάσαμε και πέρασα και το Συναγερμό και πήγα και πιο πριν ακόμα, για να μην κατηγορηθώ ότι πήγα στο Συναγερμό! Περίπου τα κεφάλαια είναι τα ίδια. Ένας, αν ανατρέξει και πάει, θα διαπιστώσει ότι τα κεφάλαια ως έχουν, ακόμα και η αρίθμησή τους, είναι τα ίδια. Εκείνο που διαφοροποιείται είναι τα ποσά και το πού κατανέμονται. Γι' αυτό να είμαστε προσεκτικοί όλοι μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κυριακίδου.

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΑ κάνει σημαντικές προσπάθειες, ούτως ώστε να αναπτυχθεί ο κοινωνικός αθλητισμός και η κοινωνική ενσωμάτωση. Εκείνο το οποίο εγώ προσωπικά θα εισηγούμουν προς το συμβούλιο είναι να επιβάλλονται ελεγμένοι λογαριασμοί στις ομοσπονδίες που δίνεται δημόσιο χρήμα, κάτι που δε γίνεται σήμερα -και είμαστε όλοι μάρτυρες τον τελευταίο καιρό σε δημόσιες συζητήσεις για το πώς γινόταν διασπάθιση χρήματος από διάφορες ομοσπονδίες και ομάδες- και που είναι απαραίτητο να γίνει.

Όσον αφορά την προσπάθεια του ΚΟΑ στον τομέα της γυναίκας, πρέπει να πούμε ότι γίνεται μια ιδιαίτερη προσπάθεια ιδιαίτερα το 2009, που εμείς εδώ στην Κύπρο θα φιλοξενήσουμε ένα ευρωπαϊκό συνέδριο με θέμα "Αθλητισμός και Γυναίκα", και είναι προς πίστη του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού που στηρίζει αυτές τις προσπάθειες.

Ευχαριστώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή παραμένουν ακόμα 362 ομάδες της Α΄ και της Β΄ κατηγορίας, ενδεχομένως και της Γ΄, που θα αναφερθούν, εισηγούμαι να θεωρηθεί ότι εξαντλήθηκε το θέμα. Πρέπει να τηρηθεί ο κανονισμός. Συζητάμε εδώ και πάρα πολλή ώρα πλείστοι όσοι των συναδέλφων, του εαυτού μου μη εξαιρουμένου, αν μιλούσα. Έχουμε εκφύγει του θέματος. Πρέπει να τελειώνει το ζήτημα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου, για τη συμβουλή σας!

Ο κ. Βότσης και τελειώνει ο κατάλογος.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουμε πει πάρα πολλά, νιώθω την ανάγκη να πω ακόμα κάτι πολύ σύντομα. Μιλάμε για τις ακαδημίες, μιλούμε για τον αθλητισμό, είναι εδώ ο ΚΟΑ. Θα νιώθω πολύ καλύτερα, αν ο ΚΟΑ φροντίσει να βλέπουμε επιτέλους Κύπριους παίκτες στα γήπεδα, είτε είναι ποδόσφαιρο είτε είναι καλαθόσφαιρα είτε οτιδήποτε άλλο. Σήμερα συζητούμε και εκθειάζουμε όλοι τις ακαδημίες των σωματείων μας, αλλά δεν έχουμε πάρει κανένα μέτρο, ώστε αυτά τα μικρά παιδιά να βρεθούν στα γήπεδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, δεν έχει ολοκληρωθεί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Σε συνέχεια του κ. Βότση, εισηγούμαι να φέρει μπροστά ο ΚΟΑ, να τους βάλουμε μαύρους, για να μπορεί να τους αγοράζει! Φτάσαμε στα ύστερα του κόσμου!

Κύριε Πρόεδρε, εξαντλήθηκε, πολύ σωστά είπε ο κ. Ερωτοκρίτου, η συζήτηση. Να προχωρούμε να τελειώνουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό προσπαθώ να κάνω, κύριε Αναστασιάδη!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...διότι δεν ξέρω τι άλλο θα ακούσουμε σήμερα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό κάνω, κύριε Αναστασιάδη. Ήθελα όμως προηγουμένως να σας άκουγα εσάς για το βάψιμο!

Λοιπόν, θα θέσω σε ψηφοφορία την τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ και τριάντα δύο εναντίον, η τροπολογία του ΑΚΕΛ απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού ύψους €47.758.495 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα θέματα με αριθμούς 3 και 4 είναι και αυτά εξ αναβολής και τιτλοφορούνται «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» (πρόταση νόμου) και «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009». Έχουν κοινή έκθεση, η οποία κατατέθηκε την προηγούμενη εβδομάδα.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Όπως φαίνεται και από την έκθεση, η πρόταση νόμου αποσύρεται. Επομένως, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 7;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 5 και 6 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» (πρόταση νόμου) και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» (πρόταση νόμου). Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ιωνάς Νικολάου

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Άγγελος Βότσης

Γιώργος Περδίκης

Χρήστος Στυλιανίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Φεβρουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο διευθυντής της Αρχής Ραδιοηλέορασης Κύπρου, εκπρόσωποι του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και του τηλεοπτικού σταθμού PLUS TV, καθώς και ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου. Οι τηλεοπτικοί σταθμοί παγκύπριας κάλυψης ANTENNA TV, MEGA TV, SIGMA TV, LUMIERE TV, ALFA TV, καθώς και ο Σύνδεσμος Ιδιωτικής Ραδιοφωνίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά προτάσεων νόμου, που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Άντρο Κυπριανού, Γιάννο Λαμάρη και Τάκη Χατζηγεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου και του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, αντίστοιχα, έτσι ώστε να ρυθμιστεί η μετάδοση της πολιτικής διαφήμισης κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατ' αναλογία των ισχυόντων κατά την προεκλογική περίοδο των προεδρικών και βουλευτικών εκλογών.

Όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση προτάσεων νόμου.

Παράλληλα, ο διευθυντής της Αρχής Ραδιοηλέορασης Κύπρου ανέφερε στην επιτροπή πως, πέραν των ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στην πρόταση νόμου που τροποποιεί τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο, πρέπει να τροποποιηθεί περαιτέρω η υπό αναφορά βασική νομοθεσία με την τροποποίηση της σχετικής διάταξης της που προβλέπει την ισότιμη μεταχείριση των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων από τηλεοπτικούς ή ραδιοφωνικούς σταθμούς, ειδικότερα κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου. Η τροποποίηση αυτή καθίσταται αναγκαία, για να διασαφηνιστεί σ' αυτήν ότι η εν λόγω πρόνοια καλύπτει και τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και τους υποψηφίους για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Περαιτέρω, ο ίδιος επισήμανε την ανάγκη τροποποίησης των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμών, έτσι ώστε οι πρόνοιές τους να καλύπτουν και τις εκλογές για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών υιοθέτησε την αναφερόμενη πιο πάνω εισήγηση, που υπέβαλε στην επιτροπή ο διευθυντής της Αρχής Ραδιοηλέορασης Κύπρου, αναφορικά με την ανάγκη τροποποίησης των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμών και δήλωσε πως το υπουργείο του θα καταθέσει σύντομα σχετικούς τροποποιητικούς κανονισμούς στη Βουλή που να ρυθμίζουν το όλο θέμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου που τροποποιεί τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο, με την προσθήκη σ' αυτήν πρόνοιας με την οποία τροποποιείται η σχετική διάταξη της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας που προβλέπει την ισότιμη μεταχείριση των πολιτικών κομμάτων και υποψηφίων από τηλεοπτικούς ή ραδιοφωνικούς σταθμούς, έτσι ώστε να διασαφηνιστεί σ' αυτήν ότι οι πρόνοιές της καλύπτουν και τα μέλη του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και τους υποψηφίους για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διαμόρφωσε το κείμενο της πρότασης νόμου που τροποποιεί τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Περαιτέρω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου που τροποποιεί τον περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 5 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 34Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 45 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 6 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 17B του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008». Κατόπιν διαβουλεύσεων που είχαμε με τους αρχηγούς ή εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων, θα ήθελα να εισηγηθώ προς το σώμα όπως υπάρξει αναβολή μιας βδομάδας για το συγκεκριμένο αυτό νομοσχέδιο, εάν δεν υπάρχει ένσταση από τις κοινοβουλευτικές ομάδες. Είναι μια έκκλησή μου προς το σώμα. Θεωρώ ότι είναι ένα πολύ σημαντικό νομοθέτημα. Ξέρω ότι όλοι κήδονται, για να γίνει το καλύτερο για τον τόπο, χωρίς ανώφελες συγκρούσεις και αντιπαράθεσεις. Είναι μια έκκληση την οποία υποβάλλω προς το σώμα. Αν όμως έχετε διαφορετική άποψη, εγώ θα σεβαστώ την άποψη της πλειοψηφίας.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη στιγμή που υποβάλλεται από την έδρα αυτή η εισήγηση, τόσο από σεβασμό προς την έδρα όσο και για τη σημασία του νομοσχεδίου, δε θα δημιουργήσουμε θέμα και ένταση. Όμως υπήρξε πρόταση για συναίνεση, την οποία έπρεπε να την είχε εκμεταλλευτεί η κυβέρνηση, για να μπορούσαμε όλοι με συναίνεση και πνεύμα υπευθυνότητας να αντιμετωπίσουμε αυτό το ζήτημα. Πολύ φοβούμαι ότι η αναβολή, που δεν έχουμε ένσταση να γίνει, αντί να φέρει περισσότερη συναίνεση, ίσως να φέρει και περισσότερη σύγκρουση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς συμφωνούμε για την αναβολή και πιστεύουμε ότι μέσα από την αναβολή η προσπάθεια που είχε καταβάλει και το δικό μας κόμμα, για να υπάρξει μια συναίνεση σε ό,τι αφορά μια σχετική τροποποίηση, θα είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί έως την άλλη εβδομάδα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Θέλω να ευχαριστήσω όλους τους...

Ο κ. Ομήρου θέλει να πει κάτι;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πω ότι θα συναινέσουμε στην αναβολή, πολύ περισσότερο

γιατί υποβάλλεται από την έδρα. Ελπίζω και εύχομαι να υπάρξουν συναινέσεις, γιατί πρόκειται για ένα από τα πιο σοβαρά νομοθετήματα που θα ψηφίσει αυτό το σώμα στη μακράν του ιστορία. Χρειάζονται κοινωνικές συναινέσεις. Πρόκειται για το ασφαλιστικό, το λεγόμενο στην Ευρώπη. Σε όλες τις χώρες αποτέλεσε μέγα θέμα συζητήσεων, άρα το να εξασφαλιστούν συναινέσεις θα είναι προς πίστη του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, οι θέσεις των διαφόρων πολιτικών κομμάτων ήταν δεδομένες και τις γνωρίζατε. Η θέση η δική μας ήταν εναντίον της οποιασδήποτε αναβολής. Όμως οφείλουμε, πρώτα απ' όλα για λόγους σεβασμού, από τη στιγμή που κάνει έκκληση ο Πρόεδρος του σώματος δημόσια από την έδρα για αναβολή με την ευχή αυτή, της οποίας την προσδοκία όμως δε θα συμεριστούμε, είμαστε υποχρεωμένοι να δεχτούμε την αναβολή. Και λέω δε θα συμεριστούμε για τον απλούστατο λόγο ότι η κατάσταση σήμερα ως έχει είναι χαοτική από την άποψη των συγκλίσεων. Διερωτώμαι λοιπόν, χωρίς να θέλω να ανοίξω οποιαδήποτε συζήτηση και να δημιουργήσουμε και εμείς εντάσεις, που δεν τις επιθυμούμε, διερωτώμαι το εξής: Αν, μήπως, η μιας εβδομάδας αναβολή μεγαλώσει το ρήγμα το οποίο υπάρχει, κατά τρόπο που να προκύψουν και άλλα ζητήματα πέρα απ' αυτά τα οποία ήδη υπάρχουν. Εύχομαι να πραγματοποιηθεί η δική σας προσδοκία και η δική σας ευχή. Θα το δούμε. Θα συναινέσουμε και εμείς στην αναβολή για τους λόγους που έχω πει προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η ιστορία των κοινωνικών ασφαλίσεων στην Κύπρο είναι μεγάλη, είναι πετυχημένη και είναι μια ιστορία για την οποία όλοι υπερηφανευόμαστε. Αυτή η επιτυχία οφείλεται στο γεγονός ότι εξαντλούσαμε πάντα και το τελευταίο περιθώριο συζητήσεων. Στο παρελθόν, όταν κτιζόταν το αναλογικό, υπήρξαν και περιπτώσεις που ξανασυνήλθε το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από λαϊκές κινητοποιήσεις ή αντιδράσεις διαφόρων στρωμάτων του λαού. Κατά συνέπεια, δεν πρέπει να θεωρείται τώρα ότι, επειδή θα υπάρξει μιας εβδομάδας αναβολή, το πιο πιθανό είναι να πάμε σε χειρότερηση της κατάστασης σε ό,τι αφορά τις συγκλίσεις. Σημασία έχει η πρόθεσή μας, όλων, να έχουμε αύριο ως αποτέλεσμα το καλύτερο δυνατό σχέδιο.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι πρέπει να ξεχωρίσουμε, ως Βουλή των Αντιπροσώπων και ως κόμματα, την πολιτική και διακομματική σύγκλιση από την κοινωνική σύγκλιση, διότι, κακά τα ψέματα, είτε κάποιος υποστηρίζει την άλφα είτε την ωμέγα άποψη, στο επίπεδο της κοινωνίας υπάρχει σύγκλιση και στήριξη της πρότασης της κυβέρνησης. Κατά συνέπεια, έχοντας και αυτό κατά νουν, ο καθένας μας να προβληματιστεί. Να συνάδουμε και εμείς με την κοινωνία. Αν δεν τα βρούμε, σε μια εβδομάδα ο καθένας θα ψηφίσει τη θέση του. Δε θεωρώ ότι είναι μεγάλη παραχώρηση το ότι θα σκεφτούμε ακόμα μια εβδομάδα και θα συσχεφθούμε. Γι' αυτό, εμείς συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων, θέλω να διατυπώσω τη συμφωνία μας και τη συναίνεσή μας στην έκκλησή σας για την απαιτούμενη αναβολή. Ο ένας ο λόγος είναι αυτός που ήδη αναφέρθηκε. Πιστεύω ότι σε τέτοιου είδους θέματα πρέπει να εξαντλούνται όλα τα περιθώρια δυνατής συναίνεσης και συζήτησης. Κανένας δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι κατέχει το αλάθητο. Μπορούμε στις επόμενες μέρες να δούμε ξανά ορισμένα ζητήματα, για τα οποία έχω την εντύπωση -διαβάζοντας την έκθεση- ότι υπήρχε κοινός τόπος ανησυχίας. Σημειώνω με ικανοποίηση ότι τουλάχιστο το μεγάλο κομμάτι της αντιπολίτευσης τις τελευταίες ημέρες έδειξε τέτοια σημάδια συναίνεσης και ελπίζω και στη συνέχεια να επιδείξει και άλλα περιθώρια συναίνεσης και συνεργασίας, ούτως ώστε να πετύχουμε την ευρύτερη δυνατή συναίνεση, γιατί όντως αυτό το σχέδιο, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε και συνάδελφοι και συναδέλφισσες, έχει ιστορική σημασία. Δε γίνεται κάθε πέντε χρόνια να φτιάχνουμε καινούριο σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων. Και δε γίνεται να υπάρχουν, έστω και στην αντίληψη ορισμένων, περιθώρια συναίνεσης και αυτά να μην εξευρεθούν. Γι' αυτό κυρίως το λόγο, κύριε Πρόεδρε, και δευτερευόντως λόγω του απαιτούμενου σεβασμού προς την εισήγησή σας, αποδεχόμαστε την εισήγηση για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να ευχαριστήσω πραγματικά όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες για τη θετική τους ανταπόκριση στην έκκληση και στην εισήγηση την οποία έκανα. Είμαι βέβαιος ότι όλοι νοιαζόμαστε, όλοι θέλουμε, όλοι επιδιώκουμε να υπάρξουν οι μεγαλύτερες, οι πιο ισχυρές συγκλίσεις για το καλό και του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αλλά και για το καλό του τόπου μας. Θέλω να σας ευχαριστήσω και πάλι.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού
Τάκης Χατζηγεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και ο εκτελεστικός γραμματέας του Οργανισμού

Νεολαίας Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός του οργανισμού για το 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €7.835.512 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η κρατική χορηγία προς τον οργανισμό ανέρχεται στα €6.142.621. Ο οργανισμός έχει επίσης έσοδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση για διάφορα προγράμματα ύψους €1.597.000, έσοδα από την κάρτα νέων ύψους €73.640 και διάφορα άλλα έσοδα από τέλη και δικαιώματα εγγραφής και από χορηγίες για συγκεκριμένα έργα.

Οι κυριότερες δαπάνες του οργανισμού αφορούν τις δαπάνες προσωπικού ύψους €1.233.932, τις λειτουργικές δαπάνες ύψους €1.605.370 και τις μεταβιβάσεις (αναπτυξιακές δαπάνες/προγράμματα) ύψους €4.897.380.

Οι δαπάνες του οργανισμού για το 2009 παρουσιάζονται αυξημένες σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2008 κατά 7,81%.

Η αύξηση των δαπανών οφείλεται κατά κύριο λόγο, σύμφωνα με τα όσα ανέφεραν οι εκπρόσωποι του οργανισμού, αλλά και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στην αύξηση των δαπανών του προσωπικού (συμβατικές υποχρεώσεις του οργανισμού) και είναι της τάξης του 22,38%. Η συγκεκριμένη αύξηση αντικατοπτρίζει το συνολικό κόστος των υπό αναφορά δαπανών με την πλήρωση όλων των μόνιμων θέσεων στον οργανισμό, διαδικασία που έχει αρχίσει από το 2007 και ολοκληρώνεται φέτος (μονιμοποίηση προσωπικού, αναβάθμιση μισθοδοτικών κλιμάκων και ωφελημάτων προσωπικού). Αποτέλεσμα των πιο πάνω είναι η ενεργότερη εμπλοκή του οργανισμού σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurodesk), αλλά και η περαιτέρω υλοποίηση των αναβαθμισμένων κρατικών προγραμμάτων για το 2009. Το νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του ευρωπαϊκού προγράμματος “Νέα Γενιά σε Δράση” (2007-2013) προϋποθέτει επιπρόσθετα λειτουργικά έξοδα σε σύγκριση με προηγούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία, προγράμματα που αφορούν σε θέματα στελέχωσης προσωπικού. Σημειώνεται ότι για τα πιο πάνω θέματα ο οργανισμός είναι σε συνεχή επικοινωνία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το οποίο διαδραματίζει ρόλο εθνικής αρχής και ο οργανισμός ρόλο εθνικής υπηρεσίας του προγράμματος.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού οι εκπρόσωποι του οργανισμού ενημέρωσαν την επιτροπή για διάφορα προγράμματα του οργανισμού, όπως είναι το Πρόγραμμα για τη Διαπολιτισμικότητα, που έχει στόχο την προώθηση της διαπολιτισμικής μάθησης, της καταδεκτικότητας και του σεβασμού των ατόμων με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο, και το Πρόγραμμα Πρόληψης, στόχος του οποίου είναι η αποτροπή της ανάπτυξης βλαπτικών συμπεριφορών, όπως η χρήση ουσιών εξάρτησης, η ενίσχυση των ψυχοκοινωνικών προστατευτικών παραγόντων και η αποδυνάμωση των παραγόντων κινδύνου ως προς την ανάπτυξη των συμπεριφορών αυτών.

Στα πλαίσια αυτής της συζήτησης, οι εκπρόσωποι του οργανισμού ανέφεραν στην επιτροπή ότι ο οργανισμός έχει προβεί ή θα προβεί σε ανανέωση διμερούς πρωτοκόλλου συνεργασίας με αντίστοιχους οργανισμούς της Ελλάδας, της Ισπανίας, της Ιταλίας, της Κούβας, της Αιγύπτου και του Λιβάνου. Επίσης, ο οργανισμός έχει προβεί σε συμφωνίες για δομημένο διάλογο με τους αντίστοιχους οργανισμούς της Γαλλίας και της Μάλτας.

Αναφορικά με τα κέντρα νεότητας, ορισμένα μέλη της επιτροπής παρατήρησαν

ότι εξακολουθούν να υφίστανται προβλήματα στη λειτουργία τους και σε ορισμένες περιοχές παρουσιάζουν απογοητευτική εικόνα και υπολειτουργούν, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετούν τους στόχους και σκοπούς για τους οποίους δημιουργήθηκαν. Συναφώς, οι αρμόδιοι του οργανισμού δήλωσαν στην επιτροπή ότι αναγνωρίζουν την ύπαρξη προβλημάτων και ανέφεραν ότι τα κέντρα νεότητας αποτελούν πλέον αυτόνομους εθελοντικούς οργανισμούς στους οποίους δεν μπορεί να παρέμβει ο Οργανισμός Νεολαίας.

Πρόσθετα, μέλη της επιτροπής ζήτησαν ενημέρωση για τη λειτουργία του θεσμού της κάρτας νέων. Οι εκπρόσωποι του οργανισμού, ενημερώνοντας την επιτροπή για το θέμα αυτό, ανέφεραν ότι ο θεσμός της Κάρτας Νέων Euro<26 άρχισε τη λειτουργία του το 1991 και από την 1^η Ιανουαρίου 1996 ενσωματώθηκε στα προγράμματα του Οργανισμού Νεολαίας. Η εν λόγω κάρτα είναι εκπαιδευτική και απευθύνεται αποκλειστικά σε νέους ηλικίας 13 έως 26 χρονών. Το 2004, με υπουργική απόφαση, ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ανέλαβαν την έκδοση και της Κάρτας Νέων Euro<26 Student (φοιτητικής ταυτότητας). Αποδέκτες της Κάρτας Νέων Euro<26 είναι νέοι ηλικίας 13 έως 26 χρονών γενικά (περιλαμβάνονται μαθητές, στρατιώτες και νέοι εργαζόμενοι) και της φοιτητικής ταυτότητας είναι φοιτητές εξωτερικού και εσωτερικού που φοιτούν σε αναγνωρισμένους και πιστοποιημένους κλάδους σπουδών. Στόχος της κάρτας νέων είναι να προσφέρει στους κατόχους εκπλώσεις σε προϊόντα και υπηρεσίες στην Κύπρο, αλλά και σε σαράντα μία χώρες στο εξωτερικό, να συμβάλει στην κινητικότητα των νέων και να τους δώσει την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, εισηγείται, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου για το έτος 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, να ενημερώσω το σώμα ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει το συγκεκριμένο προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θέλουμε να δηλώσουμε ότι θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό με μια παρατήρηση την οποία ελπίζω να έχει υπόψη του ιδιαίτερα το κυβερνών κόμμα. Ο Οργανισμός Νεολαίας, και είναι ευτύχημα που είναι παρόντες και εκπρόσωποι των κομματικών νεολαιών, διοικείται από ένα διοικητικό συμβούλιο στο οποίο, με απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας, αντιπροσωπεύονται τα τέσσερα μεγαλύτερα κοινοβουλευτικά κόμματα. Υπάρχει εδώ σαφές έλλειμμα δημοκρατίας. Εάν μιλούμε για τη σωστή αντιπροσώπευση όλων των πολιτικών δυνάμεων, την ενδεικτική, αν θέλετε, αντιπροσώπευση όλων των πολιτικών δυνάμεων, ή θα πρέπει να εγκαταλειφθεί το σύστημα της κομματικής αντιπροσώπευσης -κατά τη δική μας την άποψη, αυτό είναι το σωστό- σ' έναν οργανισμό νεολαίας ή επιτέλους ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα πρέπει να αποφασίσει να εντάξει μέσα στο σκεπτικό του και τα άλλα εν τη Βουλή κόμματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δράττομαι της ευκαιρίας της συζήτησης του προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας, για να μεταφέρω ένα μήνυμα στο διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού. Να πω ότι κατά την πρόσφατη συζήτηση των προϋπολογισμών του 2009 εμείς, ως ΕΔΕΚ, ετοιμάσαμε μια τροποποίηση την οποία στο τέλος είχαμε αποσύρει, δίνοντας την ευκαιρία στο συμβούλιο του οργανισμού να διορθώσει ένα λάθος το οποίο πράττει εδώ και μερικά χρόνια. Ενώ στον προϋπολογισμό του Οργανισμού Νεολαίας συμπεριλαμβάνονται κονδύλια τα οποία ως οργανισμός θα πρέπει να μεταφέρει και να μεταβιβάζει σε μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως είναι, για παράδειγμα, το Συμβούλιο Νεολαίας, όπως είναι η ΠΟΦΕΝ, τα κέντρα νεότητας... Δεν ξέρω το λόγο που ο Οργανισμός Νεολαίας αποφάσιζε να παραχωρήσει αυτά τα κονδύλια τον Οκτώβριο, το Σεπτέμβριο, το Νοέμβριο του εκάστοτε έτους, που αυτό σήμαινε ότι οι οργανισμοί τούτοι για οκτώ-δέκα μήνες εργαζόντουσαν χωρίς τους απαιτούμενους προϋπολογισμούς, τους οποίους η Βουλή είχε εγκρίνει. Γι' αυτό το λόγο καλούμε το συμβούλιο του Οργανισμού Νεολαίας από φέτος να ξεκινήσει εγκαίρως να προχωρεί άμεσα στην παραχώρηση αυτών των κονδυλίων, ώστε να δίνεται η δυνατότητα σε αυτές τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, μη κυβερνητικούς φορείς, που έχουν άμεση σχέση με τη νεολαία, να λειτουργούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο Οργανισμός Νεολαίας έχει αναπτύξει αρκετά προγράμματα και αρκετά απ' αυτά κινούνται στον ευρωπαϊκό χώρο. Αντιλαμβάνομαι ότι συμμετέχει στον καθορισμό της πολιτικής για την ατζέντα για τη νεολαία για το 2020. Η δική μας η συμβουλή στον Οργανισμό Νεολαίας είναι να επωφεληθούν ακριβώς απ' αυτές τις ανταλλαγές που γίνονται με νέους από τις σαράντα επτά χώρες μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, γιατί μέσα από το διαπολιτισμικό διάλογο και μέσα από τα προγράμματα που αναπτύσσονται στον ευρωπαϊκό χώρο αποβάλλουμε την εσωστρέφεια και βλέπουμε προς τα πού κινείται η Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικά οι

χώρες που συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή ατζέντα για τη νεολαία.

Επομένως, εμείς θέλουμε να δούμε ότι αυτά τα προγράμματα, που είναι εξωστρεφή, έχουν πάντα τη δική μας συμμετοχή, της νεολαίας της Κύπρου, και δεν υπάρχουν άδειες καρέκλες, έτσι ώστε να τυγχάνουν εκμετάλλευσης όλα τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον τόπο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού ύψους €7.835.512 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Γιάννος Λαμάρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ο πρόεδρος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΡΑΕΚ για το οικονομικό έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €1.594.875 και έσοδα ύψους €1.950.074, τα οποία προέρχονται κυρίως από την επιβολή ετήσιων τελών αδειών στις επιχειρήσεις ηλεκτρισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός είναι πλεονασματικός και δεν επιβαρύνει με οποιοδήποτε τρόπο τον κρατικό προϋπολογισμό, οι δε προϋπολογιζόμενες δαπάνες αναλύονται σε:

1. αποδοχές προσωπικού ύψους €682.825,
2. δαπάνες λειτουργίας ύψους €174.460,
3. άλλες δαπάνες ύψους €582.391,
4. κεφαλαιουχικές δαπάνες ύψους €85.199,
5. απρόβλεπτες δαπάνες ύψους €70.000.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού οι αρμόδιοι της ΡΑΕΚ ενημέρωσαν την επιτροπή για διάφορα ζητήματα που αφορούν την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), για τις κυρώσεις που αναμένεται να επιβληθούν στην Κυπριακή Δημοκρατία μετά το 2010, αν δεν επιτευχθούν οι στόχοι που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση στα κράτη μέλη για την εισαγωγή μέτρων που να μειώνουν τους ρύπους, όπως επίσης για τα διάφορα ζητήματα που αφορούν την απόφαση της κυβέρνησης για την εισαγωγή στην Κύπρο φυσικού αερίου.

Συναφώς με τα πιο πάνω, οι ίδιοι αρμόδιοι διευκρίνισαν ότι η ΡΑΕΚ διατηρεί συμβουλευτικό ρόλο έναντι της κυβέρνησης σε σχέση με τα θέματα που αφορούν την εισαγωγή του φυσικού αερίου και ότι η ίδια αναλαμβάνει καθοριστικό ρόλο, αφού πλέον έχει διαμορφωθεί η επίσημη πολιτική για το θέμα με την αδειοδότηση των ενδιαφερόμενων παροχέων. Δήλωσαν επίσης ότι η κυβέρνηση έχει κοινοποιήσει στη ΡΑΕΚ την απόφασή της να προχωρήσει με τη σύναψη διακρατικής συμφωνίας μέσω διαπραγματεύσεων με ξένα κράτη για την εισαγωγή του φυσικού αερίου στην Κύπρο αντί με τη διαδικασία των προσφορών. Στο παρόν στάδιο, όπως ανέφεραν, έχουν ήδη προχωρήσει οι διαβουλεύσεις με τη Ρωσία, την Αίγυπτο και την Αλγερία, κράτη στα οποία κρατικές εταιρείες αναλαμβάνουν τα ζητήματα παροχής φυσικού αερίου.

Συναφώς με το ίδιο ζήτημα, οι εκπρόσωποι της ΡΑΕΚ ανέφεραν ότι τον πρώτο λόγο στα θέματα αυτά έχει το Υπουργικό Συμβούλιο και ότι η Αρχή μετέχει απλώς στη σχετική συμβουλευτική επιτροπή, η οποία απαρτίζεται επίσης από εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου Προγραμματισμού και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Τέλος, ανέφεραν ότι η αρχική κυβερνητική απόφαση αφορά την εισαγωγή υγροποιημένου φυσικού αερίου, χωρίς όμως να υπάρχει οριστική κατάληξη, και ότι η ενδεικνυόμενη λύση θα ήταν ενδεχομένως η όποια απόφαση για εισαγωγή φυσικού αερίου (υγροποιημένου ή άλλου) να βασίζεται πρώτιστα στη διασφάλιση επάρκειας.

Επιπροσθέτως, τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν από τους αρμοδίους της ΡΑΕΚ την κατάθεση κατάστασης κόστους επί των λογαριασμών που χρεώνει η ΑΗΚ για μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος, σε σύγκριση με το αντίστοιχο κόστος στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΡΑΕΚ για το 2009, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως πολλές φορές έχουμε πει, εμείς υπερψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς των ρυθμιστικών αρχών. Αυτό θα πράξουμε και γι' αυτό τον προϋπολογισμό με μια σημείωση. Αναμένουμε από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας πως θα βοηθήσει στο να υπάρξει ένα πραγματικό άνοιγμα της αγοράς, γιατί η κυπριακή επιχείρηση και ο Κύπριος πολίτης και το κυπριακό νοικοκυριό δεν έχουν άλλη επιλογή. Υπάρχει, και συνεχίζει, ένα μονοπώλιο το οποίο, και με βάση στατιστικές, τις πιο πρόσφατες, από τη Eurostat, προσφέρει όσον αφορά το βιομηχανικό ρεύμα το πιο ακριβό σ' ολόκληρη την Ευρώπη και όσον αφορά το οικιακό ρεύμα, πριν από τους φόρους, το VAT, εννοώ, και πάλι το πιο ακριβό, ενώ, συμπεριλαμβανομένων των φόρων, είναι το τέταρτο πιο ακριβό της Ευρώπης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μια απλή παρατήρηση και μια εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, αφού δεν είμαι μέλος της επιτροπής Οικονομικών. Έχει να κάνει με το συμβουλευτικό ρόλο της ΡΑΕΚ. Θεωρώ ότι είναι ένας ρόλος ο οποίος είναι εξαιρετικά υποβαθμισμένος. Μάθαμε, και από τις συνεδριάσεις της επιτροπής Οικονομικών, ότι η Ρυθμιστική Αρχή έχει συγκεκριμένες προτάσεις και τοποθετήσεις σε σχέση με τη διαχείριση του θέματος του φυσικού αερίου. Γνωρίζουμε από άλλες πηγές ότι εισηγήθηκε συγκεκριμένες προτάσεις για το στρατηγικό σχεδιασμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δε λήφθηκαν υπόψη από την κυβέρνηση, από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σημειώνω με ανησυχία ότι οι αντικειμενικά ανεξάρτητες απόψεις και προτάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, ο συμβουλευτικός της ρόλος δηλαδή, δε λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από την εκτελεστική εξουσία.

Δεύτερον, και είναι, αν θέλετε, και μια εισήγηση, φαίνεται ότι ο προϋπολογισμός παρουσιάζει κάποιο πλεόνασμα. Δεν ξέρω αν αυτό εξετάστηκε στην επιτροπή Οικονομικών, τι θα γίνει αυτό πλεόνασμα, αλλά μια καλή εισήγηση είναι, αφού

μελετηθεί βεβαίως αυτό το θέμα, να μεταφέρεται στο ταμείο για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, το οποίο είναι ελλειμματικό. Σήμερα δεν είναι, αλλά θα είναι στα επόμενα χρόνια και θα προκύψει σοβαρό πρόβλημα έλλειψης πόρων για τη χρηματοδότηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο πολύ μικρά σχόλια.

Πρώτον, όταν μιλούμε για μείωση του κόστους της ενέργειας, ειδικά αυτές τις μέρες, δεν μπορεί να αναφερόμαστε μόνο στην υψηλή ή υποτίθεται υψηλή τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος που παρέχει η ΑΗΚ και να ξεχνούμε ότι βασικός παράγοντας για την όποια τιμή είναι η τιμή στην οποία αγοράζονται τα καύσιμα όχι μόνο από την ΑΗΚ, αλλά και από τον πολίτη. Και αυτές τις μέρες είμαστε μάρτυρες για μια ακόμα φορά της απροθυμίας των εταιρειών, των μεγαλύτερων εταιρειών που υπάρχουν στον κόσμο, ιδιωτικών, των πετρελαϊκών, να εφαρμόσουν αυτό που πολλοί συνάδελφοι αγωνίζονταν να εφαρμοστεί, πριν μας υποχρεώσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, την ελεύθερη διακίνηση των τιμών. Αλλά όχι ελεύθερη, μόνο όταν πηγαίνει προς τα πάνω!

Δεύτερον, δεν μπορεί αυτή τη στιγμή να λέμε για τις τιμές της ΑΗΚ ότι είναι υψηλές και πρέπει να μειωθούν, όταν, εν ονόματι, τάχατς μου, του ελεύθερου ανταγωνισμού, υποχρεώνουμε την ΑΤΗΚ να κρατά ψηλά τις τιμές της, ενώ μπορεί να τις μειώσει, για να μπορεί ο ιδιώτης να την ανταγωνιστεί. Ε, δεν μπορεί! Πρέπει να υπάρχει μια λογική στις τοποθετήσεις μας και όχι πάντα τα κάρβουνα να πηγαίνουν προς μια πλευρά, τη γνωστή πλευρά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πρώτον, όσον αφορά το σχόλιο γιατί δεν έχει σχέση με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, τις τιμές των καυσίμων στην Κύπρο, και, για να μην εκληφθεί ότι η παράταξή μας σιωπά σε αυτά τα φαινόμενα των υψηλών τιμών, απλώς δε σχολιάσαμε, γιατί δεν εμπίπτει στο θέμα που συζητούμε. Όμως θα ήθελα να πω, μια και ηγέρθη το θέμα, ότι αυτά τα ζητήματα δεν είναι με ευχολόγια που λύνονται, αλλά, όταν κάποιος κυβερνά, αποφασίζει και κτυπά την αισχροκέρδεια.

Όσον αφορά το άλλο ζήτημα, ουδείς έχει υποστηρίξει ότι πρέπει να κρατούν οι δημόσιοι οργανισμοί, οι ημικρατικοί οργανισμοί ψηλά τις τιμές τους. Ένα λέω: Ο πολίτης να έχει επιλογή. Επειδή αναφέρθηκαν οι τηλεπικοινωνίες, να αναφέρω το εξής: Από την ώρα που ο πολίτης είχε επιλογή, οι τιμές μειώθηκαν κάθετα. Να ενθυμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι, όταν υπήρχε το μονοπώλιο της ΑΤΗΚ, για τηλεφώνημα διάρκειας ενός λεπτού στη Μεγάλη Βρετανία πλήρωνε ο Κύπριος καταναλωτής μέχρι και £2 τότε. Άρα, ο ανταγωνισμός βοήθησε -και το γνωρίζει ο καταναλωτής- στην κάθετη μείωση των τιμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου ποσού ύψους €1.594.875 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργικοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €3.852.485 και συνολικά έσοδα ύψους €2.254.759.

Τα έσοδα της Επιτροπής προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία (€2.637.485), από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) (€215.000), ετήσιες εισφορές και δικαιώματα από τις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) (€701.000), από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (€147.000) και δικαιώματα πληρωτέα από εισηγμένες εταιρείες (€124.000). Σημειώνεται ότι τα έσοδα της Επιτροπής για το 2009 παρουσιάζουν αύξηση ύψους περίπου €702.000 (137%) σε σχέση με τα εγκεκριμένα έσοδα του 2008.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι συνολικές δαπάνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2009 παρουσιάζουν αύξηση κατά €239.982 (6,6%). Η εν λόγω αύξηση, όπως ανέφερε ο πρόεδρος του συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποδοχών του προσωπικού κατά €249.000 (ποσοστό 18,1%), ποσό το οποίο περιλαμβάνει αναλυτικότερα δαπάνες για τα ακόλουθα:

1. Τη δημιουργία μιας θέσης εργασίας.
2. Τη δημιουργία Ταμείου Ευημερίας (€29.000).
3. Την αύξηση της πρόνοιας του Ταμείου Πρόνοιας (€33.000).

Οι κυριότερες πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού αφορούν τις ακόλουθες δαπάνες:

1. Διαχειριστικά έξοδα (€3.795.485).
2. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€57.000).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το έλλειμμα που παρουσιάζεται στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό ύψους περίπου €2.600.000 θα καλυφθεί από κρατική χορηγία, η οποία έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2009.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού ύψους €3.852.485 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Μετατροπή των ποσών του προϋπολογισμού από λίρες σε ευρώ. Άρθρο 3.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 4.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 5.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 8;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με μία αποχή τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με την αποχή του συνάδελφου κ. Γιώργου Πεردίκη το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Σταύρος Ευαγόρου

Γιάννος Λαμάρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρία Κυριακού

Μαρίνος Σιζόπουλος

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος του συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΧΑΚ για το οικονομικό έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €9.136.287 και έσοδα ύψους €7.549.596.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, τα προβλεπόμενα έσοδα του ΧΑΚ για το 2009 θα είναι μειωμένα κατά 37% περίπου, σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα έσοδα για το 2008, λόγω του περιορισμένου επενδυτικού ενδιαφέροντος [μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών (11 εκατομ.)], καθώς και λόγω της νέας τιμολογιακής πολιτικής του ΧΑΚ. Τα τέλη συναλλαγών της κύριας αγοράς έχουν μειωθεί δραστικά από €0,085 σε €0,045, στα πλαίσια της πολιτικής για διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας και ευθυγράμμισης με το Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ) όπως και με άλλα χρηματιστήρια. Σημειώνεται ότι τα κυριότερα έσοδα για το 2009 θα προέλθουν από ετήσιες συνδρομές και άλλα ετήσια δικαιώματα (€7.094.652).

Οι δαπάνες για το 2009 προβλέπονται στα €9.136.287 και αναλύονται ως ακολούθως:

1. Διαχειριστικά έξοδα (τακτικές δαπάνες) ύψους €7.481.287 καταναμεημένα σε:
  - α. έξοδα αντιμισθίας των μελών του συμβουλίου (€33.513),
  - β. αποδοχές προσωπικού (€4.531.469), περιλαμβανομένων και των εισφορών στα διάφορα ταμεία και άλλες τακτικές δαπάνες (€2.916.305).
2. Αναπτυξιακές δαπάνες ύψους €1.519.000.
3. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό ύψους €136.000.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, η μείωση που παρουσιάζουν οι συνολικές δαπάνες οφείλεται στην αποπεράτωση του κτιρίου του ΧΑΚ, που έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση τόσο των αναπτυξιακών όσο και των τακτικών δαπανών (ενοίκια).

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού οι αρμόδιοι του ΧΑΚ ενημέρωσαν την επιτροπή για την τρέχουσα κατάσταση της κεφαλαιαγοράς, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί ύστερα από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, κάνοντας ειδικότερη αναφορά στη μείωση του όγκου των συναλλαγών από €11 εκατομ. σε €6 εκατομ. για το 2009 και την πτώση στις τιμές των αξιών κατά €15 δις όπως και του δείκτη τιμών κατά 75% για το 2008. Οι ίδιοι αρμόδιοι ανέφεραν ότι, παρά την τρέχουσα κατάσταση, το ΧΑΚ προχωρεί σε νέους σχεδιασμούς, οι οποίοι στοχεύουν στα ακόλουθα:

1. Καλή διαχείριση του κόστους.
2. Απλοποίηση των διαδικασιών, ώστε το ΧΑΚ να ανταγωνίζεται τα ξένα χρηματιστήρια.
3. Δημιουργία νέας αγοράς μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
4. Εισαγωγή των αμοιβαίων κεφαλαίων. (Το σχετικό νομοσχέδιο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας του κράτους.)
5. Εισαγωγή πιστοποιητικού καταθέσεων.

6. Συνεργασία με το ΧΑ για την εισαγωγή των παραγώγων που αποτελούν νέο προϊόν το οποίο θα εγγραφεί στο εν λόγω χρηματιστήριο.
7. Συνεργασία με το ΧΑ για τη δημιουργία κοινής πλατφόρμας.
8. Προσέλκυση μεγάλων έργων (γκολφ, μαρίνες, φυσικό αέριο κ.ά.) με τη δημιουργία κατάλληλων ευκαιριών για επενδύσεις στους τομείς αυτούς.
9. Προώθηση συνεργασίας με γειτονικές και άλλες χώρες (Μάλτα, Ρουμανία κ.ά.), ώστε η Κύπρος να καταστεί διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.
10. Ανάκαμψη της ψυχολογίας του επενδυτικού κοινού και διεύθυνση σε αγορές του εξωτερικού (Αθήνα, Λονδίνο).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΧΑΚ για το 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, γιατί θεωρούμε ότι, μια και το χρηματιστήριο είναι ο ναός της διαπραγμάτευσης του χρήματος, δε χρειάζεται ο κρατικός φορέας να κάνει αυτή τη δουλειά. Γι' αυτό κι εμείς καταψηφίζουμε αυτό τον προϋπολογισμό, σημειώνοντας -και άσχετο με τον προϋπολογισμό του θέματος- τον προβληματισμό όλων μας ότι τον τελευταίο χρόνο οι αξίες στο κυπριακό χρηματιστήριο έχουν μειωθεί πέραν του €1,21 δις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σίγουρα δικαίωμα του Δημοκρατικού Συναγερμού, δικαίωμα της αντιπολίτευσης δημοκρατικότατο, να καταψηφίζει κατ' επιλογήν όποιους προϋπολογισμούς όποιων ημικρατικών οργανισμών ή ρυθμιστικών αρχών επιθυμεί. Σίγουρα είναι παράδοξο να βλέπουμε το κατεξοχήν υπέρμαχο του χρηματιστηρίου κόμμα να καταψηφίζει τον προϋπολογισμό του ναού του χρήματος.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστεειεύομενος)

Αφού τον ψηφίζετε εσείς!

(Γέλια)

ΣΤ. ΕΥΑΓΓΟΡΟΥ:

Απλώς να υπενθυμίσω ή να θέσω, αν θέλετε, την απορία μας: Τι είναι εκείνο το οποίο διαφοροποιήθηκε στα τόσα χρόνια της λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, το οποίο διήλθε μέσα από συμπληγάδες και το 1999 και το 2000 κ.λπ. και είχε προϋπολογισμούς που κατετίθεντο, ελέγχονταν και εγκρίνονταν; Τι είναι εκείνο που μεσολάβησε, ώστε να διαφοροποιηθεί έναντι της φιλοσοφίας του ο Δημοκρατικός Συναγερμός; Απλώς να μας εξηγήσει, για να αντιληφθούμε κι εμείς, εκτός και αν επιθυμεί να κλείσει, οπότε να το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο συνάδελφος κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο μέσος όγκος εργασιών του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, με βάση την έκθεση, μειώθηκε κατά 37%. Ο ναός της διαπραγμάτευσης της αξίας του χρήματος, αν οδηγήθηκε μέχρι σήμερα σ' αυτή τη δεινή οικονομική θέση, δεν οδηγήθηκε βέβαια λόγω του τελευταίου εξαμήνου, μόνο με την πτώση του όγκου των συναλλαγών κατά 37%, που είναι ένα φαινόμενο που αφορά όλα τα χρηματιστήρια, τα οποία κατακύλησαν πολύ πιο κάτω. Άρα, από την άποψη αυτή, μπορεί να πει κάποιος ότι το δικό μας χρηματιστήριο ήταν πιο ανθεκτικό. Αν οδηγήθηκε εδώ που οδηγήθηκε, οδηγήθηκε πρώτιστα βάσει της συμπεριφοράς κάποιων πολιτικών κομμάτων, που συνεισέφεραν κατά τα διαβόητα εκείνα χρόνια του 1999, του 2000 και του 2001 με πράξεις, παραλείψεις, τόσο σε νομοθετικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο συμπεριφορών ατομικών και συλλογικών, στο να κλονισθεί η επενδυτική πίστη του κοινού σε σχέση με το χρηματιστήριο, με τα γεγονότα της φούσκας, με τα γεγονότα των επενδυτικών εταιρειών, με τα γεγονότα των ιδιωτικών τοποθετήσεων, με τα γεγονότα της λήψης μετοχών από δημόσιους -να χρησιμοποιήσω αυτή τη φράση- πολιτειακούς και μη άνδρες, οι οποίοι έπαιρναν μετοχές χωρίς να τις πληρώνουν.

Υπάρχει πόρισμα της επιτροπής Ελέγχου της Βουλής των Αντιπροσώπων, κατατεθειμένο στο Αρχείο της Βουλής, για όλες αυτές τις συμπεριφορές. Κατά συνέπεια, ας μην προφασισζόμαστε ότι ξεχνούμε και ότι έχουμε πάρα πολύ κοντή μνήμη. Η ιδεολογικοποίηση του ζητήματος είναι το πλέον άκαιρο τη στιγμή αυτή για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει λόγω της επίκαιρης οικονομικής κρίσης, αλλά βεβαίως και λόγω των πολλαπλών κτυπημάτων που δέχτηκε τα προηγούμενα χρόνια, όπως έχει εξηγήσει, από τα πολιτικά κόμματα κατεξοχήν. Άρα, καλύτερα είναι κάποιοι να σιωπούν ή να σκέφτονται τουλάχιστο προτού μιλήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο συνάδελφος κ. Νίκος Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δυστυχώς, εγώ θα παρασπονδήσω, αφού βγήκαμε έξω από το θέμα... Τουλάχιστον όμως, επειδή είναι επίκαιρο στις μέρες μας, να θυμηθούμε ότι η σοφία είναι να προβλέπουμε σωστά και όχι να διαπιστώνουμε οτιδήποτε εκ των υστέρων. Έξου και το επίκαιρο θέμα των κοινωνικών ασφαλίσεων. Ας μην ξεχνάμε με πόση

ένταση κάποια πολιτική πλευρά συνιστούσε και συμβούλευε να επενδύσουμε στο χρηματιστήριο, το οποίο παρουσιάζει αυτή την κατάσταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αφού θα απαντήσει ο κ. Αβέρωφ, να απαντήσει και σε τούτο που θα πω. Εγώ πάλι θα δυσκολευτώ να κατανοήσω τη λογική του Δημοκρατικού Συναγερμού -που την ημέρα που έβγκην ο Χριστόφιας- για ό,τι αφορά τους προϋπολογισμούς. Ψηφίζει ένα πράγμα, καταψηφίζει άλλο, κάθε φορά κάτι ταιριάζει, για να δικαιολογηθεί. Νομίζω ότι εδώ δεν μπορεί να βρεθεί δικαιολογία. Υπερψήφισαν τον προϋπολογισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καταψηφίζουν τον προϋπολογισμό του χρηματιστηρίου. Καλά, αν κλείσει, ποιον θα ελέγχει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς; Τις ανύπαρκτες εταιρείες του χρηματιστηρίου; Δηλαδή, επιτέλους πρέπει να υπάρχει μια λογική πραγματικά στις τοποθετήσεις μας!

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Γιατί να κλείσει;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν ο προϋπολογισμός, κύριε Χάσικε, αφού διερωτάσαι, δεν εγκριθεί, όπως και της κυβέρνησης, δε θα μπορεί να λειτουργήσει, βεβαίως! Άρα, εκτός αν ο Δημοκρατικός Συναγερμός επιθυμεί να κλείσει το χρηματιστήριο, που σημαίνει ένας αγώνας που έκανε που την ημέρα που ιδρύθηκε θα πάει...

(Γέλια)

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μισό λεπτό, κύριε Νεοφύτου, γιατί είμαστε ακόμα στις πρωτολογίες.

Ο κ. Κουλίας, είμαι βέβαιος θα έχει βαρυσήμαντα πράγματα να πει.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μας ακούσει κανένας -η κομμουνιστική αριστερά είναι υπέρ του χρηματιστηρίου, οι συνάδελφοι εκ δεξιών είναι εναντίον- θα πει: «Τι γίνεται σε τούντον τόπο;».

(Γέλια)

Πραγματικά δηλαδή, είναι λίγο παράδοξο! Το ιερατείο του ναού του χρήματος είναι εναντίον, οι σύντροφοι ψηφίζουν!

Τώρα, αν μου επιτρέπετε, εμείς που είμαστε οι πραγματικοί υποστηρικτές της μικτής οικονομίας, ως Δημοκρατικό Κόμμα, όχι με τις διακηρύξεις, αλλά στην πράξη... Χαίρομαι πολλές φορές που και οι εκ δεξιών και οι εξ αριστερών σήμερα είναι ένθερμοι υποστηρικτές της μικτής οικονομίας. Και πράγματι είναι σωστή τούτη η πολιτική που εφάρμοσε το Δημοκρατικό Κόμμα διαχρονικά, και ο Μακάριος και ο

μακαρίτης ο Κυπριανού και ο μακαρίτης ο Τάσσος, στην πράξη και ο τόπος ωφελήθηκε.

Θέλω να επισημάνω, κύριε Πρόεδρε, το εξής: Όπου έγιναν ιδιωτικές εταιρείες, παραδείγματος χάριν Κυπριακές Αερογραμμές, ιδιωτική εταιρεία -μπορεί το κράτος να είχε τις μετοχές τις πολλές- τα διυλιστήρια, Τράπεζα Αναπτύξεως, πού πήγαμε; Εκεί που το κράτος έχει τον πλήρη έλεγχο των ημικρατικών οργανισμών, τα πράγματα παν καλά. Κι εμείς είμαστε εναντίον των ιδιωτικοποιήσεων και δε συμφωνούμε να ιδιωτικοποιηθεί το χρηματιστήριο. Να υπάρχει το κράτος εκεί να ελέγχει τα πράγματα. Όπου είναι έτσι τα πράγματα, πάμε καλά.

Φυσικά, να μην πω για τον ανταγωνισμό και για το τηλεφώνημα που είπε ο συνάδελφος Αβέρωφ, στην Αγγλία, που είναι £2. Μα, τα πολλά τηλεφωνήματα, αγαπητέ συνάδελφε, είναι στην Κύπρο που γίνονται είναι 2%, 3%. Τώρα, αν θα τηλεφωνήσετε στην Αυστραλία και θα είναι £5... Με τα πολλά που γίνονται στην Κύπρο τι γίνεται; Επήαν πάνω ή κάτω, εν ονόματι, υποτίθεται, του ελεύθερου ανταγωνισμού; Ελεύθερος ανταγωνισμός, αλλά οι τιμές έν' πάνω! Τα μόνα που φτηνίσαν στην Κύπρο ξέρετε ποια είναι; Τα ρούχα και τα παπούτσια. Τα άλλα ούλλα χρυσοπληρώνουμέν τα. Είναι παράδειγμα των επιτοκίων, εξ αριστερών... Όλα τα επιτόκια επτέσαν, στην Κύπρο δεν έχει ανταγωνισμό. Πούντον ανταγωνισμό; Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εννά αποφασίσει ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε στις δευτερολογίες.

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα πάρω για πολύ το λόγο. Θα κάνω πολύ σύντομα κάποια σχόλια. Όσον αφορά το λογαριασμό για τις τηλεπικοινωνίες, ας το εξετάσει όποιος συνάδελφος θέλει, ακόμα και οι κλήσεις εσωτερικού έχουν μειωθεί κατά μίνιμουμ 40% από την ημέρα που μπήκε ο ανταγωνισμός. Δεν είναι θέμα αντιπαράθεσης...

(Μη ευκρινές σχόλιο από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Και εσωτερικού, επαναλαμβάνω.

Όσον αφορά το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δικαιούται ο καθένας σε μία δημοκρατία να λέει ό,τι θέλει. Δικαίωμά του! Ένα να επαναλάβουμε από αυτό το σώμα: Ουδέποτε ο Δημοκρατικός Συναγερμός στήριξε τέτοια άποψη. Ήταν μία αυστηρά προσωπική θέση ενός πρώην βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Όσον αφορά τα σχόλια του κ. Κατσουρίδη και του κ. Ευαγόρου, κύριε Πρόεδρε, πρώτον, γιατί να δημιουργούνται εντυπώσεις ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός, επειδή είναι ο κ. Χριστόφιας Πρόεδρος, άρχισε και καταψηφίζει. Όχι, τον προϋπολογισμό του κυπριακού χρηματιστηρίου τον καταψηφίσαμε και πέρσι και πρόπερσι. Και, για να μην έχει έννοια ο συνάδελφος κ. Ευαγόρου, ο λόγος είναι το ότι θεωρούμε παράδοξο ο ναός μέσα στον οποίο γίνονται οι ιδιωτικές πράξεις για τις μετοχές να είναι κρατικός. Το πλέον παράδοξο, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι συμβούλιο προηγούμενο, ενώ είναι κρατικό το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, σε συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών έκαναν πρόταση, για να αγοράσουν το Χρηματιστήριο Αξιών Βουλγαρίας, πέρσι τέτοιο καιρό, για να υπενθυμίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς, αν κατάλαβα καλά από τη δευτερολογία του κ. Αβέρωφ, θα προτιμούσαν να ήταν ιδιωτικό και καλύτερα να το πουν. Αν όμως προτιμούσαν ιδιωτικό χρηματιστήριο, γιατί επί των ημερών τους δεν έφεραν πρόταση στη Βουλή και επέμεναν στο κρατικό; Ε, δεν μπορώ να μη σχολιάσω μια αναφορά του φίλου μου, κατά τα άλλα, Ζαχαρία Κουλία, που δεν είναι εδώ. Δε θέλω να μπούμε σε ανταγωνισμό τώρα ούτε χαρακτηρισμούς “κομμουνιστική αριστερά”, “μη κομμουνιστική αριστερά”, άλφα ή βήτα ή γάμα, αλλά, επειδή, αν θέλετε, και λόγω οικογενειακής παράδοσης είμαστε στα πράματα, εννοώ, ως οικογένεια, από δεκαετίες, ε, η μικτή οικονομία δεν είναι απλώς ο Μακάριος, με όλο το σεβασμό, και ο Σπύρος Κυπριανού. Σε κανένα πρόγραμμα του ΑΚΕΛ από το 1960 δεν υπάρχει άλλη θέση εκτός από αυτή. Δεύτερον, επειδή, επαναλαμβάνω, έν’ πράματα που τα έζησα, έν’ κοινή συναινέσει που ετοιμάζονταν τα προγράμματα και της δημοκρατικής συνεργασίας και επόμενα και προηγούμενα. Αυτή η ιστορία...

(Μη ευκρινές σχόλιο από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Οι, είναι ξεκάθαρο τι έγινε. Το πρόγραμμα του Δημήτρη Χριστόφια στο δεύτερο γύρο, για τους λόγους που εξηγήθηκαν πολλές φορές, στηρίχθηκε από τα κόμματα που στηρίχθηκε. Αλλά δεν μπορεί να συνεχίσει αυτός ο ανταγωνισμός, κύριε Πρόεδρε, ο αχρείαστος, που δε νομίζω να εξυπηρετεί σε τίποτε. Περαιτέρω επιμονή... Υπάρχουν έγγραφα που αποδεικνύουν πώς καταρτίζονταν τα προγράμματα από κοινού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βαρνάβα. Παρ’ όλων ότι, κύριε Βαρνάβα, δεν πρωτολογήσατε, θα πάρετε το λόγο.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Απλώς, επειδή ο κ. Αβέρωφ έχει αναφέρει δυο φορές το θέμα των τιμών των τηλεπικοινωνιών, να πω ότι κάνει ένα λάθος ο κ. Αβέρωφ. Είχε δίκαιο προηγουμένως ο κ. Κατσουρίδης στην πρωτολογία του. Μπορεί να έχουν μειωθεί οι τιμές από πλευράς της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, αλλά η ουσία είναι ότι μπορούν να μειωθούν ακόμη περισσότερο και ο ρυθμιστής τηλεπικοινωνιών είναι υποχρεωμένος να κρατά πιο υψηλά τις τιμές, ώστε να υπάρχει ο ανταγωνισμός. Άρα, εδώ είναι η ουσία, ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών μπορεί να προσφέρει ακόμη φθηνότερες τηλεπικοινωνίες, αλλά την υποχρεώνουν να κρατά εκεί τις τιμές.

Όσον αφορά δύο άλλα θέματα, κύριε Πρόεδρε, ναι, ήταν μία πρόταση που έγινε από συνάδελφο του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά τότε δεν είδαμε ποια ήταν η αντίδραση η επίσημη του Δημοκρατικού Συναγερμού στη θέση του βουλευτή που ανήκε στο κόμμα τους. Επίσης, ξεχνούμε κάτι άλλο: Έχει αναφερθεί ο συνάδελφος κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου στο θέμα της έκθεσης της επιτροπής Ελέγχου. Ε, φαίνεται ξεχνούμε ποιοι έδιναν κάποτε όρκους και υποσχέσεις ότι θα εξιχνιαζόταν το θέμα αυτό μέχρι τέλους. Γι’ αυτό το λόγο καλύτερα είναι να προσέχουμε, όταν μιλάμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου ποσού ύψους €9.136.287 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και μία αποχή τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και ο επίτροπος και άλλοι εκπρόσωποι του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών.

Ο προϋπολογισμός του οργανισμού για το έτος 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €12.975.100 και συνολικά έσοδα ύψους €12.853.000.

Τα κυριότερα έσοδα του οργανισμού προέρχονται από χορηγίες (€10.000.000) και από προσόδους από τόκους (€2.800.000).

Οι κυριότερες δαπάνες του οργανισμού αφορούν τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού ύψους €7.802.920.
2. Λειτουργικές δαπάνες ύψους €3.919.160.

3. Κεφαλαιουχικές δαπάνες ύψους €1.253.020.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η αύξηση που παρατηρείται στον προϋπολογισμό του 2009 σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2008, ύψους €6.904.238, οφείλεται στην αύξηση των δαπανών για το προσωπικό και στις λειτουργικές δαπάνες. Ο επίτροπος του οργανισμού ανέφερε διευκρινιστικά ότι η αύξηση οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην παραχώρηση των ετήσιων προσαυξήσεων, στη σημαντική αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος και στην παραχώρηση μισθολογικών αυξήσεων 2% και 1,5%, όπως αυτές παραχωρήθηκαν σε δημόσιους υπαλλήλους και για τις οποίες δεν υπήρχε αντίστοιχη πρόνοια στον προϋπολογισμό του 2008. Αναφορικά με την αύξηση που παρατηρείται στις λειτουργικές δαπάνες του οργανισμού, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι αυτή οφείλεται στις αυξημένες, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, πιστώσεις που περιλήφθηκαν στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό και οι οποίες αφορούν αμυντική εισφορά και φόρο εισοδήματος.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, ο οργανισμός έχει την ευθύνη να διαχειρίζεται όλα τα κονδύλια που διατίθενται στον τομέα της γεωργίας στα πλαίσια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα κονδύλια αυτά περιλαμβάνονται τα ποσά που αναλογούν στην κοινοτική χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το μερίδιο της εθνικής χρηματοδότησης όπως προνοείται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, παραδείγματος χάριν η συγχρηματοδότηση στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013, καθώς και οι συμπληρωματικές ενισχύσεις που δύναται να καταβάλλει η Κυπριακή Δημοκρατία από εθνικούς πόρους για τη μεταβατική περίοδο μερικών ετών από την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στα πλαίσια της περαιτέρω συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο επίτροπος του οργανισμού ανέφερε ότι η κύρια αρμοδιότητα του οργανισμού είναι να προβαίνει σε όλες τις κατάλληλες ενέργειες, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή της σχετικής κείμενης νομοθεσίας, των κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που καθορίζουν τις διαδικασίες για την καταβολή των αγροτικών πληρωμών στους δικαιούχους και των σχετικών κοινοτικών πράξεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Γεωργικών Πληρωμών για το έτος 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Τάσου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός αναγνωρίζοντας την προσφορά την ευρύτερη του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό του. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να καλέσω τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών όπως προχωρήσει άμεσα στην απλοποίηση των διαδικασιών και των αιτήσεων, ούτως ώστε να μπορούν πιο εύκολα οι αγρότες να συμπληρώνουν από μόνοι τους αιτήσεις, αλλά και την ίδια ώρα να επισπεύσει τις διαδικασίες και να συντομεύσει το χρόνο, ο οποίος πολλές φορές είναι αρκετός, που περιμένουν οι αγρότες να πάρουν τη βοήθεια.

Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει να πάει αυτό το μήνυμα, ούτως ώστε οι αγρότες μας να πληρώνονται το συντομότερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε κύριε Τάσου.

Το λόγο έχει ο κ. Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δράττομαι της ευκαιρίας να επανέλθω σε ένα θέμα για το οποίο ασκήσαμε δριμύτατη κριτική στο παρελθόν σε σχέση με την εξαίρεση των σκλαβωμένων συμπατριωτών μας οι οποίοι διαμένουν ακόμα στις πατρογονικές τους εστίες. Με βάση τη δική μας κριτική ακολούθησε στη συνέχεια ένας προβληματισμός από πλευράς της κυβέρνησης και λίγο μετά ακολούθησε μία απόφαση, η οποία πραγματικά τιμά, θα έλεγα, την κυβέρνηση και το σημειώνουμε ως θετική απόφαση της κυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Πρόσθετα όμως, θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, σε σχέση με τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών, για μία παραδοξότητα σε σχέση με την υπερβολική γραφειοκρατία η οποία υπάρχει στο συγκεκριμένο οργανισμό. Δεν είναι θέμα ωστόσο του συγκεκριμένου οργανισμού. Είναι θέμα διαδικασιών ευρύτερων βάσει του ευρωπαϊκού κανονισμού λειτουργίας αυτού του οργανισμού. Όμως, θα πρέπει να αναζητήσουμε τη λογική πώς μπορούμε να συντηρούμε τέτοιου είδους γραφειοκρατίες, παρά το θετικό, επαναλαμβάνω, της λειτουργίας και της ανάπτυξης, καθώς επίσης και της αφοσίωσης του προσωπικού του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών. Ωστόσο όμως, πώς μπορεί να θεωρείται μια κοινή αγροτική πολιτική, μια αγροτική πολιτική με τέτοια γραφειοκρατία ότι έχει λογική και σε βάθος, ακόμα, ορίζοντα;

Σημειώνω επίσης, κύριε Πρόεδρε, και επιλέγω επίκαιρα ένα θέμα για το οποίο θα κληθεί πρόσθετα ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών να εφαρμόσει μια αναθεωρημένη πολιτική σε σχέση με τα εσπεριδοειδή, ότι οι αλλαγές οι οποίες έχουν επέλθει -και θα κληθεί ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών να τις εφαρμόσει- οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια τον τομέα των εσπεριδοειδών σε αφανισμό. Ενώ υπήρχε μια άλφα στήριξη, αυτή η στήριξη εκμηδενίζεται και θα πρέπει πάραυτα το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να δώσει εντολές προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών να διατηρήσει, αν μη τι άλλο στοιχειωδώς, τα ίδια επίπεδα πληρωμών προς τους εσπεριδοκαλλιεργητές, που, ειρήσθω εν παρόδω, είναι ο μόνος κλάδος ο οποίος χρήζει, από πλευράς περιβάλλοντος, αλλά και από πλευράς στήριξης του εισοδήματος, να έχει την απαιτούμενη στήριξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δραστήρια της ευκαιρίας να πούμε ένα ζήτημα σε σχέση με το νομοθέτημα αυτό, το οποίο πραγματικά είναι αξιοπερίεργο, αλλά, κατά την άποψή μας, λοιδορεί το ίδιο το κράτος, χωρίς το κράτος να έχει πάρει, κατά την άποψή μου, στοιχειωδώς την πληροφόρηση ότι αυτό το οποίο γίνεται από τον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών σε σχέση με τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης συμβαίνει στην πράξη. Να εξηγήσω τι εννοώ. Συγκεκριμένοι πολίτες οι οποίοι απευθύνονται στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, για να πάρουν αποζημίωση... Γίνεται εκτίμηση και προσδιορισμός του κτήματος που αφορά η εκτίμηση, εκδίδεται πιστοποιητικό και γράφεται ακριβώς η διάσταση και το εμβαδόν του κτήματος και βεβαίως ο Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών -που μόλις ξέρουμε δορυφορικά, με κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, φωτογραφίζει και αποτυπώνει την έκταση για σκοπούς ενίσχυσης της γεωργικής πολιτικής που εφαρμόζεται- αποδίδει στην αποτύπωση που κάνει διαφορετική έκταση.

Και παρατηρούνται τα εξής τραγελαφικά στην ευρωπαϊκή Κύπρο του 2009: Κρατικός οργανισμός, ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης να εκδίδει πιστοποιητικά για τεμάχια γης με συγκεκριμένο εμβαδόν και διαστάσεις και ο Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών για τα ίδια κτήματα να εκδίδει διαφορετικές διαστάσεις. Και παρατηρείται ένα αλαλούμ στις υπηρεσίες αυτές. Οι πολίτες ωρύνονται ισχυριζόμενοι τα εξής: «Μα εμένα το κτήμα μου, όταν επρόκειτο να μου πληρώσετε την ασφάλιση από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης είχε αυτή τη διάσταση, ενώ τώρα για σκοπούς επιδότησης από τον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών είναι μείον η έκταση...» και ούτω καθεξής. Το αναφέρω, γιατί γνωρίζω ότι βρίσκονται αξιωματούχοι εδώ ή πρέπει να βρίσκονται ή να παρακολουθούν.

Αυτά τα τραγελαφικά πρέπει να σταματήσουν. Ρεζιλεύουν το κράτος, το λοιδορούν, αλλά και μειώνουν την οποιαδήποτε αξιοπιστία του προς αυτή την τάξη των ανθρώπων, οι οποίοι είναι οι τελευταίοι που πρέπει να τους συμπεριφέρονται έτσι, εξαιτίας των μειωμένων εισοδημάτων, των χιλίων προβλημάτων, των συνεχών αιτημάτων, που είναι έρμαιο των καιρών -δηλαδή των καιρικών συνθηκών- και βεβαίως των διακυμάνσεων διεθνώς. Πρέπει να μπει μια τάξη επιτέλους. Και πρέπει να φροντίσει ο Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών να συμβαδίσει με άλλους οργανισμούς, για να μην παρατηρούνται αυτά τα φαινόμενα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κυρία Παπαδοπούλου.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ακούω διάφορα όσον αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Πρέπει να πω ότι είναι ο μόνος προϋπολογισμός που ήρθε στην επιτροπή Οικονομικών και πέρασε χωρίς πολλές ερωτήσεις και μάλιστα τα σχόλια που ακούστηκαν από όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες είναι ότι ο οργανισμός κάνει πολύ καλά τη δουλειά του, εφαρμόζει πιστά -στα πλαίσια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης- όλους τους κανονισμούς και εφαρμόζει ορθά τη σχετική κείμενη νομοθεσία. Επομένως, έχω την άποψη ότι, επειδή σε δύσκολες εποχές αυτός ο οργανισμός καινοτόμησε και πραγματικά στήριξε τον Κύπριο αγρότη, εφόσον είναι στα πρώτα χρόνια που λειτουργεί, όλες οι κοινοβουλευτικές ομάδες που έχουν περαιτέρω

εισηγήσεις ή απόψεις ή εντοπίζουν αδυναμίες οφείλουν να διαβουλευτούν κατ' ιδίαν με τον οργανισμό και να πάρουν τις απαντήσεις που χρειάζεται. Πιστεύω ότι σε δύσκολες εποχές ανταποκρίθηκε και συνεχίζει δυναμικά την παρουσία του. Τυχόν βελτιωτικές ενέργειες και διορθωτικές δράσεις πρέπει οπωσδήποτε να υποδειχτούν, για να βελτιωθεί ακόμη καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος. Είναι η συζήτηση για την έγκριση του προϋπολογισμού που αφορά τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών. Εγώ θα πω ότι, ενώ γίνεται μια καλή δουλειά, ενώ ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών έχει συσταθεί και λειτουργήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα, υπάρχουν προβλήματα και παράπονα στη λειτουργία του, τα οποία θα πρέπει να δούμε, ενδεχομένως πολύ σύντομα, στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Θωμά.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση Πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών ποσού ύψους €12.975.100 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων του προϋπολογισμού. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Όροι και ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 8;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσαμε για μία εβδομάδα αναβολή. Υπάρχουν ζητήματα που όντως εγείρονται για διευκρίνιση και με την κυβέρνηση, αλλά και με διαβούλευση με τους συναδέλφους, για να δοθεί η καλύτερη δυνατή λύση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συναινέσουμε στην αναβολή, γιατί υπάρχει και μέσα από τη σύσκεψη μία σύγκλιση ότι αυτό το νομοσχέδιο, όπως έχει κατατεθεί, δεν καλύπτει πλήρως τον επιδιωκόμενο στόχο. Ευχόμαστε -και έχουμε κάποιες ενδείξεις- ότι η κυβέρνηση με τροποποιητικό νομοσχέδιο θα διευκολύνει στην επίτευξη του κοινού στόχου, δηλαδή να βοηθήσουμε στο να μειωθούν στο ελάχιστο οι επιπτώσεις στην τουριστική βιομηχανία από την οικονομική κρίση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Άρα, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει συναίνεση σε ό,τι αφορά την εισήγηση του κ. Κατσουρίδη. Αναβάλλεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για μια εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέσεις Ανώτερου Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών και Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέσεις Ανώτερου Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών και Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Τάσος Μητσόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Άριστος Αριστοτέλους

Ανδρέας Αγγελίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντώνης Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Φεβρουαρίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των Τεχνικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και του ΕΤΕΚ.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών και Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας αφορούν τις ειδικότητες του επιστημονικού προσωπικού των Τεχνικών Υπηρεσιών τόσο στο βαθμό εισδοχής όσο και στο βαθμό ανέλιξης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η θέση Ανώτερου Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών, η οποία είναι θέση προαγωγής, και η θέση Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού, περιλαμβάνονται στον περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμο και αποτελούν μετονομασία της προηγούμενης θέσης Ανώτερου Αρχιτέκτονα/Μηχανικού και των προηγούμενων θέσεων Αρχιτέκτονα, Πολιτικού Μηχανικού, Μηχανολόγου Μηχανικού, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και Επιμετρητή Ποσοτήτων, αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, σε σχέση με τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών, τέθηκε το ζήτημα κατά πόσο πρόσωπο που είναι κάτοχος πανεπιστημιακού διπλώματος στο συνδυασμό θεμάτων της ηλεκτρολογικής/ηλεκτρονικής μηχανικής δύναται να είναι υποψήφιος για την υπό αναφορά θέση. Αναφορικά με το ζήτημα αυτό, όλοι όσοι παρευρέθηκαν στη συνεδρία διαβεβαίωσαν την επιτροπή ότι υποψήφιος που κατέχει τέτοιο πανεπιστημιακό δίπλωμα θεωρείται ότι ικανοποιεί το ακαδημαϊκό προσόν για την υπό αναφορά θέση, νοουμένου ότι πληρεί και το απαιτούμενο προσόν της εγγραφής ως μέλος στον οικείο κλάδο του ΕΤΕΚ, δηλαδή στον κλάδο της ηλεκτρολογικής μηχανικής.

Περαιτέρω, η εκπρόσωπος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού τόνισε ότι ο καθορισμός των θεμάτων των ακαδημαϊκών προσόντων, όπως αυτά προβλέπονται στο υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας, εξυπηρετεί τον κύριο σκοπό των Τεχνικών Υπηρεσιών, που είναι η ανέγερση και/ή βελτίωση σχολικών κτιριακών εγκαταστάσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς «Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Μαρία Κυριακού, αναπλ. πρόεδρος

Ανδρέας Μουσκάλλης

Σταύρος Ευαγόρου

Άγγελος Βότσης

Ντίνος Χατζηνικόλας

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Φεβρουαρίου 2009. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για την αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, ώστε να καλυφθούν ορισμένα κενά και να αναθεωρηθούν ορισμένες πρόνοιές τους.

Ειδικότερα, όπως ανέφερε στην επιτροπή ο διευθυντής της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται σε σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα που κατατέθηκε στη συνεδρία της επιτροπής στις 10 Φεβρουαρίου 2009, προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Να τροποποιηθεί η παράγραφος (1) του Κανονισμού 2, που αφορά την ερμηνεία όρων, με την προσθήκη των όρων “εργασίες προγράμματος αξιολόγησης” και “κύριος του έργου” και των ορισμών τους. Ο πρώτος προτεινόμενος ορισμός αποδίδει καλύτερα τον αντίστοιχο αγγλικό όρο “appraisal work programme”, ενώ η χρήση του όρου “κύριος του έργου”, αντί του όρου “αδειούχος”, καλύπτει και την περίπτωση που αδειούχος είναι ομάδα προσώπων.
2. Να τροποποιηθεί η παράγραφος (3) του Κανονισμού 9, που εισηγείται τη χορήγηση δυνατότητας παράτασης της περιόδου έρευνας μέχρι έξι μήνες, στην περίπτωση που οι εργασίες αξιολόγησης σε σχέση με μία ανακάλυψη βρίσκονται σε εξέλιξη και δεν έχουν συμπληρωθεί κατά το πέρας της δεύτερης ανανέωσης της άδειας έρευνας υδρογονανθράκων. Η πρόνοια των έξι μηνών είναι ικανοποιητική μόνο στην περίπτωση που η ανακάλυψη αφορά σε αργό πετρέλαιο. Στην περίπτωση ανακάλυψης φυσικού αερίου, και αναλόγως του

μεγέθους της ανακάλυψης, απαιτείται χρόνος ίσος ή μεγαλύτερος των είκοσι τεσσάρων μηνών για τη διαπίστωση ύπαρξης ή/και για τη δημιουργία βιώσιμης αγοράς φυσικού αερίου. Επίσης, στην παράγραφο (3) του Κανονισμού 9 γίνεται εισήγηση ο όρος “ερευνητικό πρόγραμμα” να αντικατασταθεί από τον όρο “πρόγραμμα αξιολόγησης”, όρος που αποδίδει ορθότερα τον αντίστοιχο αγγλικό όρο.

3. Να αντικατασταθεί η παράγραφος (2) του Κανονισμού 10, η οποία προβλέπει την αποδέσμευση όλης της περιοχής που περιλαμβάνεται στην άδεια που χορηγήθηκε στη λήξη της δεύτερης ανανέωσης ή της παράτασής της, όπως προβλέπεται πιο πάνω, εκτός των περιοχών που ενδεχομένως να περιλαμβάνονται σε άδεια εκμετάλλευσης ή περιοχών όπου ανακαλύφθηκε φυσικό αέριο, για σκοπούς μεγαλύτερης σαφήνειας.
4. Να διαγραφεί ο προσδιορισμός “εγγεγραμμένο”, που αφορά στο γραφείο που θα έχει ο κύριος του έργου στη Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ’ αριθμόν 17 θέμα είναι «Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς «Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Ανδρέας Μουσκάλλης

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Σωτήρης Σαμψών

Γεώργιος Γεωργίου

Σοφοκλής Φυτιής

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Δεκεμβρίου 2008 και 18 Φεβρουαρίου 2009. Στα πλαίσια της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 16 του περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου, είναι η τροποποίηση του Κανονισμού 23 των ομόπλων βασικών κανονισμών, που αφορούν τους όρους πρόσληψης και υπηρεσίας υπαλλήλων του φορέα, ώστε να διατυπωθεί με πιο σαφή τρόπο ότι η αφυπηρέτηση και τα ωφελήματα αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του διέπονται, κατ' αναλογία, από τις διατάξεις του περί Συντάξεων Νόμου ή οποιουδήποτε νόμου τον τροποποιεί ή τον αντικαθιστά και οποιονδήποτε κανονισμών εκδίδονται δυνάμει αυτού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η αφυπηρέτηση και τα ωφελήματα αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του φορέα διέπονται από τις διατάξεις των περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμών.

Ειδικότερα, ο Κανονισμός 23(1) των εν λόγω κανονισμών προνοεί ότι το θέμα του ορίου ηλικίας αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του φορέα διέπεται, τηρουμένων των αναλογιών, από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τους υπαλλήλους της δημόσιας υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, ο Κανονισμός 23(3) προνοεί ότι τα ωφελήματα αφυπηρέτησης των υπαλλήλων διέπονται, τηρουμένων των αναλογιών, από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τους δημόσιους υπαλλήλους. Στους εν λόγω δηλαδή κανονισμούς, πέραν των ωφελημάτων αφυπηρέτησης, γίνεται αναφορά στην ηλικία αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του φορέα και όχι στην αφυπηρέτησή τους γενικότερα, η οποία είναι μια ευρύτερη έννοια και περιλαμβάνει, πέραν της ηλικίας αφυπηρέτησης, και άλλα θέματα που αφορούν την αφυπηρέτηση των υπαλλήλων, όπως, ανάμεσα σ' άλλα, περιπτώσεις χορήγησης συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, συντάξιμη υπηρεσία, αφυπηρέτηση για λόγους υγείας, αφυπηρέτηση για λόγους δημόσιου συμφέροντος κ.λπ. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο όπως οι εν λόγω κανονισμοί τροποποιηθούν ανάλογα προς αποφυγή προβλημάτων που δυνατόν να δημιουργηθούν κατά την αφυπηρέτηση υπαλλήλων του φορέα.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής αναφέρθηκε ότι στη σύμβαση του ήδη υπηρετούντος διευθυντή στον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών προβλέπονται πλήρη συνταξιοδοτικά ωφελήματα και, ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαία η προσθήκη στο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών σχετικής επιφύλαξης που να συνάδει με το περιεχόμενο της πιο πάνω σύμβασης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Επιβολής Τελών στα Βαρέα Φορτηγά Οχήματα που Χρησιμοποιούν Ορισμένα Έργα Υποδομής Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιβολής Τελών στα Βαρέα Φορτηγά Οχήματα που Χρησιμοποιούν Ορισμένα Έργα Υποδομής Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Γεωργίου

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Άριστος Αριστοτέλους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Ιανουαρίου και στις 17 Φεβρουαρίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Δημοσίων Έργων του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της ΠΟΒΕΚ, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, ΠΣΕΑ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Τουριστικών Λεωφορείων. Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μεταφορέων Α΄ - Ημιφορτηγά (Trailer), ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μεταφορέων Α΄ - Βαριά Φορτηγά και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μεταφορέων Α΄ - Αμμοχάλικα, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της ημεδαπής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Μαΐου 2006 για την τροποποίηση της Οδηγίας 1999/62/ΕΚ, η οποία αφορά την επιβολή τελών στα βαρέα οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο καθορίζονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής και διατήρησης διοδίων και τελών χρήσης, τα μέγιστα ποσά που μπορεί να καθοριστούν, τα κριτήρια υπολογισμού τους, καθώς και οι δυνατότητες για εξαιρέσεις προς όφελος των χρηστών βαρέων φορτηγών. Σημειώνεται ότι τα εν λόγω προτεινόμενα τέλη θα εφαρμόζονται μόνο στο τμήμα του οδικού δικτύου της Κύπρου που περιλαμβάνεται στο διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο, δηλαδή στους αυτοκινητοδρόμους Λευκωσίας-Λεμεσού, Λεμεσού-Πάφου και Κοφίνου-Λάρνακας και θα επιβάλλονται αρχικά επί οχημάτων με μέγιστο επιτρεπόμενο μικτό βάρος τουλάχιστο δώδεκα τόνων. Από την 1^η Ιανουαρίου 2012 η εφαρμογή του εν λόγω μέτρου θα επεκταθεί σε όλα τα οχήματα με μέγιστο επιτρεπόμενο μικτό βάρος άνω των τρεισήμισι τόνων.

Σύμφωνα με τα σχετικά χρονοδιαγράμματα, τα κράτη μέλη όφειλαν να προχωρήσουν σε νομοθετική εναρμόνιση με τις διατάξεις της κοινοτικής Οδηγίας το αργότερο μέχρι τις 10 Ιουνίου 2008.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Τμήματος Δημοσίων Έργων και το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, απώτερος στόχος του τελευταίου είναι η εξάλειψη των όποιων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων μεταφορών στην εσωτερική αγορά, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Αυτό, σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, επιτυγχάνεται με την καθιέρωση όσο το δυνατό δικαιότερων μηχανισμών για τον καταλογισμό του κόστους χρήσης των υποδομών στους μεταφορείς, καθώς και με την εισαγωγή ενός δικαιότερου συστήματος επιβολής τελών για τη χρήση των οδικών υποδομών. Στο παρόν στάδιο, όμως, δήλωσε η ίδια, η εκτελεστική εξουσία δεν κρίνει σκόπιμο να καθορίσει και να επιβάλει οποιοδήποτε ποσό τέλους, αφού και η ευρωπαϊκή Οδηγία επιβάλλει να καθοριστούν μέγιστα ποσά τελών και όχι ελάχιστα. Ως εκ τούτου, η ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο δεν αναμένεται να επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση στους χρήστες.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου από την επιτροπή διαπιστώθηκαν από μέλη της περιορισμένες λεκτικές ασάφειες στο κείμενό του, νομοτεχνικής φύσεως παρατηρήσεις, καθώς και η συμπερίληψη διάταξης η οποία προέβλεπε τη δυνατότητα τροποποίησης με κανονισμούς σχετικού άρθρου του νομοσχεδίου το οποίο καθόριζε το ύψος του ποσού επιβολής διοδίων και τελών χρήσης, το οποίο, όπως σημειώθηκε πιο πάνω, στο παρόν στάδιο καθορίστηκε στα μηδέν ευρώ (€0).

Υπό το φως των πιο πάνω παρατηρήσεων, η επιτροπή κάλεσε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων να μελετήσει τις επισημάνσεις των μελών της και σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να προβούν στις κατά την κρίση τους αναγκαίες διορθωτικές τροποποιήσεις.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, υλοποιώντας την πιο πάνω απόφαση της επιτροπής, μελέτησε τις παρατηρήσεις της και σε συνεννόηση με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας προχώρησε στις αναγκαίες τροποποιήσεις του προτεινόμενου κειμένου. Ακολούθως, νέο αναθεωρημένο κείμενο κατατέθηκε στην επιτροπή για συζήτηση.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ, του ΚΕΒΕ, των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, ΠΣΕΑ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Τουριστικών Λεωφορείων τάχθηκαν ενάντια στους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, εκφράζοντας την ανησυχία τους για την πιθανή μελλοντική επιβολή τελών και διοδίων σε μια επαγγελματική ομάδα που, όπως υποστηρίζουν, ήδη αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ, παρ' όλο που δήλωσαν ότι δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τη μελέτη του όλου ζητήματος, εξέφρασαν την ανησυχία τους για την ενδεχόμενη μελλοντική επιβολή τέτοιων τελών, το κόστος των οποίων, όπως δήλωσαν, θα μεταφερθεί τελικά στον καταναλωτή.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου δήλωσαν στην επιτροπή ότι δεν είναι σε θέση να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου, καθότι δεν είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν από το αρμόδιο υπουργείο για τις επιμέρους πρόνοιές του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό διαμορφώθηκε τελικά σύμφωνα με τα πιο πάνω, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Επιβολής Τελών στα Βαρέα Φορτηγά Οχήματα που Χρησιμοποιούν Ορισμένα Έργα Υποδομής Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Προϋποθέσεις εισαγωγής και διατήρησης διοδίων και τελών χρήσης. Άρθρο 4.

Πρόσθετες ρυθμίσεις. Άρθρο 5.

Συνεργασία με άλλα κράτη μέλη. Άρθρο 6.

Ανεξαρτησία τελών χρήσης και διοδίων σε σχέση με άλλους φόρους και τέλη στις μεταφορές. Άρθρο 7.

Ποινές. Άρθρο 8.

Καθορισμός διοδίων και τελών χρήσης. Άρθρο 9.

Κανονισμοί. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 10;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιβολής Τελών στα Βαρέα Φορτηγά Οχήματα που Χρησιμοποιούν Ορισμένα Έργα Υποδομής Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.059-2009).	Εξωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
2. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.060-2009).	Εξωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
3. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.061-2009).	Εσωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
4. Ο περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.062-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.050.063-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.064-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
7. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.065-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
8. Έγγραφο (Υπ. Εσωτ. 1 και 2/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.008).	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9. Έγγραφο του Οργανισμού	Γεωργίας, Φυσικών	Οικονομικών και

	Γεωργικής Ασφάλισης (αρ. 2/2009) σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985. (Αρ. Φακ. 10.10.006).	Πόρων και Περιβάλλοντος	Προϋπολογισμού
10.	Ειδικά εντάλματα (αρ. 5, 6 και 7/2009) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών την 24 ^η Φεβρουαρίου 2009, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 [Ν. 29(II)/2008]. (Αρ. Φακ. 13.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Έκθεση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από την 30 ^η Ιουνίου μέχρι την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008. (Αρ. Φακ. 11.06.001).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.007-2009).	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Εσωτερικών
2.	Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.008-2009).	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.379, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζονται επιδιορθώσεις στην οδό Εξοχικού-λεωφόρο Γρηγόρη Αυξεντίου (από την οικία Ν. Γ. Φιλίππου μέχρι τον κυρίως δρόμο Τσάδας-Πόλεως Χρυσοχούς).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.380, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη για τη διαμόρφωση της κεντρικής πλατείας στην κοινότητα Λετύμπου (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.381, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα βελτιωθεί η διασταύρωση του παλαιού παρακαμπτήριου δρόμου Τσάδας-Μεσόγης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.382, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η Ένωση Συντακτών Κύπρου έχει δημιουργήσει στη Δημοσιογραφική Εστία ένα αξιόλογο και πρωτοποριακό μουσείο κυπριακού τύπου, το οποίο μάλιστα επισκέπτονται κάθε χρόνο χιλιάδες μαθητές και νέα παιδιά. Για τη σωστή λειτουργία του μουσείου αυτού απαιτείται ετησίως ένα σημαντικό ποσό, το οποίο η ΕΣΚ δυσκολεύεται να καταβάλει από τα πενήχρα της οικονομικά. Υπό το φως των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν παρέχεται στην ΕΣΚ ετησίως χορηγία για σκοπούς συντήρησης του μουσείου και κατά πόσο υπάρχει πρόθεση αύξησης της συγκεκριμένης χορηγίας για την επέκταση, αναβάθμιση και καλύτερη λειτουργία του μουσείου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.383, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο τον έχει απασχολήσει η προοπτική δημιουργίας δημοτικής αστυνομίας κατά τα πρότυπα των αντίστοιχων οργανισμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μια τέτοια απόφαση θα υποκαθιστούσε τις σημερινές υποτυπώδεις υπηρεσίες Τροχαίας και θα μπορούσε να συμβάλει μεταξύ άλλων:

1. στην αποφόρτιση της Αστυνομίας Κύπρου,
2. στην καλύτερη αστυνόμευση των αστικών περιοχών,
3. στην πιστοποίηση τροχαίων παραβάσεων περιβαλλοντικού χαρακτήρα,
4. στον έλεγχο του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων,
5. στην παροχή πληροφοριών σε ντόπιους και ξένους περιηγητές και
6. στην επιτήρηση πάρκων, αλσουλίων, παιδότοπων και σχολείων που έχουν καταστεί εστίες παραβατικότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.384, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται, στα πλαίσια ενίσχυσης της τοπικής αυτοδιοίκησης, να προωθήσει αποφάσεις για τη μεταφορά αυτοτελών και πρωτογενών πόρων στις τοπικές αρχές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.385, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να εισαγάγει νομοθεσία για τη θεσμοθέτηση

της αιρετής δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως συμβαίνει και στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.386, ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα ερωτήματα, που προκύπτουν μέσα από δημοσίευμα της εφημερίδας “η σημερινή”, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2009, και αφορούν το ρόλο της Μονάδας Προεδρικής Φρουράς:

1. Αληθεύει ότι, σύμφωνα με το δημοσίευμα, η Μονάδα Προεδρικής Φρουράς διαδραμάτισε επιχειρησιακό ρόλο στα πλαίσια της οργάνωσης της σύλληψης του τότε δραπέτη Αντώνη Κίτα, άλλως Αλ Καπόνε;
2. Αληθεύει ότι, σύμφωνα με το δημοσίευμα, σχεδιάζεται η αναβάθμιση του ρόλου της προεδρικής φρουράς με ανάθεση σε αυτή του συντονισμού ενεργειών αστυνομίας-ΚΥΠ και της ανάλυσης πληροφοριών που άπτονται της ασφάλειας του κράτους και της εγκληματικής δραστηριότητας φατριών και εμπόρων ναρκωτικών;

Τέλος, επισημαίνεται ότι η αποστολή της προεδρικής φρουράς, που συγκροτήθηκε σε μονάδα στις 10 Φεβρουαρίου 1979, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αστυνομίας Νόμου, Κεφάλαιο 285, είναι “η προστασία και ασφάλεια του Προέδρου της Δημοκρατίας και των μελών της οικογένειάς του” και διοικείται από αξιωματικό, ο οποίος επιχειρησιακά υπάγεται στον Αρχηγό Αστυνομίας και διοικητικά στο Βοηθό Αρχηγό Υποστήριξης.

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω, παρακαλείται επίσης ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού βασίζεται και πώς προκύπτει ο αναβαθμισμένος ρόλος της Μονάδας Προεδρικής Φρουράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.387, ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηγεωργίου

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε έπειτα από τα επεισόδια που έλαβαν χώρα στις 22 Νοεμβρίου 2006 στην Αγγλική Σχολή, ενημερώθηκε από τον τότε Αρχηγό Αστυνομίας κ. Χαράλαμπο Κουλέντη ότι βρισκόταν σε εξέλιξη σχετική έρευνα. Ο Αρχηγός Αστυνομίας ανέφερε ότι είχαν ήδη πραγματοποιηθεί αρκετές συλλήψεις και έδωσε διαβεβαιώσεις ότι η έρευνα θα συνεχιζόταν μέχρι τέλους.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα πρακτικά της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών (σελ. 7), στη συνεδρίαση αυτή ο Αρχηγός Αστυνομίας ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“Η έρευνα συνεχίζεται και μέχρι στιγμής έχει συλληφθεί ένα ενήλικο άτομο ηλικίας δεκαοκτώ ετών, ανακρίθηκαν αρκετά άτομα και υπολείπεται η ανάκριση άλλων τεσσάρων που αναζητούνται. Εμπλέκονται περίπου δεκατέσσερα νεαρά άτομα ηλικίας από δεκαέξι έως δεκαοκτώ ετών για τα οποία προέκυψαν ορισμένα στοιχεία. Συνολικά υπολογίζεται ότι εμπλέκονται περίπου δεκαπέντε με είκοσι άτομα. Τα πλείστα από αυτά τα νεαρά άτομα επέδειξαν μεταμέλεια και προέρχονται από καλές και συγκροτημένες οικογένειες, οι οποίες έδειξαν να συγκλονίζονται από το συμβάν. Τα άτομα αυτά προέρχονται από έξι σχολεία, εκ των οποίων το ένα άτομο από την Αγγλική Σχολή. Ορισμένα άτομα είναι μέλη κάποιας οργάνωσης, αλλά δε θα αποκαλυφθούν οποιαδήποτε στοιχεία”.

Να σημειωθεί ότι ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Σοφοκλής Σοφοκλέους ανέφερε για το θέμα τα ακόλουθα:

“Η όλη έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη, το έργο της αστυνομίας θα συνεχιστεί και τα μέτρα που θα ληφθούν, πέρα από κατασταλτικά, θα είναι και μέτρα για πρόληψη παρόμοιων μελλοντικών καταστάσεων”.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πορίσματα της έρευνας και κατά πόσο έχουν αποδοθεί ευθύνες για τα επεισόδια αυτά.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.111, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.111 και ημερ. 12/06/08 σχετικά με την ερώτηση η οποία υποβλήθηκε από τον βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκη Ομήρου και είχε ως θέμα την κατασκευή παρόδιων χώρων στάθμευσης οχημάτων επί της Λεωφόρου Σπύρου Κυπριανού (πρώην Μακεδονίας) στο Δήμο Μέσα Γειτονιάς και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, μετά από αίτημα του Δήμου Μέσα Γειτονιάς, ετοίμασε και απέστειλε σε αυτόν ρυθμιστικό σχέδιο για τη δημιουργία παρόδιων χώρων στάθμευσης οχημάτων κατά μήκος της πιο πάνω Λεωφόρου για σκοπούς ενίσχυσης της εμπορικότητας της.
- β. Ο εν λόγω Δήμος Γειτονιάς προχώρησε, εντός του 2004, σε παρουσίαση του πιο πάνω ρυθμιστικού σχεδίου ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου, το οποίο και το ενέκρινε με την προϋπόθεση ότι η κατασκευή των κόλπων στάθμευσης θα γινόταν, νοουμένου ότι εξασφαλιζότο η συναίνεση των ιδιοκτητών. Εκεί που αυτό δεν θα ήταν κατορθωτό, τότε η κάθε περίπτωση θα παρουσιαζόταν στο Δημοτικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης ξεχωριστά.
- γ. Εντός του 2006, ο Δήμος Μέσα Γειτονιάς πληροφόρησε το Τμήμα ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα τη δημιουργία παρόδιων χώρων στάθμευσης, μόνο στα ήδη ανεπτυγμένα τεμάχια κατά μήκος της Λεωφόρου Σπύρου Κυπριανού. Σχετικά με το εν λόγω θέμα, πραγματοποιήθηκε στις 29/03/07 συνεδρία του Δημοτικού Συμβουλίου Μέσα Γειτονιάς, κατά την οποία αποφασίστηκε όπως:
  - i. για τα τεμάχια γης που δεν έχουν αναπτυχθεί, να απαιτηθεί από τους ιδιοκτήτες να προχωρήσουν την επηρεαζόμενη γη για τη δημιουργία των παρόδιων χώρων στάθμευσης στα πλαίσια των αναπτύξεων τους και
  - ii. για τις υφιστάμενες αναπτύξεις, να ζητηθεί η συγκατάθεση των ιδιοκτητών και το κράτος να επιβαρυνθεί με την κατασκευή των κόλπων στάθμευσης. Σε περίπτωση που δεν εξασφαλισθούν οι συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών, τότε το κράτος να προχωρήσει στις απαιτούμενες απαλλοτριώσεις όπως έγινε και με τις απαλλοτριώσεις της Λεωφόρου Μακαρίου Γ΄.
- δ. Σε μετέπειτα τηλεφωνική επικοινωνία (στις 20 Ιανουαρίου 2009), λειτουργού του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως με το Δήμαρχο Μέσα Γειτονιάς, για

το θέμα αυτό, ο κ. Δήμαρχος ανέφερε ότι ο Δήμος έχει ήδη προχωρήσει και εξασφαλίσει τις συγκαταθέσεις αρκετών επηρεαζόμενων ιδιοκτητών, των οποίων τα τεμάχια επηρεάζονται από το σχέδιο κατασκευής παρόδιων χώρων στάθμευσης. Σε αρκετές περιπτώσεις η προσπάθεια αυτή δεν έγινε κατορθωτή για το λόγο ότι οι ιδιοκτήτες τους δεν ανευρέθησαν. Επίσης ανέφερε ότι σε δύο περιπτώσεις, οι παρόδιοι χώροι στάθμευσης έχουν κατασκευασθεί μετά την υποβολή σχετικών όρων στις άδειες οικοδομής που χορηγήθηκαν σε ιδιοκτήτες, των οποίων τα τεμάχια επηρεάζονται από το ρυθμιστικό σχέδιο.

2. Με βάση τα πιο πάνω, αναμένεται να συμπληρωθεί η προσπάθεια εξασφάλισης των συγκαταθέσεων των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών από το Δήμο Μέσα Γειτονιάς. Σε εκείνες τις περιπτώσεις που δεν θα γίνει κατορθωτή η εξασφάλιση των απαιτούμενων συγκαταθέσεων, τότε θα προωθηθεί η απαλλοτρίωση/επίταξη της επηρεαζόμενης γης και στη συνέχεια θα προωθηθεί η κατασκευή των αναφερόμενων παρόδιων χώρων στάθμευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.550, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στις επιστολές του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.550 και ημερ. 25/06/08 και 20/01/09 σχετικά με την ερώτηση η οποία υποβλήθηκε από τον βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα και είχε ως θέμα την τοποθέτηση από το ΡΙΚ κεραίας στην περιοχή Αγίου Γεωργίου στην Επαρχία Πάφου για καλύτερη λήψη σήματος τηλεόρασης και σας πληροφορώ ότι από τις αρχές Αυγούστου 2008, το ΡΙΚ έχει τροποποιήσει την κεραία εκπομπής του στον υποσταθμό του στην Αρχιμανδρίτα Πάφου για τηλεοπτική κάλυψη και της περιοχής Αγίου Γεωργίου.

2. Συγκεκριμένα, οι τηλεθεατές του Αγίου Γεωργίου θα πρέπει να συντονίσουν τις κεραίες τους με τον υποσταθμό της Αρχιμανδρίτας στα πιο κάτω κανάλια:

PIK1 - Κανάλι UHF: 40

PIK2 - Κανάλι UHF: 47

ERTWorld - Κανάλι: UHF: 50

3. Συναφώς αναφέρεται ότι έχει ήδη αποσταλεί απευθείας απαντητική επιστολή προς τον κ. Σαρίκα, υπογεγραμμένη από τον Διευθυντή Μελετών, Εγκαταστάσεων και Πομπών του ΡΙΚ, με αρ. φακ. RS60, FQ12 ημερ. 25/08/08, η οποία τον ενημέρωνε για τα πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.047, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.047 και ημερομηνία 4.8.08, των Βουλευτών κ.κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα, σχετικά με την καθυστέρηση στην υλοποίηση του ρυθμιστικού σχεδίου του κεντρικού δρόμου της κοινότητας Τσερίου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.047 και ημερ. 5.8.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το ρυθμιστικό σχέδιο του πιο πάνω δρόμου ετοιμάστηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και εγκρίθηκε από την Τεχνική Επιτροπή του Φορέα για επίλυση κυκλοφοριακών προβλημάτων στη συνεδρία της ημερ. 26.6.2006.
- (β) Ακολούθησε έγκρισή του από το Κοινοτικό Συμβούλιο Τσερίου και στη συνέχεια αυτό παρουσιάστηκε σε δημόσια συγκέντρωση στις 6.2.2007.
- (γ) Μετά τη δημόσια παρουσίαση του σχεδίου καταρτίστηκε ομάδα δράσης από επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες οι οποίοι ανέθεσαν σε ιδιώτη πολεοδόμο την αξιολόγησή του, ο οποίος υπέβαλε την έκθεσή του στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στις 31.1.2008.
- Ανάλογη έκθεση ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στις 20.11.2007 από άλλο ιδιώτη πολεοδόμο, κατόπιν εντολής του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου.
- (δ) Οι δύο αυτές εκθέσεις αναμένεται να μελετηθούν από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως τον τρέχοντα μήνα και να υποβληθούν οι τελικές του θέσεις στο Κοινοτικό Συμβούλιο Τσερίου, ώστε να καταστεί δυνατή η κατάληξη σε ένα τελικό ρυθμιστικό σχέδιο το συντομότερο.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.062 και 23.06.009.03.178, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008 και 7 Νοεμβρίου 2008, αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.178 ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2008, και 23.06.009.03.062 ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στις επιστολές του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.178 και ημερ. 18 Νοεμβρίου 2008 και αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.062 και ημερ. 30 Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, στα πλαίσια της οριστικοποίησης του Τοπικού Σχεδίου Λεμεσού (2006), και κατόπιν υποβολής σχετικής εισήγησης από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, έχει χωροθετηθεί νέα Κτηνοτροφική Ζώνη Γγ1 εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών. Παράλληλα καταργήθηκε η Κτηνοτροφική Ζώνη, η οποία υφίστατο νοτιότερα.

2. Η νέα Κτηνοτροφική Ζώνη συμπίπτει με τη χωροθέτηση της νέας Κτηνοτροφικής Περιοχής, όπως αυτή καταγράφεται στην Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για Μεταστέγαση της “Κτηνοτροφικής Περιοχής” Κάτω Πολεμιδιών (η οποία βρίσκεται στην περιοχή πλησίον του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού και δεν καλύπτεται από σχετική Πολεοδομική Ζώνη), με αρ. 66.019 και ημερ. 5.9.2007, και τη σχετική Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

3. Το Τμήμα Γεωργίας σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχουν ολοκληρώσει την ετοιμασία των απαιτούμενων εγγράφων και του τοπογραφικού σχεδίου για την προώθηση της διαδικασίας για απαλλοτρίωση και επίταξη της αναγκαίας έκτασης γης, για τη δημιουργία της πιο πάνω Κτηνοτροφικής Ζώνης. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας πραγματοποίησε επίσκεψη στην περιοχή στις 2/12/2008 για υπόδειξη επιτόπιων σημείων για εξωτερική οριοθέτηση της υπό αναφορά Κτηνοτροφικής Περιοχής.

4. Σημειώνεται ότι το Τμήμα Γεωργίας, το οποίο έχει και την αρμοδιότητα, έχει προβεί στις δέουσες ενέργειες για οριοθέτηση του δρόμου πρόσβασης της εν λόγω περιοχής και προωθεί επί χάρτου το σχεδιασμό/διαχωρισμό των κτηνοτροφικών οικοπέδων και του οδικού δικτύου.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.085, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.085 που υποβλήθηκε από τον Βουλευτή Λάρνακας κ. Γεώργιο Τάσου και η οποία αποστάληκε με την επιστολή σας ημερομηνίας 8/10/2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, έχει ετοιμάσει νέο σχέδιο διαχωρισμού οικοπέδων στην Κοινότητα Ξυλοφάγου, το οποίο περιλαμβάνει 63 οικόπεδα, εκ των οποίων τα 27 θα διατεθούν για τις στεγαστικές ανάγκες των εκτοπισθέντων και τα υπόλοιπα σε δικαιούχους του Σχεδίου Στέγασης Πτωχών Οικογενειών.
- β. Τα έργα διαχωρισμού των εν λόγω οικοπέδων, αναμένονται να αρχίσουν εντός Ιουλίου 2009 και εντός Αυγούστου αναμένεται να παραχωρηθούν σε δικαιούχους εκτοπισθέντες.
- γ. Οι αιτήσεις 40 οικογενειών για παραχώρηση οικοπέδου αυτοστέγασης στην Κοινότητα Ξυλοφάγου εξετάστηκαν από την Επιτροπή Στεγαστικής Βοήθειας και έχουν ενημερωθεί ότι πληρούν τα ισχύοντα κριτήρια. Στην ΥΜΑΠΕ εκκρεμούν 4 αιτήσεις οι οποίες μελετούνται.
- δ. Επιπρόσθετα με τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει εντοπίσει κατάλληλη γη για το διαχωρισμό 50 επιπρόσθετων οικοπέδων για να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες των εκτοπισθέντων. Όταν ετοιμαστεί το Σχέδιο Γενικής Διάταξης, θα σταλεί στις διάφορες Υπηρεσίες για τις σχετικές μελέτες.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.112, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.112 και ημερ. 8.10.2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με την τοποθέτηση κυρτωμάτων κατά μήκος του κύριου δρόμου της Κοινότητας Πολεμίου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.112 και ημερ. 17.10.2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α) Η Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων στη συνεδρία της, στις 4.6.2007, υιοθέτησε το αίτημα για κατασκευή τριών κυρτωμάτων οδοστρώματος, κατά μήκος του κύριου δρόμου της Κοινότητας Πολεμίου και η εργασία για την κατασκευή τους έχει εκτελεστεί από συνεργεία του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου, περί τα τέλη Δεκεμβρίου 2007.
- β) Σε πρόσφατη τηλεφωνική επικοινωνία αρμόδιου λειτουργού του Τμήματος Δημοσίων Έργων με τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου Πολεμίου, ο τελευταίος ανέφερε ότι η Κοινότητα Πολεμίου επιθυμεί την κατασκευή κυρτωμάτων οδοστρώματος και σε άλλους δρόμους της Κοινότητας και

ανέλαβε να υποβάλει γραπτό αίτημα στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο θα εξεταστεί από την πιο πάνω Τεχνική Επιτροπή.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.129, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.129, ημερ. 17/10/08 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.129 ημερ. 22/10/08 σχετικά με τα αποτελέσματα της επιδημιολογικής μελέτης στην κοινότητα Κόρνου και σας πληροφορώ τα εξής:

- α) Η προκαταρκτική εξέταση του καταλόγου των περιστατικών καρκίνου στην κοινότητα του Κόρνου, όπως καθορίζεται στο πρώτο στάδιο του πρωτοκόλλου Παστίδη, καταδεικνύει ότι τα περιστατικά που έχουν καταγραφεί κατά την περίοδο 1998-2004, είναι περιστατικά συνήθων ειδών καρκίνου που δεν σχετίζονται με συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς παράγοντες κινδύνου.
- β) Παρά το ότι, βάσει των πιο πάνω διαπιστώσεων, δεν συνιστάται η διεξαγωγή του δεύτερου σταδίου διερεύνησης, δηλαδή η στατιστική σύγκριση, η Μονάδα Παρακολούθησης Υγείας του Υπουργείου έχει ήδη κάνει τους υπολογισμούς που προνοούνται στο δεύτερο αυτό στάδιο του πρωτοκόλλου.
- γ) Οι υπολογισμοί έγιναν στην βάση των στοιχείων που υπάρχουν στο Αρχείο Καρκίνου, στην Απογραφή Πληθυσμού του 2001 και σε ορισμένα συμπληρωματικά στοιχεία που είχε συλλέξει το Κοινοτικό Συμβούλιο Κόρνου. Τα στοιχεία που παρείχε το Κοινοτικό Συμβούλιο, επιβεβαίωσαν, ουσιαστικά, την ορθότητα των στοιχείων του Αρχείου. Εξαίρεση ήταν μια περίπτωση για την οποία δεν ήταν δυνατό να εντοπίσουν τεκμήρια για την εγκυρότητα της συγκεκριμένης πληροφόρησης. Οι υπολογισμοί, που έγιναν βάσει του πρωτοκόλλου, διαπιστώνουν ότι δεν υπάρχει αύξηση των περιστατικών καρκίνου ως συνόλου στην κοινότητα.
- δ) Αναφορικά με συγκεκριμένα είδη καρκίνου, σε συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες, οι αριθμοί περιστατικών που υπάρχουν δεν είναι αρκετοί για να εξαχθεί οποιοδήποτε ενοχοποιητικό συμπέρασμα. Για να ληφθούν ικανοποιητικοί αριθμοί περιστατικών για το κάθε είδος καρκίνου και για κάθε ηλικιακή ομάδα, θα πρέπει να παρακολουθείται το Αρχείο Καρκίνου για αρκετές δεκαετίες.
- ε) Η Επιτροπή Διερεύνησης Αιτημάτων για Διεξαγωγή Επιδημιολογικών Ερευνών, με τη συμπλήρωση των δύο πρώτων σταδίων του Πρωτοκόλλου Παστίδη, συμπεραίνει ότι δεν υπάρχει ένδειξη για διεξαγωγή ενδεδειγμένης επιδημιολογικής έρευνας για τον καρκίνο. Μπορεί να γίνει ενημέρωση των κατοίκων και προσπάθεια καθησυχασμού τους στη βάση της διερεύνησης που έχει γίνει.
- στ) Μπορεί επίσης να τονιστεί ότι το αρχείο καρκίνου θα συνεχίσει να επιτηρεί συνεχώς, για τα επόμενα χρόνια, την επίπτωση καρκίνου στην κοινότητα. Σε περίπτωση που παρουσιαστούν αυξημένα περιστατικά για συγκεκριμένα είδη καρκίνου, το Υπουργείο Υγείας θα λάβει αμέσως τις δέουσες αποφάσεις.

2. Αναφορικά με τις ανησυχίες των κατοίκων για διάφορους περιβαλλοντικούς παράγοντες κινδύνου ή οχληρίας που παρατηρούνται στην περιοχή, η Επιτροπή θεωρεί ότι το θέμα αυτό εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και στο Τμήμα

Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τα τμήματα αυτά είναι αρμόδια για τον έλεγχο, τις ενδεικνυόμενες μετρήσεις ή εξετάσεις και για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών παραγόντων που υφίστανται στην περιοχή.

Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.137, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.137 ημερ. 17/10/2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.137 ημερ. 17.10.08 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα εξής:

α) Οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (Υγειονομικές Υπηρεσίες) είναι η αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σύμφωνα με τον περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμο 87(Ι) 2001 έως 2004. Στη νομοθεσία καθορίζεται η συχνότητα, οι μικροβιολογικές καθώς και οι χημικές παράμετροι ελέγχου.

β) Για την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας οι Υπηρεσίες μας σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους, καταρτίζουν ετήσια προγράμματα παρακολούθησης της μικροβιολογικής και της χημικής ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

γ) Στις 20/05/08 λήφθηκε δείγμα πόσιμου νερού από την υδατοπρομήθεια της Κοινότητας Τραχυπέδουλας και παρουσίασε μικροβιολογικές αποκλίσεις (περισσότερο από 200 κολοβακτηρίδια κα εντερικά κολοβακτηρίδια και 44 στρεπτόκοκκοι).

Άμεσα έγινε γραπτή ενημέρωση τόσο του φορέα ύδρευσης (Κοινοτικό Συμβούλιο) όσον και του Επάρχου Πάφου λόγω αρμοδιότητας για να ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

δ) Στις 27/05/08 ο Υγειονομικός Επιθεωρητής της περιοχής προέβη σε νέα δειγματοληψία από το δίκτυο του οποίου το πόσιμο νερό προέρχεται από αντλιοστάσιο της Αρμίνου όσον και από πηγές Πλατάνι και Ποτάτζι οι οποίες είχαν αποσυνδεθεί και είναι αποσυνδεδεμένες μέχρι σήμερα.

Σύμφωνα πάντα με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων του Γενικού Χημείου του Κράτους το πόσιμο νερό που λήφθηκε από το δίκτυο συνάδει με το Νόμο περί της ποιότητας του Νερού. Ενώ αυτά των γεωτρήσεων παρουσιάζουν μικροβιολογικές αποκλίσεις και δεν συνάδουν με το Νόμο (πηγή Πλατάνι: 24 κολοβακτηρίδια, πηγή Ποτάτζι: περισσότερα από 200 κολοβακτηρίδια και 14 στρεπτόκοκκοι).

ε) Η Υγειονομική Επιθεωρήτρια της περιοχής έχει προβεί σε νέα δειγματοληψία στις 12/11/08 και 19/11/08 από το δίκτυο της Κοινότητας και σύμφωνα με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων του Γενικού Χημείου του Κράτους αυτό συνάδει με το Νόμο περί της ποιότητας του νερού.

Οι Υπηρεσίες μας θα συνεχίσουν τους ελέγχους και θα ενημερώνουν το φορέα ύδρευσης για λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.204, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ.: 23.06.009.03.204 και ημερ. 27/11/08 και αφορά ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσος Μητσόπουλος, σχετικά με την υλοποίηση του έργου για την δημιουργία Άλσους Ηρώων ΕΛΔΥΚ στην περιοχή Αλυκής Λάρνακας και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

α. Η μελέτη του υπό αναφορά πολεοδομικού έργου ετοιμάσθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως τον Οκτώβριο του 2001, ενώ η ηλεκτρομηχανολογική μελέτη ετοιμάσθηκε από ιδιώτες μελετητές τον Ιούλιο του 2003. Κατόπιν παραιήσεων του Γραφείου Προγραμματισμού για μείωση του κόστους, έγιναν διαφοροποιήσεις στην μελέτη με στόχο την μείωση της δαπάνης κατά €61.510. Η εκτίμηση του Τμήματος για την δαπάνη του έργου ανήλθε στις €563.838.

β. Με βάση τα πιο πάνω, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, προκήρυξε προσφορές με ημερομηνία υποβολής την 16/01/04. Ημερομηνία λήξης προσφορών ορίσθηκε η 14/06/04, ενώ δόθηκε παράταση μέχρι την 16/07/04. Υποβλήθηκαν 6 προσφορές με χαμηλότερο προσφοροδότη την εταιρεία Elite Developing Co. Ltd. Η προσφορά δεν κατακυρώθηκε όμως, γιατί δεν έγινε κατορθωτή η εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων από το Δήμο Λάρνακας, λόγω νομικών προβλημάτων που προέκυψαν από την κοινοπραξία των τραπεζών από τις οποίες προτίθετο να συναφθεί το δάνειο.

γ. Αναφέρεται σχετικά ότι μετά από πρόσφατη ενημέρωση που είχα, ο Δήμος Λάρνακας έχει εξασφαλίσει τις απαιτούμενες πιστώσεις και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως είναι έτοιμο να προχωρήσει στην επαναπροκήρυξη των προσφορών εντός του πρώτου τριμήνου του 2009. Συναφώς αναφέρεται ότι μετά πάροδο τριών χρόνων από την αρχική εκτίμηση που έγινε για την υλοποίηση του έργου, αυτή έχει διαφοροποιηθεί και τώρα ανέρχεται σε €700.000.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.214, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Δημοτικό Σχολείο Καλογερά

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.214 ημερομηνίας 24/11/2008, του Βουλευτή εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 27/11/2008 και σας πληροφορώ ότι η γενική βελτίωση που περιλαμβάνει και αντισεισμική αναβάθμιση των κτιρίων του Δημοτικού Σχολείου Καλογερά θα προταθεί σε επόμενους Προϋπολογισμούς.

Επισημαίνεται ότι η παλαιά (πετρόκτιστη) πτέρυγα έχει τύχει γενικής επισκευής παλαιότερα. Τα προβλήματα που παρουσιάζει οφείλονται στο πολύ ψηλό υδάτινο ορίζοντα της περιοχής.

Μεγάλο τμήμα της νεότερης πτέρυγας από οπλισμένο σκυρόδεμα έχει αναβαθμιστεί αντισεισμικά στα πλαίσια της προσθήκης στον όροφο αίθουσας πολλαπλής χρήσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Μάρκου Κυπριανού στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.223, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.223, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με την επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.223 και ημερομηνία 8 Δεκεμβρίου 2008 για την ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.223, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου κατά πόσο προγραμματίζεται και πότε η λειτουργία Πρεσβειών της Δημοκρατίας στην Κούβα, την Ιαπωνία, τη Βραζιλία και τον Καναδά σας πληροφορώ τα κάτωθι:

Στα πλαίσια της υλοποίησης του στρατηγικού στόχου της ενίσχυσης του ρόλου της Κυπριακής Δημοκρατίας διεθνώς, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως εντός του 2008-2009 ανοιχθούν διπλωματικές αποστολές της Δημοκρατίας στην Ιορδανία, στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και στην Κούβα. Επίσης, είναι υπό μελέτη το άνοιγμα διπλωματικών αποστολών στην Βόρεια και Νότια Αμερική, ως επίσης και στην Νότια και Νοτιοανατολική Ασία. Αποφάσεις θα ληφθούν σύντομα και θα ενημερωθεί ο έντιμος Βουλευτής. Δεν είναι ορθό να δημοσιοποιηθούν πριν ληφθεί οριστική απόφαση και ενημερωθεί το ενδιαφερόμενο κράτος.

Υπό το φως των ανωτέρω, αναφέρονται τα κάτωθι:

1. Η απόφαση για ίδρυση νέων διπλωματικών αποστολών κρίνεται ότι θα συμβάλει στην προώθηση των θέσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Κυπριακό και την αποφυγή της ενίσχυσης της αποσχιστικής οντότητας στα κατεχόμενα, ιδιαίτερα στα πλαίσια του Οργανισμού Ισλαμικής Διάσκεψης (ΟΙΔ).
2. Η ίδρυση νέων διπλωματικών αποστολών θα ενισχύσει τον ρόλο της Κύπρου τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και ως γέφυρας μεταξύ της περιοχής της Μέσης Ανατολής και της Ε.Ε.
3. Η δημιουργία νέων Πρεσβειών στην Αμερικανική ήπειρο κρίνεται ως ιδιαίτερα σημαντική και για την διπλωματική κάλυψη όλων των χωρών της περιοχής και αποσυμφόρηση συγκεκριμένων Πρεσβειών που καλύπτουν μεγάλο αριθμό χωρών. Αναφέρεται ενδεικτικά το παράδειγμα της Πρεσβείας της Δημοκρατίας στο Μεξικό. Ο Πρέσβης είναι διαπιστευμένος σε 13 συνολικά χώρες. Η ίδρυση Πρεσβείας της Δημοκρατίας στην Κούβα θα δώσει τη δυνατότητα διπλωματικής κάλυψης των πλείστων χωρών της περιοχής (Καραϊβική) αριθμός των οποίων δεν καλύπτεται διπλωματικά επί του παρόντος.
4. Η απόφαση για μη ίδρυση στο παρόν στάδιο Πρεσβείας της Δημοκρατίας στην Ιαπωνία οφείλεται αποκλειστικά σε οικονομικά κριτήρια. Η Ιαπωνία, η οποία διατηρεί εξαιρετες σχέσεις με την Κυπριακή Δημοκρατία, καλύπτεται διπλωματικά από την Πρεσβεία της Δημοκρατίας στο Πεκίνο. Η Ιαπωνία δεν διατηρεί Πρεσβεία στη Λευκωσία αλλά καλύπτει την Κύπρο από την Πρεσβεία της στην Αθήνα.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.227, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.227 ημερ. 28/11/2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην Επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.227 ημερ. 9/12/08 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα εξής:

- α) Ο κλάδος της μουσικοθεραπείας δεν είναι επίσημα αναγνωρισμένος, ούτε υπάρχει κατ' επέκταση μητρώο προσοντούχων μουσικοθεραπευτών.
- β) Η αναγνώριση του συγκεκριμένου κλάδου με νομοθετική ρύθμιση θα μπορούσε να εξεταστεί από το Υπουργείο Υγείας νοουμένου ότι υποβαλλόταν σχετικό αίτημα από εγγεγραμμένο σύνδεσμο μουσικοθεραπευτών.
- γ) Σε ό,τι αφορά την απασχόληση στο δημόσιο τομέα 6 μουσικοθεραπευτές απασχολήθηκαν κατά το 2008 στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας μέσω αγοράς υπηρεσιών, ενώ μικρότερος αριθμός απασχολείται σε πλήρη απασχόληση στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.258, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.258, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.258 και ημερομηνία 18 Δεκεμβρίου 2008, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Για να καλυφθούν οι ανάγκες ελλιμενισμού των επαγγελματικών ψαράδων της περιοχής μεταξύ Πάφου και Λεμεσού αποφασίστηκε η δημιουργία αλιευτικού καταφυγίου στο Πισσούρι, χωρητικότητας 300 περίπου σκαφών. Έχει ήδη ολοκληρωθεί η μελέτη χωροθέτησης του αλιευτικού καταφυγίου και αναμένεται σύντομα η προσφοροδότηση για τα κατασκευαστικά σχέδια. Ενόψει τούτου δεν κρίνεται αναγκαία η κατασκευή άλλου καταφυγίου στην περιοχή.

Όσον αφορά το αλιευτικό καταφύγιο στον Άγιο Γεώργιο Πέγειας, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών προγραμματίζει εντός του 2009 την έναρξη μελέτης για επέκταση και υπερύψωση του υφιστάμενου κυματοθραύστη για τον ασφαλέστερο ελλιμενισμό των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών, αυξάνοντας έτσι και τις θέσεις ελλιμενισμού.

Επιπλέον, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών τροχιοδρομεί την ανακήρυξη μέρους του Λιμανιού Κάτω Πάφου σε αλιευτικό καταφύγιο για καλύτερο και ασφαλέστερο ελλιμενισμό των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών. Με την ανακήρυξη του εν λόγω χώρου σε αλιευτικό καταφύγιο, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών δεσμεύεται να πραγματοποιήσει ορισμένα βελτιωτικά έργα όπως έχουν ζητηθεί από τον Σύνδεσμο Παράκτιας Αλιείας Πάφου. Τα έργα αυτά αφορούν την:

1. επιδιόρθωση μέρους του νοτιοδυτικού κρηπιδώματος αυξάνοντας έτσι τον χώρο ελλιμενισμού επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών,

2. την επιδιόρθωση της ράμπας ανέλκυσης/καθέλκυσης σκαφών και
3. την τοποθέτηση καδένας για δέσιμο των αλιευτικών σκαφών.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.285, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.285, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.285 και ημερ. 13.1.2009, σχετικά με την ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής κ. Γ. Περδίκης, κατά πόσο όλες οι θρησκείες, πλην των θρησκειών τις οποίες πρεσβεύουν οι εθνικές και θρησκευτικές κοινότητες της Κύπρου, αντιμετωπίζονται ισότιμα από τις κυπριακές αρχές, και σας ενημερώνω ως εξής:

- α. Στην Κύπρο, η ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης είναι απαραβίαστη. Η απόλαυση των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων δεν εξαρτάται από τις θρησκευτικές πεποιθήσεις κανενός. Κάθε γνωστή θρησκεία είναι ελεύθερη και τα σχετικά με τη λατρεία της τελούνται ανεμπόδιστα υπό την προστασία του Συντάγματος και της εθνικής μας νομοθεσίας, η οποία είναι πλήρως εναρμονισμένη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.
- β. Όπως γνωρίζετε, στην Κύπρο υπάρχει απόλυτη ανεξιθρησκία καθώς επίσης συνταγματικές και άλλες νομικές απαγορεύσεις εναντίον της θρησκευτικής διάκρισης. Το δικαίωμα της ανεξιθρησκίας στην Κύπρο κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα. Συγκεκριμένα το άρθρο 18 παρ. 1 του Συντάγματος αναφέρει: “Εκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας σκέψευς, συνειδήσεως και θρησκείας”. Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ακόμη ότι όλες οι θρησκείες είναι ελεύθερες και ίσες ενώπιον του νόμου. Επίσης, το άρθρο 28 παρ. 2 αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι κανένας πολίτης δεν υπόκειται σε δυσμενή διάκριση ένεκα των θρησκευτικών του πεποιθήσεων.
- γ. Οι λειτουργοί/ιερείς όλων των θρησκειών αντιμετωπίζονται ισότιμα από τις κυπριακές αρχές. Κανένας όμως δεν μπορεί, εξαιτίας των θρησκευτικών του πεποιθήσεων, να απαλλαγεί από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων προς το Κράτος ή να αρνηθεί να συμμορφωθεί προς τους νόμους.

2. Σημειώνω επίσης ότι, η Κυπριακή Δημοκρατία, τακτικά διατηρεί και επιδιορθώνει τα αχρησιμοποίητα τζαμιά στις ελεύθερες περιοχές, ενώ αρκετές ξένες θρησκείες εγγράφονται στο Υπουργείο Εσωτερικών ως μη κερδοσκοπικοί φιλανθρωπικοί οργανισμοί.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.299, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό ερ. 23.06.009.03.299 και ημερ. 15.1.2009 σχετικά με την ερώτηση ημερ. 12.1.09 του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη και σας πληροφορώ ότι το Γενικό Χημείο του Κράτους διαθέτει τον αναγκαίο εξοπλισμό για τον ολοκληρωμένο έλεγχο διοξινών όμως λόγω της σοβαρότατης

έλλειψης προσωπικού και χώρου δεν μπορεί να αναπτύξει το χημικό επιβεβαιωτικό κομμάτι. Στο παρόν στάδιο γίνεται η προκαταρκτική εκτίμηση με βιολογική μέθοδο και ο χημικός έλεγχος ανατίθεται με σύμβαση σε συνεργαζόμενο επίσημο εργαστήριο της Αυστρίας μέχρις ότου στελεχωθεί επαρκώς το εργαστήριο.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.307, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.307, ημερομηνίας 12.01.2009, που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.307 και ημερομηνία 23.01.2009, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση που αφορά καταγγελίες ότι διάφοροι επιτήδριοι αναμειγνύουν μεταχειρισμένα μηχανέλαια με το πετρέλαιο θέρμανσης, και το πωλούν σε κατοικίες, εργοστάσια και θερμοκήπια, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της νομοθεσίας που ρυθμίζει τις προδιαγραφές των πετρελαιοειδών και καυσίμων που διατίθενται στην Κυπριακή αγορά, διενεργεί συστηματικά τυχαίους ελέγχους σε πετρελαιοειδή όλων των τύπων, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο πληρούν τις καθοριζόμενες από τη νομοθεσία προδιαγραφές.
2. Στα πλαίσια αποτελεσματικότερης εφαρμογής της νομοθεσίας, το Μάιο του 2007, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προμηθεύτηκε Κινητή Εργαστηριακή Μονάδα για έλεγχο της ποιότητας των πετρελαιοειδών και καυσίμων, η οποία παρέχει τη δυνατότητα διεξαγωγής επιτόπιων ελέγχων. Από τον Ιούνιο του 2007, οι τυχαίοι έλεγχοι στα πετρελαιοειδή έχουν εντατικοποιηθεί και γίνονται επί καθημερινής βάσης, ενώ παράλληλα, διερευνώνται παράπονα καταναλωτών σχετικά με την ποιότητα των πετρελαιοειδών.
3. Κατά το 2008 έχουν διενεργηθεί εργαστηριακοί έλεγχοι σε 576 δείγματα πετρελαιοειδών, οι οποίοι κάλυψαν όλες τις επαρχίες της Κύπρου και αφορούσαν δείγματα που λήφθηκαν από πρατήρια πετρελαιοειδών (συνολικά 168 πρατήρια), δεξαμενές πετρελαιοειδών σε επιχειρήσεις και οικίες, αποθήκες καυσίμων σε πλοία και ντεπόζιτα οχημάτων. Σημειώνεται ότι στα πρατήρια όπου υπάρχει ανεφοδιασμένο βυτιοφόρο για μεταφορά πετρελαίου θέρμανσης σε οικίες, γίνεται εργαστηριακός έλεγχος και σε δείγμα από το περιεχόμενο του βυτιοφόρου επιπλέον αυτού που λαμβάνεται από τις αντλίες του πρατηρίου.
4. Όσον αφορά τις καταγγελίες για νόθευση του πετρελαίου θέρμανσης με μηχανέλαια, από τους ελέγχους που έχουν διενεργηθεί σε συνολικά 86 δείγματα πετρελαίου θέρμανσης, δεν εντοπίστηκαν δείγματα νοθευμένα ή δείγματα που δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές. Σημειώνεται ότι οι έλεγχοι σε δείγματα πετρελαιοειδών γίνονται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και εντατικοποιούνται τους χειμερινούς μήνες, όπου η κατανάλωση των καυσίμων θέρμανσης αυξάνεται.
5. Μεμονωμένες καταγγελίες πολιτών για την ποιότητα πετρελαίου θέρμανσης, έγιναν τόσο κατά τη φετινή χειμερινή περίοδο όσο και κατά την προηγούμενη χρονιά. Παρόλο που η Κινητή Εργαστηριακή Μονάδα ανταποκρίθηκε άμεσα

στα παράπονα πολιτών, με επιτόπιο έλεγχο της ποιότητας του πετρελαίου θέρμανσης με δειγματοληψία από τις οικίες των παραπονούμενων, εντούτοις δεν διαφάνηκε οποιαδήποτε νοθεία. Στις περιπτώσεις όπου οι συγκεκριμένες νοθείες γίνονται κατά τη μεταφορά του πετρελαίου θέρμανσης από το πρατήριο στους πελάτες, ο εντοπισμός της νοθείας καθίσταται δύσκολος ιδιαίτερα χωρίς την ύπαρξη συγκεκριμένων στοιχείων. Παρακαλείται ο Βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργος Περδίκη, εάν κατέχει στοιχεία για νοθεία του πετρελαίου θέρμανσης με μηχανέλαια, όπως διαβιβάσει τα σχετικά στοιχεία στο Υπουργείο για διερεύνηση.

6. Αναφορικά με τα φαινόμενα παράνομης διακίνησης μηχανέλαιων στην Κύπρο, σας ενημερώνω ότι το θέμα αυτό δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
7. Πρόθεση του Υπουργείου στο οποίο προΐσταμαι, είναι η συνέχιση των ελέγχων στα πετρελαιοειδή, ώστε να διασφαλίζεται ότι στην κυπριακή αγορά διατίθενται πετρελαιοειδή που πληρούν τις καθοριζόμενες από τη νομοθεσία προδιαγραφές.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.329, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση (αρ. 23.06.009.03.329) του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη αναφορικά με το μέλλον του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου και του Ξενοδοχείου “Φιλοξένια”

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής, με ημερομηνία 23 Ιανουαρίου 2009, που αφορά στην πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη και παραθέτω τα ακόλουθα για ενημέρωσή σας:

Στις 29.11.2007, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (εφεξής ΕΒ&Τ) υπέβαλε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο που αφορούσε, αποκλειστικά και μόνο, τη ρύθμιση θεμάτων προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου (εφεξής ΔΣΚ).

Παρόλα αυτά, η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 5.12.2007 (αρ. 66.446), πέραν της ρύθμισης των θεμάτων προσωπικού, περιελάμβανε πρόνοια για επιδίωξη ανταλλαγής του ΔΣΚ με το οίκημα της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., χωρίς όμως να καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο οι πιθανοί τρόποι αξιοποίησης του κτηρίου της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. από την Κυβέρνηση.

Στα πλαίσια υλοποίησης της πιο πάνω Απόφασης, ζητήθηκαν από το Δεκέμβριο του 2007 εκτιμήσεις από το Κτηματολόγιο όσον αφορά το ΔΣΚ, το ξενοδοχείο “Φιλοξένια”, τους κοινόχρηστους χώρους και τους χώρους στάθμευσης καθώς και εκτιμήσεις για το κτήριο της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και τους περιβάλλοντες χώρους.

Παράλληλα, όσον αφορά την απορρόφηση του προσωπικού στο Δημόσιο Τομέα σημειώνεται ότι:

- (α) Το ωρομίσθιο προσωπικό έχει ήδη τοποθετηθεί σε κυβερνητικά τμήματα.
- (β) Για το μηνιαίο προσωπικό έχει κατατεθεί για εξέταση στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής (επιστολή αρ. φακ. 10.1.15.2/4 και ημερ. 12.12.2008) νομοσχέδιο, το οποίο ετοιμάστηκε σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, για μεταφορά του εν λόγω προσωπικού στο Δημόσιο Τομέα.

Στις 18.6.2008 το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας απέστειλε στο Υπουργείο ΕΒ&Τ τις εκτιμήσεις όσον αφορά το ΔΣΚ το ξενοδοχείο "Φιλοξένια", τους κοινόχρηστους χώρους και τους χώρους στάθμευσης, χωρίς τις εκτιμήσεις για το κτήριο της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και τους περιβάλλοντες χώρους.

Επειδή το Υπουργείο ΕΒ&Τ θεωρούσε και θεωρεί επιτακτική ανάγκη η Λευκωσία, ως πρωτεύουσα της Κυπριακής Δημοκρατίας, να αποκτήσει ένα σύγχρονο Συνεδριακό Κέντρο, ιδιαίτερα ενόψει της ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα κληθεί να αναλάβει η Κυπριακή Δημοκρατία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012, στις 26.8.2008 υπέβαλε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για ενιαία αξιοποίηση του ΔΣΚ και του ξενοδοχείου "Φιλοξένια" ως Κέντρου Συνεδριακού Τουρισμού από τον Περιφερειακό Φορέα Τουριστικής Ανάπτυξης Λευκωσίας, με την καταβολή αγοραίου ενοικίου από την ημερομηνία έναρξης των κατασκευαστικών έργων.

Πριν τη λήψη σχετικής απόφασης και ενόψει της ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία το 2012, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων υπέβαλε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο με τις εναλλακτικές προτάσεις για τις ανάγκες της Προεδρίας, μία εκ των οποίων αφορούσε την ανακαίνιση του ΔΣΚ και σχετικών χώρων του ξενοδοχείου "Φιλοξένια".

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που λήφθηκε κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 15.1.2009, κρίθηκε αναγκαία η αναβάθμιση του ΔΣΚ και η ανακαίνιση του ξενοδοχείου "Φιλοξένια" με συνολικό κόστος €20 εκ., για τις ανάγκες της Προεδρίας.

Παράλληλα, το Υπουργείο ΕΒ&Τ θα εξετάσει την πιθανότητα, μετά το πέρας της Προεδρίας της Ε.Ε., το ΔΣΚ και το ξενοδοχείο "Φιλοξένια" όπως θα έχει αναβαθμιστεί, να ανατεθεί στον Περιφερειακό Φορέα Τουριστικής Ανάπτυξης Λευκωσίας, για περαιτέρω ανάπτυξη, αναβάθμιση και διαχείριση.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περισσότερα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.347, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερωτήσεις του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.347, ημερομ. 30 Ιανουαρίου, 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και παραθέτω πιο κάτω τις απαντήσεις στα ερωτήματα που τέθηκαν από τον κ. Μητσόπουλο στις 27.1.2009.

Ερώτηση αρ. 1: Υπάρχει πρόθεση δημιουργίας σχολής δεσμοφυλάκων για την εκπαίδευση/μετεκπαίδευση των δεσμοφυλάκων:

Η Σχολή Δεσμοφυλάκων άρχισε να λειτουργεί στο Τμήμα Φυλακών από 1.6.2007. Για το σκοπό αυτό, προσλήφθηκαν 20 πρόσθετοι έκτακτοι Δεσμοφύλακες για αντικατάσταση 4 Εκπαιδευτών και 16 Δεσμοφυλάκων που είχαν αποσπαστεί από τα συνήθη καθήκοντα τους για σκοπούς εκπαίδευσης. Δύο αίθουσες είχαν εξοπλιστεί κατάλληλα όπου και παρεδίδοντο μαθήματα σύμφωνα με καθορισμένα προγράμματα που είχαν καταρτιστεί ανάλογα με τις ανάγκες. Διαλέξεις παρέδιδαν Εμπειρογνώμονες τόσο από την Κύπρο όσο και από το εξωτερικό. Στόχος ήταν να προσφέρεται εκπαίδευση τόσο στους νεοπροσηφθέντες μόνιμους και έκτακτους

Δεσμοφύλακες όσο και στο υπόλοιπο προσωπικό, Δεσμοφύλακες και Αρχιδεσμοφύλακες.

Η λειτουργία της Σχολής Δεσμοφυλάκων έχει ανασταλεί προσωρινά λόγω έλλειψης προσωπικού, αφού οι 20 έκτακτοι Δεσμοφύλακες έχουν αξιοποιηθεί για την κάλυψη άλλων πιεστικών αναγκών. Δεδομένου ότι το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού έχει ολοκληρώσει τη μελέτη για την αναγκαία στελέχωση του Τμήματος Φυλακών και έχει διαπιστωθεί η ανάγκη δημιουργίας 87 πρόσθετων θέσεων μόλις καταστεί δυνατή η πρόσληψη του προσωπικού αυτού, έστω και πάνω σε έκτακτη βάση θα είναι δυνατή η επαναλειτουργία της σχολής.

Ερώτηση αρ. 2: Με ποιους συγκεκριμένους τρόπους το αρμόδιο Υπουργείο σκοπεύει να προβεί στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης των Δεσμοφυλάκων;

Όσον αφορά την αναβάθμιση της εκπαίδευσης των Δεσμοφυλάκων, αναφέρεται ότι θα συνεχίσει η πολιτική της αποστολής τους τόσο σε εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια και εργαστήρια που διοργανώνονται από την Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, την Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου και από Ιδιωτικούς Εκπαιδευτικούς Οργανισμούς, όσο και σε εκπαιδευτικά προγράμματα, συνέδρια και σεμινάρια σε θέματα Φυλακών στο εξωτερικό.

Επιπρόσθετα, το Υπουργείο, σε συνεργασία με το Τμήμα Φυλακών έχει μετακαλέσει Άγγλο Εμπειρογνώμονα σε θέματα Διοίκησης και Εκπαίδευσης Προσωπικού Φυλακών, ο οποίος έχει υποβάλει εισηγήσεις, οι οποίες αξιολογούνται.

Επίσης, εντός του πλαισίου του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την πρόληψη και αντιμετώπιση της εγκληματικότητας γίνεται προσπάθεια για εμπλουτισμό της Σχολής Δεσμοφυλάκων με εξειδικευμένα προγράμματα σχετικά με την μεταχείριση κρατούμενων. Για το σκοπό αυτό έχει μετακληθεί ειδική Ολλανδή Εμπειρογνώμονας σε θέματα χειρισμού αλλοδαπών κρατούμενων, η οποία έχει παραδώσει μαθήματα σε μέλη του Προσωπικού φυλακών και έχει αφήσει στη Διεύθυνση το σχετικό εκπαιδευτικό υλικό το οποίο θα συμπεριληφθεί στα εκπαιδευτικά προγράμματα της Σχολής Δεσμοφυλάκων.

Ερώτηση αρ. 3: Τα σχέδια και τα χρονοδιαγράμματα που υπάρχουν για την ανέγερση νέου κτιρίου των Κεντρικών Φυλακών.

Το βραχυπρόθεσμο στεγαστικό πρόγραμμα των Φυλακών αφορά ανακαινίσεις ή επεκτάσεις υφιστάμενων κτιρίων όπως π.χ. τις πτέρυγες 1 και 2 στην κλειστή φυλακή όπου θα ανακαινιστούν 130 υφιστάμενα κελιά και θα δημιουργηθούν 40 νέα κελιά, την πτέρυγα 9 όπου θα δημιουργηθούν 24 κελιά χωρητικότητας 40 ατόμων για την στέγαση ανηλίκων και νεαρών κρατούμενων και την επέκταση της Ανοικτής Φυλακής με τη δημιουργία 50 νέων κελιών. Επιπρόσθετα προγραμματίζεται η αναπαλαίωση δύο διατηρητέων κτιρίων το ένα για αναβάθμιση της Πτέρυγας 3 των Γυναικών με τη δημιουργία Ανοικτής Φυλακής, Επισκεπτηρίου και Κέντρου Εξωιδρυματικής Απασχόλησης για τις γυναίκες κρατούμενες και το δεύτερο για την επέκταση του Κέντρου Εξωιδρυματικής Απασχόλησης των ανδρών. Τα πιο πάνω έργα αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του 2010 με εξαίρεση τις πτέρυγες 1 και 2 οι οποίες θα ανακαινιστούν σε 4 φάσεις η κάθε μια θα ολοκληρώνεται σε οκτώ μήνες και ως εκ τούτου το όλο έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε 32 μήνες δηλαδή μέχρι το τέλος του 2011 περίπου.

Μακροπρόθεσμα προγραμματίζεται η κατασκευή του Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε περίοδο 54 μηνών από την ημέρα ανάθεσης των εργασιών σε εξειδικευμένο οίκο. Τέλος αναφέρεται ότι στοχεύουμε στη

δημιουργία νέων πτερύγων με στόχο τη σταδιακή αύξηση της χωρητικότητας μέχρι 1000 ατόμων. Για το σκοπό αυτό αλλά και για την ορθολογιστική αξιοποίηση των χώρων έχει προωθηθεί διαδικασία για την αγορά υπηρεσιών από εξειδικευμένο οίκο για την ετοιμασία χωροταξικού σχεδίου (master plan). Η μελέτη αυτή θα καλύψει τις ανάγκες για την κατασκευή νέων πτερύγων, νέας πτέρυγας υψίστης ασφάλειας, γραφείου παραλαβών και απολύσεων και νέου μαγειρείου.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις κρίνετε αναγκαίες.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Σήμερα συνεχίζουμε τη συζήτηση του θέματος «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Ελένης Θεοχάρους.

Το βήμα έχει τώρα ο συνάδελφος Νίκος Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα αυτό που έχει εγγράψει η συνάδελφος κ. Θεοχάρους και θα ήθελα να αρχίσω με μια διευκρινιστική τοποθέτηση. Πρέπει να διαχωρίσουμε μεταξύ μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού. Η μεταρρύθμιση είναι μια διαδικασία αναθεώρησης συγκεκριμένων δομών, οργανικών νόμων και άλλων βασικών πυλώνων ενός θέματος, ενώ ο εκσυγχρονισμός είναι η εισαγωγή και η χρησιμοποίηση σύγχρονων μέσων για την υλοποίηση των στόχων που επιδιώκουμε σε έναν τομέα ή σε ένα τμήμα.

Για παράδειγμα -για να γίνω αντιληπτός- χρησιμοποιώ την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, που είναι ένα ευρύτερο θέμα μεταρρυθμιστικής ανάγκης και στόχου, και την εισαγωγή των ηλεκτρονικών υπολογιστών, που είναι ένα εκσυγχρονιστικό μέσο. Θα πρέπει, λοιπόν, να τα διαχωρίσουμε ως έννοιες, γιατί πρέπει να αξιολογήσουμε αν μπορούμε ως κοινωνία και ως κράτος να κάνουμε τομεακές μεταρρυθμίσεις χωρίς έναν ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό. Κατά την άποψή μας, αυτό είναι δύσκολο, αν όχι αδύνατο, γιατί θα πρέπει να προηγηθεί ο ευρύτερος στρατηγικός σχεδιασμός και να καθοριστούν οι στόχοι της οικονομίας και της κοινωνίας, να ιεραρχηθούν οι τομείς που χρειάζονται τη μεταρρύθμιση και να προχωρήσουμε στην υλοποίηση. Αν δεν το κάνουμε αυτό, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να εμποδίζεται η μεταρρύθμιση από άλλες αδυναμίες σε άλλους τομείς. Για παράδειγμα, ένας τομέας ο οποίος παρουσιάζεται να είναι μια συνεχής αδυναμία και μια συνεχής τροχοπέδη στις προσπάθειες της όποιας μεταρρύθμισης είναι η λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας. Αν δεν τα δούμε συλλογικά, νομίζω ότι θα δυσκολευτούμε να τα επιτύχουμε.

Τούτων λεχθέντων, θα πρέπει να απαντήσουμε αν το κράτος μας των σαράντα οκτώ χρόνων είναι σε θέση να κάνει τέτοιου είδους μερικές ή επιμέρους μεταρρυθμίσεις. Η δική μας άποψη είναι ότι ένα κράτος που γεννήθηκε όπως γεννήθηκε, ένα κράτος που λειτούργησε μέσα από όλα αυτά τα προβλήματα κι ένα κράτος που μπήκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την υφιστάμενη κατοχή και όλα τα προβλήματα φαίνεται πως είναι σχεδόν αδύνατο να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες λειτουργίας ενός κράτους.

Θέλουμε, επομένως, ένα κράτος στρατηγείο, θέλουμε οι δυνάμεις που επηρεάζουν ή εκφράζουν το κράτος να έχουν ένα συνολικό όραμα και μέσα σε αυτό

το συνολικό όραμα η τοπική αυτοδιοίκηση έχει τεράστιο ρόλο να διαδραματίσει. Γιατί; Γιατί ουσιαστικά μαθαίνει τον άνθρωπο, τον πολίτη, να μπαίνει στη λογική της διοίκησης και της αυτοδιοίκησης μέσα στο δικό του χώρο. Εξάλλου, οι πρώτες, ας πούμε, κρατικές οργανώσεις στην ιστορία παρουσιάστηκαν στην ελληνική ιστορία και ήταν οι επιμέρους οργανώσεις των τοπικών κοινωνιών. Αν δεν μπορέσουμε να οργανώσουμε την τοπική κοινωνία και αν δεν της δώσουμε τη συνείδηση της συμμετοχής, τότε είναι πάρα πολύ δύσκολο να επιτύχουμε. Εξ ου και οι προσπάθειες που έγιναν, είτε για τοπικά δημοψηφίσματα είτε για τοπικές συνελεύσεις, στο τέλος δεν απέδωσαν, γιατί δεν έχει αναπτυχθεί αυτή η έννοια της τοπικής συνείδησης και δεν έχει καλλιεργηθεί αυτή η μορφή της συμμετοχής.

Γι' αυτό, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τα επιμέρους χαρακτηριστικά της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο -που είναι κυρίως τα μεγέθη, δηλαδή μιλούμε για έναν πληθυσμό, στο σύνολό του με τους Τουρκοκύπριους, οκτακόσιων χιλιάδων, που δε φτάνει στο επίπεδο μιας μεσαίας πόλης της Ευρώπης- έχουμε δεκάδες δήμους, έχουμε δεκάδες κοινότητες, κοινοτικά συμβούλια και όλα αυτά αναρχοαυτόνομα να προσπαθούν να υλοποιήσουν τους στόχους τους. Πιστεύουμε ότι χρειάζεται μια τέτοιου είδους ανάλυση. Ίσως η Βουλή με τη συζήτηση τέτοιων θεμάτων να καταλήξει σε κάποιες συγκεκριμένες εισηγήσεις, αλλά πολύ φοβάμαι ότι τελικά θα μιλούμε μόνοι μας, θα ακούμε μόνοι μας και θα παραμένουν τα προβλήματα.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, μέσα από αυτούς τους προβληματισμούς, νομίζω πολλοί συνάδελφοι το έχετε βάλει και πρέπει και τούτο να συζητηθεί κάποτε, πώς αναβαθμίζουμε το Κεφάλαιο Τέταρτο και πώς θα μπορούν τέτοιου είδους θέματα να συμβάλουν στην επίλυση των θεμάτων.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Να το εγγράψουμε.

N. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Να το εγγράψουμε. Μπορεί να γίνει κοινώς από όλους και να συζητηθεί και το θέμα -παρ' όλο που το σύστημά μας είναι διαφορετικό- της συμμετοχής και η δυνατότητα παρέμβασης της εκτελεστικής εξουσίας. Με το να συζητάς, για παράδειγμα, για την τοπική αυτοδιοίκηση και να μη σου απαντά το αρμόδιο υπουργείο νομίζω ότι δεν μπορείς να βγάλεις και πολλά συμπεράσματα.

Αυτοί ήταν οι προβληματισμοί που ήθελα να καταθέσω και ευχαριστώ πολύ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Νίκου Κουτσού τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα η κ. Ντίνα Ακκελίδου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Κουτσού, καθώς και για την τελευταία εισήγηση.

Καλώ στο βήμα τον επόμενο ομιλητή, που είναι ο συνάδελφος Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτρέψετε να αναγνώσω τρεις προεκλογικές υποσχέσεις του Προέδρου Χριστόφια σε ό,τι αφορά το προεκλογικό του πρόγραμμα κάτω από τον τίτλο “Αναβαθμισμένη τοπική αυτοδιοίκηση”. Μιλά για τη θεσμική συμμετοχική δημοκρατία και λέει:

«Πρώτον, πρέπει να υπάρξει περισσότερη διαφάνεια και αξιοπιστία στη λειτουργία και στις διαδικασίες, ώστε ο πολίτης να ενημερώνεται άμεσα για ό,τι τον αφορά και να μπορεί να ασκεί έλεγχο. Δεύτερον, να καθιερωθούν, όπου είναι δυνατό, αντικειμενικές διαδικασίες και αξιολογικά κριτήρια για ισότιμη μεταχείριση των πολιτών. Τρίτον, να διαμορφωθούν σε κάθε δήμο μηχανισμοί ελέγχου της προώθησης αιτημάτων και προβλημάτων που απασχολούν τους δημότες, ώστε να ξεπεραστούν γραφειοκρατικές καθυστερήσεις και να επισπευσθεί ο χρόνος επίλυσής τους. Τέλος, να ενθαρρυνθεί η ευρύτερη συμμετοχή δημοτών αλλά και φορέων σε επιτροπές κι άλλους μηχανισμούς, όπως τα συνοικιακά συμβούλια, που θα συμβάλουν στην υλοποίηση του προγράμματος».

Αυτά για τα οποία ο κ. Χριστόφιας έχει δεσμευτεί με προεκλογικές του εξαγγελίες μόνο καλά μπορούν να ακούγονται. Στη βάση, λοιπόν, αυτών και σημειώνοντας ότι μέχρι στιγμής τίποτε από όλα αυτά δεν έχει έρθει στη Βουλή, αντί να κάνουμε πλαδαρή τη συζήτηση, εφ’ όλης της ύλης, να αγνοούμε το μέγεθος της Κύπρου, που περίπου ως πληθυσμιακό μέγεθος είναι ένας δήμος μιας μεγάλης ή μικρής ευρωπαϊκής πόλης, θα μπω απευθείας σε πέντε-έξι συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Η πρώτη εισήγησή μας είναι να καθιερωθεί η έννοια του μητροπολιτικού δήμου, ένας για κάθε επαρχία. Στη συνέχεια να γίνει σε αυτό το μητροπολιτικό δήμο διαμερισματοποίηση, ώστε σημαντικό ποσοστό των μελών του οικείου δημοτικού συμβουλίου να εκλέγεται από τα διαμερίσματα αυτά. Υπάρχουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περιοχές με χιλιάδες δημότες που ουδέποτε είχαν δημοτικό σύμβουλο ο οποίος να κατοικεί και να ζει τα προβλήματα της περιοχής τους. Πέραν αυτού, με αυτό τον τρόπο κατοχυρώνουμε και προστατεύουμε αυτή την ίδια τη δημοκρατία και την καθιστούμε αμεσότερη. Η κυβέρνηση παρότρυνε τους δήμους που κατέχονται από δημάρχους προερχόμενους από το ΑΚΕΛ και προχώρησαν στην ίδρυση συνοικιακών συμβουλίων. Αυτά όμως τα συνοικιακά συμβούλια ουσιαστικά παίζουν το ρόλο ενός απαθούς θεατή. Τίποτε δεν προσφέρουν.

Η δεύτερή μας εισήγηση είναι η εξής: Θεωρούμε παντελώς αχρείαστο, αναχρονιστικό και αντιδημοκρατικό, βεβαίως, το γεγονός ότι υπάρχει ασυμβίβαστο ανάμεσα στην ιδιότητα του υπαλλήλου του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα και του κατόχου θέσης σε κοινοτικό ή δημοτικό συμβούλιο. Αυτό το ασυμβίβαστο πρέπει να καταργηθεί. Πώς μπορεί να εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον με το να αποκλείονται από την τοπική αυτοδιοίκηση τριάντα με σαράντα χιλιάδες από τους συμπολίτες μας; Ή ανάποδα. Πώς και με ποια λογική παραβλάπτεται το δημόσιο συμφέρον, επειδή, για παράδειγμα, ένας υπάλληλος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ή της ΑΤΗΚ ή, ακόμα, ένας δάσκαλος ή ένας καθηγητής θα εκλεγεί και θα είναι δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος; Στη βάση του προγράμματος του Προέδρου Χριστόφια για συμμετοχική δημοκρατία θεωρούμε ότι μπορούμε να βρούμε συναίνεση σε αυτό το ζήτημα.

Η τρίτη μας εισήγηση είναι η δημιουργία δευτεροβάθμιου οργάνου τοπικής αυτοδιοίκησης. Βεβαίως, εδώ η διαφορά μας με το ΑΚΕΛ είναι μεγάλη. Το ΑΚΕΛ θεωρεί ότι πρέπει να γίνει συνένωση κοινοτήτων και αγνοεί αυτό που εμείς ζητούμε. Κι αυτό που εμείς ζητούμε είναι οι έπαρχοι, επιτέλους, να εκλέγονται από το σύνολο των κατοίκων της οικείας επαρχίας. Και αυτοί οι έπαρχοι να συμβουλευονται από ανάλογο αιρετό, εκλεγμένο δηλαδή, επαρχιακό συμβούλιο. Ήρθε η ώρα που οι

πολίτες της κάθε επαρχίας πρέπει να επιλέγουν οι ίδιοι για το ποιος θα αποφασίζει και θα μεριμνά για την επίλυση των προβλημάτων τους.

Η τέταρτή μας εισήγηση πάλι έχει να κάνει με τη δημοκρατία. Η θέση μας, κυρίες και κύριοι, είναι εξίσου απλή. Τουλάχιστον οι δήμαρχοι και οι έπαρχοι, οποτεδήποτε υπάρξει συναίνεση για θεσμοθέτηση στο να εκλέγονται, για να γίνονται δήμαρχοι ή έπαρχοι, πρέπει να εξασφαλίζουν το 50% συν μία ψήφο, έστω και αν αυτό με τη σειρά του οδηγήσει σε αρκετές περιπτώσεις σε δεύτερο γύρο εκλογών. Όταν λέμε ότι κάποιος πρέπει να κυβερνά ή να διοικεί, θα πρέπει να έχει αυτή την έξωθεν καλή μαρτυρία της πλειοψηφίας αυτών που καλείται να κυβερνήσει, αυτών που καλείται να λύσει ή να προσπαθήσει να λύσει τα προβλήματά τους.

Η πέμπτη εισήγησή μας είναι η εξής: Αν ο αριθμός των μελών των κοινοτικών και δημοτικών συμβουλίων είναι ανάλογος του αριθμού των δημοτών του κάθε δήμου και της κάθε κοινότητας, τότε πώς να δικαιολογήσουμε το φαινόμενο οι μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι ενός δήμου, αντί να είναι ανάλογοι του αριθμού των δημοτών, να είναι ανάλογοι των προεκλογικών δεσμεύσεων των εκάστοτε υποψήφιων δημάρχων; Με άλλα λόγια, η δική μας εισήγηση είναι σταδιακά, χωρίς να βλάψουμε κανέναν υπάλληλο τα κεκτημένα του δικαιώματα, να βρούμε εκείνη τη νόρμα, ώστε οι διοικητικοί υπάλληλοι κάθε δήμου να ορίζονται από το πλήθος των δημοτών του συγκεκριμένου δήμου.

Η έκτη μας εισήγηση έχει να κάνει με την αξιοκρατία και βεβαίως με τη δίκαιη κοινωνία. Οι μόνιμοι υπάλληλοι των δήμων θα πρέπει να διορίζονται με τα ίδια κριτήρια, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που εξετάζονται και γίνονται οι διορισμοί στο δημόσιο. Πρέπει οι δημοτικοί άρχοντες να απομακρύνουν από μπροστά τους το γλυκασμό και το βραχνά να διορίζουν κατόπιν πιέσεων. Ο ρόλος της διορίζουσας αρχής ας παραμείνει στα οικεία δημοτικά συμβούλια, αλλά το ποιοι θα είναι υποψήφιοι για υπάλληλοι στους δήμους θα πρέπει να προέρχεται από τις εκάστοτε αδιάβλητες ετήσιες κυβερνητικές εξετάσεις.

Τέλος, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έστω κι αν φανεί παράξενο και κακόηχο αυτό που θα πω, οφείλω, σεβόμενος τις απόψεις μου, να το πω. Πρέπει να κουβεντιάσουμε ξανά τις αρμοδιότητες, τις εξουσίες, τα οικονομικά των δήμων, ακόμα και των κοινοτήτων. Η διοικητική αυτονομία και η οικονομική αυτοτέλεια των δήμων δε θα κάνουν από μόνες τους την αξιοποίηση των χρημάτων ωφελιμότερη για τους πολίτες. Κατά συνέπεια, λέμε ναι στην παροχή περισσότερων πόρων και χρημάτων και στην περισσότερη διοχέτευση εξουσιών προς τους δήμους και τις κοινότητες. Αλλά, την ίδια ώρα, πρέπει αυτές οι αρμοδιότητες, αυτές οι εξουσίες και αυτοί οι πόροι να συνοδεύονται από αποτελεσματικό έλεγχο και διαφάνεια. Διαφορετικά, ο συνδυασμός χρημάτων και εξουσιών χωρίς αποτελεσματικό έλεγχο θα μετατρέψει σιγά σιγά στο μέλλον δήμους και κοινότητες σε κέντρα αναξιοκρατίας, σε εστίες διαφθοράς και σε θηρία κατασπατάλησης του δημόσιου χρήματος.

Και είναι, νομίζω, άδικο χρήματα τα οποία προέρχονται από δυσβάστακτες φορολογίες που επιβάλλει το κράτος και δίνονται για το καλό και την προκοπή των πολλών να διοχετεύονται για τις απολαύσεις, τους διορισμούς και τα κέφια των ολίγων. Αυτό βεβαιώνεται μέσα από τις εκάστοτε ετήσιες εκθέσεις της Γενικής Ελεγκτού. Που, αν πάει κάποιος και πάρει μια στην τύχη και ανοίξει στο κεφάλαιο για τους δήμους και τις κοινότητες, θα πρέπει βασικά να διερωτηθεί πού τελικά ζούσε! Περιγράφονται οι δήμοι και οι κοινότητες με τα μελανότερα των χρωμάτων. Για να πάψει, λοιπόν, αυτή η καχυποψία από τους πολίτες, η οποία διαβεβαιώνεται κάθε χρόνο από τη Γενικό Ελεγκτή, θα πρέπει να κουβεντιάσουμε ξανά ως πολιτεία, Βουλή, κόμματα,

οργανώσεις, σε καινούρια βάση, κάτω από το φως μιας νέας εμπιστοσύνης, κάτω από τα δεδομένα που προήλθαν από την ενσωμάτωσή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αρμοδιότητες, εξουσίες, τρόπο εκλογής, τρόπο συμμετοχής των πολιτών και κυρίως τον τρόπο που αυτοί οι πολίτες οι δύσμοιροι θα παρακολουθούν και θα ελέγχουν το δημόσιο χρήμα.

Για μας, όπου δεν υπάρχει αποτελεσματικός έλεγχος, όπου δεν υπάρχει διαφάνεια, είτε υπάρχει είτε θα υπάρξει, αργά ή γρήγορα, σήψη και διαφθορά, διαφθορά και παρακμή. Και παρακμή της πολιτικής, παρακμή στην τοπική αυτοδιοίκηση σημαίνει τοπική αυτοδιοίκηση που δεν ανταποκρίνεται στην αποστολή της. Και η αποστολή της τοπικής αυτοδιοίκησης -όπως πάρα πολλοί καλοί συνάδελφοι έχουν μιλήσει, η εισηγήτρια κ. Θεοχάρους, ο κ. Στυλιανίδης και οι υπόλοιποι- είναι να βελτιώνει καθημερινά την ποιότητα ζωής των πολλών εκεί όπου το κράτος το κεντρικό δεν τους βλέπει, δεν τους νιώθει, δεν τους αισθάνεται. Γι' αυτό και η εισήγηση η δική μας είναι ότι πρέπει κάθε ενορία, αν είναι δυνατό, να εκπροσωπείται τουλάχιστον από ένα δικό της άνθρωπο στα κέντρα όπου αποφασίζεται η επίλυση των προβλημάτων της κάθε ενορίας, της κάθε γειτονιάς.

Αυτά είχαμε να πούμε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Ελπίζω ότι θα παραμείνουν οι συνάδελφοι στην αίθουσα για τους υπόλοιπους δύο ομιλητές, για να μη μιλούν σε αδειανά έδρανα· και θα είναι και σύντομοι.

Καλώ στο βήμα το συνάδελφο Γιάννο Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Ελπίζω να τηρήσω τη δέσμευση που εσωτερικά έχω βάλει, να είμαι σύντομος, και νομίζω θα τα καταφέρω.

Έχουν λεχθεί πάρα πολλά, με τα πλείστα των οποίων κανείς δεν μπορεί να διαφωνήσει, γιατί ξεκινούμε από το ενδιαφέρον για τον ίδιο θεσμό. Μιλούμε για εκσυγχρονισμό, ο οποίος, για να υπάρξει, πρέπει να υπάρξει αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου, συναδέλφισσες και συνάδελφοι. Και νομίζω πως σ' αυτή την προσπάθεια δεν πρέπει να υποπέσουμε στο λάθος να αναθεματίσουμε ένα θεσμό ο οποίος υπό τη μορφή του τη σημερινή έχει λιγότερο από τρεις δεκαετίες ζωή.

Προηγήθηκαν είκοσι πέντε τόσα χρόνια διοριστικού συστήματος και κληρονόμησαν τα αιρετά συμβούλια συγκεκριμένες δομές και καταστάσεις. Νομίζω πως επιτελείται σημαντικό έργο από τους δήμους και τις κοινότητες, για να είμαστε ειλικρινείς, με όλα τα προβλήματα, για να μην πάει το μήνυμα... Δεν πιστεύω ότι αυτό είναι το μήνυμα που ήθελε ο προηγούμενος ομιλητής να στείλει, ότι σήμερα οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο είναι μηχανισμοί κατά κύριο λόγο αναξιοκρατίας, αντιδημοκρατικών διαδικασιών, διαφθοράς και δεν ξέρω και εγώ τι άλλο! Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Υπάρχουν πολλά προβλήματα και νομίζω ότι αναμφίβολα σήμερα το νέο περιβάλλον μάς αναγκάζει να είμαστε φανατικά υπέρ μιας αναπροσαρμοσμένης στάσης και της πολιτείας και της κοινωνίας απέναντι στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Αυτό που ισχύει σήμερα είναι η προσαρμογή στη λογική της περιφερειακής ανάπτυξης. Και ως μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα και με την αρχή της επικουρικότητας, είμαστε και υποχρεωμένοι η κεντρική διοίκηση να αποκεντρώσει αρμοδιότητες, για να μπορέσει η τοπική αυτοδιοίκηση να απευθυνθεί στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να τύχει των ωφελημάτων που χρειάζεται. Η θεσμική ολοκλήρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, η πολιτική και η οικονομική της ανεξαρτησία, η κοινωνική της αξιοπιστία προβάλλουν ως αδήριτη ανάγκη και για την Κύπρο σήμερα. Και θεωρούμε εμείς πως είναι αναγκαιότητα να υπάρξει μια τολμηρή πολιτική αποκέντρωσης, η οποία ασφαλώς δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως απλή μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων, αλλά ως μια ευρεία ανακατανομή πολιτικής και οικονομικής εξουσίας στους θεσμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η πολιτική για την τοπική αυτοδιοίκηση χρειάζεται να στηρίζεται, κατά την άποψή μας, σε τέσσερις άξονες: τη θεσμική ολοκλήρωση και ενίσχυση της αυτονομίας της τοπικής αυτοδιοίκησης, τη διασφάλιση και κατοχύρωση ασφαλώς της οικονομικής της αυτοτέλειας ως προϋπόθεση για διαμόρφωση και της υποδομής και ανάπτυξης προγραμμάτων, την ενίσχυση του πολύπλευρου κοινωνικού και αναπτυξιακού ρόλου της, ώστε να διασφαλίζεται υψηλή ποιότητα ζωής για τους πολίτες, και τη διεύρυνση της συμμετοχής των δημοτών στις διαδικασίες τοπικής διοίκησης και ανάπτυξης ως προϋπόθεση δημοκρατικής αποκέντρωσης.

Για το μεν πρώτο, ουσιαστική αποκέντρωση με ισχυρή αυτοδιοίκηση σημαίνει αναδιανομή εξουσιών, αλλά και μεταρρύθμιση των δομών της τοπικής αυτοδιοίκησης, διεύρυνση των αρμοδιοτήτων, ανάμεσα σε άλλα, της τοπικής αυτοδιοίκησης και επίλυση του προβλήματος της αλληλοεπικάλυψης στις αρμοδιότητες.

Δυο λόγια για ένα επίμαχο φαινόμενο, που καταταλαιπωρεί την τοπική αυτοδιοίκηση· είναι αυτό της πολυδιάσπασης. Είναι πλέον γενικά σήμερα παραδεκτή ανάγκη να δημιουργηθεί θεσμικό πλαίσιο που να διέπει τη συνεργασία και πιθανόν τη συμπλεγματοποίηση μεταξύ γειτονικών δήμων και κοινοτήτων. Τα σύνορα μεταξύ των σημερινών δήμων είναι στις περισσότερες περιπτώσεις ανύπαρκτα, όχι μόνο γεωγραφικά, αλλά και σε ό,τι αφορά τη διαδικασία ανάπτυξής τους. Μια σειρά τομέων ζωτικής σημασίας, πολεοδομικοί σχεδιασμοί, συγκοινωνιακό, απαιτούν μια συλλογική αντίκριση σήμερα. Ο στόχος αυτός, βέβαια, δεν μπορεί να προωθηθεί μόνο μέσα από διοικητικές και νομοθετικές διαδικασίες· απαιτεί ολοκληρωμένο πρόγραμμα και συναίνεση.

Για το δεύτερο, η δημιουργία σύγχρονων δήμων απαιτεί οικονομική αυτοτέλεια. Είναι αλήθεια πως έχουν δοθεί περισσότερα χρήματα τα τελευταία χρόνια. Πρέπει όμως να μετρήσουμε την επάρκεια αυτών των πόρων με την ανάγκη η τοπική αυτοδιοίκηση να είναι σε θέση να προσφέρει υπηρεσίες πολύ υψηλότερου επιπέδου σήμερα στους πολίτες. Πέραν της κατοχυρωμένης απόδοσης ποσοστού του κρατικού προϋπολογισμού και της αύξησης που χρειάζεται, ανάμεσα στα άλλα, να ενθαρρυνθεί η δημιουργία κοινών υπηρεσιών, να υπάρξει πρόνοια για κονδύλια εξισορρόπησης προς τους πιο αδύνατους δήμους, για να μπορέσουν να αναπτύξουν δραστηριότητες, να κατοχυρωθεί η θεσμική δυνατότητα των τοπικών αρχών να αναπτύσσουν επιχειρηματική δραστηριότητα.

Όσον αφορά τον τρίτο άξονα για το ανθρώπινο πρόσωπο της τοπικής εξουσίας, οι δήμοι και οι κοινότητες, μέσα στα πλαίσια της διαμόρφωσης της κοινωνίας των σύγχρονων αντιλήψεων και αξιών, αναγκών και αξιώσεων, είναι θεσμός διοίκησης που παρέχει κοινωνική και ανθρώπινη πολιτική. Μια πολιτική που πάνω απ' όλα οφείλει να δείξει σημάδια ευαισθησίας για κάθε ομάδα πολιτών, υπερβαίνοντας τα όποια εμπόδια. Εκπληρώνοντας αυτού του είδους τις παρεμβάσεις, ο δήμος

καταθέτει την πραγματική του ταυτότητα, αυτήν της συνεχούς προσφοράς για αναβάθμιση σε όλους τους τομείς της ζωής.

Όσον αφορά τον τέταρτο άξονα, που είναι η τοπική αυτοδιοίκηση ως θεσμός συμμετοχικός, η αυτοδιοίκηση ως θεσμός λαϊκός, συμμετοχικός, συμβάλλει στην ανακατανομή και τον έλεγχο της εξουσίας. Πρέπει λοιπόν να στηρίζεται στην κινητοποίηση του ανθρώπου. Η δυνατότητα συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων και ενίσχυσης της επικοινωνίας με τους πολίτες είναι στοιχεία ενός σύγχρονου κράτους. Προς αυτή την κατεύθυνση χρειάζονται θεσμοθετημένες διαδικασίες. Έχουν λειτουργήσει, ναι, συνοικιακά συμβούλια χωρίς θεσμοθετημένες διαδικασίες· είναι αυτό που είπε ο συνάδελφος. Βέβαια, από την άλλη, πρέπει να λάβουμε υπόψη το μέγεθος της χώρας μας. Το παράδειγμα της Ελλάδας, παραδείγματος χάριν, με τα δημοτικά διαμερίσματα επίσης δεν έχει φέρει αποτελέσματα· αντίθετα, έχει περιπλέξει τα πράγματα.

Συνάδελφοι, συναδέλφισσες,

Μια άλλη πρόκληση, πάρα πολύ σύντομα, αφορά την κατοχύρωση της περιφερειακής αυτοδιοίκησης. Εμείς δεν είπαμε ποτέ αν θα εκλέγεται ο σημερινός έπαρχος ή αν δε θα εκλέγεται ή αν η δεύτερου βαθμού τοπική αυτοδιοίκηση θα είναι οι επαρχιακές διοικήσεις ή κάτι άλλο. Εμείς θα στηρίξουμε τις προσπάθειες που γίνονται σ' αυτή την κατεύθυνση και θα συζητήσουμε την κάθε πρόταση που θα έρθει μπροστά μας.

Επομένως, η περιφερειακή αυτοδιοίκηση πρέπει να ενσωματωθεί σε μια θεσμική οντότητα ως δεύτερου βαθμού τοπική αυτοδιοίκηση, η οργάνωση της οποίας αποτελεί πλέον αναγκαιότητα για την αντιμετώπιση των συνεχώς διογκούμενων υπερτοπικών προβλημάτων των μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων. Για την υλοποίηση του στόχου αυτού απαιτείται ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα, που θα περιλαμβάνει τις αναγκαίες νομικές, οικονομικές και διοικητικές ρυθμίσεις, καθώς και η κατάλληλη προετοιμασία, ώστε να διασφαλιστεί η κοινωνική συναίνεση πάνω απ' όλα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Λαμάρη.

Καλώ την εισηγήτρια του θέματος, τη συνάδελφο Ελένη Θεοχάρους, για το κλείσιμο της συζήτησης.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρέ μου.

Είχα την αίσθηση ότι θα μιλούσα την προηγούμενη Πέμπτη, όπου η κατάσταση ήταν εντελώς διαφορετική μέσα στην αίθουσα αυτή και μου θύμιζε έντονα την "Αληθινή απολογία του Σωκράτη", όπως την έγραψε ο Βάρναλης. Δεν ξέρω ποιοι θυμάστε τις εικόνες, αν όχι, καλά κάνετε να τις ξαναδιαβάσετε.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Διαβεβαιώνουμε ότι για πρώτη φορά τις διαβάσαμε.

(Γέλια)

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Είναι οι συζητήσεις στο Κεφάλαιο Δ΄ ιδιαίτερα κουραστικές και αποδεικνύουν, αναδεικνύουν και τις εγγενείς αδυναμίες της Βουλής, καθώς είμαστε πάντα κουρασμένοι, πολλές φορές υπάρχει αδιαφορία, είμαστε εξουθενωμένοι και είναι δύσκολο για τον ομιλητή να μιλάει μέσα σ' ένα συνεχές βουητό από κάτω. Δεν ξέρω βέβαια τον εαυτό μου, ωστόσο, κάνοντας και κριτική και αυτοκριτική, θα έλεγα ότι το να υφίσταται κάποιος κριτική από αυτούς που μπαينوβγαίνουν στην αίθουσα και δεν ακούν αυτά που λέει είναι λίγο σκληρό.

Ακούσαμε ότι θα μπορούσε να μετατραπεί το Κεφάλαιο Δ΄ ακόμη και σε κλασικά εικονογραφημένα. Νομίζω ότι το Κεφάλαιο Δ΄ συνιστά κορυφαία στιγμή του κοινοβουλευτισμού και συνεπώς οι συζητήσεις που γίνονται -και είναι πάντοτε πάρα πολύ σημαντικές, στις πλείστες των περιπτώσεων είναι πάρα πολύ σημαντικές- πρέπει να αξιολογούνται δεόντως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Luc Van den Brande ήταν πρόσφατα στην Κύπρο με πρόσκληση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο επικεφαλής της πολιτικής συνέλευσης των τοπικών αρχών από όλη την Ευρώπη ήταν πολύ σαφής στο μήνυμά του: «Όσο βαθιάνουμε την πολιτική αποκέντρωση, τόσο περισσότερο οι πολίτες μάς εμπιστεύονται. Όσο πιο κοντά στον πολίτη λαμβάνονται οι αποφάσεις, τόσο περισσότερο καθίστανται αξιόπιστες οι πολιτικές που εφαρμόζουμε. Όσο η τοπική αυτοδιοίκηση δυναμώνει, τόσο περισσότερο ο πολίτης αισθάνεται το ευεργετικό αποτέλεσμα των πολιτικών που έχουν άμεσο αποτέλεσμα στη ζωή του, είτε προέρχονται από την εθνική κυβέρνηση είτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Με την προσέγγισή του αυτή ο Πρόεδρος της Επιτροπής Περιφερειών κ. Van den Brande μάς λέει πολύ απλά ότι η αποκέντρωση και η θεσμική αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, η συγκρότηση τοπικών και περιφερειακών αρχών αποτελούν σήμερα συνώνυμο της δημοκρατικής διακυβέρνησης σε όλο το χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά εισηγήθηκα και εγώ, εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού: τη δημιουργία μέσα στον κοινό ευρωπαϊκό μας χώρο ενός νέου, πολυεπίπεδου σχήματος αρμοδιοτήτων, μιας νέας πυραμίδας αρμοδιοτήτων, που να εξασφαλίζει την αρμονία της ευρωπαϊκής δημοκρατικής διακυβέρνησης, στηριγμένης στην ασφαλή, σταθερή, ανταγωνιστική, ανοικτή και αλληλέγγυα Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν είναι ζήτημα ανταγωνισμού των εξουσιών. Είναι ζήτημα οι αποφάσεις να λαμβάνονται εγγύτερα στους πολίτες και άρα οι πολιτικές σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο να διαμορφώνονται με βάση τις πραγματικές ανάγκες των πολιτών και τις προσδοκίες τους. Είναι ζήτημα να έχουν τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις απευθείας εισροές και τις θέσεις και άλλων επιπέδων αντιπροσώπευσης, όπως είναι η τοπική αυτοδιοίκηση, όπως είναι και το δικό μας το κοινοβούλιο, με βάση τη νέα Συνθήκη της Λισαβόνας.

Είναι με αυτό τον τρόπο, πιστεύω, που θα συμφιλιωθούν τα διάφορα επίπεδα άσκησης πολιτικής και είναι γι' αυτό που στην Κύπρο επείγει η θεσμική αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης και η καθιέρωση δευτεροβαθμίων οργάνων της. Από όλους τους ομιλητές έχουν κατατεθεί πολύ σημαντικές εισηγήσεις γι' αυτό το θέμα. Έχω την εντύπωση όμως ότι πιθανόν η συζήτηση να μην είχε γίνει, μπορεί να κάνω λάθος, εάν δεν είχε προηγηθεί η υπογραφή μεταξύ της Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων και του Ελληνικού Κέντρου της Δημόσιας Διοίκησης της συμφωνίας για τη μελέτη του όλου ζητήματος στην παρουσία του κ. Συλικιώτη. Δεν ξέρω, ίσως να είναι λαθεμένη η εντύπωσή μου ή πιθανόν να είχε μεταφερθεί για το απώτερο μέλλον.

Οι στόχοι που έχει η Επιτροπή Περιφερειών μάς δίδουν κατευθύνσεις, για να δουλέψουμε για πραγματικά καλή διακυβέρνηση, πληρέστερη δημοκρατική εκπροσώπηση εντός Κύπρου, αλλά τώρα και στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι η μεγάλη μας οικογένεια. Διαφορετικά, αγαπητοί συνάδελφοι, καμιά πολιτική δεν μπορεί να πετύχει χωρίς ισχυρή αναβαθμισμένη τοπική αυτοδιοίκηση· ούτε κράτος προνοίας μπορούμε να δημιουργήσουμε ούτε μπορεί να υπάρξει πολιτική που να στηρίζει τους μειονεκτούντες πολίτες.

Τελειώνω με ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα από αυτά που είπε ο Van den Brande. Πρέπει να δημιουργήσουμε ένα χώρο όπου ο κάθε πολίτης, όπου και αν επιλέγει να ζει και να εργάζεται, να μη νιώθει ότι είναι απομονωμένος και ξεχασμένος. Να φτιάξουμε ένα σύστημα αποκέντρωσης και συμμετοχής, για να μπορείς να μιλάς την εθνική ή ακόμη και την τοπική σου γλώσσα· διαφορετικά, η Ευρώπη θα σιγήσει. Αυτό συνταιριάζει απόλυτα με αυτά που είπε ο φίλιτατος κ. Αγγελίδης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Θεοχάρους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα είναι στις 5 του Μάρτη 2009, ημέρα Πέμπτη, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Έγκριση ψηφίσματος για την 8^η Μαρτίου - Ημέρα της Γυναίκας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.049.048-2008).
2. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.096-2008).
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.056-2009).
4. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.045-2009).
5. Ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.029-2009).
6. Οι περί Προσφύγων (Συνθήκες Υποδοχής Αιτητών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.017-2009).
7. Ο περί της Σύμβασης για το Πλαίσιο Προαγωγής της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία του 2006 (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.

(Αρ. Φακ. 23.01.050.028-2009).

8. Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.036-2009).
9. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκρηκτικές Ύλες Εμπορικής Χρήσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.003-2009).
10. Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.120-2008).
11. Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Νομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.023-2009).
12. Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.025-2009).
13. Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.146-2008).
14. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.028-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
5. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
6. «Πανερωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
7. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
8. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και

Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).

9. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεωργίου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
10. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
13. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών

κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).

14. «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρήστου Πουργουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.002-2009).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.10 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κυρίτσης Πάμπης
Ακκελίδου Ντίνα	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Αναστασιάδης Νίκος	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βαρνάβα Γιώργος	Μητσόπουλος Τάσος
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Σαμψών Σωτήρης
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαρίκας Φειδίας
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας

Κυπριανού Άντρος	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2009 Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Σιζόπουλος, Ν. Τορναρίτης, Γ. Περδίκης, Γ. Βαρνάβα, Α. Παπαδοπούλου, Λ. Χριστοφόρου, Γ. Λαμάρης, Α. Γεωργίου, Ι. Νικολάου, Ζ. Κουλίας, Στ. Ευαγόρου, Α. Κυριακίδου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Βότσης) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Απόσυρση της πρότασης νόμου «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφιση του νομοσχεδίου «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
3. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή τους σε νόμους.
4. Συζήτηση (Πρόεδρος, Α. Νεοφύτου, Α. Αγγελίδης, Γ. Ομήρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Περδίκης) για αναβολή του θέματος «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008» και αναβολή του.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2009 Νόμος του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Τορναρίτης, Γ. Περδίκης, Γ. Βαρνάβα, Α. Παπαδοπούλου) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2009 Νόμος του 2008», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Γ. Περδίκης, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2009 Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Στ. Ευαγόρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Κλεάνθους, Ν. Κατσουρίδης, Ζ. Κουλίας, Γ. Βαρνάβα) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2009 Νόμος του 2009», η συζήτηση και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γ. Τάσου, Κ. Χατζηγιάννη, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Παπαδοπούλου, Γ. Θωμά) και ψήφισή του σε νόμο.

10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέσεις Ανώτερου Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών και Μηχανικού Τεχνικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιβολής Τελών στα Βαρέα Φορτηγά Οχήματα που Χρησιμοποιούν Ορισμένα Έργα Υποδομής Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
15. Ερωτήσεις βουλευτών:
Επιδιορθώσεις στην οδό Εξοχικού-λεωφόρο Γρηγόρη Αυξεντίου στην Τσάδα - Διαμόρφωση της κεντρικής πλατείας στη Λετύμπου - Βελτίωση διασταύρωσης παλαιού δρόμου Τσάδας-Μεσόγης - Κρατική χορηγία για το μουσείο τύπου της Δημοσιογραφικής Εστίας - Προοπτική δημιουργίας δημοτικής αστυνομίας - Μεταφορά αυτοτελών και πρωτογενών πόρων στις τοπικές αρχές - Θεσμοθέτηση της αιρετής δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης - Ο ρόλος της Μονάδας Προεδρικής Φρουράς - Έρευνα για επεισόδια στην Αγγλική Σχολή.
16. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Κατασκευή κόλπων στάθμευσης σε λεωφόρο του δήμου Μέσα Γειτονιάς - Ανάγκη τοποθέτησης κεραίας στον Άγιο Γεώργιο Πάφου - Καθυστέρηση της υλοποίησης του ρυθμιστικού σχεδίου του κεντρικού δρόμου στο Τσέρι - Η καθυστέρηση στη μετακίνηση της κτηνοτροφικής περιοχής Πολεμιδιών - Μετακίνηση κτηνοτροφικής περιοχής Πολεμιδιών - Καθυστέρηση στο διαχωρισμό οικοπέδων για τους πρόσφυγες στην Ξυλοφάγου - Αίτημα για τοποθέτηση κυρτωμάτων σε δρόμο στην κοινότητα Πολεμίου - Αποτελέσματα επιδημιολογικής μελέτης στον Κόρνο - Προβλήματα υδάτων Τραχυπέδουλας - Το έργο αξιοποίησης του άλσους Ηρώων ΕΛΔΥΚ στη Λάρνακα - Αντισεισμική αναβάθμιση Δημοτικού Σχολείου Καλογερά - Προγραμματισμός λειτουργίας πρεσβειών στην Κούβα, την Ιαπωνία, τη Βραζιλία και τον Καναδά - Ερωτήματα σε σχέση με τον κλάδο της μουσικοθεραπείας στην Κύπρο - Αιτήματα του Συνδέσμου Επαγγελματιών Ψαράδων - Αντιμετώπιση θρησκειών από κυπριακές αρχές - Έρευνες του κρατικού χημείου για εντοπισμό διοξινών σε τρόφιμα - Παράνομη διακίνηση και χρήση μεταχειρισμένων μηχανελαίων - Το μέλλον του ξενοδοχείου "Φιλοξενία" και του Συνεδριακού Κέντρου στην Αγλαντζιά - Η εκπαίδευση των δεσμοφυλάκων και το νέο κτίριο των Κεντρικών Φυλακών.
17. Συνέχιση της συζήτησης (Ν. Κουτσού, Α. Θεμιστοκλέους, Γ. Λαμάρης, Ε. Θεοχάρους) του θέματος «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της» και λήξη αυτού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 5^{ης} Μαρτίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.

Αρ. 23

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ως πρώτο θέμα έχουμε την έγκριση ψηφίσματος για την 8^η Μαρτίου, Ημέρα της Γυναίκας. Εκ μέρους της Βουλής των Αντιπροσώπων θα ήθελα να πω δυο λόγια για τη συγκεκριμένη ημέρα.

Τιμούμε την ερχόμενη Κυριακή, 8 Μαρτίου, την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Τιμούμε τους αγώνες της, που αποτελούν μέρος της παγκόσμιας ιστορίας, αλλά και το καθημερινό προσωπικό και οικογενειακό έργο της κάθε γυναίκας για κοινωνική και πολιτική χειραφέτηση, για οικονομική ανεξαρτησία, για αξιοπρεπή ζωή και για δίκαιη αντιμετώπιση.

Από την 8^η Μαρτίου του 1857, όταν γυναίκες που εργάζονταν σε υφαντουργεία της Νέας Υόρκης ξεχύθηκαν στους δρόμους διεκδικώντας λόγο και ρόλο, μέχρι το 1910 στην Κοπεγχάγη, όταν καθιερώθηκε η ημέρα αυτή ως Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, και μέχρι το 2006, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε το Χάρτη Πορείας για την Ισότητα μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, ήταν και είναι ακόμα μακρύς ο δρόμος της πλήρους ισότητας στη δουλειά, στις αμοιβές, στα οικογενειακά βάρη, στη συμμετοχή στα κοινά και στην κοινωνική αντιμετώπιση.

Στην Κύπρο ειδικότερα πολλά έχουν γίνει από την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας και το ταυτόχρονο δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες: η είσοδος της στην αγορά εργασίας, ακόμη και σε ανδροκρατούμενα επαγγέλματα, η εκλογή της στη Βουλή των Αντιπροσώπων και την τοπική αυτοδιοίκηση και ο διορισμός της σε δημόσια αξιώματα. Εντούτοις, πολλά είναι ακόμα αυτά που οφείλουμε να διεκδικήσουμε, για να κατακτήσει

η Κύπρια γυναίκα τη θέση που της αξίζει στην κοινωνία. Είναι πια προφανές ότι θα πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους -κι εμείς ως οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού οφείλουμε να πρωτοστατήσουμε σε αυτό- πως άνδρες και γυναίκες είναι ίσοι στη διαφορετικότητά τους και πως αυτή η ισότητα είναι θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα. Θα πρέπει να γίνει κοινή συνείδηση ότι οι αγώνες για τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα των γυναικών προωθούν την ανακατανομή των ευκαιριών ανάμεσα στα δύο φύλα, αλλά κυρίως διευρύνουν την έννοια της δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τιμούμε σήμερα τη γυναίκα σύμβολο, τη γυναίκα εργάτρια, μάνα και αγωνίστρια, τη γυναίκα που βάζεται από τα πυρά του πολέμου στην Παλαιστίνη και στο Ιράκ. Τη γυναίκα του Τρίτου Κόσμου που αγωνίζεται να επιβιώσει με ένα δολάριο την ημέρα, τη γυναίκα στην Αφρική που μάχεται ενάντια στη φρικτή λαίλαπα του ακρωτηριασμού γεννητικών οργάνων. Τιμούμε την κάθε εργαζόμενη και μητέρα, τη γυναίκα πρόσφυγα, τη μάνα του πεσόντος και του αγνοουμένου, την Κύπρια αγρότισσα και νοικοκυρά, αλλά και κάθε γυναίκα σε όποια ήπειρο του πλανήτη αγωνίζεται για τα δικαιώματά της και αντιστέκεται στα τείχη που ορθώνουν μπροστά της η εκμετάλλευση, οι προκαταλήψεις και οι διακρίσεις.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Τιμώντας την επέτειο της 8^{ης} του Μάρτη, που καθιερώθηκε διεθνώς ως Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, του αγώνα για τα δικαιώματα των γυναικών, την ισότητα των φύλων και την παγκόσμια ειρήνη, και ως ημέρα μνήμης για τις πρωτοπόρες εργάτριες των υφαντουργείων και των ραφτάδικων της Νέας Υόρκης, που ξεσηκώθηκαν πριν από ενάμιση αιώνα, στις 8 του Μάρτη 1857, με αίτημα την ίση αμοιβή με τους άνδρες,

Τιμώντας τους αγώνες που συνεχίζονται διεθνώς και στην πατρίδα μας από το οργανωμένο γυναικείο κίνημα, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, τα κόμματα και μη κυβερνητικές οργανώσεις,

Έχοντας υπόψη ότι:

- τα δικαιώματα της γυναίκας και η ισότητα των φύλων αποτελούν αξία της δημοκρατίας και αναπόσπαστο μέρος των ανθρώπινων δικαιωμάτων, κατοχυρώνονται από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1979 για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος των Γυναικών, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος και είναι μεταξύ των προτεραιοτήτων των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και αποτελούν από το 1988 στόχο της κοινοτικής νομοθεσίας για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο,
- η νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότητα, από το 1999, έχει διπλό στόχο, πρώτον, την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα και, δεύτερον, τη λήψη θετικών δράσεων για την πρόοδο των γυναικών, όπου εντοπίζεται η ανάγκη τους,

Αναγνωρίζοντας ότι:

- η ισότητα των φύλων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή, δεδομένου ότι

οι γυναίκες αποτελούν πέραν του μισού πληθυσμού της γης και των ανθρώπινων πόρων που διατίθενται παγκόσμια για πρόοδο,

- στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου, σημειώθηκε πρόοδος στην ισότητα των φύλων, αλλά η πρόοδος επιτελείται με αργούς ρυθμούς και εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών και μεγάλες διακυμάνσεις μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης,
- στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου, υφίστανται ελλείμματα ως προς την εφαρμογή των νόμων, των πολιτικών και των σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων και οι νομοθεσίες δεν έχουν σημασία, αν δεν εφαρμόζονται στην πράξη,
- η φτώχεια και η ανεργία εξακολουθούν να πλήττουν περισσότερο τις γυναίκες, γι' αυτό και οι ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών ενδέχεται να οξυνθούν, ιδιαίτερα στις συνθήκες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και του παγκόσμιου οικονομικού ανταγωνισμού,
- η βία κατά των γυναικών και των παιδιών και η εμπορία τους αποτελούν σοβαρή κοινωνική μάστιγα,
- οι γυναίκες εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται στην πολιτική και οικονομική ζωή και στα κέντρα λήψης αποφάσεων,
- το χάσμα στις αμοιβές μεταξύ ανδρών και γυναικών εξακολουθεί να υφίσταται,
- ο διαχωρισμός επαγγελματών κατά φύλο εξακολουθεί να υπάρχει, με τους τομείς όπου απασχολούνται παραδοσιακά γυναίκες, συνήθως, να αναγνωρίζονται και να εκτιμώνται λιγότερο,

1. Διακηρύσσει ότι:

- α. η 8^η του Μάρτη είναι μέρα για τα δικαιώματα των γυναικών, τα θέματα της ισότητας των φύλων, την πάταξη της εμπορίας των γυναικών και την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας,
- β. ο ρόλος που μπορούν και πρέπει να διαδραματίσουν και τα δύο φύλα στην προώθηση της ισότητας είναι σημαντικός και αυτό πρέπει να αποτελεί στόχο προτεραιότητας των σχετικών με την ισότητα πολιτικών,
- γ. η ισότητα των φύλων είναι κεφαλαιώδης θέμα κοινωνικής, πολιτικής, οικογενειακής ανάπτυξης, έχει πολλές σοβαρές πτυχές, γι' αυτό και πρέπει, συλλογικά και σφαιρικά, να ληφθούν δυναμικές αποφάσεις, καθώς και τα κατάλληλα μέτρα.

2. Καλεί σε:

- α. σεβασμό και εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει την ισότητα των φύλων,
- β. υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών, καθώς και όλων των σχετικών πολιτικών,
- γ. ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας και ανάδειξη γυναικών σε ηγετικές θέσεις στον κόσμο των επιχειρήσεων,
- δ. καταπολέμηση των αιτίων και στερεοτύπων που προκαλούν ή συντηρούν την άνιση μεταχείριση και την ανισότητα των φύλων,

- ε. ανάληψη δράσεων για δημιουργία υποδομών για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του ψηφίσματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ψήφισμα εγκρίνεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει μία πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επείγουσα και να ψηφιστεί σήμερα. Η πρόταση νόμου τιτλοφορείται «Ο περί Παραγραφής Τροποποιητικός Νόμος του 2009». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, κηρύσσεται ως επείγουσα και παραπέμπεται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, με την παράκληση να συνέλθει, να τη μελετήσει και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον κατάλογο που σας έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.066-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.067-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.068-2009).	Υγείας	Υγείας
4. Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Κρατικό Αρχείο) - Θέση Συντηρητή Εγγράφων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.029-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
5. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.030-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
6. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.031-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
7. Έγγραφο (Υπ. Εσωτ. 3/2009) σύμφωνα με	Εσωτερικών	Οικονομικών και

τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.008).		Προϋπολογισμού
8. Έγγραφο (Υπ. Συγκοιν. 6/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9. Έγγραφο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (αρ. 1/2009) σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985. (Αρ. Φακ. 10.10.005).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10. Έγγραφο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (αρ. 2/2009) σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985. (Αρ. Φακ. 10.10.004).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11. Ειδικά εντάλματα (αρ. 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99 και 100/2008) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών την 24 ^η Φεβρουαρίου 2009, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2008 Νόμου του 2007 [Ν. 81(II)/2007]. (Αρ. Φακ. 13.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα για τα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»· είναι πρόταση νόμου.

Δεν ξέρω, συνάδελφε Ρίκκο, αν θα ήθελες να τη διαβάσεις.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εγώ προσωπικά δε θέλω να διαβάσω, αλλά καταλαβαίνω από το περιεχόμενο και ενόψει των τοποθετήσεων των πολιτικών ομάδων ότι είναι επιβαλλόμενη η ανάγνωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να προχωρήσετε στην ανάγνωσή της.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ρίκκος Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρήστος Πουργουρίδης

Γιώργος Πεردίκης

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Γιαννάκης Θωμά

Ανδρέας Αγγελίδης

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Δεκεμβρίου 2008 και στις 29 Ιανουαρίου και 12 Φεβρουαρίου 2009. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, συνοδευόμενος από εκπροσώπους του τμήματός του, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) και της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημόσιων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με την υπό αναφορά πρόταση νόμου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου για τη δημόσια υπηρεσία, ώστε να παρέχεται το δικαίωμα και σε δημόσιο υπάλληλο να αιτηθεί ο ίδιος τη μετάθεσή του, πρόσθετα προς τη σχετική πρωτοβουλία της αρμόδιας αρχής. Σε τέτοια περίπτωση, γίνεται εισήγηση να καλείται η αρμόδια αρχή να διατυπώσει τις απόψεις της επί της αίτησης αυτής προς την ΕΔΥ, πριν αυτή αποφασίσει.

Όπως είναι γνωστό, με βάση το εδάφιο (2) του άρθρου 48 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σήμερα οι μεταθέσεις των δημόσιων υπαλλήλων διενεργούνται από την ΕΔΥ, ύστερα από δεόντως αιτιολογημένη πρόταση της κατά περίπτωση αρμόδιας αρχής.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η ρύθμιση συνάδει με τους κανόνες της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης, γιατί η μετάθεση δυνατό να επιβάλλεται και για σοβαρούς προσωπικούς λόγους του δημόσιου υπαλλήλου.

Ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, καταθέτοντας τις απόψεις του σχετικά με την πρόταση νόμου, δήλωσε ότι το υπουργείο διατηρεί επιφυλάξεις σε ό,τι αφορά την πρακτικότητα της προτεινόμενης ρύθμισης, διότι οι μεταθέσεις δεν αποφασίζονται πάντοτε μεμονωμένα και ατομικά, αλλά σε συσχετισμό και με τη μετάθεση που πρέπει να γίνει, ώστε η θέση του υπαλλήλου που θα μετατεθεί να πληρωθεί ταυτόχρονα από άλλο υπάλληλο.

Σύμφωνα με τον ίδιο, πρόβλημα θα δημιουργηθεί όσον αφορά την πλήρωση θέσεων σε υπηρεσίες που είναι μικρές σε μέγεθος στις διάφορες επαρχίες. Πρόσθετα, ο ίδιος δήλωσε ότι υπάρχουν σε ισχύ σχετικοί κανονισμοί οι οποίοι αναφέρονται στη μετάθεση για προσωπικούς λόγους και για λόγους υγείας και οι οποίοι θεωρείται πως καλύπτουν ικανοποιητικά όλες τις περιπτώσεις.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε ότι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δε φέρει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση της προτεινόμενης πρότασης νόμου σε νόμο και δεν πιστεύει ότι προκύπτει οποιοδήποτε νομικό ζήτημα από τη σχετική τροποποίηση στο άρθρο 48(2) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου. Ωστόσο, όπως η ίδια ανέφερε, ο Γενικός Εισαγγελέας εισηγείται όπως στη σχετική ρύθμιση που προτείνεται προστεθεί η λέξη "αιτιολογημένες", όσον αφορά τις απόψεις της αρμόδιας αρχής, ώστε η αρμόδια αρχή να αιτιολογεί από πριν τη θέση της προς την ΕΔΥ, όταν υπάρχει σχετικό αίτημα από δημόσιο υπάλληλο για μετάθεση.

Ο γραμματέας της ΕΔΥ υπογράμμισε ότι η επιτροπή τάσσεται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, συμφωνώντας με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της σχετικής τροποποίησης. Περαιτέρω, ο ίδιος δήλωσε ότι η ρύθμιση αυτή δεν αναμένεται να επιφέρει δυσκολίες στο έργο που έχει να επιτελέσει η ΕΔΥ.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ ανέφερε ότι ο σχετικός κανονισμός που ισχύει σήμερα παρέχει τη δυνατότητα σε δημόσιο υπάλληλο να υποβάλλει αίτηση για μετάθεση είτε για προσωπικούς λόγους είτε για λόγους υγείας και ίσως θα έπρεπε να διευρυνθεί ο εν λόγω κανονισμός, ώστε να δίδει περισσότερες δυνατότητες στο δημόσιο υπάλληλο, ρύθμιση που πιθανό να διευθετούσε το όλο ζήτημα. Τόνισε, εντούτοις, ότι η ΠΑΣΥΔΥ επί του θέματος αρχής συμφωνεί με το σκοπό της προτεινόμενης ρύθμισης, παρ' όλο που προβλέπει ότι θα υπάρξει δυσχέρεια στην εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως διαμόρφωσαν τις ακόλουθες θέσεις/τοποθετήσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί της πρότασης νόμου στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται εναντίον της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, θεωρώντας ότι η σχετική τροποποιητική πρόνοια θα δημιουργήσει ουσιαστικά προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας, χωρίς παράλληλα να επιτευχθεί ο σκοπός της.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί με την υιοθέτηση της εισήγησης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ώστε οι απόψεις της αρμόδιας αρχής επί της αίτησης μετάθεσης του υπαλλήλου να είναι αιτιολογημένες. Παράλληλα, τροποποιείται ο τίτλος του νόμου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

(Η αγόρευση του κ. Ρίκκου Ερωτοκρίτου επί του θέματος)

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μιας και είμαι στο βήμα, να μου επιτρέψετε σε ένα λεπτό μόνο να πω τις δικές μου απόψεις αναφορικά με την αναγκαιότητα υπερψήφισης αυτής της νομοθεσίας.

Είναι αναφαίρετο δημοκρατικό δικαίωμα και αρμόζει σε μια σύγχρονη δημοκρατία να μπορούν οι δημόσιοι υπάλληλοι, ενόσω δε δημιουργείται πρακτικά ανυπέρβλητο και κατακλυσμαία αρνητικό συνεπαγόμενο, δηλαδή συνέπεια από την αίτηση για να μετακινηθεί, να αναγνωριστεί το δικαίωμα αυτό στους δημοσίους υπαλλήλους. Από την εποχή του συντάγματος της Βαϊμάρης -για όσους θα θυμούνται την ιστορία του συνταγματικού δικαίου- όπου οι δημόσιοι υπάλληλοι είχαν την υποχρέωση να έχουν την ιδεολογία της κυβέρνησης, η οποία κυβερνούσε τότε, έχουν περάσει πάρα πολλές δεκάδες χρόνια. Και να υπενθυμίσω ότι οι ρυθμίσεις οι οποίες αφορούν το ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι θα πρέπει να μετακινούνται πάντα με την υπόδειξη της αρμοδίας αρχής, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας -που βεβαίως έτσι πρέπει να είναι- παραγνωρίζοντας παντελώς και εξ ολοκλήρου τη δυνατότητα οι ίδιοι να ζητήσουν, όταν και η υπηρεσία και οι ανάγκες της το επιτρέπουν και παραχωρούν αυτό το περιθώριο, επαναλαμβάνω, αυτή η παντελής απαγόρευση ανάγεται στην εποχή του συντάγματος της Βαϊμάρης.

Θεωρούμε λοιπόν ότι αποτελεί εκσυγχρονισμό, αποτελεί πρόοδο, αποτελεί παραχώρηση βασικού αναφαίρετου, ανθρώπινου και δημοσιοϋπαλληλικού, αν θέλετε, δικαιώματος στους δημοσίους υπαλλήλους, ενόσω και εφόσον αυτό δε θα αποφασίζεται αυθαίρετα, αλλά θα προσμετράται και θα συνυπολογίζεται πάντα με τις ανάγκες της υπηρεσίας. Δηλαδή, δε θα υπερτερεί το δικαίωμα του δημοσίου υπαλλήλου κατά τρόπο αυθαίρετο, επειδή το υπέβαλε, ώστε να είναι υπόχρεη η προϊσταμένη αρχή να το δεχτεί και να τον μετακινήσει· θα συνυπολογίζει όλες τις παραμέτρους. Σήμερα δε συνυπολογίζει την παράμετρο που αφορά τη θέληση του δημοσίου υπαλλήλου! Εμείς θέλουμε να συνυπολογίζεται! Γι' αυτό το λόγο θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα θεωρώντας ότι δεν παραβιάσσεται κανένα καλώς νοούμενο συμφέρον ούτε της δημόσιας υπηρεσίας ούτε της εκτελεστικής εξουσίας ούτε της λειτουργικής διάρθρωσης και απόδοσης του όλου θεσμού της δημόσιας υπηρεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Ερωτοκρίτου.

Υπάρχουν άλλοι συνάδελφοι που θέλουν να μιλήσουν;

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Στην εποχή που όλοι λέμε ότι η προσοχή μας στρέφεται προς το άτομο και ότι πρέπει να διαφυλάσσουμε τα δικαιώματα του ατόμου, νομίζω ότι αυτή η πρόταση νόμου, όπως τη δέχτηκαν βασικά και οι αρμόδιοι των υπηρεσιών που παρουσιάστηκαν ενώπιόν μας και πάνω απ' όλα η ίδια η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, αποτελεί κατοχύρωση ενός δικαιώματος να μπορεί και ο έχων ένα συγκεκριμένο αίτημα δημόσιος υπάλληλος να ακούεται απευθείας από το αρμόδιο να διενεργήσει μετάθεση όργανο που είναι η ΕΔΥ. Αυτό του το αίτημα δεν επιφέρει αυτόματα τη μετάθεσή του. Θα περνά μέσα από τη διαδικασία της ύπαρξης άποψης από την αρμόδια αρχή. Το να είναι μόνο η αρμόδια αρχή το όργανο που θα μπορεί να εισηγηθεί μετάθεση ατόμου, υπαλλήλου νομίζω ότι αποτελεί κάτι που πρέπει να ξεπεραστεί. Γι' αυτό εμείς θα

υποστηρίξουμε αυτή την άποψη, διότι θεωρούμε ότι φτάνουμε κοντύτερα προς το ατομικό δικαίωμα του υπαλλήλου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου αναφέρθηκε στο σύνταγμα της Βαϊμάρης. Φαίνεται ελησμόνησε την πλατεία Κλαυθμώνος, που είναι πιο κοντά μας, που είχε σχέση με την ταλαιπωρία των δημόσιων υπαλλήλων!

Κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου του συναδέλφου, του κ. Αγγελίδη. Δε βλέπουμε τίποτα το παράδοξο σ' αυτή τη ρύθμιση τη θεσμική, να υπάρχει δυνατότητα ενός ανεξάρτητου οργάνου, όπως είναι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, να επιλαμβάνεται αιτήσεων για μεταθέσεις πρόσθετα προς την αρμοδιότητα της ήδη υπάρχουσας αρμόδιας αρχής. Και το γεγονός ότι αποδέχθηκε η επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και περιέλαβε και τη λέξη "αιτιολογημένες" όσον αφορά τις απόψεις αρμόδιας αρχής, ώστε η αρμόδια αρχή να αιτιολογεί από πριν τη θέση της προς την ΕΔΥ -το έχει αποδεχθεί η επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως- νομίζω είναι πρόσθετη διασφάλιση, αλλά και, ας πω, νομοτεχνική τελειοποίηση αυτής της πρότασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άλλος συνάδελφος;

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα θα καταψηφίσει την πρόταση νόμου, κύριε Πρόεδρε, γιατί πιστεύουμε ότι η υφιστάμενη πρακτική που ακολουθείται για πολλές δεκαετίες έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά. Πιστεύουμε βέβαια στα δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων, αλλά πάνω απ' όλα είναι η εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας. Έχουμε την άποψη ως κοινοβουλευτική ομάδα ότι, αν δοθεί αυτό το δικαίωμα και κάποιος υπάλληλος αποταθεί με συγκεκριμένα προσωπικά χαρακτηριστικά ενώπιον της ΕΔΥ και η ΕΔΥ εγκρίνει τότε το αίτημά του, αμέσως θα δημιουργείται ένα προηγούμενο, θα μπορούν όλοι οι άλλοι υπάλληλοι να επικαλούνται παρόμοια χαρακτηριστικά, θα υποβάλλουν αιτήματα στην ΕΔΥ με παρόμοια χαρακτηριστικά και η ΕΔΥ δε θα έχει καμιά επιλογή παρά να τα εγκρίνει. Συνεπώς, θα δημιουργηθεί μια επικίνδυνη κατάσταση εντός της δημόσιας υπηρεσίας που θα επηρεάζει το εύρυθμο της λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας και, επειδή όσοι δημόσιοι υπάλληλοι είχαν προσωπικά αιτήματα κατά κανόνα ικανοποιούνταν με την υφιστάμενη πρακτική, κατά τρόπο που δεν έχει δημιουργήσει προβλήματα στους ίδιους τους υπαλλήλους, νομίζουμε ότι η πρόταση αυτή εγκυμονεί κάποιους κινδύνους που δεν είμεθα διατεθειμένοι ως κοινοβουλευτική ομάδα να τους αναλάβουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να επαναλάβω αυτά που έχει πει ο κ. Πουργουρίδης, τα οποία σε μεγάλο βαθμό εκφράζουν και το δικό μας προβληματισμό και τη θέση μας όσον αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα.

Θέλω επίσης να τονίσω ότι από το 1960 που εργάζεται η δημόσια υπηρεσία μέχρι σήμερα δε θεωρούμε ότι έχουν προκύψει καταστάσεις οι οποίες είτε να επιβάλλουν είτε να δικαιολογούν αυτή την αλλαγή. Αντίθετα, έχει διασφαλιστεί ένας εύρυθμος τρόπος λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας που δεν είναι σίγουρο ότι θα πετύχει, αν δοθεί αυτό το δικαίωμα και με το πώς αυτό το δικαίωμα θα υλοποιηθεί στην πράξη και με το ποιες θα είναι οι παρενέργειές του. Υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να δημιουργηθούν προβλήματα στη λειτουργία ευρύτερα της δημόσιας υπηρεσίας. Θεωρούμε ότι ρυθμίζεται το ζήτημα ικανοποιητικά με τη διαδικασία η οποία ακολουθείται μέχρι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άλλος συνάδελφος;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Συλλούρης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απολογούμαι, κύριε Συλλούρη. Ναι, έχετε το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ.

Νομίζω ότι, έστω και αν κάποιος εκτιμούσε ότι θα έχουμε προβλήματα λειτουργικότητας και ότι πλήττεται η εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας ή της ΕΔΥ, θα μπορούσαμε αυτά να τα αντιμετωπίσουμε, όταν παρουσιαστούν. Άρα, αυτό το επιχείρημα δεν μπορεί να είναι πιο ισχυρό από το επιχείρημα της ελεύθερης βούλησης, της δυνατότητας της δημοκρατικής να παρουσιάσει κάποιος το αίτημά του το αιτιολογημένο και απ' εκεί και πέρα να παρθούν οι αποφάσεις από την ίδια ΕΔΥ, που σήμερα χωρίς αίτημα -δε θα έλεγα αυθαίρετα αλλά με δικές της μονόπλευρες εκτιμήσεις- κάνει όλες αυτές τις μεταθέσεις. Θα υπήρχαν και στοιχεία -και θα το πω- κατά πόσο είναι αξιοκρατικά και τεκμηριωμένα που η εκάστοτε ΕΔΥ κάνει αυτές τις μεταθέσεις και θα μπορούσαμε έτσι και τη διαφάνεια να ενισχύσουμε και τη δημοκρατία. Οποιαδήποτε δυσκολία στη λειτουργικότητα εδώ είμαστε να τη ρυθμίσουμε, ώστε ο δημόσιος υπάλληλος να έχει μια πιο ανθρώπινη αντιμετώπιση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Συλλούρη.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 48 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 απορρίπτονται με τριάντα μία ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ υπέρ και καμιά αποχή.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου απορρίπτεται με τριάντα μία ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ υπέρ και καμιά αποχή.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής.

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Σκεύη Κουκουμά

Μαρία Κυριακού

Ιωνάς Νικολάου

Χρήστος Στυλιανίδης

Αντώνης Αντωνίου

Αθηνά Κυριακίδου

Ρούλα Μαυρονικόλα

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Σταύρος Ευαγόρου

Γιάννος Λαμάρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αβέρωφ Νεοφύτου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μαρία Κυριακού

Μαρίνος Σιζόπουλος

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησαν το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε πέντε κοινές συνεδρίες τους, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 Οκτωβρίου, 13 και 27 Νοεμβρίου, 4 Δεκεμβρίου 2008 και 12 Φεβρουαρίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον των δύο επιτροπών η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εκπρόσωποι του υπουργείου της, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ και ΠΑΣΥΔΥ, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, των οργανώσεων ΠΟΑΣ, ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΕΤΥΚ, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός του υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου με την εισαγωγή μέτρων που θα διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ).

Ειδικότερα, το τροποποιητικό νομοσχέδιο, οι ημερομηνίες έναρξης της ισχύος των διατάξεων του οποίου παρατίθενται όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί με νεότερη

γραπτή εισήγηση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς τις δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές, προβλέπει, μεταξύ άλλων, τα πιο κάτω:

1. Σταδιακές ανά πενταετία αυξήσεις κατά 1,3% στο ποσό εισφορών που πρέπει να καταβάλλεται σε σχέση με την απασχόληση μισθωτού. Έτσι, ενώ σήμερα το ποσό των εισφορών που πρέπει να καταβάλλεται σε σχέση με την απασχόληση μισθωτού είναι ίσο με ποσοστό 16,6% επί των ασφαλιστέων αποδοχών του, από την 1^η Απριλίου 2009 θα αυξηθεί σε 17,9% και μέχρι το 2039 θα φθάσει σταδιακά στο 25,7%. Σημειώνεται ότι η σταδιακή αύξηση του 1,3% καταμερίζεται σε 0,5% για τον εργοδότη, 0,5% για τον εργαζόμενο και 0,3 για το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.
2. Σταδιακές ανά τετραετία αυξήσεις από την 1^η Απριλίου 2009 μέχρι την περίοδο που αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου 2039 στις επιστροφές εισφορών σε μισθωτούς που υπάγονται αναδρομικά σε επαγγελματικά σχέδια συντάξεων. Έτσι, ενώ σήμερα η εν λόγω επιστροφή είναι 3,1% του συνόλου των ασφαλιστέων αποδοχών, από την 1^η Απριλίου 2009 θα αυξηθεί σε 3,35% και μέχρι το 2039 θα φτάσει στο 4,85%.
3. Σταδιακές ανά πενταετία αυξήσεις στο ποσό των εισφορών που πρέπει να καταβάλλονται σε σχέση με την απασχόληση αυτοτελώς εργαζομένου. Ενώ σήμερα το ποσό των εισφορών που καταβάλλεται σε σχέση με την απασχόληση αυτοτελώς εργαζομένου είναι ίσο με ποσοστό 15,6%, με το τροποποιητικό νομοσχέδιο από την πρώτη Δευτέρα του Απριλίου του 2009 θα αυξηθεί σε 16,9% και μέχρι το 2039 θα φτάσει σταδιακά στο 24,7%.
4. Σταδιακές ανά πενταετία αυξήσεις στο ποσό εισφορών προαιρετικά ασφαλισμένων. Σήμερα το εν λόγω ποσό είναι ίσο με 13,5% πάνω στις ασφαλιστέες αποδοχές προαιρετικώς ασφαλισμένου, ενώ με την προτεινόμενη τροποποίηση από την πρώτη Δευτέρα του Απριλίου του 2009 θα αυξηθεί σε 14,8% και μέχρι το 2039 θα φτάσει στο 22,6%.
5. Ανώτατο όριο έξι (6) ετών για πιστώσεις τακτικής εκπαίδευσης που λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς σύνταξης γήρατος. Σημειώνεται ότι η εν λόγω τροποποίηση θα τεθεί σε ισχύ στις 4 Ιανουαρίου 2010.
6. Κατάργηση του δικαιώματος επιδόματος ανεργίας σε πρόσωπα που αφυπηρετούν πρόωρα ή αφυπηρετούν δυνάμει εθίμου, νόμου, επαγγελματικού σχεδίου, συλλογικής συμφωνίας, σύμβασης ή κανόνων εργασίας και λόγω της αφυπηρέτησής τους παίρνουν σύνταξη ή άλλο συνταξιοδοτικό ωφέλημα για το οποίο δεν έχουν καταβάλει οποιαδήποτε εισφορά. Σημειώνεται ότι η εν λόγω τροποποίηση θα τεθεί σε ισχύ στις 4 Ιανουαρίου 2010.
7. Οι προϋποθέσεις εισφοράς που πρέπει να πληρεί ένα πρόσωπο, για να δικαιούται σύνταξη γήρατος, εφάπαξ ποσό γήρατος, σύνταξη ανικανότητας, σύνταξη χηρείας και εφάπαξ ποσό χηρείας, γίνονται αυστηρότερες. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι προϋπόθεση εισφοράς που ισχύει σήμερα όσον αφορά τη σύνταξη γήρατος είναι ο ασφαλισμένος να έχει πληρωμένες ασφαλιστέες αποδοχές στο κατώτερο τμήμα ασφαλιστέων αποδοχών τουλάχιστον ίσες με το γινόμενο που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού 156 επί το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών. Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις τα έτη εισφοράς που απαιτούνται θα αυξηθούν προοδευτικά στα επόμενα τρία χρόνια και ο ασφαλισμένος θα πρέπει να έχει πληρωμένες ασφαλιστέες αποδοχές τουλάχιστον ίσες με το γινόμενο που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού:

- α. διακόσια εξήντα (260) επί το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από την πρώτη Δευτέρα του 2010,
- β. τριακόσια εξήντα τέσσερα (364) επί το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από την πρώτη Δευτέρα του 2011,
- γ. πεντακόσια είκοσι (520) επί το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από την πρώτη Δευτέρα του 2012.

Περαίτερω, η προϋπόθεση εισφοράς για εφάπαξ ποσό γήρατος είναι όπως ο ασφαλισμένος έχει πληρωμένες ασφαλιστέες αποδοχές στο κατώτερο τμήμα ασφαλιστέων αποδοχών τουλάχιστον ίσες με το γινόμενο που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού:

- α. διακόσια οκτώ (208) επί το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από την πρώτη Δευτέρα του 2010,
- β. διακόσια εξήντα (260) επί το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από την πρώτη Δευτέρα του 2011,
- γ. τριακόσια δώδεκα (312) επί το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από την πρώτη Δευτέρα του 2012.

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού παρουσίασε τα μέτρα που προτείνονται με το τροποποιητικό νομοσχέδιο για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τόνισε τη σημασία της άμεσης προώθησης και ψήφισης του νομοσχεδίου, προκειμένου να μπουν άμεσα σε εφαρμογή τα μέτρα αυτά. Η ίδια δήλωσε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι αποτέλεσμα ενός εξαντλητικού διαλόγου που έγινε ανάμεσα στο υπουργείο και τους κοινωνικούς εταίρους και που κράτησε σχεδόν τρία χρόνια.

Σύμφωνα με την υπουργό, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι ισορροπημένες, ετοιμάστηκαν στη βάση εμπειριστατωμένων εισηγήσεων και μελετών εμπειρογνομώνων και έχουν γίνει αποδεκτές από τους κοινωνικούς εταίρους.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών εξέφρασε τη συμφωνία του Υπουργείου Οικονομικών με τα προτεινόμενα στο νομοσχέδιο μέτρα, τα οποία χαρακτήρισε ως ισορροπημένα, και επισήμανε ότι τα μέτρα αυτά δε θα επιβαρύνουν την ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας. Ο ίδιος εκπρόσωπος τόνισε στα μέλη των δύο επιτροπών ότι επείγει η άμεση προώθηση του νομοσχεδίου για ψήφιση.

Οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τον προτεινόμενο νόμο, ταυτόχρονα όμως επανέλαβαν τη θέση τους ότι θα πρέπει να υιοθετηθεί η επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης στο 65^ο έτος.

Ο εκπρόσωπος της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ εξέφρασε τη συμφωνία της οργάνωσής του με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΑΣΥΔΥ, εκφράζοντας τη συμφωνία των οργανώσεών τους με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, εξέφρασαν ταυτόχρονα την ένστασή τους στην υιοθέτηση του μέτρου της κατάργησης του δικαιώματος σε επίδομα ανεργίας για τα πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη ή άλλο συνταξιοδοτικό ωφέλημα για το οποίο δεν έχουν καταβάλει εισφορές.

Ο εκπρόσωπος της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΔΕΟΚ, αφού κατέθεσε και σχετικό σημείωμα, ανέφερε στα μέλη των δύο επιτροπών ότι η οργάνωσή του θεωρεί την προτεινόμενη δέσμη μέτρων ως μία αποσπασματική, μη ολοκληρωμένη πρόταση, που δεν αντιμετωπίζει το θέμα της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων

σφαιρικά, γι' αυτό και εισηγήθηκε την καταψήφιση του νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων ΠΟΑΣ, ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, ΕΤΥΚ, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου εξέφρασαν καταρχήν την έντονη δυσαρέσκειά τους για τον αποκλεισμό τους, όπως οι ίδιοι ισχυρίστηκαν, από τον κοινωνικό διάλογο που διεξήχθη κατά την ετοιμασία του υπό αναφορά νομοσχεδίου. Επί της ουσίας του νομοσχεδίου οι ίδιοι εκπρόσωποι εξέφρασαν τη διαφωνία τους, κυρίως σε σχέση με την προτεινόμενη κατάργηση του ανεργιακού επιδόματος για όσους αφυπηρετούν από το δημόσιο ή ημιδημόσιο τομέα. Οι θέσεις και οι εισηγήσεις των προαναφερόμενων οργανώσεων είναι διατυπωμένες σε δύο επιστολές τους, ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου και 26 Νοεμβρίου 2008.

Απαντώντας στη θέση των πιο πάνω οργανώσεων για αποκλεισμό τους από τον κοινωνικό διάλογο, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε ότι, αντίθετα με τα όσα αναφέρονται από τους εκπροσώπους των οργανώσεων, αυτές είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν, αλλά και να εκφράσουν τις απόψεις τους στα πλαίσια συνάντησης που πραγματοποιήθηκε μαζί τους, παρ' όλο που κάτι τέτοιο δεν αποτελεί συνήθη πρακτική.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε ότι από νομοτεχνικής άποψης το νομοσχέδιο είναι ορθό.

Στο στάδιο της διεξαγωγής της συζήτησης, τα μέλη των δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών υπέβαλαν σωρεία ερωτήσεων και εισηγήσεων στην Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίες αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τα εξής σημεία:

- Κατά πόσο θα έπρεπε να υποβληθεί ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων ένα ολοκληρωμένο πακέτο μέτρων για τη βιωσιμότητα του ΤΚΑ που θα κάλυπτε και την επενδυτική πολιτική.
- Τις προτάσεις του υπουργείου, κυρίως για τον εκσυγχρονισμό, την αποτελεσματικότερη διαχείριση του ΤΚΑ και τη μεγιστοποίηση των αποδόσεων των επενδύσεων του ταμείου.
- Τη θέση του υπουργείου για τη συνεχιζόμενη πρακτική του δανεισμού του κράτους από το ΤΚΑ με χαμηλό επιτόκιο.
- Το ενδεχόμενο όφελος για το ΤΚΑ αν υιοθετείτο η επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης στο εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας για όλους τους ασφαλισμένους.
- Τα ενδεχόμενα μέτρα που προγραμματίζει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ανείσπρακτων εισφορών και της αδήλωτης εργασίας.
- Τα ενδεχόμενα μέτρα που προγραμματίζει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας και τη στήριξη της συμφιλίωσης της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή με στόχο την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Επιπλέον, ο αναπληρωτής πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού και μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού βουλευτής κ. Αβέρωφ Νεοφύτου ανέφερε ότι, δεδομένης της σοβαρότητας του νομοσχεδίου, θεωρείται σημαντικό για το κόμμα του να ολοκληρωθεί πρώτα ο κοινωνικός διάλογος σε σχέση με την επενδυτική πολιτική του ΤΚΑ που βρίσκεται εν εξελίξει και μόνο στην περίπτωση που θα υπάρξει μία ολοκληρωμένη πρόταση ενώπιον της Βουλής για το

ζήτημα αυτό το κόμμα του θα μπορεί να έχει θέση επί του νομοσχεδίου.

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέλυσε τους λόγους για τους οποίους επείγει η άμεση προώθηση του νομοσχεδίου και απάντησε στα θέματα που εγέρθηκαν από τους βουλευτές, αναφέροντας, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Η κλιμακωτή και σε βάθος χρόνου αύξηση των εισφορών διασφαλίζει την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση στο κράτος, τους εργοδότες και τους εργαζομένους. Η καθυστέρηση στην υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων θα συνεπάγεται την επιβολή πολύ επαχθέστερων μέτρων.
- Στη βάση των εισηγήσεων των εμπειρογνομόνων της Διεθνούς Τράπεζας, ο Υπουργός Οικονομικών και η ίδια η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με τη βοήθεια διυπουργικής Τεχνικής Επιτροπής, επεξεργάστηκαν πρόταση για την αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου της επενδυτικής πολιτικής του ΤΚΑ. Η πρόταση στάλθηκε στους κοινωνικούς εταίρους και στις 28 Νοεμβρίου 2008 οι δύο υπουργοί είχαν συνάντηση με τους κοινωνικούς εταίρους και ανταλλάχθηκαν απόψεις για το θέμα αυτό. Με την πρόταση αντιμετωπίζεται τόσο το ζήτημα της άμεσης έναρξης αποπληρωμής του χρέους της κυβέρνησης στο ΤΚΑ με τη σταδιακή δημιουργία ενός πραγματικού αποθεματικού του ΤΚΑ όσο και το πάγιο αίτημα των κοινωνικών εταίρων για αυξημένο ρόλο στη διαχείριση του ταμείου μέσω ενός κατάλληλου επενδυτικού θεσμικού πλαισίου και δομής, που θα βασίζεται στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Σημειώνεται ότι, ύστερα από σχετικό αίτημα βουλευτών των δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών, στάλθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ακριβή στοιχεία για τα ποσά που οφείλει το κράτος στο ΤΚΑ και για την ακίνητη περιουσία και τις επενδύσεις του ΤΚΑ.
- Το υπολογιζόμενο όφελος από την ενδεχόμενη επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης στο εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας κρίθηκε από την κυβέρνηση ότι δεν είναι σημαντικό και αποφασίστηκε η μη υιοθέτηση του μέτρου αυτού. Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της αναλογιστικής έκθεσης με έτος αναφοράς το 2006, η οποία ολοκληρώθηκε την άνοιξη του 2008, η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ταμείου μέχρι το 2050 διασφαλιζόταν χωρίς να συμπεριληφθεί το μέτρο αυτό στη δέσμη βιωσιμότητας.
- Όσον αφορά το θέμα των ανείσπρακτων εισφορών, η υπουργός ανέφερε ότι με πρόσφατη τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου έχει αυξηθεί το πρόσθετο τέλος για καθυστερημένες εισφορές και οι ποινές έγιναν αυστηρότερες. Επίσης, συστάθηκε ειδικό σώμα αστυνομικών με αποκλειστική αρμοδιότητα την είσπραξη οφειλόμενων εισφορών στο ΤΚΑ.
- Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της αδήλωτης εργασίας η υπουργός ενημέρωσε τα μέλη των δύο επιτροπών ότι εντατικοποιήθηκαν οι έλεγχοι και έγιναν και ειδικές εκστρατείες ελέγχου στους κλάδους της οικοδομικής και της τουριστικής βιομηχανίας όπου το πρόβλημα αυτό είναι αυξημένο.

Σημειώνεται ότι οι κοινοβουλευτικές ομάδες του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος και το Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ υπέβαλαν και γραπτώς με σχετικές επιστολές τους τα ερωτήματά τους επί του νομοσχεδίου, τα οποία απαντήθηκαν γραπτώς από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και η πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους,

διαμόρφωσαν τις ακόλουθες θέσεις επί του νομοσχεδίου:

1. Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα μέλη των δύο επιτροπών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και τάσσονται υπέρ της ψήφισής του.
2. Τα μέλη των δύο επιτροπών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάσσουν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.
3. Η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και τα μέλη των δύο επιτροπών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος. Ταυτόχρονα, όμως, με σχετικό σημείωμά τους διατυπώνουν τις ακόλουθες θέσεις:
  - α. Αναγνωρίζεται η ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για τη βιωσιμότητα του ΤΚΑ, αλλιώς αναπόφευκτα η κυπριακή πολιτεία θα αντιμετωπίσει πρόβλημα ρευστότητας του ταμείου τα επόμενα χρόνια, και είναι κατανοητό ότι, όσο περισσότερη καθυστέρηση υπάρχει στη λήψη μέτρων, τα μέτρα που τελικά θα πρέπει να ληφθούν θα γίνονται όλο και επαχθέστερα.
  - β. Υπάρχουν πολλά θετικά μέτρα στο νομοσχέδιο, τα οποία η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος χαιρετίζει. Ταυτόχρονα, όμως, καταθέτει τον προβληματισμό της, καθώς παραμένουν πολλά κενά και παραλείψεις στο υπό εξέταση νομοσχέδιο, που δυστυχώς οδηγούν στο συμπέρασμα πως αυτό δεν αντιμετωπίζει ικανοποιητικά τα προβλήματα της βιωσιμότητας του ΤΚΑ, αλλά και της ευρύτερης μεταρρύθμισης του κοινωνικού ασφαλιστικού συστήματος της Κύπρου.
  - γ. Δεν έχει καταρτισθεί ολοκληρωμένη πολιτική κοινωνικής ασφάλισης η οποία να καλύπτει όλους τους σχετικούς πυλώνες ενός τέτοιου συστήματος. Απλά έχουν ληφθεί κάποια αποσπασματικά μέτρα τα οποία αντιμετωπίζουν προσωρινά τον κίνδυνο άμεσης χρεοκοπίας του ΤΚΑ. Απουσιάζει, για παράδειγμα, παντελώς μία ολοκληρωμένη πολιτική για την ενθάρρυνση των ιδιωτικών ταμείων προνοίας και συντάξεως. Παραμένουν κρίσιμα κενά σχετικά με την επενδυτική πολιτική του ΤΚΑ τόσο όσον αφορά τη στρατηγική επίτευξης των στόχων απόδοσης όσο και σε ό,τι αφορά τη διαχείριση του αποθεματικού του ταμείου.
  - δ. Σημειώνεται επίσης ότι οι υποθέσεις και οι προβλέψεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις οποίες βασίζεται ολόκληρο το σχέδιο και που αφορούν τους ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομίας, το ρυθμό αύξησης των μισθών, το ποσοστό εργαζόμενων γυναικών, το ποσοστό της ανεργίας και το ποσοστό της επενδυτικής απόδοσης του ΤΚΑ είναι ιδιαίτερα υψηλές και φιλόδοξες. Η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος εκφράζει την ανησυχία της, καθώς αυτοί οι στόχοι δεν έχουν αναθεωρηθεί, ενόψει της οικονομικής κρίσης, και ενδεχομένως να βρίσκονται ήδη εκτός πραγματικότητας.
  - ε. Τονίζεται ότι οι προτεινόμενες αυξήσεις εισφορών από μόνες τους σίγουρα δεν πρόκειται μακροπρόθεσμα να επιλύσουν το πρόβλημα της βιωσιμότητας του ΤΚΑ και πάρα πολύ σύντομα πιθανόν να κληθούν οι

ασφαλισμένοι να καταβάλουν και νέες αυξήσεις.

- στ. Η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος εκφράζει τη λύπη της, γιατί η κυβέρνηση δεν εξέτασε το ενδεχόμενο υιοθέτησης και άλλων μέτρων βιωσιμότητας, όπως είναι, για παράδειγμα, η επέκταση του ορίου αφυτηρέτησης, και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι με το παρόν νομοσχέδιο απλά μετατίθεται προσωρινά η προβληματική περίοδος ρευστότητας του ΤΚΑ σε κάποιο αδιευκρίνιστο μεταγενέστερο χρονικό σημείο.
4. Τα μέλη των δύο επιτροπών βουλευτές του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και τάσσονται υπέρ της ψήφισής του.
5. Το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, το νομοσχέδιο παραπέμπεται στην ολομέλεια για λήψη τελικής απόφασης, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μου επιτρέψετε να πω ότι, ύστερα από την αναβολή που ζήτησα την περασμένη Πέμπτη και με τη στήριξη όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων, έχω προβεί σε ένα κύκλο διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη με στόχο την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής συναίνεσης. Όπως γνωρίζετε, πρόκειται για το σημαντικότερο ίσως νομοσχέδιο που θα ψηφιστεί για την παρούσα βουλευτική περίοδο, αφού επηρεάζει τις απολαβές και το βιοτικό επίπεδο ολόκληρου του εργαζόμενου λαού. Συνεπώς, συμφωνείτε όλοι ότι πρέπει να ληφθούν ισοζυγισμένες αποφάσεις και να ληφθεί επίσης υπόψη η επιτυχής κατάληξη του κοινωνικού διαλόγου που άρχισε εδώ και τρία χρόνια.

Στη βάση αυτή λοιπόν έχουμε καταλήξει σε τροπολογίες, οι οποίες έχουν ήδη κυκλοφορήσει. Οι τροπολογίες αυτές λαμβάνουν υπόψη τις θέσεις των κοινοβουλευτικών κομμάτων, τον κοινωνικό διάλογο που έχει ολοκληρωθεί, όπως και τις αναληφθείσες δεσμεύσεις της κυβέρνησης να βρίσκεται σε συνεχή διάλογο με τη Βουλή για τα θέματα που αφορούν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ταμείου. Συνεπακόλουθα, λαμβάνεται υπόψη η δεδηλωμένη ανάγκη για χάραξη νέας πολιτικής στο θέμα των επενδύσεων των αποθεματικών του ταμείου και για μια πιο αποτελεσματική διαχείρισή τους, αλλά και για διασφάλιση ανεξαρτησίας στη διαχείριση.

Με αφορμή τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού, καλείται η κυβέρνηση να προχωρήσει τάχιστα με την κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων των σχετικών προτάσεων για τις νομοθετικές ρυθμίσεις για τις οποίες αναλήφθηκε σχετική δέσμευση και για το σκοπό αυτό η Βουλή δηλώνει την πρόθεσή της να παρακολουθεί τις εξελίξεις γύρω από το όλο θέμα.

Θέλω επίσης με την ευκαιρία αυτή να καλωσορίσω την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στη σημερινή συνεδρία της Βουλής -ήρθε σε γνώριμα λημέρια γι' αυτήν- και θα ήθελα να ενημερώσω επίσης το σώμα για επιστολή που έχω λάβει πριν από λίγο από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την οποία θα διαβάσω και η οποία λέει:

«Αναφορικά με το νομοσχέδιο για τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα ερωτήματα που έχουν εγερθεί αναφορικά με την επενδυτική πολιτική του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θέλω να σημειώσω ότι ως Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στη βάση των αποφάσεων που έχουν ήδη ληφθεί μαζί με τον Υπουργό Οικονομικών και τους κοινωνικούς εταίρους, δεσμεύομαι εντός ενός έτους να καταθέσουμε στη Βουλή των Αντιπροσώπων νομοσχέδιο το οποίο να αφορά το μηχανισμό και τη διαχείριση του αποθεματικού του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως είναι και η επιθυμία της Βουλής των Αντιπροσώπων».

Θέλω επίσης με την ευκαιρία αυτή, προτού μπούμε στις τοποθετήσεις, να αναφέρω ότι στη διαβούλευση που έχω κάνει, ιδιαίτερα χθες και σήμερα και με τους κοινωνικούς εταίρους και με την κυβέρνηση και με τα κοινοβουλευτικά κόμματα, πράγματι βρήκα ένα καλό κλίμα, δηλαδή μια κοινή διάθεση να συμβάλουν όλοι, ανεξάρτητα με την πορεία που θα πάρει μετά το κάθε κόμμα, στην προσπάθεια να βρούμε την κοινή συνισταμένη, να βρούμε εκείνη τη λογική βάση, που να μπορέσουμε να συγκεράσουμε τις διάφορες απόψεις. Δεν ήταν και δεν είναι εύκολο εγχείρημα, αν λάβει κανείς υπόψη του ότι τα κόμματα έχουν παγιωμένες, έχουν διαχρονικές θέσεις και προσεγγίσεις σε διάφορα ζητήματα και αυτό είναι και φυσιολογικό, είναι και αναμενόμενο.

Ανεξάρτητα όμως, ως Πρόεδρος της Βουλής θέλω να ευχαριστήσω όλες τις πλευρές της Βουλής, όλους τους κοινωνικούς εταίρους, την κυβέρνηση και την υπουργό, γιατί σ' αυτή τη μιάμιση δύσκολη μέρα, πραγματικά με αίσθημα ευθύνης, όλοι προσπαθήσαμε να δώσουμε το καλύτερο. Σίγουρα, δεν είναι η καλύτερη λύση για όλους μας, όμως ήταν μια προσπάθεια να επέλθει συναίνεση μέσα σε ένα βαρύ κλίμα, όπως είχε διαμορφωθεί τις προηγούμενες εβδομάδες. Γι' αυτό το λόγο θέλω να ευχαριστήσω και πάλι όλους, ανεξάρτητα από την έκβαση που θα έχουν τα πράγματα, γι' αυτή τους τη συνεισφορά και γι' αυτή τους τη συμβολή.

Επιπρόσθετα, θέλω να πληροφορήσω ότι πέρα από τις δικές μου τροπολογίες - ως προεδρείο τις καταθέτω- έχουν κατατεθεί τροπολογίες και εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού -προηγούμενως ήταν και του Ευρωπαϊκού Κόμματος, δεν ξέρω, σε λίγο θα ενημερωθούμε- οι οποίες έχουν ήδη κυκλοφορήσει. Θα παρακαλούσα τους συναδέλφους που θέλουν να πάρουν το λόγο, έχουν το λόγο να πουν την άποψή τους, να πουν τη θέση τους, να διατυπώσουν τις όποιες απόψεις τους.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς, Πρόεδρε, έχουμε συνυπογράψει μαζί με το Δημοκρατικό Συναγερμό τις τροποποιήσεις, όπως έχουμε πει όμως και το πρωί, επειδή θεωρούμε ότι αυστηρά ομιλούντες ελάχιστη νομική δέσμευση μπορούμε να βάλουμε στον υπουργό και μόνο πολιτική δέσμευση, είχαμε ζητήσει την επιστολή από την υπουργό. Μας πληροφορείτε και τώρα επίσημα στο σώμα ότι αυτή η επιστολή έχει φθάσει, όπως την έχετε καταθέσει, θα κατατεθεί και στα πρακτικά. Αυτή η επιστολή μάς ικανοποιεί, γιατί αφήνει ανοικτό το διάλογο, για να συζητήσουμε τις πολλές ανησυχίες που έχουμε και, όταν θα μιλήσουμε, θα τις καταθέσουμε. Άρα, δε θα ψηφίσουμε την τροποποίηση και θα ψηφίσουμε την τροποποίηση τη δική σας, συνοδευόμενη όμως από αυτή την πολιτική δέσμευση της κυβέρνησης μέσω της επιστολής της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Ο λόγος σε σας, συνάδελφοι. Μιλούμε επί θέματος αρχής και μετά θα μπούμε στις τροπολογίες. Ως συνήθως, όταν υπάρχει ένα θέμα, ανοίγει ο κατάλογος εκείνων που θέλουν να τοποθετηθούν και μετά θα πάμε στις τροπολογίες.

Δεν έχει! Ωραία!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, διαδικαστικά να πω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απλώς μίλησα για την τροπολογία, αν είμαστε μέσα ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σύμφωνοι, σύμφωνοι!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όσον αφορά τις παρεμβάσεις μας, θα μιλήσουμε μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, λοιπόν τώρα έχετε το λόγο η κάθε πλευρά να πει τις απόψεις και τις θέσεις, προτού πάμε στις τροπολογίες, έτσι; Διότι είναι ομιλητές επί θέματος αρχής.

Ναι.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εγώ θα συμφωνήσω μαζί σας, έχετε απόλυτο δίκαιο, προηγείται η συζήτηση επί της αρχής αλλά για λόγους πρακτικούς, επειδή θα μιλήσουν πάρα πολλοί, απ' ό,τι καταλαβαίνω, συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στις τροπολογίες.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...να μπουν πρώτα οι τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, εντάξει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η σειρά είναι να γίνει πρώτα η συζήτηση επί θέματος αρχής. Λέει ο κύριος Ερωτοκρίτου «επειδή καταλαβαίνω θα μιλήσουν πάρα πολλοί». Ερωτήσετε τρεις

φορές αν υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής, δεν είδα χέρι! Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Όποιος θέλει ας μιλήσει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Λοιπόν, νομίζω επήλθε συμφωνία! Προχωρούμε.

(Γέλια)

Εισηγούμαι όπως τεθούν πρώτα σε ψηφοφορία οι τροπολογίες οι οποίες προτάθηκαν από το προεδρείο...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η σειρά είναι πρώτα να γίνεται η συζήτηση επί θέματος αρχής. Λέει ο κ. Ερωτοκρίτου: «Επειδή καταλαβαίνω θα μιλήσουν πάρα πολλοί»... Ρωτήσατε τρεις φορές αν υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής και δεν είδα χέρι. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Όποιος θέλει να μιλήσει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Ωραία!

Λοιπόν, νομίζω επήλθε συμφωνία. Προχωρούμε.

(Γέλια)

Εισηγούμαι όπως τεθούν πρώτα σε ψηφοφορία οι τροπολογίες οι οποίες προτάθηκαν από το προεδρείο του σώματος και να ακολουθήσουν οι τροπολογίες του Δημοκρατικού Συναγερμού, αν δεν υπάρχει ένσταση.

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έχει εκληφθεί ότι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Εμείς θέλουμε να μιλήσουμε επί θέματος αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, το είπα προηγουμένως, αλλά δε με άκουσε κανένας.

Λοιπόν, έχετε το λόγο, κύριε Νεοφύτου.

Ναι, κύριε Συλλούρη, και εσείς.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν θα ανοίξετε κατάλογο, κύριε Πρόεδρε,...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι πρέπει να το κάνουμε και μετά να πάμε στις τροπολογίες. Άρα, να κάνουμε τη συζήτηση πριν και να πάμε μετά κανονικά στις τροπολογίες.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Καλού κακού, κάμε τον κατάλογο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλουμε και εμείς με τη σειρά μας να σημειώσουμε τη θεσμική, σωστή παρέμβαση του προεδρείου της Βουλής για ένα μείζον ζήτημα, όπως είναι η μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό, να καταβληθεί προσπάθεια για τη μέγιστη δυνατή συναίνεση.

Παρά τις διαβουλεύσεις, ορισμένα θέματα σημαντικά για εμάς, όπως είναι η επενδυτική πολιτική του ταμείου, ούτε με την τροπολογία όπως κατατέθηκε από το προεδρείο δε μας ικανοποιούν.

Ερχόμαστε, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να σχολιάσουμε τα του νομοσχεδίου, αφού πρώτα ξεκαθαρίσουμε πως ήταν και παραμένει θέση και της δικής μας παράταξης πως είναι αναγκαία η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού, για να διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητά του.

Αλλά την ίδια στιγμή υπάρχουν τρεις παράμετροι, για να διασφαλίσει κάποιος τη βιωσιμότητα του ταμείου: Η μια είναι η αύξηση των συνεισφορών και εδώ να ανοίξω μια παρένθεση, κύριε Πρόεδρε, και να διορθώσω: Αυτό το νομοσχέδιο δεν αυξάνει τις απολαβές των εργαζομένων. Αυτό το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας δεν αυξάνει ούτε τις απολαβές, αλλά ούτε και τις συντάξεις. Αυξάνει τις συνεισφορές των εργαζομένων σε μια περίοδο πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσης και προβλέπει ότι στο τέλος η συνολική επιβάρυνση ως ποσοστό επί των απολαβών θα φτάσει το 26%. Αλλά, έστω και με αυτό, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι άλλοι δύο σημαντικοί παράμετροι, που είναι η επενδυτική πολιτική και το ξεκαθάρισμα του ορίου συνταξιοδότησης, εμείς θεωρούμε ότι αυτό το εγχείρημα, παρά τις καλές προθέσεις που τους πιστώνουμε, δε θα έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Πρώτον, γιατί στηρίζεται σε μία μελέτη με άλλα οικονομικά δεδομένα. Σε μια μελέτη που προέβλεπε ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης μέχρι το 2010 4,3%. Σε μια μελέτη που προβλέπει ότι η συμμετοχή του γυναικείου εργατικού δυναμικού στην αγορά εργασίας θα φτάσει στο 77%. Σε μια μελέτη που προϋποθέτει πραγματική απόδοση των επενδύσεων 2,5% πάνω από τον πληθωρισμό.

Σ' αυτό το νομοσχέδιο ούτε καν γίνεται αναφορά για την επενδυτική πολιτική και τα όρια συνταξιοδότησης. Δεν μπορούμε, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με ευκολία να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο που υποχρεώνει σήμερα τον αστυνομικό να βγαίνει και να παίρνει σύνταξη στα πενήντα δύο του χρόνια -πενήντα πέντε είναι ο νόμος, αλλά, λόγω της συσσωρευμένης άδειας, στα πενήντα δύο του- τη στιγμή που όλοι μας είμαστε ευαίσθητοι και θα έχουμε τον καλουπτισή υποχρεωτικά να είναι στη σκαλωσιά μέχρι το εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας του!

Γι' αυτό και εμείς σημειώνουμε και επαναλαμβάνουμε ότι τη μονοδιάστατη άποψη ότι μέσω της αύξησης των εισφορών θα εξασφαλίσει τη βιωσιμότητά του το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έστω και μέχρι το 2050, δεν τη θεωρούμε ορθή και μας βρίσκει διαφωνούντες. Αλλά, έστω και υποθετικά, αν δεχτούμε τη θέση ότι αυτή η μεταρρύθμιση διασφαλίζει τη βιωσιμότητα μέχρι το 2050, τι μήνυμα στέλνουμε στους σημερινούς εικοσάρηδες; Σας υποχρεώνει αυτή η πολιτεία, από σήμερα και για τα επόμενα σαράντα χρόνια που θα μπειτε στην εργασία, να πληρώνετε αυξημένες συνδρομές, αλλά εκ των προτέρων σας λέει η πολιτεία ότι δε σας διασφαλίζει, όταν θα γίνετε εξήντα χρόνων το 2050, ότι θα υπάρχουν χρήματα, για να πάρετε τη δική σας σύνταξη!

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα ήθελα να μακρηγορήσω. Επαναλαμβάνω πως θέλουμε συναίνεση και προσπάθησαμε γι' αυτή. Λυπούμαστε που αυτό δεν έχει επιτευχθεί. Γι' αυτό, και με συναίσθηση του χρέους, αλλά και της υποχρέωσης που έχουμε έναντι των τωρινών, αλλά και των μελλοντικών γενεών και θεωρώντας ότι, πέραν των άλλων παραμέτρων, είναι αναγκαία και η αύξηση των συνεισφορών -και το υπογραμμίζουμε- ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ως υπεύθυνη παράταξη, προτείνει την ακόλουθη τροπολογία:

Πρώτον, αύξηση των εισφορών μόνο για την πρώτη πενταετία. Άρα, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν αποστερείται ούτε ένα σεντ, αλλά ούτε και μια μέρα καθυστέρησης υπάρχει από νέο εισόδημα που θα μπει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δεύτερον, για να δοθεί η ευκαιρία -αυτό που όλοι διαπιστώνουν, ότι δεν έχουν ληφθεί πρόνοιες στο παρόν νομοσχέδιο που να καλύψουν την επενδυτική πολιτική- εμείς, όχι μόνο ένα χρόνο, όπως δεσμεύεται η κ. υπουργός, στην τροπολογία μας δίδουμε δύο χρόνια στην κυβέρνηση από σήμερα, για να ξεκαθαρίσει τις απόψεις της με την κατάθεση συγκεκριμένων νομοσχεδίων στη Βουλή σχετικά με το όριο αφυπηρέτησης και τη σωστή επενδυτική πολιτική σε συνάρτηση με την ανεξαρτησία στη διαχείριση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Τελειώνοντας, θέλουμε να θέσουμε και έναν άλλο σοβαρότατο προβληματισμό για δημόσια συζήτηση. Είκοσι έξι τοις εκατόν ποσοστό επί των απολαβών των μισθωτών ή του εισοδήματος των αυτοεργοδοτούμενων, άλλο δεκατέσσερα τοις εκατόν μίνιμουμ για το ΓΕΣΥ, δεν ξέρω τι μέλλον προδιαγράφουμε για τις μελλοντικές γενιές!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Το λόγο έχει ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς υιοθετούμε σχεδόν όλες τις επιφυλάξεις του προηγούμενου συναδέλφου και έχουμε και άλλες πολλές. Είναι γεγονός ότι η Κύπρος χρειάζεται μεταρρύθμιση σε πολλούς τομείς. Η μεταρρύθμιση του ταμείου είναι μια καλή αρχή και ελπίζουμε να συνεχίσει η κυβέρνηση και σε άλλους τομείς.

Δεν καλύπτει αυτή η πρόταση το θέμα της διαχείρισης του ταμείου, όπως έχει λεχθεί προηγουμένως, το επενδυτικό πλαίσιο. Ακόμη, εμείς ανησυχούμε και θα πρέπει με περισσότερο ορθολογισμό να δούμε τη λανθασμένη, κατά την άποψή μας, διασύνδεση του ανεργειακού επιδόματος με το ταμείο. Σε ελάχιστες χώρες συμβαίνει τούτο και θα παρακαλέσω την κ. υπουργό να το σημειώσει και να το εξετάσει με τους αναλογιστές, διότι με τις σημερινές συνθήκες, τους πολλούς ξένους που εργοδοτούμε στην Κύπρο εν συνδυασμό με την οικονομική κρίση, μπορεί να βρεθούμε εκτός όλων των αναλογιστικών μελετών και στο τέλος να αντιληφθούμε ότι πληρώσαμε πάρα πολλά ανεργειακά, χωρίς να έχουμε στο τέλος της ημέρας Ταμείο Συντάξεων για τους Κύπριους πολίτες που θα εργαστούν για δεκαετίες σ' αυτό τον τόπο, γιατί τα λεφτά θα τα πάρουν άλλοι που εργάστηκαν ορισμένα χρόνια ή ακόμα και μήνες. Κάνω έκκληση και στις ίδιες τις συντεχνίες, που τις ενδιαφέρει ιδιαίτερα, να εγκύψουν σ' αυτό το θέμα.

Είναι γεγονός ότι έγινε διάλογος και μάλιστα θα πρέπει να πιστωθεί και ο προηγούμενος Υπουργός Εργασίας. Όμως πιστεύω ότι αυτός ο διάλογος, όχι εκ

προθέσεως, δεν ικανοποίησε όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Χιλιάδες εργαζόμενοι που επηρεάζονται, αρκετοί μάλιστα από αυτούς των οποίων αφαιρείται το ανεργειακό επίδομα -δεν ξέρω πόσο δικαιολογημένα, εμείς νομίζουμε αδικαιολόγητα- δεν έχουν λάβει μέρος στο βαθμό που θα τους ικανοποιούσε στο διάλογο. Και πιστεύω ότι στο νέο διάλογο που θα γίνει αυτές οι οργανώσεις, ξεφεύγοντας από αυστηρά, υποτίθεται, θεσμοθετημένες διαδικασίες, θα πρέπει να ακουστούν.

Κάτι που μας ανησυχεί πάνω απ' όλα είναι ότι περνούμε μία περίοδο κρίσης και δεν έχουμε ικανοποιηθεί καθόλου ότι αυτή την κρίση την έχουν λάβει υπόψη, πριν καταλήξουν, και οι συντεχνίες και το υπουργείο και όλοι σ' αυτή την πρόταση.

Η τροποποίηση του προεδρείου εν συνδυασμό με την επιστολή της υπουργού, που μόλις προ ολίγων λεπτών έφτασε στη Βουλή, αφήνει ένα διάλογο ανοικτό ακριβώς για όλα τα πιο πάνω θέματα. Άρα, εμείς συμβιβάζομαστε στην προσέγγιση ότι από τη μια δε σκοτώνουμε τη συμφωνία κυβέρνησης και συντεχνιών, δε σταματούμε την ενεργοποίηση του νέου μεταρρυθμισμένου πλέον συστήματος, αλλά ταυτόχρονα αφήνουμε ανοικτό ένα διάλογο, για να εξετάσουμε με πιο συγκεκριμένο τρόπο όλα τα πιο πάνω θέματα, τα οποία είναι πολύ σημαντικά και δεν μπορούν να αφεθούν στην τύχη.

Τέλος, θα πω και κάτι άλλο: Ο υπερβολικός ζήλος απ' όλα τα κόμματα και από τη Βουλή δεν πρέπει να εμποδίσει τους τεχνοκράτες από μία αυστηρή τεχνοκρατική και ορθολογιστική προσέγγιση. Άρα, το ενδιαφέρον μας θα πρέπει να είναι προς την κατεύθυνση να αντιμετωπιστεί το όλο θέμα σωστά, αλλά όχι οι πολιτικές μας παρεμβάσεις να εξουδετερώσουν την επιστήμη σ' αυτά τα θέματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Συλλούρη.

Το λόγο έχει η κ. Μαυρονικόλα.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αγαπητή Υπουργέ Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

Το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπήρξε και εξακολουθεί να παραμένει μια σημαντική κοινωνική κατάκτηση για το λαό μας. Ειδικά για μια μεγάλη μερίδα συμπατριωτών μας, κυρίως αυτούς που έχουν χαμηλά εισοδήματα, που εξαρτώνται από τις συντάξεις, το ταμείο αποτελεί τη μοναδική πηγή εισοδήματος.

Η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων παραμένει ψηλά στις προτεραιότητες της ΕΔΕΚ. Από τη μια επιζητούμε συνέχιση της κοινωνικής του προσφοράς και από την άλλη διεύρυνση των υπηρεσιών του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι συντάξεις που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας, οι οποίες αποτελούν μια ανοικτή πληγή για την κοινωνία μας και οι οποίες επιβάλλεται να εξαλειφθούν.

Αναμφιβόλως, το ταμείο παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα τα οποία, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, επηρεάζουν τη βιωσιμότητά του και για τη δημιουργία των οποίων επενεργούν διάφοροι παράγοντες. Συγκεκριμένα:

1. η σημαντική αύξηση του προσδόκιμου μέσου όρου ζωής, που, ενώ το 1960 ήταν περίπου τα πενήντα τέσσερα χρόνια, σήμερα βρίσκεται στα ογδόντα·
2. η σημαντική αύξηση της αναλογίας των συνταξιούχων σε σχέση με το ενεργό εργατικό δυναμικό·
3. η υπογεννητικότητα, η αύξηση του αριθμού των πρόωρα αφυπηρετούντων εργαζομένων, ο μεγάλος αριθμός εργατικά αδρανών γυναικών, που μειώνουν την εισαγωγή νέου εργατικού δυναμικού στην παραγωγική διαδικασία·
4. η ανεπαρκής επενδυτική πολιτική του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που έχει μειώσει σημαντικά τα έσοδα·
5. η πολιτική δανεισμού των χρημάτων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων με χαμηλό επιτόκιο, που σε μερικές περιπτώσεις δεν καλύπτει ούτε τον πληθωρισμό·
6. ο τρόπος παραχώρησης των αυξήσεων, όπου κύρια επωφελούνται οι υψηλές συντάξεις και ελάχιστα οι χαμηλές, με αποτέλεσμα να μεγεθύνεται η οικονομική ανισοσκέλεια μεταξύ των χαμηλών και υψηλών συντάξεων·
7. ο μεγάλος αριθμός παράνομων εργατών·
8. η απουσία μηχανογραφικής σύνδεσης μεταξύ του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δίνει τη δυνατότητα σε εργαζομένους είτε να μη δηλώνονται είτε να δηλώνουν μικρότερο εισόδημα.

Πριν από τρία χρόνια, κύριε Πρόεδρε, επί υπουργίας Αντώνη Βασιλείου και διακυβέρνησης Τάσου Παπαδόπουλου, ξεκίνησε συζήτηση και έντονη προσπάθεια, με τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών εταίρων, με στόχο την αντιμετώπιση των προβλημάτων και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για ένα εύρωστο ταμείο σε μακροπρόθεσμη βάση. Η προσπάθεια συνεχίστηκε από τη σημερινή Υπουργό Εργασίας και ενώπιόν μας έχουμε μια ολοκληρωμένη πρόταση που αφορά τη λειτουργία και βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι, σε αντίθεση με άλλες χώρες, όπου η συζήτηση για το ασφαλιστικό ανασχημάτισε κυβερνήσεις και προκάλεσε απεργιακές κινητοποιήσεις, στην Κύπρο η κυβέρνηση, οι εργοδότες και οι συντεχνίες κατάφεραν να συμφωνήσουν στην καλύτερη υπό τις περιστάσεις λύση.

Βασικός στόχος της ΕΔΕΚ είναι η διατύπωση θέσεων αναφορικά με τη βιωσιμότητα του ταμείου, μακριά από σκοπιμότητες και λαϊκίστικες τοποθετήσεις, οι οποίες να είναι υλοποιήσιμες, επιστημονικά τεκμηριωμένες, κοινωνικά αποδεκτές, ώστε να διασφαλίζονται τα συμφέροντα όλων των εργαζομένων, αλλά και της οικονομίας. Οι λύσεις που είναι οι πλέον κατάλληλες για την οικονομία πιθανόν να μην είναι απόλυτα αρεστές σε κάποιες επαγγελματικές ομάδες ή ομάδες πληθυσμού, όμως προτεραιότητα των επιλογών μας θα πρέπει να είναι η ευημερία της κοινωνίας ως συνόλου και ειδικά των μικρομεσαίων εισοδημάτων, στην προοπτική ενός μακροχρόνιου ορίζοντα.

Ως ΕΔΕΚ έχουμε μελετήσει με προσοχή τις προτάσεις της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Διαπίστωσή μας είναι ότι οι περισσότερες κινούνται προς την ορθή κατεύθυνση. Θα πρέπει να σημειώσουμε όμως ότι το πακέτο μέτρων, για να επιτύχει τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του ταμείου, θα πρέπει να συνοδεύεται και από σειρά μέτρων που θα βοηθήσουν στην ολοκληρωμένη και σφαιρική αντιμετώπιση του ζητήματος. Θα θέλαμε για παράδειγμα να δούμε επεξεργασία σχεδίου για δραστική μείωση της αδήλωτης εργασίας. Θα θέλαμε να δούμε παραχώρηση ουσιαστικών κινήτρων, παραδείγματος χάριν φορολογικά κίνητρα, καταβολή των εισφορών του

εργαζόμενου από το κράτος κ.ά., για αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση, για παράδειγμα για την παραμονή των εργαζομένων στην εργασία για κάποιο χρονικό διάστημα και πέραν του ορίου αφυπηρέτησης, για δραστική μείωση του ποσοστού των εργαζομένων που συνταξιοδοτούνται πρόωρα χωρίς ουσιαστικούς λόγους και κύρια των εργαζομένων ηλικίας σαράντα πέντε έως εξήντα χρόνων. Εδώ θα θέλαμε να πούμε ότι παραδείγματος χάριν για τους απλούς αστυνομικούς και τους λοχίες, οι οποίοι αφυπηρετούν στα πενήντα πέντε τους, θα έπρεπε το αρμόδιο υπουργείο να αρχίσει αμέσως διαπραγματεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς για συνολική διευθέτηση του όλου προβλήματος. Να σημειώσουμε ότι υπάρχει και έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα αυτό και θεωρούμε ότι θα πρέπει να είναι προτεραιότητα.

Επίσης, θα θέλαμε να γίνει ξανά συζήτηση με όλες εκείνες τις ομάδες εργαζομένων που τις τελευταίες ημέρες έχουν εκφράσει παράπονα ότι δεν έχουν ενημερωθεί και ότι δεν τους έχει δοθεί το δικαίωμα να συζητήσουν και εκείνοι τα δικά τους τα προβλήματα που προκύπτουν μέσα απ' αυτό το νομοσχέδιο. Θα θέλαμε επίσης να δούμε η κατάθεση των χρημάτων του ταμείου να γίνεται με επιτόκιο εναρμονισμένο με το τρέχον τραπεζικό επιτόκιο. Θα θέλαμε επίσης εκσυγχρονισμό της επενδυτικής πολιτικής του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για καλύτερη απόδοση. Θα πρέπει να δοθεί στη δημοσιότητα η μελέτη της Διεθνούς Τράπεζας για την επενδυτικότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τέλος, θα επιθυμούσαμε σχεδιασμό δημογραφικής πολιτικής, με στόχο την αύξηση των γεννήσεων και την καταπολέμηση της υπογεννητικότητας και κατ' επέκταση στήριξη της προσπάθειας συμφιλίωσης της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή της γυναίκας, που θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας. Θα θέλαμε να δούμε βελτίωση της επάρκειας των χαμηλών συντάξεων και επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης. Θεωρούμε ότι θα μπορούσε, κυρία υπουργέ, να γίνει πιο ελκυστική η αφυπηρέτηση στο εξηκοστό πέμπτο έτος, για να είναι πιο ισχυρό το ταμείο και να μην είναι ευάλωτο στις αναταράξεις της οικονομίας από την πτώση των επιτοκίων.

Οι προτάσεις μας, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, παραμένουν στο τραπέζι, ευελπιστώντας ότι στη διαχρονική προσπάθεια βελτίωσης και αντιμετώπισης των όποιων προβλημάτων αναφυσούν θα αξιοποιηθούν θετικά. Προς αυτή την κατεύθυνση η συμμετοχή μας θα είναι ουσιαστική και εποικοδομητική, ανάλογη της αξίας την οποία προσδίδουμε στο θεσμό του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με αίσθημα κοινωνικής και πολιτικής ευθύνης, εμείς, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, με τις ξεκάθαρες αυτές τοποθετήσεις θα ψηφίσουμε το προτεινόμενο νομοσχέδιο με τις τροποποιήσεις, όπως έχουν κατατεθεί από τη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τη συνάδελφο Μαυρονικόλα.

Το λόγο έχει η κ. Παπαδοπούλου και μετά ο κ. Περδίκης.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μας έχει απασχολήσει πολύ ως κοινοβουλευτική ομάδα τις τελευταίες βδομάδες το συγκεκριμένο νομοσχέδιο για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Οι θέσεις μας ως Δημοκρατικού Κόμματος, όπως είχαν αποφασιστεί στην κοινοβουλευτική ομάδα,

εμπεριέχονται ακριβώς στην κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο. Έχουμε πει ότι εμείς αναγνωρίζουμε την ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ότι, όσο περισσότερη καθυστέρηση υπάρχει στη λήψη των μέτρων, αυτά που τελικά θα πρέπει να ληφθούν θα γίνονται όλο και επαχθέστερα.

Έχουμε σημειώσει με ικανοποίηση ότι υπάρχουν πολλά θετικά στο νομοσχέδιο και θέλουμε να τονίσουμε εμφαντικά ότι από τον πρώτο χρόνο της διακυβέρνησης του Τάσσου Παπαδόπουλου άρχισε να γίνεται ουσιαστική μελέτη του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τι είχε βρει τότε η κυβέρνηση; Είχε βρει μια αρνητική απόδοση 0,4% των επενδύσεων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Βρήκε οδηγίες του αναλογιστή του ILO για σχετική μελέτη, του Michael Cichon, τον Οκτώβρη του 2003. Το 2005 παραδόθηκε η μελέτη για τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων με έτος αναφοράς το 2003. Το 2005, μέχρι τις 15 Ιουλίου, ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχαμε υποχρέωση να υποβάλουμε έκθεση εθνικής στρατηγικής για επαρκείς και βιώσιμες συντάξεις. Από τότε οι κύριοι άξονες της στρατηγικής ήταν να διασφαλιστεί η επάρκεια των συντάξεων, η οικονομική βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων και να γίνει εκσυγχρονισμός των συνταξιοδοτικών συστημάτων. Κοινός παρονομαστής αυτής της προσπάθειας ήταν οι έντεκα στόχοι που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, γνωστοί ως στόχοι του LAEKEN. Επομένως, ως Δημοκρατικό Κόμμα μπορούμε να πούμε με πλήρη πειστικότητα ότι αυτό το σχέδιο θέλαμε πραγματικά να βελτιωθεί, για να μπορούμε να έχουμε βιώσιμο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Πέρα από τα θετικά τα οποία εντοπίζουμε όμως, είχαμε πει ότι θα πρέπει να υπάρχει μια ολοκληρωμένη πολιτική κοινωνικής ασφάλισης. Επιπρόσθετα, υπάρχουν κάποια μέτρα τα οποία εμείς κρίναμε ότι μπορούσαν να ληφθούν, υπήρξαν κάποια κενά όσον αφορά την επενδυτική πολιτική και οπωσδήποτε δεν είχε ληφθεί σοβαρά υπόψη το γεγονός ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας, ο ρυθμός αύξησης των μισθών, το ποσοστό εργαζόμενων γυναικών, το ποσοστό ανεργίας και το ποσοστό της επενδυτικής απόδοσης του ταμείου είναι ιδιαίτερα υψηλά και φιλόδοξα, ενόψει μάλιστα των επιπτώσεων που θα έχει η διεθνής οικονομική κρίση.

Όλα αυτά τα έχουμε συζητήσει και με την Υπουργό Εργασίας και ως κοινοβουλευτική ομάδα μαζί με τους τεχνοκράτες των ομάδων μελετών. Τελικά, καταλήξαμε ότι το γεγονός πως έχουμε ενώπιόν μας μία τροπολογία η οποία το Δημοκρατικό Κόμμα θεωρεί ότι παρέχει ασφαλιστικές δικλίδες, γιατί σε περίοδο ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου ο Υπουργός Οικονομικών και ο Υπουργός Εργασίας θα καταθέσουν στη Βουλή των Αντιπροσώπων προτάσεις για νομοθετικές ρυθμίσεις. Τώρα η υπουργός λέει ότι θα καταθέσει νομοσχέδιο -και αυτό το χαιρετίζουμε- το οποίο θα διασφαλίζει την αποτελεσματική διαχείριση των αποθεματικών του ταμείου από ανεξάρτητη επιτροπή, αφού διασφαλιστεί η δημιουργία ικανοποιητικού αποθεματικού. Αυτή είναι η μια τροπολογία την οποία εμείς θεωρούμε ότι είναι καλά να περάσουμε και αφορά την τροποποίηση του άρθρου 69 του βασικού νόμου. Επιπρόσθετα, υπάρχει τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου, με βάση την οποία ο υπουργός προχωρεί αμέσως σε κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων και ενημερωτικής έκθεσης, όσον αφορά τα αποτελέσματα της έκθεσης του αναλογιστή. Όλα αυτά τα οποία υπάρχουν σ' αυτή την τροπολογία καταδεικνύουν ότι θα έχουμε ενώπιόν μας τα πορίσματα της αναλογιστικής μελέτης και, αν δε διασφαλίζεται επαρκώς η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ταμείου, τότε η υπουργός θα προχωρήσει αμέσως σε διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους και θα καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων, το αργότερο εντός ενός έτους, σχετικό

νομοσχέδιο για την περαιτέρω ενίσχυση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ταμείου.

Αυτά θεωρούμε ότι είναι ασφαλιστικές δικλίδες, τις οποίες εμείς θα παρακολουθούμε στενά. Είμαστε εδώ για να ασκούμε και κοινοβουλευτικό έλεγχο και οπωσδήποτε, σε συνεργασία πάντα με τους τεχνοκράτες μας, θα παρακολουθούμε την εξέλιξη και ευελπιστούμε ότι στο τέλος όλοι μαζί θα καταφέρουμε να έχουμε σωστή εφαρμογή και θα διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το ΔΗΚΟ θα υπερψηφίσει το νομοσχέδιο, συμπεριλαμβάνοντας τις δύο τροπολογίες που έχω ήδη αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τη συνάδελφο Αντιγόνη Παπαδοπούλου.

Το λόγο έχει ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένας πολιτικός πριν πάρα πολλά χρόνια, από ένα παρόμοιο βήμα, όπως το δικό μας, με την αίγλη και την ιστορική αξία του οποίου πολιτικού βεβαίως σε καμία περίπτωση δε θέλω να συγκριθώ, σε μια παρόμοια περίπτωση, αναφώνησε: «Δυστυχώς, επτωχεύσαμεν!» Μιλώ για το Χαρίλαο Τρικούπη. Παρά τη σωστή οικονομική πολιτική του, κατέληξε τελικά να χρεοκοπήσει το ελληνικό κράτος.

Εμείς θεωρούμε ότι αυτή η ιστορική στιγμή που βιώνουμε σήμερα έχει ήδη καθυστερήσει. Έπρεπε αυτή η προσπάθεια να ξεκινήσει πριν από μια δεκαετία. Και κυρίως αυτό που έπρεπε να γίνει είναι αυτό που όλοι σήμερα κατά σειρά θα πούμε από αυτό το βήμα, η σωστή διαχείριση των κεφαλαίων που συσσωρεύθηκαν από τις εισφορές των εργαζομένων και γι' αυτό βεβαίως πολλοί έχουν ευθύνη. Πολλοί και από αυτούς που μιλούν από αυτό το βήμα σήμερα για την κακή διαχείριση των λαϊκών κεφαλαίων, των κεφαλαίων του πολίτη, του εργαζομένου. Παρ' όλο που κάποιοι σήμερα μεψιμοιρούσαν για την κριτική που ακούνε με τη συμπλήρωση του ενός χρόνου διακυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια, εγώ πιστεύω ότι αύριο ο Πρόεδρος θα έχει να επιδείξει ένα και σημαντικό κοινωνικό επίτευγμα, την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Πρόκειται πραγματικά για ένα σημαντικό βήμα προς το μέλλον, το οποίο χρωστούμε όχι μόνο στους εαυτούς μας, αλλά και στα παιδιά μας.

Είναι βέβαιο ότι -και αυτό αν θέλετε και μου επιτρέπετε την παρατήρηση- μπορεί προσωπικά τον καθένα μας, ως αντιπροσώπους του λαού, να μην αφορά, αλλά τον απλό εργαζόμενο, το μεροκαματιάρη, τον καλουπτσιή, που είτε προηγουμένως κάποιος συνάδελφος, τον αφορά. Είναι μπροστά στο πραγματικό φάσμα, την πραγματική απειλή -δεν είναι ουτοπία, δεν είναι ψεύτικο δίλημμα ή μπαμπούλας- είτε να έχει μειωμένες συντάξεις είτε, αν δεν παρθούν τα μέτρα που προνοεί το νομοσχέδιο, να μην έχει σχεδόν καθόλου συντάξεις. Και το φταίξιμο δεν είναι, γιατί η ποιότητα της ζωής έχει ανεβάσει το προσδοκώμενο όριο και ζουν περισσότερο χρόνο -που καλώς ζουν- οι συνταξιούχοι. Το φταίξιμο, επιμένω, είναι αυτό που είναι έγνοια όλων μας, έστω και καθυστερημένη, που είναι η σωστή διαχείριση των αποθεματικών. Βεβαίως, συμπληρώνοντας τα όσα ακούστηκαν και προηγουμένως, και η ανάγκη να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο των ανείσπρακτων εισφορών, να αντιμετωπιστούν οι

ανισότητες και ανισοσκελίες, καθώς και να βρεθεί ο σωστός τρόπος της φορολόγησης της αδήλωτης εργασίας. Όλα αυτά, δυστυχώς, δεν υπάρχουν στο νομοσχέδιο σε ικανοποιητικό βαθμό.

Αλλά είμαστε μπροστά στο εξής δίλημμα: Είτε παίρνουμε απόφαση σήμερα και προχωράμε με όλα αυτά τα κενά είτε αναβάλλουμε για τις επόμενες μέρες, τους επόμενους μήνες, τα επόμενα χρόνια. Δεν υπάρχει περιθώριο αναβολής ούτε μιας ημέρας και, δυστυχώς, γι' αυτό δεν είμαστε εμείς υπεύθυνοι εννοώ όλα τα πολιτικά κόμματα. Είναι η ίδια η πορεία των πραγμάτων και αυτοί που διαχειρίστηκαν τα θέματα μέχρι σήμερα.

Δυστυχώς, αργήσαμε. Δε θα πω το «δυστυχώς, επτωχεύσαμεν». Θα πω το «δυστυχώς, αργήσαμε». Δεν είμαι αισιόδοξος, με όλο το σεβασμό, κυρία υπουργέ. Δεν πιστεύω ότι θα βρεθούν οι μαγικές λύσεις για τη σωστή, διάφανη, δημοκρατική και πετυχημένη διαχείριση των αποθεματικών, ούτε ότι θα αντιμετωπιστούν με την πληρότητα που όλοι θέλουμε τα προβλήματα των ανισοτήτων και των ανισοσκελιών και των ανείσπρακτων εισφορών. Το σίγουρο είναι ότι, αν αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα αυτό με τη λογική που το προσεγγίζουν κάποιοι, βρισκόμαστε λείε σε οικονομική κρίση, άρα πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε τις εισφορές κατά τρόπο που να μην επηρεάζεται το εισόδημα των εργαζομένων σήμερα, για άλλη μια φορά θα κάνουμε το ίδιο λάθος. Θα σχεδιάζουμε για το μέλλον με τις παραμέτρους του σήμερα.

Εμείς από την αρχή, με τις λιγοστές μας δυνάμεις, συμμετείχαμε στο διάλογο, προσφέραμε το δικό μας προβληματισμό. Σήμερα παραδεχόμαστε ότι φαίνεται ότι υπήρχαν κάποια προβλήματα στο διάλογο και θα μπορούσε να είχε γίνει μια πιο πλήρης αντιμετώπιση κάποιων συνδικαλιστικών φορέων, αλλά, έχοντας υπόψη τα προηγούμενα που είπα, το «δυστυχώς, αργήσαμε», τοποθετούμαστε σαφώς υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου με τις δύο τροπολογίες, που, χάριν της πρωτοβουλίας του Προέδρου της Βουλής, πιστεύω ότι συμπληρώνουν, δίνουν μια ελπίδα, αν και, κατά την άποψή μου, όχι και τόσο στέρεα, να έχουμε στη συνέχεια τη σωστή εφαρμογή.

Τελειώνοντας, θα έλεγα ότι η μεγάλη έγνοια του καθενός μας, όταν ψηφίζουμε νομοσχέδια αυτής της μορφής, είναι η εφαρμογή. Καλώ όλες τις πολιτικές δυνάμεις, πέρα από τις διαφωνίες που ακούστηκαν τις τελευταίες ημέρες, να συνεργαστούν μαζί με τις κοινωνικές και οικονομικές δυνάμεις του τόπου για τη σωστή εφαρμογή ενός νέου σχεδίου κοινωνικών ασφαλίσεων που να εγγυάται ότι εμείς και τα παιδιά μας και προπαντός οι απλοί εργαζόμενοι θα έχουν τιμημένα γηρατιά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Γιώργο Περδίκη.

Από μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ο συνάδελφος Πάμπης Κυρίτσης.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι βουλευτές,

Ποια είναι η αφετηρία πάνω στην οποία εκκινούμε, για να συζητήσουμε αυτό που συζητούμε σήμερα; Γιατί συζητούμε σήμερα δηλαδή, εν πάση περιπτώσει; Η αφετηρία είναι το γεγονός, όπως έχει λεχθεί και από τον προηγούμενο συνάδελφο, ότι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες, αν όχι τη μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση του κυπριακού λαού και των εργαζομένων, κινδυνεύει.

Εάν δεν παρθεί οποιοδήποτε μέτρο, σε μερικά χρόνια τα έσοδά του θα είναι λιγότερα από τα έξοδά του και όπως και ο τελευταίος άνθρωπος καταλαβαίνει, όταν ξεκινήσει αυτό το πράγμα και αν δεν παρθεί κανένα μέτρο, τα αποθεματικά του ταμείου κάποια στιγμή θα λείψουν και δε θα έχει να πάρει ο κόσμος συντάξεις. Και αυτό θα συμβεί, με βάση τις προβλέψεις των αναλογιστών, περίπου το 2020, εάν δεν παρθεί κανένα μέτρο.

Έπρεπε να φτάσουμε ως εδώ; Έπρεπε δηλαδή αυτό το ζήτημα να το συζητήσουμε στο παρά πέντε και κάτω από αυτή την πίεση αυτής της δαμόκλειου σπάθης; Απαντώ και εγώ όπως απάντησε ο κ. Περδίκης: Όχι, δεν έπρεπε να φτάσουμε ως εδώ. Όχι μόνο μπορούσε αλλά έπρεπε, ήταν αναγκαίο, να παρθούν μέτρα πολύ ενωρίτερα. Μόνο η προηγούμενη κυβέρνηση και αυτή η κυβέρνηση, η σημερινή, με τόλμη, με θάρρος, με αποφασιστικότητα έσκυψαν πάνω από αυτό το πρόβλημα, το έβαλαν μπροστά, το ανέλυσαν, κάλεσαν τους κοινωνικούς εταίρους και έκατσαν μαζί τους σε διάλογο, σε συζήτηση, για να απαντήσουμε με τόλμη, επαναλαμβάνω, γιατί μιλούμε για μέτρα τα οποία ασφαλώς δεν είναι ευχάριστα για κανένα. Κανένας δεν είναι χαρούμενος, όταν του λες ότι πρέπει να αυξήσει την εισφορά του. Δε νομίζω να υπάρχει κανένας Κύπριος, λογικός Κύπριος, που να είναι διαθέσιμος να θέσει ή να αφήσει να τεθεί σε αμφιβολία εάν και κατά πόσο, όχι μόνο η δική μας η γενιά, αλλά και οι γενιές που θα έρθουν μετά από εμάς, θα έχουν Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή όχι.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι κάποιοι άλλοι που ήταν αρκετά χρόνια στη διακυβέρνηση -και γνωρίζω εγώ ότι αναλογιστικές εκθέσεις του Αναλογιστή του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων έλεγαν ότι θα φτάσουμε σε αυτό το σημείο πολύ ενωρίτερα- όχι μόνο δεν τόλμησαν να θέσουν το χέρι επί τον τύπον των ήλων, όχι μόνο δεν έλυσαν όλα αυτά τα ζητήματα που αναλύθηκαν αίφνης εδώ με τόση ευρύτητα και τόση ζέση, αλλά έκαναν μόνο μια πρόταση ουσιαστικά, να βάλουμε τα λεφτά του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο χρηματιστήριο. Πότε; Όταν γινόταν εκείνη η κατάρρευση και ζητούσαν κάποιοι να βρουν πόθεν να πιαστούν.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, τι έχουμε μπροστά μας σήμερα να ψηφίσουμε; Έχουμε ένα νομοσχέδιο που έρχεται από την κυβέρνηση, αυτό είναι αλήθεια, με το οποίο νομοσχέδιο, με βάση τις μελέτες των αναλογιστών, με βάση τα πορίσματα της αναλογιστικής επιστήμης επιτέλους -διότι κάπου πάει να αμφισβητηθεί και αυτή- διασφαλίζουμε τη βιωσιμότητα του ταμείου για τις επόμενες δεκαετίες. Είπα ότι έρχεται από την κυβέρνηση, αλλά δεν έγινε από την κυβέρνηση απλώς. Είναι προϊόν, είναι αποτέλεσμα ενός εξαντλητικού, αναλυτικού, σοβαρού και υπεύθυνου κοινωνικού διαλόγου, στον οποίο συμμετείχαν όλοι οι βασικοί συντελεστές που διαμορφώνουν αυτό που λέμε κυπριακή κοινωνία και οικονομία.

Θέλω να σας υπενθυμίσω, κυρίες και κύριοι, ότι γι' αυτά τα ζητήματα της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε άλλες χώρες της Ευρώπης έχουν γίνει σφαγές, έχουν γίνει μάχες. Φέρτε στη μνήμη σας πίσω το τι γινόταν στην Ελλάδα, να μην πάμε πιο μακριά, να μην πάμε στη Γαλλία, να μην πάμε στη Γερμανία. Συγκρούσεις κοινωνικές τεράστιες, όχι αδικαιολόγητα. Μιλούμε για ένα πολύ πολύ σημαντικό, ζωτικής σημασίας θέμα για τον καθένα μας. Γιατί έγιναν αυτές οι συγκρούσεις; Γιατί οι κοινωνίες εκείνες οδηγήθηκαν στην ταξική πόλωση και στη σύγκρουση, που εμείς αποφεύγουμε αυτή τη στιγμή; Γιατί οι λύσεις που δοκίμασαν να δώσουν ήταν λύσεις κοινωνικά άδικες, λύσεις έξω από τα πλαίσια της κοινωνικής συναίνεσης, ήταν λύσεις οι οποίες ήθελαν να φορτώσουν το βάρος της αντιμετώπισης του προβλήματος στους αδύνατους, στους εργαζομένους μονομερώς. Και πώς φορτώνεις μονομερώς τα προβλήματα στους εργαζομένους; Μειώνοντας τα δικαιώματά τους, μειώνοντας τις συντάξεις, το πιο εύκολο πράγμα που το γνωρίζει και ο τελευταίος μπακάλης, ή επεκτείνοντας τα όρια της αφυπηρέτησης, για να παίρνει ο κόσμος

λιγότερα χρόνια σύνταξη. Ως τα εβδομήντα; Ως τα εβδομήντα πέντε; Πόσο; Ως πού θα πάει αυτό το πράγμα; Γι' αυτό αγωνιζόμαστε; Γι' αυτή την κοινωνία αγωνιζόμαστε δηλαδή; Για να πηγαίνουμε μπροστά ή να πηγαίνουμε πίσω;

Εδώ έρχεται μπροστά μας μια πρόταση που καταμερίζει δίκαια και συναινετικά το βάρος και το κόστος της διασφάλισης της βιωσιμότητας του ταμείου. Κάποιοι μιλούν για αύξηση των εισφορών και το παρουσιάζουν ως μέγα ολίσθημα και μάλιστα κάποιος είπε το εξής σήμερα: «Το ΑΚΕΛ που είναι και φιλεργατικό κόμμα δέχεται αύξηση των εισφορών»; Δέχεται αύξηση των εισφορών, βεβαίως, γιατί πρέπει να σωθεί το ταμείο, αλλά αυτό το βάρος θα επιμεριστεί αναλογικά και πάνω στους εργοδότες και πάνω στο κράτος, γιατί, όπως είναι γνωστό, υπάρχει μια αναλογία σ' αυτές τις αυξήσεις. Και όσο θα επωμιστεί ο εργαζόμενος, άλλο τόσο θα επωμιστεί ο εργοδότης και άλλο τόσο θα επωμιστεί το κράτος. Αυτή είναι μια δίκαιη προσέγγιση, υπό τις συνθήκες, βεβαίως, δίκαιη. Πολύ δικαιότερη από το να μειωθούν τα δικαιώματα, τα ωφελήματα και πολύ δικαιότερη από το να αυξηθούν τα όρια αφυπηρέτησης με τέτοιο τρόπο, ώστε ο ταλαιπωρημένος ο καλυπτιζόμενος, που ταλαιπωρήθηκε αυτές τις μέρες πάρα πολύ, πού θα πάει; Πού θα πάει δηλαδή ο καλυπτιζόμενος με την αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης;

Μάλιστα, προκειμένου κάποιοι να υπερασπιστούν τα επιχειρήματά τους, ότι θα φορτωθεί ο εργαζόμενος με αύξηση στις εισφορές, δυσβάστακτες αυξήσεις, μέχρι χτες κυκλοφορούσαν στα ράδια και στις τηλεοράσεις και έλεγαν ότι το 40% του μισθού μας θα πηγαίνει σε κοινωνικές ασφαλίσσεις. Σήμερα έγινε 26%, εν πάση περιπτώσει, είναι πρόοδος την οποία χαιρετίζω, αλλά να μου επιτραπεί να πω ότι δεν τα λέμε τα πράγματα σωστά. Σήμερα ο εργαζόμενος πληρώνει 6,3% της εισφοράς του για κοινωνική ασφάλιση. Το 2050 θα πληρώνει 9,7%. Συνολικά, η εισφορά του εργαζόμενου και του εργοδότη θα ανέλθει στο 19,5% το 2050. Σας πληροφορώ, κυρίες και κύριοι, ότι σήμερα, το 2009, ο μέσος όρος των εισφορών του εργαζόμενου και του εργοδότη στην Ευρωζώνη είναι υψηλότερος από το 19,5%, που θα πληρώνουμε εμείς το 2050, και σας πληροφορώ...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να πιάνουμε και τις συντάξεις των Γερμανών!

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

...και σας πληροφορώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Νεοφύτου!

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Το 2050 θα πιάνουμε τις συντάξεις των Γερμανών, φίλε Αβέρωφ, διότι θα ωριμάσει το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Σας πληροφορώ ότι αυτή τη στιγμή που μιλούμε μόνο τέσσερις χώρες στην Ευρωζώνη έχουν εισφορές χαμηλότερες από αυτές που θα έχουμε εμείς το 2050. Ε, ας μην τα τραβούμε τα πράγματα που τα μαλλιά! Ας μην τα κάμνουμε λάστιχο, όπως τα θέλουμε! Να είμαστε τουλάχιστον αντικειμενικοί. Τις αυξήσεις που θα υπάρξουν δε λέω

ότι δεν πρέπει να τις υπολογίσει κάποιος. Για τον εργαζόμενο ιδίως έστω και το 0,5% είναι κόστος, αλλά είναι το λιγότερο κόστος μπροστά σ' αυτά που έχουν κάποιοι πίσω από το μυαλό τους.

Έχει λεχθεί ότι ένας από τους λόγους που έγινε όλο αυτό το σούσουρο, αυτή η αναμπουμπούλα, για τούτο το νομοσχέδιο είναι και ότι και οι οικονομικές αναλύσεις βασίζονται πάνω σε δεδομένα λανθασμένα, διότι είμαστε σε περίοδο κρίσης. Μα, μιλούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρία Πρόεδρε, για αναλογιστικές μελέτες. Δε μιλούμε για μπακάλη! Δε μιλούμε τώρα για το αν του χρόνου ή του άλλου χρόνου εννιά ππέσει 0,5% ή 1% έξω. Μιλούμε για πενήντα χρόνια. Είναι με μέσους όρους που εργάζονται αυτοί οι άνθρωποι. Και αλίμονο, δηλαδή, αν ενός σχεδίου κοινωνικής ασφάλισης που προορίζεται να αντιμετωπίσει τα προβλήματα των εργαζομένων, των ασφαλισμένων, μέσα σε μισό αιώνα, θα στηρίζεται η βιωσιμότητά του, η προοπτική του από μια οικονομική κρίση που πιθανόν να υπάρξει σε κάποια συγκεκριμένη στιγμή! Ε, εντάξει, τώρα έχουμε κρίση. Μπορεί σε πέντε χρόνια να έχουμε άνοδο, να έχουμε καλπασμό της οικονομίας, όπως είχαμε και στο παρελθόν. Υπάρχει επιστήμη που τα μελετά αυτά τα πράγματα. Και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων στηρίζεται πάνω σε διεθνούς φήμης και κύρους αναλογιστές. Αλλά, επειδή εμείς, οι κοινωνικοί εταίροι, είμαστε πάντα καχύποπτοι και συντηρητικοί, εφέραμεν τζιαι δικούς μας διεθνούς κύρους αναλογιστές, που εδιπλοτσιεκκάραν τα αποτελέσματα τούτα των κοινωνικών ασφαλίσεων. Ας μη λέμε λοιπόν πράγματα τα οποία δε στέκουν! Αν έχουμε διαφορά στη φιλοσοφία, να την πούμε. Δε γίνεται να χρησιμοποιούμε τώρα τον αστυνομικό, να τον φέρνουμε τον αστυνομικό σε αντιπαράθεση με τον καλουππίσή σε ένα νομοσχέδιο το οποίο, λυπούμαι να το πω, καμία σχέση δεν έχει με αυτό το θέμα, καμία, μα καμία σχέση! Όλοι όσοι θα πάρουν σύνταξη από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είτε είναι αστυνομικοί είτε είναι πυροσβέστες είτε είναι εργαζόμενοι, δικαιούνται να πάρουν στα εξήντα τρία τους, αν συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις, ή στα εξήντα πέντε, που είναι το κανονικό όριο. Τώρα, αν η κυβέρνηση, με τις συλλογικές της συμφωνίες ή με τους κανονισμούς της και με τις νομοθεσίες της, με κάποιους από τους υπαλλήλους της έχει διαφορετικές ρυθμίσεις, είναι ένα άλλο θέμα. Αν θέλετε να το εγείρετε, εγείρετέ το! Μην τα σμιέτε όμως, απλώς και μόνο για να δημιουργήσετε μια εικόνα! Επιτέλους, αυτός ο καλουππίσις έχει ταλαιπωρηθεί πάρα πολύ, αγωνιά, θέλει να διασφαλιστεί η σύνταξή του και εκείνο που τον ενδιαφέρει είναι ότι δε θα αυξηθεί το όριο αφυπηρέτησής του τζιαι να πάει που τα εξήντα τρία στα εξήντα πέντε!

(Σε έντονο ύφος)

Πέτε αυτό το πράγμα έτσι καθαρά, ότι δε θα αυξηθεί το όριο αφυπηρέτησης του καλουππίσις! Αφήστε τον αστυνομικό, να το συζητήσουμε ύστερα!

Τι μήνυμα δίνουμε στους εικοσάρηδες, όταν λέμε ότι το ταμείο έχει βιωσιμότητα ως το 2050; Ε, αυτό, συγγνώμη που το λέω, αυτό κι αν είναι σύγχυση δηλαδή! Και, ειλικρινά, εύχομαι να είναι σύγχυση, διότι, αν δεν είναι σύγχυση, το λέω έτσι πολύ ευθαρσώς, είναι δημαγωγία! Δηλαδή τι μήνυμα στέλνεται; Ο εικοσάρης δηλαδή θα νιώθει καλύτερα, αν το ταμείο καταρρεύσει το 2022; Δηλαδή, όταν λέμε ότι το ταμείο έχει βιωσιμότητα ως το 2050, με βάση την αναλογιστική μελέτη, αυτό σημαίνει ότι όσοι θα ζουν μετά το 2050 δε θα παίρνουν σύνταξη; Έλεος!

Η αναλογιστική επιστήμη είναι σε θέση να προβλέψει και να προγραμματίσει ένα χρονικό διάστημα που μπορεί να ελέγξει τις παραμέτρους. Από εκεί και πέρα, δεν υπάρχει ταμείο στον κόσμο που να προβλέπει τι θα γίνει και τον άλλο αιώνα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πλήρως ικανοποιημένη από τη βιωσιμότητα που φτάνει στο 2050. Μάλιστα και ως το 2040 θα ήταν ευχαριστημένη. Και είναι προς τιμήν μας -και του υπουργείου και της κυβέρνησης και εμάς, των κοινωνικών εταίρων, και όλων- που

εμείς το κάμνουμε ακόμα πιο πάνω. Το 2045 δε θα έχει κοινωνία, δε θα έχει κοινοβούλιο, δε θα έχει κοινωνικούς εταίρους, να το ξαναδοούν το θέμα τότε και, αν χρειάζεται να πάρουν άλλα μέτρα, να τα πάρουν; Ποιος ξέρει πώς θα είναι η κοινωνία τότε; Δηλαδή, επειδή δεν μπορούμε να προβλέψουμε ως το 2060-70, δεν πρέπει να πάρουμε μέτρα σήμερα, για να 'χουν τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας συντάξεις; Πού πάει αυτή η λογική;

Κυρίες και κύριοι, τα έχω πει αυτά, όχι για να υποβαθμίσω ή να υποτιμήσω το διάλογο και τη συζήτηση που πρέπει να γίνεται γύρω απ' αυτά τα ζητήματα. Κανένας δεν κατέχει την απόλυτη αλήθεια, ούτε ασφαλώς οι κοινωνικοί εταίροι ούτε και κανένας από εμάς. Ο διάλογος και ο προβληματισμός είναι και θεμιτός και αναγκαίος. Όταν, όμως, την ώρα που συζητούμε ένα νομοσχέδιο σαν αυτό, ενώ πριν από τρία-τέσσερα χρόνια όποιοι τοποθετούνταν γι' αυτό το ζήτημα -κυρίως από την πλευρά της αντιπολίτευσης- παρουσίαζαν το ταμείο με μαύρα χρώματα, λέγοντας ότι αύριο, μεθαύριο θα διαλυθεί και θα χαθούν οι συντάξεις, ξαφνικά, τώρα που συζητούμε τη βιωσιμότητα του ταμείου, θυμούνται την ίδια στιγμή ότι έπρεπε σ' αυτό το νομοσχέδιο να λύεται και το ζήτημα της βιωσιμότητας, να λύεται και το ζήτημα του χρέους, να λύεται και το ζήτημα της ανεξαρτησίας των επενδύσεων, να λύεται και το ζήτημα των χαμηλών συντάξεων, να λύνονται όλα τα προβλήματα που συσσωρεύτηκαν σαράντα-πενήντα χρόνια, από τον καιρό που δημιουργήθηκε το ταμείο μέχρι σήμερα, ε, λυπούμαι να πω ότι αυτό το πράγμα είναι υπερβολικό, πολύ υπερβολικό! Και μάλιστα, όταν λέγεται από εκπροσώπους δυνάμεων που κυβέρνησαν αυτό τον τόπο μια ολόκληρη δεκαετία! Συγγνώμη δηλαδή, πού ήταν να τα λύσουν αυτά τα πράγματα; Να σας πω τι συμβαίνει; Ο κυπριακός λαός λέει το εξής σοφό: «Όποιος δε θέλει να πάει στο μύλο δέκα μήνες κοσσινίζει»!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Γιατί αυτή η στάση, κυρίες και κύριοι; Γιατί αυτή η σύγκρουση; Εγώ έχω βάλει στον εαυτό μου αυτό το ερώτημα πολλές φορές. Γιατί ο Δημοκρατικός Συναγερμός πάει αυτή τη στιγμή και συγκρούεται με μια κοινωνική συναίνεση, συγκρούεται με μια συμφωνία η οποία, φυσιολογικά, έπρεπε να μας χαροποιεί όλους και να μας βγάλει από μια δύσκολη θέση, γιατί οι εταίροι την έχουν συμφωνήσει και μας την προσφέρουν ως διέξοδο με ένα δημοκρατικό, λογικό και κοινωνικά συναινετικό τρόπο; Γιατί συγκρούεται με αυτό το πράγμα; Μία απάντηση υπάρχει, κατά την άποψή μου, σ' αυτό το ερώτημα. Το να αναγνωρίσεις μια επιτυχία της κυβέρνησης ή έστω να την ανεχτείς αυτή την επιτυχία ευγενικά φαίνεται ότι είναι κάτι δύσκολο για κάποιους! Δεν είναι αδυναμία να δεχτούμε ότι έκαμε και κάτι καλό η κυβέρνηση τούτη, είναι δύναμη!

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Είναι υπευθυνότητα, θα έλεγα, και ελπίζω να εκφραστεί αυτή η υπευθυνότητα. Δηλαδή η ΣΕΚ, η ΟΕΒ, το ΚΕΒΕ γιατί στηρίζουν αυτό το νομοσχέδιο; Δεν εκαταλάβαν είναι που προβλέπει;

Φίλες και φίλοι,

Κυρίες και κύριοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Το νομοσχέδιο αυτό έχει να κάνει με την αλληλεγγύη των ανθρώπων και την αλληλεγγύη των γενεών. Είναι προς τιμήν του Προέδρου της Βουλής το γεγονός ότι συνέβαλε προσωπικά, για να προχωρήσει αυτή η πορεία και, όπως δείχνουν τα πράγματα, να ψηφιστεί -όπως λογικά πρέπει να γίνει- αυτό το νομοσχέδιο. Είναι προς τιμήν αυτής της κυβέρνησης που διέθεσε χρόνο και έδειξε πολιτικό θάρρος και πολιτική τόλμη, για να φέρει μπροστά μας αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο έστω μπορεί να δημιουργήσει και αντιδράσεις και δυσανασχέτηση σε κάποιους. Είναι η ώρα του κοινοβουλίου να δείξει και αυτό το αναγκαίο πολιτικό θάρρος, την αναγκαία ωριμότητα, υπευθυνότητα και σύνεση, για να είμαστε ήσυχοι ότι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση αυτού του λαού, θα στέκει στα πόδια του και θα μπορέσει να παρέχει συντάξεις και σε μας και στα παιδιά μας και στα παιδιά των παιδιών μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Κυρίτση.

Ο κ. Ερωτοκρίτου και μετά ο κ. Στυλιανίδης.

Απλώς θέλω να κάμω μια παράκληση. Επειδή οι κοινοβουλευτικές ομάδες έχουν ήδη τοποθετηθεί, θα παρακαλούσα τους συναδέλφους να κάνουν σύντομες παρεμβάσεις. Απλώς, αν έχουν λεχθεί πράγματα, μην τα επαναλάβουμε, για να κερδίσουμε και λίγο χρόνο.

Ναι, συνάδελφε.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σας διαβεβαιώνω ότι θα είμαι και σύντομος, όσο μπορώ βεβαίως, αλλά και δε θα κάμω ταυτολογία ή επανάληψη.

Θα ξεκινήσω, πρώτ' απ' όλα, από το τι λέχθηκε την περασμένη φορά σε σχέση με την αξιόπαινη προσπάθειά σας -και το εννοώ κυριολεκτικά- να εξευρεθεί συναίνεση, με την προσδοκία ότι τα πράγματα θα ήταν καλύτερα σήμερα γύρω απ' αυτό το κεφαλαιώδες, θεσμικής σημασίας ζήτημα. Η εκτίμησή μας είναι ότι δεν είναι. Εγώ πιθανολογώ, μετά πολύ μεγάλης βεβαιότητας, ότι κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας θα βρεθούν πολιτικές ομάδες που θα καταψηφίσουν το νομοθέτημα ολοκληρωτικά, από πάνω έως κάτω, ενώ την περασμένη βδομάδα τα πράγματα δεν ήταν έτσι, ήταν διαφορετικά, εξ όσων ενθυμούμαστε όλοι. Όμως, ανεξάρτητα απ' αυτό που λέω, νομίζω είναι σωστό να μπω στην ουσία του ζητήματος.

Εγώ έχω την άποψη -και το κόμμα μου μαζί- ότι σ' αυτό το διάλογο που προηγήθηκε γύρω απ' αυτό το ζήτημα παρατηρήθηκε μια διάσταση μεταξύ της ηγεσίας των κοινωνικών εταίρων οι οποίοι διεβουλευθήσαν, στο βαθμό που διεβουλευθήσαν, με όσα κενά προέκυψαν, με όσες παραλείψεις, με όσους ετεροχρονισμούς... Γιατί; Μια διάσταση μεταξύ των ηγεσιών και των μελών που εκπροσωπούν, εννοώ, δηλαδή την κυπριακή κοινωνία. Παραδείγματος χάριν, δεν υπάρχει καμία πρόνοια που να ρυθμίζει την αναβάθμιση, από την άποψη τουλάχιστο τη συνταξιοδοτική, αυτού που αποκαλούμε επανειλημμένα "ραχοκοκαλιά" των εισφορέων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δηλαδή των αυτοεργοδοτούμενων. Δεν εκπροσωπώ καμιά καπιταλιστική δεξιά ούτε καμιά λαϊκή δεξιά! Εκπροσωπώ την ισορροπία και τον ορθολογισμό! Αυτοί που πληρώνουν στο ταμείο είναι οι αυτοεργοδοτούμενοι και πληρώνουν και για τον εαυτό τους, πληρώνουν και για τους εργοδοτούμενούς τους, και καλά κάμνουν που πληρώνουν για τους εργοδοτούμενούς τους, αλλά βεβαίως -από την ίδια εργασία

δηλαδή είναι που βγαίνουν τα χρήματα- αλλά δεν υπάρχει καμιά ρύθμιση στο ζήτημα το συνταξιοδοτικό για τους αυτοεργοδοτούμενους ή για τα ωφελήματα τα οποία παίρνουν.

Όλοι γνωρίζουμε ότι τα σημερινά ωφελήματα των αυτοεργοδοτούμενων ισούνται περίπου με το μηδέν· για να μην πω ότι πρόκειται περί καθαρού εμπαιγμού και εξευτελισμού. Άνθρωποι οι οποίοι συνεισφέρουν, ανάλογα με την κλίμακα στην οποία έχουν ταξινομηθεί ως αυτοεργοδοτούμενοι, για χρόνια πολλές εκατοντάδες, άπειρες εκατοντάδες χιλιάδες λίρες παλιά ή ευρώ σήμερα, στο τέλος, το προσωπικό τους όφελος και η εξάρτησή τους, δηλαδή, για να ενισχυθούν οι ίδιοι στα γεράματά τους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είναι ένας καθαρός εμπαιγμός. Να, λοιπόν, μία διάσταση μεταξύ αυτών που τους εκπροσώπησαν στο διάλογο -και δε θέλω να ονοματίσω ποιοι είναι αυτοί- αλλά και των χιλιάδων οι οποίοι υποτίθεται ότι εκπροσωπούνται.

Όμως, αυτό το σχέδιο, το οποίο -όπως λέχθηκε από τους προηγούμενους συναδέλφους- θα φτάσει το 2060 σ' αυτή τη μακράς πνοής αντίληψη που έχει να απαιτεί τη συνεισφορά του 15% του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος...θα πρέπει τουλάχιστον -αυτό υπαγορεύει η κοινή λογική- ή θα έπρεπε να είχαμε κουβεντιάσει πρώτα τη δυνατότητά του να αυτοσυντηρηθεί πέραν των εισφορών σε σχέση με τις επενδύσεις. Αυτό δε συζητιέται. Αυτό, βεβαίως, η έντιμη Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που παρευρίσκεται, το αντιμετώπισε με μία επιστολή, την οποία απέστειλε σήμερα και που, βεβαίως, εμείς την αποδεχτήκαμε ως Ευρωπαϊκό Κόμμα. Θεωρώ, όμως, ταυτόχρονα και παράλληλα, έντονα καθήκον μου να πω ότι το σχήμα είναι πρωθύστερο. Ή να μιλήσω με απλή γλώσσα; Βάλαμε μπροστά την άμαξα και πίσω το άλογο.

Αν αυτό το ταμείο βασίζεται στις εισφορές κατά κύριο λόγο, βασίζεται εξίσου, ταυτόχρονα και παράλληλα, στην ορθή αποδοτική και από την άποψη των εισοδημάτων ορθολογιστική διαχείριση, μέσα στην έννοια του οποίου περιλαμβάνονται και οι επενδύσεις του ταμείου αυτού.

Εγώ δέχομαι ότι θα έρθει νομοθέτημα από την έντιμη υπουργό, όπως δεσμεύτηκε. Ε, τι θα γίνει εκεί; Θα συμφωνήσουμε πάνω σ' αυτό το καίριο ζήτημα, το οποίο αποτελεί όχι το ήμισυ του παντός· εγώ λέω ότι αποτελεί το άπαν του παντός; Εγώ σας λέω από τώρα ότι θα διαφωνήσουμε! Ξέρετε γιατί; Γιατί η εξ αριστερών πλευρά θα λέει ότι δεν πρέπει να μετακινηθούμε από την επενδυτική πολιτική που ασκείται μέχρι σήμερα με το να αγοράζουμε από τα λεφτά του ταμείου κρατικά χρεόγραφα και μόνο, δε θα θέλει να μετακινηθεί στην αγορά ιδιωτικών χρεογράφων ή να αγοράσει ακίνητη περιουσία στην Κύπρο ή στο εξωτερικό ή να συμμετέχει σ' οποιαδήποτε επενδυτικά πορτφόλιο, επενδυτικά χαρτοφυλάκια. Τα οποία μπορεί να έχουν κάποιο ρίσκο, αλλά αυτοί θα είναι οι τρόποι για να εξασφαλίσεις αποτέλεσμα από τις επενδύσεις και θα είμαστε στο ίδιο σημείο από το οποίο ξεκινήσαμε. Δεν έπρεπε, λοιπόν, αυτά να τα συζητήσουμε πρώτα, για να δούμε αν μέσα στη βιωσιμότητα του ταμείου που θέλουμε, μέσα σ' αυτό το "μεγαλεπήβολο" σχέδιο που κατεβάζει η κυβερνητική πλευρά, ρυθμίζεται και το θέμα αυτό;

Δεν πρόκειται, λοιπόν, να συμφωνήσουμε. Αν δε συμφωνήσουμε, λοιπόν... Και όταν λέω δεν πρόκειται να συμφωνήσουμε, δεν πρόκειται να συμφωνήσουμε, γιατί υπάρχουν ιδεολογικές -για να μην πω και ιδεοληπτικές- εμμονές σε κάποιες πλευρές στα θέματα αυτά. Είχαν γίνει παρόμοιες συζητήσεις στο παρελθόν. Είχαν προηγηθεί συζητήσεις για τη μετοχοποίηση των ημικρατικών οργανισμών, άλλων δημόσιων οργανισμών, τα κουβεντιάσαμε άπειρες φορές στη Βουλή, στο ίδιο μοτίβο, σας διαβεβαιώνω. Και δεν πρόκειται να συμφωνήσουμε. Γιατί θα πρέπει να μετακινηθεί, για

να συμφωνήσουμε, η κυβερνητική πλευρά από την ιδεοληψία που την κατατρώγει σταθερά και με συνέπεια όλα αυτά τα χρόνια που δεν ανοίξαμε τα κεφάλαια αυτά.

Θα δεχτεί, λοιπόν, να κάνει τις παραχωρήσεις αυτές; Επενδύσεις μάλιστα οι οποίες μπορούν να γίνουν, όταν γίνουν σωστά και ορθολογιστικά, χωρίς ανάληψη μεγάλου ρίσκου. Γιατί, βεβαίως, αν τελικά θα καταλήξουμε σ' ένα επίπεδο σπεκουλαδόρου να κάνουμε επενδύσεις, επειδή είναι το ταμείο, κατά τρόπο που θα κυνηγούμε χωρίς περιορισμούς το κέρδος, για να έχουμε χρήματα μέσα, ε, αυτό δεν είναι πια ταμείο. Είναι κάτι άλλο, που κανένας δεν το επιθυμεί. Μιλάμε, λοιπόν, για επενδύσεις με το λιγότερο ρίσκο. Ε, ούτε αυτό θα είναι έτοιμη να το δεχτεί η κυβερνητική πλευρά. Σας διαβεβαιώνω και το ξέρετε.

Λέχθηκε ακόμα ότι... Συνεπώς, για να κλείσω την ενότητα αυτή, νομίζω, ναι, ότι συζητούμε πρωτίστερα. Αφήσαμε το θέμα αυτό, το οποίο είναι κολοσσιαίας σημασίας και λέμε, ναι, να ψηφίσουμε αυτό το μακράς πνοής νομοθέτημα, επικεντρώνοντας τη συζήτηση μόνο γύρω από την άποψη των εισφορών. Οι οποίες εισφορές μαζί με αυτούς που εισφέρουν αποτελούν τις κεντρικές φιγούρες, για να προβληματιστεί κάποιος σ' αυτό το σχέδιο. Υπό ποίαν έννοια; Υπό την έννοια του ότι: Θα αυξηθούν οι εισφορές; Αν πρέπει να αυξηθούν, να αυξηθούν.

Υπό την άλλη έννοια, αυτοί που εισφέρουν αυξάνονται ή θα αυξηθούν στο μέλλον κατά τρόπο που θα αυξάνονται και οι εισφορές; Υπάρχουν χίλιες δύο αναλύσεις γύρω από το θέμα αυτό. Κάποιοι λένε ότι ήρθαν πολλοί ξένοι εργάτες και θα έρθουν κι άλλοι περισσότεροι, νόμιμοι πάντα, οι οποίοι πληρώνουν στις κοινωνικές ασφαλίσεις, αφού εμείς έχουμε αδυναμία, λόγω της υπογεννητικότητας, να δώσουμε μαζικά πληθυσμό στην αγορά εργασίας, και βεβαίως αυτό θα αυξάνει τις εισφορές. Τους εισφορές και τις εισφορές.

Βεβαίως, έγκυροι οικονομικοί αναλυτές λένε ότι το πρόβλημα δεν επιλύεται μ' αυτό τον τρόπο. Ούτε με ξένους εργάτες νόμιμους ούτε με συνεισφορές οποιωνδήποτε, οι οποίοι θα έρθουν από το εξωτερικό για να εργαστούν εδώ. Θα πρέπει να γίνει ορθολογιστική αλλά και εξαιρετικά προσεγμένη εξισορρόπηση των αντιτιθέμενων συμφερόντων, για να βρεθεί η καλύτερη υπό τις περιστάσεις λύση.

Ποια είναι η καλύτερη υπό τις περιστάσεις λύση; Σήμερα το απόγευμα μία κομματική νεολαία διαδήλωνε έξω από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, από την αίθουσα που συνεδριάζουμε. Το ίδιο έγινε και την περασμένη Πέμπτη. Και διαμαρτύρονται οι άνθρωποι. Δεν ανήκουν στο δικό μου κομματικό χώρο. Εγώ, όμως, υπερτονίζω και τονίζω περισσότερο απ' όσο η νεολαία αυτή με πολλές άλλες χιλιάδες νέους, έξω από τις κομματικές νεολαίες, ανησυχούν για την αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης είτε στο εξηκοστό πέμπτο είτε σε οποιοδήποτε άλλο χρονικό όριο. Γιατί; Όχι γιατί, βεβαίως, οι άνθρωποι αυτοί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνάδελφε Ερωτοκρίτου, να συντομεύετε παρακαλώ, διότι...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω είμαι μέσα στην ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δε νομίζω ότι έχω βγει από την ουσία.

Μία από τις λύσεις που προτάθηκαν από τους συναδέλφους μου από διάφορες πλευρές, για να διασωθεί το συνταξιοδοτικό ταμείο, είναι να επεκταθεί το όριο συνταξιοδότησης. Εμείς είμαστε κάθετα. Είμαστε κάθετα για συγκεκριμένο λόγο που τον γνωρίζετε και τον αιτιολογήσαμε επανειλημμένα. Είχαμε πει ότι δε θα συμφωνήσουμε με την επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης, ενόσω δεν προτείνονται αντισταθμιστικά κίνητρα και λύσεις σ' αυτούς τους νεολαίους. Δεν μπορεί, λοιπόν, με κριτήριο τη διάσωση του συνταξιοδοτικού ταμείου να επεκτείνουμε το όριο συνταξιοδότησης, να παραμένουν οι παλαιότεροι περισσότερο στην αγορά εργασίας και να συνεισφέρουν, βεβαίως, με τη λογική αυτή για περισσότερο χρόνο χρήματα στο ταμείο, τη στιγμή που οι νεολαίοι θα χάνουν τις δουλειές που θα χάνουν λόγω της παραμονής των παλαιότερων.

Αυτό ήταν το επιχείρημά μας και το επαναλαμβάνουμε. Και δείχνει ακριβώς η σημερινή στάση πλειστών όσων νεολαίων ότι είχαμε δίκαιο. Δεν είναι μόνο δηλαδή η ξεκούραση των γηρατειών. Δε νομίζω να διαμαρτύρονται γι' αυτό. Διαμαρτύρονται, γιατί χάνουν θέσεις εργασίας. Και θα πρέπει το κράτος, εάν θα προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση, αφού θα το ρυθμίσει με μεταγενέστερο νομοσχέδιο για την τροποποίηση του ορίου συνταξιοδότησης, να υπολογίσει την αντίδραση της νέας γενιάς. Να τους συνυπολογίσει και να τους προσμετρήσει σωστά, ότι δε θα δεχτούν να χάσουν θέσεις εργασίας που υπάρχουν τώρα ή θα δημιουργηθούν στο μέλλον. Και δίκαια δε θα το δεχτούν. Επειδή θα παραμείνουν κάποιοι εντός της αγοράς εργασίας, για να συνεισφέρουν στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Θέλω ακόμα να πω το εξής: Η διατήρηση του παρόντος καθεστώτος μαζί με τα παρόντα κεκτημένα είναι αδύνατο να γίνει. Θα πρέπει να γίνουν τομές. Αυτό νομίζω είναι κατανοητό από όλους. Πώς μπορεί αυτό να επιτευχθεί; Μπορεί να επιτευχθεί - εμείς πιστεύαμε- με τη μικράς πνοής ρύθμιση της περασμένης βδομάδας για την πενταετία. Πλην, όμως, την περασμένη βδομάδα δεν κατέστη δυνατό, αφού θα ψηφίζετο, ενδεχομένως, κατά πλειοψηφία η ρύθμιση αυτή, να μπορούσαμε να δούμε στα πέντε έτη τι διορθωτικές κινήσεις έπρεπε να γίνουν.

Σήμερα, απ' ό,τι καταλαβαίνω, αυτό το οποίο υπάρχει είναι ως έχει το νομοσχέδιο με τη μακρά πνοή ή όσοι διαφωνούν, θα πρέπει να το καταψηφίσουν εντελώς. Εγώ θα είμαι μέσα σ' αυτούς που θα το υπερψηφίσουν, αφού δηλώσαμε ότι και μετά την τροποποιητική προσπάθεια και το διάβημα που έγινε από τον Πρόεδρο της Βουλής, θα υποστηριχθεί το νομοθέτημα.

Θεωρώ, όμως, ότι αυτή η εκ των πραγμάτων και η εκ των ενόντων αναγκαστική ποδηγετούμενη λύση, λόγω της μεγάλης ανάγκης που διαφορετικά θα προκύψει, αν δεν υπερψηφιστεί το νομοθέτημα, έστω και κολοβό, έστω και φαλκιδευμένο, δε θα μας λύσει προβλήματα. Το λέω μετά λόγου γνώσεως. Θα μας δημιουργήσει μεγαλύτερα προβλήματα, όταν θα έρθουμε να κουβεντιάσουμε τα ζητήματα της επενδυτικής πολιτικής ή για την επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης. Γιατί και αν δε συμφωνήσουμε, αυτό που θα υπερψηφίσουμε σήμερα ουσιαστικά ακυρώνεται, ουσιαστικά αυτοαναιρείται και ουσιαστικά παύει να ισχύει ως πολιτική βούληση.

Γι' αυτό είπα -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- ότι θα έπρεπε να κουβεντιάσουμε πρώτα τα της επενδυτικής πολιτικής και τα του συνταξιοδοτικού ορίου και μετά να πάμε να εγκρίνουμε συνολικά το νομοσχέδιο. Επιλέξαμε την ανάποδη πορεία. Ελπίζω αυτή η πορεία να μη μας οδηγήσει εντελώς εκτός του δρόμου, αλλά να μας κρατήσει εντός του δρόμου, για να μπορέσουμε και μετά που θα 'ρθουν τα νομοσχέδια να διαβουλευθούμε, αν υπάρχει η πολιτική βούληση, με υποχωρήσεις που πρέπει να γίνουν, ιδιαίτερα από κάποια πολιτική ομάδα, μακριά από ιδεοληψίες του παρελθόντος, ιδιαίτερα των αρχών του αιώνα, για να εκσυγχρονιστεί η επενδυτική πολιτική του

Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Γιατί μόνο έτσι θα μπορεί να συντηρηθεί και να διατηρηθεί ταμείο. Ταυτόχρονα με τον εκσυγχρονισμό της μεθόδου των εισφορών και της ενίσχυσης που γίνεται από την πλευρά των εργοδοτών και των εργοδοτούμενων. Διαφορετικά, όλοι θα έχουν τις ευθύνες τους, κατά το μέρος που θα αναλογεί στον καθένα. Και η ευθύνη δεν είναι παρούσα. Είναι, ιδιαίτερα, μελλοντική, για τις επόμενες γενιές που έρχονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Ερωτοκρίτου.

Ο συνάδελφος Στυλιανίδης.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Σε τρίαμιση λεπτά παρακαλώ τη γραμματεία να με ειδοποιήσει.

Ειπώθηκε πολλές φορές σ' αυτή την αίθουσα σήμερα ότι μιλούμε για κρίσιμο νομοσχέδιο, το πιο σημαντικό της σημερινής, της φετινής, εν πάση περιπτώσει, βουλευτικής συνόδου. Συμφωνώ απολύτως. Μιλούμε για νομοσχέδιο ιστορικό, θα έλεγα. Και επειδή είναι γνωστό το αξίωμα που λέει ότι οι θεσμοί αναμετρούνται με την ιστορία και έχει αξία και οι πολιτικοί να αναμετρούνται με την ιστορία, γι' αυτό και εμείς ως παράταξη επιμένουμε και επιμένουμε στη συναίνεση.

Ακουστήκαν πολλά και μπορεί κάποιος να βγάλει συμπέρασμα ότι εμείς είμαστε εναντίον της συναίνεσης. Προς Θεού! Κύριε Κυρίτση, είμαστε οι πρώτοι υπέρ της συναίνεσης. Θυμάστε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θυμάστε πώς συζητούσαμε το θέμα.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Γι' αυτό εκπλάγηκα.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Και, ειλικρινά, δεν είναι δυνατό να λέγεται από κάποιους ότι εμείς συγκρουόμαστε, ότι δεν μπορούμε να δούμε τα θέματα αλληλεγγύης. Ίσα ίσα, πιστεύουμε ακράδαντα ότι όντως είναι το νομοσχέδιο της αλληλεγγύης των γενεών. Και γι' αυτό αγωνιούμε. Και γι' αυτό κάνουμε τροπολογίες. Και γι' αυτό επιμένουμε ότι αυτές οι τροπολογίες θα πρέπει να εξεταστούν με πάσα σοβαρότητα.

Ποιες είναι οι διαφορές των τροπολογιών; Ποιο είναι το σημείο διαφοράς; Είναι απλό. Εμείς λέμε: Εξαιτίας και της πολύ μεγάλης οικονομικής κρίσης, της πρωτόγνωρης από το 1930, υπάρχει πολύ σοβαρό ενδεχόμενο οι αναλογιστικές μελέτες που έγιναν με σενάρια του 2006 να μη μας καλύψουν για πολλά χρόνια. Γι' αυτό, αντί να αφήσουμε το χρόνο μέχρι το 2039, να του δώσουμε την πενταετία και συζητούμε και μία επέκταση και να το ξαναδούμε. Τόση είναι η διαφορά; Γιατί δεν εξετάζετε μέσα σ' αυτό το σκεπτικό, το οποίο είναι τόσο λογικό, τη δική μας πρόταση, που είναι τόσο συναινετική;

Και το δεύτερο σημείο: Επενδυτική πολιτική. Εμείς τι λέγαμε; Η επενδυτική πολιτική έχει αποτύχει. Δεν υπάρχει ούτε καν αποθεματικό για επενδυτική πολιτική. Σας λέγαμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι όλα τα ευρωπαϊκά ταμεία τα αντίστοιχα έχουν απόδοση 7% και 6%. Εμείς είχαμε 3,2%, 3,1%. Πού είναι το πρόβλημα; Ζητούσαμε από το νομοσχέδιο αυτή την ολοκληρωμένη παρουσία και της επενδυτικής πολιτικής και του συνυπολογισμού της οικονομικής

κρίσης. Τίποτα δε ζητούσαμε. Στα υπόλοιπα και στην αγωνία για το μέλλον και στην αλληλεγγύη των γενεών συμφωνούσαμε. Γιατί, όμως, δεν το είδατε με πιο ανοικτό μάτι, για να πάμε όλοι μαζί;

Αναρωτιέμαι, ειλικρινά, αντίθετα με ό,τι αναρωτηθήκατε εσείς. Γιατί τόση επιμονή, αφού ξέρουμε όλοι ότι έχουν αλλάξει, δυστυχώς, τα πράγματα για όλους μας; Και ακριβώς εμείς, αναμετρώμενοι με την ιστορία, είπαμε ναι, επειδή δε θέλουμε να γίνει το μείζον θέμα σε μία τριετία, τετραετία, όπως ειπώθηκε απ' όλους, που θα το υπερψηφίσουν με τα γνωστά προβλήματα. Ας κάτσουμε τώρα να δώσουμε αυτό που χρειάζεται, τη ρευστότητα, και να το ξαναδούμε πάρα πολύ σύντομα. Δε θα ήταν κακό. Θα ήταν το πιο λογικό και το πιο συναινετικό.

Θα τελειώσω με το εξής: Επειδή ακούγονται πολλά για την παράταξη, για διάφορα σφάλματα που έκανε στο παρελθόν και όλα αυτά. Ξέρετε ποιος είναι αυτός που πρέπει να τον πιστώσουμε και να του δώσουμε τα εύσημα που συζητούσε από τη δεκαετία του '90 για τα προβλήματα αυτού του ταμείου; Ο Λεόντιος Ιεροδιακόνου ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών. Ανέτρεξα στα πρακτικά και είδα ότι αυτός ο άνθρωπος έλεγε από τότε ότι υπάρχουν προβλήματα και πρέπει να τα δούμε. Λοιπόν, είναι καλά, έχοντας και αυτή την εμπειρία, να μην ξαναβάλουμε τα προβλήματα κάτω από το χαλί. Γι' αυτό εμείς επιμένουμε ότι δεν πρέπει και αυτή τη στιγμή να κρυφτούμε πίσω από το δάχτυλό μας. Να δούμε κατάματα την πραγματικότητα και να βρούμε τη συναίνεση. Ξαναδέστε τις πολύ λογικές και ειλικρινείς τροπολογίες που καταθέτουμε. Είναι προς όφελος όλων μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Στυλιανίδη.

Το λόγο έχει ο κ. Κατσουρίδης και νομίζω ολοκληρώθηκε η συζήτηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ήταν προγραμματισμένο από την ομάδα να μιλήσω, αλλά έχουν εγερθεί κάποια θέματα τα οποία θεωρώ ότι δεν μπορώ να μη σχολιάσω.

Καταρχάς σε ό,τι αφορά την ιστορία αυτής της μεγάλης κατάκτησης, που είναι οι κοινωνικές ασφαλίσεις, τη μια ακούω οφείλεται στον άλφα, την άλλη ακούω οφείλεται στον βήτα, την άλλη στον γάμμα και αυτό το κάτι έχει λεχθεί εντός της Βουλής. Ε, λοιπόν η ιστορία των κοινωνικών ασφαλίσεων δεν είναι συνυφασμένη, είναι ταυτισμένη με την αριστερά της Κύπρου. Ταυτισμένη! Υπάρχουν και οργανώσεις συνδικαλιστικές, υπάρχουν και άλλες οργανώσεις και υπάρχουν και κόμματα και δεν είναι μόνο το τι είπε ο κάθε βουλευτής μέσα στη Βουλή.

Δεύτερον, απέτυχε η επενδυτική πολιτική του ταμείου. Γιατί δεν είμαστε ειλικρινείς; Γιατί απέτυχε; Διότι οι εκάστοτε κυβερνήσεις, για να μειώνουν το έλλειμμα, έπαιρναν τα λεφτά του ταμείου. Ε, φταίει η επενδυτική πολιτική;

Τρίτον, ετέθη θέμα από την ανάποδη: «Μα, γιατί δεν περιμένετε να συζητήσουμε, να βρούμε και την τελευταία λεπτομέρεια;» Άκουσα και το επιχείρημα: «Και όταν θα 'ρθουμε για την επενδυτική πολιτική, δε θα τα βρίσκουμε!» Καλά, αν δε θα τα βρίσκουμε σε ένα μήνα ή σε ένα χρόνο, θα τα βρούμε σήμερα, αφού είμαστε τόσο απόλυτοι σε τούτο;

Τέταρτον, είναι δυνατό πάνω σε ένα οικοδόμημα ανύπαρκτο να κτίσεις άλλο όροφο; Η πρώτη κίνηση που κάνει τούτη η κυβέρνηση -και αντί να χαιρετιστεί- είναι ότι πρώτα σώζει το οικοδόμημα, για να μπορούμε να κτίζουμε όποια ιδέα θέλουμε.

Πέμπτον, δεν υπάρχει η ευχέρεια, λέει, είναι μακροπρόθεσμο, είναι μέχρι το 2000 τόσα και δεν υπάρχει ευχέρεια διορθωτικών κινήσεων. Υπάρχει. Πέραν των δεσμεύσεων που η κυβέρνηση ανέλαβε ενώπιόν μας, διά της Υπουργού Εργασίας, υπάρχει και η λογική που ισχύει, κάθε δύο τρία χρόνια να γίνεται ξανά αναλογιστική μελέτη. Για να μπορείς όμως να κάνεις διορθώσεις, διορθωτικές κινήσεις, πρώτα πρέπει να υπάρχει ταμείο. Ούτε μπορώ να δεχθώ τη θέση ότι εμείς -δεν κατονομαστήκαμε, αλλά εννοούσε το ΑΚΕΛ ο φίλος μου ο Ρίκκος- κατεχόμαστε από ιδεοληψίες και ιδεολογήματα και δε θα συμφωνήσει με την άλφα ή τη βήτα σύγχρονη επένδυση και η κρίση. Μα, πείτε μου, σας παρακαλώ: Πριν ένα χρόνο δε θα ήσαστε όλοι σύμφωνοι, όσοι λαλείτε ότι εμείς κατεχόμαστε από ιδεοληψίες, να επενδυθούν σε ισχυρούς οργανισμούς ασφαλιστικούς, ας πούμε όπως τον ΑΙΓ; Πούντον; Μην το είδατε!

Δε θα σταθώ στο χρηματιστήριο, που... Επειδή για τούτη την ιστορία θεωρείται ότι εμείς "κολλούμε" προς τους συναδέλφους του Συναγερμού, ε, δε είμαστε εμείς που εγείραμε το θέμα! Κάθεται απέναντί μου εκείνος που ήγειρε το θέμα και κατάγγειλε ότι αποφάσισε το πολιτικό γραφείο του Συναγερμού αυτό το θέμα. Αλλά είναι έτερον εκάτερον. Τι είναι "σύγχρονη επένδυση"; Είναι βέβαιος ο συνάδελφος ότι εμείς δε θα δεχθούμε, η κυβέρνηση δε θα δεχθεί να αγοράσει γη. Γιατί; Γιατί δηλαδή; Θυμίζει μου την ιστορία του ΦΠΑ. Το πρόβλημα ήταν το ΑΚΕΛ τάχατες, ο ΦΠΑ καθιερώθηκε επί Γιώργου Βασιλείου. Το ΑΚΕΛ στήριξε, αφού έβαλε πενήντα προϋποθέσεις που δούλεψαν υπέρ του κόσμου. Αλλά έχει και μία εμπειρία αυτό το κίνημα πολύ πετυχημένη μαζί με το κίνημα, εννοώ το συνδικαλιστικό κίνημα από άλλους πολιτικούς χώρους, τα ταμεία προνοίας. Πολύ πετυχημένοι επενδυτές κατά κανόνα. Κατά συνέπεια, ας μην είμαστε απόλυτοι.

Είναι πολύ απλό τι γίνεται σήμερα. Σώζεται το ταμείο, για να μπορεί να υπάρχει και, επειδή θα υπάρχει, θα μπορούμε κάθε ένα χρόνο, δύο τρεις να συζητούμε και να κάνουμε διορθωτικές κινήσεις. Ποιο είναι το πρόβλημα; Έπρεπε όλα να προβλεφθούν τώρα; Λέτε: «Μα, ξέρεις, με τούτη την κρίση πώς θα γίνει πρόβλεψη μακροχρόνια; Μόνο η βραχυπρόθεσμη ισχύει». Την ίδια στιγμή θέλετε να τα προβλέψετε όλα από σήμερα με κάθε λεπτομέρεια, πού θα επενδυθεί, πώς θα επενδυθεί έτσι λέτε.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χρήστο Στυλιανίδη)

Μα, κοιτάξετε, κύριε Στυλιανίδη, μη μου απαντάς που τη θέση σου με βάση το τι είπες εσύ. Παρακολουθώ, όπως και οι άλλοι, ένα σύνολο συζητήσεων αυτές τις μέρες. Και δε θεωρώ ότι το Συναγερμό τον εκφράζει μόνο ένας. Το σύνολο των απόψεων που ακούονται είναι το σύνολο των θέσεων σας, όπως και για τη δική μας πλευρά.

Άρα λοιπόν, ας κάνουμε αυτό το συναινετικό βήμα, αφού συμφωνούμε όλοι στην ουσία ότι πρέπει να σωθεί το ταμείο, και να κάνουμε διορθωτικές κινήσεις. Ωραία, να κάνουμε την πρώτη κίνηση να το σώσουμε. Έτσι καταλάβω και από τη στάση άλλων συναδέλφων, που είχαν έντονες απόψεις, για να μπορέσουμε μετά πάνω σ' αυτό το υπάρχον ταμείο να οικοδομήσουμε οποιεσδήποτε καινοτομίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Κατσουρίδη.

Λοιπόν, εισηγούμαι όπως τεθούν πρώτα σε ψηφοφορία οι τροπολογίες οι οποίες προτάθηκαν από το προεδρείο και ακολούθως οι τροπολογίες που έχουν προταθεί από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είχα διατυπώσει και το πρώι την άποψη, με βοηθά όμως το κείμενο της επιστολής της εντίμου υπουργού, η οποία γράφει μέσα ότι είναι έτοιμη να υποβάλει πριν το τέλος του έτους ή κατά το έτος νομοσχέδιο το οποίο να αφορά το μηχανισμό για τη διαχείριση. Στις τροπολογίες τις οποίες έχουμε να ψηφίσουμε γράφουμε προτάσεις για νομοθετικές ρυθμίσεις και επίσης νομοθετικές προτάσεις στο δεύτερο σκέλος, στα άρθρα 10 και στο 11. Εισηγούμαι να γίνει αυτή η τροποποίηση, αφού είναι και άποψη της υπουργού, και άλλωστε θα είναι κάτι που θα δεσμεύει τον κάθε υπουργό στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αγγελίδη, καταλαβαίνω τι θέλετε να πείτε και, επειδή είχα συνεννοηθεί και με την υπουργό και με τη γραμματεία της Βουλής, για να δούμε ποιο είναι αυτό που ταιριάζει καλύτερα, δεν αλλάζει η ουσία. Απλώς, είναι η διατύπωση τέτοια. Δεν έχω καμία ένσταση να γίνει νομοσχέδιο, όμως, επειδή μιλάμε τώρα για νομοσχέδιο, γι' αυτό το λόγο επιλέχθηκε ο όρος αυτός "νομοθετικές ρυθμίσεις". Δεν αλλάζει η ουσία· εν πάση περιπτώσει, για το ίδιο πράγμα μιλάμε.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Επειδή το νομοσχέδιο είναι έννοια που ξέρουμε κατά το σύνταγμα ότι προέρχεται από την κυβέρνηση έναντι της πρότασης, νομίζω ότι, αφού είναι και η άποψη της υπουργού, να το τροποποιήσουμε. Εισηγήσή μου μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανένα πρόβλημα και καμία ένσταση από τη δική μου την πλευρά, κύριε Αγγελίδη, αφού σας λέω ότι η ουσία δεν αλλάζει.

Λοιπόν, θα παρακαλούσα, αν γίνεται αποδεκτή η εισήγησή μου, δηλαδή να τεθούν οι τροπολογίες του προεδρείου πρώτα σε ψηφοφορία και μετά οι τροπολογίες του Δημοκρατικού Συναγερμού, να παρακαλέσω το γραμματέα να διαβάσει την καθεμιά τροπολογία ξεχωριστά και να ακολουθεί...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να μη διαβαστούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Τι εισηγείστε, κύριε Πουργουρίδη, να κάνουμε δηλαδή;

Λοιπόν, κύριε γραμματέα, τροπολογία πρώτη του προεδρείου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Επειδή κατατέθηκαν γραπτώς, δε χρειάζεται, αλλά, αν επιμένετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα· να μη διαβαστούν.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη αμέσως μετά το υφιστάμενο άρθρο 9 αυτού, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 39 του βασικού νόμου, των ακόλουθων νέων άρθρων:

«Τροποποίηση του άρθρου 69 του βασικού νόμου. 10. Το εδάφιο (8) του άρθρου 69 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση του σημείου της “τελείας” στο τέλος αυτού με το σημείο της “άνω και κάτω τελείας” και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης επιφύλαξης:

“Νοείται ότι σε περίοδο ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου ο Υπουργός Οικονομικών και ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταθέτουν στη Βουλή των Αντιπροσώπων νομοσχέδιο ως προς την αποτελεσματική διαχείριση των αποθεματικών του Ταμείου από ανεξάρτητη Επιτροπή, αφού διασφαλισθεί η δημιουργία ικανοποιητικού αποθεματικού.”.

Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. 11. Το εδάφιο (2) του άρθρου 71 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση του σημείου της “τελείας” στο τέλος αυτού με το σημείο της “άνω και κάτω τελείας” και την προσθήκη αμέσως μετά των ακόλουθων επιφυλάξεων:

“Νοείται ότι ο Υπουργός προχωρεί αμέσως σε κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων ενημερωτικής έκθεσης αναφορικά με τα αποτελέσματα της έκθεσης του αναλογιστή επί της οικονομικής κατάστασης του Ταμείου:

Νοείται περαιτέρω ότι, τηρουμένων των διατάξεων της πιο πάνω επιφύλαξης, εφόσον καταδεικνύεται από τα συμπεράσματα οποιασδήποτε αναλογιστικής μελέτης ότι δε διασφαλίζεται επαρκώς η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Ταμείου, ο Υπουργός, αφού προχωρήσει αμέσως σε διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, καταθέτει στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο εντός ενός έτους νομοσχέδιο για την περαιτέρω ενίσχυση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του Ταμείου”.

2. Με την ανάλογη αναρίθμηση των άρθρων 10, 11 και 12 αυτού, σε άρθρα 12, 13 και 14, αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας που κατέθεσε το προεδρείο;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Με την τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με την τροποποίηση, κύριε Αγγελίδη, σας παρακαλώ! Νομίζω μιλούμε ελληνικά και οι δυο μας.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον η πρώτη τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη τροπολογία όπως κατετέθη από το προεδρείο.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας που κατέθεσε το προεδρείο;

(Η σχετική τροπολογία)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε με τον Πρόεδρο.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Σε έντονο ύφος)

Πραγματικά, θα θυμώσω, διότι είναι το ίδιο τροπάρι κάθε φορά! Όποτε μπορούμε σε ψηφοφορία, τη μια είναι έτσι, την άλλη άλλως πως. Έντιζε είμαστε πεντακόσιοι είμαστε πενήντα έξι άνθρωποι! Είναι τόσο δύσκολο να έχουμε τους ακριβείς αριθμούς;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είμαστε τριάντα πέντε, με τον Πρόεδρο τριάντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

Το ΕΥΡΩΚΟ τοποθετήθηκε ότι υποστηρίζει, πώς δεν ψήλωσαν τα χέρια; Και να μην τα ψήλωσαν, να τους συνυπολογίσουμε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Το ψηλώσαμε, κύριε Πρόεδρε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Κύριε γραμματέα, θέλω ακριβή αριθμό. Είναι μπροστά σας, να τους μετρήσετε, να τελειώνουμε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να ψηλώνουν τα χέρια, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, συγγνώμη τόσο δύσκολο είναι; Να τους μετρώ εγώ έναν έναν!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, να μην τους μετράτε, αλλά να ψηλώνουν τα χέρια πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι είναι, κύριε γραμματέα; Πόσοι υποστηρίζουν τη δεύτερη τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τριάντα πέντε. Προηγουμένως μου είπατε τριάντα δύο, τώρα μου είπατε τριάντα πέντε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο δεν είχαν ψηλώσει τα χέρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ, ο υποφαινόμενος· ψηφίζω κι εγώ. Κύριε ελέησον! Ακολουθώ την κοινοβουλευτική μου ομάδα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Περιλαμβάνεστε μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον η δεύτερη τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση του άρθρου 2 αυτού με το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου.	(2) Το εδάφιο (1) του άρθρου 5 του βασικού νόμου και η επιφύλαξη του ίδιου εδαφίου τροποποιούνται με την αντικατάσταση των ποσοστών “16,6%” (τρίτη γραμμή), “6,3%” (τέταρτη γραμμή), “6,3%” (έκτη γραμμή), “4%” (έβδομη γραμμή), “9,4%” (δέκατη τρίτη γραμμή) και “3,2%” (δέκατη πέμπτη γραμμή) με τα ποσοστά “17,9%”, “6,8%”, “6,8%”, “4,3%”, “10,15%” και “3,45%”, αντίστοιχα, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1.4.2009.».

2. Με την τροποποίηση του άρθρου 3 αυτού, όπως αυτό τροποποιεί το άρθρο 6 του βασικού νόμου, ως ακολούθως:
  - α. Με τη διαγραφή από την παράγραφο (γ) αυτού της φράσης “μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2013,” (δεύτερη γραμμή) και την προσθήκη αμέσως μετά του σημείου στίξης της τελείας “.”.
  - β. με τη διαγραφή των παραγράφων “(δ)”, “(ε)”, “(στ)”, “(ζ)”, “(η)”, “(θ)”.

3. Με την αντικατάσταση του άρθρου 4 αυτού με το ακόλουθο άρθρο:

«Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου.	4. Το άρθρο 13 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση των ποσοστών “15,6%” (δεύτερη γραμμή), “11,6%” (τέταρτη γραμμή) και “4,0%” (πέμπτη γραμμή) με τα ποσοστά “16,9%”, “12,6%” και “4,3%”, αντίστοιχα, από την πρώτη Δευτέρα του Απριλίου του 2009.».

4. Με την αντικατάσταση του άρθρου 5 αυτού με το ακόλουθο άρθρο:

«Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου.	5. Το εδάφιο (1) του άρθρου 16 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση των ποσοστών “13,5%” (τρίτη γραμμή), “16,6%” (πέμπτη γραμμή), “10%” (έκτη γραμμή) και “12,6%” (έβδομη γραμμή) με τα ποσοστά “14,8%”, “17,9%”, “11,0%” και “13,6%”, αντίστοιχα, από την πρώτη Δευτέρα του Απριλίου του 2009.».

5. Με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 5 αυτού του ακόλουθου νέου άρθρου:

«Υποχρέωση κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων μελέτης για τη Διαχείριση των Αποθεματικών του Ταμείου.	6. Σε περίοδο δύο χρόνων από τη ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταθέτει στη Βουλή των Αντιπροσώπων μελέτη για τη Διαχείριση των Αποθεματικών του Ταμείου, η οποία περιέχει κατ’ ελάχιστον προτάσεις αναφορικά με τα ακόλουθα:
α.	Την ακριβή επενδυτική πολιτική αναφορικά με τα αποθεματικά του Ταμείου
β.	τη δημιουργία ανεξάρτητου Φορέα Διαχείρισης Αποθεματικών του Ταμείου
γ.	τα οικονομικά δεδομένα επί των οποίων βασίζονται οι πιο πάνω προτάσεις

- δ. την εξέταση περαιτέρω μέτρων ενίσχυσης της βιωσιμότητας του ταμείου.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι υποστηρίζουν την πρώτη τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον και δεκαπέντε υπέρ η πρώτη τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον και δεκαπέντε υπέρ η δεύτερη τροπολογία απορρίπτεται.

Τρίτη τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον και δεκαπέντε υπέρ η τρίτη τροπολογία απορρίπτεται.

Τέταρτη τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον και δεκαπέντε υπέρ η τέταρτη τροπολογία απορρίπτεται.

Πέμπτη τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαπέντε ψήφους υπέρ και τριάντα πέντε εναντίον η πέμπτη τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 39 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 69 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 14;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος	Νεόφυτος Κωνσταντίνου
Τάκης Χατζηγεωργίου	Άγγελος Βότσης
Ιωνάς Νικολάου	Φειδίας Σαρίκας
Χρήστος Στυλιανίδης	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και στις 26 Φεβρουαρίου 2009. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, ο πρόεδρος και ο διευθυντής της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης των υπαλλήλων της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ΣΥΑΡΚ-ΟΗΟ-ΣΕΚ. Ο πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2009, που κατατέθηκε στη Βουλή με βάση το άρθρο 36 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου, προβλέπει έσοδα ύψους €1.399.036 και δαπάνες ύψους €1.710.167.

Τα έσοδα προέρχονται κυρίως από τέλη που εισπράττει η Αρχή από εξέταση αιτήσεων για παραχώρηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, από τέλη για παραχώρηση άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, από τέλη επί των εσόδων των σταθμών από τις διαφημίσεις και από διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται στους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς για παραβιάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών.

Οι δαπάνες της Αρχής αφορούν κυρίως αποδοχές προσωπικού, λειτουργικά έξοδα, αποζημίωση του προέδρου και των μελών της Αρχής, αγορά εξοπλισμού, μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.

Ο πρόεδρος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενημέρωσε την επιτροπή πως η μη έγκαιρη κατάθεση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού στη Βουλή οφείλεται στη μη έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο μιας νέας θέσης που περιλαμβανόταν αρχικά σ' αυτόν, καθώς και της δημιουργίας ταμείου συντάξεων του προσωπικού της Αρχής που είχαν ως συνεπακόλουθο την ανάλογη διαμόρφωσή του. Επεξηγώντας ο ίδιος αναλυτικά τις πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού στην επιτροπή, δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός, δεδομένου ότι οι δαπάνες του υπερβαίνουν τα έσοδά του κατά €311.131. Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι αυξάνονται οι ανάγκες της Αρχής χρόνο με το χρόνο, τόσο σε σχέση με το προσωπικό όσο και τον τεχνικό εξοπλισμό της, ενώ τα έσοδά της παραμένουν σταθερά χωρίς να παρουσιάζουν ανάλογη αύξηση.

- Η Αρχή, με στόχο την αύξηση των εσόδων της, ώστε να υπάρχει ισορροπημένη κάλυψη των συνεχώς αυξανόμενων δαπανών της, έχει ετοιμάσει πρόταση προς το Υπουργείο Εσωτερικών στη βάση σχετικής μελέτης που έχει εκπονήσει για το σκοπό αυτό. Σύμφωνα με την εν λόγω μελέτη, απαιτείται η αύξηση των ισχυόντων τελών που καταβάλλουν οι ιδιωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί, δεδομένου ότι αυτά παραμένουν στα ίδια επίπεδα από το έτος 1998, παρ' όλο που από τότε μέχρι σήμερα έχουν επέλθει αρκετές αυξήσεις τόσο στον τιμάρημο όσο και στο διοικητικό κόστος λειτουργίας της Αρχής.
- Πέραν της πιο πάνω εισήγησης, στην υπό αναφορά πρόταση που έχει υποβάλει η Αρχή προς το Υπουργείο Εσωτερικών περιλαμβάνονται και εισηγήσεις για επιβολή νέων τελών στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς για την κάλυψη του διοικητικού κόστους που αυτή επωμίζεται σε σχέση με διάφορα αιτήματα που της υποβάλλουν οι σταθμοί. Τέτοια αιτήματα είναι, μεταξύ άλλων, η αλλαγή της μετοχικής τους δομής, η αλλαγή της δομής του προγράμματός τους κ.ά., για το διοικητικό κόστος των οποίων δεν επιβάλλεται με βάση τις διατάξεις ισχύουσας νομοθεσίας οποιοδήποτε τέλος, όπως επιβάλλεται σε ανάλογες περιπτώσεις από διάφορες δημόσιες υπηρεσίες. Η εν λόγω πρόταση έχει υποβληθεί από την Αρχή στο Υπουργείο Εσωτερικών με την παράκληση να προωθηθεί προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.
- Η αύξηση του αριθμού του προσωπικού της Αρχής ήταν και είναι απόλυτα επιβεβλημένη, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αρχή σήμερα καλείται, μεταξύ των άλλων αρμοδιοτήτων της, να ελέγχει πέραν των εξήντα έξι αδειούχων ραδιοτηλεοπτικών σταθμών που λειτουργούν στην Κύπρο και να ασκεί ταυτόχρονα μερικό έλεγχο στους σταθμούς της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης.
- Πέραν των πιο πάνω, η μετάβαση του ραδιοτηλεοπτικού πεδίου από το αναλογικό σε πλήρες ψηφιακό περιβάλλον, που προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέχρι το 2012, θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία και λειτουργία επιπρόσθετων συνδρομητικών ψηφιακών τηλεοπτικών υπηρεσιών, γεγονός που θα αυξήσει δραστικά τον κύκλο εργασιών της Αρχής και θα επιβάλει την ανάγκη για στελέχωσή της με επιπρόσθετο εξειδικευμένο προσωπικό, καθώς και για ενίσχυσή της με σύγχρονο εξοπλισμό.
- Υπό το φως των πιο πάνω αρμοδιοτήτων της, η Αρχή, στο στάδιο της σύνταξης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, είχε περιλάβει σ' αυτόν, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εσωτερικών, δύο νέες θέσεις Λειτουργών Ραδιοτηλεόρασης, την αναβάθμιση δύο θέσεων Βοηθού Λειτουργού Ραδιοτηλεόρασης, καθώς και την αναβάθμιση μιας θέσης Λογιστικού Λειτουργού. Από τις εν λόγω θέσεις η μία νέα θέση Λειτουργού Ραδιοτηλεόρασης έχει τελικά περικυβηθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, έπειτα από σχετική εισήγηση του Τμήματος Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, χωρίς να συνοδεύεται η θέση του εν λόγω τμήματος από σχετική αιτιολόγηση και χωρίς αυτό να διαβουλευτεί με την Αρχή, προτού διαμορφώσει την όποια εισήγηση του προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Για το θέμα αυτό η Αρχή εξέφρασε την έντονη διαφωνία της.
- Περαιτέρω, η Αρχή κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού είχε περιλάβει σ' αυτόν κονδύλι για τη δημιουργία ταμείου συντάξεων του προσωπικού της. Το εν λόγω κονδύλι έχει επίσης απαλειφθεί από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, έπειτα από σχετική εισήγηση του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Η Αρχή εξέφρασε την αντίθεσή της για τη μη έγκριση του εν λόγω κονδυλίου, παρ'

όλο που έχει εκπονήσει σχετικές αναλογιστικές μελέτες και έχει κοινοποιήσει τα αποτελέσματά τους στο Υπουργείο Οικονομικών.

- Επισημαίνεται ότι η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας στην εκάστοτε ετήσια έκθεση που ετοιμάζει για την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αναφέρει το γεγονός ότι δεν έχει ακόμα δημιουργηθεί σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων της, ενώ η δημιουργία ταμείου σύνταξης αποτελεί επιπρόσθετα πάγιο αίτημα των υπαλλήλων της και υποχρέωση της ίδιας της Αρχής προς το προσωπικό της.

Καταλήγοντας, ο πρόεδρος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου τόνισε στην επιτροπή πως, παρά το φόρτο εργασίας που καλείται η Αρχή να διεκπεραιώσει με βάση τις αρμοδιότητές της, οι οποίες προϋποθέτουν διαδικασίες επίπονες και χρονοβόρες, η Αρχή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να ενεργεί με συνέπεια και με τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, το εν λόγω υπουργείο, του οποίου ζητήθηκαν οι απόψεις σε σχέση με τις υπό αναφορά θέσεις, συμφώνησε με τη δημιουργία μίας από τις δύο πρόσθετες θέσεις Λειτουργού Ραδιοτηλεόρασης που ζητήθηκαν και με τη μετονομασία και αναβάθμιση των δύο θέσεων Βοηθού Λειτουργού Ραδιοτηλεόρασης και της μιας θέσης Λογιστικού Λειτουργού σε Λειτουργούς Ραδιοτηλεόρασης. Ωστόσο, όπως δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, δεν κατέστη δυνατή η έγκριση της δεύτερης πρόσθετης θέσης Λειτουργού Ραδιοτηλεόρασης, στα πλαίσια της δημοσιονομικής πολιτικής του κράτους.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις δηλώσεις των ιδίων, το εν λόγω υπουργείο διαφώνησε με τη δημιουργία ταμείου συντάξεων των υπαλλήλων της Αρχής στη βάση της ακολουθούμενης από αυτό γενικότερης πολιτικής για τη δημιουργία ταμείων συντάξεων στους διάφορους ημικρατικούς οργανισμούς, σύμφωνα με την οποία η κάθε περίπτωση οργανισμού εξετάζεται ξεχωριστά. Στα πλαίσια της εν λόγω μελέτης αποφασίζεται κατά πόσο μπορεί να υιοθετηθεί η εφαρμογή σχεδίου συντάξεων ή η δημιουργία ταμείου συντάξεων. Για τη δημιουργία ταμείου συντάξεων απαιτείται να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Ο οργανισμός να έχει έσοδα τα οποία θα μπορούν να διασφαλίσουν τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων του σε συνάρτηση με τη διενέργεια και υποβολή προς το Υπουργείο Οικονομικών σχετικής αναλογιστικής μελέτης.
2. Το ταμείο, με βάση τις πρόνοιες του περί της Ίδρυσης των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου, πρέπει να εγγραφεί στην Εποπτική Αρχή Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Ταμείων.

Η Αρχή, όπως ανέφεραν οι ίδιοι, παρ' όλο που έχει υποβάλει σχετική αναλογιστική μελέτη στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, κρίθηκε ότι δεν πληρεί τις υπό αναφορά προϋποθέσεις στο παρόν στάδιο. Στην περίπτωση που οι πιο πάνω αναφερόμενες προϋποθέσεις ικανοποιηθούν στο μέλλον θα συμπεριληφθεί σχετική πρόνοια σε επόμενο προϋπολογισμό.

Σε περίπτωση που δεν εγκριθεί η δημιουργία ταμείου συντάξεων σύμφωνα με τα πιο πάνω, εφαρμόζεται σχέδιο συντάξεων για τους αφυπηρετήσαντες υπαλλήλους με τη συμπερίληψη σχετικού κονδυλίου στον προϋπολογισμό του έτους κατά το οποίο αναμένεται να αφυπηρετήσουν υπάλληλοι. Τέλος, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου

Οικονομικών τόνισαν πως τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των αφυπηρετούτων υπαλλήλων της Αρχής διασφαλίζονται με βάση τις πρόνοιες των περί της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμών, σύμφωνα με τους οποίους τα ωφελήματα αφυπηρέτησης των υπαλλήλων της διέπονται, τηρουμένων των αναλογιών, από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τους υπαλλήλους της δημόσιας υπηρεσίας.

Ο πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης με γραπτή επιτολή που απέστειλε στην επιτροπή εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή Ραδιοτηλεόρασης δεν κλήθηκε από την Αρχή να εκφράσει τις απόψεις της για τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό.

Η εκπρόσωπος της συνδικαλιστικής οργάνωσης των υπαλλήλων της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ΣΥΑΡΚ-ΟΗΟ-ΣΕΚ δήλωσε πως η συνδικαλιστική τους οργάνωση διαφώνησε τόσο με την περικοπή από το Υπουργείο Οικονομικών της μίας θέσης Λειτουργού Ραδιοτηλεόρασης, γιατί οι νέες θέσεις που ζητήθηκαν ήταν απολύτως αναγκαίες για την αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής, όσο και με τη μη έγκριση δημιουργίας ταμείου συντάξεων για τους υπαλλήλους της Αρχής.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιές του τόσο από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου όσο και από το Υπουργείο Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε τις πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής για το έτος 2009.

Παράλληλα, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν περαιτέρω τις θέσεις τους σε σχέση με τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα ψηφίσει, θα εγκρίνει τον προϋπολογισμό αυτό, αλλά την ίδια ώρα, κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης.

Επιβάλλεται καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, μια, πιστεύω, πιο ορθολογιστική διαχείριση των δαπανών της Αρχής. Διαπιστώνουμε ότι, ενώ ο προϋπολογισμός το 2007 ήταν περίπου €250.000 για τις δαπάνες, πέραν εκείνων που προνοούνται για τις αποδοχές του προσωπικού, το 2009 αυτός ο προϋπολογισμός αυξήθηκε κατά 100% και είναι σήμερα €510.000, χωρίς όμως την ίδια ώρα να διαμορφώνονται και οι συνθήκες που θα επιτρέψουν στην Αρχή να ασκήσει το ρυθμιστικό της ρόλο πιο αποφασιστικά απ' ό,τι τα προηγούμενα χρόνια. Για παράδειγμα, διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν δαπάνες που σχετίζονται με διοικητικά και δικηγορικά έξοδα στα οποία υποβάλλεται η Αρχή οι οποίες μπορώ να πω ότι στο τέλος γίνονται, για να εισπραχθούν τα πρόστιμα που επιβάλλει η Αρχή, και τα οποία έξοδα στο τέλος είναι πολύ περισσότερα από τα πρόστιμα τα οποία θα εισπράξει. Είναι γι' αυτό το λόγο που λέμε ότι θα πρέπει να

υπάρξει μια πιο ορθολογιστική διαχείριση από πλευράς της Αρχής, καθώςον αφορά τα έξοδα αυτά.

Την ίδια ώρα διαπιστώνουμε ότι, παρά τις αυξήσεις αυτές, ο προστατευτικός έλεγχος της λειτουργίας των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών από πλευράς της Αρχής δεν είναι τόσο αποτελεσματικός, όσο θα έπρεπε να είναι. Βλέπουμε, για παράδειγμα, ότι το 2005 ερευνήθηκαν 457 περιπτώσεις, το 2006 402, το 2007, όταν ο προϋπολογισμός αυξήθηκε περίπου κατά 60% με 70%, 333, το 2008, όταν επίσης ο προϋπολογισμός αυξήθηκε σχεδόν κατά 100%, 197 και δεν ξέρω αν το 2009, που διπλασιάζεται, θα είναι και τώρα λιγότερες, όταν μάλιστα παρατηρούμε να παρουσιάζονται μέσα από τα προγράμματα ακατάλληλο οπτικό υλικό με σκηνές βίας, λανθασμένες σημάνσεις, καθώς επίσης και διαφημίσεις οι οποίες παρακινούν ανηλίκους σε περίοδο απαγορευμένης ζώνης, χωρίς να γίνονται οι απαραίτητοι έλεγχοι. Όλα αυτά θέλω να τα επισημάνω τα έχουμε πει και στην επιτροπή.

Κύριε Πρόεδρε,

Απλώς, για να στείλουμε ένα μήνυμα σαφέστατο, ναι, εγκρίνουμε αυτή τη φορά τον προϋπολογισμό, αλλά πρέπει να γνωρίζει η Αρχή ότι θα πρέπει να ασκήσει αποτελεσματικά το ρόλο της και να εξοικονομήσει δαπάνες, αλλά την ίδια ώρα να αξιοποιήσει σωστά το προσωπικό το οποίο έχει στην υπηρεσία της, για να μπορέσουν να γίνουν οι απαραίτητοι έλεγχοι και να σταματήσουν να υπάρχουν αυτά τα προβλήματα που παρατηρούνται καθημερινά μέσα από τις τηλεοράσεις και τα οποία μπορώ να πω έχουν πολλές συνέπειες και επιπτώσεις ευρύτερα στην κοινωνία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εγώ θα παραμείνω ουδέτερος -δε θα ψηφίσω, θα δώσω λευκή ψήφο- διότι έχω την άποψη, την οποία υποστηρίζω εδώ και πολλά χρόνια -είναι και προς εκδίκηση ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου- ότι δεν μπορεί να είναι ερευνών για ένα αδίκημα που προβλέπει ο νόμος, δεν μπορεί το ίδιο το όργανο να είναι δικαστής, μάρτυρας, δικαστής, κριτής και στο τέλος να εισπράττει διά το δικό του ταμείο το οποιοδήποτε πρόστιμο επιβάλλει.

Θεωρώ ότι αυτή η διαδικασία προφανώς διαμορφώνει μια παραβίαση φυσικής δικαιοσύνης, μια μεροληπτική υπέρ του οργάνου στάση με την ποινή την οποία θα επιβάλλει. Γι' αυτό θα παραμείνω με λευκή ψήφο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής ποσού ύψους 1.710.167 ευρώ για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται με αποχή από τον κ. Ανδρέα Αγγελίδη.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοηλέδρασης Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με αποχή από τον κ. Αγγελίδη.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ από 8% σε 5% για διαμονή σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών, με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα αυτού, στα πλαίσια αντιμετώπισης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο ξενοδοχειακός τομέας στην Κύπρο

αντιμετωπίζει προβλήματα λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, η οποία έχει επιφέρει σημαντικές απώλειες στον τομέα αυτό εξαιτίας της μείωσης της τουριστικής προσέλευσης στο νησί. Στην αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα σε σχέση με άλλους τουριστικούς προορισμούς αναμένεται να συμβάλει και η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ, σύμφωνα με τα πιο πάνω, από 8% σε 5%.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, ο συντελεστής ΦΠΑ 5% είναι ο κατώτερος συντελεστής που μπορεί να επιβληθεί με βάση το κοινοτικό κεκτημένο για το ΦΠΑ. Συγκεκριμένα, με βάση το άρθρο 98 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, που ρυθμίζει την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας σε κοινοτικό επίπεδο, τα κράτη μέλη καθορίζουν τους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ ως ποσοστό της βάσης επιβολής του φόρου, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 5%.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου, το δημοσιονομικό κόστος από τη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ από 8% σε 5% στον ξενοδοχειακό τομέα υπολογίζεται σε €14 εκατομ.

Κατά τη συζήτηση του θέματος, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών εισηγήθηκαν στην επιτροπή την τροποποίηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, έτσι ώστε η ισχύς του νόμου να διαρκεί από την 1^η Μαΐου 2009 μέχρι τις 30 Απριλίου 2010.

Υπενθυμίζεται ότι το νομοσχέδιο, όπως αυτό είχε κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων από την εκτελεστική εξουσία, προνοούσε αρχικά ότι οι διατάξεις του νόμου θα ισχύουν μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

Με τη νέα προτεινόμενη ρύθμιση η περίοδος εφαρμογής του νόμου θα συμπίπτει με τα τουριστικά πακέτα που προσφέρονται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί η προβλεπόμενη περίοδος ισχύος του σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το παρόν νομοσχέδιο είναι νομοσχέδιο προς τη σωστή κατεύθυνση, που σκοπό και στόχο έχει να απαμβλύνει τις επιπτώσεις στην τουριστική βιομηχανία του τόπου. Παρ' όλο που αυτό το νομοσχέδιο μπορούσε να είχε έρθει ενώπιον του σώματος πολύ πιο έγκαιρα και θα ήταν ακόμα πιο αποτελεσματικό, δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε

όμως ότι η απόφαση της κυβέρνησης είναι μια σωστή απόφαση με ένα στοχευμένο μέτρο. Την ίδια στιγμή όμως παρατηρήσαμε, μαζί και με τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Κόμματος, της ΕΔΕΚ και του ΕΥΡΩΚΟ, πως υπάρχουν κάποιες αδυναμίες στο νομοσχέδιο που μπορεί να επιφέρουν πρακτικά προβλήματα στην εφαρμογή. Γι' αυτό και καταθέσαμε και εκ μέρους των υπόλοιπων ομάδων δύο τροπολογίες. Η πρώτη καλύπτει τη μείωση του ΦΠΑ από 8% σε 5% και τα θέματα εστίασεως εντός των ξενοδοχείων ή στα "τουριστικά πακέτα" τα λεγόμενα, όλων συμπεριλαμβανομένων, για να μη χρησιμοποιήσω την αγγλική ορολογία, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε. Η δεύτερη τροπολογία αφορά την επέκταση της μείωσης του ΦΠΑ από 8% σε 5% και στους υπόλοιπους χώρους εστίασεως εκτός των ξενοδοχειακών μονάδων, για να μη δημιουργήσουμε, κύριε Πρόεδρε, έναν αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ εστιατορίων εντός των ξενοδοχείων και εστιατορίων εκτός.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειεύομενος)

Βέβαια, κύριε Νεοφύτου, είπατε να μη χρησιμοποιήσετε την αγγλική ορολογία, αλλά δεν είδατε την κ. Ελένη Θεοχάρους πώς σας έβλεπε και, αν τολμούσατε να μιλήσετε στην αγγλική ορολογία, τι θα σας έκανε. Άρα, σωστά χρησιμοποιήσατε την ελληνική γλώσσα!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όμως να διευκρινίσω ότι, λέγοντας στην ελληνική «όλων συμπεριλαμβανομένων», δε συμπεριλαμβάνονται αυτά που κάποια πονηρά μυαλά μπορεί να σκέφτηκαν.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι η άποψή μας ότι αυτή τη στιγμή η Βουλή θα πρέπει να υπερψηφίσει το κυβερνητικό νομοσχέδιο όπως ήρθε, διότι έτσι ή αλλιώς, εν γνώσει μας και συνειδητά, οποιαδήποτε άλλη κίνηση είναι αντισυνταγματική. Να συνεχιστεί η διαβούλευση με την κυβέρνηση, μπορεί να υπάρξει θέμα που να το αποδεχτεί και να το συμπεριλάβει, να φέρει μια νέα πρόταση, διότι, ψηφίζοντας κάτι αντισυνταγματικό, δε μένει επιλογή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας από το να το αναπέμψει και το αποτέλεσμα θα είναι να χαθεί ακόμα περισσότερος χρόνος και για το μέρος εκείνο, δηλαδή της διαμονής, που θα μειωθεί ο ΦΠΑ. Άρα, δε βοηθούμε την ξενοδοχειακή βιομηχανία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς καταρχάς πρέπει να πούμε ότι όλα αυτά τα “μαξιλαράκια” τα οποία μπαίνουν, για να βοηθηθεί η τουριστική επιχειρηματικότητα, τα βλέπουμε με μια επιφύλαξη, που οφείλω να την πω. Δε διασφαλίζεται με επαρκείς διευθετήσεις ότι αυτές οι παροχές θα φτάσουν τελικά στον τουρίστα. Θα φτάσουν τελικά σ’ αυτόν που θα είναι αποδέχτης των υπηρεσιών και δε θα κολλήσει στη διαδικασία ένα μέρος αυτών των διευκολύνσεων στα κέρδη του επιχειρηματία.

Η κυβέρνηση δε φρόντισε -ίσως να μην υπάρχουν, δε θέλω να την κατηγορήσω χωρίς να έχω οτιδήποτε ως πρόταση- δε φρόντισε να βρει εκείνες τις δικλίδες που να εξασφαλίζουν ότι αυτή τη μείωση του ΦΠΑ δε θα την καρπωθεί τελικά ο επιχειρηματίας και, για να μην παρεξηγούμαι, δε μιλώ μόνο για τον Κύπριο ξενοδόχο, αλλά και για τον πράκτορα -να το πούμε στην ελληνική- το διαχειριστή, τον ενδιάμεσο μεσίτη που θα μεταφέρει το τουριστικό ρεύμα στην Κύπρο, αν θα το μεταφέρει.

Πέραν τούτου, όσον αφορά την τροπολογία που εισηγείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός, έχουμε και εμείς το φόβο που ανέφερε προηγουμένως ο κ. Κατσουρίδης, ότι βάζουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας απέναντι σ’ ένα σοβαρό συνταγματικό δίλημμα. Εάν ο Γενικός Εισαγγελέας γνωμοδοτήσει ότι πρόκειται περί αντισυνταγματικής διάταξης -και φαίνεται ότι τέτοια είναι- τότε θα βρεθεί σε μια πολύ δύσκολη θέση ο ίδιος και εμείς σε δυσκολότερη να δικαιολογήσουμε πως εν γνώσει μας ψηφίσαμε κάτι το οποίο είναι αντισυνταγματικό και το οποίο τελικά θα ακυρώσει πλήρως το οποιοδήποτε ωφέλημα έχει, αν θα έχει, αυτό το νομοσχέδιο για την τουριστική βιομηχανία.

Εμείς θα τηρήσουμε σ’ όλη αυτή την ιστορία αποχή, κύριε Πρόεδρε, και βάλουμε το σταυρό μας για το ποια θα είναι η εξέλιξη αυτής της ιστορίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Καταρχάς να πω ότι ο φόρος προστιθέμενης αξίας δεν πληρώνεται με την ημέρα. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας πληρώνεται κατά τρίμηνο. Δεύτερον, η ισχύς αυτού του νόμου δεν είναι άμεση. Θα ισχύσει σε μερικούς μήνες. Επομένως, οι ανησυχίες που έχουν εκφράσει από το Μάιο η πλευρά του ΑΚΕΛ και ο κ. Περδίκης είναι παντελώς αβάσιμες! Υπάρχει ο χρόνος μέχρι τότε και, αν ο Πρόεδρος αναπέμψει το νόμο, να τον εξετάσουμε, να αποφασίσουμε και ανάλογα να δράσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ θέλω να πω ότι αυτό το επιχείρημα περί της αντισυνταγματικότητας, που είναι ορθό τόσο νομικά όσο και πολιτικά ταυτόχρονα, ουδείς το αμφισβητεί. Είναι ένα επιχείρημα που σ’ αυτή τη Βουλή κατά περίπτωση το επικαλείται η οποιαδήποτε πλευρά ανάλογα με την πολιτική τοποθέτηση έναντι του θέματος. Εγώ θα υπενθυμίσω ότι πάρα πολλές φορές, σεβόμενος τον κ. Κατσουρίδη και το επιχείρημά του, που είναι σωστό, το ΑΚΕΛ ψήφισε αντισυνταγματικές πρόνοιες, στα δεκατρία χρόνια που είμαι

στη Βουλή, θέλοντας να δώσει πολιτικά μηνύματα. Άρα, είναι δικαίωμα και των άλλων πλευρών -και να μην τρομάζουν κάποιιο με την επίκληση της αντισυνταγματικότητας- να θέλουν να δώσουν πολιτικά μηνύματα. Εξάλλου, πρώτον, με την υπερψήφιση του συγκεκριμένου αυτού νομοθετήματος κατά τροποποίηση, με βάση την πρόταση που ακούστηκε, θα κριθεί αντισυνταγματικό το μέρος εκείνο με το οποίο διαφωνεί η κυβέρνηση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι, παρακαλώ! Που διαφωνεί η κυβέρνηση. Που είναι η πρόσθεση που γίνεται. Κατά το υπόλοιπο δε διαφωνεί.

Δεύτερον, εάν πρόκειται, με βάση τα λεγόμενα του κ. Κατσουρίδη, που δεν τα αμφισβητώ -τα δέχομαι- ότι η κυβέρνηση θέλει χρόνο να μελετήσει, για να δει κατά τα λοιπά, κατά το μέρος που διαφωνεί και που θα κριθεί αντισυνταγματικό, να μελετήσει και να τοποθετηθεί, εάν η έναρξη του κατά τροποποίηση νομοθετήματος θα είναι από το Μάιο και μετά, ε, νομίζω είναι πάρα πολύς χρόνος, για να σκεφθεί και να διαβουλευθεί. Άρα, ας είμαστε αισιόδοξοι ότι μπορεί, υπερψηφίζοντας το νομοθέτημα όπως προτείνεται με την τροποποίηση, να συναντηθούμε κάπου πριν το Μάιο ή μετά το Μάιο όλοι και να συμφωνούμε, χωρίς να υπάρχει ζήτημα να κηρυχθεί αντισυνταγματικό. Συναινούσης δηλαδή, πρώτα και πάνω απ' όλα, της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ελπίζω αυτό το θέμα της συνταγματικότητας και αντισυνταγματικότητας να αντιμετωπιστεί μια για πάντα απ' αυτό το σώμα. Η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν είναι δικαστήριο. Υπάρχει το δικαστήριο, που είναι ο θεματοφύλακας της συνταγματικής τάξης, της συνταγματικότητας, της νομοθεσίας. Υπάρχουν οι διαδικασίες που προβλέπει το σύνταγμα, η αναπομπή, η αναφορά... Συνεπώς, δεν μπαίνω σ' αυτό το ζήτημα.

Η δική μας η έκκληση είναι προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Αυτό το σώμα εκφράζει πολιτική βούληση και μέσω της νομοθεσίας. Η έκκλησή μας είναι προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αντιμετωπίσει θετικά αυτή την έκφραση της πολιτικής βούλησης του σώματος που παίρνει τη μορφή νομοθετικής ρύθμισης. Τα κέντρα αναψυχής, τα κέντρα εστίασης έχουν άμεση σχέση με την τουριστική βιομηχανία. Οι πελάτες των ξενοδοχείων είναι και πελάτες των κέντρων εστίασης και ευρύτερα των κέντρων αναψυχής, άρα λοιπόν δεν πρέπει να υπάρχει μεταχείριση δύο ταχυτήτων. Συνεπώς, είναι λογικό και δίκαιο το αίτημα των κέντρων αναψυχής. Πιστεύουμε ότι, μέσα στα πλαίσια της οικονομικής κρίσης που πλήττει την τουριστική βιομηχανία, η Βουλή πράττει το καθήκον της με το να στηρίζει και τα κέντρα αναψυχής και όχι μόνο τα ξενοδοχεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή επαναλαμβάνεται απ' αυτό το σώμα συνεχώς το θέμα των δικαιωμάτων των βουλευτών και του κοινοβουλίου, είμαστε το νομοθετικό σώμα και ορκιζόμαστε πίστη στο σύνταγμα. Αν εμείς δείχνουμε το παράδειγμα της παράβασης του συντάγματος, τότε τι άλλο πρέπει να αναμένουμε σ' αυτή την κοινωνία; Άρα, εκείνο που πρέπει να τονίσουμε είναι ότι θα πρέπει σε κάθε ζήτημα να υπάρχει σοβαρότητα, υπευθυνότητα και, ναι, η πολιτική βούληση του καθενός μας έχει διαδικασίες που μπορούν να εκφραστούν μέσω του κοινοβουλίου. Και υπάρχουν αυτές οι διαδικασίες, τις οποίες έχουμε πλειστάκις ακολουθήσει. Εξάλλου, με τη συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο τι λέμε; Και η πλευρά η δική μας δεν έχει μπει στη διαδικασία του ποια είναι δίκαια αιτήματα και ποια δεν είναι δίκαια. Εκείνο που είπε είναι ομόφωνα το κοινοβούλιο να στείλει ένα μήνυμα, ότι επιθυμούμε συνέχιση της συζήτησης του θέματος της διεύρυνσης μέτρων περαιτέρω στήριξης της οικονομίας, κάτι το οποίο είναι μέσα στα πλαίσια, είναι σωστή η άσκηση της πολιτικής βούλησης και δίνει το δικαίωμα στον καθένα μας να συνεχίσει να επιδιώκει κάποιες θετικές ενέργειες.

Η κυβέρνηση μέσα στο πλαίσιο των σημερινών διαθέσιμων οικονομικών της έστειλε αυτό το οποίο έχουμε ενώπιόν μας. Συνεπώς, με το να ερχόμαστε να μειώνουμε περαιτέρω τα έσοδα του κράτους, ενεργούμε κατά τρόπο που θα υποχρεώσει τον Πρόεδρο να κάνει την αναπομπή εντός δεκαπέντε ημερών και μετά την αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο. Εκεί δεν μπορεί να δημοσιεύσει το μισό νομοσχέδιο ο Πρόεδρος. Θα αναπέμψει το σύνολο του νόμου που ψηφίσαμε και θα πει: «Με τα τάδε άρθρα διαφωνώ!». Άρα, το σύνολο δε θα μπει σε εφαρμογή. Εδώ όλοι... Και οι πλευρές που εισηγούνται αυτά τα μέτρα είναι οι πλευρές που κατηγορούν την κυβέρνηση ότι καθυστέρησε να πάρει μέτρα. Με τη σημερινή τους ενέργεια, κατά 100%, θα καθυστερήσουν για μήνες την εφαρμογή μέτρων που χρειάζονταν χτες.

Συνεπώς, πρέπει και στο θέμα που έχει αναφέρει ο κ. Πουργουρίδης, σε ό,τι αφορά το ότι κάθε τρεις μήνες εισπράττεται ο ΦΠΑ, ναι, το τι εισπράττεται και το τι πληρώνεται στους τρεις μήνες, κατά τη συμπλήρωση κάθε τριμηνίας, είναι το τι προβλέπει ο νόμος. Αν εμείς δεν κάνουμε νόμο που θα προβλέπει το άλφα πράγμα, δηλαδή τη μείωση, θα είναι υποχρεωμένοι, μέχρι να μπει σε εφαρμογή αυτός ο νόμος, να εισπράττουν το 8%. Άρα, σ' αυτά τα ζητήματα πρέπει ακριβώς να υπάρξει και πάλι συναίνεση, να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο όπως το έχει στείλει η κυβέρνηση, να μπορέσει άμεσα να εφαρμοστεί και να δεσμευτούμε όλοι ότι θα προωθήσουμε το διάλογο. Και μακάρι τα οικονομικά του κράτους να επιτρέψουν την επέκταση και σε αυτούς που και εμείς -και θυμάστε και στη σύσκεψη αρχηγών τι είχαμε πει- και σε κάθε άλλη ευκαιρία που μας δόθηκε έχουμε στηρίξει δίκαια αιτήματα τμημάτων της κοινωνίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα επαναλάβω το λεχθέν, ότι δεν είμαστε δικαστήριο, για να αποφασίσουμε, αλλά δεν μπορούμε να αποφασίσουμε εκ των προτέρων και ποια θα είναι η στάση του Γενικού Εισαγγελέα, αλλά πολύ περισσότερο και του Προέδρου, που εκείνος θα πρέπει να αναπέμψει, αν το κρίνει αναγκαίο. Εγώ έχω την εντύπωση ότι το να ελαφρυνθεί το γεύμα και του Κύπριου που πηγαίνει σε ένα εστιατόριο, κατά τη διαφορά που επιφέρουμε, για ένα χρόνο μόνο -είναι περιορισμένη η διάρκεια αυτού του νόμου- από το Μάιο έως τον Απρίλη του άλλου χρόνου, μπορεί να είναι λόγος, για να μην

αναπεμφθεί ο νόμος. Άρα λοιπόν, αν αναπεμφθεί, ας κάνουμε σκέψεις τότε. Η άποψή μου λοιπόν είναι ότι πρέπει να υποστηριχθούν οι δυο τροπολογίες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έτσι απλώς, θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση. Το σύνταγμα γνωρίζουμε ότι δεν επιτρέπει στη Βουλή να προκαλεί δαπάνες στην κυβέρνηση. Πέραν αυτού δεν προνοεί οτιδήποτε. Δε γνωρίζω καμιά Βουλή...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ένα λεπτό, κύριε Κατσουρίδη! Ένα λεπτό, κύριε Κατσουρίδη! Γνωρίζω πολύ καλά την απόφαση που λήφθηκε, τότε εκδόθηκε και γνωρίζω πολύ καλά και τις μεταγενέστερες, οι οποίες διευκρίνισαν διαφορετικά.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι δικαίωμά σας να καταψηφίζετε.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Επιφυλάξτε τις νομικές σας γνώσεις για άλλη περίπτωση!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εννά σου απαντήσω τωρά που με προκαλείς, εντάξει;

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Εκείνο το οποίο εγώ, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω είναι το εξής: Δε γνωρίζω καμιά Βουλή η οποία από μόνη της επιχειρεί να περιορίσει τις αρμοδιότητές της. Είναι αρμοδιότητα αυτής της Βουλής να ψηφίζει νόμους. Αν πράγματι συμφωνείτε με αυτό το οποίο η πλειοψηφία της Βουλής επιθυμεί σήμερα να εγκρίνει, εκείνο το οποίο πρέπει να κάνετε είναι να συμβουλευέστε και εσείς τον Πρόεδρο, αν συμφωνείτε, να μην το αναπέμψει και να ισχύσει. Ας αναλογιστούμε όμως και ποια είναι η ανισότητα που μπορεί να προκληθεί, αν δεν εγκριθούν κάποιες απ' αυτές τις προτάσεις που σήμερα κατατίθενται ενώπιόν μας και ποιες πιθανότατα στρεβλώσεις μπορεί να προκαλέσει. Μπορεί να δημιουργήσει ακριβώς την αντίστροφη ρύθμιση, που να προκαλεί άλλα θέματα σε σχέση με την ισότητα και πιθανή αντισυνταγματικότητα όσον αφορά την ισότητα. Όμως θα παραμείνω απλά πιστός σ' εκείνο το οποίο έχω πει: Είναι αρμοδιότητά μας να ψηφίσουμε και δε νομίζω ότι υπάρχει λόγος από μόνι μας να περιορίσουμε τις εξουσίες αυτού του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Εγώ απλώς θα καταθέσω μία δική μου διαπίστωση, κύριε Πρόεδρε, ότι και στο παρελθόν σε τούτη τη Βουλή και στις συγκεκριμένες επιτροπές -και αναφέρομαι στην

επιτροπή Προσφύγων- κάποτε ο κ. Φυττής και εγώ διαφωνήσαμε, γιατί ένα σχέδιο νόμου που επρόκειτο να περάσει ομόφωνα από την επιτροπή ήταν εξόφθαλμα αντισυνταγματικό. Και όταν τολμήσαμε να το πούμε, μας στηλίτευσαν οι πάντες, ότι τάχατες δε νοιαζόμαστε για τους παθόντες ή για τους πρόσφυγες ή για το άλφα ή για το βήτα. Δεν πρέπει να κάνουμε επιλεκτικές επιλογές, διότι έχουμε το δικαίωμα ως νομοθετική εξουσία να περνούμε νόμους και μετά να κριθούν από το Ανώτατο. Πιστεύω ότι δεν πρέπει να δώσουμε τόσο μεγάλη βαρύτητα, αν έχουμε το δικαίωμα ή όχι. Δικαιούμαστε να προβούμε στην ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου και το Ανώτατο Δικαστήριο ας έρθει να κρίνει. Αλλά δεν μπορούμε επιλεκτικά κάποτε να ερμηνεύουμε την αντισυνταγματικότητα των νόμων και κάποτε όχι, όπως μας συμφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς να πω ότι η ουσία της άσκησης πολιτικής δεν είναι οι νομικές γνώσεις -και λυπούμαι, γιατί τέθηκε με αυτό τον τρόπο τον ειρωνικό- και εν πάση περιπτώσει, και νομικός που δεν είμαι, θεωρώ ότι διαθέτω την κοινή λογική. Και η κοινή λογική λέει ότι ο τελευταίος που θα έπρεπε να συμβουλευτεί τη Βουλή να παραβιάζει εν γνώσει της το σύνταγμα είναι βουλευτής νομικός.

Δεύτερον, δεν αποτελεί δικαιολογητικό για να ψηφίσουμε το ότι κάποτε ψηφίσαμε οποιοδήποτε εν γνώσει μας εναντίον του συντάγματος. Ωραία, αν το κάνουμε συνέχεια, τι θα κάνουμε; Τη Βουλή, της οποίας κηδόμεθα τις εξουσίες, θα την παραδώσουμε στα χέρια του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Για κάθε θέμα θα αποφασίζει το δικαστήριο.

Αλλά θέλω να θυμίσω και κάτι άλλο στους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, γιατί συμφωνήσαμε επί προεδρίας Χριστόφια ότι εν γνώσει μας δε θα επιτρέπουμε να κατατίθενται αντισυνταγματικές προτάσεις νόμου; Το μήνυμα που θέλουμε να στείλουμε τώρα είναι ότι τάχατές μου υπερασπιζόμαστε τις εξουσίες της Βουλής με το να ψηφίζουμε αντισυνταγματικά, άσχετα από το θέμα που έχουμε μπροστά μας; Είναι πρωτοφανές το μήνυμα που στέλνουμε στον κόσμο. Δεν είμαστε κοινοβουλευτική δημοκρατία. Εμείς νομοθετούμε, δεν κυβερνούμε. Από την ώρα που λέω ξόδεψε τόσα εκεί, μείωσε τόσα εδώ, ουσιαστικά μπαίνω στο ταράφι -είναι κοινή λογική- της εκτελεστικής εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Θέλω καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, να επισημάνω στο συνάδελφο ότι δε συμμερίζομαι την άποψη ότι είναι αντισυνταγματικός ο νόμος. Η ενέργειά μας δεν είναι καθόλου αντισυνταγματική. Αλλά διερωτώμαι πώς μπορεί ένας κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος κόμματος να επιχειρεί να περιορίσει τις αρμοδιότητες αυτού του σώματος. Είναι αρμοδιότητα της Βουλής να ψηφίζει νόμους. Ο μόνος περιορισμός ο οποίος τίθεται ρητά στο σύνταγμα είναι ότι περιορίζεται η αρμοδιότητά της όσον αφορά την επαύξηση των δαπανών του κράτους. Πέραν αυτού, κανένας άλλος περιορισμός. Γιατί θέλουμε από μόνοι μας αυτή τη φορά να απαλλοτριώσουμε το δικαίωμα της Βουλής να ψηφίζει νόμους που μπορεί να μειώνουν τα έσοδα του κράτους;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Διότι υπάρχει απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να υπάρχει, αλλά η διαφορά εδώ είναι ότι έχει κριθεί από την άποψη του κ. Κατσουρίδη ότι είναι αντισυνταγματικός. Νομίζω αναρμοδίως αποφασίζει τελεσίδικα ο κ. Κατσουρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χαίρομαι να ακούω τους συναδέλφους μου βουλευτές και νομικούς να χειρίζονται πολιτικά θέματα μεγάλης σημασίας για στήριξη της οικονομίας, όπως θα χειρίζονταν μία υπόθεση στο δικαστήριο!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ολοκληρώσαμε τις νομικές συζητήσεις. Έχουμε ακούσει με σεβασμό όλες...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Παρακαλώ, κύριε Νεοφύτου!

Εδώ υπάρχει εισήγηση. Από τη μια πλευρά υπάρχει τροπολογία που προέρχεται από το Δημοκρατικό Συναγερμό, το Δημοκρατικό Κόμμα, την ΕΔΕΚ και το Ευρωπαϊκό Κόμμα και από την άλλη υπήρξε εισήγηση από μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις όπως ψηφιστεί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και για το υπόλοιπο κομμάτι να συνεχίσει η διαβούλευση. Λοιπόν, εγώ σέβομαι και τις δύο απόψεις, όμως κυρίαρχο σώμα να αποφασίσει για το πώς θα προχωρήσουμε είναι η ίδια η Βουλή.

Ναι, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πολύ σωστά το βάζετε, κύριε Πρόεδρε, αλλά ενώπιον του σώματος υπάρχουν μόνο οι τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Πουργουρίδη, αυτό έχω πει. Έκανα την εισαγωγή, κύριε Πουργουρίδη. Έκανα την εισαγωγή, κύριε Πουργουρίδη, και απ' εκεί και πέρα επέδειξα σεβασμό και προς μία εισήγηση που υπήρξε από μία κοινοβουλευτική ομάδα. Με τον ίδιο σεβασμό θα το έκανα, αν υπήρχε απ' όλους. Και απευθύνομαι σε σας, αυτούς δηλαδή που έχουν καταθέσει τις συγκεκριμένες τροπολογίες. Άκουσα την επιχειρηματολογία. Πριν να μπω στη διαδικασία ψήφισης ή απόρριψης των τροπολογιών, υπάρχει περίπτωση να εγκριθεί η εισήγηση που έχει θέσει ο κ. Κατσουρίδης, δηλαδή να ψηφιστεί ο νόμος με δέσμευση να το δουν τις επόμενες ημέρες ή προχωρούμε στις τροπολογίες; Δηλαδή δε διαφοροποιείται η άποψη και προχωρούμε στις τροπολογίες; Αυτό θέλω να ακούσω από σας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Προσεγγίζουμε με το μεγαλύτερο δυνατό σεβασμό τις εισηγήσεις του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ, όμως δεν μπορούμε να τις υιοθετήσουμε, γιατί θεωρούμε ότι, αν υιοθετούσαμε κάτι τέτοιο, θα προκαλείτο μια πολύ μεγάλη αδικία τόσο μέσα στις ίδιες τις ξενοδοχειακές μονάδες, που θέλουμε να ευνοήσουμε με την πρόταση, όπως κατατέθηκε από την κυβέρνηση, όσο και για τα εστιατόρια, που, όπως είπε ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, είναι συνυφασμένες επιχειρήσεις, που υποφέρουν και αυτές πάρα πολύ εξαιτίας της κρίσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, αντιληπτό. Αντιλαμβάνομαι την ίδια άποψη, κύριε Πουργουρίδη, την υιοθετούν όλοι οι άλλοι.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Χωρίς να σημαίνει ότι είμαστε από το Συναγερμό, συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστό.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δε μας ρωτήσατε εξάλλου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ είπα: Υποθέτω ότι και οι υπόλοιποι, που έχουν συνυπογράψει αυτό, υιοθετούν αυτή την προσέγγιση.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έτσι είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, σήμερα τα ελληνικά μου δεν είναι καλά και απολογούμαι.

Τώρα έχετε μπροστά σας τις τροπολογίες. Να μην τις διαβάσει ο γραμματέας.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Ευρωπαϊκού Κόμματος

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται ο Πίνακας Β΄ του Πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου, ώστε στην παράγραφο (13), η οποία προστίθεται με αυτό, να διαγραφεί το σημείο της “τελείας” στο τέλος αυτής, να προστεθεί αμέσως μετά το σημείο της “άνω και κάτω τελείας”, όπως και η ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι, για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ο όρος “διαμονή” περιλαμβάνει και την παροχή πρωινού ή/και την ημιδιατροφή ή/και την πλήρη διατροφή ή/και την κατανάλωση ποτών και αναψυκτικών σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένου και του καταλύματος διακοπών.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πιο πάνω τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, του κ. Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

(Η σχετική τροπολογία)

**Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού
Συναγερμού και του Ευρωπαϊκού Κόμματος**

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται ο Πίνακας Β΄ του Πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου, ώστε:

- (α) Αμέσως μετά την παράγραφο (13), η οποία προτείνεται να προστεθεί σ' αυτό, να προστεθεί η ακόλουθη νέα παράγραφος:
- «(14) Υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού, εξαιρουμένης της διάθεσης οινοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού.».
- (β) Να διαγραφεί από το Δωδέκατο Παράρτημα του βασικού νόμου η παράγραφος (2) αυτού και να αναριθμηθούν ανάλογα οι παράγραφοι που ακολουθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, του κ. Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Δωδέκατου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του συνόλου απέχουμε. Επί του συνόλου, διότι περιλαμβάνει και το μέρος που πρότεινε η κυβέρνηση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και δεκαέξι αποχές, το νομοσχέδιο με τις τροπολογίες, όπως έχουν εγκριθεί, ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Οι περί Προσφύγων (Συνθήκες Υποδοχής Αιτητών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Προσφύγων (Συνθήκες Υποδοχής Αιτητών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Φειδίας Σαρίκας

Ιωνάς Νικολάου

Γιώργος Περδίκης

Νίκος Τορναρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, της Κίνησης για Ισότητα, Στήριξη, Αντιρατσισμό (ΚΙΣΑ) και του Ινστιτούτου Εργασίας Κύπρου (ΙΝΕΚ-ΠΕΟ). Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, το ΑΠΑΝΕΜΙ και το Mediterranean Institute of Gender Studies, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 9,

10 και 32 του περί Προσφύγων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Προσφύγων (Συνθήκες Υποδοχής Αιτητών) Κανονισμών, έτσι ώστε το καθοριζόμενο σ' αυτούς ποσό που παραχωρεί η Υπηρεσία Ασύλου στους αιτητές ασύλου που διαμένουν στο Κέντρο Υποδοχής Αιτητών Ασύλου στην Κοφίνου, σε δεκαπενθήμερη βάση για την αντιμετώπιση των άμεσων προσωπικών τους αναγκών, να αυξάνεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, ώστε η εκάστοτε αύξηση του υπό αναφορά επιδόματος, με τρόπο που αυτό να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των αιτητών ασύλου, να γίνεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, σε περίπτωση που αυτό κρίνεται αναγκαίο, για να αποφεύγονται οι χρονοβόρες διαδικασίες τροποποίησης των κανονισμών.

Όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών, η επιτροπή αποφάσισε, έπειτα από εισήγηση που υπέβαλε μέλος της, να τροποποιήσει το κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών, με την προσθήκη σ' αυτό πρόνοιας σύμφωνα με την οποία το Υπουργείο Εσωτερικών ενημερώνει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για κάθε περίπτωση αύξησης από το Υπουργικό Συμβούλιο του υπό αναφορά επιδόματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης για το Πλαίσιο Προαγωγής της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία του 2006 (Κυρωτικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για το Πλαίσιο Προαγωγής της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία του 2006 (Κυρωτικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Σκεύη Κουκουμά

Αθηνά Κυριακίδου

Μαρία Κυριακού

Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και της εργοδοτικής οργάνωσης ΚΕΒΕ. Η εργοδοτική οργάνωση ΟΕΒ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Σύμβασης για το Πλαίσιο Προαγωγής της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία του 2006, η προσχώρηση στην οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 67.194 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2008.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, κατά την 95^η Σύνοδο της Γενικής Συνδιάσκεψης Εργασίας υιοθετήθηκαν τα ακόλουθα:

1. Η Σύμβαση αρ. 187 για το Πλαίσιο Προαγωγής της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία, της οποίας σκοπείται η κύρωση με το παρόν νομοσχέδιο.
2. Η Σύσταση υπ' αρ. 197 για το Πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία, οι πρόνοιες της οποίας έχουν καθοδηγητικό χαρακτήρα.

Όπως είναι γνωστό, το κείμενο της σύστασης δε χρήζει κύρωσης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, αλλά τέθηκε ενώπιον της επιτροπής για σκοπούς ενημέρωσής της.

Σκοπός της υπό αναφορά σύμβασης είναι η προώθηση και η βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία, η διαμόρφωση εθνικής πολιτικής σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, η δημιουργία υποδομής για την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής και η διαμόρφωση εθνικού προγράμματος που να περιλαμβάνει στόχους που θα επιτευχθούν σε προκαθορισμένο χρόνο. Επίσης, η σύμβαση προβλέπει την υποχρέωση για ανάπτυξη μιας εθνικής κουλτούρας πρόληψης, όπου όλοι οι κοινωνικοί εταίροι θα συμμετέχουν ενεργά για την εξασφάλιση ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος.

Συναφώς, στην εισηγητική έκθεση αναφέρεται ότι η σύσταση προβλέπει την προώθηση μέτρων που θα επιτρέψουν στα μέλη της σύμβασης την εγκαθίδρυση και προοδευτική ανάπτυξη του εθνικού συστήματος για την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία, καθώς και την ορθή λειτουργία του αντίστοιχου εθνικού προγράμματος.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και της εργοδοτικής οργάνωσης ΚΕΒΕ εξέφρασαν τη συμφωνία των οργανώσεών τους με το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, αφού έλαβαν υπόψη τους όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, κατά πλειοψηφία εισηγούνται την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για το Πλαίσιο Προαγωγής της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία του 2006 (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Σκευή Κουκουμά

Αθηνά Κυριακίδου

Μαρία Κυριακού

Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της αστυνομίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της εργοδοτικής οργάνωσης ΚΕΒΕ και της ΠΟΒΕΚ. Η εργοδοτική οργάνωση ΟΕΒ και

οι αυτοκινητιστικές οργανώσεις ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ και ΠΣΕΑ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμου, ώστε να υπάρξει πλήρης και ορθή εναρμόνιση με την Οδηγία 2002/15/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαρτίου 2002 για την οργάνωση του χρόνου εργασίας των εκτελούντων κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών.

Σημειώνεται ότι η ενσωμάτωση της πιο πάνω Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο έγινε με τον περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμο του 2005, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 6 Μαΐου 2005.

Σημειώνεται επίσης ότι η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στα πλαίσια της διαδικασίας ελέγχου της ορθής μεταφοράς της εν λόγω Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, απέστειλε σχετική προειδοποιητική επιστολή, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, με την οποία υποδεικνύεται στις κυπριακές αρχές η μη ορθή μεταφορά της παραγράφου 3(η) της Οδηγίας και συγκεκριμένα η μη ορθή ερμηνεία του όρου “νυκτερινή εργασία”.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται η ορθή εναρμόνιση των ακολούθων:

1. Με την παράγραφο 3(η) της Οδηγίας 2002/15/ΕΚ, που ορίζει ότι ο όρος “νυκτερινή περίοδος” σημαίνει «κάθε περίοδο τουλάχιστο τεσσάρων ωρών, όπως ορίζεται από την εθνική νομοθεσία, μεταξύ ώρας 00.00 και 7^{ης} π.μ.». Σύμφωνα με τον υφιστάμενο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμο, «“νυκτερινή περίοδος” σημαίνει κάθε περίοδο τουλάχιστο τεσσάρων ωρών μεταξύ ώρας 00.00 και 7.00 π.μ.», χωρίς να εξειδικεύεται ποιο τετράωρο μεταξύ 00.00 και 7.00 π.μ. θεωρείται νυκτερινή εργασία στην εθνική μας νομοθεσία.
2. Με την παράγραφο 4(α) της Οδηγίας 2002/15/ΕΚ, που προβλέπει ότι ο μέγιστος εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας μπορεί να αυξηθεί σε εξήντα ώρες, ενώ η υφιστάμενη εθνική νομοθεσία εσφαλμένα προβλέπει ότι ο μέσος εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας μπορεί να αυξάνεται προσωρινά σε εξήντα ώρες.
3. Με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2002/15/ΕΚ, που προβλέπει ότι, στην περίπτωση που εκτελείται νυκτερινή εργασία, ο καθημερινός χρόνος εργασίας δεν υπερβαίνει τις δέκα ώρες ανά εικοσιτετράωρο. Η υφιστάμενη εθνική νομοθεσία και συγκεκριμένα το άρθρο 8 του περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμου εσφαλμένα ορίζει ότι ο χρόνος εργασίας των μετακινούμενων εργαζομένων τη νύκτα δεν πρέπει να υπερβαίνει, κατά μέσο όρο, τις δέκα ώρες ανά εικοσιτετράωρο. Σημειώνεται ότι τόσο ο όρος “μετακινούμενος εργαζόμενος” όσο και οι λέξεις “μέσος όρος” δεν αναφέρονται πουθενά στην Οδηγία 2002/15/ΕΚ και, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το τροποποιητικό νομοσχέδιο, η αναφορά τους στο βασικό νόμο προκαλεί σύγχυση και δυσκολίες στην εφαρμογή του.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι με τον προτεινόμενο νόμο επιτυγχάνεται πλήρης και ορθή μεταφορά της σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της εργοδοτικής οργάνωσης ΚΕΒΕ και της ΠΟΒΕΚ εξέφρασαν τη συμφωνία τους με το εν λόγω νομοσχέδιο.

Ο εκπρόσωπος της αστυνομίας επίσης εξέφρασε τη συμφωνία της αστυνομίας με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκρηκτικές Ύλες Εμπορικής Χρήσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκρηκτικές Ύλες Εμπορικής Χρήσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννη
Ντίνος Χατζηνικόλας	Σοφοκλής Φυττής
Αντρέας Φακοντής	Αντώνης Αντωνίου
Γεώργιος Τάσου	Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και 26 Φεβρουαρίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Μεταλλείων και Λατομείων και Περιβάλλοντος, ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική”, “Παναγροτικός Σύνδεσμος” και του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Κύπρου. Οι εταιρείες εμπορίας και χρήσης εκρηκτικών υλών “Explomin” και “Ελληνική Μεταλλευτική Δημόσια Εταιρεία Λτδ”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 59 του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκρηκτικές Ύλες Εμπορικής Χρήσης) Κανονισμών για σκοπούς πληρέστερης εναρμόνισης με την Οδηγία 2008/43/ΕΚ της Επιτροπής της 4^{ης} Απριλίου 2008 για την καθιέρωση, σύμφωνα με την Οδηγία 93/15/ΕΟΚ του Συμβουλίου, συστήματος αναγνώρισης και εντοπισμού εκρηκτικών υλών εμπορικής χρήσης.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς εισάγεται πρόνοια στους βασικούς κανονισμούς με την οποία καθίσταται αδίκημα η παραβίαση διατάξεων διαταγμάτων τα οποία εκδίδονται δυνάμει των εν λόγω βασικών κανονισμών και καθορίζονται οι ποινές που επισύρει τέτοια παράβαση. Συναφώς, προβλέπεται ότι πρόσωπο που καταδικάζεται για την πιο πάνω αναφερόμενη παράβαση τιμωρείται με φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες ή με πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες ευρώ ή και με τις δύο ποινές μαζί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο επιθεωρητής εκρηκτικών υλών, στα πλαίσια της εναρμόνισης της Κυπριακής νομοθεσίας με την υπ’ αριθμόν 2208/43/ΕΚ Οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έπειτα από σχετική σύσταση που υποβλήθηκε από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, προχώρησε στην έκδοση σχετικού διατάγματος σε σχέση με το Σύστημα Αναγνώρισης και Εντοπισμού των Εκρηκτικών Υλών Εμπορικής Χρήσης, που πρέπει να ακολουθούν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των εκρηκτικών υλών εμπορικής χρήσης. Κατά τη διαδικασία όμως έκδοσης του υπό αναφορά διατάγματος, επισημάνθηκε από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ότι η παρακοή τέτοιων διαταγμάτων δεν καλύπτεται από διάταξη των ισχυόντων κανονισμών, γι’ αυτό και κρίθηκε αναγκαία η κατάθεση των υπό συζήτηση κανονισμών στη Βουλή, ώστε να καταστεί αδίκημα η παραβίαση τέτοιων διαταγμάτων.

Σημειώνεται ότι, επειδή οι πρόνοιες της υπό αναφορά Οδηγίας, με την οποία έχει εκδοθεί το υπό αναφορά διάταγμα, θα πρέπει να υιοθετηθούν μέχρι τις 5 Απριλίου 2009 και λόγω του ότι οι πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών συμπληρώνουν το υπό αναφορά διάταγμα, οι κανονισμοί θα πρέπει να εγκριθούν από τη Βουλή πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

Περαιτέρω, με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, με την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών από τη Βουλή δεν αναμένεται να επηρεαστούν οποιεσδήποτε ομάδες ή οργανωμένα σύνολα, δεδομένου ότι δεν υπάρχει στην Κύπρο βιομηχανία κατασκευής εκρηκτικών υλών και όλες οι εισαγόμενες εκρηκτικές ύλες προέρχονται από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ οι επιχειρήσεις του τομέα εμπορίας και χρήσης εκρηκτικών υλών ήδη εφαρμόζουν διατάξεις παρόμοιες με αυτές που προβλέπονται στη σχετική Οδηγία.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι δύο εταιρείες εμπορίας εκρηκτικών υλών που λειτουργούν στην Κύπρο εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών στα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου στον οποίο κλήθηκαν να συμμετάσχουν με τις αρμόδιες αρχές. Σημειώνεται περαιτέρω ότι η Ελληνική Μεταλλευτική Δημόσια Εταιρεία Λτδ, με επιστολή που απέστειλε στην επιτροπή, αναφέρει ότι η ίδια είχε ενημερωθεί από τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μεταλλείων και Λατομείων για τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών και με αυτές συμφωνεί.

Όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών στην επιτροπή, μέλη της εξέφρασαν την άποψη ότι το προτεινόμενο σ' αυτούς ποσό των δύο χιλιάδων ευρώ που καθορίζεται ως χρηματική ποινή, σε περίπτωση παράβασης διαταγμάτων τα οποία εκδίδονται δυνάμει των υπό τροποποίηση βασικών κανονισμών, δε συνάδει με την προτεινόμενη σ' αυτούς ποινή φυλάκισης, που καθορίζεται σε χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες, γι' αυτό και ζήτησαν από το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει την επιτροπή κατά πόσο η υπό αναφορά ποινή φυλάκισης θα μπορούσε να μειωθεί, ώστε να μην υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Ο διευθυντής της Υπηρεσίας Μεταλλείων και Λατομείων δήλωσε πως οι εν λόγω ποινές καθορίστηκαν στα συγκεκριμένα επίπεδα, για να συνάδουν με αυτές που προβλέπονται στους περί Εκρηκτικών Υλών Κανονισμούς. Ωστόσο, δήλωσε ο ίδιος, το υπουργείο του δε φέρει ένσταση στη μείωση της προτεινόμενης ποινής φυλάκισης, σύμφωνα με την πιο πάνω θέση των μελών της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει την πρόνοια των υπό συζήτηση κανονισμών με την οποία προτείνεται ποινή φυλάκισης μέχρι δώδεκα μήνες, σε περίπτωση παράβασης των διαταγμάτων τα οποία εκδίδονται δυνάμει των προνοιών των βασικών κανονισμών, έτσι ώστε η εν λόγω ποινή να μην υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού διαμόρφωσε το κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννη
Ντίνος Χατζηνικόλας	Σοφοκλής Φυττής
Αντρέας Φακοντής	Αντώνης Αντωνίου
Γεώργιος Τάσου	Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 9 Οκτωβρίου 2008 και 26 Φεβρουαρίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Ποιμινοτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Χοιροτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Πτηνοτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Εργαστηρίων Κοπής Κρέατος, του Παγκύπριου Συνδέσμου Κρεοπωλών, των Σφαγείων Πόλης Χρυσοχούς, Κοφίνου, "Cypra Ltd" και "A & A Sfagia Ltd" και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, "Αγροτική", "Παναγροτικός Σύνδεσμος" και "Ευρωαγροτικός Σύνδεσμος Κύπρου". Η Συντονιστική Επιτροπή Οργανώσεων και Ομάδων Αιγοπροβατοτρόφων, ο Παγκύπριος Οργανισμός Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ), ο Κυπριακός Σύνδεσμος Εκτροφένων Βοοειδών και το Σφαγείο Αγίων Τριμιθιάς, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Υγείας των Ζώων Νόμου, έτσι ώστε να περιληφθεί στις εξουσίες και αρμοδιότητες της καθοριζόμενης σ' αυτόν αρμόδια αρχής και η εφαρμογή των σχετικών κοινοτικών κανονισμών και των σχετικών κοινοτικών αποφάσεων που αναφέρονται στο παράρτημά του. Επιπρόσθετα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της σχετικής διάταξης της βασικής νομοθεσίας με την οποία καθορίζονται τα θέματα για τα οποία το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει κανονισμούς, ώστε να περιληφθεί σ' αυτή και η δυνατότητα θέσπισης κανονισμών για τον καθορισμό μέτρων εφαρμογής στη Δημοκρατία των υπό αναφορά σχετικών κοινοτικών κανονισμών και σχετικών κοινοτικών αποφάσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με τις προτεινόμενες με το νομοσχέδιο τροποποιήσεις παρέχεται έμμεσα η εξουσία έκδοσης κανονισμών για την επιβολή τελών για τα μέτρα που λαμβάνει η αρμόδια αρχή κατ' εφαρμογή των σχετικών κοινοτικών αποφάσεων και των σχετικών κοινοτικών κανονισμών.

Σημειώνεται ότι η εκτελεστική εξουσία μαζί με το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατέθεσε στη Βουλή τους περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών

Αποβλήτων) Κανονισμούς του 2008. Επειδή όμως η εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση των εν λόγω κανονισμών παρέχεται με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αποφάσισε την κατά προτεραιότητα προώθησή του στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση. Ως εκ τούτου, η προώθηση από την επιτροπή των υπό αναφορά κανονισμών για έγκριση από τη Βουλή αναμένεται να επέλθει σε μεταγενέστερο στάδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 11 και 12 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Νομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Νομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος
Τάσος Μητσόπουλος
Αριστοφάνης Γεωργίου

Άριστος Αριστοτέλους
Ανδρέας Αγγελίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2009.

Σημειώνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί αφορούν σχέδια υπηρεσίας που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι ο καταρτισμός νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Νομικού Λειτουργού στη Δικαστική Υπηρεσία, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού, στις συνδυασμένες κλίμακες Α9-Α11-Α12.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τις νέες ρυθμίσεις του νέου κρατικού μισθολογίου, που τέθηκε σε ισχύ το 2002, οι συνδυασμένες θέσεις Νομικού Λειτουργού 1^{ης} Τάξης (Κλ. Α11-Α12) και Νομικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξης (Κλ. Α9) μετατρέπονται σταδιακά σε θέσεις Νομικού Λειτουργού στις συνδυασμένες κλίμακες Α9-Α11-Α12. Με σκοπό την υλοποίηση της ρύθμισης αυτής, όταν κενώνονται υφιστάμενες θέσεις Νομικού Λειτουργού 1^{ης} Τάξης και Νομικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξης, αυτές καταργούνται και αντικαθίστανται από τις νέες θέσεις Νομικού Λειτουργού. Η πρακτική αυτή υιοθετήθηκε και εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις ανάλογων θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, στο υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις σε σχέση με το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Νομικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξης:

1. Στα καθήκοντα και ευθύνες διευκρινίζεται ότι το καθήκον της μετάφρασης εγγράφων ασκείται, νοουμένου ότι ο υπάλληλος κατέχει το αναγκαίο επίπεδο γνώσης της γλώσσας.
2. Από τα απαιτούμενα προσόντα απαλείφθηκε το προσόν της σχετικής με τα καθήκοντα της θέσης πείρας που αποκτήθηκε σε δημόσια θέση στη δημόσια υπηρεσία, ώστε να επιτευχθεί συμμόρφωση με σχετικές αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου που αφορούσαν άλλες θέσεις της δημόσιας υπηρεσίας.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών είναι ο καταρτισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργείο Οικονομικών, στα πλαίσια συμφωνίας με την ΠΑΔΥΣΥ για αναθεώρηση του κρατικού μισθολογίου, το 2002, ανέλαβε την υποχρέωση για διεξαγωγή μελέτης διαχωρισμού των διαζευκτικών προσόντων για τις θέσεις των οικονομικών και τεχνικών κλάδων στα σχέδια υπηρεσίας των οποίων προβλέπονται τέτοια προσόντα.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω μελέτης, που διεξήχθη για τις τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, αποφασίστηκε η δημιουργία των θέσεων Τεχνικού Μηχανικού, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως, η οποία είναι θέση προαγωγής, και Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, η οποία είναι επίσης θέση προαγωγής. Η πιο πάνω μελέτη, που αφορούσε το διαχωρισμό των θέσεων και τη δημιουργία και/ή μετάταξη του

προσωπικού στις υπό αναφορά πιο πάνω θέσεις, υλοποιήθηκε με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2007.

. Σημειώνεται ότι όλα τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 11 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 12 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 12 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Άγγελος Βότσης

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Φεβρουαρίου 2009.

Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του δημοτικού συμβουλίου Λάρνακας.

Σκοπός των εν λόγω τροποποιητικών κανονισμών είναι η εξάλειψη των διακρίσεων μεταξύ των Κυπρίων πολιτών και των πολιτών άλλων χωρών σε ό,τι αφορά την καταβολή τελών ελλιμενισμού και την παροχή υπηρεσιών εντός της μαρίνας της Λάρνακας, όπως επίσης και η μερική αναθεώρηση των δικαιωμάτων που

καταβάλλονται στη μαρίνα αυτή για σκοπούς ελλιμενισμού και εξυπηρέτησης των σκαφών αναψυχής.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ο εκπρόσωπος του ΚΟΤ συμφώνησαν με τους σκοπούς των εν λόγω κανονισμών. Ο εκπρόσωπος του ΚΟΤ δήλωσε συμπληρωματικά ότι οι ρυθμίσεις αυτές αφορούν ένα μεταβατικό στάδιο, αφού τα τέλη αυτά θα αναθεωρηθούν, όταν θα αναλάβει τη μαρίνα ιδιώτης διαχειριστής.

Ο εκπρόσωπος του δημοτικού συμβουλίου Λάρνακας δήλωσε ότι συμφωνεί με την εξίσωση των τελών μεταξύ Κυπρίων πολιτών και πολιτών άλλων χωρών που χρησιμοποιούν τη μαρίνα της Λάρνακας.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ομόφωνα εισηγούνται την έγκριση των εν λόγω κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στην πρόταση νόμου που έχει κηρυχθεί επείγουσα και τιτλοφορείται «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιαννάκης Ομήρου

Αριστος Αριστοτέλους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από την ίδια στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγουσα. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η αναστολή της εφαρμογής των διατάξεων του περί Παραγραφής Νόμου, Κεφ. 15, μέχρι την 31^η Μαρτίου 2010, ώστε να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος για τον εκσυγχρονισμό και την αναθεώρησή του. Όπως είναι γνωστό, με βάση τον ισχύοντα νόμο, η εφαρμογή των διατάξεων του έχει ανασταλεί μέχρι την 31^η Μαρτίου 2009.

Σημειώνεται ότι η ανάγκη για κατάθεση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου προέκυψε στα πλαίσια αυτεπάγγελτης εξέτασης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συναφούς θέματος, που ενέγραψε το μέλος της βουλευτής κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, με τίτλο “Η εφαρμογή του περί Παραγραφής Νόμου, Κεφ. 15”.

Στα πλαίσια της συζήτησης του πιο πάνω θέματος, που προηγήθηκε της κατάθεσης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ήταν κοινή η διαπίστωση όλων όσοι παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής ότι αφενός μεν για σκοπούς ασφάλειας των συναλλαγών είναι αναγκαία η εφαρμογή νομοθετικής ρύθμισης περιόδου παραγραφής και αφετέρου ότι ο περί Παραγραφής Νόμος, Κεφ. 15, ο οποίος θεσπίστηκε το 1945, παρουσιάζει πολλά κενά και αδυναμίες, γι’ αυτό απαιτείται να αναθεωρηθούν οι διατάξεις του.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε στην επιτροπή ότι, ως αποτέλεσμα της πολύχρονης αναστολής των διατάξεων για την παραγραφή των χρεών, οδηγούνται τώρα στο δικαστήριο υποθέσεις που αφορούν πολύ παλιά χρέη, τα οποία δεν μπορούν να αποδειχθούν, και ως εκ τούτου οι υποθέσεις απορρίπτονται λόγω μη διασφάλισης της διεξαγωγής δίκαιης δίκης. Συναφώς, επισήμανε την ανάγκη όπως οποιαδήποτε απόφαση για παραπέρα αναστολή της εφαρμογής του εν λόγω νόμου περιοριστεί στην απόλυτα αναγκαία χρονική περίοδο, προς το σκοπό του εκσυγχρονισμού των διατάξεών του με την ετοιμασία ολοκληρωμένης νομοθεσίας για την παραγραφή. Παράλληλα, ο ίδιος, αφού δήλωσε ότι θα ζητήσει τη συνδρομή όλων των φορέων που εμπλέκονται στα ζητήματα αυτά και έχοντας τη διαβεβαίωση της επιτροπής ότι αυτή θα συνδράμει στο όλο θέμα, ανέλαβε δέσμευση για ετοιμασία ολοκληρωμένης νομοθετικής ρύθμισης για την παραγραφή. Σύμφωνα με τον ίδιο, η πιο πάνω ρύθμιση θα πρέπει να κατατεθεί υπό τη μορφή νομοσχεδίου στη Βουλή των Αντιπροσώπων σε σύντομο χρονικό διάστημα, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα έγκαιρης εξέτασής του από την επιτροπή και ψήφισής του σε νόμο, για να καταστεί δυνατή η έναρξη της εφαρμογής του μέχρι την 31^η Μαρτίου 2010, ημερομηνία κατά την οποία θα λήξει η προτεινόμενη από την υπό συζήτηση πρόταση νόμου αναστολή του ισχύοντος νόμου.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, αφού συμφώνησε με τις πιο πάνω επισημάνσεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τόνισε την ανάγκη όπως καταστεί σαφές στους πολίτες ότι αναστέλλεται η εφαρμογή των διατάξεων του περί Παραγραφής Νόμου, χωρίς όμως να επηρεάζεται η εφαρμογή των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου και ειδικότερα του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου. Περαιτέρω, δήλωσε και ο ίδιος την ετοιμότητα του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου να συνδράμει στην ετοιμασία του πιο πάνω νομοσχεδίου.

Στη βάση των πιο πάνω, όλοι όσοι παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με την ανάγκη άμεσης κατάθεσης και προώθησης για ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, δηλώνοντας παράλληλα ότι αναμένει όλοι οι εμπλεκόμενοι να συμβάλουν στην υλοποίηση των πιο πάνω δεσμεύσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Αυτή έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.388, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Προτίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει σε διαχωρισμό προσφυγικών οικοπέδων στη Μοσφιλωτή;
2. Πρόκειται να διαχωριστούν νέα προσφυγικά οικόπεδα εκτός από τα υφιστάμενα στα Κελλιά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.389, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Δεν είναι μόνο η παγκόσμια οικονομική κρίση υπεύθυνη για την καταστροφή της αγοράς ακινήτων. Η καλή φήμη της Κυπριακής Δημοκρατίας βρέθηκε σε κίνδυνο, λόγω της αποτυχίας των πωλητών να δώσουν τίτλους ιδιοκτησίας σε δεκάδες χιλιάδες αγοραστές (οι επαγγελματίες ανάπτυξης γης κρατούν στα χέρια τους τίτλους ιδιοκτησίας αξίας €4 δις), της ανεπαρκούς εμπιστοσύνης στο νομικό σύστημα και της αδυναμίας των νομοθετικών ρυθμίσεων.

Πριν από ένα χρόνο, τον Ιανουάριο του 2008, έπειτα από παράκληση του πρώην Υπουργού Οικονομικών, η ομάδα παθόντων "Cyprus Property Action Group" (CPAG) κατέθεσε μελέτη με τον τίτλο "Cyprus Property Pitfalls - A Time for Action" ("Παγίδες Αγοράς Ακινήτων - Ώρα για Δράση") στην κυβέρνηση. Η μελέτη υποδεικνύει τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αγοραστές γης στην Κυπριακή Δημοκρατία και

καλεί για άμεση δράση για προστασία των αγοραστών και της διεθνούς φήμης της Κύπρου. Πρόθεση της ομάδας CPAG υπήρξε πάντοτε η συνεργασία με την κυβέρνηση, για να γίνει η Κύπρος ένας πιο ασφαλής τόπος αγοράς ακινήτων. Πάνω από ένα χρόνο αργότερα, δεν υπάρχει καμιά ανταπόκριση από την κυβέρνηση σε σχέση με τη μελέτη της ομάδας CPAG. Πάρα πολλοί ευρωβουλευτές και Βρετανοί υπουργοί, όπως οι κ. David Miliband και Alistair Darling, αγόρασαν ακίνητα στην Κύπρο, χωρίς ακόμα να πάρουν τίτλους ιδιοκτησίας, και προσέφυγαν στην Ευρώπη για βοήθεια.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί η κυβέρνηση δεν έχει ακόμη ανταποκριθεί και δώσει απαντήσεις στην ομάδα παθόντων CPAG κι αν προτίθεται να λάβει μέτρα για την προστασία των αγοραστών ακινήτων στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.390, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει τα πιο κάτω δίκαια αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων:

1. Επαναφορά του 13^{ου} επιδόματος πολυτέκνων.
2. Ετήσια αναθεώρηση του επιδόματος τέκνου, ώστε να επιτυγχάνεται η αναπλήρωση της αγοραστικής του δύναμης.
3. Αύξηση της ειδικής χορηγίας για φοιτητές-παιδιά πολυτέκνων.
4. Αύξηση της χορηγίας για αγορά αυτοκινήτου και καθιέρωση δικαιώματος νέας αγοράς ανά εξαετία.
5. Βελτίωση και διεύρυνση των κριτηρίων για απόκτηση στέγης μέσω των Οργανισμών Αναπτύξεως Γης και Χρηματοδοτήσεως Στέγης, καθώς και άλλων συναφών κυβερνητικών σχεδίων.
6. Αύξηση του επιδόματος εθνοφρουρών που είναι παιδιά πολύτεκνων οικογενειών.
7. Βελτίωση της τιμολογιακής πολιτικής για το ηλεκτρικό ρεύμα, έτσι που να λαμβάνονται υπόψη οι αυξημένες ανάγκες της πολυμελούς οικογένειας.
8. Αύξηση του επιδόματος μάνας.
9. Σύσταση εθνικής επιτροπής για το δημογραφικό πρόβλημα, η οποία να αποτελείται από ειδικούς επιστήμονες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.391, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο Σύνδεσμος Αρχαιολόγων Κύπρου εκφράζει έντονες ανησυχίες για τις εργασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη στο καθολικό της μονής Αγίου Ηρακλειδίου στο Πολιτικό Σύμφωνα με τους αρχαιολόγους, οι εργασίες συνιστούν απαράδεκτη επέμβαση στον ιστορικό και αρχαιολογικό χώρο του μνημείου και ζητούν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων να τερματίσει τις εν λόγω επεμβάσεις.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη μορφή των συμβάσεων στο μνημείο του καθολικού της μονής Αγίου Ηρακλειδίου και αν σκοπεύει να τερματίσει τις εργασίες.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.392, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009 του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι κάτοικοι της περιοχής Παλιομετόχου και ο κοινοτάρχης της κοινότητας καταγγέλλουν τη συστηματική διάχυση υγρών αποβλήτων στη Βιομηχανική Περιοχή Παλιομετόχου από το εργοστάσιο “Κομήτης”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειές του, ώστε να σταματήσει η ρύπανση και οι ένοχοι να παρουσιαστούν ενώπιον της δικαιοσύνης.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.393, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο Βρετανός επιτελάρχης κ. Gerard Hughes της Ειρηνευτικής Δύναμης του ΟΗΕ ισχυρίστηκε πρόσφατα, μιλώντας σε δικαιοδοτική εκδήλωση, ότι η Τουρκία μείωσε τον αριθμό των κατοχικών δυνάμεων στην Κύπρο σε 21.000 στρατιώτες. Στην ίδια εκδήλωση ο κ. Gerard Hughes προέβη σε σειρά εγκωμιαστικών σχολίων για τον κατοχικό στρατό. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, η δύναμη του κατοχικού στρατού όχι μόνο δε μειώθηκε, αλλά ενισχύεται διαρκώς σε στρατιώτες και υλικό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προβεί σε διαβήματα προς τον ΟΗΕ και εάν ζητήθηκε η ανάκληση του Βρετανού επιτελάρχη.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.394, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου**

«Επί υπουργίας Ακη Κλεάνθους είχε ληφθεί απόφαση να δημιουργηθεί στο χώρο όπου σήμερα στεγάζεται το θέατρο “Αντίδοτο” στη Λάρνακα πολιτιστικό ίδρυμα για παιδιά, εφήβους και νέους, ένας πολιτιστικός πολυχώρος για τη δημιουργική έκφραση της νεολαίας.

Παρά τη θετική προσέγγιση του νυν Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, το όλον εγχείρημα καρκινοβατεί με ορατό πλέον τον κίνδυνο οριστικής απώλειας του χώρου αυτού.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο εξακολουθεί να ισχύει η δέσμευση για τη δημιουργία του πολιτιστικού ιδρύματος το οποίο θα συμπεριλάβει και το θέατρο “Αντίδοτο”.
2. Τα μέτρα που λαμβάνονται, για να αποτραπεί η προοπτική κλεισίματος ενός πολιτιστικού-θεατρικού πνεύμονα στη Λάρνακα.
3. Κατά πόσο υπάρχει πρόθεση κατάθεσης συγκεκριμένης σχετικής πρότασης στο Υπουργικό Συμβούλιο.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.395, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη**

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες που γίνονται σε ένα μέρος του δρόμου, περίπου ενός χιλιομέτρου, που ενώνει τις κοινότητες Δρομολαζιάς και Κλαυδιάς, καθώς και αν θα προχωρήσουν σε ασφαλτόστρωσή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.396, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιος είναι ο αριθμός των νέων μηχανοκίνητων οχημάτων που έχουν εγγραφεί το 2008;
2. Πόσα από αυτά είναι καινούργια και πόσα μεταχειρισμένα;
3. Ποια από αυτά είναι μεγάλου κυβισμού άνω των 2000cc;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.397, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους η κυβέρνηση αρνείται να υποβάλει αίτημα για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.398, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να εφαρμόσει την αρχή “ο ρυπαίνων πληρώνει” στην κυκλοφορία των μηχανοκίνητων οχημάτων. Εάν ναι, παρακαλείται να αναφέρει με ποιους συγκεκριμένους τρόπους σκοπεύει να υλοποιήσει στην πράξη τη συγκεκριμένη αρχή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.399, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει απόφαση για κατασκευή πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής στη Λάρνακα και, αν ναι, τότε θα αρχίσει η υλοποίηση κατασκευής του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.400, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό καταγγελιών που έχουν γίνει στην ανοικτή γραμμή 1415, για αναφορά ακατάλληλων οχημάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.401, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα της αστυνομίας για δημιουργία εκατό πρόσθετων οργανικών θέσεων για στελέχωση της Τροχαίας, με στόχο την οδική ασφάλεια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.402, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς προτίθεται το Τμήμα Αλιείας να διασφαλίσει την εθνική ποσόστωση αλίευσης ερυθρού τόννου και πώς αυτή θα διανεμηθεί στους διάφορους κλάδους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.403, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δημιουργία του βιολογικού σταθμού στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα (Αγίου Σιλιά) και το ενδεχόμενο χρονοδιάγραμμα σχετικά με την πορεία υλοποίησης αυτού του έργου.»

Λόγω των αλλαγών που έχουν επέλθει σε σχέση με τη λειτουργία της χωματερής στο Βατί, η δημιουργία του βιολογικού σταθμού είναι επιβεβλημένη και ως εκ τούτου κρίνεται αναγκαία η επίσπευση της κατασκευής του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.404, ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει απόφαση της εκτελεστικής εξουσίας να επαναφέρει το σχέδιο φοροαπαλλαγής του 40% του ακαθάριστου εισοδήματος (Νόμος 40/1980) που υπάρχει στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης και το οποίο λήγει στις 30/4/2009.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.171, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.171, ημερομηνίας 24.10.2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.02.171 και ημερ. 8.7.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι κατά τα έτη 2007 και 2008, το Κράτος παραχώρησε στην Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, μεταξύ άλλων χορηγιών, τα ακόλουθα:

2007	-£21.000 για κάλυψη μέρους της δαπάνης για τη μετάβαση Κοινοταρχών στις Βρυξέλλες όπου επισκέφθηκαν θεσμικά όργανα της Ε.Ε.
	-£11.000 για τη διεξαγωγή σεμιναρίων επιμόρφωσης νέων Κοινοταρχών.
2008	-€25.630 για τη διεξαγωγή σεμιναρίων επιμόρφωσης Κοινοταρχών.

2. Ανάλογη χορηγία θα παραχωρηθεί και κατά το 2009, μετά από συνεννόηση και με την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.284, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.284, ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.284 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ανέγερση ορόφου στο Κέντρο Υγείας Λακατάμειας

Το Υπουργείο Υγείας μετά από μελέτη των Υπηρεσιών που παρέχονται, του αριθμού πληθυσμού που εξυπηρετείται καθώς και των αναγκών που προκύπτουν, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι εκείνο που απαιτείται είναι η επέκταση του Κέντρου Υγείας με την προσθήκη στο ισόγειο δύο ιατρείων χωρίς να χρειάζεται να γίνει ανέγερση ορόφου. Το άλλο θέμα θα συζητηθεί εκ νέου με το Δήμο Λακατάμειας και το έργο προγραμματίζεται να γίνει εντός του 2009.

2. Αύξηση του Ιατρικού Προσωπικού

Στο Κέντρο Υγείας Λακατάμειας είναι τοποθετημένοι 5 Ιατρικοί Λειτουργοί οι οποίοι εξετάζουν ασθενείς επί καθημερινής βάσης. Κάθε Τρίτη ένας επιπλέον γιατρός επισκέπτεται στο Κέντρο Υγείας και εξετάζει ασθενείς.

Ο αριθμός των ασθενών που εξετάζει ο κάθε γιατρός υπολογίζεται μεταξύ 40 και 45. Έχει καταγραφεί το αίτημα του Δήμου Λακατάμειας και με βάση τις δυνατότητες των Υπηρεσιών μας σε Ιατρικό δυναμικό, θα εξεταστεί το ενδεχόμενο περαιτέρω στελέχωσης του Κέντρου Υγείας.

3. Περίφραξη του χώρου

Η περίφραξη του Κέντρου Υγείας, έχει ήδη γίνει.

4. Αυτοκίνητο για μεταφορά ηλικιωμένων

Όσον αφορά το αίτημα για την παραχώρηση αυτοκινήτου για μεταφορά των ηλικιωμένων, αυτό εξετάζεται μέσα στα γενικότερα πλαίσια πολιτικής που αφορούν την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και τυγχάνουν μελέτης από εμπειρογνώμονες οι οποίοι έχουν μετακληθεί για το σκοπό αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.432, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.432 ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στις επιστολές του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.432 και ημερ. 20 Οκτωβρίου 2008 και 19 Μαΐου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, μελετά το θέμα της αναβάθμισης του θεσμού των τοπικών αρχών και ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν, θα εξαρτηθεί και η συνέχιση ή μη της λειτουργίας του θεσμού του αγροφύλακα.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.483, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.483 και ημερομηνία 28.5.08, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή, σχετικά με την ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου για τη διαμόρφωση της Λεωφ. Έμπας και την κήρυξή της ως εμπορικού άξονα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.02.483 και ημερ. 9.6.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Ρυθμιστικό Σχέδιο για τη διαμόρφωση της Λεωφ. Έμπας ετοιμάζεται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2009.
- (β) Το αίτημα για κήρυξη της Λεωφ. Έμπας σε εμπορικό άξονα μπορεί να υποβληθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο Έμπας, στο πλαίσιο της υπό εξέλιξη διαδικασίας αναθεώρησης του Τοπικού Σχεδίου Πάφου, και να μελετηθεί από το Κοινό Συμβούλιο και στη συνέχεια το Πολεοδομικό Συμβούλιο, όπως προβλέπεται στις διαδικασίες που έχουν καθιερωθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.025, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.025 ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2008 των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.025 ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2008 των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλλας Μαυρονικόλα που μας κοινοποιήθηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή με ημερομηνία 21 Οκτωβρίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Λόγω της εγκατάλειψης της υπαίθρου των τελευταίων 40-50 χρόνων η ευρύτερη περιοχή του συμπλέγματος Κλήρου, Καλό Χωριό, Φυκάρδου, Γούρρι, Φαρμακάς, Λαζανιά, Πολιτικό, Καμπιά και Καπέδες, έχει καλυφθεί από πυκνή δασώδη βλάστηση. Τα έργα πυροπροστασίας για πρόληψη των πυρκαγιών στην εν λόγω περιοχή είναι ελάχιστα με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλος κίνδυνος έναρξης και επέκτασης δασικών πυρκαγιών.

2. Στο Παγκύπριο Σχέδιο Πυροπροστασίας της Υπαίθρου που έγινε το 2000 και άρχισε η υλοποίησή του το 2001 έχουν προταθεί, από το Τμήμα Δασών για την εν λόγω περιοχή, τα πιο κάτω έργα υποδομής για πυροπροστασία σε ιδιωτική και χαλίτικη γη.

A/A	Κοινότητα	Αντιπυρικές λωρίδες (χλμ)	Νέοι δρόμοι (χλμ)
1.	Κλήρου	6,5	2,0
2.	Καλό Χωριό	1,3	-
3.	Φαρμακάς	4,3	-
4.	Γούρρι	3,8	-
5.	Φυκάρδου	10,2	1,3
6.	Λαζανιά	2,9	6,4
7.	Πολιτικό	1,3	1,0
8.	Καμπιά	4,8	5,0
9.	Καπέδες	5,5	4,0

Κατασκευάστηκαν επίσης δύο υδατοδεξαμενές χωρητικότητας 90 κυβικών μέτρων νερού σε χαλίτικη γη στις τοποθεσίες Φιλάνι και Λιθερό Κλήρου και τοποθετήθηκαν τέσσερα υδροστόμια σε υφιστάμενες υδατοδεξαμενές και αγωγούς ύδρευσης των κοινοτήτων.

3. Ευθύς αμέσως μετά την ετοιμασία του Παγκύπριου Σχεδίου Πυροπροστασίας της Υπαίθρου το 2001, δόθηκαν αντίγραφα των σχετικών σχεδίων πυροπροστασίας στα Κοινοτικά Συμβούλια των πιο πάνω κοινοτήτων καθώς επίσης και στην Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας, με σκοπό να ενημερώσουν τους ιδιοκτήτες των επηρεαζόμενων τεμαχίων γης για την κατασκευή των εν λόγω έργων και την εξασφάλιση των συγκαταθέσεών τους. Για τον σκοπό αυτό έγιναν επανειλημμένες περιφερειακές συσκέψεις σε επίπεδο Κοινοτικών Συμβουλίων με την εμπλοκή και της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας και του Τμήματος Δασών. Παρ' όλες τις πιο πάνω προσπάθειες, μέχρι σήμερα, δεν έγινε κατορθωτό να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες συγκαταθέσεις από καμιά κοινότητα και το πρόβλημα αυτό παραμένει άλυτο.

4. Το Τμήμα Δασών είναι έτοιμο να προβεί στην κατασκευή των αντιπυρικών αυτών λωρίδων μόλις εξασφαλιστούν από τους Κοινοτάρχες οι αναγκαίες συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών μέσα από τα κτήματα των οποίων θα περάσουν οι λωρίδες αυτές.

5. Τέλος αναφέρεται ότι το Τμήμα Δασών λαμβάνει όλα τα δυνατά μέτρα για προστασία της περιοχής από πυρκαγιές. Αυτά περιλαμβάνουν περιπολίες δασικών υπαλλήλων, πυροφυλάκια για πυρανίχνευση και δασοπυροσβεστικό σώμα στους κατά τόπους δασικούς σταθμούς.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαίρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.091, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.091 του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τη διαπλάτυνση Δρόμου εντός της κοινότητας Αρχιμανδρίτα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 16.5.26.26 και ημερ. 10.11.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το θέμα έχει διαβιβαστεί στον Επαρχιακό Μηχανικό Τμήματος Δημοσίων Έργων στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει ο υπό αναφορά δρόμος.

2. Περαιτέρω σας πληροφορώ ότι κατά την εξέταση του θέματος, από αρμόδιο Λειτουργό της Επαρχιακής Διοίκησης, διαπιστώθηκε ότι προωθείται η διαδικασία απαλλοτρίωσης προκειμένου να γίνουν οι εργασίες διαπλάτυνσης του δρόμου. Το θέμα βρίσκεται στο Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (σχετικός φάκελος ΔΑΕ767/03) για ετοιμασία των σχεδίων και πίνακα περιγραφής για τη δημοσίευση της Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.099, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.099, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.099 και ημερομηνία 15 Οκτωβρίου 2008, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Υδατοπρομήθεια Μακούντας: Έχει ετοιμαστεί Σχέδιο Αξιοποίησης της Κυβερνητικής γεώτρησης με αρ. 89/02 για ενίσχυση της Κοινοτικής Υδατοπρομήθειας.

Για την υλοποίηση του θα πρέπει να απαλλοτριωθεί ο χώρος για την κατασκευή νέας υδατοδεξαμενής. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχει αποπερατώσει την σχετική εργασία και αναμένεται η δημοσίευση του διατάγματος από το Υπουργείο Εσωτερικών.

2. Υδατοπρομήθεια Κινούσας: Έχει εγκριθεί πρόσφατα από την Επιτροπή Ερευνητικών γεωτρήσεων η ανόρυξη νέας γεώτρησης για ενίσχυση της Κοινοτικής Υδατοπρομήθειας. Η εκτέλεση της εργασίας προγραμματίζεται μέσα στο 1^ο εξάμηνο του 2009 από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.115, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.115, ημερ. 12.10.08, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με το αίτημα της Κοινότητας Μανδριών (Επαρχία Πάφου) για άμεση κατασκευή ντεποζίτου, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες της Κοινότητας σε υδατοπρομήθεια

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.115 και ημερ. 17.10.08, με την οποία μας διαβιβάστηκε η ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το αίτημα για κατασκευή υδατοδεξαμενής συζητήθηκε σε συνάντηση που είχα με τον Πρόεδρο και τα Μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Μανδριών Πάφου στις 18.7.08 στο Υπουργείο Εσωτερικών. Κατά τη σύσκεψη, έδωσα οδηγίες όπως το εν λόγω αίτημα διαβιβασθεί στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για εξέταση και ενημέρωση, τόσο του Υπουργείου μας, όσο και της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου.
- (β) Η εξέταση του όλου θέματος, αναμένεται να διεξαχθεί από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.120, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη με αρ. 23.06.009.03.120, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με επιστολή ημερομηνίας 22.10.2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στη διαδικασία εγγραφής των οικιστικών μονάδων, που βρίσκονται σε Συνοικισμούς Αυτοστέγασης, όπως είναι και η περίπτωση του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Μουτταγιάκας-Φάσεις "Λ" και "Μ", απαιτείται και η εμπλοκή των Επαρχιακών Διοικήσεων για επιβεβαίωση του σχεδίου εγγραφής σχετικά με την νομιμότητα των οικοδομών.
- (β) Για τον συγκεκριμένο Συνοικισμό Αυτοστέγασης η αναγκαία χωρομετρική/σχεδιαστική εργασία έχει ολοκληρωθεί προ καιρού και μετά την παραλαβή της επιβεβαίωσης του σχεδίου, έχει διαβιβαστεί στον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Λεμεσού, για επιτόπια εξέταση και έκδοση των τίτλων στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι τίτλοι θα μεταγραφούν στη συνέχεια

στους δικαιούχους εκτοπισθέντες, σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία, αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

- (γ) Η εγγραφή των οικιστικών μονάδων στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί στις αρχές Μαρτίου και η παραχώρηση των τίτλων ιδιοκτησίας στους δικαιούχους θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Μαρτίου, 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.171, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.171 ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.171 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου σχετικά με το Περιφερειακό Κέντρο Υγείας στην Ευρύχου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το κτίριο του Κέντρου Υγείας στην Ευρύχου βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση, αφού έχει πρόσφατα ανακαινιστεί και δεν υπάρχουν ιδιαίτερα προβλήματα. Μικρό πρόβλημα παρουσίασε η θέρμανση η οποία εν τω μεταξύ έχει επιδιορθωθεί.

Να σημειωθεί ότι για ορισμένες επιπρόσθετες εργασίες όπως αντικατάσταση ξύλινων θυρών με αλουμίνιο, εργασίες σπριτζ, και αντικατάσταση της θύρας εισόδου Α΄ Βοηθειών με αυτόματη συρόμενη θύρα με μάτι, λήφθηκε πρόνοια στον προϋπολογισμό του 2009 η οποία και εγκρίθηκε και αναμένεται να υλοποιηθεί εντός του 2009.

Αναφορικά με την επισήμανση για καλύτερη ιατρική στελέχωση, σας πληροφορώ ότι στο Κέντρο Υγείας Ευρύχου είναι τοποθετημένοι 3 ιατρικοί λειτουργοί, 2 Φαρμακοποιοί, 9 Νοσηλεύτες, 1 Γραφέας, 1 οδηγός ασθενοφόρου, 2 Καθαρίστριες, 1 Επισκέπτρια Υγείας, 1 κοινοτική Νοσηλεύτρια και 1 Υγειονομικός Επιθεωρητής.

Αποψη του Υπουργείου Υγείας είναι ότι με το πιο πάνω προσωπικό, το Κέντρο Υγείας Ευρύχου είναι κατάλληλα στελεχωμένο και εξυπηρετεί πολύ ικανοποιητικά τους κατοίκους έντεκα Κοινοτήτων καθώς και τα γηροκομεία. Το Κέντρο Υγείας Ευρύχου εργάζεται με το σύστημα αναμονής, και εξυπηρετεί τους ασθενείς καθ' όλο το 24ωρο.

Κατά καιρούς τίθεται αίτημα από τις κοινότητες για επισκέψεις ειδικοτήτων στο Κέντρο Υγείας Ευρύχου. Ωστόσο θα πρέπει να κατανοηθεί από όλους ότι το Κέντρο Υγείας Ευρύχου όπως και τα άλλα Κέντρα Υγείας, προσφέρουν Υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Οι γιατροί γενικής ιατρικής που τα στελεχώνουν αντιμετωπίζουν τα περιστατικά στο πρωτοβάθμιο επίπεδο και αν χρειάζεται τα παραπέμπουν στα Νοσοκομεία.

Πιστεύεται ότι το Κέντρο Υγείας Ευρύχου με τη σημερινή του στελέχωση και τη πολύ καλή κτιριολογική του κατάσταση εξυπηρετεί ικανοποιητικά όλους τους κατοίκους της περιοχής μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων των Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.195, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.195 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λάρνακας κ. Τ. Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αρ. φακ. ΥΣΕ16.13.008 και ημερ. 27/1/2009, η οποία κοινοποιήθηκε σε εμάς και αφορά το ερώτημα του Βουλευτή κ. Τ. Μητσόπουλου με αριθμό 23.06.009.03.195 και ημερομηνία 19.11.2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Θεοδώρου για κατασκευή λιμενίσκου στην εκβολή του ποταμού Πεντάσχοινου, για τη φιλοξενία σκαφών αναψυχής, θα μπορούσε να εξεταστεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Διαχείρισης Χώρων Ελλιμενισμού Σκαφών Αναψυχής Νόμου [Ν. 46(Ι)/2007], νοουμένου ότι θα υποβληθεί σχετική αίτηση και τηρηθούν όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται από τη σχετική Νομοθεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.251, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.251, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 19 Δεκεμβρίου 2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αναγνωρίζοντας την οικολογική σημασία της περιοχής, καθώς επίσης και την υποχρέωση μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει προχωρήσει στην προκαταρκτική οριοθέτηση της περιοχής που θα προταθεί για ένταξη στο Δίκτυο “ΦΥΣΗ 2000” ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας.

2. Για την επίτευξη των πιο πάνω, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος σε συνεργασία με τα άλλα εμπλεκόμενα τμήματα προχωρεί σε διαβουλεύσεις με το Κοινοτικό Συμβούλιο Ορόκλινης, τους κατοίκους και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, με στόχο την ενημέρωσή τους για το όλο θέμα.

3. Στόχος μας είναι μέχρι τα τέλη Μαρτίου να έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για ένταξη της Λίμνης της Ορόκλινης στο Δίκτυο “ΦΥΣΗ 2000”, ώστε να προχωρήσουμε στην ετοιμασία διαχειριστικού σχεδίου για την προστασία και ορθολογιστική διαχείριση και ανάδειξη της Λίμνης.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.268, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.268, ημερ. 18.12.2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, παρέχουν αναπηρικό επίδομα σε άτομα που πληρούν τα κριτήρια, στα πλαίσια του όρου “ανάπηρο άτομο” όπως αυτό

καθορίζεται στο άρθρο 2 και στο άρθρο 8(ζ) του Περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου του 2006.

Μέχρι τώρα αναπηρικό επίδομα δεν παρέχεται στα παιδιά που παρουσιάζουν μόνο μαθησιακές δυσκολίες. Η κατάταξη των ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες στην κατηγορία ατόμων με αναπηρία εγείρει διάφορες πτυχές του θέματος που πρέπει να ληφθούν υπόψη στις αποφάσεις πολιτικής. Αν και οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας δεν κατέχουν στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, υπολογίζεται ότι αυτός δεν είναι αμελητέος. Ήδη αριθμός γονέων μετά από πρόσφατα δημοσιεύματα σχετικά με παιδιά που παρουσιάζουν δυσλεξία και γενικά μαθησιακά προβλήματα, άρχισαν να υποβάλλουν αιτήσεις δημόσιου βοηθήματος για αναπηρικά δικαιώματα των παιδιών τους.

Η Επίτροπος Διοικήσεως στην έκθεση της Αρχής κατά του Ρατσισμού και των Διακρίσεων με αρ. φακ. Α.Κ.Ι. 63/2006, ημερ. 19.8.2008, αναφέρει ότι σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι απόψεις δίστανται και συγκεκριμένα ότι ορισμένα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ως αναπηρία τη δυσλεξία ενώ άλλα όχι, καθώς επίσης ότι η επικρατούσα τάση σε ευρωπαϊκό επίπεδο πιέζει προς την κατεύθυνση της αναγνώρισης της δυσλεξίας ως αναπηρίας από τα κράτη μέλη. Σημειώνεται ότι αν η Κύπρος αναγνωρίσει τη δυσλεξία και τις άλλες μαθησιακές δυσκολίες ως αναπηρία, θα είναι από τις πρώτες χώρες της Ευρώπης που θα το κάνει.

Στην ίδια έκθεση η Επίτροπος Διοικήσεως, υπάγοντας τη μαθησιακή δυσλειτουργία, όπως αυτή ορίζεται επιστημονικά στον ορισμό που δίδουν για τον όρο “ανάπηρος” οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών και περί Ατόμων με Αναπηρία Νόμοι, εκφράζει την άποψη ότι δεν αποκλείεται ένα δυσλεξικό παιδί να εμπίπτει στον ορισμό του όρου “ανάπηρος”.

Σε σχέση με την υπό αναφορά περίπτωση, πληροφορείστε ότι στο συγκεκριμένο παιδί εγκρίθηκαν αναπηρικά δικαιώματα ως άτομο με ειδικές ανάγκες, με βάση την έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως και το ιατρικό πιστοποιητικό, στο οποίο η διάγνωση είναι “εγκεφαλική δυσλειτουργία με φυσιολογικό νοητικό επίπεδο και μαθησιακή γνωσιολογική αναπηρία”.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχοντας ως όραμα τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου κράτους το οποίο να προωθή έμπρακτα την κοινωνική αλληλεγγύη, έχει προχωρήσει στη σύσταση και λειτουργία του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες για τη σφαιρική μελέτη και αντιμετώπιση των προβλημάτων των ατόμων με αναπηρία. Μία από τις πρώτες προτεραιότητες του νέου Τμήματος θα είναι η υιοθέτηση του Εγχειριδίου Διεθνούς Ταξινόμησης της Λειτουργικότητας και Αναπηρίας.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι για να ληφθεί απόφαση πολιτικής, κατά πόσο τα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες εμπίπτουν στον όρο “ανάπηρος”, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες οι παράμετροι, όπως ο βαθμός μαθησιακής δυσκολίας, η ίση μεταχείριση παιδιών με άλλες μαθησιακές δυσκολίες τύπου “δυσ”, η επιστημονική τεκμηρίωση του βαθμού δυσκολίας κ.ά.

Το όλο θέμα, άπτεται όχι μόνο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αλλά και των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και Υγείας. Για το λόγο αυτό έχει ήδη οριστεί σύσκεψη υπό την προεδρία της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, στην οποία κλήθηκαν να συμμετάσχουν εκπρόσωποι και των τριών Υπουργείων, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων για τη σφαιρική αντιμετώπιση του όλου θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.275, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.275 του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ερώτημα 3: Μέτρα που λαμβάνονται για αναπροσαρμογή των επιδομάτων και της εν γένει πολιτικής οικονομικής στήριξης των μονογονεϊκών οικογενειών.

Ο κύριος άξονας της επιδοματικής πολιτικής του κράτους προς τις οικογένειες περιλαμβάνει το επίδομα τέκνου, το οποίο αποτελεί επίδομα καθολικού τύπου και παραχωρείται σε όλες τις οικογένειες, ανεξαρτήτως εισοδημάτων. Πέρα από το επίδομα τέκνου, που παραχωρείται από το Υπουργείο Οικονομικών, οι μονογονεϊκές οικογένειες μπορούν να είναι δικαιούχοι δημόσιου βοηθήματος, το οποίο συμβάλλει στην ενίσχυση της οικονομικής τους θέσης στις περιπτώσεις που υπάρχουν κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες.

Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναγνωρίζοντας ότι οι μονογονεϊκές οικογένειες, αποτελούν μια από τις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού που κινδυνεύει από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, έχει τροποποιήσει τον Περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο 95(Ι) του 2006, ώστε να διευρυνθεί ο όρος του "μόνου γονέα" και να συμπεριλαμβάνει πρόσωπο που έχει εξαρτώμενο τέκνο και είναι άγαμος/η, χήρος/α, διαζευγμένος/η, σε διάσταση από τον/την σύζυγο του, πρόσωπο του οποίου ο/η σύζυγος εκτίει ποινή φυλάκισης διάρκειας τουλάχιστο ενός έτους ή έχει εξαφανιστεί χωρίς να υπάρχουν οποιεσδήποτε πληροφορίες ότι βρίσκεται στη ζωή κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες ή έχει απελαθεί από τη Δημοκρατία.

Σύμφωνα με το άρθρο 3(10)(α)(ii) του πιο πάνω Νόμου, είναι δυνατή παροχή δημόσιου βοηθήματος σε μονογονιούς έστω και αν αυτοί απασχολούνται πλήρως σε προσοδοφόρα εργασία, ενώ με το άρθρο 9(1)(ζ) του ίδιου Νόμου, στους μόνους γονείς που εργάζονται, αγνοείται το 50% του καθαρού εισοδήματος από εργασία ή το ποσό των €256,29, οποιαδήποτε από τα δύο είναι το μεγαλύτερο.

Με βάση τον περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο 95(1)12006, κάθε άτομο που διαμένει νόμιμα στη Δημοκρατία και δεν έχει τους αναγκαίους πόρους για κάλυψη των βασικών και ειδικών του αναγκών, όπως αυτές καθορίζονται στο Νόμο, δικαιούται δημόσιο βοήθημα. Το ποσό του δημόσιου βοηθήματος, το οποίο παρέχεται σε κάποιο άτομο για ικανοποίηση των βασικών ή ειδικών αναγκών του, είναι το ποσό κατά το οποίο το εισόδημα και οι οικονομικοί του πόροι υπολείπονται του ποσού που είναι αναγκαίο για ικανοποίηση των εν λόγω αναγκών του, όπως τούτο καθορίζεται δυνάμει του άρθρου 11 του Νόμου.

Το ύψος του δημόσιου βοηθήματος από 1.7.2008 είναι:

- Μηνιαίο επίδομα για βασικές ανάγκες λήπτη: €425.
- Για κάθε εξαρτώμενο που έχει συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας του: €212,50.
- Για κάθε εξαρτώμενο που δεν έχει συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας του: €127,50.

Τα πιο πάνω ποσά, ισχύουν τόσο για λήπτες δημόσιου βοηθήματος όσο και για μόνους γονείς. Τα ποσά των βασικών αναγκών του δημόσιου βοηθήματος, αναθεωρούνται κάθε χρόνο με Κανονισμούς που εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Στους μόνους γονείς που πληρούν τα κριτήρια για δημόσιο βοήθημα, παραχωρούνται εκτός του ποσού για κάλυψη βασικών αναγκών και επιπρόσθετα ωφελήματα όπως:

- Επίδομα Ενοικίου (ίσο με το 50% του ποσού που έχει οριστεί για τις βασικές ανάγκες).
- Κάλυψη δόσεων δανείου για ιδιοκατοίκηση (ίσο με το 50% του ποσού που έχει οριστεί για τις βασικές ανάγκες).
- Κάλυψη των δημοτικών ή άλλων παρόμοιων φόρων.
- Μεταφορικά, δίδακτρα και τροφεία για φοίτηση σε Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας και Παιδοκομικούς Σταθμούς.
- Επίδομα μέχρι €170,86 το χρόνο για την κάλυψη δαπανών για θέρμανση.
- Επίδομα για πάνες μιας χρήσης.
- Πασχαλινό και Χριστουγεννιάτικο δώρο, όπως αυτό καθορίζεται κάθε χρόνο με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.
- Δυνατότητα μετά από προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης να αποταθούν στο Υπουργείο Υγείας για έκδοση κάρτας νοσηλείας για δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για τους ίδιους και τους εξαρτώμενους τους.

Επιπρόσθετα στο πλαίσιο των Μέτρων Κοινωνικής Συνοχής, παραχωρούνται σε όλους τους μονογονιούς λήπτες δημόσιου βοηθήματος, τα πιο κάτω:

- Πρόσθετο μηνιαίο επίδομα €85,43.
- Πρόσθετο μηνιαίο επίδομα ύψους €51,26 για κάθε εξαρτώμενο τέκνο.

Ερώτημα 1: Αριθμός των μονογονεϊκών οικογενειών στην Κύπρο σήμερα και το μέσο εισόδημά τους.

Ποσοτικά στοιχεία γύρω από τον αριθμό των μονογονεϊκών οικογενειών στην Κύπρο, είναι διαθέσιμα από την Απογραφή Πληθυσμού, που διεξάγεται κάθε 10 χρόνια από τη Στατιστική Υπηρεσία. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, με βάση την απογραφή πληθυσμού του 2001, το ποσοστό των μονογονεϊκών οικογενειών ανέρχεται στο 5% των νοικοκυριών. Πιστεύεται όμως ότι λόγω της αύξησης των διαζυγίων το ποσοστό των μονογονιών θα είναι ψηλότερο. Με βάση τα στοιχεία του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, ο αριθμός των μονογονεϊκών οικογενειών που λαμβάνουν δημόσιο βοήθημα στις 31/1/2009, ανέρχεται στις 4514. Από αυτές 2085 εργάζονται, ενώ οι υπόλοιπες 2429 βοηθούνται λόγω ανεργίας ή ασθένειας.

Ερώτημα 2: Κωδικοποίηση των υφιστάμενων οικονομικών και κοινωνικών παροχών προς τις μονογονεϊκές οικογένειες.

Μέσα στο 2009 το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προωθεί τη σύσταση Εθνικού Φορέα Δημογραφικής Πολιτικής και Πολιτικής για την Οικογένεια, ο οποίος θα συμβάλει στη χάραξη μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής πολιτικής για την οικογένεια και την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων. Επίσης, στα πλαίσια

των εργασιών του Συμβουλευτικού Σώματος Κοινωνικής Πολιτικής θα προωθηθεί εντός του 2009 η καταγραφή πολιτικών που αφορούν τόσο χορηγίες σε ατομικό επίπεδο, όσο και χορηγίες που αφορούν μη κυβερνητικές οργανώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.287, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.287, ημερ. 7.1.2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. Ερ. 23.06.009.03.287 και ημερομηνία 15.1.2009 σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση για την ανησυχία που έχει δημιουργηθεί παγκόσμια λόγω των πληροφοριών που αφορούν ανεξήγητα ίχνη αεροψεκασμών (chemtrails) στον ουρανό και σας πληροφορώ ότι το ΓΕΕΦ δεν έχει εξακριβώσει ή λάβει πληροφορία που να αφορά τη διεξαγωγή επιχειρήσεων (αεροψεκασμών) με οποιοδήποτε είδους χημικά στον κυπριακό ουρανό.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.301, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.301 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.301 και ημερομηνία 15.01.2009, σχετικά με την ερώτηση του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη αναφορικά με τον τρόπο επιλογής και διορισμού του Νομικού Συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και σας διαβιβάζεται η ακόλουθη απαντητική επιστολή της Γενικής Διευθύντριας του Οργανισμού, με αρ. φακ. 12.5.01 και ημερ. 04.02.2009, με αυτόδηλο περιεχόμενο:

“Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερ. 27.1.2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το συμβόλαιο συνεργασίας με τον Νομικό Σύμβουλο του Οργανισμού κ. Χρ. Τριανταφυλλίδη έληξε στις 31.12.2007. Κατά τη λήξη του συμβολαίου του ο Οργανισμός εξέτασε το θέμα, κάτω από το φως των ακόλουθων δεδομένων:

-ότι για την εξασφάλιση νομικών υπηρεσιών δεν απαιτείται σύμφωνα με το Νόμο που προνοεί για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών και για συναφή θέματα [Ν. 12(Ι)/2006] η δημοσίευση προκήρυξης σύμβασης ή η σύναψη της σύμβασης μέσω οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας προνοεί ο εν λόγω Νόμος για άλλες περιπτώσεις συμβάσεων (π.χ. ανοικτός διαγωνισμός, κλειστός διαγωνισμός ή διαπραγμάτευση).

-ότι το Ανώτατο Δικαστήριο στην υπόθεση 781/94 ημερ. 3/10/1996 αποφάσισε ότι η διεκπεραίωση υποθέσεων του Οργανισμού από δικηγόρους ή και ανάθεση υπόθεσης του Οργανισμού σε δικηγόρο δεν είναι πράξη και/ή απόφαση που ανάγεται στον τομέα του δημοσίου δικαίου γιατί δε γίνεται για την προαγωγή δημοσίου σκοπού ή των σκοπών του Οργανισμού αλλά για την εφαρμογή της νομοθεσίας έναντι των παρανομούμενων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω δεδομένα καθώς και το γεγονός ότι:

- ο Νομικός Σύμβουλος του Οργανισμού εκπροσώπησε με επιτυχία τον Οργανισμό ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών. Οι Νομικές Συμβουλές που λήφθηκαν βοήθησαν τον Οργανισμό να εφαρμόσει με τον ορθότερο τρόπο τη νέα εναρμονισμένη με την Ευρωπαϊκή Ένωση Νομοθεσία που διέπει την διαδικασία διαγωνισμών και σύναψης συμβάσεων.
- σε σχέση με τις υποθέσεις του Διοικητικού Δικαίου που ο Νομικός Σύμβουλος καθοδήγησε τον Οργανισμό από την αρχή ως προς τον ορθό χειρισμό τους.
- ο Νομικός Σύμβουλος ανταποκρίνεται άμεσα και καθοδηγεί χωρίς καθυστέρηση τον Οργανισμό για τα διάφορα θέματα που ζητείται η συμβουλή του.
- ο Νομικός Σύμβουλος χειρίζεται τις υποθέσεις του Οργανισμού με πλήρη εχεμύθεια και παραδειγματικό επαγγελματισμό.
- κατά την περίοδο εκείνη βρίσκονταν σε εξέλιξη διάφορες σοβαρές υποθέσεις για τις οποίες ο Νομικός Σύμβουλος καθοδηγούσε τον Οργανισμό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στη συνεδρία του ημερ. 8.11.2007 αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω αποφάσισε την ανανέωση του συμβολαίου του κ. Χρ. Τριανταφυλλίδη μέχρι τις 31.12.2009.

Θα ήθελα πρόσθετα να σημειώσω ότι όπως προκύπτει και από τα πιο πάνω δεν ευσταθούν οι αναφορές του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη για “κακούς χειρισμούς των υποθέσεων του Οργανισμού στα δικαστήρια από τον Νομικό Σύμβουλο του Οργανισμού” και για “αποδεδειγμένα λανθασμένες γνωματεύσεις που προκάλεσαν την απώλεια πολλών εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ”. Οι πιο πάνω αναφορές θίγουν κατά την άποψη του Οργανισμού ένα έγκριτο νομικό και συνεργάτη μας.

Για πληρέστερη ενημέρωσή σας αναφέρεται ότι η ετήσια αμοιβή του Νομικού Συμβούλου ανέρχεται σε ΛΚ6.000 πλέον ΛΚ35 για κάθε συνεδρία είτε του Διοικητικού Συμβουλίου είτε των Επιτροπών του στις οποίες καλείται να παρευρεθεί. Σε ό,τι αφορά την αμοιβή του για το χειρισμό των υποθέσεων που αφορούν τον Οργανισμό και το χειρισμό τους στο Δικαστήριο, ισχύουν τα πιο κάτω:

- (α) Στις περιπτώσεις που το Δικαστήριο επιδικάζει έξοδα σε βάρος του Οργανισμού καταβάλλεται το ένα τρίτο του ποσού που ο Πρωτοκολλητής του Δικαστηρίου αποφασίζει. Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις που δεν επιδικάζονται έξοδα και η κάθε πλευρά θα καταβάλλει τα δικά της.
- (β) Στις περιπτώσεις που το Δικαστήριο επιδικάζει έξοδα σε βάρος της άλλης πλευράς τότε ο Οργανισμός δεν καταβάλλει οποιοδήποτε ποσό, αλλά ο Νομικός Σύμβουλος εισπράττει από την πλευρά εναντίον της οποίας έχουν επιδικαστεί τα ποσά που αποφασίστηκαν από τον Πρωτοκολλητή κατά περίπτωση.

Σημειώνεται επίσης ότι ο Οργανισμός αναλόγως του θέματος που αντιμετωπίζει, συνεργάζεται και με άλλους νομικούς πέραν του κ. Χρίστου Τριανταφυλλίδη.

Περαιτέρω θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι με τη λήξη του συμβολαίου του κ. Χρίστου Τριανταφυλλίδη θα εξεταστεί εκ νέου το θέμα του διορισμού του Νομικού Συμβούλου του Οργανισμού με γνώμονα πάντοτε την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.325, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.325 ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου, 2009, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου αναφορικά με τους σχεδιασμούς, χρονοδιαγράμματα και κόστος επέκτασης του λιμανιού Λεμεσού

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Νέα Αίθουσα Επιβατών:

Η Αρχή Λιμένων Κύπρου προωθεί την κατασκευή νέας σύγχρονης αίθουσας επιβατών στο λιμάνι Λεμεσού. Το χρονοδιάγραμμα του εν λόγω έργου διαμορφώνεται ως εξής:

- Περὶ τα τέλη Μαΐου του 2009 θα γίνει η παράδοση από τον Μελετητή των τελικών λεπτομερών σχεδίων.
- Περὶ τα τέλη Οκτωβρίου του 2009 θα υποβληθούν τα λεπτομερή έγγραφα προσφορών.
- Περὶ τα τέλη Ιανουαρίου του 2010 θα γίνει η προκήρυξη, αξιολόγηση και κατακύρωση της προσφοράς.
- Η παράδοση του κτιρίου και η λειτουργία της νέας αίθουσας επιβατών αναμένεται ότι θα γίνει τον Δεκέμβριο του 2011.

Το κόστος του έργου αναμένεται να ανέλθει στα €16 εκ.

2. Εκβάθυνση

Η Αρχή Λιμένων Κύπρου λαμβάνοντας υπόψη τη ραγδαία αύξηση της διακίνησης των εμπορευματοκιβωτίων στη Μεσόγειο, το γεγονός ότι το βύθισμα των πλοίων που χρησιμοποιούνται για την μεταφορά τους φθάνει τα 14 - 14,5μ. καθώς επίσης και το μεγάλο ανταγωνισμό που αντιμετωπίζουν τα κυπριακά λιμάνια από τα γειτονικά, αποφάσισε την εκβάθυνση του λιμανιού της Λεμεσού. Σχετικά αναφέρεται ότι ολοκληρώθηκε το κύριο μέρος της εκβάθυνσης της δυτικής λεκάνης του λιμανιού στα 16 μέτρα και του κύκλου στροφής και του διαύλου εισόδου στα 17 μέτρα. Το κόστος του έργου συν ΦΠΑ αναμένεται να ανέλθει στα €15 εκ. περίπου.

Αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα του έργου αναφέρεται ότι έχει συμπληρωθεί το μεγαλύτερο και βασικότερο μέρος του έργου. Απομένει μόνο η εκβάθυνση του σκληρού υλικού στη δυτική λεκάνη, που αναμένεται να συμπληρωθεί περί το Μάρτιο του 2009.

3. Επέκταση κρηπιδώματος

Ως αποτέλεσμα σχετικής μελέτης βιωσιμότητας που πραγματοποιήθηκε, αποφασίστηκε η επέκταση του κρηπιδώματος της δυτικής λεκάνης του λιμανιού Λεμεσού. Το χρονοδιάγραμμα του έργου διαμορφώνεται ως ακολούθως:

- (α) Η περίοδος της μελέτης του έργου, η οποία έχει αρχίσει, αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2009.

- (β) Η ζήτηση προσφορών για τις κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να γίνει αμέσως μετά, ενώ οι εν λόγω εργασίες αναμένεται να συμπληρωθούν περί τα τέλη του 2011.

Το κόστος του έργου συν ΦΠΑ αναμένεται να είναι €30 εκ. περίπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.335, ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 29.1.2009, σχετικά με την Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης με αρ. Ερ. 23.06.009.03.335 και ημερομηνία 26.1.2009, αναφορικά με Τ/Κ χώρο στη Λάρνακα

2. Στη 15^η Συνεδρία της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τη Διαχείριση Τ/Κ Περιουσιών που πραγματοποιήθηκε στις 9.5.2008 εξετάστηκε αίτημα του εκτοπισμένου Δημήτρη Αναστασίου για παραχώρηση Τ/Κ χώρου έκτασης μέχρι 100 τ.μ. που αποτελεί μέρος του τεμαχίου αρ. 93, Φ/Σχ. 51/57.4.1 στη Λάρνακα για τη δημιουργία περιορισμένης προσθήκης λυόμενου τύπου σε εφαιπτόμενο Ε/Κ υποστατικό που ενοικιάζει από τη Μητρόπολη Λάρνακας. Ο κ. Αναστασίου αιτήθηκε τον Τ/Κ χώρο, ο οποίος ήταν ελεύθερος, για τη δημιουργία Μουσείου Θαλάσσιας Ζωής.

3. Η Συμβουλευτική Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη ότι πρόκειται για έργο που αναβαθμίζει το τουριστικό προϊόν της Λάρνακας, ότι ο Δήμος Λάρνακας ως Αρμόδια Πολεοδομική Αρχή δε φέρει ένσταση για την αιτούμενη ανάπτυξη, καθώς επίσης και ότι ο ΚΟΤ συστήνει έγκριση του αιτήματος, αποφάσισε όπως το αίτημα εγκριθεί με αγοραίο ενοίκιο και με όρο να μη γίνουν μόνιμου τύπου κατασκευές και να εξασφαλιστούν οι απαιτούμενες άδειες.

4. Κατόπιν γραπτών παραπόνων από κατόχους παρακείμενων επαγγελματικών υποστατικών σύμφωνα με τα οποία η ανωτέρα χρήση θα δημιουργήσει προβλήματα με τη στάθμευση/διακίνηση οχημάτων στο Τ/Κ τεμάχιο αρ. 93, Φ/Σχ. 51/57.4.1, το θέμα μελετάται περαιτέρω σε συνεννόηση με τον Έπαρχο Λάρνακας και θα σας ενημερώσουμε ανάλογα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Δε θα μπορούμε σήμερα στη συζήτηση του κεφαλαίου αυτού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ αισίως φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται την ερχόμενη Πέμπτη, 12 Μαρτίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.160-2008).
2. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.178-2008).

3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.016-2009).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το έτος 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.039-2009).
5. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.053-2009).
6. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.010-2009).
7. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.057-2009).
8. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.058-2009).
9. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος (Αρ. 1) του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.030-2009).
10. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.042-2009).
11. Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.041-2009).
12. Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.055-2009).
13. Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.031-2009).
14. Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.020-2009).
15. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.115-2008).

16. Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.088-2008).
17. Οι περί Σχολικών Εφορειών (Συντήρηση και Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων και Άλλα Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.002-2009).
18. Οι περί Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής σε Θύματα Διακρίσεων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.004-2009).
19. Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.005-2009).
20. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.136-2008).
21. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.137-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
5. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
6. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
7. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
8. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
9. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).

10. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου). (Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη). (Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
13. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
14. «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρήστου Πουργουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.042.002-2009).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας

Λαμάρης Γιάννος

Ακκελίδου Ντίνια

Μαυρονικόλα Ρούλα

Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αντωνίου Αντώνης	Μητσόπουλος Τάσος
Αριστοτέλους Άριστος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βαρνάβα Γιώργος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Βότσης Άγγελος	Νικολάου Ιωνάς
Γαβριήλ Γιαννάκης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Νικόλας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαμψών Σωτήρης
Θεοχάρους Ελένη	Σαρίκας Φειδίας
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τάσου Γεώργιος
Κουτσού Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Αθηνά	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Στέλλα	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, το κείμενο σχετικού ψηφίσματος και έγκρισή του.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Ρ.

Ερωτοκρίτου, Α. Αγγελίδης, Γ. Ομήρου, Χρ. Πουργουρίδης, Γ. Θωμά, Δ. Συλλούρης) και καταψήφισή της.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης, Α. Νεοφύτου, Ρ. Μαυρονικόλα, Α. Παπαδοπούλου, Γ. Περδίκη, Π. Κυρίτσης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Χρ. Στυλιανίδης, Ν. Κατσουρίδης, Α. Αγγελίδης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009», οι παρατηρήσεις των κ. Ιωνά Νικολάου και Ανδρέα Αγγελίδη και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Περδίκη, Χρ. Πουργουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Ομήρου, Α. Γεωργίου, Α. Αγγελίδης, Ι. Νικολάου, Α. Παπαδοπούλου) και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Προσφύγων (Συνθήκες Υποδοχής Αιτητών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για το Πλαίσιο Προαγωγής της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία του 2006 (Κυρωτικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκρηκτικές Ύλες Εμπορικής Χρήσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Νομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
14. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή της σε νόμο.
15. Ερωτήσεις βουλευτών:

Διαχωρισμός προσφυγικών οικοπέδων στη Μοσφιλωτή και στα Κελλιά - Μέτρα για την προστασία των αγοραστών ακινήτων στην Κύπρο - Αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων - Εργασίες στη μονή Αγίου Ηρακλειδίου - Διάχυση υγρών αποβλήτων στη Βιομηχανική Περιοχή Παλιομετόχου - Δήλωση του Βρετανού επιτελάρχη Gerard Hughes - Δημιουργία πολιτιστικού κέντρου στη Λάρνακα - Δρόμος Δρομολαξιάς-Κλαυδιάς - Οι εγγραφές μηχανοκίνητων οχημάτων το 2008 - Μη υποβολή αίτησης για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την

Ειρήνη - Εφαρμογή της αρχής “ο ρυπαίνων πληρώνει” στα μηχανοκίνητα οχήματα - Πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής στη Λάρνακα - Η ανοικτή γραμμή 1415 για ακατάλληλα οχήματα - Αίτημα αστυνομίας για δημιουργία πρόσθετων θέσεων στο Τμήμα Τροχαίας - Εθνική ποσόστωση αλίευσης ερυθρού τόννου - Δημιουργία βιολογικού σταθμού στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα - Σχέδιο φοροαπαλλαγής του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

16. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου για παραχώρηση κονδυλίων για τη διοργάνωση σεμιναρίων - Αιτήματα σχετικά με το Κέντρο Υγείας Λακατάμιας - Επαναφορά του θεσμού του αγροφύλακα στην ύπαιθρο - Αίτημα για ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου για διαμόρφωση της λεωφόρου Έμπας - Δημιουργία αντιπυρικών ζωνών στην Κλήρου - Αίτημα για διαπλάτυνση δρόμου στην Αρχιμανδρίτα Πάφου - Αξιοποίηση γεωτρήσεων για βελτίωση της υδατοπρομήθειας στη Μακούντα και την Κινούσα - Αίτημα για κατασκευή ντεποζίτου στην κοινότητα Μανδριών - Τιτλοποίηση Λ φάσης οικισμού Μουτταγιάκας - Το Περιφερειακό Κέντρο Υγείας Ευρύχου - Αίτημα για κατασκευή λιμενίσκου στον Άγιο Θεόδωρο - Μέτρα για προστασία, αναβάθμιση και ανάδειξη του υδροβιότοπου της λίμνης στην Ορόκληνη - Το δικαίωμα επιδόματος σε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες - Ανάγκη για οικονομική στήριξη των μονογονεϊκών οικογενειών - Ίχνη αεροψεκασμών στον κυπριακό ουρανό - Η επιλογή συγκεκριμένου δικηγορικού γραφείου ως επίσημου νομικού συμβούλου του ΚΟΤ - Επέκταση του λιμανιού Λεμεσού - Ο χώρος στάθμευσης στο κάστρο της Λάρνακας.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 12^{ης} Μαρτίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.

Αρ. 24

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, όπως πάντα, για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Σωτήρης Σαμψών

Δημήτρης Συλλούρης

Σκεύη Κουκουμά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου

Εξωτερικών και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Διοικήσεως, καθώς και εκπρόσωπος της Ανεξάρτητης Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας.

Σκοπός του υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, η υπογραφή του οποίου εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 68.018 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2008.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι το προαιρετικό πρωτόκολλο σκοπό έχει την ενίσχυση της προστασίας κρατουμένων και την πρόληψη βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας σε τόπους κράτησης. Ο τρόπος με τον οποίο επιτυγχάνεται ο σκοπός αυτός, πρόσθεσε ο ίδιος, είναι η ίδρυση Εθνικού Μηχανισμού Πρόληψης, ο οποίος θα συνεργάζεται με την Υποεπιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας κατά των Βασανιστηρίων, η οποία εγκαθιδρύεται με το προαιρετικό πρωτόκολλο, και θα έχει εξουσία, μεταξύ άλλων, να επισκέπτεται τακτικά και ελεύθερα χώρους κράτησης, να έχει εμπιστευτικές συνεντεύξεις με κρατούμενους και άλλα πρόσωπα στους εν λόγω χώρους και να υποβάλλει σχετικές συστάσεις στις αρμόδιες αρχές.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως επισήμανε τέλος ότι στην περίπτωση της Κύπρου αποφασίστηκε όπως οριστεί ως Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης ο εκάστοτε Επίτροπος Διοικήσεως, απόφαση η οποία αντικατοπτρίζεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το οποίο παρέχει στον Επίτροπο Διοικήσεως τις εξουσίες που απαιτούνται από το πρωτόκολλο για την επίτευξη των σκοπών του.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας υπογράμμισε το σκοπό του Εθνικού Μηχανισμού Πρόληψης, σημειώνοντας ότι αυτός δε θα λειτουργεί ως Αρχή παραπόνων, αλλά θα έχει στόχο και αρμοδιότητα την πρόληψη και ενδυνάμωση της προστασίας των ατόμων που αφορά, καθώς και τη βελτίωση της μεταχείρισης και των συνθηκών κράτησης των κρατουμένων. Η ίδια σημείωσε ότι μετά από κάθε επίσκεψη ο Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης θα υποβάλλει σχετική έκθεση με εισηγήσεις και συστάσεις για ενίσχυση της προστασίας των κρατουμένων σε χώρο κράτησης και θα μπορεί επίσης να προβαίνει σε εισηγήσεις για θέσπιση ή τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας.

Σημειώνεται ότι ο Επίτροπος Διοικήσεως θα υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ετήσια έκθεση σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, μαζί με σχετικές εισηγήσεις και παρατηρήσεις, η οποία θα κοινοποιείται στο Υπουργικό Συμβούλιο, στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και θα δημοσιεύεται.

Η Επίτροπος Διοικήσεως τόνισε τη σημασία της πρόληψης και δήλωσε ότι οι νέες αρμοδιότητες που θα δοθούν στο γραφείο της με το νομοσχέδιο αυτό συνάδουν με τις υφιστάμενες αρμοδιότητες του θεσμού. Η ίδια σημείωσε περαιτέρω την ανάγκη αύξησης του προσωπικού του γραφείου της για την καλύτερη δυνατή διεκπεραίωση των νέων αυτών καθηκόντων.

Ο εκπρόσωπος της Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας επικρότησε τη συμπερίληψη στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο της πρόνοιας

για ενημέρωση της Αρχής, σε περίπτωση που κρατούμενοι υποβάλλουν στον Εθνικό Μηχανισμό Πρόληψης Ισχυρισμούς εναντίον μέλους της αστυνομίας για ποινικά κολάσιμες πράξεις παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής για σκοπούς τελικής τοποθέτησης, αφού τα μέλη της επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση του πρωτοκόλλου. Άρθρο 3.

Ορισμός του επιτρόπου ως του εθνικού σώματος επισκέψεων. Άρθρο 4.

Διεξαγωγή επισκέψεων από τον επίτροπο σε τόπους κράτησης. Άρθρο 5.

Παροχή πληροφοριών στον επίτροπο. Άρθρο 6.

Συστάσεις και εκθέσεις του επιτρόπου. Άρθρο 7.

Παρατηρήσεις και προτάσεις του επιτρόπου σε σχέση με υφιστάμενη νομοθεσία και νομοσχέδια. Άρθρο 8.

Ενημέρωση του Γενικού Εισαγγελέα και της Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων για ισχυρισμούς παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Άρθρο 9.

Απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών κ.λπ., που παρέχονται στον επίτροπο εμπιστευτικά, και της ταυτότητας και των προσωπικών δεδομένων κρατουμένων και άλλων. Άρθρο 10.

Ποινικά αδικήματα σε σχέση με κρατούμενους και άλλα πρόσωπα που παρέχουν πληροφορίες ή παραπονούνται στον επίτροπο. Άρθρο 11.

Υποβολή ετήσιας έκθεσης. Άρθρο 12.

Προσωπικό και Γραφείο του Επιτρόπου. Άρθρο 13.

Εξουσιοδότηση από τον επίτροπο σε λειτουργούς του γραφείου του για άσκηση εξουσιών μέρους του. Άρθρο 14.

Προστασία του επιτρόπου. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 15;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Φεβρουαρίου και στις 9 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η μείωση του ποσοστού έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας στους τόκους που λαμβάνει ή πιστώνεται το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από 10% σε 3%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, η εν λόγω μείωση προκύπτει από τη φορολογική μεταρρύθμιση του 2002, που τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2003 με την ψήφιση του περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου [Αριθμός Νόμου 117(Ι) του 2007], σύμφωνα με την οποία το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποχρεούται να καταβάλλει έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ποσοστό 10% επί των τόκων που λαμβάνει ή πιστώνεται, ενώ τα ταμεία προνοίας υποχρεούνται να καταβάλλουν ποσοστό 3% μόνο επί των τόκων που λαμβάνουν ή πιστώνονται.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση σκοπείται η βελτίωση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και η αντιμετώπιση της σταδιακής διάβρωσής του λόγω της γήρανσης του πληθυσμού.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε διευκρινιστικά ότι η οποιαδήποτε απώλεια εσόδων από τη μείωση στο ποσοστό έκτακτης εισφοράς για την άμυνα επί των τόκων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων αντισταθμίζεται από την αύξηση στα πλεονάσματα του εν λόγω ταμείου. Συνεπώς, η προτεινόμενη τροποποίηση στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο δε θα έχει οποιαδήποτε επίδραση στα δημόσια έσοδα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς, ως γνωστό, θα υπερψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο και θα σημειώσουμε ότι είναι μια θετικότερη κίνηση εκ μέρους της κυβέρνησης που διορθώνει μία στρέβλωση διαχρονική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυρίτσης.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ασφαλώς συμφωνούμε και εμείς με την ψήφιση, απλώς νιώθω την ανάγκη να πω δυο λόγια γι' αυτή την απόφαση, την οποία θεωρώ πάρα πολύ σωστή, πάρα πολύ σημαντική και γιατί θα ενισχύσει με μερικά εκατομμύρια λίρες το χρόνο το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο τα έχει ανάγκη, αλλά και, από απόψεως αρχής, γιατί εκφράζει μία σωστή φιλοεργατική προσέγγιση, η οποία χαρακτηρίζει όλη τη φιλοσοφία αυτής της κυβέρνησης.

Εκείνο το οποίο νομίζω ότι αξίζει να σημειωθεί είναι ότι καθυστέρησε πάρα πολύ αυτό το πράγμα. Είναι απαράδεκτο το γεγονός ότι σήμερα γίνεται αυτή η αλλαγή και για πολλά χρόνια στο παρελθόν η κυβέρνηση ουσιαστικά έπαιρνε πίσω, με τη μορφή φορολογίας, μέρος της εισφοράς της που επροοριζέτο να στηρίξει το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει ήδη δηλώσει υπέρ της ψήφισης του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Εμείς θεωρούμε ότι είναι πολύ σωστή η φιλοσοφία του νομοσχεδίου, γιατί πράγματι, για όσους έχουν διαβάσει την έκθεση, με βάση τη φορολογική μεταρρύθμιση του 2002, τα ταμεία προνοίας συνεισέφεραν ένα 3% στην άμυνα, ενώ το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατέβαλλε 10%. Επομένως, αυτό ήταν κάτι ανομοιογενές. Με το σχετικό νομοσχέδιο που τώρα ψηφίζουμε ουσιαστικά αυτή η στρέβλωση που έχει παρατηρηθεί αίρεται. Αυτό ουσιαστικά βελτιώνει το Ταμείο

Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε να μη διαβρώνεται λόγω της γήρανσης του πληθυσμού και να διασφαλίζεται η βιωσιμότητά του.

Ως εκ τούτου, για τους λόγους που έχω αναφέρει, το ΔΗΚΟ εξ υπαρχής έχει ταχθεί υπέρ και θεωρούμε ότι είναι μια σωστή ενέργεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ψηφίσουμε την προτεινόμενη νομοθεσία. Δε θα μιλήσω γι' αυτή καθαυτή τη νομοθεσία. Θα πω το εξής για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα: Όπως γνωρίζουν καλά οι συνάδελφοι, έχει γίνει μία παρατήρηση από τη Γενική Ελέγκτρια της Δημοκρατίας, ότι για αρκετά τώρα χρόνια τα χρήματα τα οποία εισπράττονται γι' αυτό το ταμείο διατίθενται και για άλλους σκοπούς αναπτυξιακούς.

Έχουμε καταθέσει μία πρόταση νόμου στη Βουλή των Αντιπροσώπων, η οποία παρεπέμφθη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι η κυβέρνηση έχει απόψεις, οι οποίες ενδεχομένως να είναι σεβαστές. Η παράκληση, την οποία διαβιβάζω μέσω σας, είναι να μας κοινοποιήσει η εκτελεστική εξουσία τις απόψεις της για το πώς θέλει να ρυθμιστεί αυτό το θέμα του ταμείου ή των χρημάτων που εισπράττονται από το νόμο για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα, αν θέλει να καλύψει για παράδειγμα τα πάγια έξοδα της άμυνας εννοώ μισθούς των αξιωματικών, των ΕΠΥ. Απλώς θέλουμε να ξέρουμε ποιες είναι οι προθέσεις, διότι είναι σε εκκρεμότητα αυτό το θέμα και δεν μπορεί να παραμείνει σε εκκρεμότητα. Είναι αυστηρές οι παρατηρήσεις που έχει κάνει στην πολιτεία η Γενική Ελέγκτρια και παρακαλώ το συντομότερο να μας δοθούν απόψεις της εκτελεστικής εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η λογική του νομοθετήματος είναι αναμφίβολα θετική και άρτια. Όμως δεν είναι θετικό και άρτιο το γεγονός ότι για δεύτερη εβδομάδα έρχονται με τη διαδικασία την τμηματική ή του σαλαμιού ενώπιον της ολομέλειας ρυθμίσεις που αφορούν το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ιδιαίτερα στην παράμετρο τη σημαντική της επενδυτικής πολιτικής που πρέπει να ακολουθήσει το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Είναι σαφές ότι ο δικαιολογητικός λόγος της ύπαρξης αυτού του νομοθετήματος είναι το ότι δεν επηρεάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο η δυναμικότητα, η βιωσιμότητα του ταμείου, διότι αντισταθμίζεται από τα πλεονάσματα. Να λοιπόν που ξανά καταλήγουμε σε φαύλο κύκλο γύρω από τη συζήτηση τούτη στα πλεονάσματα και στη διαχείρισή τους και στην επενδυτική πολιτική.

Γι' αυτό το λόγο, ενώ ψηφίζουμε αυτό το νομοθέτημα, θέλουμε να υπενθυμίσουμε έντονα ότι πρέπει να αποφευχθεί -εκτός εάν υπάρχει εξαιρετική ανάγκη, εξαιρετικότερη- οποιαδήποτε ρύθμιση για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δηλαδή τμηματικά, παρά μόνο εάν έρθει το συντομότερο δυνατό, με βάση τη δέσμευση της υπουργού σε σχέση με τα ζητήματα της επενδυτικής πολιτικής και βεβαίως όλα τα άλλα τα οποία εκκρεμούν. Αυτή η διαδικασία η τμηματική και η σαλαμοποιημένη δε δίνει πλήρη πληροφόρηση. Να σας πω γιατί και τελειώνω. Γιατί; Διότι την περασμένη εβδομάδα, αν γνωρίζαμε ότι θα ερχόταν αυτό το νομοθέτημα,

παραδείγματος χάριν οι ομιλητές που είχαν κάνει την αναφορά τους από το βήμα της ολομέλειας, θα το συμπεριελάμβαναν, με την έννοια της κριτικής, αλλά και της εισηγήσης, στις ομιλίες τους, ότι δηλαδή, παραδείγματος χάριν, εάν εξοικονομούνται τόσα πολλά χρήματα, που επιτρέπεται να υπερκαλυφθούν από το πλεόνασμα με τη μείωση που εισηγείται το νομοσχέδιο, τότε υπάρχει ένας ακόμα επιπλέον λόγος να κάτσουμε να κουβεντιάσουμε το συντομότερο δυνατό την επενδυτική πολιτική υπό αυτή την έννοια. Ελπίζω να μη βρεθεί άλλη φορά, ο ίδιος λόγος, η ίδια ευκαιρία να λέμε τα ίδια, κύριε Πρόεδρε, αλλά η τμηματική προώθηση νομοθετημάτων πρέπει να αποφεύγεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου από μόνη της αποδεικνύει ότι το νομοσχέδιο που ψηφίσαμε για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τη βιωσιμότητά του δεν ήρθε μόνο του, ξεκάρφωτο, εμπεριέχοντας μόνο το στοιχείο της αύξησης των εισφορών ως ελέγχου, αλλά συνοδεύεται και από μία άλλη ευρύτερη πολιτική η οποία στοχεύει ακριβώς να ενισχύσει τη βιωσιμότητα. Και ένα κομμάτι το οποίο έχει υπολογίσει η κυβέρνηση, γύρω στα €15.000.000-€16.000.000, θα προστίθεται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να εξορροπήσει πιθανά ελλείμματα ή αδυναμίες.

Παράλληλα όμως με αυτό πρέπει να πω, για πολλοστή φορά, ότι κομμάτι εκείνου που έχουμε ψηφίσει, ναι, είναι και η επενδυτική πολιτική. Υπάρχει η απόφαση η οποία ελήφθη από όλους τους κοινωνικούς εταίρους για τις παραμέτρους των επενδύσεων, δηλαδή οι επενδύσεις να είναι χαμηλού κινδύνου, να μπαίνουν €200.000.000 το χρόνο για πέντε χρόνια, ούτως ώστε να δημιουργηθεί επιτέλους αποθεματικό -μια επαναστατική ενέργεια που δεν έχει γίνει από τη δημιουργία του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων- και μία επιτροπή από όλους τους κοινωνικούς εταίρους μαζί με τεχνοκράτες για τη διαχείριση αυτής της επενδυτικής πολιτικής.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Έχει επίσης ολοκληρωθεί και η αναλογιστική μελέτη, διεξάγεται ο διάλογος, είναι σε προχωρημένο στάδιο και πιστεύουμε ότι πολύ σύντομα -και σίγουρα πολύ πιο σύντομα από ό,τι προνοεί εκείνο που ψηφίσαμε- θα είναι ενώπιόν μας, για να εγκρίνουμε, ως κοινοβούλιο, ή να συζητήσουμε, ως κοινοβούλιο, και αυτό. Άρα, είναι πολλές οι παράμετροι αυτού που ονομάζουμε "Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και βιωσιμότητά του".

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Φεβρουαρίου και στις 9 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, καθώς και ο πρόεδρος του Ειδικού Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Ο προϋπολογισμός του Ειδικού Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας για το έτος 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €25.915.290 και συνολικά έσοδα ύψους €10.975.020.

Τα έσοδα του Ειδικού Ταμείου προέρχονται κυρίως από εισπράξεις των τελών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (€10.700.000) και από τόκους που προέρχονται από την επένδυση των αποθεμάτων του Ειδικού Ταμείου (€275.020).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι δαπάνες του Ειδικού Ταμείου προορίζονται κυρίως για τα ακόλουθα:

1. Επιχορηγήσεις/επιδοτήσεις αναφορικά με σχέδια για την προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και για εξοικονόμηση ενέργειας (€21.958.290).
2. Επιδότηση αγοράς συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού για τρία χρόνια (€2.000.000).
3. Λειτουργικές δαπάνες (€222.000).
4. Συμβουλευτικές υπηρεσίες και έρευνες (€1.420.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, το Ειδικό Ταμείο χρηματοδοτεί δραστηριότητες που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (αιολικής, φωτοβολταϊκών, ηλιακής, υδροηλεκτρικής, βιομάζας κ.ά.), καθώς και της εξοικονόμησης ενέργειας.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο πρόεδρος του Ειδικού Ταμείου ανέφερε ότι, με βάση τις πρόνοιες του πενταετούς σχεδίου δράσης για εξοικονόμηση ενέργειας, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη διάθεση ετήσιου κονδυλίου ύψους €854.301 για αγορά και διάθεση συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού στο καταναλωτικό κοινό για την περίοδο 2006-2010.

Ο πρόεδρος του Ειδικού Ταμείου ανέφερε περαιτέρω ότι οι λαμπτήρες διατίθενται δωρεάν σε τουλάχιστο πενήντα χιλιάδες υποστατικά (νοικοκυριά, εκκλησίες, μοναστήρια, σωματεία, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, αγαθοεργά ιδρύματα και άλλους κοινωνικούς οργανισμούς). Λόγω της μεγάλης ζήτησης από τους δικαιούχους που σημειώθηκε μέσα στο έτος 2007, η επιτροπή του Ειδικού Ταμείου προχώρησε σε προκήρυξη προσφορών για την αγορά των υπόλοιπων λαμπτήρων που προνοεί το πενταετές σχέδιο. Το Ειδικό Ταμείο ανέλαβε την υποχρέωση να επωμισθεί τη δαπάνη τόσο για την αγορά των λαμπτήρων όσο και για τη διαφημιστική εκστρατεία των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού, ενώ η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου θα αναλάβει την αποθήκευση και τη διάθεση των λαμπτήρων στο καταναλωτικό κοινό.

Αναφορικά με την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια κτίρια, για την περίοδο 2006-2010 προβλέπεται δαπάνη ύψους €854.300 κάθε έτος για επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας και ποσοστό 30% του πιο πάνω ποσού καλύπτεται από το Ειδικό Ταμείο, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό 70% από τους προϋπολογισμούς των υπουργείων.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης και μετά η κ. Κυριακού.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τρία λεπτά έχεις!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχοντας υπόψη και την προειδοποίηση του κ. Κατσουρίδη περί τριών λεπτών ομιλίας, την οποία θα σεβαστώ απόλυτα, έλαβα το βήμα μόνο και μόνο γιατί χρειάζομαι να βάλω κάπου αυτό το κιτπάπιν το οποίο φέρει τον τίτλο “Πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια”. Η σελίδα είκοσι εννέα αναφέρεται, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, του οποίου τον προϋπολογισμό ψηφίζουμε σήμερα, και λέει τα εξής: «Θα αξιοποιήσουμε ορθολογικά το Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας προς όφελος ιδιαίτερα των χαμηλά αμειβόμενων στρωμάτων του λαού, αποτρέποντας την εκμετάλλευση των κοινωνικών πόρων του για τη χορηγία επενδυτικών δραστηριοτήτων σε βάρος των υπολοίπων συμβαλλόμενων μερών».

Τώρα ξεκινά η τοποθέτησή μου. Ως τώρα ήταν του Δημήτρη Χριστόφια. Όσον αφορά λοιπόν το σημερινό προϋπολογισμό, το πώς θα γίνει η κατανομή αυτών των εκατομμυρίων που περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός, αναφέρεται σε κάποιες κυβερνητικές αποφάσεις οι οποίες ελήφθησαν πριν δύο μήνες. Σε αυτές τις κυβερνητικές αποφάσεις, αντί να ενισχύονται εκείνες οι μορφές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας οι οποίες είναι προσβάσιμες προς τους απλούς πολίτες, ενισχύονται ακριβώς εκείνες που, σύμφωνα με το πρόγραμμα, είναι λιγότερο προσβάσιμες ή καθόλου προσβάσιμες στους απλούς πολίτες. Το παρόν πρόγραμμα το οποίο ψηφίζουμε σήμερα, το οποίο ειρήσθω εν παρόδω δεν έχει ακόμα εγκριθεί ως πρόγραμμα χορηγιών από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τουλάχιστο το μέρος εκείνο που την αφορά -σημειώνω δηλαδή εδώ ότι ψηφίζουμε έναν προϋπολογισμό του οποίου η εκποίηση και η δαπάνη σε ένα μεγάλο βαθμό είναι σε ερωτηματικό, διότι το πρόγραμμα των χορηγιών δεν έχει εγκριθεί καθ’ ολοκληρίαν- είναι ένας προϋπολογισμός ο οποίος ουσιαστικά είναι εκτός του κυβερνητικού προγράμματος με ευθύνη της κυβέρνησης.

Εμείς επαναλαμβάνουμε ότι δεν είναι δυνατό σε μία Κύπρο, που έχει τριακόσιες εξήντα πέντε μέρες του χρόνου ήλιο, να επιδιώκεται χρησιμοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μακριά από τον ήλιο. Δεν είναι δυνατό το προφίλ της Κύπρου και οι στόχοι στρατηγικής της Κύπρου να μιλούν για 20%, από τους πόρους του ταμείου να δίδονται στις ανανεώσιμες πηγές που έχουν να κάνουν με τον ήλιο, όταν στην Ευρώπη τη συννεφιασμένη αυτής ο στόχος είναι 35% και 40%, στο σύνολο της Ευρώπης, όχι για ορισμένες χώρες που πρωτοπορούν.

Επιβάλλεται λοιπόν σήμερα να καταγραφεί μαζί με την αναγκαία ψήφιση του προϋπολογισμού μία σαφής και δυνατή, ισχυρή έκκληση της Βουλής προς την κυβέρνηση, να αλλάξει τους ενεργειακούς σχεδιασμούς της όσον αφορά τις χορηγίες του ταμείου και να έχει κύρια κατεύθυνση την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας, για να ικανοποιείται και ο όρος που πολύ σωστά αναφέρεται μέσα στο κυβερνητικό πρόγραμμα, να ικανοποιούνται οι ανάγκες των πολιτών, που είναι οι κύριοι χρηματοδότες του ταμείου, και να έχουμε μία καλύτερη, ορθολογικότερη και πιο επιστημονική ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι οποίες ειρήσθω εν

παρόδω είναι σε απελπιστικά χαμηλό επίπεδο, όπως έχει παρουσιαστεί σε τρεις επιτροπές της Βουλής μας, στην Κύπρο. Η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κύπρο είναι σε απελπιστικά χαμηλό επίπεδο. Βεβαίως εγώ δε θα αναφερθώ στις ευρωπαϊκές ρήτρες, που πολύ λίγο με ενδιαφέρουν. Με ενδιαφέρει περισσότερο η αιφόρος ανάπτυξη του τόπου μας, η προστασία του περιβάλλοντος και η προστασία της υγείας των πολιτών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Περδίκη.

Η κ. Κυριακού.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό, αλλά θεωρούμε και εμείς ότι πρέπει να καταθέσουμε τις απόψεις μας για την καλύτερη διαχείριση του ταμείου, διότι και εμείς έχουμε εντοπίσει ότι, ενώ το ταμείο δημιουργήθηκε για την ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την εξοικονόμηση, έχουμε εντοπίσει ότι κατά το πλείστον χρηματοδοτεί την εξοικονόμηση ενέργειας και σε πολύ μικρότερο βαθμό την επένδυση για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ενώ αναφέρεται ότι έχουμε μία πρόνοια των €24.000.000, που θα χρηματοδοτεί -και διαβάζω από την έκθεση που κατέθεσε η κυβέρνηση- «...αιολικά, φωτοβολταϊκά, ηλιακή και υδροηλεκτρική και βιομάζα...», βλέπουμε, κατά την ανάλυση την οποία μας έχει καταθέσει η κυβέρνηση, να μην υπάρχει αυτή η λογική διαχείρισης του ποσού του προϋπολογισμού και αναφέρεται σε έναν ανισόρροπο τρόπο. Θα ήθελα, με την άδειά σας, να διαβάσω τουλάχιστο ένα-δύο σημεία της επένδυσης την οποία προτείνετε, παραδείγματος χάριν για τη θερμομόνωση κατοικιών σε μη ορεινές περιοχές έχουμε €8.000.000, ενώ για τη θερμομόνωση κατοικιών σε ορεινές περιοχές, που έχουν ανάγκη μεγαλύτερη της θερμομόνωσης, €1.500.000. Βλέπουμε επίσης για την αγορά καινούριου υβριδικού οχήματος €480.000 και για ηλεκτρικό όχημα €14.000 και θα ήθελα να σταματήσω εδώ στο ηλεκτρικό όχημα. Ενώ προβλέπουμε τέτοιου είδους χορηγία, δεν υπάρχουν χώροι στάθμευσης για ηλεκτρικά οχήματα και βλέπουμε ότι υπάρχουν τουλάχιστο μέσα στις πόλεις να παρκάρουν κάτω από πολυκατοικίες και να χρησιμοποιούν το ηλεκτρικό ρεύμα των ενοίκων των πολυκατοικιών αυτών, οι οποίοι δεν το ξέρουν ότι παρκάει κάτω αυτοκίνητο το οποίο χρειάζεται ηλεκτρική ενέργεια. Επίσης βλέπουμε ότι έχουμε μία επιδότηση των λαμπτήρων φθορισμού €2.000.000 και σε αντίθεση βλέπουμε για σχέδια ενθάρρυνσης ηλεκτροπαραγωγής σε βιομάζα €1.682.000. Αυτά τα ποσά δείχνουν ακριβώς... Και σε φωτοβολταϊκά συστήματα βλέπουμε €2.300 που ανέφερε και ο συνάδελφος όσον αφορά τον ήλιο.

Βλέπουμε πράγματι ότι υπάρχει μία ανισόρροπη διαχείριση του ποσού αυτού το οποίο έχει εμπιστευθεί ο καταναλωτής στην κυβέρνηση, ούτως ώστε να το χρησιμοποιεί, βάσει της νομοθεσίας, για την ενθάρρυνση και την προώθηση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και κατά δεύτερο λόγο και εξοικονόμησης, χωρίς να λέμε ότι δεν είναι απαραίτητο και να ενθαρρύνουμε και να χρηματοδοτεί το κράτος και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Τέλος, θα ήθελα να κριτικάρουμε επίσης και τα δημόσια κτίρια, τα οποία ίσως είναι το χειρότερο παράδειγμα εξοικονόμησης ενέργειας. Βλέπουμε ότι δε χρησιμοποιούν λαμπτήρες ειδικούς που διανέμει το κράτος και επίσης έχουν συστήματα κλιματισμού παλιάς τεχνολογίας, τα οποία σπαταλούν ενέργεια. Επίσης δεν υπάρχει θερμομόνωση ακόμα και στα καινούρια κυβερνητικά κτίρια τα οποία

έχουν κτιστεί. Εάν ελέγξουμε τους προϋπολογισμούς των υπουργείων και των τμημάτων της κυβέρνησης, θα δούμε ότι τα ποσά τα οποία εμείς, η Βουλή, εγκρίνουμε για την πληρωμή ηλεκτρικής ενέργειας είναι τεράστια σε σύγκριση με τον ιδιωτικό τομέα, με τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Γι' αυτό νομίζω ότι το κράτος το ίδιο πρέπει να επανασχεδιάσει ακριβώς τον τρόπο που διαχειρίζεται αυτό το ταμείο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τη συνάδελφο Κυριακού.

Ο κ. Ευαγόρου και μετά ο κ. Κλεάνθους.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το ΑΚΕΛ θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό του ειδικού ταμείου, έναν προϋπολογισμό του οποίου οι πόροι προέρχονται από τη φορολογία την οποία πληρώνει ο μέσος Κύπριος καταναλωτής επί του ηλεκτρικού ρεύματος, ακριβώς για να μπορέσουμε να προωθήσουμε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να πιάσουμε τους στόχους τους οποίους σωστά η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καθορίσει για την περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έχουν γίνει βήματα συγκρίνοντας με το παρελθόν και αυτό είναι που πρέπει να δούμε, αν από την ημέρα που αρχίσαμε μέχρι σήμερα έχουμε κάνει κάποια βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Μας λέχθηκε στην επιτροπή ότι, ναι, είμαστε πολύ πίσω από το στόχο που έχει καθοριστεί, αλλά είμαστε περίπου στο 4% και έχουμε δυνατότητες να πάμε παραπέρα. Πιθανόν ο στόχος εκείνος που έχει τεθεί από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης, του 12% στο χρονικό εκείνο όριο που καθορίζεται, να μην επιτευχθεί, αλλά εμείς έχουμε, πιστεύω, ως χώρα, με βάση και τον προϋπολογισμό που είναι στη διάθεσή μας, εφόσον στραφούμε προς τις σωστές κατευθύνσεις, τη δυνατότητα να προσεγγίσουμε αυτό το στόχο.

Ως ΑΚΕΛ θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει μια πολυεπίπεδη ενεργειακή πολιτική όσον αφορά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας από τη μια, αλλά με αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που προσφέρει η χώρα μας. Και εδώ θα συμφωνήσω με το φίλο, το Γιώργο τον Περδίκη, ότι υπάρχει η δυνατότητα -και ως ΑΚΕΛ ευνοούμε αυτή την προσπάθεια- να στραφούμε περισσότερο προς την αξιοποίηση των φωτοβολταϊκών συστημάτων, αλλά και προς την κατεύθυνση του λαού, της μάζας, των κατοικιών, των οικιών. Υπάρχει αυτή η δυνατότητα με τις στέγες των σπιτιών. Την ίδια στιγμή, ναι, πιστεύω ότι ενώ υπάρχουν -και τα χαιρετίζουμε- εντός του προϋπολογισμού πιλοτικά προγράμματα που αφορούν στα σχολεία και δημόσια κτίρια, αυτό θα πρέπει να γίνει σε κάποια φάση μέσα από μια δέσμευση της πολιτείας, ότι όλα τα δημόσια κτίρια, συμπεριλαμβανομένων και των σχολείων, θα πρέπει να αξιοποιήσουν την ενέργεια με τα φωτοβολταϊκά, για να παράγουν και να είναι αυτόνομα όσον αφορά στη δική τους την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.

Κλείνω με το εξής: Επειδή έχει γίνει μια αναφορά από τη συνάδελφο, τη Μαρία Κυριακού, όσον αφορά στις μονώσεις, πρέπει να πω ότι, ναι, είναι σωστοί οι αριθμοί που έχουν αναφερθεί, απλά τα €8 εκατομ. για τις πεδινές περιοχές έναντι του €1,5 εκατομ. των ορεινών περιοχών είναι κατ' αναλογία λόγω ακριβώς του χαμηλού πληθυσμού που βρίσκεται στις ορεινές περιοχές, οι οποίες τείνουν να υπερκαλυφθούν.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Ευαγόρου.

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για να μην επαναλαμβάνουμε εαυτούς, πολλά σωστά έχουν λεχθεί από προλαλήσαντες συναδέλφους. Εγώ θα περιοριστώ μόνο να τονίσω κάποιες πτυχές, γιατί τουλάχιστο στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων είχαμε την ευκαιρία εξαντλητικά και στη δική μας επιτροπή να συζητήσουμε το θέμα σε βάθος μέσα από την πτυχή των δεσμεύσεων που αναλάβαμε έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και για να εξηγούμαστε τι εννοούμε με τον όρο “δεσμεύσεις”, να το ξεκαθαρίσουμε, για να αρχίσουμε να ανησυχούμε, διότι έχουμε ευαισθησία στις τσέπες μας όλοι οι πολίτες! Σημαίνει φοβερά πρόστιμα που δεν μπορούμε να τα διανοηθούμε, αν βρεθούμε έξω από τους στόχους μας, και εγώ πρέπει να σας κάνω μία δυστυχώς όχι ευχάριστη πρόβλεψη, ότι με βάση το παρελθόν αποδείχθηκε ότι μέχρι στιγμής αυτά που σχεδιάζαμε δεν ήταν καλά σχεδιασμένα, δεν ήταν σωστά σχεδιασμένα ή οι εκτιμήσεις μας δεν ήταν σωστές. Άρα, να μην εφησυχάζουμε και οι στόχοι δεν υλοποιούνται ούτε με ευχολόγια ούτε με προσεγγίσεις οι οποίες δεν είναι ορθολογικές!

Τι εννοώ με το “μη ορθολογικές”; Ασφαλώς και αυτά που είπε η συνάδελφος, η κ. Κυριακού, για εξοικονόμηση ασφαλώς είναι μια μακροπρόθεσμη, σε βάθος χρόνου, πολιτική, που πρέπει να την εφαρμόσουμε, πολύ περισσότερο ως μία χώρα που απολαμβάνει θετικά τον ήλιο σχεδόν όλο το χρόνο και άλλες χώρες θα το έβλεπαν ως μοναδική ευκαιρία να τον αξιοποιήσουν.

Το κυριότερο είναι ότι, ενώ κάναμε επιλογές για τους διάφορους τρόπους ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σχεδόν έναν πολύ βασικό τον είχαμε έξω, που είναι τα κάτοπτρα -παρά τις οποιεσδήποτε δυσκολίες τους, όπως το θέμα της μεγάλης έκτασης που χρειάζονται βεβαίως- τα οποία μπορούν να αποφέρουν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό ενέργειας από αυτό που πρέπει να καταγράψουμε, για να είμαστε εντάξει με τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις. Σπεύσαμε μόνο να περιοριστούμε στην πραγματικότητα με τις ανεμογεννήτριες, χωρίς καλά καλά να ξέρουμε τα πράγματα, και να ακούμε αρκετά θετικά σχόλια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι η Κύπρος ίσως στερείται συχνότητας και έντασης ανέμων, για να είχε αυτή ειδικά την επιλογή. Επειδή όμως εκεί υπάρχει το ιδιωτικό δαιμόνιο που ενδιαφέρει τους πάντες που έσπευσαν να εξασφαλίσουν και μετά να μεταπωλήσουν σε οποιουσδήποτε ενδιαφερόμενους του εξωτερικού, εκεί παρατηρήθηκε κινητικότητα. Έτσι και η δική μας κρατική μηχανή επαναπαύθηκε. Λέει: «αυτός είναι ο καλός τρόπος»! Χωρίς να μελετήσουμε καλά καλά τα πράγματα! Αποδείχθηκε ότι έπεσαν έξω, γιατί και πολλοί έχουν λόγους να εναντιώνονται για πολλά πράγματα που δε γνωρίζουμε ή δεν ασχοληθήκαμε, για να γνωρίσουμε, που μπορεί να είναι και δυσμενή για τοπικές κοινωνίες, οι οποίες δικαιολογημένα αντιδρούν. Και χωρίς, επαναλαμβάνω, να υπάρχουν οι ιδανικές συνθήκες ειδικά γι' αυτό τον τομέα ανανεώσιμης πηγής ενέργειας στον τόπο μας, στην Κύπρο. Εντούτοις, καλό είναι να προχωρήσουν εκεί που μπορούν πραγματικά επιχειρηματίες να αναλάβουν και το ρίσκο και το κόστος και να προχωρήσουν να κάνουν τα αιοτικά πάρκα, που λέμε. Και εκείνα με πολλά προβλήματα και είναι αβέβαιο κατά πόσο θα μπορούν έγκαιρα να έχουν εγκατασταθεί.

Έρχομαι στα φωτοβολταϊκά, γιατί πραγματικά εδώ είναι τρομερά δύσκολο το...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, λίγη ησυχία! Σας παρακαλώ!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

...θέμα, αν λάβουμε υπόψη ότι στη Γερμανία, η οποία ξέρουμε όλοι ότι είναι πρωτοπόρα χώρα στα θέματα τεχνολογίας, έχουν διαβλέψει ότι το θέμα των φωτοβολταϊκών με τη συνεχώς ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, εκτός του ότι θα είναι οικονομικά συμφερότερο σε βάθος χρόνου, ενώ δε στερούνται βασικά τον ήλιο και ενώ έχουν άλλους τρόπους πιο ιδανικούς, ταιριαστούς για τη δική τους χώρα, έχουν βάλει ένα πολύ σημαντικό ποσοστό, παρ' όλων ότι οικονομικά μπορεί να μην είναι το συμφερότερο, στα φωτοβολταϊκά!

Εμείς, δυστυχώς πρέπει να πω -και καταλήγω εδώ- δεν έχουμε ενθαρρύνει αυτό τον τομέα ή τον διακηρύξαμε, αλλά τα κίνητρα που δώσαμε είναι τόσο φτωχά, που δεν υπήρχε περίπτωση να υπάρξει οποιοδήποτε ενδιαφέρον! Άρα, να πούμε πρακτικά ότι χωρίς αναθεώρηση των κινήτρων, τα οποία πρέπει περίπου να είναι στα ίδια επίπεδα, όπως και άλλες χώρες, όπως και η Ελλάδα που είναι πολύ κοντά μας, δε νομίζουμε ότι αυτός ο τομέας μπορεί να αναπτυχθεί και όλες τις συνέπειες πρέπει να τις αναλογιστούμε και εκεί πρέπει να εστιαστεί και η δική μας προσοχή και η δική μας πίεση η πολιτική προς την κυβέρνηση, ώστε οι διάφοροι κυβερνητικοί παράγοντες να ασχοληθούν ιδιαίτερα με αυτό τον τομέα και να διατεθούν τα κονδύλια που χρειάζονται ως κίνητρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Κλεάνθους.

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου και μετά ο κ. Κουλίας και μετά ο κ. Στυλιανίδης.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο δυο λόγια. Θα ήθελα να φέρω σε γνώση της ολομέλειας της Βουλής αυτό το οποίο τέθηκε υπόψη μας την προηγούμενη Τρίτη στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής, όταν είχαμε εκεί την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. Το μεγαλύτερο έργο που υπάρχει στα σκαριά, για να προχωρήσει τώρα στην Κύπρο, είναι αυτό το οποίο θα γίνει από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και ήδη έχουμε ενημερωθεί ότι αυτό προχωρεί, ο χώρος έχει ανευρεθεί. Θα είναι δύο χιλιάδες στρέμματα γης στην περιοχή της Λεμεσού και σύντομα θα υπογραφούν τα διάφορα έγγραφα, για να προχωρήσει το όλο έργο, για να παράσχει ενέργεια στην Κύπρο μέσα από το σχέδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και με αξιοποίηση τόσο της αιολικής όσο και της ηλιακής ενέργειας.

Συνεπώς, αυτά τα πάρκα προχωρούν. Ήδη το πρώτο τώρα θα προχωρήσει στην υλοποίησή του και αναμένουμε ότι και τα υπόλοιπα μέτρα που η κυβέρνηση λαμβάνει προς αυτή την κατεύθυνση θα αποδώσουν τα σωστά αποτελέσματα και θα μπορούμε να αντιμετωπίσουμε και τα κριτήρια που μας θέτουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το να έρχεται η πολιτεία να φέρνει τέτοιες νομοθεσίες είναι σωστό, αλλά το ίδιο το κράτος πρώτο και καλύτερο πρέπει να δίνει το παράδειγμα εξοικονόμησης ενέργειας. Και θα πω ένα παράδειγμα -το οποίο ελπίζω να είναι γνωστό σε αρκετούς, αλλά δε βλέπουμε το κράτος να λαμβάνει μέτρα- που είναι η δημιουργία του νέου Νοσοκομείου Λευκωσίας, όπου υπάρχουν εκατοντάδες τετραγωνικά μέτρα γυαλιών και τα έβαλαν μονά οι άνθρωποι! Από τη δεκαετία του 1980 ο καθένας από εμάς που κτίζει, τα γυαλιά στο σπίτι του για λόγους θερμομόνωσης τα βάζει διπλά. Όχι για λόγους καλλωπισμού! Το κράτος, σας παρακαλώ, οι φωστήρες που σχεδίασαν και έκτισαν το νοσοκομείο, τα έβαλαν μονά! Όταν πήγαμε επίσκεψη -τότε ήμουν στην επιτροπή Υγείας- ρώτησα: «Μα, γιατί είναι μονά; Έχει κανένα ειδικό λόγο; Είναι για αποστείρωση; Τι είναι;» «Για εξοικονόμηση», απάντησαν. Αυτά τα έκανε ο μηχανισμός της Κυπριακής Δημοκρατίας!

Γι' αυτό αυτοί οι κύριοι που έχουν την ευθύνη, ενώ φορολογούμε τους πολίτες, για να εφαρμόζουμε σχέδια... Η ίδια η πολιτεία πρέπει να ενεργήσει πάραυτα και να πάει να αντικαταστήσει όλα αυτά τα τετραγωνικά μέτρα γυαλιού, για να εξοικονομούμε πράγματι πόρους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανίδης.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βασιζόμενος και εγώ στη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα θέματα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θέλω να θέσω στο σώμα τη μεγάλη αγωνία και από την Υπηρεσία Ενέργειας, αλλά και από άλλους φορείς που ασχολούνται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ότι το ενδεχόμενο των τιμωριών είναι πάρα πολύ πιθανό δυστυχώς για μας!

Δεύτερον, μέσα από μια μελέτη κάποιων ειδικών που έπεσε στην αντίληψή μου βλέπω ότι άλλες χώρες ευρωπαϊκές αξιοποιούν αυτό το ειδικό ταμείο όχι απλώς και μόνο ως ένα ταμείο που προσφέρει αυτά που είδαμε στην περίπτωση τη δική μας αλλά ως το υπόβαθρο να κτιστεί ολόκληρο ευρωπαϊκό πρόγραμμα που θα επεκτείνει κατά πολύ αυτό το ποσό. Νομίζω ότι πρέπει ως κοινοβούλιο να βάλουμε ως προτεραιότητα αυτό το θέμα και να φέρουμε το κράτος, τη διοίκηση μπροστά, για να μπει σε πιο ριζοσπαστικές αντιλήψεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Λειτουργούμε με ρυθμό χελώνας σε αυτό το θέμα και θα βρεθούμε προ εκπλήξεων!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ερωτοκρίτου, ο κ. Χατζηγεωργίου, η κ. Παπαδοπούλου και κλείνει ο κατάλογος!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν πήρα το βήμα της ολομέλειας, είναι όχι για να επαναλάβω αυτά που έχουν πει οι προηγούμενοι συνάδελφοι αλλά για δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος είναι γιατί διεθνώς, παγκόσμια τα τρία μέτωπα που είναι ανοικτά λόγω της σημασίας τους για όλες τις πολιτείες και για όλους τους λαούς είναι τα μέτωπα της υγείας, της οικονομίας

και της ενέργειας και ο δεύτερος λόγος είναι γιατί εγείρεται ένα μείζον θέμα με αυτό τον προϋπολογισμό όπως και με τους επόμενους που θα κουβεντιάσουμε.

Το θέμα το οποίο εγείρεται είναι το εξής: Μέσα στη σύγχρονη οικονομική κρίση, αλλά και έχοντας ακούσει τα όσα έχουν πει οι συνάδελφοί μου προηγουμένως, εγείρεται ένα ζήτημα για τη διαχείριση των προϋπολογισμών αυτών. Γι' αυτό το συγκεκριμένο προϋπολογισμό, έχοντας υπόψη το τι λέχθηκε από όλους τους προηγούμενους αγορητές, ότι δεν έγινε οτιδήποτε από την πολιτεία, παρά μόνο ότι εξαντλήθηκαν στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και στην παροχή των λαμπτήρων των συμπαγών του φθορισμού, για το οποίο μάλιστα ζήτησε και συμπληρωματικό προϋπολογισμό, χωρίς να επινοήσουν οτιδήποτε αναφορικά με την εξοικονόμηση ενέργειας από τις ανανεώσιμες πηγές -ήταν κοινή διαπίστωση όλων- στην έκθεση περιλαμβάνονται συμβουλευτικές υπηρεσίες €1.400.000! Και διερωτώμαι ως ένας απλός πολίτης, όπως και ο αντικειμενικός αναγνώστης αυτού το κειμένου «ε, καλά, για να αγοράζετε λάμπες, τι συμβουλευτικές υπηρεσίες θέλετε και ξοδεύτηκαν €1.420.000;»! Δε θέλω να εγείρω καινά δαιμόνια. Εγείρω ένα θέμα αρχής όμως στα ζητήματα αυτά!

Για όσους παρακολουθούν το τι συμβαίνει στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες - και είμαι βέβαιος ότι παρακολουθούμε πάρα πολλοί, αν όχι όλοι- ιδιαίτερα τις μέρες αυτές της οικονομικής κρίσης, υπάρχει μια σαφής τάση περικοπής στα πλαίσια της περισυλλογής της δημοσιονομικής και των μισθών και των χρημάτων που δίνονται για συμβουλευτικές υπηρεσίες. Των μισθών δηλαδή των ανθρώπων οι οποίοι εργάζονται στα υψηλά πόστα των δημόσιων οργανισμών, ακόμα και των τραπεζών, οι οποίοι βεβαίως έχουν υποχρέωση πολλές φορές εθελοντικά μόνοι τους να δηλώνουν ότι θα πρέπει να περιοριστούν. Ερχόμαστε στον προϋπολογισμό αυτό. Το ποσό των €1.420.000 δίνεται για συμβουλευτικές υπηρεσίες, όταν στον τομέα εξοικονόμησης, στον τομέα δημιουργίας ενέργειας μάλλον καλύτερα από τις εναλλακτικές πηγές, ο πολίτης, η ιδιωτική πρωτοβουλία για την οποία, νομίζω, δε μίλησε κανένας από τους προηγούμενους συναδέλφους, όποτε κινήθηκε, για να καλύψει το κενό αυτό, όποτε κινήθηκε -και το γνωρίζουμε όλοι- αντιμετώπισε το γρανιτένιο τείχος της γραφειοκρατίας!

Υπήρξαν πολίτες, ιδιώτες οι οποίοι απευθύνθηκαν, για να ασχοληθούν με τα ζητήματα αυτά. Είμαστε μια ελεύθερη κοινωνία, μια Δημοκρατία η οποία ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο ανταγωνισμός είναι εκεί και κανένας δεν μπορεί να απαγορεύσει στον οποιοδήποτε ιδιώτη ο οποίος έχει τα εχέγγυα να συνεισφέρει για την εξοικονόμηση της ενέργειας. Τους ζήτησαν -και είναι από βάσιμη πληροφόρηση που μιλώ- ότι περίπου θα έπρεπε πρώτα να είχαν εισάγει όλα όσα απαιτούνται για την εγκατάσταση της μονάδας αυτής και μετά να τους δοθεί έγκριση! Δηλαδή, μια γραφειοκρατία ακατανόητη, μια γραφειοκρατία η οποία εκθεμελιώνει την οποιαδήποτε προσπάθεια! Διερωτώμαι αν αυτές οι γραφειοκρατίες θα αντιμετωπιστούν στον ίδιο βαθμό και την έκταση από την πλευρά της πολιτείας προς την Αρχή Ηλεκτρισμού στο σχέδιο που είπαν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ-Αριστερά. Εμείς θέλουμε η Αρχή Ηλεκτρισμού να εμπλακεί. Δε θέλουμε όμως μονοπωλιακά. Είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εφόσον είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχουν δικαίωμα στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού, με διαφανείς διαδικασίες, χωρίς περιορισμούς να εμπλακούν όποιοι θέλουν. Άρα, αν θα δοθούν οι οποιοσδήποτε διευκολύνσεις από την άποψη της γραφειοκρατίας στην Αρχή Ηλεκτρισμού, να δοθούν και στους ιδιώτες! Υπάρχουν πάρα πολλοί ιδιώτες οι οποίοι επιθυμούν να εμπλακούν στα θέματα αυτά της ενέργειας!

Για τα ζητήματα των αμοιβών, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και ιδιαίτερα για την περικοπή την επιβαλλόμενη και αναγκαία λόγω της οικονομικής

κρίσης των απολαβών κάποιων, θα επανέλθουμε στους επόμενους προϋπολογισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Η κ. Παπαδοπούλου και τέλος ο κ. Χατζηγεωργίου.

Και από τη θέση σας μπορείτε, δεν είναι κατ' ανάγκη από το βήμα.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ενεργειακή απόδοση από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι 6% μέχρι το 2010 και 9% μέχρι το 2012, αν εγκατασταθούν αιολικά πάρκα. Είναι γεγονός ότι είμαστε πίσω από αυτούς τους στόχους ως Κυπριακή Δημοκρατία. Και αυτό, γιατί ακριβώς δεν έχουν επιταχυνθεί οι διαδικασίες, ώστε να εισαγάγουμε τούτες τις νέες μορφές εξοικονόμησης ενέργειας, αλλά και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και δεν έχει ακόμη εμπεδωθεί στον τόπο μας μία κουλτούρα αποδοχής των νέων μορφών ενέργειας, όπως συμβαίνει στο εξωτερικό, όπου, ταξιδεύοντας σε διάφορες χώρες, βλέπουμε και φωτοβολταϊκά και αξιοποίηση άλλων μορφών ενέργειας.

Το ταμείο τούτο είναι ειδικό. Δε θα είναι ένα ταμείο που θα καλύψει όλες τις ανάγκες. Άλλωστε, έχει γίνει και μία μελέτη, ένα σχέδιο χορηγιών για ενθάρρυνση της ηλεκτροπαραγωγής από μεγάλα εμπορικά, αιολικά, ηλιοθερμικά και φωτοβολταϊκά συστήματα και αξιοποίηση της βιομάζας για την περίοδο 2009-2013 και έχουν αναλάβει συμβουλευτικές υπηρεσίες ακριβώς να βοηθήσουν την Κύπρο, για να επιταχυνθεί ο τρόπος διαχείρισης του ταμείου, ώστε να είναι πιο αποτελεσματικός. Εκείνο το οποίο εμείς σημειώνουμε είναι ότι τα €26 εκατομ. περίπου τα οποία αφορούν τον προϋπολογισμό που σήμερα εγκρίνουμε κυρίως στοχεύουν στο να επιχορηγήσουν την ενθάρρυνση χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: ένα ποσό γύρω στα €22 εκατομ. θα πάει γι' αυτό το σκοπό. Το δεύτερο είναι για ένα σχέδιο το οποίο ξεκίνησε το 2006 και θα ολοκληρωθεί το 2010, €2 εκατομ. για συμπταγείς λαμπτήρες φθορισμού και €1,420 εκατομ. για συμβουλευτικές υπηρεσίες. Θεωρούμε ότι δεν μπορούν να εξαντληθούν όλα τα προγράμματα μέσα σε ένα τέτοιο μικρό, ας πούμε, ποσό δαπανών ειδικών ταμείων, αλλά το σίγουρο είναι ότι πρέπει να επισπευσθεί η υλοποίηση του εθνικού στρατηγικού σχεδίου δράσης για τη Λισαβόνα, όπου υπάρχουν εκεί συγκεκριμένα σχέδια για αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Όσον αφορά τα δημόσια κτίρια, θα δίνεται ετήσια ένα ποσό γύρω στα €840.000, αλλά σίγουρα δεν είναι επαρκές ποσό, για να εξοικονομείται στα δημόσια κτίρια η ενέργεια. Εκεί πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση και να δημιουργηθεί μια κουλτούρα, ώστε, όταν φεύγουν οι δημόσιοι υπάλληλοι ή άλλοι που χρησιμοποιούν τα δημόσια κτίρια, να σβήνουν τα φώτα, διότι είναι ένας απλός τρόπος εξοικονόμησης ενέργειας και αυτό είναι ευθύνη όλων μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Χατζηγεωργίου και ολοκληρώνεται ο κατάλογος.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμάκρυνε πράγματι ο κατάλογος των ομιλητών γι' αυτό το θέμα, όμως θέλω να πω ότι δίκαια η Βουλή εκφράζει ανησυχία και έγνοια γι' αυτό το ζήτημα, για την ανάγκη επιτάχυνσης των ρυθμών αύξησης του ποσοστού της παραγόμενης ενέργειας από εναλλακτικές πηγές, και νομίζω ότι στέλλει ένα σωστό μήνυμα στην πολιτεία μας. Τονίζω την πολιτεία μας, για να διαχωρίσω, αφού δε διαχωρίστηκε από τους συναδέλφους, την έννοια του κράτους από την πολιτεία. Δε μιλούμε για την κυβέρνηση, μιλούμε για την ανάγκη αυτή η πολιτεία, εφόσον εργαζόμαστε για ένα ζήτημα που δεν είναι τοπικό, είναι παγκόσμιο, αφορά όλο τον πλανήτη, μιλούμε για την ανάγκη συγκράτησης των κλιματικών αλλαγών, η Κύπρος οφείλει, στο βαθμό που πρέπει και μπορεί, να συμβάλει. Άλλωστε, είναι γνωστή η ρήση ότι «ένας προοδευτικός άνθρωπος πρέπει να σκέφτεται παγκόσμια και να δρα τοπικά». Αυτό είναι μια σοφή κουβέντα στην οποία ως πολιτεία, ως πολίτες υπολειπόμεθα και πρέπει να συμβάλουμε περαιτέρω.

Θέλω να πω ακόμα το εξής: Υπάρχουν πέντε οργανισμοί που ασχολούνται μ' αυτό το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, τρία υπουργεία και δυο υπηρεσίες. Πρέπει να υπάρξει συντονιστικός φορέας, ο οποίος να έχει πλήρη γνώση της εικόνας, να μπορεί να καταθέτει εισηγήσεις, να μπορεί να παρακολουθεί την υλοποίησή τους, να μπορεί να καταγγέλλει, αν θέλετε, τη μη υλοποίηση των αποφάσεων.

Είμαστε μικρός τόπος και νομίζω ότι αυτό θα έπρεπε να συμβάλλει στο να κυλούμε πιο γρήγορα τα πράγματα. Εντούτοις, το μέγεθός μας τείνει να καταντήσει, από θετική συμβολή στα όσα θέλουμε να κάμουμε, να είναι αρνητικό. Και νομίζω ότι πρέπει αυτό σιγά σιγά να το ανατρέψουμε. Με κίνδυνο, κύριε Πρόεδρε, να πούμε ιδέες οι οποίες είναι ακραίες και ανεφάρμοστες, συζητώντας ίσως και εκ του προχειρού γι' αυτό το ζήτημα, θα σας πω και εγώ μια δυο σκέψεις που υπάρχουν.

Όπου ακούω πολλούς ανθρώπους να συμφωνούν για κάτι και να συμφωνώ και εγώ, με πιάνει ταυτόχρονα και μια ανησυχία, αγαπητοί φίλοι, για τον εξής λόγο...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ:

Εμάς να δεις!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ακούστε τον επικήδειο της φράσης μου και θα καταλάβετε τι εννοώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Τον επικήδειο της φράσης μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ας σας πει ο κ. Ερωτοκρίτου, που ξέρει καλύτερα ελληνικά από εσάς, τι σημαίνει!

Πώς συμβαίνει όλοι εμείς εδώ να σκεφτόμαστε σωστά και όσοι είναι στην πολιτεία να μην κάνουν αυτό που όλοι εμείς εδώ σκεφτόμαστε ως σωστό; Τείνω να φοβούμαι...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η κυβέρνηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Στην πολιτεία, κύριε συνάδελφε, και να σας εξηγήσω γιατί. Τείνω να φοβούμαι ότι, εάν εμείς κάτω από ένα θαύμα βρεθούμε στη θέση αυτών των δημοσίων λειτουργών και βρεθούν εκείνοι εκεί, εκείνοι θα λεν τα σωστά και εμείς θα σφάλουμε. Άρα λοιπόν, πρέπει να κατανοούμε τη δυσκολία που έχει μία συγκεκριμένη θέση και...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χαίρομαι, γιατί υπάρχει κέφι σήμερα.

Λοιπόν, μάλιστα, ωραία!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

(Γελώντας)

Πρέπει να πω ότι είδα και εγώ τον κ. Θεμιστοκλέους που σημείωνε και έτσι επιχειρούσα να είμαι πολύ σαφής, διότι και ο ίδιος πάρα πολλές φορές είναι πάρα πολύ σαφής!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Έτσι, αποφεύγουμε τον υπερβατικό διαλογισμό!

Συνεχίστε, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θέλω να κλείσω με τη μεγάλη εικόνα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που ξεπερνά την Κύπρο. Και να σας πω ότι στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου, όπου συμμετέχω με άλλους συναδέλφους, η Γαλλία που ξεκίνησε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια ή αυτή την προσπάθεια για δημιουργία μεσογειακής ένωσης, όπου θα συμμετέχουν όλα τα κράτη της Μεσογείου, με στόχο κυρίως να κοιτάξουν όχι τόσο πολιτικά ζητήματα όσο ζητήματα οικονομίας, μετανάστευσης, περιβάλλοντος, συζητιέται, θέλω να σας πω, με εισήγηση και με πρακτική προσπάθεια εφαρμογής, η ιδέα οι χώρες της Μεσογείου που βρίσκονται στο ευρωπαϊκό έδαφος να νοικιάσουν τεράστιες εκτάσεις που υπάρχουν στις βόρειες χώρες της Αφρικής που γειτονεύουν με τη Μεσόγειο και που είναι περιοχές ουσιαστικά ερημικές, για να εγκατασταθούν εκεί αχανών εκτάσεων φωτοβολταϊκά πάρκα και μετά να διοχετευθεί το ηλεκτρικό ρεύμα, ίσως μέσω Συρίας, Τουρκίας, προς τις χώρες της Ευρώπης που το έχουν ανάγκη.

Αυτό για να έχουμε και μια ευρύτερη εικόνα, όταν συζητούμε θέματα και τα αγγίζουμε μόνο από μια πτυχή και οπτική που είναι πάρα πολύ στενή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ειδικό Ταμείο για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας ποσού

ύψους €25.915.290 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009.
Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση περισσεύματος για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Υπεύθυνοι λειτουργοί. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απ' ό,τι έχω διαπιστώσει από τις ομιλίες σας, όλες οι πλευρές είναι σύμφωνες με την έγκριση του προϋπολογισμού.

Άρα λοιπόν, δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το έτος 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το έτος 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Φεβρουαρίου και 9 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο πρόεδρος του Ταμείου του Κέντρου Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες.

Ο προϋπολογισμός του ταμείου του κέντρου για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €310.804 και συνολικά έσοδα ύψους €248.800.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το ταμείο του κέντρου είναι συνυφασμένο με το ίδιο το κέντρο και η λειτουργία του ρυθμίστηκε με νομοθεσία. Σκοπός του κέντρου είναι η επαγγελματική αποκατάσταση και η ευημερία των ατόμων με αναπηρία, τα οποία εκπαιδεύονται ή απασχολούνται εντός και εκτός του κέντρου.

Ο πρόεδρος του ταμείου του κέντρου ανέφερε διευκρινιστικά ότι η λειτουργία του κέντρου δε στηρίζεται μόνο στο ταμείο του αλλά και σε επιχορήγηση του κράτους, η οποία ενσωματώνεται στον κρατικό προϋπολογισμό. Η επιχορήγηση αυτή χρησιμοποιείται για την καταβολή των απολαβών του προσωπικού του κέντρου και καλύπτει μέρος των λειτουργικών του εξόδων.

Σημειώνεται ότι ο προϋπολογισμός του κέντρου περιλαμβανόταν μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2008 στο κεφάλαιο του Τμήματος Εργασίας και από την 1^η Ιανουαρίου 2009 μεταφέρθηκε στο κεφάλαιο του νέου Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής ότι, στα πλαίσια της πολιτικής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για αναδιοργάνωση του τομέα επαγγελματικής κατάρτισης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρίες, ετοιμάζεται πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για την ένταξη του κέντρου, καθώς και του Ιδρύματος Χρίστου Στέλιου Ιωάννου σε οργανισμό με κοινό όραμα και στόχους, για τη βελτίωση των προοπτικών κατάρτισης και αποκατάστασης των ατόμων με αναπηρίες. Για την πρόταση αυτή έχουν ληφθεί υπόψη τα σημερινά δεδομένα υπολειτουργίας του κέντρου, καθώς και οι εισηγήσεις μελετών που έχουν πραγματοποιηθεί τόσο για το κέντρο όσο και για το Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, εισηγείται, κατά πλειοψηφία της προέδρου της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μάλιστα, κύριε Τάσου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός, θα ψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, αλλά εκείνο το οποίο θέλω να επισημάνω είναι ότι δυστυχώς στην Κύπρο του 21^{ου} αιώνα μέχρι σήμερα δεν έχουμε κατορθώσει να κάμουμε ένα σωστό και σύγχρονο

κέντρο επαγγελματικής αποκατάστασης των αναπήρων. Οι ανάπηροί μας έχουν κουραστεί, γιατί δυστυχώς δε βρίσκουν την κατανόηση που πρέπει και δυστυχώς ταλαιπωρούνται στο να μάθουν κάποια πράγματα, για να είναι χρήσιμοι προς την κοινωνία και οι ίδιοι. Γι' αυτό δε θεωρούνται δεύτερης κατηγορίας πολίτες, είναι και αυτοί πολίτες αυτού του κράτους και οφείλει αυτό το κράτος να τους σέβεται, γιατί δυστυχώς τον τελευταίο καιρό και τους χώρους στάθμευσης αυτών των ανθρώπων τους καταχρόμαστε όλοι μας και τους βλέπουμε να ταλαιπωρούνται και ιδιαίτερα σε δημόσιους χώρους. Γι' αυτό πρέπει, ως σώμα, να πάρουμε θέση σ' αυτό το θέμα και νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσουμε άμεσα στην ψήφιση κάποιου νόμου, ώστε να προστατεύσουμε αυτούς τους ανθρώπους.

Επιτέλους, πρέπει να τους δώσουμε τις ίδιες ευκαιρίες μάθησης όπως έχουμε όλοι και πρέπει να προχωρήσουμε εδώ και τώρα χωρίς άλλη χρονοτριβή. Έχουν κουραστεί από τις υποσχέσεις και είναι εδώ που καλούμαστε όλοι, ως πολιτεία, ως κράτος, να προχωρήσουμε άμεσα και πρέπει και η κυβέρνηση βάσει των εξαγγελιών της να κάμει πράξη αυτά τα οποία έχουν διατυπώσει στην επιτροπή το Υπουργείο Εργασίας και το Υπουργείο Οικονομικών, δηλαδή σύντομα να δούμε ένα σύγχρονο κέντρο αποκατάστασης των αναπήρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε Τάσου.

Ο κ. Ευαγόρου και μετά ο κ. Φυττής.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για χρόνια συζητούμε τον προϋπολογισμό του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες και θυμούμαι εδώ και οκτώ τουλάχιστο χρόνια να τίθεται μια πάγια θέση προς την κατεύθυνση της πολιτείας από το σύνολο των μελών της επιτροπής Οικονομικών, ότι αυτός ο προϋπολογισμός με τη δομή και τη στόχευσή του όσον αφορά στα άτομα με αναπηρίες δεν εξυπηρετούσε εκείνο που εμείς θέλαμε να δούμε, μία υγιή απασχόληση με παράλληλη ψυχαγωγία αυτών των ατόμων, αλλά και με το βασικό του να νιώσουν χρήσιμοι και παραγωγικοί, να βοηθηθούν να είναι χρήσιμοι και παραγωγικοί στην κοινωνία. Ιδιαίτερα έντονη στις τοποθετήσεις της ήταν η σημερινή υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η φίλη Σωτηρούλα Χαραλάμπους, η οποία έθετε κάθε χρόνο αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα.

Ε, είναι με ικανοποίηση πρέπει να πω που από τον πρώτο χρόνο που βρίσκεται στην υπουργία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων φρόντισε, ούτως ώστε να αναδιοργανωθούν και αναβαθμιστούν οι στόχοι και αντί των σημερινών αδιεξόδων να εντάξουμε ουσιαστικά αυτό τον προϋπολογισμό -και πάει τώρα, ετοιμάζεται και πάει πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο- μαζί με το Ίδρυμα Χρίστου και Στέλιου Ιωάννου σε έναν κοινό οργανισμό, ούτως ώστε να υλοποιηθεί ουσιαστικά το όραμα για την κατάρτιση πρώτιστα και μετά αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρίες. Και θεωρούμε ότι μέσα από αυτή την καινούρια δομή θα επιτευχθούν καλύτερα οι στόχοι απ' ό,τι σήμερα, που υπολείπεται δυστυχώς αυτό το τμήμα, αυτή η μονάδα η οποία περιορίζεται στο να παράγει κάποια μικρά προϊόντα, τα οποία αγοράζει το κράτος, απλά για να βοηθά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Βουλή μέσω της επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ενδιαφέρθηκε γι' αυτό το κέντρο και μία φορά καλέσαμε όλους τους ενδιαφερόμενους εδώ στη Βουλή και άλλη μία φορά κάναμε επίσκεψη εκεί. Τα συμπεράσματά μας -ορισμένα έχουν δημοσιευτεί- είναι όπως περίπου τα είπε και ο συνάδελφος κ. Ευαγόρου.

Είτε στηρίζουμε τους ανάπηρους και την επαγγελματική αποκατάστασή τους μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης είτε τα αφήνουμε αυτά τα ιδρύματα και παραπαίουν. Και όποιος τα επισκεφθεί, είτε μόνος του είτε με άλλους, θα δει ότι γίνεται έργο. Υπάρχει μια ομάδα η οποία έχει συνεχώς εργοδότηση, είναι μόνιμα απασχολούμενη, και παράγουν παπούτσια για τις ανάγκες του κράτους, αστυνομικών, πυροσβεστών, αγροφυλάκων, στρατιωτών κτλ. Δυστυχώς, ενώ υπάρχει και σχετική πρόνοια μέσα στο νόμο, πολλές φορές δεν προτιμούν να δίδουν τις παραγγελίες τους εκεί και έτσι, ενώ παρήγαν πριν λίγα χρόνια δέκα, δώδεκα χιλιάδες ζεύγη παπουτσιών για διάφορες κατηγορίες, τώρα τους δίνουν παραγγελίες μόνο για τεσσαρεσθήμισι χιλιάδες. Άλλοι ασχολούνται με χειροτεχνία, ξυλουργική, ζωγραφική, καλαθοπλεκτική κ.λπ.

Τώρα θα πρέπει να αναμένουμε, όπως μας έχουν υποσχεθεί, τη μετεξέλιξη αυτών των ιδρυμάτων σ' έναν ενιαίο φορέα, μια καλύτερευση του συστήματος, διότι τα άτομα αυτά αισθάνονται πολύ έντονα. Όσοι τους διδάσκουν και οι οικογένειές τους αισθάνονται πολύ έντονα και εμείς, ως βουλευτές, η πραγματικότητα είναι ότι αισθανθήκαμε πολύ άσχημα, όταν όλοι, όλοι ανεξαιρέτα, μας παρακαλούσαν να φροντίσουμε να δοθούν παραγγελίες για τις δουλιές που κάνουν, ιδίως παπουτσιών, για τα οποία οι παραγγελίες που δίδονταν σταμάτησαν μέχρι τέλος του Γενάρη. Και προτιμούν να δίδουν παραγγελίες έξω δηλαδή, κινέζικα στην ουσία!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαυρονικόλα και κλείνει ο κατάλογος.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Και εμείς να πούμε ότι θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Όντως, κατ' επανάληψη επισκεφθήκαμε το κέντρο αποκατάστασης αναπήρων. Χρειάζεται σίγουρα, ο εξοπλισμός είναι πεπαλαιωμένος, οι κτιριακές εγκαταστάσεις δεν είναι και στην καλύτερή τους κατάσταση και εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει να δοθούν περισσότερα λεφτά για τους ανάπηρους και θεωρούμε ότι όλα εκείνα τα οποία είτε ο προηγούμενος συνάδελφος και για τους χώρους στάθμευσης κτλ, ναι, ισχύουν, αλλά θα πρέπει να δούμε και ως Βουλή πώς θα αντιμετωπίσουμε και τη νοοτροπία που επικρατεί και την κουλτούρα που έχουμε ως κυπριακός λαός, για να μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αυτούς τους ανθρώπους ως ισότιμα μέλη της κοινωνίας μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί υπεύθυνοι για την άσκηση ελέγχου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το έτος 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Φεβρουαρίου και 9 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο ανώτερος εκτελεστικός διευθυντής της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΑΤΗΚ για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €473.410.006 και έσοδα ύψους €496.285.000, τα οποία προέρχονται από τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες (€477.235.000) και τέλη διασύνδεσης (€19.050.000).

Οι κυριότερες δαπάνες του προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ για το έτος 2009 αναλύονται ως ακολούθως:

• Αποδοχές προσωπικού	€147.859.010
• Τρέχουσες δαπάνες	€138.325.000
• Κεφαλαιουχικές δαπάνες	€103.293.196
• Έργα επί πληρωμή για τρίτους	€7.932.800
• Εξοπλισμός για μεταπώληση	€4.500.000
• Επενδύσεις	€70.000.000
• Απρόβλεπτες δαπάνες	€1.500.000
• Πρόστιμα	€0

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η νέα στρατηγική του οργανισμού διαφοροποιεί την τοποθέτηση της ΑΤΗΚ στην αγορά από τηλεπικοινωνιακό οργανισμό σε παροχέα υπηρεσιών ολοκληρωμένης ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Οι βασικοί άξονες του αναπτυξιακού προγράμματος της ΑΤΗΚ για υλοποίηση της πιο πάνω στρατηγικής είναι οι ακόλουθοι:

1. Η διατήρηση, η αναβάθμιση και η ενδυνάμωση του ρόλου της ως τηλεπικοινωνιακού κόμβου στην Ανατολική Μεσόγειο.
2. Η περαιτέρω ανάπτυξη των δικτύων νέας γενιάς σε συνδυασμό με την αξιοποίηση της σύγκλισης σταθερών και κινητών επικοινωνιών και διαδικτύου, η οποία θα καταστήσει δυνατή την προσφορά νέων καινοτόμων υπηρεσιών πληροφόρησης, ηλεκτρονικών συναλλαγών, επιμόρφωσης και ψυχαγωγίας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και νοικοκυριά με υψηλές ταχύτητες και σε πιο χαμηλές τιμές.
3. Η αναβάθμιση των υφιστάμενων δαπανών δικτύων κινητής τηλεφωνίας, που θα επιτρέψει την προσφορά ασύρματων ευρυζωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών περιεχομένου και πολυμέσων για κάλυψη των αναγκών του σύγχρονου Κύπριου καταναλωτή.

Η υλοποίηση του μεσοπρόθεσμου αυτού αναπτυξιακού προγράμματος θα διατηρήσει την ΑΤΗΚ στην ομάδα των τεχνολογικά πρωτοπόρων οργανισμών και θα προσφέρει στην οικονομία της Κύπρου την αναγκαία υποδομή για την επίτευξη υψηλών ρυθμών ανάπτυξης στις πρώτες δεκαετίες του 21^{ου} αιώνα.

Οι στρατηγικοί στόχοι που θα επιτευχθούν με τον προϋπολογισμό ανάπτυξης του 2009, όπως απορρέουν από το στρατηγικό σχέδιο της ΑΤΗΚ, είναι οι ακόλουθοι:

1. Η ολοκληρωμένη εξυπηρέτηση πελατών.
2. Η ανάπτυξη ενιαίου δικτύου νέας γενιάς με πλήρεις ευρυζωνικές δυνατότητες.
3. Η προσφορά υπηρεσιών σύγκλισης ηλεκτρονικής επικοινωνίας και περιεχομένου, ώστε να επιτευχθεί διαφοροποίηση της ΑΤΗΚ από τους ανταγωνιστές της.
4. Η περαιτέρω ανάπτυξη της ευρυφασματικής υποδομής δικτύου,

περιλαμβανομένης και της κινητής τηλεφωνίας.

5. Η περαιτέρω ανάπτυξη και δραστηριοποίηση σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας όπως περιεχομένου, ηλεκτπαίδευσης, τηλεφαρμογών και ηλεκτρονικού εμπορίου.

Ο ίδιος προϋπολογισμός προβλέπει για τη μετατροπή μιας θέσης Βοηθού Γενικού Διευθυντή σε θέση Ανώτερου Διευθυντή. (Η θέση του Βοηθού Γενικού Διευθυντή έχει σημειωθεί με διπλό σταυρό στον προϋπολογισμό του 2009, για να καταργηθεί, όταν κενωθεί).

Επιπρόσθετα, ο προϋπολογισμός του 2009 προβλέπει τη δημιουργία:

1. οκτώ θέσεων Υπομημηταρχών,
2. τεσσάρων θέσεων Τεχνικών Εποπτών Β' και Α',
3. δύο θέσεων Γραμματειακών Εποπτών Β' και Α' και
4. δύο θέσεων Εποπτών (Ειδικευμένο Προσωπικό).

Όπως έχει κατατεθεί, η πλήρωση των πιο πάνω θέσεων συνδέεται με την ένταξη του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού σε νέο σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων και δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών.

Περαιτέρω, οι αρμόδιοι της ΑΤΗΚ ενημέρωσαν την επιτροπή ότι για το έτος 2009 έχει περιληφθεί σχετική πρόνοια στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό για €70.000.000 προς υποστήριξη της επέκτασης των δραστηριοτήτων της ΑΤΗΚ στην Ελλάδα. Όπως ανέφεραν, τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα της δραστηριοποίησης στον ελλαδικό χώρο με την ανάθεση στην ΑΤΗΚ από την Κοινωνία της Πληροφορίας της Ανάπτυξης Ευρυζωνικών Υποδομών και την Παροχή Υπηρεσιών σε περιοχές της ελληνικής περιφέρειας είναι πολύ ικανοποιητικά. Συναφώς, ανέφεραν ότι έχει κατασκευαστεί η Ζώνη 5, έχει ανατεθεί στην Αρχή ιδιόκτητο δίκτυο οπτικών ινών χιλίων διακοσίων περίπου χιλιομέτρων και έχουν εγκατασταθεί σαράντα χιλιάδες ευρυζωνικές πόρτες.

Επιπρόσθετα, από τα μέσα Οκτωβρίου 2008 άρχισε η εμπορική λειτουργία στον ελλαδικό χώρο με πολύ καλά αποτελέσματα μέσα στα τεθέντα χρονοδιαγράμματα και μάλιστα νωρίτερα από τις άλλες εταιρείες που ανέλαβαν αντίστοιχα έργα, γεγονός που απέσπασε θετικά σχόλια από το ελληνικό κράτος. Όπως έχει κατατεθεί, το ποσό των €70.000.000 θα μεταφερθεί στη θυγατρική εταιρεία "Digimed Communications Ltd", η οποία θα το διαθέσει ως μέτοχος της "Cytta Hellas" για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Συναφώς με τα πιο πάνω, οι αρμόδιοι της ΑΤΗΚ ανέφεραν ότι διεξάγεται αυτή την περίοδο οικονομική μελέτη με την υποστήριξη εξωτερικών συμβούλων για επικαιροποίηση των επιχειρηματικών σχεδίων στην Ελλάδα, τόσο για το υφιστάμενο έργο της Ζώνης 5 όσο και για την πανελλαδική δραστηριοποίηση στην οποία αναφέρεται το σχετικό κονδύλι του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, η οποία θα είναι έτοιμη εντός του Μαρτίου 2009. Πέραν της δραστηριοποίησης στην Ελλάδα, βρίσκεται υπό μελέτη πιθανή συμμετοχή της ΑΤΗΚ σε διάφορα συστήματα που θα ενισχύουν το ρόλο της ως τηλεπικοινωνιακού κόμβου στην περιοχή. Σε περίπτωση που θα καταστεί δυνατή η συμμετοχή του οργανισμού σε διεθνή καλωδιακά συστήματα, θα υποβληθεί στη Βουλή συμπληρωματικός προϋπολογισμός.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, τα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν προς τους αρμοδίους σωρεία ερωτήσεων και ζήτησαν την

κατάθεση περαιτέρω επεξηγήσεων για διάφορα θέματα, μεταξύ των οποίων η δραστηριοποίηση στην Ελλάδα, το σύστημα αμοιβών και κινήτρων για το προσωπικό της ΑΤΗΚ, οι προοπτικές του σχεδίου αφυπηρέτησης και συνταξιοδότησης του προσωπικού, οι προοπτικές της σταθερής τηλεφωνίας κ.ά. Σημειώνεται ότι απαντήσεις στα τεθέντα από τα μέλη της επιτροπής ερωτήματα έχουν κατατεθεί στην επιτροπή με επιστολή της ΑΤΗΚ, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009.

Σημειώνεται επίσης ότι στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγήθηκαν όπως το συνολικό κονδύλι ύψους €2.600.000 (Άρθρο 070 - Αμοιβές και Κίνητρα) μειωθεί στο €1.700.000 για το έτος 2009 λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, όπως ακριβώς με βάση εισήγηση των αρμοδίων της Αρχής έγινε και κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Με την εισήγηση αυτή συμφώνησε επίσης η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, όπως και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με την πιο πάνω εισήγηση.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εμείς θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, γιατί διαφωνούμε με την πολιτική να είναι η Κύπρος η μοναδική χώρα από τις είκοσι επτά της Ευρώπης όπου μια τηλεπικοινωνιακή επιχείρηση λειτουργεί με βάση τον περί Δημοσίου Δικαίου Νόμο.

Όμως υπάρχουν και τρία, τέσσερα άλλα θέματα που θέλουμε να επισημάνουμε όπως, παραδείγματος χάριν, το ότι για πρώτη φορά κονδύλι της τάξης των €70 εκατομ. κατατίθεται σε μία θυγατρική, χωρίς να ακούσουμε από τους παραδοσιακά έχοντες ενστάσεις να θέτουν οποιοδήποτε ζήτημα. Για πρώτη φορά πάει σε θυγατρική στην οποία, παρ' όλο που κάποιος επιμένουν ότι πρέπει να είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου, για να ελέγχεται από το κοινοβούλιο, δε θα έχει οποιοδήποτε έλεγχο το κοινοβούλιο το οποίο θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Επίσης, οι αυξήσεις του 12% πάνω στο μισθολόγιο, οι αυξήσεις πάνω στα ταμεία συντάξεων οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια την επόμενη δεκαετία την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου σε δύσκολη οικονομική κατάσταση.

Αλλά και κάτι τελευταίο, κύριε Πρόεδρε. Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, ως ο φορέας των τηλεπικοινωνιών και ο φορέας της κοινωνίας της πληροφορίας, του διαδικτύου, του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, του κινητού τηλεφώνου, των blackberries, δίδει κάθε χρόνο δυόμισι περίπου εκατομμύρια ευρώ μόνο για ταχυδρομικά τέλη! Το ότι ο οργανισμός που κατεξοχήν ασχολείται με τη νέα τεχνολογία, με την κοινωνία της πληροφορίας δαπανά κάθε χρόνο δυόμισι εκατομμύρια ευρώ μόνο για γραμματόσημα, είναι ένα θέμα που πρέπει να απασχολήσει. Επίσης -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- σε έναν τομέα όπου είναι δεσπόζουσα η θέση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου να δαπανώνται €11 εκατομ. περίπου για διαφήμιση... Αυτό λέει πολλά!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι παράδοξο πράγματι όχι το ότι η πλευρά που συνήθως ενίσταται, κατά τον κ. Νεοφύτου, στις επενδύσεις του τύπου που έχει αναφέρει δεν ενίσταται -και θα εξηγήσω γιατί δεν είναι παράδοξο η δική μας πλευρά να μην ενίσταται- αλλά το ότι, κατά τον κ. Νεοφύτου και την πλευρά που εκπροσωπεί, όταν αυτές οι επεκτάσεις στο εξωτερικό, οι κερδοφόρες, γίνονται από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρέπει να χαιρετίζουμε την ιδιωτική πρωτοβουλία, ενώ, όταν γίνονται από έναν πετυχημένο ημικρατικό και σε μία εταιρεία που ήδη κερδίζει πάρα πολλά στην Ελλάδα, με δεκάδες χιλιάδες πελάτες, που με τη σειρά της ενισχύει την οικονομική υπόσταση της CΥΤΑ, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, υπάρχει πρόβλημα τέτοιο, που θα 'πρεπε εμείς να εξεγερθούμε. Μα έγινε ολόκληρη ιστορία... Μας έπεισαν για την ανάγκη του εκσυγχρονισμού και της χειραφέτησης των οργανισμών. Τώρα έχουν παράπονο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν ευρίσκεται η ίσια τους!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επίσης, έχουν πρόβλημα κάθε φορά που έχει αυξήσεις στα ταμεία συντάξεων και στα μισθολόγια!

Για ό,τι αφορά τη διαφήμιση, ε, συγγνώμη, πώς θα σταθεί ένας οργανισμός; Ένας λόγος που η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου άντεξε την πίεση των ξένων είναι και η δυνατότητά της να διαφημίζει και μέσω της διαφήμισης να εξασφαλίζει προσβάσεις και να εξασφαλίζει και υποστηρικτές. Ο νόων νοείτω! Αυτό που κάνουν οι ιδιώτες δηλαδή δικαιούται να το κάνει και πρέπει να το κάνει και ο ημικρατικός οργανισμός. Όχι, όταν τους αφορά, πάντα να βάλλουμε τροχοπέδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς είμαστε έντονα ενοχλημένοι, ειλικρινά, από το γεγονός ότι ένα κονδύλι, όπως αυτό των €70 εκατομ., με τη μέθοδο της διακλάδωσης αυτής, που είναι ένας

συνήθης τρόπος και είναι ο μοναδικός τρόπος, για να χάσεις τα ίχνη παρακολούθησης και ελέγχου του κεφαλαίου, πάει και μπαίνει σε μία εταιρεία η οποία είναι ιδιωτικού δικαίου. Η εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσούσα, ο οργανισμός δηλαδή τηλεπικοινωνιών της Κύπρου, που στο παρελθόν έχει επιδείξει πολλά τέτοια παραδείγματα αδιαφανών διαδικασιών, έρχεται τώρα με αυτό επιπλέον να δώσει περαιτέρω λαβή. Και δεν είναι λόγω του συστήματος -εγώ θα διαφωνήσω με τον προηγούμενο ομιλητή- είναι θέμα χρηστής και διαφανούς διαχείρισης. Να υπενθυμίσω ότι στο παρελθόν η CΥΤΑ σε έργο το οποίο είχε αναλάβει στο εξωτερικό είχε εργοδοτήσει, είχε δώσει άδεια χωρίς απολαβές ή με απολαβές και πιθανώς, αν ενθυμούμαι καλώς, σε οργανικό της στέλεχος, του οποίου έκαμε συμβόλαιο άλλο με τριπλάσιο μισθό και έβαλέ τον διευθυντή στο ιδιωτικό έργο το οποίο έκανε στο εξωτερικό! Αυτά γίνονται στη CΥΤΑ, ενδεχομένως και αλλού. Εάν λοιπόν το κράτος πρέπει να παρακολουθεί για το πού ξοδεύονται τα χρήματα που βγαίνουν από την τσέπη των πολιτών -και το ποσό των €70 εκατομ. είναι ένα σοβαρό ποσό- τότε ναι η CΥΤΑ οφείλει να τηρεί διαφανείς διαδικασίες, σύμφωνα με τη χρηστή διοίκηση.

Δεύτερον, υπάρχει ένα ζήτημα που αφορά τις απολαβές και τους μισθούς, όπως έχω πει στην αναφορά μου για τον πρώτο προϋπολογισμό. Εμείς αναμένουμε από την κυβέρνηση να ασχοληθεί με το θέμα. Όχι γιατί είμαστε εναντίον βεβαίως των οποιωνδήποτε δικαιωμάτων και ωφελημάτων, μάλιστα όταν είναι συμφωνημένα με βάση συλλογικές συμβάσεις, αλλά τουλάχιστο για τα υψηλόβαθμα στελέχη οργανισμών που ευημερούν, που κερδίζουν, που κατεχοχόν είναι οι τηλεπικοινωνίες, θα πρέπει να εξευρεθεί μία άλλη πολιτική, συμπεφωνημένη, διαφορετικά διαρθρωμένη. Δεν ξέρω, ούτε μπορώ στο στάδιο αυτό να εισηγηθώ οτιδήποτε, αλλά το κράτος πρέπει να το δει. Εγώ υπενθυμίζω -και είναι άξιο επαίνου- ότι κάποια ανώτατα διευθυντικά στελέχη ιδιωτικής τράπεζας στην Κύπρο δε δέχτηκαν να πάρουν τα μπόνους που τους οφείλοντο από την τράπεζα, που ήταν ιδιωτικός οργανισμός, αναγνωρίζοντας ότι υπάρχει κρίση. Ε, δεν μπορεί κάποιος στους δημόσιους οργανισμούς, υψηλόβαθμοι ομοίως, να σφυρίζουν αδιάφορα και να παίρνουν τα ωφελήματα αυτά, μη βλέποντας το θέμα αυτό η κυβέρνηση.

Εμείς θα ψηφίσουμε το νομοθέτημα, κάτω απ' αυτή την έντονη κριτική, αναμένοντας κινήσεις από την πλευρά του κράτους και ιδιαίτερα κινήσεις για τη διασφάλιση της διαφάνειας των €70 εκατομ. Αναμένω ότι θα επανέλθει η CΥΤΑ και θα δώσει εξηγήσεις για την κυκλοφορία αυτού του ποσού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Θωμά, η κ. Παπαδοπούλου και κλείνει ο κατάλογος. Και ο κ. Ομήρου.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το παράδοξο σε αυτή τη συζήτηση θα ήταν, αν ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν έκαναν κριτική ενάντια στη CΥΤΑ. Εξάλλου, η "αγάπη" του Δημοκρατικού Συναγερμού για εκείνους τους ημικρατικούς οργανισμούς, ιδιαίτερα τους κερδοφόρους, όπως είναι η CΥΤΑ, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου κτλ., είναι γνωστή. Παλαιότερα, αυτή η "αγάπη" εκφραζόταν με τα συνθήματα «Λιγότερο κράτος», δώστε τα στους ιδιώτες περίπου, «Όχι στο κράτος επιχειρηματίας» κτλ. Το παράδοξο λοιπόν θα ήταν, αν δε γινόταν σήμερα αυτή η κριτική και αυτή η αρνητική τοποθέτηση απέναντι σε έναν οργανισμό ο οποίος προσφέρει τεράστιες υπηρεσίες στον κυπριακό λαό, ο οποίος από το μηδέν έστησε τις επικοινωνίες και

εκσυγχρονίστηκε, ο οποίος φέρνει στο κυπριακό δημόσιο πολύ μεγάλα κέρδη και δίνει λύσεις σε προβλήματα του κυπριακού λαού.

Όμως, έχω ακόμα μια απορία την οποία θέλω να μου λύσει ο κ. Αβέρωφ. Ο κ. Νεοφύτου λέει τα εξής: «Πώς αυτός ο οργανισμός καταφέρνει να πληρώνει €2,5 εκατομ. για ταχυδρομικά τέλη;». Εγώ ερωτώ: Τι προτείνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός; Τους λογαριασμούς των πελατών, των εκατοντάδων χιλιάδων πελατών που έχει η CΥΤΑ, την ενημέρωση για νέα προγράμματα κτλ. αν δεν τα κάνει με το ταχυδρομείο, πώς πρακτικά θα τα διεκπεραιώσει; Υπάρχει εναλλακτική λύση; Εφόσον γίνεστε πρακτικοί, δώστε και τις λύσεις πώς θα αποφύγει να τους δώσει αυτά τα ταχυδρομικά τέλη ο οργανισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, εκπροσωπώντας το Δημοκρατικό Κόμμα, δε θα είμαι επικριτική. Θα σημειώσω ότι η ΑΤΗΚ προσπαθεί να καταστεί τηλεπικοινωνιακός κόμβος στην περιοχή μας. Θεωρούμε ότι οι προσφερόμενες υπηρεσίες στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Κύπρο βρίσκονται σε πολύ υψηλά επίπεδα, όσον αφορά την ποιότητα των υπηρεσιών. Και εμείς χαιρετίζουμε τη δραστηριοποίηση της CΥΤΑ και στον ελλαδικό χώρο, απ' όπου έχει αποσπάσει πολύ θετικά σχόλια, γιατί κατάφερε ακριβώς να εγκαταστήσει 40 000 ευρυζωνικές πόρτες στη Ζώνη 5, ανέπτυξε ευρυζωνικές υποδομές και υπηρεσίες στην ελληνική περιφέρεια και από τα μέσα Οκτωβρίου του 2008 άρχισε εμπορική λειτουργία στον ελλαδικό χώρο, γεγονός το οποίο την καθιστά έναν ανταγωνιστικό συνεισφορέα στην ανάπτυξη ευρυζωνικών διασυνδέσεων και υποδομών στην Ελλάδα. Και αυτό δείχνει ότι οι Κύπριοι έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν και αλλού.

Επιπρόσθετα, η CΥΤΑ διαθέτει υπερσύγχρονο δίκτυο τηλεπικοινωνιών και αποτελεί τηλεπικοινωνιακό κόμβο στην περιοχή μας. Τα τέλη έχουν μειωθεί πρόσφατα. Φυσικά, υπάρχουν πάντα περιθώρια. Υπόκειται στο ρυθμιστή που ελέγχει τη CΥΤΑ να παρακολουθεί τι γίνεται όσον αφορά ακριβώς τα τέλη, αλλά ως γενικό σχόλιο εμείς λέμε ότι χαιρετίζουμε τις προσπάθειες που κάνει, για να εξυπηρετεί το σύγχρονο πολίτη και για να μπούμε στην κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης. Ελπίζουμε οι ευρυζωνικές υποδομές να γίνουν λιγότερο ακριβές, γιατί στον ευρωπαϊκό χώρο είναι φθηνότερες, ενώ στην Κύπρο δυστυχώς εξακολουθούν να είναι πολύ υψηλές οι τιμές.

Επομένως, χαιρετίζουμε τα όσα καλά γίνονται. Πρέπει να ασκείται διαρκώς έλεγχος όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα διάφορα κονδύλια κατανέμονται είτε σε εταιρείες για το εξωτερικό είτε αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ζούμε στον αστερισμό της οικονομικής κρίσης και των επιπτώσεων αυτής της οικονομικής κρίσης και στην κυπριακή οικονομία. Εξαγγέλθηκε μία πολιτική από την κυβέρνηση, ότι η κυβέρνηση θα προχωρήσει στην εκτέλεση πολλών μικρών - μεγαλύτερων και μικρότερων- έργων, για να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος και το χάσμα

της ανεργίας. Αυτή αφορά και την τοπική αυτοδιοίκηση, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, δήμους και κοινότητες. Αντιλαμβάνομαι ότι πρέπει να αφορά και τους ημικρατικούς οργανισμούς, ιδιαίτερα ημικρατικούς οργανισμούς με τέτοιους γιγαντιαίους, θα έλεγα -τηρουμένων των μεγεθών της κυπριακής οικονομίας- προϋπολογισμούς. Βεβαίως, δεν είμαι εις θέση... Δεν είμαι στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, για να γνωρίζω λεπτομέρειες, αλλά ελπίζω ότι αυτή η κυβερνητική πολιτική για την εκτέλεση κάποιων έργων που έχουν σχέση ασφαλώς με αυτούς τους ημικρατικούς οργανισμούς προωθείται, για να αναλάβουν μερίδιο αυτής της προσπάθειας και οι ημικρατικοί οργανισμοί. Και το λέω όχι μόνο για την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, αλλά και για την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και για άλλους ημικρατικούς οργανισμούς οι οποίοι έχουν τέτοιους προϋπολογισμούς. Και αντί - συμφωνώ με τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου- να υπάρχει μια σπάταλη, έτσι, διάθεση χρημάτων για διάφορες εκδηλώσεις -διότι φαίνεται να είναι πολύ γαλαντόμος η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου σ' αυτά- για εκδηλώσεις βιτρίνας περισσότερο, καλά είναι να γίνουν κάποιες επενδύσεις σε τέτοια έργα, για να εργαστεί κόσμος ο οποίος χάνει τις δουλειές του. Αλλά αυτό είναι ένα άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Ευαγόρου, δεν έχετε καλυφθεί από τον κ. Κατσοριδίη;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Υπάρχει κανένας στο ΑΚΕΛ που δεν καλύπτεται από τον κ. Κατσοριδίη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, μα γι' αυτό διερωτήθηκα!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Αλλά σ' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση πρόκειται για διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Να αναφέρω ότι έχει γίνει μια αναφορά από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού όσον αφορά στην πολιτική κινήτρων, με τα οποία κίνητρα είμαι σίγουρος ότι και εμείς και όλες οι πλευρές θα συμφωνούσαν ως αρχή και ως ιδέα. Την ώρα που λέμε ότι η πολιτική των κινήτρων για αύξηση της παραγωγικότητας στον ιδιωτικό τομέα είναι θεμιτή, γιατί να μην είναι θεμιτή η πολιτική των κινήτρων προς την κατεύθυνση των εργαζομένων και στον κρατικό τομέα; Εκεί που παλαιότερα ελέγγοτο από πλευράς των φίλων απέναντι ότι η ισοπέδωση και οι ίδιοι μισθοί δημιουργούν σίγουρα αρνητικά φαινόμενα για την παραγωγικότητα και πρέπει να βρούμε τρόπο διαφοροποιήσεων, ούτως ώστε να αμείβονται και να υπάρχουν κίνητρα για εκείνους που είναι σωστοί και καλοί, ε, δεν μπορούμε να ερχόμαστε σήμερα και να καταψηφίζουμε και προϋπολογισμούς, αλλά και κίνητρα.

Και έρχομαι στο συγκεκριμένο, επί του προκειμένου, ότι για έναν οργανισμό με τόσες εκατοντάδες εκατομμύρια προϋπολογισμό να διατίθενται €2,7 εκατομ. -αρχικά είχαν κατατεθεί- και στη συνέχεια, μετά και από παρατηρήσεις της επιτροπής Οικονομικών, να μειώνονται σε €1,7 εκατομ. και να αφορούν στους πλέον χαμηλόμισθους εργαζομένους και να αποποιούνται τα διευθυντικά στελέχη του

δικαιωμάτός τους να συμμετέχουν στην πολιτική κινήτρων λόγω της κρίσεως, αυτό κατά τη δική μας την άποψη θα έπρεπε να εκτιμηθεί.

Την ίδια στιγμή να πω ότι και η διαφήμιση είναι ένα όπλο το οποίο χρησιμοποιεί καθημερινά ο ιδιωτικός τομέας. Η διαφήμιση είναι εκείνη που εξασφαλίζει, όπως έχει λεχθεί από το Νίκο Κατσουρίδη, πελατεία και σχέση με δυνητικό πελάτη ή υφιστάμενο πελάτη, όταν γίνεται, και σ' αυτήν είναι που η Βουλή θα πρέπει να εγκύψει με φειδώ πάντοτε και με τον αναγκαίο έλεγχο επίσης πάντοτε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουργουρίδης και κλείνει ο κατάλογος.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διαφωνία που έχουμε συνεχώς με τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ είναι η ακόλουθη: Εμείς θέλουμε την ΑΤΗΚ να δουλεύει με τρόπο που τα πολλά εκατομμύρια κέρδη που κάνει να τα δεκαπλασιάσει. Και οι εισηγήσεις μας κατατείνουν προς αυτή την κατεύθυνση. Να εξηγήσω ποια είναι η διαφορά μας με το ΑΚΕΛ. Με τα κεφάλαια που έχει επενδύσει η ΑΤΗΚ τα έσοδα που έχει, αν ήταν μια ιδιωτική επιχείρηση, θα φαλίζε. Ενώ δηλαδή, με άλλα λόγια, έχει δισεκατομμύρια κεφάλαια στη διάθεσή της, η απόδοση αυτών των δισεκατομμυρίων είναι μηδαμινή. Η πλευρά του ΑΚΕΛ λέει: «Εμείς είμαστε ικανοποιημένοι». Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και η πλευρά μας λένε: «Όχι, κύριοι, με αυτά τα δισεκατομμύρια επενδύσεις που έχετε έπρεπε τα κέρδη σας, με σωστή διαχείριση, να ήταν πολλαπλάσια αυτών των κερδών που έχετε σήμερα». Μας ζητείται να κάνουμε υποδείξεις. Έχει κριτικάρει ο κ. Νεοφύτου τα ταχυδρομικά τέλη. Εγώ σας λέω ότι έχω δύο ηλεκτρονικά ταχυδρομεία και ένα τρίτο στο γραφείο μου. Δεν μπορεί να μου στέλνονται τα τιμολόγια μου με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Στη CΥΤΑ που έχεις;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νεοφύτου, αφήστε το συνάδελφό σας να μιλήσει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν μου εστέλλοντο με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το κόστος θα ήταν μηδαμινό! Λέω ένα από τα πολλά παραδείγματα.

Τώρα λέει η κ. Παπαδοπούλου από την πλευρά του ΔΗΚΟ: «Τα τέλη έχουν μειωθεί». Ναι, αλλά αναλογιζόμαστε ότι σε πολλούς τομείς, όπως είναι η επικοινωνία με το ίντερνετ, για παράδειγμα, που είναι μια πολύ σύγχρονη μέθοδος, έχουμε από τα πιο υψηλά τέλη στην Ευρώπη; Και σε πολλούς άλλους παρόμοιους τομείς. Με τα τέλη που πληρώνουμε στην Κύπρο και με τα κεφάλαια που έχει επενδύσει η ΑΤΗΚ έπρεπε τα κέρδη της να ήταν τουλάχιστο δέκα φορές περισσότερα από αυτά που είναι.

Με αυτά τα δεδομένα, αρνούμαστε να εγκρίνουμε αυτό τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δευτερολογία ο κ. Νεοφύτου και ο κ. Κατσουρίδης και κλείνουμε.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Προηγείται ο κοινοβουλευτικός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Κατσουρίδη. Ο λόγος δικός σας.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε θα επέμενα δηλαδή, αλλά, επειδή μου είπτετε δευτερολογεί ο κ. Νεοφύτου, άσ' τον να τριτολογήσει, αν θέλει!

Λοιπόν, κύριε Πουργουρίδη, πρώτον, η CΥΤΑ δεν πήρε ποτέ επιχορήγηση ή επιδότηση από το κράτος! Πάντα είναι το αντίστροφο που γίνεται! Δεύτερον, το 10% κέρδος που έχει περίπου η CΥΤΑ με βάση τις οικονομικές της δυνατότητες, τις επενδύσεις και τα περιουσιακά στοιχεία είναι υψηλότερο από το ποσοστό κέρδους που κάνει ο πιο πετυχημένος κυπριακός οργανισμός που είναι η Τράπεζα Κύπρου. Συνεπώς, ακόμα και με τα καπιταλιστικά κριτήρια κρινόμενη, περνά τις εξετάσεις!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Νεοφύτου και ολοκληρώνουμε με αυτά που αφορούν τη CΥΤΑ.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χαιρόμαστε τη συζήτηση, γιατί ξεδιπλώνονται και σε αυτό το ζήτημα οι διαφορετικές φιλοσοφίες. Και αυτή είναι η ποιότητα της δημοκρατίας, αλλά και η ομορφιά της! Όμως, κύριε Πρόεδρε, η δική μας παράταξη -μπορεί και να διαφωνούν οι φίλοι εξ αριστερών- είναι συνεπέστατη!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εξ αριστερών είναι οι δικοί σου!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εξ αριστερών του προεδρείου!

Κύριε Πρόεδρε, εμείς, και όταν κυβερνούσαμε και όταν αντιπολιτευόμεθα και όταν με το καλό το 2013 θα ξανακυβερνήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στον αιώνα τον άπαντα!

(Γέλια)

Λοιπόν, κύριε Αβέρωφ, πειράζω σε! Συνέχισε.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαμε τη θέση ότι, από τη στιγμή που είναι επιχείρηση... Και χαιρόμαστε για την πρόοδο των συναδέλφων μας, διότι ξεκίνησαν και ασπάζονται κάποια πράγματα από την ελεύθερη οικονομία. Ακούμε με πολλή άνεση τους συναδέλφους να μιλούν για κέρδος, για κίνητρα, για εταιρείες ιδιωτικού δικαίου και θυγατρικές! Αυτά είναι πρόοδος! Τα σημειώνουμε!

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Να προσελκύουν Ιρανούς στην Κύπρο!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Για διαφήμιση!

Αλλά, ποια ήταν η θέση μας; Ότι αυτός ο οργανισμός πρέπει να είναι οργανισμός ιδιωτικού δικαίου, ανεξάρτητα αν κάποιος θέλουμε να είναι του κράτους. Μπορεί να είναι 100% του κράτους και να λειτουργεί με όρους ιδιωτικού δικαίου. Ποιο είναι το παράδοξο, κύριε Πρόεδρε; Και κλείνω. Είναι ότι επιβεβαιώνεται ένας φίλος μου που μου είπε «άστε το ΑΚΕΛ να γίνει εξουσία να δείτε πως εννά συγχυστεί με την ταυτότητά του»! Διότι τώρα που είναι κυβέρνηση δεν έχουν πρόβλημα με τις θυγατρικές που είναι ιδιωτικού δικαίου. Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα. Εμείς έχουμε πρόβλημα με το ότι η ΑΤΗΚ είναι δημόσιου δικαίου! Αλλά, το ΑΚΕΛ, τώρα που είναι κυβέρνηση, δεν έχει κανένα πρόβλημα με το ότι €70 εκατομ. πηγαίνουν σε μια εταιρεία ιδιωτικού δικαίου, με όρους να λειτουργήσει καθαρά της αγοράς, που είναι σωστά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού ύψους €472.510.006 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Ενσωμάτωση γενικών αυξήσεων μισθών και τιμαριθμικού επιδόματος στους βασικούς μισθούς των κλιμάκων που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα Ένα και Δύο του Πρώτου Πίνακα. Άρθρο 7.

Κωδικοποίηση κλιμάκων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Τρία του Πρώτου Πίνακα. Άρθρο 8.

Τροποποίηση βαθμών και ειδικοτήτων των θέσεων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Τέσσερα του Πρώτου Πίνακα. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 9;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 9 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος
Σταύρος Ευαγόρου
Γιάννος Λαμάρης
Τάκης Χατζηγεωργίου

Λευτέρης Χριστοφόρου
Μαρία Κυριακού
Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 9 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, καθώς και ο πρόεδρος και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €5.053.200 και έσοδα ύψους €4.772.167.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το κυριότερο μέρος των εσόδων της Αρχής θα προέλθει από τη διοργάνωση της 34^{ης} Διεθνούς Έκθεσης (€1.421.500) και από σειρά ειδικών εκθέσεων (€2.672.800), που προγραμματίζεται να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του έτους.

Οι προβλεπόμενες δαπάνες του υπό αναφορά προϋπολογισμού αφορούν κυρίως κεφαλαιουχικές δαπάνες ύψους €355.010 και διαχειριστικές δαπάνες ύψους €4.680.208, από τις οποίες ποσό ύψους €1.739.955 προορίζεται για τις μισθολογικές αποδοχές των υπαλλήλων. Συναφώς, αναφέρεται ότι το έλλειμμα ύψους €281.033, που θα προκύψει από τη διαφορά μεταξύ εξόδων και εσόδων, θα καλυφθεί με δανεισμό.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, οι εκπρόσωποι της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων εξέφρασαν ανησυχία για το γεγονός ότι η Αρχή αναμένεται εντός του 2009 να αντιμετωπίσει πρωτόγνωρες οικονομικές δυσχέρειες λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Η διοργάνωση εκθέσεων και άλλων εκδηλώσεων δεν αποτελεί, όπως ανέφεραν, προτεραιότητα για τον επιχειρηματικό κόσμο, γεγονός που επιδεινώνει την κατάσταση οικονομικής ρευστότητας της Αρχής, αφού είναι πλέον ορατός ο κίνδυνος ακύρωσης προγραμματισμένων εκθεσιακών γεγονότων και ως εκ τούτου μη είσπραξης των εσόδων που είχαν προβλεφθεί κατά την ετοιμασία του υπό εξέταση προϋπολογισμού.

Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι αναφέρθηκαν στο πρόβλημα του υπεράριθμου προσωπικού που απασχολείται στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων και των έντονων ανταγωνιστικών πιέσεων που παρουσιάζονται τα τελευταία χρόνια από τον ιδιωτικό τομέα. Τέλος, διευκρίνισαν ότι στον υπό αναφορά προϋπολογισμό δεν περιλαμβάνονται οι αναπτυξιακές δαπάνες της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, αφού αυτές θα κατατεθούν αργότερα με συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Συμπληρωματικά, αναφέρεται ότι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με επιστολή του, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής τροποποίηση στον εν λόγω προϋπολογισμό, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρίασή του, που πραγματοποιήθηκε επίσης στις 26 Φεβρουαρίου 2009. Σύμφωνα με την εν λόγω τροποποίηση, στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό προστίθεται νέο κονδύλι ύψους €33.699, το οποίο αφορά αναδρομικές αποδοχές του προσωπικού, προς υλοποίηση των σχετικών συλλογικών συμβάσεων εργοδότησης μόνιμου προσωπικού (€19.085) και ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού (€14.614).

Συναφώς με τα πιο πάνω, η επιτροπή ζήτησε από το αρμόδιο υπουργείο να καταθέσει ενώπιόν της αναθεωρημένο κείμενο προϋπολογισμού, γεγονός που υλοποιήθηκε με την κατάθεση αναθεωρημένου κειμένου του υπό συζήτηση προϋπολογισμού στις 9 Μαρτίου 2009.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής μέλος της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ποσού ύψους €5.086.899 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού
Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2009 Νόμος του 2009»**

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Σταύρος Ευαγόρου

Γιάννος Λαμάρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μαρία Κυριακού

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 9 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΔΑΠ για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €65.227.845 και έσοδα ύψους €69.715.600, τα κυριότερα των οποίων προέρχονται από συνδρομές των μελών (€30.771.400), τόκους εισπρακτέους (€164.800) και δάνεια (€38.779.400).

Περαιτέρω, οι δαπάνες του ΚΟΔΑΠ για το 2009 αναλύονται ως ακολούθως:

• Αποδοχές προσωπικού (περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων παράστασης του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΔΑΠ)	€186.145
• Οδοιπορικά	€5.000
• Έξοδα λειτουργίας γραφείου	€71.900
• Συμβουλευτικές υπηρεσίες και έρευνες	€185.000
• Φόροι και άδειες	€3.500
• Ελεγκτικά δικαιώματα	€10.000
• Δημοσιότητα	€10.000
• Συνέδρια στην Κύπρο	€20.000
• Ναύλα και άλλα έξοδα για συνέδρια στο εξωτερικό	€20.000
• Συντήρηση/επιδιόρθωση κτιρίων	€3.500
• Κεφαλαιουχικές δαπάνες (εκτός αποθεμάτων)	€20.000
• Δαπάνες αγοράς και διατήρησης αποθεμάτων	€64.522.800
• Μη προβλεπόμενες δαπάνες	€170.000

Όπως είναι γνωστό, ο ΚΟΔΑΠ είναι οργανισμός δημόσιου δικαίου που ιδρύθηκε με σκοπό τη διατήρηση αποθεμάτων πετρελαιοειδών προϊόντων διαθέσιμων ανά πάσα στιγμή και με τέτοιο τρόπο, ώστε, σε περίπτωση ελλείψεων στην προμήθεια ενέργειας, ο αρμόδιος υπουργός να μπορεί να αποδεσμεύει ποσότητες αποθεμάτων.

Οι ποσότητες πετρελαιοειδών προϊόντων που υποχρεούται να τηρεί ο ΚΟΔΑΠ πρέπει να είναι σε θέση να ικανοποιούν τις ανάγκες της εσωτερικής αγοράς για ενενήντα ημέρες και ανέρχονται για το 2008 σε 595.000 MT. Το 2008 ο ΚΟΔΑΠ εκπλήρωσε την αποστολή του για την τήρηση αποθεμάτων με τα ακόλουθα:

• Ιδιότητα αποθέματα αποθηκευμένα στην Κυπριακή Εταιρεία Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών Λτδ (ΚΕΤΑΠ)	76 800 MT
• Ιδιότητα αποθέματα αποθηκευμένα στην Ελλάδα (στις εγκαταστάσεις των Ελληνικών Πετρελαίων και Μότορ Όιλ)	137 400 MT

• Ενοικιαζόμενα αποθέματα στην Ολλανδία	115 000 MT
• Ενοικιαζόμενα αποθέματα στην Ελλάδα	60 000 MT
• Συμφωνία εκχώρησης αποθεμάτων με ΑΗΚ	135 000 MT
• Αποθέματα εταιρειών πετρελαιοειδών	95 400 MT

Λόγω της αύξησης στην κατανάλωση, η υποχρέωση τήρησης αποθεμάτων αναμένεται να αυξηθεί το 2009 σε 636.800 MT.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι στόχοι του ΚΟΔΑΠ για το 2009 είναι:

1. η εκπλήρωση της αυξημένης υποχρέωσης που προκύπτει από την αύξηση της κατανάλωσης και
2. η αύξηση των ιδιόκτητων αποθεμάτων του, κυρίως μαζούτ, ώστε αφενός να μειωθεί η ενοικίαση αποθεμάτων και αφετέρου να εξασφαλισθούν πρόσθετα αποθέματα ασφάλειας για κάλυψη των διακυμάνσεων στα λειτουργικά αποθέματα των μελών του.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, η δαπάνη αγοράς αποθεμάτων προϋπολογίστηκε με βάση τις τρέχουσες διεθνείς τιμές τον Ιούλιο του 2008. Αν οι τιμές αυτές διαφοροποιηθούν, τότε θα διαφοροποιηθεί ανάλογα και η δαπάνη για αγορά αποθεμάτων και ο αντίστοιχος δανεισμός.

Σημειώνεται ότι, εξαιτίας της ανεπάρκειας αποθηκευτικών χώρων στην Κύπρο, η αγορά των παραπάνω ποσοτήτων θα πραγματοποιηθεί μόνο αν γίνει κατορθωτή η εξασφάλιση/ενοικίαση αποθηκευτικών χώρων σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα οποία η Δημοκρατία έχει ή θα έχει συνάψει σχετικές διακρατικές συμφωνίες. Μέχρι σήμερα, τέτοιες συμφωνίες υπάρχουν με την Ελλάδα και Ολλανδία.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, οι εκπρόσωποι του ΚΟΔΑΠ επισήμαναν ότι, όσον αφορά το θέμα της δημιουργίας τερματικού για αποθήκευση πετρελαιοειδών, ο καταλληλότερος φορέας, για να αναλάβει τη διαχείρισή του είναι ο ίδιος ο ΚΟΔΑΠ, ο οποίος διαθέτει την αναγκαία τεχνογνωσία και εξειδίκευση επί του θέματος.

Συναφώς με τα πιο πάνω, οι ίδιοι αρμόδιοι ανέφεραν ότι οι εταιρείες πετρελαιοειδών υποστηρίζουν ότι θα πρέπει να προχωρήσουν σε δημιουργία δικού τους τερματικού, γεγονός όμως που δεν επηρεάζει τις κυβερνητικές προθέσεις για δημιουργία ξεχωριστού τερματικού. Ανέφεραν επίσης ότι αυτή τη στιγμή δαπανώνται γύρω στα €15 εκατομ. για αποθήκευση πετρελαιοειδών, εκ των οποίων το ήμισυ περίπου καταβάλλεται για την ενοικίαση αποθηκευτικών χώρων στο εξωτερικό. Υποστήριξαν επίσης ότι η ορθολογικότερη λύση είναι η δημιουργία κυβερνητικού τερματικού, η οποία είναι δυνατό να υλοποιηθεί με ιδιωτικές μεθόδους χρηματοδότησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών ποσού ύψους €65.227.845 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Σταύρος Ευαγόρου

Γιάννος Λαμάρης

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μαρία Κυριακού

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 9 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), καθώς και εκπρόσωπος του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ).

Ο προϋπολογισμός της ΑΗΚ, όπως και ο προϋπολογισμός του ΔΣΜ ο οποίος είναι ενσωματωμένος στον πρώτο προϋπολογισμό, προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €1.104.241.776 και έσοδα ύψους €872.141.000.

Σημειώνεται ότι ο λόγος της ενοποίησης των δύο προϋπολογισμών έγκειται στο ότι οι πλείστες δαπάνες για τη λειτουργία της Μονάδας Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς θα καλύπτονται από την Αρχή, η οποία, σύμφωνα με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο, θέτει στη διάθεση του ΔΣΜ τους αναγκαίους πόρους για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Περαιτέρω, το προσωπικό που στελεχώνει τη Μονάδα ΔΣΜ προέρχεται από το υφιστάμενο προσωπικό της Αρχής και υπάγεται στο διαχειριστή σε ό,τι αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Σε ό,τι αφορά τους όρους υπηρεσίας, ωφελήματα και ανέλιξη υπάγεται στις διαδικασίες, κανονισμούς και σχέδια υπηρεσίας που διέπουν το προσωπικό της Αρχής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο προϋπολογισμός της ΑΗΚ και του ΔΣΜ για το έτος 2009 προβλέπει συνολικές δαπάνες οι οποίες κατανέμονται σε αποδοχές προσωπικού (€129.535.765), δαπάνες λειτουργίας (€626.968.966), απρόβλεπτες δαπάνες (€1.035.000) και σε άλλες δαπάνες (€44.394.000). Οι άλλες δαπάνες αφορούν εταιρικό φόρο (€16.000.000), εισφορά για την άμυνα (€2.000.000) και τόκους δανείων (€26.390.000). Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες ανέρχονται σε €302.308.045 και αφορούν αναπτυξιακά προγράμματα της Αρχής, τα οποία στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγής, στην αύξηση της δυναμικότητας, στην παραγωγή ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην επέκταση δικτύου μεταφοράς και στη μηχανογράφηση. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα ακόλουθα αναπτυξιακά προγράμματα της Αρχής:

1. Εγκατάσταση μονάδων εφεδρείας παραγωγής.
2. Βελτίωση Σταθμού Βασιλικού.
3. Βελτίωση και επέκταση του δικτύου μεταφοράς.
4. Επέκταση και ενδυνάμωση του δικτύου διανομής.
5. Μονάδα αφαλάτωσης στον ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού.

Όσον αφορά τις λειτουργικές δαπάνες, η μεγαλύτερη δαπάνη αφορά τα καύσιμα που ανέρχονται στα €573.472.000. Η ποσότητα των καυσίμων που υπολογίζεται να καταναλωθεί μέσα στο 2009, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, αναμένεται να ανέλθει σε 1 260 400 τόνους μαζούτ και 64 300 μετρικούς τόνους ντίζελ.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το κόστος των καυσίμων είναι δύσκολο να προϋπολογισθεί επακριβώς, επειδή επηρεάζεται από εξωγενείς παράγοντες που αφορούν τη διακυμαινόμενη τιμή του πετρελαίου στη διεθνή αγορά, αλλά και την ισοτιμία του ευρώ έναντι του αμερικανικού δολαρίου. Για σκοπούς προϋπολογισμού,

η μέση τιμή των καυσίμων υπολογίστηκε στα €400 το μετρικό τόνο, που ήταν η πρόβλεψη των συμβούλων κατά την προετοιμασία του προϋπολογισμού.

Τα κυριότερα έσοδα της ΑΗΚ, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, προέρχονται από τις πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες υπολογίζεται να είναι αυξημένες σε κιλοβατώρες κατά 6,6% σε σύγκριση με το 2008, με τα έσοδα της ΑΗΚ να υπολογίζονται στα €869.000.000.

Όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι της ΑΗΚ, δεν προνοείται καμιά αύξηση στις διατιμήσεις του ηλεκτρικού ρεύματος, οι οποίες ισχύουν χωρίς οποιαδήποτε αύξηση από το 1983.

Στον προϋπολογισμό του ΔΣΜ το σύνολο των δαπανών ανέρχεται στα €6.300.861 και αφορά αποδοχές προσωπικού (€2.836.601), δαπάνες λειτουργίας (€3.425.260) και απρόβλεπτες δαπάνες (€35.000).

Το σύνολο των εσόδων του ΔΣΜ ανέρχεται στα €6.300.861. Τα έσοδα του ΔΣΜ προέρχονται από την ανάκτηση δαπανών από χρεώσεις για συνδέσεις στο σύστημα μεταφοράς (€1.620.000), τόκους εισπρακτέους (€20.000), διάφορα (€20.000), έρευνα και ανάπτυξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από παραχώρηση πόρων από την ΑΗΚ (€4.583.861).

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΑΗΚ, οι κυριότεροι στόχοι της Αρχής, όπως αντικατοπτρίζονται στον προϋπολογισμό του 2009, είναι οι ακόλουθοι:

1. Η συνέχιση του αναπτυξιακού προγράμματος της παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ούτως ώστε να αντιμετωπίζεται με επάρκεια η συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση.
2. Η εναρμόνιση της Αρχής με την Οδηγία 2003/54 της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τους κανόνες για την απελευθέρωση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο και τους σχετικούς κανονισμούς.
3. Η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών με την εφαρμογή μιας εμπορικά πιο πελατοκεντρικής πολιτικής.
4. Η ενημέρωση για την ορθολογιστική χρήση του ηλεκτρισμού με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας.
5. Η βελτίωση της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ, μέσα από την αναδιοργάνωση των δομών και του τρόπου λειτουργίας της Αρχής, σε ένα νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, μέλη της επιτροπής έθεσαν ερωτήματα αναφορικά με το ύψος της τιμής του ρεύματος και κατά πόσο αυτή συνάδει με το ύψος της τιμής αγοράς πετρελαιοειδών για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Επί του θέματος, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΑΗΚ ανέφερε ότι οι τιμές αναπροσαρμόζονται και ελέγχονται με κάθε νέα παραλαβή καυσίμων, η οποία γίνεται κάθε δεκαπέντε μέρες περίπου. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η οικονομική κρίση επέδρασε θετικά σ' αυτό τον τομέα, διότι προκάλεσε τη μείωση της τιμής του πετρελαίου και συνεπώς την αντίστοιχη μείωση στην τιμή παραγωγής και διάθεσης ηλεκτρικού ρεύματος.

Ειδικότερα, ο πρόεδρος της Αρχής κατέθεσε στην επιτροπή δελτίο τύπου, ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2009, στο οποίο αναφέρονται ποσοστιαίες μειώσεις της μέσης

τιμής ανά χρεωνόμενη μονάδα (kwh), της τάξης του 7,5% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα και της τάξης του 30,9% σε σχέση με την τιμή του Οκτωβρίου 2008, όταν παρατηρήθηκε η πιο υψηλή χρέωση σε καύσιμα.

Στη συνέχεια της συζήτησης, μέλη της επιτροπής ζήτησαν πληροφόρηση αναφορικά με τους σχεδιασμούς για το ταμείο συντάξεων της Αρχής. Επ' αυτού ο πρόεδρος της Αρχής ανέφερε ότι απαιτούνται μεγάλα ποσά για την κάλυψη του ελλείμματος και μελετώνται τρόποι αξιοποίησης των υφιστάμενων κεφαλαίων.

Περαιτέρω, εξετάζονται τρόποι αξιοποίησης της αδρανούς ακίνητης περιουσίας που ανήκει στην Αρχή. Επιπρόσθετα, με τη βοήθεια ειδικών συμβούλων προετοιμάζεται η επενδυτική πολιτική του ταμείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για τη βασική μας θέση ότι αυτοί οι οργανισμοί πρέπει να μετατραπούν σε οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου. Αλλά επιπρόσθετα, θέλουμε να επισημάνουμε και κάτι το οποίο εμείς θεωρούμε πολύ σημαντικό. Πριν μερικές μέρες ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, μιλώντας για τον ένα χρόνο της διακυβέρνησής του και αιτιολογώντας το ότι σε ορισμένους τομείς δεν μπόρεσε να εφαρμόσει τη δίκαιη κοινωνία, είπε: «Τι να κάνουμε; Είμαστε στην Ευρώπη! Δεν μπορώ να παρέμβω στον ανταγωνισμό, στους κανόνες της ελεύθερης αγοράς! Μακάρι να μπορούσα!». Ε, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, κύριε Πρόεδρε, είναι μονοπώλιο. Και είναι και κρατικό μονοπώλιο. Και είναι και οργανισμός δημοσίου δικαίου και το συμβούλιό της διορίζεται από την εκάστοτε κυβέρνηση. Σε αυτό τον οργανισμό που δεν έχει ανταγωνισμό -άρα δεν έχει πρόβλημα ο Πρόεδρος Χριστόφιας- και είναι και κρατικός, ο Κύπριος καταναλωτής, το κυπριακό νοικοκυριό και η κυπριακή επιχείρηση πληρώνουν με διαφορά το πιο ακριβό ηλεκτρικό ρεύμα σε ολόκληρη την Ευρώπη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ναι, είναι γεγονός ότι έχουμε υψηλά επίπεδα τιμών όσον αφορά στο ηλεκτρικό ρεύμα για πάρα πολλούς λόγους που ίσως δεν είναι -όχι ίσως- της ώρας να αναλύσουμε, αλλά πρέπει να πάμε στην ιστορία της πολιτικής που είχαμε διαχρονικά εφαρμόσει για την ενέργεια και να δούμε πώς φτάσαμε στο σημερινό σημείο να καίμε ακόμα καθαρό πετρέλαιο, για να παράγουμε ηλεκτρικό ρεύμα!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, συνεχίστε, κύριε Ευαγόρου!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Δυστυχώς, λάθη επί λαθών που είχαν γίνει δεν επέτρεψαν να εισαγάγουμε εδώ και πάρα πολλά χρόνια φυσικό αέριο, να υλοποιήσουμε άλλες επιλογές όσον αφορά στα θέματα ενέργειας, με αποτέλεσμα να είμαστε έρμαιο αυτής της κατάστασης, γιατί είμαστε νησί, έχουμε υψηλότερα κόστη μεταφοράς, δεν είμαστε συνδεδεμένοι σε αγωγούς. Βιώσαμε δυστυχώς και μια περίοδο όπου διεθνώς οι τιμές των καυσίμων είχαν πάει σε πρωτόγνωρα επίπεδα, τα οποία όλοι αναγνωρίζουμε. Όμως, πρέπει να αναγνωρίσουμε την ίδια στιγμή ότι είχαμε και έχουμε σταδιακά μειώσεις, με αποτέλεσμα μόνο η μείωση στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος να φτάσει το 37% διαδοχικά μέχρι στιγμής. Και αναμένεται μια πρόσθετη μείωση της τάξης του 8%, δηλαδή συνεχίζεται η μείωση με τις νέες παραλαβές.

Πρέπει να πούμε παράλληλα ότι γίνονται τεράστιες προσπάθειες από πλευράς αυτού του οργανισμού είτε με επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που αναφέρθηκε προηγουμένως, είτε με επενδύσεις για αφαλατώσεις, που αναφέρθηκε σε άλλη συζήτηση που είχαμε κάμει, με στόχο και τα έσοδα να αυξάνονται, για να μπορούμε να αντιμετωπίσουμε ακριβώς τον κανόνα που μας βάζουν ή που υπάρχει, για να μην κατηγορηθούμε ως αντιευρωπαϊστές, για το θέμα "κοστοστρέφεια", η οποία κοστοστρέφεια σου υπολογίζει το κόστος λειτουργίας και σου λέει «τόσα να βάλεις»! Και είναι εδώ που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατέκρινε ή επέκρινε κάποιες αγκυλώσεις, έχοντας κατά νουν για παράδειγμα ότι η CYTA ήθελε να μειώσει και άλλο τις τιμές, αλλά ήλθε ο Ρυθμιστής Τηλεπικοινωνιών και είπε «δε θα τις μειώσετε, για να υπάρχει και ανταγωνισμός»! Ε, ο ανταγωνισμός τούτου του είδους δε λειτουργεί προς όφελος του καταναλωτή!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουργουρίδης και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πέραν των όσων έχει αναφέρει ο κ. Νεοφύτου, κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε ακόμα έναν ιδιαίτερο λόγο που θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και είναι το γεγονός ότι, δυστυχώς, το διοικητικό συμβούλιο αυτού του ημικρατικού οργανισμού έχει επιδοθεί σε ένα όργιο ρουσφετιού, ένα όργιο αναξιοκρατίας, το οποίο δεν μπορούμε παρά να κακίσουμε! Δε δεχόμεθα τη φιλοσοφία «μα, ξέρετε, οι δικοί μας ήταν αδικημένοι για πολλά χρόνια και τώρα προσπαθούμε να φέρουμε πίσω μια δικαιοσύνη στους ανθρώπους που για πολλές δεκαετίες ήταν αδικημένοι»! Αυτή είναι η δικαιολογία, για να γίνεται το ρουσφέτι! Είναι μια δικαιολογία την οποία απορρίπτουμε χωρίς συζήτηση! Δεν είναι άμοιρη ευθυνών

η παράταξή μας γι' αυτή την κατάσταση, οφείλω να ομολογήσω, αλλά έως πότε θα συνεχίζει αυτό το γιαλέλιν; Διορθώνουμε αδικίες του παρελθόντος και εν ονόματι του "διορθώνουμε αδικίες του παρελθόντος" γίνονται του κόσμου οι αδικίες! Μπήκαμε επιτέλους στην Ευρώπη! Ας παραδειγματιστούμε στο τι ισχύει στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, τουλάχιστο στις περισσότερες, και ας προσπαθήσουμε αυτές τις πολιτικές να τις εγκαταλείψουμε. Κακίζουμε με τη μέγιστη δύναμη της ψυχής μας τις αναξιοκρατικές διαδικασίες που το διοικητικό συμβούλιο της ΑΗΚ εφαρμόζει! Και να μην υπήρχαν οι λόγοι που ανέφερε ο κ. Νεοφύτου, αυτοί οι λόγοι και μόνο ήταν ικανοί να μας οδηγήσουν στο να καταψηφίσουμε αυτούς τους προϋπολογισμούς και ελπίζουμε ότι το Δημοκρατικό Κόμμα και τα άλλα κόμματα πλην της αριστεράς, που είναι οι αρχιτέκτονες αυτής της προσπάθειας, θα ενώσουν τις δυνάμεις τους μαζί μας, έτσι που το 2013 να αποκτήσει ο τόπος μια κυβέρνηση -όχι στον αιώνα τον άπαντα- που αυτές τις διαδικασίες να μην τις εφαρμόζει!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστεειευόμενος)

Σήμερα έχω κάποιο πρόβλημα με τα αυτιά μου!

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έγιναν λάθη επί λαθών. Θα επιτρέψουμε να συνεχίζονται τα λάθη; Παραδείγματος χάριν -μιλώ για το συνάδελφο από την πλευρά της κυβερνητικής παράταξης, ο οποίος υπεραμύνθηκε του νομοθετήματος- μια απλή στοιχειώδης κίνηση, η οποία μάλιστα θα συγκέντρωνε την επικρότηση και την αποδοχή όλων των πολιτικών δυνάμεων και όλου του λαού, είναι ο υψηλός συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας στους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος. Από το 2006 τόσο εμείς, ως Ευρωπαϊκό Κόμμα, αλλά και άλλες πολιτικές δυνάμεις στη συνέχεια, με ορθολογιστικά επιχειρήματα και κύρια με το επιχείρημα ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση επιτρέπει μείωση του ΦΠΑ στους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος μέχρι και 5%, επιμείναμε να μειωθεί. Αν ακούσατε εσείς που δεν είσατε της Αρχής Ηλεκτρισμού, για να αναμένεται ότι θα πάρετε οποιοδήποτε μέτρο, άκουσαν κι αυτοί. Αν λοιπόν τότε -ιδιαίτερα στους δύσκολους μήνες της τρελής ανόδου των πετρελαιοειδών, που η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος ανέβαινε στα ύψη- μπορεί να υπήρχε και μια δικαιολογία, σήμερα δεν υπάρχει δικαιολογία, παρά το ότι ο προϋπολογισμός φαίνεται να είναι ελλειμματικός, αλλά για άλλους λόγους, τουλάχιστον από ό,τι φαίνεται στην έκθεση.

Σε μια τέτοια περίπτωση λοιπόν, αν πρέπει να διορθώσουμε ένα λάθος, να το διορθώσουμε με μια απλή, σύντομη κίνηση, αφού η ΑΗΚ είναι και μονοπωλιακός οργανισμός, αφού δε θα θυμώσει κανένας ιδιώτης που παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες με τη μείωση του ΦΠΑ. Θα πω κι αυτό, κύριε Πρόεδρε: Τα επιχειρήματα δεν πρέπει να παραβιάζουν ανοικτές πόρτες. Εγώ σέβομαι απόλυτα αυτό που είπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε σχέση με το παράδειγμα που αναφέρθηκε προηγουμένως, αλλά, ξέρετε, ήταν από τις περιπτώσεις εκείνες που ούτως ή άλλως δεν μπορούσε να το υλοποιήσει λόγω της ύπαρξης συναγωνιστή. Ας το υλοποιήσει εδώ που δεν έχει συναγωνιστή τότε, για να δούμε αν εννοεί ότι θέλει να μειώσει τις τιμές των υπηρεσιών αυτών που παρέχονται ευρέως προς το λαό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Νομίζω έχει εξαντληθεί η συζήτηση· έχουν μιλήσει οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι.

Οι δύο τελευταίοι, σύντομα, παρακαλώ, διότι, είμαι βέβαιος, έχετε καλυφθεί από τους κοινοβουλευτικούς σας εκπροσώπους.

Ο κ. Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Δεν έχω καλυφθεί, κύριε Πρόεδρε. Θα απαντήσω στον κ. Πουργουρίδη.

Καταρχάς, προς τον κ. Πουργουρίδη και προς την ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα πω ότι στο ΑΚΕΛ δεν ακούστηκε ποτέ ούτε υιοθετήθηκε η πρακτική ότι, επειδή οι ακελιστές ή οι ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ έχουν αδικηθεί, από το 1960 μέχρι σήμερα, πρέπει αυτή τη στιγμή να τους αποκαταστήσουμε σε βάρος άλλων. Δεν το έχουμε επικαλεστεί ούτε θα το επικαλεστούμε. Αν υπάρχει δήλωση οποιουδήποτε επίσημου στελέχους του κόμματος, παρακαλώ να μας τη δείξει. Ένα τούτο.

Δεύτερον, εμείς θεωρούμε ότι μόνο η αξιοκρατία μπορεί να φτιάξει τα κακώς έχοντα στη δημόσια υπηρεσία. Είναι θετικό το ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός παραδέχτηκε ότι παραβίασε τις αρχές της αξιοκρατίας κατά τη δεκαετή διακυβέρνησή του.

Θα σας πω ότι οι κατηγορίες ενάντια στο συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για αναξιοκρατικές προαγωγές έχουν καταρριφθεί από το ίδιο το συμβούλιο, το οποίο έχει στοιχειοθετήσει τη βασιμότητα των αποφάσεών του. Αυτό που έγινε είναι μια προληπτική συνάντηση της ηγεσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στον οποίο δόθηκε και λίστα, και επέμενε ο Δημοκρατικός Συναγερμός ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έπρεπε να δώσει εντολή στο συμβούλιο της ΑΗΚ, για να μην αδικήσει ή να μην παραλείψει να προαγάγει τους ανθρώπους του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ε, αυτό κι αν είναι παρέμβαση με στόχο την αναξιοκρατία! Θα πρέπει τα διοικητικά συμβούλια να αφήνονται μόνα τους, με βάση τις αρχές της χρηστής διοίκησης, να αποφασίζουν.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, σας παρακαλώ!

Ναι, κύριε Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Επίσης, θέλω να σας πω, κύριοι συνάδελφοι, ότι κατά τη δημόσια συζήτηση που έγινε γι' αυτό το ζήτημα, όπως και για τα θέματα της αστυνομίας, όπως και για τα θέματα του νοσοκομείου Παραλιμνίου, έχουν δοθεί λανθασμένα στοιχεία, συνειδητά, από κάποιους αξιωματούχους του Δημοκρατικού Συναγερμού. Όπως παραδείγματος χάριν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θωμά, με την άδειά σας, μισό λεπτό.

Εγώ σέβομαι το δικαίωμα όλων των συναδέλφων να εκφράσουν και να δηλώσουν τις απόψεις τους. Τώρα το θέμα που συζητούμε είναι συγκεκριμένο. Τώρα θα ανοίξουμε συζήτηση για το θέμα της ευνοιοκρατίας ή μη;

Λοιπόν, σας παρακαλώ!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ιωνά Νικολάου)

Κύριε Νικολάου, σας παρακαλώ!

Γ. ΘΩΜΑ:

Θα κλείσω με μια φράση μόνο· θα περιοριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζητώ την κατανόησή σας. Έχουμε ένα θέμα, το συζητούμε, να πούμε για εκείνο και, όταν έρθει η ώρα για τα υπόλοιπα θέματα, να τα πείτε, διότι, είμαι βέβαιος, θα ανοίξει ολόκληρη συζήτηση. Ήδη, είδα τέσσερα χέρια από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού, θα συνεχιστεί από το ΑΚΕΛ και θα φάμε δύο ώρες να συζητούμε ένα θέμα που δεν είναι μέσα στα θέματά μας.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα σεβαστώ την έκκλησή σας και θα τερματίσω εδώ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Θέλω καταρχάς να παρακαλέσω το συνάδελφο να αποσύρει την αναφορά ότι έχουν δοθεί λανθασμένα στοιχεία από στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού. Θεωρώ προσβολή αυτή την αναφορά. Αν διαφωνεί με τα στοιχεία τα οποία έχουμε δώσει, είναι δικαίωμά του, αλλά δημόσια να δηλώνει εδώ, από το βήμα της Βουλής, ότι έχουμε δώσει, εσκεμμένα μάλιστα -χρησιμοποίησε τη λέξη αυτή- λανθασμένα στοιχεία, αυτό είναι προσβολή για τους συναδέλφους του τουλάχιστο.

Γ. ΘΩΜΑ:

Αν σας τα αναφέρω, μπορεί και να συμφωνήσετε.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ πάρα πολύ. Δεύτερον, έχουμε δώσει πλήρη στοιχεία και εκείνοι που είναι αρμόδιοι ανέλαβαν να τα διερευνήσουν. Εσείς που δεν τα γνωρίζετε, τα έχετε απορρίψει. Ο λόγος για τον οποίο τα απορρίψατε είναι γνωστός. Θέλετε ουσιαστικά... Δεν ενδιαφέρεστε να διερευνηθούν αυτά που έχουν γίνει. Αυτό είναι το ενδιαφέρον σας κι αυτή είναι η έγνοια σας!

Έχουμε κάμει συγκεκριμένες καταγγελίες, κύριε Πρόεδρε, στην Αρχή Ηλεκτρισμού για πρόθεση για αναξιοκρατικές προαγωγές. Μάλιστα, αντί να εκτιμηθεί το γεγονός ότι έχουμε αποταθεί στον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ζητώντας τη δική του παρέμβαση για κάποιες ενέργειες αναξιοκρατικές που επεχειρούντο, στο τέλος βρεθήκαμε να μας κατηγορούν ότι δήθεν κάναμε παρέμβαση για αναξιοκρατία. Αν η παρέμβασή μας ήταν αναξιοκρατική, κύριε συνάδελφε, θα έπρεπε να απορριφθεί ως αναξιοκρατική. Η παρέμβασή μας έγινε με συγκεκριμένα στοιχεία και η επιστολή μας δεν στράφηκε μόνο στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δόθηκε αντίγραφο και στον κ. Κατσουρίδη, χωρίς τούτο να σημαίνει οτιδήποτε. Είμαστε, θέλω να πω απλά, σαφείς σε αυτό το οποίο επιχειρούσαμε, για να σταματήσουμε μια ενέργεια η οποία θα ήταν εις βάρος των ίδιων των υπαλλήλων, και τα μηνύματα τα οποία θα στέλνονταν στους υπαλλήλους του συγκεκριμένου ημικρατικού οργανισμού οι οποίοι αναμένουν, μέσα

από τη δουλειά τους, μέσα από την προσπάθειά τους, να τύχουν και της ανάλογης επιβράβευσης γι' αυτό το οποίο επιχειρούν. Δυστυχώς όμως η παρέμβασή μας δεν έγινε κατανοητή ούτε κάποιοι ήθελαν να κατανοήσουν αυτό το οποίο επιχειρούσαμε.

Όμως, αν πράγματι όλοι νοιαζόμαστε για την αξιοκρατία, η πρόκληση που απηύθυνε ο κ. Πουργουρίδης ας μας αγγίξει όλους εδώ, περιλαμβανομένου και του κυβερνώντος κόμματος. Κι εγώ θα προχωρήσω ακόμα ένα βήμα πάρα πέρα. Υπάρχει δυνατότητα να παρέμβουμε στις νομοθεσίες και να επιβάλουμε αντικειμενικά κριτήρια που να περιορίζουν την υποκειμενική κρίση. Θα κριθούμε όλοι μας τη δεδομένη στιγμή, όταν θα κληθούμε με προτάσεις, κι εύχομαι να έχουμε και νομοσχέδια τα οποία θα περιορίζουν την υποκειμενική κρίση... Και εκεί είναι που θα αξιολογηθεί ο καθένας μας για το πόσο ενδιαφερόμαστε και στηρίζουμε την αξιοκρατία.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, σας παρακαλώ, όχι.

Έχει άλλους που θα πάρουν το λόγο. Από το κόμμα σας τέσσερα άτομα πήραν το λόγο και νομίζω έχουμε καλυφθεί.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με αδικείτε κατάφωρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε σας αδικώ, κύριε Κωνσταντίνου. Υπάρχουν κι άλλοι συνάδελφοι από άλλα κόμματα που δεν έχουν μιλήσει.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν έχει σημασία, κύριε Πρόεδρε. Εδώ η πρόκληση η οποία υπήρξε από πλευράς του συναδέλφου ήταν κατάφωρη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, δε σας έδωσα το λόγο πρώτ' απ' όλα. Θα σας τον δώσω, όταν προηγουμένως ολοκληρώσει άλλος συνάδελφος από κόμμα που δεν έχει πάρει το λόγο.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Το δέχομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, παρ' όλο που δέχομαι ότι έχουμε ξεφύγει από το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε βέβαια ξεφύγει, κύριε Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο, αλλά θεσμικά και ενώπιον της Βουλής δεν μπορούμε να επικροτούμε μεθόδους και διαδικασίες μυστικών συναντήσεων, όχι των συναντήσεων, των πληροφοριών για διερεύνηση αδικιών. Τουλάχιστον ας σεβόμαστε τους εαυτούς μας και, αν έχουμε στοιχεία, να τα καταθέτουμε στις αντίστοιχες επιτροπές της Βουλής, για να ενημερώνεται και η Βουλή, για να ενημερώνεται και ο καθένας. Αυτή η λογική, να πάει ο Αρχηγός Αστυνομίας στον τάδε πρόεδρο του κόμματος, για να του πει τα παράπονά του, ο τάδε αρχηγός να ζητήσει συνάντηση με τον Πρόεδρο, για να του πει τα παράπονά του, νομίζω δεν είναι τουλάχιστο δημοκρατία, για να μην πω ευρωπαϊκή δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Παπαδοπούλου σύντομα, παρακαλώ.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Εγώ δε θα αναφερθώ επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε. Θεωρώ ότι, ως πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, όταν συζητούμε προϋπολογισμούς με δαπάνες ένα δισεκατομμύριο και έσοδα €872.000, θα έπρεπε να επικεντρωνόμαστε στη συζήτηση του θέματος. Και ευσεβάστως υποβάλλω προς όλους τους συναδέλφους και τον Πρόεδρο άλλες φορές, εφόσον γίνονται τόσες συζητήσεις, να διαβάζονται οι εκθέσεις και να επικεντρωνόμαστε επί της ουσίας των θεμάτων που υποδεικνύονται. Είναι άδικο να συνεδριάζει η επιτροπή τρεις ώρες, να επικεντρωνόμαστε στο πού πηγαίνουν οι δαπάνες, ποια είναι τα αναπτυξιακά προγράμματα, πώς να μειωθεί το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος, πώς να συμβάλουμε ώστε τα αναπτυξιακά έργα να γίνουν σε μια περίοδο ύφεσης και να ερχόμαστε εδώ και να συζητούμε οτιδήποτε άλλο εκτός από την οικονομική πτυχή.

Νομίζω ότι τούτο αδικεί και την επιτροπή, που αφιερώνει πάρα πολλές ώρες, και τη γραμματεία που έγραψε την έκθεση κι έκαμε πολύ καλή δουλειά. Άλλη φορά, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να διαβάζονται οι εκθέσεις, εφόσον γίνεται τόση συζήτηση χωρίς ο κόσμος που μας ακούει από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση να λαμβάνει γνώση για το πού πηγαίνουν τα λεφτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με όλο το σεβασμό, ακούγοντας το συνάδελφο Γιαννάκη Θωμά προηγουμένως, πραγματικά θεωρώ πως αυτά που είπε αποτελούν έπαρση, αλαζονεία, εμπαιγμό, αλλά και αλάτι στις πληγές αυτών οι οποίοι έχουν αδικηθεί κατάφωρα. Εδώ υπάρχουν άτομα των οποίων είναι γνωστά και τα προσόντα τα ακαδημαϊκά, αλλά και τα πανεπιστημιακά, που υπερτερούσαν έναντι αυτών οι οποίοι μειονεκτούν και οι οποίοι -χωρίς να αναφέρω οτιδήποτε άλλο- απλώς και μόνο έχουν έναν τίτλο γυμνασιακό και δυστυχώς οι προεπιλεγμένες διαδικασίες της αλαζονείας της εξουσίας τούς οδήγησαν να πάρουν προαγωγές. Ε, τουλάχιστον ας σεβόμαστε αυτούς οι οποίοι αδικούνται κατάφωρα και ας μην προκαλούμε και από το επίσημο βήμα της Βουλής αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι έχουν αδικηθεί με αυτό τον απαράδεκτο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, αν είναι επί προσωπικού, θα δώσω το λόγο στον κ. Θωμά.

Ναι, κύριε Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα πω ότι δε νομίζω ότι ξεχωρίζω σε αυτή τη Βουλή είτε για την αλαζονεία μου είτε για τα άλλα χαρακτηριστικά που είπε ο κ. Κωνσταντίνου και λυπούμαι που αναφέρεται σε αυτά.

Σέβομαι επίσης, κύριε Πρόεδρε, την έκκληση που εκάμετε και δε θα επεκταθώ. Όμως δεσμεύομαι να δώσω αύριο στη δημοσιότητα τις δηλώσεις που έκαναν αξιωματούχοι του Δημοκρατικού Συναγερμού αναφορικά με τις προσλήψεις στο Παραλίμνι, όταν έλεγαν ότι το 80% αυτών που προσλήφθηκαν στο Παραλίμνι ήταν αριστεροί, ενώ η αλήθεια είναι ότι περίπου το ένα τέταρτο αυτών που προσλήφθηκαν ήταν από την αριστερά, και άλλες δηλώσεις από τις οποίες καταφαίνεται ποιοι χρησιμοποίησαν υπερβολές και λανθασμένα στοιχεία είτε συνειδητά είτε ασυνείδητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, καταθέστε τα στοιχεία.

Ο κ. Κατσουρίδης και ολοκληρώνουμε τη συζήτηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά πολύ σύντομα.

Η κατάθεση στοιχείων -και όντως δόθηκε αντίγραφο και σε μένα για την Αρχή Ηλεκτρισμού- από μόνη της δε σημαίνει και απόδειξη του δικαίου. Η Αρχή Ηλεκτρισμού έδωσε την απάντησή της. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός έδωσε τις θέσεις του και ο κόσμος μπορεί να κρίνει. Κατά συνέπεια, θέλω να το ξεκαθαρίσω σε αυτή τη Βουλή ότι μπορεί αύριο να δώσουμε εμείς στοιχεία για κάτι. Δε σημαίνει αυταπόδεικτα ότι, επειδή δώσαμε ονόματα και διευθύνσεις, έκλεισε το θέμα κι έχουμε δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού ύψους €1.104.241.776 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Κατάργηση υφιστάμενων θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 8;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, εννιά εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, εννιά εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος (Αρ. 1) του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος (Αρ. 1) του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος (Αρ. 1) του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού
Τάκης Χατζηγεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 9 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η διάθεση πρόσθετης πίστωσης ύψους €6.300.000 για εγκατάσταση εφεδρικών μονάδων παραγωγής σε δύο φάσεις, οι οποίες θα συμβάλουν στην κάλυψη της προβλεπόμενης αύξησης στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προβλέπεται να υπάρχει κατά την καλοκαιρινή περίοδο από το 2010 και μεταγενέστερα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ποσό ύψους €6.000.000, που αφορά την πρώτη φάση εγκατάστασης εφεδρικών μονάδων παραγωγής, θα καλύψει δαπάνη για πρόσθετη εργασία του εργολάβου, η οποία μεταφέρθηκε για εκτέλεση εντός του 2008. Η δαπάνη για πρόσθετη εργασία, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, προέκυψε από την καθυστέρηση που παρατηρήθηκε το 2007, εξαιτίας του μικρού περιθωρίου για εκτέλεση των εργασιών από την ημερομηνία κατακύρωσης της προσφοράς στον εργολάβο (14 Νοεμβρίου 2007) μέχρι τη λήξη του έτους.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η ΑΗΚ προχωρεί στην εγκατάσταση τριών μηχανών εσωτερικής καύσης συνολικής ισχύος 52,44 MW με καύση μαζούτ και με πρόνοια για μετατροπή σε καύση φυσικού αερίου. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί, όπως έχει προγραμματισθεί, την 1^η Ιουνίου 2009 με συνολικό κόστος €63.036.000 περίπου.

Περαιτέρω, με βάση την εγκεκριμένη από την ΑΗΚ πρόβλεψη ζήτησης φορτίου, φαίνεται ότι το καλοκαίρι του 2010 το περιθώριο μακροχρόνιας εφεδρείας υπό

κανονικές καιρικές συνθήκες θα ανέλθει περίπου σε 11% της μέγιστης ετήσιας ζήτησης φορτίου, ποσοστό το οποίο η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) πληροφόρησε την ΑΗΚ στις 13 Μαΐου 2008 ότι δε θεωρείται ικανοποιητικό, αφού θα έπρεπε να είναι της τάξεως του 20% και ως εκ τούτου κρίνεται απαραίτητη η ενίσχυση της εγκατεστημένης ισχύος.

Η ΑΗΚ, με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, αποφάσισε να εγκαταστήσει πρόσθετες μονάδες εσωτερικής καύσης συνολικής δυναμικότητας 50-60 MW για εμπορική λειτουργία την 1^η Ιουλίου 2010, με υπολογιζόμενο κόστος €70.000.000. Επειδή, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το έργο δεν ήταν γνωστό κατά την ετοιμασία του προϋπολογισμού της Αρχής για το 2008, η ΑΗΚ ζήτησε έγκριση του ποσού των €300.000, ώστε να αρχίσει η διαδικασία για εγκατάσταση των νέων μονάδων εφεδρείας παραγωγής συνολικής ισχύος 50-60 MW. Το ποσό αυτό θα καλύψει την αμοιβή των συμβούλων του έργου για το 2008.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς, θα καταψηφίσουμε τον τροποποιητικό προϋπολογισμό, κύριε Πρόεδρε. Ο λόγος είναι γιατί έχουμε καταψηφίσει τον κύριο προϋπολογισμό. Δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε αυτό τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Για τον ίδιο λόγο, δηλαδή για τη στάση που τηρήσαμε στο προηγούμενο νομοθέτημα, θα απέχουμε ομοίως και από την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, εννέα εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008, Νόμου του 2007, Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, εννέα εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας Νόμος του 2009».

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ζητούμε μία αναβολή του νομοσχεδίου αυτού, κύριε Πρόεδρε, για δεκαπέντε μέρες, για να εξετάσουμε κάποια θέματα που θέλουμε. Να πάει πίσω στην επιτροπή, για να ζητηθούν κάποιες περαιτέρω πληροφορίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κυρία Θεοχάρους, κάτι θέλετε να πείτε;

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην εισήγηση του κ. Πουργουρίδη;

Ωραία! Δεν υπάρχει. Η συζήτησή του στην ολομέλεια αναβάλλεται για δύο βδομάδες.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Ντίνα Ακκελίδου

Στέλλα Κυριακίδου

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Κώστας Κωνσταντίνου

Αθηνά Κυριακίδου

Πανίκκος Σταυριανός

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Φεβρουαρίου και στις 5 Μαρτίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Ιατρικού Συμβουλίου Κύπρου και ο Εθνικός Συντονιστής για την Αμοιβαία Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων. Ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου, για μερική εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου

2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, καθώς και την Οδηγία 2006/100/ΕΚ του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2006 για την προσαρμογή ορισμένων Οδηγιών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικότερα, στις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η εγγραφή του ενδιαφερομένου στο ιατρικό μητρώο, μόνο εφόσον η υπηρεσία του ως ιατρού, μετά την περάτωση των βασικών του σπουδών, περιλαμβάνει έξι μήνες στην παθολογία και έξι μήνες στη χειρουργική.
2. Η βεβαίωση από το Ιατρικό Συμβούλιο της παραλαβής του φακέλου κάθε ενδιαφερομένου για εγγραφή στο ιατρικό μητρώο εντός ενός μηνός από την εν λόγω παραλαβή και η ενημέρωση αυτού για τυχόν ελλείποντα έγγραφα.
3. Η ολοκλήρωση από το Ιατρικό Συμβούλιο της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης για εγγραφή στο ιατρικό μητρώο εντός τριών μηνών από την υποβολή του πλήρους φακέλου του ενδιαφερομένου και η έκδοση αιτιολογημένης απόφασης από το αρμόδιο όργανο.
4. Η εγγραφή στο ιατρικό μητρώο πολίτη κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατέχει δίπλωμα, πιστοποιητικό ή άλλο τίτλο που αποκτήθηκε από τρίτη χώρα, εφόσον ο αιτητής κατέχει πιστοποιητικό τριετούς τουλάχιστο πείρας στο έδαφος κράτους μέλους το οποίο αναγνώρισε το εν λόγω δίπλωμα, πιστοποιητικό ή άλλο τίτλο.
5. Η αναγνώριση υπό προϋποθέσεις διπλωμάτων, πιστοποιητικών ή άλλων τίτλων που χορηγήθηκαν από τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία πριν από την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση για σκοπούς εγγραφής στο ιατρικό μητρώο πολίτη κράτους μέλους.
6. Η απαίτηση της στοιχειώδους γνώσης της ελληνικής γλώσσας για την άσκηση του επαγγέλματος του ιατρού.
7. Η εισαγωγή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που εμπεριέχεται στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ, ώστε να δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες ιατρού πολίτες κρατών μελών εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος, όταν αυτοί μετακινούνται στη Δημοκρατία, προκειμένου να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις εν λόγω υπηρεσίες.
8. Η απαλλαγή των πολιτών κρατών μελών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος και μετακινούνται στη Δημοκρατία, για να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις υπηρεσίες τους, από τις απαιτήσεις που επιβάλλονται στους εγγεγραμμένους ιατρούς που είναι εγκατεστημένοι στη Δημοκρατία και η υποχρέωση αυτών να υποβάλουν στο Ιατρικό Συμβούλιο, κατά την πρώτη μετακίνησή τους, δήλωση που να περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με οποιοσδήποτε ασφαλιστικές εγγυήσεις ή ανάλογα μέσα προσωπικής ή συλλογικής προστασίας για την επαγγελματική ευθύνη.
9. Η διοικητική συνεργασία του Ιατρικού Συμβουλίου και των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εγκατάστασης όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών, με βάση την αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.
10. Η παροχή πληροφοριών στους αποδέκτες υπηρεσιών παροχέων που μετακινούνται στη Δημοκρατία, για να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις υπηρεσίες τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η χρονική δέσμευση για την υιοθέτηση των προνοιών των υπό αναφορά Οδηγιών από τα κράτη μέλη ήταν η 1^η Ιανουαρίου 2007 για την Οδηγία 2006/100/ΕΚ και η 20^η Οκτωβρίου 2007 για την Οδηγία 2005/36/ΕΚ. Ας σημειωθεί ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 29 Ιανουαρίου 2009.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου βουλευτές μέλη της επιτροπής εξέφρασαν σχετικές επιφυλάξεις όσον αφορά την προτεινόμενη διάταξη για απαίτηση της στοιχειώδους γνώσης της ελληνικής γλώσσας στην άσκηση του επαγγέλματος του ιατρού στη Δημοκρατία, οι οποίες όμως παραμερίστηκαν μετά από σχετικές διευκρινιστικές παρατηρήσεις της εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια της διαδικασίας ελέγχου της ορθής μεταφοράς των εν λόγω Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία σχετικές προειδοποιητικές επιστολές στις 20 Απριλίου 2007 και στις 27 Νοεμβρίου 2007, αντίστοιχα. Στη συνέχεια η ίδια απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη σε σχέση με την υποχρέωση για πλήρη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των υπό αναφορά Οδηγιών στις 23 Οκτωβρίου 2007 και στις 8 Μαΐου 2008, αντίστοιχα. Η Κυπριακή Δημοκρατία απέστειλε σχετικές απαντητικές επιστολές, οι οποίες όμως δεν ικανοποίησαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που τελικά παρέπεμψε το όλο θέμα ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου από καθαρά νομοτεχνική άποψη, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Θεοχάρους.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Παρ' όλο που είναι ομόφωνη η έκθεση και είναι ουσιαστικά ένα μερικώς εναρμονιστικό νομοσχέδιο και αυτό και το επόμενο, θέλω να ενημερώσω και το σώμα και αυτούς που μας ακούνε ότι αφορά κυρίως το σημείο αιχμής, τη γνώση της ελληνικής γλώσσας αυτών οι οποίοι θα έρχονται να ασκούν το επάγγελμα του γιατρού και του οδοντίατρου στην κυπριακή κοινωνία, χωρίς φυσικά να εξυπακούεται ότι αυτοί θα διορίζονται εις τον κρατικό τομέα.

Τελικά, με τη σύμφωνη γνώμη και της Νομικής Υπηρεσίας, αλλά και των συμβουλίων εγγραφής ιατρών και οδοντιάτρων, αποφασίσαμε ότι τα συμβούλια εγγραφής θα αποφασίζουν με προσωπικές συνεντεύξεις αν οι υποψήφιοι μπορούν να ασκούν με ασφάλεια την ιατρική και την οδοντιατρική και εις ην περιπτώσιν απαιτείται η προσκόμιση κάποιου γραπτού πιστοποιητικού, τότε και μόνο θα χρειάζεται η υποβολή του υποψηφίου σε εξετάσεις. Είναι κυρίως για να καλυφθούν οι υποψήφιοι που προέρχονται από τις νέες χώρες που έχουν ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 10Α του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Αθηνά Κυριακίδου

Κώστας Κωνσταντίνου

Άγγελος Βότσης

Πανίκκος Σταυριανός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Οδοντιατρικού Συμβουλίου Κύπρου και ο Εθνικός Συντονιστής για την Αμοιβαία Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων. Ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εγγραφής Οδοντιάτρων Νόμου, για σκοπούς μερικής εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με

την Οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, καθώς και την Οδηγία 2006/100/EK του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2006 για την προσαρμογή ορισμένων Οδηγιών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η βεβαίωση από το Οδοντιατρικό Συμβούλιο Κύπρου της παραλαβής του φακέλου κάθε ενδιαφερομένου για εγγραφή στο μητρώο οδοντιάτρων εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής του και η ενημέρωση του ενδιαφερομένου για τυχόν ελλείποντα έγγραφα.
2. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης για εγγραφή στο μητρώο οδοντιάτρων εντός τριών μηνών από την υποβολή του πλήρους φακέλου του ενδιαφερομένου και η έκδοση αιτιολογημένης απόφασης από το αρμόδιο όργανο.
3. Η εγγραφή στο μητρώο οδοντιάτρων πολίτη κράτους μέλους που κατέχει δίπλωμα, πιστοποιητικό ή άλλο τίτλο που αποκτήθηκε σε τρίτη χώρα, εφόσον ο αιτητής κατέχει πιστοποιητικό τριετούς τουλάχιστον πείρας στο έδαφος κράτους μέλους το οποίο αναγνώρισε το εν λόγω δίπλωμα, πιστοποιητικό ή άλλο τίτλο.
4. Η αναγνώριση διπλωμάτων, πιστοποιητικών ή άλλων τίτλων που χορηγήθηκαν πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2007 από τη Βουλγαρία και πριν από την 1^η Οκτωβρίου 2003 από τη Ρουμανία για σκοπούς εγγραφής στο μητρώο οδοντιάτρων πολίτη κράτους μέλους, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις.
5. Η απαίτηση της στοιχειώδους γνώσης της ελληνικής γλώσσας για την άσκηση του επαγγέλματος του οδοντιάτρου.
6. Η εισαγωγή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που εμπεριέχεται στην Οδηγία 2005/36/EK, ώστε να δύναται να παρέχουν υπηρεσίες οδοντιάτρου πολίτες κρατών μελών εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος, όταν αυτοί μετακινούνται στη Δημοκρατία, προκειμένου να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις εν λόγω υπηρεσίες.
7. Η απαλλαγή των πολιτών κρατών μελών εγκατεστημένων σε άλλο κράτος μέλος που μετακινούνται στη Δημοκρατία, για να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις υπηρεσίες τους, από τις απαιτήσεις που επιβάλλονται στους εγγεγραμμένους οδοντιάτρους που είναι εγκατεστημένοι στη Δημοκρατία και η υποχρέωση αυτών να υποβάλουν στο Οδοντιατρικό Συμβούλιο, κατά την πρώτη μετακίνησή τους, δήλωση που να περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με οποιεσδήποτε ασφαλιστικές εγγυήσεις ή ανάλογα μέσα προσωπικής ή συλλογικής προστασίας όσον αφορά την επαγγελματική ευθύνη.
8. Η διοικητική συνεργασία του Οδοντιατρικού Συμβουλίου Κύπρου και των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εγκατάστασης όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών με βάση την αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.
9. Η παροχή πληροφοριών στους αποδέκτες υπηρεσιών παροχέων που μετακινούνται στη Δημοκρατία, για να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις υπηρεσίες τους.
10. Η χρήση του τίτλου εκπαίδευσης και της σχετικής σύντημής του από πολίτη

κράτους μέλους που ασκεί την οδοντιατρική στη Δημοκρατία, κατά το μέτρο που δεν είναι ταυτόσημος με τον επαγγελματικό τίτλο, στη γλώσσα του κράτους μέλους καταγωγής ή προέλευσης.

11. Η δυνατότητα χρήσης του επαγγελματικού τίτλου της Δημοκρατίας και της σχετικής σύντημής του από πολίτη κράτους μέλους που ασκεί την οδοντιατρική ή παρέχει προσωρινά οδοντιατρικές υπηρεσίες στη Δημοκρατία.
12. Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών, σε περίπτωση που πολίτης της Δημοκρατίας ή οδοντίατρος εγγεγραμμένος στο μητρώο οδοντιάτρων αιτείται να εγγραφεί ως οδοντίατρος σε άλλο κράτος μέλος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η χρονική δέσμευση για την υιοθέτηση των προνοιών των υπό αναφορά Οδηγιών από τα κράτη μέλη ήταν η 1^η Ιανουαρίου 2007 για την Οδηγία 2006/100/EK και η 20^η Οκτωβρίου 2007 για την Οδηγία 2005/36/EK. Σημειώνεται ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 19 Φεβρουαρίου 2009.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια της διαδικασίας ελέγχου της ορθής μεταφοράς των εν λόγω Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία σχετικές προειδοποιητικές επιστολές, στις 20 Απριλίου 2007 και στις 27 Νοεμβρίου 2007, αντίστοιχα. Στη συνέχεια, η ίδια απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη σε σχέση με την υποχρέωση για πλήρη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των υπό αναφορά Οδηγιών, στις 23 Οκτωβρίου 2007 και στις 8 Μαΐου 2008, αντίστοιχα. Η Κυπριακή Δημοκρατία απέστειλε σχετικές απαντητικές επιστολές, οι οποίες όμως δεν ικανοποίησαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία παρέπεμψε τελικά το όλο θέμα ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου από καθαρά νομοτεχνική άποψη, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση των άρθρων 19Α έως 19Ε του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ζητήσουμε αναβολή δεκαπέντε ημερών, αν είναι δυνατό, διότι εξετάζονται κάποια θέματα που θα βοηθήσουν στην υπερψήφιση ή σε κάποια μικρή τροποποίηση, που είναι αναγκαία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει οποιαδήποτε διαφωνία στην εισήγηση του κ. Αγγελίδη;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Αναβάλλεται για δεκαπέντε μέρες η συζήτησή του στην ολομέλεια.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Ντίνος Χατζηνικόλας

Πανίκκος Σταυριανός

Νίκος Τορναρίτης

Άγγελος Βότσης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12, 19 και 26 Φεβρουαρίου και 5 Μαρτίου 2009. Στα πλαίσια της μελέτης τους κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Περιβάλλοντος), του Υπουργείου Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων), του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ (Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών), της ΟΕΒ, καθώς και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 του περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμου, είναι η κατάργηση των υφιστάμενων κανονισμών περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) και η αντικατάστασή τους με νέους ομότιπλους κανονισμούς με βάση το περιβαλλοντικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, σκοπείται η εναρμόνιση της νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6^{ης} Σεπτεμβρίου του 2006 σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές, καθώς και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και σχετικά με την κατάργηση της Οδηγίας 91/157/ΕΟΚ.

Στους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Καθορίζονται κανόνες σχετικά με τη διάθεση στην αγορά ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, δηλαδή μπαταριών, και ιδιαίτερα με την απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες.
2. Καθορίζονται ειδικοί κανόνες για τη συλλογή, επεξεργασία, ανακύκλωση και διάθεση των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών.
3. Καθορίζεται η ερμηνεία σημαντικών όρων, όπως οι όροι “παραγωγός αποβλήτων” και “διάθεση στην αγορά”.
4. Επιβάλλονται ποσοτικοί στόχοι χωριστής συλλογής για απόβλητα φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών για τα έτη 2012 και 2016.
5. Ορίζονται οι υποχρεώσεις των παραγωγών αποβλήτων, όπως η σήμανση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, η διαχείριση αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, καθώς και η ενημέρωση πολιτών, και η εκπλήρωσή τους.
6. Επιβάλλεται η τήρηση μητρώου παραγωγών αποβλήτων στο οποίο πρέπει να εγγράφονται οι παραγωγοί αποβλήτων οι οποίοι υποχρεώνονται να παρέχουν για το σκοπό αυτό τα απαιτούμενα από την αρμόδια αρχή στοιχεία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τους εν λόγω κανονισμούς, η επιτροπή ενημερώθηκε και για τα ακόλουθα:

1. Με βάση τη δέσμευση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η εναρμόνιση με την Οδηγία 2006/66/ΕΚ έπρεπε να επιτευχθεί μέχρι τις 26 Σεπτεμβρίου 2008, ημερομηνία η οποία ήδη έχει παρέλθει και ως εκ τούτου η Κυπριακή Δημοκρατία έχει λάβει προειδοποιητική επιστολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Βασικό εργαλείο για τη διαχείριση των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών είναι η εμπειρία που αποκτήθηκε από τη μέχρι τώρα εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών. Ειδικότερα, η εμπειρία αυτή αποκτήθηκε με βάση:
  - α. την παροχή στοιχείων από τους παραγωγούς για τα υλικά που διοχετεύονται στην αγορά,
  - β. τα ενημερωτικά σεμινάρια για το ευρύ κοινό,
  - γ. τις δράσεις για παροχή υπηρεσιών σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας τόσο από το δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα και
  - δ. τη συμμετοχή προσωπικού σε συναντήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
3. Η προτεινόμενη νομοθεσία υιοθετεί την αρχή της ευθύνης του παραγωγού των αποβλήτων, ο οποίος είναι ο κυρίως υπεύθυνος για τη διαχείριση των αποβλήτων που δημιουργεί. Με την εφαρμογή της αρχής της ευθύνης του παραγωγού, όλοι οι παραγωγοί (εισαγωγείς, κατασκευαστές) υποχρεούνται να μεριμνήσουν ατομικά ή συλλογικά, ώστε να δημιουργήσουν εγκεκριμένα συστήματα συλλογής και μεταφοράς για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων. Από τη δημιουργία και λειτουργία των συστημάτων αυτών εξυπακούεται κόστος, το οποίο θα επιβαρύνει τον καταναλωτή. Ήδη το ΚΕΒΕ έχει δημιουργήσει για τα μέλη του ένα μη κερδοσκοπικό οργανισμό, ΑΦΗΣ ΚΥΠΡΟΣ ΛΤΔ, ο οποίος έχει συμβληθεί με το ευρωπαϊκό σύστημα “Green Dot” για αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και ήδη έχει κατατεθεί και εγκριθεί από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΕΔΑ) η πρόταση για λειτουργία του εν λόγω συλλογικού συστήματος.

Γενικά, η εφαρμογή του κανονισμού θα ωφελήσει σημαντικά τη δημόσια υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος.
4. Η υιοθέτηση της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι υποχρεωτική και κατά την ετοιμασία της πραγματοποιήθηκαν επαφές και λήφθηκαν απόψεις από τους εμπλεκόμενους φορείς ΣΕΔΑ, ΚΕΒΕ, ΟΕΒ, Τμήμα Τελωνείων και Ηλεκτρομηχανολογικές Υπηρεσίες.

Οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, ανέφεραν στην επιτροπή ότι μέχρι σήμερα δεν ανακυκλώνονταν τα απόβλητα των φορητών ηλεκτρικών στηλών, παρά μόνο οι μπαταρίες των αυτοκινήτων, οι οποίες επαναφορτίζονταν. Όπως επισήμαναν επίσης οι ίδιοι, ο οργανισμός ΑΦΗΣ ΚΥΠΡΟΣ ΛΤΔ, ο οποίος θα ασχολείται με τη διαχείριση των εν λόγω αποβλήτων, θα αποστέλλει το υλικό αυτό σε εταιρείες στο εξωτερικό, οι οποίες είτε θα το διαχειρίζονται ως επικίνδυνο απόβλητο είτε θα προωθούν μέρος αυτού για επαναχρησιμοποίηση ως πρώτη ύλη για μέταλλο.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέλη συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Στα πλαίσια της μελέτης των κανονισμών, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να επιφέρει ορισμένες τροποποιήσεις στο κείμενο των κανονισμών για την καλύτερη μεταφορά της εν λόγω Οδηγίας στην κυπριακή νομοθεσία. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, με τις οποίες συμφώνησαν η Υπηρεσία Περιβάλλοντος και η Νομική Υπηρεσία, αφορούν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- Την εφαρμογή των διατάξεων των προτεινόμενων κανονισμών καθ' όσον

αφορά το πεδίο εφαρμογής τους και την απαγόρευση διάθεσης στην αγορά συγκεκριμένων μπαταριών τηρουμένων των διατάξεων της νομοθεσίας για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους.

- Την υποχρέωση, στα πλαίσια της έκδοσης σχετικού διατάγματος από τον αρμόδιο υπουργό για τον καθορισμό της λήψης μέτρων για τη χωριστή συλλογή και ανακύκλωση των αποβλήτων, να λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη μεταφορά τους.
- Την υποχρέωση τα συστήματα συλλογής αποβλήτων να είναι εγκεκριμένα από την αρμόδια αρχή και τα σημεία συλλογής, δηλαδή οι κάδοι συλλογής, να ελέγχονται μέσω των όρων έγκρισης των συστημάτων συλλογής.
- Την υποχρέωση δημοσίευσης στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας των στοιχείων για την ετήσια συλλογή και τις πωλήσεις που αφορούν ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές που έχουν ενσωματωθεί σε συσκευές.
- Τον υπολογισμό για πρώτη φορά από τον αρμόδιο υπουργό του ποσοστού συλλογής μετά την πάροδο τεσσάρων ετών και όχι πέντε από την έναρξη ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.
- Την υποχρέωση κατά την παραχώρηση της έγκρισης των συστημάτων διαχείρισης να καθορίζεται κάθε αναγκαίος όρος, ο οποίος θα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της έγκρισης, περιλαμβανομένου του τύπου του κάδου συλλογής και της χωροθέτησης αυτού.
- Την υποχρέωση κοινοποίησης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πληροφοριών που αφορούν τη λήψη οικονομικών μέτρων για την προώθηση της συλλογής αποβλήτων ή την προώθηση της χρήσης συγκεκριμένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν λιγότερες ρυπογόνες ουσίες, όπως για παράδειγμα οι διαφοροποιημένοι φορολογικοί συντελεστές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού διαμόρφωσε στη βάση των πιο πάνω το κείμενο των κανονισμών, κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού ανέφερε ότι η ομάδα του θα τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 15 και 16 θέματα δεν είναι έτοιμα.

Τα υπ' αριθμόν 17 μέχρι 21 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που ήδη σας έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.069-2009).	Υγείας	Υγείας
2. Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.070-2009).	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
3. Οι περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.032-2009).	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
4. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.033-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
5. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.034-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
6. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία κατά τη Διαχείριση Εξορυκτικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.035-2009).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
7. Οι περί Σχολικών Εφορειών (Συντήρηση και Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων και Άλλα Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.002-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
8. Οι περί Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής σε Θύματα Διακρίσεων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.004-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών
9. Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί)	Εσωτερικών	Εσωτερικών

- Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.005-2009).
10.	Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.136-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.137-2008).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
12.	Έγγραφο (Υπ. Παιδ. 2/2009) για την πρόσληψη έκτακτων επιμελητών στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σύμφωνα με τους περί Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως (Αρ. 3) του 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.010).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.405, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Παφιακό Στάδιο δε διαθέτει αποχωρητήρια γυναικών και αναπήρων. Η έλλειψη αυτή σημειώνεται από το 1982, που λειτούργησε το Παφιακό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί υπάρχει αυτή η σοβαρή κτιριακή έλλειψη και αν αυτό δεν αποτελεί δυσμενή διάκριση ιδιαίτερα για τα ανάπηρα/εμποδιζόμενα άτομα και τις γυναίκες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.406, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση των δημοτικών τελών στις επιχειρήσεις της επισιτιστικής βιομηχανίας, προς αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων από την παγκόσμια οικονομική κρίση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.407, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο αίτημα της Ομοσπονδίας Συνδέσμων

Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση του ΦΠΑ, μέσα στα πλαίσια στήριξης της επισιτιστικής και τουριστικής βιομηχανίας, η οποία πλήττεται από την παγκόσμια οικονομική κρίση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.408, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής όπως οι μειώσεις ή επιστροφές των τελών προσγείωσης στα αεροδρόμια δοθούν στους επισκέπτες υπό τη μορφή κουπονιών, των οποίων η χρήση θα γίνεται σε αδειούχα από τον ΚΟΤ κέντρα αναψυχής, προς το σκοπό τόνωσης της επισιτιστικής βιομηχανίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.409, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση των τιμολογικών επιβαρύνσεων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης που πλήττει την επισιτιστική βιομηχανία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.410, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση των χρεώσεων στις πιστωτικές κάρτες, ως μέτρο στήριξης της επισιτιστικής βιομηχανίας, για να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.411, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για τροποποίηση της νομοθεσίας για το ενοικιοστάσιο, για να επιτευχθούν μειώσεις στα ενοίκια των υποστατικών της επισιτιστικής βιομηχανίας, έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στον κλάδο από τη διεθνή οικονομική κρίση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.412, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ο Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας υποβάλλει εισήγηση/αίτημα για εξαγγελία έργων επιδιόρθωσης/βελτίωσης του οδικού δικτύου της υπαίθρου της επαρχίας, προς το σκοπό απασχόλησης των μελών του.

Ποια η θέση του αρμόδιου υπουργού;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.413, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ο Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας υποβάλλει αίτημα για εξαγγελία-προκήρυξη προσφορών για πολλά μικρά έργα από δήμους και κοινοτικά συμβούλια για απασχόληση των μελών του συνδέσμου.

Ποια η θέση του αρμόδιου υπουργού;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.414, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ο Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας επισημαίνει σοβαρά προβλήματα στην ανάληψη εργολαβιών από τα μέλη του εξαιτίας των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης.

Με βάση έρευνα που διενήργησε ο εν λόγω σύνδεσμος, από σύνολο 1 399 υπαλλήλων μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2008 έχουν απολυθεί 108 εργαζόμενοι και αναμένεται η απόλυση άλλων 53 τους πρώτους μήνες του 2009. Περαιτέρω, με βάση την ίδια έρευνα, το 21% των μελών του συνδέσμου δεν έχει καμιά απολύτως εργασία (εργολαβία) και το 43% των μελών του έχει εργασίες (εργολαβίες) μέχρι το τέλος Μαΐου του 2009.

Δεδομένου ότι το 85% των μελών του συνδέσμου είναι εργολάβοι Δ΄ και Ε΄ τάξης, υποβάλλεται αίτημα για εξαγγελία έργων για τις τάξεις αυτές.

Επιπλέον, διατυπώνεται εισήγηση/αίτημα για προσφοροδότηση πιο μικρών συμβολαίων, για να δίνεται η δυνατότητα προσφοροδότησης από περισσότερους εργολάβους σε έργα αναπτυξιακά, όπως το αποχετευτικό Λάρνακας, κυβερνητικοί οικισμοί, σχολικά κτίρια, θεματικά πάρκα.

Τέλος, ο Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας υποβάλλει αίτημα για επίτευξη των διαδικασιών εκτέλεσης των έργων που έχουν εξαγγελθεί από τον έπαρχο και εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του στο εν λόγω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.415, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλούνται οι αρμόδιοι υπουργοί να ενημερώσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο τα υπουργεία τους προτίθενται να εισηγηθούν στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου την ίδρυση Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, με στόχο να καλυφθεί το γνωστικό αντικείμενο του Δασικού Κολεγίου Κύπρου, ώστε να αναβαθμιστεί η δασική εκπαίδευση και να προωθηθεί η δασική έρευνα στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.416, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο η Κυπριακή Δημοκρατία συμμορφώνεται με τις διεθνείς της υποχρεώσεις για ανακύκλωση των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών και κατά πόσο οι εταιρείες που πωλούν τις συσκευές αυτές έχουν δημιουργήσει μηχανισμούς για απόσυρση των παλαιών συσκευών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.417, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να στηρίξει το αίτημα του δήμου Αραδίππου για κατασκευή εμπλουτιστικού φράγματος στον ποταμό Καμμύτση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.418, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προβλέπεται να αρχίσει η μελέτη για τη χωροθέτηση και κατασκευή των δεξαμενών για άρδευση της περιοχής αναδασμού Αραδίππου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.419, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται - και, αν ναι, πότε - να δημιουργήσει Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών στο δήμο Αραδίππου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.420, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να υποστηρίξει το αίτημα του δήμου Λευκάρων για επιχορήγηση του αποχετευτικού συστήματος με τα ίδια ποσοστά που επιδοτούνται και οι κοινότητες, δεδομένου του αγροτικού χαρακτήρα του δήμου και των περιορισμένων οικονομικών του μέσων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.421, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Γίνεται, και από ποιο φορέα, αξιολόγηση των προσφερόμενων προγραμμάτων απεξάρτησης από παράνομες ουσίες;
2. Με ποια κριτήρια χρηματοδοτούνται οι διάφορες θεραπευτικές κοινότητες;
3. Με ποια ποσά χρηματοδοτείται η κάθε θεραπευτική κοινότητα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.422, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα του Δημοτικού Σχολείου Καμάρες Λάρνακας για αναβάθμιση των αθλητικών του εγκαταστάσεων και ειδικότερα του γηπέδου ποδοσφαίρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.423, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο αίτημα του Δημοτικού Σχολείου Καμάρες Λάρνακας για βελτιωτικά έργα στις κτιριακές του εγκαταστάσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.424, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα για λήψη μέτρων προστασίας του Δημοτικού Σχολείου Καμάρες Λάρνακας, δεδομένου ότι πρόκειται για σχολείο υψηλού κινδύνου εξαιτίας βανδαλισμών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.425, ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί οι κτιριακές εργασίες στο Ιατρικό Κέντρο Έγκωμης.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Πότε υπολογίζεται ότι θα λειτουργήσει το κέντρο;
2. Ποιες ειδικότητες θα το στελεχώνουν;
3. Πόσους πολίτες υπολογίζεται ότι θα καλύπτει το κέντρο και σε ποιο βαθμό θα αποφορτίζει το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας;
4. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα μεταφοράς και λειτουργίας της Τράπεζας Αίματος από το παλιό Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας στο κέντρο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.426, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ο θάνατος ενός ακόμα κατοίκου από καρδιακό επεισόδιο στην εγκαταλειμμένη Τηλλυρία προκαλεί την έντονη και δικαιολογημένη αγανάκτηση των κατοίκων της περιοχής. Είναι η δεύτερη περίπτωση σε δέκα μέρες που, λόγω της ανεπαρκούς ιατρικής υποδομής και της μεγάλης απόστασης από νοσοκομείο, αντιμετωπίζεται αυτό το πρόβλημα ζωής ή θανάτου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν η κυβέρνηση προτίθεται να αγοράσει και να θέσει σε λειτουργία νοσοκομειακό ελικόπτερο, αν θα ζητήσει από τον κ. Ταλάτ το άνοιγμα των οδοφραγμάτων, τουλάχιστο για τα ασθενοφόρα, ή αν θα εξοπλιστεί το νοσοκομείο Κάτω Πύργου με μηχανήματα, εξοπλισμό και προσωπικό για αντιμετώπιση καρδιακών επεισοδίων, για να αποφευχθεί άλλος θάνατος στην περιοχή λόγω της ανεπαρκούς ιατρικής υποδομής και της μεγάλης απόστασης από το πιο κοντινό νοσοκομείο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.427, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η κατασκευή δρόμου στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα (Άγιος Σιλιάς) και υπάρχει σήμερα απρόσκοπτη πρόσβαση στον υπεραστικό δρόμο Λεμεσού-Πάφου;
2. Ποια προβλήματα προκαλεί η σημερινή όδευση μέσω της οικιστικής περιοχής Ύψωνα και υπάρχει κίνδυνος μέσω αυτής να προκληθούν δυστυχήματα;
3. Κρίνεται αναγκαία η δημιουργία δεύτερης εξόδου από τη βιομηχανική περιοχή, η οποία θα μπορεί να χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης;
4. Στην περιοχή δε λειτουργεί αποχετευτικό σύστημα και όλα τα υγρά απόβλητα οδηγούνται σε λάκκους που υπάρχουν σε κάθε εργοστάσιο. Τι θα γίνει με την κατασκευή και λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος, για το οποίο υπάρχει πρόνοια στα έργα υποδομής της βιομηχανικής περιοχής, και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου;
5. Λόγω του ότι στην περιοχή λειτουργούν βιομηχανίες που χρησιμοποιούν εύφλεκτα υλικά, κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη πυροσβεστικού σταθμού, λόγω και της μεγάλης απόστασης από τη Λεμεσό;

6. Προτίθεται το υπουργείο να προβεί σε δενδροφύτευση των χώρων πρασίνου της βιομηχανικής περιοχής και, αν ναι, τότε υπολογίζει να το πράξει;
7. Οι χώροι στάθμευσης, βάσει του σχεδίου, παρουσιάζουν σήμερα μία εικόνα εγκατάλειψης και ερήμωσης. Προτίθεται η αρμόδια αρχή να προβεί σε καθαρισμό και ασφαλτόστρωση, έτσι ώστε το προσωπικό που δουλεύει στη βιομηχανική περιοχή να σταθμεύει σε κανονικές θέσεις και να εκλείψει ο κίνδυνος δυστυχημάτων λόγω του τρόπου που παρκάρουν και, αν ναι, τότε υπολογίζει να προβεί στις πιο πάνω ενέργειες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.428, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν είναι στο πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού να λειτουργήσει περιφερειακό δημοτικό σχολείο στην Ορά και τι μέλλει γενέσθαι με τα υπόλοιπα γειτονικά σχολεία.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.075, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.075, ημερομηνίας 19.9.2007 του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα για την αίτηση ΑΔΧ 54/05 του Κοινοτικού Συμβουλίου Αχέλειας για διάθεση κρατικής γης με σκοπό τη δημιουργία πλατείας και πολιτιστικού κέντρου.

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι η αίτηση ΑΔΧ 54/05 έχει προωθηθεί και στο παρόν στάδιο, βρίσκεται στον Κλάδο Χαρτογραφίας, όπου προβλέπεται να συμπληρωθεί μέχρι το τέλος Μαρτίου 2009.

Ακολούθως θα γίνει η εκτίμηση του ζητούμενου χώρου και θα διαβιβαστεί στο Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για να υποβληθεί στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για λήψη απόφασης. Έχουν ήδη δοθεί οδηγίες στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να επισπεύσει την όλη διαδικασία.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.463, ημερομηνίας 16 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.02.463, του Αξιότιμου Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.02.463 και ημερομηνία 23/10/2008, που αφορά το πιο πάνω θέμα, και σύμφωνα με στοιχεία που μου στάληκαν από τον ΚΟΤ παραθέτω τα πιο κάτω:

Τα γήπεδα γκολφ συμβάλλουν στην προσέλκυση τουρισμού υψηλής εισοδηματικής τάξης που διαμένουν συνήθως σε ξενοδοχεία 4-5 αστέρων και ξοδεύουν περισσότερα χρήματα σε σύγκριση με αυτά που ξοδεύει ο μέσος τουρίστας. Επίσης, ο τουρισμός γκολφ συμβάλλει στην προσέλκυση χειμερινού τουρισμού, καθώς και στην αύξηση της πληρότητας των ξενοδοχείων κατά τη χρονική περίοδο Οκτωβρίου – Απριλίου, αφού οι γκόλφερ, λόγω των αντίξων κλιματολογικών συνθηκών που επικρατούν στις χώρες διαμονής τους, ταξιδεύουν στην Κύπρο τη συγκεκριμένη αυτήν περίοδο.

Όσον αφορά τη συλλογή στατιστικών στοιχείων αναφορικά με τις αφίξεις περιηγητών στην Κύπρο και την περαιτέρω ανάλυση αφίξεων περιηγητών κατά σκοπό επίσκεψης, αρμόδια υπηρεσία είναι η Στατιστική Υπηρεσία, που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών. Οι αφίξεις περιηγητών εκτιμούνται με βάση την Έρευνα Ταξιδιωτών που διεξάγεται στην αίθουσα αφίξεων όλων των σημείων εισόδου στην Κύπρο (δύο αεροδρόμια και δύο λιμάνια). Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή της εν λόγω έρευνας, στο παρόν στάδιο, δεν συμπεριλαμβάνει ως πιθανό σκοπό επίσκεψης στην Κύπρο “το γήπεδο γκολφ”, και επομένως δεν υπάρχουν σχετικά στοιχεία από την εν λόγω Έρευνα.

Σημειώνεται ότι τα 3 υφιστάμενα γήπεδα γκολφ (Minthis Hills (πρώην Τσάδα), Secret Valley και Aphrodite Hills) άρχισαν τη λειτουργία τους τις χρονολογίες 1994, 1996 και 2002 αντίστοιχα.

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία που προέρχονται από τους ίδιους τους επιχειρηματίες/διευθυντές των υφιστάμενων γηπέδων γκολφ, διεξάγονται περίπου 30.000 - 50.000 “rounds of golf” παιχνίδια ανά γήπεδο ετησίως. Στη βάση των ιδίων πηγών, περίπου 60.000 παιχνίδια γκολφ, ετησίως, προέρχονται από ξένους περιηγητές. Κύρια αγορά για το συγκεκριμένο σκοπό αποτελεί το Ηνωμένο Βασίλειο. Ακολουθούν οι Γερμανόφωνες χώρες (Γερμανία, Αυστρία και Ελβετία), οι Σκανδιναβικές χώρες και σε περιορισμένο βαθμό η Γαλλία και η Ολλανδία.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.487, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.487, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω ότι η διαδικασία χρηματοδότησης των αναπτυξιακών έργων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει τροποποιηθεί εντός του 2008, ώστε η συνεισφορά του κράτους για αναπτυξιακά έργα που θα προωθηθούν, θα συμπεριλαμβάνεται στον κρατικό προϋπολογισμό, και δεν θα απαιτείται η σύναψη δανείου από τις ΑΤΑ για ολόκληρο το ποσό χρηματοδότησης του έργου.

2. Όσον αφορά τη συνεισφορά των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στις περιπτώσεις όπου εγκρίθηκε από την αρμόδια αρχή (π.χ. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως) κάποιο αναπτυξιακό έργο, οι άμεσα εμπλεκόμενες κοινότητες/δήμοι θα πρέπει να μεριμνούν για τη χρηματοδότηση της δικής τους συνεισφοράς.

3. Με βάση τα πιο πάνω το αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών εντάσσει το έργο στους Προϋπολογισμούς του αρμόδιου Τμήματος και στη συνέχεια ειδοποιεί την κοινότητα για την εξασφάλιση της δικής της συνεισφοράς με δανεισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.562, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.562, ημερ. 27/6/2008 του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου σχετικά με την ενίσχυση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας με καινούργιο τεχνολογικό εξοπλισμό

Σε συνέχεια της επιστολής μας με τον ίδιο αριθμό φακέλου και ημερ. 5 Φεβρουαρίου 2009, σας πληροφορώ τα εξής:

1. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία είναι πλήρως ικανοποιημένη από τον εξοπλισμό τον οποίο διαθέτει για κατάσβεση πυρκαγιών στις αστικές περιοχές. Οποιοσδήποτε καινούργιες ανάγκες για εξοπλισμό αξιολογούνται και εντάσσονται στον Προϋπολογισμό του επόμενου έτους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι:

(α) Μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού της Υπηρεσίας, το 2008 παρελήφθησαν δώδεκα (12) πυροσβεστικά οχήματα συνολικής αξίας €1.970.682,10 συν Φ.Π.Α. όπως φαίνονται πιο κάτω:

i.	Ένα (1) Αντλιοφόρο πυροσβεστικό όχημα Διάσωσης	€18.172,33
ii.	Δύο (2) Αντλιοφόρα πυροσβεστικά οχήματα μεταφοράς 3000 λίτρων νερού	€301.421,22
iii.	Έξι (6) Αντλιοφόρα πυροσβεστικά οχήματα μεταφοράς 5000 λίτρων νερού	€1.075.455,24
iv.	Ένα (1) Αντλιοφόρο πυροσβεστικό όχημα ελαφρού τύπου	€128.714,07
v.	Δύο (2) Αντλιοφόρα πυροσβεστικά οχήματα ελαφρού τύπου	€281.919,24

(β) Για το 2009, αναμένεται να παραληφθούν οκτώ (8) πυροσβεστικά οχήματα συνολικής αξίας €1.966.028,00 συν Φ.Π.Α. όπως φαίνονται πιο κάτω:

i.	Δύο (2) τηλεσκοπικά βραχιονοφόρα πυροσβεστικά οχήματα ωφελίμου ύψους 32 μέτρων	€1.066.040,00
ii.	Δύο (2) οχήματα για μεταφορά εξοπλισμού για αντιμετώπιση χημικών επεισοδίων	€177.180,00
iii.	Τέσσερα (4) αντλιοφόρα πυροσβεστικά οχήματα	€722.808,00

2. Όσον αφορά τους Πυροσβεστικούς Σταθμούς Υπαίθρου έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών πέραν του Προϋπολογισμού, η αντικατάσταση δεκαέξι (16) Βυτιοφόρων οχημάτων τα οποία βρίσκονται στους Πυροσβεστικούς Σταθμούς Υπαίθρου και η προμήθεια δεκαέξι (16) νέων Κινητών Μονάδων πυρόσβεσης. Η προκήρυξη των Προσφορών θα γίνει το 2009. Θα παραληφθούν οκτώ (8) Βυτιοφόρα και οκτώ (8) Κινητές Μονάδες το 2010 αξίας €2,6 εκ. και τα υπόλοιπα αξίας €2,12 εκ. το 2011.

Σημειώνεται ότι τα 32 αυτά Πυροσβεστικά Οχήματα περιλαμβάνονται στην Πρόταση που υποβλήθηκε στην Ε.Ε. για το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Ελλάδας-Κύπρου 2007-2013 και η Χρηματοδότηση θα γίνει κατά 80% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και κατά 20% από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.025, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.025, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα σχετικά με τη δημιουργία αντιπυρικών ζωνών στην ευρύτερη δασική περιοχή της κοινότητας Κλήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.025 και ημερ. 4 Αυγούστου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι η ευρύτερη δασική περιοχή της κοινότητας Κλήρου, δεν περιορίζεται στα όρια της εν λόγω κοινότητας, αλλά εκτείνεται και στα όρια των κοινοτήτων Καλού Χωριού Ορεινής, Φικάρδου, Γουρρίου, Φαρμακά, Λαζανιάς, Πολιτικού, Καμπιών και Καπέδων. Για την προστασία της συγκεκριμένης δασικής περιοχής, η οποία στο μεγαλύτερο μέρος της είναι ιδιωτική, ετοιμάστηκε σχέδιο από το Τμήμα Δασών από το 2001, το οποίο εκτός των άλλων, προβλέπει και τη δημιουργία αντιπυρικών λωρίδων, οι οποίες στα όρια της κοινότητας Κλήρου, θα έχουν συνολικό μήκος 6,5 χλμ.

Παρά το γεγονός ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Κλήρου προσπάθησε επανειλημμένα να εξασφαλίσει τις συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών των ιδιωτικών τεμαχίων, αυτό δεν κατέστη δυνατό. Κατά συνέπεια δεν είναι δυνατή η κατασκευή των αντιπυρικών λωρίδων που απαιτούνται.

Το Τμήμα Δασών στο οποίο ανατέθηκε η κατασκευή αντιπυρικών λωρίδων σε όλη την Κύπρο, απευθύνθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα για να το συμβουλευτεί κατά πόσο είναι δυνατό να εκτελεστεί το έργο με επίταξη των επηρεαζομένων τεμαχίων, με βάση τις πρόνοιες του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.124, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.03.124 ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.124 του βουλευτή της εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου που διαβιβάστηκε με επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή με ημερομηνία 24 Οκτωβρίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η μεγάλη πυρκαγιά που έπληξε την ορεινή Λάρνακας στις 16 και 18 Ιουνίου 2008, ουσιαστικά προκάλεσε μεγάλες ζημιές σε ιδιωτικές περιουσίες και καλλιέργειες (1156 εκτάρια). Μικρές εκτάσεις κρατικής γης έχουν πληγεί από την πυρκαγιά. Συγκεκριμένα, 4 εκτάρια κρατικού δάσους κάηκαν και η αναδάσωση τους προγραμματίζεται για την περίοδο 2008 - 2009, εφόσον οι καιρικές συνθήκες το επιτρέψουν. Επιπρόσθετα κάηκαν διακόσια πέντε (205) εκτάρια χαλίτικης γης με άγρια χαμηλή βλάστηση. Αναμένεται ότι η χαμηλή βλάστηση θα επανέλθει με φυσικό τρόπο. Σημειώνεται ότι τη διαχείριση των χαλίτικων γαιών την έχει το Υπουργείο Εσωτερικών.
2. Το Τμήμα Δασών συμμετείχε σε σύσκεψη (25 Ιουνίου 2008) που οργάνωσαν τρεις από τις κοινότητες (Κλωνάρι, Βίλκα και Ακαπνού) που έχουν πληγεί. Στη σύσκεψη, το Τμήμα Δασών ενημέρωσε τις κοινότητες για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και τις δυνατότητες που προσφέρει για αποκατάσταση των καμένων δασικών περιοχών καθώς επίσης και για δάσωση γεωργικών γαιών. Τα μέτρα αυτά της αναδάσωσης/δάσωσης αναμένεται να προκηρυχθούν το 2009 και οι κοινότητες θα ενημερωθούν για τις λεπτομέρειες.

3. Στο αίτημα των κοινοτήτων για δεντροφύτευση κατά μήκος των δρόμων, το Τμήμα Δασών δεσμεύτηκε να βοηθήσει με την παροχή τεχνικών συμβουλών καθώς και με δωρεάν παραχώρηση δασικών δενδρυλλίων προς τις κοινότητες, όταν αυτές είναι έτοιμες για δεντροφύτευση.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.126, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.126 και ημερομηνία 17/10/2008, του Βουλευτή Εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.126 του Βουλευτή Εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας λειτούργησε το 1984 και οι δαπάνες ανέγερσης του καλύφθηκαν από δωρεά του Αμερικανικού λαού μέσω των Ηνωμένων Εθνών με βάση υπάρχον μοντέλο νοσοκομείων που δόθηκε από την Αμερικανική Κυβέρνηση. Διαθέτει 169 κλίνες και καλύπτει ένα φάσμα από 16 ειδικότητες δευτεροβάθμιας ιατρικής φροντίδας συμπεριλαμβανομένης και της καρδιολογίας.

Η καρδιολογική κλινική συστεγάζεται με την Παθολογική Κλινική σε θάλαμο με 30 κλίνες (20 κλίνες Παθολογίας και 10 κλίνες Καρδιολογίας) και εξυπηρετεί τις ανάγκες της Επαρχίας Λάρνακας.

Το αίτημα για λειτουργία της Καρδιολογικής Κλινικής σε ανεξάρτητο χώρο μελετάται και συγκεκριμένα γίνονται ενέργειες για ενοικίαση γειτονικού κτιρίου στο οποίο να στεγαστούν μεταξύ άλλων οι ειδικευόμενοι και οι εφημερεύοντες ιατροί που καταλαμβάνουν χώρο στον 4^ο όροφο του Νοσοκομείου. Με τον τρόπο αυτό η Καρδιολογική Κλινική μπορεί να μεταφερθεί στον όροφο αυτό και να λειτουργήσει με 16 κλίνες και η Παθολογική Κλινική να αυξήσει τις κλίνες της από 20 σε 30. Για την επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας έγινε η καταγραφή των αναγκών και η εκτίμηση δαπάνης και λήφθηκε πρόνοια ποσού ύψους €300.000 για έναρξη των εργασιών εντός του 2009 οι οποίες προβλέπεται να αποπερατωθούν περί τα μέσα του 2011. Το πιο πάνω ποσό θα διατεθεί στα Δημόσια Έργα για τη δημιουργία τελικών Αρχιτεκτονικών Σχεδίων καθώς και για εκτίμηση του κόστους βάσει του τελικού σχεδίου για την εκτέλεση του έργου.

Η επέκταση περιλαμβάνει το κτίσιμο νέας πτέρυγας η οποία θα επικοινωνεί με το υφιστάμενο κτίριο. Θα κατασκευαστούν τέσσερις (4) όροφοι με εμβαδόν 1400Μ2 έκαστος και πέμπτος όροφος με εμβαδόν 880Μ2. Επιπρόσθετα με την μετακίνηση τμημάτων και υπηρεσιών στην νέα πτέρυγα, θα καταστεί δυνατή η αναδιαμόρφωση υφισταμένων χώρων έτσι ώστε να ανταποκριθούν στις ανάγκες του Νοσοκομείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Μάρκου Κυπριανού στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.222, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Απάντηση προς τον αξ. Βουλευτή Τ. Μητσόπουλο στο ζήτημα της ΜΑΑ Ν. Οσσετίας και Αμπχαζίας με αρ. 23.06.009.03.222 ημερ. 28.11.08

Η Κυπριακή Δημοκρατία με βάση τις θέσεις αρχών που ανέκαθεν τηρεί, τάχθηκε υπέρ του σεβασμού των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου, περιλαμβανομένου του σεβασμού της εδαφικής ακεραιότητας και της κυριαρχίας των κρατών, όπως

προβλέπουν ο Καταστατικός Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών και οι αρχές της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι.

Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν αναγνωρίζει την μονομερή ανακήρυξη ανεξαρτησίας της Αμπαζίας και της Νότιας Οσσετίας.

Επιπρόσθετα, επί του θέματος της καταδίκης της ΜΑΑ της Αμπαζίας και Ν. Οσσετίας υπάρχει κοινή θέση της ΕΕ, η οποία υιοθετήθηκε ομόφωνα στο Έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 1^{ης} Σεπτεμβρίου και η οποία επισυνάπτεται.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.252, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.252, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 19 Δεκεμβρίου 2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Παρόλο που δεν έχει εκπονηθεί μελέτη των επιπτώσεων στον υδροβιότοπο των Αλυκών Λάρνακας σχετικά με το φαινόμενο της ξηρασίας που παρουσιάζεται τα τελευταία χρόνια, αναμένουμε ότι το πρόβλημα αυτό θα έχει, μακροχρόνια, επιπτώσεις στη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής, κάτι το οποίο ισχύει για όλα τα φυσικά οικοσυστήματα.
2. Όσον αφορά τη διαχείριση και την προστασία του βιότοπου, η περιοχή διέπεται από Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης το οποίο εγκρίθηκε με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το 1997. Παράλληλα, γίνονται συνεχείς προσπάθειες, λαμβάνονται μέτρα και προγραμματίζονται έργα για την προστασία και την αναβάθμιση του υδροβιότοπου των Αλυκών. Επίσης, μέσα από το Πρόγραμμα LIFE - Nature, το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και έχει ολοκληρωθεί τον περασμένο Οκτώβριο, έχουν γίνει διάφορες δράσεις για βελτίωση και αποκατάσταση του οικοσυστήματος των Αλυκών, αρκετές από τις οποίες θα συνεχιστούν με τη συνεργασία των αρμόδιων Κυβερνητικών Τμημάτων. Συγκεκριμένα, γίνονται συνεχείς καθαρισμοί της περιοχής των Αλυκών, έχει γίνει περίφραξη σε αρκετά σημεία, για την αποφυγή εισόδου τροχοφόρων εντός της λίμνης και προστασία των αλοφύτων. Έχουν επίσης, κατασκευαστεί δύο πτηνοπαρατηρητήρια, έχουν γίνει αναλύσεις του νερού και του υποστρώματος των Αλυκών και έχουν γίνει εκχερσώσεις ακακιών οι οποίες αποτελούν ξενικά είδη και επηρεάζουν την ανάπτυξη των ιθαγενών ειδών. Παράλληλα, έχει πρόσφατα ολοκληρωθεί η διαδικασία προκήρυξης Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού για την κατασκευή και λειτουργία Περιβαλλοντικού Κέντρου Ενημέρωσης, το οποίο σκοπό έχει την ενημέρωση του κοινού για θέματα που αφορούν το υδροτοπικό σύστημα των Αλυκών Λάρνακας.

Τέλος, σημειώνεται ότι για την καλύτερη και πιο ολοκληρωμένη διαχείριση του χώρου, προγραμματίζεται η αναθεώρηση του Διαχειριστικού Σχεδίου που διέπει την περιοχή, λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα που υπάρχουν στην περιοχή, καθώς επίσης και τις νέες δεσμεύσεις που έχει να λάβει η Κυπριακή Δημοκρατία, μετά την ένταξη της περιοχής στο Δίκτυο "Φύση 2000" και στον κατάλογο με τους Υδροβιότοπους Διεθνούς Σημασίας (Σύμβαση Ramsar).

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.253, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.253, ημερομηνίας 11.12.08, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αίτημα για κατασκευή υπέργειας διάβασης πεζών στον αυτοκινητόδρομο Λάρνακας-Ριζοελιάς για εξυπηρέτηση των μαθητών του Λυκείου Αραδίππου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.253, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα για την κατασκευή υπέργειας διάβασης πεζών στον αυτοκινητόδρομο Λάρνακας-Ριζοελιάς για εξυπηρέτηση των μαθητών του Λυκείου Αραδίππου θα τεθεί για μελέτη στην επόμενη συνεδρία της αρμόδιας διατμηματικής Επιτροπής (Τεχνική Επιτροπή Οδικής Ασφάλειας Μαθητών), στην οποία συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς.

3. Θα σας ενημερώσω το ταχύτερο για την απόφαση της Τεχνικής Επιτροπής.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Μάρκου Κυπριανού στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.279, 23.06.009.03.282 και 23.06.009.03.286, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 2008, 5 Ιανουαρίου 2009 και 7 Ιανουαρίου 2009, αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Θέμα: Ερωτήσεις βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη αναφορικά με τις βρετανικές βάσεις

Αναφορικά με τις ερωτήσεις του βουλευτή κ. Πεردίκη με αρ. 23.06.009.03.279, 23.06.009.03.282 και 23.06.009.03.286, και τις σχετικές επιστολές σας ημερ. 12, 13 και 15 Ιανουαρίου 2009 αντίστοιχα, πληροφορείστε τα εξής:

Τα ζητήματα που τίγονται στις πιο πάνω ερωτήσεις τέθηκαν υπόψη των αρμοδίων υπηρεσιών της Δημοκρατίας, οι οποίες μας πληροφόρησαν ότι δεν περιήλθαν στην αντίληψη τους οποιοσδήποτε δραστηριότητες που να επηρεάζουν την βροχόπτωση στην Κύπρο.

Τα ζητήματα τέθηκαν επίσης υπόψη της Βρετανικής Ύπατης Αρμοστείας. Η απάντηση της Ύπατης Αρμοστείας ήταν ότι δεν σταθμεύουν αμερικανικά αεροσκάφη KC-10 και KC-135 στις βρετανικές βάσεις. Αναφέρθηκε επίσης ότι αεροσκάφη KC-10 δεν έχουν διέλθει από τις βάσεις από τον Ιούνιο του 2007, ενώ KC-135 έχουν διέλθει τρεις φορές από τον Ιούνιο του 2007 (26 Αυγούστου 2008, 9 Οκτωβρίου 2008 και 20 Νοεμβρίου 2008). Τέλος, η Βρετανική Ύπατη Αρμοστεία δήλωσε κατηγορηματικά ότι οι βρετανικές βάσεις δεν αποτελούν μέρος του προγράμματος HAARP.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.287, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.287, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη με αρ. 23.06.009.03.287 και ημερομηνία 7 Ιανουαρίου 2009, η οποία μας διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 15 Ιανουαρίου 2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Εκείνο που είναι γνωστό σε μας ως Υπουργείο είναι τα ίχνη συμπύκνωσης (Condensation trails), που είναι στην ουσία ίχνη συμπύκνωσης υδρατμών (vapour trails), που παράγονται από τις εξατμίσεις των μηχανών των αεροσκαφών κάτω από ορισμένες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας της ατμόσφαιρας στο ύψος που πετούν τα αεροσκάφη.

Είναι γνωστό πως τα κύρια παράγωγα των καυσίμων που χρησιμοποιούν τα αεροσκάφη είναι το διοξείδιο του άνθρακα και οι υδρατμοί. Σε ύψη, όπως αυτά που πετούν τα αεροσκάφη, λόγω των εξαιρετικά χαμηλών θερμοκρασιών που επικρατούν οι υδρατμοί που παράγονται από τις εξατμίσεις των αεροσκαφών συμπυκνώνονται και μετατρέπονται σε υδροσταγόνες ή και παγοκρυστάλλους, που δημιουργούν στη συνέχεια το σχετικό νέφος σε μορφή ουράς, που σχηματίζεται κατά μήκος της διαδρομής της κίνησης των αεροσκαφών.

Σε ό,τι αφορά τα ανεξήγητα ίχνη αεροψεκασμών (chemtrails), που αναφέρονται στην σχετική ερώτηση, αυτά αποδίδονται σε τοξικά χημικά ή/και βιολογικά στοιχεία, που όπως αναφέρουν οι υποστηρικτές αυτής της άποψης, σκορπίζονται εσκεμμένα σε μεγάλα ύψη στην ατμόσφαιρα. Για το θέμα αυτό έχει δημιουργηθεί στη διεθνή ειδησεογραφία και ο σχετικός όρος "Chemtrail Conspiracy Theory" (Θεωρία Συνωμοσίας των Chemtrail).

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.288, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη με αρ. 23.06.009.03.288 και ημερ. 12 Ιανουαρίου, 2009

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας Γιώργου Περδίκη, σε σχέση με την άσκηση "Ξαφνική καταιγίδα 2008" που πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η διεξαγωγή γενικών ασκήσεων εκτάκτου ανάγκης, σε τακτά χρονικά διαστήματα αποτελεί υποχρέωση του Διαχειριστή του Αεροδρομίου, σύμφωνα με το Παράρτημα 14 της Σύμβασης του ICAO.

Η πρόσφατη άσκηση "Ξαφνική καταιγίδα 2008", είναι η πρώτη που οργανώθηκε αφότου τη διαχείριση των αεροδρομίων ανέλαβε η εταιρεία Hermes και θεωρήθηκε σκόπιμο όπως το σενάριο της άσκησης περιοριστεί τόσο χρονικά, όσο και σε αριθμούς νεκρών, σοβαρά τραυματισμένων και ελαφριά τραυματισμένων, προκειμένου να αξιολογηθεί καταρχήν ο βαθμός συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των κρατικών υπηρεσιών και των ιδιωτικών φορέων, λαμβανομένων υπόψη των αλλαγών που επήλθαν σε σχέση με τις ευθύνες και αρμοδιότητες των φορέων για τη διαχείριση/λειτουργία των αεροδρομίων και την παροχή υπηρεσιών εδάφους.

Σε ότι αφορά τα αποτελέσματα της άσκησης σημειώνεται ότι οργανωτικά η άσκηση πέτυχε σε μεγάλο βαθμό, οι κρατικές υπηρεσίες και οι ιδιωτικοί φορείς ανταποκρίθηκαν με ζήλο και συνεργάστηκαν απρόσκοπτα μεταξύ τους. Η αξιολόγηση

κατέδειξε ως ικανοποιητική τη διαθεσιμότητα και καταλληλότητα του εξοπλισμού, το χρόνο ανταπόκρισης, τη συμβατότητα με τις διαδικασίες, την εξοικείωση του προσωπικού με τους χώρους και τις διόδους πρόσβασης, ενώ παράλληλα καταγράφηκαν τα σημεία τα οποία χρήζουν περαιτέρω προσπάθειας για βελτίωση και αναβάθμιση.

Σε σχέση με τον αριθμό των ασθενοφόρων αναφέρεται ότι τόσο το αεροδρόμιο Λάρνακας, όσο και το αεροδρόμιο Πάφου διαθέτουν από ένα ασθενοφόρο, το οποίο βρίσκεται σε επιφυλακή για οποιοδήποτε περιστατικό ήθελε συμβεί. Στην περίπτωση ατυχήματος με πολλά θύματα θα ενεργοποιηθούν πλήρως όλες οι δυνατότητες των Νοσοκομείων αλλά και του ιδιωτικού τομέα, αν χρειαστεί, αναλόγως αναγκών και ειδικής φροντίδας.

Αναμένεται ότι οι ασκήσεις ετοιμότητας θα εμπλουτίζονται και θα διευρύνονται στο μέλλον, ώστε να αναβαθμίζεται η ικανότητα όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών για αποτελεσματικό χειρισμό ενός τέτοιου απεικταίου συμβάντος.

Σημειώνεται ότι στις 26.2.2009 πραγματοποιήθηκε γενική άσκηση εκτάκτου ανάγκης για το αεροδρόμιο Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.289, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.289, ημερ. 7/1/2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.289 ημερ. 12/1/2009, η οποία αφορά την πιο πάνω Ερώτηση του Βουλευτή κ. Νίκου Τορναρίτη και σας πληροφορώ ότι η όλη διαδικασία είναι καθόλα νόμιμη.

2. Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού διαβουλεύεται με τους εκπροσώπους των θρησκευτικών ομάδων και προτείνει τα ονόματα των Σχολικών Εφόρων που μπορούν να τεθούν κατά τη διαβούλευση, αλλά η εξουσία της τελικής απόφασης εναπόκειται στο Υπουργικό Συμβούλιο. Συνεπώς, ούτε η διαβούλευση ούτε η πρόταση των Υπουργών είναι υποχρεωτική για το Υπουργικό Συμβούλιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.302, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.302 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη, για την Αξιοποίηση από τον ΚΟΤ Μελέτης του Πανεπιστημίου Κύπρου για τον Τουρισμό

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.302 και ημερομηνία 19.1.2009, σχετικά με την ερώτηση του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη που αφορά την αξιοποίηση από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού μελέτης για τον τουρισμό που εκπονήθηκε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου υπό την επίβλεψη του Δρ. Πάνου Πασιαρδή, ειδικά για την μέτρηση της επιτυχίας ή της αποτυχίας του τουρισμού, πέραν των απλοποιημένων παραμέτρων του αριθμού αφίξεων και του συνόλου εσόδων, χωρίς την πραγματική συνολική αξιολόγηση τόσο της δαπάνης όσο και των κερδών που αποφέρει η τουριστική βιομηχανία, και σύμφωνα με στοιχεία που μου παρέθεσε ο ΚΟΤ σχετικά σας πληροφορώ τα εξής:

1. Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού έχει συνεχή κι αμοιβαία συνεργασία με το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου, υπό την επίβλεψη του Καθηγητή Δρ. Πάνου Πασιαρδή, η οποία χρονολογείται από το 1998.
2. Συγκεκριμένα, ο ΚΟΤ ανέθεσε στο ΚΟΕ τη διεξαγωγή μελετών στον τομέα του τουρισμού, για την ανταγωνιστικότητα του κυπριακού τουριστικού προϊόντος (εκπονήθηκε το 1998) και για την συγκριτική ανάλυση σε σχέση με άλλες Μεσογειακές χώρες των παραγόντων της παραγωγικότητας, της τιμής και της ποιότητας του προϊόντος (εκπονήθηκε το 2002).
3. Πέραν της πιο συνεργασίας για διεξαγωγή μελετών, από το 2004 υπογράφηκε συμφωνία τριετούς συνεργασίας σε θέματα τουρισμού μεταξύ του ΚΟΤ και του ΚΟΕ, η οποία ανανεώθηκε το 2007 για ακόμα τρία χρόνια, μέχρι το 2010. Στα πλαίσια της συνεργασίας αυτής, μεταξύ άλλων, διεξάγεται σε ετήσια βάση έρευνα για τον βαθμό ικανοποίησης των περιηγητών και της αξιολόγησης του τουριστικού προϊόντος. Για τις έρευνες αυτές αξιοποιούνται μεταπτυχιακοί συνεργάτες του ΚΟΕ.
4. Τα συμπεράσματα, όπως και οποιοσδήποτε προτάσεις πολιτικής προκύπτουν από τις έρευνες και μελέτες που διεξάγονται για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, αξιολογούνται και αξιοποιούνται τόσο για τον καθορισμό στρατηγικής όσο και για την παρακολούθηση βασικών δεικτών συνυφασμένων με την υλοποίηση της στρατηγικής. Η ποσοτικοποίηση του βαθμού επιτυχίας εκτιμάται σε σχέση με τους αριθμητικούς στόχους που καθορίστηκαν στο Στρατηγικό Σχέδιο Τουριστικής Ανάπτυξης σε παραμέτρους όπως η εποχικότητα και ο αριθμός αφίξεων περιηγητών κατά χώρα-αγορά, η μέση διάρκεια παραμονής των περιηγητών στην Κύπρο, τα έσοδα από τον τουρισμό και η πληρότητα των τουριστικών καταλυμάτων.
5. Αναγνωρίζοντας ότι για την ακριβέστερη εκτίμηση της συνεισφοράς του τουρισμού στην οικονομία του κράτους είναι αναγκαίο ένα πλήρες και μεθοδευμένο σύστημα καταγραφής των μεγεθών αυτών, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με την Στατιστική Υπηρεσία, η οποία είναι ο αρμόδιος φορέας για τον καταρισμό του συστήματος Δορυφορικών Λογαριασμών Τουρισμού (Tourism Satellite Accounts), που εφαρμόζεται στις πλείστες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μεθοδολογία αυτή έχει υλοποιηθεί σε πιλοτική βάση, με τη συνεισφορά της Μονάδας Τουρισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τα πρώτα αποτελέσματα είναι διαθέσιμα για τα έτη 2003-2006 από την Στατιστική Υπηρεσία.

Σημειώνεται ότι τα πορίσματα όλων των μελετών κι ερευνών που αναφέρονται πιο πάνω, από το 1998 μέχρι σήμερα, είναι διαθέσιμα από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού προς όλους τους ενδιαφερόμενους, τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.308 ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.308 ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.308 και ημερομηνία 19 Ιανουαρίου 2009, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με επιστολή της, η Αστυνομία Κύπρου μας πληροφόρησε ότι από τις έρευνες της δεν προέκυψε οποιαδήποτε ευθύνη Κύπριου πολίτη.

Οι Αρμόδιες Αρχές της Ελληνικής Δημοκρατίας οι οποίες έχουν την πλήρη δικαιοδοσία για την περαιτέρω έρευνα και χειρισμό του θέματος, προέβηκαν σε δική τους έρευνα και τα αποτελέσματα μας κοινοποιήθηκαν μέσω του συστήματος RASFF. Με βάση την ενημέρωση αυτή η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στη Δικαιοσύνη και έχει γίνει εισήγηση για επιβολή προστίμου ύψους €10.000 στην Επιχείρηση Φλωρίδης ΑΕΒΕΚ, η οποία απέστειλε τα σφάγια αρνιών στην Κύπρο.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεση σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.310, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.310, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη αναφορικά με την παραχώρηση στις Βρετανικές Βάσεις άδειας χρήσης μέρους της αποθήκης αρ. 2 του λιμανιού Λεμεσού

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Πριν από την τουρκική εισβολή του 1974, οι Βρετανικές Βάσεις χρησιμοποιούσαν μεγάλης έκτασης χώρο στο λιμάνι Αμμοχώστου, για την ικανοποίηση των αναγκών αποθήκευσης των φορτίων τους, που μεταφέρονταν στο λιμάνι με πλοία. Σημειώνεται ότι στη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας υπάρχει πρόνοια για την απρόσκοπτη χρήση των λιμανιών της Δημοκρατίας από τις Βρετανικές Βάσεις και την παροχή σε αυτές διευκολύνσεων στα λιμάνια (Annex B, Part II).
2. Μετά την τουρκική εισβολή -και κατ' επέκταση την απώλεια του ελέγχου του λιμανιού της Αμμοχώστου από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας- οι Βρετανικές Βάσεις ζήτησαν τη χρήση αποθηκευτικού χώρου στο λιμάνι Λεμεσού. Το αίτημα αυτό εξετάστηκε από το τότε Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής, το οποίο στις 30.3.1975 αποφάσισε την παραχώρηση στις Αρχές των Βρετανικών Βάσεων αποθηκευτικού χώρου στην αποθήκη αρ. 2 του λιμανιού Λεμεσού, εμβαδού 2.600 τ.μ., έναντι ετήσιου ενοικίου ύψους £33.500 (τριάντα τρεις χιλιάδες πεντακόσιες λίρες).
3. Λόγω του ότι το 1975 τα περιουσιακά στοιχεία των λιμανιών δεν είχαν ακόμη μεταβιβαστεί στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, το θέμα παραπέμφθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο με σχετική απόφασή του, αρ. 13890, ημερομηνίας 27.3.1975, ενέκρινε την παραχώρηση στις Βρετανικές Βάσεις του εν λόγω αποθηκευτικού χώρου.
4. Σήμερα, οι Βρετανικές Βάσεις εξακολουθούν να χρησιμοποιούν μέρος της αποθήκης αρ 2, όχι ολόκληρη την αποθήκη, στο λιμάνι Λεμεσού, εμβαδού 2.600 τ.μ. (σημειώνεται με κόκκινο χρώμα στο συνημμένο σχέδιο του λιμανιού). Η χρήση της αποθήκης αφορά την προσωρινή αποθήκευση φορτίων (όχι όπλα

ή εκρηκτικά) για τις ανάγκες των Βάσεων, όπως για παράδειγμα εφόδια και προσωπικά είδη των οικογενειών των μελών των Βάσεων.

5. Η όλη χρήση του εν λόγω αποθηκευτικού χώρου ελέγχεται από την Αρχή Λιμένων Κύπρου και διέπεται από τους όρους της σχετικής Συμφωνίας που έχει υπογραφεί μεταξύ της Αρχής και των Βρετανικών Βάσεων. Ήδη οι Βρετανικές Βάσεις έχουν υπογράψει τη Συμφωνία ανανέωσης της χρήσης του εν λόγω χώρου, (αντίγραφο επισυνάπτεται), η οποία καλύπτει την περίοδο από 1.1.2009 μέχρι 31.12.2013, έναντι καταβολής στην Αρχή, από μέρους των Βρετανικών Βάσεων, ετήσιου δικαιώματος ύψους €200.000 (διακόσιες χιλιάδες ευρώ).»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.319, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.319, ημερ. 15 Ιανουαρίου 2009 του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με την πιο πάνω Ερώτηση του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Ενόψει της αυτονόμησης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας προτίθεται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Να ιδρύσει Πυροσβεστική Ακαδημία;

Στο Νομοσχέδιο που ευρίσκεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων για αυτονόμηση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας περιέχεται πρόνοια ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο να δύναται να ιδρύσει Πυροσβεστική Ακαδημία και να εκδώσει Κανονισμούς για τη λειτουργία της. Το θέμα της αναβάθμισης της Πυροσβεστικής Σχολής σε Ακαδημία θα συζητηθεί μετά την αυτονόμηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και θα ληφθούν ανάλογες αποφάσεις. Επί του παρόντος, προγραμματίζεται η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων της Πυροσβεστικής Σχολής στον ίδιο χώρο με την Ε.Μ.Α.Κ. και έχει περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του 2009 πρόνοια ύψους €100.000 για την ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων.

2. Να αναβαθμίσει την Πυροσβεστική Υπηρεσία και με ποια συγκεκριμένα μέτρα και ενέργειες;

Έχει συμφωνηθεί με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού η δημιουργία πρόσθετων οργανικών θέσεων που αναμένεται να κατατεθούν ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων με συμπληρωματικό Προϋπολογισμό. Με την πλήρωση των νέων θέσεων που θα δημιουργηθούν το Υπουργείο πιστεύει ότι η Πυροσβεστική Υπηρεσία θα αναβαθμιστεί και θα είναι σε θέση να λειτουργεί αποτελεσματικά.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Το πρώτο θέμα είναι «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».

Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν υπάρχει η απαραίτητη συναίνεση, κάποιοι από μας έχουμε πολιτική υποχρέωση και πρέπει να αποχωρήσουμε, κάποιοι από σας έχετε συνέδριο, οπότε, εάν υπάρχει συναίνεση, να αναβληθεί για την επόμενη βδομάδα το Κεφάλαιο Τέταρτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δεν έχω καμία ένσταση, αν όλοι οι συνάδελφοι συμφωνούν.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κοιτάξετε, έχει γίνει κάποιος προγραμματισμός για ανθρώπους δικούς μας που θα απουσιάζουν, αλλά μέσα στα πλαίσια της ευρύτερης συναίνεσης δεν υπάρχει ένσταση να αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Γίνεται αποδεκτή...

Ναι, κυρία Θεοχάρους.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θα λείπω την επόμενη Πέμπτη, εάν θα τελειώσει σε μία συνεδρία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τελειώσει σε δύο συνεδρίες, για να σας δοθεί η ευκαιρία, κυρία Θεοχάρους, να μιλήσετε, διότι είσαστε σήμερα ομιλήτρια.

Ναι, κύριε Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συναινέσουμε και εγώ καλώ τους συναδέλφους της ομάδας του ΑΚΕΛ στην Πέγεια το Σάββατο, για να τους κεράσουμε ακόμα ένα...

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά που το 3-0 θα δυσκολευτούν!

Εδώ τελειώνει η σημερινή συνεδρία της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 19 Μαρτίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.088-2008).
2. Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.01.050.018-2009).
3. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.019-2009).
  4. Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.020-2009).
  5. Ο περί Προϋπολογισμού του 2002 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.021-2009).
  6. Ο περί Προϋπολογισμού του 2003 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.022-2009).
  7. Ο περί Προϋπολογισμού του 2004 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.023-2009).
  8. Ο περί Προϋπολογισμού του 2005 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.024-2009).
  9. Ο περί Προϋπολογισμού του 2006 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.025-2009).
  10. Ο περί Προϋπολογισμού του 2007 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.026-2009).
  11. Ο περί Προϋπολογισμού του 2008 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.027-2009).
  12. Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.014-2009).
  13. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.147-2008).
  14. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.016-2009).
  15. Ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.029-2009).
  16. Οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα (Καταπολέμηση των Κυστογόνων Νηματωδών της Πατάτας) Κανονισμοί του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.03.045.125-2008).
17. Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.009-2009).
  18. Οι περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.012-2009).
  19. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.013-2009).
  20. Οι περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.014-2009).
  21. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99).
  22. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.2001).
  23. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.251.2002).
  24. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.032.2005).
  25. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.2005).
  26. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.152.2006).
  27. Οι περί Ταμείου Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.076-2007).
  28. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.086-2007).
  29. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.03.044.093-2007).
30. Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007).
  31. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007).
  32. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007).
  33. Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008).
  34. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.032-2008).
  35. Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008).
  36. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.067-2008).
  37. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008).
  38. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.080-2008).
  39. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008).
  40. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008).
  41. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.115-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και την Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
5. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
6. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).

7. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
8. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
9. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεωργίου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
10. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ένημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των

βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

13. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
14. «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρήστου Πουργουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.002-2009).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Μαυρονικόλα Ρούλα
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαμψών Σωτήρης
Θεοχάρους Ελένη	Σαρίκας Φειδίας
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φακοντής Αντρέας
Κουτσού Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χάσικος Σωκράτης

Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χατζηνικόλας Ντίνος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», η συζήτηση και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Π. Κυρίτσης, Α. Παπαδοπούλου, Γ. Ομήρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Στ. Ευαγόρου) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2009 Νόμος του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Περδίκης, Μ. Κυριακού, Στ. Ευαγόρου, Ν. Κλεάνθους, Α. Γεωργίου, Ζ. Κουλίας, Χρ. Στυλιανίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Παπαδοπούλου, Τ. Χατζηγεωργίου) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το έτος 2009 Νόμος του 2009», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γ. Τάσου, Στ. Ευαγόρου, Σ. Φυττής, Ρ. Μαυρονικόλα) και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Ν. Κατσουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Θωμά, Α. Παπαδοπούλου, Γ. Ομήρου, Στ. Ευαγόρου, Χρ. Πουργουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων του 2009 Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2009 Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Στ. Ευαγόρου, Χρ. Πουργουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Θωμά, Ι. Νικολάου, Κ. Κωνσταντίνου, Ν. Κουτσού, Α. Παπαδοπούλου, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος (Αρ. 1) του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Χρήστου Πουργουρίδη και Ρίκκου Ερωτοκρίτου και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1)

του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008, Νόμου του 2007, Νόμος του 2009».

10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», οι παρατηρήσεις της κ. Ελένης Θεοχάρους και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
13. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
14. Ερωτήσεις βουλευτών:

Κτιριακές ελλείψεις στο Παφιακό Στάδιο - Αίτημα Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση δημοτικών τελών - Αίτημα Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση του ΦΠΑ - Αίτημα Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής σχετικά με τις μειώσεις-επιστροφές τελών προσγείωσης - Αίτημα των ιδιοκτητών κέντρων αναψυχής για μείωση των τιμολογικών επιβαρύνσεων της ΑΗΚ - Αίτημα της Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση των χρεώσεων στις πιστωτικές κάρτες - Αίτημα Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για τροποποίηση του ενοικιοστασίου - Αίτημα Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας για βελτιωτικά οδικά έργα στην ύπαιθρο της επαρχίας - Αίτημα Συνδέσμου Εργολάβων Λάρνακας για προκήρυξη προσφορών - Αιτήματα του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας - Εισήγηση για Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος στο ΤΕΠΑΚ - Ανακύκλωση ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών - Αίτημα Αραδίππου για φράγμα στον ποταμό Καμμούτση - Μελέτη για κατασκευή δεξαμενών στην Αραδίππου - Δημιουργία Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών στο δήμο Αραδίππου - Επιχορήγηση αποχετευτικού συστήματος δήμου Λευκάρων - Αξιολόγηση προγραμμάτων απεξάρτησης και χρηματοδότηση θεραπευτικών κοινοτήτων - Αίτημα για αναβάθμιση των αθλητικών εγκαταστάσεων Δημοτικού Σχολείου Καμάρες - Κτιριακές εγκαταστάσεις στο Δημοτικό Σχολείο Καμάρες Λάρνακας - Αίτημα για μέτρα προστασίας του Δημοτικού Σχολείου Καμάρες Λάρνακας - Ερωτήματα σχετικά με το Ιατρικό Κέντρο Έγκωμης - Θάνατοι εξαιτίας ανεπαρκούς ιατρικής υποδομής στην Τηλλυρία - Υλοποίηση έργων υποδομής στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα - Λειτουργία περιφερειακού δημοτικού σχολείου στην Ορά.

15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα της κοινότητας Αχέλειας για παραχώρηση κρατικής γης για δημιουργία πλατείας και πολιτιστικού κέντρου - Αριθμός τουριστών που επισκέφτηκαν την Κύπρο για τα γήπεδα γκολφ τα τελευταία δέκα χρόνια - Αίτημα της κοινότητας Έμπας για εξωραϊσμό της κεντρικής πλατείας - Ανάγκη ενίσχυσης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας με καινούριο τεχνολογικό εξοπλισμό - Δημιουργία αντιπυρικών ζωνών στην Κλήρου - Μέτρα αποκατάστασης φυσικού περιβάλλοντος Ορεινής Λάρνακας - Σχεδιασμός και επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας - Μονομερής ανακήρυξη ανεξαρτησίας από τη Νότιο Οσετία και την Αμπχαζία - Υδροβιότοπος της Αλυκής Λάρνακας - Αίτημα για κατασκευή υπέργειας διάβασης πεζών παρά το Λύκειο Αραδίππου - Το σύστημα HAARP και οι βρετανικές βάσεις - Βροχόπτωση και δραστηριότητες Βρετανών και Αμερικανών στις βάσεις - Αμερικανικά αεροσκάφη KC-10 και KC-135 και βρετανικές βάσεις - Ίχνη αεροψεκασμών στον κυπριακό ουρανό -

Άσκηση “Ξαφνική καταιγίδα 2008” - Διορισμός νέων μελών στη Σχολική Εφορεία Μαρωνιτών - Μελέτη του Πανεπιστημίου Κύπρου για τον τουρισμό και αξιοποίησή της από τον ΚΟΤ - Εισαγωγή μη εγκεκριμένων σφαγίων από την Ελλάδα - Ενοικίαση στη Βρετανία αποθήκης στο λιμάνι Λεμεσού - Αυτονόμηση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 19^{ης} Μαρτίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.10 μ.μ.

Αρ. 25

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Το πρώτο θέμα που έχουμε είναι να κάμουμε μια μικρή αναφορά για την επέτειο της Ημέρας της Μεσογείου. Ως γνωστό, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου, στην οποία η Βουλή των Αντιπροσώπων συμμετέχει ενεργά με διακομματική αντιπροσωπία, έχει καθιερώσει με απόφασή της την 21^η Μαρτίου ως Ημέρα της Μεσογείου.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων τιμά αυτή τη μέρα και αποδίδει μεγάλη σημασία στις κοινές αξίες και στο όραμα των μεσογειακών λαών να κτίσουν μία ειρηνική και

ευημερούσα περιοχή, όπου οι διάφοροι λαοί να ζουν κάτω από συνθήκες ασφάλειας και να απολαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες.

Η Βουλή θα συνεχίσει να προωθεί, και μέσα και έξω από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου, το διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των μεσογειακών χωρών. Η Κύπρος, με τις άριστες σχέσεις που διατηρεί με όλους τους γείτονές της, δύναται να αποτελέσει την ενοποιό γέφυρα μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και χωρών της Μεσογείου. Η Κύπρος, αν και μικρή σε μέγεθος, μπορεί να πρωτοστατήσει αναλαμβάνοντας μια σειρά από πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην προώθηση των στόχων και επιδιώξεων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου όχι μόνο στον πολιτικό τομέα, αλλά και σε πολλούς άλλους τομείς, όπως της ενέργειας, του περιβάλλοντος και του διαπολιτισμικού διαλόγου. Τομείς που έχουν άμεση σχέση με την καθημερινότητα των απλών ανθρώπων της Μεσογείου.

Το μήνυμα λοιπόν της μέρας αυτής είναι αυτό της ειρήνης, της αλληλεγγύης, του σεβασμού της διαφορετικότητας και της ανοχής. Αξίες και αρχές που ενώνουν και προσδίδουν ελπίδες για ένα καλύτερο αύριο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μπούμε στα θέματα της ημερησίας διάταξης, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η Επιτροπή Επιλογής συνήλθε σε συνεδρία της και υιοθέτησε αλλαγή στη σύνθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, έπειτα από εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Σύμφωνα με την εν λόγω εισήγηση, ο κ. Γιαννάκης Γαβριήλ θα συμμετέχει πλέον στην εν λόγω επιτροπή αντί του κ. Άντρου Κυπριανού.

Συνεχίζουμε τώρα με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Γιάννος Λαμάρης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 16 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους Νόμου, ώστε αφενός να επεκταθεί το δικαίωμα σε επίδομα διακίνησης σε περισσότερα άτομα που πάσχουν από τετραπληγία και αφετέρου να αυξηθεί το ανώτατο ποσό του επιδόματος διακίνησης για άτομα που πάσχουν από τετραπληγία ή περιορισμό της όρασης και για τις υπόλοιπες κατηγορίες δικαιούχων αναπήρων.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Επέκταση του δικαιώματος σε επίδομα διακίνησης σε όλα τα άτομα που πάσχουν από τετραπληγία, ανεξάρτητα από το κατά πόσο εργάζονται ή σπουδάζουν.
2. Άρση του περιορισμού της παροχής του επιδόματος στους ανάπηρους

σπουδαστές μόνο για τρία έτη και επέκταση της χρονικής διάρκειας παραχώρησης του επιδόματος διακίνησης για ολόκληρη την περίοδο των σπουδών τους, γιατί σε πολλές περιπτώσεις ανάπηρων φοιτητών η διάρκεια των σπουδών υπερβαίνει τα τρία έτη.

3. Αύξηση του ανώτατου ποσού του επιδόματος διακίνησης σε €102 (£59,70) το μήνα για άτομα που πάσχουν από τετραπληγία ή περιορισμό της όρασης και σε €51 (£29,85) το μήνα για τις υπόλοιπες κατηγορίες δικαιούχων αναπήρων. Η αύξηση κρίνεται σκόπιμη για σκοπούς ίσης μεταχείρισης μεταξύ των αναπήρων, εφόσον έχει παραχωρηθεί αύξηση της τάξης των 25% στο αντίστοιχο χορήγημα διακίνησης για τους ανάπηρους παθόντες.
4. Απάλειψη του κριτηρίου οικονομικής κατάστασης των δικαιούχων για τον καθορισμό του ποσού επιδόματος διακίνησης, γιατί είναι δεδομένο ότι τα άτομα με αναπηρίες αποτελούν μια από τις πιο ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Όπως είναι γνωστό, η ισχύουσα μέχρι σήμερα νομοθεσία προβλέπει τα ακόλουθα:

1. Το επίδομα διακίνησης παρέχεται σε εργαζόμενους αναπήρους και ανάπηρους σπουδαστές ή μαθητές για τη διακίνησή τους εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας για σκοπούς επαγγελματικής εκπαίδευσης ή απόκτησης ειδικών γνώσεων σχετικών με την επαγγελματική τους αποκατάσταση.
2. Το επίδομα σε ανάπηρους σπουδαστές ή μαθητές παρέχεται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη.
3. Το μέγιστο ποσό του επιδόματος διακίνησης ανέρχεται σε £48 (€82) το μήνα για άτομα που πάσχουν από τετραπληγία ή περιορισμό της όρασης και για τις υπόλοιπες κατηγορίες δικαιούχων αναπήρων ανέρχεται στις £24 (€41) το μήνα.
4. Για τον καθορισμό του ύψους του επιδόματος για κάθε ανάπηρο λαμβάνεται υπόψη η οικονομική κατάσταση του αιτητή και η δαπάνη διακίνησής του.

Σημειώνεται ότι, με βάση τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) συμφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το ΕΥΡΩΚΟ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα υπερψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Νεοφύτου.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Υπάρχουν για το θέμα αυτό ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Γιάννος Λαμάρης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 Μαρτίου και 16 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμου, ώστε το ποσό της ειδικής χορηγίας που παραχωρείται σε τυφλούς να αναπροσαρμόζεται κάθε χρόνο και η ειδική χορηγία να καταβάλλεται σε μηνιαία βάση.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Η ειδική χορηγία να καταβάλλεται σε δώδεκα μηνιαίες δόσεις αντί σε δύο δόσεις.
2. Το ποσό της ειδικής χορηγίας να αναπροσαρμόζεται κάθε χρόνο σε σχέση με το ποσοστό αύξησης του μέσου δείκτη τιμών καταναλωτή κατά τον τελευταίο χρόνο σε σύγκριση με το μέσο σταθμικό όρο του δείκτη αυτού κατά τον αμέσως προηγούμενο χρόνο.

3. Η καταβολή της ειδικής χορηγίας να αρχίζει την πρώτη του μηνός κατά τον οποίο υποβάλλεται η αίτηση και να τερματίζεται την τελευταία ημέρα του μηνός κατά τον οποίο το δικαίωμα σε ειδική χορηγία λήγει.

Όπως είναι γνωστό, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία η ειδική χορηγία παραχωρείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Εφόσον η οικογένεια έχει τη μόνιμη διαμονή της στην Κύπρο στις περιοχές που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία και έχει τέκνο τυφλό, λαμβάνει ειδική χορηγία ύψους €3.417.20 (£2.000).
2. Εάν το τυφλό τέκνο έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, η χορηγία καταβάλλεται στο ίδιο.

Σημειώνεται επίσης ότι, με βάση την ισχύουσα μέχρι σήμερα νομοθεσία, η χορηγία καταβάλλεται σε δύο ίσες δόσεις των €1.798.60 τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο κάθε ημερολογιακού έτους και, εάν η αίτηση για χορηγία υποβάλλεται για πρώτη φορά μετά την 1^η Ιουλίου του οικείου ημερολογιακού έτους, τότε παραχωρείται το ήμισυ της ετήσιας χορηγίας.

Σύμφωνα με τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών, καθώς και η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) συμφωνούν με την προτεινόμενη νομοθεσία, η έναρξη ισχύος της οποίας προτείνεται να είναι η 1^η Ιανουαρίου 2009.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ για τες τοποθετήσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΕΥΡΩΚΟ.

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υπερψηφίσουμε και το παρόν νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θα ψηφίσουμε υπέρ του νομοθετήματος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Συνεπώς, είμεθα ομόφωνοι.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, γιατί αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλει κάποιος συνάδελφος να πει κάτι;

Ναι, κύριε Φυττή, παρακαλώ, έχετε το λόγο.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Υπερψηφίζοντας το παρόν νομοσχέδιο θα πρέπει να χαιρετίσουμε τις βελτιώσεις που γίνονται όσον αφορά τη χορηγία, αλλά θα πρέπει να επισημάνουμε ότι θα πρέπει να ληφθούν και άλλα μέτρα για τους τυφλούς. Είναι περίπου χίλιοι οι τυφλοί στην Κύπρο με διάφορους βαθμούς τυφλότητας.

Η Βουλή, μέσω της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, πριν κανένα-δύο μήνες έχει επισκεφθεί τη Σχολή Τυφλών και έχουμε μελετήσει τα αιτήματα τα οποία έχουν όχι μόνο το προσωπικό και οι ένοικοι της σχολής, αλλά και η Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ευημερίας Τυφλών. Η πραγματικότητα είναι ότι η σχολή αυτή, η λειτουργία της οποίας άρχισε το 1929, έχει αρκετά προβλήματα προσβασιμότητας μέσα στο χώρο και προβλήματα λόγω της μεγάλης ηλικίας του κτιρίου. Επιπλέον, η μεγάλη πισίνα δε λειτουργεί και πηγαίνουν και ενοικιάζουν αλλού. Αλλά το κύριο πρόβλημα είναι η εργοδότηση των τυφλών. Παρ' όλον ότι λειτουργεί εκεί Σχολή Τηλεφωνητών και είναι η μόνη κρατική σχολή και κάποιοι βρίσκουν εργασία, εντούτοις πολλοί τυφλοί δυσκολεύονται. Και το αίτημα δεν είναι μόνο των τυφλών, αλλά και όσων εκπαιδεύονται στο κέντρο, όπως είπαμε και την περασμένη εβδομάδα, το Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων, και όσων πηγαίνουν εις το Ίδρυμα Χρήστου Στέλιου Ιωάννου.

Είναι καιρός, και νομίζω η κυβέρνηση έχει κάμει κάποια βήματα, κάποιες μελέτες σε αυτό το θέμα, να γίνει ένας συντονιστικός φορέας που να μελετά και να προβληματίζεται για την εργοδότηση. Διότι βαθμός προόδου και πολιτισμού μιας κοινωνίας, κατά τη γνώμη μου και τη γνώμη πολλών, είναι ο βαθμός που βλέπουμε τα προβλήματα των αδυνατότερων μελών της κοινωνίας μας. Και οι τυφλοί, οι ανάκανοι και με νοητική στέρηση και με ειδικές ανάγκες άνθρωποι πρέπει να έχουν τη φροντίδα όλων των υπολοίπων. Ασφαλώς και της κυβέρνησης, της Βουλής και ούτω καθεξής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Φυττή.

Η κ. Μαυρονικόλα, παρακαλώ.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Και εμείς να χαιρετίσουμε το εν λόγω νομοσχέδιο και να πούμε ότι όντως χρειάζεται να γίνουν ακόμα περισσότερα.

Όσον αφορά το θέμα της εργοδότησης, θεωρούμε και εμείς ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό και αφορά όλους τους συνανθρώπους μας οι οποίοι έχουν αναπηρίες. Να πούμε ότι, μέσω του προέδρου του κόμματός μας, έχουμε καταθέσει ένα σχέδιο νόμου εις τη Βουλή για τες ποσοτώσεις. Συζητείται ήδη στην επιτροπή Εργασίας και θεωρούμε ότι θα είναι θετική η ανταπόκριση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να έρθει ένα νομοσχέδιο, το οποίο να ψηφίσουμε, που θα αφορά την εργοδότηση, αλλά και τες ποσοτώσεις όσον αφορά τους αναπήρους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Μαυρονικόλα.

Ο κ. Ευαγόρου;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θα μακρηγορήσω.

Να πω μόνο ότι εμείς ως ΑΚΕΛ υπερψηφίζοντας το νομοσχέδιο χαιρετίζουμε και την υλοποίηση μιας πάγιας δέσμευσης από πλευράς κυβέρνησης όσον αφορά στον τρόπο με τον οποίο καταβάλλεται το επίδομα για τους τυφλούς. Έχουμε ενώπιόν μας δύο μέτρα, τα οποία ετέθησαν και ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών στο παρελθόν,

για παραχώρηση του επιδόματος από τη μια κάθε μήνα αντί ανά εξαμηνία, το οποίο σίγουρα μπορεί να στηρίξει με καλύτερο τρόπο αυτή την κατηγορία των συμπολιτών μας, αλλά και το πιο σημαντικό, ότι εισάγεται η τιμαριθμική αναπροσαρμογή κατά τρόπο που να αυξάνονται τα εισοδήματα, πέραν των άλλων αυξήσεων οι οποίες είχαν δοθεί. Είναι γι' αυτό ακριβώς που χαιρετίζουμε αυτή την ευαισθησία την οποία επιδεικνύει η κυβέρνηση ιδιαίτερα για αυτές τις ομάδες του πληθυσμού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα από τον αριθμό 4 έως τον αριθμό 11 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται: 1. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», 2. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2002 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», 3. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2003 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», 4. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2004 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», 5. «Ο περί

Προϋπολογισμού του 2005 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», 6. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2006 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», 7. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2007 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και 8. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2008 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος**

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Γιάννος Λαμάρης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 16 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός των υπό αναφορά νομοσχεδίων είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών νόμων, ώστε να καταστούν δυνατά τα ακόλουθα:

1. Η αναδρομική μισθολογική εξέλιξη δύο Λειτουργών Θήρας και Πανίδας, σε προσωπική βάση, για τα έτη 2001 έως 2006. Για τα έτη 2007 και 2008 η ίδια τροποποίηση προτείνεται για ένα μόνο Λειτουργό Θήρας και Πανίδας, λόγω αφυπηρέτησης του πρώτου, από την 1^η Νοεμβρίου 2006.
2. Η παραχώρηση αναδρομικά μιας πρόσθετης προσαύξησης, από το 2005 έως το 2007, στους Υπαστυνόμους (Κλίμακα Α9 επεκτεινόμενη κατά μια προσαύξηση)

και στους Λοχίες (Κλίμακα Α8 επεκτεινόμενη κατά μια προσαύξηση), όπως ακριβώς ισχύει σε ανάλογες βαθμίδες της αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

3. Η μεταφορά και μετονομασία ενός Πρώτου Φοροθέτη (Κλίμακα Α13 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις) σε Ανώτερο Λειτουργό Εσωτερικών Προσόδων (Κλίμακα Α13 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις), η κατάργηση μιας θέσης Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων Α΄ (Κλίμακα Α11 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις) και η δημιουργία μιας νέας θέσης Ανώτερου Φοροθέτη Α΄ (Κλίμακα Α11 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις) για το έτος 2007.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η αναδρομική εξέλιξη των Λειτουργών Θήρας και Πανίδας σε προσωπική βάση προκύπτει από το γεγονός ότι με την εξέλιξη της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας του Υπουργείου Εσωτερικών σε Ταμείο Θήρας οι δύο αυτοί υπάλληλοι, οι οποίοι δε συναίνεσαν στην εν λόγω εξέλιξη, έπρεπε να προχωρήσουν στην Κλίμακα Α12 του κρατικού μισθολογίου από την 3^η Ιουλίου 2001, σύμφωνα με τη δομή του Υπουργείου Εσωτερικών στην οποία παρέμειναν να υπηρετούν.

Όσον αφορά τις υπόλοιπες ρυθμίσεις που προτείνονται, αυτές απορρέουν από διορθώσεις που απαιτείται να πραγματοποιηθούν σε σχέση με τις αναπροσαρμογές που τέθηκαν σε ισχύ με την ψήφιση του περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμου (Αρ. 1) του 2007 [Ν. 38(ΙΙ)/2007], οι οποίες περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, διατάξεις για τη δημιουργία νέων θέσεων και κατάργηση υφιστάμενων, τη σημείωση και τη διαγραφή του διπλού σταυρού (++) σε συγκεκριμένες θέσεις, την αναπροσαρμογή της μισθοδοσίας σε κατηγορίες θέσεων και άλλες προσωπικές ρυθμίσεις, όπως αυτές προέκυψαν από σχετικές μελέτες διαχωρισμού των διαζευκτικών προσόντων στα ανάλογα σχέδια υπηρεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, τάσσεται υπέρ της ψήφισης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του 2002 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του 2003 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του 2004 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του 2005 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
6. Ο περί Προϋπολογισμού του 2006 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
7. Ο περί Προϋπολογισμού του 2007 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
8. Ο περί Προϋπολογισμού του 2008 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ετοποθετείτο στην ολομέλεια αναφορικά με αυτά τα νομοσχέδια από το 4 μέχρι το 11.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ναι, κύριε Νεοφύτου, παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρ' όλο που έκανε κι ένα σχόλιο ο φίλος ο Νίκος Κατσουρίδης, εάν αυτοί οι προϋπολογισμοί συμπεριλαμβάνοντο στον προϋπολογισμό του 2009 τον κανονικό, αφού τον εκαταψηφίσαμε, θα καταψηφίσουμε. Αντιλαμβάνεστε ότι με βάση αυτό θα καταψηφίσουμε αυτούς τους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν ξέρω αν έγινε αντιληπτό το περιεχόμενο ακριβώς αυτών των νομοσχεδίων, αλλά εκείνο το οποίο ουσιαστικά εισάγουν είναι μια διόρθωση λάθους από πλευράς της ίδιας της εκτελεστικής εξουσίας. Εκερδήθη η υπόθεση στο δικαστήριο από δύο υπαλλήλους εις το Ταμείο Θήρας και έρχεται η κυβέρνηση, ακριβώς μέσα από ένα συμβιβασμό που εβρέθη, πηγαίνοντας πίσω μέχρι το 2001, να αναπροσαρμόσει ουσιαστικά αποκαθιστώντας αυτούς τους ανθρώπους. Είναι για αυτό το λόγο που είναι παράξενο να το καταψηφίσει η αντιπολίτευση -δικαίωμά της φυσικά- γιατί ουσιαστικά διορθώνει μία αδικία που η πολιτεία η ίδια έκανε σε βάρος κάποιων συνανθρώπων μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Χάσικος παρακαλώ και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Να υποθέσω, μετά από τα όσα είπε ο φίλιτος, ότι, όποτε τα δικαστήρια δικαιώνουν κάποιους, η εκτελεστική εξουσία θα έρχεται να τους αποκαθιστά; Θα έρχεται να τους αποκαθιστά; Εάν είναι έτσι τα πράγματα, εγώ το χαιρετίζω με όλη τη δύναμη της ψυχής μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ, χωρίς να ταυτίζομαι απόλυτα με τα όσα έχει πει ο αγαπητός φίλος μου ο Σωκράτης Χάσιος προηγουμένως, θα προσπαθήσω να τον συμπληρώσω, διότι ήταν λιτός και σύντομος, ως συνήθως. Εάν η δήλωση του κ. Ευαγόρου έχει την έννοια ότι όντως σε κάθε περίπτωση θα έρχεται με δική της πρωτοβουλία η κυβέρνηση να αποκαθιστά τη διαταραγμένη τάξη, εγώ θα πω αυτό που δεν είπε ο κ. Σωκράτης Χάσιος. Θα πρέπει να κάμει το ίδιο στους 70-80 αξιωματικούς οι οποίοι κερδίσαν τις προσφυγές και τους οποίους προφανώς υπονοεί ο κ. Χάσιος, αφού εθήτευσε ως υπουργός στο Υπουργείο Άμυνας, ανεξάρτητα που δεν το είπε. Διότι δε γίνεται να γίνεται επιλεκτική υιοθέτηση σε αυτά τα ζητήματα. Η δικαιοσύνη δεν είναι ολίγον έγκυος! Ή την εξυπηρετάς ή δεν την εξυπηρετάς.

Λοιπόν, από τη στιγμή που γίνονται αυτές οι δηλώσεις μέσα στην αίθουσα του κοινοβουλίου από την κυβερνητική πλευρά, εννοώ από το κυβερνών κόμμα, θα πρέπει να γίνονται όχι μόνο από ρητορικό οίστρο και απλώς για να δικαιολογείται μεμονωμένα ένα νομοθέτημα, αλλά να αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας. Εμείς, εάν τα εννοεί αυτά ο κ. Σταύρος Ευαγόρου, προσυπογράφουμε και υπερθεματίζουμε, αλλά να γίνεται εφ' όλης της ύλης. Γιατί; Διότι η επιλεκτική... Όταν διαβαστεί προσεκτικά η έκθεση, και δεν

έχουμε τίποτε εναντίον των δύο υπαλλήλων του Ταμείου Θήρας, αλλά, όταν διαβαστεί προσεκτικά, κύριε Πρόεδρε, θα δούμε όλοι ότι, ενώ γίνεται μία προσπάθεια αποκατάστασης στην προκείμενη περίπτωση της αδικίας, δεν προβάλλεται καμία δικαιολογία γιατί γίνεται επιλεκτικά στην προκείμενη περίπτωση ούτε κάνει εξήγηση.

Κατά συνέπεια, εμείς θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα, αλλά θα το υπερψηφίσουμε, γιατί αποκαθίσταται μία μεμονωμένη αδικία, όχι γιατί η κυβέρνηση, που δε μας έχει πείσει, έχει αποφασίσει να αποκαταστήσει συλλήβδην, από πάνω έως κάτω, όλες τις αδικίες, όπως άφησε να νοηθεί μέσα στην αίθουσα μιλώντας προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, παρακαλώ, ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ νομίζω ότι έν' τζιαιρός να σοβαρευτούμε. Τρία θέματα τωρά παρακολουθώ: Ερωτούσετε αν έχει ομιλητή επί θέματος αρχής, κανένας εν εσήκωνεν το σιέριν. Κάποια στιγμή εθθυμήθηκεν ο κ. Φυττής, την ώρα που θα ψηφίζαμε και κατά την παράδοση των δεκαεννιά χρόνων που είμαι εδώ αυτόματα όλες οι πλευρές είχαν απόψεις. Το ένα που θέλω να πω. Το δεύτερο: Τώρα κάμνουμεν όπως τα μωρά. Είπε ο Ευαγόρου «επειδή αποκαθίσταται η αδικία» και εθεωρήθη από τους φίλους μου απέναντι και από το ΕΥΡΩΚΟ «α, επκιάμεν το πόδι της κυβέρνησης τωρά, για να σάσουμε τζιαι τους εξήντα τζιαι τους ογδόντα». Ο Σταύρος ο Ευαγόρου είναι βουλευτής και εκπρόσωπος τύπου του ΑΚΕΛ και είπε ότι αυτή τη στιγμή η κυβέρνηση στο συγκεκριμένο θέμα -κι είναι δικαίωμά της, κύριε Ερωτοκρίτου, εκεί που κρίνει να φέρει και εκεί που κρίνει να μη φέρει- φέρνει αυτή την αποκατάσταση της αδικίας. Δικαίωμά

σας να ψηφίσετε ή να καταψηφίσετε, αλλά όχι έμμεσο εκβιασμό, όπως τα μωρά: «Αν θα είναι τζαι για τα άλλα, ψηφίζουμε» Μην ψηφίσετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάνω μια διευκρίνιση, γιατί τα νομοθετήματα που περιλαμβάνονται στην έκθεση που τώρα ψηφίζουμε και δεν τα έχουμε αναγνώσει δεν είναι μόνο για τις δύο θέσεις στο Ταμείο Θήρας, αλλά αφορούν και άλλες διορθώσεις οι οποίες απορρέουν ακριβώς από την ψήφιση του περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμου (Αρ. 1) του 2007. Γιατί τότε ακριβώς υπήρξε ανάγκη για δημιουργία κάποιων θέσεων, κατάργηση υφιστάμενων, σημείωση και διαγραφή διπλού σταυρού. Επομένως, για να μη δημιουργούνται λάθος εντυπώσεις, η μια πτυχή είναι εκείνη που ανέφερε ο κ. Ευαγόρου που αφορά διορθωτική ενέργεια, για να αρθεί μια αδικία σε βάρος δύο ατόμων που εργάζονταν στο Ταμείο Θήρας, οι υπόλοιποι όμως νόμοι οι οποίοι περιλαμβάνονται στην έκθεση και θα ψηφιστούν τώρα περιλαμβάνουν διορθώσεις λόγω ψήφισης συμπληρωματικού προϋπολογισμού, για να έχουμε σφαιρική εικόνα. Το ΔΗΚΟ σίγουρα θα τους ψηφίσει, γιατί θεωρούμε ότι είναι διορθωτικές ενέργειες που πρέπει να γίνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Ο κ. Χάσικος.

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Ε, ο κ. Κατσουρίδης περίπου μας είπε ότι είναι “α λα καρτ” που πάει το πράγμα. Δηλαδή, άμα κάποιους κρίνουμε ότι πρέπει να τους αποκαταστήσουμε, τους αποκαθιστούμε σεβόμενοι την απόφαση του δικαστηρίου. Άμα είναι κάποιοι λοιπόν

που για κάποιους λόγους δε θέλουμε να σεβαστούμε την απόφαση του δικαστηρίου, δεν αποκαθίστανται. Εγώ λέω, ευκαιρίας δοθείσης, να το θέσουμε κάτω άπαξ και διά παντός. Όποτε το δικαστήριο αποφασίζει, δικαιώνει, κρίνει ότι παράνομα, παράτυπα, αντισυνταγματικά, αν θέλετε, απελύθησαν ή δεν προήχθησαν, δουλειά δική μας είναι εδώ, ως νομοθετική εξουσία, να το βάλουμε μια τζαι κάτω, να μη μας κοροϊδεύει, εγώ λέω, η εκάστοτε εκτελεστική εξουσία! Να μη μας κοροϊδεύει! Υπάρχει Ανώτατο Δικαστήριο, προσφεύγει ο πολίτης, προσφεύγει ο δημόσιος υπάλληλος και πρέπει να αποκαθίστανται.

Διά ταύτα, εγώ λέω ότι, παρ' όλων ότι το κόμμα μου έκρινε ότι δεν πρέπει να ψηφίσει τους συγκεκριμένους προϋπολογισμούς κ.λπ., για λόγους συνείδησης, αλλά και για λόγους αρχής, θα ήμουνα ανακόλουθος, αν έπραττα άλλως πως, υπερψηφίζω και δε λέω ούτε για τους εξήντα, εβδομήντα αξιωματικούς που είπε ο Ρίκκος.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εξήντα ένας.

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Εγώ λέω για όλο τον κόσμο που δικαιώνεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αντιλαμβάνομαι υπάρχει μια επιμονή, δε θα μπω στη συζήτηση και δεν είπα αυτό που είπε ο κ. Χάσιος. Άμα θέλουμε να τα αλλάξουμε τωρά "α λα καρτ"... Λοιπόν, εγώ θεωρώ ότι είναι θέμα εξουσίας που έχει η κυβέρνηση που το σύνταγμα. Αν ο Δημοκρατικός Συναγερμός θεωρεί ότι πρέπει να το διορθώσουμε με

νόμο και καμιά κυβέρνηση να μην έχει αυτή την ευχέρεια, ιδού η Ρόδος ιδού και η Βουλή, φέρτε πρόταση νόμου να συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σιζόπουλος, παρακαλώ.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από την πλευρά της ΕΔΕΚ δεν είχαμε πρόθεση να τοποθετηθούμε, γιατί το θέμα ήταν ομόφωνο και συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Όμως, με το άνοιγμα των συζητήσεων είμαστε υποχρεωμένοι να τοποθετηθούμε και να πούμε ότι είναι γεγονός ότι διαχρονικά οι εκάστοτε κυβερνήσεις πολλές φορές λειτούργησαν επιλεκτικά όσον αφορά αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου για προαγωγές, για τοποθετήσεις, για μεταθέσεις, για απολύσεις δημόσιων υπαλλήλων. Δεν είναι μια πρακτική η οποία ξαφνικά ανακαλύφθηκε σήμερα, στέκει εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Αν και εφόσον εμείς επιθυμούμε οι αποφάσεις των δικαστηρίων για τέτοιου είδους ζητήματα να γίνονται σεβαστές από την πλευρά της κυβέρνησης, μπορεί να στείλουμε το μήνυμα ότι δε θα θέλουμε απ' εδώ και πέρα να γίνονται επιλεκτικές διακρίσεις όσον αφορά την υιοθέτηση αποφάσεων δικαστηρίων. Γνωρίζουμε ότι σε πολλές περιπτώσεις δημόσιοι υπάλληλοι δικαιώθηκαν και δύο και τρεις και δέκα φορές στο Ανώτατο Δικαστήριο, αλλά η όποια εκτελεστική εξουσία δεν ίδρωσε το αυτί της, για να τους αποκαταστήσει, αλλά επέμενε να λαμβάνει τις αποφάσεις που αυτή θεωρούσε ότι ήταν σωστές.

Απ' εκεί και πέρα, είναι προφανές ότι εμείς ως νομοθετικό σώμα δεν έχουμε την αρμοδιότητα και την εξουσία να ζητήσουμε ή να νομοθετήσουμε να γίνονται οι αποφάσεις του δικαστηρίου από την εκάστοτε κυβέρνηση αποδεκτές, γιατί αντιλαμβάνεστε ότι προνοούνται μισθολογικές διαφοροποιήσεις, συνεπάγεται κόστος για το κράτος και αυτό το πράγμα είναι αντισυνταγματικό. Και αυτό που σήμερα

ψηφίζουμε είναι ακριβώς και οι αναβαθμίσεις οι οποίες, με βάση την απόφαση, έχουν προέλθει σε συγκεκριμένες θέσεις. Αν λοιπόν θα μπορούμε στη λογική αυτή, ότι εδώ θα ψηφίζουμε, ε, τότε θα ψηφίζουμε όλα όσα κατά την άποψή μας είναι αντισυνταγματικά και ο καθένας αναλαμβάνει την ευθύνη των πράξεών του.

Λοιπόν, η δική μας η παράκληση είναι τα θέματα αυτά να τα συζητήσουμε σε μια άλλη φάση, αλλά δεν είναι του παρόντος, με αφορμή τις συγκεκριμένες θέσεις, αυτή η γενίκευση και αυτές οι τοποθετήσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω όλους μας διαφεύγει κάτι, το ότι οι αποφάσεις των δικαστηρίων διαχωρίζονται πάνω σ' αυτό το θέμα τουλάχιστο σε δύο κατηγορίες. Είναι οι αποφάσεις επί της ουσίας, και απορρίπτεται μια απόφαση ενός κρατικού οργάνου, και οι αποφάσεις επί της διαδικασίας. Είναι δυνατό τώρα να αποφασίσει η Βουλή ότι οποιαδήποτε απόφαση πέσει στο δικαστήριο για λόγους διαδικασίας θα ερχόμαστε εδώ και θα αποφασίζουμε ότι πρέπει να διοριστεί ο τάδε; Για να διευκολύνουμε, εν πάση περιπτώσει, το Δημοκρατικό Συναγερμό να φέρει πρόταση, που δε θα φέρει, ας αφαιρέσει όσους πέφτει η θέση τους ένεκα διαδικασιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα μιλήσω για το θεσμικό ζήτημα. Εκκρεμεί για χρόνια, κατά περιόδους στην εκάστοτε επιτροπή Νομικών, το ζήτημα αυτό το οποίο συζητούμε τώρα και το οποίο βεβαίως δεν καταφέραμε ποτέ να ρυθμίσουμε, το κατά πόσο δηλαδή η

διοίκηση έχει υποχρέωση να προχωρεί στο σεβασμό και την εκτέλεση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στη διοικητική του δικαιοδοσία δηλαδή γι' αυτά τα ζητήματα. Υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα, όμως δεν υπήρξε ποτέ, γι' αυτό και πήρα το λόγο να δευτερολογήσω, ούτε και η πολιτική βούληση να ρυθμιστεί το ζήτημα. Αν λοιπόν σ' αυτή την αίθουσα θα πρέπει να ακούγονται πρώτιστα πολιτικές θέσεις, νομίζω ότι θα ήταν η ώρα, θα ήταν σωστό, αντί ο ένας να ρίχνει την μπάλα στα πόδια του άλλου, λέγοντας «αν έχετε βούληση, φέρτε νομοθέτημα, αν δεν έχετε βούληση, μη φέρετε», να συμφωνήσουμε όλοι ότι αυτό το θέμα πρέπει επιτέλους κάποτε να το δούμε.

Υπενθυμίζω, και το γνωρίζετε αρκετά καλά, κύριε Πρόεδρε, ότι είμαστε μια από τις οπισθοδρομικότερες χώρες στα θέματα αυτά, όπου επαφίεται στον “πατριωτισμό” της εκάστοτε κυβέρνησης να αποφασίζει πότε θα υπακούσει στις αποφάσεις των δικαστηρίων. Να το ρυθμίσουμε επιτέλους και να βάλουμε κάτω υποχρεωτικές συνέπειες για την εκάστοτε κυβέρνηση, από όποιο κόμμα και να προέρχεται, να οφείλει να σέβεται τις αποφάσεις των δικαστηρίων. Πρέπει να το κάνουμε. Ξέρετε γιατί; Γιατί χρωστούμε σ' αυτές τις χιλιάδες των δημόσιων υπαλλήλων, αλλά και του δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα, που έχουν καταταλαιπωρηθεί για χρόνια με δεκάδες δικαστικές αποφάσεις, πολλές φορές ο καθένας από αυτούς, είτε επί της ουσίας είτε επί της διαδικασίας, δεν έχει καμιά σημασία -και δεν μπορούμε να κάνουμε διάκριση εμείς, γιατί δεν είμαστε δικαστήριο- αποφάσεις που τους δικαιώνουν και τις οποίες ανεμίζουν ή καδρώνουν στους τοίχους των σπιτιών τους, γιατί δεν μπορούν να βρουν δικαίωση. Πού; Στην ευρωπαϊκή Κύπρο του 2009. Είναι ένα μεγάλο βάρος στους ώμους της Βουλής. Η Βουλή πρέπει να αποφασίσει να το αναλάβει και να το φέρει σε αίσιο πέρας, ψηφίζοντας νομοθέτημα που να υποχρεώνει την εκάστοτε κυβέρνηση να συμμορφώνεται στις αποφάσεις των δικαστηρίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακούγοντάς μας, γιατί δεν έχω αμφιβολία οι τρίτοι που μας ακούν πώς θα μας περιγράψουν για την ενασχόλησή μας, ευτυχώς που δε μας ακούν...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δε μας ακούει κανένας.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Θα κάνω μια πρόβλεψη. Για να συμφωνήσουμε πάνω σε αυτό το θέμα, μια είναι η πιθανότητα, είτε να συμφωνήσουμε ότι δεν είναι δική μας δουλειά και δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι είτε να συμφωνήσουμε ότι θα βρούμε τον τρόπο, ώστε καθολικά να τοποθετηθούμε προς μια κατεύθυνση. Αυτό θα μπορούσε να γίνει, μόνο αν ήμασταν όλοι συγκυβέρνηση, όλες οι πλευρές της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου και τελειώνουμε. Νομίζω έχει εξαντληθεί το θέμα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μπορεί να υπάρχει και η αντίληψη στους πολίτες ότι αυτό το σώμα είναι ένα σώμα που λειτουργεί με μονολόγους και ο καθένας ακούει τη θέση του χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα επιχειρήματα των άλλων και επειδή υπήρξαν τρία σημαντικά επιχειρήματα από την πλευρά του ΑΚΕΛ... Τα σημειώνουμε: Το πρώτο του κ. Κατσουρίδη, ότι «ιδού η Ρόδος, αν το σώμα θέλει να ρυθμιστεί νομοθετικά, να υποβάλει πρόταση νόμου», το δεύτερο του συναδέλφου του κ. Χατζηγεωργίου, ότι πρέπει να διαχωρίσουμε τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε αποφάσεις ουσίας και σε αποφάσεις της ΕΔΥ που πέφτουν ή οποιεσδήποτε άλλες για λόγους διαδικασίας, το τρίτο του εκπροσώπου τύπου του ΑΚΕΛ, ότι ψηφίζουμε αυτούς τους προϋπολογισμούς επιδεικνύοντας και ένα σεβασμό στις αποφάσεις του δικαστηρίου.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις τρεις σοβαρές τοποθετήσεις και επιχειρήματα, κύριε Πρόεδρε, εμείς ως ομάδα δηλώνουμε ότι θα υπερψηφίσουμε και αλλάζουμε τη θέση μας για τους συγκεκριμένους προϋπολογισμούς και δίνουμε μια δέσμευση στο σώμα ότι θα υποβάλουμε πρόταση νόμου με τις παραμέτρους αυτές. Και δεν είναι η Βουλή το Ανώτατο Δικαστήριο και δε θέλουμε να τους αντικαταστήσουμε, αλλά να εκφράσουμε τουλάχιστο την πολιτική μας θέση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 102 “Βασικοί Μισθοί” της υποδιαίρεσης άρθρων 100 “Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων” του Κεφαλαίου 16.01 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 102 “Βασικοί Μισθοί” της υποδιαίρεσης άρθρων 100 “Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων” του Κεφαλαίου 16.01 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2002 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 102 “Βασικοί Μισθοί” της υποδιαίρεσης άρθρων 100 “Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων” του Κεφαλαίου 16.01 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2003 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 102 “Βασικοί Μισθοί” της υποδιαίρεσης άρθρων 100 “Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων” του Κεφαλαίου 16.01 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2004 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 13.03 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 13.04 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 16.01 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2005 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 13.03 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 13.04 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 16.01 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2006 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 13.03 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 13.04 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 16.01 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 02102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 18.04 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του άρθρου 5 του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2007 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 11 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 102 “Βασικοί Μισθοί” της ομάδας άρθρων 02100 “Κρατικοί Υπάλληλοι” του Κεφαλαίου 16.01 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2008 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Ιωνάς Νικολάου

Φειδίας Σαρίκας

Χρήστος Στυλιανίδης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου, ώστε να παρασχεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο εξουσία να καθορίζει με διάταγμά του, το οποίο δημοσιεύεται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τις θέσεις που έχουν ως αποτέλεσμα άμεση ή έμμεση συμμετοχή στην άσκηση δημόσιας εξουσίας, καθώς και στη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων, στις οποίες δεν μπορούν να διοριστούν ή να προαχθούν πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σκοπείται επίσης η τροποποίηση της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας, ώστε το διοικητικό συμβούλιο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων να μπορεί να διορίσει ως υπάλληλό του και πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Δημοκρατίας ή κράτους μέλους, εφόσον αυτό είναι σύζυγος ή τέκνο πολίτη της Δημοκρατίας ή κράτους μέλους, έχει τη συνήθη διαμονή του στη Δημοκρατία και πληρεί όλες τις προϋποθέσεις και τα προσόντα που προβλέπονται για μόνιμο διορισμό.

Η επιτροπή μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο μαζί με κανονισμούς, που σκοπό έχουν την τροποποίηση των περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, ώστε να παρασχεθεί το δικαίωμα σε πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διορίζονται ή να προάγονται σε κενές θέσεις στην υπηρεσία του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων, νοουμένου ότι δεν πρόκειται για θέσεις οι οποίες καθορίζονται με διάταγμα από το Υπουργικό Συμβούλιο ως θέσεις άσκησης δημόσιας εξουσίας. Τους τροποποιητικούς αυτούς κανονισμούς η επιτροπή θα προωθήσει στην ολομέλεια της Βουλής για έγκριση μετά την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, με την υπ' αριθμόν 58.258 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2003, τα υπουργεία στην αρμοδιότητα των οποίων εμπίπτουν οι ημικρατικοί οργανισμοί κλήθηκαν να προβούν στις αναγκαίες ενέργειες για τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει τους οργανισμούς αυτούς, ώστε να παρασχεθεί το δικαίωμα σε πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διεκδικούν διορισμό ή προαγωγή στους εν λόγω οργανισμούς, σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι ανάλογες τροποποιήσεις έχουν ήδη επενεχθεί σε νομοθεσίες άλλων ημικρατικών οργανισμών, διευκρινίζοντας παράλληλα ότι παρόμοιες τροποποιήσεις υπάρχει πρόθεση να γίνουν και στις νομοθεσίες που διέπουν όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι το

προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο αποτελεί ειλημμένη υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας για σκοπούς συμμόρφωσης με την παράγραφο (4) του άρθρου 39 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Κατάργηση. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε με το υπ' αριθμόν 13 θέμα που τιτλοφορείται «Ο περί Αλλοδαπών

και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος	Νίκος Τορναρίτης
Τάκης Χατζηγεωργίου	Φειδίας Σαρίκας
Ιωνάς Νικολάου	Γιώργος Πεрдίκης
Χρήστος Στυλιανίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας. Το Γραφείο Προγραμματισμού, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου για την εναρμόνισή του με την Οδηγία 2005/71/EK του Συμβουλίου της 12^{ης} Οκτωβρίου 2005, σχετικά με ειδική διαδικασία εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας, όπως αυτή έχει διορθωθεί.

Με το υπό αναφορά νομοσχέδιο καθορίζονται οι όροι εισδοχής στη Δημοκρατία υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι ζητούν να τους επιτραπεί η είσοδος στη Δημοκρατία για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, προκειμένου να υλοποιήσουν ερευνητικό

σχέδιο στο πλαίσιο συμβάσεων υποδοχής με ερευνητικούς οργανισμούς που είναι εγκατεστημένοι στη Δημοκρατία.

Η προτεινόμενη νομοθεσία στοχεύει στη διευκόλυνση της εισόδου ερευνητών από τρίτες χώρες στη Δημοκρατία με την απλοποίηση και επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών, ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να καταστεί πόλος έλξης και ανάπτυξης δραστηριοτήτων στο χώρο της επιστημονικής έρευνας.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Ο ορισμός από το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, της αρμόδιας αρχής η οποία θα έχει αρμοδιότητα να εγκρίνει τους ερευνητικούς οργανισμούς, σύμφωνα με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου.
2. Η υπό αναφορά αρμόδια αρχή θα χορηγεί σε ερευνητικό οργανισμό έγκριση χρονικής διάρκειας τουλάχιστο πέντε ετών, η οποία σε εξαιρετικές περιπτώσεις δυνατό να είναι μικρότερης διάρκειας.
3. Η υποχρέωση σύναψης σύμβασης υποδοχής μεταξύ του ερευνητικού οργανισμού που επιθυμεί να υποδεχτεί έναν ερευνητή και του ενδιαφερόμενου ερευνητή, με την οποία ο ερευνητής αναλαμβάνει τη δέσμευση να ολοκληρώσει το ερευνητικό σχέδιο και ο οργανισμός να υποδεχτεί τον ερευνητή προς το σκοπό αυτό.
4. Οι όροι που πρέπει να πληρούνται για την υπογραφή της σύμβασης υποδοχής, όπως η αποδοχή του ερευνητικού σχεδίου από τον ερευνητικό οργανισμό με το οποίο θα διευκρινίζεται ο σκοπός και η διάρκεια της έρευνας και η διαθεσιμότητα των απαραίτητων χρηματοοικονομικών πόρων για τη διεξαγωγή της, τα προσόντα του ερευνητή υπό το πρίσμα των στόχων της έρευνας, καθώς και η διάθεση από τον εν λόγω ερευνητή κατά τη διάρκεια παραμονής του επαρκών μηνιαίων πόρων και η ύπαρξη ασφάλισης ασθενείας.

5. Ο καθορισμός των όρων εισδοχής των ερευνητών στη Δημοκρατία για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου, όπως η παρουσίαση έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου, σύμβασης υποδοχής, βεβαίωσης ανάληψης οικονομικής ευθύνης από τον ερευνητικό οργανισμό, καθώς επίσης και η μη ύπαρξη λόγων που να απειλούν τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.
6. Η έκδοση άδειας διαμονής των ερευνητών θα είναι χρονικής διάρκειας ενός τουλάχιστον έτους με δικαίωμα ανανέωσής της ή, σε περίπτωση που ερευνητικό πρόγραμμα θα διαρκέσει λιγότερο του έτους, θα είναι όση και η χρονική διάρκεια του προγράμματος.
7. Η χορήγηση άδειας διαμονής στα μέλη της οικογένειας ερευνητή ίδιας διάρκειας με αυτήν που χορηγείται στον εν λόγω ερευνητή, νοουμένου ότι η διάρκεια ισχύος των ταξιδιωτικών τους εγγράφων το επιτρέπει.
8. Η δυνατότητα του διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης να ανακαλεί ή να μην ανανεώνει άδεια διαμονής που χορηγήθηκε σε ερευνητή, για τους λόγους που καθορίζονται στο νομοσχέδιο. Ειδικότερα, οι λόγοι αυτοί αφορούν, μεταξύ άλλων, την περίπτωση που η εν λόγω άδεια αποκτήθηκε με δόλο ή ο κάτοχός της διαμένει στη Δημοκρατία για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους του επιτράπηκε η διαμονή ή αφορούν τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.
9. Η παροχή δυνατότητας στους ερευνητές που εισέρχονται στη Δημοκρατία, δυνάμει των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου, να διδάσκουν σύμφωνα με τις πρόνοιες της κείμενης νομοθεσίας. Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού θα δύναται με διάταγμά του, το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να καθορίζει το μέγιστο αριθμό ωρών ή ημερών διδακτικής δραστηριότητας των ερευνητών.

10. Η ίση μεταχείριση των κατόχων άδειας διαμονής με τους υπηκόους της Δημοκρατίας όσον αφορά την αναγνώριση των διπλωμάτων, των πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών τίτλων, τις συνθήκες εργασίας, τους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης, τα φορολογικά ωφελήματα, καθώς και την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες.
11. Η δυνατότητα πραγματοποίησης στη Δημοκρατία μέρους της έρευνας από ερευνητή ο οποίος έχει γίνει δεκτός ως ερευνητής σε κράτος μέλος άλλο από τη Δημοκρατία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, η προτεινόμενη νομοθεσία στοχεύει στη διευκόλυνση της εισόδου και της διαμονής των ερευνητών από τρίτες χώρες, ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να καταστεί πόλος έλξης και ανάπτυξης δραστηριοτήτων έρευνας. Όπως επίσης επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, στα πλαίσια της πολιτικής της Λισαβόνας έχουν καθοριστεί ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι αναφορικά με την έρευνα και την ανάπτυξη, όπως η αύξηση της εγχώριας δαπάνης για έρευνα στο 3% του ΑΕΠ με τη συμμετοχή κατά τα 2/3 της βιομηχανίας, με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και τις ανερχόμενες ασιατικές οικονομίες.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου αναμένεται ότι οι φορείς και οι οργανισμοί που ασχολούνται με ερευνητικές δραστηριότητες θα διευκολυνθούν με την αξιοποίηση ερευνητών από τρίτες χώρες, δεδομένου ότι με τις πρόνοιές του παρέχονται διευκολύνσεις και υιοθετούνται ταχύτερες διαδικασίες για την είσοδό τους στη Δημοκρατία. Επιπρόσθετα, με την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου αναμένεται ότι ο δημόσιος τομέας θα ενισχυθεί με τη διευκόλυνση διάθεσης κονδυλίων για έρευνα από ιδιωτικούς φορείς και επιχειρήσεις, αφού αυτά δε θα προέρχονται περιοριστικά από κρατικές επιχορηγήσεις.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η χρονική προθεσμία για την υιοθέτηση των προνοιών της πιο πάνω Οδηγίας με την οποία σκοπεύεται η εναρμόνιση ήταν η 12^η Οκτωβρίου 2007.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή υιοθέτησαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Παράλληλα, ο εκπρόσωπος του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας εισηγήθηκε στην επιτροπή τη διασαφήνιση των ορισμών ορισμένων όρων που περιλαμβάνονται στον προτεινόμενο νόμο, καθώς και την ενσωμάτωση σ' αυτόν κριτηρίων που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία έγκρισης των ερευνητικών οργανισμών από την αρμόδια αρχή για σκοπούς διευκόλυνσης της πρακτικής εφαρμογής του.

Σχολιάζοντας την πιο πάνω θέση του εκπροσώπου του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας, οι κυβερνητικοί αρμόδιοι υποστήριξαν ότι με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου επιτυγχάνεται η πλήρης και ορθή εναρμόνιση με την υπό αναφορά Οδηγία και ανέφεραν ότι, παρ' όλο που κατανοούν τις εκφρασθείσες ανησυχίες, οποιαδήποτε διασαφήνιση σε σχέση με τα πιο πάνω ζητήματα πρέπει να γίνει με άλλο τρόπο, αναφέροντας ενδεικτικά ότι τα εν λόγω ζητήματα θα μπορούν να ρυθμιστούν με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, με επιστολή που απέστειλε στις δημόσιες και ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και στους κυριότερους φορείς του ευρύτερου δημόσιου, ημιδημόσιου και ιδιωτικού τομέα που ασχολούνται με ερευνητικές δραστηριότητες, ζήτησε τις απόψεις τους σε σχέση με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου και οι πλείστοι από αυτούς την ενημέρωσαν γραπτώς ότι συμφωνούν με τις πρόνοιές του.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής επισήμαναν αδυναμίες και ασάφειες σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες της υπό αναφορά

Οδηγίας με την οποία σκοπείται η εναρμόνιση, γι' αυτό και η επιτροπή κάλεσε το αρμόδιο υπουργείο να ζητήσει διευκρινίσεις σε σχέση με αυτές από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να την ενημερώσει σχετικά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου παραρτήματος. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος	Νίκος Τορναρίτης
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νεόφυτος Κωνσταντίνου
Ιωνάς Νικολάου	Φειδίας Σαρίκας
Χρήστος Στυλιανίδης	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας Κανονισμών, ώστε να επεκταθεί το όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας από το εξηκοστό στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους,

κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ισχύουν ήδη για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λευκωσίας δήλωσαν στην επιτροπή πως με τους υπό αναφορά κανονισμούς υλοποιείται σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υιοθέτηση της επέκτασης του ορίου αφυπηρέτησης και στους υπαλλήλους του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λευκωσίας, κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ήδη ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους. Περαιτέρω, δήλωσαν πως η επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των πιο πάνω υπαλλήλων στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους θα ισχύσει κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ δήλωσαν στην επιτροπή πως διαφωνούν, ως θέμα αρχής, με την επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης που προτείνεται με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών εισηγούνται, ως θέμα αρχής, την απόρριψη των υπό αναφορά κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ υιοθετούν τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εισηγείται, κατά πλειοψηφία των μελών της, την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση, αντιλαμβάνομαι, δεν είναι ομόφωνη. Πρόκειται για τη γνωστή διαφορά για την επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας. Το ΑΚΕΛ και το ΕΥΡΩΚΟ, κατά κανόνα, μαζί με τον κ. Περδίκη καταψηφίζουν.

Θέλει κάποιος να μιλήσει για το θέμα αυτό;

Εφόσον δε θέλει, θέτω το θέμα σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον, οι υπ' αριθμόν 14 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα

(Καταπολέμηση των Κυστογόνων Νηματωδών της Πατάτας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα (Καταπολέμηση των Κυστογόνων Νηματωδών της Πατάτας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννη
Ντίνος Χατζηνικόλας	Σοφοκλής Φυττής
Αντρέας Φακοντής	Αντώνης Αντωνίου
Γεώργιος Τάσου	Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Οκτωβρίου 2008 και στις 5 και 12 Μαρτίου 2009. Στις συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Γεωργίας και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, της Παγκύπριας Ομάδας Πατατοπαραγωγών (ΠΟΠ) και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική” και “Παναγροτικός Σύνδεσμος”.

Η αγροτική οργάνωση “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας, το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (“Terra Cyprica”), η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, οι εταιρείες “Η Κυπριακή Πατάτα Δημόσια Εταιρεία Λτδ”, “Ομάδα

Πατατοπαραγωγών Αυγόρου-Άχνας Δημόσια Λτδ”, “Ομάδα Πατατοπαραγωγών Ξυλοφάγου-Ορμήδειας-Λιοπετρίου Δημόσια Λτδ”, “Ομάδα Πατατοπαραγωγών Σωτήρας Δημόσια Λτδ” και η Ομάδα Πατατοπαραγωγών Επαρχίας Λευκωσίας, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα το φυτοϋγειονομικού ελέγχου μέσω της υιοθέτησης νέων διατάξεων που αφορούν τα μέτρα καταπολέμησης των κυστογόνων νηματωδών της πατάτας [(*Globodera pallida* και *Globodera rostochiensis* (ευρωπαϊκοί πληθυσμοί)], όπως προβλέπεται από την Οδηγία 2007/33/ΕΚ. Στα πλαίσια της εναρμόνισης με την πιο πάνω Οδηγία, καταργούνται επίσης οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και Φυτικά Προϊόντα (Μέτρα για την Καταπολέμηση του Χρυσονηματώδους Σκώληκα) Κανονισμοί του 2003, οι οποίοι αφορούν την Οδηγία 69/465/ΕΟΚ που καταργείται με την προαναφερόμενη νεότερη Οδηγία.

Όπως αναφέρεται περαιτέρω και στο εισηγητικό σημείωμα που συνοδεύει τους προτεινόμενους κανονισμούς, για τη σωστή εφαρμογή τους είναι αναγκαία η καλύτερη στελέχωση του εργαστηρίου και του τομέα της φυτοϋγείας του Τμήματος Γεωργίας, έτσι ώστε να διενεργούνται οι δοκιμές, οι δειγματοληψίες και οι επίσημες ετήσιες επισκοπήσεις που προβλέπονται στους προτεινόμενους κανονισμούς.

Σύμφωνα με το ίδιο εισηγητικό σημείωμα, δεν αναμένεται καμία αρνητική οικονομική επίδραση από την εφαρμογή τους όσον αφορά πολίτες, οργανώσεις ή ομάδες, ενώ οικονομικές επιπτώσεις από την υιοθέτηση των προτεινόμενων κανονισμών αναμένονται μόνο όσον αφορά τη στελέχωση με προσωπικό και εξοπλισμό του εργαστηρίου για τη διενέργεια των ελέγχων και εργαστηριακών αναλύσεων. Το προσχέδιο των κανονισμών κοινοποιήθηκε για σχόλια και απόψεις στις αγροτικές

οργανώσεις, στο Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και στο Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, στα πλαίσια της οποίας ενημερώθηκαν για τις πρόνοιες της σχετικής Οδηγίας.

Σημειώνεται ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί που αφορούν τη συμπλήρωση της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με την προαναφερόμενη Οδηγία πρέπει να υιοθετηθούν το αργότερο μέχρι την 30^η Ιουνίου 2010 και να τεθούν σε εφαρμογή την 1^η Ιουλίου 2010.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενημέρωσαν την επιτροπή, τόσο προφορικά κατά τις συνεδρίες της επιτροπής όσο και με επιστολές τους, για τους στόχους των προτεινόμενων κανονισμών και για τα μέτρα που προγραμματίζεται να ληφθούν για την καλύτερη δυνατή εφαρμογή τους.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας επισήμαναν ότι το τμήμα πρέπει να προβεί σε καθορισμό των παθοτύπων που υπάρχουν στις μολυσμένες περιοχές, έτσι ώστε να καθοριστούν οι ανθεκτικές ποικιλίες πατατών. Εντός του 2009 θα εκδοθεί ειδικό ενημερωτικό έντυπο, στο οποίο θα γίνεται αναφορά στις πρόνοιες της Οδηγίας που εφαρμόζονται μέσω των προτεινόμενων κανονισμών, στις υποχρεώσεις των συσκευαστηρίων και άλλων εμπλεκόμενων φορέων, όπως και σε καταλόγους των ανθεκτικών ποικιλιών, που θα καθοριστούν σύμφωνα με στοιχεία και από άλλα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, όσον αφορά την υποχρέωση που θα επιβληθεί στα συσκευαστήρια για τη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων,

συμπεριλαμβανομένου του μολυσμένου χώματος, υπάρχει ήδη τέτοια υποχρέωση μέσω του περί Χρυσονηματώδους της Πατάτας (*Heterodera rostochiensis* ή *H. Pallida*) Διατάγματος του 1974. Οι ίδιοι τόνισαν ότι οι τυχόν οικονομικές επιπτώσεις στον παραγωγό από την υιοθέτηση των προτεινόμενων κανονισμών, εάν υπάρξουν, θα είναι ελάχιστες, αφού τα μέτρα που επιβάλλονται ήδη δεν είναι διαφορετικά από αυτά που λαμβάνονται σήμερα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί νομοτεχνικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 16 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 16 κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 17 μέχρι και 41 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που ήδη έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα
υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.071-2009).	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.072-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
3.	Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.073-2009).	Εξωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
4.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.036-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
5.	Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης)-Θέση Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.037-2009).	Οικονομικών	Νομικών
6.	Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2009.	Εξωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- (Αρ. Φακ. 23.03.046.009-2009).
7. Οι περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.012-2009). Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Εμπορίου και Βιομηχανίας
8. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.013-2009). Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Εμπορίου και Βιομηχανίας
9. Οι περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.014-2009). Οικονομικών Παιδείας
10. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99). Παιδείας και Πολιτισμού Νομικών
11. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.057.2001). Εσωτερικών Εσωτερικών
12. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Εσωτερικών Εσωτερικών

- (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.251.2002).
13. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.032.2005). Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
14. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.2005). Οικονομικών Νομικών
15. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.152.2006). Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
16. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.086-2007). Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως Νομικών
17. Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007). Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
18. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007). Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως Νομικών

19.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
20.	Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
21.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.032-2008).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
22.	Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008).	Υγείας	Υγείας και Νομικών
23.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.067-2008).	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
24.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008).
25. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) Δικαιοσύνης και Νομικών
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί Δημοσίας Τάξεως
του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.080-2008).
26. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Συγκοινωνιών και Συγκοινωνιών και
Εργοληπτών Οικοδομικών και Έργων
Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Έργων
Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008).
27. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων Γεωργίας, Γεωργίας και
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. Φυσικών Πόρων Φυσικών Πόρων
(Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008). και Περιβάλλοντος
28. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Γεωργίας, Γεωργίας και
Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Φυσικών Πόρων Φυσικών Πόρων
Κανονισμοί του 2009. και Περιβάλλοντος
(Αρ. Φακ. 23.03.045.115-2008).
29. Έγγραφο (Υπ. Οικ. 4/2009) σύμφωνα Οικονομικών Οικονομικών και
με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Προϋπολογισμού
Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του
1995 έως 2004.
(Αρ. Φακ. 15.17.002).

30.	Έγγραφο (Υπ. Εμπ. 1/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.005).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
31.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου για το 2008 Νόμου του 2007. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

Πρόταση νόμου

Κατατέθηκε από

**Παραπέμπεται
στην επιτροπή**

Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

(Αρ. Φακ. 23.02.050.010-2009).

Ιωνά Νικολάου,

βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας

Λευκωσίας

Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.429, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2009, του βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω πληροφορηθεί ότι, σύμφωνα με το εθνικό σχέδιο για εξάλειψη της τρομώδους νόσου των αιγοπροβάτων, προβλέπεται η θανάτωση των ντόπιων αιγών του Ακάμα. Είναι γνωστό ότι η περιοχή της χερσονήσου Ακάμα ταλαιπωρείται από την υπερβόσκηση, κυρίως από κοπάδια αιγών. Από χρόνια συζητείται η μετακίνηση των αιγών από την περιοχή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν, με την ευκαιρία που δίνεται από το εθνικό σχέδιο για εξάλειψη της τρομώδους νόσου, θα επιδιωχθεί η απομάκρυνση των αιγοπροβάτων από τη χερσόνησο του Ακάμα.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.430, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2009, του βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη**

«Έχω ενημερωθεί ότι οι ντόπιοι ψαράδες διαμαρτύρονται για την καταστροφή του ιχθυοβιότοπου της θαλάσσιας περιοχής Κάτω Πύργου.

Σύμφωνα με τις καταγγελίες των ψαράδων, η κατασκευαστική εταιρεία που ανέλαβε την εκβάθυνση του αλιευτικού καταφυγίου Κάτω Πύργου και τον καθαρισμό του από τα φύκια προχώρησε στην απόρριψη των υλικών του καθαρισμού και της εκσκαφής σε περιοχή που θεωρείται βιότοπος για την ιχθυοπανίδα.

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, η κατασκευαστική εταιρεία παραβιάζει τους όρους που της έθεσε το Τμήμα Αλιείας και απορρίπτει τα απόβλητα σε μικρότερο βάθος και απόσταση από την ακτή από αυτό που περιλαμβάνουν οι όροι του συμβολαίου. Φαίνεται πως ο έλεγχος που ασκεί το αρμόδιο τμήμα είναι ανεπαρκής, αφού χρειάστηκαν οι καταγγελίες των ψαράδων, για να αποκαλυφθεί η παράνομη και αντιπεριβαλλοντική πράξη του εργολάβου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί το Τμήμα Αλιείας χρειάστηκε τις καταγγελίες των ψαράδων, για να ανακαλύψει την παράνομη και αντιπεριβαλλοντική πράξη του εργολάβου, πώς προτίθεται το τμήμα να τιμωρήσει τον εργολάβο και αν θα αρχίσει συστηματικός έλεγχος των εργασιών του εργολάβου, για να σταματήσει κάθε ρύπανση του ιχθυοβιότοπου Κάτω Πύργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.431, ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί το κράτος δεν προβαίνει σε επιδιόρθωση της “Πράσινης” πολυκατοικίας, η οποία βρίσκεται στην οδό Κοτζιά Τεπέ 21 στη Λάρνακα, ποιο είναι το ιδιοκτησιακό καθεστώς της, κατά πόσο συμπεριλαμβάνεται αυτή η πολυκατοικία στο σχέδιο για παραχώρηση τίτλων στους πρόσφυγες ενοίκους και πότε θα παραχωρηθούν οι τίτλοι αυτοί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.432, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Στο Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων (ECOFIN), που συνήλθε στις 7 Οκτωβρίου 2008, οι υπουργοί των είκοσι επτά κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισαν όπως αυξήσουν από €20.000 σε τουλάχιστο €50.000 το εγγυημένο ποσό μιας κατάθεσης. Μετά από σχετική σύσκεψη στο Υπουργείο Οικονομικών, που έγινε στις 8 Οκτωβρίου 2008, ανακοινώθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών πως “ως Κύπρος θα προωθήσουμε άμεσα νομοσχέδιο στη Βουλή για προστασία των καταθέσεων με ελάχιστο ποσό τις €100.000”.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προτίθεται να καταθέσει το εν λόγω νομοσχέδιο, αφού έχουν ήδη περάσει πέντε μήνες από την αρχική εξαγγελία αυτού του μέτρου.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.433, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, του βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη**

«Σε σεμινάριο που οργανώθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών από το Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου υπό την αιγίδα του Υπουργού Οικονομικών στις 27 Νοεμβρίου 2008 υπό το θέμα “Εφαρμογή των αρχών της δημόσιας διακυβέρνησης στο δημόσιο τομέα”, έγινε εισήγηση για ετοιμασία κώδικα δημόσιας διακυβέρνησης και σύσταση για το σκοπό αυτό καθοδηγητικής επιτροπής (steering committee).

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς έχει προχωρήσει το θέμα, αν έχει συσταθεί η καθοδηγητική επιτροπή και ποιο το χρονοδιάγραμμα για την ετοιμασία του κώδικα.»

**Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.434, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, του βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη**

«Στις 27 Νοεμβρίου 2008 ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων συμμετείχε στο Συμβούλιο Υπουργών Τηλεπικοινωνιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μεταξύ άλλων, στο συμβούλιο συζητήθηκαν και θέματα διεύρυνσης της πρόσβασης των πολιτών σε ευρυζωνικές υπηρεσίες και η ανάγκη γεφύρωσης του ψηφιακού χάσματος μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα ακόλουθα:

1. Ποιος είναι ο προγραμματισμός για την πρακτική αντιμετώπιση των ελλείψεων που παρατηρούνται στην Κύπρο στην πρόσβαση των πολιτών σε ευρυζωνικές υπηρεσίες;
2. Ποιες οι δράσεις του αρμόδιου υπουργείου για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών και ποια τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των δράσεων αυτών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.435, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα, εκκρεμούν προς έκδοση δεκάδες χιλιάδες τίτλοι ιδιοκτησίας για ακίνητα τα οποία αγοράστηκαν από μη Κυπρίους.

Με δεδομένη την οικονομική κρίση και τις επιπτώσεις της, που έχουν ήδη εμφανιστεί στον κατασκευαστικό, αλλά και στον τουριστικό τομέα, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το εν λόγω πρόβλημα. Έχουν παρθεί μέτρα για επίσπευση της έκδοσης των τίτλων και, αν ναι, ποια είναι αυτά και ποιο το αποτέλεσμα;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.373, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.373, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, αναφορικά με αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Παλώδιας για παραχώρηση ανταποδοτικών ωφελημάτων από το Δήμο Λεμεσού, λόγω της ρύπανσης που προκαλείται από τη διέλευση σκουβαλοφόρων οχημάτων από τους δρόμους της Κοινότητας

Σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής μου με ημερ. 04.12.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ για τις εξελίξεις επί του θέματος, αφού έχουν εξασφαλισθεί οι απόψεις του Αστυνομικού Διευθυντή Λεμεσού και του Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων:

1. Ο Αστυνομικός Διευθυντής Λεμεσού δήλωσε ότι έχουν δοθεί οδηγίες στους τοπικούς αστυνομικούς σταθμούς και στον Υπεύθυνο του Κλάδου Τροχαίας Λεμεσού, για τη συνεχή περιπολική κάλυψη των συγκεκριμένων δρόμων και για τη

διενέργεια ελέγχου στα σκυβαλοφόρα οχήματα, με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσον τηρούνται οι κανόνες Οδικής Κυκλοφορίας.

2. Πρόσθετα, η Αστυνομία δε συνηγορεί στην απαγόρευση της διέλευσης των σκυβαλοφόρων από το δρόμο Λεμεσού-Αγρού και την οδό Νίκου Ευαγόρου με προορισμό το ΒΑΤΙ, καθότι δεν είναι εφικτό να γίνεται επιλεκτική απαγόρευση της διέλευσης μόνο για σκυβαλοφόρα. Σε περίπτωση που θα εφαρμοσθεί αυτή η απαγόρευση θα πρέπει να ισχύει για όλα τα φορτηγά, γεγονός που ενδεχομένως να προκαλέσει αναστάτωση και διαμαρτυρίες από άλλους επαγγελματίες οδηγούς φορτηγών.
3. Ο Αστυνομικός Διευθυντής Λεμεσού εισηγήθηκε τέλος όπως γίνουν συστάσεις στους Δήμους και τα Κοινοτικά Συμβούλια όπως, κατά τη μεταφορά των σκυβάλων, τα φορτηγά χρησιμοποιούν το δρόμο Λεμεσού-Πλατρών, ενώ διαβεβαίωσε ότι θα καταβληθούν προσπάθειες για απάμβλυνση του προβλήματος, πάντα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του.
4. Ο Διευθυντής του Τμήματος Δημοσίων Έργων σημείωσε ότι το θέμα της απαγόρευσης της διέλευσης βαρέων οχημάτων από τους εν λόγω δρόμους θα τεθεί σε προσεχή συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής του Κεντρικού Φορέα για την επίλυση των Κυκλοφοριακών προβλημάτων, στην οποία θα κληθούν να παραστούν και εκπρόσωποι της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού και του Κοινοτικού Συμβουλίου Παλώδιας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.03.110, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.110, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.110 και ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 2008, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Όπως είναι γνωστό από 1.5.2007, η παραχώρηση οποιασδήποτε οικονομικής βοήθειας Αρδευτικά Τμήματα, σύμφωνα και με γνωμάτευση του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, θεωρείται Κρατική Ενίσχυση και σαν τέτοια δεν επιτρέπεται σύμφωνα με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΚ. Αρ. 1857/06) για τις κρατικές ενισχύσεις.
2. Το αίτημα της Κοινότητας θα τύχει αντιμετώπισης από Διυπουργική Επιτροπή, η οποία έχει αναλάβει να εξεύρει τρόπους επίλυσης των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα Αρδευτικά Τμήματα.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή

Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.150, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου

2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.150, ημερομηνίας 24.10.2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. 23.06.009.03.150 και ημερ. 31.10.2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, έχοντας επίγνωση του σοβαρού φαινομένου της εμπορίας και εκμετάλλευσης προσώπων που,

δυστυχώς, εμφανίζεται και στην Κύπρο, έχει προβεί σε σειρά μέτρων με στόχο την απάμβλυνση του προβλήματος, σε συνεργασία πάντοτε με τις άλλες αρμόδιες Αρχές αλλά και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις:

(α) Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα για την Εμπορία Προσώπων:

Ο Υπουργός Εσωτερικών, είναι ο Εθνικός Συντονιστής για θέματα εμπορίας προσώπων βάσει του περί της Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμου του 2007 [N.87(I)/2007]. Με την ίδια Νομοθεσία, εγκαθιδρύεται η Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα (Π.Σ.Ο.) για την εμπορία προσώπων, της οποίας προεδρεύει ο Εθνικός Συντονιστής.

Κατά τη διάρκεια του 2008 και σύμφωνα με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας, επελέγησαν από τον Εθνικό Συντονιστή, μετά από δήλωση ενδιαφέροντος, οι δύο Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που συμμετέχουν ως μέλη στην Π.Σ.Ο. Πρόκειται για το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου (M.I.G.S.) και το ΣΤΙΓΜΑ. Πρόσθετα, κατά τη σύσκεψη της Π.Σ.Ο. που έγινε στις 15 Ιουλίου 2008, αποφασίστηκε η σύσταση των κάτωθι Ομάδων Εργασίας για μελέτη όλων των επί μέρους θεμάτων και υποβολή εισηγήσεων στην ολομέλεια της Ομάδας:

- Ομάδα 1 - Ενημερωτική εκστρατεία: Η ομάδα αυτή ανέλαβε να σχεδιάσει και να παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη πρόταση για την ενημέρωση του κοινού.
- Ομάδα 2 - Πολιτική για τους αλλοδαπούς που εισέρχονται στη Δημοκρατία ως καλλιτέχνες/καλλιτέχνιδες: Η ομάδα αυτή ανέλαβε την αναθεώρηση της πολιτικής που ακολουθείται για την είσοδο και απασχόληση προσώπων από τρίτες χώρες υπό το καθεστώς του καλλιτέχνη/καλλιτέχνιδας.
- Ομάδα 3 - Προστασία θυμάτων: Η ομάδα αυτή ανέλαβε τη μελέτη του θέματος προστασίας θυμάτων με έμφαση στη λειτουργία των καταφυγίων.

- Ομάδα 4 - Καταστολή: Η ομάδα αυτή ανέλαβε να μελετήσει τα μέτρα καταστολής του φαινομένου της εμπορίας προσώπων.

Οι Ομάδες Εργασίας έχουν ήδη δραστηριοποιηθεί και έχουν υποβάλει στην ολομέλεια της Πολυθεματικής Συντονιστικής Ομάδας τις εισηγήσεις τους και μελετώνται τρόποι άμεσης προώθησής τους.

(β) Εκστρατεία Ενημέρωσης:

Έχει αρχίσει από τα τέλη Δεκεμβρίου 2008, παγκύπρια εκστρατεία που περιλαμβάνει την ανάρτηση αφισών σε κεντρικές τοποθεσίες, αυτοκινητόδρομος, δρόμους, στάσεις λεωφορείων, υπεραγορές και άλλες κεντρικές τοποθεσίες και τη διανομή φυλλαδίων μέσω του ημερήσιου τύπου, ενώ πρόκειται να υποβληθούν και τηλεοπτικά σποτ. Πρόσθετα, απεστάλη αριθμός ενημερωτικών φυλλαδίων στα πανεπιστήμια και στα κολέγια για διανομή στις εγκαταστάσεις τους. Τέλος, αριθμός αφισών απεστάλη και σε όλες τις Κυβερνητικές Υπηρεσίες για ανάρτηση στα κτίρια όπου στεγάζονται. Επισυνάπτεται αντίτυπο του ενημερωτικού εντύπου για ενημέρωσή σας.

(γ) Οργάνωση Συνεδρίου στην Κύπρο:

Διοργανώθηκε Περιφερειακό Συνέδριο για καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων και για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος στην περιοχή της Μεσογείου - Λάρνακα 18 - 19 Σεπτεμβρίου 2008. Το συνέδριο οργάνωσε το Υπουργείο Εσωτερικών, η ΜΟΚΑΣ και το Υπουργείο Εξωτερικών, σε συνεργασία με τον ΟΑΣΕ και τον ΟΗΕ. Στο συνέδριο συμμετείχαν περίπου 100 άτομα, ανάμεσα στα οποία αντιπρόσωποι χωρών μελών του ΟΑΣΕ και αντιπρόσωποι πολλών κυβερνητικών υπηρεσιών που ασχολούνται με το θέμα της εμπορίας προσώπων.

(δ) Αναθεώρηση της πολιτικής που διέπει την είσοδο και απασχόληση αλλοδαπών στη Δημοκρατία υπό το καθεστώς του καλλιτέχνη/καλλιτέχνηδας:

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 29/10/2008, πρόταση του Υπουργείου Εσωτερικών που αναθεωρεί την πολιτική για την είσοδο, παράνομη και απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών στη Δημοκρατία υπό την ιδιότητα του καλλιτέχνη. Με απόφαση της Υπουργικής Επιτροπής για την Απασχόληση Αλλοδαπών, η οποία λήφθηκε στην τελευταία σύσκεψη της, η εφαρμογή της αναθεωρημένης πολιτικής έχει αρχίσει από την 1^η Φεβρουαρίου 2009.

Τα κύρια σημεία της απόφασης αυτής είναι:

- **Κατάργηση της θεώρησης που παραχωρείται σε καλλιτέχνες/καλλιτέχνηδες και υιοθέτηση νέας ορολογίας:** Η ειδική θεώρηση για καλλιτέχνηδες καταργείται και επίσης υιοθετείται νέα ορολογία. Στους αλλοδαπούς που θα εισέρχονται στη Δημοκρατία για να απασχοληθούν ως καλλιτέχνες θα παραχωρείται άδεια απασχόλησης υπό την ιδιότητά τους ως πνευματικοί δημιουργοί ή ερμηνευτές. Η νέα πολιτική εισάγει προϋποθέσεις και απαιτήσεις για την απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών υπό το καθεστώς αυτό όπως για παράδειγμα την απαίτηση για εργοδότηση ομάδων στα καμπαρέ και την απαίτηση για υποβολή αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τα σχετικά προσόντα που κατέχουν τα πρόσωπα αυτά.
- **Υιοθέτηση ομοιόμορφων διαδικασιών για την είσοδο, παραμονή και απασχόληση αλλοδαπών καλλιτεχνών με αυτές που ισχύουν για όλους τους αλλοδαπούς εργαζόμενους:** Οι αιτήσεις για απασχόληση αλλοδαπών καλλιτεχνών θα υποβάλλονται από τους εργοδότες και θα εξετάζονται από ειδική επιτροπή της οποίας θα προεδρεύει το Τμήμα Εργασίας και σε αυτή θα

συμμετέχουν εκπρόσωποι του ΤΑΠΜ, της ΥΑΜ και του ΚΟΤ. Η Επιτροπή βάσει κριτηρίων θα καθορίζει τον αριθμό καλλιτεχνών που θα απασχολεί το κάθε υποστατικό. Επίσης θα εξετάζει κατά πόσο οι καλλιτέχνες ικανοποιούν συγκεκριμένα κριτήρια όπως, προσόντα, προηγούμενη πείρα, διεθνή φήμη κλπ με στόχο να αποδεικνύεται η καλλιτεχνική τους ιδιότητα. Η Υπηρεσιακή Επιτροπή έχει ήδη συνέλθει δύο φορές και οι εργασίες της έχουν προσχωρήσει αρκετά. Οι διαδικασίες και τα κριτήρια έχουν καθοριστεί και το συμβόλαιο απασχόλησης είναι έτοιμο για διαβούλευση.

Στη συνέχεια οι αιτήσεις που έχουν εγκριθεί μαζί με τα υπογραμμένα συμβόλαια απασχόλησης θα υποβάλλονται στο ΤΑΠΜ για έκδοση αδειών προσωρινής παραμονής και απασχόλησης νοουμένου ότι πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις που καθορίζει ο περί Αλλοδαπών Νόμος Κεφ. 105, όπως τροποποιήθηκε μέχρι το 2007 (δεν είναι απαγορευμένος μετανάστης, δεν βρίσκεται στο stop list, δεν αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και τη δημόσια τάξη και ασφάλεια).

- **Αναθεώρηση των συμβολαίων απασχόλησης των αλλοδαπών καλλιτεχνών.** Την αναθεώρηση έχει αναλάβει το Τμήμα Εργασίας και το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αντιλαμβάνομαι ότι η όλη εργασία βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και το προσχέδιο θα υποβληθεί για απόψεις στους Κοινωνικούς Εταίρους.
- Αναθεώρηση της νομοθεσίας που διέπει τα Ιδιωτικά Γραφεία Εξουρέσεως Εργασίας: Κρίνεται απαραίτητη η αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας ιδιαίτερα όσον αφορά στα κριτήρια και στους ελέγχους λειτουργίας των Γραφείων αυτών, καθώς και στις επιβαλλόμενες ποινές. Σημειώνεται ότι η εν λόγω νομοθεσία βρίσκεται υπό αναθεώρηση από το Υπουργείο Εργασίας και

Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το προσχέδιο του σχετικού νομοσχεδίου πρόκειται πολύ σύντομα να υποβληθεί στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία.

2. Το Υπουργείο Εσωτερικών και εγώ προσωπικά βρίσκομαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινήσεις χρειαστείτε.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής.

Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού

κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.248, ημερομηνίας 11

Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου

Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτημα του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου για το χρονοδιάγραμμα

υλοποίησης της ανέγερσης του Β΄ Δημόσιου Νηπιαγωγείου Αγίου Λαζάρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι η αντικατάσταση του Β΄ Δημόσιου Νηπιαγωγείου Αγίου Λαζάρου συμπεριλήφθηκε στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών για το έτος 2009. Το συγκεκριμένο έργο βρίσκεται στη φάση του σχεδιασμού. Θα ακολουθήσει η προκήρυξη των προσφορών και θα καταβληθεί προσπάθεια όπως η ανέγερσή του ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους 2009.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού

κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.249, ημερομηνίας 11

Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου

Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.249, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.249, ημερομηνίας 11
Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Με βάση τη συχνότητα των κρουσμάτων παραβατικής συμπεριφοράς, ζημιών ή και διαρρήξεων στα σχολεία, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προωθεί την εφαρμογή σειράς μέτρων που περιλαμβάνουν:
  - Εγκατάσταση συστήματος συναγερμού.
  - Εγκατάσταση προβολέων για φωτισμό των σχολείων κατά τις βραδινές ώρες.
  - Τοποθέτηση ψηλής περίφραξης ή καγκελόπορτας για απαγόρευση πρόσβασης στα κλιμακοστάσια, στις αίθουσες διδασκαλίας, στα γραφεία και σε άλλους κλειστούς χώρους.
  - Τοποθέτηση μεταλλικών σχαρών στα πορτοπαράθυρα και κλειδαριών ασφαλείας στις θύρες αιθουσών και χώρων όπου φυλάσσεται ακριβός εξοπλισμός (π.χ. αίθουσες ηλεκτρονικών υπολογιστών, εργαστηριακοί χώροι κ.ά.).
  - Σε περιπτώσεις όπου κρίνεται απαραίτητο διενεργούνται συχνές περιπολίες από την Αστυνομία, κατόπιν συνεννόησης με την οικεία Αστυνομική Διεύθυνση.
  - Η οικεία σχολική εφορεία μπορεί να προχωρήσει σε αγορά υπηρεσιών ασφαλείας για φρούρηση του σχολείου από τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον εξασφαλίσει τους σχετικούς πόρους κατόπιν αιτήματος προς την αρμόδια Διεύθυνση.

2. Στον Προϋπολογισμό του 2009 έχουν εγκριθεί κονδύλια για σκοπούς φύλαξης των σχολικών κτιρίων και συγκεκριμένα για “Αγορά Εξοπλισμού Ασφαλείας” ως ακολούθως:

Δημοτική Εκπαίδευση	€100.000
Μέση Εκπαίδευση	€250.000
Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	€17.000

3. Οι οικίες σχολικές εφορείες, κατόπιν μελέτης και αξιολόγησης της ανάγκης για υιοθέτηση μέτρων ασφάλειας, υποβάλλουν σχετικό αίτημα προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου για υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.324, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.324, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.324 και ημερομηνία 23 Ιανουαρίου 2009, σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Κυπριακό Μουσείο άρχισε να λειτουργεί σε οίκημα στην οδό Βικτώριας το 1889. Η ανέγερση του σημερινού κτιρίου άρχισε το 1908 και η πλήρης κατασκευή του έληξε το 1924. Το Μουσείο, σύμφωνα με τον Περί Αρχαιοτήτων Νόμο, εντάχθηκε διοικητικά στο συσταθέν Τμήμα Αρχαιοτήτων το 1935. Η πληθώρα αυτή των ημερομηνιών καθιστά δύσκολη την επιλογή εορτασμού κάποιας επετείου για το Κυπριακό Μουσείο. Για τον λόγο αυτό εορτάζονται επέτειοι που αφορούν

την ίδρυση του Τμήματος Αρχαιοτήτων και το 1985 εορτάστηκαν τα πενήντάχρονα του Τμήματος.

2. Τα χρονοδιαγράμματα κατασκευής του νέου αρχαιολογικού μουσείου παρατίθενται πιο κάτω:

- Κατεδάφιση του Κεντρικού κτιρίου του Παλαιού Νοσοκομείου Λευκωσίας - Μάιος 2009.

- Ετοιμασία τελικού κτιριολογικού προγράμματος και προκήρυξη Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού - Δεκέμβριος 2009.

- Υπογραφή Συμβολαίου με επιτυχόντα Αρχιτέκτονα - Δεκέμβριος 2010.

- Ετοιμασία μελετών και εγγράφων προσφορών για κατασκευή του έργου - Δεκέμβριος 2012.

- Προκήρυξη προσφορών για κατασκευή του έργου - Ιανουάριος 2013.

- Κατακύρωση προσφοράς και υπογραφή Συμβολαίου με Εργολάβο - Ιούνιος 2013.

- Ολοκλήρωση της κατασκευής του έργου - Ιούνιος 2016.

Σημειώνεται ότι για να υλοποιηθεί το πιο πάνω χρονοδιάγραμμα θα πρέπει το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, όπως και τα Εξωτερικά Ιατρεία, να έχουν μετακινηθεί το αργότερο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2012.

3. Οι δυνατότητες για κτιριακή αναβάθμιση του Κυπριακού Μουσείου, λόγω της ιστορικότητας του κτιρίου και του αρχιτεκτονικού ρυθμού του είναι περιορισμένες. Για τον λόγο αυτό, το Τμήμα Αρχαιοτήτων περιορίζεται στην αναβάθμιση της Έκθεσης του Μουσείου με την τοποθέτηση νέων ευρημάτων. Πρόσφατα το Τμήμα Αρχαιοτήτων απέκτησε νέο κτίριο στην οδό Αιγύπτου και έτσι αναμένεται ότι επί του παρόντος θα απαμβλυνθεί το πρόβλημα της έλλειψης χώρου που παρουσιάζεται στο κτίριο του Κυπριακού Μουσείου. Το 2009 αναμένεται να

ολοκληρωθεί η αναβάθμιση των εργαστηρίων στην αυλή του Κυπριακού Μουσείου ενώ επίσης προγραμματίζεται επέκταση και εμπλουτισμός του καταστήματος του.

4. Όταν ολοκληρωθεί η ανέγερση του νέου Μουσείου, το υφιστάμενο κτίριο θα συντηρηθεί, καθαριστεί και αποκατασταθεί, με στόχο να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με το Νέο Μουσείο. Ενδεχόμενα να κατασκευαστεί υπόγεια σήραγγα η οποία να ενώνει τα δύο κτίρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού

κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.330, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου

Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.330, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με ημερομηνία 23 Ιανουαρίου 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού συναντήθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 2008, με τα μέλη της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ) και του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ). Κατά τη συνάντηση συζητήθηκε το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης Ειδικού Εκπαιδευτικού και οι διάφορες αντιδράσεις οι οποίες υπήρξαν από ομάδες ενδιαφερομένων. Κατά τη συνάντηση αποφασίστηκε η συγκρότηση ad hoc Επιτροπής αποτελούμενης από τους Ανδρέα Θεοδώρου (Συντονιστή) και Χρυσόστομο Χατζηβασιλείου (Εκπρόσωποι ΥΠΠ), Σούλα Ζαβού (Εκπρόσωπο ΕΕΥ) και Κωνσταντίνο Χρίστου (Εκπρόσωπο ΚΥΣΑΤΣ). Οι όροι εντολής της Επιτροπής ήταν η υποβολή συγκεκριμένων εισηγήσεων για τροποποιήσεις στα θέματα που αφορούν τους αποφοίτους των ΤΕΙ και τα μαθήματα του ΚΥΣΑΤΣ.

2. Η ad hoc Επιτροπή, αφού μελέτησε το σχέδιο υπηρεσίας, επεξεργάστηκε διάφορες τροποποιήσεις που αφορούσαν τόσο τους όρους εντολής όσο και κάποια άλλα θέματα που είχαν εγερθεί κατά τις συζητήσεις στην Επιτροπή Παιδείας της Βουλής. Ακολούθως, οι εισηγήσεις της ad hoc Επιτροπής υποβλήθηκαν στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού.
3. Την ίδια περίοδο η Παγκύπρια Οργάνωση Ελλήνων Δασκάλων (ΠΟΕΔ) απέστειλε τις δικές της θέσεις και εισηγήσεις για τροποποιήσεις στο σχέδιο υπηρεσίας. Το Υπουργείο, αφού μελέτησε τις εισηγήσεις της ad hoc Επιτροπής και τις θέσεις της ΠΟΕΔ προχώρησε, πρόσφατα, στην ετοιμασία του τελικού προσχεδίου, το οποίο θα υποβληθεί άμεσα, με βάση τις νενομισμένες διαδικασίες, στην Μικτή Επιτροπή Προσωπικού της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΜΕΠΕΥ) για συζήτηση με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.
4. Με την ολοκλήρωση της συζήτησης στη ΜΕΠΕΥ το προσχέδιο θα τύχει νομοτεχνικής επεξεργασίας και αφού εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, θα υποβληθεί στη Βουλή.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.332, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ: 23.06.009.03.332 ημερομηνίας 29/1/2009 σχετικά με την ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη με τον ίδιο αριθμό ερώτησης και ημερομηνία 22/1/2009 και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

- (α) Το Ταμείο Θήρας με επιστολές του προς την Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ως η αρμόδια Υπηρεσία για τη διαχείριση της αλεπούς, εξέφρασε τις ανησυχίες της σχετικά με

την αύξηση του πληθυσμού της αλεπούς και ζήτησε την άμεση λήψη μέτρων προς επαναφορά του πληθυσμού της αλεπούς σε φυσιολογικά επίπεδα από το 2005.

- (β) Από τις καταμετρήσεις που διεξάγει το Ταμείο Θήρας σχετικά με τους πληθυσμούς των θηραμάτων και άλλων ειδών άγριας ζωής έχει διαφανεί ότι από το 2005 ο πληθυσμός της αλεπούς είναι σε πολύ αυξημένους αριθμούς με αποτέλεσμα να δημιουργεί τεράστια προβλήματα στους πληθυσμούς άλλων ειδών. Προς επιβεβαίωση του πιο πάνω αποτελούν τα στοιχεία των καταμετρήσεων που δείχνουν ότι, σε κάποιες περιοχές, καταμετρήθηκαν περισσότερες αλεπούδες παρά λαγοί ενώ σε όλες σχεδόν τις επαρχίες η αναλογία λαγών και αλεπούδων που καταμετρήθηκαν, δεν ήταν φυσιολογική. Αναλόγως και του οικοτόπου, η αλεπού μπορεί να εξασκήσει σοβαρή πίεση πάνω σε πληθυσμούς σπάνιων ειδών, ιδιαίτερα κατά τη περίοδο της φωλεοποίησης (The Life of Birds. J. C. Welty. 1962. W. B. Saunders Company, Philadelphia) και όχι μόνο στα θηραματικά είδη. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο οικολογικές οργανώσεις όπως το RSPB (Royal Society for the Protection of Birds), σε περιοχές που διαχειρίζονται την προστασία απειλούμενων ειδών πτηνών, προβαίνουν σε καταπολέμηση των αλεπούδων με διάφορες μεθόδους.
- (γ) Καθημερινά γινόμαστε δέκτες παραπόνων από κτηνοτρόφους, γεωργούς, κυνηγούς και άλλους χρήστες της γης ότι οι αριθμοί της αλεπούς έχουν φτάσει σε πολύ υψηλά επίπεδα με αποτέλεσμα να υπόκεινται σοβαρές ζημιές στις περιουσίες τους (κυρίως κτηνοτροφικά υποστατικά).
- (δ) Η μέχρι τώρα μη λήψη κατάλληλων μέτρων για τον έλεγχο του πληθυσμού της αλεπούς, έχει οδηγήσει μερίδα των άμεσα επηρεαζόμενων να αναλάβουν από μόνοι τους τη λήψη μέτρων με τη χρήση δηλητηριωδών δολωμάτων. Αυτό δυστυχώς έχει δυσάρεστες επιπτώσεις στην πανίδα αφού συχνά τα δηλητηριώδη

δολώματα καταναλώνονται από άλλα είδη πανίδας (αρπακτικά, αλλά πτηνά, έντομα, άλλα θηλαστικά κ.λπ.) ή κυνηγετικούς σκύλους. Σε περίπτωση που το πιο πάνω φαινόμενο επεκταθεί, οι επιπτώσεις στην πανίδα θα είναι καταστροφικές αφού τα δηλητήρια θα μεταφερθούν στην τροφική αλυσίδα του οικοσυστήματος με αποτέλεσμα ακόμα περισσότερα είδη και άτομα να θανατωθούν από τις δηλητηριάσεις.

- (ε) Η φετινή μείωση της αναπαραγωγής των θηραμάτων, κυρίως λόγω των καιρικών συνθηκών και της γενικής υποβάθμισης της υπαίθρου από την συνεχή οικιστική ανάπτυξη, σε συνδυασμό με την αύξηση του πληθυσμού της αλεπούς έχουν επιφέρει καίριο πλήγμα στους αριθμούς των θηραμάτων με αποτέλεσμα η φετινή κάρπωση του θηράματος να είναι μία από τις χαμηλότερες των τελευταίων ετών.
- (στ) Ακόμα είναι πολύ σοβαρά τα προβλήματα που προκαλούν οι αλεπούδες στα απελευθερωμένα περδίκια είτε όταν βρίσκονται εντός των πυρήνων απελευθέρωσης είτε όταν βρίσκονται εκτός από αυτούς. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι, αλεπούδες έχουν προκαλέσει σοβαρές ζημιές και στα περδίκια που βρίσκονται εντός δικτυοστασίων στο εκτροφείο του Ταμείου Θήρας στο Σταυροβούνι, το οποίο είναι περιφραγμένο με περίφραξη ύψους 2,30μ! Οι απώλειες εκτρεφόμενων περδικιών, τα τελευταία τρία χρόνια καθώς και οι ζημιές στις εγκαταστάσεις εκτιμάται ότι ξεπερνούν τις 50 χιλιάδες Ευρώ.
- (ζ) Επιπλέον θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι η αλεπού βρίσκεται στην κορυφή της τροφικής αλυσίδας της πανίδας της Κύπρου χωρίς φυσικούς εχθρούς και ελάχιστες φυσικές απώλειες σε σύγκριση με τις φυσικές απώλειες που υπόκεινται άλλα είδη.
- (η) Λόγω των πιο πάνω, η λήψη άμεσων μέτρων θεωρείται επιβεβλημένη, έτσι ώστε οι αριθμοί της αλεπούς να μειωθούν σε τέτοιο βαθμό που οι επιπτώσεις στην

υπόλοιπη άγρια ζωή καθώς και στην κτηνοτροφία να κυμαίνονται σε φυσιολογικά επίπεδα.

- (θ) Η αλεπού μέχρι το 2003 και σύμφωνα με την μέχρι τότε ισχύουσα νομοθεσία ήταν καθορισμένη σαν επιβλαβές είδος και ως τέτοιο το κυνήγι της επιτρεπόταν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι το κυνήγι της αλεπούς ουδέποτε ήταν μέρος της κουλτούρας του Κύπριου κυνηγού, ο οποίος από τα πολύ παλιά χρόνια κυνηγούσε με σκοπό να τραφεί.
- (i) Στο σημείο αυτό δεν πρέπει να λησμονείται πως η μεγαλύτερη επιφάνεια της γης έχει αλλαχθεί/αλλοιωθεί απ' τον άνθρωπο (ειδικότερα στην Κύπρο) ο οποίος θα πρέπει να πάρει και την ευθύνη της διαχείρισης της. Για παράδειγμα, η αλεπού και τα κορακοειδή έχουν φθάσει σε πολύ μεγαλύτερες πυκνότητες σε αγροτικές/κτηνοτροφικές περιοχές παρά σε φυσικούς οικοτόπους. Ο άνθρωπος έχει δημιουργήσει εναλλακτικές πηγές τροφής για κάποια είδη όπως την αλεπού όπου τώρα έχει φθάσει σε ιστορικά μεγάλες πυκνότητες όπως π.χ. στις πόλεις, όπου τα σκουπίδια αποτελούν μεγάλο ποσοστό της διαίτας της. Η μείωση δε των μεγάλων αρπαχτικών/θηρευτών (θηλαστικών και πτηνών) οδήγησε στην αύξηση των ειδών αυτών. Το περιβάλλον που δημιούργησε ο άνθρωπος αύξησε τη πυκνότητα αυτών των ευπροσάρμοστων ειδών. Δεν υπάρχει λοιπόν φυσική ισορροπία οπότε και επαφίεται στον άνθρωπο να αποφασίσει ποια είναι η επιθυμητή ισορροπία, νοουμένου ότι θα μειώσει με σύνεση τις πυκνότητες κάποιων ειδών, χωρίς να προκαλέσει τοπικές/εθνικές εξαφανίσεις.
- (ια) Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την άσκηση του κυνηγιού δεν έχει πραγματοποιηθεί πουθενά στον κόσμο κα ούτε είναι κάτι που απαιτείται από τις σχετικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες. Αντίθετα το νόμιμο κυνήγι είναι μια δραστηριότητα απόλυτα συνυφασμένη με το Φυσικό Περιβάλλον και οι νόμιμοι κυνηγοί, σε όλο

τον κόσμο, θεωρούνται ως χρήστες της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος όπως οι γεωργοί, οι κτηνοτρόφοι, οι τουρίστες, οι πτηνοπαρατηρητές κλπ.

2. Το όλο θέμα έχει συζητηθεί κατ' επανάληψη στην Επιστημονική Επιτροπή όπου έχουν ληφθεί οι πιο κάτω αποφάσεις:
  - (α) Κατά την τρέχουσα περίοδο να διεξαχθεί καταμέτρηση των πληθυσμών των αλεπούδων. Κατά την πιο πάνω έρευνα θα συμμετάσχουν Λειτουργοί της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, του Τμήματος Δασών και του Ταμείου Θήρας.
  - (β) Να επιτραπεί σε θηροφύλακες, με μέσα που θα εγκρίνει η Επιστημονική Επιτροπή, να αφαιρέσουν καθορισμένους αριθμούς αλεπούδων, από συγκεκριμένες περιοχές όπου εμφανίζονται σοβαρά προβλήματα.
  - (γ) Η αλεπού δε θα κηρυχθεί ως θήραμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.353, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αθηνάς Κυριακίδου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.353, ημερ. 2/2/2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, κας Αθηνάς Κυριακίδου

Αναφορικά με την επιστολή σας με αριθμό φακ. 23.06.009.03.353 και ημερομηνία 9 Φεβρουαρίου 2009, σας διαβιβάζεται η ακόλουθη απαντητική επιστολή του Γενικού Λογιστή του Κράτους:

“Το θέμα της χρήσης της αρχής των δεδουλευμένων (accrual basis) αντί της αρχής των ‘εισπράξεων και πληρωμών’ (cash basis) άπτεται δύο σημαντικών πτυχών του συστήματος χρηματοοικονομικής διαχείρισης του δημοσίου και συγκεκριμένα της κατάρτισης του κρατικού προϋπολογισμού και της ετοιμασίας των οικονομικών

καταστάσεων του κράτους (Δημοσιονομική Έκθεση). Σήμερα, τόσο ο κρατικός προϋπολογισμός, όσο και οι οικονομικές καταστάσεις ετοιμάζονται με βάση τις εισπράξεις και πληρωμές.

2. Όσον αφορά στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων του κράτους, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στις χώρες της ΕΕ παρουσιάζεται η τάση για μετάβαση στη βάση των δεδουλευμένων (accrual accounting), ως βάση για ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων των Κυβερνήσεων, σύμφωνα με την οποία τα έσοδα/έξοδα που αφορούν μια οικονομική οντότητα αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της με βάση την ημερομηνία που αυτά κερδίζονται/προκύπτουν, ανεξάρτητα από την ημερομηνία είσπραξης/πληρωμής τους. Στην πλειοψηφία τους οι χώρες αυτές δεν υιοθετούν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards - IPSASs) ή τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (International Financial Reporting Standards - IFRSs), αλλά εφαρμόζουν εθνικά λογιστικά πρότυπα ή/και λογιστικές αρχές βασισμένα σε αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της χώρας τους και τις πρακτικές δυσκολίες και το κόστος της εφαρμογής των IPSASs ή των IFRSs.

3. Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια και με στόχο την παροχή όσο το δυνατό πιο κατανοητής, καλύτερης και χρήσιμης πληροφόρησης που να υποστηρίζει τη λήψη αποφάσεων (οικονομικών, πολιτικών, διοικητικών κ.λπ.), τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το Γενικό Λογιστήριο θα ετοιμάσει μελέτη στρατηγικής (συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης κόστους-ωφελειών), μέσα στο πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, με θέμα τη μετάβαση από τη βάση των 'εισπράξεων και πληρωμών' (cash accounting), που χρησιμοποιείται σήμερα για την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων του κράτους, στη βάση των δεδουλευμένων.

4. Σε περίπτωση πολιτικής απόφασης για μετάβαση στη βάση των δεδουλευμένων ή στην αναπροσαρμοσμένη βάση των δεδουλευμένων, το υπό μελέτη για ανάπτυξη σύστημα διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων του κυπριακού δημοσίου (σύστημα ERP) θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για την εφαρμογή της αναθεωρημένης βάσης στο λογιστικό σχέδιο της Κυβέρνησης, καθώς και για τη μεγιστοποίηση των ωφελειών από την υιοθέτησή της, μέσω της διοικητικής και οικονομικής πληροφόρησης που θα παρέχεται από το νέο σύστημα.

5. Αντιθέτως και όσον αφορά στην κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού, η τάση των χωρών της ΕΕ είναι η διατήρηση της βάσης των εισπράξεων και πληρωμών (cash budgeting), ως βάσης ετοιμασίας του. Η τάση αυτή έχει διαμορφωθεί λόγω της τεχνικής φύσης της βάσης των δεδουλευμένων, η οποία είναι πιθανόν να συγχύζει, παρά να βοηθά, τους υπεύθυνους για λήψη αποφάσεων, να μειώνει τη διαφάνεια και την κατανόηση της πληροφόρησης που θα παρέχεται, υποβαθμίζοντας έτσι το ρόλο των κοινοβουλίων στη διαδικασία έγκρισης και παρακολούθησης της υλοποίησης του κρατικού προϋπολογισμού.

Επίσης, οι ελάχιστες χώρες που έχουν υιοθετήσει τη βάση των δεδουλευμένων, για την ετοιμασία του κρατικού προϋπολογισμού, όπως π.χ. το Ηνωμένο Βασίλειο, το έχουν κάνει στα πλαίσια σημαντικών μεταρρυθμίσεων σε σχέση με τη δημόσια διακυβέρνηση και όχι για την αλλαγή αυτή από μόνη της.

6. Εν κατακλείδι, η Υπηρεσία μας υποστηρίζει τη διατήρηση και θεσμοθέτηση της βάσης των εισπράξεων και πληρωμών, ως βάσης ετοιμασίας του κρατικού προϋπολογισμού, ενώ ταυτόχρονα θα μελετήσει τη μετάβαση στη βάση των δεδουλευμένων, ως βάση για ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία θα μπορούσε να υιοθετηθεί με την εισαγωγή του υπό μελέτη για ανάπτυξη συστήματος ERP.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2009 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.359, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.359, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.359 και ημερ. 11/02/2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με βάση το άρθρο 29(2) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990-2008, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως αρμόδια αρχή, υπέβαλε στις 26/08/2008, πρόταση προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για την πλήρωση της θέσης Διευθυντή Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου [Κλ. Α14(ii)]. Η θέση δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 3/10/2008.

Η πλήρωση της θέσης εκκρεμεί έκτοτε ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, για την πλήρωση θέσεων Προϊσταμένων Τμημάτων, όπως είναι η θέση του Διευθυντή του ΑΞΙΚ, δεν συστήνονται Συμβουλευτικές Επιτροπές.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερχόμαστε τώρα στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης». Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που
τιτλοφορείται «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της
λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο
παραδοσιακό κέντρο της πόλης»**

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννη
Ντίνος Χατζηνικόλας	Σοφοκλής Φυττής
Πανίκκος Σταυριανός	Ρούλα Μαυρονικόλα
Νίκος Τορναρίτης	Γιώργος Περδίκης
Ελένη Θεοχάρους	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε το πιο πάνω θέμα, που ενεγράφη για σκοπούς αυτεπάγγελτης εξέτασης μετά από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού, σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ στις 22^{ας} Φεβρουαρίου και 28^{ης} Ιουνίου 2007. Στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της αστυνομίας, ο Επίτροπος Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του δήμου Λεμεσού, της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού, ο πρόεδρος και σύμβουλοι της διοικούσας επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, εκπρόσωποι του Εμπορικού, Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού, της ΠΟΒΕΚ και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου.

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Εισάγοντας το υπό αναφορά θέμα, ένας εκ των εισηγητών του θέματος, ο κ. Γιάννος Λαμάρης υπενθύμισε ότι σε συνεδρία της επιτροπής Περιβάλλοντος κατά την

προηγούμενη σύνοδο της Βουλής των Αντιπροσώπων η επιτροπή, με την τότε σύνθεσή της, είχε εκφράσει την επιδοκιμασία της για τη χωροθέτηση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου στη Λεμεσό.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα της χωροθέτησης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου απασχόλησε και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο, έχοντας εγγραφεί ως αυτεπάγγελτο θέμα, και η επιτροπή παρακολουθούσε συνεχώς το θέμα της χωροθέτησης του πανεπιστημίου στη Λεμεσό και τα σχέδια για τη λήψη κατάλληλων μέτρων.

Ο πρόεδρος της επιτροπής δήλωσε ότι σκοπός της παρούσας συνεδρίας είναι να ενημερωθεί η επιτροπή για τα μέτρα που λήφθηκαν ή πρόκειται να ληφθούν για την ομαλή ένταξη του πανεπιστημίου αυτού στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού. Ο ίδιος πρόσθεσε ότι με την κατάλληλη διαχείριση η χωροθέτηση αυτή του πανεπιστημίου μπορεί να λειτουργήσει προς όφελος της πόλης.

B. ΘΕΣΕΙΣ/ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

1. Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ)

Ο πρόεδρος της διοικούσας επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου ενημέρωσε την επιτροπή ότι η τοποθέτηση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου στο κέντρο της Λεμεσού ήταν πολιτική απόφαση που λήφθηκε από κοινού από την κυβέρνηση και την προσωρινή διοικούσα επιτροπή του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου. Ο ίδιος υπέδειξε ότι, αν και θα υπάρξουν κάποιες συνέπειες από τη χωροθέτηση αυτή, η άποψη της διοικούσας επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου είναι ότι η απόφαση είναι σωστή, αφού μακροπρόθεσμα θα υπάρξουν θετικές συνέπειες τόσο για το πανεπιστήμιο όσο και για την πόλη της Λεμεσού.

Ο ίδιος ενημέρωσε την επιτροπή ότι ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη διεθνής διαγωνισμός

για το σχεδιασμό του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και οι επιτυγχόντες θα συνεργάζονται με το πανεπιστήμιο για περίπου πέντε χρόνια, αναλαμβάνοντας το σχεδιασμό και τη σωστή ένταξη του πανεπιστημίου στην πόλη και παρέχοντας τις κατάλληλες συμβουλές και γνωμοδοτήσεις, και ότι στο σχεδιασμό αυτό συμπεριλαμβάνεται μεγάλης εμβέλειας περιβαλλοντική μελέτη. Δήλωσε επίσης ενημερωτικά ότι το κυρίαρχο μοντέλο πανεπιστημίου στην Ευρώπη αυτή τη στιγμή είναι το “εντός πόλης” μοντέλο, αναφέροντας ως επιτυχημένα παραδείγματα αυτού του μοντέλου τα πανεπιστήμια της Ρώμης και της Θεσσαλίας.

Κλείνοντας την παρέμβασή του, ο πρόεδρος της διοικούσας επιτροπής του ΤΕΠΑΚ δήλωσε ότι, αν υπάρχει η πολιτική τόλμη να ληφθούν οι αποφάσεις και να εφαρμοστούν τα μέτρα που προτείνουν οι σύμβουλοι της διοικούσας επιτροπής, δεν αναμένεται να υπάρξουν προβλήματα με τη χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ.

Σε συμπλήρωση των πιο πάνω θέσεων, οι σύμβουλοι της διοικούσας επιτροπής του ΤΕΠΑΚ για συγκοινωνιακά θέματα δήλωσαν πρόσθετα στην επιτροπή ότι η μελέτη για τις πολεοδομικές και κυκλοφοριακές επιπτώσεις από τη δημιουργία του ΤΕΠΑΚ στην πόλη της Λεμεσού διενεργήθηκε βάσει δύο δεδομένων: Πρώτον, τη σχετική πολιτική απόφαση και, δεύτερον, το ήδη υπαρκτό όραμα της Λεμεσού, δηλαδή το σχέδιο περιοχής της πόλης. Αντίγραφο της μελέτης των συμβούλων αυτών, του Φεβρουαρίου 2007, κατατέθηκε στην επιτροπή και βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής και στη διάθεση κάθε βουλευτή με άλλα σχετικά με το θέμα έγγραφα.

Οι ίδιοι, έχοντας υπόψη ότι κάθε δραστηριότητα που φεύγει από το κέντρο μιας πόλης προς τα προάστια συνεπάγεται μεγαλύτερη διακίνηση με αυτοκίνητο, εξέφρασαν την άποψη ότι η απόφαση χωροθέτησης του πανεπιστημίου στο κέντρο της Λεμεσού είναι εξόχως περιβαλλοντική. Έχοντας περαιτέρω υπόψη ότι

το κέντρο της Λεμεσού βρίσκεται σε παρακμή, οι σύμβουλοι της διοικούσας επιτροπής του ΤΕΠΑΚ ανέφεραν ότι πιστεύουν πως η ένταξη του πανεπιστημίου στην πόλη, με τη λήψη των σωστών μέτρων, θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας όασης στο κέντρο της Λεμεσού και θα αξιοποιηθούν επίσης παλαιά κτίρια που έχουν εγκαταλειφθεί.

Κατά την εξέταση των πολεοδομικών και κυκλοφοριακών επιπτώσεων από τη χωροθέτηση του πανεπιστημίου στη Λεμεσό, οι σύμβουλοι της διοικούσας επιτροπής του ΤΕΠΑΚ Κύπρου δήλωσαν ότι μελέτησαν τόσο την παρούσα κατάσταση της πόλης, διαπιστώνοντας ότι υπάρχουν ήδη “κρίσιμοι κόμβοι” στο δίκτυο οι οποίοι είναι σε κατάσταση κορεσμού, όσο και την πιθανή μελλοντική κατάσταση της πόλης και διαπίστωσαν ότι, αν δε ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, θα αυξηθούν οι αρνητικές συνέπειες, όπως ο θόρυβος, η ρύπανση και τα ατυχήματα.

Οι σύμβουλοι της διοικούσας επιτροπής του ΤΕΠΑΚ Κύπρου ενημέρωσαν περαιτέρω την επιτροπή ότι η πολιτική και μεθοδολογία που εφαρμόζεται σήμερα είναι να μη δίδονται λύσεις αποκλειστικά οδικού χαρακτήρα, αλλά να περιοριστεί ο αριθμός των ατόμων που επιλέγουν να χρησιμοποιούν το αυτοκίνητο και να συνοδεύεται η αναβάθμιση από έργα για διευκόλυνση των πεζών και των ποδηλατών και απομάκρυνση των αυτοκινήτων. Για το λόγο αυτό, όπως οι ίδιοι ανέφεραν, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί το θέμα μέσα σε στενό κυκλοφοριακό πλαίσιο, κτίζοντας “άπειρης” χωρητικότητας χώρους στάθμευσης, αφού η κατασκευή τους δεν αναμένεται να οδηγήσει σε μακροπρόθεσμη λύση του προβλήματος.

Συνεχίζοντας την παρουσίασή τους, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι για σωστή αντιμετώπιση του θέματος οι χώροι του πανεπιστημίου δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μεμονωμένα κτίρια, αλλά ως ένα δίκτυο με διαδρομές που τα

ενώνουν, οι οποίες διαδρομές πρέπει να χρησιμοποιούνται από πεζούς και ποδηλάτες, όχι όμως από αυτοκίνητα.

Οι ίδιοι ανέφεραν πρόσθετα ότι κατά τη διενέργεια της σχετικής μελέτης έχουν εντοπιστεί ορισμένες παρεμβάσεις άμεσης προτεραιότητας, που πρέπει να διενεργηθούν το συντομότερο. Συγκεκριμένα, οι ενέργειες αυτές, όπως έχουν διατυπωθεί από τους συμβούλους της διοικούσας επιτροπής του ΤΕΠΑΚ, έχουν ως εξής:

1. Άμεσες ενέργειες από το πανεπιστήμιο:
  - α. Προκήρυξη διαγωνισμού για τη βραχυπρόθεσμη (ένα έως δύο έτη) κάλυψη των αναγκών στάθμευσης.
  - β. Συνεργασία με την Εταιρεία Αστικών Λεωφορείων για την εξυπηρέτηση των εγκαταστάσεων του πανεπιστημίου με λεωφορεία (νέας τεχνολογίας).
2. Άμεσες ενέργειες από άλλους φορείς:
  - α. Τελική επιλογή θέσης (θέσεων) και προώθηση κατασκευής νέου σταθμού (σταθμών) αυτοκινήτων, με στόχο ολοκλήρωσης το έτος 2010.
  - β. Υλοποίηση μονοδρομήσεων-πεζοδρομήσεων στο κέντρο της πόλης, σύμφωνα με το σχέδιο περιοχής, με στόχο ολοκλήρωσης το έτος 2015.
  - γ. Υλοποίηση δικτύου ποδηλατοδρόμων, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του σχεδίου περιοχής, με πρώτη προτεραιότητα την οδό Ειρήνης και με στόχο ολοκλήρωσης το έτος 2010.
  - δ. Σύνταξη Σχεδίου Διαχείρισης της Ζήτησης μέσα στα επόμενα δύο με τρία έτη το οποίο θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
    - ι. Μέτρα προώθησης εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης:
      - Περπάτημα.

- Δημόσια συγκοινωνία.
  - Ποδήλατο.
- ii. Περιορισμούς στη χρήση αυτοκινήτου:
- Περιορισμούς κυκλοφορίας (πεζοδρομήσεις κ.λπ.).
  - Περιορισμούς στάθμευσης.

Τελειώνοντας την παρέμβασή τους, οι σύμβουλοι της διοικούσας επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου εξέφρασαν την άποψη ότι η παρουσία του πανεπιστημίου στη Λεμεσό δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως έργο που έχει “επιπτώσεις” στην πόλη, αλλά ως έργο που προσφέρει ευκαιρίες στη Λεμεσό, και παράλληλα τόνισαν ότι τα χρήματα που θα δαπανηθούν θα είναι μια επένδυση για την πόλη, η οποία στο τέλος θα αποφέρει κέρδος τόσο για την ίδια την πόλη της Λεμεσού όσο και για την Κύπρο γενικότερα, ελκύοντας επισκέπτες και αυξάνοντας τις αξίες των ακινήτων.

2. Δήμος Λεμεσού

Οι εκπρόσωποι του δήμου Λεμεσού πληροφόρησαν την επιτροπή ότι το σχέδιο περιοχής εφαρμόζεται όπου και όπως μπορεί να εφαρμοστεί, επισημαίνοντας όμως ταυτόχρονα την ανάγκη αναθεώρησης του σχεδίου αυτού, έτσι ώστε να ενσωματωθούν στο σχέδιο τα νέα δεδομένα του πανεπιστημίου. Ο δήμος Λεμεσού, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, υποστήριζε από την αρχή τη χωροθέτηση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού ως θέση πολιτικής και θεωρεί ότι τα πλεονεκτήματα της εν λόγω χωροθέτησης υπερτερούν κατά πολύ των προβλημάτων που ίσως δημιουργηθούν και τα οποία με την κατάλληλη διαχείριση και τη λήψη σωστών μέτρων μπορεί να αντιμετωπιστούν.

Οι ίδιοι ανέφεραν ενδεικτικά ότι από τους τετρακόσιους περίπου φοιτητές, που αναμένεται να έχει το ΤΕΠΑΚ κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του, οι διακόσιοι

πενήντα περίπου θα είναι στη Νοσηλευτική Σχολή στη Λευκωσία και οι άλλοι εκατό πενήντα με εκατόν ογδόντα θα είναι στη Λεμεσό, από τους οποίους ορισμένοι θα έρχονται από περιοχές εκτός πόλεως. Έχοντας ως δεδομένο ότι κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του πανεπιστημίου το ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό του πανεπιστημίου δε θα υπερβαίνει συνολικά τα εκατόν άτομα, οι εκπρόσωποι του δήμου Λεμεσού εξέφρασαν την άποψη ότι παρέχεται ικανοποιητικός χρόνος, για να αντιμετωπιστούν οι τυχόν αρνητικές επιπτώσεις, είτε αυτές αφορούν κυκλοφοριακά δεδομένα είτε τη στέγαση των φοιτητών.

Όπως επίσης ανέφεραν οι εκπρόσωποι του δήμου Λεμεσού, η συντονιστική τεχνική επιτροπή, στην οποία συμμετέχει ο δήμος Λεμεσού, το ΤΕΠΑΚ, το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Γραφείο Προγραμματισμού και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και της οποίας προεδρεύει ο διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, επέλεξε ήδη τους δύο πόλους όπου θα χωροθετηθεί το πανεπιστήμιο (ο ένας πόλος βρίσκεται στο κέντρο της πόλης και ο δεύτερος στο παλιό νοσοκομείο της Λεμεσού). Δήλωσαν περαιτέρω ότι το ακριβές κτιριολογικό πρόγραμμα θα καθοριστεί μετά και από τα ευρήματα της συγκοινωνιακής μελέτης, που ήδη διεξάγει το ΤΕΠΑΚ σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Αθηνών.

Οι ίδιοι ενημέρωσαν την επιτροπή ότι ο δήμος Λεμεσού έχει ζητήσει συνάντηση με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα των αστικών συγκοινωνιών, καθώς και για τη διενέργεια νέας κυκλοφοριακής μελέτης για τη μείζονα Λεμεσό. Ανέφεραν επίσης ότι ο δήμος Λεμεσού έχει ήδη ζητήσει από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως την αναθεώρηση του Σχεδίου Περιοχής του κέντρου της Λεμεσού με αφορμή την ένταξη του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο αυτό.

Οι εκπρόσωποι του δήμου Λεμεσού πληροφόρησαν περαιτέρω την επιτροπή ότι ο

δήμος Λεμεσού προωθεί νέα κίνητρα για τη δημιουργία νέων δημόσιων χώρων στάθμευσης από ιδιώτες, ενώ ήδη προχώρησε σε απαλλοτρίωση τριών τεμαχίων για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης.

Δήλωσαν επίσης ότι ο δήμος Λεμεσού καθόρισε ήδη πολιτική αναφορικά με τον έλεγχο της πυκνότητας όσον αφορά τη δημιουργία διαμερισμάτων ενός υπνοδωματίου και τύπου στούντιο, ανάλογα με τις περιοχές και το συντελεστή δόμησης.

Οι εκπρόσωποι του δήμου Λεμεσού διαβεβαίωσαν τέλος την επιτροπή ότι ο δήμος έχει επίγνωση της κατάστασης και των δεδομένων και θα συνεργαστεί με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αλλά και με το ίδιο το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου για την αποτελεσματική αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων.

3. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσαν ότι, όταν λήφθηκε η απόφαση για τη χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της Λεμεσού, ορίστηκε και η περιοχή για την εξεύρεση πιθανών χώρων για τη δημιουργία κτιρίων στέγασης του πανεπιστημίου. Οι ίδιοι ενημέρωσαν την επιτροπή ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχώρησε ήδη σε απαλλοτριώσεις κάποιων κτιρίων και τώρα αναμένονται συγκεκριμένα στοιχεία από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για προώθηση της νέας πρότασης του υπουργείου. Ανέφεραν περαιτέρω ότι το υπουργείο ήδη παραχώρησε την Α΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού και με τη συμπληρωματική πρόταση σχεδιάζεται να παραχωρηθεί και η Γ΄ Αστική Σχολή Λεμεσού, ενώ για τις δύο αυτές σχολές έχουν ήδη προταθεί νέοι υπαλλακτικοί χώροι, για να κτιστούν νέα σχολεία.

4. Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού

Οι εκπρόσωποι της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού ενημέρωσαν την επιτροπή ότι η επαρχιακή διοίκηση πρόσφατα αναμίχθηκε στο θέμα αυτό με την εξέταση των ενστάσεων για τις απαλλοτριώσεις που διενεργήθηκαν, στις οποίες ετοιμάζονται οι σχετικές απαντήσεις.

5. Υπουργείο Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως)

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως δήλωσαν ότι η συνεργασία του τμήματος με το δήμο Λεμεσού είναι καλή και συνεχής. Οι ίδιοι εξέφρασαν την άποψη ότι το Σχέδιο Περιοχής χρειάζεται άμεση αναθεώρηση, μετά την απόφαση για τη χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ, και ότι για τον ίδιο λόγο χρειάζεται νέα κυκλοφοριακή μελέτη για τη μείζονα Λεμεσό.

6. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων διαβεβαίωσαν την επιτροπή ότι τα θέματα που αφορούν το ΤΕΠΑΚ προωθούνται από το υπουργείο. Συγκεκριμένα, ανέφεραν ότι οι εκτιμήσεις αναφορικά με τους χώρους που πρόκειται να καταλάβει το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου έχουν ήδη ολοκληρωθεί και υποβληθεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

7. Αστυνομία

Ο Βοηθός Αρχηγός Αστυνομίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι η αστυνομία δεν έλαβε επίσημη ειδοποίηση για τη χρήση του χώρου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού και ότι, αν και όταν ληφθεί τέτοια απόφαση για τη μετακίνηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού, θα εφαρμόσει την απόφαση αυτή.

8. Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λεμεσού (ΕΒΕΛ)

Οι εκπρόσωποι του Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού δήλωσαν ότι το ΕΒΕΛ επικροτεί την απόφαση εγκατάστασης του ΤΕΠΑΚ στη Λεμεσό και εξέφρασαν την άποψη ότι, αν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, το ΤΕΠΑΚ θα

ενταχθεί στον κοινωνικό ιστό της Λεμεσού και αναμένεται να συμβάλει στην προώθηση της οικοδομικής ανάπτυξης, της περιβαλλοντικής συνείδησης (μέσω πράσινων κτιρίων) και του πολιτισμού της Λεμεσού.

Οι ίδιοι σημείωσαν τον έντονο προβληματισμό και την απογοήτευση που προκάλεσε η πρόταση του Γραφείου Προγραμματισμού για τη διαχείριση του Ταμείου Συνοχής, με την οποία δε δίνεται καμιά ενίσχυση σε πόλεις εκτός της Λευκωσίας και στην οποία παραγκωνίστηκε σε μεγάλο βαθμό η Λεμεσός, η οποία έχει σε εξέλιξη σημαντικά σχέδια για την ανάπτυξη της πόλης.

9. Επίτροπος Περιβάλλοντος

Ο Επίτροπος Περιβάλλοντος τόνισε τη σοβαρότητα των θεμάτων που σχετίζονται με τη χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της Λεμεσού. Επισήμανε ότι πρέπει να παραδειγματιστούμε από τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν, ως αποτέλεσμα της χωροθέτησης του Πανεπιστημίου Κύπρου, τόσο στην πόλη της Λευκωσίας όσο και σε σχέση με τους κατοίκους των περιοχών κοντά στο πανεπιστήμιο. Ο ίδιος τόνισε τη μεγάλη σημασία της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης, εκφράζοντας την άποψη ότι τα έγγραφα και οι σχεδιασμοί του ΤΕΠΑΚ πρέπει να δοθούν στο κοινό.

Ο Επίτροπος Περιβάλλοντος εξέφρασε τέλος τη θερμή του παράκληση προς την διοικούσα επιτροπή του ΤΕΠΑΚ όπως το πανεπιστήμιο γίνει πρότυπο περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ/ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, τονίζει την ανάγκη να διενεργηθούν το συντομότερο δυνατό οι σχετικές μελέτες για τη σωστή ένταξη του ΤΕΠΑΚ, που προγραμματίζεται να γίνει στο κέντρο της Λεμεσού, υποδεικνύοντας ενδεικτικά τις μελέτες για περιβαλλοντικές,

κοινωνικές και συγκοινωνιακές επιπτώσεις.

Η επιτροπή επιθυμεί επίσης να τονίσει τη μεγάλη σημασία του δημόσιου διαλόγου και της διαβούλευσης με το κοινό ιδιαίτερα σε θέματα που θα έχουν άμεσες επιπτώσεις στην καθημερινή ζωή των πολιτών, γι' αυτό και εισηγείται να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για ενημέρωση των πολιτών και για ενεργό εμπλοκή τους στην όλη διαδικασία.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή κατά πλειοψηφία εκφράζει την ικανοποίησή της για την απόφαση για χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κατέθεσαν γραπτώς τις θέσεις της κοινοβουλευτικής τους ομάδας, οι οποίες παρατίθενται αυτούσιες ως ακολούθως:

«Η εγκαθίδρυση του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης Λεμεσού έγινε με “πολιτική απόφαση” της κυβέρνησης και της προσωρινής διοικούσας επιτροπής. Η ευθύνη για τα αδιέξοδα στα οποία θα οδηγηθεί και στην καταπόνηση του κέντρου της Λεμεσού θα βαραίνει εξ αδιαιρέτου και διά παντός αυτούς που έλαβαν την απόφαση, διότι δεν προηγήθηκε καμία συγκοινωνιακή, περιβαλλοντική, χωροταξική και κοινωνιολογική μελέτη και το πανεπιστήμιο εγκαθίσταται σε μια περιοχή πολύ βεβαρημένη κυκλοφοριακά και συγκοινωνιακά, σε μια πόλη που στερείται χώρων στάθμευσης, πεζοδρομίων, πλατειών, δημοσίων συγκοινωνιών και ποδηλατοδρόμων.

Το επιχείρημα της αναζωογόνησης του ιστορικού κέντρου δεν επαρκεί, για να τεκμηριώσει την απόφαση. Άλλωστε, δεν είναι ούτε μια δεκαετία που το βεβαρημένο ιστορικό κέντρο αποσυμφορήθηκε από τις δημόσιες υπηρεσίες με μεταστέγασή τους αλλού. Το κέντρο της πόλης θα μπορούσε να αντέξει την πρωτανεία, τη γραμματεία, την αίθουσα τελετών, τη Σχολή Καλών Τεχνών, τη βιβλιοθήκη ενδεχομένως αλλά όχι ολόκληρο το πανεπιστήμιο, ειδικά ελλείψει δημόσιων συγκοινωνιών και χώρων στάθμευσης. Ήδη έχουν εκδηλωθεί αντιδράσεις των κατοίκων της οδού Θεσσαλονίκης

και των πέριξ στην ανακοινωθείσα πρόθεση κατασκευής πολυώροφου χώρου στάθμευσης για τις ανάγκες του πανεπιστημίου.

Όλα τα ανωτέρω και η ήδη περιγραφείσα νοσηρά, αλλά και εξ ανάγκης, νοοτροπία κατάχρησης ιδιωτικού αυτοκινήτου θα οδηγήσουν στην κυκλοφορία μεγάλου αριθμού αυτοκινήτων, ως επί το πλείστον παλαιών, στο κέντρο της πόλης από τους φοιτητές, όπως ακριβώς γίνεται και στη Λευκωσία. Η κυκλοφοριακή μελέτη του Μετσοβίου Πολυτεχνείου δεν έλαβε υπόψη σοβαρούς επιβαρυντικούς κοινωνικούς και άλλους παράγοντες και σίγουρα δε θα οδηγήσει σε άμβλυνση των επιπτώσεων της αυξημένης συγκοινωνιακής συμφόρησης στην πόλη της Λεμεσού. Η εξαγορά και κατεδάφιση της αστυνομίας και του παλιού νοσοκομείου θα οδηγήσει σε υπέρμετρες δαπάνες ανέγερσης νέων κτιρίων για τις ανάγκες της αστυνομίας και του νοσοκομείου και σε εγκατάσταση της πανεπιστημιούπολης, του “campus”, στο κέντρο της πόλης, ενώ η εκπεφρασμένη θέση της προσωρινής διοικούσας είναι ότι ήθελε να αποφύγει την δημιουργία “campus”.

Η τρομακτική άνοδος των τιμών των οικοπέδων και των διαμερισμάτων στις παρυφές και γειτνιάζουσες περιοχές αποδεικνύει ότι πολλοί επένδυσαν στην εκμετάλλευση των φοιτητών και στη δημιουργία πανεπιστημίου αποκομιδής κερδών και μη φιλικού προς τους οικονομικά ασθενέστερους. Επειδή πρόθεσή μας είναι να στηρίξουμε το πανεπιστήμιο Λεμεσού με κάθε τρόπο, καλούμε τους ιθύνοντες να διαφοροποιήσουν τα σχέδια, αρχίζοντας από την εκπόνηση συγκεκριμένων συγκοινωνιακών, χωροταξικών και κοινωνιολογικών μελετών ολόκληρης της πόλης της μείζονος Λεμεσού, με την προοπτική διασποράς των πανεπιστημιακών σχολών και στις συνοικίες για ισοδύναμη ανάπτυξη κέντρου και περιφέρειας.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σήμερα στον κατάλογο που έχω ενώπιόν μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν τρεις ομιλητές. Ξεκινούμε με τους εισηγητές, με το συνάδελφο Γιάννο Λαμάρη του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα, δεδομένου του γεγονότος της απόφασης της πολιτικής για χωροθέτηση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου στο κέντρο της Λεμεσού, θεώρησε σκόπιμο η Βουλή να εγκύψει στο θέμα που έχουμε μπροστά μας σήμερα, στο πώς δηλαδή έγκαιρα θα ληφθούν όλα εκείνα τα μέτρα, ώστε η ένταξη της αναγκαίας κτιριακής υποδομής και όλα όσα συνοδεύουν ένα πανεπιστήμιο να γίνουν αρμονικά στο κέντρο της πόλης, για να ωφελήσει πολύ περισσότερο την πόλη της Λεμεσού, τους πολίτες και τους φοιτητές.

Πρέπει να πούμε πόσο χαιρετίστηκε η απόφαση για ένταξη στο κέντρο της πόλης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου από τη μεγάλη πλειοψηφία των Λεμεσιανών. Πολύ σημαντικό είναι το γεγονός πως χαιρετίστηκε σχεδόν απ' όλους τους κοινωνικούς, πολιτιστικούς και όποιους φορείς της πόλης που θα μπορούσε κάποιος να τους χαρακτηρίσει -με τα συνδικαλιστικά λεγόμενα- κοινωνικούς εταίρους. Θυμάστε, κύριε Πρόεδρε, πόσο πολλοί αμφισβήτησαν τη δυνατότητα έναρξης της λειτουργίας του ΤΕΠΑΚ το 2007, κατά πόσο θα ήταν δυνατό να δεχθεί τους πρώτους φοιτητές το 2007. Και όσοι είμαστε Λεμεσιανοί, αλλά και όσοι επισκεπτόμαστε τη Λεμεσό με χαρά αυτή τη στιγμή κυκλοφορούμε στο κέντρο και χαιρόμαστε έστω το μικρό σήμερα αριθμό των φοιτητών μας, των εκπαιδευτικών, των ακαδημαϊκών, αλλά και του όλου προσωπικού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου.

Εμείς, ως ΑΚΕΛ, θεωρήσαμε τη λειτουργία του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου ως ένα βήμα στη μεγάλη προσπάθεια που κάνουμε, να μετατρέψουμε την Κύπρο σε

περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης συν τους άλλους στόχους που θέτουμε ως Κύπρος. Θεωρούμε πως η ένταξη αυτού του πανεπιστημίου θα προσφέρει στο παραδοσιακό ιστορικό κέντρο της πόλης. Ένα κέντρο το οποίο όχι μόνο οδηγείτο σε μαρασμό, αλλά δυστυχώς τα τελευταία χρόνια συγκεντρώνει σημαντικό αριθμό ανθρώπων χαμηλής οικονομικής δυνατότητας, γιατί ακριβώς έχουν εγκαταλειφθεί τα σπίτια των παλιών Λεμεσιανών με την ανάπτυξη προς τα βόρεια, με αποτέλεσμα αυτά να είναι πιο ελκυστικά και να διαμένουν βέβαια κατά μεγάλο αριθμό σε σπίτια των οποίων η υποδομή δεν είναι για τόσο μεγάλους αριθμούς. Είναι εμφανέστατο πως σ' ένα σπίτι στο οποίο διέμενε μια πενταμελής οικογένεια σήμερα μπορεί να ζουν και είκοσι οικονομικοί μετανάστες, με αποτέλεσμα ούτε να απολαμβάνουν αυτά που πρέπει να απολαμβάνουν ως εργαζόμενοι σε μια ξένη χώρα, αλλά ούτε και να έχουν τη δυνατότητα ασφαλώς να συντηρούν, όπως πρέπει, αυτές τις κατοικίες.

Σήμερα η δυνατότητα ανάπτυξης του κέντρου είναι πολύμορφη και ήδη φαίνονται τα αποτελέσματα. Είναι φυσικό επακόλουθο, που παρατηρείται σε όλες τις χώρες του κόσμου, τα παραδοσιακά κέντρα, που κατά τεκμήριο ήταν και τα εμπορικά κέντρα των πόλεων, να αντιμετωπίζουν το φαινόμενο της διακίνησης μεγάλου αριθμού πολιτών και οχημάτων τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρά συγκοινωνιακά προβλήματα. Ασφαλώς, και η Λεμεσός δεν έχει ξεφύγει απ' αυτό τον κανόνα. Είχε, έχει συγκοινωνιακό πρόβλημα όχι από τη δημιουργία των υποδομών του πανεπιστημίου, αλλά γιατί αυτά είναι τα σημερινά φαινόμενα που αντιμετωπίζουν όλες οι πόλεις. Επομένως, ανεξάρτητα από τη χωροθέτηση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου, το πρόβλημα υπήρχε και υπάρχει και η ανάγκη σήμερα να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα με δημόσιες συγκοινωνίες, που θα περιορίσει το ιδιωτικό όχημα, αλλά και με άλλους τρόπους είναι μπροστά μας. Θυμούμαι χαρακτηριστικά από την έκθεση των μελετητών του Πολυτεχνείου της Αθήνας την εξής

επισήμανση: Εφόσον το πρόβλημα είναι πρόβλημα, ας το δούμε από τη θετική του σκοπιά. Μας δίνει δηλαδή την ευκαιρία η χωροθέτηση του πανεπιστημίου να πάρουμε μέτρα που για χρόνια δεν τα παίρναμε, γι' αυτό και δε λύθηκε το πρόβλημα. Αυτή τη στιγμή είμαστε στην ευχάριστη θέση η Αστική Εταιρεία Λεωφορείων, η ΕΑΛ, να έχει συμφωνήσει και με τους φοιτητές συγκεκριμένα δρομολόγια με μικρά λεωφορεία τα οποία εξυπηρετούν από και προς το πανεπιστήμιο τους φοιτητές, ήδη δηλαδή παίρνονται μέτρα.

Το πανεπιστήμιο, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, κύριε Πρόεδρε, έχει στεγαστεί σε υφιστάμενα κτίρια, τα οποία πρώτα και κύρια διασώζονται από την κατεδάφιση ή την κατάρρευση, φαινόμενο που ζήσαμε και στη Λευκωσία, για να μην πάμε σε άλλες χώρες. Στη Λεμεσό τα διατηρητέα στο κέντρο της πόλης αριθμούν αυτή τη στιγμή γύρω στα διακόσια, τα οποία ασφαλώς δεν έχουν όλοι τη δυνατότητα να τα αποκαταστήσουν σήμερα. Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο έχει προχωρήσει και έχει αποκαταστήσει σειρά κτιρίων. Δεν κτίστηκε μέχρι στιγμής κανένα καινούριο κτίριο στο κέντρο της πόλης, για να θεωρηθεί ότι επιβαρύνεται επιπλέον με κάτι καινούριο. Να θυμίσω το φαινόμενο της περιοχής του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, που γειτνιάζει και με την πανεπιστημιούπολη. Κτίστηκαν μεγάλα πολυκαταστήματα, εμπορικά κέντρα και έγιναν ένα σωρό άλλες αναπτύξεις. Αντιμετωπίσαμε το φαινόμενο να μην μπορούν να πάνε τα ασθενοφόρα στο νοσοκομείο, γιατί προσθέσαμε κτίρια. Στην περίπτωση της Λεμεσού δεν έχει προστεθεί κανένα καινούριο κτίριο.

Δεν είναι εξόχως περιβαλλοντική η προσέγγιση και πολιτική της διατήρησης και αποκατάστασης υφιστάμενων παραδοσιακών κτιρίων και η παροχή σ' αυτά συγκεκριμένης χρήσης; Δεν είναι εξόχως περιβαλλοντική προσέγγιση στη θέση μιας υπεραγοράς, ενός πολυκαταστήματος, του γνωστού στους Λεμεσιανούς καταστήματος του Ττοφή Κυριάκου, το οποίο ήταν πέντε όροφοι πολυκατάστημα και προσέλκυε

αυτοκίνητα και καταναλωτές κατά δεκάδες, να είναι αυτή τη στιγμή εργαστήρια του πανεπιστημίου για εβδομήντα φοιτητές; Έχει επιβαρύνει αυτό την περιοχή; Κάθε άλλο παρά την έχει επιβαρύνει!

Η δεύτερη φάση ανάπτυξης του πανεπιστημίου προγραμματίζεται να γίνει στην περιοχή βόρεια της οδού Γλάδστωνος, όπου είναι το παλιό νοσοκομείο, η αστυνομία και η τεχνική σχολή, επίσης χώροι οι οποίοι προσέλκυαν και προσελκύουν σήμερα μεγάλο αριθμό επισκεπτών, κατά πολύ μεγαλύτερο απ' ό,τι θα είναι ο αριθμός των φοιτητών. Φοιτητές μάλιστα οι οποίοι θα προσέρχονται, λόγω και της ανάπτυξης μικρών διαμερισμάτων, που ήδη γίνεται στη Λεμεσό, είτε με τα πόδια είτε αύριο μέσα από τους ποδηλατόδρομους, που προγραμματίζονται στην ανάπτυξη των σχεδίων της περιοχής του κέντρου της πόλης από το δήμο Λεμεσού.

Εγώ, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, δεν άκουσα κανέναν να μιλά για επιβάρυνση του κέντρου της πόλης από την ανάπτυξη της περιοχής του Μεσαιωνικού Κάστρου. Έχουν δημιουργηθεί εδώ και καιρό ιδιωτικά γύρω από το Μεσαιωνικό Κάστρο της Λεμεσού τέτοιες αναπτύξεις, που από το απόγευμα μέχρι αργά το βράδυ κλείνουν οι δρόμοι, για να εξυπηρετηθούν οι αναπτύξεις και οι θαμώνες αυτών των αναπτύξεων. Δεν άκουσα κανέναν να πει ότι έχουμε επιβαρύνει το κέντρο της πόλης απ' αυτές τις αναπτύξεις. Καλά έχουν γίνει, έχει αναζωογονηθεί το κέντρο. Το ίδιο γίνεται και με το πανεπιστήμιο.

Ο δήμος Λεμεσού έχει προχωρήσει, και έχει υιοθετηθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, στην αναθεώρηση του σχεδίου της περιοχής του κέντρου της πόλης. Πρέπει να πούμε πως είναι από τους πρώτους δήμους που είχαν προχωρήσει σε σχέδιο περιοχής. Χρειάζεται αναθεώρηση, διότι τότε δεν είχε προβλεφθεί η ανάπτυξη πανεπιστημίου και ήδη θα προχωρήσουν. Και, λέω, με τη χωροθέτηση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου στο κέντρο της πόλης θα μπορέσει η

Κυπριακή Δημοκρατία και ο δήμος της Λεμεσού να έχουν πρόσβαση σε ευρωπαϊκά κονδύλια, επαναλαμβάνω, γιατί έχουν σχέση με το πανεπιστήμιο. Δεν μπορούσε να πάρει κονδύλια ο δήμος Λεμεσού για την ανάπτυξη του γραμμικού πάρκου του Γαρύλλη. Δεν μπορούσε να πάρει λεφτά για τη βελτίωση του Πατιχείου Θεάτρου. Δεν θα μπορούσε ο δήμος Λεμεσού να πάρει για την ολοκλήρωση της Ακτής Ολυμπίων και του παραλιακού μετώπου λεφτά από τα ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία. Όμως μπορεί να πάρει μέχρι ενενήντα τοις εκατόν από αυτά τα ταμεία, γιατί χωροθετεί πανεπιστήμιο στο κέντρο της πόλης.

Εμείς, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, για όλους αυτούς τους λόγους θεωρούμε πάρα πολύ σημαντική εξέλιξη και τη μέχρι σήμερα εμπειρία από τη χωροθέτηση του πανεπιστημίου στο κέντρο της πόλης και την, επαναλαμβάνω, ανάπτυξή του αυτή τη στιγμή. Χαίρεται πραγματικά ο Λεμεσιανός, κυκλοφορώντας σήμερα από τη Γλάδστωνος και κάτω, να βλέπει ανακαινισμένα το παλιό Ταχυδρομείο, το παλιό Κτηματολόγιο, τα γραφεία είσπραξης φόρων και όλα τα άλλα κτίρια που αποκαθίστανται από το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο. Και χαίρεται πολύ περισσότερο που βλέπει τους φοιτητές να κυκλοφορούν με τα πόδια, αλλά και που έχει τη δυνατότητα ο Λεμεσιανός να παρακολουθεί δραστηριότητες του πανεπιστημίου, σ' αυτό που λειτουργεί σήμερα, στο αμφιθέατρο "Πεύκιος Γεωργιάδης", που είναι στο παλιό Κτηματολόγιο.

Είναι φοβερές οι δυνατότητες που έχει δώσει αυτή τη στιγμή η χωροθέτηση στο κέντρο και νομίζουμε πως και οι προοπτικές θα είναι ακόμα μεγαλύτερες. Δεν υποτιμούμε τα προβλήματα. Κάθε καινούρια δραστηριότητα πρέπει να αντιμετωπίζεται προληπτικά και να διαβλέπουμε σε βάθος χρόνου τα προβλήματα που μπορεί να δημιουργηθούν, αλλά αυτό δε σημαίνει πως πρέπει εξ αρχής να ακυρώνουμε κάτι θεωρώντας ότι δε βοηθά. Επαναλαμβάνουμε πως υπάρχουν πάρα πολλά θέματα που μπορεί κάποιος να αναφέρει. Εγώ στέκω μόνο στη μέχρι σήμερα εμπειρία. Οι

αρμόδιοι, με σεβασμό απέναντι στα προβλήματα, τα άγγιξαν και έχουν προχωρήσει σε ενέργειες που μέχρι σήμερα όχι μόνο δεν επιβάρυναν, αλλά, αντίθετα, έχουν βοηθήσει πολύ την πόλη της Λεμεσού, τους ανθρώπους, και έχουν δώσει τη δυνατότητα να δραστηριοποιηθούν Λεμεσιανοί σε διάφορους τομείς που έχουν σχέση με το πανεπιστήμιο, και όχι μόνο, στο κέντρο της πόλης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Λαμάρη.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου του ΕΥΡΩΚΟ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω ακούσει με μεγάλη προσοχή τον προηγούμενο ομιλητή, το συμπολίτη μου στην ίδια εκλογική περιφέρεια της Λεμεσού όπου βρίσκεται και το ΤΕΠΑΚ. Νομίζω πως ο τίτλος όπως είναι διατυπωμένος, «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του ΤΕΠΑΚ στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης» δείχνει ότι θα 'πρεπε να ακουστούν τουλάχιστον και κάποιες απόψεις για τη διόρθωση των κακώς κειμένων. Εγώ, επειδή δεν παροικώ την Ιερουσαλήμ ούτε στην αριστερή όχθη του Σηκουάνα, αλλά μένω στη Λεμεσό, ξέρω ότι υπάρχουν προβλήματα στο κέντρο της πόλης. Γιατί, λοιπόν, ο προηγούμενος ομιλητής -και είμαι αναγκασμένος να κάνω αναφορά σ' αυτόν- υιοθέτησε ένα πρόβλημα που ούτε δικό του ήταν, αλλά ούτε και βεβαίως είχε ανάγκη να το υιοθετήσει. Γιατί, βεβαίως, κακώς -ρητορικό το ερώτημα και θέλω να το εξηγήσω- σύμφωνα με μια αντίληψη, κάθε φορά, όταν κυβερνά ένα κόμμα, θα πρέπει να θεωρήσει περίπου υποχρέωσή του να υιοθετήσει τα προβλήματα που έχουν δημιουργήσει οι προηγούμενοι.

Το ΤΕΠΑΚ δε δημιουργήθηκε με την εκλογή του Δημήτρη Χριστόφια στην προεδρία. Ήταν μια μακρά διαδικασία, ξεκίνησε από προηγούμενες κυβερνήσεις με πολλές παλινδρομήσεις και κλυδωνισμούς και κατέληξε εκεί που κατέληξε. Βάζοντας, λοιπόν, ή οριοθετώντας σωστά το θέμα, θα πρέπει να δούμε, πρώτ' απ' όλα, αν απαιτούνται μέτρα για την αρμονική ένταξη της λειτουργίας του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης. Απαιτούνται μέτρα. Η απάντηση είναι καταφατική.

Η σε τρεις περιόδους -χρονικές αλλά και γεωγραφικές- προδιαγραφόμενη ανάπτυξη του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου στη Λεμεσό, δηλαδή πρώτα στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης, μετά στο χώρο όπου βρίσκεται το παλιό γενικό νοσοκομείο μαζί με την αστυνομική διεύθυνση και η τρίτη φάση, η οποία δακτυλοδείχνει την ανάπτυξη πια μιας πανεπιστημιούπολης στην περιοχή των Πολεμιδιών, πιθανώς στην περιοχή που έχουν εγκαταλείψει οι Άγγλοι, όπου διατηρούσαν τις εγκαταστάσεις τους και όπου σήμερα είναι μια περιοχή με εξαιρετικά οικολογικό ενδιαφέρον... Άρα, επ' αυτού του σημείου, επί της τρίτης πτυχής της ανάπτυξης, αν ήταν εδώ ο εκπρόσωπος των Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, θα διαφωνούσε με τα όσα λέχθηκαν προηγουμένως, ότι δεν είναι οικολογική η ανάπτυξη, με την έννοια του ότι υπάρχει σεβασμός στο περιβάλλον; Ε, όταν θα γίνει πανεπιστημιούπολη στα Πολεμίδια, δε θα υπάρχει σεβασμός στο περιβάλλον. Θέλω να πιστεύω τουλάχιστον, όπως θέλουμε ή θα 'θελαν κάποιοι να θεωρήσουν ότι πρέπει να διατηρηθεί οικολογικά η περιοχή των Πολεμιδιών, η περιοχή δηλαδή που εγκατέλειψαν οι Άγγλοι, όπου εκεί συναντώνται σπανίας σημασίας και αξίας οικολογικά πανίδα και χλωρίδα. Αρκεί να σας πω, μπορεί να φανεί παράξενο για κάποιους οι οποίοι το ακούουν για πρώτη φορά, αλλά στην περιοχή εκείνη μπορεί εύκολα κάποιος να συναντήσει αλεπούδες. Στα κυπριακά βουνά και στην κυπριακή ύπαιθρο δε συναντάς πια αλεπούδες, είναι εξαιρετικά δύσκολο και σπάνιο.

Στην περιοχή των Πολεμιδιών, την περιοχή δηλαδή που εγκατέλειψαν οι Άγγλοι, όπου είχαν εγκατεστημένες τις εγκαταστάσεις τους και από το '60...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αλεπούδες έχει και στη Γιόλου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ο Κωνσταντίνου είπε ότι αλεπούδες βρίσκεις και στη Γιόλου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μπορεί να έσει τζι η Γιόλου.

...ουσιαστικά έχει μείνει χωρίς οποιαδήποτε επίδραση, συναντώνται αυτού του είδους τα ευρήματα της πανίδας, όπως και βεβαίως σπάνιας και εντελώς εξαλειμμένης σε άλλες περιοχές ευρήματα σε σχέση με πτηνά και πουλιά τα οποία μόνο στα βιβλία μπορεί να τα βρει κάποιος. Άρα, οικολογικά ίσως να προκύψει ένα μέτωπο όχι για μας, για τους επιγενομένους. Γιατί αυτή η ιστορία με την επέκταση του ΤΕΠΑΚ στην τρίτη του φάση, με βάση τις μελέτες των ειδικών, θα προκύψει μετά από είκοσι και πλέον έτη για την κατασκευή της πανεπιστημιούπολης. Η δεύτερη φάση, που θα είναι μετά από μια δεκαετία ή εικοσαετία -εικοσαετία, αν δε με απατά η μνήμη μου- θα είναι στη δεύτερη φάση, δηλαδή του γενικού νοσοκομείου και του κτιρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού.

Αλλά, ας μείνουμε σ' αυτό που έχουμε τώρα, στο κέντρο της πόλης. Υπάρχουν προβλήματα. Πρόβλημα πρώτον: Επιτάχυνση των έργων. Εγώ χαίρομαι για την αναφορά που έγινε προηγουμένως, ότι χαιρόμαστε που μπαίνουμε στο αμφιθέατρο "Πεύκιος Γεωργιάδης" το οποίο βρίσκεται κ.λπ. Ωραία! Παρακάτω; Όταν κυκλοφορήσεις σήμερα στο κέντρο της πόλης, θα δεις ότι τα πλείστα από τα έργα -δεν ξέρω, δεν μπορώ να το παρακολουθώ καθημερινώς- δεν ξέρω αν βρίσκονται στην κυκλοφορία, εννοώ στη χρήση, με την έννοια την αισθητική πια, γιατί μιλάμε για τους

πολίτες. Δε μιλάμε ούτε για βουλευτές ούτε για καθηγητές ούτε για μέλη της επιτροπής Παιδείας. Από την έννοια την αισθητική. Είναι μονίμως, εδώ και ενάμισι-δύο χρόνια πλέον, περιστοιχισμένα από αυτά τα ξύλα τα οποία χρησιμοποιούν στα γιατιά -τα λεγόμενα “πασαμάνα” στη γλώσσα της οικοδομικής- και δε φαίνεται τίποτε από το κτίριο πίσω.

Φαίνεται ότι έγινε έργο, οφείλω να ομολογήσω, ότι προχώρησε η αναπαλαίωση, ότι έχει προχωρήσει η λειτουργική επεξεργασία, για να μπορέσει να παραδοθεί. Όμως ο πολίτης δε βλέπει τίποτε! Ένας που κυκλοφορεί δηλαδή στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης προτιμά να μην περνά από το χώρο εκείνο, εφόσον δε βλέπει τίποτε, από τη στιγμή που δεν έχει παραδοθεί τίποτε. Από την άποψη την αισθητική πάντα, των πολιτών. Άρα, δεν προξενείται ευχαρίστηση, τουλάχιστο μέχρι της στιγμής αυτής, και αυτό που έχει σημασία είναι ότι θα πρέπει να επιταχυνθούν τα έργα, να φύγουν οι οικοδομικές υποστηρίξεις οι οποίες μπήκαν για να σκεπάζουν την επεξεργασία των κτιρίων που έπρεπε να αναπαλαιωθούν και να παραδοθούν επιτέλους στο κοινό και να μπορεί κάποιος αισθητικά να νιώθει ικανοποιημένος και ευτυχής που περνά από αυτό το χώρο ο οποίος αναπαλαιώθηκε. Κάτι τέτοιο δεν έχει γίνει, όμως αυτό είναι το ελάχιστο πρόβλημα, το αισθητικό πρόβλημα.

Το μέγα πρόβλημα είναι το συγκοινωνιακό, το μέγιστο, το πιο σημαντικό, το οποίο έχει δημιουργήσει πολλές αναστατώσεις στο κέντρο της πόλης. Και διερωτώμαι γιατί ο καλός και αγαπητός μου συνάδελφος που μίλησε προηγουμένως και που θήτευσε και στα έδρανα του δημοτικού συμβουλίου φρόντισε να μην κάνει καμία αναφορά. Ξέρει το ανοιχτό μέτωπο που ταλανίζει το δήμαρχο και το δημοτικό συμβούλιο σε σχέση με τη μετατροπή του χώρου που ήταν το παλιό πάρκινγκ των λεωφορείων, ο χώρος στάθμευσης των λεωφορείων δίπλα από την παλιά δημοτική αγορά, που είναι το κτίριο ή ο χώρος, καλύτερα γεωγραφικά, που συνορεύει πίσω αμέσως από το παλιό

Κτηματολόγιο -ένας δρόμος χωρίζει το χώρο αυτό της στάθμευσης από το παλιό Κτηματολόγιο- που είναι το κεντρικό κτίριο από αυτά που αναπαλαιώνονται, για να χρησιμοποιηθούν από το ΤΕΠΑΚ.

Και η διαφορά ποια είναι; Ακούστε ποια είναι η διαφορά, εσείς οι εκτός Λεμεσού, που γίνεστε κοινωνοί αυτών των προβλημάτων ενδεχομένως με κάποια φορτικότητα, πλην όμως είμαστε υποχρεωμένοι να τα πούμε, γιατί αφορά το δεύτερο τεχνολογικό πανεπιστήμιο. Γιατί οι κάτοικοι της περιοχής θέλουν χώρο στάθμευσης ο οποίος να είναι υπόγειος -ακούστε, να είναι υπόγειος- πολυώροφος, η επιφάνεια να μην επιφορτιστεί και να επιβαρυνθεί με ανέγερση πολυώροφου επίγειου κτιρίου το οποίο να χρησιμοποιείται ως χώρος στάθμευσης, ενώ το δημαρχείο θέλει το αντίθετο. Θέλει, τουλάχιστον αυτή είναι η επίσημη άποψη από την πλευρά του δήμου, να δημιουργηθεί πολυώροφος χώρος επίγειος -δεν ξέρω πόσους ορόφους ή τι χαλαρώσεις μπορεί να δοθούν- για να λυθεί το οξύτατο, όντως, πρόβλημα της συγκοινωνίας και της στάθμευσης στο κέντρο της πόλης.

Ποιο από τα δύο θα επιλέξουμε; Κάθε βδομάδα οι περίοικοι συγκαλούν περίπου λαϊκή συνέλευση ή γενική συνέλευση, όπως γινόταν στην παρισινή κομούνα του 1871, κύριε Λαμάρη, όπου ο λαός στις γειτονιές έπαιρνε την εξουσία στα χέρια του -αυτό να το εκλάβετε ως χαριτολόγημα, για να αλλάξει και λίγο το πνεύμα- και από την άλλη πλευρά η επίσημη πολιτική του δημαρχείου που κάθε φορά που γίνονται οι συνελεύσεις αυτές, στρέφονται εναντίον της απόφασης του δήμου. Πρέπει λοιπόν να παρέμβει το κράτος, η εκτελεστική εξουσία και να αποφασίσει πού θα δώσει τα λεφτά, γιατί πρόκειται περί έργου ανάπτυξης, πού τελικά θα γίνει αυτός ο χώρος στάθμευσης και πώς οικολογικά και αισθητικά, πέρα από τη λειτουργική διάσταση, εξυπηρετούνται και άλλα κριτήρια.

Ακούστηκε ότι θα πρέπει να μπουν μέσα οι δημόσιες συγκοινωνίες. Να μπουν οι δημόσιες συγκοινωνίες. Μια δημόσια συγκοινωνία η οποία, αφού μετατρέψει τον

κεντρικό χώρο του παραδοσιακού κέντρου της Λεμεσού είτε σε κυκλοφοριακό δακτύλιο, με την έννοια του ότι σε πρώτη φάση, εκ περιτροπής, δηλαδή κάποιες μέρες μόνο να επιτρέπονται μηχανοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης και καθημερινά μόνο δημόσιας χρήσης και σε μια μακράς πνοής ρύθμιση, σε βάθος χρόνου, να φύγουν εντελώς τα αυτοκίνητα από το κέντρο το παραδοσιακό της πόλης... Θα πρέπει αυτό το θέμα, για να έχει κάποια πρακτική σκοπιμότητα και υλοποίηση, πρώτα απ' όλα θα πρέπει να τελειώσουν τα έργα που αφορούν τη διαπλάτυνση των δρόμων. Γιατί όσοι δεν επισκέφθηκαν το χώρο, να μη νομίζουν ότι πρόκειται για λεωφόρο Μακαρίου ή λεωφόρο Γρίβα Διγενή ή λεωφόρο οποιασδήποτε μεγάλης πόλης, που μπορεί να υπάρχουν στην πρωτεύουσα ή αλλού. Οι δρόμοι είναι απελπιστικά στενοί στο χώρο εκείνο. Δε χωρεί να περάσει ούτε ένα αυτοκίνητο ιδιωτικό, λόγω της παλιάς ρυμοτομίας και κατασκευής των δρόμων που υπήρχε στο χώρο. Και θα πρέπει, συνεπώς, να αρχίσουν και να τελειώσουν σύντομα τα έργα εκείνα της διαπλάτυνσης των δρόμων στο κέντρο της πόλης, για να μπορεί να μπει μέσα η δημόσια συγκοινωνία.

Ξέρουμε όλοι τι γίνεται με τις απαλλοτριώσεις. Όταν θα μπει στην πράξη το σχέδιο αυτό, ξέρετε σε πόσα χρόνια θα τελειώσει η αμφισβήτηση με τις απαλλοτριώσεις; Να υπολογίζετε ακόμα μια δεκαετία ή δεκαπενταετία, όταν πλέον το παραδοσιακό ιστορικό κέντρο της πόλης θα εγκαταλειφθεί από το ΤΕΠΑΚ, θα πάει στη δεύτερη φάση και θα μείνουν τα γραφεία τα οποία θα χρησιμοποιούνται για τη διοίκηση. Έτσι λέει το πλάνο για όσους το έχουν διαβάσει. Κατά συνέπεια, αν πρέπει να λυθούν αυτά τα ζητήματα, δεν πρέπει να λυθούν τώρα; Έπρεπε να είχαν λυθεί! Αλλά τουλάχιστο να ξεκινήσουν από τώρα.

Αντί κάποιιοι, λοιπόν, οι οποίοι κυβερνούν να εξαντλούνται σε ευχολόγια και αυτοεπαίνους, ευλογώντας πρώτα τα γένια τους, «Μα, τι ωραία αισθητικά είναι το κέντρο, τι οικολογικές εξασφαλίσεις έχουν δοθεί και τι ευχαρίστηση δίδεται στους

πολίτες που παρακολουθούν», να σκύψουν πάνω στα προβλήματα, να τα δουν ορθολογιστικά, με αρχή, μέση και τέλος, να βάλουν χρονοδιαγράμματα, να τα οριοθετήσουν και να τα σημασιολογήσουν, όπως τα σημασιολογώ τώρα εγώ από αυτό το βήμα -και είναι θέμα κοινής λογικής, για να μην πω και εμπειρίας, που κάποιοι απ' εδώ την έχουν περισσότερη από μένα σε σχέση με το θέμα αυτό, αφού θήτευσαν και σε δημοτικά συμβούλια στη Λεμεσό- και να εισηγηθούν λύσεις. Όχι μόνο να λέμε, «Μπράβο μας, είμαστε η καλύτερη ομάδα, είμαστε οι πρώτοι», γιατί τυγχάνει να κυβερνούμε και στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης έγινε πανεπιστήμιο.

Τα προβλήματα αυτά ποιος θα τα αντιμετωπίσει; Η δημόσια συγκοινωνία, για να μπει μέσα, θέλει διαπλατύνσεις πρώτα και οι απαλλοτριώσεις έχουν τεράστια προβλήματα. Όπως και οι απαλλοτριώσεις θα έχουν τεράστια προβλήματα για τη δημιουργία της τρίτης ζώνης εκεί στα Πολεμίδια. Αυτή η ιστορία είναι ένα ανοιχτό μέτωπο και έχω την υποψία ότι -μπορεί και να μη ζούμε τότε- με τους ρυθμούς που προχωρά η κυπριακή εκτελεστική εξουσία, η εκάστοτε διοίκηση, για να υλοποιηθεί η πανεπιστημιούπολη, που μπορεί να λύσει το πρόβλημα που υπάρχει σήμερα με τους κατοίκους πιθανώς...Γιατί υπάρχει ένα ανοιχτό μέτωπο των κατοίκων εκεί, που διεκδικούν την περιουσία τους που εγκατέλειψαν οι Εγγλέζοι και έχει δώσει γνωμάτευση η Νομική Υπηρεσία για το θέμα αυτό ότι δεν τους ανήκει, αλλά ανήκει στο κράτος της Κυπριακής Δημοκρατίας, που ήταν η διάδοχη κατάσταση των Άγγλων. Αλλά, υποθετικά ομιλούντες, λύεται αυτό με τις απαλλοτριώσεις που πρέπει να γίνουν σε τόσο μεγάλη έκταση. Πρέπει να ξεκινήσουν τώρα οι απαλλοτριώσεις, για να τερματιστούν μετά από είκοσι χρόνια οι αμφισβητήσεις. Αν ξεκινήσουν μετά από είκοσι χρόνια να γίνονται οι απαλλοτριώσεις, θα θέλουν άλλα είκοσι-τριάντα χρόνια, για να ξεκαθαρίσουν. Δηλαδή θα κοντεύουμε στο 2050 ή και περισσότερο!

Κατά συνέπεια, αυτός ο οποίος κυβερνά δεν πρέπει μόνο να κυβερνά ό,τι βλέπει μπροστά του και να ρυθμίζει ό,τι υπάρχει σήμερα. Θα πρέπει, κύρια, σ' αυτά τα έργα ανάπτυξης να έχει προοπτική και βάθος χρόνου και να προγραμματίζει και να παίρνει αποφάσεις και να τις υλοποιεί.

Ένα άλλο ζήτημα το οποίο θα πρέπει να πω -και είναι το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε- είναι αυτό το οποίο έχει σχέση με τη συντήρηση των υπαρχόντων κτιρίων. Εγώ προκαλώ και τον προηγούμενο ομιλητή -με την καλή έννοια- που αναγνωρίζω τη συνεισφορά του, όταν ήταν δημοτικός σύμβουλος, στα δημοτικά πράγματα της πόλης. Ήταν από τους αξιόλογους ο κ. Λαμάρης και τολμώ να το πω και το προσυπογράψω. Δούλεψε γι' αυτή την πόλη, αλλά τον προκαλώ να θυμηθεί όλα τα ετοιμόρροπα κτίρια τα οποία είναι γύρω από το χώρο του Κτηματολογίου, της Είσπραξης Φόρων και του παλιού Ταχυδρομείου για τα οποία η κυβέρνηση ή αυτοί που έχουν την ευθύνη δεν έκαναν τίποτε. Δε φρόντισαν, μέχρι τη στιγμή που μιλούμε, να κάνουν καμιά διαδικασία για τη συντήρηση και αναπαλαίωσή τους. Να μην μπω στην ανάγκη, δε χρειάζεται να αναφέρω ονομαστικά τοπωνύμια και οδούς. Είναι γνωστά στους Λεμεσιανούς, αλλά για τους υπόλοιπους μπορεί να μην έχουν μεγάλη σημασία. Όμως, αυτό που λέω είναι αλήθεια, είναι μεγάλη αλήθεια, όπως το κτίριο της παλιάς Οθωμανικής Τράπεζας, όπως το κτίριο που βρίσκεται απέναντι από την παλιά Οθωμανική Τράπεζα. Όλα αυτά τα κτίρια είναι στο πρόγραμμα να απαλλοτριωθούν.

Όταν διαβάσετε τις δηλώσεις τότε, με αφορμή τους προϋπολογισμούς του 2009 που θα ψηφίζαμε, λέχθηκε ότι από τα €20 εκατομ. τα οποία προνοούνταν για τις απαλλοτριώσεις κατάφεραν να απορροφήσουν μόνο τα €2 εκατομ. Τα υπόλοιπα €18 εκατομ. των απαλλοτριώσεων δεν κατάφεραν να τα απορροφήσουν. Λες και πρόκειται για κοινοτικά κονδύλια, που έρχονται από τον ευρωπαϊκό κοινοτικό προϋπολογισμό, τα βάζουμε μέσα στα ταμεία, δεν μπορούμε να τα ξοδεύσουμε και θα πρέπει να τα

στρέψουμε πίσω. Ε, το ίδιο γίνεται και με το ΤΕΠΑΚ. Πού είναι οι ταχύτητες της απορρόφησης; Πού είναι οι ταχύτητες της ανάπτυξης που θα πρέπει να δώσει αυτό το κράτος μέσα από αυτά τα έργα υποδομής, για να μπορέσουμε να πούμε ότι το κέντρο της πόλης, άρα και το ΤΕΠΑΚ, θα λειτουργεί σωστά.

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς δεν είμαστε μηδενιστές. Δε λέμε ότι η υιοθέτηση και η εγκατάσταση σήμερα του ΤΕΠΑΚ σ' αυτή τη νηπιακή μορφή και τη χαοτική από απόψεως οικοδομικής αισθητικής παρουσίας -πιθανόν και λειτουργικής, εγώ δεν το γνωρίζω, δεν είχα την ευκαιρία να μιλήσω τελευταία με ανθρώπους του ΤΕΠΑΚ- ισούται με μηδέν. Όμως, σε μία κλίμακα με αντικειμενικούς όρους και με αξίες οι οποίες είναι αντικειμενικές, αυτό το οποίο έχει γίνει σε σχέση με το ΤΕΠΑΚ, οικοδομικά με τη χωροθέτησή του στο κέντρο της πόλης, είναι στο 10% μόνο. Αναμένεται ακόμα, μόνο για το κέντρο της πόλης, το υπόλοιπο 90%. Ε, γι' αυτό κάποιοι ίσως έπρεπε να σκεφτούν δυο φορές, πριν να γράψουν έτσι θέμα για κάποιους που γνωρίζουν.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ο τελευταίος ομιλητής για σήμερα είναι ο κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μόνο καλά ακούγεται το ενδιαφέρον των βουλευτών του ΑΚΕΛ για το ΤΕΠΑΚ και τη χωροθέτησή του. Ενώνουμε και εμείς βεβαίως τη δική μας φωνή με αγωνία για το αν έγιναν όλες οι προβλεπόμενες μελέτες και για το αν ελήφθησαν υπόψη πράγματι όλα τα

δεδομένα, όπως αυτά θα διαμορφωθούν τα επόμενα πέντε, δέκα, δεκαπέντε, είκοσι ή και πενήντα χρόνια! Υποθέτω, σχεδόν μετά βεβαιότητας, ότι το ενδιαφέρον όλων είναι το δεύτερο κρατικό πανεπιστήμιό μας να αναπτυχθεί σε στέρεες βάσεις, να αυτονομηθεί λίαν συντόμως και σε βάθος χρόνου να κερδίσει την αγάπη και την εμπιστοσύνη της κοινωνίας και να καταξιωθεί στη συνείδηση του κυπριακού λαού. Και είμαι βέβαιος επίσης ή, για να είμαι πιο ακριβής, σχεδόν βέβαιος ότι το ενδιαφέρον όλων των πλευρών, όλων των βουλευτών της Λεμεσού, όλων των κομμάτων, όταν αυτό εκδηλώνεται για το έλασσον, μοιραία θα εκδηλωθεί κατ' ανάλογο τρόπο και για το μείζον!

Το πρώτο ερώτημα που πρέπει να μας απασχολήσει, όχι μόνο εμάς, αλλά και τους αρμόδιους, δεν είναι αν ορθώς έγινε η χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο ή στην περιφέρεια. Υποθέτω ότι και οι δύο επιλογές θα είχαν και τα καλά και τα κακά τους. Αλλά, πρέπει να ρωτήσει κάποιος το αυτονόητο. Ξέρει κανείς από τους αρμόδιους πού θα πάει η τεχνική σχολή, όταν στον τόπο της θα ανεγερθούν κτίρια του πανεπιστημίου; Ξέρει κανένας πού θα πάει η Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού; Αγόρασαν κάποιο κτίριο, είπαν ότι θα πήγαινε εκεί η αστυνομία, στο τέλος της ημέρας άλλαξαν την απόφαση και σήμερα δεν ξέρει κανένας! Απολύτως κανένας! Ούτε πού θα πάει η τεχνική σχολή ούτε πού θα πάει η Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού ούτε πού θα πάει η Γ' Αστική Σχολή και ούτε βεβαίως πού θα παν τα Εξωτερικά Ιατρεία, ο Ερυθρός Σταυρός, η Τροχαία, που στεγάζονται στο χώρο του νοσοκομείου του παλιού. Δε λύθηκε και ούτε πρόκειται να λυθεί το μεγάλο πρόβλημα που παρατηρήθηκε και είχε λεχθεί προηγουμένως από τον κ. Ερωτοκρίτου σε ό,τι αφορά το χώρο στάθμευσης, το δημοτικό χώρο στάθμευσης όπου προβλεπόταν ότι θα γινόταν το πανεπιστημιακό πάρκο του ΤΕΠΑΚ. Δεν μπορεί ούτε να αγοραστεί από το ΤΕΠΑΚ ούτε να απαλλοτριωθεί για δεύτερη φορά. Ήδη οι πρώην ιδιοκτήτες έχουν κινήσει διαδικασία

και, στην περίπτωση που αλλάξει ο σκοπός ή η χρήση, επαναδιεκδικούν την περιουσία τους σήμερα, της οποίας η αξία έχει ανέλθει σε εκατομμύρια λίρες.

Προηγουμένως, είχα πει για τη χωροθέτηση. Δεν ξέρω από πού άντλησε το συμπέρασμα ο συνάδελφος ο προηγούμενος ότι έχει σχεδιαστεί για την περιοχή των Πολεμιδιών. Για κάτι τέτοιο, κύριε Λαμάρη, υποθέτω ότι δεν έγινε ποτέ συζήτηση. Επομένως, ούτε για τρίτη φάση αναπτύξεως. Έγινε λόγος για την παρούσα κατάσταση και για την οριστική λύση που θα είναι στο συνενωμένο συνεκτικό χώρο του νοσοκομείου Λεμεσού, της Αστυνομικής Διευθύνσεως Λεμεσού, των τεχνικών σχολών και της Γ΄ Αστικής Σχολής, εκεί που στεγάζεται το Παιδαγωγικό. Αν μας ενδιαφέρει πράγματι η χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ, που, πιστεύω, αντιμετωπίζει προβλήματα και είναι καλό να τα δούμε έγκαιρα και πρέπει να επιλυθούν ή να σχεδιαστεί η επίλυσή τους το ταχύτερο δυνατόν, ισχυρίζομαι ότι θα πρέπει να μας ενδιαφέρει πρωτίστως πολύ περισσότερο η πραγματική ανάπτυξη του ΤΕΠΑΚ!

Καμιά, κατά τη γνώμη μου, περιβαλλοντική μελέτη ή κανένας σχεδιασμός της περιοχής δεν μπορούν να σώσουν το ΤΕΠΑΚ από την ακαδημαϊκή καχεξία και την αναπτυξιακή μετριότητα στην οποία ένας άγριος, ανελέητος λαϊκισμός, συνδυασμένος με εφήμερα, στενόκαρδα, ιδιοτελή συμφέροντα και με την ανοχή όλων των εμπλεκομένων σ' όλη αυτή την υπόθεση έχουν καταδικάσει το ΤΕΠΑΚ!

Ερώτημα πρώτο: Κακώς ιδρύθηκε το ΤΕΠΑΚ; Ασφαλώς και όχι! Ήταν μια υπόθεση για τους Λεμεσιανούς όλους μακρά και πονεμένη. Δεν υπήρξε ούτε μία φωνή αντίδρασης στη δημιουργία του ΤΕΠΑΚ. Άλλαξε επτά ονομασίες μέχρι να κατασταλάξουμε να το βαφτίσουμε "ΤΕΠΑΚ" και επειδή ΤΕΠΑΚ χωρίς Πολυτεχνική Σχολή θα ήταν αδιανόητο -ακόμα και για τους Λεμεσιανούς- έπρεπε η σπονδυλική στήλη του ΤΕΠΑΚ να ήταν η Πολυτεχνική Σχολή. Δηλαδή με άλλα λόγια, θα λειτουργούσε αυτό το πανεπιστήμιο όχι ως δεύτερο κρατικό πανεπιστήμιο απλά αλλά

ως το δεύτερο κρατικό ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της χώρας υπό την έννοια του πολυτεχνείου.

Ενώ αυτή την απόφαση όλοι οι πρώην υπουργοί την εγνώριζαν, διότι αυτοί την επήραν, και ενώ αυτήν την απόφαση την εγνώριζε και το Πανεπιστήμιο Κύπρου, την ίδια ώρα που σχεδιαζόταν η ανάπτυξη του ΤΕΠΑΚ στη Λεμεσό ίδρυαν δεύτερη Πολυτεχνική Σχολή στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Αποτέλεσμα αυτής της απίστευτης ανευθυνότητας και προχειρότητας είναι σήμερα τα τρία τμήματα της Πολυτεχνικής Σχολής του ΤΕΠΑΚ να είναι ακριβώς τα ίδια με τα τρία από τα τέσσερα τμήματα της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου! Και στα διπλά, παρακαλώ, αυτά τμήματα θέσεις κατ' έτος μέχρι και τριάντα, τριάντα πέντε και σε ορισμένες των περιπτώσεων μέχρι πενήντα τοις εκατό παραμένουν κενές και στο ένα ίδρυμα και στο άλλο ίδρυμα! Οι οικονομικές δυνατότητες και ο κατ' έτος νέος φοιτητικός πληθυσμός της Κύπρου ούτε επέτρεπαν ούτε δικαιολογούσαν ή δικαιολογούν διπλά τμήματα με διπλές εγκαταστάσεις, διπλούς μισθούς, διπλά εργαστήρια, διπλά αναλώσιμα! Πέρσι έχαθησαν €7.000.000 και φέτος, χωρίς μάλιστα να λαμβάνονται υπόψη οι κεφαλαιουχικές δαπάνες, θα πάνε χαμένα άλλα €8.000.000 σ' αυτά τα διπλά τμήματα με τις τιμές όχι του ΤΕΠΑΚ, που είναι €25.000 και €30.000 ανά φοιτητή, αλλά του Πανεπιστημίου Κύπρου, που είναι €12.000, €14.000 έως €16.000 ανά φοιτητή.

Η θέση η δική μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι... Και δεν έχω λόγο, πιστέψτε με, να λέω πράγματα που ενοχλούν, εάν δεν ήμουν βέβαιος ότι σε βάθος χρόνου θα είναι ωφέλιμα. Η θέση μου λοιπόν είναι ότι είμαστε μια πάρα πολύ μικρή χώρα, με μικρές οικονομικές δυνατότητες και πολύ περιορισμένους οικονομικούς πόρους. Αυτοί οι πόροι προέρχονται από δυσβάσταχτες φορολογίες και δεν είναι για σπατάλη σε διπλά τμήματα, την ώρα -και εδώ είναι η τραγικότητα του όλου ζητήματος- που πάρα πολύ

σημαντικοί κλάδοι για την οικονομία, για τη βιομηχανία και για την κοινωνία απουσιάζουν και από το ένα πανεπιστήμιο και από το άλλο!

Ένα άλλο έγκλημα που πάει να συντελεστεί -με μοναδική ελπίδα και φως στην άκρη της σήραγγας κάποιες δηλώσεις του Υπουργού Υγείας- είναι με την Ιατρική Σχολή, τη Νοσηλευτική Σχολή και όσες άλλες σχολές, τμήματα των παραϊατρικών επαγγελματιών θα θελήσει η κυπριακή πολιτεία να δημιουργήσει στο μέλλον. Είναι πρωτάκουστο η Νοσηλευτική Σχολή με τα δικά της -παρακαλώ- σύγχρονα κτίρια, με τις δικές της σύγχρονες υποδομές που βρίσκονται στη Λευκωσία, να μεταφέρεται στη Λεμεσό και την ίδια ώρα η Ιατρική Σχολή να σχεδιάζεται για τη Λευκωσία και την ίδια ώρα στο μέλλον τα υπόλοιπα τμήματα αυτών που κατά γενική ομολογία λέγονται “σχολές υγείας” είτε των παραϊατρικών επαγγελματιών να σχεδιάζονται στη Λευκωσία!

Έχω τη γνώμη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι, και αν ακόμα για λόγους συμβάσεων ή για λόγους που αφορούν τη νομοθεσία του πανεπιστημίου θα πρέπει το κράτος αυτό να πληρώνει αρκετούς ακαδημαϊκούς μας και να είναι σπίτι τους, θα είναι προς το συμφέρον του κυπριακού λαού και δεν μπορεί να συνεχίζει εις βάρος του κυπριακού λαού το κράτος να φορολογεί τους πολίτες, να τα μαζεύει και να τα σκορπιά σε διπλά τμήματα από τη Λευκωσία έως τη Λεμεσό!

Πρέπει το συντομότερο δυνατό να γίνουν τα εξής:

Πρώτον, να θεσμοθετηθεί ο μηχανισμός που θα αναλάβει το μεγάλο βάρος της δημόσιας κρατικής πανεπιστημιακής μας ανάπτυξης.

Δεύτερον, αυτή η κυβέρνηση, που δεν έχω λόγο να μην την πιστεύω ότι επιδιώκει δίκαιη κοινωνία, να πάρει τη ριζοσπαστική απόφαση, έστω και μεταβατικά, να συγχωνευθεί η Πολυτεχνική Σχολή του πανεπιστημίου στη Λευκωσία με το ΤΕΠΑΚ. Μόνο έτσι το ΤΕΠΑΚ θα ξεφύγει από τη μετριότητα! Μόνο έτσι τα τμήματά του θα λειτουργούν πλήρη. Μόνο έτσι το ΤΕΠΑΚ θα φθάσει στην αυτονόμηση γρήγορα και

μόνο έτσι θα ανοίξει ο δρόμος, για να πορευθεί το ΤΕΠΑΚ στη Λεμεσό σε στέρεο έδαφος με βήματα σιγουριάς, με βήματα σύγχρονα, για να αγκαλιαστεί στο τέλος από την εκτίμηση και την αγάπη του λαού μας. Ενόσω παραμένει αυτό το καρκίνωμα των διπλών τμημάτων... Μάλιστα ορισμένοι θέλουν να δημιουργήσουν και άλλα διπλά τμήματα, επιπρόσθετα. Ενόσω λοιπόν παραμένει αυτό το καρκίνωμα, το πράγμα θα είναι πάρα πάρα πολύ απλό. Θα φορολογούμε τον φορολογούμενο πολίτη με εκατομμύρια ευρώ, θα του τα πιάνουμε από την τσέπη, από το υστέρημά του και θα τα ξοδεύουμε σε διπλά και εις το μέλλον πιθανώς και σε τριπλά τμήματα, τριπλούς μισθούς, εγκαταστάσεις, αναλώσιμα, έρευνες, καταδικάζοντας και τις δύο Πολυτεχνικές Σχολές στη μετριότητα, στην καχεξία, στην υπανάπτυξη!

Για να μη θιγούν κάποια κεκτημένα κάποιων ερίτιμων ακαδημαϊκών μας, θεωρώ ότι πρέπει να ξεκαθαρίσω και τη θέση της παράταξής μου. Ό,τι γίνει, αν θα γίνει, αν βρεθεί αυτός ο υπουργός ή η κυβέρνηση που θα τολμήσει, θα πρέπει να γίνει κάτω από την απaráβατη ηθική και δεοντολογική εντολή ότι δε θα θιγούν κανενός απ' όλους αυτούς τα προσωπικά τους στενόκαρδα, ιδιοτελή και εφήμερα συμφέροντα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, αν είναι ιδιοτελή, γιατί να μη θιγούν, κύριε Θεμιστοκλέους;

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όταν είναι ατομικά, κύριε Πρόεδρε, τι είναι; Είναι ανιδιοτελή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορεί να είναι ατομικά και να είναι εντελώς ανιδιοτελή!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ωραία! Πάλι το πράγμα είναι πάρα πολύ απλό. Αν θέλουμε να θέσουμε υπεράνω και εις βάρος της πανεπιστημιακής ανάπτυξης και της ύπαρξης και της λειτουργίας του ΤΕΠΑΚ κάποιων ακαδημαϊκών μας τις δικές τους απολαύσεις, είναι θέμα να το κρίνει ο

κυπριακός λαός. Η θέση η δική μου είναι ότι αργά ή γρήγορα πρέπει να γίνει και όσο καθυστερεί να γίνει τόσο πιο επώδυνο είναι να γίνει! Και όσο καθυστερεί να γίνει αυτή η υπόθεση τόσο περισσότερα εκατομμύρια θα πηγαίνουν χαμένα!

Θα τελειώσω με το εξής: Όλοι οι Λεμεσιανοί και οι φίλοι του ΤΕΠΑΚ και οι ακαδημαϊκοί που ήρθαν από άλλες χώρες και οι ακαδημαϊκοί που έχουν μεταφερθεί από τη Λευκωσία στη Λεμεσό υποθέτω, θεωρώ ότι θέλουν το καλό και την ανάπτυξη του ΤΕΠΑΚ. Ε, πρέπει επιτέλους από τις θεωρίες όλες αυτές που έχουν ακουστεί κατά καιρούς και στη Βουλή και εκτός Βουλής να προχωρήσουμε στην πράξη! Και η πράξη, το πρώτο βήμα που θα δώσει ουσιαστικό νόημα στην πραγματική ανάπτυξη του ΤΕΠΑΚ είναι αυτό που έχω πει. Διπλά τμήματα δεν αντέχει ο κυπριακός λαός! Διπλά τμήματα δεν τα έχει ανάγκη ο τόπος!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

(Αστειευόμενος)

Ελπίζω να έκοψεν το γυρίν του ο συνάδελφος, γιατί την άλλη εβδομάδα θα συζητήσουμε τον προϋπολογισμό του ΤΕΠΑΚ και του Πανεπιστημίου Κύπρου, τζιαι τούτο με τα διπλά τμήματα να μεν το ξανασυζητήσει, να μεν το ξανακούσουμε!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

(Αστειευόμενος)

Θα το ακούετε, μέχρι να το διορθώσετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε φθάσει στο τέλος της συζήτησης για σήμερα. Η συνεδρία μας τελειώνει εδώ. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 26 Μαρτίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.042-2009).
2. Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.031-2009).
3. Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.088-2008).
4. Ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.029-2009).
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.067-2009).
6. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

- (Αρ. Φακ. 23.01.049.177-2008).
7. Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων
(Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.005-2009).
  8. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου
Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.066-2009).
  9. Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού
Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.064-2009).
  10. Ο περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές
Υπογραφές, καθώς και για Συναφή Θέματα
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.034-2009).
  11. Ο περί Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού
Συμβουλίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.068-2009).
  12. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της
Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της
Δημοκρατίας των Σεϋχελλών για Συνεργασία στους
Τομείς της Παιδείας, της Επιστήμης και του
Πολιτισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.172-2008).
  13. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί)

- Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.116-2008).
14. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές)
Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.117-2008)
15. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί)
Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.118-2008).
16. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Ειδικοί
Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.119-2008).
17. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί
Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.120-2008).
18. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.121-2008).
19. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.122-2008).
20. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας
(Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές
Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.123-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιάννου Λαμάρη, Ντίνου Χατζηνικόλα και Πανίκκου Σταυριανού). (Συνέχιση της συζήτησης). (Αρ. Φακ. 23.04.155.2006).
2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού). (Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).

(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).

(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).

5. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).

6. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια

στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).

7. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).

8. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).

9. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών
κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών,
Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ
μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του
Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
10. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού
στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και
προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ.
Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων
Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το
θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της
ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων
των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης -
Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και
συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο
πρόγραμμα δραστηριοτήτων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της
βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).

(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).

12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).

(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

13. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).

(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).

14. «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρήστου

Πουργουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(Αρ. Φακ. 23.05.042.002-2009).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Λαμάρης Γιάννος
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βότσης Άγγελος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Γεώργιος	Νικολάου Ιωνάς
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κατσουρίδης Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κλεάνθους Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουκουμά Σκεύη	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τάσου Γεώργιος
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κυρίτσης Πάμπης	Χάσικος Σωκράτης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης

Κωνσταντίνου Νεόφυτος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος της συνεδρίασης κ. Χρήστου Πουργουρίδη στην Παγκόσμια Ημέρα της Μεσογείου.
2. Ανακοίνωση από τον προεδρεύοντα αλλαγής στη σύνθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Φυττής, Ρ. Μαυρονικόλα, Στ. Ευαγόρου) και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
  - α. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - β. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2002 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - γ. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2003 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - δ. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2004 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - ε. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2005 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - στ. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2006 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - ζ. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2007 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και
  - η. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2008 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,

η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Στ. Ευαγόρου, Σ. Χάσικος, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Κατσουρίδης, Α. Παπαδοπούλου, Μ. Σιζόπουλος, Τ. Χατζηγεωργίου, Ν. Κλεάνθους) και ψήφισή τους σε νόμους.

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα (Καταπολέμηση των Κυστογόνων Νηματωδών της Πατάτας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
11. Ερωτήσεις βουλευτών:

Απομάκρυνση αιγοπροβάτων από τη χερσόνησο του Ακάμα - Ρύπανση ιχθυοβιότοπου Κάτω Πύργου - Ερωτήματα σε σχέση με την “Πράσινη” πολυκατοικία στη Λάρνακα - Προώθηση νομοσχεδίου για την προστασία καταθέσεων - Ετοιμασία κώδικα δημόσιας διακυβέρνησης και σύσταση καθοδηγητικής επιτροπής - Πρόσβαση των πολιτών σε ευρωζωνικές υπηρεσίες και γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών - Ανάγκη έκδοσης τίτλων ιδιοκτησίας για ακίνητα μη Κυπρίων.
12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα για παραχώρηση ανταποδοτικών ωφελημάτων από το δήμο Λεμεσού στην κοινότητα Παλόδειας - Ανάγκη βελτίωσης του αρδευτικού συστήματος στην Πάνω Ακουρδάλεια - Περιορισμός του φαινομένου της πορνείας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών - Ανέγερση νέου κτιρίου του Νηπιαγωγείου Αγίου Λαζάρου Β΄ - Φύλαξη των σχολικών κτιρίων - Κυπριακό Μουσείο - Οι τροποποιήσεις στα σχέδια υπηρεσίας για την ειδική εκπαίδευση - Επαναφορά του κυνηγιού της αλεπούς - Δυνατότητα αλλαγής τρόπου κατάρτισης του κρατικού προϋπολογισμού - Διορισμός νέου γενικού διευθυντή ΑΞΙΚ.

13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης» και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γ. Λαμάρης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Θεμιστοκλέους).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 26^{ης} Μαρτίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.10 μ.μ.

Αρ. 26

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία να σας παρακαλέσω την ερχόμενη Πέμπτη, που θα έχω την τύχη και πάλι να προεδρεύω του σώματος, η ώρα τέσσερις ακριβώς να ξεκινήσουμε, όπως είναι η ημερήσια διάταξη. Η ολιγόλεπτη καθυστέρηση των δέκα λεπτών δεν ικανοποιεί τον προεδρεύοντα. Τέσσερις είναι η ημερησία διάταξη, τέσσερις θα αρχίζομε.

Παρακαλώ, αν έχω τη σύμφωνό σας γνώμη, για τα θέματα που υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα αντιλαμβάνομαι δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Έχει κυκλοφορήσει για το θέμα αυτό και συμπληρωματική έκθεση, η οποία είναι και αυτή ομόφωνη. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γεώργιος Τάσου

Γιαννάκης Γαβριήλ

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους
Γιάννος Λαμάρης
Τάκης Χατζηγεωργίου

Αθηνά Κυριακίδου
Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 17 Φεβρουαρίου 2009 και στις 3 Μαρτίου 2009. Στο στάδιο της μελέτης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (ΙΚΥΚ).

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του άρθρου 28 του νόμου για την ίδρυση και λειτουργία του ΙΚΥΚ, ώστε να δοθεί η δυνατότητα αναδρομικής ισχύος των κανονισμών που προβλέπουν για τη διαδικασία αναφορικά με την αναστολή, ανανέωση και διακοπή υποτροφιών. Σημειώνεται ότι το υπό μελέτη νομοσχέδιο συνοδεύεται από κανονισμούς, οι πρόνοιες των οποίων συνάδουν με το σκοπό του νομοσχεδίου.

Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου αυτού, οι εκπρόσωποι του ΙΚΥΚ εισηγήθηκαν την προσθήκη σ' αυτό ορισμένων επιπρόσθετων τροποποιήσεων που αφορούν τον υφιστάμενο νόμο, με σκοπό τη διευκόλυνση της διαδικασίας και της πρακτικής που ακολουθείται για την εξέταση των υποψηφίων από τις εκάστοτε Επιτροπές Επιλογής. Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι του ΙΚΥΚ εισηγήθηκαν να αντικατασταθεί η ερμηνεία του όρου "προφορική εξέταση" από την ερμηνεία του όρου "προσωπική συνέντευξη", γιατί, σύμφωνα με την πρακτική που ακολουθείται σήμερα, οι εκάστοτε Επιτροπές Επιλογής διαπιστώνουν μόνο τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του υποψηφίου, όπως απαιτείται από την προσωπική συνέντευξη, και όχι τα γνωσιολογικά του προσόντα, όπως απαιτείται από την προφορική εξέταση. Σύμφωνα με γραπτό υπόμνημα του ΙΚΥΚ προς την επιτροπή, για υποτροφίες επιπέδου μάστερ και διδακτορικού που παραχωρούνται από κυβερνήσεις ξένων χωρών, διεθνείς οργανισμούς ή ιδρύματα του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή για υποτροφίες που παραχωρούνται σε δημόσιους υπαλλήλους απαιτείται συνήθως η διαπίστωση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας των υποψηφίων, όπως π.χ. ηγετική ικανότητά τους κτλ.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι αριθμός εξεταστών οι οποίοι κατέχουν τα αναγκαία ακαδημαϊκά προσόντα για τις απαιτήσεις της συγκεκριμένης εξέτασης αδυνατούν να παρευρίσκονται στις συνεδριάσεις των Επιτροπών Επιλογής, με αποτέλεσμα να καθίσταται ανέφικτη ή δύσκολη η διαπίστωση των γνωσιολογικών προσόντων των υποψηφίων.

Τέλος, όπως διευκρινιστικά επισήμαναν οι ίδιοι εκπρόσωποι, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής, οι υποτροφίες για επίπεδο πτυχίου και μεταπτυχιακού που παραχωρούνται από τα κεφάλαια του ΙΚΥΚ βασίζονται στην κοινωνικοοικονομική κατάσταση των υποψηφίων ή της οικογένειάς τους και στην ακαδημαϊκή τους επίδοση και δεν απαιτείται προφορική εξέταση ή προσωπική συνέντευξη.

Η επιτροπή, σε σχέση με τα πιο πάνω, ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών να την ενημερώσει κατά πόσο συμφωνεί με τις εισηγήσεις του ΙΚΥΚ και επιπλέον ζήτησε από τη Νομική Υπηρεσία να την ενημερώσει κατά πόσο υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα, εάν υιοθετηθούν οι προτεινόμενες αλλαγές.

Το αρμόδιο υπουργείο ανέφερε ότι συμφωνεί με τις προτεινόμενες αλλαγές.

Η Νομική Υπηρεσία, αφού δήλωσε επίσης ότι δεν υπάρχει πρόβλημα να υιοθετηθούν οι προτεινόμενες αλλαγές, υπέδειξε στην επιτροπή την από νομοτεχνικής πλευράς διαμόρφωση του κειμένου του νομοσχεδίου, σε περίπτωση που η επιτροπή συμφωνήσει μ' αυτές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επειδή δεν κατέστη δυνατό να διαμορφώσει τελική θέση επί του νομοσχεδίου και κυρίως όσον αφορά την εισήγηση για υιοθέτηση ή μη των προτεινόμενων πιο πάνω αλλαγών, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στην ολομέλεια του σώματος κατά τη συζήτηση που θα διεξαχθεί για το εν λόγω νομοσχέδιο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γιάννος Λαμάρης

Αθηνά Κυριακίδου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Γιαννάκης Γαβριήλ

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω νομοσχέδιο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ετοίμασε σχετική έκθεση, η οποία κυκλοφόρησε στις 9 Μαρτίου 2009. Με απόφαση όμως της ολομέλειας της Βουλής στις 12 Μαρτίου 2009 η συζήτησή του αναβλήθηκε, ώστε να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος για την περαιτέρω εξέταση ορισμένων θεμάτων και να εξαχθεί η τελική τοποθέτηση όλων των πλευρών της επιτροπής.

Ειδικότερα, η πιο πάνω αναβολή σκοπό είχε την προσεκτικότερη εξέταση κάποιων θεμάτων που αφορούσαν τις εισηγήσεις του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (ΙΚΥΚ) για διαμόρφωση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να ενσωματωθούν σ' αυτό ορισμένες επιπρόσθετες τροποποιήσεις, οι οποίες αναφέρονται λεπτομερώς στην έκθεση της επιτροπής που ήδη κυκλοφόρησε.

Στην πορεία όμως ο πρόεδρος του ΙΚΥΚ με επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, ζήτησε από την επιτροπή οι εισηγήσεις του ΙΚΥΚ να μη ληφθούν υπόψη, διότι αυτές θα προωθηθούν μέσω του Υπουργικού Συμβουλίου μαζί με άλλες εισηγήσεις του για περαιτέρω βελτίωση της υφιστάμενης νομοθεσίας του ΙΚΥΚ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αφού επανεξέτασε το εν λόγω νομοσχέδιο σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαρτίου 2009, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Τορναρίτη, παρακαλώ, έχετε το λόγο.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να ενημερώσω το σώμα ότι σκοπός του συγκεκριμένου νόμου είναι η δυνατότητα αναδρομικής ισχύος των κανονισμών που προβλέπουν τη διαδικασία αναστολής, ανανέωσης και διακοπής υποτροφιών και ουσιαστικά αφορά τα

θύματα των καταλήψεων. Να έχουμε δηλαδή το δικαίωμα, να έχει το δικαίωμα το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών να πηγαίνει πίσω στη διαδικασία και να δίδει χρήματα σε αυτούς που έχασαν το δικαίωμα να τα λαμβάνουν λόγω των καταλήψεων στην Ελλάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Τορναρίτη.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι και αυτό εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008». Και για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει συμπληρωματική έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Μουσκάλλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το πιο πάνω εναρμονιστικό νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Οκτωβρίου και στις 4 και 18 Νοεμβρίου 2008. Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Επιτρόπου

Περιβάλλοντος, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ), των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ και της εταιρείας πετρελαιοειδών "Εκxon Mobil Cyprus Inc". Το Υπουργείο Οικονομικών και το Γραφείο Προγραμματισμού διαμήνυσαν τηλεφωνικώς ότι το εν λόγω νομοσχέδιο δεν τους αφορά, γι' αυτό και δεν παρέστησαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής. Το Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η μερική εναρμόνιση με την Οδηγία 2006/32/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Απριλίου 2006 για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες και για την κατάργηση της Οδηγίας 93/76/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Ειδικότερα, με το παρόν νομοσχέδιο δημιουργείται το νομοθετικό πλαίσιο για την προώθηση της αγοράς των ενεργειακών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και η δυνατότητα θέσπισης συστήματος αδειοδότησης των ενεργειακών επιθεωρητών ή ελεγκτών ή εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών (ΕΕΥ).

Σημειώνεται ότι η τελευταία ημερομηνία για την εναρμόνιση με τις πρόνοιες της Οδηγίας ήταν η 17^η Μαΐου 2008, ενώ το σχετικό νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 26 Ιουνίου 2008. Σημειώνεται επίσης ότι για το εν λόγω νομοσχέδιο υπάρχει προειδοποιητική επιστολή, για την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει αιτηθεί παράταση της προθεσμίας απάντησης μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2008.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, η μικρή καθυστέρηση που παρατηρείται στη διαδικασία εναρμόνισης οφείλεται στην πολυπλοκότητα της σχετικής Οδηγίας και στις συντονισμένες ενέργειες που απαιτούνται μεταξύ των διάφορων εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών. Υπογραμμίζεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ήδη εναρμονιστεί με αρκετές από τις πρόνοιες της Οδηγίας μέσω υφιστάμενων νομοθεσιών, ενώ για ορισμένες από αυτές απαιτείται τροποποίηση άλλων υφιστάμενων νομοθετημάτων.

Στην ίδια εισηγητική έκθεση αναφέρονται επίσης τα ακόλουθα:

1. Βασικός σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι να ενισχυθεί «η οικονομικώς αποτελεσματική βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση» με:
  - α. την παροχή νομικών πλαισίων για την άρση των υφιστάμενων φραγμών και ατελειών της αγοράς που παρεμποδίζουν την αποδοτική τελική χρήση της ενέργειας,
  - β. τη δημιουργία των συνθηκών για την ανάπτυξη και την προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και για την παροχή στους τελικούς καταναλωτές άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.
2. Απόψεις/σχόλια για τις διατάξεις του νομοσχεδίου ζητήθηκαν από τον Επίτροπο Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το Γραφείο Προγραμματισμού, τον Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης, τον Κυπριακό Φορέα Διαπίστευσης, το ΕΤΕΚ, τη ΡΑΕΚ, την ΑΗΚ, το ΔΣΜ, καθώς και το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το ΚΕΒΕ, την ΟΕΒ και τις εταιρείες πετρελαιοειδών, οπότε και το νομοσχέδιο τροποποιήθηκε

αναλόγως.

3. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετήσουν εθνικό ενδεικτικό στόχο εξοικονόμησης ενέργειας, που καθορίζεται στο 1% ετησίως επί του συνόλου της κατανάλωσης ενέργειας, για τα έτη 2008-2016 και να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, εφαρμόζοντας προγράμματα και μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Η Κύπρος, όπως προβλέπεται από το άρθρο 14 της Οδηγίας, ετοίμασε και υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Πρώτο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης, στο οποίο περιγράφονται τα διάφορα μέτρα, οι δράσεις και τα προγράμματα ενεργειακής απόδοσης που εφαρμόζονται ή έχουν προγραμματιστεί για την επίτευξη του εθνικού στόχου, που έχει καθοριστεί στο 1,1%.
4. Στο εν λόγω νομοσχέδιο ως αρμόδια αρχή που θα έχει το γενικό έλεγχο και την ευθύνη για την επίβλεψη της εφαρμογής των εθνικών σχεδίων δράσης και ιδίως για την επίτευξη του ποσοτικού στόχου της εξοικονόμησης ενέργειας μέσω των ενεργειακών υπηρεσιών και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης καθορίζεται η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
5. Το νομοσχέδιο προβλέπει επίσης την έκδοση κανονισμών μέσω των οποίων το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να καθορίσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη δημιουργία των συνθηκών για την ανάπτυξη και την προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και για την παροχή στους τελικούς καταναλωτές άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.
6. Το νομοσχέδιο προβλέπει επίσης όπως οι διανομείς ενέργειας, διαχειριστές συστημάτων διανομής και εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας (δηλαδή η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι εταιρείες πετρελαιοειδών) παρέχουν στην αρμόδια αρχή κατόπιν αιτήσεως, όχι συχνότερα από μία φορά το χρόνο, συγκεντρωτικές στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τους τελικούς καταναλωτές.

Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής εκφράστηκαν σχόλια και παρατηρήσεις από τους παρευρισκομένους σε επιμέρους σημεία του νομοσχεδίου και τονίστηκε ιδιαίτερα η ανάγκη άμεσης προώθησης των αναγκαίων κανονισμών, ώστε το όλο θέμα να ρυθμιστεί ολοκληρωμένα. Ως εκ τούτου, ζητήθηκε από τα μέλη της επιτροπής να κατατεθούν οι θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων με γραπτά υπομνήματα.

Στη συνέχεια, η ΡΑΕΚ, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και η ΑΗΚ απέστειλαν σχετικά υπομνήματα προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Ο Επίτροπος Περιβάλλοντος και το ΕΤΕΚ απέστειλαν σχετικά υπομνήματα προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, τα οποία κοινοποιήθηκαν στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, απέστειλε στη Βουλή αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου στις 19 Νοεμβρίου 2008. Στο νέο αναθεωρημένο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται ως αρμόδια αρχή η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού αντί του διευθυντή της Υπηρεσίας Ενέργειας, που προβλεπόταν στο αρχικό του κείμενο, εισήγηση η οποία έγινε από τη ΡΑΕΚ.

2. Προστίθεται η ΡΑΕΚ στις περιπτώσεις για τις οποίες δεν ισχύει η υποχρέωση εχεμύθειας εκ μέρους εξουσιοδοτημένου λειτουργού, δηλαδή λειτουργού που εξουσιοδοτείται για την εφαρμογή του υπό αναφορά νομοσχεδίου όσον αφορά “εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες” που αυτός λαμβάνει στα πλαίσια της άσκησης των καθηκόντων του. Σημειώνεται ότι η κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών, χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση της αρμόδιας αρχής, αποτελεί αδίκημα και το νομοσχέδιο καθορίζει ρητώς τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν ισχύει η υποχρέωση προς εχεμύθεια, όπως είναι π.χ. τα δικαστήρια, οι ερευνητικές επιτροπές, οι ποινικοί ανακριτές, η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ), η Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ) κ.ά.

Σημειώνεται ότι, σε ό,τι αφορά την εισήγηση που έγινε από τον Επίτροπο Περιβάλλοντος για συμπερίληψη στο νομοσχέδιο του ενδεικτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας του 1% ανά έτος, η θέση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι ότι, εφόσον ο στόχος περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Εξοικονόμησης Ενέργειας, το οποίο έχει υποβληθεί και αξιολογηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δε χρειάζεται να συμπεριληφθεί στην εθνική νομοθεσία, δηλαδή το κράτος μέλος ικανοποιεί τις πρόνοιες του άρθρου 14 της Οδηγίας απλώς με την ετοιμασία και υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή του εθνικού σχεδίου δράσης.

Σε ό,τι αφορά δε την εισήγηση του Επιτρόπου Περιβάλλοντος για συμπερίληψη στη νομοθεσία υποχρέωσης για δημοσιοποίηση από το δημόσιο τομέα υποδειγματικών μέτρων για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας (άρθρο 5 της Οδηγίας 2006/32/ΕΚ), ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσε ότι τα μέτρα που σχετίζονται με την εξοικονόμηση ενέργειας του δημόσιου τομέα, καθώς και τον υποδειγματικό του ρόλο έχουν περιληφθεί και ενσωματωθεί στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Επιπλέον, η υποχρέωση του άρθρου 5(1) της Οδηγίας για εφαρμογή δύο τουλάχιστο μέτρων του Παραρτήματος 6 της Οδηγίας αναφορικά με τα μέτρα που τα κράτη μέλη πρέπει να υιοθετήσουν και να περιλάβουν στις πρόνοιες για τις προσφορές του δημοσίου θα ικανοποιηθεί μέσα από άλλες δράσεις και νομοθεσίες, όπως το Σχέδιο Δράσης για την Προώθηση των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων ή και μέσα από νομοθεσίες που ρυθμίζουν τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και κρατικών προμηθειών.

Σε ό,τι αφορά την εισήγηση του ΕΤΕΚ για δημιουργία ενός μηχανισμού αυτόματης αναγνώρισης των ειδικευμένων εμπειρογνομόνων της Οδηγίας 2002/91ΕΚ ως ενεργειακών ελεγκτών στον κτιριακό τομέα βάσει της Οδηγίας 2006/32ΕΚ, η θέση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι ότι οι ενεργειακοί επιθεωρητές/ελεγκτές που προβλέπονται από την Οδηγία 2006/32ΕΚ δεν ταυτίζονται με τους ειδικευμένους εμπειρογνώμονες της Οδηγίας 2002/91ΕΚ, που αφορά την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, διότι απαιτούν διαφορετική διαδικασία διαπίστευσης, συμπεριλαμβανομένης εξειδικευμένης εμπειρίας, και το εύρος εργασιών τους είναι κατά πολύ εκτενέστερο.

Σημειώνεται τέλος ότι, όπως δήλωσε ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, πλήρης εναρμόνιση με την εν λόγω Οδηγία θα υπάρξει με την έκδοση και των σχετικών κανονισμών, που θα ρυθμίζουν τα επιμέρους θέματα.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, αφού έλαβαν υπόψη όλα τα πιο πάνω, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν τελικά κατά τη

συζήτηση του εν λόγω νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Ανδρέας Μουσκάλλης
Μαρία Κυριακού	Άγγελος Βότσης
Σταύρος Ευαγόρου	Νικόλας Παπαδόπουλος
Ντίνος Χατζηνικόλας	Γιώργος Βαρνάβα

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω νομοσχέδιο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει ήδη υποβάλει στην ολομέλεια του σώματος σχετική έκθεση. Ύστερα όμως από απόφαση της ολομέλειας της Βουλής, που λήφθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2008, η συζήτηση του θέματος αναβλήθηκε με απόφαση για παραπομπή του νομοσχεδίου προς επανεξέταση από την επιτροπή.

Σημειώνεται ότι στην εν λόγω έκθεση της επιτροπής, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008, αναλύονται οι σκοποί και οι επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και γίνεται αναφορά σε όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τις ενδιαφερόμενες πλευρές στην επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 10^{ης} Δεκεμβρίου 2008 και 24^{ης} Μαρτίου 2009.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο Επίτροπος Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ) και των εταιρειών πετρελαιοειδών “Εxxon Mobil Cyprus Inc”, “Petrolina (Holdings) Public Ltd” και ΕΚΟ. Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ), η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και οι εταιρείες πετρελαιοειδών “Lucoil” και “Δημήτρης Λόρδος Λτδ”, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Κατά την επανεξέταση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ορισμένα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποίηση του κειμένου του, ώστε να διασαφηνιστούν ορισμένες πρόνοιές του. Επιπρόσθετα, υπέβαλαν εισήγηση για τροποποίηση πρόνοιάς του με την οποία προβλέπεται ότι οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας θα παρέχουν, έπειτα από αίτηση της αρμόδιας αρχής, τις συγκεντρωτικές στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τους τελικούς καταναλωτές τους, έτσι που οι εν λόγω πληροφορίες να είναι επαρκείς. Σε τέτοια περίπτωση, θα είναι δυνατό να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται καταλλήλως προγράμματα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και να προάγονται και να παρακολουθούνται οι ενεργειακές υπηρεσίες και άλλα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Πέραν των πιο πάνω εισηγήσεων που υπέβαλαν μέλη της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εισηγήθηκαν στην επιτροπή την περαιτέρω βελτίωση ορισμένων προνοιών του νομοσχεδίου από νομοτεχνικής άποψης. Παράλληλα, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Ενέργειας, με γραπτή επιστολή του προς την επιτροπή, εισηγήθηκε τη μη προώθηση του νομοσχεδίου στη Βουλή για ψήφιση, λόγω ορισμένων εισηγήσεων για τροποποίηση του εν λόγω νομοσχεδίου, που είχε στο μεταξύ υποβάλει η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, οι οποίες κρίθηκε ότι θα διευκόλυναν την πρακτική εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Επιπρόσθετα, ο Επίτροπος Περιβάλλοντος εισηγήθηκε στην επιτροπή όπως περιληφθούν στο κείμενο του νομοσχεδίου οι ημερομηνίες κατά τις οποίες θα υποβληθούν τα Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Στη βάση όλων των πιο πάνω εισηγήσεων, η επιτροπή κάλεσε τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού όπως, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, μελετήσουν τις εισηγήσεις των μελών της επιτροπής, καθώς και τις εισηγήσεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, οι οποίες είχαν στο μεταξύ εκφράσει διαφωνίες, και, εφόσον κριθεί αναγκαίο, να διαμορφώσουν ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ενεργώντας στη βάση της πιο πάνω απόφασης της επιτροπής, κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο, όπως ενημέρωσε την επιτροπή, διαμορφώθηκε στη βάση των απόψεων που είχαν εκφράσει οι εμπλεκόμενες πλευρές.

Σε μεταγενέστερο στάδιο, στα πλαίσια της συζήτησης του αναθεωρημένου κειμένου από την επιτροπή, η εκπρόσωπος της ΠΑΕΚ διαφώνησε με ορισμένες πρόνοιες του, υποστηρίζοντας, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, ότι στο υπό συζήτηση κείμενο περιλαμβάνονται ασάφειες, αντιφάσεις ή και παραλείψεις, καθώς και ότι ορισμένες πρόνοιες του δεν ανταποκρίνονται στις πρόνοιες της Οδηγίας με τις οποίες σκοπεύεται η εναρμόνιση.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η επιτροπή κάλεσε και πάλι τις ενδιαφερόμενες πλευρές όπως, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, μελετήσουν όλες τις πιο πάνω εισηγήσεις και διαμορφώσουν εκ νέου το κείμενο του νομοσχεδίου. Επανεξετάζοντας τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επέφεραν περαιτέρω τροποποιήσεις στο κείμενο του νομοσχεδίου το οποίο είχε προωθηθεί στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αφορούν τα ακόλουθα:

1. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι ενεργειακοί έλεγχοι θα διενεργούνται μόνο από διαπιστευμένους ενεργειακούς ελεγκτές, με βάση τις πρόνοιες του περί Τυποποίησης, Διαπίστευσης και Τεχνικής Πληροφόρησης Νόμου, οι οποίοι έχουν εξασφαλίσει άδεια από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με διαδικασία που θα καθοριστεί με κανονισμούς.
2. Διασαφήνιση ότι οι διανομείς ενέργειας, διαχειριστές συστημάτων διανομής και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας θα παρέχουν, έπειτα από αίτηση της αρμόδιας αρχής, μία φορά το χρόνο τις συγκεντρωτικές στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τους τελικούς καταναλωτές τους.
3. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία καθορίζεται η διαδικασία επιβολής διοικητικού προστίμου, σε περίπτωση που πρόσωπο παραβιάζει ορισμένες

πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου.

4. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία καθορίζονται οι ημερομηνίες κατά τις οποίες θα πρέπει να υποβληθούν τα Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
5. Αντικατάσταση των λέξεων “επιθεωρητής” και “επιθεώρηση” με τις λέξεις “ελεγκτής” και “έλεγχος”, αντίστοιχα, ώστε αυτό να συνάδει με την Οδηγία με την οποία σκοπεύεται η εναρμόνιση.

Σημειώνεται ότι για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενημέρωσε την επιτροπή ότι στάλθηκε στην Κυπριακή Δημοκρατία αιτιολογημένη γνώμη, λόγω της μη έγκαιρης εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5^{ης} Απριλίου 2006, για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες και για την κατάργηση της Οδηγίας 93/76/ΕΟΚ του Συμβουλίου, για την οποία η προθεσμία για απάντηση λήγει στις 2 Απριλίου 2009.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Άδεια για παροχή ενεργειακών υπηρεσιών. Άρθρο 5.

Υποχρέωση παροχής πληροφοριών. Άρθρο 6.

Καθήκοντα και εξουσίες εξουσιοδοτημένων λειτουργών. Άρθρο 7.

Διατάγματα. Άρθρο 8.

Κανονισμοί. Άρθρο 9.

Ποινές και αδικήματα. Άρθρο 10.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 11.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 12.

Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 έως 13;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 13 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά τη Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Ανδρέας Μουσκάλλης

Μαρία Κυριακού

Άγγελος Βότσης

Σταύρος Ευαγόρου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Ντίνος Χατζηνικόλας

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 3^{ης} Φεβρουαρίου και 24^{ης} Μαρτίου 2009.

Στα πλαίσια των πιο πάνω συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημοσίων Έργων και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης, του Συνδέσμου Μηχανολόγων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Ο Σύνδεσμος Συμβούλων Ηλεκτρολόγων και Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου, ο Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου και η Παγκύπρια Οργάνωση Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής, κοινοποίησαν όμως γραπτώς τις θέσεις τους.

Σκοπός του παρόντος τροποποιητικού νομοσχεδίου είναι η πλήρης εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2002/91/EK του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2002 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων». Σημειώνεται ότι μαζί με το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκαν και εξετάστηκαν παράλληλα οι περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμοί του 2009, καθώς επίσης και οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009.

Όπως είναι γνωστό, η Κύπρος υιοθέτησε εν μέρει την εν λόγω Οδηγία το 2006 με τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο [Ν. 142(I) του 2006] και τους περί Οδών και Οικοδομών (Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων) Κανονισμούς του 2006 (ΚΔΠ 4291/2006), καθώς και με σχετική τροποποίηση του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου [Ν. 101(I) του 2006]. Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο πρώτος υπό αναφορά νόμος τέθηκε εν μέρει σε ισχύ από την 21^η Δεκεμβρίου 2007 με σχετική γνωστοποίηση και μέσω της έκδοσης δύο διαταγμάτων από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Με το παρόν νομοσχέδιο προτείνονται, ανάμεσα σε άλλα, οι ακόλουθες αλλαγές στο βασικό νόμο:

1. Εισάγονται διατάξεις για τη σύσταση του μητρώου ειδικευμένων εμπειρογνομόνων και του μητρώου πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.
2. Θεσπίζεται η δυνατότητα έκδοσης διαταγμάτων από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τη ρύθμιση διάφορων θεμάτων, μεταξύ των οποίων είναι και τα ακόλουθα:
  - α. Η διαδικασία αξιολόγησης των οργανισμών αξιολόγησης.
  - β. Οι υποχρεώσεις επιμόρφωσης των επιθεωρητών μηχανολογικών εγκαταστάσεων.
  - γ. Ο τύπος και η προθεσμία υποβολής αίτησης για έκδοση πιστοποιητικού ικανότητας.
3. Γίνεται επίσης εισήγηση για την υιοθέτηση νέων προνοιών που καθιερώνουν ποινικά αδικήματα, μεταξύ των οποίων είναι:
  - α. η παρουσίαση προσώπου ως ειδικευμένου εμπειρογνώμονα για συγκεκριμένη κατηγορία κτιρίων χωρίς αυτός να είναι ειδικευμένος για τέτοια κατηγορία,
  - β. η παρουσίαση προσώπου ως ειδικευμένου εμπειρογνώμονα χωρίς να είναι εγγεγραμμένος στο σχετικό μητρώο,
  - γ. η παρουσίαση προσώπου ως εξουσιοδοτημένου λειτουργού χωρίς να είναι τέτοιος,
  - δ. η παροχή σε ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή στην αρμόδια αρχή παραπλανητικών ή λανθασμένων πληροφοριών σχετικών με τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους.

Σημειώνεται ότι όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα εναρμόνισης, σύμφωνα με το άρθρο 15 της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, για να συμμορφωθούν με την Οδηγία αυτή το αργότερο μέχρι τις 4 Ιανουαρίου 2006. Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται περαιτέρω ότι, όταν δεν είναι διαθέσιμοι ειδικευμένοι ή/και διαπιστευμένοι εμπειρογνώμονες, τα κράτη μέλη μπορούν να κάνουν χρήση πρόσθετης περιόδου εναρμόνισης, ισχύος τριών ετών, για την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, την

επιθεώρηση των λεβήτων και την επιθεώρηση των συστημάτων κλιματισμού. Σημειώνεται ότι το εν λόγω νομοσχέδιο μαζί με τους σχετικούς κανονισμούς κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 22 Ιανουαρίου 2009. Με βάση τα όσα αναφέρονται στη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους κανονισμούς αυτούς, κατά τη νομοτεχνική επεξεργασία των τελευταίων ανέκυψε η ανάγκη για τροποποιήσεις και στο βασικό νόμο και γι' αυτό κατατέθηκε το εν λόγω νομοσχέδιο.

Σύμφωνα με την πιο πάνω εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοθετικό πακέτο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη απευθύνει προειδοποιητική επιστολή σε ένα μεγάλο αριθμό κρατών μελών, μεταξύ των οποίων και η Κυπριακή Δημοκρατία, λόγω της καθυστέρησης στη μεταφορά όλων των προνοιών της υπό αναφορά Οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο. Η προειδοποιητική επιστολή για την Κύπρο φέρει ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 2008. Κατά την υποβολή των θέσεων της Κύπρου από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, έχει ζητηθεί συμπληρωματική προθεσμία δύο μηνών, μέχρι τις 17 Φεβρουαρίου 2009, για την ολοκλήρωση της εναρμόνισης, παράταση που έχει εγκριθεί. Σύμφωνα δε με νεότερη πληροφόρηση που δόθηκε από την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, στο στάδιο της περαιτέρω μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίου και κανονισμών και ενόψει και της λήξης της πιο πάνω συμπληρωματικής προθεσμίας, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει απαντήσει και έχει ενημερώσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι το εν λόγω νομοσχέδιο μαζί με τους πιο πάνω κανονισμούς βρίσκονται στο στάδιο της εξέτασής τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και η Κυπριακή Δημοκρατία αναμένει τη σχετική απάντηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σύμφωνα με την ίδια εισηγητική έκθεση, η καθυστέρηση που παρατηρείται στην πλήρη εφαρμογή των προνοιών της συναφούς Οδηγίας στην Κύπρο οφείλεται κυρίως στη μεγάλη προεργασία που απαιτείται για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων στην οικοδομική βιομηχανία πάνω στις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας και τις αλλαγές που η εφαρμογή της νομοθεσίας θα επιφέρει στη διαδικασία σχεδιασμού και εξασφάλισης άδειας οικοδομής. Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι απαιτείται ανταλλαγή απόψεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για τον καθορισμό των νέων ενεργειακών απαιτήσεων που θα ισχύουν για όλα τα νέα κτίρια, με σκοπό να αποφευχθεί αναστάτωση στην οικοδομική βιομηχανία, καθώς και δημιουργία αχρείαστης επιβάρυνσης στον πολίτη και επιπρόσθετου διοικητικού φόρτου.

Με βάση τα όσα λέχθηκαν κατά την παρουσίαση του εν λόγω νομοσχεδίου από τον εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αλλά και τα όσα αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση που το συνοδεύει, σημειώνονται τα εξής:

1. Για σκοπούς μερικής εναρμόνισης με την Οδηγία 2002/91/EK, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο [Ν. 142(I) του 2006], ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τέθηκε εν μέρει σε ισχύ την 21^η Δεκεμβρίου 2007, με γνωστοποίηση του Υπουργικού Συμβουλίου.
2. Με την έναρξη ισχύος του νόμου και ως πρώτο βήμα, όλα τα νέα κτίρια, καθώς και αυτά με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια άνω των χιλίων τετραγωνικών μέτρων που υφίστανται ριζική ανακαίνιση πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις για θερμομόνωση των δομικών στοιχείων του κελύφους τους, ικανοποιώντας τους μέγιστους συντελεστές θερμοπερατότητας U που καθορίζονται στο περί

Απαιτήσεων Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου Διάταγμα (ΚΔΠ 568/2007), που εξέδωσε ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

3. Για την πλήρη εναρμόνιση της Κύπρου με την Οδηγία 2002/91/ΕΚ θα πρέπει να ενεργοποιηθούν, μεταξύ άλλων, και οι υπόλοιπες πρόνοιες του νόμου για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, που αφορούν ειδικότερα:
  - α. την έκδοση πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης και
  - β. την επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης και ψύξης που βρίσκονται εγκατεστημένα στα κτίρια.

Προς το σκοπό αυτό, η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε συνεργασία με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ, η οποία έχει συσταθεί δυνάμει των προνοιών του βασικού νόμου, ετοίμασε τους περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμούς του 2009 και τους περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμούς του 2009.

4. Με την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως και με την έγκριση των πιο πάνω αναφερόμενων κανονισμών που κατατέθηκαν μαζί με το νομοσχέδιο αυτό, η Κύπρος εναρμονίζεται πλήρως με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ. Σημειώνεται όμως ότι για την πλήρη εφαρμογή του νόμου απαιτείται και η έκδοση μεγάλου αριθμού διαταγμάτων.
5. Οι πρόνοιες του νόμου που αφορούν τη συντήρηση των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού και οι οποίες εισήχθησαν στο νόμο για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων προαιρετικά, αφού δε συμπεριλαμβάνονται στις απαιτήσεις της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ, θα παραμείνουν προς το παρόν ανεφάρμοστες. Οι πρόνοιες αυτές θα εφαρμοστούν, μόλις ολοκληρωθούν οι προσπάθειες της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για τη δημιουργία επαγγελματικού προσόντος για συντηρητές μηχανολογικών εγκαταστάσεων και όταν υπάρξει ξεκάθαρη άποψη για τα καθήκοντα και τα προσόντα των συντηρητών συστημάτων κλιματισμού, όπως αυτά προκύπτουν από την εναρμονιστική νομοθεσία που προωθείται από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος και το Τμήμα Ηλεκτρολογικών Υπηρεσιών αναφορικά με τις συσκευές κλιματισμού που περιέχουν αέρια του θερμοκηπίου.
6. Τόσο το υπό αναφορά νομοσχέδιο όσο και οι προτεινόμενοι κανονισμοί που κατατέθηκαν μαζί συζητήθηκαν σε διάφορες συνεδρίες της Συμβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Εφαρμογής της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης του νομοσχεδίου και των κανονισμών, αρκετοί εμπλεκόμενοι φορείς, πέρα από τις προφορικές τους τοποθετήσεις, κατέθεσαν και σχετικά υπομνήματα, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τις θέσεις τους όσο και επιμέρους παρατηρήσεις επί του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των κανονισμών και τα οποία τέθηκαν υπόψη του αρμόδιου υπουργείου. Ειδικότερα, κατατέθηκαν παρατηρήσεις που αφορούν, ανάμεσα σε άλλα, τα ακόλουθα:

1. Τη μη ύπαρξη διαλόγου αναφορικά με τη σύνταξη του υπό αναφορά νομοσχεδίου.
2. Την ύπαρξη ασαφειών και πολλών αρμόδιων αρχών σε διάφορους νόμους για το υπό αναφορά θέμα στο σύνολό του.

3. Την καθυστέρηση υλοποίησης όλου του νομοθετικού πλαισίου για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων εξαιτίας της αβεβαιότητας όσον αφορά το χρόνο υλοποίησής του.
4. Τα υψηλά τέλη εγγραφής για τους εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες.
5. Το χρόνο έκδοσης του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, με επικρατέστερη την εισήγηση αυτό να εκδίδεται με την τελική έγκριση του κτιρίου και όχι κατά την αδειοδότηση.
6. Το κόστος των υπηρεσιών του ειδικού εμπειρογνώμονα και την επιβάρυνση των πολιτών.
7. Την εισήγηση για τήρηση του καταλόγου ειδικών εμπειρογνομόνων από το ΕΤΕΚ.
8. Τη σταδιακή κατηγοριοποίηση των νέων κτιρίων όσον αφορά την ενεργειακή τους απόδοση και την παροχή αντισταθμιστικών μέτρων προς τους πολίτες από το κράτος.

Υπό το φως των πιο πάνω απόψεων των εμπλεκόμενων φορέων, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ετοίμασε και κατέθεσε με επιστολή, ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 2009, αναθεωρημένα κείμενα τόσο για το υπό αναφορά νομοσχέδιο όσο και για τους κανονισμούς, στα οποία υιοθετούνται κάποιες εισηγήσεις που κατέθεσαν αρμόδιοι φορείς.

Συγκεκριμένα, στο αναθεωρημένο κείμενο του τροποποιητικού νομοσχεδίου και των κανονισμών οι αλλαγές που έγιναν σκοπό έχουν να επιφέρουν ομοιομορφία στους τίτλους των κανονισμών και να εισαγάγουν υποχρέωση για επιθεώρηση των συστημάτων κλιματισμού που αθροιστικά η ωφέλιμη ονομαστική ισχύς τους σε ένα κτίριο υπερβαίνει τα 50 kw. Περαιτέρω, σε νεότερη επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού διευκρινίζεται ότι η έκδοση του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης στο στάδιο του σχεδιασμού ενός κτιρίου βασίστηκε στη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία, με βάση την οποία διαμορφώθηκαν οι περί Οδών και Οικοδομών (Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων) Κανονισμοί του 2006, οι οποίοι δε βρίσκονται σ' αυτό το στάδιο υπό αναθεώρηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια της Βουλής την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί. Η επιτροπή δηλώνει ότι θα προωθήσει για έγκριση στην ολομέλεια της Βουλής τους δύο υπό αναφορά κανονισμούς που συζητήθηκαν από κοινού με το νομοσχέδιο αυτό σε μεταγενέστερο στάδιο.

Με αφορμή την προώθηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής, η επιτροπή δηλώνει ότι θα παρακολουθεί την όλη εφαρμογή της νομοθεσίας και παράλληλα διαπιστώνει:

1. την ανάγκη διαφώτισης του κοινού για οποιαδήποτε θετικά αποτελέσματα και τις τυχόν επιβαρύνσεις από την υιοθέτηση της νομοθεσίας, καθώς και την ανάγκη μελέτης μέτρων προς την κατεύθυνση αυτή και
2. την ανάθεση από τη νομοθεσία αρμοδιότητας σε περισσότερες από μία αρχές, κάτι που δυνατό να παρακωλύσει την ομαλή εφαρμογή της.

Η επιτροπή, επισημαίνοντας τα πιο πάνω, εκφράζει την πρόθεσή της να παρακολουθεί τις εξελίξεις γύρω από το όλο θέμα της εφαρμογής της νομοθεσίας και

την επιθυμία της να επανέλθει για συζήτηση οποιωνδήποτε ζητημάτων που δυνατό να προκύψουν από αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Προσθήκη νέου άρθρου 7Α στο βασικό νόμο. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 8;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού
Τουρισμού του 2009 Νόμος του 2009»**

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, καθώς και ο πρόεδρος και η γενική διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΤ για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €102.011.722 και έσοδα ύψους €102.011.722.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το κυριότερο μέρος των εσόδων του οργανισμού θα προέλθει από κρατική χορηγία (€95.612.172), ενώ σημαντικά έσοδα θα αποκομισθούν από χρηματοδοτήσεις των ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων (€3.404.800) και από τη διαχείριση των υποστατικών του οργανισμού (€1.220.755).

Οι προβλεπόμενες δαπάνες του υπό αναφορά προϋπολογισμού αφορούν κυρίως έξοδα προβολής και δημοσιότητας (€67.880.240), αποδοχές προσωπικού (€14.965.852) και έξοδα οργάνωσης και ανάπτυξης του τουριστικού προϊόντος (€12.189.000).

Στο στάδιο της συζήτησης του εν λόγω προϋπολογισμού, οι εκπρόσωποι του ΚΟΤ ανέφεραν, μεταξύ άλλων, ότι η αύξηση του ύψους της κρατικής χορηγίας, καθώς και του ποσού που θα δαπανηθεί για σκοπούς προβολής και δημοσιότητας περιλαμβάνεται στα μέτρα που λαμβάνει ο οργανισμός για αναχαίτιση των πιθανών επιπτώσεων από την παγκόσμια οικονομική κρίση στον τουρισμό του νησιού. Οι ίδιοι εκπρόσωποι πρόσθεσαν ότι, λόγω και του έντονου ανταγωνισμού που παρατηρείται στη γεωγραφική περιοχή της Κύπρου, η προβολή του τουριστικού προϊόντος καθίσταται ιδιαίτερα απαραίτητη για τη διατήρηση του μεριδίου αγοράς που κατέχει η χώρα μας στον τομέα του τουρισμού.

Σύμφωνα με τους πιο πάνω εκπροσώπους, η σημερινή εικόνα της τουριστικής κίνησης της χώρας δεν παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα ύφεσης. Παρ' όλο που, όπως ανέφεραν, οι αεροπορικές αφίξεις των δύο πρώτων μηνών του έτους και οι προκρατήσεις για το καλοκαίρι παρουσιάζουν μικρή πτώση σε σχέση με πέρσι, τίποτα δεν προδικάζει την πορεία της θερινής τουριστικής περιόδου, αφού, σύμφωνα και με τις εκτιμήσεις των οργανωτών ταξιδιών, η φετινή χρονιά θα χαρακτηριστεί από κρατήσεις της τελευταίας στιγμής.

Επιπρόσθετα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι αναφέρθηκαν στα μέτρα που εξήγγειλε η κυβέρνηση για τόνωση του τουρισμού, εκτιμώντας ότι αυτά θα συντείνουν στη μείωση των ενδεχόμενων επιπτώσεων από την οικονομική ύφεση. Περαιτέρω, ανέφεραν ότι αποτέλεσε αίτημα τόσο του οργανισμού όσο και της τουριστικής βιομηχανίας τα εν λόγω μέτρα να τεθούν σε εφαρμογή από την 1^η Μαΐου 2009, ημερομηνία κατά την οποία θεωρείται ότι αρχίζει η θερινή τουριστική περίοδος, για σκοπούς καλύτερης εκμετάλλευσής τους. Πέρα από τα κυβερνητικά μέτρα που εξαγγέλθηκαν, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι η κυβέρνηση έχει προχωρήσει σε επαφές με το στρατηγικό επενδυτή που διαχειρίζεται τα κυπριακά αεροδρόμια, με απώτερο στόχο τη μείωση του κόστους ανά επιβάτη που ταξιδεύει προς την Κύπρο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου της βουλευτού της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της

κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΟΤ για το 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το ΕΥΡΩΚΟ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Μπορώ να έχω τις τοποθετήσεις των δύο κομμάτων, πριν ρωτήσω αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αντιλαμβάνομαι ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ταχθεί υπέρ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Μάλιστα.

Το ΕΥΡΩΚΟ;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και εμείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κλεάνθους.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι στην κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματός μας ήγειρα ένα θέμα, για το οποίο ξανά στην ολομέλεια είχα προειδοποιήσει, ότι δηλαδή έχουμε ενδείξεις -και το θέμα θα εξετασθεί στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή που παρέπεμψε το θέμα για εγγραφή- ότι από τα κονδύλια που ψηφίζουμε για διαφήμιση ο ΚΟΤ κάνει χρήση εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ, είτε άμεσα είτε έμμεσα, για να κατευθύνει αεροπορικές εταιρείες συγκεκριμένες σε συγκεκριμένο αεροδρόμιο, κάτι που ξεφεύγει εντελώς από το γράμμα και το πνεύμα αυτού που ψηφίζουμε. Άλλο να προσελκύνουμε τουρίστες και άλλο να τους καθοδηγούμε και να τους υποχρεώνουμε πού θα κάτσει το αεροπλάνο.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντός Κύπρου.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εντός Κύπρου ασφαλώς. Αυτό το θέμα πρέπει να εξεταστεί ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Το θεωρώ πάρα πολύ σοβαρό και το αναφέρω ξανά στο σώμα, αλλά, λόγω της επιφύλαξης να δούμε πρακτικά και να επιβεβαιώσουμε τι ακριβώς συμβαίνει και επειδή εκκρεμεί ενώπιον της κοινοβουλευτικής επιτροπής, δε θα ήθελα να δοθεί οποιαδήποτε αφορμή ούτε εγώ προσωπικά να αντιταχθώ στην ψήφιση του προϋπολογισμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές, παρακαλώ.

Ο κ. Λευτέρης Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Το θέμα που προαναφέρθηκε από τον αγαπητό συνάδελφο θα συζητηθεί στην επιτροπή Εμπορίου, όπου εκεί θα αναλύσουμε σε βάθος όλες τις πτυχές όχι μόνο αυτού του ζητήματος, αλλά και άλλων ζητημάτων που προκύπτουν.

Παρά το ότι τα όσα συμβαίνουν στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού κανένα από εμάς δεν κάνουν περήφανο και κανένας από εμάς δε μένει ασυγκίνητος σε μια περίοδο τουριστικής κρίσης, εμείς για μια ακόμη φορά θα σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, για να μπορέσει να λειτουργήσει ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού. Όμως κάποιοι οι οποίοι σιγοψιθυρίζουν θα ήθελα να γνωρίζω κατά πόσο είναι ευτυχείς με την εσωστρέφεια που υπάρχει αυτή τη στιγμή μέσα στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, με τις αντιπαραθέσεις, με τον αντιπαραγωγικό τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τα διάφορα ζητήματα, με το ότι προάγονται πενήντα και οι μισές προαγωγές πέφτουν στα δικαστήρια, με το ότι ο ΚΟΤ λειτουργεί ακόμα με τους ρυθμούς ή με τις αντιλήψεις περασμένων δεκαετιών, χωρίς να εκσυγχρονίζεται και χωρίς να εναρμονίζεται με τα νέα δεδομένα.

Όμως οφείλω να καταθέσω και την εμπειρία της επιτροπής Εμπορίου. Από το Σεπτέμβριο καλέσαμε τον ΚΟΤ ενώπιον της επιτροπής, ανησυχώντας για την επερχόμενη τουριστική κρίση. Η γνωστή φρασεολογία και επωδός των αρμοδίων του ΚΟΤ ήταν: «Εμείς ό,τι ζητήσαμε από την κυβέρνηση το πήραμε. Δε θα επηρεαστεί η τουριστική κίνηση στην Κύπρο». Ήταν η γνωστή θεωρία ότι όλο το παγκόσμιο αναταράσσεται από την οικονομική κρίση, αλλά η Κύπρος παραμένει στο απυρόβλητο και αλώβητη. Συμπαρασύρθηκαν και αυτοί από την παραφιλολογία των ημερών τότε, ότι όλοι επηρεάζονται πλην ημών. Αποτελούμε την εξαίρεση των εξαιρέσεων!

Εμείς τους καλέσαμε άμεσα να κινητοποιηθούν. Δημιουργήθηκε μια επιτροπή, η οποία τελικά συνήλθε τον Ιανουάριο, ενώ οι εκκλήσεις μας ήταν πριν το Δεκέμβριο να συνέλθει, δηλαδή πριν να παν στις διεθνείς εκθέσεις. Το άλλο βασικό που πρέπει να σημειώσουμε για τον ΚΟΤ, στην επιτροπή Εμπορίου ζήτησε από την κυβέρνηση τα όποια μέτρα θα λαμβάνονταν να λαμβάνονταν πριν το Δεκέμβριο, για να μπορέσουμε να δώσουμε μειωμένα πακέτα τουρισμού στις διεθνείς εκθέσεις και ιδιαίτερα στη μεγάλη διεθνή έκθεση τουρισμού στο Λονδίνο. Δυστυχώς, αυτά τα μέτρα εξαγγέλθηκαν και ακόμα δεν υλοποιήθηκαν ίσα με σήμερα, με αποτέλεσμα να ισχύει αυτό που είπαμε, ότι δηλαδή καλά τα μέτρα, όμως η αποτελεσματικότητά τους μειώνεται σε μεγάλο βαθμό, εξαιτίας της λανθασμένης χρονικής στιγμής που ελήφθησαν. Δηλαδή υπήρξαν και μέσα από τον ΚΟΤ εσφαλμένες εκτιμήσεις, εσφαλμένες συνταγές, εσφαλμένες προσεγγίσεις και κακά αποτελέσματα, με αποτέλεσμα αυτή τη στιγμή να μετρούμε τις ζημιές, τις απώλειες που θα δεχτεί το τουριστικό μας προϊόν.

Εγώ θα αναφέρω μία δήλωση σημερινή του προέδρου των Ευρωπαϊκών τουριστικών πρακτόρων, ο οποίος είναι Κύπριος τουριστικός πράκτορας και ο οποίος είπε ότι άλλες χώρες ανταγωνιστικές μας πιθανόν να έχουν και αύξηση, παρά την τουριστική κρίση που υπάρχει, ενώ εμείς θα έχουμε ακόμα μια μεγάλη μείωση. Και πρέπει να πω τούτο: ότι ανεξάρτητα από την οικονομική κρίση δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο -για να είμαστε δίκαιοι και προς τις κυβερνήσεις και διαχρονικά- ούτως ή άλλως είχαμε κάθε χρόνο, κάθε πέρσι

και καλύτερα, κάθε φέτος και χειρότερα για το τουριστικό μας προϊόν, για πολλούς και διάφορους παράγοντες.

Τελειώνοντας, τονίζω ότι δυστυχώς αυτός ο ημικρατικός οργανισμός, ο ΚΟΤ, που έπρεπε να είναι ένας ευέλικτος, σύγχρονος, αποτελεσματικός οργανισμός, που να προωθεί το τουριστικό προϊόν, μετατράπηκε σε έναν οργανισμό σκανδάλων, σε έναν οργανισμό εσωστρέφειας, σε έναν αντιπαραγωγικό οργανισμό, στον οποίο σίγουρα πρέπει και εμείς ως κοινοβούλιο να επικεντρωθούμε και να εγκύψουμε, για να δούμε τι γίνεται τις επόμενες μέρες τουλάχιστον, τι μπορούμε να διασώσουμε. Είναι πραγματικά λυπηρό -και κλείνω με αυτό- όλοι να νοιαζόμαστε για τον τουρισμό, η κυβέρνηση να παίρνει μέτρα, η Βουλή να εγκρίνει, οι πάντες να αισθάνονται την ανάγκη να κάνουν θυσίες και οι μόνοι που δεν κάνουν θυσίες να είναι οι ευρισκόμενοι εντός του ΚΟΤ, οι οποίοι πολλές φορές καταστρέφουν και αυτό το οποίο τους δίδεται γενναιόδωρα και απλόχερα από την κυβέρνηση και από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω τους συναδέλφους που έχουν πρόθεση να μιλήσουν πέραν των δύο λεπτών να ανεβαίνουν στο βήμα, όπως προνοεί ο κανονισμός.

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επιχειρήσω να πάω στην αντίθετη πλευρά των όσων ελέχθησαν, γιατί δε θέλω να κάνω αυτό το οποίο θα καταγγείλω, δηλαδή από το μηδενισμό να πάω στην υπεραισιοδοξία ή στην καταγραφή μόνο θετικών πραγμάτων. Η αλήθεια βρίσκεται κάπου στη μέση. Ο ΚΟΤ είναι ένας οργανισμός ο οποίος επιχειρεί κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες, ιδιαίτερα σήμερα, να διασώσει το τουριστικό προϊόν. Δεν ξέρω σε ποια επιτροπή συζητήθηκε ο προϋπολογισμός του ΚΟΤ πέρα από την επιτροπή Οικονομικών. Θεωρώ ότι και στην επιτροπή Εμπορίου, που προεδρεύει ο κ. συνάδελφος, έγινε συζήτηση. Όμως στην επιτροπή Οικονομικών, που έγινε ακριβώς συζήτηση του προϋπολογισμού, δεν ακούστηκαν τα όσα καταγγέλησαν εδώ, ότι δηλαδή τα πάντα βαίνουν καλώς και ότι δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. Εκεί οι εκπρόσωποι του ΚΟΤ μάς είπαν συγκεκριμένα και πόσο ποσοστιαία μειώθηκε κατά το Γενάρη και το Φεβράρη το τουριστικό ρεύμα στην Κύπρο. Και, αν θυμάμαι καλά, αναφέρονταν σε ένα ποσοστό κοντά στο 14%. Υπογράμμισαν όμως ότι υπήρξε και ουσιαστική αύξηση του ρεύματος από τη Ρωσία κοντά στο 30%.

Θεωρώ ότι αυτά είναι πράγματα τα οποία πρέπει να έχουμε κατά νουν. Δεν υλοποιούμε το στόχο μας, που είναι η καλύτερευση του ΚΟΤ, με την καταγγελία και την ισοπέδωση του οργανισμού με φράσεις του τύπου "οργανισμός σκανδάλων", "εσωστρέφειας", «πενήντα θέσεις έχουν πέσει στο δικαστήριο», που δεν είναι αλήθεια. Δεν μπορούμε να χρησιμοποιούμε το βήμα, που εδώ μας δίδει το ανεύθυνο, όπως καταγράφει ο κανονισμός και το σύνταγμα, για να λέμε πράγματα τα οποία δεν ισχύουν.

Λοιπόν, είναι ένας οργανισμός που εργάζεται κάτω από αντίξοες συνθήκες και πρέπει να στηριχθεί, γιατί η οικονομία του τόπου σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό στηρίζεται στον τουρισμό. Δε βοηθούμε με το να ισοπεδώνουμε και να μηδενίζουμε τα πάντα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, για να είμαστε ακριβείς σε σχέση με το συγκεκριμένο νομοθέτημα, έχω την εντύπωση ότι... Δεν ξέρω αν ακούγομαι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να δοθεί μικρόφωνο στον κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Νομίζω πως αυτό το οποίο πρέπει να μας ελκύσει την προσοχή ή να επικεντρωθούμε είναι ένα. Ήδη, κατατέθηκε από την πλευρά της εκτελεστικής εξουσίας αναπομπή -εξ όσων έχω δει έτσι στα γρήγορα- εναντίον της απόφασης της ολομέλειας σε σχέση με τη μείωση του φόρου προστιθέμενης αξίας που πήρε αναφορικά με τις υπηρεσίες επισιτισμού εντός των ξενοδοχείων. Εάν μιλάμε για ανταγωνιστικό τουριστικό προϊόν, χοντρικά και συνοπτικά, για να καταλαβαίνουν και αυτοί που μας ακούν, εννοούμε μείωση φόρων, τελών και κόστους υπηρεσιών -τελεία- από τη στιγμή που θα κλείσει ο ξένος, δηλαδή αυτός που θα κάνει διακοπές, το εισιτήριο από τη χώρα του, μέχρι τη στιγμή που θα φύγει από το αεροπλάνο της δικής μας της χώρας και θα επιστρέψει πίσω. Εάν σ' αυτό τον τομέα δεν υπάρξει συνεργασία εκτελεστικής εξουσίας με τους διάφορους οργανισμούς, και πρώτιστα, ταυτόχρονα και παράλληλα, ισότιμα και ομότιμα με τη Βουλή των Αντιπροσώπων, για να αντιμετωπιστούν τα θέματα αυτά προς το σκοπό μείωσης φόρων, τελών και επιβαρύνσεων στα πακέτα αυτά και θα οχυρωνόμαστε -η εκτελεστική εξουσία- πίσω από τα προνόμια τα συνταγματικά, για να ασκούμε αναπομπή σε νόμο, στον οποίο, με όλα τα δεδομένα, ο ορθολογισμός και η λογική υπαγορεύουν ότι έπρεπε να γίνει αποδεχτός, ενδεχομένως να εξέλιπε προηγούμενη συνεννόηση, πιθανώς, και να έγινε την τελευταία στιγμή συνεννόηση. Εν πάση περιπτώσει, δεν είναι δικαιολογία αυτή, για να αναπέμπονται νόμοι όπως ο υπό συζήτηση, που μπαίνει ακριβώς μέσα στην καρδιά του ζητήματος που συζητάμε. Εγώ θα σας πω κάτι άλλο. Μπαίνουμε στη θερινή περίοδο. Ένα από τα σοβαρά ζητήματα που αντιμετωπίζει...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Νομίζω είμαι μέσα στο θέμα.

Μιλώ ακριβώς γι' αυτό το οποίο πρέπει να κάνουμε. Δηλαδή, να καταστεί το τουριστικό προϊόν ανταγωνιστικό, κάτω από την εποπτεία του ΚΟΤ, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Και ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού έχει και αυτός ευθύνη. Έπρεπε να ενεργήσει πρωτοβουλιακά, για να συντονίσει, ει δυνατόν, την κυβέρνηση και τη Βουλή, όχι με την έννοια της καθοδήγησης, αλλά με την έννοια της απαιτητικής τοποθέτησης των ζητημάτων, κατά τρόπο που να βάλει τον καθένα μπροστά στις ευθύνες του.

Θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ακόμα -και τελειώνω- μπαίνοντας στη θερινή περίοδο, τα εξής: Ένα από τα μεγάλα, ένα υψηλό κόστος που αντιμετωπίζουν αυτοί που θα φιλοξενούν ξένους -νομίζω μιλούν κάθε μέρα από τα ραδιόφωνα και τους ακούμε όλοι, μας στέλλουν υπομνήματα- είναι το ηλεκτρικό ρεύμα με τα συστήματα κλιματισμού. Επιμένουν -και δικαιολογημένα ενδεχομένως, πιθανώς, αν το εξετάσουμε η κυβέρνηση και εμείς- να μειωθεί ο φόρος προστιθέμενης αξίας στις υπηρεσίες αυτές, ένα γεγονός που θα τους βοηθήσει να μειώσουν συνακόλουθα το τουριστικό προϊόν. Τι θα κάνουμε; Θα κάνουμε όπως τα εστιατόρια; Θα έρθουμε μια μέρα στη Βουλή να πούμε «η κυβέρνηση δεν είχε πληροφόρηση», να σηκωστούν κάποιοι από εμάς, χωρίς συνεννόηση, να βάζουν προτάσεις, τελικά να γίνεται αναπομπή των νομοθετημάτων και ουσιαστικά το τουριστικό προϊόν να μη βοηθείται;

Είναι ωραίο να λέμε ευχολόγια και να λέμε «αντίξοες οι συνθήκες, έχουν υψηλές επιδόσεις» από τη μια ή να δαιμονοποιούμε τα πάντα από την άλλη, αν υπήρξε τέτοια τοποθέτηση. Το θέμα είναι τι κάνουμε πρακτικά και πρακτικά δεν καταφέραμε να κάνουμε τίποτα, γιατί δυστυχώς δεν υπάρχει συνεννόηση και συντονισμός μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας. Ποιος φταίει γι' αυτό; Εγώ απερίφραστα θα πω ότι ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης, χωρίς να απαλλάσσεται η Βουλή, το 'χει πρώτα η εκτελεστική εξουσία. Θα πρέπει λοιπόν να αλλάξουμε νοοτροπίες, για να δούμε πώς αντιμετωπίζουμε αυτές τις διάφορες σοβαρές πτυχές της οικονομικής κρίσης, που έρχεται σαν λαίλαπα πάνω μας, ιδιαίτερα αυτό το καλοκαίρι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Να παρακαλέσω, συνάδελφοι, ξανά όσοι θα μιλήσετε πάνω από δύο λεπτά να ανεβαίνετε στο βήμα. Και να παρακαλέσω -το θέμα που έχουμε ενώπιόν μας είναι ο προϋπολογισμός- να επικεντρωθούμε σ' αυτόν.

Η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου έχει το λόγο.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι τον τελευταίο καιρό υπάρχει πρόβλημα διεθνώς όσον αφορά τον τουρισμό. Υπάρχει μια παγκόσμια ύφεση και η Κύπρος μας δεν μπορούσε να μη νιώσει αυτούς τους κραδασμούς. Επομένως, εκείνο το οποίο είναι σημαντικό είναι αυτή την κρίση να τη μετατρέψουμε σε πρόκληση. Να υλοποιηθεί τάχιστα το στρατηγικό σχέδιο που έχει συνομολογηθεί από όλους τους εταίρους για το 2003-2010. Τα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, οπωσδήποτε όμως πρέπει να ληφθούν και άλλα μέτρα, όσο η κρίση και η ένταση της διεθνούς οικονομικής κρίσης συνεχίζουν. Και σ' εκείνο που θέλω να δώσω έμφαση είναι ο εγχώριος τουρισμός. Θα πρέπει να δοθούν κίνητρα, ώστε ο Κύπριος να προτιμά να ταξιδεύει στον τόπο του, να πηγαίνει στις ξενοδοχειακές μονάδες του τόπου του, να τις στηρίξει. Αυτό έχει γίνει και στη Βρετανία και σε άλλες χώρες και πρέπει να γίνει και στον τόπο μας.

Όσον αφορά το συγκεκριμένο προϋπολογισμό, είναι ισοσκελισμένος, γιατί οι δαπάνες είναι γύρω στα €102 εκατομ., το ίδιο και τα έσοδα. Σημειώνουμε ότι €67,8 εκατομ. θα δοθούν για διαφήμιση του τουριστικού προϊόντος, αλλά, ως Δημοκρατικό Κόμμα, εκείνο στο οποίο επιμένουμε είναι ότι πρέπει η πρόκληση που έχουμε ενώπιόν μας -είναι η όλη πολιτική φιλοσοφία ανάπτυξης του τουριστικού μας προϊόντος- πρέπει να μπει σφαιρικά κάτω από το μικροσκόπιο των πάντων, για να βελτιώσουμε πράγματι το ανταγωνιστικό τουριστικό μας προϊόν.

Τέλος, απευθύνω στους συναδέλφους και μια πρόσκληση για αύριο. Θα είναι εδώ η Υποεπιτροπή Τουρισμού της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, στη Λεμεσό, για να συνεδριάσει ακριβώς για τη διεθνή τουριστική κρίση. Παρακαλώ όσους ενδιαφέρονται να έρθουν στο ξενοδοχείο "Four Seasons". Είναι μια χρυσή ευκαιρία να ακούσουμε -να μην έχουμε μόνο εσωστρέφεια- να ακούσουμε τι λέν και οι άλλοι για τα τουριστικά πακέτα και τα μέτρα που λαμβάνονται, γιατί επιτέλους, όταν θέλουμε να βλέπουμε στην Ευρώπη, πρέπει να βλέπουμε και τις καλές πρακτικές της Ευρώπης και η αυριανή σύσκεψη δίνει μια χρυσή ευκαιρία να ενημερωθούμε και να ανταλλάξουμε απόψεις.

Κοιτάστε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Υιοθετώντας αυτά που έχει πει ο συνάδελφος Λευτέρης Χριστοφόρου και αναφέροντας ότι δεν πρόκειται εδώ για οποιοδήποτε μηδενισμό, αλλά για αναφορά περί πραγματικοτήτων που όλοι ζούμε και γνωρίζουμε από πρώτο χέρι και μέσα από συσκέψεις που γίνονται ανά επαρχία, στην παρουσία του προέδρου και μελών του διοικητικού συμβουλίου, αλλά και όλων των φορέων, των αρμόδιων φορέων που ενδιαφέρονται για τα τουριστικά πράγματα, είμαστε μάρτυρες μιας απαράδεκτης κατάστασης. Πέρα από το θέμα της αδιαφάνειας, που εδώ θα πρέπει κάποιος επιτέλους να δίνουν τα πραγματικά γεγονότα και να αναφέρονται με στοιχεία στο πώς γίνεται διαχείριση και σε εξειδικευμένα προϊόντα και δη περί διαφήμισης, γιατί δεν τη βλέπουμε και ακούμε για κάποια κονδύλια τα οποία δίνονται εν ονόματι δήθεν και μάλιστα μεγάλα ποσά και κάποιος τα εκμεταλλεύονται με τον τρόπο... Αλλά αποτελέσματα δε βλέπουμε. Την ίδια στιγμή κάποιος ενεργούν με καθαρά σπασμωδικό τρόπο, με ενέργειες στις οποίες εμείς αποδίδουμε ξεκάθαρη προχειρότητα, γιατί η ουσία είναι το αποτέλεσμα και δυστυχώς δε βλέπουμε να υπάρχει...

Κάποιοι επικαλούνται στρατηγικό σχεδιασμό. Πού είναι αυτός ο στρατηγικός σχεδιασμός; Τον έχουμε ζητήσει κατ' επανάληψη! Έρχονται, μας αναφέρουν τα ίδια και τα ίδια, δε βλέπουμε να υλοποιούνται σχεδιασμοί, αν υπάρχουν αυτοί, εκτός κι αν είναι στα χρονοντούλαπα και στα συρτάρια! Και, όταν ζητούμε να δούμε τους σχεδιασμούς, μας λένε «ε, ξέρετε, υπάρχουν δυσκολίες, υπάρχουν προβλήματα, δεν μπορούμε να υλοποιήσουμε, αλλά εμείς έχουμε!»! Η σημασία είναι ότι δεν έχουμε αποτελέσματα. Και είναι εδώ που θα πρέπει εκείνοι οι οποίοι διαχειρίζονται το δημόσιο χρήμα, και μάλιστα με τον τρόπο που το διαχειρίζονται, να λογοδοτούν, αλλά, αν μη τι άλλο, η Βουλή, η οποία εγκρίνει προϋπολογισμούς, πρέπει να γνωρίζει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μουσκάλλης.

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Πρέπει να τιμήσω την επιτροπή Εμπορίου, αφού μίλησε ο πρόεδρος της, ο κ. Λευτέρης, και αναφέρθηκε -πράγματι έχει δικαιο- στην κατ' επανάληψη συζήτηση στην επιτροπή μας... Το θέμα του τουρισμού, ε, νομίζω όλοι παραδεχόμαστε ότι, λόγω της κρίσης, και ο τουρισμός, αλλά και οι κατασκευές θα έχουν κάποιο πρόβλημα. Και θα έχουν! Δεν είναι τίποτε το παράξενο ούτε πρέπει να εκπλητόμαστε ούτε και πρέπει πολλές φορές να μιλούμε εκτός πραγματικότητας.

Η κυβέρνηση πήρε τα μηνύματα γρήγορα και για τις κατασκευές υιοθέτησε μέτρα, με τα οποία ο λαός εχαροποιήθη και τα χαιρέτισε. Και για τον τουρισμό έδωκε κονδύλια και κονδύλια, πακέτα και πακέτα, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να πούμε όμως εδώ, επειδή εγώ κυρίως νιώθω ότι είμαι προπονητής και πάνω σ' αυτό τον τομέα, ιδιαίτερα την ψυχολογία, λαμβάνω και δίδω πολύ μεγάλη σημασία -ο Λευτέρης έν' παίχτης μου και το ξέρει- η ψυχολογία παίζει πολύ μεγάλο ρόλο στην οικονομία. Με το να λέμε «η οικονομία δε θα πάει καλά, ο τουρισμός δε θα πάει καλά, οι κατασκευές

δε θα πάσιν καλά», νομίζω ότι φτύνουμε πάνω μας. Αυτό πρέπει -είμαι υπόχρεος και από εμπειρία- να το καταθέσω εδώ στους φίλους και συναδέλφους, χωρίς να πολιτικοποιώ...

Η συνάδελφος Αντιγόνη πολύ σωστά πήρε νούμερο, €67,8 εκατομ.· €68 εκατομ. κονδύλια για τη διαφώτιση και την επικοινωνία.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μα, πού πάσιν, κύριε, ούλλα;

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Μα, εκατατεθήκαν στην επιτροπή Οικονομικών, συνάδελφε, €68 εκατομ. για τη διαφήμιση από την κυβέρνηση. Ο ΚΟΤ πρέπει να τα διαθέσει. Υπάρχουν οι ενδεδειγμένοι φορείς ελέγχου και νομίζω ότι έχουμε εμπιστοσύνη σε έναν ημικρατικό οργανισμό.

Πρέπει ταυτόχρονα να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι κατ' επανάληψη όλοι οι φορείς που ερχόντουσαν στην επιτροπή Εμπορίου είναι ευχαριστημένοι και χαιρέτισαν τα μέτρα της κυβέρνησης, και οι ξενοδόχοι και οι ξενοδοχειακοί πράκτορες και όλοι οι οποίοι είναι αναμεμιγμένοι σ' αυτό το μεγάλο τουριστικό προϊόν.

Εμείς θεωρούμε ότι και αυτοί οι διάφοροι παράγοντες του τουρισμού, και οι ξενοδόχοι και οι τουριστικοί πράκτορες, αλλά και όλοι μας δεν πρέπει να περιμένουμε μόνο από την κυβέρνηση. Η κυβέρνηση έδωκε τα πακέτα. Συν Αθηνά και χείρα κίνει! Όλοι μας πρέπει να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων, για να έχουμε τις πιο λίγες απώλειες. Δεν είπε ο υπουργός ότι δε θα έχουμε απώλειες στην επιτροπή. Δεν είπε ο ΚΟΤ. Αλλά μέρα-νύκτα γυρίζουν την Ευρώπη...

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Ε, το βλέπετε! Για ποιο λόγο; Για να μειώσουμε τις συνέπειες αυτής της πιθανής μείωσης που θα έχουμε.

Αυτό είναι, κύριε Πρόεδρε!

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βότσης, παρακαλώ.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη, θα σας δώσω το λόγο, αλλά να συντομεύετε, διότι νομίζω το θέμα εξαντλήθηκε.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Λοιπόν, θα είμαι πολύ σύντομος.

Κάθε φορά που συζητούμε το θέμα του τουρισμού ψάχνουμε όλοι να βρούμε το λάθος. Κάθε φορά γίνεται η ίδια συζήτηση. Αναφερόμαστε στη μελέτη, στο στρατηγικό σχεδιασμό 2003, ξέρω 'γώ, 2010. Τι είπε εκείνη η μελέτη, που κάποιοι ειδικοί ήρθαν τζαι εκάμαν την; Πρέπει να εμπλουτίσουμε το τουριστικό μας προϊόν με

άλλα πράγματα. Δεν μπορούμε να πουλούμε μόνον ήλιο τζιαι θάλασσα. Αυτή η μελέτη έλεγε: «Για να κρίνουμε πού βρισκόμαστε, πρέπει να κάνουμε μαρίνες». Είδατε καμιά μαρίνα να γίνεται; Δεν είδαμε μαρίνα να γίνεται! Είπε η μελέτη: «Πρέπει να κάμετε γήπεδα γκολφ». Συζητούμε τζιαι ξανασυζητούμε τζιαι ξαναπαίρνομεν, ξαναφέρνομεν τα, ίσως ξεκινήσουν τωρά. Είπε η μελέτη αυτή: «Πρέπει να κάμουμε συνεδριακό κέντρο». Είδατε συνεδριακό κέντρο; Είπε: «Ίσως πρέπει να κάμουμε τζιαι καζίνο». Είδατε καζίνο νόμιμο; Άρα, στο τέλος της ημέρας διερωτώμαι γιατί διερωτόμαστε γιατί δεν πάει καλά ο τουρισμός μας! Δεν πάει καλά ο τουρισμός μας, γιατί απ' όλα αυτά τα έργα που έπρεπε να γίνουν, για να αλλάξει η μορφή του κυπριακού τουριστικού προϊόντος, που είναι μόνο ήλιος και θάλασσα, δεν έχει γίνει κανένα από αυτά! Ευθύνες όλων τζιαι ο καθένας, την ώρα που πρέπει να κριθεί για κάθε θέμα, ας τα έχει υπόψη του τζιαι να είναι όλοι βοηθητικοί προς αυτή την προσπάθεια!

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχαμε πρόθεση να τοποθετηθούμε επί του θέματος, γιατί θεωρούσαμε ότι το θέμα ήταν απλό. Όμως, από τη στιγμή που ανοίγει συζήτηση και υπάρχει μια ευρεία τοποθέτηση των συναδέλφων, είμαστε υποχρεωμένοι και από την πλευρά της ΕΔΕΚ να θέσουμε τις απόψεις μας και να πούμε ότι εμείς ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, γιατί ακριβώς εκτιμούμε ότι η διάθεση των κονδυλίων τα οποία έχει στη διάθεσή του γίνονται προς την ορθή κατεύθυνση. Από εκεί και πέρα όμως, είναι γεγονός ότι θα μπορούσαν να γίνουν πολύ περισσότερα όσον αφορά την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, κάτι το οποίο κατ' επανάληψη έχουμε τονίσει σ' αυτή την αίθουσα, χωρίς όμως να έχει γίνει οτιδήποτε. Ήδη αναφέρθηκε ο συνάδελφος προηγουμένως, ο κ. Βότσης, σε όλα τα ζητήματα τα οποία έχουν σχέση με την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και πραγματικά δεν είδαμε να υπάρχει το ίδιο ενδιαφέρον από αρκετούς συναδέλφους για το γιατί δεν προχώρησε η υπόθεση της μαρίνας Λεμεσού εδώ και τόσα χρόνια, γιατί έγινε η διασύνδεση της ανάπτυξης της μαρίνας με το λιμάνι της Λάρνακας, γιατί δεν υπήρξε η αναβάθμιση του ιατρικού τουρισμού, γιατί δεν υπήρξε η αναβάθμιση του αθλητικού τουρισμού -και εκεί υπάρχουν τεράστιες ευθύνες- ή γιατί δεν υπήρξε η αναβάθμιση του συνεδριακού τουρισμού, για τα προβλήματα τα οποία δημιουργούνται με το θέμα του συνεδριακού κέντρου, αν θα γίνει ή αν δε θα γίνει, πού θα γίνει και όλα τα συναφή, και πολύ περισσότερο δεν ακούσαμε ποτέ και κανέναν να μιλά για τα προβλήματα άλλων κρατικών υπηρεσιών, που λειτουργούν ακριβώς προς την κατεύθυνση της μείωσης του τουριστικού προϊόντος στην Κύπρο και των αφίξεων.

Αυτό είναι ένα κεφάλαιο για το οποίο έδωσα μια σήμανση πριν από μερικές εβδομάδες σε κάποιους που τους ενδιαφέρει. Φαίνεται ότι δεν πήραν τα μηνύματα ακόμα. Το επαναλαμβάνω και σήμερα και έχω την εντύπωση ότι στο μέλλον θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε αναλυτικά για τέτοια ζητήματα.

Ως εκ τούτου, αυτό που είναι ξεκάθαρο είναι ότι, για να υπάρξει μία ορθολογιστική αξιοποίηση της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού, δεν είναι υπόθεση μόνο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Είναι υπόθεση πολλών φορέων. Ο καθένας από την πλευρά του οφείλουμε να συνδράμουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Υπάρχουν και κάποια θετικά μηνύματα, υπάρχουν και κάποια αρνητικά

μηνύματα. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν περίπου 20% μέχρι 30% λιγότερες επιβεβαιωμένες κρατήσεις σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο για το καλοκαίρι. Ευχόμαστε και ελπίζουμε ότι αυτή η αναβολή δε θα αργήσει να επιβεβαιωθεί, για το λόγο ακριβώς ότι υπάρχει μια ψυχολογική ανασφάλεια αυτή τη στιγμή η οποία δεν επιτρέπει σε κάποιους τουρίστες από το εξωτερικό να επιβεβαιώσουν αυτή τη στιγμή τις κρατήσεις τους και ότι πολύ σύντομα θα γίνει.

Εν πάση περιπτώσει, νομίζω ότι χρειάζεται ένας ορθολογισμός, χρειάζεται από την πλευρά τη δική μας να είμαστε πολύ πιο προσεκτικοί γι' αυτά τα ζητήματα. Δεν υπάρχουν λόγοι πανικού, αλλά και από την άλλη πλευρά οφείλουμε να καταδικάσουμε την όποια τάση είτε εφησυχασμού είτε και αρνητικών παρεμβάσεων, οι οποίες συμβαίνουν και υπονομεύουν το τουριστικό μας προϊόν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη. Παρακαλώ ένα λεπτό, δύο λεπτά, σύντομα όσο μπορείτε.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να πούμε ότι η υπερβολική ωραιοποίηση των πραγμάτων δεν ωφελεί πραγματικά κανέναν και δε μάλιστα τον κυπριακό τουρισμό στο σημείο το οποίο σήμερα βρίσκεται. Δε λέμε ότι θα πρέπει να είμαστε ισοπεδωτικοί. Αντίθετα, ναι, έχουν παρθεί κάποια μέτρα, όπως για τα τέλη διανυκτέρευσης, τα τέλη αεροδρομίου, τα οποία είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο, μέτρα τα οποία ακόμη έχουν εξαγγελθεί και βρίσκονται εν τη πορεία και χρειάζεται να τα γνωρίζουν όλοι οι συντελεστές, για να τα συμπεριλάβουν στις αποφάσεις τους, ακόμα εκκρεμούν. Αναφέρομαι και στο ΦΠΑ, αναφέρομαι και σε σειρά από άλλα μέτρα που αφορούν ή προγραμματισμούς ή προγράμματα ενίσχυσης του εγχώριου τουρισμού.

Θέλω όμως να πω κάτι άλλο. Ζητήσαμε, στοιχεία και όλοι είχαμε διαπιστώσει, με όλους τους εμπλεκόμενους εν πάση περιπτώσει, ότι υπάρχει ουσιαστική μείωση του τουρισμού κατά τη φετινή χρονιά. Και διαπιστώσαμε το εξής: Πρέπει να ετοιμαστεί μια στρατηγική αντιμετώπιση ή εκμετάλλευση των ταξιδιών του last minute, δηλαδή των ταξιδιών της τελευταίας στιγμής, και γι' αυτό μέχρι ετούτη την ώρα δεν υπάρχει κανένα πρόγραμμα από πλευράς του ΚΟΤ. Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, και σωστά αναφέρθηκε από το συνάδελφο προηγουμένως, ισχυρίστηκε ότι ό,τι ζητήσαμε το έχουμε πάρει. Όμως, έχουμε πληροφορηθεί και κάθε μέρα μετρούμε τις συνέπειες της ανεργίας ένεκα του μη ανοίγματος, αλλά και ένεκα των προγραμματισμών του τουριστικού τομέα, ο οποίος προς άλλη κατεύθυνση οδηγεί.

Άρα λοιπόν, τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι ο υπερβολικός εφησυχασμός και η ωραιοποίηση των πραγμάτων, σε τέτοιο σημείο μάλιστα, ώστε να εμφανίζουμε σημάδια κραχτισμού, δε βοηθά! Και χρειάζεται να παρθούν άμεσα μέτρα προς την κατεύθυνση αξιοποίησης, έστω της τελευταίας στιγμής, του τουρισμού, προκειμένου να σώσουμε αυτό το οποίο μπορεί να σωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μια διαφορετική παρέμβαση, κύριε Πρόεδρε, γιατί στα δικά μου τα αυτιά, με όλο το σεβασμό, οι ομιλητές ακούγονται περήπου να λένε τα ίδια πράγματα!

Εγώ επισκέφθηκα πρόσφατα, τον περασμένο Οκτώβριο, ένα μικρό νησί της Ελλάδας, την Τήλο, κύριε Πρόεδρε, η οποία πριν δέκα χρόνια ήταν ξεγραμμένη. Και από άποψη τουρισμού και από άποψη κατοίκων. Σήμερα, αυτή τη στιγμή που μιλάμε, έχει κλεισμένα όλα τα ξενοδοχεία της για φέτος, έχει πρόβλημα χωρητικότητας και ο πληθυσμός της αυξάνεται. Αυτό το μικρό νησί είναι κηρυγμένο ολόκληρο εθνικό πάρκο και στηρίζεται κυρίως στους ανθρώπους οι οποίοι έρχονται συνέχεια στον ίδιο προορισμό.

Εμείς στην Κύπρο έχουμε ελάχιστους τουρίστες που έρχονται ξανά και ξανά. Σκεφτείτε γιατί! Ούτε οι μαρίνες θα τους φέρνουν συνέχεια στην Κύπρο ούτε τα γήπεδα γκολφ ούτε οι κρατήσεις της τελευταίας στιγμής. Δέστε τι καθαριότητα έχουμε, τι υπηρεσίες έχουμε, πόσο όμορφος είναι ο τόπος μας και ξαναμιλούμε του χρόνου!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πόσο τους κλέβουμε!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πόσο τους κλέβουμε, ευχαριστώ πολύ, και ξαναμιλούμε του χρόνου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου και τελειώνουμε. Έχει εξαντληθεί το θέμα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια σύντομη παρέμβαση.

Πρώτον, για να κάνω την παρατήρηση ότι, αφού λέμε ότι έχουμε τόσο μεγάλη έγνοια για τον τουρισμό, δεν μπορούμε να διατυπώσουμε συνολική άποψη, που να είναι και θετική η προσέγγισή της, για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα το οποίο υπάρχει, μέσα σε δύο λεπτά και από τη θέση μας! Αυτό είναι το πρώτο.

Εάν θέλαμε αυτά τα πράγματα, αυτά τα πράγματα θα έπρεπε να ήταν στην έκθεση της επιτροπής που συζήτησε επί ώρες και επί μέρες αυτό το θέμα του προϋπολογισμού και της τουριστικής πολιτικής ή, αν θέλαμε, ακόμα περισσότερο, θα έπρεπε να ήταν στο Κεφάλαιο Δ΄ και να συζητήσουμε, όπως συζητήσαμε πριν από λίγο καιρό αυτό το συγκεκριμένο θέμα.

Δεύτερον, κανείς δεν αμφισβητεί την ύπαρξη προβλήματος γύρω από τον τουρισμό. Κανείς όμως δεν πρέπει να αμφισβητεί ότι και αυτή η κυβέρνηση και ο οργανισμός και το αρμόδιο υπουργείο έχουν κινηθεί προς τη σωστή κατεύθυνση. Έχουν πάρει αποφάσεις, έχουν εγκρίνει ποσά και έχουν δώσει βάση και στους επιχειρηματίες του είδους να στηριχθούν, για να κάνουν πιο ελκυστικό το προϊόν τους. Όμως, δεν μπορούμε να λέμε ότι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε στην ολότητά του το πρόβλημα, γιατί αυτοί που φυσιολογικά θα έρχονταν στην Κύπρο ενδεχόμενα σήμερα να είναι αυτοί που χάνουν το στίπι τους στην Αγγλία, στη Γαλλία, στην Αμερική ή δεν ξέρω εγώ πού αλλού! Άρα, εκ των πραγμάτων εκείνη που πρέπει να είναι η προσπάθειά μας είναι να κρατήσουμε σε κάποια λογικά πλαίσια και θετικά για τη δική μας πλευρά το θέμα του πόσους θα χάσουμε. Προς αυτή την κατεύθυνση, τους τελευταίους ένα, δύο μήνες έχει γίνει επίσκεψη της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και του οργανισμού και στο Λονδίνο, στην έκθεση του Λονδίνου, και στη

Γερμανία, στην έκθεση της Γερμανίας, και στη Μόσχα, που είναι τα τρία βασικά κέντρα που στέλλουν τουρισμό στην Κύπρο.

Πέραν τούτου, αποφάσεις για αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος έχουν ληφθεί πάρα πολλές. Ευρίσκονται στο στάδιο που πρέπει να προωθηθούν. Ναι, και εκείνο που ομόφωνα πρέπει να φύγει απ' εδώ είναι ότι αυτό το κοινοβούλιο θα στηρίξει και την κυβέρνηση, αλλά και τους επιχειρηματίες του τουρισμού, για να μπορέσουν να υλοποιήσουν όλα αυτά τα έργα τα οποία ήδη έχουν αποφασιστεί και πρέπει να γίνουν όσο πιο σύντομα γίνεται.

Και μία απάντηση σε ένα θέμα που άκουσα πριν από λίγο, σε ό,τι αφορά το θέμα των τουριστών μίας επίσκεψης. Όχι, οι τουρίστες της Κύπρου, ιδιαίτερα από την Αγγλία, από τις σκανδιναβικές χώρες και από τη Ρωσία, τώρα είναι επαναλαμβανόμενοι. Και μάλιστα οι άνθρωποι αυτοί προχωρούν και στο βήμα της αγοράς κατοικιών, άσχετο εάν οι οικονομικές ανάγκες σήμερα τους οδηγούν σε αντίστροφη μέτρηση. Αυτό είναι κάτι που επίσης πρέπει να προσέξουμε και να προστατεύσουμε και αυτού του είδους τον τουρισμό μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Πριν δώσω το λόγο στον κ. Βαρνάβα, να πω ότι για το πρώτο θέμα που θίξατε αδικείται εν μέρει ο συνάδελφος, ο Λευτέρης ο Χριστοφόρου, γιατί ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της παράταξης του ξέρω ότι αφιέρωσε ώρες ολόκληρες για τα θέματα του τουρισμού κάνοντας εισηγήσεις κ.λπ. Νομίζω δεν έχει κανέναν μέσα σε αυτή την αίθουσα που δεν αναγνωρίζει τη σημασία την τεράστια που έχει ο τουρισμός και όλοι ανεξαιρέτα θέλουμε να επιτύχει αυτή η προσπάθεια της κυβέρνησης, να επιτύχει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ έχει τοποθετηθεί ο συνάδελφος, ο Μαρίνος ο Σιζόπουλος. Όμως, να πω το εξής: Καλώς όλοι επικεντρωνόμαστε, ιδιαίτερα αυτή τη στιγμή που συζητείτο ο προϋπολογισμός του ΚΟΤ, στην περίοδο της κρίσης. Αλλά, τουλάχιστον εγώ προσωπικά οκτώ χρόνια ως βουλευτής, οκτώ χρόνια ως μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου κάθε χρόνο συζητούμε μέτρα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν σε σχέση με το πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει ο τουρισμός στην Κύπρο. Άρα, το πρόβλημα του τουρισμού στην Κύπρο, κύριε Πρόεδρε, δεν έρχεται να το αντιμετωπίσεις τώρα! Είναι διαχρονικό. Γι' αυτό και ο συνάδελφος, ο Άγγελος ο Βότσης έχει μιλήσει για έκθεση, για έκθεση που μιλά για μέτρα που πρέπει να ληφθούν κ.ο.κ.

Επίσης, θα πρέπει να μας ενδιαφέρει όχι μόνο αριθμητικά ο τουρισμός, αλλά σίγουρα θα πρέπει να μας ενδιαφέρει και ποιοτικά. Γιατί ιδιαίτερα το να ακούμε αριθμούς, τόσα εκατομμύρια, αυτό δε σημαίνει τίποτε! Αν έρθετε στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου, θα δείτε, ιδιαίτερα στην περσινή περίοδο, κύριε Πρόεδρε, ότι μπορεί αριθμητικά να ήταν εντάξει, αλλά ποιοτικά ήταν πολύ κάτω σε σχέση με τον τουρισμό τον οποίο έχουμε. Άρα, ο σκοπός και ο στόχος θα πρέπει να είναι και η προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού, κύριε Πρόεδρε, και όχι μόνο αριθμητικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού €102.011.722 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργικοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Διάθεση ειδικών εισπραττόμενων/εμβαζόμενων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων/σκοπών. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9, 16 και 23 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη και δεύτερη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό είχε κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων από την εκτελεστική εξουσία, είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο να δύναται με διάταγμά του να καθορίσει τέλη για την έκδοση από το διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων (ΤΕΠ) οποιασδήποτε βεβαίωσης ή πιστοποιητικού για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με την εν λόγω νομοθεσία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο διευθυντής του ΤΕΠ εκδίδει βεβαιώσεις ή/και πιστοποιητικά για θέματα που σχετίζονται με τις διατάξεις του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου χωρίς καμία επιβάρυνση για τον αιτητή. Η έκδοση των εν λόγω βεβαιώσεων και πιστοποιητικών συνεπάγεται πρόσθετες δαπάνες για το ΤΕΠ, οι οποίες προκύπτουν λόγω της ανάγκης επίσπευσης των απαραίτητων, για την έκδοση των βεβαιώσεων/πιστοποιητικών, ελέγχων και διαδικασιών, έτσι που να ανταποκρίνεται το τμήμα αμέσως στα σχετικά αιτήματα. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των σχετικών βεβαιώσεων/πιστοποιητικών που εκδίδονται παγκύπρια από το τμήμα. Ενδεικτικά, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν ότι το 2007 τα πιστοποιητικά με τα οποία το τμήμα επιβεβαιώνει ότι το πρόσωπο είναι κάτοικος της Δημοκρατίας ήταν πέραν των 27 000.

Όπως ανέφεραν οι ίδιοι εκπρόσωποι, από την όλη διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικών/βεβαιώσεων προκύπτει σοβαρό διοικητικό κόστος. Συναφώς, στόχος του νομοσχεδίου δεν είναι η επιβάρυνση των αιτητών αλλά η ανάκτηση των διοικητικών εξόδων που προκύπτουν.

Κατά την εξέταση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής επισήμαναν ότι το νομοσχέδιο, όπως αυτό έχει κατατεθεί, δεν οριοθετεί το πεδίο εφαρμογής της δυνατότητας του Υπουργικού Συμβουλίου να εκδίδει διατάγματα για την επιβολή τελών σχετικά με την έκδοση πιστοποιητικών/βεβαιώσεων που αφορούν το ΤΕΠ, με αποτέλεσμα η σχετική εξουσία να καθίσταται απεριόριστη.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω επισήμανσης, η επιτροπή κάλεσε το αρμόδιο υπουργείο να επανεξετάσει το όλο θέμα και να επανέλθει με νέα εισήγηση.

Επιπρόσθετα, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ζήτησε να λάβει πληροφορία για όλες τις βεβαιώσεις και πιστοποιητικά που εκδίδει το ΤΕΠ. Σχετική κατάσταση ετοιμάστηκε από το αρμόδιο υπουργείο και κοινοποιήθηκε στην επιτροπή με επιστολή ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009.

Στη συνέχεια, ακολούθησε επιστολή του Υπουργού Οικονομικών προς την πρόεδρο της επιτροπής, ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2009, η οποία κοινοποιήθηκε σε όλα τα μέλη, με την οποία διευκρινίζεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών στο παρόν στάδιο προτίθεται να προωθήσει πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για έκδοση διατάγματος για καθορισμό τελών μόνο για το πιστοποιητικό που εκδίδει ο διευθυντής του ΤΕΠ με το οποίο επιβεβαιώνεται ότι πρόσωπο είναι κάτοικος της Δημοκρατίας.

Στην ίδια επιστολή σημειώνεται επίσης ότι ο όρος “κάτοικος της Δημοκρατίας” έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου και ότι τα πιο πάνω πιστοποιητικά εκδίδονται για φορολογουμένους που έχουν εισοδήματα από το εξωτερικό, κυρίως από χώρες με τις οποίες η Κύπρος έχει συνάψει συμφωνίες για την αποφυγή της διπλής φορολογίας. Η υποβολή των εν λόγω πιστοποιητικών απαιτείται από τις φορολογικές αρχές των άλλων χωρών για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων των συμφωνιών αυτών.

Υπό το φως της πιο πάνω νέας απόφασης του αρμόδιου υπουργείου, η επιτροπή ζήτησε όπως το υπό συζήτηση νομοσχέδιο διαμορφωθεί κατά τρόπο που

να προβλέπεται σαφώς σ' αυτό η εξουσία έκδοσης διατάγματος από το Υπουργικό Συμβούλιο μόνο για την περίπτωση του καθορισμού τελών αναφορικά με την έκδοση βεβαίωσης/πιστοποιητικού με το οποίο να επιβεβαιώνεται ότι πρόσωπο είναι κάτοικος της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και υποβάλλοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά πλειοψηφία της προέδρου της βουλευτού της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ΔΗΣΥ και το ΕΥΡΩΚΟ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

Ναι, κυρία Κυριακού.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Από το βήμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ανεβείτε στο βήμα.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει το παρόν νομοσχέδιο, μέσα στα πλαίσια της γενικότερης του πολιτικής με την οποία έχουν αποφασίσει ότι δεν πρέπει να επιβάλλονται επιπρόσθετες φορολογίες, είτε αυτές είναι έμμεσες είτε αυτές είναι άμεσες, ιδιαίτερα σε αυτή την περίοδο της οικονομικής κρίσης που όλα τα κράτη προσπαθούν να μειώσουν το κόστος προς τον πολίτη και να ενθαρρύνουν τη ρευστότητα της αγοράς. Ενώ σήμερα ακούμε συνέχεια την κυβέρνηση ότι δεν πρόκειται να βάλει νέες φορολογίες, ότι είναι μια κυβέρνηση η οποία δε φορολογεί επιπλέον τους πολίτες, ακούμε ότι έχουν πολιτική η οποία θα ενθαρρύνει τις ξένες επενδύσεις, ακούμε ότι γίνονται σχεδιασμοί να μειωθεί η γραφειοκρατία και να μειωθεί το κόστος λειτουργίας της κρατικής μηχανής, εντούτοις με το παρόν νομοσχέδιο, και οι τρεις αυτοί ισχυρισμοί καταρρίπτονται και είναι φανερό ότι δεν είναι αυτός ο στόχος μέσω αυτού του νομοσχεδίου!

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην επιτροπή Οικονομικών ελέχθη ότι ο λόγος για τον οποίο έχει αποφασίσει η κυβέρνηση να επιβάλει τέλος για την έκδοση πιστοποιητικών κατοικίας για τους φορολογούμενους, ούτως ώστε να μπορούν να ζητούν την επιστροφή του φόρου τους σε άλλες χώρες, έχει ληφθεί λόγω του ότι το 2007 είχαμε 27 000 τέτοιες αιτήσεις, τέτοιες εκδόσεις πιστοποιητικών. Και ότι γι' αυτό το λόγο έπρεπε να πληρώνει ο αιτών το διοικητικό κόστος και γι' αυτό το λόγο έχει γίνει αυτή η πρόταση. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να σας πούμε ότι είναι μηχανογραφημένα και ότι το κόστος τους είναι ελάχιστο. Αντίθετα, με το νομοσχέδιο, εάν επιβληθεί τέλος για την έκδοση αυτών των πιστοποιητικών, για 27 000 πιστοποιητικά πρέπει να εκδοθούν 27 000 αποδείξεις από ταμεία, πρέπει να

διοριστούν ταμίες για να εισπράττουν αυτό το μικρό τέλος, όσο μικρό και να είναι, να εκδίδουν πιστοποιητικά, να εκδίδουν αποδείξεις και εκτός του ότι πρέπει να έχουμε ταμιά πρέπει να έχουμε, σύμφωνα με τους κανονισμούς, και λειτουργό ο οποίος να ελέγχει αυτές τις εισπράξεις και εκτός του άλλου ελέγχου ο οποίος γίνεται από το Γραφείο της Γενικής Ελέγκτριας. Αντιλαμβάνεστε πόσος κόσμος χρειάζεται για την είσπραξη αυτού του μικρού ποσού και πόσο ανεβάζει το διοικητικό κόστος της έκδοσης αυτού του πιστοποιητικού, όταν γίνεται αυτή η πληρωμή! Και να μην αναφέρουμε και τη γραφική ύλη η οποία χρειάζεται για την έκδοση αυτών των αποδείξεων. Ταυτοχρόνως όμως, σπαταλά και ο αιτών χρόνο για να στήνεται πίσω από ένα ταμείο, να κρατά μια ουρά σε ένα ταμείο, για να μπορέσει να πληρώσει αυτό το ποσό, να πάρει την απόδειξή του, για να του εκδοθεί αυτό το πιστοποιητικό.

Ταυτόχρονα όμως, η εικόνα που δίνουμε στους ξένους επενδυτές, ώστε να πάρουν αυτό το πιστοποιητικό, ενώ μέχρι σήμερα προσπαθούσαμε να τους ενθαρρύνουμε να έρχονται στην Κύπρο, να νιώσουν καλοδεχούμενοι, κάθε άλλο παρά καλή είναι, όταν στέκονται ουρά πίσω από ένα ταμιά, για να πληρώσουν αυτό το μικρό ποσό. Μέχρι σήμερα, πρέπει να πούμε, αυτό το πιστοποιητικό εκδίδετο δωρεάν στους 27 000 αυτούς κατοίκους της Κύπρου ή φορολογούμενους της Κύπρου. Το οποίο τους εκδίδαμε δωρεάν όχι από φιλανθρωπία, πρέπει να πούμε. Δεν είναι γιατί τους λυπούμαστε και τους το εκδίδαμε δωρεάν! Είναι γιατί αυτοί οι άνθρωποι προσθέτουν αξία στην κυπριακή οικονομία, αυτοί οι άνθρωποι δημιουργούν μέσα στην κυπριακή οικονομία και τους θέλουμε να μείνουν στην κυπριακή οικονομία!

Για τους λόγους αυτούς θα καταψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο που επιβάλλει πρόσθετη φορολογία, όσο μικρή και να είναι, που δεν ενθαρρύνει τις ξένες επενδύσεις και που αυξάνει το οικονομικό κόστος λειτουργίας της κρατικής μηχανής με αχρηίαστη και πολυέξοδη γραφειοκρατία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θα υπερψηφίσουμε το προτεινόμενο νομοθέτημα. Δε θα συμφωνήσω σε πλείστα όσα έχω ακούσει. Καταρχάς η πληρωμή του διοικητικού τέλους δεν είναι φόρος, για όσους ξέρουν νομικά, είναι κάτι το διαφορετικό. Άλλο το "levy" και άλλο το "duty" και άλλο το "tax", για να χρησιμοποιήσουμε και τους αγγλικούς όρους, οι οποίοι είναι γνωστοί, εφόσον τα φορολογικά αυτά ζητήματα είναι γνωστά σε όλο τον κόσμο. Κατά συνέπεια, δεύτερον, δεν είναι δυνατό από μία δημόσια διοίκηση, από ένα κράτος να ζητάς πιστοποιητικά οποιουδήποτε είδους, μικρά ή μεγάλα, και να απασχολεί τους υπαλλήλους του, χωρίς να σε χρεώνει. Τρίτον, αν αυτοί οι άνθρωποι, οι οποίοι θα κληθούν, οι τόσες χιλιάδες που ανέφερε η προηγούμενη ομιλήτρια, οι οποίοι συνεισφέρουν στην οικονομία της Κύπρου, δεν αντιμετώπιζαν καμιά γραφειοκρατία αναγκαία για την παραμονή τους στην Κύπρο, που αντιμετωπίζουν τόσο μεγάλη και περίπλοκη γραφειοκρατία, ξεκινώντας από την εγγραφή της εταιρείας τους μαζί με τα έγγραφα, από την αγορά της κατοικίας τους, από την εξασφάλιση της διαμονής των ιδίων και των οικογενειών τους, δηλαδή, αν δεν καλούσαν ποτέ να υπογράψουν να πληρώσουν κάτι, για να εξασφαλιστεί από το κράτος η διευκόλυνση της παραμονής και των εργασιών τους, τα επιχειρήματα θα ήταν σωστά. Εφόσον κανένας δεν τους ενοχλεί και φέρνουν μόνο χρήματα, γιατί να τους βάλουμε να πληρώνουν το διοικητικό κόστος αυτού του τέλους, όσο μικρό και αν είναι;

Κατά συνέπεια, μέσα από αυτή την οπτική γωνία, δε νομίζω ότι τα επιχειρήματα αυτά ευσταθούν. Αλλά το κυριότερο, το οποίο, νομίζω, είναι πάρα πολύ σοβαρό, είναι το εξής: Έγινε μια προσπάθεια να φανεί ότι αυτή η νομοθεσία δεν είναι εκσυγχρονιστική, είναι απηρχαιωμένη, αλλά και θα οδηγήσει τα πράγματα σε περιπλοκές, με την έννοια του ότι θα απαιτήσει πρόσληψη νέων υπαλλήλων, χαρτική ύλη κ.λπ. Δε νομίζω τα θέματα αυτά να μπορεί να θεωρηθούν, με όλη την εκτίμηση και το σεβασμό, απ' ό,τι καταλαβαίνω, ως επιχειρήματα που μπορούν να αναιρέσουν την επιβαλλόμενη τιμή του κόστους, του τέλους, που πρέπει να πληρώνεται προς το κράτος. Γιατί -και τελειώνω- φανταστείτε μία καλή πρωίαν να σηκωθούν όλοι οι κάτοικοι της Κυπριακής Δημοκρατίας, γιατί προέκυψε ένα συγκεκριμένο ζήτημα, και να απευθυνθούν στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ή σε οποιοδήποτε άλλο παρόμοιο τμήμα, διότι αυτή είναι η θεωρία αυτών των τελών, και να ζητήσουν μαζικά τέτοιου είδους πιστοποιητικά. Τότε θα παραλύσει η υπηρεσία, δε θα μπορεί να κάνει τίποτε άλλο και το μόνο ανασχετικό ή αναβλητικό που θα μπορεί κάποιος να σκεφτεί είναι ο χρόνος που θα ξοδέψει στη διαδικασία, για να το πάρει, και το μικρό τέλος.

Νομίζω οποιαδήποτε περαιτέρω συζήτηση δεν υπάρχει χώρος να γίνει στο θέμα αυτό και θα είναι καλά να προχωρήσουμε στην υπερψήφιση του προτεινόμενου νομοθετήματος, γιατί έτσι επιβάλλεται να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγγελίδης, παρακαλώ.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνώ με την ανάγκη της ύπαρξης της τροποποίησης αυτής. Εκείνο το οποίο όμως θεωρώ ότι ίσως να έχρηζε μιας άλλης διατύπωσης είναι η πρόβλεψη ότι αυτά τα τέλη θα προβλέπονται διά διατάγματος. Έχω τη γνώμη ότι ορθότερο θα ήταν, αντί διά διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου, να καθορίζονταν διά κανονισμών, ούτως ώστε να ισχύουν και να είναι γνωστά δυνάμει νομοθετικής πρόβλεψης, δευτερογενούς νομοθεσίας βέβαια, αλλά που να είναι καθαρά νομοθετική πρόβλεψη. Είναι τέλος που εισπράττεται, άρα είναι φορολογία, άρα πηγαίνουμε στο συγκεκριμένο άρθρο του συντάγματος που προβλέπει ότι αυτά τα πράγματα προβλέπονται μέσα από νομοθετικές προβλέψεις, ούτως ώστε να ισχύουν και έναντι όλων.

Κατά τα άλλα, έχω την άποψη ότι δικαιούται η Δημοκρατία να αναζητεί την είσπραξη αυτών των τελών που δαπανά μέσα από διοικητικές διαδικασίες που ακολουθεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω καταρχάς κακώς σπαταλήσαμε τόσο χρόνο για το ζήτημα. Εδώ το κράτος έρχεται καθυστερημένα να πάρει ένα τέλος επιβαλλόμενο από ανθρώπους οι οποίοι περνούν από ένα γραφείο δημόσιας υπηρεσίας, για να ζητήσουν ένα έντυπο που τους αφορά. Όπως ελέχθη, αφορά έναν αριθμό περίπου τριάντα χιλιάδων -να το στρογγυλέψω- και είναι εδώ που δεν κατανοώ καθόλου τη θέση της συναδέλφου από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Αν υποθέσουμε ότι τρωσ περίπου ένα δεκαπεντάλεπτο γι' αυτή την εργασία, ένας πρόχειρος υπολογισμός μιλά για δέκα χιλιάδες ώρες. Ε, γι'

αυτές τις δέκα χιλιάδες ώρες που σπαταλούν οι δημόσιοι υπάλληλοι υπάρχει κανένας που λέει ότι δεν πρέπει να πληρώνονται; Και, επαναλαμβάνω, είναι για ανθρώπους που θα πάρουν ένα χαρτί που θα πλαν να διεκδικήσουν φόρο στο εξωτερικό και εσύ διάς τους το τζάμπα δεν υπάρχει λοιπόν επιχείρημα.

Κλείνω με μια αναφορά σ' αυτό που είπε ο κ. Αγγελίδης, γιατί συζητήθηκε στην επιτροπή, αν θα έπρεπε να ήταν με κανονισμούς ή με διάταγμα. Εκεί λοιπόν ελέγχθη ότι τέτοιου τύπου τέλη καθορίζονται με διάταγμα, αλλά καθορίστηκε και το ποσό που θεωρεί περίπου ότι χάνει το κράτος από το γεγονός ότι δεν εισπράττει μέχρι στιγμής, το οποίο τολμά να πω ότι δεν ήταν και τίποτε υπερβολικά σπουδαίο, ήταν γύρω στα €2 εκατομ. Με αυτά νομίζω ότι πρέπει να ψηφιστεί και να κλείνουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Η κ. Παπαδοπούλου, αντιλαμβάνομαι, ήθελε κάτι να πει.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή έχω ακούσει τη συνάδελφο, την κ. Κυριακού, και πράγματι δεν είναι ακριβώς το πνεύμα του συγκεκριμένου νόμου, βασικά οι φορολογικές αρχές άλλων χωρών ζητούν από την κυβέρνησή μας πιστοποιητικό για κατοίκους της Δημοκρατίας, για να αποφεύγεται η διπλή φορολογία. Και αυτό, όταν το ζητούμε εμείς οι Κύπριοι από άλλες χώρες, πληρώνουμε, για να μην επωμίζεται η κυβέρνηση ή άλλη χώρα τούτα τα διοικητικά έξοδα. Επομένως, πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι υπάρχουν διακρατικές συμφωνίες για αποφυγή της διπλής φορολογίας. Και, όταν θα εκδώσουν αυτά τα πιστοποιητικά οι δικές μας οι αρχές, το διοικητικό κόστος μετακυλιέται στον Κύπριο φορολογούμενο. Ε, δεν είναι λογικό! Εκείνος ο οποίος μένει στην Κύπρο πρέπει να συμβάλλει με ένα μικρό τέλος. Μάλιστα, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ζητούσε να δώσουμε την ευχέρεια στο Υπουργικό Συμβούλιο να βγάξει διατάγματα για όλα τα πιστοποιητικά και η δική μας η επιτροπή, η επιτροπή Οικονομικών, το περιόρισε στη συγκεκριμένη περίπτωση, μόνο για να εκδίδεται πιστοποιητικό για κατοίκους της Δημοκρατίας, και ακριβώς εδώ ίσως θα μπορούσε αντί διατάγματος να έβγαινε κανονισμός, αλλά, από τη στιγμή που ενώπιόν μας έχουμε διάταγμα, εμείς το ψηφίζουμε ως έχει.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Να απαντήσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κυρία Κυριακού, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Απλώς, θα ήθελα να διευκρινίσω, γιατί νομίζω έχω υποχρέωση. Όσον αφορά το τι σημαίνει "πληρωμή διοικητικού κόστους", οπωσδήποτε, αν είναι το διοικητικό κόστος που ζητούμε, δε θα είναι φορολογία, αλλά συνήθως είναι πέραν του διοικητικού κόστους που επιβάλλονται τα τέλη και αυτό είναι έμμεση φορολογία. Όσον αφορά τη μετακύλιση του κόστους πάνω στον Κύπριο φορολογούμενο, όλοι φορολογούνται, είτε είναι Κύπριοι είτε είναι ξένοι, όλοι φορολογούνται και πληρώνουν ακριβώς αυτό το κόστος. Και το πιστοποιητικό αυτό δεν είναι μόνο για τους ξένους οι

οποίοι κατοικούν στην Κύπρο, αλλά και για τους Κύπριους οι οποίοι φορολογούνται σε άλλες χώρες.

Επίσης, θα ήθελα να ενημερώσω το σώμα ότι δεν είναι όλα τα πιστοποιητικά που πληρώνονται στις άλλες χώρες και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Πάρα πολλές φορές το κράτος εκδίδει δωρεάν πιστοποιητικά, ιδιαίτερα για την ενθάρρυνση της διακίνησης του κεφαλαίου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και είχαμε ζητήσει να δούμε ποιες χώρες είναι που επέβαλλαν αυτό το τέλος· δε μας το έδωσαν. Αλλά τουλάχιστον, από εμπειρίες που έχω δικές μου, παραδείγματος χάριν στο Ηνωμένο Βασίλειο, όταν γίνεται αύξηση κεφαλαίου εταιρείας και έκδοση πιστοποιητικού, αυτό είναι δωρεάν. Αν κάνεις αύξηση κεφαλαίου στην Κύπρο και ζητήσεις πιστοποιητικό, μπορεί να πληρώσεις και €1 εκατομ. γι' αυτή την έκδοση. Δεν είναι το διοικητικό κόστος· αυτό είναι έμμεση φορολογία. Γι' αυτό -είναι κάτι που πιστεύω και θα ήθελα να εισηγηθώ κάποτε- η επιτροπή Οικονομικών της Βουλής και το σώμα να μελετήσει αυτά τα ενδεχόμενα, ότι υπερφορολογούμε έμμεσα τις εμπορικές συναλλαγές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρ' όλο που μπήκαμε στις δευτερολογίες τώρα...

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ανοίγουν συνέχεια ζητήματα, τα οποία πραγματικά δημιουργούν εύλογα την ανάγκη τοποθέτησης... Ανοίγονται θέματα, δηλαδή το θέμα είναι να μην ανοίγουμε καινούρια θέματα, γιατί αναγκαστικά μπαίνουμε στη λογική αυτή. Εγώ απλά θα ήθελα να κάνω μια εισήγηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, θα σας δώσω το λόγο, εφόσον νομίζετε ότι ανοίχθηκε νέο θέμα.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Εγώ πραγματικά θα ήθελα να μάθω αν υπάρχει οποιαδήποτε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκδίδει οποιοδήποτε επίσημο πιστοποιητικό, χωρίς να καταβάλλεται τέλος. Αν υπάρχει, να μας το καταθέσουν κάποιοι που έχουν μελετήσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν έχω δει να έρθουν προτάσεις για μείωση των τελών της εγγραφής εταιρειών ούτε τον καιρό που ήταν η αγαπητή συνάδελφος στην ηγεσία αυτού του τμήματος ούτε και μεταγενέστερα. Και το μόνο θέμα στο οποίο είμαστε ακριβότεροι από ευρωπαϊκές χώρες είναι τα τέλη εγγραφής μιας εταιρείας. Δεύτερον, αν τους ξένους επενδυτές δεν τους έδωξαν τα ελεγκτικά και τα δικηγορικά έξοδα, τα οποία είναι υπέρογκα, λοιπόν δε θα τους διώξουν τα €5 που θα πληρώνουν, για να παίρνουν αυτό το πιστοποιητικό!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε φθάσει στο τέλος αυτού του θέματος. Νομίζω εξαντλήθηκε.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων αυτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι εννιά ψήφους υπέρ και δώδεκα εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννιά ψήφους υπέρ και δώδεκα εναντίον το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς
«Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»**

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος	Νίκος Τορναρίτης
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νεόφυτος Κωνσταντίνου
Ιωνάς Νικολάου	Φειδίας Σαρίκας
Χρήστος Στυλιανίδης	Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 του περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστεί το δικαίωμα εργοδότησης στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων των πολιτών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιπρόσθετα να επεκταθεί το όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του εν λόγω πρακτορείου από το εξηκοστό στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή τροποποίησε πρόσφατα το βασικό νόμο για το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, ώστε να δοθεί εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να καθορίζει με διάταγμά του τις θέσεις του οργανισμού στις οποίες δεν μπορούν να διοριστούν ή να προαχθούν πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί αποτελούν θέσεις άσκησης δημόσιας εξουσίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, με τους προτεινόμενους κανονισμούς παρέχεται στους πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δικαίωμα διορισμού ή προαγωγής τους σε κενές θέσεις στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν πρόκειται για θέσεις οι οποίες καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο ως θέσεις που συνεπάγονται άμεση ή έμμεση συμμετοχή στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και αποσκοπούν στη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων, στις οποίες θέσεις μόνο πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας μπορούν να διορίζονται ή να προάγονται. Περαιτέρω, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, με τους προτεινόμενους κανονισμούς επεκτείνεται το όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του εν λόγω πρακτορείου από το εξηκοστό στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους, κατ' ανάλογο τρόπο με τις ρυθμίσεις που ισχύουν ήδη για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ διαφώνησαν, ως θέμα αρχής, μόνο με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών οι οποίες ρυθμίζουν την επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών εισηγούνται, ως θέμα αρχής, την απόρριψη των προνοιών των υπό συζήτηση κανονισμών που ρυθμίζουν την επέκταση του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ υιοθετούν τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, με επιφύλαξη σχετικά με την αναφερόμενη πιο πάνω διαφωνία μελών της, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το γνωστό θέμα της επέκτασης του ορίου υποχρεωτικής αφυπηρέτησης στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και όχι μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και όχι μόνο, αλλά η διαφωνία του ΑΚΕΛ με ένα κυβερνητικό νομοσχέδιο, αν ήταν, κύριε Ερωτοκρίτου, για το “όχι μόνο”, θα ήταν παράξενο· είναι για το εξηκοστό τρίτο μόνο.

Παρακαλώ, κύριε Κατσουρίδη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς, θέλω να ρωτήσω αυτούς που κατέχουν καλύτερα αυτά τα θέματα, εμείς θέλουμε να καταψηφίσουμε μόνο αυτή την πρόνοια, μπορεί να γίνει διαχωρισμός και να το βάλετε χωριστά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή πρακτικά, κύριε Κατσουρίδη, δε βλέπω να υπάρχει τρόπος, θα καταγραφεί η δήλωση του ΑΚΕΛ στα πρακτικά και θα θεωρηθεί ότι η ψήφος που καταψηφίζει αφορά μόνο την πτυχή αυτή του νομοσχεδίου.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ομοίως κι εμείς. Εμείς θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο, αφαιρουμένης αυτής της πρότασης, που θα την καταψηφίσουμε, για την επέκταση του ορίου ηλικίας, βέβαια για εντελώς διαφορετικό λόγο από το λόγο που την καταψηφίζει το ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια διαδικαστική εισήγηση θα έκανα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να την ακούσουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αντί καταγραφής της δήλωσης, να τεθεί ως προφορική τροπολογία και να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχω κανένα πρόβλημα να ακολουθήσω αυτή τη διαδικασία, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με το να καταγραφεί η δήλωση, δε σημαίνει και πολλά πράγματα, ενώ γίνεται μία κίνηση η οποία έχει σχέση με τη σωστή διαδικασία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, προτίθεμαι να βάλω σε ξεχωριστή ψηφοφορία την τροποποίηση του Κανονισμού 21, που είναι ο κανονισμός που προνοεί για την επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης στα εξήντα τρία.

Συνεπώς, θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία που αφορά στο άρθρο 4. Υπάρχει η πρόταση εκ μέρους του ΕΥΡΩΚΟ και του ΑΚΕΛ να καταργηθεί αυτή η παράγραφος.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της κατάργησής της;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Πόσοι τάσσονται εναντίον της κατάργησής αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Είναι ομόφωνο, αντιλαμβάνομαι, απ' εκεί και πέρα, με τις δηλώσεις που έχουν γίνει.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γιάννος Λαμάρης

Αθηνά Κυριακίδου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Οικονομικών, του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου και ο διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Το Γραφείο Προγραμματισμού, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2009 είναι ισοσκελισμένος και παρουσιάζει έσοδα ύψους €121.213.925 και ισόποσα έξοδα.

Ειδικότερα, τα προϋπολογιζόμενα έσοδα κατά κεφάλαιο αναμένεται να προέλθουν από τα ακόλουθα:

Έσοδα κατά κεφάλαιο

Προϋπολογισμός 2009

	€
1. Κυβερνητική χορηγία	74.800.000
2. Προπτυχιακά διδάκτρα	13.700.000
3. Άλλα έσοδα	6.000.000
4. Εισοδήματα από εκμετάλλευση περιουσίας	704.603
5. Εισφορές, δωρεές, χορηγήματα, εξωτερικά ερευνητικά προγράμματα κ.ά.	17.405.133
6. Μεταπτυχιακά διδάκτρα	2.237.653
7. Τόκοι από τραπεζικούς λογαριασμούς	341.720
8. Χορηγίες από το Ίδρυμα Στήριξης Πανεπιστημίου Κύπρου	34.170
9. Έσοδα για χρηματοδότηση διαρθρωτικών προγραμμάτων και σχεδίων	3.563.030

10.	Υπόλοιπο από μεταφορά από προηγούμενα έτη (σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του προηγούμενου έτους)	3.573.369
11.	Διόρθωση υπολοίπου από μεταφορά λόγω υπερεκτίμησης των δαπανών που δυνατό να πραγματοποιηθούν κατά το έτος 2008 και διόρθωση εκτίμησης σχετικών εσόδων	12.011.032
12.	Μεταφορά στο αποθεματικό εσόδων προς χρήση σε επόμενα έτη	<u>-13.156.785</u>
	Σύνολο εσόδων	<u>121.213.925</u>

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες κατά κεφάλαιο αναλύονται ως ακολούθως:

	Δαπάνη κατά κεφάλαιο	€
1.	Τρέχουσες δαπάνες	46.768.750
2.	Λειτουργικές δαπάνες	7.645.020
3.	Διαχειριστικά έξοδα	9.973.610
4.	Κεφαλαιουχικές δαπάνες	30.112.620
5.	Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (από ίδια έσοδα)	<u>26.713.925</u>
	Σύνολο δαπανών	<u>121.213.925</u>

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τον εν λόγω προϋπολογισμό και όσα κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής τα ενδιαφερόμενα μέρη, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Για την κατάρτιση του προϋπολογισμού λήφθηκε υπόψη η παρούσα δημοσιονομική κατάσταση του κράτους, οι προτεραιότητες του Πανεπιστημίου Κύπρου όσον αφορά τις αναπτυξιακές του δραστηριότητες, καθώς και οι ειλημμένες υποχρεώσεις του.
2. Ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2009 σκοπό έχει, μεταξύ άλλων, να καλύψει δαπάνες που αφορούν την ανάπτυξη του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Βιολογικών Επιστημών, την ανάπτυξη του Τμήματος Νομικής, καθώς και του Τμήματος Αρχιτεκτονικής.
3. Ενόψει της περαιτέρω ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Κύπρου, με τη σταδιακή εισδοχή δύο χιλιάδων επιπλέον φοιτητών, ο προϋπολογισμός του 2009 σκοπό έχει να καλύψει δαπάνες οι οποίες απορρέουν από την αύξηση των φοιτητών σε υφιστάμενα προγράμματα και την προσφορά νέων προγραμμάτων σπουδών ή/και κατευθύνσεων τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
4. Όσον αφορά τα κατασκευαστικά έργα στην πανεπιστημιούπολη, έχουν προγραμματιστεί εργασίες οι οποίες αφορούν κυρίως την ανέγερση του κτιρίου της Σχολής Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης και των Κοινόχρηστων Χώρων Διδασκαλίας II, την επέκταση της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών, την ανέγερση των χώρων κοινωνικών δραστηριοτήτων, τις προπαρασκευαστικές εργασίες (αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς κ.λπ., σύμφωνα

με το κτιριολογικό πρόγραμμα) για τη στέγαση τόσο της Πολυτεχνικής Σχολής όσο και του Τμήματος Βιολογικών Επιστημών, καθώς και βελτιωτικές εργασίες στην πτέρυγα Β' και εξωτερικές εργασίες στον κεντρικό χώρο του πανεπιστημίου και στο κτίριο όπου στεγάζεται το πολιτιστικό κέντρο του πανεπιστημίου στην παλιά Λευκωσία.

Κατά το στάδιο της περαιτέρω μελέτης του προϋπολογισμού, η επιτροπή διεξήλθε τα επιμέρους άρθρα και τις πρόνοιές του και υπέβαλε διευκρινιστικές ερωτήσεις, ζητώντας πρόσθετα στοιχεία για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής της αναφορικά με ορισμένα θέματα.

Ειδικότερα, οι ερωτήσεις και τα στοιχεία αυτά αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Το κατά πόσο λήφθηκαν υπόψη από το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου Κύπρου οι παρατηρήσεις και υποδείξεις της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας και τροχοδρομήθηκε η λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν, λόγω της μη τήρησης συγκεκριμένων διαδικασιών για την πραγματοποίηση αγοράς υλικού για τις ανάγκες ορισμένων τμημάτων του πανεπιστημίου (π.χ. Τμήματος Βιολογίας), επειδή δεν υπάρχει Τμήμα Αγορών στο πανεπιστήμιο. Επίσης, το κατά πόσο ετοιμάστηκε από πλευράς του πανεπιστημίου κάποιο πόρισμα για τις πιο πάνω παρατηρήσεις που προέκυψε μετά από σχετική έρευνα. Περαιτέρω, κατά πόσο υπήρξε συμμόρφωση προς τις υποδείξεις της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας όσον αφορά τη βελτίωση της υφιστάμενης διαδικασίας ελέγχου των δαπανών για τα ταξίδια που πραγματοποιεί το προσωπικό του πανεπιστημίου.
2. Το κόστος ανά φοιτητή για το πανεπιστήμιο και την αναλογία του αριθμού των φοιτητών σε σχέση με τον αριθμό του ακαδημαϊκού προσωπικού, καθώς και την αναλογία του αριθμού του ακαδημαϊκού προσωπικού σε σχέση με τον αριθμό του διοικητικού προσωπικού.

Οι εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου σε σχέση με τα πιο πάνω ζητήματα ανέφεραν τα εξής:

1. Όλες οι παρατηρήσεις και οι υποδείξεις της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας λήφθηκαν υπόψη και προωθείται η θεσμοθέτηση της δημιουργίας Τμήματος Αγορών, μέσω της υιοθέτησης παρόμοιου μοντέλου με εκείνο των κρατικών υπηρεσιών και των ημικρατικών οργανισμών. Η σχετική απόφαση του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου σε σχέση με τη διερεύνηση που έγινε θα σταλεί τόσο στο Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας όσο και στη Γενική Ελεγκτή της Δημοκρατίας, οι οποίοι ζήτησαν τρέχουσα ενημέρωση για το όλο θέμα. Επίσης, η διαδικασία ελέγχου των ταξιδιών θα τροποποιηθεί, ώστε αυτή να τύχει βελτίωσης.
2. Ο κάθε φοιτητής στοιχίζει στο Πανεπιστήμιο Κύπρου γύρω στα €12.000.
3. Η αναλογία του αριθμού των φοιτητών σε σχέση με τον αριθμό του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι 14 προς 1 και του ακαδημαϊκού προσωπικού σε σχέση με το διοικητικό προσωπικό 1 προς 1.

Στα πλαίσια της όλης συζήτησης εγέρθηκε από μέλος της επιτροπής και το θέμα της σκοπιμότητας και του κόστους για το φορολογούμενο πολίτη, λόγω της λειτουργίας στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου και στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) διπλών τμημάτων που προσφέρουν τις ίδιες ειδικότητες.

Όπως δήλωσε ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου σχετικά με το πιο πάνω θέμα, η δημιουργία των πολυτεχνικών σχολών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στο ΤΕΠΑΚ ήταν και είναι θέμα πολιτικής απόφασης. Εξάλλου, η λειτουργία της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου, όπως ανέφερε ο ίδιος, προβλέπεται στον ιδρυτικό νόμο του πανεπιστημίου, που προϋπήρξε της ίδρυσης του ΤΕΠΑΚ. Ειδικότερα, η σχολή αυτή συμβάλλει με τις μελέτες της στην επίλυση σημαντικών θεμάτων, όπως για παράδειγμα μελέτες για το υδατικό πρόβλημα, συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας για θέματα αμυντικής θωράκισης κ.λπ.

Εν κατακλείδι, ο πρύτανης τόνισε ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου διαπρέπει, έχει όραμα και προσφέρει υψηλό επίπεδο μόρφωσης. Επίσης, όπως πρόσθεσε, στον τομέα της έρευνας το πανεπιστήμιο τυγχάνει διεθνούς αναγνώρισης.

Η επιτροπή, στα πλαίσια της μελέτης του εν λόγω προϋπολογισμού, ζήτησε από το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου Κύπρου να της αποστείλει την απόφασή του σε σχέση με το επίμαχο θέμα των αγορών, καθώς και τον προγραμματισμό όσον αφορά τη θεσμοθέτηση του Τμήματος Αγορών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία των μελών της εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια. Ποια είναι η τοποθέτησή;

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Η ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα ψηφίσει υπέρ, αλλά έχουμε να σημειώσουμε ότι, στα πλαίσια της συζήτησης που έγινε στην επιτροπή, έχουμε δει ότι η Γενική Ελέγκτρια έχει θέσει έντονα πολλά θέματα όσον αφορά σκανδαλώδεις αγορές στο πανεπιστήμιο. Δεν υπάρχει Τμήμα Αγορών. Τετρακόσια περίπου άτομα, ακαδημαϊκοί, αλλά και διοικητικοί, είχαν την ευχέρεια να αγοράζουν διάφορα υλικά, να σπάζουν τα συνολικά κονδύλια σε πολλές μικρές μικρές αγοραπωλησίες. Όλα αυτά ρίχνουν πάρα πολλές σκιές στη σωστή διαχείριση του πανεπιστημίου.

Επίσης, είχε ζητήσει να υπάρξει πλήρης διαφάνεια όσον αφορά ταξίδια των ακαδημαϊκών, να δίνονται ακριβή στοιχεία, όπως δίνονται από τη Βουλή και άλλους δημόσιους υπαλλήλους και όπως ακολουθείται στη δημόσια υπηρεσία. Επίσης, το 35% των προσφορών είχε μόνο έναν προσφοροδότη. Όλα αυτά μας είχαν προβληματίσει έντονα. Θέσαμε πολλές ερωτήσεις στις πρυτανικές αρχές, όταν ήρθαν να συζητήσουν το θέμα στην επιτροπή. Εμείς στεκόμαστε στο γεγονός ότι έχουν υποσχεθεί ότι θα υπάρχει καλύτερη διαχείριση και θα δημιουργήσουν Τμήμα Προσφορών και με τούτες τις προϋποθέσεις και τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί από τους ίδιους θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο και θα παρακολουθούμε ακριβώς ότι όλα όσα υποσχέθηκαν θα γίνουν, συμπεριλαμβανομένης και της αποστολής πρακτικών για θέματα για τα οποία έχουν εγερθεί ερωτήσεις, για να λαμβάνει γνώση η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και να ασκείται κοινοβουλευτικός έλεγχος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τορναρίτης, παρακαλώ.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω με τη σειρά μου ότι στηρίξαμε και στηρίζουμε την ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Κύπρου. Από εκεί και πέρα, πρέπει να σημειώσουμε ότι με λύπη παρατηρούμε ότι περιορίστηκε ο προϋπολογισμός του και δυστυχώς ο συγκεκριμένος περιορισμός επηρεάζει την εισδοχή δύο χιλιάδων επιπλέον φοιτητών στο ανώτατο εκπαιδευτικό μας ίδρυμα. Βεβαίως, κατανοούμε τη δημοσιονομική κατάσταση του κράτους. Κατανοούμε το γεγονός ότι ο πλανήτης Γη κτυπήθηκε στη συγκεκριμένη περίπτωση από την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Θα πω το εξής: Κριτικά θα ψηφίσουμε το φετινό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου, γιατί πράγματι ηγέρθησαν θέματα μέσα στην έκθεση της Γενικής Ελέγκτριας, θέματα που ήγειρε ο βουλευτής του κόμματός μας ο οποίος θα μιλήσει και αργότερα, ο κ. Θεμιστοκλέους, και αφορούν αυτά που ανέφερε και η αγαπητή συνάδελφος κ. Παπαδοπούλου.

Έχουμε λάβει διαβεβαιώσεις και από τον πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου, αλλά και από τον πρόεδρο του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου ότι δε θα επαναληφθούν στο μέλλον οι συγκεκριμένες αγορές στο Τμήμα Βιολογικών Επιστημών ή συγκεκριμένες αγορές ευρύτερα, τα τιμολόγια τα οποία έβγαιναν σε μεγάλο αριθμό, αντί να υπάρξει ένα κεντρικό τιμολόγιο και άλλως πως. Ανάλυση θα κάνει ο συνάδελφος κ. Θεμιστοκλέους. Εγώ απλώς οφείλω να ενημερώσω το σώμα ότι καλέσαμε το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου Κύπρου πλέον να ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για όλες τις αγορές στις οποίες προβαίνει το Πανεπιστήμιο Κύπρου και, εν πάση περιπτώσει, για όλα τα θέματα που αφορούν την έκθεση της Γενικής Ελέγκτριας θέλουμε να μας ενημερώσει γραπτώς -και το ζητήσαμε αυτό- ο πρόεδρος του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου, για το πώς θα λειτουργήσει και για το πώς θα ενεργήσει το ίδιο το πανεπιστήμιο έναντι των συγκεκριμένων αναφορών της Γενικής Ελέγκτριας.

Λέγοντας αυτά, κύριε Πρόεδρε, δηλώνουμε ότι ίσως θα ψηφίσουμε για τελευταία φορά τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου, εάν και εφόσον τα λόγια που κατατέθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας δε μετουσιωθούν σε πράξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα πρέπει να πούμε ότι, όταν ήταν Υπουργός Υγείας ο κ. Χαραλάμπους, θέματα παρόμοια, οι ατασθαλίες στο Υπουργείο Υγείας, είχαν βελτιωθεί σημαντικά. Νομίζω μπορούμε με προσδοκία να βλέπουμε ότι είναι ένας άνθρωπος που έδειξε σημεία ότι στα θέματα τούτα πήρε κάποια μέτρα διορθωτικά στο υπουργείο τότε. Ίσως φέρει την απαιτούμενη τάξη στο πανεπιστήμιο, ως πρόεδρος πλέον του συμβουλίου, διότι ομολογουμένως είναι ένα ίδρυμα που πρέπει να είναι καθρέφτης για τον κυπριακό λαό.

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ συμφωνώ, συνεχίζοντας από εκεί που σταματήσατε, ότι πρέπει να είναι καθρέφτης. Δεν ξέρω βέβαια αν διορθωτικά, διοικητικά είναι η Διοικούσα Επιτροπή που κάνει τις αγορές αυτές, αλλά εμείς έχουμε μια πληροφόρηση την οποία, όταν την ακούσαμε, πραγματικά μείναμε κατάπληκτοι και ενεοί, όπως θα λέγαμε στα καλά αρχαία ελληνικά. Αγοράστηκαν εμπορεύματα αξίας €200.000 και, για να αποφευχθεί

η κατακραυγή ή ο έλεγχος εκ των υστέρων, λόγω ελλείψεως του συστήματος των προσφορών που έπρεπε να εισαγάγουν, ζήτησαν να τους εκδώσουν εξοφλητικές αποδείξεις ανά €1.000 το κάθε τιμολόγιο. Λοιπόν, δε γίνεται το πανεπιστήμιο να ενεργεί έτσι. Αυτό δεν είναι διαφάνεια. Αυτό φαίνεται ότι από πολύ κοντά, από τα δέκα μέτρα όζει αδιαφάνειας, όζει υπόγειας διαδρομής και δείχνει κάτι άλλο. Εγώ δε μιλώ για τους ακαδημαϊκούς· μιλώ γι' αυτούς που τα διαχειρίζονται και, αν είναι μέσα ακαδημαϊκοί, να καταλάβουν ότι έχουν διπλή υποχρέωση να εγκαθιδρύσουν αυτό το σύστημα των προσφορών το ταχύ, το άμεσο, το αποτελεσματικό.

Δεχόμαστε και καταλαβαίνουμε όλοι πολλές φορές ότι τα συστήματα αυτά κινούνται με αργούς ρυθμούς. Συμφωνούμε. Να βρουν ένα σύστημα. Δεν είναι κράτος, δημόσια υπηρεσία, με τη στενή έννοια του όρου. Υπάρχουν πολλές πτυχές που μπορούν να κινηθούν ταχύτερα και εκσυγχρονιστικά. Δεν μπορεί όμως να αφήνεται αυτό το θέμα με τα χρήματα των φορολογουμένων στον "πατριωτισμό" του κάθε διοικητικού ή ακόμα και ακαδημαϊκού που συμμετέχει στο συγκεκριμένο "επιτροπάτο" να ενεργεί με αυτό τον τρόπο. Για €200.000 να βγουν 200 000 αποδείξεις του ενός χιλιάριку, για να μην μπορεί κανένας να πει οτιδήποτε, λες και μιλάμε για διαχείριση προϋπολογισμού σωματείου. Πρέπει να φροντίσουν το συντομότερο να εισαγάγουν το σύστημα αυτό. Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, έχουμε να παρατηρήσουμε ότι ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου, όπως και των δύο άλλων πανεπιστημίων, είναι τρομακτικά μειωμένος. Του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι κατά το ένα δεύτερο, κύριε Πρόεδρε. Δεν ξέρω αν σ' αυτές τις εποχές που αυτή η κυβέρνηση, που παγκόσμια, ομαδικά, συλλογικά, αλλά και ατομικά επενδύουμε στην έρευνα και στην τεχνολογία, που θεωρούμε τα πανεπιστήμια ότι είναι τα προπύργια, ότι είναι τα προκεχωρημένα φυλάκια σ' αυτή τη δραστηριότητα, πρέπει να ερχόμαστε να μειώνουμε κατά το ένα δεύτερο τους προϋπολογισμούς που ζήτησαν. Γιατί; Δεν έχουμε χρήματα; Δεν ήταν δικαιολογημένο; Εγώ δεν ξέρω γιατί. Ενώ είμαι βέβαιος ότι πρέπει να έγινε κάποια συζήτηση, πιθανώς στην αρμόδια επιτροπή, δεν ξέρω αν ήταν ένα προϊόν συναλλαγής με την καλή έννοια, με την έννοια του ότι αυτοί οι οποίοι διεκδικούν, για να μη χάσουν περισσότερα από όσα διεκδικούν αρχικά, μπορεί να κάνουν κάποιους συμβιβασμούς. Αλλά το θέμα δεν είναι ατομικό· το θέμα είναι εθνικό. Είναι ένα μέτωπο ανοικτό αυτό της έρευνας και της τεχνολογίας. Για να φτάσουμε στους ρυθμούς ανάπτυξης που θέλουμε, μεσούσης της οικονομικής κρίσης ή χωρίς οικονομική κρίση, αν δεν έχουμε έρευνα και τεχνολογία αναπτυγμένη, έχουμε χάσει οριστικά το τρένο. Άρα, στον τομέα αυτό η κυβέρνηση δεν ενεργεί σωστά.

Τρίτον, και τελιώνω, κύριε Πρόεδρε -υπάρχουν πάρα πολλά θέματα, αλλά θα είμαι πάρα πολύ σύντομος- υπάρχει ένα ζήτημα για το οποίο το Πανεπιστήμιο Κύπρου έκαμε πάρα πολλή φασαρία σε σχέση με τα νέα κριτήρια εισδοχής, πέραν των κατατακτήριων εξετάσεων, και εμείς δεν έχουμε καμία πληροφόρηση για το πού έμεινε το θέμα αυτό. Ακούσαμε μια δημόσια συζήτηση γεμάτη αντεγκλήσεις, γεμάτη αλληλοαφορισμούς και αλληλοχαρακτηρισμούς από τα ραδιόφωνα και τις τηλεοράσεις για ένα δεκάημερο και μετά εξαφανίστηκε το θέμα. Τώρα έχουμε μήνα Μάρτιο. Το Μάιο κανονικά θα πρέπει να έχουν γίνει όλες οι διευθετήσεις διοικητικά, για όσους γνωρίζουν, που θα εφαρμοστούν στη νέα σχολική περίοδο, από το Σεπτέμβρη, και δε νομίζω να έχει διευθετηθεί το ζήτημα αυτό. Ποιο είναι; Αυτό της χρησιμοποίησης άλλων προσόντων, όπως τα GCE ή άλλα ομοίου επιπέδου προσόντα, τα οποία θα μπορούσαν να αντικαταστήσουν τις κατατακτήριες εξετάσεις. Πού πάει το ζήτημα αυτό; Προχωρά; Δεν προχωρά; Θέλουμε να ξέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα, παρακαλώ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς, ως ΕΔΕΚ, θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου. Όμως, για να μην επαναλαμβάνω τα όσα έχουν πει οι προλαλήσαντες συνάδελφοι, και ιδιαίτερα η κ. Παπαδοπούλου, η οποία έχει απαριθμήσει ένα μεγάλο αριθμό τομέων όπου θα πρέπει να υπάρχει χρηστή διοίκηση, εμείς θα πούμε το εξής: Βλέπουμε την έκθεση της Γενικής Ελέγκτριας, η οποία στιγματίζει και στοχεύει σε κάποιους τομείς. Είναι αδιανόητο πράγματι να υπάρχουν και να γίνονται αγορές χωρίς να γίνεται η σωστή διαδικασία των προσφορών. Είναι αδιανόητο να υπάρχει - και αυτό το υπογραμμίζει η Γενική Ελέγκτρια- ανεξέλεγκτος τρόπος πραγματοποίησης ταξιδιών του προσωπικού στο εξωτερικό. Το υπογραμμίζει η Γενική Ελέγκτρια. Δεν είμαστε εμείς που το λέμε. Είναι η επίσημη πλευρά της Γενικής Ελέγκτριας. Να τονίσω και το εξής: Ας μην ξεχνούμε ότι αυτό το πράγμα δε συμβαίνει τώρα, το 2008. Πιθανόν την άλλη βδομάδα, κύριε Πρόεδρε, να έχουμε ενώπιόν μας, για να ψηφίσουμε, συμπληρωματικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2006 για υπερβάσεις που έγιναν.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Του 2005.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Του 2006.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Του 2005.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Εντάξει, είτε του 2005 είτε του 2006.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, δε θα συζητούμε τώρα αν είναι του 2005 ή του 2006.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Αν είναι του 2005, είναι χειρότερα ακόμα.

Αρα, κύριε Πρόεδρε, εμείς ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό, θεωρούμε πράγματι ότι τα εκπαιδευτήρια, ιδιαίτερα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στον τόπο μας θα πρέπει να είναι ο καθρέφτης, αλλά από την άλλη, ναι, θα πρέπει να λειτουργούν βάσει της χρηστής διοίκησης την οποία απαιτεί ο κυπριακός λαός.

Το πρωί, όταν είδα μια αντιπροσωπία, μου είπε: «Κύριε Βαρνάβα, μα, ξέρετε, δεν πρέπει να μπαίνετε και να εισέρχεστε στην ασυλία του πανεπιστημίου είτε στα ενδότερα του πανεπιστημίου με αυτά που λέτε». Εγώ είπα ότι, από τη στιγμή που τα πανεπιστήμια της Κύπρου λειτουργούν βάσει νομοθεσίας και βάσει προϋπολογισμών που εγκρίνονται από τη Βουλή, που η Βουλή εκπροσωπεί τον κυπριακό λαό, έχουμε το δικαίωμα να εκφράζουμε άποψη. Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς καλούμε το πανεπιστήμιο... Συμφωνούμε μαζί σας ότι ο σημερινός πρόεδρος του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου έχει τα εχέγγυα να βάλει μια τάξη και βασιζόμαστε πάνω σε αυτό το οποίο έχει ειπωθεί στην επιτροπή σε σχέση με το ότι την επόμενη χρονιά, ναι, θα μπει μια σωστή τάξη όσον αφορά τα οικονομικά του Πανεπιστημίου Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου, παρακαλώ.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να πω συμπληρωματικά στα όσα ελέχθησαν ότι υπάρχει μια σύγχυση δυστυχώς στο μυαλό των πανεπιστημιακών μεταξύ της αυτονομίας του πανεπιστημίου και της αυθαιρεσίας διαχείρισης του δημόσιου χρήματος, κάτι που παρατηρήσαμε πάρα πολλές φορές, όσες φορές ήρθαν μπροστά μας προϋπολογισμοί και νόμοι που αφορούν το πανεπιστήμιο. Αυτό πρέπει επιτέλους να ξεκαθαρίσει. Ένα δεύτερο σημείο είναι ακριβώς ότι παρατηρείται -την άλλη βδομάδα θα έρθει ο προϋπολογισμός- ανακατανομή των κονδυλίων στον προϋπολογισμό του 2005. Βλέπουμε και εκεί μια αυθαιρεσία χωρίς να λαμβάνεται κανένας υπόψη και έρχονται τέσσερα χρόνια μετά και ζητούν από εμάς κάλυψη.

Ένα τρίτο σημείο που πρέπει να σημειώσουμε είναι ότι, όσον αφορά το Πανεπιστήμιο Κύπρου, δεν είχαν ζητηθεί πραγματικά αυξημένα κονδύλια και υπήρξαν μειώσεις. Ήταν το μόνο από τα τρία δημόσια πανεπιστήμια που δε μας παραπονέθηκε κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών ότι ήταν μειωμένος ο προϋπολογισμός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

(Αστειευόμενος)

Κύριε Θεμιστοκλέους, δε σε κάλυψαν οι βουλευτές της συμπολίτευσης; Είναι ανάγκη να μιλήσεις και εσύ;

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Είπαμέν τους τρεις φορές. Θα τους κόβω το λόγο τώρα!

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Άτε, έδωκέν σου γραμμήν ο κ. Κατσουρίδης, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστειευόμενος)

Είνα μ' πον' να κάμουμεν; Εννά πκιάννουμεν τζιαι γραμμή, κύριε Ερωτοκρίτου, μέσα μέσα!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Είπα να σεβαστώ, κύριε Πρόεδρε, την έκκλησή σας όσοι θα μιλήσουν πέραν των δύο λεπτών να ανέβουν στο βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό λέει ο κανονισμός: δεν είναι η έκκλησή μου.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ωραία! Εφαρμόζω τον κανονισμό.

Τρία προβλήματα έχει το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της χώρας μας -θα δείτε ότι είναι τρία- αλλά είναι πάρα πολύ σοβαρά. Το πρώτο είναι αυτό που κουβεντιάσαμε την περασμένη Πέμπτη -ελπίζω σήμερα να συνεχιστεί η συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο- και αφορά τα διπλά τμήματα, τα οποία δε σηκώνει ο τόπος. Το δεύτερο πρόβλημα του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι το νοικοκύρεμα των οικονομικών του. Το τρίτο πρόβλημα του πανεπιστημίου είναι το γεγονός ότι αποξενώθηκε παντελώς από την κυπριακή κοινωνία και σε τίποτε δε βοήθησε την Κύπρο σε σχέση με τα όσα πλουσιοπάροχα έταζε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, ενώπιον των κυβερνήσεων, ενώπιον των αρμοδίων.

Στα δεκαέξι χρόνια που λειτουργεί αυτό το ίδρυμα, επειδή ο λαός μας, η Βουλή, η πολιτεία ήθελαν όλοι να στεριώσει, να καταξιωθεί, συγχωρούσαν και λάθη και παραλείψεις και παρανομίες και παρατυπίες και στα δεκαέξι αυτά χρόνια εκατομμύρια λίρες κάθε χρόνο πλήρωνε ο κυπριακός λαός, για να προκόψει αυτό το ίδρυμα. Επειδή ακριβώς αυτό το ίδρυμα ήταν κρατικό και ήταν και το πρώτο κρατικό πανεπιστήμιο, πέραν της καθολικής υποστήριξης από το σύνολο της κοινωνίας, έτυχε, παρακαλώ, και μίας άνευ προηγουμένου στήριξης από ευεργέτες, δωρητές, είτε σε είδος είτε σε ακίνητα είτε σε χρήμα είτε σε μετοχές. Προφανώς, αυτοί όλοι οι ιδιώτες, αν δεν ήταν κρατικό πανεπιστήμιο, δε θα του έδιναν ούτε μία, διότι κανένας ιδιώτης δε δίνει χρήματα δικά του σε άλλο ιδιώτη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δωρεάν.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δωρεάν. Με άλλα λόγια, στα δεκαέξι αυτά χρόνια το Πανεπιστήμιο Κύπρου ήταν το κακομαθημένο παιδί και το άτακτο παιδί της κυπριακής κοινωνίας, που ποτέ, παρακαλώ, στα δεκαέξι χρόνια δεν εζητήθη από οποιονδήποτε αρμόδιο λογαριασμός και εξηγήσεις για το πού πάνε τα χρήματα του λαού. Στα δεκαέξι αυτά χρόνια η Γενική Ελεγκτής απλά κάθε χρόνο κατέγραφε, διαπίστωνε και κάθε χρόνο με μελανότερα χρώματα σκιαγραφούσε το τι πραγματικά συμβαίνει σε αυτό το ίδρυμα.

Πέρσι διορθώσαμε τον προϋπολογισμό του 2005, παρακαλώ, του πανεπιστημίου! Φέτος είναι ενώπιόν μας ένα νομοσχέδιο που θα διορθώσουμε τον προϋπολογισμό του 2006. Φέτος όμως υπάρχει μια μεγάλη διαφορά. Με πρωτοβουλίες του Δημοκρατικού Συναγερμού ενεγράφη το ζήτημα στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής, τουλάχιστο να εξεταστούν επιτέλους τα όσα καταγράφονται από τη Γενική Ελέγκτρια για το 2006, για το 2005 και που δυστυχώς, δυστυχέστατα, επαναλαμβάνονται σε πολύ πιο μεγάλο και έντονο βαθμό στην έκθεσή της για το 2007. Σ' όλα αυτά τα χρόνια οι αρμόδιοι του πανεπιστημίου έκαναν το αυτονόητο, έταζαν στη Γενική Ελέγκτρια ότι θα βελτιωθούν, θα καλύψουν τις ελλείψεις, τις αδυναμίες. Και, άμα βάλετε συγκριτικά κατ' έτος το τι λέει η Γενική Ελέγκτρια για το πανεπιστήμιο, απλά επαναλαμβάνει εκείνα που της επαναλάμβαναν.

Εν συντομία θα πω το εξής: Η Γενική Ελέγκτρια κατ' επανάληψη διαπιστώνει και καταγράφει, χρησιμοποιώ τα δικά της λόγια, αυθαιρεσίες, παρανομίες, παρατυπίες, ελλείψεις, τρύπιες ή καθόλου διαδικασίες που αφορούν προσλήψεις, μονιμοποιήσεις, αγορά υπηρεσιών, προσφορές, ταξίδια, συνδρομές του διδακτικού προσωπικού, παροχή και χρεώσεις υπηρεσιών, βιβλιοθήκη, ερευνητικά προγράμματα και πολλά

άλλα. Διαπιστώνει όμως -και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ουδέποτε ζητήθηκε λόγος για το πού πάνε τα χρήματα του κόσμου- ακόμα κάτι: Το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα της χώρας μας, το κρατικό και το δημόσιο, δημιούργησε εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, τις οποίες προικοδότησε, παρακαλώ, με εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ! Άμα διαβάσετε τους σκοπούς ίδρυσης του Πανεπιστημίου Κύπρου, θα δείτε ότι πουθενά δεν αναφέρεται κάτι τέτοιο και από πουθενά δεν αντλείται το δικαίωμα δημιουργίας εταιρειών περιορισμένης ευθύνης από το ανώτατο εκπαιδευτικό μας ίδρυμα. Βεβαίως, το ζήτημα τούτο θα απασχολήσει, ελπίζω, σε αποκλειστική συνεδρία, το θέμα των εταιρειών δηλαδή, την επιτροπή Ελέγχου της Βουλής.

Εδώ δε συμφηφίζω ευθύνες και ούτε θέλω να βάλω στο ίδιο καλάθι όλους. Η μεγάλη πλειοψηφία των πανεπιστημιακών μας έχουν και κύρος και γνώση και προπαντός χαρακτηρίζονται από το ενδιαφέρον τους για το γενικότερο συμφέρον του τόπου. Δρουν και ενεργούν υπεύθυνα. Συγκεκριμένη ομάδα όμως, όχι των ιδίων προσώπων αλλά των ιδίων θεσμών, στα χρόνια που πέρασαν συμπεριφερόταν προς τον κυπριακό λαό και προς τη Βουλή όπως συμπεριφερόντουσαν οι πρώτοι άποικοι σε κάποιες χώρες της Αφρικής ή του νέου κόσμου προς τους ιθαγενείς, με μπιχλιμπιδία, φαναράκια, φακούς και καθρεφτάκια! Ένας ασύδοτος ακαδημαϊκός βερμπαλισμός που ταύτιζε την ακαδημαϊκή ελευθερία με την ακαδημαϊκή ασυδοσία.

Τελευταίο κρούσμα αυτής της ασυδοσίας... Και δεν είναι €200.000, όπως έχει λεχθεί, είναι €280.000. Και γνώριζαν, παρακαλώ, οι αρμόδιοι του τμήματος που αφορά αυτό το ποσό το όριο και τη νομοθεσία για τις δημόσιες προσφορές! Ναι, έσπασαν το συμβόλαιο οι άνθρωποι, σύμφωνα με τη θεωρία του Δημόκριτου, σε τόση μονάδα, για να μπορούν, λέει, να το δίνουν με ανάθεση! Και χρειαζόταν, παρακαλώ, στην επιτροπή Παιδείας να γραφτεί το θέμα, για να παραδεχτούν το λάθος τους! Είναι ευχής έργον αυτό που είπε ο κ. Πουργουρίδης, το γεγονός ότι ο νέος πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου, με δημόσιες δηλώσεις του τόσο στα μέσα μαζικής ενημέρωσης όσο και ενώπιον της επιτροπής Παιδείας της Βουλής, έκανε το πρώτο σημαντικό και γενναίο βήμα. Παραδέχτηκε και δημόσια από τα ραδιόφωνα και τις τηλεοράσεις ότι, ναι, «όσα καταγράφει η Γενική Ελέγκτρια είναι σωστά, ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και θέλω τη βοήθεια των φορέων, να βελτιώσουμε τα πράγματα». Ελπίζω αυτή η βούληση, που έχει δείξει ο κ. Χάρης Χαραλάμπους, να συνεχιστεί, μέχρι να διορθωθούν και να νοικοκυρευτούν τα του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Μόνο στην Κύπρο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μόνο στην Κύπρο, σε καμία άλλη χώρα, οι πανεπιστημιακοί δεν έχουν την απαίτηση να φορολογεί το κράτος τους πολίτες. Δίνει το κράτος τα χρήματα στους πανεπιστημιακούς και μετά έχουν την απαίτηση να μη δίνουν σε κανένα λογαριασμό ούτε για το πού πάνε τα χρήματα του λαού ούτε για το πώς αξιοποιούνται!

Ήταν να δημιουργήσουμε τεχνολογικό πανεπιστήμιο. Ανάγκασαν το ΑΤΙ, χάλασαν, έχτισαν τριώροφο κτίριο, λαμπρό! Το στελέχωσαν, το εξόπλισαν με τα πλέον σύγχρονα και ακριβά μηχανήματα και έπιπλα, εγκαθιδρύθηκε και η πρώτη διοικούσα με πρόεδρο τον νυν υπουργό Παιδείας, τον κ. Δημητρίου, εκεί στο ΑΤΙ. Μετά κάποιοι αποφάσισαν ότι πρέπει να πάει στη Λεμεσό. Και καλώς να πάει στη Λεμεσό! Όλος ο εκσυγχρονισμός των εργαστηρίων, των αιθουσών διδασκαλίας, των πάντων, ο οποίος στοίχισε εκατομμύρια πήγε χαμένος. Την ίδια περίοδο το Πανεπιστήμιο Κύπρου, για να κάνει ακριβώς τα ίδια πράγματα, ξόδεψε άλλα τόσα εκατομμύρια, για να δημιουργήσει πολυτεχνική σχολή. Και στο τέλος και στο ΤΕΠΑΚ, στη Λεμεσό, άλλα τόσα εκατομμύρια, τριπλά εκατομμύρια, για το ίδιο πράγμα!

Και θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, με το εξής: Έχει πει ο συνάδελφος κ. Τορναρίτης ότι είναι με κριτική προσέγγιση που ψηφίζουμε για τελευταία φορά, αν δε

διορθωθεί αυτή η άθλια και τρισάθλια κατάσταση. Και εγώ χάρηκα πάρα πολύ που ο Πρόεδρος Χριστόφιας το έχει στο πρόγραμμά του και ειλικρινά θα το χαιρετίσω, όταν θα γίνει πραγματικότητα, να φέρει νόμους περί ευθύνης υπουργών, περί ευθύνης μελών διοικητικών συμβουλίων ημικρατικών οργανισμών, περί ευθύνης δημοσίων υπαλλήλων. Χαιρετίζω το ότι υπάρχει στο πρόγραμμα, αλλά σήμερα είναι μια καλή ευκαιρία να σταλεί ένα μήνυμα, ότι επιτέλους και στην Κύπρο θα πρέπει ο δρόμος της παρανομίας να οδηγεί στην καγκελόπορτα της φυλακής! Μόνο αν περάσει αυτό το μήνυμα, η φιλολαϊκή κυβέρνηση του κ. Χριστόφια, που θέλει και επικαλείται δικαιότερη κοινωνία, θα γίνει δικαιότερη.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια από τις πολύ προσφυείς κουβέντες που είπε ο Γεώργιος Παπανδρέου ήταν ότι οι πολιτικοί δεν πάνε φυλακή· πάνε στα σπίτια τους από το λαό.

Ο κ. Κουτσού έχει το λόγο.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω οτιδήποτε λέχθηκε· με κάλυψε πλήρως ο κ. Ερωτοκρίτου. Απλώς, επειδή λέχθηκε κάτι, ήθελα να πω ότι θα είναι λανθασμένη κατεύθυνση της Βουλής, αν προχωρήσουμε προς τη λογική του αποκλεισμού επιχειρήσεων από τα πανεπιστήμια. Σε όλα τα πανεπιστήμια της Ευρώπης υπάρχει, διά νόμου όμως, η δυνατότητα ίδρυσης επιχειρήσεων, για να αξιοποιούν τα αποτελέσματα των ερευνών τους. Δεν μπορεί το κράτος να επενδύει τόσα λεφτά, να τους βοηθά να κάνουν έρευνα, και μετά να την απολαμβάνουν μόνο οι ιδιώτες. Τα πανεπιστήμια πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να δημιουργούν εταιρείες, για να έχουν και αντίστοιχα εισοδήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όμως, κύριε Κουτσού, είναι εντός νομοθετικού πλαισίου που ενεργούν.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ασφαλέστατα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι και κυρίες συνάδελφοι,

Θέλω να πω καταρχάς ότι δεν είχα πρόθεση να βγω στο βήμα, αλλά νομίζω ότι υποχρεώνεται κανείς, με τα όσα έχουν ακουστεί και με την έκταση που έχει δοθεί στο ζήτημα.

Η παραπλάνηση τείνει να καταστεί η όγδοη τέχνη! Και θέλει πάρα πολλή δουλειά να πάεις στην ένατη, για να μπορέσεις να ανατρέψεις μια εικόνα η οποία δημιουργείται από το βερμπάλισμό, την επανάληψη, χωρίς στοιχεία, χωρίς αποδείξεις. Και, το χειρότερο, χρησιμοποιείται η λανθασμένη διαχείριση μέρους του χρήματος που δίδεται στο πανεπιστήμιο, €200.000 λέχθηκε, €280.000, από τα €120.000.000, χρησιμοποιείται, επαναλαμβάνω, η λανθασμένη διαχείριση, που πρέπει να στηλιτευθεί -και τη στηλιτεύω- μέσα από την επανάληψη, μέσα από συνεχείς

χαρακτηρισμούς, τολμώ να πω και προπηλακισμούς δηλαδή, διότι δεν υπάρχει νόμος περί ευθύνης βουλευτών, και καλώς δεν υπάρχει, για να δημιουργηθεί αυτή η εικόνα, την οποία, αν παρακολουθούσε κάποιος ξένος εδώ και δεν ήξερε πού ζει και τι είναι το Πανεπιστήμιο Κύπρου, θα νόμιζε ότι έχουμε εδώ, ως Βουλή, θέμα συζήτησης τη σήψη και τη διαφθορά, τη λάσπη μέσα στην οποία βούλιαξε το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ε, δεν είναι έτσι τα πράγματα! Ούτε, κύριε συνάδελφε, στηρίχθηκε απ' όλη την κοινωνία η δημιουργία του πανεπιστημίου. Έχουμε πολύ κοντή μνήμη. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου δημιουργήθηκε μετά από πολλές δεκαετίες αγώνων με την αντίθεση μερίδας πολιτικών, έντονη αντίδραση, και κατά τη διάρκεια της δημιουργίας του εξηκοντίστη αυτή η αντίδραση στα πιο υψηλά επίπεδα.

Δε θέλω όμως να δώσω την εντύπωση ότι και εμείς δε δραττόμεθα της ευκαιρίας της ψήφησης του προϋπολογισμού, για να πούμε ότι αναμένουμε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου την καλύτερευση του τρόπου διαχείρισης των χρημάτων και της εντύπωσης, της οφειλόμενης απέναντι στην κοινωνία, ότι και το τελευταίο ευρώ τυγχάνει σωστής αξιοποίησης και επεξήγησης.

Όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, θέλω να σας πω το εξής, επειδή λέχθηκαν πολλά για τα περιβόητα εισιτήρια, που αφήνουμε να νοηθεί ότι παίρνουν οι ακαδημαϊκοί, ότι δεν τα χρησιμοποιούν και βάζουν τα λεφτά στην τσέπη τους δηλαδή...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ποιος είπε έτσι πράγμα;

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η Γενική Ελεγκτής είπε ότι, για να αποδείξεις ότι ταξίδεψες, πρέπει να καταθέσεις το εισιτήριο εισόδου στο αεροπλάνο, το αγγλιστί λεγόμενο "boarding pass". Εμείς, ως βουλευτές, πόσο καιρό κάναμε να φέρουμε το "boarding pass", συνάδελφοι; Δε φέρναμε το εισιτήριο και πολλές φορές ούτε το εισιτήριο; Είχε κανένας το δικαίωμα να μας πει ότι δεν πήγαμε ταξίδι; Ε, πώς το συζητούμε δηλαδή αυτό το ζήτημα; Και μόνο με την αναφορά αυτή -δίκαια το λέει η Γενική Ελέγκτρια- χωρίς επεξήγηση αυτού που επεξηγώ τώρα, ποια εντύπωση δίδεται προς τα έξω; Ή πήγε, λέει, σε ξενοδοχείο και δεν έφερε απόδειξη ότι έμεινε στο συγκεκριμένο ξενοδοχείο. Ούτως ειπείν, έμεινε σε φθηνότερο δηλαδή και πληρώθηκε για το πιο ακριβό. Ε, μα, είναι κρίμα! Το πανεπιστήμιο είναι ένα καλό πανεπιστήμιο. Κάνει καλά τη δουλειά του. Πρέπει να χειροκροτηθεί, εκεί που πρέπει να χειροκροτηθεί, και να στηλιτευθεί, όπως και εγώ έπραξα από αυτό το βήμα, εκεί που πρέπει να στηλιτευθεί.

Λέχθηκε ότι δε δόθηκαν όσα ζήτησαν. Και κάνουν και μία σκόπιμη σύγχυση για τα ποσά που ζητήθηκαν από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο ή από το ΤΕΠΑΚ, την ώρα που μιλούμε για το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Θα έρθει η ώρα του ΤΕΠΑΚ και του Ανοικτού Πανεπιστημίου και θα συζητηθούν και αυτά.

Η έκθεση, κύριε Πρόεδρε, δεν ήταν ομόφωνη. Εδώ καταλήγει λέγοντας ότι τα μέλη του Δημοκρατικού Κόμματος θα τοποθετηθούν. Γιατί το λέω; Η έκθεση λέει ένα σωρό πράγματα που δεν είναι εις γνώσιν του συνόλου των βουλευτών, για το πώς ενεργεί το πανεπιστήμιο, για το ότι είναι €121.000.000 ο προϋπολογισμός, για το ποια είναι η ανάπτυξη που επιχειρεί να κάνει φέτος, ποιες δύο χιλιάδες καινούριες θέσεις ανοίγονται στο πανεπιστήμιο, παρ' ότι λέχθηκε ακριβώς και το ανάποδο δηλαδή. Δεν κρίνουμε τα ποσά που δίδονται σε κανένα οργανισμό βάσει των απαιτήσεων. Αυτά κρίνονται βάσει ορθολογιστικής ανάλυσης, αν η Βουλή κρίνει ότι αυτό ήταν το σωστό να δοθεί και όχι επειδή ζήτησε ο άλλος €100 και του έδωσαν €50. Μπορεί να ζήτησε €100 και έπρεπε να πάρει €120 ή να ζήτησε €100 και πράγματι έπρεπε να πάρει €50.

Δε συναρτάται δηλαδή το αίτημα με το αποτέλεσμα, για να λέμε ζήτησαν τόσα και δεν τους τα έδωσαν.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι το πανεπιστήμιό μας αναπτύσσεται, έχει λόγο και ρόλο να διαδραματίσει στην παρέμβασή του στα κοινωνικά πράγματα του τόπου. Θέλουμε τους πανεπιστημιακούς να βγουν από την έδρα και να δώσουν διαλέξεις και εκτός πανεπιστημίου, να μπουν στο δημόσιο διάλογο μεγάλων ζητημάτων που υπάρχουν ενώπιον της κυπριακής κοινωνίας, έτσι ώστε να αισθανθούμε την παρέμβαση του πανεπιστημίου μέσα στο σύνολο της κοινότητας. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να ζητηθεί από τους πανεπιστημιακούς. Και για ζητήματα που έχουν να κάνουν με την παιδεία και για ζητήματα που έχουν να κάνουν ευρύτερα με την κοινωνία. Επί παραδείγματι, συζητιόταν τελευταίως τόσο έντονα το θέμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και η παρέμβαση, θέλω να πω στους φίλους ακαδημαϊκούς, των ακαδημαϊκών ήταν στο λιγότερο δυνατό βαθμό που είχε εκδηλωθεί. Οφείλουν να επεκτείνουν την παρέμβασή τους στα δημόσια πράγματα με έναν πιο καθαρό τρόπο, έτσι ώστε να τον αισθανθεί η πολιτεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου, παρακαλώ.

Νομίζω το θέμα εξαντλήθηκε, κύριε συνάδελφε.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή εδώ έχουν γίνει κάποιες αναφορές, οι οποίες τείνουν να δικαιολογούν κάποια πράγματα τα οποία είναι αδικαιολόγητα. Σίγουρα το πανεπιστήμιο έχει και ρόλο και λόγο ύπαρξης και ασφαλώς η προσφορά του στην κοινωνία είναι πολύ μεγάλη. Όμως, εγώ θα παρακαλέσω τους συναδέλφους απ' όλες τις πτέρυγες, που δεν είναι μέλη της επιτροπής Ελέγχου, στην επόμενη συνεδρία, όταν θα οριστεί, γιατί το θέμα έχει παραμείνει ανοιχτό, γιατί έχουν επισημανθεί και έχουν γίνει και έχουν εκφραστεί και εισηγήσεις, αλλά και πάρα πολλά ερωτηματικά προς τη διοίκηση του πανεπιστημίου και τους οποιουδήποτε άλλους λειτουργούς οι οποίοι ήταν παρόντες, όταν συζητούσαμε αυτό το θέμα... Δυστυχώς οφείλω να πω ότι έχουν επισημανθεί οκ ολίγα, πάρα πολλές παρατυπίες, πάρα πολλές παρανομίες, πάρα πολλά ζητήματα που έχουν να κάνουν με μη συμμόρφωση με τους νόμους και τους κανονισμούς. Και είναι να μην πω εκατοντάδες τα ζητήματα που είχαν εγερθεί. Και έχουν εγερθεί απ' όλους τους συναδέλφους απ' όλες τις πτέρυγες. Και αναμένουμε τις απαντήσεις και θα επανέλθουμε. Γι' αυτό είναι παράκληση, με καλή πίστη το λέω, όλοι οι συνάδελφοι να είναι παρόντες, όταν θα οριστεί η συνεδρίαση, για να είναι εκεί, να έχουν από πρώτο χέρι τα όποια ζητήματα, να είναι εις γνώσιν τους το τι συμβαίνει στο χώρο του πανεπιστημίου.

Ευχαριστώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, έχω την άποψη ότι το θέμα εξαντλήθηκε. Εάν επιμένετε, να σας δώσω το λόγο φυσικά, αλλά...

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θα είμαι σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω οι απόψεις ακούστηκαν. Είχατε την ευκαιρία να πρωτολογήσετε, να πείτε τις απόψεις σας. Διότι, αν πάρετε το λόγο τώρα, θα θελήσουν να σας απαντήσουν κάποιιοι άλλοι και θα συνεχιστεί μία συζήτηση η οποία δε θα οδηγήσει πουθενά. Εάν υπήρχε λόγος, θα σας έδινα το λόγο ευχαρίστως. Εάν επιμένετε, βεβαίως, είμαι υποχρεωμένος να σας δώσω το λόγο.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μία φράση, κύριε Πρόεδρε.

Ασχέτως του τι έχει συμβεί ή επισυμβεί στα δεκαέξι αυτά χρόνια, στη δική μας αντίληψη καλό και δημοκρατικό πανεπιστήμιο σημαίνει τρία πράγματα, κύριε Πρόεδρε: Σημαίνει, πρώτ' απ' όλα και πάνω απ' όλα, διαφάνεια. Δεύτερον, σημαίνει, πάνω απ' όλα, νομιμότητα. Και το τρίτο που σημαίνει καλό και δημοκρατικό πανεπιστήμιο, ωφέλιμο για τον τόπο είναι να υπάρχει αποτελεσματικός δημόσιος έλεγχος. Άρα, το ερώτημα είναι απλό. Αν συμφωνούμε σ' αυτό το πράγμα, που είναι κοινώς παραδεκτό, τότε μπορούμε να προχωρήσουμε και να βελτιώσουμε τα του πανεπιστημίου και η κοινωνία να απολαμβάνει περισσότερα απ' ό,τι σήμερα, παρά το γεγονός ότι πληρώνει εκατομμύρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ναι, κύριε Τορναρίτη. Σας παρακαλώ τηλεγραφικά, αν θα πείτε κάτι, και να μην ανοίξουμε νέα...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Τηλεγραφικά, για να μη βγει προς τα έξω, έτσι, ένα λανθασμένο μήνυμα, θα επαναλάβω, κύριε Πρόεδρε, ότι εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό στηρίζουμε το Πανεπιστήμιο Κύπρου, είμαστε περήφανοι για το πρώτο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα του τόπου μας. Άλλωστε, πρέπει να ξέρουμε καλά ότι προεδρεύει σήμερα όλων των πανεπιστημίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι σημαντικό. Αν γίνεται κάποια κριτική ή, αν θέλετε, το αν γίνεται κάποια περαιτέρω γνωστοποίηση των αναφορών της Γενικής Ελεγκτού δε σημαίνει, σε καμία περίπτωση, ότι προσπαθούμε να περιορίσουμε τη δυναμική και την εμβέλεια του ανώτατου εκπαιδευτικού μας ιδρύματος.

Και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι είπαμε και εμείς ό,τι είπε και ο Χάρης Χαραλάμπους. Τίποτα το διαφορετικό, αγαπητέ συνάδελφε. Ότι δηλαδή ο περιορισμός των χρημάτων που θα λάβει φέτος το πανεπιστήμιο, λόγω της οικονομικής κρίσης, περιορίζει κατά ένα χρόνο την εισδοχή των δύο χιλιάδων φοιτητών που αποφασίστηκε μεταξύ πανεπιστημίου και κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Καλά, νομίζω ότι...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, έσσει τζιαι βουλευτές του ΑΚΕΛ που θέλουν να μιλήσουν, κύριε Πρόεδρε. Εγώ κάθε φορά με τους βουλευτές του ΑΚΕΛ είμαι κακός. Και όταν κάνει ο εκάστοτε Πρόεδρος ή προεδρεύων μία έκκληση, τους πιέζω να τη δέχονται. Αυτό το πράγμα δε γίνεται στις άλλες ομάδες. Δεν μπορεί να πηγαίνει επ' άπειρον τούτο το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, δεν κάθομαι απέναντί σας, για να έχω κι εγώ τη δυνατότητα να κάνω τούτο που κάνετε εσείς σήμερα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεχόμαστε τις οδηγίες του κ. Κατσουρίδη, όταν μας λέει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριοι συνάδελφοι.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα €121.213.925 εκ των οποίων €74.800.000 προέρχονται από κρατική χορηγία, €13.700.000 από προπτυχιακά διδάκτρα, €6.000.000 από άλλα έσοδα και €26.713.925 από άλλες εισπράξεις για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο ή άλλο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 7.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 8, παρά την κριτική που ακούστηκε.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Γιαννάκης Γαβριήλ
Ανδρέας Θεμιστοκλέους	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Γιάννος Λαμάρης	Αθηνά Κυριακίδου
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Οικονομικών, η πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής και εκπρόσωποι του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ). Το Γραφείο Προγραμματισμού, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Ο προϋπολογισμός του ΤΕΠΑΚ είναι ισοσκελισμένος και παρουσιάζει έσοδα ύψους €65.900.000 και ισόποσα έξοδα.

Ειδικότερα, τα προϋπολογιζόμενα έσοδα για το 2009 αναλύονται κατά κεφάλαιο ως εξής:

<u>Έσοδα κατά κεφάλαιο</u>	<u>Προϋπολογισμός 2009</u>
	€
1. Κυβερνητική χορηγία	47.300.000
2. Τέλη/Δίδακτρα και άλλα δικαιώματα	3.400.000
3. Διαθέσιμα δάνεια	---
4. Εισοδήματα από εκμετάλλευση περιουσίας	---
5. Εισφορές, δωρεές, χορηγήματα, κληροδοτήματα, εξωτερικά ερευνητικά προγράμματα κ.ά.	2.700.000
6. Τόκοι από τραπεζικούς λογαριασμούς	---
7. Αποθεματικό από μεταφορά εσόδων προηγούμενων ετών	10.300.000
8. Άλλα έσοδα	2.200.000
Σύνολο εσόδων	65.900.000

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα για το 2009 αναλύονται κατά κεφάλαιο ως εξής:

<u>Δαπάνη κατά κεφάλαιο</u>	<u>Προϋπολογισμός 2009</u>
	€
1. Τρέχουσες δαπάνες	18.923.193

2. Λειτουργικές δαπάνες	6.780.000
3. Διαχειριστικά έξοδα	6.802.000
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες	28.161.000
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	5.233.807
Σύνολο δαπανών	65.900.000

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή και περιλαμβάνονται στο επεξηγηματικό μνημόνιο που συνοδεύει το υπό εξέταση νομοσχέδιο, επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, ότι κατά τον καταρτισμό του προϋπολογισμού καταβλήθηκε προσπάθεια περιορισμού των δαπανών σύμφωνα και με τη γενική πολιτική στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και αφού λήφθηκαν υπόψη οι ανάγκες για έργα υποδομής και για άλλες αναγκαίες εργασίες αναφορικά με τη λειτουργία του ΤΕΠΑΚ.

Ο προϋπολογισμός έχει καταρτισθεί με βάση τις ανάγκες των υφιστάμενων τμημάτων των εξής σχολών:

1. Σχολή Μηχανικής και Τεχνολογίας.
2. Σχολή Επιστημών Υγείας.
3. Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας.
4. Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών και Διαχείρισης Περιβάλλοντος.
5. Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Επικοινωνίας.

Όπως δήλωσε στην επιτροπή η πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΠΑΚ, το κεφάλαιο για τα κονδύλια των απαλλοτριώσεων αφαιρέθηκε, διότι τα κονδύλια αυτά μεταφέρθηκαν στα κονδύλια του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, γι' αυτό και τα κονδύλια του ΤΕΠΑΚ παρουσιάζονται μειωμένα. Όπως δήλωσε επίσης η ίδια, στο ΤΕΠΑΚ φοιτούν συνολικά 767 φοιτητές (336 φοιτητές που εισήλθαν το 2007 και 431 το 2008).

Η επιτροπή, στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του προϋπολογισμού αυτού, διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιές του και υπέβαλε αριθμό διευκρινιστικών ερωτήσεων για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής της.

Ειδικότερα, η επιτροπή ζήτησε από τους αρμοδίους να την ενημερώσουν για διάφορα θέματα που αφορούν τόσο τη λειτουργία του ΤΕΠΑΚ όσο και τη μελλοντική επέκταση και χωροθέτησή του. Επιπρόσθετα, ζητήθηκαν περισσότερα στοιχεία σε σχέση με συγκεκριμένα άρθρα του εν λόγω προϋπολογισμού.

Συγκεκριμένα, ζητήθηκαν πρόσθετες επεξηγήσεις για το άρθρο που αφορά τις ερευνητικές και άλλες δραστηριότητες (άρθρο 319), τα δικαιώματα εμπειρογνομόνων, συμβούλων κ.λπ. (άρθρο 421) και τις κατασκευαστικές και βελτιωτικές εργασίες (άρθρο 422).

Η πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΠΑΚ δήλωσε ότι αναφορικά με τα άρθρα 421 και 422 ακολουθούνται οι διαδικασίες των προσφορών και της κατακύρωσης και ασκείται ο νενομισμένος έλεγχος, ενώ για το άρθρο 319 η κατανομή του κονδυλίου γίνεται από την Επιτροπή Έρευνας του ΤΕΠΑΚ και επικυρώνεται από τη Διοικούσα Επιτροπή. Περαιτέρω, η ίδια ανέφερε ότι το θέμα της επέκτασης του ΤΕΠΑΚ και εκτός του κέντρου της πόλης μελετάται από τους αρμοδίους και έχουν εντοπιστεί ορισμένοι πιθανοί χώροι, χωρίς όμως να έχει ληφθεί ακόμη οποιαδήποτε συγκεκριμένη απόφαση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας κατά πλειοψηφία των μελών της εισηγείται στη βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια του σώματος κατά τη συζήτηση που θα διεξαχθεί για το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Ομιλίες, νομίζω, επί του θέματος δε χρειάζονται. Έχει καλυφθεί το θέμα πλήρως και από τα όσα ελέχθησαν την προηγούμενη Πέμπτη και από τα όσα έχουν λεχθεί σήμερα. Άρα, απλώς να ακούσουμε την τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος και προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει το συγκεκριμένο προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Παπαδοπούλου.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα €65.900.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο ή άλλο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στο Νόμο αυτό. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές καθώς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές καθώς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 5^{ης} Φεβρουαρίου και 12^{ης} Μαρτίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές, καθώς και για Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε να καθοριστεί ως αρμόδια αρχή για την αποτελεσματική εφαρμογή του υπό αναφορά νόμου ο διευθυντής του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς και να υλοποιηθεί σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, που είναι τώρα η αρμόδια αρχή, δεν έχει προχωρήσει στην εφαρμογή του υπό αναφορά νόμου λόγω του ότι δε διαθέτει την απαιτούμενη τεχνογνωσία και εμπειρογνωμοσύνη. Ως εκ τούτου, έπειτα από επανεξέταση του θέματος κρίθηκε ότι καταλληλότερο να αναλάβει την εφαρμογή του πιο πάνω νόμου είναι το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, το οποίο διαθέτει το απαιτούμενο υπόβαθρο, για να ανταποκριθεί στο ρόλο αυτό.

Στα πλαίσια της μελέτης του προτεινόμενου νόμου επισημάνθηκε ότι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων θεωρεί ως καταλληλότερο πρόσωπο για την εφαρμογή του πιο πάνω νόμου το διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και όχι τον πολιτικό προϊστάμενο του υπουργείου, δηλαδή τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων. Η θέση αυτή στηρίζεται στο γεγονός ότι οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες της αρμόδιας αρχής, όπως καθορίζονται στον πιο πάνω νόμο, είναι καθαρά ρυθμιστικές και τεχνικής φύσεως, αφού ο υπό αναφορά νόμος δεν περιλαμβάνει οποιαδήποτε εξουσία καθορισμού πολιτικής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές καθώς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Στέλλα Μισιαούλη-Δημητρίου

Στέλλα Κυριακίδου

Αθηνά Κυριακίδου

Πανίκκος Σταυριανός

Άγγελος Βότσης

Ντίνα Ακκελίδου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου και του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου).

Ο προϋπολογισμός του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου για το έτος 2009, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει δαπάνες ύψους €1.465.512 και έσοδα του ίδιου ύψους, που προέρχονται από κρατική χορηγία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο υπό αναφορά προϋπολογισμός προβλέπει λειτουργικά έξοδα ύψους €1.462.095, τα οποία

κατανέμονται σε έξοδα αντιμισθίας του συμβουλίου ύψους €3.588, σε αποδοχές προσωπικού ύψους €510.901 (ποσό ύψους €256.387 για το προσωπικό του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου και ποσό ύψους €254.514 για το προσωπικό του ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου) και σε διάφορες άλλες δαπάνες ύψους €947.606 (ποσό ύψους €787.508 για το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου και ποσό ύψους €160.098 για το ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου). Οι μη προβλεπόμενες δαπάνες και το αποθεματικό ανέρχονται σε €3.417.

Ειδικότερα, στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό οι πρόνοιες για αποδοχές προσωπικού αφορούν για το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου μία θέση εκτελεστικού γραμματέα, πέντε θέσεις λειτουργού και μία θέση βοηθού γραμματειακού λειτουργού και για το ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου μία θέση προϊσταμένου, πέντε θέσεις λειτουργού και μία θέση βοηθού γραμματειακού λειτουργού. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνεται πρόνοια για τη δημιουργία μίας θέσης λογιστικού λειτουργού, της οποίας η δαπάνη θα επιβαρύνει κατά το ίδιο ποσοστό το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου και το ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, παρατηρείται αύξηση στον προϋπολογισμό του έτους 2009 σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό του προηγούμενου έτους, η οποία οφείλεται κυρίως στην αναβάθμιση υφιστάμενων θέσεων, τη δημιουργία της αναφερόμενης πιο πάνω νέας θέσης και την αύξηση ορισμένων λειτουργικών δαπανών.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τις λειτουργικές δαπάνες του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου, προβλέπονται αυξήσεις στα ακόλουθα:

1. Έξοδα λειτουργίας γραφείου: Αύξηση από €108.547, που προβλεπόταν στον προϋπολογισμό του έτους 2008, σε €121.078.
2. Μίσθωση υπηρεσιών: Αύξηση από €7.689, που προβλεπόταν στον προϋπολογισμό του έτους 2008, σε €127.600. Το εν λόγω ποσό προορίζεται να καλύψει, μεταξύ άλλων, την ολοκλήρωση του ενιαίου ηλεκτρονικού συστήματος συλλογής στοιχείων από τα θεραπευτικά προγράμματα (€100.000).
3. Εκπαίδευση και υποτροφίες εξωτερικού: Αύξηση από €11.960, που προβλεπόταν στον προϋπολογισμό του έτους 2008, σε €20.000. Το προτεινόμενο ποσό προορίζεται για την επιμόρφωση του προσωπικού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου σε θέματα που αφορούν την υλοποίηση των στόχων και του προγράμματος εργασίας του, μέσω της συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα αντίστοιχων φορέων του εξωτερικού και επισκέψεις σε άλλες χώρες. Παράλληλα, θα επιδιωχθεί η κατάρτιση δύο λειτουργών του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου από το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων Ελλάδας σε θέματα αξιολόγησης και παρακολούθησης προγραμμάτων.
4. Οικονομική επιχορήγηση προγραμμάτων: Αύξηση από €307.548, που προβλεπόταν στον προϋπολογισμό του έτους 2008, σε €350.000. Το προτεινόμενο ποσό προορίζεται για την επιχορήγηση προγραμμάτων σε κυβερνητικούς, ιδιωτικούς και εθελοντικούς φορείς.

Όσον αφορά τις λειτουργικές δαπάνες του ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου, προβλέπονται αυξήσεις στα ακόλουθα:

1. Μίσθωση υπηρεσιών: Αύξηση από €5.126, που προβλεπόταν στον προϋπολογισμό του έτους 2008, σε €14.100.
2. Μετάφραση και εκτύπωση εντύπων: Αύξηση από €18.795, που προβλεπόταν στον προϋπολογισμό του έτους 2008, σε €20.000. Το εν λόγω ποσό

προορίζεται για την έκδοση του μηνιαίου δελτίου του ΕΚΤΕΠΙΝ Κύπρου “Σκιαγράφηση” και διάφορες άλλες εκδόσεις σε σχέση με τις έρευνες.

3. Συνδρομές και συνεισφορές σε ιδρύματα και οργανισμούς εκτός Κύπρου: Αύξηση από €7, που προβλεπόταν στον προϋπολογισμό του 2008, σε €1.000.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού απασχόλησαν την επιτροπή, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Η επιχορήγηση προγραμμάτων από το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου.
2. Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των Σχεδίων Δράσης για τη Μείωση της Ζήτησης και τη Μείωση της Προσφοράς (2004-2008) και των μη κυβερνητικών προγραμμάτων/δομών από τους Γερμανούς εμπειρογνώμονες.
3. Ο καθορισμός κριτηρίων “καλής πρακτικής” για το σύνολο των θεραπευτικών και προληπτικών δομών.
4. Η εθνική στρατηγική για τα ναρκωτικά που θα καλύπτει την περίοδο 2009-2012.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού ενημερώθηκε λεπτομερώς για τις δραστηριότητες του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου και αφού μελέτησε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου ποσού ύψους που δεν υπερβαίνει το €1.465.512 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στις δαπάνες. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας των Σεύχελλών για Συνεργασία στους Τομείς της Παιδείας, της Επιστήμης και του Πολιτισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας των Σεύχελλών για Συνεργασία στους Τομείς της Παιδείας, της Επιστήμης και του Πολιτισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Σωτήρης Σαμψών

Γιώργος Βαρνάβα

Σκεύη Κουκουμά

Δημήτρης Συλλούρης

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Φεβρουαρίου και 18 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας των Σεύχελλών για Συνεργασία στους Τομείς της Παιδείας, της Επιστήμης και του Πολιτισμού, η οποία υπογράφηκε στη Βικτόρια των Σεύχελλών στις 20 Αυγούστου 2008, κατ' εξουσιοδότηση της υπ' αριθμόν 67.603 απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2008.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι στόχος της συμφωνίας αυτής είναι η περαιτέρω ανάπτυξη και ενδυνάμωση των σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες και τους λαούς τους.

Η υπό εξέταση συμφωνία προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι τα συμβαλλόμενα μέρη:

1. θα ενθαρρύνουν την ανάπτυξη των σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες στον τομέα της παιδείας και ιδιαίτερα στον τομέα της διδασκαλίας της γλώσσας μέσω άμεσων επαφών και ανταλλαγών ανάμεσα στα αναγνωρισμένα ιδρύματα και οργανώσεις·

2. θα ενθαρρύνουν και θα διευκολύνουν την ανάπτυξη των ανταλλαγών και της έρευνας σε προβλήματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας και του περιβάλλοντος·
3. θα ενθαρρύνουν τη συνεργασία σε όλους τους τομείς του πολιτισμού, της λογοτεχνίας και της τέχνης·
4. θα διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά μέτρα προστασίας της εθνικής κληρονομιάς και
5. θα ενθαρρύνουν τη συνεργασία και επικοινωνία ανάμεσα στις αντίστοιχες αρχές νεολαίας, στους νέους και στις οργανώσεις νέων των δύο χωρών.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, ομόφωνα εισηγούνται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας των Σεϋχελλών για Συνεργασία στους Τομείς της Παιδείας, της Επιστήμης και του Πολιτισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας των Σεϋχελλών για Συνεργασία στους Τομείς της Παιδείας, της Επιστήμης και του Πολιτισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 13 μέχρι 20 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που σας έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.074-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
2. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.075-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Περιβάλλοντος
3. Ο περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.076-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
4. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.077-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
5. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.3.046.038-2009)	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
6. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.116-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
7. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.117-2008)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
8. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.118-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
9. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Ειδικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.119-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
10. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.120-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
11. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας	Νομικών

	(Αρ. Φακ. 23.03.045.121-2008).	Τάξεως	
12.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.122-2008).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
13.	Δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2008 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του συντάγματος. (Αρ. Φακ. 13.06.001)	Οικονομικών	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς επισύρω την προσοχή σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο υπ' αριθμόν 13 θέμα της κατάθεσης, που είναι η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2008 σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του συντάγματος. Γι' αυτή την έκθεση τη δημοσιονομική υπήρχε μία πρακτική και κατατίθετο στη Βουλή και όλα αυτά τα χρόνια δεν εφαρμόζαμε το άρθρο 81.2 του συντάγματος, το οποίο προνοεί για κατάθεση και έγκριση από τη Βουλή της δημοσιονομικής έκθεσης. Συνεπώς, για να εφαρμόσουμε σωστά το άρθρο 81.2 του συντάγματος, η δημοσιονομική έκθεση πρέπει να πάει στην αρμόδια επιτροπή, να συντάξει η επιτροπή σχετική έκθεση και η ολομέλεια του σώματος να εγκρίνει τη δημοσιονομική έκθεση της κυβέρνησης. Τούτου λεχθέντος η ρητή επιταγή του συντάγματος θα πρέπει από τώρα και εις το εξής να εφαρμόζεται.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Αν θέλει, την εγκρίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως εάν θέλει, το εγκρίνει, αλλά το σύνταγμα λέει ότι κατατίθεται προς έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.436, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία παραχώρησης κρατικής γης που βρίσκεται δίπλα από τα κτίρια του κοινοτικού συμβουλίου Αχέλειας (επαρχία Πάφου) για τη δημιουργία πλατείας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.437, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία διαχωρισμού οικοπέδων στην κοινότητα Αχέλειας (επαρχία Πάφου) και τότε αναμένεται η ολοκλήρωσή της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.438, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προγραμματίζεται η κατασκευή αποχετευτικού ομβρίων υδάτων στην περιοχή του ΚΕΝ και στους κεντρικούς δρόμους της κοινότητας Αναρίτας (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.439, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Αναρίτας (επαρχία Πάφου), για μείωση της Λευκής Ζώνης κατά μήκος του φράγματος της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.440, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να δοθεί οικονομική στήριξη στο κοινοτικό συμβούλιο Αναρίτας (επαρχία Πάφου) για απαλλοτρίωση τεμαχίου όπου θα κατασκευαστούν δημόσιοι χώροι στάθμευσης και το νηπιαγωγείο της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.441, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Τριμιθούσας (επαρχία Πάφου) για αναβάθμιση του δημοτικού σχολείου της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.442, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία εξωραϊσμού της παλιάς γέφυρας και βρύσης της κοινότητας της Τριμιθούσας (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.443, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού βρίσκεται η διαδικασία απαλλοτρίωσης γης στην κοινότητα Μέσα Χωριού (επαρχία Πάφου) για κατασκευή ντεπόζιτου νερού, που θα ενισχύσει με πόσιμο νερό την κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.444, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται τα πιο κάτω αιτήματα της κοινότητας Μέσα Χωριού (επαρχία Πάφου):

1. Βελτίωση του δρόμου που συνδέει την κοινότητα με την Άρμου.
2. Βελτίωση του δρόμου Μέσα Χωριού-Πάφου (Σιλό).
3. Κατασκευή του δρόμου που συνδέει το δρόμο Μέσα Χωριού-Πάφου με τη λεωφόρο Μεσόγης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.445, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού βρίσκεται η μελέτη ανέγερσης κοινοτικών κτιρίων της κοινότητας Μέσα Χωριού (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.446, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Μεσόγης (επαρχία Πάφου) για την κατασκευή οχετών ομβρίων υδάτων στους δρόμους της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.447, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία εγκατάστασης φώτων τροχαίας στη συμβολή της λεωφόρου Μεσόγης (κύριος δρόμος Πάφου-Πόλης) με το δρόμο Τριμιθούσας-Τάλας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.448, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Οι κάτοικοι που διαμένουν κοντά στο γήπεδο ποδοσφαίρου που έχει ανεγερθεί δίπλα στην εκκλησία του Αποστόλου Βαρνάβα στο συνοικισμό του Αγίου Ιωάννη στα Κάτω Πολεμίδια μου ανέφεραν ότι η λειτουργία του γηπέδου προκαλεί οχληρία και αναστάτωση.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο τηρούνται οι όροι λειτουργίας του γηπέδου και αν προτίθεται η αρμόδια αρχή να λάβει επιπρόσθετα μέτρα και ποια για την αποφυγή της οχληρίας που προκαλείται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.449, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πότε θα εφαρμοστεί σε πιλοτική βάση το διαδικτυακό σχολείο (ΔΙΑΣ).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.450, ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να παραχωρήσει τίτλο ιδιοκτησίας για το γήπεδο ποδοσφαίρου του Εθνικού Άχνας και πότε υπολογίζεται να δοθεί ο τίτλος αυτός.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.451, ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το κόστος των ζημιών από καταστροφές και βανδαλισμούς σχολικών μονάδων, αναλυτικά για κάθε μονάδα ξεχωριστά, τα τελευταία πέντε χρόνια. Επίσης, να ενημερώσει αν προτίθεται να προβεί σε μέτρα φύλαξης των σχολικών μονάδων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.452, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα, αεροσκάφος της εταιρείας "Eurocypria" καθηλώθηκε στο αεροδρόμιο "Βροσλάβ" στην πόλη Στρακόβιτσε της Πολωνίας και δεν του επιτράπηκε η πτήση προς το αεροδρόμιο της Βαρσοβίας, λόγω οικονομικών οφειλών ύψους €10.000-€15.000 της εταιρείας προς την Πολιτική Αεροπορία της Πολωνίας για τέλη υπηρεσιών και ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας που δεν τακτοποιήθηκαν έγκαιρα. Αποτέλεσμα αυτού ήταν η σημαντική οικονομική επιβάρυνση και η έκθεση του ονόματος της εταιρείας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Είναι ενήμερος για το πιο πάνω περιστατικό;
2. Ποια τα μέτρα που πρόκειται να πάρει για αποφυγή παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον;
3. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Αεροπλοΐας κατατάσσει την εταιρεία "Eurocypria" στον κατάλογο των οικονομικά αξιόπιστων αεροπορικών εταιρειών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.453, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να προβεί στην άμεση κάλυψη των ελλείψεων των Τμημάτων Ακτινοθεραπείας παγκύπρια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.454, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η 24^η Μαρτίου καθιερώθηκε ως η Παγκόσμια Ημέρα Ενημέρωσης και Αγώνα Ενάντια στη Φυματίωση. Δυστυχώς, η νόσος ξεκίνησε να αποτελεί παγκόσμια απειλή, μιας και στην Ευρώπη υπολογίζεται ότι κάθε έτος 445.000 άτομα (50 κάθε ώρα) νοσούν με φυματίωση και 60.000 (8 κάθε ώρα) πεθαίνουν από την ασθένεια. Με αφορμή τα πιο πάνω στοιχεία και με βάση τα επίσημα στοιχεία που κατέθεσε η Πνευμονολογική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, σύμφωνα με τα οποία τα τελευταία πέντε χρόνια τα περιστατικά φυματίωσης παρουσιάζουν αυξητική τάση, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιος ο ακριβής αριθμός κρουσμάτων φυματίωσης που έχουν καταγραφεί για το έτος 2008;
2. Πόσα από αυτά αφορούν Κυπρίους και πόσα αλλοδαπούς;
3. Ποιος ο προγραμματισμός δραστηριοτήτων για τη μείωση της εξάπλωσης της ασθένειας;
4. Ποιες οι εκδηλώσεις για ενημέρωση του κοινού με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ενημέρωσης και Αγώνα Ενάντια στη Φυματίωση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.455, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το περιφερειακό δημοτικό σχολείο για τις κοινότητες Μελίνης, Οράς, Οδούς, Αγίων Βαβατσίνας επρόκειτο να αποπερατωθεί το Σεπτέμβριο του 2008. Για το λόγο

αυτό καταχρηστικώς παρατάθηκε η λειτουργία του Δημοτικού Σχολείου Αγίων Βαβατσινιάς.

Υπό το φως των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε πρόκειται να αρχίσει η ανέγερση του εν λόγω δημοτικού σχολείου και πότε προβλέπεται η αποπεράτωσή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.456, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Έχοντας υπόψη το σοβαρό δημογραφικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα μας, αλλά και άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει στην πλήρη κάλυψη των δαπανών όσων καταφεύγουν στα ιδιωτικά κέντρα εξωσωματικής γονιμοποίησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.457, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι πρόσφατα αντιπροσωπία του AGBU (Armenian General Benevolent Union) είχε συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού και άλλους πολιτικούς αξιωματούχους. Φαίνεται ότι σ' αυτές τις συναντήσεις κύριο θέμα ήταν το μέλλον των εγκαταστάσεων της σχολής "Μελκονιάν" στη Λευκωσία.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις σκέψεις και προτάσεις που υπάρχουν για την αξιοποίηση των εγκαταστάσεων της σχολής "Μελκονιάν" και αν υπάρχει ενδεχόμενο συνέχισης της λειτουργίας της ως εκπαιδευτικού κέντρου των Αρμενίων της ανατολικής Μεσογείου και σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τους Αρμένιους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.458, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες προχωρούν στη διαδικασία προώθησης νομοθετικού πλαισίου με σκοπό την απαγόρευση χρησιμοποίησης ζώων στα τσίρκα που δίνουν παραστάσεις στην Κυπριακή Δημοκρατία ή σε άλλες δραστηριότητες που στόχο έχουν την ψυχαγωγία κοινού.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει τεθεί και ποιο είναι το σχετικό χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.471, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.471, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2007, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Αντρέα Φακοντή

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή με αρ. φακ. 23.06.009.01.471 και ημερ. 21/01/09, σας υποβάλλω τα ακόλουθα με βάση τη σχετική συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- (α) Ο ΚΟΑ μέχρι σήμερα δεν έχει εγκρίνει καμιά επιχορήγηση για την κατασκευή του κοινοτικού γηπέδου Κουκλιών.
- (β) Εκκρεμεί σχετικό αίτημα για επιχορήγηση στον Οργανισμό, το οποίο για να εξετασθεί θα πρέπει να εξασφαλισθεί η άδεια οικοδομής του κοινοτικού γηπέδου και θα πρέπει να υποβληθεί αντίγραφο στον ΚΟΑ.
- (γ) Στα κριτήρια επιχορήγησης αθλητικών εγκαταστάσεων του Οργανισμού προβλέπεται επιχορήγηση με ποσοστό 65% για διάφορες επί μέρους εργασίες, οι οποίες εφαρμόζονται σε προκαθορισμένα μέγιστης αξίας και όχι επί του πραγματικού κόστους των εργασιών.
- (δ) Η αύξηση του ποσοστού επιχορήγησης από 65% σε 70% δεν είναι εφικτή εφόσον αντίκειται στα κριτήρια, η εφαρμογή των οποίων ελέγχεται από την Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.
- (ε) Όλα τα πιο πάνω είναι και σε γνώση του Κοινοτικού Συμβουλίου Κουκλιών.

2. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.040, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.040, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2008, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση των Βουλευτών της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και κας Ρούλας Μαυρονικόλα με αρ. φακ. 23.06.009.03.040 και ημερ. 05/08/08, σας υποβάλλω τα ακόλουθα με βάση τη σχετική συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- (α) Ως γενικότερο θέμα πολιτικής τόσο ο ΚΟΑ όσο και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αντιμετωπίζει θετικά την δημιουργία νέων αθλητικών εγκαταστάσεων.
- (β) Όσον αφορά την κατασκευή γηπέδου ποδοσφαίρου στο Τσέρι σάς πληροφορούμε ότι ακολουθήθηκαν οι διαδικασίες μετά από αίτημα του Προέδρου του Κοινοτικού Συμβουλίου του Τσερίου και με επιστολή του ΚΟΑ προς το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για έγκριση κρατικής γης επί της οποίας προτείνεται η κατασκευή του γηπέδου, να εκμισθώσει στον ΚΟΑ με δικαίωμα στον ΚΟΑ υπεκμίσθωσης στο Κοινοτικό Συμβούλιο Τσερίου.

2. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.066, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.066, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη με αρ. Ερ. 23.06.009.03.066 και ημερ. 19/09/08, σας επισυνάπτουμε όλη την πληροφόρηση που είχαμε τόσο από την ΚΟΕ (Ολυμπιακούς Πεκίνου) όσο και την ΚΕΠΕ (ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΠΕΚΙΝΟΥ).

2. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.230, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Απάντηση στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.230 ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008, του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.230 και με ημερ. 9 Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με την πρόοδο των εργασιών για την κατασκευή του νέου κτηρίου της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Οι προσπάθειες του Υπουργείου επικεντρώνονται στην ουσιαστική και μόνιμη επίλυση του σοβαρού προβλήματος με τη δημιουργία ενός σύγχρονου και λειτουργικού χώρου ο οποίος να εξυπηρετεί τις ανάγκες της Κυπριακής Βιβλιοθήκης.
2. Στο μεταξύ, με βάση συμφωνία 15ετούς διάρκειας που έγινε μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της επιτροπής του Ιερού Ναού Φανερωμένης για ενοικίαση του κτηρίου της Βιβλιοθήκης Φανερωμένης (αφού πρώτα τούτο ανακαινιστεί), από το Μάρτιο του 2009 το κτήριο της Βιβλιοθήκης Φανερωμένης θα στεγάσει το Αναγνωστήριο της Κυπριακής Βιβλιοθήκης. Το γεγονός αμβλύνει εν μέρει το στεγαστικό πρόβλημα.
3. Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού ζήτησε από την Συμβουλευτική Επιτροπή της Βιβλιοθήκης την ετοιμασία πενταετούς σχεδίου ανάπτυξης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης ώστε να δώσει στην πολιτεία την δυνατότητα να εντάξει την ανάπτυξή της στην πολιτική και τους προϋπολογισμούς της. Η ευθύνη για εκπόνηση του πενταετούς σχεδίου ανάπτυξης ανατέθηκε στον Διευθυντή της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου κ. Φίλιππο Τσιμπόγλου ο οποίος θα εργασθεί σε συνεργασία με τον Διευθυντή της Κυπριακής Βιβλιοθήκης κ. Αντώνη Μαραθεύτη και τον κ. Α. Ανδρέου από το Πανεπιστήμιο Κύπρου.
4. Ακολουθώντας πρακτικές που εφαρμόζονται σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και σε μία προσπάθεια αξιοποίησης της τεχνογνωσίας που έχει συσσωρευτεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, όσον αφορά στον τρόπο διαχείρισης και λειτουργίας Δημόσιων Βιβλιοθηκών, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εισηγήθηκε τη συνεργασία μεταξύ της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου. Όσον αφορά το κτηριακό πρόβλημα μελετάται η δυνατότητα το Πανεπιστήμιο Κύπρου να παραχωρήσει στην Κυπριακή Βιβλιοθήκη τους χώρους τους οποίους χρησιμοποιεί τώρα, μετά την μεταστέγαση της βιβλιοθήκης του σε καινούργιο κτήριο. Η διευθέτηση βέβαια αυτή θα είναι προσωρινή μέχρι ότου η Κυπριακή Βιβλιοθήκη αποκτήσει το δικό της κτήριο.

5. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει θέσει στις προτεραιότητές του τη λήψη μέτρων για την αναβάθμιση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και προς αυτή την κατεύθυνση έχουν ετοιμαστεί διάφορες εισηγήσεις οι οποίες προέκυψαν τόσο από την επί τόπου επίσκεψη του Υπουργού στην Κυπριακή Βιβλιοθήκη, όσο και από συναντήσεις που έγιναν με τη Συμβουλευτική Επιτροπή της Βιβλιοθήκης.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.267, ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.267 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η Ερώτηση του βουλευτή κ. Τορναρίτη αφορά την πρακτική που ακολουθεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να παραχωρεί στις νέες μητέρες Εκπαιδευτικούς Δημοτικής Εκπαίδευσης μια διδακτική περίοδο (40λεπτη) αντί μια ώρα κάθε ημέρα για σκοπούς θηλασμού ή/και φροντίδας του παιδιού της, οι τρεις εκ των οποίων είναι από το διδακτικό χρόνο, ενώ οι άλλες δύο από τον υπόλοιπο χρόνο τους στο σχολείο. Σημειώνεται ότι η ρύθμιση αυτή έγινε με τη σύμφωνη γνώμη των Εκπαιδευτικών Οργανώσεων.

Οι Εκπαιδευτικοί Δημοτικής Εκπαίδευσης εργάζονται 28 ώρες την εβδομάδα και ο χρόνος αυτός αναλύεται σε 19 ώρες διδακτικού χρόνου (29 40λεπτες περίοδοι) και 9 ώρες μη διδακτικού χρόνου.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 των περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμων του 1997 έως 2007:

- (α) Η γυναίκα για το θηλασμό ή/και τις αυξημένες φροντίδες που απαιτούνται για την ανατροφή του παιδιού της δικαιούται για χρονικό διάστημα εννέα μηνών από τον τοκετό ή από την ημέρα που αρχίζει η άδεια μητρότητας στην περίπτωση υιοθεσίας, είτε να διακόπτει την εργασία για μια ώρα είτε να προσέρχεται αργότερα είτε να αποχωρεί αργότερα κατά μία ώρα κάθε ημέρα.
- (β) Ο χρόνος της μιας ώρας ημερήσιας διακοπής ή της βραδείας προσέλευσης ή πρόωρης αποχώρησης θεωρείται και αμείβεται ως χρόνος εργασίας.

Με βάση το αναφερόμενο άρθρο για το θηλασμό ή και τις αυξημένες φροντίδες που απαιτούνται για την ανατροφή του παιδιού της, η γυναίκα δικαιούται μια ώρα κάθε ημέρα από το χρόνο εργασίας της, ενώ στις Εκπαιδευτικούς Δημοτικής Εκπαίδευσης το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραχωρεί 5 διδακτικές περιόδους (40λεπτες) και όχι 5 ώρες εργάσιμου χρόνου.

Το ίδιο θέμα διερευνήθηκε από την Αρχή Ισότητας (του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως) μετά από καταγγελία της Ανεξάρτητης Κίνησης Δασκάλων και Νηπιαγωγών. Στην Έκθεσή της η Επίτροπος Διοικήσεως, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι υφιστάμενες ρυθμίσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού παραβιάζουν το άρθρο 5 των περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμων του 1997 έως 2007 και καλεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε περίοδο δύο μηνών να προβεί σε τροποποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων.

Η άποψη του Τμήματος Εργασίας, που είναι το καθ' ύλην αρμόδιο Τμήμα, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του εν λόγω Νόμου συγκλίνει με τη θέση της Επιτροπής Διοικήσεως και προς τούτο έχει επικοινωνήσει με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και προσφέρθηκε να συμβάλει στην επίλυση του εγερόμενου θέματος.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.274, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. Ερ. 23.06.009.03.274, ημερ. 22/12/2008

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.274 και ημερομηνία 12/01/2009, σε σχέση με Ερώτηση του Βουλευτή Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου ημερομηνίας 22/12/2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στις 22/12/2006 υποβλήθηκε η αίτηση με αρ. ΛΑΡ/1560/2006 για χορήγηση πολεοδομικής άδειας για τη δημιουργία γηπέδου γκολφ (έγκριση γενικού χωροταξικού σχεδίου), η οποία βρίσκεται υπό μελέτη στην Πολεοδομική Αρχή (Διευθυντής Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως). Η αίτηση υποβλήθηκε σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 61.614 ημερομηνίας 16/02/2005, αφού προηγουμένως εξασφαλίστηκε προκαταρκτική έγκριση από την Επιτροπή Αξιολόγησης που συστάθηκε σύμφωνα με την πιο πάνω Απόφαση στη Δήλωση Ενδιαφέροντος που υποβλήθηκε.
- (β) Στα πλαίσια μελέτης της πιο πάνω αίτησης, η Πολεοδομική Αρχή διαβουλεύτηκε με διάφορα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες, τα οποία έχουν αποστείλει τις απόψεις τους. Για την περαιτέρω προώθηση της αίτησης θα πρέπει να διεξαχθεί Δημόσια Ακρόαση, όπως προνοείται στην πιο πάνω Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ενώ παράλληλα αναμένεται και η δημοσίευση νέας σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.
- (γ) Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την ισχύουσα Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η πρώτη άδεια που χορηγείται για γήπεδο γκολφ αφορά την έγκριση του γενικού χωροταξικού σχεδίου (master plan), ενώ η Πολεοδομική Αρχή θα καθορίζει τις φάσεις και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του όλου έργου, σε συνεργασία με τον αιτητή.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.303, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.303 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη, για την διεξαγωγή ασυνήθιστων προαγωγών στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.303, και ημερομηνία 19.1.2009, σχετικά με την ερώτηση του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γ. Περδίκη, που αφορά τη διεξαγωγή ασυνήθιστων προαγωγών στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και σας πληροφορώ ότι μετά από διερεύνηση του θέματος με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού έχω την πιο κάτω πληροφόρηση:

Κατά τα τελευταία δέκα χρόνια έγιναν εξήντα-επτά (67) Προαγωγές Προσωπικού στον ΚΟΤ σε διάφορες θέσεις. Εναντίον των πιο πάνω Προαγωγών Προσωπικού καταχωρήθηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο σαράντα-μία (41) Πρόσφυγες.

Από τις σαράντα-μία (41) Προσφυγές πέτυχαν οι είκοσι-τρεις (23), απέτυχαν οι επτά (7), αποσύρθηκαν οι οκτώ (8) και εκκρεμούν ακόμη οι τρεις (3).

Σύμφωνα με τη Γενική Διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, η πλειοψηφία των Προσφυγών πέτυχε για λόγους διαδικαστικούς κι όχι ουσιαστικούς. Όλες οι περιπτώσεις έτυχαν επανεξέτασης από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.306, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.306 ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009 που υποβλήθηκε από το βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερώτησης 23.06.009.03.306 και ημερ. 23 Ιανουαρίου 2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Τα Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών με βάση τον περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμο του 2004 έχει εξασφαλίσει άδεια με τη μορφή Γενικής Εξουσιοδότησης από το Γραφείο του Επιτρόπου για την παροχή υπηρεσίας διανομής διαφημιστικών αντικειμένων χωρίς διεύθυνση. Σημειώνεται ότι η υπό αναφορά υπηρεσία είναι ανοικτή στον ανταγωνισμό και ως εκ τούτου την ίδια άδεια έχουν εξασφαλίσει και άλλοι παροχείς ταχυδρομικών υπηρεσιών.
- (β) Η διανομή διαφημιστικών αντικειμένων χωρίς διεύθυνση διεξάγεται κατ' οίκον ή και σε ιδιωτικές ταχυδρομικές θυρίδες του Τμήματος, ανάλογα με την επιθυμία του πελάτη-αποστολέα. Ήδη σε ότι αφορά στις ιδιωτικές ταχυδρομικές θυρίδες το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών έχει διευθετήσει ώστε να μην τοποθετούνται σε αυτές διαφημιστικά αντικείμενα αν ο ιδιοκτήτης τους δεν το επιθυμεί και έχει αναφέρει την επιθυμία του αυτή στο οικείο Ταχυδρομικό Γραφείο, όπου είναι εγκατεστημένη η θυρίδα του.
- (γ) Σε ότι αφορά στην κατ' οίκον διανομή των διαφημιστικών αντικειμένων, το Τμήμα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια έτσι ώστε αυτή να γίνεται με τρόπο που να μη δημιουργεί πρόβλημα στη διανομή της καθημερινής αλληλογραφίας. Συγκεκριμένα, η διανομή των διαφημιστικών γίνεται σταδιακά και εφόσον είναι εφικτό, για κάθε πελάτη ξεχωριστά, δίδοντας πάντα προτεραιότητα στην έγκαιρη και ασφαλή τοποθέτηση της απλής αλληλογραφίας.
- (δ) Ωστόσο, είναι γεγονός ότι το Τμήμα κατά το τελευταίο διάστημα δέχεται και το ίδιο παράπονα για μαζική τοποθέτηση διαφημιστικών αντικειμένων σε γραμματοκιβώτια που τις πλείστες φορές δεν προέρχονται από το ίδιο, με αποτέλεσμα να δυσκολεύεται η παράδοση της υπόλοιπης αλληλογραφίας αλλά και να επιβαρύνεται το περιβάλλον με την αλόγιστη χρήση χαρτιού.
- (ε) Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω και ενόψει του γεγονότος ότι αρμοδιότητα χορήγησης αδειών παροχής υπηρεσίας διανομής διαφημιστικών αντικειμένων χωρίς διεύθυνση καθώς και ο σχετικός έλεγχος ανήκει στον Επίτροπο

Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών θα θέσει το όλο θέμα ενώπιον του Επιτρόπου με στόχο όπως εφαρμοστούν συγκεκριμένα κριτήρια και προϋποθέσεις, τα οποία θα διασφαλίσουν τόσο τα συμφέροντα όλων των εμπλεκόμενων μερών (διαφημιστικών εταιρειών, τυπογραφείων, αποστολέων, ταχυδρομικών παροχέων, καταναλωτών) όσο και την προστασία του περιβάλλοντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.316, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.316 του Βουλευτή κ. Φ. Σαρίκα αναφορικά με το αίτημα της κοινότητας Τσάδας για μετακίνηση των πυλώνων της ΑΗΚ που διασχίζουν τα όρια της κοινότητας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.316 ημερομηνίας 26.1.2009, σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με πληροφορίες που λήφθηκαν από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, οι πυλώνες που βρίσκονται σε έδαφος κοινότητας Τσάδας αποτελούν τμήμα της εναέριας γραμμής μεταφοράς Ανατολικό-Στρουμπί 66KV. Η εν λόγω γραμμή μεταφοράς τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια το κεντρικό και βόρειο μέρος της Επαρχίας Πάφου και αποτελεί τμήμα της εναέριας γραμμής μεταφοράς Πάφος-Πόλις 66KV που εκτείνεται από τις βόρειες παρυφές της Πάφου μέχρι την Πόλη Χρυσοχούς. Η γραμμή Ανατολικό-Στρουμπί 66KV κατασκευάστηκε το 2002 με βάση σχετική πολεοδομική άδεια ΠΑΦ/0545/1998, με ημερομηνία έκδοσης 18.12.2000.
2. Η εν λόγω γραμμή εντός του εδάφους της κοινότητας Τσάδας είναι εγκατεστημένη ως επί το πλείστον σε γεωργική ζώνη Γ3. Μικρά τμήματα διασταυρώνουν ζώνες προστασίας Ζ3. Μικρό τμήμα επίσης διέρχεται από κτηνοτροφική ζώνη Δ1. Σημειώνεται ότι η γραμμή είναι αρκετά μακριά από οικιστικές ζώνες. Τα πολεοδομικά αυτά δεδομένα τα οποία δεν έχουν μέχρι σήμερα διαφοροποιηθεί στις περιοχές από όπου διέρχεται η γραμμή είχαν εξεταστεί και ληφθεί υπόψη από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως όταν είχε παραχωρήσει στην Αρχή Ηλεκτρισμού τη σχετική άδεια για ανέγερση της γραμμής.
3. Σημειώνεται, τέλος, ότι μετά την κατασκευή της πιο πάνω νέας γραμμής μεταφοράς το 2002, αποξηλώθηκε παλαιότερη εναέρια γραμμή μεταφοράς 66KV, κατασκευής του 1968, που διερχόταν από περιοχές της κοινότητας Τσάδας, οι οποίες εντάχθηκαν με την πάροδο ετών σε οικιστικές ζώνες.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι στο παρόν στάδιο δεν συντρέχουν λόγοι μετακίνησης της υφιστάμενης εναέριας γραμμής.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.326, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.326, ημερ. 20/01/2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.326 και ημερ. 26/01/2009 με την οποία μας έχετε διαβιβάσει αντίγραφο της πιο πάνω ερώτησης.

2. Συναφώς θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι, το τέλος μεταφοράς σταθερής τηλεφωνικής γραμμής PSTN ανέρχεται σε €100,44 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Το πιο πάνω τέλος βασίζεται στο κόστος, όπως προκύπτει από το σύστημα κοστολόγησης της Cyta, με βάση το οποίο το Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ), καθορίζει κατώτατο όριο λιανικής τιμής.

Σημειώνεται ότι το κοστολογικό σύστημα ελέγχεται από το ΓΕΡΗΕΤ με τη βοήθεια συμβουλευτικών οίκων.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.331, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.331 και ημερομηνία 22.1.2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.331 ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Τα υλικά που προήλθαν από την αποσυναρμολόγηση του αποικιοκρατικού κτιρίου της Στατιστικής Υπηρεσίας (πέτρες και παράθυρα) αριθμήθηκαν, τοποθετήθηκαν σε βάσεις και μεταφέρθηκαν σε αποθηκευτικό χώρο του Τμήματος Δημοσίων Έργων στην περιοχή Νήσου.
2. Η επανακατασκευή του κτιρίου δεν έχει προγραμματιστεί ακόμη, γιατί αναμένεται να ελευθερωθεί χώρος μετά τη μετακίνηση του Κυβερνητικού Τυπογραφείου και κατεδάφιση των προκατασκευασμένων κτιρίων, τα οποία σήμερα χρησιμοποιούνται από το Τυπογραφείο.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.340, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου με αρ. 23.06.009.03.340, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολή σας ημερομηνίας 30.1.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Τα κτίρια που ανεγείρονται στα πλαίσια της αναδόμησης των Κυβερνητικών Οικισμών, σχεδιάζονται με βάση τους ισχύοντες Οικοδομικούς Κανονισμούς και την κοινή οικοδομική πρακτική, η οποία εφαρμόζεται στην οικοδομική βιομηχανία στην Κύπρο.
- (β) Κατά την χωροθέτηση των κτιρίων λαμβάνεται υπόψη, όσον είναι εφικτό, δεδομένων των περιορισμών που προκύπτουν από τη διαθέσιμη έκταση γης, ο προσανατολισμός της κάθε οικοδομής. Στα πλαίσια αυτά σχεδιάζεται νέα τυπική πολυκατοικία, η οποία θα επιλέγεται στις περιπτώσεις όπου ο προσανατολισμός της οικοδομής είναι βορεινός.
- (γ) Επιπρόσθετα, για τη σχεδίαση των κτιρίων, εφαρμόζεται ο Αντισεισμικός Κανονισμός, τοποθετούνται ηλιακοί θερμοσίφωνες με αντλία ανακύκλωσης για άμεση ροή ζεστού νερού και εφαρμόζεται η 16^η έκδοση των Κανονισμών για

την ασφάλεια των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων των κτιρίων [BS7671:2001(2004)].

- (δ) Τέλος αναφέρεται ότι τα σχέδια των διαφόρων τύπων οικοδομών που χρησιμοποιούνται σε Οικισμούς Στέγασης Εκτοπισθέντων εκσυγχρονίζονται με βάση τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.348, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.348 ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. ερ. 23.06.009.03.348 και ημ. 29 Ιανουαρίου 2009 και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, λόγω αρμοδιότητας, δεν μπορεί να πάρει οποιαδήποτε μέτρα για επίλυση του προβλήματος της καταστροφής ξηρολιθίων από κοπάδια αιγοπροβάτων.

Αρμόδια Υπηρεσία για να επιληφθεί του θέματος και να προχωρήσει στη λήψη μέτρων είναι η Επαρχιακή Διοίκηση, η οποία έχει τη δικαιοδοσία της εφαρμογής του περί Αιγών Νόμου (Κεφάλαιο 66) και του περί Προβάτων και Αιγών Νόμου (Κεφάλαιο 91).

Αναφορικά με την παραχώρηση κεφαλικής επιδότησης στα αιγοπρόβατα, στο σχετικό Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν περιλαμβάνονται πρόνοιες σύμφωνα με τις οποίες να θεωρούνται μη δικαιούχοι όσοι από τους αιγοπροβατοτρόφους εφαρμόζουν το ημιεντατικό ή εκτατικό σύστημα εκτροφής (ελεύθερη βόσκηση).

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.355, ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.355, ημερομηνίας 09/02/2009, του βουλευτή κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

Σε απάντηση επιστολής της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 09 Φεβρουαρίου 2009 και η οποία αναφέρεται σε σχετικό ερώτημα που υπέβαλε ο αξιότιμος βουλευτής κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου σ' ότι αφορά τη βασιμότητα δημοσιεύματος της εφημερίδας ΠΟΛΙΤΗΣ, (ημερομηνίας 1^{ης} Φεβ. 2009) και σύμφωνα με το οποίο ο αριθμός των κατοχικών στρατευμάτων στην Κύπρο ανέρχεται σε «κάτι περισσότερο από 24 000 άνδρες», θα ήθελα να σας πληροφορήσω τα παρακάτω:

- α. Η εν λόγω αναφερόμενη ως πηγή, έκθεση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ που παρουσιάστηκε από τον Επιτελάρχη της δύναμης στην Κύπρο Βρετανό Συνταγματάρχη Gerard Hughes, είναι ανακριβής αφού από διασταυρωμένες και επιβεβαιωμένες πληροφορίες η δύναμη των Τουρκικών Δυνάμεων Κατοχής (ΤΔΚ) ανέρχεται σε περίπου 43 000.
- β. Επισημαίνεται ότι για το υπόψη θέμα, στις 05 Φεβρουαρίου 2009, ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς και άλλοι αρμόδιοι Επιτελείς του ΓΕΕΦ ενημέρωσαν την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας της Βουλής, στην οποία παρίστατο

και ο εν λόγω Βουλευτής, αναλυτικά και εμπειριστατωμένα για τη σύνθεση και διάταξη των Κατοχικών Δυνάμεων.

- γ. Σε κατ' ιδίαν συνάντηση που είχαμε πρόσφατα με τον εν λόγω Επιτελάρχη της Ειρηνευτικής Δύναμης (Ε.Δ.) αυτός αρνήθηκε ότι προέβηκε σε τέτοιες δηλώσεις και ότι παρερμηνεύθηκε κάποια γενικότερης φύσης αναφορά του. Τον κάλεσα να προβεί σε δηλώσεις που να διορθώνουν αυτή τη διαστρέβλωση της αλήθειας και είπε ότι θα το εξέταζε με την ηγεσία της Ε.Δ.
2. Είμαστε στη διάθεση τόσο εσάς όσο και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για την παροχή οποιωνδήποτε πρόσθετων στοιχείων ή τυχόν άλλων διευκρινίσεων απαιτηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2009 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.361, ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.361 και ημερ. 9/2/2009 του βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Γ. Περδίκη σχετικά με τη γιγαντοοθόνη για την ποιότητα του αέρα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 13/2/2009 σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση του βουλευτή κ. Γ. Περδίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, στα πλαίσια εγκατάστασης ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα στην Κύπρο και ενημέρωσης του κοινού, αποτάθηκε γραπτώς στο Δήμαρχο Λευκωσίας, στις 15.11.2005, για εξέταση της δυνατότητας εγκατάστασης υπαίθριας ηλεκτρονικής γιγαντοοθόνης σε κεντρικό σημείο της Λευκωσίας, όπως είναι η Πλατεία Ελευθερίας, για την επιγραμμική (on-line) ενημέρωση του κοινού αναφορικά με την ποιότητα του αέρα στην Κύπρο.

Επιπρόσθετα, αρμόδιος Λειτουργός του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, είχε συνάντηση με αρμόδιους Λειτουργούς του Δήμου Στροβόλου και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για επί τόπου εξέταση της δυνατότητας εγκατάστασης της εν λόγω οθόνης σε διάφορα κεντρικά σημεία της Λευκωσίας, όπως είναι η Πλατεία Ελευθερίας, η Βουλή των Αντιπροσώπων, το Υπουργείο Οικονομικών και ο Αστυνομικός Σταθμός Λυκαβηττού.

Ο Δήμος Λευκωσίας, με επιστολή του με ημερ. 25.1.2006, απάντησε ότι δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση της εν λόγω οθόνης στην Πλατεία Ελευθερίας, επειδή αφενός η εν λόγω περιοχή έχει κηρυχθεί ως αρχαίο μνημείο και αφετέρου βρίσκεται υπό σχεδιασμό λόγω ανακαίνισης της Πλατείας. Πρότεινε όπως αυτή εγκατασταθεί στην υπό διαμόρφωση πλατεία του παλαιού ΓΣΠ και συγκεκριμένα στο οικόπεδο που ανήκει στην Κυβέρνηση (παλαιός κινηματογράφος Αθήναιον), νοουμένου ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας θα φρόντιζε να ληφθεί η συγκατάθεση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και οποιαδήποτε άλλη έγκριση απαιτείται για την εγκατάσταση της εν λόγω οθόνης.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτάθηκε, με επιστολή του με ημερ. 14.4.2006, στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ζητώντας την έγκριση για προσωρινή εγκατάσταση της οθόνης στον εν λόγω χώρο, με την παράκληση όπως ληφθεί υπόψη στον ευρύτερο σχεδιασμό ανάπλασης του παλαιού ΓΣΠ ο ακριβής χώρος μόνιμης τοποθέτησής της.

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, με επιστολή του με ημερ. 30.5.2006, ενέκρινε την εγκατάσταση της οθόνης στο συγκεκριμένο σημείο κάτω από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (1) Η οθόνη να εγκατασταθεί σε σημείο που να απέχει τουλάχιστον 20 μέτρα από τα φώτα τροχαίας, ώστε αυτή να μην αποσπά την προσοχή των διερχομένων οχημάτων και να μην δημιουργεί προβλήματα κυκλοφοριακής ασφάλειας.
- (2) Η οθόνη θα μεταφερθεί στο χώρο που θα υποδειχθεί μετά τη διενέργεια αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για την ανάπλαση της πλατείας του παλαιού ΓΣΠ.

Με τις απόψεις αυτές συμφώνησε και το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, με επιστολή του με ημερ. 6.5.2008 προς το Δήμο Λευκωσίας, επανέφερε το θέμα επανεξέτασης της έγκρισης για τη μεταφορά και τοποθέτηση της εν λόγω οθόνης σε κεντρικό σημείο στην Πλατεία Ελευθερίας, ώστε αυτή να είναι ορατή από μεγαλύτερη μερίδα πληθυσμού.

Ο Δήμος Λευκωσίας, με επιστολή του με ημερ. 6.6.2008, δεν ενέκρινε τη μεταφορά αυτή, για τους ίδιους λόγους που είχε αναφέρει σε προηγούμενη αλληλογραφία.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα συνεχίσει τις προσπάθειες για εξεύρεση άλλου χώρου για τοποθέτηση της οθόνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.373, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.373, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.373 και ημερομηνία 20 Φεβρουαρίου 2009 σχετικά με την ερώτηση του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου για τα κρατικά μηχανοκίνητα οχήματα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Όσον αφορά τον αριθμό και την κατανομή των οχημάτων έχουμε ζητήσει από όλα τα Υπουργεία όπως μας υποβάλουν τη σχετική πληροφόρηση, για δε τα έξοδα κίνησης και συντήρησης παρατίθενται τα πιο κάτω:

	<u>2008</u>	<u>2009</u>
	€	€
	<u>Πραγματικά</u>	<u>Προϋπολογισθέντα</u>
Αγορά καυσίμων και/ή λιπαντικών	12.246.335	9.315.555
Συντήρηση Μηχανοκίνητων Οχημάτων	4.135.181	4.520.689.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.419, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Σύσταση Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη στο Δήμο Αραδίππου

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας προς το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Οικονομικών, με αρ. φακ. Δ.Λ.75.16/1 και ημερ. 21.01.2009, με την οποία αποστέλλετε αντίγραφο ερώτησης που υπέβαλε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Τάσος Μητσόπουλος για την σύσταση Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) στην περιοχή του Δήμου Αραδίππου και σημειώνω τα εξής:

2. Το Υπουργείο Οικονομικών, στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του Κράτους, προωθεί την επέκταση του θεσμού των ΚΕΠ με σκοπό την ποιοτική βελτίωση των υπηρεσιών που η πολιτεία παρέχει στον πολίτη. Προς το σκοπό αυτό, πέραν των 5 ΚΕΠ που ήδη λειτουργούν στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πελένδρι και Πόλη Χρυσοχούς, έχει προγραμματιστεί εντός του 2009 η σύσταση ΚΕΠ στην Πάφο καθώς και στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Στόχος είναι η σύσταση τουλάχιστον ενός ΚΕΠ σε κάθε επαρχία.

3. Η εισήγηση σας για σύσταση ΚΕΠ στον Δήμο Αραδίππου θα ληφθεί σοβαρά υπόψη, στα πλαίσια του προγραμματισμού για περαιτέρω επέκταση του θεσμού των ΚΕΠ, πιθανότατα το 2010 ή/και αργότερα.

4. Με την ευκαιρία, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για το ενδιαφέρον σας και την στήριξη σας στο θεσμό.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Το σημερινό μας θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης».

Παρακαλώ όπως ανέβει στο βήμα ο πρώτος σημερινός ομιλητής, που, σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει ετοιμάσει η αρμόδια υπηρεσία της Βουλής, είναι ο κ. Νίκος Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η απόφαση της κυπριακής πολιτείας για την ίδρυση ενός νέου δημόσιου πανεπιστημίου στη Λεμεσό αποτελεί αναμφίβολα ένα σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση να καταστεί η Κύπρος περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης, ενώ ταυτόχρονα αυξάνει τις δυνατότητες για τους Κύπριους φοιτητές να σπουδάσουν στην πατρίδα τους. Η λειτουργία του ΤΕΠΑΚ διευρύνει επίσης τις ευκαιρίες για συμπατριώτες μας ακαδημαϊκούς καταξιωμένους σε ξένα πανεπιστήμια να επιστρέψουν στην Κύπρο και να συμβάλουν άμεσα στην επιστημονική, πνευματική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της πατρίδας μας.

Η λειτουργία του ΤΕΠΑΚ τυγχάνει από την πρώτη μέρα ίδρυσής του της πλήρους και ομόγνωσης στήριξης όλων των πολιτικών δυνάμεων, γεγονός που αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την εδραίωση του νέου πανεπιστημίου. Υπενθυμίζω ότι η πρωτοβουλία για την ίδρυση πανεπιστημίου στη Λεμεσό ανήκει στην κυβέρνηση Κληρίδη, η οποία, στη βάση εισηγήσεων προπαρασκευαστικής επιτροπής, είχε καταθέσει τον Ιανουάριο του 2003 το αρχικό νομοσχέδιο για την ίδρυση και λειτουργία του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών. Το νομοσχέδιο εκείνο αποσύρθηκε από την κυβέρνηση Παπαδόπουλου, υποβλήθηκε εκ νέου λίγους μήνες αργότερα και εγκρίθηκε ομόφωνα με ορισμένες τροποποιήσεις που δεν αναιρούσαν την ουσία του.

Η χωροθέτηση και κτιριολογική ανάπτυξη του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού αναβαθμίζει το παραδοσιακό κέντρο της πόλης και η σταδιακά αυξανόμενη παρουσία φοιτητών ξαναζωντανεύει την περιοχή και αναστρέφει τη φθίνουσα πορεία των τελευταίων ετών στο ιστορικό κέντρο της Λεμεσού. Για παράδειγμα, στην πλατεία Ηρώων λειτουργούν ήδη δύο συγκροτήματα ως φοιτητικές εστίες του ΤΕΠΑΚ, ενώ γίνονται ενέργειες για την εξεύρεση και νέων χώρων οργανωμένης στέγασης φοιτητών. Παράλληλα, όμως, η σημαντική αυτή ανάπτυξη επιφέρει και μία σειρά προβλημάτων, που σχετίζονται με την περιβαλλοντική επιβάρυνση της περιοχής και την όξυνση του κυκλοφοριακού προβλήματος. Έχουν επίσης παρατηρηθεί απaráδεκτα φαινόμενα αισχροκέρδειας εις βάρος των φοιτητών, που συνδέονται άμεσα με τις αυξανόμενες ανάγκες στέγασής τους σε συνδυασμό με την περιορισμένη προσφορά διαμερισμάτων προς ενοικίαση.

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός είχαμε έγκαιρα προειδοποιήσει για την ανάγκη διεξαγωγής σειράς μελετών, συγκοινωνιακών, περιβαλλοντικών, χωροταξικών και κοινωνιολογικών, πριν από τη λήψη οριστικών αποφάσεων και το τονίζω το συγκεκριμένο. Διαπιστώνουμε σήμερα, πέντε χρόνια μετά την ίδρυση του ΤΕΠΑΚ και δύο χρόνια μετά την εισδοχή των πρώτων φοιτητών, ότι οι μελέτες αυτές δεν έχουν γίνει, ενώ η μελέτη του Μετσόβιου Πολυτεχνείου, παρ' όλες τις ελλείψεις της, παραμένει στα συρτάρια και καμιά από τις εισηγήσεις που περιλαμβάνει δεν έχει εφαρμοστεί. Πληροφορούμαστε επίσης ότι, στα πλαίσια του συμβολαίου που συνήψε πολύ πρόσφατα το ΤΕΠΑΚ με βρετανικό οίκο για την εκπόνηση του Master Plan διαλαμβάνονται παράλληλες περιβαλλοντικές, συγκοινωνιακές και άλλες συναφείς μελέτες. Αυτές οι μελέτες καλώς θα γίνουν, όμως έχουμε την άποψη ότι θα έπρεπε να προηγηθούν και όχι να ακολουθήσουν τις αποφάσεις για τη χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ.

Με μόλις πεντακόσιους φοιτητές παρατηρείται ήδη σοβαρό, σοβαρότατο θα έλεγα, κυκλοφοριακό πρόβλημα στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού, το οποίο, σε συνδυασμό με την έλλειψη χώρων στάθμευσης, πεζοδρόμων και δημόσιων συγκοινωνιών, τείνει να εξελιχθεί σε καθημερινή μάστιγα, όχι μόνο για τους φοιτητές αλλά και για τους κατοίκους της περιοχής, τους εργαζομένους και τους καταστηματαρχες. Με τη σταδιακή μεταφορά του Τμήματος Νοσηλευτικής, όπως έχει προγραμματιστεί, από το 2010 και μετά από τη Λευκωσία όπου στεγάζεται σήμερα στη Λεμεσό το πρόβλημα θα διογκωθεί ακόμη περισσότερο, ενώ μακροπρόθεσμα είναι ορατός ο κίνδυνος η κατάσταση στο κέντρο της πόλης να μετατραπεί σε κυκλοφοριακό εφιάλτη.

Κατά την πρόσφατη επίσκεψη αντιπροσωπίας του Δημοκρατικού Συναγερμού, υπό τον πρόεδρο του κόμματος, στο ΤΕΠΑΚ είχαμε την ευκαιρία να ενημερωθούμε εκ νέου από τη νέα Διοικούσα Επιτροπή αναφορικά με το στρατηγικό σχεδιασμό που έχει καταρτιστεί και υλοποιείται. Το ΤΕΠΑΚ θα αναπτυχθεί κατά την επόμενη δεκαετία σε δύο βασικούς πόλους. Στην αστική Λεμεσό σε μία περιοχή που περικλείεται από την οδό Ανεξαρτησίας, τη Γλάδστωνος, την Ελευθερίας και την παραλιακή λεωφόρο, σύμφωνα πάντα με το στρατηγικό σχεδιασμό του, μέχρι το 2017 θα αναπτυχθούν τα κτίρια του Πανεπιστημίου στο κέντρο της πόλης και την περιοχή του παλαιού νοσοκομείου με συνολικό κόστος πέραν των €200 εκατομ., ενώ μέλλεται να φιλοξενήσει επτά χιλιάδες φοιτητές μέχρι το 2020. Συνολικά δε, οι ανάγκες στέγασης του ΤΕΠΑΚ απαιτούν εμβασμόν γύρω στα εκατό χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα. Η μακροχρόνια εδραίωση του πανεπιστημίου στη Λεμεσό θα στηριχθεί ουσιαστικά σε δύο βασικούς πυλώνες: Στη δημιουργία νέων ακαδημαϊκών τμημάτων από τη μία και στην ορθή ικανοποιητική κτιριολογική ανάπτυξη από την άλλη.

Συζητώντας με τη διοικούσα του ΤΕΠΑΚ διαπιστώσαμε ότι αντιλαμβάνονται πλήρως τις δυσκολίες που θα δημιουργηθούν, αν δε ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα σήμερα. Ήδη το πανεπιστήμιο επεξεργάζεται, όπως μας είπαν, σχέδιο διακίνησης

των φοιτητών με χρήση μικρών λεωφορείων και ταυτόχρονα δημιουργεί νέους χώρους στάθμευσης εκεί και όπου είναι εφικτό. Παρεμπιπτόντως, αξίζει να αναφέρω ότι το ΤΕΠΑΚ για την ανάπτυξη του δεύτερου και μεγαλύτερου πόλου, στην περιοχή του παλαιού νοσοκομείου, προσανατολίζεται στο σχεδιασμό φιλικών προς το περιβάλλον κτιρίων αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας. Αυτό, αν συμβεί, είναι θετικό.

Εμείς χαιρετίζουμε αυτές τις πρωτοβουλίες του πανεπιστημίου και την ίδια στιγμή επισημαίνουμε πως από μόνο του το πανεπιστήμιο ούτε μπορεί ούτε είναι και ο ρόλος του να επιλύσει τα ευρύτερα προβλήματα που προκύπτουν και αφορούν την πόλη της Λεμεσού. Θεωρούμε πως η πρώτη και κύρια ευθύνη βρίσκεται στην εκτελεστική εξουσία, στα διάφορα εμπλεκόμενα τμήματα των Υπουργείων Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων, τα οποία, σε συνεργασία με το δήμο Λεμεσού, την τοπική αυτοδιοίκηση δηλαδή, θα πρέπει να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν συγκεκριμένα συγκροτημένα μέτρα ανάπτυξης της πόλης της Λεμεσού, ανάπτυξης του ιστορικού κέντρου της Λεμεσού. Και ασφαλώς η κυβέρνηση, συνολικά, μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό οφείλει έμπρακτα να στηρίξει μία τέτοια προσπάθεια χρηματοδοτώντας έργα υποδομής στο παραδοσιακό κέντρο της Λεμεσού.

Λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση, αλλά και το μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης του ΤΕΠΑΚ, προτείνουμε τα ακόλουθα συγκεκριμένα μέτρα, που στόχο έχουν την αρμονική συνύπαρξη του ΤΕΠΑΚ με το κέντρο της Λεμεσού.

Πρώτον, εκπόνηση ολοκληρωμένης κυκλοφοριακής μελέτης, που να αφορά τόσο το κέντρο όσο και ευρύτερα τη μείζονα Λεμεσό. Η μελέτη θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις παραμέτρους του σχεδιασμού ανάπτυξης του ΤΕΠΑΚ σε μακροπρόθεσμη βάση.

Δεύτερον, εκσυγχρονισμό και εμπλουτισμό του δικτύου και των υποδομών των δημόσιων συγκοινωνιών με ιδιαίτερη έμφαση στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού.

Τρίτον, δημιουργία εναλλακτικών τρόπων διακίνησης μέσα από το σχεδιασμό και την ανάπτυξη δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων. Οι πεζοδρόμοι και ποδηλατοδρόμοι θα πρέπει να συνδέουν κυρίως τους χώρους διδασκαλίας, τα εργαστήρια και γενικά τους χώρους όπου κινούνται οι φοιτητές.

Τέταρτον, με την υλοποίηση της πιο πάνω εισήγησης θα πρέπει το ΤΕΠΑΚ να σχεδιάσει και το κράτος να χρηματοδοτήσει ειδικό σχέδιο χρήσης ποδηλάτων για τους φοιτητές.

Πέμπτον, πλήρη επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό του κόστους του σχεδίου του ΤΕΠΑΚ για μεταφορά των φοιτητών με μικρά λεωφορεία.

Τέλος, δημιουργία υπόγειων χώρων στάθμευσης στην Επίχωση και σε άλλους διαθέσιμους ανοιχτούς χώρους. Κατά το σχεδιασμό θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι απόψεις των κατοίκων της περιοχής που έχουν ήδη εκφραστεί.

Όλα αυτά, σε συνδυασμό με τις πρόνοιες του σχεδίου πόλης της Λεμεσού, το οποίο, στο βαθμό που απαιτείται, θα πρέπει να τύχει αναθεώρησης και παράλληλα με άλλες πρωτοβουλίες της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως για παράδειγμα το Γραμμικό Πάρκο, είναι δυνατό όχι μόνο να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα, αλλά και να μετατρέψουν το κέντρο της Λεμεσού σε πρωτοποριακό για τα κυπριακά δεδομένα αστικό και ακαδημαϊκό και εμπορικό κέντρο. Καλούμε επίσης την κυβέρνηση να ενεργήσει άμεσα και να δώσει συγκεκριμένες λύσεις στα θέματα της μεταστέγασης της Αστυνομικής Διεύθυνσης, της Α΄ Τεχνικής Σχολής και της Γ΄ Αστικής Σχολής, έτσι ώστε οι αναπτύξεις του ΤΕΠΑΚ να υλοποιηθούν εντός των χρονοδιαγραμμάτων που

ορίζονται στο στρατηγικό σχεδιασμό. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι μέχρι σήμερα ακόμη δεν υπάρχει ολοκληρωμένος σχεδιασμός για το συγκεκριμένο θέμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επαναβεβαιώνουμε για ακόμα μία φορά τη στήριξή μας στις προσπάθειες που καταβάλλει το ΤΕΠΑΚ για την ανάπτυξη και εδραίωσή του. Βρισκόμαστε δίπλα στο πανεπιστήμιο, έτοιμοι να προωθήσουμε κάθε ωφέλιμο σχεδιασμό και επιδίωξή του. Θεωρούμε την παρουσία του ΤΕΠΑΚ στη Λεμεσό μία εξαιρετική ευκαιρία για την πόλη της Λεμεσού να ενισχύσει την παρουσία της στον αναπτυξιακό χάρτη της Κύπρου ολόκληρης. Θεωρούμε ευρύτερα την παρουσία του ΤΕΠΑΚ στην πατρίδα μας την Κύπρο μία συνεισφορά στο εκπαιδευτικό γίγνεσθαι ευρύτερα της νοτιοανατολικής περιοχής της Μεσογείου.

Καλούμε την κυβέρνηση να στηρίξει έμπρακτα το νέο πανεπιστήμιο με τη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων. Η πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών... Γιατί πρέπει να ενημερώσω το σώμα ότι πλείστες όσες φορές το Υπουργείο Οικονομικών και το Γραφείο Προγραμματισμού έχουν υποκαταστήσει το Υπουργείο της Παιδείας και τον Υπουργό της Παιδείας. Τα εκπαιδευτικά δρώμενα δηλαδή της πατρίδας μας ουσιαστικά σήμερα ασκούνται, υπαγορεύονται και, εν πάση περιπτώσει, εφαρμόζονται από τις αποφάσεις του Υπουργείου των Οικονομικών, πράγμα απαράδεκτο.

Το μήνυμα που θέλω να στείλω σήμερα στην κυβέρνηση είναι ότι πρέπει να παύσουν να βλέπουν οικονομικίστικα, αν θέλετε, τα θέματα της παιδείας. Να μην επαναφέρω το σύνθημα που χρησιμοποίησαν οι αγαπητοί συνάδελφοι εξ αριστερών, ότι ευημερούν οι αριθμοί, αλλά τα θέματα της παιδείας, το δημόσιο σχολείο, τα δημόσια πανεπιστήμια διατρέχουν τον κίνδυνο υποβάθμισης. Η πρόσφατη στάση, όπως είπα, του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Οικονομικών σχετικά με το μέγεθος των περικοπών στον προϋπολογισμό του ΤΕΠΑΚ δε μας βρίσκει σύμφωνους· και ευτυχώς δε βρήκε σύμφωνους τους συναδέλφους και των άλλων ομάδων και κομμάτων εδώ στη Βουλή. Μαζί πετύχαμε να περιορίσουμε, αν θέλετε, το μέγεθος των αποκοπών.

Και είναι αυτό το μήνυμα, αγαπητοί συνάδελφοι, που θέλω σε όλες και όλους να στείλω σήμερα. Ότι τα θέματα παιδείας ή για τα θέματα παιδείας πρέπει να υπάρχει συναπόφαση, πρέπει να υπάρχει σύγκλιση, πρέπει να υπάρχει, αν θέλετε, μία ομόνοια σε σχέση με τη συζήτηση και συναίνεση σε σχέση με τις αποφάσεις. Άλλωστε, αυτό επιβάλλει η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία εφάρμοσε στην πράξη το θεσμό του Συμβουλίου Παιδείας, ένα θεσμό που υιοθετήσαμε και εδώ στην Κύπρο. Ένα θεσμό, όμως, που λυπάμαι να παρατηρήσω δεν τοποθετεί, έτσι, σε πλήρη ενέργεια η παρούσα κυβέρνηση.

Έχω καλέσει, κύριε Πρόεδρε, δημόσια με επιστολή μου, αν θέλετε, την οποία έχω δώσει στη δημοσιότητα, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να συγκαλέσει υπό την αιγίδα του το Συμβούλιο Παιδείας, για να συζητήσουμε τα μεγάλα προβλήματα που απασχολούν την εκπαίδευσή μας. Να τα συζητήσουμε σήμερα, να συναποφασίσουμε σήμερα. Αύριο, κύριε Χριστόφια, ίσως είναι αργά, γι' αυτό λέω ότι σήμερα οφείλουμε, όπως αποφασίσαμε, αν θέλετε, όπως πείσαμε την κυβέρνηση για το θέμα του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ, να αποφασίσουμε και για τα μεγάλα θέματα που αφορούν την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, την αξιολόγηση, την επιμόρφωση, τον κατάλογο διορισίμων, την αυτονόμηση της σχολικής μονάδας, τη σχολική βία, τη νεανική παραβατικότητα.

Όλα αυτά τα θέματα είναι μπροστά μας και όλα αυτά τα θέματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουν χρώμα. Το μόνο χρώμα, αν θέλετε, που μπορούμε να

τα χρωματίσουμε είναι το χρώμα της ενότητας, για να μπορέσουμε να τα χτυπήσουμε στη ρίζα τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Τορναρίτη.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, να μου επιτρέψετε να κάνω ένα σχόλιο. Συζητούμε ένα τόσο σοβαρό θέμα όπως και το προηγούμενο, τους προϋπολογισμούς του Πανεπιστημίου Κύπρου. Δηλαδή εδώ συζητάμε, για να τα ακούμε εμείς μόνο; Εδώ έπρεπε να ήταν το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, η διοικούσα του Πανεπιστημίου Κύπρου και τώρα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και η διοικούσα του ΤΕΠΑΚ. Δηλαδή τι τα λέμε; Για να επαναλαμβάνουμε εαυτούς και να μη λαμβάνονται υπόψη από κανέναν; Είναι λυπηρό, πράγματι, και νομίζω ότι θα πρέπει να σταλθεί το σωστό μήνυμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κωνσταντίνου.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Πρόεδρε, θα ήμουν ικανοποιημένος, αν ήμασταν εδώ να τα ακούγαμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Βότση, έχετε το λόγο.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς να σημειώσω απ' αυτό το βήμα το πρόβλημα που υπάρχει στο θέμα "Κεφάλαιο Τέταρτο". Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ μεταφέρετε στην προεδρία της Βουλής την προσωπική μου άποψη, που άντεξα δυόμισι χρόνια, μέχρι να τη θέσω, αλλά νομίζω ότι αυτό που βλέπουμε μπροστά μας -να μην το αποκαλέσω- δεν τιμά καθόλου τη Βουλή. Πόσω μάλλον, αγαπητέ συνάδελφε -μπορεί να έχεις δίκαιο με όσα είπες- να είχαμε τζιαι κόσμο εδώ! Ευτυχώς, που δεν ήρταν! Εμείς οι ίδιοι απαξιώνουμε τα θέματα που γράφουμε εμείς! Πώς θά 'ρτουν τζιαι οι άλλοι να μας ακούσουν; Ίσως ένα από τα προβλήματα να είναι ο χρόνος που δίνεται. Είναι πολύς ο χρόνος. Εγώ προσωπικά προσπαθώ -και παρακαλώ στα πέντε λεπτά διακόφετέ με- να είμαι όσο πιο σύντομος μπορώ, γιατί, νομίζω, είτε με πέντε λεπτά είτε με είκοσι πέντε τα ίδια πράγματα μπορούμε να πούμε.

Λοιπόν, για τη Λεμεσό, αγαπητοί φίλοι, όσοι δεν είσαστε Λεμεσιανοί, το ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης είναι μια ευλογία. Είναι μια ευλογία, αγαπητοί φίλοι. Τζιαι σας λέω ότι επαλέψαμεν πάρα πολλά στη Λεμεσό όλα τα κόμματα, για να γίνει το ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης. Αν αφήναμε το κέντρο της πόλης χωρίς αυτή την ανάσα που του δώσαμε, σήμερα θα φοβόταν κάποιος να κυκλοφορήσει. Αντίθετα, το κέντρο της Λεμεσού σήμερα έχει αναβαθμιστεί. Τα παλιά κτίρια, τα οποία είχαν εγκαταλειφθεί, έχουν ανακαινιστεί. Αναπτύξεις συνεχώς γίνονται η μία μετά την άλλη και ευτυχώς το παραδοσιακό μας κέντρο γίνεται κάθε μέρα και πιο όμορφο. Αν περιμέναμε τις

μελέτες να τελειώσουν, για να μας πουν πώς θα χωροθετήσουμε το ΤΕΠΑΚ, θα είχαμε αυτά που συζητούσαμε πριν για τον τουρισμό. Δε θα είχαμε σήμερα πανεπιστήμιο στη Λεμεσό και ήταν να λέμε: «Περιμένουμε την επόμενη μελέτη να μας δείξει πού θα γίνει». Εμείς στη Λεμεσό τολμήσαμε, όλα τα κόμματα, όλοι οι φορείς, το δημοτικό συμβούλιο, οι αρχές της πόλης, όποιος σκεφτείτε στη Λεμεσό ήταν υπέρ του να γίνει το ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης. Και, επειδή ακριβώς ο Λεμεσιανός αγάπησε το ΤΕΠΑΚ, πριν ακόμα δημιουργηθεί, το ΤΕΠΑΚ θα πάει καλά.

Υπάρχουν προβλήματα; Βεβαίως, υπάρχουν προβλήματα, τα οποία δε δημιούργησε το ΤΕΠΑΚ. Ίσως το ΤΕΠΑΚ να είναι η αφορμή και η ευκαιρία να επιλυθούν. Προβλήματα κυκλοφοριακά στο κέντρο της πόλης το πρώι τα είχαμε. Απλώς, τη νύχτα ή τα απογεύματα που έκλειναν τα καταστήματα εφοβάσουν να σου τρυπήσει λάστιχο στη Λεμεσό και να κυκλοφορήσεις σε αυτές τις περιοχές. Σήμερα σφύζει από ζωή το κέντρο της πόλης. Έχουν γίνει διάφορες αναπτύξεις, μπαράκια για τη νεολαία, καφενεία για τη νεολαία, χώροι που μαζεύονται οι νέοι άνθρωποι, και η Λεμεσός έχει αποκτήσει στο κέντρο της έναν πλούτο, τον οποίο μπορεί να νιώσει στο πετσί του ο κάθε Λεμεσιανός.

Τα κυκλοφοριακά προβλήματα, που βεβαίως θα υπάρξουν -υπήρχαν από πριν- και θα ενταθούν, στο χέρι μας είναι να τα επιλύσουμε. Εδώ είναι το στοίχημα που όλοι πρέπει να κερδίσουμε. Και ακριβώς ο δήμος Λεμεσού, το ΤΕΠΑΚ και η Πολεοδομία ασχολούνται σοβαρά με αυτό το θέμα. Υπάρχει η μελέτη του Μετσοβίου. Σίγουρα, θα πρέπει τώρα να γίνει νέα κυκλοφοριακή μελέτη, που να περιλάβει όλες τις νέες προκλήσεις που υπάρχουν ενώπιόν μας. Γνωρίζουμε ότι έχουν ξεκινήσει έργα. Η ΕΑΛ έχει ήδη βάλει στον προγραμματισμό της τη δημιουργία ειδικής γραμμής με λεωφορεία που θα εξυπηρετεί το πανεπιστήμιο. Το ίδιο το πανεπιστήμιο μελετά να βάλει δικά του λεωφορεία, να λύσει κάποια προβλήματα. Συμφωνούμε με τις μονοδρομήσεις, τις πεζοδρομοποιήσεις, τους ποδηλατοδρόμους, δε θα τα αναφέρω όλα τώρα. Δε θα ανακαλύψει κανένας τον τροχό ή τους χώρους στάθμευσης!

Εκείνο που λέμε είναι ότι με σωστή και έγκαιρη δράση, γιατί ακριβώς το πανεπιστήμιο μάς δίνει την άνεση της σταδιακής επέκτασης, έχουμε την ευκαιρία όλοι οι φορείς που ασχολούμαστε, και εμείς ως Βουλή, αλλά κυρίως το κράτος, έγκαιρα να κάνουμε εκείνα τα έργα που θα επιλύσουν τα κυκλοφοριακά και τα περιβαλλοντικά προβλήματα, που δημιουργούνται όντως στο κέντρο της πόλης, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Εδώ είναι το στοίχημα και από εμάς εξαρτάται να το παλέψουμε. Και εγώ σας λέω ότι πιστεύουμε ότι, ναι, στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού αυτή η ευλογία που λέγεται ΤΕΠΑΚ θα συνεχίσει, θα δυναμώσει, θα αγκαλιάσει ακόμα μεγαλύτερη περιοχή και στο τέλος της ημέρας με τις σωστές κινήσεις, τις οποίες θα παρακολουθούμε ότι θα γίνουν, θα είμαστε βέβαιοι να διασφαλίσουμε ότι στο κέντρο της Λεμεσού υπάρχει μια ανάπτυξη για την οποία όλη η Κύπρος μπορεί να νιώθει περήφανη.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Βότση, για τη σύντομη και περιεκτική ομιλία σας.

Ο επόμενος ομιλητής είναι η αγαπητή συνάδελφος κ. Ελένη Θεοχάρους, η οποία είναι από τους λίγους ακαδημαϊκούς που έχουμε στα έδρανα της Βουλής.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ βέβαια αντιλαμβάνομαι τον εκσυγχρονισμό με κάπως διαφορετικούς όρους από αυτούς που ακούσαμε μέχρι σήμερα και όλα αυτά τα “θα” που θα γίνουν, για να έχει λειτουργική παρουσία το πανεπιστήμιο στο κέντρο της Λεμεσού, νομίζω ότι αφήνουν τον κάθε Κύπριο παγερά αδιάφορο. Στην Τουρκία έχει πεντακόσιες χιλιάδες πτυχιούχους πανεπιστημίου καινούριους κάθε χρόνο. Στην Ινδία υπάρχουν τριάντα εκατομμύρια καινούριοι πτυχιούχοι κάθε χρόνο. Και εμείς μετά από πενήντα χρόνια ελεύθερου και ανεξάρτητου βίου κατορθώσαμε να δημιουργήσουμε δύο κρατικά πανεπιστήμια -τρία με το ελεύθερο- αλλά, όπως ακούστηκε σήμερα κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού, βαρύτατα υποθρεπόμενα.

Όταν είχα θέσει αυτές τις απόψεις ενώπιον του κοινού σε δοκιμασία -είχα τολμήσει να πω κάποια πράγματα κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου για τη δημαρχία της Λεμεσού- αμέσως κάποιοι άρπαξαν την ευκαιρία να με κατηγορήσουν ότι είμαι εναντίον του ΤΕΠΑΚ. Ουδέν αναληθέστερον! Η δημιουργία του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου στη Λεμεσό υπήρξε γεγονός καθοριστικής σημασίας για την εξέλιξη της πόλης μας. Η έναρξη λειτουργίας των πέντε σχολών του ΤΕΠΑΚ το Σεπτέμβριο του 2007 αποτέλεσε μια ισχυρή βάση, για να αντιμετωπίσουμε το αναπτυξιακό εγχείρημα της Λεμεσού σε όλες του τις παραμέτρους. Ο κάθε Λεμεσιανός μπορεί να αισθάνεται περήφανος, γιατί η πόλη μας κοσμεύεται από ένα ακαδημαϊκό κέντρο υψηλού επιπέδου, ένα χώρο παραγωγής και διακίνησης ιδεών και καλλιέργειας της επιστημονικής γνώσης.

Αδιαπραγμάτευτη θέση είναι πως πρέπει το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο να αποτελεί επένδυση, κτήμα και κατάκτηση όλων των πολιτών. Ένα πραγματικό κέντρο παραγωγής γνώσης, που να συμβάλλει στο συλλογικό, κοινωνικό πλούτο της πόλης και κατ’ επέκταση της πατρίδας μας. Έχω την αντίληψη ότι ένα πανεπιστημιακό ίδρυμα πρωτίστως πρέπει να υπηρετεί τις ακαδημαϊκές του δραστηριότητες και όχι να εξυπηρετεί την ανάπτυξη σε μπαράκια, καφενεία, κοσμηματοπωλεία και souvenir shops. Η δύναμη της γνώσης είναι η μόνη οδός μέσα από την οποία η πατρίδα μας θα αποκτήσει το συγκριτικό πλεονέκτημα που χρειάζεται στον παγκόσμιο και περιφερειακό ανταγωνισμό, δημιουργώντας ανάπτυξη και νέες θέσεις εργασίας. Άλλωστε, το έλεγε και ο Ρήγας Φεραίος πριν από δύο αιώνες: «Όλοι, χωρίς εξαίρεση, έχουν χρέος να ηξεύρουν γράμματα, διότι εκ των γραμμάτων γεννάται η προκοπή, με την οποία λάμπουν τα ελεύθερα έθνη». Προσωπικά, πιστεύω ακράδαντα ότι η γνώση ελευθερώνει, γι’ αυτό αυτά που θα πω στη συνέχεια τα λέγω με πολλή αγάπη και στοργή για τους Κύπριους και τους ξένους που θα φοιτήσουν στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο, αλλά και για το ίδιο το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο.

Η εγκαθίδρυση του πανεπιστημίου στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού έγινε με πολιτική απόφαση της κυβέρνησης και της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής. Η ευθύνη για τα αδιέξοδα στα οποία οδηγήθηκε και θα οδηγηθεί η πόλη και η καταπόνηση του κέντρου της Λεμεσού βαραίνει και θα βαραίνει εξ αδιαιρέτου και διαπαντός αυτούς που έλαβαν την απόφαση. Διότι δεν προηγήθηκε καμιά συγκοινωνιακή, περιβαλλοντική, χωροταξική και κοινωνιολογική μελέτη και το πανεπιστήμιο εγκαταστάθηκε σε μια περιοχή πολύ βεβαρημένη κυκλοφορικά και συγκοινωνιακά, στο κέντρο μιας πόλης που στερείται χώρων στάθμευσης, πεζοδρομίων, πλατειών, δημόσιων συγκοινωνιών και ποδηλατοδρόμων, όπως ακριβώς έγινε και με τους ανισόπεδους κόμβους. Αν θυμάστε, υπήρξα ίσως η μοναδική βουλευτής που διαμαρτυρόμουν μαζί με τους κατοίκους για την έλλειψη περιβαλλοντικής μελέτης.

Όταν μιλάμε για εκσυγχρονισμό, εννοούμε ότι δε θα οχυρωνόμαστε πίσω από τη θέση, κύριε Βότση, ότι αυτά δεν πρόκειται να γίνουν ποτέ, άρα ας προχωρήσουμε να εγκαταστήσουμε το πανεπιστήμιο εκεί, να υπάρχει, να δουλεύει και μελλοντικά επιλύουμε τα ενδεχόμενα προβλήματα. Εκσυγχρονισμός και σύγχρονος τρόπος

σκέψης και ευρωπαϊκή σκέψις και σύγχρονη συμπεριφορά στην Κύπρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αυτά τα ζητήματα να προηγούνται και να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Άκουσα ότι η μελέτη του Μετσόβιου Πολυτεχνείου έχει μπει στα συρτάρια δεν το ξέρω αυτό. Εκπονήθηκε βεβαίως αυτή η μελέτη κατόπιν εορτής, αλλά ελάχιστες από τις υποδείξεις της μπορούν να εφαρμοστούν. Παρατηρείται δε πολύ μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση των μέτρων εκείνων τα οποία εγκρίθηκαν ως επείγοντα. Επίσης, τώρα έχει ανατεθεί σε αγγλικό οίκο και η εκπόνηση του “master plan” του πανεπιστημίου και αυτό κατόπιν εορτής.

Βεβαίως, είναι σημαντικό να δρα καταλυτικά ένα πανεπιστήμιο και να λειτουργεί μέσα σε μια πόλη, μέσα σε μια κοινωνία. Είναι γι’ αυτό που έχουμε υποστηρίξει πολλές φορές τη θέση ότι η δημιουργία των πανεπιστημίων που βρίσκονται σε πανεπιστημιούπολεις έξω από το κοινωνικό γίγνεσθαι σίγουρα δεν προάγει και δε δρα καταλυτικά προς την κατεύθυνση εκείνης της επαγγελματικής δράσης για την οποία μας μίλησε ο κ. Χατζηγεωργίου. Αλλά και αυτό που γίνεται σήμερα είναι ουσιαστικά μια γκετοποίηση του πανεπιστημίου.

Το επιχείρημα της αναζωογόνησης του ιστορικού κέντρου δεν επαρκεί, για να τεκμηριώσει την απόφαση. Άλλωστε, δεν είναι ούτε μια δεκαετία που το βεβαρημένο ιστορικό κέντρο αποσυμφορήθηκε από τις δημόσιες υπηρεσίες με μεταστέγάσή τους αλλού. Το κέντρο της πόλης θα μπορούσε να αντέξει την πρυτανεία, τη γραμματεία, την αίθουσα τελετών, τη σχολή καλών τεχνών ενδεχομένως -μια σχολή καλών τεχνών θα ήταν ό,τι πρέπει για το κέντρο της πόλης μας- τη βιβλιοθήκη, αλλά όχι ολόκληρο το πανεπιστήμιο, ειδικά ελλείψει δημοσίων συγκοινωνιών και χώρων στάθμευσης! Ήδη έχουν εκδηλωθεί αντιδράσεις των κατοίκων της οδού Θεσσαλονίκης, της οδού Θεμιστοκλέους και αλλού για τις προθέσεις κατασκευής χώρων στάθμευσης για τις ανάγκες και της πόλης και του πανεπιστημίου. Όλα τα ανωτέρω και η ήδη περιγραφείσα νοσηρά, αλλά και η εξ ανάγκης νοοτροπία κατάχρησης ιδιωτικού αυτοκινήτου θα οδηγήσει στην κυκλοφορία μεγάλου αριθμού αυτοκινήτων ως επί το πλείστον παλαιών στο κέντρο της πόλης από τους φοιτητές, όπως ακριβώς γίνεται και στη Λευκωσία. Ο κάθε φοιτητής αγοράζει ένα πολύ παλιό φθηνό αυτοκίνητο και δε βρίσκει πού να το παρκάρει. Κάντε μια βόλτα και προσπαθήστε να βρείτε τη δυνατότητα να μπειτε στο πανεπιστήμιο.

Η κυκλοφοριακή μελέτη του Μετσόβιου Πολυτεχνείου δεν έλαβε υπόψη σοβαρούς επιβαρυντικούς κοινωνικούς και άλλους παράγοντες και σίγουρα δε θα οδηγήσει σε άμβλυνση των επιπτώσεων της αυξημένης συγκοινωνιακής συμφόρησης στην πόλη της Λεμεσού. Η εξαγορά και η κατεδάφιση των κτιρίων της αστυνομίας και του παλιού νοσοκομείου θα οδηγήσει σε υπέρμετρες δαπάνες ανέγερσης νέων κτιρίων για τις ανάγκες και της αστυνομίας και του νοσοκομείου. Λέχθηκε ότι ήδη αυτά είχαν προαποφασιστεί, ότι θα γινόντουσαν ούτως ή άλλως -αλλά εν πάση περιπτώσει αυτή η πληροφορία ελέγχεται- καθώς και η εγκατάσταση της πανεπιστημιούπολης, του campus δηλαδή, στο κέντρο της πόλης, ενώ η εκπεφρασμένη θέση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής είναι ότι ήθελαν να αποφύγουν τη δημιουργία του campus. Δηλαδή από τη μια μας έλεγαν ότι δε θέλουν να δημιουργήσουν campus, από την άλλη ήρθαν και αγόρασαν μία τεράστια ή απαλλοτριώθηκε μια τεράστια έκταση στο κέντρο της πόλης με κατεδάφιση νοσοκομείου, αστυνομίας, τεχνικής σχολής και δημιουργήσαμε τελικά το campus σε εκείνο το σημείο. Επιπλέον, μέσα στο κέντρο αυτό προγραμματίστηκε και η κατασκευή Εξωτερικών Ιατρείων στο χώρο του Μακαρονοποιείου Δωρίτη και του γειτονικού ακάλυπτου χώρου.

Η τρομακτική άνοδος των τιμών των οικοπέδων και των διαμερισμάτων στις παρυφές και τις γειτονιάζουσες περιοχές αποδεικνύει ότι πολλοί επένδυσαν στην εκμετάλλευση των φοιτητών -ας μου επιτραπεί αυτός ο όρος, αλλά αντανακλά, νομίζω, την πραγματικότητα- και στη δημιουργία πανεπιστημίου αποκομιδής κερδών και μη

φιλικού προς τους οικονομικά ασθενέστερους. Τονίζω ότι επί του παρόντος παρατηρείται μεγάλο πρόβλημα στη στέγαση των φοιτητών, διότι οι τιμές κοντά στις σχολές είναι πολύ υψηλές και η έλλειψη συγκοινωνιών καθιστά πολύ δύσκολη τη διακίνηση των φοιτητών που επιλέγουν εξ ανάγκης να βρουν σπίτι μακριά. Πρόβλημα υπάρχει και για τη σίτιση των φοιτητών, δεδομένου ότι τα εστιατόρια τα οποία προσείλκυσε στο κέντρο της πόλης η πολιτική της αναζωογόνησης του κέντρου, προ δέκα περίπου χρόνων, είναι αρκετά ακριβά, γιατί και οι ιδιοκτήτες τους πληρώνουν πολύ υψηλά ενοίκια. Ακόμη, στα δικαστήρια όπου εκδικάζονται οι περιπτώσεις απαλλοτριώσεων διάφορων κτιρίων προς χρήση από το πανεπιστήμιο διεκδικούνται τεράστια ποσά από τους ιδιοκτήτες. Αν δεν κάνω λάθος, μόνο μία περίπτωση έχει λήξει, έχει βρεθεί ένας συμβιβασμός. Όλες οι άλλες εκκρεμούν, μία ή δύο περιπτώσεις το πολύ έχουν λήξει.

Βεβαίως, μερικά παλιά κτίρια που έχουν αναπαλαιωθεί έχουν γίνει πραγματικά κοσμήματα για την πόλη, αλλά αυτό δεν απαλλάσσει το ιστορικό κέντρο από την επιβάρυνση. Και βεβαίως, θα μπορούσαν να γίνουν θαυμάσιες αναπαλαιώσεις αυτών των κτιρίων και να στεγάσουν τμήματα του πανεπιστημίου, όπως σας έχω πει, τη γραμματεία, τη βιβλιοθήκη, την πρυτανεία, την αίθουσα τελετών, μια σχολή καλών τεχνών, κι έτσι να αναβαθμιστεί η πόλη. Από την άλλη, οι καταστηματαρχές περίμεναν ότι με την εγκατάσταση του πανεπιστημίου θα αυξανόταν και η δουλειά τους. Μάλλον θα γίνει το αντίθετο, διότι οι ίδιοι οι φοιτητές δεν μπορούν να αγοράζουν συνεχώς κοσμήματα, κεντήματα και κουρτίνες. Η επιβάρυνση της κυκλοφορίας και η έλλειψη συγκοινωνιών θα αποτρέψει τους πολίτες να κατεβαίνουν στο κέντρο και ο μαρασμός θα γίνει μόνιμος. Και θα δείτε πως θα αναπτυχθούν τα διάφορα πολυκαταστήματα στην περιφέρεια της πόλης και θα αρχίσει και πάλι να φθίνει η οποιαδήποτε έννοια ανάπτυξης της αγοράς στο κέντρο της πόλης. Όχι ότι θα τους διώξει το πανεπιστήμιο, αλλά το πανεπιστήμιο δε θα δράσει προς αυτή την κατεύθυνση και δεν είναι και αυτός ο ρόλος του, όπως σας έχω πει, σε τελική ανάλυση.

Επειδή η πρόθεσή μας είναι να στηρίξουμε το πανεπιστήμιο της Λεμεσού με κάθε τρόπο, καλούμε τους ιθύνοντες να διαφοροποιήσουν τα σχέδια, αρχίζοντας από την εκπόνηση συγκεκριμένων συγκοινωνιακών, χωροταξικών και κοινωνιολογικών μελετών ολόκληρης της πόλης της μείζονος Λεμεσού, με την προοπτική διασποράς των πανεπιστημιακών σχολών και στις συνοικίες για ισοδύναμη ανάπτυξη του κέντρου και της περιφέρειας. Είχαμε πει ότι μια σχολή ναυτιλιακών σπουδών θα μπορούσε άνετα να εγκατασταθεί στο Ζακάκι. Μια σχολή τουριστικών σπουδών άνετα θα μπορούσε να αναπτυχθεί στην περιοχή του Αγίου Νικολάου. Μια σχολή διοίκησης θα μπορούσε άνετα να αναπτυχθεί στην περιοχή της Αγίας Φύλας, όπου υπάρχουν και τεράστιες εκτάσεις που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν. Βεβαίως, έχουν γίνει και άλλα λάθη, τα οποία είχα επισημάνει από του βήματος αυτής της Βουλής, όπως για παράδειγμα η λειτουργία διπλών, τριπλών τμημάτων, όπως μας είπε ο κ. Θεμιστοκλέους. Επίσης, η λειτουργία της ιατρικής σε άλλο πανεπιστήμιο και της νοσηλευτικής σε άλλο πανεπιστήμιο, που βρίσκεται αυτή τη στιγμή, ας πούμε, εν εξορία εκ του κεντρικού χώρου λειτουργίας του πανεπιστημίου, ενώ θα μπορούσαν να είχαν γίνει στο ίδιο πανεπιστήμιο, ή στο ένα ή στο άλλο. Όπως και πάλι σας έχω πει, κανένα νοσοκομείο της Κύπρου δεν αντέχει τη λειτουργία από μόνο του μιας ιατρικής σχολής. Χρειάζεται να επιστρατευθούν τα τέσσερα μεγάλα εν ενεργεία νοσοκομεία της Κύπρου, αν θέλουμε να κάνουμε μια ιατρική σχολή της προκοπής!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Θεοχάρους.

Ο κ. Χατζηνικόλας είναι ο τελευταίος ο ομιλητής.

ΝΤ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρόκειται για ένα θέμα το οποίο έχει συζητηθεί και στην αρμόδια επιτροπή, αλλά και σε αρκετούς άλλους χώρους και συζητείται σήμερα στο Κεφάλαιο Δ΄, κύριε Πρόεδρε.

Έχουν λεχθεί αρκετά επιχειρήματα όσον αφορά το θέμα της χωροθέτησης του ΤΕΠΑΚ. Εγώ θα θυμίσω, κύριε Πρόεδρε, παρ' όλους τους ενδοιασμούς, παρ' όλες τις διαφωνίες που έχουν ακουστεί και σήμερα και στην προηγούμενη συνεδρία αυτή της ολομέλειας, τον αγώνα όλων ανεξαιρέτα των Λεμεσιανών, ανεξαρτήτως χρώματος, κομματικής τοποθέτησης. Ένας αγώνας ο οποίος πήρε έναν παλλαϊκό χαρακτήρα στη Λεμεσό και η επιθυμία όλων των κατοίκων της Λεμεσού, αλλά και της μείζονος Λεμεσού, που μπορεί να ήταν οι περιφερειακοί δήμοι, ακόμα και κοινότητες, ήταν ότι το ΤΕΠΑΚ έπρεπε να τοποθετηθεί στη Λεμεσό. Και θυμίζω επίσης ότι ήταν ομόφωνη απόφαση όλων, όλων των δημοτικών ομάδων στο δημοτικό συμβούλιο, μηδενός εξαιρουμένου, και τόνιζαν όλοι το τι θα μπορούσε να προσφέρει, εν πάση περιπτώσει, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο, αν ετοπιοθετείτο στο κέντρο της πόλης, έτσι που, ναι, να αναζωογονήσει και το κέντρο, αλλά να προσφέρει και τα υπόλοιπα τα οποία έχουν απαριθμήσει αρκετοί άλλοι συνάδελφοι.

Έχει αναζωογονηθεί το κέντρο; Πολύ σωστά έχει περιγράψει ο αγαπητός φίλος και συνάδελφος κ. Βότσης ότι, ναι, πριν να λειτουργήσει το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο, τη νύχτα φοβόσουν να περάσεις από το κέντρο της πόλης. Παρ' όλο που την ημέρα υπάρχει αρκετή κίνηση, ε, ναι, το βράδυ φοβόσουν να κυκλοφορήσεις, ενώ σήμερα έχει αλλάξει και ο χαρακτήρας του ίδιου του κέντρου, έχουν γίνει αρκετά έργα, έχει αναζωογονηθεί, υπάρχει κόσμος που κινείται εκεί και, ναι, με το ΤΕΠΑΚ έχουν ανοίξει και καφετέριες και εστιατόρια. Δεν κατάλαβα, δηλαδή δεν έπρεπε να ανοίξουν καφετέριες, για να πίνουν έναν καφέ οι φοιτητές ή τέλος πάντων όσοι επισκέπτονται το χώρο, και είναι κακό γιατί δίπλα από το πανεπιστήμιο έχουν ανοίξει αυτοί οι χώροι; Είναι μια λογική που δεν την έχω καταλάβει.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το θέμα της αναπαλαίωσης των διατηρητέων, θυμούμαστε πολύ καλά ότι, όποτε έβρεχε στη Λεμεσό -και είναι ένας κίνδυνος που αντιμετωπίζουν και οι υπόλοιπες πόλεις- κάποιο από τα διατηρητέα έπεφτε. Τα αφήσαμε όλα στην ιδιωτική πρωτοβουλία, δηλαδή ο καθένας θα μπορούσε να αναπτύξει ή να αναπαλαιώσει την κατοικία η οποία είχε κηρυχθεί διατηρητέα. Τώρα, κύριε Πρόεδρε, έχουν αναπαλαιωθεί αρκετά από αυτά τα κτίρια τα οποία στεγάζουν σήμερα τους χώρους του πανεπιστημίου. Σίγουρα, θα μπορούσαμε να σχολιάσουμε και ένα σωρό άλλα ζητήματα αλλά, σεβόμενος και το χρόνο, κύριε Πρόεδρε, αφού δε θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να μακρηγορήσω, θα προχωρήσω στην ολοκλήρωση αυτής της συζήτησης.

Η χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης ήταν πολιτική, αλλά και ταυτόχρονα περιβαλλοντολογική απόφαση. Η απόφαση αυτή χαιρέτιστηκε από την πλειοψηφία των κατοίκων της Λεμεσού, αλλά και από την πλειοψηφία των κοινωνικών και πολιτιστικών φορέων. Έχοντας τα παραπάνω κατά νου, θεωρούμε ότι ήταν συνεντή απόφαση και αναμφίβολα θα έχει πολλαπλά οφέλη μακροπρόθεσμα για τη Λεμεσό και τους Λεμεσιανούς.

Το κυρίαρχο μοντέλο πανεπιστημίου στην Ευρώπη αυτή τη στιγμή είναι το πανεπιστήμιο εντός πόλης. Επιτυχημένα παραδείγματα αποτελούν τα πανεπιστήμια

της Ρώμης και της Θεσσαλίας. Αλλά ας μη σταθούμε μόνο σε αυτά. Συγκεκριμένα, ας εξετάσουμε την περίπτωση του κέντρου της Λεμεσού.

Το παραδοσιακό, ιστορικό κέντρο της πόλης οδηγείτο σε μαρασμό. Αυτό συμβαίνει σε πολλές πόλεις και δε θα μπορούσε παρά να επηρεάσει και τη Λεμεσό. Ως εκ τούτου, είχαμε ένα κέντρο με κυκλοφοριακά προβλήματα, ένα κέντρο ιδιαίτερα επιβαρυνόμενο. Η αναζωογόνησή του αφέθηκε στην ιδιωτική πρωτοβουλία και όπου υπήρξε αυτή σίγουρα γινόταν αποσπασματικά και χωρίς το συνολικό σχεδιασμό. Θεωρούμε, ως ΑΚΕΛ, ότι αυτή ήταν και βέβαια παραμένει μια ευκαιρία και συνάμα πρόκληση. Πρόκληση για την αναζωογόνηση του πυρήνα της πόλης της Λεμεσού.

Η απόφαση για τοποθέτηση του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης έγινε την κατάλληλη στιγμή και αυτό δεν ήταν μόνο γιατί το κέντρο οδηγείτο σε μαρασμό, ήταν γιατί τα περίπου διακόσια διατηρητέα κτίρια είχαν αφεθεί στην ιδιωτική πρωτοβουλία, ήταν γιατί η Λεμεσός όντως αντιμετωπίζει κυκλοφοριακό πρόβλημα.

Τα μέτρα που εδώ και χρόνια θα έπρεπε να είχαμε πάρει για την αποκατάσταση του κέντρου δεν τα πήραμε. Είναι για αυτούς, ανάμεσα σε άλλους, τους λόγους που η απόφαση για τοποθέτηση του ΤΕΠΑΚ, πέρα από πολιτική και περιβαλλοντολογική, ήταν και χρονικά κατάλληλη.

Έχουμε την ευκαιρία να επιλύσουμε σειρά χρόνιων προβλημάτων και να διαμορφώσουμε το κέντρο της Λεμεσού, ένα κέντρο που με την ανάπλασή του θα βελτιώσει το περιβάλλον και τη ζωή των ανθρώπων. Με τη λειτουργία του ΤΕΠΑΚ προσδοκούμε ότι η Λεμεσός θα συμβάλει στην έρευνα, στην ανάλυση, στην παραγωγή σκέψης, βοηθώντας στο να μετατρέψουμε την Κύπρο περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης.

Ο δήμος Λεμεσού έχει προχωρήσει στο συνολικό σχεδιασμό της περιοχής του κέντρου της πόλης. Ο σχεδιασμός αυτός σε σχέση με την υλοποίηση της β' φάσης ανάπτυξης του ΤΕΠΑΚ θα επιλύσει πολλά από τα κυκλοφοριακά προβλήματα. Ο δήμος Λεμεσού μπόρεσε με την ίδρυση του ΤΕΠΑΚ να εντάξει το σχέδιο περιοχής στα Διαρθρωτικά Ταμεία και η συνεισφορά του θα περιοριστεί μόνο στο 10%. Αν δεν εντασσόταν στα Διαρθρωτικά Ταμεία, τότε θα εθεωρείτο πολεοδομικό έργο και θα στοίχιζε €25 εκατομ.

Τα βελτιωτικά έργα στην επίχωση, η κατασκευή ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων μέχρι το νέο λιμάνι, αλλά και η κατασκευή τριακόσιων θέσεων υπόγειου πάρκινγκ στην επίχωση κοστολογείται στα €30 εκατομ. Παράλληλα, γίνεται προσπάθεια ένταξης των έργων του Γραμμικού Πάρκου του Γαρούλλη στο σχέδιο αναζωογόνησης των αστικών περιοχών.

Όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπορούμε να τα εξασφαλίσουμε με την λειτουργία του ΤΕΠΑΚ. Βεβαίως, και έχουν προεκτάσεις περιβαλλοντολογικές. Το σχέδιο περιοχής και τα πάρκινγκ είναι περιφερειακά έργα και με αυτό τον τρόπο γίνεται αποθάρρυνση για χρήση του αυτοκινήτου στο κέντρο.

Το σχέδιο όπως προτάθηκε εφαρμόζεται σταδιακά, από την οδό Ανεξαρτησίας μέχρι το Γαρούλλη, από τον παραλιακό δρόμο μέχρι και το ύψος της οδού Κανάρη, από την οδό Ελευθερίας μέχρι τα τέσσερα φανάρια. Ο δήμος Λεμεσού είναι ήδη έτοιμος για προσφορές. Σε ένα μήνα θα γίνει η διαδικασία έγκρισης των προσφορών και αναμένεται ότι περίπου στο τέλος του χρόνου θα γίνει η έναρξη των εργασιών.

Παράλληλα με αυτά τα έργα, γίνεται υπογειοποίηση των υπηρεσιών, διαπλάτυση των πεζοδρομίων και καλλωπισμός των πλατειών. Σημαντικό είναι ότι το κέντρο της Λεμεσού θα είναι προσβάσιμο στα άτομα με αναπηρίες, παρέχοντάς τους ευκαιρίες διακίνησης. Αυτό μέχρι σήμερα ήταν σχεδόν ακατόρθωτο.

Συγκεκριμένα, θα γίνουν έργα στις παρακάτω πλατείες:

- Στην πλατεία Πανεπιστημίου, που βρίσκεται μεταξύ του Ταχυδρομείου και του Φόρου Εισοδήματος.
- Στην πλατεία Σαριπόλου, που θα αναδειχθεί το μνημείο.
- Στην πλατεία του κέντρου και στην πλατεία της Β' Δημοτικής Αγοράς.

Θα πρέπει επίσης να σημειώσουμε ότι η ανακαίνιση του Πατιχείου Θεάτρου έγινε κατορθωτή λόγω της λειτουργίας του ΤΕΠΑΚ και θα στοιχίσει περίπου €2,5 με €3 εκατομ.

Η πρώτη φάση του έργου σχεδιάστηκε μέχρι και το παλαιό νοσοκομείο. Το υπόλοιπο, μέχρι δηλαδή και τον Εναέριο, προγραμματίζεται να μπει στο πρόγραμμα 2013-2017.

Πέραν από τις ενέργειες του δήμου Λεμεσού και εξετάζοντας τη χωροθέτηση του ΤΕΠΑΚ στο κέντρο της πόλης, επιμένουμε ότι αυτή η απόφαση αποτελεί ευκαιρία για ανάπτυξη και αναζωογόνηση του κέντρου. Αυτή ήταν και η απόφαση της μελέτης του Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Φαίνεται ότι οι διάφοροι εμπλεκόμενοι φορείς προγραμματίσαν, προσάρμοσαν ανάλογα τα διάφορα σχέδια και ξεκίνησαν τις απαραίτητες ενέργειες που απαιτούνται, ώστε να καταστούν λειτουργικοί όχι μόνο οι χώροι του ΤΕΠΑΚ, αλλά και η ευρύτερη περιοχή.

Θεωρούμε ότι με την όσο το δυνατό συντομότερη υλοποίηση του σχεδίου θα παρέχονται ευκαιρίες για ανάπτυξη της περιοχής. Μια ανάπτυξη που πάνω από όλα θα είναι περιβαλλοντολογική. Με τις κατάλληλες πεζοδρομήσεις, ποδηλατοδρόμους, περιορισμούς στους χώρους στάθμευσης, αλλά και περιορισμούς στη διακίνηση των αυτοκινήτων θα απαμβλυνθεί το κυκλοφοριακό πρόβλημα στο κέντρο της Λεμεσού.

Η υλοποίηση της δεύτερης φάσης ανάπτυξης των κτιριακών εγκαταστάσεων θα συμβάλει αποφασιστικά στον παραπάνω στόχο. Είναι για αυτό που θεωρούμε ότι θα πρέπει να γίνει άμεσα η μετακίνηση των κτιρίων της τεχνικής σχολής, του παλαιού νοσοκομείου, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και της κεντρικής αστυνομίας.

Μία βασική διαπίστωση είναι ότι το συγκοινωνιακό πρόβλημα στην πόλη της Λεμεσού γίνεται εντονότερο, επειδή δεν υπάρχει δημόσια συγκοινωνία. Γίνεται το πρώτο βήμα για επίλυση με την πρόσφατη συνεργασία του ΤΕΠΑΚ και της ΕΑΛ. Χαιρετίζουμε τη συνεργασία του ΤΕΠΑΚ και της ΕΑΛ, που είναι η Εταιρεία Αστικών Λεωφορείων Λεμεσού, μια συνεργασία που στοχοπροσανατολίστηκε, ώστε η περιοχή να αντιμετωπίζεται ως δίκτυο, μειώνοντας με αυτό τον τρόπο την κυκλοφορία πολλών οχημάτων και εξυπηρετώντας τους φοιτητές.

Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι το ΤΕΠΑΚ στεγάστηκε σε υφιστάμενα κτίρια τα οποία από τη μια διασώθηκαν τα ίδια και από την άλλη δεν κτίστηκαν καινούρια, ώστε να επιβαρύνουν περισσότερο το κέντρο. Η αναπαλαίωση αυτών των κτιρίων βεβαίως και είναι περιβαλλοντολογική, με πολιτιστική και ιστορική προσέγγιση.

Το ΤΕΠΑΚ προβαίνει ταυτόχρονα με τα παραπάνω στα ακόλουθα:

- Προκήρυξη διαγωνισμού για τη βραχυπρόθεσμη κάλυψη των αναγκών στάθμευσης.
- Συνεργασία με την Εταιρεία Αστικών Λεωφορείων Λεμεσού για την εξυπηρέτηση στις εγκαταστάσεις του πανεπιστημίου με λεωφορεία νέας τεχνολογίας.

Σε συνεργασία με το δήμο Λεμεσού προβαίνει στα ακόλουθα:

- Τελική επιλογή θέσης και προώθηση κατασκευής νέου σταθμού αυτοκινήτων, με στόχο ολοκλήρωσης το έτος 2010.
- Υλοποίηση μονοδρομήσεων-πεζοδρομήσεων στο κέντρο της πόλης, σύμφωνα με το σχέδιο περιοχής, με στόχο ολοκλήρωσής τους το έτος 2015.
- Υλοποίηση δικτύου ποδηλατοδρόμων, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του σχεδίου περιοχής, με πρώτη προτεραιότητα την οδό Ειρήνης και με στόχο ολοκλήρωσής του το έτος 2010.
- Σύνταξη σχεδίου διαχείρισης της ζήτησης μέσα στα επόμενα δύο με τρία έτη.

Όλα αυτά είναι μια επένδυση για την πόλη που θα αποφέρουν τεράστια οφέλη για την ίδια την πόλη της Λεμεσού.

Συμπερασματικά, θεωρούμε ότι πλέον είναι ζήτημα χρόνου η Λεμεσός να αναπλάσει το κέντρο της, να δοθεί ξανά ζωή, βελτιώνοντας το περιβάλλον, αλλά και την ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Είναι για αυτό που θεωρούμε ότι η ένταξη του ΤΕΠΑΚ στον παραδοσιακό πυρήνα της πόλης αποτελεί ευκαιρία και όχι επιβάρυνση στην προσπάθεια αναμόρφωσης του ιστορικού κέντρου της πόλης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Χατζηνικόλα.

Πρέπει να πω ότι υπάρχει σύγκλιση στις απόψεις σε πολλά σημεία και εγώ διερωτώμαι δηλαδή αν υπάρχει οποιαδήποτε πλευρά που μπορεί να πει ότι εναντιώνομαι στο να γίνει μια σχολή στον Άγιο Νικόλαο ή να γίνει μια σχολή στο Ζακάκι από τις σχολές του πανεπιστημίου, που και θα αποσυμφωρήσουν το κέντρο της πόλης σε μεγάλο βαθμό, αλλά και θα ενισχύσουν τις φτωχογειτονιές της πόλης της Λεμεσού.

Κύριε Γεωργίου, κάτι θέλετε να προσθέσετε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μόνο μια λέξη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μακάρι να γινόταν αυτό που έγινε στο κέντρο της Λεμεσού στην εντός των τειχών Λευκωσία, για να φύγει από αυτή την κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα, όπου ο πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας φοβάται να περπατήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Θεοχάρους, παρακαλώ.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο κέντρο της Λευκωσίας ζουν οι πιο καταφρονεμένοι άνθρωποι αυτού του τόπου. Νόμιμοι και παράνομοι μετανάστες και θα ανέμενα από το ΑΚΕΛ να είχε μεγαλύτερη ευαισθησία απέναντί τους. Όσον αφορά τα μπαράκια, γιατί έγινε τοποθέτηση από τον κ. Χατζηνικόλα ότι εφταίξαν μας τα μπαράκια ή κάτι

ανάλογο, εγώ είπα να αναπτυχθούν χιλιάδες μπαράκια και χιλιάδες εστιατόρια και όσα σηκώνει ο τόπος και όσα μπορούν να δουλέψουν και όσα μπορούν να στηρίξουν και τον τουρισμό και την ντόπια αγορά. Αλλά, ο στόχος ενός πανεπιστημίου δεν είναι να αναπτύσσει την περιφέρειά του ή εντός αυτού να γίνουν άλλες αναπτύξεις, όπως προβάλλεται ως επιχείρημα. Ο στόχος ενός πανεπιστημίου είναι να προάγει την εκπαίδευση και τη μόρφωση.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας δώσω το λόγο, αλλά νομίζω ότι είναι αχρείαστοι οι οποιοδήποτε περαιτέρω σχολιασμοί.

Ο κ. Βότσης έχει ζητήσει το λόγο. Παρακαλώ, τηλεγραφικά.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Βεβαίως, ο στόχος του πανεπιστημίου είναι αυτός που είπε η αγαπητή μου Ελένη, αλλά το θέμα που συζητούσαμε δεν είναι ο στόχος του πανεπιστημίου. Το θέμα που συζητούσαμε είναι η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του ΤΕΠΑΚ στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης. Γι' αυτό συζητήσαμε και είπαμε ότι εξαιτίας του ΤΕΠΑΚ άνοιξαν και μπαράκια, άνοιξαν και εστιατόρια, έγιναν και άλλες αναπτύξεις συναφείς με το πανεπιστήμιο και αυτό ο Λεμεσιανός το αγκάλιασε. Σας λέω ότι και οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού τότε ήταν στην επιτροπή, όλοι οι βουλευτές της Λεμεσού παλέψαμε για τούτο το πράγμα και οι δημοτικοί σύμβουλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού μαζί με τα υπόλοιπα κόμματα. Ήταν στόχος όλων μας για την πόλη. Ας μην τον μοιράσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βότση, σας παρακαλώ...

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Το γνωρίζετε πολύ καλά, αγαπητέ Χρήστο, γιατί είσαστε μέλος αυτής της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βότση, σας παρακαλώ, μα εγώ δεν έχω αντιληφθεί την κ. Θεοχάρους να εναντιώνεται στην εγκατάσταση του πανεπιστημίου στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού. Αυτό προσπαθώ να δώσω ως μήνυμα. Έχω αντιληφθεί να λέει ότι, αν πάνε όλες οι σχολές στο κέντρο της Λεμεσού, θα έχει τα άλφα, βήτα προβλήματα. Νομίζω ότι πρέπει να τα μελετήσουν οι αρμόδιοι με προσοχή, δεν πρέπει να απορρίπτεται καμιά θέση δογματικά. Ασφαλώς, η εγκαθίδρυση του πανεπιστημίου στο κέντρο της Λεμεσού έχει ζωογονήσει το κέντρο της Λεμεσού, που πήγαινε να πεθάνει, και όλοι δουλέψαμε, για να γίνει το πανεπιστήμιο στο κέντρο της Λεμεσού. Δεν είναι αυτό το ζητούμενο. Το ζητούμενο είναι αν μπορούν όλες οι σχολές να εγκατασταθούν εκεί ή αν είναι προτιμότερο κάποιες σχολές να πάνε αλλού. Αυτό είναι το θέμα για το οποίο βλέπω να υπάρχει μια διάσταση απόψεων.

Ναι, ο κ. Τορναρίτης και μετά ο κ. Γεωργίου.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς, εγώ νομίζω ότι εκ παραδρομής, δεν ξέρω, ο κ. Γεωργίου είπε ότι φοβάται ο Κύπριος ή ο Λευκωσιάτης να κυκλοφορήσει τη νύχτα στην παλιά πόλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, δεν είπε αυτό το πράγμα, κύριε.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έτσι είπε, απλώς, ίσως, είμαι σίγουρος ότι δεν ήθελε να πει το συγκεκριμένο. Το είπε όμως. Άκουσα τη δήμαρχο, κύριε Πρόεδρε, χθες στο ράδιο να λέει ότι δε φοβάται η ίδια και δηλώνω ευθαρσώς και δημόσια ότι ούτε εγώ φοβάμαι να κυκλοφορήσω στο κέντρο, δίπλα, ναι, όπως είπε η κ. Θεοχάρους, στους καταπονημένους και τους κατατρεγμένους της ζωής. Όμως, αν υπάρχει ιδέα από την κυβέρνηση να γίνει μία πανεπιστημιακή σχολή στο κέντρο της Λευκωσίας, εμείς τη χαιρετίζουμε και, αν ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου γνωρίζει κάτι που δε γνωρίζουμε εμείς -και δικαίωμά του, αφού ανήκει και στο κυβερνών κόμμα- χαιρετίζουμε, αν υπάρχει τέτοια πρόθεση. Αν δεν υπάρχει, θα καταθέσουμε εμείς θέμα, για να συζητηθεί, γιατί πράγματι στο κέντρο της Λευκωσίας μπορεί να γίνει κάτι που θα το αναζωογονήσει ακόμα περισσότερο, για να μπορεί να περπατά και ο κ. Γεωργίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γεωργίου, έχετε το λόγο.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χαίρομαι, γιατί πάγιες θέσεις του ΑΚΕΛ αγκαλιάζονται και από την αντιπολίτευση. Εμείς ποτέ δε χαρακτηριζόμαστε ούτε από φυλετικό ρατσισμό ούτε από κοινωνικό ρατσισμό ούτε από οποιοδήποτε είδους ρατσισμό. Όμως, υπάρχει μία κατάσταση στο χώρο της παλιάς Λευκωσίας. Υπάρχει η εγκατάλειψη της παλιάς Λευκωσίας από τους ιδιοκτήτες της. Υπάρχει η φυγή των Ελληνοκυπρίων κ.λπ. και υπάρχει ο μαρασμός. Εκεί οδηγήθηκαν αυτοί τους οποίους εμείς ως ΑΚΕΛ, το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα της ΠΕΟ, θέλουμε να εντάξουμε στην Κυπριακή κοινωνία, ώστε να μην είναι οι δεύτερης τάξης άνθρωποι και πολίτες που ζουν σε αυτό τον τόπο. Όμως, η μοίρα δυστυχώς τους έστειλε εκεί. Τα προβλήματα που οι ίδιοι συναντούν είναι συγκεκριμένα. Είναι γι' αυτό για το οποίο αγωνιζόμαστε, αυτοί οι άνθρωποι να σταματήσουν να βρίσκονται σε αυτή τη μοίρα που βρίσκονται και να μπορούν να έχουν ψηλά το κεφάλι και να μπορούν να συμμετέχουν στη ζωή αυτού του τόπου. Αυτό είναι που είχαμε πει και λυπούμαι ιδιαίτερα για την αγαπητή μου Ελένη που ξέρει ποιος μίλησε και είπε αυτό το πράγμα. Το Νίκο τον δικαιολογώ.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει εξαντληθεί το θέμα.

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 2 Απριλίου 2009, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.042-2009).
2. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

- (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.01.050.045-2009).
3. Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.129-2008).
  4. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.026-2009).
  5. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών - Θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.027-2009).
  6. Οι περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.012-2009).
  7. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.013-2009).
  8. Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.072-2009).
  9. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2006 Νόμου του 2006 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.054-2009).
  10. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008).
  11. Ο περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2006.
(Αρ. Φακ. 23.01.187.2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρήστου Πουργουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.002-2009).

2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
5. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
6. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).

7. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
8. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
9. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
10. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου). (Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).

(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

13. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).

(Ωρα λήξης: 6.55 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νικολάου Ιωνάς
Γαβριήλ Γιαννάκης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Περδίκης Γιώργος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θεοχάρους Ελένη	Σταυριανός Πανίκκος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανίδης Χρήστος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κουκουμά Σκεύη	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φακοντής Αντρέας
Κουτσού Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυρίτσης Πάμπης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κωνσταντίνου Κώστας	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρκεές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Νίκου Τορναρίτη και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την Τελική Χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Κλεάνθους, Λ. Χριστοφώρου, Τ. Χατζηγεωργίου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Παπαδοπούλου, Κ. Κωνσταντίνου, Α. Μουσκάλλης, Α. Βότσης, Μ. Σιζόπουλος, Κ. Χατζηγιάννη, Γ. Περδίκης, Α. Γεωργίου, Γ. Βαρνάβα) και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Κυριακού, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Αγγελίδης, Τ. Χατζηγεωργίου, Α. Παπαδοπούλου, Μ. Σιζόπουλος, Α. Γεωργίου) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009», οι παρατηρήσεις των κ. Νίκου Κατσουρίδη, Ρίγκου Ερωτοκρίτου και Δημήτρη Συλλούρη και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν [Α. Παπαδοπούλου, Ν. Τορναρίτης, προεδρεύων (Χρ. Πουργουρίδης), Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Βαρνάβα, Α. Κυριακίδου, Α. Θεμιστοκλέους, Ν. Κουτσού, Τ. Χατζηγεωργίου, Κ. Κωνσταντίνου, Ν. Κατσουρίδης] και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Νομικού Πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές καθώς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας των Σεϋχελλών για Συνεργασία στους Τομείς της Παιδείας, της Επιστήμης και του Πολιτισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και οι σύντομες παρατηρήσεις του προεδρεύοντος του σώματος και του κ. Ανδρέα Αγγελίδη για το θέμα «Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2008 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του συντάγματος».

13. Ερωτήσεις βουλευτών:

Δημιουργία πλατείας σε κρατική γη στην Αχέλεια - Διαχωρισμός οικοπέδων στην Αχέλεια - Αίτημα για κατασκευή αποχετευτικού ομβρίων υδάτων στην Αναρίτα - Αίτημα για μείωση της Λευκής Ζώνης στην Αναρίτα - Οικονομική στήριξη για απαλλοτρίωση τεμαχίου στην Αναρίτα - Αίτημα για αναβάθμιση του δημοτικού σχολείου Τριμιθούσας - Εξωραϊστικά έργα κοινότητας Τριμιθούσας - Διαδικασία απαλλοτρίωσης στο Μέσα Χωριό - Οδικά έργα Μέσα Χωριού - Ανέγερση κοινωτικών κτιρίων Μέσα Χωριού - Αίτημα κοινότητας Μεσόγης για κατασκευή οχετών ομβρίων υδάτων - Εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή της λεωφόρου Μεσόγης με το δρόμο Τριμιθούσας-Τάλας - Οχληρία από γήπεδο ποδοσφαίρου στο συνοικισμό Αγίου Ιωάννη στα Κάτω Πολεμίδια - Εφαρμογή του διαδικτυακού σχολείου - Παραχώρηση τίτλου ιδιοκτησίας για το γήπεδο ποδοσφαίρου του Εθνικού Άχνας - Ζημιές από καταστροφές και βανδαλισμούς σε σχολικές μονάδες - Οικονομικές οφειλές της εταιρείας "Eurocyrgia" προς την Πολιτική Αεροπορία της Πολωνίας - Ελλείψεις των Τμημάτων Ακτινοθεραπείας - Περιστατικά φυματίωσης στην Κύπρο - Ανέγερση του περιφερειακού δημοτικού σχολείου Μελίνης, Οράς, Οδούς, Αγίων Βαβατσίνας - Κάλυψη δαπανών για εξωσωματική γονιμοποίηση στα ιδιωτικά κέντρα - Η αξιοποίηση των εγκαταστάσεων και η λειτουργία της σχολής "Μελκονιάν" - Απαγόρευση της χρησιμοποίησης ζώων σε τσίρκα.

14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα της κοινότητας Κουκλιών Πάφου για αύξηση της συνεισφοράς του ΚΟΑ - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Τσερίου για κατασκευή κοινοτικού γηπέδου - Η κυπριακή αποστολή στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου - Κατασκευή νέου κτιρίου Κυπριακής Βιβλιοθήκης - Ο χρόνος που παραχωρείται στις μητέρες εκπαιδευτικούς για θηλασμό - Κατασκευαστικά έργα στην Τερσεφάνου - Προαγωγές στον ΚΟΤ - Διαφημιστικά φυλλάδια στα γραμματοκιβώτια πολιτών - Πυλώνες της ΑΗΚ στην κοινότητα Τσάδας - Τέλη μεταφοράς σταθερών τηλεφωνικών συνδέσεων της ΑΤΗΚ - Το αποικιοκρατικό κτίριο της Στατιστικής Υπηρεσίας - Εφαρμογή οικολογικών αρχών στην ανοικοδόμηση προσφυγικών συνοικισμών - Πρόγραμμα επιχορήγησης ξερολιθιών και ελεύθερη βοσκή - Δημοσίευμα για τον αριθμό των κατοχικών στρατευμάτων - Η γιγαντοοθόνη για προβολή των μετρήσεων του εθνικού δικτύου παρακολούθησης ποιότητας του αέρα - Τα αυτοκίνητα των κρατικών υπηρεσιών και ο εξοπλισμός του Τμήματος Εποπτών Οδικών Μεταφορών - Δημιουργία Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών στο δήμο Αραδίππου.

15. Συνέχιση της συζήτησης (Ν. Τορναρίτης, Κ. Κωνσταντίνου, Α. Βότσης, Ε. Θεοχάρους, Ντ. Χατζηνικόλας, προεδρεύων, Α. Γεωργίου) του θέματος «Η ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων για αρμονική ένταξη της λειτουργίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο παραδοσιακό κέντρο της πόλης» και λήξη αυτού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

Συνεδρίαση 2^ας Απριλίου 2009

Ωρα έναρξης: 3.56 μ.μ.

Αρ. 27

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού προχωρήσουμε στην ημερήσια διάταξη, θα ξεκινήσουμε σήμερα με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, διότι υπάρχει μία πρόταση νόμου για την οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί ως επείγουσα και να συζητηθεί σήμερα. Η πρόταση νόμου τιτλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, παραπέμπεται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή...

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τελειώστε. Αυτό θα εισηγούμουν, να πάει στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με την παράκληση να επιληφθεί άμεσα του θέματος και να επανέλθει στην ολομέλεια κατά τη διάρκεια της σημερινής συνεδρίας.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να θυμίσω ότι αυτή ήταν η εισήγησή μας, όταν εκείνη την Πέμπτη συζητούσαμε για πρώτη φορά το θέμα, αλλά δε θα συμφωνήσουμε να γίνει σήμερα τούτο το πράγμα. Εμάς η άποψή μας είναι να πάει στην επιτροπή, να το εξετάσει και να έρθουμε στην επόμενη συνεδρία, από την εξής οπτική: Το επείγον

που αφορούσε τα πακέτα το λύνουμε σήμερα. Το άλλο, νομίζω, αρμόζει να το συζητήσουμε λίγο πιο σοβαρά στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα φέρουμε ένσταση, είναι μια λογική πρόταση, να το δούμε τη Δευτέρα και να το συζητήσουμε την ερχόμενη Πέμπτη. Αντιλαμβάνομαι ότι και οι φίλοι εξ αριστερών δε θα έχουν λόγο να μη συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κανένα λόγο, κύριε Πρόεδρε. Εξάλλου, εξ αριστερών του κ. Νεοφύτου είναι η ομάδα του!

(Γέλια)

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Οι απέναντι, να λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγγελίδης.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Είναι μια εισήγηση που δόθηκε από εμάς ενωρίτερα σήμερα, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι έτσι πρέπει να γίνει: να κατατεθεί σήμερα και να πάει τη Δευτέρα στην επιτροπή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Θέλετε να προσθέσετε κάτι, κύριε Νεοφύτου;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Για άλλο ζήτημα προ ημερησίας διατάξεως, αν έχετε τελειώσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να καταλήξουμε με το υπό εξέταση ζήτημα και να πούμε ότι... Ναι, κύριε Συλλούρη, παρακαλώ, έχετε το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν έχω αντιληφθεί σωστά, η κατάθεση θα γίνει σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, θα γίνει η κατάθεση και θα παραπεμφθεί στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, η οποία θα επιληφθεί του θέματος τη Δευτέρα στη συνεδρία της. Απ' εκεί και πέρα θα αποφασίσει η επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού τον περαιτέρω χειρισμό. Αν είναι έτοιμη και το φέρει για την ερχόμενη Πέμπτη, καλώς, εάν όχι, θα δούμε ανάλογα με την εισήγηση της ίδιας της επιτροπής ποια θα είναι η πορεία του θέματος. Αν η επιτροπή το επεξεργαστεί τη Δευτέρα και είναι έτοιμη, θα το δούμε την Πέμπτη. Αν δεν είναι έτοιμη, θα το δούμε, όταν θα είναι έτοιμο.

Επομένως, η πρόταση νόμου κατατίθεται και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού διά τα πειραιέρω.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν μου επιτρέπετε, νομίζω ότι υπάρχει ένα διαδικαστικό θέμα το οποίο πρέπει να διευκρινιστεί από εσάς, από την έδρα. Με βάση το σύνταγμα, η αναπομπή εξετάζεται μέσα σε καθορισμένη προθεσμία. Δεν ξέρω αν η προθεσμία έχει εκπνεύσει ή όχι. Εξ όσων ενθυμούμαι, μιλάμε για δεκαπέντε μέρες. Σήμερα εκκρεμεί και είναι εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη το ζήτημα της αναπομπής. Δεν έχετε κάνει οποιαδήποτε αναφορά, ανέμνα ότι θα κάνατε και θα λέγατε ότι το ζήτημα της αναπομπής αναβάλλεται. Όμως, διερωτώμαι αν μπορεί να αναβληθεί και αν επιθυμείτε να αναβληθεί δηλαδή πρέπει να δοθεί διευκρίνιση και επ' αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, το θέμα της αναπομπής ευρίσκεται στην ημερησίαν διάταξη και θα του επιληφθούμε σε λίγο.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν τίθεται θέμα αναβολής της εξέτασης της αναπομπής λόγω του θέματος της χρονικής διάρκειας των δεκαπέντε ημερών, που σωστά είπατε. Τώρα είμαστε στο στάδιο που καθορίζουμε τα θέματα της ημερησίας διατάξεως και, εάν συμφωνούσαμε θα επροστίθετο το θέμα στην ημερησίαν διάταξη. Δεδομένης της διευθέτησης στην οποία έχουμε καταλήξει στην ολομέλεια, πάει για εξέταση από την επιτροπή Οικονομικών.

Επομένως, τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα του Κεφαλαίου Δεύτερου κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που σας έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.078-2009).	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος
2. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.079-2009).	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος

3.	Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.080-2009).	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος
4.	Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.081-2009).	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος
5.	Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.039-2009).	Εξωτερικών	Υγείας
6.	Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.040-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.041-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.042-2009).	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος
9.	Οι περί Αποχετεύσεων Αστρομερίτη-Περιστερώνας-Ακακίου Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.043-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
10.	Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή, Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Γεωργικού Επιθεωρητή 1 ^{ης} Τάξης και Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 1 ^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.044-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
11.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

12.	Έγγραφο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού αρ. 2/2009 σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985. (Αρ. Φακ. 10.10.005).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Έγγραφο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αρ. 1/2009 σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985. (Αρ. Φακ. 10.10.017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Έγγραφο (Υπ. Οικ. 5/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Έγγραφο (Υπ. Δικαιοσ. 1/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.003).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 3 του 2008 του προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 [Ν. 56(II) του 2007]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προ ημερησίας διατάξεως θέλουμε να θέσουμε ένα θέμα. Στο Κεφάλαιο Τέταρτο σήμερα θα συζητηθεί και θα ολοκληρωθεί η συζήτηση του θέματος: «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη». Η εισήγησή μας είναι, μετά το πέρας της συζήτησης του συγκεκριμένου θέματος που έχω προαναφέρει, η Βουλή των Αντιπροσώπων να προβεί σε έγκριση ενός ψηφίσματος, αναφορικά με τα όσα θα συζητηθούν στο Κεφάλαιο Τέταρτο γι' αυτό το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Βουλή των Αντιπροσώπων σε εξαιρετικές περιπτώσεις καταλήγει σε ψήφισμα. Τις πιο πολλές φορές, όλα αυτά τα δεκαεννέα χρόνια που είμαι εδώ, καταλήγαμε στη θέση ότι παραπέμπεται το σύνολο των πρακτικών που αφορούν το θέμα στην εκτελεστική εξουσία και το εξετάζει. Αν θυμούμαι καλά, αν υπήρξαν τρεις-τέσσερις περιπτώσεις -και ήταν περιπτώσεις που ήμασταν τζιαι ομόφωνοι- που καταλήξαμε σε ψήφισμα τζιαι το αποστείλαμε μαζί με τα πρακτικά στην εκτελεστική εξουσία. Εν θεωρώ ότι έν' το πιο σοφό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγγελίδης, παρακαλώ, έχει το λόγο.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το θέμα τούτο έχει συζητηθεί δημόσια κατ' επανάληψη και επειδή επιτέλους ήρθε η ώρα να συζητηθεί και ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής, κρίνουμε ότι είναι ιδιαίτερα σοβαρό και ως εκ τούτου, εάν η ολομέλεια, έστω και κατά πλειοψηφία, αποφασίσει ότι χρειάζεται και ψήφισμα, θα πρέπει αυτό να είναι σεβαστό από οποιονδήποτε θα έχει διαφορετική γνώμη.

Εγώ νομίζω ότι με την εξέλιξη της συζήτησης, εάν παραστεί η ανάγκη να υπάρξει ψήφισμα, ναι, συμφωνώ να υπάρχει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και εμείς, κύριε Πρόεδρε, πιστεύουμε ότι το θέμα είναι τόσο σοβαρό και επί της ουσίας του, αλλά άπτεται ίσως και μίας σοβαρής διαφωνίας μεταξύ της Βουλής και του Προέδρου της Δημοκρατίας, της εκτελεστικής εξουσίας. Το μήνυμα θα πρέπει να πάει ξεκάθαρα με ψήφισμα και μάλιστα εισηγούμαι αυτή η διαδικασία να ξεκινήσει από τώρα με κάποια διαβούλευση, παρ' όλο που μπορείτε και στο τέλος να κάνετε ένα μικρό διάλειμμα. Να μην το αφήσουμε όμως στο τέλος, να γίνει μια προεργασία μεταξύ μας, την ώρα που θα γίνεται η συζήτηση, επειδή θα πάμε δυο-τρεις ώρες, να είμαστε έτοιμοι στο τέλος να εισηγηθούμε ένα ψήφισμα, το οποίο όσοι θέλουν ψηφίζουν, όσοι θέλουν καταψηφίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ομήρου, παρακαλώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη δική μας πλευρά ουδεμία ένσταση στο να κατατεθεί το ψήφισμα στην παρούσα φάση της διαδικασίας. Απλώς, θα έλεγα ότι το πλέον ορθόδοξο είναι να παραπεμφθεί στη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων. Δεν υπάρχει βία να εγκριθεί σήμερα. Να το συζητήσουμε, να διαμορφώσουμε μία κοινή ή κατά πλειοψηφία προσέγγιση και να εγκριθεί στην επόμενη συνεδρία του σώματος.

Άλλωστε, η δική μου η πρόθεση, βεβαίως δεν ήρθε ακόμα η ώρα της συζήτησης, είναι να ζητήσω όπως συνεχιστεί η μελέτη του θέματος στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Άμυνας, διότι νομίζω ότι θα είναι

χρήσιμο, ανεξάρτητα από τα συμπεράσματα που θα προκύψουν σήμερα ή και μέσω του ψηφίσματος, οι αρμόδιοι υπουργοί να έρθουν στις επιτροπές, για να καταθέσουν τις επίσημες κυβερνητικές απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Επειδή υπάρχει μια παρεξηγημένη έννοια του ευρωπαϊσμού, επιλεκτική, πρέπει να υπενθυμίσω ότι υπάρχει η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων πρωτίστως για τα ευρωπαϊκά θέματα και βλέπω μια συνεχή απαξίωση λυτούμαι που το λέω! Δε μιλώ για τους προλαλήσαντες, το λέω, διότι το ανιχνεύω. Και, επειδή κατά τα άλλα είμαστε σουπέρ ευρωπαϊστές, όποτε αυτό μπορεί να αποτελέσει μια πολιτική διαφήμιση, την ίδια ώρα η πρακτική μας προσέγγιση είναι μια παραγνώριση της επιτροπής που ασχολείται ειδικά με τα ευρωπαϊκά θέματα. Και το συζητούμε και σε θεσμοθετημένες συνεδρίες, οι οποίες γίνονται δύο φορές το χρόνο σε κάθε χώρα που προεδρεύει, τη γνωστή COSAC, και οι συνάδελφοι οι οποίοι μετέχουν έχουν τις εμπειρίες και γνωρίζουν σε ποιο επίπεδο συζητούνται αυτά τα θέματα και με πόση σοβαρότητα στην παρουσία και του Ευρωκοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κλεάνθους.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς θα ήθελα να συμφωνήσω με τον κ. Κλεάνθους και να απολογηθώ προσωπικά, διότι είμαι μέλος και της επιτροπής Εξωτερικών και της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και έχω εγγράψει εγώ το θέμα στην επιτροπή Εξωτερικών. Νομίζω ότι δεν μπορεί να υπάρχει ένσταση να είναι παρούσα και η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, όταν θα το εξετάσουμε. Ακόμα, με διαβούλευση με τον Πρόεδρο μπορεί να το αποσύρουμε από την επιτροπή Εξωτερικών και να το εγγράψουμε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Αλλά, εάν έγινε κάποιο λάθος, έγινε προσωπικά από εμένα, που, ενώ είμαι και στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, εθεώρησα ότι έπρεπε να το δούμε στην επιτροπή Εξωτερικών.

Επί του θέματος τώρα του ψηφίσματος, εμείς θεωρούμε ότι η διαβούλευση και σε επίπεδο αρχηγών των κομμάτων μπορεί να γίνει τώρα. Ένα ψήφισμα για ένα πολυσυζητημένο θέμα, για το οποίο ετοιμάστηκαν κόμματα να μιλήσουν στο Κεφάλαιο Τέταρτο μπορούμε να το ετοιμάσουμε τώρα. Φυσικά, εάν η κατάληξη είναι λόγω καθυστέρησης να μείνουμε την άλλη εβδομάδα, δεν έχουμε έντονη άποψη γι' αυτό, αλλά μπορεί να ξεκινήσει τουλάχιστον η προεργασία από σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο ζητήματα θέλω να θίξω. Καταρχάς θα πω, πριν να ξεκινήσω την ομιλία μου, ότι μιλούμε για ένα νατοϊκό πρόγραμμα, δεν έχει να κάνει με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι, για να το ξεκαθαρίσουμε για ακόμα μια φορά στο

μυαλό μας. Τώρα, πού θα συζητηθεί, εμένα δε με απασχολεί καθόλου, για να είμαι ειλικρινής, αλλά μιλούμε για ένα νατοϊκό πρόγραμμα, δεν έχει σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το δεύτερο...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αμάν! Αρκέψαμεν!

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εξεκινήσαμεν, κύριε Ερωτοκρίτου. Ελπίζω, όταν θα μιλούμε από το βήμα της Βουλής, να υπάρχει ο απαραίτητος σεβασμός! Όπως σεβόμαστε εμείς τους υπόλοιπους, ελπίζω να σέβεστε και εσείς.

Κύριε Πρόεδρε, εάν η πλειοψηφία της Βουλής αποφασίσει ότι θα εκδώσει ψήφισμα, θα το εκδώσει δικαίωμά της. Παρ' όλο που οι συνάδελφοι εδώ λένε ότι στο παρελθόν, όταν επεδίωξε η Βουλή να εκδώσει αποφάσεις, το Ανώτατο Δικαστήριο θεώρησε ότι ήταν αντισυνταγματικές.

Έν' άλλο πράμα που θέλω να πω εγώ. Να έχουμε υπόψιν μας ότι, αν προβούμε σε μια τέτοια ενέργεια, ανοίγουμε τους ασκούς του Αιόλου και μελλοντικά, εάν με οποιαδήποτε κυβέρνηση βρίσκεται στην εξουσία κάποιοι διαφωνούν μαζί της, θα έχουν και εκείνοι το δικαίωμα να συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο. Για χρόνια ολόκληρα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Είναι δημοκρατία, κύριε Τορναρίτη, αλλά υπάρχουν και κάποια θέσμια και κάποιες δεοντολογίες. Για χρόνια ολόκληρα ποτέ το κοινοβούλιο δε συμπεριφέρθηκε με αυτό τον τρόπο και διερρωτώμαι γιατί σήμερα θα πρέπει να συμπεριφερθεί έτσι.

Εγώ απευθύνω έκκληση σε εκείνους τους συναδέλφους οι οποίοι δεν υποκινούνται από σκοπιμότητες να σκεφτούν διπλά το τι πάμε να κάνουμε ως κοινοβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου.

Νομίζω ότι το θέμα το διαδικαστικό εξαντλήθηκε, κύριοι συνάδελφοι. Η ολομέλεια του σώματος έχει αναφαίρετο δικαίωμα... Εάν θέλει να εγκρίνει ψήφισμα, κανένας δεν μπορεί να της στερήσει αυτό το δικαίωμα. Τα επιχειρήματα που έχουν ακουστεί είναι πολιτικά επιχειρήματα, αν είναι ενδεδαιγμένο να γίνει αυτό ή όχι. Αντιλαμβάνομαι ότι εδώ οι πλευρές που έχουν πάρει το λόγο τάσσονται υπέρ της έγκρισης ενός ψηφίσματος.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...με την άδειά σας. Επειδή έκαμε μία σωστή, κατά την άποψή μου, τοποθέτηση ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ και επειδή η ομάδα μας εισηγήθηκε την έκδοση ψηφίσματος μετά το πέρας της συζήτησης στο Κεφάλαιο Δ', θεωρώ

υποχρέωσή μου να διευκρινίσω ότι, σεβόμενοι απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην περίπτωση που η Βουλή η κυπριακή έβγαλε απόφαση που υποχρέωνε την κυβέρνηση να υποβάλει αίτηση για ένταξη και σεβόμενοι τους θεσμούς και τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν ήταν εισήγησής μας το σώμα να πάρει απόφαση που να υποχρεώνει την κυβέρνηση, αλλά μετά το πέρας της συζήτησης να εκδώσει ένα ψήφισμα που να καλεί την κυβέρνηση. Και το τι θα πράξει η κυβέρνηση είναι δικαίωμά της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας, παρακαλώ.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ συμφωνώ πιο πολλά με το συνάδελφο Νίκο Κατσοουρίδη, ο οποίος είπε ότι τέτοια ψηφίσματα εκδίδονται σε εξαιρετικής σημασίας ζητήματα και πιστεύουμε, η πλειοψηφία τουλάχιστον, ότι πρόκειται περί εξαιρετικής σημασίας. Όμως η πλειοψηφία σίγουρα θα έχει το δικαίωμα να εκδίδει τέτοια ψηφίσματα, όταν το κρίνει ότι είναι σωστό. Αλλά, έτσι για την ιστορία, να θυμίσω -δεν ήμουν το '85 βουλευτής- νομίζω η πλειοψηφία τότε έκανε ψήφισμα, δεξιά και αριστερά, να παραιτήσει ο Κυπριανού. Εν ηξέρω αν ήσαστε βουλευτής τότε. Έτσι έκρινε τότε η πλειοψηφία.

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Εμείς εκαταδικάσαμεν το...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εντάξει, συναδέλφισσα, «εκαταδικάσαμεν το»! Η Βουλή, η πλειοψηφία, αν θέλει να βγάλει ψήφισμα, θα βγάλει. Αλλά πάντοτε κάτω από τες εξαιρετικές περιστάσεις που σωστά έχει τονίσει ο συνάδελφος Νίκος Κατσοουρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου, παρακαλώ, και νομίζω το θέμα τελειώνει εδώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα πράγματα είναι πολύ απλά. Είναι γνωστό ότι το σύνταγμα προβλέπει ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα της απόλυτης αρνησικυρίας επί θεμάτων εξωτερικής πολιτικής. Συνεπώς, θα ήταν μέγιστο λάθος για τη Βουλή των Αντιπροσώπων να εγκρίνει οιονδήποτε ψήφισμα ή απόφαση ή να ψηφίσει νόμο που να υποχρεώνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να υποβάλει αίτηση για την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Αντιλαμβάνομαι ότι η πρόθεση είναι να εγκριθεί ένα ψήφισμα στο οποίο η Βουλή των Αντιπροσώπων να διατυπώνει τη θέση της, την άποψή της, αν θέλετε, την ευχή της, την προτροπή της.

Συνεπώς, είμαι βέβαιος ότι όλοι εδώ, σεβόμενοι το σύνταγμα, δεν πρόκειται να προχωρήσουμε σε διάβημα το οποίο να παραβιάζει το σύνταγμα· είναι απλό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα έχει εξαντληθεί. Θα προχωρήσουμε στην ημερησία διάταξη. Οι πλευρές, εάν θέλουν να κάνουν

διαβούλευση, όπως ανέφερε ο πρόεδρος του ΕΥΡΩΚΟ, αυτή τη στιγμή, ας την κάμουν. Εάν τεθεί ενώπιόν μου ως προεδρεύοντος του σώματος θέμα να θέσω ενώπιον της ολομέλειας ψήφισμα, καθικόντως θα το κάμω και απ' εκεί και πέρα ας αποφασίσει η ολομέλεια ποιο χειρισμό θα κάνει του όλου θέματος.

Επομένως, προχωρούμε στην ημερησία διάταξη που έχομεν ενώπιόν μας. Το πρώτο θέμα, το οποίο είναι εξ αναβολής, είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας Νόμος του 2009». Οι εκθέσεις -υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση- θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος	Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Στέλλα Κυριακίδου	Αθηνά Κυριακίδου
Κώστας Κωνσταντίνου	Άγγελος Βότσης
Πανίκκος Σταυριανός	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ντίνα Ακκελίδου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Φεβρουαρίου και 5 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €13.025.301 και έσοδα ύψους €13.045.301, που προέρχονται από κρατική χορηγία.

Τα κονδύλια των δαπανών αφορούν ειδικότερα τα ακόλουθα:

1. Λειτουργικές δαπάνες ύψους €12.212.291 κατανεμημένες ως ακολούθως:
  - α. Αντιμισθίες προέδρου και μελών του διοικητικού συμβουλίου ύψους €48.097.
  - β. Δαπάνες για αποδοχές προσωπικού ύψους €3.722.194 (στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι εισφορές και συνεισφορές του εργοδότη ύψους €753.713).
  - γ. Άλλες δαπάνες ύψους €8.442.000. Τα κυριότερα κονδύλια των δαπανών αυτών, που αποτελούν το μεγαλύτερο ποσό του προϋπολογισμού, αφορούν:

i.	ενοίκια	€200.000
ii.	επικοινωνία, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα	€1.000.000
iii.	μίσθωση υπηρεσιών	€5.650.000
	• σύμβουλοι για την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος	

		Υγείας (ΓΕΣΥ)	€3.500.000	
	•	αναλογιστική μελέτη	€700.000	
	•	συμβουλευτικές υπηρεσίες για εφαρμογή συστήματος μηχανογράφησης	€500.000	
	•	συμβουλευτικές υπηρεσίες για εφαρμογή και υποστήριξη του συστήματος κωδικοποίησης ασθενειών και αποζημίωσης για νοσοκομειακή φροντίδα (DRG)	€500.000	
	•	Δικηγορικές υπηρεσίες	€300.000	
	•	άλλες υπηρεσίες	€150.000	
iv.		κίνητρα για συμπράξεις και λειτουργία συνεταιρισμών για παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας		€400.000
v.		εκπαίδευση παροχών		€450.000.

2. Αναπτυξιακές δαπάνες ύψους €693.010.

3. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό ύψους €120.000.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στον υπό αναφορά προϋπολογισμό οι πρόνοιες για αποδοχές προσωπικού αφορούν ενενήντα μόνιμες θέσεις και πιο συγκεκριμένα:

1. μία θέση Γενικού Διευθυντή,
2. επτά θέσεις Διευθυντή (οι τρεις εκ των οποίων είναι νέες θέσεις),
3. είκοσι μία θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (οι επτά εκ των οποίων είναι νέες θέσεις),
4. σαράντα πέντε θέσεις Λειτουργού Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (οι είκοσι εκ των οποίων είναι νέες θέσεις),
5. μία θέση Γραμματειακού Λειτουργού και
6. δεκαπέντε θέσεις Γραφεία.

Σημειώνεται ότι για την πλήρωση των προβλεπόμενων τριάντα συνολικά νέων θέσεων θα χρειαστεί η εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

Η επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του εν λόγω προϋπολογισμού, υπέβαλε αριθμό ερωτημάτων για διάφορα θέματα και ειδικότερα για τα ακόλουθα:

1. Το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του ΓΕΣΥ.
2. Το σχεδιασμό, την εφαρμογή και υλοποίηση της επικοινωνιακής στρατηγικής για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ (€1.000.000).
3. Τη μίσθωση υπηρεσιών (€5.650.000).

4. Τα κίνητρα για συμπράξεις και λειτουργία συνεταιρισμών για παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας (€400.000).
5. Την εκπαίδευση ειδικών ιατρών και άλλων παροχέων (€450.000).
6. Τη στελέχωση και το οργανόγραμμα του οργανισμού.
7. Την αγορά εξοπλισμού γραφείου και επίπλων, καθώς και μηχανογραφικού και άλλου εξοπλισμού, αναλόγως των αναγκών που θα προκύψουν λόγω των νέων προσλήψεων προσωπικού, (€230.000 και €150.000).
8. Την αγορά αυτοκινήτου για το γενικό διευθυντή του οργανισμού.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο γενικός διευθυντής του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας επισήμανε ότι η πρόβλεψη για ορισμένα κονδύλια (επικοινωνία, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα, κίνητρα για συμπράξεις και λειτουργία συνεταιρισμών για παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας) έγινε υπό το φως της αναμενόμενης εφαρμογής του ΓΕΣΥ το έτος 2010. Συναφώς, δήλωσε ότι με τα νέα δεδομένα η ημερομηνία εφαρμογής του εν λόγω συστήματος μετατίθεται για το έτος 2011.

Επιπρόσθετα, με γραπτό σημείωμα που ο ίδιος λειτουργός κατέθεσε, η επιτροπή ενημερώθηκε για τα πιο κάτω:

1. Η πρόνοια για παροχή συμβουλευτικών/υποστηρικτικών υπηρεσιών για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ αφορά κυρίως την αγορά υπηρεσιών από τον οίκο "McKinsey & Co", στη βάση του συμβολαίου που έχει υπογραφεί με τον οργανισμό, ύψους €5.030.895.
2. Κατά το έτος 2008, μετά από ανοικτή διαδικασία προσφορών, κατακυρώθηκε η προσφορά για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών αναλογιστών και ετοιμασία εξειδικευμένου μοντέλου πρόβλεψης εσόδων και εξόδων στους "Mercer Ltd", οι οποίοι ανέλαβαν και ολοκλήρωσαν την πρώτη από τις τέσσερις φάσεις, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών για τον υπολογισμό των εσόδων και των εξόδων του συστήματος, την ετοιμασία μοντέλου πρόβλεψης και τον υπολογισμό των εθνικών δαπανών υγείας. Οι επόμενες φάσεις του έργου (ύψους €1.197.921), μεγάλο μέρος του οποίου αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2009, αφορούν, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία εξειδικευμένου μοντέλου πρόβλεψης των εσόδων και των εξόδων του Ταμείου Ασφάλισης Υγείας, το οποίο θα επικοινωνεί με το σύστημα πληροφορικής του οργανισμού, καθώς και την επανακοστολόγηση των εσόδων και των εξόδων του εν λόγω ταμείου, στη βάση των εξελίξεων και διαπραγματεύσεων με τους παροχείς υπηρεσιών υγείας.
3. Κατά το έτος 2009 αναμένεται να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί ο ανταγωνιστικός διάλογος για την ανάπτυξη, λειτουργία και υποστήριξη μιας συνολικής λύσης για το σύστημα πληροφορικής του ΓΕΣΥ και η πρόνοια αυτή αφορά την εξασφάλιση συμβουλευτικών υπηρεσιών, πέραν των νομικών υπηρεσιών, για υποστήριξη του οργανισμού κατά τη διάρκεια του σχετικού διαλόγου. Η εν λόγω αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών κρίνεται αναγκαία, λόγω της κρισιμότητας, της πολυπλοκότητας και της εξειδίκευσης του έργου αυτού και της ανάγκης για οριστικοποίηση των αρχών και του τρόπου λειτουργίας της σχέσης του οργανισμού με τον παροχέα των υπηρεσιών κατά τη διάρκεια του διαλόγου.
4. Για την εφαρμογή του συστήματος κωδικοποίησης ασθενειών και αποζημίωσης για νοσοκομειακή φροντίδα (DRG) θα πρέπει να προηγηθεί η εκπαίδευση των

παροχέων (δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων), καθώς και του οργανισμού, σε θέματα κωδικοποίησης των ασθενειών και χρήσης του εν λόγω συστήματος. Το σχετικό κονδύλι περιλαμβάνει επίσης την υποστήριξη, παρακολούθηση και προετοιμασία, ώστε να καταστεί εφικτή η προσαρμογή του συστήματος αυτού στα κυπριακά δεδομένα.

5. Λόγω της μορφής του ανταγωνιστικού διαλόγου για την επιλογή του παροχέα του συστήματος πληροφορικής και της σοβαρότητας και της εξειδίκευσης του έργου, η συνεχής υποστήριξη του οργανισμού με νομικούς συμβούλους, οι οποίοι έχουν την εμπειρία και τις γνώσεις, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανοί κίνδυνοι, κρίνεται απαραίτητη. Το έτος 2008, μέσα από διαδικασία προσφορών, επιλέχθηκαν ως νομικοί σύμβουλοι του οργανισμού οι "Freshfields Bruckhaus Deringer". Ο οργανισμός προβαίνει στην αγορά νομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και για άλλα θέματα που αφορούν τη λειτουργία του οργανισμού.
6. Αναφορικά με τη συνολική πρόνοια ποσού ύψους €63.000 για σκοπούς αγοράς μηχανοκίνητων οχημάτων, αυτή αφορά την αγορά αυτοκινήτου αξίας €60.000 για το γενικό διευθυντή του οργανισμού, σε αντικατάσταση του παλαιού του αυτοκινήτου, το οποίο έχει πλήρως αποσβεστεί, και την αγορά μιας μοτοσικλέτας αξίας €3.000 για τις ανάγκες του οργανισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού μελέτησε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2009 Νόμος του 2009».

Η πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των διατάξεων του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος	Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Στέλλα Κυριακίδου	Αθηνά Κυριακίδου
Κώστας Κωνσταντίνου	Άγγελος Βότσης
Πανίκκος Σταυριανός	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ντίνα Ακκελίδου	

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω νομοσχέδιο κυκλοφόρησε σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 12 Μαρτίου 2009. Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού υπέβαλε αίτημα για αναβολή της συζήτησής του, προκειμένου να κατατεθούν στην επιτροπή πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις. Το

εν λόγω αίτημα έγινε δεκτό από το σώμα και η συζήτηση του θέματος αναβλήθηκε για δύο εβδομάδες, ώστε να επανεξεταστεί από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας επανεξέτασε τον εν λόγω προϋπολογισμό σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαρτίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.

Τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής αναφορικά με τον εν λόγω προϋπολογισμό, καθώς και τα ζητήματα που την απασχόλησαν στο πρώτο στάδιο της εξέτασής του περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεσή της.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, βουλευτές μέλη της ζήτησαν από τους αρμοδίους πρόσθετες επεξηγήσεις αναφορικά με τα ποσά που προβλέπονται για επικοινωνία, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα (€1.000.000), καθώς και για αγορά εξοπλισμού γραφείου και επίπλων (€230.000).

Αναφερόμενοι στα πιο πάνω, οι αρμόδιοι πληροφόρησαν την επιτροπή ότι το ποσό που προτείνεται στον προϋπολογισμό για επικοινωνία, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα καθορίστηκε ενόψει της προγραμματισμένης εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ) το έτος 2010. Με τη μετάθεση όμως της ημερομηνίας εφαρμογής του ΓΕΣΥ το έτος 2011, οι ίδιοι δήλωσαν ότι θα ήταν αρκετό να περιοριστεί το προτεινόμενο κονδύλι στις €300.000.

Σε σχέση με το προτεινόμενο κονδύλι που αφορά την αγορά εξοπλισμού γραφείου και επίπλων, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην επιτροπή ότι το κονδύλι αυτό θα διατεθεί μόνο εφόσον προσληφθεί νέο προσωπικό στον οργανισμό, ενδεχόμενο που τελεί υπό την αίρεση του Υπουργείου Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή τη μείωση του κονδυλίου για επικοινωνία, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα από €1.000.000 σε €300.000. Σημειώνεται ότι με την υιοθέτηση της εν λόγω εισήγησης οι δαπάνες και τα έσοδα που προβλέπει ο υπό αναφορά προϋπολογισμός διαμορφώνονται σε €12.325.301 και € 12.345.301, αντίστοιχα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με τα πιο πάνω και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2009 Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κυρία Θεοχάρους. Έχετε το λόγο.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Υπήρξε μια μικρή πραγματεία περί εκσυγχρονισμού από μέρους του συνάδελφου Νίκου Κλεάνθους, με την οποία συμφωνώ απόλυτα. Ο εκσυγχρονισμός

δεν είναι μια ταμπέλα που την πιάνει ο καθένας, την κρεμάζει στο λαιμό του, αλλά είναι μια διαδικασία συνεχής, που ξεκινά από τον εσωτερικό εκσυγχρονισμό του καθενός και καταλήγει στον εκσυγχρονισμό και τις δομές της πολιτείας και από 'κεί και πέρα ο καθένας μπορεί να χρησιμοποιεί και βερμπαλιστικές νόρμες.

Η επιτροπή Υγείας της Βουλής ομόφωνα στη συμπληρωματική έκθεση που κυκλοφόρησε εισηγείται να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας. Βεβαίως, με την προϋπόθεση ότι τα έξοδα ενός εκατομμυρίου και πλέον ευρώ, τα οποία προνοούνται για διαφήμιση και ενημέρωση όσον αφορά την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας το 2010, θα μειωθούν εις το πραγματικά απαιτούμενο ποσό, που δεν ξεπερνά τα €300.000. Ο λόγος είναι διότι δεν πρόκειται να εφαρμοστεί το Γενικό Σχέδιο Υγείας το 2010. Ήδη υπάρχει από μέρους της κυβέρνησης η δεδηλωμένη θέση ότι θα αναβληθεί η εφαρμογή του για το 2011. Επίσης, και τα έξοδα τα οποία προνοούνται για δαπάνες εξοπλισμού, γραφείων, επίπλων κ.λπ. και αυτά θα τελούν υπό την αίρεση της πρόσληψης νέου προσωπικού, το οποίο και αυτό θα ελέγχεται από το Υπουργείο των Οικονομικών. Άρα, η διασφάλιση την οποία απαίτησε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αλλά και όλες οι κοινοβουλευτικές ομάδες που συμμετέχουν στην επιτροπή Υγείας της Βουλής έχει εξασφαλιστεί.

Το ερώτημα το οποίο τίθεται είναι κατά πόσο η κυβέρνηση, μετά και από την εισήγηση της διυπουργικής επιτροπής η οποία είχε συσταθεί εν προκειμένω, προτίθεται ή έχει σκοπό να εφαρμόσει το Γενικό Σχέδιο Υγείας εντός προβλεπτού χρόνου. Και, αν λάβομεν υπόψη ότι καμία από τις υποδομές οι οποίες απαιτούνται για να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ δεν προχωρά, πάλιν τίθεται το ερώτημα αν όλα εξαντλούνται σε επίπεδο βερμπαλιστικό και αν στόχος είναι απλώς να χαϊδεύουμε τα αυτιά του κόσμου, του λαού, ότι κάποια μέρα θα εφαρμόσουμε γενικό σχέδιο υγείας. Ενθυμούνται όλοι ότι πολλοί διερρήγγυαν τα ιμάτιά τους, γιατί η κυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη δεν είχε εφαρμόσει πάραυτα το Γενικό Σχέδιο Υγείας και στη συνέχεια αναμέναμε ότι από έτος σε έτος και από εξάμηνο σε εξάμηνο και από τέρμινο σε τέρμινο θα εφαρμοζόταν το σχέδιο υγείας.

Δε δημιουργείται η υποδομή, δε δημιουργούνται οι εκσυγχρονιστικές εκείνες δομές μέσα στα νοσοκομεία, για να μπορέσουν να υποδεχτούν το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Υπάρχουν ακόμα πολύ σοβαρές διαφωνίες όσον αφορά το κόστος, τη συμμετοχή του καθενός εκ των πολιτών, των εργοδοτών, της κυβέρνησης. Δεν ξέρομε αν θα καλυφθούν σημαντικές δομές της δημόσιας υγείας, όπως για παράδειγμα η οδοντιατρική περίθαλψη, η ψυχιατρική περίθαλψη, εκτός από κάποια κομμάτια τους, και συνεπώς αναρωτιέται ο καθένας αν σε τελική ανάλυση έχει σημασία να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νόμου για το Γενικό Σχέδιο Υγείας.

Η επιτροπή Υγείας θα είναι έτοιμη, πιστεύω, σε δύο συνεδρίες να φέρει ενώπιον της ολομέλειας το νομοσχέδιο, το τροποποιητικό νομοσχέδιο, αλλά από 'κεί και πέρα ο καθένας θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του και να αποφασίσουμε συλλογικά, γιατί η ευθύνη για το Γενικό Σχέδιο Υγείας θα βαρύνει εξ αδιαιρέτου. Έχω την εντύπωση ότι θα ψηφιστεί, αλλά το ερώτημα είναι αν θα υπάρξουν εκείνοι οι οποίοι θα μπορέσουν να το εφαρμόσουν.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεοχάρους.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, γιατί θα είμαι σύντομος. Δεν έκανε κανένας κριτική ούτε διερρήξαμε τα ιμάτιά μας σε ό,τι αφορά την κυβέρνηση Κληρίδη, που δεν εφάρμοζε αμέσως το σχέδιο υγείας, αλλά γιατί, μετά που ετέλειωσεν ο αναλογιστής τότε, επτά χρόνια ήταν στο συρτάρι και δεν εξεταζόταν. Και, δεύτερον, εξ όσων εμείς γνωρίζουμε, γίνεται όλη η νομοτεχνική προετοιμασία για τη δημιουργία των υποδομών, διότι ας μην ξεχνούμε ότι με νομοθετήματα της Βουλής έχει δημιουργηθεί μία κατάσταση σ' ό,τι αφορά τη διαδικασία, για παράδειγμα των προσφορών, που είναι έτσι ή αλλιώς χρονοβόρα, τζι αυτή τη στιγμή ο Γενικός Εισαγγελέας αναζητεί διαδικασίες για εκσυγχρονισμό και επίσπευση της όλης διαδικασίας. Ο καθένας βέβαια μπορεί να πει ότι θα μπορούσαν να γίνουν περισσότερα απ' όσα γίνονται, αλλά όχι να δημιουργείται η εντύπωση τώρα ότι αυτή η κυβέρνηση ήβρεν κάτι έτοιμο τζιαι δεν εκατάφερε να το προωθήσει σ' ένα χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βότσης, παρακαλώ.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε ότι η έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας είναι ακόμα μία πράξη που αποδεικνύει ότι και η κυβέρνηση, αλλά και η Βουλή είναι αποφασισμένες να κάμουν επιτέλους αυτό το όραμα για πολλούς -για μας τουλάχιστον είναι όραμα- ενός γενικού συστήματος υγείας.

Ο λόγος που αποφάσισα σήμερα να πω δυο λόγια εγώ στην ολομέλεια είναι γιατί ακριβώς βρίσκουμε -όποτε συζητούμε το θέμα του ΓΕΣΥ στες διάφορες επιτροπές- βρίσκουμε αρκετές δυσκολίες. Η πιο εύκολη αντίδραση στην κάθε δυσκολία που βρίσκουμε είναι: «Ας μη γίνει μια χαρά είμαστε. Έχουμε κάποια προβλήματα...». Το πιο εύκολο πράγμα, για να τουμπάρεις ένα σχέδιο όπως το ΓΕΣΥ, είναι να δώσεις έμφαση στο να καταγράψεις δυσκολίες. Εγώ ακριβώς προσπαθώ να περάσω μια διαφορετική αντίληψη, που λέει ότι, ναι, υπάρχουν δυσκολίες, τις αναγνωρίζουμε, αλλά πρέπει να τις λύσουμε και όχι απλώς να κλοτσούμε την μπάλα εκτός του γηπέδου.

Η επιτροπή μας -και νομίζω είναι κάτι που την τιμά- η επιτροπή Υγείας, αποφάσισε στες δύο επόμενες συνεδρίες να τελειώσει όσον αφορά το νόμο που έχει ενώπιόν της, να φύγει, αν θέλετε, και η ευθύνη, αλλά και η οποιαδήποτε πιθανή καθυστέρηση θα μπορούσε να χρεωθεί στην επιτροπή -που δεν πιστεύω ότι η επιτροπή έχει καθυστερήσει το θέμα- και πιστεύω ότι έχουμε μπροστά μας όλοι με υπευθυνότητα, σοβαρότητα τζιαι πολλή δουλειά να αντιμετωπίσουμε μία πρόκληση για τη σημερινή κυπριακή κοινωνία.

Το σύστημα υγείας που έχουμε σήμερα ας μη μας καθησυχάζει ότι έν' κάτι που λειτουργεί χωρίς πολλές κρίσεις... ο ιδιωτικός τομέας κάμνει τη δουλειά του, ο κρατικός κάμνει τη δουλειά του τζιαι προχωρούμε. Τον κρατικό τομέα, αγαπητοί συνάδελφοι, τον έχουμε τόσο πολυφορτώσει που, κατά τη δική μας άποψη, αν δεν έχει γίνει, κινδυνεύει ή πολύ σύντομα θα γίνει πολύ αναποτελεσματικός. Δε θα περιγράψω τι γίνεται στα δημόσια νοσηλευτήρια: όλοι έχετε γνώμη. Ο ιδιωτικός τομέας άρχισε να γίνεται απρόσιτος για το φτωχό, για τον πολύ τον κόσμο. Άρα, εκ των πραγμάτων, έχουμε υποχρέωση να βρούμε μια λύση. Η λύση είναι ένα γενικό σύστημα υγείας με τες δυσκολίες του, που θα πρέπει να υπερβούμε -και θα υπερβούμε- με την αποφασιστικότητα να επιλύσουμε το πρόβλημα.

Τελειώνοντας, απλώς να αναφέρω, γιατί έχει κυκλοφορήσει ότι θα αυξηθεί η εισφορά που θα πρέπει να πληρώνουμε, σύμφωνα με τη νέα αναλογιστική μελέτη...

Να πω ακριβώς ότι η νέα αναλογιστική μελέτη, εκ πρώτης όψεως τουλάχιστον, λέει ότι τα έξοδα λειτουργίας ενός γενικού συστήματος υγείας, σε σχέση με τα σημερινά έξοδα, θα είναι τζιαι κάποια εκατομμύρια πιο λίγα, πενήντα εκατομμύρια ή σαράντα ίσως.

Στην πορεία θα βρίσκουμε μπροστά μας προκλήσεις. Είπε πριν κάποιος συνάδελφος τι θα γίνει με τα οδοντιατρικά, με την οδοντιατρική θεραπεία. Θα είναι πλήρης; Τι θα γίνει με τες ψυχιατρικές υπηρεσίες; Ακριβώς, θα 'χουμε μπροστά μας το στοιχείο να επιλέξομεν μέχρι πού φτάνει η διάθεση, να πω τζιαι η τσέπη μας, του κράτους μας τζι όλων εμάς τζιαι πώς ακριβώς θέλουμε να συνεισφέρουμε όλοι, για να μπορεί ο απλός άνθρωπος, όλοι οι πολίτες, να 'χουν ένα καθολικό σύστημα υγείας.

Η δική μας παρέμβαση ήταν ακριβώς για να τονίσουμε ότι, με την υπερψήφιση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, δηλώνουμε ακόμα μια φορά την απόλυτη αποφασιστικότητά μας και να πιέζουμε προς κατευθύνσεις... Ξέρω ότι προχωρά η προδιαδικασία με την αναδιοργάνωση των νοσοκομείων για την αυτόνομηση, που είναι μια πολύ σοβαρή δουλειά που πρέπει να γίνει. Θα παρακολουθούμε, θα πιέζουμε τζι είμαστε έτοιμοι ό,τι περνά από το δικό μας χέρι να κάνουμε, για να 'χουμε το συντομότερο δυνατό ένα γενικό σύστημα υγείας για όλους τους πολίτες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σιζόπουλος, παρακαλώ.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ψήφιση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας στην ουσία αποτελεί έκφραση της δεδηλωμένης θέσης και άποψης της ΕΔΕΚ για την αναγκαιότητα εισαγωγής και λειτουργίας ενός Γενικού Σχεδίου Υγείας και μάλιστα όσο το δυνατό συντομότερα. Δεν είναι της στιγμής να αναφερθώ σε ιστορικά γεγονότα του παρελθόντος και στο πώς η ΕΔΕΚ συνέβαλε εις το να ξεκινήσει και να τροchioδρομηθεί η διαδικασία της συζήτησης του Γενικού Σχεδίου Υγείας και της ψήφισής του.

Όμως, από την άλλη, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι ανησυχούμε για τις διάφορες εξελίξεις οι οποίες παρατηρούνται. Θα υπενθυμίσω ότι, όσο καθυστερεί η εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας, οι προϋπολογισμοί και οι δαπάνες του οργανισμού στην ουσία καταλήγουν να είναι μη παραγωγικοί. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο, καθώς και για το ότι από το 2008 μεταφέρθηκε στο 2010 και τώρα στο 2011 η χρονολογία εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας ανησυχούμε ιδιαίτερα! Και ανησυχούμε ακόμα περισσότερο λαμβάνοντας υπόψη τους ρυθμούς με τους οποίους οξύνονται τα προβλήματα στα δημόσια νοσηλευτήρια και κυρίως στις Πρώτες Βοήθειες και στα Εξωτερικά Ιατρεία, όπου πια δεν υπάρχει η δυνατότητα αντιμετώπισης του μεγάλου όγκου περιστατικών που καταφεύγουν σ' αυτά τα τμήματα των νοσοκομείων, με όλα τα συνεπακόλουθα.

Στο τέλος της ημέρας είναι προφανές ότι αυτοί που κυρίως καταβάλλουν το κόστος και το μεγάλο επιστημονικό τίμημα για αυτή την αδυναμία προσφοράς ποιοτικής περίθαλψης είναι οι συμπατριώτες μας οι οποίοι προέρχονται από τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα και οι οποίοι δεν έχουν άλλη επιλογή. Δε διαθέτουν την οικονομική δύναμη, για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν μέσα από άλλες πηγές ή άλλες κατευθύνσεις υψηλού επιπέδου ιατρική περίθαλψη.

Ταυτόχρονα όμως, θα πρέπει να τονίσουμε ότι η προσπάθεια να ψηφιστεί ένα νομοσχέδιο Γενικού Σχεδίου Υγείας, έστω τροποποιητικό, απλά και μόνο για να φύγει η ευθύνη από τους ώμους τους δικούς μας, δεν βρίσκω ότι είναι η σωστή και η ενδεχόμενη. Ήδη η θέση μου είναι καταγεγραμμένη στην επιτροπή Υγείας της Βουλής. Και αυτό γιατί ακριβώς πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν μπορούμε να συζητούμε λεπτομέρειες Γενικού Σχεδίου Υγείας, εάν προηγουμένως οι δύο βασικοί πυλώνες πάνω στους οποίους θα στηριχθεί το Γενικό Σχέδιο Υγείας -σε επιστημονικό επίπεδο και όχι σε οικονομικό- δεν ξεκαθαρίσουν. Και οι δύο αυτοί πυλώνες είναι η αυτονόμηση των νοσοκομείων και ποια μορφή θα έχει, καθώς και το θέμα της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και ποια μορφή θα έχει. Εάν λοιπόν αυτά τα δύο δε συζητηθούν πρώτα, εάν δεν ξεκαθαρίσουν, δεν μπορούμε να συζητούμε λεπτομέρειες νομοσχεδίου που έχει σχέση με το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Γιατί, αν στη συνέχεια για οποιοδήποτε λόγο τόσο το ένα σκέλος όσο και το άλλο σκέλος πάρουν μια εντελώς διαφορετική μορφή, τότε ολόκληρο το νομοσχέδιο δε θα μπορεί να έχει εφαρμογή και υλοποίηση. Όμως, δεν είναι της στιγμής να συζητήσουμε τις λεπτομέρειες. Θα έχουμε την ευκαιρία σε δύο, σε τρεις εβδομάδες να συζητήσουμε το τροποποιητικό νομοσχέδιο του Γενικού Σχεδίου Υγείας και εκεί θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες και με παραδείγματα.

Τελειώνοντας, εγώ θα ήθελα να κάνω μια έκκληση και προς τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας αλλά πολύ περισσότερο προς το Υπουργείο Υγείας. Θα πρέπει το συντομότερο δυνατό να καταθέσει στη Βουλή το νομοσχέδιο για την αυτονόμηση των νοσοκομείων και κυρίως να ξεκινήσει να επεξεργάζεται τη μορφή που θέλει να δώσει στην πρωτοβάθμια περίθαλψη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς ανησυχούμε έντονα όχι μόνο γι' αυτά που ακούστηκαν, αλλά ανησυχούμε εντονότερα για την οικονομική πτυχή αυτής της υπόθεσης. Ενώ βεβαίως -όπως όλες οι πτέρυγες της Βουλής- είμαστε υπέρ της εγκαθίδρυσης του συστήματος αυτού, με απογοήτευση βλέπουμε στη σημερινή έκθεση που αφορά τον προϋπολογισμό ότι το μοντέλο πρόβλεψης για τον υπολογισμό των εθνικών δαπανών δε θα τελειώσει μέσα στο 2009. Επειδή η αντίληψή μας στα πράγματα και στην πολιτική είναι πως δεν πρέπει να κάνουμε ένα πράγμα, μόνο για να το κάνουμε, αλλά οφείλουμε να το κάνουμε και καλά και νομίζω είναι κατανοητό απ' όλους και είναι ευθύνη ιδιαίτερα αυτών που ασχολούνται -εννοώ της εκτελεστικής εξουσίας- με τη διεκπεραίωση αυτών των έργων, διερωτώμαι ειλικρινά πώς προχωρούν όλα τα ζητήματα με τον τρόπο που προχωρούν, δηλαδή με βήμα σημειωτόν ή με πολύ αργούς ρυθμούς, ενώ θα έπρεπε κάποια απ' αυτά να προχωρούσαν κατά τρόπο ανισομερή χρονικά, τουλάχιστο πιο μπροστά από τα άλλα. Δε λέω να μπει χρονική προτεραιότητα, να γίνει πρώτα το ένα, μετά το άλλο, μετά το τρίτο. Αλλά, αυτή η ιστορία του μοντέλου πρόβλεψης της έκτασης των εθνικών δαπανών, που είναι το άλφα και το ωμέγα, γιατί απλούστατα κανένας δε θέλει αυτό το γενικό σύστημα να έχει την τύχη των εθνικών συστημάτων υγείας της Αγγλίας ή της Σουηδίας της δεκαετίας του '70 με τις τεράστιες δαπάνες, αποτελεί εξαιρετικά σοβαρή πτυχή. Θεωρούμε λοιπόν πως αυτό το ζήτημα θα πρέπει να προχωρήσει με αυξημένες ταχύτητες και θα πρέπει να διεκπεραιωθεί οπωσδήποτε, δίχως άλλο, πριν τη λήξη του 2009. Να έχει μια σαφή εικόνα και η Βουλή και η κυβέρνηση, αλλά και οι εμπειρογνώμονες, για να

μπορούν να γίνουν οι κανονικοί υπολογισμοί. Κατά τα άλλα, η απογοήτευση είναι μεγάλη εξίσου και για το ότι παίρνει μετάθεση από το 2010 στο 2011 η εφαρμογή του σχεδίου.

Θα έχουμε την ευκαιρία να τα κουβεντιάσουμε. Θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό βεβαίως ως έχει. Αλλά, για πολλοστή φορά ο προϋπολογισμός αφορά και πάλι κάλυψη ζητημάτων τεχνικών -θέσεις, εξαγορά υπηρεσιών- ζητημάτων τα οποία είναι σημαντικά και ουσιώδη -κανείς δεν αμφιβάλλει- αλλά χρονολογικά θα πρέπει, κατά την άποψή μας, να γίνει αυτό που έχω πει. Το μοντέλο πρόβλεψης για τις εθνικές δαπάνες θα πρέπει να προχωρήσει με ταχύτατους ρυθμούς, για να έχουμε σαφή εικόνα βιωσιμότητας σε μεγάλο βάθος χρόνου αυτής της ιστορίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε υπερβεί τα δύο λεπτά από τη θέση σας, κύριε Ερωτοκρίτου! Αν είχα τρόπο θα έκοβα την ομιλία σας στα δύο λεπτά ακριβώς!

Να παρακαλέσω όλους τους συναδέλφους...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

(Αστεειευόμενος)

Άλλη φορά θα μιλώ δέκα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω όλους τους συναδέλφους να τηρούν τον κανονισμό! Τουλάχιστο στις συνεδρίες που προεδρεύω εγώ του σώματος θέλω να παρακαλέσω θερμά όσοι θα μιλήσουν πέραν των δύο λεπτών να ανεβαίνουν στο βήμα! Πρέπει να τηρείται αυτός ο κανονισμός, δεν είναι τυχαία που θεσπίστηκε, έχει τη σημασία του και να παρακαλέσω να τον τηρούμε!

Ο κ. Σταυριανός, παρακαλώ.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα το οποίο έχουμε υπόψη μας όσον αφορά την ψήφισή του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ίσως ένα από τα πιο σοβαρά θέματα που πρέπει να απασχολήσει το κοινοβούλιο. Όπως οι προλαλήσαντες συνάδελφοι έχουν πει ότι είναι χρεοκοπημένα -και το καταγράφουν ιστορικά και συμφωνώ απόλυτα- τα παλαιότερα συστήματα υγείας των υπόλοιπων χωρών, σίγουρα αυτό και μόνο το πράγμα θα πρέπει να μας κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου στο κατά πόσο εμείς θα πρέπει να είμαστε διπλά και τριπλά πιο προσεκτικοί από τους υπόλοιπους, αφού θα εφαρμόσουμε αυτό το σύστημα, για το οποίο, ειρήσθω εν παρόδω, έχουμε υπόψη μας ότι θα καταγραφεί κάτω ιστορικά ότι είναι μια ενέργεια για την καλύτερευση και την πιο σωστή ποιοτικά παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους πολίτες μας.

Αλλά, θέλω να πω και για το σημερινό στοιχείο το οποίο καταγράφεται στην έκθεση που έχουμε ενώπιόν μας, τη συμπληρωματική γι' αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, όπου δηλώνεται -και είναι ομόφωνο αυτό- ότι το κονδύλι για τον εξοπλισμό των γραφείων και επίπλων εξαρτάται από την πρόσληψη του νέου προσωπικού στον οργανισμό. Αυτό αποδεικνύει ότι σιγά σιγά ξεκίνησε να γίνεται μια προσπάθεια η οποία πρέπει να στηριχθεί και έτσι έχει αποφασιστεί και από την επιτροπή μας

ομόφωνα, να στηριχθεί. Σιγά σιγά πρέπει να το δούμε το θέμα. Γι' αυτό το λόγο και τα κονδύλια, όπως είπε προηγουμένως η πρόεδρος της επιτροπής, έχουν ομόφωνα εγκριθεί. Αλλά, το πιο συγκεκριμένο στοιχείο το οποίο θέλω να τονίσω από το βήμα, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι μέσα στα πλαίσια της παγκόσμιας κρίσης που περνούμε αυτή τη στιγμή της οικονομικής, εκτός από το ότι πρέπει να είμαστε διπλά και τριπλά προσεκτικοί, πρέπει και να σκεφθούμε πώς θα εφαρμόσουμε το σύστημα, για να είναι βιώσιμο! Έχουμε καθήκον να το κάνουμε τούτο! Η μόνη περίπτωση όμως να εφαρμοστεί επιτέλους αυτό το σύστημα είναι να του δώσουμε ώθηση ψηφίζοντας και τον προϋπολογισμό για τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, αλλά και ταυτόχρονα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, να σκεφθούμε μέσα σ' αυτά τα πλαίσια πώς θα φτιάξουμε ένα πράγμα το οποίο να είναι βιώσιμο μακροχρόνια και εσαεί, ούτως ώστε να μην ξαναερχόμαστε πίσω και να αναιρούμε αυτά τα οποία κάνουμε ή τουλάχιστο να μη μας πάρει ο πολίτης με κακή διάθεση, εάν δεν προσφέρουμε αυτό το οποίο προσδοκεί.

Η αναδιοργάνωση των νοσοκομείων -συμφωνώ απόλυτα- όπως και η πρωτοβάθμια περίθαλψη είναι εκείνα τα στοιχεία τα οποία θα δώσουν -εάν επιλυθούν αυτά τα θέματα- το πρώτο έναυσμα, αλλά σίγουρα δε θα πρέπει, επειδή πιεζόμαστε από οποιεσδήποτε λογικές, να βιαστούμε να πάρουμε οποιεσδήποτε αποφάσεις. Θεωρώ ότι η κυβέρνηση προχώρησε πάρα πολύ σωστά, όπως και το Υπουργείο Υγείας, σε πάρα πολλά βήματα προς τα εμπρός και εμείς σίγουρα θα πρέπει να τα βοηθήσουμε. Είναι μια ομόφωνη απόφαση της επιτροπής Υγείας και όλων των κομμάτων, πιστεύω, και δε θα στραφώ στο πολιτικό θέμα του ότι επιτέλους είτε στο 2010 είτε στο 2011 θα είμαστε ικανοί να απολαύσουμε τις υπηρεσίες ενός Γενικού Συστήματος Υγείας, τόσο εμείς όσο και οι πολίτες μας, διότι δεν είναι πολιτικό το θέμα της υγείας! Και το έχουμε τονίσει απ' αυτό το βήμα όλοι διαχρονικά ότι έτσι έχουν τα πράγματα.

Ευελπιστώ, κύριε Πρόεδρε, ότι όλοι θα κατανοήσουμε και θα έχουμε κατά νου ότι η προσδοκία όλων μας είναι η ουσία. Και η ουσία είναι να εφαρμοστεί αυτό το σύστημα και να έχει βιωσιμότητα!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου, παρακαλώ.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Από τη θέση μου.

Να πω ότι καλούμαστε να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, του οργανισμού ο οποίος θα διαχειριστεί και θα εφαρμόσει το Γενικό Σχέδιο Υγείας.

Ευτυχώς, κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού αρκετά κονδύλια, όπως για την προβολή, όπως και γι' αυτό στο οποίο αναφέρθηκε ο συνάδελφος, για τον εξοπλισμό και τις προσλήψεις υπαλλήλων, μετά από δικές μας παρεμβάσεις έγιναν δεύτερες σκέψεις, έγινε μια αναπροσαρμογή των προθέσεων του οργανισμού. Το γεγονός ότι ακριβώς αυτός ο προϋπολογισμός προβλέπει μελέτες, προσλήψεις, έξοδα, τα οποία στην πράξη δεν είμαστε σίγουροι ότι έχουν άμεση εφαρμογή, γιατί θα υιοθετηθεί ένα Γενικό Σχέδιο Υγείας, αφού δε βλέπουμε μπροστά μας ξεκάθαρα πότε θα εφαρμοστεί χρονολογικά αυτό το Γενικό Σχέδιο Υγείας, είναι κάτι που μας ανησυχεί.

Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι εμείς, ως επιτροπή Υγείας, θα ψηφίσουμε το νόμο του ΓΕΣΥ και θα ψηφίσουμε αυτό τον προϋπολογισμό, ακριβώς για να μη χρεωθούμε εμείς, ως Βουλή, την οποιαδήποτε καθυστέρηση ενός Γενικού Σχεδίου Υγείας, γιατί αυτό το θέμα, το οποίο είναι πάρα πολύ σοβαρό, προϋποθέτει πολιτικές αποφάσεις και σίγουρα μπορεί να προϋποθέτει ένα πολύ μεγάλο κόστος, το οποίο μπορεί να επιβαρύνει πολύ τα δημόσια οικονομικά.

Γι' αυτό το λόγο καταγράφουμε ότι ως Βουλή το δικό μας μερίδιο το υιοθετούμε, αλλά δεν είμαστε σίγουροι ότι από την εκτελεστική εξουσία εκείνο το οποίο μας κατατίθεται ότι θα εφαρμοστεί θα εφαρμοστεί!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ναι, κυρία Θεοχάρους.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι ξεκάθαρο ότι η αγωνία ολωνών είναι κατά πόσο λαμβάνονται εκείνα τα μέτρα τα οποία θα οδηγήσουν στην εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας. Αυτό φάνηκε και από τη συζήτηση στην ολομέλεια, αλλά και από τις καθημερινές συζητήσεις που έχουμε στην επιτροπή. Πρέπει να καταλάβουν όλοι ότι είναι αδύνατο να εφαρμοστεί με τη διαδικασία "όλον ή ουδέν"! Δεν μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος με τη διαδικασία "όλον ή ουδέν"! Άρα, πρέπει να καταλάβει η εκτελεστική εξουσία ότι πρέπει να αρχίσει να παίρνει όλα εκείνα τα μέτρα και είναι αυτό το μήνυμα το οποίο θέλουμε να φύγει, τουλάχιστον από τη σημερινή συνεδρίαση και απ' όλα αυτά τα οποία λέχθηκαν εδώ πέρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας ποσού που δεν υπερβαίνει τα €12.325.301 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε με το υπ' αριθμόν 2 θέμα, που αφορά την αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τιλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 2009, επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 5 Μαρτίου 2009 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και η Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Όπως είναι γνωστό, με τον αναπεμφθέντα νόμο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, σκοπεύει η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να μειωθεί ο συντελεστής ΦΠΑ από 8% σε 5% για διαμονή σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών, με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα αυτού, στα πλαίσια αντιμετώπισης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Κατά την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από την ολομέλεια του σώματος η Βουλή των Αντιπροσώπων υιοθέτησε σχετική τροπολογία, διαφοροποιώντας το αρχικό νομοσχέδιο, έτσι ώστε:

1. να επεκταθεί η εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ και στην παροχή προγεύματος ή/και ημιδιατροφής, ή/και πλήρους διατροφής και ή/και στην κατανάλωση ποτών και αναψυκτικών σε ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα και παρόμοιους χώρους και

2. να επεκταθεί η εφαρμογή του νόμου και σε υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού, περιλαμβανομένης της διάθεσης οιοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2009, είναι οι ακόλουθοι:

- «1. Ο καθορισμός μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ ως ποσοστού της βάσης επιβολής του φόρου, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 5%, εμπίπτει ορθολογιστικά στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία αποφασίζει σε κάθε περίπτωση κατόπιν δέουσας μελέτης, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, και το δημοσιονομικό κόστος.
2. Ο αναπεμπόμενος νόμος θεσπίστηκε κατά παράβαση του Άρθρου 80.2 του Συντάγματος, κατόπιν τροποποίησης από τη Βουλή κυβερνητικού νομοσχεδίου, και συνεπάγεται μείωση των υπό του προϋπολογισμού προβλεπόμενων εσόδων.

Με την προσθήκη από τη Βουλή της επιφύλαξης στη νέα παράγραφο (13), που προστίθεται στον πίνακα Β του πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου, επεκτείνεται η εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ και στην παροχή πρωινού ή/και ημιδιατροφής ή/και πλήρους διατροφής ή/και στην κατανάλωση ποτών και αναψυκτικών σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένου και του καταλύματος διακοπών, και με την προσθήκη από τη Βουλή της νέας παραγράφου (14) στον πιο πάνω Πίνακα επεκτείνεται η εφαρμογή του νόμου και σε υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού, εξαιρουμένης της διάθεσης οιοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού.

Ως αποτέλεσμα, ανατρέπεται η ισορροπία του προϋπολογισμού σε βαθμό που να μην μπορεί η κυβέρνηση να ανταποκριθεί στο αναπτυξιακό και κοινωνικό της πρόγραμμα και σε ανειλημμένες διεθνείς υποχρεώσεις και στις δεσμεύσεις της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως για παράδειγμα τα κριτήρια του Μάαστριχτ, τα οποία υιοθέτησε η Κυπριακή Δημοκρατία με την ένταξή της στην ΟΝΕ.

3. Η επέκταση του αναπεμπόμενου νόμου, με την παράγραφο (14), σε όλα τα εστιατόρια της Κύπρου και άλλες υπηρεσίες επισιτισμού, με εξαίρεση τη διάθεση οιοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού, δημιουργεί άνιση μεταχείριση, κατά παράβαση του Άρθρου 28 του Συντάγματος, των υπηρεσιών αυτών έναντι των ξενοδοχείων και άλλων καταλυμάτων που καλύπτονται από την παράγραφο (13) του αναπεμπόμενου νόμου ή/και δημιουργεί δυσμενή διάκριση σε βάρος τους, αφού στα ξενοδοχεία και καταλύματα που καλύπτονται από την παράγραφο (13) ο ΦΠΑ για οιοπνευματώδη ποτά, μπίρα και κρασί θα είναι 5%, ενώ στα εστιατόρια και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες που καλύπτονται από την παράγραφο (14) θα είναι 8%.
4. Η επιφύλαξη της παραγράφου (13) δημιουργεί ερμηνευτικά προβλήματα όσον αφορά το κατά πόσον άτομα τα οποία δε θα διαμένουν σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και παρόμοιους χώρους, περιλαμβανομένων και καταλυμάτων διακοπών, θα δικαιούνται των υπηρεσιών της επιφύλαξης της παραγράφου (13) με μειωμένο συντελεστή.

5. Ο σκοπός του νομοσχεδίου ήταν η υποστήριξη της τουριστικής βιομηχανίας με τη μείωση της δαπάνης για τη διαμονή σε οποιοδήποτε ξενοδοχείο κτλ., ώστε να καταστεί η Κύπρος ελκυστικός προορισμός.
6. Με βάση την ευρωπαϊκή νομοθεσία, δεν υπάρχει μηχανισμός καθορισμού τιμών, με αποτέλεσμα η οποιαδήποτε μείωση που προέρχεται από τη μείωση των φορολογικών συντελεστών να μη διασφαλίζεται ότι θα μετακυλιστεί στους καταναλωτές και ότι δε θα επέλθει το αποτέλεσμα της μείωσης εσόδων του κράτους χωρίς οποιοδήποτε όφελος στους καταναλωτές.».

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του θέματος, ο Υπουργός Οικονομικών ανέπτυξε ενώπιον της επιτροπής τους λόγους αναπομπής του νόμου, επισημαίνοντας ότι ο λόγος κατάθεσης του νομοσχεδίου ήταν η ανάγκη τόνωσης της τουριστικής βιομηχανίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης με τη λήψη στοχευμένων μέτρων. Γι' αυτό και η από πλευράς της Βουλής των Αντιπροσώπων διαφοροποίηση και επέκταση των μέτρων αυτών, παρά το γεγονός ότι αποτελεί καλόπιστη προσπάθεια, ξεφεύγει από τον αρχικό σκοπό του νομοσχεδίου, που ήταν η τόνωση του τουρισμού.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέλυσε ενώπιον της επιτροπής τους νομικούς/συνταγματικούς λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή του νόμου, όπως αυτοί περιλαμβάνονται και στην προαναφερθείσα επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ωστόσο, επισήμανε, παράλληλα, ότι το συγκεκριμένο ερώτημα του κατά πόσο η μείωση των εσόδων που ανατρέπει ουσιαστικά το ισοζύγιο ενός προϋπολογισμού είναι συνταγματικά επιτρεπτή ή όχι, δεν έχει κριθεί ακόμη από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Ο Υπουργός Οικονομικών, πέραν των όσων ανέφερε πιο πάνω επί της αναπομπής, δήλωσε, περαιτέρω, ότι έχει καταβληθεί από την εκτελεστική εξουσία προσπάθεια για εξεύρεση μιας συναινετικής λύσης, η οποία να ικανοποιεί τον τουριστικό τομέα, αλλά και ενδεχομένως τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ως αποτέλεσμα της προσπάθειας αυτής, κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής σχετική εισήγηση, σύμφωνα με την οποία το αρχικό νομοσχέδιο που είχε κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία διαμορφώνεται με τρόπο, ώστε η προτεινόμενη μείωση του ΦΠΑ από 8% σε 5% να καλύπτει όχι μόνο διαμονή σε ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα, αλλά και οποιαδήποτε ενιαία παροχή υπηρεσιών που περιλαμβάνει διαμονή στο ξενοδοχείο με πρόγευμα, ημιδιατροφή και πλήρη διατροφή ή και άλλες παρεχόμενες δραστηριότητες επισιτισμού, περιλαμβανομένων των οινοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού. Επεκτείνεται δηλαδή με την προτεινόμενη διαφοροποίηση η μείωση του ΦΠΑ με τέτοιο τρόπο, ώστε να καλύπτει όλο το λεγόμενο "τουριστικό πακέτο".

Όπως, ειδικότερα, δήλωσε ο Υπουργός Οικονομικών, η επέκταση αυτή επιφέρει ένα επιπρόσθετο κόστος για το δημόσιο, το οποίο, όμως, η κυβέρνηση αποδέχεται, γιατί το θεωρεί ένα απόλυτα στοχευμένο μέτρο, που θα συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου.

Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, υιοθετώντας όλα όσα ανέφερε στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, δήλωσε ότι θεωρεί την προτεινόμενη από τον υπουργό εισήγηση για τροποποίηση του αρχικού νομοσχεδίου ένα απόλυτα στοχευμένο μέτρο, το οποίο ικανοποιεί τις παρούσες ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την αποδοχή της αναπομπής. Υιοθετώντας, όμως, παράλληλα

την εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών για τροποποίηση του αρχικού νομοσχεδίου, εισηγείται την επαναθέσπιση του αναπεμφθέντος νόμου, αφού διαμορφωθεί με βάση την εν λόγω εισήγηση της εκτελεστικής εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Αντιλαμβάνομαι από την έκθεση της επιτροπής ότι η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Βαρνάβα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει;

Ναι, κύριε Βαρνάβα.

Απολογούμαι, δε σας πρόσεξα!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλήφθηκα ότι ζητούσατε το λόγο από νεύμα που μου έκαμε ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Α, εντάξει.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Η ουσία είναι ότι δώσατε το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα απλώς να τονίσω το εξής: Έχει γίνει αναπομπή του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, το οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας επικαλούμενος ιδιαίτερα το θέμα της μείωσης των εσόδων του κράτους, αλλά ταυτόχρονα επικαλούμενος και ακόμη ένα πολύ σωστό σημείο σχετικά με το θέμα το οποίο σήμερα εγκρίνουμε, τη δυσμενή διάκριση υπέρ των ξενοδοχείων, υπέρ της ξενοδοχειακής επιχειρηματικότητας σε βάρος των υπόλοιπων κέντρων αναψυχής. Δηλαδή αυτό το έχει επισημάνει και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην αναπομπή του.

Πρώτον, όσον αφορά το πρώτο σημείο της αναπομπής, κύριε Πρόεδρε, βάσει των λεχθέντων του Γενικού Εισαγγελέα, ακόμη δεν έχει διασαφηνιστεί, ακόμα και από το Ανώτατο Δικαστήριο, κατά πόσο είναι αντισυνταγματική ή όχι η μείωση του προϋπολογισμού των εσόδων του κράτους. Αυτό είναι ένα το δεδομένο.

Δεύτερον, και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επισημαίνει το γεγονός ότι στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, το οποίο εγκρίθηκε, υπήρχε η δυσμένεια σε σχέση με

το θέμα των οινοπνευματωδών ποτών. Γιατί; Ενώ για τα ξενοδοχεία βάλαμε μέσα ότι θα μειωθεί ο συντελεστής του ΦΠΑ και για τα οινοπνευματώδη ποτά στο 5%, για τα υπόλοιπα εστιατόρια συμπεριλήφθηκε μόνο η διατροφή και όχι τα οινοπνευματώδη ποτά.

Άρα, κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο αναμένουμε... Σίγουρα έχει κατατεθεί από πλευράς των πέντε κομμάτων τροποποίηση, η οποία θα συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη, όπως έχω αντιληφθεί στην αρχή της συζήτησης. Όμως, εκείνο το οποίο θα πρέπει να καταλάβουμε, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Με αυτό το οποίο έχει αποδεχθεί το Υπουργείο Οικονομικών, που είναι και θέληση της Βουλής... Γιατί στην περασμένη συνεδρία εψήφισε η Βουλή εκτός της διαμονής να συμπεριληφθούν μέσα όλες οι υπηρεσίες των ξενοδοχειακών μονάδων, με την προϋπόθεση ότι περνούσε και η πρόταση της Βουλής να συμπεριληφθούν και όλα τα εστιατόρια. Τώρα με το να γίνει αποδεκτό μόνο το ένα σημείο θα είναι και για τον ύπνο και για τα προγεύματα και τα γεύματα και τα δείπνα. Αυτό με μαθηματική ακρίβεια προωθεί εκείνο το οποίο ονομάζεται, κύριε Πρόεδρε, "all inclusive"!

Άρα, αν σήμερα, με αυτό το οποίο πάμε να περάσουμε, υπάρχει αρκετή μείωση στις εργασίες... Γιατί ξενοδοχειακή δραστηριότητα, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι μόνο τα ξενοδοχεία, αλλά είναι όλοι οι τομείς που ασχολούνται με υπηρεσίες στον τουριστικό τομέα. Άρα, αυτή τη στιγμή, κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει να προσέξουμε αυτή τη δυσμένεια κάτω από την οποία θα βρεθούν αύριο με την εφαρμογή αυτού που ψηφίζουμε τώρα τα υπόλοιπα κέντρα αναψυχής εκτός των ξενοδοχείων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βέβαια, κύριε συνάδελφε, από τη στιγμή που έχουμε διαφοροποιήσει το θέμα και σήμερα εξετάζουμε μόνο το θέμα της αναπομπής, όπως τελικά βεβαίως έχει διαμορφωθεί το νομοσχέδιο με τροπολογία της κυβέρνησης, αυτή τη στιγμή η τοποθέτησή μας πρέπει να περιοριστεί στο θέμα του αν δεχόμεθα την αναπομπή ή όχι!

Ο κ. Ευαγόρου.

Να μην το επεκτείνουμε το θέμα, παρακαλώ! Να περιοριστούμε στο θέμα της αναπομπής...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω σχολιάσει την αναπομπή, έχω σχολιάσει τη δυσμένεια που δημιουργεί η αναπομπή έναντι των εστιατόρων...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι το επόμενο θέμα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Όχι, δεν είναι το άλλο θέμα! Δεν είναι το άλλο, είναι αυτό!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Νομίζω ότι η παρατήρηση από την έδρα ήταν απλώς να περιορίσουμε τη συζήτηση εις το θέμα καθαυτό της αναπομπής. Επειδή θα έχουμε την ευκαιρία να ασχοληθούμε με το θέμα την ερχόμενη Πέμπτη σε έκταση, νομίζω πως σήμερα δεν

προσφέρεται η μέρα και, ενόψει του γεγονότος ότι έχουμε τη μακρά συζήτηση για το Κεφάλαιο Τέταρτο, νομίζω να περιορίσουμε τις παρεμβάσεις μας αυστηρά στο θέμα της αναπομπής και να επεκταθούμε όσο θέλουμε την ερχόμενη Πέμπτη εις τα θέματα που εγείρονται στην ολότητα.

Ο κ. Ευαγόρου έχει το λόγο, παρακαλώ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Επιφυλασσόμαστε για την επόμενη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ και εγώ.

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν περάσει το νομοσχέδιο όπως έχει σήμερα, θα μας λύσει και το θέμα της αναπομπής. Άρα λοιπόν, να ψηφιστεί και έληξε και η συζήτηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα, δε θα ψηφίσω το νομοσχέδιο, προβλέποντας ότι με την εξέλιξη της επόμενης εβδομάδας θα επανέλθουμε στα ίδια και τα αυτά και έχοντας την πεποίθηση ότι ρίχνοντας την ευθύνη στην κυβέρνηση θα οδηγήσουμε τελικά τα πράγματα στο να ενισχύσουμε τη διαδικασία του "all inclusive".

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να θίξω ένα θέμα, να καταθέσω ένα θέμα: Ψηφίζοντας την αναπομπή και το νομοσχέδιο όπως τίθεται και συμπεριλαμβάνοντας και τη μείωση του ΦΠΑ στα οινοπνευματώδη ποτά, εφόσον τα πακέτα που καταθέτουν οι ξενοδόχοι αφορούν μόνο τον ύπνο και το φαγητό και όχι το ποτό, σημαίνει ότι δε δίνουμε ένα οικονομικό όφελος στους ξενοδόχους του ύψους του 3% που θα μειωθούν τα οινοπνευματώδη ποτά, και δεν έχουμε καμιά απολύτως διασφάλιση εμείς, η Βουλή και οι καταναλωτές, ότι αυτό το όφελος θα μετακυλιστεί προς όφελος του καταναλωτή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι από την έκθεση της επιτροπής ότι η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας γίνεται αποδεκτή και υπάρχει μάλιστα αναδιαμορφωμένο κείμενο με βάση την εισήγηση της εκτελεστικής εξουσίας την οποία υιοθέτησε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Επομένως, το ερώτημα που θέτω στο σώμα είναι το εξής: Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην αποδοχή της αναπομπής και του αναδιαμορφωμένου κειμένου;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει!

Ωραία. Τότε το θέτω σε ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της αποδοχής της αναπομπής στη βάση του αναδιαμορφωμένου κειμένου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η αναπομπή γίνεται αποδεκτή με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μια αποχή με το τελικό κείμενο όπως έχει διαμορφωθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και τέθηκε ενώπιον του σώματος.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 1 εγκρίνεται με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μια αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 2 εγκρίνεται με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μια αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναστολή της ισχύος της παραγράφου 3 του Δωδέκατου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 εγκρίνεται με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μια αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 4 εγκρίνεται με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μια αποχή.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Μία αποχή.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μια αποχή.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Τάκης Χατζηγεωργίου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Γιάννος Λαμάρης	Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Μαρτίου 2009. Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τους εν λόγω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 73(1) του περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμου και του άρθρου 31 του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) Κανονισμών.

Ειδικότερα, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Η απαλλαγή των μοτοσικλετών από φόρους κατανάλωσης, όταν αυτές αποτελούν μέρος των προσωπικών ειδών προσώπου που μεταφέρει τη συνήθη κατοικία του από τρίτη χώρα στην Κύπρο.
2. Η απαλλαγή από δασμούς και φόρους κατανάλωσης διάφορων μεταχειρισμένων εμπορευμάτων, όπως είναι ο εξοπλισμός γραφείου που παραχωρείται σε δικαιούχες υπεράκτιες εταιρείες ή στο δικαιούχο αλλοδαπό προσωπικό τους, με εξαίρεση τα αυτοκίνητα ηλικίας έξι ετών από την ημέρα παραχώρησής τους.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό 5 των υπό αναφορά κανονισμών παρέχεται απαλλαγή από τους φόρους κατανάλωσης σε μεταχειρισμένα μηχανοκίνητα οχήματα σαλούν και παντός εδάφους που εισάγονται από φυσικά πρόσωπα τα οποία μεταφέρουν τη συνήθη κατοικία τους από τρίτη χώρα στη Δημοκρατία.

Σημειώνεται επίσης ότι ο Κανονισμός 918/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Μαρτίου 1983, ο οποίος αφορά τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών, ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την παραχώρηση απαλλαγής από εισαγωγικούς δασμούς στα προσωπικά είδη ιδιώτη που μεταφέρει τη συνήθη κατοικία του από χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, στον εν λόγω κανονισμό ως προσωπικά είδη καθορίζονται, μεταξύ άλλων, και οι μοτοσικλέτες, οι οποίες δεν επιβαρύνονται με φόρους κατανάλωσης.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν κυρίως σε εξοπλισμό γραφείων, όπως είναι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τα τηλεμοιότυπα, οι τηλεοράσεις και οι φωτοτυπικές μηχανές. Η δασμολογική διευθέτηση των εν λόγω εμπορευμάτων αφορά μικροποσά δασμών και φόρων λόγω του ότι οι συντελεστές δασμού για τα εν λόγω είδη είτε έχουν μηδενιστεί είτε είναι τόσο χαμηλοί, που το διοικητικό κόστος για την τελωνειακή διευθέτησή τους είναι δυσανάλογο σε σχέση με τους οφειλόμενους δασμούς και φόρους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου της βουλευτού της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί τους σκοπούς των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού ανέφερε ότι η ομάδα του θα τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν είχε τοποθετηθεί, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου. Είναι οικονομικό το θέμα. Θα το καταψηφίσει ή θα το εγκρίνει;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Σήμερα θα είμαστε σε όλη τη διαδικασία με το μέρος σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Είναι ομόφωνο επομένως το θέμα.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 4 και 5 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών - Θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών - Θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Τάσος Μητσόπουλος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Φεβρουαρίου, 12 και 26 Μαρτίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού στο Υπουργείο Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος, ώστε αυτό να διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Σε σχέση με τα καθήκοντα και τις ευθύνες της πιο πάνω θέσης προβλέπεται ότι όσοι νοσηλευτικοί λειτουργοί εκτελούν μαιευτικά καθήκοντα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι και στο μητρώο μαιών. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι όσοι εκτελούν καθήκοντα δημόσιας υγείας ή και κοινοτικής νοσηλευτικής θα πρέπει να κατέχουν πιστοποιητικό ή δίπλωμα αναγνωρισμένης σχολής διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους στα θέματα αυτά.
2. Σε σχέση με τα απαιτούμενα προσόντα της πιο πάνω θέσης παρέχεται η δυνατότητα να είναι υποψήφιοι οι κάτοχοι διπλώματος αναγνωρισμένης σχολής τριετούς τουλάχιστο μεταλυκειακού κύκλου σπουδών στη μαιευτική, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο μαιών, έστω και αν δεν είναι εγγεγραμμένοι Νοσηλευτές Γενικής Νοσηλευτικής. Η παροχή τέτοιας δυνατότητας κρίθηκε αναγκαία, επειδή το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των μαιών τούς παρέχει τόσο τις απαραίτητες γνώσεις όσο και την κλινική άσκηση, για να ασκούν και νοσηλευτικά καθήκοντα γενικής νοσηλευτικής, εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο μαιών. Επιπρόσθετα, σε σχέση με το απαιτούμενο προσόν γνώσης ξένης γλώσσας, πέρα από την καλή γνώση της αγγλικής, προστίθενται διαζευκτικά η καλή γνώση της γαλλικής και της γερμανικής. Η προσθήκη αυτή απορρέει από την υποχρέωση της Κύπρου ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διασφαλίζει την ελεύθερη διακίνηση και εργασία των Ευρωπαίων πολιτών.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών στο Υπουργείο Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, ώστε η εν λόγω θέση να μετατραπεί από θέση προαγωγής σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, για να υλοποιηθεί σχετική απόφαση του

Υπουργικού Συμβουλίου του 2006, σύμφωνα με την οποία η μετατροπή αυτή θα πρέπει να γίνει μετά την πρώτη πλήρωση της θέσης με βάση το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, σε σχέση με τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού, εκφράστηκαν επιφυλάξεις όσον αφορά την παροχή δυνατότητας σε κατόχους διπλώματος αναγνωρισμένης σχολής τριετούς τουλάχιστο μεταλυκειακού κύκλου σπουδών στη μαιευτική, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο μαιών, να είναι υποψήφιοι για την υπό αναφορά θέση, έστω και αν δεν είναι εγγεγραμμένοι Νοσηλευτές Γενικής Νοσηλευτικής. Ειδικότερα, οι επιφυλάξεις αφορούσαν τη μη παροχή τέτοιας δυνατότητας σε κατόχους διπλώματος αναγνωρισμένης σχολής διετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών στη μαιευτική.

Αναφορικά με τις πιο πάνω επιφυλάξεις, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας διευκρίνισαν τόσο προφορικά όσο και σε γραπτό τους υπόμνημα ότι το ζήτημα της εγγραφής στα ανάλογα μητρώα ρυθμίζεται στον περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμο, ο οποίος έχει εναρμονιστεί με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και ως εκ τούτου δεν αφορά το σχέδιο υπηρεσίας για την υπό αναφορά θέση. Περαιτέρω, όσον αφορά τα ακαδημαϊκά προσόντα του Νοσηλευτή Γενικής Νοσηλευτικής, καθώς και της Μαίας, αυτά καθορίζονται με σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τους ίδιους, το σχέδιο υπηρεσίας για την υπό συζήτηση θέση αφορά τα κριτήρια πρόσληψης στο δημόσιο τομέα και με κανένα τρόπο δεν επηρεάζει την εγγραφή στα σχετικά μητρώα και την παραχώρηση άδειας άσκησης του επαγγέλματος σε νοσηλευτές και μαιείς για εργοδότησή τους στην Κύπρο, εφόσον αυτοί πληρούν τα απαιτούμενα από την πιο πάνω Οδηγία προσόντα.

Σημειώνεται ότι όλοι όσοι παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από την ίδια από νομοτεχνική άποψη.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επισημαίνει ότι, σε σχέση με τους πρώτους κανονισμούς που αφορούν το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού, ενδεχομένως να χρήζει τροποποίησης ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμος, με σκοπό την ορθότερη αξιολόγηση των μαιών που είναι κάτοχοι διπλώματος αναγνωρισμένης σχολής διετούς κύκλου σπουδών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι υπ' αριθμόν 4 κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 5 κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 6 και 7 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς «Οι περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Ανδρέας Μουσκάλλης
Μαρία Κυριακού	Άγγελος Βότσης
Σταύρος Ευαγόρου	Νικόλας Παπαδόπουλος
Ντίνος Χατζηνικόλας	Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 3^{ης} Φεβρουαρίου και 24^{ης} Μαρτίου 2009.

Στα πλαίσια των πιο πάνω συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημοσίων Έργων και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης, του Συνδέσμου Μηχανολόγων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Ο Σύνδεσμος Συμβούλων Ηλεκτρολόγων και Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου, ο Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου και η Παγκύπρια Οργάνωση Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής, κοινοποίησαν όμως γραπτώς τις θέσεις τους.

Σκοπός των παρόντων κανονισμών, που είχαν κατατεθεί στη Βουλή στις 22 Ιανουαρίου 2009, είναι η πλήρης εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2002/91/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2002 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων». Σημειώνεται ότι μαζί με τους πιο πάνω κανονισμούς κατατέθηκε και εξετάστηκε παράλληλα το νομοσχέδιο «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», το οποίο έχει ήδη ψηφιστεί σε νόμο από την ολομέλεια του σώματος στις 26 Μαρτίου 2009.

Όπως είναι γνωστό, η Κύπρος υιοθέτησε εν μέρει την εν λόγω Οδηγία το 2006 με τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο [N. 142(I) του 2006] και τους περί Οδών και Οικοδομών (Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων) Κανονισμούς του 2006 (ΚΔΠ 4291/2006), καθώς και με σχετική τροποποίηση του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου [N. 101(I) του 2006]. Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο πρώτος υπό αναφορά νόμος τέθηκε εν μέρει σε ισχύ από την 21^η Δεκεμβρίου 2007, με σχετική γνωστοποίηση και μέσω της έκδοσης δύο διαταγμάτων από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα εναρμόνισης, σύμφωνα με το άρθρο 15 της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, για να συμμορφωθούν με την Οδηγία αυτή το αργότερο μέχρι τις 4 Ιανουαρίου 2006. Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται περαιτέρω ότι, όταν δεν είναι διαθέσιμοι ειδικευμένοι ή/και διαπιστευμένοι εμπειρογνώμονες, τα κράτη μέλη μπορούν να κάνουν χρήση πρόσθετης περιόδου εναρμόνισης, ισχύος τριών ετών, για την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, την επιθεώρηση των λεβήτων και την επιθεώρηση των συστημάτων κλιματισμού.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοθετικό πακέτο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη απευθύνει προειδοποιητική επιστολή σε ένα μεγάλο αριθμό κρατών μελών, μεταξύ των οποίων και η Κυπριακή Δημοκρατία, λόγω της καθυστέρησης στη μεταφορά όλων των προνοιών της υπό αναφορά Οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο. Η προειδοποιητική επιστολή για την Κύπρο φέρει ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 2008. Κατά την υποβολή των θέσεων της Κύπρου από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ζητήθηκε συμπληρωματική προθεσμία δύο μηνών, μέχρι τις 17 Φεβρουαρίου 2009, για την ολοκλήρωση της εναρμόνισης, παράταση που έχει εγκριθεί. Σύμφωνα δε με νεότερη πληροφόρηση που δόθηκε από την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, στο στάδιο της περαιτέρω μελέτης του υπό εξέταση νομοθετικού πακέτου, ενόψει και της λήξης της πιο πάνω συμπληρωματικής προθεσμίας, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει απαντήσει και έχει ενημερώσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι το πακέτο αυτό βρίσκεται στο στάδιο της εξέτασής του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και η Κυπριακή Δημοκρατία αναμένει τη σχετική απάντηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εν τω μεταξύ η Βουλή ψήφισε σε νόμο το σχετικό νομοσχέδιο στις 26 Μαρτίου 2009.

Σύμφωνα με την ίδια εισηγητική έκθεση, η καθυστέρηση που παρατηρείται στην πλήρη εφαρμογή των προνοιών της συναφούς Οδηγίας στην Κύπρο οφείλεται κυρίως στη μεγάλη προεργασία που απαιτείται για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων στην οικοδομική βιομηχανία σε σχέση τις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας και τις αλλαγές που η εφαρμογή της νομοθεσίας θα επιφέρει στη διαδικασία σχεδιασμού και εξασφάλισης άδειας οικοδομής. Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι απαιτείται ανταλλαγή απόψεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για τον καθορισμό των νέων ενεργειακών απαιτήσεων που θα ισχύουν για όλα τα νέα κτίρια, με σκοπό να αποφευχθεί αναστάτωση στην οικοδομική βιομηχανία, καθώς και δημιουργία αχρείαστης επιβάρυνσης στον πολίτη και επιπρόσθετου διοικητικού φόρτου.

Με βάση τα όσα λέχθηκαν κατά την παρουσίαση των εν λόγω κανονισμών από τον εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αλλά και τα όσα αναφέρονται συμπληρωματικά στην εισηγητική έκθεση που τους συνοδεύει, σημειώνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Με την έγκριση των περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμών του 2009 καθίσταται υποχρεωτική η ενεργειακή πιστοποίηση των κτιρίων, με απώτερο στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας. Οι κανονισμοί αυτοί εφαρμόζονται στις περιπτώσεις κατασκευής, πώλησης και εκμίσθωσης κτιρίων, καθώς και σε κτίρια δημόσιας χρήσης εμβαδού άνω των 1 000 τ.μ. Οι κανονισμοί ρυθμίζουν την οργάνωση και διαχείριση του συστήματος πιστοποίησης κτιρίων και καθορίζουν τα προσόντα, τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των ειδικευμένων εμπειρογνομόνων που θα εκδίδουν τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης. Αρμόδια αρχή είναι η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η οποία είναι υπεύθυνη για την οργάνωση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του εθνικού συστήματος ενεργειακής πιστοποίησης κτιρίων. Προς το σκοπό αυτό, η αρμόδια αρχή δημιουργεί, διαχειρίζεται και διατηρεί τα αναγκαία μητρώα και επιβάλλει την καταβολή τελών εγγραφής στους ειδικευμένους εμπειρογνώμονες.
2. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009 ρυθμίζουν τα θέματα που αφορούν την υποχρεωτική επιθεώρηση των λεβήτων, των εγκαταστάσεων θέρμανσης και των συστημάτων κλιματισμού, με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και τον περιορισμό των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα στο περιβάλλον. Ειδικότερα, τα θέματα αυτά είναι:
  - α. η χορήγηση πιστοποιητικού ικανότητας σε ενδιαφερόμενα πρόσωπα από την αρμόδια αρχή, που αποτελεί τεκμήριο ότι ο κάτοχός του έχει τις ικανότητες και τα προσόντα που απαιτούνται, για να διενεργεί σχετική εργασία και
  - β. οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των επιθεωρητών μηχανολογικών εγκαταστάσεων.
3. Με την έγκριση και των πιο πάνω κανονισμών η Κύπρος εναρμονίζεται πλήρως με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ. Σημειώνεται όμως ότι για την πλήρη εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου απαιτείται και η έκδοση μεγάλου αριθμού διαταγμάτων.
4. Η υλοποίηση των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών απαιτεί μια σειρά από δράσεις, όπως:
  - α. η έκδοση και δημοσίευση σχετικών διαταγμάτων,
  - β. η παράδοση της μεθοδολογίας και του σχετικού λογισμικού,
  - γ. η εκπαίδευση λειτουργών της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού,
  - δ. η εκπαίδευση ενδιαφερόμενων εκπαιδευτών,
  - ε. η εκπαίδευση ειδικευμένων εμπειρογνομόνων,
  - στ. η διοργάνωση εξετάσεων από την αρμόδια αρχή και
  - ζ. η δημιουργία σχετικών μητρώων.
5. Σχετικά με τις οικονομικές και άλλες επιπτώσεις από την εισαγωγή των προτεινόμενων κανονισμών, επισημαίνονται τα ακόλουθα:
  - α. Σε ό,τι αφορά τους περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμούς του 2009, το αυξημένο κόστος για τις κτιριακές

κατασκευές, που θα προκύψει λόγω των απαιτήσεων για σωστή θερμομόνωση του κελύφους των κτιρίων, τη σωστή σκίαση των ανοιγμάτων, καθώς και τη λήψη άλλων μέτρων για υψηλή ενεργειακή απόδοση, θα αποσβεστεί σε σύντομο χρονικό διάστημα από τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Επιπρόσθετα, αναμένεται να προκύψουν οφέλη λόγω της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στο περιβάλλον και της ενθάρρυνσης που δίνει η πιστοποίηση των κτιρίων για αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αναφορικά με το κόστος για την έκδοση του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης, αναμένεται να διατηρηθεί σε χαμηλά επίπεδα λόγω ύπαρξης επαρκούς ανταγωνισμού, εξαιτίας της ύπαρξης ικανοποιητικού αριθμού ειδικευμένων εμπειρογνομόνων, και το κόστος αυτό για μια καινούρια συνηθισμένη κατοικία αναμένεται να είναι γύρω στα 200 ευρώ.

- β. Σε ό,τι αφορά τους περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμούς του 2009, αυτοί επιβαρύνουν με επιπρόσθετο κόστος τους ιδιοκτήτες των συστημάτων αυτών, το οποίο όμως αναμένεται να καλυφθεί από τα οφέλη που θα προκύψουν από την υλοποίηση των εισηγήσεων για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού, τις οποίες θα υποβάλλει ο επιθεωρητής μετά την ολοκλήρωση της επιθεώρησης. Σημειώνεται ότι οι ιδιοκτήτες κατοικιών θα επιβαρύνονται, μόνο μια φορά, με το κόστος επιθεώρησης των εγκαταστάσεων θέρμανσης που διαθέτουν λέβητα και είναι παλαιότεροι των δεκαπέντε ετών. Το κόστος της επιθεώρησης αυτής αναμένεται να είναι γύρω στα 100 ευρώ.
6. Οι προτεινόμενοι κανονισμοί συζητήθηκαν σε πολλές συνεδρίες της Συμβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Εφαρμογής της Οδηγίας 2002/91/ΕΚ, η οποία συστάθηκε σύμφωνα με τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006.

Σημειώνεται ότι, στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, κατά τη συνεδρία της επιτροπής στις 3 Φεβρουαρίου 2009 κατατέθηκε συμπληρωματική εισηγητική έκθεση για τους περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμούς του 2009, στην οποία επισημαίνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με την Οδηγία 2002/91/ΕΚ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η επίτευξη του στόχου των επιθεωρήσεων, που είναι η εξοικονόμηση ενέργειας και η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από τους λέβητες και τις εγκαταστάσεις θέρμανσης, μπορεί να επιτευχθεί από το κράτος μέλος είτε με τη λήψη μέτρων ενημέρωσης του κοινού είτε με τη θεσμοθέτηση υποχρεωτικών τακτικών επιθεωρήσεων τέτοιων εγκαταστάσεων.
2. Το ΕΤΕΚ, σε μελέτη που ετοίμασε για την υλοποίηση του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου, εισηγείται όπως για τα τρία πρώτα χρόνια εφαρμογής του υιοθετηθεί η επιλογή που προσφέρει η Οδηγία για ενημέρωση και παροχή συμβουλών στους χρήστες.
3. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εφαρμόζει ήδη σχετικές νομοθετικές πρόνοιες με τις οποίες επιδιώκεται η μείωση της εκπομπής αέριων ρύπων από λέβητες

εγκαταστάσεων θέρμανσης, καθώς και της βελτίωσης της λειτουργίας τους και της ενεργειακής τους απόδοσης.

4. Στην πρόταση που ετοίμασε πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αναδιαμόρφωση της υφιστάμενης Οδηγίας 2002/91/EK για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων η πρόνοια για τακτική επιθεώρηση των λεβήτων έχει απαλειφθεί.
5. Τα περισσότερα από τα πλεονεκτήματα που δυνατόν να προκύψουν από τις επιθεωρήσεις των λεβήτων και των εγκαταστάσεων θέρμανσης μπορούν να επιτευχθούν με τη συντήρηση των εγκαταστάσεων αυτών, σύμφωνα με σχετικούς κανονισμούς οι οποίοι ετοιμάζονται.
6. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, αποφάσισε όπως στο παρόν στάδιο οι πρόνοιες των δεύτερων κανονισμών, που αφορούν την επιθεώρηση των λεβήτων και των εγκαταστάσεων θέρμανσης, διαγραφούν και παραμείνουν για προώθηση μόνο οι πρόνοιες για την επιθεώρηση των συστημάτων κλιματισμού.

Σημειώνεται ότι για την πλήρη ρύθμιση των θεμάτων αυτών, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δεσμεύτηκαν ενώπιον της επιτροπής ότι θα καταθέσουν σχετικούς κανονισμούς σε χρονικό διάστημα έξι μηνών.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης των κανονισμών, αρκετοί εμπλεκόμενοι φορείς, πέρα από τις προφορικές τους τοποθετήσεις, κατέθεσαν και σχετικά υπομνήματα, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τις θέσεις τους όσο και επιμέρους παρατηρήσεις επί των κανονισμών αυτών και τα οποία τέθηκαν υπόψη του αρμόδιου υπουργείου.

Λαμβάνοντας υπόψη και αξιολογώντας τις πιο πάνω απόψεις των εμπλεκόμενων φορέων, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ετοίμασε και κατέθεσε με επιστολή του, ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 2009, αναθεωρημένα κείμενα για τους υπό αναφορά κανονισμούς, στα οποία υιοθετούνται κάποιες εισηγήσεις που κατέθεσαν αρμόδιοι φορείς.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την αναφερόμενη πιο πάνω επιστολή, στους περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμούς του 2009 έγιναν αλλαγές με τις οποίες σκοπεύεται:

1. η ομοιομορφία στον τίτλο των κανονισμών,
2. η απάλειψη της υποχρέωσης των ειδικευμένων εμπειρογνομόνων να αποστέλλουν και στην Υπηρεσία Ενέργειας τους υπολογισμούς ενεργειακής απόδοσης κτιρίου,
3. η τροποποίηση των εντύπων των αιτήσεων, ώστε να απαλειφθεί η πρόνοια για την εγγραφή ειδικευμένων εμπειρογνομόνων μέσω εργοδότη,
4. η μείωση των τελών εγγραφής των ειδικευμένων εμπειρογνομόνων.

Σε ό,τι δε αφορά τους περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμούς του 2009, έγιναν αλλαγές με τις οποίες σκοπεύεται:

1. να επέλθει ομοιομορφία στον τίτλο των κανονισμών αυτών και των διαταγμάτων,

2. να συμπεριληφθεί στον όρο “σχετική εργασία” η επιθεώρηση των συστημάτων κλιματισμού που αθροιστικά η ωφέλιμη ονομαστική ισχύς τους σε ένα κτίριο υπερβαίνει τα 50 kw.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια της Βουλής την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από την εκτελεστική εξουσία, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Ενεργειακή Πιστοποίηση των Κτιρίων) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009», αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι υπ’ αριθμόν 6 κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ’ αριθμόν 7 κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ’ αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο
«Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009
Νόμος του 2009»**

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αθηνά Κυριακίδου

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γιώργος Πεردίκης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Μαρτίου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής η γενική διευθύντρια και εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, ο πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής και ο διευθυντής

Διοίκησης και Οικονομικών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι του συνδέσμου “Οι Φίλοι του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου”.

Στον υπό αναφορά προϋπολογισμό υπάρχει πρόνοια για έσοδα ύψους €10.350.000, καθώς και πρόνοια για ισόποσα έξοδα.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα αναλύονται κατά κεφάλαιο στα ακόλουθα:

	€
1. Χορηγίες και συνεισφορές	6.800.000
2. Δίδακτρα	3.162.281 ¹
3. Έσοδα και δάνεια	40 ²
4. Διάφορες εισπράξεις	387.679
5. Αποθεματικό από μεταφορά εσόδων προηγούμενων ετών	_____ -
Σύνολο	10.350.000

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα αναλύονται κατά κεφάλαιο στα ακόλουθα:

	€
1. Τρέχουσες δαπάνες	4.546.825
2. Λειτουργικές δαπάνες	1.158.000
3. Διαχειριστικά έξοδα	1.803.947
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες	2.215.000
5. Δαπάνες στέγασης	50.000
6. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	<u>576.228</u>
Σύνολο	10.350.000

Με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε σημείωμα που απέστειλε το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου στην επιτροπή, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου θα προσφέρει για την ακαδημαϊκή χρονιά 2009-2010 ένα πτυχιακό πρόγραμμα, τέσσερα μεταπτυχιακά προγράμματα, τέσσερα διδακτορικά προγράμματα, μία αυτοτελή θεματική ενότητα (ΘΕ) πτυχιακού επιπέδου και έντεκα αυτοτελείς ΘΕ μεταπτυχιακού επιπέδου.

Στην παρούσα φάση φοιτούν στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου 1 206 φοιτητές (ηλικίας από 25 μέχρι 49 ετών), ενώ οι φετινές αιτήσεις εισδοχής στα προγράμματά του ανέρχονται στις 8 536. Από αυτές οι 6 118 είναι έγκυρες.

---

¹ Δίδακτρα από προγράμματα σπουδών και δίδακτρα (έσοδα) από αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων διδάκτρων από προηγούμενο έτος.

² Ενδεικτική πρόνοια για προγράμματα από Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το κάθε πρόγραμμα έχει τα δικά του κριτήρια εισδοχής. Επιπλέον, απαραίτητη προϋπόθεση για την παρακολούθηση όλων των προγραμμάτων σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, δεδομένης και της φύσης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αποτελεί η εξοικείωση με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και η ικανότητα χρήσης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και του διαδικτύου.

2. Τα προγράμματα του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου είναι συνοπτικά τα ακόλουθα:
  - α. Πτυχιακά προγράμματα (σπουδές στον ελληνικό πολιτισμό).
  - β. Μεταπτυχιακά προγράμματα [διοίκηση μονάδων υγείας, επιστήμες της αγωγής, ειδίκευση στα πληροφορικά συστήματα, διοίκηση επιχειρήσεων (αυτοχρηματοδοτούμενο)].
  - γ. Διδακτορικά προγράμματα (διοίκηση μονάδων υγείας, επιστήμες της αγωγής, σπουδές στον ελληνικό πολιτισμό και ειδίκευση στα πληροφορικά συστήματα).
3. Ένας από τους πρωταρχικούς στόχους του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου είναι η παροχή ειδικών προγραμμάτων διά βίου μάθησης ως αυτοτελούς θεματικής ενότητας σε τομείς όπου η συνεχής εκπαίδευση και μετεκπαίδευση κρίνεται απαραίτητη λειτουργική διαδικασία.
4. Η διαδικασία εισδοχής στα διάφορα προγράμματα σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου γίνεται μέσω αδιάβλητων αλγορίθμων μοριοδότησης που είναι καταχωρισμένοι στο διαδίκτυο και ο υποψήφιος φοιτητής, συμπληρώνοντας την αίτησή του με τα απαραίτητα στοιχεία και κριτήρια, εισέρχεται σε σειρά επιλεξιμότητας.
5. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι το μοναδικό ανοικτό πανεπιστήμιο στον κόσμο όπου οι φοιτητές των προπτυχιακών προγραμμάτων δεν πληρώνουν δίδακτρα και ούτε τα καταβάλλει το κράτος στο πανεπιστήμιο. Έτσι, παρά το τεράστιο ενδιαφέρον και τη μεγάλη ζήτηση που έχουν διάφορα προπτυχιακά προγράμματα σε τομείς αιχμής της οικονομίας μας, αλλά και ευρύτερα, στα πλαίσια της εκπαιδευτικής στρατηγικής της χώρας μας, αυτά δεν μπορούν να προσφερθούν στο παρόν στάδιο, αφού κρίνονται ασύμφορα.

Στα πλαίσια της περαιτέρω συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής εξέφρασε τη δυσαρέσκειά του για το ύψος του εν λόγω προϋπολογισμού, καθώς και για τις περικοπές που έγιναν από το αρχικό ποσό που είχε εισηγηθεί στα αρμόδια εμπλεκόμενα υπουργεία. Ειδικότερα, από τα €13,5 εκατομ., που αρχικά είχε ζητήσει το πανεπιστήμιο, δόθηκαν μόνο €6,8 εκατομ. ως χορηγία. Όπως επισήμανε ο ίδιος και γραπτώς, μέσω υπομνήματος που κατέθεσε στην επιτροπή, ο προτεινόμενος προϋπολογισμός για το 2009 ισοδυναμεί με ουσιαστική μείωση, αφού το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου μπαίνει στο τρίτο έτος λειτουργίας του και θα έπρεπε λογικά να λάμβανε αύξηση τουλάχιστο της τάξης του 50%.

Όπως επίσης ανέφερε ο ίδιος, ως αποτέλεσμα του πολύ περιορισμένου προϋπολογισμού για το 2009, δε θα μπορέσουν να προσφερθούν φέτος τα νέα επίκαιρα και πολυζήτητα προγράμματα που σχεδίαζε το πανεπιστήμιο και ειδικότερα τα μεταπτυχιακά προγράμματα στη διαχείριση του περιβάλλοντος και στην επικοινωνία, στα μέσα και στον πολιτισμό.

Η γενική διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι το ύψος του προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2009 κρίνεται ικανοποιητικό για τη συνέχιση της ανάπτυξής του. Όπως επισήμανε η ίδια, υπήρξε αύξηση όσον αφορά τις τρέχουσες δαπάνες για την κάλυψη των αναγκών του πανεπιστημίου και τη διατήρηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του. Κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού λήφθηκαν υπόψη διάφορες παράμετροι όπως η επέκτασή του, η αύξηση του αριθμού των φοιτητών του, η ανάγκη ενοικίασης κτιρίων για στέγασή του κ.λπ. Όπως δήλωσε επίσης η ίδια, κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού ακολουθήθηκε η ίδια διαδικασία που ακολουθείται και στα άλλα δύο κρατικά πανεπιστήμια και έγιναν συζητήσεις με το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο αποφασίζει για την κατανομή των πόρων και για το πώς αυτή θα γίνει. Σύμφωνα επίσης με την ίδια, διαφωνίες κατά τις συζητήσεις και μειώσεις κονδυλίων υπήρξαν και στα άλλα δύο κρατικά πανεπιστήμια.

Οι εκπρόσωποι του συνδέσμου “Οι Φίλοι του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου”, τόσο προφορικά όσο και γραπτώς, με υπόμνημα που κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής, προέβησαν, μεταξύ άλλων, στον ισχυρισμό ότι η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή επικύρωσε μια σειρά από παράνομες προσλήψεις διδακτικού ερευνητικού προσωπικού, καθώς και συνεργαζόμενου εκπαιδευτικού προσωπικού. Οι ίδιοι τόνισαν επίσης ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου θα έπρεπε να προσφέρει μεταπτυχιακό πρόγραμμα επιμόρφωσης στην ανοικτή εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε διδάκτορες και πανεπιστημιακούς, όπως έπραξε στο παρελθόν και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο με την έναρξη της λειτουργίας του, ώστε στη συνέχεια να μπορέσει κάποιους από αυτούς να τους αξιοποιήσει.

Αναφορικά με το θέμα των προσλήψεων, ο διευθυντής Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού τόνισε ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου ως αυτόνομο όργανο μπορεί να προβαίνει σε προσλήψεις προσωπικού, παράλληλα όμως υφίσταται και η δυνατότητα προσφυγής στη δικαιοσύνη από αυτούς που διαφωνούν με τις συγκεκριμένες αποφάσεις.

Η επιτροπή, στα πλαίσια της περαιτέρω συζήτησης του προϋπολογισμού αυτού, αφού μελέτησε τις πρόνοιές του, υπέβαλε αριθμό διευκρινιστικών ερωτήσεων για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής της. Οι ερωτήσεις και τα θέματα που απασχόλησαν την επιτροπή συνοψίζονται, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

1. Στο μέλλον των αποφοίτων του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, στους τίτλους σπουδών που λαμβάνουν και στο τι γίνεται όσον αφορά την επαγγελματική τους αποκατάσταση και την προοπτική διορισμού τους στη δημόσια υπηρεσία.
2. Στο κατά πόσο ακολουθούνται συγκεκριμένες διαδικασίες όσον αφορά τις προσλήψεις ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού και στο κατά πόσο κατά την πραγματοποίηση αγορών από πλευράς του πανεπιστημίου αυτού ακολουθούνται οι διαδικασίες των προσφορών.
3. Στα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των στόχων του πανεπιστημίου, στους τομείς που επήλθαν περικοπές και στις επιπτώσεις από τις περικοπές αυτές.
4. Στον τρόπο και στη διαδικασία με την οποία αποφασίζεται το είδος των προγραμμάτων του και στο κατά πόσο η απόφαση αυτή λαμβάνεται αυτόνομα ή σε συνεργασία με το αρμόδιο υπουργείο.

5. Στα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων και στην ακριβή διαδικασία που ακολουθείται όσον αφορά τη μοριοδότηση και στο κατά πόσο υπάρχει διαφάνεια.
6. Στο λόγο που δεν επιλέχθηκε πτυχιακό πρόγραμμα που να έχει ένα πιο πρακτικό αποτέλεσμα και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Σε σχέση με τα πιο πάνω, ο πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, μεταξύ άλλων, συνοπτικά επισήμανε τα ακόλουθα:

1. Όλοι οι τίτλοι σπουδών των αποφοίτων του εν λόγω πανεπιστημίου είναι αναγνωρισμένοι και όσον αφορά την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του ισχύουν τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τα άλλα δύο κρατικά πανεπιστήμια.
2. Ακολουθούνται οι διαδικασίες των προσφορών και τηρείται συγκεκριμένη διαδικασία, όπως αυτή του Πανεπιστημίου Κύπρου, όσον αφορά τις προσλήψεις ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού.
3. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει καταρτίσει πενταετές οργανόγραμμα, αλλά δυστυχώς δεν έχει πολλές από τις υπηρεσίες που θα έπρεπε να έχει, ενώ με τις περικοπές που έγιναν φέτος επιδεινώνεται περαιτέρω το πρόβλημα.
4. Υπάρχει διαφάνεια και αδιάβλητη διαδικασία όσον αφορά την αξιολόγηση των υποψηφίων και τη διαδικασία μοριοδότησης.
5. Η επιλογή των προγραμμάτων και οι σχετικές αποφάσεις λαμβάνονται πάντοτε σε συνεργασία με το αρμόδιο υπουργείο.

Η επιτροπή ζήτησε από τους αρμοδίους όπως της αποστείλουν συμπληρωματικά ενημερωτικά στοιχεία για ορισμένα από τα θέματα που ηγήθησαν ενώπιόν της.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Τορναρίτης, παρακαλώ, έχει το λόγο.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι καλά γνωστό -γράφεται και στην έκθεση- ότι εμείς θα ψηφίσουμε το συγκεκριμένο προϋπολογισμό. Μόνο θα τον ψηφίσουμε στέλνοντας ορισμένα μηνύματα προς την κυβέρνηση με πρώτο και πάνω απ' όλα ότι πρέπει τουλάχιστο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μην υπερβείτε τα δύο λεπτά, κύριε Τορναρίτη!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θέλετε να επισκεφθώ το βήμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θα υπερβείτε τα δύο λεπτά, να πάτε στο βήμα, αφού θα στείλετε μηνύματα στην κυβέρνηση, όπως είναι ο κανονισμός της Βουλής!

N. ΤΟΠΝΑΡΙΤΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή οφείλουμε να σεβόμαστε την έδρα, βρίσκομαι εδώ πέρα, κύριε Πρόεδρε, για να πω ότι το πρώτο μήνυμα που πρέπει να στείλουμε στην κυβέρνηση είναι ότι δεν πρέπει να εφαρμόζει δύο μέτρα και δύο σταθμά όσον αφορά τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του τόπου μας! Είναι καλά γνωστό ότι έχουμε έξι πανεπιστήμια στην Κύπρο, τρία ιδιωτικά και τρία δημόσια. Στη συγκεκριμένη περίπτωση και αναφερόμενοι στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, πρέπει να πω ότι η κυβέρνηση το ξεχώρισε από τα άλλα δύο κρατικά πανεπιστήμια και με πράξεις και αποδείξεις φαίνεται ότι υποβίβασε την αξία του!

Θέλω να πω ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο συζήτησε και συμφώνησε να λάβει από την κυβέρνηση κρατική χορηγία της τάξης του ύψους των €13,5 εκατομ. Στο τέλος της ημέρας, δεν ξέρω, το Υπουργείο Οικονομικών, όπως μας αναφέρθηκε -διότι πλείστες όσες φορές, και το έχουμε πει πάρα πολλές φορές, το υπουργείο της οικονομίας εδώ στην Κύπρο μετατρέπεται σε υπερυπουργείο παιδείας- έχει αποφασίσει να δώσει προς το λαϊκότερο, αν θέλετε, των πανεπιστημίων μας το ποσό των €6,8 εκατομ.!

Θέλω να πω ότι δεν είναι συμπεριφορά αυτή προς ένα πανεπιστήμιο το οποίο απευθύνεται σε όλες τις τάξεις, σε όλες τις μάζες, σε όλες ανεξαιρέτα τις ηλικίες και πρέπει να πω ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι, είναι το μόνο ανοικτό πανεπιστήμιο στον κόσμο που προσφέρει δωρεάν προπτυχιακά προγράμματα! Ως αποτέλεσμα της αποκοπής σημαντικότερου αριθμού κονδυλίων από τον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου έχουμε την αποκοπή δύο συγκεκριμένων προγραμμάτων, πρώτον, του Προγράμματος Περιβάλλοντος και, δεύτερον, του Προγράμματος Επικοινωνίας!

Καλούμε την κυβέρνηση, τουλάχιστον από σήμερα, να αντιληφθεί ότι πρέπει να ενισχύσει και τα έξι πανεπιστήμια, πρέπει να δώσει δύναμη στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, για να μπορέσει να επιτελέσει το έργο του. Με κουτσουρεμένους προϋπολογισμούς δυστυχώς δεν μπορεί να προχωρήσει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και είναι γι' αυτό που είχαμε πει ότι η κυβέρνηση το έχει σήμερα τοποθετήσει στον αναπνευστήρα!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου, παρακαλώ.

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Να πούμε ότι εμείς θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Ανοικτού Πανεπιστημίου, αλλά θα σημειώσουμε δύο στοιχεία: Πρώτον, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρουσιάζεται ως ο φτωχός συγγενής των τριών δημόσιων πανεπιστημίων και η αύξηση του προϋπολογισμού είναι πάρα πολύ μικρή σε σχέση με τις ανάγκες του πανεπιστημίου. Δεύτερον, ένα θέμα εξίσου σημαντικό για μας είναι ότι ο σκοπός λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου ως πανεπιστημίου δεύτερης ευκαιρίας δε συνάδει με τα προγράμματα που έχει υιοθετήσει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Αναφέρομαι, παραδείγματος χάριν, στο βασικό πτυχίο που το θέμα του είναι ο ελληνικός πολιτισμός. Αυτό το πτυχίο δε συνάδει με τις βασικές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Εμείς θεωρούσαμε ότι η φιλοσοφία του Ανοικτού

Πανεπιστημίου θα ήταν μία διαδικασία, μία ευκαιρία γι' αυτούς που δεν είχαν την πρώτη βασική ευκαιρία, δυνατότητα να σπουδάσουν να το κάνουν μέσω του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Δυστυχώς, αυτή τη φιλοσοφία μας και επιθυμία μας δεν την εφαρμόζει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα, παρακαλώ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, η δημιουργία των δημόσιων κρατικών πανεπιστημίων είναι δεδομένη και, από τη στιγμή την οποία η πολιτεία έχει πάρει απόφαση να ιδρύσει αυτά τα κρατικά πανεπιστήμια, σίγουρα θα πρέπει να έρχεται ως σωστός αρωγός.

Να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι είμαστε υποχρεωμένοι σήμερα να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Ανοικτού Πανεπιστημίου, γιατί διαφορετικά, αν καταψηφίζοταν από τη Βουλή, θα έμπαινε σε πολύ πιο δύσκολους δρόμους. Όμως, ενώ οι απαιτούμενοι προϋπολογισμοί, για να λειτουργήσει σωστά αυτό το πανεπιστήμιο, ήταν περί τα €15 εκατομ., κατέληξαν σε συμφωνία μεταξύ τους, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στα €13,5 εκατομ. και καταλήγουμε...

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Και τα τρία πανεπιστήμια είχαν συμφωνήσει!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Όχι, συνάδελφε, δεν είναι μαζί με τα άλλα!

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Και τα τρία πανεπιστήμια μαζί!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Σωστό!

Με διορθώνει ο κ. Αγγελίδης, με υπενθυμίζει μάλλον λέγοντάς μου ότι και τα τρία πανεπιστήμια είχαν συμφωνήσει τους προϋπολογισμούς τους με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και έρχεται το Υπουργείο Οικονομικών και κατακόρυφα κουτσουρεύει τον προϋπολογισμό του Ανοικτού Πανεπιστημίου στα €6,8 εκατομ.! Ε, πώς είναι δυνατόν με ένα τέτοιου είδους προϋπολογισμό αύριο να έχουμε και απαιτήσεις από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο;

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, ως έχω πει στην πρωτολογία μου, αλλά θεωρούμε ότι θα πρέπει το κράτος να δει με ποιο τρόπο είτε ακόμη και με συμπληρωματικό προϋπολογισμό, αν χρειαστεί, θα ενισχύσει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να παρατηρήσω και τα εξής, πρόσθετα με τα όσα έχουν λεχθεί και ενωρίτερα από πλευράς του δικού μου κόμματος: Θα πρέπει να πω ότι θεωρούμε ότι κάθε ανώτατο πνευματικό ίδρυμα της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει συγκεκριμένη φύση και επιδίωξη. Αυτή η επιδίωξη και ο σκοπός ύπαρξής του είναι δυνατό να εκπληρώνονται χωρίς τέτοιου είδους μείωση των εξόδων που χρειάζεται να δαπανήσει, για να φθάσει στο σκοπό που επιδιώκει.

Θα ψηφίσουμε, λοιπόν, το νόμο, για να υπάρχει τουλάχιστον αυτό το βασικό ποσό, που προβλέπεται από το νόμο, για να μπορεί να κινηθεί το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, αλλά θεωρούμε ότι πράγματι υπήρξε μια ανοικία ή ειδική μεταχείριση άδικη σε βάρος αυτού του πανεπιστημίου.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πάρα πολύ σύντομα. Η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου, που είναι μία κατάκτηση, συνδέεται βασικά με τη διά βίου μόρφωση και η αποκοπή σε τόσο μεγάλο βαθμό του προϋπολογισμού, όπως εδήλωσε και ο πρόεδρος του Ανοικτού Πανεπιστημίου στην επιτροπή μας, οδηγεί σε οπισθοχώρηση δύο χρόνων την υλοποίηση του στόχου του. Τα ανοικτά πανεπιστήμια δεν υπάρχουν, για να καλύψουν ανάγκες εργασίας του λειτουργού· υπάρχουν, για να συμβάλουν στη βελτίωση και καλυτέρευση των ατόμων, είτε εργάζονται είτε όχι. Και ασφαλώς αυτά που δεν εργάζονται έχουν τη δυνατότητα αυξημένων προσόντων.

Θα τελειώσω λέγοντας ότι δεν είναι θέμα Υπουργού Παιδείας και Υπουργού Οικονομικών· είναι θέμα κυβέρνησης. Και τα κόμματα τα οποία κρίνουν, αλλά την ίδια στιγμή συμμετέχουν στην κυβέρνηση, πρέπει να αποφασίσουν. Άλλα οι υπουργοί τους ψηφίζουν στο Υπουργικό Συμβούλιο και άλλα οι ίδιοι λένε στη Βουλή; Είναι ένα ερώτημα το οποίο πρέπει κάποτε να τεθεί και να απαντηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαμάρης, παρακαλώ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Δε θα μακρηγορήσω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά, νομίζω, θα εξαντλήσω τα δύο λεπτά.

Εμείς αισθανόμαστε πραγματικά υπερήφανοι ως ΑΚΕΛ, γιατί και τα τρία δημόσια ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα...

(Αστεειεύμενος)

Κύριε Αναστασιάδη, καλωσορίσατε! Άκουσα τη φωνή σας!

Αισθανόμαστε υπερήφανοι, γιατί και τα τρία δημόσια ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα πήραν σάρκα και οστά μετά από επίπονες προσπάθειες πρωτίστως του ΑΚΕΛ και όλων των προοδευτικών παραγόντων σ' αυτό τον τόπο και επί διακυβερνήσεων στις οποίες διαδραμάτιζε ουσιαστικό ρόλο το ΑΚΕΛ. Επομένως, τα περί μηνυμάτων προς αυτή την κυβέρνηση και περί δύο μέτρων και δύο σταθμών σε

ό,τι αφορά τη στήριξη των δημόσιων πανεπιστημίων νομίζω πως ούτε στο πνεύμα της συνεδρίας τουλάχιστο της επιτροπής Παιδείας, που εξέτασε τον προϋπολογισμό, είναι ούτε και της πραγματικότητας.

Ακούστηκαν κάποια πράγματα τα οποία θέλω να σχολιάσω.

Ασφαλώς, τα τρία ιδιωτικά πανεπιστήμια δεν καταθέτουν τον προϋπολογισμό τους στη Βουλή, για να ασχολούμαστε και μ' αυτό το ζήτημα. Δεν ξέρω τι υπονοούσε ο συνάδελφος, λέγοντας ότι πρέπει να στηριχθούν και τα έξι πανεπιστήμια.

Δεύτερον, πρέπει να λεχθεί πως πέρσι οι πραγματικές δαπάνες του Ανοικτού Πανεπιστημίου ήταν επτά εκατομμύρια και φέτος ο προϋπολογισμός του είναι δέκα εκατομμύρια τριακόσιες πενήντα χιλιάδες. Μακάρι να μπορέσει να τα δαπανήσει σε προγράμματα τα τριάμισι τόσα εκατομμύρια επιπλέον από τις περσινές πραγματικές του δαπάνες! Το λέω, γιατί εδώ δημιουργείται η εντύπωση ότι, ούτε λίγο ούτε πολύ, αυτή η κυβέρνηση του τόπου έχει κόψει τα πόδια του Ανοικτού Πανεπιστημίου, μετά τα φερά, για να μην μπορεί ούτε να πετάξει ούτε να περπατήσει! Ε, δεν είναι έτσι τα πράγματα! Επαναλαμβάνω είναι επτά εκατομμύρια οι περσινές δαπάνες, είναι εξίμισι εκατομμύρια η κρατική χορηγία η φετινή, δηλαδή η κρατική χορηγία αγγίζει τις δαπάνες τις περσινές και ανεβαίνει στα δέκα εκατομμύρια τριακόσια πενήντα με τα δικά του έσοδα το Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Θέλω με αυτή την ευκαιρία να πω και το εξής, για τους στόχους του Ανοικτού Πανεπιστημίου: Εμείς τονίσαμε, από την ψήφιση της νομοθεσίας, πως ανά τον κόσμο τα ανοικτά πανεπιστήμια είναι θεσμοί που πρώτιστο στόχο έχουν να δώσουν τη δυνατότητα και την ευκαιρία σε άτομα τα οποία δεν είχαν την ευτυχία με την αποφοίτησή τους από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση να ακολουθήσουν τριτοβάθμια και που είναι εργαζόμενοι σήμερα και που θέλουν να αποκτήσουν μόρφωση. Ποια είναι η πραγματικότητα σήμερα στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου; Είναι το λαϊκότερο, είτε ο συνάδελφος, των πανεπιστημίων μας, απευθύνεται σε όλες τις μάζες και σε όλες τις ηλικίες. Διαθέτει σήμερα, προσφέρει σήμερα το Ανοικτό Πανεπιστήμιο ένα πτυχιακό πρόγραμμα στον πολιτισμό, τέσσερα μεταπτυχιακά και τέσσερα διδακτορικά. Πού απευθύνεται σήμερα το Ανοικτό Πανεπιστήμιο; Σε μια μεγάλη ομάδα δημοσίων υπαλλήλων. Και, αν θέλετε, προκαλώ από το βήμα της Βουλής να κατατεθούν τα στοιχεία, όχι με ονόματα, των δημοσίων υπαλλήλων, εκπαιδευτικών, οι οποίοι χρησιμοποιούν το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και τα λεφτά που δίνουμε για το σκοπό που ανέφερα προηγουμένως, και αυτό πιστεύουμε εμείς, για να αποκτούν περισσότερα προσόντα για αύξηση των απολαβών τους και των συνταξιοδοτικών τους ωφελημάτων. Ε, όχι! Επιτέλους, πρέπει και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και η Διοικούσα του Επιτροπή να συναισθανθούν πως τα λεφτά που δίνει η πολιτεία γι' αυτό το πανεπιστήμιο πρέπει να κατανέμονται με τέτοιο τρόπο, ώστε πραγματικά να είναι το λαϊκότερο, να απευθύνεται σε όλες τις ηλικίες και σε όλες τις μάζες!

Εμείς και ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό και στεκόμαστε κριτικά στο ρόλο και στο σκοπό του πανεπιστημίου. Αυτό κάναμε από την αρχή και αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ναι, κύριε Βότση, παρακαλώ.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Απλώς, ακούγοντας τον αγαπητό μου φίλο Γιάννο, δεν ξέρω αν, διαβάζοντας την έκθεση της επιτροπής, έχω την εικόνα που αναφέρει για τη συνεδρίαση. Εδώ λέει ότι φέτος οι αιτήσεις είναι 6 118, έγκυρες αιτήσεις, ενώ πέρσι φοίτησαν 1 206 φοιτητές. Αντιλαμβάνομαι ότι μιλούμε για κάτι το οποίο αναπτύσσεται ραγδαία. Και δεν πιστεύω ότι 6 000 αιτήσεις αφορούν όλες δημόσιους υπαλλήλους που διεκδικούν master ή διδακτορικά, για να πιάνουν κλίμακες. Και, εν πάση περιπτώσει, εγώ λέω, αν οι δημόσιοι υπάλληλοί μας αποφάσισαν ότι πρέπει να αναβαθμίσουν τις γνώσεις τους μέσω και του Ανοικτού Πανεπιστημίου, για μας τούτο το πράγμα είναι θετικό και το καλωσορίζουμε, χωρίς να λέμε ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο δεν είναι ένας τρόπος διά βίου μάθησης, όπως είπε και προηγουμένως ο αγαπητός φίλος Νίκος, και έτσι πρέπει να το αντιμετωπίζουμε.

Επίσης, το πανεπιστήμιο, γνωρίζοντας πόσες είναι οι δυνατότητές του ή τι απαιτεί, ζήτησε, όπως λέει στην έκθεση, €13,5 εκατομ. και του δόθηκαν €6,8 εκατομ. Δηλαδή θεωρούμε ότι οι άνθρωποι της Διοικούσας Επιτροπής του πανεπιστημίου είναι, ξέρω εγώ, αιθεροβάμονες και έρχονται και ζητούν φούρνους και παξιμάδια και εμείς απλώς ερχόμαστε με μια απόσυρση και τα διαγράφουμε και τα διαιρούμε διά δύο; Σίγουρα, θα αναμένουμε να δούμε πώς θα εξελιχθεί αυτό το θέμα. Δεν ξέρω αν θα υπάρξει κάτι συμπληρωματικό, αλλά, εν πάση περιπτώσει, είναι κάτι το οποίο παρακολουθούμε και δε θα μείνει εδώ αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια διόρθωση στο συνάδελφο κ. Βότση. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου δε ζήτησε δεκατριάμισι, ζήτησε δεκαπέντε. Συμφώνησε με το Υπουργείο Παιδείας στα δεκατριάμισι, που, για να συμφωνήσει, που είναι μέρος του κράτους, σημαίνει ότι πείστηκε για τις ανάγκες που έχει αυτό το πανεπιστήμιο, και καταλήξαμε στα €6,8 εκατομ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Τορναρίτη. Δευτερολογία...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρόεδρε, απλώς να πω ότι έπρεπε να ήταν -αυτό είπα- το λαϊκότερο των δημοσίων τουλάχιστο πανεπιστημίων, αλλά με τις πράξεις και τις παραλείψεις της η κυβέρνηση το κατέστησε αυτό που είναι σήμερα. Όταν δεν μπορεί να προχωρήσει στα δύο νέα προγράμματα, όπως είπαμε, του περιβάλλοντος και της επικοινωνίας, λόγω των αποκοπών που έγιναν στο ποσό που συμφωνήθηκε, όπως είπε και ο αγαπητός συνάδελφος, αντιλαμβάνεστε ότι φαίνεται ότι η παρούσα κυβέρνηση δεν τοποθετεί το Ανοικτό Πανεπιστήμιο στο επίπεδο που το τοποθετούν άλλες κυβερνήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού €10.350.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2006 Νόμου του 2006 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2006 Νόμου του 2006 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γεώργιος Τάσου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3, 10 και 17 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου και ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι η τροποποίηση του προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2006, ώστε να

καλυφθούν ορισμένες πρόσθετες απρόβλεπτες δαπάνες που έγιναν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2006.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Αύξηση της πρόνοιας του άρθρου 502 «Δαπάνες από Εισφορές/Δωρεές/Κληροδοτήματα/Έσοδα για Υποτροφίες και Βραβεία και Άλλα Έσοδα», για να καλυφθούν πρόσθετες απρόβλεπτες σχετικές δαπάνες συνολικού ύψους ΛΚ515.729, που έγιναν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2006 και οι οποίες αφορούν κυρίως λειτουργικές, διαχειριστικές και κεφαλαιουχικές δαπάνες και καλύφθηκαν από ίδια έσοδα του Πανεπιστημίου Κύπρου, πέραν της κρατικής χορηγίας.
2. Αύξηση της πρόνοιας του άρθρου 504 «Δαπάνες από Έσοδα Μεταπτυχιακών Διδάκτρων», για να καλυφθούν πρόσθετες απρόβλεπτες σχετικές δαπάνες συνολικού ύψους ΛΚ174.312, που έγιναν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2006 και οι οποίες αφορούν κυρίως λειτουργικές, διαχειριστικές και κεφαλαιουχικές δαπάνες και καλύφθηκαν από ίδια έσοδα του Πανεπιστημίου Κύπρου, πέραν της κρατικής χορηγίας.

Στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου, τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν να ενημερωθούν πληρέστερα για τους λόγους των σχετικών απρόβλεπτων δαπανών που παρατηρήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2006 και υπέβαλαν για το σκοπό αυτό διευκρινιστικές ερωτήσεις.

Όπως επισήμανε ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου Κύπρου, δεν ήταν δυνατή η υποβολή συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το 2006, διότι το ύψος της υπέρβασης διαφάνηκε μετά την ολοκλήρωση των οικονομικών καταστάσεων και τη λήξη του οικονομικού έτους 2006. Όπως επίσης δήλωσε ο εν λόγω Διευθυντής, για τα οικονομικά έτη 2007 και 2008 δεν πρόκειται να παρουσιαστεί παρόμοιο πρόβλημα.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας, επέκρινε το λογισμικό σύστημα που χρησιμοποιεί το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το οποίο, όπως δήλωσε η ίδια, χρήζει βελτίωσης. Ειδικότερα, η πιο πάνω εκπρόσωπος σχολίασε επικριτικά το γεγονός ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου κάλυψε με δικά του έσοδα από το Κεφάλαιο 5 (Άρθρο 502) υπερβάσεις που παρατηρήθηκαν σε άλλα κεφάλαια του προϋπολογισμού του για το 2006. Όπως επεξήγησε η ίδια, οι δαπάνες που διενεργούνται πρέπει να εμφανίζονται στο αντίστοιχο κεφάλαιο που εμπίπτουν, εκεί δηλαδή που έγιναν.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου Κύπρου, σε σχέση με τα πιο πάνω, δήλωσε ότι ορισμένες δαπάνες, όπως αυτές των εξωτερικών ερευνητικών προγραμμάτων, δεν μπορούν να προβλεφθούν εκ των προτέρων και η αρχική εκτίμηση που γίνεται πιθανό να μην είναι η σωστή. Δήλωσε επίσης ότι θα πρέπει να εξευρεθεί ο σωστός τρόπος χειρισμού των δαπανών που αφορούν κυρίως τα εξωτερικά ερευνητικά προγράμματα, γι' αυτό και θα πρέπει τα δύο αρμόδια υπουργεία, Οικονομικών και Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία να υποδείξουν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου τον τρόπο βελτίωσης του υφιστάμενου λογισμικού συστήματος των Οικονομικών Υπηρεσιών του πανεπιστημίου.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού τόνισε ενώπιον της επιτροπής ότι με το υπό αναφορά νομοσχέδιο δεν επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός, αφού τα επιπλέον ποσά καλύπτονται από έσοδα του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος υιοθετούν τις προτεινόμενες με το υπό αναφορά νομοσχέδιο τροποποιήσεις, γι' αυτό και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.
2. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι διαφωνούν με τις τροποποιήσεις που επιφέρει το εν λόγω νομοσχέδιο, για τους λόγους που θα επεξηγήσουν στην ολομέλεια του σώματος.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος κατά τη συζήτηση που θα διεξαχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το Ευρωπαϊκό Κόμμα θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε το συγκεκριμένο τροποποιητικό προϋπολογισμό, στέλνοντας το μήνυμα προς όλους και ειδικά στο πανεπιστήμιο, αφ' ης στιγμής το συγκεκριμένο αναφέρεται στο πανεπιστήμιο, ότι πρέπει να νοικοκυρευτούν οι προϋπολογισμοί, να νοικοκυρευτούν τα οικονομικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η περίπτωση αυτή, όπως εξηγήθηκε στην επιτροπή, αφορούσε μια πράγματι ατυχή και μη παραγωγική περίοδο του πανεπιστημίου κατά την οποία ακόμα και τα λογισμικά συστήματα που χρησιμοποιούσαν εκρίθησαν από τη Γενική Ελεγκτή ως μη ικανοποιητικά. Το πανεπιστήμιο εδήλωσε ότι έχει πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα και ότι αναμένει πως θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις ανάγκες και στα επίπεδα των λογαριασμών τα οποία απαιτούνται από ένα ίδρυμα όπως το πανεπιστήμιο. Με αυτή τη δέσμευση, που έχουν καταθέσει, εμείς θα στηρίξουμε και θα ψηφίσουμε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Από εμάς η υπερψήφιση θα γίνει κάτω από τους όρους που έχουν ήδη συζητηθεί, κύριε Πρόεδρε, και της ανάληψης της υποχρέωσης από το πανεπιστήμιο να φροντίσει να είναι πολύ προσεκτικότερο με τα θέματα αυτά, τα οικονομικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς από τη δική μας πλευρά θα ψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, θεωρώντας όμως ότι το φαινόμενο του να εκτρέπεται από τον προϋπολογισμό του το Πανεπιστήμιο Κύπρου κατά £700.000, που, αν τα υπολογίσουμε σε ευρώ, ξεπερνούν το ένα εκατομμύριο, δε θα πρέπει να επαναληφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση άρθρων του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2006 Νόμου του 2006 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 10 και 11 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.459, ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η πολιτική του υπουργείου του για τις φοιτητικές χορηγίες στις περιπτώσεις εκείνες που το ΣΕΚΑΠ, αφού αξιολογήσει ένα πρόγραμμα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που προσφέρεται από κυπριακά εκπαιδευτικά ιδρύματα, αποφασίζει ότι για την ισοτιμία και αντιστοιχία με πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση πρόσθετων συμπληρωματικών μαθημάτων σε άλλο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Η ειδική φοιτητική χορηγία σ' αυτή την περίπτωση επεκτείνεται για τα συμπληρωματικά μαθήματα που θα παρακολουθήσει ο φοιτητής σε άλλο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή τερματίζεται με τη συμπλήρωση της κανονικής διάρκειας του προγράμματος σπουδών στο αρχικό εκπαιδευτικό ίδρυμα, ασχέτως εάν ο προσφερόμενος τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται ως πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου;

Η δική μας εκτίμηση είναι ότι ο Κύπριος πολίτης, φοιτητής και γονιός, απαιτεί από την κυπριακή πολιτεία να τον προστατεύσει, έτσι που με τη συμπλήρωση των σπουδών του να μπορεί να εγγράφεται στους καταλόγους διορισίμων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και να δικαιούται να διεκδικεί θέση πτυχιούχου στη Δημόσια Υπηρεσία με τον τίτλο σπουδών που απέκτησε. Επομένως, είναι λογικό εμείς να θεωρούμε πως οι σπουδές του φοιτητή συμπληρώνονται με την επιτυχή παρακολούθηση των συμπληρωματικών μαθημάτων που υπέδειξε το ΣΕΚΑΠ, έτσι

που στη συνέχεια, όταν ο πολίτης υποβάλει το πτυχίο που απέκτησε στο ΚΥΣΑΤΣ για αξιολόγηση, να μην έχει κανένα πρόβλημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.460, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται τα πιο κάτω έργα της κοινότητας Έμπας:

1. Ρυθμιστικό σχέδιο για τη διαμόρφωση της λεωφόρου Έμπας (πρώην Νικολάου Έλληνα) από τα Διπλαρκάτζια μέχρι την περιοχή "Ελιές".
2. Ρυθμιστικό σχέδιο από την περιοχή "Ελιές" μέχρι το τέρμα της λεωφόρου Έμπας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.461, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το αίτημα της κοινότητας Έμπας για διαχωρισμό οικοπέδων από το κρατικό τεμάχιο 111 και μέρος του κρατικού τεμαχίου 6, του φύλλου σχεδίου 45/51, στην Έμπα και την παραχώρησή τους σε φτωχές οικογένειες της κοινότητας.

Στην κοινότητα έχουν διαχωριστεί πάνω από πεντακόσια οικόπεδα από τον Κυπριακό Οργανισμό Ανάπτυξης Γης (ΚΟΑΓ) χωρίς να έχει επωφεληθεί κανένας που κατάγεται από την εν λόγω κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.462, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τότε προγραμματίζεται η βελτίωση των παρόδων του παρακαμπτήριου δρόμου Έμπας-Τάλας και η κατασκευή ρείθρων από μπετόν κατά μήκος και των δύο πλευρών του εν λόγω δρόμου για διοχέτευση ομβρίων υδάτων.

Έχουν γίνει πολλά σοβαρά δυστυχήματα, ειδικά στις παρόδους που συμβάλλουν σε αυτό το δρόμο, και η έλλειψη ρείθρων διοχέτευσης ομβρίων υδάτων από μπετόν κατά μήκος και των δύο πλευρών δημιουργεί σοβαρές ζημιές και προβλήματα σε ιδιωτικές περιουσίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.463, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τότε θα ολοκληρωθεί το έργο βελτίωσης της στροφής στην είσοδο της κοινότητας Έμπας (περιοχή "Ελιές").

Έχουν ετοιμαστεί τα σχέδια και έχουν εξασφαλιστεί οι συγκαταθέσεις των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.464, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Σε πλείστες χώρες του κόσμου και ιδίως στην Ευρώπη υφίστανται ειδικές στρατιωτικές μονάδες που έχουν ως αποκλειστική τους ευθύνη τη φρούρηση του αρχηγού του κράτους και την απόδοση των προβλεπόμενων τιμών σε αυτόν και στους κατά καιρούς επισκεπτόμενους αρχηγούς άλλων κρατών. Η πρακτική αυτή ισχύει ακόμη και σε μικρές χώρες, όπως η Μάλτα, το Λουξεμβούργο, το Μονακό κ.ά.

Οι μονάδες αυτές μάλιστα διαθέτουν ειδικά διακριτικά και στολή, η οποία παραπέμπει στην ιδιαίτερη ιστορική και πολιτιστική παράδοση του κάθε κράτους και λαού.

Υπό το φως των πιο πάνω, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει πρόθεση δημιουργίας και στην Κύπρο ειδικής στρατιωτικής μονάδας, προεδρικής φρουράς, με τα χαρακτηριστικά που έχουν ήδη περιγραφεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.465, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στις 24 Μαρτίου 2009 οι εκπρόσωποι των παραγωγών κατήγγειλαν ότι τα προϊόντα τους πωλούνται στην αγορά στην πενταπλάσια τιμή από αυτήν του παραγωγού. Επίσης, κατήγγειλαν ότι πατάτες, αλλά και άλλα προϊόντα από τα κατεχόμενα, που εισέρχονται ως εμπόρευμα στις ελεύθερες περιοχές βάσει του κανονισμού της Πράσινης Γραμμής, ακολουθώντας εξάγονται από τις ελεύθερες περιοχές με άλλο όνομα παραγωγού. Ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου ανέφερε ότι δε γίνονται έλεγχοι στα εισαγόμενα προϊόντα και δόθηκε ως παράδειγμα εμπόρευμα σταφυλιών που εισήχθη στην Κύπρο από την Αργεντινή στην τιμή των 20 σεντ το κιλό και στη συνέχεια πωλήθηκε στην αγορά στην τιμή των 5 ευρώ το κιλό. Από την πλευρά της η αγροτική οργάνωση ΠΕΚ κατήγγειλε ότι με την ανοχή των αρμοδίων υπηρεσιών φυλάσσονται προϊόντα τρίτων χωρών χωρίς σήμανση στην κατάψυξη, πρακτική που θεωρείται αθέμιτος ανταγωνισμός για τα ευρωπαϊκά προϊόντα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Ποια η θέση του όσον αφορά τις πιο πάνω καταγγελίες;
2. Λειτουργί του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανέφεραν ότι το υπουργείο διενεργεί έρευνα, για να εξακριβώσει το ποσοστό κέρδους των μεσαζόντων σε γεωργικά είδη και κρέας. Ποια είναι τα συμπεράσματα της έρευνας αυτής;
3. Σύμφωνα με πρόταση του αντιπροσώπου της ΠΕΚ, η Γαλλία υιοθέτησε την αναγραφή δύο τιμών στις υπεραγορές, αυτήν του παραγωγού αλλά και τη λιανική, έτσι ώστε να ξέρει ο καταναλωτής τη χονδρική τιμή του προϊόντος που αγοράζει. Ποια η θέση του υπουργού επί της πρότασης αυτής;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.466, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του επί των σχεδίων δημιουργίας διαμετακομιστικού σταθμού σκυβάλων στην Ορμίδα, έπειτα από τις αντιδράσεις των κατοίκων σε πρόσφατη παγκοινωνική συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε για τα εν λόγω σχέδια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.467, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει την προοπτική ανάπτυξης-αναπαλαίωσης διατηρητέων κτιρίων και συνοικιών κατά το πρότυπο τέτοιων έργων στην Ελλάδα (Πλάκα-Θησείο), έτσι που να διαφυλαχθεί και αναδειχθεί η πολιτιστική μας κληρονομιά, αλλά και να ενισχυθεί η οικοδομική μας βιομηχανία, η οποία, ως γνωστό, αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες, ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.468, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για επέκταση της οικιστικής ζώνης στην κοινότητα Μαθιάτη και κατάργηση της υπάρχουσας βιοτεχνικής ζώνης της κοινότητας, με στόχο τη μετατροπή της σε οικιστική για μελλοντικό διαχωρισμό και παραχώρηση οικοπέδων σε φτωχές οικογένειες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.469, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Μαθιάτη για παραχώρηση αντισταθμιστικού κονδυλίου, για να μπορέσει η κοινότητα να κατασκευάσει αρματοδρόμο, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι ζημιές που προκαλεί η διέλευση αρμάτων στους δρόμους της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.470, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προτίθεται να προβεί σε ενημέρωση της κοινότητας Μαθιάτη σχετικά με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το έργο του παρακαμπτήριου δρόμου Μοσφιλωτής με κατάληξη το δρόμο Παλαιχωρίου και αν αυτό θα επηρεάσει την κοινότητα Μαθιάτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.471, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι μέτρα προτίθεται να πάρει, για να υλοποιηθεί ο διαχωρισμός οικοπέδων για τις φτωχές οικογένειες της κοινότητας Μαθιάτη.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.101 και 23.06.009.03.109, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.101 και 23.06.009.03.109, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στις επιστολές του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.101 και ημερομηνία 22 Οκτωβρίου 2008, και αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.109 και ημερομηνία 15 Οκτωβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με το αίτημα για οικονομική βοήθεια για την καθαριότητα του συνοικισμού αθίγγανων στη Μακούντα και την καθαριότητα στην κοινότητα Μηλιούς Πάφου και σας πληροφορώ ότι στην πρώτη κοινότητα έχουμε παραχωρήσει το ποσό των €1.700,00 και στη δεύτερη €700,00.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.262, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Αμμοχώστου, κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, με αρ. 23.06.009.03.262, η οποία διαβιάστηκε στο Υπουργείο

Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με επιστολή ημερομηνίας 18.12.2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η καθαριότητα και ο ευπρεπισμός των χώρων πρασίνου/πάρκων στους Συνοικισμούς Αυτοστέγασης Εκτοπισθέντων Δρομολαξιάς εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Κοινοτικού Συμβουλίου Δρομολαξιάς, στο οποίο υποδείχθηκε επανειλημμένα ότι θα πρέπει να μεριμνήσει για τη βελτίωση της όλης κατάστασης.
- (β) Ο εξωραϊσμός και η τοπιοτέχνηση των χώρων πρασίνου στους Συνοικισμούς Αυτοστέγασης Εκτοπισθέντων, συζητήθηκε κατά τη συνάντηση του Υπουργού Εσωτερικών με το Κοινοτικό Συμβούλιο Δρομολαξιάς στις 20/06/2008. Ο Υπουργός Εσωτερικών έδωσε οδηγίες όπως το Κοινοτικό Συμβούλιο, σε συνεργασία με την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, αναθέσει σε ιδιώτη μελετητή την εκπόνηση μελέτης για σταδιακή αποκατάσταση των χώρων πρασίνου. Ήδη ο μελετητής ετοίμασε τα κατασκευαστικά σχέδια για τους χώρους, που υπέδειξε κατά προτεραιότητα το Κοινοτικό Συμβούλιο και αυτά υποβλήθηκαν στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προς έγκριση, ώστε να τροχοδρομηθεί η εκτέλεση των εργασιών εντός του 2009, με πιστώσεις που θα παραχωρηθούν από το Τμήμα αυτό.
- (γ) Για το μεγάλο πάρκο της Κοινότητας σε Συνοικισμό Αυτοστέγασης Εκτοπισθέντων, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί ως πολεοδομικό έργο, έχουν ήδη ολοκληρωθεί και εγκριθεί τα αρχιτεκτονικά σχέδια και αναμένεται η ολοκλήρωση των κατασκευαστικών σχεδίων και των όρων από τον ιδιώτη μελετητή, προτού η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας προχωρήσει στη ζήτηση προσφορών για την εκτέλεση του έργου, νοουμένου ότι θα παραχωρηθούν οι αναγκαίες πιστώσεις από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.265, ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Δημοτικό Σχολείο Αγ. Μάρωνα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με αρ. Ερ. 23.06.009.03.265 και ημερομηνία 9 Ιανουαρίου 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

- 2. Επανειλημμένα, από το Μάιο 2003, υποβάλλεται αίτημα από διάφορους φορείς της Μαρωνίτικης κοινότητας για διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών, στα πλαίσια του πρωινού προγράμματος (30 λεπτά εβδομαδιαίως σε κάθε τάξη), από τον Εφημέριο της Ενορίας Αγίου Μάρωνα. Σε όλες τις περιπτώσεις η απάντηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) ήταν αρνητική για τους πιο κάτω λόγους:
- (α) Στην Πρόταση που είχε υποβάλει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τη λειτουργία του Δημοτικού Σχολείου Μαρωνιτών αναφέρεται ότι:

“Το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου θα είναι ακριβώς το ίδιο με το πρόγραμμα των υπόλοιπων Δημόσιων Δημοτικών Σχολείων. Επιπρόσθετα, θα γίνονται το απόγευμα μαθήματα που αφορούν τη Μαρωνίτικη Θρησκευτική Ομάδα, όπως Μαρωνίτικη γλώσσα και κουλτούρα”.

- (β) Στην Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (55.962/26.6.2002) αναφέρονται μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:
- “Το Συμβούλιο αποφάσισε:**
- α) Να εγκρίνει τη λειτουργία του δημοτικού σχολείου Μαρωνιτών ως περιφερειακού σχολείου, στο οποίο θα φοιτούν παιδιά Μαρωνιτών, που προέρχονται από διάφορες περιοχές της μείζονος Λευκωσίας, καθώς και παιδιά της περιοχής που δεν ανήκουν στη Μαρωνίτικη Θρησκευτική Ομάδα...”.**
- (γ) Παρόλο που η μεγάλη πλειοψηφία των μαθητών είναι, σήμερα, Μαρωνίτες (70 από τους 91 μαθητές του σχολείου) και άλλοι 16 μαθητές είναι παιδιά μικτών γάμων (κάποιοι από αυτούς είναι χριστιανοί ορθόδοξοι), στο σχολείο φοιτούν 5 μαθητές από τη Βουλγαρία και τη Νότια Αφρική (χριστιανοί ορθόδοξοι) και υπάρχει το ενδεχόμενο να εγγραφούν στο μέλλον και μαθητές που δεν ανήκουν στη Μαρωνίτικη Κοινότητα.
- (δ) Σύμφωνα με την ισχύουσα Εκπαιδευτική Νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, στα Δημόσια Δημοτικά Σχολεία της Κύπρου δύνανται να αναλάβουν διδακτικά καθήκοντα, στα πλαίσια του ωρολόγιου και του αναλυτικού προγράμματος, πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας που πληρούν τα προσόντα που καθορίζονται στα ισχύοντα Σχέδια Υπηρεσίας μεταξύ των οποίων είναι και το πτυχίο δασκάλου.
3. Στις δύο τελευταίες απαντητικές επιστολές προς φορείς της Μαρωνίτικης κοινότητας σχετικά με το συγκεκριμένο αίτημα το ΥΠΠ, κατανοώντας τις ιδιαίτερες ευαισθησίες των Μαρωνιτών και την προσπάθεια διατήρησης της θρησκευτικής τους ταυτότητας και κουλτούρας, εισηγήθηκε τα πιο κάτω μέτρα, τα οποία και προωθεί:
- Το μάθημα των Θρησκευτικών σε όλες τις τάξεις του σχολείου διδάσκουν μόνο Μαρωνίτες προσοντούχοι δάσκαλοι, διορισμένοι από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.
  - Ως ειδική παραχώρηση από το ΥΠΠ, έχει επιτραπεί στον Εφημέριο της ενορίας Αγίου Μάρωνα να επισκέπτεται μια φορά το μήνα το σχολείο, να μπαίνει ως επισκέπτης σε όλες τις τάξεις και να “συνομιλεί” με τα παιδιά για θέματα θρησκείας, στην παρουσία του υπεύθυνου Μαρωνίτη δασκάλου.
  - Ο Εφημέριος της ενορίας Αγίου Μάρωνα να διδάσκει στο Ολοήμερο Σχολείο με πληρωμή θέματα θρησκείας, όχι όμως στο πρωινό υποχρεωτικό πρόγραμμα. Στην περσινή χρονιά, ο Εφημέριος δίδασκε ψαλμούς (δύο 20λεπτα μαθήματα τη βδομάδα), αλλά φέτος καθένα παιδί δήλωσε ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει το μάθημα αυτό.
  - Μαρωνίτες δάσκαλοι να συγγράψουν, με πληρωμή, ειδικά διδακτικά βιβλία Θρησκευτικών για το Δημοτικό (βιβλίο μαθητή και βιβλίο δασκάλου). Η συγγραφή να τελεί υπό την καθοδήγηση της Αρχιεπισκοπής των Μαρωνιτών. Την έκδοση των βιβλίων να αναλάβει η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας συγγραφής, θα υπάρξει συνεργασία με τις επιτροπές που έχουν πρόσφατα συσταθεί για την ανάπτυξη νέων αναλυτικών προγραμμάτων.

4. Στην ερώτηση του κ. Τορναρίτη γίνεται αναφορά και στο γεγονός ότι πριν από την τουρκική εισβολή, στα χωριά των Μαρωνιτών, ιερείς δίδασκαν το μάθημα των Θρησκευτικών στα παιδιά. Σε αυτή την περίπτωση τα χωριά ήταν αμιγή και όλα τα παιδιά του σχολείου ήταν Μαρωνίτες. Αυτό, ασφαλώς, συνέβαινε πριν από 35 χρόνια, ενώ σήμερα η διαπολιτισμική εκπαίδευση και η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού είναι στόχος/οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διέπει και την πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η οποία προωθείται σε όλα τα δημόσια σχολεία της Κύπρου.
5. Το θέμα έχει συζητηθεί με τον εκπρόσωπο των Μαρωνιτών κ. Αντώνη Χατζηρούσο, η θέση του οποίου είναι, αν υπάρχει Μαρωνίτης προσοντούχος ιερέας, δάσκαλος Θρησκευτικών, να διοριστεί για να διδάσκει το μάθημα των Θρησκευτικών, διαφορετικά το μάθημα θα συνεχίσει να γίνεται από διορισμένους δασκάλους της θρησκευτικής ομάδας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.290, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«ΘΕΜΑ: Νέα Τεχνική Σχολή Λάρνακας
Ερώτηση 23.06.009.03.290 ημερομηνίας 7.1.2009
Βουλευτή Αμμοχώστου Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 19.1.2009 και σας πληροφορώ ότι η ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης στην Νέα Τεχνική Σχολή περιλαμβανόταν στα αρχικά προσχέδια αλλά λόγω της ανεπάρκειας του διαθέσιμου κονδυλίου αφέθηκε να ανεγερθεί σε επόμενη φάση.

Αυτή την περίοδο ετοιμάζονται τα έγγραφα και αναμένεται η προκήρυξη εργοληπτικού διαγωνισμού μέσα στο 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.313, ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.313, ημερ. 13/01/2009, της Βουλευτού Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κας Στέλλας Κυριακίδου

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.313, ημερ. 13/01/2009 της Βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κας Στέλλας Κυριακίδου, αναφορικά με τη συμμετοχή της Κύπρου στην Ομάδα Εργασίας της ΕΕ για Μολύνσεις από Λεγεωνέλλα (EWGLI) και σας πληροφορώ τα εξής:

1. Το EWGLINET δημιουργήθηκε το 1986 με στόχους:
  - Τον περιορισμό των περιστατικών Λεγεωνέλλωσης που σχετίζονται με ταξίδια
  - Την πρόληψη νέων περιστατικών με τον έγκαιρο εντοπισμό και έλεγχο της πηγής μόλυνσης
  - Την ανάπτυξη ενός συστήματος έγκαιρης ειδοποίησης όλων των συνεργαζόμενων χωρών και Τμημάτων Δημόσιας Υγείας
2. Οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας συνεργάζονται με το αναφερόμενο πρόγραμμα από το 2002. Στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας, Λειτουργοί των υπηρεσιών αυτών αποτελούν σημεία επαφής στο αναφερόμενο πρόγραμμα και ανταποκρίνονται σε όλες τις υποχρεώσεις οι οποίες πηγάζουν

από αυτό, όπως ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με περιστατικά Λεγεωνέλλωσης σε ταξιδιώτες (είτε στη χώρα μας είτε στο εξωτερικό), διερεύνηση και λήψη των απαραίτητων μέτρων Δημόσιας Υγείας που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Υγείας, σε περιστατικά τα οποία συμβαίνουν στη χώρα μας. Από το 2002 μέχρι σήμερα διοργανώθηκαν διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα για τους Λειτουργούς των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, στα οποία κλήθηκαν και Λειτουργοί άλλων εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, όπως του Υπουργείου Εργασίας και Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

3. Το Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Γ.Ν. Λευκωσίας είναι σε θέση να κάνει τις εργαστηριακές εξετάσεις βιολογικών δειγμάτων για διάγνωση περιστατικών της Λεγεωνέλλας, εξυπηρετώντας όλη την Κύπρο. Επίσης το Γενικό Χημείο του Κράτους διεξάγει τις εργαστηριακές εξετάσεις για Λεγεωνέλλα από δείγματα νερού, όποτε του ζητηθεί καθώς και για συστηματικό περιοδικό έλεγχο δειγμάτων νερού από τα Κρατικά Νοσηλευτήρια.
4. Σημειώνεται ότι αρμόδιο Υπουργείο σύμφωνα με τη νομοθεσία για την εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικασιών ελέγχου και παρακολούθησης κτιριακών μονάδων είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με το οποίο συνεργαζόμαστε.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας ακολουθώντας τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Προγράμματος EWGLINET το 2004, ξεκίνησαν με τη βοήθεια εμπειρογνώμονα τη διεξαγωγή Μελέτης Εκτίμησης Επικινδυνότητας για τη Νόσο των Λεγεωναρίων για τα κρατικά νοσηλευτήρια και τη λήψη σχετικών διορθωτικών μέτρων. Η όλη μελέτη συμπληρώθηκε το 2006 και προγραμματίζεται να επαναληφθεί εντός του 2009.

Από τα πιο πάνω φαίνεται καθαρά ότι η Κύπρος συνεργάζεται και συμμετέχει ουσιαστικά με την Ομάδα Εργασίας της ΕΕ για Μολύνσεις από Λεγεωνέλλα (EWGLI), εκκρεμεί ωστόσο η τυπική δήλωση συμμετοχής από πλευράς Υπουργείου Υγείας. Πρόσφατα, οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας έχουν ζητήσει με επιστολή τους όπως αποσταλούν τα σχετικά έντυπα και προχωρήσουν σε διευθέτηση των διαδικασιών επίσημης συμμετοχής του υπουργείου Υγείας στις εργασίες της Ομάδας αυτής.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.337, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.337, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

Ερώτηση 1

Με ποιους τρόπους ενθαρρύνεται από το κράτος ο ιδιωτικός τομέας να αυξήσει τη συνεισφορά του σε δαπάνες E & A και ποια η ανταπόκριση του;

Η μέχρι τώρα συνεισφορά του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων θεωρείται περιορισμένη. Όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, οι ερευνητικές δαπάνες των επιχειρήσεων ήταν €9.8 εκ. το 2006, και αποτελούσαν το 16% των συνολικών ερευνητικών δαπανών του έτους, απέχοντας πολύ από το στόχο του 67% που τέθηκε στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Βαρκελώνης το 2002.

	2004	2005	2006

Σύνολο Ερευνητικών Δαπανών (€εκ.)	46.5	54.4	61.3
Ερευνητικές Δαπάνες Επιχειρήσεων (€εκ.)	8.8	9.1	9.8
Δαπάνες Επιχειρήσεων ως ποσοστό των Συνολικών Δαπανών	18.9%	16.8%	15.9%

Το γεγονός αυτό είναι κάπως αναμενόμενο, αν αναλογιστεί κανείς ότι περίπου 90% των επιχειρήσεων της Κύπρου είναι πολύ μικρές, με προσωπικό μέχρι 4 άτομα, καθώς και ότι το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής δραστηριότητας όσον αφορά το ΑΕΠ, προέρχεται από τον τριτογενή τομέα. Συνεπώς η έλλειψη μεγάλων βιομηχανιών στην Κύπρο, οι οποίες θα ήταν σε θέση να επενδύσουν σημαντικά ποσά για έρευνα, όπως γίνεται σε άλλες χώρες, επιδεινώνει το ποσοστό συμμετοχής, του ιδιωτικού τομέα έναντι του Δημοσίου σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας.

Ένα από τα βασικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε άλλες χώρες για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των επιχειρήσεων σε ερευνητικές δραστηριότητες είναι η φοροαπαλλαγή των δραστηριοτήτων αυτών. Το εργαλείο αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά στην Κύπρο, αφού ο συντελεστής εταιρικού φόρου είναι πολύ χαμηλός. Ως εκ τούτου, η προσπάθεια για επέκταση της συμμετοχής των κυπριακών επιχειρήσεων σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, επικεντρώνεται στη δημιουργία ευνοϊκού χρηματοδοτικού κλίματος και στην καλλιέργεια ερευνητικής κουλτούρας ανάμεσα στους εμπλεκόμενους φορείς του ιδιωτικού τομέα. Τα μέσα που περιλαμβάνουν κυρίως χρηματοδοτικά μέτρα και κίνητρα τα οποία διοχετεύονται μέσω των ανταγωνιστικών διαδικασιών και προσκλήσεων της Δέσμης Προγραμμάτων του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ).

Τα προγράμματα που περιλαμβάνονται στην παρούσα Δέση Προγραμμάτων 2008-2010 και αφορούν τον ιδιωτικό τομέα είναι:

- (α) Πρόγραμμα “Έρευνα και Επιχειρήσεις”, κύριος στόχος της οποίας είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας των επιχειρήσεων μέσα από την ανάπτυξη νέων ή την βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, υπηρεσιών και μεθόδων παραγωγής, καθώς και μέσα από την επίλυση κοινών τεχνολογικών προβλημάτων και την εξυπηρέτηση κοινών ερευνητικών αναγκών συνδέσμων και μεγάλων ομάδων επιχειρήσεων.
- (β) Πρόγραμμα “EUREKA Κύπρου”, κύριος στόχος της οποίας είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, η δικτύωση και η συνεργασία με φορείς του εξωτερικού και η ανάπτυξη προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, μέσω της συμμετοχής τους σε διεθνή ερευνητικά έργα βιομηχανικής έρευνας.
- (γ) Πρόγραμμα “Καινοτομία”, το οποίο στοχεύει τόσο στην ενίσχυση της ενδογενούς ικανότητας των επιχειρήσεων να αναπτύξουν καινοτόμες δραστηριότητες, όσο και στη διαμόρφωση μηχανισμών υποστήριξης για γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της επιχειρηματικής και της ακαδημαϊκής/ερευνητικής κοινότητας.
- (δ) Πρόγραμμα “Διδάκτωρ σε Επιχείρηση”, το οποίο απευθύνεται σε κυπριακές επιχειρήσεις που θα εργοδοτήσουν νέο ερευνητή κάτοχο διδακτορικού τίτλου, για την εκπόνηση ερευνητικού έργου σχετικού με τις δραστηριότητες της επιχείρησης.

- (ε) Πρόγραμμα “Κινητικότητα”, το οποίο αφορά την εκπόνηση εφαρμοσμένης έρευνας από υποψήφιο διδάκτορα σε επιχείρηση, της οποίας οι δραστηριότητες είναι συναφείς με το ερευνητικό έργο.

Πέρα από τα προγράμματα της Δέσμης Προγραμμάτων 2008-2010, η οποία αποτελεί το κύριο μέσο προώθησης της έρευνας και καινοτομίας στην Κύπρο, σημαντική ώθηση αναμένεται να δώσει η μεταφορά και ενσωμάτωση του θεσμού των Εκκολαπτηρίων Επιχειρήσεων Υψηλής Τεχνολογίας, στις δραστηριότητες του ΙΠΕ. Μετά την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου λειτουργίας του θεσμού των Εκκολαπτηρίων, και της θετικής αξιολόγησης του, από εξωτερικούς αξιολογητές, αποφασίσθηκε όπως ο θεσμός, αναθεωρηθεί με στόχο την αναβάθμιση και περαιτέρω ενδυνάμωση του, υπό την εποπτεία και διαχείριση του ΙΠΕ.

Τέλος, ένας από τους παράγοντες, στους οποίους η πολιτική της κυβέρνησης δίνει ιδιαίτερη σημασία είναι η καλλιέργεια Ερευνητικής Κουλτούρας τόσο στους κύκλους των επιχειρήσεων όσο και στη βιομηχανία. Για το λόγο αυτό προωθείται πρόταση για δημιουργία Γραφείων Διασύνδεσης Έρευνας και Βιομηχανίας στα πανεπιστήμια. Τα Γραφεία αυτά αναμένεται να ενισχύσουν τους δεσμούς μεταξύ ακαδημαϊκής κοινότητας και επιχειρήσεων, προωθώντας τόσο την αξιοποίηση υφιστάμενων αποτελεσμάτων έρευνας από τις επιχειρήσεις, όσο και την εκπόνηση ερευνητικών έργων βάσει των αναγκών και των απαιτήσεων των επιχειρήσεων.

Ερώτηση 2

Ποιες είναι οι μέχρι σήμερα προτάσεις του Κυπριακού Επιστημονικού Συμβουλίου και ποιο το περιεχόμενο της μακροχρόνιας στρατηγικής από το ΕΣΕΚ;

Το Κυπριακό Επιστημονικό Συμβούλιο (ΚΕΣ) και το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ), αποτελούν τις βασικές συνιστώσες του νέου συστήματος Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης της Κύπρου και βρίσκονται στη διαδικασία σύστασης και καταρτισμού τους σε σώματα.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.360, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.360, ημερ. 5/02/2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 16.11.2004, ασκώντας τις εξουσίες που του παραχωρούνται από το άρθρο 12 του περί Καθιέρωσης της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής των Πεσόντων και Αγωνισθέντων για τη Δημοκρατία Νόμου, την προαγωγή μελών της Αστυνομίας Μαχητών της Αντίστασης που ήταν τότε εγγεγραμμένα στο σχετικό Μητρώο που τηρεί η Επιτροπή Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου Μαχητών της Αντίστασης. Η εν λόγω Απόφαση υλοποιήθηκε.

2. Επειδή μετά την πιο πάνω Απόφαση για προαγωγές άρχισε μαζική υποβολή αιτήσεων για εγγραφή στο Μητρώο Μαχητών της Αντίστασης, τροποποιήθηκε ο πιο πάνω νόμος και τέθηκε ως καταληκτική ημερομηνία για εγγραφή η 31^η Αυγούστου 2006.

3. Με βάση τις νέες εγγραφές στο Μητρώο Μαχητών της Αντίστασης το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 19.6.2007 όπως προαγωγές Μαχητών της Αντίστασης γίνονται με την αφυπηρέτησή τους, νοουμένου ότι δεν θα έχουν προαχθεί

στο μεταξύ σε Ανώτερο Υπάστυνομο ή σε ανώτερο βαθμό. Η Απόφαση αυτή υλοποιείται.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.371, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.371, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Φακ.: Ερ. 23.06.009.03.371 και ημερ. 20.2.09, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου προσφέρει κάθε χρόνο 5.000 εισιτήρια για τις τρίτεκνες οικογένειες και 5.000 εισιτήρια για τις πολύτεκνες οικογένειες.
2. Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου για τα εισιτήρια αυτά επιδοτείται από το Υπουργείο Οικονομικών με το ποσό των €51.260. Σημειώνεται ότι η πραγματική αξία των εν λόγω εισιτηρίων είναι €120.000.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Μάρκου Κυπριανού στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.393, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη αναφορικά με δηλώσεις του Βρετανού Επιτελάρχη της Ειρηνευτικής Δύναμης

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αριθμό 23.06.009.03.393 του βουλευτή κ. Περδίκη, σε σχέση με τις δηλώσεις του Βρετανού Επιτελάρχη της Ειρηνευτικής Δύναμης για τον αριθμό των κατοχικών δυνάμεων στην Κύπρο, και σας πληροφορώ ότι η Κυβέρνηση έχει προβεί στα δέοντα διαβήματα τόσο προς τα Ηνωμένα Έθνη, συμπεριλαμβανομένων του Ειδικού Αντιπροσώπου του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο κ. Ζεριχούν και του ίδιου του Βρετανού Επιτελάρχη.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.401, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ανάμεσα στα πολλά μέτρα που εισηγήθηκε το Συμβούλιο Οδικής Ασφάλειας για μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων ήταν και η δημιουργία 26 πρόσθετων θέσεων Αστυφύλακα (Κλ. Α3, Α5 και Α7 (ii)) για κάλυψη αναγκών της Τροχαίας Αστυνομίας, έναντι ανάλογης περικοπής της δαπάνης για υπερωριακή απασχόληση.

Το μέτρο αυτό τέθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών το οποίο διαπιστώνοντας ότι η πρόνοια για υπερωριακή απασχόληση του φετινού Προϋπολογισμού για την Τροχαία αντιστοιχεί σε 13 θέσεις αστυφύλακα, δεν ενέκρινε, για δημοσιονομικούς λόγους, τη δημιουργία νέων θέσεων για την Τροχαία Αστυνομίας.

Επί του παρόντος οι οποιεσδήποτε ανάγκες για πρόσθετη αστυνόμευση της τροχαίας από την αστυνομία θα ικανοποιούνται με υπερωριακή απασχόληση.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και φθάνουμε αισίως στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Προχωρούμε στη συζήτηση του θέματος που τιτλοφορείται «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη», θέμα εγγραφέν με

εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρήστου Πουργουρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας.

Έχει κυκλοφορήσει κατάλογος ομιλητών. Υπενθυμίζεται ότι ο χρόνος των ομιλητών έχει προκαθοριστεί από τη σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων, όπως σας έχει γνωστοποιηθεί. Να παρακαλέσω, επειδή όλες οι πλευρές έχουμε υποχρεώσεις, και κομματικές, αν μπορεί, οι ομιλίες να συντομευθούν ακόμα και πιο κάτω από το χρόνο που συμφωνήσαμε, όπως, αντιλαμβάνομαι, θα κάμει η ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Καλώ στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, ως τον πρώτο ομιλητή, για να καταθέσει την ομιλία του.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ, καλωσορίσατε. Ακριβώς στην ώρα σας! Και δεν έχω αμφιβολία ότι θα έχετε και ευήκοον ους, έτσι ώστε, μετά από τα όσα θα ακούσετε, να προχωρήσετε εις αυτό το οποίο ενδεχόμενα η πλειοψηφία της Βουλής θα υιοθετήσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η επανένωση της πατρίδας μας αποτελεί για την παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού, όπως βεβαίως και για τις άλλες παρατάξεις, τον ύψιστο πολιτικό στόχο. Αυτό το στόχο -και μιλώ για την παράταξή μου- υπηρετήσαμε με συνέπεια και εξακολουθούμε να υπηρετούμε με την προσήλωσή μας στη νηφάλια πολιτική σκέψη, στην ορθολογιστική ανάλυση των διεθνών δεδομένων και στην αποφυγή των εύκολων συνθημάτων αλλά και των αχρείαστων αγκυλώσεων που δεν οδηγούν πουθενά.

Ανέκαθεν πιστεύαμε στην ανάγκη της αξιόπιστης παρουσίας της Κύπρου στη διεθνή πολιτική σκηνή, σε μια προσπάθεια οικοδόμησης εκείνων των συμμαχιών και ερεισμάτων που θα μπορούσαν με τη σειρά τους να αποτελέσουν μέρος ενός συστήματος πιέσεων και κινήτρων προς την Άγκυρα, προκειμένου η τελευταία να συναινέσει στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Αυτός ήταν ένας βασικός λόγος που επέβαλλε την ένταξη της Κύπρου στη μεγάλη πολιτική οικογένεια της ενωμένης Ευρώπης. Πέρα δηλαδή από την αυτόνομη φιλοδοξία της ισότιμης συμμετοχής της Κύπρου στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, το επιπρόσθετο κίνητρο για την Κύπρο ήταν ακριβώς η αξιοποίηση του προνομιακού πεδίου της Ενωμένης Ευρώπης στην προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού.

Ως παράταξη δικαιούμαστε να αισθανόμαστε υπερήφανοι, γιατί ήταν επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη που το άπιαστο για πολλούς όνειρο της ένταξης έγινε πραγματικότητα. Και έγινε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματικότητα, επειδή είχαμε συγκεκριμένη στρατηγική, την οποία υπηρετήσαμε αποφασιστικά και συντονισμένα. Έγινε πραγματικότητα, επειδή στηριζόταν έμπρακτα και ουσιαστικά -και το τονίζω- από το σύνολο σχεδόν των πολιτικών δυνάμεων του τόπου. Έγινε πραγματικότητα, επειδή αποτελούσε προϊόν κοινών αποφάσεων, κοινού σχεδιασμού και εκτέλεσης με την ελληνική κυβέρνηση. Έγινε πραγματικότητα, επειδή αυτή ήταν η βούληση της συντριπτικής πλειοψηφίας του κυπριακού λαού.

Η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτέλεσε χωρίς αμφιβολία το μεγαλύτερο επίτευγμα στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ήταν, εξάλλου, το πρώτο

πολιτικό γεγονός που μετέβαλε τα δεδομένα ισχύος στη σχέση μας με την Τουρκία και γι' αυτό, εξάλλου, οι τότε τουρκικές αντιδράσεις έφταναν στις απειλές πως ενδεχόμενη ένταξή μας θα προκαλούσε την άνευ ορίων αντίδραση της Άγκυρας.

Την ίδια ώρα, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έπρεπε και δεν πρέπει να θεωρείται η ένταξη ως η τελική κατάληξη. Πρόκειται, αντίθετα, για ένα νέο ξεκίνημα και για μια μεγάλη ευκαιρία, την οποία σε κάθε βήμα και κάθε στιγμή θα πρέπει να αξιοποιούμε. Εάν υπάρχει μια λέξη-κλειδί για κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτή είναι η συμμετοχή και όχι, βεβαίως, η αυτοεξαίρεση και η περιθωριοποίηση.

Είναι μέσω της ενεργούς συμμετοχής σε κάθε πτυχή και κάθε πυλώνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέσω της αξιόπιστης παρουσίας στην ευρωπαϊκή πολιτική σκηνή που θα μπορέσει η Κύπρος, ως κράτος μέλος, να μεγιστοποιήσει, αλλά και να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που της προσφέρονται, προς όφελος πρώτιστα του μέγιστου στόχου της επίλυσης του κυπριακού προβλήματος. Και εδώ ακριβώς είναι που εγείρεται, κυρίες και κύριοι, και το θέμα που συζητούμε σήμερα, αυτό της ένταξης της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη.

Κυρίες Πρόεδρε, θέλω σε τούτο το σημείο να ξεκαθαρίσω το εξής: Σεβόμαστε και το υπογραμμίζω- κάθε διαφορετική άποψη και σε αυτό και σε όποιο άλλο πολιτικό θέμα. Και είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε αυτές τις διαφορετικές μας απόψεις με νηφαλιότητα και με επιχειρήματα. Την ίδια ώρα, όμως, εξίσου σημαντική θεωρούμε την ανάγκη ορθής παρουσίασης των δεδομένων, μακριά από συναισθηματισμούς και μακριά από δογματισμούς.

Αποτελεί γεγονός ότι ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη, που ιδρύθηκε το 1994, αποτελεί πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του NATO, αλλά και του πρώην ανατολικού συνασπισμού, με στόχο την εγκαθίδρυση της σταθερότητας, της ασφάλειας και των δημοκρατικών θεσμών στην ευρωατλαντική περιοχή. Προφανώς, κάποιοι -και το λέω με όλο το σεβασμό- θα προτιμούσαν την ένταξή μας σε ένα πρόγραμμα του Συμφώνου, ενδεχόμενα, της Βαρσοβίας. Είναι καλά γνωστό πως αυτό έχει καταρρεύσει με την ελεύθερη βούληση των λαών που το αποτελούσαν και που καθόλου, μα καθόλου, δεν επιθυμούν να επιστρέψουν σε μια κατάσταση πραγμάτων που καμία σχέση δεν είχε ούτε με την ελευθερία ούτε με τη δημοκρατία, βεβαίως.

Σήμερα στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη μετέχει το σύνολο των πρώην σοβιετικών δημοκρατιών, όπως η Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, το Ουζμπεκιστάν και σωρεία άλλων. Μετέχουν κράτη όπως η Αλβανία και η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Μετέχουν παραδοσιακά ουδέτερες χώρες, όπως η Ελβετία και η Φινλανδία. Μετέχει η Σερβία, που δέχθηκε στρατιωτική επίθεση από το NATO. Μετέχει η ίδια η Ρωσία, που αποτέλεσε παλαιότερα το αντίπαλο δέος προς το NATO. Και είναι με ικανοποίηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που βλέπουμε ότι η διατάραξη των σχέσεων NATO-Ρωσίας, μετά τα γεγονότα στη Γεωργία, μπαίνει πλέον στο περιθώριο και οι στενές σχέσεις συνεργασίας αποκαθίστανται και πάλι.

Μετέχει, βεβαίως, η Ελλάδα, μετέχει και η Γαλλία, που πρωτοστατεί στην απεξάρτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις Ηνωμένες Πολιτείες στα θέματα άμυνας και ασφάλειας. Μάλιστα είναι καλά γνωστό και πρέπει να τονιστεί πως η τελευταία, δηλαδή η Γαλλία, επιστρέφει πλέον στο στρατιωτικό βραχίονα του NATO έχοντας συνειδητοποιήσει ότι η εξαίρεση δεν προσφέρει λύσεις.

Μετέχουν, με λίγα λόγια, όλα τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μετέχουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα τα άλλα κράτη της ευρύτερης ευρωπαϊκής περιοχής εκτός από ένα: την Κυπριακή Δημοκρατία.

Θέλω να ελπίζω πως θα συνειδητοποιήσουμε όλοι τούτη την πραγματικότητα και δε θα επιμένουν κάποιοι να βλέπουν τον κόσμο μέσω των φακών μιας ιδεολογίας που -δυστυχώς γι' αυτούς, ευτυχώς για τα εκατομμύρια των λαών- έχει καταρρεύσει.

Αποτελεί επίσης γεγονός ότι, όσο και εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση, το NATO και ο Συνεταιρισμός αποτελούν ξεχωριστούς οργανισμούς και ξεχωριστά προγράμματα, η σχέση μεταξύ τους είναι ισχυρή και σημαντική. Όποιος αρνείται την αλήθεια, δεν είναι ούτε σωστός ούτε και ανταποκρίνεται στις σωστές διαστάσεις ενός θέματος που καλούμαστε να εξετάσουμε.

Είναι τέτοια η μεταξύ τους σχέση, που η αποτελεσματική και πλήρης συμμετοχή κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας και κατ' επέκταση στην Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας της Ένωσης εξαρτάται από τη συμμετοχή τους είτε στο NATO είτε, τουλάχιστο, στο Συνεταιρισμό. Αυτό προβλέπει ξεκάθαρα η συμφωνία Berlin Plus και γι' αυτό ακριβώς οι εκάστοτε Υπουργοί Άμυνας και άλλοι κρατικοί αξιωματούχοι της Κύπρου υποχρεώνονται να εγκαταλείψουν την αίθουσα, όταν συζητούνται ζητήματα που εμπεριέχουν διαβαθμισμένες, όπως αποκαλούνται, πληροφορίες που είναι, ασφαλώς, τα πλείστα, σοβαρά διεθνή ζητήματα, ακόμη και αυτά που αφορούν τη δική μας περιοχή.

Ένα μόνο θα παρακαλούσα. Οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ και όσοι αντιτίθενται, ενδεχομένως, στο αίτημα για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, ας ρωτήσουν τον προερχόμενο από το δικό σας κόμμα, κυρίες και κύριοι του ΑΚΕΛ, τον Υπουργό Άμυνας, για να τους επιβεβαιώσει αυτό που προανέφερα. Ότι, δηλαδή, οσάκις θεωρείται ότι η Σύνοδος ασχολείται με διαβαθμισμένες πληροφορίες, ο ίδιος οφείλει εξευτελιστικά να εγκαταλείπει την αίθουσα, παρά το γεγονός ότι είναι υπουργός μιας χώρας πλήρους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αυτό το γεγονός, βεβαίως, πλήττει την κρατική υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το χειρότερο, βεβαίως, είναι η εκμετάλλευση αυτής της πολιτικής αδυναμίας της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία, που σε κάθε ευκαιρία απαιτεί την εξαίρεση της Κύπρου από την όποια συμμετοχή σε πράξεις της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας που προϋποθέτουν τη συνεργασία Ευρωπαϊκής Ένωσης-NATO, δηλαδή από τις πλείστες όσες διεργασίες. Αυτή η τουρκική πρακτική και η δικαιολογημένη αντίδραση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν δημιουργήσει, είτε το θέλουμε είτε όχι, πρόβλημα στη σχέση Ευρωπαϊκής Ένωσης-NATO, κάτι που με τη σειρά του δημιουργεί την ανάλογη αντίδραση εκ μέρους των άλλων κρατών μελών της Ένωσης και έχει υπολογίσιμο πολιτικό κόστος για την Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η προβληματική για την Κύπρο κατάσταση μπορεί να μετατραπεί σε ευκαιρία, εάν παραμεριστούν κάποιοι δογματισμοί και προχωρήσουμε ως κράτος στην υποβολή αίτησης για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Η Τουρκία, σε μια τέτοια περίπτωση, θα βρεθεί στη δύσκολη θέση να επιλέξει μεταξύ της αποδοχής της κυπριακής αίτησης, που ασφαλώς συνεπάγεται έμμεση αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, και της άσκησης βέτο, κάτι που θα έχει αβάστακτο πολιτικό κόστος.

Έχουμε ακούσει από τους συναδέλφους και φίλους του ΑΚΕΛ ότι μια ανάλογη πράξη τώρα, εν μέσω διαπραγματεύσεων, θα ήταν άσοφη. Επικαλούνται μάλιστα τις επιλογές της κυβέρνησης Κληρίδη πριν από οκτώ χρόνια. Λυπούμαι να το πω, αλλά φαίνεται ότι δεν κατανοούν πως άλλα ήταν τα τότε δεδομένα, που η Κύπρος ήταν εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, και άλλα τα σημερινά. Σε αντίθεση με την τότε

κατάσταση, όταν η όλη διπλωματική μας προσπάθεια επικεντρωνόταν, βεβαίως, στην ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μια ανάλογη πράξη σήμερα μπορεί ακριβώς να αποτελέσει την πράξη εκείνη που θα ωθήσει τη διαπραγματευτική διαδικασία σε μια προσπάθεια της Τουρκίας να αποφύγει, ακριβώς, τα διλήμματα της όποιας απόφασης της με άλυτο το Κυπριακό.

Κατ' ακρίβειαν, η αίτηση για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη μπορεί να αποτελέσει μέρος ενός ολοκληρωμένου ευρωπαϊκού σχεδιασμού προώθησης του Κυπριακού στο χώρο της Ευρώπης, σε συνεργασία πάντα με την Ελλάδα, αλλά και με τη στήριξη και συμβολή όλων των πολιτικών δυνάμεων που πέραν του ΑΚΕΛ, οι όσοι ανήκουν στον πέραν της αριστεράς χώρο, φαίνεται να εμμένουν και να υιοθετούν μια ανάλογη απόφαση.

Έχω ακούσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και το επιχείρημα ότι η ένταξη της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη δε συνάδει με το στόχο της αποστρατιωτικοποίησης και της επανένωσης. Καλώ όσους έχουν ανάλογες ανησυχίες να εξετάσουν τα παραδείγματα της Μάλτας και της Ισλανδίας, που δεν έχουν καθόλου στρατιωτικές δυνάμεις. Και η μεν πρώτη συμμετέχει στο Συνεταιρισμό, ενώ η δεύτερη, η Ισλανδία, χωρίς στρατό, συμμετέχει και στο ΝΑΤΟ. Τίποτα δηλαδή δεν εμποδίζει την επίλυση με αποστρατιωτικοποίηση το να αιτηθούμε να ενταχθούμε στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη.

Βέβαια, δική μας άποψη είναι ότι και μετά τη λύση η ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία -και λέω τη θέση της παράταξής μου χωρίς δισταγμούς και χωρίς φοβίες- ίσως θα πρέπει να διατηρήσει ένα μικρό επαγγελματικό σώμα ασφαλείας, για να μπορεί ακριβώς να ανταποκρίνεται στις βασικές υποχρεώσεις της σε θέματα όπως η έρευνα και η διάσωση και να μην επιτρέπουμε σε άλλους να αξιοποιούν προς ίδιο όφελος τη γεωστρατηγική μας θέση. Είτε αυτή λέγεται Τουρκία είτε αυτή λέγεται Βρετανία μέσω των βρετανικών βάσεων.

Μέσα στα ίδια πλαίσια, για να μη μένουν αναπάντητα ερωτήματα, τοποθετούμε την πιθανότητα ένταξης της Κύπρου και στο ΝΑΤΟ. Δεν εγείρουμε -και το τονίζω και θέλω να το υπογραμμίσω, για να μην υπάρχουν παρερμηνείες- ανάλογο ζήτημα σήμερα, στην απουσία λύσης. Αλλά την ίδια ώρα δεν αποκλείουμε δογματικά την όποια συζήτηση και την όποια προοπτική μετά την επίλυση του Κυπριακού. Εξάλλου, μέχρι τότε, κυρίες και κύριοι, η ίδια η δομή του ΝΑΤΟ πιθανώς να μετεξελιχθεί ακόμη περισσότερο. Δεν αποκλείεται μάλιστα η ίδια η Ρωσία να καταστεί τελικά μέλος ενός μετεξελιγμένου ΝΑΤΟ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να σημειώσουμε και το εξής: Τα περισσότερα επιχειρήματα που ακούγονται από τους φίλους του ΑΚΕΛ εναντίον της αίτησης ένταξης στο Συνεταιρισμό δεν είναι καινούρια. Είναι τα ίδια που ακούγαμε εναντίον της τελωνειακής ένωσης Κύπρου-Ευρωπαϊκής Κοινότητας το 1987 επί κυβερνήσεως του αείμνηστου Σπύρου Κυπριανού. Είναι ανάλογες οι σημερινές ενστάσεις με αυτές που είχε το ΑΚΕΛ έναντι της υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1990 επί κυβέρνησης Βασιλείου. Είναι η ίδια προσέγγιση που έφερε το ΑΚΕΛ εναντίον στη συμμετοχή της Κύπρου στη ζώνη του ευρώ επί διακυβέρνησης του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου. Πρόκειται για τα γνωστά φοβικά και -λυπούμαι που το λέω- αρνητικά σύνδρομα που χαρακτηρίζουν τη διαχρονική στάση της κυπριακής αριστεράς έναντι κάθε πτυχής που σχετίζεται με την Ευρώπη. Είτε αυτή λέγεται Συνθήκη της Λισαβόνας ή Συνταγματική Συνθήκη είτε ευρωπαϊκό, οικονομικό και κοινωνικό μοντέλο.

Σεβαστές, κυρίες και κύριοι του ΑΚΕΛ, οι απόψεις σας. Δικαίωμά σας να έχετε την όποια άποψη οι ίδιοι θεωρείτε σωστή. Κανείς, όμως, δεν έχει το δικαίωμα να κρατά την Κύπρο στο περιθώριο. Να αποστερεί από τη χώρα μας τις ευκαιρίες και τις προοπτικές που προκύπτουν από την αξιόπιστη και συνεπή παρουσία σε κάθε πυλώνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να αποστερεί από την Κύπρο δυνατότητες επηρεασμού της τουρκικής στάσης στο Κυπριακό εξαιτίας κάποιων αντιλήψεων που ανάγονται στο παρελθόν. Να αποστερεί την ευκαιρία ενάσκησης -και αυτό το υπερτονίζω- κυριαρχικών δικαιωμάτων, αλλά και της εκμετάλλευσης της γεωπολιτικής μας θέσης, επιτρέποντας έτσι στη Βρετανία να καλύψει το κενό χρησιμοποιώντας τις βρετανικές βάσεις.

Και, ειλικρινά, διερωτώμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Δεν είναι εις βάρος της κυπριακής κυριαρχίας, εάν με την απουσία μας από το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη δίνουμε την ίδια ώρα την ευκαιρία, ώστε οι Βρετανοί να αναπληρώνουν και να αξιοποιούν τη γεωστρατηγική μας θέση; Δεχόμαστε να το ασκούν από τα κυπριακά εδάφη οι Βρετανοί αλλά όχι η ίδια η Κυπριακή Δημοκρατία! Είμαι βέβαιος ότι ούτε ο δικός σας πατριωτισμός το επιτρέπει ούτε και η στάση σας η διαχρονική έναντι των βρετανικών βάσεων μπορεί να αφήνει αυτό το κεφαλαιώδες ζήτημα στα χέρια των Άγγλων, εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, εις βάρος της κυπριακής κυριαρχίας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι για όλους αυτούς τους λόγους που εμείς ως παράταξη υποστηρίζουμε την άμεση υποβολή αίτησης για συμμετοχή της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Θέλω να ελπίζω ότι στο τέλος και μέσα από το διάλογο όλοι θα συνειδητοποιήσουμε... Γιατί είμαι βέβαιος ότι αυτό προέχει, εξάλλου, η εξυπηρέτηση των καλώς νοουμένων συμφερόντων της πατρίδας μας, και όχι, βέβαια, οι ιδεοληψίες, ιδιαίτερα όταν αυτές βασίζονται σε παρωχημένες αντιλήψεις και σε δεδομένα μιας εποχής που σίγουρα ανήκει οριστικά στο παρελθόν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Αναστασιάδη.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Άντρος Κυπριανού από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Υπουργέ Εξωτερικών,

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα ως επείγον το θέμα για την ένταξη της Κύπρου στο πρόγραμμα του ΝΑΤΟ "Συνεταιρισμός για την Ειρήνη". Σεβόμαστε απολύτως το δικαίωμα των κομμάτων να απαιτήσουν την εγγραφή και τη συζήτηση του θέματος. Διερωτόμαστε όμως τι το καθιστά επείγον. Επίκειται μήπως κάποια σημαντική συζήτηση; Επίκειται η λήψη κάποιας σημαντικής απόφασης; Θα πω ότι ήμουν δύο μέρες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συναντήθηκα με εκπροσώπους από όλες τις πολιτικές ομάδες και αρκετούς άλλους παράγοντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κανένας δεν ενδιαφέρθηκε να με ρωτήσει για το θέμα του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη. Κανέναν δεν απασχολεί στο ευρωπαϊκό επίπεδο το θέμα "Συνεταιρισμός για

την Ειρήνη”. Τίποτα λοιπόν από τα πιο πάνω δεν επίκειται. Αυτό που επίκειται είναι οι ευρωεκλογές.

Για χάρη λοιπόν της αποκόμισης κομματικών κερδών ξεχνιέται η ανάγκη διατήρησης ενότητας στο εσωτερικό μέτωπο. Ξεχνιέται η δεοντολογία και υποβιβάζεται το επίπεδο της πολιτικής ζωής στον πολύπαθό μας τόπο. Στόχος είναι να φθαρεί η εικόνα του Προέδρου και της κυβέρνησης στην κοινή γνώμη, να περιοριστεί η δυνατότητα του Προέδρου να προωθήσει πολιτικές του επιλογές, να πληγεί η εικόνα του ΑΚΕΛ και να περιοριστεί η εκλογική του δυνατότητα. Αυτό ήταν αναμενόμενο, αν και όχι αποδεχτό, από την αντιπολίτευση. Ξαφνιάζει όμως και ξενίζει, όταν με έντονο και αφοριστικό τρόπο γίνεται και από κόμματα με τα οποία από κοινού συμμετέχουμε στην κυβέρνηση.

Επειδή κάποιιοι πιθανόν να διαμαρτυρηθούν ότι τάχατες επιδιώκουμε τη φήμησή τους, ξεκαθαρίζω. Σεβόμαστε το δικαίωμα του καθενός να καταλήγει στις δικές του αποφάσεις, να κρίνει και να επικρίνει. Αναμένουμε όμως ότι θα τηρείται ένας κώδικας δεοντολογίας, ιδιαίτερα μεταξύ των κομμάτων που συνεργάζονται στηρίζοντας την κυβέρνηση. Αναμέναμε ότι θα τηρούσαν την ίδια στάση που τήρησαν έναντι των κυβερνήσεων του Γλαύκου Κληρίδη και του Τάσσου Παπαδόπουλου. Και από τις δύο κυβερνήσεις ζητήθηκε η υποβολή αίτησης για ένταξη. Και οι δύο αρνήθηκαν, προτάσσοντας σχετικά επιχειρήματα. Κανένα πολιτικό κόμμα δεν ένωσε την ανάγκη να τους ασκήσει κριτική ή πιέσεις. Σήμερα εξαντλούν τη σκληρότητά τους ενάντια στην κυβέρνηση και το ΑΚΕΛ. Γιατί; Νομίζω ότι ο κάθε πολίτης εξάγει εύκολα και αβίαστα τα συμπεράσματά του. Νομίζουν ότι θα πλήξουν την αξιοπιστία και τη σοβαρότητα του Προέδρου και του ΑΚΕΛ. Νομίζουν ότι θα μας απομονώσουν, περιορίζοντας τη δυνατότητά μας να προωθήσουμε το Κυπριακό και άλλα πολιτικά ζητήματα.

Το θέμα λοιπόν της ένταξης της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη δε συζητείται σήμερα, γιατί το επιβάλλει ή το απαιτεί η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δε συζητείται, γιατί το επιβάλλουν τα στρατηγικά συμφέροντα της Κύπρου. Συζητείται, γιατί το επιβάλλουν οι προεκλογικές, και όχι μόνο, ανάγκες των κομμάτων. Το ερώτημα που θα επιδιώξουμε να απαντήσουμε είναι αν όντως υπάρχει ανάγκη για ένταξη της Κύπρου στο πρόγραμμα, κατά πόσο κάτι τέτοιο θα εξυπηρετούσε δηλαδή τα συμφέροντα της χώρας μας. Ως ΑΚΕΛ μελετήσαμε σε βάθος την ιδρυτική διακήρυξη του προγράμματος και τη σχέση του με το ΝΑΤΟ. Οι απόψεις και τα επιχειρήματα που προβάλλουμε είναι αποτέλεσμα αυτής της μελέτης. Ευχή και επιθυμία μας είναι στη συζήτηση που θα ακολουθήσει να πάρουμε απαντήσεις με επιχειρήματα και όχι με αφορισμούς και χαρακτηρισμούς.

Το πρόγραμμα λοιπόν “Συνεταιρισμός για την Ειρήνη” ιδρύθηκε από το ΝΑΤΟ το 1994. Η δημιουργία του Συνεταιρισμού στόχευσε να ικανοποιήσει την ανάγκη του ΝΑΤΟ να φιλοξενήσει χώρες που δε συμμετείχαν σε αυτό, θεσμοποιώντας σχέσεις μαζί τους. Σε επίσημο έγγραφο του Γραφείου Δημόσιων Υποθέσεων του State Department αναφέρεται ότι το πρόγραμμα ήταν πρωτοβουλία των Ηνωμένων Πολιτειών, με στόχο να εδραιωθούν ισχυρές σχέσεις μεταξύ του ΝΑΤΟ και των “νέων δημοκρατικών εταίρων από το πρώην σοβιετικό μπλοκ και ορισμένων ευρωπαϊκών κρατών που παραδοσιακά είναι ουδέτερα”.

Κύριος στόχος του Συνεταιρισμού, όπως αναφέρεται στην πρόσκλησή του προς τα κράτη, είναι να δημιουργήσει τα θεμέλια για μελλοντικά μέλη της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας. Αναφέρεται επί λέξει το εξής: «Η ενεργός συμμετοχή των κρατών στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία διεύρυνσης του ΝΑΤΟ». Αυτός ο σκοπός του Συνεταιρισμού έχει πράγματι επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό. Από τις είκοσι τρεις χώρες που εντάχθηκαν σ’ αυτόν οι

δέκα έχουν ήδη ενταχθεί στο NATO. Όλα τα κράτη που εντάχθηκαν στο NATO μετά το 1994 ήταν μέλη του προγράμματος "Συνεταιρισμός για την Ειρήνη".

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, δυσκολεύομαι να ακούσω τη φωνή μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δίκαιο, κύριε Κυπριανού. Να παρακαλέσω να κάνετε λίγη ησυχία, για να ακούμε τον ομιλητή.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αρκετοί από τους θιασώτες της ένταξης της Κύπρου σε αυτό το πρόγραμμα επιχείρησαν να αποκρύψουν για χρόνια ολόκληρα αυτό το γεγονός, ότι δηλαδή ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη είναι πρόγραμμα του NATO και προθάλαμος για ένταξη σε αυτό. Μια απλή επίσκεψη στην ιστοσελίδα του NATO μπορεί να το επιβεβαιώσει. Βέβαια, και μια απλή επίσκεψη στην ιστοσελίδα του κ. Κασουλίδη μπορεί και πάλι να το επιβεβαιώσει. Είκοσι δύο του Φεβράρη 2006. Δέστε τι λέει ο κ. Κασουλίδης στην ιστοσελίδα του. Το NATO είναι ο ιδρυτής του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη. Όχι μόνο αυτό. Το NATO είναι και ο διοικητής του προγράμματος, όπως αναφέρεται στην πρόσκληση που απευθύνει. Επιβεβαιώνεται δηλαδή, για όσους έχουν ακόμα αμφιβολίες, ότι ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη δε διοικείται ούτε από κάποιο ευρωπαϊκό θεσμό ούτε από κάποιο διακυβερνητικό ευρωπαϊκό σώμα, αλλά από το ανώτατο όργανο του NATO, που είναι το Συμβούλιο. Δεν πρόκειται δηλαδή για ευρωπαϊκή αμυντική δομή, αλλά για νατοϊκή δομή.

Ας δούμε τώρα ποιες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις αναλαμβάνει το κάθε κράτος με τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα. Αυτές καθορίζονται στο έγγραφο πλαίσιο και αναλαμβάνονται έναντι του NATO. Τα κράτη είναι υποχρεωμένα να συμμετέχουν από κοινού σε νατοϊκές ασκήσεις. Με αυτό τον τρόπο αναπτύσσονται οι στρατιωτικές σχέσεις συνεργασίας με το NATO. Τα κράτη οφείλουν να υποβάλλουν στο NATO έγγραφα σχετικά με τα μέτρα που θα λάβουν, ώστε να επιτύχουν τους πολιτικούς στόχους του Συνεταιρισμού, δηλαδή τους στόχους του NATO. Ήδη, πολλά κράτη μέλη του Συνεταιρισμού έχουν εμπλακεί σε επιχειρήσεις αμφίβολης νομιμότητας. Στη διάρκεια των τελευταίων πέντε χρόνων συνεισέφεραν πάνω από το 15% των δυνάμεων που αναπτύχθηκαν σε νατοϊκές επιχειρήσεις, αλλά και σε περιπτώσεις που δεν εμπλέκονται άμεσα συνεισφέρουν στην παρουσία του NATO. Αυτό, όπως ομολογεί σε άρθρο του ο επικεφαλής του Τομέα Κρατικών Σχέσεων και Πολιτικών Υποθέσεων στη Γενική Διεύθυνση Πολιτικών Υποθέσεων και Πολιτικής Ασφαλείας του NATO Robert Weaver, τονίζει τους λόγους για τους οποίους ο Συνεταιρισμός είναι τόσο σημαντικός για τη Συμμαχία. Ενώ όμως το NATO επιδιώκει να προσδώσει στο άρμα του αυτά τα κράτη, ώστε να έχει συμμάχους στις επιχειρήσεις του, την ίδια στιγμή δεν τους παρέχει καμία εγγύηση ασφάλειας. Στο ίδιο έγγραφο του Γραφείου Δημόσιων Υποθέσεων του State Department αναφέρονται τα εξής: «Ο Συνεταιρισμός διευκολύνει τα μέλη του να συμβουλευτούν το NATO, όταν είναι αντιμέτωπα με άμεση απειλή για την ασφάλειά τους, αλλά δεν επεκτείνει τις εγγυήσεις ασφάλειας του NATO». Και αυτά τα διαβάζω.

Επιπλέον, τα κράτη χρηματοδοτούν τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του προγράμματος και υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με τους αμυντικούς προϋπολογισμούς και προγραμματισμούς. Τα μέλη του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη έχουν ακόμα την υποχρέωση να ανταλλάσσουν πληροφορίες με τα κράτη μέλη του NATO σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν για τη διαφάνεια στους αμυντικούς και στρατιωτικούς τους προϋπολογισμούς. Αντίστροφα, τα κράτη του Συνεταιρισμού

μπορούν να έχουν πρόσβαση μόνο σε συγκεκριμένα τεχνικά δεδομένα του NATO και μόνο για λειτουργικά θέματα.

Το 1995, μετά την έναρξη του προγράμματος, καταρτίστηκε και η συμφωνία σχετικά με το καθεστώς των ενόπλων δυνάμεων. Πρόκειται για συμφωνία ανάμεσα στα κράτη μέλη του NATO και τα κράτη που συμμετέχουν στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Σε αυτήν υπάγονται αυτόματα τα μέλη του προγράμματος. Η συμφωνία ρυθμίζει το καθεστώς των ενόπλων δυνάμεων των κρατών μελών του NATO και του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, όταν αυτές βρίσκονται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους. Ο στόχος της συμφωνίας, όπως αναφέρεται και σε επίσημα έγγραφα του NATO, είναι να διευκολύνει τη συνεργασία και τη διεξαγωγή ασκήσεων που θα πραγματοποιούνται στα πλαίσια του προγράμματος του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη μαζί με κράτη μέλη του NATO. Ο στόχος είναι ακριβώς η ενεργός εμπλοκή των μελών του Συνεταιρισμού στις επιχειρήσεις του NATO.

Η συμφωνία προβλέπει την αποστολή και την παρουσία στρατιωτικών δυνάμεων ενός κράτους μέλους στο έδαφος ενός άλλου. Μεταξύ άλλων αναφέρεται μάλιστα ότι τα στρατεύματα δε θα υπάγονται σε έλεγχο διαβατηρίων ούτε θα χρειάζονται βίζα. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται μια κατάσταση νόμιμης εγκατάστασης ξένων στρατευμάτων σε έδαφος ενός κυρίαρχου κράτους, αν αυτό κριθεί ότι θα είναι προς το συμφέρον του NATO. Και, απαντώντας σε ένα προηγούμενο επιχείρημα, να πω το εξής: Εμείς ως ΑΚΕΛ, από την πρώτη στιγμή, από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αντιπαθήκαμε στην παρουσία των βρετανικών βάσεων στο νησί, οργανώσαμε πολλές μαζικές εκδηλώσεις για την απομάκρυνση των βρετανικών βάσεων από το νησί.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

Κάποιοι άλλοι όμως δε νομίζω να είχαν αυτή τη θέση. Θα οργανώσουμε και πάλι, κύριε Θεμιστοκλέους. Μην ανησυχείτε!

Επίσης, ο έμμεσος έλεγχος και διαχείριση της συμφωνίας από την κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής είναι ξεκάθαρος. Οποιαδήποτε προσθήκη, τροποποίηση, έγκριση ή και απόρριψη της συμφωνίας θα πρέπει να υποβληθεί στην κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών, η οποία διαχειρίζεται όλα αυτά τα ζητήματα.

Μέχρι εδώ, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, νομίζω ότι έχουμε αναφέρει τεκμηριωμένα και με αποδείξεις ότι ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη είναι πρόγραμμα με ιδρυτή και διοικητή το NATO, ένα πρόγραμμα που στοχεύει στη διεύρυνση του NATO. Τα κράτη μέλη του υποβάλλουν τους αμυντικούς προγραμματισμούς και προϋπολογισμούς τους στο NATO, συμμετέχουν σε πολεμικές επιχειρήσεις καθ' υπόδειξη του NATO και δέχονται ανεξέλεγκτα στο έδαφός τους στρατιωτική παρουσία άλλων κρατών μελών. Υπό το φως των πιο πάνω, θα πρέπει να εξετάσουμε κατά πόσο εξυπηρετείται η Κύπρος από πιθανή ένταξη της σε αυτό το πρόγραμμα.

Ένα κύριο επιχείρημα, που θέτουν όσοι υποστηρίζουν την ένταξη της Κύπρου στο νατοϊκό πρόγραμμα, είναι ότι με την αίτησή μας και την πρόταξη βέτο από πλευράς της Τουρκίας, η τελευταία θα εκτεθεί πολιτικά στη διεθνή κοινότητα, θα αποκτήσουμε πολιτικό και διπλωματικό πλεονέκτημα. Η Τουρκία θέτει βέτο για ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε άλλους εννέα διεθνείς οργανισμούς. Παρ' όλα αυτά, η διεθνής κοινότητα, εξ' όσων τουλάχιστον εγώ γνωρίζω, δεν την έχει θέσει σε διπλωματικό περιθώριο. Η Τουρκία δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία ούτε καν ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία θέλει και η ίδια να ενταχθεί, αλλά και πάλι δεν απομονώνεται διπλωματικά. Και ο καθένας μπορεί να εξαγάγει τα συμπεράσματά του, εάν η Τουρκία θα απομονωθεί, γιατί θα απορρίψει την αίτησή μας για ένταξη στο πρόγραμμα.

Υπερτονίζεται το γεγονός ότι πρώην σοσιαλιστικές και άλλες χώρες συμμετέχουν σε αυτό το πρόγραμμα. Ως ΑΚΕΛ σεβόμαστε τις επιλογές της ηγεσίας κάθε χώρας. Αυτό δε σημαίνει ότι είμαστε και υποχρεωμένοι να τις αντιγράψουμε. Θέλω να αντιπαρέλθω την ειρωνεία που υπήρξε σε κάποια σχετικά αποσπάσματα της ομιλίας του προηγούμενου ομιλητή, αλλά νιώθω την ανάγκη να πω ότι εμείς υποστηρίξαμε και τότε και εξακολουθούμε και σήμερα να υποστηρίζουμε αρχές. Και, αν η Ρωσία έχει παγοποιήσει τη συμμετοχή της σε αυτό το πρόγραμμα, δεν οφείλεται στον πόλεμο στη Γεωργία, στην Αμπχαζία, αλλά οφείλεται στον επιθετικό χαρακτήρα του ΝΑΤΟ, οφείλεται στην προσπάθειά του να εγκαταστήσει αντιπυραυλικές ασπίδες σε χώρες που γειτνιάζουν με τη Ρωσία, οφείλεται στο ότι διευρύνεται προς ανατολάς επιδιώκοντας να απομονώσει τη Ρωσία. Είναι όλοι αυτοί οι λόγοι που έχουν υποχρεώσει τη Ρωσία να παγώσει τη συμμετοχή της στο ΝΑΤΟ.

Είναι ξεκάθαρη λοιπόν η επιδίωξη του ΝΑΤΟ για γεωπολιτική επιρροή στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες. Οι χώρες αυτές δέχονται σήμερα στο έδαφός τους, παρά τις λαϊκές αντιδράσεις και διαμαρτυρίες, αντιπυραυλικές ασπίδες. Ελπίζουμε ότι δεν αναμένει κάποιος από την Κύπρο να κάνει το ίδιο.

Οι υποστηρικτές της συμμετοχής μας στο νατοϊκό συνεταιρισμό ισχυρίζονται ότι η μη ένταξη μας συνεπάγεται μη ισότιμη συμμετοχή μας στην Κοινή Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας. Ουδέν αναληθέστερον και το γνωρίζουν πολύ καλά. Η μη συμμετοχή μας αφορά μόνο την περίπτωση χρήσης νατοϊκών υποδομών ή δράσεων υπό τη διοίκηση του ΝΑΤΟ. Οφείλουμε όμως να σημειώσουμε ακόμα κάτι. Είναι τουλάχιστον οξύμωρο ορισμένοι που παρουσιάζονται ως οι σημαιοφόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης να επιθυμούν την πλήρη στρατιωτική της εξάρτηση από το ΝΑΤΟ και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Ως ΑΚΕΛ δεν μπορούμε να συνταχθούμε με αυτή τη λογική, η οποία λειτουργεί σε βάρος της ειρήνης και της ασφάλειας στον ευρωπαϊκό χώρο. Λειτουργεί σε βάρος της ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του καθορισμού δικής της αυτόνομης εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Διαφωνούμε με τη λογική που εξυπηρετεί στόχους ενός οργανισμού που παραβιάζει συστηματικά κάθε έννοια διεθνούς δικαίου.

Υποστηρίζεται ακόμα ότι η ένταξη μας θα δώσει νέες δυνατότητες στην αμυντική μας διάσταση. Παρουσιάζεται ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη ως χώρος προάσπισης των συμφερόντων και της ασφάλειάς μας. Γνωρίζοντας ότι η Τουρκία είναι ηγετικό μέλος του ΝΑΤΟ, διερωτόμαστε πώς ακριβώς εξυπηρετείται η αμυντική μας θωράκιση στα πλαίσια του ΝΑΤΟ. Πώς θα συνεργαζόμαστε με την κατοχική δύναμη; Η Κύπρος θα είναι υποχρεωμένη να δίνει στην Τουρκία, ως μέλος του ΝΑΤΟ, τους προγραμματισμούς της αναφορικά με τα οπλικά προγράμματα, τους αμυντικούς προϋπολογισμούς, καθώς και τους στρατιωτικούς της σχεδιασμούς. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι αυτά τα στοιχεία κατατίθενται ήδη στον ΟΑΣΕ. Στον ΟΑΣΕ παρατίθενται μόνο αριθμοί και έξοδα για τις αμυντικές μας δαπάνες. Στην περίπτωση του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη γίνεται ουσιαστική αξιολόγηση των αμυντικών μας δυνατοτήτων από το ΝΑΤΟ, για να κριθεί η ικανότητά τους σε περίπτωση που θα συμμετάσχουν σε κοινές επιχειρήσεις ή ασκήσεις. Αυτό θα είναι καταστροφικό για την ασφάλεια του κράτους, αφού οι κατοχικές δυνάμεις θα έχουν πρόσβαση σε αυτά τα στοιχεία.

Θέλω να υπενθυμίσω κάτι που είπε ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος: «Εάν τελικά εμείς ενταχθούμε σε αυτό το πρόγραμμα», είπε, «η Τουρκία θα είναι ο συνταγματάρχης και εμείς θα είμαστε οι νεοσύλλεκτοι». Αυτά δεν τα λέμε εμείς. Τα είπε ο Τάσος Παπαδόπουλος. Αλλά, ας δούμε και τι συμβαίνει στην Ελλάδα, η οποία είναι μέλος του ΝΑΤΟ. Όσον αφορά στις συνεχείς παραβιάσεις του εναέριου χώρου και των συνόρων της από την Τουρκία, την αμφισβήτηση της ελληνικής

κυριαρχίας της στο Αιγαίο, την αμφισβήτηση της ελληνικότητας νησιών του Αιγαίου, το NATO δεν προσταπίζεται την Ελλάδα ούτε και την ασφάλειά της.

Το τελευταίο επιχείρημα των θιασωτών της ένταξής μας στο Συνεταιρισμό είναι ότι η υποβολή αίτησης ένταξής μας θα υποβοηθήσει τις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού. Πώς και γιατί πρέπει να παραδεχτώ ότι εγώ τουλάχιστο δεν κατανοώ. Αναμένουμε να μας επεξηγηθεί από τις ομιλίες που θα ακολουθήσουν και που προηγήθηκαν. Ως ΑΚΕΛ εκτιμούμε ότι μια τέτοια εξέλιξη θα ισοδυναμούσε με αυτοαναίρεση της πλευράς μας. Για τρεις και πλέον δεκαετίες έχουμε ως στόχο με την επίλυση του Κυπριακού να αποστρατιωτικοποιηθεί η Κυπριακή Δημοκρατία και τελικά να αποχωρήσουν όλοι οι στρατοί από το νησί. Βρισκόμαστε σήμερα στο μέσο των διαπραγματεύσεων. Επίσημή μας θέση, ανεξάρτητα με το τι λέει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, παραμένει η πλήρης αποστρατιωτικοποίηση. Η ένταξή μας σε ένα στρατιωτικό οργανισμό αντιστρατεύεται ριζικά το στόχο για επανενωμένη, ελεύθερη, ανεξάρτητη και αποστρατιωτικοποιημένη Κύπρο. Και είναι ακριβώς την ίδια άποψη που εξέφρασε το 2002 και ο κ. Κασουλίδης, απαντώντας ως Υπουργός Εξωτερικών στον κ. Προδρόμου. Είπε ακριβώς το εξής: «Αντιλαμβάνεστε ότι η φύση των προγραμμάτων αυτών μαρτυρεί τον καθαρά στρατιωτικό χαρακτήρα της συνεργασίας μέσα στα πλαίσια του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, πράγμα το οποίο, κατά τη διάρκεια των συνομιλιών για το Κυπριακό, θα επαρουσιάζετο ως αντίφαση προς τη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας για αποστρατιωτικοποίηση στην περίπτωση εξεύρεσης λύσης του Κυπριακού».

Τι άλλαξε σήμερα; Δεν έκαμε καμιά αναφορά ότι τότε δεν ήμαστε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάποτε θα γινόμαστε. Και τώρα είμαστε στο μέσο διαπραγματεύσεων. Και τώρα επιμένουμε σε αποστρατιωτικοποίηση. Το μόνο που άλλαξε είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Οι διαπραγματεύσεις βρίσκονται σήμερα σε εξέλιξη. Οι προσπάθειές μας στηρίζονται στις αρχές του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου, στις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Η εγκατάλειψη από την πλευρά μας αυτών των αρχών θα σημαίνει και την απώλεια της μόνης ασπίδας προστασίας που έχουμε ως ένα μικρό κράτος που αγωνίζεται για το δικαίό του. Η συμμετοχή μας σε ένα συνεταιρισμό που συνδράμει σε επιχειρήσεις που παραβιάζουν τη διεθνή νομιμότητα απλά μας αφαιρεί το δικαίωμα να την επικαλούμαστε. Η διολίσθηση του Κυπριακού από τα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στα πλαίσια του NATO, στη λογική του συσχετισμού των δυνάμεων, είναι πολύ πιθανό να σημαίνει επιπλέον πιέσεις, για να δεχτούμε διχοτομικές λύσεις που να εξυπηρετούν την Τουρκία.

Συνεπώς, εμείς συμφωνούμε ότι δεν πρέπει να αγνοούμε τις πραγματικότητες. Ποιες είναι όμως οι πραγματικότητες; Το NATO δεν είναι ούτε φιλανθρωπικός οργανισμός ούτε φιλειρηνικός σύνδεσμος. Επιδιώκει πολιτική και στρατιωτική κηδεμονία, ιδιαίτερα όταν το προσεταιρίζονται μικρά κράτη. Δε λαμβάνει υπόψη το διεθνές δίκαιο, όταν πρόκειται να προωθήσει τις ιμπεριαλιστικές του βλέψεις. Αυτό αποδείχθηκε στην περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας, του Αφγανιστάν και του Ιράκ. Οι παρεμβάσεις του NATO έξω από κάθε νομιμότητα βαφτίζονταν “ειρηνευτικές αποστολές” ή “ανθρωπιστικές παρεμβάσεις” και καταστρατηγούσαν αδιάκριτα τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Οφείλουμε να θυμίσουμε ότι τα αποτελέσματα αυτών των παρεμβάσεων, που τα είχε καταδικάσει σχεδόν σύσσωμη η διεθνής κοινότητα -τουλάχιστο τα είχε καταδικάσει σύσσωμος ο κυπριακός λαός- ήταν τα κτυπήματα εναντίον μη στρατιωτικών στόχων, ήταν η κατάλυση της κυριαρχίας ανεξάρτητων κρατών, η κατοχή και ο διαμελισμός κρατών κατά παράβαση των διεθνών κανόνων.

Τέλος, θα πρέπει οι υποστηρικτές της ένταξης της Κύπρου στο Συνεταιρισμό να μας απαντήσουν σε ακόμα ένα ερώτημα. Υπάρχει άραγε κανείς που να θέλει στον

επόμενο πόλεμο των Αμερικανονατοϊκών να συμμετέχουν και Κύπριοι, ως συνδρομή της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη; Εμείς, ως ΑΚΕΛ, δε θα αποδεχθούμε ποτέ κάτι τέτοιο. Το δίδυμο έγκλημα του πραξικοπήματος και της εισβολής του 1974 εκπορεύθηκε από το ΝΑΤΟ. Η Κύπρος και ο κυπριακός λαός γνωρίζουν από πρώτο χέρι τι θα πει εισβολή και κατοχή. Γνωρίζουμε πολύ καλά το ρόλο της Συμμαχίας σε τέτοιες ενέργειες που στρέφονται εναντίον της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Αυτές τις ενέργειες ως ΑΚΕΛ δεν τις καταδικάζουμε απλά ως παράπλευρες δυσάρεστες απώλειες. Τις αντιστρατευόμαστε ως τακτικές που στρέφονται ενάντια στο διεθνές δίκαιο, στη διεθνή ειρήνη και την ασφάλεια. Δεν μπορεί ο οποιοσδήποτε να αναμένει ότι ο κυπριακός λαός θα συνδράμει σε τέτοιου είδους ενέργειες, τη στιγμή που έζησε την τραγωδία της εισβολής και της κατοχής, τη στιγμή που αγωνίζεται ακόμα, για να ανατρέψει τις συνέπειές της.

Ας μην προτρέξει κάποιος να μας πει ότι δεν τίθεται θέμα -παρ' όλο που άκουσα τον κ. Αναστασιάδη να το λέει προηγουμένως- ένταξης της Κύπρου στο ΝΑΤΟ. Οι πολιτικές δυνάμεις, εμείς λέμε, έχουν την υποχρέωση να απευθύνονται με ειλικρίνεια στον κυπριακό λαό. Για αρκετά χρόνια κάποιοι απέφευγαν να ομολογήσουν ότι ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη είναι προθάλαμος του ΝΑΤΟ. Επέμεναν ωστόσο να διατυπώνουν την άμεση ανάγκη για ένταξή μας στο πρόγραμμα. Γνωρίζουμε ότι αυτή τους η απαίτηση θα έχει και συνέχεια. Ένα τουλάχιστο κόμμα σε αυτό στοχεύει, έστω και αν δεν το επαναλαμβάνει δημόσια. Διακηρυγμένος πολιτικός στόχος του Δημοκρατικού Συναγερμού, όπως αυτός εγκρίθηκε από το 12^ο συνέδριο του κόμματος το Μάρτιο του 2007, είναι η υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη στο ΝΑΤΟ. Αναφέρεται στην τελική συνεδριακή του θέση το εξής: «Είναι απαραίτητη προϋπόθεση η ένταξη της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, στην κοινή πρωτοβουλία των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΝΑΤΟ και των υπόλοιπων κρατών του πρώην ανατολικού συνασπισμού για την εγκαθίδρυση της σταθερότητας, της ασφάλειας και των δημοκρατικών θεσμών στην Ευρωατλαντική περιοχή». Με τον ίδιο αδογμάτιστο τρόπο ο Δημοκρατικός Συναγερμός εισηγείται την έναρξη διαλόγου με το ΝΑΤΟ με προοπτική υποβολής αίτησης για πλήρη ένταξη στη Βορειοατλαντική Συμμαχία. Αυτή είναι η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Το ΑΚΕΛ γνωρίζει ότι είναι αναφαίρετο δικαίωμα για την κάθε πολιτική δύναμη να διατυπώνει τις θέσεις και τις απόψεις της. Αυτό το δικαίωμα το επιφυλάσσουμε στον εαυτό μας. Η θέση μας για μη ένταξη της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη είναι αποτέλεσμα μελέτης. Απέναντι στη δογματική, κατά την άποψή μας, αγωνία κάποιων να επιβάλουν εντός και εκτός Κύπρου την άποψή τους, το ΑΚΕΛ υποστηρίζει τη θέση του με αδιάσειστη πολιτική επιχειρηματολογία. Επαναλαμβάνω ότι ελπίζουμε και ευχόμαστε να ακούσουμε τεκμηριωμένες πολιτικές απαντήσεις στις απόψεις μας και όχι χαρακτηρισμούς ή αφορισμούς.

Ως ΑΚΕΛ δεν εντοπίζουμε καμιά ανάγκη η Κύπρος να ενταχθεί στο νατοϊκό πρόγραμμα του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη. Δεν εντοπίζουμε την ανάγκη να βρίσκεται το ΝΑΤΟ στην Κύπρο ή η Κύπρος στο ΝΑΤΟ. Παραμένουμε προσηλωμένοι στη θέση μας για αποστρατιωτικοποίηση. Επιμένουμε στην υπεράσπιση της υπόθεσης της Κύπρου βασισμένοι σε αρχές, στο διεθνές και στο ευρωπαϊκό δίκαιο, στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Ως ΑΚΕΛ επιμένουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν πρέπει να προσδεθεί στο άρμα και στις επιλογές του ΝΑΤΟ και των Ηνωμένων Πολιτειών. Επιμένουμε ότι τα κράτη πρέπει να βασίζονται στη διεθνή συμπεριφορά τους στο διεθνές δίκαιο και όχι στο δίκαιο του ισχυρού. Επιμένουμε ότι οι λαοί πρέπει να είναι ελεύθεροι να υπερασπιστούν τα πραγματικά συμφέροντά τους για ειρήνη και διεθνή ασφάλεια, χωρίς να είναι υποτελείς σε παγκόσμιους ηγεμόνες. Αυτές τις αρχές ταχθήκαμε ως ΑΚΕΛ να

υπηρετούμε συνειδητά για το καλό της Κύπρου και του κυπριακού λαού και αυτές θα υπηρετήσουμε με συνέπεια και συνέχεια.

Εάν όλες αυτές οι θέσεις αρχών θεωρούνται από κάποιους ότι είναι φοβικά σύνδρομα και προσκόλληση στο παρελθόν, τότε εμείς λέμε ότι, ναι, προτιμούμε να παραμείνουμε προσκολλημένοι σε αρχές, έστω και αν αυτό θεωρείται παρελθόν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, λειτουργεί υπό τους όρους της “ήπιας ισχύος”, που μπορεί να συμβάλει, ουσιαστικά, θετικά στην αντιμετώπιση και στην επίλυση ευαίσθητων διεθνών ζητημάτων. Η κοινή πολιτική μπορεί να λαμβάνει σειρά μορφών που να εκτείνονται από τους γενικούς προσανατολισμούς και τις κοινές στρατηγικές μέχρι τις κοινές θέσεις και τις κοινές δράσεις. Ήδη, στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, η Κυπριακή Δημοκρατία συνεισφέρει στους Τακτικούς Σχηματισμούς Μάχης της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνεργασία με άλλες χώρες. Έχει συμμετάσχει σε σειρά αποστολών, όπως στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, στο Σουδάν, στη FYROM, στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και στη Μολδαβία-Ουκρανία, ενώ, επιπρόσθετα, συμμετέχει στο επιχειρησιακό στρατηγείο της αποστολής στο Τσαντ. Ωστόσο, η συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στον πυλώνα πολιτικών άμυνας και ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αποσπασματική και ελλιπής, λόγω της μη συμμετοχής της στο ΝΑΤΟ ή στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Πρακτικά, η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει τη δυνατότητα της συμμετοχής σε διαδικασίες όπου υπάρχει συνεργασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το ΝΑΤΟ και καθίσταται το μοναδικό κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ελλειμματική συμμετοχή, αφού τα υπόλοιπα είκοσι έξι κράτη είναι είτε μέλη του ΝΑΤΟ είτε μέλη του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη.

Το γεωπολιτικό περιβάλλον που διαμορφώθηκε μετά την πτώση του τείχους του Βερολίνου το Νοέμβριο του 1989 και κυρίως μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης το Δεκέμβριο του 1991 δημιούργησε νέα πολιτικά δεδομένα. Οι σημαντικές αλλαγές στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη δημιούργησαν νέες προκλήσεις, που από το 1989 έθεσαν σε λειτουργία πολιτικές και στρατιωτικές πρωτοβουλίες που αποσκοπούσαν αφενός στην επανατοποθέτηση των ζητημάτων ευρωπαϊκής και ατλαντικής ασφάλειας σε μια νέα θετική βάση και αφετέρου στην αποκατάσταση των σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των χωρών της Δυτικής και Ανατολικής Ευρώπης. Ιδιαίτερα όμως παρουσιάστηκε η ανάγκη ανταπόκρισης στην πρόκληση των νέων αβεβαιοτήτων και ενδεχομένων αστάθειας, που δρομολογήθηκε μέσα από την υποστήριξη προς τα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης για την εδραίωση της ανεξαρτησίας τους, την εμπέδωση της δημοκρατίας και την ενεργό διεθνή συμμετοχή τους. Η νέα σχέση συνεργασίας ξεκίνησε να οικοδομείται κατά τη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ στο Λονδίνο, τον Ιούλιο του 1990, όπου προτάθηκε μια νέα

μορφή συνεργασίας σε όλα τα κράτη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και οδήγησε στην ίδρυση του Βορειοατλαντικού Συμβουλίου Συνεργασίας (NACC). Σημειολογικά, έχει ιδιαίτερη σημασία το ότι, κατά τη διάρκεια της συνόδου για την ίδρυση του συμβουλίου και ενώ γίνονταν οι διεργασίες για την έκδοση του τελικού ανακοινωθέντος, ο Σοβιετικός πρεσβευτής ανακοίνωσε τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης και τον περιορισμό του ρόλου του ως εκπροσώπου μόνο της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Μέσα από αυτό το περιβάλλον υιοθετήθηκε μία νέα αντίληψη για την ασφάλεια, ως απότοκο της ανάγκης για μείωση του κινδύνου σύγκρουσης από παρανόηση και για τον καλό σχεδιασμό διαχείρισης κρίσεων. Για την προσέγγιση αυτής της μορφής ασφάλειας ήταν απαραίτητη η αποστασιοποίηση από την αποκλειστικότητα της αμυντικής διάστασης και η στροφή προς το διάλογο και τη συνεργασία σε οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντολογικά ζητήματα, για την αύξηση της αμοιβαίας κατανόησης και εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών. Το Βορειοατλαντικό Συμβούλιο Συνεργασίας ανταποκρίθηκε σε αυτούς τους στόχους στο άμεσα μεταψυχροπολεμικό περιβάλλον, όμως για την περαιτέρω προώθηση της πραγματικής σύμπραξης στην αντιμετώπιση των κοινών προβλημάτων ασφάλειας ήταν απαραίτητο να δημιουργηθούν δομές πρακτικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών και του NATO, προσαρμοσμένες στις πραγματικές τους ανάγκες και σε ζητήματα ειδικότερου ενδιαφέροντος. Μέσα από αυτή τη φιλοσοφία και την ιεράρχηση προτεραιοτήτων δημιουργήθηκε το 1994 ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη (PfP), ενώ το Βορειοατλαντικό Συμβούλιο Συνεργασίας αντικαταστάθηκε το 1997 από το Ευρωατλαντικό Συμβούλιο Συνεργασίας (EAPC).

Ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη είναι ένα πρόγραμμα πρακτικής, αμφίπλευρης και ισότιμης συνεργασίας μεταξύ του κάθε εταίρου και του NATO, που επιτρέπει στις συνδεδεμένες χώρες να διαμορφώσουν μια ιδιαίτερη και εξειδικευμένη σχέση με το NATO, επιλέγοντας τις δικές τους προτεραιότητες συνεργασίας και καθορίζοντας αναλόγως το επίπεδο, τη στενότητα και τις μορφές της συνεργασίας. Σκοπός του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη είναι η ενίσχυση της σταθερότητας, η εξάλειψη των απειλών για την ειρήνη και η οικοδόμηση ενισχυμένων σχέσεων ασφάλειας μεταξύ της κάθε συνδεδεμένης χώρας και του NATO, καθώς και μεταξύ των συνδεδεμένων χωρών. Επιπλέον, ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη στοχεύει στη διαφάνεια του στρατιωτικού σχεδιασμού και των προϋπολογισμών εξοπλισμού, στη διατήρηση του δημοκρατικού και πολιτικού ελέγχου του στρατού, στην παροχή της δυνατότητας συνεργασίας και συγχρονισμού μέσω κοινών ασκήσεων και στην ετοιμότητα των συνδεδεμένων μερών για συμμετοχή σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις. Μέλη του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη είναι μεταξύ άλλων κράτη όπως η Αυστρία, η Φινλανδία και η Σουηδία, παραδοσιακά ουδέτερα κράτη, όπως η Ελβετία, πρώην σοβιετικά κράτη, όπως η Λευκορωσία και η Ουκρανία, αλλά και η Ρωσία. Ιδιαίτερα η σχέση της Ρωσίας με το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και το NATO είναι υψηλής σημασίας, αφού πρόκειται για κράτος με ιστορικά αυξημένο στρατηγικό ρόλο. Από το 1997 η Ρωσία έχει ειδική σχέση με το NATO, που επισημοποιείται με την υπογραφή της Ιδρυτικής Πράξης πάνω στις Αμοιβαίες Σχέσεις Συνεργασίας και Ασφάλειας μεταξύ NATO και Ρωσίας. Στην πορεία οι σχέσεις της Ρωσίας με το NATO ενισχύθηκαν ακόμη περισσότερο με τη δημιουργία το 2002 του Συμβουλίου NATO-Ρωσίας. Είναι σαφές ότι η Ρωσία επιδιώκει τη συνεργασία και το συντονισμό με το NATO, αφού εξάλλου κάτι διαφορετικό θα ήταν άσοφο για ένα σοβαρό κράτος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα θεωρεί ότι, εφόσον η Κυπριακή Δημοκρατία επιθυμεί την αναβάθμιση της εθνικής ασφάλειας και την ενίσχυση της περιφερειακής και διεθνούς σταθερότητας, έχει καθήκον να αναλάβει πρωτοβουλίες που να συνδράμουν

στη διεθνή συνεργασία για την επίτευξη αυτών των στόχων. Η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να λειτουργήσει αναδεικνυόμενη σε κρίσιμο παράγοντα διαμόρφωσης περιφερειακών συνθηκών ασφάλειας, σε κομβικό σταθεροποιητικό παράγοντα της περιοχής και κυρίως σε ζωτικό σύνδεσμο της Ευρώπης με την Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Το ΔΗΚΟ θεωρεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να λειτουργήσει προς αυτή την κατεύθυνση με την άμεση υποβολή αίτησης ένταξης στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, ώστε να καταστήσει πλήρη και ολοκληρωμένη τη συμμετοχή της ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να διευρύνει τη ρόλο της ως παράγοντα ειρήνης και συνεργασίας και ώστε να ενισχύσει τη γεωπολιτική δυνατότητα της Κύπρου με την προοπτική της ενεργούς πολιτικής αξιοποίησης.

Στα πλαίσια της δημόσιας συζήτησης για την ανάγκη υποβολής αίτησης ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, οι διαφωνούντες προβάλλουν κάποια επιχειρήματα. Παρά το ότι σεβόμαστε αυτή την επιχειρηματολογία, δηλώνουμε ότι διαφωνούμε με τη βάση και το περιεχόμενό της. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται μεταξύ άλλων τα εξής κεντρικά επιχειρήματα/ερωτήματα:

1. «Ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη είναι “παρακλάδι” του NATO, έτσι πρέπει να μείνουμε μακριά του».

Ως γνωστόν, ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη είναι πρόγραμμα του NATO, που αφορά τη σχέση του NATO με χώρες που δεν είναι μέλη του. Ένας διεθνής οργανισμός έχει υποχρέωση να έχει θετικές σχέσεις με τους παράγοντες του διεθνούς χώρου, δηλαδή με τα κράτη. Ιδιαίτερα, όταν οι διαχωρισμοί που επέβαλε η περίοδος του Ψυχρού Πολέμου έχουν εκλείψει, με αποτέλεσμα ο κόσμος να μη διαχωρίζεται πλέον σε εχθρούς και φίλους, είναι απαραίτητο για το NATO να λειτουργήσει ως ανοικτός οργανισμός αίροντας αυτή την κατηγοριοποίηση. Έτσι, μέσα από το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, τα κράτη που δεν είναι μέλη του NATO μπορούν να έχουν, μέσα από δομημένες διαδικασίες, τη σχέση που οι λαοί τους κρίνουν ότι πρέπει να έχουν με το NATO. Βεβαίως, εάν η θέση που εκφράζεται από κάποιους είναι ότι η Κύπρος δεν πρέπει να έχει καμία σχέση με το NATO, μάλλον ως κατ' ευχήν σκέψη θα μπορούσε να χαρακτηριστεί αυτό. Είτε αποφασίσουμε να αγνοήσουμε το NATO είτε όχι, το NATO θα υπάρχει ούτως ή άλλως. Εάν όμως αυτοπεριορίζουμε τη διεθνή δραστηριότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, παρασυρόμενοι από ιδεολογικές εμμονές που παραμένουν προσκολλημένες σε δεδομένα που έχουν εκλείψει πριν από δυο δεκαετίες, τότε μπορεί να είμαστε ιδεολογικά συνεπείς, αλλά ταυτόχρονα είμαστε εθνικά ασυνεπείς, επειδή, όταν η ιδεολογική θέση αρχής ξεπερνά σε σπουδαιότητα τη θέση του συμφέροντος της πολιτείας, βρίσκεται σε διάσταση με το συμφέρον των πολιτών, το οποίο δεν ορίζεται από τη συνέπεια σε ιδεολογικά απολιθώματα, αλλά από την ετοιμότητα της ανταπόκρισης σε πραγματικές ανάγκες.

2. «Ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη είναι προθάλαμος του NATO».

Μέχρι σήμερα δέκα εταιρικά κράτη έγιναν πλήρη μέλη του, δώδεκα μαζί με την Αλβανία και την Κροατία που έγιναν μόλις χθες μέλη, ενώ ένα εταιρικό κράτος είναι υποψήφιο για ένταξη στο NATO. Η εξέλιξη της σχέσης του κάθε κράτους με το NATO είναι κάτι που αφορά αποκλειστικά το ίδιο το κράτος και απολύτως κανέναν άλλο. Εάν η Κυπριακή Δημοκρατία δεν επιθυμεί να γίνει μέλος του NATO, δε θα υποβάλει σχετική αίτηση, ενώ, εάν επιθυμεί να γίνει μέλος του NATO, θα υποβάλει. Ταυτόχρονα, εάν η Κυπριακή Δημοκρατία επιθυμεί να γίνει μέλος του NATO, δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση να προηγηθεί η

ένταξη της στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη εκφράζει ακριβώς τούτο: τη βούληση των κρατών που συνειδητά επιθυμούν να έχουν εταιρική σχέση με το ΝΑΤΟ χωρίς να είναι μέλη του. Το ΔΗΚΟ δεν τοποθετείται υπέρ της ένταξης της Κύπρου στο ΝΑΤΟ, αλλά υποστηρίζει την ανάπτυξη μιας λειτουργικής σχέσης στα μέτρα και στις ανάγκες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το ΔΗΚΟ θεωρεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει ούτε την πολυτέλεια ούτε την επιλογή της αποχής από το διεθνές περιβάλλον συνεργασίας για την ασφάλεια. Το διεθνές περιβάλλον υφίσταται με ή χωρίς την Κυπριακή Δημοκρατία και, εάν εμείς έχουμε την ψευδαίσθηση ότι μπορούμε να υπάρξουμε ξέχωρα από τις διεθνείς δομές συνεργασίας, τότε αδικούμε κατάφωρα την Κυπριακή Δημοκρατία.

3. «Η Κύπρος, ως μέλος του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, θα είναι υποχρεωμένη να συμμετέχει στις στρατιωτικές επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ;».

Η Κυπριακή Δημοκρατία δε θα είναι υποχρεωμένη να συμμετέχει με οποιοδήποτε τρόπο σε οποιαδήποτε επιχείρηση με την οποία τα συντεταγμένα όργανα του κράτους δε συμφωνούν. Παραδείγματος χάριν, το 1996 δεν ήταν συμβατική υποχρέωση των εταιρικών κρατών να συμμετάσχουν με στρατιωτικά τμήματα στη Δύναμη Εφαρμογής της ειρηνευτικής συμφωνίας για τη Βοσνία, το 1999 δεν ήταν υποχρεωτικό για τα εταιρικά κράτη να συμμετάσχουν στη δύναμη του Κοσσυφοπεδίου και το 2003 δεν ήταν υποχρεωτικό για τα εταιρικά κράτη να συμμετάσχουν στη Διεθνή Δύναμη Βοήθειας για Ασφάλεια στο Αφγανιστάν κ.ο.κ. Εάν η Κυπριακή Δημοκρατία, ως μέλος του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, κρίνει ότι σε ανάλογες περιπτώσεις χρειάζεται να συμμετάσχει, τότε θα συμμετάσχει, όπως έπραξε ήδη για το Κονγκό, για το Σουδάν, για τη FYROM, για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και για τη Μολδαβία-Ουκρανία.

4. «Μέσα από το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη η Τουρκία θα γνωρίζει τους στρατιωτικούς εξοπλισμούς της Κύπρου;».

Είναι γεγονός ότι μεταξύ των στόχων του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη είναι η διαφάνεια στους στρατιωτικούς εξοπλισμούς. Όμως αυτό δε μας επηρεάζει με οποιοδήποτε αρνητικό τρόπο, αφού μέσα στους στόχους της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Εθνικής Φρουράς δεν είναι η πρόκληση έκπληξης στην Τουρκία μέσα από τη διενέργεια αστραπιαίας στρατιωτικής επιχείρησης. Πέρα από την εκατέρωθεν ισχύ της διαφάνειας, πέρα από το ότι αποτελεί μάλλον ψευδαίσθηση η εντύπωση της μυστικότητας των εξοπλισμών της Εθνικής Φρουράς και πέρα από το ότι κάποια πρόσφατα εξοπλιστικά προγράμματα της Κύπρου ανακοινώθηκαν δημόσια από τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο, η εθνική μας υπόθεση δεν είναι στρατιωτικό, αλλά πολιτικό πρόβλημα. Η Εθνική Φρουρά δεν είναι αντάρτικο τμήμα, αλλά ο στρατός ενός υπεύθυνου κράτους και η διαφάνεια στους εξοπλισμούς της δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να αποτελεί απευκταία διαδικασία. Εφόσον η διεθνής πρακτική έχει να κάνει με τη διαφάνεια και εφόσον η Κυπριακή Δημοκρατία είναι σοβαρό κράτος, δεν μπορεί να αντιμετωπίσει με επιφύλαξη την αποκάλυψη των στρατιωτικών της δυνάμεων, αφού κάτι τέτοιο θα ήταν μάλλον συμπεριφορά και στάση τριτοκοσμικού και αποτυχημένου κράτους. Εξάλλου, εδώ και πολλά χρόνια η συμμετοχή της Κύπρου στον ΟΑΣΕ έχει να κάνει και με θέματα διαφάνειας σε στρατιωτικούς εξοπλισμούς, κάτι που ουδέποτε αντιμετωπίστηκε με καχυποψία από τις κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας.

5. «Η Τουρκία ούτως ή άλλως θα ασκήσει βέτο στην αίτηση ένταξης της Κύπρου, έτσι δε χρειάζεται η υποβολή αίτησης ένταξης».

Η δυνατότητα πρόταξης του δικαιώματος της αρνησικυρίας που διαθέτει η Τουρκία, ως κράτος μέλος του ΝΑΤΟ, στην αίτηση της Κυπριακής Δημοκρατίας για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη δεν είναι μία παράμετρος που μπορεί να αυτοπεριορίσει την Κυπριακή Δημοκρατία από την άσκηση των κυριαρχικών της δικαιωμάτων, ιδιαίτερα σε θέματα άσκησης εξωτερικής πολιτικής. Εάν η Κυπριακή Δημοκρατία κρίνει ότι είναι προς το συμφέρον της χώρας να υποβάλει αίτηση ένταξης, θα το πράξει και θα λειτουργήσει έτσι ώστε η αίτησή της να γίνει αποδεκτή. Εάν η Τουρκία κρίνει ότι είναι προς το συμφέρον της η παρεμπόδιση της ένταξης της Κύπρου, θα το πράξει. Όμως δεν μπορεί η εφαρμογή της τουρκικής πολιτικής να λειτουργεί αποτρεπτικά προς την εφαρμογή της δικής μας πολιτικής. Επιπλέον, δεν ευσταθεί η εντύπωση της εξίσωσης του ενδεχόμενου τουρκικού βέτο με το ενδεχόμενο κυπριακού βέτο στην πρόοδο της ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η κάθε τοποθέτηση στο διεθνές πολιτικό περιβάλλον γίνεται με βάση συγκεκριμένο πολιτικό αιτιολογικό. Έτσι, η Κύπρος θα έχει τη δυνατότητα της άσκησης πραγματικής εξωτερικής πολιτικής και ουσιαστικών διπλωματικών κινήσεων εντός του πλαισίου που θα διαμορφωθεί. Επιπρόσθετα, ανεξαρτήτως της τουρκικής στάσης, η υποβολή αίτησης ένταξης θα συμβάλει προοικονομητικά, πιστεύουμε εμείς, στην προσπάθεια επίτευξης λύσης του κυπριακού προβλήματος, αφού θα λειτουργήσει ως επιπρόσθετο πολιτικό και διαπραγματευτικό πλεονέκτημα στις προσπάθειες του Προέδρου της Δημοκρατίας στα πλαίσια των διαβουλεύσεων.

6. «Πρακτικά δε θα αλλάξει τίποτα προς το καλύτερο, εάν είμαστε μέλος του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, έτσι δε χρειάζεται να ενταχθούμε».

Αυτό είναι μάλλον το πιο λογικοφανές επιχείρημα εναντίον της υποβολής αίτησης ένταξης στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Καταρχάς αντιστρέφω αυτό το επιχείρημα: Τι τραγικό θα συμβεί, εάν η Κύπρος γίνει μέλος του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη; Θα επηρεαστεί αρνητικά η καθημερινότητα του Κύπριου πολίτη; Βεβαίως όχι! Όμως η θέση ότι δε θα αλλάξει θετικά τίποτα με την ένταξη της Κύπρου βασίζεται σε μια στατική αντίληψη της διεθνούς και της ευρωπαϊκής πολιτικής πραγματικότητας, ενώ αντίθετα η πραγματικότητα έχει δυναμικά χαρακτηριστικά που αλληλοεπηρεάζονται όχι μόνο προσθετικά, αλλά και πολλαπλασιαστικά. Η μεγαλύτερη πρόκληση για την Κυπριακή Δημοκρατία μετά από την ανασυγκρότηση που ακολούθησε την τουρκική εισβολή και τις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού είναι η ενεργός ανταπόκριση στα καθήκοντα του κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μεγάλη πρόκληση για την εξωτερική πολιτική της Κύπρου είναι η πλήρης και ενεργός συμμετοχή στα όργανα και στους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε, ως κράτος, να μπορούμε να συμβάλουμε στην προοπτική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και έτσι ώστε οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας να είναι παρόντες σε αυτή τη διαδικασία. Οι νέες πολιτικές δυνατότητες της Κύπρου δεν επισυνέβησαν αυτόματα μετά από την υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης, αλλά καλλιεργούνται και επιβεβαιώνονται καθημερινά μέσα από την καλή συμμετοχή μας και μέσα από την καλή συνεργασία μας με τους εταίρους μας. Η καλή συνεργασία δεν περιορίζεται μόνο στην αναζήτηση υποστήριξης για τα δικά μας δίκαια, αλλά έχει να κάνει και με την έκφραση που θέλει τον ένα να μπορεί να «μπει μέσα στα παπούτσια» του άλλου ή, κατά μία άλλη έκφραση, να μπορεί να «μπει κάτω από το δέρμα» του άλλου, ώστε να αντιληφθεί και να κατανοήσει τα προβλήματα και τις ανησυχίες του. Η αποσπασματική συμμετοχή της Κύπρου την καθιστά μέλος περιορισμένης ευθύνης με περιορισμένη παρέμβαση και με περιορισμένο περιθώριο επιτυχιών. Επειδή δεν είναι αυτή η συμμετοχή που οραματίστηκαν όσοι

πίστεψαν στο ευρωπαϊκό μέλλον της Κύπρου, δεν μπορούμε να δεχθούμε περιορισμένη ευρωπαϊκή συμμετοχή για την Κυπριακή Δημοκρατία. Και εκ των πραγμάτων η πλήρης συμμετοχή περνά μέσα από την ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για το Δημοκρατικό Κόμμα η ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν ένα όραμα, το οποίο υπηρετήσαμε και συνεχίζουμε να υπηρετούμε. Για την ολοκλήρωση αυτού του οράματος χρειάζεται αποδοτική και πλήρης συμμετοχή μας στα όργανα και στους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Δημοκρατικό Κόμμα δε βλέπει τη διαρκή αναβάθμιση της συμμετοχής της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε μέσα από μπλε ούτε μέσα από κόκκινους φακούς, επειδή στην πραγματικότητα δεν έχει σημασία τι χρώμα έχουν οι φακοί, αρκεί να μην είναι διαθλαστικοί. Όταν οι φακοί προκαλούν ιδεολογική διάθλαση της πραγματικότητας, δεν υπηρετούν τα οράματα και τους στόχους του κυπριακού λαού, που εμείς, ως κόμμα του κέντρου, είμαστε ταγμένοι να υπηρετούμε. Η ανάγκη υποβολής αίτησης ένταξης στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη ήταν διαχρονική θέση του ΔΗΚΟ, που προτάχθηκε τόσο προς τον αείμνηστο Τάσσο Παπαδόπουλο όσο και προς τον Πρόεδρο Χριστόφια. Ο Τάσσος Παπαδόπουλος σεβάστηκε τις επιφυλάξεις του ΑΚΕΛ και μετέθεσε για το μέλλον την υποβολή αίτησης ένταξης στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Όμως οι ευαισθησίες του ΑΚΕΛ, όσο σεβαστές και εάν είναι, δεν μπορούν να λειτουργούν ανασταλτικά για την όδευση προς την ολοκλήρωση του ευρωπαϊκού μέλλοντος του κυπριακού λαού. Το αίτημα της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτικών δυνάμεων μπορεί και πρέπει να εισακουστεί από την κυβέρνηση και, εφόσον υπάρχουν επιφυλάξεις και ανησυχίες για την εξέλιξη της συμμετοχής της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, πιστεύουμε ότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας θα διαχειριστεί τη συμμετοχή της Κύπρου με τρόπο που να μην επιτρέψει οι ανησυχίες να μετουσιωθούν σε πράξη. Έτσι, το ΔΗΚΟ καλεί την κυβέρνηση, καλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να δρομολογήσει άμεσα τις διαδικασίες για υποβολή αίτησης ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κωνσταντίνου.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε Υπουργέ των Εξωτερικών,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι δεδομένος ο σεβασμός μας προς τις θέσεις του ΑΚΕΛ πάνω στο συγκεκριμένο θέμα για το οποίο συζητούμε. Ανέμενα βέβαια ότι θα υπήρχε ο ανάλογος σεβασμός και από το ΑΚΕΛ προς τις δικές μας θέσεις. Άλλωστε, είναι θέσεις διαχρονικής συνέπειας: δεν είναι θέσεις σημερινές. Αυτή τη θέση είχαμε εδώ και πολλά χρόνια και, νομίζω, θυμάστε και εσείς και οι πολίτες ότι ηγείραμε αυτό το θέμα κατά έντονο τρόπο και επί διακυβέρνησης του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου. Άλλωστε, αν ο Πρόεδρος Χριστόφιας θεωρούσε τη θέση μας αυτή ως εμπόδιο στη συνεργασία μας στα πλαίσια της σημερινής διακυβέρνησης, θα μπορούσε να το είχε εγείρει κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ του πρώτου και δεύτερου γύρου των προεδρικών εκλογών. Θα μπορούσε να πει ότι αυτό είναι ένα

κώλυμα πολιτικό το οποίο παρεμποδίζει τη δυνατότητα συνεργασίας ή στήριξης από πλευράς Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ. Δεν το έπραξε. Αντίθετα, εμείς, επειδή το θεωρούμε ένα σημαντικό θέμα, ζητήσαμε στις έγγραφες δεσμεύσεις που ανελήφθησαν από τον τότε υποψήφιο Πρόεδρο και σημερινό Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια -και υπάρχει συγκεκριμένη παράγραφος στην επιστολή την οποία μας ενεχείρισε μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου των προεδρικών εκλογών- να υπάρχει αναφορά ότι η Κύπρος, η Κυπριακή Δημοκρατία, θα συμμετέχει στους διάφορους πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και, κατά τη γνώμη μας, η συμμετοχή στον τρίτο βασικό πυλώνα των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως καθόρισε η Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1993, σημαίνει ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, για να μπορούμε να συμμετέχουμε απρόσκοπτα και ολοκληρωμένα στο Ευρωπαϊκό Συλλογικό Σύστημα Ασφάλειας.

Υπάρχει σχέση με το NATO; Μα, ουδείς το αρνήθηκε. Αυτό δε σημαίνει και ένταξη στο NATO, όπως ελέχθη. Είναι κανείς που πιστεύει ειλικρινά ότι η Ελβετία, η οποία διατηρεί ουδετερότητα από την εποχή προ του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, έχει πρόθεση να ενταχθεί στο NATO; Υπάρχει κανείς που ισχυρίζεται στα σοβαρά ότι η Ρωσική Ομοσπονδία προτίθεται να ενταχθεί στο NATO; Συνεπώς, ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη, που, ναι, έχει σχέση με το NATO, δημιουργήθηκε, για να διευκολύνει εκείνες τις χώρες οι οποίες θέλουν να έχουν συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Συλλογικό Σύστημα Ασφάλειας, να μην εντάσσονται στο NATO, αλλά να συμμετέχουν στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Γι' αυτό οι ουδέτερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία, έχουν επιλέξει να μετέχουν στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και όχι στο NATO. Δεν επιθυμούν να ενταχθούν στο NATO. Είναι ουδέτερες χώρες.

Για τους εξοπλισμούς, η συμμετοχή μας στον Οργανισμό Ασφάλειας και Συνεργασίας για την Ευρώπη προβλέπει ήδη την υποχρέωσή μας, όπως είναι πολύ καλά γνωστό, να καταθέτουμε στοιχεία για την άμυνά μας και δεν υπήρξε μέχρι τώρα οιαδήποτε διαμαρτυρία περί τούτου.

Παραβιάζει τη διεθνή νομιμότητα ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη; Το έχουμε πει πολλές φορές, ότι αυστηρά καθορίζονται οι επιχειρησιακές δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας και είναι συγκεκριμένες, επιχειρήσεις διάσωσης και έρευνας, επιχειρήσεις ανθρωπιστικού χαρακτήρα και επιχειρήσεις αποκατάστασης της ειρήνης, όταν υπάρχει απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Άλλωστε, ορθά ο Πρόεδρος Χριστόφιας ζήτησε στο τελευταίο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να υπάρξει επανάληψη παλαιότερης θέσης μέσα στα Τελικά Συμπεράσματα ότι θα πρέπει να προϋπάρχει απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, για να υπάρξει οιαδήποτε επιχειρησιακή δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας.

Αφγανιστάν και Ιράκ. Διερωτώμαι ειλικρινά τι σχέση έχουν οι επιδρομές στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας. Υπάρχει ο ισχυρισμός δηλαδή ότι αποφάσισε η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του πυλώνα της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας να εισβάλει στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν; Αυτός είναι ο ισχυρισμός; Ειλικρινά, διερωτώμαι γιατί προβάλλονται αυτού του είδους τα επιχειρήματα. Όπως και είναι πραγματικά εκπληκτικό το επιχείρημα ότι τα παιδιά του κυπριακού λαού θα μετέχουν σε επιδρομές στις διάφορες δραστηριότητες που αναπτύσσει η Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας. Ρητά και κατηγορηματικά, το είπα μόλις, είναι καθορισμένες οι επιχειρησιακές δραστηριότητες, αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι η συμμετοχή καθορίζεται ρητά και κατηγορηματικά ως εθελοντική. Δεν είναι υποχρεωμένη καμία χώρα να μετέχει σε μία επιχείρηση την οποία αποφασίζει η Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας. Η κάθε χώρα αποφασίζει αν θα μετάσχει ή αν δε θα μετάσχει. Άλλωστε, η Κύπρος έχει

ήδη μετάσχει σε αρκετές επιχειρησιακές δραστηριότητες, εκεί που δε χρησιμοποιούνται υποδομές του NATO, στο Κονγκό, στον εμφύλιο πόλεμο, στο Νταρφούρ του Σουδάν, στο Σαράγεβο με αστυνομική αποστολή. Συνεπώς, η Κυπριακή Δημοκρατία και βεβαίως σε ό,τι αφορά τις ανθρωπιστικές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις διάσωσης, με τη βοήθεια που παρέσχε στην κρίση του Λιβάνου, απέδειξε πόση πράγματι μπορεί να είναι η συνεισφορά της σ' αυτή την κρίσιμη γεωπολιτικά περιοχή του κόσμου στη διατήρηση συνθηκών ασφάλειας, σταθερότητας, ειρήνης και συνεργασίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε συνδέεται άρρηκτα με την ιδιότητα της Κύπρου ως χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και με την ανάγκη η χώρα μας να είναι παρούσα και μέτοχος σε κινήσεις, ενέργειες, πρωτοβουλίες και δράσεις που αφορούν την ενίσχυση της ασφάλειας, της ειρήνης και της σταθερότητας στην Ευρώπη και τον κόσμο. Από τις εξελίξεις στο γεωπολιτικό χώρο των Βαλκανίων και της Ανατολικής Μεσογείου, στον οποίο περιλαμβάνονται τόσο η Κύπρος όσο και η Ελλάδα, εκπηγάζουν ευκαιρίες, προκλήσεις και δυνατότητες για την ασφάλεια Ελλάδας και Κύπρου. Από την άλλη, το μεταψυχροπολεμικό διεθνές περιβάλλον προσφέρει σημαντικές δυνατότητες ενίσχυσης της ασφάλειας Ελλάδας και Κύπρου, δυνατότητες που συνδέονται με την κεντρική γεωπολιτική θέση των δύο χωρών, αλλά και τη μετατόπιση του βασικού προσανατολισμού της διεθνούς ασφάλειας από τις σχέσεις Ανατολής-Δύσης στις σχέσεις Βορρά-Νότου. Το επίκεντρο της διεθνούς ασφάλειας μεταφέρεται από την Κεντρική Ευρώπη και την ξεπερασμένη σύγκρουση Ανατολής-Δύσης στην περίμετρο της ευρωπαϊκής ηπείρου και ειδικότερα στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή.

Βεβαίως, Κύπρος και Ελλάδα έχουν την ιδιαιτερότητα να είναι υποχρεωμένες να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις ενός μεταβαλλόμενου διεθνούς περιβάλλοντος με ταυτόχρονη αντιμετώπιση της πολιτικής της Τουρκίας. Η σημαντικότερη απειλή κατά της ασφάλειας του ελληνισμού εξακολουθεί να προέρχεται από την πλευρά της Τουρκίας, με τη συνεχιζόμενη κατοχή στην Κύπρο και τις αμφισβητήσεις των νόμιμων κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας, που στοχεύουν στην αλλαγή του status quo στην περιοχή. Έτσι λοιπόν, ενώ Ελλάδα και Κύπρος αποτελούν κρίσιμους παράγοντες στη διαμόρφωση περιφερειακών συνθηκών ασφάλειας ένεκα της στρατηγικής τους θέσης, μιας αρκετά αναπτυγμένης οικονομίας, αλλά και των καλών σχέσεων με τις γειτονικές χώρες, η συνεχιζόμενη τουρκική επιβουλή και ο αποσταθεροποιητικός ρόλος της Τουρκίας μάς υποχρεώνουν σε μία ανάλογη στρατηγική διπλωματιών και πολιτικών χειρισμών και αντίστοιχης αμυντικής διάταξης.

Είναι βέβαια γεγονός και αυτονόητα αντιληπτό ότι ο μεταδιπολικός κόσμος και οι σοβαρές κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές αλλαγές έχουν δημιουργήσει καινούρια δεδομένα στη διεθνή πολιτική σκηνή, στις κοινωνίες, στη διεθνή οικονομία, στην τεχνολογία και στους γεωπολιτικούς συσχετισμούς δυνάμεων. Είναι επίσης γεγονός ότι η θέση των δύο χωρών με την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση ισχυροποιήθηκε. Ακόμα και η Κύπρος, παρά τη συνεχιζόμενη τουρκική κατοχή, ως αποτέλεσμα της μεγαλύτερης πολιτικής και διπλωματικής κίνησης του ελληνισμού μετά το 1974, που υπήρξε η ευρωπαϊκή μας ενσωμάτωση, διεκδικεί νέο ρόλο στην περιοχή ως προκεχωρημένη εμπροσθοφυλακή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατάλληλη πλατφόρμα για προώθηση των προς τα νοτιοανατολικά εξωευρωπαϊκών της συνεργασιών. Όμως αυταπάτες δεν πρέπει να υπάρχουν. Η διαφύλαξη του ρόλου Ελλάδας και Κύπρου, ως πόλων σταθερότητας ενταγμένων σ' ένα περιφερειακό σύστημα ασφάλειας, προϋποθέτει συγκεκριμένο εθνικό σχεδιασμό και πολιτικές και διπλωματικές κινήσεις που θα λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τη συνεχιζόμενη τουρκική απειλή. Αυτή η ανάγκη επιβάλλει όπως η Κύπρος τερματίσει

την ελλειμματική και ανάπηρη συμμετοχή της στους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς άμυνας και ασφάλειας.

Η ασφάλεια της Ευρώπης δεν είναι κάτι που απασχόλησε μόλις τα τελευταία χρόνια τα ευρωπαϊκά κράτη. Βέβαια, τις περασμένες δεκαετίες, μέχρι τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου, πλείστα ευρωπαϊκά κράτη με τη συμμετοχή τους στο ΝΑΤΟ θεωρούσαν ικανοποιητική την παράμετρο της ασφάλειάς τους. Όμως το σκηνικό άλλαξε. Οι κίνδυνοι διαφοροποιήθηκαν. Χθεσινοί εχθροί έγιναν σύμμαχοι. Η πραγματικότητα αυτή οδήγησε σε κοσμογονικές αλλαγές, σε αναδιατάξεις και ανακατατάξεις δυνάμεων, αλλαγή της φιλοσοφίας που χώριζε τον κόσμο και ειδικότερα την Ευρώπη τόσο στο διπλωματικό όσο και στον αμυντικό τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, με τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου, οι ευρωπαϊκοί θεσμοί ασφάλειας αναγκάστηκαν να αναπροσαρμοστούν.

Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Άμυνας (ΚΕΠΠΑ) είναι το σύνολο των ενεργειών στις οποίες αποδύεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να δρα στη διεθνή σκηνή όχι μόνο ως οικονομική, αλλά και ως ενιαία και ανεξάρτητη πολιτική οντότητα. Πολιτική οντότητα ισχυρή, αξιόπιστη, ικανή να αντιμετωπίζει τις σύγχρονες διεθνείς προκλήσεις ως πραγματικός παγκόσμιος παίκτης που προωθεί σε πλανητική κλίμακα τις θεμελιώδεις αρχές πάνω στις οποίες εδράζεται η ίδια, ειρήνη, διεθνής ασφάλεια, ανεξαρτησία και ακεραιότητα της Ένωσης, κράτος δικαίου, σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Η ΚΕΠΠΑ εξελίσσεται διαρκώς. Ένας από τους σημαντικούς σταθμούς σ' αυτή την εξελικτική πορεία είναι η ανάπτυξη αυτού που ονομάζεται "Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας", η ΕΠΑΑ. Η ΕΠΑΑ είναι ο βραχίονας ασφάλειας της ΚΕΠΠΑ, προορισμένη να εξυπηρετεί τους σκοπούς της ΚΕΠΠΑ. Η ΕΠΑΑ έχει ως απώτερο σκοπό τη διαμόρφωση συστήματος κοινής αμυντικής πολιτικής, όπως προβλέπεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά στην παρούσα φάση περιορίζεται στη διαχείριση κρίσεων με στρατιωτικά ή και μη στρατιωτικά μέσα, αναλαμβάνοντας, όπως είπα, αποστολές ανθρωπιστικού χαρακτήρα και διάσωσης, διατήρησης της ειρήνης και ειρήνευσης με τη χρήση μάχιμων δυνάμεων.

Το μεγάλο ερώτημα είναι: Πρέπει ή όχι η Κύπρος να συμμετέχει πλήρως και απρόσκοπτα στο βασικό αυτό πυλώνα πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Το ερώτημα, αγαπητοί συνάδελφοι, δε θα ετίθετο σήμερα, δε θα συζητηθεί, αν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης δεν αποφασιζόταν να περιληφθεί μία "ουρά" στα Τελικά Συμπεράσματά του, με τα οποία άναψε οριστικά το φως για την ένταξη της Κύπρου και της Μάλτας τότε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είπε το εξής το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης: Κύπρος και Μάλτα δε θα έχουν το δικαίωμα πλήρους συμμετοχής στο Ευρωπαϊκό Συλλογικό Σύστημα Ασφάλειας, μία εκ των βασικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αποφάσισε το Συμβούλιο του Μάαστριχτ το 1993. Γιατί; Επειδή ούτε η Κύπρος ούτε η Μάλτα ήταν μέλη του ΝΑΤΟ ή του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη. Αν δεν έμπαινε αυτή η "ουρά" στην απόφαση του Συμβουλίου της Κοπεγχάγης, οι σημερινές συζητήσεις δε θα γίνονταν. Η Κυπριακή Δημοκρατία θα συμμετείχε πλήρως στο Ευρωπαϊκό Συλλογικό Σύστημα Ασφάλειας από την 1^η Μαΐου του 2004, όπως συμβαίνει με όλες τις άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλα αυτά που ακούγονται και γράφονται και που δεν έχουν σχέση με την πραγματικότητα δε θα είχαν θέση.

Τα πράγματα είναι πολύ απλά. Η Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας, σε συνδυασμό με μία κοινή εξωτερική πολιτική της Ένωσης, είναι ο μόνος τρόπος, για να μπορεί η Ευρώπη να έχει ισχυρή φωνή στις διεθνείς υποθέσεις και κυρίως να απεξαρτηθεί από την προσπάθεια κηδεμόνευσης από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Αυτή

είναι μία πρώτη αλήθεια απέναντι στη μυθοπλασία ότι το Ευρωπαϊκό Συλλογικό Σύστημα Ασφάλειας είναι υπηρέτης των αμερικανικών συμφερόντων.

Αλήθεια δεύτερη: Η ένταξη της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Συλλογικό Σύστημα Ασφάλειας θα σημαίνει, το έχω ήδη πει, απλώς τη δυνατότητα και όχι την υποχρέωση να παίρνει μέρος στις επιχειρησιακές δραστηριότητες τις οποίες προανέφερα, τις καλούμενες και "τύπου Πέτερσμπεργκ". Τα περί συμμετοχής σε επιδρομικές επιχειρήσεις του NATO και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής είναι μόνο για τους αφελείς και τους απληροφόρητους.

Αλήθεια τρίτη: Ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη, προϋπόθεση για να συμμετάσχει πλήρως η Κύπρος στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική άμυνας και ασφάλειας, δεν είναι προθάλαμος του NATO. Δε θα επαναλάβω τα επιχειρήματα ότι σ' αυτό τον οργανισμό μετέχουν οι ουδέτερες χώρες της Ευρώπης, αλλά και χώρες που δε διανοούνται καν ότι θα είναι δυνατό ποτέ να ενταχθούν στο NATO, όπως είναι η Ρωσία, όπως είναι η Ελβετία και οι υπόλοιπες ουδέτερες χώρες της Ευρώπης.

Αλήθεια τέταρτη: Στο Σχέδιο Ανάν, προσέξτε το...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ο κ. Κουλίας είναι εδώ;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Παρών!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

...κατ' απαίτηση της Τουρκίας υπήρξε ολόκληρο άρθρο που απαγόρευε εσαεί τη συμμετοχή της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Συλλογικό Σύστημα Ασφάλειας, εκτός αν το επέτρεπε η Τουρκία. Αλήθεια, γιατί δε γίνεται σχολιασμός αυτής της αναφοράς στο Σχέδιο Ανάν από τους αντιτιθέμενους στην ένταξη της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη; Δεν είναι προφανές ότι η Τουρκία μάς ήθελε και μας θέλει κράτος ήσσονος κυριαρχίας;

Αλήθεια πέμπτη: Η Κύπρος είναι μία μικρή χώρα, αντιμετωπίζει πρόβλημα ξένης στρατιωτικής κατοχής και έχει απόλυτη ανάγκη συμμετοχής σε όλους τους πυλώνες των ευρωπαϊκών πολιτικών. Βρίσκεται σε μία κρίσιμη γεωστρατηγική και γεωπολιτική θέση. Η ένταξή μας σ' αυτό το βασικό πυλώνα πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλήρως και απρόσκοπτα θα αναδείξει το ρόλο μας στην περιοχή, στην Ευρώπη και στον κόσμο. Θα ενισχύσει τα πολιτικά και τα διπλωματικά μας ερείσματα.

Αλήθεια έκτη: Είναι μύθος ότι, αν μπορούμε στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, θα είμαστε υπόχρεοι να παραχωρούμε διευκολύνσεις στο NATO ή ακόμα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση για επεμβάσεις, αν ήταν δυνατό η Ευρωπαϊκή Ένωση να κάνει επεμβάσεις σε γειτονικές χώρες. Τίποτε απολύτως δε μας υποχρεώνει, ούτε εμάς ούτε οποιοδήποτε άλλο ευρωπαϊκό κράτος, να παραχωρούμε υποδομές ή να συμμετέχουμε σε επιχειρήσεις εναντίον γειτονικών ή μη χωρών. Είπα ότι η συμμετοχή είναι εθελοντική.

Αλήθεια έβδομη: Η Κύπρος, μετά την ένταξη της Μάλτας -την επανένταξη της ουσιαστικά, γιατί ήταν, βγήκε και επανήλθε- παραμένει η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός αυτού του βασικού ευρωπαϊκού πυλώνα. Είναι αυτό εξυπηρετικό των εθνικών μας συμφερόντων; Αυτό είναι το ερώτημα. Έχουν λάθος οι υπόλοιποι είκοσι έξι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Εμείς είμαστε οι ορθοί; Και είναι δυνατό να λέγεται ότι οι είκοσι έξι εταίροι μας με τη συμμετοχή τους στην ΕΠΑΑ, την πλήρη συμμετοχή τους, είναι ένοχοι επιδρομών και πολέμων; Εν τοιαύτη περιπτώσει, γιατί ενταχθήκαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού είναι φωλεά επιδρομών και πολεμοκάπηλων; Αλήθεια, τι γυρεύουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση εν τοιαύτη περιπτώσει;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε,

Είναι αναγκαίο να γίνει κατανοητό και στην Κύπρο ότι ο κόσμος έχει αλλάξει, ότι και η Κύπρος μέσα στο νέο διεθνές περιβάλλον μπορεί να αναδειχθεί σε κομβικό σταθεροποιητικό πολιτικό παράγοντα της περιοχής και κυρίως σε ζωτικό σύνδεσμο αυτής της περιοχής με την υπόλοιπη Ευρώπη. Να συμμετάσχουμε στο Ευρωπαϊκό Συλλογικό Σύστημα Ασφάλειας πλήρως, στη νέα αρχιτεκτονική ασφάλειας της Ευρώπης.

Υπάρχει και ένας άλλος μύθος, ότι η Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας δεν έχει καμιά σχέση με το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Ωστόσο η πραγματικότητα βέβαια, δυνάμει αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι πολύ διαφορετική. Ευρωπαϊκή Ένωση και NATO ευρίσκονται σε στρατηγική συνεργασία. Το πώς θα γίνεται αυτή καθορίζεται στη Συμφωνία Berlin Plus. Η συμφωνία αυτή υιοθετήθηκε επίσημα από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 2002. Αυτή προνοεί ότι όσες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι μέλη του NATO ή εταίροι του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη δε θα δικαιούνται συμμετοχής στις επιχειρήσεις εκείνες στις οποίες θα χρησιμοποιούνται νατοϊκές υποδομές. Δε θα σας τη διαβάσω. Καταθέτω στη γραμματεία τα Τελικά Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης του 2002.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιαννάκης Ομήρου καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Ως αποτέλεσμα τούτου -το υπογραμμίζω- η Κύπρος δε μετέχει πλήρως στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας. Θέλετε και απόδειξη από πλευράς των υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας, από το Υπουργείο Εξωτερικών; Στις 14 Ιουνίου 2004, με αρ. φακ. Α30.20.01.01, η διεύθυνση της ΚΕΠΠΑ στο Υπουργείο Εξωτερικών μετά την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 14 Ιουνίου 2004, σ' ένα σημείωμα που απέστειλε στο γενικό διευθυντή, έλεγε ότι έχουν διαφοροποιηθεί τα δεδομένα, είμαστε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεπώς θα πρέπει να προβληματιστεί η ηγεσία του Υπουργείου Εξωτερικών για την υποβολή αίτησης για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Και τι λέει σ' αυτό το έγγραφο, για να δικαιολογήσει τη θέση αυτή; Αναφέρεται στους περιορισμούς που αντιμετωπίζουμε στην πλήρη συμμετοχή μας στην ΚΕΠΠΑ και ΕΠΑΑ, Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας, ένεκα των γνωστών Συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης και των διευθετήσεων τύπου "Berlin Plus". Επίσημα το Υπουργείο Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, κύριε υπουργέ -δεν ήσαστε τότε υπουργός- αναφέρει ότι δεν είναι πλήρης η συμμετοχή της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας. Αυτό είναι το έγγραφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συντομεύετε, κύριε Ομήρου. Έχει εξαντληθεί ο χρόνος σας.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ούτε βέβαια, κύριε Πρόεδρε, μπορούμε να παρουσιαζόμαστε αντιφατικοί. Στο πρόσφατο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 11 και 12 Δεκεμβρίου, η Κυπριακή Δημοκρατία, με τον ανώτατο πολιτειακό άρχοντα, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, συμφώνησε σε ανάπτυξη «πλήρους συμπληρωματικότητας με το ΝΑΤΟ στο συμφωνημένο πλαίσιο της στρατηγικής εταιρικής σχέσης Ευρωπαϊκής Ένωσης-ΝΑΤΟ και στο πλαίσιο της τήρησης της αντίστοιχης αυτονομίας τους ως προς τη λήψη αποφάσεων και των αντίστοιχων διαδικασιών τους». Άρα επίσημα συμφωνήσαμε -και η παρούσα κυβέρνηση- ότι θα υπάρχει συμφωνημένη συνεργασία Ευρωπαϊκής Ένωσης-ΝΑΤΟ, άρθρο 30 των Τελικών Συμπερασμάτων. Επίσης, στο άρθρο 7, στα ίδια Τελικά Συμπεράσματα, με τα οποία συμφώνησε η Κυπριακή Δημοκρατία, «επιβεβαιώνεται ο στόχος της ενίσχυσης της στρατηγικής σχέσης Ευρωπαϊκής Ένωσης-ΝΑΤΟ, προκειμένου να αντεπεξέλθει στις σημερινές ανάγκες». Ιδού τα δύο έγγραφα τα οποία επιβεβαιώνουν αυτά τα οποία λέω!

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιαννάκης Ομήρου καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Κύριε Πρόεδρε,

Αναγκαία προϋπόθεση για την πραγματοποίηση του κοινού ευρωπαϊκού οράματος είναι να κατακτήσει η Ευρώπη το δικό της αυτόνομο ρόλο στο διεθνές περιβάλλον, γεγονός που είναι αδύνατο να συμβεί, όσο η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει τη δική της αυτοτελή εξωτερική και αμυντική πολιτική, δηλαδή πολιτική απαλλαγμένη από τις στρατηγικές και ψυχολογικές εξαρτήσεις της διχαστικής περιόδου του Ψυχρού Πολέμου.

Τονίζοντας την ανάγκη πλήρους συμμετοχής μας στο Ευρωπαϊκό Συλλογικό Σύστημα Ασφάλειας, που μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη συμμετοχή μας στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, θέλω να διευκρινίσω και τα εξής: Δε σημαίνει αυτό ότι συμφωνούμε με αναφορές που υπήρξαν στο πρόσφατο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αναφερόταν σε αναβαθμισμένο ρόλο των Ηνωμένων Πολιτειών σε ό,τι αφορά την ευρωπαϊκή άμυνα. Η δική μας θέση, και των Ευρωπαίων σοσιαλιστών, γι' αυτό και διαφώνησαν, είναι η διαμόρφωση σταδιακά μιας ανεξάρτητης Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Ομήρου, είμαι υποχρεωμένος...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Τελειώνω σε ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, διότι υπερβήκατε κατά δύο λεπτά...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο μπορούμε και πρέπει να αγωνιστούμε με τις ευρωπαϊκές προοδευτικές δυνάμεις για την υλοποίηση του τελικού στόχου που πρέπει να είναι μία ανεξάρτητη και ακηδεμόνευτη Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας.

Καλούμε την κυβέρνηση να επανεξετάσει τη θέση της για το θέμα. Μέσα από ένα νηφάλιο διάλογο μπορεί και πρέπει να ληφθεί η ορθή απόφαση. Τίποτε δεν

μπορεί να δικαιολογήσει μία στάση απομόνωσής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τυχόν εμμονή μας σε παλιές αντιλήψεις, σε παρωχημένες πολιτικές πρακτικές, που ανήκουν οριστικά στην ιστορία ενός κόσμου που έχει φύγει, θα ισοδυναμεί με ήττα. Πρέπει να αποτρέψουμε αυτό τον κίνδυνο με πρωτοβουλίες, με δράση και με αξιοποίηση νέων ευκαιριών και δυνατοτήτων. Θα δεχθούμε η Κύπρος να είναι ευρωπαϊκή χώρα ελλειμματική και δεύτερης κατηγορίας; Η πρόκληση για τη συμμετοχή στη νέα ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική με μία κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας είναι μπροστά μας. Ας κτίσουμε τη νέα πραγματικότητα γυρνώντας σελίδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να παρακαλέσω, μετά την ολοκλήρωση αυτής της συζήτησης, το θέμα να παραπεμφθεί και στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, γιατί πραγματικά είναι χρήσιμο και αναγκαίο να έχουμε τους αρμόδιους υπουργούς σ' αυτές τις επιτροπές, για να μας δώσουν συγκεκριμένες απαντήσεις σε συγκεκριμένα ερωτήματα και για να μας εφοδιάσουν και με έγγραφα τα οποία είτε έχω αναφέρει είτε έχω καταθέσει προς επιβεβαίωση είτε άλλα έγγραφα τα οποία μπορούν να είναι χρήσιμα για την περαιτέρω τοποθέτηση του σώματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Ομήρου.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Νίκος Κουτσού εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Αναστασιάδη, παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν νομίζουμε ότι εξαντλείται το θέμα, γιατί ένας εκπρόσωπος από κάθε κόμμα έχει εκφράσει τις απόψεις που εκφράζουν και τις απόψεις του συνόλου των κοινοβουλευτικών ομάδων, να προχωρήσουμε με τον τερματισμό της συζήτησης - αντιλαμβάνομαι, θα υπάρξει ένα ψήφισμα- διαφορετικά, αν οι πολιτικές δυνάμεις επιμένουν στο να ακουστούν όλοι όσοι έχουν εγγραφεί ως ομιλητές, να αναβληθεί η συζήτηση για την επόμενη Πέμπτη. Έχουμε κάποιες κομματικές υποχρεώσεις, δυστυχώς. Λυπούμαι που το λέω, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη, αυτή ήταν η σκέψη μου την οποία θα έλεγα στο σώμα μετά την ολοκλήρωση των ομιλιών από το ΕΥΡΩΚΟ και το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών. Αν το σώμα στο στάδιο αυτό κρίνει ότι έχει εξαντληθεί το θέμα, λόγω των τοποθετήσεων που έγιναν, είναι θέμα του σώματος. Αν όχι... Αν θέλετε να το αποφασίσουμε σε αυτό το στάδιο κανένα πρόβλημα.

Κύριε Κυπριανού, έχετε το λόγο.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα μικρό τεχνικό πρόβλημα με βάση τη διευθέτηση η οποία έγινε. Εννοώ, για να θεωρηθεί ότι, μιλώντας ένας από κάθε κόμμα, τελειώσαμε. Έγινε μια κατανομή χρόνου. Κάποιοι θα μιλήσουν... Θα μιλήσουμε με τον ίδιο χρόνο. Παραβιάζουμε δηλαδή τη συμφωνία που κάναμε για το χρόνο. Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα να αναβληθεί για την ερχόμενη Πέμπτη, αλλά, επειδή εγώ δε συμμετέχω στις συσκέψεις των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων, αντιλαμβάνομαι ότι η απόφαση να ολοκληρωθεί σήμερα η συζήτηση είχε ένα συγκεκριμένο σκεπτικό. Άμα, μας το πείτε και δεν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα, εμείς δεν έχουμε ένσταση να πάμε την άλλη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω να ολοκληρώσουμε με τον κ. Κουτσού και τον κ. Περδίκη για σήμερα και, αν αισθάνονται οι πλευρές ότι θα πάμε την ερχόμενη Πέμπτη, να το εξετάσουμε εκείνη την ώρα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απλώς, να πω κάτι που μπορεί να βοηθήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν είναι το θέμα κατανομής χρόνου, εμείς σ' αυτό μπορούμε να συμβάλουμε με το να μειώσουμε το χρόνο που θα μιλήσει ο κ. Κουτσού. Αν όμως είναι θέμα ότι πρέπει να μιλήσουν και δεύτεροι και τρίτοι, είναι άλλη ιστορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω από απόψεως χρόνου δεν αδικείται καμία πλευρά.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Το πιο απλό είναι, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, όσοι νιώθουν ότι θέλουν να δευτερολογήσουν να δευτερολογήσουν και οι υπόλοιποι να αποσυρθούν, αφού υπήρξε μία συμφωνία. Αν το ΑΚΕΛ νιώθει ότι πρέπει να απαντήσει, να το κάμει. Αν οι άλλοι θέλουν να αποσυρθούν, να αποσυρθούν, γιατί θα ήταν καλό να τελειώσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουτσού, παρακαλώ να συνεχίσετε και θα...

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Στυλιανίδη, παρακαλώ.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Αν επιτρέπετε, βλέποντας το κλίμα, ή αναβάλλεται τώρα ή ολοκληρώνεται. Δηλαδή, δεν μπορεί να είναι μεσοβέζικο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, θα ακούσουμε τον κ. Κουτσού και τον κ. Περδίκη σήμερα κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες. Και στο στάδιο εκείνο, αν κριθεί -και αυτή ήταν εισήγηση του

κ. Αναστασιάδη, δεν είπε να μην ακούσουμε τον κ. Κουτσού και τον κ. Περδίκη- αν κρίνουμε... Εγώ θα βάλω θέμα ότι εξαντλήθηκε το θέμα στο στάδιο εκείνο. Αν το σώμα κρίνει ότι εξαντλήθηκε, καλώς, διαφορετικά θα δούμε πώς θα το χειριστούμε.

Παρακαλώ, κύριε Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ,

Ελπίζω να προχωρήσει και η παρουσία των υπουργών να είναι πιο ουσιαστική στη συζήτηση, έτσι που να έχετε τη δυνατότητα άμεσης παρέμβασης, αν η Βουλή αλλάξει και τον κανονισμό, γιατί θα γίνει και πιο ζωντανή και νομίζω και πιο ουσιαστική για όλους μας.

Κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Το θέμα που εγώ θα αναπτύξω θα επικεντρωθεί περισσότερο στο ευρύτερο πρόβλημα της ασφάλειας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δε θα αναφερθώ στα όσα οι συνάδελφοι προηγουμένως ανέλυσαν, γιατί πιστεύω πως η θεωρητική συζήτηση του ρόλου του ΝΑΤΟ ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οποιωνδήποτε άλλων σχηματισμών δε μας βοηθά να καταλήξουμε, αν δε λύσουμε το βασικότερο ερώτημα που πρέπει να μας απασχολεί, το τι συμφέρει στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Ανέκαθεν, η εξωτερική πολιτική και η διπλωματία από γενεσέως τους εκφραζόταν με δύο τρόπους. Οι μεν ισχυροί επικαλούνταν το δίκαιο και το επέβαλλαν με τη δύναμη, οι δε αδύνατοι επικαλούνταν το δίκαιο, αλλά δεν είχαν τη δυνατότητα της ισχύος. Έτσι και τώρα. Το ΝΑΤΟ είναι ξεκάθαρο ότι ελέγχει τα πάντα. Το πρόβλημα δεν είναι, αν η Ευρωπαϊκή Ένωση ακολουθεί ή όχι το ΝΑΤΟ. Το πρόβλημα είναι, αν η Ευρώπη έχει τους αναγκαίους πόρους και είναι αποφασισμένη να τους διαθέσει, για να αναπτύξει αμυντικά συστήματα, έτσι ώστε να μην έχει την ανάγκη της ομπρέλας του ΝΑΤΟ. Από τη στιγμή που η Ευρωπαϊκή Ένωση παίρνει άλλους προσανατολισμούς και αποφασίζει να επενδύσει τις δυνατότητες που έχει, τις οικονομικές, σε θέματα κοινωνικής και άλλης πολιτικής, τότε είναι αυτόματο συνεπακόλουθο ότι θα εξαρτάται από την ισχύ του ΝΑΤΟ και επομένως το προβάδισμα θα το έχει το ΝΑΤΟ, είτε το θέλει η Ευρωπαϊκή Ένωση είτε δεν το θέλει.

Στη δική μας περίπτωση θα πρέπει να απαντήσουμε ποιο είναι το ύψιστο αγαθό που θέλουμε να καλύψουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία. Να εμπλακούμε και να λύσουμε τις διαφορές των συνασπισμών και να καθορίσουμε τους όρους λειτουργίας τους, πράγμα ανέφικτο και ουτοπικό για τη χώρα μας, ή να αξιοποιήσουμε τις υφιστάμενες δομές, τους υφιστάμενους σχηματισμούς, για να ενισχύσουμε αυτό που λέμε κρατική ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας; Το ότι όποια θέση μας και πρωτοβουλία μας και πράξη σ' αυτά τα θέματα συνδέονταν με την κρατική μας υπόσταση, αποδεικνύεται περίτρανα από την τουρκική στάση. Αν έχουμε τη λογική ότι δεν πρέπει να κάνουμε οτιδήποτε, γιατί η Τουρκία θα απαντήσει όχι, άρα είναι ουσιαστικά γράμμα νεκρό, τότε θα πρέπει να απαντήσουμε γιατί διαχρονικά η Κυπριακή Δημοκρατία αποτάθηκε σε εννέα διεθνείς οργανισμούς, γνωρίζοντας ότι δε θα την άφηνε η Τουρκία. Άρα, για να έχει ωφέλεια για την Κύπρο η όποια πράξη και ενέργειά μας για το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, θα πρέπει να ενταχθεί σε μία διαφορετική πολιτική αντιμετώπισης της αναμενόμενης τουρκικής αντίδρασης.

Επομένως, πρέπει να χωρίσουμε το θέμα μας σε δύο φάσεις, η φάση της αίτησης, που είναι και το κυρίαρχο και το πιο δύσκολο, και η φάση της ένταξης. Εμείς μιλούμε και αναλύουμε τα δεδομένα ως να ήταν αυτόματα αποδεκτή η αίτησή μας. Η

αίτησή μας είναι γνωστό ότι δε θα γίνει αποδεκτή λόγω της αντίδρασης της Τουρκίας. Άρα, μας συμφέρει ή όχι να διευρύνουμε το πεδίο της αντιπαράθεσης με την Τουρκία με το να υποβάλλουμε την αίτηση ένταξης και να αγωνιζόμαστε να την πραγματοποιήσουμε; Αν αυτό δε συνδυαστεί με αλλαγή εξωτερικής πολιτικής και αν συνεχιστεί η λογική της αποφυγής της σύγκρουσης με την Τουρκία, όπως συνέβηκε και στην αίτησή της για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε δε θα κερδίσουμε κανένα όφελος. Θα κάνουμε μία τυπική ενέργεια, για να ενταχθούμε στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και δε θα έχουμε παραπέρα αποτελέσματα.

Δεν είμαστε της άποψης ότι το θέμα είναι προεκλογικό ή έχει σχέση με τις ευρωεκλογές, όσον αφορά εμάς, ούτε έχει σχέση με τη μείωση της αποδοχής του Προέδρου ή οτιδήποτε. Έχει όμως κόμματα τα οποία μπορεί, και είναι μέσα στο παιχνίδι της δημοκρατίας, να το αξιοποιήσουν. Εμείς το βλέπουμε καθαρά ως θέμα που συνδέεται με την κρατική μας ενίσχυση, με την εθνική ασφάλεια και τη διαχείριση του χώρου όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή.

Είναι γεγονός ότι οι δυνάμεις οι οποίες σήμερα αντιστέκονται σε αυτή την προοπτική είχαν αντισταθεί και στην αίτηση για την τελωνειακή ένωση. Να θυμίσω ότι ήταν όρος του ΑΚΕΛ ότι ο Πρόεδρος Βασιλείου έπρεπε να κάνει δημοψήφισμα, για να επικυρώσει τη συμφωνία της τελωνειακής ένωσης, εξού και προήλθε ο νόμος περί δημοψηφίσματος, που δεν υπήρχε και ούτε προβλέπεται στο σύνταγμα, αλλά στη συνέχεια άλλαξε άποψη, όπως έκανε πρόσφατα και με τη διαφωνία του για την ένταξη στην Ευρωζώνη. Άρα, έχουμε μία πρακτική πολιτική του ΑΚΕΛ που έχει μία αντίθετη άποψη στα σχετιζόμενα με την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ρόλο της Κύπρου μέσα σ' αυτό το κλίμα, η οποία όμως μεταβλήθηκε με τη θέση που το ίδιο το ΑΚΕΛ εξέφρασε ότι, αν είναι για το καλό της Κύπρου, τότε να συμφωνήσουμε και στην ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτή τη στιγμή υπάρχει ένα ερώτημα το οποίο αφορά και το ΑΚΕΛ και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ο μιν Πρόεδρος λέει «κυβερνώ με βάση το πρόγραμμά μου», το δε πρόγραμμα του ΑΚΕΛ ασφαλώς και διαχρονικά και συνεδριακά είναι αντίθετο με την ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Όμως, θα πρέπει να αποφασίσουν. Η κυβερνά ο Πρόεδρος με βάση το πρόγραμμα του ΑΚΕΛ ή κυβερνά ο Πρόεδρος με βάση το πρόγραμμά του. Στο πρόγραμμά του δεν υπάρχει πρόνοια, αλλά δεν αποκλείει και το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Άρα, η θέση μας είναι ότι, εφόσον δεν το απέκλεισε, σημαίνει ότι δε δεσμεύτηκε ενώπιον των πολιτών για το τι θα κάνει. Και αυτή τη στιγμή, εφόσον εγείρεται από την πλειοψηφία των κοινοβουλευτικών κομμάτων, οφείλει να προχωρήσει και να πάρει την πρωτοβουλία για δημοψήφισμα, για να θέσει το ερώτημα στους πολίτες αν εγκρίνουν ή δεν εγκρίνουν την αίτηση για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Αυτό θα δώσει και τη λύση στο πρόβλημα το οποίο συζητούμε.

Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να δούμε, γιατί η Τουρκία επιμένει τόσο πολύ στο να αποτρέψει την παρουσία της Κυπριακής Δημοκρατίας στους οργανισμούς που θεωρεί ότι -όχι που θεωρεί, αλλά που έχει το δικαίωμα λόγω του καταστατικού των οργανισμών αυτών- μπορεί να επικαλείται θέμα ομοφωνίας. Η Τουρκία δε μας αναγνωρίζει και αυτό είναι ένα γεγονός το οποίο, δυστυχώς, δεν το έχουμε αναδείξει και δεν το έχουμε λάβει υπόψη μας. Απόδειξη; Το ότι δεχθήκαμε μία χώρα που δε μας αναγνωρίζει να πάρει την ιδιότητα του μέλους προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως μας έλεγε και ο φίλος μας ο Μπαϊρού, ο Γάλλος, είναι πρωτάκουστο για μια χώρα που δεν την αναγνωρίζει άλλη χώρα να συγκατατίθεται στο να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό επιμένουμε ότι, αν συνεχίσουμε αυτή την πολιτική, είτε κάνουμε αίτηση για το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη είτε όχι, δε θα έχει κανένα αποτέλεσμα πάνω σ' αυτό το θέμα.

Το Κυπριακό ασφαλώς είναι πρόβλημα κατοχής. Ασφαλώς, είναι πρόβλημα διαμοιρασμού της εξουσίας μεταξύ μίας πλειοψηφούσας κοινότητας και μίας μειοψηφούσας κοινότητας. Είναι όμως ταυτόχρονα και πολύ πιο καθοριστικό ως γεωπολιτικό, γεωστρατηγικό πρόβλημα στην περιοχή. Και πρέπει να αναλύσουμε τι σημαίνει, όταν η Τουρκία λέει ότι η λύση δε θα αλλοιώσει τις ισορροπίες στην εξωτερική περιοχή της Κύπρου και δε θα επιτρέψει να δοθούν πλεονεκτήματα σε οποιαδήποτε άλλη χώρα, κυρίως στην Ελλάδα, διότι θεωρεί ότι ο γεωστρατηγικός χώρος της Κύπρου έχει, και με την προηγούμενη πολιτική της και με τις συμφωνίες του '60, διαμοιραστεί ουσιαστικά μεταξύ Τουρκίας και Μεγάλης Βρετανίας. Αυτή τη λογική θέλει να επιβεβαιώσει με το να αποκλείσει και να αποκλείει συνεχώς την Κύπρο από οποιοδήποτε οργανισμό, για να την κρατεί ως όμηρο και σιγά σιγά να υποσκάπτει την κρατική μας υπόσταση μέχρι να φτάσει στη δημιουργία, με παρθενογένεση, ενός άλλου κράτους το οποίο θα ελέγχει, για να μπορέσει να επιβάλλει τη δική της πολιτική στην περιοχή.

Οι αναφορές ότι ο Τάσος Παπαδόπουλος είπε για το Συνεταιρισμό για την Ειρήνη δεν είναι σωστές. Είπε για το NATO ότι, αν η Κύπρος μπει, θα είναι στρατιώτης και η Τουρκία συνταγματάρχης.

Επίσης, θα πρέπει να έχουμε αντιληφθεί ότι, αν βρεθούμε σ' αυτό που περιγράφηκε προηγουμένως, ότι δηλαδή θα είμαστε οι μόνοι που θα αντιδράσουμε σε πολεμικές συρράξεις που θα συμμετέχουν οι σαράντα επτά χώρες μέλη του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, και κάποιες από αυτές είναι και του NATO, τότε θα είναι τραγικό, γιατί, αν με όλους διαφωνούμε, τότε ποιος θα μας βοηθήσει; Και αυτό το οποίο πρέπει να διακρίνουμε -και πιστεύω ότι είναι εδώ που χρειάζεται το ΑΚΕΛ να διαμορφώσει μια συγκεκριμένη πολιτική- είναι ο διαχωρισμός μεταξύ της συγνής εξωτερικής πολιτικής, που δεν επιτρέπει συναισθηματισμούς, που δεν αφήνει τα πράγματα να κυλήσουν όπως θα θέλαμε να κυλήσουν, αλλά επιβάλλει κάποιες, καμιά φορά, αδυσώπητες ανάγκες και πραγματικότητες, και της εσωτερικής πολιτικής που πρέπει να αναπτύσσουν οι πολιτικές δυνάμεις.

Η κυβέρνηση έχει χρέος να χειριστεί υπεύθυνα, ρεαλιστικά και σχεδιασμένα την εξωτερική πολιτική. Οι πολιτικές δυνάμεις έχουν χρέος να αναπτύξουν και το αντιπολεμικό ρεύμα και να στηρίξουν την ανάγκη συμφιλίωσης και ειρήνης στο λαό, για να είναι απάντηση σ' αυτούς που σχεδιάζουν τους πολέμους και τις επεμβάσεις. Αν αφεθούμε στο να διαγράψουμε μια πολιτική που να επιβάλλει στην εξωτερική μας πολιτική το συναισθηματισμό, τότε η Κύπρος, δυστυχώς, θα πάει πιο πίσω από πλευράς ουσίας, από πλευράς προώθησης των συμφερόντων της.

Για να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να πω ότι σ' αυτή την άλλη πολιτική, μέσα στην οποία πρέπει να εντάξουμε και την αίτηση για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, θα πρέπει να συμπεριλάβουμε και ένα σχεδιασμό που αφορά την παρουσία και το ρόλο μας στη Μέση Ανατολή, κυρίως, για να προσταπίσουμε τα συμφέροντά μας όσον αφορά την οικονομική μας ζώνη, τη δυνατότητα ανάπτυξης των ερευνών για υδρογονάνθρακες και τους οποιοσδήποτε συσχετισμούς μπορούν να γίνουν στην περιοχή. Η κρίση του Λιβάνου απέδειξε ότι μπορεί η Κύπρος να διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο στην περιοχή. Χρειάζεται όμως σχεδιασμός και κυρίως χρειάζεται μια πλήρης εναρμόνιση με την Ελλάδα και σχεδιασμός που, δυστυχώς, ουσιαστικά αποχώρησε από τη Μέση Ανατολή και έχει συγκεντρωθεί στα Βαλκάνια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Κουτσού.

Ο κ. Περδίκης είναι ο επόμενος ομιλητής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Έχετε δέκα λεπτά, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, θεωρούμε τη συζήτηση του θέματος αυτού άστοχη, αχρείαστη, άσκοπη και ενδεχομένως και επιζήμια. Πιστεύουμε ότι, εάν βρισκόμαστε σήμερα σε αυτό το βήμα να συζητούμε αυτό το θέμα σε μια εντελώς ακατάλληλη χρονική στιγμή, αυτό οφείλεται κυρίως στην προσπάθεια κάποιων να εκμεταλλευτούν τη συγκυρία για προεκλογικούς και μικροπολιτικούς σκοπούς. Η συζήτηση άναψε πρόσφατα ενόψει προφανώς των προσεχών ευρωεκλογών. Δεν ήταν μόνο η τροπολογία Μάτση στην έκθεση Βατάνεν, του γνωστού πρώην ραλίστα και νυν Φινλανδού ευρωβουλευτή. Τα όργανα είχαν κουρδιστεί από καιρό και ακριβώς σαν έτοιμοι από καιρό βρέθηκαν όλοι να ανταλλάζουν πυρά.

Κάποιοι μιλούν ωσάν να μας περιμένουν στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη με ανοικτές αγκάλες. Μας αναλύουν με πάσαν λεπτομέρεια, με αρκετή δόση υπερβολής και περισσή δόση υπεραξίας τα πλεονεκτήματα της ένταξης στο Συνεταιρισμό. Γνωρίζουν όμως ότι η Τουρκία, ως μέλος του NATO, κατέχει το δικαίωμα της αρνησικυρίας; Αν το γνωρίζουν, θα πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι οι Τούρκοι ξέρουν να αξιοποιούν πολύ καλύτερα από τους Έλληνες και τους Κυπρίους το βέτο που έχουν στα χαρτιά τους. Άλλωστε, έχουν τη δύναμη να το χρησιμοποιήσουν χωρίς καμιά δυσκολία. Όσοι θεωρούν ότι οι Τούρκοι θα δυσκολευτούν να προτάξουν το βέτο τους, γιατί, λένε, θα εκτεθούν στα μάτια της διεθνούς κοινότητας, πλανώνται πλάνην οικτράν. Είναι για να γελά το παρδαλό κατσίκι με αυτό το επιχείρημα!

Οι Τούρκοι δεν πρόκειται να ενοχληθούν από τη δυσαρέσκεια της διεθνούς κοινότητας. Άσε που δεν υπάρχει τέτοιο φρούτο στους αγρούς της σημερινής διεθνούς πολιτικής. Άλλωστε, ποιος, πότε, πού και σε ποιους έδωσε την εντύπωση ότι οι Αμερικανοβρετανοί -πόσω μάλλον οι Γάλλοι, οι Ρώσοι και οι Κινέζοι- θα αντιμετωπίσουν θετικά την αίτηση της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη; Εγώ δεν άκουσα ούτε μισή δήλωση και δεν ήρθε στην αντίληψή μου ούτε μισή πληροφορία που να ενισχύει αυτή την εντύπωση.

Αντίθετα, έχω την ισχυρή υποψία ότι κανείς απ' όλους αυτούς δε θα μας υποστηρίξει σε μια ενδεχόμενη σύγκρουση με την Τουρκία γι' αυτό το θέμα. Θα βρεθούμε εκτεθειμένοι στο βέτο της Τουρκίας, η οποία με τη μεγαλύτερη άνεση θα το χρησιμοποιήσει όπως θέλει: από το να αναγκάσει την Κυπριακή Δημοκρατία να άρει το δικό της βέτο στη συμμετοχή της Τουρκίας στα αμυντικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέχρι να αποδεχτούμε την αβλαβή διέλευσή της από το ραντεβού του Δεκέμβρη με αντάλλαγμα τη συναίνεσή της για τη συμφωνία μας με το NATO, την άλλως γνωστή και ως "Συνεταιρισμός για την Ειρήνη". Σε μια τέτοια περίπτωση θα φροντίσει βεβαίως, αφού λάβει τα ουσιώδη που ζητά, δηλαδή απρόσκοπτη συνέχιση της ενταξιακής της διαδικασίας, να εκδώσει και μια δήλωση, ότι η συναίνεσή της δε συνιστά αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ξέρει τον τρόπο: το έχει ξανακάνει.

Όμως φοβάμαι ότι κανείς δε σκέφτεται το Δεκέμβρη. Παρατηρώ ότι, αντί να επικεντρωθούν όλες οι πολιτικές δυνάμεις στον έναν και ύψιστο πολιτικό στόχο του 2009, που δεν είναι άλλος από τη διαχείριση της υποχρέωσης της Τουρκίας να εφαρμόσει το Πρωτόκολλο της Άγκυρας, κατά τρόπο που να ενισχυθεί η προσπάθεια

επίλυσης του Κυπριακού, αναλώνονται οι λιγοστές μας δυνάμεις σε μια άσκοπη και άστοχη συζήτηση για το Συνεταιρισμό.

Επιβάλλεται να επαναξιολογηθούν οι τακτικές επιλογές της κυπριακής πλευράς. Πρέπει να δημιουργηθεί κίνητρο στις ενδιαφερόμενες χώρες, όπως η Βρετανία και οι ΗΠΑ, για άσκηση πιέσεων προς την Τουρκία, ώστε να αλλάξει την αδιάλλακτη στάση της. Ένα τέτοιο κίνητρο μπορεί να προκύψει, εάν καταφέρουμε να πείσουμε ότι η Κύπρος είναι αποφασισμένη να εμποδίσει κάθε περαιτέρω προώθηση της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας, επιμένοντας στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Άγκυρας. Προκειμένου να πείσουμε, οφείλουμε να οργανωθούμε, να προετοιμαστούμε και να προειδοποιήσουμε. Το Εθνικό Συμβούλιο οφείλει, κατά την άποψή μας, να συγκροτήσει μια συνολική τακτική έναντι του κρίσιμου ευρωπαϊκού ραντεβού της Τουρκίας: μία τακτική που θα περιλαμβάνει, ανάμεσα σε άλλα, έντονη διπλωματική κινητικότητα, προβολή των θέσεών μας σε όλα τα επίπεδα, αλλά προπαντός αποφασιστική εμμονή στο πάγωμα κάθε άλλου κεφαλαίου μέχρι το Δεκέμβριο. Ως εκ τούτου, κάθε σκέψη για άνοιγμα του κεφαλαίου της ενέργειας στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας πρέπει να απορρίπτεται με αποφασιστικότητα.

Εάν υιοθετηθεί η πρόταση των Οικολόγων για σθεναρή στάση έναντι της έκθεσης αξιολόγησης της Τουρκίας, που θα προκαλέσει προφανώς το πάγωμα των ενταξιακών διαπραγματεύσεών της, θα πρέπει να προετοιμαστούμε για τις συνέπειες, για να μην επαναληφθούν τα όσα ζήσαμε το 2004. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να εξεταστούν σοβαρά μετά το Δεκέμβριο του 2009 πρωτοποριακές προτάσεις, όπως π.χ. η επανατοποθέτηση του Κυπριακού ως θέματος εισβολής και κατοχής και η ανάληψη της ευθύνης της επίλυσης της διεθνούς πτυχής του Κυπριακού σε μια διαδικασία ανάμεσα στην Κύπρο και την Τουρκία με εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών. Θέματα όπως η αποστρατιωτικοποίηση της Κύπρου με την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων, η απομάκρυνση των εποίκων, η κατάργηση των εγγυήσεων και των επεμβατικών δικαιωμάτων δεν είναι ζητήματα που μπορούν να μπουν στη διαδικασία του πάρε-δώσε μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Αυτά τα θέματα πρέπει να λυθούν με την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου, με βάση τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών και το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Είναι προφανές ότι η εφαρμογή παράλληλων πολιτικών προς υποστήριξη των συνομιλιών, καθώς και η προετοιμασία εναλλακτικών επιλογών μπορεί να επηρεάσουν θετικά την εξέλιξη των διαπραγματεύσεων, αφού ενδεχομένως να αποτελούν το μοχλό άσκησης πιέσεων προς κάμψη της τουρκικής αδιαλλαξίας. Η κυπριακή πλευρά δεν μπορεί να παραμείνει αποκλειστικά και μόνο εγκλωβισμένη στις διακοινοτικές διαπραγματεύσεις. Ακολουθώντας αυτή την τακτική, άθελά της τις ευνοχίζει και τις καθιστά αναποτελεσματικές.

Άποψή μου είναι ότι η προτεραιότητά μας πρέπει να είναι η Κύπρος. Οι πεπαλαιωμένες ιδεολογικές αγκυλώσεις πρέπει να εγκαταλειφθούν. Η κυβέρνηση και τα κόμματα οφείλουν να χαμηλώσουν τους τόνους γύρω από τη συζήτηση για το Συνεταιρισμό, αλλά έχω την υποψία ότι το κυβερνών κόμμα ευνοείται ή νομίζει ότι ευνοείται απ' αυτή τη συζήτηση. Κάποιοι ισχυρίζονται ότι βολεύεται, όταν μεταφέρεται το επίκεντρο της πολιτικής συζήτησης από τα θέματα της εσωτερικής διακυβέρνησης, όπου οι επιδόσεις της κυβέρνησης είναι περιορισμένες, αν όχι απογοητευτικές, σε ένα θέμα ιδεολογικής χροιάς, γεγονός που του επιτρέπει να συσπειρώσει και πάλι τους οπαδούς του γύρω από ένα ακόμα ιδεολόγημα. Παρουσιάζουν περίπου την υπόθεση αυτή ως άμεση επιστράτευση των νέων μας και αποστολή τους στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ. Άκουσα να μιλούν για νεκρούς σε επιθετικούς πολέμους και αεροπλάνα που θα μας ξεφορτώνουν φέρετρα. Παραδέχομαι ότι αυτό που παρουσιάζεται ως

κάποιος οργανισμός με την παραπλανητική ονομασία “Συνεταιρισμός για την Ειρήνη” δεν είναι τίποτα παραπάνω από μια συμφωνία συμμαχίας με το NATO, αλλά είναι υπερβολή να παρουσιάζεται ότι η συνυπογραφή αυτής της συμφωνίας μάς υποχρεώνει να συμμετέχουμε στις στρατιωτικές επιχειρήσεις των Αμερικανών και των συμμαχικών τους δυνάμεων, ως δορυφόροι της νέας τάξης.

Ανακριβής νομίζω είναι και η αναφορά σε προθάλαμο του NATO. Οι φίλοι της αριστεράς, στην προσπάθειά τους να εκφοβίσουν το λαό και να τρομοκρατήσουν την κοινή γνώμη, παρουσιάζουν την υπογραφή μιας συμφωνίας συνεργασίας με το NATO -αυτό είναι ακριβώς ο ούτω καλούμενος “Συνεταιρισμός για την Ειρήνη”- ως εισιτήριο για ένταξη στο NATO. Αυτή η παραπλανητική εικόνα επιτρέπει στους υποστηρικτές της ένταξης στο Συνεταιρισμό να φέρνουν ως αντεπιχείρημα την περίπτωση της Ρωσίας, της Ελβετίας, της Φινλανδίας και άλλων παραδοσιακά ουδέτερων χωρών που υπέγραψαν τη συμφωνία αυτή χωρίς να εμπλακούν σε κανένα πόλεμο ή να ενταχθούν στο NATO.

Όχι, κυρίες και κύριοι! Ο Συνεταιρισμός δεν είναι προθάλαμος, με την έννοια ότι είναι ένα στάδιο πριν την ένταξη στο NATO. Είναι όμως σίγουρα παράρτημα του NATO, αφού πρόκειται για ένα σύνολο -όχι οργανωμένο- χωρών που διατηρούν στρατιωτική συμφωνία με το NATO.

Όσοι αντιπύθενται στην υπογραφή αυτής της συμφωνίας καταφεύγουν δυστυχώς σε επιχειρήματα που πάσχουν και σε ιδεολογήματα που εξάπτουν τα αντικομμουνιστικά αντανάκλαστα των Ευρωπαίων ηγετών. Αυτοεγκλωβίζονται σε μία φιλολογία που ενοχοποιεί την κυπριακή κυβέρνηση και πληγώνει τις σχέσεις της με πολιτικές ομάδες και κυβερνήσεις.

Εμένα με φοβίζει αυτή η κατάσταση, όχι ο Συνεταιρισμός. Με φοβίζει που η πολιτική ηγεσία του τόπου μοιάζει σαν την ορχήστρα του Τιτανικού! Το πλοίο βουλιάζει και αυτοί παίζουν το βιολί τους ο καθένας το δικό του βιολί!

Κάποιοι ισχυρίζονται ότι η καταλληλότερη συγκυρία για υποβολή αίτησης της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη ήταν η εποχή της ένταξης της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όσοι έθεσαν τότε το θέμα το έκαναν κατά τρόπο ήπιο και μετρημένο -κατά τη γνώμη μας καλώς- για να εισπράξουν την απάντηση από τον τότε Πρόεδρο, μακαρίτη τώρα, Τάσσο Παπαδόπουλο ότι «άλλες είναι οι προτεραιότητές μας σήμερα». Υιοθετώ την τότε απάντηση του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου και την επαναλαμβάνω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καταλήξετε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...ναι, κυρίες και κύριοι, σήμερα άλλες πρέπει να είναι οι προτεραιότητές μας!

Εμείς έχουμε απόφαση της κεντρικής επιτροπής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, από την εποχή που ετέθη το ίδιο θέμα στον αείμνηστο Τάσσο Παπαδόπουλο. Η ιδεολογική μας τοποθέτηση, ως κινήματος ειρήνης, δε μας επιτρέπει να συναινέσουμε χωρίς προβληματισμό σε οποιαδήποτε εισήγηση αφορά στρατιωτική συμφωνία με μία συμμαχία που εμπλέκεται σε επιθετικά σχέδια κατά των λαών και των πολιτών της υφηλίου. Πόσω μάλλον, όταν πρόκειται για το NATO, ένα στρατιωτικό συνασπισμό που ευθύνεται για μια σειρά από επιθετικούς πολέμους, αλλά και για την ανοχή ή υποστήριξη που έδωσε σε δεκάδες άλλες επιθετικές επιχειρήσεις χωρών μελών του ή συμμάχων του. Δεν ξεχνούμε ότι το NATO έχει

ευθύνη για το πραξικόπημα και την εισβολή στην Κύπρο, που οδήγησε το λαό μας στην προσφυγιά και τη χώρα μας στην κατοχή και τη διαίρεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, έχετε υπερβεί κατά ένα λεπτό τα δέκα λεπτά που ήταν ο χρόνος στη διάθεσή σας.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το μήνυμα είναι απλό: Δεν είναι καιρός για αυτές τις συζητήσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...μετά το Δεκέμβρη να το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συναδελφοί, έχω την άποψη ότι έχουν ακουστεί όλες οι πλευρές επαρκώς και ικανοποιητικά. Έχουν απομείνει από το χρόνο που συμφωνήθηκε εικοσιεφτά λεπτά για το Δημοκρατικό Συναγερμό, δεκαοχτώ για το ΑΚΕΛ, δέκα για το Δημοκρατικό Κόμμα και πέντε λεπτά για το ΕΥΡΩΚΟ. Η εισήγησή μου είναι να θεωρηθεί ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, εκτός και εάν το ΑΚΕΛ αισθάνεται πολύ έντονα, εξαιτίας του ότι έχει στη διάθεσή του ακόμα δεκαοχτώ λεπτά. Παρ' όλο που ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει άλλα εικοσιεφτά λεπτά, να δώσω για μερικά λεπτά στον κ. Πάμπη Κυρίτση το λόγο.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλουμε ευνοϊκή μεταχείριση σε καμιά περίπτωση. Να θεωρήσουμε ότι το θέμα είναι λήξαν σε αυτό το σημείο και να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Νομίζω ότι έχουμε πει τα επιχειρήματά μας εμείς. Δεν έχουμε ανάγκη να τα επαναλάβουμε. Απλώς, μιας και έχω το λόγο, για να μην τον παίρνω μετά, επειδή μας μοιράστηκε τώρα ένα ψήφισμα, το οποίο αντιλαμβάνομαι ότι ετοιμάστηκε από τα άλλα τέσσερα κόμματα, θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε ότι εμείς θα ταχθούμε ανεπιφύλακτα εναντίον, για τους λόγους που έχουμε αναφέρει στην ομιλία μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ καλά.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η παράκληση που απευθύνω σε όλους τους συναδέλφους είναι να σκεφτούν κατά πόσο η προσπάθειά τους... ή καλύτερα να το θέσω διαφορετικά, για να μην ξεκινήσει η συζήτηση, εάν νομίζουμε ότι θα δυσκολευτεί η κυβέρνηση -εννώ με αυτό το ψήφισμα- να μη βλάψουμε την υπόθεση της Κύπρου άθελά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Κύριε γραμματέα, παρακαλώ να διαβάσετε το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση του θέματος «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη»,

Θεωρώντας ότι η Κύπρος ως ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να συμμετέχει ενεργά σε όλους ανεξάρτητα τους πυλώνες πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Τονίζοντας ότι η ένταξη της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη αποτελεί προϋπόθεση για την πλήρη και απρόσκοπτη συμμετοχή της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Άμυνας και Ασφάλειας, καθώς και για τη δυνατότητα να συμμετέχει στις συζητήσεις για την επίλυση προβλημάτων που παρουσιάζονται στις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης με άλλους οργανισμούς,

Υποστηρίζοντας την ανάγκη για μια ανεξάρτητη και αυτόνομη Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. *Καλεί* την κυβέρνηση να επανεξετάσει τη θέση της, να μελετήσει ουσιαστικά τα οφέλη της χώρας μας από την ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και να υποβάλει αίτηση για ένταξη το συντομότερο δυνατό.
2. *Καλεί* την κυβέρνηση, αν κρίνει ότι παρά τη θέση της πλειοψηφίας του νομοθετικού σώματος και των κοινοβουλευτικών κομμάτων η άποψη της κοινωνίας είναι διαφορετική, να εξετάσει το ενδεχόμενο να αξιοποιήσει τις επερχόμενες εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη διενέργεια ταυτόχρονα και δημοψηφίσματος, με στόχο να ζητηθεί και να γίνει γνωστή και η γνώμη των πολιτών για ένα τόσο ζωτικής σημασίας ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ παρά πολύ.

Πόσοι τάσσονται υπέρ του ψηφίσματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ και δεκαεφτά εναντίον το ψήφισμα εγκρίνεται.

Ναι, κύριε Αριστοφάνη Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή ψήφισα κατά, μπορώ να πω μια λέξη. Είναι νομικό το θέμα. Το δεύτερο σημείο του διατακτικού μέρους του ψηφίσματος λέει για ενδεχόμενο δημοψήφισμα την ημέρα των ευρωεκλογών. Ξέρετε ότι ο νόμος που εκάμαμε για δημοψηφίσματα αφορά μόνο την ελληνοκυπριακή κοινότητα και λειτουργούσαμε μόνο ως κοινοτική συνέλευση κατ' εκείνη τη στιγμή και στα δημοψηφίσματα που εκάμαμε, την ώρα που θα γίνονται πολιτειακές εκλογές από την Κυπριακή Δημοκρατία για τη συμμετοχή της στο Ευρωκοινοβούλιο, εμείς, ως ελληνοκυπριακή κοινότητα, θέλουμε την ίδια ώρα να γίνονται και εκλογές. Ας σκεφτούμε αυτό το οποίο εκάμαμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ πολύ! Νομίζω ότι μετά από ένα ψήφισμα δικαιολογεί κάποιος την αρνητική του ψήφο. Δεν παρέχει ο κανονισμός την ευκαιρία να δικαιολογηθούν οι θετικές ψήφοι.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Αναστασιάδη)

Ναι, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά μετά θα...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Για το όνομα του Θεού! Δε θα δικαιολογήσω καμία θετική ψήφο· θα απαντήσω στο συνάδελφο επί του νομικού θέματος που ήγειρε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δε δικαιούστε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ποιος είπε ότι δε δικαιούμαι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι κατά παράβαση του κανονισμού θα δώσω ένα...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι κατά παράβαση, κύριε Πρόεδρε! Απλώς, θα αναφέρω ότι το περιεχόμενο...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Πάμπη Κυρίτση)

Κύριε Κυρίτση, τελειώνω.

Είναι δύο ξεχωριστά θέματα: Ένα θέμα είναι οι ευρωεκλογές, όπου συμμετέχει το σύνολο και ψηφίζει ευρωβουλευτές, και, αν αποφασιστεί ότι με βάση το νόμο για δημοψηφίσματα θα γίνει δημοψήφισμα, τότε, ναι, περιορίζεται μόνο στην ελληνοκυπριακή κοινότητα η απόφαση για το συγκεκριμένο θέμα και θα υπάρχει ξεχωριστή κάλπη. Δεν είναι τίποτα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πολύ σύντομα και άπτεται και λίγο διαδικαστικού θέματος. Εάν η εκτίμησή σας, ως Πρόεδρου, είναι ότι αυτή είναι η δικαιολογία ψήφου είτε του κ. Γεωργίου προσωπικά είτε του ΑΚΕΛ, τότε είμαστε στη διάθεση του ΑΚΕΛ να το ξανασυζητήσουμε και να δώσουμε διέξοδο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να ξαναψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ θα κάμω δικαιολόγηση ψήφου, κύριε Πρόεδρε, και θέλω να διευκρινιστεί ότι η αρνητική μας ψήφος, ως Κινήματος Οικολόγων, δεν έχει να κάμει με την ουσία της πρότασης για την αίτηση για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, αλλά με το χρόνο, για το "timing", όπως λέει ο συνάδελφος αγγλιστί. Είμαστε έτοιμοι να το συζητήσουμε και θα ήταν σοφό να συζητηθεί μετά το κρίσιμο ραντεβού της Τουρκίας το Δεκέμβρη του 2009, όπου εκεί θα έπρεπε να είχαμε επικεντρωθεί. Θα ήταν πιο λογικό για παράδειγμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Περδίκη! Δε θα πάρετε παραπάνω χρόνο από ό,τι στην πρωτολογία σας.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τελειώνω σε μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Γιατί ενοχλείστε; Μισό λεπτό και τελείωσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δεν ενοχλούμαι!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μισό λεπτό, σας παρακαλώ πολύ, αν το έχω...

Θα ήταν πολύ πιο φρόνιμο πολιτικά και πιο αποφασιστικό, αν αυτή η Βουλή ή ο κυπριακός λαός τον Ιούνιο εξέφραζε διά της θελήσεώς του την τοποθέτησή του επί του κρίσιμου ραντεβού της Τουρκίας το Δεκέμβρη, όπως έκανε η ελληνική Βουλή, δεσμεύοντας την ελληνική κυβέρνηση για το θέμα της ένταξης της Τουρκίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Έχω την άποψη, κύριε Περδίκη, ότι το μέγεθος του κόμματός σας επιβάλλει περισσότερο σεβασμό προς τα υπόλοιπα κόμματα μέσα σε αυτό το κοινοβούλιο.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ θα πάρω το λόγο για διαδικαστικό θέμα. Η απαίτησή μας είναι να εφαρμοστεί ο κανονισμός. Εάν θα δώσετε το λόγο σε άλλον να μιλήσει, σας λέω ότι θα ανοίξουμε τη συζήτηση από την αρχή και θα επιχειρηματολογήσουμε, γιατί εμείς καταψηφίσαμε. Γι' αυτό είτε θα εφαρμοστεί ο κανονισμός είτε θα έχουμε την απαίτηση να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού. Έχετε δίκαιο.

Ναι, κύριε Αγγελίδη. Τι θέλετε να προσθέσετε, παρακαλώ;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Θα ήταν και εμένα η θέση μου επί διαδικαστικού ζητήματος, κύριε Πρόεδρε. Η υποβολή αίτησης της Κυπριακής Δημοκρατίας για ένταξη δεν είναι της ελληνοκυπριακής πλευράς αίτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 9 Απριλίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.012-2009).
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.071-2009).
3. Ο περί Ίσης Μεταχείρισεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.059-2008).
4. Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.058-2008).
5. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.013-2009).
6. Οι περί Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής σε Θύματα Διακρίσεων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.004-2009).
7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008.

- (Αρ. Φακ. 23.01.050.063-2009).
8. Οι περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.014-2009).
  9. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.115-2008).
  10. Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.070-2009).
  11. Οι περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.032-2009).
  12. Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.049-2009).
  13. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.005-2009).
  14. Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.078-2009).
  15. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.079-2009).
  16. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.080-2009).
  17. Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.081-2009).
  18. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.067-2008).
  19. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009.

(Αρ. Φακ. 23.03.046.021-2009).

20. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.022-2009).
21. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.024-2009).
22. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.028-2009).
23. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2007.
(Αρ. Φακ. 23.01.048.110-2007).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).

(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).

4. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
5. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
6. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
7. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
8. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
9. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).

10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου). (Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη). (Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
12. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου). (Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).

[Στις 6 Απριλίου 2009 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.073-2008).].

[Στις 7 Απριλίου 2009 κυκλοφόρησε δεύτερη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.075-2009).].

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Λαμάρης Γιάννος
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αντωνίου Αντώνης	Μητσόπουλος Τάσος
Αριστοτέλους Άριστος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βαρνάβα Γιώργος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Βότσης Άγγελος	Νικολάου Ιωνάς
Γαβριήλ Γιαννάκης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γεωργίου Γεώργιος	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαμψών Σωτήρης
Ευαγόρου Σταύρος	Σαρίκας Φειδίας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θεοχάρους Ελένη	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και η συζήτηση που ακολούθησε [N. Κατσουρίδης, A. Νεοφύτου, A. Αγγελίδης, Δ. Συλλούρης, προεδρεύων (Χρ. Πουργουρίδης), P. Ερωτοκρίτου] για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009».
2. Συζήτηση αναφορικά με την έγκριση ψηφίσματος για το θέμα «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη» (A. Νεοφύτου, N. Κατσουρίδης, A. Αγγελίδης, Δ. Συλλούρης, Γ. Ομήρου, N. Κλεάνθους, A. Κυπριανού, Z. Κουλίας).
3. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας Νόμος του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (E. Θεοχάρους, N. Κατσουρίδης, A. Βότσης, M. Σιζόπουλος, P. Ερωτοκρίτου, Π. Σταυριανός, A. Κυριακίδου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προϋπολογισμού Ασφάλισης Υγείας του 2009 Νόμος του 2009».
4. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», οι παρατηρήσεις των κ. Γιώργου Βαρνάβα και Αθηνάς Κυριακίδου, αποδοχή της αναπομπής και ψήφιση νέου νόμου.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Ατέλειες κατά την Εισαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών - Θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ενεργειακής Πιστοποίησης των Κτιρίων Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Λεβήτων, Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους με τους τίτλους «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Ενεργειακή Πιστοποίηση των Κτιρίων) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2009», αντίστοιχα.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (N. Τορναρίτης, A. Κυριακίδου, Γ. Βαρνάβα, A. Αγγελίδης, N. Κουτσού, Γ. Λαμάρης, A. Βότσης) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2006 Νόμος του 2006 Νόμος του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (N. Τορναρίτης, N. Κουτσού, A. Αγγελίδης, Γ. Βαρνάβα) και ψήφισή του σε νόμο.
10. Ερωτήσεις βουλευτών:

Επέκταση της φοιτητικής χορηγίας σε περιπτώσεις συμπληρωματικής φοίτησης - Ρυθμιστικό σχέδιο διαμόρφωσης της λεωφόρου Έμπας - Διαχωρισμός οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στην Έμπας - Βελτίωση των παρόδων του παρακαμπτήριου δρόμου Έμπας-Τάλας - Έργο βελτίωσης της εισόδου κοινότητας Έμπας - Δημιουργία προεδρικής φρουράς - Καταγγελίες παραγωγών για υπερκέρδη μεσαζόντων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων - Σχέδια δημιουργίας διαμετακομιστικού σταθμού σκυβάλων στην Ορμίδα - Ανάπλαση-αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων και συνοικιών - Επέκταση της οικιστικής ζώνης στην κοινότητα Μαθιάτη - Αίτημα κοινότητας Μαθιάτη για κατασκευή αρματοδρόμου - Ο παρακαμπτήριος δρόμος Μοσφιλωτής με κατάληξη το δρόμο Παλαιχωρίου - Διαχωρισμός οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στο Μαθιάτη.

11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Οικονομική ενίσχυση για καθαριότητα του συνοικισμού των αθίγγανων της Μακούντας - Οικονομική βοήθεια προς την κοινότητα Μηλιούς - Διαχείριση των πάρκων στον προσφυγικό συνοικισμό Δρομολαξιάς - Το μάθημα θρησκευτικών στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα - Αίθουσα πολλαπλής χρήσεως Τεχνικής Σχολής Λάρνακας - Η μη συμμετοχή της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ομάδα Εργασίας για Μολύνσεις από Λεγεωνέλλα - Ανάγκη μεγαλύτερης συνεισφοράς του ιδιωτικού τομέα σε δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης - Προαγωγές αστυνομικών που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Μαχητών της Αντίστασης - Παραχώρηση δωρεάν εισιτηρίων του ΘΟΚ σε πολύτεκνες οικογένειες - Δήλωση του Βρετανού επιτελάρχη Gerard Hughes - Αίτημα αστυνομίας για δημιουργία πρόσθετων θέσεων στο Τμήμα Τροχαίας.

12. Αγορεύσεις και συζήτηση (Ν. Αναστασιάδης, Ά. Κυπριανού, Ν. Κωνσταντίνου, Γ. Ομήρου, Ν. Κουτσού, Γ. Περδίκης, Α. Γεωργίου, Δ. Συλλούρης, Α. Αγγελίδης) για το θέμα «Η ανάγκη υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη», το κείμενο σχετικού ψηφίσματος, έγκρισή του και λήξη του θέματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 9^η Απριλίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.00 μ.μ.

Αρ. 28

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Καλό απόγευμα.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα τα καθιερωμένα, για θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση, και θα παρακαλούσα, μια και αυτή είναι η τελευταία συνεδρία πριν από το Πάσχα -και με την ευκαιρία αυτή εύχομαι σε όλους Καλή Ανάσταση, με υγεία να γιορτάσουμε την Ανάσταση- να περιορίσουμε τις ομιλίες μας στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, έτσι που να αποφευχθούν αχρείαστες συζητήσεις. Και να παρακαλέσω θερμά τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους να βεβαιώνονται για την ώρα, όταν λέμε τέσσερις αρχίζομε, τέσσερις αρχίζομεν.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμοδίας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τη διαβάσει, εκτός και αν...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι δε χρειάζεται, κύριε Πρόεδρε. Είναι πολύ καλά γνωστό το θέμα. Εσυζητήσαμεν το τζιαι την περασμένη Πέμπτη επί της ουσίας του, άρα δεν υπάρχει λόγος να διαβαστεί η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο και το θέμα έχει συζητηθεί όντως την περασμένη Πέμπτη, σε αρκετή έκταση μάλιστα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Γιάννος Λαμάρης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού
Αβέρωφ Νεοφύτου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος και Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Απριλίου 2009. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, η Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να υπαχθούν στο μειωμένο συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) 5% οι υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού, εξαιρουμένης της διάθεσης οινοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε σε νόμο κυβερνητικό νομοσχέδιο με το οποίο επίσης τροποποιείται ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος, ώστε να μειωθεί ο συντελεστής ΦΠΑ από 8% σε 5% για διαμονή σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών, με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα αυτού, στα πλαίσια αντιμετώπισης των επιπτώσεων της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Όπως είναι επίσης γνωστό, στο στάδιο της συζήτησης του εν λόγω νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος είχε υποβληθεί εισήγηση για συμπερίληψη στον υπό ψήφιση νόμο διατάξεων με τις οποίες διευκρινιζόταν ότι η διαμονή σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα, παρόμοιους χώρους, όπως και σε καταλύματα διακοπών, περιλαμβάνει και την παροχή πρωινού, την ημιδιατροφή, την πλήρη διατροφή και την κατανάλωση ποτών (μη οινοπνευματωδών) και αναψυκτικών στους ίδιους χώρους. Επιπρόσθετα, είχε γίνει εισήγηση για υπαγωγή στον ίδιο μειωμένο συντελεστή 5% των υπηρεσιών εστιατορίου και άλλων παρόμοιων υπηρεσιών

επισιτισμού, εξαιρουμένης της διάθεσης οινοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού.

Οι εν λόγω εισηγήσεις ενσωματώθηκαν στον ψηφισθέντα νόμο μετά την υιοθέτηση από την ολομέλεια του σώματος αριθμού τροπολογιών που στόχευαν στα πιο πάνω.

Ακολούθως, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε το σχετικό νόμο προς επανεξέταση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος.

Η ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων κατά τη συνεδρία της στις 2 Απριλίου 2009 αποδέχθηκε την αναπομπή, υιοθετώντας όμως παράλληλα την εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών για τροποποίηση του αρχικού νομοσχεδίου με την οποία επεκτείνεται η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ σε 5%, ώστε να καλύπτει και όλο το λεγόμενο "τουριστικό πακέτο". Συναφώς, στο νόμο, όπως διαμορφώθηκε και επαναθεσπίστηκε από τη Βουλή, δε συμπεριλήφθηκε η επέκταση της μείωσης του ΦΠΑ σε υπηρεσίες εστιατορίων και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού, πρόνοια για την οποία η κυβέρνηση είχε εκφράσει τη διαφωνία της.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, επειδή η κυβέρνηση έχει ήδη εκφράσει την αντίθεσή της διά της αναπομπής του προαναφερθέντος νόμου αναφορικά με το συγκεκριμένο μέτρο που είχε περιλάβει η Βουλή στο νομοθέτημα, κρίθηκε σκόπιμο η συγκεκριμένη εισήγηση να προωθηθεί μεμονωμένα, με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, της οποίας αποτελεί το αντικείμενο ρύθμισης. Με τον τρόπο αυτό η προώθηση και η εφαρμογή του νομοθετήματος που αφορά τη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ σε σχέση με τις ξενοδοχειακές μονάδες, καταλύματα κ.λπ. μπορεί να προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση και παράλληλα εξετάζεται ξεχωριστά η μείωση του ΦΠΑ και στα εστιατόρια και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού.

Υπό το φως των πιο πάνω, κρίθηκε σκόπιμη η κατάθεση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, με την οποία προτείνεται η υπαγωγή στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 5% και των υπηρεσιών εστιατορίων και άλλων παρόμοιων υπηρεσιών επισιτισμού, εξαιρουμένης της διάθεσης οινοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού.

Σύμφωνα με τη θέση της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής, η προτεινόμενη με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στις υπηρεσίες εστιατορίων και άλλων παρόμοιων υπηρεσιών επισιτισμού στοχεύει επίσης στην περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος και γενικότερα της οικονομίας.

Στο στάδιο της εξέτασης της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών εξέφρασε την αντίθεση του υπουργείου του στην ψήφιση της πρότασης νόμου, αφού η ρύθμιση η οποία προτείνεται δεν είναι στοχευμένη, επιφέρει υψηλό δημοσιονομικό κόστος της τάξης των €17 εκατομ. περίπου και δεν αναμένεται να οδηγήσει στην ενίσχυση του τουριστικού τομέα.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου ανέφερε ότι με τη μη εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ και στις υπηρεσίες εστιατορίων και άλλων παρόμοιων υπηρεσιών επισιτισμού δημιουργείται δυσμενής διάκριση εις βάρος τους για το λόγο ότι οι καταναλωτές οδηγούνται προς την ξενοδοχειακή βιομηχανία, η οποία επωφελείται του μειωμένου συντελεστή εις βάρος των εστιατόρων.

Επιπρόσθετα, ο Κύπριος πολίτης βρίσκεται σε δυσμενέστερη θέση, εφόσον ο ξένος θα πληρώνει 5% ΦΠΑ κατά το κλείσιμο του πακέτου διαμονής του, ενώ ο Κύπριος θα πρέπει να πληρώνει 8% ΦΠΑ για τις ίδιες υπηρεσίες.

Ο ίδιος βουλευτής ανέφερε επίσης ότι, σε περίπτωση που η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ασκήσει το δικαίωμά του, βάσει του συντάγματος, για αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο, θα δοθεί τελικά απάντηση και στο ερώτημα κατά πόσο η Βουλή έχει το δικαίωμα να μειώνει με πρόταση νόμου τα έσοδα του κράτους. Όπως επισήμανε ο εν λόγω βουλευτής, το θέμα αυτό παραμένει αδιευκρίνιστο, αφού δεν προβλέπεται σαφώς στο σύνταγμα ούτε και υπάρχει προηγούμενη σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου για το θέμα.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Μαρίνος Σιζόπουλος έθεσε προς τους κυβερνητικούς αρμόδιους το ερώτημα κατά πόσο για την τοποθέτησή τους έχει ληφθεί υπόψη η απόφαση της Συνόδου Κορυφής του Μαρτίου με την οποία παρέχεται το δικαίωμα για εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στις υπηρεσίες εστιατορίου για σκοπούς εκτόνωσης της οικονομικής κρίσης.

Απαντώντας σχετικά ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι η απόφαση της Συνόδου υφίσταται, αλλά είναι διαφορετικό θέμα η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή με προώθηση σχετικού νομοσχεδίου από την εκτελεστική εξουσία, εφόσον αποφασιστεί κάτι τέτοιο σε πολιτικό επίπεδο από την κυβέρνηση, και άλλο θέμα η ρύθμιση του ζητήματος με πρόταση νόμου από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας ανέφερε ότι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εμμένει και υιοθετεί τις θέσεις που περιέχονται στην επιστολή της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας, καθώς και τις θέσεις που εξέφρασε προσωπικά ενώπιον της επιτροπής σε προηγούμενη συνεδρία για το θέμα.

Ο γενικός γραμματέας του ΠΑΣΙΚΑ δήλωσε ότι τα κέντρα αναψυχής αποτελούν παρεμφερείς υπηρεσίες που εξυπηρετούν τον ευρύτερο χώρο του τουρισμού και η εξαίρεσή τους από τη μείωση του ΦΠΑ θα προκαλέσει αθέμιτο ανταγωνισμό με την ξενοδοχειακή βιομηχανία και διάκριση εις βάρος των εστιατόρων. Συμπλήρωσε επίσης ότι από τη στιγμή που ο καταναλωτής θα επωφελείται του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ κατά το κλείσιμο του πακέτου, δε θα χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες εστιατορίων, οι οποίες θα επιβαρύνονται με μεγαλύτερο συντελεστή.

Η Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας δήλωσε ότι στην Κύπρο δεν υπάρχει καμία ασφαλιστική δικλίδα που να διασφαλίζει ότι η μείωση του ΦΠΑ θα αποβεί προς όφελος τελικά του καταναλωτή. Περαιτέρω, η έφορος δήλωσε ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ ξενοδοχειακής βιομηχανίας και εστιατορίων, καθότι η τιμή του πακέτου είναι προκαθορισμένη και συμφωνείται μέσω τουριστικού πράκτορα. Ως εκ τούτου, είναι δυνατό να ελέγχεται κατά πόσο η μείωση αποβαίνει υπέρ των καταναλωτών, κάτι που δεν μπορεί να γίνει στην περίπτωση των εστιατορίων. Συναφώς, αναφέρθηκε ενδεικτικά στην περίπτωση της μείωσης του ΦΠΑ στις υπηρεσίες κομμωτηρίων, η οποία δεν οδήγησε σε αντίστοιχη μείωση των τιμών. Επιπρόσθετα, η Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας κατέθεσε στην επιτροπή στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η Κύπρος διατηρεί έναν από τους χαμηλότερους συντελεστές ΦΠΑ όσον αφορά τις υπηρεσίες εστιατορίων, σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εκφράζοντας τα σχόλια τους στα πιο πάνω, μέλη της επιτροπής ανέφεραν ότι ο ανταγωνισμός θα λειτουργήσει ως μηχανισμός ελέγχου, καθότι οι καταναλωτές θα μπορούν να συγκρίνουν τις τιμές που προσφέρονται από τα εστιατόρια και να επιλέγουν ανάλογα. Μέλη της επιτροπής δήλωσαν επίσης ότι σε προηγούμενες

περιπτώσεις όπου μειώθηκαν φόροι κατανάλωσης και ο φόρος εισοδήματος αυτό δεν είχε αρνητικό αλλά θετικό αποτέλεσμα επί των εσόδων της κυβέρνησης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Ευρωπαϊκού Κόμματος δήλωσαν ότι θα ψηφίσουν υπέρ της πρότασης νόμου για τους λόγους που αναπτύχθηκαν πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι, ανεξαρτήτως της ουσίας του θέματος, αφ' ης στιγμής η εκτελεστική εξουσία, που είναι η πλέον αρμόδια για να το κρίνει, θεωρεί ότι δεν υπάρχουν επί του παρόντος οι οικονομικές δυνατότητες για να υιοθετηθεί η προτεινόμενη πρόταση νόμου, αυτή θα πρέπει να καταψηφιστεί. Παράλληλα, θεωρούν ότι αυτό επιβάλλεται και για λόγους αρχής, εφόσον τίθεται θέμα αντισυνταγματικότητας της προτεινόμενης ρύθμισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τότε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αναστολή της ισχύος της παραγράφου 2 του Δωδέκατου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009». ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΥΡΩΚΟ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Μπορώ να έχω πρώτα τις τοποθετήσεις ως προς τις αποφάσεις των κομμάτων;

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα, επειδή δεν είναι ικανοποιημένο από το περιεχόμενο των επεξηγήσεων που δόθηκαν για τον προϋπολογισμό και επειδή από χρόνια έχει θέσει θέματα σε σχέση με αυτό τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ, τον ετήσιο, δε θα ψηφίσει· θα διατηρήσει το δικαίωμα της αποχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα τηρήσει αποχή.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριε Νεοφύτου;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Θα αναπτύξουμε τους λόγους αργότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, κύριε Ερωτοκρίτου;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς, παρ' όλο που έχουμε πάρα πολλές ενστάσεις για τον τρόπο λειτουργίας του ΡΙΚ, και για την αντικειμενικότητα στην αντιμετώπιση κομμάτων και για πάρα πολλά άλλα, τις αποφάσεις, τη λειτουργία και την εργοδότηση, θα ψηφίσουμε υπέρ του προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Λοιπόν, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Γιάννος Λαμάρης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Τάκης Χατζηγεωργίου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαρτίου και 6 Απριλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ για το οικονομικό έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €44.842.200 και έσοδα ύψους €36.983.200.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του ΡΙΚ ενώπιον της επιτροπής, οι δαπάνες του ΡΙΚ κατανέμονται ειδικότερα σε αποδοχές προσωπικού (€15.686.660), γενικά έξοδα και υπηρεσίες (€2.674.850), έξοδα προγραμμάτων (€14.778.000), συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και άλλων εγκαταστάσεων (€1.402.000) και κεφαλαιουχικές δαπάνες (€5.341.399).

Με βάση τα ίδια στοιχεία, ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ για το 2009 καταρτίστηκε σύμφωνα με το Μεσοπρόθεσμο Σχέδιο Αντιμετώπισης Οικονομικών Προβλημάτων του ΡΙΚ, το οποίο υποβλήθηκε στην Υπουργική Επιτροπή στις 13 Ιουλίου 2007. Το εν λόγω σχέδιο καλύπτει την περίοδο από το 2009 μέχρι το 2018 και με αυτό σκοπεύεται η επίλυση των οικονομικών προβλημάτων του ΡΙΚ.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ ανέφερε ότι ο προϋπολογισμός του 2009

περιλαμβάνει πρόνοια για έσοδα από άλλες δραστηριότητες ύψους €7.900.000, που αφορούν κυρίως διαφημίσεις και παροχή υπηρεσιών, και από κρατική χορηγία ύψους €37.000.000. Ο ίδιος πιο πάνω εκπρόσωπος ανέφερε ότι, λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης, ενδεχομένως το ΡΙΚ να μην είναι σε θέση να εξασφαλίσει όλα τα προβλεπόμενα έσοδα από τις προαναφερθείσες δραστηριότητες.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι παρατηρείται μείωση στα έξοδα προγραμμάτων για το 2009 σε σύγκριση με το 2008, έτος κατά το οποίο είχαν συμπεριληφθεί τα έξοδα διοργάνωσης του διαγωνισμού “Junior Eurovision Song Contest 2008” (€1.700.000). Η αύξηση που παρατηρείται στην αποπληρωμή των δανείων οφείλεται στις προκαθορισμένες συμβατικές υποχρεώσεις, καθώς και στις κεφαλαιουχικές δαπάνες, λόγω των απαιτούμενων δαπανών για την ανέγερση του νέου κτιρίου για το αρχείο του ΡΙΚ, καθώς και λόγω των πρόσθετων αγορών εξοπλισμού για τη μετάβαση στην ψηφιακή τεχνολογία.

Στα πλαίσια περαιτέρω συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο ίδιος πιο πάνω εκπρόσωπος ανέφερε ότι, μετά από σχετική απόφαση αρμόδιων υπουργείων για διαφοροποίηση του καθεστώτος εργοδότησης μεγάλου αριθμού συνεργατών του ΡΙΚ, θα απαιτηθεί πρόσθετο κονδύλι (€1.000.000 έως €2.000.000), το οποίο δεν έχει περιληφθεί στον προϋπολογισμό του 2009. Αφού πρώτα ληφθούν τελικές αποφάσεις για το προαναφερθέν θέμα, θα ετοιμαστεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός για κάλυψη της εν λόγω δαπάνης.

Κατά την εξέταση του εν λόγω προϋπολογισμού, επισημάνθηκε από τους εκπροσώπους του ΡΙΚ ότι, ως αποτέλεσμα της διεθνούς οικονομικής κρίσης, η οποία επηρέασε και την κυπριακή οικονομία, το έλλειμμα στο Ταμείο Συντάξεων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2008 αυξήθηκε κατά τουλάχιστο €15.000.000. Για σκοπούς κάλυψης του πιο πάνω ελλείμματος, θα αυξηθούν οι συνεισφορές του ΡΙΚ και θα είναι αναγκαία η αναθεώρηση του Μεσοπρόθεσμου Σχεδίου Αντιμετώπισης Οικονομικών Προβλημάτων του ΡΙΚ.

Στον τομέα της τηλεόρασης, το ΡΙΚ παρέχει μεγάλο αριθμό ντοκιμαντέρ, σειρών και συναυλιών. Στα πλαίσια της συμμετοχής του ΡΙΚ σε ευρωπαϊκά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, προβάλλεται η σειρά “Στην Πρίζα”, που αποτελείται από δεκατρία προγράμματα παραγωγής του ΡΙΚ και δεκατρία προγράμματα παραγωγής της εκπαιδευτικής τηλεόρασης της Μάλτας με θέμα την προώθηση της επιστήμης στους μαθητές.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο γενικός διευθυντής του ΡΙΚ κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής υπόμνημα αναφορικά με τη συμμετοχή των κομμάτων στις εκπομπές του ΡΙΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά- Νέες Δυνάμεις και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το 2009.
2. Η πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να

τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν υπάρχουν ομιλητές, να παρακαλέσω να είναι όσο πιο σύντομοι γίνεται.

Κύριε Νεοφύτου, έχετε το λόγο.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η παράταξή μας, ναι, στηρίζει την κρατική ραδιοτηλεόραση. Τη θεωρούμε αναγκαία σε έναν τόπο. Αλλά, φαίνεται, έχουμε πολύ δρόμο μέχρι να αντιληφθούμε τη διαφορά, σε αυτό τον τόπο, της κρατικής ραδιοτηλεόρασης από την κυβερνητική ραδιοτηλεόραση. Θέλω να είμαι και αντικειμενικός: Αυτά τα φαινόμενα δεν είναι τωρινά· είναι διαχρονικά, με διοικητικά συμβούλια και λειτουργούς να θεωρούν ότι η κρατική ραδιοτηλεόραση είναι στην υπηρεσία της εκάστοτε κυβέρνησης. Δε βοηθούν ούτε το ρόλο ούτε την αποστολή της. Και παρά το ότι στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου υπηρετούν αξιολογότατα στελέχη, στην αντίληψη της κοινωνίας υπάρχει διάχυτη η άποψη ότι, αντί να προάγεται ο πολιτισμός, αντί να προάγεται η παράδοση, η αντικειμενικότητα και η εγκυρότητα, μέσα από αγκυλώσεις και λανθασμένες προσεγγίσεις μετατρέπεται η κρατική ραδιοτηλεόραση σε όχημα για εξυπηρέτηση, πολλές φορές, κομματικών ή κυβερνητικών σκοπιμοτήτων.

Αλλά θα έρθω, κύριε Πρόεδρε, και στο ρόλο μιας κρατικής ραδιοτηλεόρασης. Από τα υστερήματα του Κύπριου πολίτη δεκάδες εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο δίδονται ως χορηγία στην κρατική ραδιοτηλεόραση. Και απαιτεί ο πολίτης να δει προγράμματα, παραγωγές από το ΡΙΚ που να προάγουν τον πολιτισμό και την παράδοση, να πληροφορούν σωστά τον πολίτη. Αντ' αυτού τι παρακολουθούμε; Να αγοράζονται προγράμματα από ξένους ιδιωτικούς ραδιοσταθμούς ή τηλεοράσεις. Μα, αν αυτός είναι ο ρόλος της κρατικής ραδιοτηλεόρασης, τι προσθέτει στα άλλα πέντε παγκύπρια ιδιωτικά κανάλια; Αυτό το ρόλο είναι που θέλουμε να διαδραματίσει ή να παίρνουμε τα δεκάδες εκατομμύρια των Κυπρίων φορολογουμένων, για να κάνουμε προσφορές και να αγοράζουμε δικαιώματα ποδοσφαιρικών αγώνων; Και από την άλλη -και δικαιολογημένα θα έλεγα- εάν η κρατική ραδιοτηλεόραση στηρίζεται από τα υστερήματα του Κύπριου πολίτη, γιατί την ίδια στιγμή να μπαίνει σε έναν αγώνα και διαφήμισης;

Θέλουμε -και υπάρχουν πρότυπα, όπως το πρότυπο της γαλλικής τηλεόρασης, το BBC- και είναι ευθύνη όλων των πολιτικών δυνάμεων, δεν αφορά μόνο την κυβέρνηση, να κάνουμε μια πραγματική αντικειμενική κρατική ραδιοτηλεόραση, που να έχει σκοπό και στόχο όχι μόνο τη σωστή πληροφόρηση των πολιτών, αλλά να καλλιεργεί και να προωθεί τον πολιτισμό και την παράδοση του τόπου.

Είναι γι' αυτούς και πολλούς άλλους λόγους, κύριε Πρόεδρε, που η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα καταψηφίσει αυτό τον προϋπολογισμό, στέλνοντας ένα μήνυμα: Πως μπορούμε όλες μαζί οι πολιτικές δυνάμεις να θωρακίσουμε μια σωστή κρατική ραδιοτηλεόραση, για να σταματήσει να είναι κυβερνητικό όχημα της οποιασδήποτε κυβέρνησης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου, ιδιαίτερα γιατί ήσαστε σύντομος και περιεκτικός.

Ναι, κύριε Ομήρου, έχετε το λόγο.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Εμείς θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό θεωρώντας ότι είναι καθήκον της Βουλής των Αντιπροσώπων να στηρίζει τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, αλλά θέλω από αυτό το βήμα να προειδοποιήσω για τα εξής:

Πρώτον, η δημόσια ραδιοτηλεόραση πρέπει να είναι πρότυπο αντικειμενικότητας, αμεροληψίας και κατοχύρωσης της ισότιμης προβολής όλων των απόψεων.

Δεύτερον, δυστυχώς παρατηρούνται και υστερήσεις σε ό,τι αφορά την τήρηση αυτών των αρχών και παραβίαση αυτών των χρυσών κανόνων της ισότιμης προβολής όλων των απόψεων. Δε θα μπω σε λεπτομέρειες ούτε ήρθα εδώ με έναν κατάλογο για το πόσες ώρες ή πόσα λεπτά διατίθενται για το ένα ή το άλλο κόμμα ή και για προβολή των απόψεων άλλων φορέων κοινωνικών ή πολιτικών, όμως σας διαβεβαιώ ότι κατέχουμε στοιχεία τα οποία πιστοποιούν την παραβίαση αυτών των κανόνων και αυτών των αρχών. Υπάρχουν ακόμα φαινόμενα τα οποία θα έλεγα ότι μαρτυρούν μία προσπάθεια επιβολής απόψεων ή προβολής απόψεων ξένων προς την ιστορία, τις παραδόσεις και τις αντιλήψεις του λαού μας. Και, αν θέλουν, ας καταλάβουν οι του ΡΙΚ τι εννοώ. Νομίζω ότι, αν δουν τα προγράμματα ή αν ξαναδούν τα προγράμματα τα οποία προβάλλουν μερικές φορές, αλλά και ποιους προσκαλούν να παρουσιάσουν κάποιες απόψεις για συγκεκριμένα θέματα, θα το κατανοήσουν.

Γι' αυτό απευθύνουμε μία τελευταία προειδοποίηση: Είναι ψήφο ανοχής που δίνει η ΕΔΕΚ σε αυτό τον προϋπολογισμό και δε θέλω να παρεξηγηθεί αυτή η ψήφος ότι είναι ψήφος άκριτης στήριξης, χωρίς όρους και χωρίς προϋποθέσεις. Ελπίζω το μήνυμα να ληφθεί και να ηχήσει εις ώτα ακούντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου.

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω πως το πρώτο από το οποίο θα μπορούσε κάποιος να ξεκινήσει μιλώντας για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είναι η αντικειμενικότητα, για την οποία ακούστηκαν πάρα πολλά, που βεβαίως είναι είδος σε ανεπάρκεια και που βεβαιότατα πληρώνει το κόστος αυτής της έλλειψης αντικειμενικότητας το κατά τεκμήριο μικρότερο κόμμα ή τα κατά τεκμήριο μικρότερα κόμματα. Εάν κάποια κόμματα τα οποία έχουν μεγαλύτερες επιδόσεις από το Ευρωπαϊκό Κόμμα στις εκλογές δικαιούνται θεμιτά να παραπוניούνται, θα μπορούσε κάποιος να φανταστεί πόσο περισσότερο δικαίωμα έχει το Ευρωπαϊκό Κόμμα, που εντελώς για λόγους παραδείγματος -μου έρχεται τώρα στο μυαλό- θα πρέπει να αναφέρω ότι προχθές ακόμα στις εκπομπές οι οποίες έγιναν επικαιρικά και σε ώρες μεγάλης ακροαματικότητας με τους αρχηγούς των κομμάτων σταμάτησαν οι εκπομπές στους τέσσερις αρχηγούς των τεσσάρων πρώτων κοινοβουλευτικών κομμάτων.

Βέβαια, για να είμαι δίκαιος, έχει περάσει αρκετός χρόνος από τότε που το

Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, όχι απρόσωπα το διοικητικό συμβούλιο ή γενικά, συλλογικά, γιατί, όταν μιλάμε, ξέρετε, για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, για το διοικητικό συμβούλιο, είναι σαν να μη φταίει κανένας, γιατί, όταν φταίμε όλοι, στην πραγματικότητα δε φταίει κανένας... Είναι συγκεκριμένοι επώνυμοι αξιωματούχοι και λειτουργοί του ιδρύματος που συμπεριφέρονται όπως συμπεριφέρονται. Και εγώ ακόμα θα μπορούσα να πω ότι στο θέμα αυτό θα πρέπει να αφεθεί στο απυρόβλητο το διοικητικό συμβούλιο, ακόμα και αυτοί που εκπροσωπούν την αριστερά, που βεβαίως είναι η πλειοψηφία, ή την κυβερνητική πλευρά. Δε νομίζω ότι οι άνθρωποι αυτοί θα ασχολούνται καθημερινά με τις εκπομπές και θα αποφασίζουν να υποδεικνύουν ποια κόμματα θα πρέπει να είναι εντός, ποια εκτός, ποιοι πολιτικοί θα πρέπει να προβάλλονται περισσότερο ή λιγότερο. Εγώ το επικεντρώνω -και νομίζω ότι έχω δίκαιο- στις πρωτοβουλίες κάποιων που θέλουν να φαίνονται βασιλικότεροι του βασιλέως από αυτούς που εργοδοτούνται μέσα στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, που, όταν κυβερνά το ΑΚΕΛ, θέλουν να είναι ακελικότεροι του ΑΚΕΛ, όταν κυβερνά ο Συναγερμός, θέλουν να είναι συναγερμικότεροι του Συναγερμού και ούτω καθεξής, χωρίς βεβαίως να παραθεωρείται και να παραγνωρίζεται ότι στα άλλα τα ζητήματα υπάρχει μία γραμμή η οποία είναι σαφής, στα θέματα των διαδικασιών εργοδότησης και αναβάθμισης. Εκεί βεβαίως υπάρχει κυβερνητική γραμμή και δεν είμαστε σύμφωνοι με αυτή τη διαδικασία, ούτε με τις διαδικασίες εργοδότησης ούτε με τις διαδικασίες αναβάθμισης όσων εργάζονται στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ιδιαίτερα αυτών των οποίων το καθεστώς εργοδότησης είναι αδιευκρίνιστο, από την άποψη τουλάχιστον των ασφαλιστικών δικλίδων. Και μιλώ βέβαια για τους ωρομίσθιους και για τους έκτακτους.

Το 2012, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την αναλογιστική ψηφιακή τεχνολογία θα εκπέμπουν παγκύπρια, ενδεχομένως και δορυφορικά, και τα τοπικά ιδιωτικά κανάλια, δηλαδή κανάλια τα οποία σήμερα εκπέμπουν μόνο στις επαρχίες. Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου θα μπει σε μία διεγκυστίνδα ανταγωνιστικότητας, που θα είναι ισχυρότερη, που θα είναι πιο έντονη και που θα πρέπει να την αντιμετωπίσει με μεγαλύτερη προσπάθεια από αυτή που καταβάλλει τώρα, για να αντιμετωπίσει τα ιδιωτικά κανάλια, εννοώ τους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς. Τι θα κάμνει; Πώς θα αντιμετωπίσει αυτή την καταιγίδα, αυτή τη λαίλαπα που επέρχεται για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου; Για να μην πω ότι στα πλαίσια της ψηφιακής τεχνολογίας θα μπορούν κάποιιοι από άλλες χώρες -αυτό μετά το 2012- χωρίς οποιεσδήποτε διαδικασίες, εννοώ αδειοδότησης, να εκπέμπουν και να μη ρωτούν κανέναν, γιατί έτσι θα είναι η περιοχή αυτή της δραστηριότητας.

Σήμερα πάρα πολλοί κλείνουν την τηλεόραση, όταν παρακολουθούν από τα ιδιωτικά κανάλια. Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έχει καθήκον να τους ωθεί να την κρατούν ανοικτή με τα δικά του προγράμματα, με τα ποιοτικά προγράμματα για τον πολιτισμό, με τα ποιοτικά προγράμματα για θέματα που ενδιαφέρουν τους πολίτες και με όλα όσα δεν ασχολούνται τα υπόλοιπα ιδιωτικά κανάλια. Δεν κάμνει δυστυχώς αυτό που πρέπει να κάμνει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου στο θέμα αυτό. Και συμφωνώ με τους προλαλήσαντες συναδέλφους: στις κονσέρβες τις οποίες αγοράζει για ποδοσφαιρικούς αγώνες, εάν δεν είναι κονσέρβες, εν πάση περιπτώσει είναι ποδοσφαιρικοί αγώνες, εκεί ξεκινά και εκεί εξαντλείται η έννοια του πολιτισμού, χωρίς να περιφρονώ το ποδόσφαιρο -προς Θεού, το αντίθετο- αλλά και χωρίς να κάμνει κανένα άλλο διάβημα, για να αναβαθμίσει αυτή τη δραστηριότητα.

Πόσα θεατρικά έργα θα μπορούσαν να παιχτούν από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, παραδείγματος χάριν από την ελληνική θεατρική σκηνή, για να μην πω και από την κυπριακή του ΘΟΚ, αλλά και από ξένες θεατρικές σκηνές; Αντί να ξοδεύονται χρήματα στην αγορά ντοκιμαντέρ για κλασική μουσική, που βέβαια τα χρησιμοποιούν τότε; Τη Μεγάλη Παρασκευή, την παραμονή κάποιας κηδείας για την οποία υπάρχει

δημόσια αργία ή εκεί και σε κάθε ευκαιρία που μπορεί να τους δοθεί για να παίξει η κλασική μουσική. Γιατί δεν καθιερώνουν παραδείγματος χάριν, χωρίς να είμαι ιδιαίτερα φιλόμουςος, ένα εντελώς ξεχωριστό κανάλι γι' αυτές τις μουσικές προτιμήσεις όλων όσων θέλουν να παρακολουθήσουν; Και έχουν σχέση με τον πολιτισμό και την ανόρθωση και την εξύψωση χαρακτήρων, ιδιαίτερα για τις μελλοντικές γενιές.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με αυτό που άρχισα, με την αντικειμενικότητα. Για εμάς, εάν ρωτηθεί κάποιος από τους λειτουργούς του Ραδιοφωνικού Ίδρυματος Κύπρου, από αυτούς που αποφασίζουν γι' αυτή την αντικειμενικότητα τη διαβόητη, για την οποία όλοι μιλήσαμε, εννοώ για τη συμμετοχή στα πολιτικά προγράμματα, θα πει ότι ίσως ο φάκελος που διατηρούν για το Ευρωπαϊκό Κόμμα είναι ο μεγαλύτερος φάκελος από τις διαμαρτυρίες και τις επιστολές, παίρνοντας πληροφόρηση από τους οργανισμούς που παρακολουθούν, από τα βαρόμετρα, αλλά και από ειδική υπηρεσία που έχουμε στο Ευρωπαϊκό Κόμμα, όπου παρακολουθούμε τη συχνότητα των εκπομπών αυτών. Το "συγκριτικό" πλεονέκτημα ή μειονέκτημα εις βάρος μας είναι συντριπτικό. Θα έπρεπε κάποιος από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ειλικρινά, στα πλαίσια αυτής της δημοκρατίας που θέλουν να εξυπηρετούν, να μην πω να ντρέπονται -ίσως θα ήταν βαρετή έκφραση- να ξανασκεφτούν δυο και τρεις φορές, προτού βγουν και ισχυριστούν ότι υιοθετούν και θεραπεύουν και προωθούν την ίση αντιμετώπιση και την αντικειμενικότητα.

Υπήρχαν εποχές που δε μας υπολόγιζαν καθόλου ως Ευρωπαϊκό Κόμμα, που, όταν μιλούσαμε, δεν έβαζαν ούτε καν τις ανακοινώσεις μας. Τις έβαζαν μόνο τα ιδιωτικά κανάλια. Σήμερα τις βάζουν· τις βάζουν όποτε θέλουν, τις βάζουν φαλκιδευμένες και βεβαίως, όταν πρόκειται να αποφασίσουν τις συμμετοχές στις επικαιρικές εκπομπές, συνήθως και κατά τεκμήριο σταματούν στα τέσσερα πρώτα κόμματα.

Θέλουμε λοιπόν να δώσουμε ένα μήνυμα, το οποίο δεν είναι απειλητικό είναι κυριολεκτικό. Εάν δεν αλλάξουν μυαλά και εάν δε συνειστούν, θα έχουν προβλήματα σε πολλά επίπεδα, σε επίπεδο διοικητικού συμβουλίου, αλλά ιδιαίτερα, γιατί εμείς τολμούμε και θα το κάνουμε, θα έχουν προβλήματα αυτοί οι συγκεκριμένοι λειτουργοί του ιδρύματος, οι οποίοι έχουν καθήκον να προσσπίζουν και να εξυπηρετούν αυτό το θεσμό και, αν δε συνειστούν, θα συρθούν στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές να λογοδοτήσουν. Εμείς δεν είμαστε εκδικητικοί. Θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, κάτω από αυτές τις παρατηρήσεις όμως.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα του ΡΙΚ είναι πολυσυζητημένο στην ολομέλεια της Βουλής για πάρα πολλά χρόνια. Όσοι είμαστε αρκετά χρόνια εδώ -και καλώς ή κακώς είμαι ένας από αυτούς- θυμούμαστε ότι αυτή η συζήτηση γίνεται με τις ίδιες περίπου παραμέτρους σχεδόν κάθε χρόνο. Φέτος όμως διακρίνω μια διαφορά στην ένταση, η οποία πρέπει να ερμηνευθεί μόνο πολιτικά. Επειδή έρχονται εκλογές, ο καθένας πρέπει να ασκήσει τη μεγαλύτερη δυνατή πίεση πάνω στο κρατικό τηλεοπτικό κανάλι, έτσι ώστε ό,τι μπορέσει παραπάνω να πιάσει σε τηλεοπτικές εμφανίσεις να το πιάσει.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

Συνεχίστε, κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Την αντίδραση που ακούω δε θα τη συνεχίσω, αλλά άκουσα απλώς ότι είναι βαρύτερα προσβλητική. Θεωρώ ότι μόνη η αντίδραση δεν αποδεικνύει τίποτα, αλλά με κάνει έτσι να νιώθω πιο βέβαιος γι' αυτό που είπα. Γιατί δηλαδή, επί είκοσι, τριάντα χρόνια που συζητούμε προϋπολογισμούς, αυτή τη φορά αυτή η ένταση είναι πιο ακραία;

Επειδή τα είπα αυτά, θέλω να ξεκαθαρίσω ότι εμείς δε θεωρούμε ότι το κρατικό κανάλι κάνει καλά τη δουλειά του. Θεωρώ επίσης ότι είναι άξιο να στηλιτευθεί το γεγονός -δεν ξέρω αν κάνω λάθος- ότι δε βλέπω εδώ ούτε τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ούτε το γενικό διευθυντή του ιδρύματος. Θεωρώ ότι η ένδειξη εκτίμησης προς το έργο της Βουλής θα έπρεπε να τους επιτρέψει να είναι παρόντες, για να ακούσουν, να βγάλουν συμπεράσματα, αν θέλετε, και στη συνέχεια εκτός κοινοβουλίου να ρωτήσουν και να πάρουν απόψεις και θέσεις.

Όμως αυτό που λείπει, αγαπητοί συνάδελφοι, από το ΡΙΚ -ξέρετε ότι εγώ εργάστηκα στο ίδρυμα και ίσως έχω έτσι μια καλύτερη γνώση των προβλημάτων- το μεγαλύτερο πρόβλημα του ΡΙΚ είναι οι ομαδοποιήσεις. Και μέσα στο ίδρυμα και εκτός ιδρύματος δημιουργούνται ομάδες πίεσης σε τέτοιο βαθμό έντονες, που δεν επιτρέπουν εύκολη λειτουργία.

Ένα δεύτερο πρόβλημα είναι η βεβαιότητα πως, ό,τι και να γίνει, στο τέλος οι προϋπολογισμοί θα εγκριθούν. Κι εμείς σε αυτή τη βεβαιότητα θέλουμε να στείλουμε το δικό μας μήνυμα: ότι έχει προβλήματα το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, τα οποία θα καταγράψω, και θα πρέπει επιτέλους να αντιληφθεί ότι ο έλεγχος που ασκείται από τη Βουλή είναι έλεγχος που έχει στόχο την καλύτερη του. Είμαστε εδώ, για να υποστηρίξουμε την κρατική ραδιοτηλεόραση, αλλά δεν είμαστε εδώ, για να υιοθετούμε συνεχώς κάθε χρόνο την επανάληψη των ίδιων προβλημάτων.

Δε μετριέται βέβαια το πόσο εμφανίζεται κάποιος ή όχι στο κρατικό κανάλι από το πόσες επιστολές καταγγελιών έχουν πάει στα αρχεία του ΡΙΚ, είτε γιατί κάποιος αισθανόταν ιδιαίτερα έντονα είτε γιατί μια ομάδα αισθανόταν ιδιαίτερα έντονα είτε γιατί υπήρξε βιομηχανία επιστολών. Υπάρχει κοινή κεντρική λογική η οποία καταγράφει αν και πόσο το ΡΙΚ καταφέρνει, μέσα από δύσκολες συνθήκες -για να είμαστε και δίκαιοι μαζί του- μέσα σε πολύ δύσκολες συνθήκες, να συγκρατεί μια ισορροπία στην παρουσίαση των κομμάτων.

Αγαπητοί φίλοι,

Τα προβλήματα του ΡΙΚ είναι διαρθρωτικά και ριζικά και, κατά την άποψή μου, ψηφίζοντας και φέτος τον προϋπολογισμό, οι άνθρωποι του ΡΙΚ θα πάρουν το μήνυμα ότι αυτή η ιστορία θα επαναλαμβάνεται εσαεί -δεν ξέρω ποιοι θα είναι εδώ σε είκοσι χρόνια, αλλά θέλω να καταγραφεί αυτή η θέση και δεν ξέρω καν αν τη δει κάποιος σε δεκαπέντε ή είκοσι χρόνια- να είστε βέβαιοι ότι, αν συνεχίσουν έτσι τα πράγματα, κάθε χρόνο η ίδια συζήτηση θα επαναλαμβάνεται, θα αυξάνονται τα έξοδα του ΡΙΚ, κάθε χρόνο θα λέμε ότι είναι πολλά, κάθε χρόνο θα αναφερόμαστε στα διαρθρωτικά του προβλήματα, αλλά κάθε χρόνο θα υπάρχει η πίστη ότι θα υπερψηφιστεί ο προϋπολογισμός, άρα θα συνεχίζει ο ίδιος τροχός του προβλήματος.

Εγώ έχω την άποψη ότι το συμβούλιο του ΡΙΚ -δεν το καταθέτω ως εισήγηση του κόμματός μας, αλλά θέλω να τους στείλω μια σκέψη- πρέπει να εξετάσει την πιθανότητα, τη δυνατότητα να μπορέσει το ΡΙΚ να κλείσει και να ξεκινήσει την άλλη μέρα το πρωί με μια καινούρια δομή και μια καινούρια νομοθεσία. Να ξέρει ο καθένας πού στέκει, ποια είναι η δουλειά του, πόσοι εργάζονται και κάτω από ποιες συνθήκες εργάζονται. Για πάρα πολλά χρόνια οι έκτακτοι υπάλληλοι -το ξέρετε όλο σας- έζησαν κάτω από πολύ διαφορετικές συνθήκες τα εργατικά τους δικαιώματα: χωρίς το επίδομα βάρδιας που έπαιρναν οι άλλοι, χωρίς τον ίδιο μισθό για την ίδια εργασία -πολλές φορές και καλύτερη εργασία- μέχρι που η Υπουργός Εργασίας έστειλε επιθεωρητή στο κρατικό κανάλι, για να διερευνήσει τις συνθήκες εργασίας των εκτάκτων υπαλλήλων, τις δομές και να βγάλει ένα πόρισμα, το οποίο στην επιτροπή Οικονομικών, όταν συζητιόταν ο προϋπολογισμός, ζητήσαμε αυτή η μελέτη να κατατεθεί, αλλά εγώ τουλάχιστο δεν την έχω λάβει.

Αγαπητοί φίλοι,

Από το ΡΙΚ λείπει το όραμα και η πίστη των εργαζομένων εκεί ότι «αυτό είναι το σπίτι μας». Αυτό το πράγμα δεν μπορεί να δημιουργηθεί, ενόσω υπάρχουν καταφανείς υποψίες ότι κάποτε οι προαγωγές, κάποτε η ανέλιξη έχει να κάνει με το ποιος ξέρει ποιον και με τις ομαδοποιήσεις τις οποίες περιέγραψα προηγουμένως. Έχει να κάνει με το πώς καταφέρνουν τα συμβούλια να κατεβούν κάτω στον υπάλληλο και να αντλήσουν πληροφόρηση και να επιστρέψουν εκτίμηση για το έργο των υπαλλήλων και ενθάρρυνση.

Όμως, αγαπητοί φίλοι, επιτρέψτε μου να πω ότι ξενίζει πάρα πολύ η στάση του Δημοκρατικού Κόμματος, η οποία επίσης πρέπει να ερμηνευθεί πολιτικά, και οφείλω να πω ότι δυσκολεύομαι. Δεν ξέρω πότε στο παρελθόν -αν έχει συμβεί και πόσες φορές, θέλω να το ξέρουμε- τήρησε αποχή το Δημοκρατικό Κόμμα από την ψήφιση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ. Τι συμβαίνει φέτος, που ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου προέρχεται από το Δημοκρατικό Κόμμα; Ένας συνάδελφος είπε ότι το ΑΚΕΛ έχει πλειοψηφία στο κρατικό κανάλι -εννοούσε υποθέτω στο διοικητικό συμβούλιο, γιατί, όταν πάεις πιο κάτω, είναι δραματικά κακά τα αριθμητικά δεδομένα- αλλά στο συμβούλιο νομίζω ότι η αριστερά έχει δυο μέλη. Υπάρχουν κόμματα που έχουν πάνω από δύο και το Δημοκρατικό Κόμμα έχει τον πρόεδρο και νομίζω και δυο μέλη του συμβουλίου. Ποιο πολιτικό μήνυμα θέλετε να στείλετε; Νομίζω πως έχετε υποχρέωση να εξηγήσετε με πολλή καθαρότητα και πολλή λεπτομέρεια ποιο είναι αυτό το πολιτικό μήνυμα που πάει. Ότι εναντιώνεστε σε ποιον δηλαδή και σε τι;

Αγαπητοί φίλοι,

Το κρατικό κανάλι ξοδεύει πάρα πολλά λεφτά, πολλά εκατομμύρια, και δίκαια γίνεται σύγκριση με τα έξοδα τα οποία κατατίθενται από ιδιωτικά τηλεοπτικά κανάλια για παραγωγή ανάλογης ποσότητας εκπομπής. Επιμένω στο “ανάλογης ποσότητας”, γιατί εξακολουθώ να προσπαθώ να είμαι δίκαιος απέναντι στο κρατικό κανάλι, λέγοντας ότι είναι υποχρεωμένο το κρατικό κανάλι να καταθέτει πολλές ώρες δουλειάς και για πολλά άλλα ζητήματα, με τα οποία δεν ασχολείται η ιδιωτική τηλεόραση. Όμως είναι επίσης αλήθεια ότι η απόσταση των εξόδων είναι τέτοια, που κάποια στιγμή πρέπει αυτή η απόσταση να σμικρυνθεί, για να στέλνει το μήνυμα ότι υπάρχει έλεγχος του δημόσιου χρήματος και υπάρχει η τάση να παρακολουθούμε τα δημόσια έξοδα και να παράγουμε ένα έργο το οποίο να δέχεται ο κυπριακός λαός ως υπέριστο του έργου και της ποσότητας του έργου που παράγει ένα ιδιωτικό τηλεοπτικό κανάλι. Όμως σε καμιά περίπτωση αυτό δεν μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα που άκουσα προηγουμένως από συνάδελφο ότι «τι περισσότερο καταθέτει το ΡΙΚ στην κοινωνία από τα ιδιωτικά κανάλια;». Η κριτική είναι σωστή, αλλά το συμπέρασμα είναι λανθασμένο. Πιστεύω ότι, ναι, το ΡΙΚ έχει πολύ ευρύτερη αποστολή και, αν υπάρχει

δικαίωμα -και υπάρχει και το καταθέτω κι εγώ- έντονης κριτικής, δεν μπορεί αυτό να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η ποιότητα που παράγεται από το άλφα κανάλι είναι η ίδια με την ποιότητα που παράγεται από το ΡΙΚ.

Θέλω να πω και κάτι για το Τέταρτο ραδιοφωνικό κανάλι του ΡΙΚ, όπου εδώ είναι εμφανές, κατά την άποψή μου, ένα σοβαρό λάθος. Υπάρχουν εκατό και πλέον ιδιωτικοί ραδιοσταθμοί που εκπέμπουν μουσική άλφα ποιότητας. Είτε απευθύνεται προς τη νεολαία είτε απευθύνεται προς ειδικές ομάδες πολιτών, τι χρειαζόταν ο εκατοστός πρώτος, χωρίς ιδιαίτερα έξοδα για το κρατικό κανάλι, χωρίς μεγάλη αύξηση της ακροαματικότητάς του, δεδομένου ότι έχει άλλους εκατό σταθμούς που εκπέμπουν την ίδια ποιότητα τραγουδιού; Θεωρώ ότι το ΡΙΚ αυτό το Τέταρτο ραδιοφωνικό κανάλι -και το έχω πει κι άλλες φορές στη Βουλή, ότι δεν υπάρχει πίστη σε αυτό το πράγμα στα συμβούλια του ΡΙΚ- πρέπει να το κάμει κανάλι κλασικής μουσικής. Δεν επιτρέπεται όσοι αγαπούν αυτή τη μουσική να απευθύνονται σε τουρκοκυπριακά ραδιοφωνικά κανάλια, όπου ανά πάσαν στιγμή υπάρχει εκπομπή κλασικής μουσικής. Έχουμε μια μεγάλη ομάδα ανθρώπων που ασχολείται με αυτό το πράγμα, δεν υπάρχει κανένα ραδιοφωνικό κανάλι που να καλύπτει αυτή την ανάγκη και το Τέταρτο ραδιοφωνικό κανάλι του ΡΙΚ δεν υπάρχει λόγος να προστεθεί στα εκατό υφιστάμενα ραδιοφωνικά κανάλια που εκπέμπουν άλφα ποιότητα μουσικής.

Ελέχθη προηγουμένως κάτι για το θέατρο και επιτρέψτε μου να το σχολιάσω και θα κλείσω με αυτό. Ασφαλώς και είναι δουλειά και του ΡΙΚ να ασχοληθεί με τη μεγάλη αυτή τέχνη, αλλά δεν μπορώ να μη θυμηθώ ή να μην πω ότι δεν επιτρέπεται εκ των υστέρων όμως να έρθει και κανένα κόμμα και να πει ότι πρέπει να αποφασίζουμε τι θεατρικό έργο θα παιχτεί, έτσι; Διότι συνέβη κι αυτό στην πολιτεία που λέγεται "Κύπρος".

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγγελίδης, παρακαλώ.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Έχει ξαναθεθεί θέμα για το δικαίωμα του πώς αποφασίζει και τοποθετείται ενώπιον της ολομέλειας ειδικά το κόμμα μας. Έχω την εντύπωση ότι αυτό το δημοκρατικό δικαίωμα είναι αναφαίρετο και δε θα το παραχωρήσουμε προς κανέναν παρά μόνο για κριτική. Έχουμε σαφώς προειδοποιήσει, για χρόνια τώρα, ότι ψηφίζουμε με συγκεκριμένες επιφυλάξεις. Με συνέπεια προς αυτή μας τη γραμμή, ανεξαρτήτως του ποιος είναι ο πρόεδρος ή ο γενικός διευθυντής του ΡΙΚ, σήμερα προχωρούμε σε ακόμη ένα τελευταίο -πριν από άλλο- βήμα, το οποίο να θεωρηθεί ως τελική προειδοποίηση! Νομίζω ότι αυτό αποτελεί συνέπεια. Δεν αποτελούν συνέπεια τα όσα εναντίον του ΡΙΚ λέχθηκαν από τον προηγούμενο ομιλητή, ο οποίος όμως θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό! Νομίζω ότι θα πρέπει να αποφασίσουμε. Εάν αυτά που προειδοποιεί το ΑΚΕΛ είναι σωστές προειδοποιήσεις, τότε η αποχή η δική μας είναι η σωστότερη!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα, από τη θέση μου.

Ακόμη μία παρόμοια τοποθέτηση, όπως αυτή του συναδέλφου που εκπροσώπησε το ΑΚΕΛ, πραγματικά θα μας προβληματίσει για το αν είναι λανθασμένη η στάση μας να υπερψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς και θα μας κάνει να τους καταψηφίσουμε!

Αφήνω τι λέει για το ΔΗΚΟ ο κ. συνάδελφος. Είναι κόμματα συνεργαζόμενα. Το μόνο που θα έκανα έκκληση είναι αυτές τις διαφορές τους δεν είναι ανάγκη να τις λύνουν μέσα στη Βουλή, ας τα βρίσκουν αλλού! Όμως, όταν λέει ότι κάποιες τοποθετήσεις γίνονται, για να πιέσουν κάποια κόμματα να αρπάξουν ό,τι μπορούν, μπορεί να αναφέρεται στην ΕΔΕΚ και όχι σ' εμάς. Αλλά, αν αναφερόταν σ' εμάς, εμείς λέμε το εξής: Αυτό που λέει ο συνάδελφος πράγματι είναι αποκάλυψη! Πράγματι, είναι επιβεβαίωση των όσων έχουν πει, όχι μόνο η δική μας πλευρά, αλλά και άλλα κόμματα, επικριτικά για το ΡΙΚ. Διότι, αν το ΡΙΚ, κύριε συνάδελφε, όταν το πιέσεις για κάποιο λόγο στη Βουλή δημόσια, με διαφάνεια, τότε αρπάζει τηλεθέαση και προγράμματα, φαντάζομαι τι κάνει το ΡΙΚ, όταν το πιέζει ένα κόμμα του 30% που είναι εξουσία!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σιζόπουλος, παρακαλώ και μετά η κ. Παπαδοπούλου.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε καμιά περίπτωση εμείς από την πλευρά τη δική μας δεν επιθυμούμε την απαξίωση της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Αντίθετα, οι παρατηρήσεις και οι παρεμβάσεις μας αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργικότητας και στην ενίσχυση της κρατικής ραδιοτηλεόρασης. Γι' αυτό και σε καμιά περίπτωση δε θα απαντήσουμε σε κάποιες από τις αναφορές που προηγήθηκαν, που αφήνουν κάποιες αιχμές και κάποιες προκλήσεις, γιατί ο στόχος μας είναι η διατήρηση ήπιου κλίματος και όχι οποιαδήποτε αντιπαράθεση.

Θα πρέπει να τονίσουμε όμως ότι η αντικειμενικότητα ενός ιδρύματος, όπως είναι το ΡΙΚ, σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να στηρίζεται ή να εξαρτάται από τις όποιες ομαδοποιήσεις έχουν οι υπάλληλοι του ιδρύματος. Και εδώ ακριβώς είναι τεράστια η ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης να ασκήσουν πολιτική και να τερματιστούν οι οποιοσδήποτε ομαδοποιήσεις και να σταματήσουν τα οποιαδήποτε παράκεντρα εξουσίας υπάρχουν ενδεχομένως εντός του ιδρύματος.

Από την πλευρά τη δική μου θα ήθελα, πέραν απ' αυτές τις απλές επισημάνσεις, να εκφράσω ταυτόχρονα και την ευαρέσκεια της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το Φάκελο της Κύπρου, γιατί ακριβώς η διεύθυνση του ιδρύματος ανταποκρίθηκε με προθυμία εις το να μας παραχωρήσει τη δυνατότητα ελέγχου, έρευνας του αρχείου του και ταυτόχρονα συγκέντρωσης υλικού χρήσιμου για τις εργασίες της επιτροπής. Θα ήθελα να το καταθέσω και δημόσια.

Όμως, την ίδια στιγμή θα ήθελα να εκφράσω και τις επικρίσεις ή και τη δυσαρέσκειά μας για το γεγονός ότι ορισμένα κακώς κείμενα εντός του ιδρύματος, που έχουν σχέση με τη λειτουργία του και κυρίως με το εργασιακό καθεστώς των υπαλλήλων του, εξακολουθούν να βρίσκονται στην ίδια μοίρα που ήταν και πριν από αρκετά χρόνια. Είναι αδιανόητο και απαράδεκτο να υπάρχουν οκτώ ή εννιά διαφορετικές κατηγορίες εργαζομένων στο ίδρυμα! Είναι απαράδεκτο και αδιανόητο η διεύθυνση ή και το διοικητικό συμβούλιο να μη σέβονται τις εκθέσεις εργασιακού λειτουργού, να παρανομούν στην ουσία για τα δικαιώματα των εργαζομένων του ιδρύματος και πολύ περισσότερο να λειτουργούν με τρόπο που είναι αντίθετος με τα όσα έχουν συμφωνήσει με τους εργαζομένους τους.

Και επειδή ακριβώς εμείς δε θα θέλαμε σε καμία περίπτωση να δημιουργηθεί οποιαδήποτε εργατική αναταραχή με υπαιτιότητα ακριβώς της διοίκησης του ιδρύματος, γιατί παραβιάζει τις συμφωνίες, θα το καλέσουμε το συντομότερο δυνατό να σεβαστεί αυτά τα οποία συμφώνησε, να προχωρήσει στη ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, να καθορίσει συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων, ούτως ώστε να τερματιστεί μία και διά παντός αυτή η κατάσταση!

Για όλα τα υπόλοιπα έχει τοποθετηθεί ο πρόεδρος του κόμματος. Εμείς, παρ' όλα αυτά, θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, με τις παρατηρήσεις μας, με τις επικρίσεις μας και ελπίζουμε ότι θα εισακουστούν αυτές οι εκκλήσεις της Βουλής, που κατατίθενται όχι μόνο από την ΕΔΕΚ, αλλά και από τα υπόλοιπα κόμματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κυρία Παπαδοπούλου.

Νομίζω το θέμα εξαντλήθηκε, κύριοι συνάδελφοι. Να είμαστε όσον το δυνατό πιο σύντομοι. Έχουν ακουστεί οι απόψεις όλων των κομμάτων.

Παρακαλώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς πρέπει να πούμε ότι το ΔΗΚΟ έχει την ευχέρεια...

Συγγνώμη;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Θα μιλούσες εκ μέρους το ΔΗΚΟ.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ναι, εγώ θα μιλούσα εκ μέρους το ΔΗΚΟ, γι' αυτό νομίζω ότι δικαιούμαι να μιλήσω από το βήμα, γιατί εδώ ίσως να είναι περιορισμένος ο χρόνος.

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω ακούσει με πολλή προσοχή τα όσα έχουν λεχθεί για το ΡΙΚ. Πρέπει να πούμε καταρχάς ότι το Δημοκρατικό Κόμμα έχει προβληματιστεί όσον αφορά τη στάση που θα τηρούσε και δεν είναι απροβλημάτιστα που έχουμε πει ότι ψηφίζουμε αποχή. Υπήρχαν φωνές υπέρ, υπήρχαν φωνές εναντίον και υπήρχαν και φωνές για αποχή, που επικράτησαν, που ήταν η πλειοψηφία και, επειδή είμαστε ένα κόμμα του κέντρου, πάντα λαμβάνουμε σοβαρά υπόψιν τις φωνές διαμαρτυρίας, τις θετικές κραυγές, αλλά και την αγωνία. Με την αποχή μας καταγράφουμε την αγωνία μας!

Εμείς καταρχάς πρέπει να πούμε ότι τα τελευταία χρόνια έχει γίνει πολύ μεγάλη προσπάθεια και από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου και από το γενικό διευθυντή και από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, αφού απ' αυτό ακριβώς το βήμα εδώ διαχρονικά στηλιτεύαμε πάγια προβλήματα τα οποία κληροδοτήθηκαν στο ΡΙΚ.

Όταν ήρθε εδώ ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και μιλήσαμε στην επιτροπή Οικονομικών, μας είχε πει πραγματικά -και αυτό είναι κάτι που το γνωρίζουμε όλοι- ότι, ναι, το ΡΙΚ είχε κληροδοτήσει υψηλό δανεισμό, ελλείμματα στο ταμείο συντάξεων πέραν των €60 εκατομ., συμβάσεις πολλών εκατομμυρίων και υπήρξε άμεση ανάγκη

για δημιουργία αρχείου, για το οποίο σήμερα χαιρόμαστε, γιατί επιτέλους το αρχείο αυτό φτιάχνεται και τροχιοδρομείται.

Υπήρξαν πράγματι πολλές κατηγορίες εργαζομένων με πολλούς και διαφορετικούς όρους απασχόλησης και δεν υπήρχε διευκρίνιση αυτών των όρων απασχόλησης. Όλα αυτά ήταν σωρεία προβλημάτων που κληροδοτήθηκαν από τη μια πενταετία στην άλλη. Ευτυχώς, την προηγούμενη πενταετία αποφασίστηκε να αγγίξουν κάποιιοι επί τον τύπον των ήλων και πράγματι έχουν κάνει ένα σχέδιο εξυγίανσης του ΡΙΚ, το οποίο εκτείνεται από την περίοδο 2007 μέχρι το 2018. Ως απότοκο αυτής της προσπάθειας βλέπουμε ότι σήμερα το αρχείο γίνεται. Βλέπουμε ότι το προσωπικό έχει ήδη κατηγοριοποιηθεί σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες. Υπάρχουν οι μόνιμοι, υπάρχουν οι τακτικοί υπάλληλοι, υπάρχουν και εκείνοι οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες. Αυτά είναι βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Η Γενικός Ελεγκτής στο παρελθόν είχε στηλιτεύσει το γεγονός ότι δεν εγίνετο σωστός εσωτερικός έλεγχος. Στον εσωτερικό έλεγχο έχει μπει τάξη και αυτή τη στιγμή το δικό μας το ΡΙΚ είναι ένα μέλος του EBU, δηλαδή του European Broadcasting Union. Αυτό είναι θετικό βήμα, το οποίο και χαιρετίζουμε.

Εκείνο όμως το οποίο πραγματικά μας προβλημάτισε ως Δημοκρατικό Κόμμα είναι ότι εμείς έχουμε μια διαφορετική φιλοσοφία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

... ένα διαφορετικό όραμα όσον αφορά το ΡΙΚ. Εμείς θέλουμε την κρατική ραδιοτηλεόραση να είναι πράγματι αντικειμενική, να δίνει ίσες ευκαιρίες σε όλα τα κόμματα, ανεξάρτητα ποιοι κυβερνούν, χωρίς καθόλου πιέσεις. Εμείς θέλουμε το ΡΙΚ να μην υποφέρει από ομαδοποιήσεις. Αυτό το πρόβλημα εντοπίζεται και δυστυχώς δεν έχει επιλυθεί. Είναι μια γάγγραινα η οποία ταλανίζει το ΡΙΚ και εξακολουθεί να υπάρχει! Επιπρόσθετα, θέλουμε να υπάρξει όχι μόνο αντικειμενικότητα αλλά προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, της ιστορικής μας παράδοσης. Μας προβληματίζει έντονα, μία πλειάδα προγραμμάτων, στα οποία καλούνται συγκεκριμένα άτομα να έρθουν και είναι συγκεκριμένης σχολής σκέψης. Αυτά είναι πράγματα τα οποία βρίσκουν κάθετα αντίθετο το Δημοκρατικό Κόμμα.

Σ' έναν τόπο ημικατεχόμενο σίγουρα θα πρέπει στα προγράμματα να δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην τόνωση της αγωνιστικότητας, στην τόνωση της ιστορικής αλήθειας, στις ρίζες μας, στις παραδόσεις μας! Όταν βρισκόμαστε στο εξωτερικό τυγχάνει να βλέπουμε και εμείς διάφορα προγράμματα. Πρέπει να στέλλουμε προς τα έξω μια σύγχρονη εικόνα για την Κύπρο, σωστά πρότυπα και, όταν είμαστε στην Κύπρο, πρέπει να έχουμε την ευκαιρία να βλέπουμε και ευρωπαϊκά προγράμματα, να φέρουμε την Ευρώπη εδώ. Αυτός είναι ο ρόλος της δικής μας κρατικής ραδιοτηλεόρασης. Δυστυχώς, δεν έχουμε πετύχει να προβάλλουμε ό,τι καλύτερο κυπριακό στο εξωτερικό και δεν έχουμε πετύχει να φέρουμε ακριβώς τα ευρωπαϊκά δρώμενα στον τόπο μας. Αυτό το αγκάλιασμα χρειάζεται, γιατί μπήκαμε στον 21^ο αιώνα, είμαστε μια χώρα από τις είκοσι επτά της Ευρώπης και πρέπει να κινούμαστε με πολύ διαφορετικούς ρυθμούς.

Επομένως, καταλήγοντας, εμείς σκεφτήκαμε ότι ακριβώς το καλύτερο μήνυμα είναι να τηρήσουμε αποχή, γιατί δεν είμαστε ούτε ακολουθούμε προσωποπαγή καθεστώτα ούτε ορμόμαστε από οποιαδήποτε διλήμματα. Εκείνο το οποίο λέμε είναι ότι, ναι, παρά την πρόοδο που έχει γίνει τα τελευταία χρόνια, υπάρχει δρόμος να διανυθεί και είμαστε εδώ να παρακολουθούμε!

Αντί να στείλουμε ένα αρνητικό μήνυμα και να καταψηφίσουμε ή ένα θετικό, που να φαίνεται ότι όλα είναι μια χαρά και να κρύβουμε τα προβλήματα κάτω από το τραπέζι, με τη δική μας αποχή εκείνο το οποίο ζητούμε είναι, ναι, το ΡΙΚ να επικεντρωθεί στην υλοποίηση ακριβώς του προγράμματός του και μέχρι το 2018 να έχουμε πράγματι ένα ΡΙΚ το οποίο να συνάδει με το δικό μας όραμα. Ελπίζουμε αυτό να γίνει τάχιστα. Γι' αυτό το λόγο το Δημοκρατικό Κόμμα έχει τηρήσει την αποχή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Όχι, παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι...

Ναι, κύριε Κατσουρίδη, θα σας δώσω το λόγο, αλλά νομίζω ότι εξαντλήθηκε το θέμα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είχα καμία πρόθεση να μιλήσω αλλά όταν ακούω υπερβολές για ένα θέμα χιλιοσυζητημένο... Κάποτε αφιερώθηκαν μέρες για το ΡΙΚ και το ρόλο του. Δεν μπορεί ξαφνικά, αν οποιοσδήποτε από εμάς ήρθε στη Βουλή φέτος, ν' ανακάλυψε ότι φέτος υπάρχει το ΡΙΚ και τα προβλήματά του!

Το πρώτο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι για έναν που παρακολουθεί τη συζήτηση υπάρχουν δύο κατορθώματα: Το ένα κατόρθωμα είναι του ΡΙΚ, που δεν έχει αφήσει κανέναν ικανοποιημένο. Το δεύτερο κατόρθωμα είναι το δικό μας όμως, διότι από τη μια λέμε «το ΡΙΚ δεν αξίζει» αλλά, για να είμαστε ειλικρινείς, για το κομμάτι που θεωρούμε ότι εκεί υπάρχουν δικοί μας άνθρωποι, λέμε «κάνουν τη δουλειά τους εξαιρετικά»!

Το επόμενο που θέλω να πω είναι γιατί εμείς ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ. Για τον ίδιο λόγο που τον ψηφίζαμε επί όλων των Προέδρων και επί όλων των κυβερνήσεων. Γιατί εγώ δεν μπορώ να καταλάβω τι θα γίνει εάν σήμερα, για παράδειγμα, το κλείσουμε! Πώς όλες αυτές οι καλές ιδέες που κατατίθενται από συναδέλφους θα υλοποιηθούν; Και το ψηφίζαμε και στη δεκαετία των συναδέλφων εκ δεξιών μου, που είχαμε αφάνταστα παράπονα. Εγώ λέω γιατί να μην ψηφίσουμε και εμείς αποχή δηλαδή και ας καταψηφιστεί με τις ψήφους του Δημοκρατικού Συναγερμού κι ας πάρει την ευθύνη του! Διότι στο τέλος η υπευθυνότητα θεωρείται αδυναμία! Δικαίωμα του κάθε κόμματος να κάνει αυτό που νομίζει σωστό, αλλά δεν μπορεί να το κάνει λογαριάζοντας στα σίγουρα και δεδομένα ότι θα περάσει ένας προϋπολογισμός, επειδή είναι το ΑΚΕΛ στη Βουλή!

Και επειδή, με την εξαίρεση του κ. Ομήρου και του κ. Αναστασιάδη, είμαι από τους παλαιότερους βουλευτές, αυτό εγένετο και επί τον κρατικό προϋπολογισμό πολλών προέδρων. Η δική μας υπευθυνότητα περνούσε τους προϋπολογισμούς!

Και εγώ διερωτώμαι για παράδειγμα, και δε θέλω να με παρεξηγήσουν οι φίλοι του ΔΗΚΟ, με βάση την ομιλία της προηγούμενης ομιλήτριας ποια είναι η λογική κατάληξη. Αφού έκανε όλα αυτά τα πράγματα το νέο διοικητικό συμβούλιο και νοικοκύρεψε ένα σωρό πράγματα, γιατί να μη συνεχίσει την προσπάθειά του; Διότι, αν δεν περάσει ο προϋπολογισμός, τίποτε δε θα συνεχιστεί.

Έχετε την εντύπωση ότι εμείς είμαστε ικανοποιημένοι; Εγώ, αν έχω μια κριτική παρατήρηση στην ομιλία του συναδέλφου μου του Χατζηγεωργίου, είναι ότι ήταν κυρίως κριτική, χωρίς να αναφερθούν και κάποια θετικά που γίνονται. Σας λέω ότι στα δεκατρία χρόνια που ήμουν πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών και σε όσα ακολουθούν παρακολουθώ πολύ στενά, και το ξέρετε, τα μέσα ενημέρωσης. Και όποτε γινόταν έρευνα, η έρευνα κατέληγε ότι η μεγαλύτερη συγκριτικά αδικία γινόταν

στο κόμμα μας, που με μία και μοναδική εξαίρεση σε βουλευτικές εκλογές είναι το μεγαλύτερο κόμμα της Κύπρου μετά το 1974. Και ποτέ δεν είπαμε ότι θα καταψηφίσουμε ή θα απέχουμε. Εγώ τολμώ να πω ότι υπήρξαν στιγμές σ' αυτή την αίθουσα που, αν δεν ήταν το ΑΚΕΛ, το ΡΙΚ θα έκλεινε, στο μεγάλο οίστρο και στη μεγάλη αυταπάτη ότι η ιδιωτική, η ελεύθερη, όπως την ονόμαζαν πολλοί συνάδελφοι τότε, ραδιοτηλεόραση θα πρόσφερε τη λύση. Εγώ καλώ τον καθένα να προβληματιστεί: Αν σήμερα εμείς, τώρα, σε λίγο, δεν ψηφίσουμε και κλείσει το ΡΙΚ, είσαστε σίγουροι ότι όλα αυτά τα οποία διασφαλίζει το ΡΙΚ θα τα διασφαλίζει η υπόλοιπη ραδιοτηλεόραση; Αυτό είναι το παράδειγμα που έρχεται από την κατά τα άλλα ανεπτυγμένη Ευρώπη και την πολύ κοντινή μας Ελλάδα;

Θέλω να σας πω ακόμα κάτι, κύριοι συνάδελφοι. Έχουμε συγχύσει την ισοτιμία και την ισότιμη μεταχείριση με την ισότητα. Ο νόμος δε μιλά για ισοτιμία. Και δεν μπορεί τη μια στιγμή να λέμε του ΡΙΚ «πρέπει να έχεις θεαματικότητα, αλλά αν αύριο για παράδειγμα έχει οκτώ κόμματα στη Βουλή -και υπήρξαν κάποτε οκτώ- σε κάθε συζήτηση θα καλείς υποχρεωτικά οκτώ». Μα, έχει κανένα από σας που το πιστεύει αυτό ή που δεν παραπονέθηκε ποτέ του ότι πηγαίνουμε έξι και επτά και οκτώ και δεν προλαβαίνουμε να πούμε την άποψή μας; Και είναι οι εκπομπές τούτες οι επικαιρικές που καθορίζουν την αντικειμενικότητα, που σπάνια υπερβαίνουν το 4%; Άστε τι λεν τα κανάλια και εκείνα τα κόλπα με τα τηλεμερίδια, που δεν τα καταλαβαίνει κανένας. Πόσος κόσμος παρακολουθεί τις εκπομπές; Οι χιλιάδες των χιλιάδων παρακολουθούν τα δελτία ειδήσεων. Ε, δε νομίζω ότι τα δελτία ειδήσεων του ΡΙΚ σ' αυτό το χρόνο διακυβέρνησης είναι κυβερνητικά, όπως άκουσα ότι το κανάλι έγινε κυβερνητικό.

Βέβαια, το ΡΙΚ και ο ρόλος του δεν είναι απλώς η ισότητα ή η ισοτιμία αντιμετώπισης των κομμάτων. Ποιος είναι ο λόγος δηλαδή που καμία κυβέρνηση δεν ήρθε να πει, όταν για παράδειγμα κυβερνούσε ο Συναγερμός, την άποψη βουλευτών του Συναγερμού ότι το ΡΙΚ δεν εκπληρούσε το ρόλο του, που πολλοί από σας την είχατε πολύ έντονα;

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εξακολουθώ να την έχω.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, κύριε Θεμιστοκλέους. Γιατί δηλαδή η κυβέρνησή σας δεν είπε «να το κλείσω»; Με την ίδια λογική σήμερα εμείς έχουμε παράπονα πολλά, γιατί η κυβέρνηση Χριστόφια δεν το κλείνει.

Ούτε του Κυπριανού ούτε του Βασιλείου ούτε του Παπαδόπουλου. Γιατί; Διότι δεν μπορεί η Κύπρος, και προπάντων η ημικατεχόμενη, να μείνει χωρίς κρατική φωνή στον τομέα των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης. Αυτό δε σημαίνει βέβαια ότι οι άνθρωποι του ΡΙΚ πρέπει να εκμεταλλεύονται την αντικειμενική πραγματικότητα.

Θα πω ακόμα μία αντίφασή μας απ' όλα αυτά τα χρόνια που παρακολουθώ τις συζητήσεις περί ΡΙΚ. Πολύ μεγάλοι προϋπολογισμοί, αδικαιολόγητα τα εκατομμύρια. Και εγώ, όταν άκουσα τον προϋπολογισμό ως αριθμό, ξαφνιάστηκα, αλλά, όταν έρχονται τα ξεχωριστά προβλήματα μπροστά μας, πέστε μου μια κοινοβουλευτική ομάδα που λέει όχι.

Όταν εγώ πρωτομπήκα παρατηρητής εκ μέρους του κόμματος στο Συμβούλιο του ΡΙΚ το 1988, άκουσα κάτι που δε νομίζω να υπάρχει πουθενά. Άκουσα ξαφνικά σε μια συνεδρία του διοικητικού συμβουλίου ότι υπήρχε συντεχνία των έντεκα διευθυντών, οι οποίοι μάλιστα, όταν ήρθαν να διαπραγματευτούν στο συμβούλιο τα αιτήματά τους, είπαν ότι είναι αδιαπραγμάτευτα! Τα κατέθεσαν και έφυγαν επί

προεδρίας του μακαρίτη του Χρύση Δημητριάδη. Όταν ήρθαμε μετά από δύο-τρία χρόνια στη Βουλή να συζητήσουμε τα θέματα του ΡΙΚ, όλοι αυτοί οι οποίοι ως μέλη του συμβουλίου, από όποιο κόμμα και αν προέρχονταν, ήταν εξοργισμένοι με αυτή τη στάση εδώ τήρησαν άλλη θέση. Και δε θα πω το γιατί· το καταλαβαίνετε όλοι το γιατί. Δεν μπορεί να του λέμε του ΡΙΚ «θα πιάνεις λιγότερα εκατομμύρια, να γίνεις από μόνο σου ανταγωνιστικό», αλλά ό,τι φέρει που είναι εμπορικό να το κόψει, γιατί δεν είναι ποιότητα. Εμάς μας ικανοποιεί η ποιότητα, αλλά πρέπει να υπάρχει ένα μέτρο, για να αντιμετωπιστεί το θέμα.

Τώρα, θέλω να κλείσω με το εξής: Η υπεύθυνη πολιτική δεν είναι αντίδραση, όταν εν γνώσει μας η αρνητική κατάληξη δεν είναι κατάληξη. Δηλαδή η καταψήφιση των κρατικών προϋπολογισμών από την πλειοψηφία της Βουλής δεν είναι υπεύθυνη στάση, αλλά, επειδή κάθε φορά όλοι ξέρουμε ότι σχηματίζεται πλειοψηφία, κάνουμε και καμιά αποχή, κάνουμε και καμιά καταψήφιση, ικανοποιούμε τον κόσμο μας που διαμαρτύρεται. Η υπεύθυνη στάση είναι πρώτα απαντώ το ερώτημα αν πρέπει να λειτουργεί. Αν πρέπει να λειτουργεί, να βασανιστούμε να βρούμε τις λύσεις που θα διορθώσουν τα κακώς έχοντα, που συμφωνώ ότι είναι πολλά, αλλά όχι είτε νίπτοντας τας χείρας μας είτε καταψηφίζοντας, επειδή κάποιος άλλος θα τα περάσουν στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανίδη, έχετε το λόγο.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αντιλαμβάνομαι ότι η συζήτησή μας αυτή ουσιαστικά αγγίζει την αντικειμενικότητα των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την ποιότητα της δημοκρατίας μας και θεωρώ, και θα το πω έτσι με απλά λόγια και με λίγα λόγια, ότι συζητώντας και υιοθετώντας όλα αυτά που ακούστηκαν για το ΡΙΚ -και όλοι έχουν δικαίωμα στην κριτική τους- δεν μπορεί υπό την έννοια του κοινοβουλευτικού ελέγχου και της κοινοβουλευτικής κριτικής να μην ακουστεί και ένα μέγα πρόβλημα που υπάρχει στην αντικειμενικότητα των ιδιωτικών καναλιών, διότι μπορεί να πει κάποιος ότι δεν είναι αυτό που συζητούμε. Όχι· σήμερα συζητούμε για την ποιότητα της δημοκρατίας και την αντικειμενικότητα και, όταν υπάρχουν δελτία ειδήσεων τα οποία ουσιαστικά χειραγωγούν την πολιτική ζωή, θα πρέπει να ειπωθεί σ' αυτή τη συζήτηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω έχει εξαντληθεί το θέμα.

Εγώ δε θα διαφωνούσα καθόλου με τον κ. Κατσουρίδη, διότι, αν δεν υπήρχε το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, με τα ιδιωτικά κανάλια, κάποια τουλάχιστον ιδιωτικά κανάλια, θα είχαμε στην Κύπρο πράγματα επιεικώς απαράδεκτα. Αλλά δεν είναι τούτο το ζήτημα. Το ζήτημα είναι ότι μιλούμε για δημόσια ραδιοτηλεόραση, και αυτή είναι η διαφοροποίηση, ότι είναι με λεφτά του δημοσίου, και εκεί είναι που διαφοροποιούνται τα πράγματα. Το θέμα έχει εξαντληθεί...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε, μόνο δυο λεπτά για το σχόλιό σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συμφωνώ ότι μιλούμε για δημόσια ραδιοτηλεόραση και είναι διαφορετικά, αλλά οι συχνότητες είναι εθνικός πλούτος και, αν θέλουμε να είμαστε απόλυτα σωστοί, δεν μπορούμε να εξαιρούμε και την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση από το δημοκρατικό έλεγχο και τις αποφάσεις αυτής της Βουλής. Και είναι εκεί που ας αγγίξει, όποιος θέλει, επί τον τύπον των ήλων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι εδώ που η Βουλή των Αντιπροσώπων, κύριε Συλλούρη, ξέρεις πολύ καλά ότι, όσον αφορά την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση, που είναι όντως εθνικός πλούτος, δεν άσκησε αποτελεσματικά το ρόλο της. Εν πάση περιπτώσει, προεδρεύω της Βουλής και δεν μπορώ να μιλώ με τον τρόπο που μιλώ. Επεκτάθηκα και πέραν των όσων μου επιτρέπει η θέση που κατέχω αυτή τη στιγμή να πω.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ποσού ύψους €44.842.200 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου, 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης των άρθρων 1 έως 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και εννέα αποχές, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και εννέα αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Κύριε Σωκράτη Χάσικε, έχετε το λόγο.

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Τήρησα αποχή, διότι έχω συμφέροντα σε ιδιωτικό κανάλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Να 'στε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Ίσης Μεταχειρίσεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Αγγελίδη, ότι το ΔΗΚΟ υπερψηφίζει.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Είμεθα επομένως ομόφωνοι. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ίσης Μεταχείρισεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών:

Ντίνα Ακκελίδου, πρόεδρος

Σκεύη Κουκουμά

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Στέλλα Κυριακίδου

Ρούλα Μαυρονικόλα

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

Γάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Σκεύη Κουκουμά

Μαρία Κυριακού

Ιωνάς Νικολάου

Αντώνης Αντωνίου

Αθηνά Κυριακίδου

Ρούλα Μαυρονικόλα

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησαν από κοινού το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων τους, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 5 Ιουνίου 2008 και 26 Μαρτίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων των επιτροπών, κλήθηκαν και εξέφρασαν θέσεις και απόψεις ενώπιόν τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Διοικήσεως, εκπρόσωποι της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ίσης Μεταχείρισεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμου για σκοπούς εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουλίου 2006 για την εφαρμογή της Αρχής των Ίσων Ευκαιριών και της Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών σε Θέματα Εργασίας και Απασχόλησης.

Η εν λόγω Οδηγία αναδιατυπώνει και ενοποιεί τις κύριες διατάξεις των υφιστάμενων Οδηγιών που αφορούσαν την αρχή της ίσης μεταχείρισης των φύλων, ώστε να καταστούν πιο εύχρηστες, καθώς και για να ενσωματωθούν στη νομοθεσία εξελίξεις που απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Η εισαγωγή διατάξεων για εξωδικαστική προστασία των θυμάτων διακρίσεων λόγω φύλου με την υποβολή σχετικής καταγγελίας στο Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως.

2. Η παροχή ανεξάρτητης συνδρομής στα θύματα διακρίσεων από την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση.
3. Η παραχώρηση δυνατότητας σε μη κυβερνητικές οργανώσεις να αρχίζουν, με την έγκριση του προσώπου του οποίου θίγονται τα δικαιώματα, τις προβλεπόμενες δικαστικές ή εξωδικαστικές διαδικασίες εξ ονόματος ή προς υπεράσπιση των θυμάτων διακρίσεων.

Σημειώνεται ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο μελετήθηκε από τις δύο επιτροπές στα πλαίσια της εξέτασης πακέτου νομοσχεδίων και κανονισμών που κατατέθηκαν στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία για την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με την πιο πάνω αναφερόμενη Οδηγία. Ως εκ τούτου, όλα όσα συζητήθηκαν στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου αναφέρονται σε άλλη σχετική έκθεση, που επίσης υποβάλλεται στην ολομέλεια του σώματος από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, για αριθμό νομοσχεδίων και κανονισμών με συναφείς σκοπούς.

Συναφώς, οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατά πλειοψηφία των προέδρων και των μελών τους βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους των δύο επιτροπών βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Σημειώνεται ότι τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, παρ' όλο που τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, εκφράζουν προβληματισμό αναφορικά με τα θέματα που αφορούν την ανάγκη διασφάλισης της ανεξαρτησίας της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση, σύμφωνα και με την υπό αναφορά Οδηγία, τόσο όσον αφορά τη σύνθεση όσο και τη λειτουργία της. Περαιτέρω, δηλώνουν ότι ο διορισμός των μελών της επιτροπής αυτής δε γίνεται με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο διορίζονται τα μέλη του δικαστηρίου, όπως ισχύει στις πλείστες άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, η σύνθεση των μελών της επιτροπής δε διασφαλίζει την αντικειμενικότητα των γνωμοδοτήσεων και συστάσεων προς την κυβέρνηση αναφορικά με τα ζητήματα ισότητας των δύο φύλων και την παροχή αντικειμενικών και ανεξάρτητων συμβουλών και συστάσεων για τα θέματα αυτά, γεγονός που αποτελεί βασική επιδίωξη της σχετικής Οδηγίας και του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.
Αντικατάσταση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.
Αντικατάσταση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.
Προσθήκη νέων άρθρων στο βασικό νόμο. Άρθρο 7.
Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 8;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 8 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Μεταχείρισεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 4, 5 και 6 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Οι περί Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής σε Θύματα Διακρίσεων Κανονισμοί του 2009».

Ποια είναι η τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος, κύριε Αγγελίδη;

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Θα ψηφίσουμε υπέρ, κύριε Πρόεδρε, και για τα τρία.
Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Αγγελίδη.
Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ντίνα Ακκελίδου, πρόεδρος

Στέλλα Κυριακίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών εξέτασε τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε αριθμό συνεδριάσεων της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 5^{ης} Φεβρουαρίου και 26^{ης} Μαρτίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Διοικήσεως, εκπρόσωποι της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ.

Σκοπός των προτεινόμενων νομοθεσιών είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών νόμων, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουλίου 2006 για την εφαρμογή της Αρχής των Ίσων Ευκαιριών και της Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών σε Θέματα Εργασίας και Απασχόλησης. Η εν λόγω Οδηγία αναδιατυπώνει και ενοποιεί τις κύριες διατάξεις των προηγούμενων Οδηγιών που αφορούσαν την αρχή της ίσης μεταχείρισης των φύλων και επιπλέον ενσωματώνει εξελίξεις που απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ειδικότερα, για το πρώτο νομοσχέδιο, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων επισήμανε, με παρατήρησή της προς την κυπριακή κυβέρνηση, ότι οι διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας, η οποία επιτρέπει τη σύγκριση αμοιβών μόνο μεταξύ εργοδοτούμενων εντός της ίδιας επιχείρησης, είναι περιοριστικές και κατά συνέπεια παραβιάζουν τον Αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη. Επιπρόσθετα, με το ίδιο νομοσχέδιο εισάγονται τροποποιήσεις αναφορικά με τους ορισμούς της άμεσης και έμμεσης διάκρισης, την απαγόρευση των διακρίσεων στις αμοιβές μεταξύ των δύο φύλων λόγω άδειας μητρότητας ή γονικής άδειας, την ενθάρρυνση παροχής πληροφοριών από τους εργοδότες στους εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους σχετικά με τις αμοιβές στις διάφορες βαθμίδες των οργανισμών, την ενθάρρυνση του διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, καθώς και την παροχή ανεξάρτητης συνδρομής στα θύματα διακρίσεων από την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση. Περαιτέρω, επεκτείνεται η σύγκριση των αμοιβών εργοδοτούμενων και μεταξύ επιχειρήσεων του ίδιου ομίλου.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο προτείνονται τροποποιήσεις που αφορούν κυρίως τη διασαφήνιση των ορισμών της άμεσης και έμμεσης διάκρισης και της διάκρισης λόγω φύλου, τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στη συμμετοχή σε οργανώσεις εργαζομένων και εργοδοτών και στα πλεονεκτήματα που χορηγούνται από τέτοιες οργανώσεις, καθώς και τη διασαφήνιση των διατάξεων σε σχέση με τη δικαστική και εξωδικαστική προστασία και την αντιστροφή του βάρους απόδειξης, ώστε οι διατάξεις να ισχύουν και στις περιπτώσεις όπου η εργασιακή σχέση έχει λήξει. Επιπρόσθετα, τροποποιούνται οι διατάξεις αναφορικά με την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση για σκοπούς αποτελεσματικότερης λειτουργίας της, ιδιαίτερα σε σχέση με την άσκηση της αρμοδιότητάς της για παραχώρηση ανεξάρτητης συνδρομής στα θύματα διακρίσεων λόγω φύλου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς σκοπείται ο καθορισμός της φύσης, του είδους, του περιεχομένου και της διαδικασίας παροχής της ανεξάρτητης συνδρομής σε θύματα διακρίσεων από την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση, περιλαμβανομένης της παροχής συμβουλής για θέματα που αφορούν διάκριση λόγω φύλου και της παροχής νομικής αρωγής και εκπροσώπησης των θυμάτων ενώπιον δικαστηρίων ή και διοικητικών οργάνων. Επιπλέον, καθορίζεται η διαδικασία εκμίσθωσης υπηρεσιών από την πιο πάνω επιτροπή, καθώς και η διαδικασία συλλογής και καταγραφής καταγγελιών.

Σημειώνεται ότι αρχικά η εκτελεστική εξουσία είχε καταθέσει στη Βουλή πακέτο νομοσχεδίων στο οποίο περιλαμβάνονταν τρία νομοσχέδια από τα οποία το τρίτο κατά σειρά νομοσχέδιο, με τίτλο «Ο περί Ίσης Μεταχείρισεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», παρατέμφθηκε για από κοινού συζήτηση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σημειώνεται επίσης ότι στα πλαίσια κοινής συνεδρίας των δύο πιο πάνω επιτροπών, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 2008 για το εν λόγω νομοσχέδιο, εγέρθηκαν τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Κατά πόσο υφίσταται ασυμβίβαστο σε σχέση με την προτεινόμενη ανάθεση της ανεξάρτητης συνδρομής στην Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση, αφού η ανεξαρτησία της εν λόγω επιτροπής βρίσκεται υπό αμφισβήτηση, καθώς σε αυτή συμμετέχει εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εκπρόσωποι άλλων υπουργείων, ενώ επιπρόσθετα αυτή υποστηρίζεται οικονομικά από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω σχετικού προϋπολογισμού.
2. Κατά πόσο τα αρχικά κατατεθέντα σχέδια νόμου θα μπορούσαν τελικά να προωθηθούν προς ψήφιση και οι ρυθμίσεις τους να τύχουν πρακτικής εφαρμογής, δεδομένης της απουσίας δευτερογενούς νομοθεσίας με την οποία να ρυθμίζεται λεπτομερειακά το είδος και η διαδικασία παροχής της ανεξάρτητης συνδρομής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή με επιστολή της προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2008, διαβίβασε τα πιο πάνω ζητήματα. Η αρμόδια υπουργός με επιστολή της, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 2008, ενημέρωσε τη Βουλή ότι, σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η σχετική Οδηγία που προτείνεται ορίζει την υποχρέωση των κρατών μελών για ανάθεση της προώθησης, ανάλυσης, παρακολούθησης και υποστήριξης της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων, ανεξαρτήτως φύλου, σε έναν ή περισσότερους φορείς, χωρίς ωστόσο να γίνεται συγκεκριμένη αναφορά σε απαραίτητα χαρακτηριστικά που πρέπει να φέρουν οι εν λόγω φορείς. Ως εκ τούτου, με δεδομένο ότι η υπό αναφορά Οδηγία δεν καθορίζει ρητά κριτήρια ανεξαρτησίας για τους φορείς ισότητας που τα κράτη μέλη ορίζουν, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας κατέληξε ότι δεν υπάρχει υποχρέωση συμμόρφωσης με αυτά. Εντούτοις, στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι ο ίδιος αξιωματούχος έκανε μνεία σε κριτήρια που χρησιμοποιούνται ως ενδεικτικά του ανεξάρτητου χαρακτήρα των φορέων ισότητας σε άλλα κράτη μέλη. Σύμφωνα με αυτά, η ανεξαρτησία των φορέων ισότητας κρίνεται κυρίως από το κατά πόσο αυτή είναι θεσμικά κατοχυρωμένη, τη σύνθεση των φορέων και τον τρόπο διορισμού του προέδρου και των μελών τους, τη λειτουργική και οικονομική τους ανεξαρτησία από το κράτος, περιλαμβανομένης της κτιριακής υποδομής, καθώς και τη στελέχωσή τους

από εξειδικευμένο και ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό, ώστε να μπορούν να ασκούν αποτελεσματικά και ανεξάρτητα τις αρμοδιότητές τους. Σύμφωνα με την εν λόγω επιστολή, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι η Επιτροπή Ισότητας δεν ανταποκρίνεται στα κριτήρια ανεξαρτησίας τα οποία αναφέρονται πιο πάνω, αφού σε αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι τριών υπουργείων, τα προσόντα του προέδρου της δεν καθορίζονται στο νόμο, για να διασφαλίζεται ότι τουλάχιστον ο πρόεδρος πληρεί κάποια εχέγγυα ανεξαρτησίας και επιστημονικής επάρκειας, ο διορισμός του προέδρου και των μελών της μπορεί να τερματιστεί οποτεδήποτε και πριν την πάροδο των δύο ετών για λόγους που δεν καθορίζονται ρητά στο νόμο και, τέλος, η Επιτροπή Ισότητας εξαρτάται διοικητικά, οικονομικά, λειτουργικά και κτιριακά από το κράτος.

Στην ίδια επιστολή το υπό αναφορά υπουργείο αναφέρει ότι, αναγνωρίζοντας ότι η όσο το δυνατό μεγαλύτερη ανεξαρτησία θα βοηθήσει την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση κατά τη διεκπεραίωση του έργου της, ειδικότερα σε σχέση με την παροχή ανεξάρτητης συνδρομής στα θύματα διακρίσεων, έκρινε σκόπιμο να προχωρήσει σε επιπρόσθετες τροποποιήσεις του περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου, καθώς και σε σύνταξη σχετικών κανονισμών προς ικανοποίηση των πιο πάνω ζητημάτων.

Ακολούθως, το ίδιο υπουργείο με επιστολή του, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2008, ζήτησε την απόσυρση από τη Βουλή του νομοσχεδίου με τίτλο «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», επισημαίνοντας παράλληλα ότι θα προχωρήσει σε κατάθεση νέου νομοσχεδίου για την τροποποίηση του αντίστοιχου βασικού νόμου. Στις 15 Ιανουαρίου 2009 το εν λόγω υπουργείο κατέθεσε νέο νομοσχέδιο υπό τον τίτλο «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», καθώς και κανονισμούς υπό τον τίτλο «Οι περί Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής σε Θύματα Διακρίσεων Κανονισμοί του 2009», με την παράκληση όπως τα νομοθετήματα αυτά εξεταστούν και προωθηθούν για ψήφιση/έγκριση παράλληλα με τα νομοσχέδια που παρέμειναν σε εκκρεμότητα ενώπιον της Βουλής και τα οποία τιτλοφορούνται «Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008».

Τόσο στα πλαίσια των συνεδριάσεων των επιτροπών για το υπό αναφορά νέο πακέτο νομοσχεδίων και κανονισμών όσο και σε σχετική επιστολή της, ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 2009, η Επίτροπος Διοικήσεως εξέφρασε ανησυχία για το κατά πόσο η εν λόγω Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση θα λειτουργεί ανεξάρτητα, αφού η σύνθεσή της δε διασφαλίζει την ανεξαρτησία που απαιτείται να έχει το σώμα στο οποίο ανατέθηκε μια τέτοια αρμοδιότητα. Σύμφωνα με την ίδια, η απλή ανάθεση σε ένα σώμα της ευθύνης για παροχή ανεξάρτητης συνδρομής στα θύματα διακρίσεων δεν είναι αρκετή. Το κράτος μέλος δεσμεύεται όχι απλά να αναθέσει τις αρμοδιότητες αυτές σ' ένα οποιοδήποτε σώμα, αλλά να διασφαλίσει ότι το σώμα αυτό μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που του έχουν ανατεθεί. Πρέπει δηλαδή να εγγυάται την αποτελεσματικότητα της βοήθειας που καλείται να παρέχει στα θύματα των διακρίσεων.

Τέλος, η Νομική Υπηρεσία, με επιστολή της, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009, εκφράζει την άποψη ότι η εν λόγω Επιτροπή Ισότητας, με τις τροποποιήσεις που επιφέρονται με τα υπό αναφορά νομοσχέδια και κανονισμούς, μπορεί να διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό της με τρόπο αυτόνομο, αφού ο ρόλος του υπουργείου περιορίζεται πλέον στον καθορισμό του ύψους του προϋπολογισμού της

εν λόγω Επιτροπής Ισότητας, αφού διαβουλευθεί μαζί της, και δεν επεκτείνεται στη διαχείριση του εν λόγω προϋπολογισμού, δεδομένου ότι η ίδια η επιτροπή έχει την εξουσία να ρυθμίζει η ίδια θέματα που άπτονται γενικά της λειτουργίας της. Επίσης, αναφέρει ότι έχουν εισαχθεί ικανοποιητικά στοιχεία που διασφαλίζουν τη δυνατότητα της Επιτροπής Ισότητας να παραχωρεί ανεξάρτητη συνδρομή στα θύματα διακρίσεων και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να κρίνουν τα ίδια κατά πόσο και σε ποιο βαθμό οι φορείς ισότητας που τα ίδια ορίζουν θεωρούνται ανεξάρτητοι, ώστε να μπορέσουν να ασκήσουν τις αρμοδιότητες που είναι υπόχρεοι.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της επιτροπής βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάσσεται υπέρ της ψήφισης των υπό αναφορά νομοσχεδίων και της έγκρισης των κανονισμών, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του πρώτου νομοσχεδίου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των νομοσχεδίων και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Περαιτέρω, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, παρ' όλο που τάσσονται υπέρ της ψήφισης των νομοσχεδίων και της έγκρισης των κανονισμών, δηλώνουν ότι εκφράζουν προβληματισμό αναφορικά με την ανάγκη διασφάλισης της ανεξαρτησίας της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση, σύμφωνα και με την υπό αναφορά Οδηγία, τόσο όσον αφορά τη σύνθεση όσο και τη λειτουργία της. Περαιτέρω, δηλώνουν ότι ο διορισμός των μελών της επιτροπής αυτής δε γίνεται με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο διορίζονται τα μέλη του δικαστηρίου, όπως ισχύει στις πλείστες άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, η σύνθεση των μελών της επιτροπής δε διασφαλίζει την αντικειμενικότητα των γνωμοδοτήσεων και συστάσεων προς την κυβέρνηση αναφορικά με τα ζητήματα ισότητας των δύο φύλων και την παροχή αντικειμενικών και ανεξάρτητων συμβουλών και συστάσεων για τα θέματα αυτά, γεγονός που αποτελεί βασική επιδίωξη της σχετικής Οδηγίας και των υπό ψήφιση/έγκριση νομοθετημάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
2. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
3. Οι περί Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής σε Θύματα Διακρίσεων Κανονισμοί του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 6Α και 6Β.
Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Αντικατάσταση του άρθρου 23Α του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 23Β και 23Γ.
Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 26Α. Άρθρο
10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 έως το 10 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 έως το 10 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 9Α. Άρθρο 9.
Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.
Αντικατάσταση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
Αντικατάσταση του άρθρου 17Α του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.
Αντικατάσταση του άρθρου 18Α του βασικού νόμου. Άρθρο 14.
Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.
Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.
Τροποποίηση του άρθρου 32Α του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 17 εγκριθούν;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 17 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.
Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα.)
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Γιαννάκης Γαβριήλ
Γεώργιος Τάσου	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Ανδρέας Θεμιστοκλέους	Αθηνά Κυριακίδου
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 24 Μαρτίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και της Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Σχολής. Η ΠΑΣΥΔΥ (Κλάδος Νοσηλευτών), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στην πιο πάνω συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η έγκριση πρόσθετων κονδυλίων για την κάλυψη απρόβλεπτων δαπανών στον προϋπολογισμό του ΤΕΠΑΚ του 2008.

Ειδικότερα, οι σκοποί και οι επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι οι εξής:

1. Η δημιουργία Προγράμματος Εξομοίωσης Πτυχίου Νοσηλευτικής. Το πρόγραμμα αυτό θα προσφέρεται σε απόφοιτους της Νοσηλευτικής Σχολής και θα απονέμει πτυχίο εξομοίωσης ισότιμο με το πτυχίο που απονέμεται στους απόφοιτους του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών στη Νοσηλευτική ή Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΤΕΠΑΚ, στα πλαίσια των υποχρεώσεών του, όπως αυτές απορρέουν από τον ιδρυτικό του νόμο. Επίσης, θα προσφέρονται και τέσσερα προγράμματα κατάρτισης στις ακόλουθες ειδικότητες: Μαιευτική, εντατική νοσηλευτική, νοσηλευτική ψυχικής υγείας, διοίκηση μονάδων υγείας.
2. Η δημιουργία είκοσι έξι θέσεων νοσηλευτικού προσωπικού με απόσπαση, μετά από συνεννόηση με το Υπουργείο Υγείας και το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και μετά από έγκριση της πολιτικής από το Υπουργικό Συμβούλιο, ώστε να παραχωρηθεί άδεια άνευ απολαβών σε είκοσι έξι νοσηλευτικούς λειτουργούς. Οι νοσηλευτικοί λειτουργοί θα επιλεγούν βάσει κριτηρίων από το ΤΕΠΑΚ, προκειμένου να καλύψουν ανάγκες σε εργαστηριακά μαθήματα και για σκοπούς συντονισμού της κλινικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος Νοσηλευτικής, σύμφωνα με την πρακτική για απόσπαση αντίστοιχου αριθμού νοσηλευτικών λειτουργών για τις ανάγκες της Νοσηλευτικής Σχολής, της οποίας το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΠΑΚ αποτελεί μετεξέλιξη.
3. Τέλος, αυξάνονται ορισμένα κονδύλια του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ για το 2008, των οποίων οι αρχικές πιστώσεις κρίνονται ανεπαρκείς.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή υπέδειξε προς το αρμόδιο υπουργείο και το ΤΕΠΑΚ ότι θα πρέπει το υπό αναφορά νομοσχέδιο να αντικατασταθεί από άλλο διαμορφωμένο νομοσχέδιο, το οποίο να τροποποιεί τον προϋπολογισμό του ΤΕΠΑΚ για το 2008, αφού το έτος έχει ήδη παρέλθει και δεν μπορεί να εξετάζεται συμπληρωματικός προϋπολογισμός για αυτό.

Το αρμόδιο υπουργείο, με επιστολή του ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2009, ανταποκρινόμενο στην υπόδειξη της επιτροπής, απέστειλε νέο διαμορφωμένο νομοσχέδιο με τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009», του οποίου οι σκοποί και οι επιδιώξεις παρέμειναν τα ίδια.

Οι εκπρόσωποι του ΤΕΠΑΚ δήλωσαν ότι για τον προϋπολογισμό του 2008 δεν απαιτείται αύξηση της κρατικής χορηγίας, διότι η κάλυψη των πιστώσεων που κρίθηκαν ανεπαρκείς θα γίνει με χρηματοδότηση από ίδια έσοδα του ΤΕΠΑΚ.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις του διαμορφωμένου νομοσχεδίου και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση άρθρων του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Οι περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς «Οι περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γεώργιος Τάσου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Αθηνά Κυριακίδου

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 17 Φεβρουαρίου 2009 και στις 3 Μαρτίου 2009. Στο στάδιο της μελέτης τους κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (ΙΚΥΚ).

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 28 του περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) Νόμου, είναι η ρύθμιση ορισμένων νομοθετικών κενών και ασαφειών σε σχέση με τις πρόνοιες των Κανονισμών 20 και 21 για την αναστολή, διακοπή ή μείωση της υποτροφίας προς τους υποτρόφους του ΙΚΥΚ.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Στον Κανονισμό 20, που αναφέρεται στις περιπτώσεις αναστολής υποτροφίας, προστίθενται, μεταξύ άλλων, οι εξής πρόνοιες:
  - α. Υπότροφος ο οποίος για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή του έτυχε αναστολής υποτροφίας και όφειλε από τρία μέχρι πέντε μαθήματα, εφόσον παύσουν να συντρέχουν οι λόγοι υγείας ή οι λόγοι μη ομαλής λειτουργίας του εκπαιδευτικού ιδρύματος, θα δικαιούται κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος να μεταφέρει μέχρι τέσσερα μαθήματα.
  - β. Υπότροφος που έχει εξασφαλίσει ικανοποιητική πρόοδο κατά το ακαδημαϊκό έτος που έπεται του έτους επιβολής της αναστολής θα δικαιούται να πάρει το ποσό της υποτροφίας που έχει ανασταλεί.
  - γ. Υπότροφος του οποίου η υποτροφία αναστάληκε κατά το τελευταίο έτος σπουδών του θα δικαιούται να πάρει το ποσό της υποτροφίας που έχει ανασταλεί, όταν ολοκληρώσει τις σπουδές του.
  - δ. Υπότροφος του οποίου η υποτροφία αρχικά αναστάληκε για λόγους ανεξάρτητους της θέλησής του δε θα δικαιούται την καταβολή του ποσού της, αν η υποτροφία αυτή στη συνέχεια διακοπεί ή τερματιστεί.
2. Στον Κανονισμό 21, που αναφέρεται στη διακοπή ή μείωση της υποτροφίας, προστίθεται νέα πρόνοια, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που υπότροφος ο οποίος δεν έχει εξασφαλίσει ικανοποιητική πρόοδο από υπαιτιότητά του και υποχρεώνεται να επαναλάβει το ίδιο έτος, το ποσό της υποτροφίας που διακόπτεται ή μειώνεται θα αφορά τόσο το ακαδημαϊκό έτος που επαναλαμβάνει όσο και το έτος προαγωγής του.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή πρόσφατα ψήφισε το νόμο «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», με βάση τον οποίο δίδεται η δυνατότητα παροχής αναδρομικής ισχύος στους κανονισμούς που αφορούν τη διαδικασία για την αναστολή, ανανέωση ή διακοπή υποτροφιών. Συναφώς, με βάση το νέο αυτό νόμο, οι προτεινόμενοι κανονισμοί θα μπορούν να τύχουν αναδρομικής εφαρμογής. Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, υπενθυμίζεται ότι οι εκπρόσωποι του ΙΚΥΚ με επιστολή τους προς την επιτροπή, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, δήλωσαν ότι ορισμένες εισηγήσεις τους για περαιτέρω βελτιώσεις στους ισχύοντες κανονισμούς για το ΙΚΥΚ θα προωθηθούν αργότερα μέσω του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών στο αρχικό στάδιο μελέτης των εν λόγω κανονισμών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η πρώτη πρόνοια που προστίθεται στον Κανονισμό 20, όπως αυτή αναφέρθηκε ήδη πιο πάνω και που προβλέπεται ήδη

αναλυτικά στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους κανονισμούς, εκ παραδρομής δε συμπεριλήφθηκε στο αρχικό κείμενο που κατατέθηκε στην επιτροπή. Γι' αυτό και η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών κατέθεσε στην επιτροπή διορθωμένο κείμενο, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η εν λόγω πρόνοια και η επιτροπή υιοθέτησε το διορθωμένο αυτό κείμενο των κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του ΙΚΥΚ τόνισαν ενώπιον της επιτροπής την ανάγκη προώθησης της έγκρισης των εν λόγω κανονισμών, ώστε να ρυθμιστούν όλα τα κενά και οι ασάφειες που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή τους και επιπρόσθετα να διευκρινιστεί ο χρόνος κατά τον οποίο ο υπότροφος δικαιούται την καταβολή του ποσού της υποτροφίας που έχει ανασταλεί ή διακοπεί.

Ειδικότερα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι δήλωσαν ότι με τους προτεινόμενους κανονισμούς, λόγω της δυνατότητας για αναδρομική εφαρμογή τους, θα καταστεί δυνατό να καταβληθούν οι υποτροφίες στους φοιτητές υποτρόφους του ΙΚΥΚ που για λόγους ανεξάρτητους της θέλησής τους, όπως είναι λόγοι υγείας ή λόγοι που οφείλονται σε καταλήψεις των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όπου φοιτούν ή απεργίες ή αποχές, δεν έλαβαν τα ποσά των υποτροφιών τους.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις.

Με βάση όλα τα πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυτιής

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 9 Οκτωβρίου 2008 και 2 Απριλίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του

Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Ποιμνιοτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Χοιροτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Πτηνοτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Εργαστηρίων Κοπής Κρέατος, του Παγκύπριου Συνδέσμου Κρεοπωλών, των Σφαγείων Πόλης Χρυσοχούς, Κοφίνου, “Cypra Ltd” και “A & A Sfagia Ltd” και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική”, “Παναγροτικός Σύνδεσμος” και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”. Η Συντονιστική Επιτροπή Οργανώσεων και Ομάδων Αιγοπροβατοτρόφων, ο Παγκύπριος Οργανισμός Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ), ο Κυπριακός Σύνδεσμος Εκτροφών Βοοειδών και το Σφαγείο Αγίων Τριμιθιάς, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 5 και 14 του περί της Υγείας των Ζώων Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών με τους οποίους να καθορίζονται τα τέλη καταστροφής ζωικών αποβλήτων για την εφαρμογή των κοινοτικών κανονισμών και αποφάσεων και ειδικότερα των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 999/2001 και 1774/2002.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, από την 1η Δεκεμβρίου 2006 το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών εφαρμόζει σχέδιο για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και τελική διάθεση των ζωικών αποβλήτων των κατηγοριών υλικών ειδικού κινδύνου και νεκρών ζώων, με στόχο τη συμμόρφωση με τους αναφερόμενους πιο πάνω κοινοτικούς κανονισμούς. Οι δαπάνες για την εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου καταβάλλονται εξ ολοκλήρου από το κράτος, γεγονός που βρίσκεται σε αντίθεση με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο Κοινοτικός Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων, παρέχει τη δυνατότητα για παραχώρηση ανώτατου ποσοστού κρατικής ενίσχυσης 100% του κόστους για τη συλλογή και τη μεταφορά των νεκρών ζώων και 75% για την καταστροφή των πτωμάτων αυτών. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο κανονισμό, δεν επιτρέπεται η παραχώρηση κρατικών ενισχύσεων για τη συλλογή, μεταφορά και καταστροφή των υλικών ειδικού κινδύνου που προκύπτουν στο επίπεδο των σφαγείων, κρεοπωλείων ή εργαστηρίων κοπής κρέατος.

Ως εκ τούτου, για σκοπούς συμμόρφωσης με τον υπό αναφορά κοινοτικό κανονισμό, κρίθηκε αναγκαία η θέσπιση των υπό συζήτηση κανονισμών, με τους οποίους προτείνεται μικρή αύξηση στα κτηνιατρικά τέλη σφαγής, τα οποία θα καταβάλλονται από τους ιδιοκτήτες των ζώων που θα προσκομίζονται για σφαγή, έτσι ώστε να καλυφθεί το υπολειπόμενο 25% του κόστους για την καταστροφή των νεκρών ζώων, καθώς και το 100% του κόστους για τη συλλογή, μεταφορά και καταστροφή των υλικών ειδικού κινδύνου που αναφέρονται πιο πάνω.

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Κρεοπωλών, το σφαγείο “Cypra Ltd” και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Χοιροτρόφων, με γραπτές επιστολές που απέστειλαν στην επιτροπή, εκφράζουν τη διαφωνία τους σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών, υποστηρίζοντας ότι η υιοθέτησή τους δυνατό να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, στις υπό αναφορά επιστολές τους εκφράζουν τη διαφωνία τους σε σχέση με την υποχρέωση καταβολής των προτεινόμενων τελών από τους ιδιοκτήτες των ζώων που προσκομίζονται για σφαγή, καθώς και για το ύψος των προτεινόμενων τελών, γιατί, όπως αναφέρουν, αναμένεται να καταστούν δυσβάστακτα τα τέλη σφαγής.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών από την επιτροπή, η τελευταία, λαμβάνοντας υπόψη τις αναφερόμενες πιο πάνω θέσεις των ενδιαφερόμενων πλευρών, κάλεσε το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών να ενημερώσει τους εν λόγω ενδιαφερομένους για τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών, καθώς και για την ανάγκη υιοθέτησής τους. Περαιτέρω, η επιτροπή κάλεσε τους εκπροσώπους του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών όπως, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, διαμορφώσουν το κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών, ώστε να περιληφθεί σ' αυτό πρόνοια σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που οι ιδιοκτήτες ή οι υπεύθυνοι των σφαγείων ή των πτηνοσφαγείων δεν καταβάλλουν στην αρμόδια αρχή το ποσό των τελών και του τόκου που θα εισπράττουν από τους επιχειρηματίες ή τους κατόχους ζώων σύμφωνα με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών, η αρμόδια αρχή να λαμβάνει δικαστικά μέτρα και να εισπράττει το οφειλόμενο ποσό ως αστικό χρέος οφειλόμενο στη Δημοκρατία.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών σε μεταγενέστερο στάδιο ανέφεραν στην επιτροπή ότι το τμήμα τους, ενεργώντας στη βάση της πιο πάνω απόφασης της επιτροπής, ενημέρωσε όλους τους επηρεαζόμενους κλάδους τόσο για τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών όσο και για την ανάγκη υιοθέτησής τους. Οι επηρεαζόμενοι κλάδοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών, με εξαίρεση τον πρόεδρο του Παγκύπριου Συνδέσμου Κρεοπωλών.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, "Αγροτική" και "Παναγροτικός Σύνδεσμος" με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσαν στην επιτροπή υποστηρίζουν ότι, επειδή οι ζωέμποροι και άλλοι επιχειρηματίες κατά τεκμήριο προσκομίζουν στα σφαγεία τη συντριπτική πλειοψηφία των ζώων για σφαγή, αναμένεται ότι θα ασκήσουν πίεση στους παραγωγούς-κτηνοτρόφους για μείωση της τιμής αγοράς των ζώων, προβάλλοντας ως επιχείρημα ότι θα καταβάλλουν επιπρόσθετα οι ίδιοι τα προτεινόμενα με τους υπό συζήτηση κανονισμούς τέλη. Ως εκ τούτου, σημείωσαν, ενδέχεται να υπάρξει ο κίνδυνος μετακύλισης των προτεινόμενων τελών στους καταναλωτές.

Σε μεταγενέστερο στάδιο οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών κατέθεσαν στην επιτροπή αναδιαμορφωμένο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών στη βάση της πιο πάνω θέσης της επιτροπής, το οποίο επεξεργάστηκε σε συνεργασία με την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Στο εν λόγω κείμενο περιλήφθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που οι ιδιοκτήτες ή οι υπεύθυνοι των σφαγείων ή των πτηνοσφαγείων δεν καταβάλλουν στην αρμόδια αρχή το ποσό των τελών και του τόκου που θα εισπράττουν από τους επιχειρηματίες ή τους κατόχους ζώων, σύμφωνα με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών, η αρμόδια αρχή να λαμβάνει δικαστικά μέτρα και να εισπράττει το οφειλόμενο ποσό ως αστικό χρέος οφειλόμενο στη Δημοκρατία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμούς 10 και 11 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Οι περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και για τους κανονισμούς «Οι περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος	Σωτήρης Σαμψών
Ανδρέας Μουσκάλλης	Σοφοκλής Φυτιπής
Κλαύδιος Μαυροχάννας	Γιώργος Βαρνάβα
Λευτέρης Χριστοφόρου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2009. Στα πλαίσια της μελέτης των προτεινόμενων νομοθετημάτων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ) και των υπαλλήλων της.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου, ώστε να παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία για έκδοση διατάγματος με το οποίο να καθορίζονται οι θέσεις που συνεπάγονται άμεση ή έμμεση συμμετοχή στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και στη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του κράτους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, ώστε να υλοποιηθεί σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 2003, σύμφωνα με την οποία οι ημικρατικοί οργανισμοί και οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να προβούν σε τροποποίηση της νομοθεσίας που ισχύει για κάθε περίπτωση και να προχωρήσουν στη σύσταση επιτροπών για καθορισμό των θέσεων που θα πρέπει να διαφυλαχθούν αποκλειστικά για τους Κυπρίους πολίτες. Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, με τον πιο πάνω τρόπο θα δίδεται η δυνατότητα διεκδίκησης των θέσεων αυτών από πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, νοουμένου ότι πληρούνται τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα των σχεδίων υπηρεσίας και νοουμένου ότι η θέση δεν αφορά την άσκηση δημόσιας εξουσίας και τη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του κράτους.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 18 του περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση,

Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών που θα ρυθμίζουν τους όρους πρόσληψης και υπηρεσίας των υπαλλήλων της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, έπειτα από σχετικό αίτημα του Κεντρικού Συμβουλίου της ΠΕΠ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι προτεινόμενοι κανονισμοί θα ρυθμίζουν τα θέματα του προσωπικού με τρόπο που να συνάδει κατά το δυνατό με τις αντίστοιχες διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου και των σχετικών κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

Σημειώνεται ότι από την ίδρυση της ΠΕΠ οι διατάξεις του εν λόγω νόμου και των εν λόγω κανονισμών εφαρμόζονταν κατ' αναλογία και για τους υπαλλήλους της ΠΕΠ.

Στα πλαίσια της μελέτης των προτεινόμενων νομοθετημάτων, την επιτροπή απασχόλησε το ζήτημα της δυνατότητας διορισμού στην ΠΕΠ πολιτών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι, εφόσον η ΠΕΠ είναι η οργάνωση που έχει ως πρωταρχικό σκοπό, μεταξύ άλλων, την προάσπιση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων όλων των προσφύγων και των εγκλωβισμένων, ενδεχομένως να έπρεπε να εισαχθεί πρόνοια στο νομοσχέδιο σύμφωνα με την οποία θέσεις στην υπηρεσία της ΠΕΠ να καταλαμβάνουν μόνο Κύπριοι πολίτες και ειδικότερα μόνο πρόσφυγες.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τοποθετούμενη γραπτώς στο πιο πάνω θέμα, ανέφερε ότι με την αρχή της ισότητας εξυπακούεται η παροχή ίσων ευκαιριών στους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας να διεκδικήσουν θέση στο δημόσιο. Περαιτέρω, το ίδιο εξυπακούεται και για τους Ευρωπαίους πολίτες, εκτός βέβαια αν πρόκειται για θέσεις τα καθήκοντα των οποίων προϋποθέτουν άσκηση δημόσιας εξουσίας.

Όπως ανέφερε η ίδια εκπρόσωπος, μόνο με την προκήρυξη των θέσεων και την πρόσκληση προς κάθε πολίτη της Δημοκρατίας που κατέχει τα απαιτούμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα για διορισμό να διεκδικήσει τη θέση εκπληρώνεται η επιτακτική υποχρέωση της πολιτείας προς εξασφάλιση του ατομικού δικαιώματος της ίσης μεταχείρισης των πολιτών.

Η πιο πάνω εκπρόσωπος κατέληξε ότι ενδεχόμενος αποκλεισμός υποψηφίων που δεν κατατάσσονται στην τάξη των προσφύγων από του να διεκδικήσουν πρόσληψη και/ή προαγωγή στην ΠΕΠ θα εξανέμιζε το δικαίωμα της ισότητας, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 28 του συντάγματος και προσδίδει έρεισμα στην προβολή διεκδικήσεων για την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών και γενικά καθεστώτος ισονομίας στους πολίτες της χώρας.

Σημειώνεται ότι με τις πρόνοιες των προτεινόμενων νομοθετημάτων συμφωνούν όλοι όσοι παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα, που είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 29^{ης} Ιανουαρίου και 2^{ας} Απριλίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Το Ανώτατο Δικαστήριο και η Ένωση Δικαστών Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 44 του περί Δικαστηρίων Νόμου, που αφορά το αδίκημα της καταφρόνησης του δικαστηρίου, ώστε να διασφαλιστεί η συμβατότητα των διατάξεων του εν λόγω νόμου με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και η πλήρης συμμόρφωση της Κύπρου με σχετική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) σε ατομική προσφυγή κατά της Κύπρου.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις διαλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Σε περίπτωση που η πράξη καταφρόνησης συνίσταται σε έλλειψη σεβασμού με λόγια ή συμπεριφορά ή σε πράξη σκόπιμης ανευλάβειας που στρέφονται προσωπικά εναντίον δικαστή του δικαστηρίου, της εκδίκασης του αδικήματος θα επιλαμβάνεται άλλο δικαστήριο, το οποίο θα ορίζεται από τον πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστηρίου.
2. Σε σχέση με πράξεις καταφρόνησης που διαπράττονται ενώπιον δικαστηρίου, για την τυχόν επιβολή ποινής φυλάκισης θα ισοζυγίζεται κάθε φορά η ανάγκη προστασίας αφενός του κύρους της δικαστικής εξουσίας και αφετέρου του δικαιώματος ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης.

Με βάση το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και συγκεκριμένα τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 44 του περί Δικαστηρίων Νόμου, επιτρέπεται σε δικαστήριο ενώπιον του οποίου δεικνύεται έλλειψη σεβασμού με λόγια ή συμπεριφορά ή διενεργείται πράξη σκόπιμης ανευλάβειας να επιλαμβάνεται το ίδιο της εκδίκασης του σχετικού αδικήματος και να επιβάλλει ποινή, έστω και αν τα λόγια, η συμπεριφορά ή η πράξη στρέφονται προσωπικά εναντίον δικαστή του εν λόγω δικαστηρίου. Περαιτέρω, με τις πιο πάνω διατάξεις παρέχεται η δυνατότητα επιβολής ποινής φυλάκισης χωρίς να προβλέπεται η ανάγκη διατήρησης ισοζυγίου μεταξύ της προστασίας του κύρους της δικαστικής εξουσίας και της άσκησης του δικαιώματος ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η συμβατότητα των πιο πάνω διατάξεων με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κρίθηκε στην ατομική προσφυγή εναντίον της Δημοκρατίας ενώπιον του ΕΔΑΔ με αιτητή δικηγόρο ο οποίος ήταν παραπονούμενος για την ποινή που του είχε επιβληθεί για πράξεις καταφρόνησης του δικαστηρίου σε διαδικασία ενώπιον κακουργιοδικείου στην οποία παρίστατο ως δικηγόρος υπεράσπισης. Συγκεκριμένα, η ολομέλεια του ΕΔΑΔ στις 15 Δεκεμβρίου 2005 αποφάσισε ότι οι διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 44 του περί Δικαστηρίων Νόμου, επί των οποίων βασίστηκε η επιβολή ποινής για καταφρόνηση δικαστηρίου, παραβιάζουν τα άρθρα 6(1) και 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα οποία διασφαλίζουν το δικαίωμα της δίκαιης δίκης από αμερόληπτο δικαστήριο και το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης, αντίστοιχα.

Όπως επισημαίνεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, στον εν λόγω δικηγόρο καταβλήθηκε η επιδικασθείσα από το ΕΔΑΔ χρηματική αποζημίωση. Παράλληλα όμως, επιβάλλεται η τροποποίηση των υπό συζήτηση διατάξεων του άρθρου 44 του περί Δικαστηρίων Νόμου, με σκοπό να διασφαλιστεί η συμβατότητά τους με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και να αποτραπούν παρόμοιες μελλοντικές παραβιάσεις. Στην ίδια έκθεση σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες της υπό αναφορά σύμβασης, η συμμόρφωση της Δημοκρατίας με την εν λόγω απόφαση του ΕΔΑΔ θα παρακολουθείται από την επιτροπή υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ανέφερε στην επιτροπή ότι διαφωνεί με τις

πρόνοιες του νομοσχεδίου, αφού αυτές, σύμφωνα με τον ίδιο, παρεμποδίζουν την ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε ότι συμπεριφορές ή πράξεις ανάλογες με αυτές που αναφέρονται στις πρόνοιες του νομοσχεδίου συνιστούν αδίκημα με βάση τον ποινικό κώδικα, καθώς και πειθαρχικό αδίκημα με βάση τον κώδικα δεοντολογίας των δικηγόρων και κατέληξε ότι οι υπό αναφορά πρόνοιες δεν πρέπει να περιληφθούν στον περί Δικαστηρίων Νόμο και ότι τέτοιες συμπεριφορές ή πράξεις θα πρέπει να συνιστούν μόνο πειθαρχικό αδίκημα.

Στο στάδιο της περαιτέρω μελέτης του νομοσχεδίου, η επιτροπή προέβη στις ακόλουθες παρατηρήσεις και/ή εισηγήσεις:

1. Στις πρόνοιες του προτεινόμενου νομοσχεδίου θα έπρεπε να περιληφθεί ειδική πρόνοια σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του δικηγόρου, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ελευθερία του δικηγόρου να ασκεί απρόσκοπτα το επάγγελμά του.
2. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου διαπράχθηκε το αδίκημα θα πρέπει να ενημερώσει τον ππαιστή για τις λεπτομέρειες του αδικήματος και για τις προβλεπόμενες ποινές και, σε περίπτωση που θεωρήσει ικανοποιητική την απολογία του ππαιστή, να μην αποταθεί στον πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστηρίου, για να ορίσει άλλο δικαστήριο να επιληφθεί της εκδίκασης της υπόθεσης.
3. Μαζί με το πρακτικό του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου διαπράχθηκε το αδίκημα της καταφρόνησης θα πρέπει να διαβιβάζονται στο δικαστήριο που θα επιληφθεί της εκδίκασης της υπόθεσης και τα πρακτικά της διαδικασίας που ακολούθησε την πιο πάνω ενημέρωση του ππαιστή και της τυχόν απολογίας του.
4. Ο όρος “πράξη σκόπιμης ανευλάβειας” που περιλαμβάνεται στο αδίκημα της καταφρόνησης θα πρέπει να αντικατασταθεί με πιο δόκιμο όρο.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εξέφρασε καταρχάς τις επιφυλάξεις της όσον αφορά την ενδεχόμενη εξαίρεση των δικηγόρων από τις πρόνοιες του προτεινόμενου νομοσχεδίου, συμμεριζόμενη όμως τη θέση της επιτροπής για ειδική ρύθμιση σε σχέση με τους δικηγόρους συμφώνησε με την ανάγκη αναδιτύπωσης του κειμένου του νομοσχεδίου, ώστε, για σκοπούς διαφύλαξης του δικαιώματος ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης δικηγόρου, καθώς και του δικαιώματος δίκαιης δίκης διαδίκου τον οποίο εκπροσωπεί ο δικηγόρος, τα συστατικά στοιχεία του αδικήματος της καταφρόνησης του δικαστηρίου να μη συνιστούν ποινικό αδίκημα για το δικηγόρο που εκπροσωπεί το διάδικο αλλά πειθαρχικό αδίκημα.

Η ίδια εκπρόσωπος συμφώνησε και με τις υπόλοιπες παρατηρήσεις και/ή εισηγήσεις της επιτροπής. Σημειώνεται ότι με τα πιο πάνω συμφώνησε και η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Στη βάση των πιο πάνω, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας υπέβαλε στην επιτροπή διαμορφωμένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο διαλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Για σκοπούς διαφύλαξης του δικαιώματος ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης δικηγόρου, καθώς και του δικαιώματος δίκαιης δίκης διαδίκου τον οποίο εκπροσωπεί ο δικηγόρος, δε συνιστούν ποινικό αδίκημα καταφρόνησης του δικαστηρίου τα λόγια ή η συμπεριφορά δικηγόρου που εκπροσωπεί το διάδικο. Η έλλειψη σεβασμού δικηγόρου προς δικαστή με λόγια ή συμπεριφορά συνιστά πειθαρχικό αδίκημα, το οποίο δύναται να καταγγείλει στο

Πειθαρχικό Συμβούλιο το δικαστήριο ενώπιον του οποίου διαπράχθηκε το εν λόγω αδίκημα.

2. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου διαπράχθηκε το αδίκημα της καταφρόνησης, πριν τροχοδρομήσει διαδικασία εκδίκασης της υπόθεσης με υποβολή αιτήματος προς τον πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστηρίου, ενημερώνει επακριβώς τον ππαιστή για τα συστατικά στοιχεία του αδικήματος και για τις προβλεπόμενες ποινές και, σε περίπτωση απολογίας του ππαιστή την οποία θεωρεί ικανοποιητική, δύναται να μη δώσει συνέχεια στο όλο θέμα με εκδίκαση της υπόθεσης.
3. Στην περίπτωση που θα τροχοδρομηθεί διαδικασία εκδίκασης της υπόθεσης ενώπιον άλλου δικαστηρίου, διαβιβάζεται το πρακτικό του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου διαπράχθηκε το αδίκημα, καθώς και τα πρακτικά της διαδικασίας που ακολούθησε την πιο πάνω ενημέρωση του ππαιστή και της τυχόν απολογίας του.
4. Ο όρος “πράξη σκόπιμης ανευλάβειας” που περιλαμβάνεται στο αδίκημα της καταφρόνησης του δικαστηρίου αντικαθίσταται από τον όρο “πράξη σκόπιμης ασέβειας”.

Περαιτέρω, η επιτροπή επέφερε στο διαμορφωμένο, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κείμενο του νομοσχεδίου επιπρόσθετες τροποποιήσεις νομοτεχνικής φύσεως με σκοπό τη βελτίωση της διατύπωσης των διατάξεών του.

Σημειώνεται ότι με το πιο πάνω κείμενο του νομοσχεδίου, όπως διαμορφώθηκε, συμφώνησε και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Ο κ. Κατσουρίδης φοβήθηκε μήπως αρχίσουν οι δικηγόροι και μιλούν!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έν’ για να προλάβω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 14 έως 17, καθώς και το θέμα της δεύτερης συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009», «Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», «Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

Ναι, κύριε Περδίκη, έχετε κάποιο αίτημα;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή τα νομοσχέδια αυτά είναι, κατά την άποψή μας, πάρα πολύ σημαντικά και ουσιαστικά η επιτροπή Περιβάλλοντος δεν είχε την ευκαιρία να τα εξετάσει, παρά το γεγονός ότι εκκρεμεί αιτιολογημένη γνώμη ενώπιον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η παράκληση του Κινήματος Οικολόγων είναι να αναβληθούν για εξέταση από την επιτροπή Περιβάλλοντος και για ψήφιση μετά το Πάσχα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι υπάρχει συμφωνία στο αίτημα. Δεν υπάρχει κανένας που να εναντιώνεται και ως εκ τούτου τα θέματα των οποίων έχω προαναγγώσει τους τίτλους αναβάλλονται για την πρώτη συνεδρία μετά το Πάσχα. Καλείται η αρμόδια επιτροπή να επιληφθεί των θεμάτων αυτών λόγω των υποχρεώσεών μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έτσι που να μπορέσουμε να επιληφθούμε των θεμάτων στην πρώτη μας συνεδρία μετά το Πάσχα.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 18 θέμα, που είναι «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για τους κανονισμούς «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Γεώργιος Γεωργίου
Αριστοφάνης Γεωργίου

Άγγελος Βότσης
Ζαχαρίας Κουλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Ιουνίου 2008 και στις 24 Μαρτίου και 7 Απριλίου 2009.

Τόσο στην πρώτη όσο και στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η Βοηθός Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, που αφορούν την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 73 του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2006 [Ν. 11(I) του 2006], είναι η αντικατάσταση των υφιστάμενων κανονισμών Κ.Δ.Π. 490/2004, που τιτλοφορούνται «Οι περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2004», που καταργούνται, αφού αυτοί εκδόθηκαν δυνάμει του Νόμου 100(I)/2003 που αντικαταστάθηκε από το Ν. 11(I)/2006.

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι προτεινόμενοι κανονισμοί έχουν ως στόχο, μεταξύ άλλων, να καθορίσουν:

1. τις διαδικασίες προκήρυξης διαγωνισμού, υποβολής, παραλαβής και αξιολόγησης προσφορών και ανάθεσης συμβάσεων στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και
2. τα όργανα τα οποία έχουν αρμοδιότητα και εξουσία να αποφασίζουν την ανάθεση της σύμβασης, την απόρριψη οποιασδήποτε προσφοράς ή την ακύρωση του διαγωνισμού.

Περαιτέρω, οι προτεινόμενοι κανονισμοί συμπληρώνουν τον περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 [Ν.11(I) του 2006], ο οποίος ψηφίστηκε με στόχο τη συμφωνία της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2004/17/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Μαρτίου 2004, όπως αυτή τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 2083/2005 της Επιτροπής της 19^{ης} Δεκεμβρίου 2005 περί τροποποίησης των Οδηγιών 2004/17/EK και 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί που αφορούν το συντονισμό της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου από μόνοι τους δεν αφορούν το κοινοτικό κεκτημένο, αλλά η εφαρμογή τους στοχεύει στη διασφάλιση βασικών αρχών του κεκτημένου, όπως είναι η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, αφού το γενικότερο πλαίσιο και η φιλοσοφία των εν λόγω κανονισμών δε διαφέρει από τη φιλοσοφία των υφιστάμενων κανονισμών, καθότι οι νέοι κανονισμοί παρουσιάζονται πιο βελτιωμένοι, σε σύγκριση με τους προηγούμενους κανονισμούς,

σε επιμέρους σημεία και κυρίως ως προς τη διατύπωσή τους και τη λειτουργικότητά τους. Επιπρόσθετα, εισάγουν νέες πρόνοιες που διευκολύνουν τη σύναψη Συμφωνιών-Πλαισίου.

Η Βοηθός Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, παρουσιάζοντας τους προτεινόμενους κανονισμούς ενώπιον της επιτροπής, δήλωσε ότι σκοπός των εν λόγω κανονισμών είναι αφενός να συμπληρώσουν την ήδη υφιστάμενη από το Φεβρουάριο του 2006 εναρμονιστική νομοθεσία, αφετέρου η αντικατάσταση των υφιστάμενων κανονισμών, με βάση και τη μέχρι σήμερα αποκτηθείσα εμπειρία από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας. Όπως επισήμανε η ίδια, οι προτεινόμενοι κανονισμοί παρουσιάζονται πιο βελτιωμένοι, ειδικότερα σε επιμέρους σημεία τους, ως προς τη διατύπωση και τη λειτουργικότητά τους. Συγκεκριμένα, δήλωσε ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί που αφορούν την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου απορρέουν από τη νομοθεσία που αφορά το Συντονισμό των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο, που διέπει τις διαδικασίες προσφορών των οργανισμών κοινής ωφέλειας, όπως είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, και κάθε ένας από τους οργανισμούς αυτούς διέπεται από δικούς του κανονισμούς για τις προσφορές.

Περαιτέρω, όπως η ίδια δήλωσε, η φιλοσοφία των προτεινόμενων κανονισμών παραμένει η ίδια με τους υφιστάμενους κανονισμούς, με εξαίρεση κάποιες καινοτομίες που απορρέουν από τις νέες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπαισέρχονται σ' αυτούς και αφορούν, μεταξύ άλλων, τις Συμφωνίες-Πλαίσιο και την προσθήκη νέου άρθρου που αφορά την παρουσία ανεξάρτητων παρατηρητών στις συνεδρίες των αποφασιζόντων οργάνων κατά τη διαδικασία συζήτησης για λήψη απόφασης για ανάθεση σύμβασης.

Η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι σε γενικές γραμμές συμφωνεί με τους εν λόγω κανονισμούς, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, αλλά παράλληλα προέβη σε ορισμένες εισηγήσεις επί ειδικότερων θεμάτων που αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Την συμπερίληψη πρόνοιας στους εν λόγω κανονισμούς, έτσι που να παρέχεται στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας ή σε εκπρόσωπό του το δικαίωμα να παρακάθεται στις συνεδρίες των αποφασιζόντων οργάνων ως ανεξάρτητος παρατηρητής, να εκφράζει τις απόψεις του και να ζητεί όπως αυτές καταγράφονται στα πρακτικά.
2. Την προσθήκη στους εν λόγω κανονισμούς διάταξης, έτσι που, σε περίπτωση έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου της διαδικασίας με διαπραγμάτευση, με ή χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού, αυτή να κοινοποιείται στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
3. Την τροποποίηση των εν λόγω κανονισμών, έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση παράτασης της ισχύος της προσφοράς, οι προσφοροδότες θα παρατείνουν ταυτόχρονα την ισχύ της εγγύησης συμμετοχής τους κατά την αντίστοιχη χρονική περίοδο.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ότι συμφωνεί με τους προτεινόμενους κανονισμούς, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, καθότι το γραφείο της έχει προβεί στο σχετικό νομοτεχνικό έλεγχο του κειμένου των εν λόγω κανονισμών. Παράλληλα, ωστόσο, η ίδια δήλωσε ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις και παρατηρήσεις των παρευρισκομένων στη συνεδρία της επιτροπής και κυρίως της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας, θα ήταν χρήσιμο αυτές να μελετηθούν σε

συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους, ώστε να τροποποιηθεί ανάλογα το κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών και να επέλθει βελτίωση στο λεκτικό ορισμένων διατάξεων τους που χρήζουν περαιτέρω διευκρίνισης για αποφυγή οποιωνδήποτε παρερμηνειών που ενδεχομένως αυτές να εμπεριέχουν.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι συμφωνεί με το περιεχόμενο των προτεινόμενων κανονισμών, αφού αυτοί παρουσιάζονται πιο βελτιωμένοι σε σχέση με τους υφιστάμενους κανονισμούς και βελτιώνουν σημαντικά τις διαδικασίες προκήρυξης του διαγωνισμού, της υποβολής, της παραλαβής και της αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και της ανάθεσης των συμβάσεων από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Ο εκπρόσωπος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά τη διαδικασία προσφορών και της ανάθεσης των συμβάσεων και προς τούτο συμφωνεί στην ολότητά τους με τις παρατηρήσεις και εισηγήσεις στις οποίες έχουν προβεί οι εμπλεκόμενοι φορείς και ιδιαίτερα η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας. Προς την κατεύθυνση αυτή, πρόσθεσε, θα πρέπει να γίνουν οι ενδεδειγμένες τροποποιήσεις και να διαμορφωθεί ανάλογα το κείμενο των εν λόγω κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ ανέφεραν ότι συμφωνούν με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, καθώς και με τις προτεινόμενες εισηγήσεις των εμπλεκόμενων φορέων, όπως αυτές εκφράστηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών κάλεσε όλους τους αρμόδιους φορείς να μελετήσουν όλες τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από τους ενδιαφερομένους για τροποποιήσεις στους υπό συζήτηση κανονισμούς, με στόχο αυτές να ενσωματωθούν στο κείμενο των κανονισμών. Συναφώς, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ως η Αρμόδια Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων, με δύο επιστολές του, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008 και 31^{ης} Μαρτίου 2009, κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο, που αποτελεί το συμπεφωνημένο κείμενο μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων, στο οποίο έχουν ενσωματωθεί οι πιο πάνω εισηγήσεις για τροποποιήσεις στους προτεινόμενους κανονισμούς, που αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Τις προαναφερθείσες εισηγήσεις που υποβλήθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
2. Την προσθήκη νέου κανονισμού που αφορά στο δικαίωμα υποβολής εισηγήσεων από οικονομικούς φορείς που ενδιαφέρονται να υποβάλουν προσφορά αναφορικά με τυχόν εισηγήσεις, σχόλια και παρατηρήσεις τους σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους των εγγράφων του διαγωνισμού.
3. Την προσθήκη ειδικής διάταξης στους εν λόγω κανονισμούς, έτσι που να καθορίζεται στα έγγραφα του διαγωνισμού ότι, σε περίπτωση που απαιτείται η υποβολή της σχετικής εγγύησης συμμετοχής σε διαγωνισμό, αυτή να μη δύναται να εκπνέει πριν από την πάροδο ενός μηνός από την ημερομηνία λήξης της ισχύος της προσφοράς που υποβάλλεται.
4. Την προσθήκη στους εν λόγω κανονισμούς διάταξης που να καθορίζει ότι η ακύρωση διαγωνισμού μετά την υποβολή των προσφορών γίνεται κατόπιν απόφασης του αποφασίζοντος οργάνου, καθώς επίσης ότι ένας από τους βασικούς λόγους για ακύρωση διαγωνισμού θεωρείται η μη τελική έγκριση των αναγκαίων πιστώσεων από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

5. Την εισαγωγή πρόνοιας στους εν λόγω κανονισμούς η οποία επιβάλλει την υποχρέωση στο συντονιστή και στα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης και της Επιτροπής Προσφορών, καθώς και στους ιδιώτες συμβούλους στους οποίους ανατίθεται η αξιολόγηση προσφορών να υπογράφουν δήλωση ότι θα εκτελούν τα καθήκοντά τους με ευσυνειδησία και αμεροληψία και ότι θα αποκαλύπτουν τυχόν συγγένεια με οποιοδήποτε πρόσωπο σχετικά με το οποίο έχουν άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή άλλο συμφέρον.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού υιοθέτησε το κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών, σύμφωνα με τα πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ερχόμεθα τώρα, κύριοι συνάδελφοι, στο θέμα της πρώτης συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 12 Ιουνίου 2008 και 2 Απριλίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο διευθυντής των Φυλακών, ο ψυχολόγος και ο ψυχίατρος των Φυλακών, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Διοικήσεως, εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Συλλόγου Συμπαράστασης Φυλακισμένων "Απόστολος Ονήσιμος".

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φυλακών Νόμου, ώστε, σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις για τα σωφρονιστικά συστήματα, να καθιστάται δυνατή η εξέταση και η απόφαση από ανεξάρτητο συμβούλιο που καθιερύεται με τον προτεινόμενο νόμο επί αιτημάτων κρατουμένων για αποφυλάκισή τους επ' αδεία, προκειμένου να εκτίσουν το υπόλοιπο μέρος της ποινής φυλάκισης εκτός των φυλακών, υπό τους όρους και τους περιορισμούς που θα θέτει το υπό

αναφορά συμβούλιο. Ειδικότερα, αιτήματα θα μπορούν να υποβάλλονται απευθείας στο πιο πάνω συμβούλιο από κρατούμενους στους οποίους επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης άνω των δύο ετών και οι οποίοι έχουν εκτίσει το ήμισυ της ποινής τους ή από κρατούμενους οι οποίοι καταδικάστηκαν σε ποινή ισόβιας φυλάκισης και οι οποίοι έχουν εκτίσει τουλάχιστο δεκαπέντε έτη της ποινής τους.

Σημειώνεται ότι τα έτη ποινής φυλάκισης υπολογίζονται ημερολογιακά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, για την εξέταση αιτημάτων και τη λειτουργία του συστήματος αποφυλάκισης επ' αδεία προβλέπονται διαδικασίες που είναι συμβατές με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ). Ειδικότερα, προκειμένου να μπορεί να αποφασίσει το συμβούλιο για το θέμα της αποφυλάκισης του κρατούμενου, προσδιορίζονται οι διάφοροι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, όπως ο βαθμός επικινδυνότητάς του, η διασφάλιση της προστασίας της κοινωνίας και οι προσωπικές, οικογενειακές και άλλες συνθήκες του κρατούμενου. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η αποφυλάκιση επ' αδεία αφορά τον τρόπο εκτέλεσης της ποινής και η απόφαση του συμβουλίου υπόκειται σε ανάκληση, σε περίπτωση που παραβιάζονται οι όροι που έχει θέσει για την αποφυλάκιση. Σε περίπτωση δε που ο κρατούμενος καταδικάζεται σε ποινή φυλάκισης, ενόσω εκτίει ποινή επ' αδεία εκτός των φυλακών, η άδεια αποφυλάκισης παύει αυτόματα να ισχύει.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, για τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου των νομοθετικών ρυθμίσεων που θα διέπουν τη δυνατότητα απόλυσης ισοβιτών υπό όρους, ανεξάρτητα και χωρίς να επηρεάζεται η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 53.4 του συντάγματος, το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέμενε την έκδοση της απόφασης του ΕΔΑΔ σε ατομική προσφυγή που είχε υποβληθεί από ισοβίτη εναντίον της Δημοκρατίας, ούτως ώστε να αντλήσει κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες θα ήταν καθοριστικής σημασίας για τη συμβατότητα των μέτρων που θα διαμορφώνονταν έναντι των διατάξεων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Πρόθεση τόσο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας όσο και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως είναι να προωθηθούν μέτρα για ρύθμιση του θέματος των ισοβιτών, ανεξάρτητα από το κατά πόσο θα διεγιγνώσκето τελικά οποιαδήποτε παραβίαση από πλευράς της Δημοκρατίας στην πιο πάνω υπόθεση. Σημειώνεται ότι με την τελεσίδικη απόφαση του ΕΔΑΔ, που εκδόθηκε το Φεβρουάριο του 2008, απορρίφθηκαν ουσιαστικά όλοι οι ισχυρισμοί του αιτητή για παραβίαση της πιο πάνω σύμβασης από τη Δημοκρατία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την ίδια έκθεση, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Το συμβούλιο θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο για περίοδο τριών ετών και θα αποτελείται από έναν πρώην δικαστή με πολυετή πείρα στο ποινικό δίκαιο και άλλα τέσσερα μέλη με προσόντα σε ειδικότητες όπως η δικανική ψυχιατρική, η δικανική ψυχολογία, η ψυχιατρική, η ψυχολογία και η εγκληματολογία.
2. Δικαίωμα υποβολής αιτήματος έχει κάθε κρατούμενος, εφόσον έχει εκτίσει το ήμισυ της ποινής φυλάκισής του η οποία υπερβαίνει τα δύο έτη.
3. Στην περίπτωση ισοβίτη τέτοιο δικαίωμα παρέχεται, εφόσον έχουν εκτιθεί τουλάχιστο δεκαπέντε έτη ποινής φυλάκισης και, αν έχουν επιβληθεί περισσότερες και διαδοχικές ποινές ισόβιας φυλάκισης, εφόσον έχουν εκτιθεί τουλάχιστον είκοσι πέντε έτη ποινής φυλάκισης.

4. Στις περιπτώσεις ποινών φυλάκισης που είναι διαδοχικές, το αίτημα μπορεί να υποβληθεί, όταν εκτιθεί το ήμισυ του συνόλου των ποινών αυτών και, αν η μεγαλύτερη ποινή είναι η ποινή των ισοβίων, εφόσον έχουν εκτιθεί τουλάχιστο δεκαπέντε έτη φυλάκισης.
5. Στις περιπτώσεις ποινών φυλάκισης που συντρέχουν, το αίτημα μπορεί να υποβληθεί, όταν εκτιθεί το ήμισυ της μεγαλύτερης σε διάρκεια ποινής και, αν η μεγαλύτερη ποινή είναι η ποινή των ισοβίων, εφόσον έχουν εκτιθεί τουλάχιστο δεκαπέντε έτη φυλάκισης.
6. Όταν απορρίπτεται αίτημα από το συμβούλιο επί της ουσίας, δεν επιτρέπεται η υποβολή νέου αιτήματος αναφορικά με την ίδια ποινή, παρά μόνο μετά την παρέλευση ενός έτους. Στην περίπτωση όμως της ποινής των ισοβίων ή της ποινής φυλάκισης πέραν των δεκαπέντε ετών, δεν επιτρέπεται η εκ νέου υποβολή αιτήματος, παρά μόνο μετά την παρέλευση δύο ετών από την τελευταία εξέταση.
7. Για τη λήψη απόφασης σε αίτημα κρατουμένου για αποφυλάκιση επ' αδεία και για τους όρους και περιορισμούς που είναι σκόπιμο να τεθούν, το συμβούλιο συνεκτιμά μια σειρά παραγόντων, μεταξύ των οποίων, τους ακόλουθους:
  - α. Το βαθμό επικινδυνότητας του κρατουμένου και τις πιθανότητες υποτροπής.
  - β. Τη διασφάλιση της προστασίας της κοινωνίας, ιδίως σε περιπτώσεις ισοβιτών και βαρυποινιτών που διέπραξαν αδικήματα βίας.
  - γ. Το είδος του αδικήματος.
  - δ. Τις προσωπικές και οικογενειακές συνθήκες.
  - ε. Το ποινικό μητρώο του κρατουμένου.
  - στ. Τα γραπτά σχόλια του δικαστηρίου κατά την επιβολή της ποινής.
  - ζ. Τη συμπεριφορά στις φυλακές, το βαθμό συνειδητοποίησης των συνεπειών της εγκληματικής συμπεριφοράς, τις προσπάθειες επίλυσης προσωπικών προβλημάτων και τις προθέσεις και τα σχέδια για επανένταξη.
  - η. Εκθέσεις ειδικών, ιδίως στις περιπτώσεις κρατουμένων με ιστορικό ψυχολογικών προβλημάτων.
8. Το συμβούλιο εξασφαλίζει όλο το αναγκαίο πληροφοριακό υλικό και εκθέσεις από διάφορες αρμόδιες υπηρεσίες και καλεί σε συνέντευξη τον αιτητή με τους τυχόν δικούς του ειδικούς, δικηγόρο και μάρτυρες, τηρώντας πρακτικά της διαδικασίας.
9. Το συμβούλιο έχει εξουσία να τροποποιεί τους όρους που έθεσε για την επ' αδεία αποφυλάκιση ή να επιβάλλει πρόσθετους όρους ή, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή παραβίασης των όρων, να ανακαλεί την άδεια, εφόσον δώσει την ευκαιρία στον κρατούμενο να ακουστεί. Σε περίπτωση διάπραξης νέου αδικήματος κατά τη διάρκεια της επ' αδεία αποφυλάκισης, η άδεια παύει αυτόματα να ισχύει.

Σημειώνεται ότι η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου θα καλύψει και τους κρατουμένους που θα εκτίουν ποινή φυλάκισης κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Οι προϋποθέσεις υποβολής αιτήματος για υπό όρους αποφυλάκιση επ' αδεία.
2. Η σύνθεση του συμβουλίου και η ανάγκη να συμμετέχει σ' αυτό ένας νομικός.
3. Η ανάγκη για συγκεκριμενοποίηση των όρων και των περιορισμών που θα τίθενται από το συμβούλιο για σκοπούς μείωσης του κινδύνου υποτροπής του κρατουμένου.
4. Η ανάγκη να ενημερώνεται γραπτώς το συμβούλιο από το πρόσωπο που επιβλέπει και εποπτεύει τον κρατούμενο σχετικά με την τήρηση των όρων που θέτει το συμβούλιο, καθώς και σχετικά με την ένταξη του κρατουμένου στην κοινωνία.

Αναφορικά με τα πιο πάνω ζητήματα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφεραν ότι δε φέρουν ένσταση στο ενδεχόμενο διαφοροποίησης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, με εξαίρεση το θέμα της σύνθεσης του συμβουλίου και της εισήγησης να συμμετέχουν σ' αυτό εκτός από ένας πρώην δικαστής και ένας νομικός. Για το θέμα αυτό το υπουργείο εξέφρασε τις επιφυλάξεις του, λόγω του ρόλου του συμβουλίου και της φύσεως των αιτημάτων για τα οποία θα αποφασίζει.

Στη βάση των πιο πάνω, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ανταποκρινόμενη σε σχετική παράκληση της επιτροπής, υπέβαλε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο διαλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Οι όροι και οι περιορισμοί που θα τίθενται από το συμβούλιο για σκοπούς μείωσης του κινδύνου υποτροπής του κρατουμένου, οι οποίοι μπορεί να προϋποθέτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
  - α. Την απαγόρευση για καθορισμένο χρόνο στη διαμονή, εργασία, επίσκεψη ή διακίνηση του κρατουμένου σε χώρους, τόπους, κτίρια ή εγκαταστάσεις τους ή σε επαρχίες ή άλλα μέρη που προσδιορίζονται στην απόφαση του συμβουλίου.
  - β. Την απαγόρευση επαφής του κρατουμένου με συγκεκριμένο πρόσωπο ή πρόσωπα ή με πρόσωπα συγκεκριμένης ηλικίας, επαγγέλματος ή κατηγορίας.
  - γ. Την τήρηση δέσμευσης που αναλήφθηκε από τον κρατούμενο όπως υποβληθεί σε θεραπεία για απεξάρτησή του από ναρκωτικά ή κατάχρηση αλκοόλης ή τυχόν θεραπεία από άλλη κατάσταση εξάρτησης.
  - δ. Την ανάληψη δέσμευσης από τον κρατούμενο για εξεύρεση εργασίας ή απασχόλησης ή και έναρξη παρακολούθησης επιμορφωτικού προγράμματος ή προγράμματος επαγγελματικής αποκατάστασης.
2. Η τήρηση των όρων ή περιορισμών που θέτει το συμβούλιο επιτηρείται από πρόσωπο που επιβλέπει και εποπτεύει τον κρατούμενο, το οποίο ενημερώνει γραπτώς το συμβούλιο σε σχέση με την τήρηση των όρων και σε σχέση με την ένταξη του κρατουμένου στην κοινωνία.

Η επιτροπή μελέτησε το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου και σε μεταγενέστερο στάδιο, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε περαιτέρω το κείμενό του, ώστε σ' αυτό να διαλαμβάνονται, επιπρόσθετα των πιο πάνω, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα:

1. Ως μέλη του συμβουλίου διορίζονται άτομα εγνωσμένου κύρους και ήθους από τα οποία το ένα μέλος πρέπει να είναι πρώην δικαστής με πολυετή πείρα στο ποινικό δίκαιο, ένα άλλο μέλος νομικός και τα υπόλοιπα τρία μέλη να κατέχουν προσόντα σε σχετικές με το θέμα ειδικότητες, όπως η δικανική ψυχιατρική, η δικανική ψυχολογία, η ψυχιατρική, η ψυχολογία, η κοινωνιολογία και η εγκληματολογία.
2. Στους παράγοντες τους οποίους το συμβούλιο συνεκτιμά σε κάθε περίπτωση για τη λήψη απόφασης σε αίτημα κρατουμένου για την υπό όρους αποφυλάκισή του επ' αδεία συμπεριλήφθηκε η έμπρακτη μεταμέλεια του κρατουμένου για την εγκληματική του συμπεριφορά.

Περαιτέρω, η επιτροπή επέφερε στο διαμορφωμένο, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κείμενο του νομοσχεδίου επιπρόσθετες τροποποιήσεις νομοτεχνικής φύσεως, με σκοπό τη βελτίωση της διατύπωσης των διατάξεών του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η νομοθεσία αυτή είναι αποτέλεσμα μιας προσπάθειας, θα έλεγα πολλών χρόνων, η οποία άρχισε με πρωτοβουλία της Βουλής το 2004, όταν εγγράψαμε αυτεπάγγελτα θέμα στην επιτροπή Νομικών όσον αφορά τη συμμόρφωσή μας ή τουλάχιστο την υιοθέτηση της σύστασης του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2003 με αριθμό 22/2003.

Η αποφυλάκιση επ' αδεία είναι μέτρο σωφρονιστικό και επανένταξης των φυλακισμένων στην κοινωνία. Δεν αντικρίζεται ως μέτρο αποφυλάκισης και αποσυμφόρησης των φυλακών. Δεν μπορεί ένας πολίτης καταδικασμένος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ισόβια κάθειρξη να τιμωρείται για όλη του τη ζωή, να μην έχει μια δεύτερη ευκαιρία, εάν έμπρακτα μετανοήσει για εκείνο που έκανε, να μπορεί να επανενταχθεί σε αυτή την κοινωνία και να μπορεί να δημιουργήσει μια νέα συμμετοχή.

Στις άλλες χώρες ποινές όπως τα ισόβια ορίζονται με μέγιστη φυλάκιση μιας συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας, ενώ στον τόπο μας η ποινή ισόβιας φυλάκισης είναι διά βίου, δηλαδή όσο επικρατεί η βιολογική ζωή ενός ανθρώπου.

Με την αδυναμία που παρουσιάζεται στο δικό μας σύστημα του να παραχωρηθεί μια ευκαιρία σ' έναν ισοβίτη είναι ωσάν να καταδικάζαμε με τον ίδιο ακριβώς τρόπο σε θάνατο έναν πολίτη ο οποίος καταδικάστηκε με την ποινή της ισόβιας φυλάκισης και μάλιστα, θα έλεγα, σε αργό θάνατο.

Η σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης του Σεπτεμβρίου του 2003 ουσιαστικά παρότρυνε τα κράτη μέλη, ώστε να δημιουργήσουν μέσω νόμου διαδικασίες οι οποίες θα επέτρεπαν σε όλους τους κατάδικους να έχουν την ευκαιρία να αποφυλακιστούν, επιδεικνύοντας μια ανάλογη σωστή συμπεριφορά. Και ο όρος αυτός της

“αποφυλάκισης” περιελάμβανε και τους ισοβίτες. Έτσι, έγινε η εισήγηση σ’ όλα τα κράτη μέλη να προχωρήσουν στην εισαγωγή διαδικασίας που θα επέτρεπε στους καταδικασμένους στις φυλακές, και κυρίως τους ισοβίτες, να έχουν μια δεύτερη ευκαιρία. Επιπρόσθετα, στην ίδια σύσταση προνοείτο ότι θα έπρεπε οι φυλακισμένοι να εγνωρίζαν εκ των προτέρων τη δυνατότητα αυτή και το δικαίωμα, ώστε να μπορούν να αποφυλακιστούν σε μια δεδομένη στιγμή. Δεν πρόκειται για διαδικασία απονομής χάριτος. Πρόκειται για μια διαδικασία η οποία στην ουσία επιτρέπει στους φυλακισμένους να εκτίσουν ποινή φυλάκισης εκτός της φυλακής. Έτσι, δε συγκρούεται -όπως η Νομική Υπηρεσία ανέφερε στην επιτροπή- με το δικαίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας, το αποκλειστικό δικαίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας, να απονέμει χάρη.

Η παραχώρηση αυτής της δυνατότητας γίνεται μέσω ενός αιτήματος, που υποβάλλεται στο Συμβούλιο Αποφυλάκισης επ’ Αδεία. Το συμβούλιο αυτό εξετάζει το αίτημα, αφού προηγουμένως εκπληρωθούν κάποιες προϋποθέσεις. Μεταξύ των προϋποθέσεων αυτών είναι και η δυνατότητα υποβολής του αιτήματος, όταν κάποιος εκτίσει το ένα δεύτερο της ποινής και αν η ποινή αυτή είναι πέραν των δύο ετών. Για δε τους ισοβίτες, όταν αυτοί εκτίσουν τα δώδεκα χρόνια -ημερολογιακά χρόνια- της ποινής τους. Τέτοιες ρυθμίσεις συναντούμε σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μάλιστα, με ακριβώς παρόμοιες ρυθμίσεις ή ακόμα και με λιγότερα χρόνια απ’ αυτά τα οποία έχουμε προνοήσει εμείς στη δική μας νομοθεσία. Επιπρόσθετα όμως, λαμβάνονται υπόψη στην εξέταση του αιτήματος και ο βαθμός επικινδυνότητας και η διασφάλιση της προστασίας της κοινωνίας και οι προσωπικές οικογενειακές καταστάσεις και πολλά άλλα, τα οποία καταδεικνύουν την ανάγκη ή το ότι μπορεί αυτό το αίτημα να γίνει αποδεκτό.

Πρόχειο όμως αυτής της δυνατότητας η έμπρακτη μεταμέλεια του φυλακισμένου και των ισοβιτών ειδικότερα. Αυτή η υποχρέωση όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιβλήθηκε όχι μόνο από την ανάγκη να μπορέσει ουσιαστικά ένας κατάδικος να έχει μια δεύτερη ευκαιρία, αλλά από την ίδια την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπόθεση του ισοβίτη Καυκαρή. Και μάλιστα, το ίδιο το δικαστήριο σ’ αυτή την απόφαση παρατήρησε ότι η έλλειψη μιας τέτοιας διαδικασίας στην ουσία συνιστούσε παράβαση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ειδικότερα του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου 4, κάνοντας μάλιστα ειδική αναφορά σε άρθρα του πρωτοκόλλου. Και εκείνο που πραγματικά εμάς μας προβληματίζει είναι γιατί χρειάστηκε να μεσολαβήσει η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για να έρθει αυτή η νομοθεσία. Γιατί, όταν η Βουλή πρωτοβουλιακά θέλησε να συζητήσει αυτό το θέμα, υπήρξε αυτή η έλλειψη ευαισθησίας από τους κυβερνώντες να προστατεύσουν κάποιο δικαίωμα πολιτών αυτής της Δημοκρατίας, ανεξάρτητα αν αυτοί βρίσκονται στο χώρο των φυλακών; Γιατί ουσιαστικά εμείς γυρίσαμε την πλάτη σε αυτούς τους ανθρώπους, όταν, για παράδειγμα, παρόμοιες διαδικασίες υπάρχουν για χρόνια σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όταν ειδικότερα μάλιστα το 2003 υπήρξε και σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης για αυτό το θέμα;

Δεν είναι δυστυχώς η πρώτη φορά που παρατηρείται αυτού του είδους συμπεριφορά. Δεν είναι η πρώτη φορά που παρατηρούμε να υπάρχει μια έλλειψη ευαισθησίας στη διαφύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανεξαρτήτως κατηγορίας πολιτών. Γι’ αυτό η δική μας παράκληση -υπερψηφίζουμε αυτή τη νομοθεσία, έστω και αργά- είναι ότι οφείλουμε όλοι, όλα τα επίπεδα αρμοδιοτήτων και εξουσιών, όλες οι πολιτειακές εξουσίες αυτού του τόπου, να επιδεικνύουμε τον ανάλογο σεβασμό στα ανθρωπίνια δικαιώματα των πολιτών μας και παράλληλα να προσπαθούμε να τα διαφυλάξουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γεωργίου, έχετε το λόγο.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είχα απευθύνει μια έκκληση το πρωί στην έκτακτη συνεδρία ουσιαστικά της επιτροπής Νομικών, ότι αυτό το θέμα θα μπορούσε να μην απασχολήσει την ολομέλεια με ομιλίες, αλλά να προχωρούσαμε στην ψήφιση της νομοθεσίας και να ελπίζαμε αυτή η νομοθεσία να τύχει μιας σωστής εφαρμογής. Όμως, εφόσον υπήρξε τοποθέτηση, που είναι δικαίωμα αναπαλλοτρίωτο του κάθε συναδέλφου, θα ήθελα να πω δυο λόγια.

Με τη νομοθεσία που τώρα θα εγκρίνουμε ομόφωνα ουσιαστικά εμπλουτίζουμε σ' αυτό τον τομέα της προστασίας της κοινωνίας, γιατί έτσι πρέπει να το ερμηνεύσουμε, το δικαίό μας σύστημα. Ερχόμαστε να προσθέσουμε στα μέτρα που ήδη έχουν ληφθεί την τελευταία χρονιά για εναλλακτικές ποινές. Ερχόμαστε έμπρακτα, και ως κοινοβούλιο, να δώσουμε τη δυνατότητα σε συνανθρώπους μας που έχουν στο παρελθόν παραστρατήσει ή στο μέλλον θα παραστρατήσουν να αποδείξουν στην κοινωνία ότι πράγματι έχουν μετανοήσει για το λάθος ή το έγκλημα το οποίο έχουν κάνει και ότι η κοινωνία δε θα κινδυνεύει απ' αυτούς.

Θα διαφωνήσω με το ότι η καταδίκη σε ισόβια είναι καταδίκη και σε αργό θάνατο. Δε συζητούμε σήμερα θέμα διαφοροποίησης του τι σημαίνει "η ποινή της ισόβιας φυλάκισης": αν είναι η διά βίου φυλάκιση ή όχι. Αυτό είναι ένα άλλο φιλοσοφικό, επιστημονικό και νομικό θέμα, το οποίο έχει υποστηρικτές και στον περιορισμό αλλά και στην παραμονή του στη διά βίου φυλάκιση. Άρα, όσο δεν το συζητάμε, δεν μπορούμε να λέμε αυτό το πράγμα. Εκείνο το οποίο λέμε είναι ότι αυτή τη φορά ανοίγει ένα παράθυρο και για αυτούς τους ανθρώπους, τους βαριά εγκληματήσαντες, οι οποίοι θα τύχουν εξέτασης από το συμβούλιο. Και αυτή η εξέταση, εφόσον θα αποβεί προς αυτούς θετική, θα πρέπει να τους δίνει και ένα μήνυμα όμως, ότι η επ' αδεία αποφυλάκιση τους δε θα είναι ουσιαστικά λήξη της ποινής τους. Θα είναι στην ουσία η ευκαιρία που έχουν στη ζωή τους να αποδείξουν ότι δεν πρέπει να είναι έγκλειστοι σε κάποιο ίδρυμα του κυπριακού κράτους, ότι μπορούν να βρίσκονται, να εργάζονται, να ζουν με τις οικογένειές τους και να λειτουργούν ως κάθε μέσος, λογικός και νομοταγής πολίτης.

Ταυτόχρονα, θέλω να εκφράσω και την πεποίθηση ότι θα βρεθούν οι πέντε τολμηροί συμπολίτες μας που θα δεχθούν να αναλάβουν την ευθύνη να μπουν σ' αυτό το συμβούλιο το οποίο θα καταρτιστεί. Θέλω να πω ότι η πολιτεία και όλοι εμείς πρέπει να καλέσουμε την εκτελεστική εξουσία, αλλά και τη νομοθετική εξουσία να δώσουν μέτρα προστασίας σ' αυτούς τους ανθρώπους που θα υπηρετούν σ' αυτό το συμβούλιο, από το βοηθό γραφείου μέχρι και τον πρόεδρο του συμβουλίου. Αναμένουμε ότι θα δοθεί αυτή η δυνατότητα ασφάλειας, να νιώθουν ασφαλείς, για να είναι ορθές οι αποφάσεις τους. Γιατί θέλω να το πω εδώ: εμείς, ως ΑΚΕΛ, δε θέλουμε να δούμε εκτός των φυλακών ανθρώπους οι οποίοι θα επαναλάβουν τα εγκλήματά τους. Θέλουμε να δούμε εκτός των φυλακών εκείνους που πραγματικά έμπρακτα έχουν μετανοήσει και οι Ερινύες τούς έχουν τιμωρήσει και θα συνεχίσουν να τους τιμωρούν σε όλη τους τη ζωή. Όχι όμως εκείνους οι οποίοι συνεχίζουν να είναι αμετανόητοι και συνεχίζουν να μην εκφράζουν τον ελάχιστο σεβασμό στα θύματα των δικών τους χεριών και των φόνων που έχουν κάμει.

Η κοινωνία επίσης πρέπει να είναι έτοιμη για την επανένταξη αυτών των ανθρώπων. Είναι ένα και πάλι ευρύτατο θέμα, όπου η κοινωνία δυστυχώς -κατά την άποψή μας- δεν είναι ακόμα έτοιμη να δεχθεί αυτούς που αποφυλακίζονται. Εγώ λέω για ελαφρά αδικήματα, για να μην είναι δακτυλοδειχνοόμενοι, να μην είναι μονίμως άνεργοι, να μην είναι απόκληροι της κοινωνίας. Αυτά τα μηνύματα οφείλουμε ως κοινοβούλιο να τα δώσουμε, αν θέλουμε αυτός ο θεσμός να επιτύχει και αν θέλουμε να προσφέρουμε θετική υπηρεσία προς όλες τις κατευθύνσεις. Ταυτόχρονα, πιστεύουμε ότι με αυτό το μέτρο ενδεχομένως να δίνουμε τη δυνατότητα και διόρθωσης λαθών για κάποιους αθώους που έχουν καταδικαστεί.

Συνεπώς, βλέποντας σφαιρικά αυτά τα ζητήματα, πρέπει να έχουμε θετική αντίκριση και θα πρέπει να 'μαστε έτοιμοι και ασφάλεια να προσφέρουμε, αλλά και να προστατεύσουμε την κοινωνία. Να βοηθήσουμε συμπολίτες μας και να οδηγήσουμε και στην αποσυμφόρηση των φυλακών, οι οποίες σήμερα δυστυχώς έχουν έναν τριπλόσσιο πληθυσμό απ' αυτόν που αντέχουν. Η ιδρυματοποίηση δεν είναι η απάντηση στα προβλήματα. Η γκετοποίηση επίσης. Η αποκλήρωση επίσης. Ας δεχτούμε αυτούς τους ανθρώπους και ας τους βοηθήσουμε. Και ας βοηθήσουν στο τέλος της ημέρας και αυτοί τον εαυτό τους. Εύχομαι να πάμε καλά με αυτή την καινοτομία που κάνουμε σήμερα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω πως μια διάσταση, σε αυτή τη συζήτηση που κάνουμε, που θα πρέπει να υπερτονιστεί, είναι ότι, όσο και αν φαντάζει αντιφατικό ή δυσεξήγητο, η εισαγωγή αυτής της νομοθεσίας προστατεύει την κοινωνία την ίδια. Υπό ποια έννοια; Σύγχρονες εγκληματολογικές μελέτες -και όχι μόνο, αλλά και από το παρελθόν- έχουν καταδείξει ότι άνθρωποι οι οποίοι έχουν καταδικαστεί σε ισόβια φυλάκιση, με την επεξήγηση ότι η ισόβια φυλάκιση σημαίνει φυλάκιση μέχρι τέλους της βιολογικής τους ύπαρξης, όπως ήταν το νομικό καθεστώς το δικό μας εδώ στην Κύπρο, δεν έχουν κανένα, μα κανένα, λόγο όντες μέσα στις φυλακές να συμπεριφέρονται κατά τρόπο που να δείχνει ότι έχουν αναμορφωθεί, ότι δηλαδή έχουν εγκαταλείψει τις εγκληματικές τάσεις και έξεις, ότι έχουν συμμορφωθεί και ότι προτίθενται ή έχουν αλλάξει τρόπο ζωής. Γιατί; Γιατί απλούστατα δεν υπήρχε σωτηρία γι' αυτούς. Ένας ο οποίος είναι ισοβίτης και θα μείνει κλεισμένος εντός των φυλακών μέχρι τέλους της βιολογικής του ύπαρξης προς τι να δείξει καλή συμπεριφορά; Γιατί να αναμορφωθεί; Γιατί να δείξει σε αυτούς που βρίσκονται μέσα στις φυλακές, αλλά και στην κοινωνία ότι έχει αλλάξει; Δεν πρόκειται και δεν επρόκειτο να πάρει οτιδήποτε σε αντάλλαγμα. Γι' αυτόν το μοναδικό ουσιώδες αντάλλαγμα είναι να μειωθεί ο χρόνος της ποινής φυλάκισής του ή να εξαλειφθεί εντελώς κατά τρόπο που να μπορεί να κυκλοφορήσει έξω.

Όταν λοιπόν δεν είχε αυτή την ανταπόδοση, σήμαινε πως από όλα τα αναμορφωτικά προγράμματα των φυλακών, για τα οποία, με πολύ κόπο και πολλή προσπάθεια, αλλά και με μεγάλη δαπάνη από την εκάστοτε κυβέρνηση, ξοδεύονταν και εκδπαπώνοντο πολλά για την αναμόρφωση των φυλακισμένων, οι ισοβίτες εξαιρούντο εξ ορισμού, εννοώ από αυτή την προσπάθεια. Γιατί ήταν κατανοητό πως δεν επρόκειτο ποτέ να ανταποκριθούν, εφόσον δεν είχαν καμία σωτηρία μελλοντική

και καμία προοπτική. Υπήρξαν περιπτώσεις στις Κεντρικές Φυλακές ανθρώπων οι οποίοι αυτοκτόνησαν, ισοβιτών, με λογική ισορροπημένη, με καθόλου ψυχολογικά προβλήματα και χωρίς καμία ψυχολογική διαταραχή. Αυτοκτόνησαν κάτω από την ψυχρή μαθηματική λογική που έλεγε εκείνα τα χρόνια το εξής: «Ό,τι και να κάνω, όσο και να προσπαθήσω, όσο και αν δείξω ότι έχω αλλάξει δεν πρόκειται να βγω εκτός των φυλακών. Εγώ αυτό δεν το δέχομαι, δεν μπορώ να το αντέξω, δεν μπορώ να περιμένω τα επόμενα πενήντα ή εξήντα χρόνια...» -όπου ήταν το προσδόκιμο ενδεχομένως της ζωής τους- «... να έρθουν και να με βρουν εντός των φυλακών. Η ψυχρή λογική μου υπαγορεύει να αυτοκτονήσω». Και υπήρξαν τέτοιου είδους περιπτώσεις ανθρώπων οι οποίοι σε ένα πλήρες αδιέξοδο δεν είχαν καμία προοπτική και αποφάσισαν να θέσουν τέρμα στη ζωή τους.

Κατά συνέπεια, αν κάποιος που μένει εντός των φυλακών, χωρίς να έχει οποιαδήποτε προοπτική και ελπίδα, είναι ικανός να βλάψει τον εαυτό του, σκεφτείτε πόσο περισσότερο είναι ικανός να βλάψει την κοινωνία, οργανώνοντας εγκληματικές πράξεις μέσα από τις ίδιες τις φυλακές, οργανώνοντας δολοφονίες, εκβιασμούς, διακίνηση ναρκωτικών, δολοφονίες και παντός είδους αδικήματα. Με ποια εξουσία και με ποια δύναμη; Με τη δύναμη του απελπισμένου, που δε φοβάται τίποτε, δεν ελπίζει τίποτε και δεν πιστεύει τίποτε, γιατί απλούστατα είναι χαμένος. Δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να βγει εκτός των φυλακών, οπότε θεωρεί πως ό,τι κάνει δεν πρόκειται να τον αγγίξει κατά τρόπο πιο αρνητικό ή δυσμενέστερο από ό,τι βιώνει τη συγκεκριμένη στιγμή. Υπό αυτή την έννοια λοιπόν είναι προστασία και για την ίδια την κοινωνία.

Δέχομαι ταυτόχρονα και παράλληλα -και είναι ένα εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα αυτό, που ίσως να μας δοθεί ευκαιρία να το κουβεντιάσουμε και σε μία άλλη περίπτωση πιο δημιουργικά και πιο παραγωγικά- ότι με την τοποθέτηση σε λειτουργία, με το να θέσουμε σε λειτουργία αυτό το νόμο, πρέπει να ενημερώσουμε την κοινωνία κατάλληλα. Πρέπει η κοινωνία να πληροφορηθεί τα θετικά αυτού του νομοθετήματος, αλλά και να διαγράψει από το μυαλό της ή να περιορίσει στις πραγματικές τους διαστάσεις τα αρνητικά, γιατί μπορεί να υπάρχουν και κάποια αρνητικά, τα οποία όμως είναι απείρως μικρότερα από τα θετικά. Θα πρέπει οι άνθρωποι αυτοί, ενόσω και εφόσον συμπεριφέρονται σωστά στα πλαίσια της εποπτείας που προβλέπει ο νόμος, όχι μόνο να δικαιούνται να έχουν τη δεύτερη ευκαιρία σε προσωπικό επίπεδο, που αναφέρθηκε προηγουμένως, αλλά να μπορούν με την παρουσία τους μέσα στην κοινωνία, αποκατεστημένοι, να αποτελούν παραγωγικά μέλη μιας κοινωνίας. Θα προστατεύεται λοιπόν η κοινωνία με την παραγωγική λειτουργία τους, αφού θα έχουν εγκαταλείψει τις απελπισμένες προσπάθειές τους για δημιουργία ή για διάπραξη ποινικών αδικημάτων λόγω της απελπισίας τους και της έλλειψης προοπτικής, σε περίπτωση που δεν περνούσε ο νόμος ευρισκόμενοι εντός των φυλακών.

Βεβαίως, θέλει αγωγή, θέλει παιδεία, θέλει προσπάθεια αυτή η πτυχή. Και θέλει βεβαίως και προσέγγιση, κατά τρόπο που κάποιοι οι οποίοι έχουν πονέσει από αυτές τις εγκληματικές πράξεις να κατανοήσουν πως τόσο ο χρόνος όσο βέβαια και η ανθρώπινη επιείκεια ισορροπημένη από τα θεσμικά όργανα, ενώ δεν επιτρέπει τη διάπραξη ξανά των ίδιων αδικημάτων και θα είναι απόλυτα τιμωρητική στη διάπραξη οποιωνδήποτε νέων αδικημάτων, ενώ θα βρίσκεται ο περί ου ο λόγος αποφυλακισθείς με αποφυλάκιση επ' αδεία, παράγοντες που έχουν λεχθεί τόσο από τους συναδέλφους μου όσο και από εμένα τώρα, συνηγορούν στο να υπάρχει αυτή η διαφορετική αντιμετώπιση. Με πρώτο, κύριο και πρωταρχικό το ότι έτσι συμπεριφέρονται οι πολιτισμένες κοινωνίες και με βάση τις συστάσεις, αλλά και τις δεσμευτικές αποφάσεις των ευρωπαϊκών οργάνων.

Υπάρχουν όμως και μειονεκτήματα, τα οποία αφορούν εμάς τους βουλευτές, σε αυτό το νομοθέτημα, τα οποία είναι καλά να τα πούμε από τώρα, γιατί θα τα

αντιμετωπίσουμε μελλοντικά -και μιλώ πάντα για τη δημοσιονομική πτυχή- και θα είναι ορθό και πρέπει να οριοθετηθούν από τα τώρα, γιατί κάποιοι περιορίστηκαν ή περιοριστήκαμε -χωρίς να εξαιρώ ούτε τον εαυτό μου από αυτή την τοποθέτηση- στην πτυχή εκείνη της υπόθεσης αυτής που έχω αναπτύξει μέχρι τώρα και που έχουν αναπτύξει και οι συνάδελφοί μου.

Υπάρχει και μία μεγάλη δημοσιονομική πτυχή, η οποία είναι η εξής: Ο νόμος δεν προβλέπει καμία εν τέλει αποκατάσταση, τελειωτική, στην προοπτική και στο βάθος του χρόνου. Δηλαδή ένας τριάντα ή σαράντα ετών ο οποίος τυγχάνει του ευεργετήματος της αποφυλάκισης επ' αδεία, βαρυποινίτης ή ενδεχομένως ισοβίτης, ο οποίος, λαμβάνοντας τα ευεργετήματα του νόμου, συμπεριφέρεται ως τύπος και υπογραμμός προς τα έξω, δε διαπράττει κανένα αδίκημα και ο επόπτης που τον παρακολουθεί το βεβαιώνει, καθώς και οι αναφορές που γίνονται στο συμβούλιο επιβεβαιώνονται, πλην όμως τυγχάνει να έχει μια μακροβιότητα... Για να πάρω μια ακραία περίπτωση, τυγχάνει να φθάσει μέχρι τα ενενήντα ή ακόμα και μέχρι τα εβδομήντα, μέχρι τα ογδόντα. Τι γίνεται σε όλα αυτά τα χρόνια; Ο άνθρωπος αυτός θα εποπτεύεται μέχρι τέλους της βιολογικής του ύπαρξης, ενώ έχουν διαμεσολαβήσει χρόνια επαρκή, ικανά και πειστικά; Δηλαδή στα επόμενα δέκα, δεκαπέντε ή ενδεχομένως και είκοσι μετά την αποφυλάκισή του υπό όρους, στα οποία έχει αποδείξει ότι έχει αναμορφωθεί πλήρως, θα πρέπει το κράτος να τον παρακολουθεί μέχρι τέλους της βιολογικής του ύπαρξης;

Δε λέω ότι θα έπρεπε να περάσει αυτή η πρόνοια τώρα, κύριε Ιωνά Νικολάου, που χαμογελάτε με νόημα από το έδρανο. Λέω ότι θα έπρεπε αυτό το στοιχείο να απασχολήσει μεταγενέστερα, μετά την εισαγωγή της νομοθεσίας, κάποιους, γιατί τα έξοδα που θα δημιουργηθούν και το δημοσιονομικό κόστος του να παρακολουθείς όλους αυτούς -γιατί το μέτρο δεν αφορά ισοβίτες, αφορά ανεξαιρέτα όλους- οι οποίοι θα αποφυλακίζονται υπό όρους αδείας θα είναι πολύ μεγάλο με την πάροδο του χρόνου, γιατί με την πάροδο του χρόνου δε θα χρειάζεσαι έναν επόπτη, για να κάνει αναφορές μόνο, αλλά θα χρειάζεσαι πάρα πολλούς. Θα χρειάζεσαι ανθρώπους από το Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας, θα χρειάζεσαι ψυχολογική και ψυχιατρική υποστήριξη, αν κάποιοι παρουσιάσουν κάποια προβλήματα. Γιατί, αν η έκτιση της ποινής αποφυλάκισης υπό όρους είναι καθ' όλη την έννοια απόλυτα φυλάκιση, πλην όμως δεν την εκτελείς εντός αλλά την εκτελείς εκτός, τότε δεν μπορείς να αποποιηθείς της υποχρέωσης να τους παράσχεις όλες τις απαραίτητες διευκολύνσεις και ωφελήματα που είχαν σε αυτό τον τομέα όσο ήταν μέσα στις φυλακές.

Αρα, όλα αυτά τα προβλήματα θα προκύψουν. Και ως πόσο θα πάει αυτό; Τι δημοσιονομικό κόστος; Δεν ξέρω αν το έχουμε υπολογίσει. Πιθανώς, δεν το έχουμε υπολογίσει, γιατί δεν υπάρχει ούτε καν πρόνοια στο νόμο για κάτι τέτοιο. Είναι όμως κάτι που πρέπει να μας απασχολήσει. Αν παραδειγματιστούμε με το τι συμβαίνει στις άλλες πολιτισμένες κοινωνίες, θα δούμε ότι αυτή η διαδικασία του "parole", όπως λέγεται στα αγγλικά, δηλαδή της αποφυλάκισης υπό όρους, είναι μια διαδικασία που έχει τέρμα πριν τη βιολογική εξαφάνιση του περιού ο λόγος καταδικασθέντος που βγήκε έξω. Δηλαδή, όταν βγει στη χρονική στιγμή "χ" και αρχίζει η υπό όρους αποφυλάκιση και μετά την πάροδο άλλου συγκεκριμένου χρόνου αποδείξει ότι έχει αναμορφωθεί και δεν έχει διαπράξει οποιοδήποτε άλλο αδίκημα, τότε αυτόματα απελευθερώνεται εντελώς από τα δεσμά του ανάλογα με το νομικό καθεστώς το οποίο υπάρχει. Είναι κάτι που πρέπει να το δούμε και να το μελετήσουμε εν καιρώ.

Τέλος, θέλω να πω δυο λόγια γι' αυτό που έχει θίξει ο προηγούμενος ομιλητής σε σχέση με τα μέλη του συμβουλίου, δηλαδή με τα μέλη του "parole board", που θα στελεχώνουν αυτό το συμβούλιο και θα αποφασίζουν. Είπε ο προηγούμενος συνάδελφος το εξής: «Μακάρι ο Θεός να τους δίνει κουράγιο, να τους δίνει αντοχή, αλλά να τους δίνει και η πολιτεία προστασία». Συμφωνώ απόλυτα. Δεν το λέω, για

να ειρωνευτώ ή, καθ' οιονδήποτε τρόπο σκωπτικά, για να σχολιάσω το συνάδελφό μου. Όμως, ένας τρόπος ο οποίος θα ήταν πάρα πολύ δημιουργικά αποτελεσματικός, για να προστατεύσουμε αυτούς τους ανθρώπους, θα ήταν να καταστήσουμε αυτό το συμβούλιο πολυπρόσωπο και ταυτόχρονα μη αναγνωρίσιμο. Δηλαδή σε υποθέσεις οι οποίες είναι εξαιρετικά σοβαρές, δηλαδή ισοβιτών, θα μπορούσαν να κάθονται διαφορετικά μέλη του συμβουλίου κάθε φορά. Δηλαδή να μην είναι τα ίδια. Γιατί, αν είναι τα ίδια, θα μπορούν να τυγχάνουν επηρεασμού με οποιονδήποτε τρόπο, δηλαδή με απειλές, εκβιασμούς, άρα θα χρειάζεται και αναγκαία προστασία, σε περίπτωση ενδεχομένως που κάποιοι θα ήθελαν να τους επηρεάσουν. Φανταστείτε πόσο ευκολότερη θα ήταν η δουλειά, πολυπλοκότερη όμως, για την κυβέρνηση, για την εκτελεστική εξουσία, να υλοποιήσει το νόμο αυτό, αν για τις δεκαπέντε, είκοσι σοβαρές περιπτώσεις των ισοβιτών εξεύρισκε και διόριζε είκοσι διαφορετικά συμβούλια, για να επιληφθούν των υποθέσεων αυτών, κατά τρόπο που δε θα μπορούσαν ούτε να εκβιαστούν ούτε να επηρεαστούν σε σχέση με άλλη υπόθεση που θα εκαλούντο να δικάσουν. Αλλά και βεβαίως η εκδίκαση, δηλαδή η ακρόαση μιας υπόθεσης που θα τέλειωνε σε καθορισμένο χρονικό διάστημα, ανάλογα με την έκβασή της, θα τους απάλλαζε μετά ταύτα και από την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Είναι κάτι που ίσως πρέπει να μπορεί να το ξαναδεί η κυβέρνηση στην πορεία του χρόνου.

Τέλος, τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, θέλοντας να πω ότι κάποιοι γι' αυτή την εισαγωγή αυτών των θεσμών, παρά το ότι είναι κυβερνητικό νομοσχέδιο, αγωνίστηκαν σε χρόνους ανύποπτους. Αγωνίστηκαν μέσα στις αίθουσες των δικαστηρίων, αγωνίστηκαν από τις στήλες των εφημερίδων, αγωνίστηκαν μέσα από σεμινάρια και μέσα από τοποθετήσεις δημόσιες, όταν κάποιοι από την πλευρά της κυβέρνησης -και αξίζει να το υπενθυμίσω- υποστήριζαν την επαναφορά της θανατικής ποινής ή την εφαρμογή της, που ήταν πριν από την κατάργησή της. Υπενθυμίζοντάς τους και εμείς με τη σειρά μας, κύριε Πρόεδρε, όμως ότι στις νότιες πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, στη Γεωργία, στη Λουιζιάνα και σε άλλες πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, που εξακολουθεί μέχρι σήμερα να ισχύει θανατική ποινή για κάποια αδικήματα, η εφαρμογή αυτής της θανατικής ποινής δε μείωσε ποτέ τα σοβαρά εγκλήματα. Αντίθετα, τα αύξησε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πιο σύντομος, γιατί αναγνωρίζω και το προχωρημένο της ώρας και είναι γεγονός ότι έχει απειλήσει ο κ. Χατζηγεωργίου ότι θα απαντήσει. Θα ξεκινούσα απλά λέγοντας ότι είναι ένα σημαντικό νομοσχέδιο αυτό που ψηφίζουμε σήμερα. Είναι ένα μέτρο το οποίο έπρεπε να είχε περάσει εδώ και καιρό. Και χαιρετίζουμε ακριβώς αυτό το μέτρο, γιατί δείχνουμε με αυτό το μέτρο ως κράτος την ευαισθησία μας, και ως Βουλή φυσικά, σε κάποιες πτυχές της ανθρώπινης φύσης, που δεν είναι ίσως και οι καλύτερες. Υπάρχουν πάρα πολλοί κοινωνικοί, αλλά και σωφρονιστικοί λόγοι γιατί πρέπει ακριβώς να θεσμοθετηθεί αυτή η διαδικασία, αυτός ο θεσμός της αποφυλάκισης επί αδεία, ξεκινώντας φυσικά από τον πιο σημαντικό που αφορά, ίσως και το πιο ευαίσθητο θέμα, τους ισοβίτες. Όπως λέχθηκε και προηγουμένως, η Κυπριακή Δημοκρατία αντιμετώπισε κάποιες πιέσεις πρόσφατα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ακριβώς επειδή τέθηκε στην κρίση του δικαστηρίου το ερώτημα κατά πόσο η διά βίου φυλάκιση θα έπρεπε να

σημαίνει, κατά πόσο είναι δίκαιο να σημαίνει, φυλάκιση μέχρι το τέλος της βιολογικής ζωής.

Παρά το ότι δεν καταδικάστηκε η Κυπριακή Δημοκρατία, είναι γεγονός πως σε εκείνη την απόφαση υπήρχαν κάποιες ενδείξεις πως ενδεχομένως θα αντιμετωπίζαμε πιο αυστηρές προσεγγίσεις στο μέλλον και επομένως ορθά προχωρήσαμε και επί της ουσίας, ορθά προχωρούμε σε αυτό το μέτρο, όχι μόνο για τους ισοβίτες, αλλά και για άλλα λιγότερο σοβαρά αδικήματα. Ορθά προχωρούμε σε αυτό το μέτρο, γιατί ακριβώς πρέπει να δοθεί η ευκαιρία ακόμα και σε εκείνους που έχουν διαπράξει λάθη, ακόμα και σε εκείνους που έχουν διαπράξει σοβαρά ποινικά αδικήματα, να μετανοήσουν, να αποδείξουν εμπράκτως πως μπορούν να επανενταχθούν στην κοινωνία.

Φυσικά -και αυτό πρέπει να το τονίσουμε- κατανοούμε και την άλλη άποψη. Κατανοούμε, αν θέλετε, και τις αντιδράσεις, αν θέλετε, και την πικρία συγγενών των θυμάτων αυτών των εγκλημάτων. Αναγνωρίζουμε τον κίνδυνο ότι αυτό το σύστημα δεν είναι τέλει και στο μέλλον ίσως να έχουμε και αντιδράσεις, επειδή θα αποφυλακιστούν άτομα που θα προκαλέσουν την κοινή γνώμη. Και εμείς ακριβώς θεωρούμε, κύριε Πρόεδρε -και είναι αυτό που ζητήσαμε και χαιρετίζουμε το γεγονός- ότι έπρεπε να μπουν ασφαλιστικές δικλίδες σε αυτό το σύστημα, σε αυτή τη διαδικασία, έτσι ώστε να μην είναι αυτόματο το δικαίωμα κάποιου αιτητή να ζητά την αποφυλάκιση, αλλά θα πρέπει να αποδείξει κάποια πράγματα. Και θα υπάρξει η διακριτική ευχέρεια του Συμβουλίου Αποφυλάκισης που θα αποφασίζει κατά πόσο ένα άτομο δικαιούται όντως να τύχει αυτού του ευεργετήματος. Γιατί όλοι μας νομίζουμε ότι μπορούμε να αντιληφθούμε τι θα σημαίνει για όλους εμάς, αν κάποιος, ενώ βρίσκεται σε αποφυλάκιση επ' αδεία, διαπράξει τα ίδια ακριβώς ποινικά αδικήματα. Είναι κάτι το οποίο νομίζω θα προκαλέσει εντονότερες αντιδράσεις πρώτα και κυρίως σε εμάς, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αλλά και στο ίδιο το κράτος.

Επομένως, καταλήγω με το εξής, κύριε Πρόεδρε. Εμείς θεωρούμε ότι αυτή είναι η αρχή της συζήτησης. Είναι ένα θετικό βήμα, ένα θετικό νομοσχέδιο. Δε θεωρούμε ότι μπορούσαμε να προβλέψουμε όλες τις περιστάσεις και όλους τους όρους αποφυλάκισης όλων των κρατουμένων. Σε περίπτωση που στο μέλλον διαπιστώσουμε ότι υπάρχουν κενά ή παραλείψεις, εμείς εδώ θα είμαστε να διορθώσουμε, να συμπληρώσουμε αυτά τα κενά. Γιατί πρέπει να ισορροπήσουμε ακριβώς αυτές τις δύο αρχές, πρέπει να δώσουμε το δικαίωμα σε κρατούμενους να μετανοήσουν και να επανενταχθούν στην κοινωνία, αλλά πρέπει πάντα να έχουμε υπόψη μας και το καλώς νοούμενο συμφέρον της κοινωνίας και το αίσθημα ακριβώς της κοινωνίας ότι θα πρέπει να εφαρμόζονται οι νόμοι, οι θεσμοί και να ζούμε μέσα σε ένα κράτος δικαίου.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πριν περάσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, να μου επιτρέψετε μια παρατήρηση από την έδρα για το νομοσχέδιο αυτό. Ως προεδρεύων του σώματος πιστεύω ότι υπάρχουν κατάδικοι και ισοβίτες που, όταν οι πρώτοι συμπληρώσουν το μισό της ποινής που τους έχουν επιβάλει τα δικαστήρια και, όταν οι δεύτεροι συμπληρώσουν δώδεκα χρόνια ισόβιας ποινής κάθειρξης, δικαιούνται αναμφίβολα - και θα ήταν ορθό- να αποφυλακιστούν. Υπάρχουν όμως και κατάδικοι που ούτε, όταν συμπληρώσουν το μισό της ποινής τους, πρέπει να αποφυλακιστούν και ισοβίτες που ασφαλώς καθόλου δε δικαιούνται στα δώδεκα χρόνια, εφόσον παραμένουν επικίνδυνοι για την κοινωνία, να τύχουν του ευεργετήματος αυτού.

Συνεπώς, παρακολουθώντας την όλη συζήτηση, θα πρέπει να καλεστεί η εκτελεστική εξουσία να διορίσει τα πρόσωπα που θα αποτελέσουν το συμβούλιο που θα κάνει αυτές τις κρίσεις με τη μέγιστη δυνατή προσοχή, που να είναι άνθρωποι οι οποίοι θα λειτουργήσουν οιονεί δικαστικά με αυστηρά κριτήρια, διότι η προστασία των ιδίων θα είναι να εφαρμόζουν αυστηρά κάποια κριτήρια, όπως συμβαίνει με τα δικαστήρια. Όσον αφορά στα δικαστήρια, όλοι ξέρουμε ότι σπανιότατα υπήρξαν κατάδικοι που τα έχουν με τα δικαστήρια, όταν αυτά εφάρμοσαν ακόμα και πολύ αυστηρές ποινές σε βάρος τους, διότι γνώριζαν ότι το δικαστήριο εφαρμόζει το νόμο. Αν λοιπόν η επιτροπή αυτή θα εφαρμόζει με αυστηρότητα τα κριτήρια που θα θεσπίζει η νομοθεσία... Αλλά και ενδεχομένως αύριο να έρθουν να πουν -και έχει δίκαιο ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος και ίσως και ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου- μπορεί να έρθει αύριο το συμβούλιο και να πει: «κύριοι πρέπει να γίνουν και κανονισμοί με περαιτέρω κριτήρια». Είναι η αυστηρή εφαρμογή των κριτηρίων που θα απαλλάξει και τους ίδιους από τους οποιοσδήποτε κινδύνους να δέχονται πιέσεις ή εκβιασμούς.

Τούτων λεχθέντων, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι πρόκειται για μέτρο προς τη σωστή κατεύθυνση. Η Κυπριακή Δημοκρατία θα παρέμενε η μόνη χώρα στην Ευρώπη που θα είχε αυτή την αναχρονιστική διάταξη στη νομοθεσία της, κυρίως καθόσον αφορούσε τους ισοβίτες.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Προσθήκη νέων άρθρων 14Α έως 14Μ. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 19 μέχρι 23 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Το άλλο θέμα της 2^{ης} συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης έχει αναβληθεί.

Και φθάνουμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.082-2009).	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
2. Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Παρεμπόδιση της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.083-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
3. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.045-2009).	Άμυνας	Άμυνας
4. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.046-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
5. Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.047-2009).	Εξωτερικών	Υγείας
6. Οι περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά (Έλεγχος Χρήσης Ορισμένων Ουσιών και Καταλοίπων στα Ζώντα Ζώα και τα Προϊόντα τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.048-2009).	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
7. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.	Οικονομικών	Οικονομικών

	(Αρ. Φακ. 23.03.046.049-2009).		
8.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.021-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
9.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.022-2009).	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
10.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.024-2009).	Εξωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
11.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.028-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
12.	Έγγραφο (Υπ. Οικ. 6/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Έγγραφο (Υπ. Εργ. 1/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.007).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
	Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1.	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.013-2009).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Συγκοινωνιών και Έργων
2.	Ο περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.014-2009).	Ιωνά Νικολάου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Τάσο Μητσόπουλο,	Συγκοινωνιών και Έργων

		βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας και Ανδρέα Θεμιστοκλέους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	
3.	Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.015-2009).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4.	Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.016-2009).	Δημήτρη Συλλούρη, Ρίκκο Ερωτοκρίτου και Νίκο Κουτσού εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.017-2009).	Χρήστο Πουργουρίδη, Λευτέρη Χριστοφόρου και Κυριάκο Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.472, ημερομηνίας 2 Απριλίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι μέτρα προτίθεται να πάρει, για να υλοποιηθεί η κατασκευή χώρου στάθμευσης στην κοινότητα Μαθιάτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.473, ημερομηνίας 2 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους σχεδιασμούς του υπουργείου του που αφορούν την

ανέγερση νέου γυμνασίου για την εξυπηρέτηση των αναγκών των δήμων Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.474, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αίτημα του δήμου Μόρφου για οικονομική στήριξη από το κράτος, προκειμένου να ανεγείρει ιδιόκτητα γραφεία για τη στέγαση των δημοτικών υπηρεσιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.475, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αίτημα των δημάρχων και δημοτικών συμβούλων των κατεχόμενων δήμων για αναπροσαρμογή/αύξηση της μισθοδοσίας τους, προκειμένου να μπορεί να καλύπτει στοιχειωδώς την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.476, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα των κατεχόμενων δήμων για αξιοποίησή τους στα πλαίσια της διαφωτιστικής εκστρατείας για το Κυπριακό, με παράλληλη οικονομική στήριξη των αναγκών μιας τέτοιας εκστρατείας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.477, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους καθυστερεί η κατασκευή των δρόμων και η τοποθέτηση τηλεφωνικών γραμμών στη Βιοτεχνική Περιοχή Κελλιών. Η σημερινή υφιστάμενη κατάσταση δυσκολεύει τη λειτουργία των βιοτεχνικών μονάδων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.478, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε πρόσφατα με συντριπτική πλειοψηφία ψήφισμα σχετικά με το Θιβέτ, ζητώντας την επανέναρξη των απευθείας συνομιλιών μεταξύ των κινεζικών αρχών και των εκπροσώπων του Δαλάι Λάμα, προκειμένου να επιτευχθεί πραγματική αυτονομία στο Θιβέτ εντός της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Επίσης, το ψήφισμα εμμένει στην ανάγκη να εξακριβωθεί τι ακριβώς συνέβη κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων μεταξύ του Πεκίνου και των απεσταλμένων του Δαλάι Λάμα. Μετά από λίγες ημέρες, στις 13 Μαρτίου, ο Κινέζος Πρωθυπουργός Wen Jiabao δήλωσε ότι η Κίνα είναι έτοιμη να εισέλθει σε διάλογο με το Δαλάι Λάμα.

Την 31^η Μαρτίου η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα πραγματοποιήσει ακρόαση για την κατάσταση των συνομιλιών μεταξύ των κινεζικών αρχών και των υποστηρικτών του Δαλάι Λάμα. Τα δύο εμπλεκόμενα μέρη έχουν προσκληθεί.

Υπό το φως των πιο πάνω, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς τοποθετείται η Κυπριακή Δημοκρατία επί του συγκεκριμένου ψήφισματος και της πρόσκλησης για έναρξη συνομιλιών μεταξύ της κινεζικής κυβέρνησης και εκπροσώπων του Δαλάι Λάμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.479, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους αποφασίστηκε η μεταφορά του χώρου κατασκευής του διαμετακομιστικού σταθμού σκυβάλων Αμμοχώστου στην περιοχή της κοινότητας Ορμίδειας, δηλαδή εντός των ορίων της επαρχίας Λάρνακας, και βάσει ποιων οικονομικών και περιβαλλοντικών κριτηρίων λήφθηκε η συγκεκριμένη απόφαση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.480, ημερομηνίας 7 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι, σύμφωνα με έρευνα που δημοσίευσε ο διαδικτυακός οργανισμός "www.hotels.com", οι τιμές στα ελληνικά ξενοδοχεία παρουσίασαν μείωση κατά 7% κατά το τρίμηνο Οκτώβρη-Δεκέμβρη του 2008 σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του 2007.

Πτωτικά φαίνεται να κινήθηκαν οι τιμές των ξενοδοχείων σε όλες τις μεσογειακές χώρες. Ακόμα μεγαλύτερη είναι η πτώση των τιμών ευρωπαϊκών ξενοδοχείων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν έχουν μειωθεί οι τιμές των κυπριακών ξενοδοχείων κατά ανάλογο τρόπο και σε πιο βαθμό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.481, ημερομηνίας 7 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Οι μεγάλοι διοργανωτές ταξιδιών ετοιμάζουν το πρόγραμμά τους για το επόμενο καλοκαίρι κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του προηγούμενου χρόνου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται η κυβέρνηση να ανανεώσει και να ανακοινώσει έγκαιρα τα μέτρα στήριξης για την τουριστική βιομηχανία, έτσι ώστε οι διοργανωτές ταξιδιών να μπορέσουν να τα συμπεριλάβουν στον προγραμματισμό τους.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.375, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.375 που υπέβαλε ο βουλευτής Λευκωσίας κ. Γιαννάκης Ομήρου στις 17.4.2008, σχετικά με το αίτημα του Δήμου Αθηνών για την τάχιστα ολοκλήρωση των διαδικασιών του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για επανεκτίμηση της ακίνητης περιουσίας.

2. Συναφώς σας πληροφορώ ότι, σύμφωνα με την καθορισθείσα διαδικασία, όπως αυτή περιγράφεται στην επιστολή του Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ημερομηνίας 9.1.2003 προς τον Πρόεδρο της Ένωσης Δήμων (αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται), ο Δήμος Αθηνών δεν απέστειλε έγκαιρα τις αναγκαίες πληροφορίες προς το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με αποτέλεσμα να υπάρχει καθυστέρηση στην όλη διαδικασία επανεκτίμησης. Ο ζητηθείς από το Δήμο κατάλογος των αδειών οικοδομής, απεστάλη στο αρμόδιο Τμήμα στις 3.3.2008 και ήδη μέχρι τις 20.11.2008, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προέβη σε εκτίμηση 226 ακινήτων εντός του Δήμου Αθηνών.

3. Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι, ο εν λόγω Δήμος εισπράττει τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση εκτιμημένες αξίες των ακινήτων που είχαν την 1.1.1980, με αποτέλεσμα να υπάρχει γι' αυτόν απώλεια εσόδων, το Υπουργείο Εσωτερικών, αναγνωρίζοντας το πρόβλημα που υπάρχει σε όλους τους Δήμους και Κοινότητες, προωθεί την τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα επιβολής φορολογίας επί της ακίνητης ιδιοκτησίας, της οποίας έχει αλλάξει η χρήση, αλλά σε τιμές του 1980.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής.
Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.452, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση του Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα, σε σχέση με το αίτημα της κοινότητας Κουκλιών για ανταλλαγή των περιουσιών που βρίσκονται σε αρχαιολογικές ζώνες με μηδενικό συντελεστή δόμησης, με ίσης αξίας κρατικά τεμάχια

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με αρ. φακ. 14.1.009.004 ημερ. 30.7.2008, με την οποία μου διαβιβάστηκε η ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.452 ημερ. 15.5.2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, για χειρισμό, λόγω αρμοδιότητας.

2. Συναφώς σας πληροφορώ ότι, σύμφωνα με τους περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμούς του 1989-2005, αίτηση για ανταλλαγή ιδιωτικής γης με κρατική δύναται να γίνει αποδεκτή και να εξεταστεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 11 των πιο πάνω Κανονισμών μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εκτός εάν γίνεται για σκοπούς ευθυγράμμισης και αναπροσαρμογής συνόρων ενός ή περισσότερων όμορων τεμαχίων γης ή για βελτίωση του οδικού δικτύου.

3. Κατά συνέπεια, η ανταλλαγή κρατικής γης με ιδιωτικά κτήματα που εντάχθηκαν σε Αρχαιολογικές Ζώνες δεν καλύπτεται από τις πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Μάρκου Κυπριανού στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.012, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.012, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, που εκ παραδρομής δεν απαντήθηκε και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η ανάγκη του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί προτεραιότητα της εξωτερικής μας πολιτικής και ο Υπουργός Εξωτερικών προωθεί το ζήτημα κατά τις επαφές του με ξένους αξιωματούχους.

Το θέμα του σεβασμού των ανθρωπίνων, πολιτικών, θρησκευτικών και εκπαιδευτικών δικαιωμάτων της ελληνικής εθνικής μειονότητας της Αλβανίας προωθείται από την Κυπριακή Δημοκρατία στο πλαίσιο του τακτικού πολιτικού διαλόγου Ευρωπαϊκής Ένωσης-Αλβανίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.240, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ανδρέα Μουσκάλλη

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.240 και ημερομηνία 16 Δεκεμβρίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ψαράδων και υδατοκαλλιεργητών καθώς και τον καλύτερο έλεγχο τόσο των αλιευτικών δραστηριοτήτων όσο και της υδατοκαλλιέργειας της περιοχής Βασιλικού-Ζυγίου το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών από την 1^η Οκτωβρίου 2008 άρχισε τη λειτουργία Επαρχιακού Γραφείου στο Ζύγι το οποίο στελεχώνεται με τρεις Επιθεωρητές.

Σημειώνεται ότι το Γραφείο στο Ζύγι εδρεύει στο κτίριο που έχει ήδη αναπαλαιωθεί για να εξυπηρετεί και τις ανάγκες λειτουργίας του νέου υπό κατασκευή Αλιευτικού Καταφυγίου το οποίο θα είναι έτοιμο αρχές του 2010. Επίσης στην περιοχή με τις τελευταίες άδειες υδατοκαλλιέργειας που έχουν δοθεί εξυπηρετείται το 70% της θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας.

Για καλύτερο συντονισμό των εργασιών του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών στην ευρύτερη περιοχή Λεμεσού-Βασιλικού-Ζυγίου και με δεδομένο ότι στη Λεμεσό ελλιμενίζονται τα 3 από τα 6 περιπολικά σκάφη του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, η εποπτεία του Γραφείου Ζυγίου ανατέθηκε στον Υπεύθυνο της Επαρχιακής Μονάδας Λεμεσού.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.247, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Θέμα: Υφιστάμενα Κτίρια στο Αεροδρόμιο Λάρνακας

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.247, ημερομηνίας 19/12/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Με βάση τη Συμφωνία Παραχώρησης για την Ανάπτυξη και Διαχείριση των Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου, η αξιοποίηση και εκμετάλλευση των υφιστάμενων τερματικών κτιρίων του Αερολιμένα Λάρνακας, μετά την έναρξη της λειτουργίας των νέων τερματικών κτιρίων, ανήκει αποκλειστικά στον Επενδυτή (Hermes Airports Ltd.).
2. Με βάση το γενικό σχεδιασμό (Master Plan) που έχει υποβάλει ο Επενδυτής τα υφιστάμενα κτίρια περιλαμβάνονται στους σχεδιασμούς του για μελλοντική ανάπτυξη και αναμένεται να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις.
3. Ο Επενδυτής σύμφωνα με την Συμφωνία Παραχώρησης έχει την ευθύνη να συντηρεί τα υφιστάμενα κτίρια, άσχετα με το πότε θα προχωρήσει με την αξιοποίησή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.261, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 18 Δεκεμβρίου 2009, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η απόσυρση των τρατών βυθού που δραστηριοποιούνται στα χωρικά ύδατα, η οποία αποτελεί πάγια πολιτική του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κρίνεται επιτακτική εφόσον η δραστηριότητα τους προκαλεί ζημιά στους βιότοπους και στα βυθόβια είδη που στοχεύουν (μπαρπούνι, στρίλια, λυθρίνι κτλ.). Αυτό αποδεικνύεται από επιστημονικά στοιχεία πολλών ετών.

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, στο πλαίσιο υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013 το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει προβλέψει κονδύλι για την απόσυρση των τρατών που δραστηριοποιούνται στα χωρικά ύδατα.

Βέβαια, θα πρέπει να τονιστεί ότι η απόσυρση αποτελεί εθελοντικό μέτρο, εφόσον δεν υπάρχει Κυπριακή ή Κοινοτική Νομοθεσία η οποία να καθιστά τη μείωση ή την απόσυρση των τρατών υποχρεωτική.

Με την εύκαιρα αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.281, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής Αμμοχώστου κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης με αρ. 23.06.009.03.281, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με την επιστολή σας ημερ. 15.1.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Παραμαλίου έχει υποδείξει δύο τεμάχια για το διαχωρισμό οικοπέδων αυτοστέγασης. Από τα δύο τεμάχια κρίθηκε κατάλληλο μόνο το ένα, για το οποίο ετοιμάστηκε προσχέδιο που προνοεί το διαχωρισμό 22 περίπου οικοπέδων με δημόσιο χώρο πρασίνου και δημόσιους χώρους στάθμευσης. Το τεμάχιο αυτό εμπίπτει εξ ολοκλήρου στην περιοχή των Βρετανικών Βάσεων. Σημειώνεται ότι το δεύτερο εκ των δύο τεμαχίων κρίθηκε ως ακατάλληλο γιατί είναι πευκόφυτο και η μορφολογία του εδάφους δεν επιτρέπει το διαχωρισμό του χωρίς ουσιαστικά προβλήματα.
- (β) Από το 2006 μέχρι σήμερα, η Έπαρχος Λεμεσού έχει αποστείλει τρεις επιστολές προς τον Περιφερειακό Διοικητή Βάσεων Ακρωτηρίου, και έχει προχωρήσει και σε προφορικές επαφές με τις Βάσεις. Μέχρι σήμερα οι Βρετανικές Βάσεις δεν έχουν απαντήσει κατά πόσο συμφωνούν με τον εν λόγω διαχωρισμό. Για το θέμα δόθηκαν οδηγίες επίσπευσης από τον Υπουργό Εσωτερικών αλλά η εξασφάλιση της συγκατάθεσης της Διοίκησης των Βάσεων είναι αναγκαία.
- (γ) Ενόψει των ανωτέρω δυσχερειών, έχει ζητηθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο Παραμαλίου, όπως προτείνει άλλα τεμάχια στα οποία θα μπορούσαν να διαχωριστούν οικόπεδα αυτοστέγασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.287, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.287 ημερ. 15/1/2009 σχετικά με τα ανεξήγητα ίχνη αεροψεκασμών στον κυπριακό ουρανό και

σας πληροφορώ ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας δεν έχουν οποιοσδήποτε πληροφορίες για ίχνη αεροψεκασμών στον ουρανό.

2. Είμαστε στη διάθεση σας για τη διερεύνηση των οποιωνδήποτε πληροφοριών που έχουν περιέλθει στην αντίληψή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.294, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 23 Ιανουαρίου 2009, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το κοινό δελφίνι (*Delphinus delphis*) απαντάται σε ευρεία έκταση των ωκεανών και θαλασσών της γης, συμπεριλαμβανομένης και της Μεσογείου. Πρόκειται για είδος το οποίο συνήθως διαβιώνει στην ανοικτή θάλασσα, γι' αυτό και τα πληθυσμιακά δεδομένα σπανίζουν παγκοσμίως. Από τις σχετικά λίγες μελέτες που έχουν γίνει στη Μεσόγειο, διαπιστώνεται ότι οι πληθυσμοί του είναι όντως μειωμένοι σε σχέση με το παρελθόν, ενώ οι λόγοι γι' αυτή τη μείωση παραμένουν άγνωστοι.

Όλα τα είδη δελφινιών προστατεύονται από την Κυπριακή Νομοθεσία, βάσει του περί Αλιείας Νόμου και Κανονισμών του 1990 μέχρι 2007. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 13 των εν λόγω Κανονισμών, απαγορεύεται η θανάτωση, καταδίωξη, σύλληψη, αγορά, πώληση, ή κατοχή δελφινιών ή και η απόπειρα των πιο πάνω. Παράλληλα, τα δελφίνια προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τους Οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ) και από Διεθνείς Συμβάσεις, τις οποίες η Κυπριακή Δημοκρατία έχει επικυρώσει, όπως τη Σύμβαση της Βαρκελώνης (Πρωτόκολλο το οποίο αφορά τις Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές και τη Βιολογική Ποικιλομορφία της Μεσογείου), τη Σύμβαση για τη Διατήρηση της Ευρωπαϊκής Άγριας Ζωής και των Φυσικών Οικοτόπων (Bern Convention) και τη Συμφωνία για τη διατήρηση των κητωδών στη Μαύρη Θάλασσα, τη Μεσόγειο και την παρακείμενη ζώνη του Ατλαντικού (ACCOBAMS).

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών δεν διεξάγει προγράμματα σχετικά με την πληθυσμιακή κατάσταση των κητωδών, αλλά διατηρεί πρόγραμμα αναγνώρισης και καταγραφής των κητωδών (δελφίνια, φάλαινες) που εκβράζονται στις ακτές. Σημειώνεται ότι στα πλαίσια του πιο πάνω προγράμματος δεν καταγράφηκε μέχρι τώρα οποιαδήποτε παρατήρηση νεκρού δελφινιού του είδους *Delphinus delphis* στις ακτές μας· οι περιπτώσεις που έχουν καταγραφεί αφορούν τα είδη *Tursiops truncatus* (ρινοδέλφινο) και *Stenella coeruleoalba* (ζωνοδέλφινο), είδη τα οποία απαντώνται συνήθως στα παράκτια νερά.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.297, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. Ερ. 23.06.009.03.297 ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων σε συνεδρία της στις 12 Ιανουαρίου 2009 έκρινε δικαιολογημένη την κατασκευή δύο κυρτωμάτων οδοστρώματος στην οδό Γρίβα Διγενή στη Δένεια όπου λόγω της μεγάλης ευθείας του δρόμου παρατηρούνται ψηλές ταχύτητες και προβλήματα ασφάλειας στην περιοχή που διακινούνται πεζοί.
- 2) Η Τεχνική Επιτροπή δεν έκρινε δικαιολογημένη την κατασκευή κυρτωμάτων στην οδό Χαράλαμπου Μούσκου γιατί στο δρόμο υπάρχουν στροφές και οι οδηγοί δεν μπορούν να αναπτύξουν ψηλές ταχύτητες.
- 3) Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοιμάζει σχέδια για την κατασκευή των κυρτωμάτων στην οδό Γρίβα Διγενή τα οποία θα αποστείλει στην Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας για υλοποίηση του έργου λόγω αρμοδιότητας.
- 4) Απολογούμαστε για την καθυστέρηση στην απάντησή μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.311, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.311 και ημερομηνία 21 Ιανουαρίου 2009, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών διενεργεί περιπολίες σ' όλους τους υδατοφράκτες τόσο τις καθημερινές όσο και τα Σαββατοκύριακα, με σκοπό την πάταξη της παρανομίας και εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.
2. Συγκεκριμένα στον Υδατοφράκτη Ασπρόκρεμμο που σχετίζεται με το κανάλι της Αχέλειας πραγματοποιούνται σχεδόν καθημερινά και Σαββατοκύριακα περιπολίες από τους Επιθεωρητές του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών οι οποίοι και ελέγχουν το κανάλι.
3. Για το έτος 2009 πραγματοποιήθηκαν 25 περιπολίες τις καθημερινές και 5 περιπολίες τα Σαββατοκύριακα. Σημειώνεται ότι έχουν τοποθετηθεί προειδοποιητικές πινακίδες σε όλο το μήκος του καναλιού (κάθε 300 μέτρα περίπου) εφιστώντας την προσοχή του κοινού για τον κίνδυνο που διατρέχουν κατά τη διακίνησή τους κατά μήκος του καναλιού.
4. Μετά από διαβουλεύσεις με εκπροσώπους όλων των Κοινοτήτων μέσω των οποίων διέρχεται το Κανάλι, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει προχωρήσει και ολοκληρώσει την περιφράξη των τμημάτων του καναλιού που βρίσκονται εντός ή πλησίον των κατοικημένων περιοχών σύμφωνα με τις υποδείξεις των Κοινοτήτων. Επιπρόσθετα έχει τοποθετηθεί περιφράξη και από τις δύο πλευρές του καναλιού στην περιοχή όπου έχει επισυμβεί το τραγικό ατύχημα τον Μάιο του 2007 και ως εκ τούτου στο εν λόγω τμήμα του καναλιού απαγορεύεται η είσοδος σε όσους δεν έχουν εργασία.
5. Στόχος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων είναι όπως προχωρήσει με την περιφράξη και των υπολοίπων τμημάτων του καναλιού που εμπíπτουν σε αγροτικές περιοχές νοουμένου ότι θα εγκριθούν και διατεθούν οι απαιτούμενες πιστώσεις ύψους €200,000 μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού. Για το έτος 2009 το ποσό το οποίο έχει περιληφθεί στον Κρατικό Προϋπολογισμό ανέρχεται σε €50,000 και ως εκ τούτου δεν θα καταστεί δυνατή η κάλυψη όλου του μήκους του καναλιού φέτος.
6. Όσον αφορά τον αριθμό ατυχημάτων που συνέβησαν στο κανάλι, αναφέρεται ότι εκτός από το τραγικό ατύχημα που είχε συμβεί με την οικογένεια Σύρων τον Μάιο

του 2007, από την έναρξη λειτουργίας του καναλιού πριν από 30 χρόνια, έχει συμβεί ακόμα ένα θανατηφόρο ατύχημα μέσα στο 1995 λόγω πτώσης ιδιωτικού αυτοκινήτου μέσα στο κανάλι με αποτέλεσμα τον θάνατο του οδηγού του οχήματος.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.314 ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 19 Ιανουαρίου 2009, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η ποσόστωση αλίευσης ερυθρού τόνου της Κύπρου για το έτος 2009 είναι 114.37 τόνοι. Για να μπορέσει η Κυπριακή Δημοκρατία να διατηρήσει τα δικαιώματά της ως προς τα επίπεδα της ποσόστωσης που έχει εξασφαλίσει θα πρέπει να αλιεύονται οι ποσότητες που της κατανέμονται κάθε έτος.

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, προτίθεται να παραχωρήσει την ποσόστωση σε σκάφη τα οποία πληρούν τα κριτήρια που έχουν τεθεί από την Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία του Τόνου του Ατλαντικού (ICCAT). Βάσει της σχετικής σύστασης της ICCAT, δικαιώματα αλιείας έχουν τόσο επαγγελματίες όσο και ερασιτέχνες αλιείς.

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών προτίθεται να κατανέμει ποσόστωση γύρω στους 20 τόνους για τα πολυδύναμα σκάφη, μια πολύ μικρή ποσόστωση για ερυθρό τόνο που πιθανόν να αλιευθεί από ερασιτέχνες ψαράδες και η υπόλοιπη ποσόστωση θα παραχωρηθεί σε σκάφη στα οποία θα παραχωρηθεί άδεια γρι-γρι διεθνών υδάτων. Κατά το έτος 2008 το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών παραχώρησε στα πολυδύναμα σκάφη 15 τόνους ποσόστωση, η συνολική τους παραγωγή όμως δεν ξεπέρασε τους 5.5 τόνους.

Η πώληση της ποσόστωσης η οποία δεν καλύπτεται από τους ιδιοκτήτες πολυδύναμων σκαφών δεν επιτρέπεται βάσει των σχετικών συστάσεων της ICCAT.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Απριλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.333, ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«ΘΕΜΑ: Λύκειο Γεροσκήπου

Ερώτηση 23.06.009.03.333 - 26/1/2009

Βουλευτή Λευκωσίας Γ. Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 29/1/2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

α) Για την απομάκρυνση της πτηνοτροφικής μονάδας προβαίνει σε δικαστικές ενέργειες ο Δήμος Γεροσκήπου επειδή η μονάδα λειτουργεί παράνομα.

β) Ο αναφερόμενος οχετός κατασκευάστηκε από το Υπουργείο στα πλαίσια ανέγερσης του Λυκείου για διαχείριση των νερών της βροχής που διοχετεύονται, στο γήπεδο του σχολείου από άλλα τεμάχια βρειότερα.

Το πρόβλημα που προκύπτει είναι η εκβολή του οχετού στο δρόμο. Το πρόβλημα θα επιλυθεί με τα έργα αναβάθμισης του δρόμου που προωθούνται από το Δήμο με χρηματοδότηση του Υπουργείου. Πρόσθετα έργα διαχείρισης των νερών της βροχής στην περιοχή αφορούν το Δήμο Γεροσκήπου.

Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι το πρόβλημα υποβαθμίζεται συνεχώς με την οικιστική ανάπτυξη της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.339, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.339 και με ημερομηνία 2/2/2009, σχετικά με τη πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το θέμα της ανέγερσης παρεκκλησίου στο χώρο του Περιφερειακού Γυμνασίου Ξυλότυπου τέθηκε στο Υπουργείο από το κο Κώστα Αβρααμίδη, με επιστολή του ημερομηνίας 15/4/2002, με την οποία εξέφραζε την επιθυμία του να αναλάβει το κόστος ανέγερσης του παρεκκλησίου.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με επιστολή προς τη Σχολική Εφορεία Ξυλότυπου και στον ίδιο, με ημερομηνία 14/5/2002 και 15/5/2002 αντίστοιχα, παραχωρούσε την έγκριση για την κατασκευή του παρεκκλησίου.

Η Σχολική Εφορεία Ξυλότυπου με επιστολές της ημερομηνίας 17/10/2007 και 5/3/2008, επανήλθε με το αίτημα για ανέγερση παρεκκλησίου, χωρίς να καθορίζει τον τρόπο χρηματοδότησης του έργου, με αποτέλεσμα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με επιστολή του ημερομηνίας 16/12/2008 να μη κάνει αποδεκτό το αίτημα καθώς στο κτιριολογικό πρόγραμμα των σχολικών μονάδων δε συμπεριλαμβάνεται η κατασκευή παρεκκλησίου.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, η ανέγερση παρεκκλησίων στο χώρο των σχολικών μονάδων δεν εμπίπτει στη πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.358, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.358 και ημερομηνία 11 Φεβρουαρίου 2009, με την οποία μου έχετε διαβιβάσει ερώτηση που υπέβαλε η αξιότιμη βουλευτής κα Στέλλα Κυριακίδου και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής έχει υπογράψει στις 23 Ιανουαρίου 2006 το Συμβόλαιο C.2006/05, με την εταιρεία S&T System Integration & Technology Distribution AG Austria που αφορά το Έργο Νομικής Πληροφόρησης.
2. Σκοπός του Έργου είναι η δημιουργία διαδικτυακού συστήματος Τράπεζας Νομικής Πληροφόρησης που θα περιλαμβάνει τη Νομοθεσία, τη Νομολογία, τις Γνωματεύσεις Γενικού Εισαγγελέα, την Ενοποιημένη Νομοθεσία, τα Σχέδια Υπηρεσίας και άλλες σχετικές νομικές πληροφορίες.
3. Το έργο αποτελείται από δύο κύρια μέρη:

(α) την ανάπτυξη διαδικτυακού συστήματος για τη δημιουργία και συντήρηση όλων των πιο πάνω, με δυνατότητες αναζήτησης, εύρεσης και σύνδεσης εγγράφων, με παρόμοιες δυνατότητες αυτών που παρέχονται από το e-themis και EUR-Lex.

(β) την καταχώρηση των δεδομένων (σάρωση, διόρθωση, τροφοδότηση, κατηγοριοποίηση, σύνδεση) της υφιστάμενης Νομοθεσίας, Νομολογίας και άλλων νομικών εγγράφων στο σύστημα και τη διασύνδεσή τους.

4. Με την ολοκλήρωση του έργου, οι χρήστες του συστήματος (Δικαστές, Δικηγόροι, Τμήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας και το κοινό) θα μπορούν να αναζητούν, να εντοπίζουν και να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες. Η παροχή των υπηρεσιών αυτών εμπίπτει μέσα στους στόχους του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής στα πλαίσια της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Επιπρόσθετα θα μπορεί η Κύπρος να παρουσιάζεται σε διάφορες ευρωπαϊκές διαδικτυακές εφαρμογές, όπως είναι το N-Lex: A common gateway to national law.

5. Το διαδικτυακό Σύστημα Νομικής Πληροφόρησης έγινε αποδεκτό με όρους σε συνεδρία Επιτροπής Επισκόπησης Ποιότητας που έγινε στις 13 Αυγούστου 2008, και η απόφαση αυτή εγκρίθηκε από το Συμβούλιο του Έργου, που είναι υπεύθυνο για την παρακολούθησή του στις 14 Οκτωβρίου 2008. Όσον αφορά την καταχώρηση των δεδομένων, έχει γίνει αποδεκτή η πρώτη φάση (25%) και εκκρεμούν οι υπόλοιπες φάσεις, καθώς και η διασύνδεση των εγγράφων που θα γίνει εφόσον ικανοποιηθούν οι όροι αποδοχής του διαδικτυακού συστήματος.

6. Λόγω του ότι το έργο δεν ολοκληρώθηκε μέσα στα πλαίσια του χρονοδιαγράμματος που είχαν καθοριστεί έχει συμφωνηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς της Κυβέρνησης όπως καταβληθεί μια τελευταία προσπάθεια ολοκλήρωσης του έργου, στην οποία θα διαφανεί κατά πόσο το συμβόλαιο με την εταιρεία θα διακοπεί ή όχι. Αν αποφασιστεί η συνέχιση του έργου, οι υπηρεσίες νομικής πληροφόρησης αναμένεται ότι θα παρέχονται στους Κύπριους πολίτες πριν το τέλος του 2009.

Επιπρόσθετα με το πιο πάνω έργο, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής έχει ετοιμάσει προτάσεις προς το Υπουργικό Συμβούλιο για μηχανογράφηση της Διοίκησης Δικαστηρίων (Διαχείριση Ποινικών και Πολιτικών Υποθέσεων) και Στενοτύπηση πρακτικών. Μετά την εξασφάλιση των σχετικών εγκρίσεων, θα ετοιμαστούν και θα εκδοθούν προσφορές για την υλοποίησή τους, που θα συμβάλει στην ηλεκτρονική δικαιοσύνη.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες χρειάζονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.369, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.369, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη αναφορικά με τις συνθήκες που επικρατούν στο Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο Σωτήρος στη Λάρνακα

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.369 και ημερ. 20.2.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

α) Το Νηπιαγωγείο Σωτήρος λειτουργεί σε δύο προκατασκευασμένες αίθουσες στη βόρεια αυλή του Δημοτικού Σχολείου. Οι αίθουσες αυτές εξυπηρετούν τις

εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών και του προσωπικού. Υπάρχει πρόνοια για μελλοντική ανέγερση νέου διθέσιου νηπιαγωγείου σε χώρο εκτός δημοτικού σχολείου, που έχει απαλλοτριωθεί από το κράτος. Υπάρχει παροχή νερού στην αίθουσα, η οποία χρησιμοποιείται από τα παιδιά. Η χρήση των χώρων υγιεινής μοιράζεται με τα παιδιά του Δημοτικού, μετά από συνοδεία τους, από τη σχολική βοηθό του Νηπιαγωγείου. Ο παιγνιδοτόπος που χρησιμοποιείται από τα παιδιά είναι περιφραγμένος και διαχωρίζεται από το χώρο του Δημοτικού Σχολείου, ώστε να διασφαλίζεται το ελεύθερο παιγνίδι τους, στο υπαίθρο.

β) Η διακίνηση και το παιγνίδι των παιδιών του Δημοτικού στον υπαίθριο χώρο, διεξάγεται οργανωμένα. Οι συνθήκες ασφάλειας και υγείας στο σχολικό περιβάλλον είναι πολύ ικανοποιητικές. Διενεργείται αποτελεσματική παιδονομία και η καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων από το βοηθητικό προσωπικό είναι συνεχής και ικανοποιητική.

γ) Κατά καιρούς είχαν δημιουργηθεί προβλήματα, που οφείλονταν στην ασυνέπεια και αδυναμία του εργολάβου να παραδώσει έγκαιρα το κτίριο. Η συχνή επικοινωνία των Τεχνικών Υπηρεσιών, των οικείων Επιθεωρητών, της Σχολικής Εφορείας Λάρνακας με τον εργολάβο του έργου, έχει επιλύσει αρκετά προβλήματα που αφορούσαν την έλλειψη νερού στους κοινόχρηστους χώρους, τη διαμόρφωση του υπαίθρου χώρου, την περίφραξη κτλ.

δ) Σε πρόσφατη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 4 Μαρτίου 2009, στο Δημοτικό Σχολείο Σωτήρος, στην παρουσία των Τεχνικών Υπηρεσιών, της Σχολικής Εφορείας Λάρνακας, του εργολάβου και των βοηθών του, έγινε αξιολόγηση των εργασιών. Από τα αποτελέσματα διαφάνηκε ότι υπήρχε δυσκολία στην παράδοση του έργου, λόγω καθυστέρησης στην ηλεκτροδότηση και στις ξυλουργικές εργασίες, γι' αυτό δόθηκαν οδηγίες για άμεση επίλυση των θεμάτων που ηγέρθησαν.

2. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.372, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 20 Φεβρουαρίου 2008, σε σχέση με την ερώτηση του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Παράνομος Κατασκηνωτικός Χώρος στην Αλυκή Λάρνακας

Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος έχει θέσει επανειλημμένα προς τις Αρμόδιες Αρχές που είναι ο έπαρχος και ο Δήμος Λάρνακας, την ανάγκη για άμεσο τερματισμό της παρανομίας στην Αλυκή Λάρνακας που αφορά την ανέγερση υποστατικών και άλλων παραπηγμάτων, καθώς και την ανάγκη για άμεση αποκατάσταση του περιβάλλοντος της περιοχής.

Δυστυχώς παρατηρείται μια καθυστέρηση όσον αφορά τη λήψη μέτρων, κάτι το οποίο ανησυχεί ιδιαίτερα το Υπουργείο μας, δεδομένου και του γεγονότος ότι, οι Αλυκές Λάρνακας έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο "Φύση 2000", με αποτέλεσμα η υποχρέωση για προστασία της περιοχής να είναι πλέον και δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε πρόσφατη συνεδρίαση που έχει συγκαλέσει ο Έπαρχος Λάρνακας, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος επανέλαβε ότι πρέπει

να κατεδαφιστούν τα υποστατικά, αφού εκπνεύσει μια λογική διορία για εθελοντική συμμόρφωση των ιδιοκτητών τους.

(β) Υγροβιότοπος Ακρωτηρίου

Οι Βρετανικές Βάσεις έχουν εντάξει την περιοχή του Υγροβιότοπου Ακρωτηρίου στη σύμβαση Ραμσάρ. Παρόλα αυτά, η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει οποιαδήποτε παρεμβατικά δικαιώματα στην περιοχή, αφού εμπίπτουν αποκλειστικά στην περιοχή των Βρετανικών Βάσεων.

(γ) Απερήμωση

Όσον αφορά το θέμα της Απερήμωσης, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος έχει ολοκληρώσει πρόσφατα την ετοιμασία Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης, στο οποίο διαφαίνεται το μέγεθος του προβλήματος που αντιμετωπίζει η Κύπρος. Όπως αναφέρεται και στο Σχέδιο, ποσοστό 57% των εδαφών της Κύπρου κρίνεται ότι βρίσκεται σε κρίσιμη κατάσταση όσον αφορά την απερήμωση, ενώ στην περίπτωση που επαληθευτούν οι προβλέψεις σχετικά με τις κλιματικές αλλαγές, το ποσοστό αυτό θα ανέλθει στο 70,4%.

Το Σχέδιο εισηγείται περίπου 200 μέτρα που μπορούν να ληφθούν με στόχο την αντιμετώπιση του φαινομένου, στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας, δασών, υδάτινων πόρων, χλωρίδας και πανίδας, και κοινωνίας-οικονομίας. Κάποια από τα μέτρα μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα, ενώ κάποια άλλα μετά από συντονισμένες δράσεις και αφού ληφθούν οι απαραίτητες αποφάσεις.

Στόχος της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος είναι όπως όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα υποβάλουν εισηγήσεις αναφορικά με τα μέτρα στα οποία θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα, ώστε να ετοιμαστεί σύντομα Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο με συγκεκριμένες εισηγήσεις, με στόχο την έναρξη εφαρμογής τους.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.376, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής Πάφου κ. Αντρέας Φακοντής με αρ. 23.06.009.03.376, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με την επιστολή σας ημερ. 23.2.2009 και σας πληροφορώ ότι το Ενιαίο Στεγαστικό Σχέδιο καλύπτει κοινότητες με πληθυσμό μέχρι 500 κατοίκους ή με πληθυσμό μεγαλύτερο των 500 κατοίκων αλλά σε απόσταση άνω των 35 χλμ. από το πλησιέστερο αστικό κέντρο ή/και υψόμετρο άνω των 450 μ.

2. Το Υπουργείο Εσωτερικών μελετά τη διεύρυνση του Ενιαίου Στεγαστικού Σχεδίου με τη συμπερίληψη των Κοινοτήτων με πληθυσμό μέχρι 2000 κατοίκους και απόσταση άνω των 15 χλμ. από το πλησιέστερο αστικό κέντρο, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι Κοινότητες Κουκλιών, Πολεμίου και Γιόλου. Στις εν λόγω κοινότητες θα τεθούν και ουσιώδη εισοδηματικά κριτήρια για την επιλογή των δικαιούχων.

3. Η σχετική πρόταση αναμένεται να υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο εντός του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.382, ημερομηνίας

20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.382 και ημερ. 5 Μαρτίου 2009 καθώς και στη συνημμένη σ' αυτή Ερώτηση του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου, με τον ίδιο αριθμό και ημερ. 20 Φεβρουαρίου 2009, σε σχέση με τη συντήρηση του Μουσείου της Ένωσης Συντακτών Κύπρου στη Δημοσιογραφική Εστία.

Σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν διαθέτει κονδύλια για τέτοιους σκοπούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 2009 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.390, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.390, ημερομηνίας 26/2/09, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα Ερ. Αρ. 6: Αύξηση του επιδόματος εθνοφρουρών που είναι παιδιά πολύτεκνων οικογενειών

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. 23.06.009.03.390 ημερομηνίας 6/3/2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Η αύξηση των χορηγημάτων/επιδομάτων εθνοφρουρών, δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Άμυνας αλλά αποτελεί αρμοδιότητα της πολιτείας ως θέμα γενικότερης πολιτικής σ' ό,τι αφορά τους πολύτεκνους, όπως και τα άλλα μέτρα ενίσχυσης της Κοινωνικής Συνοχής.

Το Υπουργείο Άμυνας ήταν και συνεχίζει να είναι ευαίσθητο στα θέματα των πολυτέκνων και ως εκ τούτου όταν τεθεί το θέμα θα αντιμετωπιστεί με κάθε συμπάθεια μέσα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής και των οικονομικών δυνατοτήτων του Κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2009 της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.390, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της επιστολής σας με αρ. φακ.: 23.06.009.03.390 και ημερομηνία 6/3/2009 να σας απαντήσω τα ακόλουθα στην ερώτηση υπ' αριθμό 9.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από διαβούλευση που υπήρξε με το Υπουργείο Οικονομικών, βρίσκεται στο τελικό στάδιο για την υποβολή σχετικής Πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τη σύσταση Φορέα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής.

Ο Φορέας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής θα είναι ένα σώμα συντονισμού, ενημέρωσης και ανταλλαγής απόψεων πάνω σε θέματα που άπτονται της κυβερνητικής πολιτικής στους τομείς της δημογραφικής ανάπτυξης και της οικογένειας. Στο Φορέα θα μετέχουν όλα τα αρμόδια Υπουργεία και εμπλεκόμενοι φορείς (εθελοντικές οργανώσεις, κοινωνικοί εταίροι, τοπικοί φορείς). Θα καλούνται επίσης για συμμετοχή εμπειρογνώμονες, με στόχο την ανάπτυξη διαλόγου και τη διασφάλιση της διαφάνειας και της ενεργούς συμμετοχής όλων στις διαδικασίες που θα ακολουθούνται.»

**Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ.
Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.404, ημερομηνίας 3
Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου
Χατζηγιάννη**

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.404 και ημερομηνία 9 Μαρτίου 2009, σχετικά με την ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής της Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, για το θέμα του σχεδίου φοροαπαλλαγής του 40% των καταθέσεων στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης (εφεξής ο "ΟΧΣ") και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Κατ' αρχήν διευκρινίζεται ότι η πιο πάνω απαλλαγή έχει ήδη καταργηθεί για νέους καταθέτες από τις 30.4.2003, κατόπιν εφαρμογής της Απόφασης του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων με αρ. Ε.Δ.Ε. 25.06.002.139 (59.1.2.27.2.1.6) και ημερομηνία 27 Σεπτεμβρίου 2002. Το μέτρο είχε κριθεί ότι συνιστούσε κρατική ενίσχυση προς τον ΟΧΣ η οποία δεν είναι συμβατή με το κοινοτικό δίκαιο για τις κρατικές ενισχύσεις και ειδικότερα με τους κανόνες που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις για την εκπλήρωση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

2. Σημειώνεται ότι το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώθηκε επί της ουσίας σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 31 Μαρτίου 2004 μεταξύ κυπριακής αντιπροσωπείας, στην οποία συμμετείχαν και λειτουργοί του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για συζήτηση παρόμοιου σχεδίου ενισχύσεων, το οποίο η Κυβέρνηση είχε την πρόθεση να εφαρμόσει στη θέση του προϋπάρχοντος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε εκφράσει, μεταξύ άλλων, τη θέση ότι οι φοροαπαλλαγές στους καταθέτες του ΟΧΣ προσφέρουν αθέμιτο οικονομικό πλεονέκτημα υπέρ ενός και μόνο πιστωτικού ιδρύματος και ότι το πλεονέκτημα αυτό είναι δυσανάλογο των στόχων στεγαστικής πολιτικής που επιδιώκει το κράτος.

3. Η προθεσμία της 30.4.2009 αφορά τη λήξη της προβλεπόμενης δετούς φοροαπαλλαγής στους καταθέτες που είχαν ενταχθεί στο σχέδιο πριν από τη λήξη του για νέους καταθέτες, δηλαδή πριν από τις 30.4.2003. Σύμφωνα με επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Υπουργείο Οικονομικών για το εν λόγω ζήτημα ημερομηνίας 29.4.2004, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δέχθηκε ότι οι φοροαπαλλαγές για τους καταθέτες οι οποίοι εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν από την κατάργησή του θα μπορούσαν να συνεχίσουν να ισχύουν μέχρι την προβλεπόμενη λήξη τους.

4. Υπενθυμίζεται εν προκειμένω ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων, μετά την κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου από το Υπουργείο Οικονομικών, ψήφισε τον περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικό) Νόμο του 2005 [Νόμος Αριθμός 42(Ι) του 2005] με τον οποίο καταργήθηκε το μέτρο παροχής φοροαπαλλαγής στους καταθέτες που ενεγράφησαν στο σχέδιο αποταμιεύσεων του ΟΧΣ.

5. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη ότι το καταργηθέν σχέδιο δεν μπορεί να επανέλθει σε εφαρμογή καθώς τούτο θα συνιστούσε παράνομη κρατική ενίσχυση, το Υπουργείο Οικονομικών μερίμνησε και έθεσε σε εφαρμογή πολύ πρόσφατα, μέσω του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, το Νέο Στεγαστικό Σχέδιο της Κυβέρνησης ύψους 200 εκατομμυρίων ευρώ για οικογένειες με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, με πολύ ευνοϊκούς όρους δανειοδότησης, ίσως, τους πιο ανταγωνιστικούς στην αγορά.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σήμερα δε θα έχουμε Κεφάλαιο Τέταρτο, ενόψει των εορτών του Πάσχα. Και εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία

του σώματος είναι η ειδική συνεδρία της Πέμπτης, 23 Απριλίου 2009, στις 10.30 το πρωί κατά την οποία θα προσφωνήσει το σώμα ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας κ. Κώστας Καραμανλής.

[Στις 24 Απριλίου 2009 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της πρώτης συνεδρίας της Βουλής μετά τις διακοπές του Πάσχα, η οποία έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.049-2009).
2. Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.069-2009).
3. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.060-2009).
4. Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.059-2009).
5. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.048-2009).
6. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.073-2009).
7. Ο περί Δημοσίων Προτάσεων Εξαγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.164-2008).
8. Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.173-2008).
9. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.180-2008).
10. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.181-2008).
11. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.182-2008).

12. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.033-2009).
13. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.137-2008).
14. Ο περί της Συμφωνίας Συμμετοχής της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.038-2009).
15. Ο περί της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών Μελών τους αφενός και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.050-2009).
16. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για την Αμοιβαία Διατήρηση Αποθεμάτων Αργού Πετρελαίου ή/και Προϊόντων Πετρελαίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.052-2009).
17. Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - Θέση Συντηρητή Εγγράφων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.009-2009).
18. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.030-2009).
19. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.031-2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του

διαδικτύου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
4. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
5. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
6. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
7. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η

ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).

8. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
9. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
12. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου

Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).

13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου). (Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).]

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω τις ευχές μου σε όλους για Καλό Πάσχα, Καλή Ανάσταση.
Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βότσης Άγγελος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ερωτοκρίτου Ρίγκος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Σαρίκας Φειδίας
Θωμά Γιαννάκης	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κατσοιρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης

Κουκουμά Σκευή	Φακοντής Αντρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυρίτσης Πάμπης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κωνσταντίνου Κώστας	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και ψήφισή της σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2009 Νόμος του 2009», η συζήτηση και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν [(Α. Αγγελίδης, Α. Νεοφύτου, Δ. Συλλούρης, Γ. Ομήρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Τ. Χατζηγεωργίου, Μ. Σιζόπουλος, Α. Παπαδοπούλου, Ν. Κατσουρίδης, Χρ. Στυλιανίδης, προεδρεύων (Χρ. Πουργουρίδης)], ψήφισή του σε νόμο και δικαιολόγηση αποχής από τον κ. Σωκράτη Χάσιμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ίσης Μεταχείρισεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και τους κανονισμούς «Οι περί Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής σε Θύματα Διακρίσεων Κανονισμοί του 2009», ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και έγκριση των κανονισμών.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ.1) του 2008» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009».
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και τους κανονισμούς «Οι περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.

10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στον Τομέα της Ενέργειας και για Συναφή Θέματα (Γενικοί) Κανονισμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2009» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Ι. Νικολάου, Α. Γεωργίου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Παπαδόπουλος, προεδρεύων) και ψήφισή του σε νόμο.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
13. Ερωτήσεις βουλευτών:
 Κατασκευή χώρου στάθμευσης στο Μαθιάτη - Ανέγερση νέου γυμνασίου στην Αγία Νάπα-Παραλίμνι - Αίτημα δήμου Μόρφου για οικονομική στήριξη για ανέγερση γραφείων - Αίτημα για αύξηση της μισθοδοσίας των δημάρχων και δημοτικών συμβούλων των κατεχόμενων δήμων - Αξιοποίηση των κατεχόμενων δήμων στη διαφωτιστική εκστρατεία για το Κυπριακό - Καθυστέρηση κατασκευής δρόμων και τοποθέτησης τηλεφωνικών γραμμών στη Βιοτεχνική Περιοχή Κελλιών - Ψήφισμα Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για έναρξη συνομιλιών μεταξύ της κινεζικής κυβέρνησης και του Δαλάι Λάμα - Χώρος κατασκευής διαμετακομιστικού σταθμού σκυβάλων Αμμοχώστου - Οι τιμές στα κυπριακά ξενοδοχεία - Διοργανωτές ταξιδιών και μέτρα στήριξης της τουριστικής βιομηχανίας.
14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
 Αίτημα για επανεκτίμηση της ακίνητης περιουσίας από το Κτηματολόγιο στην Αθηνού - Αίτημα της κοινότητας Κουκλιών για ανταλλαγή περιουσιών σε αρχαιολογικές ζώνες με κρατικά τεμάχια - Ο σεβασμός των δικαιωμάτων της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία - Διοικητική ευθύνη θαλάσσιας περιοχής μεταξύ Φάρου Κιτίου και Ζυγίου - Αξιοποίηση των παλαιών κτιριακών εγκαταστάσεων στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Μείωση των τρατών που αλιεύουν στα χωρικά ύδατα της Κύπρου - Διαχωρισμός οικοπέδων για νεαρά ζευγάρια στο Παραμάλι - Ίχνη αεροψεκασμών στον κυπριακό ουρανό - Ο κίνδυνος εξαφάνισης του κοινού δελφινιού - Κατασκευή κυρτωμάτων οδοστρώματος στη Δένεια - Περίφραξη αρδευτικού καναλιού στην Αχέλεια λόγω ατυχημάτων - Εθνική ποσόστωση για αλίευση ερυθρού τόνου - Πτηνοτροφική μονάδα και βιολογικός σταθμός κοντά στο Λύκειο Ανατολικής Πάφου - Απόρριψη αιτήματος για κατασκευή παρεκκλησίου στο γυμνάσιο Ξυλοτύμπου - Ανάπτυξη ηλεκτρονικού κώδικα νομοθεσίας - Προβλήματα στο Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Σωτήρος Λάρνακας - Υδροβιότοποι και προστατευόμενες περιοχές - Αίτημα των κοινοτήτων Κουκλιών, Πολεμίου, Γιόλου για ένταξή τους στο στεγαστικό σχέδιο για κοινότητες κάτω των πεντακοσίων κατοίκων - Κρατική χορηγία για το μουσείο τύπου της Δημοσιογραφικής Εστίας - Αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων - Σχέδιο φοροαπαλλαγής του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Ειδική συνεδρίαση 23^ης Απριλίου 2009

Ωρα έναρξης: 10.35 π.μ.

Αρ. 29

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ τους έντιμους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρωθυπουργέ της Ελλάδας,

Κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που σας καλωσορίζω στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Σας απευθύνω εκ μέρους όλων των μελών του σώματος ένα θερμό καλωσόρισμα και χαιρετισμό τιμής και εκτίμησης. Παράλληλα, σας εκφράζω την ευγνωμοσύνη της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη σθεναρή, σταθερή και αποφασιστική συμπαράστασή σας στον αγώνα του κυπριακού λαού για απελευθέρωση και επανένωση της Κύπρου και του λαού μας, που σήμερα διέρχεται ακόμα μια κρίσιμη φάση.

Η παρουσία του Έλληνα Πρωθυπουργού στην Κύπρο επιβεβαιώνει για ακόμα μια φορά το σταθερό και συνεχές ενδιαφέρον του και την αμέριστη αλληλεγγύη του ιδίου και της κυβέρνησής του προς το συνεχιζόμενο αγώνα του κυπριακού λαού. Η παρουσία του κ. Καραμανλή αυτή ειδικά την περίοδο στην Κύπρο καταμαρτυρεί το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της ελληνικής κυβέρνησης για την πορεία του κυπριακού προβλήματος, αλλά και για το συντονισμό Λευκωσίας και Αθηνών ενόψει επικείμενων διαδικασιών και διεργασιών στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε ζητήματα που βρίσκονται υπό εξέλιξη στο ευρύτερο διεθνές πεδίο.

Κύπρος και Ελλάδα βρίσκονται ενώπιον πολλών προκλήσεων και πρέπει να συντονίσουν τη στρατηγική και την τακτική τους, ώστε να υπερασπιστούν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο τα εθνικά συμφέροντα και τα εθνικά δίκαιά τους και για να έχουν πιο αναβαθμισμένο ρόλο στα ευρωπαϊκά και διεθνή θέματα.

Πρώτον, άμεσο και βασικό ζητούμενο είναι να διευρύνουμε και να ισχυροποιήσουμε τα διεθνή ερείσματα και τη γεωπολιτική και στρατηγική σημασία των χωρών μας. Είναι πεποίθησή μας ότι και δυνατότητες διαθέτουμε και ευσώνες προοπτικές έχουμε, φτάνει να εργαστούμε με μεθοδικότητα και με ένα συγκροτημένο στρατηγικό σχεδιασμό.

Νέα δεδομένα, νέες προκλήσεις, νέα προβλήματα, νέοι σχεδιασμοί και νέες τακτικές και πρακτικές διαμορφώνουν τη σύγχρονη ευρωπαϊκή και διεθνή πολιτική ατζέντα. Τα ευρωπαϊκά και διεθνή ζητήματα γίνονται όλο και πιο σύνθετα και πολύπλοκα. Η σημερινή εποχή και η σύγχρονη πολιτική ατζέντα επιβεβαιώνουν πλήρως τον Ηράκλειτο, ότι δηλαδή «τα πάντα ρει». Ενώπιον λοιπόν της σημερινής ιδιαίτερα ρευστής και σύνθετης ευρωπαϊκής και διεθνούς πολιτικής κατάστασης Κύπρος και Ελλάδα, Ελλάδα και Κύπρος, πρέπει συνεχώς να επεξεργάζονται και να διαμορφώνουν από κοινού πλαίσια στρατηγικής και τακτικής, στη βάση των κοινών στόχων, των κοινών συμφερόντων και των κοινών προσδοκιών.

Εκ μέρους της Βουλής των Αντιπροσώπων εύχομαι Κύπρος και Ελλάδα να κατορθώσουν να κερδίσουν το στοίχημα των σημερινών καιρών. Προς αυτή την κατεύθυνση η Βουλή, όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα, όλα τα μέλη της θα εργαστούν με υψηλό αίσθημα εθνικής και πολιτικής ευθύνης.

Στο σημείο αυτό θέλω να υπογραμμίσω τη σημασία της κοινοβουλευτικής διπλωματίας με κοινές βεβαίως και συντονισμένες δράσεις των κοινοβουλίων Κύπρου και Ελλάδας. Τόσο στο πλαίσιο των κοινοβουλευτικών θεσμικών οργάνων και διαδικασιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στα αντίστοιχα διεθνή κοινοβουλευτικά θεσμικά όργανα τα κοινοβούλια των δύο χωρών μπορούν να αναπτύξουν μια ακόμα πιο συστηματική και εντατική προσπάθεια, προκειμένου να εξασφαλίσουμε νέους στρατηγικούς συμμάχους στην προσπάθεια προώθησης των εθνικών μας θεμάτων, αλλά και θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος.

Ήδη η Βουλή των Αντιπροσώπων και η Βουλή των Ελλήνων άρχισαν έναν πιο συστηματικό συντονισμό και κατανομή έργου, με σκοπό την αλληλοϋποστήριξη και την κοινή δράση σε συνόδους διεθνών κοινοβουλευτικών οργανισμών. Μελετούμε επίσης τον καταρτισμό προγράμματος κοινών επισκέψεων αντιπροσωπιών των δύο κοινοβουλίων στο εξωτερικό, ιδιαίτερα προς χώρες του Οργανισμού Ισλαμικής Διάσκεψης. Στενότερη συνεργασία αναπτύσσεται επίσης και στα πλαίσια ευρωπαϊκών κοινοβουλευτικών σωμάτων, όπου συμμετέχουν εκατέρωθεν αντιπροσωπίες.

Φίλε κύριε Πρωθυπουργέ,

Φίλε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Το κυπριακό πρόβλημα απασχολεί τον ελληνισμό εδώ και αρκετές δεκαετίες. Μετά το δίδυμο έγκλημα του Ιούλη του 1974, το προδοτικό πραξικόπημα και τη βάρβαρη τουρκική εισβολή, το πρόβλημά μας πήρε τη σύγχρονη μορφή και το σύγχρονο χαρακτήρα του. Πρόκειται για ένα διεθνές πρόβλημα εισβολής και κατοχής, καταπάτησης των αρχών του διεθνούς δικαίου, παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και παραβίασης της ανεξαρτησίας και της κυριαρχίας ενός κράτους μέλους των Ηνωμένων Εθνών.

Δυστυχώς, η Τουρκία πρωτίστως αλλά και διάφοροι παράγοντες της διεθνούς

κοινότητας αποφεύγουν να αναγνωρίσουν τον πραγματικό χαρακτήρα και την ουσία του κυπριακού προβλήματος. Βολεύονται να παρουσιάζουν το Κυπριακό ως ένα δικονομικό πρόβλημα. Έτσι, αποενοχοποιείται η Τουρκία, με αποτέλεσμα να αποθρασύνεται, να παραμένει αδιάλλακτη και να μη συνεργάζεται για την εξεύρεση μιας δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης.

Η τουρκική αδιαλλαξία επιβεβαιώνεται πλήρως και καθημερινά την τελευταία περίοδο. Στις απευθείας διαπραγματεύσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, τον κ. Ταλάτ, η τουρκική πλευρά με απροκάλυπτο τρόπο επιβεβαιώνει το στόχο της για λύση συνομοσπονδίας και δύο κρατών. Οι πλείστες θέσεις και προτάσεις στο τραπέζι των απευθείας διαπραγματεύσεων, αλλά και πολλές δημόσιες δηλώσεις της ηγεσίας της Άγκυρας και της τουρκοκυπριακής κοινότητας, δεν αφήνουν καμιά αμφιβολία για τις τουρκικές στοχεύσεις και μεθοδεύσεις. Πόρρω απέχουν από την επίτευξη μιας λύσης διζωνικής δικονομικής ομοσπονδίας στη βάση των αρχών και των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, των συμφωνιών υψηλού επιπέδου και των αρχών και των αξιών επί των οποίων εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ενώπιον της κορυφούμενης τουρκικής αδιαλλαξίας καλούμαστε με υψηλό αίσθημα εθνικής και πολιτικής ευθύνης, με υψηλούς δείκτες αντοχής και αντίστασης να συνεχίσουμε να διεκδικούμε τα δίκαια και τα δικαιώματα της Κύπρου και του λαού της.

Διεκδικούμε την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας και του λαού μας. Επιδιώκουμε λύση του Κυπριακού που θα τερματίζει την κατοχή και τον εποικισμό, θα επανενώνει το έδαφος, το λαό, την οικονομία, τους θεσμούς και θα αποκαθιστά και θα κατοχυρώνει τα ανθρωπίνια δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων. Μια λύση που θα αποκλείει ξένες επεμβάσεις και θα παρέχει ασφάλεια στο κράτος και το λαό μας.

Είμαστε έτοιμοι για έναν έντιμο και δίκαιο συμβιβασμό. Όμως δεν αποδεχόμαστε νόθευτες λύσεις και ένα κλείσιμο του Κυπριακού που δε θα αποδίδει δικαιοσύνη, δε θα τερματίζει την κατοχή, δε θα αποκαθιστά την ενότητα του κράτους, του λαού και των θεσμών και δε θα τερματίζει τον εποικισμό. Δεν αποδεχόμαστε λύση που θα προκύψει από παρθενογένεση και που θα παρέχει στην Τουρκία εγγυητικά και επεμβατικά δικαιώματα. Σίγουρα, η λύση του Κυπριακού θα είναι προϊόν συμβιβασμού. Ο συμβιβασμός όμως δεν πρέπει ούτε και μπορεί να είναι ετεροβαρής. Πρέπει να είναι αμοιβαίος και κυρίως δίκαιος.

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η αναζήτηση μιας δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης είναι μονόδρομος. Είναι μονόδρομος για μας, αλλά και για την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Είναι βεβαίως μονόδρομος και για την Τουρκία. Γνωρίζουμε επίσης ότι ο δρόμος για την εξεύρεση μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης δεν είναι εύκολος. Δεν ήταν ποτέ εύκολος. Πάντοτε συναντούσαμε και θα συναντούμε δυσκολίες, δυσχέρειες, αντιξοότητες και προβλήματα. Πρέπει συνεχώς να προσπαθούμε να τα ξεπερνάμε. Άλλος τρόπος και άλλος δρόμος, για να φτάσουμε στη λύση του Κυπριακού, εκτός εκείνου των συνομιλιών και των διαπραγματεύσεων δεν υπάρχει. Όσο δύσκολος και αν είναι αυτός ο δρόμος και αυτός ο αγώνας, είμαστε ιστορικά υποχρεωμένοι να αντέξουμε και να πετύχουμε.

Αυτή την ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για το κυπριακό πρόβλημα απαιτούνται ψυχραιμία, αυτοσυγκράτηση αλλά και σταθερότητα σε αρχές. Απαιτούνται επίσης γερά νεύρα, υψηλές αντοχές και υψηλές αντιστάσεις. Απαιτείται φυσικά συνεχής εγρήγορση και επαγρύπνηση καθώς και συνεχής δράση.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Πολλές φορές έχουμε τονίσει ότι το κλειδί της λύσης του Κυπριακού βρίσκεται στα χέρια της Άγκυρας. Πρέπει λοιπόν να μεγιστοποιήσουμε το κόστος της Άγκυρας, για όσο καιρό εμμένει στις αδιάλλακτες θέσεις της. Συμφωνούμε ότι το 2009 είναι κρίσιμο έτος για την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας. Συμφωνούμε επίσης ότι Κύπρος και Ελλάδα πρέπει να αξιοποιήσουν με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο τους μοχλούς πίεσης που διαθέτουν ως κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν η Τουρκία δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις και τις δεσμεύσεις που ανέλαβε έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, συμπεριλαμβανομένης και της Κυπριακής Δημοκρατίας, πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι η ενταξιακή της πορεία δε θα έχει προοπτική. Οφείλει η Τουρκία να προχωρήσει στην αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας και την ομαλοποίηση των σχέσεών της, που σημαίνει άρση της παρανομίας, καθώς και να εκπληρώσει τις δεσμεύσεις της στη βάση του Πρωτοκόλλου της Άγκυρας.

Η Τουρκία πρέπει να πάψει να έχει την ψευδαίσθηση ότι η δική μας συνετή και υπεύθυνη στάση και η καλή θέληση που επιδεικνύουμε στο θέμα της ενταξιακής της πορείας συνιστά αδυναμία για μια σθεναρή και διεκδικητική πολιτική. Έχουμε και τη βούληση, έχουμε και τις δυνατότητες να αντιμετωπίσουμε αποφασιστικά και αποτελεσματικά την τουρκική αδιαλλαξία και τις τουρκικές μεθοδεύσεις. Να μην επενδύει λοιπόν η Άγκυρα σε εκπτώσεις της δικής μας πλευράς.

Φίλε κύριε Πρωθυπουργέ,

Αύριο συμπληρώνονται πέντε χρόνια από το δημοψήφισμα της 24ης Απριλίου 2004 για το Σχέδιο Ανάν. Απορρίπτοντας το Σχέδιο Ανάν, ο κυπριακός λαός διαφύλαξε την Κυπριακή Δημοκρατία και προασπίστηκε τα δίκαια και τα δικαιώματά του. Απέρριψε το συγκεκριμένο σχέδιο λύσης, γιατί εμμένει σε μια δίκαιη, λειτουργική και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Μια λύση που θα προκύψει μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες στη βάση αρχών, χωρίς αυστηρά χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησίες. Ας γνωρίζουν λοιπόν οι ισχυροί της γης ότι, όσο ισχυρή κι αν είναι η Τουρκία, εμείς δε θα δεχθούμε μια λύση στη βάση των δικών της όρων και των δικών της επιδιώξεων.

Για μια τέτοια λύση θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε στηριζόμενοι βασικά στην αλληλεγγύη και τη συμπαράσταση της Ελλάδας, της ελληνικής κυβέρνησης, των πολιτικών δυνάμεων της Ελλάδας και του λαού της. Γι' αυτή την αλληλεγγύη και τη συμπαράσταση εκφράζουμε ακόμα μια φορά, φίλε Πρωθυπουργέ, τη μεγάλη μας ευγνωμοσύνη.

Είναι η ώρα, φίλε Πρωθυπουργέ, που με ιδιαίτερη χαρά και τιμή θα σας παρακαλούσα να πάρετε το βήμα και να απευθύνετε το δικό σας λόγο σ' αυτή την ειδική συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον κ. Φυττή να συνοδεύσει τον κ. Πρωθυπουργό.

(Ο κοσμήτορας της Βουλής κ. Σοφοκλής Φυττής συνοδεύει τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας κ. Κώστα Καραμανλή στο βήμα της Βουλής.)

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ:

(Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ)

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Θερμά ευχαριστώ για την εγκάρδια υποδοχή σας. Αισθάνομαι ειλικρινά μεγάλη συγκίνηση που έχω για δεύτερη φορά, ως Πρωθυπουργός της Ελλάδας, την ευκαιρία και την τιμή να απευθυνθώ από εδώ το βήμα στην πολιτική ηγεσία, τους εκπροσώπους του κυπριακού ελληνισμού και ολόκληρο τον κυπριακό λαό. Θα ήθελα για μια ακόμα φορά και από το βήμα αυτό να επαναλάβω ότι το Κυπριακό παραμένει κορυφαία προτεραιότητα της εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας.

Η κυβέρνηση μου εξαρχής στήριξε και θα εξακολουθήσει να στηρίζει πλήρως τις προσπάθειες του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια για την εξεύρεση, συμφωνημένης με τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες σας, λύσης του Κυπριακού. Από την επίλυσή του εξαρτάται και η πλήρης εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Η διαρκής συνεργασία και ο συντονισμός των κυβερνήσεών μας αποτελούν εγγύηση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής μας και αποφασιστικό παράγοντα για την ευόδωση των προσπαθειών μας για τη συνολική επίλυση του προβλήματος.

Ταυτόχρονα ο σεβασμός της ανεξαρτησίας και της κυριαρχίας της Κύπρου έχει καταστεί ο θεμέλιος λίθος της πολιτικής της Ελλάδας στο Κυπριακό. Ζητούμενο των ενδοκυπριακών διαπραγματεύσεων, βασική προϋπόθεση αμοιβαία αποδεκτής λύσης του προβλήματος, είναι η μετεξέλιξη του κυπριακού κράτους σε μια δίζωνική δικαιοδική ομοσπονδία με αποτελεσματική συμμετοχή των δύο κοινοτήτων στη διακυβέρνησή της, μία κυριαρχία, μία ιθαγένεια και μία διεθνή προσωπικότητα, όπως ορίζουν οι αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Η προσπάθεια να συμφωνηθεί στις διαπραγματεύσεις ένα λειτουργικό και βιώσιμο σύστημα ομοσπονδιακής διακυβέρνησης είναι αλληλένδετη με τη διασφάλιση της συνέχειας του κράτους. Διότι βεβαίως λύση η οποία δε θα είναι δίκαιη, λειτουργική και βιώσιμη δε θα είναι λύση. Και αυτό δεν είναι προς όφελος κανενός, ούτε των Τουρκοκυπρίων ούτε των Ελληνοκυπρίων ούτε του ενιαίου κυπριακού κράτους ούτε βεβαίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέλος της οποίας αποτελεί η Κυπριακή Δημοκρατία.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Ο ειρηνικός αγώνας για τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής και τη συνολική επίλυση του πολιτικού προβλήματος της Κύπρου είναι ένας αγώνας μακροχρόνιος, που δεν επιτρέπει ψευδαισθήσεις για εύκολες ή και ανώδυνες λύσεις. Ψευδαισθήσεις όμως δε θα πρέπει να τρέφει και η άλλη πλευρά. Η αλαζονεία είναι κακός σύμβουλος. Είναι ώρα να αντιληφθεί η Άγκυρα ότι η δοκιμασμένη αντοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας, η αποφασιστικότητά της να ασκήσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα, η ιδιότητά της ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι παράμετροι μεγάλης σημασίας, καταλυτικής σημασίας ως προς το πλαίσιο και το περιεχόμενο μιας συμφωνημένης λύσης του Κυπριακού. Η εμμονή της Τουρκίας και της τουρκοκυπριακής ηγεσίας σε δηλώσεις που αντιβαίνουν προς τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών περί δύο "χωριστών" λαών και ιδρυτικών κρατών είναι και απαράδεκτη και μάταιη. Και αυτό γιατί το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ έχει καταδικάσει την ανακήρυξη του ψευδοκράτους και όλες τις παράνομες τουρκικές αποσχιστικές ενέργειες και καλεί όλα τα κράτη μέλη του να μην το αναγνωρίσουν ή διευκολύνουν καθ' οιονδήποτε τρόπο. Πιέσεις και μεθοδεύσεις για τη νομιμοποίηση των τετελεσμένων της τουρκικής εισβολής και κατοχής μέσω της λεγόμενης παρθενογένεσης συνομοσπονδιακού μορφώματος δοκιμάστηκαν στο παρελθόν και απέτυχαν. Η Κύπρος εντάχθηκε ενιαία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη Προσχώρησης υπάρχει σαφής πρόβλεψη για τον τρόπο εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου στο κατεχόμενο τμήμα της μετά από συμφωνία επίλυσης. Η Άγκυρα οφείλει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει με το πρόσθετο πρωτόκολλο και να εξομαλύνει τις διμερείς της σχέσεις με τη Λευκωσία.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Οι υπό την αιγίδα του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών διακοινοτικές συνομιλίες είναι μια δύσβατη πορεία, που διανύεται εδώ και δεκαετίες, με επώδυνους συμβιβασμούς και πολλές στο παρελθόν απογοητεύσεις. Η μέθοδος των δικοινοτικών συνομιλιών είναι η μέθοδος που συνιστούν από το Νοέμβριο του 1974 τα Ηνωμένα Έθνη και εκείνη που η κυπριακή ηγεσία, από κοινού με την Ελλάδα, επέλεξε τότε και έκτοτε ως την πλέον ενδεδειγμένη αποκλείοντας άλλες, όπως ήταν η τετραμερής διαπραγμάτευση, καθώς και διάφορες μορφές διαμεσολάβησης τρίτων. Υπό αυτό το πρίσμα η κυβέρνησή μου, όπως εξάλλου και όλα τα ελληνικά πολιτικά κόμματα χαιρέτισαν την έναρξη της νέας διαπραγματευτικής διαδικασίας τον περασμένο Σεπτέμβριο ως αποτέλεσμα και επιτυχία των πρωτοβουλιών του Προέδρου Χριστόφια.

Όπως και τότε έτσι και σήμερα πιστεύω ότι, παρά τις σοβαρές διαφορές που εξακολουθούν να χωρίζουν τις δύο κοινότητες, η συνέχιση των διαπραγματεύσεων είναι επωφελής για όλους χωρίς τεχνητά χρονοδιαγράμματα, χωρίς νέα επιδιαιτησία μέχρις ότου οι δύο κοινότητες συμφωνήσουν σε μια δική τους λύση, στο πλαίσιο βέβαια των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και των αρχών και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της οποίας η Κυπριακή Δημοκρατία αποτελεί τώρα κράτος μέλος. Λύση που να συνάδει με το κοινοτικό κεκτημένο, να διασφαλίζει την αποτελεσματική συμμετοχή της Κύπρου στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δε θα χρειάζεται παρωχημένα και ξένα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση συστήματα εγγυήσεων ή παρεμβατικά δικαιώματα τρίτων. Λύση κράτους δικαίου και δημοκρατίας που δε θα είναι εστία τριβών, εντάσεων, εστία δυσλειτουργιών, αλλά παράγοντας ειρήνης και σταθερότητας, γέφυρα συνεργασίας για ολόκληρη την ευρύτερη περιοχή. Ωστόσο, οι δύο κοινότητες θα μπορέσουν να προχωρήσουν προς την κατεύθυνση αυτή μόνο όταν η Άγκυρα επιτρέψει στην τουρκοκυπριακή ηγεσία και την ενθαρρύνει να προχωρήσει με καλή πίστη και ευελιξία. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα, παρά τη ρητορική της υποστήριξη στη διαπραγματευτική διαδικασία, η τουρκική πολιτική προς την Κύπρο παραμένει παρωχημένη, διχαστική και απειλητική.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Θα ήθελα, τελειώνοντας, να σας διαβεβαιώσω ότι σύσσωμη η Ελληνική Δημοκρατία βρίσκεται και θα παραμείνει στο πλευρό σας σταθερός σύμμαχος της Κυπριακής Δημοκρατίας, αρωγός, συμπαραστάτης του κυπριακού ελληνισμού και ολόκληρου του κυπριακού λαού, γιατί βεβαίως τις χώρες μας συνδέει μια κοινή ιστορία χιλιετηρίδων και τις συνδέει και ένα κοινό μέλλον. Μαζί θα αντιμετωπίσουμε και την κάθε πρόκλησή του.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ θερμά, κύριε Πρωθυπουργέ, για το λόγο σας.

Με την ομιλία του Πρωθυπουργού ολοκληρώνεται η σημερινή ειδική συνεδρία του σώματος.

Παρακαλώ όλους να παραμείνουν στις θέσεις τους, μέχρις ότου αποχωρήσει ο τιμώμενος φιλοξενούμενός μας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 11.00 π.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Λαμάρης Γιάννος
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αριστοτέλους Άριστος	Μητσόπουλος Τάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαμψών Σωτήρης
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Άντρος	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυρίτσης Πάμπης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κωνσταντίνου Κώστας	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτκές

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσφώνηση του Προέδρου της Βουλής κ. Μάριου Καρογιάν και αντιφώνηση του Πρωθυπουργού της Ελλάδας κ. Κώστα Καραμανλή στα πλαίσια ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 30^{ης} Απριλίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.10 μ.μ.

Αρ. 30

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θεωρώ ότι είναι χρέος μας να αναφερθούμε σε δύο θλιβερές επετείους που είχαμε αυτές τις μέρες, στην επέτειο του πραξικοπήματος των συνταγματαρχών στην Ελλάδα την 21^η Απριλίου του 1967 και στην επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων από τους Νεότουρκους στις 24 Απριλίου του 1915.

Το ξημέρωμα της 21^{ης} Απριλίου 1967 βύθισε για επτά χρόνια στο σκοτάδι την Ελλάδα και επέφερε πολλά δεινά στον ελληνισμό και την τραγωδία της Κύπρου. Η χούντα επέβαλε ένα στυγνό δικτατορικό καθεστώς και με τη δύναμη των τανκς καταπάτησε τη δημοκρατία και τη νομιμότητα, καθώς και τα ανθρώπινα δικαιώματα του ελληνικού λαού.

Πολλοί είναι εκείνοι που είχαν το σθένος να αντισταθούν στο χουντικό καθεστώς. Υπήρξαν και ηρωικές πράξεις αντίστασης. Πολλά ήταν και τα θύματα της δικτατορίας που βασανίστηκαν, φυλακίστηκαν, εκτοπίστηκαν και καταδιώχθηκαν. Αποκορύφωμα των αγώνων του ελληνικού λαού κατά της χούντας ήταν η ηρωική εξέγερση του Πολυτεχνείου, που αποτελεί μια κορυφαία πράξη αντίστασης στο σκοταδισμό και προάσπισης της δημοκρατίας.

Πρέπει να μην ξεχνούμε, ιδιαίτερα εμείς στην Κύπρο, αλλά και ολόκληρος ο ελληνικός λαός και ο ελληνισμός, ότι στην πτώση της χούντας οδήγησε η τραγωδία της Κύπρου. Με λίγα λόγια, χρειάστηκε να θυσιαστεί η Κύπρος, για να τερματιστεί η δικτατορία στην Ελλάδα. Η Κύπρος και ο λαός της, που υπήρξαν τα μεγαλύτερα θύματα της χούντας των Αθηνών, συνεχίζουν να βιώνουν τις συνέπειες της προδοσίας και της τουρκικής εισβολής που ακολούθησε.

Συγχαίροντας την Ελλάδα για τη σταθερή δημοκρατική της πορεία μετά την κατάρρευση της χούντας, επαναλαμβάνουμε για μια ακόμα φορά ότι για τον κυπριακό ελληνισμό η Ελλάδα αποτελεί το κύριο στήριγμά του. Είμαστε σίγουροι ότι η Ελλάδα, κυβέρνηση, πολιτικές δυνάμεις και λαός, στηρίζει και τις σημερινές προσπάθειες της Κύπρου και του λαού της για αποκατάσταση των δικαίων και των δικαιωμάτων τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένα από τα μεγαλύτερα και πιο αποτρόπαια εγκλήματα στη σύγχρονη ιστορία της ανθρωπότητας είναι η γενοκτονία των Αρμενίων από τους Νεότουρκους. Σήμερα φέρνουμε στη μνήμη αυτό το μεγάλο έγκλημα. Αποτίουμε φόρο τιμής στα θύματα της γενοκτονίας των Αρμενίων. Καταδικάζουμε για μια ακόμα φορά το στυγερό έγκλημα και τους εγκληματίες. Επαναδιακηρύσσουμε ταυτόχρονα την έκκλησή μας για παγκόσμια καταδίκη και αναγνώριση της γενοκτονίας των Αρμενίων και καλούμε την Τουρκία να αναγνώρισει επιτέλους και να παραδεχθεί το έγκλημά της. Η κυπριακή Βουλή επαναλαμβάνει για μια ακόμα φορά τη σταθερή και συνεπή υποστήριξή της στο αίτημα του φίλου αρμενικού λαού, αλλά και ολόκληρης της δημοκρατικής ανθρωπότητας για αναγνώριση της γενοκτονίας των Αρμενίων ως ενός στυγνού εγκλήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν δώσω το λόγο στον εκπρόσωπο της αρμενικής κοινότητας, το συνάδελφό μας κ. Βαρτέκς Μαχτεσιάν, για τη δική του αναφορά στη γενοκτονία των Αρμενίων, σας καλώ σε τήρηση μονόλεπτης σιγής.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιώνια η μνήμη!

Παρακαλώ, κυρία Μαχτεσιάν.

B. MAXTESIAN:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι με ιδιαίτερη συγκίνηση που μιλώ σήμερα για την επέτειο της αρμενικής γενοκτονίας από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, του πρώτου κοινοβουλίου στην Ευρώπη που το 1975 αναγνώρισε το στυγερό αυτό έγκλημα και καταδίκασε κατηγορηματικά την Τουρκία για τη διάπραξή του. Η αρμενική γενοκτονία, η πρώτη μεγάλη γενοκτονία του εικοστού αιώνα, είναι αναμφίβολα ένα από τα μελανότερα σημεία της παγκόσμιας ιστορίας της ανθρωπότητας.

Η 24^η Απριλίου έχει οριστεί ως Ημέρα Ανάμνησης της Εξόντωσης 1 500 000 Αρμενίων από την Οθωμανική Αυτοκρατορία και τους Νεότουρκους, αφού το βράδυ της Κυριακής της 24^{ης} Απριλίου 1915 η οθωμανική κυβέρνηση συγκέντρωσε, βασάνισε και εκτέλεσε 250 Αρμενίους διανοούμενους και αξιωματούχους της Κωνσταντινούπολης, μετά από εντολή του Υπουργού Εσωτερικών Μεχμέτ Ταλάτ Πασιά. Ο προφανής στόχος της οθωμανικής κυβέρνησης δεν ήταν άλλος από το να

αφήσει ακέφαλη την αρμενική κοινότητα της Πόλης και κατ' επέκταση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, έτσι ώστε να καταστεί ευκολότερη η πραγματοποίηση του σκοτεινού και απάνθρωπου σχεδίου της, δηλαδή της συστηματικής εξόντωσης των Αρμενίων και της κατάσχεσης των περιουσιών τους.

Είναι ξεκάθαρο ότι υπήρξε μια προμελετημένη, προσχεδιασμένη και συστηματική προσπάθεια εξόντωσης του αρμενικού έθνους, μιας χριστιανικής φυλής που στεκόταν εμπόδιο στις τουρκικές φιλοδοξίες για δημιουργία μιας παντουρκικής αυτοκρατορίας τουρκόφωνων εθνών που θα εκτεινόταν από τα Βαλκάνια μέχρι τη Σιβηρία. Το σχέδιο για την εξόντωση των Αρμενίων δεν ξεκίνησε το 1915. Ο Σουλτάνος Abdul Hamid, πιστεύοντας ότι τα δεινά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας πήγάζαν από τους Χριστιανούς, διέταξε τη σφαγή περίπου 300 000 Αρμενίων μεταξύ 1894 και 1896.

Παρά τα διαβήματα του Πάπα Βενέδικτου ΙΔ', των Αμερικανών Προέδρων Θεόδωρου Ρούζβελτ και Γούντροου Γουίλσον και πολλών άλλων, παρά το κοινό ανακοινωθέν Γαλλίας, Μεγάλης Βρετανίας και Ρωσίας και παρά τα ψηφίσματα της αμερικανικής Γερουσίας, η Τουρκία εκμεταλλεύτηκε την έκρυθμη κατάσταση που είχε δημιουργηθεί με τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν οι μεγάλες δυνάμεις πολεμούσαν μεταξύ τους, για να φέρει ανενόχλητη σε πέρας το ανιέρρο της σχέδιο.

Σύμφωνα με ντοκουμέντο που μόλις πρόσφατα είδε το φως της δημοσιότητας και το οποίο γράφτηκε από τον Οθωμανό Υπουργό Εσωτερικών Ταλάτ Πασιά, πριν από το 1915 είχαν επίσημα καταγραφεί 1 256 403 Αρμένιοι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Δύο χρόνια μετά, ο αριθμός αυτός κατακλύησε στους 284 157. Η Τουρκία έχει υποχρέωση να δώσει μια επίσημη απάντηση και μια απολογία όχι μόνο στους Αρμένιους, αλλά και σε ολόκληρη την ανθρωπότητα για το πού και πώς εξαφανίστηκαν 972 246 Αρμένιοι μεταξύ 1915 και 1916 και άλλο μισό εκατομμύριο πριν και μετά.

Τόση ήταν η ατιμωρησία, η αδιαφορία και η άγνοια για την αρμενική γενοκτονία, που την εκμεταλλεύτηκε ο Αδόλφος Χίτλερ ως πρόφαση για το ολοκαύτωμα. «Σκοτώστε χωρίς οίκτο! Εξάλλου, ποιος μιλά σήμερα για την εξόντωση των Αρμενίων;», είχε πει στις 22 Αυγούστου 1939 στους στρατηγούς του, σε απάντηση των ανησυχιών που του εξέφρασαν για τον αντίκτυπο που θα είχε στην παγκόσμια γνώμη. Συνεχίζοντας, ο Χίτλερ είχε πει ότι τους νικητές ποτέ δε θα τους ρωτήσουν τι έκαναν και γιατί το έκαναν.

Παρά τα απάνθρωπα και λυσσαλέα σχέδια των Τούρκων, το αρμενικό έθνος κατάφερε να επιβιώσει και να διατηρήσει την εθνική συνείδηση, τη γλώσσα και τη θρησκεία του. Οι επιζήσαντες των τρομερών σφαγών και της γενοκτονίας κατέφυγαν αρχικά στις γειτονικές χώρες της Μέσης Ανατολής, ανάμεσά τους και η Κύπρος, ιδρύοντας κοινότητες. Σταδιακά κάποιοι μετανάστευσαν στην Ελλάδα και σε άλλες ευρωπαϊκές, αφρικανικές, ασιατικές και αμερικανικές χώρες, δημιουργώντας την αρμενική διασπορά.

Για δεκαετίες η αρμενική γενοκτονία παρέμεινε στην αφάνεια, μέχρι που, μετά από μακροχρόνιους αγώνες, το 1965 έγινε κατορθωτή η επαναφορά του αρμενικού ζητήματος στο διεθνές προσκήνιο, όταν η Βουλή της Ουρουγουάης αναγνώρισε τη γενοκτονία και ο αείμνηστος Πρόεδρος Σπύρος Κυπριανού έκανε αναφορά σ' αυτή για πρώτη φορά από το βήμα της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Έκτοτε, το ζήτημα αυτό έχει καταστεί ένα καυτό θέμα για την Τουρκία, αφού σταδιακά χώρα με χώρα και διεθνείς οργανισμοί, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αναγνώρισαν την αρμενική γενοκτονία.

Στην αντίπερα όχθη του Ατλαντικού την αρμενική γενοκτονία αναγνωρίζουν σήμερα σαράντα δύο πολιτείες της Αμερικής. Μετά την εκλογή του Μπαράκ Ομπάμα ως Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, αναμένουμε την υλοποίηση των προεκλογικών του δεσμεύσεων για αναγνώριση από τη χώρα του και επίσημα της αρμενικής γενοκτονίας, ανοίγοντας έτσι το δρόμο για την παγκόσμια αναγνώρισή της. Εδώ σας υπενθυμίζω την προεκλογική δέσμευση Ομπάμα, ο οποίος είχε πει επί λέξει τα ακόλουθα: «Η αρμενική γενοκτονία δεν είναι κατηγορία, προσωπική άποψη ή θέση αλλά ένα ευρέως τεκμηριωμένο γεγονός που υποστηρίζεται από ένα τεράστιο όγκο ιστορικών αποδείξεων. Η Αμερική αξίζει έναν ηγέτη που να μιλά με ειλικρίνεια για την αρμενική γενοκτονία και να αντιδρά αποτελεσματικά απέναντι σε όλες τις γενοκτονίες. Σκοπεύω να είμαι αυτός ο Πρόεδρος».

Για τους Αρμένιους, αλλά και για ολόκληρη την ανθρωπότητα το ζήτημα της αναγνώρισης της αρμενικής γενοκτονίας είναι θέμα τάξης και ηθικής ικανοποίησης. Η παγκόσμια αναγνώρισή της θα είναι η ελάχιστη απόδειξη ότι το διεθνές δίκαιο και οι ανθρώπινες αξίες υπερισχύουν των οικονομικών, πολιτικών και άλλων συμφερόντων και ότι η δικαιοσύνη δεν είναι τυφλή, κουφή και άλαλη.

Τα εγκλήματα της Τουρκίας, εκτός από τη γενοκτονία των Αρμενίων, περιλαμβάνουν και τις γενοκτονίες των Ποντίων, Ασσυρίων, Ελλήνων, Κούρδων και άλλων, τη βάρβαρη εισβολή και τη για τριάντα πέντε χρόνια παράνομη κατοχή μεγάλου μέρους του κυπριακού εδάφους και τη συνεχιζόμενη καταπίεση των Αρμενίων, Ελλήνων και άλλων μειονοτήτων που ζουν στη χώρα αυτή.

Κυρίες και κύριοι,

Όσο η Τουρκία συνεχίζει να αρνείται πεισματικά τη διάπραξη των εγκλημάτων της, η ανθρωπότητα θα παραμένει ζημιωμένη, τα εγκλήματα που διέπραξε κατά της ανθρωπότητας θα παραμένουν ατιμώρητα και οι λαοί που υπέστησαν τα εγκλήματα αυτά αδικάιωτοι. Η ατιμωρησία της Τουρκίας για τα ζητήματα αυτά την έχει αποθρασύνει και οδηγεί σε εκατοντάδες συλλήψεις και βασανισμούς υπέρμαχων της αλήθειας, αλλά και σε δολοφονίες όπως στη στυγνή δολοφονία του Αρμένιου δημοσιογράφου Grant Dink από Τούρκο εθνικιστή στην Κωνσταντινούπολη, το 2007, και στην υποκινημένη από τις μυστικές υπηρεσίες της Τουρκίας εν ψυχρώ δολοφονία του συμπατριώτη μας Θεόφιλου Γεωργιάδη το 1994. Είναι σίγμα για τη σημερινή Τουρκία που δε βρίσκει το θάρρος της συγγνώμης, που, αν και βέβαια δε θα σβήσει το χθες, θα αποτελέσει προϋπόθεση για ένα καλύτερο αύριο.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Μαχτεσιάν.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αύριο, 1^η του Μάη, συμπληρώνονται πέντε χρόνια από την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας και άλλων εννέα κρατών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η μακρά διαδικασία ένταξης, στην οποία βέβαια συνέβαλε ενεργά η Βουλή των Αντιπροσώπων μέσω των εργασιών της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και μέσω της εναρμόνισης του κυπριακού νομοθετικού πλαισίου με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, κατέληξε στην επιτυχή ένταξη στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια. Η ένταξη αποτελεί σταθμό στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σταθμό ο οποίος όμως σημειώνει την αρχή μιας νέας εποχής που εμπερικλείει τόσο πλεονεκτήματα όσο και δυσκολίες και προκλήσεις για την Κύπρο.

Από τη μια, το βάρος των υποχρεώσεων και ο φόρτος εργασίας που αναλογούν στην Κυπριακή Δημοκρατία, ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι δυσανάλογα του μεγέθους της. Επομένως, θα πρέπει ίσως να σημειώσουμε την επιτυχία της Κύπρου να υπερπηδήσει οποιαδήποτε εμπόδια, επιτυγχάνοντας να αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα που της προσφέρει η δυνατότητα συνεργασίας με τους Ευρωπαίους εταίρους, αλλά και η συμμετοχή στην Ευρώπη των αξιών και των ευκαιριών. Τέτοια πλεονεκτήματα δεν αποτελούν μόνο η πρόσβαση σε οικονομία κλίμακας και τα λοιπά ωφελήματα οικονομικού χαρακτήρα. Εστιάζονται κυρίως στις δυνατότητες βελτίωσης της ποιότητας ζωής των πολιτών μέσω, για παράδειγμα, της περιβαλλοντικής αναβάθμισης ή της καλύτερης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και της προστασίας των δικαιωμάτων των ασθενών. Είναι επίσης η ευκαιρία που διανοίγεται για την Κύπρο, για να συμβάλει ενεργά στη διεθνή σκηνή και στη διαμόρφωση αποφάσεων σε παγκόσμιο επίπεδο μέσω της συμμετοχής της στη διαπραγματευτική ομάδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια διεθνών οργανισμών και για θέματα διεθνούς ενδιαφέροντος, όπως είναι οι κλιματικές αλλαγές. Εξάλλου, αυτή η δυνατότητα συμβολής απορρέει και από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ως κύριο παράδειγμα ας αναφερθεί ο ρόλος γεφυροποιού που μπορεί να διαδραματίσει στην ευρύτερη περιοχή, με σκοπό την εδραίωση της ειρήνης, της σταθερότητας και της ευημερίας όλων των χωρών και των λαών αυτής της περιοχής, ρόλος ο οποίος θα πρέπει να αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο.

Σε ό,τι αφορά στη Βουλή των Αντιπροσώπων, η συμβολή της εξακολουθεί να υφίσταται μέσω της ενεργού και ποικιλόμορφης συμμετοχής της στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Τόσο ο Πρόεδρος της Βουλής όσο και οι βουλευτές συμμετέχουν σε αριθμό διοργανώσεων που προωθούν τη σύσφιγξη των σχέσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα υπόλοιπα εθνικά κοινοβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της Κύπρου στον ευρωπαϊκό χώρο. Εξάλλου, η Βουλή συνεργάστηκε και εξακολουθεί να συνεργάζεται επίσης με τις εκάστοτε κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας για την ευόδωση των κοινών στόχων μέσα σε αυτά τα πλαίσια, είτε αυτοί σχετίζονται με την επίλυση του κυπριακού προβλήματος είτε με άλλους τομείς ενδιαφέροντος και συμφερόντων για την Κύπρο.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήταν παράλειψη μια τέτοια μέρα να μη σημειωθεί η σημασία της σταθερής υποστήριξης της Ελλάδας στην ενταξιακή πορεία της Κύπρου, για την οποία εκφράζουμε την αμέριστη εκτίμησή μας. Η συνεργασία μας εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίζεται, όπως βεβαίως συνεχίζεται και εντείνεται με τα υπόλοιπα κράτη μέλη και κυρίως με τα κοινοβούλιά τους.

Εν κατακλείδι, έχει λεχθεί επανειλημμένως ότι η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποτελέσει άγκυρα σταθερότητας, δημοκρατίας και ατομικών ελευθεριών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει όμως να τονιστεί η ανάγκη όλες οι νέες διευρύνσεις να γίνουν υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, διατηρώντας τα ίδια κριτήρια για ένταξη νέων χωρών που ίσχυσαν και στην περίπτωση της Κύπρου και των άλλων εταίρων. Εκπτώσεις δε θα πρέπει να επιτραπούν για καμία χώρα και δη, εάν αυτές συνδέονται με το σεβασμό και την εφαρμογή των αρχών που πρεσβεύει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Κύπρος αναμένει από τους Ευρωπαίους εταίρους της, συμπεριλαμβανομένων και των εθνικών κοινοβουλίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να συμβάλουν ενεργά στη διασφάλιση των αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες καλύπτουν και το σεβασμό του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τόσο εντός της ευρωπαϊκής δράσης όσο και σε ό,τι

αφορά στις προσπάθειες επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, μαζί βέβαια με την εφαρμογή των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ.

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν ακόμα, κύριοι συνάδελφοι, δύο θέματα, πριν μπούμε στην ημερήσια διάταξη. Το πρώτο αφορά την αυριανή επέτειο της 1^{ης} Μαΐου και με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να αναφερθώ στη γιορτή των εργαζομένων, στην Εργατική Πρωτομαγιά.

Το Μάη του 1886 τα εργατικά συνδικάτα στο Σικάγο ξεσηκώθηκαν διεκδικώντας το οκτάωρο στην απασχόληση και καλύτερες συνθήκες εργασίας. Οι εξεγέρσεις αυτές, που επεκτάθηκαν σε ολόκληρη την επικράτεια των Ηνωμένων Πολιτειών, βάφτηκαν με αίμα και αποτέλεσαν την απαρχή πολλών αγώνων για ισότητα, δικαιοσύνη και δημοκρατία.

Το εργατικό κίνημα της Κύπρου, γράφοντας τη δική του ιστορία, συνέβαλε στη θεμελίωση κοινωνικών θεσμών και αξιών, όπως είναι το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή, που απολαύει σήμερα το σύνολο του λαού μας.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες, με την παγκόσμια οικονομική κρίση να θέτει υπό αμφισβήτηση κεκτημένα δικαιώματα των εργαζομένων ανά τον κόσμο, ο συμβολισμός της ημέρας αυτής επιτείνεται και το νόημά της γίνεται όσο ποτέ άλλοτε επίκαιρο.

Τιμώντας την ημέρα αυτή, δηλώνουμε την αποφασιστικότητά μας να υπερασπιστούμε τα ιδανικά της Εργατικής Πρωτομαγιάς και να διαφυλάξουμε τα δικαιώματα των εργαζομένων για ένα καλύτερο μέλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα επίσης, προ ημερησίας διατάξεως, να αναφερθώ σε ένα πολύ δυσάρεστο γεγονός, στο θάνατο της φίλης, λειτουργού της Βουλής, Αφροδίτης Σεργίδου, που έφυγε από κοντά μας στις 27 Απριλίου, μετά από μακροχρόνια ασθένεια.

Η Αφροδίτη, ιδιαίτερα αγαπητή σε όλους, βουλευτές και συναδέλφους, με υψηλό αίσθημα ευθύνης, υπηρέτησε από το 1989 στην Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων, συμβάλλοντας με τις γνώσεις, τις ιδέες και την εργατικότητά της στη στήριξη και υλοποίηση του έργου της Βουλής των Αντιπροσώπων. Με τον ίδιο ζήλο εργάστηκε επίσης τα τελευταία χρόνια στις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, όπου είχε αποσπασθεί.

Θα τη θυμόμαστε πάντα με αγάπη για το ήθος, την αξιοπρέπεια και την ευαισθησία της, αρετές σπάνιες, που όχι μόνο τη διέκριναν, αλλά υπήρξαν πραγματικά στάση ζωής, για τις πνευματικές της ανησυχίες και αναζητήσεις, που πρόβαλλαν μπροστά μας έναν άλλο, πιο φωτεινό, ορίζοντα και ακόμα για τη δύναμη και τη γενναιότητα ψυχής, με την οποία αντιμετώπισε για μια ολόκληρη εικοσαετία την ασθένεια, κερδίζοντας πολλές φορές μια άνιση μάχη, για μας, τους περισσότερους, το αυτονόητο ίσως, τη ζωή.

Εκφράζοντας τα ειλικρινή συλλυπητήρια όλων προς την οικογένειά της και ιδιαίτερα την αδελφή της Τασούλα Ιερωνυμίδου και διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων, σας καλώ να τηρήσουμε στη μνήμη της μονόλεπτη σιγή.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία η μνήμη!

Και μπαίνουμε τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα, που είναι «Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνώσθαισα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Στέλλα Κυριακίδου

Αθηνά Κυριακίδου

Κώστας Κωνσταντίνου

Άγγελος Βότσης

Πανίκκος Σταυριανός

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ντίνα Ακκελίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 19 Μαρτίου και 30 Απριλίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, η προϊστάμενη της Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, η διευθύντρια του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Αρχηγείου Αστυνομίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Νοσηλευτικής και Μαιευτικής, ο Εθνικός Συντονιστής για την Αμοιβαία Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων, εκπρόσωποι του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), της Επιτροπής Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων, των ιδιωτικών πανεπιστημίων "Πανεπιστήμιο Λευκωσίας", "Eurogean University Cyprus" και "Frederick University", της ΠΑΣΥΔΥ (Κλάδος Γενικού Νοσηλευτικού Προσωπικού), του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών (ΠΑΣΥΝΜ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων και της ΟΕΒ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμου για σκοπούς μερικής εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, καθώς και με την Οδηγία 2006/100/EK του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2006 για την προσαρμογή ορισμένων Οδηγιών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικότερα, στις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η εγγραφή του ενδιαφερομένου στο μητρώο νοσηλευτών ή στο μητρώο μαιών, εφόσον αυτός είναι κάτοχος του σχετικού τίτλου που χορηγείται από το Τμήμα Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΤΕΠΑΚ.
2. Η βεβαίωση από το Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής της παραλαβής του φακέλου κάθε ενδιαφερομένου για εγγραφή στο μητρώο νοσηλευτών ή στο μητρώο μαιών εντός ενός μηνός από την εν λόγω παραλαβή και η ενημέρωση αυτού για τυχόν ελλείποντα έγγραφα.
3. Η ολοκλήρωση από το Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης για εγγραφή στο μητρώο νοσηλευτών ή στο μητρώο μαιών εντός τριών μηνών από την υποβολή του πλήρους φακέλου του ενδιαφερομένου και η έκδοση αιτιολογημένης απόφασης από το αρμόδιο όργανο.
4. Η εγγραφή στο μητρώο νοσηλευτών ή στο μητρώο μαιών πολίτη κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατέχει δίπλωμα, πιστοποιητικό ή άλλο τίτλο που αποκτήθηκε από τρίτη χώρα, εφόσον ο αιτητής κατέχει πιστοποιητικό τριετούς τουλάχιστο πείρας στο έδαφος κράτους μέλους το οποίο αναγνώρισε το εν λόγω δίπλωμα, πιστοποιητικό ή τον άλλο τίτλο.
5. Η αναγνώριση υπό προϋποθέσεις διπλωμάτων, πιστοποιητικών ή άλλων τίτλων που χορηγήθηκαν από τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία πριν από την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση για σκοπούς εγγραφής στο μητρώο νοσηλευτών ή στο μητρώο μαιών πολίτη κράτους μέλους.
6. Η απαίτηση της στοιχειώδους γνώσης της ελληνικής γλώσσας για την άσκηση της νοσηλευτικής ή μαιευτικής.
7. Η εισαγωγή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που εμπεριέχεται στην Οδηγία 2005/36/EK, ώστε να δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες νοσηλευτή ή μαιάς πολίτες κρατών μελών εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος, όταν αυτοί μετακινούνται στη Δημοκρατία, προκειμένου να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις εν λόγω υπηρεσίες.
8. Η απαλλαγή των πολιτών κρατών μελών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος και μετακινούνται στη Δημοκρατία, για να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις υπηρεσίες τους, από τις απαιτήσεις που επιβάλλονται στους εγγεγραμμένους νοσηλευτές/μαίες που είναι εγκατεστημένοι στη Δημοκρατία και η υποχρέωση αυτών να υποβάλουν στο Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής, κατά την πρώτη μετακίνησή τους, δήλωση που να περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με οποιεσδήποτε ασφαλιστικές εγγυήσεις ή ανάλογα μέσα προσωπικής ή συλλογικής προστασίας για την επαγγελματική ευθύνη.
9. Η διοικητική συνεργασία του Συμβουλίου Νοσηλευτικής και Μαιευτικής και των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εγκατάστασης όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών, με βάση την αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.
10. Η παροχή πληροφοριών στους αποδέκτες υπηρεσιών από παροχείς που μετακινούνται στη Δημοκρατία, για να ασκήσουν προσωρινά και περιστασιακά τις υπηρεσίες τους.
11. Ο καθορισμός του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΤΕΠΑΚ ως υπεύθυνου φορέα για το συντονισμό μεταξύ της θεωρητικής και κλινικής διδασκαλίας για το σύνολο του προγράμματος σπουδών.

12. Η διεξαγωγή της θεωρητικής διδασκαλίας με την οποία οι υποψήφιοι νοσηλευτές αποκτούν τις αναγκαίες επαγγελματικές γνώσεις, κατανόηση, ικανότητες και επαγγελματική συμπεριφορά, προκειμένου να παρέχουν υγειονομική περίθαλψη και να την αξιολογούν εν γένει, στο Τμήμα Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΤΕΠΑΚ, καθώς και σε άλλους τόπους διδασκαλίας που αυτό επιλέγει.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η χρονική δέσμευση για την υιοθέτηση των προνοιών των υπό αναφορά Οδηγιών από τα κράτη μέλη ήταν η 1^η Ιανουαρίου 2007 για την Οδηγία 2006/100/ΕΚ και η 20^η Οκτωβρίου 2007 για την Οδηγία 2005/36/ΕΚ. Ας σημειωθεί ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 12 Μαρτίου 2009.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την επιτροπή διατυπώθηκαν από μέλη της, καθώς και από τις ενδιαφερόμενες πλευρές, επιφυλάξεις, αλλά και εισηγήσεις, ανάμεσα σ' άλλα, σε σχέση με τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Την απαίτηση της στοιχειώδους γνώσης της ελληνικής γλώσσας για την άσκηση της νοσηλευτικής ή μαιευτικής, καθώς και τη δυνατότητα του Συμβουλίου Νοσηλευτικής και Μαιευτικής να αναθέτει τη διενέργεια προσωπικών συνεντεύξεων για τη διαπίστωση της εν λόγω γνώσης σε ειδική επιτροπή που συστήνει για το σκοπό αυτό και τη σύνθεση της εν λόγω επιτροπής.
2. Τις ενδεχόμενες πρακτικές δυσκολίες αναφορικά με την πιο πάνω απαίτηση, κυρίως όσον αφορά το χρονικό σημείο και το κόστος εκμάθησης της γλώσσας από νοσηλευτές που προέρχονται από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και τρίτες χώρες.
3. Τη μη συμπερίληψη στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο των σχετικών τίτλων που χορηγούνται από τα ιδιωτικά πανεπιστήμια στην Κύπρο, με ενδεχόμενο αποτέλεσμα οι κάτοχοι των εν λόγω τίτλων να μην μπορούν να εγγραφούν στα σχετικά μητρώα.

Σύμφωνα με την προϊστάμενη της Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, η ευχέρεια που δίνεται στο Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής να αναθέτει τη διενέργεια προσωπικών συνεντεύξεων για τη διαπίστωση της στοιχειώδους γνώσης της ελληνικής γλώσσας των αιτητών σε ειδική επιτροπή, που συστήνει για το σκοπό αυτό, κρίνεται αναγκαία λόγω του υψηλού φόρτου εργασίας του εν λόγω συμβουλίου, το οποίο είναι και πειθαρχικό σώμα και επιφορτισμένο με την αξιολόγηση των αιτήσεων. Περαιτέρω, όπως η ίδια ανέφερε, έχει ήδη συσταθεί επιτροπή, η οποία πρόκειται να μελετήσει εμπειριστωμένα το θέμα της στοιχειώδους γνώσης της ελληνικής γλώσσας ως προϋπόθεσης για την άσκηση της νοσηλευτικής ή μαιευτικής, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι τόσο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού όσο και το ΤΕΠΑΚ. Η στοιχειώδης γνώση της ελληνικής γλώσσας είναι απαραίτητη, πρόσθεσε, για την ασφάλεια τόσο των ασθενών όσο και των νοσηλευτών, ώστε να μπορούν να επικοινωνούν, να λαμβάνουν οδηγίες και να καταγράφουν στοιχεία αναφορικά με την εξέλιξη της ασθένειας των ασθενών. Τέλος, αναφορικά με τη μη συμπερίληψη στο υπό αναφορά νομοσχέδιο των σχετικών τίτλων των ιδιωτικών πανεπιστημίων, η ίδια δήλωσε ότι δεν υπήρχε η εν λόγω δυνατότητα, καθότι τα προγράμματα των εν λόγω πανεπιστημίων τελούν υπό αξιολόγηση από την αρμόδια αρχή, που είναι το Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής, για τη χορήγηση άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος.

Η πρόεδρος του Συμβουλίου Νοσηλευτικής και Μαιευτικής σχολιάζοντας τα πιο πάνω δήλωσε ότι το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΠΑΚ αποτελεί την αναβάθμιση και μετεξέλιξη της Νοσηλευτικής Σχολής του Υπουργείου Υγείας και ότι το συμβούλιο έχει ήδη προβεί στη διαδικασία που απαιτείται για την αξιολόγηση και καταχώριση του σχετικού τίτλου σπουδών και του φορέα που τον εκδίδει, στην προκειμένη περίπτωση του ΤΕΠΑΚ, στο Παράρτημα της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ, όπου αναφέρονται οι τίτλοι εκπαίδευσης για τους οποίους ισχύει η αρχή της αυτόματης αναγνώρισης. Ας σημειωθεί ότι κάθε κράτος μέλος αναγνωρίζει τους εν λόγω τίτλους εκπαίδευσης παρέχοντάς τους την ίδια ισχύ, όσον αφορά την ανάληψη και την άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων στην επικράτειά του, με τους τίτλους εκπαίδευσης που το ίδιο χορηγεί. Όπως η ίδια πρόσθεσε, προκειμένου να διεξαχθεί η ίδια διαδικασία σε σχέση με τα προγράμματα των ιδιωτικών πανεπιστημίων, θα πρέπει να προηγηθεί η αξιολόγησή τους από το Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής, η οποία θα γίνει, όταν οι πρώτοι απόφοιτοι αιτηθούν προς αυτό ατομικά για εγγραφή και χορήγηση άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος.

Ο εκπρόσωπος του ΤΕΠΑΚ εξέφρασε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες θέσεις σε σχέση με τη μη συμπερίληψη στο υπό αναφορά νομοσχέδιο των σχετικών τίτλων των ιδιωτικών πανεπιστημίων:

1. Το Τμήμα Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΤΕΠΑΚ αποτελεί την αναβάθμιση της Νοσηλευτικής Σχολής του Υπουργείου Υγείας, η οποία είχε αξιολογηθεί και εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να αναφέρεται στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ για σκοπούς αυτόματης αναγνώρισης του σχετικού τίτλου εκπαίδευσης. Ας σημειωθεί ότι πρόκειται για επαγγελματική και όχι ακαδημαϊκή αναγνώριση.
2. Οι απόφοιτοι των τμημάτων νοσηλευτικής όλων των πανεπιστημίων της Κύπρου δυνατό να τύχουν επαγγελματικής αναγνώρισης από το Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής έπειτα από τυπική εξέταση αναφορικά με την εκπλήρωση των προϋποθέσεων που προβλέπει η σχετική νομοθεσία, δίχως την ονομαστική αναφορά των εν λόγω πανεπιστημίων στο βασικό νόμο.
3. Η έγκριση των αναλυτικών προγραμμάτων των ιδιωτικών πανεπιστημίων από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθιστά την επαγγελματική αναγνώριση των αποφοίτων τους αυτόματα υποχρεωτική στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η κινητικότητα του νοσηλευτικού προσωπικού στον ευρωπαϊκό χώρο.

Επιπρόσθετα, ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε στην επιτροπή ότι, στην περίπτωση που θα καταρτιστεί πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας με σκοπό την εγγραφή στα μητρώα νοσηλευτών/μαιών που προέρχονται από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και τρίτες χώρες, αυτό θα πρέπει να είναι ταχύρρυθμο, ευέλικτο και χαμηλού κόστους.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, εισηγήθηκε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Την απαίτηση για σκοπούς εγγραφής στα μητρώα της στοιχειώδους γνώσης είτε της ελληνικής είτε της αγγλικής γλώσσας.
2. Την παραχώρηση από το αρμόδιο τμήμα άδειας εργοδότησης διάρκειας έξι μηνών σε νοσηλευτικό προσωπικό από τρίτες χώρες που πληρεί τα ακαδημαϊκά κριτήρια για την άσκηση του επαγγέλματος, υπό την προϋπόθεση ότι κατά το εν λόγω διάστημα το προσωπικό αυτό θα παρακολουθήσει

ταχύρρυθμα μαθήματα εκμάθησης της ελληνικής ή αγγλικής γλώσσας, ενώ θα ασκεί ορισμένα βοηθητικά καθήκοντα.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων διατύπωσαν τη διαφωνία τους σε σχέση με την απαίτηση της στοιχειώδους γνώσης της ελληνικής γλώσσας για σκοπούς εγγραφής στα σχετικά μητρώα και εξέφρασαν, μεταξύ άλλων, την άποψη ότι θα προκληθούν δυσκολίες στην εξεύρεση προσωπικού από το εξωτερικό.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΝΜ προέβησαν, μεταξύ άλλων, στην εισήγηση για συμπερίληψη στους τίτλους που αναγνωρίζει το συμβούλιο για σκοπούς εγγραφής στα σχετικά μητρώα και των τίτλων που χορηγούνται από άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Κύπρο, πέραν του ΤΕΠΑΚ, δίχως τα εν λόγω ιδρύματα να αναφέρονται ονομαστικά στη σχετική νομοθεσία.

Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων και των ιδιωτικών πανεπιστημίων “Πανεπιστήμιο Λευκωσίας”, “European University Cyprus” και “Frederick University” τάχθηκαν υπέρ της αναφοράς των ιδιωτικών πανεπιστημίων στις προτεινόμενες διατάξεις.

Σε σχέση με το πρώτο εγερθέν ζήτημα, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε ότι η στοιχειώδης γνώση της ελληνικής γλώσσας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος της νοσηλευτικής ή της μαιευτικής στη Δημοκρατία προς αποφυγή οποιωνδήποτε κινδύνων για την υγεία των ασθενών, αλλά και ενδεχόμενης σύγκρουσης της ημεδαπής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα την Οδηγία 2005/36/ΕΚ, διευκρινίζοντας ότι για την περίοδο που εκκρεμεί η εκμάθηση της γλώσσας ο ενδιαφερόμενος για εγγραφή στα σχετικά μητρώα δε θα μπορεί να ασκεί το επάγγελμα.

Παράλληλα, η ίδια εκπρόσωπος, απαντώντας στον προβληματισμό για συμπερίληψη στο υπό αναφορά νομοσχέδιο των τίτλων που χορηγούνται από τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, επισήμανε ότι οι απόφοιτοι των εν λόγω πανεπιστημίων δεν αντιμετωπίζουν κανένα πρόβλημα αναγνώρισης του πτυχίου τους τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, νοουμένου ότι αυτό είναι σύμφωνο με τις προϋποθέσεις που τίθενται στα παραρτήματα της υφιστάμενης βασικής νομοθεσίας σχετικά με τις προσήκουσες γνώσεις, αναγνωρίζεται από το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ) και εγκρίνεται από το συμβούλιο. Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, η προσθήκη των ιδιωτικών πανεπιστημίων στο υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι πρόωρη και αχρείαστη, δεδομένου ότι τα προγράμματα των εν λόγω πανεπιστημίων τελούν υπό αξιολόγηση. Η συμπερίληψή τους, πρόσθεσε, δεν αποκλείεται, εάν και εφόσον διαπιστωθεί οποιοδήποτε πρόβλημα στην εφαρμογή της νομοθεσίας ή εάν οι συνθήκες είναι τέτοιες, που θα επιτρέπουν τέτοια τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, όπως στην περίπτωση της έγκρισης των υπό αναφορά προγραμμάτων σπουδών από την αρμόδια αρχή και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συναφώς, επισήμανε ότι, εάν το αίτημα για ονομαστική αναφορά των ιδιωτικών πανεπιστημίων στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 8 ή/και στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 του βασικού νόμου γίνει δεκτό, θα πρόκειται για αυτόματη αναγνώριση των αποφοίτων των σχετικών προγραμμάτων για σκοπούς εγγραφής στο μητρώο νοσηλευτών ή στο μητρώο μαιών.

Σε μεταγενέστερο στάδιο και σε σχέση με το ζήτημα της ανάγκης παροχής άδειας διαμονής στη Δημοκρατία σε αλλοδαπούς νοσηλευτές για κάποιο χρονικό διάστημα, μέχρις ότου ικανοποιήσουν την απαίτηση της στοιχειώδους γνώσης της

ελληνικής γλώσσας, προκειμένου να είναι σε θέση να ασκούν το επάγγελμα της νοσηλευτικής ή της μαιευτικής, η διευθύντρια του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης δήλωσε στην επιτροπή ότι, σύμφωνα με τη βασική νομοθεσία για τους αλλοδαπούς και τη μετανάστευση, δυνατό να χορηγηθεί άδεια διαμονής σε αλλοδαπό είτε για σκοπούς εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας είτε για σκοπούς πρακτικής άσκησης άμισθου ασκουμένου σε δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση ή οργανισμό επαγγελματικής κατάρτισης εγκεκριμένο από τη Δημοκρατία. Συναφώς, η λήψη οποιωνδήποτε μέτρων για την αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος δεν αποτελεί αντικείμενο ρύθμισης στην υπό τροποποίηση νομοθεσία.

Οι υπόλοιποι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Επισημαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια της διαδικασίας ελέγχου της ορθής μεταφοράς των υπό αναφορά Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία σχετικές προειδοποιητικές επιστολές στις 20 Απριλίου 2007 και στις 27 Νοεμβρίου 2007, αντίστοιχα. Στη συνέχεια η Ευρωπαϊκή Ένωση απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη σε σχέση με την υποχρέωση για πλήρη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των εν λόγω Οδηγιών στις 23 Οκτωβρίου 2007 και στις 8 Μαΐου 2008, αντίστοιχα. Η Κυπριακή Δημοκρατία απέστειλε σχετικές απαντητικές επιστολές, οι οποίες όμως δεν ικανοποίησαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που τελικά παρέπεμψε το όλο θέμα ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, με τη σύμφωνη γνώμη της εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των εκπροσώπων του Υπουργείου Υγείας, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε αυτό να διαλαμβάνει την εγγραφή στο μητρώο νοσηλευτών ή στο μητρώο μαιών κατόχου διπλώματος νοσηλευτικής που χορηγείται από πανεπιστήμια των οποίων το πρόγραμμα είναι εγκεκριμένο από το Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής.

Επιπρόσθετα, ως συνεπακόλουθο των πιο πάνω κρίθηκε αναγκαία η υιοθέτηση της εισήγησης των πιο πάνω εκπροσώπων για περαιτέρω τροποποίηση του κειμένου του υπό αναφορά νομοσχεδίου, έτσι ώστε:

1. υπεύθυνα για το συντονισμό μεταξύ της θεωρητικής και της κλινικής διδασκαλίας για το σύνολο του προγράμματος σπουδών να είναι όλα τα ιδρύματα που είναι επιφορτισμένα με την εκπαίδευση των νοσηλευτών και
2. η θεωρητική διδασκαλία να πραγματοποιείται σε όλες τις νοσηλευτικές σχολές και σε οποιουδήποτε χώρους κατάρτισης επιλέγονται από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9Α του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση των άρθρων 12Α μέχρι 12Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙΙ του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 8;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 3 και 4 θέματα, που είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009», θα τα δούμε στο τέλος της συνεδρίας.

Τα υπ' αριθμόν 5 και 6 θέματα, που είναι «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009» και «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2009», δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Δημοσίων Προτάσεων Εξαγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Ο ΔΗΣΥ και το ΕΥΡΩΚΟ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοσίων Προτάσεων Εξαγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 27 Απριλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δημοσίων Προτάσεων Εξαγοράς Νόμου για ορθότερη εναρμόνιση με την Οδηγία 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Απριλίου 2004 αναφορικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση του άρθρου 4 της βασικής νομοθεσίας, ώστε να περιληφθούν εντός του πεδίου εφαρμογής του οι περιπτώσεις εταιρειών που έχουν την καταστατική τους έδρα σε ένα κράτος μέλος, αλλά έχουν τίτλους εισηγμένους μόνο σε οργανωμένη αγορά άλλου κράτους μέλους, περιλαμβανομένων και των κρατών του ενιαίου οικονομικού χώρου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η πιο πάνω Οδηγία στοχεύει στην προστασία των συμφερόντων των κατόχων τίτλων εταιρειών που διέπονται από το κυπριακό δίκαιο ή το δίκαιο ενός κράτους μέλους, όταν οι εταιρείες αυτές αποτελούν αντικείμενο δημόσιας πρότασης εξαγοράς ή μεταβίβασης του ελέγχου τους και τουλάχιστον ένα μέρος των τίτλων τους είναι εισηγμένο προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά στη Δημοκρατία. Επίσης, εξασφαλίζεται σε κοινοτική κλίμακα σαφήνεια και διαφάνεια ως προς τα διακανονιστέα νομικά ζητήματα σε περιπτώσεις δημόσιων προτάσεων εξαγοράς και αποφεύγονται οι στρεβλώσεις στις μορφές αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων.

Με την ευκαιρία αυτή και επειδή κατά τη μεταφορά της εν λόγω Οδηγίας στη βασική νομοθεσία του 2007 εκ παραδρομής δεν ενσωματώθηκαν όλες οι προβλεπόμενες από την Οδηγία ρυθμίσεις, κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για διόρθωση του προβλήματος αυτού. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται να επιτευχθεί πλήρης συμμόρφωση με το κοινοτικό κεκτημένο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για σκοπούς πρακτικών, επειδή απουσιάζει η τοποθέτηση της ΕΔΕΚ από τις σχετικές εκθέσεις, τόσο για το νομοσχέδιο υπ' αριθμόν 7 όσο και για τα υπόλοιπα, για να μην παίρνω το λόγο στη συνέχεια, μέχρι και το υπ' αριθμόν 11 θέμα η ΕΔΕΚ θα υπερωφηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Υπάρχει κάποιος άλλος;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και εμείς, κύριε Πρόεδρε, είμαστε υπέρ του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου, του υπ' αριθμόν 9, του υπ' αριθμόν 10 και του υπ' αριθμόν 11 για να μην επαναλαμβάνω. Το υπ' αριθμόν 8, αντιλαμβάνομαι, αναβάλλεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 8 αναβάλλεται... Δηλαδή μέχρι το υπ' αριθμόν 11 θέμα υπάρχει μέχρι τώρα ομοφωνία;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς, αναφορικά με το υπ' αριθμόν 7 θέμα, θα ψηφίσουμε υπέρ. Για τα υπόλοιπα θα τοποθετηθούμε εν καιρώ, ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, βέβαια, επειδή τοποθετήθηκαν όλοι υπέρ, αν τοποθετηθείτε και εσείς πάμε παρακάτω.

(Γέλια)

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ενόςω θα πηγαίνουμε παρακάτω, θα ακούσετε την τοποθέτησή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημοσίων Προτάσεων Εξαγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008», όπως είπαμε, αναβάλλεται.

Τα υπ' αριθμόν 9, 10 και 11 θέματα έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008», «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Νίκος Κουτσοῦ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 27 Απριλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός των υπό αναφορά νομοσχεδίων είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών νόμων, για την εκλογικευμένη μετατροπή ορισμένων χρηματικών ποσών τα οποία κατά την ακριβή μετατροπή τους από λίρες Κύπρου σε ευρώ καταλήγουν σε ποσά με δεκαδικά ψηφία. Περαιτέρω, γίνεται εισήγηση όπως οι υπό αναφορά μετατροπές τεθούν σε ισχύ από το φορολογικό έτος 2008.

Αναλυτικότερα, προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:
  - α. Το ποσό της αμοιβής που τυγχάνει απαλλαγής από τη φορολογία για εργοδότηση στη Δημοκρατία ατόμου το οποίο κατοικούσε εκτός της Δημοκρατίας πριν από την έναρξη της εργοδότησής του στη Δημοκρατία να μετατραπεί από £5.000 σε €8.550.
  - β. Το αφορολόγητο ποσό της σύνταξης για υπηρεσίες εκτός της Δημοκρατίας να μετατραπεί από £2.000 σε €3.420.

2. Στον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο το ύψος του συνολικού εισοδήματος ατόμου για το οποίο επιτρέπεται η επιστροφή μέρους του φόρου που παρακρατήθηκε από τόκους να μετατραπεί από £7.000 σε €12.000.
3. Στον περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμο περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:
  - α. Το ανώτατο ποσό κύκλου εργασιών για το οποίο φυσικό πρόσωπο εξαιρείται από την υποχρέωση για υποβολή εξελεγμένων λογαριασμών να μετατραπεί από £40.000 σε €70.000.
  - β. Το ανώτατο ποσό χρηματικής ποινής ημερησίως για συνεχιζόμενη άρνηση, παράλειψη ή αμέλεια φορολογουμένου να συμμορφωθεί με την υποβολή δήλωσης/ειδοποίησης στοιχείων μετά από καταδίκη να μετατραπεί από £10 σε €17.
  - γ. Το σταθερό ποσό χρηματικής επιβάρυνσης για τη μη έγκαιρη υποβολή φορολογικής δήλωσης να μετατραπεί από £30 σε €51.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι πιο πάνω τροποποιήσεις αποσκοπούν σε απλοποίηση του συστήματος διαχείρισης φόρων του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και επιπρόσθετα αναφέρεται ότι η απώλεια εσόδων που θα προκύψει για τα δημόσια οικονομικά κρίνεται αμελητέα.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών επανέλαβε ότι οι προτεινόμενες πρόνοιες δεν αναμένεται να έχουν αξιόλογο αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά και παράλληλα ανέφερε ότι η στρογγυλοποίηση των ποσών έγινε προς όφελος του πολίτη.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της επιτροπής βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, τάσσεται υπέρ της ψήφισης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους, αφού προηγουμένως τροποποιηθούν οι τίτλοι του πρώτου και του τρίτου, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», αντίστοιχα.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008.
2. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
3. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 11 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Τάσος Μητσόπουλος

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήσε στις 7 Απριλίου 2009. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Αρχής Λιμένων Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΥΑΛΚ, ΟΜΕΠΕΓΕ-ΣΕΚ,

ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΣΥΠΥΑΛΚ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΕΚΔΟΚΩ-ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το εδάφιο (2) του άρθρου 19 του περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) Κανονισμών για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Μελετών, Γραμματειακού Λειτουργού, Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού, Ανώτερου Στενογράφου, Στενογράφου, Διευθυντή Λιμανιού, Λειτουργού Περιβάλλοντος, Ανώτερου Λιμενοφύλακα, Νοσηλευτικού Λειτουργού, Πολιτικού Μηχανικού, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και Βοηθού Επιθεωρητή Τεχνίτη.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Αρχής Λιμένων Κύπρου και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι τροποποιήσεις αυτές προτείνονται αφενός μεν για εναρμόνιση των εν λόγω κανονισμών με το ενιαίο κρατικό μισθολόγιο, αφετέρου δε για δημιουργία νέων θέσεων, οι οποίες εγκρίθηκαν στα πλαίσια προϋπολογισμών της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Στο στάδιο της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών από την επιτροπή, μέλη της εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με το απαιτούμενο προσόν που προτείνεται στη νέα θέση Λειτουργού Περιβάλλοντος και αφορά την πολύ καλή γνώση μίας ξένης γλώσσας. Ειδικότερα, οι επιφυλάξεις αυτές αφορούν τον περιορισμό της ξένης γλώσσας μεταξύ της αγγλικής, της γαλλικής και της γερμανικής.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν στην επιτροπή ότι η απαίτηση για πολύ καλή γνώση μίας ξένης γλώσσας περιορίζεται σε μία από τις πιο πάνω τρεις γλώσσες, καθότι αυτές αποτελούν γλώσσες εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπρόσθετα, δήλωσαν ότι το υπουργείο τους συμφωνεί με τους υπό αναφορά κανονισμούς, όπως αυτοί προτάθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων συμφώνησαν με τους κανονισμούς ενημερώνοντας την επιτροπή ότι αυτοί αποτελούν προϊόν συζήτησης και συμφωνίας τους με την Αρχή Λιμένων Κύπρου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των εν λόγω κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν πήρα το λόγο, είναι αναφορικά με την παραδοξότητα, που χωρίς να σημαίνει ότι δε θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα, σε σχέση με τον περιορισμό στις τρεις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή αναφορικά με την αγγλική, τη γαλλική και τη γερμανική, οι οποίες, κατά την άποψη κάποιων λειτουργών του αρμόδιου υπουργείου, θεωρήθηκαν "γλώσσες εργασίας" το τι μπορεί να σημαίνει αυτό. Εγώ γνωρίζω -και νομίζω όλοι οι συνάδελφοι- ότι όλες οι γλώσσες της

Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ισότιμες και είναι εξίσου ισότιμες καθόσον αφορά τη χρήση τους.

Βεβαίως, δεν παραθεωρείται το γεγονός ότι κάποιες από τις γλώσσες αυτές, λόγω ιστορικότητας ή ιστορικής παράδοσης των χωρών οι οποίες τις χρησιμοποιούν, μπορεί να έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα. Παραδείγματος χάριν, στη ναυτιλία είναι γνωστό ότι χρησιμοποιείται περισσότερο η αγγλική. Αλλά γι' αυτή την εργασία, για τη θέση Λειτουργού Περιβάλλοντος, ανάμεσα στα προσόντα της οποίας το επιπλέον προσόν ήταν μια ξένη γλώσσα, γιατί θα 'πρεπε να περιοριστούμε στην αγγλική, τη γαλλική και τη γερμανική και να μην πάμε και στην ιταλική και σε άλλες γλώσσες που ενδεχομένως μπορεί να υπάρχουν;

Αυτό το λέω ως παρατήρηση, γιατί διαβλέπω και οφείλω να το πω -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- ότι συνεχίζεται μια κακώς νοούμενη νοοτροπία γύρω από τα θέματα αυτά. Η Αγγλία, η Γαλλία και η Γερμανία ήταν παλιά οι μεγάλες αποικιοκρατικές δυνάμεις. Συμφωνούμε. Είχαν τη μεγαλύτερη εμβέλεια να επηρεάζουν πληθυσμούς -και αυτό σωστό- σε πολλές ηπείρους. Δε σημαίνει όμως πως σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να ακολουθούμε συνειρμικά δρόμους και να αποκλείουμε τις υπόλοιπες γλώσσες. Οπότε, οι αρμόδιοι λειτουργοί του εκάστοτε υπουργείου ας το έχουν υπόψη τους ότι οι γλώσσες εργασίας δεν είναι μόνο αυτές οι τρεις, αλλά είναι όλες οι γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα περιοριστούμε στην παρατήρηση. Θυμούμαι πολύ καλά ότι σε κάποια στιγμή στη Βουλή είχαμε λύσει αυτό το θέμα και είχαμε πει: «Ελληνική, αγγλική και οποιαδήποτε άλλη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Έτσι έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η αναφορά όπως γίνεται με τις τρεις αυτές γλώσσες, την αγγλική, τη γαλλική και τη γερμανική, είναι μια πρακτική η οποία ακολουθείται σε όλα τα σχέδια υπηρεσίας και μάλιστα κυρίως από το Τμήμα Προσωπικού του οποίου όλα τα σχέδια υπηρεσίας του έρχονται και επεξεργάζονται από την επιτροπή Νομικών. Είχαμε συζητήσει παλαιότερα τα θέματα που αφορούν τις γλώσσες και μάλιστα υπάρχει θέμα το οποίο εκκρεμεί ενώπιον της επιτροπής Νομικών για να συζητηθεί και να ρυθμίσουμε το θέμα των γλωσσών γενικά. Όμως σε όλες τις περιπτώσεις μέχρι σήμερα εκείνο που ακολουθείται είναι οι τρεις αυτές γλώσσες. Αν επιχειρήσουμε αυτή τη στιγμή να κάμουμε όποια διαφοροποίηση, είναι ωσάν να κάμνουμε μίαν αλλαγή και να ξεχνούμε όλα τα υπόλοιπα. Είναι προτιμότερο, εάν θα υπάρξει οποιαδήποτε διαφοροποίησης της πρακτικής που ακολουθείται μέχρι σήμερα, να είναι τέτοια που να γίνει για όλα και να μην είναι μόνο για το συγκεκριμένο σήμερα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Για όλα! Για όλα!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Συνεπώς, ας μείνει και αυτό όπως είναι και να τα δούμε όλα μαζί σε συνεννόηση και με το Τμήμα Προσωπικού, γιατί πραγματικά...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, δε χρειάζεται...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

...μπορεί, εάν τα επεκτείνουμε και πολύ, μπορεί να δημιουργήσουμε και άλλες... άλλα προβλήματα στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Νικολάου, ότι έγινε επισήμανση και όχι πρόταση για οποιαδήποτε αλλαγή.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε,

Αν γίνεται καθυστέρηση, γίνεται καθυστέρηση από το Τμήμα Προσωπικού για ένα πολυσυζητημένο θέμα. Και επομένως εμείς θα τηρήσουμε αποχή. Κατ' ακρίβειαν έπρεπε να καταψηφίσουμε, κατ' ακρίβειαν θα εισηγούμασταν να καταψηφίζαμε όλοι, ούτως ώστε να έρθει το Τμήμα Προσωπικού με μια πρόταση για όλα. Σ' αυτή την περίπτωση εμείς θα κρατήσουμε αποχή, αλλά προειδοποιούμε από τώρα ότι την επόμενη φορά, αν δε διορθωθεί και αν δεν έρθει μέχρι την επόμενη φορά πρόταση συνολικής διόρθωσης, θα ξεκινήσουμε να καταψηφίζουμε πάγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα τούτο των σχεδίων υπηρεσίας είναι της Αρχής Λιμένων συζητήθηκε εν εκτάσει στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων. Ακριβώς, τέθηκαν όλα αυτά τα ζητήματα για το θέμα των γλωσσών κατά έντονο τρόπο από όλες τις πλευρές. Δυστυχώς, από πλευράς κυβερνητικής πείστηκε η επιτροπή σε όσα έχει αναφέρει και προηγουμένως ο συνάδελφος κ. Ιωνάς Νικολάου ότι αυτή είναι η πρακτική της πολιτείας. Αν θέλουμε να το αλλάξουμε, πρέπει να το σκεφτούμε σε κατοπινό στάδιο, αλλά τούτο είναι απαραίτητο να περάσει ως έχει, όπως το έχει συμφωνήσει η επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, και να το δούμε στην πορεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος για πρωτολογία;

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, δε θα επιμένουμε σήμερα, κύριε Πρόεδρε, αλλά εμένα προσωπικά δε με επηρεάζουν ποσώς επιχειρήματα του τύπου «η πρακτική της πολιτείας». Ποιας πολιτείας;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μάλιστα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Των υπαλλήλων των συγκεκριμένων, που η πλειοψηφία τους μιλά τις συγκεκριμένες γλώσσες μέσα στη δημόσια υπηρεσία. Λοιπόν, το θέμα είναι άλλο. Από πού τζι ως πού η γερμανική γίνεται τζιαι η ιταλική εν γίνεται ή η βουλγάρικη εν γίνεται, την οποία εσπούδασα εγώ; Λοιπόν, κατά συνέπεια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστεειούμενος)

Για να σε “κόψουν”, φαίνεται!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, όχι. Είναι υποτίμηση. Εγώ θέλω να το πω όπως το νιώθω. Είναι η υποτίμηση που υπάρχει σε σειρά γλωσσών και κατ' επέκταση λαών και πολιτισμών και η υπερτίμηση κάποιων άλλων, επειδή έτυχε να ήταν κάποτε -έντζιε μιλώ για σένα, ρε Ιωνά- έτυχε να ήταν κάποτε οι αποικιοκρατικές δυνάμεις. Ε, είμαστε μαζόχες!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Παραδέχεστε την...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και με την ευκαιρία της ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει αυτά να συζητηθούν σοβαρά, διότι έχουν αλλάξει.

Λοιπόν, δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται κατά πλειοψηφία με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και τρεις αποχές.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2009».

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Ιωνάς Νικολάου

Αντρέας Φακοντής

Χρήστος Στυλιανίδης

Σκεύη Κουκουμά

Αντώνης Αντωνίου

Μαρία Κυριακού

Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Δεκεμβρίου 2008 και στις 19 Φεβρουαρίου, 26 Μαρτίου και 9 Απριλίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομικών και Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, είναι η καλύτερη ρύθμιση των υποχρεώσεων των εργοδοτών, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα παροχής πρώτων βοθημάτων στους εργοδοτούμενους, εάν τραυματιστούν ή ασθενήσουν στην εργασία, καθώς και σε άλλα πρόσωπα που βρίσκονται στο χώρο αυτό.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, το άρθρο 8 της Οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία προβλέπει την υποχρέωση του εργοδότη να ορίζει τα κατάλληλα πρόσωπα που θα ασχολούνται με τα θέματα πρώτων βοηθειών και το άρθρο αυτό έχει ήδη μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο με τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002 (ΚΔΠ 173/2002).

Οι προτεινόμενοι κανονισμοί ρυθμίζουν καλύτερα τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και ειδικότερα καθορίζουν τα ακόλουθα:

1. Τα ελάχιστα απαιτούμενα υλικά του κιβωτίου πρώτων βοηθειών, καθώς και τα υλικά του ταξιδιωτικού κιβωτίου πρώτων βοηθειών ανάλογα με τον αριθμό των προσώπων στην εργασία, όπως προβλέπονται στο Παράρτημα Ι των προτεινόμενων κανονισμών.

2. Τον αριθμό πρώτων βοηθών και αρμόδιων προσώπων πρώτων βοηθειών που πρέπει να παρέχει ο εργοδότης ανάλογα με τον αριθμό των προσώπων στην εργασία και τον τομέα της οικονομικής δραστηριότητάς του, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ των προτεινόμενων κανονισμών.
3. Την υποχρέωση του εργοδότη να διαθέτει πρόσθετους πρώτους βοηθούς, εάν προκύπτει τέτοια ανάγκη, σύμφωνα με τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων που διεξάγεται με βάση τον Κανονισμό 4 των περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2002, και αφού ληφθούν υπόψη το μέγεθος του υποστατικού ή της επιχείρησης ή της εγκατάστασής του, οι ξεχωριστές κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αριθμός και η διασπορά των εργοδοτούμενων του, η απόσταση από τα τμήματα επειγόντων περιστατικών, η διεξαγωγή εργασιών σε βάρδιες και η εκτέλεση εργασιών σε απομονωμένες περιοχές ή μακριά από τα υποστατικά ή τις εγκαταστάσεις του.
4. Την έγκριση των προγραμμάτων εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών που παρέχονται από εγκεκριμένα πρόσωπα, με ή χωρίς όρους, από τον αρχιεπιθεωρητή ή τον επιθεωρητή ή το σύμβουλο ιατρό εργασίας.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η εισαγωγή των προτεινόμενων κανονισμών στοχεύει:

1. στην ελαχιστοποίηση των συνεπειών από τραυματισμό ή ασθένεια προσώπου στην εργασία, μέχρι να του παρασχεθεί ιατρική φροντίδα,
2. στη συλλογή πληροφοριών που αφορούν ατυχήματα ή επαγγελματικές ασθένειες από τα στοιχεία για τις πρώτες βοήθειες που έχουν παρασχεθεί σε πρόσωπα που έχουν τραυματιστεί ή ασθενήσει κατά τη διάρκεια της εργασιακής τους απασχόλησης και
3. στην οργάνωση πρώτων βοηθειών στους εργασιακούς χώρους ως μέρος ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας και υγείας το οποίο πρέπει να έχει κάθε εργοδότης στον εργασιακό του χώρο.

Ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής ότι δεν υπάρχουν χρονικές δεσμεύσεις για υιοθέτηση των κανονισμών αυτών, ταυτόχρονα όμως δήλωσε ότι επιβάλλεται η έγκρισή τους το συντομότερο δυνατό για σκοπούς εφαρμογής των επιμέρους διατάξεών τους. Επίσης, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι η εφαρμογή και η επιτήρηση των προτεινόμενων κανονισμών θα γίνει μέσω του υφιστάμενου συστήματος επιθεώρησης εργασίας και επισήμανε ότι η εφαρμογή τους συνεπάγεται μικρή αύξηση των δημόσιων δαπανών, γιατί απαιτούνται η εκπαίδευση υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, για να ασκούν καθήκοντα πρώτου βοηθού σε χώρους εργασίας, καθώς και η αγορά εξοπλισμού πρώτων βοηθειών. Παρόμοιο κόστος αναμένεται να υπάρξει και για τον ιδιωτικό τομέα για σκοπούς οργάνωσης, εκπαίδευσης και αγοράς εξοπλισμού πρώτων βοηθειών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας εξέφρασε τη συμφωνία του υπουργείου του με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών εξέφρασε επίσης τη συμφωνία του υπουργείου του με την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών, με την προϋπόθεση ότι το πρόσθετο κόστος που θα απαιτηθεί για την εκπαίδευση δημόσιων υπαλλήλων και την αγορά εξοπλισμού θα καλυφθεί από το κονδύλι της εκπαίδευσης του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και δε θα απαιτηθούν πρόσθετες πιστώσεις.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ εξέφρασαν επίσης τη συμφωνία τους με τους υπό εξέταση κανονισμούς.

Στο στάδιο της διεξαγωγής της συζήτησης, τα μέλη της επιτροπής εντόπισαν ορισμένα κενά στο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών και επισήμαναν την ανάγκη προσθήκης διατάξεων που να ρυθμίζουν τα ακόλουθα:

1. Το θέμα της αστικής και ποινικής ευθύνης των πρώτων βοηθών. Συγκεκριμένα, τα μέλη εισηγήθηκαν την προσθήκη διάταξης που να προβλέπει την απαλλαγή του πρώτου βοηθού από αστική ή ποινική ευθύνη, σε περίπτωση αποτυχίας των προσπαθειών παροχής πρώτων βοηθειών σε πρόσωπο που τραυματίζεται ή ασθενεί σε χώρους εργασίας.
2. Την περίπτωση που ο εργοδότης δεν μπορεί να εξασφαλίσει από τους εργοδοτούμενους του επαρκή αριθμό πρώτων βοηθών, λόγω, για παράδειγμα, της άρνησής τους να τύχουν εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών ή επιπρόσθετης εκπαίδευσης κατάλληλης για το συγκεκριμένο χώρο εργασίας και τη συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα.
3. Το θέμα της έναρξης ισχύος των εν λόγω κανονισμών. Τα μέλη της επιτροπής τόνισαν την ανάγκη να υπάρξει μεταβατική περίοδος τουλάχιστον έξι μηνών, προκειμένου να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος στους εργοδότες, ώστε να εκπαιδεύσουν το προσωπικό τους και να εφοδιαστούν με τον ανάλογο εξοπλισμό.

Υπό το φως των πιο πάνω, ετοιμάστηκε, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, και υποβλήθηκε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, το οποίο υιοθετεί τις εισηγήσεις των βουλευτών.

Συγκεκριμένα, το αναθεωρημένο κείμενο προβλέπει τα ακόλουθα:

1. Την απαλλαγή του πρώτου βοηθού από αστική ή ποινική ευθύνη, σε περίπτωση αποτυχίας των προσπαθειών παροχής πρώτων βοηθειών σε πρόσωπο που τραυματίζεται ή ασθενεί σε χώρους εργασίας, εφόσον:
  - α. ενεργεί με καλή θέληση και έχει εκπαιδευθεί στην παροχή πρώτων βοηθειών και σε επιπρόσθετη εκπαίδευση κατάλληλη για τις περιστάσεις του χώρου εργασίας και των δραστηριοτήτων που διεξάγονται στο χώρο αυτό και
  - β. οι ενέργειές του κατά τη διάρκεια του χειρισμού του περιστατικού είναι σύμφωνες με ό,τι έχει διδαχθεί στην εκπαίδευση πρώτων βοηθειών και την επιπρόσθετη εκπαίδευση που παρακολούθησε ή, σε κάθε περίπτωση, οι ενέργειες αυτές είναι στα πλαίσια των αναμενόμενων ενεργειών από λογικό πρόσωπο που προσπαθεί να σώσει τη ζωή ενός συνανθρώπου του.
2. Την υποχρέωση του εργοδότη, σε περίπτωση που δεν μπορεί να εξασφαλίσει από τους εργοδοτούμενους του επαρκή αριθμό πρώτων βοηθών ή και αρμόδιων προσώπων πρώτων βοηθειών, να κατέχει ο ίδιος τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες, ώστε να παρέχει, όταν προκύπτει ανάγκη, τις πρώτες βοήθειες σε εργοδοτούμενους ή και σε άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα σε χώρους όπου διεξάγει τις δραστηριότητές του.

3. Την έναρξη ισχύος των κανονισμών δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με εξαίρεση τις πρόνοιες του Κανονισμού 9, που προνοεί την έγκριση προγράμματος εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών, που θα τεθούν σε ισχύ αμέσως με τη δημοσίευσή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί μετά την ενσωμάτωση των εισηγήσεων των βουλευτών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας Συμμετοχής της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Συμμετοχής της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Σκευή Κουκουμά

Γιαννάκης Γαβριήλ

Ανδρέας Αγγελίδης

Νίκος Κλεάνθους

Γιώργος Βαρνάβα

Δημήτρης Συλλούρης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων:

Νίκος Κλεάνθους, πρόεδρος

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Γιαννάκης Γαβριήλ,

εκπροσωπώντας τον

κ. Τάκη Χατζηγεωργίου

Χρήστος Στυλιανίδης

Δημήτρης Συλλούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησαν από κοινού το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες τους, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαρτίου και 3 Απριλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον των δύο επιτροπών εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Συμφωνίας Συμμετοχής της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), η οποία υπογράφηκε από τη Δημοκρατία στις 25 Ιουλίου 2007.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών ανέφερε στις δύο επιτροπές ότι, μετά την ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την 1^η Ιανουαρίου 2007, ήταν απαραίτητη η προσαρμογή του βασικού κειμένου της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, έτσι ώστε να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας αυτής τα δύο νέα κράτη μέλη. Ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε τα μέλη των δύο επιτροπών ότι δεν υπάρχει κάποιο ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα για την κύρωση της υπό εξέταση συμφωνίας και ότι δεκαοχτώ κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ήδη κυρώσει την εν λόγω συμφωνία.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και γι' αυτό ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας Συμμετοχής της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών Μελών τους αφενός και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009». Το ΑΚΕΛ θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών Μελών τους αφενός και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος
Σκεύη Κουκουμά
Γιαννάκης Γαβριήλ
Ανδρέας Αγγελίδης
Νίκος Κλεάνθους
Γιώργος Βαρνάβας
Δημήτρης Συλλούρης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων:

Νίκος Κλεάνθους, πρόεδρος
Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Γιαννάκης Γαβριήλ,
εκπροσωπώντας τον
κ. Τάκη Χατζηγεωργίου
Χρήστος Στυλιανίδης
Δημήτρης Συλλούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησαν από κοινού το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες τους, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαρτίου και 3 Απριλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον των δύο επιτροπών εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών Μελών τους αφενός και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης αφετέρου, η οποία υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 16 Ιουνίου 2008.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσε στις δύο επιτροπές ότι η υπό εξέταση συμφωνία έχει τη μορφή κλασικής συμφωνίας σύνδεσης, η οποία θα ενισχύσει τους δεσμούς και θα επεκτείνει τις σχέσεις της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της συμφωνίας, οι στόχοι της σύνδεσης που εγκαθιδρύεται είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι:

1. Η στήριξη των προσπαθειών της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης για ενίσχυση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.
2. Η στήριξη τόσο της πολιτικής, οικονομικής και θεσμικής σταθερότητας στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη όσο και της σταθερότητας στην περιοχή.

3. Η δημιουργία κατάλληλου πλαισίου διεξαγωγής πολιτικού διαλόγου, που θα επιτρέψει την ανάπτυξη στενών πολιτικών σχέσεων μεταξύ των μερών.
4. Η στήριξη των προσπαθειών της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης για ανάπτυξη της οικονομικής και διεθνούς συνεργασίας της, μεταξύ άλλων, μέσω της εναρμόνισης της νομοθεσίας της με τη νομοθεσία της Κοινότητας.
5. Η στήριξη των προσπαθειών της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης για ολοκλήρωση της μετάβασής της σε μια λειτουργούσα οικονομία της αγοράς και για ανάπτυξη σταδιακά μιας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Κοινότητας και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, διαμόρφωσαν τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας.
2. Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
3. Τα μέλη των δύο επιτροπών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Για τους ίδιους λόγους που είχαμε διαφωνήσει τον περασμένο χρόνο -όχι διαφωνήσει, είχαμε απόσχει- για την περίπτωση της Αλβανίας, για τους ίδιους λόγους απέχουμε και σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Κανονισμοί. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και έντεκα αποχές τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών Μελών τους αφενός και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο κατά πλειοψηφία με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και έντεκα αποχές.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για την Αμοιβαία Διατήρηση Αποθεμάτων Αργού Πετρελαίου ή/και Προϊόντων Πετρελαίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των

**Κάτω Χωρών για την Αμοιβαία Διατήρηση Αποθεμάτων Αργού Πετρελαίου
ή/και Προϊόντων Πετρελαίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009»**

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Σκεύη Κουκουμά

Γιώργος Βαρνάβα

Γιαννάκης Γαβριήλ

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Αγγελίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαρτίου και 3 Απριλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Συμφωνίας για την Αμοιβαία Διατήρηση Αποθεμάτων Αργού Πετρελαίου ή/και Προϊόντων Πετρελαίου μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, η οποία υπογράφηκε στη Χάγη στις 14 Απριλίου 2008, κατ' εξουσιοδότηση της υπ' αριθμόν 65.661 απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2007.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, η υπό εξέταση συμφωνία έγινε με βάση το άρθρο 7 της Οδηγίας 2006/67/ΕΚ του Συμβουλίου περί διατηρήσεως ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη, οι πρόνοιες του οποίου μεταφέρθηκαν στην εθνική νομοθεσία με το άρθρο 11 του περί Διατήρησης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών Νόμου. Το άρθρο αυτό προβλέπει ότι η υποχρέωση για διατήρηση αποθεμάτων πετρελαιοειδών δύναται να εκπληρώνεται με τη διατήρηση τέτοιων αποθεμάτων σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει διακρατικής συμφωνίας μεταξύ των κρατών μελών και καθορίζει τους όρους που πρέπει να πληρούν οι συμφωνίες αυτές.

Η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε περαιτέρω ότι η υπό εξέταση συμφωνία προβλέπει τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση αποθεμάτων πετρελαιοειδών στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών από επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Κύπρο και τη διατήρηση αποθεμάτων πετρελαιοειδών στην Κύπρο από επιχειρήσεις εγκατεστημένες στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών. Ειδικότερα, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εποπτεία της τήρησης της υποχρέωσης διατήρησης αποθεμάτων των δύο χωρών, αφού λάβουν καθορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη διατήρηση των αποθεμάτων, αποδέχονται ή μη τα αποθέματα αυτά ως αποθέματα για τα οποία εφαρμόζεται η συμφωνία. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με σχετική διάταξη της συμφωνίας, η κάθε αρμόδια αρχή οφείλει να διασφαλίζει τη διατήρηση των αποθεμάτων που βρίσκονται στην επικράτειά της για λογαριασμό του άλλου κράτους μέλους.

Επιπλέον, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προχώρησε στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύναψη της υπό εξέταση διακρατικής συμφωνίας, λόγω των περιορισμένων αποθηκευτικών

χώρων για διατήρηση αποθεμάτων πετρελαιοειδών στην Κύπρο. Η ίδια ενημέρωσε την επιτροπή ότι η Κυπριακή Δημοκρατία διατηρεί ήδη από τον Ιανουάριο του 2008 αποθέματα στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, προκειμένου να εκπληρώσει την υποχρέωσή της αυτή για τη διατήρηση αποθεμάτων πετρελαιοειδών για ενενήντα (90) ημέρες κατανάλωσης από την 1^η Ιανουαρίου 2008, λόγω έλλειψης αποθηκευτικών χώρων στην Κύπρο και στην Ελληνική Δημοκρατία, με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει συνάψει σχετική διακρατική συμφωνία για διατήρηση αποθεμάτων πετρελαιοειδών. Σημειώνεται ότι η διατήρηση αποθεμάτων στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών έγινε μετά τη μονογραφή της υπό εξέταση συμφωνίας στις 18 Δεκεμβρίου 2007 και κατόπιν σχετικής γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για την Αμοιβαία Διατήρηση Αποθεμάτων Αργού Πετρελαίου ή/και Προϊόντων Πετρελαίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 17, 18 και 19 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στα υπ' αριθμόν 3 και 4 θέματα τα οποία πιλοφορούνται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα νομοσχέδια «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Μαρία Κυριακού

Νικόλας Παπαδόπουλος

Ντίνος Χατζηνικόλας

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Μουσκάλλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τα πιο πάνω εναρμονιστικά νομοσχέδια από κοινού σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 31^{ης} Μαρτίου και 30^{ης} Απριλίου 2009. Στα πλαίσια της εξέτασης των εν λόγω νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης, εκπρόσωποι του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, ο Έφορος Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Συνδέσμου Πτυχιούχων Εγκεκριμένων Λογιστών-Ελεγκτών Κύπρου, του Ανεξάρτητου Συνδέσμου Λογιστών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και του Φορέα Προώθησης Ξένων Επενδύσεων (CIPA).

Σκοπός του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, που τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009», είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, για να προσαρμοσθούν οι διατάξεις του στο νέο νομοθετικό πλαίσιο ρύθμισης του επαγγέλματος των ελεγκτών και του δικαιώματος διενέργειας του υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών των εταιρειών, όπως αυτό θα ρυθμιστεί με την ψήφιση του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου, το οποίο, όπως έχει ήδη αναφερθεί, προωθείται για ψήφιση στη Βουλή των Αντιπροσώπων ταυτόχρονα, έτσι ώστε να επιτευχθεί η εναρμόνιση με την Οδηγία 2006/43/ΕΚ.

Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, στη σχετική εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που συνοδεύουν το εν λόγω νομοσχέδιο αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Τροποποιούνται, ανάμεσα σε άλλα, το άρθρο που αφορά στις ετήσιες και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, για σκοπούς εναρμόνισης με τις διατάξεις των παραγράφων 1(α) και 2 του άρθρου 49 της σχετικής Οδηγίας, το άρθρο που αφορά στον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και της έκθεσης συμβούλων από ελεγκτές, άρθρα που αφορούν στο διορισμό και στην αμοιβή των ελεγκτών, καθώς και τα προσόντα για διορισμό ως ελεγκτή, έτσι που να διασφαλισθεί ότι οι διατάξεις των εν λόγω άρθρων θα διαβάζονται σε συνδυασμό με τις διατάξεις του περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμου του 2009, δηλαδή του δεύτερου νομοσχεδίου.

2. Καταργούνται σειρά άρθρων, καθώς και το Ένατο Παράρτημα του βασικού νόμου, διότι τα ζητήματα που ρυθμίζονται μέχρι σήμερα με τα εν λόγω άρθρα και το Ένατο Παράρτημα του περί Εταιρειών Νόμου θα ρυθμίζονται από τούδε και στο εξής δυνάμει του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου.
3. Ο προτεινόμενος νόμος ετοιμάστηκε από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη σε συνεργασία με το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και τη Νομική Υπηρεσία.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2006/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Μαΐου 2006, για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της Οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου», όπως αυτή τροποποιήθηκε τελευταία με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2008/30/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαρτίου 2008, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/EK για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, όσον αφορά τις εκτελεστικές αρμοδιότητες που ανατίθενται στην Επιτροπή».

Στην εισηγητική έκθεση και στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύουν το εν λόγω νομοσχέδιο αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η Οδηγία 2006/43/EK έχει τους ακόλουθους στόχους:
  - α. Ουσιαστική, αν και όχι πλήρη, εναρμόνιση των απαιτήσεων των κρατών μελών για τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών. Στην Οδηγία καθορίζεται ότι ο υποχρεωτικός έλεγχος διενεργείται μόνο από πρόσωπα που έχουν λάβει άδεια προς το σκοπό αυτό και ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες δύναται να χορηγείται τέτοια άδεια, τηρουμένων των αρχών της αμοιβαίας αναγνώρισης των προσόντων σε κοινοτικό επίπεδο και των όρων της αμοιβαιότητας και της ισοδυναμίας σε σχέση με τις τρίτες χώρες.
  - β. Διασφάλιση ενός επιπέδου ποιότητας του υποχρεωτικού ελέγχου, με την επιβολή υποχρεώσεων αναφορικά με την επαγγελματική δεοντολογία των ελεγκτών, την ανεξαρτησία, την αντικειμενικότητα, την εμπιστευτικότητα, το επαγγελματικό απόρρητο και την εφαρμογή προτύπων ελέγχου. Κάθε πρόσωπο που διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους λογαριασμών υπόκειται σε σύστημα διασφάλισης ποιότητας, σε σύστημα διερεύνησης και κυρώσεων, καθώς και σε σύστημα δημόσιας εποπτείας. Επίσης, η Οδηγία προβλέπει την υποχρέωση συνεργασίας μεταξύ των συστημάτων αυτών που συστήνονται στα κράτη μέλη.
2. Στον προτεινόμενο νόμο μεταφέρονται όλες οι διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας, με εξαίρεση τις παραγράφους 1(α) και 2 του άρθρου 49 της Οδηγίας, οι οποίες αναφέρονται στη γνωστοποίηση πληροφοριών από τις εταιρείες που μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, το οποίο προωθείται προς ψήφιση παράλληλα.
3. Το πεδίο εφαρμογής του δεύτερου νομοσχεδίου επεκτείνεται, έτσι ώστε να καλύψει όχι μόνο την έννοια του “υποχρεωτικού ελέγχου” όπως αυτή

αποδίδεται στον ορισμό του όρου αυτού στην Οδηγία, αλλά και κάθε είδος ελέγχου λογαριασμών που απαιτείται βάσει νόμου που ισχύει στη Δημοκρατία. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ένα υψηλό ποιοτικό επίπεδο του ελεγκτικού επαγγέλματος και ένα ισοδύναμο επίπεδο ελέγχου για το σύνολο των ελεγχόμενων οντοτήτων στη Δημοκρατία, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, δηλαδή είτε αυτές είναι εταιρείες είτε συνεταιρισμοί είτε συνεργατικές εταιρείες κ.λπ.

4. Από το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω νομοσχεδίου εξαιρείται η διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των λογαριασμών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, στο βαθμό που αυτός διενεργείται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Επίσης, προβλέπεται ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών δύναται να διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των λογαριασμών των συνεργατικών εταιρειών, εφόσον συμμορφώνεται με τις διατάξεις του νόμου, εξαιρουμένης της υποχρέωσης εξασφάλισης άδειας.
5. Το δεύτερο νομοσχέδιο, σύμφωνα με όσα προνοεί η εν λόγω Οδηγία για τη δημόσια εποπτεία, προβλέπει το διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο Επιτροπής Δημόσιας Εποπτείας, η οποία έχει την τελική ευθύνη για την εποπτεία του ελεγκτικού επαγγέλματος και της διενέργειας υποχρεωτικού ελέγχου.
6. Περαιτέρω, στο δεύτερο νομοσχέδιο εισάγεται σύστημα περιορισμού της ευθύνης των ελεγκτών το οποίο βασίζεται στη Σύσταση [C (2008)2274 final] της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2008, σύμφωνα με το άρθρο 31 της Οδηγίας 2006/43/EK.
7. Στις μεταβατικές διατάξεις του δεύτερου νομοσχεδίου διατηρούνται σε ισχύ, υπό ορισμένους όρους, όσα ίσχυαν μέχρι σήμερα βάσει των προνοιών του περί Εταιρειών Νόμου αναφορικά με την αναγνώριση προσώπων ως προσοντούχων, για να διοριστούν ελεγκτές εταιρειών, την τήρηση Μητρώου Ελεγκτών από τον Έφορο Εταιρειών, την αναγνώριση σώματος λογιστών, καθώς και την έκδοση κανονισμών από αναγνωρισμένο σώμα λογιστών.
8. Το δεύτερο νομοσχέδιο συντάχθηκε από εμπειρογνώμονα, στον οποίο ανατέθηκε η σύνταξη της εν λόγω εναρμονιστικής νομοθεσίας, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

Η ισχύς και των δύο πιο πάνω προτεινόμενων νόμων θα αρχίσει από την ημερομηνία που ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα ορίσει με γνωστοποίησή του που θα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η προθεσμία για την εναρμόνιση με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2006/43/EK έληξε στις 29 Ιουνίου 2008, ενώ τα δύο υπό αναφορά νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή στις 26 Φεβρουαρίου 2009. Σημειώνεται επίσης ότι, εξαιτίας της παράλειψης εμπρόθεσμης μεταφοράς των διατάξεων της εν λόγω Οδηγίας στην κυπριακή νομοθεσία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασία παράβασης κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία στο παρόν στάδιο, σύμφωνα με επιστολή που στάλθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, βρίσκεται στο στάδιο της αιτιολογημένης γνώμης, στην οποία η Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να απαντήσει το αργότερο μέχρι τις 2 Μαΐου 2009, ημερομηνία κατά την οποία λήγει η παράταση που δόθηκε στην προθεσμία απάντησης.

Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας σε σχετική επιστολή της, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι, αφενός για λόγους που άπτονται της ανεξαρτησίας του θεσμού του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, όπως αυτή διασφαλίζεται από το σύνταγμα, και αφετέρου για σκοπούς αποφυγής ενδεχόμενης σύγκρουσης προνοιών του προτεινόμενου νόμου «Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009» με το σύνταγμα ή και με διατάξεις άλλης νομοθεσίας δυνάμει της οποίας ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας διεξάγει ήδη έλεγχο συγκεκριμένων οντοτήτων, θα πρέπει ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας και ο έλεγχος που αυτός διεξάγει να εξαιρεθούν ρητά από το νομοσχέδιο αυτό για όλες τις οντότητες, περιλαμβανομένων και των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Στην ίδια επιστολή αναφέρεται επίσης ότι, σύμφωνα με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, υπάρχει εξαίρεση αναφορικά με τη διενέργεια υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων και ενοποιημένων λογαριασμών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, στο βαθμό που αυτός διενεργείται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ωστόσο στο νομοσχέδιο δεν υπάρχει παρόμοια εξαίρεση όσον αφορά άλλες οντότητες που ιδρύονται δυνάμει νόμου και των οποίων ο έλεγχος διενεργείται επίσης από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Επισημαίνεται ότι τέτοιες οντότητες, που ιδρύθηκαν δυνάμει νόμου, είναι, μεταξύ άλλων, οι δήμοι, τα κοινοτικά συμβούλια, οι σχολικές εφορίες και τα ειδικά ταμεία. Ως εκ τούτου, στην υπό αναφορά επιστολή γίνεται εισήγηση για συγκεκριμένες τροποποιήσεις στο εν λόγω νομοσχέδιο, ώστε ο έλεγχος που διενεργεί ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας να εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού. Στην επιστολή αυτή επισημαίνεται καταληκτικά ότι με την εισήγηση αυτή συμφωνεί τόσο το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού όσο και η Νομική Υπηρεσία. Προς ικανοποίηση της εν λόγω εισήγησης της Γενικής Ελεγκτούς της Δημοκρατίας, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας απέστειλε επιστολή με την οποία διαβιβάστηκε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο διατύπωσης του συγκεκριμένου άρθρου, που αφορά το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω νομοσχεδίου, το οποίο υιοθετήθηκε από την επιτροπή.

Ο Σύνδεσμος Πτυχιούχων Εγκεκριμένων Λογιστών-Ελεγκτών Κύπρου και ο Σύνδεσμος Ανεξάρτητων Λογιστών Κύπρου απέστειλαν από κοινού υπόμνημα στο οποίο καταγράφονται αναλυτικά οι παρατηρήσεις/απόψεις τους, καθώς και οι εισηγήσεις τους για τροποποιήσεις σε επιμέρους άρθρα του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009». Στο υπόμνημα αυτό αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Οι δύο σύνδεσμοι συμφωνούν, τόσο για λόγους αρχής όσο και για λόγους ουσίας, ότι οι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία πρέπει να υπόκεινται σε εποπτεία, αλλά διαφωνούν με τις πρόνοιες του δεύτερου νομοσχεδίου.
2. Σύμφωνα με τους δύο συνδέσμους, η εποπτεία αυτή θα πρέπει να ασκείται από μία αρχή δημόσιας εποπτείας η οποία θα είναι δημόσια και ανεξάρτητη και όχι εμμέσως, πλην σαφώς, από το ΣΕΛΚ.
3. Οι δύο σύνδεσμοι διαφωνούν με προτεινόμενα σημεία του νομοσχεδίου για εξαναγκασμό τους για εγγραφή ως μελών στο ΣΕΛΚ και θεωρούν αδιανόητο να τυγχάνουν ελέγχου από ανταγωνιστές τους.
4. Οι δύο σύνδεσμοι εισηγούνται περαιτέρω όπως η εποπτεία τόσο των ίδιων όσο και των υπόλοιπων ελεγκτικών γραφείων υπάγεται κατευθείαν στην Αρχή Δημόσιας Εποπτείας, που είναι ανεξάρτητη, όπως προνοείται από τη σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Οι δύο σύνδεσμοι εισηγούνται περαιτέρω να διατηρηθεί η εξαίρεση ελέγχου όσον αφορά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις συνέπειες της παρούσας παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.
6. Οι δύο σύνδεσμοι διατυπώνουν τη διαφωνία τους για την ανάγκη σύνταξης του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου, αφού οι προτεινόμενες σ' αυτό ρυθμίσεις θα μπορούσε να ενσωματωθούν στον περί Εταιρειών Νόμο.

Σημειώνεται ότι σε συνεδρία της επιτροπής, ημερομηνίας 28 Απριλίου 2009, οι δύο πιο πάνω σύνδεσμοι κατέθεσαν νεότερο υπόμνημα επί του οποίου κλήθηκαν να τοποθετηθούν το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Σημειώνεται περαιτέρω ότι σε νεότερη σημερινή επιστολή τους το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, που απέστειλαν στη Βουλή στις 30 Απριλίου 2009, ανέφεραν ότι συμφωνούν μόνο με τις παρατηρήσεις του εν λόγω υπομνήματος που σκοπό έχουν τη βελτίωση του κειμένου του δεύτερου νομοσχεδίου χωρίς όμως να επηρεάζουν την πολιτική του αρμόδιου υπουργείου γύρω από το θέμα αυτό.

Επιπρόσθετα, στις 29 Απριλίου 2009 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου απέστειλε επιστολή η οποία περιλαμβάνει επιμέρους παρατηρήσεις/εισηγήσεις όσον αφορά το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Ο ΣΕΛΚ, σε σχετικό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, σημειώνει ότι υποστηρίζει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου «Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009», επισημαίνοντας την ανάγκη για διαγραφή από το εν λόγω νομοσχέδιο της επιφύλαξης του εδαφίου (3) του άρθρου 9, η οποία θέτει περιορισμό σε άτομα που απέκτησαν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος λόγω μακροχρόνιας πείρας να διενεργούν υποχρεωτικό έλεγχο μόνο για λογαριασμό νόμιμου ελεγκτικού γραφείου. Ο περιορισμός αυτός, όπως αναφέρεται στο ίδιο υπόμνημα, δε χρειάζεται και θα πρέπει να διαγραφεί σύμφωνα με γνωμάτευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αντίγραφο της οποίας έχει αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Η προτεινόμενη τροπολογία έγινε τελικά αποδεκτή από τα μέλη της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα τα ασφικτικά χρονικά περιθώρια και τις δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας για εναρμόνιση με το σχετικό κοινοτικό κεκτημένο, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του πρώτου νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», και την ψήφιση του δεύτερου νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά τροποποιηθεί, αφού υιοθετηθούν οι εισηγήσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και του ΣΕΛΚ και διαγραφεί η επιφύλαξη του εδαφίου (1) του άρθρου 57.
2. Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα υπό αναφορά νομοσχέδια θα τεθούν σε ισχύ με γνωστοποίηση του αρμόδιου υπουργού, δηλώνει ότι θα παρακολουθεί το όλο θέμα σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς και θα επανέλθει, εάν και εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 142 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 152Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 153 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 155 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Κατάργηση των άρθρων 155Α, 155Β, 155Γ, 155Δ, 155Ε, 155ΣΤ και 156 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Κατάργηση του Ένατου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 9 εγκριθούν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 9 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.
Υιοθέτηση αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Άρθρο 5.
Αναγνώριση σώματος λογιστών. Άρθρο 6.
Διαδικασία για την αναγνώριση σώματος λογιστών. Άρθρο 7.
Αφαίρεση αναγνώρισης σώματος λογιστών. Άρθρο 8.
Χορήγηση άδειας σε ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία. Άρθρο 9.
Εντιμότητα. Άρθρο 10.
Τίτλοι σπουδών. Άρθρο 11.
Εξετάσεις επαγγελματικής ικανότητας. Άρθρο 12.
Έλεγχος θεωρητικών γνώσεων. Άρθρο 13.
Απαλλαγές. Άρθρο 14.
Πρακτική άσκηση. Άρθρο 15.
Απόκτηση προσόντων λόγω μακροχρόνιας πρακτικής πείρας. Άρθρο 16.
Συνδυασμός πρακτικής άσκησης και θεωρητικής διδασκαλίας. Άρθρο 17.
Συνεχής εκπαίδευση. Άρθρο 18.
Χορήγηση άδειας σε ελεγκτές από άλλα κράτη μέλη. Άρθρο 19.
Ανάκληση της άδειας. Άρθρο 20.
Δημόσιο μητρώο. Άρθρο 21.
Εγγραφή των νόμιμων ελεγκτών στο μητρώο. Άρθρο 22.
Εγγραφή των νόμιμων ελεγκτικών γραφείων στο μητρώο. Άρθρο 23.
Κοινοποίηση στον Έφορο Εταιρειών των πληροφοριών που περιέχονται στο μητρώο. Άρθρο 24.
Υπογραφή πληροφοριών που περιέχονται στο μητρώο. Άρθρο 25.
Γλώσσα καταχώρισης των πληροφοριών στο μητρώο. Άρθρο 26.
Επαγγελματική δεοντολογία. Άρθρο 27.
Ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα νόμιμων ελεγκτών και νόμιμων ελεγκτικών γραφείων. Άρθρο 28.
Εμπιστευτικότητα και επαγγελματικό απόρρητο. Άρθρο 29.
Απαγόρευση των παρεμβάσεων στον έλεγχο που διενεργούν οι νόμιμοι ελεγκτές. Άρθρο 30.
Αμοιβή νόμιμων ελεγκτών. Άρθρο 31.
Πρότυπα ελέγχου. Άρθρο 32.
Υποχρεωτικός έλεγχος ενοποιημένων λογαριασμών. Άρθρο 33.
Έκθεση ελέγχου. Άρθρο 34.

Δικαίωμα νόμιμων ελεγκτών για πρόσβαση σε πληροφορίες και συμμετοχή σε συνελεύσεις. Άρθρο 35.

Συστήματα διασφάλισης ποιότητας. Άρθρο 36.

Συστήματα διερεύνησης και κυρώσεων. Άρθρο 37.

Υποχρέωση δημόσιας εποπτείας. Άρθρο 38.

Επιτροπή Δημόσιας Εποπτείας. Άρθρο 39.

Συνεργασία μεταξύ των συστημάτων δημόσιας εποπτείας σε κοινοτικό επίπεδο. Άρθρο 40.

Αμοιβαία αναγνώριση. Άρθρο 41.

Επαγγελματικό απόρρητο και συνεργασία για την ανταλλαγή πληροφοριών. Άρθρο 42.

Διορισμός νόμιμου ελεγκτή ή νόμιμου ελεγκτικού γραφείου. Άρθρο 43.

Παύση και παραίτηση νόμιμου ελεγκτή ή νόμιμου ελεγκτικού γραφείου. Άρθρο 44.

Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους. Άρθρο 45.

Επιτροπή Ελέγχου οντότητας δημοσίου συμφέροντος. Άρθρο 46.

Δυνατότητα εξαίρεσης οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος από ορισμένες απαιτήσεις του παρόντος Μέρους. Άρθρο 47.

Έκθεση διαφάνειας. Άρθρο 48.

Πρόσθετες απαιτήσεις ανεξαρτησίας νομίμων ελεγκτικών γραφείων. Άρθρο 49.

Συχνότητα διενέργειας ελέγχου διασφάλισης ποιότητας. Άρθρο 50.

Χορήγηση άδειας σε ελεγκτή τρίτης χώρας. Άρθρο 51.

Εγγραφή στο μητρώο και εποπτεία ελεγκτών τρίτης χώρας και ελεγκτικών οντοτήτων τρίτης χώρας. Άρθρο 52.

Παρέκλιση σε περίπτωση ισοδυναμίας. Άρθρο 53.

Συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών. Άρθρο 54.

Ευθύνη ελεγκτών και συμφωνίες περιορισμού ευθύνης. Άρθρο 55.

Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 56.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 57.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 58.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 59.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 59 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 59 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που σας έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.084-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.085-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.086-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4. Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.087-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
5. Ο περί Εγκατάστασης και Χρήσης Αυτόματων Εξωτερικών Απινιδωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.088-2009).	Υγείας	Υγείας
6. Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.050-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
7. Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση	Εργασίας και	Εργασίας και

Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.051-2009).	Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινωνικών Ασφαλίσεων
8. Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.052-2009).	Υγείας	Υγείας
9. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.053-2009).	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
10. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.054-2009).	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
11. Οι περί Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας - Θέσεις Διευθυντή και Λειτουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.055-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
12. Οι περί Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.056-2009).	Οικονομικών	Νομικών
13. Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Θέση Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.057-2009).	Οικονομικών	Προσφύγων-Αγνοουμένων-Εγκλωβισμένων-Παθόντων
14. Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.	Οικονομικών	Νομικών

	(Αρ. Φακ. 23.03.046.058-2009).		
15.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.059-2009).	Οικονομικών	Νομικών
16.	Οι περί Ταμείου Πρόνοιας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.060-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
17.	Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Βοηθού Γραφείου Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.061-2009).	Εσωτερικών	Νομικών
18.	Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1 ^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.062-2009).	Εσωτερικών	Νομικών
19.	Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.063-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
20.	Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - Θέση Συντηρητή Εγγράφων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.029-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
21.	Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.030-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
22.	Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.031-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
23.	Ειδικά εντάλματα (αρ. 8, 9, 10, 11, 13, 14 και 15/2009) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών τη 13 ^η Απριλίου 2009, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008. [Ν. 29 (ΙΙ)/2008]. (Αρ. Φακ. 13.04.003).		
24.	Έγγραφο (Υπ. Συγκοιν. 7 και 8/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
25.	Έγγραφο (Υπ. Παιδ. 7/2009) για την πρόσληψη έκτακτων επιμελητών στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κατά το σχολικό έτος 2008-2009, σύμφωνα με τους περί Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.010).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
26.	Έγγραφο (Υπ. Οικ. 7/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
27.	Έγγραφο του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών αρ. 1/2009 σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985. (Αρ. Φακ. 10.10.019).	Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
28.	Έγγραφο (Υπ. Γεωργ. 2/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.004).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
29.	Έγγραφο (Υπ. Εσωτ. 4 και 5/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.008).	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
30.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου σύμφωνα με το άρθρο 4 του	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2009 Νόμου του 2008.
(Αρ. Φακ. 10.04.002.001).

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.018-2009).	Τάκη Χατζηγεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Νομικών
2. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.019-2009).	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Εσωτερικών
3. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.020-2009).	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Εσωτερικών

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.482, ημερομηνίας 13 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται το κράτος να προχωρήσει σε κατά χάριν οικονομική βοήθεια στους ιδιοκτήτες ακτοπλοϊκών σκαφών που έχουν καταστραφεί εντελώς, λόγω του ότι δεν ήταν εξ υπαιτιότητας δικής τους, μετά την πρόσφατη πυρκαγιά στο λιμανάκι της Αγίας Νάπας. Η βοήθεια αυτή θα συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των τουριστών στην περιοχή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.483, ημερομηνίας 13 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τους λόγους που καθυστερεί ο διαχωρισμός των κυβερνητικών οικοπέδων για αυτοστέγαση στη Δερύνεια και πότε υπολογίζεται να παραδοθούν στους δικαιούχους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.484, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι, παρά το γεγονός ότι το Τμήμα Δασών ενημερώθηκε για τις προθέσεις εργολάβου για κοπή αιωνόβιων τρέμιθων στην Έξω Βρύση από το Νοέμβριο του 2008, δεν προέβη σε καμία ενέργεια, με αποτέλεσμα να γίνει η κοπή των δέντρων.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί το Τμήμα Δασών δεν προσέφυγε στη δικαιοσύνη, για να προλάβει το κακό, όταν μπορούσε. Ποιες ενέργειες προτίθεται να κάνει το Τμήμα Δασών, με σκοπό να προστατευθούν τα αιωνόβια δέντρα που δεν έχουν ακόμη κοπεί;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.485, ημερομηνίας 22 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Με αφορμή τα εγκαίνια του νέου αεροδρομίου Πάφου, το Επιμελητήριο Καλών Τεχνών Κύπρου έθεσε θέμα, γιατί δεν έχει τηρηθεί στο αναφερόμενο κτίριο η νομοθεσία που αφορά την αγορά και τοποθέτηση έργων τέχνης αξίας ίσης με 1% επί του συνολικού κόστους ανέγερσης του κτιρίου. Δε φαίνεται να έχει προκηρυχθεί ανοικτός διαγωνισμός για τα δύο νέα αεροδρόμια για την εφαρμογή της σχετικής πρόνοιας του νόμου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν και πότε θα εφαρμοστεί η νομοθεσία που αφορά την υποχρέωση της τοποθέτησης έργων τέχνης αξίας ίσης με 1% επί του κόστους ανέγερσης των κτιρίων, όσον αφορά τα κτίρια των νέων αεροδρομίων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.486, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στο χωριό Έμπα της Πάφου υπάρχει μία αιωνόβια δρυς, η οποία χρήζει προστασίας και συντήρησης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να λάβει μέτρα προστασίας της αιωνόβιας δρυός στην Έμπα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.487, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί πως σημειώνεται μεγάλη καθυστέρηση στη δημιουργία του καταφυγίου ζώων στο Αρμενοχώρι της επαρχίας Λεμεσού, για το οποίο παραχωρήθηκε ήδη κρατική γη.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί καθυστερεί η δημιουργία του καταφυγίου ζώων στο Αρμενοχώρι.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.488, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τα τελευταία περιστατικά σε σχέση με τη μεταφορά ασθενών σε κρίσιμη κατάσταση από τον "πολιορκημένο" Κάτω Πύργο στο Γενικό Νοσοκομείο Πάφου έχουν επαναφέρει ως ζήτημα ζωής ή θανάτου το θέμα της απόκτησης από την πολιτεία νοσοκομειακού ελικοπτέρου.

Δυστυχώς, με βάση παλαιότερη απόφαση, όπως καταγράφεται σε απάντηση που έλαβα από τον τότε Υπουργό Υγείας κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση με αριθμό 23.06.008.04.518, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2005, αποκλείστηκε το πιο πάνω ενδεχόμενο.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει ενδεχόμενο επανεξέτασης της απόφασης σχετικά με την

απόκτηση νοσοκομειακού ελικοπτερού, καθώς και αν υπάρχει δυνατότητα να δοθούν οποιαδήποτε κίνητρα σε ιδιωτικές επιχειρήσεις που θα ήθελαν να δραστηριοποιηθούν σε αυτό τον τομέα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.489, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει αλλάξει το σύστημα στο αεροδρόμιο, ώστε για την οδήγηση λεωφορείων και άλλων οχημάτων εντός της πίστας του αεροδρομίου να μην απαιτείται η σχετική επαγγελματική άδεια από την Κυπριακή Δημοκρατία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.490, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς θα κατοχυρωθούν τα δικαιώματα του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας που θα επιλέξει να παραμείνει υπό εργοδότηση στις εταιρείες "Swissport" και LGS.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.491, ημερομηνίας 24 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει πρόθεση της κυβέρνησης να αυξήσει την ετήσια χορηγία προς τα κοινοτικά νηπιαγωγεία. Πρέπει να σημειωθεί ότι η εν λόγω χορηγία παραμένει καθηλωμένη στα ίδια επίπεδα τα τελευταία δεκαοκτώ χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.492, ημερομηνίας 27 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται το υπουργείο του να συμπεριλάβει τη λέξη "Παλαιομετόχου" στην ονομασία του Λυκείου Μιχαήλ Κουτσόφτα-Ανδρέα Παναγίδη, που βρίσκεται στο Παλαιομέτοχο.

Η σύμφωνη γνώμη όλων των φορέων του Παλαιομετόχου για μετονομασία του λυκείου τους ως "Λύκειο Παλαιομετόχου Μιχαήλ Κουτσόφτα-Ανδρέα Παναγίδη" είναι δεδομένη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.493, ημερομηνίας 28 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με ποιο τρόπο η κυβέρνηση υποστηρίζει τον ελληνικό ραδιοφωνικό σταθμό LGR του Λονδίνου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.494, ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Το πρόβλημα των εξαρτήσεων είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνία μας. Η νέα Εθνική Στρατηγική για τα Ναρκωτικά μαζί με την πρόσφατη έκθεση συστάσεων από τους Γερμανούς εμπειρογνώμονες/αξιολογητές μάς βάζουν μπροστά στους ίδιους προβληματισμούς όσον αφορά στην ανεξαρτησία, αυτονομία και αναβάθμιση του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου, αφού αυτό προεδρεύεται από τον εκάστοτε Υπουργό Υγείας, το υπουργείο του οποίου αποτελεί ένα από τα υπουργεία που το συμβούλιο καλείται να εποπτεύει.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Πότε και με ποιες προτάσεις θα προωθηθεί η νομοθετική αλλαγή η οποία θα προαγάγει την ανεξαρτησία και αυτονομία του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου και θα κατοχυρώσει το κύρος του έναντι των ελεγχόμενων υπηρεσιών;
2. Μέχρι τότε με ποιες ενέργειες θα προωθηθεί η ανεξαρτητοποίηση του θεσμού από το Υπουργείο Υγείας και τις διοικητικές του δομές;
3. Πώς διασφαλίζεται ο έλεγχος που θεσμικά οφείλει να ασκεί το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου για την εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής προς το Υπουργείο Υγείας, όταν ο πρόεδρος του συμβουλίου είναι ταυτόχρονα και ελεγχόμενη αρχή;
4. Πώς διασφαλίζεται η συνέχεια και συνέπεια στο έργο του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου, όταν στα οκτώ χρόνια λειτουργίας του έχει αλλάξει ήδη πέντε πρόεδρους;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.495, ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται το υπουργείο του να προχωρήσει σε τροποποίηση της εγκυκλίου του ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2007, σύμφωνα με την οποία παραχωρείται στις μητέρες εκπαιδευτικούς άδεια απουσίας ή αποχώρησης από το σχολείο για μία περίοδο την ημέρα για το θηλασμό και τη φροντίδα του νεογέννητου αντί για μία ώρα, όπως προβλέπει ο νόμος. Μετά και από τη δεδομένη θέση της Επιτρόπου Διοικήσεως, αλλά και της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε σχετική απάντηση στην ερώτησή μου με αρ. 23.06.009.03.267, ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008, διαπιστώνεται ότι οι υφιστάμενες ρυθμίσεις του υπουργείου παραβιάζουν το άρθρο 5 των περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμων του 1997 μέχρι 2007.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 5 προβλέπει τα εξής:

1. Η γυναίκα για το θηλασμό ή/και τις αυξημένες φροντίδες που απαιτούνται για την ανατροφή του παιδιού της δικαιούται για χρονικό διάστημα εννέα μηνών από τον τοκετό ή από την ημέρα που αρχίζει η άδεια μητρότητας στην περίπτωση υιοθεσίας είτε να διακόπτει την εργασία για μια ώρα είτε να προσέρχεται αργότερα είτε να αποχωρεί πρόωρα κατά μία ώρα κάθε ημέρα.
2. Ο χρόνος της μιας ώρας ημερήσιας διακοπής ή της βραδείας προσέλευσης ή πρόωρης αποχώρησης θεωρείται και αμείβεται ως χρόνος εργασίας.

Επισυνάπτεται η ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.267, ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2008, και η σχετική απάντηση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.332, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.332, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, αναφορικά με αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μαθηκολώνης για έγκριση δανείου για την απαιτούμενη δαπάνη διαμόρφωσης της κεντρικής πλατείας της κοινότητας

Σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών με ημερ. 18.11.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι κατά τη συνάντησή μου με τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου Μαθηκολώνης στις 16.12.2008, του συνέστησα όπως το πιο πάνω έργο προωθηθεί μέσα από τις διαθέσιμες πιστώσεις των Προϋπολογισμών της κοινότητας για τα έτη 2009 και 2010, αντί της σύναψης δανείου.

Επιπρόσθετα, κατόπιν οδηγιών μου παραχωρήθηκε στις 19 Μαρτίου 2009, απευθείας στο Κοινοτικό Συμβούλιο, ποσό ύψους €20.000, ως οικονομική βοήθεια του Υπουργείου Εσωτερικών για τον ίδιο σκοπό.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.466, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.466, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.466 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα σε σχέση με τα υποβληθέντα ερωτήματα:

Ερώτημα 1: Πόσες και ποιες θεραπευτικές δομές λειτουργούν σήμερα στην Κύπρο;

ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ: 2

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΦΗΒΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ “ΠΕΡΣΕΑΣ”,

ΤΗΛ. 1456 - 22464392

ΛΕΜΕΣΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΦΗΒΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ “ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ”, ΤΗΛ. 25305079, 22535110

ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΕΣ: 17

Α) ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ (7)

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ “ΤΟΞΟΤΗΣ”, ΤΗΛ. 22460077, 22751020

ΜΗ-ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ “ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ”, ΤΗΛ. 22347720
ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΕΝΘΕΑ “ΙΘΑΚΗ” -
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΔΑΛΙΟΥ
ΤΗΛ. 99913591
ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΕΝΘΕΑ “ΠΗΓΑΣΟΣ”
ΤΗΛ. 99835607
ΛΕΜΕΣΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ “ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ”
ΤΗΛ. 25770348
ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΕΝΘΕΑ “ΟΔΥΣΣΕΑΣ”
ΤΗΛ. 99403606
ΠΑΦΟΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΕΝΘΕΑ “ΒΕΡΑ ΠΑΪΣΗ”
ΤΗΛ. 26941919

Β) ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΠΟΤΟΞΙΝΩΣΗΣ (3)
ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ “ΘΕΜΕΑ” (ΝΟΜΙΜΕΣ
ΟΥΣΙΕΣ),
ΤΗΛ. 22457060
ΛΕΜΕΣΟΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΗΣ “ΑΝΩΣΗ” (ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ)
ΤΗΛ. 25305011
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Υπηρεσίες αποτοξίνωσης παρέχονται και από τον ιδιωτικό τομέα

Γ) ΑΝΟΙΚΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΗΣ (3)
ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΑΝΟΙΚΤΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ “ΠΥΞΙΔΑ”
ΤΗΛ. 22465616
ΜΗ-ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΛΑΡΝΑΚΑ

ΑΝΟΙΚΤΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ “Η ΤΟΛΜΗ”
ΤΗΛ. 24532208
ΠΑΦΟΣ
ΑΝΟΙΚΤΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ “Η ΤΟΛΜΗ”
ΤΗΛ. 26941919

Δ) ΚΛΕΙΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΗΣ (2)

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ “ΘΕΜΕΑ” (ΝΟΜΙΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ, ΤΖΟΓΟΣ),

ΤΗΛ. 22457060

ΜΗ-ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ “ΑΓΙΑ ΣΚΕΠΗ”

ΤΗΛ. 22634511

Ε) ΚΕΝΤΡΑ ΑΜΕΣΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ (1)

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΨΥ ΚΑΙ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ

ΑΝΤΙΝΑΡΚΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ “ΣΤΟΧΟΣ” ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ “ΤΟΞΟΤΗΣ”

ΤΗΛ. 22460077, 22751020

ΣΤ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (2)

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ “ΓΕΦΥΡΑ”

ΤΗΛ. 22402194, 22402113

ΛΕΜΕΣΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ “ΠΛΟΗΓΟΣ”

Τηλ. 25305011

Ζ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Κεντρικές Φυλακές, από τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

Ερώτημα 2: Με ποια ποσά χρηματοδοτούνται ετησίως από τον κρατικό προϋπολογισμό;

Οι επιχορηγήσεις για το έτος 2007 και 2008 προκηρύχθηκαν τόσο στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας όσο και στον ημερήσιο τύπο.

2007

ΠΡΟΛΗΨΗ

ΟΝΟΜΑ ΦΟΡΕΑ	ΠΟΣΟ
Σύνδεσμος Καταπολέμησης Ναρκωτικών Λάρνακας	ΛΚ4,200
Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος ΑΣΠΙΣ	ΛΚ4,536
ΚΕΝΘΕΑ	ΛΚ36,423
Σύνδεσμος Καταπολέμησης Ναρκωτικών Πάφου	ΛΚ2,430
Lions Quest Κύπρου	ΛΚ7,440
Υπουργείο Άμυνας	ΛΚ5,826
Ίδρυμα Πολυδύναμου Δημοτικού Κέντρου Στροβόλου	ΛΚ1,680
Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος-Στόχος	ΛΚ10,606

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΟΝΟΜΑ ΦΟΡΕΑ	ΠΟΣΟ
Σύνδεσμος Καταπολέμησης Ναρκωτικών Πάφου	ΛΚ3,000
ΤΟΛΜΗ Λάρνακας	ΛΚ5,000
ΤΟΛΜΗ Λευκωσίας	ΛΚ2,000
ΤΟΛΜΗ Λεμεσού	ΛΚ2,000
ΚΕΝΘΕΑ	ΛΚ8,500
Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος	ΛΚ4,275
Θεραπευτικό Πρόγραμμα "Αγία Σκέπη"	ΛΚ36,900
Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος-Τοξότης	ΛΚ3,225

2008

1. Σύνδεσμος Καταπολέμησης Ναρκωτικών Πάφου	15,000
2. ΤΟΛΜΗ Λάρνακας	18,000
3. ΤΟΛΜΗ Λευκωσίας	5,000
4. ΤΟΛΜΗ Λεμεσού	5,000

5.	ΚΕΝΘΕΑ	76,000
6.	Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος	15,000
7.	Θεραπευτικό Πρόγραμμα “Αγία Σκέπη”	62,000
8.	Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος “ΑΣΠΙΣ”	8,000
9.	Σύνδεσμος Καταπολέμησης Ναρκωτικών Λάρνακας	8,000
10.	LIONS QUEST ΚΥΠΡΟΥ	8,000

Ερώτημα 3: Θεωρούνται επαρκή τα ποσά αυτά για να καλύψουν τις ανάγκες των κοινοτήτων δεδομένου του αυξημένου αριθμού των κρουσμάτων που παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια;

Το ποσό που χορηγείται από το ΑΣΚ δεν καλύπτει το 100% των προγραμμάτων, εφόσον βάσει των υφιστάμενων κριτηρίων, τα προγράμματα μπορούν να αιτηθούν μέχρι 30% των δαπανών.

Στο παρόν στάδιο το ΑΣΚ αναπτύσσει ένα σύστημα διασφάλισης ποιότητας, θεσπίζοντας κριτήρια καλής πρακτικής βάσει των οποίων όλα τα προληπτικά και θεραπευτικά προγράμματα (κυβερνητικά και μη) θα εγκρίνονται, θα αδειοδοτούνται και παράλληλα δύναται να επιχορηγούνται.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.559, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.559, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

1. Στις 24 Νοεμβρίου 2008 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο Σφαγείο Κοφίνου, από λειτουργό της Μονάδας Παρακολούθησης Υγείας του Υπουργείου Υγείας, για συλλογή στοιχείων με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσο τα εμφανισθέντα περιστατικά καρκίνου, μεταξύ του προσωπικού του Σφαγείου, βρίσκονται εντός των ορίων των αναμενόμενων περιστατικών ή υπάρχει στατιστικά σημαντική αύξηση πέραν των ορίων αυτών.
2. Με τη βοήθεια του αρμόδιου λειτουργού του Σφαγείου λήφθηκε λεπτομερής κατάλογος με τα στοιχεία όλων των υπαλλήλων, που είχαν εργαστεί ή εργάζονται στο Σφαγείο, από το 1986 μέχρι σήμερα.
3. Τα περιστατικά καρκίνου που εμφανίστηκαν μεταξύ των εργαζομένων του Σφαγείου ήταν διάφορα και συνήθη είδη καρκίνου τα οποία δεν σχετίζονται με συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς παράγοντες. Συγκεκριμένα τρία περιστατικά αφορούσαν καρκίνο του πνεύμονα, που σχετίζεται με το κάπνισμα, και τρία περιστατικά αφορούσαν καρκίνο του προστάτη. Ένα περιστατικό ήταν μελάνωμα, που σχετίζεται με την έκθεση στην ηλιακή ακτινοβολία.
4. Σημειώνεται ότι τα αναμενόμενα περιστατικά καρκίνου όλων των τύπων, μεταξύ των υπαλλήλων και εργατών του Σφαγείου, από το 1986 μέχρι σήμερα είναι 11,2 άνδρες και 0,6 γυναίκες. Τα αντίστοιχα περιστατικά που εμφανίστηκαν στο προσωπικό του Σφαγείου, ήταν 10 άνδρες και καμιά γυναίκα.
5. Βάσει των στοιχείων του Αρχείου Καρκίνου και βάσει των στοιχείων που παρείχε το Σφαγείο Κοφίνου δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη που να

υποστηρίζει τις ανησυχίες ότι η εργασία στο Σφαγείο συνδέεται, στατιστικά, με υψηλότερα ποσοστά καρκίνου από τα αναμενόμενα.

6. Η Μονάδα Παρακολούθησης Υγείας του Υπουργείου Υγείας και το Αρχείο Καρκίνου θα συνεχίσουν να επιτηρούν την κατάσταση κατά τα επόμενα χρόνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.004 και 23.06.009.03.242, ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2008 και 11 Δεκεμβρίου 2008, αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.004 και 23.06.009.03.242, ημερομηνίας 14 Ιουλίου 2008 και 11 Δεκεμβρίου 2008 αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με ημερομηνία 4 Αυγούστου 2008 και 19 Δεκεμβρίου 2008, σε σχέση με τις πιο πάνω ερωτήσεις, και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού μελετά το θέμα στο πλαίσιο της όλης πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την έρευνα, καθώς επίσης λαμβάνοντας υπόψη τις κρατικές δαπάνες που προκύπτουν από την υλοποίηση τέτοιων σημαντικών έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.093, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.093, ημερομηνίας 8.10.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 16.10.2008, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Για την επίστρωση των αγροτικών δρόμων με σκυρόδεμα, στην Κοινότητα Πολεμίου, έχει εγκριθεί για συμπερίληψη στους Προϋπολογισμούς ποσό ύψους €400.000. Συγκεκριμένα, για το έτος 2009 έχει εγκριθεί το ποσό €100.000, για το έτος 2010 ποσό €100.000 και για το έτος 2011 ποσό €200.000.
- (β) Η υλοποίηση του έργου θα αρχίσει εντός του 2009 από συνεργείο της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, όταν εξασφαλισθούν οι πιστώσεις ύψους €100.000. Η περίοδος υλοποίησης του έργου θα είναι περίπου δύομισι μήνες. Επιπρόσθετα, ο Έπαρχος Πάφου ανέφερε ότι, εντός των προσεχών ημερών, θα ζητηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών ένταλμα επιπρόσθετων πιστώσεων για το ποσό των €100.000.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.104, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.104 και ημερομηνία 8 Οκτωβρίου, 2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Θέμα: Κατασκευή πεζοδρομίων στον Κύριο δρόμο που διασχίζει το Γουδί

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.104, ημερομηνίας 17.10.2008 σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα αφορά την κατασκευή πεζοδρομίων στον κύριο δρόμο Πάφου-Πόλης που ουσιαστικά παρακάμπτει την Κοινότητα Γουδίου. Επειδή στην περιοχή υπάρχει μικρός αριθμός κατοίκων, στην παρούσα φάση η κατασκευή πεζοδρομίων δεν μπορεί να θεωρηθεί προτεραιότητα. Σημειώνεται ότι σε κύριους δρόμους με ψηλή κυκλοφορία η κατασκευή πεζοδρομίων θα πρέπει να γίνεται αφού προηγηθεί η ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.176, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.176, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ανδρέα Φακοντή, σχετικά με αίτημα για μετακίνηση στην κτηνοτροφική περιοχή Ανδρολύκου των κτηνοτροφικών υποστατικών που βρίσκονται εντός της κοινότητας.

Αναφέρομαι στις επιστολές του Αν. και μετέπειτα Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.176 και ημερ. 12 Νοεμβρίου 2008 και 21 Ιανουαρίου 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι οι τέσσερις από τους πέντε κτηνοτρόφους που διατηρούν ζώα στην κατοικημένη περιοχή του χωριού Ανδρολύκου έχουν εξασφαλίσει τις άδειες οικοδομής για την ανέγερση των νέων κτηνοτροφικών τους υποστατικών στην κτηνοτροφική περιοχή του χωριού. Ο πέμπτος κτηνοτρόφος, Παναγής Σάββα, δεν έχει υποβάλει αίτηση για ανέγερση νέου υποστατικού, γιατί λόγω προβλημάτων υγείας θα αποσυρθεί από το επάγγελμα.

Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει διαβιβάσει το ποσό των €102.520,00 στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου για να δοθεί ως οικονομική βοήθεια στους πιο πάνω κτηνοτρόφους για να αρχίσουν τις εργασίες ανέγερσης των κτηνοτροφικών τους υποστατικών, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 59.774 και ημερομηνίας 7 Απριλίου 2004.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Γεωργίας είναι έτοιμο να προχωρήσει με την εκτέλεση των έργων υποδομής στην κτηνοτροφική περιοχή Ανδρολύκου μόλις οι τέσσερις κτηνοτρόφοι αρχίσουν την ανέγερση των κτηνοτροφικών τους υποστατικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.189, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.189 και ημερ. 26.11.2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.189 και ημερ. 26.11.2008 αναφορικά με την πιο πάνω Ερώτηση του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου, σε σχέση με το αρχαίο λιμάνι του Κιτίου.

Σας πληροφορώ ότι εξακολουθούν να ισχύουν τα όσα έχουν αναφερθεί στην επιστολή μου προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερ. 12.11.2008, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται στο Δημαρχείο της Λάρνακας, το οποίο ανέλαβε να εξεύρει χώρο για μετακίνηση των γηπέδων αντισφαίρισης.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 16 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.194, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.194 και ημερομηνία 19.11.2008, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου, σχετικά με το σχεδιασμό και τα χρονοδιαγράμματα αναβάθμισης-ευθυγράμμισης του δρόμου Κιτίου-Τερσεφάνου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.009.03.194 και ημερ. 26.11.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, η οποία μας έχει διαβιβαστεί με την επιστολή του Γενικού Διευθυντή Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αρ. φακ. Υ.Σ.Ε. 19.01.004.017/2 και ημερ. 20.1.2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο δρόμος Τερσεφάνου-Κιτίου έχει μήκος 2,4 km περίπου, είναι ασφαλτοστρωμένος και χρησιμοποιείται ευρέως σαν δρόμος προσπέλασης από και προς την κοινότητα Τερσεφάνου.
- (β) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Τερσεφάνου υπέβαλε, περί τα μέσα του 2008, αίτημα στον Έπαρχο Λάρνακας για ευθυγράμμιση/βελτίωση τμήματος του δρόμου, μήκους 600 μ. περίπου εντός των ορίων της κοινότητας.
- (γ) Ετοιμάστηκε μελέτη για τη βελτίωση του δρόμου, η οποία στάληκε στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και τις Αρχές Τηλεπικοινωνιών και Ηλεκτρισμού για διερεύνηση επηρεασμού υπηρεσιών τους.
- (δ) Μόλις ληφθούν οι απόψεις των πιο πάνω υπηρεσιών, θα αρχίσουν και θα συμπληρωθούν οι εργασίες αναβάθμισης/ευθυγράμμισης του δρόμου με πιστώσεις του φετινού Προϋπολογισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.285, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.285, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2009, του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.285 και ημερ. 13.1.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1. Σύμφωνα με εκθέσεις των Αστυνομικών Διευθυντών των Επαρχιών και του Διοικητή της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, δεν υποβλήθηκε κανένα παράπονο για παρενόχληση Βουδιστών Μοναχών, ούτε περιέπεσε στην αντίληψη τους οποιοδήποτε περιστατικό διάκρισης σε βάρος αλλοδαπών ή θρησκευτικών ομάδων.
- 2. Σύμφωνα με την έκθεση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λευκωσίας το θέμα που εγείρει ο Βουλευτής κ. Γιώργος Περδίκης, πιθανόν να σχετίζεται με περιστατικό

που συνέβηκε στις 18/12/2008, κατά το οποίο μέλη της Αστυνομίας με πολιτική περιβολή, μετέβηκαν στο Ναό των Βουδιστών, μετά από παράπονο πολίτη για πρόκληση οχληρίας. Για το συγκεκριμένο περιστατικό να σημειωθεί ότι δεν έγινε οποιαδήποτε παρατήρηση στους παρευρισκόμενους Βουδιστές, λόγω του ότι δεν διαπιστώθηκε οτιδήποτε το επιλήψιμο.

3. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την πληροφόρηση από το Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως, κανένα παράπονο γραπτό ή προφορικό που να αφορά παρενόχληση Βουδιστών, περιήλθε σε γνώση της Επιτρόπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.305, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.305 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη, για την παραγνώριση δικαστικών αποφάσεων αναφορικά με τη στελέχωση του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.305 και ημερομηνία 19.01.2009, σχετικά με την ερώτηση του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γ. Περδίκη, που αφορά την παραγνώριση δικαστικών αποφάσεων όσον αφορά τη δίκαιη, υπερκομματική και καταλληλότερη στελέχωση σε τεχνικοεπιστημονικό προσωπικό στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και σας πληροφορώ ότι μετά από διερεύνηση του θέματος με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού έχω την πιο κάτω πληροφόρηση:

Οι διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού καθορίζονται από τις πρόνοιες των Νομοθεσιών που διέπουν την ίδρυση και λειτουργία του, με αρμόδιο όργανο για την εφαρμογή των νενομισμένων διαδικασιών να είναι το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, το οποίο προχωρεί στις προσλήψεις προσωπικού που προβλέπονται στους ετήσιους Προϋπολογισμούς του Οργανισμού.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, για θέσεις των οποίων η αρχική μισθοδοτική Κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλ. Α7 του Κρατικού Μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν Απολυτήριο σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών, καθώς και για τις θέσεις των οποίων η αρχική μισθοδοτική Κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλ. Α8 του Κρατικού Μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν Πανεπιστημιακό Δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει την Περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νομοθεσία, καθώς επίσης και την σχετική νομοθεσία που κωδικοποιεί τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου και που πρέπει να διέπει την δράση της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Οι υποψήφιοι για πρόσληψη στον Οργανισμό που δεν διορίζονται έχουν κάθε δικαίωμα να προσφύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο. Σε περίπτωση επιτυχίας τους, το Διοικητικό Συμβούλιο επανεξετάζει την κάθε απόφασή του που έχει προσβληθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο και ακυρώθηκε, μέσα στα πλαίσια που καταγράφονται στην απόφαση του Δικαστηρίου και τις υποδείξεις του και συμμορφώνεται πλήρως.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.328, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.328 ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.328 και ημερομηνία 23 Ιανουαρίου 2009, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Από τη λειτουργία του συστήματος επεξεργασίας των νερών των γεωτρήσεων του ποταμού Γαρούλλη στη Λεμεσό παράγεται το “νερό απόρριψης”, το οποίο έχει αυξημένα νιτρικά. Το νερό αυτό, στο παρόν στάδιο διοχετεύεται στο Φράγμα Πολεμιδιών μαζί με το ανακυκλωμένο νερό που προέρχεται από το Σταθμό επεξεργασίας των λυμάτων του ΣΑΛΑ στη Μονή.

Οι εργασίες για τη σύνδεση του συστήματος επεξεργασίας των νερών των γεωτρήσεων του ποταμού Γαρούλλη με το σύστημα συλλογής του ΣΑΛΑ ολοκληρώθηκαν, έτσι εντός του μηνός Απριλίου ένα μεγάλο μέρος του “νερού απόρριψης” θα διοχετεύεται σ’ αυτό. Η υπόλοιπη ποσότητα θα αναμειγνύεται προσωρινά με το ανακυκλωμένο νερό για σκοπούς άρδευσης στα δυτικά της Λεμεσού μέχρι να ολοκληρωθεί η υποδομή συλλογής του ΣΑΛΑ στην περιοχή της Μονής.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.342, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.342 ημερ. 27/1/2009 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τ. Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.342 ημερ. 30/1/2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα αναφορικά με τα διάφορα ερωτήματα που έχουν τεθεί:

1. **Ερώτημα 1.** Δεν υπάρχει αρχείο δοτών οργάνων σώματος. Με τον Τροποποιητικό Νόμο 5(Ι)1999 ιδρύεται Αρχείο Δοτών Βιολογικών ουσιών. Το αρχείο αυτό δεν περιλαμβάνει δότες οργάνων.
2. **Ερώτημα 2.** Μέχρι τώρα δεν υπάρχει Εθνικό Συμβούλιο Μεταμοσχεύσεων. Με το Τροποποιητικό Νόμο Περί Μεταμοσχεύσεων που ευρίσκεται στα τελευταία στάδια για να προωθηθεί στην Βουλή από τον Υπουργό Υγείας υπάρχει προσθήκη του άρθρου 8^Α με το οποίο καθιερύεται Εθνικό Συμβούλιο Μεταμοσχεύσεων το οποίο είναι υπεύθυνο για την ίση και με βάση τα καθορισμένα κριτήρια, πρόσβαση των ασθενών σε όργανα και την υποστήριξη του θεσμού της μεταμόσχευσης.
3. **Ερώτημα 3.** Δεν υπάρχει ηλεκτρονική σύνδεση των νοσηλευτηρίων για την παρακολούθηση δυναμικών δωρητών και καταγραφή δοτών.
4. **Ερωτήματα 4 και 5.** Από την 1^η Ιουνίου 2007 υπάρχει Συντονίστρια Μεταμόσχευσης με μερική απόσπαση (3 μέρες/βδομάδα) στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και υποστηρίζεται, όταν χρειάζεται, στο Νοσοκομείο Λεμεσού από 2^ο Νοσηλεύτη που έχει επίσης εκπαιδευτεί. Ο θεσμός του 2^{ου} συντονιστή δεν λειτούργησε για διάφορους λόγους. Το περασμένο χρόνο έχουν εκπαιδευτεί ακόμη τρεις νοσηλευτές στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

με την υποστήριξη του Μεταμοσχευτικού Κέντρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και θα αξιοποιηθούν για τον συντονισμό των μεταμοσχεύσεων και στα άλλα νοσοκομεία.

Γραφείο Εθνικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων δεν λειτουργεί. Σε δύο περιπτώσεις Δωρεάς οργάνων που εξελίχθηκαν στο Νοσοκομείο Λάρνακας στην προηγούμενη περίοδο είχαν θετική κατάληξη μετά από προσωπικές οδηγίες της Προϊστάμενης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών. Ο ρόλος των Συντονιστών Μεταμόσχευσης ρυθμίζεται νομοθετικά με τον νέο Τροποποιητικό Νόμο.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.352, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. Φακ. 23.06.009.03.352, ημερ. 2/2/2009 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Γ. Τάσου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.352 ημερ. 9/2/2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα αναφορικά με τα διάφορα ερωτήματα που έχουν τεθεί:

- α) Σχετικά με την επέκταση της νέας πτέρυγας του Νοσοκομείου έχει προβλεφθεί κονδύλι 300.000 ευρώ για την εκπόνηση Αρχιτεκτονικών Σχεδίων. Ήδη έχει ενημερωθεί ο Διευθυντής Δημοσίων Έργων και αναμένουμε την προκήρυξη προσφοράς.
- β) Το κόστος θα υπολογιστεί αφού γίνουν τα αρχιτεκτονικά σχέδια.
- γ) Η έναρξη των εργασιών είναι εξαρτώμενη από την ολοκλήρωση των αρχιτεκτονικών σχεδίων.
- δ) Η αντικατάσταση των ανελκυστήρων ήδη έχει αρχίσει από την τελευταία εβδομάδα Φεβρουαρίου 2009. Εργάζονται εντατικά και αναμένεται να ολοκληρωθεί η αντικατάσταση και των 4 ανελκυστήρων τον Απρίλιο του 2009.

Για την αντικατάσταση των κλινών έχει εξασφαλιστεί σχετική έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και αναμένεται η προώθηση των διαδικασιών για αγορά των κλινών από τον Τομέα Προσφορών των Ιατρικών Υπηρεσιών.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.354, ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.354, ημερ. 3 Φεβρουαρίου, 2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσου Μητσόπουλου

Ερώτηση 1: Κατά πόσο θα συνεχιστεί και πόσο ακόμη χρονικό διάστημα η ταυτόχρονη λειτουργία των δύο κρατικών αερομεταφορέων

Απάντηση:

Η Eurocypria Airlines Ltd ήταν πλήρως εξηρημένη θυγατρική εταιρεία των Κυπριακών Αερογραμμών, η οποία ιδρύθηκε και λειτουργούσε μέχρι 13 Νοεμβρίου

2006, (οπότε ολοκληρώθηκε η εξαγορά της από την Κυβέρνηση), ως ανεξάρτητος αερομεταφορέας.

Στα πλαίσια του σχεδίου αναδιάρθρωσης των Κυπριακών Αερογραμμών κρίθηκε σκόπιμο όπως η Eurocypria Airlines Ltd εξαγοραστεί από την Κυβέρνηση.

Μετά την εξαγορά της Eurocypria Airlines Ltd από την Κυβέρνηση οι δύο εταιρείες να λειτουργούν ανεξάρτητα, ως χωριστές νομικές οντότητες και ανταγωνιστικές εταιρείες. Η ανεξαρτησία των δύο εταιρειών έχει τεθεί και ως προϋπόθεση από την Ε.Ε. στη σχετική της απόφαση με την οποία εγκρίθηκε η ενίσχυση αναδιάρθρωσης προς τις Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ.

Η εν λόγω προϋπόθεση θα ισχύει σύμφωνα με τη σχετική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είτε (α) για όσο διαρκεί η εγγύηση που χορηγείται από την Κύπρο προς την Cyrgus Airways Ltd ή (β) είτε ως ότου μεταβιβαστεί η άμεση ή έμμεση πλειοψηφική συμμετοχή του Δημοσίου ή και η άμεση ή έμμεση άσκηση από αυτό ελέγχου στις δύο εταιρείες.

Ερώτηση 2: Για τα σχέδια που υπάρχουν, προκειμένου η εταιρεία “Eurocypria Airlines” να βγει από τη σημερινή ζημιογόνο πορεία και να ξαναπεράσει στην κερδοφορία

Απάντηση:

Το όλο θέμα της εταιρείας Eurocypria Airlines Ltd και οι σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες που αντιμετωπίζει απασχολούν σοβαρά το Υπουργείο Οικονομικών. Σε σειρά συναντήσεων και συσκέψεων τόσο στο Υπουργείο Οικονομικών όσο και με αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες αποφασίστηκε όπως η κυβέρνηση για αντιμετώπιση του προβλήματος ρευστότητας της εταιρείας προχωρήσει με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας από την Κυβέρνηση, το οποίο είναι μόλις 8.550 ευρώ.

Σημειώνεται ότι “σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η εισφορά κεφαλαίου προς μία οποιαδήποτε επιχείρηση δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση μόνον όταν το κράτος αποδεικνύει μέσω εμπειριστατωμένης μελέτης ότι ενεργεί με βάση το “κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς””, δηλαδή με γνώμονα τη μελλοντική απόδοση της επένδυσης στην οποία προβαίνει.

Με βάση τις σχετικές μελέτες που έχουν ετοιμάσει οι Σύμβουλοι SH&E Ltd το Υπουργείο Οικονομικών θεωρεί ότι το “κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς”, στην περίπτωση της Eurocypria Airlines Ltd θα μπορούσε να ικανοποιηθεί υπό προϋποθέσεις, με τον κίνδυνο όμως να αμφισβητηθεί σε περίπτωση προσφυγής τρίτου μέρους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι προϋποθέσεις που κρίνονται απαραίτητες είναι η ετοιμασία και η έναρξη εφαρμογής ενός ολοκληρωμένου προγράμματος δράσης για εξυγίανση της εταιρείας και το οποίο θα περιέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας της εταιρείας μεσοπρόθεσμα. Σημειώνεται ότι οι δράσεις που αφορούν τη συγκράτηση του κόστους της εταιρείας, θα πρέπει να συμφωνηθούν με τις συντεχνίες των εργαζομένων πριν γίνει η αύξηση κεφαλαίου από την Κυβέρνηση.

Έχουμε ενημερώσει σχετικά τη διοίκηση της Eurocypria Airlines Ltd και έχουμε ζητήσει να ετοιμάσει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εξυγίανσης το οποίο θα περιέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας της εταιρείας.

Η αύξηση του κεφαλαίου της Eurocypria Airlines Ltd θα ανατρέψει την αρνητική θέση της εταιρείας και θα αντιμετωπίσει άμεσα τα προβλήματα ρευστότητας της εταιρείας.

Ερώτηση 3: Κατά πόσο γίνονται σκέψεις για συνεργασία της εταιρείας με στρατηγικό επενδυτή

Απάντηση:

Η Κυβέρνηση δεν αποκλείει το ενδεχόμενο συνεργασίας της εταιρείας Eurocypria Airlines Ltd με στρατηγικό επενδυτή, όμως για να εξεταστεί αυτό θα πρέπει πρώτα να βελτιωθεί η οικονομική κατάσταση της εταιρείας και να διασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα ώστε να μπορούν να γίνουν οι σχετικές διαπραγματεύσεις πάνω σε υγιείς βάσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Απριλίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.366, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.366, ημερ. 13.2.2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.366 και ημερ. 20 Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην Αγία Νάπα είχαν εντοπιστεί τρία πρόσωπα Πολωνικής καταγωγής να περιπλανώνται. Μετά από συνεργασία της Αστυνομίας και του Γραφείου Ευημερίας έχουν απελαθεί στη χώρα τους αφού ενημερώθηκε η Πρεσβεία τους. Σε τέτοιες περιπτώσεις η Αστυνομία συνεργάζεται με την αρμόδια Πρεσβεία και τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση περιπλανώμενων αλλοδαπών.

Επισημαίνεται ότι η είσοδος στη χώρα από πολίτες χωρών μελών της Ε.Ε. είναι ελεύθερη και μόνο κατασταλτικά μέτρα είναι δυνατό να ληφθούν για αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Απριλίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.375, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.375, ημερομ. 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου

1. Πότε και πώς προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα του Τμήματος Φυλακών για τοποθέτηση διερμηνέων στις Φυλακές, με σκοπό την εξυπηρέτηση των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, καθώς και των Κοινωνικών Λειτουργιών; Σχετικό αίτημα του Ψυχιάτρου των Κεντρικών Φυλακών τέθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2007.

Η ανάγκη κάλυψης μεταφραστικών αναγκών στο Τμήμα Φυλακών έχει διαπιστωθεί από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και θα εφαρμοστεί σε δοκιμαστική βάση για περίοδο ενός έτους. Η εισήγηση η οποία

έχει υιοθετηθεί είναι η αξιοποίηση διερμηνέων με τη μίσθωση υπηρεσιών εκεί και όπου χρειάζεται.

2. Ποιοι οι λόγοι για τους οποίους η Σχολή Δεσμοφυλάκων που είχε δημιουργηθεί παλαιότερα τώρα έχει καταργηθεί;

Η Σχολή Δεσμοφυλάκων δεν έχει καταργηθεί αλλά έχει αναστείλει προσωρινά τη λειτουργία της, λόγω του γεγονότος ότι οι 20 Έκτακτοι Δεσμοφύλακες που είχαν προσληφθεί για ενίσχυση της Υπηρεσίας ώστε να λειτουργήσει σωστά η Σχολή, αξιοποιήθηκαν σε άλλα σημεία επιτακτικής ανάγκης. Πρόσφατα το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού έχει ολοκληρώσει τη μελέτη για την ορθή στελέχωση του Τμήματος Φυλακών και έχει διαπιστωθεί η ανάγκη δημιουργίας πρόσθετων θέσεων. Έναντι των θέσεων αυτών προγραμματίζεται η πρόσληψη αριθμού Εκτάκτων Δεσμοφυλάκων, οπότε και θα επαναλειτουργήσει και η Σχολή.

3. Υπάρχει πολιτική απόφαση για την κατασκευή νέου συγκροτήματος Κεντρικών Φυλακών; Αν ναι, σε ποιο χώρο θα δημιουργηθεί και πότε αναμένεται η έναρξη των κατασκευαστικών έργων;

Το βραχυπρόθεσμο στεγαστικό πρόγραμμα των Φυλακών περιλαμβάνει την ανακαίνιση ή και επέκταση των υφιστάμενων κτιρίων όπως π.χ. τις πτέρυγες 1 και 2 στην κλειστή φυλακή όπου θα ανακαινιστούν 130 υφιστάμενα κελιά και θα δημιουργηθούν 40 νέα κελιά, την πτέρυγα 9 όπου θα δημιουργηθούν 24 κελιά χωρητικότητας 40 ατόμων για τη στέγαση ανηλίκων και νεαρών κρατουμένων και την επέκταση της Ανοικτής Φυλακής με τη δημιουργία 50 νέων κελιών.

Επιπρόσθετα προγραμματίζεται η αναπαλαίωση δύο διατηρητέων κτιρίων το ένα για αναβάθμιση της Πτέρυγας 3 των Γυναικών με τη δημιουργία Ανοικτής Φυλακής, Επισκεπτηρίου και Κέντρου Εξωιδρυματικής Απασχόλησης για τις γυναίκες κρατούμενες και το δεύτερο για την επέκταση του Κέντρου Εξωιδρυματικής Απασχόλησης των ανδρών. Τα πιο πάνω έργα αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του 2010 με εξαίρεση τις πτέρυγες 1 και 2 οι οποίες θα ανακαινιστούν σε 4 φάσεις. Η κάθε φάση θα ολοκληρώνεται σε 8 μήνες δηλαδή το όλο έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2011 περίπου.

Μακροπρόθεσμα προγραμματίζεται η κατασκευή του Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου το οποίο θα ανεγερθεί εντός του χώρου των Φυλακών και για την ολοκλήρωση του αναμένεται να απαιτηθούν 54 μήνες κατασκευαστικών εργασιών από την ημερομηνία που θα ανατεθεί η εκπόνηση των αρχιτεκτονικών μελετών σε εξειδικευμένο οίκο Συμβούλων Μελετητών.

Τέλος αναφέρεται ότι προγραμματίζεται η δημιουργία νέων πτερυγών με στόχο τη σταδιακή αύξηση της χωρητικότητας από 340 άτομα στα 1000. Για το σκοπό αυτό αλλά και για την ορθολογιστική αξιοποίηση των χώρων έχει προωθηθεί διαδικασία για την αγορά υπηρεσιών από εξειδικευμένο οίκο για την ετοιμασία χωροταξικού σχεδίου (master plan). Η μελέτη αυτή θα καλύψει τις ανάγκες για την κατασκευή νέων πτερυγών, νέας πτέρυγας υψίστης ασφάλειας, γραφείου παραλαβών και απολύσεων και νέου μαγειρείου.

4. Ποια σχέδια υπάρχουν για την αναβάθμιση της εκπαίδευσης των δεσμοφυλάκων με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη παροχής και ανθρωπιστικής εκπαίδευσης;

Όσον αφορά την αναβάθμιση της εκπαίδευσης των Δεσμοφυλάκων, αναφέρεται ότι θα συνεχίσει η πολιτική της αποστολής τους τόσο σε εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια και εργαστήρια που διοργανώνονται από την Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, την Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου και από Ιδιωτικούς Εκπαιδευτικούς Οργανισμούς, όσο και σε εκπαιδευτικά προγράμματα, συνέδρια και σεμινάρια σε θέματα Φυλακών στο εξωτερικό.

Επιπρόσθετα, το Υπουργείο, σε συνεργασία με το Τμήμα Φυλακών έχει μετακαλέσει Άγγλο Εμπειρογνώμονα σε θέματα Διοίκησης και Εκπαίδευσης Προσωπικού Φυλακών, ο οποίος έχει υποβάλει εισηγήσεις, οι οποίες αξιολογούνται.

Επίσης, εντός του πλαισίου του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την πρόληψη και αντιμετώπιση της εγκληματικότητας γίνεται προσπάθεια για εμπλουτισμό της Σχολής Δεσμοφυλάκων με εξειδικευμένα προγράμματα σχετικά με την μεταχείριση κρατουμένων. Για το σκοπό αυτό έχει μετακληθεί ειδική Ολλανδή Εμπειρογνώμονας σε θέματα χειρισμού αλλοδαπών κρατουμένων, η οποία έχει παραδώσει μαθήματα σε μέλη του Προσωπικού Φυλακών και έχει αφήσει στη Διεύθυνση το σχετικό εκπαιδευτικό υλικό το οποίο θα συμπεριληφθεί στα εκπαιδευτικά προγράμματα της Σχολής Δεσμοφυλάκων.

5. Ποια μέτρα λαμβάνονται, προκειμένου να ανταποκριθεί το αρμόδιο Υπουργείο στο αίτημα του Σώματος Φυλακών για επαρκή στελέχωση του Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου;

Το θέμα αφορά το Υπουργείο Υγείας με το οποίο θα συνεργαστεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως όταν θα πλησιάζει ο χρόνος για να υλοποιηθεί η ανέγερση του Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου.

6. Το υφιστάμενο κτίριο του Αρχηγείου Αστυνομίας είναι πετपालιωμένο και εντελώς ακατάλληλο κτιριολογικά και λειτουργικά, για να καλύψει τις σύγχρονες ανάγκες του Σώματος. Υπάρχει απόφαση για κατασκευή νέου κτιρίου Αρχηγείου Αστυνομίας και, αν ναι, πού πρόκειται να κατασκευαστεί, τότε προβλέπεται να αρχίσει η κατασκευή του έργου, τότε αναμένεται η αποπεράτωσή του και ποιο θα είναι το συνολικό κόστος;

Συμφωνούμε με τη θέση σας ότι το υφιστάμενο κτίριο του Αρχηγείου Αστυνομίας είναι ακατάλληλο κτιριολογικά και λειτουργικά για την κάλυψη των σύγχρονων αναγκών της Αστυνομίας. Ως εκ τούτου η προώθηση της ανέγερσης του νέου κτιρίου του Αρχηγείου Αστυνομίας περιλαμβάνεται στους μεσοπρόθεσμους στόχους του Υπουργείου, ούτως ώστε να καλυφθούν οι σύγχρονες ανάγκες της Αστυνομίας. Συναφώς αναφέρεται ότι στα πλαίσια ετοιμασίας προσχεδίου Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου για τον ευρύτερο χώρο του Αρχηγείου Αστυνομίας από το Τμήμα Δημοσίων Έργων σε συνεννόηση με τον Αρχηγό Αστυνομίας, το νέο κτίριο του Αρχηγείου Αστυνομίας έχει χωροθετηθεί στο χώρο του γηπέδου του Αρχηγείου Αστυνομίας. Το προσχέδιο αυτό έχει αποσταλεί στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για να ληφθεί υπόψη στα πλαίσια της ετοιμασίας του Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου του χώρου του Αρχηγείου Αστυνομίας για τη δημιουργία σύγχρονου διοικητικού κέντρου που έχει αναλάβει να ετοιμάσει με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 67.470 ημερομ. 17.7.2008.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.377, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.377, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη αναφορικά με τις μετεγγραφές μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Ορούντας σε άλλα σχολεία

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας, με ημερομηνία 20.2.2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α) Για τη σχολική χρονιά 2009-2010, έχει εγκριθεί η μετεγγραφή τριών παιδιών (δύο παιδιών της Α΄ τάξης και ενός της Ε΄ τάξης) από το Δημοτικό Σχολείο Ορούντας στο Δημοτικό Σχολείο Περιστερώνας, λόγω δυσκολιών των γονέων να παραλαμβάνουν τα παιδιά τους από το σχολείο στις 13.05 από την Ορούντα. Στην Περιστερώνα υπάρχει Παιδική Λέσχη και Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο, τα οποία αναλαμβάνουν τη φύλαξη των παιδιών έως την ώρα παραλαβής τους από τους γονείς. Οι μετεγγραφές έγιναν νόμιμα και με βάση τις ορθές διαδικασίες, σε αντίθεση με τα όσα ισχυρίζεται ο Σύνδεσμος Γονέων.
  - β) Επίσης, οι καταγγελίες του Συνδέσμου Γονέων Ορούντας ότι λόγω των μετεγγραφών στερούνται τις υπηρεσίες τέταρτου δασκάλου δεν ευσταθούν. Ο αριθμός των παιδιών για τη σχολική χρονιά 2009-2010 θα είναι 26 γεγονός που κατατάσσει το σχολείο στην κατηγορία του ενισχυμένου διδασκάλου με 79 διδακτικές περιόδους. Ακόμη και εάν δεν εγκρινόταν η μετεγγραφή των τριών παιδιών, ο αριθμός των μαθητών της Ορούντας θα ήταν 29 οπότε και πάλι θα κατατασσόταν το σχολείο στην ίδια κατηγορία. Με 79 διδακτικές περιόδους στελεχώνονται τα σχολεία με 20-39 παιδιά.
  - γ) Ο συνολικός απαιτούμενος διδακτικός χρόνος στο Δημοτικό Σχολείο Ορούντας είναι 81 διδακτικές περίοδοι (79 διδακτικές περίοδοι + 2 δ.π. για ευρωπαϊκά προγράμματα). Στο σχολείο, παρ' όλα αυτά, έχουν παραχωρηθεί 84 διδακτικές περίοδοι. Έχουν, δηλαδή, παραχωρηθεί επιπλέον 3 διδακτικές περίοδοι για αξιοποίησή τους από το σχολείο προς όφελος των μαθητών.
2. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.385, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Απάντηση στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.385, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 23.06.009.03.385 ημερομηνίας 5.3.2009, με την οποία μας διαβίβασε Ερώτηση του Βουλευτή Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εσωτερικών χρηματοδοτεί μέσω της Ένωσης Δήμων και Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κύπρου. Η μελέτη αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί πριν το τέλος του 2009. Στους όρους εντολής για την διεξαγωγή της μελέτης περιλαμβάνεται και το

θέμα της Δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ως εκ τούτου η θέση του Υπουργείου Εσωτερικών και της Κυβέρνησης γενικότερα θα διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της υπό αναφορά μελέτης.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.390, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλαν οι Βουλευτές Λευκωσίας κ. Γιαννάκης Ομήρου και κα Ρούλα Μαυρονικόλα, με αρ. 23.06.009.03.390, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολή σας ημερ. 6/3/2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά το αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων για βελτίωση και διεύρυνση των κριτηρίων για απόκτηση στέγης μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης, καθώς και άλλων συναφών Κυβερνητικών Στεγαστικών Σχεδίων:

- (α) Το Υπουργείο Εσωτερικών από τις πρώτες μέρες της νέας Διακυβέρνησης προώθησε την ετοιμασία δέσμης προτάσεων για συνολική αναθεώρηση, βελτίωση, εκσυγχρονισμό και ενίσχυση του προγράμματος Στεγαστικής Πολιτικής του Κράτους (Στεγαστικά Σχέδια για εκτοπισθέντες και μη εκτοπισθέντες). Οι προτάσεις αυτές τέθηκαν σε εφαρμογή από την 1^η Ιουλίου 2008 και με νέα Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, τα Στεγαστικά Σχέδια για εκτοπισθέντες τέθηκαν -για πρώτη φορά- αναδρομικά σε ισχύ από την πρώτη μέρα της Διακυβέρνησης Χριστόφια, την 1^η Μαρτίου 2008. Σημειώνεται ότι όσον αφορά το Στεγαστικό Σχέδιο για μη Εκτοπισθέντες, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει την κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για τους πολύτεκνους και ανάπηρους, όταν αποτείνονται για στέγαση σε περιοχές που δεν καλύπτονται από τον άξονα περιφερειακής πολιτικής.
- (β) Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης, έχει επεξεργασθεί εισηγήσεις για την αναθεώρηση των εισοδηματικών κριτηρίων και χορηγιών των Στεγαστικών Σχεδίων που εφαρμόζει (Σχέδιο Χαμηλά Αμειβομένων, Σχέδιο Χαμηλά Αμειβομένων σε Ορεινές Περιοχές και Σχέδιο Μέτρια Αμειβομένων) και αυτές θα αποτελέσουν το θέμα σχετικής πρότασης που θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο μέσα στο 2009.
- (γ) Η Κυβέρνηση εξήγγειλε την εφαρμογή του Σχεδίου Δανειοδότησης για Οικογένειες με Χαμηλά Εισοδήματα, μέσω του οποίου θα χορηγηθούν €200 εκ. για στεγαστικά δάνεια, υπό τη διαχείριση του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης. Περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά τα στεγαστικά σχέδια του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης, θα δοθούν από το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.391, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.391 και ημερ. 5 Μαρτίου 2009, καθώς και στη συνημμένη σε αυτή Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη με τον ίδιο αριθμό και ημερ. 26.2.2009, σε σχέση με τη Μονή του Αγίου Ηρακλείδου στο Πολιτικό και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο Διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων, ασκώντας το δικαίωμα της διακριτικής του εξουσίας, αποφάσισε τη σύνδεση της νότιας στοάς του καθολικού της Μονής Αγίου Ηρακλειδίου με τον κυρίως ναό, με τη διάνοιξη τριών τόξων.

Τα ανοίγματα αυτά επεμβαίνουν μερικώς στην τοιχοποιία του νοτίου τοίχου της φάσης του 16^{ου} αιώνα, καθώς και νεότερης ενίσχυσης αυτού, που έγινε το 18^ο αιώνα. Αναμένεται ωστόσο ότι με τη διάνοιξη αυτή θα αναδειχθούν πεσσοί του 8^{ου} αιώνα, που είναι εντοιχισμένοι μέσα στην τοιχοποιία, οι οποίοι σε κάποια σημεία ενδεχομένως να διασώζουν και τοιχογραφίες.

Μέσα από τις εργασίες αυτές αναμένεται επίσης να διορθωθούν κάποιες κακοτεχνίες που έγιναν στο παρελθόν μέσα στα πλαίσια προσπάθειας για ανάδειξη των αρχιτεκτονικών στοιχείων της μεσοβυζαντινής φάσης του μνημείου.

Ο Διευθυντής Τμήματος Αρχαιοτήτων κατέληξε στην απόφαση αυτή μετά από στάθμιση διαφόρων παραγόντων και αφού έλαβε σοβαρά υπόψη και τις λειτουργικές ανάγκες της Μονής.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυμείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.392, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.392, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 5 Μαρτίου 2009, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2008 χορηγήθηκε στο πτηνοσφαγείο της εταιρείας “Επαυλη Κομήτης Λτδ” στις 29.04.2004 Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων με Αρ. 11/2004. Η Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων είχε έναρξη ισχύος την 01.01.2005 και ημερομηνία λήξεως την 01.01.2009.

Λειτουργοί της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος διεξάγουν συχνές επισκέψεις και επιθεωρήσεις στο πτηνοσφαγείο για να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται οι όροι απόρριψης που περιλαμβάνονται στην Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων. Εκεί που διαπιστώνεται παραβίαση των πιο πάνω όρων λαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα από τη Νομοθεσία μέτρα. Πιο συγκεκριμένα, τον τελευταίο χρόνο επιδόθηκαν στο Φορέα Εκμετάλλευσης του πτηνοσφαγείου 6 εξώδικες ρυθμίσεις αδικήματος για διάφορες παραβάσεις των όρων της Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων που κατέχει.

Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, στις 13.2.2009, προχώρησε στην ετοιμασία και αποστολή Έκθεσης προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αναφέροντας αναλυτικά όλες τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν. Στην Έκθεση γίνεται εισήγηση να ληφθούν όλα τα νομικά μέτρα εναντίον του Φορέα Εκμετάλλευσης του πτηνοσφαγείου.

Σημειώνεται ότι η Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που κατείχε ο Φορέας Εκμετάλλευσης έληξε την 01.01.2009. Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις (γραπτές και προφορικές) της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος για υποβολή νέας αίτησης, αυτό δεν κατέστη δυνατό. Για το λόγο αυτό επιδόθηκε στο Φορέα Εκμετάλλευσης εξώδικη ρύθμιση. Εάν δεν υποβληθεί άμεσα νέα αίτηση, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος θα

προχωρήσει στην ετοιμασία Έκθεσης προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για τη λήψη όλων των προβλεπόμενων από τη Νομοθεσία μέτρων.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυμείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.402, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.402, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 5 Μαρτίου 2009, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η ποσόστωση αλίευσης ερυθρού τόνου της Κύπρου για το έτος 2009 είναι 114.37 τόνοι. Για να μπορέσει η Κυπριακή Δημοκρατία να διατηρήσει τα δικαιώματά της ως προς τα επίπεδα της ποσόστωσης που έχει εξασφαλίσει θα πρέπει να αλιεύονται οι ποσότητες που της κατανέμονται κάθε έτος.

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, προτίθεται να παραχωρήσει την ποσόστωση σε σκάφη τα οποία πληρούν τα κριτήρια που έχουν τεθεί από την Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία του Τόνου του Ατλαντικού (ICCAT). Βάσει της σχετικής σύστασης ICCAT, δικαιώματα αλιείας έχουν τόσο επαγγελματίες όσο και ερασιτέχνες αλιείς.

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών προτίθεται να κατανέμει ποσόστωση γύρω στους 20 τόνους για τα πολυδύναμα σκάφη, μια ποσόστωση δύο τόνων για ψάρια ερυθρού τόνου που πιθανόν να αλιευθούν από ερασιτέχνες ψαράδες και η υπόλοιπη ποσόστωση που είναι περίπου 92 τόνοι θα παραχωρηθεί σε σκάφη στα οποία θα παραχωρηθεί άδεια “γρι-γρι” διεθνών υδάτων. Κατά το έτος 2008 το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών παραχώρησε στα πολυδύναμα σκάφη 15 τόνους ποσόστωση, η συνολική τους παραγωγή όμως δεν ξεπέρασε τους 5.5 τόνους.

Από το 2010, κατόπιν σχετικής νομοθεσίας, η οποία θα ετοιμαστεί, η ποσόστωση σε κυπριακά σκάφη με το εργαλείο “γρι-γρι”, θα κατανέμεται κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.407, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Απάντηση στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.407, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.407 και ημερ. 17/3/2009, με την οποία διαβιβάσατε την πιο πάνω Ερώτηση σχετικά με “το δίκαιο αίτημα της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση του ΦΠΑ, μέσα στα πλαίσια στήριξης της επισιτιστικής και τουριστικής βιομηχανίας, η

οποία πλήττεται από την παγκόσμια οικονομική κρίση". Σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Όπως γνωρίζετε, η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε πολύ δύσκολη κατάσταση και οι προβλέψεις για τη διεθνή οικονομία για το 2009 είναι δυσοίωνες. Η κυπριακή οικονομία αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις, λόγω τη παγκόσμιας πρωτόγνωρης κρίσης. Η Κυβέρνηση, έγκαιρα, έλαβε μια σειρά από μέτρα, με στόχο να μειώσει τις διαφαινόμενες επιπτώσεις. Τα μέτρα αυτά στοχεύουν στη διατήρηση της αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας, παράλληλα, όμως, λαμβάνουν υπόψη τη δημοσιονομική κατάσταση και την ανάγκη διόρθωσης του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Τα μέτρα αφορούν δύο σημαντικούς τομείς της οικονομίας, τον οικοδομικό τομέα και τον τομέα του τουρισμού, που αποτελούν τους τομείς που αναμένεται να επηρεαστούν περισσότερο. Η συνολική εκτίμηση του κόστους των μέτρων, υπολογίζεται σε 353 εκ. ευρώ ή 2% του ΑΕΠ, γεγονός που αντικατοπτρίζει την έντονη αναπτυξιακή τους ώθηση. Στα μέτρα περιλαμβάνεται και η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ από 8% σε 5% που επιβάλλεται από τις ξενοδοχειακές μονάδες για σκοπούς διανυκτέρευσης για υποστήριξη της τουριστικής βιομηχανίας με τη μείωση της δαπάνης για τη διαμονή σε οποιοδήποτε ξενοδοχείο, ώστε να καταστεί η Κύπρος ελκυστικός προορισμός.

Σε ό,τι αφορά το αίτημα της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής, για επέκταση της μείωσης του συντελεστή ΦΠΑ από 8% σε 5% και στα εστιατόρια πρέπει να αναφερθεί, ως θέμα αρχής, ότι ο καθορισμός μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ ως ποσοστού της βάσης επιβολής του φόρου, το οποίο δε μπορεί να είναι κατώτερο του 5%, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία αποφασίζει σε κάθε περίπτωση κατόπιν δέουσας μελέτης, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, και το δημοσιονομικό κόστος. Στην περίπτωση της μείωσης του ΦΠΑ στα εστιατόρια υπολογίζεται ότι θα επιφέρει μεγάλο δημοσιονομικό κόστος, περίπου της τάξης των 17 εκ. ευρώ.

Επίσης, θεωρούμε ότι το μέτρο αυτό δεν είναι στοχευμένο, διότι αφορά, σε μεγάλο βαθμό, την εγχώρια κατανάλωση.

Επιπλέον, με βάση την ευρωπαϊκή νομοθεσία δεν υπάρχει μηχανισμός καθορισμού τιμών, με αποτέλεσμα η οποιαδήποτε μείωση που προέρχεται από τη μείωση των φορολογικών συντελεστών να μη διασφαλίζεται ότι θα μετακυλιστεί στους καταναλωτές, με επακόλουθο να επέλθει μείωση εσόδων του κράτους χωρίς οποιοδήποτε όφελος στους καταναλωτές.

Στόχος μας πρέπει να είναι η μακροοικονομική σταθερότητα, ώστε να διασφαλιστούν τα οικονομικά του κράτους σε περίπτωση επιδείνωσης της παγκόσμιας κρίσης. Ήδη προβλέπεται αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος για το 2009 και 2010. Επομένως, πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί, ώστε η Κυβέρνηση να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στο αναπτυξιακό και κοινωνικό της Πρόγραμμα και στις δεσμεύσεις της έναντι της ΕΕ.

Παρακολουθούμε το θέμα με τη δέουσα προσοχή και είμαστε έτοιμοι να λάβουμε περαιτέρω μέτρα αν χρειαστεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.410, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.410 ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό Ερ. 23.06.009.03.410 και ημερομηνία 11 Μαρτίου 2009, με την οποία έχετε διαβιβάσει αντίγραφο με ερώτημα που υπέβαλε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Γιαννάκης Ομήρου. Το ερώτημα αφορά την αντιμετώπιση από πλευράς του Υπουργείου Οικονομικών αιτήματος της Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση των χρεώσεων στις πιστωτικές κάρτες.

2. Συναφώς, μετά από σχετική διερεύνηση του θέματος που εγείρεται από τον κ. Ομήρου, επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Οι χρεώσεις στις πιστωτικές κάρτες, σύμφωνα με πληροφορίες που έλαβε το Υπουργείο Οικονομικών από την JCC (οργανισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού πιστωτικών καρτών), καθορίζονται ανάλογα με τον κύκλο εργασιών των Κέντρων Αναψυχής. Το Υπουργείο Οικονομικών δεν έχει ούτε νομικά την ευχέρεια αλλά ούτε και μπορεί να παρέμβει στον καθορισμό του ύψους των χρεώσεων αυτών.

Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, η JCC έχει προβεί σε μειώσεις των χρεώσεων στις πιστωτικές κάρτες μετά από αίτημα των Κέντρων Αναψυχής και της τουριστικής βιομηχανίας ευρύτερα, τον Ιανουάριο του 2009 όπου για τις πιστωτικές κάρτες Master Card και VISA η μείωση ήταν της τάξης των 0,2 με 0,3 ποσοστιαίων μονάδων.

Σημειώνεται βεβαίως ότι το όφελος από τη μείωση αυτή, ενδεχόμενα να μην μετακυλιέται στον τελικό καταναλωτή αν τα Κέντρα Αναψυχής δεν προβούν σε οποιεσδήποτε μειώσεις των τιμών των προϊόντων που προσφέρουν.

Το Υπουργείο Οικονομικών παραμένει στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε επιπρόσθετες διευκρινήσεις τυχόν χρειάζεστε.

Απάντηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.411, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.411, ημερομηνίας 5 Μαρτίου, 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Το ανώτατο όριο αύξησης ενοικίων σε ενοικιοστασιακά υποστατικά (καταστήματα και κατοικίες) που βρίσκονται στις ελεγχόμενες περιοχές και συμπληρώθηκαν μέχρι 31.12.1999 μειώθηκε, από 14% σε 8%, για τη διετία που αρχίζει από τις 22.4.2009 και λήγει μέχρι τις 21.4.2011. Το συνημμένο ως Παράρτημα I Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου (ΚΔΠ 115/2009) αναφέρεται.

Της ίδιας μεταχείρισης έτυχαν και τα καταστήματα μέσα σε δυσπραγούσες περιοχές τα οποία επίσης συμπληρώθηκαν μέχρι της 31.12.1999. Συγκεκριμένα η ποσοστιαία αναλογία αύξησης των ενοικίων για καταστήματα σε δυσπραγούσες περιοχές μειώθηκε, από 14% σε 8%, για τη διετία που αρχίζει από τις 22.4.2009 και λήγει μέχρι και τις 21.4.2011. Το συνημμένο ως Παράρτημα II Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου (ΚΔΠ 114/2009) αναφέρεται.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.415, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.415, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 12 Μαρτίου 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προωθήσει και λειτουργεί στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου από το Σεπτέμβριο του 2007 το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος. Το Τμήμα αυτό παρέχει πτυχίο στην Περιβαλλοντική Επιστήμη και Διαχείριση και προετοιμάζει τους φοιτητές να σταδιοδρομήσουν επαγγελματικά στο επιστημονικό αυτό πεδίο, συμβάλλοντας έτσι σημαντικά στην πρόληψη και αντιμετώπιση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος της Κύπρου και βοηθώντας παράλληλα τη χώρα να εναρμονιστεί με την Κοινοτική περιβαλλοντική πολιτική η οποία στοχεύει σε μια αειφόρο και βιώσιμη ανάπτυξη με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος.
2. Ένα από τα διδασκόμενα μαθήματα στο πιο πάνω πρόγραμμα είναι η Αειφόρος Γεωργία και Δασοκομία. Το μάθημα εξετάζει τις βασικές αρχές βιώσιμων γεωργικών συστημάτων, τις επιπτώσεις των φυτοφαρμάκων στις δασικές καλλιέργειες, τη διαχείριση των φυσικών δασών, τις αιτίες και τις επιπτώσεις της αποδάσωσης και τις τεχνικές πρόληψης και αντιμετώπισης της αποδάσωσης.
3. Από έρευνα που έχει διεξαγάγει η Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών και Διαχείρισης Περιβάλλοντος του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου έχει προκύψει ότι, με βάση τα σημερινά δεδομένα, δεν υπάρχει η ανάγκη δημιουργίας Τμήματος σχετικού με τη Δασολογία και ούτε υπάρχει η ανάγκη αναβάθμισης του διπλώματος του Δασοκόμου που προσφέρει το Δασικό Κολλέγιο. Συναφείς θέσεις προσφέρονται με τις Παγκύπριες Εξετάσεις στα ΤΕΙ και ΑΕΙ της Ελλάδας.
4. Στον εκπαιδευτικό προγραμματισμό του ΥΠΠ για τα επόμενα χρόνια δεν υπάρχει, στο παρόν στάδιο, η πρόθεση δημιουργίας άλλου τμήματος στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου σχετικού με τη δασική εκπαίδευση. Παρόλα αυτά το ΥΠΠ θα μελετήσει οποιαδήποτε σχετική εισήγηση των Δημόσιων ή και των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.418, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.418 ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων σας με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.418 και ημερομηνία 11 Μαρτίου 2009, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στο παρόν στάδιο, δεν μπορεί να προχωρήσει καμιά μελέτη για την άρδευση της περιοχής αναδασμού Αραδίππου, με επιφανειακό νερό, λόγω του συνεχιζόμενου ελλειμματικού ισοζυγίου, παρά τις πρόσφατες βροχοπτώσεις.

2. Με την κατασκευή του κεντρικού συστήματος επεξεργασίας λυμάτων της ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας και Αραδίππου, θα μπορεί να μελετηθεί το θέμα της άρδευσης της περιοχής, με τη χρήση ανακυκλωμένου νερού τριτοβάθμιας επεξεργασίας.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.432, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.432, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Χρήστου Στυλιανίδη

Το νομοσχέδιο για την τροποποίηση του Ταμείου Προστασίας Καταθέσεων (ΤΠΚ) για τις Τράπεζες ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και αποστάληκε στη Νομική Υπηρεσία με τη μορφή του κατεπείγοντος για τον απαραίτητο νομοτεχνικό έλεγχο στις 24 Μαρτίου 2009. Ανάλογο νομοσχέδιο στάληκε στη Νομική Υπηρεσία και από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το Ταμείο Προστασίας Καταθέσεων (ΤΠΚ) των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην ετοιμασία του νομοσχεδίου από την ημερομηνία εξαγγελίας του από τον Υπουργό Οικονομικών στις 8 Οκτωβρίου 2008, οφειλόταν στην καθυστέρηση της έκδοσης της σχετικής Οδηγίας από την Ε.Ε. Η Οδηγία 2009/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων όσον αφορά το επίπεδο κάλυψης και την προθεσμία εκταμίευσης εκδόθηκε στις 11 Μαρτίου του 2009. Η τελευταία ημερομηνία μεταφοράς της εν λόγω Οδηγίας στην εθνική νομοθεσία είναι η 30ή Ιουνίου 2009.

Οι κυριότερες τροποποιήσεις των ΤΠΚ που θα προκύψουν με την ψήφιση των νομοσχεδίων είναι οι ακόλουθες:

- Η αύξηση του ποσού της κάλυψης από €20.000 σε €100.000. Το ποσό κάλυψης ισχύει κατά καταθέτη κατά τράπεζα και συνεργατικό πιστωτικό ίδρυμα. Περαιτέρω, σε περίπτωση κοινού λογαριασμού το ποσό κάλυψης ισχύει κατά άτομο.
- Η αύξηση του ποσοστού κάλυψης των εγγυημένων καταθέσεων στο 100% από 90% που είναι μέχρι σήμερα.
- Η μείωση της προθεσμίας καταβολής της αποζημίωσης από τρεις μήνες σε 20 εργάσιμες ημέρες.
- Η κάλυψη των καταθέσεων σε όλα τα νομίσματα σε σύγκριση με κάλυψη μόνο των

καταθέσεων σε ευρώ και στα νομίσματα των κρατών μελών της ΕΕ που ισχύει μέχρι σήμερα.

- Η αύξηση της μέγιστης συνεισφοράς των τραπεζών και των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων στα ΤΠΚ από 0,3% της βάσης των καταθέσεων τους σε 1%.
- Η αύξηση του βασικού κεφαλαίου του ΤΠΚ των Τραπεζών στο ποσό των εκατό εκατομμυρίων ευρώ (€100.000.000) σε σύγκριση με το υφιστάμενο ύψους τριών εκατομμυρίων τετρακοσίων δεκαεφτά χιλιάδων διακοσίων τριών ευρώ (€3.417.203). Παράλληλα, η αύξηση του βασικού κεφαλαίου του ΤΠΚ των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων στο ποσό των είκοσι εκατομμυρίων ευρώ (€20.000.000) σε σύγκριση με το υφιστάμενο ύψους ενός εκατομμυρίου επτακοσίων οκτώ χιλιάδων εξακόσιων ενός ευρώ (€1.708.601). Η αύξηση θα γίνει σταδιακά και σε πέντε ισόποσες δόσεις, με την πρώτη δόση να έχει ήδη καταβληθεί το 2008.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.433, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.433 και ημερ. 16.3.2009 του Βουλευτή κ. Χρήστου Στυλιανίδη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με στοιχεία αναφοράς Ερ. 23.06.009.03.433 και ημερ. 23.3.2009, με την οποία διαβιβάζετε Ερώτηση που υπέβαλε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Χρήστος Στυλιανίδης και σας πληροφορώ τα πιο κάτω προς απάντησή της:

2. Μετά την πραγματοποίηση στο Υπουργείο Οικονομικών του σεμιναρίου με θέμα "Εφαρμογή των Αρχών της Δημόσιας Διακυβέρνησης στο Δημόσιο Τομέα", το οποίο διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) στις 27.11.2008, υπό την αιγίδα του Υπουργού Οικονομικών, πραγματοποιήθηκε, στις 27.3.2009, συνάντηση στο γραφείο μου, με τη συμμετοχή εκπροσώπων του ΣΕΛΚ, περιλαμβανομένης της Βοηθού Γενικού Λογιστή και Προέδρου της Επιτροπής Δημόσιου Τομέα του ΣΕΛΚ, κ. Ρέας Γεωργίου και του Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, κατά την οποία συζητήθηκε μεταξύ άλλων η εισήγηση του ΣΕΛΚ για ετοιμασία και εφαρμογή ενός θεσμοθετημένου Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης στην Κύπρο.

3. Δεδομένου ότι στο παρόν στάδιο βρίσκεται σε εξέλιξη η σύνταξη Κώδικα Δεοντολογίας και Συμπεριφοράς των Δημόσιων Υπαλλήλων - η οποία προωθείται από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, μετά από σύσταση της Επιτροπής GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης και περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα της Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας, κ. Δημήτρη Χριστόφια, - αποφασίστηκε όπως, προς το παρόν, δοθεί προτεραιότητα στην ολοκλήρωση και εφαρμογή του εν λόγω Κώδικα, ο οποίος θα περιλαμβάνει εν πάση περιπτώσει και τις βασικές αρχές της Δημόσιας Διακυβέρνησης.

4. Ενημερωτικά αναφέρεται ότι σκοπός του Κώδικα Δεοντολογίας και Συμπεριφοράς των Δημόσιων Υπαλλήλων είναι, μεταξύ άλλων, η κωδικοποίηση των προτύπων δεοντολογίας και συμπεριφοράς που πρέπει να τηρούνται από τους δημόσιους υπαλλήλους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Στο στάδιο αυτό τυγχάνει επεξεργασίας, από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού,

προσχέδιο του υπό διαμόρφωση Κώδικα, με πρόθεση το τελικό προσχέδιο να αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης Επιτροπής που υπάρχει πρόθεση να συσταθεί με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Γενικού Ελεγκτού, της Επιτρόπου Διοικήσεως, του Γενικού Λογιστή και ενδεχομένως άλλων Αξιωματούχων, με σκοπό τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου του Κώδικα Δεοντολογίας και Συμπεριφοράς των Δημόσιων Υπαλλήλων. Στόχος είναι η όλη προσπάθεια να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή του Κώδικα στις αρχές του 2010.

5. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε τυχόν πρόσθετες πληροφορίες χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Απριλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.468, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.468 από τη Βουλευτή Λευκωσίας κα Ρούλα Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας με ημερομηνία 6.4.2009 και σας πληροφορώ ότι οποιαδήποτε αιτήματα για επέκταση Οικιστικών Ζωνών και κατάργηση της Βιοτεχνικής Ζώνης στην κοινότητα Μαθιάτη, που εμπίπτει στη Χωροταξική Περιοχή II της Επαρχίας Λευκωσίας, μπορούν να τεθούν από το Κοινοτικό Συμβούλιο στα πλαίσια της διαδικασίας τροποποίησης των Πολεοδομικών Ζωνών της κοινότητας, η οποία έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατή στην παρούσα φάση η διατύπωση οποιωνδήποτε απόψεων σε σχέση με το θέμα.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα στο κεφάλαιο αυτό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 7 Μαΐου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αναπομπή). (Αρ. Φακ. 23.02.050.012-2009).
2. Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.049-2009).
3. Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.173-2008).
4. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.01.050.048-2009).
5. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.073-2009).
  6. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.063-2008).
  7. Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.039-2009).
  8. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.024-2009).
  9. Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης) - Θέση Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.037-2009).
  10. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.038-2009).
  11. Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Κρατικό Αρχείο) - Θέση Συντηρητή Εγγράφων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.029-2009).
  12. Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.062-2009).
  13. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή, Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Γεωργικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης και Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.044-2009).
  14. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.034-2009).
  15. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία κατά τη Διαχείριση Εξορυκτικών

Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009.

(Αρ. Φακ. 23.03.046.035-2009).

16. Οι περί Σχολικών Εφορειών (Συντήρηση και Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων και Άλλα Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.002-2009).
17. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.136-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού).
(Αρ. Φακ. 23.04.409.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
4. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».

- (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
5. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
6. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
7. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
8. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
9. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο

πρόγραμμα δραστηριοτήτων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της
βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).

11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
12. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
13. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 4.55 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αντωνίου Αντώνης	Μητσόπουλος Τάσος
Αριστοτέλους Άριστος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Ερωτοκρίτου Ρίγκος	Ομήρου Γιαννάκης
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Περδίκης Γιώργος

Θωμά Γιαννάκης	Σαρίκας Φειδίας
Κατσουρίδης Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κουκουμά Σκευή	Σταυριανός Πανίκκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυριακίδου Αθηνά	Τάσου Γεώργιος
Κυριακίδου Στέλλα	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακού Μαρία	Φακοντής Αντρέας
Κωνσταντίνου Κώστας	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χάσικος Σωκράτης
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Μαυρονικόλα Ρούλα	Χατζηνικόλας Ντίνος
Μαυροχάννας Κλαύδιος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος της συνεδρίασης κ. Νίκου Κουτσού στις μαύρες επετείους του χουντικού πραξικοπήματος στην Ελλάδα την 21^η Απριλίου 1967 και της γενοκτονίας των Αρμενίων στις 24 Απριλίου 1915, ομιλία του κ. Βαρτκές Μαχτεσιάν για τη γενοκτονία των Αρμενίων και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων.
2. Ομιλία του προεδρεύοντος για την πέμπτη επέτειο από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αναφορά στην Εργατική Πρωτομαγιά.
3. Αναφορά του προεδρεύοντος στο θάνατο της λειτουργού της Βουλής Αφροδίτης Σεργίδου και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοσίων Προτάσεων Εξαγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Μαρίνου Σιζόπουλου, Αβέρωφ Νεοφύτου και Ρίγκου Ερωτοκρίτου και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
  - α. «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008»,
  - β. «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»,
  - γ. «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008»

και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και του τρίτου με τον τίτλο «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Κατσουρίδης, Ι. Νικολάου, Δ. Συλλούρης, Ζ. Κουλίας) και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Συμμετοχής της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών Μελών τους αφενός και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Νίκου Κατσουρίδη και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για την Αμοιβαία Διατήρηση Αποθεμάτων Αργού Πετρελαίου ή/και Προϊόντων Πετρελαίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμος του 2009» και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
13. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
14. Ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα για οικονομική βοήθεια στους ιδιοκτήτες ακτοπλοϊκών σκαφών που κάηκαν - Διαχωρισμός κυβερνητικών οικοπέδων για αυτοστέγαση στη Δερύνεια - Τμήμα Δασών και προστασία αιωνόβιων δέντρων στην Έξω Βρύση - Τοποθέτηση έργων τέχνης στα νέα αεροδρόμια - Ανάγκη προστασίας αιωνόβιας δρυός στην Έμπα - Καθυστέρηση στη δημιουργία καταφυγίου ζώων στο Αρμενοχώρι - Ανάγκη απόκτησης νοσοκομειακού ελικοπτερού από την πολιτεία - Επαγγελματική άδεια για την οδήγηση οχημάτων στην πίστα του αεροδρομίου - Δικαιώματα του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας που εργοδοτείται στις εταιρείες "Swissport" και LGS - Ανάγκη αύξησης της ετήσιας χορηγίας προς τα κοινοτικά νηπιαγωγεία - Ονομασία Λυκείου Μιχαήλ Κουτσόφτα-Ανδρέα Παναγίδη - Υποστήριξη από την κυβέρνηση του ραδιοφωνικού σταθμού LGR - Αυτονομία του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου - Ανάγκη τροποποίησης εγκυκλίου σχετικής με την άδεια για μητέρες εκπαιδευτικούς για θηλασμό.

15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα της κοινότητας Μαθικολώνης για έγκριση δανείου για διαμόρφωση πλατείας - Θεραπευτικές κοινότητες και κέντρα απεξάρτησης στην Κύπρο - Κρούσματα καρκίνου στο προσωπικό του Σφαγείου Κοφίνου - Πρόταση για

ίδρυση Ακαδημίας Τεχνών και Επιστημών στη Λάρνακα - Η διαδικασία λειτουργίας της Ζητωνείου Ακαδημίας Τεχνών και Επιστημών στη Λάρνακα - Αίτηση δανείου της κοινότητας Πολεμίου για επίστρωση αγροτικών δρόμων - Κατασκευή πεζοδρομίων στην κοινότητα Γουδιού - Μετακίνηση των κτηνοτροφικών υποστατικών στην περιοχή Ανδρολίκου - Ανασκαφή αρχαίου λιμανιού Κιτίου - Δρόμος Κιτίου-Τερσεφάνου - Αντιμετώπιση θρησκευίων από κυπριακές αρχές - Παραγνώριση δικαστικών αποφάσεων αναφορικά με τη στελέχωση του ΚΟΤ - Το σύστημα επεξεργασίας των νερών του ποταμού Γαρύλλη - Μεταμοσχεύσεις και δότες οργάνων σώματος - Επέκταση νοσοκομείου Λάρνακας - Σχέδια για την εταιρεία "Eurocyprgia Airlines" - Αλλοδαποί ζητιάνοι στην Αγία Νάπα - Θέματα που αφορούν το Τμήμα Φυλακών και το Αρχηγείο Αστυνομίας - Παράτυπες μετεγγραφές από το Δημοτικό Σχολείο Ορούντας - Θεσμοθέτηση της αιρετής δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης - Αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων - Εργασίες στη μονή Αγίου Ηρακλειδίου - Διάχυση υγρών αποβλήτων στη Βιομηχανική Περιοχή Παλιομετόχου - Εθνική ποσόστωση αλίευσης ερυθρού τόννου - Αίτημα Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση του ΦΠΑ - Αίτημα της Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση των χρεώσεων στις πιστωτικές κάρτες - Αίτημα Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για τροποποίηση του ενοικιοστασίου - Εισήγηση για Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος στο ΤΕΠΑΚ - Μελέτη για κατασκευή δεξαμενών στην Αραδίππου - Προώθηση νομοσχεδίου για την προστασία καταθέσεων - Ετοιμασία κώδικα δημόσιας διακυβέρνησης και σύσταση καθοδηγητικής επιτροπής - Επέκταση της οικιστικής ζώνης στην κοινότητα Μαθιάτη.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 7^{ης} Μαΐου 2009

Ωρα έναρξης: 4.00 μ.μ.

Αρ. 31

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού προχωρήσουμε στα θέματα της ημερησίας διάταξης, θα ήθελα να αναφερθώ στην απώλεια ενός διακεκριμένου πρώην μέλους της κοινοβουλευτικής οικογένειας.

Εκ μέρους όλων των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων εκφράζω βαθιά θλίψη για το θάνατο του παλαιμάχου πολιτευτή της Πάφου Νίκου Βασιλειάδη, που υπηρέτησε την Πάφο και την Κύπρο και από τα έδρανα της Βουλής από το 1976 μέχρι το 1981. Υπήρξε διακεκριμένο στέλεχος του Δημοκρατικού Κόμματος και της κοινωνίας της Πάφου, από την οποία τύγχανε καθολικής αναγνώρισης και εκτίμησης.

Εκφράζοντας ειλικρινή συλλυπητήρια προς την οικογένεια του εκλιπόντος, σας καλώ να τηρήσουμε την καθιερωμένη μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία η μνήμη του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων του φετινού Μαραθώνιου Αγάπης Αγνοουμένων, που άρχισαν στις 30 Απριλίου και ολοκληρώνονται την Κυριακή, η Βουλή των Αντιπροσώπων

επαναλαμβάνει για μια ακόμα φορά την ανάγκη για την πλήρη διακρίβωση της τύχης όλων ανεξάρτητα των αγνοουμένων.

Παράλληλα, η Βουλή εκφράζει την ειλικρινή συμπάθειά της προς τις τραγικά δοκιμαζόμενες οικογένειες των αγνοουμένων και επαναδιαδηλώνει την αμέριστη συμπαράστασή της στον αγώνα τους για τη διακρίβωση της τύχης των προσφιλών τους προσώπων.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων απευθύνει για μια ακόμα φορά έκκληση στα κοινοβούλια των μονίμων και άλλων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, στη Διακοινοβουλευτική Ένωση, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης να ασκήσουν κάθε δυνατή επιρροή προς την Τουρκία, έτσι που αυτή να συνεργαστεί προς υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων και ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων και τον τερματισμό του δράματος των οικογενειών τους.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων θεωρεί την επίλυση του θέματος των αγνοουμένων πρωταρχικής σημασίας, γι' αυτό θα εντείνει τις προσπάθειες, για να υποχρεωθεί η τουρκική πλευρά να συμμορφωθεί με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ώστε να συνεργαστεί για την αποτελεσματική διακρίβωση της τύχης ενός εκάστου των αγνοουμένων.

Και τώρα περνούμε στα θέματα της ημερησίας διάταξης.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πάνω σ' αυτό, επειδή μία τελευταία απόφαση της Επιτροπής Μονίμων Αντιπροσώπων του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν είναι προς την ορθή κατεύθυνση ουσιαστικά για συμμόρφωση της Τουρκίας -ουσιαστικά έχουν δεχθεί τις δικαιολογίες ότι με τη λειτουργία της ΔΕΑ δε χρειάζεται εκείνοι να κάνουν οποιοδήποτε περαιτέρω βήμα-πρέπει αυτό το κοινοβούλιο να εκφράσει την απαρέσκειά του γι' αυτή τη θέση και να απαιτήσει την πλήρη συμμόρφωση προς την Τέταρτη Διακρατική Προσφυγή της Τουρκίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε νομίζω, κύριε Γεωργίου, να υπάρχει κανένας μέσα στην αίθουσα αυτή που να διαφωνεί με τη θέση όπως την έχετε διατυπώσει. Ασφαλώς και αυτή δεν είναι η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η υποχρέωση διακρίβωσης της τύχης όλων των αγνοουμένων περιλαμβάνει πολύ περισσότερα πράγματα από τις εκταφές οι οποίες γίνονται. Κύρια περιλαμβάνει πλήρεις και αποτελεσματικές έρευνες για τη διακρίβωση της τύχης του καθενός εξ αυτών.

Τούτων λεχθέντων, προχωρούμε στα θέματα της ημερησίας διάταξης και τη νομοθετική μας εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο που όλοι έχουμε και πάρα πολλές σοβαρές άλλες κομματικές υποχρεώσεις λόγω των ευρωεκλογών.

Και πριν μπούμε στο πρώτο θέμα, να αναφέρω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι, επειδή άκουσα κάποια σχόλια για τη μονόλεπτη σιγή, ότι ήταν πάρα πολύ σύντομη, η καθιερωμένη πρακτική σε όλο τον πολιτισμένο κόσμο είναι να είναι μερικές στιγμές σιωπής και όχι εξήντα δευτερόλεπτα. Έτσι έχει καθιερωθεί παγκόσμια.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας και είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, αλλά νομίζω ότι η κ. Παπαδοπούλου μπορεί από τη θέση της να επαναλάβει τις θέσεις των κομμάτων, που είναι πάρα πολύ γνωστές, αν το κρίνει αναγκαίο, παρ' όλο που έχω την άποψη ότι αυτό δεν είναι καν αναγκαίο, γιατί είναι θέσεις πέρα για πέρα γνωστές. Διάβασμα της έκθεσης θα ισοδυναμούσε με επανάληψη θέσεων που τις έχουμε πει δυο, τρεις φορές.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ για την κατανόησή σας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Απριλίου και στις 4 Μαΐου 2009, επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 9 Απριλίου 2009 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και η Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Όπως είναι γνωστό, με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπεύεται η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να υπαχθούν στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 5% οι υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού, εξαιρουμένης της διάθεσης οινοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού.

Σημειώνεται ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει ήδη ψηφίσει πρόσφατα νόμο για τη μείωση του ΦΠΑ από 8% σε 5% [Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009], η οποία καλύπτει τη διαμονή σε ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα, καθώς και οποιαδήποτε ενιαία παροχή υπηρεσιών που περιλαμβάνει διαμονή στο ξενοδοχείο με πρόγευμα, ημιδιατροφή και πλήρη διατροφή ή και άλλες παρεχόμενες δραστηριότητες επισιτισμού, περιλαμβανομένων των οινοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού, καλύπτοντας έτσι όλο το λεγόμενο "τουριστικό πακέτο".

Με τον αναπεμφθέντα νόμο, όπως αναφέρεται πιο πάνω, σκοπεύεται η επέκταση της μείωσης του συντελεστή ΦΠΑ στο 5% και για τις υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού, εξαιρουμένης της διάθεσης οινοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2009, είναι οι ακόλουθοι:

1. Ο καθορισμός του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ ως ποσοστού της βάσης επιβολής του φόρου, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 5%, εμπίπτει ορθολογιστικά στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία αποφασίζει σε κάθε περίπτωση, κατόπιν δέουσας μελέτης, όσον αφορά μεταξύ άλλων και το δημοσιονομικό κόστος.
2. Ο αναπεμπόμενος νόμος θεσπίστηκε κατά παράβαση του άρθρου 80.2 του συντάγματος και συνεπάγεται μείωση των υπό του προϋπολογισμού προβλεπόμενων εσόδων.
3. Στις 2 Απριλίου 2009 η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού επανεξέτασε, ύστερα από σχετική αναπομπή που έγινε στις 23 Μαρτίου 2009, τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2009, αποφάσισε να μην εμμένει σε προηγούμενη απόφασή της, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, και να δεχθεί τη σχετική αναπομπή, διαμορφώνοντας ανάλογα το κείμενο του νόμου. Στην έκθεσή της για τον αναπεμφθέντα νόμο η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αναφέρει ότι, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την αποδοχή της αναπομπής και επαναθέσπιση του αναπεμφθέντος νόμου, αφού τούτος διαμορφώθηκε ανάλογα, ως η εισήγηση της εκτελεστικής εξουσίας.

Με τον αναπεμπόμενο όμως, με την παρούσα αναπομπή, νόμο ουσιαστικά εισάγονται στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο διατάξεις αντίστοιχες με εκείνες στην επαναψηφισή των οποίων η Βουλή αποδέχθηκε να μην εμμένει και να προχωρήσει στην από κοινού με την εκτελεστική εξουσία διαμόρφωση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2009.

4. Τα προϋπολογιζόμενα στον περί Προϋπολογισμού Νόμο έσοδα δεν ψηφίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, αλλά βασίζονται πάνω σε ισχύουσα νομοθεσία ή νομοσχέδια που είχαν ήδη υποβληθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων και συνακόλουθα η όποια ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας του προϋπολογισμού, του οποίου τα έσοδα, επαναλαμβάνω, δεν ψηφίζονται, επηρεάζει το αναπτυξιακό και κοινωνικό πρόγραμμα της κυβέρνησης και τις ήδη ανειλημμένες διεθνείς υποχρεώσεις της και δεσμεύσεις της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως για παράδειγμα τα κριτήρια του Μάαστριχτ, τα οποία υιοθέτησε η Κυπριακή Δημοκρατία με την ένταξή της στην ΟΝΕ.
5. Με την προσθήκη από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της νέας παραγράφου (14) στον Πίνακα Β του Πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου, επεκτείνεται η εφαρμογή του νόμου και σε υπηρεσίες εστιατορίου και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες επισιτισμού, εξαιρουμένης της διάθεσης οινοπνευματωδών ποτών, μπίρας και κρασιού, πρόνοια την οποία η Βουλή είχε αποδεχθεί να μην επαναψηφίσει κατά την εξέταση της αναπομπής του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2009, για τους λόγους που εμφανίζονται στη σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009.

6. Σκοπός των προτεινόμενων τροποποιήσεων ήταν η στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας, με τη μείωση της δαπάνης για διαμονή σε οποιαδήποτε ξενοδοχεία κ.λπ., ώστε να καταστεί η Κύπρος ελκυστικός προορισμός, λαμβανομένου υπόψη του ανταγωνισμού που υφίσταται σήμερα ιδιαίτερα λόγω της παρατηρούμενης διεθνώς οικονομικής ύφεσης.

Με βάση την ευρωπαϊκή νομοθεσία, δεν υπάρχει καμιά ασφαλιστική δικλίδα που να διασφαλίζει ότι η μείωση του ΦΠΑ θα αποβεί προς όφελος του καταναλωτή, ιδιαίτερα γιατί η τιμή του τουριστικού πακέτου είναι προκαθορισμένη και συμφωνείται μέσω τουριστικού πράκτορα. Συνακόλουθα, με τη μείωση των φορολογικών συντελεστών, ενώ μειώνονται τα έσοδα του κράτους, δε διασφαλίζεται ότι το όφελος από τη μείωση αυτή θα μετακυλιστεί στους καταναλωτές.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του θέματος, ο Υπουργός Οικονομικών ανέπτυξε ενώπιον της επιτροπής τους λόγους της αναπομπής του νόμου, επισημαίνοντας ότι στόχος της κυβέρνησης είναι η στήριξη της πραγματικής οικονομίας και της τουριστικής βιομηχανίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης με τη λήψη στοχευμένων μέτρων, τα οποία περιλαμβάνουν πακέτο στήριξης του τουρισμού ύψους €50 εκατομ., μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στη διαμονή και το τουριστικό πακέτο, καθώς και αναστολή της καταβολής τελών διανυκτέρευσης και τελών αεροδρομίων.

Όπως ανέφερε ο ίδιος, θεωρεί ότι το εν λόγω μέτρο που προτείνεται με τον αναπεμφθέντα νόμο είναι λανθασμένο, καθ' ότι ξεφεύγει από τον αρχικό στόχο της κυβέρνησης, την τόνωση της τουριστικής βιομηχανίας.

Επιπρόσθετα, όπως ανέφερε ο υπουργός, δημιουργείται και ένα σοβαρό θεσμικό ζήτημα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον ίδιο, αν γίνει αποδεκτό ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων θα μπορεί, καλόπιστα, να μειώνει τα έσοδα του κράτους, τότε αποδυναμώνεται η δυνατότητα της εκάστοτε κυβέρνησης να ασκεί ικανοποιητική και αποτελεσματική πολιτική, εφόσον θα είναι δυνατό να ανατρέπεται η δημοσιονομική πολιτική του κράτους, καθώς και οποιοσδήποτε προγραμματισμός της κυβέρνησης, ο οποίος στηρίζεται σε συγκεκριμένα οικονομικά δεδομένα. Ως ακραίο παράδειγμα ανέφερε ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων θα μπορεί ακόμη και να μηδενίζει τα έσοδα του κράτους.

Επιπρόσθετα, όπως ανέφερε ο Υπουργός Οικονομικών, μόνο η Μεγάλη Βρετανία από τις είκοσι επτά χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρησιμοποίησε τη μείωση του ΦΠΑ για ενίσχυση της οικονομίας χωρίς μάλιστα ιδιαίτερη επιτυχία. Στην τεράστια πλειοψηφία τους οι υπουργοί των χωρών μελών έχουν την άποψη ότι αυτό δεν είναι το πιο αποτελεσματικό μέτρο. Τα δημόσια οικονομικά, όπως ανέφερε ο ίδιος, έχουν υποστεί τεράστια διάβρωση λόγω της οικονομικής κρίσης και θα ήταν μεγάλο λάθος να ληφθούν μέτρα που οδηγούν σε περαιτέρω μείωση των φόρων. Εξέφρασε επίσης ανησυχία για το κατά πόσο η επέκταση του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ θα έχει ως τελικό αποδέκτη τον καταναλωτή και ότι δε θα επωφεληθούν απλώς οι εστιάτορες, δηλώνοντας ότι κάτι τέτοιο θα ήταν πολύ δύσκολο να ελεγχθεί.

Με τη θέση αυτή συμφώνησε και η Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, η οποία δήλωσε ότι είναι αδύνατο, για πρακτικούς λόγους, να ελεγχθεί η εφαρμογή του μέτρου αυτού και ότι δεν υπάρχει τρόπος να διασφαλιστεί ότι τελικά θα αποβεί προς όφελος του καταναλωτή.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, αναλύοντας τη νομική πτυχή του θέματος, ανέφερε ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου για το κατά πόσο η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει το δικαίωμα να μειώνει τα έσοδα του κράτους. Όπως ανέφερε ο ίδιος, μέσα από το άρθρο 80.2 του συντάγματος, στο οποίο προνοείται ότι ουδεμία πρόταση νόμου η οποία συνεπάγεται αύξηση των εξόδων που

προβλέπονται στον προϋπολογισμό δύναται να υποβληθεί από βουλευτή, διατυπώνεται η αρχή ότι θα πρέπει η εκτελεστική εξουσία να έχει τη δυνατότητα υλοποίησης της δημοσιονομικής της πολιτικής.

Περαιτέρω, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας ανέφερε ότι στο γαλλικό και ελληνικό δίκαιο, των οποίων το πνεύμα ακολουθούμε, διασφαλίζεται σαφώς, με τη χρήση του διαζευκτικού "ή", ότι απαγορεύεται η αύξηση των εξόδων ή η μείωση των εσόδων. Κατά τον ίδιο, στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας αυτό θεωρείται αυτονόητο και εξέφρασε συναφώς την εκτίμηση ότι ο αναπεμφθείς νόμος συγκρούεται με το άρθρο 80.2 του συντάγματος. Περαιτέρω, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας ανέφερε ότι θα πρέπει η εκτελεστική εξουσία, στην οποία ανήκει και η εκτέλεση των προγραμμάτων, σύμφωνα με την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, να είναι σε θέση να τα υλοποιήσει. Η μείωση των εσόδων της κυβέρνησης θα αποτελούσε, σύμφωνα με τον ίδιο, ωρολογιακή βόμβα επί των θεμελίων της εκάστοτε εκτελεστικής εξουσίας.

Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, αφού άκουσαν τις απόψεις του Υπουργού Οικονομικών και του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, προχώρησαν στις ακόλουθες θέσεις και εκτιμήσεις:

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τους λόγους της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, με ημερομηνία 23 Απριλίου 2009, και όπως εκτέθηκαν στη συνέχεια αναλυτικά από τον Υπουργό Οικονομικών και το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ενώπιον της επιτροπής. Οι πιο πάνω βουλευτές, υιοθετώντας τόσο τους νομικούς όσο και τους πολιτικούς λόγους που προβλήθηκαν, δήλωσαν επίσης ότι η παρέμβαση με τόσο έντονο τρόπο στη δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης επηρεάζει την υλοποίηση των στόχων και προγραμμάτων της, αποστερώντας έτσι από το κράτος κάποια έσοδα τα οποία θα εισπράττονταν και θα μπορούσε να αξιοποιηθούν προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, εκφράζοντας τη θέση της ομάδας τους, ανέφεραν ότι σε καμιά περίπτωση το νομοθετικό σώμα δε θα ήθελε να υπονομεύσει την οικονομία και την εκάστοτε κυβέρνηση. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τους ίδιους, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, όταν παρουσιάστηκε στην επιτροπή, στα πλαίσια της συζήτησης της προηγηθείσας αναπομπής, δεν τοποθετήθηκε σαφώς στο συγκεκριμένο ερώτημα, του κατά πόσο η μείωση των εσόδων είναι συνταγματικά επιτρεπτή ή όχι, αναφέροντας ότι κάτι τέτοιο δεν έχει κριθεί ακόμη από το Ανώτατο Δικαστήριο. Όπως ειδικότερα επισήμαναν, οι ίδιοι θεωρούν ότι η προτεινόμενη ρύθμιση εμπίπτει εντός των συνταγματικών πλαισίων, εφόσον δεν προβλέπεται η απαγόρευση της μείωσης των εσόδων στο σύνταγμα ούτε και υπάρχει οποιαδήποτε σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου που να απαγορεύει στη Βουλή των Αντιπροσώπων να προβαίνει σε ψήφιση πρότασης νόμου που να μειώνει τα έσοδα του κράτους. Οι ίδιοι βουλευτές δήλωσαν ότι, αν τελικά ο αναπεμφθείς νόμος δεν τεθεί σε εφαρμογή, τότε θα υπάρξει άνιση μεταχείριση σε βάρος μιας ομάδας πολιτών, εφόσον δημιουργείται αθέμιτος ανταγωνισμός και διάκριση σε βάρος των εστιατορίων και υπέρ των ξενοδοχειακών μονάδων, οι οποίες θα επωφελοούνται του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ. Κάτι τέτοιο, πρόσθεσαν, συγκρούεται με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και η πρόταση νόμου, όπως ανέφεραν οι ίδιοι, κατατέθηκε ακριβώς με στόχο να αποφευχθεί κάτι τέτοιο.

Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος ανέφεραν ότι είναι απόλυτα σεβαστές οι θέσεις της κυβέρνησης επί του θέματος, αλλά, κατά την άποψή τους, η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι

συνταγματική, εφόσον δεν προκαλεί αύξηση των δαπανών, κάτι που απαγορεύεται ρητά από το σύνταγμα.

Επιπρόσθετα, δήλωσαν ότι κανένα στοιχείο δεν έχει κατατεθεί μέχρι σήμερα που να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η πρόταση νόμου που ψηφίστηκε σε νόμο θα προκαλέσει οποιαδήποτε έμμεση αύξηση των δαπανών.

Ανέφεραν επίσης ότι, κατά την άποψή τους, η Βουλή έχει το δικαίωμα να μειώσει τα έσοδα του κράτους, ως μέτρο ισότητας ξενοδόχων και αυτών που καλύπτει ο υπό αναφορά νόμος, αλλά και προς ίση μεταχείριση τουριστών και Κυπρίων πολιτών. Το θέμα άλλωστε είναι περισσότερο πολιτικό και όχι νομικό. Εντούτοις, παραμένει σεβαστό το επιχείρημα ότι μπορεί κάτι τέτοιο να προκαλέσει κάποια προβλήματα στον προγραμματισμό της κυβέρνησης.

Τέλος, οι ίδιοι βουλευτές υποστήριξαν ότι τη μετακύλιση του οφέλους από τη μείωση του ΦΠΑ στους καταναλωτές θα τη διασφαλίσει η αρχή του ανταγωνισμού, εφόσον ο καταναλωτής θα μπορεί να συγκρίνει τις τιμές μεταξύ παρόμοιων προϊόντων και να επιλέγει ανάλογα.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, στηρίζοντας το νόμο όπως έχει ψηφιστεί, ανέφερε ότι αυτός συνάδει και με το πνεύμα της απόφασης της Συνόδου Κορυφής του Μαρτίου, με την οποία παρέχεται στις χώρες μέλη το δικαίωμα για εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στις υπηρεσίες εστιατορίων για σκοπούς εκτόνωσης της οικονομικής κρίσης. Δήλωσε επίσης ότι σε προηγούμενες περιπτώσεις όπου μειώθηκαν φορολογίες δεν υπήρξε αρνητικό αλλά θετικό αποτέλεσμα επί των εσόδων της κυβέρνησης.

Επιπρόσθετα, ο ίδιος βουλευτής ανέφερε ότι δε θεωρεί τη μείωση φορολογικών συντελεστών αντισυνταγματική, εφόσον αυτό δεν προβλέπεται ρητά από το σύνταγμα και ότι για το θέμα θα λάβει απόφαση το Ανώτατο Δικαστήριο, εφόσον ο νόμος παραπεμφθεί με αναφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας για εκδίκαση.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος ανέφερε ότι το συγκεκριμένο μέτρο που προτείνεται συνιστά ένα ξεχωριστό μέτρο που δεν αφορά τον προϋπολογισμό. Η λογική πίσω από αυτό, όπως δήλωσε, δεν είναι η μείωση των εσόδων του κράτους, αλλά η συμπερίληψη και συνεπακόλουθα η στήριξη μιας ακόμα ομάδας πληθυσμού. Η διαφωνία με την κυβέρνηση βρίσκεται συναφώς στην έκταση της εφαρμογής του συγκεκριμένου μέτρου. Επιπρόσθετα, όπως ανέφερε ο ίδιος, εντοπίζεται μια ουσιαστική διαφορά στην ερμηνεία του συντάγματος και ο μόνος που μπορεί να επιλύσει το θέμα είναι το Ανώτατο Δικαστήριο.

Υπό το φως των πιο πάνω απόψεων που εκφράστηκαν από τις διάφορες πλευρές, η πρόεδρος της επιτροπής δήλωσε ότι το θέμα συζητήθηκε εκτενέστατα και η συζήτησή του ενώπιον της επιτροπής ολοκληρώθηκε με την καταγραφή όλων των πιο πάνω θέσεων. Διαπιστώνοντας την ύπαρξη διάστασης απόψεων, κυρίως όσον αφορά την ερμηνεία του συντάγματος, ανέφερε ότι υπάρχουν οι διαδικασίες ελέγχου της συνταγματικότητας. Η πρόεδρος της επιτροπής δήλωσε επίσης ότι η επιτροπή είναι πρόθυμη να εξετάσει οποιαδήποτε συναινετική λύση θα μπορούσε να προταθεί από την κυβέρνηση εντός βέβαια της προθεσμίας των δεκαπέντε ημερών, η οποία καθορίζεται από το σύνταγμα ως περίοδος εξέτασης αναπεμφθέντος νόμου.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι καμιά συναινετική πρόταση δεν υποβλήθηκε στη συνέχεια στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού από την εκτελεστική εξουσία για περαιτέρω εξέταση. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, απέστειλε στην επιτροπή γραπτά στοιχεία

αναφορικά με τα ερωτήματα που τέθηκαν από μέρους των μελών της κατά την πρώτη συνεδρία επί του θέματος.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, αποφάσισε να εισηγηθεί την απόρριψη της αναπομπής υποστηρίζοντας τον αναπεμφθέντα νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εμμένοντας στην αρχική τους τοποθέτηση επί του θέματος, τάχθηκαν εναντίον του νόμου όπως αυτός ψηφίστηκε από την ολομέλεια του σώματος και συναφώς υπέρ της αποδοχής της αναπομπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό το λόγο, και νομίζω ότι θα ήταν φρονιμότερο, αντί να μπαίνουμε σε ομιλίες και να επαναλαμβάνουμε εαυτούς, να θέσω το θέμα με την άδειά σας σε ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε γραμματέα.

Με δεκαπέντε ψήφους υπέρ και τριάντα τρεις εναντίον, η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας απορρίπτεται.

Τα υπ' αριθμόν 2 και 3 θέματα αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Μαρία Κυριακού

Νικόλας Παπαδόπουλος

Ντίνος Χατζηνικόλας

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Μουσκάλλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 31^{ης} Μαρτίου και 5^{ης} Μαΐου 2009. Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης, εκπρόσωποι του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Συνδέσμου Πτυχιούχων Εγκεκριμένων Λογιστών-Ελεγκτών Κύπρου, του Ανεξάρτητου Συνδέσμου Λογιστών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και του Φορέα Προώθησης Ξένων Επενδύσεων (CIPA).

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113 με την Οδηγία 2007/63/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13^{ης} Νοεμβρίου 2007, η οποία επιτρέπει να μην απαιτείται η εξέταση του σχεδίου συγχώνευσης ή διάσπασης εταιρειών από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και η σύνταξη έκθεσης-εκτίμησης από αυτόν, αν συμφωνούν όλοι οι μέτοχοι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν το δικαίωμα ψήφου σε καθεμιά από τις εταιρείες που συμμετέχουν στη συγχώνευση ή διάσπαση. Η Οδηγία 2007/63/ΕΚ τροποποιεί τις Οδηγίες 78/855/ΕΟΚ και 82/891/ΕΚ όσον αφορά την απαίτηση για τη σύνταξη έκθεσης από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης ανώνυμων εταιρειών.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση και στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύουν το εν λόγω νομοσχέδιο, το νομοσχέδιο συντάχθηκε από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία. Σύμφωνα με την ίδια εισηγητική έκθεση, η Κυπριακή Δημοκρατία είχε υποχρέωση να μεταφέρει στην κυπριακή νομοθεσία τις διατάξεις της Οδηγίας 2007/63/ΕΚ μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Σημειώνεται δε ότι το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 19 Μαρτίου 2009. Λόγω της παράλειψης μεταφοράς της Οδηγίας αυτής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία προειδοποιητική επιστολή και η τελευταία ζήτησε παράταση μέχρι το τέλος Μαΐου του 2009.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας με επιστολή της προς την επιτροπή, ημερομηνίας 9 Απριλίου 2009, αναφέρει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέρριψε το αίτημα της Δημοκρατίας για παράταση της προθεσμίας και γι' αυτό παρίσταται επείγουσα ανάγκη ψήφισης του νομοσχεδίου αυτού σε νόμο.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 201Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γεώργιος Τάσου

Αθηνά Κυριακίδου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Γιώργος Βαρνάβα

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Ιουνίου 2008 και 28 Απριλίου 2009. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και

Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ), της Εθνικής Επιτροπής Αντιντόπινγκ και της Συμβουλευτικής Επιτροπής για Επιστημονικά Θέματα Αντιντόπινγκ στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η νομοθετική κύρωση, με βάση το άρθρο 169(2) του συντάγματος, της Διεθνούς Σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό του 2005, καθώς και η νομοθετική ρύθμιση των όσων απορρέουν από την εν λόγω σύμβαση, τα παραρτήματα και τα προσαρτήματά της.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, επισημαίνεται ότι η Σύμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό έχει ομόφωνα υιοθετηθεί στο Παρίσι, στις 19 Οκτωβρίου 2005, στα πλαίσια της 33^{ης} Γενικής Διάσκεψης της ΟΥΝΕΣΚΟ και η επικύρωσή της θεωρείται υψίστης σημασίας για την Κύπρο, ιδιαίτερα κάτω από τις σημερινές πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες.

Κατά το αρχικό στάδιο εξέτασης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής διαπιστώθηκε η ανάγκη αναθεώρησης του κειμένου του, ώστε να ανταποκρίνεται πληρέστερα στις απαιτήσεις των προνοιών της εν λόγω σύμβασης.

Η επιτροπή υπέδειξε επίσης προς το αρμόδιο υπουργείο ότι στο νομοσχέδιο αυτό δεν είχαν ενσωματωθεί με τη σωστή σειρά και στο σύνολό τους τόσο το κείμενο της σύμβασης στα αγγλικά όσο και η μετάφρασή του στα ελληνικά, καθώς και τα προσαρτήματα και τα παραρτήματά της.

Για τους πιο πάνω λόγους το αρμόδιο υπουργείο και η Νομική Υπηρεσία ανέλαβαν να ετοιμάσουν αναθεωρημένο κείμενο στο οποίο να είναι ενσωματωμένα όλα όσα υπέδειξε η επιτροπή.

Στη συνέχεια η Νομική Υπηρεσία με επιστολή της, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2008, κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο ετοιμάστηκε σύμφωνα με την υπόδειξη της επιτροπής, έτσι ώστε το νομοσχέδιο να ανταποκρίνεται πληρέστερα στις απαιτήσεις των προνοιών της υπό κύρωση σύμβασης. Ωστόσο, στο στάδιο αυτό δεν ήταν δυνατή η συνέχιση της εξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, αφού εξακολουθούσαν να απουσιάζουν από αυτό το πλήρες κείμενο της εν λόγω σύμβασης με τη μετάφρασή της στα ελληνικά, καθώς και όλα τα σχετικά προσαρτήματα και παραρτήματά της.

Στη συνέχεια το αρμόδιο υπουργείο σε συνεργασία με τον ΚΟΑ ετοίμασαν και απέστειλαν στις 13 Απριλίου 2009 στην επιτροπή όλα όσα υπολείπονταν, ώστε το νομοσχέδιο να συμπληρωθεί και να καταστεί δυνατή η προώθησή του στην ολομέλεια της Βουλής για ψήφιση.

Στα πλαίσια της εξέτασης του αναθεωρημένου νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, ο εκπρόσωπος της Εθνικής Επιτροπής Αντιντόπινγκ επισήμανε ότι πρέπει, εάν είναι δυνατό, η νομοθετική κύρωση της σύμβασης αυτής να γίνει πριν το τέλος του Απριλίου, γιατί υπάρχει ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Αντιντόπινγκ και την ΟΥΝΕΣΚΟ. Όπως επισήμανε επίσης ο ίδιος, η Κύπρος αποτελεί τη μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μια από τις εννέα συνολικά χώρες της Ευρώπης που δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει τη διαδικασία επικύρωσης της εν λόγω σύμβασης. Επιπρόσθετα, ο ίδιος υπέδειξε προς την επιτροπή την ανάγκη προσθήκης στο νομοσχέδιο και ορισμένων επιπρόσθετων προνοιών οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την περαιτέρω βελτίωσή του και εισηγήθηκε την προσθήκη τους στο νομοσχέδιο. Ειδικότερα, οι πρόνοιες αυτές αφορούν την προσθήκη στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου, που αναφέρεται στα αδικήματα και τις ποινές, και ορισμένων άλλων πράξεων που συνιστούν διάπραξη

αδικήματος. Το αρμόδιο υπουργείο και η Νομική Υπηρεσία συμφώνησαν με την πιο πάνω εισήγηση.

Περαιτέρω, στα πλαίσια της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής διαπιστώθηκε η ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση του αναθεωρημένου αυτού κειμένου, ώστε στο άρθρο 4 αυτού, που αφορά την εξουσία του αρμόδιου υπουργού για έκδοση διαταγμάτων, να γίνουν ορισμένες πρόσθετες ρυθμίσεις.

Ειδικότερα, σε σχέση με την αρχή η οποία θα είναι αρμόδια για την εφαρμογή των προνοιών της εν λόγω σύμβασης, κρίθηκε σκόπιμο να καθοριστούν συγκεκριμένες πρόνοιες αναφορικά με τη σύνθεση, τα προσόντα και τους όρους διορισμού των μελών της, ώστε να μην αφεθεί να γίνει η ρύθμισή τους στα πλαίσια της έκδοσης διατάγματος από τον υπουργό.

Συγκεκριμένα, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας με τη σύμφωνη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων μερών συνέταξε σχετικό εδάφιο στο άρθρο 4, με βάση το οποίο η αρμόδια αρχή θα αποτελείται από επτά έως έντεκα μέλη, τα οποία και θα διορίζονται σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:

1. Να είναι προσωπικότητες εγνωσμένου επαγγελματικού και ηθικού κύρους.
2. Να μην έχουν οποιαδήποτε συγκρουόμενα συμφέροντα με τους σκοπούς και τη λειτουργία της εν λόγω Αρχής.
3. Να μην επωφελούνται επαγγελματικά από τη συμμετοχή τους στην εν λόγω Αρχή.

Κατά τη συζήτηση επίσης ενώπιον της επιτροπής τα μέλη της απασχόλησε επίσης το θέμα της αυστηρότητας και του ύψους των ποινών που προβλέπονται για τις περιπτώσεις καταδίκης όσων διέπραξαν τα αδικήματα που προβλέπονται στο προτεινόμενο νόμο. Σύμφωνα όμως με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας και τον εκπρόσωπο της Εθνικής Επιτροπής Αντιντόπινγκ, το ύψος των ποινών συνάδει με τις σχετικές νομοθεσίες άλλων ευρωπαϊκών χωρών για το ντόπινγκ στον αθλητισμό.

Περαιτέρω, κρίθηκε αναγκαίο, στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, λόγω της μεγάλης καθυστέρησης που μεσολάβησε για τη μετάφραση της σύμβασης, καθώς και για την ετοιμασία όλων των αναγκαίων κειμένων που τη συνοδεύουν, ο προτεινόμενος νόμος για την κύρωση της εν λόγω σύμβασης να τεθεί άμεσα σε εφαρμογή από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι, λόγω της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε μέχρι να κατατεθεί από το αρμόδιο υπουργείο στην επιτροπή το πλήρες κείμενο του νομοσχεδίου και της σύμβασης με όλα τα προσαρτήματα και παραρτήματά της, αλλά και μέχρι να περιληφθούν όλες οι αναγκαίες τροποποιήσεις που κρίθηκαν σκόπιμες για τη βελτίωση του κειμένου του νομοσχεδίου, η ψήφισή του εκ των πραγμάτων δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθεί πριν από το τέλος Απριλίου του 2009.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις πρόνοιες του νομοσχεδίου αυτού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, για την κατά νόμο κύρωση της εν λόγω σύμβασης και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε αυτό να αναφέρεται ως «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

Εξουσία Υπουργού προς έκδοση Διαταγμάτων. Άρθρο 4.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 5.

Εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

Ετήσια έκθεση. Άρθρο 7.

Συνδρομή στο έργο της αρμόδιας αρχής. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 8;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Αθηνά Κυριακίδου

Στέλλα Κυριακίδου

Άγγελος Βότσης

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Απριλίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Οδοντιατρικού Συμβουλίου Κύπρου. Ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 15Α του περί Εγγραφής Οδοντιάτρων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμών, για σκοπούς εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, καθώς και την Οδηγία 2006/100/ΕΚ του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2006 για την προσαρμογή ορισμένων Οδηγιών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η αναγνώριση, υπό προϋποθέσεις, των τίτλων εκπαίδευσης ειδικευμένου οδοντιάτρου για πολίτες κρατών μελών οι τίτλοι εκπαίδευσης των οποίων δεν ικανοποιούν το σύνολο των απαιτήσεων εκπαίδευσης που καθορίζονται στον Κανονισμό 6 των βασικών κανονισμών σχετικά με την εκπαίδευση για την απόκτηση του τίτλου του ειδικού οδοντιάτρου.
2. Η τροποποίηση του Παραρτήματος των βασικών κανονισμών, το οποίο αναφέρεται στα διπλώματα, πιστοποιητικά και άλλους τίτλους του ειδικευμένου οδοντιάτρου που αναγνωρίζονται από το Οδοντιατρικό Συμβούλιο, έτσι ώστε να περιληφθούν, μεταξύ άλλων, σε αυτό οι σχετικοί τίτλοι που χορηγούνται από τους αρμόδιους οργανισμούς των κρατών μελών.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η χρονική δέσμευση για την υιοθέτηση των προνοιών των υπό αναφορά Οδηγιών από τα κράτη μέλη ήταν η 1^η Ιανουαρίου 2007 για την Οδηγία 2006/100/ΕΚ και η 20^η Οκτωβρίου 2007 για την Οδηγία 2005/36/ΕΚ. Σημειώνεται ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 2 Απριλίου 2009.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια της διαδικασίας ελέγχου της ορθής μεταφοράς των εν λόγω Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία σχετικές προειδοποιητικές επιστολές στις 20 Απριλίου 2007 και στις 27 Νοεμβρίου 2007, αντίστοιχα. Στη συνέχεια, απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη σε σχέση με την υποχρέωση για πλήρη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των υπό αναφορά Οδηγιών στις 23 Οκτωβρίου 2007 και στις 8 Μαΐου 2008, αντίστοιχα. Η Κυπριακή Δημοκρατία απέστειλε σχετικές απαντητικές επιστολές, οι οποίες όμως δεν ικανοποίησαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία παρέπεμψε τελικά το όλο θέμα ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Σημειώνεται ότι, με την ευκαιρία της συζήτησης των υπό αναφορά τροποποιητικών κανονισμών και σε συνεννόηση με τις αρμόδιες υπηρεσίες, κρίθηκε σκόπιμη η διόρθωση λανθασμένης αρίθμησης που εντοπίστηκε από τις υπηρεσίες της Βουλής στο κείμενο των βασικών υπό τροποποίηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των κανονισμών με βάση τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Ντίνος Χατζηνικόλας

Μαρία Κυριακού

Ανδρέας Μουσκάλλης

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους πιο πάνω εναρμονιστικούς κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Απριλίου και 5 Μαΐου 2009. Στα πλαίσια της εξέτασης των εν λόγω κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του ΚΕΒΕ. Το Υπουργείο Εξωτερικών, το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και η ΟΕΒ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Μέτρων και Σταθμών, έτσι ώστε να επιτευχθεί η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με:

1. το Μέρος Β.1 του Παραρτήματος της Οδηγίας 2006/96/ΕΚ του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2006 για την προσαρμογή ορισμένων Οδηγιών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.
2. την Οδηγία 2007/13/ΕΚ της Επιτροπής της 7^{ης} Μαρτίου 2007 για την τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 71/316/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουλίου 1971 περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τις κοινές διατάξεις για τα όργανα μετρήσεως και για τις μεθόδους μετρολογικού ελέγχου.

Παράλληλα, με τους εν λόγω τροποποιητικούς κανονισμούς σκοπεύεται η καλύτερη εναρμόνιση με την Οδηγία 71/316/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουλίου 1971 περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τις κοινές διατάξεις για τα όργανα μετρήσεως και για τις μεθόδους μετρολογικού ελέγχου, όπως αυτή τροποποιήθηκε τελευταία με την Οδηγία 2007/13/ΕΚ της Επιτροπής της 7^{ης} Μαρτίου 2007

για την τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 71/316/ΕΟΚ.

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τους εν λόγω εναρμονιστικούς κανονισμούς, η εναρμόνιση με το πιο πάνω αναφερόμενο ευρωπαϊκό κεκτημένο αποτελεί υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς τη δυνατότητα παρέκκλισης ή διαφοροποίησης. Σε ό,τι αφορά τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις για εναρμόνιση με το Μέρος Β.1 του Παραρτήματος της Οδηγίας 2006/96/ΕΚ, αυτές θα έπρεπε να είχαν τεθεί σε ισχύ το αργότερο μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε ό,τι αφορά τις νομοθετικές διατάξεις για εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/13/ΕΚ, αυτές θα έπρεπε να είχαν τεθεί σε ισχύ το αργότερο μέχρι τις 10 Μαρτίου 2008. Σε ό,τι αφορά τις νομοθετικές διατάξεις για καλύτερη εναρμόνιση με την Οδηγία 71/316/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιήθηκε τελευταία με την Οδηγία 2007/13/ΕΚ, αυτές θα έπρεπε να είχαν τεθεί σε ισχύ μέχρι την 1^η Μαΐου 2004. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 19 Φεβρουαρίου 2009.

Σε ό,τι αφορά την καθυστέρηση στην εναρμόνιση της ημεδαπής νομοθεσίας με το πιο πάνω αναφερόμενο ευρωπαϊκό κεκτημένο, αυτή οφείλεται, όπως αναφέρεται στο ίδιο επεξηγηματικό σημείωμα, κατά κύριο λόγο στις αυξημένες υποχρεώσεις του Κλάδου Μέτρων και Σταθμών κατά τα τελευταία δύο χρόνια, οι οποίες προέκυπταν από τη δέσμευσή του για υλοποίηση του σχεδίου «Ενίσχυση της Υποδομής στον Τομέα της Μετρολογίας στην Κύπρο», στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταβατικής Διευκόλυνσης 2004, στην επίπονη προσπάθεια εντοπισμού διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας για εναρμόνιση με τις διατάξεις των εν λόγω Οδηγιών, αλλά κυρίως με διατάξεις της Οδηγίας 71/316/ΕΟΚ, οι οποίες δεν είχαν ενσωματωθεί στην κυπριακή νομοθεσία παλαιότερα, καθώς επίσης και στην καθυστερημένη πρόσληψη του απαραίτητου πρόσθετου προσωπικού.

Σύμφωνα με τα όσα κατατέθηκαν στην επιτροπή, καθώς και τα όσα περαιτέρω αναφέρονται στο πιο πάνω επεξηγηματικό σημείωμα, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Οι τροποποιήσεις οι οποίες επιφέρονται με τους εν λόγω κανονισμούς αφορούν συγκεκριμένα:
  - α. στη συμπερίληψη του διακριτικού κεφαλαίου λατινικού γράμματος ή γραμμάτων και των δέκα χωρών που εντάχθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά το 2004, καθώς επίσης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας σε πρόνοιες των υφιστάμενων κανονισμών οι οποίες αφορούν στα σήματα έγκρισης ΕΟΚ τύπου και στις σφραγίδες αρχικής επαλήθευσης ΕΟΚ σε σχέση με τα όργανα μέτρησης για τα οποία χορηγείται έγκριση ΕΟΚ τύπου και πραγματοποιείται αρχική επαλήθευση ΕΟΚ και
  - β. στην εισαγωγή προνοιών στους υφιστάμενους κανονισμούς τόσο για την περιγραφή όσο και για την απεικόνιση του σχήματος, των διαστάσεων και του περιγράμματος των γραμμάτων και ψηφίων των σφραγίδων αρχικής επαλήθευσης ΕΟΚ σε σχέση με τα όργανα μέτρησης για τα οποία πραγματοποιείται αρχική επαλήθευση ΕΟΚ.
2. Με την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών προσαρμόζεται η υφιστάμενη κυπριακή νομοθεσία σε ό,τι αφορά την υιοθέτηση κοινών διατάξεων για τα όργανα μέτρησης και για τις μεθόδους μετρολογικού ελέγχου, ώστε να διευκολύνεται η ελεύθερη κυκλοφορία των οργάνων αυτών στην Ενιαία Εσωτερική Αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παρέχεται η δυνατότητα άσκησης αποτελεσματικού ελέγχου και εποπτείας της εμπορίας και χρήσης των εν λόγω οργάνων.

3. Η Κύπρος είναι σε θέση να υλοποιήσει τις πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας, αφού ήδη η αρμόδια αρχή, που είναι ο Κλάδος Μέτρων και Σταθμών, έχει στελεχωθεί με το απαραίτητο πρόσθετο προσωπικό, το οποίο και εκπαιδεύεται σε συνεχή βάση και είναι σε θέση να διεξάγει τον απαραίτητο μετρολογικό έλεγχο των οργάνων μέτρησης που διατίθενται στην αγορά ή/και θα χρησιμοποιηθούν στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο εν λόγω έλεγχος θα είναι αποτελεσματικότερος με την αναμενόμενη ανέγερση του νέου Εργαστηρίου Μετρολογίας.
4. Με την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών δεν αναμένεται να προκύψουν οποιεσδήποτε αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στους πολίτες ή σε αρχές ή σε οποιεσδήποτε ομάδες συμφερόντων της χώρας ούτε οποιεσδήποτε κοινωνικές ή άλλες επιπτώσεις. Αντίθετα, με τη συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα άσκησης του απαραίτητου μετρολογικού ελέγχου και της εποπτείας της εμπορίας και χρήσης των οργάνων μέτρησης προς όφελος των καταναλωτών. Με την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών δεν αναμένεται οποιoδήποτε άμεσο ή μακροχρόνιο κόστος τόσο για το κράτος όσο και για οποιαδήποτε ομάδα πολιτών.
5. Δεν κρίθηκαν σκόπιμες οποιεσδήποτε επαφές με ενδιαφερόμενες οργανώσεις, αφού η επίδραση στους φορείς αυτούς από την προτεινόμενη εναρμονιστική νομοθεσία είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη.

Ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ ανέφερε ότι, με δεδομένες τις δυο παρατηρήσεις του αρμόδιου τμήματος, ότι δηλαδή οι οποιεσδήποτε επαφές με ενδιαφερόμενες οργανώσεις δεν κρίθηκαν σκόπιμες, αφού η επίδραση στους φορείς αυτούς είναι ανύπαρκτη, ως επίσης ότι με την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών δεν αναμένεται οποιoδήποτε κόστος τόσο για το κράτος όσο και για οποιαδήποτε ομάδα πολιτών, συμφωνεί με τις πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των εν λόγω κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης) - Θέση Λειτουργού Επιμόρφωσης Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας

Διοίκησης) - Θέση Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Απριλίου και 4 Μαΐου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ), της ΠΑΣΥΔΥ και των επηρεαζόμενων υπαλλήλων.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ στην ΚΑΔΔ, ώστε αφενός η θέση αυτή να μετατραπεί από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής σε θέση προαγωγής μόνο και αφετέρου να περιληφθούν στο σχέδιο υπηρεσίας τα συνήθη προσόντα που περιλαμβάνονται στις θέσεις του επιπέδου αυτού στη δημόσια υπηρεσία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με σκοπό τη στελέχωση της ΚΑΔΔ με εξειδικευμένο προσωπικό, δημιουργήθηκαν σε πρώτη φάση το 2001 τρεις θέσεις Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ [Κλ. Α11⁽ⁱⁱ⁾], οι οποίες καθορίστηκαν ως θέσεις Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής, και τρεις θέσεις Λειτουργού Επιμόρφωσης (Κλ. Α8, Α10 και Α11). Σε δεύτερο στάδιο δημιουργήθηκαν το 2003 δύο ακόμη θέσεις Λειτουργού Επιμόρφωσης (Κλ. Α8, Α10 και Α11) και στη συνέχεια το 2007 δημιουργήθηκαν δύο θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Επιμόρφωσης [Κλ. Α13⁽ⁱⁱⁱ⁾], οι οποίες καθορίστηκαν ως θέσεις προαγωγής. Το 2005 πληρώθηκαν τρεις θέσεις Λειτουργού Επιμόρφωσης (Κλ. Α8, Α10 και Α11), οι οποίες αποτελούν το αμέσως κατώτερο επίπεδο, και η οργανωτική δομή της ΚΑΔΔ συμπληρώθηκε πρόσφατα με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό του 2007. Ως εκ τούτου, καθίσταται αναγκαία η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄, ώστε η εν λόγω θέση να μετατραπεί από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής σε θέση προαγωγής μόνο, για σκοπούς ίσης μεταχείρισης με άλλες ομοειδείς κατηγορίες προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, επηρεαζόμενοι υπάλληλοι της ΚΑΔΔ εξέφρασαν την αντίθεσή τους με τις πρόνοιες του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας με τις οποίες, σύμφωνα με τους ίδιους, παραγνωρίζεται η πείρα που αποκτήθηκε από την υπηρεσία υπαλλήλων υπηρετούντων στην αμέσως κατώτερη θέση Λειτουργού Επιμόρφωσης είτε σε έκτακτη βάση είτε με απόσπαση και οι οποίοι συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντα της εν λόγω θέσης μετά το μόνιμο διορισμό τους στη συγκεκριμένη θέση ή σε θέση που ανήκει σε διαφορετική δομή στην ΚΑΔΔ. Περαιτέρω, όπως δήλωσαν οι ίδιοι, η προτεινόμενη μετατροπή της θέσης από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής σε θέση προαγωγής περιορίζει το δικαίωμά τους για διεκδίκηση της θέσης Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄.

Ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ανέφερε σε σχέση με τα πιο πάνω ότι με βάση τη γενικά ακολουθούμενη πολιτική, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί κατόπιν συμφωνίας με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, όλες οι θέσεις στις μισθοδοτικές κλίμακες Α11⁽ⁱⁱ⁾ και Α13⁽ⁱⁱⁱ⁾ στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα είναι κατά κανόνα θέσεις προαγωγής, με εξαίρεση κάποιες θέσεις που

δημιουργούνται αποσπασματικά για τη στελέχωση ενός νέου τμήματος ή υπηρεσίας, οι οποίες καθορίζονται αρχικά ως θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής, επειδή δεν υπάρχουν εγκεκριμένες θέσεις στον αμέσως κατώτερο βαθμό, ώστε να υπάρχουν υποψήφιοι για προαγωγή. Στη συνέχεια, σύμφωνα με τον ίδιο, όταν διορίζονται υπάλληλοι στο αμέσως κατώτερο επίπεδο, αυτές μετατρέπονται σε θέσεις προαγωγής. Επιπρόσθετα, όπως επισήμανε ο ίδιος, το εν λόγω σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσαν στην επιτροπή ότι συμφωνούν με όλα όσα αναφέρθηκαν από το διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Περαιτέρω, οι ίδιοι επισήμαναν ότι τα σχέδια υπηρεσίας θα πρέπει να διασφαλίζουν την αμεροληψία της δημόσιας διοίκησης και σε καμιά περίπτωση αυτά δεν πρέπει να προσωποποιούνται.

Στη βάση των πιο πάνω, η επιτροπή επισημαίνει αφενός ότι τα σχέδια υπηρεσίας δεν πρέπει να προσωποποιούνται, αλλά αυτά πρέπει να εξυπηρετούν την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της υπηρεσίας την οποία αφορούν με γνώμονα πάντα το δημόσιο συμφέρον, και αφετέρου ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας δεν περιορίζει το δικαίωμα για προαγωγή των υπηρετούντων στις θέσεις που ανήκουν στη δομή που αυτό αφορά. Περαιτέρω, όσον αφορά την αναγνώριση της πείρας που αποκτήθηκε σε έκτακτη βάση, η επιτροπή, αν και δεν απορρίπτει ως αδικαιολόγητο το επιχείρημα που ηγέρθη για παραγνώριση τέτοιας πείρας η οποία και μπορεί να αξιολογηθεί στα πλαίσια της διαδικασίας προαγωγής, θεωρεί ότι τυχόν αποδοχή σχετικής εισήγησης για αναγνώριση της πείρας αυτής θα ήταν αντίθετη με την πάγια τακτική που ακολουθείται σε σχέση με το μεγάλο αριθμό έκτακτων υπαλλήλων που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Κρατικό Αρχείο) - Θέση Συντηρητή Εγγράφων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Κρατικό Αρχείο) - Θέση Συντηρητή Εγγράφων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Απριλίου και στις 4 Μαΐου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Κρατικού Αρχείου, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Συντηρητή Εγγράφων στο Κρατικό Αρχείο, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού, ώστε στα απαιτούμενα προσόντα να διευρυνθεί ο κύκλος των διπλωμάτων των μεταλυκειακών σπουδών που απαιτούνται για τη συντήρηση εγγράφων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η διεύρυνση των πιο πάνω προσόντων κρίθηκε αναγκαία, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα εξεύρεσης προσοντούχων υποψηφίων, αφού κατά την τελευταία διαδικασία για την πλήρωση μιας κενής θέσης Συντηρητή Εγγράφων στο Κρατικό Αρχείο διαπιστώθηκε ότι κανένας από τους υποψηφίους δεν κατείχε το απαιτούμενο προσόν στη συντήρηση εγγράφων σύμφωνα με το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας, γι' αυτό και η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) τερμάτισε τη διαδικασία.

Σημειώνεται ότι το υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εισηγήθηκε στην επιτροπή τη μετατροπή της υπό αναφορά θέσης από θέση πρώτου διορισμού, όπως προτείνεται, σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωσή της εντός του 2009, αφού διαφορετικά, ως θέση πρώτου διορισμού, σύμφωνα με τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο, δεν μπορεί να δημοσιευθεί μετά το πρώτο τετράμηνο του έτους 2009.

Σημειώνεται ότι όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με την πιο πάνω εισήγηση, την οποία τελικά υιοθέτησε και η επιτροπή, διαμορφώνοντας ανάλογα τους κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από αυτή στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Απριλίου και 4 Μαΐου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργείο Οικονομικών, στα πλαίσια συμφωνίας με την ΠΑΣΥΔΥ για αναθεώρηση του κρατικού μισθολογίου, το 2002, ανέλαβε την υποχρέωση για διεξαγωγή μελέτης διαχωρισμού των διαζευκτικών προσόντων για τις θέσεις των οικονομικών και τεχνικών κλάδων στα σχέδια υπηρεσίας των οποίων προβλέπονται τέτοια προσόντα.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω μελέτης, που διεξήχθη στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, αποφασίστηκε η δημιουργία των θέσεων Τεχνικού Μηχανικού, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως, η οποία είναι θέση προαγωγής, και Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, η οποία είναι επίσης θέση προαγωγής. Η πιο πάνω μελέτη, που αφορούσε το διαχωρισμό των θέσεων και τη δημιουργία και/ή μετάταξη του υφιστάμενου προσωπικού στις υπό αναφορά πιο πάνω θέσεις, υλοποιήθηκε με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2007.

Σημειώνεται ότι τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Στο στάδιο της μελέτης των πιο πάνω κανονισμών ο διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως εισηγήθηκε στην επιτροπή τη μετατροπή της θέσης Τεχνικού Μηχανικού από θέση πρώτου διορισμού, όπως προτείνεται, σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωσή της εντός του 2009, αφού, διαφορετικά, ως θέση πρώτου διορισμού, σύμφωνα με τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο, δεν μπορεί να δημοσιευθεί μετά το πρώτο τετράμηνο του έτους 2009.

Σημειώνεται ότι όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με την πιο πάνω εισήγηση, την οποία τελικά υιοθέτησε και η επιτροπή, διαμορφώνοντας ανάλογα τους πιο πάνω κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ ησυχία, κύριοι συνάδελφοι!

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή, Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Γεωργικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης και Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή, Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Γεωργικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης και Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Απριλίου και 4 Μαΐου 2009.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή, Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Γεωργικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης και Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης στο Τμήμα Γεωργίας, οι οποίες είναι όλες θέσεις προαγωγής, ώστε αυτά να εκσυγχρονιστούν και να μη δυσχεραίνουν το έργο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι πιο πάνω τροποποιήσεις κατέστησαν αναγκαίες έπειτα από σχετικές επισημάνσεις της ΕΔΥ, οι οποίες περιέχονται σε επιστολή της προς τον Υπουργό Οικονομικών με την οποία ζητείται η τροποποίηση και/ή βελτίωση των προνοιών των υπό συζήτηση σχεδίων υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 14 μέχρι 17 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει αισίως η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.090-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Οι περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών - Θέση Λειτουργού Πληρωμών Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

- (Αρ. Φακ. 23.03.046.064-2009).
3.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.034-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
4.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία κατά τη Διαχείριση Εξορυκτικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.035-2009).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
5.	Οι περί Σχολικών Εφορειών (Συντήρηση και Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων και Άλλα Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.002-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
6.	Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.136-2008).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Έγγραφο (Υπ. Οικ. 8/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 έως 1991. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πρόταση νόμου

Κατατέθηκε από

Παραπέμπεται στην επιτροπή

Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.02.050.021-2009).

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων

Συγκοινωνιών και Έργων

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε παρατήρηση;

Όχι.

Προχωρούμε επομένως στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.496, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα προτίθεται να λάβει για προστασία από την κατολίσθηση πετρών που σημειώνεται στο δρόμο Νατάς-Αναρίτας (επαρχία Πάφου), γεγονός που έχει καταστήσει το δρόμο επικίνδυνο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.497, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το έργο βελτίωσης της λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στην κοινότητα Κονιών (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.498, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Κονιών (επαρχία Πάφου) να κηρυχθεί σε πολεοδομικό έργο ο δρόμος που θα οδηγεί προς τη βιοτεχνική περιοχή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.499, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Άρμου (επαρχία Πάφου) για μείωση της έκτασης που βρίσκεται εντός της πολεοδομικής ζώνης Ζ3 στα όρια της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.500, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς σκοπεύει να ικανοποιήσει τις ανάγκες υδροδότησης της περιοχής εκτός της οικιστικής ζώνης της κοινότητας Άρμου, όπου έχουν ανεγερθεί αρκετές κατοικίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.501, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού οφείλεται η καθυστέρηση στη μελέτη του δρόμου που θα συνδέει την κοινότητα Άρμου με την κοινότητα Κονιών (επαρχία Πάφου) και πότε αναμένεται η ολοκλήρωση της εν λόγω μελέτης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.502, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το έργο αναπαλαίωσης των παλαιών βρυσών της κοινότητας Επισκοπής (επαρχία Πάφου), για το οποίο έχουν υποβληθεί τα σχέδια, αλλά εξακολουθεί να εκκρεμεί η έγκριση της πολεοδομικής άδειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.503, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Επισκοπής (επαρχία Πάφου) για μείωση της ζώνης προστασίας της περιοχής γύρω από τον γκρεμό και τους βράχους της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.504, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προγραμματίζεται η βελτίωση του δρόμου Νατάς-Επισκοπής (επαρχία Πάφου). Ο δρόμος έχει υποστεί πολλές ζημιές από τις βροχοπτώσεις και δημιουργείται σοβαρό πρόβλημα οδικής ασφάλειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.505, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προγραμματίζεται η ανέγερση μουσείου λαϊκής τέχνης στην κοινότητα Νατάς (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.506, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ) για εξίσωση της αντιμισθίας των εθνοφρουρών μελών πενταμελών οικογενειών με την αντιμισθία των εθνοφρουρών μελών πολύτεκνων οικογενειών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.507, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ) για παραχώρηση κρατικής γης στην οργάνωση, με σκοπό τη δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου για παιδιά και αναπαυτηρίων για τα μέλη της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.508, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ) για παραχώρηση χορηγίας αγοράς αυτοκινήτου, όπως παραχωρείται και στις εξαμελείς οικογένειες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.509, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ) για δωρεάν διακίνηση όλων των μαθητών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.510, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει τα δικαιολογημένα αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ):

1. για αύξηση της ειδικής φοιτητικής χορηγίας στις πενταμελείς οικογένειες και
2. για μείωση διδασκτρων στα δημόσια νηπιαγωγεία όπως ισχύει και για τις πολύτεκνες οικογένειες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.511, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα της Βουλής πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ) για αύξηση και εξίσωση της κρατικής χορηγίας προς την ΠΟΠΟ με αυτήν που παραχωρείται και στην Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.512, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα της Βουλής πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ) για βελτίωση της τιμολογιακής πολιτικής στα δημοτικά τέλη, το νερό, τα καύσιμα και το πετρέλαιο θέρμανσης, λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανάγκες της πενταμελούς οικογένειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.513, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα της Βουλής πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ) για περαιτέρω βελτίωση και διεύρυνση των κριτηρίων απόκτησης στέγης μέσω του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και άλλων κυβερνητικών σχεδίων, με στόχο την ίση μεταχείριση με τις εξαμελείς οικογένειες σε θέματα στεγαστικής πολιτικής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.514, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα της Βουλής πώς αντιμετωπίζει τα δικαιολογημένα αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ):

1. για επέκταση του επιδόματος μάνας σε όλες τις τρίτεκνες μάνες (επαναφορά του επιδόματος με βάση τη νομοθεσία του 2002) και
2. για άρση της αδικίας όσον αφορά το διαχωρισμό των τρίτεκνων μητέρων σε δικαιούχες και μη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.515, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα της Βουλής πώς αντιμετωπίζει τα δικαιολογημένα αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ):

1. για αύξηση και εξίσωση του επιδόματος τέκνου με αυτό που παραχωρείται και στις πολύτεκνες οικογένειες,
2. για ετήσια αναθεώρηση του επιδόματος τέκνου με σκοπό την αναπλήρωση της αγοραστικής του δύναμης,
3. για παραχώρηση 13^{ου} επιδόματος τέκνου και

για άρση της αδικίας όσον αφορά το διαχωρισμό των τρίτεκνων οικογενειών σε δικαιούχες και μη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.516, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο Σύνδεσμος Αστυνομίας Κύπρου ζητά όπως αυξηθεί το όριο αφυπηρέτησης των μελών του αστυνομικού σώματος, αναφερόμενος σε έκθεση του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως, την οποία διαβίβασε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τον Αρχηγό Αστυνομίας, που φαίνεται να δικαιώνει το αίτημά τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση του επί του αιτήματος του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.517, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι χορηγίες για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αντιμετώπισης της μάστιγας των ναρκωτικών καθυστερούν να παραχωρηθούν στους δικαιούχους, παρά την έγκαιρη έγκριση της σχετικής πρόνοιας του προϋπολογισμού από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των αντιπροσώπων γιατί παρατηρείται κάθε χρόνο η ίδια καθυστέρηση και τότε επιτέλους αναμένεται να επιλυθεί το πρόβλημα της καθυστερημένης παροχής των χορηγιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.518, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ έχουν επιστραφεί οι ιδιοκτησίες στους νόμιμους ιδιοκτήτες τους οι οποίες είχαν κρατικοποιηθεί μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και την επιβολή του κομμουνιστικού καθεστώτος. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, η κάθε χώρα έχει ακολουθήσει τη δική της μέθοδο, βασισμένη όμως πάντα σε νομικά επιχειρήματα.

Επειδή οι περισσότερες από αυτές τις χώρες είναι σήμερα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και η Κύπρος, και επειδή το πρόβλημα της επιστροφής περιουσιών έχει κάποιες ομοιότητες με την περίπτωση της Κύπρου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έγινε οποιαδήποτε συγκριτική έρευνα σε σχέση με τα προηγούμενα που δημιουργήθηκαν και πώς σκέφτεται να αντιμετωπίσει το θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.519, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Γνωρίζω ότι παλαιότερα είχε συζητηθεί η ιδέα να δοθεί το δικαίωμα σε πολίτες να καταγγέλλουν τροχαίες παραβάσεις και να εκδίδουν και εξώδικα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των αντιπροσώπων αν υπάρχει σκέψη να εισαχθεί το μέτρο αυτό, προκειμένου να περιοριστούν οι τροχαίες παραβάσεις, οι οποίες αποτελούν τον κυριότερο λόγο πρόκλησης των οδικών ατυχημάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.520, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στο χωριό Κλωνάρι της επαρχίας Λεμεσού η προστατευόμενη αιωνόβιος δρυς έχει υποστεί μεγάλη ζημιά από την περσινή πυρκαγιά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες του υπουργείου του, ούτως ώστε να επουλωθούν οι πληγές της δρυός που δημιουργήθηκαν από την πυρκαγιά του 2008, και αν υπάρχουν σχέδια να αξιοποιηθεί ο πέριξ χώρος, στον οποίο περιλαμβάνεται και ένα παραδοσιακό λαγούμι.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.521, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι εκκρεμεί η έκδοση πολλών διαταγμάτων προστασίας αιωνόβιων δέντρων από το Τμήμα Πολεοδομίας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί σημειώνεται αυτή η καθυστέρηση, ποια συγκεκριμένα διατάγματα διατήρησης δέντρων ή συστάδων δέντρων καθυστερούν και αν μπορεί να απλοποιηθεί, εκσυγχρονιστεί και επιταχυνθεί η διαδικασία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.522, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Δασών και το Τμήμα Πολεοδομίας έχουν κηρύξει σημαντικό αριθμό αιωνόβιων δέντρων σε διατηρητέα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον κατάλογο των διατηρητέων αιωνόβιων δέντρων, ποια είναι τα μέτρα προστασίας τους, ποια τα αποτρεπτικά μέτρα έναντι ζημιών και αν υπάρχει ενιαία σήμανση και πινακίδες πληροφόρησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.523, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Είναι γνωστό ότι υπάρχει μια πολύχρονη συζήτηση για την προστασία μιας από τις μοναδικές εναπομείνουσες δεντροστοιχίες της Λευκωσίας, αυτής στην οδό Κυριάκου Μάτση στους Αγίους Ομολογητές. Πολλοί θεωρούν ότι τα δέντρα πρέπει να κοπούν, γιατί αποτελούν κίνδυνο για τα διερχόμενα αυτοκίνητα και προκαλούν κινδύνους ασφάλειας. Άλλοι θεωρούν αδιανόητο να κοπούν τα μεγάλα και ιστορικά αυτά δέντρα. Υπάρχει βεβαίως και η εισήγηση να μετατραπεί η οδός σε μονόδρομο, να διατηρηθεί ο παραδοσιακός της χαρακτήρας και να επιλυθούν όλα τα ενδεχόμενα οδικά προβλήματα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις θέσεις του υπουργείου του για το μέλλον των δέντρων στην Κυριάκου Μάτση στη Λευκωσία και για την τοποθέτησή του επί της εισήγησης για μονοδρόμηση της οδού, ώστε να διασωθούν τα δέντρα, να παραμείνει ο παραδοσιακός χαρακτήρας και να επιλυθούν τα όποια κυκλοφοριακά προβλήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.524, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ο δρόμος Πέγειας-Κάθικα είναι ένας δρόμος που εξυπηρετεί πάρα πολλούς οδηγούς, αλλά η διαγράμμισή του είναι ελλιπής, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα στην οδική ασφάλεια.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Κάθικα για διαγράμμιση του εν λόγω δρόμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.525, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Η κοινότητα Κρίτου Τέρας έχει εξασφαλίσει τεμάχιο για οικοδόμηση κοινοτικών κτιρίων πολλαπλής χρήσης. Η κοινότητα ζητά όπως προωθηθεί η ανέγερση των κοινοτικών κτιρίων στο εν λόγω τεμάχιο και γίνει ταυτόχρονος εξωραϊσμός του χώρου ανατολικά του οικοπέδου αυτού, όπου βρίσκεται ο πυρήνας της κοινότητας.»

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα προωθηθούν τα πιο πάνω έργα από πλευράς του κράτους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.526, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προγραμματίζονται βελτιωτικά έργα στον παρακαμπτήριο δρόμο που συνδέει τις κοινότητες Πάνω Αρόδων και Ίνειας στην επαρχία Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.527, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Πάνω Αρόδων για ανακατασκευή πετρότοιχου στην είσοδο της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.528, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα μπορούσε να στηριχθεί η κοινότητα Πάνω Αρόδων από το κράτος με ειδική οικονομική βοήθεια για εκτέλεση διάφορων αναγκαίων έργων δημόσιου οφέλους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.529, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Η συμβολή του δρόμου που οδηγεί προς την κοινότητα Θελέτρας από τον κύριο δρόμο Στρομπιού-Κάθικα παρουσιάζει προβλήματα ορατότητας για τους οδηγούς.»

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα προτίθεται να πάρει, ώστε να βελτιωθεί η ορατότητα σε αυτό το σημείο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.530, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο πρόκειται να γίνει η αναγκαία διαπλάτυνση του αγροτικού δρόμου Θελέτρας-Στρομπιού, ώστε να διευκολυνθούν οι κάτοικοι των δύο κοινοτήτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.531, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο πρόκειται να δοθεί έκτακτη οικονομική βοήθεια για την προώθηση διάφορων έργων στην κοινότητα Ίνειας, τα οποία θα συμβάλουν στη βελτίωση της εικόνας της κοινότητας και της ποιότητας της ζωής των κατοίκων της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.532, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα προωθηθούν τα πιο κάτω βελτιωτικά έργα στην κοινότητα Δρούσειας:

1. Ανάπλαση πλατείας και υπαίθριου θεάτρου.
2. Αναπαλαίωση παραδοσιακής βρύσης στο κέντρο της κοινότητας κα ανέγερση κοινοτικών κτιρίων.
3. Ανάπλαση δρόμου και χώρου γύρω από την εκκλησία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.533, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα ολοκληρωθεί η αναβάθμιση του δρόμου Δρούσειας - Πόλης Χρυσοχούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.534, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού βρίσκεται η διαδικασία δημιουργίας πάρκου μελέτης αμφιβίων και ερπετών της Κύπρου στην κοινότητα Κρίτου Τέρα. Στις 8 Μαΐου 2008 το αίτημα της κοινότητας για την ενοίκιαση τουρκοκυπριακού τεμαχίου για εκπλήρωση του πιο πάνω σκοπού εγκρίθηκε, αλλά έκτοτε εκκρεμεί η σύναψη ενοικιαστηρίου εγγράφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.535, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα γίνει αποδεκτό το αίτημα της κοινότητας Κρίτου Τέρα για την ανέγερση υδατοδεξαμενής σε ύψωμα βόρεια της κοινότητας, ώστε να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες οικιών που ανεγείρονται και θα ανεγερθούν σε σημεία όπου δε θα μπορεί να ανταποκριθεί η υφιστάμενη υδατοδεξαμενή λόγω υψομετρικής διαφοράς, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η ανάπτυξη της κοινότητας.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.399, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.399, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2007, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου με αρ. φακ. 23.06.009.01.399 και ημερ. 22/05/07, σας ενημερώνω με βάση τη σχετική συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) ότι ως γενικότερο θέμα πολιτικής ο Οργανισμός αντιμετωπίζει θετικά την κατασκευή δύο γηπέδων ανοικτού χώρου στην Κοινότητα Κοράκου. Ως εκ τούτου θα πρέπει η Κοινότητα Κοράκου να υποβάλει συμπληρωμένη μελέτη στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ πλήρως στοιχειοθετημένη για τη λήψη σχετικής απόφασης.

2. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση. Απολογούμαστε για την καθυστέρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.096, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.096 και ημερ. 8.10.08 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τη μεταφορά ηλικιωμένων επιβατών από το χωριό Κινούσα στην Πόλη Χρυσοχούς

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.096, και ημερ. 15 Οκτωβρίου 2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι με βάση έρευνα του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου, διαπιστώθηκε ότι τα δημόσια αδειούχα λεωφορεία μεταφέρουν κυρίως μαθητές, ώστε να μην εξυπηρετούνται επαρκώς άλλοι επιβάτες και οι ηλικιωμένοι κάτοικοι του χωριού. Για επίλυση του θέματος αυτού έχουν γίνει διευθετήσεις για παραχώρηση αδειών στα λεωφορεία που μεταφέρουν περιορισμένο αριθμό μαθητών, να μεταφέρουν επιπρόσθετα και επιβάτες, δηλαδή συνταξιούχους και επιβάτες που πληρώνουν κόμιστρο για τη μεταφορά τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.136, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.136 και ημερομηνία 17 Οκτωβρίου, 2008 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Θέμα: Ημιτελείς εργασίες στο δρόμο που διασχίζει τις Κέδαρες

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.136, ημερομηνίας 22.10.2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο κύριος δρόμος που διασχίζει τις Κέδαρες βελτιώθηκε μέσα στα πλαίσια συμβολαίου το οποίο εκτελέστηκε το 2001. Ο εργολάβος του έργου το εγκατέλειψε αφήνοντάς το ημιτελές λόγω κατάσχεσης άλλων δύο έργων που εκτελούσε, λόγω καθυστερήσεων.
2. Αρκετές εργασίες που απέμειναν εκτελέστηκαν με μικρές προσφορές που προκήρυξε το Επαρχιακό Γραφείο Πάφου και άλλες εργασίες εκτελέστηκαν από συνεργεία του Τμήματος Δημοσίων Έργων.
3. Περαιτέρω πληροφορείστε ότι, μέσα στο 2008 το Τμήμα Δημοσίων Έργων εκτέλεσε εργασίες στις Κέδαρες έναντι δαπάνης 20.000 Ευρώ, όπως περιφράξεις κτημάτων, κατασκευή τοίχου αντιστήριξης, διαμόρφωση του χώρου για την είσοδο οικίας, της οποίας η πρόσβαση είχε αποκοπεί στο στάδιο της εκτέλεσης του έργου. Μέσα στο 2009 έχει παραχωρηθεί πρόσθετο ποσό 15.000 Ευρώ για την κατασκευή ενός τοίχου.
4. Στα πλαίσια του συμβολαίου έγιναν κατασκευές ή άλλες εργασίες εκτός από την επάλειψη του δρόμου. Το Επαρχιακό Γραφείο Πάφου βρίσκεται συνεχώς σε επαφή με τις Τοπικές Αρχές για την εκτέλεση και άλλων βελτιωτικών έργων, όπου είναι δυνατό.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.141, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.141, ημερομηνίας 17.10.08, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Μελέτη για κατασκευή πεζοδρομίων στον Πωμό

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.141, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοιμάζει μελέτη για κατασκευή πεζοδρομίων στον κύριο δρόμο Πόλης-Πωμού, εντός της Κοινότητας Πωμού σε μήκος 410 μέτρων η οποία βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο.
2. Έχει ήδη παραχωρηθεί ποσό ύψους 65.000 Ευρώ στον Επαρχιακό Μηχανικό Πάφου για έναρξη εργασιών εντός του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.212, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.212, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τον Ιούνιο του 2007, μετά από διαβουλεύσεις του πρώην Υπουργού Υγείας κ. Χάρη Χαραλάμπους με τους εμπλεκόμενους φορείς, κατατέθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο Πρόταση για την υιοθέτηση πολιτικής για την αυτονόμηση των Κρατικών Νοσηλευτηρίων, την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 11.7.2007. Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, εγκρίθηκαν κατευθυντήριες γραμμές για τη σύνταξη νέου Νομοσχεδίου, με βάση το οποίο θα αυτονομηθούν τα Κρατικά Νοσηλευτήρια, καθώς και η ίδρυση ενός Νοσοκομειακού Οργανισμού στον οποίο θα υπαχθούν.

Το Υπουργείο Υγείας έχει ολοκληρώσει την σύνταξη του προσχεδίου Νομοσχεδίου το οποίο τυγχάνει νομοτεχνικής επεξεργασίας από την Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και θα αποτελέσει και το αντικείμενο των διαπραγματεύσεων που θα διεξαχθούν με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Σχετικά με την αναδιοργάνωση των Νοσοκομείων στα πλαίσια εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας, το Υπουργείο Υγείας έχει προβεί στην αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών από οίκο Συμβούλων. Η σύμβαση υπογράφηκε στις 12.2.2008 και το έργο έχει ήδη ξεκινήσει. Στα πλαίσια του έργου αυτού έχει συσταθεί ομάδα η οποία εργάζεται τόσο πάνω στα θέματα διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού και το καθεστώς των μόνιμων δημοσίων υπαλλήλων, όσο και στο θέμα της προώθησης του Νομοσχεδίου προς την Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαΐου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.226, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.226, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσου Μητσόπουλου

Η επαιτεία ως αυτοτελής και απροκάλυπτη πράξη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 και συνιστά αδίκημα με βάση το εδάφιο (β) του άρθρου 188.

Η Αστυνομία, πέραν της δίωξης των παρανομώντων, λαμβάνει και μέτρα για αντιμετώπιση του φαινομένου της επαιτείας. Το βασικότερο μέτρο είναι η ενημέρωση του κοινού μέσω των Μ.Μ.Ε. για τη δράση ομάδων προσώπων ή και ατόμων που δρουν μεμονωμένα και ζητιανεύουν. Ιδιαίτερη έμφαση στην ενημέρωση του κοινού δίνεται κατά τις μέρες των εορτών του Πάσχα και των Χριστουγέννων. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τα σημεία που συνήθως δραστηριοποιούνται τέτοια άτομα, τον τρόπο αντιμετώπισης τέτοιων περιστατικών από πλευράς των πολιτών και την υπόδειξη όπως τέτοιες περιπτώσεις καταγγέλλονται στην Αστυνομία για τα περαιτέρω.

Κατά το έτος 2008 έγιναν από μέλη της αστυνομίας 188 εξώδικες καταγγελίες για επαιτεία.

Τα άτομα που συνήθως εμπλέκονται σε τέτοιου είδους δραστηριότητες προέρχονται ιδιαίτερα από τη Ρουμανία, Βουλγαρία και Πολωνία.

Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο δεν παρουσιάζει οποιοδήποτε πρόβλημα που να δυσχεραίνει την αντιμετώπιση της επαιτείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.271, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.271, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου - Προοπτική δημιουργίας αθλητικών και μουσικών λυκείων στη Λάρνακα

Αναφορικά με το θέμα της δημιουργίας αθλητικών και μουσικών λυκείων στη Λάρνακα για κάλυψη των αναγκών των επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου, πληροφορείσθε τα εξής:

- (α) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αντιμετωπίζει θετικά την πιθανότητα επέκτασης της λειτουργίας μουσικών και αθλητικών σχολείων για κάλυψη όλων των επαρχιών.
- (β) Σε πρώτο στάδιο θα επιδιωχθεί επέκταση του θεσμού και στο γυμνασιακό κύκλο, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες και των δύο βαθμίδων της Μέσης Εκπαίδευσης.
- (γ) Ο θεσμός του αθλητικού και μουσικού λυκείου είναι ακόμη πιλοτικός. Με την ολοκλήρωση του τριετούς κύκλου σπουδών στο τέλος της τρέχουσας σχολικής χρονιάς (2008-2009) και τη συνακόλουθη αξιολόγηση, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα προχωρήσει στη λήψη οριστικών αποφάσεων για τη συζητούμενη επέκταση.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.350, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.350, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη για οικοδομικά υλικά από τα κατεχόμενα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.350 ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Μετά από σχετική έρευνα που έγινε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων δεν διαπιστώθηκε να έχουν χρησιμοποιηθεί σε Κυβερνητικά Έργα αδρανή υλικά (αμμοχάλικα) και τούβλα από τα κατεχόμενα.
- 2) Όσον αφορά έργα του Ιδιωτικού Τομέα, από σχετική έρευνα σε άλλα Κυβερνητικά Τμήματα και Υπηρεσίες, οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Τομέα Υπηρεσιών Δομικών Προϊόντων του Υπουργείου Εσωτερικών, απάντησαν ότι γνωρίζουν το θέμα.
- 3) Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει αποστείλει επιστολή στο Υπουργείο Εσωτερικών για να σας ενημερώσει με περισσότερες λεπτομέρειες για το συγκεκριμένο θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.384, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.384, ημερομηνίας 20.2.2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με την επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.384 και ημερ. 5.3.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και τις προθέσεις του Υπουργείου Εσωτερικών ως προς την προώθηση αποφάσεων για τη μεταφορά αυτοτελών και πρωτογενών πόρων στις τοπικές αρχές, σας πληροφορώ ότι υπεγράφη στις 8.1.2009 συμφωνία μεταξύ της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου αφ' ενός, και του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης της Ελλάδας αφ' ετέρου, με την οποία ανατέθηκε η εκπόνηση Μελέτης Αναδιάρθρωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κύπρου.

2. Σκοπός της μελέτης είναι ο εντοπισμός των αδυναμιών του υφιστάμενου συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίες δρουν ανασταλτικά στην ικανότητά του να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις για αποτελεσματικές λειτουργίες προς τον πολίτη με τον πλέον άμεσο και αποδοτικό τρόπο. Επίσης στόχος είναι να υποδειχθούν τεκμηριωμένα οι απαραίτητες θεσμικές αλλαγές, ώστε να καταστεί ικανή η τοπική αυτοδιοίκηση να καλύψει την υφιστάμενη σήμερα αδυναμία της. Η προτεινόμενη από τη μελέτη αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης θα πρέπει να εξασφαλίζει τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό της λειτουργικότητας της, καθώς επίσης την επιθυμητή λειτουργική αυτοτέλεια συνδεδεμένη με την οικονομική της αυτοτέλεια.

3. Η μελέτη θα παραδοθεί τέλος Δεκεμβρίου, 2009 ώστε βάσει των αποτελεσμάτων να προωθηθούν οι αναγκαίες θεσμικές, οικονομικές και διοικητικές ρυθμίσεις πριν τις επόμενες Δημοτικές και Κοινοτικές εκλογές.

4. Οφείλω τέλος να επισημάνω ότι όσον αφορά την οικονομική ενίσχυση των Τοπικών Αρχών, το Κράτος τους παραχωρεί, μεταξύ άλλων, απευθείας ετήσια χορηγία η οποία κατά το 2007 ανήλθε στα €64 εκ., κατά το 2008 στα €73.5 εκ., ενώ για το 2009 θα ανέλθει στα €93.6 εκ.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυμείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.430, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.430, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 17 Μαρτίου 2009, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στο Συμβόλαιο του εργολάβου που ανέλαβε τα βελτιωτικά έργα στο αλιευτικό καταφύγιο Κάτω Πύργου, τέθηκε σαν όρος ότι το υλικό εκβάθυνσης θα απορρίπτεται σε συγκεκριμένο θαλάσσιο χώρο, σε βάθος 200μ, και απόσταση 1.2 ναυτικών μιλίων από την ακτή.

Προτού ξεκινήσουν οι εργασίες εκβάθυνσης, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών τοποθέτησε Συσκευή Δορυφορικού Εντοπισμού στην πλωτή φορηγίδα η οποία θα απέρριπτε το υλικό εκβάθυνσης, για καταγραφή και καλύτερη παρακολούθηση της διαδρομής και του σημείου απόρριψης στην θαλάσσια περιοχή του έργου. Αρχικά η

συσκευή δορυφορικού εντοπισμού προγραμματίστηκε ώστε να εκπέμπει σήμα κάθε τριάντα λεπτά (όπως συνηθίζεται) ενώ στη συνέχεια κρίθηκε αναγκαίο να αναπρογραμματιστεί ώστε να εκπέμπει κάθε δέκα λεπτά.

Στις 20 Φεβρουαρίου 2009 παρατηρήθηκε από το Σύστημα Δορυφορικού Εντοπισμού του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών ότι η πλωτή φορηγίδα παρανόμησε απορρίπτοντας υλικό εκβάθυνσης σε άλλο σημείο εκτός από αυτό που είχε συμφωνηθεί. Λειτουργός του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών ενημέρωσε τον Επαρχιακό Μηχανικό του Τμήματος Δημοσίων Έργων που επέβλεπε το έργο και προειδοποίησε προφορικά τον καπετάνιο του σκάφους. Στις 23 Φεβρουαρίου 2009 στάλθηκε και γραπτή προειδοποίηση στην εν λόγω εταιρεία.

Στις 26 Φεβρουαρίου 2009, Επιθεωρητής του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών κατάγγειλε γραπτώς την παρανομία και έχει τροχιοδρομηθεί η νομική διαδικασία που προβλέπει η σχετική νομοθεσία.

Έκτοτε παρακολουθούνται στενά οι εν λόγω εργασίες μέσω του Συστήματος Δορυφορικού Εντοπισμού, και δεν παρατηρήθηκε οποιαδήποτε παρανομία εκ μέρους του εργολάβου.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.440, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.440, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, αναφορικά με το θέμα της παραχώρησης οικονομικής βοήθειας στο Κοινοτικό Συμβούλιο Αναρίτας για απαλλοτρίωση τεμαχίου για την κατασκευή χώρου στάθμευσης και νηπιαγωγείου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.440 και ημερ. 6 Απριλίου 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ ότι βάσει της καθορισμένης κυβερνητικής πολιτικής, το Υπουργείο Εσωτερικών δε δύναται να επιχορηγή τα Κοινοτικά Συμβούλια για αγοράς γης για κοινοτικούς σκοπούς.

Επιχορήγηση δίδεται για μεμονωμένα ώριμα έργα, για τα οποία έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα από μέρους του Κοινοτικού Συμβουλίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.449, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.449, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.449 και ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2009 για το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Μέσα στα πλαίσια υλοποίησης της πιλοτικής φάσης λειτουργίας του Διαδικτυακού Σχολείου (ΔΙΑΣ), δημιουργήθηκε ο χώρος του Κέντρου Δεδομένων στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στα Λατσία, ο οποίος σχεδιάστηκε για να φιλοξενήσει τον απαραίτητο εξοπλισμό για τη λειτουργία του.

Το Κέντρο Δεδομένων είναι ήδη έτοιμο, με την εγκατάσταση σ' αυτό του αναγκαίου εξοπλισμού και του απαραίτητου λογισμικού, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν οι διάφορες εφαρμογές.

Το έργο ΔΙΑΣ περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Πύλη Διαδικτυακού Σχολείου.
  2. Ιστοχώροι σχολείων για προβολή του έργου του σχολείου, οργάνωση της σχολικής μονάδας, δυνατότητες επικοινωνίας ενδοσχολικά, των σχολείων μεταξύ τους, αλλά και ευρύτερα.
  3. Προσωπικός χώρος εκπαιδευτικών και μαθητών για δημιουργία προσωπικής ιστοσελίδας, προσωπικό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και για συμμετοχή σε ομάδες συζήτησης.
  4. Ενημέρωση γονέων/κηδεμόνων σχετικά με τη σχολική ζωή των παιδιών τους.
  5. Δυνατότητες επικοινωνίας ανάμεσα σε μαθητές-εκπαιδευτικούς-κηδεμόνες με τη συμμετοχή τους σε ομάδες συζήτησης και με αξιοποίηση εργαλείων σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας.
  6. Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης (Εκπαιδευτική Πλατφόρμα) για εκπαιδευτικούς και μαθητές, μέσω της οποίας θα έχουν πρόσβαση σε Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο (ειδικό εκπαιδευτικό λογισμικό), ως ακολούθως:
    - 6.1. Χρήση από τους εκπαιδευτικούς στην τάξη για εμπλουτισμό της διδασκαλίας με ευφάνταστο, πρωτότυπο και ελκυστικό υλικό.
    - 6.2. Χρήση από τους μαθητές στον ελεύθερό τους χρόνο από το σπίτι τους για κατάκτηση των μαθησιακών στόχων του κάθε μαθήματος.
- Οι σχεδιασμοί περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση του έργου σε φάσεις:
- A. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εξασφάλισε μετά από διεθνή διαγωνισμό τις υπηρεσίες Κοινοπραξίας Εταιριών για το σχεδιασμό και την εγκατάσταση του βασικού εξοπλισμού και του απαραίτητου λογισμικού στο Κέντρο Δεδομένων. Περαιτέρω, η ίδια Κοινοπραξία είναι υπεύθυνη για την πιλοτική λειτουργία του συστήματος σε 7 σχολεία, 4 Λύκεια και 3 Τεχνικές Σχολές.
  - B. Με άλλο διαγωνισμό εξασφαλίστηκαν υπηρεσίες άλλης Κοινοπραξίας Εταιρειών για ετοιμασία Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου, το οποίο θα τοποθετηθεί στο Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης. Βρίσκεται σε εξέλιξη η παραγωγή Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου για το 25% των Αναλυτικών Προγραμμάτων για 17 μαθήματα του Λυκειακού Κύκλου για τη Μέση Γενική και Μέση Τεχνική Εκπαίδευση.
  - Γ. Η έναρξη δραστηριοτήτων με τη χρήση των δυνατοτήτων και των εφαρμογών του συστήματος σε πιλοτική βάση στα 7 πιο πάνω σχολεία, έχει οριστεί για τις 5 Μαΐου 2009.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, που είναι τα θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Σήμερα στην ημερήσια διάταξή μας βρίσκεται το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου». Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιαννάκη Θωμά και Πανίκκου Σταυριανού. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου»

Παρόντες:

Κώστας Παπακώστας, πρόεδρος

Τάσος Μητσόπουλος

Γιαννάκης Θωμά

Νικόλας Παπαδόπουλος

Πανίκκος Σταυριανός

Ανδρέας Αγγελίδης

Ιωνάς Νικολάου

Ρούλα Μαυρονικόλα

Σωκράτης Χάσικος

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε αριθμό συνεδριών της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 27 Σεπτεμβρίου 2006 και 27 Ιουνίου 2007. Στα πλαίσια της συζήτησης του πιο πάνω θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν θέσεις και απόψεις ενώπιον της επιτροπής ο Βοηθός Αρχηγός Επιχειρήσεων της Αστυνομίας και ο υπεύθυνος του Γραφείου Διερεύνησης Οικονομικού Εγκλήματος και Εγκλήματος μέσω Διαδικτύου του Αρχηγείου Αστυνομίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του Πανεπιστημίου Κύπρου (Τμήμα Πληροφορικής, Εργαστήριο Υπολογιστικών Συστημάτων Υψηλών Επιδόσεων), της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ), του Κυπριακού Ερευνητικού και Ακαδημαϊκού Δικτύου και άλλων Εταιρειών Παροχής Υπηρεσιών Διαδικτύου.

B. ΛΟΓΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Εισάγοντας το θέμα, ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Κώστας Παπακώστας τόνισε ότι το θέμα που εξετάζει η επιτροπή αφορά ένα σοβαρό και επίκαιρο πρόβλημα, το οποίο θα πρέπει να μελετηθεί σε βάθος. Αναμφίβολα, η ψηφιακή εποχή έχει εισαγάγει στη ζωή μας νέους τρόπους επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων και την κοινή χρήση πληροφοριών. Το διαδίκτυο, το γνωστό σε όλους μας “ίντερνετ”, είναι ένα σύγχρονο μέσο επικοινωνίας, ενημέρωσης, επιμόρφωσης και ψυχαγωγίας, η χρήση του οποίου από τους νέους της εποχής μας δεν πρέπει να αποκλείεται, αλλά να ενθαρρύνεται. Ο συνδυασμός του ηλεκτρονικού υπολογιστή με το διαδίκτυο είναι ένα παράθυρο στον κόσμο. Μέσα από αυτό πάμε παντού, αλλά και μέσα από αυτό μπορεί να ζητήσει να μας επισκεφθεί ο οποιοσδήποτε. Η αμφίδρομη σχέση που διαφοροποιεί κάρια τον υπολογιστή από την τηλεόραση είναι αυτή που μπορεί να ταξιδέψει τα παιδιά μας σε απίστευτο βάθος γνώσης, αλλά και αυτή που μπορεί να τα οδηγήσει σε επικίνδυνες ιστοσελίδες και επικίνδυνα “μονοπάτια” που οδηγούν, με μαθηματική ακρίβεια, σταδιακά στην εγκληματικότητα.

Τα σχετικά πρόσφατα γεγονότα, ιδιαίτερα με αφορμή τη διερευνώμενη από την αστυνομία υπόθεση παιδικής πορνογραφίας, έφεραν ξανά στο προσκήνιο το θέμα των κινδύνων που ελλοχεύουν από την κακή χρήση του διαδικτύου από τους νέους και ιδιαίτερα από τα παιδιά.

Σύμφωνα με τον κ. Παπακώστα, η πορνογραφία και ιδίως η παιδική πορνογραφία δεν έχει σύνορα. Είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο που αποτελεί σοβαρό κίνδυνο και

μπορεί να εξελιχθεί σε μάλιστα και για τον τόπο μας, οπότε επιβάλλεται να εγκύψουμε με σοβαρότητα και υπευθυνότητα σ' αυτό το θέμα το οποίο αφορά και θα πρέπει να απασχολήσει ολόκληρη την κοινωνία και ειδικότερα την κυβέρνηση, τη Βουλή και τη δικαστική εξουσία.

Η επιτροπή είχε την ευκαιρία να μελετήσει σωρεία εγγράφων για το υπό αναφορά θέμα, τα οποία κατατέθηκαν ενώπιόν της, αρχειοθετήθηκαν και βρίσκονται στη διάθεση κάθε μέλους της για περαιτέρω μελέτη. Σημειώνεται ότι για όλες τις συνεδρίες της επιτροπής τηρήθηκαν κατά λέξη πρακτικά, τα οποία βρίσκονται στη διάθεση των μελών του σώματος.

Παρατίθενται ακολούθως οι θέσεις των εκπροσώπων που κλήθηκαν και παρέστησαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής:

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

1. Αρχηγείο Αστυνομίας

α. Βοηθός Αρχηγός Επιχειρήσεων της Αστυνομίας

Ο Βοηθός Αρχηγός Επιχειρήσεων της Αστυνομίας, καταθέτοντας τις απόψεις του ενώπιον της επιτροπής, δήλωσε ότι το πρόβλημα της παιδικής πορνογραφίας μέσω του διαδικτύου (ηλεκτρονικό έγκλημα) άρχισε να εμφανίζεται και στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια με τη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και την απόκτηση ηλεκτρονικών υπολογιστών από κάθε σπίτι. Η σύνδεση με το διαδίκτυο έχει μπει για τα καλά στη ζωή μας ως εργαλείο εργασίας, αλλά και απόκτησης γνώσεων και ψυχαγωγίας.

Με την είσοδό τους τα παιδιά στο διαδίκτυο και συγκεκριμένα στα διάφορα ηλεκτρονικά δωμάτια επικοινωνίας ("chat rooms") καθιστούν τον εαυτό τους άμεσα στόχο κάθε επιτήδειου παιδεραστή, ο οποίος εκμεταλλευόμενος την αγαθή φύση της ηλικίας τους δυνατό να τους ξεγελάσει και να τους προκαλέσει κακό. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ένα στα πέντε παιδιά είναι θύμα σεξουαλικής παρενόχλησης μέσω του διαδικτύου.

Σύμφωνα με τον ίδιο, τα παιδιά των οποίων οι πορνογραφικές φωτογραφίες έχουν διανεμηθεί μέσω του διαδικτύου είναι θύματα επί ζωής, ένεκα του γεγονότος ότι οι φωτογραφίες τους θα κυκλοφορούν στο διαδίκτυο για πάντα.

Αυτή η μορφή επαναθυματοποίησης πρέπει να καταπολεμηθεί. Σημειώνεται ότι, κάθε φορά που κάποιος δράστης αναγνωρίζεται και συλλαμβάνεται, σταματά πιθανή εκμετάλλευση κάποιου ανηλίκου και ταυτόχρονα αποφεύγεται η εκμετάλλευση νέων θυμάτων.

Τα παιδιά από τις τελευταίες τάξεις του δημοτικού σχολείου και μετέπειτα στην εφηβική ηλικία, εκτός από την είσοδό τους στο ίντερνετ για αναζήτηση γνώσεων και ψυχαγωγίας, εισέρχονται και σε επικίνδυνες ιστοσελίδες όπου φιλοξενείται παράνομο υλικό, που οδηγεί στην εγκληματικότητα, ή "κατεβάζουν" (τοποθετούν) παιδικό πορνογραφικό υλικό στους ηλεκτρονικούς τους υπολογιστές.

Πέραν των πιο πάνω, σημειώνεται ότι στον όρο "ηλεκτρονικό έγκλημα" περιλαμβάνονται, εκτός από τα αδικήματα που αφορούν στην παιδική πορνογραφία, και αδικήματα οικονομικής φύσεως.

Ο Βοηθός Αρχηγός Επιχειρήσεων της Αστυνομίας αναφέρθηκε στη συνέχεια εκτενώς στο ζήτημα της ανεπάρκειας της υφιστάμενης νομοθεσίας, που έχει

ως αποτέλεσμα οι πλείστες των περιπτώσεων που εξετάζονται να αφορούν την κατοχή ή την αποθήκευση παιδικού πορνογραφικού υλικού. Τόνισε επίσης ότι το ηλεκτρονικό έγκλημα δε γνωρίζει κρατικά σύνορα και η απουσία κοινής νομοθετικής βάσης μεταξύ των κρατών δε βοηθά στην αντιμετώπιση του εγκλήματος αυτού, το οποίο διαπράττεται και εξαπλώνεται με τεράστια ταχύτητα.

Όπως αναφέρεται στο γραπτό υπόμνημα που κατατέθηκε στην επιτροπή από το Βοηθό Αρχηγό Επιχειρήσεων της Αστυνομίας, αδικήματα που αφορούσαν υποθέσεις παιδικού πορνογραφικού υλικού διερευνώντο με βάση τον περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και περί Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμο [Ν. αρ. 3(Ι) του 2000], ο οποίος προνοεί για την ειδική προστασία προσώπων που είναι θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης, νόμος όμως που δε βοηθούσε ιδιαίτερα για αυτού του είδους τις υποθέσεις, καθότι έπρεπε να αποδειχθεί ότι η κατοχή τέτοιου υλικού γινόταν με σκοπό την εμπορία του, πράγμα πολύ δύσκολο. Στη συνέχεια όμως τέθηκε σε εφαρμογή, την 1η Μαΐου 2005, ο περί της Σύμβασης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου (Κυρωτικός) Νόμος [Ν. αρ. 22(ΙΙΙ) του 2004] ή αλλιώς ο νόμος που κυρώνει τη Σύμβαση της Βουδαπέστης¹, με βάση τον οποίο ποινικοποιούνται, μεταξύ άλλων, η παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας και η προσφορά ή η παροχή πληροφοριών για

---

¹ Το άρθρο 11 της σύμβασης ορίζει:

«Όποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα:

- (α) παράγει παιδική πορνογραφία με σκοπό τη διανομή της διά μέσου συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή·
- (β) προσφέρει, παρέχει πληροφορίες ως προς τον τρόπο που μπορεί να καταστεί διαθέσιμη ή καθιστά διαθέσιμη παιδική πορνογραφία μέσω συστήματος, ηλεκτρονικού υπολογιστή·
- (γ) διανέμει ή διαβιβάζει (εκπέμπει) παιδική πορνογραφία διά μέσου συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή·
- (δ) προάγει παιδική πορνογραφία μέσω συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή για τον ίδιο ή για άλλον·
- (ε) κατέχει παιδική πορνογραφία σε σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή ή σε μέσον αποθήκευσης δεδομένων ηλεκτρονικού υπολογιστή·

διαπράττει αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις είκοσι πέντε χιλιάδες λίρες ή και με τις δύο ποινές:

Νοείται ότι στα πλαίσια του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου ο όρος “παιδική πορνογραφία” περιλαμβάνει πορνογραφικό υλικό που οπτικώς αναπαριστά ανήλικο πρόσωπο να εμπλέκεται σε σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά, πρόσωπο που παριστάνει ανήλικο να εμπλέκεται σε σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά, ρεαλιστικές εικόνες που παριστάνουν ανήλικο να εμπλέκεται σε σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά.

Στα πλαίσια του παρόντος άρθρου “σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά” περιλαμβάνει συνουσία μεταξύ ανηλίκων ή ανηλίκου και ενήλικα του ίδιου ή αντιθέτου φύλου, κτηνοβασία, αυνανισμό, σαδιστική ή μαζοχιστική συμπεριφορά, στα πλαίσια σεξουαλικής πράξης.».

πρόσβαση σε τέτοιο υλικό, η διάθεση, η διανομή ή διαβίβαση, η προαγωγή και η κατοχή τέτοιου υλικού.

Ο υπό αναφορά κυρωτικός νόμος όμως, αν και βοήθησε λίγο στην αντιμετώπιση του προβλήματος, δεν προσφέρει ιδιαίτερα "όπλα" για την καταπολέμηση της μάστιγας αυτής, καθότι σ' αυτόν δεν περιλήφθηκαν πρόνοιες της σύμβασης με βάση τις οποίες οι παροχείς είναι υποχρεωμένοι, κατόπιν διαταγών των αρμόδιων υπηρεσιών, να διατηρούν και να παρέχουν στοιχεία σε σχέση με τη χρήση του διαδικτύου από τους πελάτες τους και αυτό διότι το άρθρο 17 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας² αποτελεί τροχοπέδη στην επίλυση του προβλήματος, προστατεύοντας το δικαίωμα της επικοινωνίας, μη θέτοντας όμως παραμέτρους ασφάλειας, με αποτέλεσμα να τυγχάνει κακόβουλης εκμετάλλευσης και να ενισχύει το οπλοστάσιο των παρανομοούντων που χρησιμοποιούν τις σύγχρονες μεθόδους ηλεκτρονικής επικοινωνίας ανενόχλητοι, ξέροντας ότι τα ίχνη που θα αφήσουν πίσω τους δε θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις ερευνητικές αρχές ως αποδεικτικά στοιχεία εναντίον τους.

Επιπρόσθετα, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κυρώσει το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα Παιδιού για την Πώληση Παιδιών, Παιδική Πορνεία και Παιδική Πορνογραφία [Ν. αρ. 6(III) του 2006], σύμφωνα με το άρθρο 4(3) της οποίας οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια σχετικά με την παιδική πορνογραφία, όπως παραγωγή, διανομή, διάδοση, εισαγωγή, εξαγωγή, προσφορά, πώληση ή κατοχή παιδικής πορνογραφίας, συνιστά ποινικό αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη.

Από το υπό αναφορά γραπτό υπόμνημα που κατατέθηκε από το Βοηθό Αρχηγό Επιχειρήσεων του Αρχηγείου Αστυνομίας, προκύπτουν συνοπτικά τα ακόλουθα σε σχέση με τη δράση της αστυνομίας:

Το Γραφείο Διερεύνησης Οικονομικού Εγκλήματος διερεύνησε τις ακόλουθες υποθέσεις ηλεκτρονικού εγκλήματος:

- i. Κατά το έτος 2003 οκτώ υποθέσεις ηλεκτρονικού εγκλήματος οικονομικής φύσεως και συγκεκριμένα:
  - μία υπόθεση απόσπασης χρημάτων με τη χρήση κλοπιμαίων προσωπικών στοιχείων,
  - τέσσερις υποθέσεις που σχετίζονται με υποτιθέμενη πώληση εμπορευμάτων και

---

² Το άρθρο 17 του συντάγματος ορίζει:

«1. Έκαστος έχει το δικαίωμα σεβασμού και διασφάλισης του απορρήτου της αλληλογραφίας ως και πάσης άλλης επικοινωνίας αυτού, εφ' όσον η τοιαύτη επικοινωνία διεξάγεται διά μέσων μη απαγορευμένων υπό του νόμου.

2. Δεν επιτρέπεται επέμβασις κατά την ενάσκησιν του δικαιώματος τούτου, ειμή συμφώνως προς τον νόμον και μόνον εις περιπτώσεις προσώπων εν φυλακίσει ή προφυλακίσει τελούντων ή ως και επί επαγγελματικής αλληλογραφίας και επικοινωνίας του πτωχεύσαντος κατά την διάρκειαν της διοικήσεως της περιουσίας αυτού.».

- τρεις υποθέσεις που σχετίζονται με νιγηριανή απάτη.
- ii. Κατά το έτος 2004 τρεις υποθέσεις ηλεκτρονικού εγκλήματος οικονομικής φύσεως και συγκεκριμένα:
  - μία υπόθεση που σχετίζεται με υποτιθέμενη πώληση εμπορευμάτων και
  - δύο υποθέσεις που σχετίζονται με νιγηριανή απάτη.
- iii. Κατά το έτος 2005 οκτώ υποθέσεις ηλεκτρονικού εγκλήματος οικονομικής φύσεως και συγκεκριμένα:
  - πέντε υποθέσεις απόσπασης χρημάτων με τη χρήση κλοπιμαίων προσωπικών στοιχείων,
  - δύο υποθέσεις που σχετίζονται με υποτιθέμενη πώληση εμπορευμάτων και
  - μία υπόθεση που σχετίζεται με νιγηριανή απάτη.
- iv. Κατά το έτος 2006 (1η Ιανουαρίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2006) διερευνήθηκαν:
  - δύο υποθέσεις απόσπασης χρημάτων που σχετίζονται με χρήση κλοπιμαίων προσωπικών στοιχείων και
  - τέσσερις υποθέσεις που σχετίζονται με την αγορά εμπορευμάτων.

Όσον αφορά υποθέσεις που σχετίζονται με παιδικό πορνογραφικό υλικό, ενδεικτικά αναφέρεται ότι:

- i. κατά το έτος 2004 διερευνήθηκαν από το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων του Αρχηγείου Αστυνομίας οκτώ υποθέσεις,
- ii. κατά το έτος 2005 διερευνήθηκαν από το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων του Αρχηγείου Αστυνομίας δεκαέξι υποθέσεις,
- iii. μέχρι και το Σεπτέμβριο του 2006 διερευνήθηκαν δεκαοκτώ υποθέσεις και, πέραν αυτών, βρίσκονται υπό διερεύνηση αυτή τη στιγμή ακόμα οκτώ υποθέσεις,

πράγμα το οποίο καταδεικνύει την υψηλή αυξητική τάση σχετικά με αδικήματα αυτού του είδους. Στο σημείο αυτό τονίζεται ότι από τις πιο πάνω υποθέσεις μόνο σε μία υπήρξε καταδίκη και αυτό λόγω παραδοχής του κατηγορουμένου ενώπιον του δικαστηρίου. Πρόσθετα στοιχεία για τις υπό αναφορά υποθέσεις παρατίθενται πιο κάτω από εκπρόσωπο της αστυνομίας:

Η Αστυνομία Κύπρου, έχοντας εντοπίσει εδώ και καιρό την έκταση, αλλά και την ιδιομορφία του προβλήματος, έχει μεριμνήσει για την εκπαίδευση αριθμού μελών της αναφορικά με αυτού του είδους τα εγκλήματα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, τα οποία ήδη ασχολούνται με τη διερεύνηση αυτών των υποθέσεων, και μάλιστα έγινε προγραμματισμός όπως δύο μέλη της μεταβούν στις Ηνωμένες Πολιτείες για εξαμήνη εκπαίδευση επί του αντικειμένου σχετικά με τις μεθόδους, τον εξοπλισμό και γενικά την υποδομή που χρησιμοποιείται από το αντίστοιχο εκεί τμήμα.

Επιπρόσθετα, η Αστυνομία Κύπρου έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες και βρίσκεται στη διαδικασία της επιλογής κατάλληλων μελών που θα συστήσουν ειδικό γραφείο/τμήμα για την καταπολέμηση του ηλεκτρονικού εγκλήματος. Παράλληλα, βρίσκεται εδώ και καιρό σε συνεργασία με την οργάνωση “SafeWeb”, που έχει ως έδρα το Πανεπιστήμιο Κύπρου, καθώς και με άλλα αστυνομικά σώματα στο εξωτερικό μέσω της “Interpol” και της “Europol”, που με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αποτελούν σημεία επικοινωνίας.

Ο Βοηθός Αρχηγός Επιχειρήσεων της Αστυνομίας, καταλήγοντας στο υπόμνημά του, αλλά και προφορικά ενώπιον της επιτροπής, κατέθεσε τις ακόλουθες εισηγήσεις:

- i. Ο εκάστοτε Παροχέας Υπηρεσιών Διαδικτύου (ISP) να υποχρεούται με νομοθετική ρύθμιση να παρέχει σε κάθε πελάτη του υπηρεσίες ειδικού λογισμικού, το οποίο θα δίδει τη δυνατότητα στον εγγεγραμμένο συνδρομητή να καθορίζει, με βάση κωδικό, επίπεδα πρόσβασης στο διαδίκτυο, με σκοπό την προστασία των ανηλίκων από τις παγίδες του διαδικτύου.
- ii. Να τροποποιηθεί το άρθρο 17 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ούτως ώστε με τις κατάλληλες παραμέτρους να μπορεί να δίδεται η δυνατότητα κύρωσης όλων των προνοιών της Σύμβασης της Βουδαπέστης που υποχρεώνουν τους Παροχείς Υπηρεσιών Διαδικτύου να τηρούν και να παραδίδουν στη βάση συγκεκριμένων διαταγών ή διαταγμάτων στοιχεία σχετικά με την πρόσβαση συγκεκριμένων συνδρομητών σε ιστοσελίδες με παράνομο περιεχόμενο.

Με τον τρόπο αυτό, όπως ο ίδιος ανέφερε, θα μπορεί η αστυνομία να αντιμετωπίσει και το ζήτημα της εμπορίας, που είναι πολύ δύσκολο να αποδειχθεί σήμερα, και γενικά θα καταπολεμηθεί η εγκληματικότητα.
- iii. Να ρυθμιστεί νομοθετικά η λειτουργία των λεγόμενων “internet café”, στα οποία οποιοσδήποτε μπορεί να εισέλθει ανεξέλεγκτα και με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή να διαπράξει ηλεκτρονικό έγκλημα οποιασδήποτε μορφής, χωρίς να αφήσει πίσω του ίχνη που να οδηγούν στην αναγνώρισή του.

β. Εκπρόσωπος του ΤΑΕ Αρχηγείου Αστυνομίας

Καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής, ο εκπρόσωπος του ΤΑΕ Αρχηγείου Αστυνομίας κ. Κώστας Κερίμης πρόσθεσε στα όσα κατέθεσε ο Βοηθός Αρχηγός Επιχειρήσεων της Αστυνομίας τα ακόλουθα:

Η κυπριακή αστυνομία έχει μεγάλη ευαισθησία στο θέμα της παιδικής πορνογραφίας και δίδει μεγάλη σημασία στην καταπολέμηση των σχετικών αδικημάτων. Όπως ο ίδιος ανέφερε, στην Κύπρο δεν υπάρχει πρόβλημα εμπορίας παιδιών, άρχισαν όμως, όπως συμβαίνει σε μεγάλο βαθμό και σε άλλες χώρες, να απασχολούν την κυπριακή αστυνομία υποθέσεις σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και παιδικής πορνογραφίας μέσω του διαδικτύου.

Προς την κατεύθυνση καταπολέμησης του διεθνούς αυτού φαινομένου, η κυπριακή αστυνομία συνεργάζεται με αστυνομίες άλλων χωρών, με τις οποίες ανταλλάσσει πληροφορίες για παιδική πορνογραφία μέσω της

Ιντερπόλ. Πληροφορίες παίρνει επίσης από το FBI και από την υπηρεσία “SafeWeb” του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Ο ίδιος εκπρόσωπος κατέθεσε επίσης γραπτό υπόμνημα, στο οποίο αναφέρονται οι υποθέσεις που απασχόλησαν ή/και απασχολούν την αστυνομία. Ειδικότερα, κατά το 2005, διερευνήθηκαν από την αστυνομία δεκαέξι υποθέσεις παιδικής πορνογραφίας. Από τις υποθέσεις αυτές:

- i. μία παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Ανηλίκων για μελέτη,
- ii. σε μία ο κατηγορούμενος τέθηκε υπό κηδεμονία,
- iii. σε μία ο κατηγορούμενος καταδικάστηκε σε ποινή εξάμηνης φυλάκισης με τριετή αναστολή³,
- iv. μία αποσύρθηκε λόγω μη επίδοσης της κλήσης,
- v. οκτώ βρίσκονται υπό εκδίκαση,
- vi. δύο έχουν αρχειοθετηθεί ως “μη αστυνομικής φύσεως”⁴,
- vii. δύο έχουν αρχειοθετηθεί ως “ανύπαρκτες”⁵.

Κατά το 2006 (μέχρι τις 15 Αυγούστου 2006), είχαν απασχολήσει την αστυνομία δεκαοκτώ υποθέσεις⁶. Από τις υποθέσεις αυτές:

- i. οκτώ βρίσκονται υπό εκδίκαση,
- ii. έξι υποθέσεις έχουν αρχειοθετηθεί ως “μη αστυνομικής φύσεως”,
- iii. δύο υποθέσεις δεν αφορούσαν αδικήματα που διαπράχθηκαν στην Κύπρο. Έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες ξένες αρχές,
- iv. δύο βρίσκονται υπό διερεύνηση.

Ο ίδιος πρόσθεσε ότι από τις υποθέσεις που διερευνά η αστυνομία δεν υπάρχει υπόθεση παραγωγής αλλά κατοχής φωτογραφικού υλικού. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά τη διερεύνηση των υποθέσεων αυτών, υπάρχουν πρακτικά προβλήματα εξασφάλισης μαρτυρίας. Επίσης, λόγω της ιδιομορφίας τους, η διερεύνησή τους απαιτεί ειδικές γνώσεις από τους ανακριτές.

---

³ Τα σχετικά αδικήματα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκου και της παιδικής πορνογραφίας τιμωρούνται με δέκα χρόνια φυλάκιση, ποινή που είναι αρκετά αποτρεπτική και από τις μεγαλύτερες που επιβάλλονται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁴ “Μη αστυνομικής φύσεως” χαρακτηρίζεται μια υπόθεση, όταν μετά από καταγγελία η αστυνομία προχώρησε σε διερεύνηση, αλλά δε διαπιστώθηκε διάπραξη αδικήματος.

⁵ “Ανύπαρκτη” χαρακτηρίζεται μια υπόθεση, όταν η καταγγελία αναφέρει ότι έγινε χρήση κάποιου “IP Address”, το οποίο πιστεύεται ότι είναι στην Κύπρο, αλλά από τις έρευνες προκύπτει ότι είναι σε άλλη χώρα.

⁶ Σύμφωνα με νεότερη πληροφόρηση από τον εκπρόσωπο του Αρχηγείου Αστυνομίας, περί τα τέλη του 2006 οι υποθέσεις αυτές ανήλθαν στις είκοσι πέντε.

Η συνεχής ανάπτυξη στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και οι τεχνικές επιτρέπουν στους χρήστες του διαδικτύου να αποκρύβουν τις ταυτότητές τους ή να σβήνουν εξ ολοκλήρου στοιχεία στους υπολογιστές, θέτοντας έτσι σοβαρά εμπόδια στην επιτυχή εξιχνίαση των υποθέσεων αυτών και στην καταγγελία των παρανομοτήτων.

Προς το σκοπό της καταπολέμησης του φαινομένου αυτού, όπως αναφέρθηκε και από το Βοηθό Αρχηγό Επιχειρήσεων πιο πάνω, η αστυνομία βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο για τη σύσταση ομάδας για τη διερεύνηση εγκλημάτων μέσω διαδικτύου. Επίσης, καταβάλλει προσπάθειες επιμόρφωσης των μελών της που ασχολούνται με τη διερεύνηση τέτοιων υποθέσεων. Κατά το μήνα Οκτώβριο του 2006, δύο μέλη της μετέβησαν σε ξένη χώρα, για να παρακολουθήσουν σχετικά μαθήματα για χρονική περίοδο έξι μηνών. Επίσης, προγραμματίστηκε η άφιξη ξένων εκπαιδευτών, για να παραχωρήσουν ολιγοήμερα μαθήματα σχετικά με τη διερεύνηση αυτών των αδικημάτων σε ένα μεγάλο αριθμό ανακριτών της αστυνομίας.

2. Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε ότι η προσπάθεια που έκανε το υπουργείο μέχρι τώρα είναι η επικύρωση κάποιων διεθνών “νομικών εργαλείων” που επιτρέπουν τη λήψη κάποιων μέτρων για την καταπολέμηση του φαινομένου. Επιπλέον, σύμφωνα με τον ίδιο, στην αστυνομία, στα πλαίσια αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών της και προσλήψεως εξειδικευμένου προσωπικού, υπάρχει προσωπικό με γνώσεις στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το διαδίκτυο. Το προσωπικό αυτό χρησιμοποιείται στα πλαίσια διερεύνησης των υποθέσεων που αφορούν το έγκλημα στο διαδίκτυο μέχρι τη συγκρότηση του ειδικού τμήματος που θα ασχολείται με το έγκλημα στον κυβερνοχώρο.

Περαιτέρω, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ότι η προσπάθειά τους επικεντρώνεται στη μελέτη της νομοθεσίας άλλων χωρών και στη συσχέτισή τους με τη δική μας νομοθεσία. Ειδικότερα, το υπό αναφορά υπουργείο βρίσκεται στο πρώτο στάδιο ετοιμασίας προσχεδίου νομοθεσίας η οποία θα μεταφέρει το περιεχόμενο της απόφασης πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη φύλαξη τηλεπικοινωνιακών δεδομένων για καταπολέμηση του εγκλήματος. Όπως εξήγησε ο ίδιος εκπρόσωπος, η δική μας νομοθεσία θα προνοεί ότι η αστυνομία, κατόπιν εξασφάλισης δικαστικού εντάλματος, όταν διερευνά μια υπόθεση, θα μπορεί να έχει πρόσβαση σε δεδομένα τηλεπικοινωνιών, μεταξύ των οποίων θα είναι και το “IP Address”. Η υπό αναφορά απόφαση πλαίσιο επιτρέπει στις αρχές επιβολής του νόμου να έχουν πρόσβαση όχι στο περιεχόμενο της συνομιλίας, που είναι απόρρητο και εγγυημένο από ευρωπαϊκή σύμβαση, αλλά σε στοιχεία που να συνδέουν τηλεφωνικές επικοινωνίες, τόσο σταθερές όσο και κινητής τηλεφωνίας, ή προσβάσεις στο διαδίκτυο.

Η αναφορά του εκπροσώπου του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στο προσχέδιο νομοθεσίας που θα αφορά τις τηλεπικοινωνίες έγινε παρεμπιπτόντως, στα πλαίσια ευρύτερης ανασκόπησης της νομοθεσίας σε ό,τι αφορά τη φύλαξη τηλεπικοινωνιακών δεδομένων, που αποτελεί υποχρέωση όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή να θεσπίσουν σχετική νομοθεσία μέχρι το Σεπτέμβριο του 2007.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι διεθνώς υπάρχει μεγάλη δυσκολία στη διερεύνηση τέτοιου είδους υποθέσεων, λόγω της “ανωνυμίας” που υπάρχει στο χώρο του διαδικτύου και επιπρόσθετα λόγω της ανάγκης διαφύλαξης θεμελιωδών

δικαιωμάτων του πολίτη, όπως αυτά κατοχυρώνονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον ίδιο, είναι πολύ δύσκολο η νομική επιστήμη να παρακολουθήσει την τεχνολογία στον τομέα αυτό και πολύ περισσότερο να την προλάβει. Με την υπό αναφορά νομοθεσία ή μάλλον το προσχέδιο νομοθεσίας δε θα επιλυθεί απόλυτα το όλο πρόβλημα σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα πίσω από την παιδική πορνογραφία, αλλά κάθε πρόσθετο νόμιμο εργαλείο βοηθά το έργο της αστυνομίας. Ο ίδιος εκπρόσωπος, καταλήγοντας, ανέφερε ότι θα είχαμε ένα πολύ σημαντικό εργαλείο προς την επίλυση του θέματος, αν καταφέρναμε να τροποποιήσουμε το κυπριακό σύνταγμα και συγκεκριμένα το άρθρο 17 του συντάγματος.

3. Γραφείο Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επισήμανε ότι, λόγω του τρόπου τέλεσης των αδικημάτων μέσω του διαδικτύου, δηλαδή λόγω του ότι τελούνται σε ελάχιστο χρόνο και οι δράστες μπορούν εύκολα να καλύψουν τα ίχνη τέλεσής τους, είναι πολύ σημαντικά, από τη μια, η συνεργασία όλων των αρμόδιων φορέων με την αστυνομία και, από την άλλη, ο εφοδιασμός των δικωτικών αρχών με τα αναγκαία ανακριτικά εφόδια, ώστε η δίωξη να είναι αποτελεσματική και αποτρεπτική.

Ο ίδιος εκπρόσωπος έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου και κατέγραψε συγκεκριμένες τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν και είναι αναγκαίες, για να καταστεί η δίωξη της παιδικής πορνογραφίας αποτελεσματική. Τέτοιες τροποποιήσεις είναι οι ακόλουθες:

- α. Όπως έχει πάμπολλες φορές αναφέρει ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, χωρίς την τροποποίηση του άρθρου 17 του συντάγματος και συγκεκριμένα του εδαφίου (2) αυτού, η οποιαδήποτε διερεύνηση και δίωξη είναι αναποτελεσματική.
- β. Είναι αναγκαία η εισαγωγή των διατάξεων των άρθρων 20 και 21 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου στην κυπριακή έννομη τάξη. Με βάση το άρθρο 20, επιτρέπεται η συλλογή και καταγραφή δεδομένων που διακινούνται στο διαδίκτυο σε πραγματικό χρόνο (real time collection of traffic data). Το άρθρο 21 αφορά τη συλλογή και καταγραφή ουσιαστικών δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, δηλαδή την ώρα που ο χρήστης μπαίνει σε ένα site, και περιλαμβάνει και υποχρέωση του προμηθευτή υπηρεσιών να συλλέξει ο ίδιος ή να συνδράμει και συνεργαστεί με τις αρχές για τη συλλογή ουσιαστικών δεδομένων.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η σύμβαση περιλαμβάνει το ουσιαστικό μέρος, που είναι τα ποινικά αδικήματα, τα οποία έχουν ενταχθεί όλα στο νόμο που έχει κυρώσει η Κυπριακή Δημοκρατία. Εκείνο το οποίο δεν έχει ενταχθεί καθόλου και αποτελεσματικά είναι το διαδικαστικό μέρος, δηλαδή ο τρόπος εξιχνίασης, και ο εν λόγω εκπρόσωπος αναφέρθηκε ειδικότερα στα άρθρα 20 και 21. Η μη ένταξη αυτών των άρθρων δεν είναι τυχαία. Δεν έχει γίνει, διότι παραβιάζεται το άρθρο 17(2) του συντάγματος, δηλαδή το δικαίωμα της επικοινωνίας, αυτό της αλληλογραφίας και πάσης άλλης επικοινωνίας, και όχι μόνο παραβιάζεται αυτό το άρθρο, αλλά παραβιάζεται και ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων) Νόμος [Ν. 92(I) του 1996], που προστατεύει το απόρρητο της ιδιωτικής επικοινωνίας. Τα εν λόγω δύο άρθρα, σύμφωνα με τις συμβατικές μας

υποχρεώσεις, θα έπρεπε να τα είχαμε εντάξει στο νόμο μας, αλλά λόγω παραβίασης του συντάγματος δεν έχουν ενταχθεί.

Όπως ανέφερε ο ίδιος, ο τρόπος εκτέλεσης του εγκλήματος είναι πολύ γρήγορος και, όπως έχει χαρακτηριστεί, είναι έγκλημα χωρίς πατρίδα, δηλαδή ένας, για να μπει σε ένα site, μπορεί να μπει διά μέσου πολλών ηλεκτρονικών υπολογιστών σε διάφορες χώρες, για να κάνει αυτό που θέλει. Σε αυτή την περίπτωση χρειάζεται τόσο να υπάρχει η συνεισφορά στην αστυνομία και των άλλων παραγόντων όσο και να δοθούν στην αστυνομία τα αναγκαία μέσα για την εξιχνίαση. Αυτά τα αναγκαία μέσα δεν έχουν δοθεί, γι' αυτό και εξήγησε ο ίδιος στη συνέχεια τι πρέπει να γίνει. Εκ πρώτης όψεως, αυτό το οποίο έχει πάρα πολλές φορές τονίσει η Νομική Υπηρεσία είναι η τροποποίηση του άρθρου 17(2) του συντάγματος, που αφορά το δικαίωμα της επικοινωνίας, ώστε να μπουν, σε συμφωνία και με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο αντίστοιχο δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής του άρθρου 15 του συντάγματος, δηλαδή εξαιρέσεις δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας.

- γ. Είναι αναγκαία η τροποποίηση συγκεκριμένων άρθρων του περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων) Νόμου [Ν. 92(Ι) του 1996], ώστε να παρέχεται αποτελεσματικά το δικονομικό μέσο για τη δίωξη τέτοιων υποθέσεων. Επίσης, σύμφωνα με τον ίδιο, χωρίς την τροποποίηση του άρθρου 17 του συντάγματος το όλο εγχείρημα θα είναι αντισυνταγματικό.

Όπως πρόσθεσε ο ίδιος, όταν κάποιος χρήστης μπαίνει σε ένα διαδικτυακό χώρο, για να βλέπει παιδική πορνογραφία, αυτό αποτελεί και πράξη επικοινωνίας και ιδιωτική ζωή. Ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας Νόμος [Ν. 92(Ι) του 1996] στο ερμηνευτικό του μέρος ρυθμίζει το πότε μπορείς να κάνεις άρση της ιδιωτικής επικοινωνίας με άδεια του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και με διάταγμα του δικαστηρίου ως προς το αδίκημα και αναφέρει μόνο τα αδικήματα του φόνου εκ προμελέτης και την παραβίαση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και δεν περιλαμβάνει την παιδική πορνογραφία. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, πρέπει να τροποποιηθεί και το άρθρο 6(2) του ίδιου νόμου, το οποίο είναι αντιγραφή των εξαιρέσεων του άρθρου 17(2) του συντάγματος.

Περαιτέρω, θα πρέπει να επανεξεταστεί το εύρος που θα καλύπτει ο πιο πάνω νόμος, μέσω της τροποποίησης της έννοιας του ορισμού “αδίκημα” στο άρθρο 2 του νόμου, ώστε να καλύπτει τόσο τα αδικήματα μέσω του διαδικτύου όσο και άλλα σοβαρά αδικήματα που σήμερα δεν καλύπτονται.

Στο στάδιο περαιτέρω συζήτησης του όλου θέματος και κατ' επίκληση της Απόφασης Πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας, ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας σημείωσε τα ακόλουθα:

- i. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση δεν είναι αναγκαίο να εισαχθούν με νέα νομοθεσία, αν ήδη υπάρχει υφιστάμενη. Αυτό που επιτάσσει η απόφαση είναι ότι μέχρι τον Ιανουάριο του 2006 οι πρόνοιές της θα έπρεπε να ήταν ενταγμένες στο νομικό μας σύστημα.
- ii. Η συντριπτική πλειοψηφία των διατάξεων που προβλέπονται στην απόφαση αποτελούν ήδη μέρος της νομοθεσίας μας. Είναι οι

ακόλουθες:

- Ο περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και περί Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμος [Ν. 3(Ι) του 2000] και συγκεκριμένα τα άρθρα 2, 3, 4 και 7.
  - Ο περί της Σύμβασης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου (Κυρωτικός) Νόμος [Ν. 22(ΙΙΙ) του 2004] και συγκεκριμένα τα άρθρα 2, 11, 13, 14.
- iii. Δύο θέματα χρήζουν περαιτέρω εξέτασης: Το πρώτο είναι η ένταξη στην έννοια της παιδικής πορνογραφίας και της άσεμνης επίδειξης των γεννητικών οργάνων. Βάσει της σύμβασης της Ευρώπης, αφηνόταν περιθώριο στα κράτη να αποφασίσουν κατά πόσο θα εντάξουν και αυτή τη μορφή σεξουαλικής πράξης. Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν την έχει εντάξει. Το δεύτερο είναι η δημιουργία ποινικής ευθύνης στα νομικά πρόσωπα όχι μόνο για θετικές πράξεις, όπως προβλέπει το άρθρο 14 του Ν. 22(ΙΙΙ)/2004, αλλά και για αμέλεια και λόγω απουσίας εποπτείας ή ελέγχου πάνω σε πρόσωπα που τα εκπροσωπούν ή έχουν δικαίωμα λήψης απόφασης, όπως προνοεί το άρθρο 6(2) της απόφασης πλαίσιο.
- iv. Οι ποινές που προβλέπει η δική μας νομοθεσία είναι κατά πολύ πιο αυστηρές από τις ποινές που προβλέπει η απόφαση πλαίσιο. Η διαφοροποίηση των ποινών με βάση τα συγκεκριμένα γεγονότα κάθε υπόθεσης πάντα ήταν στο σύστημα δικαίου μας καθήκον που αναλαμβάνει το δικαστήριο και δε χρειάζεται η Βουλή, ιδίως σε τέτοιου είδους αδικήματα, να προχωρήσει σε διαβάθμιση των ειδικότερων μορφών τέλεσής τους.

Στα πλαίσια περαιτέρω συζήτησης του όλου θέματος, ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας ανέφερε, ανάμεσα σε άλλα, ότι σε τέτοιου είδους αδικήματα για τα οποία είναι δύσκολη η εξιχνίαση, όπως και σε υποθέσεις ναρκωτικών και κλοπών, υπάρχει η δυνατότητα στην αστυνομία για παγίδευση. Δηλαδή, το ίδιο το κράτος μπορεί να δημιουργήσει ένα site, για να παρακολουθεί ποιοι από τους πολίτες του παραβιάζουν το νόμο. Αυτό, όπως ανέφερε, είναι θεμιτό και δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα. Επιπλέον, είναι νομολογημένο και από το Ανώτατο Δικαστήριο ότι σε δύσκολης μορφής εγκληματικότητα ενέργειες μπορείς να κάνεις παγίδευση.

Οι απόψεις της Νομικής Υπηρεσίας σχετικά με το νομικό καθεστώς της διερεύνησης και δίωξης αδικημάτων που σχετίζονται με την κατοχή και εμπορία παιδικού πορνογραφικού υλικού έχουν κατατεθεί και υπό μορφή υπομνήματος.

4. Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, αναφερόμενος στον κυβερνητικό κόμβο διαδικτύου της Δημοκρατίας, εξήγησε πως η δημόσια υπηρεσία έχει το δικό της κόμβο διαδικτύου, ο οποίος προστατεύεται από εξωτερικές παρεμβάσεις με διάφορα φίλτρα, σύμφωνα με τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις. Ο κυβερνητικός κόμβος διαδικτύου (ΚΚΔ) ανήκει στην ομάδα των έργων υποδομής της δημόσιας υπηρεσίας και είναι αλληλένδετος με το έργο του κυβερνητικού δικτύου δεδομένων (ΚΔΔ). Το ΚΔΔ είναι το δίκτυο ευρείας περιοχής μέσω του οποίου επικοινωνούν όλα τα υπουργεία/τμήματα/υπηρεσίες μεταξύ τους προσφέροντας υπηρεσίες σε όλους τους χρήστες πάνω σε παγκύπρια βάση. Ο ΚΚΔ προστατεύει τους χρήστες σπουδήποτε

και αν βρίσκονται, εντός και εκτός της Κύπρου, με τη χρησιμοποίηση διάφορων μεθόδων που εισηγείται η σημερινή τεχνολογία και με εργαλεία που δεν επιτρέπουν την πρόσβαση σε ιστοσελίδες οι οποίες έχουν κριθεί ότι δεν απαιτούνται για την καθημερινή εκτέλεση της εργασίας και είναι άσχετες με τα καθήκοντα των δημόσιων υπαλλήλων. Επίσης, κάθε υπολογιστής ο οποίος παραχωρείται σε οποιοδήποτε δημόσιο υπάλληλο και στους κρατικούς αξιωματούχους διαθέτει τα αναγκαία προγράμματα τα οποία θα σταματήσουν πιθανή παρέμβαση στον υπολογιστή.

Ο ίδιος ανέφερε ότι βρισκόμαστε στη διαδικασία να φέρουμε συστήματα με τεχνητή νοημοσύνη, να είμαστε συνδεδεμένοι με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με άλλες χώρες, να ανταλλάξουμε τυχόν εμπειρίες, να αναπτύξουμε περαιτέρω νοημοσύνη και να αποκόπτονται όλες οι τυχόν εσωτερικές και εξωτερικές παρεμβάσεις.

Σύμφωνα με υπόμνημα το οποίο κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ο πιο πάνω εκπρόσωπος, οι υπηρεσίες που προσφέρει ο κόμβος είναι:

- α. περιήγηση (browsing),
- β. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail),
- γ. μεταφορά αρχείων (ftp),
- δ. φιλοξενία ιστοσελίδων (web page hosting),
- ε. σύστημα ονομασίας τομέων (DNS),
- στ. υποστήριξη εφαρμογών παγκόσμιου ιστού (web application systems).

Οι εκτός Κύπρου χρήστες είναι επίσης συνδεδεμένοι με τον ΚΚΔ μέσω τοπικών παροχών διαδικτύου. Η σχετική επικοινωνία με τον ΚΚΔ είναι κρυπτασφαλισμένη.

Πέραν της κρυπτασφάλισης, ιδιαίτερη σημασία δίνεται και στα άλλα εργαλεία προστασίας τόσο των δεδομένων και πληροφοριών που διακινούνται στα δίκτυα όσο και των προσωπικών στοιχείων των χρηστών.

Ο ΚΚΔ διαθέτει, μεταξύ άλλων, εργαλεία τελευταίας τεχνολογίας για προστασία από τους ιούς και άλλα επιβλαβή λογισμικά. Παράλληλα, δεν επιτρέπεται η πρόσβαση σε ιστοσελίδες με περιεχόμενο το οποίο δεν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων των υπαλλήλων. Λόγω της μαζικής διακίνησης στο διαδίκτυο σωρείας δεδομένων και πληροφοριών τα οποία κάθε άλλο παρά απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων των υπαλλήλων, ετοιμάζεται προσφορά για προμήθεια και εγκατάσταση εξειδικευμένου τεχνικού και λογισμικού εξοπλισμού ο οποίος θα προσφέρει ακόμη μεγαλύτερες δυνατότητες αποτροπής της πρόσβασης σε ανεπιθύμητο διαδικτυακό υλικό. Σύμφωνα με τον πιο πάνω εκπρόσωπο, ο κόμβος αυτός λειτουργεί από το 2001 και, παρά το ότι δεν είναι λίγοι εκείνοι οι οποίοι προσπαθούν καθημερινώς να περάσουν την ασφάλεια του κυβερνητικού κόμβου διαδικτύου, μέχρι στιγμής δεν το έχουν επιτύχει και η προσπάθεια συνεχίζεται σε εικοσιτετράωρη βάση, επτά φορές τη βδομάδα, ώστε να ελέγχεται ο κόμβος, για να μην επιτραπεί εσωτερική ή εξωτερική “επίθεση” στα κυβερνητικά συστήματα. Επιπρόσθετα με τον κόμβο αυτό, υπάρχουν τετρακόσια σημεία στην Κύπρο στα οποία υπάρχουν κυβερνητικά γραφεία των οποίων όλοι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές είναι συνδεδεμένοι με αυτό το δίκτυο.

Επιπρόσθετα, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών συμμετέχει στην ευρωπαϊκή επιτροπή “Safer Internet”. Είναι μια επιτροπή η οποία ασχολείται με την εισαγωγή τρόπων και μεθόδων για την ακόμη ασφαλέστερη

χρήση του διαδικτύου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το οποίο λαμβάνει υπόψη τόσο τα θετικά όσο και τα αρνητικά στοιχεία που διαθέτει το διαδίκτυο. Η προσπάθεια είναι να είναι όσο το δυνατό πιο ασφαλισμένο, για να είναι πιο χρήσιμο σε ενηλίκους και ανηλίκους.

Ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε να συνεργαστούμε ίσως σε πιο μεγάλο βαθμό με αυτό το ευρωπαϊκό πρόγραμμα, το “Safer Internet”, να πάρουμε τη διεθνή εμπειρία που υπάρχει στην Ευρώπη όσον αφορά το νομοθετικό πλαίσιο και, αναλύοντας τις νομοθεσίες των διάφορων χωρών, να εντοπίσουμε τις αδυναμίες και να καταλήξουμε στα δικά μας συμπεράσματα, για να τροποποιήσουμε το νομικό μας πλαίσιο.

Επιπλέον, ο ίδιος ανέφερε ότι γίνεται μια πανευρωπαϊκή προσπάθεια ευαισθητοποίησης των κρατών μελών και των διάφορων φορέων για την ετοιμασία ερευνητικών προγραμμάτων στον τομέα της ασφάλειας στο διαδίκτυο.

Περαιτέρω, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής συμμετέχει και στην Εθνική Αρχή Ασφάλειας της Δημοκρατίας, η οποία είναι υπεύθυνη για την ηλεκτρονική ασφάλεια. Στα πλαίσια αυτά, τα μέτρα ασφάλειας της ΑΤΗΚ για τον κυβερνητικό κόμβο διαδικτύου είναι ακόμη πιο υψηλά και έχουν ληφθεί όλα εκείνα τα μέτρα που απαιτούνται για την προσφορά ασφαλισμένων υπηρεσιών στους χρήστες, οι οποίοι είναι οι κρατικοί αξιωματούχοι και οι δημόσιοι υπάλληλοι.

5. Πανεπιστήμιο Κύπρου (Τμήμα Πληροφορικής, Εργαστήριο Υπολογιστικών Συστημάτων Υψηλών Επιδόσεων)

Ενώπιον της επιτροπής κατέθεσαν και εκπρόσωποι της υπηρεσίας “SafeWeb”, η οποία αποτελεί προϊόν του προγράμματος “SaferNet”, στο οποίο μετέχει το Εργαστήριο Υπολογιστικών Συστημάτων Υψηλών Επιδόσεων του Τμήματος Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Επομένως, σημειώνεται ότι τα όσα κατέθεσαν οι δύο εκπρόσωποι δε σημαίνει ότι αποτελούν τις επίσημες θέσεις του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν τα ακόλουθα:

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, δεδομένου του προβλήματος της παιδικής πορνογραφίας, ξεκίνησε, από το 1999, διάφορες δράσεις στις ευρωπαϊκές χώρες, για να ενεργοποιήσει την κοινωνία των πολιτών, ώστε να αντιδρά σε αυτό το θέμα. Μέσα στο πλαίσιο αυτό των δράσεων, χρηματοδοτεί σε κάθε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπηρεσίες “hotline”, οι οποίες μπορούν να λάβουν ανώνυμες καταγγελίες για παράνομο περιεχόμενο στο διαδίκτυο και στοχεύουν στο να προωθήσουν αυτές τις καταγγελίες στις αρμόδιες αρχές.

Το 2004, κατόπιν ιδιωτικής πρωτοβουλίας, υποβλήθηκε πρόταση για δημιουργία κυπριακού “hotline” προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία υποβλήθηκε σε συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας της Ελλάδας, του Πανεπιστημίου Κρήτης, το οποίο συμμετείχε στο αντίστοιχο ελληνικό “hotline” στην Ελλάδα. Η πρόταση αυτή εγκρίθηκε και η λειτουργία της κυπριακής υπηρεσίας “hotline SafeWeb” ξεκίνησε το Φεβρουάριο του 2005.

Η υπηρεσία “SafeWeb” αποτελεί προϊόν του προγράμματος “SaferNet”, στο οποίο μετέχουν το Εργαστήριο Υπολογιστικών Συστημάτων Υψηλών Επιδόσεων του Τμήματος Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Κύπρου και το Ινστιτούτο Πληροφορικής του Ίδρυματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ηράκλειο Κρήτης), και συγχρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό “Safer Internet Programme”. Η “SafeWeb”, ως υπηρεσία “hotline”, έχει ως βασικό στόχο την παροχή στο κοινό της δυνατότητας

υποβολής καταγγελιών ιστοσελίδων οι οποίες, κατά τη γνώμη των χρηστών, περιέχουν παράνομο περιεχόμενο, κυρίως παιδική πορνογραφία. Οι καταγγελίες υποβάλλονται ανώνυμα και τυγχάνουν επεξεργασίας με βάση τις πρακτικές και διαδικασίες τις οποίες έχει υιοθετήσει ο διεθνής σύνδεσμος υπηρεσιών “hotline”, INHOPE.

Πρακτικά, επιβεβαιώνεται ότι η καταγγεληθείσα ιστοσελίδα περιέχει δυνητικά παράνομο περιεχόμενο και εντοπίζεται η προέλευση του περιεχομένου αυτού. Αν στη χώρα προέλευσης λειτουργεί υπηρεσία “hotline”, τότε η καταγγελία προωθείται στην εν λόγω υπηρεσία, η οποία, σε συνεργασία με τις τοπικές αστυνομικές αρχές και τον παροχέα υπηρεσιών διαδικτύου στην υποδομή του οποίου φιλοξενείται η ιστοσελίδα αυτή, φροντίζει για την άμεση απομάκρυνση του παράνομου περιεχομένου από την κυκλοφορία. Στη συνέχεια, οι αστυνομικές αρχές φροντίζουν για την πλήρη διαλεύκανση της υπόθεσης και τον εντοπισμό των ατόμων οι οποίοι εμπλέκονταν στη διακίνηση του παράνομου περιεχομένου. Η πρακτική αυτή αφενός εξασφαλίζει την ταχεία απομάκρυνση του παράνομου περιεχομένου και αφετέρου, ιδιαίτερα σε χώρες οι οποίες δέχονται δεκάδες χιλιάδες καταγγελίες ετησίως, απαλλάσσει τις τοπικές αρχές από μέρος του φόρτου εργασίας που θα αναλάμβαναν διαφορετικά. Σε περίπτωση μη ύπαρξης υπηρεσίας “hotline” στη χώρα προέλευσης, η καταγγελία προωθείται στις τοπικές αστυνομικές αρχές, για να καταλήξει μέσω των σχετικών δικτύων στις αρμόδιες αρχές. Η λειτουργία των υπηρεσιών “hotline” προϋποθέτει τη συνεργασία με τοπικές αρχές, φορείς, οργανώσεις, καθώς και τη βιομηχανία του διαδικτύου.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω εκπρόσωπο, το θέμα της άμεσης διερεύνησης είναι πολύ σημαντικό, διότι το παράνομο περιεχόμενο εμφανίζεται και εξαφανίζεται μέσα σε διάστημα λίγων ωρών, δηλαδή αυτοί οι εγκληματίες χρησιμοποιούν το διαδίκτυο, για να βγάλουν κάποιο περιεχόμενο, και μετά προσπαθούν να εξαφανίσουν τα ίχνη τους. Άρα η διαδικασία μετά την καταγγελία, για να μπορέσει να γίνει άμεση διερεύνηση, είναι πολύ σημαντική, έτσι ώστε να μην έχουν χαθεί τα ηλεκτρονικά ίχνη.

Ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε περαιτέρω ότι το θέμα του νομικού πλαισίου είναι πάρα πολύ σημαντικό, γιατί ζούμε σε μία παγκοσμιοποιημένη κοινωνία και οι εγκληματίες έχουν μεγάλο κύκλο εργασιών και μεγάλα κέρδη. Η εγκληματική δραστηριότητα όσον αφορά το παράνομο περιεχόμενο αφορά την παραγωγή, στην Κύπρο όμως, λόγω του μικρού μεγέθους της χώρας, η εγκληματική δραστηριότητα αφορά τη διανομή και αυτό είναι το θέμα του νομικού πλαισίου, δηλαδή ποιος εμποδίζει έναν εγκληματία αύριο να δανειστεί, να αγοράσει ή να ενοικιάσει κάποιο “server” στην Κύπρο, να το συνδέσει με μία δορυφορική τηλεόραση και να “σερβίρει” περιεχόμενα πορνό. Τέλος, η κατανάλωση αφορά ανθρώπους με προφανή ψυχολογικά προβλήματα οι οποίοι καταναλώνουν αυτό το περιεχόμενο.

Σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο φοιτητών και καθηγητών του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο πιο πάνω εκπρόσωπος ανέφερε ότι, όταν κάποιος πάρει έναν κωδικό, για να έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, υπογράφει ότι λαμβάνει γνώση κάποιων κανόνων τους οποίους επιβάλλει το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Οι κανόνες αυτοί είναι γενικοί κανόνες ακαδημαϊκής πτυχής, αλλά και κανόνες ορθής πρακτικής. Επομένως, σε περίπτωση που σκεφτεί κάποιος να κάνει κάτι που είναι αντίθετο σε αυτούς τους κανόνες, μπορεί να επιβληθούν κυρώσεις από το ίδρυμα, όχι όμως νομικές κυρώσεις.

Ο εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου, καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής, πρόβη σε διαχωρισμό μεταξύ του παράνομου και του επιβλαβούς περιεχομένου στο διαδίκτυο. Για το μεν πρώτο απαγορεύεται καθολικά η παραγωγή, εξασφάλιση,

κατοχή, διακίνηση, εμπορία κ.λπ., ενώ η χρήση του δευτέρου δεν είναι παράνομη, δεδομένου ότι πληρούνται κάποιες προϋποθέσεις κυρίως σε σχέση με την ηλικία του χρήστη.

Ο ίδιος εκπρόσωπος κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής υπόμνημα στο οποίο αναφέρονται, ανάμεσα σε άλλα, τα ακόλουθα:

Οι πρώτες υπηρεσίες “hotline” παρουσιάστηκαν γύρω στο 1996. Κατά κανόνα, οι υπηρεσίες αυτές αποτελούν προϊόν της πρωτοβουλίας κοινωφελών οργανώσεων, συνδέσμων παροχέων υπηρεσιών διαδικτύου ή δικηγορικών συνδέσμων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, αναγνωρίζοντας τη συμβολή των “hotlines” στην καταπολέμηση του παράνομου περιεχομένου δέσμευσε τα απαραίτητα κονδύλια και θέσπισε τη λειτουργία του “Safer Internet Programme”, το οποίο από το 1999, όταν και πρωτοξεκίνησε, ενισχύει οικονομικά και συντονίζει τις εθνικές υπηρεσίες στους ακόλουθους τομείς:

- α. Δημιουργία υπηρεσιών “hotline” σε κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και αρμόδιου συντονιστικού φορέα.
- β. Δημιουργία υπηρεσιών ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα διαδικτυακής ασφάλειας σε κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και αρμόδιου συντονιστικού φορέα.
- γ. Λοιπές δράσεις (φιλτράρισμα, κατηγοριοποίηση περιεχομένου, αξιολόγηση πρωτοβουλιών).

Ο διεθνής σύνδεσμος των υπηρεσιών “hotline” ιδρύθηκε το 1999. Αρχικά, αποτελούσε μια καθαρά ευρωπαϊκή πρωτοβουλία, σύντομα όμως στο σύνδεσμο προστέθηκαν και μη ευρωπαϊκές χώρες. Στόχο έχει το συντονισμό των δράσεων, τον καθορισμό διαδικασιών λειτουργίας των “hotlines” και την παρουσίαση του προβλήματος στους ευρωπαϊκούς διεθνείς φορείς. Η υπηρεσία “SafeWeb” έχει από τον Οκτώβριο του 2005 προσχωρήσει στο σύνδεσμο υπό το καθεστώς του μέλους προς ένταξη (provisional membership), ενώ η αίτησή της για ένταξή της ως πλήρους και ομότιμου μέλους θα εξεταζόταν στη γενική συνέλευση των μελών του συνδέσμου τον Οκτώβριο του 2006.

Το θέμα του φιλτραρίσματος του παράνομου περιεχομένου αποτέλεσε ένα από τα κεντρικά ζητήματα της συζήτησης της συνάντησης φορέων, οργανώσεων και υπηρεσιών η οποία έλαβε χώρα τον Ιούνιο του 2006 στο Λουξεμβούργο στα πλαίσια του “Safer Internet Forum”. Σύμφωνα με τον πιο πάνω εκπρόσωπο, με τον όρο “φιλτράρισμα” αναφερόμαστε στην αποκοπή πρόσβασης ιστοσελίδων οι οποίες (θεωρείται ότι) περιλαμβάνουν παράνομο περιεχόμενο (παιδική πορνογραφία). Ο αποκλεισμός της πρόσβασης σε τέτοιο περιεχόμενο γίνεται κεντρικά από τους παροχείς υπηρεσιών διαδικτύου και προϋποθέτει τη δημιουργία και διανομή στους παροχείς υπηρεσιών λίστας τέτοιων ιστοσελίδων, η οποία θα πρέπει να είναι δυναμική, δηλαδή να ανανεώνεται συχνά, συμπεριλαμβάνοντας νέα στοιχεία. Μια τέτοια λίστα μπορεί να γίνει διαθέσιμη:

- α. από τις αστυνομικές αρχές,
- β. από κάποια υπηρεσία “hotline”,
- γ. από το σύνδεσμο των υπηρεσιών “hotline”, INHOPE.

Ως παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί η περίπτωση της Αγγλίας, στην οποία οι παροχείς υπηρεσιών λαμβάνουν τη σχετική λίστα από τις αστυνομικές αρχές, οι οποίες με τη σειρά τους για τη δημιουργία και ανανέωση της λίστας συνεργάζονται

με την τοπική υπηρεσία “hotline” (Internet Watch Foundation-IWF). Η όλη διαδικασία δημιουργεί επιμέρους ζητήματα, σημαντικότερο εκ των οποίων είναι το ποιος φορέας αναλαμβάνει την ευθύνη σχηματισμού της εν λόγω λίστας. Σχετικοί παράγοντες, οι οποίοι θα πρέπει να συνυπολογισθούν, είναι οι εξής:

- α. Η ανανέωση της λίστας θα πρέπει να γίνεται με εξαιρετικά γρήγορους ρυθμούς, επειδή ιστοσελίδες με παράνομο περιεχόμενο συχνά αλλάζουν διευθύνσεις, κάτι το οποίο καθιστά σχεδόν απαγορευτική τη συνήθη πορεία των πραγμάτων (ενδελεχή έλεγχο του συνόλου του περιεχομένου στα πλαίσια δικαστικής αγωγής).
- β. Θα πρέπει να καθοριστεί ο φορέας ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη, σε περίπτωση αποκοπής πρόσβασης “νόμιμων” ιστοσελίδων.

Σημειώνεται ότι στην Αγγλία η αστυνομία απλά εισηγείται στους παροχείς υπηρεσιών την αποκοπή πρόσβασης στις συγκεκριμένες ιστοσελίδες, προτροπή που ουσιαστικά κανένας παροχέας δεν έχει την πολυτέλεια να αγνοήσει. Η διαδικασία βρίσκει εφαρμογή και σε ορισμένες σκανδιναβικές χώρες, ενώ αρκετοί από τους εκπροσώπους φορέων από τις υπόλοιπες χώρες έχουν ταχθεί κάθετα ενάντια στην προσέγγιση αυτή, αφενός υπογραμμίζοντας ότι αυτή υπερβαίνει τη δικαιοδοσία και τις αρμοδιότητες της αστυνομίας και αφετέρου κάνοντας λόγο για εν δυνάμει (αντικανονική) λογοκρισία.

Ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε ότι στη συντριπτική τους πλειοψηφία τα άτομα τα οποία επισκέπτονται στο διαδίκτυο ιστοσελίδες με παράνομο περιεχόμενο το κάνουν εν γνώσει τους και κυρίως είναι αυτοί που επιδιώκουν να έχουν πρόσβαση σε περιεχόμενο παιδικής πορνογραφίας. Είναι κάτι το οποίο οι ίδιοι επιδιώκουν. Συνεπώς, δεν πρόκειται οικειοθελώς να εγκαταστήσουν οποιοδήποτε λογισμικό φιλτραρίσματος το οποίο θα απέτρεπε ή θα δυσχέραινε την πρόσβασή τους στο περιεχόμενο αυτό.

Ο πιο πάνω εκπρόσωπος έθεσε προς γνώση της επιτροπής ότι ο παγκόσμιος ιστός (World Wide Web), αυτό δηλαδή που οι περισσότεροι εννοούμε αναφερόμενοι σε διαδίκτυο, δεν είναι ο μοναδικός τρόπος διανομής περιεχομένου διαδικτυακά. Στα πλαίσια της διερεύνησης ή του διαλόγου τον οποίο έχει ξεκινήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να αναφερθούν τουλάχιστο θέματα όπως η χρήση των ομότιμων δικτύων (peer-to-peer networks-P2P), η χρήση των “chat rooms”, καθώς και η επέκταση της κινητής τηλεφωνίας στο χώρο του διαδικτύου. Υπογραμμίζεται ότι το όλο ζήτημα δεν έχει μόνο τεχνικές παραμέτρους, αλλά και νομικές.

Για λόγους πληρότητας, αναφορά θα πρέπει να γίνει και στο θέμα της χρήσης των μηχανών αναζήτησης για την εύρεση παράνομου περιεχομένου, για το οποίο όμως ελάχιστα μπορεί να γίνουν σε τοπικό/εθνικό επίπεδο. Ενημερωτικά, ο πιο πάνω εκπρόσωπος ανέφερε ότι από τα δημοσιεύματα στο διεθνή τύπο φαίνεται ότι οι εταιρείες οι οποίες λειτουργούν μηχανές αναζήτησης γνωρίζουν το πρόβλημα. Κάποιες μάλιστα από αυτές είναι σε επαφή με το σύνδεσμο INHOPE. Η λύση του προβλήματος δεν μπορεί να είναι η πλήρης διαγραφή ορισμένων “ύποπτων” λέξεων κλειδιών, όπως είναι επί παραδείγματι η “παιδική πορνογραφία”, γιατί αυτό θα έκανε αδύνατη τη χρήση των όρων αυτών για αναζήτηση νόμιμων και χρήσιμων πληροφοριών στο διαδίκτυο (νομοθεσία, έρευνες, δημοσιεύματα κ.λπ.).

Ο πιο πάνω εκπρόσωπος αναφέρθηκε και στα ακόλουθα επιμέρους θέματα:

- α. Στη χρήση των “chat rooms” από παιδοφίλους, που σημειώνεται ότι υπάρχουν σχετικές αναφορές ότι ανάλογα κρούσματα έχουν παρατηρηθεί και

στην Κύπρο. Η “SafeWeb” έχει μάλιστα δεχθεί σχετικές αναφορές. Θα πρέπει λοιπόν να διευκρινιστεί αν με βάση το νομικό πλαίσιο παρέχεται η δυνατότητα παρέμβασης και, αν ναι, να υποδειχθούν οι σχετικές διαδικασίες.

- β. Στην ανάγκη δημιουργίας επιτροπής αποτελούμενης από τοπικές αρχές, φορείς και οργανώσεις με στόχο την ενημέρωση, το συντονισμό των επιμέρους δράσεων και τη συμμετοχή της Κύπρου σε σχετικές διεθνείς δραστηριότητες και συζητήσεις οι οποίες διοργανώνονται από το “Safer Internet Programme” ή άλλους φορείς. Η δημιουργία μιας τέτοιας επιτροπής επιβάλλεται για τη σφαιρική αντιμετώπιση του φαινομένου της διακίνησης παράνομου περιεχομένου διαδικτυακά, αλλά και γενικότερα για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου.⁷
- γ. Στο θέμα “παιδιά σε άσεμνες στάσεις”. Το θέμα έχει απασχολήσει ιδιαίτερα ορισμένες από τις υπηρεσίες “hotline” με τις οποίες συνεργάζεται η “SafeWeb”, καθώς παρατηρείται διεθνώς αύξηση του φαινομένου των “πρακτορείων ανήλικων μοντέλων” (ιστοσελίδες οι οποίες παρουσιάζουν ανήλικα άτομα σε στάσεις οι οποίες θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν άσεμνες). Η σχέση αυτής της δραστηριότητας με την παιδική πορνογραφία είναι υπό διερεύνηση.
- δ. Στην “τεχνητή” πορνογραφία (animation, καρτούν). Εδώ περισσότερο από ό,τι στις υπόλοιπες περιπτώσεις γίνεται αισθητή η απουσία ενιαίου διεθνούς νομοθετικού πλαισίου, καθώς η αντιμετώπιση του φαινομένου από το οικείο νομικό πλαίσιο διαφέρει σημαντικά από χώρα σε χώρα.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διαδικτυακής παρανομίας, η κυπριακή πολιτεία πρέπει να προχωρήσει στα ακόλουθα μέτρα:

- α. Εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου με περαιτέρω εξειδίκευση των προνοιών των διεθνών συνθηκών που έχει υπογράψει η Κυπριακή Δημοκρατία και δημιουργία εξειδικευμένου νομοθετικού πλαισίου για το διαδίκτυο.
- β. Ολοκλήρωση της στελέχωσης και έναρξη λειτουργίας ομάδας δίωξης ηλεκτρονικού εγκλήματος στην Αστυνομία Κύπρου.
  - Η ομάδα αυτή θα πρέπει να στελεχωθεί, μεταξύ άλλων, με επιστήμονες πληροφορικής με εξειδικευμένες γνώσεις και επείκαιρες

---

⁷ Η “SafeWeb” έχει καλέσει τους εμπλεκόμενους φορείς να συμμετάσχουν στη Συμβουλευτική Επιτροπή της υπηρεσίας. Η πρώτη συνάντηση των μελών της επιτροπής έγινε τον Απρίλιο του 2006 στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και η επόμενη συνάντηση προγραμματίζεται για τον Οκτώβριο. Επί του παρόντος στην υπηρεσία μετέχουν οι ακόλουθοι φορείς: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Παγκύπρια Συνομοσπονδία Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης, Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, Κυπριακή Εταιρεία Πληροφορικής (CCS) και επιχειρήσεις του κλάδου (παροχείς υπηρεσιών διαδικτύου και εταιρείες πληροφορικής). Επιπλέον, αν και δε μετέχει στην επιτροπή, το ενδιαφέρον του για τις συζητήσεις και δραστηριότητες της επιτροπής έχει εκδηλώσει το Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

μεταπτυχιακές σπουδές σε θέματα τεχνολογιών διαδικτύου, ασφάλειας διαδικτύου και υπολογιστικών συστημάτων, ηλεκτρονικής εγκληματολογίας κ.λπ.

- Για την αποτελεσματική λειτουργία της ομάδας είναι απαραίτητο να προνοηθεί η συνεχής κατάρτιση και ενημέρωση των στελεχών της για τις εξελίξεις στις τεχνολογίες διαδικτύου και σε άλλα συναφή θέματα. Η κατάρτιση αυτή μπορεί να γίνεται τοπικά (π.χ. σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου) και στο εξωτερικό.
  - Επίσης, είναι απαραίτητος ο εξοπλισμός της ομάδας δίωξης ηλεκτρονικού εγκλήματος με τον κατάλληλο υπολογιστικό εξοπλισμό (υλικό και λογισμικό) για τη διερεύνηση καταγγελιών ηλεκτρονικού εγκλήματος και η συνεργασία της με εθνικούς και διεθνείς φορείς που ασχολούνται με τον περιορισμό του προβλήματος (SafeWeb hotline, INHOPE) και ενημέρωση του κοινού.
- γ. Σύσταση Εθνικής Ομάδας Αντιμετώπισης Περιστατικών Παραβίασης Υπολογιστικών και Διαδικτυακών Υποδομών στα πρότυπα του CERT (Computer Emergency Response Team). Με βάση τις προδιαγραφές του CERT, έχουν οργανωθεί σε πολλές χώρες ομάδες CSIRT (Computer Security Incident Response Teams), οι οποίες συγκεντρώνουν την απαραίτητη τεχνογνωσία (εμπειρογνώμονες) που υπάρχει σε εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση περιστατικών ηλεκτρονικού εγκλήματος, την παροχή τεχνικής βοήθειας προς τις αρμόδιες αρχές κ.λπ.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, για την αντιμετώπιση του ηλεκτρονικού εγκλήματος και του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων και για την αναβάθμιση της δίωξης του ηλεκτρονικού εγκλήματος οφείλουμε να λάβουμε υπόψη μας τις ακόλουθες παραμέτρους:

1. Τις τεχνικές αρχές που διέπουν το σχεδιασμό και τη λειτουργία του διαδικτύου, αφού η άγνοια ή η ελλιπής κατανόηση των αρχών αυτών μπορεί να οδηγήσει είτε σε ανεφάρμοστες νομοθεσίες είτε σε νομοθεσίες που θα αποτελέσουν τροχοπέδη στην ανάπτυξη του διαδικτύου στην Κύπρο.
2. Την ανάγκη συνεχούς ανάπτυξης εθνικής τεχνογνωσίας σε θέματα διαδικτύου, ασφάλειας δικτύων και συστημάτων και ηλεκτρονικής εγκληματολογίας. Η απουσία εθνικής τεχνογνωσίας σε αυτά τα θέματα καθιστά την αντιμετώπιση του προβλήματος πρακτικά ανέφικτη, καθώς η διαδικασία αναζήτησης της αναγκαίας τεχνογνωσίας για τη διερεύνηση περιστατικών ηλεκτρονικού εγκλήματος δίδει επαρκή χρόνο στους εγκληματίες να εξαφανίσουν τα ηλεκτρονικά τους ίχνη και να διαφύγουν τον εντοπισμό. Επίσης, η απουσία τεχνογνωσίας δυσχεραίνει τη λήψη προληπτικών μέτρων για την προστασία των χρηστών του διαδικτύου και των κυπριακών διαδικτυακών υποδομών.

6. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

Ο Διευθυντής Υπηρεσιών Διαδικτύου της ΑΤΗΚ, καταθέτοντας τις θέσεις της ΑΤΗΚ ενώπιον της επιτροπής, ανέφερε ότι μέχρι πριν από λίγα χρόνια δεν υπήρχαν δικλίδες ασφαλείας, δηλαδή οποιοσδήποτε μπορούσε να γράψει οτιδήποτε και να το εισαγάγει στο διαδίκτυο και οποιοσδήποτε μπορούσε να έχει πρόσβαση, να το διαβάσει, να το μετακινήσει και να το εκμεταλλευτεί. Τα τελευταία χρόνια, λόγω του ότι σημειώθηκαν αρκετά εγκλήματα στο διαδίκτυο (εγκλήματα ηλεκτρονικής μορφής),

όλες οι χώρες ανησύχησαν και δημιούργησαν ειδικές αστυνομικές μονάδες καταπολέμησης του ηλεκτρονικού εγκλήματος.

Όσον αφορά συγκεκριμένα την παιδική πορνογραφία, ο ίδιος ανέφερε ότι τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο αυτή αυξάνεται ραγδαία. Η διακίνηση του πορνογραφικού υλικού γίνεται μέσω ιστοσελίδων και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η προσέγγιση των ανυποψίαστων παιδιών γίνεται είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είτε στους διάφορους χώρους ανοικτής επικοινωνίας ("chat rooms"). Ο ίδιος εκπρόσωπος κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής γραπτό υπόμνημα στο οποίο, ανάμεσα σ' άλλα, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Από στατιστικές που έχουν δημοσιοποιηθεί στο διαδίκτυο, έχουν παρθεί οι εξής σημαντικές πληροφορίες:

1. Υπάρχουν διακόσιες χιλιάδες ιστοσελίδες, τουλάχιστο, στο διαδίκτυο οι οποίες πωλούν υλικό παιδικής πορνογραφίας, με εισπράξεις \$20-\$30 δις το χρόνο.
2. Ενενήντα πέντε τοις εκατό των παιδιών άνω των δεκατριών ετών προτιμούν να μπαίνουν στο διαδίκτυο, όταν οι γονείς τους απουσιάζουν, γιατί θέλουν να εισέρχονται σε χώρους ανοικτής επικοινωνίας (IRC κ.λπ.), κάτι που οι περισσότεροι γονείς το απαγορεύουν (έρευνα στον ελληνικό χώρο).
3. Διακόσιες εξήντα έξι νέες ιστοσελίδες περίπου προστίθενται καθημερινά στον ήδη μεγάλο όγκο πορνογραφικού υλικού που διατίθεται στο διαδίκτυο, με αποτέλεσμα να υπολογίζεται ότι οι σελίδες με πορνογραφικό περιεχόμενο είναι ο πιο ανεπτυγμένος τομέας πωλήσεων μέσα από το διαδίκτυο.

Ένα στατιστικό στοιχείο από την αγγλική αστυνομία είναι ότι στην Αγγλία το 20% των παιδιών που μπαίνουν στα "chat rooms" έχουν προσεγγιστεί από παιδοφίλους. Σύμφωνα με τον ίδιο, ανά τον κόσμο υπάρχουν εκατοντάδες χιλιάδες πορνογραφικού υλικού στο διαδίκτυο και πίσω απ' όλα κρύβεται το οικονομικό συμφέρον. Υπάρχει ένα εμπόριο της τάξης των δεκάδων δισεκατομμυρίων δολαρίων που γίνεται χρησιμοποιώντας αυτές τις σελίδες.

Η ΑΤΗΚ, όντας ένας οργανισμός που αντιλαμβάνεται το πρόβλημα, από το 2001 άρχισε ένα πρόγραμμα ενημέρωσης όλων των σχολείων για το διαδίκτυο γενικά, αλλά και για τους κινδύνους που ελλοχεύουν στο διαδίκτυο. Παράλληλα, η ΑΤΗΚ ενημερώνει τους γονείς σε διάφορες συγκεντρώσεις και το 2005 εξέδωσε ένα ειδικό βιβλιαράκι το οποίο στάλθηκε μέσω των μαθητών σε όλους τους γονείς. Επιπλέον, η ΑΤΗΚ διοργάνωσε ημερίδες με θέμα "Ασφάλεια στο διαδίκτυο για τα παιδιά μας" στις οποίες προσκάλεσε για να μιλήσουν ειδικούς για θέματα κοινωνικής ασφάλισης διαδικτύου από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Περαιτέρω, η ΑΤΗΚ έχει προβεί σε δημοσιεύσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και παρακολουθεί τις εξελίξεις διεθνώς για ασφάλεια στο διαδίκτυο. Πρόσφατα η ΑΤΗΚ έλαβε μέρος σε διεθνές συνέδριο στη Θεσσαλονίκη για θέματα ασφάλειας διαδικτύου για τα παιδιά, με έμφαση στην πορνογραφία. Στο συνέδριο αυτό αποδείχθηκε ότι ορισμένα παιδιά πληρώνονται, αλλά όμως εξαναγκάζονται να πρωταγωνιστήσουν σε πορνογραφικές πράξεις. Πρόκειται για εκμετάλλευση ορισμένων διαστροφών του μυαλού, ώστε να κερδίσουν ορισμένοι χρησιμοποιώντας τα παιδιά.

Όπως ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ο ίδιος εκπρόσωπος, η ΑΤΗΚ από τον Οκτώβριο του 2006 εισήγαγε σε εμπορική βάση μια νέα υπηρεσία η οποία παρέχει στους πελάτες της υπηρεσίας CYTANET προϊόν φιλτραρίσματος το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προσφορά υψηλού βαθμού προστασίας από το

παράνομο, ανεπιθύμητο και επιβλαβές περιεχόμενο στο διαδίκτυο. Δηλαδή οι γονείς μπορούν να διαλέγουν τι είδους περιεχόμενο θα δικαιούται να βλέπει το κάθε παιδί. Σύμφωνα με τον ίδιο όμως, κανένα φίλτρο δεν μπορεί να παρέχει 100% ασφάλεια έναντι της πορνογραφίας ή οποιουδήποτε άλλου κακού περιεχομένου. Ο λόγος εισαγωγής του φίλτρου αυτού είναι γιατί έχει τη λεγόμενη “τεχνική νοημοσύνη”, δηλαδή, όταν κάποιος προσπαθήσει να έχει πρόσβαση σε μια σελίδα η οποία δεν είναι ήδη κατηγοριοποιημένη, το σύστημα από μόνο του πριν επιτρέψει στο παιδί να δει τη σελίδα, κάνει μόνο του σε χιλιοστά του δευτερολέπτου έλεγχο της σελίδας και την κατηγοριοποιεί εκείνη τη στιγμή. Περαιτέρω, το φίλτρο αυτό έχει τη δυνατότητα να ελέγξει και να αποκόψει την πρόσβαση και στα “chat rooms” ή σε ορισμένα από αυτά, καθώς επίσης και την πρόσβαση στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, το διοικητικό συμβούλιο της ΑΤΗΚ πρόσφατα έχει εγκρίνει τη δωρεάν παροχή της υπηρεσίας αυτής σε όλους τους πελάτες της ΑΤΗΚ οι οποίοι επιθυμούν να τη χρησιμοποιήσουν.

Πέραν της εισαγωγής του νέου αυτού προϊόντος, η ΑΤΗΚ, εδώ και χρόνια, αποκόπτει προορισμούς που καταλήγουν στις λεγόμενες “ροζ παγίδες”. Όταν κάποιος πελάτης επισκεφθεί ιστοσελίδα ερωτικού περιεχομένου, ενεργοποιείται στον υπολογιστή του ένα εξειδικευμένο λογισμικό το οποίο διακόπτει την τηλεφωνική σύνδεση με τον τοπικό παροχέα υπηρεσιών διαδικτύου που διενεργεί κλήσεις σε τηλέφωνα του εξωτερικού, με αποτέλεσμα παραφουσκωμένους για τους πελάτες αυτούς λογαριασμούς. Με αυτό τον τρόπο η ΑΤΗΚ ελέγχει την απότομη αλλαγή στο λογαριασμό του πελάτη και τον ενημερώνει ανάλογα.

Τονίζοντας ότι η ΑΤΗΚ είναι απλώς παροχέας πρόσβασης στο διαδίκτυο και πως δεν είναι αυτή που ελέγχει το περιεχόμενο του διαδικτύου, ανέφερε πως συνεχής προσπάθεια της ΑΤΗΚ είναι να παρέχει όσο το δυνατό καλύτερη προστασία στους πελάτες της. Καταλήγοντας ο εκπρόσωπος της ΑΤΗΚ, ανέφερε πως για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος της διάδοσης του πορνογραφικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, αλλά και για την καταπολέμηση άλλων παρόμοιων κινδύνων, με στόχο την ελαχιστοποίηση των πιθανών επιπτώσεων στην κυπριακή κοινωνία, επιβάλλεται η συστράτευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων/οργανώσεων της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής του τόπου. Γι’ αυτό, η ΑΤΗΚ εισηγείται τη σύσταση ειδικού φορέα με συμμετοχή/εκπροσώπηση των οργανωμένων γονέων, των εκπαιδευτικών, των εκπροσώπων των παιδιών και της νεολαίας, των παροχέων υπηρεσιών διαδικτύου, της αστυνομίας, της Γενικής Εισαγγελίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, της εκτελεστικής εξουσίας, της Βουλής των Αντιπροσώπων και των μέσων μαζικής ενημέρωσης, με στόχο την ολοκληρωτική και αποτελεσματική αντιμετώπιση της ήδη παρούσας μάστιγας της διάδοσης του παιδικού πορνογραφικού περιεχομένου στην κοινωνία μας.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος κατέθεσε γραπτό ενημερωτικό έντυπο στο οποίο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες χρήσιμες συμβουλές, ώστε να δημιουργηθεί ένα “δίχτυ ασφαλείας” για τα παιδιά:

1. Ποτέ δε δίνουμε τα προσωπικά μας στοιχεία στο διαδίκτυο.
2. Δεν ξεχνάμε ότι οι άνθρωποι στο διαδίκτυο συχνά δηλώνουν ψεύτικα στοιχεία.
3. Ποτέ δε συναντούμε κάποιον που γνωρίσαμε στο διαδίκτυο χωρίς να μας συνοδεύει κάποιος υπεύθυνος ενήλικος.
4. Ποτέ δεν απαντούμε σε ανώνυμα ή προσβλητικά ηλεκτρονικά μηνύματα.

5. Διακόπτουμε τη σύνδεση αμέσως μόλις δούμε ή διαβάσουμε κάτι που μας ενόχλησε.
6. Προσπαθούμε να μη μένουμε συνδεδεμένοι για πολλή ώρα με το διαδίκτυο.

7. Εταιρείες παροχής υπηρεσιών διαδικτύου και Κυπριακό Ερευνητικό και Ακαδημαϊκό Δίκτυο (ΚΕΑΔ)

Οι εκπρόσωποι των εταιρειών παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, με αφορμή τη διαπίστωση και συνάμα εισήγηση της επιτροπής για εισαγωγή υπηρεσιών φιλτραρίσματος, με σκοπό την προσφορά υψηλού βαθμού προστασίας από το παράνομο περιεχόμενο παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο, κατέθεσαν στην επιτροπή τα ακόλουθα:

Υπάρχει η δυνατότητα παροχής της υπηρεσίας φιλτραρίσματος, η οποία θα δίδεται σε επίπεδο δικτύου. Ο πελάτης δε θα έχει καμιά ανάμειξη στην ενεργοποίηση ή απενεργοποίηση, εκτός από το να ενημερώσει τον παροχέα ότι επιθυμεί να του παρέχεται αυτή η υπηρεσία φιλτραρίσματος μαζί με το πακέτο σύνδεσης των υπηρεσιών. Αν ο πελάτης επισκεφθεί κάποια ιστοσελίδα που περιέχει πορνογραφικό υλικό, τότε θα του σταλθεί μήνυμα ότι ανακόπηκε και δεν μπορεί να επισκεφθεί τη συγκεκριμένη ιστοσελίδα. Ήδη υπηρεσίες φιλτραρίσματος του περιεχομένου παρέχονται στην Κύπρο σε πολλές εταιρείες και οργανισμούς για τους υπαλλήλους τους οι οποίοι εν ώρα εργασίας δικαιούνται να επισκέπτονται μόνο ιστοσελίδες που σχετίζονται με το αντικείμενο της δουλειάς τους. Οι ίδιοι οι παροχείς διευκρίνισαν ότι κανένα φίλτρο δεν μπορεί να είναι απόλυτα ασφαλές, γιατί τα δίκτυα εξελίσσονται και χρειάζεται συνεχής επιτήρηση.

Αναφορικά με το ζήτημα των “chat rooms”, οι ίδιοι ανέφεραν ότι δεν υπάρχει κατάλληλο φίλτρο για να εμποδίσει το παράνομο περιεχόμενο και εναπόκειται περισσότερο στην καθοδήγηση και την εκπαίδευση των παιδιών από τους γονείς, οι οποίοι και αυτοί με τη σειρά τους πρέπει να τύχουν εκπαίδευσης σε σχέση με το διαδίκτυο.

Επιπλέον, όσον αφορά την ευθύνη σε περίπτωση μετάδοσης παράνομων πληροφοριών, ο φορέας παροχής υπηρεσιών διαδικτύου δεν ευθύνεται όσον αφορά τις μεταδιδόμενες πληροφορίες, εφόσον δεν είναι αυτός που στέλνει τις πληροφορίες και δεν επιλέγει τον αποδέκτη της μετάδοσης, αλλά η ευθύνη ανήκει στο πρόσωπο που στέλνει τις πληροφορίες.

Επίσης δεν ευθύνεται όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών για τις πληροφορίες που αποθηκεύονται, υπό τον όρο ότι δε γνωρίζει ότι πρόκειται για παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία. Μόλις αντιληφθεί ότι πρόκειται για τέτοια παράνομη δραστηριότητα, όπως και το γεγονός ότι διενεργείται μέσω της συγκεκριμένης σελίδας παράβαση δικαιωμάτων τρίτων προσώπων, αποσύρει ταχέως τις πληροφορίες ή καθιστά την πρόσβαση σ’ αυτές αδύνατη.

Ειδικότερα, οι φορείς παροχής υπηρεσιών διαδικτύου δεν έχουν γενική υποχρέωση ελέγχου των διακινούμενων πληροφοριών ούτε γενική υποχρέωση αναζήτησης γεγονότων ή περιστάσεων που δείχνουν ότι πρόκειται για παράνομες δραστηριότητες. Οι φορείς, σε περίπτωση υπόνοιας, ή, όταν περιέλθει στην αντίληψή τους η χορήγηση/διενέργεια παράνομων πληροφοριών ή δραστηριοτήτων που επιχειρούν αποδέκτες των υπηρεσιών τους, οφείλουν να κοινοποιήσουν στις αρμόδιες αρχές και την αστυνομία τις πληροφορίες που διευκολύνουν την εντόπιση των αποδεκτών των υπηρεσιών τους με τους οποίους έχουν συμφωνίες αποθήκευσης.

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Ερευνητικού και Ακαδημαϊκού Δικτύου (ΚΕΑΔ) ανέφερε στην επιτροπή πως το ΚΕΑΔ είναι ένας οργανισμός που δημιουργήθηκε από το κράτος, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών και το Πανεπιστήμιο Κύπρου, που έχει ως στόχο την παροχή υπηρεσιών διαδικτύου στην ακαδημαϊκή και εκπαιδευτική κοινότητα της Κύπρου για διευκόλυνση της έρευνας στο ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό δίκτυο. Ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ως παράδειγμα την Ιρλανδία, όπου εφαρμόστηκε το σύστημα φιλτραρίσματος στο σχολικό δίκτυο (schoolnet) κατόπιν απόφασης του οικείου υπουργείου παιδείας.

8. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ανέφεραν στην επιτροπή ότι έχει ξεκινήσει η συνεργασία τους με το ΚΕΑΔ. Ειδικότερα, το ΚΕΑΔ θα παράσχει στο Υπουργείο την κατάλληλη τεχνογνωσία, για να σχεδιαστεί ένα εκπαιδευτικό δίκτυο στο οποίο θα υπάρχουν πρόνοιες σε θέματα ασφάλειας. Θα πρόκειται για ένα δίκτυο το οποίο θα έχει ελεγχόμενη πρόσβαση στο διαδίκτυο, αφού υπήρξε παραδοχή ότι σήμερα τα σχολεία έχουν ανεξέλεγκτη πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Περαιτέρω, αναφέρθηκε στην επιτροπή ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προχωρήσει σε συμφωνία με την ΑΤΗΚ, ώστε να παρέχεται δωρεάν η υπηρεσία φιλτραρίσματος της ΑΤΗΚ. Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, στο γενικότερο σχεδιασμό του εκπαιδευτικού δικτύου και με την πλήρη ανάπτυξή του θα εφαρμοστεί ένα παρόμοιο με της Ιρλανδίας μοντέλο, το λεγόμενο “διαδικτυακό σχολείο”. Στο σχεδιασμό τα σχολεία θα είναι ενωμένα μεταξύ τους με το κεντρικό σημείο, το λεγόμενο “data center” του υπουργείου.

Όσον αφορά το “διαδικτυακό σχολείο”, σύμφωνα με τους ίδιους, έχει ήδη ετοιμαστεί το κεντρικό σημείο στο οποίο θα είναι ενωμένα τα σχολεία και έχει εξασφαλιστεί ο κατάλληλος εξοπλισμός. Έχουν ήδη επιλεγεί επτά σχολικές μονάδες οι οποίες θα συμμετέχουν στην πιλοτική εφαρμογή του διαδικτυακού σχολείου και προβλέπεται πλήρης και καθολική εφαρμογή του σε όλες τις σχολικές μονάδες το έτος 2009. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν πως, επειδή τώρα πρόκειται για μια προσωρινή φάση, όπου οι σχολικές μονάδες είναι από μόνες τους ενωμένες με το διαδίκτυο και μέχρι την εφαρμογή του διαδικτυακού σχολείου, λήφθηκαν δύο πρακτικά μέτρα για την προστασία των μαθητών. Το ένα είναι η ετοιμασία κώδικα δεοντολογίας για το σχεδιασμό ιστοσελίδων και για τη χρήση του διαδικτύου από τους μαθητές. Οποιαδήποτε χρήση του διαδικτύου μέσα σε σχολείο θα γίνεται υπό την αυστηρή εποπτεία των εκπαιδευτικών. Το άλλο πρακτικό μέτρο είναι η ενεργοποίηση της υπηρεσίας φιλτραρίσματος της ΑΤΗΚ σε όλα τα σχολεία από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

9. Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ)

Ο Βοηθός Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ότι υπάρχουν ραγδαίες εξελίξεις στον τεχνολογικό τομέα και στον τομέα της σύγκλισης των υπηρεσιών και των δικτύων και των οπτικοακουστικών μέσων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και παρ’ όλο που η τεχνολογία εξελίσσεται, η νομοθεσία καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια να ακολουθήσει αυτή την εξέλιξη. Ο ίδιος αναφέρθηκε στη νέα Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, η οποία αναμένεται, μετά το πλαίσιο πολιτικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να τεθεί μετά το καλοκαίρι σε εφαρμογή με κάποιο διάστημα υλοποίησης από τα κράτη μέλη. Δηλαδή, σύμφωνα με τον ίδιο, αλλάζει η Οδηγία που είχε τίτλο “Τηλεόραση χωρίς

σύνορα” και γίνεται Οδηγία για υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Η Οδηγία αυτή προσπαθεί να διευρύνει τη ρύθμιση περιεχομένου σε υπηρεσίες οι οποίες είναι πρόσφατες και μέχρι τώρα δεν υπήρχε η δυνατότητα ρύθμισης. Για παράδειγμα, υπάρχουν σήμερα στην Κύπρο υπηρεσίες που αφορούν την παροχή οπτικοακουστικού περιεχομένου μέσα από δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και υπάρχουν οι δορυφορικές υπηρεσίες που δεν μπορούν να τύχουν ρύθμισης. Σύμφωνα με τον ίδιο, όλοι αναμένουν τη νέα Οδηγία, ούτως ώστε να μπορέσει να υπάρξει η ρύθμιση περιεχομένου σ’ αυτό τον τομέα. Παράλληλα, αυτή η Οδηγία περιλαμβάνει και κάποιες πρόνοιες ρύθμισης στη μετάδοση περιεχομένου πέραν των συμβατικών ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών. Μεταξύ άλλων, απαιτεί τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την προστασία των ανηλίκων και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και καλύπτει θέματα μετάδοσης νόμιμου πορνογραφικού υλικού μέσω κρυπτογράφησης με κατάλληλη σηματοδότηση. Δεν καλύπτονται όμως θέματα παράνομης πορνογραφίας, στα οποία εντάσσεται η διάδοση πορνογραφικού υλικού που αφορά τις αστυνομικές αρχές. Οι αρμόδιες αρχές γι’ αυτή την Οδηγία είναι το Υπουργείο Εσωτερικών και η Αρχή Ραδιοηλεκτρονικής.

Σε σχέση με ερώτηση της επιτροπής κατά πόσο το ΓΕΡΗΕΤ θα μπορούσε να παίξει συντονιστικό ρόλο στα θέματα φιλτραρίσματος από τους παροχείς υπηρεσιών διαδικτύου, ο ίδιος ανέφερε πως στα πλαίσια ειδικής νομοθεσίας δεν υπάρχει τέτοια αρμοδιότητα.

Ο Επίτροπος όμως μπορεί να συμπεριλάβει στους όρους αδειοδότησης των παροχών και όρους που παραπέμπουν σε σχετικά μέτρα που αφορούν το περιεχόμενο, τα οποία μέτρα τίθενται σε έναν αδειοδοτημένο παροχέα από αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας ως υποχρέωση που μπορεί να αφορά και φιλτράρισμα.

Δ. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ, ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διαπιστώσεις-Συμπεράσματα

1. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών, υπό το φως όλων των θέσεων και απόψεων που εκφράστηκαν ενώπιόν της καθ’ όλη τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου», διαπιστώνει ότι υπήρξε γενική παραδοχή από όλους τους αρμόδιους και εμπλεκόμενους φορείς που κλήθηκαν ενώπιόν της πως πρόκειται για ένα πρόβλημα που εξελίσσεται με γοργούς ρυθμούς σε μια νέα μάλιστα για την κυπριακή κοινωνία. Το πορνογραφικό υλικό διαδίδεται με ταχύτατους ρυθμούς, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες, γι’ αυτό όλοι οι φορείς πρέπει να συνεργαστούν και να κινητοποιηθούν άμεσα.
2. Η επιτροπή κρίνει ότι η διάδοση πορνογραφικού υλικού μέσω του διαδικτύου και ειδικότερα του παιδικού πορνογραφικού υλικού αποτελεί ένα φαινόμενο διαστροφής, ένα εγκληματικό πρόβλημα παγκόσμιας εμβέλειας. Η επιτροπή διαπιστώνει πως το ηλεκτρονικό αυτό έγκλημα διακινεί δισεκατομμύρια δολάρια. Τουλάχιστο διακόσιες χιλιάδες ιστοσελίδες βρίσκονται στο διαδίκτυο οι οποίες πωλούν υλικό παιδικής πορνογραφίας με εισπράξεις \$20 δις-\$30 δις το χρόνο και καθημερινά προστίθενται σχεδόν τριακόσιες νέες ιστοσελίδες πορνογραφικού υλικού που διατίθεται στο διαδίκτυο. Η Κύπρος μπορεί να μην έχει σήμερα σοβαρό πρόβλημα με θύματα παιδικής πορνογραφίας, αλλά, γνωρίζοντας την ετήσια αύξηση των περιστατικών της παιδικής πορνογραφίας και τις διαστάσεις που προσλαμβάνει το φαινόμενο αυτό, θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να το αντιμετωπίσουμε άμεσα, δραστικά και

αποτελεσματικά.

3. Η επιτροπή διαπιστώνει ότι, όπως εξάγεται από την όλη συζήτηση, υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης των χρηστών του διαδικτύου. Οι χρήστες δε γνωρίζουν τρόπους αυτοπροστασίας από το παράνομο και επιβλαβές περιεχόμενο, όπως αυτό χαρακτηρίστηκε, καθώς δε γνωρίζουν πού πρέπει να αποταθούν και να προβούν σε καταγγελία, εφόσον κάτι τέτοιο περιέλθει στην αντίληψή τους. Η ελλιπής διαφώτιση για τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την κακή χρήση του διαδικτύου, καθώς και η ελλιπής προληπτική εκστρατεία στα σχολεία πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα και αποτελεσματικά.
4. Η επιτροπή διαπιστώνει, από τις απόψεις και θέσεις που κατατέθηκαν ενώπιόν της, τις προϋπάρχουσες διαχρονικά μεγάλες αδυναμίες στο νομοθετικό μας σύστημα, οι οποίες ενέτειναν και συνεχίζουν να εντείνουν τις δυσκολίες αντιμετώπισης του προβλήματος. Παρά την πληθώρα νόμων και την ενσωμάτωση στο εθνικό μας δίκαιο ευρωπαϊκών συμβάσεων, υπάρχουν κενά στη νομοθεσία. Το νομοθετικό μας οπλοστάσιο πρέπει συνεχώς να εκσυγχρονίζεται, για να συμβαδίζει με τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις.
5. Η επιτροπή διαπιστώνει αδυναμίες στα θέματα απόδειξης των υποθέσεων που εκκρεμούν στο δικαστήριο. Όπως έχουν επισημάνει και κατ' επανάληψη τονίζει οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας και της αστυνομίας που κλήθηκαν ενώπιον της επιτροπής, αν δεν τροποποιηθεί το άρθρο 17 του συντάγματος που προστατεύει το απόρρητο της ιδιωτικής επικοινωνίας, η διερεύνηση και δίωξη τέτοιων εγκλημάτων, καθώς και η απόδειξή τους ενώπιον των δικαστηρίων καθίστανται δυσχερείς. Όπως τόνισε ο εκπρόσωπος της αστυνομίας, αυτού του είδους το έγκλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά με το σημερινό νομοθετικό πλαίσιο και τα μέσα που διαθέτει η αστυνομία σήμερα.
6. Η επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαία η λειτουργία ειδικού γραφείου στην αστυνομία για την καταπολέμηση του ηλεκτρονικού εγκλήματος, αφού τα εγκλήματα που διαπράττονται μέσω του διαδικτύου δεν είναι σημερινό φαινόμενο και αφού τέτοιου είδους υποθέσεις, όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι της αστυνομίας, παρουσιάστηκαν και διερευνήθηκαν από το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων του Αρχηγείου Αστυνομίας από το 2004 και το 2005 τέθηκε σε εφαρμογή η σχετική νομοθεσία. Η επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση το γεγονός ότι η Αστυνομία Κύπρου έχει προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη σύσταση ειδικής ομάδας που θα στελεχώσει το Γραφείο Διερεύνησης των Εγκλημάτων μέσω Διαδικτύου, καθώς και τις προσπάθειες που γίνονται για επιμόρφωση των μελών της αστυνομίας που ασχολούνται με τη διερεύνηση τέτοιων υποθέσεων.
7. Η επιτροπή έχει εντοπίσει και τα πρακτικά προβλήματα στην αντιμετώπιση της παιδικής πορνογραφίας, τα οποία καταφάνηκαν από όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της από όλους τους αρμόδιους και εμπλεκόμενους φορείς που κλήθηκαν ενώπιόν της και τα οποία συνοψίζονται στα ακόλουθα:
  - α. Η φύση του διαδικτύου διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό την απόκρυψη της ταυτότητας και των προσωπικών χαρακτηριστικών των χρηστών του. Έτσι, οι εγκληματίες μπορούν να καλύπτονται από τη σχετική ανωνυμία που τους παρέχει το διαδίκτυο και η αποκάλυψη της πραγματικής τους ταυτότητας είναι μια διαδικασία που απαιτεί χρόνο, τεχνικές γνώσεις και πρόσβαση σε πληροφορίες που βρίσκονται αποθηκευμένες σε διαφορετικές χώρες ή υπολογιστικά συστήματα.

- β. Είναι αδύνατος ο εντοπισμός του τόπου τέλεσης του ηλεκτρονικού εγκλήματος, το οποίο δε γνωρίζει κρατικά σύνορα, και οι δράστες των αδικημάτων μέσω του διαδικτύου καλύπτουν εύκολα τα ίχνη τέλεσής τους, λόγω του ότι τα αδικήματα αυτά τελούνται μέσα σε ελάχιστο χρόνο. Η δίωξη των δραστών προϋποθέτει διακρατική συνεργασία, σύγκλιση των νομοθετικών πλαισίων διαφορετικών χωρών, αλλά και άμεση συνεργασία μεταξύ των διωκτικών αρχών πολλών χωρών.
- γ. Κατά τη διερεύνηση των υποθέσεων παιδικής πορνογραφίας από την αστυνομία υπάρχουν πρακτικά προβλήματα εξασφάλισης μαρτυρίας και η διερεύνησή τους απαιτεί ειδικές γνώσεις από τους ανακριτές.
- δ. Η συνεχής ανάπτυξη των ηλεκτρονικών υπολογιστών και η εξέλιξη της τεχνολογίας στον τομέα του διαδικτύου δυσχεραίνουν την εξιχνίαση των υποθέσεων παιδικής πορνογραφίας και η νομική επιστήμη δυσκολεύεται να παρακολουθήσει και να προλάβει την εξέλιξη αυτή. Περαιτέρω, ο εντοπισμός παράνομου περιεχομένου και παράνομων δραστηριοτήτων είναι εξαιρετικά δύσκολος και απαιτεί τη χρήση προηγμένων τεχνικών πληροφορικής, αφού εκτιμάται ότι στο παρόν στάδιο υπάρχουν γύρω στις οχτώ δεσκατομμύρια ιστοσελίδες στις οποίες μπορούμε να έχουμε άμεση πρόσβαση.
- ε. Τα άτομα που επισκέπτονται στο διαδίκτυο ιστοσελίδες με παράνομο περιεχόμενο στη συντριπτική τους πλειοψηφία το επιδιώκουν. Συνεπώς, δεν πρόκειται οικειοθελώς να εγκαταστήσουν οποιοδήποτε λογισμικό φιλτραρίσματος θα απέτρεπε ή θα δυσχέραινε την πρόσβασή τους στο περιεχόμενο αυτό.
- στ. Η χρήση των μηχανών αναζήτησης για την εύρεση παράνομου περιεχομένου δεν αποτελεί λύση για το πρόβλημα, αφού με την πλήρη διαγραφή ορισμένων λέξεων κλειδιών, όπως π.χ. "παιδική πορνογραφία", θα είναι αδύνατη η χρήση των όρων αυτών για αναζήτηση νόμιμων και χρήσιμων πληροφοριών στο διαδίκτυο.

Υπό το φως των πιο πάνω διαπιστώσεων, η επιτροπή συμπεραίνει ότι τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται μέχρι σήμερα για την αντιμετώπιση του όλου προβλήματος κρίνονται ανεπαρκή και σημειώνει περαιτέρω τα ακόλουθα:

1. Αναφορικά με την κατοχή και την παραγωγή παιδικής πορνογραφίας μέσω του διαδικτύου, η διερεύνηση και η δίωξη για τη διάπραξη των δύο αυτών αδικημάτων διασφαλίζεται με την υφιστάμενη νομοθεσία. Όμως το άρθρο 17 του συντάγματος, που προστατεύει το δικαίωμα της επικοινωνίας, αποτελεί εμπόδιο στην αποτελεσματική διερεύνηση των αδικημάτων της προσφοράς, διανομής και προαγωγής παιδικής πορνογραφίας μέσω του διαδικτύου και στη δίωξη όλων όσοι διαπράττουν τα αδικήματα αυτά.
Όσον αφορά το ενδεχόμενο τροποποίησης του άρθρου 17 του συντάγματος, καθώς και του περί Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας Νόμου [(Ν. αρ. 92(Ι)/96)], σύμφωνα με τις θέσεις και απόψεις που κατατέθηκαν από τους εμπλεκόμενους στην επιτροπή, όλο το φάσμα του ζητήματος αυτού αποτελεί αντικείμενο συζήτησης στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, συζήτηση η οποία μέχρι στιγμής δεν έχει ολοκληρωθεί.
2. Προκύπτει η πρακτική ανάγκη συνεχούς και αδιάλειπτης παρακολούθησης του διαδικτύου από μια ειδική υπηρεσία της αστυνομικής δύναμης Κύπρου, η οποία θα

παρακολουθεί τις συγκεκριμένες ιστοσελίδες και θα αξιολογεί το περιεχόμενο του διαδικτύου.

Σύμφωνα και με τα όσα κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου, η αστυνομία επιβάλλεται να προχωρήσει στην οργάνωση ομάδας δίωξης ηλεκτρονικού εγκλήματος που να ελέγχει γενικότερα το έγκλημα στο διαδίκτυο. Η ομάδα αυτή θα πρέπει να στελεχωθεί με ειδικούς επιστήμονες που θα παρακολουθούν την τεχνολογία, θα υποβάλλονται σε συνεχή κατάρτιση και θα έχουν τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό. Θα πρόκειται όμως πάντα για μερική παρακολούθηση, αφού, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε ο ίδιος εκπρόσωπος, στο παρόν στάδιο στο διαδίκτυο υπάρχουν οχτώ δισεκατομμύρια ιστοσελίδες σε όλο τον κόσμο, γεγονός που καθιστά αδύνατη την πλήρη παρακολούθηση.

Για το ίδιο θέμα ο εκπρόσωπος του Αρχηγείου Αστυνομίας θεωρεί ότι από τη μια είναι εφικτό και επιβάλλεται να συσταθεί τέτοια ομάδα, από την άλλη όμως κάτι τέτοιο είναι οικονομικά ασύμφορο. Ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε πως ο προϋπολογισμός όσον αφορά τον εξοπλισμό της ομάδας διερεύνησης εγκλημάτων διαδικτύου ξεπερνά το μισό εκατομ. ευρώ.

Ο εκπρόσωπος της ΑΤΗΚ ανέφερε για το ίδιο θέμα ότι η Κύπρος μπορεί να συμβληθεί με άλλη χώρα που έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί τους απαγορευμένους διαδικτυακούς χώρους (sites) και σε τέτοια περίπτωση η αστυνομία θα λαμβάνει πληροφορίες και τα sites αυτά θα μπλοκάρονται από τους παροχείς διαδικτύου στη βάση σχετικής νομοθεσίας ή αυτορρύθμισης μεταξύ των παροχών υπηρεσιών διαδικτύου. Διαφορετικά, σύμφωνα με τον ίδιο, μπορούμε να προβούμε σε αγορά υπηρεσιών, έτσι ώστε να είναι εξασφαλισμένη η τεχνογνωσία και λιγότερο το κόστος, εισήγηση με την οποία όμως διαφώνησε ο εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η επιτροπή στο παρόν στάδιο δηλώνει ότι αναγνωρίζει τη θετική συμβολή της υπηρεσίας "SafeWeb", η οποία αποτελεί προϊόν του προγράμματος "Safernet", στο οποίο μετέχει το Εργαστήριο Υπολογιστικών Συστημάτων Υψηλών Επιδόσεων του Τμήματος Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, και η οποία έχει ως βασικό στόχο την παροχή στο κοινό της δυνατότητας υποβολής καταγγελιών ιστοσελίδων που περιέχουν παράνομο περιεχόμενο, τις οποίες αξιολογεί και θεραπεύει μέσω των πρακτικών και διαδικασιών που υιοθέτησε ο Διεθνής Σύνδεσμος Υπηρεσιών "hotline", INHOPE.

3. Οι παροχείς υπηρεσιών διαδικτύου έχουν υποχρέωση να παρέχουν στους πελάτες τους προστασία από τις παράνομες μεταδόσεις πληροφοριών. Ο εκάστοτε παροχέας υπηρεσιών διαδικτύου πρέπει να υποχρεούται, κατόπιν νομοθετικής ρύθμισης, να παρέχει σε κάθε πελάτη του υπηρεσίες που θα δίνουν τη δυνατότητα καθορισμού των επιπέδων πρόσβασης στο διαδίκτυο, έτσι ώστε να προστατευτούν οι ανήλικοι από τις "παγίδες" που ελλοχεύουν από τη χρήση του διαδικτύου.
4. Η επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η ΑΤΗΚ εισήγαγε μια νέα υπηρεσία η οποία παρέχει δωρεάν στους πελάτες της CYTANET προϊόν φιλτραρίσματος, με το οποίο οι γονείς θα μπορούν να διαλέγουν το είδος του περιεχομένου που θα μπορεί να βλέπει το παιδί τους, αλλά και για το γεγονός ότι η υπηρεσία φιλτραρίσματος θα ενεργοποιηθεί σε όλα τα σχολεία από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Εισηγήσεις

1. Να υιοθετηθεί κοινή νομοθετική βάση μεταξύ των κρατών με σκοπό την από κοινού αντιμετώπιση του εγκλήματος αυτού, εφόσον το ηλεκτρονικό έγκλημα δε γνωρίζει κρατικά σύνορα και διαπράττεται με ταχύτατους ρυθμούς.
2. Είναι αναγκαία η επίβλεψη και καθοδήγηση των παιδιών από τους γονείς, γι' αυτό ο ηλεκτρονικός υπολογιστής που χρησιμοποιούν τα παιδιά θα πρέπει να βρίσκεται σε κοινόχρηστο και περίοπτο χώρο του σπιτιού, για να μπορούν οι γονείς να παρακολουθούν καλύτερα την πρόσβαση των παιδιών τους στο διαδίκτυο, ιδιαίτερα όταν αυτά επισκέπτονται τα ηλεκτρονικά δωμάτια επικοινωνίας ("chat rooms") ή όταν αυτά επικοινωνούν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
3. Χρειάζεται εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας. Όπως καταφάνηκε από τη συζήτηση που διεξήχθη, πρέπει να θεσμοθετηθούν τα ακόλουθα:
  - α. Η εισαγωγή στη νομοθεσία των άρθρων 20 και 21 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου, ώστε να επιτρέπεται η συλλογή και καταγραφή δεδομένων που διακινούνται στο διαδίκτυο σε πραγματικό χρόνο και να υποχρεούται ο προμηθευτής υπηρεσιών να συλλέξει ο ίδιος ή να συνδράμει και να συνεργαστεί με τις αρχές για τη συλλογή ουσιαδών δεδομένων.
  - β. Η συμπερίληψη στον όρο "παιδική πορνογραφία» όπως αυτός ερμηνεύεται στον περί της Σύμβασης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου (Κυρωτικό) Νόμο του 2004 [Ν. αρ. 22(III)/2004] της άσεμνης επίδειξης των γεννητικών οργάνων, μορφής σεξουαλικής συμπεριφοράς την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει ενσωματώσει στον υπό αναφορά νόμο.
  - γ. Η διαφοροποίηση και η διαμόρφωση της βαρύτητας των προβλεπόμενων ποινών σε σχέση με τη σοβαρότητα του αδικήματος.
4. Να εξεταστεί το δικαίωμα των δικτυικών αρχών για παρέμβαση και παγίδευση των "chat rooms".
5. Να εξεταστεί το καθεστώς λειτουργίας των "internet café", όπως για παράδειγμα συμβαίνει σε χώρες του εξωτερικού όπου υπάρχει η λεγόμενη "αυτορρύθμιση", δηλαδή οι ιδιοκτήτες τους ρυθμίζουν την πρόσβαση από δικούς τους υπολογιστές, έτσι ώστε οι ανήλικοι που επισκέπτονται τα "internet café" να μην μπορούν να έχουν πρόσβαση σε περιεχόμενο που είναι κατάλληλο μόνο για ενηλίκους.
6. Είναι αναγκαία η προσφορά υψηλού βαθμού προστασίας από το παράνομο περιεχόμενο παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο, γι' αυτό η επιτροπή καλεί όλους τους παροχείς υπηρεσιών διαδικτύου όπως προβούν στις απαιτούμενες ενέργειες, ώστε να παρέχουν στους πελάτες τους υπηρεσίες φιλτραρίσματος του παράνομου περιεχομένου, ενέργεια στην οποία έχει ήδη προβεί η ΑΤΗΚ.
7. Να επισπευσθούν όλες οι διαδικασίες και να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ώστε από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο να ενεργοποιηθεί η υπηρεσία φιλτραρίσματος της ΑΤΗΚ σε όλους τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές όλων των σχολείων. Η επιτροπή θα αναμένει την υλοποίηση της εξαγγελίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τη δημιουργία του διαδικτυακού σχολείου.
8. Να μελετηθεί η δυνατότητα για δημιουργία ενός φορέα πρόληψης και αντιμετώπισης του εγκληματικού φαινομένου της παιδικής πορνογραφίας μέσω του διαδικτύου, στον οποίο θα συμμετέχουν εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας, της νομοθετικής εξουσίας, της Νομικής Υπηρεσίας, της αστυνομίας, των παροχέων

υπηρεσιών διαδικτύου, των εκπαιδευτικών, των μέσων μαζικής ενημέρωσης, των οργανωμένων γονέων και των οργανώσεων νεολαίας, με στόχο το συντονισμό κάθε προσπάθειας για ολοκληρωτική, συλλογική και αποτελεσματική αντιμετώπιση της νέας αυτής μάστιγας. Περαιτέρω, να μελετηθεί η δυνατότητα για δημιουργία ενός ειδικού φορέα που θα παρακολουθεί το περιεχόμενο του διαδικτύου και θα ενημερώνει τους παροχείς υπηρεσιών διαδικτύου για τους απαγορευμένους διαδικτυακούς χώρους ή και να εξεταστεί το ενδεχόμενο να συμβληθούμε με άλλες χώρες που έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν και να εντοπίζουν τα απαγορευμένα sites, από τις οποίες η αστυνομία θα λαμβάνει πληροφορίες γι' αυτά τα sites και αυτά θα μπλοκάρονται από τους παροχείς υπηρεσιών διαδικτύου.

9. Να προβλεφθούν κονδύλια στον προϋπολογισμό για την κατάλληλη και επαρκή υποδομή και στελέχωση ειδικού γραφείου στην αστυνομία. Η επιτροπή θα αναμένει την υλοποίηση της εξαγγελίας της αστυνομίας για τη στελέχωση και την ομαλή λειτουργία του, καθώς και για την επιμόρφωση του προσωπικού του.
10. Να αναληφθούν ερευνητικά προγράμματα στον τομέα της ασφάλειας στο διαδίκτυο.
11. Να αξιοποιηθεί και να ενθαρρυνθεί σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό η συνεργασία των αρμόδιων υπηρεσιών με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα "Safer Internet".
12. Να δημιουργηθεί ο θεσμός "Συνήγορος του παιδιού".
13. Να ενεργοποιηθεί και να ενισχυθεί το ευρωπαϊκό δίκτυο ανοικτών τηλεφωνικών γραμμών ("hotlines").
14. Να εφαρμοστεί Πρόγραμμα Δράσεων Συνειδητοποίησης-Ενημέρωσης Γονέων και Παιδιών με παγκύπριας κλίμακας εκστρατεία για θέματα διαδικτύου, χρήσης των νέων τεχνολογιών και διαδικτυακής ασφάλειας.
15. Να δημιουργηθούν ειδικά προγράμματα αρωγής των θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης και παιδικής πορνογραφίας.
16. Να εντατικοποιηθεί η συνεργασία των κρατικών υπηρεσιών με τους παροχείς υπηρεσιών διαδικτύου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών δηλώνει ότι θα συνεχίσει την παρακολούθηση του θέματος και θα αναμένει την υλοποίηση των εισηγήσεών της και των εξαγγελθεισών δράσεων και προγραμμάτων για την αντιμετώπιση του εγκληματικού αυτού φαινομένου.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου»

Παρόντες:

Σταύρος Ευαγόρου, πρόεδρος

Γιαννάκης Θωμά

Πανίκκος Σταυριανός

Στέλλα Κυριακίδου

Ιωνάς Νικολάου

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Νικόλας Παπαδόπουλος

Ρούλα Μαυρονικόλα

Όπως είναι γνωστό, για το υπό αναφορά θέμα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών ετοίμασε σχετική έκθεση, με ημερομηνία 10 Ιουλίου 2007. Η συζήτησή της, όμως, δεν έχει ακόμα αρχίσει και, κατόπιν απόφασης της ολομέλειας της Βουλής και λόγω των εν τω μεταξύ εξελίξεων, το πιο πάνω θέμα επανήλθε για περαιτέρω εξέταση από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών επανεξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 25 Ιουνίου 2008 και στις 11 Μαρτίου 2009. Στα πλαίσια της επανεξέτασης του πιο πάνω θέματος, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Γραφείου Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος του Αρχηγείου Αστυνομίας, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού και εκπρόσωποι της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ).

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο πρόεδρος της επιτροπής, επανεισάγοντας το θέμα, ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Η επιτροπή εξέτασε το θέμα αυτό σε πολλές συνεδριάσεις της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 27 Σεπτεμβρίου 2006 μέχρι και τις 27 Ιουνίου 2007, καλώντας ενώπιόν της τους εμπλεκόμενους αρμόδιους φορείς.
- Τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της επιτροπής, τα οποία περιλαμβάνονται στην έκθεσή της με ημερομηνία 10 Ιουλίου 2007.
- Το λόγο για τον οποίο χρειάστηκε να επανασυνεδριάσει η επιτροπή για το εν λόγω θέμα, εξαιτίας των πρόσφατων κρουσμάτων διάδοσης παιδικού πορνογραφικού υλικού, τα οποία έφεραν το θέμα ξανά στην επιφάνεια, ως επίσης και το γεγονός ότι διαπιστώθηκε στο μεταξύ από διάφορες ομάδες ότι δεν υπήρξε η πρόοδος την οποία η επιτροπή θα επιθυμούσε να δει στον τομέα αυτό.

B. ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ/ΘΕΣΕΙΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΥΡΕΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΘΕΜΑ

1. Αρχηγείο Αστυνομίας

Οι εκπρόσωποι του Αρχηγείου Αστυνομίας προσκόμισαν σχετικά υπομνήματα και, καταθέτοντας τις απόψεις τους ενώπιον της επιτροπής, δήλωσαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Τα κρούσματα παιδικής πορνογραφίας έχουν αυξηθεί πρόσφατα. Η αύξηση αυτή θα μπορούσε να συνδεθεί τόσο με την αύξηση των χρηστών του διαδικτύου όσο επίσης και με τη δημιουργία του ειδικού Γραφείου Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, το Σεπτέμβριο του 2007, το οποίο διερευνά τέτοια αδικήματα.
- Οι οικογένειες ή οι δράστες των σχετικών αδικημάτων της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού υλικού, οι οποίοι είναι συνήθως οικογενειάρχες, παρακολουθούνται από την αστυνομία. Στα πλαίσια της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα προσωπικά δεδομένα η αρμόδια υπηρεσία ενημερώνεται μόνο όταν οι υποθέσεις καταχωριστούν στο δικαστήριο. Επίσης, ενημερώνεται και για το αποτέλεσμα της δίκης, μόλις εκδικαστεί η σχετική υπόθεση. Οι δράστες παραπέμπονται συνήθως και για ιατρική θεραπεία.

- Το Γραφείο Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος συστάθηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2007 και αποστολή του είναι η διερεύνηση υποθέσεων, σύμφωνα με τον περί της Σύμβασης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου (Κυρωτικό) Νόμο του 2004 [Ν. 22(ΙΙ)/2004]. Στο άρθρο 11 του πιο πάνω Νόμου ποινικοποιείται το αδίκημα της παιδικής πορνογραφίας, το οποίο καλύπτει από άποψη αρμοδιότητας τις περιπτώσεις παραγωγής, προσφοράς, διανομής, προαγωγής και κατοχής παιδικής πορνογραφίας. Η προβλεπόμενη ποινή για το αδίκημα αυτό είναι δέκα χρόνια φυλάκιση ή/και χρηματικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις £25.000, τώρα σε ισότιμη αντιστοιχία σε ευρώ. Το αδίκημα της παιδικής πορνογραφίας τιμωρείται επίσης με την ίδια ποινή και από το άρθρο 11 του Νόμου 87(Ι)/2007 (ο περί της Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμος του 2007).
- Το τμήμα στελεχώνεται και με τεχνικούς σε θέματα ηλεκτρονικών υπολογιστών, οι οποίοι έτυχαν τέτοιας ειδικής εκπαίδευσης, καθώς επίσης και με ανακριτές οι οποίοι διερευνούν τα αδικήματα αυτά. Τα μηχανήματα τα οποία διαθέτει το γραφείο είναι σύγχρονα, με βάση τα σημερινά δεδομένα, αλλά αυτά πρέπει να ανανεώνονται συνεχώς, διότι πρέπει να ακολουθείται η εκάστοτε νεότερη τεχνολογία.
- Το Γραφείο Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος τηρεί στοιχεία για τις υποθέσεις παιδικής πορνογραφίας από το 2004.
- Το έτος 2004 έγιναν οκτώ καταγγελίες υποθέσεων παιδικής πορνογραφίας, από τη διερεύνηση των οποίων στις έξι δε διαπιστώθηκε η ύπαρξη οποιασδήποτε παράβασης της νομοθεσίας, σε μία ο κατηγορούμενος καταδικάστηκε σε €4.000 πρόστιμο και σε μία διακόπηκε η δικαστική διαδικασία στις 29 Ιανουαρίου 2007.
- Το έτος 2005 έγιναν δεκαέξι καταγγελίες υποθέσεων παιδικής πορνογραφίας, από τη διερεύνηση των οποίων στις εννέα υποθέσεις δεν προέκυψε οτιδήποτε και στις δύο υποθέσεις υπήρξαν καταδικές των κατηγορουμένων στη μεν πρώτη σε πέντε μήνες φυλάκιση με τριετή αναστολή, στη δε δεύτερη σε €4.000 πρόστιμο.
- Το έτος 2006 έγιναν είκοσι τέσσερις καταγγελίες υποθέσεων παιδικής πορνογραφίας, από τη διερεύνηση των οποίων σε τρεις περιπτώσεις τρία πρόσωπα καταδικάστηκαν σε χρηματικά πρόστιμα και σε δύο περιπτώσεις δύο πρόσωπα καταδικάστηκαν σε ποινές φυλάκισης σαράντα πέντε και εννέα μηνών, αντίστοιχα.
- Το έτος 2007 έγιναν τριάντα τέσσερις καταγγελίες υποθέσεων παιδικής πορνογραφίας, από τις οποίες οι πέντε εκκρεμούν ακόμη ενώπιον της δικαιοσύνης.
- Μέχρι το Μάιο του 2008 έγιναν είκοσι δύο καταγγελίες υποθέσεων παιδικής πορνογραφίας, από τη διερεύνηση των οποίων σε έντεκα περιπτώσεις δεν προέκυψε οτιδήποτε ενοχοποιητικό, σε τέσσερις περιπτώσεις ισάριθμα πρόσωπα συνελήφθησαν και εναντίον τους διερευνώνται υποθέσεις παιδικής πορνογραφίας και επτά περιπτώσεις βρίσκονται υπό διερεύνηση.
- Για την καταπολέμηση του αδικήματος της παιδικής πορνογραφίας το Γραφείο Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος διαθέτει λογισμικό εργαλείο μέσω του οποίου μπορούν να εντοπιστούν οι χρήστες του διαδικτύου οι οποίοι κατέχουν και διαθέτουν παιδικό πορνογραφικό υλικό.
- Για τους σκοπούς της δίωξης του εν λόγω αδικήματος απαιτούνται τόσο η συνεχής επιμόρφωση του προσωπικού του γραφείου όσο και η ανανέωση των ηλεκτρονικών συστημάτων. Όλες αυτές οι ανάγκες έχουν περιληφθεί στους προϋπολογισμούς

του γραφείου, με την ελπίδα ότι οι δαπάνες αυτές δε θα αφαιρεθούν από τους εν λόγω προϋπολογισμούς.

- Για το σκοπό της καταπολέμησης των αδικημάτων παιδικής πορνογραφίας η Αστυνομία Κύπρου συνεργάζεται με όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με υπηρεσίες άλλων χωρών (Interpol, Europol, FBI). Επίσης, λαμβάνει μέρος σε συνέδρια και εκπαιδεύσεις όσον αφορά την παιδική πορνογραφία, είναι μέλος σε ομάδες εργασίας για την καταπολέμηση της παιδικής πορνογραφίας και συνεργάζεται με τον ιδιωτικό φορέα (πρόγραμμα Cyberethics), το οποίο αντιπροσωπεύει τον ιδιωτικό σύνδεσμο INHOPE.
- Η Κύπρος, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος αλλά και τις ανάγκες οι οποίες υπάρχουν, βρίσκεται σε πρωτοποριακό για τα δικά μας δεδομένα επίπεδο. Η Κύπρος είναι από τις λίγες χώρες οι οποίες έχουν νομοθεσία για το διαδίκτυο και έχει εφαρμόσει τις διάφορες άλλες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθετήθηκε ένας μεγάλος αριθμός ευρωπαϊκών Οδηγιών, παρ' όλο που υπάρχουν και κάποιες συγκεκριμένες αδυναμίες. Εντούτοις, δε θα μπορούσε να επικεντρωθεί κανείς σε μια συγκεκριμένη αδυναμία, καθότι πρόκειται για νέα αδικήματα και για αδυναμίες που θα φανούν στην πορεία της διερεύνησης και εφαρμογής και του τελευταίου νόμου, του περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων Νόμου του 2007 [Ν. αρ. 183(Ι) του 2007], ο οποίος αφορά αυτά τα θέματα. Σημειώνεται ότι, με βάση το εδάφιο (2) του άρθρου 23 του νόμου αυτού, οι διατάξεις που αφορούν το διαδίκτυο και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεφωνίας μέσω διαδικτύου θα τεθούν σε ισχύ στις 15 Μαρτίου 2009. Σημειώνεται, περαιτέρω, ότι, με βάση το άρθρο 13 του εν λόγω νόμου, κάθε παροχέας υπηρεσιών έχει υποχρέωση να διατηρεί τα δεδομένα σε σχέση με την τηλεφωνία σταθερού δικτύου, την κινητή τηλεφωνία, το διαδίκτυο και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεφωνίας μέσω διαδικτύου για περίοδο έξι μηνών, γεγονός το οποίο προκαλεί πολλές φορές προβλήματα. Εισήγηση θα ήταν τα πιο πάνω στοιχεία να μπορούν να διατηρούνται για δώδεκα μήνες αντί για έξι, πράγμα το οποίο θα διευκόλυνε τη διερεύνηση των υποθέσεων.
- Το πρόβλημα της παιδικής πορνογραφίας είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα. Στην Κύπρο δεν υπάρχει έρευνα η οποία να παρουσιάζει το ακριβές ποσοστό των χρηστών του διαδικτύου. Τέτοια μελέτη δεν μπορεί να γίνει από την αστυνομία και χρειάζεται εξειδικευμένη μελέτη από αρμόδιους φορείς του κράτους με χρηματοδότηση της πολιτείας.
- Το κοινό δεν έχει αντιληφθεί τους πραγματικούς κινδύνους που ενέχονται στα θέματα της παιδικής πορνογραφίας.
- Στην Κύπρο υπάρχουν είκοσι τέσσερις εγγεγραμμένοι παροχείς υπηρεσιών διαδικτύου, με τους κυριότερους των οποίων υπάρχει συνεργασία, αλλά οι αρμοδιότητες για τον έλεγχό τους, ανήκουν σύμφωνα με άλλη νομοθεσία, στον Επίτροπο Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων.
- Υπάρχουν ειδικά σχετικά φιλμάκια, τα οποία προβάλλονται από το ΡΙΚ προς ενημέρωση του κοινού.
- Το γραφείο διεξάγει μια σειρά σεμιναρίων/διαλέξεων σε διάφορα κοινωνικά σύνολα και είναι αξιοσημείωτο το ενδιαφέρον που επέδειξε και η Εκκλησία σε αυτό τον τομέα με τη διοργάνωση σχετικών σεμιναρίων. Αναφέρεται σχετικά ότι έγινε και για τους γονείς μια σειρά διαλέξεων, οι οποίες όμως δεν είχαν την απήχηση η οποία

αναμενόταν. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης διαδραματίζουν τον πιο καθοριστικό ρόλο στον τομέα της ενημέρωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνεισφέρει στον τομέα της ενημέρωσης, τον οποίο θεωρεί ως τον κυριότερο παράγοντα για την πρόληψη και την αποτροπή τέτοιων αδικημάτων. Στον τομέα της διαφώτισης γίνονται πολλές ενέργειες σε συνεργασία και με άλλους φορείς και σε μεγαλύτερο βαθμό με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για να ενισχύεται, όσο το δυνατό, η προσπάθεια ενημέρωσης των παιδιών, όπως διαλέξεις στα σχολεία. Στις διαλέξεις αυτές λαμβάνουν μέρος και μέλη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

- Η παιδική πορνογραφία περιλαμβάνει ακόμη και τουρισμό παιδικής πορνογραφίας, δηλαδή μετακίνηση προσώπων σε άλλες χώρες για το σκοπό αυτό, όμως στην Κύπρο, από τα στοιχεία που υπάρχουν, δεν παρατηρείται τέτοιο φαινόμενο.
- Δεν υπάρχει στο νόμο συγκεκριμένη πρόνοια για την περίπτωση κατά την οποία δε συνεργάζονται οι κατηγορούμενοι στη διερεύνηση των σχετικών αδικημάτων, γεγονός που καθιστά το έργο της αστυνομίας πολύ πιο δύσκολο.

Σημειώνεται ότι σε επιστολή που στάλθηκε μεταγενέστερα από το Αρχηγείο Αστυνομίας, συγκεκριμένα από τον υπεύθυνο του Γραφείου Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, στις 17 Φεβρουαρίου 2009, διευκρινίζονται περαιτέρω διάφορα θέματα, τα οποία τέθηκαν κατά τις εν λόγω συνεδρίες και για τα οποία είχε σταλθεί σχετική επιστολή από τον πρόεδρο της επιτροπής. Η εν λόγω επιστολή της αστυνομίας βρίσκεται κατατεθειμένη στο Αρχείο της Βουλής και είναι στη διάθεση όλων των μελών του σώματος.

2. Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής - Υπουργείο Οικονομικών

Ο διευθυντής του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής έχει την ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής σε όλα τα κυβερνητικά τμήματα, πλην της εκπαίδευσης, της αστυνομίας και του στρατού. Στα πλαίσια αυτά, το τμήμα συμμετέχει σε ενημερωτικά προγράμματα που γίνονται στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης για την ενημέρωση των δημόσιων υπαλλήλων για τη χρήση του διαδικτύου και συμμετέχει στο πρόγραμμα Cyberethics.
- Το τμήμα έχει εγκαταστήσει ειδικά μηχανήματα ως επίσης και ειδικό λογισμικό, με σκοπό να “αποκόπτονται” ύποπτες ιστοσελίδες ή διαδικτυακοί χώροι οι οποίοι δυνατό να προωθούν πορνογραφικό υλικό. Το τμήμα, επιπρόσθετα, με ειδικά μηχανήματα τα οποία διαθέτει παρακολουθεί και την κίνηση στις γραμμές και εκεί όπου διαπιστώνεται ότι έχει εξαντληθεί αδικαιολόγητα το φάσμα κάποιας υπηρεσίας, ενημερώνεται ο διευθυντής του εν λόγω τμήματος.
- Το τμήμα είναι ο πάροχος διαδικτύου στη δημόσια υπηρεσία. Υπό την ιδιότητά του αυτή δεν έχει εντοπίσει διακίνηση οποιουδήποτε πορνογραφικού υλικού μέσω του κυβερνητικού κόμβου διαδικτύου.
- Υπάρχει συνεργασία με την αστυνομία, στην οποία δίδεται υλικό, όταν και εφόσον ζητηθεί μέσα στα πλαίσια της νομοθεσίας.
- Στην Κύπρο δεν υπάρχει εθνική στρατηγική για την Κοινωνία της Πληροφορίας ούτε και θεσμός ο οποίος να συντονίζει όλες τις δράσεις για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Μέχρι τη δημιουργία ενός τέτοιου συντονιστικού οργάνου θα γίνονται απασπασματικές ενέργειες, οι οποίες θα προστατεύουν το κοινό μερικώς. Η Κοινωνία

της Πληροφορίας αποτελείται από διάφορους πυλώνες. Ένας σημαντικός πυλώνας είναι η ασφάλεια του διαδικτύου.

- Το πιο σημαντικό από όλα είναι το θέμα της ενημέρωσης. Τα παιδιά δεν ενημερώνονται από τα αρχικά στάδια (δημοτική εκπαίδευση) για τα καλά και τα κακά του διαδικτύου.
- Ένα μεγάλο πρόβλημα είναι και τα internet café, στα οποία πολύ πιθανόν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές να προβάλλουν πορνογραφικό υλικό.

3. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Η πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού όσον αφορά την υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών και τη χρήση τους στις εκπαιδευτικές διαδικασίες σε όλες ανεξαιρέτα τις βαθμίδες της εκπαίδευσης αναφέρεται, ως επί το πλείστον, στην ασφάλεια των παιδιών στο διαδίκτυο.
- Το υπουργείο, στα πλαίσια του προγράμματος των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών, προβαίνει σε όλες εκείνες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να διασφαλιστεί το ουσιαστικό αυτό κομμάτι που αφορά τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς.
- Με την πρόσφατη παραλαβή των έντεκα περίπου χιλιάδων υπολογιστών στα σχολεία όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης η αναλογία μαθητών-υπολογιστών είναι ένας υπολογιστής για έξι μαθητές. Με την ολοκλήρωση της παραλαβής η αναλογία θα είναι ένας υπολογιστής προς δύο μαθητές.
- Στη δημοτική εκπαίδευση υπάρχουν σύμβουλοι πληροφορικής, ενώ στη μέση εκπαίδευση υπάρχουν καθηγητές πληροφορικής. Στη δημοτική εκπαίδευση δε διδάσκεται το μάθημα των ηλεκτρονικών υπολογιστών, απλά ο ηλεκτρονικός υπολογιστής αποτελεί ένα εργαλείο βοήθειας για το μαθητή. Στη δημοτική εκπαίδευση η πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι πλήρως ελεγχόμενη, αφού σε μια αίθουσα διδασκαλίας δεν υπάρχουν περισσότεροι από δύο, το πολύ, ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Υπάρχουν όμως και εργαστήρια υπολογιστών, όπου εκεί υπάρχουν δέκα με δεκαπέντε υπολογιστές, των οποίων η διάταξη είναι τέτοια, ώστε να είναι ελεγχόμενοι. Στη μέση εκπαίδευση υπάρχουν συγκεκριμένα αναλυτικά προγράμματα που αναφέρονται στην πληροφορική: Στην Α΄ γυμνασίου παρέχονται επτά ώρες διδασκαλίας για το διαδίκτυο με αναφορά στους κινδύνους κατά τη χρήση, στα πνευματικά δικαιώματα, στο σεβασμό στα προσωπικά δεδομένα και στους κινδύνους από συνομιλίες σε chat rooms. Στη Β΄ γυμνασίου περιλαμβάνονται έξι ώρες διδασκαλίας για τους κινδύνους που συνεπάγεται η χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Στη μέση εκπαίδευση, όπου υπάρχουν υπολογιστές στις αίθουσες διδασκαλίας σε μεγάλο αριθμό, χρησιμοποιείται η υπηρεσία του Safe Internet σε κάθε υπολογιστή, η οποία παρέχεται δωρεάν από την ΑΤΗΚ.
- Η συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με την ΑΤΗΚ χρόνο με το χρόνο επεκτείνεται και γίνεται πιο έντονη.
- Οι εκπαιδευτικοί είχαν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν ημερίδες που διοργανώθηκαν είτε από την ΑΤΗΚ είτε από άλλους φορείς σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα.

- Σε ό,τι αφορά τους γονείς, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προτίθεται να διοργανώσει κάποια σεμινάρια τα οποία θα τους βοηθήσουν να ενημερωθούν.
- Μέσω του διαδικτυακού σχολείου, το οποίο αναμένεται να λειτουργήσει σε τέσσερις μήνες πάνω σε δοκιμαστική βάση, οι γονείς και τα παιδιά θα έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης από το σπίτι στην πύλη του διαδικτυακού σχολείου και θα μπορούν να ενημερώνονται ηλεκτρονικά. Αυτό φυσικά προϋποθέτει σχετική ενημέρωση και επιμόρφωση.

4. Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, τοποθετούμενη στο όλο θέμα, δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Έδωσε συγχαρητήρια στην επιτροπή για το γεγονός ότι το εν λόγω θέμα εξετάζεται με ιδιαίτερη έμφαση στο παιδί.
- Ο θεσμός του Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού δημιουργήθηκε το Φεβρουάριο του 2008. Ως εκ τούτου, είναι ένα νέο γραφείο και βρίσκεται στο στάδιο της στελέχωσης.
- Βασικός ρόλος του Επιτρόπου δεν είναι να υποκαταστήσει άλλες υπηρεσίες, αλλά να ευαισθητοποιεί την κοινωνία σε θέματα που αφορούν το παιδί, όπως επίσης να προβαίνει σε σχετικές εισηγήσεις.
- Πρέπει να γίνει πιο αποτελεσματική η εφαρμογή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, καθώς και η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Επίσης, έκανε αναφορά στην ύπαρξη ειδικού πρωτοκόλλου στη σύμβαση που αφορά το θέμα της παιδικής πορνογραφίας [Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, για την Πώληση Παιδιών, Παιδική Πορνεία και Παιδική Πορνογραφία, που κυρώθηκε με το Νόμο 6(III)/2006].
- Δεν υπάρχει εθνική στρατηγική ή σχέδιο δράσης για το θέμα της παιδικής πορνογραφίας. Θα πρέπει να υπάρξει μια στρατηγική από το κράτος που θα καθορίζει τι πρέπει να γίνει και ποιοι είναι οι εμπλεκόμενοι φορείς. Στα πλαίσια του σχεδίου δράσης, θα πρέπει να οργανωθούν και προγράμματα ψυχολογικής αποκατάστασης των παιδιών θυμάτων.
- Θα πρέπει να γίνει κάποια μελέτη, η οποία θα καταδείξει ποιοι είναι οι αιτιολογικοί παράγοντες του φαινομένου, όπως επίσης σε ποιο σημείο βρίσκεται το εν λόγω θέμα στην Κύπρο.
- Σε κάθε προσπάθεια, σε οποιοδήποτε πρόγραμμα ή/και δράσεις που θα γίνονται, θα πρέπει να θυμούμαστε να εμπλέκουμε και τα παιδιά.

5. Γραφείο Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Η Κύπρος υπέγραψε το περασμένο φθινόπωρο τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Ανηλίκων Ενάντια στη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίησή τους. Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε ως Δημοκρατία στο στάδιο της μελέτης της πιθανότητας κύρωσης της εν λόγω σύμβασης.

- Όταν γίνεται κάποια απόπειρα εναρμόνισης και εφαρμογής κάποιων συμβάσεων ή νομοθεσίας, θα πρέπει να υπάρχει συνεργασία μεταξύ όλων των αρμόδιων τμημάτων.
- Στο σχετικό νόμο που προβλέπει φύλαξη στοιχείων για έξι μήνες μόνο θα μπορούσε, με πρωτοβουλία της Βουλής ή των αρμόδιων υπουργείων, να γίνει μια εξαίρεση σε ό,τι αφορά ειδικά τα αδικήματα της παιδικής πορνογραφίας, ώστε να διευκολύνεται η διερεύνησή τους, θέση με την οποία συμφώνησε και η αστυνομία.
- Επί του παρόντος, υπάρχει κάλυψη σε σχέση με την πρόσκληση ανηλίκων με οποιοδήποτε ηλεκτρονικό ή άλλο μέσο για συμμετοχή σε παιδική πορνογραφία από τον περί της Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμο [Ν. αρ. 87(Ι) του 2007].

6. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ)

Οι εκπρόσωποι της ΑΤΗΚ δήλωσαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Η ΑΤΗΚ είναι σε θέση να παρέχει πληροφορίες που θα της ζητηθούν από την αστυνομία, στα πλαίσια πάντα της σχετικής νομοθεσίας.
- Η ΑΤΗΚ διατηρεί στο αρχείο της στοιχεία για έξι μήνες, όπως ορίζει η σχετική νομοθεσία. Πριν από την ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας, κρατούσε στο αρχείο της στοιχεία για ένα χρόνο.
- Δεν υπάρχει ικανοποιητική ενημέρωση. Πρέπει να γίνουν περαιτέρω προσπάθειες για ενημέρωση των παιδιών αλλά και για ενημέρωση των γονιών. Στην ενημέρωση αυτή μπορεί να βοηθήσει και ο ιδιωτικός τομέας, π.χ. φαστφουντάδικα, εταιρείες οι οποίες πωλούν τρόφιμα ευρείας κατανάλωσης κ.λπ. Πρέπει να υπάρξει συνεργασία κράτους και ιδιωτικού τομέα, για να υπάρξει ενημέρωση για τους κινδύνους που ελλοχεύουν στο διαδίκτυο. Εκπρόσωπος της ΑΤΗΚ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, επισκέπτεται τα σχολεία και κάνει διαλέξεις σχετικά με το διαδίκτυο. Οι επισκέψεις αυτές ξεκίνησαν από το 2001 και τη φετινή χρονιά πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σε περίπου εβδομήντα σχολεία και παρουσιάστηκε το θέμα σε περίπου επτά χιλιάδες μαθητές. Μέσα από τη διεθνή εμπειρία, ο καλύτερος τρόπος προστασίας είναι η επιμόρφωση και γίνεται σε τρία επίπεδα: στο ίδιο το παιδί, στους γονείς και στους εκπαιδευτικούς. Στο εξωτερικό γίνονται σχέδια δράσης για το συγκεκριμένο θέμα, διότι η τεχνολογία εξελίσσεται και τα πράγματα και τα δεδομένα αλλάζουν και γίνονται ομάδες εργασίας, είτε σε πολιτικό είτε σε τεχνικό επίπεδο, οι οποίες παρακολουθούν τα θέματα αυτά. Δεν αρκεί η δημιουργία μόνο νομοθεσίας, αφού το θέμα συνεχώς εξελίσσεται.
- Σχετικό με το όλο θέμα είναι και το λεγόμενο “grooming”, η προσέγγιση δηλαδή παιδιών από παιδοφίλους μέσα από δίκτυα επικοινωνιών (chat rooms) στο διαδίκτυο.
- Η ΑΤΗΚ προσφέρει, δωρεάν, στους χρήστες του διαδικτύου τη δυνατότητα προστασίας μέσω του προγράμματος Safe Internet. Συγκεκριμένα, μέσα από το πρόγραμμα αυτό μπορεί να αποκλειστεί η πρόσβαση σε κατηγορίες διαδικτυακού περιεχομένου ή σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα προστασίας των παιδιών από παράνομο, ανεπιθύμητο και επιβλαβές όσον αφορά το περιεχόμενο διαδίκτυο. Το hotline είναι μια υπηρεσία η οποία επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και μέσα από την οποία μπορεί ο οποιοσδήποτε να καταγγείλει κάποιο γεγονός που εντοπίζει στο διαδίκτυο. Το κοινό θα πρέπει να

ενθαρρυνθεί να προβαίνει σε καταγγελίες μέσω της υπηρεσίας αυτής, γιατί αυτό μπορεί να καταστεί πολύ βοηθητικό.

- Θα πρέπει να ποινικοποιηθεί και να αποτελεί αδίκημα η προσπάθεια ενός ενήλικου να προσεγγίσει έναν ανήλικο μέσω των δικτύων επικοινωνιών και προσποιούμενος ότι είναι και αυτός παιδί.

Γ. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών υποβάλλει στην ολομέλεια της Βουλής την παρούσα συμπληρωματική έκθεσή της, με στόχο να συμπληρώσει με νεότερα στοιχεία την προηγούμενη έκθεση της επιτροπής για το ίδιο θέμα, ώστε η ολομέλεια της Βουλής να έχει πιο ολοκληρωμένη εικόνα του όλου θέματος για σκοπούς καλύτερης συζήτησής του.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή τονίζει ότι εξακολουθεί να διατηρεί τις προηγούμενες θέσεις/εισηγήσεις της για το ίδιο θέμα, όπως αυτές περιέχονται στην έκθεσή της με ημερομηνία 10 Ιουλίου 2007, και δηλώνει ότι θα συνεχίσει την παρακολούθηση του θέματος αναμένοντας την υλοποίηση των εισηγήσεών της και των εξαγγελθεισών δράσεων και προγραμμάτων για την αντιμετώπιση του εγκληματικού αυτού φαινομένου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι θα υπάρξει ένας ομιλητής εκ μέρους της κάθε κοινοβουλευτικής ομάδας. Δε νομίζω να παρίσταται ανάγκη να διαβαστεί η έκθεση. Ξέρω με πόση επιμέλεια όλοι διαβάζετε τις εκθέσεις και συνεπώς δεν παρίσταται ανάγκη να διαβαστεί η έκθεση.

Παρακαλώ τον κ. Σταύρο Ευαγόρου όπως ανέλθει στο βήμα ως ο πρώτος ομιλητής.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών ασχολήθηκε με το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω διαδικτύου σε σειρά συνεδριάσεων και έχει ετοιμάσει έκθεση για την ολομέλεια του σώματος, που είναι στα χέρια σας, και είμαι σίγουρος, όπως και ο Πρόεδρος, ότι την έχετε αναγνώσει και αποστηθίσει!

Τα εγκλήματα μέσω διαδικτύου -ένα από αυτά είναι το σημερινό μας θέμα προς συζήτηση- παρουσιάζουν αυξητική τάση και στην Κύπρο, ενώ οργιάζουν καθημερινά σε όλο τον κόσμο τα κυκλώματα παιδικής πορνογραφίας, η οποία θεωρείται πλέον η δεύτερη πιο προσοδοφόρα, δυστυχώς, εγκληματική δραστηριότητα μετά το εμπόριο ναρκωτικών. Σε παγκόσμιο επίπεδο εκτελούνται καθημερινά εκατομμύρια συναλλαγές, διακινώντας δισεκατομμύρια δολάρια.

Με βάση στοιχεία τα οποία βρίσκονται στην ιστοσελίδα της αστυνομίας της Κύπρου, παιδική πορνογραφία σύμφωνα με τη νομοθεσία στην Κύπρο είναι, πρώτον, πορνογραφικό υλικό που οπτικώς αναπαριστά ανήλικο πρόσωπο να εμπλέκεται σε σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά, δεύτερον, πρόσωπο που παριστάνει ανήλικο να εμπλέκεται σε σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά και, τρίτον, ρεαλιστικές εικόνες που παριστάνουν ανήλικο να εμπλέκεται σε σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά.

Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και στη χώρα μας, η χρησιμοποίηση των ηλεκτρονικών υπολογιστών ως εργαλείου εργασίας, απόκτησης γνώσης, αλλά και

ψυχαγωγίας έφεραν στην επιφάνεια το πρόβλημα της παιδικής πορνογραφίας μέσω του διαδικτύου ως ηλεκτρονικού εγκλήματος. Τα παιδιά με την είσοδό τους στο διαδίκτυο στα διάφορα ηλεκτρονικά δωμάτια επικοινωνίας, chat rooms, καθίστανται άμεσος στόχος του κάθε επιτήδειου παιδεραστή. Τα παιδιά επιδιώκουν την επικοινωνία με άλλα παιδιά, τους γοητεύει το άγνωστο, το καινούριο και πολλές φορές πέφτουν θύματα σε όσους караδοκούν. Τις πιο πολλές φορές με ψευδείς πληροφορίες, για παράδειγμα ότι είναι οι ίδιοι παιδιά, παρασέρνουν τα ανυποψίαστα παιδιά ή τους εφήβους. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ένα στα πέντε παιδιά είναι θύμα σεξουαλικής παρενόχλησης μέσω του διαδικτύου!

Δυστυχώς, έχει αυξηθεί και ο αριθμός των χρηστών του διαδικτύου από εγκληματικά στοιχεία που κατεβάζουν βίντεο και φωτογραφίες με παιδικό πορνογραφικό υλικό. Το διαδίκτυο προσφέρει στους παιδόφιλους το κατάλληλο περιβάλλον, για να ικανοποιούν τις αρρωστημένες ορέξεις τους, και αποτελεί το βασικό πυλώνα διακίνησης υλικού παιδικής πορνογραφίας. Εξασφαλίζει την ανωνυμία και τη μυστικότητα, αφού ο δράστης μπορεί να χρησιμοποιεί ψευδείς ψηφιακές ταυτότητες, πράγμα που κάνει ιδιαίτερα δύσκολο τον εντοπισμό του.

Στα βασικά πλεονεκτήματα του διαδικτύου περιλαμβάνονται ακόμη η ταχύτητα, το χαμηλό κόστος και η εύκολη πρόσβαση οποιουδήποτε από οπουδήποτε και οποτεδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κωνσταντίνου, έχετε αρκετές μέρες στη διάθεσή σας, για να σχηματίσετε υποστηρικτές για την Πέγεια! Επομένως, αφήστε τον κ. Ευαγόρου να προχωρήσει με την ομιλία του!

Παρακαλώ, κύριε Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Στην Κύπρο η αύξηση του αριθμού των χρηστών διάδοσης πορνογραφικού υλικού και τα κρούσματα παιδικής πορνογραφίας παρουσιάζουν δυστυχώς αυξητική τάση! Τα στατιστικά στοιχεία μιλούν από μόνα τους. Το 2004 υπήρξαν οκτώ καταγγελίες υποθέσεων παιδικής πορνογραφίας, το 2005 υπήρξαν δεκαέξι καταγγελίες, το 2006 είκοσι τέσσερις, το 2007 τριάντα τέσσερις και μέχρι το Μάιο του 2008 είχαμε είκοσι δύο συνολικά καταγγελίες. Για ολόκληρο το 2008 δημοσιεύονται ογδόντα μία καταγγελίες. Τα παιδιά των οποίων οι φωτογραφίες έχουν διανεμηθεί μέσω του διαδικτύου είναι θύματα για όλη τους τη ζωή, αφού οι φωτογραφίες τους θα κυκλοφορούν στο διαδίκτυο για πάντα!

Η μεγάλη ευκολία πρόσβασης που έχουν τα παιδιά σε πορνογραφικό υλικό στο διαδίκτυο αποτελεί ακόμη έναν παράγοντα διάδοσης, αλλά και παγίδευσής τους από αρρωστημένους ενήλικες. Στην πρώτη κατηγορία τα παιδιά τυχαία έρχονται σε επαφή με τέτοιο υλικό, αφού οι σελίδες αυτές μπορεί να είναι προσβάσιμες με δημοφιλείς όρους ή και εντελώς αθώες λέξεις, όπως για παράδειγμα “παιχνίδια”, “σκύλοι”, “Barbie”, “Disney” κ.λπ. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα στην Αγγλία, είκοσι έξι ονόματα δημοφιλών παιδικών ηρώων, όπως “Pokemon”, “My little pony”, “Action Man”, αποκαλύπτουν χιλιάδες συνδέσεις με πορνογραφικές ιστοσελίδες.

Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν πολλά παιδιά που παρά τη γονική καθοδήγηση έχουν την περιέργεια να δουν το υλικό αυτό. Αυτό μπορεί να συμβεί στο σπίτι, αλλά και στο σχολείο ή σε σπίτια φίλων. Το φαινόμενο της παιδικής πορνογραφίας αφορά, σύμφωνα με στοιχεία της UNICEF, εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο από οκτώ μηνών μέχρι και την ενηλικίωσή τους. Το πορνογραφικό υλικό απεικονίζει παιδιά γυμνά σε ερωτικές στάσεις ή κατά τη διάρκεια σεξουαλικής δραστηριότητας με άλλα παιδιά ή ενήλικες! Οι συνεργοί στη διαδικασία προσέλκυσης των παιδιών είναι συνήθως

αρρωστημένοι ενήλικες, που μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να είναι και οι ίδιοι οι γονείς ή μεγαλύτερα αδέρφια, συγγενικά πρόσωπα ή φιλικά τους πρόσωπα!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η φτώχεια, η οικονομική ανισότητα, η δυσλειτουργία στην οικογένεια, η μετανάστευση, οι φυλετικές διακρίσεις αποτελούν ομάδες παραγόντων που συντελούν στο να καταστεί τελικά ένα παιδί θύμα. Τα σημαντικότερα κέντρα διακίνησης πορνογραφικού υλικού είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, η Λατινική Αμερική και η Ρωσία, ενώ τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται έξαρση και στην Ευρώπη.

Οι επισκέπτες των ιστοσελίδων με παιδικό πορνογραφικό υλικό κατεβάζουν τα αρχεία στο σκληρό δίσκο του υπολογιστή τους και στη συνέχεια τα διακινούν αντί διαφόρων χρηματικών αντιτίμων. Οι επίμαχες ιστοσελίδες γίνονται γνωστές στους ενδιαφερομένους είτε μέσω ομάδων συζήτησης, newsgroups, είτε μέσω δωματίων επικοινωνίας στο διαδίκτυο, chat rooms, είτε μέσω μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, e-mails. Οι ιστοσελίδες με παιδικό πορνογραφικό υλικό είναι καμουφλαρισμένες, ώστε να μην εντοπίζονται από τις δικτυακές αρχές. Έτσι, εάν κάποιος προσπαθήσει να βρει μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης, όπως για παράδειγμα το Google, κάποια ιστοσελίδα με παιδικό πορνογραφικό υλικό, είναι πολύ πιθανό να μη βρει καμία!

Πάγια τακτική των επιτήδειων που διακινούν υλικό είναι η χρήση παραπλανητικών φωτογραφιών στην αρχική σελίδα των ιστοσελίδων. Χαμογελαστά παιδιά ζητούν από το χρήστη να πατήσει με το ποντίκι πάνω σε κάποια από τις εικόνες που υπάρχουν στην ιστοσελίδα, για να μεταφερθεί στο τέλος σε έναν κόσμο σεξουαλικής διαστροφής. Οι φωτογραφίες κατηγοριοποιούνται ανάλογα με την ηλικία των παιδιών ή το περιεχόμενό τους. Ο επισκέπτης, αφού δώσει τα στοιχεία της πιστωτικής του κάρτας, μπορεί να ξεκινήσει να κατεβάζει φωτογραφίες και βίντεο με παιδικό πορνογραφικό υλικό.

Ποιοι είναι οι φορείς και ποιο το νομικό πλαίσιο στην Κύπρο, ώστε να παταχθεί και να εξαλειφθεί το πρόβλημα της παιδικής πορνογραφίας και άλλου υλικού μέσω διαδικτύου; Όσον αφορά στη νομοθεσία, η Κύπρος, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, αλλά και τις ανάγκες οι οποίες υπάρχουν, βρίσκεται σε πρωτοποριακό στάδιο για τα δικά μας δεδομένα. Η Κύπρος είναι από τις λίγες χώρες οι οποίες έχουν νομοθεσία για το διαδίκτυο και έχει εφαρμόσει τις διάφορες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το αδίκημα της παιδικής πορνογραφίας στην Κύπρο τιμωρείται με βάση τον Περί Σύμβασης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου (Κυρωτικό) Νόμο του 2004, καθώς επίσης και τον Περί της Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμο του 2007. Η προβλεπόμενη ποινή στο άρθρο 11 και των δύο νόμων που φαίνονται πιο πάνω είναι μέχρι δέκα χρόνια φυλάκιση ή/και χρηματικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις £25.000, τώρα σε ισότιμη αντιστοιχία με ευρώ. Ο τελευταίος νόμος είναι ο περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων Νόμος του 2007, ο οποίος αφορά αυτά τα θέματα.

Σημειώνεται ότι, με βάση το εδάφιο (2) του άρθρου 23 του νόμου αυτού, οι διατάξεις που αφορούν το διαδίκτυο και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεφωνίας μέσω διαδικτύου τέθηκαν σε ισχύ στις 15 Μαρτίου 2009. Σημειώνεται περαιτέρω ότι, με βάση το άρθρο 13 του εν λόγω νόμου, κάθε παροχέας τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών έχει υποχρέωση να διατηρεί τα δεδομένα σε σχέση με την τηλεφωνία σταθερού δικτύου, την κινητή τηλεφωνία, το διαδίκτυο και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεφωνίας μέσω διαδικτύου για περίοδο έξι μηνών, γεγονός το οποίο προκαλεί ορισμένες φορές προβλήματα. Εισήγηση της αστυνομίας ενώπιον της επιτροπής είναι με τροποποίηση της νομοθεσίας τα πιο πάνω στοιχεία να μπορούν να διατηρούνται για

δώδεκα μήνες αντί για έξι, πράγμα το οποίο θα διευκόλυne τη διερεύνηση των υποθέσεων και την καταγγελία των προσώπων που εμπλέκονται στο έγκλημα αυτό.

Ο ρόλος της αστυνομίας της Κύπρου στην πάταξη αυτού του εγκλήματος. Η δημιουργία ειδικού Γραφείου Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος το Σεπτέμβριο του 2007 κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση καταπολέμησης του εγκλήματος. Το τμήμα της αστυνομίας στελεχώνεται με ειδικά καταρτισμένο προσωπικό, το οποίο χρειάζεται συνεχή όμως μετεκπαίδευση σε θέματα τεχνολογίας της πληροφορικής, αλλά και να έχει ως εργαλεία διερεύνησης, εξιχνίασης, αλλά και δίωξης σύγχρονο εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας.

Οι δράστες των σχετικών αδικημάτων της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού υλικού είναι συνηθισμένα άτομα τα οποία δημιουργούν ιστοσελίδες, διακινούν φωτογραφικό υλικό και βίντεο. Πρόκειται δυστυχώς για καθημερινούς ανθρώπους, οικογενειάρχες, συνήθως υπεράνω πάσης υποψίας!

Η αστυνομία Κύπρου για τους σκοπούς καταπολέμησης αδικημάτων παιδικής πορνογραφίας συνεργάζεται με όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με υπηρεσίες άλλων χωρών, όπως είναι η INTERPOL, η EUROPOL και το FBI. Παράλληλα, βρίσκεται εδώ και καιρό σε συνεργασία με την οργάνωση Safe Web, που έχει ως έδρα το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Κάθε φορά που κάποιος δράστης αναγνωρίζεται και συλλαμβάνεται, σταματά πιθανή εκμετάλλευση κάποιου ανήλικου και ταυτόχρονα αποφεύγεται η εκμετάλλευση νέων θυμάτων, με βάση αναφορές της αστυνομίας Κύπρου.

Δυστυχώς, υπάρχει μεγάλη δυσκολία στη διερεύνηση τέτοιου είδους υποθέσεων, λόγω της ανωνυμίας που υπάρχει στο χώρο του διαδικτύου και επιπρόσθετα λόγω της ανάγκης διαφύλαξης θεμελιωδών δικαιωμάτων του πολίτη, όπως αυτά κατοχυρώνονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι συνολικές προσεγγίσεις τώρα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στα θέματα της τεχνολογικής αναβάθμισης όλων των επιπέδων εκπαίδευσης της δημόσιας παιδείας σίγουρα μας βρίσκει σύμφωνους. Θα πρέπει όμως να υπάρξουν ασφαλιστικές δικλίδες για την ορθολογική χρήση της πληροφορικής στα σχολεία, κάτι που, κατά τη γνώμη μας, γίνεται σ' ένα μεγάλο βαθμό. Στη δημοτική εκπαίδευση υπάρχουν σύμβουλοι πληροφορικής, ενώ στη μέση εκπαίδευση υπάρχουν καθηγητές πληροφορικής. Στη δημοτική εκπαίδευση η πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι πλήρως ελεγχόμενη, αφού σε μια αίθουσα διδασκαλίας υπάρχουν μέχρι δύο ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Στη μέση εκπαίδευση, όπου υπάρχουν περισσότεροι υπολογιστές στις αίθουσες διδασκαλίας, χρησιμοποιείται η υπηρεσία "Safe Internet" σε κάθε υπολογιστή, η οποία παρέχεται δωρεάν από την ΑΤΗΚ.

Όσον αφορά τώρα στο Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής έχει την ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής σε όλα τα κυβερνητικά τμήματα πλην της εκπαίδευσης, της αστυνομίας και του στρατού. Το τμήμα έχει εγκαταστήσει ειδικά μηχανήματα, ως επίσης και ειδικό λογισμικό, με σκοπό να αποκόπτονται ύποπτες ιστοσελίδες ή διαδικτυακοί χώροι οι οποίοι δυνατό να προωθούν πορνογραφικό υλικό. Στην Κύπρο δεν υπάρχει εθνική στρατηγική για την κοινωνία της πληροφορίας -τώρα δημιουργείται η υποδομή- ούτε και θεσμός ο οποίος να συντονίζει αυτές τις δράσεις. Η κοινωνία της πληροφορίας αποτελείται από διάφορους πυλώνες και ένας σημαντικός πυλώνας είναι η ασφάλεια του διαδικτύου.

Ας δούμε τώρα την πλευρά των γονέων και των κηδεμόνων. Οι γονείς μπορούν από το στάδιο της παιδικής ηλικίας να μιλήσουν στα παιδιά για τα καλά, αλλά και για τα κακά του διαδικτύου. Αν φυσικά δε γνωρίζουν οι ίδιοι, θα πρέπει να παρακολουθήσουν

διαλέξεις για το πρόβλημα αυτό, οι οποίες διεξάγονται από την αστυνομία, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αλλά και από τους συνδέσμους των οργανωμένων γονέων. Πρέπει ως γονείς και ως κοινωνικό σύνολο να ευαισθητοποιηθούμε περισσότερο, να ενημερωθούμε για τους κινδύνους που ελλοχεύουν στην ανεξέλεγκτη χρήση του διαδικτύου, ιδιαίτερα από τα παιδιά. Επίσης, πρέπει να κρατούμε τις διόδους επικοινωνίας με τα παιδιά μας ανοικτές, ώστε να υπάρχει η αναγκαία σύνδεση-επικοινωνία μαζί τους, η στήριξη, αλλά και η προστασία τους.

Η αστυνομία έχει θέσει επίσης στις προτεραιότητές της την ενημέρωση των γονιών και των διαφόρων κοινωνικών συνόλων και μέσα στο 2008 έγιναν πέραν των είκοσι διαλέξεων σε διάφορα κοινωνικά σύνολα.

Σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση, αλλά και στην ευαισθητοποίηση του κοινού μπορεί να διαδραματίσει σίγουρα η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επισκέπτεται τα σχολεία από το 2001 και κάνει διαλέξεις σχετικά με το διαδίκτυο. Η επιμόρφωση πρέπει να γίνεται σε τρία επίπεδα, στο ίδιο το παιδί, στους γονείς, αλλά και στους εκπαιδευτικούς. Με ειδική υπηρεσία παρακολουθούνται θέματα όπως το λεγόμενο “grooming”, το οποίο αναφέρεται στη δόλια προσέγγιση παιδιών μέσω του διαδικτύου από παιδόφιλους για σεξουαλικούς σκοπούς, και η συμμετοχή σε παιδοφιλικές ομάδες συζήτησης μέσα από δίκτυα επικοινωνιών στο διαδίκτυο.

Η ΑΤΗΚ είναι σε θέση να παρέχει πληροφορίες που θα της ζητηθούν από την αστυνομία στα πλαίσια πάντα της σχετικής νομοθεσίας. Η ΑΤΗΚ διατηρεί στο αρχείο στοιχεία για έξι μήνες, όπως ορίζει η σχετική νομοθεσία. Προσφέρει επίσης δωρεάν τη δυνατότητα προστασίας στους χρήστες του διαδικτύου μέσω του προγράμματος “Safe Internet”. Συγκεκριμένα, μέσα από το πρόγραμμα αυτό, το λεγόμενο “φιλτράρισμα”, ανακόπτεται η πρόσβαση σε κατηγορίες διαδικτυακού παράνομου, ανεπιθύμητου και επιβλαβούς περιεχομένου για τα παιδιά.

Παράλληλα, ο θεσμός του Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, που δημιουργήθηκε το Φεβρουάριο του 2008, θα μπορούσε να βοηθήσει και να στηρίξει τη γενική προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πρόβλημα της παιδικής πορνογραφίας είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα και το ευρύ κοινό δεν έχει αντιληφθεί τους πραγματικούς κινδύνους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε το 1999 διάφορες δράσεις στις χώρες μέλη για ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών. Μέσα στα πλαίσια των δράσεων η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί σε κάθε χώρα μέλος της υπηρεσίες “hotline” οι οποίες μπορούν να λάβουν ανώνυμες καταγγελίες για πορνογραφικό υλικό και περιεχόμενο στο διαδίκτυο, με στόχο να προωθήσουν αυτές τις καταγγελίες στις αρμόδιες αρχές.

Η γραμμή hotline “Safe Web” λειτούργησε στην Κύπρο το Φεβρουάριο του 2005, είναι γραμμή άμεσης εξυπηρέτησης και λειτουργεί είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο και επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αστυνομία δεν έχει ειδική γραμμή, πέραν της τηλεφωνικής γραμμής 1460, η οποία αφορά όλα τα θέματα που οι πολίτες επιθυμούν να αναφέρουν. Αναμένεται όμως να λειτουργήσει μέχρι το 2010 διαδικτυακή πλατφόρμα όπου κάθε πολίτης θα μπορεί να αναφέρει στην αστυνομία περιστατικά διακίνησης παράνομου υλικού και άλλα ενοχλητικά μηνύματα στο διαδίκτυο.

Το κοινό ενημερώνεται επίσης με ειδικά σχετικά φυλλάκια που προβάλλονται από την τηλεόραση. Η κοινωνία της πληροφορίας αποτελείται, όπως είπαμε, από διάφορους

πυλώνες και ένας σημαντικός πυλώνας είναι η ενημέρωση. Τα παιδιά δεν ενημερώνονται από τα αρχικά στάδια, από το δημοτικό, για τα καλά και τα κακά του διαδικτύου. Ένα μεγάλο πρόβλημα είναι και τα Internet café, στα οποία πιθανόν διάφοροι χρήστες των ηλεκτρονικών υπολογιστών να κατεβάζουν πορνογραφικό υλικό. Ο εντοπισμός αυτών που διαπράττουν ηλεκτρονικά εγκλήματα καθίσταται δυσκολότερος λόγω του γεγονότος ότι είναι δυνατή η ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο σε μη ιδιωτικούς χώρους, όπως είναι οι καφετέριες. Λύση ίσως θα μπορούσε να υπάρξει με νομοθετική ρύθμιση, ώστε να υπήρχε υποχρέωση διατήρησης μητρώου με τους πελάτες τους, ούτως ώστε η αστυνομία ανά πάσα στιγμή να γνωρίζει ποιος χρησιμοποίησε ποιο υπολογιστή.

Σίγουρα, δεν μπορεί να υπάρξει σύγκριση με ό,τι συμβαίνει στον υπόλοιπο κόσμο, αλλά θα πρέπει σοβαρά να εγκύψουμε όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, καθώς και οργανωμένα σύνολα στο πρόβλημα, ώστε να βρεθούν λύσεις. Δράσεις και μέτρα που λήφθηκαν ή πρέπει να ληφθούν για προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική τους εκμετάλλευση και την πρώιμη έκθεσή τους σε πορνογραφικό υλικό είναι τα ακόλουθα:

1. Έμφαση στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προνοιών της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.
2. Αυξημένη κινητοποίηση όλων των φορέων στην προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού και στην ενδυνάμωση των ίδιων των παιδιών και των οικογενειών τους για διασφάλιση του μέλλοντός τους.
3. Υιοθέτηση πολύπλευρων, διεπαγγελματικών μέτρων περιλαμβανομένων πολιτικών, νομοθεσιών, προγραμμάτων, μηχανισμών, πηγών διάδοσης των δικαιωμάτων του παιδιού, ώστε να υπάρξει διασφάλιση ότι όλα τα παιδιά μπορούν και πρέπει να μεγαλώνουν μέσα σε ασφαλείς συνθήκες και με αξιοπρέπεια.
4. Δημιουργία εθνικής στρατηγικής για την κοινωνία της πληροφορίας και την προστασία των παιδιών από την παράνομη χρήση του διαδικτύου.
5. Προώθηση πιο αποτελεσματικής εφαρμογής των νομοθεσιών που αφορούν το θέμα της παιδικής εκμετάλλευσης μέσα από εκστρατείες ευαισθητοποίησης από την τηλεόραση με τηλεοπτικά σποτ, προώθηση επιμόρφωσης κ.ο.κ., διασφάλιση καλύτερης πρόσβασης στην εκπαίδευση για όλα τα παιδιά, υποστηρικτικά μέτρα για τις οικογένειες των παιδιών, δράσεις ενάντια στη φτώχεια και την εγκληματικότητα, δράσεις ενάντια στη ζήτηση για σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών, όπως επίσης και ποινική δίωξη των δραστών.

Παράλληλα, πρέπει να εισαχθούν προγράμματα σωματικής, αλλά και ψυχολογικής στήριξης των παιδιών θυμάτων και να εφαρμοστεί πολιτική για κοινωνική επανένταξή τους. Πέρα από αυτό, πιστεύουμε ότι η αστυνομία έχει ρόλο να διαδραματίσει και παράλληλα απαιτείται η παροχή δωρεάν συστήματος φιλτραρίσματος από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που σήμερα συζητούμε μας αφορά όλους! Είναι μέσα στα σπίτια μας και δεν μπορούμε να του γυρίσουμε την πλάτη! Θεσμοί και πολιτεία θα πρέπει να συμβάλουν, ώστε να υπάρξουν οι μηχανισμοί καταστολής του εγκλήματος που λέγεται “παιδική πορνογραφία μέσω διαδικτύου”. Πρόσθετα, ο καθένας από εμάς θα πρέπει ν’ αντισταθεί και να βοηθήσει την κοινωνία να πάει μπροστά με τον άνθρωπο και τα παιδιά στο κέντρο της προσοχής του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Τάσος Μητσόπουλος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανεβαίνω σε αυτό το επίσημο βήμα με δέος, για να μιλήσω, και δεν υπερβάλλω, για να μιλήσω για ένα ανατριχιαστικό πραγματικά θέμα. Και το πράττω αυτό όχι μόνο ως βουλευτής, αλλά και ως ενεργός πολίτης αυτής της κοινωνίας και κυρίως ως πατέρας δύο μικρών παιδιών που αγωνιά για το μέλλον τους και αγωνιά για το μέλλον των παιδιών αυτής της κοινωνίας. Και, αν προβώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην παράθεση κάποιων πρόσθετων στοιχείων, θα το πράξω, όχι για να σας κουράσω, αλλά κυρίως για να στείλω ένα μήνυμα κινδύνου. Ένα μήνυμα κινδύνου, ένα μήνυμα κινδύνου προς μια κοινωνία η οποία, πολύ φοβούμαι, υπνώττει ύπνο βαθύ, μια κοινωνία η οποία, αν συνεχίσει να πιθηκίζει μπροστά σε κάθε βιτρίνα ενός ψευδοπολιτισμού, μιας υποκουλτούρας η οποία άκριτα και αβασάνιστα εισάγεται εκ δυσμών και ανατολών, πολύ φοβούμαι ότι θα αποχρωματίζεται φυσιολογικά, θα αυτοϋπνομεύεται ηθικά και πολιτισμικά και συνακόλουθα θα αυτοκαταστρέφεται και θα ευνουχίζεται πνευματικά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οργιάζουν καθημερινά σε όλο τον κόσμο τα κυκλώματα παιδικής εκμετάλλευσης και παιδικής πορνογραφίας. Όπως ανέφερε ο αγαπητός συνάδελφος, θεωρείται η δεύτερη πλέον προσοδοφόρα δραστηριότητα, μετά το εμπόριο ναρκωτικών, που αποφέρει τζίρο άνω των 3 δις δολαρίων ετησίως.

Στην Ευρώπη, όπου ο θεσμός της οικογένειας τα τελευταία χρόνια υπονομεύεται και εξασθενεί, όπου τα ήθη και οι παραδόσεις χαλαρώνουν, η ίδρυση κόμματος των παιδοφίλων στην Ολλανδία μοιάζει κυριολεκτικά με ωρολογιακή βόμβα, ενός κόμματος που -σας παρακαλώ, προσέξτε!- έχει ως βασικό του στόχο και επιδίωξη τη νομιμοποίηση της σεξουαλικής επαφής μεταξύ ενηλίκων και ανηλίκων και τη νομιμοποίηση της κατοχής, διάδοσης και εμπορίας παιδικού πορνογραφικού υλικού. Η εξέλιξη αυτή όχι μόνο μας προβληματίζει, αλλά και μας συγκλονίζει.

Στην Ελλάδα, ένα χώρο πολύ οικείο και όχι μακρινό από εμάς, πρόσφατες έρευνες έδειξαν ότι το 20% των παιδιών θα προσεγγιστεί από παιδόφιλους τουλάχιστο μια φορά στη ζωή του, ενώ παιδιά και έφηβοι σε ποσοστό 10% με 15% περίπου είναι θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης από ενηλίκους τουλάχιστο μια φορά στη ζωή τους.

Δε θα επαναλάβω τα στοιχεία για την Κύπρο, που έχει παραθέσει ο συνάδελφος κ. Ευαγόρου. Η πορεία είναι ασφαλώς αυξητική και ανησυχητική. Θα επισημάνω μόνο το γεγονός ότι ελάχιστες υποθέσεις οδηγούνται ενώπιον της δικαιοσύνης και δυστυχώς πολλές φορές οι ποινές που επιβάλλονται είναι καθαρά συμβολικές. Θα επικαλεστώ το πρόσφατο παράδειγμα κατά το οποίο η ίδια η Νομική Υπηρεσία αισθάνθηκε την ανάγκη να εφεισβάλλει πρωτόδικη ποινή η οποία επιβλήθηκε σε πρωτόδικο δικαστήριο, ακριβώς γιατί θεώρησε ότι οι ποινές που επεβλήθησαν δεν ήταν αποτρεπτικές, δεν ήταν παραδειγματικές. Επίσης, θα αναφερθώ στο γεγονός της απώλειας στοιχείων που διατηρούν εταιρείες παροχής υπηρεσιών διαδικτύου και που δεν επιτρέπουν τη διαλεύκανση, την εξιχνίαση, τη διερεύνηση υποθέσεων. Αυτό το γεγονός στάθηκε η αφορμή, για να προχωρήσουμε στην τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας για την επέκταση του χρόνου διατήρησης των ηλεκτρονικών στοιχείων από παροχείς υπηρεσιών

τηλεφωνίας και διαδικτύου, δεδομένου ότι και σχετικές ευρωπαϊκές Οδηγίες επιτρέπουν τη διατήρηση αυτών των στοιχείων για χρονικό διάστημα από έξι μέχρι και δεκαοχτώ μήνες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναφορικά με τη σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών ανά τον κόσμο, αναφέρω ενδεικτικά τα ακόλουθα:

1. Υπολογίζεται ότι καθημερινά ανεβαίνουν στο διαδίκτυο διακόσιες με τριακόσιες νέες ιστοσελίδες με παιδικό πορνογραφικό υλικό. Σήμερα το διαδίκτυο φιλοξενεί ένα εκατομμύριο περίπου ιστοσελίδες με δεκάδες χιλιάδες ανηλίκους.
2. Ανατριχιαστικά είναι και τα στοιχεία που ακολουθούν, αφού αναφέρεται ότι το 19% των ατόμων που απεικονίζεται στις ιστοσελίδες αυτές αφορά -παρακαλώ!- παιδιά κάτω των τριών ετών, νήπια και βρέφη δηλαδή.
3. Η Μελέτη του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για τη Βία ενάντια στα Παιδιά, το 2006, παραθέτει στοιχεία για 150 000 000 κορίτσια και 73 000 000 αγόρια κάτω των δεκαοχτώ ετών που έχουν εξαναγκαστεί σε σεξουαλική συνένωση ή υποστεί άλλες μορφές σεξουαλικής βίας και εκμετάλλευσης που ενέχουν φυσική επαφή.
4. Το 2000 η Παγκόσμια Οργάνωση Εργασίας υπολόγισε πως 1,8 εκατομ. παιδιά περίπου εισέρχονται ετησίως στα κυκλώματα της πορνείας και της πορνογραφίας.
5. Το Μάιο του 2006 η βάση δεδομένων της INTERPOL, με φωτογραφίες παιδικής κακοποίησης, περιείχε φωτογραφικό υλικό για περισσότερα από 20 000 παιδιά θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης, για την παραγωγή δηλαδή υλικού παιδικής πορνογραφίας. Στην πλειοψηφία τους μάλιστα ήταν καινούριες φωτογραφίες, κάτι που αποδεικνύει πρόσφατες ή εν εξελίξει υποθέσεις παιδικής εκμετάλλευσης.
6. Οι περιφερειακές συναντήσεις για την ετοιμασία της Έρευνας για τη Βία ενάντια στα Παιδιά επιβεβαίωσαν επίσης πως ο βιασμός στα πλαίσια ενός εξαναγκαστικού και πρώιμου γάμου είναι επίσης κοινή πρακτική σε πολλά κράτη. Η UNICEF αναφέρει πως περίπου 82 000 000 κορίτσια σε όλο τον κόσμο, μερικά μόλις 10 ετών, παντρεύονται πριν από τα δεκαοχτώ τους χρόνια.
7. Η ίδια έρευνα, επίσης, η Έρευνα για τη Βία ενάντια στα Παιδιά, διαπίστωσε πως σε πολλές περιοχές θρησκευτικές κοινότητες και φυλές συνεχίζουν να δικαιολογούν τη σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών από φυλάρχους ή ιερείς βάσει ιεραρχικών ή ποιμαντικών κανόνων.
8. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα κρούσματα παιδικής πορνογραφίας τα τελευταία οκτώ χρόνια αυξήθηκαν παγκοσμίως κατά 1.500%.

Τα αίτια της παιδοφιλίας ποικίλουν. Συνήθως, έχουν να κάνουν με καθυστερημένη ψυχολογική και συναισθηματική ανάπτυξη ή κάποιου είδους ψυχολογική διαταραχή. Πολλοί από τους παιδόφιλους υπήρξαν οι ίδιοι θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, όταν ήταν παιδιά, ενώ τα κακοποιημένα παιδιά σπάνια αναφέρουν την κακοποίησή τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανάμεσα στα μέτρα που θα πρέπει να λάβουμε είναι τα ακόλουθα:

1. Βασική διαπίστωση της επιτροπής μας είναι ότι το νομοθετικό μας οπλοστάσιο θα πρέπει διαρκώς να εκσυγχρονίζεται, προκειμένου να συμβαδίζει με τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και κυρίως προκειμένου να μπορεί να παρακολουθήσει τη δραστηριοποίηση των παρανόμων κυκλωμάτων, τα οποία για μια ακόμη φορά δυστυχώς αποδεικνύουν ότι έχουν τη δυνατότητα να βρίσκονται ένα βήμα μπροστά από το νόμο.
2. Διαπιστώνονται αδυναμίες στα θέματα των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον της δικαιοσύνης και, όπως οι αρμόδιοι έχουν υπερτονίσει και στην επιτροπή μας, επιβάλλεται η τροποποίηση του άρθρου 17 του συντάγματος, κάτω από ασφαλιστικές ασφαλώς δικλίδες, για να καταστεί ευχερέστερη η διερεύνηση τέτοιων εγκλημάτων.
3. Η δημιουργία ενός φορέα πρόληψης και αντιμετώπισης της παιδικής πορνογραφίας καθίσταται πλέον επιτακτική.
4. Στα άτομα που καταδικάζονται για το συγκεκριμένο αδίκημα θα πρέπει να απαγορεύεται η επαγγελματική δραστηριοποίηση σε χώρους όπου υπάρχουν παιδιά. Δυστυχώς, είχαμε και στην επιτροπή μας καταγγελίες και αναφορές ότι άτομα τα οποία στην Κύπρο έχουν κατηγορηθεί και έχουν καταδικαστεί για σεξουαλική κακοποίηση παιδιών επαναδραστηριοποιήθηκαν επαγγελματικά στον ίδιο χώρο, όπου έρχονται σε επαφή με παιδιά.
5. Θα πρέπει να ρυθμιστεί η ανεξέλεγκτη λειτουργία των Internet café, στα οποία συχνάζει ένα σημαντικό ποσοστό νέων, που υπερβαίνει, κατά τους υπολογισμούς, το 10%.

Εμείς, τέλος, υποστηρίζουμε τη σημαντική προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ποινικοποίηση της παιδικής πορνογραφίας μέσω διαδικτύου και τη θέσπιση ενός ενιαίου συστήματος δίωξης που να είναι εφαρμοστέο σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή της επικράτεια. Η Κομισιόν προσπαθεί επίσης να ελέγξει τη διάδοση παιδικού πορνογραφικού υλικού με πιστωτικές κάρτες και απαιτεί τη στενή συνεργασία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταληκτικά, θα έλεγα ότι η σεξουαλική εκμετάλλευση αφήνει τα παιδιά με ανεπούλτητα ψυχικά, πνευματικά και σωματικά τραύματα και μειώνει τις ελπίδες τους για μια αξιοπρεπή ζωή. Καμία χώρα, καμία περιοχή του πλανήτη μας δεν είναι αλώβητη. Και μπροστά στο τεράστιο αυτό έγκλημα που συντελείται, έργο, δίχως άλλο, νοσηρών εγκεφάλων, δεν μπορεί να υπάρχουν αδιάφοροι παρατηρητές και απαθείς θεατές. Είναι η ώρα της κοινής δράσης και της συλλογικής ευθύνης. Εμείς που αποτελούμε συντεταγμένη εξουσία σε αυτό τον τόπο, εμείς που αποτελούμε τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού οφείλουμε να κινηθούμε επίσης συντεταγμένα και αποφασιστικά, πριν η ανατριχιαστική αυτή δραστηριότητα υπονομεύσει οριστικά κάθε ίχνος αξιοπρέπειας, κάθε ίχνος ήθους που έχει απομείνει σε αυτή την κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Μητσόπουλε, για την ομιλία σας.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ανδρέας Αγγελίδης, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, ο οποίος είμαι βέβαιος ότι όσα θέματα έχουν καλυφθεί δε θα τα επαναλάβει.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε απόλυτο δίκαιο. Η ίδια η έκθεση, αλλά και οι δυο προηγηθέντες ομιλητές ουσιαστικά έχουν τονίσει ότι αυτό το πράγμα που καλύπτουμε σήμερα στη συζήτησή μας, το τεράστιο αυτό πρόβλημα, είναι πρόβλημα το οποίο αφορά όλους και άρα εκείνο το οποίο χρειάζεται είναι μια δράση η οποία να είναι συνεχής από όλους, όργανα, θεσμούς, κοινωνία, οικογένεια, σχολείο και κυρίως βεβαίως από τα κόμματα.

Εάν είναι κάτι που θα πρέπει να τονίσει κανένας, χωρίς περιττά λόγια, είναι απλώς η αναφορά ότι οφείλουμε να καταδικάσουμε αυτό το φαινόμενο και οφείλουμε να λειτουργήσουμε με τέτοιο τρόπο, ώστε να προλάβουμε την περαιτέρω επέκτασή του. Και βεβαίως να καταδικάσουμε όλες τις συνέπειες, τις καταστρεπτικές, τις οποίες επιφέρει αυτή ακριβώς η κατάσταση.

Έχω ακούσει προηγουμένως την ανάλυση για τη νομοθεσία. Πιστεύω ότι, όσο καλή και αν είναι η νομοθεσία, μέσα από την τεχνολογία η οποία υπάρχει, για να εξυπηρετεί την κοινωνία, είναι δυνατό αυτοί που μεθοδεύουν όλο αυτό το παράνομο έσοδο να καταφέρνουν να δημιουργούν περαιτέρω επέκταση αυτού του τεράστιου προβλήματος. Εκείνο που έχει μεγάλη σημασία είναι ότι για την κοινωνική πτυχή του θέματος τα πραγματικά θύματα, υπό δύο έννοιες, είναι τα ίδια τα παιδιά. Αφενός μεν διότι τυγχάνουν εκμετάλλευσης μέσα από αυτές τις καταστάσεις και αφετέρου διότι είναι δυνατό να επηρεάζονται πιο εύκολα από πρόσωπα μεγαλύτερων ηλικιών.

Η Βουλή, νομίζω, με την έκθεσή της, κατάφερε να στείλει, αν μη τι άλλο, ένα σαφέστατο μήνυμα το οποίο θα μπορούσε να πει κανένας ότι δεν είναι μήνυμα για λύσεις, αλλά είναι ένα μήνυμα το οποίο θα πρέπει να διαπαιδαγωγεί όλους όσοι ενδιαφέρονται πραγματικά για την προστασία του κοινωνικού ιστού και βεβαίως ιδιαίτερα της νεολαίας. Εκείνο το οποίο χρειάζεται να υποδείξουμε είναι ότι η συνεργασία με τις υπόλοιπες χώρες είναι κάτι το οποίο είναι απαραίτητο. Έχει καταστεί αυτό το πρόβλημα τόσο έντονο μέσα από την έκταση που έχει πάρει παγκόσμια, που η συνεργασία αυτή είναι απαραίτητη. Η νομοθεσία, έναντι της τεχνικής αυτής δυνατότητας, νομίζω ότι δεν μπορεί να καταφέρει πολλά πράγματα, γι' αυτό και η συμβολή όλων είναι απαραίτητη και πρέπει να ξεκινά εξ απαλών ονύχων, μέσα στο ίδιο το σπίτι του καθενός μας. Απαιτείται περισσότερη ενημέρωση στους χρήστες του διαδικτύου, πιο έντονη προσπάθεια από τεχνικές υπηρεσίες, όπως είναι το πανεπιστήμιο με το ειδικό τμήμα του, αλλά και η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, ώστε να υπάρχουν εκείνα τα προσκόμματα ως προς την ελεύθερη πρόσβαση. Και βεβαίως εκείνοι που έχουν να διαδραματίσουν ένα μεγάλο ρόλο σε όλη αυτή την κατάσταση είναι οι ίδιοι οι δάσκαλοι και οι καθηγητές, πρόσθετα προς την οικογένεια.

Η δική μου η άποψη είναι ότι δεν είναι θέμα ανοχής, δεν είναι θέμα αδιαφορίας είναι θέμα που χρειάζεται αυτή η κοινωνία να αντιμετωπίσει, αυτό το αυξανόμενο πρόβλημα, κατά τον τρόπο που έχω πει και στην αρχή, καταδικάζοντας, για να μην υπάρξει συνέχεια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Αγγελίδη, για τη σύντομη αλλά περιεκτική σας παρέμβαση.

Η κ. Ρούλα Μαυρονικόλα εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ είναι η τελευταία ομιλήτρια.

(Όταν η κ. Ρούλα Μαυρονικόλα σηκώθηκε από τη θέση της, φάιλ από το έδρανο έπεσε στο δάπεδο.)

(Αστειευόμενος)

Επειδή το φάιλ είναι πράσινο, αναποδογυρίζεται εύκολα.

(Γέλια)

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

«Όταν τα παιδιά μετατρέπονται κτηνωδώς σε αντικείμενα ικανοποίησης αρρωστημένων διεστραμμένων ορέξεων, δολοφονείται η αθωότητα της ψυχής τους», τόνισε το δικαστήριο σε πρόσφατη υπόθεση παιδικής πορνογραφίας. Και συνέχισε χαρακτηρίζοντας όλους όσους ασχολούνται με την παιδική πορνογραφία “ανθρωποειδή τέρατα”, υποδεικνύοντας πως, όταν τα παιδιά μετατρέπονται κτηνωδώς σε αντικείμενα ηδονής και ικανοποίησης αρρωστημένων και διεστραμμένων ορέξεων, τραυματίζεται ανεπανόρθωτα για πάντα ο εσωτερικός τους κόσμος. Τόνισε, παράλληλα, πως αυτοί που ελκύονται από την παιδική πορνογραφία την αναζητούν στο διαδίκτυο και είναι διατεθειμένοι να καταβάλουν ακόμα και χρήματα, για να μπορέσουν να αποκτήσουν απεικονίσεις της, αυξάνοντας έτσι τη ζήτηση, και ενθαρρύνουν τους εμπνευστές της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης ανηλίκων να συνεχίσουν ενισχυμένοι το έργο τους. Αυτός ο άνθρωπος, αγαπητοί συνάδελφοι, πριν από δύο εβδομάδες καταδικάστηκε από κυπριακό δικαστήριο σε €9.000 πρόστιμο μόνο!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητάμε σήμερα ένα τεράστιο πρόβλημα, μια μάστιγα παγκόσμιας εμβέλειας, η οποία είναι απότοκο της αρνητικής όψης της κατά τα άλλα σημαντικής και χρήσιμης εξέλιξης του διαδικτύου. Η παιδική πορνογραφία κάθε μέρα που περνά προσλαμβάνει τεράστιες διαστάσεις. Μάλιστα η διαρκής εξέλιξη και πρόοδος της τεχνολογίας προβληματίζει, καθώς το ίντερνετ είναι πλέον προσβάσιμο και στους χρήστες κινητών τηλεφώνων τρίτης γενιάς, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και αριθμός μικρών παιδιών.

Το θέμα που συζητάμε σήμερα είναι παγκόσμιο. Στηρίζεται σ’ ένα διεθνές κύκλωμα εμπορίας του παιδικού σώματος και -σε τελική ανάλυση- της παιδικής ψυχής και αποτελεί το πρώτο στάδιο μιας εγκληματικής βιομηχανίας. Το δεύτερο βήμα αφορά την ίδια την πορνεία, στην οποία δυστυχώς οδηγούνται παιδιά και έφηβοι. Και όλα αυτά χωρίς συνέπειες, αφού στις παιδικές ψυχές προκαλείται ανεπανόρθωτη ζημιά.

Σύμφωνα με τους ειδικούς, η σεξουαλική παραβίαση του παιδιού, έτσι όπως λαμβάνει χώρα σε σκηνές που μεταδίδονται μέσω του διαδικτύου, μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημιά στον ψυχισμό του, εξαιτίας τόσο της φύσης της σεξουαλικής πράξης όσο και της ανωριμότητας του ψυχισμού του νέου ατόμου που την υφίσταται.

Οι παγκόσμιες διαστάσεις της παιδικής πορνογραφίας αποτυπώνονται με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο στα στατιστικά στοιχεία της UNESCO, σύμφωνα με τα οποία:

- ο τζίρος της βιομηχανίας παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο ξεπερνά τα €3 δισεκατομμύρια το χρόνο·

- ο αριθμός των ιστοσελίδων που φιλοξενούν πορνογραφικό περιεχόμενο με πρωταγωνιστές ανήλικα παιδιά υπολογίζεται ότι την τελευταία πενταετία σημείωσε αύξηση της τάξης του 345%
- παρά το υψηλό κόστος, ορισμένες ιστοσελίδες παιδικής πορνογραφίας έχουν ημερήσια επισκεψιμότητα περίπου εκατό πενήντα χιλιάδες.

Το μέγεθος του προβλήματος γίνεται κατανοητό και από τα ποσοστά που καταλαμβάνει διεθνώς στην κλίμακα του ηλεκτρονικού εγκλήματος, αφού περίπου το 50% των ηλεκτρονικών αδικημάτων αφορά την παιδική πορνογραφία.

Ακόμη, τα στοιχεία των οργανώσεων αυτορρύθμισης του ίντερνετ ανά τον κόσμο είναι ανατριχιαστικά και δεν αφήνουν περιθώρια παρερμηνειών σχετικά με το εύρος της παιδικής πορνογραφίας στο διαδίκτυο από τη στιγμή που κάθε εβδομάδα προωθούνται είκοσι χιλιάδες φωτογραφίες παιδιών.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το επόμενο στάδιο της πορνογραφίας αφορά την παιδική πορνεία γύρω από την οποία διακινούνται αστρονομικά ποσά. Μάλιστα έχει αναπτυχθεί και ειδικός τουριστικός τομέας με προορισμό υπό ανάπτυξη χώρες της Ασίας. Επί τούτου είναι συγκλονιστικά τα στοιχεία που έρχονται στο προσκήνιο και αναφέρουν ότι εκατόν πενήντα εκατομμύρια κορίτσια και εβδομήντα τρία εκατομμύρια αγόρια κάτω των δεκαοκτώ ετών εξαναγκάστηκαν σε σεξουαλική συνεύρεση ή σε άλλες μορφές σεξουαλικής βίας.

Το όλο ζήτημα έχει λάβει εκρηκτικές διαστάσεις και, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊό επίτροπο αρμόδιο σε θέματα δικαιοσύνης, την περίοδο 1997-2005 ο αριθμός των ιστοσελίδων με υλικό παιδικής πορνογραφίας έχει αυξηθεί κατά 1500%. Οι ειδικοί αναζητούν την εξήγηση της εξάπλωσης του φαινομένου σε ψυχολογικούς και κοινωνικούς παράγοντες. Ωστόσο, δεν αποκλείεται η οικονομική πτυχή από τη στιγμή που ο ετήσιος τζίρος όσων εμπορεύονται παιδιά ανέρχεται στο €1 δις.

Η διασύνδεση πορνείας και παιδικής πορνογραφίας φαίνεται να είναι άμεση, αφού, όπως προκύπτει στις πλείστες των περιπτώσεων, οι δημιουργοί των ιστοσελίδων είναι οι ίδιοι που εκμεταλλεύονται τα παιδιά που γίνονται βορά στις ορέξεις των εμπόρων λευκής σαρκός. Σύμφωνα με στοιχεία δικτύων για την καταπολέμηση της παιδοφιλίας στην Ευρώπη, είκοσι νέα παιδιά εμφανίζονται σε πορνογραφικές σελίδες κάθε μήνα, πολλά εκ των οποίων στη συνέχεια εκδίδονται στην πορνεία.

Στην Κύπρο δεν έχουν εμφανιστεί μέχρι σήμερα περιπτώσεις παιδικής πορνείας, αλλά αυτό δεν πρέπει να μας οδηγεί σε εφησυχασμό. Αντιθέτως, από τη στιγμή που η πατρίδα μας έχει εμπλακεί στο κύκλωμα παιδικής πορνογραφίας με αυξημένη τάση, επιβάλλεται εγρήγορση και ενεργοποίηση προς την κατεύθυνση αντιμετώπισης του προβλήματος. Ενός προβλήματος που, όπως προκύπτει και από τα επίσημα στοιχεία, εμφανίζει αυξητικές τάσεις.

Θεωρούμε, όπως σημείωσα και στην αρχή της ομιλίας μου, ότι οι ποινές που έχουν επιβληθεί από τα δικαστήρια μέχρι σήμερα στις πολύ λίγες περιπτώσεις που έχουν εκδικαστεί, το λιγότερο που μπορούμε να πούμε είναι ότι είναι πολύ επεικείς και καθόλου αποτρεπτικές. Κάτι που θεωρούμε ότι θα πρέπει να μας απασχολήσει. Το έργο δεν είναι απλό και εύκολο, αφού, όπως τονίζουν οι ειδικοί, βρισκόμαστε αντιμέτωποι με το σύγχρονο μύθο της λερναίας ύδρας.

Η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή έχει συζητήσει το θέμα σε πολλές συνεδριάσεις της, στις οποίες εξέθεσαν τις απόψεις τους όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς. Από τις συζητήσεις έχει προκύψει πλούσιο υλικό στο επίπεδο των διαπιστώσεων, το οποίο αποτέλεσε οδηγό στη διαμόρφωση εισηγήσεων και προτάσεων για αντιμετώπιση του προβλήματος. Είναι σαφές ότι εντοπίζονται κενά και ελλείψεις στο νομοθετικό πλαίσιο, παρά το γεγονός ότι έχουν γίνει βήματα προόδου στην προσπάθεια εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό δίκαιο. Οι διαπιστώσεις και εισηγήσεις είναι σημαντικές από τη στιγμή που θα αποτελέσουν τη βάση για μέτρα και πρακτικές κινήσεις.

Η μάστιγα της παιδικής πορνογραφίας έχει διαβεί ήδη το κατώφλι της Κύπρου. Όσο μικρό και αν εμφανίζεται το πρόβλημα αυτή τη στιγμή, οφείλουμε να κάνουμε βήματα μπροστά. Ακόμα, από τη στιγμή που το πρόβλημα ως τέτοιο είναι παγκόσμιο και η αντιμετώπισή του σχεδιάζεται στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφείλουμε να συμμετέχουμε ενεργά στην κοινή προσπάθεια.

Η αποστροφή προς την τεχνολογική εξέλιξη είναι αδύνατη και ασφαλώς μεγάλο λάθος. Ως εκ τούτου, εκείνο που χρειάζεται είναι η θωράκισή μας και κυρίως η θωράκιση των παιδιών μας σε βαθμό που να είναι σε θέση να αποκρούουν τις ανεπιθύμητες και εγκληματικές επιθέσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Μαυρονικόλα. Ομιλήσατε ενώπιον ημιάδειας αίθουσας, αλλά η κοινοβουλευτική σας ομάδα στο σύνολό της σας παρακολούθησε με μεγάλο ενδιαφέρον.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 14 Μαΐου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.049-2009).
2. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.048-2009).
3. Ο περί Τελωνειακού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.156-2008).
4. Ο περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τους Ελέγχους Ρευστών Διαθεσίμων που Εισέρχονται ή Εξέρχονται από την Κοινότητα και της Άσκησης Ενδοκοινοτικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.006-2009).

5. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.022-2009).
6. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.036-2009).
7. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.080-2008).
8. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.086-2007).
9. Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.052-2009).
10. Οι περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά (Έλεγχος Χρήσης Ορισμένων Ουσιών και Καταλοίπων στα Ζώντα Ζώα και τα Προϊόντα τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.048-2009).
11. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.045-2009).
12. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.006.2004).
13. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.2004).
14. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.107-2008).
15. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.108-2008).
16. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.085-2009).
17. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.01.050.086-2009).
18. Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.009-2009).
  19. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών των Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. ΔΝ.61/99).
  20. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.2001).
  21. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.251.2002).
  22. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.032.2005).
  23. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.2005).
  24. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.152.2006).
  25. Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007).
  26. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007).
  27. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007).
  28. Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008).
  29. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.032-2008).
  30. Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο

Συντάξεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008).

31. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008).
32. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008).
33. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
3. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
4. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού

- κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
5. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
6. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
7. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
8. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα

«Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).

11. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.02 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Μαυρονικόλα Ρούλα
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αντωνίου Αντώνης	Μητσόπουλος Τάσος
Αριστοτέλους Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βότσης Άγγελος	Ομήρου Γιαννάκης
Γαβριήλ Γιαννάκης	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίγκος	Σαμψών Σωτήρης
Ευαγόρου Σταύρος	Σαρίκας Φειδίας

Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Θωμά Γιαννάκης	Σταυριανός Πανίκκος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανίδης Χρήστος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τάσου Γεώργιος
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κυρίτσης Πάμπης	Χάσικος Σωκράτης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χατζηνικόλας Ντίνος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτές

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος της συνεδρίασης κ. Χρήστου Πουργουρίδη στο θάνατο του πρώην βουλευτή Νίκου Βασιλειάδη και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Αναφορά του προεδρεύοντος της συνεδρίασης στην ανάγκη για διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων στα πλαίσια των εκδηλώσεων του φετινού Μαραθώνιου Αγάπης Αγνοουμένων και οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου.
3. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και εμμονή της Βουλής στην προηγούμενη απόφασή της.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2).
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) Νόμος του 2009».
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης) - Θέση Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.

9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Κρατικό Αρχείο) - Θέση Συντηρητή Εγγράφων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού, Τεχνικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξεως και Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή, Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή, Ανώτερου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή, Γεωργικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης και Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
13. Ερωτήσεις βουλευτών:

Επικινδυνότητα του δρόμου Νατάς-Αναρίτας λόγω κατολίσθησης πετρών - Το έργο βελτίωσης της λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στα Κονιά - Αίτημα της κοινότητας Κονιών για κήρυξη δρόμου σε πολεοδομικό έργο - Αίτημα για μείωση της έκτασης της πολεοδομικής ζώνης Ζ3 στην Άρμου - Ανάγκη υδροδότησης κατοικιών εκτός της οικιστικής ζώνης της κοινότητας Άρμου - Καθυστέρηση στη μελέτη του δρόμου Άρμου-Κονιών - Αναπαλαίωση των παλαιών βрусών της κοινότητας Επισκοπής - Αίτημα για μείωση της ζώνης προστασίας στην κοινότητα Επισκοπής - Ανάγκη βελτίωσης δρόμου Νατάς-Επισκοπής - Ανέγερση μουσείου λαϊκής τέχνης στην κοινότητα Νατάς - Η αντιμισθία των εθνοφρουρών μελών πενταμελών οικογενειών - Αίτημα για παραχώρηση κρατικής γης στην Παγκύπρια Οργάνωση Πενταμελούς Οικογένειας - Αίτημα Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για παραχώρηση χορηγίας για αγορά αυτοκινήτου - Αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για δωρεάν διακίνηση όλων των μαθητών - Αιτήματα για αύξηση φοιτητικής χορηγίας και μείωση διδάκτρων στα δημόσια νηπιαγωγεία για τις πενταμελείς οικογένειες - Αίτημα Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για αύξηση της κρατικής χορηγίας - Αίτημα Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για βελτίωση της τιμολογιακής πολιτικής όσον αφορά τα δημοτικά τέλη, το νερό και άλλα - Αίτημα Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για αναθεώρηση της στεγαστικής πολιτικής - Αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για το επίδομα μάνας - Αιτήματα Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για το επίδομα τέκνου - Αίτημα για αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης των αστυνομικών - Καθυστέρηση παροχής χορηγιών σε μη κυβερνητικές οργανώσεις για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών - Το πρόβλημα της επιστροφής περιουσιών - Έκδοση εξωδίκων από πολίτες για τροχαίες παραβάσεις - Αποκατάσταση αιωνόβιου δρυός στο χωριό Κλωνάρι - Διατάγματα προστασίας αιωνόβιων δέντρων - Κατάλογος διατηρητέων αιωνόβιων δέντρων - Η δεντροστοιχία στην οδό Κυριάκου Μάτση στους Αγίους Ομολογητές - Αίτημα της κοινότητας Κάθικα για διαγγράμμιση του δρόμου Πέγειας-Κάθικα - Ανάγκη οικοδόμησης κτιρίων και εξωραϊσμού στην Κρίτου Τέρα - Βελτιωτικά έργα στον παρακαμπτήριο δρόμο Ίνειας-Πάνω Αρόδων - Αίτημα για ανακατασκευή του πετρότοιχου στην είσοδο των Πάνω Αρόδων - Ανάγκη οικονομικής στήριξης των Πάνω Αρόδων από το κράτος - Προβλήματα ορατότητας στο δρόμο προς τη Θελέτρα - Διαπλάτυνση του αγροτικού δρόμου Θελέτρας-Στρουμπιού - Έκτακτη οικονομική βοήθεια στην κοινότητα Ίνειας - Βελτιωτικά έργα στη Δρούσεια - Αναβάθμιση δρόμου Δρούσειας-Πόλης Χρυσοχούς - Δημιουργία

πάρκου μελέτης αμφιβίων και ερπετών στην Κρίτου Τέρα - Αίτημα για ανέγερση υδατοδεξαμενής στην Κρίτου Τέρα.

14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα της κοινότητας Κοράκου για κατασκευή γηπέδων ανοικτού χώρου - Η δρομολόγηση λεωφορείων για τη μεταφορά ηλικιωμένων κατοίκων της Κινούσας στην Πόλη Χρυσοχούς - Ολοκλήρωση οδικών έργων στις Κέδαρες - Κατασκευή πεζοδρομίων στον Πομό - Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για αυτονόμηση των νοσοκομείων - Η έξαρση του φαινομένου της επαιτείας - Δημιουργία αθλητικών και μουσικών λυκείων στη Λάρνακα - Υλικά οικοδομής από τα κατεχόμενα - Μεταφορά αυτοτελών και πρωτογενών πόρων στις τοπικές αρχές - Ρύπανση ιχθυοβιότοπου Κάτω Πύργου - Οικονομική στήριξη για απαλλοτρίωση τεμαχίου στην Αναρίτα - Εφαρμογή του διαδικτυακού σχολείου.

15. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το θέμα «Το πρόβλημα της διάδοσης παιδικού πορνογραφικού και άλλου υλικού μέσω του διαδικτύου», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Στ. Ευαγόρου, Τ. Μητσόπουλου, Α. Αγγελίδη, Ρ. Μαυρονικόλα) και λήξη αυτού.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 14^{ης} Μαΐου 2009

Ωρα έναρξης: 4.00 μ.μ.

Αρ. 32

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η ώρα είναι τέσσερις, συνάδελφοι. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, εάν δεν υπάρχει ένσταση, την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν κάποια θέματα για τα οποία υπήρξε εισήγηση να κηρυχθούν επείγοντα και να ψηφιστούν σήμερα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν ακούγεστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουν πρόβλημα τα μικρόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τα θέματα αυτά για τα οποία υπάρχει εισήγηση να θεωρηθούν επείγοντα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009» και «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα θέματα αυτά...

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Σε ό,τι αφορά τον κανονισμό, κυρία Πρόεδρε, θα δηλώσουμε ότι θεωρούμε ότι δεν έχει το χαρακτήρα ούτε του επείγοντος...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ε, είπε “κανονισμό”.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιο κανονισμό;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Τον κανονισμό για τη διεξαγωγή των παγκύπριων εξετάσεων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συγγνώμη, είναι άλλα θέματα τα οποία... Ίσως επειδή δεν ακουγόμεν...

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εν ακουστήκετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι δύο θέματα. Το ένα θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009» και το άλλο είναι «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Το πρώτο θέμα έχει να κάνει με τις βίζες για είσοδο, με τον τουρισμό από τη Ρωσία, ο οποίος αρχίζει ουσιαστικά από το Μάιο -η τουριστική περίοδος για τη Ρωσία- και γι' αυτό υπάρχει και η σχετική έκκληση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πάλι χάθηκε η φωνή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ακούγεται τώρα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Το δεύτερο θέμα, οι κανονισμοί, είναι για εφαρμογή τους με τον ίδιο τρόπο που γίνεται στις βουλευτικές εκλογές και στις ευρωεκλογές.

Δεν υπάρχει ένσταση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κατά συνέπεια, κηρύσσονται ως επείγοντα τα θέματα και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, με την παράκληση να συνέλθουν, για να τα μελετήσουν και να ετοιμάσουν τις σχετικές εκθέσεις.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, η κυβέρνηση κατέθεσε κανονισμούς -αυτό που θεώρησε ο κ. Αγγελίδης- υπό τη μορφή κατεπείγοντος θέματος και ούτε καν έχετε αναφέρει ότι κατατέθηκε. Και διερωτώμαι για ποιο λόγο δεν αναφέρθηκε καν.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι, έφτασε! Κύριοι συνάδελφοι, έφτασε! Είναι δικαίωμα της ολομέλειας και της πλειοψηφίας της Βουλής να καταψηφίσει το κατεπείγον θέμα, αλλά δεν είναι δικαίωμα οποιουδήποτε να μεθοδεύσει να μη φτάσει στην ολομέλεια, αν είναι μεθόδευση -μπορεί να είναι παραδρομή- οπότεν αποσύρω το πρώτο μέρος. Εγώ θέλω να ξέρω για ποιο λόγο δεν είναι ενώπιον...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Σύμφωνοι, αλλά δεν ετέθη καν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Έπρεπε απλώς κάποιος να αναφέρει, όπως ενημερώθηκα, ότι θέλουμε να συζητηθεί αυτό το θέμα, για να αποφασιστεί.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμείς θέλουμε να συζητηθεί, αλλά το ερώτημα που παραμένει -δε θέλω να απασχολήσω την ολομέλεια- για μετά την ολομέλεια... Εγώ θέλω μία εξήγηση από τις υπηρεσίες της Βουλής γιατί το θέμα δεν ευρέθη εδώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ, υπάρχει κάποιος που θέλει να ζητήσει το λόγο;

Να τεθεί για ψήφιση κατά πόσο θα θεωρηθεί κατεπείγον το θέμα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μα, ποιο θέμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το υπ' αριθμόν 6.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πείτε μας το νούμερο, για να καταλαβαίνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όχι της ημερήσιας διάταξης ο αριθμός 6, της κατάθεσης. Πρόκειται για το θέμα «Οι περί Υπεράριθμων Θέσεων σε Ειδικές Κατηγορίες στα Δημόσια Πανεπιστήμια Κύπρου Κανονισμοί του 2009».

Ο κ. Αγγελίδης, παρακαλώ, ζητά το λόγο.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Ζητώ το λόγο, για να διατυπώσω την άποψη ότι εμείς, ως ΔΗΚΟ, ενιστάμεθα στο να θεωρηθούν ως επείγοντες αυτοί οι κανονισμοί υπό την εξής διπλή αντίληψη: Κατά πρώτο λόγο αφορούν κυρίως ρυθμίσεις που δε θα γίνουν φέτος ή σε λίγες μέρες, αλλά μελλοντικά και δη σε ένα χρόνο και κατά δεύτερο λόγο υπάρχει και η, θα την έλεγα, “αντίφασις εσωτερική”, η οποία συνίσταται στο ότι πρέπει να μελετηθεί και η δυνατότητα διαφοροποίησης εντός του έτους που μας έρχεται. Με βάση αυτό το δεδομένο, δε θεωρούμε ότι οι κανονισμοί πρέπει να πάρουν την πορεία του επείγοντος θέματος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα.

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν έχω αντιληφθεί σωστά -διαδικαστικά πρώτα, κυρία Πρόεδρε- τώρα συζητούμε το θέμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των εξετάσεων; Έχει μπει αυτό στην ημερήσια διάταξη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όχι στη σημερινή ημερήσια διάταξη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, αν θα κηρυχθεί κατεπείγον ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς διαφωνούμε στο να κηρυχθεί κατεπείγον, διότι με αυτό τον τρόπο εξουδετερώνεται ή ελαχιστοποιείται η δυνατότητα διαλόγου. Εφόσον σωστά αποφασίστηκε να εφαρμοστεί τον επόμενο χρόνο, δε βλέπουμε κανένα λόγο να μην είναι οι κανονισμοί μέρος και αποτέλεσμα του διαλόγου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Ο κ. Γιώργος Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επί της πρότασης του ΑΚΕΛ θα ήθελα να πω ότι, ως Κίνημα Οικολόγων, θεωρούμε ότι δεν υπάρχει τίποτε το επείγον γι' αυτό το νομοθέτημα. Εξάλλου, από ό,τι αντιλαμβάνομαι, δεν το ζήτησε και η κυβέρνηση, για να μην έρθει μπροστά μας ως επείγον. Εμείς δεν το έχουμε μελετήσει, ακόμα δεν το έχουμε μπροστά μας, αλλά και αντιλαμβάνομαι ότι είναι ένα θέμα το οποίο έχει απασχολήσει πολύ έντονα την κοινωνία. Κατατέθηκαν προτάσεις από διάφορες πλευρές μόλις χθες. Πρέπει το κοινοβούλιο να λειτουργήσει, η δημοκρατία πρέπει να λειτουργήσει στο ναό της, που

είναι το ίδιο το κοινοβούλιο, να λειτουργήσει κανονικά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, να κατατεθούν οι απόψεις, να συζητηθούν, να γίνει ο κοινωνικός δομημένος δημοκρατικός διάλογος και να καταλήξουμε, νομίζω, σε ταυτόχρονο χρονοδιάγραμμα, σε μια ολοκληρωμένη δημοκρατική και ώριμη απόφαση.

Όμως -υπάρχει και ένα "όμως"- θα πρέπει την ίδια ώρα να απευθύνω και μία έκκληση προς τη σύγκλητο του πανεπιστημίου, να μην αξιοποιήσει το κενό που εννιά δημιουργηθεί με τη μη ψήφιση των κανονισμών και να προχωρήσει σε αυθαίρετες ενέργειες, οι οποίες τελικά θα δυναμιτίσουν το καλό κλίμα το οποίο δημιουργείται τις τελευταίες ώρες γύρω από αυτό το ζήτημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Θα περιοριστώ αυστηρά στο διαδικαστικό. Για να κηρυχθεί κατεπείγουσα μία νομοθεσία, είτε πρωτογενής είτε δευτερογενής, πρέπει να συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Πρέπει να υπάρχει ο κίνδυνος να προκληθεί ανεπανόρθωτη βλάβη στο δημόσιο συμφέρον, πρέπει πράγματι να υπάρχει λόγος που να δικαιολογεί το κατεπείγον. Εδώ, στη συγκεκριμένη περίπτωση, προτείνονται ρυθμίσεις των οποίων η έναρξη ισχύος τοποθετείται ύστερα από ένα χρόνο, αν δεν κάνω λάθος. Συνεπώς, ουδέν συνηγορεί υπέρ της κήρυξης αυτής της νομοθεσίας ως κατεπείγουσας.

Επειδή όμως έγινε και μία αναφορά για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, θέλω να κάνω μία δήλωση από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων και να δώσω ένα μήνυμα, τουλάχιστον από τη δική μας πλευρά. Φαινόμενα οίησης και αλαζονείας δεν πρέπει και δε θα γίνουν αποδεκτά από οιονδήποτε, είτε πρόκειται περί θεσμού είτε πρόκειται περί ιδρύματος είτε πρόκειται περί κρατικού αξιωματούχου. Ούτε θα δεχθούμε νοοτροπίες κράτους εν κράτει σε αυτή τη χώρα. Ας πάρουν το μήνυμα ότι υπάρχει η Βουλή των Αντιπροσώπων, που είναι η κορυφαία έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας, και από εδώ πηγάζουν η βούληση του λαού και οι νομοθεσίες βεβαίως οι οποίες ψηφίζονται και πρέπει να δεσμεύουν όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου.

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Και εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, θεωρούμε ότι δεν μπορεί να κηρυχθούν κατεπείγοντες οι συγκεκριμένοι κανονισμοί και να εξεταστούν. Ακριβώς το αντίθετο πρέπει να γίνει. Πρέπει με σοβαρότητα να εξετάσουμε τους συγκεκριμένους κανονισμούς. Ήδη έχουν κατατεθεί πολλές προτάσεις που αφορούν το συγκεκριμένο κείμενο. Η ίδια η κυβέρνηση του τόπου πρέπει να σας πω ότι άλλα κατέθεσε στο Συμβούλιο Παιδείας, άλλα ανέφερε στο μεσοδιάστημα και άλλα έστειλε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

Λυπάμαι να παρατηρήσω ότι δεν μπορεί το κοινοβούλιο, μέσα από τις

αλληπάλληλες εναλλαγές σκέψεων και αποφάσεων της διακυβέρνησης, να αποφασίσει υπό την πίεση του κατεπείγοντος. Αφ' ης στιγμής η κυβέρνηση αποφάσισε ότι το συγκεκριμένο θέμα θα εφαρμοστεί σε ένα χρόνο, έχω την εντύπωση ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ο ίδιος ο υπουργός, έχει την άμεση υποχρέωση να προχωρήσει να καλέσει την ΟΕΛΜΕΚ, να καλέσει το πανεπιστήμιο, να καλέσει τα αρμόδια όργανα της πολιτείας και να συναποφασίσουν στο τέλος της ημέρας τι θέλουν.

Εμείς, η επιτροπή Παιδείας της Βουλής, αν θέλετε, είμαστε στη διάθεσή τους να προσφέρουμε.

Και να πω και κάτι άλλο. Χθες βρέθηκα στην Αθήνα και είχα την ευκαιρία να έρθω σε επαφή με την πρόεδρο της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων του ελληνικού κοινοβουλίου. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας είναι καλεσμένη επίσης να επισκεφθεί στο μέσο Ιουνίου την αθηναϊκή πρωτεύουσα. Ένα από τα δύο θέματα που θα συζητήσουμε θα είναι το νέο σύστημα εισαγωγής των Ελλήνων της Κύπρου και των Ελλαδιτών στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα Ελλάδας και Κύπρου. Άρα, η Βουλή, κυρία Πρόεδρε, πρωτοτυπεί, αν θέλετε. Αναλαμβάνει μία ευθύνη που έπρεπε να αναλάβει το Υπουργείο Παιδείας. Αναμένουμε από το Υπουργείο Παιδείας να λάβει τη σκυτάλη, αν θέλετε, και να προχωρήσει και να αναλάβει τις ευθύνες του.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Τορναρίτη.

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Το πρώτο που θέλουμε να τονίσουμε είναι, συνάδελφοι, πως η κυβέρνηση - έχουμε υπόψη μας - στέλνοντας το σχετικό νομοθέτημα, το έχει συνοδεύσει με επιστολή για κατεπείγον. Επομένως, τα περί «η ίδια η κυβέρνηση δεν έχει κρίνει ότι είναι κατεπείγον» δεν ευσταθούν. Αν έχουμε λάθος, ας...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Δεν ξέρουμε... Δεν είναι ευθύνη ούτε δική μας ούτε...

Λοιπόν, αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, εγώ θα προσπεράσω, συνάδελφοι, τα περί πρωτοβουλίας της Βουλής στα θέματα εισαγωγής στην Ελλάδα και στην Κύπρο των φοιτητών μας, τις συναντήσεις της επιτροπής που θα λάβουν χώρα κ.λπ. Νομίζω η διάκριση των εξουσιών πρέπει να γίνεται σεβαστή από όλους μας.

Τρίτον, λυπούμαι, αλλά τουλάχιστον από συναδέλφους οι οποίοι συμμετέχουν στο Συμβούλιο Παιδείας που έχει συσταθεί για το διάλογο για τη μεταρρύθμιση δεν περίμενα να ακούμε εδώ ότι ξαφνικά η κυβέρνηση ήρτε τώρα, τελευταία στιγμή, δέκα μέρες πριν τις εισαγωγικές εξετάσεις, και αναστατώνει. Για ένα χρόνο συζητείται στο Συμβούλιο Παιδείας, έχει παρθεί η απόφαση στο Συμβούλιο Παιδείας και αναμενόταν από όσους συμμετέχουν να τοποθετηθούν. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ειδικά το Δημοκρατικό Κόμμα είχε ζητήσει μερικές αναβολές, με αποτέλεσμα να φτάσουμε στο σημερινό χρονικό διάστημα. Η πρόταση που υπήρχε πρόσφατα κοντά μας ήταν συμβιβαστική της αρχικής πρότασης που αποφάσισε το Συμβούλιο Παιδείας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Υπάρχει θέμα διαδικασίας;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Υπάρχει θέμα διαδικασίας, κύριε συνάδελφε.

Κυρία Πρόεδρε, επί της διαδικασίας, χωρίς να θέλω να θίξω οποιοδήποτε συνάδελφο, θέλω να πω το εξής: Πρέπει να περιοριστούμε, δυνάμει του κανονισμού, αυστηρά στο διαδικαστικό. Δηλαδή, συντρέχουν ή δε συντρέχουν οι προϋποθέσεις για να κηρυχθεί κατεπείγουσα αυτή η νομοθεσία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι καθαρό, κύριε Ομήρου.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Θα ήταν πιο όμορφο, αν αυτά ελέγονταν, όταν μιλούσαν άλλοι συνάδελφοι, διότι άλλοι αναφέρθηκαν...

Λοιπόν, εγώ τα είπα, γιατί έχουν θιχτεί εδώ και για να μη μένουν αναπάντητα.

Μπαίνω στην ουσία του θέματος που συζητούμε, αν είναι κατεπείγον ή όχι.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Βεβαίως, της διαδικασίας!

Γιατί εμείς κρίνουμε ότι είναι κατεπείγον; Καταρχάς οι κανονισμοί που έχουμε μπροστά μας δεν αφορούν μόνο το 3%, του οποίου αναστέλλεται η εφαρμογή για ένα χρόνο· αφορούν όλα τα ζητήματα που άπτονται των υπεράριθμων θέσεων και ρυθμίζονται με κανονισμούς που η Βουλή ζητούσε εδώ και καιρό, χρόνια, από το Πανεπιστήμιο Κύπρου να καταθέσει, για να ρυθμιστούν επιτέλους τα θέματα με κανονισμούς! Έρχονται τώρα. Είναι κατεπείγον, γιατί, αν δεν ψηφιστούν, διαιωνίζεται ένα υφιστάμενο σύστημα, για το οποίο κάποιος εδώ τώρα έχουν κάνει έκκληση στο πανεπιστήμιο να μην αξιοποιήσει το δικαίωμα που έχει με κανόνες να προχωρήσει και όχι μάλιστα στο 3%, αλλά στο 10%, που αρχικά ήθελε. Δεν ξέρω αν οι εκκλήσεις θα πιάσουν τόπο, αλλά τότε είναι που θα υπάρξει αναστάτωση, αν η σύγκλητος του πανεπιστημίου αύριο αποφασίσει να προχωρήσει με τα πιστοποιητικά σε υπεράριθμες θέσεις. Τότε παρακαλώ να απαντήσει ο καθένας μας τι θα γίνει με τους εννιά χιλιάδες μαθητές που περιμένουν τώρα να δώσουν εξετάσεις!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Θεμιστοκλέους ζήτησε το λόγο και μετά η κ. Κυριακίδου.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, για δεκαέξι τώρα χρόνια το Πανεπιστήμιο Κύπρου λειτουργεί με όσα διαλαμβάνονται στους κανονισμούς σήμερα. Δηλαδή αυτά που έχει πει ο κ. Λαμάρης για τις ειδικές κατηγορίες, έτσι κι αλλιώς, ισχύουν. Για την επίμαχη διάταξη του κανονισμού, που είναι και αυτή που έχει προκαλέσει την όλη αναστάτωση, επειδή ακριβώς θα εφαρμοστεί μετά από ένα χρόνο, δεν υπάρχει κανένας λόγος τώρα να κηρυχθούν οι κανονισμοί κατεπείγοντες. Και αυτή είναι η θέση η δική μας. Πρέπει να

συζητηθεί με άνεση, να εγκαινιαστεί ο διάλογος που δεν έγινε ποτέ και όλοι μαζί οι εμπλεκόμενοι να διαμορφώσουν το σημερινό κοινωνικά αιτούμενο, το οποίο είναι ένα: να εξευρεθεί ενιαίο σύστημα για αποφοίτους και των ιδιωτικών και των δημοσίων σχολείων, που να 'ναι δίκαιο, να εξασφαλίζει ίση μεταχείριση, ίση αντιμετώπιση και την ισότητα απέναντι στους νόμους. Γι' αυτό εμείς τασσόμαστε με τη θέση του κ. Αγγελίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα.

Η κ. Κυριακίδου έχει ζητήσει το λόγο.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Για την ανησυχία των συναδέλφων, έντιμη κυρία Πρόεδρε, θα παρατηρήσω το εξής: Εάν, με κατατεθειμένο κανονισμό από πλευράς της κυβέρνησης και με αποδοχή της Βουλής να τον συζητήσει, με τη διαδικασία που προβλέπεται από τη Βουλή, προχωρήσει το πανεπιστήμιο σε οποιοσδήποτε επιμέρους ή δικές του αποφάσεις, διότι έτσι το θέλει, δύναμι των λεγομένων "κανόνων", δηλαδή μιας εσωτερικής διαδικασίας, και όχι νόμου ή κανονισμού, ε, τότε νομίζω ότι ο καθένας θα πρέπει να ξέρει ότι έχει και ευθύνες έναντι αυτής της κοινωνίας. Και σταματώ ως εδώ, χωρίς άλλη προειδοποίηση.

Σε ό,τι αφορά την αναφορά για αναβολή δυο ή τρεις φορές από το ΔΗΚΟ, ναι, υπήρξε, αλλά δεν ήταν ο λόγος της καθυστέρησης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα δώσω το λόγο σε ακόμη δυο συναδέλφους. Νομίζω απλώς να μην επεκταθούμε· έχουν ήδη εκφραστεί οι ενστάσεις.

Η κ. Κυριακίδου και μετά ο κ. Γιώργος Βαρνάβα.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Να συμπληρώσω πάνω στην προσπάθεια επίρριψης ευθύνης στο Δημοκρατικό Κόμμα για τάχατες καθυστέρηση. Ναι, ζητήσαμε μια αναβολή για μια-δυο βδομάδες. Δε νομίζω ότι αυτή η αναβολή είναι εκείνη που έφερε το πρόβλημα και την κρίση μπροστά στην οποία βρισκόμαστε. Να σας θυμίσω επίσης ότι στο Συμβούλιο Παιδείας τόσο το ΑΚΕΛ όσο και ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχαν ταχθεί υπέρ. Τόσο ο υπουργός όσο και πολλοί άλλοι δημόσια είχαν μιλήσει για πλειοψηφίες της βάσης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συγγνώμη, κυρία Κυριακίδου, η ερώτηση ήταν αν συμφωνείτε να θεωρηθεί το θέμα κατεπείγον. Παρακαλώ!

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Μα δεν μπορεί να γίνεται επιλεκτικά επίρριψη ευθύνης στο Δημοκρατικό Κόμμα! Όταν κάποιος επικαλούνται τις πλειοψηφίες “α λα καρτ”, να ακούν και τότε τις λεν τις πλειοψηφίες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κυρία Πρόεδρε, να πω το εξής: Αυτή τη στιγμή, ως έχουμε αντιληφθεί, η κυβέρνηση με επιστολή της το ζήτησε και ένεκα τούτου διεξάγεται η συζήτηση.

Πρώτ’ απ’ όλα δεν έχουμε αντιληφθεί γιατί ζητά να είναι το θέμα κατεπείγον. Πιθανόν αυτό που πάει να κάνει η Βουλή είναι να προσπατήσει και την ίδια την κυβέρνηση και να εξηγήσω το λόγο. Από τη μια, ζητείται να ψηφίσει η Βουλή έναν κανονισμό ο οποίος θα ισχύει το ’10-’11 και, από την άλλη, ταυτόχρονα στην ίδια απόφαση καλεί το Υπουργείο Παιδείας σε έναρξη διαλόγου, για να παρθεί μια άλλη απόφαση, η οποία πιθανόν μετά από ένα χρόνο να έρθει και να αντικαταστήσει και να αλλάξει αυτό το οποίο εμείς σήμερα θα πάμε να ψηφίσουμε. Εάν αυτή είναι η λογική, ότι η προσπάθεια του Υπουργείου Παιδείας θα είναι σ’ ένα χρόνο να εξεύρει αυτό τον κοινό τρόπο εισδοχής, ε, άρα εδώ δεν υπάρχει καθόλου ανάγκη συζήτησης του θέματος, ώστε να προσπατευθεί και η Βουλή και η ίδια η κυβέρνηση. Αν τώρα πίσω από τον εγκέφαλο των οποιωνδήποτε έχουν καταθέσει αυτή την πρόταση είναι ότι ο διάλογος θα διαρκέσει ένα, δυο, τρία -και δεν ξέρω πόσα- χρόνια, αυτό είναι άλλη ιστορία. Εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει άμεσα να ξεκινήσει ο διάλογος και σε ένα χρόνο -και εμείς το θέλουμε αυτό το πράγμα- την επόμενη χρονιά, το ’10-’11, να υπάρχει ένα κοινό σύστημα εισδοχής στα πανεπιστήμια της Κύπρου, με το οποίο να μην αδικούνται ούτε τα παιδιά των δημοσίων ούτε και των ιδιωτικών σχολείων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εντάξει, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει διαμορφωμένη πλειοψηφία. Θέλω να πω όμως, απευθυνόμενος σε εκείνους τους συναδέλφους οι οποίοι διαφωνούν επί της ουσίας του θέματος, δηλαδή που δε θα ήθελαν να εισέρχονται μαθητές με τον τρόπο που εισηγήθηκε η κυβέρνηση στο πανεπιστήμιο, ότι, αν εγώ ήμουν υποστηρικτής της θέσης του πανεπιστημίου, θα εψήφιζα μαζί σας! Διότι το μόνο που κάνετε σήμερα είναι να αφήσετε τα χέρια του πανεπιστημίου ελεύθερα. Και οι εκκλήσεις αποδεικνύουν την έγνοια. Αναγνωρίζετε ότι νομικά είναι κατοχυρωμένο το πανεπιστήμιο να κάνει αυτή την ενέργεια. Το απειλούμε έμμεσα ότι «εδώ υπάρχει η Βουλή και περίπου θα σου κόψει τα χέρια!»

Το δεύτερο που θέλω να πω: Καμία αντίφαση για το θέμα του διαλόγου. Ο διάλογος που θα γίνει θα είναι για την εξεύρεση ενός ευρύτερου συστήματος πρόσβασης στα πανεπιστήμια. Αυτή η διάταξη είναι η μια πτυχή αυτής της ιστορίας. Εάν στη διάρκεια τούτου του διαλόγου βρεθεί μία καλύτερη λύση, που να ρυθμίζει και αυτή την πτυχή, τότε βεβαίως θα προχωρήσουμε. Ούτε αποτελεί επιχείρημα ότι, επειδή ψηφίζει σήμερα η Βουλή “άλφα”, δεν μπορεί σ’ ένα χρόνο, εφόσον πεισθεί για κάτι καλύτερο, να μην ψηφίσει “βήτα”. Εάν εφαρμόζαμε τούτη τη λογική, πάρα πολλά νομοθετήματα δε θα συζητούνταν.

Κατά συνέπεια, για μένα -για την κοινοβουλευτική ομάδα είπε τη θέση ο κ. Λαμάρης τζιαι είναι ίδια η δική μου- είναι πολύ απλό το θέμα: Αν αυτή τη στιγμή κάνει η πλειοψηφία αυτό που θέλει, το πανεπιστήμιο έχει ευχέρεια να μην προχωρήσει και

να μη δεχτεί ούτε ένα με τη λογική του· μπορεί να δεχτεί όμως ένα τοις εκατόν, πέντε, επτά, δέκα. Και τίποτε δε θα μπορούμε να κάνουμε και εγώ δε νομίζω ότι θα 'ρθει η Βουλή αύριο, ας πούμε, να κόψει τον προϋπολογισμό, για να τιμωρήσει το πανεπιστήμιο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα πρέπει να δώσω το λόγο...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, έληξε το θέμα... Μα, γιατί...; Συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εάν...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ιωνά Νικολάου)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι στην κρίση τη δική σας να το θέσετε στην ολομέλεια κατά πόσο έληξε. Έχουν μιλήσει δύο συνάδελφοι από κάθε πλευρά· νομίζω είναι υπεραρκετό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Νομίζω ότι έχει διαφανεί ότι υπάρχει πλειοψηφία στο να κατατεθεί ένσταση...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε. Επειδή ο συνάδελφος, μιλώντας τελευταίος, έβαλε κάποια ερωτήματα, θα μιλήσω μόνο αναφορικά με εκείνα τα οποία έχει αναφέρει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε δέχομαι να μιλήσετε...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δε θα αναφερθώ επί άλλων θεμάτων...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Έβαλε κάποια... Επιτρέψτε μου!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσοιρίδη)

Να πω την άποψή μου και μετά να απαντήσετε, κύριε Κατσοιρίδη!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σε παρακαλώ, ένα λεπτό...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Έβαλε κάποια ερωτήματα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέτω θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Ιωνά, δε σας έδωσα όμως το λόγο! Δε σας έχω δώσει το λόγο!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέτω θέμα διαδικασίας. Εγώ μιλώ εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και ζητώ να αποφασίσει η ολομέλεια ότι σε ό,τι αφορά τη διαδικασία εξαντλήθηκε η συζήτηση.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Γιατί εξαντλήθηκε; Επειδή μιλήσατε εσείς, κύριε Κατσουρίδη;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Νικολάου, δικαιούστε να...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Εγώ ζήτησα το λόγο και επιμένω να μου τον δώσετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είχα ζητήσει από την αρχή να λεχθεί αν υπάρχουν ενστάσεις ή όχι. Νομίζω ότι φαίνεται πολύ καθαρά ότι δε δέχεται η ολομέλεια να θεωρηθεί, δε θεωρεί ότι συντρέχουν οι λόγοι να θεωρηθεί κατεπείγουσα η συζήτηση αυτού του θέματος. Είναι εγγεγραμμένο ήδη, για να συζητηθεί από την αρμόδια επιτροπή, την επιτροπή Παιδείας, και νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσουμε.

Συνάδελφοι, υπάρχει ένσταση, δεν εγκρίνεται, δε θα θεωρηθεί...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, ένα απλό ερώτημα, για να μην αδικήσουμε την κυβέρνηση, διότι μπορεί να έχει δίκαιο. Ολόκληρη η κυβέρνηση έστειλε τους κανονισμούς και ζητά να συζητηθούν ως κατεπείγοντες. Αν έν' εύκολο, αν γνωρίζει το προεδρείο, ποιο έν' το επείγον; Να μας το εξηγήσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Κουλία, σας παρακαλώ...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ποιο έν' το επείγον;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είπαμε ότι, σύμφωνα με τον τρόπο που λειτουργεί η Βουλή, έπρεπε να εκφραστεί κατά πόσο υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί ως κατεπείγουσα η συζήτηση του θέματος. Νομίζω ότι εδώ έχει λήξει το θέμα. Υπάρχει ένσταση από όλα τα κόμματα. Επομένως, προχωρούμε, σας παρακαλώ...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Πλην του ΑΚΕΛ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πλην του ΑΚΕΛ, ναι. Βασικά, ήταν η θέση του ΑΚΕΛ και εξέφρασαν ένσταση όλα τα υπόλοιπα κόμματα.

Γι' αυτό προχωρούμε στα υπόλοιπα θέματα, λέγοντας ότι τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα, κύριοι συνάδελφοι, κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, συγγνώμη, διαδικασία, με όλο το σέβας. Ναι, έχετε υπολογίσει ότι υπάρχει πλειοψηφία, αλλά πρέπει να καταμετρηθεί· πρέπει να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αν εισηγείστε να γίνει ψηφοφορία, να γίνει ψηφοφορία.

Πόσοι θεωρούν ότι πρέπει να εγγραφεί το θέμα ως κατεπείγον, ότι συντρέχουν οι λόγοι του κατεπείγοντος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεκατέσσερις υπέρ.

Πόσοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τριάντα πέντε εναντίον.

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κατά συνέπεια, από την ώρα που απερρίφθη το κατεπείγον, παραπέμπεται στην επιτροπή Παιδείας για τη συνεδρίαση της Τρίτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, το έχω πει ήδη, ότι παραπέμπεται μαζί με τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη σε σας διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1. Ο περί Βιοκτόνων

Εξωτερικών

Γεωργίας και

	(Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.091-2009).		Φυσικών Πόρων
2.	Ο περί της Κοινής Σύμβασης για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.093-2009).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.066-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4.	Οι περί Υπεράριθμων Θέσεων σε Ειδικές Κατηγορίες στα Δημόσια Πανεπιστήμια Κύπρου Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.067-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
5.	Οι περί Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού Α΄ και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.068-2009).	Οικονομικών	Νομικών
6.	Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.009-2009).	Εξωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99).	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
8.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών)	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.057.2001).		
9.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.251.2002).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
10.	Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.032.2005).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
11.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.059-2009).	Οικονομικών	Νομικών
12.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.152.2006).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
13.	Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
14.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
15.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
16.	Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
17.	Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008).	Υγείας	Υγείας και Νομικών
18.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του	Οικονομικών	Νομικών

2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008).
19. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008).
20. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008).
21. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς το Ταμείο για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2008 Νόμου του 2008.
(Αρ. Φακ. 10.04.002.001).
22. Έκθεση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σύμφωνα με το άρθρο 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου.
(Αρ. Φακ. 06.03.003.001).
23. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2008 Νόμου του 2008.
(Αρ. Φακ. 10.04.002.001).
24. Έγγραφα (Υπ. Παιδ. 4-6/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων
Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους
του 1995 έως 2004.
(Αρ. Φακ. 15.17.010).

Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
Ο περί Δημοσίων Οδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.022-2009).	Αντώνη Αντωνίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Προχωρούμε στη νομοθετική εργασία της ολομέλειας. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 19^{ης} Φεβρουαρίου και 2^{ης} Απριλίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της αστυνομίας, του Κυπριακού Συνδέσμου Επιχειρήσεων Ασφαλείας, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλον ότι κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας Νόμου, έτσι ώστε να καλυφθούν ορισμένα κενά και αδυναμίες που διαπιστώθηκαν στις διατάξεις του και να καταστεί αποτελεσματική η εφαρμογή του.

Σημειώνεται ότι η πιο πάνω βασική νομοθεσία, η οποία ψηφίστηκε από τη Βουλή τον Ιούλιο του 2007, δεν έχει ακόμα τεθεί σε εφαρμογή. Σύμφωνα με το άρθρο 26 του βασικού νόμου, η ημερομηνία έναρξης της ισχύος του θα καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική γνωστοποίησή του, κάτι που δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα. Η καθυστέρηση αυτή είχε προκαλέσει την έντονη ανησυχία της επιτροπής Νομικών, λόγω της σοβαρότητας του θέματος που ρυθμίζεται με τη νομοθεσία αυτή. Ως εκ τούτου, η επιτροπή το Σεπτέμβριο του 2008 ενέγραψε σχετικό θέμα με τίτλο «Τα ιδιωτικά γραφεία παροχής υπηρεσιών ασφαλείας» για αυτεπάγγελτη εξέταση από την ίδια, με σκοπό να ενημερωθεί για τους λόγους που ο νόμος δεν τέθηκε ακόμα σε

ισχύ. Πριν αρχίσει η εξέταση του εν λόγω θέματος, η επιτροπή ενημερώθηκε από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και τον Αρχηγό Αστυνομίας ότι κατά το στάδιο εκείνο βρισκόταν υπό επεξεργασία το υπό συζήτηση τροποποιητικό νομοσχέδιο, το οποίο τελικά κατατέθηκε στη Βουλή στις 12 Φεβρουαρίου 2009. Η επιτροπή προώθησε αμέσως την εξέταση του νομοσχεδίου, εκφράζοντας την ευαρέσκειά της για το γεγονός ότι, παρά τη μακρά καθυστέρηση που προηγήθηκε, εισακούστηκε η σχετική έκκλησή της και καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια από την εκτελεστική εξουσία για επίσπευση της κατάθεσης του νομοσχεδίου, ώστε η βασική νομοθεσία, αφού τροποποιηθεί, να τεθεί σε ισχύ το συντομότερο δυνατό.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, αμέσως μετά την ψήφιση του βασικού νόμου τον Ιούλιο του 2007 τόσο το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως όσο και η αστυνομία άρχισαν την κατάλληλη προετοιμασία, για να τεθεί σε ισχύ ο νόμος, όπως ετοιμασία εντύπων, βιβλίων, μητρώων και καθορισμός τελών. Στο διάστημα προετοιμασίας όμως παρατηρήθηκαν τέτοιες εξελίξεις στον τομέα της λειτουργίας των ιδιωτικών γραφείων παροχής υπηρεσιών ασφάλειας που προδιαγράφουν ανεπιθύμητες καταστάσεις και γι' αυτό κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση του νόμου, κυρίως για να καταστεί αυστηρότερος ο έλεγχος της αδειοδότησης των εν λόγω γραφείων και των ιδιωτών φυλάκων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Εισάγεται πρόνοια για αδειοδότηση φύλακα, δηλαδή του προσώπου που θα εργοδοτείται σε ιδιωτικό γραφείο παροχής υπηρεσιών ασφάλειας, κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο αδειοδοτείται ο ιδιώτης φύλακας ο οποίος είναι αυτοεργοδοτούμενος.
2. Εισάγονται νέες προϋποθέσεις σε σχέση με το ποινικό μητρώο του φύλακα και του ιδιώτη φύλακα και συγκεκριμένα διευρύνονται τα αδικήματα για τα οποία όποιος καταδικαστεί θα αποκλείεται από τη σχετική αδειοδότηση.
3. Περιορίζεται η χορήγηση αδειών μόνο σε Κυπρίους πολίτες και σε πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Καθορίζεται αφενός ότι ο υπεύθυνος γραφείου, δηλαδή το πρόσωπο που έχει τη διεύθυνση του ιδιωτικού γραφείου, πρέπει να πληρεί τις ίδιες προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αδειοδότηση του φύλακα και του ιδιώτη φύλακα και αφετέρου οι νομικές του υποχρεώσεις.
5. Καθίσταται υποχρεωτική η επιστροφή της επαγγελματικής ταυτότητας φύλακα που θα εκδίδεται από τον Αρχηγό Αστυνομίας, όταν παύσουν να ισχύουν οι προϋποθέσεις έκδοσής της.
6. Εισάγεται πρόνοια με βάση την οποία ο Αρχηγός Αστυνομίας για την αδειοδότηση φύλακα ή ιδιώτη φύλακα δύναται να ζητά από τον αιτητή να προσκομίσει επιπρόσθετα από το ιατρικό πιστοποιητικό σχετικά με τη γενική κατάσταση της υγείας του και ειδικό πιστοποιητικό από κυβερνητικό ιατρικό λειτουργό σε σχέση με την κατάσταση της ψυχικής του υγείας.
7. Εισάγεται πρόνοια με βάση την οποία κάθε ιδιωτικό γραφείο θα πρέπει να υποβάλλει στον Αρχηγό Αστυνομίας ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και, εφόσον τούτο ζητηθεί, τους ελεγμένους λογαριασμούς του γραφείου.
8. Περιορίζεται ο τομέας δραστηριότητας του ιδιωτικού γραφείου παροχής υπηρεσιών έρευνας με την απάλειψη της δυνατότητας διεξαγωγής έρευνας από

τέτοιο γραφείο για συλλογή ή παροχή σε οποιοδήποτε πρόσωπο πληροφοριών σχετιζόμενων με την ταυτότητα, κινήσεις, συμπεριφορά, εντοπισμό, συναναστροφή, δεσμούς, σχέσεις, δοσοληψίες, χαρακτήρα ή ήθος προσώπου ή το ιστορικό, παρελθόν και κατάσταση προηγούμενων δραστηριοτήτων και ενεργειών προσώπου που αποτίνεται για εργοδότηση.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου από την επιτροπή διατυπώθηκαν από μέλη της, καθώς και από τις ενδιαφερόμενες πλευρές επιφυλάξεις, αλλά και εισηγήσεις που αφορούν τόσο τις πρόνοιες του νομοσχεδίου όσο και ορισμένες διατάξεις του βασικού νόμου. Τα ζητήματα που απασχόλησαν ιδιαίτερα την επιτροπή επικεντρώνονται, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

1. Το ποινικό μητρώο κάθε προσώπου που αιτείται αδειοδότησης ίδρυσης ιδιωτικού γραφείου παροχής υπηρεσιών ασφάλειας ή αδειοδότησής του ως φύλακα ή ιδιώτη φύλακα ή προσώπου το οποίο πρόκειται να εργοδοτηθεί σε τέτοιο γραφείο.
2. Τα προσόντα που πρέπει να πληρούν τα άλλα πρόσωπα που εργοδοτούνται στο γραφείο και αποτελούν το υπόλοιπο προσωπικό του, πέραν των φυλάκων και του υπεύθυνου γραφείου.
3. Το ενδεχόμενο εισαγωγής προνοιών για τη λήψη μέτρων, για σκοπούς εξισορρόπησης του ανταγωνισμού μεταξύ αφενός των ιδιωτών φυλάκων, οι οποίοι ως αυτοεργοδοτούμενοι δεν υπόκεινται σε περιορισμούς όσον αφορά το ύψος της αμοιβής τους, και αφετέρου των ιδιωτικών γραφείων που θα εργοδοτούν φύλακες, για τη μισθοδοσία των οποίων πρέπει να ακολουθούν τα ισχύοντα περί κατώτατου ορίου μισθού.
4. Τη διασαφήνιση ότι η άδεια που χορηγείται σε φύλακα ισχύει μόνο για την εργοδότησή του σε συγκεκριμένο γραφείο.
5. Τον περιορισμό του τομέα δραστηριοτήτων ιδιωτικού γραφείου παροχής υπηρεσιών έρευνας.
6. Την ανάγκη άμεσης έναρξης της ισχύος της βασικής νομοθεσίας, όπως αυτή θα τροποποιηθεί με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Αναφορικά με το ζήτημα του ανταγωνισμού μεταξύ ιδιώτη φύλακα και ιδιωτικών γραφείων, το οποίο ηγέρθη από τους εκπροσώπους του Κυπριακού Συνδέσμου Επιχειρήσεων Ασφαλείας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ, η επιτροπή επισήμανε το γεγονός ότι η λήψη οποιωνδήποτε μέτρων για την αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος δεν μπορεί να είναι αντικείμενο ρύθμισης στην υπό τροποποίηση νομοθεσία.

Όσον αφορά το ζήτημα του προτεινόμενου στο νομοσχέδιο περιορισμού των υπηρεσιών έρευνας που θα μπορεί να παρέχει ιδιωτικό γραφείο παροχής υπηρεσιών έρευνας, από την πλευρά της αστυνομίας καταρχάς εκφράστηκε η άποψη ότι ο εν λόγω περιορισμός επιβάλλεται, αφού η διεξαγωγή έρευνας για τις δραστηριότητες που απαλείφονται θα αντίκειται στα άρθρα 15 και 17 του συντάγματος, που προστατεύουν το δικαίωμα σεβασμού ιδιωτικής ζωής και του απορρήτου της αλληλογραφίας και της επικοινωνίας, αντίστοιχα, και επιπλέον ότι θα πρέπει να ποινικοποιηθεί η διεξαγωγή τέτοιας έρευνας. Περαιτέρω, σε σχέση με τις συγκεκριμένες εισηγήσεις μελών της επιτροπής για παροχή δυνατότητας έρευνας σε ορισμένες περιπτώσεις, η αστυνομία διατύπωσε γραπτώς τις ακόλουθες θέσεις:

1. Διαφωνεί με την εισήγηση για παροχή δυνατότητας συλλογής πληροφοριών σχετικά με την ταυτότητα και τον εντοπισμό προσώπων ή και τη διεύθυνση

κατοικίας και εργασίας προσώπου. Τέτοια εξουσία εκτιμάται ότι θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα, λόγω του σοβαρού ενδεχομένου αυτή να χρησιμοποιείται για παράνομους σκοπούς, όπως για εξασφάλιση των στοιχείων και της διεύθυνσης μάρτυρα κατηγορίας για ποινική υπόθεση με σκοπό τον εκφοβισμό του ή για άλλες παράνομες δραστηριότητες. Ωστόσο, σε περίπτωση που η επιτροπή αποφασίσει να παρασχεθεί η δυνατότητα για τέτοιου είδους έρευνα, τότε αυτή πρέπει να επιτρέπεται μόνο προς το σκοπό εντοπισμού προσώπων προς επίδοση κλήσεων για ποινικές, ιδιωτικές και άλλες υποθέσεις ή άλλων δικαστικών εγγράφων.

2. Θεωρεί πρωτοποριακή την εισήγηση για παροχή δυνατότητας έρευνας με σκοπό τη συμβολή στην αποκάλυψη ενδεχόμενων ποινικών αδικημάτων μέχρι να επιληφθεί η αστυνομία ή και μετά το τέλος των ερευνών της και επισημαίνει ότι δεν υπάρχει σχετική εμπειρία που να καταδεικνύει κατά πόσο τέτοια δυνατότητα θα λειτουργεί προληπτικά ή κατασταλτικά στην εξιχνίαση ποινικών αδικημάτων. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που δοθεί τέτοια δυνατότητα έρευνας στα ιδιωτικά γραφεία παροχής υπηρεσιών έρευνας, πρέπει να καθοριστεί η υποχρέωση των εν λόγω γραφείων να παραδίδουν άμεσα τις εξασφαλισθείσες πληροφορίες στην αστυνομία, αν η διερεύνηση αναλήφθηκε ή θα αναληφθεί από αυτήν. Περαιτέρω, σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους, πρέπει να υπόκεινται σε ανάλογες ποινικές κυρώσεις.
3. Εισηγείται ότι, σε περίπτωση που η εξασφάλιση των πληροφοριών αφορά οικονομικές δραστηριότητες προσώπων και η αστυνομία κρίνει ότι δε θα επιληφθεί της διερεύνησής τους, τότε τα ιδιωτικά γραφεία πρέπει να υποχρεούνται να ενημερώνουν τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους.

Η επιτροπή, στα πλαίσια της κατ' άρθρον συζήτησης του νομοσχεδίου, συζήτησε διεξοδικά όλα τα πιο πάνω ζητήματα, καθώς και τις σχετικές εισηγήσεις τόσο από μέρους μελών της όσο και των εμπλεκόμενων πλευρών και, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε με τη σύμφωνη γνώμη των εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της αστυνομίας να διαμορφώσει το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε η όλη ρύθμιση για την ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών γραφείων παροχής υπηρεσιών ασφάλειας να καταστεί στο σύνολό της πιο πλήρης και αποτελεσματική.

Ειδικότερα, η επιτροπή σε συνεργασία με τους πιο πάνω εκπροσώπους διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου, έτσι ώστε σ' αυτό να διαλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Σε σχέση με το θέμα του ποινικού μητρώου, διευρύνονται τα αδικήματα για τα οποία όποιος καταδικαστεί θα αποκλείεται είτε από οποιαδήποτε προβλεπόμενη στο νόμο αδειοδότησή του είτε από την εργοδότησή του σε γραφείο ως υπεύθυνου γραφείου ή άλλου μέλους του προσωπικού του.
2. Όλο το προσωπικό που εργοδοτείται σε γραφείο και όχι μόνο ο υπεύθυνος του γραφείου πρέπει να πληρεί τα ίδια προσόντα με αυτά που απαιτούνται για σκοπούς κάθε προβλεπόμενης στο νόμο αδειοδότησης. Για σκοπούς ελέγχου των προϋποθέσεων αυτών από την αστυνομία, ο υπεύθυνος γραφείου, πριν από την εργοδότηση κάθε νέου μέλους του προσωπικού, πρέπει να υποβάλλει τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία. Επιπλέον, κάθε γραφείο πρέπει να υποβάλλει κάθε χρόνο, πέραν του καταλόγου με τα ονόματα των φυλάκων που εργοδοτεί, και κατάλογο με τα ονόματα των προσώπων που εργοδοτεί ως μέλη του προσωπικού. Σε περίπτωση δε που κατά τη διάρκεια του έτους μέχρι την

υποβολή νέου καταλόγου επέλθει οποιαδήποτε αλλαγή σε σχέση με τους υποβληθέντες καταλόγους, ο υπεύθυνος γραφείου θα υποχρεούται να ενημερώνει γραπτώς τον Αρχηγό Αστυνομίας το αργότερο μέσα σε πέντε μέρες.

3. Διασαφηνίζεται πλήρως ότι η άδεια φύλακα, ανεξάρτητα από τη συμπλήρωση ή μη της χρονικής διάρκειας της ισχύος της, θα ισχύει μόνο για εργοδότησή του σε συγκεκριμένο γραφείο και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η εν λόγω εργοδότηση.
4. Τίθεται σε ισχύ ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας Νόμος από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας του υπό συζήτηση τροποποιητικού νομοσχεδίου, εφόσον αυτό ψηφιστεί σε νόμο από το σώμα.

Αναφορικά με τις διατάξεις του νομοσχεδίου που τροποποιούν το εδάφιο (2) του άρθρου 20 του βασικού νόμου, το οποίο καθορίζει τις ιδιωτικές υπηρεσίες έρευνας που δύναται να παρέχει ιδιωτικό γραφείο παροχής έρευνας, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις σχετικές απόψεις της αστυνομίας, κρίνει ότι δεν πρέπει να περιοριστεί η δυνατότητα παροχής των εν λόγω υπηρεσιών έρευνας στο βαθμό που προτείνεται στο νομοσχέδιο, αλλά για ορισμένες από αυτές πρέπει να διατηρηθεί η δυνατότητα παροχής τους, αφού επαναδιατυπωθούν κατά τρόπο σαφή και περιοριστικό. Για το εύρος των εν λόγω υπηρεσιών, τα μέλη της επιτροπής επιφυλάχθηκαν να θέσουν τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Περαιτέρω, η επιτροπή, κατά την ενσωμάτωση των πιο πάνω θέσεών της στο κείμενο του νομοσχεδίου, προχώρησε στις συνεπακόλουθες τροποποιήσεις των διατάξεων του βασικού νόμου, ώστε αυτές να συνάδουν με τις ρυθμίσεις που διαλαμβάνονται στις διατάξεις του νομοσχεδίου, όπως αυτό τελικά διαμορφώθηκε από αυτήν. Τέλος, η επιτροπή, διαπιστώνοντας ότι τόσο ο βασικός νόμος όσο και το κείμενο του νομοσχεδίου παρουσιάζουν ορισμένα κενά και αδυναμίες, προχώρησε στην επαναδιατύπωση μέρους του κειμένου του νομοσχεδίου επιφέροντας σ' αυτό τις απολύτως αναγκαίες, κατά την άποψή της, τροποποιήσεις τόσο από ουσιαστική όσο και από νομοτεχνική άποψη για τη βελτίωση του κειμένου του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, έχει κυκλοφορήσει μία τροπολογία από τη δική μας ομάδα. Επειδή όμως στην επιτροπή, συζητώντας το θέμα, είχαν γίνει αποδεκτές δύο άλλες ουσιαστικές τροπολογίες μας και επειδή είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα και θέλουμε να υπάρχει ομοφωνία, γι' αυτό δε θα επιμείνουμε επί της τροπολογίας μας. Δηλώνουμε όμως ότι το σύνολο του κοινοβουλίου, και ιδιαίτερα η επιτροπή Νομικών, θα πρέπει να παρακολουθήσει το θέμα που αφορά την τροπολογία μας και, αν οι εργοδότες χρησιμοποιούν εις βάρος των εργοδοτούμενων φυλάκων την πρόνοια του νόμου, τότε θα επανέλθουμε και θα δούμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Εμείς, κυρία Πρόεδρε, διαφωνούμε με την πρόταση των συναδέλφων, η οποία τελικά δε θα συζητηθεί. Εκείνο που θέλουμε να επισημάνουμε είναι ότι ως επιτροπή Νομικών θα παρακολουθούμε την εφαρμογή της νομοθεσίας ολόκληρης. Πρόκειται για μια πολύ σοβαρή νομοθεσία και καλούμε τα αρμόδια όργανα όπως προχωρήσουν αμέσως στην εφαρμογή αυτού του νόμου, γιατί πραγματικά το θέμα που εγείρεται, που προσπαθούμε να ρυθμίσουμε, είναι ιδιαίτερα και εξαιρετικά σοβαρό. Έτσι, η δική μας παρατήρηση είναι ότι ως επιτροπή Νομικών θα παρακολουθήσουμε πάρα πολύ στενά τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμόζεται αυτή η νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νικολάου.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του τίτλου του Μέρους ΙΙΙ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Αντικατάσταση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Αντικατάσταση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.

Αντικατάσταση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αποχή, κυρία Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει μία αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά ψηφίζουν υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 21 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Ανδρέας Μουσκάλλης

Μαρία Κυριακού

Άγγελος Βότσης

Ντίνος Χατζηνικόλας

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο μαζί με σχετικούς κανονισμούς σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 10^{ης} Μαρτίου και 12^{ης} Μαΐου 2009. Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Χρυσοχόων και Αργυροχόων Κύπρου, καθώς και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΕΚ, η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Χρυσοχόων και Αργυροχόων, καθώς και ο Σύνδεσμος Επιστημόνων Μηχανικών Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η κατάργηση του βασικού νόμου για την ίδρυση και λειτουργία του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα και η επανασύνταξή του, πράξη που έχει καταστεί αναγκαία λόγω της πληθώρας των αλλαγών που περιλαμβάνει.

Σημειώνεται ότι με το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκαν και εξετάστηκαν παράλληλα οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009.

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο και τα όσα κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο υφιστάμενος νόμος περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα προβλέπει ότι ο πρόεδρος και ο διευθυντής του οργανισμού είναι ο εκάστοτε πρόεδρος και διευθυντής αντίστοιχα του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Ποιότητας, που είναι ο Εθνικός Φορέας Διαπίστευσης.

Όπως αναφέρεται στο επεξηγηματικό σημείωμα, το διοικητικό συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα αποφάσισε να εισηγηθεί την τροποποίηση του σχετικού νόμου διαχωρίζοντας τις πιο πάνω θέσεις και δημιουργώντας μόνιμη οργανική θέση διευθυντή. Η απόφαση αυτή βασίστηκε στην απαίτηση του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Οργανισμών Σήμανσης, του οποίου ο Κυπριακός Οργανισμός Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα είναι μέλος, να διαπιστεύονται τα εργαστήρια σήμανσης, απαίτηση που ικανοποιούν οι περισσότεροι οργανισμοί των χωρών της Ευρώπης. Με την υφιστάμενη νομοθεσία η διαπίστευση του εργαστηρίου του οργανισμού δεν μπορεί να υλοποιηθεί.

Σύμφωνα με το ίδιο επεξηγηματικό σημείωμα, λόγω της πληθώρας και άλλων αλλαγών που έχουν επέλθει στο βασικό αυτό νόμο, έχει καταστεί αναγκαία η κατάργηση και η εκ νέου επανασύνταξή του. Οι υπόλοιπες τροποποιήσεις αφορούν κυρίως:

1. την παραχώρηση εξουσίας στο Τμήμα Τελωνείων για αποκάλυψη πληροφοριών σχετικά με αντικείμενα που προέρχονται από τρίτες χώρες,
2. τη ρύθμιση τεχνικών θεμάτων σχετικά με τη σήμανση αντικειμένων που αφορούν επιτρεπόμενες επικαλύψεις, συνδυασμό μη πολύτιμων μετάλλων και νέους πρότυπους βαθμούς και
3. τη δυνατότητα έκδοσης κανονισμών με αναδρομική ισχύ από τους οποίους θα διέπεται η λειτουργία του υπό ίδρυση Ταμείου Ευημερίας Υπαλλήλων.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης του νομοσχεδίου, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εισηγήθηκε την επαναδιατύπωση της πρόνοιάς του που αφορά στον καθορισμό του πρώτου οικονομικού έτους του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα και διευκρίνισε ότι αυτό θα αρχίσει με την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου και θα λήξει την 31^η Δεκεμβρίου του 2009.

Περαιτέρω, μέλος της επιτροπής εισηγήθηκε την τροποποίηση του άρθρου του νομοσχεδίου που αφορά την αποκάλυψη πληροφοριών. Συγκεκριμένα, έγινε εισηγήση όπως εισαχθεί πρόνοια στο εν λόγω άρθρο η οποία να επιτρέπει την αποκάλυψη συγκεκριμένων πληροφοριών από το διευθυντή ή άλλο εξουσιοδοτημένο λειτουργό του οργανισμού κατά τη διεξαγωγή έρευνας η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, λαμβάνοντας υπόψη ανάλογες ρυθμίσεις που ισχύουν για αποκάλυψη πληροφοριών από το Τμήμα Τελωνείων.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω τροποποίηση στάλθηκε τόσο στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού όσο και στον Κυπριακό Οργανισμό Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε επιστολή του, ημερομηνίας 5 Μαΐου 2009, ανέφερε ότι ενημέρωσε σχετικά την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα και ότι συμφωνεί με την εν λόγω τροποποίηση, αφού αυτό εξάλλου αποτελεί αίτημα της διευθύντριας του Τμήματος Τελωνείων και Εφόρου Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Επίσης, ο Κυπριακός Οργανισμός Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα σε επιστολή του, ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009, ανέφερε ότι συμφωνεί πλήρως με την εν λόγω τροποποίηση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, και δηλώνει ότι θα προωθήσει σε μεταγενέστερο στάδιο τους περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμούς του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καθίδρυση Οργανισμού. Άρθρο 3.

Σκοποί του Οργανισμού. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες του Οργανισμού. Άρθρο 5.

Διοικητικό Συμβούλιο. Άρθρο 6.
Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου. Άρθρο 7.
Διευθυντής. Άρθρο 8.
Μητρώο Κατασκευαστών και Κοσμηματοπωλών. Άρθρο 9.
Εγκεκριμένη σφραγίδα. Άρθρο 10.
Σφραγίδα κατασκευαστή. Άρθρο 11.
Σφραγίδα Εργαστηρίου. Άρθρο 12.
Σήμανση αντικειμένων. Άρθρο 13.
Μετατροπή σφραγισμένων αντικειμένων. Άρθρο 14.
Ασφράγιστο αντικείμενο. Άρθρο 15.
Ανάρτηση αγγελίας. Άρθρο 16.
Απαγορευμένες περιγραφές ασφράγιστων αντικειμένων. Άρθρο 17.
Χειρισμός από το Εργαστήριο μη εγκεκριμένων σφραγίδων. Άρθρο 18.
Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 19.
Αποκάλυψη πληροφοριών. Άρθρο 20.
Ευθύνη εργοδότη. Άρθρο 21.
Αδικήματα εταιρειών και αξιωματούχων. Άρθρο 22.
Ποινές μη ειδικά προβλεπόμενες. Άρθρο 23.
Αντικείμενα μετά από καταδίκη. Άρθρο 24.
Εισαγόμενα αντικείμενα. Άρθρο 25.
Ταμείο. Άρθρο 26.
Δάνεια. Άρθρο 27.
Προϋπολογισμός. Άρθρο 28.
Οικονομική διαχείριση. Άρθρο 29.
Έλεγχος διαχείρισης. Άρθρο 30.
Εξουσιοδότηση λειτουργιών. Άρθρο 31.
Εκπροσώπηση του Οργανισμού. Άρθρο 32.
Περιγραφές σε ξένη γλώσσα. Άρθρο 33.
Κανονισμοί. Άρθρο 34.
Προσωρινή αναστολή λειτουργίας του Νόμου. Άρθρο 35.
Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 36.
Κατάργηση νόμων. Άρθρο 37.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 38.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Αποχή, κυρία Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει μία αποχή.

Σαράντα επτά ψηφίζουν υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ και μία αποχή τα άρθρα 1 μέχρι 38 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τους Ελέγχους Ρευστών Διαθεσίμων που Εισέρχονται ή Εξέρχονται από την Κοινότητα και της Άσκησης Ενδοκοινοτικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τους Ελέγχους Ρευστών Διαθεσίμων που Εισέρχονται ή Εξέρχονται από την Κοινότητα και της Άσκησης Ενδοκοινοτικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Μαΐου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

της 26^{ης} Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα, καθώς επίσης και διατάξεων για την άσκηση ελέγχων σε ρευστά διαθέσιμα ή χρυσό που εισέρχονται στη Δημοκρατία από άλλο κράτος μέλος ή εξέρχονται από αυτήν προς άλλο κράτος μέλος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η προτεινόμενη νομοθεσία προνοεί ότι η υποχρέωση δήλωσης επιβάλλεται σε φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν ρευστά διαθέσιμα ή χρυσό αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των €10.000 και αποσκοπεί στην παρακολούθηση των διακινήσεων ρευστών διαθεσίμων ή χρυσού αξίας σύμφωνα με τα πιο πάνω, ώστε να προλαμβάνεται η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, διευκρινίστηκε από τους αρμόδιους φορείς ότι η θέσπιση της υπό αναφορά νομοθεσίας κρίνεται απαραίτητη, επειδή από την ημερομηνία εφαρμογής του πιο πάνω κανονισμού η υφιστάμενη νομοθεσία περί της Διακίνησης Κεφαλαίων [Νόμος αρ. 115(Ι) του 2003], σύμφωνα με την οποία πρόσωπα που εισέρχονται ή εξέρχονται στην και από τη Δημοκρατία υποχρεούνται να δηλώνουν στον αρμόδιο λειτουργό του Τμήματος Τελωνείων κάθε μεταφερόμενο ποσό τραπεζογραμματίων ή την αξία κάθε μεταφερόμενου χρυσού που ισούται ή υπερβαίνει τις €12.500, δεν είναι πλέον εφαρμόσιμη.

Σημειώνεται ότι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και το Υπουργείο Οικονομικών, μετά από την κατάθεση του υπό αναφορά νομοσχεδίου στη Βουλή, διαπίστωσαν την ανάγκη περαιτέρω τροποποιήσεων στο κείμενο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009, κατέθεσε στην επιτροπή νέο διορθωμένο κείμενο νομοσχεδίου, που διορθώνει ουσιαστικά τον ορισμό του όρου “χρυσός” και διευκρινίζει καλύτερα τις προϋποθέσεις παρακράτησης ή κατάσχεσης ρευστών διαθεσίμων.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή, έπειτα από ενδελεχή εξέταση των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της, ειδικότερα αυτών που αφορούν τις αντίστοιχες ρυθμίσεις που ισχύουν σε άλλα κράτη μέλη, αποφάσισε να διαφοροποιήσει την προτεινόμενη από την εκτελεστική εξουσία χρηματική ποινή στην οποία θα υπόκειται πρόσωπο το οποίο παραλείπει να δηλώσει σε αρμόδιο λειτουργό του Τμήματος Τελωνείων το μεταφερόμενο χρυσό ή ποσό ρευστών διαθεσίμων από €100.000 σε €50.000.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ελέγχου Ρευστών Διαθεσίμων που Εισέρχονται ή Εξέρχονται από την Κοινότητα και της Άσκησης Ενδοκοινοτικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμοδιότητα εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Δήλωση ρευστών διαθεσίμων. Άρθρο 4.

Παράλειψη δήλωσης. Άρθρο 5.

Εξουσία για συμβιβασμό αδικημάτων. Άρθρο 6.

Διενέργεια ανακρίσεων. Άρθρο 7.

Απόδειξη ορισμένων ζητημάτων. Άρθρο 8.

Διαβίβαση στοιχείων και πληροφοριών στη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης. Άρθρο 9.

Έκδοση κανονισμών και γνωστοποιήσεων. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου Ρευστών Διαθεσίμων που Εισέρχονται ή Εξέρχονται από την Κοινότητα και της Άσκησης Ενδοκοινοτικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Φεβρουαρίου, στις 7 Απριλίου και στις 5 Μαΐου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του

Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της αστυνομίας, του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ, της αυτοκινητιστικής οργάνωσης ΣΕΑΚ και των Παγκύπριων Συνδέσμων Μεταφορέων Α'. Η ΟΕΒ και οι αυτοκινητιστικές οργανώσεις ΠΕΕΑ και ΠΣΕΑΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2007/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία αφορά το μετεξοπλισμό με κάτοπτρα ορισμένων βαρέων οχημάτων που έχουν εγγραφεί από την 1^η Ιανουαρίου 2000 και μετά, τα οποία καλύπτουν τα "τυφλά σημεία" των φορτηγών, δηλαδή τα σημεία των οχημάτων που δε φαίνονται από τα υπόλοιπα κάτοπτρα του οχήματος.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, με βάση την πιο πάνω Οδηγία, κρίνεται ορθό τα φορτηγά μικτού βάρους άνω των 3 500 κιλών, τα οποία ενεγράφησαν από την 1^η Ιανουαρίου 2000 και μετά, να διαθέτουν ανάλογους εξοπλισμούς, ώστε να προστατεύονται οι χρήστες του οδικού δικτύου που βρίσκονται πολύ κοντά ή δίπλα από τα φορτηγά και δε γίνονται αντιληπτοί από τους οδηγούς των φορτηγών. Από τις πρόνοιες των κανονισμών εξαιρούνται οχήματα τα οποία έχουν μικτό βάρος άνω των 3 500 κιλών και μέχρι 7 500 κιλά, αλλά έχουν καθορισμένο χαμηλό ύψος σε σχέση με το έδαφος.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, οι υπό αναφορά κανονισμοί καθορίζουν δύο ειδών κάτοπτρα, ένα εργοστασιακό και ένα συμβατικό, οποιοδήποτε από τα οποία δύναται ο οδηγός να τοποθετήσουν στα οχήματά τους, για να είναι πλήρως συμμορφούμενοι με τη σχετική Οδηγία. Τα δύο κάτοπτρα διαφέρουν ως προς το κόστος, καθώς το εργοστασιακό είναι κατά πολύ ακριβότερο από το συμβατικό κάτοπτρο (€500-€600 περίπου στοιχίζει το εργοστασιακό και €75 περίπου το συμβατικό), και ως προς την κάλυψη των "τυφλών σημείων", καθώς το εργοστασιακό κάτοπτρο καλύπτει σε ποσοστό 100%, ενώ το συμβατικό σε μικρότερο ποσοστό.

Οι εκπρόσωποι της αστυνομίας συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, αλλά εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους αναφορικά με το συμβατικό κάτοπτρο, το οποίο δε θα παρέχει κάλυψη των "τυφλών σημείων" σε ποσοστό 100%.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ διαφώνησε με τους προτεινόμενους κανονισμούς, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, και εισηγήθηκε όπως οι πρόνοιές τους είναι δεσμευτικές μόνο για τα νέα εισαγόμενα οχήματα, τα οποία θα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με το συγκεκριμένο εργοστασιακό κάτοπτρο. Διαφορετικά, σε περίπτωση που οι εν λόγω κανονισμοί θα είναι υποχρεωτικοί και για τα οχήματα που έχουν εγγραφεί από την 1^η Ιανουαρίου 2000 και μετά, θα πρέπει να τοποθετείται το εργοστασιακό κάτοπτρο κατόπιν συνεισφοράς του κράτους στο κόστος αγοράς και τοποθέτησης. Η τοποθέτηση συμβατικού κατόπτρου, όπως δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, θα παρουσιάζει προβλήματα ελλιπούς κάλυψης των "τυφλών σημείων", καθώς και προβλήματα τοποθέτησης.

Ο εκπρόσωπος των Παγκύπριων Συνδέσμων Μεταφορέων Α' συμφώνησε με την ορθότητα του προτεινόμενου μέτρου, αλλά επανέλαβε και υιοθέτησε τις εισηγήσεις της ΠΟΒΕΚ να είναι υποχρεωτικό το μέτρο μόνο στα νέα οχήματα ή, σε περίπτωση που οι κανονισμοί θα δεσμεύουν και τα παλαιότερα οχήματα, να γίνεται η

εγκατάσταση εργοστασιακού κατόπτρου κατόπιν κρατικής οικονομικής βοήθειας προς τους ιδιοκτήτες τους.

Ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ συμφώνησε επίσης με την ορθότητα του προτεινόμενου μέτρου, αλλά τόνισε την ανάγκη κρατικής βοήθειας για σκοπούς αγοράς και εγκατάστασης των κατόπτρων.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, καλούμενος να τοποθετηθεί επί του αιτήματος για παροχή κρατικής βοήθειας, δήλωσε ότι το κόστος αγοράς και τοποθέτησης συμβατικού κατόπτρου, το οποίο επιτρέπεται από την ευρωπαϊκή Οδηγία, δεν είναι αποτρεπτικό και η οποιαδήποτε οικονομική ενίσχυση του κράτους θα δημιουργούσε προηγούμενο, με αποτέλεσμα για κάθε εναρμονιστικό νομοθέτημα που συνεπάγεται κόστος να ζητείται κρατική ενίσχυση. Επιπρόσθετα, λόγω του χαμηλού κόστους, η οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση θα προϋποθέτει διοικητικό κόστος δυσανάλογο της ζητούμενης βοήθειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα το γεγονός ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί αποτελούν ένα μέτρο βελτίωσης της οδικής ασφάλειας και μείωσης των τροχαίων ατυχημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Απριλίου και 5 Μαΐου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Η ΟΕΒ και ο Σύνδεσμος Εισαγωγέων

Μοτοσικλετών Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής. Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών, ώστε η εγγραφή καινούριων μοτοποδηλάτων και μοτοσικλετών να προϋποθέτει την ύπαρξη συστήματος αυτόματης λειτουργίας των πρόσθιων φώτων με την εκκίνηση και κατά τη λειτουργία του κινητήρα αυτών.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ήδη οι υφιστάμενοι κανονισμοί προνοούν την υποχρέωση του οδηγού να έχει αναμμένα τα φώτα του οχήματός του καθ' όλη τη διάρκεια του εικοσιτετραώρου. Οι προτεινόμενοι κανονισμοί περιέχουν διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες τα εν λόγω οχήματα πρέπει να φέρουν σύστημα αυτόματης λειτουργίας των φώτων με την εκκίνηση και κατά τη λειτουργία του κινητήρα τους, διατάξεις που, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, θα συμβάλουν στη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.

Στο στάδιο της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών από την επιτροπή, κρίθηκε αναγκαία η τροποποίησή τους, για να τεθεί μια μεταβατική περίοδος, ώστε να είναι δυνατή η εγγραφή των οχημάτων που σήμερα βρίσκονται στην αγορά, έστω και αν δεν είναι εφοδιασμένα με το προαναφερθέν σύστημα, και παράλληλα η προτεινόμενη νέα ρύθμιση να δεσμεύει τα εν λόγω οχήματα που θα εισάγονται ή θα μεταφέρονται στη Δημοκρατία από την 1^η Ιανουαρίου 2010.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Οδικών Μεταφορών συμφώνησε με την πιο πάνω προτεινόμενη τροποποίηση των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των κανονισμών και ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκρισή τους όπως τελικά διαμορφώθηκαν, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, ήδη υπάρχει νομοθεσία οι μοτοσικλέτες, τα δίκυκλα να έχουν αναμμένα τα φώτα τους και κατά τη διάρκεια της ημέρας, διότι αποδεδειγμένα με τον τρόπο αυτό μειώνονται τα ατυχήματα, αφού πρόκειται για μια μερίδα μηχανοκινήτων οχημάτων που σε περίπτωση ατυχήματος πληρώνουν το τίμημα οι οδηγοί και χάνουν τη ζωή τους.

Παρά ταύτα, δυστυχώς αυτή τη νομοθεσία δεν τη βλέπουμε να εφαρμόζεται πλήρως. Το αρμόδιο τμήμα και το Υπουργείο Συγκοινωνιών δι' αυτής της νομοθεσίας εισάγουν ένα νέο μηχανισμό, ώστε από την 1^η Ιανουαρίου του επομένου έτους οποιοδήποτε δίκυκλο εγγράφεται στη Δημοκρατία, καθώς και τα ήδη υφιστάμενα να

έχουν αυτόματο μηχανισμό και με την εκκίνηση του κινητήρα να μπαίνει σε λειτουργία το φως μπροστά και πίσω και κατά τη διάρκεια της ημέρας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουλία.

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα 7 και 8 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 19 Φεβρουαρίου και 7 Μαΐου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων για τους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, εκπρόσωποι της αστυνομίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων για τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της αστυνομίας, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ), του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 13 του περί Αστυνομίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του Κανονισμού 14 των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε το επίδομα αναπληρωματικού διορισμού μέλους της αστυνομίας που διορίζεται ή διορίστηκε για να εκτελεί αναπληρωματικά τα καθήκοντα ανώτερου βαθμού να ισούται με το 1/3 του ποσού της εκάστοτε ετήσιας προσαύξησης, περιλαμβανομένων των γενικών αυξήσεων και τιμαριθμικών επιδομάτων, του βαθμού στον οποίο γίνεται ο αναπληρωματικός διορισμός.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η υφιστάμενη ρύθμιση του Κανονισμού 14 συμφωνήθηκε και εγκρίθηκε το 2004, με σκοπό να διασαφηνιστεί ότι θα συνεχιζόταν η εφαρμογή της σχετικής ρύθμισης που τέθηκε το

1984 και η οποία εκ παραδρομής δεν περιλήφθηκε σε μεταγενέστερη τροποποίηση το 1989. Ωστόσο, η θέση σε ισχύ της ισχύουσας ρύθμισης του 2004 συνέπεσε χρονικά με την ενσωμάτωση του τιμαριθμικού επιδόματος στους βασικούς μισθούς, με αποτέλεσμα οι πρόνοιες του Κανονισμού 14 να μην ανταποκρίνονται στα συμφωνηθέντα σε σχέση με το επίδομα αναπληρωματικού διορισμού, γι' αυτό και κρίθηκε αναγκαία η προτεινόμενη τροποποίηση.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου εξέφρασαν, τόσο προφορικά όσο και γραπτά, τη διαφωνία τους σε σχέση με την προτεινόμενη τροποποίηση. Ειδικότερα, οι ίδιοι δήλωσαν ότι οι πρόνοιες του Κανονισμού 14 θα πρέπει να παραμείνουν ως έχουν, δηλαδή το επίδομα αναπληρωματικού διορισμού να ισούται με το ποσό μιας ετήσιας προσαύξησης της κλίμακας του βαθμού στον οποίο γίνεται ο αναπληρωματικός διορισμός, αλλά επιπρόσθετα, να συμπεριληφθεί πρόνοια στον πιο πάνω κανονισμό, σύμφωνα με την οποία, στο επίδομα να συμπεριλαμβάνονται οι γενικές αυξήσεις και τα τιμαριθμικά επιδόματα του αναπληρωματικού διορισμού του βαθμού στον οποίο διορίζεται το μέλος.

Σε σχέση με τα πιο πάνω, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε σχετική επιστολή του προς την επιτροπή, αναφέρει ότι η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, ώστε να αποκατασταθεί η παραδοξότητα που προέκυψε το 2004 με την ενσωμάτωση του τιμαριθμικού επιδόματος στους βασικούς μισθούς και στις προσαυξήσεις, που είχε ως αποτέλεσμα τον υπερτριπλασιασμό του ύψους του επιδόματος αυτού. Περαιτέρω, στην πιο πάνω επιστολή αναφέρεται ότι, σε περίπτωση που οι σύνδεσμοι της αστυνομίας έχουν οποιοδήποτε αίτημα σε σχέση με το ύψος του επιδόματος αναπληρωματικού διορισμού, αυτό θα πρέπει να υποβληθεί στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού Αστυνομίας, για να ακολουθηθούν οι καθιερωμένες διαδικασίες.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 13 του περί Αστυνομίας Νόμου, είναι η εξίσωση των μελών της αστυνομίας με τους υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα σε ό,τι αφορά την εργοδότησή τους σε διεθνείς οργανισμούς.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί προνοούν τα ακόλουθα:

1. Άδεια απουσίας χωρίς απολαβές, είτε για λόγους δημόσιου συμφέροντος είτε όχι, μπορεί να παραχωρηθεί σε μέλος της αστυνομίας, σύμφωνα με τους ίδιους όρους που διέπουν τη χορήγηση άδειας απουσίας χωρίς απολαβές σε μέλη της δημόσιας υπηρεσίας.
2. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να παραχωρεί σε μέλος της αστυνομίας άδεια απουσίας χωρίς απολαβές όχι για λόγους δημόσιου συμφέροντος αλλά για υπηρεσία στην Ευρωπόλ για περίοδο μέχρι τέσσερα έτη.
3. Η άδεια απουσίας μπορεί να μετατρέπεται σε άδεια απουσίας χωρίς απολαβές για λόγους δημόσιου συμφέροντος, εφόσον κατά την περίοδο της απουσίας του το μέλος της αστυνομίας συνεισφέρει στο Ταμείο Συντάξεων ποσοστό 25% των εκάστοτε συντάξιμων απολαβών του.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι της αστυνομίας εισηγήθηκαν την τροποποίηση του κειμένου των προτεινόμενων κανονισμών, ώστε αυτό να προβλέπει τα ακόλουθα:

1. Τη δυνατότητα παραχώρησης από το Υπουργικό Συμβούλιο άδειας απουσίας χωρίς απολαβές όχι για λόγους δημόσιου συμφέροντος αλλά για υπηρεσία

μέλους της αστυνομίας σε ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς και όχι μόνο στην Ευρωπόλ, όπως προτείνεται, για περίοδο μέχρι πέντε έτη και με δυνατότητα ανανέωσης της περιόδου αυτής μέχρι άλλα πέντε έτη, αφού σε ορισμένους από τους οργανισμούς αυτούς η εν λόγω περίοδος υπερβαίνει τα τέσσερα έτη.

2. Τη διατήρηση του δικαιώματος προαγωγής μέλους της αστυνομίας κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του σε ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς.

Στα πλαίσια περαιτέρω συζήτησης, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συμφώνησε με τις πιο πάνω εισηγήσεις της αστυνομίας.

Στη βάση των πιο πάνω, η επιτροπή, για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής της και προτού διαμορφώσει τελική άποψη σε σχέση με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, ενέγραψε και εξέτασε αυτεπάγγελτα θέμα αναφορικά με την παραχώρηση σε δημόσιους υπαλλήλους άδειας απουσίας χωρίς απολαβές για υπηρεσία σε διεθνείς οργανισμούς και σε θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στα πλαίσια της αυτεπάγγελτης εξέτασης του πιο πάνω θέματος από την επιτροπή, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Σε ό,τι αφορά την παραχώρηση άδειας απουσίας χωρίς απολαβές για σκοπούς απασχόλησης σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Κανονισμός 20 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι άδεια απουσίας χωρίς απολαβές, είτε για λόγους δημόσιου συμφέροντος είτε όχι, μπορεί να παραχωρηθεί σε υπάλληλο σύμφωνα με διατάξεις που καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις, άδεια απουσίας χωρίς απολαβές όχι για λόγους δημόσιου συμφέροντος μπορεί να παραχωρείται για υπηρεσία σε διεθνείς οργανισμούς ή ξένες κυβερνήσεις μέχρι δύο χρόνια κατ' ανώτατο όριο. Περαιτέρω, η εν λόγω άδεια θα θεωρείται ως να ήταν άδεια απουσίας για λόγους δημόσιου συμφέροντος με διασφάλιση όλων των ωφελημάτων που, με βάση τη νομοθεσία, αυτό συνεπάγεται, εφόσον κατά την περίοδο της απουσίας τους οι υπάλληλοι θα συνεισφέρουν στο Ταμείο Συντάξεων ποσοστό 25% των εκάστοτε συντάξιμων απολαβών τους, δηλαδή θα θεωρείται ως συντάξιμη αλλά και ως πραγματική υπηρεσία για σκοπούς προαγωγής και για σκοπούς χορήγησης προσαυξήσεων.
2. Σε σχέση με την πρόσληψη δημόσιων υπαλλήλων σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης η πρακτική που ακολουθείται από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θεωρήθηκε ότι αυτή θα μπορούσε ως προς το θέμα παραχώρησης στους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους άδειας απουσίας χωρίς απολαβές για κάποιο χρονικό διάστημα να αποτελέσει τη βάση διαμόρφωσης πολιτικής και στην περίπτωση της Κύπρου. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Οικονομικών έκρινε σκόπιμο όπως για σκοπούς διευκόλυνσης των υπαλλήλων αυτών στη λήψη απόφασης για αποδοχή της προσφοράς διορισμού τους, τους παρέχεται η δυνατότητα να διατηρούν τη θέση τους στη δημόσια υπηρεσία της Κύπρου για ορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε, σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο αποφασίσουν έγκαιρα να επιστρέψουν στη θέση τους στη δημόσια υπηρεσία, να μπορούν να το πράξουν.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νόμοι και οι κανονισμοί που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία δεν προβλέπουν, ειδικά μέχρι στιγμής, την παραχώρηση άδειας απουσίας χωρίς απολαβές στις περιπτώσεις απασχόλησης δημόσιων

υπαλλήλων που εξασφαλίζουν μόνιμο επί δοκιμασία διορισμό σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεδομένου ότι σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διαδικασίες που ισχύουν για τους διορισμούς σε μόνιμες θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καθοριστεί μια περίοδος δοκιμασίας εννέα μηνών μετά την οποία γίνεται η επικύρωση του διορισμού στη θέση, το Υπουργικό Συμβούλιο καθιέρωσε την πρακτική/πολιτική η οποία ακολουθείται σήμερα, όπως σε δημόσιους υπαλλήλους που εξασφαλίζουν μόνιμο επί δοκιμασία διορισμό σε θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραχωρείται άδεια απουσίας χωρίς απολαβές όχι για λόγους δημόσιου συμφέροντος για περίοδο εννέα μηνών μόνο.

Σημειώνεται ότι κάθε σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τις περιπτώσεις αυτές διαλαμβάνει ρητά ότι η εν λόγω άδεια θα είναι όχι για λόγους δημόσιου συμφέροντος και ότι θα μπορεί να θεωρείται ως να ήταν άδεια για λόγους δημόσιου συμφέροντος, με διασφάλιση όλων των ωφελημάτων για τους υπαλλήλους που, με βάση τη νομοθεσία, αυτό συνεπάγεται, εφόσον κατά την περίοδο της απουσίας τους οι υπάλληλοι θα συνεισφέρουν στο Ταμείο Συντάξεων ποσοστό 25% των εκάστοτε συντάξιμων απολαβών τους.

Σημειώνεται ότι τα πιο πάνω διαλαμβάνονται σε σχετικό ενημερωτικό σημείωμα που κατέθεσε στην επιτροπή ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε το κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών, ώστε σ' αυτό να διαλαμβάνονται και τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο να δύναται να παραχωρεί σε μέλος της αστυνομίας άδεια απουσίας χωρίς απολαβές όχι για λόγους δημόσιου συμφέροντος αλλά για υπηρεσία σε ευρωπαϊκούς, διεθνείς ή περιφερειακούς οργανισμούς για χρονική περίοδο μέχρι πέντε έτη, η οποία δύναται να παραταθεί μέχρι άλλα πέντε έτη.
2. Στις περιπτώσεις παραχώρησης άδειας απουσίας για λόγους δημόσιου συμφέροντος ή στις περιπτώσεις μετατροπής της άδειας ως άδειας για λόγους δημόσιου συμφέροντος, νοουμένου ότι κατά την περίοδο της απουσίας του το μέλος της αστυνομίας συνεισφέρει σε ποσοστό 25% των εκάστοτε συντάξιμων απολαβών του στο Ταμείο Συντάξεων, δεν επηρεάζεται το δικαίωμα του μέλους της αστυνομίας για αξιολόγηση για σκοπούς προαγωγής.

Στη βάση των πιο πάνω η επιτροπή συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση πρώτων κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Περαιτέρω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση του διαμορφωμένου κειμένου των υπό συζήτηση δεύτερων κανονισμών στη βάση των πιο πάνω.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για νομοτεχνικούς λόγους, ενοποίησε το κείμενο των δύο υπό συζήτηση κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση του ενοποιημένου κειμένου των κανονισμών στη βάση των πιο πάνω, που στο εξής θα αναφέρονται ως «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, αναπλ. πρόεδρος

Αθηνά Κυριακίδου

Ντίνια Ακκελίδου

Άγγελος Βότσης

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Μαΐου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Ιατρικού Συμβουλίου Κύπρου και του Εθνικού Συντονιστή για την Αμοιβαία Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων. Ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος (ΠΙΣ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 23 και 28 του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμών, για σκοπούς μερικής εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, καθώς και την Οδηγία 2006/100/EK του Συμβουλίου της 20^{ης} Νοεμβρίου 2006 για την προσαρμογή ορισμένων Οδηγιών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός των τίτλων εκπαίδευσης που απαιτούνται για την άσκηση των δραστηριοτήτων ιατρού γενικής ιατρικής στο πλαίσιο του εθνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
2. Η αναγνώριση ως κεκτημένου του δικαιώματος άσκησης των δραστηριοτήτων ιατρού γενικής ιατρικής στο πλαίσιο του εθνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης σε όλους τους ιατρούς που δεν έχουν τους προαναφερθέντες τίτλους εκπαίδευσης, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις.
3. Η χορήγηση από το Ιατρικό Συμβούλιο βεβαίωσης αναφορικά με το δικαίωμα άσκησης των δραστηριοτήτων του ιατρού γενικής ιατρικής στο πλαίσιο του

εθνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης σε ιατρούς με ειδικά κεκτημένα δικαιώματα.

4. Η τροποποίηση του Πρώτου Παραρτήματος των βασικών κανονισμών, το οποίο αναφέρεται στα διπλώματα, πιστοποιητικά και άλλους τίτλους ιατρικής ειδικότητας που αναγνωρίζονται από το Ιατρικό Συμβούλιο, έτσι ώστε να περιληφθούν σε αυτό οι σχετικοί τίτλοι που χορηγούνται από τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.
5. Η τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος των βασικών κανονισμών, το οποίο αναφέρεται στους τίτλους εκπαίδευσης σε ιατρική ειδικότητα που αναγνωρίζονται από το Ιατρικό Συμβούλιο, υπό την προϋπόθεση ότι έχει συμπληρωθεί η καθορισμένη κατά ειδικότητα ελάχιστη διάρκεια εκπαίδευσης, έτσι ώστε να περιληφθούν σε αυτό οι σχετικοί τίτλοι που χορηγούνται από τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.
6. Η τροποποίηση του Τέταρτου Παραρτήματος των βασικών κανονισμών, το οποίο αναφέρεται στις προϋποθέσεις αναγνώρισης του τίτλου "ιατρός γενικής ιατρικής" σε ιατρό που έχει κάνει ειδική εκπαίδευση στη γενική ιατρική, έτσι ώστε η διάρκεια της ειδικής εκπαίδευσης γενικής ιατρικής, η οποία οδήγησε στην απόκτηση τίτλων εκπαίδευσης που χορηγήθηκαν πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2006, να είναι διετής με πλήρη παρακολούθηση.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η χρονική δέσμευση για υιοθέτηση των προνοιών των υπό αναφορά Οδηγιών από τα κράτη μέλη ήταν η 1^η Ιανουαρίου 2007 για την Οδηγία 2006/100/ΕΚ και η 20^η Οκτωβρίου 2007 για την Οδηγία 2005/36/ΕΚ. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 30 Απριλίου 2009.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια της διαδικασίας ελέγχου της ορθής μεταφοράς των εν λόγω Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία σχετικές προειδοποιητικές επιστολές στις 20 Απριλίου 2007 και στις 27 Νοεμβρίου 2007, αντίστοιχα. Στη συνέχεια, απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη σε σχέση με την υποχρέωση για πλήρη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των υπό αναφορά Οδηγιών στις 23 Οκτωβρίου 2007 και στις 8 Μαΐου 2008, αντίστοιχα. Η Κυπριακή Δημοκρατία απέστειλε σχετικές απαντητικές επιστολές, οι οποίες όμως δεν ικανοποίησαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία και παρέπεμψε τελικά το όλο θέμα ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά (Έλεγχος Χρήσης Ορισμένων Ουσιών και

Καταλοίπων στα Ζώντα Ζώα και τα Προϊόντα τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά (Έλεγχος Χρήσης Ορισμένων Ουσιών και Καταλοίπων στα Ζώντα Ζώα και τα Προϊόντα τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννη
Ντίνος Χατζηνικόλας	Σοφοκλής Φυττής
Αντρέας Φακοντής	Αντώνης Αντωνίου
Γεώργιος Τάσου	Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Απριλίου και στις 7 Μαΐου 2009. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Παναγροτικός Σύνδεσμος” και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”. Η αγροτική οργάνωση “Αγροτική”, παρ’ όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 16(2) του περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά καθώς και για άλλα συναφή θέματα Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά (Έλεγχος Χρήσης Ορισμένων Ουσιών και Καταλοίπων στα Ζώντα Ζώα και τα Προϊόντα τους) Κανονισμών, με στόχο την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την κοινοτική Οδηγία 2008/97/ΕΚ.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθίσταται επιτρεπόμενη η χρησιμοποίηση ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β-ανταγωνιστικών ουσιών σε μη παραγωγικά ζώα, η οποία με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία ήταν απαγορευμένη.

Επισημαίνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία όφειλε να είχε συμμορφωθεί με τις διατάξεις της υπό αναφορά Οδηγίας μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2009, όμως αυτό δεν κατέστη δυνατό, λόγω της μη έγκαιρης κατάθεσης των υπό συζήτηση κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Για τη μη έγκαιρη μεταφορά της υπό αναφορά Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη αποστείλει σχετική προειδοποιητική επιστολή στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών επισήμανε ότι η εν λόγω Οδηγία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 28 Νοεμβρίου 2008 και ως εκ τούτου η μη έγκαιρη μεταφορά των προνοιών της στην εθνική νομοθεσία οφείλεται στο μικρό χρονικό διάστημα στο οποίο αυτή έπρεπε να είχε γίνει.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η ανάγκη για τροποποίηση των

βασικών κανονισμών προέκυψε, επειδή η πλήρως απαγορευτική πρόνοια που περιλαμβάνεται σ' αυτούς σε σχέση με τη χρησιμοποίηση ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β- ανταγωνιστικών ουσιών σε όλα τα είδη ζώων αποτελούσε εμπόδιο στη χρησιμοποίησή τους στα μη παραγωγικά ζώα. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι κτηνίατροι κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους αναγκάζονταν να καταφεύγουν στη χρησιμοποίηση των εν λόγω ουσιών παράνομα ή στη χρησιμοποίηση σκευασμάτων που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών η Κυπριακή Δημοκρατία αναμένεται να επιβαρυνθεί με το άμεσο κόστος της διεξαγωγής των προβλεπόμενων εργαστηριακών εξετάσεων που απαιτούνται από αυτούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Σωκράτης Χάσιος

Σωτήρης Σαμψών

Κώστας Κωνσταντίνου

Άριστος Αριστοτέλους

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Γιαννάκης Γαβριήλ

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Απριλίου και στις 7 Μαΐου 2009. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 23 και 28 του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας Κανονισμών, ώστε:

1. να θεσμοθετηθούν οι αυξήσεις που επήλθαν στο μηνιαίο χορήγημα των εθνοφρουρών, οι οποίες εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο την 21^η Οκτωβρίου 2005, στις 4 Ιουλίου 2007 και στις 30 Οκτωβρίου 2007,
2. να καθοριστούν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες θα διακόπτεται η καταβολή του υπό αναφορά χορηγήματος,
3. να καθοριστεί το ύψος του χορηγήματος που θα καταβάλλεται στους εθνοφρουρούς των οποίων η υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά παρατείνεται μετά τη συμπλήρωση της προβλεπόμενης από τον περί της Εθνικής Φρουράς Νόμο θητείας τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας, έπειτα από εξαγγελία του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας και την έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο την 21^η Οκτωβρίου 2005, στις 4 Ιουλίου 2007 και στις 30 Οκτωβρίου 2007 των μέτρων κοινωνικής συνοχής, αυξήθηκε το μηνιαίο χορήγημα των εθνοφρουρών και επιπρόσθετα αποφασίστηκε ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2008 και μετέπειτα το εν λόγω χορήγημα θα αναπροσαρμόζεται με βάση την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή (ΑΤΑ).

Υπό το φως των πιο πάνω, οι υπό αναφορά αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου έχουν υλοποιηθεί σε ημερομηνίες που καθορίστηκαν έπειτα από συνεννόηση του Υπουργείου Άμυνας με το Υπουργείο Οικονομικών και καταβάλλεται από την 1^η Ιανουαρίου 2009 στους εθνοφρουρούς κατά κατηγορία το πιο κάτω μηνιαίο χορήγημα:

1. Στους οπλίτες και στους υποψήφιους έφεδρους αξιωματικούς (ΥΕΑ) το ποσό των €146,47.
2. Στους οπλίτες και στους ΥΕΑ που είναι τέκνα πολύτεκνης οικογένειας και δικαιούνται σύντμησης της θητείας τους το ποσό των €192,23.
3. Στους οπλίτες και στους ΥΕΑ που είναι τέκνα πενταμελούς ή πολύτεκνης οικογένειας και δε δικαιούνται σύντμησης της θητείας τους το ποσό των €170,27.
4. Στους δόκιμους έφεδρους αξιωματικούς (ΔΕΑ) και στους έφεδρους αξιωματικούς το ποσό των €219,70.
5. Στους ΔΕΑ και στους έφεδρους αξιωματικούς που είναι τέκνα πολύτεκνης οικογένειας και δικαιούνται σύντμησης της θητείας τους το ποσό των €265,46.
6. Στους ΔΕΑ και στους έφεδρους αξιωματικούς οι οποίοι είναι τέκνα πενταμελούς ή πολύτεκνης οικογένειας και δε δικαιούνται σύντμησης της θητείας τους το ποσό των €247,16.

Επειδή, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το ύψος του μηνιαίου χορηγήματος των εθνοφρουρών καθορίζεται στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς, το Υπουργείο Άμυνας, μετά την τελευταία αύξηση που επήλθε στο εν λόγω χορήγημα στη βάση των αναφερόμενων πιο πάνω αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, κατέθεσε τους υπό συζήτηση κανονισμούς στη Βουλή, ώστε αυτό να εναρμονιστεί με τις πρόνοιες των ισχυόντων κανονισμών. Παράλληλα, το Υπουργείο Άμυνας, για την καλύτερη εφαρμογή των βασικών κανονισμών, έκρινε σκόπιμο να τροποποιήσει περαιτέρω τους υπό αναφορά βασικούς κανονισμούς, ώστε να καθοριστούν σ' αυτούς και τα ακόλουθα:

1. Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες θα διακόπτεται η καταβολή του υπό αναφορά χορηγήματος.
2. Το ύψος του χορηγήματος που θα καταβάλλεται στους εθνοφρουρούς των

οποίων η υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά παρατείνεται μετά τη συμπλήρωση της προβλεπόμενης από τον περί της Εθνικής Φρουράς Νόμο θητείας τους.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η θεσμοθέτηση των αυξήσεων που επήλθαν στο μηνιαίο χορήγημα των εθνοφρουρών, οι οποίες εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο την 21^η Οκτωβρίου 2005, στις 4 Ιουλίου 2007 και στις 30 Οκτωβρίου 2007.
2. Το μηνιαίο χορήγημα των εθνοφρουρών, από 1^η Ιανουαρίου 2008, αναθεωρείται ετήσια με βάση τις εκάστοτε τιμαριθμικές αναπροσαρμογές, με ταυτόχρονη στρογγυλοποίηση του ποσού του μηνιαίου χορηγήματος στον πλησιέστερο αριθμό ακέραιων ευρώ.
3. Η καταβολή του μηνιαίου χορηγήματος στους εθνοφρουρούς θα διακόπτεται κατά τα χρονικά διαστήματα που δε λογίζονται ως πραγματικός χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου, όπως είναι ο χρόνος έκτισης ποινής φυλάκισης, άγνοιας ή λιποταξίας ή υπέρβασης της δικαιούμενης κανονικής ή αναρρωτικής άδειας.
4. Σε περίπτωση παράτασης της υπηρεσίας εθνοφρουρού στην Εθνική Φρουρά μετά τη συμπλήρωση της προβλεπόμενης από τον περί της Εθνικής Φρουράς Νόμο θητείας του, για κάλυψη του χρόνου που δυνάμει των διατάξεων του υπό αναφορά νόμου δε λογίζεται ως πραγματικός χρόνος στρατιωτικής θητείας, το χορήγημα θα συνεχίζει να καταβάλλεται σ' αυτόν ολόκληρο, αν η παράταση της υπηρεσίας του οφείλεται σε λήψη άδειας πέραν της προβλεπόμενης από το νόμο, ενώ σε άλλες περιπτώσεις το χορήγημα θα μειώνεται κατά το ήμισυ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Με την ευκαιρία της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να διορθώσει την αναφορά στο συνοπτικό τίτλο αριθμού ήδη εκδοθέντων κανονισμών για σκοπούς ομοιομορφίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 12 μέχρι 15 έχουν κοινή έκθεση.

Κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Έγινε πάρα πολλή συζήτηση γι' αυτά τα θέματα. Όμως υπάρχει μια επιστολή από συνδικαλιστικές οργανώσεις, πρόσφατη, που η επιτροπή θεωρεί πως θα πρέπει να ληφθεί υπόψη. Γι' αυτό ζητούμε να αναβληθεί για δεκαπέντε μέρες το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συμφωνεί η ολομέλεια να αναβληθεί η συζήτηση των σχεδίων νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, συμφωνεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα αναβάλλονται.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Από το 12 έως το 15 αναβάλλονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τα θέματα 16 και 17 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα νομοσχέδια «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος

Φειδίας Σαρίκας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Γιώργος Περδίκης

Ιωνάς Νικολάου

Χρήστος Στυλιανίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Τορναρίτης

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Αγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαΐου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ).

Σκοπός των υπό αναφορά νομοσχεδίων είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου και του περί Κοινοτήτων Νόμου αντίστοιχα, ώστε να ανασταλεί αναδρομικά, από την 1^η Μαΐου 2009 μέχρι τις 30 Απριλίου 2010, η εφαρμογή των διατάξεων των προαναφερθεισών βασικών νομοθεσιών με τις οποίες προβλέπεται η καταβολή από κάθε διευθυντή ή υπεύθυνο επιχειρήσεων ξενοδοχείου, τουριστικού καταλύματος, ξενώνα ύπνου ή οικοτροφείου στα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια αντίστοιχα των τελών που καθορίζονται από τα εν λόγω συμβούλια για κάθε νύχτα διαμονής προσώπων ηλικίας άνω των δέκα ετών στους προαναφερθέντες χώρους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, οι προτεινόμενες με τα πιο πάνω νομοσχέδια τροποποιήσεις κρίθηκαν αναγκαίες, στα πλαίσια της υλοποίησης των μέτρων που αποφάσισε η κυβέρνηση για την τόνωση της οικονομίας και ειδικότερα

του τομέα του τουρισμού, ο οποίος αντιμετωπίζει προβλήματα λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η κυβέρνηση, με στόχο την αναπλήρωση των πιο πάνω εσόδων των αρχών τοπικής διοίκησης, αποφάσισε όπως καταβληθεί από το κράτος στις εν λόγω αρχές χορηγία αντίστοιχη των τελών που εισέπραξαν για το σκοπό αυτό κατά το έτος 2007, η οποία υπολογίζεται να ανέλθει στα €10 εκατομ. περίπου.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά νομοσχεδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των εν λόγω νομοσχεδίων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 16 νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 16 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 17 νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 17 νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπόλοιπα θέματα με αριθμούς 18 μέχρι και 33 αποσύρονται.

Θα προχωρήσουμε τώρα με τα θέματα τα οποία κηρύχθηκαν κατεπείγοντα.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Βαρνάβα,

Σταύρος Ευαγόρου

εκπροσωπώντας

Γιάννος Λαμάρης

τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νίκος Κουτσού

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγον. Στη συνεδρίαση της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής ποσού ύψους €443.000 από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας και η διάθεσή του για τη δημιουργία είκοσι οκτώ (28) πρόσθετων θέσεων Αστυφύλακα [Κλ. Α3-5-7(ii)] για τη στελέχωση των Κέντρων Ελέγχου Διαβατηρίων των αεροδρομίων Λάρνακας και

Πάφου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, στα πλαίσια της λήψης δέσμης μέτρων για ενίσχυση της οικονομίας και αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, έχει συσταθεί Επιτελική Ομάδα Δράσης, η οποία αποτελείται από τους γενικούς διευθυντές των Υπουργείων Εσωτερικών (πρόεδρος), Εξωτερικών, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου Προγραμματισμού και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (μέλη), με στόχο το συντονισμό, την παρακολούθηση και υλοποίηση των αποφάσεων στον τομέα του τουρισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η Επιτελική Ομάδα Δράσης υπέβαλε στο Υπουργικό Συμβούλιο πρόταση με προτεινόμενες δράσεις για την υλοποίηση των προληπτικών μέτρων στήριξης του τουρισμού που εξήγγειλε η κυβέρνηση, οι οποίες εγκρίθηκαν με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Τα μέτρα που έχουν ήδη υλοποιηθεί αφορούν:

1. την είσοδο στη Δημοκρατία άνευ υποχρέωσης κατοχής εθνικής θεώρησης για όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι κατέχουν σε ισχύ θεώρηση Σένγκεν η οποία έχει ενεργοποιηθεί στο κράτος που την εξέδωσε και
2. τη χορήγηση θεώρησης πολλαπλών εισόδων με διάρκεια τρία έτη για υπηκόους της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Ουκρανίας.

Ταυτόχρονα, έχουν ληφθεί αποφάσεις και έχουν τροχοδρομηθεί ενέργειες για υλοποίηση των υπόλοιπων δράσεων που συμπεριλαμβάνονται στην πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κατά την τελευταία συνεδρία της Επιτελικής Ομάδας Δράσης, στις 8 Απριλίου 2009, λήφθηκαν αποφάσεις σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου που αφορά την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης για έκδοση θεώρησης σε κατόχους διαβατηρίων της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Προς άμεση υλοποίηση του πιο πάνω μέτρου, η ομάδα αποφάσισε τη λήψη σειράς ενεργειών μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η εισήγηση για τη δημιουργία είκοσι οκτώ (28) πρόσθετων θέσεων Αστυφύλακα [Κλ. Α3-5-7(ii)] στην αστυνομία για στελέχωση των Κέντρων Ελέγχου Διαβατηρίων των Αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου. Για την υλοποίηση του πιο πάνω μέτρου απαιτείται πρόσθετη δαπάνη ύψους €443.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο εκπροσωπών το μέλος της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Απολογούμαι, αλλά δεν ακούσαμε τον τίτλο. Μπορείτε να μας τον επαναλάβετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009». Κυκλοφόρησαν οι...

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κυκλοφόρησαν, αλλά αυτό δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Επειδή λέχθηκε ότι είναι ομόφωνα...

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Θα τοποθετηθούμε. Όχι, ελέγξτε ότι είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ωραία! Άρα είναι ομόφωνο ή θα τοποθετηθούν τα κόμματα εδώ;

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι ομόφωνο.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεν είναι ομόφωνο, λέει ο κ. Αγγελίδης.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Μα από την έκθεση δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πώς μπορεί...

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εμείς δηλώνουμε ότι δε θα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τώρα κυκλοφόρησε. Συγγνώμη, κύριε Αγγελίδη, τώρα κυκλοφόρησε.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Την έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τουλάχιστον...

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα πρέπει να ενημερωθούμε.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Η έκθεση λέει ότι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια κάποιες ομάδες. Εμείς... Δεν είναι ομόφωνο, ρε παιδιά!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Επειδή οι δικηγόροι έχουν κακό όνομα σ' αυτή την αίθουσα, μόνο και για την άποψη του κ. Κατσουρίδη, θα επιμείνω ότι χρειάζεται να γίνει τοποθέτηση. Εμείς λέμε ότι τασσόμαστε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κυρία Πρόεδρε, αφού θα πρέπει να τοποθετηθούμε και εμείς ως ΕΔΕΚ, ως αναγράφεται στην έκθεση, τοποθετούμαστε και εμείς υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, κύριε Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

(Γελώντας)

Επειδή πρόκειται για θέματα ασφάλειας του κράτους, και εμείς τοποθετούμαστε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κατσουρίδης ήθελε να τοποθετηθεί;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

(Γελώντας)

Όχι. Εγώ είπα ότι είναι ομόφωνο. Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα είναι ομόφωνο.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού €443.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Ίδρυση θέσεων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το δεύτερο θέμα είναι «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Ιωνάς Νικολάου	Φειδίας Σαρίκας
Χρήστος Στυλιανίδης	Γιώργος Περδίκης
Νεόφυτος Κωνσταντίνου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε αυθημερόν τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκαν επείγοντες. Στη σχετική συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 51 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμών, ώστε οι πρόνοιές τους να εφαρμόζονται και στις εκλογές για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς προβλέπονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς:

1. Διευρύνεται ο ορισμός του όρου “εκλογές”, ώστε να περιληφθούν σ’ αυτόν και οι εκλογές για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
2. Διευρύνεται ο ορισμός του όρου “προεκλογική περίοδος”, ώστε να περιληφθεί σ’ αυτόν και η αντίστοιχη χρονική περίοδος που προηγείται των εκλογών για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
3. Διευρύνεται ο ορισμός του όρου “υποψήφιος”, ώστε να περιληφθούν σ’ αυτόν και τα πρόσωπα τα οποία υποβάλλουν υποψηφιότητα για το αξίωμα του

μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

4. Τροποποιείται η διάταξη τους σύμφωνα με την οποία οι σταθμοί υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι η πρόσκληση και η συμμετοχή υποψηφίων βουλευτών σε κάθε είδους εκπομπές, στο πλαίσιο της ίδιας εκλογικής περιφέρειας, πραγματοποιείται βάσει της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ τους και χωρίς αποκλεισμούς, ώστε η εν λόγω διάταξη να εφαρμόζεται και για τους υποψηφίους ευρωβουλευτές.
5. Τροποποιείται η διάταξη που αφορά τον κώδικα δεοντολογίας και το πρόγραμμα κάλυψης των δραστηριοτήτων και άλλων εκδηλώσεων των υποψηφίων, των κομμάτων και των εκπροσώπων τους για την προεκλογική περίοδο, που, σύμφωνα με τις διατάξεις των ισχυόντων κανονισμών, καταρτίζονται με τη συμμετοχή των κομμάτων ή των εκπροσώπων τους στην περίπτωση βουλευτικών, δημοτικών ή κοινοτικών εκλογών ή με τη συμμετοχή των υποψηφίων ή των εκπροσώπων τους στην περίπτωση των προεδρικών εκλογών. Με την προτεινόμενη τροποποίηση ο υπό αναφορά κώδικας και τα υπό αναφορά προγράμματα θα καταρτίζονται και στην περίπτωση των εκλογών για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τη συμμετοχή των κομμάτων ή των εκπροσώπων τους.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε πως οι προτεινόμενες με τους υπό συζήτηση κανονισμούς τροποποιήσεις κρίθηκαν αναγκαίες, ώστε οι πρόνοιες των υπό τροποποίηση βασικών κανονισμών να εφαρμόζονται και στην περίπτωση των ευρωεκλογών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Μπαίνουμε στο Τρίτο Κεφάλαιο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.536, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο στην αγορά κρατικών αυτοκινήτων η κυβέρνηση λαμβάνει υπόψη της την κατανάλωση καυσίμων και τις εκπομπές ρύπων και κατά πόσο δίνεται προτεραιότητα σε αυτοκίνητα φιλικά προς το περιβάλλον (π.χ. υβριδικά, ηλεκτρικά).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.537, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι σε αρκετές περιοχές όπου υπήρχαν διενέξεις και συγκρούσεις και όπου ο λαός κλήθηκε με την άσκηση του δικαιώματος της

αυτοδιάθεσης να εγκρίνει λύση που προήλθε από διαπραγματεύσεις για τέτοιας μορφής προβλήματα δεν επιτρέπεται σε εποίκους να συμμετάσχουν σε δημοψηφίσματα.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Δυτικής Σαχάρας, που συχνά αναφέρεται σε σχέση με την Κύπρο. Πρόσφατα πληροφορήθηκα ότι ούτε στην περίπτωση της διευθέτησης της υπόθεσης στο Ανατολικό Τιμόρ επιτράπηκε στους εποίκους να λάβουν μέρος στο δημοψήφισμα. Λέγεται μάλιστα ότι στη διαπραγματευτική διαδικασία στο Ανατολικό Τιμόρ ήταν εμπλεγμένος και ο Αυστραλός Ειδικός Αντιπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο κ. Αλεξάντερ Ντάουνερ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έγιναν σχετικές μελέτες γύρω από το θέμα αυτό και, εάν όντως οι έποικοι δε συμμετείχαν σε δημοψηφίσματα, να μας εξηγήσει ποια θα είναι η θέση της κυπριακής κυβέρνησης σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας στις διαπραγματεύσεις και δημοψηφίσματος στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.538, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο η εκτελεστική εξουσία προτίθεται να ετοιμάσει τους κανονισμούς που προβλέπονται από τον περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) Νόμο του 2007 και, αν ναι, πότε αυτοί θα κατατεθούν στη Βουλή, καθώς και για τους λόγους για τους οποίους δεν έχουν ετοιμαστεί μέχρι σήμερα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.539, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το άρθρο 304 του Ποινικού Κώδικα ποινικοποιεί την άσκηση μαγείας, μαγγανείας, γοητείας και εξορκισμού, καθώς και την πρόβλεψη της τύχης με κέρδος ή αμοιβή. Την ίδια ώρα ο γραπτός τύπος (εφημερίδες και περιοδικά) κατακλύζονται από σχετικές διαφημίσεις που παρακινούν τους πολίτες να προσφεύγουν σε άτομα που με την επίκληση “ειδικών” ικανοτήτων μπορούν να προβλέψουν το μέλλον, την πορεία των σχέσεων κ.ο.κ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πόσες καταγγελίες έχουν γίνει αναφορικά με τα πιο πάνω αδικήματα;
2. Πώς αντιμετωπίζεται το φαινόμενο της διαφήμισης ενέργειας που αποτελεί ποινικό αδίκημα;
3. Ποια μέτρα λαμβάνονται για την προστασία του κοινού από ανάλογες ανεύθυνες συμπεριφορές;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.540, ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μελισσοκόμων έχει εισηγηθεί τη δημιουργία μελισσοκομικού θεματικού πάρκου σε περιοχή παρά το κτηνιατρείο Αθαλάσσας.

Στο πάρκο αυτό θα μπορούν να γίνονται ερευνητικά προγράμματα, πρακτικές εκπαιδεύσεις κ.λπ. Επίσης, στο πάρκο μπορεί να λειτουργήσει μελισσοκομικό σχολείο, οργανωμένη παραγωγή βασίλισσας μελισσών και να γίνονται επισκέψεις από μαθητές, ερευνητές και κοινό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν η κυβέρνηση συμφωνεί και υποστηρίζει το αίτημα για δημιουργία μελισσοκομικού θεματικού πάρκου στην Αθαλάσσα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.541, ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με ποιους τρόπους προτίθεται το υπουργείο του να ενισχύσει τις προσπάθειες, το ρόλο και την παρουσία του Σώματος Κυπρίων Οδηγών. Σημειώνεται ότι ο οδηγισμός λειτουργεί στην Κύπρο από το 1912 με αξιοθαύμαστη προσφορά και ιστορία.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.542, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.542 και ημερ. 13.6.2008 του Βουλευτή εκλογικής Περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.542 και ημερομηνία 23 Ιουνίου, 2008 και σας πληροφορώ ότι το συγκεκριμένο θέμα αφορά την δεξαμενή λυμάτων της Κοινότητας Χολετριών που βρίσκεται στα διοικητικά όρια της Κοινότητας Μαμωνιών.

2. Ο υφιστάμενος τρόπος επεξεργασίας λυμάτων στην Κοινότητα Χολετριών δημιουργεί πολλά προβλήματα και γι' αυτό το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει εισηγηθεί την κατασκευή σταθμού Τριτοβάθμιας Επεξεργασίας προκατασκευασμένου ή άλλων τύπου. Το νερό που θα παράγεται από τον προτεινόμενο βιολογικό σταθμό, που υπολογίζεται σε 25-50 κυβικά μέτρα την ημέρα, θα χρησιμοποιείται για άρδευση. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων αναμένει τις απόψεις του Διευθυντή Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και του Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, για την περαιτέρω προώθηση του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.029, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.029, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.029 ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η προώθηση του αυτοκινητοδρόμου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου βρίσκεται στο στάδιο της ετοιμασίας κατασκευαστικών σχεδίων από ιδιώτες μελετητές. Η μελέτη άρχισε στις 15.5.2008 με διάρκεια 18 μήνες.
- 2) Η έναρξη του έργου τοποθετείται γύρω στο 2011 νοουμένου ότι δεν παρουσιαστούν καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των σχεδίων και στη διαδικασία απαλλοτριώσεων που θα ακολουθήσει και εφ' όσον εγκριθούν οι αναγκαίες πιστώσεις στους αντίστοιχους επόμενους προϋπολογισμούς του έργου.

- 3) Η επίστευση του έργου δεν είναι δυνατή λόγω του ότι οι διαδικασίες που απαιτούνται είναι χρονοβόρες και δεν μπορούν να συντομευθούν.
- 4) Απολογούμαστε για την καθυστέρηση στην απάντησή μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.105, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.105 ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.105 και ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 2008, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το αίτημα της κοινότητας Χόλη για ανέγερση νέας υδατοδεξαμενής άρδευσης του Αρδευτικού Τμήματος "Αργάκι του Γρουσού" σε πιο ψηλό σημείο για βελτίωση της πίεσης του αρδευτικού δικτύου συζητήθηκε σε περιφερειακή σύσκεψη στις 20 Νοεμβρίου 2008.

Η κοινότητα δεσμεύτηκε όπως εξεύρει και εξασφαλίσει χώρο για τη νέα υδατοδεξαμενή, αναλάβει το κόστος κατασκευής της και ότι δεν θα ζητήσει προς το παρόν επέκταση της αρδευόμενης έκτασης.

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα παρέχει κάθε δυνατή τεχνική βοήθεια για περαιτέρω προώθηση του αιτήματος του Αρδευτικού Τμήματος.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.187, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.187, ημερομηνίας 17.11.2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.187, ημερομηνίας 24.11.2008 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι κατόπιν έρευνας διαπιστώθηκε ότι εντός τμήματος του κρατικού τεμαχίου με αρ. 679, Φ/Σχ. 29/33 στην Κοινότητα Παλαιομετόχου, υφίσταται και λειτουργεί Σκοπευτήριο για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας από την αρμόδια Αρχή (Έπαρχος Λευκωσίας). Εντός του υπό αναφορά τεμαχίου έχουν ανεγερθεί αυθαίρετα καφεστιατόριο, αποθήκη για φυσίγγια, αποθήκη για τη λειτουργία του καφεστιατορίου και περίφραξη περιμετρικά του τεμαχίου, η οποία καλύπτει έκταση 260 τ.μ. περίπου. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Παλαιομετόχου υπέβαλε αίτηση στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για εκμίσθωση του επηρεαζόμενου τμήματος του κρατικού τεμαχίου. Με πρόσφατη Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 02.02.2009 η εν λόγω κρατική γη εκμισθώθηκε στον ΚΟΑ με δικαίωμα υπεκμίσθωσης στο Κοινοτικό Συμβούλιο για τη δημιουργία αίθουσας πολλαπλής χρήσης, σκοπευτηρίου και κοινοτικού πάρκου, για αρχική περίοδο 33 χρόνων. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας αναφέρει ότι παρακολουθεί το όλο θέμα και θα απαιτήσει την εξασφάλιση των αναγκαίων αδειών (πολεοδομικής και άδειας οικοδομής) από το Σωματείο, μετά την υπογραφή της σχετικής Σύμβασης Μίσθωσης.

2. Ενόψει των πιο πάνω δόθηκαν οδηγίες στον Έπαρχο Λευκωσίας όπως προβεί στη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για άρση της παρανομίας.
3. Είμαι στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις/πληροφορίες τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.238, ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.238, ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα, σε συνέχεια της ταυτάριθμής μας επιστολής, με ημερομηνία 7.1.2009 και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- A) Η Κυπριακή Εκπαιδευτική Αποστολή (Κ.Ε.Α.) Μεγάλης Βρετανίας, αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, αφού συνιστά τον κύριο φορέα μέσω του οποίου το Υπουργείο προωθεί τη συντήρηση και την καλλιέργεια της εθνικής, θρησκευτικής, πολιτιστικής και γλωσσικής ταυτότητας των παιδιών αλλά και του συνόλου των αποδήμων μας στη Μεγάλη Βρετανία. Η Κ.Ε.Α. ιδρύθηκε το 1977, κατόπιν απόφασης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου. Η παρεχόμενη εκπαίδευση καλύπτει Ελληνική Γλώσσα, Ελληνική Ιστορία, Θρησκευτικά, Γεωγραφία, Μουσική, Χορό και Ελληνικό Πολιτισμό καθώς και Ελληνικά σε ανώτερο επίπεδο. (GCSE και Α' Level).
2. Σήμερα λειτουργούν στη Μεγάλη Βρετανία 81 Παροικιακά Σχολεία. Κάποια σχολεία στεγάζονται σε κτίρια της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας και άλλα σε αγγλικά σχολικά κτίρια. Εντός Λονδίνου λειτουργούν 44 σχολεία. Τα Παροικιακά Σχολεία λειτουργούν κατά τις απογευματινές ώρες, ενώ το Σάββατο λειτουργούν πρωί και απόγευμα. Η Κ.Ε.Α. απαρτίζεται από ένα επιθεωρητή/προϊστάμενο και από αποσπασμένους δασκάλους. Με βάση την τελευταία Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο αριθμός των αποσπασμένων δασκάλων ανέρχεται στους 37. Η Κ.Ε.Α. συμπληρώνεται και από αριθμό ωρομίσθιων δασκάλων, οι οποίοι φέτος ανήλθαν στους 95-100.
3. Η Κ.Ε.Α., ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, συνεργάζεται στενά και αρμονικά με όλους τους εκπαιδευτικούς φορείς της Παροικίας, που είναι:
  - i. Το Κεντρικό Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (Κ.Ε.Σ.), στο οποίο υπάγονται τα εκκλησιαστικά σχολεία.
  - ii. Η Ομοσπονδία Εκπαιδευτικών Συλλόγων Ελλήνων Κυπρίων Αγγλίας (Ο.Ε.Σ.Ε.Κ.Α.). Στην Ομοσπονδία αυτή υπάγονται τα σχολεία που ανήκουν στο ΣΕΓ (Σύλλογος Ελλήνων Γονέων), τα οποία ανήκουν στο Σ.Β.Λ. (Σύνδεσμος Βορείου Λονδίνου) και άλλα σχολεία που επέλεξαν να λειτουργούν μέσα στην Ομοσπονδία.
  - iii. Τα Ανεξάρτητα Ελληνικά Σχολεία Αγγλίας (Α.Ε.Σ.Α.).
  - iv. Τα Ανεξάρτητα Ελληνικά Σχολεία Λονδίνου (Α.Ε.Σ.Λ.).
4. Όλοι οι πιο πάνω φορείς πλην των Α.Ε.Σ.Λ. έχουν ενταχθεί στον Ενιαίο Φορέα Ελληνικής Παροικιακής Εκπαίδευσης (Ε.Φ.Ε.Π.Ε.) και λειτουργούν με βάση κοινό πρόγραμμα και κοινούς κανονισμούς. Ο Ε.Φ.Ε.Π.Ε. έχει το συντονισμό

των ενεργειών των εκπαιδευτικών φορέων της Παροικιακής Εκπαίδευσης και αποτελεί τον κεντρικό φορέα. Πρόεδρος του Ε.Φ.Ε.Π.Ε. είναι ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας.

5. Η Κ.Ε.Α. συνεργάζεται στενά και με φορείς της Παροικίας που δεν έχουν ως αντικείμενό τους την εκπαίδευση, όπως η Κυπριακή Ύπατη Αρμοστεία, ο Ελληνικός Ραδιοσταθμός Λονδίνου (LGR), η Κυπριακή Ομοσπονδία, η Κυπριακή Αδελφότητα, η Ιερά Αρχιεπισκοπή και οι Επισκοπές της και άλλοι παράγοντες, που δραστηριοποιούνται στην Παροικία.

Στενή συνεργασία υπάρχει επίσης μεταξύ της Κ.Ε.Α. και της Ε.Ε.Α. (Ελληνική Εκπαιδευτική Αποστολή) και γενικά με την Ελληνική Πρεσβεία.

6. Έργο της Κ.Ε.Α.:

- v. Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
- vi. Παραγωγή και διανομή διδακτικού υλικού
- vii. Ετοιμασία και παρουσίαση ενδοσχολικών γιορτών
- viii. Παραγωγή ραδιοφωνικών εκπομπών
- ix. Ανάπτυξη και βελτίωση του αναλυτικού προγράμματος

7. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αποστέλλει κάθε χρόνο στα Παροικιακά Σχολεία του Ηνωμένου Βασιλείου βιβλία και άλλο εκπαιδευτικό υλικό. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού είναι πρόθυμο, μετά από υποβολή γραπτού αιτήματος από τους ενδιαφερόμενους, να αποστείλει σε όλα τα ελληνικά σχολεία και φορείς των απανταχού ομογενών βιβλία και άλλο εκπαιδευτικό υλικό, που κρίνονται χρήσιμα για την καλλιέργεια της εθνικής, πολιτιστικής και γλωσσικής ταυτότητας των αποδήμων μας.

8. Γίνεται συνεχής προσπάθεια για επιμόρφωση του προσωπικού των Παροικιακών Σχολείων, ώστε να κινούνται μέσα στα πλαίσια των απαιτήσεων της σύγχρονης κοινωνίας στην Παροικία.

- Β) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραχωρεί τις υπηρεσίες δύο δασκάλων για τη διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας στα Ελληνορθόδοξα Σχολεία του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Οι δάσκαλοι που τοποθετούνται στα Ελληνορθόδοξα Σχολεία του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων συνεργάζονται στενά με την Κυπριακή Πρεσβεία στο Τελ Αβίβ και το Ελληνικό Προξενείο στα Ιεροσόλυμα, συμμετέχουν ενεργά στις εκδηλώσεις του Γενικού Προξενείου Ελλάδος, βοηθούν στη διδασκαλία και εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας στο Σύνδεσμο Ελληνίδων της Ραμάλλας, μεταδίδουν στους μαθητές των σχολείων τους τις αλήθειες της χριστιανικής θρησκείας, την πολιτιστική κληρονομιά της Κύπρου και της Ελλάδας, τη ζωή, την ιστορία και τις παραδόσεις των δύο χωρών και γενικά προσπαθούν ώστε οι μαθητές των σχολείων να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στην Ελλάδα και την Κύπρο και ιδιαίτερα να γνωρίσουν και να κατανοήσουν το κυπριακό πρόβλημα.

- Γ) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αποσπά ένα εκπαιδευτικό Μέσης Εκπαίδευσης στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία της Κύπρου (Ιερά Μονή Κύκκου), για να σταλεί στην Εξαρχία του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στη Μόσχα και στην Οδησό και παραχωρεί τις υπηρεσίες ενός εκπαιδευτικού Μέσης Εκπαίδευσης στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία της Κύπρου, για εξυπηρέτηση των αναγκών του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας (Καθήκοντα

Διευθυντή Εκκλησιαστικής Σχολής Κένυας “Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ”).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.270, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.270 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου αναφορικά με τους σχεδιασμούς και τα χρονοδιαγράμματα που υπάρχουν για υπογειοποίηση των γραμμών ψηλής τάσης της ΑΗΚ

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.270 ημερομηνίας 15.1.2009, σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Για το θέμα της υπογειοποίησης/μετακίνησης των εναέριων γραμμών μεταφοράς, η ΑΗΚ έχει ετοιμάσει, τον Ιούλιο του 2008, σχετικό εγχειρίδιο με τίτλο: “Πολιτική Υπογειοποίησης/Μετακίνησης των Εναέριων Γραμμών Μεταφοράς”. Στο εγχειρίδιο περιγράφεται, μεταξύ άλλων:
  - Η πολιτική εγκαθίδρυσης του εναέριου δικτύου μεταφοράς.
  - Το θέμα των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων λόγω των εναέριων γραμμών μεταφοράς και της τυχόν αρνητικής επίδρασής των στην υγεία.
  - Τα σοβαρά τεχνικά προβλήματα των υπογειοποιήσεων στη λειτουργία του δικτύου της ΑΗΚ.
  - Η πολιτική και οι προϋποθέσεις για εξέταση και προώθηση αιτήσεων που αφορούν υπογειοποίηση/μετακίνηση εναέριων γραμμών μεταφοράς.
  - Οι ρόλοι και οι ευθύνες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και της Ρυθμιστικής Ενέργειας Κύπρου.

Επισυνάπτεται αντίγραφο του πιο πάνω εγχειριδίου για ενημέρωση.

- 2) Σύμφωνα με τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003 (Ν.122(Ι)/2003) αποκλειστικά υπεύθυνος για την ανάπτυξη και λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς είναι ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ).
Ο ΔΣΜ ετοιμάζει δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς που αποσκοπεί στη διασφάλιση της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και το οποίο επιπρόσθετα συμπεριλαμβάνει τα έργα που διαλαμβάνουν μετακίνηση, αποξήλωση ή υπογειοποίηση εναέριων γραμμών μεταφοράς.
- 3) Πολιτική του Υπουργείου μας και της ΑΗΚ είναι ο διάλογος με τις Κοινότητες που επηρεάζονται από τις εναέριες γραμμές μεταφοράς, με σκοπό πάντοτε την εξεύρεση των καλύτερων δυνατών λύσεων για επίλυση δικαιολογημένων προβλημάτων.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.278, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.278, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου με αρ. φακ. 23.06.009.03.278 και ημερ. 12/01/09, σας ενημερώνω με βάση τη σχετική συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) ότι η μείωση του ποσού κατά €120.860,00 δεν είχε κανένα σκοπό να υποβαθμιστούν τα έργα στο Κοινοτικό Κέντρο Λάρνακας. Η μείωση οφείλεται καθαρά σε τεχνικούς λόγους και συγκεκριμένα στο γεγονός ότι δεν είχαν προχωρήσει οι διαδικασίες μέσα στο υφιστάμενο χρονοδιάγραμμα. Ανεξάρτητα του πιο πάνω το ποσό της μείωσης έχει ενταχθεί στο νέο προϋπολογισμό του ΚΟΑ για το 2009.

2. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση. Απολογούμαστε για την καθυστέρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.280, ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, με αρ. 23.06.009.03.280, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολή σας ημερ. 19.1.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο Έπαρχος Λάρνακας λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η εν λόγω κατοικία κρίθηκε κατεδαφιστέα τόσο από τον Επαρχιακό Μηχανικό του Τμήματος Δημοσίων Έργων, όσο και από τον Τεχνικό του Γραφείου του, εισηγήθηκε όπως:
- (i) ακυρωθεί η έγκριση της παραχώρησης £5.000 για επιδιόρθωση της κατοικίας, εφόσον δεν τίθεται θέμα επιδιόρθωσής της και
  - (ii) θεωρηθεί ο αιτητής “κατ’ εξαίρεση” ως δικαιούχος του σχεδίου παραχώρησης οικονομικής βοήθειας για ανέγερση κατοικίας σε κυβερνητικό οικόπεδο σε μη απαλλοτριωθείσα Τ/Κ γη και να παραχωρηθεί σ’ αυτόν ποσό ύψους €22.210.
- (β) Οι πιο πάνω εισηγήσεις του Επαρχού Λάρνακας εγκρίθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών στις 8.4.2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.304 ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.304 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη, για την Μαρίνα Λάρνακας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.304 και ημερομηνία 23.1.2009, σχετικά με την ερώτηση του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γ. Περδίκη αναφορικά με την επιβολή πληρωμής ποσού σε ιδιωτική εταιρεία νεώλκησης στη Μαρίνα Λάρνακας, λόγω κακής διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και σας πληροφορώ ότι μετά

από ενδελεχή διερεύνηση του θέματος με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού έχω την πιο κάτω πληροφόρηση:

1. Η παροχή της υπηρεσίας ανέλκυσης/καθέλκυσης σκαφών στη Μαρίνα Λάρνακας αποτέλεσε αντικείμενο προκήρυξης Προσφορών από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού. Το 1997 έγινε η τελευταία προκήρυξη Προσφορών και η Προσφορά κατακυρώθηκε στο συνεταιρισμό C.N.C.P. Boat & Car Parks Ltd και Νίκος Αθηνοδώρου, με διάρκεια δύο χρόνια, δηλαδή από την 1/1/1998 έως τις 31/12/1999.
2. Με την κατακύρωση της νέας Προσφοράς και τη λήξη της προηγούμενης, δηλαδή στις 31/12/1997, προέκυψε πρόβλημα με τον συμβληθέντα με τον ΚΟΤ αδειούχο, ο οποίος, αν και ειδοποιήθηκε έγκαιρα από τον ΚΟΤ ότι την 31/12/1997 θα έπρεπε να εγκαταλείψει τη Μαρίνα, αυτός παρέλειψε να αποχωρήσει με το συνεργείο του από τη Μαρίνα και να παραδώσει ελεύθερη κατοχή τόσο της νηοδόχου, όσο και ενός υποστατικού εμβαδού 200 τ.μ., το οποίο του είχε παραχωρηθεί για την εξυπηρέτηση του συνεργείου ανέλκυσης/καθέλκυσης σκαφών.
3. Παρά το γεγονός ότι στους όρους των Προσφορών για την παραχώρηση άδειας χρήσης και εκμετάλλευσης της νηοδόχου (lifting dock) και την εγκατάσταση και λειτουργία συνεργείου ανέλκυσης/καθέλκυσης και στήριξης σκαφών στη Μαρίνα Λάρνακας, ανεφάρετο σαφώς ότι η εγκατάσταση και η λειτουργία του συνεργείου και η παραχώρηση άδειας τελούσε υπό την προϋπόθεση ότι ο ΚΟΤ θα ανακτήσει κατοχή της νηοδόχου όπως και του σχετικού υποστατικού από τον προηγούμενο αδειούχο, οι νέοι αδειούχοι από την 1/1/1998 εισήλθαν εντός του χώρου της Μαρίνας με το συνεργείο τους, με αποτέλεσμα να συγκρουστούν με τον προηγούμενο αδειούχο που εξακολουθούσε να βρίσκεται στη Μαρίνα.
4. Η κατάσταση που δημιουργήθηκε, προκάλεσε προβλήματα τόσο στον ΚΟΤ όσο και στον νέο επιτυχόντα Προσφοροδότη, στον οποίο ο ΚΟΤ, εκ των πραγμάτων αδυνατούσε να παραδώσει τη νηοδόχο και το υποστατικό και να εφαρμόσει και να εκτελέσει τους όρους της Προσφοράς που κατακυρώθηκε.
5. Συνέπεια των πιο πάνω ήταν η λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον του πρώην αδειούχου και η καταχώρηση της με αριθμό 65/98 αγωγής. Ταυτόχρονα με την αγωγή, ζητήθηκε με αίτηση (EX PARTE) και η έκδοση Διατάγματος Δικαστηρίου για την αποχώρησή του από τη Μαρίνα και την παράδοση της κατοχής τόσο του υποστατικού όσο και της νηοδόχου.
6. Παράλληλα με τα μέτρα που έλαβε ο ΚΟΤ, ο πρώην αδειούχος έλαβε κι αυτός μέτρα εναντίον του ΚΟΤ και καταχώρησε την αγωγή με αριθμό 1070/98, ζητώντας παράλληλα την έκδοση Δικαστικού Διατάγματος με το οποίο να του επιτρέπεται η είσοδος στη Μαρίνα με τους γερανούς του οπότε του ζητηθεί από ιδιοκτήτες σκαφών, για να τους παρέχει τις υπηρεσίες του.
7. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας αποδέχτηκε το αίτημα του πρώην αδειούχου και εξέδωσε το Διάταγμα, ενώ απέρριψε το αίτημα του ΚΟΤ για την έκδοση Διατάγματος για την εκδίωξη του από τη Μαρίνα Λάρνακας. Στη συνέχεια, και οι δύο αγωγές συνεχίστηκαν για εκδίκαση.
8. Επιπλέον, παρά την άρνηση του Δικαστηρίου για την έκδοση διατάγματος, ο ΚΟΤ με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, συμφωνούντος και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, προσπάθησε να απελευθερώσει τη νηοδόχο από την κατοχή του πρώην αδειούχου και την παράδοσή της στο νέο επιτυχόντα

- προσφοροδότη, με αποτέλεσμα ο πρώτος να προχωρήσει σε ποινική δίωξη υπαλλήλου του ΚΟΤ που ήταν τότε υπεύθυνος της Μαρίνας Λάρνακας.
9. Η ποινική δίωξη τερματίστηκε με παρέμβαση του Γενικού Εισαγγελέα ο οποίος καταχώρησε, μέσα στα πλαίσια των εξουσιών του, αίτηση αναστολής της ποινικής δίωξης του υπαλλήλου.
  10. Στη συνέχεια, με πρωτοβουλία του Νομικού Συμβούλου του ΚΟΤ, η αγωγή του Οργανισμού αποσύρθηκε και οι απαιτήσεις του Οργανισμού ενσωματώθηκαν στην αγωγή του πρώην αδειούχου υπό μορφή ανταπαίτησης.
  11. Η απόφαση του Δικαστηρίου εκδόθηκε στις 22/4/2005 και σύμφωνα με αυτή:
    - “(α) Αναγνωρίζεται μεν το δικαίωμα ο Οργανισμός να έχει κατοχή του χώρου της Μαρίνας και κατ’ επέκταση και της νηοδόχου και του υποστατικού, πλην όμως δεν προσφέρθηκε μαρτυρία ότι ο πρώην Αδειούχος βρίσκεται στο χώρο της Μαρίνας, και ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατό να εκδοθεί και στον Οργανισμό απόφαση για απομάκρυνση του ή την καταβολή αποζημιώσεων.
    - (β) Οι απαιτήσεις του πρώην Αδειούχου για αποζημιώσεις απερρίφθησαν, εκδόθηκε όμως απόφαση για επιστροφή από μέρους του Οργανισμού της εγγύησης με ανάλογους τόκους που υπήρχε κατατεθειμένη στον Οργανισμό από μέρους του.”
  12. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα και σε συνέχεια της απόφασης του Δικαστηρίου, με παρότρυνση του Νομικού Συμβούλου του ΚΟΤ, καταχωρήθηκε νέα αγωγή, με αριθμό 2051/05, εναντίον του πρώην αδειούχου απαιτώντας την απομάκρυνση του από τη Μαρίνα, καταβάλλοντας και τα μηνιαία μισθώματα τα οποία θα έπρεπε να είχε καταβάλει για τη χρήση της νηοδόχου και του υποστατικού που κατείχε.
  13. Η υπόθεση εκδικάστηκε στις 14/10/2008, είχε όμως την ίδια κατάληξη με την προηγούμενη. Δηλαδή, απορρίφθηκαν ξανά οι απαιτήσεις του ΚΟΤ και επιπλέον καταβλήθηκαν τα δικαστικά έξοδα. Ο δε πρώην Αδειούχος εξακολουθούσε να παραμένει εντός της Μαρίνας, μαζί με τους νέους Αδειούχους, οι οποίοι, λόγω της κατάστασης που δημιουργήθηκε, σταμάτησαν να καταβάλλουν το συμφωνηθέν μίσθωμα με το δικαιολογητικό ότι δεν μπορούσε να εφαρμοστεί η Συμφωνία και η Άδεια Χρήσης που τους παραχωρήθηκε.
  14. Ο Νομικός Σύμβουλος του ΚΟΤ, μετά και την πιο πάνω απόφαση του Δικαστηρίου, εισηγήθηκε ξανά την καταχώρηση νέας αγωγής, η οποία καταχωρήθηκε και εκκρεμεί.
  15. Ως συνέπεια των πιο πάνω, και με τη σύμφωνη γνώμη του Νομικού Συμβούλου του ΚΟΤ, ο Οργανισμός καταχώρησε την αγωγή με αριθμό 2241/06 εναντίον τους για τα μισθώματα τα οποία θα έπρεπε να καταβάλλουν δυνάμει της Συμφωνίας που υπογράφηκε. Η εκδίκαση της υπόθεσης συνεχίζεται στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας.
  16. Αποτέλεσμα των πιο πάνω διαδικασιών και των αποφάσεων του Δικαστηρίου ήταν η απώλεια, τουλάχιστον στο παρόν στάδιο, σημαντικών εσόδων του ΚΟΤ. Προς αντιμετώπιση της κατάστασης, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ διόρισε Ad Hoc Επιτροπή αποτελούμενη από Μέλη του Δ.Σ. και υπαλλήλους του ΚΟΤ, με στόχο την εξεύρεση λύσης στο όλο πρόβλημα με συμβιβασμό των υποθέσεων.

17. Κλείνοντας, σημειώνεται ότι το όλο θέμα της λειτουργίας της Μαρίνας Λάρνακας απασχολεί το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ, σε συνδυασμό με την κυβερνητική πολιτική που υλοποιείται για ανάθεση της αναβάθμισης και λειτουργίας του Λιμανιού και της Μαρίνας Λάρνακας σε Στρατηγικό Επενδυτή».

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.315 και 23.06.009.03.381, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009 και 20 Φεβρουαρίου 2009, αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερωτήσεις με αρ. 23.06.009.03.315 και 23.06.009.03.381 και ημερομηνίες 15.1.09 και 20.2.09 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Βελτίωση συμβολής του παλαιού δρόμου Τσάδας-Μεσόγης με τον κύριο δρόμο Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι έχει εξευρεθεί ικανοποιητική λύση, ύστερα από μελέτη του θέματος από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, για μετακίνηση της πρόσβασης σε άλλη θέση ούτως ώστε η συμβολή με τον κύριο δρόμο να είναι ασφαλής και να ικανοποιεί τα γεωμετρικά πρότυπα του Τμήματος.

Σε σύσκεψη που έγινε στις 7.4.09 το Κοινοτικό Συμβούλιο δήλωσε ότι αποδέχεται την πρόταση του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Ως εκ τούτου θα προωθηθούν οι αναγκαίες μελέτες και απαλλοτριώσεις και το έργο θα προταθεί στους επόμενους Προϋπολογισμούς του Τμήματος Δημοσίων Έργων για κατασκευή.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.363, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.363, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.363 και ημερ. 19.2.2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν προτίθεται, επί του παρόντος τουλάχιστον, να προβεί σε τροποποίηση των περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών του 1993 έως 2006.

2. Με την ευκαιρία όμως, να σας πληροφορήσω ότι προτιθέμεθα να αναθεωρήσουμε την εγκύκλιο του 2001 (ημερ. 15.2.2001, αντίγραφο εσωκλείεται) για την παραχώρηση αδειών για προσωπικούς ή οικογενειακούς λόγους με πλήρεις απολαβές που προβλέπεται στον Κανονισμό 3 των πιο πάνω αναφερόμενων Κανονισμών.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.382, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.382 και ημερ. 5/03/09 που αφορά ερώτηση που υποβλήθηκε από τον βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσο Μητσόπουλο και είχε ως θέμα την παραχώρηση ετήσιας κρατικής χορηγίας προς την Ένωση Συντακτών Κύπρου για σκοπούς συντήρησης του Μουσείου Τυπογραφίας και

Ιστορίας του Κυπριακού Τύπου, το οποίο στεγάζεται στον χώρο της Δημοσιογραφικής Εστίας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η Κυβέρνηση, μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών, παραχώρησε κατά καιρούς στην Ένωση Συντακτών Κύπρου (ΕΣΚ), ως κρατική χορηγία για την ανέγερση της Δημοσιογραφικής Εστίας και τη δημιουργία εντός της Εστίας, Μουσείου Τυπογραφίας και Ιστορίας του Κυπριακού Τύπου, ποσό ύψους €683.440 (£399.765) περίπου. Στο εν λόγω ποσό περιλαμβάνονται €341.720 (£200.000), ως χορηγία για την ανέγερση της Δημοσιογραφικής Εστίας (Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμούς 43.842 ημερ. 21.2.1996, 45.033 ημερ. 23.10.1996, 50.232 ημερ. 25.08.1999 και 56.990 ημερ. 18.12.2002), ποσό €281.518 (£164.765) για τη δημιουργία του Μουσείου Τυπογραφίας και Ιστορίας του Κυπριακού Τύπου, με την υπογραφή στις 28.5.2002 σχετικής συμφωνίας μεταξύ του Υπουργού Εσωτερικών και του Προέδρου της ΕΣΚ, καθώς και ποσό ύψους €42.715 (£25.000) για την κάλυψη των εξόδων μεταφοράς των μηχανημάτων των παλιών Τυπογραφιών Ζαβαλλή, στο εν λόγω Μουσείο. Στις 17/01/06 παραχωρήθηκε στην ΕΣΚ, μετά από αίτημα του Προέδρου της, επιπλέον ποσό ύψους €17.000 (£10.000) ως πρόσθετη οικονομική ενίσχυση για τη στήριξη της Δημοσιογραφικής Εστίας.
- (β) Επίσης, με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 24/10/07, παραχωρήθηκε στην ΕΣΚ ποσό ύψους €102.516 (£60.000), ήτοι €17.000 (£10.000) για τη συντήρηση του υπό αναφορά Μουσείου και €85.430 (£50.000) ως εφάπαξ χορηγία για την επέκταση της Δημοσιογραφικής Εστίας, με παράκληση του Υπουργού Οικονομικών για μη επαναφορά του θέματος στο μέλλον.
- (γ) Εντός του 2008 το Υπουργείο αυτό υπέβαλε εκ νέου αίτημα του Προέδρου της ΕΣΚ για παραχώρηση: (α) ετήσιας κρατικής χορηγίας ύψους €25.630 για τη συντήρηση και λειτουργία του Μουσείου Τυπογραφίας και Ιστορίας του Κυπριακού Τύπου και (β) €85.430 εφάπαξ ποσού για τη συμπλήρωση των εργασιών για την επέκταση της Δημοσιογραφικής Εστίας, χωρίς όμως αυτό να τύχει θετικής αντιμετώπισης από το Υπουργείο Οικονομικών.
- (δ) Στη συνέχεια και με αφορμή πρόσφατη συνάντηση που είχα με τον Πρόεδρο της Ένωσης Συντακτών, διαπίστωσα για ακόμα μια φορά ότι το έργο που επιτελείται μέσω της Δημοσιογραφικής Εστίας αλλά και του Μουσείου Τυπογραφίας και Ιστορίας του Κυπριακού Τύπου είναι μοναδικό για τα κυπριακά δεδομένα και έχει σημαντική συνεισφορά στα κοινωνικά και πολιτιστικά δρώμενα του τόπου, ζήτησα από τον Υπουργό Οικονομικών όπως επανεξετάσει την προαναφερόμενη θέση του, και εγκρίνει το αίτημα της Ένωσης Συντακτών.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.387, ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηγεωργίου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.387, ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηγεωργίου

Απαντώ στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.387, ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηγεωργίου και σας πληροφορώ ότι για τα επεισόδια που έλαβαν χώρα στην Αγγλική Σχολή σχηματίστηκε ποινικός φάκελος με στοιχεία Λ/ΤΑΕ/Σ.1323/06 και η

υπόθεση καταχωρήθηκε ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με αρ. υποθ. 344/07, εναντίον 14 προσώπων.

Το αποτέλεσμα της εκδίκασης έχει ως εξής:

1 ^{ος} κατηγορούμενος, 18 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
2 ^{ος} κατηγορούμενος, 155/6 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
3 ^{ος} κατηγορούμενος, 16½ ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
4 ^{ος} κατηγορούμενος, 16½ ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
5 ^{ος} κατηγορούμενος, 15 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
6 ^{ος} κατηγορούμενος, 16 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
7 ^{ος} κατηγορούμενος, 17 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 3 ετών.
8 ^{ος} κατηγορούμενος, 17 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
9 ^{ος} κατηγορούμενος, 17 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
10 ^{ος} κατηγορούμενος, 165/6 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
11 ^{ος} κατηγορούμενος, 16 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
12 ^{ος} κατηγορούμενος, 17 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 18 μηνών.
13 ^{ος} κατηγορούμενος, 18 ετών, μαθητής:	Τέθηκε υπό διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας για περίοδο 12 μηνών.
14 ^{ος} κατηγορούμενος, 165/6 ετών, μαθητής:	Αναστολή ποινικής δίωξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.388, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Αμμοχώστου, κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη με αρ. 23.06.009.03.388, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών, με επιστολή σας ημερ. 6.3.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στο χωριό Μοσφιλωτή δεν υποβλήθηκε αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων αυτοστέγασης. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος, αυτό θα διερευνηθεί.
- (β) Στο χωριό Κελλιά αξιολογήθηκε συγκεκριμένος χώρος ο οποίος κρίθηκε κατάλληλος για το διαχωρισμό 23 οικοπέδων αυτοστέγασης. Με βάση σχετικό προσχέδιο, προωθείται ο λεπτομερής σχεδιασμός του διαχωρισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.403, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.403 ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.403 και ημερομηνία 5 Μαρτίου 2009, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή κ. κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Θέμα Διαγωνισμού: Παροχή Υπηρεσιών για την εκπόνηση Μελέτης της Κεντρικής Μονάδας Επεξεργασίας Βιομηχανικών Λυμάτων της Βιομηχανικής Περιοχής Ύψωνα.

Αριθμός Διαγωνισμού: Τ.Α.Υ 86/2007

Ημερομηνία Προκήρυξης: 28/11/2008

Ημερομηνία λήξης Υποβολής Προσφορών: 19/1/2009

Διάρκεια Ισχύος Προσφοράς: 120 μέρες - 19/5/2009

Δύο προσφοροδότες είχαν υποβάλει προσφορά. Η Επιτροπή Αξιολόγησης υπέβαλε στο Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων στις 5/2/2009 την Έκθεση Αξιολόγησης η οποία κατέληγε στο συμπέρασμα ότι και οι δύο προσφορές αποκλείονται από το διαγωνισμό της Σύμβασης 87/2008, σύμφωνα με τον Κανονισμό 34(5)(β) της ΚΔΠ 201/2007.

Οι δύο προσφοροδότες είχαν ενημερωθεί στις 12/2/2009 για την ακύρωση του διαγωνισμού και τους ακριβείς λόγους, επειδή κανένας από τους προσφοροδότες δεν ανταποκρινόταν στους όρους και τις προδιαγραφές των εγγράφων του διαγωνισμού.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.408, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.408 και ημερομηνία 5 Μαρτίου 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου με θέμα τη μείωση των τελών προσγείωσης και άλλων τελών που καταβάλλουν οι αεροπορικές εταιρείες

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 23.06.009.03.408, ημερομηνίας 5.3.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Βάσει Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης στην Κύπρο, η Κυβέρνηση αποφάσισε τη μείωση των τελών προσγείωσης και άλλων τελών που καταβάλλουν οι αεροπορικές εταιρείες για την περίοδο από 1.5.2009 μέχρι 30.4.2010.
- (β) Για την εφαρμογή των πιο πάνω υιοθετήθηκε εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών, για μείωση των τελών προσγείωσης κατά 25% (αναμενόμενο κόστος €3.25 εκ.) και την παραχώρηση ποσού €4 προς τις αεροπορικές εταιρείες για κάθε επιβάτη που θα μεταφέρουν στην Κύπρο (αναμενόμενο κόστος €12.75 εκ.).»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.409, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.409 ημερομηνίας 11/03/2009 του Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.409, ημερ. 11/03/2009, που αφορά το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι διατιμήσεις της ΑΗΚ διέπονται από σχετική νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας και η ΑΗΚ, διαμέσου των διατιμήσεων, ανακτά τα εύλογα έξοδά της, μαζί με λογική απόδοση του χρησιμοποιηθέντος κεφαλαίου. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, οι διατιμήσεις και χρεώσεις για κάθε καταναλωτή πρέπει να αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής και δεν θα πρέπει να οδηγούν σε δυσμενή διάκριση μεταξύ των καταναλωτών. Μείωση των τιμολογιακών επιβαρύνσεων σε μερίδα καταναλωτών ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μετακύληση της διαφοράς σε άλλους καταναλωτές ώστε ο ισολογισμός εσόδων/εξόδων της ΑΗΚ να διατηρείται.

Επίσης, οποιαδήποτε επιχορήγηση ομάδας καταναλωτών θεωρείται ως κρατική χορηγία και πρέπει να τύχει σχετικής έγκρισης.

Το θέμα που αναφέρετε στην επιστολή σας εξετάζεται μαζί με άλλα παρόμοια αιτήματα από την ΡΑΕΚ, γι' αυτό θα επανέλθω για ενημέρωσή σας μόλις υπάρξουν συγκεκριμένες εξελίξεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.414, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.414, ημερομηνίας 5.3.09, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου.
Προσφοροδότηση μικρών Έργων στην Επαρχία Λάρνακας κυρίως για εργολάβους Δ' και Ε' τάξης

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στα πλαίσια της αναζωογόνησης της οικονομίας το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων θα παραχωρήσει ποσό κυμαινόμενο μεταξύ 10.000 Ευρώ και 30.000 Ευρώ σε κάθε Κοινότητα της Επαρχίας Λάρνακας για εκτέλεση μικρών βελτιωτικών έργων από τις ίδιες τις Κοινότητες με δικές τους προσφορές.
2. Επιπλέον το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει διαθέσει ποσό 650.000 Ευρώ για εκτέλεση άλλων μικρών οδικών έργων και ποσό ύψους 1,5 εκ. για εργασίες συνήθους συντήρησης του οδικού δικτύου που θα εκτελεστούν με αυτεπιστασία και μικρές προσφορές.
3. Στον Τομέα Οικοδομικών Έργων έχει γίνει έναρξη εργασιών τον Μάρτιο του 2009 για τον Πυροσβεστικό σταθμό Ορόκλινης έναντι δαπάνης 529.000 Ευρώ + Φ.Π.Α., ενώ βρίσκεται σε διαδικασία προσφορών το κτίριο της Μονάδας Αεροπορικών Επιχειρήσεων της Αστυνομίας Λάρνακας έναντι δαπάνης 11 εκ. Ευρώ περίπου.
4. Μέσα στο 2^ο εξάμηνο του 2009 αναμένεται η ζήτηση προσφορών για την αποκατάσταση της παλαιάς Οθωμανικής Τράπεζας έναντι δαπάνης 1,6 εκ. Ευρώ περίπου. Επίσης μέσα στο Φθινόπωρο του 2009 αναμένεται να ζητηθούν προσφορές για σημαντικά πολεοδομικά έργα όπως οι Λεωφόροι Βάπτενας και Μακαρίου του Γ' στην Ορμήδεια και η Λεωφόρος Φανερωμένης στην Λάρνακα συνολικής δαπάνης 12 εκ. Ευρώ περίπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.427, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερ. 23.06.009.03.427 ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2009 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα, σε συνέχεια της επιστολής σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.427 ημερομηνίας 17 Μαρτίου 2009 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα αναφορικά με το ερώτημα (5) που αφορά το Υπουργείο τούτο:

- (α) Ο πλησιέστερος Πυροσβεστικός Σταθμός από την αναφερόμενη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα (Άγιος Σιλάς) είναι ο Πυροσβεστικός Σταθμός "3" Λεμεσού, ο οποίος απέχει περίπου 10 χιλιόμετρα και ο χρόνος ανταπόκρισης των πυροσβεστικών οχημάτων προς την υπό αναφορά Βιομηχανική Περιοχή κυμαίνεται μεταξύ 10-12 λεπτών.
- (β) Είναι κατανοητό ότι στην υπό αναφορά Βιομηχανική Περιοχή χρησιμοποιούνται εύφλεκτα ή επικίνδυνα χημικά υλικά, όμως δεν ενδείκνυται η δημιουργία Πυροσβεστικού Σταθμού στην αναφερόμενη περιοχή.
- (γ) Ως εκ τούτου, μέσα στα πλαίσια ενίσχυσης των Πυροσβεστικών Σταθμών για βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους, θα προωθηθεί και η ενίσχυση με επιπρόσθετο ανθρώπινο δυναμικό του υπό αναφορά πλησιέστερου Πυροσβεστικού Σταθμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.434, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.434 και ημερ. 16.3.2009, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρήστου Στυλιανίδη, σχετικά με το θέμα των ευρωζωνικών υπηρεσιών και του ψηφιακού χάσματος

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.434 και ημερ. 23.3.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (1) Ευρύτερος στόχος της Κοινωνίας της Πληροφορίας είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών μέσω της δυνατότητας χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) από όλους τους πολίτες. Οι ΤΠΕ είναι το μέσο που θα βοηθήσει στη βελτίωση της παραγωγικότητας στην εργασία, στην προώθηση του ανταγωνισμού, στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στο εμπόριο κτλ.
- (2) Η ανάγκη για παροχή ευρυζωνικού δικτύου υψηλών ταχυτήτων, το οποίο να επιτρέπει την γρήγορη ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων είναι υψίστης σημασίας για την ανάπτυξη της κοινωνίας και της οικονομίας. Στη σημερινή εποχή τα δίκτυα αυτά θεωρούνται εξίσου σημαντικά όπως είναι τα δίκτυα μεταφοράς, ενέργειας και νερού. Η πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα υψηλών ταχυτήτων παρέχει τη βάση για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών/εφαρμογών, όπως για παράδειγμα e-health, e-government, e-learning, e-inclusion, e-commerce και e-business. Οι ευρυζωνικές συνδέσεις επιταχύνουν τη μεταφορά της γνώσης και ανοίγουν το δρόμο για ανάπτυξη μεγαλύτερης ποικιλίας περιεχομένου, εικόνας και ήχου.
- (3) Προϋπόθεση της επίτευξης του ευρύτερου στόχου είναι η γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος, το οποίο έχει τρεις κύριες συνιστώσες, το γεωγραφικό διαχωρισμό (οι αγροτικές περιοχές βρίσκονται σε δυσμένεια), τον ψηφιακό αναλφαβητισμό και το οικονομικό χάσμα. Η ανάπτυξη ευρυζωνικής υποδομής αποτελεί την βασικότερη προϋπόθεση για να έχουν ευρυζωνική πρόσβαση οι αγροτικές και υπο-εξυπηρετούμενες περιοχές.
- (4) Στην Κύπρο, η ευρυζωνική κάλυψη των αγροτικών περιοχών βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα, ως εκ τούτου, άμεσος στόχος μας είναι η επέκταση των ευρυζωνικών δικτύων σε όλη την Κυπριακή Δημοκρατία καλύπτοντας με ευρυζωνικά δίκτυα το 100% της Κύπρου. Σήμερα υπάρχουν στην Κύπρο 153 κοινότητες (από σύνολο 354 κοινοτήτων) που δεν καλύπτονται από τα υφιστάμενα ευρυζωνικά δίκτυα. Στις 25 από αυτές λειτουργούν δημοτικά σχολεία ενώ στις υπόλοιπες 128 δεν λειτουργεί κανένα σχολείο.
- (5) Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, αφότου του ανατέθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο η αρμοδιότητα για την ανάπτυξη και υλοποίηση στρατηγικής με σκοπό την προώθηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας στην Κύπρο, αποφάσισε σε πρώτο στάδιο, και ως άμεσο μέτρο για την επίτευξη καθολικής ευρυζωνικής κάλυψης της Κύπρου, να δώσει δυνατότητα δορυφορικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο στις 153 κοινότητες, αξιοποιώντας την αντιπαροχή των υπηρεσιών που προνοείται στη Συμφωνία μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της εταιρείας Hellas-Sat Consortium Ltd. Σύμφωνα με σχέδιο που έχει καταρτιστεί, οι κοινότητες αυτές θα καλυφθούν μέσω του δορυφόρου Hellas-Sat-2. Για κάθε μια από τις κοινότητες αυτές θα γίνει ειδικός σχεδιασμός επίγειου ασύρματου δικτύου, το οποίο θα διασυνδέεται με ένα ή περισσότερους επίγειους δορυφορικούς σταθμούς και θα παρέχεται δυνατότητα δωρεάν πρόσβασης από οποιοδήποτε σημείο της κοινότητας σε όσους βρίσκονται στον γεωγραφικό χώρο κάθε κοινότητας. Ο αριθμός των επίγειων δορυφορικών σταθμών που θα εγκατασταθούν σε κάθε κοινότητα θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των δυνητικών χρηστών κάθε κοινότητας, ώστε να εξασφαλίζεται ικανοποιητική υπηρεσία (5-6 ταυτόχρονοι χρήστες για κάθε δορυφορική σύνδεση 1Mbps). Αναμένεται ότι η παροχή

δορυφορικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο στις 25 κοινότητες που διαθέτουν δημοτικό σχολείο θα γίνει πριν τη νέα σχολική χρονιά και στις υπόλοιπες 128 κοινότητες θα γίνει πριν το τέλος του έτους 2009.

- (6) Απώτερος στόχος μας, όμως, είναι η παροχή ευρυζωνικής κάλυψης στις κοινότητες αυτές μέσω ευρυζωνικών δικτύων υψηλών ταχυτήτων που να βασίζονται σε σταθερή υποδομή και ο χρήσης να έχει πρόσβαση όχι μόνο στο Διαδίκτυο αλλά και σε άλλες εφαρμογές και υπηρεσίες. Οι εν λόγω κοινότητες κρίνεται ότι δεν είναι οικονομικά συμφέρουσες από πλευράς επιχειρηματικής δραστηριότητας και για αυτό οι δυνάμεις της αγοράς από μόνες τους έχουν αποτύχει να τις καλύψουν, ως εκ τούτου, το κράτος πρέπει να παρέμβει. Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει σκοπό να χρησιμοποιήσει μέρος ή το σύνολο του κονδυλίου που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) για στήριξη των αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για την ανάπτυξη ευρυζωνικού δικτύου στις αγροτικές περιοχές. Στην Κυπριακή Δημοκρατία, στα πλαίσια του εν λόγω Ευρωπαϊκού Σχεδίου, θα διατεθεί ποσό συνολικού ύψους €2,04 εκατ. μέσω των κονδυλίων αγροτικής ανάπτυξης, για ευρυζωνική κάλυψη των αγροτικών περιοχών, καθώς και για νέες προκλήσεις. Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο δε διαχωρίζει ποσοστό από το κονδύλι που κάθε ΚΜ θα διαθέσει για ανάπτυξη ευρυζωνικού δικτύου και για νέες προκλήσεις. Επαφίεται στο κάθε ΚΜ να αποφασίσει το ποσό που θα διαθέσει στα δύο πακέτα μέτρων (νέες προκλήσεις και ευρυζωνικό δίκτυο). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαθέτει το πιο πάνω ποσό υπό μορφή συγχρηματοδότησης με τα ΚΜ. Η Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να συνεισφέρει ποσό ίσο με 25% του €2,04 εκατ., οπότε το διαθέσιμο συνολικό ποσό ανέρχεται σε €2,55 εκατ. για νέες προκλήσεις και ευρυζωνικό δίκτυο. Αναμένεται ότι οι Υπουργοί Συγκοινωνιών και Έργων και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος θα αποφασίσουν σύντομα για το συγκεκριμένο ποσοστό που θα διατεθεί για δράσεις στην ανάπτυξη ευρυζωνικής υποδομής.
- (7) Επιπρόσθετα επεξεργαζόμαστε και άλλα σχέδια αντιμετώπισης των άλλων δύο εκφάνσεων του ψηφιακού χάσματος που ανέφερα προηγουμένως.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.483, ημερομηνίας 13 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Αμμοχώστου, κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη με αρ. 23.06.009.03.483, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών, με επιστολή σας ημερ. 23.4.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ετοίμασε σχέδιο διαχωρισμού 22 οικοπέδων για την αυτοστέγαση εκτοπισθέντων στη Δερύνεια (Περιοχή Ζ').
- (β) Λόγω της μη εξασφάλισης της συγκατάθεσης των Ηνωμένων Εθνών για το διαχωρισμό των οικοπέδων, οι διαδικασίες υλοποίησης του πιο πάνω Σχεδίου έχουν ανασταλεί.
- (γ) Ενόψει της ανωτέρω κατάστασης, έχουν γίνει διευθετήσεις ώστε όλοι οι εγκριμένοι εκτοπισθέντες για τη Δερύνεια ικανοποιηθούν από τα οικοπέδα αυτοστέγασης που θα διαχωριστούν στο Φρέναρος (Περιοχή Ε').»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Δε θα υπάρξει συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 21^η Μαΐου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.173-2008).
2. Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.084-2008).
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου του 2009 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.084-2009).
4. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.097-2008).
5. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.098-2008).
6. Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Θέση Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.057-2009).
7. Οι περί Σχολικών Εφορειών (Συντήρηση και Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων και Άλλα Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.002-2009).
8. Ο περί της Αναγνώρισης Ιδιωτικών Μουσείων και Μουσείων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαδικασία και Προϋποθέσεις) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.116-2008).
9. Ο περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.110-2008).
10. Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.047-2009).
11. Ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμος του 2007.

- (Αρ. Φακ. 23.01.048.010-2007).
12. Ο περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.123-2008).
  13. Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.050-2009).
  14. Οι περί Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας - Θέσεις Διευθυντή και Λειτουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.055-2009).
  15. Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.058-2009).
  16. Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Βοηθού Γραφείου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.061-2009).
  17. Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.063-2009).
  18. Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.078-2009).
  19. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.079-2009).
  20. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.080-2009).
  21. Ο περί Ρύθμισης των Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.081-2009).
  22. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.075-2009).
  23. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.061-2009).
  24. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.03.046.021-2009).
25. Οι περί Υπεράριθμων Θέσεων σε Ειδικές Κατηγορίες στα Δημόσια Πανεπιστήμια Κύπρου Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.067-2009).
  26. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.038-2009).
  27. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.116-2008).
  28. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.117-2008).
  29. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.118-2008).
  30. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Ειδικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.119-2008).
  31. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.120-2008).
  32. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.121-2008).
  33. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.122-2008).
  34. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.040-2009).
  35. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.041-2009).
  36. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.042-2009).
  37. Οι περί Αποχετεύσεων Αστρομερίτη-Περιστερώνας-Ακακίου Κανονισμοί του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.03.046.043-2009).
38. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008).
39. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.046-2009).
40. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.049-2009).
41. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.028-2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
3. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
4. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού

κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).

5. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
6. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
7. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
8. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).

(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).

10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
11. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίτκου Ερωτοκρίτου).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 4.46 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βότσης Άγγελος	Ομήρου Γιαννάκης
Γαβριήλ Γιαννάκης	Περδίκης Γιώργος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Σαμψών Σωτήρης
Γεωργίου Γεώργιος	Σαρίκας Φειδίας

Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Σταυριανός Πανίκκος
Ευαγόρου Σταύρος	Στυλιανίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Συλλούρης Δημήτρης
Θωμά Γιαννάκης	Τάσου Γεώργιος
Κατσουρίδης Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κουκουμά Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Φυττής Σοφοκλής
Κουτσού Νίκος	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυριακού Μαρία	Χριστοφόρου Λευτέρης
Κωνσταντίνου Κώστας	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Αγγελίδης, Δ. Συλλούρης, Γ. Περδίκης, Γ. Ομήρου, Ν. Τορναρίτης, Γ. Λαμάρης, Α. Θεμιστοκλέους, Α. Κυριακίδου, Γ. Βαρνάβα, Ν. Κατσουρίδης, Ζ. Κουλίας) για κήρυξη ως επειγόντων των περί Υπεράριθμων Θέσεων σε Ειδικές Κατηγορίες στα Δημόσια Πανεπιστήμια Κύπρου Κανονισμών του 2009.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και Ιωάνη Νικολάου και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τους Ελέγχους Ρευστών Διαθεσίμων που Εισέρχονται ή Εξέρχονται από την Κοινότητα και της Άσκησης Ενδοκοινοτικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ελέγχου Ρευστών Διαθεσίμων που Εισέρχονται ή Εξέρχονται από την Κοινότητα και της Άσκησης Ενδοκοινοτικών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμος του 2009».
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ζαχαρία Κουλία και έγκρισή τους (με αρ. 2).

7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους σε ενιαίο κείμενο κανονισμών με τον τίτλο «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά (Έλεγχος Χρήσης Ορισμένων Ουσιών και Καταλοίπων στα Ζώντα Ζώα και τα Προϊόντα τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
14. Ερωτήσεις βουλευτών:
Κριτήρια αγοράς κρατικών αυτοκινήτων φιλικών προς το περιβάλλον - Συμμετοχή εποίκων σε δημοψηφίσματα - Μη κατάθεση των κανονισμών που προβλέπονται από τον περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) Νόμο - Διαφημίσεις για πρόβλεψη της τύχης - Αίτημα για δημιουργία μελισσοκομικού θεματικού πάρκου στην Αθαλάσσα - Ενίσχυση Σώματος Κυπρίων Οδηγών.
15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Πρόβλημα οχληρίας από δεξαμενή λυμάτων στην κοινότητα Μαμωνιών - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Κλήρου για επίσπευση της κατασκευής του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου - Αίτημα για μετακίνηση της υδατοδεξαμενής της κοινότητας Χόλης - Σκοπευτήριο Ολυμπιάδα Παλιομετόχου - Εκπαιδευτικά προγράμματα για Κυπρίους του εξωτερικού - Εναέριες γραμμές υψηλής τάσης της ΑΗΚ - Προϋπολογισμός ΚΟΑ - Επικίνδυνη κατοικία στο συνοικισμό Μενεού - Κακοδιαχείριση στον ΚΟΤ - Η επιδιόρθωση του δρόμου Τσάδας-Πάφου - Βελτίωση διασταύρωσης παλαιού δρόμου Τσάδας-Μεσόγης - Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί - Κρατική χορηγία για το μουσείο τύπου της Δημοσιογραφικής Εστίας - Έρευνα για επεισόδια στην Αγγλική Σχολή - Διαχωρισμός προσφυγικών οικοπέδων στη Μοσφιλωτή και στα Κελλιά - Δημιουργία βιολογικού σταθμού στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα - Αίτημα Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής σχετικά με τις μειώσεις-επιστροφές τελών προσγείωσης - Αίτημα των ιδιοκτητών κέντρων αναψυχής για μείωση των τιμολογιακών επιβαρύνσεων της ΑΗΚ - Αιτήματα

του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας - Υλοποίηση έργων υποδομής στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα - Πρόσβαση των πολιτών σε ευρυζωνικές υπηρεσίες και γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών - Διαχωρισμός κυβερνητικών οικοπέδων για αυτοστέγαση στη Δερύνεια.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 21^{ης} Μαΐου 2009

Ωρα έναρξης: 4.35 μ.μ.

Αρ. 33

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Πρώτα απ' όλα να ευχηθώ σε όλους τους εορτάζοντες!

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν προχωρήσουμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να αναφερθώ στην Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού. Όπως είναι γνωστό, η 19^η Μαΐου έχει από το 1994 κηρυχθεί ως Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ποντίων. Η γενοκτονία των Ποντίων συντελέστηκε από τους Τούρκους από το 1916 μέχρι το 1923 και σ' αυτή χάθηκαν, σύμφωνα με επίσημες στατιστικές, περισσότεροι από τριακόσιες πενήντα χιλιάδες Πόντιοι. Η αναφορά στη γενοκτονία των Ποντίων αποτελεί για όλους μας επίκληση να επικεντρωθούμε στις πιο ζοφερές και δραματικές πτυχές της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας. Παράλληλα, αποτελεί δέσμευση προς όλους μας να αγωνιστούμε και να μην επιτρέψουμε να διενεργηθούν ξανά τέτοια εγκλήματα, που κηλιδώνουν την ανθρωπότητα. Εκφράζοντας την καταδίκη μας στη γενοκτονία των Ποντίων, καλώ το σώμα σε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει εισήγηση για έγκριση ψηφίσματος, το οποίο σας έχει ήδη διανεμηθεί. Θα παρακαλούσα το γραμματέα να το διαβάσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων κρίνει αναγκαίο να τονίσει ότι:

1. Δεν αναγνωρίζει οποιαδήποτε "τουρκική μειονότητα" εντός της επικυριαρχίας του ελληνικού κράτους.
2. Παραμένει σταθερά ενάντια στις οποιοσδήποτε προθέσεις της Τουρκίας να προωθήσει αποσχιστικά στοιχεία στην ελληνική επικράτεια.
3. Θα συνεχίσει να υποστηρίζει σταθερά τα δίκαια της Ελλάδας σε όλους τους κοινοβουλευτικούς οργανισμούς στους οποίους μετέχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση του ψηφίσματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ψήφισμα εγκρίνεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τώρα με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα τιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου του 2009 Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου του 2009 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Μαΐου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου για το έτος 2009 προβλέπει δαπάνες ύψους €376.754 και έσοδα ύψους €2.291.873, τα οποία προέρχονται κυρίως από μέρος των εσόδων του κράτους από το ΛΟΤΤΟ/ΠΡΟΤΟ, το 30% των τελών εισόδου στα μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, καθώς και από τόκους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι δαπάνες του ταμείου για το 2009 αφορούν κυρίως στη μεταφορά στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ποσού έναντι των δαπανών για την ανέγερση του Κυπριακού Μουσείου στη Λευκωσία και τις αμοιβές των μελών της Τεχνικής Επιτροπής για την ετοιμασία του κτιριολογικού προγράμματος για την ανέγερση του νέου μουσείου. Το συσσωρευμένο αποθεματικό του ταμείου αναμένεται να ανέλθει στο ποσό των €36.717.229 την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

Ειδικότερα, οι κυριότερες δαπάνες του προϋπολογισμού για το έτος 2009 αναλύονται ως ακολούθως:

• Λειτουργικές δαπάνες	€11.034
• Εκπαίδευση προσωπικού, συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα	€9.000
• Συνέδρια, σεμινάρια και αποστολές στο εξωτερικό	€9.000
• Συμβουλευτικές υπηρεσίες, έρευνες	€15.000
• Ανέγερση, επέκταση και βελτίωση κτιρίων	€341.720

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου η εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων, επεξηγώντας τους λόγους για τους οποίους σημειώθηκε η καθυστέρηση στην κατάθεση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, ανέφερε ότι αυτή οφείλεται στη μη έγκαιρη λήψη απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο, καθώς και στην αναθεώρηση των εσόδων του ΠΡΟΤΟ κατά τη λήξη του 2008.

Η πιο πάνω εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι προγραμματίζεται η αποπεράτωση του αρχαιολογικού μουσείου κατά ή περί το 2016 και ότι η καθυστέρηση που σημειώνεται στην προώθηση του εν λόγω έργου οφείλεται στην έλλειψη τεχνοκρατών στην Κύπρο. Στο παρόν στάδιο έχει ετοιμαστεί σχετική πρόταση από μουσειολόγους για την ετοιμασία του αρχιτεκτονικού σχεδίου του κτιρίου του υπό αναφορά μουσείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου για το 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή απουσιάζει από την έκθεση η θέση της ΕΔΕΚ, θα ήθελα να τονίσω ότι η ΕΔΕΚ υπερψηφίζει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς, να πούμε ότι σήμερα, που γιορτάζεται η Ημέρα Πολιτισμού, δεν είναι πειστική η δικαιολογία εκ πλευράς κυβέρνησης ότι η καθυστέρηση για την ανέγερση του αρχαιολογικού μουσείου οφείλεται στην έλλειψη τεχνοκρατών. Έχω την εντύπωση ότι μπορούμε να μετακαλέσουμε τεχνοκράτες, μπορεί η ευρωπαϊκή Κύπρος να βρει τους τεχνοκράτες και να προχωρήσουν πιο γρήγορα οι διαδικασίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου ποσού ύψους €376.754 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που είναι υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου του 2009 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 4 και 5 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Μαΐου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του

Υπουργείου Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμου, ώστε να διασαφηνιστεί ότι η ερμηνεία του όρου “θεματοφύλακας” αναφέρεται στις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) ή τα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν υπηρεσίες σχετικά με την κατάρτιση, εκκαθάριση και τελείωση συναλλαγών αναφορικά με άυλες αξίες στη Δημοκρατία, όπως προνοείται στις διατάξεις του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου, του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου και του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να επιτρέπεται σε ΕΠΕΥ ή πιστωτικά ιδρύματα να καταρτίζουν συναλλαγές και εκτός του ΧΑΚ.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, ο γενικός διευθυντής του ΧΑΚ επισήμανε ότι οι τροποποιήσεις που προτείνονται αποτελούν, μεταξύ άλλων, υποχρεώσεις της Δημοκρατίας που απορρέουν από την Οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Απριλίου 2004 σχετικά με τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (Markets in Financial Instruments Directive-MiFID), η οποία υιοθετήθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμο [Ν. 144(Ι)/2007], που ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 25 Οκτωβρίου 2007.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της επιτροπής βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος, τάσσεται υπέρ της ψήφισης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων στην ολομέλεια του σώματος.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν ακούγεστε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν πειράζει. Θα μιλήσω μεγαλοφώνως!

Λοιπόν, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα έπρεπε να τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Χρήστο;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Νομίζω θα έχεις πρόβλημα με τη μαγνητοφώνηση. Αν δε δουλέψουν τα εργαλεία εδώ πέρα, δε θα κάνουμε τη δουλειά μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε τις στενογράφους κάτω, που είναι άριστες!

Λοιπόν, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είμαστε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαστε υπέρ. Ωραία!

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Θέση Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς «Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Θέση Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Ανδρέας Μουσκάλλης

Σοφοκλής Φυτιής

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαΐου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (ΚΦΙΚΒ).

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 16 του περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών στον ΚΦΙΚΒ, ώστε ο κάτοχός της, εκτός από τα συνήθη καθήκοντα της υπό αναφορά θέσης, να εκτελεί και καθήκοντα σχετικά με την εγκατάσταση του μηχανογραφημένου συστήματος και την ανάπτυξη της πληροφορικής στον ΚΦΙΚΒ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, έπειτα από σχετική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΚΦΙΚΒ για τερματισμό της αγοράς υπηρεσιών συμβούλου πληροφορικής και τη συμπερίληψη στον προϋπολογισμό του 2009 μιας πρόσθετης θέσης Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στο υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας προστίθενται στα καθήκοντα και τις ευθύνες της θέσης η εκτέλεση καθηκόντων σχετικά με την εισαγωγή, συντήρηση, βελτίωση και ανάπτυξη της πληροφορικής στον ΚΦΙΚΒ, με βάση τα καθορισμένα πρότυπα και μεθοδολογίες. Επιπρόσθετα, διευρύνονται τα απαιτούμενα προσόντα με τη συμπερίληψη πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου στην επιστήμη των ηλεκτρονικών υπολογιστών ή στην πληροφορική. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι θα είναι δυνατό να προσλαμβάνονται υποψήφιοι με τα συγκεκριμένα

προσόντα για την εκτέλεση των πιο πάνω καθηκόντων, δεδομένου ότι ήδη υπάρχει σημείωση στο υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας, σύμφωνα με την οποία τα απαιτούμενα προσόντα θα καθορίζονται κατά τη δημοσίευση της θέσης ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι με τις πρόνοιες του υπό αναφορά σχεδίου υπηρεσίας συμφωνούν όλοι όσοι παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα τιλοφορείται «Οι περί Σχολικών Εφορειών (Συντήρηση και Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων και Άλλα Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς «Οι περί Σχολικών Εφορειών (Συντήρηση και Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων και Άλλα Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αθηνά Κυριακίδου

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Νίκος Κουτσού

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιανουαρίου και στις 5 και 12 Μαΐου 2009. Στο στάδιο της μελέτης τους κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, των Τεχνικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Σχολικών Εφορειών και εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 8(2) (στ) και 17(1)(γ) του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου, είναι η νομοθετική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τις διαδικασίες συντήρησης και βελτίωσης των σχολικών κτιρίων. Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί προβλέπουν τη δημιουργία Μητρώου Σχολικών Κτιρίων, τη συντήρηση και τις βελτιώσεις των σχολικών κτιρίων, καθώς και την εκτέλεση διάφορων έργων.

Με τους κανονισμούς αυτούς συμπληρώνονται παραλείψεις και καθίσταται ευχερέστερη η εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας. Επιπρόσθετα, διασαφηνίζεται ο αναβαθμισμένος ρόλος και η ουσιαστική εμπλοκή των σχολικών εφορειών τόσο στον τομέα των συντηρήσεων και βελτιώσεων των σχολικών κτιρίων όσο και στον τομέα της εκτέλεσης διάφορων σχολικών έργων.

Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής, κρίθηκε σκόπιμο, μετά από αίτημα του προέδρου της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Σχολικών Εφορειών, να αναβληθεί η μελέτη των εν λόγω κανονισμών, ώστε να παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος για καλύτερη μελέτη τους. Παράλληλα, η επιτροπή ζήτησε από το αρμόδιο υπουργείο να ενημερωθεί και η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, που δεν εκπροσωπήθηκε στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, για το περιεχόμενο των εν λόγω κανονισμών, ώστε στην επόμενη συνεδρία της επιτροπής για τη μελέτη των κανονισμών να ήταν σε θέση όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να καταθέσουν τις απόψεις τους.

Στη συνέχεια η επιτροπή επανήλθε, για να εξετάσει τους εν λόγω κανονισμούς και να ολοκληρώσει τη μελέτη τους. Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής, αφού ακούστηκαν οι απόψεις όλων των εμπλεκόμενων μερών, η επιτροπή ζήτησε από τη Νομική Υπηρεσία να βελτιώσει νομοτεχνικά το κείμενο των κανονισμών, ώστε, εκεί όπου είναι εφικτό και απαιτείται, να υιοθετηθούν οι προτεινόμενες βελτιώσεις. Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας, αφού και η ίδια επισήμανε την ανάγκη να επέλθουν ορισμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις στο κείμενο των κανονισμών, ανταποκρίθηκε στο πιο πάνω αίτημα της επιτροπής. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, η πιο πάνω εκπρόσωπος εισηγήθηκε την προσθήκη στους κανονισμούς αυτούς δύο νέων ορισμών που αφορούν την ερμηνεία των όρων “γήπεδο” και “μηχανικός έργου”.

Αναφορικά με την εισηγήση που έγινε από πλευράς της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Σχολικών Εφορειών που αφορούσε την αύξηση του χρηματικού ποσού που αναφέρεται στον Κανονισμό 6 των υπό μελέτη κανονισμών για την εκτέλεση έργων βελτίωσης, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας διευκρίνισε ότι η αναφορά στο ποσό αυτό είναι ενδεικτική και αφορά τον καθορισμό των περιπτώσεων κατά τις οποίες απαιτείται επιθεώρηση του έργου από διμελές κλιμάκιο και των περιπτώσεων κατά τις οποίες απαιτείται γραπτή ενημέρωση του αρμόδιου υπουργείου.

Ο εκπρόσωπος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, προβαίνοντας σε μία γενικότερη τοποθέτηση, επισήμανε ότι οι σχολικές εφορείες δε διαθέτουν την κατάλληλη υποδομή/στελέχωση, ώστε να διαχειρίζονται μεγάλα χρηματικά ποσά, όσον αφορά την εκτέλεση έργων.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με τους προτεινόμενους κανονισμούς, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και γι’ αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα πιλοφορείται «Ο περί της Αναγνώρισης Ιδιωτικών Μουσείων και Μουσείων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαδικασία και Προϋποθέσεις) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί της Αναγνώρισης Ιδιωτικών Μουσείων και Μουσείων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαδικασία και Προϋποθέσεις) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Αθηνά Κυριακίδου
Γεώργιος Τάσου	Γιώργος Βαρνάβα
Ανδρέας Θεμιστοκλέους	Νίκος Κουτσού
Γιάννος Λαμάρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από τις 11 Νοεμβρίου 2008 μέχρι τις 12 Μαΐου 2009. Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Πολιτιστικές Υπηρεσίες), του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, καθώς και η έφορος του Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θεσμοθέτηση ρυθμιστικού πλαισίου για την αναγνώριση των ιδιωτικών μουσείων και των μουσείων των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης που ήδη λειτουργούν, καθώς και τέτοιων μουσείων τα οποία δυνατόν να ιδρυθούν στο μέλλον με βάση συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Σύμφωνα με σχετική ενημέρωση, το προτεινόμενο ρυθμιστικό πλαίσιο αναμένεται να συμβάλει στην υιοθέτηση ορθών προτύπων οργάνωσης και υψηλών επιπέδων λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών προς το κοινό από τα πιο πάνω αναφερόμενα μουσεία και να δώσει τη δυνατότητα σε αυτά να επωφελούνται των προνοιών ειδικού σχεδίου για παραχώρηση σ' αυτά κρατικής χορηγίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό μελέτη νομοσχέδιο, καθώς και με όσα δήλωσαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ενώπιον της επιτροπής, επισημαίνονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1. Κατά το 2004 λειτουργούσαν στην ελεύθερη Κύπρο, σύμφωνα με έρευνα-καταγραφή που έγινε από το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, γύρω στα εβδομήντα τέτοια μουσεία, τα οποία τελούσαν υπό την εποπτεία και ευθύνη ιδιωτικών οργανισμών και αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης όπου υπάγονταν. Η εν λόγω έρευνα επιχείρησε να διερευνήσει κατά πόσο ίσχυαν για τα μουσεία αυτά οι απαραίτητες ειδικές συνθήκες και προϋποθέσεις που διασφαλίζουν τόσο την ομαλή λειτουργία τους όσο και την προσφορά υψηλού επιπέδου υπηρεσιών προς τους επισκέπτες τους. Οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα αυτή κατέδειξαν τις σοβαρές ελλείψεις και αδυναμίες που παρατηρούνται στο πεδίο λειτουργίας των μουσείων αυτών,

ενισχύοντας παράλληλα τη θέση ότι η ανάληψη ρυθμιστικού ρόλου από πλευράς της πολιτείας αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

2. Με βάση τα πιο πάνω, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχώρησε, διαβουλευόμενο με εκπροσώπους άλλων υπουργείων και δημόσιων οργανισμών, στην επεξεργασία του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου, μέσω του οποίου καθίσταται εφικτή η προώθηση των κατάλληλων μέτρων πολιτικής για ρύθμιση του θέματος.
3. Στον προτεινόμενο νόμο προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης, κατόπιν αίτησης, πιστοποιητικού αναγνώρισης σε ιδιωτικά μουσεία και μουσεία των τοπικών αρχών, νοουμένου ότι θα πληρούνται από την πλευρά των αιτητών οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου. Αυτοί οι όροι και οι προϋποθέσεις συνδέονται άμεσα τόσο με την ικανότητά τους να προσφέρουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες προς το κοινό όσο και με την ικανότητά τους να λειτουργούν μέσα σε ορθά οργανωτικά, διοικητικά και διαχειριστικά πλαίσια. Με την αναγνώρισή τους τα μουσεία αυτά υποχρεούνται να καταχωρίζουν στο σχετικό μητρώο τα αντικείμενα της συλλογής τους.
4. Η απόκτηση, μέσω της χορήγησης του σχετικού πιστοποιητικού, του καθεστώτος του αναγνωρισμένου μουσείου παρέχει τη δυνατότητα στο μουσείο να λαμβάνει κρατική χορηγία που θα παραχωρείται σύμφωνα με τους όρους ειδικού σχεδίου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 του προτεινόμενου νόμου. Η παραχώρηση της κρατικής αυτής χορηγίας αποσκοπεί στην ενίσχυση των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων των αναγνωρισμένων μουσείων, καθώς και στην περαιτέρω βελτίωση και αναβάθμιση της λειτουργίας τους και των υπηρεσιών που προσφέρονται. Μπορεί επίσης να παραχωρείται από τον υπουργό, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Μουσείων, εφάπαξ κρατική χορηγία σε μουσείο με σκοπό τη μελλοντική αναγνώρισή του.
5. Για σκοπούς εφαρμογής του νέου νόμου που προτείνεται, καθιρύεται πενταμελής Επιτροπή Μουσείων, που διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο για τετραετή περίοδο. Της Επιτροπής Μουσείων προεδρεύει ο διευθυντής των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ή εκπρόσωπός του και συμμετέχουν ως μέλη ο διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ή εκπρόσωπός του, ένα μέλος της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων και δύο πρόσωπα με ειδικότητα ή επαγγελματική πείρα σε τομείς σχετικούς με τα μουσεία.
6. Προβλέπεται η τήρηση Μητρώου Αναγνωρισμένων Μουσείων, όπου καταχωρίζονται όλα τα αναγνωρισμένα μουσεία, ενώ παρέχεται η δυνατότητα στον αρμόδιο υπουργό, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Μουσείων, να ανακαλεί πιστοποιητικό αναγνώρισης μουσείου και να το διαγράφει από το σχετικό μητρώο, αν αυτό δεν πληρεί πλέον τις προϋποθέσεις λειτουργίας του. Η διαγραφή εγκεκριμένου μουσείου από το μητρώο ή η ανάκληση του πιστοποιητικού αναγνώρισής του δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
7. Με την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού σε νόμο αναμένεται να ενισχυθεί η θέση και να αναγνωριστεί ο ρόλος που διαδραματίζει το μουσείο στην κοινωνία ως οργανισμός που συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση, ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς. Παράλληλα, καθίσταται δυνατός ο σχεδιασμός και η υλοποίηση στρατηγικής για την εφαρμογή των μέτρων που θα προάγουν τη στοχευμένη ανάπτυξη και ενίσχυση της αειφορίας των

μουσείων. Τέλος, με την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο ενισχύεται και συμπληρώνεται η στρατηγική για την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη.

Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου, ηγέρθησαν ενώπιον της επιτροπής διάφορα θέματα για τα οποία ζητήθηκαν επεξηγήσεις από πλευράς του αρμόδιου υπουργείου για πληρέστερη ενημέρωση της επιτροπής.

Επίσης, στα πλαίσια της πιο πάνω μελέτης, η επιτροπή, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των εμπλεκόμενων μερών, έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί προς το αρμόδιο υπουργείο να εξετάσει τη δυνατότητα τροποποίησης ή βελτίωσης ορισμένων προνοιών του νομοσχεδίου. Το υπουργείο στη συνέχεια με επιστολή του, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2009, παρέθεσε αναλυτικά τις θέσεις του και επεξήγησε σε ποια σημεία συμφωνεί και σε ποια διαφωνεί να επέλθουν αλλαγές, αναλύοντας παράλληλα τους λόγους για τους οποίους διαφωνεί να επέλθουν συγκεκριμένες αλλαγές στις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Με βάση το αποτέλεσμα της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής και αφού λήφθηκαν υπόψη οι θέσεις της Νομικής Υπηρεσίας, συμφωνήθηκε να επέλθουν, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες βελτιωτικές τροποποιήσεις:

1. Το αναγνωρισμένο μουσείο, στα πλαίσια της υποχρέωσης για ενημέρωση προς τον υπουργό, θα πρέπει να παρέχει παράλληλα και ενημέρωση σε σχέση με οποιοσδήποτε μεταβολές έχουν επέλθει στο περιεχόμενο της συλλογής του.
2. Η ετήσια ενημερωτική έκθεση, την οποία υποχρεούνται να υποβάλλουν στον υπουργό τα αναγνωρισμένα μουσεία κάθε χρόνο, θα υποβάλλεται το αργότερο μέχρι την 30^η Ιουνίου του αμέσως επόμενου έτους, αντί μέχρι την 31^η Ιανουαρίου, που προβλεπόταν αρχικά, ώστε να παρέχεται περισσότερος χρόνος για την υποβολή της. Η παροχή περισσότερου χρόνου κρίθηκε αναγκαία, διότι η παράλειψη υποβολής της εν λόγω έκθεσης και της συμμόρφωσης με το άρθρο 8(2) του νομοσχεδίου επιφέρει αυτοδικαίως τη λήξη της ισχύος του πιστοποιητικού αναγνώρισης που χορηγήθηκε στο ιδιωτικό μουσείο.
3. Το Υπουργικό Συμβούλιο θα μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να ανακαλεί το διορισμό οποιουδήποτε μέλους της Επιτροπής Μουσείων, χωρίς να απαιτείται, όπως αρχικά προβλεπόταν στο νομοσχέδιο, η γραπτή πρόταση τριών τουλάχιστο μελών της εν λόγω επιτροπής.
4. Η Επιτροπή Μουσείων θα συνέρχεται τουλάχιστον έξι φορές το χρόνο, αντί των τριών, που προβλεπόταν αρχικά στο νομοσχέδιο.

Η εισήγηση του ΚΟΤ για συμμετοχή και εκπροσώπου του στην Επιτροπή Μουσείων δεν έγινε τελικά αποδεκτή, διότι το αρμόδιο υπουργείο, όπως τονίζεται, μεταξύ άλλων, στην πιο πάνω σχετική επιστολή, διαφωνεί με την εν λόγω εισήγηση. Το αρμόδιο υπουργείο έχει ειδικότερα την άποψη ότι με βάση τις αρμοδιότητες της εν λόγω επιτροπής, όπως προβλέπονται στο άρθρο 12 του νομοσχεδίου, δεν προκύπτει η ανάγκη για συμμετοχή οποιωνδήποτε άλλων εκπροσώπων στη σύνθεσή της.

Επίσης, στα πλαίσια της όλης συζήτησης ηγέρθη το ερώτημα κατά πόσο θα μπορούσε να διαγραφούν από το άρθρο 10 του νομοσχεδίου, που αναφέρεται στην παροχή της κρατικής χορηγίας, οι λέξεις “δύνатаι να”, ώστε, με βάση την επαναδιατύπωση του επίμαχου άρθρου, το αναγνωρισμένο μουσείο να τυγχάνει υποχρεωτικά κρατικής χορηγίας. Συναφώς, το αρμόδιο υπουργείο, τόσο γραπτά όσο και προφορικά, δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι διαφωνεί με την εν λόγω τροποποίηση, διότι μια τέτοια αλλαγή θα καθιστά πλέον υποχρεωτική την παραχώρηση κρατικής χορηγίας στα αναγνωρισμένα μουσεία και θα δημιουργεί

δέσμευση στον κρατικό προϋπολογισμό για διενέργεια δαπάνης. Επιπρόσθετα, η διαφοροποίηση αυτή εξουδετερώνει τους σκοπούς και τα κίνητρα στα οποία στοχεύει το ειδικό σχέδιο παραχώρησης κρατικής χορηγίας, που είναι η προώθηση συγκεκριμένων αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, έργων και προγραμμάτων για την περαιτέρω βελτίωση και ενίσχυση της λειτουργίας των αναγνωρισμένων μουσείων. Για τους λόγους αυτούς η επιτροπή, υιοθετώντας την πιο πάνω θέση του υπουργείου, δεν επέφερε οποιεσδήποτε αλλαγές στο άρθρο 10 του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου αυτού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Υποβολή αίτησης για χορήγηση πιστοποιητικού αναγνώρισης. Άρθρο 3.

Πιστοποιητικό αναγνώρισης και τύπος αυτού, έμβλημα και τύπος αυτού.
Άρθρο 4.

Προϋποθέσεις αναγνώρισης. Άρθρο 5.

Μητρώο Αναγνωρισμένων Μουσείων. Άρθρο 6.

Κατάθεση αντιγράφου Μητρώου Συλλογής. Άρθρο 7.

Εποπτεία λειτουργίας αναγνωρισμένου μουσείου, υποβολή έκθεσης, κυρώσεις.
Άρθρο 8.

Ανάκληση πιστοποιητικού αναγνώρισης. Άρθρο 9.

Κρατική χορηγία. Άρθρο 10.

Επιτροπή Μουσείων, σύνθεση και διορισμός των μελών της. Άρθρο 11.

Αρμοδιότητες της επιτροπής. Άρθρο 12.

Λειτουργία επιτροπής, απαρτία και λήψη αποφάσεων. Άρθρο 13.

Αποζημίωση μελών της επιτροπής. Άρθρο 14.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 15;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αναγνώρισης Ιδιωτικών Μουσείων και Μουσείων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαδικασία και Προϋποθέσεις) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα τιλοφορείται «Ο περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νίκος Τορνάρης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γεώργιος Τάσου

Αθηνά Κυριακίδου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Γιώργος Βαρνάβα

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 7 Οκτωβρίου 2008 και 12 Μαΐου 2009. Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Πολιτιστικές Υπηρεσίες), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Επιμελητηρίου Καλών Τεχνών Κύπρου (ΕΚΑΤΕ) και του Συλλόγου Ελεύθερων Επαγγελματιών Εικαστικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι η διαμόρφωση νέου θεσμικού πλαισίου που να ρυθμίζει καλύτερα την υποχρέωση για τον εμπλουτισμό των δημόσιων κτιρίων με έργα τέχνης. Επιπρόσθετα, με τον προτεινόμενο νόμο καταργείται ο υφιστάμενος νόμος περί του Ελάχιστου Ποσοστού Εμπλουτισμού με Έργα Τέχνης των Δημόσιων Κτιρίων Νόμος του 1992, όπως αυτός τροποποιήθηκε έκτοτε, καθώς και οι ομότιπλοι σχετικοί κανονισμοί του 1994 και του 2003.

Ειδικότερα, στο νέο θεσμικό πλαίσιο που θεσπίζεται με τον προτεινόμενο νόμο περιλαμβάνονται ευρείας έκτασης βελτιώσεις και αλλαγές, οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες για την ικανοποιητική και αποτελεσματική εφαρμογή της εν λόγω νέας νομοθεσίας.

Συγκεκριμένα, στον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα εξής:

1. Θεσπίζονται όλες οι απαραίτητες για τη σωστή ερμηνεία και κατανόηση της νέας νομοθεσίας έννοιες με την αναλυτική επεξήγησή τους μέσω των σχετικών ορισμών τους.

2. Περιγράφονται εξαντλητικά όλες οι αναγκαίες διαδικασίες για την εφαρμογή της νέας αυτής νομοθεσίας.
3. Γίνεται ρητή αναφορά στο ποιος θα έχει την αρμοδιότητα παρακολούθησης της εφαρμογής της νομοθεσίας (ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού).
4. Θεσπίζεται πρόνοια ότι Ειδική Επιτροπή θα αποτελεί ξεχωριστά συγκροτούμενο όργανο για την κάθε περίπτωση τοποθέτησης έργου τέχνης σε δημόσιο κτίριο. Αυτό συνεπάγεται την ανάληψη της ευθύνης για την τοποθέτηση έργων τέχνης στα δημόσια κτίρια και τη διεκπεραίωση όλων των συνεπαγόμενων διαδικασιών από τους φορείς που χρησιμοποιούν τα κτίρια αυτά. Με αυτό τον τρόπο καταργούνται οι χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούνταν για την ενεργοποίηση της Ειδικής Επιτροπής που προνοεί ο υφιστάμενος νόμος και επιτυγχάνεται η επιτάχυνση των σχετικών ενεργειών. Ειδικότερα, η Ειδική Επιτροπή αποτελείται από τα ακόλουθα πέντε μέλη:
  - α. Έναν εκπρόσωπο του φορέα ως πρόεδρο.
  - β. Έναν εκπρόσωπο του ΕΚΑΤΕ.
  - γ. Δύο ανεξάρτητα πρόσωπα με ειδικότητα ή επαγγελματική πείρα στις εικαστικές τέχνες.
  - δ. Τον αρχιτέκτονα του δημόσιου κτιρίου.
5. Θεσπίζονται μηχανισμοί που είναι υποστηρικτικοί σε θέματα εποπτείας και εφαρμογής της νομοθεσίας, όπως το Μητρώο Δημόσιων Κτιρίων, το Μητρώο Έργων Τέχνης και ο Κατάλογος Ανεξάρτητων Προσώπων.
6. Αναφέρονται ρητά τα κριτήρια με βάση τα οποία θα επιλέγονται τα έργα με τα οποία θα γίνεται ο εμπλουτισμός των δημόσιων κτιρίων.

Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο αναφέρεται ειδικότερα ότι στο στάδιο της επεξεργασίας του κειμένου του νομοσχεδίου το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ζήτησε γραπτώς τις απόψεις και τα σχόλια οργανωμένων συνόλων που εκπροσωπούν τους εικαστικούς καλλιτέχνες αναφορικά με τις πρόνοιες που θα περιλαμβάνονταν σε αυτό, αποστέλλοντάς τους παράλληλα και το σχετικό προσχέδιο του νομοσχεδίου. Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι οι απόψεις και εισηγήσεις των πιο πάνω λήφθηκαν σοβαρά υπόψη και αρκετές από αυτές περιλήφθηκαν στο τελευταίο προσχέδιο του νομοσχεδίου που το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού απέστειλε στη Νομική Υπηρεσία για τη διενέργεια του απαραίτητου νομοτεχνικού ελέγχου.

Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, διαπιστώθηκε η ανάγκη να επέλθουν ορισμένες βελτιώσεις στο κείμενό του, οι οποίες αφορούν κυρίως λεκτικές διορθώσεις.

Ειδικότερα, με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας η επιτροπή πρόσθεσε για σκοπούς διευκρίνισης στην ερμηνεία του όρου “συνολικό κόστος ανέγερσης” τη λέξη “προϋπολογιζόμενο”, ώστε το συνολικό κόστος ανέγερσης να σημαίνει το προϋπολογιζόμενο κόστος κατασκευής του δημόσιου κτιρίου. Το ΕΚΑΤΕ όμως διατήρησε επιφυλάξεις όσον αφορά τη διαμόρφωση αυτή που επήλθε στον εν λόγω όρο.

Επίσης, στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης του νομοσχεδίου, ζητήθηκε από το αρμόδιο υπουργείο να διασφαληθεί ορισμένα σημεία για τα οποία υπήρξε προβληματισμός.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το θέμα που απασχόλησε κυρίως την επιτροπή είναι αυτό της σύνθεσης της Ειδικής Επιτροπής, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7(1) του νομοσχεδίου, λόγω του αιτήματος που διατυπώθηκε κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου από πλευράς του Συλλόγου Ελεύθερων Επαγγελματιών Εικαστικών για συμπερίληψη και δικού τους εκπροσώπου στην εν λόγω Ειδική Επιτροπή. Επίσης, ο ίδιος σύλλογος εισηγήθηκε και τη συμμετοχή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στην ειδική αυτή επιτροπή ως συντονιστικού μέλους. Με την εισήγηση αυτή διαφώνησε το υπουργείο, διότι, με βάση τον προτεινόμενο νόμο, αυτό θα ασκεί εποπτικό ρόλο.

Επίσης, αναφορικά με αίτημα του εν λόγω συλλόγου για συμμετοχή και εκπροσώπου τους στην εν λόγω επιτροπή, τόσο το υπουργείο όσο και το ΕΚΑΤΕ διαφώνησαν.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2009, αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι θέση του υπουργείου είναι πως ενδεχόμενη εκπροσώπηση στην εν λόγω Ειδική Επιτροπή και δεύτερου φορέα που θα εκπροσωπεί μερίδα της κοινότητας των καλλιτεχνών (για διευκόλυνση της δυνατότητας ευρύτερης συμμετοχής σε αυτή φορέων που εκπροσωπούν καλλιτέχνες) δεν εξυπηρετεί αυτονόητα την καλή εφαρμογή της νομοθεσίας, αφού πιθανές αντιδικίες και διαφωνίες στο επίπεδο των δύο φορέων που θα συμμετέχουν με εκπρόσωπό τους στην Ειδική Επιτροπή θα επηρεάζουν αρνητικά το έργο της. Γι' αυτό, με βάση τα πιο πάνω, το εν λόγω υπουργείο εμμένει στη διατήρηση της σύνθεσης της Ειδικής Επιτροπής όπως αυτή προβλέπεται στο νομοσχέδιο που κατέθεσε στη Βουλή.

Επίσης, το ΕΚΑΤΕ με επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009, δήλωσε ότι δεν είναι δυνατή αλλά ούτε και επιθυμητή η συμπερίληψη στην ειδική αυτή επιτροπή άλλης κίνησης ή οργάνωσης καλλιτεχνών. Επιπρόσθετα, το ΕΚΑΤΕ στην ίδια επιστολή του ανέφερε ότι η κυβέρνηση έχει λάβει πολιτική απόφαση και προωθεί ενέργειες για τη μετατροπή του ΕΚΑΤΕ, με σχετικό νομοσχέδιο, σε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, γι' αυτό και είναι προς το συμφέρον του συνόλου των καλλιτεχνών να εκπροσωπούνται από έναν επίσημα αναγνωρισμένο φορέα μέσω του οποίου θα προωθούνται τα συμφέροντα όλων των ομάδων καλλιτεχνών. Τέλος, το ΕΚΑΤΕ ζήτησε την επίσπευση της ψήφισης του εν λόγω νομοσχεδίου σε νόμο.

Η Νομική Υπηρεσία, τοποθετούμενη σε σχέση με το πιο πάνω αίτημα του Συλλόγου Ελεύθερων Επαγγελματιών Εικαστικών, δήλωσε ότι ενδεχομένως να εγείρεται θέμα επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού, διότι στα μέλη της ειδικής αυτής επιτροπής καταβάλλεται αντιμισθία.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι υιοθετούν το σκοπό και τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, αλλά για λόγους που θα αναλύσουν στην ολομέλεια του σώματος εισηγούνται την τροποποίηση του εδαφίου (1) του άρθρου 7 που αφορά τη σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής, ώστε η σύνθεσή της να παραμείνει πενταμελής, αλλά αντί να συμμετέχουν δύο ανεξάρτητα πρόσωπα με ειδικότητα ή επαγγελματική πείρα στις εικαστικές τέχνες, να συμμετέχει ένα και παράλληλα να προστεθεί μία νέα

παράγραφος, με βάση την οποία θα προβλέπεται η συμμετοχή και ενός εκπροσώπου του Συλλόγου Ελεύθερων Επαγγελματιών Εικαστικών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι συμφωνούν με το σκοπό και τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, αλλά διαφωνούν με την αλλαγή της σύνθεσης της Ειδικής Επιτροπής όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος δήλωσε ότι συμφωνεί με το σκοπό και τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, αλλά, όσον αφορά το επίμαχο θέμα της αλλαγής της σύνθεσης της επιτροπής με την προσθήκη και εκπροσώπου του πιο πάνω συλλόγου, θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια του σώματος κατά τη συζήτηση του θέματος.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια της Βουλής την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με επιφύλαξη ως προς τη σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής. Σημειώνεται ότι για τη σύνθεση της ειδικής αυτής επιτροπής έχει διαμορφωθεί η σχετική πρόνοια κατά πλειοψηφία με βάση τα πιο πάνω.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή εισηγείται την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται «Ο περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει βέβαια τροπολογία από μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του εδαφίου (1) του άρθρου 7 του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από την πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση της παραγράφου (γ) αυτού με την ακόλουθη νέα παράγραφο:
«(γ) δύο ανεξάρτητα πρόσωπα με ειδικότητα ή επαγγελματική πείρα στις εικαστικές τέχνες, όπως ιστορικούς τέχνης, τεχνοκρίτες ή άλλα πρόσωπα με ειδικές γνώσεις» και
2. με τη διαγραφή της παραγράφου (δ) αυτού και με την αναρίθμηση της υφιστάμενης παραγράφου (ε) αυτού σε (δ).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας, όπως την έχει διατυπώσει η κοινοβουλευτική ομάδα...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Μπορούμε να υποστηρίξουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν νιώθετε την ανάγκη να κάνετε κάτι τέτοιο...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Πάρα πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Θεωρούμε πως είναι σημαντικό, κύριε Πρόεδρε.

Η τροπολογία μας κατατίθεται για τον εξής λόγο: Είναι γνωστό πως στο χώρο των εικαστικών τεχνών από πάρα πολλά χρόνια υπάρχει η ένωση των καλλιτεχνών, το γνωστό ΕΚΑΤΕ, για το οποίο μάλιστα από την προηγούμενη κυβέρνηση είχε κατατεθεί και νομοσχέδιο στη Βουλή, για να θεσμοθετηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Εδώ, μέσα στο ίδιο το ΕΚΑΤΕ, υπάρχει μία ομάδα εικαστικών καλλιτεχνών οι οποίοι θεωρούν ότι είναι το αποκλειστικό τους επάγγελμα τα εικαστικά και θεωρούν τον εαυτό τους μια ξεχωριστή ομάδα. Ενώ το νομοσχέδιο προέβλεπε να διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο ένας από το ΕΚΑΤΕ και δύο αναγνωρισμένης αξίας από το χώρο, έχει τροποποιηθεί από την επιτροπή κατά πλειοψηφία, ώστε να μπει και ένας από αυτή την ομάδα καλλιτεχνών που ονομάζουν τον εαυτό τους "Σύλλογο Ελεύθερων Επαγγελματιών".

Ο στόχος της Βουλής και ο ρόλος της δεν είναι να κατοχυρώνει επαγγελματικά συμφέροντα ούτε ο σκοπός αυτού του νομοσχεδίου είναι τούτος. Αντίθετα, οι τροποποιήσεις που γίνονται τώρα είναι για να διευκολυνθεί η διαδικασία, γιατί κάπου σταλώνουν τα πράγματα με αυτό το νόμο, για να γίνει πιο απλοποιημένη. Με τούτον τρόπο νομίζω ότι θα βάλουμε μέσα στην Ειδική Επιτροπή συμφέροντα, με αποτέλεσμα πάλι να δυσκολέψουμε το ρόλο της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε -λέγω ότι θα απορρίψουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ, δε θα την ψηφίσουμε- θεωρούμε ότι ακριβώς το αντίθετο συμβαίνει. Δηλαδή, τοποθετούμε στα δύο ανεξάρτητα πρόσωπα με ειδικότητα ή επαγγελματική πείρα στις εικαστικές τέχνες τον Εικαστικό Σύλλογο Ελευθέρων Επαγγελματιών, εις τον οποίο σύλλογο συμμετέχουν οι κορυφαίοι Κύπριοι εικαστικοί καλλιτέχνες, ένας εκ των οποίων αυτή την ώρα εκθέτει στο μουσείο του Λούβρου της Γαλλίας.

Πρέπει να πω ότι δε συμμετέχουν όλοι στο ΕΚΑΤΕ και δεν εγέλασα, αγαπητέ συνάδελφε, όταν εσείς ομιλούσατε. Απλώς, λέω ότι η πλειοψηφία...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Εμείς δεν αμφισβητήσαμε την αξία κανενός.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν εγέλασα! Αυτό είπα! Θα πω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λαμάρη, σας παρακαλώ!

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς, λέω ότι εφαρμόζουμε αυτό που λέει ο κ. Λαμάρης και θεωρώ ότι δεν είναι δυνατόν να πούμε εδώ στην ολομέλεια της Βουλής ότι μόνο το ΕΚΑΤΕ έχει δικαίωμα μονοπωλιακά να εκπροσωπεί την κυπριακή εικαστική δημιουργία. Έχω την εντύπωση ότι δικαιούνται κι άλλοι και αυτοί οι άλλοι είναι αυτοί που λάμπρυναν την κυπριακή εικαστική δημιουργία με παγκόσμια και πανευρωπαϊκά βραβεία. Είναι συγκεκριμένοι και είναι γνωστοί: είναι ο Εικαστικός Σύλλογος Ελευθέρων Επαγγελματιών, των οποίων πράγματι το μόνο τους επάγγελμα είναι η εικαστική δημιουργία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Η κ. Κυριακίδου.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, επειδή μιλούμε για εμπλουτισμό των δημόσιων κτιρίων με έργα τέχνης, που είναι ένα θέμα πάρα πολύ σημαντικό -στην πενταμελή επιτροπή που εισηγήθηκε το Υπουργείο Παιδείας εισηγήση ήταν να συμπεριλαμβάνεται ένας εκπρόσωπος του ΕΚΑΤΕ και δύο άτομα μεμονωμένα, καλλιτέχνες- και επειδή σε συνεδρίαση της επιτροπής υπήρχε έντονη αντιπαράθεση και υπήρχε εκεί μια ομάδα καλλιτεχνών, αυτοί οι ελεύθεροι επαγγελματίες καλλιτέχνες, θεωρούμε πιο δημοκρατικό σ' αυτή την πενταμελή επιτροπή, αντί να επιλέγονται δύο μεμονωμένα άτομα, από τα δύο άτομα που συμπεριλαμβάνει το νομοσχέδιο να συμπεριλαμβάνεται και ένας εκπρόσωπος ακριβώς αυτού του οργανωμένου συνόλου. Θεωρούμε ότι είναι πιο δημοκρατικό από το να επιλέγονται δύο μεμονωμένα άτομα.

Και ακριβώς επειδή πρόκειται για πολύ υψηλό προϋπολογισμό, 1% επί των προϋπολογιζόμενων δημόσιων κτιρίων, μιλούμε ίσως και για εκατομμύρια λίρες, ε, πρέπει να γίνεται με όσο το δυνατόν πιο διαφανείς διαδικασίες και όσο το δυνατόν να συμμετέχουν σ' αυτή την επιτροπή περισσότερα άτομα, περισσότεροι φορείς, για να εκπροσωπείται το σύνολο του πληθυσμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαίωμα της κάθε ομάδας να κάνει εκείνο που θεωρεί σωστό. Εγώ θέλω όμως να διευκρινίσω δύο θέματα. Δεν μπορεί η Βουλή να θέτει στην ίδια μοίρα θεσμοθετημένα όργανα, αναγνωρισμένα από την πολιτεία, με οποιοδήποτε σύλλογο ή ομάδα ή ενδιαφερομένους. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο, οι θέσεις είναι δύο. Διερωτώμαι: Αν τελικά είχε τρεις τέτοιες ομάδες εικαστικών καλλιτεχνών, τι θα έκανε η Βουλή; Θα αύξανε τις θέσεις, μέχρι που να μπορούν όλοι όσοι οργανώνουν ένα σύνολο, όχι μόνο στο συγκεκριμένο θέμα...

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Στις αγροτικές οργανώσεις.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...σε οποιοδήποτε θέμα.

Πάλι συγχύζετε τα πράγματα, κύριε Τάσου. Οι αγροτικές οργανώσεις έχουν μία ιστορία και κέρδισαν τη θέση τους στην κοινωνία με βάση προσφορά δεκαετιών και αγώνες.

Εγώ λέω τωρά, αν οι ηθοποιοί αύριο διασπαστούν σε δέκα ομάδες, θα πρέπει να εκπροσωπηθεί η κάθε ομάδα, για να είναι πιο δημοκρατικό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ουσιαστικά η μεταβολή η οποία προτείνεται να γίνει είναι αν θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο ένα ή δύο άτομα. Νομίζω εκεί είναι η διαφορά της πρότασης. Τώρα, αν θα αλλάξουν και αν θα δημιουργηθούν και αν θα γίνει το ένα ή το άλλο, δεν μπορούμε να ψηφίζουμε πάνω σε υποθετικές καταστάσεις. Εκείνο που παρουσιάστηκε στην επιτροπή είναι ότι, πράγματι, μια ομάδα αξιόλογων ανθρώπων, οι οποίοι προηγουμένως ήταν στο ΕΚΑΤΕ, μετά για δικούς τους, καλλιτεχνικούς και άλλους, λόγους αποφάσισαν να διαφοροποιηθούν και ζήτησαν να εκπροσωπηθούν. Νομίζω ότι θα πρέπει να αναγνωρίσουμε αυτή την πραγματικότητα και να τους δώσουμε τη δυνατότητα να παρευρίσκονται, να συμμετέχουν και από πλευράς πλουραλισμού. Δεν είναι τόσο σημαντικό το θέμα, πιστεύω, που θα ανατρέψει την ιεραρχία ή θα μειώσει το θεσμό του ΕΚΑΤΕ. Ο κάθε θεσμός αναγνωρίζεται από την κοινωνία με βάση την προσφορά και την απόδοσή του. Εμείς θα επιμένουμε στην πρόταση όπως κατατέθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να πω το εξής στα όσα έχει πει ο κ. Κατσουρίδης. Να πω ότι πρώτα απ' όλα μέσα στην πρόταση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εκτός του ατόμου που θα συμμετάσχει από το ΕΚΑΤΕ, προτείνονται δύο ανεξάρτητα πρόσωπα με ειδικότητα ή επαγγελματική πείρα στις εικαστικές τέχνες· δύο οποιαδήποτε ανεξάρτητα άτομα. Άρα, εδώ αντιλαμβάνεστε ότι η πρότασή μας είναι να συμπεριληφθεί ακόμα ένα πρόσωπο από οργανωμένο σύνολο. Ε, νομίζω ότι είναι πολύ πιο ορθό να προέρχεται από οργανωμένο σύνολο, παρά να είναι οποιοδήποτε άτομο, το οποίο μπορεί να είναι και μόνο του ακόμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι λίγο άσκοπη η συζήτηση, αλλά, αν δηλαδή ένας άνθρωπος του επιπέδου του Μάριου Τόκα, του μακαρίτη, δεν ανήκε σε σύνολο και θα συστήναμε έναν τέτοιο οργανισμό, θα έπρεπε να προτιμήσουμε ένα σύνολο δέκα άλλων, ας πούμε, επειδή εκείνος δεν ήταν σε οργανωμένο σύνολο; Επιτέλους, σας παρακαλώ πολύ, τα θέματα που έχουν να κάνουν με την αξία δεν καθορίζονται από το αν είναι ένας οργανωμένος ή όχι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης και μετά ο κ. Τορναρίτης δευτερολογία και κλείνουμε.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Στα θέματα αρχής, θα μπορούσε να πει κανένας ότι όσα ανέφερε τώρα και προηγουμένως ο κ. Κατσουρίδης μπορεί να είναι σωστά. Αλλά, από την άλλη πλευρά, δε δημιουργούμε κάποιο κανόνα με την ψήφιση τούτου του νομοσχεδίου. Έχουμε την εντύπωση ότι η επιτυχία του να υπάρχει και κάποιος άλλος εκπρόσωπος ενός οργανωμένου συνόλου συμβάλλει στο να συντελέσουν όλοι μαζί σ' αυτό το σκοπό, τον οποίο θα ταχθούν να υπηρετήσουν.

Άρα, λοιπόν, νομίζω ότι είναι αχρείαστη η συζήτηση για το αν θα είναι δυο ανεξάρτητοι διοριζόμενοι, αντί ο ένας να είναι εκπρόσωπος του συλλόγου τούτου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Τορναρίτη, και ολοκληρώνεται η συζήτηση.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς, να πω έτσι και χαριτολογώντας, ο κ. Κατσουρίδης αναφέρθηκε στους ηθοποιούς και είναι καλά γνωστό ότι υπήρχε ένα σωματείο ηθοποιών, το οποίο ήταν κάτω από το περίβλημα της ΣΕΚ, και δημιουργήθηκε πέρσι ακόμη ένα και το υποδεχθήκαμε και αυτή είναι η δημοκρατία.

Θα πω ξανά ότι υπάρχει σωματείο "Εικαστικός Σύλλογος Ελευθέρων Επαγγελματιών", το οποίο φιλοξενεί τους σπουδαιότερους... Δεν είμαι τεχνοκριτικός ασφαλώς, αλλά νομίζω, αν ρωτηθεί οποιοσδήποτε άνθρωπος ο οποίος ασχολείται με τα εικαστικά, θα μας πει ότι σ' αυτό το σωματείο υπάρχει η τεράστια δύναμη της σύγχρονης κυπριακής εικαστικής δημιουργίας. Και εμείς τι λέμε; Παρά το Υπουργικό Συμβούλιο να αποφασίζει και να διορίζει δύο από την πιάτσα, ο ένας από τους δύο να είναι απ' αυτούς που ετίμησαν την πατρίδα μας. Δηλαδή, ναι, ο Μάριος Τόκας, ο άλφα, βήτα, γάμα, τον οποίο τιμούμε· αυτό ζητήσαμε και τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα θέσω σε ψηφοφορία την τροπολογία όπως υποβλήθηκε από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ, τριάντα μία εναντίον και καμιά αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Υποχρεωτικός εμπλουτισμός δημόσιων κτιρίων με έργο τέχνης. Άρθρο 3.

Υποχρεώσεις φορέα. Άρθρο 4.

Ιδιοκτησία έργων τέχνης, προστασία και συντήρησή τους και πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών. Άρθρο 5.

Προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού. Άρθρο 6.

Ειδική Επιτροπή, σύσταση και σύνθεσή της. Άρθρο 7.

Αρμοδιότητες Επιτροπής. Άρθρο 8.

Λειτουργία Επιτροπής, απαρτία και λήψη αποφάσεων. Άρθρο 9.

Αποζημίωση μελών της Επιτροπής. Άρθρο 10.

Παρακολούθηση της εφαρμογής του Νόμου. Άρθρο 11.

Κανονισμοί. Άρθρο 12.

Κατάργηση. Άρθρο 13.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 14 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 14 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, προεδρεύων	Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Πανίκκος Σταυριανός	Αθηνά Κυριακίδου
Ντίνα Ακκελίδου	Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαΐου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και του Γενικού Χημείου του Κράτους του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συμβουλίου Τροφίμων. Η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 του περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί η περαιτέρω εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με την Οδηγία 2008/39/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαρτίου 2008 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/72/ΕΚ σχετικά με τα πλαστικά υλικά και αντικείμενα που προορίζεται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η Οδηγία με την οποία εναρμονίζονται οι προτεινόμενοι κανονισμοί είναι το αποτέλεσμα της τεχνολογικής προόδου που έχει σημειωθεί στην κατασκευή και τον εργαστηριακό έλεγχο των πλαστικών υλικών και αντικειμένων, καθώς και των αξιολογήσεων που έχουν διεξαχθεί από την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων για τα πλαστικά υλικά και αντικείμενα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, με τους προτεινόμενους κανονισμούς θα καταστεί δυνατή η ενημέρωση των καταλόγων που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα των βασικών κανονισμών και στους οποίους παρατίθενται τα μονομερή και οι πρόσθετες ουσίες που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή πλαστικών υλικών και αντικειμένων με βάση τις προαναφερθείσες αξιολογήσεις. Παράλληλα, τροποποιούνται οι περιορισμοί και οι προδιαγραφές για ορισμένα από τα μονομερή και τις πρόσθετες ουσίες που ήδη περιλαμβάνονται στους σχετικούς καταλόγους.

Επισημαίνεται ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί θα συμβάλουν σημαντικά στον πληρέστερο έλεγχο των πλαστικών υλικών και αντικειμένων που προορίζεται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα, ενώ δεν αναμένεται να υπάρξει σημαντική οικονομική επιβάρυνση των επηρεαζομένων από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις.

Σύμφωνα με τα σχετικά χρονοδιαγράμματα, τα κράτη μέλη έπρεπε να εναρμονίσουν τη νομοθεσία τους με την υπό αναφορά Οδηγία μέχρι την 7^η Μαρτίου 2009.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα αναβάλλεται. Το υπ' αριθμόν 12 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Τα θέματα με τους αριθμούς 13 μέχρι 17 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται: «Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», «Οι περί Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας - Θέσεις Διευθυντή και Λειτουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», «Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», «Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Βοηθού Γραφείου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαΐου 2009.

Σημειώνεται ότι όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί αφορούν σχέδια υπηρεσίας και εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών, ώστε αυτό να εκσυγχρονιστεί και να απαλειφθούν πρόνοιες που είναι πολύ γενικές και ασαφείς και επιτρέπουν ποικίλες ερμηνείες, σύμφωνα με τις σχετικές επισημάνσεις της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) για εκσυγχρονισμό των σχεδίων υπηρεσίας.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Διευθυντή και Λειτουργού Εμπορικής Ναυτιλίας στο Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, ώστε αυτά να εκσυγχρονιστούν και να απαλειφθούν πρόνοιες που είναι πολύ γενικές και ασαφείς και επιτρέπουν ποικίλες ερμηνείες, σύμφωνα με τις σχετικές επισημάνσεις της ΕΔΥ για εκσυγχρονισμό των σχεδίων υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού (ΜΕΠ).

Σκοπός των τρίτων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, η οποία είναι θέση προαγωγής [Κλ. Α13(ii)] και αποτελεί το αμέσως επόμενο ανελκτικό επίπεδο της θέσης Αρχιφοροθέτη, ώστε δικαιούχοι για προαγωγή να μπορούν να είναι, εκτός των κατόχων των θέσεων Αρχιφοροθέτη 1^{ης} και 2^{ης} τάξης, και οι υπάλληλοι οι οποίοι έχουν πενταετή υπηρεσία στη θέση Αρχιφοροθέτη (Κλίμακα Α9-Α11-Α12).

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ως αποτέλεσμα των ρυθμίσεων του νέου κρατικού μισθολογίου, που τέθηκε σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2002, οι συνδυασμένες θέσεις Αρχιφοροθέτη 1^{ης} τάξης (Κλ. Α11-Α12) και 2^{ης} τάξης (Κλ. Α9) μετατρέπονται σταδιακά σε θέσεις Αρχιφοροθέτη με συνδυασμένες κλίμακες (Κλ. Α9-Α11-Α12). Η πρακτική που ακολουθείται για υλοποίηση της ρύθμισης αυτής και η οποία υιοθετήθηκε και εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις ανάλογων θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας είναι, όταν κενώνονται υφιστάμενες θέσεις Αρχιφοροθέτη 1^{ης} τάξης (Κλ. Α11 και Α12) και Αρχιφοροθέτη 2^{ης} τάξης (Κλ. Α9), αυτές να καταργούνται και να αντικαθίστανται από τις νέες θέσεις Αρχιφοροθέτη (Κλ. Α9, Α10 και Α11).

Σημειώνεται ότι το υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπής της ΜΕΠ.

Σκοπός των τέταρτων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Βοηθού Γραφείου Α' στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, η οποία είναι θέση προαγωγής [Κλ. Α7(ii)].

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2007 [Ν.38(II)/2007], καθώς και με τον περί Προϋπολογισμού του 2008 Νόμο του 2007 [Ν.81(II)/2007] δημιουργήθηκαν δύο νέες θέσεις Βοηθού Γραφείου Α' [Κλ. Α7(ii)] ως θέσεις προαγωγής για τις οκτώ (8) υφιστάμενες θέσεις Βοηθού Γραφείου [Κλ. Α1-Α2-Α5(ii)] στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών. Ως εκ τούτου, κατέστη αναγκαίος ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τις πιο πάνω νέες θέσεις, το οποίο συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπής της ΜΕΠ.

Σκοπός των πέμπτων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας στο Τμήμα Εργασίας [Κλ. Α13(ii)], ώστε αυτή να μετατραπεί από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής σε θέση προαγωγής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η υπό αναφορά θέση είχε καθοριστεί ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, σύμφωνα με απόφαση που λήφθηκε στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας

υποεπιτροπής της ΜΕΠ, λόγω του ότι δεν υπήρχαν προσοντούχοι υποψήφιοι για προαγωγή. Επιπρόσθετα, είχε αποφασιστεί ότι, μετά την πρώτη πλήρωση της θέσης αυτής, το σχέδιο υπηρεσίας για την εν λόγω θέση θα τροποποιηθεί εκ νέου, χωρίς να ξανασυζητηθεί στα πλαίσια της ΜΕΠ, ώστε η υπό αναφορά θέση να καθοριστεί ως θέση προαγωγής.

Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται με τα ίδια στοιχεία, στην πλειοψηφία τους οι θέσεις Ανώτερου Λειτουργού στη δημόσια υπηρεσία καθορίζονται ως θέσεις προαγωγής και μόνο σε περίπτωση που δεν υπάρχουν προσοντούχοι υποψήφιοι οι θέσεις αυτές καθορίζονται ως θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
2. Οι περί Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας - Θέσεις Διευθυντή και Λειτουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
3. Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
4. Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Βοηθού Γραφείου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
5. Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 13 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 14 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 16 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 17 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 18 μέχρι 23 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Ανδρέας Μουσκάλλης

Μαρία Κυριακού

Άγγελος Βότσης

Ντίνος Χατζηνικόλας

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς μαζί με το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 2009», που ψηφίστηκε πρόσφατα σε νόμο από τη Βουλή, σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 10 Μαρτίου και 12 Μαΐου 2009. Στα πλαίσια της εξέτασης των εν λόγω κανονισμών και του σχετικού νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Χρυσοχόων και Αργυροχόων Κύπρου, καθώς και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΕΚ, η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Χρυσοχόων και Αργυροχόων, καθώς και ο Σύνδεσμος Επιστημόνων Μηχανικών Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής. Σημειώνεται ότι η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΕΚ ανέφερε σε γραπτό της υπόμνημα ότι συμφωνεί με το σκοπό των εν λόγω κανονισμών.

Σκοπός των εν λόγω κανονισμών είναι η ίδρυση ταμείου με την επωνυμία "Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα".

Σημειώνεται ότι το αναφερόμενο πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε και εξετάστηκε παράλληλα με τους υπό αναφορά κανονισμούς, ψηφίστηκε σε νόμο από την ολομέλεια του σώματος στις 14 Μαΐου 2009.

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς, καθώς και τα όσα κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η ίδρυση του εν λόγω ταμείου αποφασίστηκε στα πλαίσια της Συλλογικής Σύμβασης 2004-2006 και ο σκοπός του θα είναι μεταξύ άλλων η δημιουργία ευκαιριών ανάπαυσης, επιχορήγησης αδειών, καλλιέργειας της ψυχαγωγίας και προαγωγής της ευημερίας των μελών του, καθώς επίσης και η παροχή βοήθειας, σε ειδικές περιπτώσεις, δυσπραγούντων μελών του ταμείου.

Σύμφωνα με το ίδιο επεξηγηματικό σημείωμα, η διαχείριση του ταμείου θα γίνεται από πενταμελή επιτροπή, της οποίας ο πρόεδρος θα διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού και τέσσερα αιρετά μέλη, που θα εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των μελών του ταμείου. Μέλη αυτού του ταμείου θα είναι όλοι οι υπάλληλοι του οργανισμού που θα βρίσκονται σε υπηρεσία κατά ή μετά την έναρξη ισχύος των υπό αναφορά κανονισμών. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω κανονισμοί θα έχουν αναδρομική ισχύ και η έναρξη της ισχύος τους είναι η 1^η Ιανουαρίου 2005.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα δεν είναι έτοιμο. Τα θέματα από τον αριθμό 26 μέχρι 41 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.094-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
2. Ο περί Βελτίωσης των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.095-2009).	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
3. Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.096-2009).	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
4. Ο περί Νομικής Αρωγής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.097-2009).	Εξωτερικών	Νομικών
5. Ο περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών (Τροποποιητικός) Νόμος του	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.098-2009).		
6.	Ο περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.099-2009).	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος
7.	Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.069-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.070-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
9.	Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφών, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία, Αγώνες Ιπποειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.071-2009).	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
10.	Οι περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.072-2009).	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
11.	Οι περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απόρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.073-2009).	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
12.	Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.074-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
13.	Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.038-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
14.	Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.040-2009).		
15.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.041-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.042-2009).	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος
17.	Οι περί Αποχετεύσεων Αστρομερίτη-Περιστερώνας-Ακακίου Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.043-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
18.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
19.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.046-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
20.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.049-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.028-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
22.	Έγγραφα (Υπ. Συγκοιν. 9 και 10/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
23.	Έγγραφο (Υπ. Οικον. 9/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
24.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που	Παιδείας και	Παιδείας

	δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2009 Νόμου του 2009. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Πολιτισμού	
25.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2008 Νόμου του 2008. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
	Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1.	Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.023-2009).	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2.	Ο περί Κτηνιατρικών και Φαρμακευτικών Προϊόντων (Έλεγχος Ποιότητας, Εγγραφή, Κυκλοφορία, Παρασκευή, Χορήγηση και Χρήση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.024-2009).	Γιαννάκη Θωμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.542, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιους λόγους δεν έχει συμπεριληφθεί μέχρι σήμερα η πόλη της Λάρνακας στο σύστημα ανακύκλωσης οικιακών αποβλήτων και πότε αναμένεται η ένταξή της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.543, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα της Βουλής πότε το αρδευτικό έργο της κοινότητας Παχυάμμου θα μετατραπεί σε κυβερνητικό υδατικό έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.544, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να δημιουργήσει υπηρεσία “on call” ψυχιάτρου στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας. Η υπηρεσία αυτή θα δώσει τη δυνατότητα εξυπηρέτησης των αναγκών που προκύπτουν τόσο του νοσοκομείου όσο και των σχετικών ιδρυμάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.545, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς προτίθεται να καλύψει τις καθημερινές ανάγκες φυσικοθεραπείας των ενοίκων της Στέγης Ηλικιωμένων και Αναπήρων “Άγιος Γεώργιος Β” στη Λάρνακα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.546, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Τον τελευταίο καιρό πληθαίνουν τα φαινόμενα παρουσίας σκόνης στην ατμόσφαιρα. Η σκόνη (αιωρούμενα σωματίδια) θεωρείται επικίνδυνος ρύπος για τη δημόσια υγεία. Οι επιστήμονες θεωρούν ότι η υπερβολική ή η συνεχής εισπνοή σκόνης δημιουργεί σοβαρά αναπνευστικά και αιματολογικά προβλήματα. Πολλά άτομα αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας, όταν παρουσιάζονται φαινόμενα πυκνής σκόνης, γι’ αυτό ζητούν να ενημερώνονται έγκαιρα και όχι εκ των υστέρων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει ενδεχόμενο να ενταχθεί στο δελτίο ειδήσεων προειδοποίηση για αναμενόμενη παρουσία σκόνης στην ατμόσφαιρα, ώστε τα εν λόγω άτομα να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.489, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.489, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή, αναφορικά με την αναβάθμιση/ασφαλτόστρωση του υφιστάμενου δρόμου Τάλας-Κοίλης-Τσάδας, ώστε να καταστεί δυνατή η δημιουργία νέου κοιμητηρίου στο χώρο που έχει επιλεγεί

Σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου μου με ημερ. 09.07.2008 προς τον Έπαρχο Πάφου, η οποία κοινοποιήθηκε στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Τάλας, αφού εξασφάλισε όλες τις έγγραφες συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών των επηρεαζόμενων τεμαχίων πλην του ιδιοκτήτη του τεμαχίου με αρ. 771 του Φ/Σχ/45/35, αποφάσισε όπως προωθήσει την απαλλοτρίωση μέρους του, ώστε να καταστεί δυνατή η διάνοιξη δρόμου προς το τεμάχιο που θα ανεγερθεί το νέο κοιμητήριο της κοινότητας.
2. Για την προώθηση του πιο πάνω αιτήματος, η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου ζήτησε από τον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Πάφου, όπως προβεί στην αποτύπωση του εν λόγω δρόμου, για να καταστεί δυνατή η εγγραφή του σε δημόσιο δρόμο.

3. Στις 9 Απριλίου 2009 ο Κοινοτάρχης Τάλας επισκέφθηκε το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Πάφου και ανέφερε ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο δεν προτίθεται πλέον να διανοίξει δρόμο προς το νέο κοιμητήριο, και για το σκοπό αυτό θα αποστείλει σχετική επιστολή για απόσυρση της υπόθεσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.050, ημερομηνίας 8 Αυγούστου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Θέμα: Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη με αρ. 23.06.009.03.050 και ημερομηνία 8 Αυγούστου 2008

Αναφέρομαι στην ερώτηση του Βουλευτή Εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη με αριθμό 23.06.009.03.050 και να σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει υπογράψει τη σύμβαση για Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου για την ετοιμασία όλων των αναγκαίων μελετών/εγγράφων για την αποκατάσταση και μετέπειτα φροντίδα όλων των σκυβαλότοπων της επαρχίας Πάφου και την επίβλεψη των κατασκευαστικών εργασιών στην οποία συμπεριλαμβάνεται και ο σκυβαλότοπος της Αγίας Μαρινούδας.

2. Οι σχετικές μελέτες/έγγραφα αναμένεται να είναι έτοιμα αρχές του 2010 και εντός του πρώτου εξαμήνου του 2010 αναμένεται να προκηρυχτεί η προσφορά για πρόσληψη του εργολάβου που θα αναλάβει τις κατασκευαστικές εργασίες. Η διάρκεια των εργασιών αποκατάστασης των σκυβαλότοπων θα είναι δεκαοκτώ μήνες και το έργο έχει προταθεί για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προγραμματική περίοδο 2007-2013.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.078, ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.078 και ημερ. 12/03/09, που αφορά ερώτηση που υποβλήθηκε από τον βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Αντρέα Φακοντή και είχε ως θέμα τα χρονοδιαγράμματα που τέθηκαν για την υλοποίηση του πολεοδομικού έργου “Διεύρυνση και βελτίωση της Λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ στη Χλώρακα και Λέμπα” στην Πάφο και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Με βάση τον προγραμματισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για την ετοιμασία Ρυθμιστικών Σχεδίων, το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ στην Χλώρακα και Λέμπα, θα αρχίσει να μελετάται το δεύτερο τρίμηνο του 2010 και αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του ίδιου έτους.
- (β) Σημειώνεται ότι ο αναφερόμενος προγραμματισμός των Ρυθμιστικών Σχεδίων στην περιοχή δυτικά της Πάφου (κοινότητες Έμπα, Χλώρακα, Λέμπα, Κισσόνεργα), προέκυψε μετά από ιεράρχηση της σημαντικότητάς τους, αλλά και προσπάθεια για ικανοποίηση των αιτημάτων των κοινοτήτων της περιοχής. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, προωθούνται σε άμεση προτεραιότητα τα Ρυθμιστικά Σχέδια σημαντικών Πολεοδομικών Έργων όπως ο Παραλιακός Δρόμος από τη Λεωφόρο “Τάφοι των Βασιλέων” μέχρι την περιοχή “Πότιμα”, όπου θα κατασκευαστεί η Μαρίνα της Πάφου και ο Δυτικός Παρακαμπτήριος Δρόμος Πάφου. Επίσης, με βάση τον προγραμματισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, θα προηγηθούν της Λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου του Γ΄ στη Χλώρακα, ο κάθετος δρόμος της Λέμπας και η Λεωφόρος Έμπας στην Έμπα.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.097, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.097, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα, αναφορικά με την υλοποίηση των έργων για την οδική ασφάλεια στην κοινότητα Νέων Δημμάτων

Σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου μου με ημερ. 10.11.2008 προς τον Έπαρχο Πάφου, η οποία κοινοποιήθηκε στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Η Ερώτηση του κ. Σαρίκα αναφέρεται σε έργα οδικής ασφάλειας στην Κοινότητα Νέων Δημμάτων, που αφορούν οδικό φωτισμό και οριοθέτηση δρόμων εντός της κοινότητας καθώς και την τοποθέτηση δεικτικών πινακίδων στον κύριο δρόμο.
2. Αναφορικά με το αίτημα για οριοθέτηση των δημόσιων δρόμων εντός του πυρήνα της κοινότητας, αυτό υποβλήθηκε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας το 2008, το οποίο στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να εξετάσει την υπόθεση αυτή, ένεκα του φόρτου εργασίας αλλά και των παλαιότερων υποθέσεων για αναπτυξιακά έργα που εκκρεμούν.
3. Όσον αφορά στον οδικό φωτισμό, το Κοινοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να μεριμνήσει για την επέκταση/ενίσχυση του οδικού φωτισμού, υποβάλλοντας αίτηση στην ΑΗΚ. Το Υπουργείο Εσωτερικών μπορεί να επιχορηγήσει το 50% του κόστους της επέκτασης του οδικού φωτισμού, εάν και εφόσον το Κοινοτικό Συμβούλιο προσκομίσει στο Υπουργείο όλα τα απαραίτητα αποδεικτικά.
4. Τέλος, το θέμα της τοποθέτησης δεικτικών πινακίδων στον κύριο δρόμο εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και πιο συγκεκριμένα του Τμήματος Δημοσίων Έργων, στο οποίο και έχει διαβιβασθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.164, ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση του Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη με αρ. 23.06.009.03.164 ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2008, σχετικά με το "Χαλλούμι"

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.164 ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ:

Στις 22 Φεβρουαρίου 2008, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας η ευνοϊκή απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για προώθηση της αίτησης του Συνδέσμου Τυροκόμων Κύπρου στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθώς και οι προδιαγραφές στις οποίες βασίζεται η εν λόγω απόφαση.

Μετά τη δημοσίευση της ευνοϊκής απόφασης υποβλήθηκαν τέσσερις προσφυγές κατά της εν λόγω απόφασης ως ακολούθως:

1. Η πρώτη προσφυγή καταχωρήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2008 από την εταιρεία Alpina Farm Ltd. Παράλληλα, η εν λόγω εταιρεία υπέβαλε αίτηση για έκδοση προσωρινού διατάγματος του Δικαστηρίου για αναστολή της

ισχύος/εφαρμογής/εκτέλεσης τόσο της απόρριψης της ένστασής της όσο και της ευνοϊκής απόφασης της Αρμόδιας Αρχής και της προώθησης της αίτησης στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Οι δύο αιτήσεις (για προσωρινό διάταγμα και προσφυγή) συνεκδικάζονται, αφού υιοθετήθηκε από τη Νομική Υπηρεσία η εισήγηση του Δικαστή και επομένως το προσωρινό διάταγμα έχει μονιμοποιηθεί.

2. Η δεύτερη προσφυγή καταχωρήθηκε στις 9 Απριλίου 2008 από κοινού από το “Τουρκοκυπριακό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Κύπρου” και την εταιρεία “ΚΟΟΡ-SUT”. Η εταιρεία ΚΟΟΡ-SUT υπέβαλε επίσης αίτηση για έκδοση προσωρινού διατάγματος για μη προώθηση της αίτησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έχει καταχωρηθεί από τη Νομική Υπηρεσία ένσταση κατά του προσωρινού διατάγματος. Το αίτημα για έκδοση προσωρινού διατάγματος για αναστολή διαβίβασης της αίτησης στην ΕΕ έχει απορριφθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο.
3. Η Τρίτη προσφυγή καταχωρήθηκε στις 5 Μαΐου 2008 από τις ομάδες αιγοπροβατοτρόφων ΠΑΣΥΝΕΚ και ΣΥΝΕΚΤΗ.
4. Η τέταρτη προσφυγή καταχωρήθηκε στις 7 Μαΐου 2008 από την εταιρεία ΣΑΝΟΣ ΦΑΡΜ Λτδ.

Υπό το φως των πιο πάνω, και δεδομένου του διατάγματος του Δικαστηρίου το οποίο απαγορεύει την προώθηση της αίτησης, ο φάκελος για την ονομασία “Χαλλούμι”, δεν θα μπορεί να προωθηθεί στην ΕΕ. Θα πρέπει να αναμένεται η απόφαση του Δικαστηρίου, ιδιαίτερα για την προσφυγή της εταιρείας “Alpina Farm Ltd”, η οποία πέτυχε την έκδοση διατάγματος. Σε περίπτωση που το Δικαστήριο λάβει απόφαση υπέρ της “Alpina Farm Ltd”, τότε η ευνοϊκή απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος υπέρ της αίτησης του Συνδέσμου Τυροκόμων Κύπρου για προώθησή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα ακυρωθεί και θα πρέπει να επανεξεταστεί ο φάκελος σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Στην αντίθετη περίπτωση, εφ’ όσον το Δικαστήριο λάβει απόφαση υπέρ της Αρμόδιας Αρχής απορρίπτοντας την προσφυγή της “Alpina Farm Ltd”, η αίτηση καταχώρησης του Συνδέσμου Τυροκόμων Κύπρου για κατοχύρωση της ονομασίας “Χαλλούμι/Halloumi”, ως ΠΟΠ θα μπορεί να προωθηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση για εξέταση.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συμπληρωματικά στοιχεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.269, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.269, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η πιθανή δημιουργία εξειδικευμένων παραρτημάτων του Οργανισμού FRONTEX περιλαμβάνεται σε κείμενο συμπερασμάτων για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΔΕΥ), κατά την 2873^η σύνοδό του, που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο, μεταξύ 5-6 Ιουνίου, 2008. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το σημείο 5 των Συμπερασμάτων, το Συμβούλιο “καλεί τον FRONTEX, για τη βελτίωση της ικανότητας του να υποστηρίζει επιχειρησιακό συντονισμό, να εξετάσει, σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004, την πιθανή δημιουργία εξειδικευμένων

παραρτημάτων, συμπεριλαμβάνοντας τις διάφορες επιλογές που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη προς τούτο, και να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο". Αντίγραφο των Συμπερασμάτων του Συμβουλίου επισυνάπτεται ως Παράρτημα Ι. Στο ως άνω Συμβούλιο, συμμετείχαν εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και ο Υπουργός Εσωτερικών.

3. Το προκείμενο, περιλήφθηκε στο Πρόγραμμα Εργασίας του Οργανισμού Frontex για το έτος 2009 και στο παρόν στάδιο, ο Οργανισμός προκήρυξε προσφορά για την εκπόνηση μελέτης με την οποία θα καθοριστεί ο σκοπός λειτουργίας των εξειδικευμένων παραρτημάτων, θα αξιολογηθεί η προστιθέμενη αξία τους στην αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων του Frontex, θα υπολογισθεί το κόστος δημιουργίας και λειτουργίας τους και θα καταγραφούν τα κριτήρια επιλογής των Κρατών-Μελών στα οποία θα εγκατασταθούν. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών λήγει στις 5 Ιουνίου 2009 και η διάρκεια του συμβολαίου θα είναι 120 ημέρες από την ημερομηνία της υπογραφής του. Η μελέτη θα παρουσιασθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, στο οποίο συμμετέχει διά εκπροσώπου της και η Κυπριακή Δημοκρατία, το οποίο και θα ετοιμάσει σχετική έκθεση προς το Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων για λήψη τελικής απόφασης. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Εργασίας του Οργανισμού, η τελική απόφαση για δημιουργία εξειδικευμένων παραρτημάτων αναμένεται να ληφθεί περί τα τέλη του τρέχοντος έτους.

4. Επισημαίνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία υποστήριξε εξ αρχής τη δημιουργία των εξειδικευμένων παραρτημάτων, τόσο κατά τις εργασίες της υπουργικής διάσκεψης στο Μπέρντο της Σλοβενίας όπου διαμορφώθηκε το σχέδιο συμπερασμάτων, όσο και κατά τη συνεδρία της Στρατηγικής Επιτροπής για τη μετανάστευση, τα σύνορα και το άσυλο/Μικτή Επιτροπή (SCIFA) όπου εξετάστηκε το σχέδιο, η δε έγκριση του κειμένου συμπερασμάτων από το Συμβούλιο Υπουργών ΔΕΥ ήταν ομόφωνη.

5. Όσον αφορά την ερώτηση που υπέβαλε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Τάσος Μητσόπουλος, κατά πόσον προτίθεται η Κυπριακή Δημοκρατία να διεκδικήσει την εγκατάσταση και λειτουργία στην Κύπρο περιφερειακού γραφείου του Frontex, τούτο θα εξεταστεί εάν και εφόσον εγκριθεί από το Συμβούλιο Υπουργών ΔΕΥ η δημιουργία των εξειδικευμένων παραρτημάτων και αφού ληφθούν υπόψη τα κριτήρια επιλογής των Κρατών-Μελών στα οποία θα εγκατασταθούν, όπως αυτά θα καθορισθούν από τη μελέτη που θα εκπονηθεί.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.317, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.317, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα, αναφορικά με το αίτημα της κοινότητας Τσάδας για μελλοντική αξιοποίηση των τεμαχίων, τα οποία βρίσκονται πάνω από τη σήραγγα του δρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, που θα διασχίζει την κοινότητα

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.317 και ημερ. 23 Ιανουαρίου 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ ότι το αίτημα της κοινότητας Τσάδας θα εξετασθεί, από το αρμόδιο Τμήμα Δημοσίων Έργων σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, μετά την ανάθεση του έργου και αφού

ετοιμασθούν τα τελικά σχέδια από τον ανάδοχο και οριστικοποιηθεί η μέθοδος κατασκευής της σήραγγας, από την οποία θα εξαρτηθεί και ο περαιτέρω χειρισμός του πιο πάνω αιτήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.362, ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής Αμμοχώστου κ. Κυριάκος Χατζηγιάννη με αρ. 23.06.009.03.362, η οποία αποστάληκε με επιστολή σας ημερομηνίας 10/02/2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Τα κρατικά οικόπεδα που θα παραχωρηθούν στους κατοίκους της Κοινότητας Μαρί, στα πλαίσια της μετακίνησης της Κοινότητας στο Ζύγι, βρίσκονται στις Φάσεις Γ και Ε του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Ζυγίου.
- (β) Για τους σκοπούς της μετακίνησης της Κοινότητας Μαρί, έχει απαλλοτριωθεί Ε/Κ γη για το διαχωρισμό δέκα (10) οικοπέδων (Φάση Ε). Ο διαχωρισμός έχει ολοκληρωθεί και τα οικόπεδα είναι έτοιμα να παραχωρηθούν σε δικαιούχους.
- (γ) Απαλλοτριώθηκε επίσης Τ/Κ γη για τον πιο πάνω σκοπό, που αφορά στο διαχωρισμό σαράντα ενός (41) οικοπέδων (Φάση Γ) και εκτιμάται ότι οι κατασκευαστικές εργασίες για το διαχωρισμό των οικοπέδων θα ολοκληρωθούν περί το τέλος του 2009.
- (δ) Για τα συγκεκριμένα οικόπεδα, θα παραχωρηθούν τίτλοι ιδιοκτησίας στους δικαιούχους.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.365, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.365, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2009, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας κ. Γιώργου Περδίκη, σχετικά με τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι δυστυχώς οι Ευρωπαίοι Εταίροι έχουν παραπληροφορηθεί για τα ιατρικά δρώμενα στην Κύπρο σε σχέση με τον καρκίνο, κυρίως λόγω της μέχρι τώρα απουσίας εκπροσώπου του Υπουργείου Υγείας για τον καρκίνο στις Ευρωπαϊκές Επιτροπές. Από το 2008 το Υπουργείο Υγείας έχει ορίσει εκπρόσωπο ο οποίος παρακολουθεί τα θέματα και συμμετέχει στις συναντήσεις των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Στην Κύπρο, το ιστορικό του προκλινικού ελέγχου για τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας άρχισε από το 1970, προέτρεπε όλες τις γυναίκες να επισκέπτονται το γυναικολόγο τους για τη διενέργεια τεστ Παπανικολάου, το οποίο προσφέρεται δωρεάν στους δικαιούχους στο δημόσιο τομέα. Κατά τη δεκαετία του '90, μέσα στα πλαίσια υλοποίησης ενός ευρωπαϊκού προγράμματος διενεργήθηκε τεστ Παπανικολάου σε όλες τις γυναίκες των αγροτικών περιοχών μέσω Κινητής Μονάδας. Δυστυχώς η προσπάθεια αυτή δεν συνεχίστηκε και έκτοτε διενεργείται ένα αποσπασματικό, μη οργανωμένο πρόγραμμα πληθυσμιακού ελέγχου για τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας.

3. Το Υπουργείο Υγείας προχώρησε στη σύσταση προσωρινής επιτροπής με στόχο το σχεδιασμό ενός εθνικού προκλινικού πληθυσμιακού ελέγχου για τον καρκίνο

του τραχήλου της μήτρας, με στόχο τη μείωση της επίπτωσης και της θνητότητας από τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας, ανιχνεύοντας τον σε προκλινικό στάδιο.

4. Στον πληθυσμιακό έλεγχο θα περιλαμβάνεται η ηλικιακή ομάδα 30-60 ετών και το τεστ θα επαναλαμβάνεται κάθε 3 χρόνια, με στόχο την κάλυψη 80% του πληθυσμού. Θα εξετάζονται περίπου 57.000 γυναίκες τον χρόνο. Την ευθύνη για την εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος θα έχει το Υπουργείο Υγείας. Παράλληλα, προγραμματίζεται η ανάπτυξη ενιαίου συστήματος παρακολούθησης του προγράμματος σε συνεργασία με το τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

5. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε διευκρινίσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Μάρκου Κυπριανού στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.397, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.397, ημερομηνίας 27.2.2009, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.397 και ημερομηνία 5.3.2009 αναφορικά με την Ερώτηση του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου σχετικά με τη θέση της Κυβέρνησης έναντι του ενδεχόμενου υποβολής αίτησης ένταξης στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και επιθυμώ να παραθέσω τα πιο κάτω:

Ο ΣγΕ δεν αποτελεί θεσμό της ΕΕ αλλά πρόγραμμα του ΝΑΤΟ. Η απόφαση για υποβολή ένταξης σε αυτόν, δεν αποτελεί υποχρέωση ενός Κράτους Μέλους της ΕΕ αλλά αποτελεί κυριαρχικό δικαίωμά του, το οποίο ασκεί εφόσον η Κυβέρνησή του κρίνει ότι αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντά του.

Στα πλαίσια άσκησης του κυριαρχικού αυτού δικαιώματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση ένταξης στο εν λόγω πρόγραμμα, καθώς κρίνει ότι κάτι τέτοιο δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα της χώρας.

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι, η μη ένταξη της Κύπρου στο ΣγΕ επηρεάζει μόνο τη συμμετοχή της σε στρατιωτικές Επιχειρήσεις της ΕΕ που πραγματοποιούνται με πρόσβαση σε μέσα και υποδομές του ΝΑΤΟ (επιχειρήσεις "Berlin Plus"), και την πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες του ΝΑΤΟ. Οι επιχειρήσεις Berlin Plus αποτελούν μια πολύ μικρή μειοψηφία του συνόλου των Επιχειρήσεων και Αποστολών στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΕΠΑΑ). Αναφέρω χαρακτηριστικά ότι μόνο δύο τέτοιες Επιχειρήσεις έχουν αναληφθεί στην ιστορία της ΕΠΑΑ, από τις οποίες μόνο μία εξακολουθεί να βρίσκεται σε εξέλιξη (Althea στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη). Επιπλέον, η απόφαση για ανάληψη μιας τέτοιας Επιχείρησης λαμβάνεται με ομοφωνία από όλα τα Κράτη Μέλη της ΕΕ.

Η Κύπρος διαδραματίζει ενεργό ρόλο στην ΕΠΑΑ, υπό τη μορφή συμμετοχής σε Επιχειρήσεις και Αποστολές, σε εκπαιδευτικά προγράμματα και ασφαλώς στις συζητήσεις που διεξάγονται καθημερινά στις Ομάδες Εργασίας και Επιτροπές του Συμβουλίου της ΕΕ. Αναφέρω ενδεικτικά ότι, αυτή τη στιγμή, η Κύπρος συμμετέχει στη στρατιωτική Επιχείρηση στις ακτές της Σομαλίας με την επωνυμία "EUNAVFOR ATALANTA" και στις μη στρατιωτικές Αποστολές σε Βοσνία-Ερζεγοβίνη και Μολδαβία/Ουκρανία με την επωνυμία "EUPM" και "EUBAM" αντίστοιχα.

Στόχος της Κυβέρνησης είναι η συμβολή στην προώθηση μιας ισχυρής και αυτόνομης Ευρωπαϊκής Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας η οποία θα προάγει την

ειρήνη και τη σταθερότητα διεθνώς, στη βάση των Ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας και του διεθνούς δικαίου γενικότερα.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυμεύκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.416, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.416, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή κ. Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 11.3.2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Κυπριακή Δημοκρατία για σκοπούς εναρμόνισης με τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2002/95/EK και 2002/9/EK), προχώρησε στις 30 Ιουλίου 2004 στην έκδοση σχετικών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 668/2004).

Στην προσπάθεια συμμόρφωσης των παραγωγών αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, έγιναν πολύμηνες επαφές μαζί τους και σε συνεργασία με το ΚΕΒΕ δημιουργήθηκε ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, ο οποίος θα λειτουργεί ως συλλογικό σύστημα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των μελών του όσον αφορά τη διαχείριση των εν λόγω αποβλήτων (χωριστή συλλογή, μεταφορά σε χώρους ταξινόμησης και αποστολή στο εξωτερικό για τελική αξιοποίηση και διάθεση).

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων προχώρησε σε εξέταση της σχετικής αίτησης του συλλογικού συστήματος και η Αρμόδια Αρχή έδωσε την έγκριση για λειτουργία του συλλογικού συστήματος την 1^η Ιουνίου 2008. Από τότε όμως, και ενώ τέθηκαν από την Αρμόδια Αρχή σχετικά χρονοδιαγράμματα για έναρξη χωριστής συλλογής (το αργότερο τρεις μήνες από την ημερομηνία έγκρισης), το σύστημα δεν μπόρεσε να τεθεί σε εφαρμογή.

Η Αρμόδια Αρχή ενημερώθηκε πρόσφατα, ότι ο οργανισμός προχώρησε στην αξιολόγηση προσφορών για συνεργασία με αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων και βρίσκεται σε εξέλιξη διαβούλευση με κάποιους από αυτούς για τελική συνεργασία και έναρξη εργασιών.

Με βάση δικές τους πληροφορίες, υπολογίζεται ότι το σύστημα θα αρχίσει τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων στις αρχές Ιουνίου του τρέχοντος έτους.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.447, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.447 και ημερομηνία 19 Μαρτίου 2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή της λεωφόρου Μεσόγης με το δρόμο Τριμιθούσας-Τάλας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.447, ημερομηνίας 26.3.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η διαμόρφωση της πιο πάνω δασταύρωσης και της εγκατάστασης φώτων τροχαίας δεν μπορεί να προωθηθεί στο παρόν στάδιο εφόσον εκκρεμεί η

ολοκλήρωση της διαδικασίας των απαλλοτριώσεων καθώς και η πλήρης υιοθέτηση του εγκεκριμένου σχεδίου από το Κοινοτικό Συμβούλιο Μεσόγης όσον αφορά την κατασκευή μικρού τμήματος καρφωτής νησίδας στις δυο πλευρές του κύριου δρόμου. Η νησίδα είναι αναγκαία για λόγους οδικής ασφάλειας και λειτουργικότητας/ικανότητας καθώς και για την εύρυθμη λειτουργία των φώτων τροχαίας.

2. Ο Επαρχιακός Μηχανικός Δημοσίων Έργων Πάφου προωθεί ήδη τη διαδικασία για ζήτηση προσφορών για επέκταση υφιστάμενου οχετού που είναι αναγκαίος για τη διαμόρφωση της συμβολής.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.459, ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.459, ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 6 Απριλίου 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τους Περί Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νόμους του 1996 έως 2008 το αρμόδιο σώμα για την εκπαιδευτική-αξιολόγηση κλάδων σπουδών Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (άρθρ. 32) είναι το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (ΣΕΚΑΠ). Ενώ το αρμόδιο σώμα για την αξιολόγηση τίτλων σπουδών, σύμφωνα με τους Περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών Νόμους του 1996 έως 2006, είναι το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών ΚΥΣΑΤΣ (άρθρ. 4).
2. Σε περίπτωση που ένας πτυχιούχος έχει παρακολουθήσει μέρος των σπουδών του ή όλο το πρόγραμμα των σπουδών του σε μη αξιολογημένο κλάδο σπουδών Ιδιωτικής Σχολής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, η σχολή προσφέρει στο φοιτητή συμπληρωματικά μαθήματα (εξομοίωσης) τα οποία έχει αναγνωρίσει-αξιολογήσει προηγουμένως το ΣΕΚΑΠ με βάση τον περί εξομοίωσης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου Νόμο του 2001. Όταν ο φοιτητής ολοκληρώσει και τα μαθήματα εξομοίωσης, υποβάλλει στο ΚΥΣΑΤΣ για αξιολόγηση, τον τίτλο σπουδών του και την αναλυτική βαθμολογία (Transcript) των μαθημάτων εξομοίωσης που παρακολούθησε. Επιπρόσθετα για τη χορήγηση πιστοποιητικού ισοτιμίας και αντιστοιχίας για αξιολογημένα προγράμματα σπουδών των ΙΣΤΕ το ΚΥΣΑΤΣ μπορεί να απαιτήσει την παρακολούθηση συμπληρωματικών μαθημάτων.
3. Η παροχή φοιτητικής χορηγίας διέπεται από τους Περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμους του 1996 έως 2002 και αρμόδιο είναι το Υπουργείο Οικονομικών για να κρίνει αν η συμπληρωματική φοίτηση ικανοποιεί τα κριτήρια για την παραχώρησή της.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.462, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.462 και ημερομηνία 30 Μαρτίου 2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Θέμα: Βελτίωση των παρόδων παρακαμπτήριου δρόμου Έμπας-Τάλας και κατασκευή ρείθρων κατά μήκος των δύο πλευρών του εν λόγω δρόμου για διοχέτευση ομβρίων υδάτων

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.462, ημερομηνίας 6 Απριλίου 2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Έχουν κατασκευαστεί ήπια μέτρα κυκλοφοριακής ύφεσης σε όλες τις επίσημες παρόδους του παρακαμπτήριου δρόμου Έμπας-Τάλας με την ανάλογη κάθετη σήμανση όπου είναι αναγκαίο.
2. Κατά μήκος του παρακαμπτήριου δρόμου Έμπας-Τάλας έχουν γίνει εργασίες επένδυσης τμημάτων των αυλακιών με σκυρόδεμα τύπου “ντουσεμέ”.
3. Το Επαρχιακό Γραφείο Πάφου του Τμήματος Δημοσίων Έργων έχει προγραμματίσει την εκτέλεση παρόμοιων εργασιών σε άλλα τμήματα του δρόμου στα πλαίσια του προγράμματος συντήρησης του δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.465, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.465, της 31^{ης} Μαρτίου, 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. φακ. 23.06.009.03.465 και ημερομηνία 06/04/2009, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα εξής:

Όλα τα γεωργικά προϊόντα που διακινούνται από τις κατεχόμενες περιοχές της Δημοκρατίας προς τις ελεύθερες περιοχές, συνοδεύονται με το πιστοποιητικό που εκδίδεται από το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο. Επιπλέον, οι πατάτες και τα εσπεριδοειδή, συνοδεύονται και με την φυτοϋγειονομική έκθεση, που εκδίδεται από τους Φυτοϋγειονομικούς Επιθεωρητές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα φορτία πατατών και εσπεριδοειδών, επιθεωρούνται στις αποθήκες των εμπόρων, ενώ τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα επιθεωρούνται στο σημείο Διέλευσης του Αγίου Δομετίου. Ο έλεγχος αυτός, αφορά τη φυτοϋγεία και ειδικά για τις πατάτες και εσπεριδοειδή, τη σήμανση της συσκευασίας.

Τα πλείστα γεωργικά προϊόντα έρχονται σε πλαστικές συσκευασίες και προορίζονται για τις χονδρικές αγορές, όπου από εκεί διατίθενται στο λιανικό εμπόριο. Τα προϊόντα αυτά δεν φέρουν οποιαδήποτε σήμανση. Όσον αφορά τις πατάτες, αυτές διακινούνται σε συσκευασίες των 25 κιλών συνήθως και jumbo bags (των 1000 κιλών), με την ενδεδειγμένη σήμανση. Η σήμανση προνοείται από το εθνικό Διάταγμα για τα ποιοτικά πρότυπα. Σημειώνεται ότι στη σήμανση αυτή, αναγράφεται η περιοχή παραγωγής σύμφωνα με το σχετικό Υπουργικό Διάταγμα, καθώς και ο αριθμός παραγωγού. Ο αριθμός αυτός που χρησιμοποιείται, είναι αυτός που καθορίζεται από τους Ευρωπαϊούς Εμπειρογνώμονες σε σχετικό Μητρώο.

Αναφορικά με τα γεωργικά προϊόντα που προέρχονται από Τρίτες Χώρες, σας πληροφορώ ότι διεξάγεται καθολικός ποιοτικός και φυτοϋγειονομικός έλεγχος συνήθως στα Σημεία Εισόδου, ή κατ' εξαίρεση, στις αποθήκες του εισαγωγέα. Κατά την επιθεώρηση γίνεται έλεγχος εγγράφων, ταυτοποίησης, φυτοϋγείας, σήμανσης και ποιότητας των προϊόντων και λαμβάνονται τα σχετικά φυτοϋγειονομικά και ποιοτικά τέλη.

Σημειώνεται τέλος, ότι δεν έχει περιπέσει στην αντίληψή μας οποιαδήποτε περίπτωση παραποίησης σήμανσης.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι βρίσκομαι πάντα στη διάθεση σας.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα στη συζήτηση του Τέταρτου Κεφαλαίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για τις 11 Ιουνίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.173-2008).
2. Ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμος του 2007. (Αρ. Φακ. 23.01.048.010-2007).
3. Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Ψυχολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007. (Αρ. Φακ. 23.01.048.303-2007).
4. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.040-2009).
5. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.041-2009).
6. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.082-2009).
7. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.124-2008).
8. Ο περί Τελωνειακού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.156-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος). (Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
3. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
4. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
5. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
6. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ

μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).

7. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
8. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
11. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές

τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου). (Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).

[Στις 5 Ιουνίου 2009 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 11 Ιουνίου 2009, στις 4:00 το απόγευμα, προστίθενται τα ακόλουθα θέματα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.053-2009).
2. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.054-2009)].

Πριν να κηρύξω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής, θα ήθελα να ευχηθώ σε όλους καλό βόλι κατά τη διάρκεια των ευρωεκλογών. Κάθε επιτυχία σε όλους τους συναδέλφους υποψηφίους, όπως και σε όλους τους υποψηφίους στις ευρωεκλογές!

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Μαυρονικόλα Ρούλα
Ακκελίδου Ντίνα	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Αντωνίου Αντώνης	Μητσόπουλος Τάσος
Αριστοτέλους Άριστος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βότσης Άγγελος	Ομήρου Γιαννάκης
Γαβριήλ Γιαννάκης	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίγκος	Σαμψών Σωτήρης

Ευαγόρου Σταύρος	Σαρίκας Φειδίας
Θεοχάρους Ελένη	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κατσουρίδης Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουκουμά Σκεύη	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουτσού Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Αθηνά	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Στέλλα	Χάσικος Σωκράτης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λαμάρης Γιάννος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ποντίων και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων.
2. Ομόφωνη έγκριση ψηφίσματος για μη αναγνώριση οποιασδήποτε τουρκικής μειονότητας στο ελληνικό κράτος.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου του 2009 Νόμος του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και Νίκου Τορναρίτη και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008» και «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Χρήστου Πουργουρίδη και ψήφισή τους σε νόμους.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Θέση Λειτουργού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σχολικών Εφορειών (Συντήρηση και Βελτίωση Σχολικών Κτιρίων και Άλλα Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Αναγνώρισης Ιδιωτικών Μουσείων και Μουσείων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαδικασία και Προϋποθέσεις) Νόμος του 2008» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Λαμάρης, Ν. Τορναρίτης, Α. Κυριακίδου, Ν. Κατσουρίδης, Ν. Κουτσού, Γ. Βαρνάβα, Α. Αγγελίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
  - β. «Οι περί Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας - Θέσεις Διευθυντή και Λειτουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
  - γ. «Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
  - δ. «Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Βοηθού Γραφείου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
  - ε. «Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»
και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
13. Ερωτήσεις βουλευτών:
Ένταξη Λάρνακας στο σύστημα ανακύκλωσης οικιακών αποβλήτων - Μετατροπή αρδευτικού έργου Παχυάμμου σε κυβερνητικό υδατικό έργο - Δημιουργία υπηρεσίας "on call" ψυχιάτρου στο νοσοκομείο Λάρνακας - Ανάγκες φυσικοθεραπείας ενοίκων της Στέγης Ηλικιωμένων και Αναπήρων "Άγιος Γεώργιος Β'" στη Λάρνακα - Ανάγκη έγκαιρης ενημέρωσης για παρουσία σκόνης στην ατμόσφαιρα.
14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Αίτημα για αναβάθμιση του δρόμου Τάλας-Κοίλης-Τσαδάς - Το χρονοδιάγραμμα αποκατάστασης του σκυβαλότοπου Αγίας Μαρινούδας - Αίτημα για επίσπευση της ετοιμασίας του Ρυθμιστικού Σχεδίου για τη Λεωφόρο Μακαρίου (δρόμος Πάφου-Χλώρακα-Κισσόνεργας) - Τα έργα οδικής ασφάλειας στα Νέα Δήμηματα - Η κατοχύρωση του χαλλουμιού ως παραδοσιακού κυπριακού προϊόντος - Η εγκατάσταση και λειτουργία περιφερειακού γραφείου της FRONTEX - Η σήραγγα του δρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς - Διαχωρισμός οικοπέδων στο Ζύγι - Έλεγχος του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας - Μη υποβολή αίτησης για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη -

Ανακύκλωση ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών - Εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή της λεωφόρου Μεσόγης με το δρόμο Τριμιθούσας-Τάλας - Επέκταση της φοιτητικής χορηγίας σε περιπτώσεις συμπληρωματικής φοίτησης - Βελτίωση των παρόδων του παρακαμπτήριου δρόμου Έμπας-Τάλας - Καταγγελίες παραγωγών για υπερκέρδη μεσαζόντων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 11^ης Ιουνίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.02 μ.μ.

Αρ. 34

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριοι συνάδελφοι, να υπενθυμίσουμε τους συναδέλφους που είναι κάπου έξω ότι πέρασαν οι τέσσερις.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αυτοί είμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αν αυτοί είμαστε, τότε πιστεύω ότι...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Διαμορφώνεται απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Διαμορφώνεται;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, ναι, υπάρχει απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Λοιπόν, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Με έχει πληροφορήσει η γραμματεία ότι υπάρχει ήδη απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαμορφώνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έρχονται μέσα άλλοι, κυρία Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Αν καθίσουν, έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με την ευκαιρία, να επαναλάβω την παράκληση να ερχόμαστε στην ώρα μας, την ώρα που ορίζεται η συνεδρία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Εν πάση περιπτώσει, υπάρχει απαρτία, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει απαρτία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να μου επιτρέψετε, πριν προχωρήσουμε με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, να συγχαρώ θερμά τους εκλεγέντες βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να τους ευχηθώ κάθε επιτυχία στο έργο τους.

Προχωρούμε με τη νομοθετική εργασία και παρακαλώ για τα θέματα για τα οποία υπάρχουν ομόφωνες εκθέσεις, όπως συνήθως, να θεωρούνται οι εκθέσεις αναγνωσθείσες.

Τα πρώτα δύο θέματα της ατζέντας αναβάλλονται. Εδώ θα ήθελα να σημειώσω ότι το πρώτο θέμα έχει αναβληθεί ήδη μερικές φορές. Υπενθυμίζω ότι επηρεάζονται εργαζόμενοι από τη νομοθετική μας εργασία σε σχέση με το θέμα αυτό και γι' αυτό θα είναι και η τελευταία αναβολή η οποία εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Ψυχολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Ψυχολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007»

Παρόντες:

Ελένη Θεοχάρους, πρόεδρος

Στέλλα Κυριακίδου

Κώστας Κωνσταντίνου

Πανίκκος Σταυριανός

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Αθηνά Κυριακίδου

Άγγελος Βότσης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ντίνα Ακκελίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 11 Δεκεμβρίου 2008 και 11 Ιουνίου 2009. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνωρίσεως Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ), της ΠΑΣΥΔΥ (Κλάδος Κλινικών Ψυχολόγων), του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου, του Παγκύπριου Συλλόγου Ψυχολόγων (ΠΑΣΥΨΥ), της Ομάδας Πρωτοβουλίας Επαγγελματιών Ψυχολόγων, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Φοιτητικών Ενώσεων (ΠΟΦΕΝ), καθώς και ομάδες φοιτητών και αποφοίτων του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού περί Εγγραφής Επαγγελματιών Ψυχολόγων Νόμου, ώστε να καλυφθούν ορισμένα κενά και να επιλυθούν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή του εν λόγω νόμου.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας και την εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που συνοδεύουν το υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, το τελευταίο προβλέπει τα ακόλουθα:

1. Τη νομοθετική κατοχύρωση δύο επιπέδων άσκησης του επαγγέλματος του ψυχολόγου και δύο μητρώων, αντίστοιχα.
2. Την τροποποίηση των μεταπτυχιακών προσόντων που απαιτούνται για τους επαγγελματίες ψυχολόγους, προκειμένου να εγγραφούν στο σχετικό μητρώο, έτσι ώστε ο μεταπτυχιακός τίτλος ειδίκευσης σε κλάδο της εφαρμοσμένης ψυχολογίας να είναι διάρκειας δύο αντί τριών χρόνων.
3. Τον καθορισμό πέντε ειδικοτήτων εφαρμοσμένης ψυχολογίας οι οποίες θα προσδιορίζονται ως τέτοιες από σχετική διατύπωση στα διπλώματα ή την αναλυτική βαθμολογία.
4. Τη νομοθετική θέσπιση της δυνατότητας για συμπληρωματική άσκηση αιτητών που πληρούν όλα τα κριτήρια για εγγραφή στο μητρώο επαγγελματιών ψυχολόγων, πλην του κριτηρίου της πρακτικής άσκησης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προβλέπεται η αυτόνομη άσκηση του επαγγέλματος στα πλαίσια συγκεκριμένης ειδικότητας από τους κατόχους βασικού πτυχίου και διετούς μεταπτυχιακού διπλώματος σε κλάδο της επαγγελματικής ψυχολογίας, οι οποίοι κατονομάζονται ως επαγγελματίες ψυχολόγοι, και η άσκηση περιορισμένων καθηκόντων από τους κατόχους αναγνωρισμένου πτυχίου ψυχολογίας, οι οποίοι κατονομάζονται ως ψυχολόγοι δεύτερου βαθμού.

Ας σημειωθεί ότι με το υπό αναφορά νομοσχέδιο οι προαναφερθείσες ειδικότητες εφαρμοσμένης ψυχολογίας κατονομάζονται ως κλινική ψυχολογία, συμβουλευτική ψυχολογία, σχολική/εκπαιδευτική ψυχολογία, δικαστική/δικανική ψυχολογία και οργανωτική/βιομηχανική ψυχολογία. Παράλληλα, επισημαίνεται ότι σημαντική προτεινόμενη τροποποίηση αποτελεί η αλλαγή του πλαισίου της πρακτικής

άσκησης, έτσι ώστε αυτή να πραγματοποιείται σύμφωνα με συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και αξιολόγηση είτε σε αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες είτε σε ιδιωτικούς οργανισμούς, που θα εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με εισήγηση του συμβουλίου εγγραφής ψυχολόγων.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας εξέθεσαν τις κοινές θέσεις των επαγγελματιών οργανώσεων για τη βελτίωση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτές διατυπώθηκαν έπειτα από διαβουλεύσεις μεταξύ του υπουργείου τους και εκπροσώπων του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου, του Παγκύπριου Συλλόγου Ψυχολόγων και της Ομάδας Πρωτοβουλίας Ψυχολόγων, οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Τη μετονομασία των όρων “επαγγελματίας ψυχολόγος” και “ψυχολόγος δεύτερου βαθμού” σε “εγγεγραμμένος ψυχολόγος” και “πτυχιούχος ψυχολόγος”, αντίστοιχα.
2. Τα προσόντα που απαιτούνται για την αυτόνομη και ανεξάρτητη άσκηση του επαγγέλματος.
3. Τις μεταβατικές διατάξεις σε σχέση με τα προσόντα που απαιτούνται για εγγραφή στο μητρώο των εγγεγραμμένων ψυχολόγων με εφαρμοσμένη ειδικότητα.
4. Τα προσόντα που απαιτούνται για εγγραφή στο μητρώο των πτυχιούχων ψυχολόγων και το πλαίσιο καθηκόντων των εγγεγραμμένων σ’ αυτό.
5. Τις προϋποθέσεις απόκτησης συμπληρωματικής πρακτικής άσκησης για εγγραφή στο μητρώο των εγγεγραμμένων ψυχολόγων αιτητή που δεν ικανοποιεί το κριτήριο της πρακτικής άσκησης.
6. Τον καταρτισμό πλαισίου καθηκόντων των εγγεγραμμένων στο μητρώο των εγγεγραμμένων ψυχολόγων.

Η εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου, αλλά και ομάδα φοιτητών και αποφοίτων του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής κατά την πρώτη συνεδρία της, εξέφρασαν, μεταξύ άλλων, τη διαφωνία τους αναφορικά με ορισμένες από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις και ειδικότερα σε σχέση με τα απαιτούμενα προσόντα για αυτόνομη άσκηση του επαγγέλματος.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της κατά την πρώτη συνεδρία της, κάλεσε όλους τους εμπλεκόμενους να διαβουλευτούν εκ νέου, ώστε να επιτευχθεί, κατά το δυνατό, συναίνεση επί των θεμάτων για τα οποία διατυπώθηκαν διαφωνίες.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου, η εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, διατύπωσε, μεταξύ άλλων, τις πιο κάτω θέσεις:

1. Η άσκηση του επαγγέλματος του ψυχολόγου να προϋποθέτει τουλάχιστον έξι χρόνια πλήρους φοίτησης για ακαδημαϊκή εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, με χίλιες πεντακόσιες ώρες εποπτευόμενης άσκησης,

συμπεριλαμβανομένης τριετούς εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου σε εφαρμοσμένη ειδικότητα της ψυχολογίας.

2. Η κλινική εμπειρία να οργανώνεται και να διεξάγεται κάτω από την εποπτεία του ακαδημαϊκού ιδρύματος όπου φοιτά ο φοιτητής, σε συνεργασία με επιλεγμένα εγκεκριμένα ιδρύματα άσκησης, και όπου οι επόπτες τυγχάνουν ειδικής κατάρτισης σε θέματα κλινικής εκπαίδευσης και εποπτείας νέων επαγγελματιών ψυχολόγων.
3. Να μην υιοθετηθεί η προτεινόμενη τροποποίηση για δημιουργία μητρώου πτυχιούχων ψυχολόγων οι οποίοι θα ασκούν περιορισμένα καθήκοντα ψυχολογίας.
4. Να δίνεται προτεραιότητα για θέσεις κλινικής άσκησης στις εγχώριες κρατικές δομές σε εκπαιδευμένους ψυχολογίας που φοιτούν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και/ή ενδεχομένως σε οποιοδήποτε άλλο κρατικό ακαδημαϊκό ίδρυμα.
5. Η εποπτευόμενη πρακτική άσκηση που αποκτήθηκε στα πλαίσια αναγνωρισμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων εκπαίδευσης ψυχολόγων σε πανεπιστήμια στη Δημοκρατία να αναγνωρίζεται εξ ορισμού, δίχως οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση.
6. Ένας εγγεγραμμένος ψυχολόγος από το Πανεπιστήμιο Κύπρου ή άλλο κρατικό ακαδημαϊκό ίδρυμα να συμμετέχει στο συμβούλιο εγγραφής ψυχολόγων.

Επισημαίνεται ότι η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου αδυνατεί να υλοποιήσει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα το οποίο εισηγείται ως προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος.

Το Υπουργείο Υγείας, με βάση τις οδηγίες της επιτροπής και έπειτα από διαβούλευση που είχε με τα ενδιαφερόμενα μέρη, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, επανεξέτασε το νομοσχέδιο, τροποποίησε ανάλογα το κείμενο και έθεσε ενώπιον της επιτροπής σε μεταγενέστερο στάδιο νέο αναθεωρημένο κείμενο για συνέχιση της συζήτησης. Στο εν λόγω κείμενο κατά κύριο λόγο διαλαμβάνονται οι κοινές θέσεις των επαγγελματικών συλλόγων, όπως αυτές αρχικά τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι οποίες συνοψίζονται, ανάμεσα σε άλλα, στα ακόλουθα:

1. Στον καταρτισμό και την τήρηση μητρώου πτυχιούχων ψυχολόγων για τους κατόχους πτυχίου ψυχολογίας, ώστε αυτοί να ασκούν καθήκοντα σε τομείς που έχουν λάβει εκπαίδευση στα πλαίσια απόκτησης του πτυχίου τους, όχι όμως στα πλαίσια αυτόνομης και ανεξάρτητης εργοδότησης.
2. Στην απαίτηση της πρακτικής άσκησης χιλίων ωρών, εκ των οποίων οι πεντακόσιες να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών προς απόκτηση του σχετικού μεταπτυχιακού προσόντος, για την αυτόνομη και ανεξάρτητη άσκηση του επαγγέλματος.
3. Στην επιπρόσθετη δυνατότητα που δίνεται στους αιτητές για εγγραφή στο μητρώο των εγγεγραμμένων ψυχολόγων, προς ικανοποίηση του κριτηρίου της πρακτικής άσκησης, να πραγματοποιούν την άσκησή τους σε ιδρύματα ή υπηρεσίες της ημεδαπής και της αλλοδαπής που αποδεδειγμένα υποδεικνύονται ως παροχείς εποπτευόμενης πρακτικής άσκησης από τα

ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα στα οποία ο κάθε αιτητής απέκτησε τα μεταπτυχιακά του προσόντα.

4. Στον καταρτισμό του πλαισίου καθηκόντων για κάθε εγκεκριμένη ειδικότητα εφαρμοσμένης ψυχολογίας το αργότερο εντός δώδεκα μηνών από το πρώτο συμβούλιο εγγραφής ψυχολόγων που θα διοριστεί.
5. Στη συμπερίληψη της ψυχολογίας εργασίας στις εγκεκριμένες ειδικότητες εφαρμοσμένης ψυχολογίας.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, με εξαίρεση το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού επέφερε τις αναγκαίες νομοτεχνικές αλλαγές, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εγγραφής Ψυχολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

Κυρία Κυριακίδου, παρακαλώ.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Εμείς συμφωνούμε να ψηφιστεί το νομοσχέδιο, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συμφωνείτε.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Και η ΕΔΕΚ θα υπερψηφίσει το νομοσχέδιο, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ, προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Τροποποίηση του άρθρου 1 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.
Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.
Τροποποίηση του τίτλου του Μέρους II του βασικού νόμου. Άρθρο 5.
Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.
Τροποποίηση του τίτλου του Μέρους III του βασικού νόμου. Άρθρο 7.
Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέου άρθρου.
Άρθρο 9.
Τροποποίηση του τίτλου του Μέρους IV του βασικού νόμου. Άρθρο 10.
Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.
Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.
Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.
Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.
Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.
Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.
Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.
Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.
Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.
Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 22.
Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 23;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 23 εγκρίνονται.

Παρακαλώ, προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Ψυχολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση να ψηφιστεί σε νόμο το νομοσχέδιο;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα 4 και 5 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009», αντίστοιχα. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Μαΐου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός των προαναφερθέντων κανονισμών είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών κανονισμών για τη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2007/74/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2007, σε σχέση με την απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και το φόρο προστιθέμενης αξίας, αντίστοιχα, των εμπορευμάτων που εισάγονται από πρόσωπα που ταξιδεύουν από τρίτες χώρες, η οποία καταργεί και αντικαθιστά την Οδηγία 69/169/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 28^{ης} Μαΐου 1969 περί εναρμόνισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν τις εκπτώσεις φόρου κύκλου εργασιών και τους δασμούς που καταβάλλονται κατά την εισαγωγή στα πλαίσια της διεθνούς διακίνησης επιβατών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η ανάγκη για αντικατάσταση της πιο πάνω Οδηγίας προέκυψε λόγω της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πληθώρας τροποποιήσεων που η Οδηγία έχει υποστεί, με αποτέλεσμα την ανάγκη διασαφήνισης ορισμένων διατάξεών της. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η νέα Οδηγία περιλαμβάνει περαιτέρω τροποποιήσεις, οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες, ώστε να αναπροσαρμοστεί το ενιαίο χρηματικό όριο που αφορά την αξία των εμπορευμάτων που εισάγονται από πρόσωπα που ταξιδεύουν από

τρίτες χώρες. Ειδικότερα, το εν λόγω χρηματικό όριο, στη βάση του οποίου σήμερα παραχωρείται απαλλαγή από τους πιο πάνω φόρους, ύψους €175, αναπροσαρμόζεται σε επίπεδα που ανταποκρίνονται στην πραγματική αξία του χρήματος, καταργούνται τα ποσοτικά όρια για τον καφέ και το τσάι και συμπεριλαμβάνεται η μπίρα στα αλκοολούχα ποτά που τυγχάνουν απαλλαγής από τους σχετικούς φόρους.

Σημειώνεται ότι η Οδηγία 69/169/ΕΟΚ είχε ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τους περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές Ταξιδιωτών που Προέρχονται από Τρίτες Χώρες) Κανονισμούς, οι οποίοι, αφού εγκρίθηκαν, τέθηκαν σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2004. Με την υιοθέτηση της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας 2007/74/ΕΚ και την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών οι προαναφερθέντες κανονισμοί καταργούνται, αφού οι νέοι κανονισμοί περιλαμβάνουν στην ουσία τις πρόνοιες των παλιών, και εισάγονται ταυτόχρονα οι ακόλουθες προτεινόμενες ρυθμίσεις:

1. Αναπροσαρμογή του ενιαίου χρηματικού ορίου στη βάση του οποίου παραχωρείται απαλλαγή από τους πιο πάνω φόρους από €175 σε €175 για τους ταξιδιώτες ηλικίας κάτω των δεκαπέντε ετών και σε €430 για τους υπόλοιπους ταξιδιώτες.
2. Αύξηση της ποσότητας του κρασιού που απαλλάσσεται από τους πιο πάνω φόρους από δύο σε τέσσερα λίτρα.
3. Απαλλαγή ποσότητας μπίρας μέχρι δεκαέξι λίτρα.

Στο στάδιο της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, η επιτροπή διαπίστωσε την ύπαρξη στα κείμενά τους αριθμού σημαντικών νομοτεχνικών ατελειών, τις οποίες το αρμόδιο υπουργείο ανέλαβε να διορθώσει. Συναφώς, στις 4 Ιουνίου 2009, το ίδιο υπουργείο απέστειλε στην επιτροπή νέα διορθωμένα κείμενα κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.

Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Το ΔΗΚΟ και το ΕΥΡΩ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Όχι το ΕΥΡΩ, το ΕΥΡΩΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Γελώντας)

Το ΕΥΡΩΚΟ.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Λοιπόν, εμείς, κυρία Πρόεδρε, ως Δημοκρατικό Κόμμα, υπερψηφίζουμε και τους δύο σχετικούς κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εν έχει σχέση με τα...

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Τασσόμαστε υπέρ της έγκρισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα.

Το ΕΥΡΩΚΟ.

Ναι, κύριε...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κι εμείς, κυρία Πρόεδρε...

Προτιμούμε, κυρία Πρόεδρε, το ΕΥΡΩ. Είναι σταθερή αξία το ΕΥΡΩ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Σταθερή αξία!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μην είσαι τόσο σίγουρος.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θα υπερψηφίσουμε τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα.

(Γελώντας)

Πάντως, δεν είχε να κάμει καθόλου με υπαινιγμό για κουτσούρεμα της δύναμης.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, θα θέλαμε κι εμείς από την πλευρά τη δική μας, επειδή απουσιάζει η θέση της ΕΔΕΚ από την έκθεση, να τοποθετηθούμε υπέρ της ψήφισης των συγκεκριμένων κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών με αριθμό 4;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών με αριθμό 5;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλιάς, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Γεωργίου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαΐου 2009. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και της Κυπριακής Ένωσης Πλοιοκτητών. Ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, κοινοποίησε όμως γραπτώς τις θέσεις του.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) Νόμου, ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη εφαρμογή των άρθρων 7(3)(α) και 19(α) της Οδηγίας 95/21/ΕΚ σχετικά με τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος του λιμένα, όπως αυτή τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2002/84/ΕΚ. Το άρθρο 19 της εν λόγω Οδηγίας απαιτεί από τα κράτη μέλη να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις όσον αφορά την παράβαση των διατάξεων του βασικού νόμου.

Ειδικότερα, για σκοπούς συμμόρφωσης με το άρθρο 19(α) της Οδηγίας, ο προτεινόμενος νόμος προβλέπει τη στοιχειοθέτηση ποινικού αδικήματος και την επιβολή ποινικών κυρώσεων, σε περίπτωση παράβασης του άρθρου 6(3)(α) της βασικής νομοθεσίας. Για σκοπούς συμμόρφωσης με το άρθρο 7(3)(α) της Οδηγίας, το νομοσχέδιο προβλέπει τα ακόλουθα:

1. Την παροχή εξουσίας στην αρμόδια αρχή για επιβολή διοικητικού προστίμου αναφορικά με παράβαση του άρθρου 6(3)(α) της βασικής νομοθεσίας.
2. Την παραχώρηση στο επηρεαζόμενο πρόσωπο του δικαιώματος άσκησης προσφυγής στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων κατά της επιβολής διοικητικού προστίμου.
3. Τη ρύθμιση της διαδικασίας διεκδίκησης και είσπραξης του διοικητικού προστίμου από την αρμόδια αρχή.
4. Την παροχή εξουσίας στον αρμόδιο υπουργό να μεταβιβάζει γραπτώς την εκτέλεση καθηκόντων του, εκτός συγκεκριμένων εξαιρέσεων, στο διευθυντή ή σε άλλο λειτουργό του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, επιβάλλεται η άμεση ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, διότι εκκρεμεί διαδικασία παράβασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά της Δημοκρατίας για μη αποτελεσματική εφαρμογή της Οδηγίας 95/21/ΕΚ.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Προσθήκη νέων άρθρων στο βασικό νόμο. Άρθρο 4.

Αντικατάσταση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Να προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα 7 και 8 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Υπάρχουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέματα σε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη, τα οποία έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται το πρώτο «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009» και το δεύτερο «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για τους κανονισμούς «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Γεώργιος Γεωργίου

Ζαχαρίας Κουλιás

Σωτήρης Σαμψών

Γιώργος Βαρνάβα

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιώργος Περδίκης

Άριστος Αριστοτέλους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου 2009.

Στην υπό αναφορά συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και του ΕΤΕΚ.

Σκοπός των δύο προτεινόμενων κανονισμών, οι πρώτοι από τους οποίους εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 89(2)(γ) του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2006 [Ν.12(Ι) του 2006] και οι δεύτεροι από τους οποίους εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 73(2)(γ) του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών

Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2006 [N.11(I) του 2006], είναι η νομοθετική ρύθμιση των διαδικασιών προκήρυξης διαγωνισμού, ετοιμασίας και παραλαβής εγγράφων διαγωνισμού, υποβολής, παραλαβής και αξιολόγησης προσφορών και ανάθεσης συμβάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων.

Περαιτέρω, οι υπό αναφορά κανονισμοί καλύπτουν αντίστοιχα τις αναθέτουσες αρχές που ανήκουν στην κεντρική κυβέρνηση, στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και σ' άλλους οργανισμούς του δημοσίου που εμπίπτουν στο νόμο για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, έργων και υπηρεσιών και τους αναθέτοντες φορείς που ασκούν δραστηριότητα σε τομείς κοινής ωφελείας, του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, τα δύο κείμενα των υπό αναφορά προτεινόμενων κανονισμών διαφέρουν μόνο ως προς τη χρήση του όρου "αναθέτων φορέας" αντί του όρου "αναθέτουσα αρχή" και ως προς τις παραπομπές ή αναφορές στους δύο υπό αναφορά νόμους, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τα επεξηγηματικά σημειώματα που συνοδεύουν τους υπό αναφορά κανονισμούς, η χρήση ηλεκτρονικών μέσων στη διενέργεια διαγωνισμών δημόσιων συμβάσεων περιλαμβάνεται στις πρόνοιες του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, στη Στρατηγική της Λισαβόνας και στο Σχέδιο Δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή των ηλεκτρονικών διαδικασιών στη διενέργεια διαγωνισμών δημόσιων συμβάσεων. Συναφώς, αναφέρεται ότι σκοπός της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η πραγματοποίηση σημαντικού μέρους των συναλλαγών των κρατών μελών με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, με στόχο την ευρεία χρήση των ηλεκτρονικών μέσων στις κρατικές αγορές μέχρι το 2010.

Ειδικότερα, στα υπό αναφορά επεξηγηματικά σημειώματα επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Η εφαρμογή του εν λόγω συστήματος με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων στη διενέργεια διαγωνισμών δημόσιων συμβάσεων γίνεται με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ως η αρμόδια αρχή δημόσιων συμβάσεων, συμβλήθηκε με οίκο του εξωτερικού για την εισαγωγή, εφαρμογή και ανάπτυξη μιας συνολικής λύσης για την υλοποίηση ηλεκτρονικών διαδικασιών στα πλαίσια της διενέργειας διαγωνισμών δημόσιων συμβάσεων στην Κύπρο. Η σύμβαση αυτή υπογράφηκε στις 5 Οκτωβρίου 2007 και το σύνολο των εργασιών αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τις 15 Νοεμβρίου 2009.
2. Οι προτεινόμενοι κανονισμοί, που συμπληρώνουν τους υπό αναφορά νόμους που προαναφέρθηκαν, μεταφέρουν στο κυπριακό δίκαιο το κοινοτικό κεκτημένο, όπως αυτό διαμορφώθηκε με τις Οδηγίες 2004/18/EK και 2004/17/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Μαρτίου 2004. Επιπρόσθετα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί συμπληρώνουν τους υφιστάμενους κανονισμούς, όταν γίνεται χρήση ηλεκτρονικών μέσων. Τέλος, σημειώνεται ότι οι εν λόγω κανονισμοί δεν αφορούν κοινοτικό κεκτημένο, αλλά η εφαρμογή τους στοχεύει στη διασφάλιση βασικών αρχών του κεκτημένου, όπως είναι η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.
3. Οι πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών αναμένεται να εφαρμοστούν, όταν θα τεθεί στη διάθεση των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων το

σύστημα που θα χρησιμοποιείται για την εφαρμογή ηλεκτρονικών μέσων στη διαδικασία προκήρυξης διαγωνισμών, υποβολής και αξιολόγησης προσφορών και ανάθεσης συμβάσεων, που προβλέπεται να αρχίσει να χρησιμοποιείται σε επιλεκτική βάση από τα μέσα Ιουνίου του 2009.

4. Η εισαγωγή του εν λόγω συστήματος αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης και περαιτέρω προβλέπεται να πετύχει μείωση στη γραφειοκρατία και επιτάχυνση στη διεκπεραίωση των διαδικασιών. Επιπρόσθετα, με την εφαρμογή του υπό αναφορά συστήματος αναμένεται να μειωθεί το κόστος τόσο για τους οικονομικούς φορείς όσο και για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς. Το ύψος των εξοικονομήσεων από τη μείωση αυτή αναμένεται να είναι της τάξης του 50% μέχρι 60% σε σχέση με το κόστος διεκπεραίωσης των διαδικασιών και της τάξης του 5% μέχρι 10% σε σχέση με το κόστος αγορών των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων.
5. Τέλος, με την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών και τη χρησιμοποίηση του ηλεκτρονικού συστήματος σύναψης συμβάσεων αυτοματοποιούνται πολλές διαδικασίες στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, από το στάδιο της προκήρυξης μέχρι το στάδιο της ανάθεσης. Παράλληλα, το σύστημα παρέχει την ευχέρεια εξαγωγής πολύτιμων συγκεντρωτικών και στατιστικών στοιχείων για αξιοποίηση από διάφορους φορείς.

Ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, παρουσιάζοντας τους προτεινόμενους κανονισμούς ενώπιον της επιτροπής, δήλωσε ότι για τη ρύθμιση των διαδικασιών προκήρυξης διαγωνισμού, υποβολής, παραλαβής και αξιολόγησης προσφορών και ανάθεσης των συμβάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικού συστήματος, απαιτείται όπως το όλο σύστημα συμπληρωθεί με τις απαραίτητες νομοθετικές ρυθμίσεις, οι οποίες θα υποστηρίζουν νομικά τις διαδικασίες που εφαρμόζονται, όταν γίνεται χρήση ηλεκτρονικών μέσων. Ως εκ τούτου, η νομική υποστήριξη του εν λόγω συστήματος καλύπτεται από τους προτεινόμενους κανονισμούς. Περαιτέρω, όπως ο ίδιος πρόσθεσε, οι εν λόγω προτεινόμενοι κανονισμοί θα λειτουργούν παράλληλα και συμπληρωματικά με τους υφιστάμενους κανονισμούς και θα εφαρμόζονται, όταν γίνεται χρήση ηλεκτρονικών μέσων για συγκεκριμένες διαδικασίες που δε ρυθμίζονται από τους υφιστάμενους κανονισμούς, είτε γιατί πρόκειται για νέες διαδικασίες είτε γιατί οι διαδικασίες αυτές διαφέρουν από τις ισχύουσες παραδοσιακές, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες:

1. Η προκήρυξη διαγωνισμών μέσω του συστήματος γίνεται ηλεκτρονικά και διασφαλίζει την εξοικονόμηση χρόνου, την αποφυγή λαθών ή παραλείψεων και τη σωστή ενημέρωση των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων.
2. Η υποβολή προσφορών γίνεται ηλεκτρονικά αντί σε έντυπη μορφή μέσω του συστήματος σε ηλεκτρονικό κιβώτιο προσφορών αυτόματα και με ασφάλεια.
3. Το ηλεκτρονικό σύστημα επιτρέπει το άνοιγμα των προσφορών μόνο μετά την παρέλευση της καθορισμένης ημερομηνίας και ώρας υποβολής των προσφορών από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς που ορίζονται για το σκοπό αυτό.
4. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός είναι διαδικασία που εφαρμόζεται μόνο με ηλεκτρονικά μέσα και αποτελεί χρήσιμο εργαλείο στη διάθεση των

αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων για κάλυψη των αναγκών στη χαμηλότερη δυνατή τιμή ή στην οικονομικά πιο συμφέρουσα προσφορά.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι συμφωνεί με τους προτεινόμενους κανονισμούς, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, καθότι το γραφείο της έχει προβεί στο σχετικό νομοτεχνικό έλεγχο του κειμένου των εν λόγω κανονισμών.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι συμφωνεί με το κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών που ορίζουν το γενικό πλαίσιο με το οποίο καθορίζεται η διαδικασία της συνομολόγησης των συμβάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων. Η οποιαδήποτε ειδική ρύθμιση, όπως πρόσθεσε ο ίδιος, αναφορικά με τη χρήση και τη λειτουργία του εν λόγω συστήματος μέσω ηλεκτρονικών μέσων αναμένεται να καθοριστεί και να ρυθμιστεί με σχετικές οδηγίες που θα εκδώσει σε μεταγενέστερο στάδιο, ως αρμόδια αρχή δημόσιων συμβάσεων, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και του ΕΤΕΚ ανέφεραν ότι συμφωνούν με τους υπό συζήτηση κανονισμούς και ότι υποστηρίζουν τις γενικότερες προσπάθειες που καταβάλλει το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ως αναθέτουσα αρχή δημόσιων συμβάσεων, για τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων στη διενέργεια διαγωνισμών δημόσιων συμβάσεων. Αυτό αναμένεται, όπως πρόσθεσαν οι ίδιοι, να συμβάλει θετικά στην αποδοτικότερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και στην εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, τόσο από τους οικονομικούς φορείς όσο και από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, καθώς και τις σχετικές διαβεβαιώσεις των αρμοδίων, ότι με τη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων στη διενέργεια διαγωνισμών δημόσιων συμβάσεων διασφαλίζονται υψηλά επίπεδα ασφάλειας και αξιοπιστίας τόσο για τους οικονομικούς φορείς όσο και για τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στην ολομέλεια της Βουλής την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται τέλος ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί έχουν τύχει νομοθετικής επεξεργασίας και οι τίτλοι τους έχουν τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων) Κανονισμοί του 2009», αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εμείς, κυρία Πρόεδρε, θέλουμε να χαιρετίσουμε την ενέργεια της κυβέρνησης να καταθέσει αυτούς τους κανονισμούς, που αποτελούν ουσιαστικά εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης νομοθεσίας, εισαγωγή στη διαδικασία των προσφορών των ηλεκτρονικών μέσων, που θα δώσει ταχύτητα και καλύτερη γνώση σε όποιον ενδιαφέρεται για τα θέματα αναπτυξιακών έργων και πιο σύντομο χρόνο κατακύρωσης προσφορών, για να έχει αποτέλεσμα πιο σύντομα και προς την κοινωνία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των πρώτων κανονισμών της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των δεύτερων κανονισμών;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Εδώ ολοκληρώνεται η νομοθετική μας εργασία.

Στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μία παράκληση, αν είναι δυνατόν. Η δική μου η πρόταση νόμου, «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», επειδή δεν πρόκειται περί αστυνομίας, απλώς είναι μια πρόταση η οποία διερευνεί τους όρους εντολής των ειδικών αστυνομικών, για να διερευνούν και υποθέσεις που αφορούν κακοποίηση ζώων και θέματα ευημερίας των ζώων, χωρίς να θέλω σε καμία περίπτωση να αμφισβητήσω τα φιλοζωικά αισθήματα των μελών της επιτροπής Νομικών, θα ήθελα να πήγαινε στην επιτροπή Περιβάλλοντος, όπου υπάρχει η τεχνογνωσία και το λεγόμενο “know how” της υπόθεσης αυτής, αν δεν υπάρχει ένσταση της επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Παρακαλώ!

Είδα το χέρι του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου πρώτα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, σε αυτό το θέμα των ειδικών αστυνομικών, δε διαφωνούμε να καταθέσει ο συνάδελφος την πρότασή του, θα τη συζητήσουμε, όμως πρέπει να γνωρίζει ότι ο θεσμός των ειδικών αστυνομικών είναι συγκεκριμένος: για στατικά καθήκοντα. Δεν είναι αστυνομικοί όπως ξέρουμε τον κάθε αστυνομικό. Συνεπώς, αν θα έρθουμε να τους βάλουμε και άλλα καθήκοντα, πρέπει να τους αλλάξουμε και τη μισθοδοσία τους, να τους κάμουμε τζαι κανονικούς αστυνομικούς και να μπουν σε άλλη διαδικασία. Άρα, είναι ένα θέμα που πρέπει να δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Σύμφωνα με τα όσα έχει αναφέρει ο συνάδελφος, εάν πράγματι εκείνο που τον ενδιαφέρει το συνάδελφο, τον κ. Περδίκη, είναι να εξετάζονται τα θέματα που αφορούν τη μεταχείριση των ζώων, θα μπορούσε η πρότασή του να αφορούσε την ίδια την αστυνομία, τους αστυνομικούς. Να οριστεί ως ειδικό καθήκον των αστυνομικών να εξετάζουν αυτές τις περιπτώσεις, αλλά δεν μπορεί να μπει στους ειδικούς αστυνομικούς, οι οποίοι έχουν καθήκοντα μη αστυνομικής φύσεως.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τούτα εννά τα δούμε στην επιτροπή όμως.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να παραμείνει στην επιτροπή Νομικών, διότι ουσιαστικά θα αλλάξουμε εντελώς τη φύση των καθηκόντων για την οποία έχουν καθορίσει την ειδική αυτή κατηγορία που ονομάζεται “ειδικοί αστυνομικοί”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Άλλη τοποθέτηση επί του θέματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, τα νομοθετήματα παραπέμπονται στις επιτροπές σύμφωνα με τον κατάλογο ο οποίος σας έχει δοθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.100-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
2. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.101-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3. Ο περί Στατιστικών των Συναλλαγών Αγαθών μεταξύ Κρατών Μελών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.102-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.103-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
5. Ο περί της Συμφωνίας για Συνεργασία στον τομέα της Υγείας και της Ιατρικής Επιστήμης μεταξύ της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.104-2009).	Υγείας	Εξωτερικών
6. Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και	Εξωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.105-2009).		
7.	Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.106-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Ανακριτικών Εξουσιών (Υπό Κάλυψη Αστυνομικοί) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.107-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
9.	Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.108-2009).	Εξωτερικών	Υγείας
10.	Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.109-2009).	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
11.	Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.110-2009).	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
12.	Ο περί Βιοκτόνων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.111-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
13.	Ο περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.112-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
14.	Ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

	2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.113-2009).		
15.	Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.114-2009).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
16.	Ο περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.115-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
17.	Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.116-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών
18.	Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.117-2009).	Εξωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19.	Ο περί της Σύμβασης του Άρχου αναφορικά με την Πρόσβαση στην Πληροφόρηση, τη Δημόσια Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη σε Περιβαλλοντικά Θέματα (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.118-2009).	Εξωτερικών	Εξωτερικών
20.	Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.119-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
21.	Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.120-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
22.	Οι περί Οδικής Μεταφοράς	Συγκοινωνιών και	Συγκοινωνιών και

	Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Σύμβουλοι Ασφαλείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.075-2009).	Έργων	Έργων
23.	Οι περί Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.076-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
24.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.077-2009).	Εξωτερικών	Υγείας
25.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ενεργά Εμφυτεύσιμα Ιατρικά Βοηθήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.078-2009).	Εξωτερικών	Υγείας
26.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Προστασία των Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση και την Υποβάθμιση) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.079-2009).	Εξωτερικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
27.	Οι περί Βιοκτόνων Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.080-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
28.	Οι περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.081-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
29.	Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.082-2009).	Εξωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
30.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ορισμός Αρμόδιου Φορέα και Καθορισμός Κυρώσεων για την	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων

	Εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 216/2008, 2042/2003 και 1702/2003 Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.083-2009).		
31.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.084-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
32.	Οι περί Ακτοπλοϊκών και Άλλων Επιβατηγών Σκαφών Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.085-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
33.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ταμείο Ευημερίας Προσωπικού) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.086-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
34.	Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.087-2009).	Εξωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
35.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση σε θέματα που καθορίζονται από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006. (Αρ. Φακ. 15.15.002).	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
36.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

- τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006.
(Αρ. Φακ. 15.15.002).
37. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα ακολουθούνται οι διατάξεις των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων.
(Αρ. Φακ. 15.15.002).
38. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων θα ακολουθούνται οι διατάξεις των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων.
(Αρ. Φακ. 15.15.002).
39. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006.
(Αρ. Φακ. 15.15.002).
40. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του
	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006.
(Αρ. Φακ. 15.15.002).

41.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 1 του 2009 του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου του 2009 Νόμου του 2009 [Ν.17(II) του 2009]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
42.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 1 του 2009 του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2009 Νόμου του 2009 [Ν. 22(II) του 2009]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
43.	Έγγραφα (Υπ. Οικον. 10, 11 και 12/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 μέχρι 1991. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
44.	Έγγραφο (Υπ. Γεωργίας 3/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 μέχρι 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.004).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται

στις επιτροπές

1.	Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.025-2009).	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Νομικών
2.	Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.026-2009).	Ιωνά Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Νομικών
3.	Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.027-2009).	Ιωνά Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.547, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Πριν από μερικές μέρες έλαβα παράπονα από γονείς ιστιοπλόων, οι οποίοι καταγγέλλουν ενέργειες του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και της Κυπριακής Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας που δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στους ιστιοπλόους μας και θέτουν κωλύματα στην ανάπτυξη του αθλήματος της ιστιοσανίδας στο νησί μας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί άλλαξαν τα ωράρια του Κρατικού Ιστιοπλοϊκού Κέντρου, γεγονός που δυσκολεύει την πραγματοποίηση των προπονήσεων των ιστιοπλόων, γιατί απομακρύνθηκε ο μοναδικός ειδικός διπλωματούχος προπονητής ιστιοπλοΐας και γιατί το Ιστιοπλοϊκό Κέντρο Λεμεσού κλείνει τις Κυριακές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.548, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο, με βάση τους σχεδιασμούς του υπουργείου, προτίθεται να προχωρήσει σε ανέγερση γυμνασίου στο δήμο Γερμασόγειας, για την εξυπηρέτηση των αναγκών του δήμου, αλλά και των γειτονικών κοινοτήτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.549, ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το πού βρίσκεται η διαδικασία αξιολόγησης των

πορισμάτων και ερευνών που έγιναν για το χρηματιστήριο, τους λόγους καθυστέρησης και τι προτίθεται να κάνει για το εν λόγω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.550, ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Επειδή δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έχει απαντηθεί η ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.286, την οποία υπέβαλα στις 27 Φεβρουαρίου 2007, που αφορά το φαινόμενο των παραθρησκευτικών οργανώσεων και καταστροφικών λατρειών, το οποίο προσλαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις και έχει οργανωμένα απασχολήσει το σύνολο σχεδίων των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους οργανισμούς, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τον αριθμό των σεκτών και παραθρησκευτικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, δεδομένου ότι παλαιότερα είχε γίνει λόγος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για ύπαρξη διακόσιων περίπου τέτοιων οργανώσεων.
2. Τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται για τη συνετή και έγκαιρη ενημέρωση του κοινού για τα καταστροφικά και ολοκληρωτικά χαρακτηριστικά τέτοιων οργανώσεων, πολλές από τις οποίες στο εξωτερικό είναι υπεύθυνες ακόμη και για μαζικούς θανάτους.
3. Κατά πόσο προτίθεται να δημιουργήσει παρατηρητήριο για την παρακολούθηση της εξέλιξης του φαινομένου, την υποβολή καταγγελιών και παραπόνων από πολίτες και την παροχή συμβουλευτικής στήριξης, όπως συμβαίνει σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, π.χ. Γαλλία, Ρωσία, Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Ελβετία.

Επισυνάπτεται η ερώτηση με αρ. 23.06.009.01.286.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.551, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο ελέγχονται υγειονομικά και τιμολογιακά τα κυλικεία των ιδιωτικών σχολείων δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης. Επίσης, να ενημερώσει κατά πόσο διαπιστώθηκαν παρατυπίες σε κυλικεία δημόσιων ή ιδιωτικών σχολείων κατά τη σχολική χρονιά 2008-2009 και σε ποιες ενέργειες έχει προβεί το υπουργείο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.552, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω διαπιστώσει ότι στο ύψωμα “Φανός” στην περιοχή Αγίας Νάπας είναι εγκατεστημένες πάρα πολλές κεραιές τηλεπικοινωνιών, αλλά και άλλων ηλεκτρονικών μέσων (π.χ. ραντάρ). Παράλληλα, με γρήγορους ρυθμούς, η περιοχή αναπτύσσεται οικιστικά και εμφανίζονται όλο και περισσότερες κατοικίες. Με αυτό τον τρόπο δημιουργούνται δύο καταστάσεις, οι οποίες κατά την άποψή μου δε συνάδουν.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια για ζώνη ασφαλείας (buffer zone) και εάν υπάρχει απόσταση ασφαλείας μεταξύ κεραιών και κατοικιών.

Επίσης, θα ήθελα να πληροφορηθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων εάν γίνονται μετρήσεις, από ποιους γίνονται και ποια είναι τα αποτελέσματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.553, ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η Αραδίππου είναι ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους δήμους της Κύπρου και οι εκτιμήσεις των ειδικών προβλέπουν ότι η ανάπτυξη αυτή θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια.

Ταυτόχρονα, είναι ένας δήμος με πολύ αξιόλογη αθλητική δραστηριότητα σε όλους τους τομείς, που στερείται δυστυχώς σύγχρονων αθλητικών εγκαταστάσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει κρατικός σχεδιασμός για τη δημιουργία στο δήμο Αραδίππου ενός σύγχρονου πολυδύναμου αθλητικού κέντρου, που να περιλαμβάνει και γήπεδο ποδοσφαίρου, δεδομένου ότι το σημερινό δημοτικό γήπεδο δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες δύο σωματείων που αγωνίζονται το ένα στην πρώτη κατηγορία και το άλλο στη δεύτερη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.554, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η λεωφόρος Φανερωμένης στη Λάρνακα είναι μια ταχύτερα αναπτυσσόμενη οδική αρτηρία, στην οποία τα τελευταία χρόνια έχουν συμβεί σοβαρά δυστυχήματα με νεκρούς και τραυματίες. Βασικοί λόγοι για την κατάσταση αυτή είναι, μεταξύ άλλων, το πλάτος της λεωφόρου, που επιτρέπει στα οχήματα να αναπτύσσουν υψηλές ταχύτητες, ο μάλλον ελλιπής φωτισμός, η αυθαίρετη στάθμευση οχημάτων ακόμη και στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, η έξοδος από πολλές παρόδους κ.ο.κ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα αυτά και να καταστεί η λεωφόρος Φανερωμένης ασφαλέστερη για πεζούς και οδηγούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.555, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα, άντρας που εργαζόταν στο εργοτάξιο του νέου αεροδρομίου Λάρνακας ως μηχανολόγος μηχανικός κατήγγειλε στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος ότι στην αλυκή απορρίφθηκαν υγρά απόβλητα με τοξική ουσία, προερχόμενα από τον καθαρισμό των συστημάτων κλιματισμού του κυρίως κτιρίου του νέου αεροδρομίου. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος μετέβη την επομένη στο σημείο, για να λάβει δείγματα του νερού για ανάλυση. Τα πρώτα αποτελέσματα από τις αναλύσεις του κρατικού χημείου έδειξαν μόλυνση στη νότια αλυκή με τοξική ουσία, η οποία προς το παρόν δεν έχει ταυτοποιηθεί. Τα αποτελέσματα από την ανάλυση του δεύτερου δείγματος αναμένονται μέσα στις επόμενες μέρες.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο, μετά το περιστατικό, υπάρχει πρόθεση για δημιουργία ενός μόνιμου μηχανισμού ελέγχου των τοξικών που διοχετεύονται μέσα από τα υφιστάμενα φρεάτια, δεδομένου ότι τα τοξικά είναι διαλυτά και δεν ανιχνεύονται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.556, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το ποιος θα αναλάβει το κόστος σύνδεσης με το αποχετευτικό σύστημα των κατοικιών στους συνοικισμούς αυτοστέγασης στην Επισκοπή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.557, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να εφαρμόσει σε όλα τα παιδιά της νηπιακής και προδημοτικής ηλικίας το ανιχνευτικό δοκίμιο για αξιολόγηση πιθανών μαθησιακών δυσκολιών (screening test) από τον εκπαιδευτικό της τάξης και, εάν ναι, τότε υπολογίζεται να εφαρμοστεί και ποιοι οι λόγοι καθυστέρησης της εφαρμογής του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.558, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχουμε ενημερωθεί ότι δεν παρέχεται σε ενήλικους δυσλεξικούς ή στους γονείς τους το δικαίωμα χρήσης του προσωπικού τους φακέλου. Η πρακτική αυτή της μη παροχής λεπτομερών εκθέσεων των αξιολογήσεων τους δημιουργεί προβλήματα σε σχέση με την παροχή ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ιδιαίτερα στο εξωτερικό.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τους λόγους που δε δίνονται οι εν λόγω αξιολογήσεις και αν προτίθεται να παραχωρήσει στους ενήλικους δυσλεξικούς ή στους γονείς τους το δικαίωμα λήψης πιστού αντιγράφου από τον προσωπικό τους φάκελο, σε συνδυασμό με τροποποίηση του σχετικού κανονισμού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.559, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιος ο αριθμός των εκπαιδευτικών ψυχολόγων που απασχολούνται στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου, πόσα παιδιά παρακολουθεί ο καθένας και αν θα αυξηθεί ο αριθμός αυτός.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.560 ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν προκηρύσσει τη θέση Βοηθού Διευθυντή Α΄ στον κλάδο της ξυλουργικής επιπλοποιίας, ως συνεπακόλουθο προαγωγής ατόμου της ίδιας ειδικότητας στη θέση του διευθυντή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.561, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στο γνωστό ποταμάκι στα Καληδόνια, που καταλήγει στους ομώνυμους καταρράκτες, πολλοί, ιδιαίτερα αλλοδαποί, επιδίδονται σε παράνομο ψάρεμα πέστροφας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται προς αντιμετώπιση του συχνού φαινομένου της παράνομης αλίευσης στον ποταμό των Καληδονίων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.562, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Από το 1999 οι οικογένειες των Βρετανών στρατιωτών που διέμεναν στον οικισμό "Βερεγγάρια" στα Πολεμίδια αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις οικίες τους για λόγους ασφάλειας. Σήμερα, είκοσι χρόνια μετά, ο χώρος μετατράπηκε σε εστία μόλυνσης και οχληρίας με τις άκρως επικίνδυνες στέγες αμιάντων, τις ποντίκες και τα ερπετά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν πραγματοποιήθηκε οποιαδήποτε έρευνα που να εξετάζει τη σχέση μεταξύ των υποστατικών αμιάντου και των κρουσμάτων καρκίνου που παρουσιάζονται στην περιοχή.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.531, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.531 και ημερομηνία 13 Ιουνίου, 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα
Θέμα: Αιτήματα της Κοινότητας Μαμωνιών

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.02.531, ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στην Κοινότητα Μαμωνιών της Επαρχίας Πάφου έχουν κατασκευαστεί αρκετοί τοίχοι στα πλαίσια της βελτίωσης του κυρίου δρόμου. Πρόσφατα έχει κατασκευαστεί πρόσθετος τοίχος μήκους 12 μ. και ύψους 1 μ. και θα κατασκευαστεί ακόμα ένας τοίχος σε μικρότερο μήκος σε συνεννόηση με την Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου.
2. Η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης προωθείται εφ' όσον διαπιστωθεί η ανάγκη για προστασία από κατολισθήσεις και σύμφωνα με τις προτεραιότητες που καθορίζονται, αναλόγως της σοβαρότητας του προβλήματος και στα πλαίσια των πιστώσεων που εγκρίνονται κάθε έτος.
3. Τα αιτήματα που αφορούν το δρόμο Μαμωνιών-Σταυροκόπνου και το θέμα του οχετού ομβρίων υδάτων εντός της Κοινότητας αντίστοιχα, έχουν διαβιβαστεί στο Υπουργείο Εσωτερικών/Επαρχιακή διοίκηση Πάφου για δέουσα απάντηση λόγω αρμοδιότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.070, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 2008, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.070, ημερ. 23/9/2008 της αξιότιμης Βουλευτού κας Στέλλας Κυριακίδου και σας διαβεβαιώνω ότι το θέμα της εμπορίας προσώπων και η καταστολή του αποτελούν πρώτη προτεραιότητα για το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και την Αστυνομία Κύπρου και αυτός ήταν και ο στόχος της δημιουργίας του γραφείου Καταπολέμησης Εμπορίας

Προσώπων. Το προσωπικό του Γραφείου αποτελείται από 4 άτομα και παρέχει τις υπηρεσίες του καθ' όλο το 24ωρο.

Η επιμόρφωση των Αστυνομικών είναι συνεχής. Εξειδικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα οργανώνονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα στα οποία εκπαιδεύονται μέλη της Αστυνομίας που ασχολούνται με το θέμα και υπηρετούν σε σχετικές Υπηρεσίες (Ο.Π.Ε., Τ.Α.Ε., Υ.Α.Μ.). Επίσης, το θέμα αυτό διδάσκεται στα εκπαιδευτικά προγράμματα Λοχιών και μελών του Τ.Α.Ε., που οργανώνονται στην Αστυνομική Ακαδημία.

Περαιτέρω 20 ανακριτές από τα επαρχιακά Τ.Α.Ε. έχουν εξειδικευτεί για να χειρίζονται υποθέσεις εμπορίας προσώπων και να ενεργούν ως συνεργάτες του Γραφείου Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων.

Το ενδεχόμενο περαιτέρω αύξησης του προσωπικού του Γραφείου Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων καθώς και το ενδεχόμενο γενικότερης μετεξέλιξης του μελετάται σε συνάρτηση με τις γενικότερες ανάγκες σε προσωπικό που υπάρχουν στην Αστυνομία.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.102, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.102, ημερ. 8.10.08, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τα προβλήματα που δημιουργούνται στους κατοίκους της κοινότητας Γουδίου, από τα όμβρια ύδατα που διοχετεύονται από αγροτικό δρόμο της κοινότητας προς τον κύριο δρόμο

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.102 και ημερ. 22.10.08, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με στοιχεία και πληροφορίες που εξασφαλίστηκαν από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Γουδίου αφορά την εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων σε δύο αγροτικούς δρόμους της κοινότητας, ώστε τα όμβρια ύδατα να διοχετεύονται στον παρακείμενο ποταμό.
- (β) Σημειώνεται ότι στον Προϋπολογισμό του 2009, έχει εγκριθεί ποσό ύψους €40.000 για αντιπλημμυρικά έργα στην κοινότητα Γουδίου και η όλη εργασία θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2009, από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Γραφείου του Επάρχου Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.134, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.134, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τον προγραμματισμό βελτιωτικών έργων για το δρόμο που συνδέει τις κοινότητες Τραχυπέδουλα-Κελοκέδαρα

Σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου μου με ημερ. 02.02.2009 προς τον Έπαρχο Πάφου, η οποία κοινοποιήθηκε στο Γενικό

Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Ο υπό αναφορά δρόμος, ο οποίος συνδέει τις κοινότητες Τραχυπέδουλα και Κελοκέδαρα, είναι χωριτικός και υπάγεται στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου. Έχει μήκος περίπου 4 χιλιόμετρα και βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση, αφού πρόσφατα η Επαρχιακή Διοίκηση προέβη σε ικανοποιητική διαπλάτυνσή του.
2. Πιο συγκεκριμένα, ολόκληρος ο δρόμος έχει επιστρωθεί με πρέμιξ. Οι εργασίες βελτίωσης του δρόμου θα συνεχισθούν με την κατασκευή αυλακιών και παγκέτων από σκυρόδεμα με σχετικές πιστώσεις του Προϋπολογισμού της κοινότητας για το τρέχον έτος (€100.000). Επιπλέον, θα κατασκευασθούν μικροί τοίχοι αντιστήριξης και όπου είναι αναγκαίο θα γίνει καλύτερη σήμανση.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.167, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.167, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στις επιστολές του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.167 και ημερ. 6 Νοεμβρίου 2008 και 30 Απριλίου 2009, σχετικά με την προσφυγή της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού κατά των ιδιοκτητών υποστατικού στη βιομηχανική περιοχή στη Μονή Λεμεσού μέσα στο οποίο φιλοξενούνται αδέσποτοι σκύλοι από το Σύνδεσμο Προστασίας Ζώων της Επαρχίας Λεμεσού και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

- (α) Το Γενάρη του 2005 το Γραφείο της Επάρχου Λεμεσού δέχθηκε τηλεφωνική καταγγελία για την παράνομη λειτουργία υποστατικού στον Πύργο ως καταφύγιο σκύλων. Κατά τη διερεύνησή της, διαπιστώθηκε πως υποστατικό, τύπου αποθήκης μεγάλων διαστάσεων, το οποίο βρίσκεται στο τεμάχιο αρ. 143, Φ/Σχ. 54/48, Πύργος, μετατράπηκε σε καταφύγιο σκύλων.
- (β) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Πύργου, εξέφρασε την αντίθεσή του για την πιο πάνω χρήση και με γραπτή ένσταση.
- (γ) Ο δικηγόρος κ. Αλέξανδρος Κουμουνδούρος –που δήλωσε εκπρόσωπος της ομάδας των ατόμων που προέβησαν στην πιο πάνω ενέργεια– επικοινωνήσε τηλεφωνικά με το γραφείο της Επάρχου, αναφέροντας πως η ενέργεια είχε προσωρινό χαρακτήρα και ότι σε έξι μήνες οι σκύλοι θα μεταφέροντο στο Αρμενοχώρι. Του υποδείχθηκε το παράνομο της χρήσης της οικοδομής και η ανάγκη εξασφάλισης άδειας για αλλαγή της χρήσης της, καθώς και η ανάγκη για εξασφάλιση άδειας λειτουργίας από το Κοινοτικό Συμβούλιο Πύργου.
- (δ) Στους ιδιοκτήτες του τεμαχίου κ. Mechri Investments Ltd, στάληκε επιστολή ημερομηνίας 23.2.2005, με τη οποία καλούντο να άρουν την παράνομη χρήση του υποστατικού, προειδοποιώντας τους πως σε αντίθεση θα ελαμβάνοντο μέτρα εναντίον τους, χωρίς άλλη προειδοποίηση. Η επιστολή κοινοποιήθηκε τόσο στο Κοινοτικό Συμβούλιο Πύργου, ως απάντηση στην δική τους επιστολή, όσο και στον κ. Αλ. Κουμουνδούρο.

- (ε) Στις 5.5.2005, ακολούθησε νέα επίσκεψη στο χώρο όπου διαπιστώθηκε ότι καμία συμμόρφωση δεν υπήρξε προς τις υποδείξεις της Επάρχου.
- (στ) Στις 13.5.2005, λήφθηκε με τηλεμοιότυπο επιστολή από το “Καταφύγιο Ζώων Λεμεσού” την οποία υπέγραψαν ο πρόεδρος του Σωματίου κ. Παντελής Μεταξάς και η Γραμματέας του κα Ιάνθη Καμιναρά. Με αυτή δήλωναν άγνοια για τη νομιμότητα του υποστατικού, ανέφεραν ότι **πολύ σύντομα** θα μετέφεραν τα ζώα σε κρατική γη που θα τους εκμισθώνετο και ζητούσαν όπως μην προχωρήσει οποιαδήποτε δίωξη εναντίον ευαίσθητων ζωόφιλων εθελοντών.
- (ζ) Ο Αν. Επαρχιακός Κτηνιατρικός Λειτουργός Λεμεσού, από τον οποίο ζητήθηκε ενημέρωση ενημέρωσε για το θέμα εκμίσθωσης κρατικής γης, με επιστολή του ημερ. 22.9.2005, πληροφόρησε την Έπαρχο Λεμεσού ότι το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την εκχώρηση κρατικής γης στο Αρμενοχώρι, ετοιμάστηκε το συμφωνητικό έγγραφο και επίκειτο σύντομα η υπογραφή του, θεωρώντας ότι η τελική διευθέτηση του θέματος (ανέγερση καταφυγίου για αδέσποτα ζώα) ήταν θέμα χρόνου.
- (η) Το Σωματείο “Καταφύγιο Ζώων Λεμεσού” με επιστολή του ημερ. 5.10.2005, ενημέρωσε την Έπαρχο για την πρόθεση δημιουργίας καταφυγίου ζώων στο Αρμενοχώρι και ζητούσε τις απόψεις και σχόλιά της για τον καλύτερο προγραμματισμό του έργου. Η επιστολή υπογράφηκε από τον κ. Παντελή Μεταξά και τον κ. Έρμο Δωρίτη, ως Πρόεδρο και Γραμματέα αντίστοιχα του Σωματίου.
- (θ) Με αφορμή νέα προφορικά παράπονα από το Κοινοτικό Συμβούλιο Πύργου, για το θέμα και δεδομένου ότι η κατάσταση εξακολουθούσε να παραμένει η ίδια, σε απαντητική επιστολή προς τον κ. Π. Μεταξά υποδεικνύετο η ανάγκη επίσπευσης των ενεργειών τους για εξασφάλιση τόσο του κατάλληλου χώρου, όσο και των αναγκαίων αδειών των υποστατικών.
- (ι) Ενόψει του γεγονότος ότι ουδεμία συμμόρφωση υπήρξε για άρση των παρανομιών, η Έπαρχος με συστημένη επιστολή της, ημερ. 14.11.2006, προς τους ιδιοκτήτες του τεμαχίου και τον κ. Π. Μεταξά, ως Πρόεδρο του πιο πάνω Σωματίου, αφού επεσήμανε την μη ανταπόκριση προς τις υποδείξεις της, παραχώρησε τελευταία πίστωση χρόνου δύο μηνών για συμμόρφωση, προειδοποιώντας και πάλιν πως σε αντίθετη περίπτωση θα λαμβάνοντο δικαστικά μέτρα εναντίον τους.
- (ια) Ακολούθησε νέα επίσκεψη στην περιοχή, στις 25.4.2007, όπου διαπιστώθηκε ότι η κατάσταση παρέμενε η ίδια.
- (ιβ) Ο Αν. Επαρχιακός Κτηνιατρικός Λειτουργός, με επιστολή του ημερ. 6.6.2007, ενημέρωσε την Έπαρχο ότι η εκμίσθωση κρατικής γης στο Αρμενοχώρι για την ανέγερση του “Καταφυγίου Ζώων Λεμεσού”, έλαβε χώραν στις 2.12.2005 και ότι το Δεκέμβριο 2006 έγινε επανακαταβολή του ετήσιου μισθώματος.
- (ιγ) Σε επίσκεψη στην περιοχή –Ιούλιος 2007– διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρξε συμμόρφωση. Ακόμη διαπιστώθηκε ότι αριθμός σκύλων βρισκόταν εκτός του περιφραγμένου χώρου. Τα ίδια διαπιστώθηκαν και σε νεότερη επίσκεψη στην περιοχή, το Νοέμβριο του ίδιου έτους.

- (ιδ) Απεστάληκε νέα επιστολή, ημερ. 8.2.2008, με την οποία ενημερώνοντο τόσο οι ιδιοκτήτες, όσο και ο Πρόεδρος του Σωματείου, ότι επειδή δεν υπήρξε συμμόρφωσή τους παρά τις επανειλημμένες προειδοποιήσεις, τροχοδρομείτο η λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον τους, τα οποία θα μπορούσαν να ανασταλούν αν αίρετο η παρανομία εντός ενός μηνός.
- (ιε) Ο κ. Μεταξάς, απαντώντας στις 14.2.2008, επεξηγούσε τους λόγους για τους οποίους δεν εμπλέκετο στην όλη υπόθεση, αλλά ενεργούσε απλά από ενδιαφέρον για τα ζώα. Η επιστολή του απαντήθηκε στις 30.6.2008.

2. Λαμβανομένων υπόψιν των γεγονότων και ιδιαίτερα της υπέρμετρης πίστωσης χρόνου που παραχωρήθηκε –πέραν των τριών χρόνων από τη μέρα της καταγγελίας μέχρι τη λήψη δικαστικών μέτρων– αφενός και αφετέρου των επανειλημμένων προειδοποιήσεων που έτυχαν οι ιδιοκτήτες του υποστατικού, που ας σημειωθεί εκτός του ότι δεν συμμορφώθηκαν, δεν απάντησαν σε καμία επιστολή της Επάρχου, καθώς και του γεγονότος ότι ενώ η κρατική γη στο Αρμενοχώρι εκμισθώθηκε από το Δεκέμβριο 2005, δε μεταφέρθηκαν οι σκύλοι σε αυτή, έχω την άποψη ότι το Γραφείο της Επάρχου εξάντλησε κάθε περιθώριο καλής θέλησης επί του θέματος και παραχώρησε ικανό χρόνο στους ενδιαφερόμενους για συμμόρφωση, τον οποίο δυστυχώς δεν αξιοποίησαν.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.169, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.169, ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με ημερομηνία 11 Νοεμβρίου 2008, σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, βρίσκεται σε ανοικτό διάλογο με το Πανεπιστήμιο Κύπρου όσον αφορά στην ίδρυση νέων σχολών και τμημάτων στο πλαίσιο του προγράμματος διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αναμένει πρόταση του Πανεπιστημίου Κύπρου για την ίδρυση Τμήματος Σλαβικών Γλωσσών η οποία, σας βεβαιώνω ότι, θα μελετηθεί σε συνάρτηση τόσο με την όλη πολιτική ανάπτυξης της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο όσο και με τις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.179, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.179, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008, του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου - Δημιουργία Πολυδύναμου Πολιτιστικού Κέντρου στο Δήμο Αθηένου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.179 και ημερ. 14.11.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο Δήμος Αθηνών προτίθεται να ανεγείρει Πολυδύναμο Πολιτιστικό Κέντρο το οποίο προορίζεται, μεταξύ άλλων, να εξυπηρετεί τους διάφορους πολιτιστικούς ομίλους του δήμου, ενώ παράλληλα θα αποτελεί βήμα υγιούς απασχόλησης όλων των Δημοτών του, ιδιαίτερα των νέων.

Σε ό,τι αφορά το χαρακτηρισμό και χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ως πολεοδομικό, αυτό θα μπορούσε να μελετηθεί στην περίπτωση δημιουργίας υπαίθριου αμφιθεάτρου. Εάν ο Δήμος καταλήξει στη δημιουργία κλειστού θεάτρου, τότε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως θα μπορούσε να μελετήσει τη διαμόρφωση και κατασκευή των έργων στον περιβάλλοντα χώρο του έργου μόνο.

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 13.2.2009, ζήτησα από το Δήμο Αθηνών να αποφασίσει εάν θα προχωρήσει στην εκπόνηση ολοκληρωμένης μελέτης για τη δημιουργία κλειστού ή υπαίθριου θεάτρου, έτσι ώστε να είναι δυνατή η περαιτέρω προώθηση του έργου. Στη συνέχεια, και αναλόγως της τελικής απόφασης και των αποτελεσμάτων της προαναφερθείσας μελέτης, θα αξιολογηθούν διάφοροι τρόποι χρηματοδότησης του έργου.

Οφείλω όμως να επισημάνω ότι, σύμφωνα με το Δήμαρχο Αθηνών, δεν έχει καν εξασφαλισθεί η γη στην οποία θα γίνει η υπό αναφορά ανάπτυξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.181, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.181, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με Αρ. Φακ. Ερ. 23.06.009.03.181 και ημερομηνίες 14.11.2008 και 30.4.2009 που αφορούν το πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Ερώτημα 1

Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του, ημερ. 26.3.2008 εξετάζοντας το θέμα της υδατικής κατάστασης της Κύπρου για το έτος 2008, αποφάσισε, μεταξύ άλλων, όπως οριστεί Υπουργική Επιτροπή για τον επαναπροσδιορισμό της πολιτικής που αφορά τα γήπεδα γκολφ και την υποβολή σχετικής πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Σημειώνεται ότι η πολιτική για την ανάπτυξη των γηπέδων γκολφ στην Κύπρο είχε καθοριστεί με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 16.2.2005. Η εν λόγω Υπουργική Επιτροπή αποτελούμενη από τους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Πρόεδρος), Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Εσωτερικών, Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων όρισε και υπεπιτροπή συγκροτούμενη από τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Εσωτερικών, Οικονομικών, Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς και του πρώην και νυν Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας, για την περαιτέρω συζήτηση του θέματος.

Σε σειρά συνεδριών που πραγματοποιήθηκαν, τόσο σε επίπεδο της Υπουργικής Επιτροπής όσο και της Υπεπιτροπής Γενικών Διευθυντών Υπουργείων

και Διευθυντών Τμημάτων, συζητήθηκαν διάφορες πτυχές που αφορούν τον επαναπροσδιορισμό της πολιτικής για ανάπτυξη των γηπέδων γκολφ. Μεταξύ άλλων, εξετάστηκε η νομική πτυχή, η οικονομική πτυχή, το υδατικό πρόβλημα, οι περιβαλλοντικοί παράγοντες, καθώς και τα δεδομένα που επικρατούν τόσο στη διεθνή, όσο και στην εθνική οικονομία. Στη βάση των πιο πάνω, υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο νέα πρόταση και η πολιτική για τα γήπεδα γκολφ διαφοροποιήθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 68.373 και ημερομηνία 5.2.2009, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Ερώτημα 2

Αναφορικά με το ερώτημά σας σε σχέση με τις άδειες που έχουν καταρχήν εγκριθεί, πληροφορείστε ότι καμιά άδεια δεν είχε εγκριθεί. Με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 2005 είχαν υποβληθεί Δηλώσεις ενδιαφέροντος από επενδυτές για τη δημιουργία νέων γηπέδων γκολφ. Οι Δηλώσεις ενδιαφέροντος αξιολογήθηκαν από επιτροπή και σε εκείνες τις περιπτώσεις που αξιολογήθηκαν θετικά δόθηκε στους αιτητές χρονική περίοδος 18 μηνών για να υποβάλουν κανονική αίτηση για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας. Ενώπιον του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως έχουν υποβληθεί ήδη και εκκρεμούν 11 αιτήσεις για πολεοδομική άδεια οι οποίες αναμένεται να εξεταστούν τώρα με βάση τη νέα διαμορφωμένη πολιτική που υιοθετήθηκε στις 5.2.2009.

Τέλος, εκφράζω τις απολογίες μου για την καθυστέρηση στην απάντηση της υπό αναφορά ερώτησης, η οποία οφείλετο στο γεγονός ότι το θέμα βρισκόταν υπό εξέταση.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαΐου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.200, ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.200 ημερ. 21/11/2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κ. Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.200 ημερ. 1/12/08 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα εξής:

- α) Στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας λειτουργεί ανεξάρτητα από τα άλλα Τμήματα Καρδιολογικό Τμήμα το οποίο είναι στελεχωμένο με πέντε καρδιολόγους. Ανάλογα με τις ανάγκες τους χρησιμοποιούν την Εντατική Μονάδα του Νοσοκομείου Λάρνακας και το Παθολογικό Τμήμα χρησιμοποιώντας 10 κλίνες.
- β) Το πρόβλημα της έλλειψης ξεχωριστού χώρου που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ξεχωριστή Καρδιολογική Κλινική θα επιλυθεί με την υλοποίηση της επέκτασης του Νοσοκομείου.
- γ) Η διαδικασία για εκμίσθωση γειτονικού γηροκομείου ώστε να αυξηθούν οι κλίνες του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας δεν κατέστη δυνατό να

πραγματοποιηθεί λόγω απαίτησης του Μητροπολίτη Λάρνακας για εργοδότηση από το Δημόσιο των 30 περίπου φροντιστών του γηροκομείου.

- δ) Όσον αφορά τους ανελκυστήρες, οι προηγούμενες προσφορές για εγκατάσταση ανελκυστήρων στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές γι' αυτό προκηρύχθηκαν εκ νέου προσφορές. Την νέα προσφορά ανέλαβε εταιρεία η οποία αναμένεται να ολοκληρώσει την εγκατάσταση των δύο ανελκυστήρων το επόμενο δεκαήμερο και τους άλλους δύο σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.233, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.233, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση του κ. Τάσου Μητσόπουλου, η οποία διαβιβάστηκε σε μας με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 11 Δεκεμβρίου 2008, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο Ν.32(Ι)/2002, ο οποίος είναι πλήρως εναρμονισμένος με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τις συσκευασίες 62/94/ΕΚ, υπάρχει υποχρέωση να αποστέλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετήσια έκθεση στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, με τα υπολογιζόμενα ποσοστά ανακύκλωσης και ανάκτησης αποβλήτων συσκευασιών. Η υποχρέωση αναφέρεται στην ετοιμασία έκθεσης δύο χρόνια πριν το τρέχον έτος, δηλαδή συγκεκριμένα, η έκθεση που ετοιμάστηκε κατά το έτος 2008 αναφέρεται στα δεδομένα του 2006.

Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, βασιζόμενη σε δεδομένα που είχαν συλλεχθεί από όλους τους ανακυκλωτές, το συλλογικό πρόγραμμα διαχείρισης συσκευασιών της Green Dot και τα αποτελέσματα του κρατικού προγράμματος ανακύκλωσης συσκευασιών, ετοίμασε ετήσια έκθεση για το έτος 2006 (η οποία και επισυνάπτεται) με τα ποσοστά ανακύκλωσης/ανάκτησης.

Σύμφωνα με την έκθεση αυτή, το συνολικό ποσοστό ανακύκλωσης ανέρχεται στο 25,2%. Για κάθε υλικό, τα ποσοστά ανακύκλωσης ανέρχονται στο 7,6% για το γυαλί, 14,5% για το πλαστικό, 38,0% για το χαρτί/χαρτόνι, 73,8 για το μέταλλο και 23,1% για το ξύλο. Με εξαίρεση το γυαλί και το πλαστικό, η Κύπρος έχει επιτύχει τους ποσοτικούς στόχους που θέτει η Ευρωπαϊκή Οδηγία (25% το ελάχιστο ποσοστό ανακύκλωσης του συνόλου βάρους των συσκευασιών και 15% το ελάχιστο ποσοστό ανακύκλωσης για κάθε υλικό ξεχωριστά).

Τα δεδομένα για το 2007 συγκεντρώνονται και επεξεργάζονται από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος καθώς θα πρέπει να αποσταλούν και πάλι στην Ε.Ε. στις 30 Ιουνίου 2009. Από προκαταρκτικές εκτιμήσεις, τα ποσοστά ανακύκλωσης θα είναι σαφώς αυξημένα.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.245, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.245 ημερ. 11.12.2008, του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου, εκλογική περιφέρεια Λάρνακας- Διαμόρφωση ιστορικού πυρήνα ενορίας Αγίου Ιωάννη Λάρνακας

Αναφορικά με την επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.245 ημερ. 19.12.2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι, η εκτέλεση του έργου προωθείται από το Δήμο Λάρνακας, σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Το εν λόγω έργο, περιλαμβάνεται στο Τοπικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Λάρνακας του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα” της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Ως εκ τούτου, το έργο αυτό αναμένεται να συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) κατά την προαναφερθείσα προγραμματική περίοδο.

Με βάση τα πιο πάνω, στα πλαίσια της πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων, ο Δήμος Λάρνακας, που θα είναι ο δικαιούχος, θα πρέπει να υποβάλει και τη σχετική αίτηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.259, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.259, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με την ετοιμασία του ρυθμιστικού σχεδίου της Λεωφ. Μακαρίου Γ΄ στην Πάφο

Σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου μου με ημερ. 29.01.2009 προς το Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, η οποία κοινοποιήθηκε στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι με βάση τον προγραμματισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, όσον αφορά στην ετοιμασία των Ρυθμιστικών Σχεδίων, το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Λεωφόρου Μακαρίου του Γ΄ στη Χλώρακα και Λέμπα θα αρχίσει να μελετάται το δεύτερο τρίμηνο του 2010 και αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2010.

2. Στο παρόν στάδιο προωθούνται, ως άμεση προτεραιότητα, τα Ρυθμιστικά Σχέδια σημαντικών Πολεοδομικών Έργων όπως ο παραλιακός δρόμος από τη Λεωφόρο Τάφοι των Βασιλέων μέχρι την περιοχή “Πότιμα”, όπου θα κατασκευαστεί η Μαρίνα της Πάφου και ο Δυτικός Παρακαμπτήριος Δρόμος Πάφου. Τέλος, επισημαίνεται ότι με βάση τον προγραμματισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, θα προηγηθούν του έργου της Λεωφόρου Μακαρίου Γ΄, ο κάθετος δρόμος της Λέμπας και η Λεωφόρος Έμπας στην Έμπα.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.260, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.260 ημερομηνίας 12.12.2008

Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την επιστολή του ημερομηνίας 18.12.2008, σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Λέμπας για μετατροπή του παλαιού καφενείου σε πολιτιστικό κέντρο και γραφείο του Κοινοτικού Συμβουλίου, και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Στο Κοινοτικό Συμβούλιο Λέμπας έχει εκμισθωθεί από τον Κηδεμόνα Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών το τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας υποστατικό που βρίσκεται στα τεμάχια με αρ. 190 και 191Β, Φ/Σχ. 45/50 χωρ., στη Λέμπα, για να χρησιμοποιηθεί ως κοινοτικό κτίριο/Γραφείο του Κοινοτικού Συμβουλίου και Πολιτιστικό Κέντρο.
- (β) Έχουν εξασφαλιστεί πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής και το Φεβρουάριο του 2009 ζητήθηκαν προσφορές για την εκτέλεση του έργου από το Κοινοτικό Συμβούλιο Λέμπας. Η προθεσμία υποβολής προσφορών έληξε στις 27.3.2009 και έχουν υποβληθεί 12 προσφορές, οι οποίες αξιολογούνται από το γραφείο του Επάρχου Πάφου.
- (γ) Η δαπάνη του έργου θα ανέλθει στα €179.403,15, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., και αυτό έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών για εκτέλεση εντός του 2009. Ήδη έχει ζητηθεί από τον Έπαρχο Πάφου αποδέσμευση της σχετικής πίστωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.263, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής Αμμοχώστου κ. Κυριάκος Χατζηγιάννη με αρ. 23.06.009.03.263, η οποία αποστάληκε με επιστολή σας ημερομηνίας 18/12/2008 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

- (α) Αναφορικά με τον Κυβερνητικό Οικισμό Μακάριος ΙΙΙ στο Δήμο Κάτω Πολεμιδιών, έχουν εκδοθεί τίτλοι στην Κυπριακή Δημοκρατία για διακόσιες ογδόντα μια (281) μονάδες. Για διακόσιες σαράντα τέσσερις (244) μονάδες είναι δυνατό να εκδοθούν τίτλοι ιδιοκτησίας στους δικαιούχους εκτοπισθέντες κα σχετική Πρόταση έχει υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο. Για τριάντα επτά (37) μονάδες κατοικίας δεν μπορεί να ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταγραφής τους σε δικαιούχους, διότι παρουσιάζουν διάφορα ουσιώδη προβλήματα, όπως επεμβάσεις σε ανοικτούς δημόσιους/κοινόχρηστους, ή κατασκευές από αμιάντους που πρέπει να αποξηλωθούν κ.ά. Επιπρόσθετα, εξήντα μια (61) οικιστικές μονάδες βρίσκονται μερικώς ή εξ ολοκλήρου σε Τ/Κ γη που δεν έχει απαλλοτριωθεί και για τις μονάδες αυτές θα δοθούν στους δικαιούχους Πιστοποιητικά Εγγραφής Μίσθωσης σε μεταγενέστερο στάδιο.

- (β) Η καθυστέρηση στην παραχώρηση των τίτλων ιδιοκτησίας οφείλεται σε διάφορα προβλήματα, όπως η επαναχωρομέτρηση της περιοχής, η σχεδίαση και εγγραφή των οικιστικών μονάδων, η επισήμανση και καταγραφή των παρανομιών καθώς και η εξακρίβωση των νόμιμων δικαιούχων.
- (γ) Στο συγκεκριμένο Οικισμό ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναδόμησης καθώς και ριζικής επιδιόρθωσης μονάδων κατοικίας. Ο Κλάδος Συντήρησης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, επιλαμβάνεται θεμάτων συντήρησης όταν δικαιούχοι το ζητήσουν.
- (δ) Αναφορικά με το θέμα της αντισεισμικής ασφάλειας των οικοδομών του αναφερόμενου Οικισμού, σημειώνεται ότι αυτές ανεγέρθηκαν το 1981 πριν την εφαρμογή του Κυπριακού Σεισμικού Κώδικα, ο οποίος άρχισε να εφαρμόζεται το 1993. Μετά από μελέτη και αξιολόγηση της κατάστασης των πιο πάνω κτιρίων, αποφασίστηκε η επιδιόρθωση/ενίσχυση/ριζική βελτίωσή τους, με στόχο την επαναφορά των κτιρίων στην αρχική κατάσταση, για την οποία σχεδιάστηκαν. Ειδικά για τις πολυκατοικίες εκτελέστηκαν εργασίες μερικής αντισεισμικής αναβάθμισης. Τα αναδομημένα κτίρια (3 νέες πολυκατοικίες) έχουν ανεγερθεί το 2000, με βάση τον ισχύοντα Αντισεισμικό Κανονισμό.
- (ε) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως αξιολογεί τις αιτήσεις που υποβάλλονται από συνταξιούχους πρόσφυγες που διαμένουν σε διώροφες κατοικίες, για παροχή οικονομικής βοήθειας για κατασκευή ντους/αποχωρητηρίου, και παρέχεται οικονομική βοήθεια όταν πληρούνται τα ισχύοντα κριτήρια.
- (στ) Με βάση τα ισχύοντα κριτήρια, δεν είναι εφικτή η προσθήκη ανελκυστήρα στις πολυκατοικίες του Οικισμού.
- (ζ) Το πρόβλημα των κοινών λάκκων αποχέτευσης, δεν υφίσταται πλέον αφού ο Οικισμός συνδέθηκε με το Κεντρικό Αποχετευτικό Σύστημα. Αναπόφευκτα, λόγω τεχνικών προβλημάτων σε ορισμένες περιπτώσεις, έχουν συνδεθεί με κοινή σύνδεση στο Κεντρικό Αποχετευτικό Σύστημα δύο ή περισσότερες κατοικίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.300, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.300 ημερ. 12/1/09 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.300 ημερ. 23/1/09 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- A) Η απαγόρευση χρήσης κινητού τηλεφώνου σε νοσοκομεία και κλινικές γίνεται απλά και μόνο για σκοπούς ησυχίας και ηρεμίας των ασθενών και η απόφαση επιβολής του μέτρου αυτού εμπίπτει αποκλειστικά στην κρίση του εκάστοτε Διευθυντή του Νοσηλευτηρίου.
- B) Η απαγόρευση αυτή δεν είναι νομικά κατοχυρωμένη, συνεπώς δεν επιβάλλεται στην πράξη και πολύ περισσότερο δεν επισύρει καμία ποινή.
- Γ) Το Υπουργείο Υγείας δεν προτίθεται να προχωρήσει με νομική κατοχύρωση της απαγόρευσης αυτής, αντίθετα μελετάται το ενδεχόμενο οριστικής άρσης της

αφού επιστημονικές μελέτες που έχουν διεξαχθεί στο εξωτερικό έδειξαν ότι η χρήση κινητού τηλεφώνου σε νοσηλευτήρια αποβαίνει προς όφελος των επισκεπτών αλλά πολύ περισσότερο των ασθενών.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.309, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.309 ημερομηνίας 12.1.2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Πεردίκη, σχετικά με το σχέδιο απόσυρσης παλαιών οχημάτων

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. 23.06.009.03.309, ημερομηνίας 23.01.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Κατά το έτος 2008 υλοποιήθηκαν 2 σχέδια απόσυρσης παλαιών οχημάτων. Η 1^η περίοδος απόσυρσης ήταν από τις 14.1.2008 μέχρι 14.3.2008 και κάλυψε οχήματα 20 ετών και άνω, ενώ η 2^η περίοδος απόσυρσης ήταν από τις 5.5.2008 μέχρι 4.7.2008 και κάλυψε οχήματα 15 ετών και άνω. Το σύνολο των αιτήσεων που εγκρίθηκαν ανέρχεται στις 13602 όπως φαίνεται και στην αναλυτική κατάσταση αιτήσεων η οποία επισυνάπτεται. Το εγκεκριμένο ποσό προϋπολογισμού που υπήρχε για τα 2 σχέδια ήταν της τάξης των €8,543,007. Το ποσό αυτό καλύφθηκε πλήρως από τις αιτήσεις και χρειάστηκε να εγκριθεί και συμπληρωματικό ποσό της τάξης των €2,824,952.
2. Από στοιχεία που λήφθηκαν από τις τρεις αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας οχημάτων στο τέλος του κύκλου ζωής τους, κατά το έτος 2008 καταστράφηκαν 15500 οχήματα. Σε αυτό τον αριθμό συμπεριλαμβάνονται και οχήματα τα οποία κατεστράφησαν κυρίως για περιβαλλοντικούς λόγους, αλλά δεν τηρούσαν τις προϋποθέσεις για να συμπεριληφθούν στα σχέδια απόσυρσης.
3. Το σύνολο των εγγεγραμμένων οχημάτων κατηγορίας M1 και N1 στην Δημοκρατία στις 31.12.2008 ήταν 610148. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, τότε το ποσοστό των οχημάτων που οδηγήθηκε στην ανακύκλωση ανέρχεται στο 2,54% του συνόλου των εγγεγραμμένων οχημάτων κατηγορίας M1 και N1.
4. Πληροφοριακά σας αναφέρω ότι η περίοδος υποβολής αιτήσεων για το 3^ο σχέδιο απόσυρσης έληξε στις 3.4.2009 και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών αφού αξιολόγησε τις υποβληθείσες αιτήσεις ενέκρινε συνολικά 10.040.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.345, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.345, ημερ. 27.1.09, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, σχετικά με το θέμα της

επιδιόρθωσης αντιπλημμυρικού αγωγού, ο οποίος βρίσκεται δίπλα από κατοικία στην κοινότητα Κλαυδιά

Αναφορικά με την επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.345 και ημερ. 2.2.09, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης της Κοινότητας Κλαυδιάς, έχει εγκριθεί για το έτος 2009, ποσό ύψους €25.576 για εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων στην κοινότητα.

Σημειώνεται ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Γραφείου του Επάρχου Λάρνακας, έχουν ήδη αρχίσει εργασίες των αντιπλημμυρικών έργων για άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος, οι οποίες και υπολογίζεται ότι θα ολοκληρωθούν περί το τέλος Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.349, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.349 και ημερομηνία 29 Ιανουαρίου 2009, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. Φακ. 23.06.009.03.349 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και να σας πληροφορήσω ότι η κρατική χορηγία παραχωρείται στο Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου αφού ληφθούν υπόψη οι ανάγκες του και οι οικονομικές δυνατότητες του Κράτους, πάντοτε σε συνεργασία με την Διεύθυνση του Ινστιτούτου.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.367, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.367 και ημ. 13 Φεβρουαρίου 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 23 Φεβρουαρίου 2009 και σας πληροφορώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με νεότερη Απόφασή του κατά τη συνεδρία της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2009, αποφάσισε όπως τα Μέτρα

- α) στήριξη και καταβολή οικονομικής ενίσχυσης για υλικές ή άυλες επενδύσεις σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας, υποδομές οινοποίησης και εμπορίας οίνων, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η επενδυτική δραστηριότητα και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του οινοποιητικού κλάδου και
- β) προώθηση οίνων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης ή Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη ή οίνων με αναγραφή της ποικιλίας αμπέλου και της εσοδείας σε τρίτες χώρες

εφαρμοστούν κάτω από την Κοινή Οργάνωση Αμπελοοινικής Αγοράς, στα πλαίσια του Προγράμματος Στήριξης του Αμπελοοινικού Τομέα 2009-2013.

Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει κίνδυνος απώλειας κοινοτικών πόρων.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκονται πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.370, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ιδιωτικά σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της επαρχίας Πάφου που λειτουργούν χωρίς άδεια λειτουργίας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα ως συνέχεια επιστολής σας ημερομηνίας 20/2/2009 και Ερ. 23.06.009.03.370 και σας ενημερώνω τα εξής:

1. A. Το σχολείο που φέρει την επωνυμία "ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΦΟΥ" έχει καταθέσει αίτηση Ίδρυσης και Λειτουργίας από το 2004. Επειδή εκκρεμούσαν η επωνυμία του σχολείου και η τελική έγκριση του κτιρίου, δεν κατέστη δυνατή η έγκριση του σχολείου. Το 2007 έγινε αλλαγή της επωνυμίας του σχολείου την οποία αποδέχτηκε το Υπουργείο.
B. Κλιμάκιο του Υπουργείου Παιδείας, αποτελούμενο από τον κ. Κ. Κατσώνη, Πρώτο Λειτουργό Εκπαίδευσης, την κ. Ε. Σεΐσου, σύμβουλο και την κ. Μ. Μαγκλάρα, διοικητική λειτουργό επισκέφτηκε το εν λόγω σχολείο στις 20/11/2008. Στη συνάντηση με τον ιδιοκτήτη του σχολείου, κ. Μ. Τσίρο και τη Διευθύντρια της Σχολής Μέσης Παιδείας της Αμερικανικής Σχολής Πάφου, κ. Μ. Ξενή, τονίστηκε η ανάγκη της άμεσης διευθέτησης των εκκρεμοτήτων για τη νομιμοποίηση της σχολής. Η διεύθυνση του σχολείου δεσμεύτηκε ότι θα προχωρούσε στην υποβολή όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.
Γ. Το 2009 απέστειλε το εν λόγω σχολείο βεβαίωση του Δήμου Πάφου για χορήγηση Άδειας Οικοδομής και Πολεοδομικής Άδειας για τη χρήση του κτιρίου ως σχολείου. Στην παρούσα φάση, επειδή έχουν περάσει ήδη πέντε χρόνια από την πρώτη αίτηση και υπάρχουν πολλές αλλαγές όσον αφορά τους καθηγητές και άλλα στοιχεία λειτουργίας του σχολείου ζητήθηκε η επανυποβολή στοιχείων που αφορούν τη λειτουργία του σχολείου.
2. A. Το σχολείο με την ονομασία "Emba Private Education Centre Private School" έχει απευθυνθεί στο Υπουργείο Παιδείας και έχει ενημερωθεί λεπτομερειακά σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικού σχολείου. Επιπλέον, έχει καταθέσει αίτηση με ημερομηνία 12/10/2008 (υπέβαλε το έντυπο Ι.Σ.1, που αφορά την ίδρυση ιδιωτικού σχολείου, και το έντυπο Ι.Σ.4, που αφορά τη λειτουργία ιδιωτικού σχολείου), όπως επίσης τα προσόντα των δύο διδασκόντων και στοιχεία για το πρόγραμμα που θα ακολουθηθεί.
B. Ακολούθησε επίσκεψη στο χώρο του σχολείου στις 20/11/2008 από Κλιμάκιο του Υπουργείου Παιδείας, αποτελούμενο από τον κ. Κ. Κατσώνη, Πρώτο Λειτουργό Εκπαίδευσης, την κ. Ε. Σεΐσου, σύμβουλο και την κ. Μ. Μαγκλάρα, διοικητική λειτουργό. Στο πλαίσιο της

επίσκεψής μας συζητήσαμε ενδελεχώς με τους ιδιοκτήτες αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο Υπουργείο και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για τη νομιμοποίηση του σχολείου.

- Γ. Η αίτηση του σχολείου εκκρεμεί, καθώς δεν έχουν προσκομίσει οι ενδιαφερόμενοι πολλά από τα απαιτούμενα πιστοποιητικά και έγγραφα που χρειάζονται για τη νομιμοποίηση του σχολείου.
3. Α. Όσον αφορά το σχολείο με την ονομασία Pegasus, στην επίσκεψή μας στην Πάφο στις 20/11/2008 για την επιθεώρηση των ιδιωτικών σχολείων, επιδιώξαμε και ήρθαμε σε επαφή με τη φερόμενη ως ιδιοκτήτρια στο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας της Πάφου. Της εξηγήσαμε με λεπτομέρεια τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για τη νομιμοποίηση του σχολείου και της έγινε αυστηρή σύσταση ότι πρέπει να υποβληθεί αίτηση με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά το συντομότερο δυνατό.
- Β. Το σχολείο απέστειλε μόνο μια επιστολή ότι προτίθεται να ιδρυθεί ιδιωτικό φροντιστήριο. Σημειώνεται ότι δεν έχουν σταλεί οποιαδήποτε δικαιολογητικά αναφορικά με την ίδρυση φροντιστηρίου ή σχολείου.
- Γ. Προωθήθηκε επιθεώρηση του σχολείου με υπηρεσιακό σημείωμα στις 25/11/2008, μέσω του Γραφείου του Γενικού Επιθεωρητή Μέσης Εκπαίδευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.399, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.399, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Σχετικά με την πιο πάνω ερώτησή σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Έχει ληφθεί στις 6 Φεβρουαρίου 2008 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την κατασκευή πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής στο Ζακάκι Λεμεσού. Το πάρκο θα κατασκευαστεί εντός του 2010, στα πρότυπα του πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής παρά το Αρχηγείο Αστυνομίας στη Λευκωσία. Επίσης το Συμβούλιο Οδικής Ασφάλειας προωθεί την εξεύρεση κατάλληλου χώρου για την κατασκευή ανάλογου πάρκου στο Παραλίμνι.
- (β) Δεδομένου του μεγάλου κόστους κατασκευής των πάρκων αυτών, που υπερβαίνει το 1 εκατομμύριο ευρώ για το καθένα, εξαιρουμένης της αξίας της γης, καθώς και της ανάγκης επάνδρωσης του κάθε πάρκου με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό της Αστυνομίας (1 υπεύθυνο συν 3 αστυνομικούς) με πλήρη απασχόληση, κρίνεται ότι τα 3 πάρκα στη Λευκωσία, Λεμεσό και Παραλίμνι θα καλύπτουν επαρκώς τις ανάγκες της Κύπρου στον τομέα αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.414, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής Λευκωσίας κ. Γιαννάκης Ομήρου με αρ. 23.06.009.03.414, η οποία αποστάληκε με επιστολή σας ημερομηνίας 19/03/2009 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα, τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών:

- (α) Η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εσωτερικών έχουν λάβει διάφορα συγκεκριμένα μέτρα για την ενίσχυση της οικονομίας και την υποστήριξη της οικοδομικής βιομηχανίας. Τα μέτρα αυτά αφορούν μεταξύ άλλων, στην επίσπευση των διαδικασιών ολοκλήρωσης αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση των κυβερνητικών στεγαστικών προγραμμάτων, στην επιτάχυνση της υλοποίησης πολεοδομικών έργων και στη διάθεση κονδυλίων που είναι επιπρόσθετα εκείνων που προϋπολογίστηκαν προς τις Κοινότητες, για την υλοποίηση έργων τοπικής σημασίας.
- (β) Ήδη το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ετοιμάσει κατάλογο έργων των Επαρχιακών Διοικήσεων, για τα οποία θα προκηρυχθούν προσφορές, με στόχο την έναρξη υλοποίησής τους εντός του 2009 και την ολοκλήρωσή τους εντός του 2010.
- (γ) Τα έργα σε Οικισμούς Στέγασης Εκτοπισθέντων εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και οι προκηρύξεις προσφορών για τα πιο πάνω έργα, αφορούν στην πλειοψηφία τους συμβόλαια, για τα οποία έχουν δικαίωμα προσφοροδότησης εργολάβοι μέχρι Δ΄ τάξης. Όπου υπάρχει δυνατότητα για έργα μικρότερης δυναμικότητας, δίδεται η δυνατότητα προσφοροδότησης και σε εργολάβους χαμηλότερης τάξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.415, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.415, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση του βουλευτή κ. Νίκου Τορναρίτη, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το μέλλον του Δασικού Κολλεγίου απασχολεί έντονα το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, δεδομένου ότι πολλές νέες ανάγκες του Τμήματος Δασών απαιτούν επιστημονικά καταρτισμένο προσωπικό.

Μετά από ενδελεχή μελέτη του θέματος, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος θεωρεί ότι το γνωστικό αντικείμενο της δασοπονίας θα πρέπει να καλυφθεί μέσα από την ίδρυση κατάλληλης σχολής στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ). Στην περίπτωση που αυτό υλοποιηθεί, η μελλοντική κάλυψη των αναγκών του Τμήματος Δασών σε επιστημονικό και δασοτεχνικό προσωπικό μπορεί να γίνεται με πρόσληψη αποφοίτων από το ΤΕΠΑΚ, και άλλα πανεπιστήμια ή Τ.Ε.Ι. του εξωτερικού.

Το Δασικό Κολλέγιο μπορεί να επικεντρωθεί στην ενδομηματική επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα που αφορούν τη διαχείριση

προστατευόμενων περιοχών, χαρτογράφηση βλάστησης, βοτανική, δασικές πυρκαγιές, κ.ά.

Ενόψει του ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εξέφρασε αντίθετη άποψη το Υπουργείο μας θα έρθει σε επαφή με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το ΤΕΠΑΚ για ανταλλαγή απόψεων και προώθηση του θέματος.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.420, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.420, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αναφορά Ερ. 23.06.009.03.420 και ημερομηνία 12 Μαρτίου 2009, με την οποία μας διαβιβάζεται ερώτηση του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Τα Λεύκαρα, σαν Δήμος με ισοδύναμο πληθυσμό (μόνιμο και εποχιακό) μεγαλύτερο των 2,000 ατόμων, είχαν περιληφθεί στο αρχικό Πρόγραμμα Εφαρμογής της κοινοτικής Οδηγίας 91/271/ΕΚ για τα αστικά λύματα, για την οποία το κράτος έχει την υποχρέωση να κατασκευάσει τα αποχετευτικά έργα μέχρι τις 31/12/2012. Το Πρόγραμμα αυτό υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάρτιο του 2005.
2. Την τεχνική μελέτη και τον σχεδιασμό του Αποχετευτικού Συστήματος του Δήμου Λευκάρων εκπόνησε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (Τ.Α.Υ.), εδώ και αρκετά χρόνια σε συνεννόηση με την κοινότητα Κάτω Λευκάρων. Λόγω διαφωνιών των δύο Τοπικών Αρχών για την χωροθέτηση του κοινού σταθμού επεξεργασίας λυμάτων, το Τ.Α.Υ. προέβη σε τελική μελέτη για το Δήμο Λευκάρων μόνο. Συγκεκριμένα το Τ.Α.Υ. προέβη σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκάρων στην χωροθέτηση του σταθμού σε νέα περιοχή και στην ετοιμασία σχεδίων ορίων αποχέτευσης για την δημιουργία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκάρων στις αρχές του 2007. Να σημειωθεί ότι το Τ.Α.Υ. δεν ετοίμασε οποιαδήποτε ολική εκτίμηση δαπάνης για το έργο και ως εκ τούτου το Γραφείο Προγραμματισμού δεν προέβη στον υπολογισμό των αποχετευτικών τελών.
3. Κατά την διαδικασία σύστασης του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκάρων, ο Δήμος με επιστολή του προς το Τ.Α.Υ. με ημερομηνία 21/4/2007, μεταξύ άλλων αιτημάτων, έθεσε το αίτημα της κρατικής επιχορήγησης και όπως ο Δήμος Λευκάρων τύχει της ίδιας αντιμετώπισης με αυτή των κοινοτήτων, αφού η ικανότητα του σε επενδύσεις είναι μικρότερη από πολλές άλλες κοινότητες.
4. Μετά από διάφορες ενέργειες της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας και του Υπουργείου Εσωτερικών για να ληφθεί η συμφωνία του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκάρων, η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας ενημέρωσε το Υπουργείο Εσωτερικών στις 22/8/07 ότι ο Δήμος εμμένει στη θέση του ότι εάν δεν δοθούν

απαντήσεις στα αιτήματα του που έθεσε με την πιο πάνω επιστολή, ο Δήμος δεν θα προωθήσει την εγκαθίδρυση του Συμβουλίου Αποχετεύσεων.

5. Με επιστολή του ημερ. 18/11/2008 προς το Δήμο, το Υπουργείο Εσωτερικών προτρέπει τον Δήμο να ετοιμάσει μελέτη σε συνεργασία με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, η οποία να τεκμηριώνει το αίτημα του για περαιτέρω οικονομική στήριξη από το κράτος, προκειμένου να μελετηθεί το ενδεχόμενο εξαίρεσης του Δήμου από την υφιστάμενη κυβερνητική πολιτική επιχορήγησης.
6. Παράλληλα, περί τα τέλη του 2008, το Τ.Α.Υ. ετοίμασε Αναθεωρημένο Πρόγραμμα Εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΕΚ, από το οποίο ο Δήμος Λευκάρων αφαιρέθηκε, λόγω μείωσης του ισοδύναμου πληθυσμού του κάτω των 2.000. Το Αναθεωρημένο Πρόγραμμα Εφαρμογής κοινοποιήθηκε στα αρμόδια Υπουργεία στις 27/10/2008 για απόψεις και υποβλήθηκε επίσημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 23/1/2009.
7. Συνεπώς, το αποχετευτικό έργο του Δήμου Λευκάρων θα τοποθετηθεί τώρα στην κατηγορία των έργων με ισοδύναμο πληθυσμό κάτω των 2.000 ατόμων, για τα οποία η Κύπρος δεν έχει υποχρέωση για συμμόρφωση μέχρι το έτος 2012. Χρονικά το έργο θα ιεραρχηθεί μεταξύ άλλων αποχετευτικών έργων Παγκυπρίως με βάση τη σοβαρότητα του αποχετευτικού του προβλήματος.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.421, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.421 ημερ. 6/3/09 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τ. Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.421 ημερ. 6/3/09 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα εξής:

Ερώτημα 1: Γίνεται και από ποιο φορέα η αξιολόγηση των προσφερόμενων προγραμμάτων απεξάρτησης από παράνομες ουσίες;

Η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και η έγκριση των προγραμμάτων πρόληψης και θεραπειάς είναι βασική αρμοδιότητα του ΑΣΚ, με βάση τη νομοθεσία που το διέπει.

Η αξιολόγηση των θεραπευτικών προγραμμάτων πραγματοποιήθηκε μέχρι σήμερα, τόσο από τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας όσο και από το ΑΣΚ, με τη βοήθεια εμπειρογνομόνων του εξωτερικού. Συγκεκριμένα:

2007-2008: Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

Οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας προώθησαν ένα πρόγραμμα Διδυμοποίησης με το Υπουργείο Υγείας της Γερμανίας και του Πανεπιστημίου του Αμβούργου. Το πρόγραμμα που διήρκεσε 9 μήνες, συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Κυπριακή Δημοκρατία και είχε ως αντικείμενο τη μελέτη, αξιολόγηση και αναδιοργάνωση όλων των Δομών

Τοξικοεξάρτησης των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας όπως και το θεσμικό πλαίσιο που τις διέπει.

Ως αποτέλεσμα του προγράμματος αυτού όλες οι υπάρχουσες δομές Τοξικοεξάρτησης ΑΝΩΣΗ, ΘΕΜΕΑ, ΤΟΞΟΤΗΣ, ΠΥΞΙΔΑ, ΠΕΡΣΕΑΣ και ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ έτυχαν αναδιοργάνωσης στη βάση των συστάσεων των Γερμανών εμπειρογνομόνων, ενώ συγχρόνως δημιουργήθηκε και νέα δομή η “ΓΕΦΥΡΑ” ως Πρόγραμμα Υποκατάστασης για τους προβληματικούς χρήστες.

2008: Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου

Το ΑΣΚ πραγματοποίησε αξιολόγηση των προγραμμάτων του μη κυβερνητικού τομέα μέσα από τη συνεργασία που αναπτύχθηκε με τους Γερμανούς εμπειρογνώμονες του Πανεπιστημίου του Αμβούργου.

Η συνεργασία, που ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2008 και διήρκεσε 9 μήνες, είχε ως αντικείμενο, πέρα από την αξιολόγηση της πρώτης Εθνικής Στρατηγικής, την αξιολόγηση των μη κυβερνητικών προγραμμάτων/δομών πρόληψης και θεραπείας και του θεραπευτικού προγράμματος των φυλακών και τον καθορισμό κριτηρίων “βέλτιστης πρακτικής” που να διασφαλίζουν την ποιότητα των προγραμμάτων.

Η αξιολόγηση των δεκατριών (13) προγραμμάτων θεραπείας και δεκαεπτά (17) προγραμμάτων πρόληψης επικεντρώθηκε στη φιλοσοφία, τη δομή, τη μεθοδολογία και τον τρόπο λειτουργίας τους. Για την επίτευξη του στόχου αυτού οι εμπειρογνώμονες προέβησαν σε επί τόπου επισκέψεις και προσωπικές συνεντεύξεις με όλα τα μη κυβερνητικά προγράμματα και το πρόγραμμα φυλακών.

Η αξιολόγηση αυτή έδωσε στο ΑΣΚ μια ολοκληρωμένη εικόνα για τα προγράμματα που λειτουργούν στο μη κυβερνητικό τομέα. Παράλληλα, ανάδειξε την επιτακτική ανάγκη για αναδόμηση του θεραπευτικού προγράμματος στις κεντρικές φυλακές. Οι αδυναμίες και τα δυνατά σημεία των προγραμμάτων και εισηγήσεις για την αναβάθμιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς τους έχουν καταγραφεί από τους εμπειρογνώμονες σε έκθεση που παρέδωσαν στο Συμβούλιο.

Ερώτημα 2: Με ποια κριτήρια χρηματοδοτούνται τα διάφορα θεραπευτικά προγράμματα;

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ:

1. Ο Φορέας (Μη κυβερνητικές οργανώσεις, Φιλανθρωπικά Ιδρύματα, Οργανώσεις και Μη κερδοσκοπικές εταιρείες) πρέπει να προσκομίζει στο ΑΣΚ πιστοποιητικό εγγραφής από τον Έφορο Σωματείων και Ιδρυμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών με αντίγραφο των σκοπών του. Σε περίπτωση Φιλανθρωπικού Ιδρύματος θα πρέπει να προσκομισθεί επιστολή από το Υπουργείο Οικονομικών ότι έχει εγκριθεί ως Φιλανθρωπικό Ίδρυμα. Σε περίπτωση μη κερδοσκοπικής εταιρείας, θα πρέπει να παρουσιάζεται πιστοποιητικό της εν λόγω εταιρείας, βάσει του Περί Εταιρειών Νόμου.
2. Οι σκοποί του προγράμματος για τους οποίους ο φορέας θα αιτείται επιχορήγηση θα πρέπει να έχουν άμεση σχέση με θέματα ουσιών εξάρτησης.
3. Η επιχορήγηση θα δίδεται σε προγράμματα (πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης) που υλοποιούνται από

Συνδέσμους/Οργανώσεις/Φιλανθρωπικά Ιδρύματα/Μη κερδοσκοπικές Εταιρείες αφού προηγουμένως προσκομίσουν στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου αντίγραφο ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων ως επίσης και αντίγραφο του σχεδίου δράσης κάθε προγράμματος για το έτος που έληξε για σχετικό έλεγχο από το Συμβούλιο και προϋπολογισμό δαπανών προηγούμενου έτους.

4. Η επιχορήγηση θα δίδεται με προσκόμιση στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου σχεδίου δράσης για το επόμενο έτος εγκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο του κάθε φορέα. Οι δραστηριότητες που θα αναπτύσσουν οι φορείς θα πρέπει να συνάδουν με την Εθνική Στρατηγική για τα Ναρκωτικά.
5. Η επιχορήγηση θα δίδεται με κατάσταση εγκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο του κάθε φορέα στην οποία θα φαίνονται αναλυτικά το ύψος των χορηγιών που παίρνουν από οποιαδήποτε άλλη πηγή συμπεριλαμβανομένων κρατικών φορέων και προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
6. Το μέγιστο ποσό επιχορήγησης καθορίζεται στο 30% των εξόδων του κάθε προγράμματος νοουμένου ότι θα εξετάζονται προηγουμένως οι οικονομικές καταστάσεις του κάθε φορέα και ιδιαίτερα:
  - το ύψος των αποθεματικών του
  - η ρευστότητα του
  - το κέρδος ή η ζημιά του έτους
  - τα λειτουργικά του έξοδα
7. Σημειώνεται ότι το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου διατηρεί το δικαίωμα ελέγχου της εφαρμογής του προγράμματος που τυγχάνει οικονομικής επιχορήγησης, καθώς επίσης και τη δυνατότητα μη παραχώρησης ολόκληρου του ποσού προτού κατατεθεί η τελική αναφορά για την πορεία του προγράμματος. Για το σκοπό αυτό το ΑΣΚ μπορεί να αιτηθεί ενδιάμεσων εκθέσεων αναφορικά με την πορεία της εφαρμογής του προγράμματος.
8. Η προκήρυξη της διαδικασίας υποβολής προτάσεων για οικονομική επιχορήγηση προγραμμάτων θα ανακοινώνεται στον ημερήσιο τύπο, μια/ή δύο φορές το χρόνο.
9. Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει οποιαδήποτε στιγμή πρόσθετες πληροφορίες/αναλύσεις σχετικά με τα πιο πάνω και ιδιαίτερα όσον αφορά τα έξοδα λειτουργίας του φορέα που έχει την ευθύνη υλοποίησης του προγράμματος.

Παράλληλα με τις πιο πάνω προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, τα ποσά που χορηγούνται ετησίως βασίζονται στην παρακολούθηση και αξιολόγηση των προγραμμάτων, στην κάλυψη των γεωγραφικών αναγκών όπως αυτές παρουσιάζονται σήμερα στην Κύπρο και στα στοιχεία του Δείκτη Αιτήματος Θεραπείας που παρακολουθεί το ΕΚΤΕΠΝ.

Από το 2010, το ΑΣΚ θα αναπτύξει ένα σύστημα διασφάλισης ποιότητας, θεσπίζοντας κριτήρια καλής πρακτικής βάσει των οποίων όλα τα θεραπευτικά

προγράμματα (κυβερνητικά και μη) θα εγκρίνονται, θα αδειοδοτούνται και παράλληλα δύναται να επιχορηγούνται.

Ερώτημα 3: Με ποια ποσά χρηματοδοτούνται τα θεραπευτικά προγράμματα;

Οι επιχορηγήσεις για το έτος 2007 και 2008 έχουν ως εξής:

2007

ΟΝΟΜΑ ΦΟΡΕΑ	ΠΟΣΟ
Σύνδεσμος Καταπολέμησης Ναρκωτικών Πάφου - ΤΟΛΜΗ Πάφος	ΛΚ3,000
ΤΟΛΜΗ Λάρνακας	ΛΚ5,000
ΤΟΛΜΗ Λευκωσίας	ΛΚ2,000
ΤΟΛΜΗ Λεμεσού	ΛΚ2,000
ΚΕΝΘΕΑ	ΛΚ8,500
Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος	ΛΚ4,275
Θεραπευτικό Πρόγραμμα "Αγία Σκέπη"	ΛΚ36,900
Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος	ΛΚ3,225

2008

ΟΝΟΜΑ ΦΟΡΕΑ	ΠΟΣΟ €
Σύνδεσμος Καταπολέμησης Ναρκωτικών Πάφου - ΤΟΛΜΗ Πάφος	15,000
ΤΟΛΜΗ Λάρνακας	18,000
ΤΟΛΜΗ Λευκωσίας	5,000
ΤΟΛΜΗ Λεμεσού	5,000
Θεραπευτικό Πρόγραμμα "Αγία Σκέπη"	62,000
ΚΕΝΘΕΑ (τομέας θεραπείας ΠΗΓΑΣΟΣ - ΟΔΥΣΣΕΑΣ - ΙΘΑΚΗ - ΒΕΡΑ ΠΑΪΣΗ)	15,000
Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος	15,000

Οι επιχορηγήσεις για το 2009 θα καταβληθούν πολύ σύντομα, με βάση τα όσα έχουν αναφερθεί πιο πάνω, με δέσμευση από μέρους των προγραμμάτων, για την αξιοποίησή τους βάσει των αναγκών που σήμερα προκύπτουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.427, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.427 ημερ. 17/03/09 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.427 και ημ. 17/3/09 η οποία μου διαβιβάστηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών στις 15/5/09 και σας παραθέτω απαντήσεις στα ερωτήματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

1. Αποχετευτικό Σύστημα στην Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα

Με την κατασκευή των έργων υποδομής της Βιομηχανικής Περιοχής έχει κατασκευαστεί και το αποχετευτικό σύστημα αποβλήτων. Ωστόσο εκκρεμεί η δημιουργία κεντρικής μονάδας επεξεργασίας λυμάτων. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων κατ' εντολήν του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είχε ζητήσει προσφορές για την ετοιμασία μελέτης για δημιουργία της κεντρικής μονάδας επεξεργασίας λυμάτων. Οι προσφορές υποβλήθηκαν στις 19/1/09, αξιολογήθηκαν και κρίθηκαν ότι δεν πληρούσαν τους όρους των προσφορών και ως εκ τούτου απερρίφθησαν. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ετοιμάζει προκήρυξη νέων προσφορών. Το κόστος ετοιμασίας της μελέτης εκτιμάται στις €130.000,00 περίπου. Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού υπάρχει πρόνοια κάλυψής του. Η έναρξη εργασιών κατασκευής του έργου υπολογίζεται μέσα στο 2011 και η συμπλήρωση του περί το τέλος του 2012.

2. Δενδροφύτευση χώρων πρασίνου της Βιομηχανικής Περιοχής Ύψωνα

Το Τμήμα Δασών έχει ετοιμάσει σχέδιο τοποιτέχνησης και φύτευσης φυτών σε χώρους πρασίνου της Βιομηχανικής Περιοχής. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού έχει θέσει στη διάθεση του Τμήματος Δασών ποσό €13.158,00 στις αρχές του 2009 για δενδροφύτευση χώρων πρασίνου.

Λόγω της λειψυδρίας η πολιτική του Τμήματος Δασών κατά τα προηγούμενα χρόνια ήταν η μη φύτευση νέων δένδρων.

3. Χώροι στάθμευσης της Βιομηχανικής Περιοχής Ύψωνα

Στη Βιομηχανική Περιοχή υπάρχουν καθορισμένοι τέσσερις χώροι στάθμευσης οι οποίοι με την κατασκευή της Βιομηχανικής Περιοχής έχουν διαμορφωθεί και επιστρωθεί με θραυστά σκυρά. Το Υπουργείο προγραμματίζει την ασφαλίστρωση ενός χώρου στάθμευσης κάθε χρόνο. Έχει ήδη τεθεί στην διάθεση του Τμήματος Δημοσίων Έργων το ποσό των €258.405,00 για ασφαλίστρωση ενός χώρου στάθμευσης μέσα στο 2009.»

**Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού
κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.428, ημερομηνίας 10
Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου
Τορναρίτη**

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.428, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας, με ημερομηνία 17.3.09, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στις 20 Ιανουαρίου 2009 πραγματοποιήθηκε συνάντηση, στο Δημοτικό Σχολείο Οράς, του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και υπηρεσιακών παραγόντων με τα Κοινοτικά Συμβούλια και τους Συνδέσμους Γονέων των Κοινοτήτων Οράς, Μελίνης, Αγίων Βαβατσινιάς και Οδούς. Θέμα της συνάντησης ήταν το υπό μελέτη περιφερειακό δημοτικό σχολείο.
- (β) Λόγω του τεράστιου κόστους ανέγερσης του νέου σχολείου (η χαμηλότερη προσφορά ήταν €3 200 000,00) και της μείωσης του αριθμού των παιδιών της περιοχής (κατά την επόμενη πενταετία προβλέπεται να μειωθεί από τους 45 στους 28), οι Τεχνικές Υπηρεσίες εισηγήθηκαν την επανεξέταση του θέματος. Πρότειναν ως εναλλακτικές λύσεις τη φοίτηση των παιδιών σε γειτονικά περιφερειακά σχολεία ή την ανέγερση μικρότερου σχολείου, αφού τροποποιηθεί το κτιριολογικό πρόγραμμα.
- (γ) Οι εκπρόσωποι της Οδούς ανέφεραν ότι προβληματίζονται για τη συμμετοχή του στο προγραμματιζόμενο περιφερειακό σχολείο, το οποίο θα λειτουργεί (λόγω του μικρού αριθμού μαθητών) με συμπλέγματα τάξεων και δε θα διαφέρει σημαντικά στον τρόπο λειτουργίας του από τα σημερινά σχολεία. Πρόσθεσαν, επίσης, ότι θα προτιμούσαν τη φοίτηση των παιδιών της κοινότητάς τους στο Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Ιαματικής.
- (δ) Οι εκπρόσωποι των άλλων κοινοτήτων αμφισβήτησαν το κατά πόσο θα ήταν σύμφωνοι με την άποψη αυτή και οι γονείς των παιδιών και επέμεναν ότι πρέπει να ανεγερθεί το νέο σχολείο έστω και με διαφοροποίηση του κτιριολογικού προγράμματος.
- (ε) Μετά την πιο πάνω συνάντηση, δόθηκαν οδηγίες στον οικείο Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης για επίσκεψη στην Οδό και διερεύνηση των προθέσεων των γονιών και του Κοινοτικού Συμβουλίου. Σε συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιανουαρίου, ύστερα από συνεννόηση με τον Κοινοτάρχη και την Πρόεδρο του Συνδέσμου Γονέων, παρευρέθηκαν όλοι οι γονείς και τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια της συγκέντρωσης έγινε ηλεκτρονική παρουσίαση του τρόπου λειτουργίας των διαφόρων τύπων σχολείου (με 1, με 2, με 3-5 και με 6 ή περισσότερα τμήματα καθώς και του Ενιαίου Ολοήμερου). Αναφέρθηκαν τα πλεονεκτήματα της φοίτησης των παιδιών σε ένα μεγαλύτερο σχολείο και δόθηκαν απαντήσεις σε πολλές ερωτήσεις των γονιών. Οι συγκεντρωθέντες αποφάσισαν σχεδόν ομόφωνα τη μετάβαση των παιδιών στο Δημοτικό Σχολείο Ιαματικής από την επόμενη σχολική χρονιά και εξουσιοδότησαν το Κοινοτικό Συμβούλιο και το Σύνδεσμο Γονέων να ετοιμάσουν σχετικό έγγραφο.
- (στ) Στις 5 Φεβρουαρίου έφτασε στο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας και Πολιτισμού Λάρνακας-Αμμοχώστου έγγραφο το οποίο εκφράζει την απόφαση της Κοινότητας για φοίτηση των παιδιών στο Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Ιαματικής, από τη νέα σχολική χρονιά. Παρόμοιο έγγραφο απεστάλη στις 6 Απριλίου και από την κοινότητα Μελίνης, οι μαθητές της οποίας σήμερα φοιτούν στην Ορά. Στο έγγραφο εκφράζεται η απόφαση για φοίτηση των παιδιών της Μελίνης στο Δημοτικό Σχολείο Ιαματικής. Αναμένεται η πρόθεση των γονιών της κοινότητας Άγιοι Βαβατσινιάς, αφού το σχολείο της κοινότητας θα πρέπει να κλείσει φέτος, ύστερα από διετή παρέκκλιση που πήρε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(ζ) Με την αποχώρηση των 15 μαθητών της Οδούς και των 6 μαθητών της Μελίνης, δεν μπορεί να προγραμματισθεί υλοποίηση κτιριολογικού προγράμματος για νέο περιφερειακό σχολείο. Για το λόγο αυτό, ο Κοινοτάρχης της Οράς ζήτησε με επιστολή του επιδιόρθωση και κάποιες βελτιώσεις του υφιστάμενου σχολικού κτιρίου της Κοινότητας.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.429, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.429, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 17 Μαρτίου 2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, μετά από την προσφυγή της Γαλλίας και την αρνητική γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας Τροφίμων σε σχέση με τα αποτελέσματα της διερεύνησης της γενετικής ανθεκτικότητας των αιγών, όλα τα ζώα που βρίσκονται στις μολυσμένες μονάδες πρέπει να θανατωθούν.

Από το Υπουργείο μας γίνονται προσπάθειες αποτροπής της θανάτωσης όλων των αιγών που βρίσκονται στα μολυσμένα κοπάδια με την αναγνώριση των αποτελεσμάτων του πιλοτικού προγράμματος διερεύνησης της γενετικής ανθεκτικότητας των αιγών. Γι' αυτό σε σύσκεψη στις Βρυξέλλες συμφωνήθηκε όπως ετοιμασθεί πρωτόκολλο βραχυπρόθεσμων πειραματισμών με τη συνεργασία του Κοινοτικού Εργαστηρίου Αναφοράς για τις Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες και των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών με σκοπό την συγκέντρωση επιπλέον στοιχείων για την γενετική ανθεκτικότητα των αιγών στην τρομώδη νόσο. Το πρωτόκολλο αυτό θα σταλεί στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων για έγκριση.

Στα χωριά της περιοχής του Ακάμα υπάρχουν 53 κοπάδια αιγών στα οποία εκτρέφονται 14 505 αίγες, από τα οποία 13 κοπάδια με 3 384 αίγες είναι μολυσμένα.

Το Σχέδιο Δράσης για εξάλειψη της τρομώδους νόσου δεν προβλέπει την απομάκρυνση των αιγοπροβατοτροφικών μονάδων από την περιοχή του Ακάμα. Το θέμα αυτό θα εξεταστεί μέσα στα πλαίσια της ετοιμασίας Διαχειριστικού Σχεδίου για την περιοχή του Ακάμα.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.438, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.438 και ημερομηνία 19 Μαρτίου 2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.438, ημερομηνίας 6.4.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει ετοιμάσει κατασκευαστικά σχέδια για τον Παρακαμπτήριο δρόμο του ΚΕΝ Αναρίτας με βάση το ρυθμιστικό σχέδιο που ετοίμασε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Στα σχέδια αυτά περιλαμβάνεται και κλειστό σύστημα απορροής των ομβρίων υδάτων του δρόμου.
2. Όσον αφορά τα έργα στην ευρύτερη περιοχή Αναρίτας, σε σύσκεψη που έγινε στα γραφεία της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου στις 13.3.2009 αποφασίστηκε όπως το Κοινοτικό Συμβούλιο Αναρίτας προχωρήσει στην προκήρυξη προσφορών για ετοιμασία κατασκευαστικών σχεδίων από ιδιώτες μελετητές.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.455, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.455, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας, με ημερομηνία 31 Μαρτίου 2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα αναφορικά με την ανέγερση Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου για τις κοινότητες Μελίνης, Οράς, Οδούς και Αγίων Βαβατσινιάς:

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προγραμματίζει την ανέγερση του Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Ορεινής Λάρνακας, στην οποία θα φοιτούσαν μαθητές που σήμερα φοιτούν στα Δημοτικά Σχολεία Αγίων Βαβατσινιάς, Οράς και Οδούς.
2. Παρόλα αυτά, τη φετινή χρονιά έχουν σημειωθεί οι πιο κάτω εξελίξεις, οι οποίες διαφοροποιούν τα δεδομένα που επέβαλλαν την ανέγερση του εν λόγω σχολείου:
  - (α) Η κοινότητα Οδούς επιθυμεί όπως από τη νέα σχολική χρονιά 2009-2010 το Δημοτικό Σχολείο Οδούς κλείσει και συμπλεγματοποιηθεί με αυτό της Ιαματικής.
  - (β) Η κοινότητα Μελίνης, της οποίας οι μαθητές φοιτούν στο Δημοτικό Σχολείο Οράς, εξέφρασε την επιθυμία όπως από τη νέα σχολική χρονιά οι μαθητές της φοιτήσουν στο Δημοτικό Σχολείο Ιαματικής.
  - (γ) Αναμένεται από την Κοινότητα Αγίων Βαβατσινιάς να ενημερώσει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με ποιο σχολείο επιθυμεί να συμπλεγματοποιηθεί, ενόψει του γεγονότος ότι τη σχολική χρονιά 2009-2010 ο αριθμός των μαθητών θα ανέλθει στους 10.
3. Με βάση τα πιο πάνω, σας πληροφορώ ότι καθίσταται πλέον αχρείαστη η ανέγερση του Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Ορεινής Λάρνακας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.456, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.456 ημερ. 30/3/09 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τ. Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στη επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.456 ημερ. 30/3/09 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Υγείας μετά από σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου από το 2002 εφαρμόζει το επισυνημμένο σχέδιο εξωσωματικής γονιμοποίησης.

2. Προκειμένου να υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο πρόταση για τροποποίηση του σχεδίου το οποίο να ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα τόσο ιατρικά όσο και οικονομικά το Υπουργείο Υγείας έχει αναθέσει στην Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας την διεξαγωγή μελέτης και υποβολή εισηγήσεων προς το Υπουργείο Υγείας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.465, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.465, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό 23.06.009.03.465 και ημερομηνία 06/04/2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ως ακολούθως:

Ερώτημα 1

Σχετικά με το πρώτο σας ερώτημα σας πληροφορώ ότι, δεν έχουμε καμία ένδειξη ή καταγγελία ως Υπουργείο όσον αφορά πρώτον, ότι πωλούνται προϊόντα στην αγορά στην πενταπλάσια τιμή από αυτή του παραγωγού και, δεύτερον, ότι τα προϊόντα τα οποία εισέρχονται από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές ως εμπορεύματα βάσει της συμφωνίας της πράσινης γραμμής, ακολούθως εξάγονται στο εξωτερικό από τις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας με άλλο όνομα παραγωγού. Επίσης, το Υπουργείο αυτό επικοινωνήσε με τους αρμόδιους λειτουργούς στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, οι οποίοι απέρριψαν κατηγορηματικά ότι υπάρχει περίπτωση να φυλάσσονται εισαγόμενα προϊόντα τρίτων χωρών στην κατάψυξη χωρίς σήμανση, τονίζοντας ότι γίνεται καθολικός υγειονομικός έλεγχος σε όλα τα προϊόντα που έρχονται από τρίτες χώρες (εκτός Ε.Ε.) και ότι δεν υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι εισάγονται προϊόντα από τρίτες χώρες και πωλούνται μετά σε πολύ ψηλότερη τιμή (σταφύλια από Αργεντινή) ή ως κυπριακά. Πρόσθετα ανέφεραν ότι, όλα τα προϊόντα τα οποία εισάγονται από τρίτες χώρες, συνοδεύονται από έγγραφο στο οποίο αναγράφεται η χώρα προέλευσης, η κατηγορία και το είδος του προϊόντος. Όσον αφορά τα προϊόντα τα οποία διακινούνται από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές, βάσει της συμφωνίας της πράσινης γραμμής, αυτά είναι νόμιμα εφόσον συνοδεύονται με έγγραφα του Εμπορικού Επιμελητηρίου του ψευδοκράτους. Επίσης, είναι καθ' όλα νόμιμες όλες οι εισαγωγές προϊόντων από την

Τουρκία μέσω των ελεύθερων λιμανιών και αεροδρομίων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παράνομες είναι οι εισαγωγές προϊόντων από την Τουρκία τα οποία διακινούνται μέσω των οδοφραγμάτων στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας ως προϊόντα των κατεχομένων περιοχών.

Ερώτημα 2

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, τα πορίσματα των ερευνών σχετικά με το γάλα, το ψωμί και το κρέας έχουν ολοκληρωθεί και οι πρώτες δυο μελέτες βρίσκονται ήδη ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (ΕΠΑ) για διερεύνηση. Η μελέτη που αφορούσε το κρέας αμνοεριφίων κατέδειξε ότι, δε φαίνεται να υπάρχουν οποιεσδήποτε μονοπωλιακές ή ολιγοπωλιακές καταστάσεις αναφορικά με την όλη εφοδιαστική αλυσίδα παραγωγής και διανομής του κρέατος αμνοεριφίων. Παρόλο που αρχικά υπήρχαν κάποιες υποψίες για υπερκέρδη από πλευράς μεσιτεμπόρων κρέατος, εντούτοις η έρευνα κατέδειξε ότι η χονδρική τιμή πώλησης του κρέατος αμνοεριφίων από τους ζωέμπορους προς τις υπεραγορές/κρεοπωλεία κυμαίνεται στα €8-8,50 το κιλό, οπότε οι ζωέμποροι εισπράττουν περιθώριο κέρδους της τάξης του 4,4%-12,8% μόνο.

Όσον αφορά τη μελέτη, η οποία αφορά τα γεωργικά προϊόντα, αυτή βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Αφού ολοκληρωθεί θα ενημερωθείτε σχετικά. Εν τω μεταξύ το Υπουργείο μας θα συνεχίσει μέσω των Παρατηρητηρίων Τιμών για τα διάφορα αγαθά να παρακολουθεί την αγορά και να δημοσιεύει τις τιμές, συμβάλλοντας έτσι στην καλύτερη διαφάνεια και πληροφόρηση του καταναλωτή καθώς και στη δημιουργία συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων με στόχο την προσφορά καλύτερης ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών και χαμηλότερων τιμών προς τους καταναλωτές.

Ερώτημα 3

Όσον αφορά το τρίτο ερώτημα, σχετικά με την υιοθέτηση από την Γαλλία της μεθόδου αναγραφής δυο τιμών στα προϊόντα που διατίθενται προς πώληση στις υπεραγορές, δηλαδή αυτής του παραγωγού και τη λιανική τιμή, φαίνεται ότι η εφαρμογή είναι, αν όχι αδύνατη, πολύ δύσκολη για τα κυπριακά δεδομένα διότι ακόμα και οι ίδιοι οι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων δεν γνωρίζουν την τελική τιμή παραγωγού (που εισπράττουν) όταν αυτοί πωλούν τα προϊόντα τους στους μεσάζοντες. Τόσο η τιμή παραγωγού όσο και η λιανική τιμή εξαρτώνται από την ελεύθερη προσφορά και ζήτηση κατά την ημέρα και την εποχή της πώλησης των γεωργικών προϊόντων. Τα ερωτήματα όμως που εύλογα γεννιούνται είναι γιατί να υπάρχει αναγραφή δυο τιμών μόνο στα γεωργικά προϊόντα και όχι σε όλα τα προϊόντα. Πρόσθετα, γιατί μόνο η Γαλλία και όχι άλλες χώρες-μέλη της Ε.Ε. έχουν υιοθετήσει τέτοια μέθοδο.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Ιουνίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.467, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.467 ημερομηνίας 31 Μαρτίου 2009, που υποβλήθηκε από τον κ. Γιαννάκη Ομήρου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας σχετικά με την ανάπλαση, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων και συνοικιών και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων επιχορηγεί τη συντήρηση και αποκατάσταση οικοδομών που είναι κηρυγμένες σε Αρχαία Μνημεία Β Πίνακα, και που αποτελούν ιδιωτική, κοινοτική ή εκκλησιαστική περιουσία. Η επιχορήγηση φθάνει μέχρι το 50% της δαπάνης και για το σκοπό αυτό το Τμήμα διαθέτει ειδικό κονδύλι στον ετήσιο Προϋπολογισμό του, που δεν ξεπερνά συνήθως τις €900.000. Τα έργα υλοποιούνται μόνο όταν υπάρχει ανάλογη βούληση και οικονομική δυνατότητα από τους ιδιοκτήτες, που σε πολλές περιπτώσεις βρίσκουν την επιχορήγηση ανεπαρκή και δεν προχωρούν σε εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης, ή απλά δεν ενδιαφέρονται.

Σε αρκετά Μνημεία οι εργασίες διεκπεραιώνονται από τα οικοδομικά συνεργεία του Τμήματος. Ωστόσο το Τμήμα Αρχαιοτήτων ενθαρρύνει την πραγματοποίηση των έργων από τον ιδιωτικό τομέα, κυρίως σε οικοδομές παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Η έλλειψη εμπειρών τεχνιτών στον ιδιωτικό οικοδομικό τομέα αποτελεί ένα πρόβλημα που μπορεί να επιλυθεί με ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης στις παραδοσιακές τεχνικές οικοδομών.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ενθαρρύνει επίσης τις κοινότητες να αποκτούν οικοδομές παραδοσιακής αρχιτεκτονικής που είναι κηρυγμένες σε Αρχαία Μνημεία Β Πίνακα και να τις χρησιμοποιούν για κοινωφελείς σκοπούς, αντί να προχωρεί το ίδιο στην απαλλοτρίωση τους. Με αυτό τον τρόπο οι κοινότητες έχουν μεγαλύτερη ελευθερία στον τρόπο αξιοποίησης των οικοδομών αυτών, εφόσον η υφιστάμενη νομοθεσία επιτρέπει μόνο ορισμένες χρήσεις των οικοδομών που έχουν περιέλθει στην ιδιοκτησία του Κράτους (Μουσεία ή Πολιτιστικά Κέντρα).

Όσον αφορά στα μεγάλης κλίμακας έργα, όπως τη συντήρηση/ανάδειξη συνόλων (π.χ., αρχαιολογικών χώρων, πυρήνων παραδοσιακών οικισμών κ.λπ.), το Τμήμα Αρχαιοτήτων θα είχε τη δυνατότητα να προωθήσει ορισμένα μεγάλα έργα αναθέτοντας τις μελέτες και τις εργασίες στον ιδιωτικό τομέα, εάν διέθετε τα ανάλογα κονδύλια, που είναι πολύ μεγάλα και υπερβαίνουν κατά πολύ τον ετήσιο προϋπολογισμό του Τμήματος.

Σημειώνεται ότι η αρμοδιότητα του Τμήματος Αρχαιοτήτων περιορίζεται στους αρχαιολογικούς χώρους και στις οικοδομές που είναι κηρυγμένες σε Αρχαία Μνημεία. Εξαιρέση αποτελούν οι χρηματοδοτήσεις Έργων από την Ευρωπαϊκή Ένωση όταν το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει την ευθύνη του συντονισμού και της υλοποίησης του Έργου, όπως έγινε με το Πιλοτικό Έργο του Προγράμματος RehabiMed, στο οποίο έγινε συντήρηση και αποκατάσταση προσόψεων ενός συνόλου οικοδομών στα Λεύκαρα, με βάση μελέτη που εκπονήθηκε για το σκοπό αυτό.

Αναφέρεται επίσης ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, πέραν από την ευθύνη για συντήρηση και αποκατάσταση διατηρητέων οικοδομών, έχει τη δυνατότητα επιχορήγησης πολεοδομικών έργων μεγάλης εμβέλειας μέσω σχετικών κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως τα Διαρθρωτικά Ταμεία για την αναζωογόνηση της υπαίθρου, με τρόπο ώστε να μπορεί να προωθεί έργα ανάπτυξης παραδοσιακών πυρήνων και ιστορικών κέντρων. Το ίδιο ισχύει και για τους Δήμους και τις Επαρχιακές Διοικήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.470, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.470 και ημερομηνία 31.3.2009, της Βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κας Ρούλας Μαυρονικόλα Αναβάθμιση του δρόμου Σιας-Μαθιάτη-Καμπιών

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.470 ημερομηνίας 6/04/2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Για την αναβάθμιση του δρόμου Σιας-Μαθιάτη-Καμπιών ετοιμάζεται περιβαλλοντική μελέτη από ιδιώτες μελετητές. Στα πλαίσια της μελέτης αυτής έγινε δημόσια παρουσίαση της προτεινόμενης όδευσης στο Τμήμα Δημοσίων Έργων στις 30/7/2008 στην οποία προσκλήθηκαν και παρευρέθηκαν οι επηρεαζόμενες Κοινότητες περιλαμβανομένης και της Κοινότητας Μαθιάτη.
2. Σημειώνεται ότι ο πιο πάνω δρόμος αρχίζει από τον ανισόπεδο κόμβο Σιας/Μοσφιλωτής και καταλήγει στο δρόμο Λευκωσίας-Καπέδων και όχι στο δρόμο Λευκωσίας-Παλαιχωρίου όπως αναφέρεται στην πιο πάνω ερώτηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Μάρκου Κυπριανού στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.478, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.478, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφορικά με την επιστολή σας, με στοιχεία Ερ. 23.06.009.03.478, ημ. 15.4.2009, σχετικά με εν θέματι ερώτηση βουλευτή κ. Μητσόπουλου, αναφέρονται, ως απάντηση επί ερώτησης αυτής, τα εξής:

Επί ζητήματος Θιβέτ, η Κυπριακή Κυβέρνηση παραμένει προσηλωμένη στην θεμελιώδη αρχή της πολιτικής της Μίας Κίνας, πολιτική η οποία συνιστά και την βασική προσέγγιση της ΕΕ επί θέματος αυτού. Μέσα στα πλαίσια αυτά, η Κυβέρνηση υποστηρίζει την ειρηνική διευθέτηση του θέματος διά διαλόγου μεταξύ της Κινεζικής Κυβέρνησης και αντιπροσώπων του Dalai Lama.

Σημειώνεται ότι αυτός ο διάλογος θα πρέπει να είναι ουσιαστικός και εποικοδομητικός για να μπορεί να έχει αίσια έκβαση και να οδηγήσει σε μια διαρκή λύση. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό όπως στα πλαίσια της λύσης αυτής τυγχάνει σεβασμού η κυριαρχία και η εδαφική ακεραιότητα της χώρας, θα συγκεράζεται δε και ο σεβασμός των παραδόσεων και του πολιτισμού των κατοίκων του Θιβέτ.

Προς το σκοπό αυτό η Κυπριακή Κυβέρνηση υποστηρίζει την επανέναρξη συνομιλιών μεταξύ των δύο πλευρών για επίτευξη των προρρηθέντων επιδιωκόμενων.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.483, ημερομηνίας 13 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση του Βουλευτή Αμμοχώστου, κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη με αρ. 23.06.009.03.483, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών, με επιστολή σας ημερ. 23.4.2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ετοίμασε σχέδιο διαχωρισμού 22 οικοπέδων για την αυτοστέγαση εκτοπισθέντων στη Δερύνεια (Περιοχή Ζ΄).
- (β) Λόγω της μη εξασφάλισης της συγκατάθεσης των Ηνωμένων Εθνών για το διαχωρισμό των οικοπέδων, οι διαδικασίες υλοποίησης του πιο πάνω Σχεδίου έχουν ανασταλεί.
- (γ) Ενόψει της ανωτέρω κατάστασης, έχουν γίνει διευθετήσεις ώστε όλοι οι εγκριμένοι εκτοπισθέντες για τη Δερύνεια ικανοποιηθούν από τα οικοπέδα αυτοστέγασης που θα διαχωριστούν στο Φρέναρος (Περιοχή Ε΄).»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.485, ημερομηνίας 22 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.485, ημερομηνίας 22 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερομηνία 27 Απριλίου 2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω για τα εξής:

1. Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού θέλοντας να διερευνήσουν το θέμα το οποίο ήγειρε το Επιμελητήριο Καλών Τεχνών σχετικά με τη διαφαινόμενη μη εφαρμογή των περί του Ελάχιστου Ποσοστού Εμπλουτισμού με Έργα Τέχνης των Δημόσιων Κτιρίων Νόμων του 1992 μέχρι 1999 στο αεροδρόμιο Πάφου επικοινωνήσαν με το αρμόδιο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.
2. Από τις προφορικές συνεννοήσεις που ακολούθησαν προέκυψε ότι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προτίθεται να ζητήσει, μέσω του Τμήματος Δημοσίων Έργων, τις απόψεις της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για το κατά πόσον τα νέα κτίρια των αεροδρομίων Πάφου και Λάρνακας εμπίπτουν στις πρόνοιες των περί του Ελάχιστου Ποσοστού Εμπλουτισμού με Έργα Τέχνης Δημόσιων Κτιρίων Νόμων του 1992 μέχρι 1999, δεδομένης της ιδιάζουσας διαδικασίας ανέγερσης των κτιρίων αυτών (μέθοδος Β.Ο.Τ. - Build, Operate, Transfer).
3. Πέραν των προφορικών συνεννοήσεων, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες απέστειλαν επιστολή προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων παρακαλώντας όπως ενημερωθούν για την απάντηση της Νομικής Υπηρεσίας. Αντίγραφο της επιστολής επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας.
4. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θεωρεί ότι δεν είναι δυνατή, στο παρόν στάδιο, η προκήρυξη διαγωνισμού για την επιλογή, με βάση τους περί του Ελάχιστου Ποσοστού Εμπλουτισμού με Έργα Τέχνης των Δημόσιων Κτιρίων Νόμος του 1992 μέχρι 1999, έργων τέχνης για τοποθέτηση στα αεροδρόμια Πάφου και Λάρνακας δεδομένου ότι εκκρεμεί η γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επί του θέματος.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.494, ημερομηνίας 29 Απριλίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.494 ημερ. 5/5/09 της Βουλευτού Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στ. Κυριακίδου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.494 ημερ. 5/5/09 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα εξής:

- A. Το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο αμέσως μετά την έγκριση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά άρχισε την επεξεργασία τροποποιητικού νομοσχεδίου του περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) Νόμου προκειμένου να εισαχθεί ο θεσμός του "Συντονιστή για τα Ναρκωτικά". Το νέο αυτό νομοσχέδιο αναμένεται να οριστικοποιηθεί μέχρι το τέλος του 2009.
- B. Ο Συντονιστής ο οποίος δεν θα είναι μέλος του Υπουργικού Συμβουλίου θα Προεδρεύει και θα προϊστάται του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου. Με την αλλαγή αυτή θα διασφαλιστεί η ανεξαρτητοποίηση του ΑΣΚ από το Υπουργείο Υγείας και τις διοικητικές του δομές και ταυτόχρονα θα κατοχυρωθεί το κύρος του έναντι των εμπλεκόμενων Υπουργείων.
- Γ. Η εφαρμογή και υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής όπως αυτή έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο είναι υποχρέωση όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων και Υπηρεσιών συνεπώς η υλοποίηση της είναι ανεξάρτητη του γεγονότος ότι ο Υπουργός Υγείας είναι και Πρόεδρος του ΑΣΚ σύμφωνα με την υφιστάμενη Νομοθεσία.
- Δ. Για την αλλαγή των Προέδρων (Υπουργών) του ΑΣΚ δεν ευθύνεται σε καμία περίπτωση ούτε το Υπουργείο Υγείας ούτε το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο. Η συνέχεια και η συνέπεια ωστόσο στο έργο του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου διασφαλίζεται από το ίδιο το Συμβούλιο του οποίου η θητεία είναι τριετής.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.499, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.499 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, η οποία αποστάληκε με την επιστολή σας με ημερομηνία 8.5.2009 και σας πληροφορώ ότι οποιοδήποτε αίτημα για μείωση της έκτασης που καταλαμβάνει η Ζώνη Προστασίας Ζ3 στην κοινότητα Αρμου, μπορεί να τεθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο στα πλαίσια της θεσμοθετημένης διαδικασίας τροποποίησης των Πολεοδομικών Ζωνών της κοινότητας, η οποία έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατή στην παρούσα φάση η διατύπωση οποιωνδήποτε απόψεων σε σχέση με το θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.503, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.503 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, η οποία αποστάληκε με την επιστολή σας με ημερομηνία 7.5.2009 και σας πληροφορώ ότι οποιαδήποτε αιτήματα για μείωση της Ζώνης Προστασίας των Βράχων στην κοινότητα Επισκοπής, μπορούν να τεθούν από το Κοινοτικό Συμβούλιο στα πλαίσια της θεσμοθετημένης διαδικασίας τροποποίησης των Πολεοδομικών Ζωνών της κοινότητας, η οποία έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατή στην παρούσα φάση η διατύπωση οποιωνδήποτε απόψεων σε σχέση με το θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 2009 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.506, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.506 ημερομηνίας 30/4/09 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. 23.06.009.03.506 ημερομηνίας 8/5/2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Η αύξηση των χορηγημάτων/επιδομάτων εθνοφρουρών δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Άμυνας, αλλά αποτελεί αρμοδιότητα της πολιτείας ως θέμα γενικότερης πολιτικής σ' ό,τι αφορά τους πολύτεκνους, όπως και τα άλλα μέτρα ενίσχυσης της Κοινωνικής Συνοχής.

Το Υπουργείο Άμυνας ήταν και συνεχίζει να είναι ευαίσθητο στα θέματα των πολυτέκνων και ως εκ τούτου, όταν τεθεί και το συγκεκριμένο θέμα προς συζήτηση θα αντιμετωπιστεί με κάθε συμπάθεια μέσα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής και των οικονομικών δυνατοτήτων του Κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.516, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Απάντηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.516 ημερ. 30.4.2009 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Τόσο ο Σύνδεσμος Αστυνομίας Κύπρου, όσο και ο Σύνδεσμος Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου έχουν ζητήσει με επιστολές τους ημερ. 9.3.2009 και 24.4.2009 όπως το όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης αυξηθεί από το 55^ο έτος που είναι σήμερα (για Αστυνομικούς και Λοχίες) και από το 60^ο έτος (για τα υπόλοιπα μέλη της Αστυνομίας).

2. Έχω παραπέμψει τα αιτήματα στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού Αστυνομίας (ΜΕΠΑ) που είναι το αρμόδιο θεσμικό όργανο για συζήτηση θεμάτων που αφορούν τους όρους απασχόλησης στην Αστυνομία.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.523, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.523 που υπέβαλε ο Βουλευτής Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκης και στάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 08/05/09 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

- (α) Για τη Λεωφόρο Κυριάκου Μάτση στους Αγίους Ομολογητές δεν έχει ετοιμασθεί μέχρι σήμερα ρυθμιστικό σχέδιο από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Έχει γίνει μόνο εργασία για την αποτύπωση των υφιστάμενων δένδρων.
- (β) Είναι γνωστό πως πριν από ορισμένα χρόνια φυτεύθηκαν νέα δένδρα κατά μήκος της Λεωφόρου, πλησιέστερα προς το οδικό σύνορο των παρόδιων ιδιοκτησιών.
- (γ) Σε περίπτωση που προωθηθεί η εκπόνηση ρυθμιστικού σχεδίου πρέπει να σταθμιστούν διάφορα γεγονότα και δεδομένα, όπως η ηλικία των παλαιών κυπαρισσιών, η ασφάλεια των διακινούμενων κατά μήκος της Λεωφόρου, οι ανέσεις των χρήσεων, κ.ο.κ. Θα αξιολογηθούν, επίσης, διάφορες εναλλακτικές λύσεις αναφορικά με τη διαχείριση της τροχαίας κυκλοφορίας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θα μπορούμε σήμερα στο Κεφάλαιο Τέταρτο για συζήτηση θεμάτων εγγραφέντων. Ολοκληρώνεται δηλαδή η σημερινή συνεδρίαση και η επόμενη συνεδρία ορίζεται για τις 18 Ιουνίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.173-2008).
2. Ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμος του 2007. (Αρ. Φακ. 23.01.048.010-2007).
3. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2006. (Αρ. Φακ. 23.01.277.2006).
4. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.019-2008).
5. Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.026-2009).
6. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.027-2009).

7. Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.096-2009).
8. Ο περί Βιοκτόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.091-2009).
9. Ο περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.099-2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου). (Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος). (Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της

Εγκληματικότητας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).

5. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
6. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
7. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
8. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
9. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).

10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη). (Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
11. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίκκου Ερωτοκρίτου). (Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 4.15 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Ακκελίδου Ντίνα	Μουσκάλλης Ανδρέας
Αντωνίου Αντώνης	Νικολάου Ιωνάς
Αριστοτέλους Άριστος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Βαρνάβα Γιώργος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γαβριήλ Γιαννάκης	Περδίκης Γιώργος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Σαμψών Σωτήρης
Γεωργίου Γεώργιος	Σαρίκας Φειδίας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σιζόπουλος Μαρίνος

Ευαγόρου Σταύρος	Σταυριανός Πανίκκος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουκουμά Σκεύη	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Αθηνά	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Στέλλα	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χάσικος Σωκράτης
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χατζηνικόλας Ντίνος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυρονικόλα Ρούλα	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Ψυχολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εγγραφής Ψυχολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
2. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φορολογικές Απαλλαγές σε Εμπορεύματα που Εισάγονται από Πρόσωπα που Ταξιδεύουν από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών με τη Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων Κανονισμοί του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και έγκρισή τους με τους τίτλους «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των

Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Χρήση Ηλεκτρονικών Μέσων) Κανονισμοί του 2009», αντίστοιχα.

5. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκη, Α. Γεωργίου, Ι. Νικολάου) για την παραπομπή του θέματος «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

6. Ερωτήσεις βουλευτών:

Προβλήματα ιστιοπλόων - Ανέγερση γυμνασίου στη Γερμασόγεια - Καθυστέρηση στην αξιολόγηση ερευνών για το χρηματιστήριο - Το φαινόμενο των παραθρησκευτικών οργανώσεων στην Κύπρο - Έλεγχος των κυλικείων των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων - Κεραίες τηλεπικοινωνιών στο ύψωμα "Φανός" στην Αγία Νάπα - Αίτημα για πολυδύναμο αθλητικό κέντρο στο δήμο Αραδίππου - Προβλήματα οδικής ασφάλειας σε λεωφόρο στη Λάρνακα - Ανάγκη για μόνιμο μηχανισμό ελέγχου τοξικών στην Αλυκή Λάρνακας - Σύμβαση με το αποχετευτικό σύστημα των συνοικισμών αυτοστέγασης στην Επισκοπή - Ανιχνευτικό δοκίμιο για αξιολόγηση μαθησιακών δυσκολιών σε παιδιά νηπιακής και προδημοτικής ηλικίας - Μη παροχή του προσωπικού φακέλου σε δυσλεξικούς ή στους γονείς τους - Εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου - Καθυστέρηση στην προκήρυξη θέσης Βοηθού Διευθυντή Α' - Παράνομο φάρμακο στα Καληδόνια - Έρευνα για τα κρούσματα καρκίνου σε σχέση με τα υποστατικά αμιάντου στα Πολεμίδα.

7. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αιτήματα της κοινότητας Μαμωνιών - Η λειτουργία του Γραφείου Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων - Προβλήματα από τα όμβρια ύδατα στην κοινότητα Γουδιού - Ο δρόμος Τραχυπέδουλας-Κελοκεδάρων - Πίεση για κλείσιμο υποστατικού φιλοξενίας ζώων στη Μονή Λεμεσού - Ίδρυση Τμήματος Σλαβικών Γλωσσών και Φιλολογιών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου - Πολυδύναμο πολιτιστικό κέντρο δήμου Αθηνών - Κατασκευή γηπέδων γκολφ - Θέματα Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας - Ποσοστά ανακύκλωσης απορριμμάτων το 2008 - Η ανάπτυξη του πυρήνα της ενορίας Αγίου Ιωάννη στη Λάρνακα - Ο δρόμος Πάφου-Χλώρακα-Κισσόνεργας - Αίτημα κοινότητας Λέμπας για μετατροπή καφενείου σε πολιτιστικό κέντρο και γραφείο του κοινοτικού συμβουλίου - Προσφυγικός οικισμός Μακαρίου Γ' στα Κάτω Πολεμίδα - Χρήση κινητού τηλεφώνου σε νοσοκομεία και κλινικές - Απόσυρση και ανακύκλωση παλαιών αυτοκινήτων στην Κύπρο - Υπερχείλιση αντιπλημμυρικού αγωγού στην Κλαυδιά - Οικονομική στήριξη του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής από το κράτος - Αναίρεση απόφασης για χρηματοδότηση μέτρων στήριξης του αμπελοοικονομικού τομέα - Ιδιωτικά σχολεία χωρίς άδεια στην επαρχία Πάφου - Πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής στη Λάρνακα - Αιτήματα του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας - Εισήγηση για Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος στο ΤΕΠΑΚ - Επιχορήγηση αποχετευτικού συστήματος δήμου Λευκάρων - Αξιολόγηση προγραμμάτων απεξάρτησης και χρηματοδότηση θεραπευτικών κοινοτήτων - Υλοποίηση έργων υποδομής στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα - Λειτουργία περιφερειακού δημοτικού σχολείου στην Ορά - Απομάκρυνση αιγοπροβάτων από τη χερσόνησο του Ακάμα - Αίτημα για κατασκευή αποχετευτικού ομβρίων υδάτων στην Αναρίτα - Ανέγερση του περιφερειακού δημοτικού σχολείου Μελίνης, Οράς, Οδούς,

Αγίων Βαβασινιάς - Κάλυψη δαπανών για εξωσωματική γονιμοποίηση στα ιδιωτικά κέντρα - Καταγγελίες παραγωγών για υπερκέρδη μεσαζόντων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων - Ανάπλαση-αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων και συνοικιών - Ο παρακαμπτήριος δρόμος Μοσφιλωτής με κατάληξη το δρόμο Παλαιχωρίου - Ψήφισμα Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για έναρξη συνομιλιών μεταξύ της κινεζικής κυβέρνησης και του Δαλάι Λάμα - Διαχωρισμός κυβερνητικών οικοπέδων για αυτοστέγαση στη Δερύνεια - Τοποθέτηση έργων τέχνης στα νέα αεροδρόμια - Αυτονομία του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου - Αίτημα για μείωση της έκτασης της πολεοδομικής ζώνης Ζ3 στην Άρμου - Αίτημα για μείωση της ζώνης προστασίας στην κοινότητα Επισκοπής - Η αντιμισθία των εθνοφρουρών μελών πενταμελών οικογενειών - Αίτημα για αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης των αστυνομικών - Η δένδροστοιχία στην οδό Κυριάκου Μάτση στους Αγίους Ομολογητές.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 18^η Ιουνίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.

Αρ. 35

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής, διαπιστώνω ότι υπάρχει απαρτία και αρχίζουμε με τα θέματα της νομοθετικής εργασίας. Απολογούμαι για την καθυστέρηση, αλλά, εκεί που είχα πει στον κ. Μουσκάλλη σήμερα «τέσσερις ακριβώς και πάλι ξεκινούμε», εχάλασε το *air condition* του κτιρίου της Βουλής, με αποτέλεσμα να αναγκαστούμε να καθυστερήσουμε ολίγον την έναρξη της συνεδρίας.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και δεύτερη συμπληρωματική έκθεση. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαρτίου και στις 6 και 27 Απριλίου 2009. Στην πρώτη και δεύτερη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού συνοδευόμενος από λειτουργούς του υπουργείου, εκπρόσωποι του γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, η τέως αναπληρώτρια διευθύντρια του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου και εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η μεταφορά του μόνιμου μηνιαίου προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου στο δημόσιο τομέα, λόγω του τερματισμού της λειτουργίας του κέντρου από την 31^η Δεκεμβρίου 2007.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, λόγω του τερματισμού της λειτουργίας του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να εγκρίνει την εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών για νομοθετική ρύθμιση της ένταξης στη δημόσια υπηρεσία του μηνιαίου προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου. Σημειώνεται ότι για το ωρομίσθιο προσωπικό που υπηρετούσε στο Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο λήφθηκε απόφαση για απορρόφησή του στο δημόσιο τομέα, σε κενές θέσεις του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, με βάση τις ρυθμίσεις για απορρόφηση πλεοναζόντων, χωρίς όμως αυτό να αποτελέσει προηγούμενο.

Στα πλαίσια υλοποίησης της πιο πάνω απόφασης, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ετοίμασε, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ειδικό νομοσχέδιο για το μηνιαίο προσωπικό του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, με αυτό διασφαλίζονται τα ακόλουθα:

1. Οι θέσεις που θα δημιουργηθούν θα παραμείνουν ως “μεμονωμένες”.
2. Οι πιο πάνω θέσεις θα σημειωθούν με διπλό σταυρό και με την κένωσή τους για οποιοδήποτε λόγο θα καταργηθούν.
3. Το προσωπικό που θα μεταφερθεί δε θα ενταχθεί στη δομή οργανικών θέσεων των υπηρεσιών στις οποίες θα μεταφερθεί.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, προτεραιότητα του υπουργείου, ενόψει του τερματισμού της λειτουργίας του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου, ήταν να μην τερματιστεί η απασχόληση των υπηρετούντων υπαλλήλων. Ως εκ τούτου, αποφασίστηκε όπως το προσωπικό μεταφερθεί σε άλλες θέσεις στο δημόσιο τομέα και συγκεκριμένα στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας.

Όπως ο ίδιος δήλωσε, για την απόφαση αυτή προηγήθηκαν επαφές και διαβουλεύσεις και ενημερώθηκε τόσο προφορικά όσο και γραπτώς το ωρομίσθιο και μηνιαίο προσωπικό του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου.

Σύμφωνα με σχετικές επιστολές, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2008, οι οποίες κατατέθηκαν στην επιτροπή από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το μηνιαίο προσωπικό (συνολικά τρεις υπάλληλοι) συναινεί με την εν λόγω ρύθμιση για μεταφορά σε άλλες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία.

Η τέως αναπληρώτρια διευθύντρια του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου δήλωσε ότι τόσο η ίδια όσο και το υπόλοιπο προσωπικό είχαν ενημερωθεί και συναινέσει με την εν λόγω απόφαση.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ ανέφερε ότι προηγήθηκαν αρκετές διαβουλεύσεις, προτού καταλήξουν σε αυτή τη ρύθμιση. Ανέφερε επίσης ότι υπό τις περιστάσεις δεν μπορούσε να γίνει οποιαδήποτε άλλη διευθέτηση και η ρύθμιση που προτείνεται είναι η αρμόζουσα και η μόνη εφικτή.

Όσον αφορά την προοπτική ανέλιξης των εν λόγω υπαλλήλων, τόσο ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού όσο και ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ ανέφεραν ότι υπάρχουν οι δυνατότητες ανέλιξης των υπαλλήλων σε προσωπική βάση, εφόσον αυτοί πληρούν τα προσόντα και υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το μηνιαίο προσωπικό που μεταφέρεται στις νέες θέσεις δεν εντάσσεται στη δομή οργανικών θέσεων των υπηρεσιών στις οποίες μεταφέρεται και άρα δεν επηρεάζει την ανέλιξη των ήδη υφιστάμενων υπαλλήλων, αφού οποιαδήποτε ανέλιξή τους θα γίνεται σε προσωπική βάση.

Όπως ανέφεραν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, παρόμοια ρύθμιση έγινε και στην περίπτωση των υπαλλήλων του Σφαγείου Κοφίνου, οι οποίοι είχαν μεταφερθεί στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, αυτή τη στιγμή υπάρχει αίτημα για ανέλιξη των υπαλλήλων αυτών σε προσωπική βάση και το θέμα βρίσκεται υπό εξέταση από το Υπουργείο Οικονομικών.

Στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος, η επιτροπή έλαβε γραπτές επιστολές από ενδιαφερομένους, τις οποίες και αξιολόγησε με βάση όλα τα πιο πάνω στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της από τους αρμοδίους και από την ΠΑΣΥΔΥ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Μαΐου 2009. Στην συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η μεταφορά του μόνιμου μηνιαίου προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου (ΔΣΚ) στο δημόσιο τομέα λόγω του τερματισμού της λειτουργίας του κέντρου από την 31^η Δεκεμβρίου 2007.

Όπως είναι γνωστό, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είχε περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της ολομέλειας του σώματος για συζήτηση τόσο στις 30 Απριλίου 2009 όσο και στις 7 Μαΐου 2009. Ωστόσο, και στις δύο περιπτώσεις κρίθηκε σκόπιμο η συζήτηση του όλου θέματος να αναβληθεί, ώστε να διευκρινιστούν περαιτέρω ορισμένα σημεία αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και κυρίως για σκοπούς εξέτασης ενδεχόμενης αντισυνταγματικότητάς του.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του όλου θέματος, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέφερε ότι ο Γενικός Εισαγγελέας συμφωνεί με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αναφέροντας διεξοδικά τους λόγους στους οποίους βασίζεται η άποψή του. Οι ίδιοι λόγοι επεξηγούνται επίσης σε επιστολή του ίδιου του Γενικού Εισαγγελέα, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2009, στην οποία επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Η μεταφορά του εν λόγω προσωπικού του ΔΣΚ δεν επηρεάζει με οποιοδήποτε τρόπο την ήδη υπάρχουσα δομή στις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες.
2. Παρόμοια υπόθεση μεταφοράς προσωπικού πραγματοποιήθηκε δυνάμει των περί της Μεταβίβασης της Αρμοδιότητας και των Λειτουργιών του Ελέγχου της Υγιεινής του Κρέατος από το Δημοτικό Σφαγείο Πάφου και Κεντρικό Σφαγείο στο Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών Νόμων [(Ν.13(Ι)/2003 και 14(Ι)/2003, αντίστοιχα]. Αναφορικά με το καθεστώς ένταξης του προαναφερόμενου προσωπικού, καθώς και με τις διεκδικήσεις τους για προαγωγή, το Ανώτατο Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι οποιεσδήποτε διεκδικήσεις προαγωγής από υπαλλήλους που εντάχθηκαν στη δημόσια υπηρεσία με παρόμοιο καθεστώς δεν επιτρέπονται από το νόμο. Συνεπώς, σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα, όχι μόνο δεν επηρεάζονται οι ήδη υπηρετούντες στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αλλά ανάλογης μεταχείρισης με αυτήν του προσωπικού του Κεντρικού Σφαγείου και του Δημοτικού Σφαγείου Πάφου θα πρέπει να τύχουν και οι εργαζόμενοι στο ΔΣΚ.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, σε σχέση με τη συνταγματικότητα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας στην ίδια επιστολή αναφέρει ότι μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου πέραν πάσης αμφιβολίας δεν πρέπει να παραγνωρίζεται το τεκμήριο της συνταγματικότητας ενός νόμου. Ταυτόχρονα, εφόσον η εν λόγω μεταφορά προσωπικού δε δημιουργεί δυσμενείς επιπτώσεις σε οποιοδήποτε ήδη υπηρετούντα δημόσιο υπάλληλο, αποτελεί πεποίθηση του ίδιου ότι δεν παρέχεται περιθώριο, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ο προτεινόμενος νόμος ως αντισυνταγματικός.

Σημειώνεται ότι ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησε με την άποψη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και επιπρόσθετα δήλωσε ότι το όλο θέμα δε συσχετίζεται με οποιοδήποτε τρόπο με τα ζητήματα που αφορούν τους έκτακτους υπαλλήλους του δημοσίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι, υπό το φως των νέων νομικών στοιχείων που κατατέθηκαν επί του θέματος, επιφυλάσσονται να

τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Δεύτερη συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιαννάκης Γαβριήλ, εκπροσωπώντας

τον κ. Σταύρο Ευαγόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μαρία Κυριακού

Ανδρέας Αγγελίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η μεταφορά του μόνιμου μηνιαίου προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου (ΔΣΚ) στο δημόσιο τομέα, λόγω του τερματισμού της λειτουργίας του κέντρου από την 31^η Δεκεμβρίου 2007.

Όπως είναι γνωστό, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είχε παραπεμφθεί με εκθέσεις της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής στην ολομέλεια του σώματος, ωστόσο η συζήτηση του όλου θέματος αναβλήθηκε. Συναφώς, υπήρξε εισήγηση για επανεξέταση του θέματος, ώστε να διευκρινιστούν περαιτέρω ορισμένα σημεία των προτεινόμενων ρυθμίσεων, όπως και το ενδεχόμενο αντισυνταγματικότητάς τους.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του θέματος, η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου ανέφερε ότι, παρά το γεγονός ότι η συζήτηση του πιο πάνω νομοσχεδίου είχε κατά την άποψή της ολοκληρωθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, η παρούσα συνεδρίαση πραγματοποιείται κατόπιν εντολής της ολομέλειας του σώματος και για να διερευνηθούν ειδικότερα κάποια ζητήματα που απασχόλησαν τη σύσκεψη των αρχηγών ή/και εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών κομμάτων.

Ειδικότερα, η πρόεδρος της επιτροπής αναφέρθηκε στην ανάγκη λήψης περαιτέρω στοιχείων και διευκρινίσεων από τους αρμοδίους για τα ακόλουθα θέματα:

1. Την ακριβή κατάσταση του προσωπικού τόσο του ωρομίσθιου όσο και του

μόνιμου του ΔΣΚ που επηρεάζεται και πώς το προσωπικό αυτό εξασφαλίζεται μέσα από τον προτεινόμενο νόμο.

2. Τις απόψεις των παρευρισκομένων σε σχέση με την εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Αγγελίδη όπως, με σκοπό την αποφυγή οποιασδήποτε αντισυνταγματικής ρύθμισης του ζητήματος, το θέμα ρυθμίζεται με σύμβαση μισθοδοσίας ορισμένης διάρκειας μεταξύ της κυβέρνησης και των επηρεαζόμενων υπαλλήλων του ΔΣΚ με όρους που θα συμφωνηθούν. Η εισήγηση για τη ρύθμιση αυτή γίνεται, για να αποφευχθούν οποιοσδήποτε νομικές επιπλοκές, που κατά την άποψη του κ. Αγγελίδη θα υπάρξουν, εάν υιοθετηθεί η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση.

Η πρόεδρος της επιτροπής αναφέρθηκε επίσης στο ιστορικό του όλου θέματος, καθώς και στη δέσμευση της επιτροπής η εξέτασή του να ολοκληρωθεί κατά την παρούσα συνεδρίαση, αφού με βάση τους όρους εντολής της ολομέλειας του σώματος το όλο ζήτημα θα πρέπει να εξεταστεί από την ολομέλεια κατά τη σημερινή της συνεδρίαση.

Συναφώς, η κ. Παπαδοπούλου ζήτησε από την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να αναφερθεί στη συνταγματική πτυχή του θέματος, αφού η ενδεχόμενη αντισυνταγματικότητα της ρύθμισης έχει οδηγήσει στην υποβολή της πιο πάνω εναλλακτικής εισήγησης για διευθέτηση του προβλήματος με τη σύναψη σύμβασης μισθοδοσίας ορισμένης διάρκειας.

Κατά την επανεξέταση του όλου θέματος, οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας κατέθεσαν στην επιτροπή κατάσταση αναφορικά με τους πλεονάζοντες ωρομίσθιους υπαλλήλους του ΔΣΚ που απορροφήθηκαν σε κενές θέσεις του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, με βάση τις ρυθμίσεις για απορρόφηση πλεοναζόντων. Παράλληλα, επιβεβαίωσαν ότι τρεις από τους ωρομίσθιους αυτούς υπαλλήλους ασκούσαν στην πράξη δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία και οι δεκαεπτά ωρομίσθιοι υπάλληλοι έχουν ήδη απορροφηθεί και εργάζονται σε ωρομίσθια βάση στο δημόσιο τομέα. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν στην επιτροπή ότι με τον προτεινόμενο νόμο ρυθμίζεται μόνο η μεταφορά του μόνιμου μηνιαίου προσωπικού του ΔΣΚ και ειδικότερα τριών μόνιμων μηνιαίων υπαλλήλων που μεταφέρονται στο δημόσιο τομέα.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΔΕΟΚ ενημέρωσαν την επιτροπή ότι μεταξύ των ωρομίσθιων υπαλλήλων του προσωπικού του ΔΣΚ περιλαμβάνονται τρεις υπάλληλοι οι οποίοι, παρά το γεγονός ότι έχουν προσληφθεί με τους όρους του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, στην πράξη εκτελούσαν καθήκοντα που εμπίπτουν στα καθήκοντα των οργανικών θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας. Το θέμα αυτό είχε εγερθεί προς τη διοίκηση του ΔΣΚ εδώ και καιρό, ενώ η αντιμετώπισή του είχε συνδεθεί με τη ρύθμιση του νομικού καθεστώτος του ΔΣΚ, κάτι που τελικά δεν έγινε. Επειδή στην πραγματικότητα, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, οι υπάλληλοι του ΔΣΚ δεν ήταν ούτε ωρομίσθιοι ούτε δημόσιοι υπάλληλοι, αφού δεν επρόκειτο για το δημόσιο τομέα, αλλά υπήρχε γι' αυτούς μια ιδιαίτερη ρύθμιση, οι υπάλληλοι αυτοί κατά τη μεταφορά τους θα πρέπει, σύμφωνα με τους εκπροσώπους των εν λόγω οργανώσεων, να αξιολογηθούν με βάση τα καθήκοντα που εκτελούσαν και όχι στη βάση των ωφελημάτων τα οποία λάμβαναν.

Όλοι οι παριστάμενοι αρμόδιοι επαναβεβαίωσαν την ανάγκη ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία. Σε σχέση με το ειδικότερο θέμα που ηγέρθη για τους τρεις ωρομίσθιους υπαλλήλους που ασκούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα, όπως

επισημάνθηκε από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, αυτό είναι πρόβλημα που παρουσιάζεται και σε άλλους ωρομίσθιους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, το οποίο θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί σε μεταγενέστερο στάδιο και χωρίς αυτό να συνδέεται με την προώθηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Όσον αφορά την υπαλλακτική εισήγηση που υποβλήθηκε για ρύθμιση του θέματος της μεταφοράς όλων των υπαλλήλων με τη σύναψη συμβολαίων ορισμένης διάρκειας, ώστε να αποφευχθεί η διά νόμου ρύθμισή του, τόσο οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας όσο και ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ διαφώνησαν με την εν λόγω εισήγηση και επανέλαβαν ότι, σύμφωνα με την άποψή τους, η προτεινόμενη με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ρύθμιση είναι υπό τις περιστάσεις η πλέον πρόσφορη.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επανέλαβε ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση όπως προτείνεται και υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις δε δημιουργεί πρόβλημα αντισυνταγματικότητας, επισημαίνοντας παράλληλα τις θέσεις που περιέχονται σε σχετική επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2009.

Εκφράζοντας τις προσωπικές του θέσεις επί του θέματος, ο βουλευτής κ. Ανδρέας Αγγελίδης εξήγησε στην επιτροπή το λόγο που η όλη ρύθμιση είναι, κατά τη γνώμη του, αντισυνταγματική. Για ενίσχυση της άποψής του κατέθεσε στην επιτροπή αντίγραφα σχετικών αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Παράλληλα, δήλωσε ότι, κατά την άποψή του, δε θα πρέπει η Βουλή εν γνώσει της να υποστηρίξει την ψήφιση αντισυνταγματικού νόμου, με το σκεπτικό ότι ενδεχομένως να μην υπάρξει κανένας που θα προσβάλει τη συνταγματικότητα του νόμου.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού ζήτησε από τους παρευρισκομένους να τοποθετηθούν επί του θέματος, ενόψει της επικείμενης συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος. Παράλληλα, εκφράζοντας την προσωπική της θέση, ανέφερε ότι, με βάση τα όσα έχουν μέχρι σήμερα κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής και με τις πρόσθετες διευκρινίσεις που δόθηκαν κατά την παρούσα συνεδρίασή της για επανεξέταση του θέματος, η ίδια εξακολουθεί να υποστηρίζει την ανάγκη ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ως της πιο ενδεδειγμένης λύσης για αντιμετώπιση του όλου ζητήματος, ενώ επιφυλάχθηκε να επεξηγήσει περαιτέρω τις θέσεις της ενώπιον της ολομέλειας.

Το μέλος της επιτροπής κ. Μαρίνος Σιζόπουλος, αναφερόμενος ειδικότερα στο θέμα των τριών ωρομίσθιων υπαλλήλων που ασκούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα, δήλωσε ότι δεν έχει ικανοποιηθεί με τα όσα αναφέρθηκαν από τους αρμοδίους και ζήτησε να του δοθούν στοιχεία για το τι θα έπραττε η εκτελεστική εξουσία για τη διασφάλιση του υπηρετούντος προσωπικού σε ενδεχόμενη ιδιωτικοποίηση ή κλείσιμο ενός ημικρατικού οργανισμού, όπως είναι η ΑΤΗΚ ή η Επιτροπή Σιτηρών ή οι Κυπριακές Αερογραμμές.

Ο βουλευτής κ. Γιαννάκης Γαβριήλ επισήμανε ότι η όλη συζήτηση θα πρέπει να περιοριστεί στη διευκρίνιση των δύο ερωτημάτων που προέκυψαν στη σύσκεψη των αρχηγών ή/και εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών κομμάτων για διευκρίνιση των οποίων είχε ζητηθεί η αναβολή του θέματος από την ολομέλεια του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, παραπέμποντας την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο παριστάμενος βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική του ομάδα τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.
2. Η πρόεδρος της επιτροπής, παρά το ότι εξέφρασε την προσωπική της θέση επί του νομοσχεδίου, όπως πιο πάνω αναφέρεται, δήλωσε ότι η θέση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος θα κατατεθεί στην ολομέλεια του σώματος.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαδημοκρατικών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν επίσης να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ΑΚΕΛ τάσσεται υπέρ, οι υπόλοιποι στην ολομέλεια.

Μπορώ να έχω τις τοποθετήσεις; Ο Δημοκρατικός Συναγερμός τι θα κάνει;

Κυρία Κυριακού.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Τα υπόλοιπα κόμματα;

Κύριε Σιζόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Η ΕΔΕΚ θα απόσχει και θα δικαιολογήσει τους λόγους της αποχής της, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ΕΥΡΩΚΟ. Παρακαλώ, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς είμαστε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει υπέρ, κύριε Πρόεδρε. Δεν ξέρω αν πρέπει τώρα να μιλήσουμε επί θέματος αρχής ή να περιμένουμε, μέχρι να τοποθετηθούν όλες οι ομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μπορούμε ευθύς αμέσως σε ομιλίες επί θέματος αρχής, εάν υπάρχουν ομιλητές. Απλώς ζήτησα τις τοποθετήσεις, για να γνωρίζει το σώμα πού πορευόμαστε.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αγγελίδης, παρακαλώ.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ενώπιόν μας ένα ανθρωπιστικό θέμα...

(Ο ομιλητής δεν ακούγεται, γιατί το μικρόφωνό του είναι κλειστό.)

Εάν μας επιτρέψει το μικρόφωνο να ακουστούμε!

Έχουμε ενώπιόν μας ένα ανθρωπιστικό θέμα, έτσι αντιμετωπίζουμε τη συγκεκριμένη περίπτωση, έχουμε ενώπιόν μας κάποια άτομα, ένα μικρό αριθμό ατόμων που δούλευαν για πολλά χρόνια στο Συνεδριακό Κέντρο και χωρίς δική τους υπαιτιότητα, χωρίς να έχουν καμία απολύτως ευθύνη, επειδή απέτυχε ακριβώς η πολιτεία, αυτοί οι άνθρωποι σήμερα αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο να βρεθούν στο δρόμο. Επομένως, έχουμε κληθεί εμείς να προσπαθήσουμε να διορθώσουμε κάποια λάθη. Πριν προχωρήσω, θέλω να πω ότι -είναι άποψη του κόμματός μου- πρέπει να κακίσουμε το γεγονός πως για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις η Βουλή έχει μετατραπεί περίπου σε συντεχνιακό δικαστήριο. Για τρία άτομα είχαμε απασχολήσει την επιτροπή Οικονομικών σε έξι συνεδρίες, όπου σε πολλές περιπτώσεις είχαμε αντιφατικές τοποθετήσεις από τους αρμόδιους αξιωματούχους που είχαν αναλάβει τη συγκεκριμένη διευθέτηση. Έχουμε τρεις εκθέσεις της επιτροπής Οικονομικών και ακόμα δεν είμαστε σίγουροι αν αυτή η διαδικασία είναι η ενδεδειγμένη.

Ακριβώς, επειδή αντιμετωπίζουμε το θέμα ανθρωπιστικά, θέλω να πω το εξής: Εγείρονται ζητήματα συνταγματικά σ' αυτή τη διευθέτηση. Υπάρχει νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όπως είναι η περίπτωση της Κοφίνου, που ενδεχομένως να μας επιτρέπει να προχωρήσουμε σ' αυτή τη διευθέτηση, υπάρχει όμως και νομολογία που ενδεχομένως να αμφισβητεί κατά πόσο υπάρχει συνταγματικό υπόβαθρο για το διορισμό θέσεων, ακριβώς και μόνο για να διοριστούν συγκεκριμένα άτομα. Ακριβώς, επειδή υπάρχει αυτή η ασάφεια στην ερμηνεία, αναγνωρίζουμε το δικαίωμα του οποιουδήποτε να αμφισβητεί την ερμηνεία της νομοθεσίας, όμως, επειδή ακριβώς δεν υπάρχει, κατά τη δική μας άποψη, βεβαιότητα όσον αφορά το συνταγματικό ζήτημα, υπερισχύουν τα ανθρωπιστικά ζητήματα στο συγκεκριμένο ερώτημα και επομένως γι' αυτό ακριβώς το ζήτημα επιλέγουμε να ψηφίσουμε υπέρ σε αυτή την πρόταση.

Θέλω να πω το εξής: Υπάρχει διαφοροποίηση σ' αυτή την περίπτωση, όπως στις περιπτώσεις των εκτάκτων. Εκεί μιλάμε για υφιστάμενες θέσεις, επομένως πρέπει ακριβώς να ακολουθηθούν οι διαδικασίες προκήρυξης και να δοθούν ίσες ευκαιρίες στους πάντες, για να διεκδικήσουν τη θέση, εδώ μιλάμε για κάποιες θέσεις που έγιναν γι' αυτούς τους ανθρώπους για τους οποίους ακριβώς δε θα υπάρχουν ευχέρειες προαγωγής ή άλλα συγκρίσιμα ωφελήματα σε σχέση με άλλες θέσεις του δημοσίου. Είναι μια εξαιρετική διευθέτηση, είναι η εξαίρεση των εξαιρέσεων και το δικό μου κόμμα τοποθετείται υπέρ, πλην όμως δηλώνουμε ότι δε θεωρούμε ότι αυτό είναι προηγούμενο και δε δεσμευόμαστε από αυτή τη διευθέτηση για οποιαδήποτε μελλοντική παρόμοια πρόταση έρθει ενώπιόν μας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα αγγίξουμε τα θέματα τα συνταγματικά ή την ερμηνεία τη συνταγματική. Το θέμα είναι πραγματικά θέμα τακτοποίησης, ανθρωπιστικό, όπως το είπε και ο κ. Παπαδόπουλος, και έχουν τακτοποιηθεί όλοι πλην τριών, με την αυστηρή διευκρίνιση ή διαχωρισμό ή την τυπικότητα ότι δεν είναι αυτής της ομάδας και είναι της άλλης ομάδας. Αν ήμαστε αυστηροί με αυτούς τους κανόνες και τους διαχωρισμούς, δε θα είχαμε ίσως μπροστά μας καθόλου αυτή την προσέγγιση, αν πηγαίναμε εντελώς τυπικά. Επίσης, έχω την εντύπωση ότι πολύ σύντομα αυτή η πολιτεία θα ψηφίσει μονιμοποίηση κάπου πεντέμισι χιλιάδων εκτάκτων υπαλλήλων και με έναν τρόπο που μπορεί αυτός ο αριθμός να πάει και στις έξι και στις επτά χιλιάδες ακόμα. Άρα, δε νομίζω ότι θα πρέπει να προτάξουμε την αυστηρή τυπικότητα για τρεις ανθρώπους τώρα, ωσάν να σώζεται η κυπριακή οικονομία ή το κυπριακό κράτος.

Γι' αυτό το λόγο, επειδή δεν καταφέραμε να πείσουμε να περιληφθούν και αυτοί οι τρεις εργαζόμενοι, θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σιζόπουλος, παρακαλώ.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς από την πλευρά τη δική μας δε θα τοποθετηθούμε επί του συνταγματικού ζητήματος. Αυτό θα το κρίνουν άλλοι. Κατανοούμε απόλυτα ότι η ρύθμιση αυτού του ζητήματος έχει κοινωνικές διαστάσεις. Όμως, την ίδια στιγμή, θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι υπάρχουν ορισμένες παράμετροι, τις οποίες δεν μπορούμε να παραβλέψουμε. Η πρώτη είναι ότι στο Συνεδριακό Κέντρο δεν υπήρχε νομικό καθεστώς λειτουργίας, έτσι που να μπορεί να διέπει πλήρως και την εργοδότηση των συγκεκριμένων ατόμων. Η δεύτερη, ότι το καθεστώς εργοδότησης όλου του προσωπικού ήταν καθεστώς ιδιωτικού δικαίου. Απ' εκεί και πέρα, είναι προφανές ότι, όταν αποφασίζεται η μετακίνηση αυτού του προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία κατά τρόπο τον οποίο δεν μπορούμε να θεωρήσουμε απόλυτα νόμιμο και σωστό, αλλά ότι βρίσκεται στα πλαίσια μιας παραδοχής και μίας αναγκαιότητας, θα έπρεπε το προσωπικό αυτό να τακτοποιηθεί, όχι στη βάση του μισθολογικού του καθεστώτος, αλλά κυρίως στη βάση των καθηκόντων που ασκούσαν, όταν ήσαν προσωπικό του Συνεδριακού Κέντρου.

Γι' αυτό ακριβώς το λόγο και θεωρούμε ότι τα τρία μέλη του προσωπικού, τα οποία μπορεί μεν να απολάμβαναν ωφελήματα ωρομίσθιου προσωπικού, αλλά εκτελούσαν για μεγάλο χρονικό διάστημα δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα -και αυτό είναι επιβεβαιωμένο και με έγγραφα και με εκθέσεις και με στοιχεία- έπρεπε να αντιμετωπιστούν με τον ίδιο ακριβώς τρόπο και να συμπεριληφθούν στην ομάδα των τριών άλλων μελών και να υπάρξει σήμερα η ρύθμιση και των έξι.

Εμείς θεωρούμε ότι υπάρχει μία ανισότητα και μία αδικία, την οποία δε θα θέλαμε σε καμία περίπτωση να τη νομιμοποιήσουμε με υπερψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Γι' αυτό και η κοινοβουλευτική ομάδα της ΕΔΕΚ θα τηρήσει αποχή από την ψήφιση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγγελίδης, παρακαλώ.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι και θέμα αρχής, είναι και προεξόφληση εξήγησης της ψήφου που θα έχω και που θα είναι διαφορετική από το κόμμα μου. Πέραν πάσης αμφιβολίας, πρόκειται για ένα θέμα που έχει σχέση με ένα ανθρωπιστικό θέμα, για το οποίο δεν ευθύνονται οι ίδιοι γιατί δημιουργήθηκε. Δημιουργήθηκε από χρόνια με τη συμπεριφορά της εκτελεστικής εξουσίας, με τον τρόπο με τον οποίο μεταχειρίστηκε αυτούς τους ανθρώπους. Από την άλλη πλευρά όμως, δεν είναι θέμα να κρίνει η Βουλή, αν είναι συνταγματικός ή όχι ο νόμος. Κάτι άλλο έχει υποχρέωση να δει η Βουλή: να διαβάσει αποφάσεις του δικαστηρίου που είναι δεσμευτικές, της ολομέλειας.

Και να διαβάσω ένα μικρό απόσπασμα και να δώσω ύστερα αντίγραφο. Λέει η απόφαση "Μενελάου" του 1996: «Προς καθοδήγηση των πάντων για τη σύννομη λειτουργία της διοίκησης, θα συνοψίσουμε τις βασικές αρχές που διέπουν διορισμούς στο δημόσιο, όπως αυτές προκύπτουν από το σύνταγμα και τους συνάδοντες προς αυτό νόμους. (α) Μόνο αρμόδιο σώμα για τη διενέργεια προσλήψεων στη δημόσια υπηρεσία, σε μόνιμη ή προσωρινή θέση, είναι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και κανένα άλλο όργανο. (β) Καμιά θέση στη δημόσια υπηρεσία (εκτός από θέσεις αποκλειστικά προαγωγής) δεν πληρούται χωρίς να προηγηθεί η δημόσια προκήρυξη της. (γ) Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί σε δημόσια θέση, εκτός εάν κατέχει τα υπό του σχεδίου υπηρεσίας προβλεπόμενα προσόντα».

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, είναι καθαρό ότι αυτή την ανάγκη, το ανθρωπιστικό, δεν το επιλύει η κυβέρνηση. Το στέλλει στη Βουλή, για να ψηφίσει ένα νόμο, που η Βουλή, για να διασώσει το κύρος της, πρέπει να δει -κατά τη δική μου ταπεινή άποψη- αν μπορεί να τον ψηφίσει. Τι κάμνει με αυτό το νόμο, με όσους περιορισμούς και αν περιέχει; Διορίζει στη δημόσια υπηρεσία ένα πρόσωπο, τρία πρόσωπα τα οποία δεν είναι ούτε σε ημικρατικό οργανισμό ούτε σε οποιαδήποτε άλλη σχέση· εκ του ιδιωτικού τομέα! Το προηγούμενο που δημιουργείται, αντίθετα προς τη νομολογία, θα βαρύνει όλους εμάς.

Ως εκ τούτου, με όλο το σεβασμό και αφού καταθέσω τέσσερις αποφάσεις, επαναλαμβάνω ότι η απόφαση την οποία παρουσίασε η Νομική Υπηρεσία ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με το θέμα. Πρόκειται περί προαγωγής ανθρώπων που ήδη είχαν μεταφερθεί, ενώ εδώ πρόκειται περί διορισμού, ένταξης στη δημόσια υπηρεσία μη δημοσίων υπαλλήλων. Ως εκ τούτου, αφού τα καταθέσω για σκοπούς πρακτικών, εξηγώ, με όσα ανάφερα και πιο πριν, ότι το ανθρωπιστικό θέμα μπορούσε να λυθεί και έπρεπε να λυθεί από την κυβέρνηση, όχι με νόμο που φωτογραφίζει ονομαστικά τη δική μας επιλογή, ποιοι τρεις θα καταστούν δημόσιοι υπάλληλοι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ανδρέας Αγγελίδης καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαι δικηγόρος ευτυχώς...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μη δικαιολογείσαι!

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Συμφωνώ απόλυτα με την τοποθέτηση!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...αλλά καμιά φορά συγχύζομαι, όταν σας ακούω. Εδώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστεειούμενος)

Ούτε εγώ είμαι δικηγόρος, κύριε Κατσουρίδη. Κάμνω το δικηγόρο!

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ.

Ωραία. Εδώ δεκαεφτά άνθρωποι εργάζονται στο Συνεδριακό Κέντρο, οι τρεις από τους οποίους με καθεστώς εκτάκτου, και πάει να γίνει μια ρύθμιση, όπως με πολλούς άλλους εκτάκτους σήμερα και με εκτάκτους που θα γίνει ίσως και προσεχώς, με βάση και την πρόβλεψη του κ. Συλλούρη. Άρα, οι τρεις χωρίζουν εντελώς. Δεκατέσσερις ωρομίσθιοι, όλοι αυτή τη στιγμή έχουν δουλειά. Από τους δεκατέσσερις οι τρεις δεν αποδέχονται το καθεστώς ωρομίσθιου, με το δικαιολογητικό ότι, όταν ήταν στο Συνεδριακό, τους ανέθεσαν καθήκοντα άλλα, γραφείων κ.λπ. Και αναζητούν λοιπόν τώρα οι τρεις για τον εαυτό τους μία εξαίρεση από τους υπόλοιπους δεκατέσσερις και μετατρέπουμε το θέμα σε ανάποδο, ότι τάχατές μου οι τρεις αδικούνται έναντι των τριών που είχαν ποιοτικά διαφορετικό καθεστώς.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Δεν είπα τούτο, κύριε συνάδελφε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε, λέω τις απόψεις μου, δε σε κρίνω εσένα. Είπα με τους δικηγόρους τραβώ πίσω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έν' για μένα που το είπες!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Για κανέναν!

Κατά συνέπεια, κατά τη γνώμη μου, η Βουλή κάμνει αυτό που μπορεί να κάμει, δικαιούται να κάμει, το ξανάκαμε μερικές φορές στο παρελθόν, ανεξάρτητα αν επί της ουσίας ορθά ή λάθος μονιμοποιήσαμε εκτάκτους, και ίσως θα το κάμει και στο μέλλον.

Εμένα το ερώτημά μου είναι ανάποδο σε ό,τι αφορά την εξαίρεση: Γιατί οι τρεις που τους δεκατέσσερις θα μετατραπούν σε δημόσιους υπαλλήλους και να μη γίνουν και οι δεκατέσσερις τότε;

Και το τελευταίο που θέλω να πω προς όλους τους άλλους πλην του ΑΚΕΛ, αλλά δε θέλω να ανοίξω θέμα τώρα...

(Γέλια)

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

...όι εν γίνεται, εν γίνεται! Οι διάφορες ευφάνταστες ιδέες για κάποια μορφή ιδιωτικοποίησης, που, ας πούμε, στην περίπτωση τούτη πήρε σάρκα και οστά μετατρέποντας ένα δημόσιο οργανισμό σε δημόσιο οργανισμό ιδιωτικού δικαίου, έφερε την μπάλα πίσω στο δημόσιο. Πάλι το δημόσιο, ο πολίτης δηλαδή, θα πληρώσει τη νύφη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η ξεκάθαρη δική μου θέση: και οι δεκαεπτά αν γινόντουσαν δυνάμει αυτού του νόμου δημόσιοι υπάλληλοι, θα έλεγα τα ίδια. Όφειλε το κράτος να βρει άλλη μέθοδο να διευθετήσει το ανθρωπιστικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ισχυρίστηκε κάτι το αντίθετο ο κ. Κατσουρίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Όχι, δεν είπα τίποτε· απλώς, το διευκρίνισα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Μεταφορά του μόνιμου μηνιαίου προσωπικού στο δημόσιο τομέα. Άρθρο 3.

Δικαίωμα υπαλλήλου να αρνηθεί τη μεταφορά του δυνάμει του άρθρου 3.
Άρθρο 4.

Όροι υπηρεσίας και δικαιώματα των υπαλλήλων. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων αυτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και τρεις αποχές τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και τρεις αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2006». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2006»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος
Αριστοφάνης Γεωργίου

Ανδρέας Αγγελίδης
Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδριάσεις της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Μαρτίου και 11 Ιουνίου 2009. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της αστυνομίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η αύξηση της μέγιστης προβλεπόμενης από το νόμο ποινής φυλάκισης για τα αδικήματα της αιμομιξίας, της άσεμνης επίθεσης εναντίον γυναίκας και της άσεμνης επίθεσης εναντίον άνδρα, τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 147, 151 και 152 του ποινικού κώδικα αντίστοιχα.

Συγκεκριμένα, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις η ανώτατη ποινή για το αδίκημα της αιμομιξίας αυξάνεται από επτά σε δεκατέσσερα χρόνια φυλάκισης και τα αδικήματα της άσεμνης επίθεσης, τα οποία χαρακτηρίζονται σήμερα ως πλημμελήματα και επισύρουν ποινή φυλάκισης μέχρι δύο χρόνια ή/και χρηματική ποινή μέχρι £1.500, καθίστανται κακουργήματα, που θα επισύρουν ποινή φυλάκισης μέχρι δέκα χρόνια.

Στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο επισημαίνεται ότι τα εν λόγω αδικήματα, που τελούνται για την ικανοποίηση της σεξουαλικής διαστροφής των κατηγορουμένων, προσβάλλουν την περί ηθικής αντίληψη του λαού, ενώ παράλληλα θίγουν βάνουσα το σώμα και την προσωπικότητα των θυμάτων. Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, τα κυπριακά δικαστήρια έχουν κατ'επανάληψη τονίσει την ανάγκη για επιβολή αυστηρών και αποτρεπτικών ποινών σε αυτού του είδους αδικήματα, το ύψος των οποίων να είναι ανάλογο με τα γεγονότα της κάθε υπόθεσης. Ως εκ τούτου, κρίνεται αναγκαία η προτεινόμενη αύξηση των ποινών, ώστε να παρέχεται στα δικαστήρια η ευχέρεια επιβολής της καταλληλότερης ποινής με βάση τα γεγονότα της κάθε υπόθεσης.

Περαιτέρω, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε στην επιτροπή ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ετοιμάστηκε από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, επισημαίνοντας ότι παρατηρείται έξαρση στην τέλεση τέτοιων αδικημάτων και ότι οι ποινές που προβλέπονται στον υφιστάμενο νόμο δε συνάδουν με τις προβλεπόμενες σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες ποινές για όμοια αδικήματα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Μια διόρθωση, κύριε Πρόεδρε, να γίνει στο κείμενο. Στα άρθρα 3 και 4 του νομοσχεδίου, του προτεινόμενου νόμου, προνοείται ποινή φυλάκισης δέκα χρόνων. Εκ παραδρομής έχει παραμείνει η αναφορά στα δέκα χρόνια, ενώ η επιτροπή είχε αποφασίσει τα χρόνια αυτά να είναι πέντε. Ήταν δύο τα χρόνια προηγουμένως και η

ποινή αυξήθηκε στα πέντε χρόνια. Είναι ομόφωνο από όλες τις πλευρές δηλαδή έτσι, όχι όμως δέκα χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στη διαφοροποίηση από δέκα σε πέντε, αφού είναι και ομόφωνες όλες οι πλευρές;

Δεν υπάρχει. Αυτή θα είναι συνεπώς η θέση στο νομοσχέδιο.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 147 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 151 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 152 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα 4, 5 και 6 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Κώστας Κωνσταντίνου, εκπροσωπώντας

Αντρέας Φακοντής

τον κ. Γεώργιο Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της

Δημοκρατίας, του ΕΤΕΚ, ο Εθνικός Συντονιστής για την Αμοιβαία Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων και εκπρόσωποι του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου. Η Παγκύπρια Οργάνωση Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (ΠΟΕΕΜ), ο Σύνδεσμος Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, ο Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου (ΣΠΟΛΜΗΚ) και η Οργάνωση Αυτοτελώς Εργαζομένων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου για μερική εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 αναφορικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και την εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το τελευταίο ρυθμίζει τη διαδικασία αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, τις απαιτούμενες γνώσεις της ελληνικής γλώσσας για την άσκηση του επαγγέλματος σε κλάδο της μηχανικής επιστήμης, την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και τις πληροφορίες προς τους αποδέκτες των υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο προτεινόμενος νόμος πρέπει να ψηφιστεί τάχιστα, καθότι εκκρεμεί στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαδικασία κατά της Δημοκρατίας για μη ικανοποιητική συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με την προαναφερθείσα Οδηγία.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των διατάξεων του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να έχω τις τοποθετήσεις των κομμάτων.

Ξεκινώ με τον κ. Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τοποθετούμαστε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού μπορώ να έχω την τοποθέτηση, παρακαλώ;

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τοποθετείται υπέρ και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τοποθετούμαστε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Το Δημοκρατικό Κόμμα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τοποθετήθηκε από την αρχή το Δημοκρατικό Κόμμα, Πρόεδρέ μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή η έκθεση, κύριε Κουλία, λέει «όλοι στην ολομέλεια».

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Λέω ότι είχαμε τοποθετηθεί από την αρχή. Εν πάση περιπτώσει, είναι θετική η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Σαρίκα.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Και εμείς είμαστε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, είμεθα ομόφωνοι.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Αντικατάσταση των άρθρων 25Α μέχρι 25Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Διαγραφή Μέρους VIIΒ και άρθρου 25Ε και Μέρους VIIΓ και άρθρου 25ΣΤ.
Άρθρο 6.

Τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο
7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου μέρους και άρθρου.
Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 8 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 έως 8 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Βιοκτόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί Βιοκτόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ντίνος Χατζηνικόλας, αναπλ. πρόεδρος	Σοφοκλής Φυτιής
Αντρέας Φακοντής	Αντώνης Αντωνίου
Γεώργιος Τάσου	Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Υγείας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Το Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ, "Αγροτική", "Παναγροτικός Σύνδεσμος" και "Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου", παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το δεσμευτικό κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα με το άρθρο 3 της Οδηγίας 2007/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Σεπτεμβρίου 2007 για τροποποίηση της Οδηγίας 90/385/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα εμφυτεύσιμα ιατρικά βοηθήματα, της Οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα και της Οδηγίας 98/8/ΕΚ για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά.

Ειδικότερα, το νομοσχέδιο σκοπό έχει την τροποποίηση του βασικού νόμου εξαιρώντας από το πεδίο εφαρμογής του προϊόντα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ιατροτεχνολογικά Βοηθήματα που Χρησιμοποιούνται στη Διάγνωση In Vitro) Κανονισμών του 2003.

Σημειώνεται ότι η Κύπρος όφειλε να είχε μεταφέρει την εν λόγω Οδηγία στο εθνικό δίκαιο πριν από την 21^η Δεκεμβρίου 2008 και έχει ληφθεί ήδη προειδοποιητική επιστολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2009, για την αποστολή απάντησης, στην οποία ζητήθηκε παράταση από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Ωστόσο, το σχετικό νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 14 Μαΐου 2009 και στο επεξηγηματικό σημείωμα που το συνοδεύει δεν αναφέρονται οι λόγοι στους οποίους οφείλεται η καθυστέρηση αυτή.

Όπως αναφέρεται και στο σχετικό επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τον προτεινόμενο νόμο, η πιο πάνω αιτηθείσα συμπληρωματική προθεσμία εξέπνευσε την 31^η Μαΐου 2009. Επιπρόσθετα, εκτιμάται ότι η Κύπρος θα είναι σε θέση να εφαρμόσει την προτεινόμενη νομοθεσία, αφού υπάρχει ήδη η απαραίτητη υπηρεσία και υποδομή, ενώ δεν υπάρχει άμεσο ή μακροχρόνιο κόστος για την εφαρμογή της.

Σύμφωνα πάντα με το επεξηγηματικό σημείωμα, δεν αναμένονται οποιεσδήποτε αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις σε πολίτες, αρχές, οργανώσεις ή ομάδες στη Δημοκρατία.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 2 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 έως 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βιοκτόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Σοφοκλής Φυττής

Πανίκκος Σταυριανός

Νίκος Τορναρίτης

Ρούλα Μαυρονικόλα

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ) και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου. Ο Επίτροπος Περιβάλλοντος, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με δεσμευτικό κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων, καθώς και η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της παραγράφου 2 του άρθρου 6 της Οδηγίας 2006/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6^{ης} Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και την κατάργηση της Οδηγίας 91/157/ΕΟΚ.

Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος της εν λόγω Οδηγίας έχει ήδη μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο μέσω των περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμών του 2009.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος πληροφόρησε την επιτροπή ότι η ουσία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επικεντρώνεται στα ακόλουθα τέσσερα θέματα:

1. Την αντικατάσταση των αναφορών στον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 259/93 του Συμβουλίου της 1^{ης} Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και κατά την είσοδο και έξοδο τους, με αναφορές στον κανονισμό που τον αντικατέστησε, δηλαδή τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2006 για τις μεταφορές αποβλήτων.
2. Τη λήψη των αναγκαίων μέτρων, για να εξασφαλιστεί ότι δε διατίθενται στην αγορά ηλεκτρικές στήλες ή συσσωρευτές που δεν πληρούν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2006/66/ΕΚ και κατ' επέκταση των περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμών του 2009.
3. Την προσθήκη, στις περιπτώσεις όπου δύναται να εκδοθεί εξώδικο πρόστιμο, των πράξεων ή παραλείψεων που σύμφωνα με το βασικό νόμο ή με οποιοσδήποτε κανονισμούς ή διατάγματα εκδίδονται με βάση αυτόν αποτελούν αδίκημα.
4. Την παροχή της δυνατότητας τροποποίησης ή αντικατάστασης, μέσω διατάγματος, των παραρτημάτων τεχνικού περιεχομένου των κανονισμών που

εκδίδονται δυνάμει του βασικού νόμου στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι έχει ήδη αρχίσει εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διαδικασία παράβασης κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εν λόγω Οδηγία και γι' αυτό απηύθυνε παράκληση όπως το νομοσχέδιο προωθηθεί στην ολομέλεια του σώματος πριν από το τέλος της παρούσας συνόδου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση όρων στο βασικό νόμο. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέων άρθρων 36Α και 36Β. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 41Α του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 6 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσες ενστάσεις, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία για σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.121-2009).	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.122-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί της Πρόσληψης Εργοδοτούμενων Καθορισμένης Διάρκειας στη Δημόσια Υπηρεσία και άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.123-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.124-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.125-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί της Σύμβασης περί Διεθνών Κανονισμών για Αποφυγή Συγκρούσεων στη Θάλασσα του 1972 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.126-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
7. Ο περί Υδατοκαλλιέργειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.127-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
8. Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

	(Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.128-2009).		
9.	Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.129-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
10.	Ο περί Γενικής Ασφάλειας των Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.130-2009).	Εξωτερικών	Εμπορίου και Βιομηχανίας
11.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.131-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας (Κυρωτικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.132-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.133-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.134-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.135-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.136-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.137-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

18.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.138-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19.	Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.139-2009).	Οικονομικών	Νομικών
20.	Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.140-2009).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εσωτερικών
21.	Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.141-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
22.	Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια των Καθορισμένων Περιοχών των χωριών Μενεού, Κιτίου, Περβολιών και Μαζωτού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.088-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
23.	Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.089-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
24.	Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέση Τοπογράφου/Μηχανικού Αρδεύσεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.090-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
25.	Οι περί Υδατοκαλλιέργειας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.091-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
26.	Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Ανώτερου Γεωργικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.092-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
27.	Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της	Άμυνας	Άμυνας

	Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.093-2009).		
28.	Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέση Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.094-2009).	Υγείας	Νομικών
29.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Τεχνολόγου Νοσοκομειακού Εργαστηρίου Β΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.095-2009).	Υγείας	Νομικών
30.	Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.096-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
31.	Οι περί Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.097-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
32.	Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.098-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
33.	Έγγραφο (Υπ. Εργ. 2/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.007).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
34.	Έγγραφα (Υπ. Εσωτ. 6/2009 και 7/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	(Αρ. Φακ. 15.17.008).		
35.	Έγγραφο (Υπ. Γεωργ. 4/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.004).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
36.	Έγγραφα (Υπ. Εμπ. 2/2009 και 3/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.005).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
37.	Έγγραφα (Υπ. Οικον. 13/2009 και 14/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
38.	Έγγραφο (Υπ. Παιδ. 7/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.010).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
39.	Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση της Γενικού Ελεγκτού για τους πιο κάτω οργανισμούς: α. Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, β. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, γ. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, δ. Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, ε. Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, στ. Συμβούλιο Ελαιοκομικών Προϊόντων, ζ. Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, η. Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών, θ. Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς.	Γενικό Ελεγκτή	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

(Αρ. Φακ. 10.01.002).

Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.028.2009).	Λευτέρη Χριστοφόρου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.563, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από ομάδα ανθρώπων που επισκέφτηκαν πρόσφατα τα κατεχόμενα ότι το φυτοφάρμακο “λανείτ” πωλείται εκεί ανεξέλεγκτα. Δηλητηριάζονται σκύλοι και γαίδαροι για λόγους εκδίκησης ή “καθαριότητας”. Πολύ συνηθισμένη είναι η δηλητηρίαση κοτόπουλων, με σκοπό να δηλητηριαστούν τα ζώα που θα φάνε τα πτώματα. Δυστυχώς, δεν μπορεί να απαγορευτεί τελείως η χρήση του “λανείτ”, από τη στιγμή που είναι τόσο εύκολο να το προμηθευτεί κανείς από τα κατεχόμενα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα μέτρα που παίρνουν οι κυπριακές αρχές για έλεγχο των αυτοκινήτων που έρχονται από τα κατεχόμενα, για να αποφευχθεί η “εισαγωγή” του “λανείτ” στις ελεύθερες περιοχές, καθώς και ποια μέτρα μπορούν να παρθούν για παντελή απαγόρευση της χρήσης του “λανείτ” στην Κυπριακή Δημοκρατία, συμπεριλαμβανομένων και των κατεχομένων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.564, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω παρατηρήσει ότι σε πολλές περιοχές του νησιού μας (π.χ. The Mall of Cyrgus) χρησιμοποιούνται προβολείς που φωτίζουν τον ουρανό κατά τη διάρκεια της νύχτας με δέσμες φωτός. Σε ορισμένες περιπτώσεις ο φωτισμός αυτός προκαλεί αντανάκλασεις σε αυτοκινητόδρομους (π.χ. Λύμπια) και προβλήματα στις νυκτερινές πτήσεις αεροπλάνων και ελικοπτέρων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν χρειάζεται οποιαδήποτε άδεια για τη χρήση προβολέων και αν αυτές οι επιχειρήσεις έχουν πράγματι αδειοδοτηθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.565, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι σε τρεις περιπτώσεις απορρίφθηκε η χρηματοδότηση της παραγωγής “Αυξεντίου, ένα Requiem για Ήρωες”, που αφορά την απόδοση τιμών στον ήρωα του απελευθερωτικού αγώνα Γρηγόρη Αυξεντίου. Το έργο θα παρουσίαζε μεγάλη χορωδία, συμφωνική ορχήστρα, εκκλησιαστικό όργανο και τραγουδιστές (σοπράνο και βαρύτονος). Περιγράφει την ιστορία των πενήντα τελευταίων χρόνων τη πατρίδας μας. Σύμφωνα με πληροφορίες μου, η παραγωγή δεν ήταν υψηλού

κόστους, παρά την υψηλή της ποιότητα, αλλά απορρίφθηκε λόγω θεματικής. Δημιουργείται η εντύπωση ότι τα θέματα που αφορούν τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα αποκλείονται από τα “Κύπρια”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί το έργο “Αυξεντίου, ένα Requiem για Ήρωες” δεν έτυχε χορηγίας από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ιδιαίτερα να δικαιολογηθεί το επιχείρημα περί “ακατάλληλης” θεματικής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.566, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από το Γεωλογικό Όμιλο Λευκάρων ότι σε περιοχή όπου λειτουργούν θερμοκήπια, στην τοποθεσία “Χωράφια του Αντζιέλου”, σημειώνεται σοβαρή ρύπανση του περιβάλλοντος, αφού υπάρχουν παντού ακαθαρσίες, εγκαταλελειμμένα πλαστικά μπουκάλια από υπολείμματα χημικών κ.λπ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα ληφθούν μέτρα για αντιμετώπιση της ρύπανσης στην τοποθεσία “Χωράφια του Αντζιέλου”.

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.567, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχει ενδιαφέρον για την εγκατάσταση μονάδας παραγωγής αλουμινίου στην Κύπρο. Το έργο αυτό κρίνεται γιγάντιο για τα δεδομένα της Κύπρου. Εάν όντως υπάρχει τέτοιο ενδιαφέρον, πρόκειται για ένα έργο που θα απορροφήσει όλη την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια της Κύπρου, ενώ οι επιπτώσεις του στο περιβάλλον θα είναι ανυπολόγιστες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει πραγματική πρόταση για δημιουργία εργοστασίου παραγωγής αλουμινίου, αν έχουν μελετηθεί οι ενεργειακές και περιβαλλοντικές παράμετροι και ποιες είναι οι προθέσεις της κυβέρνησης στο θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.568, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με επιβεβαιωμένες πληροφορίες, 600 τόνοι τοξικών αποβλήτων διοχετεύτηκαν στις 22 Απριλίου 2009 από το εργοτάξιο του νέου αεροδρομίου Λάρνακας μέσα στο ευαίσθητο περιβάλλον της Αλυκής Λάρνακας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το περιστατικό και για τις διαδικασίες εφαρμογής της νομοθεσίας και τιμωρίας των ενόχων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.569, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε απάντηση στην ερώτηση του βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου με αρ. 23.06.009.03.233 σχετικά με το ποσοστό ανακύκλωσης των απορριμμάτων, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλης Πολυνείκης παρέθεσε στοιχεία που αφορούν την ανακύκλωση συσκευασιών. Όμως το σύνολο των απορριμμάτων δεν είναι μόνο τα απόβλητα συσκευασιών που συλλέγονται με βάση τον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο [Ν. αρ. 32(I)/2002].

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των

Αντιπροσώπων για το ποσοστό ανακύκλωσης όλων των οικιακών και βιομηχανικών απορριμμάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.570, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα της Βουλής γιατί το ΚΥΣΑΤΣ δεν αναγνωρίζει τον πτυχιακό και μεταπτυχιακό τίτλο που αποκτάται “εξ αποστάσεως” (work based learning studies) και απονέμεται από το Middlesex University, από τη στιγμή που οι συγκεκριμένοι τίτλοι αναγνωρίζονται στις πλείστες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω τίτλοι στηρίζονται στη διαδικασία της Bologna, που προνοεί τη μοριοδότηση εμπειρικής γνώσης, αυτόνομης μάθησης και έρευνας.

Σημειώστε ότι το αντίστοιχο PhD, το οποίο ονομάζεται “D-professor”, αναγνωρίζεται από το ΚΥΣΑΤΣ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.571, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζεται η υλοποίηση των πιο κάτω έργων στην περιοχή του δήμου Πέγειας:

1. Αποχετευτικό σύστημα λυμάτων.
2. Αντιπλημμυρικά έργα σε διάφορες περιοχές του δήμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.572, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα δημιουργίας σταθμού για ασθενοφόρο στο δήμο Πέγειας, που θα μπορούσε να εξυπηρετεί τις ανάγκες για μεταφορά επειγόντων περιστατικών στο Γενικό Νοσοκομείο Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.573, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα γίνει αποδεκτό το αίτημα του δήμου Πέγειας για δημιουργία πυροσβεστικού σταθμού στα όρια του δήμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.574, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη για την ανάπλαση/διαμόρφωση της πλατείας Βρύσης των Πεγειώτισσων στο δήμο Πέγειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.575, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να στηρίξει οικονομικά το δήμο Πέγειας για υλοποίηση του έργου του πολυδύναμου κέντρου “Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευημερίας Πέγειας”.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.576, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η αυτονόμηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας υπήρξε ένας διακηρυγμένος προγραμματικός στόχος τριών τουλάχιστο κυβερνήσεων (Γλαύκου Κληρίδη, Τάσου Παπαδόπουλου, Δημήτρη Χριστόφια). Προς επίτευξη του στόχου αυτού εργάστηκαν άοκνα υπηρεσιακοί παράγοντες, τεχνοκράτες, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, η οποία αφιέρωσε πληθώρα συνεδριάσεων, καθώς και αρκετοί υπουργοί οι οποίοι είχαν διακηρύξει την προσήλωσή τους στην επίτευξη του πιο πάνω στόχου. Αίφνης και κατά τρόπο άκρως προσβλητικό για το κοινοβούλιο το νομοσχέδιο αποσύρθηκε, ενώ βρισκόταν στο τελικό στάδιο της παραπομπής του στην ολομέλεια του νομοθετικού σώματος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους που επέβαλαν την αιφνιδιαστική αυτή ενέργεια, τις αλλαγές που προτίθεται να επιφέρει και πότε επιτέλους θα υλοποιηθεί η αυτονόμηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.577, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποια φάση βρίσκεται η υλοποίηση της κατασκευής του τρίτου και τέταρτου τμήματος της παραλιακής λεωφόρου Λάρνακας-Δεκέλειας και πότε αναμένεται η τελική ολοκλήρωση του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.578, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες των πολλών και σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούνται στους ιστορικούς πυρήνες των μεγάλων αστικών μας κέντρων από την ανεξέλεγκτη εγκατάσταση νομίμων και κυρίως παρανόμων μεταναστών. Έχω, με παλαιότερες επιστολές μου προς το Υπουργείο Εσωτερικών, επισημάνει τους κινδύνους γκετοποίησης που δημιουργούνται από τις εξελίξεις αυτές και εισηγήθηκα, μεταξύ άλλων, τη σύσταση και μόνιμη λειτουργία σε όλους τους μεγάλους δήμους της Κύπρου παρατηρητηρίου μεταναστών, το οποίο θα συλλέγει πληροφορίες, θα καταγράφει προβλήματα και θα προτείνει λύσεις μέσα από το συντονισμό κυβερνητικών υπηρεσιών και μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πώς αντιμετωπίζει την προοπτική σύστασης ενός τέτοιου θεσμού (παρατηρητήριο μεταναστών ανά δήμο), ο οποίος θα ήταν πολλαπλά χρήσιμος για τη σωστή διαχείριση των πολύμορφων προβλημάτων που εγείρονται από τη νόμιμη και κυρίως παράνομη μετανάστευση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.579, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα σχέδια που υπάρχουν για κατασκευή λεωφορειολωρίδων, στα πλαίσια της ενθάρρυνσης των μαζικών μεταφορών.

Παρακαλώ να δοθούν στοιχεία για τις λεωφόρους όπου προβλέπεται η κατασκευή λεωφορειολωρίδων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.580, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Από συχνές επισκέψεις μου σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχω διαπιστώσει ότι σε αρκετές σχολικές μονάδες

μουσουλμάνες μαθήτριες προσέρχονται στα μαθήματα φέροντας τη μαντίλα που επιβάλλει η παράδοσή τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο:

1. έχει μελετηθεί η έκταση του φαινομένου,
2. έχουν αξιολογηθεί οι ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις στο σχολικό πληθυσμό,
3. έχουν αποτιμηθεί οι συνέπειες στην ευρύτερη σχολική μας κουλτούρα,
4. υπάρχουν σκέψεις για λήψη μέτρων, ώστε να υπάρξει ολοκληρωμένη διαχείριση του φαινομένου στα πλαίσια του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θρησκευτικών ελευθεριών και της αρχής της πολυπολιτισμικότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.581, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχουν αριθμητικά και στατιστικά στοιχεία αναφορικά με τον αριθμό των ξένων μαθητών που φοιτούν στα κυπριακά σχολεία.

Παρακαλώ να κατατεθούν τα διαθέσιμα στοιχεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.582, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πώς αντιμετωπίζει την προοπτική διάνοιξης του δρόμου που ενώνει την Αθηνού με τη Λευκωσία μέσω Πυροΐου, καθώς και τις κινήσεις και τα διαβήματα που γίνονται, προκειμένου να υλοποιηθεί το εύλογο αυτό αίτημα των κατοίκων της Αθηνού, αλλά και άλλων κοινοτήτων και δήμων των επαρχιών Λάρνακας και Λευκωσίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.583, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Κυκλοφορώντας στους δρόμους, έχω παρατηρήσει μοτοσικλέτες μεγάλης ιπποδύναμης οι οποίες κινούνται με επικίνδυνα υψηλές ταχύτητες, τις περισσότερες φορές δε φέρουν αριθμούς εγγραφής, οι οδηγοί τους δε φορούν το προβλεπόμενο από τη νομοθεσία κράνος και προβαίνουν σε ακροβατικούς ελιγμούς, που θέτουν σε άμεσο κίνδυνο τη ζωή τη δική τους και των υπολοίπων οδηγών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για πάταξη αυτού του φαινομένου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.584, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντώνη Αντωνίου

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους που καθυστερεί η κατασκευή του δρόμου από τον κύριο δρόμο Πενταλιάς-Στατού προς την κοινότητα Γαλαταριάς στην επαρχία Πάφου. Το έργο σχεδιάστηκε από το 1996 και απαλλοτριώθηκε η απαιτούμενη για το σκοπό αυτό γη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.585, ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009, του βουλευτή

εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το 2006 λήφθηκε απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο για προμήθεια ενός αεροσκάφους προς αντικατάσταση του υφιστάμενου "Islander" το οποίο υπηρετεί στην Αεροπορική Πτέρυγα της Αστυνομίας. Το αεροσκάφος αυτό θα καλύπτει τις αυξημένες και πιεστικές ανάγκες της Κύπρου στους τομείς της πρόληψης της λαθρομετανάστευσης και του λαθρεμπορίου, της επιτήρησης του θαλάσσιου χώρου και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της Κύπρου, καθώς και τη διακομιδή ασθενών στο εξωτερικό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. για το αν παραμένει σε ισχύ η απόφαση για αγορά του πιο πάνω αεροσκάφους,
2. για το πού βρίσκεται σήμερα η διαδικασία αγοράς του αεροσκάφους και γιατί παρατηρείται σοβαρή χρονική καθυστέρηση,
3. για το αν υπάρχει σκέψη, προς κάλυψη των αναγκών και μέχρι την οριστική αγορά, το κράτος να προχωρήσει στην προμήθεια αεροσκάφους με τη μέθοδο "leasing".»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.586, ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Είναι γνωστό ότι μετά το τραγικό αεροπορικό δυστύχημα της 10^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 η Εθνική Φρουρά έχει απολέσει το ένα από τα δύο εκπαιδευτικά αεροσκάφη τύπου PC 9, τα οποία χρησιμοποιούσε σε πολλαπλές αποστολές.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει πρόθεση προμήθειας άλλου ή άλλων αεροσκαφών προς κάλυψη των πιεστικών αναγκών της Εθνικής Φρουράς και, αν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται η σχετική διαδικασία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.587, ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το εγκαταλελειμμένο σήμερα ξενοδοχείο "Βερεγγάρια" στον Πρόδρομο αποτελούσε για πολλές δεκαετίες σημείο αναφοράς για την τουριστική υποδομή της Κύπρου και της ευρύτερης Μέσης Ανατολής. Η ανακαίνισή του είναι βέβαιο πως θα συνέβαλλε στον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος και ιδιαίτερος στην ανάπτυξη των ορεινών μας θερέτρων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. κατά πόσο το ιστορικό ξενοδοχείο "Βερεγγάρια" έχει κηρυχθεί διατηρητέο και, αν όχι, κατά πόσο υπάρχει πρόθεση να κηρυχθεί ως τέτοιο,
2. για τα μέτρα που λαμβάνονται και τα κίνητρα που παρέχονται, προκειμένου οι σημερινοί ιδιοκτήτες του να ενθαρρυνθούν και να προχωρήσουν τάχιστα στην ανακαίνισή του, πριν να είναι πολύ αργά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.588, ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των

Αντιπροσώπων σχετικά με τον αριθμό και την τοποθεσία των σημείων όπου διεξάγονται μετρήσεις από την ΑΗΚ για τη ρύπανση της ατμόσφαιρας στην κοινότητα Ορμίδειας.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.118, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.118 ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2007, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, κ. Αντρέα Φακοντή, αναφορικά με την ολοκλήρωση της βελτίωσης του δρόμου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς (τμήμα εντός της κοινότητας Δρύμου)

Σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου μου με ημερ. 01.11.2007 προς τον Έπαρχο Πάφου, η οποία κοινοποιήθηκε στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι η καθυστέρηση που παρατηρείται στην ολοκλήρωση της βελτίωσης του δρόμου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς οφείλεται στην ανάγκη απαλλοτρίωσης ιδιωτικής περιουσίας εντός της κοινότητας και λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών που απαιτούνται.

2. Έχουν δοθεί οδηγίες για επίστευση, κατά προτεραιότητα, των διαδικασιών και θα επανέλθω για να σας παράσχω συγκεκριμένα στοιχεία και περισσότερη πληροφόρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.289, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.289, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2008, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην αλληλογραφία που λήγει με την ταυτάριθμη επιστολή μου με ημερ. 10/11/2008, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι έχουμε ήδη λάβει τα έντυπα ΚΣ1 και ΚΣ3 από τον Έπαρχο Αμμοχώστου και έχουμε εξετάσει με την απαιτούμενη σοβαρότητα το αίτημα του εν λόγω Κοινοτικού Συμβουλίου για την παροχή έγκρισης αναφορικά με το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης Γραμματέα κλ. Α8-10 και της θέσης Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού κλ. Α2-5-7+2.

2. Συναφώς αναφέρεται ότι σύμφωνα με τα πιο πάνω έντυπα, διαφαίνεται ότι ο κάτοχος της θέσης Γραμματέα δεν κατέχει τα απαιτούμενα από το Σχέδιο Υπηρεσίας προσόντα, ήτοι «Πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν σ' ένα τουλάχιστον από τα ακόλουθα ή συνδυασμό των θεμάτων αυτών: Οικονομικά, Εμπορικά, Λογιστική, Δημόσια Διοίκηση, Διοίκηση Επιχειρήσεων». Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατό να παρασχεθεί έγκριση στο Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου για τη μισθολογική αναβάθμιση της κλίμακας του Δημοτικού Γραμματέα στην κλ. Α8-10 και του αντίστοιχου Σχεδίου Υπηρεσίας. Συναφώς αναφέρεται ότι ο σημερινός κάτοχος της θέσης αμείβεται στην κλ. Α5-7-9.

3. Επιπρόσθετα σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με το άρθρο 49(1) των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999-2008, έχω εγκρίνει το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού κλ. Α2-5-7+2 στο Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου και προς τούτο έχει ενημερωθεί ήδη ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου

Αυγόρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.385, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, των βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.385 και ημερ. 23.4.2008, των Βουλευτών της Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ.κ. Γιαννάκη Ομήρου και Ρούλας Μαυρονικόλα, σχετικά με διάφορα αιτήματα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κακοπετριάς

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.02.385 ημερομηνίας 6 Μαΐου 2008 προς το Υπουργείο Εσωτερικών σχετικά με το πιο πάνω θέμα και η οποία έχει κοινοποιηθεί στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στις 29 Οκτωβρίου 2008 και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα θέματα τα οποία εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων:

- 1) **Επιδιόρθωση πεζοδρομίων στη Λεωφόρο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄**
Από το διαθέσιμο για το 2009 κονδύλι για τη Βελτίωση Δρόμων που διέρχονται μέσω Παρακαμπτόμενων Χωριών εκτελούνται ήδη εργασίες στην Κοινότητα Κακοπετριάς (πεζοδρόμια/οχετοί) από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Οι εν λόγω εργασίες θα συνεχιστούν και στα επόμενα έτη μέχρι τη συμπλήρωση των απαιτούμενων εργασιών και ανάλογα με τις πιστώσεις που θα εγκρίνονται κάθε χρόνο στον Κρατικό Προϋπολογισμό.
- 2) **Διαπλάτυνση δρόμου και κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στη Λεωφόρο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄**
Οι εργασίες διαπλάτυνσης του πιο πάνω δρόμου άρχισαν να εκτελούνται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων και αναμένεται να συμπληρωθούν εντός του 2009.
- 3) **Επένδυση όλων των τοίχων στο Μνημείο Ηρώων με πέτρα της περιοχής**
Οι εργασίες για επένδυση των τοίχων στο Μνημείο Ηρώων με πέτρα της περιοχής, άρχισε τον Μάιο 2009 και υπολογίζεται να συμπληρωθεί μέχρι το καλοκαίρι.
- 4) **Κατασκευή πεζοδρομίων στην οδό Αφεντικών**
Η κατασκευή πεζοδρομίων στην οδό Αφεντικών που αποτελεί προέκταση της οδού Μάμαντος, θα προωθηθεί αφού συμπληρωθούν οι εργασίες κατασκευής οχετού ομβρίων υδάτων στην οδό Μάμαντος.
- 5) **Επένδυση όλων των τοίχων στην οδό Αφεντικών με πέτρα της περιοχής**
Δεν υπάρχουν εγκριμένες πιστώσεις καθ' ότι δεν θεωρείται έργο προτεραιότητας.
- 6) **Επαναλειτουργία οχετού ομβρίων υδάτων στην οδό Αντρέα Μάμαντος**
Για την επαναλειτουργία του πιο πάνω οχετού και την επίλυση του προβλήματος των νερών που μεταφέρει, απαιτείται η κατασκευή οχετού Φ1.00 σε πρόσθετο μήκος 330 μ. περίπου, για διοχέτευση των νερών στον ποταμό. Το έργο αυτό θα προταθεί από το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για τον Προϋπολογισμό του 2010 και 2011.
- 7) **Επιδιόρθωση-ανακατασκευή οχετού στην Λεωφόρο Μακαρίου Γ΄ (από το κέντρο Οικοκόρος μέχρι το τέρμα του οικοπέδου Κ. Χριστοδούλου)**

Ο οχετός έχει επανακατασκευαστεί και λειτουργεί.

8) Βελτιωτικά έργα στην συμβολή του δρόμου Κακοπετριάς-Πάινγουντ με την οδό Αφεντικών

Η δυνατότητα βελτίωσης της συμβολής του δρόμου Κακοπετριάς-Πάινγουντ με την οδό Αφεντικών (ΑΛΤ δρόμου στην οικία Τσίγγη) ζητήθηκε να εξεταστεί από τους Κλάδους Κυκλοφοριακών Μελετών και Μελετών Υπεραστικών Δρόμων του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

9) Βελτίωση των σημάτων στις λωρίδες του δρόμου που οδηγούν στο κοινοτικό στάδιο και στην οδό “Εσσω Γειτονιάς”

Οι εργασίες για το πιο πάνω έργο έχουν αρχίσει και αναμένονται να ολοκληρωθούν εντός της πρώτης εβδομάδας του Ιουνίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.067, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.067 ημερ. 17/9/2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.067 ημερ. 17/9/2008 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- A) Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους που προκύπτουν από την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία για τα τρόφιμα, καταρτίζουν και εφαρμόζουν πολυετή και ετήσια εθνικά προγράμματα δειγματοληψίας τροφίμων.
- B) Βάσει αυτών των προγραμμάτων, η Υγειονομική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους διενήργησε αναλύσεις σε δείγματα λαχανικών και δη φυλλωδών (που έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα επιβάρυνσης), φρούτων και άλλων τροφίμων από υπαίθριους χώρους, για μόλυβδο, κάδμιο ή και πολυαρωματικούς υδρογονάνθρακες και τα επίπεδα των ουσιών αυτών ήταν υψηλότερα από τα συνήθη αλλά δεν ήταν εκτός ορίων σύμφωνα με το νομοθετικό όριο. Για τις ουσίες που δεν προβλέπεται όριο (π.χ. κάποιους πολυαρωματικούς υδρογονάνθρακες) τα προσδιορισθέντα επίπεδα δεν ήταν ιδιαίτερος ανησυχητικά τουλάχιστον για τα δείγματα που αναλύθηκαν. Η Υγειονομική Υπηρεσία κατά το έτος 2007 έχει προβεί σε 19 δειγματοληψίες διαφόρων ειδών φρούτων και λαχανικών και δέκα κατά το 2008 για έλεγχο βαρέων μετάλλων.
- Γ) Για το 2009 έχει προγραμματιστεί η δειγματοληψία 17 δειγμάτων φρούτων και λαχανικών για βάρεια μέταλλα.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε άλλες διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.148, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.148, ημερ. 24 Οκτωβρίου 2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιώργου Περδίκη, σχετικά με το θέμα της λειτουργίας του πεδίου βολής Ξυντού

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με αρ. φακ.: Ερ. 23.06.009.03.148, ημερομηνίας 3/11/2008, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Υγείας προχώρησε σε διερεύνηση των ανησυχιών που εξέφρασαν οι κάτοικοι αναφορικά με αυξημένα περιστατικά καρκίνου. Η διερεύνηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποστηρίζουν τις ανησυχίες της κοινότητας για υψηλά ποσοστά καρκίνου. Ωστόσο η κατάσταση βρίσκεται υπό συνεχή παρακολούθηση και σε περίπτωση που θα χρειαστεί θα γίνει πιο λεπτομερής έρευνα σύμφωνα με το πρωτόκολλο Παστίδη.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω δεν φαίνεται να δικαιολογείται η διεξαγωγή πιο λεπτομερούς μελέτης για τα περιστατικά καρκίνου. Ωστόσο το θέμα της μόλυνσης του περιβάλλοντος και η απώλεια εισοδήματος για γεωργούς και κτηνοτρόφους θα μπορούσε να εξεταστεί από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το οποίο θα αποφασίσει κατά πόσο χρειάζεται η διεξαγωγή περιβαλλοντικής μελέτης και κατά πόσο θα καλύψει τα έξοδα τέτοιας μελέτης.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.202, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση του βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη προς τον Υπουργό Οικονομικών

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της επιστολής σας ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2008, αναφορικά με την ερώτηση που υπέβαλε (Ερ. 23.06.009.03.202) προς τον Υπουργό Οικονομικών, ο Βουλευτής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης.

Σήμερα στην Κύπρο λειτουργούν 2 Ταμεία Προστασίας Καταθέσεων (ΤΠΚ), το ΤΠΚ για τις τράπεζες που ιδρύθηκε με βάση τους περί Τραπεζικών Εργασιών Κανονισμούς και το ΤΠΚ για τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβανομένου και της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας. Σκοπός των Σχεδίων είναι η προστασία των καταθετών και η καταβολή αποζημιώσεων σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει τις καταθέσεις προς τους πελάτες της.

Για επίτευξη των σκοπών τους, τα Ταμεία διαθέτουν βασικό κεφάλαιο το οποίο δύναται να αυξηθεί σε ύψος που αποφασίζεται από την Διαχειριστική Επιτροπή. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται από (α) εισφορές που επιβάλλει η Διαχειριστική Επιτροπή, σύμφωνα με τους Κανονισμούς του Ταμείου, (β) έσοδα από επενδύσεις των περιουσιακών του στοιχείων, (γ) ρευματοποίηση απαιτήσεων του, (δ) δάνεια που συνάπτει η Επιτροπή και (ε) δωρεές ή οποιαδήποτε άλλα έσοδα.

Όλες οι Τράπεζες και τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Σχέδιο έχουν την υποχρέωση να καταβάλλουν στο Ταμείο τις ακόλουθες εισφορές: (α) Αρχική εισφορά, (β) Συμπληρωματικές εισφορές, (γ) Έκτακτες εισφορές. Η καταβολή συμπληρωματικών εισφορών καταβάλλεται στις περιπτώσεις όπου τα διαθέσιμα κεφάλαια του Ταμείου μειωθούν κάτω από το ισχύον βασικό κεφάλαιο. Η καταβολή των έκτακτων εισφορών καταβάλλεται στις περιπτώσεις όπου κατά την κρίση της Επιτροπής υπάρχει πιθανότητα οι πληρωμές να εξαντλήσουν τα διαθέσιμα κεφάλαια του Ταμείου. Σε περίπτωση που τα Ταμεία μετά από την καταβολή όλων των αναφερόμενων εισφορών και την ανάληψη δανείων δεν μπορούν

να αποπληρώσουν τις καταθέσεις προς τους πελάτες των μελών τους τότε η υποχρέωση για αποπληρωμή των εγγυημένων καταθέσεων μέχρι €100 χιλιάδες μετακυλιέται στο Κράτος.

Με σκοπό τα ΤΠΚ να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε μια ενδεχόμενη κρίση καθώς και στα πλαίσια της μερικής εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με την Οδηγία 2009/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2009 περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων όσον αφορά το επίπεδο κάλυψης και την προθεσμία εκταμίευσης, έχουν ετοιμασθεί τροποποιημένοι Κανονισμοί. Οι κυριότερες πρόνοιες των τροποποιημένων κανονισμών έχουν ως ακολούθως:

- Αύξηση του ποσού της κάλυψης από €20.000 σε €100.000. Το ποσό κάλυψης ισχύει κατά καταθέτη κατά τράπεζα και συνεργατικό πιστωτικό ίδρυμα. Περαιτέρω, σε περίπτωση κοινού λογαριασμού το ποσό κάλυψης ισχύει κατά άτομο.
- Αύξηση του ποσοστού κάλυψης των εγγυημένων καταθέσεων στο 100% από 90% που είναι μέχρι σήμερα.
- Κάλυψη των καταθέσεων σε όλα τα νομίσματα σε σύγκριση με τις καταθέσεις σε ευρώ και σε όλα τα νομίσματα των κρατών μελών της ΕΕ που ισχύει μέχρι σήμερα.
- Αύξηση της μέγιστης συνεισφοράς των τραπεζών και των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων στα ΤΠΚ από 0,3% της βάσης των καταθέσεων τους σε 1%.
- Αύξηση του βασικού κεφαλαίου του ΤΠΚ των Τραπεζών στο ποσό των εκατό εκατομμυρίων ευρώ (€100.000.000) σε σύγκριση με το υφιστάμενο ύψους τριών εκατομμυρίων τετρακοσίων δεκαεφτά χιλιάδων διακοσίων τριών ευρώ (€3.417.203). Παράλληλα, η αύξηση του βασικού κεφαλαίου του ΤΠΚ των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων στο ποσό των είκοσι εκατομμυρίων ευρώ (20.000.000) σε σύγκριση με το υφιστάμενο ύψους ενός εκατομμυρίου επτακοσίων οκτώ χιλιάδων εξακόσιων ενός ευρώ (€1.708.601). Η αύξηση θα γίνει σταδιακά και σε πέντε ισόποσες δόσεις, με την 1η δόση να καταβάλλεται πριν το τέλος του 2008.
- Μείωση της περιόδου καταβολής της αποζημίωσης από τρεις μήνες σε 20 εργάσιμες ημέρες.

Η τελική ημερομηνία για την έναρξη της ισχύς των νέων κανονισμών έχει τεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η 30ή Ιουνίου 2009. Οι Κανονισμοί για τα δύο Σχέδια έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Οι Κανονισμοί για το ΤΠΚ των Τραπεζών έχουν κατατεθεί στην Βουλή των Αντιπροσώπων στις 15 Μαΐου ενώ αναμένεται εντός των ημερών η κατάθεση των Κανονισμών για το ΤΠΚ των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.288, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.288 ημερ. 7/1/2009 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη, σχετικά με την άσκηση "Ξαφνική καταιγίδα 2008", που αφορούσε την αντιμετώπιση του σεναρίου συντριβής αεροσκάφους και διάσωσης των επιβατών

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας αναφέρω ότι το θέμα διερευνήθηκε από τις Ιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, ως καθ' ύλην αρμόδιο Τμήμα και σας παραθέτω τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Σε ένα σοβαρό επεισόδιο με πολλούς τραυματίες η αντιμετώπιση στη σκηνή στηρίζεται στη θεωρία του "triage". Οι τραυματίες αξιολογούνται στη σκηνή του ατυχήματος, αφού κατηγοριοποιηθούν με βάση τη σοβαρότητα της κατάστασής τους, λαμβάνουν την αρχική αντιμετώπιση στη σκηνή και μεταφέρονται στα νοσοκομεία κατά σειρά προτεραιότητας. Η θεωρία πίσω από αυτό είναι ότι δεν πρέπει να μεταφέρεται η σκηνή του επεισοδίου (ταυτόχρονα όλοι οι τραυματίες) στο νοσοκομείο, για αποφυγή δημιουργίας αναστάτωσης και σύγχυσης στο νοσοκομείο. Η μεταφορά γίνεται σταδιακά και κάθε ασθενοφόρο μπορεί να εκτελέσει πέραν του ενός δρομολογίου, ανάλογα με το συσχετισμό αριθμός ασθενοφόρων και αριθμός τραυματιών.
2. Οι τραυματίες αξιολογούνται, παρατηρούνται και αντιμετωπίζονται στη σκηνή από ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Αυτό το σύστημα εφαρμόζεται με βάση σχεδιασμούς που γίνονται από τις υπηρεσίες επείγουσας διάσωσης σε περιπτώσεις μαζικών τραυματισμών σε όλες τις χώρες.
3. Αν υπάρξει αυξημένη ανάγκη, ανάλογα με τον αριθμό των τραυματιών, την περιοχή του ατυχήματος και το χρονικό διάστημα που διαρκεί το επεισόδιο, δύναται να ενισχυθούν οι προσπάθειες αντιμετώπισης της κατάστασης με κινητοποίηση άλλων ασθενοφόρων με ομάδες ανταπόκρισης και από άλλα νοσοκομεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.298, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.298, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με Αρ. Φακ.: Ερ. 23.06.009.03.298 και ημερομηνία 15/1/2009 σχετικά με το ερώτημα του Βουλευτή κ. Τάσου Μητσόπουλου για το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα εξής:

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο, έπειτα από πρόταση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στα πλαίσια της προώθησης της μεταρρύθμισης του δημόσιου σχολείου και του εκσυγχρονισμού της διδακτικής πράξης μέσα στο δημόσιο σχολείο, αποφάσισε την παραχώρηση επιχορήγησης ύψους €400 σε όλους τους μαθητές της Β΄ τάξης των Δημοσίων Γυμνασίων για την αγορά φορητού ηλεκτρονικού υπολογιστή (Η/Υ) και σε όλους τους μαθητές του Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου.
2. Η απόφαση αυτή αποτελεί τη συνέχεια των δράσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που αποσκοπούν στην ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στη διαδικασία της διδασκαλίας και μάθησης στα δημόσια σχολεία. Τέτοιες δράσεις είναι:
  - (α) η ολοκλήρωση, κατά τη φετινή σχολική χρονιά, της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε θέματα βασικών δεξιοτήτων ΤΠΕ,
  - (β) η ολοκλήρωση, επίσης κατά τη φετινή σχολική χρονιά, της σύνδεσης

όλων των αιθουσών των δημοτικών σχολείων και όλων των εργαστηρίων Η/Υ των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης με το διαδίκτυο και

- (γ) η παραγωγή ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού το οποίο χρησιμοποιείται πιλοτικά σε δημόσια σχολεία.
3. Η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί ένα ακόμα βήμα στις προσπάθειες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για ενίσχυση της υποδομής των δημόσιων σχολείων.
  4. Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το οποίο φέρει την ευθύνη για χρηματοδότηση μόνο των δημόσιων σχολείων και όχι των ιδιωτικών, προχώρησε στη λήψη της συγκεκριμένης απόφασης αφού ο Η/Υ, στα πλαίσια της διδασκαλίας που συντελείται εντός των δημόσιων σχολείων, χρησιμοποιείται πλέον ως εργαλείο μάθησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.346, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.346 και ημερ. 27.1.2009

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.346 και ημερ. 30.1.2009, σε σχέση με την πιο πάνω Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το περιστατικό διαρροής κηροζίνης σημειώθηκε στις 24.4.2007, κατά τη διάρκεια τεχνικού ελέγχου αεροσκάφους, που βρισκόταν στο χώρο συντήρησης αεροσκαφών του αεροδρομίου Λάρνακας και ήταν εκτός υπηρεσιακής λειτουργίας. Όταν έγινε αντιληπτή η διαρροή, ειδοποιήθηκαν οι αρμόδιοι φορείς του αεροδρομίου, οι οποίοι ενήργησαν άμεσα.

Οι διαδικασίες για τον χειρισμό των θεμάτων αυτών προβλέπονται από τα εγχειρίδια συντήρησης και λειτουργίας αεροσκαφών, τις οποίες οι αεροπορικές εταιρείες και οι εταιρείες εφοδιασμού καυσίμων υποχρεούνται να ακολουθούν πιστά.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.368, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.368, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με Αρ. Φακ.: Ερ. 23.06.009.03.368 και ημερομηνία 23/2/2009 σχετικά με το ερώτημα του Βουλευτή κ. Νίκου Τορναρίτη για το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα εξής:

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο, έπειτα από πρόταση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στα πλαίσια της προώθησης της μεταρρύθμισης του δημόσιου σχολείου και του εκσυγχρονισμού της διδακτικής πράξης μέσα στο δημόσιο σχολείο, αποφάσισε την παραχώρηση επιχορήγησης ύψους €400 σε όλους τους μαθητές της Β΄ τάξης των Δημοσίων Γυμνασίων για την αγορά φορητού ηλεκτρονικού υπολογιστή (Η/Υ).

2. Η απόφαση αυτή αποτελεί τη συνέχεια των δράσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που αποσκοπούν στην ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στη διαδικασία της διδασκαλίας και μάθησης στα δημόσια σχολεία. Τέτοιες δράσεις είναι:
  - (α) η ολοκλήρωση, κατά τη φετινή σχολική χρονιά, της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε θέματα βασικών δεξιοτήτων,
  - (β) η ολοκλήρωση, επίσης κατά τη φετινή σχολική χρονιά, της σύνδεσης όλων των αιθουσών των δημοτικών σχολείων και όλων των εργαστηρίων Η/Υ των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης με το διαδίκτυο και
  - (γ) η παραγωγή ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού το οποίο ήδη χρησιμοποιείται πιλοτικά σε δημόσια σχολεία.
3. Η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί ένα ακόμα βήμα στις προσπάθειες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για ενίσχυση της υποδομής των δημόσιων σχολείων.
4. Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το οποίο φέρει την ευθύνη για χρηματοδότηση των δημόσιων σχολείων, προχώρησε στη λήψη της συγκεκριμένης απόφασης, αφού ο Η/Υ στα πλαίσια της διδασκαλίας που συντελείται εντός των δημόσιων σχολείων, χρησιμοποιείται πλέον ως εργαλείο μάθησης.
5. Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει ήδη προχωρήσει στην επιχορήγηση με το ίδιο ποσό όλων των μαθητών του Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.394, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.394 ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κύριου Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην ερώτησή σας με αριθμό 23.06.009.03.394 και ημερομηνία 26 Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με το θέατρο “Αντίδοτο” και τη δημιουργία Ιδρύματος για Παιδιά και Νέους στην Επαρχία Λάρνακας, και σας ενημερώνω για τα εξής:

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προχωρήσει σε περαιτέρω διαβουλεύσεις στις οποίες έλαβαν μέρος εκπρόσωποι του Δήμου Λάρνακας και του Θεάτρου “Σκάλα”, της Αναπτυξιακής Εταιρίας Λάρνακας, του Θεάτρου “Αντίδοτον”, των Πολιτιστικών Σωματείων της Λάρνακας, των Ομοσπονδιών Γονέων Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης Λάρνακας και της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών Επαρχίας Λάρνακας και οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί. Έχει επίσης επανυποβληθεί Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τη δημιουργία Ιδρύματος για Παιδιά και Νέους στην Επαρχία Λάρνακας, η οποία εγκρίθηκε στις 29 Μαΐου 2009.
2. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.423, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη

Ομήρου

«ΘΕΜΑ: Δημοτικό Σχολείο Καμάρων Λάρνακας
Ερ. 23.06.009.03.423 ημερομηνίας 6/3/2009
Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 17.3.2009 και σας πληροφορώ ότι η αναβάθμιση και επέκταση των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων του Δημοτικού Σχολείου Καμάρων έχουν ήδη γίνει το 2004-2005. Στο παρόν στάδιο ανεγείρεται αίθουσα πολλαπλής χρήσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.441, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«ΘΕΜΑ: Δημοτικό Σχολείο Τρεμιθούσας
Ερ. 23.06.009.03.441 ημερομηνίας 19/3/2009 του Βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 6.4.2009 και σας πληροφορώ ότι το συγκεκριμένο σχολείο έχει επεκταθεί το 2004.

Το περασμένο καλοκαίρι με χορηγία ποσού €5.175,00 έγινε γενικό βάψιμο του σχολείου. Έκτοτε δεν υποβλήθηκε κανένα αίτημα από τη Σχολική Εφορεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.454, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Απάντηση στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.454, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Σε απάντηση στην ερώτησή σας με θέμα την ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την κατάσταση της φυματίωσης στην Κύπρο, η οποία έφτασε με τηλεμοιότυπο στην Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας στις 9/6/2009, έχουμε να αναφέρουμε τα ακόλουθα:

1. Ο ακριβής αριθμός των περιστατικών φυματίωσης που δηλώθηκαν το 2008 στη Μονάδα μας τόσο από ιδιώτες όσο και από κυβερνητικούς ιατρούς είναι 52 περιστατικά.
2. Από το σύνολο των 52 περιστατικών, οι 9 είναι Κύπριοι και οι άλλοι 43 είναι αλλοδαποί. Από τους αλλοδαπούς οι 19 είναι Ασιάτες και οι 21 είναι Ευρωπαίοι και συγκεκριμένα από τη Ρουμανία (9), Γεωργία (4), Ουκρανία (2), Μολδαβία (2), Ελλάδα (1) και Βουλγαρία (1).
3. Η Φυματίωση συνεχίζει να αποτελεί σοβαρό πρόβλημα Δημόσιας Υγείας σε Παγκόσμιο επίπεδο λόγω της επανεμφάνισής της σε αρκετές χώρες και της ανάπτυξης ανθεκτικότητας (έλλειψης ανταπόκρισης) στη θεραπεία με τα συνήθη αντιφυματικά φάρμακα. Γι' αυτό το λόγο ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου Ασθενειών έχει ετοιμάσει κατευθυντήριες οδηγίες για την πρόληψη, αντιμετώπιση και έλεγχο Φυματίωσης. Η Κύπρος, παρά την χαμηλή συχνότητα της Φυματίωσης στη χώρα μας, έχει αναπτύξει πρόγραμμα που βασίζεται στις πιο πάνω κατευθυντήριες οδηγίες. Η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νόσων των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας είναι Υπεύθυνη για την ανάπτυξη, οργάνωση και παρακολούθηση του

προγράμματος αυτού. Για τον αποτελεσματικό συντονισμό και συνεργασία όλων των φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση της Φυματίωσης έχει συσταθεί η Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Φυματίωση.

Συνοπτικά οι στόχοι του Προγράμματος Δράσης για Πρόληψη, Αντιμετώπιση και Έλεγχο της Φυματίωσης είναι οι ακόλουθοι:

A. Αποτελεσματική Επιτήρηση της ασθένειας

Η δήλωση νέου περιστατικού φυματίωσης, βάσει νομοθεσίας είναι υποχρεωτική. Αυτή αποστέλλεται στη Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νόσων, καταχωρείται και αμέσως κινητοποιείται μηχανισμός διερεύνησης του στενού περιβάλλοντος του ασθενούς για εντοπισμό και παραπομπή άλλων τυχόν μολυνθέντων ατόμων για έγκαιρη θεραπευτική αγωγή, αναζήτηση της πηγής μόλυνσης του ασθενούς και παρακολούθηση του ίδιου του ασθενούς καθόλην την πορεία της νόσου του μέχρι την ολοκλήρωση της θεραπείας του.

B. Χορήγηση δωρεάν θεραπείας και παρακολούθησης όλων των ασθενών που περιλαμβάνει και εσωτερική νοσηλεία εκεί όπου χρειάζεται

Στο Νοσοκομείο Κυπερούντας νοσηλεύονται οι ασθενείς στο αρχικό στάδιο Πνευμονικής (μεταδοτικής) Φυματίωσης, για όσο καιρό χρειαστεί μέχρι να αρνητικοποιηθεί η καλλιέργεια πτυέλων οπότε και δεν μεταδίδει πλέον την νόσο, συνεχίζοντας τη θεραπεία στην κοινότητα.

Γ. Εξασφάλιση έγκαιρης διάγνωσης και ποιοτικής περίθαλψης των ασθενών

Έχει αναπτυχθεί και εφαρμόζεται πρόγραμμα ελέγχου των αλλοδαπών που πρόκειται να εργοδοτηθούν στη χώρα μας με απλή ακτινογραφία θώρακα με σκοπό τον αποκλεισμό ενεργού πνευμονικής φυματίωσης, μέτρο όμως που λόγω Ευρωπαϊκής νομοθεσίας δεν μπορεί να εφαρμοστεί για άτομα από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με υψηλή επίπτωση φυματίωσης, όπως είναι οι χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και οι χώρες του πρώην Ανατολικού block. Στους αλλοδαπούς που διαπιστώνεται πνευμονική φυματίωση γίνεται άμεση διευθέτηση για νοσηλεία τους στο νοσοκομείο Κυπερούντας όπου τους παρέχεται η κατάλληλη θεραπευτική αγωγή μέχρι να καταστούν μη μεταδοτικοί οπότε και επιστρέφουν στη χώρα τους.

Δ. Εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων για ευάλωτους πληθυσμούς και άτομα υψηλού κινδύνου για μόλυνση με φυματίωση

1. Με αφορμή το πρόσφατο περιστατικό ενεργού πνευμονικής φυματίωσης σε γυμνάσιο της Λευκωσίας το οποίο ανήκει στα σχολεία Ζώνης Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας γιατί σ' αυτό φοιτούν κυρίως παιδιά χαμηλής κοινωνικοοικονομικής κατάστασης καθώς και παιδιά μεταναστών από χώρες με αυξημένη επίπτωση φυματίωσης, ελέγχθηκαν για πιθανή μόλυνση όλα τα παιδιά νηπιαγωγείου, δημοτικού και γυμνασίου που στεγάζονται στον ίδιο χώρο. Όσα παιδιά βρέθηκαν θετικά, προχώρησαν μαζί σε περαιτέρω διερεύνηση από παιδιάτρους λοιμοξιολόγους στο Μακάριο Νοσοκομείο και όσους κρίθηκε αναγκαίο δόθηκε η ενδεδειγμένη θεραπευτική ή προφυλακτική

αγωγή. Στην όλη διερεύνηση περιλαμβάνεται και ο έλεγχος των οικογενειών των παιδιών αυτών για αναζήτηση της πηγής μόλυνσής τους.

Με αφορμή επίσης το περιστατικό αυτό έγινε ενημέρωση για τη Φυματίωση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και προγραμματίζεται ο έλεγχος παιδιών που φοιτούν σε σχολεία Ζώνης Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας.

2. Γίνεται συστηματικός έλεγχος όλων των κρατουμένων στις Φυλακές για Φυματίωση επειδή ανήκουν στους πληθυσμούς υψηλού κινδύνου για φυματίωση.
3. Ανάλογος έλεγχος γίνεται προ της εισαγωγής σε ιδρύματα παροχής φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα για προστασία των ενοίκων που αποτελούν ευάλωτο πληθυσμό, από τυχόν περιστατικό μεταδοτικής πνευμονικής νόσου.
4. Ενημέρωση του κοινού αλλά και του περιβάλλοντος των ασθενών για το θέμα της Φυματίωσης γίνεται μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης με αφορμή εντόπισης, κατά διαστήματα, νέων περιστατικών αλλά και κατά την Παγκόσμια Ημέρα Ενημέρωσης και Αγώνα ενάντια στη Φυματίωση.

Οι Υπηρεσίες μας επίσης έχουν ετοιμάσει και εκτυπώσει ενημερωτικό έντυπο που απευθύνεται στο κοινό, σε τέσσερις γλώσσες (Ελληνική, Τουρκική, Αγγλική και Ρωσική). Το εν λόγω έντυπο διατίθεται στα Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας και στα σχολεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.458, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.458, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 30 Μαρτίου 2009, με την οποία διαβιβάζεται η πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με στόχο την απαγόρευση της χρησιμοποίησης ζώων στα τσίρκα που δίνουν παραστάσεις στην Κύπρο και σε οποιεσδήποτε άλλου είδους παραστάσεις, που έχουν στόχο τη ψυχαγωγία του κοινού, το Υπουργείο έχει πάρει την απόφαση όπως προχωρήσει στη λήψη νομοθετικών ρυθμίσεων, με καταρχήν προώθηση Πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο για καθορισμό Πολιτικής για το θέμα αυτό. Ήδη, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, συνεργάζονται με στόχο την ολοκλήρωση του πλαισίου που θα διέπει τη ρύθμιση αυτή, κάτι που ευελπιστούμε να γίνει στο άμεσο μέλλον.

Σημειώνεται ωστόσο ότι, μέχρι σήμερα δεν έχουν θεσπιστεί οποιοδήποτε ειδικοί Κανονισμοί από την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την προστασία των ζώων στα τσίρκα. Αυτό που υπάρχει σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφαρμόζεται και από την Κύπρο, είναι ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1739/2005, ο οποίος καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη μετακίνηση των ζώων τσίρκου μεταξύ

των Κρατών Μελών και ο οποίος υποχρεώνει την εγγραφή του τσίρκου στη χώρα όπου είναι μόνιμα εγκατεστημένο και την κράτηση αρχείου με τα ζώα που κατέχει, τα πιστοποιητικά CITES, αν απαιτούνται, καθώς και στοιχεία σχετικά με τους σταθμούς περιοδείας του.

Για τον πιο πάνω λόγο, θα ζητηθεί άμεσα η Γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, κατά πόσο θα πρέπει να προχωρήσουμε σε έκδοση Κανονισμού με βάση τον περί Προστασίας και Διασφάλισης της Υγείας και Ευημερίας των Ζώων και για Συναφή Θέματα [Αρ. 46(Ι)/1994] Νόμο και ανάλογη τροποποίηση του ή αν κρίνεται ικανοποιητική η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.481, ημερομηνίας 7 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.481 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κ. Χατζηγιάννη, για την Αξιοποίηση από τους Οργανωτές Ταξιδίων των Μέτρων της Κυβέρνησης για στήριξη της Τουριστικής Βιομηχανίας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.481 και ημερομηνία 23.4.2009, σχετικά με την ερώτηση του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κ. Χατζηγιάννη, που αφορά την αξιοποίηση των μέτρων που έλαβε και εξήγγειλε η Κυβέρνηση για την στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας από τους Οργανωτές Ταξιδίων, και σας πληροφορώ ότι η Κυβέρνηση παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή την υλοποίηση και την απόδοση των μέτρων που λήφθηκαν για το 2009 και αναλύει όλα τα σχετικά δεδομένα.

Η Κυβέρνηση σαφώς στηρίζει την άμεση και ταχεία εφαρμογή των μέτρων για την ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής τουριστικής βιομηχανίας. Είναι γεγονός ότι η έγκαιρη λήψη αποφάσεων βοηθά στην έγκαιρη εξαγγελία και δημοσιοποίηση των μέτρων, στην ολοκληρωμένη ενημέρωση όλων των φορέων και συμβάλλει αποτελεσματικά στον έγκαιρο προγραμματισμό των εταιρών μας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Δεν έχει ακόμη ληφθεί απόφαση για επέκταση των μέτρων στήριξης για το 2010, αλλά, αναλόγως των δεδομένων, και σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του τομέα, θα ληφθούν οι ανάλογες, γρήγορες και μελετημένες αποφάσεις με γνώμονα πάντα το καλό της τουριστικής βιομηχανίας και της οικονομίας της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.482, ημερομηνίας 13 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αριθμό 23.06.009.03.482 ημερομηνίας 13 Απριλίου 2009 του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Σας πληροφορώ τα ακόλουθα σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση:

Μετά από πυρκαγιά που ξεερράγη στο λιμανάκι της Αγίας Νάπας, στις 5 Απριλίου 2009 καταστράφηκαν ολοσχερώς τα ακτοπλοϊκά επιβατηγά σκάφη Party Cruise, Contessa Napa, Napa King και Captain Gregory. Τα δύο πρώτα σκάφη ήταν

ασφαλισμένα ενώ τα δύο τελευταία σκάφη που ανήκουν στον ίδιο πλοιοκτήτη δεν είχαν ασφάλεια.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας οι πλοιοκτήτες των συγκεκριμένων σκαφών δεν ήταν υποχρεωμένοι να τα είχαν ασφαλισμένα. Επειδή η καταστροφή των σκαφών προήλθε από ατύχημα και όχι από πράξη που θα μπορούσε να θεωρηθεί θεομηνία (Act of God) πιστεύουμε ότι το Κράτος δεν νομιμοποιείται να παράσχει οικονομική βοήθεια ή κατά χάριν αποζημίωση σε οποιοδήποτε επιχειρηματία έχει υποστεί ζημιά στην στεριά ή στην θάλασσα ενώ δεν είναι ασφαλισμένος.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.484, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.484, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 28 Απριλίου 2009, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η γη στην οποία βρισκόταν ο μεγαλύτερος Τρέμιθος στην περιοχή Έξω Βρύση στην Πάφο είναι ιδιωτική ιδιοκτησία, μέσα σε ζώνη ανάπτυξης με συντελεστή δόμησης 90%, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Τοπικό Σχέδιο Πάφου. Με την ένταξη της γης αυτής σε ζώνη ανάπτυξης, με συντελεστή 90%, ήταν αδύνατο να διατηρηθούν τα δέντρα. Αυτή η απόφαση λήφθηκε παρά την εισήγηση του Τμήματος Δασών, κατά τη συζήτηση του Τοπικού Σχεδίου, ότι ολόκληρη η πλαγιά που περιλαμβάνει και την υπό αναφορά έκταση, θα έπρεπε να χαρακτηριστεί ως περιοχή προστασίας όπου δεν θα επιτρεπόταν ανάπτυξη, ώστε να διατηρηθούν αυτά τα πολύτιμα στοιχεία του περιβάλλοντος.

Πρόσφατα, το Τμήμα Δασών, σε συνεργασία με τον Δήμο Πάφου, διεξήγαγε έρευνα για να διαπιστωθούν οι κίνδυνοι που διατρέχουν οι υπόλοιποι αιωνόβιοι Τρέμιθοι που έχουν απομείνει.

Τα συμπεράσματα της έρευνας είναι ότι οι περισσότεροι Τρέμιθοι που έχουν απομείνει σε μια έκταση που εκτείνεται από την τοποθεσία Έξω Βρύση μέχρι την οικία του Έπαρχου στην Πάφο, βρίσκονται είτε μέσα σε κρατική γη είτε σε ιδιωτική που ανήκει σε μία εταιρεία ανάπτυξης, αλλά οι χώροι στους οποίους φύονται τα δέντρα, έχουν καθοριστεί ως χώροι πρασίνου.

Με βάση τα πιο πάνω, θεωρούμε ότι οι Τρέμιθοι που απέμειναν δεν διατρέχουν κίνδυνο από την οικιστική ανάπτυξη, αλλά το θέμα θα παρακολουθείται από το Τμήμα Δασών, σε συνεργασία με το Δήμο Πάφου.

Το Τμήμα Δασών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα, έκρινε ότι υπό τις περιστάσεις η προσφυγή στο δικαστήριο δεν ήταν επιθυμητή γιατί παρά το γεγονός ότι το Τμήμα Δασών διαφωνούσε με το Τοπικό Σχέδιο όπως αυτό διαμορφώθηκε, η διαδικασία που ακολουθήθηκε ήταν στα πλαίσια της Νομοθεσίας.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.492, ημερομηνίας 27

**Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου
Τορναρίτη**

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.492, ημερομηνίας 27 Απριλίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.009.03.492 και ημερομηνίας
30/4/2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Λύκειο Μιχαήλ
Κουτσόφτα - Ανδρέα Παναγίδη είναι περιφερειακό λύκειο στο οποίο φοιτούν μαθητές
από πολλές κοινότητες. Οι μαθητές που προέρχονται από τη κοινότητα Παλιομετόχου
αποτελούν μόνο το 20% περίπου του συνολικού αριθμού των μαθητών του λυκείου.

Με την αλλαγή του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου, ο Πρόεδρος και η
πλειοψηφία των μελών της Σχολικής Εφορείας περιφερειακών σχολικών μονάδων
προέρχεται από την κοινότητα στην οποία βρίσκεται το σχολείο, με αποτέλεσμα οι
υπόλοιπες κοινότητες να μην έχουν βαρύνουσα άποψη στην λήψη αποφάσεων
αλλαγής του ονόματος της σχολικής μονάδας, με αποτέλεσμα να υπάρχει το
ενδεχόμενο αντίδρασης εκ μέρους των.

Για τους πιο πάνω λόγους, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θεωρεί ότι,
ειδικά σε περιπτώσεις περιφερειακών σχολικών μονάδων, θα πρέπει να αποφεύγεται
η τοπικιστική ονομασία των σχολείων, ώστε να αποφεύγονται οι αντιδράσεις από τις
άλλες κοινότητες.»

**Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή
Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.507, ημερομηνίας 30 Απριλίου
2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου**

«Αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (Π.Ο.Π.Ο.) για
παραχώρηση κρατικής γης στην Οργάνωση, με σκοπό τη δημιουργία κατασκηνωτικού
χώρου για παιδιά και αναπαυτηρίων για τα μέλη της

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των
Αντιπροσώπων, με αρ. φακ. 23.06.009.03.507 ημερ. 7.5.2009, με την οποία μου
διαβιβάστηκε η Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.507 ημερ. 30.4.2009 του Βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου, σε σχέση με το πιο πάνω
θέμα.

2. Συναφώς σας πληροφορώ ότι, το αίτημα της Π.Ο.Π.Ο. για παραχώρηση
κρατικής γης για τη δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου για τα μέλη της Οργάνωσης,
δεν μπορεί να ικανοποιηθεί, γιατί οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας
(Διάθεση) Κανονισμοί του 1989-2005 δεν προνοούν τη διάθεση κρατικής γης, σε
Συνδέσμους, Σωματεία, Συλλόγους, Οργανώσεις ή Ομοσπονδίες που δεν αποτελούν
"Οργανισμούς Δημόσιας Ωφέλειας". Σημειώνεται ότι, για σκοπούς διάθεσης κρατικής
γης, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έχει γνωματεύσει ότι, Οργανώσεις όπως
την Π.Ο.Π.Ο., που έχουν ως κύριο σκοπό την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των
μελών της, δε θεωρούνται Οργανισμοί Δημόσιας Ωφέλειας.»

**Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού
κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.510, ημερομηνίας 30
Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη
Ομήρου**

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.510, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερομηνία 8 Μαΐου 2009 σε σχέση με την

πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σχετικά με την ειδική φοιτητική χορηγία αρμόδιο υπουργείο είναι το Υπουργείο Οικονομικών. Παρ' όλα αυτά, σημειώνεται ότι με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με ημερομηνία 26 Φεβρουαρίου 2009 αποφασίστηκε, με επιπρόσθετο φοιτητικό πακέτο €12.000.000, η ενίσχυση και η επέκταση των προγραμμάτων φοιτητικής μέριμνας για την κάλυψη, στη βάση κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων, των αναγκών, τόσο των προπτυχιακών φοιτητών που σπουδάζουν στα Δημόσια Πανεπιστήμια, τις Δημόσιες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και τα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια της Κύπρου, όσο και των Κυπρίων προπτυχιακών φοιτητών που σπουδάζουν σε χώρες του εξωτερικού, από την ερχόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, 2009-2010.
2. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι τα εν λόγω μέτρα θα τεθούν σε εφαρμογή την ερχόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, στην παρούσα φάση το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού βρίσκεται σε διάλογο με τα εμπλεκόμενα ιδρύματα όσον αφορά στον καθορισμό των κριτηρίων παραχώρησης κατά τον καθορισμό των οποίων θα ληφθεί σοβαρά υπόψη ο αριθμός των μελών της οικογένειας του υποψηφίου.
3. Όσον αφορά στο αίτημα Π.Ο.Π.Ο. για μείωση των διδάκτρων στα δημόσια νηπιαγωγεία, διευκρινίζεται ότι η Π.Ο.Π.Ο. ζητά όπως οι πενταμελείς οικογένειες καταβάλλουν το ίδιο ποσό με αυτό που πληρώνουν οι πολύτεκνες οικογένειες για φοίτηση των παιδιών τους, ηλικίας από 3 μέχρι και 4 8/12 χρονών. Η μείωση θα είναι από €42 σε €25.
4. Το ΥΠΠ έχει προβεί σε έρευνα σε συνεργασία, τόσο με την Π.Ο.Π.Ο. όσο και με τα δημόσια, κοινοτικά και ιδιωτικά νηπιαγωγεία, για συλλογή πληροφοριών σχετικά με τους αριθμούς των παιδιών που ανήκουν σε πενταμελείς οικογένειες. Η έρευνα έχει συμπληρωθεί και αναμένεται σύντομα να ολοκληρωθεί η κοστολόγηση και μελέτη του αιτήματος σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε να προωθηθεί η λήψη πολιτικής απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.510, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.03.510 ημερ. 30.4.2009

Αύξηση της ειδικής φοιτητικής χορηγίας στις πενταμελείς οικογένειες

Σε κάθε οικογένεια φοιτητή παραχωρείτο μέχρι 30.8.07 για κάθε ακαδημαϊκό έτος:

- ειδική χορηγία ύψους €1.708,60,
- επιπρόσθετη ειδική χορηγία που ισούται με το 50% των διδάκτρων με μέγιστο ποσό €854,30,
- επιπρόσθετη ειδική χορηγία ύψους €854,30 σε πολύτεκνες οικογένειες.

Με τον Τροποποιητικό Νόμο αρ. 137(Ι)/2007 (με ισχύ από την 1.9.2007, ακαδημαϊκό έτος 2007/08), η επιπρόσθετη ειδική χορηγία που παραχωρείτο στις πολύτεκνες οικογένειες, παραχωρείται και στις τρίτεκνες οικογένειες κατά τρόπο εξισωτικό και ομοιόμορφο.

Κατά το 2008, το συνολικό ποσό της φοιτητικής χορηγίας σε φοιτητές τέκνα πενταμελών οικογενειών ανήλθε στα €36,3 εκ.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.511, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.03.511 ημερ 30.4.2009

Αύξηση και εξίσωση της κρατικής χορηγίας προς την ΠΟΠΟ με αυτήν που παραχωρείται και στην Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων

Στην κάθε οργάνωση παραχωρούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό πιστώσεις ετήσια ανάλογα με τις ανάγκες της και τις δραστηριότητές της και όχι ισοπεδωτικά. Συγκεκριμένα:

(α) Στην Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων παραχωρείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ποσό ύψους €112.900 για:

(i)	Βράβευση κάθε πολύτεκνης μάνας	€102.600
(ii)	Αγορά τσαντών στα παιδιά της Α΄ τάξης	10.300

€112.900
=====

(β) Στην ΠΟΠΟ παραχωρείται ποσό ύψους €20.000 το χρόνο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για κάλυψη λειτουργικών της εξόδων.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.512, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.03.512 ημερ. 30.04.2009

Βελτίωση της τιμολογιακής πολιτικής στα δημοτικά τέλη, το νερό, τα καύσιμα και το πετρέλαιο θέρμανσης, λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανάγκες της πενταμελούς οικογένειας

Η Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών, προσφέρει στα μέλη των πενταμελών οικογενειών τα ακόλουθα επιδόματα και χορηγίες:

- Επίδομα Τέκνου
- Ειδική χορηγία για φοιτητές
- Επίδομα Μάνας.

Το Υπουργείο Οικονομικών θεωρεί ότι, η παραχώρηση των πιο πάνω ομολογουμένως γενναιόδωρων επιδομάτων και χορηγιών, προς τα μέλη των πενταμελών οικογενειών είναι από κοινωνικής άποψης πιο αποτελεσματική και ορθολογιστική, παρά η επιδότηση διαφόρων προϊόντων (όπως π.χ. το νερό, τα καύσιμα, και το πετρέλαιο θέρμανσης), η οποία δημιουργεί στρεβλώσεις στη λειτουργία της αγοράς.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ.

Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.514, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.03.514 ημερ. 30.4.2009

Επέκταση του επιδόματος μάνας σε όλες τις τρίτεκνες μάνες (επαναφορά του επιδόματος με βάση τη νομοθεσία του 2002)

Με την εφαρμογή του περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμου με αρ. 21(Ι)/2003 (από 1.1.2003) διατηρούνται τα κεκτημένα δικαιώματα, μεταξύ άλλων, της τρίτεκνης μητέρας που είχε δικαίωμα σε επίδομα τέκνου για τρίτο παιδί και η οποία θα καθίστατο δικαιούχος επιδόματος μάνας με βάση την καταργηθείσα νομοθεσία έπειτα από την ενηλικίωση του τελευταίου τέκνου (ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου για Τρίτο Παιδί Νόμος Ν. 8(Ι)/2002).

Ο αριθμός των τρίτεκνων μητέρων που είχαν λάβει το επίδομα για τρίτο παιδί από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων το 2002, ανέρχεται συνολικά στις 17.594 και είναι δυνάμει δικαιούχοι επιδόματος μάνας στο μέλλον, εφόσον το τελευταίο τους τέκνο ενηλικιωθεί και παύσουν να λαμβάνουν επίδομα τέκνου γι' αυτό. Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, αναμένεται ότι ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων σε επίδομα μάνας, που σήμερα ανέρχεται στις 19.800, στο μέλλον με την προσθήκη της ειδικής αυτής κατηγορίας τρίτεκνων μητέρων σχεδόν θα διπλασιαστεί.

Στην προοπτική της δραματικής αύξησης του δημοσιονομικού κόστους με το διπλασιασμό των δικαιούχων του επιδόματος μάνας, η συμπερίληψη στους δικαιούχους όλων των μητέρων που απέκτησαν τρία παιδιά, ανεξάρτητα από το αν ήταν δικαιούχοι σε επίδομα τέκνου για τρίτο παιδί, σημαίνει ότι θα επιφέρει σημαντικά μεγαλύτερη επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.515, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Ερώτηση αρ. 23.06.009.03.515 ημερ. 30.4.2009

Ερώτημα 1: Αύξηση και εξίσωση του επιδόματος τέκνου με αυτό που παραχωρείται και στις πολύτεκνες οικογένειες

Από την εφαρμογή του περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμου (1.1.2003) και την καθολική επέκταση του επιδόματος σε όλες τις οικογένειες, το ύψος του επιδόματος τέκνου καθορίζεται από τον αριθμό των τέκνων στην οικογένεια, το οποίο κλιμακώνεται αυξητικά όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των τέκνων.

Μέχρι τον Οκτώβριο 2007 σε περίπτωση ενηλικίωσης ενός τέκνου τρίτεκνης οικογένειας, η εν λόγω οικογένεια εθεωρείτο ως δίτεκνη με αποτέλεσμα να πληρώνεται μειωμένο επίδομα αντί μηνιαία μια φορά ετησίως. Αντίθετα μια πολύτεκνη οικογένεια συνέχιζε να λαμβάνει το αυξημένο επίδομα κάθε μήνα και μετά την ενηλικίωση του τέκνου. Με τον Τροποποιητικό Νόμο αρ. 136(Ι)/2007 στις οικογένειες που έχουν τρία τέκνα, όταν ο αριθμός των τέκνων μειωθεί σε λιγότερα από τρία, εξακολουθεί να καταβάλλεται μηνιαία το ίδιο ύψος επιδόματος ανά τέκνο που δικαιούνται οι τρίτεκνες οικογένειες, για τα υπόλοιπα τέκνα. Με την εν λόγω τροποποίηση έχει επιτευχθεί εξίσωση μεταξύ των πολύτεκνων και τρίτεκνων οικογενειών αναφορικά με τον τρόπο καταβολής του επιδόματος.

Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνεται το ύψος του ετήσιου επιδόματος τέκνου:

Έτος 2009	Τρίτεκνες οικογένειες (ανά τέκνο)	Πολύτεκνες οικογένειες (ανά τέκνο)
Βασικό επίδομα	€819,98	€1.352,98
Πρόσθετο επίδομα α' κατηγορίας	€307,50	€450,99
Πρόσθετο επίδομα β' κατηγορίας	€256,24	€281,87

Κατά το 2008, 21.655 πενταμελείς οικογένειες (2.362 με ένα εξαρτώμενο τέκνο, 3927 με δύο εξαρτώμενα τέκνα και 15.366 με τρία εξαρτώμενα τέκνα) έλαβαν επίδομα τέκνου συνολικής δαπάνης €51,7 εκ.

Ερώτημα 2: Ετήσια αναθεώρηση του επιδόματος τέκνου με σκοπό την αναπλήρωση της αγοραστικής του δύναμης

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, το ύψος του επιδόματος τέκνου αναπροσαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου κάθε χρόνου κατά το ποσοστό αύξησης του μέσου όρου του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά τον τελευταίο χρόνο σε σύγκριση με το μέσο όρο του δείκτη αυτού κατά τον αμέσως προηγούμενο χρόνο.

Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνεται το ποσοστό αύξησης κάθε έτος από το 2004 μέχρι φέτος:

Έτος	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ποσοστό ΑΤΑ	4,14%	2,28%	2,56%	2,49%	2,38%	4,67%

Ερώτημα 3: Παραχώρηση 13^{ου} Επιδόματος Τέκνου

Με βάση την καταργηθείσα νομοθεσία για το επίδομα τέκνου (η οποία θεσπίστηκε το 1987 και ίσχυε μέχρι το 2002) παραχωρείτο στο τέλος του έτους πρόσθετο επίδομα ίσο με το 1/12 του ολικού ποσού επιδόματος που πληρώθηκε για κάθε τέκνο για το χρόνο εκείνο. Με την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας το δικαίωμα σε επίδομα παραχωρήθηκε σε όλες τις οικογένειες ανεξάρτητα από τον αριθμό των τέκνων στην οικογένεια, οπότε η πρόνοια για παραχώρηση 13ου επιδόματος καταργήθηκε, με παράλληλη αύξηση του ύψους του επιδόματος.

Ερώτημα 4: Άρση της αδικίας για τον ορισμό των δικαιούχων τρίτεκνων οικογενειών

Η διαφορετική μεταχείριση την οποία τύχαιναν οι πενταμελείς οικογένειες στον τρόπο καταβολής του επιδόματος έπειτα από την μείωση του αριθμού των τέκνων έχει αρθεί με την τελευταία τροποποίηση της νομοθεσίας όπως αναφέρεται στην απάντηση που έχει δοθεί για την ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.514.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.522, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.522, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 8 Μαΐου 2009 και σας αποστέλλω κατάλογο με τα δέντρα και τις συστάδες αιωνόβιων δέντρων για τα οποία μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί Διατάγματα Διατήρησης από τον Υπουργό Εσωτερικών με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο, δυνάμει του άρθρου 39(1).

Τα εν λόγω δέντρα έχουν αξιολογηθεί και επιλεγεί από τα αρμόδια Τμήματα Δασών και Πολεοδομίας και Οικήσεως. Στοιχεία για αρκετά άλλα δέντρα, έχουν διαβιβαστεί από το Τμήμα Δασών στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και εκκρεμεί η έκδοση Διατάγματος.

Για την προστασία των δέντρων αυτών, πέρα από την εφαρμογή της Νομοθεσίας, υπάρχει σχετική πρόνοια στους ετήσιους προϋπολογισμούς του Τμήματος Δασών από όπου διατίθενται πιστώσεις για τη συντήρηση και σηματοδότηση των δέντρων, σύμφωνα με τις ανάγκες που διαπιστώνονται από τη συνεχή επιθεώρηση της κατάστασής τους. Επίσης υπάρχει μόνιμη συνεργασία με τις Τοπικές Αρχές που διαδραματίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματική προστασία των δέντρων.

Η σήμανση δεν ακολουθεί ένα αυστηρά ομοιόμορφο πρότυπο αλλά τα στοιχεία της προσαρμόζονται προς τις ιδιομορφίες κάθε δέντρου και του γύρω χώρου. Το Τμήμα Δασών συνεργάζεται με ειδικό για τη βελτίωση της σήμανσης, σε σχέση με την αισθητική, το περιεχόμενο και την ομοιομορφία.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Σουλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.531, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.531, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, αναφορικά με το αίτημα για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στην κοινότητα Ίνειας για εκτέλεση αναπτυξιακών έργων

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.531 και ημερ. 7 Μαΐου 2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ ότι κατά το έτος 2008 παραχωρήθηκε στην κοινότητα Ίνειας οικονομική βοήθεια ύψους €20.000 για εκτέλεση αναπτυξιακών-εξωραϊστικών έργων στην κοινότητα. Ανάλογο ποσό για τον ίδιο σκοπό παραχωρήθηκε και αρχές του 2009.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.544, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.544 ημερ. 15/5/2009 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κ. Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.544 ημερ. 15/5/2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι η διευθέτηση ύπαρξης ψυχιάτρου σε καθήκον αναμονής για το Νοσοκομείο Λάρνακας δεν είναι επί του

παρόντος εφικτή λόγω του περιορισμένου αριθμού ψυχιάτρων που στελεχώνουν την Κοινωνική Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας Λάρνακας και Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου.

Η ανάγκη ύπαρξης ψυχιάτρου σε καθήκον αναμονής για το Νοσοκομείο Λάρνακας αναγνωρίζεται από τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και η αναφερόμενη κάλυψη θα είναι εφικτή μόλις επιτευχθεί ικανοποιητική στελέχωση της Υπηρεσίας από Ψυχιάτρους. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι το Υπουργείο Υγείας τα τελευταία δύο χρόνια επανειλημμένα προκήρυξε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας διαδικασία πρόσληψης έκτακτων Ψυχιάτρων και Παιδοψυχιάτρων και δεν υποβλήθηκε καμία αίτηση.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Σήμερα, όπως έχει συμφωνηθεί, θα αρχίσει η συζήτηση των δύο πρώτων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις», θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, και «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων», αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου. Για το δεύτερο θέμα έχει ετοιμαστεί έκθεση, η οποία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων»

Παρόντες:

Ντίνια Ακκελίδου, πρόεδρος
Σκεύη Κουκουμά
Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Στέλλα Κυριακίδου

Χρήστος Στυλιανίδης
Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Σοφοκλής Φυττής
Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα, το οποίο ενεγράφη για αυτεπάγγελτη εξέταση, έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου, τον Ιούλιο του 2006. Το εν λόγω θέμα εξετάστηκε σε αρκετές συνεδρίες της επιτροπής, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 29^{ης} Νοεμβρίου 2006 και 8^{ης} Οκτωβρίου 2008.

Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν θέσεις και απόψεις ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η Επίτροπος Διοικήσεως, η πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Προστασίας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (ΕΘΝΟΠΑΔ), η γενική γραμματέας του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, εκπρόσωποι της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια, εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, της ΓΟΔΗΚ, της ΓΟΔΗΣΥ, της ΓΟΕΔ, της ΓΟΕΚ, της ΠΟΓΟ, του Γυναικείου Ομίλου “Πρωτοπορία”, της Σοσιαλιστικής Γυναικείας Κίνησης, της Παγκύπριας Κίνησης “Ίσα Δικαιώματα - Ίσες Ευθύνες”, της ΟΕΒ, της ΠΑΣΥΔΥ, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Γυναικών Επιχειρηματιών/Επαγγελματιών (ΚΟΓΕΕ), του Κέντρου Πληροφόρησης και Στήριξης ΑΠΑΝΕΜΙ, του Τμήματος Γυναικών Εργατούπαλλήλων ΠΕΟ, του Τμήματος Εργαζομένων Γυναικών ΣΕΚ και της ΔΕΟΚ.

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εισηγήτρια του θέματος κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου κατά την παρουσίαση και συζήτηση του θέματος ενώπιον της επιτροπής κατέθεσε, ανάμεσα σ’ άλλα, τα ακόλουθα:

1. Η εκστρατεία του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία άρχισε στις 24 Νοεμβρίου 2006 και ολοκληρώθηκε μετά από δύο χρόνια, στις 30 Απριλίου 2008, είχε σκοπό να ευαισθητοποιήσει τις ευρωπαϊκές κοινωνίες σε σχέση με το πρόβλημα της ενδοοικογενειακής βίας, να ενημερώσει τις γυναίκες για τα δικαιώματά τους και να ενεργοποιήσει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τις οργανώσεις, και κυρίως όλους εκείνους τους φορείς που ασκούν δημόσια εξουσία, στην προσπάθεια για αντιμετώπιση του πιο πάνω προβλήματος.
2. Η απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης να καλέσει τα κοινοβούλια των κρατών μελών του Συμβουλίου σε μια πανευρωπαϊκή διετή εκστρατεία υπό τον τίτλο «Ενωμένα κοινοβούλια στην καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας ενάντια στις γυναίκες» αποτελεί αναγνώριση του προβλήματος, αλλά ταυτόχρονα και δέσμευση για δράση.
3. Με τη διετή αυτή πανευρωπαϊκή εκστρατεία ζητήθηκε η ενεργός εμπλοκή των εθνικών κοινοβουλίων με τον καταρτισμό του δικού τους προγράμματος δράσης, το οποίο, μεταξύ άλλων, έπρεπε να περιλαμβάνει την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, αλλά και την προώθηση και ψήφιση σχετικών νομοθεσιών. Γι’ αυτό και ήταν αναγκαία η εμπλοκή και συμβολή και του κυπριακού κοινοβουλίου στην εκστρατεία αυτή.
4. Ειδικότερα, οι στόχοι της εκστρατείας ήταν οι εξής:
  - α. Να αναγνωριστεί σε όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης ότι η βία ενάντια στις γυναίκες αποτελεί παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και συνιστά ποινικό αδίκημα.
  - β. Να ενθαρρυνθεί κάθε πολίτης να αντιπαλέψει το φαινόμενο.
  - γ. Να κληθούν τα κράτη να επιδείξουν πολιτική θέληση με την παροχή των αναγκαίων πόρων για λήψη συγκεκριμένων μέτρων ενάντια στη βία.
  - δ. Να προωθήσουν τα κράτη την εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων για αποτροπή και καταπολέμηση της βίας με νομοθεσίες

και εθνικά προγράμματα δράσης.

5. Η βία ενάντια στις γυναίκες αποτελεί σήμερα ένα από τα πιο σοβαρά κοινωνικά προβλήματα για όλες τις χώρες, ανεξάρτητα από το επίπεδο της οικονομικής και κοινωνικής τους ανάπτυξης. Η βία αυτή αποτελεί την πιο απάνθρωπη μορφή διάκρισης σε βάρος της γυναίκας, μια μορφή διάκρισης που αποτελεί πλήγμα όχι μόνο για τη γυναίκα, αλλά και για το σύνολο των ανθρώπων σ' αυτό τον πλανήτη. Η βία ενάντια στις γυναίκες είναι ένα πλήγμα για την ασφάλεια τόσο στην οικογένεια όσο και στην κοινωνία γενικότερα. Επιπρόσθετα, αυτή η μορφή βίας έχει αρνητικές επιπτώσεις στον ψυχικό κόσμο όχι μόνο των γυναικών, αλλά και των μικρών παιδιών.
6. Με βάση στατιστικά στοιχεία από έρευνες που διεξήχθησαν σε χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης, υπολογίζεται ότι σε μια χώρα με πληθυσμό γύρω στα δέκα εκατομμύρια χρειάζεται ετησίως δαπάνη περίπου €400 εκατομ. για προληπτική πολιτική, αστυνόμευση, φροντίδα υγείας και άλλες υπηρεσίες για τα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας, ποσό το οποίο μεταφράζεται και συμποσούται σε €33 δις για τις χώρες μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Στο οικονομικό κόστος πρέπει όμως να προσθέσουμε και να συνυπολογίσουμε τις κοινωνικές και πολιτικές επιπτώσεις, γιατί η βία στην οικογένεια και η βία ενάντια στη γυναίκα αποτελούν μορφές παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
7. Πέραν της εμπλοκής της Βουλής των Αντιπροσώπων ως νομοθετικού σώματος, από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας θα πρέπει να υπάρξουν η πολιτική δέσμευση για τη λήψη όλων εκείνων των αναγκαίων μέτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και τη δημιουργία των αναγκαίων υποδομών (καταφύγια, ιατρική περίθαλψη θυμάτων, δημιουργία υποστηρικτικών δομών κ.λπ.) και κυρίως η διάθεση των αναγκαίων οικονομικών πόρων. Επιπρόσθετα, από πλευράς των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων, θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι πολύτιμες εμπειρίες τους, ώστε η εκστρατεία αυτή να εξυπηρετήσει σωστά τις ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας.

Το σύνθημα της εκστρατείας «Ξεκινά με κραυγή και δεν πρέπει ποτέ να τελειώνει με σιωπή» καλούσε όλους να εργαστούν συλλογικά, ώστε το σύνθημα αυτό να φτάσει στον κάθε πολίτη, ανεξαρτήτως φύλου, με απώτερο σκοπό να δημιουργηθεί μια κοινωνία που να σέβεται την ανθρωπίνη υπόσταση και να είναι απαλλαγμένη από την ενδοοικογενειακή βία.

B. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΠΑΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ

Η εκστρατεία του Συμβουλίου της Ευρώπης εγκαινιάστηκε πανηγυρικά από το κυπριακό κοινοβούλιο στις 23 Νοεμβρίου 2006 κατά τη συνεδρίαση της ολομέλειας του σώματος, ενώπιον της οποίας ο Πρόεδρος της Βουλής ανέγνωσε ομιλία ειδικά για το θέμα αυτό. Επίσης, την αμέσως επόμενη μέρα, στις 24 Νοεμβρίου 2006, ο ίδιος προήδρευσε ειδικής συνεδρίας για το υπό αναφορά θέμα, στην οποία συμμετείχαν η πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, ο τότε Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο τότε Υπουργός

Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και εκπρόσωποι των γυναικείων συνδικαλιστικών και άλλων οργανώσεων.

Στη συνέχεια, με πρωτοβουλία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, πραγματοποιήθηκε, την 1^η Μαρτίου 2007, στο αίθριο της Βουλής εκδήλωση με θέμα τη βία ενάντια στις γυναίκες. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τον Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια. Κύριος ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο τότε Πρόεδρος της Βουλής, ενώ απηύθυνε χαιρετισμό ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Ακολούθως, στις 8 Μαρτίου 2007, με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, κατά τη συνεδρίαση της ολομέλειας της Βουλής ο Πρόεδρος του σώματος απηύθυνε σύντομη ομιλία για τη σημασία της επετείου, αλλά και ειδικότερα σε σχέση και σε συνάρτηση και με τα ζητήματα που αφορούν τη βία ενάντια στις γυναίκες. Ακολούθησαν δηλώσεις από τους αρχηγούς όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων, ενώ την εν λόγω συνεδρία παρακολούθησαν ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και εκπρόσωποι των γυναικείων οργανώσεων.

Τέλος, επισημαίνεται ότι τόσο η τέως και η νυν πρόεδρος της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής όσο και η εισηγήτρια του υπό συζήτηση θέματος συμμετείχαν ενεργά σε συνέδρια που πραγματοποιήθηκαν στο εξωτερικό στα πλαίσια της εν λόγω εκστρατείας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Γ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΟ ΟΛΟ ΘΕΜΑ ΣΤΟ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗ ΒΙΕΝΝΗ, ΣΤΙΣ 29-30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2008

Στο πιο πάνω καταληκτικό συνέδριο στη Βιέννη παρευρέθηκαν εκ μέρους του κυπριακού κοινοβουλίου η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών κ. Ντίνα Ακκελίδου, υπό την ιδιότητά της ως βουλευτού-συνδέσμου της Βουλής των Αντιπροσώπων για την εν λόγω εκστρατεία, και η βουλευτής κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου, ως μέλος της Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ).

Στόχος του καταληκτικού συνεδρίου ήταν αφενός να προβεί σ' έναν απολογισμό της εκστρατείας τόσο σε εθνικό όσο και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και αφετέρου να εντοπίσει αδυναμίες και ελλείψεις και να υποδείξει τρόπους αντιμετώπισης του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας. Κατά τη διάρκεια του καταληκτικού συνεδρίου υιοθετήθηκε η Διακήρυξη της Βιέννης, η οποία, μεταξύ άλλων, καλεί τα κράτη μέλη της ΚΣΣΕ να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους και να παρακολουθούν με συνέπεια την υλοποίηση των στόχων που έχουν τεθεί και μετά το πέρας της εκστρατείας. Μέσα από τη διακήρυξη η ΚΣΣΕ παροτρύνει επίσης το Συμβούλιο της Ευρώπης μαζί με την κοινωνία των πολιτών και τις αρμόδιες μη κυβερνητικές οργανώσεις να ετοιμάσουν σύμβαση πλαίσιο για την πάταξη της βίας εναντίον των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης και της βίας στην οικογένεια.

Τα κύρια πορίσματα/συμπεράσματα του καταληκτικού συνεδρίου

1. Ανάγκη σύστασης κοινοβουλευτικής υποεπιτροπής για παρακολούθηση της προόδου και συντονισμό με άλλα κοινοβούλια των χωρών μελών

του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Ανάγκη σύστασης ειδικού δικτύου αποτελούμενου από ανδρικές προσωπικότητες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στο πρότυπο του "White Ribbon Campaign" για ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων και πρωτοβουλιών.
3. Ανάγκη σύστασης υπερεθνικού πανευρωπαϊκού μηχανισμού για παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας σε όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.
4. Ανάγκη κατάλληλης εκπαίδευσης στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον και ενίσχυση του ρόλου των οικογενειακών συμβούλων.
5. Ανάγκη συνεχούς αναθεώρησης της στρατηγικής που υιοθετήθηκε, σύμφωνα με τους στόχους και τα χρονοδιαγράμματα που τέθηκαν, τόσο για την αντιμετώπιση όσο και για την πρόληψη περιστατικών βίας.
6. Ανάγκη στενής συνεργασίας με μη κυβερνητικές οργανώσεις.
7. Ανάγκη διασαφήνισης της εμπλοκής κάθε φορέα, έτσι ώστε να μην υπάρχει επικάλυψη καθηκόντων σε θέματα αντιμετώπισης και πάταξης της βίας.

Δ. ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ/ΘΕΣΕΙΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΥΡΕΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΘΕΜΑ, ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ

1. Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

α. Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

Τόσο ο τέως Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Σοφοκλής Σοφοκλέους όσο και ο νυν κ. Κύπρος Χρυσοστομίδης, κατά την παρουσία τους ενώπιον της επιτροπής, δήλωσαν ότι το υπό συζήτηση θέμα είναι πολύ σημαντικό, γιατί άπτεται ενός διαχρονικού προβλήματος που χρήζει αντιμετώπισης όχι μόνο από τα κοινοβούλια, αλλά και από τις εκάστοτε κυβερνήσεις. Όπως τόνισαν εμφαντικά και οι δύο, επιβάλλεται η λήψη συντονισμένων μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση, γι' αυτό και τροχοδρομούνται αρκετά μέτρα για την πάταξη της ενδοοικογενειακής βίας. Επιπλέον, όπως επισήμαναν, η λήψη των μέτρων αυτών αποτελεί έναν από τους βασικούς άξονες-στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών (ΕΣΔΙ), στο οποίο περιλαμβάνονται σχετικές δράσεις.

Ειδικότερα, ο νυν υπουργός δήλωσε ότι η πάταξη της ενδοοικογενειακής βίας αποτελεί προτεραιότητα του προγράμματος διακυβέρνησης της νέας κυβέρνησης. Τοποθετούμενος στα ζητήματα που θα πρέπει να τροχοδρομηθούν για επίλυση, με στόχο την άμβλυση των προβλημάτων βίας, επισήμανε ενδεικτικά, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- i. Την ανάγκη για εκσυγχρονισμό και καλύτερη εφαρμογή της οικείας νομοθεσίας.

- ii. Την προώθηση και ενδυνάμωση των προγραμμάτων στήριξης των θυμάτων βίας, καθώς και επανένταξης των θυτών.
- iii. Την προώθηση εμπειριστατωμένης καταγραφής στατιστικών δεδομένων.
- iv. Την ενίσχυση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση του ρόλου της.
- v. Την προώθηση μέτρων για αλλαγή της στάσης των μέσων μαζικής ενημέρωσης.
- vi. Την αποτελεσματικότερη στήριξη των μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Ειδικότερα, αναφέρθηκε στην ετοιμασία του Προσχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια για τα Έτη 2008-2013, το οποίο εκπονήθηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια. Το εν λόγω προσχέδιο, όπως δήλωσε, θα μελετηθεί σε βάθος από τα εμπλεκόμενα αρμόδια υπουργεία, προτού αυτό τεθεί σε εφαρμογή.

Σύμφωνα με τον ίδιο, το υπό συζήτηση θέμα αποτελεί μία από τις προτεραιότητες του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, του οποίου προεδρεύει ο ίδιος και ο οποίος έχει συγκεκριμένο ρόλο στην υλοποίηση του εθνικού σχεδίου δράσης αναφορικά με τις εκστρατείες διαφώτισης και τα άλλα μέτρα που καθορίζονται σε αυτό. Ο ίδιος δήλωσε επίσης ότι το υπουργείο του επιχορηγεί το ειδικό τμήμα που ιδρύθηκε στην αστυνομία, σημειώνοντας ότι το τμήμα αυτό εργάζεται πολύ αποδοτικά. Αναφέρθηκε επίσης στη σχετική εθνική νομοθεσία, μεταφέροντας τα θετικά σχόλια του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ότι αυτή αποτελεί πρότυπο νομοθεσίας.

Τέλος, δήλωσε τη δέσμευση του υπουργείου του, καθώς και ολόκληρης της κυβέρνησης για στοχευμένες και άμεσες ενέργειες που θα συμβάλουν στην προσπάθεια για άμβλυνση των φαινομένων βίας.

β. Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας

(Λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και πρόεδρός του είναι ο εκάστοτε υπουργός)

Η γενική γραμματέας του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας δήλωσε ότι το υπό συζήτηση θέμα αποτελεί μία εκ των βασικών προτεραιοτήτων του Εθνικού Μηχανισμού, γεγονός που καταδεικνύεται με τη συμπερίληψή του στους στόχους του ΕΣΔΙ για τα έτη 2007-2013.

Σε συμπλήρωση των πιο πάνω, η ίδια εξήγησε ότι ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας λειτουργεί συμπληρωματικά προς τη διαφώτιση και ευαισθητοποίηση του κοινού κυρίως μέσω των χορηγιών που παρέχει. Ειδικότερα,

αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στην επιχορήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια αναφορικά με το πρόγραμμα αποθεραπείας θυτών που εφαρμόζει κ.ά. Τέλος, όσον αφορά τις δραστηριότητες του τρέχοντος έτους, ανέφερε ενδεικτικά ότι εγκρίθηκαν ήδη δύο χορηγίες, ενώ υπάρχει επίσης ενδιαφέρον για προτάσεις που κατατέθηκαν από μη κυβερνητικές οργανώσεις.

2. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

α. Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Η νυν Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σ. Χαραλάμπους επισήμανε ότι το 2007 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το ΕΣΔΙ, το οποίο ετοιμάστηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ενώ ορισμένοι τομείς υλοποίησής του, όπως τόνισε, εμπίπτουν και στη δικαιοδοσία του υπουργείου της. Ανάμεσα στους έξι βασικούς άξονες προτεραιότητας του ΕΣΔΙ είναι και η καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και ειδικότερα της ενδοοικογενειακής βίας. Σύμφωνα με την ίδια, υπάρχουν τα ακόλουθα δύο σημαντικά ζητήματα που αφορούν την πάταξη της ενδοοικογενειακής βίας:

- i. Η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας, στην οποία είναι αναγκαίο να διασαφηνιστεί ο ρόλος κάθε εμπλεκόμενου φορέα, καθώς και η πολυθεματικότητα που χαρακτηρίζει το όλο ζήτημα. Ως εκ τούτου, το 2002 ετοιμάστηκε το Εγχειρίδιο Διατμηματικών Διαδικασιών, το οποίο βοήθησε σημαντικά στη διασαφήνιση του ρόλου των εμπλεκόμενων φορέων.
- ii. Η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας κουλτούρας και των πολιτικών για την πρόληψη και αντιμετώπιση των φαινομένων βίας.

Όσον αφορά τη λήψη και προώθηση συγκεκριμένων μέτρων σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα, η υπουργός ανέφερε ότι στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπηρετούν σήμερα είκοσι πέντε οικογενειακοί σύμβουλοι, πέντε στη Λευκωσία, έξι στη Λεμεσό, τέσσερις στη Λάρνακα, πέντε στην Πάφο, δύο στην Αμμόχωστο και τρεις στην Ευρύχου. Επιπρόσθετα, προωθείται η στελέχωση/αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και προς αυτή την κατεύθυνση ζητήθηκε να καταγραφούν οι ανάγκες των υπηρεσιών, δίνοντας προτεραιότητα στα θέματα στελέχωσης με περισσότερες ειδικότητες.

Περαιτέρω, προωθείται η προκήρυξη διαγωνισμού με τη διαδικασία των προσφορών του δημοσίου για τη διεξαγωγή έρευνας για τα ζητήματα της βίας, στόχοι της οποίας θα είναι, μεταξύ άλλων, η αξιολόγηση των υπηρεσιών προς τα θύματα. Με την αποπεράτωση της έρευνας θα δοθεί η αναγκαία επιστημονική τεκμηρίωση, θα διαφανούν τα κενά και θα τεθούν οι βάσεις για τη

σωστή χάραξη και υλοποίηση πολιτικών τόσο για την αντιμετώπιση όσο και για την πρόληψη των περιστατικών βίας.

Τέλος, δήλωσε την ετοιμότητα του υπουργείου της για συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να ληφθούν οι απαραίτητες δράσεις για την πάταξη των φαινομένων βίας.

β. Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας

Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, τοποθετούμενη σχετικά με την εκπαίδευση των οικογενειακών συμβούλων, πρόσθεσε ότι αυτή είναι συνεχής και ότι παρέχεται τόσο στους υφιστάμενους όσο και στους νεοπροσληφθέντες στην υπηρεσία συμβούλους. Ανέφερε επίσης ότι η υπηρεσία της, στα πλαίσια του προγράμματος “Interreg” που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, συνεργάζεται με τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας για τη δημιουργία ενός αρχείου δεδομένων στο οποίο θα καταχωρίζονται στοιχεία αναφορικά με τα περιστατικά βίας που καταγράφονται. Τέλος, ανέφερε ότι οι δράσεις του υπουργείου της αφορούν, εκτός από τη συνεχή εκπαίδευση των λειτουργών του, την πραγματοποίηση διαλέξεων και την έκδοση έντυπου και ηλεκτρονικού πληροφοριακού υλικού.

3. Υπουργείο Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας)

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας) ανέφερε ότι η υπηρεσία της ασχολείται με την παρακολούθηση παιδιών και εφήβων τα οποία υπήρξαν θύματα ενδοοικογενειακής ή άλλης μορφής βίας. Η ίδια εκπρόσωπος, επεξηγώντας με περισσότερη λεπτομέρεια την προσπάθεια που γίνεται στα πλαίσια του προγράμματος “Interreg”, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, δήλωσε ότι προγραμματίζεται η δημιουργία ενός αρχείου δεδομένων για την καταχώριση στοιχείων αναφορικά με τα περιστατικά βίας που παρακολουθούνται από την υπηρεσία της και ότι η διακρατική έρευνα που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα, στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος, κατέδειξε ότι το πρόβλημα έχει προσλάβει σοβαρές διαστάσεις. Αναφορικά με τους τομείς της ευαισθητοποίησης του κοινού και της πρόληψης του φαινομένου, δήλωσε ότι το Υπουργείο Υγείας δεν έχει λάβει οποιεσδήποτε πρωτοβουλίες, κυρίως λόγω της απουσίας ειδικού συντονιστή για το θέμα αυτό.

4. Υπουργείο Άμυνας

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Άμυνας δήλωσε ότι, αν και το υπουργείο της δεν έχει πραγματοποιήσει μέχρι σήμερα οποιεσδήποτε δράσεις για την ενδοοικογενειακή βία, αναγνωρίζει τη σημαντικότητα του υπό συζήτηση θέματος και τη βαρύτητα του ρόλου του υπουργείου της αναφορικά με τους τομείς της ευαισθητοποίησης και της ενημέρωσης των στρατιωτών.

5. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αναφέρθηκε στο συντονιστικό ρόλο της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής για τη Βία που δημιουργήθηκε στο υπουργείο της, οι δράσεις της οποίας

περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την έκδοση εγκύκλιων επιστολών, τον εντοπισμό και τη διαχείριση περιστατικών στα σχολεία, την πραγματοποίηση σεμιναρίων σε συνεργασία με τους οικογενειακούς συμβούλους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλα. Αναφορικά με τις δράσεις που προγραμματίζονται για τη φετινή χρονιά, δήλωσε ότι προωθείται η δημιουργία εξειδικευμένων ομάδων εργασίας, καθώς και εισήγηση, ώστε η πάταξη της ενδοοικογενειακής βίας να συμπεριληφθεί στους στόχους της νέας σχολικής χρονιάς.

Ειδικότερα για τη μέση εκπαίδευση, όπως συμπλήρωσε η ίδια εκπρόσωπος, λειτουργούν διάφορα προγράμματα για το θέμα της βίας (π.χ. "Ίσες Ευκαιρίες για Όλους" κ.λπ.), γίνεται διαφώτιση των γονέων στα πλαίσια της επικοινωνίας τους με το σχολείο και διανέμεται σχετικό βιβλιάριο στους μαθητές. Περαιτέρω, εξέφρασε το άγιο αίτημά της επιτροπής για αύξηση του αριθμού των συμβούλων και ψυχολόγων στα σχολεία.

6. Αστυνομία Κύπρου

Η εκπρόσωπος του Αρχηγείου Αστυνομίας αναφέρθηκε στη σύσταση και λειτουργία ειδικού τμήματος στην αστυνομία, το οποίο λειτουργεί από το 2002 και έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στα ζητήματα που αφορούν το υπό συζήτηση θέμα. Μία από τις κύριες λειτουργίες αυτού του τμήματος είναι η εκπαίδευση αστυνομικών και η τοποθέτησή τους στις κατά τόπους αστυνομικές διευθύνσεις. Όπως ανέφερε η ίδια εκπρόσωπος, στο παρόν στάδιο μελετάται η πρακτική που ακολουθείται στο Ηνωμένο Βασίλειο για το όλο θέμα, τα θετικά στοιχεία της οποίας ενδεχομένως να υιοθετηθούν.

Η πιο πάνω εκπρόσωπος αναφέρθηκε επίσης στις περιορισμένες αρμοδιότητες της αστυνομίας, ο ρόλος της οποίας τερματίζεται με την προσαγωγή των υπόπτων ενώπιον του δικαστηρίου μόνο για όσες υποθέσεις βίας καταγγέλλονται. Ανέφερε δε συμπληρωματικά ότι στο ρόλο της αστυνομίας περιλαμβάνεται η διεξαγωγή ενημερωτικών εκστρατειών. Τέλος, η πιο πάνω εκπρόσωπος τόνισε τη σημαντικότητα του ρόλου των οικογενειακών συμβούλων και επισήμανε την ανάγκη για αύξηση του αριθμού τους.

Αναφορικά με τις δράσεις της αστυνομίας, δήλωσε ότι, στα πλαίσια της πανευρωπαϊκής εκστρατείας για την ενδοοικογενειακή βία, εκδόθηκαν ενημερωτικά βιβλιάρια και αφίσες και πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και σε οργανωμένα σύνολα. Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω διαφώτισης, το 2007 παρατηρήθηκε αύξηση 5% στην αναφορά περιστατικών στην αστυνομία και 25% στην ποινική διερεύνησή τους. Τέλος, δήλωσε ότι η αστυνομία βρίσκεται στο στάδιο προγραμματισμού των επόμενων ενεργειών της, οι οποίες θα εστιαστούν στις κοινωνικά ευαίσθητες ομάδες.

7. Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια

Η πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια ανέφερε ότι οι δράσεις της επιτροπής περιλαμβάνουν την έκδοση κατά διαστήματα ενημερωτικών εκδόσεων για την ευαισθητοποίηση του κοινού. Πρόσφατα λήφθηκε

απόφαση για έκδοση δύο φορές το χρόνο ενημερωτικού δελτίου για θέματα ενδοοικογενειακής βίας, το οποίο θα αποστέλλεται στις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες και σε μη κυβερνητικές οργανώσεις. Πρόσθετα δήλωσε ότι για το 2008 θα εκδοθεί έντυπο ενημέρωσης του κοινού για τις διάφορες μορφές βίας και θα πραγματοποιηθεί δημοσιογραφική διάσκεψη και εκδήλωση περί τα τέλη Νοεμβρίου. Επίσης θα εκδοθεί σχετικό ημερολόγιο για το έτος 2009.

8. Γυναικείες οργανώσεις

Στα πλαίσια των συζητήσεων που διεξήχθησαν ενώπιον της επιτροπής, εκπροσωπήθηκε αριθμός εμπλεκόμενων μερών, κυρίως γυναικείων οργανώσεων, οι οποίες εξέφρασαν, μεταξύ άλλων, θέσεις/εισηγήσεις αναφορικά με τη λήψη μέτρων προς την κατεύθυνση της πάταξης του υπό εξέταση φαινομένου και της ευαισθητοποίησης του κοινού. Οι εν λόγω θέσεις/εισηγήσεις, αφού ομαδοποιήθηκαν και ταξινομήθηκαν, επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

- α. Κατάρτιση ενός εθνικού σχεδίου δράσης με εμπλοκή όλων των ενδιαφερομένων και σύσταση εθνικής επιτροπής παρακολούθησης και συντονισμού. Μεταξύ άλλων έγινε εισήγηση να εξεταστεί η δυνατότητα της Βουλής να αποτελέσει την ομπρέλα κάτω από την οποία θα μπορούσαν να συντονιστούν οι διάφορες δραστηριότητες και να εποπτεύει την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου δράσης.
- β. Ανάγκη εξεύρεσης των αναγκαίων οικονομικών πόρων για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης.
- γ. Έκδοση ανακοινώσεων, προβολών ειδικών “σποτ” και σύντομων σε διάρκεια φιλμ από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
- δ. Διοργάνωση διαλέξεων και ημερίδων σε όλες τις επαρχίες, εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης (δήμοι/κοινότητες) και της αστυνομίας, ενημέρωση ενήλικων και ανήλικων απόμων (στρατόπεδα/σχολεία), διαλέξεις στους συνδέσμους γονέων.
- ε. Ετοιμασία αφισών, ενημερωτικού και άλλου σχετικού υλικού.
- στ. Σωστή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και ενδεχόμενη προώθηση τροποποίησής της για επιβολή πιο αυστηρών ποινών.
- ζ. Ετοιμασία μιας “εκλαϊκευμένης” έκδοσης της σχετικής νομοθεσίας για τη βία στην οικογένεια και διανομή της στο ευρύ κοινό.
- η. Στήριξη της εθελοντικής πρωτοβουλίας.
- θ. Στήριξη των υφιστάμενων υποδομών και δημιουργία νέων προγραμμάτων στήριξης/προστασίας των θυμάτων βίας.
- ι. Δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ενσωμάτωσή τους στα αναλυτικά προγράμματα των σχολείων για την καλλιέργεια της αντίληψης μη βίας και ανάπτυξη δεξιοτήτων διαπραγμάτευσης (αλλαγή κακής νοοτροπίας και αρνητικών προτύπων).
- ια. Συστηματική ενημέρωση/σεμινάρια για γονείς και εκπαιδευτικούς.
- ιβ. Εκσυγχρονισμός των σχετικών νομοθεσιών (π.χ. νόμος για

ραδιοτηλεόραση), με στόχο την αλλαγή της αρνητικής στάσης και της κακής νοοτροπίας που υπάρχει στα μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά τον τρόπο προβολής της γυναίκας, ώστε να μην υποβιβάζεται η θέση της (αποφυγή σεξιστικών προτύπων).

- ιγ. Εκπαίδευση των αστυνομικών και εξέταση των θυμάτων από εξειδικευμένους αστυνομικούς του ίδιου φύλου (πρέπει να δρουν αποτελεσματικά και να προσφέρουν την απαιτούμενη προστασία).
- ιδ. Πρόσληψη περισσότερων οικογενειακών συμβούλων, διότι η στελέχωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δεν είναι επαρκής.
- ιε. Δημιουργία περισσότερων καταφυγίων (να υπάρχουν σε όλες τις επαρχίες) τα οποία θα στελεχώνονται με επαρκές και κατάλληλο προσωπικό.
- ιστ. Δημιουργία προγραμμάτων θεραπευτικής αγωγής του θύτη.
- ιζ. Ενίσχυση του θεσμού των παιδοψυχιάτρων στα σχολεία και των συμβουλευτικών επιτροπών.
- ιη. Οικονομική στήριξη των γυναικείων μη κυβερνητικών οργανώσεων για την προαγωγή προγραμμάτων ενημέρωσης και διαφώτισης.
- ιθ. Σύσταση φορέα στήριξης οικογένειας.
- κ. Σύσταση αρχείου/τράπεζας στατιστικών στοιχείων και προώθηση της έρευνας για συλλογή, καταγραφή και επεξεργασία στοιχείων.
- κα. Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, προώθηση τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας που να ρυθμίζει την προστασία και τη στήριξη των διαζευγμένων γυναικών και τροποποίηση των οικονομικών κριτηρίων για οικονομικές παροχές προς όφελος της γυναίκας και των παιδιών.

E. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ/ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ/ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η επιτροπή, τόσο κατά την εξέταση του υπό αναφορά θέματος όσο και κατά την εξέταση και όλων των άλλων συναφών πτυχών και παραμέτρων του που αφορούν τη λήψη μέτρων και δράσεων για πάταξη της ενδοοικογενειακής βίας, έλαβε σοβαρά υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, γι' αυτό και έκρινε σκόπιμο να προβεί σε ορισμένες επισημάνσεις και παρατηρήσεις, οι οποίες επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

1. Γενικά

- α. Εκφράστηκε γενικά η ευαρέσκεια όλων των μελών της επιτροπής τόσο για την πρωτοβουλία της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια να εκπονήσει το Προσχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια για τα Έτη 2008-2013, όσο και για την πρόθεση που εξέφρασαν οι εμπλεκόμενοι

υπουργοί να εργαστούν προς την κατεύθυνση προώθησης και λήψης μέτρων αντιμετώπισης και επίλυσης των προβλημάτων που αφορούν το υπό συζήτηση θέμα.

- β. Ειδικότερα, η επιτροπή επισημαίνει ότι υφίσταται ανάγκη εφαρμογής των προγραμματισμένων δράσεων του τέταρτου στόχου του ΕΣΔΙ, γι' αυτό και καλεί την εκτελεστική εξουσία να μεριμνήσει για το συντονισμό όλων των φορέων που ασχολούνται με το υπό συζήτηση θέμα και ειδικότερα των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών, της αστυνομίας, των γυναικείων οργανώσεων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων κ.λπ.

2. Ειδικά

Η επιτροπή, στα πλαίσια των συνεδριάσεών της, έκρινε σκόπιμο να ζητήσει από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να καταρτίσουν κατάλογο δράσεων για ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης το τέλος του έτους 2008.

Η επιτροπή, στη βάση της όλης ενημέρωσης που είχε, δηλώνει έμπρακτα το συνεχές και αδιάπτωτο ενδιαφέρον της για τη συμβολή και συνεργία στην προσπάθεια για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ενδοοικογενειακής βίας, γι' αυτό και διαβιβάζει αίτημά της προς την εκτελεστική εξουσία για λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων προς την κατεύθυνση αυτή. Προς αυτή την κατεύθυνση θεωρεί σκόπιμο και υποβοηθητικό να εκφράσει τις ακόλουθες διαπιστώσεις/εισηγήσεις της:

- α. Να κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής το συγκεκριμένο πρόγραμμα που αφορά τις διατμηματικές διαδικασίες και το οποίο εκπονήθηκε για σκοπούς διασαφήνισης του ρόλου και της εμπλοκής του κάθε εμπλεκόμενου φορέα σε θέματα αντιμετώπισης και πάταξης της βίας στην οικογένεια.
- β. Να διερευνηθεί κατά πόσο υφίσταται από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας πρόθεση για δημιουργία ενός ενιαίου κεντρικού αρχείου καταχώρισης δεδομένων, στο οποίο να συλλέγονται στοιχεία από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες του κράτους (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, αστυνομία κ.λπ.) αναφορικά με υποθέσεις βίας στην οικογένεια.
- γ. Να εξεταστεί κατά πόσο θα μπορούσε να παραχωρηθεί κονδύλι από τον Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, ώστε αυτό να αξιοποιηθεί για την τηλεοπτική προβολή ταινιών μικρού μήκους για ευαισθητοποίηση του κοινού, όπως έγινε από τη Γραμματεία Ισότητας στην Ελλάδα.
- δ. Να εξεταστεί η δυνατότητα πρόσληψης πρόσθετων οικογενειακών συμβούλων από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, οι οποίοι όμως δε θα πρέπει να επιφορτίζονται με άλλα επιμέρους καθήκοντα.
- ε. Να ληφθούν μέτρα για τη δημιουργία νέων καταφυγίων για τα θύματα βίας, καθώς και για τον καταρτισμό ειδικών προγραμμάτων αποθεραπείας των θυτών και επανένταξής τους στην κοινωνία.

- στ. Να καταβληθεί προσπάθεια από πλευράς των αρμόδιων φορέων για αποφυγή του κατακερματισμού των διάφορων χρηματικών πόρων που διατίθενται για σκοπούς πάταξης της βίας στην οικογένεια.
- ζ. Να κατατεθεί στην επιτροπή, αφού λάβει την τελική του μορφή, το πιο πάνω προσχέδιο δράσης, για σκοπούς ενημέρωσης της επιτροπής, ανταλλαγής απόψεων και στενής παρακολούθησης του θέματος.

Επισημαίνεται και είναι διαπίστωση της επιτροπής ότι η συνεισφορά των Υπουργείων Υγείας και Άμυνας στην πάταξη του φαινομένου και στην ευαισθητοποίηση του κοινού υπήρξε ανεπαρκής, γι' αυτό και η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να αποστείλει επιστολές, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2008, στα εν λόγω υπουργεία. Ειδικότερα, σύμφωνα με το περιεχόμενο των επιστολών αυτών, η επιτροπή διαβίβασε την έκκλησή της όπως τα υπουργεία δεσμευτούν για την ενεργότερη συμμετοχή τους σε δράσεις τόσο για την ευαισθητοποίηση του κοινού όσο και για την πάταξη του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας.

Ειδικότερα, η επιτροπή διαβίβασε αίτημα προς το Υπουργείο Υγείας όπως τροχοδρομηθεί η διαδικασία διορισμού ειδικού συντονιστή για το θέμα, ο οποίος θα αναλάβει, μεταξύ άλλων, το συντονισμό των διάφορων ιατρικών υπηρεσιών και τμημάτων του Υπουργείου Υγείας που ασχολούνται ή εμπλέκονται στη διαχείριση περιστατικών που αφορούν ενδοοικογενειακή βία, την επιμόρφωση των λειτουργών σχετικά με το πιο πάνω θέμα, την επίβλεψη της τήρησης σχετικού αρχείου καταχώρισης των περιστατικών βίας και το συντονισμό με τα άλλα υπουργεία και υπηρεσίες που ασχολούνται με το υπό αναφορά θέμα.

Παράλληλα, η επιτροπή διαβίβασε προς το υπουργείο το αίτημά της όπως αναληφθούν δράσεις, υπό τη μορφή ενημερωτικών σεμιναρίων και ευαισθητοποίησης των στρατευμένων νέων της Κύπρου, για τα θέματα που αφορούν την ενδοοικογενειακή βία, αφού αυτοί σύντομα θα είναι οι επόμενοι σύζυγοι και γονείς στην κυπριακή κοινωνία.

3. Τελικά συμπεράσματα

Η επιτροπή δηλώνει ότι θα παρακολουθεί από κοντά το όλο θέμα και είναι έτοιμη να συμβάλει, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και των δυνατοτήτων της, ώστε η κυπριακή κοινωνία να περιορίσει, όσο είναι δυνατό, το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας πάνω σε μόνιμη και διαρκή βάση και όχι μόνο όσο διαρκεί η σχετική πανευρωπαϊκή εκστρατεία με τη δημιουργία σχετικής κουλτούρας μέσα στην κοινωνία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή καλεί την ολομέλεια της Βουλής να έχει διαρκή εμπλοκή και ρόλο στην όλη προσπάθεια, ώστε να συμβάλει με το δικό της τρόπο στο μετριασμό ενός παγκόσμιου φαινομένου που τραυματίζει τον ιστό της κυπριακής οικογένειας και κοινωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ όπως ανέλθει στο βήμα για την ομιλία της η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Στις μέρες μας η βία και ειδικά η ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών προσλαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις παγκόσμια. Το φαινόμενο δε γνωρίζει σύνορα, ηλικίες, κοινωνικές τάξεις ή μορφωτικά επίπεδα. Κτυπά ανελέητα πολλά σπιτικά, παίρνοντας τη μορφή σωματικής, σεξουαλικής, οικονομικής και ψυχολογικής καταπίεσης σε βάρος συνήθως της γυναίκας. Κάθε μορφή βίας συνιστά κατάφωρη παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ως εκ τούτου καταδικάζεται από όλες τις χώρες μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Όμως δεν αρκούν οι φραστικές καταδίκες απαιτούνται διαχρονικές συλλογικές δράσεις και επίμονη προσπάθεια.

Ως εκ τούτου, με πρωτοβουλία της Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών Ανδρών και Γυναικών του Συμβουλίου της Ευρώπης, πραγματοποιήθηκε την περίοδο 2006-2008 πανευρωπαϊκή εκστρατεία κατά της ενδοοικογενειακής βίας. Το θέμα απασχόλησε έντονα και την Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών Ανδρών και Γυναικών του κυπριακού κοινοβουλίου και υπάρχει ακριβώς έκθεση για την πανευρωπαϊκή εκστρατεία, η οποία συζητείται στη σημερινή συνεδρία.

Η κοινή εκστρατεία των κοινοβουλίων πρέπει να πούμε ότι είχε πολλά αποτελέσματα. Ξεκίνησε στη Μαδρίτη στις 24 Νοεμβρίου 2006. Σε αυτήν έλαβαν μέρος ευαισθητοποιημένοι βουλευτές από σαράντα επτά εθνικά κοινοβούλια των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης και συνεργάστηκαν με γυναικείες και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις, με στόχο την ευαισθητοποίηση για την ανάγκη πρόληψης και καταστολής της βίας.

Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας αναλήφθηκαν διάφορες δραστηριότητες. Έγιναν διαλέξεις, εκθέσεις, τηλεοπτικά προγράμματα, επισκέψεις σε καταφύγια γυναικών και πρωτότυπες κοινοβουλευτικές δράσεις. Στη χώρα μας έγιναν πολλές εκδηλώσεις σε κοινοβουλευτικό επίπεδο, ανάμεσα στις οποίες και η εκδήλωση με θέμα «Οι πραγματικοί άνδρες δεν ασκούν βία κατά των γυναικών», με τη συμμετοχή του εισηγητή σχετικής έκθεσης του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Μέντες Μπότα, στα πλαίσια της ευρύτερης προσπάθειας που γίνεται για πιο ενεργό συμμετοχή και ανδρών στην εκστρατεία ευαισθητοποίησης.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδίδουν τεράστια σημασία στη συμμετοχή των ανδρών σε τέτοιου είδους εκστρατείες, καθώς οι άνδρες συμμετέχουν κυρίως σε σώματα όπου λαμβάνονται αποφάσεις που αφορούν δράσεις, προβολή, νομοθεσίες, μέτρα πρόληψης και καταστολής, αφού συμμετέχουν σε μεγαλύτερα ποσοστά στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Η συμμετοχή ανδρών πολιτικών και βουλευτών στην εκστρατεία κρίνεται πάντα ως ζωτικής σημασίας για την επιτυχία μιας καμπάνιας.

Σημειώνω με ευχαρίστηση το γεγονός πως τριακόσιοι και πλέον επώνυμοι άνδρες, μέλη της εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας, της τοπικής αυτοδιοίκησης, ανώτατα στελέχη του δημόσιου, ημικρατικού και ιδιωτικού τομέα, προσηυγράφησαν και στον τόπο μας σχετική διακήρυξη-υπόμνημα, στέλνοντας έμπρακτα το μήνυμα πως και στην Κύπρο συνεργάζονται μαζί τα δύο φύλα, για να εμπεδωθεί ευρύτατα και στην κυπριακή κοινωνία η αντίληψη για μηδενική ανοχή στην ενδοοικογενειακή βία.

Το πρόβλημα είναι παγκόσμιο. Αν ρίξουμε μια ματιά σε διεθνή στοιχεία, θα δούμε ότι τα μεγάλα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία και στοιχεία ερευνών, είναι γυναίκες σε ποσοστό 85%:

- Στην Ευρώπη η ενδοοικογενειακή βία είναι η κύρια αιτία θανάτου και αναπηρίας των γυναικών ηλικίας 16 έως 44 ετών.
- Στη Σουηδία, τη Γερμανία και τη Φινλανδία τουλάχιστο το 30% με 35% των γυναικών μεταξύ 16 και 67 ετών έχουν πέσει κάποια στιγμή στη ζωή τους θύματα σωματικής ή σεξουαλικής βίας.
- Αν περιληφθεί και η ψυχολογική βία, το ποσοστό αυτό των γυναικών φτάνει το 45% με 50%.
- Ποσοστό 12% με 15% όλων των γυναικών είχαν τουλάχιστο μια σχέση που χαρακτηριζόταν από οικιακή βία μετά τα 16 τους.
- Μία στις πέντε ή ακόμη και μία στις τέσσερις γυναίκες έχει υποστεί σωματική βία τουλάχιστο μια φορά κατά τη διάρκεια της ενήλικης ζωής της.
- Πάνω από μία στις δέκα έχει υποστεί σεξουαλική βία.

Τα στοιχεία είναι όντως ανησυχητικά. Πίσω από κλειστές πόρτες συμβαίνουν πολλά. Καταγράφονται περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας τόσο στον "πολιτισμένο" δυτικό κόσμο όσο και στις χώρες του Τρίτου Κόσμου. Πρόσφατα είχα την ευχέρεια να διαπιστώσω κατ' ιδίαν πόσο ταλανίζονται οι ζωές εκατοντάδων γυναικών μεταναστριών με διπλή ιθαγένεια, ως εισηγήτρια σχετικής έκθεσης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Άτομα του στενού τους περιβάλλοντος, γονείς, παππούδες ή γιαγιάδες, τις απατούν, τις στέλνουν σε απόμακρες περιοχές στο Μαρόκο, στην Τουρκία ή αλλού και τις εξαναγκάζουν σε καταναγκαστικούς γάμους, ακρωτηριασμούς γενετικών οργάνων ή άλλες μορφές βίας.

Είναι όμως παραλογισμός στον 21^ο αιώνα να μένουμε απαθείς και να βλέπουμε εκατομμύρια γυναίκες να πέφτουν θύματα ενός θεσμοποιημένου φανατισμού, με άλλοθι τον ισλαμικό νόμο της Σαρίας. Είναι παράλογο να νομιμοποιούνται αναίτια βιασμοί, μαστιγώσεις, λιθοβολισμοί, πυρπολήσεις, καταναγκαστικοί γάμοι ή ευνουχισμοί σεξουαλικών οργάνων γυναικών.

Στα Εμιράτα οι γυναίκες εξακολουθούν να μαστιγώνονται ανελέητα. Στη Νιγηρία πέφτουν θύματα σωματικών βαριών ποινών. Στην Ινδία καίγονται ακόμα με μαγειρικό λάδι και στην Μπανγκλαντές με βιτριόλι. Στη Σαουδική Αραβία, στο Ιράν και στην ανατολική Τουρκία κακοποιούνται. Κατάφωρα αποστερούνται βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα να μορφωθούν, να επιλέξουν το ταίρι τους, να κυκλοφορούν χωρίς καλύπτρα στο σώμα ή στο κεφάλι. Η ενδοοικογενειακή βία δε γνωρίζει σύνορα.

Η δική μας κυπριακή κοινωνία δεν αντιμετωπίζει, ευτυχώς βέβαια, τέτοιου είδους ακραίες συμπεριφορές. Δεν αποτελεί όμως εξαίρεση, αφού και στη χώρα μας καταγράφεται σωρεία περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας. Η μορφή βίας που παρατηρείται κυρίως στη χώρα μας είναι 80% σωματική, 18% ψυχολογική και 2% σεξουαλική βία.

Από συνοπτικά στατιστικά στοιχεία που έχουμε περισυλλέξει από την αστυνομία για τα έτη 2001-2007, επί συνόλου πέραν των 5 000 περιστατικών, προκύπτουν οι εξής παρατηρήσεις: 79% των θυμάτων είναι γυναίκες και μόνο 21% άνδρες, 83% των δράστων είναι άνδρες και 17% γυναίκες. Τα παιδιά ως θύματα συνιστούν το 11% του συνόλου των θυμάτων (6% κορίτσια και 5% αγόρια). Υπάρχουν όμως πολλά περιστατικά που δεν καταγγέλλονται ακόμα στον τόπο μας.

Οφείλουμε βέβαια να αναφέρουμε πως η Κύπρος, συγκριτικά με άλλες χώρες,

πρωτοστάτησε στη σύσταση νομοθεσίας κατά της ενδοοικογενειακής βίας, με σχετικό νόμο που έθεσε σε εφαρμογή από το 1994 και που εκσυγχρόνισε διαχρονικά και ειδικά το 2001 και αργότερα, εισάγοντας νομοθετικές ρυθμίσεις για προστασία των θυμάτων και επιμόρφωση των θυτών.

Όμως, με βάση τα επτά κριτήρια που έθεσε το Συμβούλιο της Ευρώπης στη βάση των οποίων αξιολογούνται οι δράσεις κάθε χώρας κατά της βίας, η Κύπρος εξακολουθεί να υστερεί σε αριθμό καταφυγίων, αφού κρίνεται πως η ύπαρξη ενός μόνο καταφυγίου κατά αναλογία πληθυσμού δεν είναι αρκετή.

Στον τόπο μας απαιτείται:

- επαρκέστερη οικονομική στήριξη των μη κυβερνητικών οργανώσεων που ασχολούνται ειδικά με την ενδοοικογενειακή βία,
- εντατικοποίηση ενημερωτικών εκστρατειών σε θέματα ισότητας των δυο φύλων, ώστε να αντιμετωπιστούν στερεότυπα και παράγωγα πατριαρχικών αντιλήψεων, που δυστυχώς συντηρούν και αναπαράγουν έμφυλες ανισότητες στη μικρή κυπριακή κοινωνία,
- ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας και του σεβασμού των φύλων στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, ώστε να καταπολεμηθούν υπάρχουσες ακόμη αντιλήψεις περί “βιολογικού φύλου” και να ξεπεραστούν προκαταλήψεις που δε συμβάλλουν στην πλήρη αξιοποίηση ολόκληρου του ανθρώπινου δυναμικού,
- η ενδυνάμωση των γυναικών, καθώς και η στήριξή τους, για να σπάσουν τη σιωπή και να διεκδικήσουν μία ζωή χωρίς κακοποιήσεις και εκβιασμούς, πρέπει να αποτελεί καθήκον όλων. Η πλήρης εφαρμογή της νομοθεσίας αποτελεί υποχρέωση της εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας.

Ουσιαστικά η πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων έληξε στις 29-30 Απριλίου 2008 στη Βιέννη, όταν η αρμόδια Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην παρουσία και εκπροσώπων-συντονιστών των εθνικών κυβερνήσεων, προέβη σε μια εκτενή αξιολόγηση των κοινοβουλευτικών δράσεων που έγιναν στις σαράντα επτά χώρες μέλη, θέτοντας στόχους για μελλοντικές δράσεις.

Σημειώθηκαν με ικανοποίηση πολλές βελτιώσεις σε εθνικές νομοθεσίες, σύσταση καταφυγίων, προγράμματα επιμόρφωσης θυτών, αστυνομικών, ιατρών και άλλων εμπλεκόμενων, καθώς επίσης και συστηματική στήριξη των κοινοβουλευτικών δράσεων από εθελοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Παρά την επίσημη λήξη της πανευρωπαϊκής εκστρατείας του Συμβουλίου της Ευρώπης, αποφασίστηκε πως οι δράσεις κατά της ενδοοικογενειακής βίας πρέπει να συνεχιστούν παγκόσμια και να εντατικοποιηθούν. Τη σκυτάλη παρέλαβαν τώρα τα Ηνωμένα Έθνη και ξεκίνησαν τη δική τους εκστρατεία, που θα καλύψει την περίοδο 2009-2015. Παρόμοιες πρωτοβουλίες και προγράμματα ανέλαβε στο παρελθόν, αλλά προγραμματίζει και τώρα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Όλοι αναγνωρίζουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, την ορθότητα της πρόνοιας που εμπεριέχεται στη Σύμβαση του ΟΗΕ για Εξάλειψη κάθε Μορφής Διακρίσεως σε Βάρος των Γυναικών και κάθε Μορφής Βίας Εναντίον τους:

«Η διάκριση κατά των γυναικών παραβιάζει τις αρχές της ισότητας των δικαιωμάτων και του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Παρεμποδίζει τη συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της χώρας τους υπό ίσους όρους με τους άνδρες. Η ίδια η βία και κυρίως η ενδοοικογενειακή βία

αποτελεί εμπόδιο για την αύξηση της ευημερίας της κοινωνίας και της οικογένειας. Εμποδίζει ακόμα τις γυναίκες να υπηρετήσουν τη χώρα τους και την ανθρωπότητα [...]».

Η ισότητα των φύλων δεν πρέπει ωστόσο να ευημερεί μόνο σε νόμους και διατάγματα. Πρέπει να εφαρμόζεται στην πράξη. Κάθε άνθρωπος δικαιούται να απολαμβάνει τη ζωή χωρίς βία. Δυστυχώς όμως, είναι μακρύς ο δρόμος, μέχρι να αλλάξουν απηρχαιωμένες νοοτροπίες, πατριαρχικά κατάλοιπα και να πάψει ο μισκός να ασκεί σωματική κυρίως βία στον αδύναμο, που είναι στην πλειοψηφία γένους θηλυκού.

Απαιτείται συνέργεια εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας, μη κυβερνητικών οργανώσεων και κοινωνίας των πολιτών, ώστε να ενσωματωθεί η αρχή της ισότητας και του αλληλοσεβασμού των φύλων μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα και να εξαλειφθεί στην πράξη κάθε μορφή βίας, ψυχολογική, σεξουαλική ή σωματική, και κάθε μορφή διάκρισης στην εργασία, στην παιδεία, στην επαγγελματική ανέλιξη, στην πολιτική, στην καθημερινή ζωή. Τα θύματα της βίας επιφέρουν κόστος για την πολιτεία, κόστος στα νοσοκομεία, κόστος από την απώλεια ωρών εργασίας και ένα σωρό άλλες αρνητικές επιπτώσεις.

Με την πανευρωπαϊκή του εκστρατεία το Συμβούλιο της Ευρώπης άνοιξε ουσιαστικά το δρόμο για διακοινοβουλευτική δικτύωση, ώστε να τεθεί από κοινού ένα τέλος στην ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών, επιδιώκοντας ευαισθητοποίηση του κόσμου και ενθάρρυνση των γυναικών θυμάτων να σπάσουν τη σιωπή τους.

Η σκυτάλη της εκστρατείας μεταφέρθηκε στον ΟΗΕ, ενώ η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συνεχίζει τις δικές της πρωτοβουλίες. Αυτές οι πρωτοβουλίες ακριβώς έχουν ευαισθητοποιήσει και τη δική μας επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και ως εκ τούτου υπάρχει η σχετική έκθεση.

Έχουμε υποχρέωση να συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια, γιατί η βία μάς αφορά όλους, και ο στόχος μας θα πρέπει να είναι πάντα μηδενική ανοχή σε τέτοια φαινόμενα ενδοοικογενειακής βίας που έχουν ως θύματα ακριβώς τις γυναίκες του τόπου μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Συλλούρης, για να αποδείξει του λόγου το αληθές, ότι το θέμα που συζητούμε το πελώριο δεν είναι μόνο θέμα που αφορά τις γυναίκες, αλλά είναι θέμα που αφορά όλο τον κόσμο, όλους, και θα ανέμενε κάποιος και περισσότερη συμμετοχή συναδέλφων.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έντζιε αφήνεις κανένα υπονοούμενο ότι η βία είναι κατά των αντρών στο τέλος; Όχι!

Συγχαίρω την επιτροπή που έχει εξετάσει το θέμα και έχει καταλήξει σε χρήσιμα συμπεράσματα, που δεν αφήνουν πολλά περιθώρια για περισσότερες εισηγήσεις. Αν έχει χρησιμότητα επομένως η σημερινή συζήτηση, αυτό συμβαίνει για

δύο λόγους. Πρώτον, για να συμβάλει στην ενημέρωση, όπως είναι και η υποχρέωσή μας και το ζητούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και επειδή η πρακτική ανάγκη το ζητά. Δεύτερον, για να πιέσουμε για εφαρμογή των τόσο σημαντικών εισηγήσεων, διότι το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη εισηγήσεων αλλά η μη αποτελεσματική εφαρμογή των προτάσεων.

Θα πω κάποια πράγματα εν συντομία, επαναλαμβάνοντάς τα όπως είναι στην έκθεση, με σκοπό να τα υπογραμμίσω, ή και κάποια σημεία που μου δίδει αφορμή η έκθεση να τα εισηγηθώ. Θα πρέπει να τερματιστεί η αναπαραγωγή της βίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με διάφορους τρόπους. Θα πρέπει επίσης να αλλάξουν οι διαδικασίες πρόσληψης ειδικών σε διάφορες υπηρεσίες για λόγους αποκέντρωσης και για λόγους στήριξης κάποιων υπηρεσιών που δεν μπορούν να στηρίζονται μόνο σε μια υπηρεσία κεντρικά ή σε ένα υπουργείο. Η πρώτη υπηρεσία, παραδείγματος χάριν, που γίνεται δέκτης καταγγελιών για τη βία είναι η αστυνομία. Έχει η αστυνομία τους ειδικούς για να χειριστούν τα θέματα αυτά; Ένα ερώτημα για να απαντηθεί, εάν το εξέτασε η επιτροπή ή αν μπορεί να το εξετάσει, είναι: Πόσες υποθέσεις καταγγέλλονται και πόσες υποθέσεις πάνε στα δικαστήρια; Ούτε το ένα δέκατο! Άρα, για ποιους λόγους; Μήπως διότι η αστυνομία είτε δεν έχει τον τρόπο ή αποθαρρύνει τις καταγγέλλουσες; Χρειαζόμαστε στα σχολεία, αλλά και σε πάρα πολλές υπηρεσίες, με πρώτη, όπως έχω πει, την αστυνομία, διεπιστημονικές ομάδες με ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς, για να εντοπίζουν άτομα και ομάδες υψηλού κινδύνου. Χρειάζονται πόροι για την πρωτογενή, τη δευτερογενή και την τριτογενή πρόληψη. Υπάρχουν έρευνες σύμφωνα με τις οποίες στήριξη χρειάζεται και ο θύτης. Γι' αυτό πρέπει να εξεταστεί η πιθανότητα επέκτασης προγραμμάτων θεραπείας του θύτη. Πρέπει να εφαρμόσουμε επίσης και σύγχρονες μεθόδους, όπως προγράμματα προετοιμασίας των νέων για το γονεϊκό τους ρόλο, για να συνειδητοποιήσουν ότι οι ανθρώπινες σχέσεις γενικότερα, αλλά και οι σχέσεις των δύο φύλων ειδικότερα πρέπει να βασίζονται στις αρχές της ισότητας και του αλληλοσεβασμού, της καλύτερης γνώσης και χρήσης της νομοθεσίας για την προστασία των μελών της οικογένειας, στην παραδοχή ότι χρήση οποιασδήποτε μορφής βίας αποτελεί μια αναπότρεπτη και μη αποδεκτή συμπεριφορά και είναι καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Θα μπορούσαμε σήμερα, ίσως να ήταν και χρονικά σωστό, να αγγίζαμε και τα θέματα εμπορίας γυναικών, κάτι για το οποίο νομίζω η Κύπρος είναι ένοχη σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό, παρ' όλη την πρόοδο που έχει κάνει, αλλά μένω μέχρι εδώ. Είμαι βέβαιος ότι και η επιτροπή και άλλοι θεσμοί του κράτους εξετάζουν το θέμα με πολλή ευαισθησία.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να επαναλάβω αυτό με το οποίο άρχισα. Δεν είναι οι εισηγήσεις, δεν είναι οι απόψεις, δεν υπάρχει λόγος να πούμε περισσότερα. Το θέμα είναι αυτά που έχουμε πει, αυτά που γνωρίζουμε, με πρακτικό τρόπο, να τα αντιμετωπίσουμε και να τα εφαρμόσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Η επόμενη ομιλήτρια είναι η κ. Ντίνα Ακκελίδου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η βία κατά των γυναικών και κοριτσιών, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας και εκμετάλλευσής τους, είναι διεθνές πρόβλημα που εντάσσεται στις σοβαρότερες μορφές διακρίσεων σε βάρος της γυναίκας και παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της. Σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, η βία εναντίον των γυναικών περιλαμβάνει, αλλά δεν εξαντλείται σε αυτές τις μορφές, τη βία που ασκείται μέσα στην οικογένεια, τη βία μέσα στην ευρύτερη κοινωνία, αλλά και τη βία που διαπράττεται ή παραβλέπεται από την επίσημη πολιτεία. Με διακήρυξή του το 1995 τονίζει ότι «η βία εναντίον των γυναικών αποτελεί εμπόδιο στην επίτευξη της ισότητας, της ανάπτυξης και της ειρήνης».

Στο Πρόγραμμα Δράσης του Πεκίνου για τα Δικαιώματα της Γυναίκας αναγνωρίζεται ότι τα αίτια της συνδέονται άμεσα και ευθέως με τις σχέσεις εξουσίας μεταξύ των φύλων, οι οποίες αποτελούν δομικό στοιχείο και στις σύγχρονες κοινωνίες. Η έμφυλη βία εκδηλώνεται, μεταξύ άλλων, στο χώρο εργασίας, στην οικογένεια, για θέματα τιμής, στις πολεμικές συγκρούσεις, στην πορνογραφία και στο διαδίκτυο, με την εκμετάλλευση της γυναικείας σεξουαλικότητας.

Με στόχο την πιο αποτελεσματική διεθνή κινητοποίηση κατά της βίας, η 25^η Νοεμβρίου καθιερώθηκε ως η Παγκόσμια Ημέρα κατά της Βίας εναντίον των Γυναικών. Η βία που ασκείται μέσα στην οικογένεια είναι η συνηθέστερη μορφή της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών. Είναι εξαπλωμένη σε όλο τον κόσμο και έχει επιπτώσεις στη φυσική και συναισθηματική τους υγεία, στην οικονομική τους ασφάλεια, την αυτοεκτίμησή τους και τη δυνατότητά τους για ομαλή ανάπτυξη.

Είναι μια από τις πιο κακοήθεις καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επειδή διαπράττεται όχι από ξένους, αλλά από άτομα της εμπιστοσύνης των θυμάτων, μέλη της οικογένειάς τους. Έχουν αναπτυχθεί τύποι της βίας και έχουν δοθεί πολλά στατιστικά στοιχεία έγκυρα από τη συνάδελφο Αντιγόνη Παπαδοπούλου και δε θα τα επαναλάβω.

Η ενδοοικογενειακή βία εκδηλώνεται σε κάθε περιβάλλον, ανεξάρτητα από ταξική και κοινωνική θέση, μορφωτικό και οικονομικό επίπεδο, εθνικότητα, χρώμα, θρησκεία, γεωγραφική περιοχή, ηλικία. Συμβάλλουν όμως στην εκδήλωσή της κοινωνικοί παράγοντες, όπως η φτώχεια, η ανεργία, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η δομή και τα χαρακτηριστικά της οικογένειας, οι δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης, οι εξαρτήσεις από αλκοόλ, ναρκωτικά κ.λπ., καθώς και παθολογικοί παράγοντες και ατομικά χαρακτηριστικά των θυτών.

Δυστυχώς, οι περισσότερες κακοποιημένες γυναίκες ανέχονται την ενδοοικογενειακή βία είτε επηρεασμένες από ιδεολογικές και πολιτισμικές αντιλήψεις για τη γυναίκα "ιδιοκτησία" του συζύγου και τα παιδιά "ιδιοκτησία" των γονιών, που εδραίωσαν και την αντίληψη ότι η ενδοοικογενειακή βία είναι θέμα αυστηρά ατομικό και οικογενειακό, είτε κάτω από την πίεση του οικογενειακού και κοινωνικού τους περιβάλλοντος και των στερεότυπων ρόλων που τους ανατέθηκαν, σύμφωνα με τους οποίους η γυναίκα πρέπει να σιωπά, για να διατηρήσει τη συνοχή της οικογένειας με κάθε κόστος.

Άλλοι σημαντικοί λόγοι για τους οποίους οι περισσότερες περιπτώσεις βίας δεν καταγγέλλονται είναι η φτώχεια, η ανασφάλεια, ο φόβος και οι απειλές που βιώνουν τα θύματα, καθώς και η έλλειψη επαρκών και αποτελεσματικών νομικών, κοινωνικών και οικονομικών μέσων για την προστασία τους.

Από τις τραγικότερες συνέπειες αυτής της κατάστασης είναι, σύμφωνα με

έρευνες, το γεγονός ότι σε παγκόσμιο επίπεδο δεν καταγράφονται σε επίσημες στατιστικές 60 εκατομ. δολοφονημένες εκ προμελέτης ή μέσω παραμέλησης γυναίκες θύματα των οικογενειών τους.

Παρά την παγκόσμια κινητοποίηση εναντίον της ενδοοικογενειακής και γενικά της βίας κατά των γυναικών, το φαινόμενο εξακολουθεί να έχει, σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, τη μορφή παγκόσμιας επιδημίας κυρίως σε περιπτώσεις πολεμικής σύρραξης και δεν έχει επιτευχθεί ικανοποιητική πρόοδος στην αντιμετώπισή του. Το γεγονός αυτό αποδίδεται, μεταξύ άλλων, στην πολυπλοκότητα των αιτιών που προκαλούν τη βία, στην ανεπάρκεια των πληροφοριών σχετικά με τις διαφορετικές μορφές της και στην έλλειψη ολοκληρωμένων και αποτελεσματικών στρατηγικών πρόληψής της. Επίσης, αποδίδεται στην έλλειψη ευαισθησίας ή ενημέρωσης στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, αλλά δυστυχώς και στο επίπεδο των οργάνων επιβολής του νόμου και της εμμονής τους σε στερεότυπες και παραδοσιακές νοοτροπίες. Δε θα επαναλάβω, όπως είπα, τα στατιστικά στοιχεία.

Το μέγεθος και η σοβαρότητα του ζητήματος ώθησαν, το 2006, το Συμβούλιο της Ευρώπης να εγκαινιάσει διετή εκστρατεία ενάντια στην ενδοοικογενειακή βία διακηρύσσοντας ότι: «Η βία εναντίον των γυναικών είναι αποτέλεσμα της ανισότητας της δύναμης μεταξύ ανδρών και γυναικών, που οδηγεί σε σοβαρές διακρίσεις εις βάρος τους μέσα στην κοινωνία και μέσα στην οικογένεια. Η ενδοοικογενειακή βία υπάρχει σε κάθε χώρα μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, παρά τις θετικές εξελίξεις σε νομοθεσίες, πολιτικές και πρακτικές. Η βία εναντίον των γυναικών είναι παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στερεί από τις γυναίκες τη δυνατότητα να απολαύουν βασικών ελευθεριών. Κάνει τις γυναίκες ευάλωτες σε περαιτέρω κακοποίηση και αποτελεί εμπόδιο στο ξεπέρασμα των ανισοτήτων μεταξύ ανδρών και γυναικών στην κοινωνία. Η βία εναντίον των γυναικών ζημιώνει την ειρήνη, την ασφάλεια, τη δημοκρατία στην Ευρώπη». Αναφέρθηκε αναλυτικά η συνάδελφος Αντιγόνη Παπαδοπούλου στην έκθεση την καταληκτική της εκστρατείας του Συμβουλίου της Ευρώπης και δε θα το επαναλάβω.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ενδοοικογενειακή βία είναι υπαρκτό φαινόμενο και στην κυπριακή κοινωνία. Σε μια κλειστή κοινωνία όπως η δική μας, η παραδοχή του φαινομένου ήταν δύσκολη και προσέκρουε στην κοινωνική προκατάληψη πως η βία μέσα στην οικογένεια είναι αυστηρά οικογενειακή υπόθεση. Αυτό είχε ως συνέπεια την αποσιώπηση του προβλήματος, μαζί με το φόβο βέβαια, το οποίο παραμένει ακόμη συσκοτισμένο σε βαθμό που είναι δύσκολο να εκτιμηθεί.

Χρειάστηκε αγώνας από τις γυναικείες οργανώσεις, το Σύνδεσμο για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις, για να αναγνωριστούν η ύπαρξη και οι διαστάσεις του προβλήματος στην Κύπρο, διαστάσεις που επιβάλλουν την υιοθέτηση πολιτικών για καταπολέμηση του φαινομένου και για πρόληψη. Ως αποτέλεσμα αυτής της κινητοποίησης, η Κύπρος είναι μία από τις πρώτες χώρες της Ευρώπης που ψήφισε ειδικό νόμο για τη βία στην οικογένεια και μάλιστα σύγχρονο και ριζοσπαστικό, όπως θετικά σχολιάστηκε από διεθνείς οργανισμούς. Ο νόμος αυτός ποινικοποιεί το αδίκημα της ενδοοικογενειακής βίας, καθορίζει διαδικασίες καταγγελίας και μέσα για την προστασία των θυμάτων, διαδικασίες για παραπομπή του θύτη σε θεραπευτικά προγράμματα, εισάγει το θεσμό του οικογενειακού συμβούλου και εισηγείται τη δημιουργία συμβουλευτικής επιτροπής

για πρόληψη και καταπολέμηση της βίας.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Κύπρο, η καταπολέμηση της έμφυλης βίας εντάσσεται στους βασικούς άξονες των στρατηγικών για την ισότητα των φύλων. Συγκεκριμένα, στο Χάρτη Πορείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2006-2010 για την Ισότητα των Φύλων η εξάλειψη όλων των μορφών βίας με βάση το φύλο είναι ένας από τους έξι τομείς προτεραιότητας και ο τέταρτος από τους έξι στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2007-2013 της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι η καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, περιλαμβανομένης της σωματεμπορίας. Στην υλοποίηση του εθνικού σχεδίου δράσης δραστηριοποιούνται υπουργεία, γυναικείες και συνδικαλιστικές οργανώσεις και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Οι δράσεις χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και τον Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας.

Η καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας είναι από τους βασικούς άξονες της πολιτικής για καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος της γυναίκας που περιλαμβάνει το πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια. Για την υλοποίηση αυτής της δέσμευσης, μεταξύ άλλων, η Συμβουλευτική Επιτροπή Καταπολέμησης της Βίας, στην οποία μετέχουν κυβερνητικοί φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, έχει ήδη ετοιμάσει Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια, κάτι που αποτελεί και δράση στην εθνική πολιτική για το θέμα αυτό. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στα ακόλουθα θέματα: ολοκληρωμένη και αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου, σωστή εφαρμογή του εγχειριδίου διατμηματικών διαδικασιών από όλες τις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες, ώστε να ενεργούν συντονισμένα και αποτελεσματικά, ενίσχυση των δομών των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας με στόχο τη στήριξη της οικογένειας και την πρόληψη προβλημάτων, πρώτον, με τη δημιουργία δύο εξειδικευμένων τοπικών γραφείων στη Λευκωσία και στη Λεμεσό, που θα ασχολούνται με θέματα οικογένειας και παιδιού, δεύτερον, με την ενίσχυση της στελέχωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας με ειδικούς ψυχολόγους, κοινωνιολόγους κ.λπ. και, τέλος, με την οικονομική στήριξη των μη κυβερνητικών οργανώσεων για λειτουργία προγραμμάτων στήριξης των θυμάτων βίας, λειτουργία καταφυγίων και προγράμματα για θύτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η βία κατά των γυναικών και των παιδιών αποτελεί ένα από τα πιο μελανά σημεία του σύγχρονου πολιτισμού. Η πρόληψη και η καταπολέμησή της χρειάζονται την προσπάθεια και συστράτευση όλων των φορέων και όλων των πολιτών. Η κάθε γυναίκα που υφίσταται την ταπείνωση και τον πόνο της βίας θα μπορούσε να είναι η κόρη, η αδελφή, η μητέρα μας και κάθε παιδί που γίνεται θύμα βίας είναι παιδί δικό μας. Η αποσιώπηση ή η συγκάλυψη ουδέποτε επιλύει, αλλά αντίθετα επιδεινώνει και αναπαράγει τα κοινωνικά προβλήματα. Η ατιμωρησία των θυτών βυθίζει τα θύματα βαθύτερα μέσα στο φόβο και την ψυχοφθόρα σιωπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών έχει ψηλά στην ατζέντα των εργασιών της την παρακολούθηση της υλοποίησης της σχετικής νομοθεσίας και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων. Συμμετείχε επίσης δραστήρια στη διετή εκστρατεία του Συμβουλίου της Ευρώπης ενάντια στην ενδοοικογενειακή βία και η δράση αυτή παρουσιάζεται στην έκθεση η οποία έχει κατατεθεί στην ολομέλεια.

Προσβλέπουμε σε έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και άμεση έναρξη της

υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της βίας στην οικογένεια, σε ενίσχυση των υφιστάμενων χώρων υποδομής και στήριξης γυναικών που έχουν υποστεί βία, σε σταδιακή επέκταση του θεσμού των καταφυγίων για θύματα ενδοοικογενειακής βίας σε όλες τις επαρχίες, ώστε να διευκολυνθούν τα θύματα να προσφεύγουν σε αυτά για βοήθεια και προστασία, στην εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης για θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ισότητας των φύλων και πρόληψης της βίας εναντίον των γυναικών. Τέλος, προσβλέπουμε στη συνεχή εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κρατικού μηχανισμού και των εμπλεκόμενων φορέων, για να σταματήσει η ατιμωρησία των θυτών και να προστατεύονται και να στηρίζονται επαρκώς τα θύματα της βίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κυρία Ακκελίδου.

Η επόμενη ομιλήτρια είναι η κ. Στέλλα Κυριακίδου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ, κυρία Κυριακίδου.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Το θέμα της ενδοοικογενειακής βίας έχει συζητηθεί σε περίπου επτά συνεδρίες της επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, όπου έχει ετοιμαστεί βέβαια και σχετική έκθεση. Επομένως, δε θεωρώ χρήσιμο να επαναλάβω όσα έχουν ήδη αναφερθεί από τους προηγούμενους ομιλητές. Από μόνη της όμως η απόφαση να υπάρχει μια πανευρωπαϊκή εκστρατεία με τη συμμετοχή όλων των κοινοβουλίων υποδεικνύει και τη σημασία που δίνεται στο θέμα.

Η βία γενικά ως φαινόμενο σχετίζεται με πολλά άλλα κοινωνικά προβλήματα, όπως τον αλκοολισμό, τη χρήση ουσιών, τις ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες σε ανήλικες, την παιδική και τη βρεφική θνησιμότητα και άλλα. Η εκστρατεία αυτή λοιπόν δεν μπορεί να έχει ημερομηνία λήξης, επειδή η βία είναι ένα φαινόμενο που έχει μια σχέση αναμεταξύ θύτη και θύματος, μια σχέση εξουσίας, και είναι ένα φαινόμενο το οποίο δε λήγει. Ο στόχος βέβαια της εκστρατείας δεν είναι μόνο να γίνουν στις διάφορες χώρες οι αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις, αλλά και η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού για ένα θέμα που αποτελεί ταμπού. Και όλοι γνωρίζουμε ότι οι νομοθεσίες αλλάζουν σχετικά εύκολα, αλλά η στάση ζωής, οι νοοτροπίες απέναντι σε κοινωνικά φαινόμενα δύσκολα αλλάζουν και εδώ και χρόνια τα θέματα που αφορούν τη βία ενάντια στις γυναίκες, αλλά και την ενδοοικογενειακή βία γενικότερα ήταν θέματα που και στο δικό μας τόπο αντιμετωπίζονταν με σιωπή. Βλέπαμε τόσα χρόνια μόνο τη μύτη του παγόβουνου. Όσον αφορά ιδιαίτερα οποιαδήποτε μορφή σεξουαλικής κακοποίησης ή παρενόχλησης, η προκατάληψη ήταν και σε μεγάλο βαθμό συχνά είναι τόσο μεγάλη, που συχνά ο θύτης περιγράφεται σαν να είναι το θύμα. Η ενδοοικογενειακή βία οδηγεί στη σοβαρή καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και, όπως έχει ήδη λεχθεί, δε γνωρίζει ούτε σύνορα ούτε ηλικία ούτε φυλή ούτε και κοινωνική τάξη. Μπορεί να είναι σωματική, ψυχολογική, σεξουαλική ή και οικονομική και σήμερα βλέπουμε στο φως της δημοσιότητας ακόμα μια πολύ σοβαρή καταγγελία στον τόπο μας.

Στην έκθεση που ετοιμάστηκε από την επιτροπή αναφέρονται αναλυτικά όλες οι αναγκαίες δράσεις και δεσμεύσεις από όλα τα υπουργεία, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλους φορείς.

Πιστεύω ότι γίνονται προσπάθειες, αλλά σίγουρα δε γίνονται σε αρκετά γρήγορους ρυθμούς ούτε και πολυεπίπεδα. Το εθνικό σχέδιο δράσης, στο οποίο ήδη αναφέρθηκε η συνάδελφος φίλη Ντίνα Ακκελίδου, δεν υλοποιείται με ικανοποιητικούς ρυθμούς. Και θα αναφέρω μερικά παραδείγματα. Παρ' όλο που έχει γίνει αξιολόγηση της διαδικασίας της υποχρεωτικής αναφοράς προς το Γενικό Εισαγγελέα, αυτή έχει μείνει στα συρτάρια. Παρ' όλο που έγινε εισήγηση οι κακοποιημένες γυναίκες και τα παιδιά να συμπεριλαμβάνονται στις εισηγήσεις που θα έρθουν για κάλυψη από το ΓΕΣΥ, δεν έχει πάρει καμιά απάντηση η αρμόδια επιτροπή. Οι διαδικασίες διερεύνησης και εκδίκασης υποθέσεων βίας καθυστερούν τόσο πολύ, που τα θύματα θα μπορούσε να πει κανείς ότι κακοποιούνται τα ίδια από το σύστημα. Είναι δυσανάλογα χρονοβόρες οι διαδικασίες για τις υποθέσεις που φτάνουν στα δικαστήρια, ιδιαίτερα όσων αφορούν ανήλικα παιδιά. Οι δε διατμηματικές διαδικασίες, δηλαδή το τι πρέπει να κάνει το κάθε υπουργείο, για να υπάρχει καλύτερος συντονισμός, παρ' όλο που έχει γίνει αξιολόγηση και έχει διαπιστωθεί ότι δεν εφαρμόζονται, αυτό δεν έχει προχωρήσει.

Τα καταφύγια θυμάτων υπάρχει εισήγηση να επεκταθούν, αλλά δυστυχώς ακόμη υπάρχει μόνο ένα στη Λευκωσία και ένα το οποίο χειρίζεται μια μη κυβερνητική οργάνωση. Και ακόμη δεν έχουν διαμορφωθεί, ενώ υπάρχουν εισηγήσεις εδώ και χρόνια, ειδικό χώρο στα δικαστήρια, ώστε να προστατεύονται τα θύματα μάρτυρες.

Τι πρέπει λοιπόν να κάνουμε και ποιος είναι ο στόχος της σημερινής συζήτησης; Είναι απλώς για να δείξουμε την ευαισθησία μας; Πιστεύω πως όχι. Πιστεύω πως τουλάχιστον πρέπει να προκύψουν κάποιες συγκεκριμένες εισηγήσεις. Θεωρώ ότι το πρόβλημα είναι γνωστό, έχει μελετηθεί, οι εκθέσεις είναι ξεκάθαρες και διαπιστώνουν τόσο τα βήματα που έχουν γίνει όσο και τις ελλείψεις. Το πρόβλημα αυτό δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται μονοδιάστατα ούτε και από κάθε φορέα ξεχωριστά και ούτε είναι απλώς ένα θέμα νομοθεσίας και εφαρμογής της.

Ο περί Βίας της Οικογένειας Νόμος του 2000 και 2004 χρειάζεται κάποιες αλλαγές και ήδη αυτές τροχοδρομούνται, αλλά πιστεύω ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το θεσμικό πλαίσιο, το πλαίσιο ελέγχου και παρακολούθησης. Το μεγαλύτερο πρόβλημα, όταν έχουμε να αντιμετωπίσουμε ένα κοινωνικό φαινόμενο του οποίου οι αιτίες είναι πολυπαραγοντικές και τα συστήματα που εμπλέκονται πολλά, είναι η έλλειψη συντονισμού και υλοποίησης. Αυτό το έχουμε δει και σε πολλούς άλλους τομείς, όπως τα ναρκωτικά, και βλέπουμε ότι επιτέλους, μέχρι το τέλος του 2009, θα οριστεί εθνικός συντονιστής.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να κάνω μια συγκεκριμένη εισήγηση. Πιστεύω ότι η αλλαγή του ρόλου της συμβουλευτικής επιτροπής που ορίζεται βάσει του νόμου και που παράγει πραγματικά αξιόλογο έργο πρέπει να αναβαθμιστεί, ώστε να έχει ρόλο εποπτικό, συντονιστικό και όχι απλώς συμβουλευτικό. Ταυτόχρονα αυτή η επιτροπή θα ήταν καλά να προεδρεύεται από ένα ανεξάρτητο άτομο. Αυτή η επιτροπή έχει ήδη την εμπειρογνομοσύνη, απαρτίζεται από πολλούς ειδικούς, από φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις και υπηρεσιακούς, αλλά δεν έχει τη δυνατότητα να εφαρμόσει ή να εποπτεύει αυτά που εισηγείται. Πιστεύω ότι αυτό θα βοηθήσει σημαντικά στο να μπορέσουμε πράγματι να δούμε να υλοποιούνται βήματα, ώστε το θέμα της ενδοοικογενειακής βίας να μην είναι ένα θέμα το οποίο να συζητούμε κάθε Νιόβρη, αλλά να είναι ένα θέμα για το οποίο θα δούμε να γίνονται ουσιαστικά βήματα και στον τόπο μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Κυριακίδου.

Στο βήμα η κ. Ρούλα Μαυρονικόλα. Να εκλάβω το νόημα “με τα δύο” προς τον Πρόεδρο ότι θα είναι δύο ώρες η ομιλία σας ή θα είναι μόνο δύο λεπτά;

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Δύο ώρες!

(Αστειευόμενη)

Επειδή έχει ζέστη, θα το κάνω δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Μαυρονικόλα.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η ενδοοικογενειακή βία είναι πρόβλημα πάνω και πέρα από τα κόμματα. Μας απασχολεί όλους, συμφωνούμε όλοι ότι είναι ένα τεράστιο κοινωνικό φαινόμενο πάνω και πέρα από κοινωνικές τάξεις. Συμφωνώ και υπερθεματίζω όλα όσα έχουν λεχθεί. Θεωρώ ότι θα ήταν πλεονασμός να επαναλάβω τα ίδια. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, θα καταθέσω την ομιλία μου. Να μου επιτρέψετε μόνο να διαβάσω ένα μικρό κομμάτι το οποίο θεωρώ ότι είναι σημαντικό.

Θεωρούμε λοιπόν ότι για πιο ουσιαστικά αποτελέσματα της όποιας προσπάθειας πάταξης του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας είναι αναγκαία η ενεργοποίηση και συμβολή της πολιτείας, του οργανωμένου κράτους και των φορέων του για υλοποίηση των πιο κάτω στόχων:

Πρώτον, ενημέρωση για το περιεχόμενο της βίας και τις πρόνοιες της νομοθεσίας σε θέματα ποινών και κυρίως προστασίας των θυμάτων.

Δεύτερον, διαφώτιση των μαθητών και γενικά των νέων, με στόχο τη δημιουργία πολιτών απαλλαγμένων από το σύνδρομο της βίας.

Τρίτον, επικέντρωση της προσπάθειας στις απομακρυσμένες περιοχές της υπαίθρου με ριζωμένες κοινωνικές αντιλήψεις και αδυναμία κατανόησης του γεγονότος ότι η ενδοοικογενειακή βία συνιστά πρόβλημα.

Τέταρτον, ενίσχυση του αισθήματος ότι υπάρχουν οι συνθήκες και οι προϋποθέσεις για ουσιαστική προστασία των θυμάτων με στελέχωση της αστυνομίας με ειδικούς διαφόρων ειδικοτήτων, σύσταση και λειτουργία ενός καταφυγίου υποδοχής θυμάτων σε κάθε επαρχία, ενίσχυση των μη κυβερνητικών οργανώσεων που ασχολούνται αποκλειστικά με την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας.

Στο πλαίσιο αυτό το κυπριακό κοινοβούλιο μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει το δικό του ουσιαστικό και δημιουργικό ρόλο στη βάση συγκεκριμένων στρατηγικών επιλογών, σε βραχυπρόθεσμη και κυρίως σε μακροπρόθεσμη βάση και σε συνεργασία και σε πλήρη συντονισμό με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες οι οποίες βρίσκονται αντιμέτωπες με το ίδιο πρόβλημα.

Θεωρούμε ότι η συμμετοχή της Βουλής των Αντιπροσώπων στην πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας κινείται προς την ορθή κατεύθυνση και πιστεύουμε ότι θα αποτελέσει το έναυσμα για συνεχή και πιο οργανωμένη ενασχόληση με το θέμα. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να αξιοποιηθούν τα πορίσματα του καταληκτικού συνεδρίου της εκστρατείας, που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο χρόνο στη Βιέννη, μεταφέροντας πολλές από τις συστάσεις και αποφάσεις σε κυπριακό επίπεδο.

Από δικής μας πλευράς δηλώνουμε παρόντες και έτοιμοι να συμβάλουμε ουσιαστικά στην όλη προσπάθεια. Οι εμπειρίες και τα στοιχεία που έχουν προκύψει από τη μακρόχρονη ενασχόλησή μας με το θέμα βρίσκονται στη διάθεση του σώματος, των κοινοβουλευτικών κομμάτων και του κάθε βουλευτή.

Η ώρα των λόγων έχει παρέλθει, το μέγεθος και η διάσταση του προβλήματος απαιτούν δράσεις άμεσες και αποτελεσματικές και συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.

Καταληκτικά, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι διαβάσαμε σήμερα στις εφημερίδες ότι επί δεκατρία σχεδόν χρόνια σαρανταεξάχρονος πατέρας από την επαρχία Λάρνακας φέρεται να κακοποιούσε σεξουαλικά τις δύο του κόρες, οι οποίες στην ηλικία σήμερα των δεκαεπτά και είκοσι ενός χρόνων αποφάσισαν να λύσουν τη σιωπή τους και να καταγγείλουν στην αστυνομία το τέρας που ήταν ο πατέρας τους.

Είναι υποχρέωσή μας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους, τα ανυπεράσπιστα θύματα, να γκρεμίσουν τον τοίχο της σιωπής τους, αλλιώς είμαστε και εμείς συνένοχοι και συνυπεύθυνοι.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η κ. Ρούλα Μαυρονικόλα καταθέτει στη γραμματεία το γραπτό κείμενο της προαναφερθείσας ομιλίας, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, που τηρήσατε και την υπόσχεση να είστε σύντομη.

Εδώ έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 25 Ιουνίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Προσφώνηση του σώματος από τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. José Manuel Barroso.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.019-2008).
2. Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.026-2009).
3. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου).

- (Αρ. Φακ. 23.02.050.027-2009).
4. Ο περί Κυρώσεως της Συμβάσεως και του Πρωτοκόλλου προς Καταστολήν της Παραχαράξεως και Κιβδηλείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.040-2009).
  5. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.068-2008).
  6. Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.084-2008).
  7. Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.015-2009).
  8. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.110-2009).
  9. Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.109-2009).
  10. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Προστασία των Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση και την Υποβάθμιση) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.079-2009).
  11. Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.108-2009).
  12. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.077-2009).
  13. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ενεργά Εμφυτεύσιμα Ιατρικά Βοηθήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.078-2009).
  14. Οι περί Αποχετεύσεων Αστρομερίτη-Περιστερώνας-Ακακίου Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.043-2009).
  15. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.066-2009).

16. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των ακόλουθων καταλόγων:

α. Καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση σε θέματα που καθορίζονται από την Ειδική Επιτροπή, δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006.

(Αρ. Φακ. 15.15.002).

β. Καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006.

(Αρ. Φακ. 15.15.002).

γ. Καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή, δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006.

(Αρ. Φακ. 15.15.002).

δ. Καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006.

(Αρ. Φακ. 15.15.002).

17. Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.051-2009).

18. Οι περί Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.056-2009).
19. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.059-2009).
20. Οι περί Ταμείου Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.060-2009).
21. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.030-2009).
22. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.031-2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου). (Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος). (Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
5. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
6. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
7. «Το πρόβλημα του εμποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
8. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ

μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).

9. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
11. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ώρα λήξης: 5.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας

Λαμάρης Γιάννος

Ακκελίδου Ντίνα

Μαυρονικόλα Ρούλα

Αντωνίου Αντώνης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βότσης Άγγελος	Μητσόπουλος Τάσος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Γεώργιος	Νικολάου Ιωνάς
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Σαρίκας Φειδίας
Κλεάνθους Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κουκουμά Σκεύη	Σταυριανός Πανίκκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Άντρος	Τάσου Γεώργιος
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάνη Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση και συμπληρωματικές εκθέσεις για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μεταφοράς του Μόνιμου Μηνιαίου Προσωπικού του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου Κύπρου στο Δημόσιο Τομέα Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Κυριακού, Μ. Σιζόπουλος, Δ. Συλλούρης, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Αγγελίδης, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2006», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ιωνά Νικολάου και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιστημονικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Βιοκτόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
7. Ερωτήσεις βουλευτών:

Ανάγκη λήψης μέτρων για απαγόρευση της χρήσης “λανείτ” στην Κυπριακή Δημοκρατία - Αδειοδότηση χρήσης προβολέων - Απόρριψη της χρηματοδότησης της παραγωγής “Αυξεντίου, ένα Requiem για Ήρωες” - Ρύπανση στην τοποθεσία “Χωράφια του Αντζιέλου” στα Λεύκαρα - Πρόταση για δημιουργία μονάδας εγκατάστασης αλουμινίου - Τοξικά απόβλητα στην Αλυκή Λάρνακας - Ανακύκλωση οικιακών και βιομηχανικών απορριμμάτων - Αναγνώριση των “εξ αποστάσεως” τίτλων σπουδών του Middlesex University από το ΚΥΣΑΤΣ - Αποχετευτικό και αντιπλημμυρικά έργα στην Πέγεια - Δημιουργία σταθμού για ασθενοφόρο στην Πέγεια - Αίτημα για δημιουργία Βρύσης των Πεγειώτισσων - Οικονομική στήριξη για το πολυδύναμο κέντρο “Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευημερίας Πέγειας” - Ανάγκη αυτονόμησης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας - Κατασκευή τμημάτων της παραλιακής λεωφόρου Λάρνακας-Δεκέλειας - Σύσταση παρατηρητηρίου μεταναστών στους δήμους - Κατασκευή λεωφορειολωρίδων - Μουσουλμάνες μαθήτριες με παραδοσιακή μαντήλα - Αριθμός ξένων μαθητών στα κυπριακά σχολεία - Αίτημα για διάνοιξη του δρόμου Αθηνού-Λευκωσίας μέσω Πυροΐου - Μέτρα για έλεγχο των μοτοσικλετών που κινούνται επικίνδυνα - Καθυστέρηση στην κατασκευή δρόμου από τον κύριο δρόμο Πενταλιάς-Στατού προς Γαλαταριά - Αγορά αεροσκάφους στην αστυνομία - Αντικατάσταση εκπαιδευτικού αεροσκάφους της Εθνικής Φρουράς - Ανάγκη για ανακαίνιση του ξενοδοχείου “Βερεγγάρια” στον Πρόδρομο - Μετρήσεις ΑΗΚ για τη ρύπανση της ατμόσφαιρας στην Ορμίδα.
8. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα της κοινότητας Δρύμου για ολοκλήρωση του δρόμου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς προς Σίμου-Δρύμου-Άγιο Δημητριάνο - Μη προώθηση των σχεδίων υπηρεσίας του προσωπικού του κοινοτικού συμβουλίου Αυγόρου - Αιτήματα για πραγματοποίηση βελτιωτικών έργων στην κοινότητα Κακοπετριάς - Έκθεση φρούτων και λαχανικών σε χώρους με πολλά καυσαέρια - Επιπτώσεις στην Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου από το πεδίο βολής Ξυντού - Διασφάλιση των καταθέσεων - Άσκηση “Ξαφνική καταιγίδα 2008” - Δωρεάν χορήγηση ηλεκτρονικών υπολογιστών σε μαθητές - Κίνδυνος ατυχημάτων λόγω διαρροών κηροζίνης και ελλιπούς ελέγχου στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου - Παραχώρηση δωρεάν ηλεκτρονικού υπολογιστή στους μαθητές του Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου - Δημιουργία πολιτιστικού κέντρου στη Λάρνακα - Κτιριακές εγκαταστάσεις στο Δημοτικό Σχολείο Καμάρες Λάρνακας - Αίτημα για αναβάθμιση του Δημοτικού Σχολείου Τριμιθούσας - Περιστατικά φυματίωσης στην Κύπρο - Απαγόρευση της χρησιμοποίησης ζώων σε τσίρκα - Διοργανωτές ταξιδιών και μέτρα στήριξης της τουριστικής βιομηχανίας - Αίτημα για οικονομική βοήθεια στους ιδιοκτήτες ακτοπλοϊκών σκαφών που κάρηκαν - Τμήμα Δασών και προστασία αιωνόβιων δέντρων στην Έξω Βρύση - Ονομασία Λυκείου Μιχαήλ Κουτσόφτα-Ανδρέα Παναγίδη - Αίτημα για παραχώρηση κρατικής γης στην Παγκύπρια Οργάνωση Πενταμελούς Οικογένειας - Αιτήματα για αύξηση φοιτητικής χορηγίας και μείωση διδάκτρων στα δημόσια νηπιαγωγεία για τις πενταμελείς οικογένειες - Αίτημα Παγκύπριας Οργάνωσης

Πενταμελούς Οικογένειας για αύξηση της κρατικής χορηγίας - Αίτημα Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για βελτίωση της τιμολογιακής πολιτικής όσον αφορά τα δημοτικά τέλη, το νερό και άλλα - Αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για το επίδομα μάνας - Αιτήματα Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για το επίδομα τέκνου - Κατάλογος διατηρητέων αιωνόβιων δέντρων - Έκτακτη οικονομική βοήθεια στην κοινότητα Ίνειας - Δημιουργία υπηρεσίας "on call" ψυχιάτρου στο νοσοκομείο Λάρνακας.

9. Έκθεση για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Παπαδοπούλου, Δ. Συλλούρης, Ντ. Ακκελίδου, Στ. Κυριακίδου, Ρ. Μαυρονικόλα) για το πιο πάνω θέμα, καθώς και για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 25^{ης} Ιουνίου 2009

Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.

Αρ. 36

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή καλωσορίζω εκ μέρους του σώματος τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. José Manuel Barroso στη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μαζί με το θερμό καλωσόρισμά μας απευθύνουμε στον κ. Barroso την εκτίμησή μας για το σημαντικό έργο που έχει επιτελέσει ως Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε μια περίοδο ιδιαίτερα κρίσιμη για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η επίσκεψή σας στην Κύπρο, κύριε Πρόεδρε, γίνεται σε μια περίοδο που ο κυπριακός λαός επενδύει πολλές ελπίδες και πολλές προσδοκίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη σωστή και δίκαιη επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Όπως γνωρίζετε, είμαστε ένα μικρό φιλειρηνικό κράτος με ιστορία πολλών αιώνων και έναν πλούσιο πολιτισμό. Υπηρετούμε πιστά και με αξιοπρέπεια διαχρονικές αρχές και αξίες και στηρίζομαστε στις αρχές του διεθνούς δικαίου και της ηθικής, στους κανόνες της διεθνούς νομιμότητας και στις αρχές και τις αξίες επί των οποίων εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εδώ και τριάντα πέντε χρόνια βιώνουμε ένα από τα μεγαλύτερα διεθνή εγκλήματα: την τουρκική εισβολή του 1974 και τη συνεχιζόμενη στρατιωτική κατοχή ενός μεγάλου τμήματος της πατρίδας μας από την Τουρκία.

Από την 1^η Μαΐου 2004 αυτό το νησί, που σας φιλοξενεί σήμερα, είναι έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κι όμως, μετά από μόλις πεντακόσια μέτρα από εδώ οι ευρωπαϊκές αρχές και αξίες, το κοινοτικό κεκτημένο, οι εξουσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σταματούν. Παρεμποδίζονται από τα κατοχικά στρατεύματα της Τουρκίας, ενός κράτους που βρίσκεται σε πορεία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διερωτόμαστε: Αυτός ο παραλογισμός μέχρι πότε θα συνεχίζεται; Μέχρι πότε η Κύπρος και ο λαός της θα βιώνουν αυτή την απαράδεκτη κατάσταση; Μέχρι πότε η ατιμωρησία της Τουρκίας θα ενθαρρύνει την προκλητικότητα και την αδιαλλαξία της και θα συντηρεί την περιφρόνησή της προς τις αρχές του διεθνούς δικαίου και τους κανόνες της διεθνούς έννομης τάξης;

Για τριάντα πέντε τώρα χρόνια η διεθνής κοινότητα, με επικεφαλής τα Ηνωμένα Έθνη, απέτυχε να αποκαταστήσει το δίκαιο και την έννομη τάξη στην Κύπρο. Γιατί; Προφανώς επειδή δεν αντιμετωπίστηκαν με αποφασιστικότητα ο ετσιθελισμός, η αδιαλλαξία και οι παρανομίες της Τουρκίας.

Ο κυπριακός λαός, κύριε Πρόεδρε, προσβλέπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναμένει πολλά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη δίκαιη λύση του κυπριακού προβλήματος. Αναμένει από την Ευρωπαϊκή Ένωση ενεργότερη, πιο αποφασιστική και αποτελεσματική παρέμβαση προς την Τουρκία. Αναμένει πλήρη σεβασμό από την Τουρκία των αρχών και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κοινοτικού κεκτημένου. Τίποτε περισσότερο και τίποτε λιγότερο. Απλά ζητούμε δικαιοσύνη!

Δυστυχώς, η Τουρκία αποφεύγει να αναγνωρίσει τον πραγματικό χαρακτήρα και την ουσία του κυπριακού προβλήματος. Αντί να αποδεχθεί ότι πρόκειται για ένα διεθνές πρόβλημα εισβολής και κατοχής, βολεύεται να το παρουσιάζει ως ένα δικαιοδικό πρόβλημα.

Η τουρκική αδιαλλαξία επιβεβαιώνεται πλήρως και καθημερινά την τελευταία περίοδο. Στις απευθείας διαπραγματεύσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη κ. Μεχμέτ Αλί Ταλάτ η τουρκική πλευρά με απροκάλυπτο τρόπο επιβεβαιώνει το στόχο της για λύση συνομοσπονδίας και δύο κρατών. Οι πλείστες θέσεις και προτάσεις στο τραπέζι των απευθείας διαπραγματεύσεων, αλλά και πολλές δηλώσεις της ηγεσίας της Άγκυρας και της τουρκοκυπριακής κοινότητας δεν αφήνουν καμιά αμφιβολία για τις τουρκικές στοχεύσεις και μεθοδεύσεις. Πόρρω απέχουν από την επίτευξη μιας λύσης διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας στη βάση των αρχών και των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, των συμφωνιών υψηλού επιπέδου και των αρχών και των αξιών επί των οποίων εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Φίλε Πρόεδρε,

Φίλε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Διεκδικούμε την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας και του λαού μας. Επιδιώκουμε λύση του Κυπριακού που θα τερματίζει την κατοχή και τον εποικισμό, θα επανενώνει το έδαφος, το λαό, την οικονομία, τους θεσμούς και θα αποκαθιστά και θα κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων. Μια λύση που θα αποκλείει ξένες επεμβάσεις και θα παρέχει ασφάλεια στο κράτος και το λαό μας.

Είμαστε έτοιμοι για έναν έντιμο και δίκαιο συμβιβασμό. Ο συμβιβασμός όμως δεν πρέπει να είναι ετεροβαρής. Πρέπει να είναι αμοιβαίος και κυρίως δίκαιος.

Αγαπητέ κύριε Barroso,

Γνωρίζουμε το ενδιαφέρον που επιδεικνύετε για την Κύπρο και το κυπριακό πρόβλημα. Ως Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρακολουθείτε εκ του σύνεγγυς την πορεία των απευθείας διαπραγματεύσεων του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Τουρκοκύπριου ηγέτη Μεχμέτ Αλί Ταλάτ.

Ως θεματοφύλακας των αρχών και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προασπιστής του κοινοτικού κεκτημένου, αναμένουμε ότι θα διασφαλίσετε την κατ΄εξουσιοδότησή τους και στην περίπτωση του κυπριακού προβλήματος και της τελικής λύσης του. Η λύση του Κυπριακού πρέπει να συνάδει πλήρως με το κοινοτικό κεκτημένο. Είναι η Τουρκία που πρέπει να προσαρμοστεί με την ευρωπαϊκή νομιμότητα και όχι η Ευρωπαϊκή Ένωση και το κοινοτικό κεκτημένο με τις επιδιώξεις και τους όρους της Τουρκίας. Είναι γι' αυτό το λόγο που επαναλαμβάνουμε για ακόμα μία φορά ότι οριστικά και τελεσίδικα πρέπει να απορριφθεί το τουρκικό αίτημα για παρεκκλίσεις από το κοινοτικό κεκτημένο. Τυχόν παρεκκλίσεις θα οδηγήσουν τελικά σε εκπτώσεις από το κοινοτικό κεκτημένο.

Ο κυπριακός λαός αναμένει από εσάς και γενικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση να στηρίξετε τα δίκαια και τα δικαιώματά του και στη βάση της αρχής της κοινοτικής αλληλεγγύης να υπερασπιστείτε ένα μικρό κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεινοπαθεί από έναν ισχυρό γείτονα που επιθυμεί να καταστεί μέλος της Ένωσης.

Όπως γνωρίζετε, η Κυπριακή Δημοκρατία, παρά τα δεινά που υφίσταται εδώ και τριάντα πέντε χρόνια από την Τουρκία, έδωσε πράσινο φως για την έναρξη των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων και είναι έτοιμη να υποδεχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση μια Τουρκία που σέβεται τις αρχές και τις αξίες της Ένωσης και πειθαρχεί στο κοινοτικό κεκτημένο.

Αν όμως η Τουρκία συνεχίσει να επιδεικνύει τη σημερινή συμπεριφορά και να αρνείται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις και τις δεσμεύσεις που ανέλαβε έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυπριακής Δημοκρατίας, σίγουρα θα μας βρει αντιμέτωπους! Πρέπει να γνωρίζει η Τουρκία ότι το θράσος, ο εσθλιτισμός, η αλαζονεία και η περιφρόνηση του διεθνούς δικαίου έχουν μεγάλο κόστος!

Επαναλαμβάνουμε ότι το κλειδί της συνέχισης της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας είναι στα χέρια της Άγκυρας. Αν το χρησιμοποιήσει σωστά, αν δηλαδή εκπληρώσει τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυπριακής Δημοκρατίας, μπορεί να προσβλέπει στη συνέχιση της ενταξιακής της πορείας και στην ένταξή της. Αν όχι, πρέπει να γνωρίζει ότι η πάρα πέρα ενταξιακή της πορεία δεν θα είναι απρόσκοπτη.

Κύριε Πρόεδρε,

Πολλά σοβαρά και επείγοντα θέματα και πολλές προκλήσεις βρίσκονται ενώπιον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αντιμετώπιση της διεθνούς οικονομικής κρίσης, η ολοκλήρωση της διαδικασίας επικύρωσης της Συνθήκης της Λισαβόνας και παράλληλα η προώθηση των διαδικασιών ενδυνάμωσης των λειτουργιών, ανάπτυξης των θεσμών και περαιτέρω ανάδειξης των αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δικαιότερη κατανομή των κοινοτικών πόρων, το κύμα των λαθρομεταναστών που αντιμετωπίζουν κυρίως τα μεσογειακά κράτη της Ένωσης, οι ιδιαιτερότητες που αντιμετωπίζουν διάφορα κράτη μέλη, όπως η Κύπρος, που, επειδή είναι νησιώτικο κράτος, η οικονομία της έχει κάποιες επιπρόσθετες επιβαρύνσεις, και πολλά άλλα θέματα βρίσκονται στην ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως το έχει αποδείξει τόσο κατά την ενταξιακή της διαδικασία όσο και μέχρι σήμερα με τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι έτοιμη να συμβάλει στις προσπάθειες για αποτελεσματική αντιμετώπιση όλων των θεμάτων που απασχολούν την Ένωση και τους λαούς της.

Η Κύπρος και ο λαός της πιστεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις αρχές και τις αξίες που υπηρετεί και θα εργάζονται συνεχώς για την ανάδειξη και ενδυνάμωση του ευρωπαϊκού ιδεώδους προσβλέποντας σε ακόμα καλύτερες μέρες για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους λαούς της.

Με αυτές τις λίγες σκέψεις, αγαπητέ φίλε Πρόεδρε της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σας καλωσορίζω ξανά στο κυπριακό κοινοβούλιο κι εύχομαι πραγματικά κάθε επιτυχία στο σημαντικότερο έργο που επιτελείτε.

Θα παρακαλούσα τώρα τον κοσμήτορα να συνοδεύσει τον κ. Barroso στο βήμα.

(Η μετάφραση στα ελληνικά της ομιλίας του κ. José Manuel Barroso)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

(J. M. BARROSO)

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Αξιότιμα μέλη,

Εξοχότητες,

Κυρίες και κύριοι,

Είναι πολύ μεγάλη τιμή για μένα σήμερα να απευθύνομαι στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Είναι επίσης πολύ μεγάλη η χαρά που φέρνω το μήνυμά μου στην Κύπρο, σε μία χώρα που εκτιμώ για τη μεγάλη και πολυποικίλη ιστορία της και τον πολύ πλούσιο πολιτισμό της.

Πέντε χρόνια μετά την είσοδό της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κύπρος είναι από τα κράτη μέλη που στηρίζουν περισσότερο την Ευρωπαϊκή Ένωση και πάντα μια πηγή υποστήριξης για μια Ευρωπαϊκή Ένωση πιο ισχυρή και πιο αποτελεσματική. Ως Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είμαι ευγνώμων για την υποστήριξή σας και τη συνεισφορά σας ως μίας από τις χώρες που δείχνουν τη μεγαλύτερη δέσμευση στην Ευρώπη και στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Η προσφώνησή μου εδώ πέρα σήμερα επιβεβαιώνει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δώσει ένα μεγαλύτερο ρόλο στα εθνικά κοινοβούλια στα πλαίσια των ευρωπαϊκών πολιτικών. Από το Σεπτέμβριο του 2006 έχουμε λάβει μέτρα για πιο μεγάλη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στην ευρωπαϊκή πολιτική διαδικασία. Όλες οι καινούριες προτάσεις και οι διαβουλεύσεις μεταφέρονται στα εθνικά κοινοβούλια και αυτά καλούνται να αντιδράσουν και να μας βοηθήσουν στη διαδικασία της πολιτικής διατύπωσης. Αυτός ο καινούριος μηχανισμός της Επιτροπής, που είναι ιδιαίτερα σημαντικός, λειτουργεί εξαιρετικά. Τα τελευταία δύο χρόνια η Επιτροπή έχει ήδη λάβει και έχει ανταποκριθεί σε τετρακόσιες εβδομήντα οκτώ απόψεις από εθνικά κοινοβούλια. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων θεωρούμε ότι είναι πολύ θετική. Οι επαφές μας με τα εθνικά κοινοβούλια δείχνουν ότι αυτός ο μηχανισμός προσφέρει μια ευκαιρία στα εθνικά κοινοβούλια να έχουν μία στάση πιο θετική απέναντι στην εμπλοκή τους με την Ευρωπαϊκή Ένωση, να διευκολύνεται το

δικαίωμά τους στην πληροφόρηση και να διευκολύνεται επίσης η πιο εντατική ενασχόληση των κυβερνήσεών τους.

Τέλος, η χρήση αυτού του νέου μηχανισμού από τα εθνικά κοινοβούλια είναι επίσης ένας τρόπος για την Ευρώπη να συνδεθεί με τους πολίτες της. Αυτό το εργαλείο, που είναι πολύ σημαντική προτεραιότητα της Επιτροπής -και χαίρομαι πάρα πολύ που είμαι μέρος της, Πρόεδρός της, και χαίρομαι επίσης πάρα πολύ για τη συνεργασία που έχω με την Επίτροπό σας, την κ. Βασιλείου- στηρίζει αυτή την ιδέα της Ευρώπης των πολιτών. Οι πολίτες πρέπει πάντα να βρίσκονται στο επίκεντρο της προσέγγισής μας και δεν μπορούν να υπάρχουν καλύτεροι εκπρόσωποι των πολιτών από τα ίδια τα κοινοβούλια, τα εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωκοινοβούλιο. Με το να στηρίζουμε τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στηρίζουμε τα κοινοβούλια. Γι' αυτό λοιπόν χαίρομαι ιδιαίτερα και καλωσορίζω αυτή την ευκαιρία να σας μιλήσω και, αν μου το επιτρέψετε, ως πρώην μέλος εθνικού κοινοβουλίου -ήμουν μέλος του κοινοβουλίου στη χώρα μου, όταν ήμουν είκοσι εννέα ετών μόλις- θεωρήστε με κάποιον ίδιο μ' εσάς.

Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα βρισκόμαστε σε μία ιστορική στιγμή για την Κύπρο. Όλη η διεθνής σκηνή και η Ευρωπαϊκή Ένωση παρακολουθούν τα όσα συμβαίνουν. Όλοι αναμένουμε την επίλυση του προβλήματος και την επανένωση της Κύπρου. Για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπήρξε ένας σημαντικός στόχος για τη διαδικασία ένταξης της Κύπρου. Το 2004 όλες οι προσπάθειες για την επανένωση του νησιού απέτυχαν, αλλά αμέσως μετά οι Υπουργοί Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέφρασαν (παραθέτω απόσπασμα) «την αποφασιστικότητά τους να εγγυηθούν ότι ο λαός της Κύπρου θα μπορέσει σύντομα να επιτύχει το κοινό του μέλλον ως πολίτες μιας ενωμένης Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (τέλος παραθέματος).

Σήμερα έχετε ακόμα μια ευκαιρία να επιλύσετε το πρόβλημα της Κύπρου. Οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων, ο Πρόεδρος κ. Χριστόφιας, που είναι εδώ σήμερα παρών και τον οποίο χαιρετίζω με εκτίμηση, σεβασμό και πραγματική φιλία, και ο κ. Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, εμπλέκονται έντονα στις διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών και έχουν αποφασίσει να λύσουν το Κυπριακό μια για πάντα. Χαιρετίζω το θάρρος τους, την αποφασιστικότητά τους και τη διορατικότητά τους για το καλό της Κύπρου.

Το 2009 θα έπρεπε να είναι η κατάλληλη στιγμή -όπως λέτε στα ελληνικά, "είναι καιρός"- να πετύχουμε μία επίλυση. Είναι μία ευκαιρία που δεν πρέπει να χάσουμε. Μία επίλυση θα φέρει τεράστια οφέλη για όλους τους Κυπρίους. Γι' αυτό ακριβώς θα πρέπει να στοχεύουμε σ' αυτό. Πρέπει να δούμε τα οφέλη σε πολιτικό, σε οικονομικό και σε πολιτιστικό επίπεδο. Πιστεύω πως αυτή η γενιά των πολιτικών ηγετών μπορεί να επιλύσει το κυπριακό πρόβλημα. Η νέα γενιά έχει μεγαλώσει σε ένα διχασμένο νησί. Γι' αυτούς μπορεί να φαίνεται σχεδόν ως κάτι απόλυτα φυσιολογικό. Κάτι το οποίο μπορεί να θεωρούν δεδομένο και πιθανόν να μην τους ωθεί να θέλουν να επουλώσουν τα τραύματα.

Δε λέω ότι η διαδικασία θα είναι εύκολη. Πράγματι, κατανοώ ότι είναι πάρα πολύ δύσκολη, δεδομένων των όσων έχουν συμβεί στο παρελθόν. Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε το παρελθόν και δεν πρέπει να το ξεχάσουμε. Όμως, δεν πρέπει να εμποδίζει και την πρόοδο. Το παρελθόν μπορεί να έχει μία ψήφο, αλλά όχι δικαίωμα βέτο.

Η Ευρώπη αντιμετώπισε ανάλογη πρόκληση μετά την καταστροφή του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου. Η κινητήρια δύναμη πίσω από τη δημιουργία της

Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και ακολούθως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας στη δεκαετία του '50 δεν ήταν μονάχα η θέληση να επιτύχουμε μεγαλύτερη οικονομική ευημερία. Ήταν επίσης η μεγάλη επιθυμία να επιτύχουμε συμφιλίωση και σταθερή ειρήνη σε όλη την ήπειρο. Σήμερα η χρήση βίας ή η απειλή για χρήση βίας από ένα κράτος μέλος εναντίον κάποιου άλλου κράτους μέλους είναι κάτι το οποίο είναι αδιανόητο.

Πριν από εξήντα χρόνια κάποια από τα κράτη μέλη μας ζούσαν υπό δικτατορίες. Σήμερα όλοι ζούμε υπό καθεστώς ελευθερίας. Πριν από είκοσι χρόνια η Ευρώπη ήταν διχασμένη. Σήμερα είναι επανενωμένη. Αυτό δείχνει πόσο πολύ έχουμε προχωρήσει. Αυτό που κατάφεραν να πετύχουν αυτοί που έστησαν την Ευρωπαϊκή Ένωση μισό αιώνα πριν μπορείτε να το πετύχετε κι εσείς στην Κύπρο σήμερα. Εάν το πετύχετε, πραγματικά θα είναι ένα ιστορικό επίτευγμα. Ένα επίτευγμα με το οποίο θα στείλετε ένα μήνυμα ελπίδας για τις περιοχές που έχουν διαμάχες σε όλο τον κόσμο. Η Κύπρος θα γίνει ένας φάρος για τις άλλες χώρες που έχουν διαρκείς διαμάχες.

Οι διαπραγματεύσεις θα εισέλθουν σύντομα σε μία αποφασιστική φάση. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται φαντασία, ευελιξία και κυρίως ένα πνεύμα συμβιβασμού. Η λέξη "συμβιβασμός" δεν πρέπει να έχει αρνητική έννοια. Πιστέψτε με, στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η λέξη κλειδί για τις καθημερινές μας δουλειές. Η πρόκληση είναι να βλέπουμε το συμβιβασμό ως μία ευκαιρία να επιτύχουμε πρόοδο. Είμαι πεπεισμένος ότι οι ηγέτες μπορούν να πετύχουν μια συμφωνία με την οποία οι δύο πλευρές θα είναι νικητές.

Φυσικά, η εποικοδομητική συνεργασία της Τουρκίας είναι απαραίτητη, για να επιτευχθεί μια μόνιμη λύση. Το τόνισα αυτό, όταν συνάντησα τον Πρόεδρο Γκιουλ και τον Πρωθυπουργό Ερντογάν κατά τους πρόσφατους μήνες. Με έχουν διαβεβαιώσει ότι η Τουρκία είναι δεσμευμένη για μια λύση του Κυπριακού στο πλαίσιο των παραμέτρων των Ηνωμένων Εθνών. Το τονίζω αυτό! Πιστεύω ότι η τουρκική κυβέρνηση κατανοεί ότι η επίλυση του Κυπριακού θα φέρει φρέσκο αέρα στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ταυτόχρονα, πρέπει να υπενθυμίζουμε στην Τουρκία με κάθε ευκαιρία την υποχρέωσή της να εφαρμόσει πλήρως το Πρόσθετο Πρωτόκολλο στη Συμφωνία της Άγκυρας, δηλαδή να άρει όλους τους περιορισμούς για την ελεύθερη διακίνηση αγαθών σε όλα τα κράτη μέλη και έτσι να ανοίξει τα λιμάνια της σε όλα τα πλοία που έρχονται από την Κύπρο.

Οι διαπραγματεύσεις βεβαίως οδηγούνται από την Κύπρο. Τα Ηνωμένα Έθνη κάνουν τα πάντα, προκειμένου να βοηθήσουν την Κύπρο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι θεσμοί της στηρίζουν την Κύπρο σ' αυτή την προσπάθειά της για την επανένωση. Παρακολουθώ στενά τις διαπραγματεύσεις και θέλω να σας δώσω κάθε υποστήριξη. Και μετά την επανένωση, κατά την εφαρμογή της λύσης, η Κύπρος δε θα μείνει μόνη της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η Ένωση της αλληλεγγύης. Θα σας βοηθήσουμε να ανταποκριθείτε στις προκλήσεις για την επανένωση της χώρας. Και να είστε σίγουροι: δε θα είστε μόνοι σας! Θα είμαστε πάντα δίπλα σας!

Κυρίες και κύριοι,

Αξιότιμα μέλη αυτής της Βουλής,

Βρισκόμαστε ενώπιον νέων προκλήσεων για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που δε λαμβάνουν χώρα μόνο σε ένα ηπειρωτικό αλλά σε ένα παγκόσμιο επίπεδο. Στον εικοστό πρώτο αιώνα χρειαζόμαστε μία ισχυρή Ευρώπη, για να αντιμετωπίσουμε την παγκοσμιοποίηση με σιγουριά και επιτυχία. Πρέπει να λάβουμε πάρα πολλές σημαντικές πολιτικές αποφάσεις, για να είμαστε καλύτερα εφοδιασμένοι να

αντιμετωπίσουμε τις παγκόσμιες προκλήσεις. Η παγκόσμια υπερθέρμανση, η μείωση της βροχόπτωσης και η επακόλουθη έλλειψη πόρων νερού είναι προκλήσεις πολύ σημαντικές για ένα νησί όπως η Κύπρος. Πρέπει να μετατρέψετε αυτά τα προβλήματα σε ευκαιρίες. Με την ευρωπαϊκή υποστήριξη θα μπορούσατε να γίνετε παγκόσμια πρωτοπόροι στις περιβαλλοντικές τεχνολογίες και στη διαχείριση του ύδατος. Όλα αυτά μπορούν να επιτευχθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο κι αυτό είναι ένα επίπεδο στο οποίο μπορούμε να έχουμε παγκόσμια επίλυση.

Ζητήματα όπως οι κλιματικές αλλαγές μπορούν να επιλυθούν μόνο στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρόγραμμά μας για τα επόμενα πέντε χρόνια είναι πάρα πολύ γεμάτο. Επιδιώκουμε να πετύχουμε φιλόδοξους στόχους για τις κλιματικές αλλαγές επιμένοντας για μια φιλόδοξη διεθνή συμφωνία στις συζητήσεις της Κοπεγχάγης για τα θέματα της αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών.

Έχω ήδη αναφέρει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία Ένωση αλληλεγγύης και αυτό ισχύει και στον τομέα της λαθρομετανάστευσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την προηγούμενη βδομάδα επιβεβαίωσε τη δέσμευσή του για αλληλεγγύη σ' αυτή την περιοχή. Επίσης, καθόρισε συγκεκριμένα μέτρα για τη βελτίωση της κατάστασης. Αυτό περιλαμβάνει ενέργειες, για να ενισχυθούν οι έλεγχοι στα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να προωθηθεί η συνεργασία μεταξύ των κρατών προέλευσης των μεταναστών και αυτών από τα οποία διέρχονται.

Όλα αυτά τα ζητήματα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη, όταν η σουηδική Προεδρία αρχίσει συζητήσεις για το "Πρόγραμμα της Στοκχόλμης", δηλαδή τις προτάσεις της Επιτροπής για το χώρο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ασφάλειας για τα επόμενα χρόνια.

Όσον αφορά αυτά τα ζητήματα, όπως και για το θέμα της επανένωσης της Κύπρου, θα είμαστε στο πλευρό σας. Ταυτόχρονα, πρέπει να συνεχίσουμε να δημιουργούμε μία ανοικτή ανταγωνιστική και ευημερούσα Ευρώπη, η οποία θέτει την ευκαιρία, την υπευθυνότητα και την αλληλεγγύη στο επίκεντρο των πολιτικών της. Μια κοινωνική οικονομία της αγοράς που επενδύει στο μέλλον των Ευρωπαίων πολιτών και στην κοινωνική προστασία και οδηγεί τις οικονομίες μας έξω από την οικονομική κρίση. Είναι σε τέτοιες περιόδους που χρειαζόμαστε περισσότερο από ποτέ μια ισχυρή Ευρωπαϊκή Ένωση με ισχυρούς θεσμούς, που θα είναι σε θέση να συνεργαστούν. Αυτή είναι η στιγμή να θέσουμε τις φιλοδοξίες μας και να τις θέσουμε ακόμα πιο ψηλά για το μέλλον. Όχι να τις δούμε πιο χαμηλά.

Αξιότιμα μέλη του κοινοβουλίου,

Κυρίες και κύριοι,

Για την Κύπρο μια επίλυση θα μπορούσε να είναι μια καινούρια αρχή. Η αρχή μιας συναρπαστικής καινούριας φάσης. Ο στόχος είναι πολύ δύσκολος. Ο δρόμος είναι πολύ μακρύς, αλλά το βραβείο που θα κερδίσετε είναι πολύ σημαντικό. Μια Κύπρος τελικά επουλωμένη από τους διχασμούς της θα μπορεί να επικεντρώσει τις ενέργειές της σε άλλα πιο σημαντικά και πιο άμεσα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Μια Κύπρος που θα είναι σε θέση να αντιληφθεί όλη την προοπτική της ως μια πηγή σταθερότητας σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μια Κύπρος που θα μπορεί να συνεισφέρει πλήρως σε όλο τον κόσμο.

Το βραβείο πλέον -αυτό που σας ανέφερα- μπορείτε να το κερδίσετε. Οι δύο ηγέτες είναι στο σωστό δρόμο. Πιστεύω σ' αυτούς. Πιστεύω ότι μπορούν και θα τα καταφέρουν. Σας παρακαλώ, ενθαρρύνετέ τους! Γιατί, αν αποτύχουν, θα χαθεί η στιγμή και μπορεί να μην υπάρξει άλλη ευκαιρία για πολύ μεγάλο διάστημα, αν

υπάρξει ποτέ ξανά. Ας ολοκληρώσω με μια ευχή: μία ενωμένη Κύπρος στην Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το δεύτερο μισό του 2012! Μπορείτε να πετύχετε!

Και πάλι σας ευχαριστώ που με δεχθήκατε εδώ πέρα στην Κύπρο και στο κοινοβούλιό σας, στο χώρο της δημοκρατίας. Ξέρω ότι πιστεύετε ότι πιστεύουμε κι εμείς στις πραγματικές ευρωπαϊκές αξίες της αλληλεγγύης, της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ομιλία του στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ όπως προχωρήσουμε σε ένα σύντομο δεκάλεπτο διάλειμμα, για να δοθεί η ευκαιρία στους προσκεκλημένους μας να αποχωρήσουν.

(Ωρα διακοπής: 4.50 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 5.00 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε τώρα με τα θέματα της νομοθετικής εργασίας.

Τα υπ' αριθμόν 1, 2 και 3 θέματα έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009», «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», τα οποία είναι προτάσεις νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τις προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν από το βουλευτή κ. Ιωνά Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, στα πλαίσια συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 26^{ης} Μαρτίου και 18^{ης} Ιουνίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Νομοθεσίας, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τη Βία στην Οικογένεια και του Συνδέσμου Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια. Ο Σύνδεσμος ΑΠΑΝΕΜΙ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στα πλαίσια των πιο πάνω συνεδριάσεων κλήθηκαν επίσης και παρευρέθηκαν οι αντιπρόσωποι των θρησκευτικών ομάδων.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε είναι η τροποποίηση του άρθρου 14 του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου, έτσι ώστε να θεσπισθεί μαχητό τεκμήριο με βάση το οποίο η άσκηση βίας από τον εναγόμενο εναντίον του ενάγοντος, εκτός αν ο εναγόμενος αποδείξει το αντίθετο, να συνιστά ισχυρό κλονισμό της έγγαμης σχέσης.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του άρθρου 27 του περί Γάμου Νόμου, έτσι ώστε να θεσπισθεί ως μαχητό τεκμήριο κλονισμού του γάμου η άσκηση βίας από τον εναγόμενο εναντίον του ενάγοντος.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) Νόμου, έτσι ώστε στις διατάξεις του που αφορούν τον κλονισμό του γάμου ως λόγο διαζυγίου να θεσπισθεί ένα αμάχητο και πέντε μαχητά τεκμήρια κλονισμού του γάμου, κατά τρόπο ανάλογο των αντίστοιχων διατάξεων του περί Γάμου Νόμου και του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου, όπως οι νόμοι αυτοί προτείνεται να τροποποιηθούν με την πρώτη και δεύτερη πρόταση νόμου. Συγκεκριμένα, προτείνεται η θέσπιση αμάχητου τεκμηρίου κλονισμού του γάμου σε περίπτωση τετραετούς διάστασης των συζύγων, καθώς και η θέσπιση μαχητών τεκμηρίων κλονισμού σε περίπτωση διγαμίας, μοιχείας, εγκατάλειψης, επιβουλής της ζωής και άσκησης βίας.

Σημειώνεται ότι η ανάγκη για τις νομοθετικές ρυθμίσεις που προτείνονται με τη δεύτερη και τρίτη από τις πιο πάνω προτάσεις νόμου προέκυψε στα πλαίσια της μελέτης της πρώτης πρότασης νόμου.

Σημειώνεται επίσης ότι στις τρεις βασικές νομοθεσίες των οποίων προτείνεται η τροποποίηση προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα σε σχέση με την έννοια του ισχυρού κλονισμού του γάμου ως λόγου διαζυγίου:

1. Στον περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμο (Ν. 23/1990) δεν υπάρχουν μαχητά τεκμήρια κλονισμού του γάμου, αλλά μόνο ένα αμάχητο τεκμήριο κλονισμού, η πενταετής διάσταση των συζύγων.
2. Στον περί Γάμου Νόμο [Ν. 104(Ι)/2003] υπάρχουν τέσσερα μαχητά τεκμήρια κλονισμού του γάμου στις περιπτώσεις διγαμίας, μοιχείας, εγκατάλειψης και επιβουλής της ζωής, καθώς και ένα αμάχητο τεκμήριο κλονισμού, η τετραετής διάσταση των συζύγων.
3. Τέλος, στον περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) Νόμο [87(Ι)/1993] δεν υπάρχει ούτε αμάχητο τεκμήριο κλονισμού στην περίπτωση μακράς διάστασης των συζύγων ούτε μαχητό τεκμήριο κλονισμού του γάμου.

Εισάγοντας την πρώτη πρόταση νόμου, ο εισηγητής της ανέφερε πως η προτεινόμενη με αυτή ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, για το λόγο ότι η άσκηση βίας από τον εναγόμενο εναντίον του ενάγοντος συνιστά σοβαρό γεγονός το οποίο δικαιολογεί τη θέσπιση μαχητού τεκμηρίου, με σκοπό να διευκολύνεται η απόδειξη του κλονισμού του γάμου για τον ενάγοντα θύμα της βίας με τη μετάθεση του βάρους αποδείξεως περί του αντίθετου στον εναγόμενο. Συναφώς, σύμφωνα με τον εισηγητή, εκτιμάται ότι στην πράξη η ρύθμιση αυτή θα συμβάλει επικουρικά στην εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας για την προστασία των θυμάτων οικογενειακής βίας, περιορίζοντας το φαινόμενο, που δυστυχώς παρατηρείται σήμερα, να παραμένουν ατιμώρητα πρόσωπα που ασκούν τέτοια βία, αφού τα θύματα στις περισσότερες περιπτώσεις υφίστανται πιέσεις είτε να μην καταγγείλουν το γεγονός είτε να

αποσύρουν τελικά τη σχετική καταγγελία τους, ώστε να μην εκδικαστεί η υπόθεση βίας.

Στο στάδιο της μελέτης της πρώτης πρότασης νόμου η επιτροπή ζήτησε και πήρε γραπτώς τις απόψεις του προέδρου του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λευκωσίας-Κερύνειας, στις οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται οι ακόλουθες επισημάνσεις και εισηγήσεις:

1. Ο αντικειμενικός ισχυρός κλονισμός του γάμου ως λόγος διαζυγίου είναι ανυπαίτιος λόγος και δε χρειάζεται να αποδειχτεί υπαιτιότητα του εναγομένου, ενώ τα μαχητά τεκμήρια που θεσπίζονται συνήθως αφορούν όλα υπαίτια και σοβαρά γεγονότα. Η άσκηση βίας είναι γεγονός εξίσου και ίσως σοβαρότερο των άλλων τεσσάρων γεγονότων που θεσπίστηκαν ως μαχητά τεκμήρια στο άρθρο 27 του περί Γάμου Νόμου. Παρά το γεγονός ότι στην πράξη δε γίνεται συχνά επίκληση των εν λόγω μαχητών τεκμηρίων, η ύπαρξή τους μπορεί να διευκολύνει τον ενάγοντα να αποδείξει τον κλονισμό του γάμου, σε περίπτωση που αυτός είναι θύμα μιας υπαίτιας ή βίαιης συμπεριφοράς του εναγομένου ή σε άλλη κατάλληλη περίπτωση.
2. Ο λόγος διαζυγίου που αφορά τον ισχυρό κλονισμό του γάμου ως προς τα μαχητά και το αμάχητο τεκμήριο κλονισμού θα πρέπει να διαμορφωθεί κατά τον ίδιο τρόπο στους δύο νόμους, δηλαδή τον περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμο και τον περί Γάμου Νόμο.
3. Στη βάση της πιο πάνω άποψης, θα πρέπει να προστεθεί στο άρθρο 27 του περί Γάμου Νόμου ως πέμπτο μαχητό τεκμήριο κλονισμού του γάμου η άσκηση βίας και να διατηρηθεί το υφιστάμενο αμάχητο τεκμήριο κλονισμού σε περίπτωση τετραετούς διάστασης των συζύγων.
4. Το άρθρο 14 του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με το πιο πάνω διαμορφωμένο άρθρο 27, δηλαδή με τη συμπερίληψη των πέντε μαχητών τεκμηρίων κλονισμού του γάμου και την τροποποίηση του υφιστάμενου αμάχητου τεκμηρίου από πενταετή σε τετραετή διάσταση.
5. Με σκοπό την ολοκληρωτική ομοιομορφία στο κυπριακό δίκαιο όσον αφορά την έννοια του ισχυρού κλονισμού του γάμου, πρέπει να τροποποιηθεί στη βάση των πιο πάνω και ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) Νόμος, στον οποίο σήμερα δεν προβλέπεται ούτε αμάχητο τεκμήριο κλονισμού του γάμου σε περίπτωση μακράς διάστασης ούτε άλλο μαχητό τεκμήριο κλονισμού.

Στα πλαίσια της συζήτησης που προηγήθηκε της κατάθεσης της δεύτερης και τρίτης πρότασης νόμου, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αρχικά έθεσε τον προβληματισμό της αφενός για τη χρησιμότητα της προτεινόμενης με την πρώτη πρόταση νόμου ρύθμισης, δεδομένου ότι, με βάση το υφιστάμενο δίκαιο, η έννοια του ισχυρού κλονισμού είναι ήδη πολύ ευρεία και καλύπτει την έννοια του όρου "βία" όπως αυτή καθορίζεται στην εν λόγω πρόταση νόμου και αφετέρου για το ενδεχόμενο η δίκη διαζυγίου να μετατρέπεται από τον εναγόμενο σε δίκη βίας στην οικογένεια, καθώς και τον προβληματισμό της για δημιουργία τεκμηρίου χωρίς την ύπαρξη καταδίκης για άσκηση βίας.

Περαιτέρω, η ίδια εκπρόσωπος, απαντώντας γραπτώς σε σχετικά ερωτήματα της επιτροπής, τα οποία προέκυψαν από τη μελέτη όλων όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επισήμανε/εισηγήθηκε τα ακόλουθα:

1. Δεν είναι δυνατή η προσθήκη μόνο στο άρθρο 27 του περί Γάμου Νόμου του νέου μαχητού τεκμηρίου που αφορά την άσκηση βίας με παράλληλη κατάργηση του υφιστάμενου στο άρθρο 14 του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου αμάχητου τεκμηρίου της πενταετούς διάστασης, με σκοπό τα εν λόγω θέματα να ρυθμίζονται μόνο στον περί Γάμου Νόμο. Ειδικότερα, η προώθηση τέτοιας τροποποίησης, λόγω του πεδίου εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου, που τέθηκε σε ισχύ το 2003, θα έχει ως αποτέλεσμα να παραμείνουν εκτός ρύθμισης οι εκκλησιαστικοί γάμοι που τελέστηκαν πριν από την ψήφιση του εν λόγω νόμου, καθώς και γάμοι που τελέστηκαν στο εξωτερικό.
2. Να προωθηθούν οι εισηγήσεις του προέδρου του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λευκωσίας-Κερύνειας ως προς το θέμα της τροποποίησης και να μελετηθεί το ενδεχόμενο η πενταετής διάσταση στον περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμο να γίνει τετραετής, ώστε να συνάδει πλήρως με τον περί Γάμου Νόμο.

Σε μεταγενέστερο στάδιο ο εισηγητής της πρώτης πρότασης νόμου, ακολουθώντας όλες τις πιο πάνω εισηγήσεις, υπέβαλε στην επιτροπή διαμορφωμένο κείμενο αυτής, καθώς και δύο σχέδια νόμου, τα οποία στη συνέχεια αποτέλεσαν αυτούσια τα κείμενα της δεύτερης και τρίτης πρότασης νόμου. Σημειώνεται ότι στα κείμενα και των τριών προτάσεων νόμου υιοθετήθηκαν τελικά οι εισηγήσεις του προέδρου του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λευκωσίας-Κερύνειας.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εξέφρασε την επιφύλαξη ότι, λόγω της ευρείας έννοιας του όρου “βία” όπως καθορίζεται στη σχετική νομοθεσία, η θέσπιση του σχετικού μαχητού τεκμηρίου κλονισμού του γάμου σε ορισμένες περιπτώσεις ενδεχομένως να εξυπηρετήσει το σύζυγο που είναι ο πραγματικός υπαίτιος του κλονισμού.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες που περιλήφθηκαν στα τελικά κείμενα των τριών προτάσεων νόμου.

Σημειώνεται ότι με τις πρόνοιες της τρίτης πρότασης νόμου συμφώνησαν επίσης οι αντιπρόσωποι των θρησκευτικών ομάδων.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προνοιών του κειμένου της πρώτης πρότασης νόμου όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, καθώς και των προνοιών της δεύτερης και τρίτης πρότασης νόμου όπως αυτές κατατέθηκαν, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
2. Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.
3. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ’ αριθμόν 1 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 2 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 3 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Παραρτήματος Α' του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Κυρώσεως της Συμβάσεως και του Πρωτοκόλλου προς Καταστολήν της Παραχαράξεως και Κιβδηλείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυρώσεως της Συμβάσεως και του Πρωτοκόλλου προς Καταστολήν της Παραχαράξεως και Κιβδηλείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Επιτροπή
Εξωτερικών:**

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Σκεύη Κουκουμά

Γιαννάκης Γαβριήλ

Ανδρέας Αγγελίδης

Δημήτρης Συλλούρης

**Κοινοβουλευτική
Νομικών:**

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Τάσος Μητσόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Ανδρέας Αγγελίδης

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασαν το πιο πάνω νομοσχέδιο σε κοινή συνεδρία τους, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, καθώς και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση και το Πρωτόκολλο για την Καταστολή της Παραχαράξεως και της Κιβδηλείας (Νόμος αρ. 22 του 1965) με την προσθήκη σ' αυτόν διάταξης που να εξουσιοδοτεί το Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει διατάγματα και γνωστοποιήσεις, με στόχο την καλύτερη εφαρμογή του.

Η Σύμβαση με το Πρωτόκολλό της για την Καταστολή της Παραχαράξεως και της Κιβδηλείας, που υπογράφηκε στη Γενεύη το 1929, προβλέπει στο άρθρο 12 ότι οι έρευνες για την κατασκευή πλαστών νομισμάτων σε κάθε χώρα πρέπει να οργανώνονται μέσα στα πλαίσια της εθνικής της νομοθεσίας από ένα κεντρικό

γραφείο. Στην Κυπριακή Δημοκρατία ως κεντρικό γραφείο έχει οριστεί το Εγκληματολογικό Εργαστήριο της αστυνομίας με την υπ' αριθμόν 61.475 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 2005.

Παράλληλα, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σχετική πράξη του (2005/511/ΔΕΥ της 12^{ης} Ιουλίου 2005) όρισε την Ευρωπόλ ως την κεντρική υπηρεσία για την καταπολέμηση της παραχάραξης και κιβδηλείας του ευρώ. Σύμφωνα με την ίδια πηγή πληροφόρησης, μέσα σε αυτά τα πλαίσια η Κυπριακή Δημοκρατία με σχετική δήλωση του Υπουργού Εξωτερικών, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2005, υιοθέτησε τον ορισμό της Ευρωπόλ ως της κεντρικής υπηρεσίας για την καταπολέμηση της παραχάραξης και κιβδηλείας του ευρώ και κατέθεσε για το σκοπό αυτό την πιο πάνω δήλωση στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, η προτεινόμενη τροποποίηση γίνεται προκειμένου να καταστεί δυνατή η δημοσίευση γνωστοποίησης που να περιέχει την προαναφερθείσα δήλωση του Υπουργού Εξωτερικών, ούτως ώστε αυτή να καταστεί νομικά δεσμευτική.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέου άρθρου.
Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυρώσεως της Συμβάσεως και του Πρωτοκόλλου προς Καταστολήν της Παραχαράξεως και Κιβδηλείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Τάσος Μητσόπουλος

Νικόλας Παπαδόπουλος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ).

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμών με την προσθήκη πρόνοιας που να προβλέπει ειδικά για τον τρόπο αξιολόγησης της απόδοσης των υπαλλήλων που τοποθετούνται ή μετατίθενται σε υπηρεσία ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, καθώς και της αξιολόγησης υπαλλήλων που αποσπώνται σε υπηρεσία ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε υπηρεσία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών, η προτεινόμενη τροποποίηση κατέστη αναγκαία έπειτα από την ψήφιση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2005 [Ν. 79(Ι)/2005], σύμφωνα με τον οποίο κατέστη δυνατή η τοποθέτηση/μετάθεση/απόσπαση δημόσιων υπαλλήλων και εκτός δημόσιας υπηρεσίας, στις προαναφερθείσες υπηρεσίες/οργανισμούς.

Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, το ζήτημα της αξιολόγησης της απόδοσης των πιο πάνω υπαλλήλων κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους εκτός δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησε τις αρμόδιες υπηρεσίες και τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τη συζήτηση του σχετικού τροποποιητικού νομοσχεδίου που προηγήθηκε της ψήφισης του προαναφερθέντος νόμου. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατό στο στάδιο εκείνο να εξευρεθεί ικανοποιητική λύση, λόγω κυρίως των διαφορετικών συστημάτων αξιολόγησης που ισχύουν στο εξωτερικό, αλλά και του διαφορετικού αντικειμένου εργασίας. Ως αποτέλεσμα, μέχρι σήμερα, δεν ετοιμάζονται υπηρεσιακές εκθέσεις για τους υπαλλήλους που υπηρετούν εκτός δημόσιας υπηρεσίας.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν στην επιτροπή ότι το όλο ζήτημα εξετάστηκε εκ νέου μεταξύ εκπροσώπων του τμήματος, της ΕΔΥ και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Ως αποτέλεσμα της εν λόγω επανεξέτασης και μετά από έντονο προβληματισμό για εξεύρεση του καλύτερου δυνατού τρόπου αξιολόγησης των υπαλλήλων που υπηρετούν εκτός δημόσιας υπηρεσίας, ώστε να

μην προκύπτει κενό στην υπηρεσία τους, αποφασίστηκε η προώθηση της προτεινόμενης τροποποίησης με την προσθήκη πρόνοιας αντίστοιχης με τη ρύθμιση που υπάρχει στους κανονισμούς για την αξιολόγηση των ιδιαίτερων γραμματέων πολιτικών προσώπων.

Ειδικότερα, προτείνεται όπως η αξιολόγηση των υπαλλήλων που τοποθετούνται ή μετατίθενται σε υπηρεσία ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, καθώς και η αξιολόγηση υπαλλήλων που αποσπώνται σε υπηρεσία ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε υπηρεσία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό γίνεται από τον οικείο προϊστάμενο τμήματος, ο οποίος, κατά τη σύνταξη της υπηρεσιακής έκθεσης, λαμβάνει και τις γραπτές απόψεις του προσώπου που προϊσταται του υπαλλήλου στον οργανισμό ή την υπηρεσία στην οποία υπηρετεί, τις οποίες και επισυνάπτει στην εν λόγω έκθεση.

Στο στάδιο της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών την επιτροπή απασχόλησε κυρίως η ασάφεια της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία ο οικείος προϊστάμενος τμήματος, κατά τη σύνταξη της υπηρεσιακής έκθεσης υπαλλήλου, θα λαμβάνει και τις γραπτές απόψεις του προσώπου που προϊσταται του υπαλλήλου στον οργανισμό ή στην υπηρεσία που αυτός υπηρετεί, χωρίς να προβλέπεται ρητά ότι αυτές θα λαμβάνονται υπόψη. Αναφορικά με την πιο πάνω πρόνοια, εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών επισήμανε στην επιτροπή ότι η εν λόγω πρόνοια διατυπώθηκε κατά τρόπο που να μην καθιστά απόλυτη την κρίση του προσώπου που προϊσταται του υπό αξιολόγηση υπαλλήλου στο εξωτερικό, έτσι ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να θυματοποιηθούν οι υπάλληλοι που υπηρετούν σε υπηρεσία ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, για τους οποίους εφαρμόζεται πιο αυστηρό σύστημα αξιολόγησης σε σχέση με τους υπαλλήλους της δημόσιας υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Δεδομένης της θέσης όλων ότι ο οικείος προϊστάμενος για την αξιολόγηση του υπαλλήλου θα πρέπει να έχει τις γραπτές απόψεις του προϊσταμένου του υπό αξιολόγηση υπαλλήλου και ότι σ' αυτές δε θα περιέχεται μόνο απλή ενημέρωση για το ποια καθήκοντα ο υπάλληλος ασκεί, αλλά και η κρίση του για το πώς τα ασκεί, η επιτροπή διατύπωσε τη θέση ότι οι εν λόγω απόψεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη σύνταξη της υπηρεσιακής έκθεσης, γι' αυτό και αποφάσισε να διαμορφώσει ανάλογα το κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών. Με την απόφαση αυτή της επιτροπής συμφώνησαν οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΕΔΥ, ενώ εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών εξέφρασε επιφυλάξεις για τους λόγους που επεξήγησε πιο πάνω.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε το κείμενο των κανονισμών με τρόπο ώστε οι γραπτές απόψεις του προσώπου που προϊσταται του υπαλλήλου στο εξωτερικό να λαμβάνονται υπόψη από τον οικείο προϊστάμενο τμήματος κατά τη σύνταξη της υπηρεσιακής έκθεσης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν από την ίδια στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Γιάννος Λαμάρης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αβέρωφ Νεοφύτου	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 22^{ας} Σεπτεμβρίου 2008 και 22^{ας} Ιουνίου 2009. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, ο αντιπρόεδρος του Συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), καθώς και εκπρόσωπος του Κυπριακού Συνδέσμου Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΚΣΕΠΕΥ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νέου νομοθετικού πλαισίου για τη ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τη συγκρότηση και λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και η περαιτέρω ενδυνάμωση των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών της, ώστε να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία της κατά τη λειτουργία της. Με το ίδιο νομοσχέδιο σκοπείται επίσης η κατάργηση του υφιστάμενου σχετικού νόμου.

Σημειώνεται ότι στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, η οποία καθιδρύθηκε με την υπό κατάργηση νομοθεσία, έχει ανατεθεί η γενική εποπτεία της κεφαλαιαγοράς και των συναλλαγών κινητών αξιών που καταρτίζονται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, κρίνεται σκόπιμη η ενίσχυση των εξουσιών της επιτροπής, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται καλύτερα στις αρμοδιότητες και στις διαρκώς αυξανόμενες υποχρεώσεις της ως εποπτική αρχή της κεφαλαιαγοράς στην Κύπρο, αλλά και προς τις διεθνείς της υποχρεώσεις έναντι εποπτικών αρχών του εξωτερικού και άλλων διεθνών οργανισμών.

Στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου τέθηκαν από τα μέλη της επιτροπής διάφορα ζητήματα και ζητήθηκαν περαιτέρω διευκρινίσεις. Ειδικότερα, συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η επάρκεια ή μη της υποδομής και της στελέχωσης της υπηρεσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ενόψει της προτεινόμενης θεσμικής αναθεώρησης του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της. Συναφώς, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δήλωσε ότι η στελέχωση της επιτροπής κρίνεται ικανοποιητική και ότι είναι αναγκαία η πρόσληψη ενός μόνο νέου λειτουργού για κάλυψη των επιπρόσθετων υποχρεώσεων της επιτροπής. Περαιτέρω, ανέφερε ότι, λόγω του ότι το μεγαλύτερο μέρος της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο έχει ολοκληρωθεί, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι σε θέση σήμερα να επικεντρωθεί στον εποπτικό της ρόλο.
2. Η ανάγκη για συμμετοχή του απλού πολίτη και άλλων φορέων, όπως είναι ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, στη διαμόρφωση θέσεων αναφορικά με τις επενδυτικές δραστηριότητες. Συναφώς, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ανέφερε ότι προωθείται η σύσταση Ειδικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για σκοπούς εκπαίδευσης του κοινού για τις δραστηριότητες του χρηματοοικονομικού τομέα, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των αρμόδιων αρχών, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Εφόρου Ασφαλίσεων, του Συνδέσμου Καταναλωτών, του Συνδέσμου Επενδυτών και του Πανεπιστημίου Κύπρου. Στόχος της λειτουργίας της εν λόγω συμβουλευτικής επιτροπής είναι η Κύπρος να διασφαλίσει ότι οι πολίτες της είναι καλά ενημερωμένοι για τον τρόπο διαχείρισης των κεφαλαίων τους.
3. Οι προτεινόμενες με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο εξουσίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου προς συλλογή πληροφοριών, οι οποίες σύμφωνα με τους αρμοδίους κρίνονται απαραίτητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, και ειδικότερα η εξουσία προς διενέργεια ελέγχων και η εξουσία προς διενέργεια έρευνας. Συγκεκριμένα, τέθηκε το ερώτημα κατά πόσο οι εξουσίες αυτές είναι συμβατές με τις διατάξεις του άρθρου 17 του συντάγματος, με το οποίο προστατεύεται το απόρρητο της αλληλογραφίας και πάσης άλλης επικοινωνίας. Σχετική γνωμάτευση επί του θέματος κατατέθηκε ενώπιον της επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την οποία οι προτεινόμενες εξουσίες δεν είναι ασύμβατες με το άρθρο 17 του συντάγματος, νοουμένου ότι η πρακτική εφαρμογή τους θα τελεί υπό την επιφύλαξη της υπερισχύσεως του σχετικού άρθρου του συντάγματος. Όπως αναφέρεται σχετικά στην ίδια γνωμάτευση, η εξουσία συλλογής πληροφοριών, η οποία, βάσει των προτεινόμενων ρυθμίσεων, θα χορηγηθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δεν εκτείνεται στη συλλογή κειμένων που συνιστούν αλληλογραφία ή επικοινωνία ούτε το πρόσωπο που υπόκειται στην έρευνα υποχρεούται να παράσχει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τέτοια έγγραφα.
4. Η προτεινόμενη εξουσία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να προβαίνει σε κατάσχεση αρχείων. Συναφώς, οι αρμόδιοι δήλωσαν ότι κατάσχεση θα γίνεται σε περίπτωση μη άμεσης συμμόρφωσης σε αίτημα για προσκόμιση στοιχείων και θα στοχεύει στην παρεμπόδιση αλλοίωσης ή διαγραφής στοιχείων, ενώ η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα υποχρεούται σε επιστροφή στοιχείων που κατάσχονται μετά την περάτωση του σκοπού για τον οποίο κατασχέθηκαν εντός σαράντα πέντε ημερών από την ημερομηνία κατάσχεσής τους.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο ΚΣΕΠΕΥ υπέβαλε με γραπτό υπόμνημά του διάφορες παρατηρήσεις και εισηγήσεις, προς βελτίωση της

προτεινόμενης νομοθεσίας, πολλές από τις οποίες αποδέχτηκε η κυβερνητική πλευρά και ενσωματώθηκαν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Οι εισηγήσεις αυτές αφορούν, μεταξύ άλλων, ειδικότερα τα ακόλουθα:

1. Την ανάγκη θέσπισης κατάλληλων μηχανισμών ελέγχου των χρεώσεων και καθορισμού ανώτατου ποσού χρέωσης για την περίπτωση ανάθεσης σε τρίτα πρόσωπα της άσκησης της εξουσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προς είσοδο, έρευνα και συλλογή πληροφοριών.
2. Την υποχρέωση προς εχεμύθεια και τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου, ώστε αυτή να εφαρμόζεται και σε τρίτα πρόσωπα στα οποία ανατίθενται από το Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθήκοντα διενέργειας ελέγχου ή έρευνας.
3. Την αναθεώρηση του ύψους των προτεινόμενων διοικητικών προστίμων και την ανάγκη μείωσής τους.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι στις 23 Απριλίου 2009 εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κανονισμός ο οποίος αποτελεί μέρος δέσμης προτάσεων για την αντιμετώπιση της χρηματοοικονομικής κρίσης. Ο υπό αναφορά κανονισμός καθορίζει ένα κοινό ρυθμιστικό πλαίσιο για την έκδοση αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας, απαντώντας στην ανάγκη για επανάκτηση της εμπιστοσύνης της αγοράς και για ενδυνάμωση της προστασίας των επενδυτών. Ο εν λόγω κανονισμός αναφέρει ότι όλοι οι οργανισμοί αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας οι οποίοι επιθυμούν οι αξιολογήσεις τους για πιστοληπτική ικανότητα να χρησιμοποιούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να υποβάλλουν αίτηση για εγγραφή. Οι αιτήσεις θα υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (CESR) και θα εξετάζονται από την αρμόδια εποπτική αρχή του κράτους μέλους προέλευσης (το κράτος στο οποίο ο οργανισμός έχει την έδρα του) μαζί με το Κολέγιο Εποπτικών Αρχών. Το κολέγιο αποτελείται από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές των κρατών μελών στον τομέα των κινητών αξιών. Όπως είναι γνωστό, ο εν λόγω κανονισμός τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφαρμόζεται απευθείας σε όλα τα κράτη μέλη από την ημέρα που τίθεται σε ισχύ.

Υπό το φως των πιο πάνω και του γεγονότος ότι η δημοσίευση του κανονισμού στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται στα τελικά στάδια, η κυβερνητική πλευρά ζήτησε την ενσωμάτωση σχετικής διάταξης στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται αρμόδια εποπτική αρχή για σκοπούς εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού στην Κύπρο.

Σημειώνεται ότι στο τελικό στάδιο της όλης συζήτησης ο πρόεδρος του ΧΑΚ έθεσε ζήτημα ως προς την έκταση που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να επιζητήσει τη θεμελίωση υπαιτιότητας σε θέματα που αφορούν άσκηση αρμοδιότητας από τους αξιωματούχους και τους υπαλλήλους του ΧΑΚ. Συναφώς και αφού το όλο θέμα τέθηκε ενώπιον των κυβερνητικών αρμοδίων, αποφασίσθηκε η ανάγκη τροποποίησης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε να εξαιρεθούν οι αξιωματούχοι και οι υπάλληλοι του ΧΑΚ από τη δυνατότητα θεμελίωσης υπαιτιότητας εναντίον τους.

Η επιτροπή, συνοψίζοντας όλα τα σημεία τα οποία τέθηκαν από τις εμπλεκόμενες πλευρές ενώπιόν της σχετικά με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, προχώρησε σε αναδιαμόρφωσή του σύμφωνα με τις αποφάσεις της. Ειδικότερα, εισηγείται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τη διαγραφή της προτεινόμενης δημιουργίας θέσης Γενικού Διευθυντή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.
2. Τη διαμόρφωση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε οι σχετικές πρόνοιες για τις εξουσίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που αφορούν είσοδο, έρευνα και συλλογή πληροφοριών να συνάδουν με τη συνταγματική διάταξη του άρθρου 17.
3. Την εξαίρεση των υπαλλήλων και αξιωματούχων του ΧΑΚ από τη δυνατότητα θεμελίωσης υπαιτιότητας και επιβολής διοικητικού προστίμου για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την άσκηση εξουσίας ή καθήκοντός τους βάσει εφαρμοζόμενης νομοθεσίας.
4. Την αναδιαμόρφωση του ύψους των προτεινόμενων διοικητικών προστίμων.
5. Την ενσωμάτωση των εισηγήσεων του ΚΣΕΠΕΥ οι οποίες έγιναν αποδεκτές από την κυβερνητική πλευρά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και των μελών της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ενώπιόν μας είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο εμείς χαιρετίζουμε, καθώς αναβαθμίζει σε σημαντικό βαθμό τις εξουσίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Όμως πρέπει να επιστημόσουμε ένα κενό το οποίο αναγκάζομαστε να αφήσουμε σ' αυτό το νομοσχέδιο και αφορά τις εξουσίες που είχε ζητήσει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για να εισέρχεται σε γραφεία, να διεξάγει έρευνες και να παίρνει αρχεία. Και εδώ ηγέρθη ακριβώς ένα ερώτημα σε σχέση με τα άρθρα 33 και 34 του νόμου, κατά πόσο έπρεπε να συνάδουν με τους απόλυτους περιορισμούς του άρθρου 14 του συντάγματος, κάτι το οποίο φυσικά και υιοθετήσαμε, καθώς πρέπει η κάθε νομοθεσία να συνάδει με το σύνταγμα. Και δεν έχει στην προκειμένη περίπτωση η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την εξουσία να παίρνει αρχεία, παραδείγματος χάριν από ηλεκτρονικό υπολογιστή, ηλεκτρονική αλληλογραφία, που είναι ιδιωτική επικοινωνία. Αυτό εμάς δε μας ικανοποιεί ως Δημοκρατικό Κόμμα, παρά το ότι θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, γιατί ακριβώς θεωρούμε ότι θα πρέπει να έχει αυτές τις εξουσίες η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ώστε, σε περιπτώσεις όπου εταιρείες ή ημικρατικοί οργανισμοί προωθούν τα μονοπώλια διά της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, να έχει την ευχέρεια να ελέγχει και τέτοια αλληλογραφία και να μπορεί να την προσκομίσει ως τεκμήριο σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία.

Επομένως, η θέση η δική μας είναι ότι, για να μην έχουμε φαινόμενα όπως είχαμε στο παρελθόν, όπου διευθυντής ημικρατικού οργανισμού αρνήθηκε να δώσει το αρχείο του, γιατί επικαλέστηκε την πρόνοια του συντάγματος, την προστασία του συντάγματος όσον αφορά τη δική του ιδιωτική αλληλογραφία, για να μην έχουμε ακριβώς μια ευνουχισμένη Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, πρέπει να εξεταστεί ακόμα μια φορά το μέγα ζήτημα τροποποίησης του άρθρου 17 του συντάγματος, κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις, για σοβαρά ποινικά αδικήματα και για τέτοιες περιπτώσεις, με αυστηρές ασφαλιστικές δικλίδες να επιτρέπεται ακριβώς ένας τέτοιος έλεγχος όσον αφορά την ιδιωτική επικοινωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Απ' ό,τι καταλαβαίνω, δεν υπάρχει άλλος ομιλητής.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εποπτεία κεφαλαιαγοράς. Άρθρο 3.

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου. Άρθρο 4.

Έργο της Επιτροπής. Άρθρο 5.

Τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής. Άρθρο 6.

Ετήσια έκθεση. Άρθρο 7.

Όργανα της Επιτροπής. Άρθρο 8.

Συμβούλιο. Άρθρο 9.

Αρμοδιότητες Συμβουλίου. Άρθρο 10.

Συγκρότηση Συμβουλίου. Άρθρο 11.

12. Απαγόρευση ορισμένων δραστηριοτήτων των μελών του Συμβουλίου. Άρθρο

Διορισμός μελών του Συμβουλίου. Άρθρο 13.

Θητεία μελών του Συμβουλίου. Άρθρο 14.

Κένωση θέσης του Συμβουλίου. Άρθρο 15.

Παραίτηση από το Συμβούλιο. Άρθρο 16.

Ανάκληση διορισμού μέλους του Συμβουλίου. Άρθρο 17.

Συνεδρίες του Συμβουλίου. Άρθρο 18.

Επίσημη σφραγίδα του Συμβουλίου. Άρθρο 19.

Αντιμισθία και όροι υπηρεσίας προέδρου, αντιπροέδρου και αμοιβή μελών του Συμβουλίου. Άρθρο 20.

Έκταση ευθύνης μελών του Συμβουλίου και άλλων προσώπων. Άρθρο 21.

Εκχώρηση εξουσιών του Συμβουλίου στον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και σε Ειδικές Επιτροπές. Άρθρο 22.

Ειδικές Επιτροπές. Άρθρο 23.

Εκτέλεση αποφάσεων. Άρθρο 24.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής. Άρθρο 25.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής που δεν επιτρέπεται να εκχωρηθούν. Άρθρο 26.

Κλήση προς πρόσωπο που τελεί στην υπηρεσία της Επιτροπής. Άρθρο 27.

Συνεργασία Επιτροπής με κρατικές υπηρεσίες. Άρθρο 28.

Συνεργασία της Επιτροπής με αρμόδιες εποπτικές αρχές και οργανισμούς της αλλοδαπής. Άρθρο 29.

Υποχρέωση προς εχεμύθεια και τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου. Άρθρο 30.

Αδίκημα παραβίασης του επαγγελματικού απορρήτου. Άρθρο 31.

Εξουσία προς συλλογή πληροφοριών. Άρθρο 32.

Εξουσία της Επιτροπής προς διενέργεια ελέγχων. Άρθρο 33.

Εξουσία της Επιτροπής για είσοδο και έρευνα. Άρθρο 34.

Ενέργειες της Επιτροπής σε περίπτωση παραβάσεων. Άρθρο 35.

Διορισμός ερευνώντος λειτουργού. Άρθρο 36.

Διοικητικό πρόστιμο και συμβιβασμός. Άρθρο 37.

Δικαίωμα ακρόασης. Άρθρο 38.

Είσπραξη διοικητικών προστίμων. Άρθρο 39.

Αποδοχή εκθέσεων. Άρθρο 40.

Ψευδείς δηλώσεις και απόκρυψη στοιχείων. Άρθρο 41.

Ποινική και αστική ευθύνη για αδικήματα τελούμενα από νομικά πρόσωπα. Άρθρο 42.

Έσοδα της Επιτροπής. Άρθρο 43.

Οικονομικό έτος. Άρθρο 44.

Τήρηση λογαριασμών. Άρθρο 45.

Έκθεση και οικονομικές καταστάσεις. Άρθρο 46.

Ετήσιος προϋπολογισμός. Άρθρο 47.

Εσωτερική οργάνωση Επιτροπής. Άρθρο 48.

Θέση που συνεπάγεται άμεση ή έμμεση συμμετοχή στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και στη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του κράτους. Άρθρο 49.

Ανάθεση ελέγχου/έρευνας σε τρίτα πρόσωπα. Άρθρο 50.

Ανάθεση εργασίας σε εμπειρογνώμονες. Άρθρο 51.

Πειθαρχικά αδικήματα. Άρθρο 52.

Αρμόδιο πειθαρχικό όργανο. Άρθρο 53.

Πειθαρχική διαδικασία. Άρθρο 54.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 55.

Έκδοση οδηγιών. Άρθρο 56.

Βεβαίωση πίστης και τήρησης εμπιστευτικότητας. Άρθρο 57.

Κατάργηση. Άρθρο 58.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 59.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 59;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 59 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, αναπλ. πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Ιουνίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμου, ώστε να επιτευχθεί η καλύτερη εφαρμογή του, η αποτελεσματικότερη εποπτεία από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και η ορθότερη μεταφορά στο βασικό νόμο της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2004, για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/34/ΕΚ.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις εισάγονται βελτιώσεις και διορθώσεις με τις οποίες επιτυγχάνεται μεγαλύτερος βαθμός διαφάνειας και πληροφόρησης για τους εκδότες κινητών αξιών. Καθορίζονται επίσης οι υποχρεώσεις των ίδιων των εκδοτών, καθώς και των προσώπων που αποκτούν ή διαθέτουν σημαντικά δικαιώματα ψήφου ή σημαντικές συμμετοχές σε κινητές αξίες οι οποίες είναι εισηγμένες για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ανέφερε ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις κρίθηκαν αναγκαίες, επειδή κατά την εφαρμογή του βασικού νόμου εντοπίστηκαν ορισμένες αδυναμίες, οι οποίες προκαλούσαν σύγχυση στους εποπτευομένους. Ειδικότερα, αναφέρθηκε στις υποχρεώσεις των εποπτευομένων να υποβάλλουν, να δημοσιεύουν και να αποθηκεύουν πληροφορίες σύμφωνα με τις πρόνοιες της πιο πάνω σχετικής Οδηγίας και παράλληλα τόνισε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν οποιαδήποτε αλλαγή στην πρακτική εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και των μελών της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.
Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.
Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.
Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.
Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.
Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.
Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.
Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.
Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.
Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.
Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.
Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.
Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.
Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 22.
Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 23.
Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 24.
Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 25.
Τροποποίηση του άρθρου 40 του βασικού νόμου. Άρθρο 26.
Τροποποίηση του άρθρου 42 του βασικού νόμου. Άρθρο 27.
Τροποποίηση του άρθρου 43 του βασικού νόμου. Άρθρο 28.
Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 29.
Τροποποίηση του άρθρου 45 του βασικού νόμου. Άρθρο 30.
Τροποποίηση του άρθρου 47 του βασικού νόμου. Άρθρο 31.
Τροποποίηση του άρθρου 51 του βασικού νόμου. Άρθρο 32.
Τροποποίηση του τίτλου του Μέρους XIII του βασικού νόμου. Άρθρο 33.
Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 34;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 34 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 8, 9 και 10 θέματα έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009», «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Προστασία των Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση και την Υποβάθμιση) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γιαννάκης Θωμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τα υπό αναφορά νομοσχέδια και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Χοιροτρόφων και των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ, “Αγροτική” και “Παναγροτικός Σύνδεσμος”. Οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου [Νόμος αριθμός 106(I) του 2002, όπως τροποποιήθηκε έκτοτε], έτσι ώστε η αρμόδια αρχή να υποχρεούται κατά την έκδοση άδειας απόρριψης αποβλήτων να λαμβάνει υπόψη στην επιβολή όρων στην άδεια τις απαιτήσεις και τα αποτελέσματα εφαρμογής των Κανονισμών 3, 4 και 5 των προτεινόμενων περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Προστασία των Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση και την Υποβάθμιση) Κανονισμών όσον αφορά τα ποιοτικά πρότυπα των νερών, τις τάσεις συγκέντρωσης ρύπων και τη χημική κατάσταση των υπόγειων υδάτων. Περαιτέρω, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο εισάγεται πρόνοια στον υπό τροποποίηση νόμο που να επιτρέπει την έκδοση κανονισμών για τη θέσπιση μέτρων στα πλαίσια του Κανονισμού 6 των προτεινόμενων περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Προστασία των

Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση και την Υποβάθμιση) Κανονισμών σε σχέση με τα μέτρα πρόληψης ή περιορισμού της εισαγωγής ρύπων στα υπόγεια ύδατα.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου [Νόμος αριθμός 13(Ι) του 2004], έτσι ώστε να παρέχεται η εξουσία στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ως την αρμόδια αρχή, να εκχωρεί τις εξουσίες ή αρμοδιότητες που έχει, δυνάμει του υπό αναφορά νόμου, σε οποιοδήποτε τμήμα ή υπηρεσία υπουργείου της Δημοκρατίας ή σε πρόσωπο που κατέχει τα κατάλληλα προσόντα ή σε οποιοδήποτε οργανισμό δημόσιας ωφέλειας ιδρύθηκε με νόμο για σκοπούς δημόσιου συμφέροντος. Επίσης, με το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο προστίθεται στο βασικό νόμο πρόνοια σύμφωνα με την οποία παρέχεται η δυνατότητα οι κανονισμοί οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του υπό αναφορά νόμου να παρέχουν εξουσιοδότηση προς την αρμόδια αρχή, ώστε να εκδίδει διατάγματα με τα οποία να τροποποιούνται τα παραρτήματα των εν λόγω κανονισμών για σκοπούς προσαρμογής στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την Οδηγία 2006/118/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση. Οι πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών αφορούν μεταξύ άλλων:

1. τα κριτήρια αξιολόγησης της χημικής κατάστασης των υπόγειων υδάτων,
2. τη διαδικασία αξιολόγησης της χημικής κατάστασης των υπόγειων υδάτων,
3. τον εντοπισμό σημαντικών και διατηρούμενων ανοδικών τάσεων και τον καθορισμό σημείων εκκίνησης για την αναστροφή των τάσεων και
4. τα μέτρα πρόληψης ή περιορισμού της εισαγωγής ρύπων στα υπόγεια ύδατα.

Επισημαίνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έπρεπε να είχε συμμορφωθεί με τις διατάξεις της υπό αναφορά Οδηγίας μέχρι τη 16^η Ιανουαρίου 2009, όμως αυτό δεν κατέστη δυνατό λόγω της μη έγκαιρης κατάθεσης των υπό συζήτηση νομοθετημάτων στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού αυτά κατατέθηκαν στις 11 Μαΐου 2009. Για τη μη έγκαιρη μεταφορά της υπό αναφορά Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποστείλει σχετική προειδοποιητική επιστολή στην Κυπριακή Δημοκρατία, η προθεσμία της οποίας έχει ήδη λήξει.

Όπως αναφέρεται και στο σχετικό επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τους κανονισμούς αυτούς, η ετοιμασία τους έγινε από τριμελή τεχνική επιτροπή η οποία ορίστηκε από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και απαρτιζόταν από εκπροσώπους του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του ίδιου υπουργείου.

Σύμφωνα με το ίδιο επεξηγηματικό σημείωμα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί αναμένεται να συμβάλουν στην καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας στο πεδίο που αφορούν, ενώ δεν προβλέπεται δυσκολία στην εφαρμογή τους, αφού αυτή θα πραγματοποιηθεί εντός των ήδη υπαρχουσών δομών των εμπλεκόμενων τμημάτων και υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σύμφωνα πάντα με το ίδιο επεξηγηματικό σημείωμα, επειδή οι υπό αναφορά κανονισμοί άπτονται καθαρά τεχνικών θεμάτων, δεν αναμένεται να υπάρξουν αρνητικές οικονομικές, κοινωνικές ή άλλες επιπτώσεις. Αντίθετα, με την εφαρμογή

των κανονισμών αυτών αναμένεται να επιτευχθεί βελτίωση της ποσότητας και ποιότητας των υπόγειων νερών και γενικότερα του περιβάλλοντος.

Όσον αφορά το άμεσο και μακροχρόνιο κόστος από την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών, το υπό αναφορά επεξηγηματικό σημείωμα αναφέρεται στο κόστος των αναγκαίων δειγματοληψιών και χημικών αναλύσεων, που, σύμφωνα με τους προτεινόμενους κανονισμούς, πρέπει να γίνονται συστηματικά για τον προσδιορισμό της χημικής κατάστασης των υπόγειων υδατικών σωμάτων και οι οποίες, όπως σημειώνεται στο ίδιο σημείωμα, έπρεπε να γίνονταν και στο παρελθόν για τη σωστή διαχείριση των υπόγειων υδατικών σωμάτων. Ως εκ τούτου, οι προτεινόμενοι κανονισμοί απλά θεσμοθετούν τη συστηματική διενέργειά τους.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων και των κανονισμών.

Στα πλαίσια της συνεδρίας της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος τόνισαν την τεχνική φύση των προτεινόμενων κανονισμών, ενώ η εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του ίδιου υπουργείου ενημέρωσε την επιτροπή ότι άρχισε ήδη η εφαρμογή της εν λόγω Οδηγίας, αφού ορίστηκε τεχνική επιτροπή από τα πιο πάνω τμήματα και υπηρεσίες.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων και κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση και έγκρισή τους αντίστοιχα, όπως αυτά έχουν νομοτεχνικά διορθωθεί. Σημειώνεται ότι στα πλαίσια της νομοτεχνικής επεξεργασίας έχει, μεταξύ άλλων, τροποποιηθεί ο τίτλος του πρώτου νομοσχεδίου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.
2. Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
3. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Προστασία των Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση και την Υποβάθμιση) Κανονισμοί του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.
Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 30Α σ' αυτόν.
Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 10 κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 11, 12 και 13 θέματα έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ενεργά Εμφυτεύσιμα Ιατρικά Βοηθήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, αναπλ. πρόεδρος	Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Κώστας Κωνσταντίνου	Αθηνά Κυριακίδου
Πανίκκος Σταυριανός	Άγγελος Βότσης
Ντίνα Ακκελίδου	Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας εξέτασε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου. Ο Σύνδεσμος Αντιπροσώπων Ιατρικού και Επιστημονικού Εξοπλισμού, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου για περαιτέρω εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με την Οδηγία 2007/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Σεπτεμβρίου 2007, για τροποποίηση της Οδηγίας 90/385/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προσέγγιση των κρατών μελών σχετικά με τα ενεργά εμφυτεύσιμα ιατρικά βοηθήματα, της Οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα και της Οδηγίας 98/8/ΕΚ για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά.

Σύμφωνα με τους κυβερνητικούς αρμοδίους, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η εν λόγω Οδηγία τροποποιεί τις Οδηγίες 90/385/ΕΟΚ, 93/42/ΕΟΚ και 98/8/ΕΚ, με σκοπό την ορθότερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή τους, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο εισάγονται νέες και τροποποιούνται υφιστάμενες διατάξεις, έτσι ώστε:

1. οι κοινοποιημένοι οργανισμοί να υποχρεούνται να παρέχουν καθορισμένα στοιχεία στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και στην Επιτροπή Έγκρισης,
2. να ρυθμίζεται το θέμα των εμπιστευτικών πληροφοριών,
3. τα κράτη μέλη να συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 59 του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου, σκοπείται η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τα άρθρα 2 και 1 της προαναφερθείσας ευρωπαϊκής Οδηγίας 2007/47/ΕΚ, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η εν λόγω Οδηγία επεκτείνει το νομικό πλαίσιο των Οδηγιών για τα ενεργά εμφυτεύσιμα ιατρικά βοηθήματα και τα ιατροτεχνολογικά

προϊόντα, με απώτερο στόχο την επίτευξη του ανώτατου επιπέδου ασφάλειας και προστασίας της δημόσιας υγείας, καθώς και την πρόσβαση στη νέα τεχνολογία προς όφελος των Ευρωπαίων πολιτών, ασθενών και χρηστών.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, τόσο η ψήφιση του νομοσχεδίου όσο και η έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών δεν αναμένεται να επιφέρουν οποιοσδήποτε αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις σε πολίτες ή οργανωμένες ομάδες στη Δημοκρατία.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών στην επιτροπή, η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου διατύπωσε εισηγήσεις επί συγκεκριμένων προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίες έγιναν αποδεκτές από τους κυβερνητικούς αρμοδίους και την επιτροπή και ενσωματώθηκαν ανάλογα στους κανονισμούς.

Επισημαίνεται ότι, με βάση τα σχετικά χρονοδιαγράμματα, τα κράτη μέλη έπρεπε να εναρμονίσουν τη νομοθεσία τους με την Οδηγία 2007/47/ΕΚ μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2008, κάτι το οποίο δεν κατέστη δυνατό λόγω της μη έγκαιρης κατάθεσης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των σχετικών κανονισμών στη Βουλή. Ας σημειωθεί ότι, λόγω της καθυστέρησης που σημειώθηκε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε σχετική προειδοποιητική επιστολή προς την Κυπριακή Δημοκρατία για τη μη μεταφορά της υπό αναφορά Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού διαμόρφωσε τα κείμενα των υπό αναφορά κανονισμών σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, καθώς και την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
2. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
3. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ενεργά Εμφυτεύσιμα Ιατρικά Βοηθήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 11 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 12 κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 13 κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Αποχeteύσεων Αστρομερίτη-Περιστερώνας-Ακακίου Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Αποχeteύσεων Αστρομερίτη-Περιστερώνας-Ακακίου Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Τορναρίτης

Ιωνάς Νικολάου

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο έπαρχος Λευκωσίας και πρόεδρος του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Αστρομερίτη, Περιστερώνας και Ακακίου και εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχeteυτικών Συστημάτων Νόμου, σκοπείται η κατάργηση των ισχυόντων περί Αποχeteύσεων Ακακίου Κανονισμών και των περί Αποχeteύσεων Περιστερώνας Κανονισμών και η θέσπιση νέων κανονισμών με τους οποίους ρυθμίζεται η διαδικασία

διαχείρισης και λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος για τις περιοχές Αστρομερίτη, Περιστερώνας και Ακακίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την υπ' αριθμόν 67.124 απόφασή του, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2008, και με σχετικό διάταγμα που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ενέκρινε, δυνάμει σχετικών διατάξεων του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, την κατάργηση των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Αστρομερίτη, Περιστερώνας και Ακακίου και την κήρυξη των περιοχών των κοινοτικών συμβουλίων Αστρομερίτη, Περιστερώνας και Ακακίου ως περιοχής που εμπίπτει στις διατάξεις του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου σε ό,τι αφορά την εγκατάσταση, συντήρηση και λειτουργία συστήματος αποχέτευσης λυμάτων και την επεξεργασία και διάθεση των λυμάτων αυτών. Επιπρόσθετα, το Υπουργικό Συμβούλιο με την πιο πάνω απόφασή του καθιέρωσε Συμβούλιο Αποχετεύσεων για την περιοχή αυτή για την άσκηση των καθηκόντων και εξουσιών που προνοούνται από τον πιο πάνω νόμο. Συναφώς, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, για την υλοποίηση των σκοπών για τους οποίους καθορίστηκε η υπό αναφορά περιοχή, ετοιμάστηκε σχέδιο κατασκευής κεντρικού αποχετευτικού συστήματος λυμάτων στην εν λόγω περιοχή και προωθείται η διαδικασία εκτέλεσής του.

Σημειώνεται ότι οι κοινότητες Αστρομερίτη, Περιστερώνας και Ακακίου περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εφαρμογής της κοινοτικής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων και το έργο θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Συνοχής.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αστρομερίτη, Περιστερώνας και Ακακίου, έχοντας ως στόχο του την εύρυθμη λειτουργία του υπό αναφορά αποχετευτικού συστήματος, ετοίμασε, δυνάμει των διατάξεων του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, τους υπό συζήτηση κανονισμούς. Οι κανονισμοί αυτοί προνοούν, μεταξύ άλλων, για θέματα που αφορούν τη λειτουργία στις υπό αναφορά περιοχές συστημάτων διάθεσης λυμάτων, την κατασκευή οχετών και υπονόμων οικοδομών και τις σχετικές για το σκοπό αυτό άδειες, την αποχέτευση βιομηχανικών απορριμμάτων, την επιβολή τελών στους ιδιοκτήτες ή κατόχους υποστατικών που βρίσκονται στις περιοχές αποχετεύσεων, καθώς και για τη γενικότερη λειτουργία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αστρομερίτη, Περιστερώνας και Ακακίου.

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αστρομερίτη, Περιστερώνας και Ακακίου ενημέρωσε την επιτροπή πως το υπό αναφορά συμβούλιο αποχετεύσεων είναι το πρώτο ενοποιημένο συμβούλιο που δημιουργήθηκε για κοινότητες και η δημιουργία του αναμένεται να συμβάλει στην επίλυση πολλών προβλημάτων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Παραλιμνίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς
«Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων
Παραλιμνίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»**

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Τορναρίτης

Ιωνάς Νικολάου

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Παραλιμνίου και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 14 και 49 του περί Αποχτετευτικών Συστημάτων Νόμου, σκοπεύεται η τροποποίηση των περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Παραλιμνίου Κανονισμών, ώστε να συμπεριληφθούν σ' αυτούς πρόνοιες οι οποίες ρυθμίζουν την παροχή εφάπαξ φιλοδωρήματος στους τακτικούς εργάτες του υπό αναφορά συμβουλίου ή στους κληρονόμους τους, ανάλογα με την περίπτωση, κατά την αφυπηρέτηση ή την αποχώρησή τους από την υπηρεσία ή το θάνατό τους κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους, οι οποίες θα ισχύσουν αναδρομικά από την 1^η Ιουνίου 1992.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, το Συμβούλιο Αποχτετεύσεων Παραλιμνίου το 2004 υιοθέτησε τους περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Αγίας Νάπας Κανονισμούς, όπου εκ παραδρομής δεν περιλήφθηκε σ' αυτούς πρόνοια σύμφωνα με την οποία να παρέχεται φιλοδώρημα σε τακτικούς εργάτες κατά την αφυπηρέτηση ή την αποχώρησή τους από την υπηρεσία. Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη με τους υπό συζήτηση κανονισμούς πρόνοια περιλαμβανόταν στους περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Παραλιμνίου Κανονισμούς του 1995 πριν από την υιοθέτηση των αντίστοιχων κανονισμών που ισχύουν για το Συμβούλιο Αποχτετεύσεων Αγίας Νάπας και τέτοια πρόνοια περιλαμβάνεται επίσης σε αντίστοιχους κανονισμούς που διέπουν άλλα συμβούλια αποχτετεύσεων. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, λόγω του μικρού αριθμού των εργατών που εργοδοτούνται στο Συμβούλιο Αποχτετεύσεων Παραλιμνίου, δεν υπάρχει ξεχωριστό ταμείο προνοίας για τους εν λόγω εργάτες.

Σημειώνεται επίσης ότι, σύμφωνα με την ενημέρωση της οποίας έτυχε η επιτροπή κατά τη συζήτηση των πιο πάνω κανονισμών, οι εργατές του υπό αναφορά συμβουλίου καταβάλλουν εισφορές στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Παραλιμνίου από το 1992.

Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ συμφώνησαν με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των ακόλουθων καταλόγων:

1. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση σε θέματα που καθορίζονται από την Ειδική Επιτροπή, δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006.
2. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006.
3. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή, δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006.
4. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τους οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006.

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση

των καταλόγων θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία του επισυνημένου παραρτήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου

Παρόντες:

Ρίκκος Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Κλαύδιος Μαυροχάννας
Γιώργος Πεردίκης	Ανδρέας Θεμιστοκλέους
Γιαννάκης Θωμά	Ανδρέας Αγγελίδης
Γιαννάκης Γαβριήλ	Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε τους πιο πάνω καταλόγους σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Διοικήσεως και ο βοηθός γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους πιο πάνω καταλόγους θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, οι οποίοι κατατίθενται στη Βουλή σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την αξιολόγηση υποψηφίων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία, σκοπεύεται η έγκριση θέσεων για τις οποίες διεξάγεται υποχρεωτικά γραπτή εξέταση και τις οποίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διεκδικήσουν, με την προϋπόθεση ότι θα έχουν επιτύχει στην εξέταση αυτή.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων, κατατίθενται κάθε έτος στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση, τουλάχιστο τέσσερις μήνες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των σχετικών γραπτών εξετάσεων, οι πιο κάτω κατάλογοι θέσεων:

- 1.α. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν για διορισμό απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών (μη επιστημονικές θέσεις), για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή σε θέματα που καθορίζονται στους υπό αναφορά νόμους.
- β. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία με την ίδια μισθοδοσία και το ίδιο βασικό προσόν όπως περιγράφονται στο 1.α. πιο πάνω (μη επιστημονικές θέσεις) για τις οποίες διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, που περιλαμβάνει ειδικό θέμα ανάλογα με τις ειδικές γνώσεις που απαιτούνται και τα εξειδικευμένα καθήκοντα που θα κληθούν να εκτελούν οι υποψήφιοι που θα τις καταλάβουν.
- 2.α. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου (επιστημονικές θέσεις), για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση σε θέματα που καθορίζονται από την Ειδική Επιτροπή.

β. Κατάλογος θέσεων με το ίδιο βασικό προσόν και την ίδια μισθοδοσία όπως περιγράφονται στο 2.α. πιο πάνω (επιστημονικές θέσεις) για τις οποίες διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, που περιλαμβάνει ειδικό θέμα ανάλογα με τις ειδικές γνώσεις που απαιτούνται και τα εξειδικευμένα καθήκοντα που θα κληθούν να εκτελούν οι υποψήφιοι που θα τις καταλάβουν.

Σημειώνεται ότι η Ειδική Επιτροπή απαρτίζεται από τον πρόεδρο ή μέλος της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, το διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και το διευθυντή Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Περαιτέρω, η κατάταξη των θέσεων στους καταλόγους θέσεων για τις οποίες η γραπτή εξέταση διεξάγεται από την Ειδική Επιτροπή και στους καταλόγους θέσεων για τις οποίες η γραπτή εξέταση διεξάγεται από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές γίνεται με βάση τα προσόντα που απαιτούνται από τα οικεία σχέδια υπηρεσίας και τις ειδικές απαιτήσεις αναφορικά με την εκτέλεση των καθηκόντων των θέσεων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων. Η αξιολόγηση των υποψηφίων για διορισμό σε όλες τις θέσεις των προαναφερθέντων καταλόγων γίνεται με βάση τα ίδια κριτήρια όπως αυτά καθορίζονται στους πιο πάνω νόμους, σύμφωνα με τα οποία βαρύνουσα σημασία αποδίδεται στη γραπτή εξέταση (εκατό μονάδες σε σύνολο εκατό τριάντα οκτώ μονάδων), ανεξάρτητα αν αυτή διεξάγεται από την Ειδική Επιτροπή ή συμβουλευτική επιτροπή.

Οι προαναφερθέντες κατάλογοι θέσεων, οι οποίοι θα ισχύσουν για την πλήρωση των θέσεων που θα δημοσιευτούν μέσα στο έτος 2010, έχουν καταρτιστεί με βάση τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του 2009. Σε σχέση με τους αντίστοιχους καταλόγους που εγκρίθηκαν πέρσι από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων και εφαρμόζονται για την πλήρωση των θέσεων του τρέχοντος έτους, οι εν λόγω κατάλογοι θέσεων παρουσιάζουν ορισμένες διαφοροποιήσεις, οι οποίες οφείλονται στη δημιουργία νέων θέσεων και στη σημείωση ορισμένων θέσεων με διπλό σταυρό, καθώς και στην ικανοποίηση αιτιολογημένων αιτημάτων τμημάτων/υπηρεσιών για μεταφορά των θέσεών τους (μη επιστημονικών θέσεων) από τον κατάλογο των θέσεων για τις οποίες διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή (Παράρτημα Ια) στον κατάλογο των θέσεων για τις οποίες διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές (Παράρτημα ΙΙα).

Η μεταφορά αυτή αφορά αριθμό θέσεων της φθίνουσας κατηγορίας θέσεων Τεχνικών [Κλ. Α2, Α4 και Α7⁽ⁱⁱⁱ⁾], για τις οποίες το οικείο σχέδιο υπηρεσίας εξακολουθεί να απαιτεί διαζευκτικά είτε ειδικά προσόντα τριετούς μεταλλυκειακού κύκλου σπουδών είτε απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας (τεχνικής ή γενικής κατεύθυνσης), λόγω σοβαρών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζονται στην πλήρωση των εν λόγω θέσεων. Συγκεκριμένα, το διαζευκτικά απαιτούμενο προσόν του απολυτηρίου σχολής μέσης παιδείας παρέχει τη δυνατότητα σε όλους τους υποψηφίους που πέτυχαν στη γενική γραπτή εξέταση της Ειδικής Επιτροπής και έχουν το προσόν αυτό να διεκδικήσουν τις θέσεις Τεχνικών, χωρίς πολλές φορές να έχουν πραγματικό ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο επάγγελμα, με αποτέλεσμα με την πρώτη ευκαιρία να τις εγκαταλείπουν και οι θέσεις αυτές να παραμένουν συνεχώς κενές. Επίσης, με αυτό τον τρόπο πλήρωσης δε διορίζονται πολλές φορές οι καταλληλότεροι για τις θέσεις, με αρνητικές συνέπειες στην ομαλή λειτουργία των οικείων τμημάτων/υπηρεσιών.

Με τη μεταφορά των θέσεων στον κατάλογο των θέσεων του Παραρτήματος ΙΙα οι υποψήφιοι θα κληθούν να υποβληθούν σε ειδική γραπτή εξέταση, που θα περιλαμβάνει ειδικό θέμα προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις της κάθε θέσης και η οποία θα διεξαχθεί από την οικεία συμβουλευτική επιτροπή, οπότε αναμένεται ότι θα υποβάλουν αίτηση και θα προσέλθουν τελικά στις σχετικές εξετάσεις υποψήφιοι που πραγματικά ενδιαφέρονται γι' αυτές. Η αξιολόγηση όμως των υποψηφίων θα γίνει με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στον περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο. Τα αποτελέσματα των ρυθμίσεων θα αξιολογηθούν μετά την πρώτη πλήρωση των κενών θέσεων, ώστε ανάλογα να κριθεί και η μελλοντική κατάταξη των υπό αναφορά θέσεων στους καταλόγους. Η ίδια διευθέτηση προωθείται και για τις θέσεις Μετεωρολογικού Βοηθού [Κλ. Α2, Α5 και Α7⁽ⁱⁱ⁾] για τις οποίες ισχύουν τα ίδια δεδομένα. Οι διευθετήσεις αυτές θα ισχύουν, ενόσω βρίσκεται σε εκκρεμότητα η διεξαγωγή μελέτης για διαχωρισμό των διαζευκτικών προσόντων για κάθε θέση ξεχωριστά.

Τέλος, σημειώνεται ότι για σκοπούς ενημέρωσης της Βουλής των Αντιπροσώπων κατατίθενται πέραν των καταλόγων θέσεων που περιλαμβάνονται στην πρώτη παράγραφο και κατάλογοι θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία τόσο για τις μη επιστημονικές όσο και για τις επιστημονικές θέσεις, για την πλήρωση των οποίων ακολουθούνται οι κανονικές διατάξεις των περί δημόσιας υπηρεσίας νόμων, εξαιρούνται δηλαδή από τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Επίτροπος Διοικήσεως, κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της επιτροπής, διατύπωσε τη διαφωνία της για τη συμπερίληψη των επιστημονικών θέσεων που αφορούν προσλήψεις υπαλλήλων του γραφείου της στον κατάλογο στον οποίο προβλέπεται ότι για την πλήρωση των θέσεων διεξάγεται γραπτή εξέταση σε θέματα που καθορίζονται από την Ειδική Επιτροπή. Η ίδια εξέφρασε τη γνώμη πως για σκοπούς καλύτερης αξιολόγησης των υποψηφίων, τόσο από απόψεως ικανοτήτων όσο και από απόψεως γνώσεων, θα πρέπει επίσης να κρίνεται και η προσωπικότητά τους και αυτό μπορεί να διαπιστωθεί, όταν η εξέταση διεξάγεται από τη συμβουλευτική επιτροπή, στην οποία θα μπορεί και η ίδια να εκφράζει απόψεις για τα θέματα της εξέτασης.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών αναφέρθηκε ειδικότερα στους δύο καταλόγους θέσεων που αφορούν τις μη επιστημονικές θέσεις, δηλαδή τις θέσεις όπου η κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου. Όπως η ίδια εξήγησε, ο ένας από τους δύο καταλόγους απαιτεί από τους υποψηφίους για τις θέσεις να έχουν επιτύχει στη γενική κυβερνητική εξέταση, η οποία φέτος θα διεξαχθεί στις 26 Σεπτεμβρίου 2009, και στο δεύτερο κατάλογο που αφορά τις μη επιστημονικές θέσεις προβλέπεται ότι θα διεξαχθούν γραπτές εξετάσεις από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, οι οποίες θα αφορούν ειδικό θέμα ανάλογα με τις ειδικές γνώσεις και απαιτήσεις της κάθε θέσης.

Το ίδιο ισχύει και για τις επιστημονικές θέσεις, δηλαδή για τις θέσεις που βρίσκονται στις Κλίμακες Α8, Α10, Α11 του κυβερνητικού μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται πανεπιστημιακό προσόν. Ο πρώτος κατάλογος επιβάλλει για όλους τους υποψηφίους οι οποίοι ενδιαφέρονται να προσληφθούν σε συγκεκριμένες θέσεις να έχουν προηγουμένως επιτύχει στη γενική εξέταση, η οποία φέτος θα διεξαχθεί την 31^η Οκτωβρίου 2009, και ο δεύτερος κατάλογος των επιστημονικών θέσεων επιτρέπει να συσταθούν συμβουλευτικές επιτροπές στα οικεία υπουργεία, οι οποίες να διεξάγουν γραπτή εξέταση με ειδικό θέμα. Για όλες τις πιο πάνω εξετάσεις τα κριτήρια

αξιολόγησης και η βαρύτητα, η μοριοδότηση δηλαδή, είναι ακριβώς τα ίδια. Πρέπει να σημειωθεί ότι το ποσοστό της γραπτής εξέτασης σε σχέση με το σύνολο των μονάδων είναι 75%, ενώ για τις άλλες θέσεις για τις οποίες ισχύει ο γενικός περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος το ποσοστό της γραπτής εξέτασης είναι 80% του συνόλου των μονάδων.

Τέλος, η ίδια εκπρόσωπος, αφού ανέλυσε τη διαδικασία των εξετάσεων όπως αυτή καθορίζεται στο σχετικό νόμο, τοποθετήθηκε στο αίτημα της Επιτροπής Διοικήσεων, υπογραμμίζοντας ότι ο Υπουργός Οικονομικών έθεσε το θέμα αυτό στο Υπουργικό Συμβούλιο στο στάδιο κατά το οποίο υποβλήθηκαν οι κατάλογοι των θέσεων για έγκριση, όμως στις 20 Μαΐου 2009 το Υπουργικό Συμβούλιο απέρριψε το σχετικό αίτημα, όπως έπραξε και για παρόμοιο αίτημα του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών.

Ο βοηθός γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ, αφού εξέφρασε τον προβληματισμό του για την ορθότητα της διαδικασίας των εξετάσεων που διενεργούνται σύμφωνα με τον περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο, υιοθέτησε τελικά τους συγκεκριμένους καταλόγους όπως αυτοί έχουν καταρτιστεί από την εκτελεστική εξουσία και εισηγείται την έγκρισή τους από τη Βουλή.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτροπής Διοικήσεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί της έγκρισης ή μη των καταλόγων κατά τη συζήτηση της σχετικής απόφασης στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση σε θέματα που καθορίζονται από την Ειδική Επιτροπή, δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006.
2. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006.
3. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή, δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006.
4. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των καταλόγων θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, προνοείται η κατάθεση κάθε χρόνο στη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. καταλόγων θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την ειδική επιτροπή δυνάμει του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου,
2. καταλόγων θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στον περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο,
3. καταλόγων θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση σε θέματα που καθορίζονται από την ειδική επιτροπή δυνάμει του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου και
4. καταλόγων θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στον περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο.

Και επειδή, σύμφωνα με το άρθρα 2 και 2Α του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, οι πιο πάνω κατάλογοι θέσεων εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τους καταλόγους θέσεων που επισυνάπτονται στην παρούσα απόφαση ως Παραρτήματα Ια, ΙΙα, Ιβ και ΙΙβ, αντίστοιχα.

(Τα επισυνημμένα Παραρτήματα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Τα υπ' αριθμόν 17 μέχρι 22 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Σχεδίου Γεωργικής Ασφάλισης των Αμπελιών από Ανομβρία Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.142-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
2. Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.143-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.144-2009).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
4. Οι περί Σχεδίου Γεωργικής Ασφάλισης των Αμπελιών από Ανομβρία Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.099-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
5. Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.100-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
6. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.101-2009).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.102-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

8. Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.051-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9. Οι περί Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.056-2009).	Οικονομικών	Νομικών
10. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.059-2009).	Οικονομικών	Νομικών
11. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.030-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
12. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.031-2009).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
13. Έγγραφο (Υπ. Συγκ.11/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.006).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14. Προϋπολογισμός του Ταμείου Λαχείου Πρόνοιας για το έτος 2009. (Αρ. Φακ. 11.23.001).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
15. Προϋπολογισμός του Ταμείου Λαχείου Πρόνοιας για το έτος 2010. (Αρ. Φακ. 11.23.001).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

16. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2009 Νόμου του 2009. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1. Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.029-2009).

Γιαννάκη Ομήρου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Γιώργο Βαρνάβα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ

Παιδείας

2. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.030-2009).

Λευτέρη Χριστοφόρου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου

Εμπορίου και Βιομηχανίας

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω όπως η πρόταση νόμου «Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας στην αυριανή συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση σε ό,τι αφορά την εισήγηση του κ. Ομήρου;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι η αυριανή συνεδρία θα αφιερωθεί στην εξέταση των κανονισμών για τις υπεράριθμες θέσεις. Ευχαρίστως να το δούμε, αλλά δεν υπόσχομαι ότι θα καταλήξουμε, διότι ήδη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με αυτή τη διευκρίνιση γίνεται αποδεκτή η εισήγηση -αν δεν υπάρχει ένσταση από οποιοδήποτε άλλο συνάδελφο- του κ. Ομήρου.

Λοιπόν...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δηλαδή αποφασίζει η ολομέλεια ότι κατεπειγόντως η πρόταση νόμου πάει στην αυριανή έκτακτη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας; Αυτή εν η πρόταση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι η εισήγηση που έκανε ο κ. Ομήρου. Το υπέβαλε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κοιτάξετε, εν εξετάζω την ουσία, αλλά κάπου λέω έναν προβληματισμό φωναχτό. Εάν το θεωρεί κατεπείγον τζιαι πάει αύριο, εν μπορεί να δεχτεί τη θέση του κ. Τορναρίτη -που είναι λογική- ότι έννεν τζιαι η επιτροπή υπόχρεα αύριο να καταλήξει. Εάν η επιτροπή δεν είναι υπόχρεα αύριο να καταλήξει, τότε πού εν το κατεπείγον;

Άρα, είναι απόλυτα σχετικό με το θέμα των υπεράριθμων, χωρίς να ξέρω την πρόταση. Απλώς, τώρα βγάζω συμπεράσματα φωναχτά, όπως θα τα 'βκαλλα, αν εσιωπούσα. Ε, θέλουμε να ξέρουμε την ουσία για να συμφωνήσουμε ή να διαφωνήσουμε, διότι η ουσία μπορεί να ανατρέψει όλο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Έχει δίκαιο ο κ. Κατσουρίδης ότι είναι απόλυτα συναφές με το θέμα που θα συζητηθεί, το γνωστό θέμα, διότι δε θα μπορούμε εις την ουσία θα είμαστε εκτός τάξεως. Συνεπώς, ναι, μπορεί να ξεκινήσει αύριο, να συζητηθεί σε σχέση ακριβώς με το θέμα των κανονισμών, και εναπόκειται στην επιτροπή να τοποθετηθεί είτε αύριο είτε προσεχώς. Περί αυτού πρόκειται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η αυριανή συνεδρία έχει κληθεί έκτακτα. Στο συγκεκριμένο θέμα θα είναι κλειστή. Ο κ. Τορναρίτης μάς ενημέρωσε το πρωί τζιαι συναινέσαμε στη σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων. Για να γίνει το μέρος τούτον που ζητά ο κ. Ομήρου, σημαίνει να γίνει ανοικτή συνεδρία πλέον, να καλεστούν...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ε, καλά, θα αποφασίσουμε εμείς ερήμην των ενδιαφερομένων; Ας πούμε ερήμην του Υπουργού Παιδείας, προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση, της εκτελεστικής

εξουσίας ή των άλλων εμπλεκομένων, του πανεπιστημίου, των καθηγητών; Άρα, αρχίζουμε από την αρχή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είναι γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, που είπα ότι ευχαρίστως να δούμε την πρόταση εμείς, αλλά δεν μπορούμε να τοποθετηθούμε. Όσον αφορά τους κανονισμούς που θα δούμε αύριο στην κεκλεισμένων των θυρών συνεδρία, έχει ήδη πραγματοποιηθεί μια συνεδρία, ακούσαμε τις θέσεις και του Υπουργού Παιδείας και των πρυτάνεων, ουσιαστικά γνωρίζουμε το τι συμβαίνει και απλούστατα θέλουμε και μια ενημέρωση από την πλευρά του Γενικού Εισαγγελέα, για να δούμε με ποιο τρόπο μπορεί να παρέμβει, αν μπορεί να παρέμβει, η επιτροπή Παιδείας της Βουλής.

Από εκεί και πέρα, ευχαρίστως, το λέω ξανά, να ακούσουμε την τοποθέτηση του κ. Ομήρου, αλλά επαναλαμβάνω ότι δεν είναι δυνατό ούτε να λειτουργήσει το συγκεκριμένο κατεπειγόντως ούτε και βεβαίως να πάρουμε την οποιαδήποτε απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ νομίζω ότι μπορούμε να φτάσουμε στο εξής συμπέρασμα: Υπήρξε μία εισήγηση από τον κ. Ομήρου να τεθεί το θέμα. Όπως όμως εξηγείται, δεν μπορεί ούτε αύριο να καταλήξει -και δεν υπάρχει καμιά δέσμευση- ούτε και μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα. Άρα λοιπόν, μέσα στα πλαίσια αυτής της συζήτησης, ο κ. Ομήρου μπορεί να πει μία δική του σκέψη, τοποθέτηση κ.λπ., όμως θα συνεχιστεί η εξέταση του θέματος σε άλλη συνεδρία της επιτροπής Παιδείας. Αν συμφωνούμε με αυτή τη διαδικασία, νομίζω ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Κύριε Κατσουρίδη, συμφωνείτε με αυτή την προσέγγιση;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ βρίσκω ότι το πιο λογικό είναι αύριο η έκτακτη συνεδρία να ασχοληθεί με το θέμα της και την Τρίτη να συζητήσει την πρόταση του κ. Ομήρου.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εμείς ως ΔΗΚΟ υποστηρίζουμε την εισήγησή σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ νομίζω ότι με αυτή την προσέγγιση, κύριε Κατσουρίδη, που έχω κάνει...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα κάμει παρουσίαση ο κ. Ομήρου, χωρίς καλεσμένους.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι είναι, κύριε Ομήρου; Θα κάνετε εσείς μια τοποθέτηση αύριο στην επιτροπή Παιδείας;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι πρέπει να γίνει;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Βεβαίως, θα γίνει μία ειδική παρουσίαση της πρότασης. Βεβαίως!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...υπάρχουν κάποιες διαδικασίες σε αυτή τη Βουλή. Είτε τίθεται θέμα να κηρυχθεί κατεπείγον ή δεν είναι κατεπείγον. Δηλαδή τώρα αποφασίζουμε ότι δεν είναι κατεπείγον και, αν θέλει η επιτροπή, να τη δει; Εν τζι υπάρχει έτσι απόφαση!

Άρα, ή θα τεθεί από τον κ. Ομήρου ότι «θέλω κατεπειγόντως να συζητηθεί και αυτό το θέμα» και, αν η ολομέλεια αποφασίσει, είναι και υποχρέωση και δουλειά της επιτροπής να βρει τη διαδικασία ή δεν τίθεται ως θέμα κατεπείγον και απλώς πληροφοριακά, δεν ξέρω σε ποια διαδικασία, μας λέει ότι υπάρχει αυτή η πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, εγώ λέω ότι ο κ. Ομήρου ένωσε την ανάγκη, κύριε Ομήρου, για να κλείσουμε αυτό το θέμα, ένωσε την ανάγκη να υπογραμμίσει τη σπουδαιότητα αυτού του συγκεκριμένου ζητήματος που έχει θέσει. Ο κ. Τορναρίτης έχει πει ότι «μάλιστα, μπορεί μέσα στα πλαίσια αυτά να γίνει πρώτη τοποθέτηση, όμως δε θα ολοκληρωθεί αύριο». Αν αυτή η προσέγγιση, που νομίζω ότι δεν αλλάζει και την ουσία, μπορεί να γίνει αποδεκτή από όλους τους συναδέλφους, να δώσουμε αυτή την εξουσιοδότηση, για να προχωρήσει. Να μην κάνουμε άδικη συζήτηση για ένα πράγμα που νομίζω ότι δε διαφωνεί κανείς στο τέλος της ημέρας.

Σας ευχαριστώ για την κατανόησή σας.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.589, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιοι οι λόγοι καθυστέρησης της λειτουργίας του Θαλάμου Υπερβαρικού Οξυγόνου του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου και πότε προγραμματίζεται να λειτουργήσει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.590, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζεται η μετακίνηση των κατασκευών από αμίαντο στις προσφυγικές κατοικίες του συνοικισμού Καμάρες Β΄ στη Λάρνακα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.591, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι ποιο στάδιο βρίσκεται η ανέγερση των κτιρίων της Αστυνομικής Διεύθυνσης και του Δικαστηρίου Αμμοχώστου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.592, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το Λύκειο Αραδίππου λειτούργησε κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά υποστελεχωμένο, με μόνο δεκαεπτά μόνιμους καθηγητές και σαράντα επισκέπτες. Το γεγονός αυτό προκάλεσε σοβαρές δυσλειτουργίες στη σχολική μονάδα, οι οποίες αντιμετωπίστηκαν χάρη στο ζήλο και τις φιλόπρονες προσπάθειες των εκπαιδευτικών.»

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται για αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, ώστε να μην παρατηρηθεί υποστελέχωση του Λυκείου Αραδίππου κατά τη νέα σχολική χρονιά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.593, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται το υπουργείο του να καταθέσει κανονισμούς που να καταργούν το ανώτατο όριο ηλικίας για σκοπούς διεκδίκησης υποτροφίας από το ΙΚΥ, όπως ζητά η Επιτροπή Διοικήσεως σε έκθεσή της, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται υποτροφίες και σε άριστους αποφοίτους εσπερινών γυμνασίων και λυκείων οι οποίοι δεν πληρούν το όριο ηλικίας βάσει των υφιστάμενων κανονισμών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.594, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι προτίθεται το υπουργείο του να πράξει αναφορικά με το αίτημα των αδιόριστων εκπαιδευτικών που εργάζονται στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης για εξασφάλιση διδακτικών μονάδων προϋπηρεσίας στον κατάλογο διορισίμων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.595, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Με βάση όσα είδαν το φως της δημοσιότητας, το δοκίμιο των παγκύπριων εξετάσεων στο μάθημα της φυσικής ήταν απαράδεκτο, καθώς άλλαξε άρδην τη φιλοσοφία της εξέτασης και περιλάμβανε ασάφειες και ερωτήσεις εκτός ύλης.»

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι προτίθεται να πράξει αναφορικά με το εν λόγω δοκίμιο, εφόσον τα δημοσιεύματα ευσταθούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.596, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Η κοινότητα Μαραθώντας (επαρχία Πάφου) αντιμετωπίζει διάφορα προβλήματα που αφορούν το χώρο εναπόθεσης των αδρανών υλικών ο οποίος βρίσκεται εντός των ορίων της κοινότητας. Ως εκ τούτου, κρίνονται αναγκαία τα ακόλουθα:

1. Η άμεση μετακίνηση ελαστικών.
2. Η περιφράξη του εν λόγω χώρου.

3. Η λειτουργία σύγχρονου χώρου εναπόθεσης και αξιοποίησης των αδρανών υλικών της επαρχίας Πάφου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς προτίθεται το υπουργείο του να αντιμετωπίσει τα πιο πάνω θέματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.597, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει προγραμματισμός από το υπουργείο του που να αφορά τις σχολικές βοηθούς των κρατικών νηπιαγωγείων, με δεδομένο το γεγονός του υπερφορτωμένου προγράμματος και της πολυπλοκότητας του σχεδίου υπηρεσίας που τις αφορά. Το πρόβλημα επιδεινώνεται ειδικά στην περίπτωση των κοπέλων που εργάζονται σε διθέσια νηπιαγωγεία.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.217, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.217 και ημ. 26 Νοεμβρίου 2008 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 1^η Δεκεμβρίου 2008 και σας πληροφορώ τα εξής:

1. Η διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων έχει συμπληρωθεί για όλες τις ενστάσεις που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα. Σημειώνεται ότι, η εξέταση των ενστάσεων δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, αφού η προθεσμία υποβολής των ενστάσεων είναι η 12^η Ιουνίου, 2009.
2. Η καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της εξέτασης των αιτήσεων οφείλεται κυρίως στην δυσκολία που αντιμετωπίστηκε σχετικά με την εξασφάλιση των απαραίτητων στοιχείων από τις τράπεζες και των σχετικών διευκρινήσεων από τους αιτητές, για τον τρόπο αξιοποίησης των αιτουμένων χρεών.
3. Η Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τη ρύθμιση των αγροτικών χρεών θα υποβληθεί εντός του θέρους του 2009. Το ύψος των επιλέξιμων δανείων ανέρχεται σε περίπου €60 εκ. και το ποσοστό ρύθμισης θα αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.273, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.273 ημερ. 22.12.2008 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου σχετικά με τη δωρεάν μεταφορά μαθητών των Ιδιωτικών Σχολείων

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.273 και ημερ. 9.1.2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι προσπάθεια του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και γενικά της Κυβέρνησης είναι η καθολική δωρεάν μεταφορά όλων των μαθητών.

2. Ωστόσο η προσπάθεια αυτή αντιμετωπίζει υπαρκτούς και αντικειμενικούς περιορισμούς, οι οποίοι συνίστανται κυρίως στην ανεπάρκεια του αριθμού των λεωφορείων και στην πολυπλοκότητα εξυπηρέτησης συγκεκριμένων σχολείων, όπως είναι αυτά που έχουν μαθητές που κατοικούν σε πολλά σημεία πολύ απομακρυσμένα από τα σχολεία και μεταξύ τους.

3. Ενόψει των πιο πάνω, τόσο η εισήγηση για τη δωρεάν μεταφορά μαθητών και των Ιδιωτικών Σχολείων, όπως και πολλές άλλες θα μελετηθούν με στόχο να καταρτισθεί βελτιωμένο σχέδιο για τις επόμενες σχολικές χρονιές.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.293, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Απάντηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.293, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2009, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσου Μητσόπουλου

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για Πρόληψη της Εγκληματικότητας, εκπονήθηκε μελέτη με θέμα "Το βάρος της Αστυνομικής Στολής", η οποία εξετάζει τη χρησιμότητα στην εφαρμογή της ψυχολογικής στήριξης των μελών της Αστυνομίας.

Επί του παρόντος προωθείται η δημιουργία Γραφείου Συμβουλευτικής στην Αστυνομική Ακαδημία, το οποίο θα παρέχει κλινική και συμβουλευτική στήριξη σε σπουδαστές που βιώνουν συναισθηματικές διαταραχές λόγω ακαδημαϊκών, επαγγελματικών ή προσωπικών δυσκολιών. Η συμβουλευτική υπηρεσία θα παρέχεται στους Δόκιμους Αστυνομικούς Σπουδαστές κατά τη διάρκεια και των τριών ετών φοίτησής τους, καθώς και σε μέλη που θα παρακολουθούν άλλα προγράμματα στην Αστυνομική Ακαδημία. Στις προτάσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τον Προϋπολογισμό του έτους 2010 έχει συμπεριληφθεί πρόνοια για μίσθωση υπηρεσιών ενός ψυχολόγου για το σκοπό αυτό.

Παράλληλα, εκπονείται μελέτη για αναθεώρηση των κριτηρίων εισδοχής στην Αστυνομία, με βάση και τις πρακτικές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο την υποβολή εισηγήσεων προς τον Αρχηγό Αστυνομίας. Μεταξύ των πιθανών κριτηρίων που θα εξεταστούν συμπεριλαμβάνεται και το θέμα χρησιμοποίησης επιστημονικά αποδεκτών ψυχομετρικών εξετάσεων κατά τη διαδικασία πρόσληψης των υποψηφίων στην Αστυνομία.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.424, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.424, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

Αναφέρομαι στη σχετική με το πιο πάνω θέμα επιστολή σας προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με ημερομηνία 17 Μαρτίου 2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Με βάση τη συχνότητα των κρουσμάτων παραβατικής συμπεριφοράς, ζημιών ή και διαρρήξεων στα σχολεία, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προτείνει την εφαρμογή σειράς μέτρων που περιλαμβάνουν:
  - Εγκατάσταση συστήματος συναγερμού.
  - Εγκατάσταση προβολέων για φωτισμό των σχολείων κατά τις βραδινές ώρες.
  - Τοποθέτηση ψηλής περίφραξης ή καγκελόπορτας για απαγόρευση πρόσβασης στα κλιμακοστάσια, στις αίθουσες διδασκαλίας, στα γραφεία και σε άλλους κλειστούς χώρους.
  - Τοποθέτηση μεταλλικών σχαρών στα πορτοπαράθυρα και κλειδαριών ασφαλείας στις θύρες αιθουσών και χώρων όπου φυλάσσεται ακριβός εξοπλισμός (π.χ. αίθουσες ηλεκτρονικών υπολογιστών, εργαστηριακοί χώροι κ.ά.).
  - Σε περιπτώσεις όπου κρίνεται απαραίτητο διενεργούνται συχνές περιπολίες από την Αστυνομία, κατόπιν συνεννόησης με την οικεία Αστυνομική Διεύθυνση.
  - Η οικεία σχολική εφορεία μπορεί να προχωρήσει σε αγορά υπηρεσιών ασφαλείας για φρούρηση του σχολείου από τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον εξασφαλίσει τους σχετικούς πόρους κατόπιν αιτήματος προς το Γραφείο Ασφάλειας και Υγείας.
2. Στον Προϋπολογισμό του 2009 έχουν εγκριθεί κονδύλια για σκοπούς φύλαξης των σχολικών κτιρίων και συγκεκριμένα για "Αγορά Εξοπλισμού Ασφαλείας" ως ακολούθως:

Δημοτική Εκπαίδευση	€100.000
Μέση Εκπαίδευση	€250.000
Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευσης	€17.000
3. Οι οικίες σχολικές εφορείες, κατόπιν μελέτης και αξιολόγησης της ανάγκης για υιοθέτηση μέτρων ασφάλειας, υποβάλλουν σχετικό αίτημα προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου για υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων. Οδηγίες για την υποβολή αιτήματος, καθώς και όλα τα απαιτούμενα έντυπα έχουν αποσταλεί στις Σχολικές Εφορείες με σχετική εγκύκλιο (Αρ. Φακ.: 5.28.34.1/5 με ημερομηνία 13 Μαρτίου 2009).
4. Όσον αφορά το Δημοτικό Σχολείο Καμάρων, παρόλο που δεν περιλαμβάνεται στα σχολεία υψηλού κινδύνου της Εφορείας Λάρνακας, η οικεία Εφορεία προγραμματίζει την τοποθέτηση νέας ψηλότερης περίφραξης στη νότια και ανατολική πλευρά του σχολείου, καθώς και την τοποθέτηση ιδιώτη φρουρού κατά το τριήμερο των εορτών του Πάσχα.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.471, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.471 και ημερ. 6.4.2009, αναφορικά με Ερώτηση που υπόβαλε η Βουλευτής Λευκωσίας κα Ρούλα Μαυρονικόλα για υλοποίηση του διαχωρισμού οικοπέδων φτωχών οικογενειών στο Μαθιάτη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, έχει ετοιμάσει νέο σχέδιο διαχωρισμού κρατικών οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στην Κοινότητα Μαθιάτη, το οποίο περιλαμβάνει 15 οικόπεδα.
- (β) Για να καταστεί δυνατός ο διαχωρισμός των οικοπέδων πρέπει να ολοκληρωθεί η διαδικασία εγγραφής του δημόσιου δρόμου που θα οδηγεί στο υπό διαχωρισμό τεμάχιο. Έχει ήδη ζητηθεί από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας η άμεση οριοθέτηση και ετοιμασία σχεδίων/πινάκων για την ολοκλήρωση της εγγραφής του δρόμου. Επίσης έχουν ζητηθεί εκτιμήσεις δαπάνης για την ηλεκτροδότηση και κατασκευή των δρόμων.
- (γ) Επιπρόσθετα, ενημερώθηκε το Κοινοτικό Συμβούλιο Μαθιάτη ότι γίνονται δεκτές αιτήσεις για την παραχώρηση των οικοπέδων. Οι αιτήσεις θα εξεταστούν από τον Έπαρχο Λευκωσίας, μετά την οριοθέτηση των οικοπέδων και την έναρξη των εργασιών για τα έργα υποδομής.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.480, ημερομηνίας 7 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.480 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Πεردίκη, για τις τιμές των Ξενοδοχείων της Κύπρου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου 23.06.009.03.480 και ημερομηνία 13/04/2009, σχετικά με το θέμα που έθεσε ο Βουλευτής Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γ. Πεردίκης για ενημέρωσή του για τον βαθμό μείωσης των τιμών των ξενοδοχείων της Κύπρου, σε σχέση με τις τιμές στα ξενοδοχεία της Ελλάδας που ήταν μειωμένες κατά 7% κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2008, σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του 2007, με πτωτικές τάσεις στις τιμές σε όλες τις μεσογειακές χώρες, σύμφωνα με έρευνα που δημοσίευσε ο διαδικτυακός οργανισμός www.hotels.com και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι τιμές των ξενοδοχειακών καταλυμάτων καθορίζονται από τους ίδιους τους ξενοδόχους. Όπως είναι και η διεθνής πρακτική οι επιχειρηματίες των ξενοδοχειακών μονάδων καθορίζουν διαφορετικές τιμές για τα διαφορετικά είδη πελατείας που αποτείνονται σ' αυτούς.

Για παράδειγμα, οι ξενοδόχοι καθορίζουν ανώτατες τιμές ύπνου που αφορούν κυρίως πελάτες που επισκέπτονται τις μονάδες με προσωπικές τους διευθετήσεις (δημοσιευμένες τιμές). Οι δημοσιευμένες τιμές, που είναι αναρτημένες διά Νόμου σε όλα τα ξενοδοχεία, κοινοποιούνται στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και ισχύουν από τις 16 Μαρτίου κάθε χρόνου μέχρι τις 15 Μαρτίου του επόμενου χρόνου.

Επιπλέον οι ξενοδόχοι προσφέρουν συνήθως πιο χαμηλές τιμές προς τους Οργανωτές Ταξιδίων με τους οποίους συνεργάζονται. Οι τιμές αυτές εξαρτώνται από αριθμό παραγόντων, όπως τον συνολικό αριθμό των ατόμων που διακινεί ο κάθε οργανωτής προς το ξενοδοχείο, την περίοδο διαμονής των πελατών, το ποσοστό προκαταβολής που καταβάλλουν, κ.ά. Συνεπώς, όπως είναι και ευρέως γνωστό, οι τιμές που προσφέρονται από ξενοδόχους σε Οργανωτές Ταξιδίων συνήθως είναι σημαντικά χαμηλότερες από τις δημοσιευμένες τιμές.

Ο ΚΟΤ διαθέτει επίσημα στοιχεία μόνο για τις δημοσιευμένες τιμές των ξενοδοχείων. Παρόλα αυτά, είναι σε θέση να γνωρίζει ότι οι τιμές προς τους Οργανωτές Ταξιδιών έχουν μειωθεί σημαντικά, με στόχο την αναχαίτιση της μείωσης των κρατήσεων που αντιμετωπίζουν λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης.

Εξάλλου σας υπενθυμίζω ότι η μείωση των τιμών στις ξενοδοχειακές μονάδες και η αντιμετώπιση των μειωμένων προκρατήσεων, ήταν ένας από τους στόχους της Κυβέρνησης με την παραχώρηση της δέσμης μέτρων για στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας, ειδικότερα με το μέτρο μείωσης του ΦΠΑ από 8% σε 5% στις διανυκτερεύσεις και στους όρους διανυκτέρευσης στα ξενοδοχεία.

Επίσης, οι ξενοδόχοι, σε μεγάλο βαθμό, έχουν προσφέρει χαμηλότερες τιμές από τις επίσημα δημοσιευμένες για εξυπηρέτηση του εσωτερικού τουρισμού (οι εκδόσεις του ΠΑΣΥΞΕ και του ΣΤΕΚ είναι σχετικές).

Επιπλέον, ο ΚΟΤ, μέσα στα πλαίσια του προγράμματος του νέου σχεδίου Κοινωνικού Τουρισμού που εξήγγειλε η Κυβέρνηση με δέκα εκατομμύρια ευρώ, κυκλοφόρησε επίσης κατάλογο με ειδικές προσφορές. Όλοι οι πιο πάνω κατάλογοι διατίθενται στο κοινό από το Γραφείο Πληροφοριών του ΚΟΤ καθώς και στην ιστοσελίδα του ΚΟΤ.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.513, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής Λευκωσίας κ. Γιαννάκης Ομήρου, με αρ. 23.06.009.03.513, η οποία διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολή σας ημερ. 8/5/2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά το αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (Π.Ο.Π.Ο) για περαιτέρω βελτίωση των κριτηρίων για απόκτηση στέγης μέσω του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και άλλων Κυβερνητικών Σχεδίων με στόχο την ίση μεταχείριση με τις εξαμελείς οικογένειες σε θέματα στεγαστικής πολιτικής:

- (α) Για σκοπούς στέγασης, οι τρίτεκνες οικογένειες δεν περιλαμβάνονται στον όρο “πολύτεκνη οικογένεια”, αφού ο συγκεκριμένος όρος αφορά οικογένειες με τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα και άνω. Το αρμόδιο Υπουργείο για την ενδεχόμενη επανεξέταση των οικογενειών που καλύπτονται από τον όρο “πολύτεκνη οικογένεια” είναι το Υπουργείο Οικονομικών.
- (β) Το Υπουργείο Εσωτερικών από τις πρώτες μέρες της νέας Διακυβέρνησης προώθησε την ετοιμασία δέσμης προτάσεων για συνολική αναθεώρηση, βελτίωση, εκσυγχρονισμό και ενίσχυση του προγράμματος Στεγαστικής Πολιτικής του Κράτους (Στεγαστικά Σχέδια για εκτοπισθέντες και μη εκτοπισθέντες). Οι προτάσεις αυτές τέθηκαν σε εφαρμογή από την 1^η Ιουλίου 2008 και με νέα Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, τα Στεγαστικά Σχέδια για εκτοπισθέντες τέθηκαν -για πρώτη φορά- αναδρομικά σε ισχύ από την πρώτη μέρα της Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας, την 1^η Μαρτίου 2008.
- (γ) Στο παρόν στάδιο το Υπουργείο Εσωτερικών μελετά τη διεύρυνση του Ενιαίου Στεγαστικού Σχεδίου με τη συμπερίληψη και των Κοινοτήτων μέχρι 2000 κατοίκους και απόσταση άνω των 15 χλμ από το πλησιέστερο αστικό κέντρο και την εφαρμογή εισοδηματικών και οικονομικών κριτηρίων για τις εν λόγω

Κοιρότητες. Επίσης μελετάται η αναθεώρηση των κριτηρίων των στεγαστικών σχεδίων που απευθύνονται στους πρόσφυγες.

- (δ) Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης, έχει επεξεργασθεί εισηγήσεις για την αναθεώρηση των εισοδηματικών κριτηρίων και χορηγιών των Στεγαστικών Σχεδίων που εφαρμόζει (Σχέδιο Χαμηλά Αμειβομένων, Σχέδιο Χαμηλά Αμειβομένων σε Ορεινές Περιοχές και Σχέδιο Μέτρια Αμειβομένων) και αυτές θα υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο προς εξέταση και απόφαση.
- (ε) Η Κυβέρνηση εξήγγειλε την εφαρμογή του Σχεδίου Δανειοδότησης για Οικογένειες με Χαμηλά Εισοδήματα, μέσω του οποίου θα χορηγηθούν €200 εκ. για στεγαστικά δάνεια, υπό τη διαχείριση του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης.

2. Οι πενταμελείς οικογένειες είναι δυνατό να επωφεληθούν από οποιοδήποτε από τα ανωτέρω Στεγαστικά Σχέδια, εφόσον πληρούν τα καθορισμένα κριτήρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.523, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.523, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 8 Μαΐου 2009, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η ευθύνη για την διαχείριση του πρασίνου στον δρόμο Κυριάκου Μάτση ανήκει στις Υπηρεσίες του Δήμου Λευκωσίας. Το Τμήμα Δασών εμπλέκεται όταν υπάρχει αίτηση για υλοτομία δέντρου εκ μέρους του Δήμου ή όταν ζητηθεί συμβουλή για κάποιο τεχνικό θέμα.

Μερικά από τα υφιστάμενα δέντρα, στην πλειοψηφία τους κυπαρίσσια, είναι μεγάλης ηλικίας και διαστάσεων και σε καλή κατάσταση, ενώ άλλα είναι εξασθενημένα λόγω κτυπημάτων από αυτοκίνητα και της συμπίεσης του εδάφους από τη στάθμευση αυτοκινήτων.

Η ανάγκη διατήρησης των δέντρων φαίνεται να προσκρούει στην ασφαλή και άνετη διακίνηση στον δρόμο αυτό. Η προοπτική της μονοδρόμησης ενδεχομένως να έλυε το πρόβλημα.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος θεωρεί ότι πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διατήρηση των δέντρων. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο θα προωθήσει τη σύγκληση σύσκεψης στην οποία να συμμετέχουν ο Δήμος Λευκωσίας, το Τμήμα Δασών, το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και η Υπηρεσία Περιβάλλοντος για συζήτηση του θέματος.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.536, ημερομηνίας

7 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.536 και ημερ. 7.05.2009, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.536 και ημερ. 12.05.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών από τις αρχές του 2008, στους όρους διαγωνισμών, έχει εισαγάγει πρόνοιες, βάσει των οποίων, τόσο η κατανάλωση καυσίμου όσο και οι εκπομπές ρύπων, λαμβάνονται υπόψη στον τρόπο κατακύρωσης/ανάθεσης προσφορών για την προμήθεια οχημάτων. Ο τρόπος και η βαρύτητα με την οποία λαμβάνονται υπόψη, περιγράφεται λεπτομερώς στο συνημμένο πίνακα.
- (β) Όπως φαίνεται στον υπό αναφορά πίνακα, εκτός της χαμηλής ή μηδενικής εκπομπής ρύπων και της χαμηλής κατανάλωσης, που διαθέτουν, δεν υπάρχει οποιαδήποτε ειδική πρόνοια βάσει της οποίας να δίνεται προτεραιότητα για υβριδικά ή ηλεκτρικά οχήματα.
- (γ) Εξάλλου, τα υβριδικά οχήματα μπορούν να καλύψουν μόνο το 5-10% των συνολικών αναγκών των διαφόρων κυβερνητικών Τμημάτων/Υπηρεσιών. Οι ανάγκες αυτές, ικανοποιούνται κυρίως με οχήματα (διπλοκάμπινα, με κίνηση στους 4 τροχούς και με εμπορικά), που δεν κυκλοφορούν με υβριδικούς κινητήρες. Με υβριδικούς κινητήρες, κυκλοφορούν μόνο οχήματα τύπου σαλούν. Επίσης, τα ηλεκτρικά οχήματα που κυκλοφορούν, δεν μπορούν να καλύψουν πραγματικές ανάγκες μεταφοράς προσωπικού, υλικών και εξοπλισμού.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπούμε σήμερα στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 2 Ιουλίου 2009, στις 5.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.179-2008).
2. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ.23.01.050.089-2009).
3. Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.021-2009).

4. Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.078-2009).
5. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.079-2009).
6. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.080-2009).
7. Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.081-2009).
8. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.075-2009).
9. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.042-2009).
10. Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.087-2009).
11. Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.051-2009).
12. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.059-2009).
13. Οι περί Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού Α΄ και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.068-2009).
14. Οι περί Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.097-2009).
15. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.070-2009).

16. Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.074-2009).
17. Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.089-2009).
18. Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέση Τοπογράφου/Μηχανικού Αρδεύσεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.090-2009).
19. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Ανώτερου Γεωργικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.092-2009).
20. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέση Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.094-2009).
21. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Τεχνολόγου Νοσοκομειακού Εργαστηρίου Β' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.095-2009).
22. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.101-2009).
23. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.096-2009).
24. Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.116-2009).
25. Ο περί της Σύμβασης του Άρχους αναφορικά με την Πρόσβαση στην Πληροφόρηση, τη Δημόσια Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη σε Περιβαλλοντικά Θέματα (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.118-2009).

26. Οι περί Υπεράριθμων Θέσεων σε Ειδικές Κατηγορίες στα Δημόσια Πανεπιστήμια Κύπρου Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.067-2009).
27. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2008 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.
(Αρ. Φακ. 13.06.001).
28. Οι περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών - Θέση Λειτουργού Πληρωμών Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.064-2009).
29. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.034-2009).
30. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία κατά τη Διαχείριση Εξορυκτικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.035-2009).
31. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Απαλλαγές που Εφαρμόζονται στις Εισαγωγές από Κράτος Μέλος Προσωπικών Ειδών που Ανήκουν σε Ιδιώτες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.136-2008).
32. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.069-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Συνέχιση της συζήτησης).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.003-2008).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων

των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου).
(Συνέχιση της συζήτησης).
(Αρ. Φακ. 23.04.136.2006).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος).
(Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών).
(Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
5. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
6. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
7. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).

8. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
9. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνιας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη). (Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
11. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
12. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου). (Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).

(Στις 30 Ιουνίου 2009 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι προ ημερησίας διατάξεως της συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 2 Ιουλίου 2009, στις 5.00 το απόγευμα, τίθεται το πιο κάτω θέμα:

Έγκριση ψηφίσματος για το θέμα της επιστροφής των μαρμάρων του Παρθενώνα στη φυσική τους θέση.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν κλείσουμε, σας πληροφορώ ότι υπάρχει εισήγηση από το βουλευτή κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για εγγραφή και συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Το φαινόμενο της φυγοστρατίας και οι επιπτώσεις του στην Εθνική Φρουρά και στην κυπριακή κοινωνία» με τη μορφή του κατεπειγόντος.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση το θέμα να εγγραφεί;

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως σας είπα και στην πρωινή σύσκεψη, ευχαρίστως να εγγραφεί, αλλά δεν αντιλαμβανόμαστε το κατεπείγον, αν λάβουμε και υπόψη το γεγονός ότι και η δικιά μας ομάδα είχε καταθέσει για κατεπείγουσα συζήτηση τα νέα αναλυτικά προγράμματα, τις επιτροπές που έχουν διοριστεί και αναμένουμε ακόμα - έμειναν δύο Πέμπτες- αναμένουμε από το προεδρείο να ορίσει το συγκεκριμένο θέμα, το οποίο θεωρούμε πολύ σημαντικό, για να συζητηθεί. Διερωτώμαι: δύο Πέμπτες έμειναν, τι μπορούμε να προλάβουμε να συζητήσουμε και τι να αφήσουμε, κύριε Πρόεδρε; Εκτός εάν συζητήσουμε και τα δύο θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα να ακούσω τις πλευρές γι' αυτό το θέμα.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της ουσίας του θέματος δεν έχουμε ένσταση, αλλά τούτο το θέμα που εγέρθηκε τζιαι το πρωί πρέπει να ξεκαθαριστεί. Δηλαδή υπάρχουν δύο, τρία, τέσσερα κατεπείγοντα; Θα συζητηθούν τις επόμενες δύο Πέμπτες; Ίσως να δεχτούμε την εγγραφή του θέματος τζιαι να γίνει μία συνεννόηση μεταξύ των εκπροσώπων και του προεδρείου σε τι σειρά μπαίνουν τα διάφορα θέματα τζιαι τι προλαβαίνουμε σε δύο Πέμπτες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ναι, κύριε Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ακόμα ένα θέμα, το οποίο όντως είναι πολύ σοβαρό και μάλιστα είναι με απόφαση αυτής της ολομέλειας που έχουν δοθεί οδηγίες προς την επιτροπή Ελέγχου να ετοιμάσει για πρώτη φορά, και το υπερτονίζω, στα χρονικά της Βουλής προσχέδιο, το οποίο είναι έτοιμο, το οποίο έχει δοθεί στα μέλη της επιτροπής Ελέγχου, και εμείς ζητούμε ως επιτροπή να κατατεθεί ενώπιον της ολομέλειας, για να συζητηθεί επιτέλους, κάτι το οποίο, επαναλαμβάνω, για πρώτη φορά γίνεται. Και επειδή ήταν εισήγηση της ολομέλειας, εμείς ως επιτροπή είμαστε έτοιμοι και θέλουμε να έρθει ενώπιον της ολομέλειας με τη δική σας άδεια.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι και δέσμευση της Βουλής.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και είναι και δέσμευση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πριν να κλείσει για θερινές διακοπές, πρέπει να έρτει ενώπιον της ολομέλειας. Εμείς είμαστε έτοιμοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ εισηγούμαι να συζητηθεί στη Βουλή, στο γραφείο σας, ο ορισμός μιας πρόσθετης ημέρας κατά την οποία θα συζητηθούν αποκλειστικά θέματα του Τέταρτου Κεφαλαίου, αλλά να το αποφασίσουμε οριστικά στη σύσκεψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έτσι, για να προχωρούμε, από ό,τι αντιλαμβάνομαι, δεν υπάρχει καμία ένσταση το θέμα να εγγραφεί. Το θέμα εγγράφεται. Από εκεί και πέρα, θα κάνουμε διευθετήσεις μαζί με τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους.

Ναι, κύριε Κωνσταντίνου.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νιώθω την ανάγκη να πω το εξής: Δε διαφωνώ ότι και τα άλλα θέματα που οι συνάδελφοι έχουν θέσει θεωρούνται επείγοντα. Εάν το θέμα το οποίο ετέθη ως κατεπείγον από εσάς, το θέμα της φυγοστρατίας, το οποίο έθεσα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μου ομάδας, δεν ετίθετο εδώ, δε θα ετίθεντο προς συζήτηση τα άλλα δύο θέματα. Εξ αφορμής της πρότασης που έχω θέσει εγώ... Λυπούμαι, λυπούμαι, εξ αφορμής του θέματος που έχω θέσει εγώ, γεννιούνται και άλλα ζητήματα! Δε διαφωνώ και εκείνα να θεωρηθούν ως επείγοντα. Εδώ μιλάμε για ένα θέμα που ταλανίζει την κυπριακή κοινωνία, ταλανίζει την Εθνική Φρουρά, το φαινόμενο της φυγοστρατίας, που παίρνει συνεχώς διαστάσεις ανησυχητικές για τη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς, αλλά και για την ασφάλεια του τόπου και ενόψει της κατάταξης του Ιούλη εθεωρήσαμε σκόπιμο να συζητηθεί, να συμβάλουμε όλοι στην ευαισθητοποίηση της κυπριακής κοινωνίας γι' αυτό το θέμα, που δεν πιστεύω κανέναν να διαφωνεί. Και επιβάλλεται, θεωρώ ότι είναι επιβεβλημένο να συζητηθεί στην ολομέλεια, για να απασχολήσει όλους μας και να βρούμε εκείνους τους τρόπους με τους οποίους πρέπει και να μειωθεί και να εκλείψει αυτό το φαινόμενο. Αυτή είναι η σκοπιμότητα της εγγραφής αυτού του θέματος. Και νομίζω ότι έχουμε ευθύνη όλες οι πολιτικές πλευρές να δεχθούμε να κηρυχθεί ως επείγον αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ πήρα το λόγο, διότι υπάρχει θέμα διαδικασίας και τάξης. Λυτούμαι πάρα πολύ! Το κατανοείτε, είμαι βέβαιος, πλήρως και είναι στα πλαίσια μίας δημοκρατικής αντίληψης, που σας χαρακτηρίζει, που αφήνετε να ακουστούν όλες οι απόψεις. Το θέμα είναι ξεκάθαρο. Καταρχάς, με βάση την κοινοβουλευτική

πρακτική, τα θέματα αυτά δε συζητούνται στην ολομέλεια, παρά μόνο εάν και εφόσον οι αντιθέσεις και οι διαφωνίες είναι τόσο μεγάλες στη σύσκεψη, που οδηγούνται από τη σύσκεψη εδώ, για να επιλυθεί με ψηφοφορία. Έτσι είναι η περίπτωση. Εκάμετε μίαν εισήγηση. Τα θέματα αυτά, όσο παράπονο και να νιώθουν κάποιιοι συνάδελφοι που θεωρούν ότι επ' αφορμή των δικών τους προτάσεων μπαίνουν άλλες ή κάποιοι άλλοι που θεωρούν ότι ήταν το σωστό στάδιο και ο σωστός χώρος να θέσουν τα θέματα, θα παν στη σύσκεψη, θα αποφασιστεί για τη διάρθρωση χρονικά τι θα γίνει, αφού δοθεί η άδεια μέσα στην ολομέλεια για την εγγραφή. Δε νομίζω να εκκρεμεί οτιδήποτε άλλο. Άκουσα για μια έκθεση. Βάσει των κανονισμών, θα γίνει συζήτηση στο Τέταρτο Κεφάλαιο, αν έτσι είναι η περίπτωση, όταν περαιωθεί η έκθεση. Άκουσα για άλλη πρόταση. Αν τελικά εγκρίνεται, που εγκρίνεται, εσείς θα καθορίσετε σε συνεργασία με τη σύσκεψη πότε θα συζητηθεί. Είναι χάσιμο χρόνου να συζητούμε εδώ, κύριε Πρόεδρε, αυτά τα πράγματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Ερωτοκρίτου...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...λυπούμαι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...έχετε δίκαιο σε αυτό που έχετε πει.

N. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κουτσού, βεβαίως.

N. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι θα επιτύχουμε εντελώς τα αντίθετα. Υπάρχει νόμος. Ο νόμος δεν εφαρμόζεται. Θα έρθουμε εδώ να συζητούμε ποιος ευθύνεται για τη μη εφαρμογή και να τους λέμε: «μεν πάτε στρατό, γιατί εν έχετε επιπτώσεις»; Είναι μπροστά στην επιτροπή Άμυνας το θέμα. Νομίζω πρέπει να καταλήξει πρώτα η επιτροπή και ύστερα να έρθει το θέμα να συζητηθεί, γιατί ειλικρινά δε βλέπω πώς θα συμβάλει στη μείωση του προβλήματος. Θα συμβάλει στη διεύρυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ναι, κύριε Αγγελίδη.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αντιλαμβάνομαι ότι έχετε θέσει το θέμα και είναι αποδεκτό...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δυνατά, να ακούμε και εμείς!

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

...ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε, η εισήγησις, την οποία έχετε υποβάλει ήδη, σε συνδυασμό με την εισήγηση του κ. Ομήρου, νομίζω, είναι η απλούστερη των καταστάσεων και εκεί θα αντιμετωπιστούν τα όποια σύνθετα ή απλοποιημένα προβλήματα. Νομίζω λοιπόν να μείνουμε στην εισήγησή σας και να καθοριστεί ύστερα, όπως θα κριθεί μετά από σύσκεψη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω ότι έχουμε συμφωνήσει ότι το θέμα εγγράφεται. Θα γίνει ο χειρισμός της προεδρίας μαζί με τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, για να βρούμε τον καλύτερο δυνατό τρόπο αντιμετώπισης όλων των εκκρεμοτήτων τις οποίες έχουμε σε σχέση με το Τέταρτο Κεφάλαιο.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κυρίτης Πάμπης
Ακκελίδου Ντίνα	Κωνσταντίνου Κώστας
Αναστασιάδης Νίκος	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Αντωνίου Αντώνης	Λαμάρης Γιάννος
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Γεωργίου Γεώργιος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νικολάου Ιωνάς
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Ομήρου Γιαννάκης
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Περδίκης Γιώργος
Κατσουρίδης Νίκος	Σαμψών Σωτήρης
Κλεάνθους Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σταυριανός Πανίκκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Συλλούρης Δημήτρης
Κουτσού Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυριακού Μαρία	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Προσφώνηση του Προέδρου της Βουλής και αντιφώνηση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. José Manuel Barroso.
2. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
  - α. «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008»,
  - β. «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009»,
  - γ. «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»
και ψήφισή τους σε νόμους, της δεύτερης με τον τίτλο «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυρώσεως της Συμβάσεως και του Πρωτοκόλλου προς Καταστολήν της Παραχαράξεως και Κιβδηλείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμος του 2008», οι παρατηρήσεις του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς:
  - α. «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009»,
  - β. «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - γ. «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Προστασία των Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση και την Υποβάθμιση) Κανονισμοί του 2009»,
ψήφισή των νομοσχεδίων σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», και έγκριση των κανονισμών.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς:
  - α. «Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - β. «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»,

- γ. «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ενεργά Εμφυτεύσιμα Ιατρικά Βοηθήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»,
ψηφίση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αποχετεύσεων Αστρομερίτη-Περιστερώνας-Ακακίου Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των ακόλουθων καταλόγων:
- α. Καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση σε θέματα που καθορίζονται από την Ειδική Επιτροπή, δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006,
- β. Καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006,
- γ. Καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή, δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2006,
- δ. Καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2006»,
το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Ομήρου, Ν. Τορναρίτης, Ν. Κατσουρίδης, Πρόεδρος, Α. Αγγελίδης, Δ. Συλλούρης) για επείγουσα εξέταση του θέματος «Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.
13. Ερωτήσεις βουλευτών:
Θάλαμος Υπερβαρικού Οξυγόνου του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου - Μετακίνηση αμιάντου από το συνοικισμό Καμάρες Β' Λάρνακας - Κτίρια

Αστυνομικής Διεύθυνσης και δικαστηρίου Αμμοχώστου - Προβλήματα λόγω υποστελέχωσης του Λυκείου Αραδίππου - Κατάργηση του ορίου ηλικίας για διεκδίκηση υποτροφίας από το ΙΚΥ - Αίτημα των αδιόριστων εκπαιδευτικών των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης για μονάδες προϋπηρεσίας - Προβλήματα δοκιμίου των παγκύπριων εξετάσεων στο μάθημα της φυσικής - Προβλήματα στο χώρο εναπόθεσης αδρανών υλικών στην κοινότητα Μαραθούνας - Σχολικές βοηθοί των κρατικών νηπιαγωγείων.

14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Ρύθμιση αγροτικών χρεών - Μεταφορά μαθητών με δημόσια λεωφορεία - Στελέχωση αστυνομίας με ψυχολόγους - Αίτημα για μέτρα προστασίας του Δημοτικού Σχολείου Καμάρες Λάρνακας - Διαχωρισμός οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στο Μαθιάτη - Οι τιμές στα κυπριακά ξενοδοχεία - Αίτημα Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για αναθεώρηση της στεγαστικής πολιτικής - Η δενδροστοιχία στην οδό Κυριάκου Μάτση στους Αγίους Ομολογητές - Κριτήρια αγοράς κρατικών αυτοκινήτων φιλικών προς το περιβάλλον.

15. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο, έπειτα από συζήτηση (Ν. Τορναρίτης, Ν. Κατσουρίδης, Κ. Κωνσταντίνου, Ν. Κωνσταντίνου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Κουτσού, Α. Αγγελίδης), του θέματος «Το φαινόμενο της φυγοστρατίας και οι επιπτώσεις του στην Εθνική Φρουρά και στην κυπριακή κοινωνία» με εισήγηση του κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 2^ας Ιουλίου 2009

Ωρα έναρξης: 5.10 μ.μ.

Αρ. 37

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αρχίσουμε με το θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι η έγκριση ψηφίσματος για το θέμα της επιστροφής των μαρμάρων του Παρθενώνα στη φυσική τους θέση.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Αφού συζήτησε το θέμα της επιστροφής των γλυπτών του Παρθενώνα στο χώρο δημιουργίας τους και λαμβάνοντας υπόψη τη λειτουργία του νέου Μουσείου της Ακρόπολης,

Ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. *Εκφράζει* τη βαθιά της ικανοποίηση για την ολοκλήρωση και λειτουργία του νέου Μουσείου της Ακρόπολης και συγχαίρει την κυβέρνηση της Ελλάδας και όλους τους συντελεστές της δημιουργίας του. Τα εγκαίνιά του υπήρξαν πολιτιστικό γεγονός με παγκόσμια σημασία.
2. *Πιστεύει* ότι σε αυτό το εξαιρετικής έμπνευσης και τεχνικής υπερασύγχρονο μουσείο πρέπει να βρουν τη φυσική τους θέση τα μάρμαρα του Παρθενώνα, που σήμερα βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο. Σήμερα είναι προφανές ότι η

θέση των μαρμάρων είναι δίπλα στα άλλα μάρμαρα, στο μουσείο τους, δίπλα στην ίδια την Ακρόπολη.

3. *Υπενθυμίζει* ότι η Ακρόπολη των Αθηνών αποτελεί για τους Έλληνες και την ανθρωπότητα ολόκληρο σύμβολο του μέτρου, της ελευθερίας και της δημοκρατίας, που απλόχερα η Ελλάδα χάρισε σε όλη την οικουμένη.
4. *Ενώνει* τη φωνή της με εκατομμύρια πολίτες σε ολόκληρο τον κόσμο που ζητούν την αποκατάσταση των γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα.
5. *Καλεί* την κυβέρνηση και κάθε άλλη αρμόδια αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου όπως δώσουν ένα οριστικό τέλος στην περιπέτεια των μαρμάρων επιστρέφοντάς τα πίσω στο φυσικό τους χώρο. Η λειτουργία του νέου Μουσείου της Ακρόπολης αποτελεί το πιο ισχυρό επιχείρημα για την ασφάλεια, τη συντήρηση και την ανάδειξη των μαρμάρων ως ενιαίου μνημείου πολιτιστικής κληρονομιάς.
6. *Καλεί* όλες τις χώρες, καθώς και την UNESCO να ανανεώσουν και να εντείνουν τις προσπάθειές τους για επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα και για συνένωση αυτού του μοναδικού στοιχείου της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς με το φυσικό χώρο όπου ανήκει. Η υλοποίηση του στόχου αυτού θα αποτελέσει εξαιρετική συμβολή στην προαγωγή των αρχών και αξιών που συνθέτουν τη βάση του οικουμενικού πολιτισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Μητσόπουλε.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια παρατήρηση απλώς.

Ήθελα να σημειώσω ότι σε μικρότερες ποσότητες, βέβαια, θραύσματα από το μνημείο του Παρθενώνα βρίσκονται και σε άλλα μουσεία και όχι μόνο στο Βρετανικό Μουσείο, εξού και το τελευταίο χρονικό διάστημα χώρες όπως η Ιταλία και η Γερμανία ξεκίνησαν τη διαδικασία επιστροφής αυτών των τμημάτων στο καινούριο Μουσείο της Ακρόπολης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του ψηφίσματος;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ψήφισμα εγκρίνεται ομόφωνα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Τα πρώτα δυο θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ.

2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Αβέρωφ Νεοφύτου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιουνίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Συνδέσμου Εγκκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε να καταργηθεί ο ξεχωριστός συντελεστής εταιρικού φόρου, ύψους 25%, που επιβάλλεται στους οργανισμούς δημόσιου δικαίου και να υιοθετηθεί ενιαίος συντελεστής φορολόγησης, ύψους 10%, ώστε να τυγχάνουν όλες οι εταιρείες ίσης φορολογικής μεταχείρισης.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε να καταργηθεί η επιβολή φόρου ύψους 3% στους οργανισμούς δημόσιου δικαίου και να υιοθετηθεί για όλες τις εταιρείες, περιλαμβανομένων των υπό αναφορά οργανισμών, ενιαίος τρόπος υπολογισμού του ποσού που καταβάλλεται ως έκτακτη εισφορά για την άμυνα του τόπου.

Ειδικότερα, με το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο, οι οργανισμοί δημόσιου δικαίου που πραγματοποιούν κέρδη από επιχείρηση θα καλούνται να καταβάλουν ως έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας ποσά που θα υπολογίζονται, αναλογικά, ως ακολούθως:

1. Στην περίπτωση που η εταιρεία δε θα πραγματοποιήσει διανομή μερίσματος και οι μέτοχοί της είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, θα καταβάλλεται εισφορά ύψους 9,45% πάνω στη λογιζόμενη διανομή των κερδών.
2. Στην περίπτωση διανομής του συνόλου των κερδών στους μετόχους, θα καταβάλλεται εισφορά ύψους 13,5%, που θα υπολογίζεται πάνω στα κέρδη του οργανισμού μετά το φόρο εισοδήματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, με την εφαρμογή των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων υπολογίζεται ότι τα δημόσια έσοδα θα υποστούν απώλεια 20 εκατομ. ευρώ, τουλάχιστον, ετησίως. Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι η μείωση του συντελεστή φόρου εισοδήματος στο 10% για τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου, χωρίς την ταυτόχρονη εισαγωγή της έκτακτης εισφοράς επί της λογιζόμενης διανομής των κερδών των ίδιων οργανισμών, θα συνιστούσε μη συμβατή κρατική ενίσχυση.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών διατύπωσε την άποψη ότι με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια καταργείται η στρέβλωση που χαρακτηρίζει τη φορολόγηση κερδών μεταξύ των εταιρειών και των οργανισμών δημόσιου δικαίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και του μέλους της επιτροπής βουλευτών της

κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάσσεται υπέρ της ψήφισης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους, αφού προηγουμένως τροποποιηθούν οι τίτλοι τους, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009» και «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009», αντίστοιχα.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 1 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 2 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», πρόταση νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Κλαύδιος Μαυροχάνας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Μαΐου και 9, 16 και 23 Ιουνίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της αστυνομίας, της ΠΟΒΕΚ και της Οργάνωσης Αυτοτελώς Εργαζομένων Κύπρου (ΟΑΕΚ). Οι αυτοκινητιστικές οργανώσεις ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ και ΠΣΕΑ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμου αναφορικά με τη στέρηση της επαγγελματικής άδειας οδηγού σε περίπτωση διάπραξης ορισμένων αδικημάτων από τον κάτοχό της.

Όπως είναι γνωστό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων σε συνεδρία της, που πραγματοποιήσε στις 13 Ιανουαρίου 2009, εξέτασε το πρόβλημα της στέρησης της επαγγελματικής άδειας οδηγού σε περίπτωση διάπραξης συγκεκριμένων αδικημάτων, στα πλαίσια του αυτεπάγγελτου θέματος με τίτλο «Η στέρηση του πιστοποιητικού λευκού ποινικού μητρώου για έκδοση επαγγελματικής άδειας οδηγού στους επαγγελματίες οδηγούς που έχουν καταδικαστεί για αδίκημα κατά παράβαση του περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου και τα προβλήματα που

προκύπτουν». Στα πλαίσια αυτής της συνεδρίας, στην οποία παρευρέθηκε και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, έγινε από όλους παραδεκτό ότι η υφιστάμενη νομοθεσία ήταν υπέρμετρα αυστηρή για τους κατόχους επαγγελματικής άδειας οδηγού που διέπρατταν συγκεκριμένα αδικήματα, με αποτέλεσμα οι οδηγοί αυτοί να στερούνται την επαγγελματική τους άδεια για μακρό χρονικό διάστημα, με όλες τις δυσμενείς γι' αυτούς συνέπειες, γι' αυτό και κρίθηκε αναγκαία η τροποποίησή της. Στην ίδια συνεδρία οι κυβερνητικοί αρμόδιοι δεσμεύτηκαν να προωθήσουν όλες τις αναγκαίες διαδικασίες, ώστε να κατατεθεί στη Βουλή, το συντομότερο δυνατό, σχετικό νομοσχέδιο και τροποποιητικοί κανονισμοί που να επιλύουν το πρόβλημα. Το αρμόδιο υπουργείο προχώρησε για την υλοποίηση της πιο πάνω δέσμευσής του στην ετοιμασία προσχεδίων τροποποιητικού νομοσχεδίου και κανονισμών, τα οποία όμως δεν κατέστη δυνατό να κατατεθούν στη Βουλή σε σύντομο χρόνο. Επειδή όμως το πρόβλημα των επαγγελματιών οδηγών συνέχιζε να υφίσταται, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο και κατέθεσε στη Βουλή την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία αρχικά προέβλεπε την εξασφάλιση του πιστοποιητικού καλού χαρακτήρα, βασιζόμενη σε επιεικέστερες ρυθμίσεις απ' ό,τι προέβλεπε η βασική νομοθεσία.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την επιτροπή, η τελευταία διαπίστωσε την ανάγκη για περαιτέρω τροποποίηση της πρότασης, έτσι ώστε η αφαίρεση της επαγγελματικής άδειας οδηγού να μη γίνεται αυτόματα και ισοπεδωτικά, αλλά κατόπιν απόφασης του αρμόδιου δικαστηρίου, το οποίο θα καθορίζει και τη χρονική διάρκεια της στέρησης της άδειας αυτής.

Με βάση τις πιο πάνω τοποθετήσεις της η επιτροπή ζήτησε από τον εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας όπως, σε συνεργασία με το Τμήμα Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, προχωρήσει σε τροποποίηση του κειμένου της πρότασης νόμου στη βάση των όσων αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με βάση τα όσα διημερίθησαν στην επιτροπή, σε σύντομο χρονικό διάστημα, υπέβαλε σ' αυτήν τις εισηγήσεις του για αναθεώρηση του κειμένου της πρότασης νόμου, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Στην αντικατάσταση του λευκού ποινικού μητρώου, όπως αυτό καθορίζεται στη βασική νομοθεσία, από πιστοποιητικό ποινικού μητρώου στο οποίο θα βεβαιώνεται ότι ο αιτητής δεν έχει στερηθεί της ικανότητας να κατέχει άδεια είτε δυνάμει των διατάξεων του νόμου είτε από αρμόδιο δικαστήριο. Επιπρόσθετα, στο εν λόγω πιστοποιητικό θα αναφέρεται κάθε ποινή που ενδεχομένως έχει επιβληθεί στον οδηγό για αδίκημα που σχετίζεται με την κατοχή ή απόκτηση επαγγελματικής άδειας και δεν έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα για το οποίο έχει επιβληθεί από δικαστήριο στέρηση του δικαιώματος να κατέχει ή αποκτά τέτοια άδεια ή δεν έχει επέλθει αποκατάσταση δυνάμει των διατάξεων του περί Αποκαταστάσεως Καταδικασθέντων Νόμου.
2. Στη μη παραχώρηση επαγγελματικής άδειας σε αιτητή ο οποίος έχει καταδικαστεί σε ποινή φυλάκισης και δεν έχει αποκατασταθεί δυνάμει των διατάξεων του περί Αποκαταστάσεως Καταδικασθέντων Νόμου για οποιοδήποτε από τα ακόλουθα αδικήματα:
  - α. Φόνο εκ προμελέτης (άρθρο 203 του ποινικού κώδικα).
  - β. Ανθρωποκτονία (άρθρο 205 ή 208 του ποινικού κώδικα).
  - γ. Κλοπή (άρθρα 255, 260, 266, 268, 269 ή 270 του ποινικού κώδικα).
  - δ. Ληστεία (άρθρα 282 μέχρι 286 του ποινικού κώδικα).

- ε. Διάρρηξη (άρθρα 291 μέχρι 296 του ποινικού κώδικα).
- στ. Απάτη (άρθρο 300 του ποινικού κώδικα).
- ζ. Άσεμνη πράξη (άρθρο 176 του ποινικού κώδικα).
- η. Εμπορία ναρκωτικών.

Στις περιπτώσεις κλοπής, απάτης και άσεμνης πράξης ο καταδικασθείς που έχει εκτίσει την ποινή φυλάκισης που του έχει επιβληθεί γι' αυτά τα αδικήματα μπορεί να αιτηθεί από την Αρχή Αδειών σύντμηση του χρόνου κατά τον οποίο δεν παραχωρείται σ' αυτόν επαγγελματική άδεια οδηγού. Η Αρχή Αδειών μπορεί να αποφασίσει τη σύντμηση του εν λόγω χρόνου, αν κριθεί, μετά από σχετική συνεννόηση με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ότι συντρέχουν εξαιρετικές υπέρ της σύντμησης περιστάσεις.

- 3. Στην ανάκληση ή αναστολή της επαγγελματικής άδειας στην περίπτωση που ο κάτοχός της στερηθεί του δικαιώματος να κατέχει τέτοια άδεια είτε δυνάμει των διατάξεων του νόμου είτε από αρμόδιο δικαστήριο.
- 4. Στον καθορισμό πρόνοιας σύμφωνα με την οποία το δικαστήριο κατά την επιβολή της ποινής μπορεί να επιβάλει πρόσθετα στον κάτοχο της εν λόγω άδειας στέρηση του δικαιώματος κατοχής της για συγκεκριμένα αδικήματα και για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που δε θα υπερβαίνει:
  - α. τα πέντε χρόνια για πρόκληση θανάτου κατά παράβαση του άρθρου 210 του ποινικού κώδικα και
  - β. τα τρία χρόνια για οδήγηση του οχήματος υπό την επήρεια αλκοόλης κατά παράβαση των άρθρων 5, 6 ή 7 του περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου ή οδήγηση κατά παράβαση των άρθρων 7 ή 9 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου,νοουμένου ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί κατά την οδήγηση του οχήματος ή σε σχέση με το όχημα για το οποίο κατέχεται η επαγγελματική άδεια οδηγού.
- 5. Στον καθορισμό συγκεκριμένων ποινικών αδικημάτων για τα οποία ο οδηγός ο οποίος καταδικάστηκε στερείται διά παντός του δικαιώματος να αποκτήσει ή να κατέχει επαγγελματική άδεια οδηγού λόγω σοβαρότητας των εν λόγω αδικημάτων.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, δήλωσε ότι από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις της βασικής νομοθεσίας προκύπτει η ανάγκη τροποποιήσεων που πρέπει να γίνουν στους υφιστάμενους κανονισμούς και ως εκ τούτου, μετά την ψήφιση της εν λόγω πρότασης νόμου, θα πρέπει να κατατεθούν στη Βουλή σχετικοί τροποποιητικοί κανονισμοί, ώστε οι πρόνοιές τους να συνάδουν με τις νέες διατάξεις του προτεινόμενου νόμου.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις της πρότασης νόμου, όπως τελικά διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως τελικά διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη πινάκων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 4 μέχρι 8 θέματα είναι εξ αναβολής και έχουν κοινή έκθεση. Είναι «Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009», «Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», «Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Για τα θέματα αυτά υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Ντίνος Χατζηνικόλας

Άγγελος Βότσης

Πανίκκος Σταυριανός

Ρούλα Μαυρονικόλα

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια και σχετικούς τροποποιητικούς κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και

παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Μεταλλείων, Υπηρεσία Περιβάλλοντος και Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων), του Υπουργείου Εσωτερικών (Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας), του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ και των αγροτικών οργανώσεων “Αγροτική”, “Παναγροτικός Σύνδεσμος” και “Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου”. Ο Επίτροπος Περιβάλλοντος, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ και ΕΚΑ, παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σκοπός των υπό εξέταση νομοσχεδίων και κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/21/ΕΚ, η οποία στοχεύει στην πρόληψη ή μείωση παντός είδους δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ιδιαίτερα στον αέρα, στο νερό, στο έδαφος, στην πανίδα, στη χλωρίδα και στο τοπίο, καθώς και των τυχόν επακόλουθων κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία που προκύπτουν από τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας.

Όπως αναφέρεται και στα σχετικά επεξηγηματικά σημειώματα που συνοδεύουν τα προτεινόμενα νομοσχέδια και τους κανονισμούς, η Κύπρος όφειλε να μεταφέρει την εν λόγω Οδηγία στο εθνικό δίκαιο πριν από την 1^η Μαΐου 2008. Σημειώνεται ότι για τα υπό αναφορά σχέδια νόμου και τους κανονισμούς λήφθηκε ήδη αιτιολογημένη γνώμη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την απάντηση της οποίας ζητήθηκε παράταση από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Σημειώνεται πρόσθετα ότι τα τέσσερα πρώτα νομοσχέδια και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 2 Απριλίου και το πέμπτο νομοσχέδιο στις 26 Μαρτίου 2009, ενώ στα επεξηγηματικά σημειώματα που τα συνοδεύουν δεν αναφέρονται οι λόγοι στους οποίους οφείλεται η καθυστέρηση αυτή.

Ειδικότερα, οι πρόνοιες που προβλέπονται σε κάθε νομοσχέδιο αφορούν συγκεκριμένους τομείς που επηρεάζει η εν λόγω Οδηγία ως ακολούθως:

1. Το πρώτο νομοσχέδιο, που τιτλοφορείται «Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009», εναρμονίζει την κυπριακή νομοθεσία με το κυρίως μέρος της Οδηγίας.

Οι κυριότερες διατάξεις του εν λόγω νομοσχεδίου αφορούν:

- α. τη ρύθμιση και την ταξινόμηση των εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων,
  - β. τις υποχρεώσεις του φορέα που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των εξορυκτικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανόμενης της κατάθεσης χρηματικών εγγυήσεων με σκοπό την τήρηση των όρων της άδειας διαχείρισης αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η αποκατάσταση του χώρου μετά το κλείσιμο μιας τέτοιας εγκατάστασης,
  - γ. τα σχετικά μέτρα ελέγχου και τις επιθεωρήσεις,
  - δ. τη σύσταση Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων και
  - ε. τη θέσπιση ποινικών αδικημάτων και διοικητικών παραβάσεων.
2. Το δεύτερο νομοσχέδιο, που τιτλοφορείται «Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος

του 2009», εναρμονίζει την κυπριακή νομοθεσία με τα στοιχεία α και β του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 11 της Οδηγίας με την εισαγωγή των αναγκαίων διατάξεων στο βασικό νόμο, έτσι ώστε να αποφεύγεται η ρύπανση του εδάφους, του αέρα και των υδάτων κατά την κατασκευή νέων ή τη μετατροπή υφιστάμενων εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων.

3. Το τρίτο νομοσχέδιο, που τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», εναρμονίζει την κυπριακή νομοθεσία με τα στοιχεία γ, δ και ε του πρώτου εδαφίου και το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 11 και με τις παραγράφους 1, 3, 4 και 5 του άρθρου 13 της Οδηγίας με την εισαγωγή των αναγκαίων διατάξεων στο βασικό νόμο, έτσι ώστε:
  - α. οι εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων να εξασφαλίζουν άδεια απόρριψης,
  - β. να ρυθμίζεται η κατασκευή νέων και η μετατροπή υφιστάμενων εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων,
  - γ. να προλαμβάνεται η επιδείνωση της κατάστασης των νερών και της ρύπανσης του εδάφους από εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων.
4. Το τέταρτο νομοσχέδιο, που τιτλοφορείται «Ο περί Ρύθμισης των Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», τροποποιεί το βασικό νόμο, έτσι ώστε να δημιουργηθεί το αναγκαίο νομικό πλαίσιο για εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το εδάφιο 1 του άρθρου 2 και με τα άρθρα 3, 5 και 14 της Οδηγίας μέσω δευτερογενούς νομοθεσίας.
5. Το πέμπτο νομοσχέδιο, που τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», εναρμονίζει την κυπριακή νομοθεσία με το εδάφιο 2 του άρθρου 13 της Οδηγίας με την εισαγωγή των αναγκαίων διατάξεων στο βασικό νόμο, έτσι ώστε οι εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων να πρέπει να εξασφαλίζουν άδεια εκπομπής αερίων αποβλήτων, διασφαλίζοντας έτσι την πρόληψη ή τη μείωση των εκπομπών σκόνης και/ή αερίων. Όπως είναι γνωστό, με βάση τις πρόνοιες του περί Ελέγχου και Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμου 187(Ι)/2002, οι αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις, δηλαδή οι μεγάλης δυναμικότητας και δυνητικά ρυπογόνες εγκαταστάσεις, πρέπει να εξασφαλίζουν άδεια εκπομπής αερίων αποβλήτων από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υποχρέωση που δεν έχουν οι μη αδειοδοτούμενες, οι μικρής δυναμικότητας εγκαταστάσεις. Με το πέμπτο υπό εξέταση νομοσχέδιο προτείνεται η υπαγωγή των εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας στις αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις, ώστε να επιβάλλεται να εξασφαλίζουν άδεια εκπομπής αερίων αποβλήτων.

Σύμφωνα με το προαναφερόμενο επεξηγηματικό σημείωμα που αναφέρεται στα νομοσχέδια με αριθμούς 1 έως 4 και στους σχετικούς κανονισμούς, για να ανταποκριθεί η Κυπριακή Δημοκρατία στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται βάσει της εν λόγω Οδηγίας, θα πρέπει να δημιουργηθεί σύστημα εξέτασης των σχεδίων διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων, αδειοδότησης και ελέγχου της τήρησης των όρων των αδειών που προβλέπονται στα υπό συζήτηση νομοσχέδια και θα πρέπει να καταρτιστεί πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων και να τροχοδρομηθεί σχετική ενημέρωση του κοινού. Για το σκοπό αυτό, πάντα με βάση το επεξηγηματικό αυτό σημείωμα, απαιτείται η δημιουργία τουλάχιστο δύο νέων θέσεων στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σύμφωνα πάντα με το επεξηγηματικό σημείωμα για την εφαρμογή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τα τέσσερα πρώτα νομοσχέδια και τους σχετικούς κανονισμούς, οι εταιρείες που κατέχουν εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων εξορυκτικής βιομηχανίας θα πρέπει να επιβαρυνθούν με επιπρόσθετο χρόνο και με κατάλληλο προσωπικό για την κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων, καθώς και πολιτικής πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων, όπως και με την κατάθεση της σχετικής χρηματικής εγγύησης για τη διασφάλιση των όρων της σχετικής άδειας. Στην περίπτωση, όμως, του πέμπτου νομοσχεδίου, με βάση τη σχετική εισηγητική έκθεση, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διαθέτει τη βασική υποδομή, την αναγκαία τεχνογνωσία και τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας στο σύνολό της, χωρίς να είναι απαραίτητο οποιοδήποτε πρόσθετο δημοσιονομικό κόστος.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νόμων και των σχετικών κανονισμών, αλλά οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενημέρωσαν την επιτροπή ότι, μετά από διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, κατατέθηκαν δύο εισηγήσεις για τροποποιήσεις από το ΚΕΒΕ, τις οποίες υιοθέτησε η Υπηρεσία Περιβάλλοντος και οι οποίες αφορούν την περίληψη και εκπρόσωπου του ΚΕΒΕ ως μέλους της Τεχνικής Επιτροπής που θεσμοθετείται με το πρώτο νομοσχέδιο και την τροποποίηση της διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων έκδοσης πιστοποιητικού χωροθέτησης εγκατάστασης διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων, έτσι ώστε η εξέταση αυτή να γίνεται ταυτόχρονα και όχι πριν από την εξέταση της αίτησης για πολεοδομική άδεια.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν, περαιτέρω, ότι η χρηματική εγγύηση που απαιτείται βάσει του προαναφερόμενου νομοσχεδίου συνδέεται με την εγγύηση που απαιτείται βάσει του περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου, έτσι ώστε να υπολογίζονται μαζί ως μία εγγύηση, με την καταβολή επιπρόσθετου ποσού μόνο όπου το ποσό που απαιτείται από τη μία νομοθεσία υπερβαίνει αυτό που απαιτείται από την άλλη.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας δήλωσε ότι με τον τρόπο που διαμορφώνεται η εθνική νομοθεσία για το κεφάλαιο αυτό, με την ψήφιση των εναρμονιστικών νομοσχεδίων και, μετέπειτα, την έγκριση των εναρμονιστικών κανονισμών, αποφεύγονται οι επικαλύψεις και οι επαναληπτικές αιτήσεις και η αχρείαστη γραφειοκρατία.

Η ίδια ενημέρωσε, περαιτέρω, την επιτροπή ότι μετά από αίτημα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ώστε να δοθεί παράταση χρόνου για απάντηση στην αιτιολογημένη γνώμη που απέστειλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τέτοια απάντηση πρέπει να σταλθεί πριν από την 1^η Μαΐου 2009, γι' αυτό και διαβίβασε παράκληση στην επιτροπή να προωθήσει τα νομοσχέδια στην ολομέλεια του σώματος το συντομότερο δυνατό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής για σκοπούς τελικής τοποθέτησης, αφού τα μέλη της επιτροπής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν τελικά κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων αυτών στην ολομέλεια του σώματος. Παράλληλα, η επιτροπή αποφάσισε ότι για νομοτυπικούς λόγους οι σχετικοί κανονισμοί θα υποβληθούν για τελική τοποθέτηση από τη Βουλή σε μεταγενέστερο στάδιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009.
2. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
3. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
4. Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
5. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννη
Ντίνος Χατζηνικόλας	Σοφοκλής Φυττής
Πανίκκος Σταυριανός	Ρούλα Μαυρονικόλα
Νίκος Τορναρίτης	Γιώργος Περδίκης

Όπως είναι γνωστό, για τα πιο πάνω νομοσχέδια κυκλοφόρησε σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 7 Απριλίου 2009. Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων ενώπιον της ολομέλειας του σώματος, ο βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών υπέβαλε αίτημα για αναβολή της συζήτησής τους, προκειμένου να εξεταστούν περαιτέρω στην επιτροπή, το οποίο έγινε δεκτό από το σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος επανεξέτασε τα εν λόγω νομοσχέδια μαζί με τους σχετικούς περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Απριλίου, 14 Μαΐου και 18 Ιουνίου 2009.

Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Μεταλλείων, Υπηρεσία Περιβάλλοντος και Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων), του Υπουργείου Εσωτερικών (Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας), του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας), ο Επίτροπος Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Κυπριακού Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ), της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος "Terra Cyprica", της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, "Αγροτική", "Παναγροτικός Σύνδεσμος" και "Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου".

Στην τρίτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Μεταλλείων και Υπηρεσία Περιβάλλοντος), του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας), ο Επίτροπος Περιβάλλοντος και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στην αρχική έκθεση, σκοπός των νομοσχεδίων και των σχετικών κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/21/ΕΚ, η οποία στοχεύει στην πρόληψη ή μείωση παντός είδους δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ιδιαίτερα στον αέρα, στο νερό, στο έδαφος, στην πανίδα, στη χλωρίδα και στο τοπίο, καθώς και των τυχόν επακόλουθων κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία που προκύπτουν από τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας.

Στα πλαίσια επανεξέτασης των νομοσχεδίων και των σχετικών κανονισμών, η επιτροπή ζήτησε διευκρινίσεις και περαιτέρω πληροφορίες από τους αρμοδίους και μελέτησε σχετικές τροπολογίες που προτάθηκαν από μέλη της επιτροπής, τον Επίτροπο Περιβάλλοντος, το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος "Terra Cyprica" και την Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου.

Τα τέσσερα βασικά σημεία που συζητήθηκαν κατά τις πιο πάνω συνεδρίες αφορούν κυρίως:

1. την ερμηνεία του όρου "απόβλητο", ειδικά σε σχέση με τα εξορυκτικά απόβλητα,
2. τους τρόπους και τους τομείς ενημέρωσης του κοινού και του ενδιαφερόμενου κοινού,
3. τη διαδικασία και τους τομείς έκδοσης κανονισμών και διαταγμάτων βάσει του πρώτου προτεινόμενου νόμου και
4. τη σύνθεση, το ρόλο και τις αρμοδιότητες της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων, που θεσπίζεται με τον πρώτο προτεινόμενο νόμο.

1. Ερμηνεία του όρου "απόβλητο"

Απαντώντας σε ερωτήσεις μελών της επιτροπής αναφορικά με την περίληψη στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2006/21/ΕΚ άλλων αποβλήτων, όπως π.χ. παραγκών ή μηχανημάτων, τόσο οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος όσο και ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Μεταλλείων δήλωσαν ότι, σύμφωνα με την Οδηγία, "απόβλητο" σημαίνει «απόβλητο που προκύπτει από την αναζήτηση, την εξόρυξη, την επεξεργασία και την αποθήκευση ορυκτών πόρων και από την εκμετάλλευση λατομείων», όπως μπάζα, χώμα κ.λπ. Η ερμηνεία των υπόλοιπων αποβλήτων περιλαμβάνεται σε άλλες νομοθεσίες.

Προς τεκμηρίωση των πιο πάνω, οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος κατέθεσαν στην επιτροπή γραπτή απάντηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία επιβεβαιώνεται η πρόθεση να περιληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της εναρμονιζόμενης νομοθεσίας μόνο τα εξορυκτικά απόβλητα.

Επί του ίδιου σημείου, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι, αν ο σκοπός της Οδηγίας 2006/21/ΕΚ ήταν η διαχείριση αποβλήτων γενικότερα, δε θα γινόταν συγκεκριμένη αναφορά στα εξορυκτικά απόβλητα. Η ίδια τόνισε τέλος ότι δεν μπορεί η Δημοκρατία να επέμβει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας, πράγμα που θα ήταν αναπόφευκτο, αν διευρυνόταν η ερμηνεία του όρου "απόβλητο", έτσι ώστε να περιλαμβάνει όλα τα απόβλητα και όχι μόνο τα εξορυκτικά.

Με αφορμή τη συζήτηση αυτή, ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Μεταλλείων εισηγήθηκε συγκεκριμένες προσθήκες στους περί Μεταλλείων και Λατομείων Κανονισμούς, για την τροποποίηση των οποίων έχουν κατατεθεί σχετικοί

τροποποιητικοί κανονισμοί που συζητούνται την επιτροπή μαζί με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, έτσι ώστε να προβλέπεται ρητά η κατεδάφιση και απομάκρυνση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας και των μηχανημάτων στη Διαχειριστική Περιβαλλοντική Μελέτη.

Περαιτέρω, οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος πρότειναν να προστίθενται σε κάθε άδεια εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων συγκεκριμένοι όροι που να αφορούν τα σχετικά μη εξορυκτικά απόβλητα με αναφορές στις επηρεαζόμενες νομοθεσίες.

Επί του σημείου αυτού, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος αποφάσισε ομόφωνα όπως αποδεχθεί την προτεινόμενη τροποποίηση των σχετικών κανονισμών, χωρίς όμως να τροποποιηθεί το κείμενο των υπό συζήτηση νομοσχεδίων.

2. Τρόποι και τομείς ενημέρωσης του κοινού και του ενδιαφερόμενου κοινού

Κατά την εξέταση των πιο πάνω τροπολογιών, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας επισήμανε ότι στην Οδηγία 2006/21/EK προβλέπονται διαφορετικές υποχρεώσεις για την ενημέρωση του “κοινού” και την ενημέρωση του “ενδιαφερόμενου κοινού”, όπως οι όροι αυτοί καθορίζονται στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο και στην ίδια την Οδηγία.

Η ίδια επανέλαβε ότι στην Οδηγία δεν προβλέπεται υποχρέωση ενημέρωσης όσον αφορά το σχέδιο διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων και ότι η αρμόδια αρχή, με δική της πρωτοβουλία, προνόησε για τη δημιουργία τεχνικής επιτροπής για το θέμα αυτό.

Απαντώντας σε μέλος της επιτροπής αναφορικά με την πιθανότητα δημοσίευσης μόνο του γεγονότος της αίτησης για έγκριση σχεδίου διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων και όχι του περιεχομένου, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας προέβη σε σύγκριση της διαδικασίας έγκρισης των σχεδίων και της διαδικασίας έγκρισης των αιτήσεων για άδεια εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων και συμπέρανε ότι δεν υπάρχει λόγος ενημέρωσης του κοινού για το γεγονός της αίτησης, αφού δεν προβλέπεται η συμμετοχή του στη διαδικασία έγκρισής της.

Μετά από συζήτηση μεταξύ των μελών της η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος αποφάσισε ομόφωνα όπως τροποποιήσει τον πρώτο προτεινόμενο νόμο, έτσι ώστε να υποχρεούται η αρμόδια αρχή να δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας το γεγονός της υποβολής της αίτησης σχεδίου διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων.

3. Διαδικασία και τομείς έκδοσης κανονισμών και διαταγμάτων

Σε γραπτό υπόμνημα που κατέθεσαν στην επιτροπή η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, η Υπηρεσία Μεταλλείων και η Νομική Υπηρεσία επισήμαναν ότι στην πλειοψηφία τους τα θέματα που προβλέπονται στο άρθρο 7 αφορούν ζητήματα που αυτή τη στιγμή συζητούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σύμφωνα με το ίδιο υπόμνημα, η επιτροπή ενημερώθηκε για τη λήψη απόφασης από την αρμόδια αρχή όπως εκδοθούν οι σχετικοί κανονισμοί ή τα διατάγματα με την έκδοση των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αυτά τα θέματα, έτσι ώστε να μην τροποποιείται συνεχώς ο βασικός νόμος.

4.1 Σύνθεση της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων

Απαντώντας σε ερωτήσεις μελών της επιτροπής αναφορικά με την περίληψη στην Τεχνική Επιτροπή Διαχείρισης Εξορυκτικών αποβλήτων και εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος τόνισαν ότι σε πρακτικό επίπεδο οι τεχνικές επιτροπές που εγκαθιδρύθηκαν μέχρι σήμερα καλούν τις ενδιαφερόμενες κοινότητες στις συνεδρίες τους και λαμβάνουν υπόψη τις εισηγήσεις τους.

Οι ίδιοι δήλωσαν ότι, σε περίπτωση που προστεθεί ως μέλος της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων και εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης, αυτός πρέπει να είναι εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου ή της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, ανάλογα με την περιοχή που επηρεάζεται από το σχέδιο διαχείρισης.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας επανέλαβε ότι δεν υπάρχει πρόνοια για δημιουργία Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων στην Οδηγία 2006/21/ΕΚ, σημειώνοντας ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων είναι ελεύθερη να επιφέρει οποιοσδήποτε τροποποιήσεις επιθυμεί, χωρίς να τίθεται θέμα ευρωπαϊκού κεκτημένου.

Ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου εξέφρασε την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι από τα εννέα μέλη της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων τα έξι εκπροσωπούν κυβερνητικές υπηρεσίες και τα τέσσερα από αυτά εκπροσωπούν το ίδιο υπουργείο. Ο ίδιος πρότεινε η απαρτία να περιλαμβάνει υποχρεωτικά τουλάχιστον ένα μη κυβερνητικό οργανισμό.

Τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος τόνισαν τα πιθανά προβλήματα που ίσως παρουσιαστούν, σε περίπτωση που επηρεαστούν τόσο δήμοι όσο και κοινότητες από ένα σχέδιο διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων, και γι' αυτό αποφάσισαν να εισηγηθούν όπως προστεθούν δύο μέλη στην τεχνική επιτροπή, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η εκπροσώπηση τόσο της Ένωσης Δήμων Κύπρου όσο και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και να αυξηθεί ανάλογα η αναγκαία απαρτία από τέσσερα σε έξι μέλη.

4.2 Ρόλος και αρμοδιότητες της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών σημείωσε ότι η συμβολή της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων θα έπρεπε να ήταν μεγαλύτερη και η επιτροπή να μην περιορίζεται μόνο σε ad hoc λειτουργία.

Ο ίδιος εισηγήθηκε περαιτέρω όπως οι αρμόδιες αρχές επανεξετάσουν το πρώτο νομοσχέδιο, σημειώνοντας ότι, όπου υπάρχει δυνατότητα γνωμοδότησης από την τεχνική επιτροπή, αυτή να αξιοποιείται, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση των εισηγήσεων του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών αναφορικά με την έκδοση κανονισμών και διαταγμάτων (άρθρο 7 του πρώτου προτεινόμενου νόμου) και την εκχώρηση εξουσιών της αρμόδιας αρχής (άρθρο 40 του πρώτου προτεινόμενου νόμου).

Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Μεταλλείων εξέφρασε τη θέση ότι δεν υπάρχει λόγος να γίνει αποδεκτή η εισήγηση, εξαιτίας της καθυστέρησης που αναπόφευκτα θα παρατηρείται λόγω της διαδικασίας λήψης συμβουλής από την Τεχνική Επιτροπή Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων.

Οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος τόνισαν ότι πρέπει να διατηρηθεί το δικαίωμα έκδοσης διαταγμάτων και κανονισμών και εκχώρησης

εξουσιών, δηλώνοντας παράλληλα ότι δεν υπάρχει λόγος να λαμβάνεται η συμβουλή της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων στους τομείς αυτούς.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας επανέλαβε ότι η εκτελεστική εξουσία, παρά την απουσία οποιασδήποτε υποχρέωσης από την υπό αναρμόνιση Οδηγία, έκρινε ότι ο καλύτερος τρόπος να εκπληρωθεί τις υποχρεώσεις της είναι να δώσει τη δυνατότητα σε ειδικούς και ενδιαφερομένους να εκφράσουν τις απόψεις τους μέσω της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων. Η ίδια χαρακτήρισε “προβληματική” την επιβολή υποχρέωσης να συμβουλευτείται η αρμόδια αρχή την τεχνική επιτροπή για σκοπούς εκχώρησης των εξουσιών της.

Όσον αφορά τη δυνατότητα που δίδεται στην αρμόδια αρχή να ζητά γραπτώς τις απόψεις των μελών της τεχνικής επιτροπής αντί για παροχή συμβουλής κατόπιν συνεδρίας της, οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος δήλωσαν ότι σκοπός της πρόνοιας δεν είναι η παράκαμψη της τεχνικής επιτροπής, αλλά η εφαρμογή της πρόνοιας σε περίπτωση που παρεμποδίζεται για οποιοδήποτε λόγο η λειτουργία της ίδιας της τεχνικής επιτροπής. Τόνισαν επιπλέον ότι, στην περίπτωση που ζητούνται γραπτώς οι απόψεις των μελών της τεχνικής επιτροπής, αν έστω και ένα μέλος της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων το ζητήσει, πρέπει να πραγματοποιηθεί συνεδρία.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας συμφώνησε με τις πιο πάνω διευκρινίσεις και τόνισε ότι η πρόνοια ενεργοποιείται, μόνο αν συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, όπως π.χ. αν πρόκειται για επείγον ή ασήμαντο θέμα.

Ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου εξέφρασε την αποδοκimasία του για τη δυνατότητα παράκαμψης της συνεδρίας της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων, αφού, όπως είπε, στις συνεδριάσεις καλούνται και άλλοι φορείς οι οποίοι ίσως επισύρουν την προσοχή των μελών σε στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται στο φάκελο της αίτησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί από την επιτροπή και αποφάσισε ότι οι σχετικοί κανονισμοί θα προωθηθούν προς έγκριση από τη Βουλή σε μεταγενέστερο στάδιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009.
2. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
3. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
4. Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
5. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν επιτρέπεται, επειδή θα είμαι πραγματικά πολύ σύντομος.

Θέλω μόνο να πω ότι αυτά τα νομοσχέδια είναι πάρα πολύ σημαντικά. Δυστυχώς, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος αναγκάστηκε να τα συζητήσει υπό την πίεση του χρόνου, γιατί καθυστέρησαν να παρουσιαστούν ενώπιον της Βουλής και υπήρχε πάντα η γνωστή απειλή ότι έχουμε ξεπεράσει τις διορίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα υποστούμε τιμωρία. Θέλω να εκφραστεί εδώ η προσωπική μου, τουλάχιστο, διαμαρτυρία για αυτή τη διαδικασία της απειλής και του εκβιασμού που βιώνουμε συχνά στη Βουλή. Μέσα σε πολλή πίεση χρόνου τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος εργάστηκαν εντατικά, κατάφεραν να συζητήσουμε με τους κυβερνητικούς αξιωματούχους πολλά θέματα, αλλά αισθάνομαι ότι τελικά πολλά από αυτά τα οποία σήμερα ψηφίζουμε είτε δε θα λειτουργήσουν είτε αφήνουν πολλά περιβαλλοντικά ελλείμματα. Δε μιλώ για πρόνοιες της Οδηγίας: μιλώ για τον τρόπο που η Οδηγία έχει υιοθετηθεί και έχει πάρει γράμμα και ουσία μέσα από το νομοσχέδιο, για θέματα τα οποία εναπόκειται στα κράτη να τα διευθετήσουν, όπως, για παράδειγμα, η παράκαμψη συμβουλευτικών επιτροπών χάριν ταχύτητας ή η ασάφεια όσον αφορά το αντικείμενο, δηλαδή πάρα πολλά από τα λεγόμενα “λατομικά απόβλητα”, αυτά που όλοι αντιλαμβανόμαστε ως απόβλητα μιας λατομικής δραστηριότητας. Αυτά, που είμαι σίγουρος ότι ως βουλευτές συναντάτε συχνά μέσα από τις διαμαρτυρίες των παθόντων, που είναι οι κοινότητες και οι πολίτες, μένουν έξω από αυτή τη διαδικασία, η οποία κατά τα άλλα είναι θετική. Δηλαδή υπάρχει ένα κενό νομοθετικό που αφορά τη διαχείριση των υπολειμμάτων της λατομικής βιομηχανίας. Με πολλά ελλείμματα και με φόβο Θεού το ψηφίζουμε υπό πίεση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέλω να συγχαρώ τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος και τα μέλη της επιτροπής, γιατί πράγματι μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα έχουν επεξεργαστεί αυτά τα νομοσχέδια, που, συμφωνώ με τον κ. Περδίκη, είναι εξαιρετικής σημασίας για την ποιότητα της ζωής του κυπριακού λαού. Ήταν νομοσχέδια που έπρεπε να δοθεί ο χρόνος στο κοινοβούλιο να τα επεξεργαστεί, με τη σοβαρότητα που τους αρμόζει, και έπρεπε να δοθεί η δυνατότητα στο κοινοβούλιο να κάμει τις αναγκαίες, όπως νόμιζε, παρεμβάσεις και διορθωτικές κινήσεις, έτσι που αυτοί οι νόμοι πραγματικά να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων και των επιδιώξεων των Οδηγιών και όχι να είναι κάποιοι νόμοι που να είναι μεν ωραίες αρχές που εξυπηρετούν, αλλά πρακτικά να μην μπορούν να αποδώσουν αναφορικά με τους στόχους εκείνους τους οποίους θέλουμε όλοι να υπηρετήσουμε.

Είναι όμως, με την ευκαιρία αυτή, και δικό μας παράπονο ως κοινοβουλευτική ομάδα ότι παρατηρείται τελευταία το φαινόμενο να στέλλονται εξαιρετικής σημασίας νομοσχέδια στο κοινοβούλιο και να μας ζητείται, χωρίς να τα μελετήσουμε σε βάθος,

χωρίς να μας δοθεί ο χρόνος να τα επεξεργαστούμε με τη σοβαρότητα που πρέπει, να τα ψηφίσουμε άρον-άρον. Αν η κυβέρνηση θέλει κάποια σοβαρά νομοθετήματα να προωθηθούν από τη Βουλή, θα πρέπει την ίδια ώρα να αναγνωρίσει και το ρόλο της Βουλής εις την έγκριση αυτών των νομοσχεδίων και όχι να στέλλονται και μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να μας ζητείται να τα εγκρίνουμε. Εμείς έχουμε αποφασίσει, δεδομένου τούτου, κύριε Πρόεδρε, ότι από τώρα και στο εξής δε θα εγκρίνουμε κάτω από οποιεσδήποτε περιστάσεις, έστω και αν υπάρχει ο κίνδυνος να υποστούμε συνέπειες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, νομοσχέδια σοβαρά που μας στέλλονται την τελευταία στιγμή και μας ζητείται να τα εγκρίνουμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παίρνω απλά το λόγο, για να προσθέσω πως έγινε δουλειά, δηλαδή να μην αισθανόμαστε ότι μένουν πολλά κενά. Εξάλλου, συζητώντας τώρα, πριν λίγο εδώ με το Νίκο, είπαμε ότι πάρα πολλοί νόμοι ψηφίζονται και δυστυχώς στην εφαρμογή τους παρουσιάζονται κενά. Εδώ ήταν μια δύσκολη δουλειά, καταφέραμε σε τρεις συνεδρίες να μην τα δούμε επιφανειακά και αυτό οφείλεται και σε μεγάλο βαθμό στην Υπηρεσία Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Υπήρξε πραγματικά μια μεγάλη στήριξη, γιατί ήδη ήμαστε σε διαδικασία κυρώσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και καταφέραμε, νομίζω, να το δούμε στο βάθος που χρειαζόταν. Και νομίζω ότι μπορούμε παρακάτω να βελτιώσουμε ακόμη περισσότερο τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, πριν να προχωρήσουμε στη διαδικασία, αυτά που έχουν επισημανθεί και από τον κ. Περδίκη και από τον κ. Πουργουρίδη είναι όντως σημαντικά. Προτού πάμε σε ριζοσπαστικές τοποθετήσεις, εγώ λέω υπάρχει η ευχέρεια να αναληφθεί μια πρωτοβουλία από την προεδρία της Βουλής σε συνεννόηση με την ίδια την κυβέρνηση, ούτως ώστε έγκαιρα να έρχονται αυτά τα συγκεκριμένα νομοθετήματα, για να παρέχεται και ο απαιτούμενος χρόνος, για να γίνουν και οι σωστές αναλύσεις, οι σωστές συζητήσεις. Επομένως, από την προεδρία της Βουλής θα υπάρξει συγκεκριμένη κίνηση, για να μην επαναληφθούν φαινόμενα όπως αυτά τα οποία έχουν παρουσιαστεί μπροστά μας.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Γενικές απαιτήσεις. Άρθρο 5.

Υποχρεώσεις φορέα. Άρθρο 6.

Εξουσία έκδοσης κανονισμών και διαταγμάτων. Άρθρο 7.

Απαγόρευση λειτουργίας εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων χωρίς σχέδιο διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 8.

Στόχοι σχεδίου διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 9.

Αίτηση έγκρισης σχεδίου διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 10.

Εξέταση αιτήσεων και έγκριση σχεδίου διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 11.

Εξέταση αιτήσεως και τροποποίηση σχεδίου διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 12.

Λήξη και ανανέωση της έγκρισης σχεδίου διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 13.

Δυνατότητα χρησιμοποίησης υφιστάμενων σχεδίων. Άρθρο 14.

Εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων κατηγορίας Α. Άρθρο 15.

Εξωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Άρθρο 16.

Συμμετοχή του κοινού στον καταρτισμό και στην αναθεώρηση εξωτερικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης. Άρθρο 17.

Ενημέρωση ενδιαφερόμενου κοινού. Άρθρο 18.

Αίτηση άδειας εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 19.

Εξέταση αίτησης και χορήγηση άδειας εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 20.

Τροποποίηση άδειας εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 21.

Λήξη και ανανέωση της άδειας εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 22.

Εμπιστευτικότητα. Άρθρο 23.

Συμμετοχή του κοινού. Άρθρο 24.

Κοιλότητες εκσκαφής. Άρθρο 25.

Κατασκευή νέων και μετατροπή υφιστάμενων εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 26.

Διαχείριση εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 27.

Χρηματική εγγύηση. Άρθρο 28.

Διαδικασίες κλεισίματος εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 29.

Η μετά το κλείσιμο της εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων φάση. Άρθρο 30.

Πρόληψη επιδείνωσης της κατάστασης των νερών και της ρύπανσης του αέρα και του εδάφους. Άρθρο 31.

Απογραφή κλειστών εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων. Άρθρο 32.

Ανταλλαγή πληροφοριών. Άρθρο 33.

Διασυνοριακές επιπτώσεις. Άρθρο 34.

Υποχρέωση υποβολής εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Άρθρο 35.

Τεχνική Επιτροπή Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων. Άρθρο 36.

Αρμοδιότητες Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων.
Άρθρο 37.

Αρχιεπιθεωρητής και εντεταλμένοι επιθεωρητές. Άρθρο 38.

Εξουσίες εισόδου και επιθεώρησης. Άρθρο 39.

Εκχώρηση εξουσιών. Άρθρο 40.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 41.

Ποινική ευθύνη νομικών προσώπων και αξιωματούχων τους. Άρθρο 42.

Διατάγματα δικαστηρίου. Άρθρο 43.

Διοικητικές παρεμβάσεις και κυρώσεις. Άρθρο 44.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 45.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 45;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 45 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Προσθήκη νέου άρθρου 15Α στο βασικό νόμο. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Προσθήκη νέου Μέρους ΙΙΙΑ στο βασικό νόμο. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 47 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Παραρτήματος II του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 10 και 11 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και τους κανονισμούς «Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Αντώνης Αντωνίου

Σκεύη Κουκουμά

Αθηνά Κυριακίδου

Μαρία Κυριακού

Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο μαζί με τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Μαΐου και 25 Ιουνίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου για τη ρύθμιση της απασχόλησης λιμενεργατών, έτσι ώστε ο εργοδότης να έχει υποχρέωση καταβολής τελών όχι μόνο για την υπερωριακή απασχόληση των κρατικών λειτουργών, αλλά και για την απασχόλησή τους εντός των κανονικών επίσημων ωρών εργασίας.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η υφιστάμενη νομοθεσία προβλέπει ότι λειτουργοί των Γραφείων Εργασίας παρέχουν, μεταξύ άλλων, υπηρεσίες εκχώρησης λιμενεργατών σε εργοδότες, τήρησης μητρώου λιμενεργατών και επίλυσης διαφορών, αποκλειστικά με υπερωριακή απασχόληση, και το κόστος της απασχόλησης αυτής καλύπτεται από τους εργοδότες μέσω του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου. Σύμφωνα με την ίδια πηγή πληροφόρησης, με βάση τη νέα συλλογική σύμβαση που συνολογήθηκε μεταξύ του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου και των συντεχνιών, η οποία ήδη εφαρμόζεται από την 1^η Σεπτεμβρίου 2008 στις υφιστάμενες βάρδιες στα λιμάνια (από τις 7.00 π.μ. έως τις 8.30 π.μ. και από τις 2.30 μ.μ. έως τις 5.00 μ.μ.), προστέθηκε νέα βάρδια από τις 11.00 π.μ. έως τις 1.00 μ.μ., η οποία εμπίπτει στις κανονικές επίσημες ώρες εργασίας των λειτουργών των Γραφείων Εργασίας. Σημειώνεται ότι κατά τις ώρες αυτές οι λειτουργοί των Γραφείων Εργασίας θα πρέπει να βρίσκονται στο χώρο των λιμανιών και γι' αυτό κρίθηκε σκόπιμη η τροποποίηση του βασικού νόμου, προκειμένου να επιτρέπεται η παροχή των υπηρεσιών αυτών τις συγκεκριμένες ώρες.

Επιπλέον, ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής ότι συμφωνήθηκε παράλληλα μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου και των συντεχνιών όπως το θέμα της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών στα λιμάνια ρυθμιστεί με την πρόσληψη έκτακτων λειτουργών, οι οποίοι να απασχολούνται αποκλειστικά στα λιμάνια και το κόστος της εργοδότησής τους να βαρύνει το Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου. Σημειώνεται ότι η πρόσληψη των εν λόγω λειτουργών εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 67.759 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 2008.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) Κανονισμών με την αντικατάσταση του ορισμού που δίδεται στον όρο "διευθυντής", έτσι ώστε να σημαίνει το διευθυντή του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και οποιοδήποτε λειτουργό του τμήματος εξουσιοδοτήθηκε προς τούτο από το διευθυντή.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η ερμηνεία που δίδεται στον όρο "διευθυντής" στους υφιστάμενους κανονισμούς ορίζει ως διευθυντή το διευθυντή του Γραφείου Εξεύρεσης Εργασίας, ενώ στην πραγματικότητα αρμόδιος για τις υποχρεώσεις που ορίζονται στους εν λόγω κανονισμούς είναι ο διευθυντής του Τμήματος Εργασίας, ο οποίος έχει και την ευθύνη για την εφαρμογή όλων των νόμων και κανονισμών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του τμήματος, αλλά και για τον καθορισμό και την υλοποίηση της πολιτικής σε σχέση και με τους εν λόγω κανονισμούς.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τα προτεινόμενα νομοθετήματα.

Οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, καθώς και του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου εξέφρασαν τη συμφωνία τους με το

προτεινόμενο νομοσχέδιο και τους κανονισμούς, νοουμένου ότι δε θα υπάρξει επιπρόσθετο κόστος για τους εργοδότες.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναφερόμενος στην ανησυχία που εκφράστηκε από τις εργοδοτικές οργανώσεις και το Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου για ενδεχόμενη αύξηση του κόστους για τους εργοδότες, δήλωσε ότι με σωστό προγραμματισμό και προσεκτική κατανομή εργασίας στους αρμόδιους λειτουργούς από το υπουργείο δεν αναμένεται να υπάρξει οποιαδήποτε αύξηση στο κόστος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της σε σχέση με το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ εισηγούνται κατά πλειοψηφία στην ολομέλεια του σώματος τη ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτά κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και των κανονισμών, στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Κώστας Κωνσταντίνου,

Νικόλας Παπαδόπουλος

εκπροσωπώντας τον κ. Σωκράτη Χάσικο

Γιαννάκης Ομήρου

Άριστος Αριστοτέλους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η αντικατάσταση του Πρώτου Πίνακα των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών, έτσι ώστε στον εν λόγω πίνακα, στον οποίο καθορίζονται τα τμήματα, υπηρεσίες ή γραφεία που υπάγονται σε υπουργείο και που θεωρούνται ως "Τμήματα" για σκοπούς του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, να ενσωματωθούν οι αλλαγές που έχουν επέλθει σε σχέση με υφιστάμενα ή νέα "Τμήματα".

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, καθώς και τα όσα ανέφερε στην επιτροπή η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, ώστε στον πιο πάνω πίνακα να περιληφθούν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Η προσθήκη του νέου Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, το οποίο δημιουργήθηκε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τον προϋπολογισμό του 2009. Κύρια αποστολή του εν λόγω τμήματος είναι η διαμόρφωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής για άτομα με αναπηρίες, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους, καθώς και τη διάνοιξη νέων προοπτικών για κοινωνική ενσωμάτωσή τους.
2. Η διαγραφή της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, η οποία, με τον προϋπολογισμό του 2004, έγινε ανεξάρτητη υπηρεσία και δεν αποτελεί πια τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

3. Η τυπική διόρθωση της ονομασίας της Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία, με τον προϋπολογισμό του 2004, μετονομάστηκε σε "Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων".

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού Α' και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού Α' και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Κώστας Κωνσταντίνου, εκπροσωπώντας

Νικόλας Παπαδόπουλος

τον κ. Σωκράτη Χάσικο

Γιαννάκης Ομήρου

Άριστος Αριστοτέλους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο διευθυντής και εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ), καθώς και ο γενικός γραμματέας και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των εν λόγω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Διευθυντή (Κλ. Α15) και η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού [Κλ. Α13⁽ⁱ⁾], Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού Α' [Κλ. Α11⁽ⁱⁱ⁾] και Λειτουργού Υπηρεσίας

Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Κλ. Α8-10-11) στην Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Διευθυντή στην ΕΠΑ κρίθηκε αναγκαίος, έπειτα από τη δημιουργία της εν λόγω θέσης με τον προϋπολογισμό του 2009, για σκοπούς ολοκλήρωσης της δομής της υπηρεσίας της ΕΠΑ. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ως αποτέλεσμα της δημιουργίας της υπό αναφορά νέας θέσης Διευθυντή, κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας των υπόλοιπων προαναφερθεισών θέσεων στην ΕΠΑ.

Ειδικότερα, στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή περιλήφθηκαν τα συνήθη καθήκοντα και προσόντα που απαιτούνται για τις θέσεις του ίδιου επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο κρατικό τομέα. Συγκεκριμένα, στα απαιτούμενα προσόντα περιλήφθηκαν το πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν στα νομικά ή στα οικονομικά ή στη δημόσια διοίκηση ή στη διοίκηση επιχειρήσεων ή το προσόν του μέλους του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, καθώς και δεκαετής τουλάχιστο πείρα σε υπεύθυνα θέση, από την οποία πενταετής τουλάχιστο πείρα σε θέματα προστασίας του ανταγωνισμού.

Στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού αναδιαμορφώθηκαν τα καθήκοντα και οι ευθύνες της υπό αναφορά θέσης λόγω της δημιουργίας της νέας θέσης Διευθυντή. Επιπρόσθετα, η θέση αυτή μετατρέπεται από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής σε θέση προαγωγής μόνο, σύμφωνα με την πάγια πολιτική που ακολουθείται για όλες τις θέσεις του ίδιου επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία. Ως εκ τούτου, περιλήφθηκαν τα συνήθη απαιτούμενα προσόντα όπως και σε άλλες θέσεις του ίδιου επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία, δηλαδή τριετής τουλάχιστον υπηρεσία στην αμέσως κατώτερη θέση Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού Α΄.

Στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού Α΄ γίνεται μετατροπή της μισθολογικής κλίμακας από λίρες Κύπρου σε ευρώ, χωρίς οποιαδήποτε άλλη τροποποίηση.

Στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού διαγράφεται από τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα το πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος στις πολιτικές επιστήμες, ως μη συναφές με το έργο της ΕΠΑ. Περαιτέρω, περιλήφθηκε σημείωση σύμφωνα με την οποία τα απαιτούμενα προσόντα θα καθορίζονται επακριβώς κατά τη δημοσίευση της θέσης, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας, ώστε να προσλαμβάνονται τα κατάλληλα άτομα για τις ανάγκες της υπηρεσίας. Επιπλέον, σύμφωνα με τη γενικά ακολουθούμενη πολιτική, διευρύνθηκαν οι γλωσσικές απαιτήσεις, ώστε, πέραν της αγγλικής γλώσσας, να γίνεται αποδεκτή και η πολύ καλή γνώση της γαλλικής ή της γερμανικής γλώσσας.

Σημειώνεται ότι όλα τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δuo λόγια να πω, κύριε Πρόεδρε, όσο και αν θα είμαι εκτός θέματος.

Απλώς, επειδή τα σχέδια υπηρεσίας αυτά αφορούν την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, θέλω, με την ευκαιρία αυτής της έγκρισης -θα ταχθούμε υπέρ και θα ψηφίσουμε- να εκφράσω το δεδηλωμένο παράπονο του Δημοκρατικού Συναγερμού, το οποίο, νομίζω, υιοθετούν και άλλες πλευρές, ότι δεν είμεθα καθόλου ικανοποιημένοι από το έργο της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και από την έλλειψη παραγωγής αποτελεσματικού έργου που να προστατεύεται ο καταναλωτής στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Κώστας Κωνσταντίνου,

Νικόλας Παπαδόπουλος

εκπροσωπώντας τον κ. Σωκράτη Χάσικο

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο διευθυντής και εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, ο γενικός γραμματέας και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, καθώς και εκπρόσωπος της Επιτροπής Προστασίας Ατόμων με Νοητική Αναπηρία.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Διευθυντή στο Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2009 [N.29(ΙΙ)/2008] δημιουργήθηκε το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, το οποίο υπάγεται στο Υπουργείο

Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επιπρόσθετα, με τον πιο πάνω προϋπολογισμό δημιουργήθηκε η νέα θέση διευθυντή του εν λόγω τμήματος και ως εκ τούτου κατέστη αναγκαίος ο καταρτισμός του υπό συζήτηση σχεδίου υπηρεσίας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, η εκπρόσωπος της Επιτροπής Προστασίας Ατόμων με Νοητική Αναπηρία εξέφρασε την αντίθεσή της σε σχέση με τις πρόνοιες του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας και ειδικότερα όσον αφορά τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα. Όπως ανέφερε η ίδια, στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα δεν έχουν περιληφθεί πανεπιστημιακά προσόντα σε επιμέρους εξειδικευμένα θέματα συναφή με τον τομέα έρευνας και ανάπτυξης του υπό συζήτηση τμήματος, όπως είναι η στατιστική και η κοινωνική εργασία, τα οποία περιλαμβάνονται στα σχέδια υπηρεσίας άλλων τμημάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που χειρίζονταν μέχρι σήμερα θέματα αναπήρων.

Σε σχέση με τα πιο πάνω ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επισήμανε ότι στα απαιτούμενα προσόντα του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος στις κοινωνικές επιστήμες. Σύμφωνα με τον ίδιο, ο όρος “κοινωνικές επιστήμες”, όπως ερμηνεύεται, καλύπτει και άλλους εξειδικευμένους τομείς σπουδών, όπως αυτούς που ανέφερε η πιο πάνω εκπρόσωπος, τους οποίους αποδέχεται και η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ). Περαιτέρω, όπως ανέφερε ο ίδιος, πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος στη στατιστική δεν κρίνεται ως σχετικό προσόν με τα καθήκοντα και τις ευθύνες της υπό αναφορά θέσης, γι’ αυτό και δεν μπορεί να περιληφθεί στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα.

Στα πλαίσια της περαιτέρω συζήτησης, την επιτροπή απασχόλησε η διατύπωση της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία απαιτείται δεκαετής τουλάχιστο μεταπτυχιακή πείρα σε υπεύθυνη θέση σε θέματα ατόμων με αναπηρίες. Ειδικότερα, η επιτροπή, αφού επισήμανε ότι στα σχέδια υπηρεσίας, όπου απαιτείται πείρα, αυτή διατυπώνεται ως πείρα σε υπεύθυνη θέση και όχι ως μεταπτυχιακή πείρα σε υπεύθυνη θέση, τόνισε την ανάγκη να υπάρξει ομοιομορφία σε σχέση με τη διατύπωση του εν λόγω προσόντος σε όλα τα σχέδια υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, αποφάσισε να διαμορφώσει ανάλογα το κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών, ώστε, καθ’ όσον αφορά το προσόν της πείρας, αυτή να μη διατυπώνεται ως μεταπτυχιακή. Με την απόφαση αυτή της επιτροπής συμφώνησαν όλοι όσοι παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε το κείμενο των κανονισμών στη βάση της πιο πάνω απόφασής της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν από την ίδια στη βάση των πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 15 μέχρι 21 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται: 1. «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», 2. «Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», 3. «Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», 4. «Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέση Τοπογράφου/Μηχανικού Αρδεύσεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», 5. «Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Ανώτερου Γεωργικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», 6. «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέση Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και 7. «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Τεχνολόγου Νοσοκομειακού Εργαστηρίου Β' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Κώστας Κωνσταντίνου, εκπροσωπώντας

Νικόλας Παπαδόπουλος

τον κ. Σωκράτη Χάσικο

Γιαννάκης Ομήρου

Άριστος Αριστοτέλους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 2009.

Σημειώνεται ότι όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί αφορούν σχέδια υπηρεσίας που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, με εξαίρεση τους πρώτους κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου, ώστε αυτό να συνάδει με τις πρόνοιες του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, που προβλέπουν διορισμό στη θέση αυτή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου πενταετούς διάρκειας ή μικρότερης, ώστε να μην υπερβαίνει το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών στο Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, με τον προϋπολογισμό του 2005 δημιουργήθηκε το νέο Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και η υφιστάμενη θέση Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών μετονομάστηκε σε θέση Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Λόγω της

μετονομασίας της εν λόγω θέσης και της ανάθεσης στο νέο τμήμα αρμοδιοτήτων όπως οι ηλεκτρονικές υπογραφές, η κοινωνία της πληροφορίας και η ευρωπαϊκή πολιτική διαστήματος, κατέστη απόλυτα αναγκαίος ο καταρτισμός νέου σχεδίου υπηρεσίας, στο οποίο καθορίζονται με σαφήνεια τα καθήκοντα και οι ευθύνες της θέσης αυτής, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα και για τους τρεις κλάδους των τεχνικών, νομικών και οικονομικών θεμάτων που δημιουργούνται στο τμήμα. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο κλάδος μέσων μαζικής επικοινωνίας καταργείται, αφού τα καθήκοντα για παρακολούθηση των προγραμμάτων των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών ασκούνται από τους λειτουργούς της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και σήμερα στον καταργούμενο κλάδο δεν υπηρετεί κανένας λειτουργός.

Τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Σκοπός των τρίτων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως, η οποία είναι θέση προαγωγής, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση κενών θέσεων από υπηρετούντες στην αμέσως κατώτερη θέση, οι οποίοι όμως δεν πληρούν την απαιτούμενη στο υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας τριετή υπηρεσία στη θέση αυτή.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η προτεινόμενη τροποποίηση κατέστη αναγκαία λόγω της ύπαρξης κενών θέσεων Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή χωρίς να υπάρχουν υποψήφιοι που να πληρούν το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας για προαγωγή στη θέση αυτή, παρά το γεγονός ότι η συνολική υπηρεσία καθενός από αυτούς υπερβαίνει τα τριάντα πέντε χρόνια, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η ομαλή λειτουργία του τμήματος.

Τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Σκοπός των τέταρτων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Τοπογράφου/Μηχανικού Αρδεύσεως (Κλ. Α9, Α11 και Α12) στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, σύμφωνα με σχετική σημείωση στον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 8) του 2002, οι πιο πάνω νέες θέσεις δημιουργούνται, όταν κενώνονται οι συνδυασμένες θέσεις Τοπογράφου/Μηχανικού Αρδεύσεως 1^{ης} Τάξης (Κλ. Α11 και Α12) και 2^{ης} Τάξης (Κλ. Α9).

Τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Σκοπός των πέμπτων κανονισμών είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας της θέσης Ανώτερου Γεωργικού Λειτουργού του Τμήματος Γεωργίας, ώστε να εκσυγχρονιστεί, για να μη δυσχεραίνεται το έργο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ).

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η προτεινόμενη τροποποίηση κατέστη αναγκαία έπειτα από σχετική επιστολή της ΕΔΥ προς τον Υπουργό Οικονομικών, στην οποία επισημαίνει ότι το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση είναι πεπαλαιωμένο και

περιλαμβάνει πρόνοιες γενικές και ασαφείς, οι οποίες δυσχεραίνουν το έργο της, και εισηγείται την τροποποίησή του για τη βελτίωση των εν λόγω προνοιών.

Τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Σκοπός των έκτων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού στο Νοσηλευτικό Κλάδο Ψυχικής Υγείας, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση κενών θέσεων Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η προτεινόμενη τροποποίηση αφορά τη συμπερίληψη σημείωσης στα απαιτούμενα προσόντα σύμφωνα με την οποία για τα πρώτα τρία χρόνια μετά την έγκριση του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας, αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Βοηθού Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού, θα μπορούν να είναι υποψήφιοι και υπάλληλοι με τριετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στις θέσεις Βοηθού Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού και Πρώτου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού.

Σκοπός των έβδομων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Τεχνολόγου Νοσοκομειακού Εργαστηρίου Β΄ στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση των κενών θέσεων προαγωγής στην τεχνική πυραμίδα στις πιο πάνω υπηρεσίες.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η προτεινόμενη τροποποίηση αφορά τη συμπερίληψη σημείωσης στα απαιτούμενα προσόντα σύμφωνα με την οποία για την πρώτη πλήρωση της εν λόγω θέσης μετά την έγκριση του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας, αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι που να πληρούν τα απαιτούμενα σ' αυτό προσόντα, θα μπορούν να είναι υποψήφιοι και υπάλληλοι με δωδεκαετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στη θέση Τεχνολόγου Νοσοκομειακού Εργαστηρίου, από την οποία τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στην κλίμακα Α7. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η προτεινόμενη τροποποίηση είναι βοηθητική όσον αφορά την κατάργηση της τεχνικής πυραμίδας στο βαθμό εισδοχής, η οποία αποτελεί μεταβατικό στάδιο στην οργανωτική δομή των Νοσοκομειακών Εργαστηρίων και κατ' επέκταση στη σταδιακή ανάπτυξη της επιστημονικής πυραμίδας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
2. Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
3. Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
4. Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέση Τοπογράφου/Μηχανικού Αρδεύσεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.

5. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Ανώτερου Γεωργικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
6. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέση Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
7. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Τεχνολόγου Νοσοκομειακού Εργαστηρίου Β' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 15 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 16 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 16 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 17 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 17 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 18 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 18 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 19 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 19 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 20 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 20 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 21 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 21 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς «Οι
περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»**

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Αθηνά Κυριακίδου
Γεώργιος Τάσου	Γιώργος Βαρνάβα
Ανδρέας Θεμιστοκλέους	Νίκος Κουτσού
Γιαννάκης Γαβριήλ	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελλήνων Δασκάλων (ΠΟΕΔ), της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Δημοσίων και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων, της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου. Η Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Σχολικών Εφορειών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 του περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων κανονισμών περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, ώστε να επενεχθούν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

1. Να διαφοροποιηθεί η κοινή νομοθετική ρύθμιση όσον αφορά τη συγχώνευση δημοτικών σχολείων ή νηπιαγωγείων και τη δημιουργία περιφερειακών δημοτικών σχολείων ή νηπιαγωγείων, ώστε να τίθεται θέμα παύσης της λειτουργίας τους, όταν ο αριθμός των μαθητών σε δημοτικό σχολείο είναι κάτω των δεκαπέντε και σε νηπιαγωγείο κάτω των δέκα.
2. Να παρασχεθεί η δυνατότητα στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να εισηγείται στο Υπουργικό Συμβούλιο τη συνέχιση της λειτουργίας δημοτικού σχολείου και νηπιαγωγείου με αριθμό μαθητών κάτω των δεκαπέντε ή των δέκα αντίστοιχα, όταν το συγκεκριμένο σχολείο είναι σε απομακρυσμένη περιοχή ή όταν το συγκεκριμένο σχολείο είναι ήδη περιφερειακό.
3. Να απαλειφθεί ο χρονικός περιορισμός των δύο σχολικών ετών, που ισχύει σήμερα, όσον αφορά την παραχώρηση άδειας συνέχισης της λειτουργίας των εν λόγω σχολείων από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους εν λόγω κανονισμούς, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις θα αποτραπεί το άμεσο και υποχρεωτικό κλείσιμο δύο δημοτικών σχολείων από τη σχολική χρονιά 2009-2010 και ενός δημοτικού σχολείου και δεκαεφτά νηπιαγωγείων από τη σχολική χρονιά 2010-2011, όπως και άλλων σχολείων στο μέλλον. Από τα σχολεία αυτά κάποια θα κλείσουν ακόμα και μετά την ψήφιση της προτεινόμενης νομοθεσίας, γιατί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα συνεχίζει τις προσπάθειες για δημιουργία περιφερειακών σχολείων. Παρ' όλα αυτά, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να αποτραπεί το υποχρεωτικό κλείσιμο κάποιων σχολείων και ειδικά των σχολείων που δε γειτνιάζουν με άλλα, όπως για παράδειγμα το Δημοτικό Σχολείο Κάμπου ή το Νηπιαγωγείο Μουτουλλά.

Περαιτέρω, στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό μελέτη κανονισμούς περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα εξής:

1. Κατά την παρούσα σχολική χρονιά λειτουργούν με αριθμό μαθητών κάτω των δεκαπέντε έξι δημοτικά σχολεία και είκοσι δύο δημόσια νηπιαγωγεία. Με βάση τον υφιστάμενο Κανονισμό 6, τα Δημοτικά Σχολεία Κάμπου και Αγίων Βαβατσίνας, τα οποία για δεύτερη συνεχή σχολική χρονιά λειτουργούν με αριθμό μαθητών κάτω των δεκαπέντε, θα πρέπει να κλείσουν από τη σχολική χρονιά 2009-2010. Τα υπόλοιπα σχολεία με αριθμό μαθητών κάτω των δεκαπέντε θα συνεχίσουν τη λειτουργία τους κατά τη σχολική χρονιά 2009-2010, αλλά στη συνέχεια θα πρέπει να κλείσουν, εάν ο αριθμός των μαθητών τους παραμείνει κάτω των δεκαπέντε.
2. Η ΠΟΕΔ και οι επηρεαζόμενες κοινότητες έχουν εκφράσει διαμαρτυρίες σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση. Η ΠΟΕΔ συγκεκριμένα θεωρεί ότι η υφιστάμενη κατάσταση θα επηρεάσει τον αριθμό των εκπαιδευτικών που θα διορίζονται, αφού θα κλείσουν ορισμένα σχολεία και επιπλέον σε σύντομο χρονικό διάστημα θα σταματήσει υποχρεωτικά η λειτουργία πολλών άλλων. Οι κοινότητες επίσης θεωρούν ότι τυχόν κλείσιμο του σχολείου της κοινότητάς τους θα επηρεάσει τη ζωή στην κοινότητα και περαιτέρω ότι η συνέχιση της εφαρμογής του υφιστάμενου κανονισμού δε συνάδει με τις υποσχέσεις της παρούσας κυβέρνησης, η οποία δεσμεύτηκε ότι θα στηρίζει την ύπαιθρο. Επισημαίνεται σχετικά ότι αρκετές από τις επηρεαζόμενες σχολικές μονάδες έχουν άρτια υλικοτεχνική υποδομή και είναι πλήρως εξοπλισμένες και γι' αυτό το λόγο οι κοινότητες δεν αποδέχονται την εγκατάλειψή τους και τη μη αξιοποίησή τους.
3. Η πάγια πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι η συμπλεγματοποίηση μικρών σχολικών μονάδων και η δημιουργία περιφερειακών σχολείων για παιδαγωγικούς, εκπαιδευτικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς λόγους. Εντούτοις, ο υφιστάμενος Κανονισμός 6 δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε όλες τις περιπτώσεις σχολείων με αριθμό μαθητών κάτω των δεκαπέντε για τους ακόλουθους λόγους:
  - α. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν υπάρχει γειτονικό σχολείο σε κοντινή απόσταση, οπότε τυχόν τερματισμός της λειτουργίας ενός σχολείου θα αναγκάσει τα παιδιά νηπιαγωγείου ή και δημοτικού να διανύουν μεγάλες αποστάσεις, για να μεταβούν στο σχολείο τους.
  - β. Τα παιδιά των δημοτικών σχολείων και κυρίως των νηπιαγωγείων (ηλικίας τριών χρονών μέχρι πέντε χρονών και οκτώ μηνών) είναι επικίνδυνο να διακινούνται με λεωφορείο για μεγάλες αποστάσεις ή σε δύσβατες/ορεινές περιοχές.
  - γ. Αρκετά από τα σχολεία που πρέπει να κλείσουν έχουν ήδη γίνει περιφερειακά, δηλαδή φοιτούν σε αυτά παιδιά από διάφορες κοινότητες, και τυχόν τερματισμός της λειτουργίας του σχολείου θα αναγκάσει πολλά παιδιά να διανύουν ακόμη μεγαλύτερη απόσταση, για να μεταβούν στο σχολείο.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, εκφράζοντας όμως τις ακόλουθες επιμέρους απόψεις και επιφυλάξεις:

Η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου και η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης θεωρούν ότι πρέπει να υπάρχει δικλίδα ασφαλείας για το κλείσιμο ενός σχολείου. Συγκεκριμένα, δεν πρέπει

να αφήνεται αόριστο το χρονικό σημείο παύσης της λειτουργίας του σχολείου και δεν πρέπει η σχετική απόφαση να λαμβάνεται μόνο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αλλά αυτό να γίνεται πάντα σε συνεννόηση με τους εμπλεκόμενους φορείς, έτσι που να παρουσιάζονται οι ιδιαιτερότητες και οι ανάγκες της κάθε περιοχής.

Επίσης, η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου εισηγείται τη σύσταση επιτροπής, που θα απαρτίζεται από εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της ΠΟΕΔ, του οικείου κοινοτικού συμβουλίου και συνδέσμου γονέων, η οποία θα αποφασίζει αν και πότε θα παύσει να λειτουργεί το δημοτικό σχολείο/νηπιαγωγείο της κοινότητας στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.

Η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης και η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Δημοσίων και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων επισήμαναν ότι το κράτος οφείλει να έρθει αρωγό και να καλύπτει όλα τα έξοδα της σχολικής μονάδας, τη διευθέτηση και πληρωμή του κόστους μεταφοράς των μαθητών στο περιφερειακό σχολείο, καθώς και την παροχή συσσιτίου σε όλα τα παιδιά του σχολείου. Ειδικότερα, τόνισαν την ανάγκη θεσμοθέτησης της μεταφοράς των μαθητών.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας δήλωσε, σε σχέση με τις διάφορες επιφυλάξεις που εξέφρασαν τα πιο πάνω εμπλεκόμενα μέρη, ότι, με βάση τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, το Υπουργικό Συμβούλιο μελετά τις θέσεις των κοινοτήτων που υποβάλλονται ενώπιόν του μέσω του αρμόδιου υπουργού, προτού αποφασίσει για συνέχιση της λειτουργίας του συγκεκριμένου σχολείου.

Ο διευθυντής δημοτικής εκπαίδευσης επιπρόσθετα διαβεβαίωσε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη ότι η μεταφορά με λεωφορεία των μαθητών στα περιφερειακά σχολεία είναι ήδη θεσμοθετημένη, ώστε τα παιδιά να μεταφέρονται δωρεάν.

Η επιτροπή επισήμανε αναφορικά με το θέμα της μεταφοράς των μαθητών ότι είναι πολύ σημαντική η εφαρμογή της δωρεάν μεταφοράς των μαθητών των περιφερειακών σχολείων, καθώς και η λήψη μέτρων στήριξης των σχολικών αυτών μονάδων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 24 και 25, που είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Ο περί της Σύμβασης του Αρχούς αναφορικά με την Πρόσβαση στην Πληροφόρηση, τη Δημόσια Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη σε Περιβαλλοντικά Θέματα (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» έχουν κοινή έκθεση. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για τα νομοσχέδια «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Ο περί της Σύμβασης του Άρχους αναφορικά με την Πρόσβαση στην Πληροφόρηση, τη Δημόσια Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη σε Περιβαλλοντικά Θέματα (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Σωτήρης Σαμψών, αναπλ. πρόεδρος

Ανδρέας Αγγελίδης

Σκεύη Κουκουμά

Νίκος Κλεάνθους

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας), του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Περιβάλλοντος), καθώς και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του νόμου που κυρώνει τη Διεθνή Σύμβαση για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα, γνωστή ως "Σύμβαση SOLAS", με τη διεύρυνση της εξουσίας έκδοσης κανονισμών, την οποία ο βασικός νόμος χορηγεί στο Υπουργικό Συμβούλιο, ώστε να επιτρέπεται η έκδοση κανονισμών που να προβλέπουν την ανάλογη εφαρμογή της σύμβασης όχι μόνο σε κυπριακά πλοία που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεών της, αλλά και σε αλλοδαπά πλοία που βρίσκονται εντός των χωρικών υδάτων της Δημοκρατίας και τα οποία επίσης δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής ότι ταυτόχρονα με την κατάθεση του υπό εξέταση νομοσχεδίου κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση και νέοι αναθεωρημένοι και ενοποιημένοι κανονισμοί για τα ακτοπλοϊκά και άλλα επιβατηγά σκάφη, οι οποίοι έχουν παραπεμφθεί για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, η προτεινόμενη τροποποίηση του κυρωτικού νόμου είναι απαραίτητη, ούτως ώστε να είναι εντός της εξουσιοδότησης του νόμου (*intra vires*) οι νέοι αναθεωρημένοι περί Ακτοπλοϊκών και άλλων Επιβατηγών Σκαφών Κανονισμοί, οι οποίοι θα εκδοθούν βάσει του άρθρου 11(β) του κυρωτικού νόμου [(Ν. αρ. 77/1985), όπως τροποποιήθηκε έκτοτε] και θα εφαρμόζονται επί κυπριακών, αλλά και αλλοδαπών ακτοπλοϊκών επιβατηγών σκαφών που βρίσκονται εντός των χωρικών υδάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Τροποποίησης της Σύμβασης του Άρχους αναφορικά με την Πρόσβαση στην Πληροφόρηση, τη Δημόσια Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη σε Περιβαλλοντικά Θέματα, η οποία υπογράφηκε στις 27 Μαΐου 2005 στο Καζακστάν, κατά τη διάρκεια της δεύτερης συνόδου των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Σημειώνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία κύρωσε τη Σύμβαση του Άρχους αναφορικά με την Πρόσβαση στην Πληροφόρηση, τη Δημόσια Συμμετοχή στη Λήψη

Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη σε Περιβαλλοντικά Θέματα, που συνομολογήθηκε στο Άρχους (Aarhus) της Δανίας, στις 25 Ιουνίου 1998, με το Νόμο 33(III) του 2003.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η Τροποποίηση της Σύμβασης του Άρχους στοχεύει στη δημιουργία ενός διεθνούς πλαισίου για τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, καθορίζοντας τις πρακτικές διαδικασίες για την έγκαιρη και αποτελεσματική ενημέρωση και συμμετοχή του κοινού πριν από τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το κατά πόσο επιτρέπεται η σκόπιμη ελευθέρωση στο περιβάλλον και η διάθεση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών στην αγορά. Συγκεκριμένα, η εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζει περαιτέρω τις υποχρεώσεις των δημόσιων αρχών σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς.

Η ίδια εκπρόσωπος ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, σύμφωνα με το άρθρο 175(1) της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, είναι αρμόδια για τη σύναψη διεθνών συμφωνιών που συμβάλλουν στην πραγμάτωση των στόχων που περιλαμβάνονται στο άρθρο 174(1) της συνθήκης και για το λόγο αυτό υπέγραψε και ενέκρινε εκ μέρους της Κοινότητας την Τροποποίηση της Σύμβασης του Άρχους. Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έπρεπε να καταθέσουν το αργότερο έως την 1^η Φεβρουαρίου 2008 τις πράξεις κύρωσης της εν λόγω τροποποίησης [άρθρο 2(2) της απόφασης 2006/957/ΕΚ], χωρίς όμως το χρονοδιάγραμμα αυτό να είναι δεσμευτικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφισή τους σε νόμο, όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνικής άποψης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 24 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 25 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Κύρωση της Τροποποίησης της Σύμβασης του Αρχους. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης του Αρχους αναφορικά με την Πρόσβαση στην Πληροφόρηση, τη Δημόσια Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη σε Περιβαλλοντικά Θέματα (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 26 θέμα, που είναι «Οι περί Υπεράριθμων Θέσεων σε Ειδικές Κατηγορίες στα Δημόσια Πανεπιστήμια Κύπρου Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς «Οι περί Υπεράριθμων Θέσεων σε Ειδικές Κατηγορίες στα Δημόσια Πανεπιστήμια Κύπρου Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Γιάννος Λαμάρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Γιαννάκης Γαβριήλ

Αθηνά Κυριακίδου

Νίκος Κουτσού

Μη μέλη της επιτροπής:

Άριστος Αριστοτέλους

Ανδρέας Αγγελίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 26 Ιουνίου 2009. Στην

πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, εκπρόσωποι της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), της ΟΕΛΜΕΚ, της ΟΛΤΕΚ, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Φοιτητικών Ενώσεων (ΠΟΦΕΝ), της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (ΠΣΕΜ), της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και της Συντονιστικής Επιτροπής Συνδέσμων Γονέων Ιδιωτικών Σχολείων. Ο Σύνδεσμος Ιδιωτικών Σχολείων Κύπρου (ΣΙΣΚ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στην πιο πάνω συνεδρία της επιτροπής.

Η δεύτερη συνεδρία της επιτροπής πραγματοποιήθηκε κεκλεισμένων των θυρών, στην παρουσία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 του περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Νόμου, καθορίζονται τα κριτήρια, το ποσοστό, οι διαδικασίες και ο τρόπος προσφοράς των υπεράριθμων θέσεων σε ειδικές κατηγορίες στα δημόσια πανεπιστήμια τόσο στα πλαίσια των παγκύπριων εξετάσεων όσο και εκτός της διαδικασίας των παγκύπριων εξετάσεων. Στους ίδιους κανονισμούς προβλέπεται ότι η προσφορά των υπεράριθμων θέσεων εκτός της διαδικασίας των παγκύπριων εξετάσεων με βάση διεθνή προσόντα πρόσβασης θα αρχίσει από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

Εισάγοντας τους υπό αναφορά κανονισμούς ενώπιον της επιτροπής, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι μετά από ένα χρόνο περίπου συζήτησης του όλου θέματος μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών έχει ολοκληρωθεί ο διάλογος, με αποτέλεσμα να ετοιμαστούν οι υπό συζήτηση κανονισμοί, οι οποίοι αποτελούν και την επίσημη πρόταση της εκτελεστικής εξουσίας, όπως αυτή εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατέθηκε υπό τη μορφή των κανονισμών ενώπιον της Βουλής.

Αναφερόμενος στο ειδικότερο θέμα που ρυθμίζεται από τους προτεινόμενους κανονισμούς αναφορικά με τις υπεράριθμες θέσεις σε ποσοστό 3% εκτός της διαδικασίας των παγκύπριων εξετάσεων με βάση τα διεθνή προσόντα πρόσβασης, ανέφερε ότι η συζήτησή του έχει λήξει σε αντιδιαστολή με τη συζήτηση του γενικότερου θέματος της νέας μεθόδου εισαγωγής στα δημόσια πανεπιστήμια, για το οποίο ο διάλογος θα συνεχιστεί και αναμένεται να διαρκέσει για τρία περίπου ακόμα χρόνια πριν από τη λήψη των τελικών αποφάσεων. Ως εκ τούτου, όπως ο ίδιος επισήμανε, το θέμα των υπεράριθμων θέσεων δε θα πρέπει να "εγκλωβιστεί" στη συζήτηση του πιο πάνω γενικότερου θέματος.

Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου δήλωσε ότι κατά το περασμένο έτος το αίτημα για αναστολή της απόφασης αναφορικά με τις εν λόγω υπεράριθμες θέσεις έγινε σεβαστό, γι' αυτό και πραγματοποιήθηκε ένας εποικοδομητικός διάλογος, ο οποίος κατέληξε στη σύνταξη των προτεινόμενων κανονισμών. Το γεγονός ότι δεν υπάρχει ομοφωνία όλων των πλευρών σε σχέση με τους προτεινόμενους κανονισμούς δε σημαίνει, όπως ο ίδιος ανέφερε, ότι δεν έχει προηγηθεί διάλογος επί του θέματος. Σύμφωνα επίσης με τον πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου, με βάση νομική γνωμοδότηση που έχει δοθεί στο ίδρυμα, το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει τη δυνατότητα να προχωρήσει από πλευράς προϋπολογισμού από τη φετινή χρονιά με την εισδοχή φοιτητών σε υπεράριθμες θέσεις πέραν της διαδικασίας των παγκύπριων εξετάσεων σε ποσοστό 3% με βάση τα διεθνή προσόντα πρόσβασης.

Τέλος, ο πρύτανης, τοποθετούμενος επί του συνόλου του κειμένου των προτεινόμενων κανονισμών, ανέφερε ότι συμφωνεί με αυτό με εξαίρεση δύο

επιφυλάξεις που έχουν περιληφθεί σε σχέση με τις υπεράριθμες θέσεις εκτός της διαδικασίας των παγκύπριων εξετάσεων, οι οποίες κατά την άποψη του επηρεάζουν την αυτονομία των πανεπιστημίων. Όπως ειδικότερα εξήγησε, με βάση τις επιφυλάξεις αυτές, αφαιρείται η εξουσία του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου να προβαίνει στην κατανομή και διάθεση θέσεων στα διάφορα τμήματα. Η εξουσία αυτή του συμβουλίου, όπως ανέφερε ο ίδιος, παρέχεται στο συμβούλιο με βάση τους περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) Κανονισμούς.

Εκφράζοντας τις απόψεις της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΠΑΚ, η πρόεδρος της δήλωσε ότι δε διαφωνεί με τους προτεινόμενους κανονισμούς, αλλά, όσον αφορά την εισήγηση του πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου για αφαίρεση των δύο προαναφερθεισών επιφυλάξεων, εξέφρασε την άποψη ότι η ύπαρξή τους δικαιολογείται και θα πρέπει να παραμείνουν.

Η πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ τόνισε ότι, σύμφωνα με τη θέση της οργάνωσής της, δεν έχει πραγματοποιηθεί ουσιαστικός διάλογος για το όλο ζήτημα, γι' αυτό και θα πρέπει ο διάλογος αυτός να ξεκινήσει, ώστε να εξασφαλιστεί ένα σύστημα πρόσβασης στα δημόσια πανεπιστήμια που να βασίζεται στις αρχές της αξιοκρατίας και της ίσης μεταχείρισης παρέχοντας ίσα δικαιώματα πρόσβασης σε όλους. Όπως η ίδια δήλωσε, τα δημόσια πανεπιστήμια είναι κατάκτηση όλων και η ΟΕΛΜΕΚ είναι πρόθυμη να ξεκινήσει έναν ουσιαστικό διάλογο, στον οποίο να προχωρούν τα εμπλεκόμενα μέρη με συναίνεση. Επειδή ακριβώς ο ουσιαστικός αυτός διάλογος δεν έχει διεξαχθεί, η οργάνωσή της διαφωνεί, όπως η ίδια επισήμανε, σε σχέση κυρίως με την προσφορά από τα δημόσια πανεπιστήμια υπεράριθμων θέσεων εκτός της διαδικασίας των παγκύπριων εξετάσεων σε ποσοστό 3% με βάση τα διεθνή προσόντα πρόσβασης.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΦΕΝ δήλωσε ότι η οργάνωσή του στηρίζει την προσπάθεια συνέχισης του διαλόγου για εξεύρεση συμβιβαστικής λύσης, αλλά διαφωνεί με τις εκβιαστικές ενέργειες από πλευράς της ΟΕΛΜΕΚ κατά την περίοδο των παγκύπριων εξετάσεων. Επιπρόσθετα, ο ίδιος εκπρόσωπος εξέφρασε την έντονη ανησυχία της οργάνωσής του για το ενδεχόμενο η σύγκλητος του Πανεπιστημίου Κύπρου να προχωρήσει την επομένη της συνεδρίας της επιτροπής σε μονομερή λήψη απόφασης. Όπως τόνισε ο ίδιος, η ΠΟΦΕΝ διαφωνεί με τη λήψη τέτοιων μονομερών αποφάσεων αναφορικά με το επίμαχο θέμα.

Εκφράζοντας τις θέσεις της οργάνωσής του, ο εκπρόσωπος της ΠΣΕΜ δήλωσε ότι συμφωνεί με τους προτεινόμενους κανονισμούς όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, σε περίπτωση όμως που διαφοροποιηθούν στη βάση της πιο πάνω εισήγησης του πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου, τότε η ΠΣΕΜ θα επιθυμούσε να διεξαχθεί διάλογος, για να κατατεθούν και οι δικές της απόψεις.

Ο πρόεδρος της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης δήλωσε ότι συμφωνεί με τους προτεινόμενους κανονισμούς όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, αν όμως επέλθουν αλλαγές στη βάση των εισηγήσεων του πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου, η οργάνωσή του έχει την άποψη ότι ο διάλογος θα πρέπει να συνεχιστεί.

Ο εκπρόσωπος της Συντονιστικής Επιτροπής Συνδέσμων Γονέων Ιδιωτικών Σχολείων, αφού κατέθεσε γραπτό υπόμνημα με τις θέσεις της οργάνωσής του, δήλωσε ότι η τελευταία συμφωνεί με τους προτεινόμενους κανονισμούς. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκε την αύξηση του ποσοστού 3%, το οποίο κρίνεται από την ίδια οργάνωση ως χαμηλό, αφού σ' αυτό συμπεριλαμβάνονται υποψήφιοι απόφοιτοι δημόσιων ή ιδιωτικών σχολείων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, σχολιάζοντας την εισήγηση του πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου για διαγραφή των δύο συγκεκριμένων επιφυλάξεων, επειδή περιορίζουν την αυτονομία του πανεπιστημίου, ανέφερε ότι σύμφωνα με το νόμο για τη διεξαγωγή των παγκύπριων εξετάσεων, όταν υπάρχει σύγκρουση του νόμου αυτού με πρόνοιες άλλων νόμων ή κανονισμών που ρυθμίζουν θέματα εισαγωγής στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, υπερισχύουν οι διατάξεις του εν λόγω νόμου.

Η επιτροπή, για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσης, ζήτησε από το αρμόδιο υπουργείο να καταθέσει γραπτώς στοιχεία αναφορικά με το τι ισχύει στα πανεπιστήμια της Ευρώπης σε σχέση με τα συστήματα εισδοχής φοιτητών σε αυτά και κυρίως κατά πόσο ισχύουν δύο ή και περισσότερα συστήματα εισδοχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών σε σχέση με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, σε πρώτο στάδιο έκρινε σκόπιμο η περαιτέρω συζήτησή τους να συνεχιστεί και να ολοκληρωθεί μετά τις θερινές διακοπές του σώματος, με στόχο οι κανονισμοί αυτοί να εγκριθούν πριν από το τέλος του 2009. Ωστόσο, στις 24 Ιουνίου 2009 η σύγκλητος του πανεπιστημίου αποφάσισε να προχωρήσει στην εισαγωγή φοιτητών εκτός της διαδικασίας των παγκύπριων εξετάσεων σε ποσοστό 3% με βάση διεθνείς εξετάσεις. Η σύγκλητος του Πανεπιστημίου Κύπρου προχώρησε στην εν λόγω μονομερή ενέργειά της, ενεργοποιώντας σχετική πρόνοια της νομοθεσίας σύμφωνα με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στο πανεπιστήμιο μέχρι της έκδοσης των σχετικών κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων να μπορεί να ρυθμίζει με κανόνες του το πιο πάνω ζήτημα. Στη συνέχεια η ΟΕΛΜΕΚ, αντιδρώντας στην πιο πάνω απόφαση της συγκλήτου, εξήγγειλε την πρόθεσή της για λήψη μέτρων κατά της εν λόγω ενέργειας του πανεπιστημίου.

Υπό το φως της πιο πάνω κατάστασης που δημιουργήθηκε και για αποτροπή οποιασδήποτε αναταραχής στους κόλπους της παιδείας, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να μην αναβάλει την εξέταση των εν λόγω κανονισμών, αλλά να συνεχίσει και να ολοκληρώσει την εξέτάσή τους πριν από τις θερινές διακοπές του σώματος. Για το σκοπό αυτό πραγματοποίησε συνεδρίασή της στην παρουσία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, στα πλαίσια της οποίας μελέτησε τις καλύτερες δυνατές λύσεις για την προώθηση και έγκριση των εν λόγω κανονισμών κατά τρόπο ουσιαστικά και νομικά ορθό.

Ως αποτέλεσμα της ανταλλαγής απόψεων και αφού έλαβε υπόψη τις θέσεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η επιτροπή αποφάσισε να υιοθετήσει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, τροποποιώντας τους κατά τρόπο που να διασαφηνίζεται σε αυτούς ότι η προσφορά των υπεράριθμων θέσεων σε ποσοστό 3% με βάση διεθνή προσόντα πρόσβασης δε θα αρχίσει από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010. Παράλληλα, περιέλαβε σε αυτούς σχετική επιφύλαξη, έτσι ώστε οι εν λόγω θέσεις να μη δύναται να προσφερθούν στην κατηγορία αυτή, παρά μόνο εφόσον υπάρξουν νέοι για το σκοπό αυτό κανονισμοί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού διαμόρφωσε τους κανονισμούς με βάση τις πιο πάνω θέσεις της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, αγγέλλοντας την εν λόγω απόφαση της επιτροπής, κάλεσε τη σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κύπρου να αναιρέσει τη μονομερή απόφασή της για εισδοχή φοιτητών κατά τη φετινή χρονιά σε ποσοστό 3% με υπεράριθμες θέσεις και παράλληλα κάλεσε την ΟΕΛΜΕΚ να αποσύρει άμεσα τα μέτρα που εξήγγειλε. Επιπρόσθετα, ο πρόεδρος της επιτροπής ζήτησε από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού να καλέσει τα μέρη σε εντατικό

διάλογο για εξεύρεση λύσης σε σχέση με το επίμαχο θέμα, καταθέτοντας νέους περί τούτου κανονισμούς στη Βουλή, ώστε αυτοί να εγκριθούν από το σώμα πριν από το τέλος του 2009.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, παρ' όλων ότι συμφωνούν με την πιο πάνω ομόφωνη θέση της επιτροπής, δήλωσαν ότι επιθυμούν να επεξηγήσουν περαιτέρω τη θέση τους, γι' αυτό και κατέθεσαν σχετικό έγγραφο με τις θέσεις τους, το οποίο παρατίθεται αυτούσιο:

«Τοποθέτηση κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου με επιστολή το 2006 προς τον τότε Υπουργό Παιδείας κ. Άκη Κλεάνθους ήγειρε το θέμα των υπεράριθμων θέσεων. Μετά την παρέλευση δύο ετών χωρίς οποιαδήποτε ουσιαστική εξέλιξη το Πανεπιστήμιο Κύπρου το 2008 εξήγγειλε την πρόθεσή του σύμφωνα με την οποία το 10% των νεοεισερχόμενων φοιτητών του να εισάγεται βάσει διεθνών εξετάσεων. Σημειώνεται ότι βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας το πανεπιστήμιο δύναται να καθορίζει το ίδιο το ποσοστό των φοιτητών που θα εισάγονται με διεθνείς εξετάσεις. Το 2008 η Βουλή ανέλαβε αυτεπάγγελα να θέσει το θέμα προς συζήτηση, με σκοπό να βρεθεί ικανοποιητική τομή για όλα τα μέρη. Στις 14 Μαΐου 2008 η Βουλή με απόφασή της κάλεσε το πανεπιστήμιο να αναστείλει την εφαρμογή της απόφασής του, με την προϋπόθεση ότι όλα τα εμπλεκόμενα μέρη θα προχωρούσαν σε ουσιαστικό διάλογο, με στόχο την κατάληξη του θέματος εντός της ακαδημαϊκής χρονιάς 2008-2009.

Μετά από ένα χρόνο εκτεταμένου διαλόγου με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, το Συμβούλιο Παιδείας κατά πλειοψηφία κατέληξε σε συμβιβαστική πρόταση, σύμφωνα με την οποία το 3% των νεοεισερχόμενων φοιτητών θα εισερχόταν στο πανεπιστήμιο βάσει διεθνών εξετάσεων. Δεδομένης της υπό αναφορά συμφωνίας στις 14 Μαΐου 2009, η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή κανονισμούς με τη μορφή του κατεπίγοντος με τους οποίους ρυθμιζόταν το θέμα, όπως είχε συμφωνηθεί στο Συμβούλιο Παιδείας. Η πλειοψηφία των κοινοβουλευτικών κομμάτων, πλην του ΑΚΕΛ, απέρριψε την κήρυξή τους ως κατεπειγόντων και έτσι παραπέμφθηκαν στην επόμενη συνεδρία της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής.

Η ολιγωρία εκ μέρους κομμάτων να τοποθετηθούν, όπως επίσης και η στάση της πλειοψηφίας της ΟΕΛΜΕΚ δε συνέβαλαν στην κατάληξη του θέματος, με αποτέλεσμα το πανεπιστήμιο, παρά τις ομόφωνες εκκλήσεις των κοινοβουλευτικών κομμάτων, να αποφασίσει μονομερώς για εισαγωγή φοιτητών με διεθνείς εξετάσεις από τη φετινή ακαδημαϊκή χρονιά.

Ως ΑΚΕΛ υιοθετούμε την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα ότι η μοναδική ορθή αντιμετώπιση του προβλήματος είναι η έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί κατά την τελευταία συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας. Διευθέτηση με την οποία παραπέμπεται η εφαρμογή των κανονισμών στην ακαδημαϊκή χρονιά 2010-2011.

Η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εκτιμά ότι με αυτή την κατάληξη κλείνει το ήσσοнос σημασίας θέμα των υπεράριθμων θέσεων και δίνεται η ευκαιρία, βάσει και της σχετικής πρότασης του Υπουργικού Συμβουλίου, να ξεκινήσει ο διάλογος για το ευρύτερο θέμα της εισαγωγής φοιτητών στα δημόσια ανώτατα ιδρύματα της Κύπρου. Δέσμευση την οποία αναμένουμε να τηρήσουν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και φορείς».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι...

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι, επειδή την Τρίτη συζητήθηκε το ενδεχόμενο τροποποίησης της νομοθεσίας, ίσως να ήταν καταλληλότερο να αφεθεί και ο κανονισμός αυτός για την άλλη Πέμπτη, ώστε, αν όντως τροποποιηθεί η νομοθεσία στο άρθρο 13(7), με την προσθήκη να είναι δυνατή η αναδρομική ισχύς κανονισμού, να έχει και αναδρομική ισχύ αυτός ο κανονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Από τον έλεγχο που έχω κάνει δεν υπάρχει τίποτε κατατεθειμένο. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει. Ο κ. Ομήρου απέσυρε με δήλωσή του την τροποποίηση νόμου εκ μέρους της ΕΔΕΚ στην επιτροπή Παιδείας. Κατά συνέπεια, δεν υφίσταται μπροστά μας πρόταση αλλαγής στο νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Πάντως ακούω νεοφανείς κοινοβουλευτικές θεωρίες από τον κ. Κατσουρίδη, κύριε Πρόεδρε. Κατατέθηκε δυνάμει των διαδικασιών πρόταση νόμου την περασμένη Πέμπτη. Η πρόταση νόμου παραπέμφθηκε ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας. Ουδέποτε δήλωσα ότι αποσύρω αυτή την πρόταση νόμου. Μάλιστα εξέφρασε και απόψεις επί της προτάσεως νόμου ο παριστάμενος Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Συνεπώς, παραμένει αυτή η πρόταση νόμου. Και, όπως είπαμε το πρωί, το οποίο μπορείτε να επιβεβαιώσετε, θα συζητηθεί αυτή η πρόταση νόμου και βεβαίως θα τοποθετηθούν τα κόμματα και στην επιτροπή Παιδείας την προσεχή Τρίτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς να ενημερώσω το σώμα ότι η επιτροπή Παιδείας της Βουλής στην κλειστή συνεδρία, παρόντος του Γενικού Εισαγγελέα, συζήτησε και την πρόταση του κ. Ομήρου και στο τέλος αποφασίσαμε ομόφωνα αυτό που περιγράφεται στην έκθεση που έχουμε όλοι μπροστά μας. Πρέπει να πω ότι έγινε πολλή συζήτηση για το συγκεκριμένο θέμα. Και για να υπάρξει συγκεκριμένη ομοφωνία, πολλοί έκαναν πίσω

σε συγκεκριμένες θέσεις που είχαν. Τώρα, αν θα ξαναρχίσει μια νέα συζήτηση και ένας νέος κύκλος συζητήσεων, είναι θέμα που θα αποφασίσει η επιτροπή Παιδείας την Τρίτη, αντιλαμβάνομαι, αν κάποιος θέσει το θέμα. Εγώ δεν είμαι ενήμερος ως πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας για κάτι τέτοιο. Ενημερώθηκα τώρα ερχόμενος εδώ πέρα. Εγώ θα τηρήσω αυστηρά τα θέσμια που ορίζουν το σύνταγμα και ο κανονισμός της Βουλής ως πρόεδρος της επιτροπής και παρακαλώ το σώμα να συνεχίσει τη συζήτηση των κανονισμών που έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης και μετά ο κ. Αγγελίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα διαφωνεί να αναβληθεί το θέμα. Θέλουμε να τεθεί προς ψηφοφορία ο σημερινός κανονισμός. Αν και εφόσον υπάρξει οποιαδήποτε άλλη νομοθετική πρόταση, θα τη δούμε, όταν τεθεί ενώπιόν μας αρμοδίως. Αυτή τη στιγμή έχουμε στην ημερήσια διάταξη έναν κανονισμό. Έχει συζητηθεί σε βάθος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας. Χωρίς να τοποθετηθούμε επί της προτάσεως του κ. Ομήρου, θα τοποθετηθούμε, όταν έρθει ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είχα κληθεί -και νομίζω εκπλήρωσα αυτή την υποχρέωση που είχα αναλάβει- και ετοίμασα την Παρασκευή, μετά που τελείωσε η συνεδρίαση, τις ιδέες για την τροποποίηση που θα μπορούσε να μπει στην πρόταση νόμου που είχε καταθέσει ο κ. Ομήρου και τις απέστειλα και στους υπόλοιπους συναδέλφους, οι οποίοι μάλιστα είχαν δηλώσει ότι θα τις μελετήσουν, με ενδεχόμενο να έχουμε την τοποθέτησή τους. Το αίτημα για αναβολή της έγκρισης του σημερινού κανονισμού συνδέεται μόνο με την ύπαρξη της πρότασης. Αν έχει κριθεί ότι δεν υπάρχει πρόταση -που νομίζω ότι δε δικαιούμαστε να πούμε κάτι τέτοιο, αφού η πρόταση νόμου υπάρχει- νομίζω ότι είναι δικαιολογημένο το αίτημα για αναβολή, για να υπάρξει λύση οριστική.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βαρνάβα και μετά ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ως ο πρόεδρος του κινήματος έχει δηλώσει, έχει κατατεθεί ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής την περασμένη Πέμπτη πρόταση νόμου εκ μέρους της ΕΔΕΚ. Αυτό το οποίο έχει αναφέρει ο πρόεδρος της επιτροπής, ότι στη συνεδρία της περασμένης Παρασκευής συζητήθηκε η πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ, δεν έχει καμία σχέση απολύτως με αυτό το οποίο έχουμε σήμερα ενώπιόν μας. Η πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ είναι πρόταση νόμου. Αυτό που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας είναι κανονισμοί. Άρα, το ένα είναι ξεχωριστό από το άλλο. Παρ' όλον ότι είναι ξεχωριστά, συνδέεται το ένα με το άλλο, κύριε Πρόεδρε. Γι' αυτό το λόγο και από πλευράς της ΕΔΕΚ ζητούμε την αναβολή της συζήτησης των σημερινών κανονισμών, ώστε να

συζητηθούν μαζί την ερχόμενη Πέμπτη και η πρόταση νόμου η δική μας, αλλά και οι κανονισμοί που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα πρέπει να πούμε πως ο Γενικός Εισαγγελέας -διότι λέγεται κάτι το οποίο δεν είναι επακριβώς έτσι- είπε πως... Πέντε φορές, καταρχάς, τόνισε ότι η διέξοδος σας είναι να εγκρίνετε τους κανονισμούς που έχετε μπροστά σας από την κυβέρνηση. Πέντε φορές. Θα μπορούσατε να ρυθμίσετε αυτό το θέμα και με το νόμο. Δεν είπε ότι πρέπει να αλλάξετε και το νόμο. Η επιτροπή κατέληξε σε μια ομόφωνη πρόταση προς την ολομέλεια. Εγώ προσωπικά είχα ρωτήσει τον κ. Ομήρου: «Αντιλαμβάνομαι πως δεν τίθεται θέμα της πρότασης νόμου σας;» Και είπαμε ότι, εφόσον καταλήξαμε ομόφωνα, δεν τίθεται θέμα. Δεν υπήρξε εμμονή στην πρόταση νόμου. Ταυτόχρονα, έχω από τη μικρή μου εμπειρία την πεποίθηση πως σήμερα, αν υπήρχε η πρόταση νόμου εν ισχύ, αφού αφορά το ίδιο θέμα, θα έπρεπε να είναι στην ημερήσια διάταξη και να καταψηφιστεί, αφού η επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να εγκρίνει τους κανονισμούς.

Και το τελευταίο είναι το εξής: Το πανεπιστήμιο κακώς, κατά την άποψή μας, δέχεται αιτήσεις. Η αναβολή του θέματος για άλλη μια βδομάδα θα μεγαλώσει το πρόβλημα που υπάρχει, γιατί η άποψη του πανεπιστημίου είναι ότι, «Εμείς νόμιμα με τους κανονισμούς δεχόμαστε αιτήσεις. Αν η Βουλή εγκρίνει κανονισμούς μεταγενέστερα των κανόνων, πάρτε την ευθύνη για οποιεσδήποτε προσφυγές θα υπάρξουν από τους αιτητές». Επομένως, η όποια αναβολή δεν είναι υπέρ της υπόθεσης την οποία θέλουμε να υπηρετήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Είναι απόλυτο δικαίωμα της Βουλής να αποφασίσει να προχωρήσει, κύριε Πρόεδρε, στην έγκριση των κανονισμών. Να μην ακούω αυτές τις καινοφανείς θεωρίες περί απόσυρσης της προτάσεως νόμου. Δεν υπήρξε απόσυρση. Να πω και το δεύτερο: Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ναι, είπε, εξέφρασε και άποψη για το πότε έπρεπε να είχαν εγκριθεί οι κανονισμοί και ότι είναι καλό να εγκριθούν το συντομότερο δυνατό. Είπε και κάτι άλλο, το οποίο καλό είναι να αναφερθεί στην ολομέλεια. Ότι, για να υπάρξει ασφάλεια από νομικής πλευράς σε ό,τι αφορά την αναδρομικότητα, η δική του συμβουλή είναι ότι μόνο με νομοθεσία, μόνο με τροποποίηση του νόμου μπορεί να υπάρξει αυτή η κατοχύρωση. Για να λέγονται όλα σε αυτή την αίθουσα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το ύφος με το οποίο ο κ. Ομήρου μιλά περί νεοφανών θεωριών το θεωρώ προσβλητικό, θέλω να πω το εξής: Εδώ υπάρχει ολόκληρη επιτροπή. Δεν άκουσα να απαντά ότι επέμενε στην πρότασή του. Ένα.

Δεύτερον, σήμερα το πρωί -λυπούμαι που θα το πω- δε συνηθίζω να χρησιμοποιώ τη σύσκεψη- την πρότασή του τη θυμήθηκε μετά που έθεσε το θέμα ο κ. Αγγελίδης και όταν είπα εγώ ότι δεν υπάρχει το θέμα. Και το τρίτο σάς παραπέμπω στα πρακτικά της ολομέλειας της περασμένης Πέμπτης, που συμφωνήθηκε εδώ ότι δε θα συζητηθεί την Τρίτη η πρόταση Ομήρου, άρα δε θα μπορούσε με τίποτε να κατατεθεί σήμερα εδώ. Φέρτε το πρακτικό, διαβάστε το.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχουμε μια διαδικαστική πρόταση ενώπιόν μας, κύριε Πρόεδρε, από τον κ. Αγγελίδη για αναβολή του θέματος. Νομίζω η πλειοψηφία της Βουλής τάσσεται εναντίον, άρα προχωρούμε στο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ήθελα να εξαντλήσω και με τον κ. Τορναρίτη τον κύκλο, για να μην έχει κανένας παράπονο ότι δεν είπε τη γνώμη του, και μετά θα μπορούμε στη διαδικασία μας.

Λοιπόν, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς να πω ξανά στο σώμα ότι είμαστε έτοιμοι στην επιτροπή Παιδείας, παρ' όλο που έχει γίνει, έχει σταλθεί η ημερήσια διάταξη της επιτροπής, αν υπάρχει πλειοψηφία επί τούτου, ευχαρίστως θα το συζητήσουμε. Μόνο να πω αυτό: Αν εγερθεί θέμα συζήτησης είτε του νόμου του πανεπιστημίου είτε του νόμου των παγκύπριων εξετάσεων, αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορεί η Βουλή να αποφασίσει μονομερώς. Οφείλουμε να καλέσουμε το πανεπιστήμιο, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, τις φοιτητικές οργανώσεις, όλους αυτούς που μέσα σε έξι μήνες συζητήσαν και συναποφάσισαν και ψήφισαν τη συγκεκριμένη νομοθεσία. Άρα, λέω, αυτά που καταγγέλλουμε για μονομερείς αποφάσεις κάποιων δεν πρέπει να τα εισάξουμε στο δικό μας σπίτι, κύριε Ομήρου. Και ισχυρίζομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι και να αρχίσει η συνεδρία την Τρίτη που έρχεται, δεν πρόκειται να τελειώσει, διότι θέλουμε πόσες συνεδρίες να πω εδώ πέρα; Αν χρειάστηκαν έξι μήνες την προηγούμενη φορά, τώρα με τόση αντιπαλότητα, τόσες αντιδράσεις, πώς άραγε μπορούμε να καταλήξουμε; Πέραν του γεγονότος ότι έχω και τις δημόσιες δηλώσεις του κ. Ομήρου μετά τη συνεδρία της επιτροπής Παιδείας της Βουλής για την ομοφωνία και για το κάλεσμά του προς όλους να σεβαστούν την ομόφωνη απόφαση της επιτροπής Παιδείας της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Βαρνάβα, και τελειώνουμε.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μια διευκρίνιση. Ο λόγος για τον οποίο εμείς θέλουμε και θέσαμε το συγκεκριμένο θέμα είναι ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει ήδη δεχθεί αιτήσεις από πλευράς υποψήφιων φοιτητών. Άρα, εμείς διερωτόμαστε: Αν σήμερα εγκρίνουμε αυτούς τους κανονισμούς, οι αιτήσεις που έχουν υποβληθεί παραμένουν εν ενεργεία, δεν καταργούνται. Και σήμερα, ακούγοντας τον πρύτανη του πανεπιστημίου από ραδιοφώνου, ο άνθρωπος είπε ότι, αν και εφόσον αλλάξουν οι κανονισμοί, πλέον η Βουλή θα βρεθεί ενώπιος ενωπίω, γιατί αυτή φταίει γιατί υποβλήθηκαν αιτήσεις και με

δικούς της κανονισμούς θα τους καταργήσει. Άρα, αντιλαμβάνεστε ότι θα τεθεί σημαντικό ζήτημα για τα άτομα τα οποία έχουν υποβάλει αιτήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη, πέστε και εσείς.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είπατε ότι θα είναι ο κ. Τορναρίτης και κλείνει ο κύκλος, δεν μπορώ να μην απαντήσω στον κ. Βαρνάβα. Είχε τη λύση στα χέρια της η Βουλή. Αυτό θα το έκαμνε την περασμένη εβδομάδα, αλλά δεν το δεχθήκατε.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Προφανώς υπάρχει διαδικασία. Δεν ξέρω αν θέλετε να κάνετε ψηφοφορία, για να προχωρήσει το αίτημα για αναβολή. Απλώς να πω, βεβαίως, χωρίς να μπαίνω στην ουσία, ότι αυτό το σώμα αναλαμβάνει προφανώς την ευθύνη για το τι θα συμβεί στη συνέχεια, δεδομένων των δηλώσεων που γίνονται από το πανεπιστήμιο περί της νομιμότητας των όσων θα ψηφίσει η Βουλή.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Πάνω σε αυτό, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εγώ λέω σαφέστατα ότι, εγκρινόμενου του κανονισμού σήμερα, αν δε δοθεί αναβολή, η ένταξη φοιτητών, είτε υπέβαλαν είτε όχι αιτήσεις στο πανεπιστήμιο για τη χρονιά 2009-2010, απαγορεύεται διά του κανονισμού. Άρα λοιπόν, η υποχρέωση του πανεπιστημίου είναι να μην εφαρμόσει τον κανονισμό γι' αυτή τη χρονιά που έρχεται την ακαδημαϊκή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα θέσω την πρόταση του κ. Αγγελίδη για αναβολή σε ψηφοφορία. Είμαι υποχρεωμένος να τηρήσω τις διαδικασίες.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Άρα, αποσύρεται η εισήγηση του κ. Αγγελίδη για αναβολή. Παρ' ότι είναι ομόφωνο, αλλά, ακούγοντας κάποια πράγματα, έχω την αίσθηση ότι συνεχίζει να είναι ομόφωνο. Έτσι; Οι κανονισμοί μιλούν για ομόφωνο. Έτσι ήταν αρχικά. Ελπίζω να μην άλλαξε κάποιος γνώμη στην πορεία.

Ναι.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ζητήσαμε να μιλήσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ελπίζω να μην ξανακατεβώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα ξανακατεβείς, Γιώργο, σε διαβεβαιώ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Το συγκεκριμένο ζήτημα, το οποίο τίθεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής προς συζήτηση, είναι ένα θέμα το οποίο έχει αναδειχθεί πάλι μονομερώς από πλευράς του Πανεπιστημίου Κύπρου, με τη στήριξη σίγουρα του Υπουργείου Παιδείας. Να τονίσω ότι ο υφιστάμενος νόμος, ο περί Διεξαγωγής Παγκύπριων Εξετάσεων, έχει ψηφιστεί το 2006. Μετά από την ψήφιση αυτού του νόμου, όπου τότε ομόφωνα η επιτροπή Παιδείας της Βουλής, αλλά και όλοι οι φορείς που έχουν άμεση σχέση με το συγκεκριμένο θέμα τοποθετήθηκαν θετικά στη Βουλή και εν συνεχεία η ολομέλεια ψήφισε τη νομοθεσία αυτή, το Πανεπιστήμιο Κύπρου θυμήθηκε ότι θα έπρεπε να εισάξει από άλλη οδό έναν αριθμό φοιτητών και με αυτό τον τρόπο είχε ξεκινήσει η διαδικασία.

Να πω ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου από τον Απρίλιο του 2008 είχε αποφασίσει ότι θα έπρεπε να εισάξει αυτούς τους φοιτητές. Τότε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, έγινε μεγάλη συζήτηση και ενώπιον της επιτροπής Παιδείας της Βουλής, αλλά ταυτόχρονα και μέσα στην ίδια την κοινωνία. Και θέλω να τονίσω σε αυτό το σημείο ότι με ομόφωνη απόφασή της η επιτροπή Παιδείας της Βουλής, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2008, έχοντας την υπογραφή του προέδρου της επιτροπής Παιδείας, ζητούσε τότε από τον Υπουργό Παιδείας, αλλά και από το Πανεπιστήμιο Κύπρου να σταματήσει η διαδικασία εισδοχής αυτών των φοιτητών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου διά της οδού των διεθνών εξετάσεων και παράλληλα έλεγε το εξής: «Είναι ομόφωνη», και το υπογραμμίζω, «η απόφαση της επιτροπής Παιδείας, ότι θα πρέπει να υπάρξει συνέχιση του διαλόγου, ώστε να εξευρεθεί κοινώς αποδεκτή λύση ως προς το θέμα της εισαγωγής φοιτητών στα δημόσια πανεπιστήμια της χώρας». Βασική παράμετρος της λύσης αυτής είναι η εξής: Η διαμόρφωση ενός πιο, ενός και πάλι το υπογραμμίζω, αξιοκρατικού, ακριβούς και δίκαιου συστήματος εισαγωγής στα πανεπιστήμια, το οποίο να είναι εναρμονισμένο με το ευρωπαϊκό και σύγχρονο διεθνές κεκτημένο για την πανεπιστημιακή εκπαίδευση και την εθνική νομοθεσία, χωρίς διακρίσεις σε βάρος των μαθητών των ιδιωτικών και δημοσίων σχολείων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Απλώς, διερωτώμαι τι έχει αλλάξει από αυτή την ομόφωνη απόφαση της επιτροπής Παιδείας της Βουλής και σήμερα, ενώ ήταν ομόφωνη, πολιτικές δυνάμεις υιοθετούν διαφορετικού τύπου σύστημα εισδοχής των φοιτητών στα πανεπιστήμια της Κύπρου. Μάλιστα, θα ήθελα εδώ να επικαλεστώ τη γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελιάς μετά και από ερωτήματα τα οποία έθεσε η γενική διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας, στις 4 Απριλίου 2008. Η τελευταία παράγραφος της γνωμάτευσης λέει το εξής:

«Περαιτέρω, επιθυμώ να επισύρω την προσοχή σας στο γεγονός ότι ο περιορισμός που φαίνεται να γίνεται με την εν λόγω απόφαση του Πανεπιστημίου

Κύπρου», δηλαδή την τότε, αλλά και τη νυν, γιατί είναι ήδη απόφαση ότι τα νέα κριτήρια εισδοχής δεν ισχύουν για όσους λαμβάνουν μέρος στις παγκύπριες εξετάσεις και ιδιαίτερα τους απόφοιτους των δημοσίων σχολείων, «δυνατό να έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της ίσης μεταχείρισης, η οποία διαφυλάσσεται από το άρθρο 28 του συντάγματος».

Άρα, η επιδίωξη του Πανεπιστημίου Κύπρου να εισάξει φοιτητές με διαφορετικό τρόπο μπορεί, ως γνωματεύει η Γενική Εισαγγελία, να προσκρούει και στο άρθρο 28 του συντάγματος.

Θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο Υπουργός Παιδείας και το Πανεπιστήμιο Κύπρου ισχυρίζονται ότι, κατά τη διάρκεια του έτους το οποίο διανύσαμε, από το Μάιο του 2008 μέχρι το Μάιο του 2009, διεξήχθη ενδελεχής διάλογος. Διάλογος ο οποίος κατέληξε σε αυτό το οποίο έχουμε σήμερα ενώπιόν μας. Πρώτα απ' όλα, να πω ότι για μας δεν έχει διεξαχθεί κανείς ενδελεχής διάλογος και αυτό μάλιστα το υπογραμμίζουν και οι εκπαιδευτικές οργανώσεις, αλλά και άλλοι φορείς οι οποίοι υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να λάβουν μέρος. Και αν και εφόσον έχει διεξαχθεί αυτός ο ούτω καλούμενος "διάλογος" από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας, τότε εγώ διερωτώμαι ποιες είναι οι αλλαγές τις οποίες έτυχε η νυν πρόταση που έχουμε σε σχέση με την αρχική πρόταση την οποία είχε καταθέσει και είχε στηρίξει το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Υπουργείο Παιδείας.

Ξέρω πολύ καλά ότι κάποιος εδώ θα ισχυριστούν ότι εμείς καταθέσαμε προτάσεις, προτάσεις οι οποίες έχουν άμεση σχέση με τα οικονομικά κριτήρια, προτάσεις που έχουν σχέση με εξετάσεις. Και τότε διερωτώμαι και ερωτώ μάλιστα το εξής: Πότε κατέθεσαν αυτές τις προτάσεις, κύριε Πρόεδρε; Οι προτάσεις αυτές κατατέθηκαν, όταν και εφόσον ξεκίνησε και βγήκε στην επιφάνεια το συγκεκριμένο θέμα. Και όταν και εφόσον ξεκίνησαν να υπάρχουν πάλι δημοσίως οι αντιδράσεις, τότε ως από μηχανής Θεός πολιτικές δυνάμεις εφεύραν δήθεν τις μεθόδους των προτάσεων, που για έναν ολόκληρο χρόνο δεν τις είχαν καταθέσει. Ε, τότε ποιος διάλογος διεξήχθη και μέσα από αυτό το διάλογο πώς φθάσαμε σήμερα στο σημερινό αποτέλεσμα;

Λέει το Πανεπιστήμιο Κύπρου ότι καταβάλλεται προσπάθεια, ώστε να θιχτεί η αυτονομία του. Φαίνεται ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου δεν έχει αντιληφθεί ότι η λειτουργία του, αλλά ταυτόχρονα και η εισαγωγή των φοιτητών στα πανεπιστήμια διέπονται από νομοθεσίες. Και μάλιστα το δικαίωμα το οποίο επικαλείται και χρησιμοποιεί σήμερα το Πανεπιστήμιο Κύπρου, για να εκδώσει κανόνες, τους λεγόμενους "κανόνες", του το καθορίζει ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Νόμος, άρθρο 13, παράγραφος (7). Και για το ότι σήμερα βρισκόμαστε σε αυτή τη δύνη να συζητούμε, σίγουρα ευθύνη φέρουν διαχρονικά όλες οι κυβερνήσεις που πέρασαν μέχρι σήμερα από ιδρύσεως του Πανεπιστημίου Κύπρου, οι οποίες είχαν υποχρέωση να καταθέσουν ενώπιον της Βουλής κανονισμούς και δεν κατάθεσαν. Αλλά από τη στιγμή που το δικαίωμα αυτό του το δίνει η νομοθεσία και του το έδωσε ο νομοθέτης του Πανεπιστημίου Κύπρου, σίγουρα δικαίωμα έχει και ο νομοθέτης να διαφοροποιήσει αυτό το οποίο έχει ενώπιόν του. Θα πρέπει το Πανεπιστήμιο Κύπρου να ξεχωρίσει κάτι. Αυτό δεν έχει καμία σχέση με την αυτονομία του. Αυτονομία στην έκφραση και την εσωτερική λειτουργία έχει. Όσον αφορά την εισαγωγή όμως των φοιτητών στα πανεπιστήμια, νομίζω ότι θα πρέπει το Πανεπιστήμιο Κύπρου να εξετάσει καλύτερα κατά πόσο του δίνεται η δυνατότητα να αποφασίζει κατά το δοκούν.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να πω ότι φτάσαμε τον Ιούνιο να συζητά η επιτροπή Παιδείας της Βουλής ξανά το συγκεκριμένο θέμα. Θέλω να πω ότι εμείς ως ΕΔΕΚ διαχρονικά και σταθερά διαφωνήσαμε με αυτή την πρόταση. Διαφωνήσαμε, κύριε Πρόεδρε, και συνεχίζουμε να διαφωνούμε, όχι γιατί στεκόμαστε ενάντια στην εισδοχή των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων στα πανεπιστήμια, στα δημόσια πανεπιστήμια του τόπου. Γιατί κάποιοι, μάλιστα, ισχυρίζονται ότι, ξέρετε, υπάρχει και διάκριση ανάμεσα στους μαθητές των δημοσίων και των ιδιωτικών σχολείων. Πού υπάρχει διάκριση; Μήπως ο περί Εισαγωγικών Εξετάσεων Νόμος έχει μέσα απαγορευτικές δικλίδες που απαγορεύει στα παιδιά των ιδιωτικών σχολείων να παρακάθονται στις εισαγωγικές εξετάσεις; Είναι πολύ καλά γνωστό -και το ρώτησα προχθές στην επιτροπή Παιδείας της Βουλής, είναι παρόντες μέλη της επιτροπής- ότι στα δημόσια πανεπιστήμια του τόπου παρακάθισαν σε δημόσιες εξετάσεις, εισαγωγικές εξετάσεις, μαθητές ιδιωτικών σχολείων και με μεγάλη επιτυχία εισήχθησαν στα δημόσια πανεπιστήμια. Κάποιος ισχυρίστηκε ότι θέλουν ιδιαίτερη προετοιμασία. Γιατί, τα παιδιά των δημοσίων σχολείων τα οποία παρακάθονται σε εισαγωγές εξετάσεις δεν τυγχάνουν μήπως ιδιαίτερης προετοιμασίας; Άρα, δεν υπάρχει καμιά απαγορευτική δικλίδα ή οτιδήποτε που να απαγορεύει στα παιδιά αυτά.

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς, ως σοσιαλιστικό κόμμα, ως ένα κόμμα το οποίο ποτέ δε λαϊκίζουμε, αλλά σκεφτόμαστε και υπερασπιζόμαστε πάντοτε τα λαϊκά στρώματα αυτού του λαού, δεν αποδεχόμαστε τη δημιουργία δύο ειδών συστημάτων εισδοχής στα δημόσια πανεπιστήμια του τόπου. Δηλαδή, τα παιδιά αυτών που μπορούν και έχουν την ευχέρεια να τα στέλλουν σε ιδιωτικά σχολεία να έχουν έναν επιπλέον προτέρημα ή μια άλλη επιπλέον οδό, η οποία θα είναι εις βάρος των παιδιών των δημοσίων σχολείων. Και ας μη μας πει κάποιος ότι, ξέρετε, μα στα ιδιωτικά σχολεία στέλλουν τα παιδιά τους και αρκετοί μεροκαματιάρες. Δε νομίζω ότι οι οικογένειες οι οποίες έχουν εισόδημα των είκοσι χιλιάδων ευρώ το χρόνο να έχουν τη δυνατότητα να πληρώνουν έξι και επτά χιλιάδες ευρώ δίδακτρα για ένα παιδί το χρόνο σε αυτά τα ιδιωτικά σχολεία.

Άρα, εμείς τασσόμαστε υπέρ της δημιουργίας ενός και μοναδικού κοινού συστήματος εισδοχής των παιδιών και των ιδιωτικών και των δημοσίων σχολείων στα δημόσια πανεπιστήμια του τόπου. Εμείς θεωρούμε ότι δε θα πρέπει να δημιουργηθούν διακρίσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Παρ' όλον ότι στην τελευταία συνεδρία, όχι την έκτακτη, αλλά την κανονική της επιτροπής Παιδείας της Βουλής, όλα τα κόμματα έκαναν παράκληση προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου να μην προχωρήσει σε μονομερή απόφαση για έκδοση κανόνα, ώστε να ενεργοποιεί το σύστημα εισδοχής στα δημόσια πανεπιστήμια, ιδιαίτερα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Κύπρου με την απόφαση της προπερασμένης Τετάρτης έχει δείξει το μη σεβασμό του όχι μόνο έναντι στο νομοθετικό σώμα, το οποίο είχε ενώπιόν του και έχει ενώπιόν του κατατεθειμένους κανονισμούς προς συζήτηση και η συζήτηση είναι σε εξέλιξη, αλλά παράλληλα και στην εκτελεστική εξουσία. Γιατί, ας θυμηθούμε όλοι πολύ καλά τις δηλώσεις που είχε κάνει ο κυβερνητικός εκπρόσωπος αμέσως μετά τη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου, που συζήτησε το συγκεκριμένο θέμα, στις οποίες υπογραμμίζονταν ότι θα πρέπει να δοθεί δικαίωμα διαλόγου και ότι θα έπρεπε αυτός ο διάλογος να καταλήξει, κάτι το οποίο δεν έχει γίνει. Δυστυχώς, το Πανεπιστήμιο Κύπρου υποχρεώνει τη Βουλή να προχωρήσει σε αυτή τη διαδικασία, δηλαδή στη διαδικασία την οποία έχουμε σήμερα ενώπιόν μας.

Ακούσαμε, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι, ξέρετε, καταλήξαμε στη συγκεκριμένη συζήτηση, γιατί, εάν και εφόσον προχωρούσαμε στην έγκαιρη συζήτηση των κανονισμών, τότε δε θα υποχρεωνόταν το Πανεπιστήμιο Κύπρου να εκτεθεί. Κάτω από εκβιασμούς νομίζω ότι, και έχει λεχθεί πάρα πολλές φορές, το νομοθετικό σώμα δε λειτουργεί. Εάν είναι βάση αυτού του τρόπου που πλέον θα λειτουργεί η Βουλή, δηλαδή, εάν εκβιάζεται, για να προχωρεί σε συζητήσεις θεμάτων που έχει ενώπιόν της, τότε να γνωρίζουμε πολύ καλά πλέον το πώς θα πρέπει να λειτουργούμε και ποια είναι τα δικαιώματά μας.

Κύριε Πρόεδρε, καταλήγω με το εξής: Επαναλαμβάνω τη στάση του δικού μας κινήματος. Ως κίνημα δεν μπορούμε να αποδεχθούμε το διπλό σύστημα. Αυτή τη στιγμή έχουμε ενώπιόν μας τους κανονισμούς τους οποίους έχει καταθέσει η εκτελεστική εξουσία και με τις δύο τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν γίνει σ' αυτούς τους κανονισμούς, και εμείς ως ΕΔΕΚ θα τους στηρίξουμε. Όμως, υπογραμμίζω το εξής: Μετά και από τις δηλώσεις τις οποίες έχω ακούσει σήμερα από κάποιους συναδέλφους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι πολύ γνωστό ότι το τι θα ψηφίσουμε σήμερα είναι ομόφωνο. Όμως, έχουν τροποποιηθεί δύο "νοείται" εδώ. Λέει το πρώτο: «Νοείται ότι προσφορά των αναφερόμενων θέσεων δε θα αρχίσει από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010». Δε λέει όμως, κύριοι συνάδελφοι, μέσα ότι θα αρχίσει από το 2010 και 2011. Άρα, αυτοί οι οποίοι παραφράζουν αυτή την παράγραφο λέγοντας σήμερα ότι, ξέρετε, δε θα ισχύσουν για φέτος, αλλά θα ισχύσουν από του χρόνου, έχουν τεράστιο λάθος.

Γι' αυτό το λόγο εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα ταχθούμε υπέρ και αναμένουμε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα οδηγήσει τη διαδικασία σε έναν ενδεδειγμένο διάλογο με όλους τους φορείς τελικά που έχουν άμεση σχέση με το συγκεκριμένο θέμα και ως σήμερα δεν οι κανονισμοί οι οποίοι θα ψηφίσουμε ότι θα μπουν σε λειτουργία, όταν και εφόσον θα υπάρξουν, θα κατατεθούν από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας κανονισμοί, και εμείς αναμένουμε την κατάθεση αυτών των κανονισμών που πλέον δε θα δηλώνουν δύο συστήματα εισδοχής, αλλά ένα και μοναδικό σύστημα, το οποίο δε θα δημιουργεί τις οποιεσδήποτε διακρίσεις εις βάρος των παιδιών είτε των δημοσίων είτε των ιδιωτικών σχολείων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο το Γιώργο το Βαρνάβα.

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμπληρωματικά στον τελευταίο λόγο, στη διαδικασία προηγουμένως, θα ήθελα να πω το εξής: Το πανεπιστήμιο παρέχει ένα δικαίωμα που είναι συγκεκριμένο για όλο τον κυπριακό λαό, το δικαίωμα της εκπαίδευσης. Αυτό το δικαίωμα, πέραν πάσης αμφιβολίας, πρέπει να είναι προσιτό μέσα από διαδικασίες που πρέπει να έχουν το στοιχείο του κοινού και ίσου μέτρου σε ό,τι αφορά την επιλογή, αφού ο αριθμός των εισακτέων είναι μικρότερος απ' ό,τι οι διεκδικητές. Με αυτό ως δεδομένο, το πανεπιστήμιο πρέπει να αντιληφθεί ότι δεν μπορεί να ενεργεί κατά τρόπο που να πλήττει αυτό το δικαίωμα, το δικαίωμα εκπαίδευσης που έχει κάθε πολίτης και ο οποίος δικαιούται να αναμένει ότι θα τύχει ισότιμης μεταχείρισης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Αγγελίδη.

Είναι προφανές ότι...

Ναι, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η αλήθεια είναι ότι θα 'θελα να έρθω κι εγώ στο βήμα να πω πολλά και δεν ξέρω από πού θα ξεκινήσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πες τα κι εσύ, Γιώργο μου.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Διότι, αγαπητέ φίλε Πρόεδρε, όπως εξελίσσονται τα πράγματα και όπως ακούμε ορισμένους ακαδημαϊκούς να μιλούν, παρ' όλο που ήμουν μικρός στην ηλικία, δεν μπορώ να μη θυμηθώ τη στάση των ακαδημαϊκών και της συγκλήτου των ελληνικών πανεπιστημίων, όταν ανέβηκε στην Ελλάδα η χούντα, και πόσα πράγματα συζητιούνται ακόμη για τη στάση των συγκλητικών. Το μείζον ζήτημα φυσικά είναι η εκπαίδευση, αλλά εδώ κρίνεται και η ποιότητα του δημοκρατικού αισθητηρίου των ακαδημαϊκών μας. Όταν ακούω σήμερα τον πρύτανη του πανεπιστημίου να μιλά, δεν ξέρω από πού στο εξωτερικό, και να λέει ότι προχωρήσαμε στην αποδοχή αιτήσεων για τις θέσεις τις υπεράριθμες, μετά που η Βουλή απέρριψε τον κανονισμό που υπέβαλε η κυβέρνηση, αυτό είναι διαστρέβλωση του χειριστού είδους! Η Βουλή δεν απέρριψε! Η Βουλή απέρριψε το αίτημα του ΑΚΕΛ για επίσπευση της ψήφισης του κανονισμού, όχι τον ίδιο τον κανονισμό, και ξεκίνησε μια διαδικασία διαλόγου, η οποία είχε και terminus, είχε και χρονοδιάγραμμα.

Αν αυτή είναι η νοοτροπία των ακαδημαϊκών και του οποιουδήποτε διεκδικεί οτιδήποτε, στη διάρκεια των οποιωνδήποτε συνομιλιών ή διαπραγματεύσεων να κάνει πραξικοπήματα, ε, αντιλαμβάνομαι ότι εδώ υπάρχει πρόβλημα! Υπάρχει δημοκρατικό έλλειμμα! Και αυτό έκανε το πανεπιστήμιο. Και φοβάμαι ότι, ψηφίζοντας σήμερα αυτό το συγκεκριμένο κανονισμό, όπως έχει διαμορφωθεί, ουσιαστικά αφήνουμε περιθώρια υποταγής σ' αυτό που μας ανάγκασε να κάμουμε το πανεπιστήμιο με το πραξικόπημά του. Εγώ έχω εντολή από το κόμμα μου να το ψηφίσω, αλλά λέω ότι, ουσιαστικά με αυτό που κάνουμε σήμερα, υποκύπτουμε σε αυτό που θέλει το πανεπιστήμιο.

Ένα αστεράκι μόνο, μπαίνει το θέμα να καθοριστεί πώς και με ποια κριτήρια θα μπαίνουν αυτά τα παιδιά στο πανεπιστήμιο. Ανοικτό ζήτημα για μας τουλάχιστο τους Οικολόγους, δεν ξέρω για την πλειοψηφία. Και το δεύτερο μεγάλο ζήτημα είναι αυτή η, αν θέλετε, άνετη προσωρινότητα που δημιουργείται να μη λειτουργήσει αρνητικά στον κύριο στόχο, που είναι να δημιουργηθεί ένα αξιόπιστο και ανθρώπινο σύστημα εισαγωγής στο πανεπιστήμιο. Διότι -αυτό που είναι χειρότερο σήμερα- τι θα γίνει; Οι μαθητές των δημόσιων σχολείων να περνούν από το απάνθρωπο σύστημα των εξετάσεων, ενώ ο μαθητές των ιδιωτικών σχολείων ή αυτών που επιλέγουν τα GCE να περνούν -με το μικρό ποσοστό έστω- μέσα από ένα πιο ανθρώπινο σύστημα, που είναι και πιο σωστό εκπαιδευτικά. Άρα, η έκκλησή μου τώρα είναι προς τη Βουλή να δώσει συνέχεια στο διάλογο και για το βραχυπρόθεσμο στόχο που είναι η διευθέτηση του προβλήματος που δημιουργήθηκε, αλλά και για το μακροπρόθεσμο στόχο που είναι ο ουσιαστικός στόχος της δημιουργίας ενός αξιοπρεπούς, αξιόπιστου και ανθρώπινου συστήματος εισδοχής στο κυπριακό πανεπιστήμιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

(Αστειευόμενος)

Επκιάσατε φόρα σήμερα!

N. TOPNARITHS:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως καλά γνωρίζετε, η επιτροπή Παιδείας της Βουλής βρέθηκε τις περασμένες των ημερών στην ελληνική πρωτεύουσα, μετά από πρόσκληση της προέδρου της επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Ελλάδας, και σας ευχαριστούμε για το γεγονός ότι δώσατε άδεια και για πρώτη φορά στα χρόνια της ύπαρξής της η επιτροπή Παιδείας της κυπριακής Βουλής βρέθηκε στην ελληνική πρωτεύουσα, όπου νομίζω είχαμε παραγωγικές συζητήσεις.

Μία παρατήρηση που είχε κάμει ο κ. Γιώργος Μπαμπινιώτης, ο οποίος ουσιαστικά είναι ο άνθρωπος που ανέλαβε το βαρύ φορτίο για τη μεταρρύθμιση που γίνεται στην Ελλάδα, «είναι γεγονός», όπως μας είπε, «ότι εκεί στην Κύπρο τα θέματα παιδείας τα χειρίζεστε έτσι με συναίνεση, με διάλογο και είναι αυτό ακριβώς που πρέπει να υιοθετήσουμε εδώ στην Ελλάδα». Και προχώρησε λέγοντας ότι γίνεται διάλογος στην Ελλάδα για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και «ένα-δυο κόμματα», λέει, «και η οργάνωση των καθηγητών δε συμμετέχουν στο διάλογο». Άρα, λέω, αγαπητοί κύριοι, αγαπητοί φίλοι, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι κεντρικό σημείο αναφοράς όσον αφορά τα θέματα εκπαίδευσης είναι ο διάλογος, είναι η συναίνεση. Δε λέω ότι στο τέρμα του διαλόγου θα βρεθούμε όλοι στο ίδιο χαράκωμα, θα συμφωνούμε όλοι σε όλα, όχι! Λέω και ισχυρίζομαι ότι ο διάλογος για κάθε θέμα πρέπει να έχει συγκεκριμένα, συγκροτημένα χρονοδιαγράμματα και στο τέλος της ημέρας η πλειοψηφία οφείλει να εφαρμόσει αυτό που πιστεύει και η μειοψηφία οφείλει να σεβαστεί την πλειοψηφία. Αυτή στο τέλος της ημέρας είναι και η βασική αρχή της δημοκρατίας.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για να ισχύσει το συγκεκριμένο, καλούνται τα κράτη μέλη -και έχουν κληθεί επί τούτω- να δημιουργήσουν συμβούλια παιδείας, στα οποία θα συμμετέχουν τα κόμματα και οι εκπαιδευτικοί φορείς, για να συμβάλουν σ' αυτό το μεγάλο βήμα, το οποίο πρέπει να κάμει ολόκληρη η Ευρωπαϊκή Ένωση προς τα μπρος, για να καταστεί η μεγαλύτερη δύναμη στη γη όσον αφορά τη γνώση, για να μεταρρυθμίσουμε, αν είναι δυνατό, τα εκπαιδευτικά μας συστήματα, για να εντοπίσουμε τις αδυναμίες και, αν θέλετε, να επουλώσουμε πληγές.

Δυστυχώς, εδώ και δυο-τρία χρόνια η δημόσια συζήτηση -και πρέπει να το παραδεχθούμε όλοι- επικεντρώθηκε σε ένα συγκεκριμένο θέμα: κατά πόσο τα παιδιά των ιδιωτικών σχολείων θα εισάγονται στο Πανεπιστήμιο Κύπρου με τη μέθοδο των διεθνών εξετάσεων. Η πρώτη πρόταση του πανεπιστημίου -και αρχίζω τη σύντομη αναδρομή, να μου επιτρέψετε κι εμένα, κύριε Πρόεδρε- που εγένετο με επιστολή του τότε πρύτανη στον Άκη Κλεάνθους, το Πανεπιστήμιο Κύπρου ζητούσε την άδεια της πολιτείας να εισάγονται σε ποσοστό 10% μαθητές μόνο των ιδιωτικών σχολείων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου με τη μέθοδο των διεθνών εξετάσεων. Πρέπει να υπενθυμίσω τότε ποια ήταν η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, διότι εδώ πέρα όλοι μας, επειδή, ξέρετε, δημιούργησε σύγκρουση και στην κοινωνία το συγκεκριμένο θέμα, πρέπει να βρεθούμε ενώπιος ενωπίω· δηλαδή πρέπει να πούμε ορισμένες αλήθειες. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός τότε, αγαπητοί μου φίλοι, γιατί ακούστηκε και το αντίθετο, δε στήριξε τη συγκεκριμένη θέση του πανεπιστημίου. Καταθέσαμε προτάσεις, όπως καταθέσαμε προτάσεις σε όλη αυτή την περίοδο. Δεν παραμείναμε σταθεροί και

άκαμπτοι σε μια θέση, όπως παρέμειναν κάποιοι, και πρέπει να το παραδεχτούμε εδώ πέρα. Ποιες ήταν οι προτάσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού, του πολιτικού γραφείου του Δημοκρατικού Συναγερμού, το οποίο απασχολήθηκε με το συγκεκριμένο θέμα:

Πρόταση πρώτη: Δεν μπορούμε να δεχθούμε το μέτρο αυτό να ισχύσει μόνο για τα παιδιά των ιδιωτικών σχολείων. Αν ισχύσει αυτό το μέτρο, είχαμε πει τότε, πρέπει να ισχύσει ακριβώς με τον ίδιο τρόπο και με την ίδια ένταση και για τα παιδιά των δημοσίων σχολείων. Ήρθε ο Γενικός Εισαγγελέας με γνωμάτευσή του και επιβεβαίωσε τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού και τον ευχαριστούμε.

Σημείο δεύτερο: Είχαμε πει ότι το ποσοστό 10% το θεωρούσαμε πολύ μεγάλο. Έπρεπε να υπάρξει ένα πιο λογικό ποσοστό.

Σημείο τρίτο: Είχαμε πει ότι δεν μπορούσε να εφαρμοστεί τότε, πέρσι, συγκεκριμένη απόφαση, γιατί δεν μπορεί να εφαρμοζονται αποφάσεις, να εξαγγέλλονται αποφάσεις και να εφαρμόζονται άμεσα στο χώρο της παιδείας. Πρέπει να υπάρξει πρώτα και πάνω απ' όλα, είχαμε πει τότε, η ενημέρωση των υποψηφίων.

Ακολούθησε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, δημόσιος διάλογος σε ένταση πολύ μεγάλος -το θυμόμαστε όλοι- γι' αυτό δε δέχομαι τη θέση ότι δεν υπήρξε διάλογος. Τι σημαίνει διάλογος στο τέλος της ημέρας; Εγώ θεωρώ ότι όποιος διαφωνεί με κάτι το συγκεκριμένο καταθέτει προτάσεις, καταθέτει επιχειρήματα.

Και ήρθαμε στο Συμβούλιο Παιδείας του περασμένου καλοκαιριού και κατέθεσε πρόταση ο Υπουργός Παιδείας, η οποία ήταν συγκεκριμένη και έλεγε σε ποσοστό 3% τα παιδιά των δημοσίων και των ιδιωτικών σχολείων, διότι κάποιοι εντέχνως πλην σαφώς αφήνουν έξω τα παιδιά των δημοσίων σχολείων και αναφέρονται μόνο στην αδικία των παιδιών των ιδιωτικών σχολείων... Πρέπει να ενημερωθείτε, αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι τα ποσοστά των παιδιών των δημοσίων σχολείων που μετέρχονται τις εξετάσεις GCE ή, εν πάση περιπτώσει, που πηγαίνουν στα βρετανικά πανεπιστήμια αυξάνουν γεωμετρικά κάθε χρόνο και δεν ξέρω πού θα φτάσουμε! Και κλείνω την παρένθεση. Λέω, κατέθεσε την πρόταση ο υπουργός, που ουσιαστικά ήταν η πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Τι είχαμε πει; Να ισχύει μικρότερο ποσοστό και για τους μαθητές των ιδιωτικών και των δημοσίων σχολείων και περίοδος ενός χρόνου, για να υπάρξει διάλογος.

Εμείς όμως δεν παραμείναμε εκεί, αφουγκραζόμενοι την κοινωνία, τις εκπαιδευτικές οργανώσεις, που έχουν ρόλο, όχι το ρόλο που προσπαθούν κάποιοι να τους αποδώσουν, του κριτή των πάντων, αυτό το ρόλο δεν τον δέχομαι για κανέναν, αλλά έχουν ρόλο. Είπαν οι άνθρωποι ότι πρέπει να προστατευθεί η ελληνικότητα. Άραγε, είχαν πει κάποιοι, θα μπαίνει ένα παιδί από το ιδιωτικό σχολείο στο πανεπιστήμιο και δε θα γνωρίζει ελληνικά; Το ακούσαμε και καταθέσαμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ως Δημοκρατικός Συναγερμός την πρόταση να πραγματοποιούνται γραπτές εξετάσεις στην ελληνική γλώσσα. Αποδέχθηκαν όλοι οι φορείς τη συγκεκριμένη πρόταση. Παρέμεναν όμως οι αντιρρήσεις και αρνήσεις από δυο συγκεκριμένα, τρία ίσως, κόμματα και μια συνδικαλιστική οργάνωση, την ΟΕΛΜΕΚ. Είναι καλά γνωστή η ροή των πραγμάτων.

Ο Υπουργός Παιδείας μετά τη συναπόφαση, τη συμφωνία στο ανώτατο όργανο, στο "εθνικό συμβούλιο", αν θέλετε, της παιδείας, για να δείξω το εύρος και τη δυναμική που θέλει να αποδώσει η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Συμβούλιο Παιδείας, αντί να μείνει σταθερός σ' αυτά που συναποφασίσαμε, άρχισε να κάνει νέα παζάρια! Άκουσα να λέει, μετά από συνάντηση που είχε με την ΟΕΛΜΕΚ, «ξέρετε, δέχομαι οι μισοί από τους υποψήφιους να παρακάθονται στις παγκύπριες εξετάσεις στα νέα ελληνικά». Την επόμενη μέρα ακούσαμε μια νέα πρόταση από τον υπουργό και φτάνουμε,

αγαπητοί κυρίες και κύριοι, στο αποκορύφωμα: Την ημέρα που θα απεφασίζετο στο Υπουργικό Συμβούλιο και θα εστέλλετο ο κανονισμός στη Βουλή για ψήφιση, όπως τον συναποφασίσαμε, με μια τοποθέτηση που έγινε από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ για οικονομικοκοινωνικά κριτήρια -και αυτό το δεχθήκαμε- έρχεται ο υπουργός και τι λέει; «Καταθέτω», λέει, ακούστε τώρα, «τους κανονισμούς για ψήφιση τώρα, φέτος, αλλά θα εφαρμοστούν του χρόνου»! Και, αν θυμάστε, αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατέθεσε τους κανονισμούς με το πρόσημο “κατεπίγον”. «Καλά, κύριε υπουργέ», του λέμε, «τι συμβαίνει εδώ πέρα; Είτε αποφασίζουμε και εφαρμόζουμε είτε κάτι έχει μεσολαβήσει στο μεσοδιάστημα».

Ο υπουργός δε μίλησε, μίλησε όμως ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και τι μας είπε; Μας είπε: «Ξέρετε, πρέπει να υπάρξει ακόμη λίγος διάλογος επί του θέματος». Και ερωτώ: Αν αυτοί που κυβερνούν θεωρούν ότι πρέπει να υπάρξει ακόμη λίγος διάλογος, εμείς της αντιπολίτευσης, που στο τέλος της ημέρας όλο αυτό το διάστημα καταθέταμε προτάσεις, καταθέταμε εισηγήσεις, δεν ήμασταν ακραίοι έναντι οιοδήποτε -κι έχω εδώ πέρα σωρεία δημοσιευμάτων, δε θα κάτσω να αναγνώσω, ανακοινώσεις οργανώσεων, ανακοινώσεις πολιτών, ανακοινώσεις των πανεπιστημίων, ανακοινώσεις όλων για τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού όλα αυτά τα τελευταία δύο χρόνια- πραγματικά τι έπρεπε να κάνουμε; Να επιμεινουμε άραγε στην ψήφιση του κανονισμού για τον οποίο η κυβέρνηση λέει ότι «ξέρετε, χρειάζεται ακόμη λίγος διάλογος»; Ε, όχι! Νομίζω ότι ο λαός εσάς όρισε να κυβερνήσετε και οφείλετε να κυβερνήσετε.

Άρα, ισχυρίζομαι, αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι οι χειρισμοί του Υπουργού Παιδείας υπήρξαν αδέξιοι. Και να σας πω γιατί υπήρξαν αδέξιοι, το αποκορύφωμα: Ορίζουμε οι κανονισμοί, όπως πολύ σωστά είπε ο κ. Βαρνάβα, να συζητηθούν την προπερασμένη Τρίτη στην επιτροπή Παιδείας, οι κανονισμοί που έχουμε σήμερα μπροστά μας. Όλες οι πλευρές καλέσαμε όλους να μην προχωρήσουν σε καμία απολύτως μονομερή ενέργεια. Ο υπουργός ξέρετε τι είπε; «Δεν υπάρχει πεδίο διαλόγου, ο διάλογος τελείωσε, τελεία»! Καλά, δεν έχω καταλάβει, ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος λέει ότι χρειάζεται διάλογος. Όλοι οι φορείς, όλα τα κόμματα, όλες οι οργανώσεις λεν «ξέρετε, ο καθένας, όπως αντιλαμβάνεται το διάλογο, λέει ότι χρειάζεται διάλογος». Ε, ο υπουργός εκείνη την ώρα τι έκανε άραγε; Μπορείτε εσείς να μου πείτε σήμερα ποιο μήνυμα έστειλε στο πανεπιστήμιο; Θα σας πω εγώ! Ο Υπουργός Παιδείας εκείνη την ώρα άναψε το πράσινο φως στο Πανεπιστήμιο Κύπρου! Ναι, έδωσε τις πλάτες του, αν θέλετε, και τη νομιμοποίηση, όπως ο ίδιος την αντιλαμβάνονταν, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου να προχωρήσει στη λανθασμένη μονομερή ενέργεια στην οποία προχώρησε.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλαμε να συνεχίσουμε τη συζήτηση των κανονισμών που είχαμε μπροστά μας. Και αυτή την ώρα θέλω να το δηλώσω με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο: Ο Δημοκρατικός Συναγερμός σέβεται την αυτονομία του Πανεπιστημίου Κύπρου και δεν πρόκειται μονομερώς, έναντι οποιουδήποτε εκβιασμού, απειλής ή εισήγησης, να αλλοιώσει ή να μεταλλάξει οποιοδήποτε νόμο αναφέρεται στο Πανεπιστήμιο Κύπρου χωρίς την παρουσία πρώτα και πάνω απ’ όλα των φοιτητών, όλων των φοιτητικών οργανώσεων. Τους θέλω όλους να καταθέσουν απόψεις, όπως στο τέλος της ημέρας κατέθεσαν απόψεις, όταν ε συζητείτο ο συγκεκριμένος νόμος. Δεν ξανακούστηκε η Βουλή μονομερώς -όπως το είπα και προηγουμένως- να νομοθετεί στην απουσία εκείνων που συνέβαλαν στο να υπάρξει ένας συγκεκριμένος νόμος. Αυτό είναι ξεκάθαρη τοποθέτηση και, εν πάση περιπτώσει, δε χωρεί ούτε αλλοιώσεις, ούτε τροποποιήσεις, ούτε μεταλλάξεις. Είμαστε καθαροί!

Όπως το αναφέρει και η ομόφωνη -και το τονίζω- έκθεση της επιτροπής Παιδείας της Βουλής και όλοι οι συνάδελφοι στις δηλώσεις τους -και ευχαριστώ όσους

έκαναν δηλώσεις είτε εκ πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος, τον κ. Αγγελίδη, τον οποίο ευχαριστώ που συνέβαλε στη συζήτηση και την ομόφωνη απόφαση- που είπαμε τι; Μέχρι το τέλος του 2009 πρέπει να ψηφιστούν οι συγκεκριμένοι κανονισμοί. Αυτή ήταν η απόφαση της επιτροπής Παιδείας της Βουλής. Άρα, αναμένουμε απ' όσους διαφωνούν να καταθέσουν προτάσεις. Δεν αρκεί η διαφωνία. Σεβαστή η διαφωνία, δημοκρατία έχουμε. Όμως, πρέπει να υπάρξουν και προτάσεις οι οποίες να λύνουν το υπαρκτό πρόβλημα, διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω -όλοι το δέχονται, όλοι το παραδέχονται- ότι υπάρχει πρόβλημα. Και ποιο είναι το πρόβλημα; Κάποιοι ισχυρίζονται -δικαίως λέω εγώ- ότι αδικούνται τα παιδιά των ιδιωτικών σχολείων. Βεβαίως, αυτή την ώρα όλοι μαζί οφείλουμε να καλέσουμε τον Υπουργό Παιδείας να αγγίξει τα πολύ σοβαρά θέματα που απειλούν -απειλούν, ναι- τη δημόσια εκπαίδευση και το δημόσιο σχολείο! Και δεν μπορώ να δεχτώ κάποιους από καθέδρας μάγους, οι οποίοι μόνο αρνούνται ή μόνο τοποθετούνται έτσι αορίστως!

Σας καλώ όλους να δούμε τα αποτελέσματα των παγκυπρίων εξετάσεων στα νέα ελληνικά τα τελευταία τρία χρόνια, για να διαπιστώσουμε ότι πραγματικά υπάρχει πρόβλημα και ο υπόχρεος να δώσει λύσεις ή να δρομολογήσει λύσεις ή να δρομολογήσει διαδικασίες διαλόγου, για να εξεύρουμε λύσεις, είναι ο ίδιος ο Υπουργός Παιδείας.

Λυπάμαι που επαναλαμβάνω συνέχεια αυτό το αξίωμα, αλλά στο τέλος της ημέρας ο ίδιος είναι υπεύθυνος και να καλέσει σε διάλογο και να καλέσει συμβούλους, αν χρειάζονται, από το εξωτερικό. Εμείς στο τέλος της ημέρας υποκαταστήσαμε -και το λέω ευθέως- τον Υπουργό Παιδείας, ως επιτροπή Παιδείας, στα μέτρα των δημοκρατικών δικαιωμάτων μας. Πρέπει να ενημερώσω το σώμα ότι το ερχόμενο φθινόπωρο θα πραγματοποιηθεί, πρώτη ίσως στο είδος της, ημερίδα πολιτικών και ακαδημαϊκών από την πλευρά της Ελλάδος και της Κύπρου, για να συζητήσουμε ποια παιδεία θέλουμε, ποιους πολίτες θέλουμε να διαμορφώσουμε, να δημιουργήσουμε, να παραδώσουμε στην κοινωνία. Είχαμε πει επίσης ότι ενώνουμε δυνάμεις. Ο ελληνισμός αυτή την ώρα ενώνει δυνάμεις, αλλά, για να ενώσουμε δυνάμεις, για να μπορέσουν ο Υπουργός Παιδείας -να χρησιμοποιήσω μια λέξη, μια έννοια που χρησιμοποιείται εκ πλευράς ΕΔΕΚ πολλές φορές- να "ναρκοθετεί" ο ίδιος το διάλογο! Δεν είναι δυνατόν ο Υπουργός Παιδείας να σφυρίζει αδιάφορα! Και να πω και κάτι που δεν είναι προσωπική επίθεση, αλλά είναι κάτι το οποίο είναι διαπιστωμένο. Ο Υπουργός Παιδείας της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει μετατραπεί σε ιπτάμενο υπουργό! Συνεχώς βρίσκεται εκτός Κύπρου. Συμφωνούμε στην πολιτισμική διπλωματία, αλλά θεωρώ ότι είναι πολύ σοβαρά τα προβλήματα που έχουμε μπροστά μας και, αν δε δώσει το λάκτισμα ο αρμόδιος, αν δε δώσει λύσεις αυτός που βάσει του συντάγματος οφείλει να δώσει τις λύσεις, από ποιον αναμένουμε; Δηλαδή αναμένουν και πάλι από την επιτροπή Παιδείας να καλέσει σε διάλογο, να τοποθετηθεί, να εκτεθεί και άλλως πως; Όχι! Εμείς ό,τι είχαμε να κάνουμε, αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -και απευθύνομαι τώρα στη διακυβέρνηση- το έχουμε κάνει. Αναμένουμε από τον Υπουργό Παιδείας να καλέσει τα μέρη, να καλέσει τους αρμόδιους φορείς να καταλήξουν σε αποφάσεις. Και εμείς είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε τις αποφάσεις στις οποίες θα καταλήξουν μέσα από ένα συγκροτημένο διάλογο οι φορείς.

Απλώς, λέω ότι αυτός ο διάλογος δεν μπορεί να πάρει χρόνια, πρέπει να έχει καταληκτικό ορόσημο το τέλος του 2009 και παράλληλα πρέπει να κινούνται δύο διαδικασίες για το νέο σύστημα εισδοχής στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Αυτή την ώρα συζητείται στην Ελλάδα είτε το μεταλυκειακό έτος ή το προπανεπιστημιακό έτος. Η Ελλάδα μάς δίδει μια κατεύθυνση. Ας συζητήσουμε τη συγκεκριμένη. Αν υπάρχουν άλλες προτάσεις, να συζητήσουμε τις συγκεκριμένες. Δεν μπορούμε όμως να συνεχίσουμε να παραμένουμε απαθείς, διότι λυπάμαι να πω ότι το δημόσιο

σχολείο με πράξεις και παραλείψεις συγκεκριμένων βυθίζεται! Εδώ πέρα είμαστε να το σώσουμε, να το δυναμώσουμε, να το ανεβάσουμε εκεί που πρέπει.

Εμείς είμαστε έτοιμοι να συνεισφέρουμε. Δίδουμε το χέρι μας. Περιμένουμε από τους υπόλοιπους να το πάρουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ήθελα να διακόψω τον ειρμό του λόγου του συνάδελφου. Έχω την αίσθηση πως υπήρχε θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε. Μπορεί να διαφωνεί οποιοσδήποτε βουλευτής από το βήμα της Βουλής και οπουδήποτε με τις πολιτικές θέσεις ενός υπουργού, δεν μπορεί να χαρακτηρίζει από το βήμα της Βουλής έναν υπουργό!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Βλέπετε, κύριε Πρόεδρε;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Νομίζω ότι πρέπει να υπάρχει σεβασμός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ! Παρακαλώ, παρακαλώ!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Πρέπει να υπάρχει σεβασμός. "Ιπτάμενος υπουργός"! Απαντάτε με επιχειρήματα στις πολιτικές του θέσεις, κάνετε του κριτική. Το "ιπτάμενος υπουργός" δεν ξέρω πού κολλά! Όπως και πάρα πολλά άλλα ζητήματα που έχουν προκύψει απ' αυτό το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ξέρετε, μπορεί ο καθένας μας να εκλαμβάνει δρώμενα στην κοινωνία όπως ο ίδιος θέλει, αλλά τα γεγονότα είναι γεγονότα και επηρεάζουν την κοινωνία ανεξαρτήτως πώς κοιμάται ο καθένας μας βλέποντάς τα στο όνειρό του.

Στην Ελλάδα η επιτροπή Παιδείας, η αντιπροσωπεία μας, ήταν δέκτης -και καλώ τον οποιονδήποτε, για να μη δημιουργούνται μύθοι εδώ- της εξής παράκλησης: «προχωράτε», μας είπαν. Και ο Μπαμπινιώτης που τον επικαλούμαστε, και ο πρύτανης του πανεπιστημίου ο Κίττας και ο υφυπουργός Παιδείας: «Προχωράτε», λέει, «είσαστε πιο μπροστά από εμάς. Μη μας περιμένετε».

Ενώ εμείς είμαστε σε προχωρημένο στάδιο του διαλόγου για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, πριν μια εβδομάδα ξεκίνησε ο διάλογος με πρόεδρο τον Μπαμπινιώτη της επιτροπής Διαλόγου. Κάλεσαν δικό μας εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας να πάει για μια εβδομάδα στην Αθήνα, για να ενημερώσει για το πού βρίσκονται οι διεργασίες για την αλλαγή των αναλυτικών προγραμμάτων στην Κύπρο. Επομένως, κοινά θα προχωρήσουμε, θα περιμένουμε και τον Οκτώβρη να τα δούμε, ποια παιδεία θέλουμε. Νομίζω ότι ο καθένας μας ήδη έχει ξεκαθαρίσει ποια παιδεία θέλουμε. Θέλουμε μια δημόσια παιδεία που να ενισχύεται συνεχώς και να δίδει στην κοινωνία ανθρώπους δημοκρατικούς, με αξίες, με ήθος, για να μπορέσουμε να πάρουμε αυτή την κοινωνία πιο μπροστά.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός λέει πως ουσιαστικά είναι δική τους η πρόταση των κανονισμών. Το ΔΗΚΟ μάς είπε ότι οι τροποποιήσεις είναι δικές του. Δεν ξέρω αν τελικά είμαστε εμείς που διαφωνήσαμε μέχρι σήμερα, ως ΑΚΕΛ, και στο Συμβούλιο Παιδείας και στο δημόσιο διάλογο, αν εμείς είμαστε που είπαμε δε θα είναι κατ' επείγον το θέμα, για να κλείσει, αν εμείς είμαστε ως ΑΚΕΛ που είπαμε: «Πάμε μετά το καλοκαίρι, πρόεδρε της επιτροπής Παιδείας». Όταν άνοιξε μετά από παράκληση δική μας, μπήκε...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Απάντα του, ρε Νίκο!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Δεν έχω πρόβλημα!

Όταν μετά από παράκληση δική μας -και το είπε στην επιτροπή μπροστά στους φιλοξενούμενους ο πρόεδρος της επιτροπής! Μετά από πιέσεις του ΑΚΕΛ το βάζω. Έγινε μια συζήτηση πριν είκοσι μέρες, ημέρα Τρίτη και ο πρόεδρος έκλεισε τη συζήτηση λέγοντας «θα επανέλθουμε μετά το καλοκαίρι». Και η σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, σας παρακαλώ!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Η σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη...

Συγγνώμη, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, δε σας έδωσα το λόγο! Δε σας έδωσα το λόγο!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Η σύσκεψη -λέω γεγονότα και ας με διαψεύσουν- η σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων αποφάσισε ότι θα έπρεπε να συνεχιστεί η συζήτηση επί

του νομοσχεδίου της κυβέρνησης και να έχει κατάληξη είτε θετική είτε αρνητική. Προκαλώ να μας διαψεύσει ο οποιοσδήποτε. Επομένως, ας λέμε τις αλήθειες.

Αυτό το θέμα έχει ανοίξει από το 2006. Το 2008... Ναι.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η ηχητική στην αίθουσα είναι πολύ άσχημη και τόσο εμείς εδώ όσο και πίσω είναι... Δημιουργεί πρόβλημα. Γι' αυτό δεν ξέρω αν...

(Γελώντας)

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Να φωνάζω.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...οι τεχνικοί μπορούν να τα δουν...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, μάλιστα, προχωρούμε.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Να γίνουν κίτρινα τα φωτάκια, για να...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Το 2008 το πανεπιστήμιο...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α! Μάλιστα!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

...από μόνο του αποφάσισε να προχωρήσει με δέκα τοις εκατόν. Αντιδράσαμε όλοι και έγινε δεκτή η παράκληση και της Βουλής, για να ανασταλεί αυτή η απόφαση, για να γίνει συζήτηση. Χαίρομαι που τουλάχιστον ο Δημοκρατικός Συναγερμός και ο φίλος μου ο κ. Νίκος Τορναρίτης, δήλωσαν εδώ ότι έγινε διάλογος, διότι πραγματικά αρχίσαμε να αμφιβάλουμε ως ΑΚΕΛ αν στις συζητήσεις που συμμετείχαμε στο Συμβούλιο Παιδείας κατά κόρον όλο αυτό το χρόνο ήταν διάλογος ή δεν ήταν διάλογος. Έγινε ένας συμβιβασμός και κατατέθηκε ένα νομοσχέδιο που περιλαμβάνει πέντε σημεία. Δεν είναι μόνο αυτό το σημείο με τις διεθνείς εξετάσεις. Περιλαμβάνει πέντε σημεία. Στα τέσσερα ομοφωνήσαμε. Υπάρχει διαφορά στο πέμπτο, που αφορά αυτό το ζήτημα. Κάποιοι, δεχόμαστε εμείς, από θέση αρχής διαφωνούν. Ρωτώ, ρώτησα και την ΟΕΛΜΕΚ: Αν συνεχίσουμε ακόμα πέντε χρόνια το διάλογο για το ίδιο θέμα, θα φύγει από τη μέση το θέμα αρχής και θα υπάρξει ομοφωνία;

Επομένως, ο διάλογος γίνεται, για να έχει ένα τέλος, για να παίρνονται αποφάσεις. Αν δεν παίρνουμε αποφάσεις, δε θα υπάρχει αποτέλεσμα. Κακώς και η Σύγκλητος και η ΟΕΛΜΕΚ πήραν τα μέτρα που πήραν. Κακώς, πολύ κακώς! Δεν μπορείς να επικαλείσαι τη νομιμότητα μέσω των κανόνων σου και να μη λαμβάνεις

υπόψη σου κανέναν. Διότι είναι και πρωτόγνωρο παγκόσμιο γεγονός να συζητά το κοινοβούλιο της χώρας ένα νομοθέτημα και εν μέσω της συζήτησης ένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη μονομερώς να παίρνει απόφαση, πριν τελειώσει η συζήτηση στο κοινοβούλιο. Όπως ακριβώς και η ηγεσία της ΟΕΛΜΕΚ απαντά σ' αυτό το μέτρο με τι; Επικαλούμενη την υπεράσπιση του δημόσιου σχολείου, επικαλούμενη την υπεράσπιση του μαθητή του δημόσιου σχολείου, επικαλούμενη την πορεία αναβάθμισης του δημόσιου σχολείου, ποια μέτρα παίρνει; Να φύγει από το διάλογο για τα αναλυτικά προγράμματα, να φύγει από το διάλογο για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και καλεί τους εκπαιδευτικούς που είναι αποσπασμένοι στα προγράμματα προϋπηρεσιακής κατάρτισης να μη συμμετέχουν.

Νομίζουμε πως αυτά δεν είναι συνδικαλιστικά μέτρα, για να υπερασπιστείς τη θέση σου. Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε πως ο διάλογος έγινε. Μπροστά μας υπάρχει το μεγάλο ζήτημα με το οποίο πρέπει εξαντλητικά ν' ασχοληθούμε όλοι, και για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, αλλά και για ένα ενιαίο σύστημα για όλους εισδοχής στα δημόσια πανεπιστήμια σε μια χώρα που δε διαθέτει δεκάδες πανεπιστήμια. Όλα κι όλα, πλήρους φοίτησης, δύο πανεπιστήμια διαθέτομε. Δεν προσφέρονται ικανοποιητικές θέσεις, ανάλογα με τη ζήτηση που υπάρχει, και θέλω να επισημάνω και το εξής: Εμένα με ανησυχεί η δήλωση του Πανεπιστημίου Κύπρου, της συγκλήτου, ότι ανέθεσαν σε επιτροπή να εξετάσει κατά πόσο θα προχωρήσουν να κάνουν εξετάσεις από μόνοι τους. Δηλαδή, θα γίνεται μία εξέταση των μαθητών των λυκείων μας από το Πανεπιστήμιο Κύπρου για τις θέσεις του Πανεπιστημίου Κύπρου. Δεν έδειξε κάτι ανάλογο το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο, προς πίστη τους, αντίθετα σεβάστηκαν και το διάλογο στη Βουλή και τις αποφάσεις της Βουλής και νομίζω ότι δεν πρέπει να βάζουμε στο ίδιο σακούλι... Όπως δεν πρέπει όλοι οι πολιτικοί να μπαίνουν στο ίδιο σακούλι, έτσι και εμείς δεν πρέπει να βάζουμε όλους τους ακαδημαϊκούς στο ίδιο σακούλι, όλους τους πολιτικούς και δεν ξέρω 'γω τι. Θα κάμνει επομένως, πιθανότατα, και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο τις δικές του εξετάσεις, θα κάμνει τζιαι το Υπουργείο Παιδείας εξετάσεις, γιατί πάει κόσμος στα ελληνικά πανεπιστήμια, αφού δεν είναι αρκετές οι θέσεις στην Κύπρο, και θα μετατρέψουμε το μαθητή του λυκείου να βουρά ποτίζει τζιαι που ποδά -δεν ξέρω σε πόσες εξετάσεις το χρόνο- για να πάρει μια θέση σ' ένα πανεπιστήμιο! Ε, δεν είναι σοβαρές προσεγγίσεις τούτες! Αν θα πικκάρει ο ένας τον άλλο μέσα που τούντο ζήτημα, νομίζω ότι χάνουμε τη σοβαρότητά μας.

Γι' αυτό εμείς καλούμε όλους να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων, και το πανεπιστήμιο και την ΟΕΛΜΕΚ, και εμείς, ως Βουλή, να κάνουμε το καθήκον μας. Θεωρούμε πως μπορούσαμε να το κάναμε λίγο πιο πριν, όχι για να μην εκθέσουμε κανέναν -πρόβλημά του όποιου θα εκθεθεί- αλλά για να μην αφήσουμε περιθώρια ούτε αλαζονείας ούτε ετισθελισμού και να ευρισκόμαστε μάλιστα μπροστά στον κίνδυνο να υπάρξουν αύριο νομικά συνεπακόλουθα που κανένας δεν επιδιώκει.

Εμείς δε θεωρούμε πως τις αδυναμίες θα πρέπει να τις λύομεν με τροποποίηση νομοθεσίας, η οποία δίνει το δικαίωμα σ' ένα αυτόνομο ίδρυμα να λειτουργήσει και, επειδή δε λειτουργεί, κατά την άποψή μας όπως θα 'πρεπε να λειτουργήσει τη δεδομένη στιγμή, «πάρ' του κάτι πίσω που τη νομιμότητά του, για να συνετιστεί!»! Δεν είναι λογική την οποία εμείς υιοθετούμε ούτε επίσης υιοθετούμε ότι αυτό το ήσσονος σημασίας θέμα αγγίζει και επηρεάζει την αυτονομία του πανεπιστημίου ή του όποιου πανεπιστημίου και τις ακαδημαϊκές ελευθερίες. Ουαί και αλίμονο, αν αυτά τα ζητήματα άγγιζαν την αυτονομία, η οποία φτάνει μέχρι και το πανεπιστημιακό άσυλο! Είναι πολύ πιο μεγάλης σημασίας τα θέματα αυτονομίας από αυτά τα μικρά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ναι, ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διευκρίνιση, μια διόρθωση. Το ΔΗΚΟ δεν είπε σήμερα ή ποτέ ότι ήταν δικές του οι προτάσεις, παρ' όλο που ήσαν εν μέρει, για τις τροποποιήσεις που έγιναν σήμερα. Αυτό για αποκατάσταση της πραγματικότητας. Και νομίζω συμφωνεί ο κ. Λαμάρης.

Αλλά και κάτι άλλο και τελειώνω. Το '93, σε μια διαδικασία εισαγωγής φοιτητών στο πανεπιστήμιο, διέκρινε η κυβέρνηση, το κράτος, τους αποφοίτους των ιδιωτικών σχολών από τους αποφοίτους των σχολών μέσης δημόσιας εκπαίδευσης. Και το Ανώτατο Δικαστήριο τότε είπε ότι αυτό αποτελεί άνιση μεταχείριση. Άρα, τα ιδιωτικά σχολεία και όσοι από τότε μετέχουν στη φοίτηση σε αυτά τα σχολεία ξέρουν ότι η ισότης επετεύχθη με το να υπάρχει ένα και κοινό σύστημα εισαγωγής στα πανεπιστήμια. Την απόφαση την ανάφερα στην επιτροπή· δε νομίζω ότι χρειάζεται να την επαναλάβω. Συμφώνησε και την υπενθύμισε και ο Γενικός Εισαγγελέας. Άρα, αυτό ας είναι πρόσθετο, πως το δικαίωμα εκπαίδευσης, ατομική ελευθερία προβλεπόμενη από το σύνταγμα και βεβαίως από τη σύμβαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πρέπει να γίνει σεβαστό και από το πανεπιστήμιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δε νομίζετε ότι έχει εξαντληθεί το θέμα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ε;

Λοιπόν, κυρία Παπαδοπούλου, έχετε ένα λεπτό. Από τη θέση σας, μπορείτε και από τη θέση σας, κυρία Παπαδοπούλου. Ένα λεπτό.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Είναι δυσμενής διάκριση τούτη, γιατί οι άλλοι όλοι έχουν μιλήσει για πολλή ώρα, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει καλυφθεί, Αντιγόνη μου, το θέμα.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

...και θέλω να κάνω τρεις επισημάνσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει καλυφθεί!

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Λοιπόν, εγώ έχω να κάνω τρεις επισημάνσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Η πρώτη μου επισήμανση είναι ότι, ακούγοντας όλη αυτή τη συζήτηση, θεωρώ ότι πολλές φορές δημιουργείται τρικυμία σ' ένα ποτήρι νερό, όταν μιλούμε για θέματα τα οποία ανάγουμε σε θέματα ύψιστης προτεραιότητας. Το θέμα των GCE, δηλαδή την προσφορά υπεράριθμων θέσεων, το συζητούμε εδώ και τρία χρόνια. Θεωρώ ότι ήταν πολύ ελιτίστικη η στάση που τήρησε το πανεπιστήμιο, γιατί άλλο αυτονομία και σεβασμός της αυτονομίας του πανεπιστημίου και άλλο μονομερείς αποφάσεις. Η ΟΕΛΜΕΚ επέδειξε σε κάποια φάση αλαζονικό συνδικαλισμό. Και αυτό είναι κάτι που πρέπει να στηλιτευτεί, διότι στο τέλος θυματοποιούνται τα παιδιά, όταν λαμβάνονται μέτρα σε περίοδο εξετάσεων, για να αποφασίσουν κάποιοι να αλλάξουν στάση και στη συγκεκριμένη περίπτωση να εκβιάσει η ΟΕΛΜΕΚ το πανεπιστήμιο. Ο υπουργός έκαμε δηλώσεις που πυροδότησαν πράγματι κρίση στο συγκεκριμένο σημείο.

Επομένως, ακούγοντας όλα αυτά, εγώ έχω να πω κάτι: Παρακολουθούμε τα τελευταία οκτώ με εννιά χρόνια μια τιπάνια προσπάθεια, για να μπει σε εφαρμογή η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Δυστυχώς χάσαμε το στόχο. Αντί να ιεραρχούνται υψηλά κάποιες προτεραιότητες, αντί να υπάρχει ένα στρατηγικό σχέδιο για υλοποίηση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, το τελευταίο διάστημα, τα τελευταία δύο χρόνια, ακούμε διαρκώς πολλές τρικυμίες σ' ένα ποτήρι νερό. Τη μια είναι για τα μαθήματα της ιστορίας, την άλλη είναι για το τι θέατρο θα δούμε στο Ριζοκάρπασο, την άλλη είναι για το σύστημα εισδοχής με υπεράριθμες θέσεις. Μ' αυτή την εσωστρέφεια και αυτές τις τακτικές, κύριε Πρόεδρε -το λέω με πολλή αγάπη- δεν πάμε μπροστά· μένουμε στάσιμοι τζιαι πάμε πίσω πίσω.

Γίνονται ριζοσπαστικές αλλαγές στον ευρωπαϊκό χώρο, ιδίως στα θέματα της ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης. Γίνεται προσπάθεια να μην υπάρχουν φραγμοί ανάμεσα στην άτυπη, στην τυπική εκπαίδευση... Γίνεται προσπάθεια να μπορούν όλοι οι μαθητές από το δημόσιο και το ιδιωτικό σχολείο να 'χουν πρόσβαση στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Εκόψαμεν πίσω! Και η έκκληση η δική μου είναι μία: Να παρακολουθούμε τις εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο. Πολλές φορές διαπίστωνα από καθηγητές πανεπιστημιακούς στην Ελλάδα ότι θεωρούν πράγματι ότι είμαστε μπροστά, γιατί εμείς ψηφίσαμε νόμο για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια πριν από την Ελλάδα και έχουμε να δείξουμε πολλά στην Ελλάδα και να μας μιμηθούν, αλλά η ουσία είναι μια, να μη μας τρώει η εσωστρέφεια και να μάθουμε να συζητούμε, να διαβουλευόμαστε! Δεν έγινε εξαντλητικός διάλογος! Οφείλει το πανεπιστήμιο, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, το Συμβούλιο Παιδείας, τα συμβούλια μέσης και δημοτικής να συνεδριάζουν και να καταλήγουν και να μην έρχεται η Βουλή εκ των υστέρων να κάνει το δικαστή ή να τοποθετείται. Με τέτοιες νοοτροπίες δεν πάμε μπροστά· μένουμε στάσιμοι και πάμε πίσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Έχετε ένα λεπτό, κύριε Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, αρνούμαι το λεπτό σας· το δίνω πίσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάρτε το!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

Αστειεύομαι, κύριε Θεμιστοκλέους! Προχωρήστε, παρακαλώ!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Έτσι ώρες τούντα αστεία περιπεύουν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα! Απολογούμαι, γιατί σου 'κανα αστείο!

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Τελικά μόνο εγώ συμμορφώθηκα με την παράκλησή σας, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήσουν πολύ συνετή! Ήσουν πολύ συνετή, μπράβο!

Λοιπόν, ναι, κύριε Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το να συζητείται στη Βουλή ένας κανονισμός ή ένας νόμος και, μεσούσης της συζητήσεως, ένα από τα εμπλεκόμενα μέρη -καλή ώρα το Πανεπιστήμιο Κύπρου- όχι προτού ψηφιστεί ο νόμος ή ο κανονισμός, προτού καν ολοκληρωθεί η συζήτηση, να προχωρεί από μόνο του, ωσάν να είναι ο ύπατος κριτής και τιμητής των πάντων, να εφαρμόζει μονομερώς μία συγκεκριμένη πρόνοια από το νόμο ή τον κανονισμό, τι άλλο μπορεί να συνιστά αυτό εκτός από μία βαριά προσβολή για τη Βουλή, μία βαρύτατη απαξίωση για την Κυπριακή Δημοκρατία και μία ασέβεια των θεσμών πρωτοφανή! Διερωτώμαι ειλικρινά αν υπήρξε προηγούμενο από τότε που εγκαθιδρύθηκε η Κυπριακή Δημοκρατία ή αν υπήρξε προηγούμενο σε άλλες Δημοκρατίες, πολύ πιο ώριμες και πλήρεις από τις δικές μας.

Η απόφαση αυτή του Πανεπιστημίου Κύπρου, αν και πρωτοφανής και πρωτόγνωρη, φυσιολογικά δεν πρέπει να εκπλήσσει κανέναν. Και δεν πρέπει να εκπλήσσει κανέναν, γιατί ήταν μια απόφαση προϊόν της επί μακρόν εδραιωμένης αντιλήψεως ότι πάνω-κάτω το Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι κράτος εν κράτει! Και επίσης ότι περίπου το πανεπιστήμιο είναι το θείο βρέφος της Κυπριακής Δημοκρατίας που δικαιούται να είναι άτακτο παιδί και να του συγχωρούμε, ως κυπριακή πολιτεία, τις αταξίες του!

Η απόφαση αυτή του πανεπιστημίου δυναμιτίζει κάθε σοβαρή προσπάθεια διαλόγου, δημιουργεί ένα κάκιστο προηγούμενο και γεννά πάρα πολύ σοβαρούς προβληματισμούς για τις προθέσεις, τα συμφέροντα και τους σκοπούς που κρύβονται πίσω από τη συγκεκριμένη αλαζονική, ετσιθελική και παράνομη απόφαση. Έπρεπε ήδη η Βουλή να έθετε τέρμα σε αυτού του είδους τις συμπεριφορές, ιδίως έπρεπε η Βουλή να ήταν πολύ πιο αυστηρή -και ένας λόγος παραπάνω- γιατί δεν πρόκειται για το οποιοδήποτε ίδρυμα! Πρόκειται για το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της χώρας που ο κυπριακός λαός περίμενε και περιμένει να είναι υπόδειγμα σε πάρα πολλά πράγματα! Ανάμεσα σε αυτά έπρεπε να ήταν υπόδειγμα στο σεβασμό προς τους θεσμούς και ιδίως προς τη Βουλή, στην οποία Βουλή αντιπροσωπεύεται και εκπροσωπείται η λαϊκή βούληση. Ποια κοινωνική ανάγκη άραγε ήθελε το πανεπιστήμιο να καλύψει με την περσινή ετσιθελική του απόφαση και με την τωρινή επαναλαμβανόμενη;

Θέλω να ανακαλέσομεν όλοι στη μνήμη μας... Έχουν να πουν ότι σε προεκλογικές εκστρατείες βγαίνουν στην επιφάνεια ακόμα και οι πιο ισχνές και ασήμαντες κοινωνικές αναγκαιότητες. Έχουν να πουν ότι σε παραμονές βουλευτικών και προεδρικών εκλογών οι υποψήφιοι κατακλύζονται από σωρεία επιστολών και αιτημάτων από το σύνολο της κοινωνίας και του λαού, από το σύνολο των οργανωμένων ή μη οργανωμένων φορέων.

Πέστε μου, σας παρακαλώ, σε ποια προεκλογική περίοδο ποιος υποψήφιος, ποιο κόμμα, ποια οργάνωση, ποιος πολίτης ήγειρε ζήτημα ξεχωριστής αντιμετώπισης των παιδιών από τα ιδιωτικά σχολεία; Ποια χώρα της Ευρώπης εισάγει τα δικά της παιδιά, όχι τους αλλοδαπούς, στα δικά της δημόσια κρατικά πανεπιστήμια με τα κριτήρια μιας άλλης χώρας; Ούτε στη Γερμανία μπαίνουν με το *Baccalaureat* ούτε στη Γαλλία μπαίνουν με *GCE* ούτε στην Αγγλία με *Baccalaureat*. Κάθε χώρα έχει το δικό της εθνικό σύστημα αξιολόγησης και εισδοχής των δικών της φοιτητών στα δικά της δημόσια κρατικά πανεπιστήμια. Και όπου υπάρχουν παρεκκλίσεις αφορούν μόνο αλλοδαπούς.

Λέχθηκε εδώ ότι το πανεπιστήμιο μπορεί να κάνει τις δικές του εξετάσεις. Θυμίζω στους παλαιότερους συναδέλφους ότι πριν το 1976, αν θυμάμαι καλά, οι υποψήφιοι Κύπριοι έπρεπε να γυροφέρνουν στην Ελλάδα, στη Σχολή Ευελπίδων, στην Ιατρική Σχολή, στη Φυσικομαθηματική Σχολή, σε όλες τις σχολές, να διαγωνίζονται, για να πάρουν μια θέση στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας. Εν τη σοφία του το ελληνικό κράτος είπε ότι αυτό είναι μια αχρείαστη ταλαιπωρία, μια σπατάλη δυνάμεων, και συγκέντρωσε όλες τις εξετάσεις στις λεγόμενες πανελλαδικές, πανελλήνιες, όπως θέλετε ονομάστε τις. Αυτό έγινε και στην Κύπρο.

Λέχθηκε προηγουμένως από τον κ. Λαμάρη... Κάκισε το πανεπιστήμιο, γιατί θέλει να κάμει τις δικές του εξετάσεις, και έχει πάρα πολύ μεγάλο δίκαιο. Δηλαδή, σε πόσες εξετάσεις πρέπει να υποβληθούν οι τελειόφοιτοί μας; Μια εξέταση για το απολυτήριο, μια για το ΤΕΠΑΚ, δύο, μια για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, τρεις, και μια βεβαίως για τα ελληνικά πανεπιστήμια, τέσσερις. Και κατά τα άλλα πάρα πολλοί συνάδελφοι είναι θαρραλέοι προστάτες της μαθητικής ευκολίας, του να μην καταπονούνται τα παιδιά. Πώς γίνεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βελτίωση της ποιότητας σπουδών και των επιπέδων σπουδών, όταν απόφοιτοι αποτυγχάνουν να μπουν από την πόρτα και μπαίνουν μεγαλοπρεπώς από το παράθυρο; Γιατί άραγε, όταν το πανεπιστήμιο ανακοίνωσε αυτή την περίεργη απόφαση... Έκαμνε, λέει, επίκληση όχι του ποσοστού των μαθητών που αποφοιτούν από τα αγγλόφωνα-γαλλόφωνα σχολεία, έκαμνε επίκληση εκείνων που δεν αποφοιτούν από τα δημόσια κρατικά σχολεία της Κύπρου. Ξέρετε, στην Κύπρο υπάρχουν τριάντα πέντε ιδιωτικά σχολεία, αραβόφωνα, γαλλόφωνα, ρωσόφωνα, και υποθέτω στο μέλλον θα έχουμε και βουλγαρόφωνα, πολωνόφωνα, ιταλόφωνα, γενικώς ευρώφωνα.

Ποια χώρα του κόσμου διασφαλίζει σε σχολείο ιδιωτικό το δικό του ποσοστό εισδοχής στα δημόσια και κρατικά πανεπιστήμια; Ποια χώρα του κόσμου έχει για το κάθε ιδιωτικό σχολείο ξεχωριστό σύστημα εισαγωγής στα πανεπιστήμια; Και πόθεν ως πόθεν μπορεί η παιδεία του τόπου, αντί να βασίζεται στη δωρεάν κρατική παιδεία, να ρυμουλκηθεί στην αγοραία ξένη παιδεία; Και γιατί η παιδεία του τόπου πρέπει να έχει ως βάση της ξένα αναλυτικά προγράμματα, ξένους πολιτιστικούς σκοπούς, ξένες πολιτικές εθνικές επιδιώξεις; Θεωρώ ότι μετά την ανάκτηση της ελευθερίας του ένας λαός και μετά από την καθιέρωση γενικών εκλογών, για να αναδείξει την εξουσία που θα τον κυβερνά και εκείνους που θα ελέγχουν την εξουσία, το επόμενο σημαντικό είναι η δωρεάν κρατική παιδεία.

Άκουσα κριτική για τα αποτελέσματα των παγκύπριων εξετάσεων, αλλά ξεχάσατε ορισμένοι ότι το 1996-1997 επιχειρήθηκε η μεγάλη και επιβαλλόμενη τότε αποϊδρυματοποίηση και ότι σήμερα -και είναι προς τιμήν της Κυπριακής Δημοκρατίας- όλα τα παιδιά, δίχως εξαιρέσεις, δίχως αποκλεισμούς, είναι στο δημόσιο σχολείο. Και αν δεχτώ για χάρη συζητήσεως ότι είναι ένα επιχείρημα, είναι λόγος να χτυπήσουμε έτι περισσότερο, έτι χειρότερο τη δημόσια παιδεία; Ξέρετε, βλέπω πολλούς από εσάς και ειλικρινά διερωτώμαι, αν δεν υπήρχε αυτή η δημόσια και δωρεάν παιδεία, αν θα ήσασταν, όχι βουλευτές, αν θα ήσασταν στην εποχή της νιότης σας φοιτητές, όχι βουλευτές.

Το γεγονός ότι υπάρχει μια διαρκής αναδιανομή των ευκαιριών, αναδιανομή των προσόντων, οφείλεται σε αυτό το σύστημα της παιδείας μας. Δεν οφείλεται εν πάση περιπτώσει στην αγοραία ξένη παιδεία. Ήθελε, λέει, το πανεπιστήμιο να γίνει και θεσμός κοινωνικής δικαιοσύνης! Ωραία! Αφού ήθελε να γίνει και θεσμός κοινωνικής δικαιοσύνης, γιατί δε σκέφτηκε τους αποφοίτους του Κάτω Πύργου Τηλλυρίας, της Λεμίθου, του Αγρού; Και σκέφτηκε τους ήδη, κατά κανόνα, προνομιούχους; Γιατί δε σκέφτηκε τους μαθητές οι οποίοι ταλαιπωρούνται και είναι πλακωμένοι από οικογενειακά, οικονομικά προβλήματα και σκέφτηκε με γενναιοψυχία τους ήδη βολεμένους; Γιατί επικαλείται το Πανεπιστήμιο Κύπρου τους παλιννοστούντες, τις θρησκευτικές ομάδες, αφού ήδη όχι μόνο καλύπτονται -και με αυτό που θα πω δεν εννοώ ότι πρέπει να αφαιρεθούν θέσεις- αλλά υπερκαλύπτονται από τις υφιστάμενες διατάξεις που εφαρμόζοντο εν είδει κανόνα;

Ποιος αποφάσισε, κύριοι συνάδελφοι, όταν το κρατικό πανεπιστήμιο της χώρας μέσα από το υστέρημα του κυπριακού λαού, μέσα από εκατοντάδες εκατομμύρια λιρών δυσβάστακτης φορολογίας και μέσα από άλλα τόσα εκατομμύρια ιδιωτών χορηγών και ευεργετών απέκτησε δυνατότητες, ότι αυτές τις δυνατότητες δικαιούται να τις επιστρέφει πίσω κατά το δοκούν και κατ' επιλογή; Είναι δημιούργημα του κυπριακού λαού το πανεπιστήμιο και οι όποιες δυνατότητες υπάρχουν πρέπει να είναι για τον κυπριακό λαό και τα παιδιά του χωρίς καμία απολύτως εξαίρεση. Άκουσα στην αίθουσα με μεγάλη μου έκπληξη ότι πάνω-κάτω τα παιδιά των ιδιωτικών σχολείων είναι αδικημένα! Δηλαδή, περίπου πρέπει να... Ένιωσα την ανάγκη, ας πούμε, να βκω να πιάσω δίσκο να δκιακονέψω! Να τους ενισχύσω τους ανθρώπους αυτούς και αύριο, υποθέτω, πρέπει να πάω στο Γραφείο Ευημερίας να υποβάλω αίτημα να τους δώσουμε κάποια γενναιοδωρία, ένα φιλοδώρημα, για να έχουν να περάσουν τις δύσκολες μέρες!

Ξέρετε, η νέα απειλή για κάθε δημοκρατία και για κάθε λαό δεν είναι ούτε τα άρματα και οι ερπύστριες με τους ένστολους λοχίες ούτε τα όπλα και οι κάννες τους. Οι απειλές που απειλούν σήμερα τη δημοκρατία και ένα λαό κατά κανόνα προέρχονται από εσωτερικές διεργασίες.

Δεν είναι περίεργο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ότι, αντί να δούμε το όλο ζήτημα στα πλαίσια της εκπαιδευτικής περιβόητης, διαβόητης, μεταρρύθμισης, πάμε άρον άρον να κάνουμε μεμονωμένες, απομονωμένες, ενέργειες; Ξέρετε τι είπε ο πρόεδρος των "εφτά σοφών", επίσης, υποθέτω, σοφός, κ. Καζαμίας; Είπε ότι το μέτρο αυτό που πάει να εφαρμόσει το πανεπιστήμιο είναι ελιτίστικο, άδικο και θα οδηγήσει σε εποχές αναχρονισμού. Ορίστε οι δηλώσεις του σε συνεντεύξεις! Τα ίδια περίπου, με πιο εύσημο και κομψό τρόπο, μας είπε, παρακαλώ, ποιος; Ο πρόεδρος! Γελά ο κ. Λαμάρης! Εάν έχω λάθος, κύριε Λαμάρη, να το διαψεύσετε. Τα ίδια είπε και ο πρόεδρος της επιτροπής αναδιαμόρφωσης των αναλυτικών προγραμμάτων, ο κ. Τσάκαλος, αλλά τον άνθρωπο, υποθέτω, δεν τον ακούσατε, διότι κάποιους δεν τους εσύμφερε να ακουστεί. Προς τιμήν όμως της προέδρου της προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΠΑΚ -και, όταν κάνουμε κριτική, να την κάνουμε καλόπιστα και εκεί που υπάρχουν τα σωστά να δίνουμε τα εύσημά μας- είπε: «Ναι, δεν αφορά την

αυτονομία του πανεπιστημίου ο τρόπος εισδοχής των φοιτητών». Στη δική μου αντίληψη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακαδημαϊκή ελευθερία και πανεπιστημιακή ανεξαρτησία ξέρετε τι σημαίνει; Ελευθερία στην πρόσληψη, αξιολόγηση και ανέλιξη του διδακτικού προσωπικού, ελευθερία στα εκπαιδευτικά, σπουδαστικά προγράμματα, ελευθερία στην επιλογή των συγγραμμάτων, των βιβλίων, των διαλέξεων, ελευθερία στην έρευνα, αλλά η έρευνα πρέπει να είναι απαραίτητα συνδεδεμένη με δύο πράγματα, με τα αντικείμενα που διδάσκονται και με τα προβλήματα του λαού.

Αυτός ο τόπος ταλαιπωρείται τα τελευταία χρόνια, ακούστε, από τη λειψυδρία, το κυκλοφοριακό, προβλήματα στον τομέα της υγείας, από την επιβολή φόρων και προστίμων από την Ευρώπη. Ακούσατε ποτέ το Πανεπιστήμιο Κύπρου να αναπτύξει πρόγραμμα για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Άκουσε κανένας από εσάς το Πανεπιστήμιο Κύπρου να κάμει μελέτη για το κυκλοφοριακό; Εδώ μια στέγη έπεσε και έφεραν ειδικούς από το Μετσόβιο, για να δουν αν ο γάντζος ήταν λεπτός, πιο χοντρός, αν του βάλουμε είκοσι οκάδες ή τριάντα οκάδες! Θέλω να πω ότι, παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις που έδωσαν σε όλη τη διάρκεια της δεκαεξαετίας ενώπιον όλων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Παιδείας, που τότε έταζαν λαγούς με πετραχήλια, τίποτε από όλα αυτά δεν έκαμαν. Να σας πω όμως τι έκαμαν οι άνθρωποι! Δημιούργησαν εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, την προικοδότησαν με £200.000...

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Υπάρχει θέμα διαδικασίας και τάξης. Δε συζητούμε το ευρύτερο θέμα του πανεπιστημίου. Έχουμε κανονισμούς ενώπιόν μας ομόφωνους και παρακολούθησα συναδέλφους να μιλούν πέντε, δέκα, είκοσι λεπτά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μισή ώρα και βάλει!

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ο Κανονισμός της Βουλής είναι ρητός στα θέματα της νομοθετικής εργασίας σε σχέση με το χρόνο που οι συνάδελφοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να εκφράσουν τις απόψεις τους.

Λοιπόν, αυτά να μας τα πει, όταν θα συζητηθεί ο προϋπολογισμός, ο κ. Θεμιστοκλέους.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πήρε σαράντα λεπτά ο κ. Θεμιστοκλέους, για να απαντήσει, ενώ είπε ότι θα πάρει ενάμισι λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι, σας παρακαλώ! Απλώς θέλω να υπάρξει και ένα μήνυμα, να υπάρχει αυτοσυγκράτηση, για να μην κατηγορείται μετά και το προεδρείο ότι αφαιρεί το λόγο. Το προεδρείο δεν αφαιρεί το λόγο, όμως πρέπει να υπάρχει από όλους σας αυτοέλεγχος. Άφησά το επίτηδες να πάει το πράγμα, για να καταλάβει ο καθένας μας ότι για το καθετί πρέπει να υπάρχει και ένας αυτοέλεγχος. Είναι αυτονόητο τούτο το

πράγμα. Δε θα στερήσω το λόγο από κανέναν, αλλά είναι και θέμα σεβασμού προς όλο το σώμα. Ακούγονται πράγματα, όχι από εσάς, και από άλλους προηγούμενους, που δεν έχουν σχέση με το αντικείμενό μας, όμως τα συζητούμε. Αν σας διακόψω, θα πείτε: «Μου αφαιρείτε το λόγο». Σας αφήνω, πάμε και μία ώρα ο καθένας και μιλούμε περί ανέμων και υδάτων. Λοιπόν, ας υπάρξει αυτοέλεγχος από όλους.

Συνεχίστε την ομιλία σας, συνάδελφε Θεμιστοκλέους.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ολοκληρώσω με τρεις-τέσσερις διαπιστώσεις, οι οποίες μπορεί να θεωρηθούν και ως σύνοψη των όσων έχω πει. Πρώτον, τα παιδιά που αποφοιτούν είτε από τα ιδιωτικά σχολεία είτε από τα δημόσια σχολεία θα πρέπει να κρίνονται και να αξιολογούνται με τα ίδια ακριβώς κριτήρια, δικαία κρίση, σύγκριση. Δεύτερον, τάσσομαι ανεπιφύλακτα εναντίον της πρόθεσης κάποιων να παραχωρήσουν, να διασφαλίσουν σε κάθε ξενόγλωσσο και σε κάθε ιδιωτικό σχολείο εκ των προτέρων ξεχωριστό τρόπο εισδοχής στα πανεπιστήμια και διασφαλισμένο ποσοστό εισαγωγής στα πανεπιστήμια. Τρίτον, οι όποιες δυνατότητες υπάρχουν -και εξήγησα προηγουμένως πώς έχουν δημιουργηθεί από τα δύο δημόσια κρατικά πανεπιστήμια αυτές οι δυνατότητες και τα περί υπεραριθμών θέσεων ξέρετε πώς τα έχουμε βαφτίσει παλαιότερα- αυτές λοιπόν οι δυνατότητες πρέπει να επιστρέφουν πίσω για όλα τα παιδιά του κυπριακού λαού. Τέταρτον, εμάς το καθήκον, υποθέτω -τουλάχιστον για μένα είμαι σίγουρος- είναι να στηρίξουμε τη δημόσια παιδεία. Από εκεί και πέρα, είναι καθήκον άλλων να προωθήσουν την αγοραία ιδιωτική παιδεία. Δεν είναι δικό μου καθήκον να υπερασπιστώ όσους έκαμαν προσωπική επιλογή, απορρίπτουν το δημόσιο σχολείο και, για να το απορρίψουν, σημαίνει ότι επέλεξαν άλλη χώρα προορισμού για τα παιδιά τους, άλλο ξένο σύστημα μόρφωσης. Και θεωρώ ότι οι προσωπικές επιλογές δε γεννούν κατ' ανάγκη υποχρέωση στην πολιτεία να ικανοποιήσει τις συνέπειες και τα αποτελέσματα της πράξης του καθενός μας.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με την ελπίδα ότι θα ψηφίσω τους κανονισμούς για δύο λόγους: Πρώτον, διότι είναι κρίμα οι υπόλοιπες κατηγορίες, που τόσα χρόνια ήταν με την έννοια των κανόνων που εφαρμόζονταν. Στη συγκεκριμένη διάταξη, ουσιαστικά, παραπέμπεται για μέλλοντα χρόνια. Ελπίζω ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου και οι άλλοι φανεροί ή ενδεχομένως κρυφοί σύμμαχοι, ανάμεσα σε αυτούς πρώτος και καλύτερος ο Υπουργός Παιδείας, ο οποίος, όταν ξέσπασε η θύελλα περίπου για δύο μήνες, όχι μόνο σφύριζε αδιάφορα, αλλά σε ορισμένες των περιπτώσεων παρίστανε ότι ήταν και άλαλος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώνουμε, κύριε Θεμιστοκλέους.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τελειώνουμε, κύριε Πρόεδρε. Θεωρώ λοιπόν ότι ο διάλογος που ουδέποτε έγινε -και η ευθύνη βαραίνει ακέραια τον Υπουργό Παιδείας- πρέπει επιτέλους να ξεκινήσει με δικές του συντονισμένες προσπάθειες και να πάψει να αναστατώνει την παιδεία. Φτάσαμε στο σημείο, κύριε Πρόεδρε, όπου αγγίζει το χέρι του να υπάρχουν ανατροπές, χαλάσματα και αποκαΐδια. Ε, ήρθε η ώρα λοιπόν να αναλάβει τις δικές του ευθύνες, να προχωρήσει σε διάλογο και στο τέλος της ημέρας να πάψει να ανεμίζει από τις τηλεοράσεις ότι έχει πλειοψηφίες. Οι πλειοψηφίες δε διαμορφώνονται ούτε στα συμβούλια παιδείας ούτε στο Υπουργείο Παιδείας διαμορφώνονται εδώ στη Βουλή.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Να 'στε καλά.

Είναι προφανές ότι δεν υπάρχει καμία ένσταση σε ό,τι αφορά την έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα είναι απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2008 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2008 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γεώργιος Γεωργίου

Άγγελος Βότσης

Σωτήρης Σαμφών

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιουνίου 2009.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής τίθεται προς έγκριση ο τελικός απολογισμός για το έτος 2008, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2008.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, ως ο καθ' ύλην αρμόδιος, διευθύνει και επιβλέπει κάθε λογιστική εργασία η οποία είναι σχετική με τα χρηματικά διαθέσιμα και το λοιπόν ενεργητικό της Δημοκρατίας και επίσης αποδέχεται και ενεργεί κάθε πληρωμή χρημάτων που αφορούν την Κυπριακή Δημοκρατία. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του συντάγματος, η δημοσιονομική έκθεση, που αποτελεί τον τελικό απολογισμό εκάστου οικονομικού έτους, υποβάλλεται εντός τριών μηνών από τη λήξη του έτους αυτού και κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, ο οποίος παρευρέθηκε στην υπό αναφορά συνεδρία της επιτροπής, ανέφερε ενώπιόν της ότι η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2008, η οποία κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων σύμφωνα με τα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφορά τον τελικό απολογισμό των οικονομικών συναλλαγών του δημόσιου τομέα για το 2008. Περαιτέρω, σύμφωνα και με τη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τη δημοσιονομική έκθεση για το 2008, αυτή αποτελείται από το μέρος Α', που αφορά τις οικονομικές καταστάσεις, και από το μέρος Β', που αφορά την υλοποίηση του προϋπολογισμού. Σε αυτή περιλαμβάνονται ειδικότερα ο λογαριασμός εισπράξεων και πληρωμών, η κατάσταση ενεργητικού και παθητικού, οι

σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις, καθώς και οι πίνακες σχετικά με την υλοποίηση του προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με την εν λόγω δημοσιονομική έκθεση, καθώς και τα συμπληρωματικά στοιχεία που τη συνοδεύουν, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Από τις οικονομικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2008 προέκυψε ταμειακό έλλειμμα στον προϋπολογισμό συνολικού ύψους €1.140,8 εκατομ. σε σύγκριση με πλεόνασμα συνολικού ύψους €250,6 εκατομ. το 2007, ενώ είχε προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €1.152,6 εκατομ. Ως αποτέλεσμα, το συσσωρευμένο έλλειμμα στο λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας την 31^η Δεκεμβρίου 2008 ανήλθε στα €8.521,3 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα €7.380,6 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2007, δηλαδή σημείωσε αύξηση 15%.

Η μετατροπή του ταμειακού πλεονάσματος του προϋπολογισμού του 2007 σε έλλειμμα για το έτος 2008 προκύπτει κυρίως από τους πιο κάτω λόγους:

- α. Τη μη ανάληψη δανείων εσωτερικού το 2008 σε σύγκριση με €914,2 εκατομ. το 2007.
- β. Την αύξηση των δαπανών προσωπικού στα €2.193,5 εκατομ. το 2008 σε σύγκριση με €2.039,2 εκατομ. το 2007.
- γ. Την αύξηση των κοινωνικών παροχών στο €1.003,2 εκατομ. το 2008 σε σύγκριση με €875,3 εκατομ. το 2007.
- δ. Την αύξηση των λειτουργικών δαπανών στα €948 εκατομ. το 2008 σε σύγκριση με €842,3 εκατομ. το 2007.

Σημειώνεται επίσης ότι το ταμειακό έλλειμμα του προϋπολογισμού για το έτος 2008 συνολικού ύψους €1.140,8 εκατομ., όπως αναφέρεται πιο πάνω, προκύπτει λόγω ελλείμματος στις δραστηριότητες της κυβέρνησης ύψους €477,7 εκατομ. και λόγω των καθαρών αποπληρωμών του δημόσιου χρέους ύψους €663,1 εκατομ. συνεπεία της βελτίωσης της χρηματοδοτικής και της επενδυτικής κατάστασης της κυβέρνησης.

2. Τα κρατικά έσοδα περιορίσθηκαν στα €6.235,1 εκατομ. το 2008 σε σύγκριση με €6.887,5 εκατομ. το 2007, δηλαδή μειώθηκαν κατά 9%, ενώ τα προϋπολογισθέντα ήταν €7.061,7 εκατομ. το 2008 σε σύγκριση με €5.664,5 εκατομ. το 2007, δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης εσόδων 88% το 2008 σε σύγκριση με 122% το 2007. Ειδικότερα, τα έσοδα/εισπράξεις του έτους 2008 αποτελούνταν κυρίως από έμμεσους φόρους 49% σε σύγκριση με 43% το 2007 και άμεσους φόρους 36% σε σύγκριση με 32% το 2007.
3. Οι κρατικές δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνουν τις δαπάνες του Πάγιου Ταμείου, τις τακτικές και τις αναπτυξιακές δαπάνες, ανήλθαν στα €7.375,8 εκατομ. το 2008 σε σύγκριση με €6.636,9 εκατομ. το 2007, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 11%, ενώ οι προϋπολογισθείσες ήταν €8.214,3 εκατομ. το 2008 σε σύγκριση με €7.268,2 εκατομ. το 2007, δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης δαπανών 90% το 2008 σε σύγκριση με 91% το 2007. Ειδικότερα, οι δαπάνες/πληρωμές του έτους 2008 αποτελούνταν κυρίως από δαπάνες προσωπικού 30% σε σύγκριση με 31% το 2007, από μεταβιβάσεις 29% σε σύγκριση με 29% το 2007, από λειτουργικές δαπάνες 13% σε σύγκριση με 13% το 2007, από αποπληρωμές δανείων 9% σε σύγκριση με 6% το 2007 και από πάγια και έργα υπό κατασκευή 6% σε σύγκριση με 5% το 2007.

4. Ο προϋπολογισμός για το έτος 2008 προνοούσε δαπάνες συνολικού ύψους €7.540,2 εκατομ. Κατά τη διάρκεια του έτους εγκρίθηκαν συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €674,1 εκατομ., που αποτελούνταν από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς ύψους €401,7 εκατομ. και πρόσθετες πιστώσεις από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας οι οποίες δεν απαιτούν κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών, ύψους €272,4 εκατομ., και κατά συνέπεια οι συνολικά εγκριθείσες δαπάνες ανήλθαν για το 2008 στα €8.214,3 εκατομ.
5. Το συνολικό ύψος του δανεισμού την 31^η Δεκεμβρίου 2008 μειώθηκε στα €6.487,9 εκατομ. σε σύγκριση με €7.801,2 εκατομ. στο τέλος του 2007, σημειώνοντας μείωση 17%, από τα οποία, μεταξύ άλλων, τα €827,7 εκατομ. αφορούν δάνεια εξωτερικού και €40,9 εκατομ. σε ξένα νομίσματα.
6. Τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση από €926,6 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2007 σε €1.022,4 εκατομ. στο τέλος του 2008 ή ποσοστό 10% και αφορούν κυρίως στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων €578,6 εκατομ. σε σύγκριση με €526,8 εκατομ. το 2007, στο Τμήμα Τελωνείων €192,4 εκατομ. σε σύγκριση με €165,9 εκατομ. το 2007 και στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων €160,4 εκατομ. σε σύγκριση με €142,6 εκατομ. το 2007.

Περαιτέρω και με αφορμή ερωτήματα που υποβλήθηκαν από την επιτροπή, στα πλαίσια της εξέτασης της πιο πάνω δημοσιονομικής έκθεσης, κατατέθηκαν στις 11 Ιουνίου 2009 ενώπιόν της από το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας τα ακόλουθα συμπληρωματικά στοιχεία:

1. Οι δαπάνες του κράτους παρουσίασαν επιτάχυνση το 2008 σε σύγκριση με το 2007, η οποία οφείλεται τόσο σε εξωγενείς όσο και σε ενδογενείς παράγοντες. Στους ενδογενείς παράγοντες περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:
  - α. Η ανομβρία που έπληξε την Κύπρο, με αποτέλεσμα να εισάγουμε πόσιμο νερό από την Ελλάδα.
  - β. Οι αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν στους γεωργοκτηνοτρόφους λόγω της ανομβρίας.
  - γ. Η συνεχής βελτίωση της κοινωνικής συνοχής, με την ενίσχυση από την κυβέρνηση της στεγαστικής πολιτικής, των δημόσιων βοηθημάτων και των συντάξεων.
  - δ. Η παραχώρηση μισθολογικών αυξήσεων ύψους 1,5% στους δημόσιους υπαλλήλους, που σε συνδυασμό με την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή ανέβασαν τις συνολικές δαπάνες του προσωπικού.

Στους εξωγενείς παράγοντες περιλαμβάνεται η παγκόσμια οικονομική κρίση, που επηρέασε επίσης άμεσα τα δημόσια οικονομικά, με αποτέλεσμα τα έσοδα να σημειώσουν υποτονικούς ρυθμούς αύξησης και οι δαπάνες να επιταχυνθούν. Με βάση τα πιο πάνω, το δημοσιονομικό πλεόνασμα περιορίστηκε το 2008 στο 0,9% του ΑΕΠ από 3,4% του ΑΕΠ το 2007.

2. Το 2008 ο ρυθμός αύξησης των εσόδων ήταν χαμηλότερος από το ρυθμό αύξησης των εσόδων του 2007, λόγω κυρίως του προσωρινού χαρακτήρα αριθμού εσόδων, όπως τα έσοδα από το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών και τα τέλη κτηματολογίου και χωρομετρίας. Το 2007 τα έσοδα από τους φόρους αυτούς ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο λόγω της έντονης δραστηριότητας που παρατηρήθηκε στον τομέα των ακινήτων. Το ύψος των εσόδων είναι συνάρτηση των διάφορων μακροοικονομικών μεγεθών, όπως, μεταξύ άλλων,

της κατανάλωσης, των εισαγωγών, των απολαβών και των επενδύσεων. Λόγω της οικονομικής κρίσης τα μακροοικονομικά αυτά μεγέθη παρουσιάζουν επιδείνωση, με αποτέλεσμα τα έσοδα να είναι μειωμένα. Ως εκ τούτου, τα ενδεικτικά προϋπολογιζόμενα δημόσια έσοδα που περιλήφθηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό του 2009, με βάση τα σημερινά δεδομένα, δεν αναμένεται να επιτευχθούν.

3. Η μείωση των ποσοστών υλοποίησης των εσόδων του προϋπολογισμού που αφορά ειδικότερα το Υπουργείο Εσωτερικών οφείλεται κυρίως στη μείωση του αριθμού πωλήσεων και υποθηκείσεων ακινήτων, με συνεπακόλουθο τη μείωση στην είσπραξη μεταβιβαστικών δικαιωμάτων και δικαιωμάτων εγγραφής υποθήκης. Η πτωτική τάση, που βασικά άρχισε από τον Ιούνιο του 2008, συνεχίστηκε τους επόμενους μήνες μέχρι και το τέλος του 2008. Σημειώνεται επίσης ότι η ίδια κατάσταση συνεχίστηκε και επιτάθηκε εντός του 2009 λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της και για εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσης που πηγάζει από το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση της υπό αναφορά απόφασης για τον τελικό απολογισμό, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2008.

Υποβάλλοντας την παρούσα έκθεσή της προς την ολομέλεια του σώματος, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών επιθυμεί να διευκρινίσει ότι η εισήγησή της για έγκριση του τελικού απολογισμού, όπως αυτός αντικατοπτρίζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το 2008, δε συνιστά τοποθέτηση επί θεμάτων διαχείρισης των κονδυλίων από την εκτελεστική εξουσία, αλλά έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας και των καταστάσεων που αφορούν την υλοποίηση του προϋπολογισμού για το 2008, όπως αυτές παρουσιάζονται στην προαναφερθείσα δημοσιονομική έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΚΕΛ:

Ρωτάτε αν υπάρχουν ομιλητές;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΚΕΛ:

Ρωτήσατε αν υπάρχουν ομιλητές;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε, εγώ πάω μέχρι πρωίας. Κανένα πρόβλημα! Έκαμα συνεδρίες έντεκα και δώδεκα ωρών· δε θα σκεφτώ τις τρεις-τέσσερις!

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2008 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, προνοείται ότι εντός τριών μηνών από της λήξεως του οικονομικού έτους κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση ο τελικός απολογισμός.

Και επειδή η δημοσιονομική έκθεση που αποτελεί τον τελικό απολογισμό για το έτος 2008 κατατέθηκε εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Και επειδή η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2008 αντικατοπτρίζει τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες που αναφέρονται στο λογαριασμό εισπράξεων και πληρωμών που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2008.

Και επειδή η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2008 παρουσιάζει τις πραγματικές οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις που αφορούν την υλοποίηση του προϋπολογισμού για το 2008.

Και επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο υπό αναφορά τελικός απολογισμός πρέπει να υποβληθεί για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τον τελικό απολογισμό για το έτος 2008, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Τα θέματα με αριθμό 28 μέχρι και αριθμό 32 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.145-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.146-2009).	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

3.	Ο περί Πρόσληψης Ατόμων με Αναπηρίες στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.147-2009).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4.	Οι περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών - Θέση Λειτουργού Πληρωμών Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.064-2009).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
5.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία κατά τη Διαχείριση Εξορυκτικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.035-2009).	Εξωτερικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
6.	Έγγραφο (Υπ. Εργ. 3/2009) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2004. (Αρ. Φακ. 15.17.007).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26 και 27) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 29 Ιουνίου 2009, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 [Ν. 29(II)/2008]. (Αρ. Φακ. 13.04.001)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Εξαμηνιαία έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για την κατάσταση του νομίσματος και των κεφαλαίων και αξιών της τράπεζας κατά την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 119 του συντάγματος. (Αρ. Φακ. 13.29.003.003)	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου		Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1.	Ο περί Μηχανών Παιγνιδιού και Μηχανών Ψυχαγωγίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.	Γιαννάκη Ομήρου, βουλευτή εκλογικής	Εσωτερικών

- (Αρ. Φακ. 23.02.050.031-2009). περιφέρειας
Λευκωσίας
2. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. Γιάννο Λαμάρη εκ Εσωτερικών
(Αρ. Φακ. 23.02.050.032-2009). μέρους της
κοινοβουλευτικής
ομάδας ΑΚΕΛ-
Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Θα προτείνουμε το πρώτο θέμα στις προτάσεις νόμου, «Ο περί Μηχανών Παιγνιδιού και Μηχανών Ψυχαγωγίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αντί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση σε ό,τι αφορά την εισήγηση;

Λοιπόν, να γίνει η αλλαγή στην παραπομπή.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.598, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναθεωρημένη Οδηγία πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα απόβλητα, που τίθεται σε ισχύ εντός του 2009, προβλέπει μεταξύ άλλων ότι μέχρι το 2020 θα πρέπει να ανακυκλώνεται το 50% των οικιακών αποβλήτων σε χαρτί, μέταλλο, πλαστικό και γυαλί, καθώς και το 70% των αποβλήτων που παράγονται από εργασίες οικοδόμησης και κατεδάφισης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, προκειμένου η Κύπρος να υλοποιήσει τον πιο πάνω στόχο το 2020, καθώς και για τα ποσοστά ανακύκλωσης στα διάφορα υλικά (γυαλί, μέταλλο, χαρτί, πλαστικό, υλικά οικοδομής) σήμερα στην πατρίδα μας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.599, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Όπως είναι καλά γνωστό, η χρήση πλαστικής σακούλας αποτελεί σοβαρή απειλή για το περιβάλλον, αφού χρειάζονται 400 μέχρι 1 000 χρόνια για να αποσυντεθεί. Αν ληφθεί υπόψη ότι οι πρώτες σακούλες έκαναν την εμφάνισή τους το 1977, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι μέχρι σήμερα καμιά από αυτές δεν έχει αποσυντεθεί.

Σε άλλες ανεπτυγμένες κοινωνίες, με υψηλή περιβαλλοντική συνείδηση, έχουν ληφθεί συγκεκριμένα μέτρα κατά της χρήσης πλαστικής σακούλας. Στα μέτρα αυτά

περιλαμβάνονται η χρήση σακούλας από βιοδιασπώμενα υλικά, η επιβολή φόρου σε κάθε σακούλα που πωλείται, ακόμη και η ολική απαγόρευσή της.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την ποσότητα σε πλαστικές σακούλες που υπολογίζεται ότι καταναλώνονται σήμερα στην Κύπρο, για τα μέτρα που λαμβάνονται για περιορισμό της χρήσης τους και κατά πόσο υπάρχουν σκέψεις για επιβολή φόρου και για ενθάρρυνση της χρήσης σακούλας από βιοδιασπώμενα υλικά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.600, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Έχει κατ' επανάληψη στο παρελθόν προβληθεί η άποψη ότι τα καλώδια υψηλής τάσης που διέρχονται από κατοικημένες περιοχές είναι υπεύθυνα για αυξημένα κρούσματα καρκίνου και λευχαιμίας. Στα πλαίσια αυτά η ΑΗΚ είχε ανακοινώσει την πρόθεσή της να προχωρήσει σε υπογειοποίηση των γραμμών υψηλής τάσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο το πρόγραμμα αυτό έχει προχωρήσει, σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα και τότε πρόκειται να ολοκληρωθεί η διαδικασία της υπογειοποίησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.601, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να ανακατασκευάσει τον κύριο δρόμο εντός της κοινότητας Αυδήμου και, αν ναι, τότε και ποιο είναι το σχετικό χρονοδιάγραμμα. Καλείται επίσης να πληροφορήσει το σώμα για τους λόγους για τους οποίους υπάρχει η καθυστέρηση από το 2002.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.602, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να διαχωρίσει νέα οικόπεδα στην κοινότητα Αυδήμου και, αν ναι, μέχρι πού βρίσκεται η διαδικασία και κατά πόσο αυτά ευρίσκονται σε γη που δεν είναι τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.603, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχουμε ενημερωθεί ότι σε κατοικία στην οδό Αχιλλέως 16, στη Δρομολαξιά, υπάρχουν τοποθετημένες κυψέλες.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο δόθηκε άδεια να διατηρούνται μελίτσια στην εν λόγω κατοικία, ποιος θα φέρει την ευθύνη σε περίπτωση κεντρίσματος ατόμων από μέλισσες και τι μέτρα προτίθεται να λάβει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.604, ημερομηνίας 1^{ης} Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Για ποιους λόγους δεν έχουν τηρηθεί τα χρονοδιαγράμματα για την παράδοση των τεσσάρων ανελκυστήρων του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας, όπως καθόριζε το συμβόλαιο (ημερομηνία παράδοσης 19 Απριλίου 2009);

2. Γιατί συνεχίζεται η καθυστέρηση, δεδομένου ότι μόνο οι δύο ανελκυστήρες έχουν παραδοθεί;
3. Ποιες συνέπειες θα υποστεί ο εργολάβος για αυτές του τις καθυστερήσεις;
4. Για ποιο λόγο χρησιμοποιείται η αγγλική γλώσσα για ενημέρωση του κοινού αντί της ελληνικής;
5. Για ποιο λόγο οι παραδοθέντες ανελκυστήρες δε διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και είναι βραδυκίνητοι;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.605, ημερομηνίας 1^{ης} Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Για ποιους λόγους δεν υπάρχουν τα αναγκαία αναλώσιμα υλικά στο νοσοκομείο Λάρνακας, με αποτέλεσμα εδώ και ένα μήνα να μη γίνονται βρογχοσκοπήσεις;
2. Πότε αναμένεται να παραδοθούν τα αναγκαία αναλώσιμα υλικά στο νοσοκομείο Λάρνακας;
3. Πότε αναμένεται να ξαναρχίσουν οι βρογχοσκοπήσεις;
4. Ποια μέτρα λαμβάνει το αρμόδιο υπουργείο για διασφάλιση της υγείας των ασθενών που χρειάζεται επείγοντως να υποβληθούν στην πιο πάνω εξέταση;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.478, ημερομηνίας 27 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.02.478, ημερομηνίας 27 Μαΐου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 3 Ιουνίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σημειώνω καταρχήν ότι ο λόγος της καθυστέρησης στην απάντησή μου οφείλεται στις συνεχείς εξελίξεις αναφορικά με την Τρομώδη Νόσο κατά τον τελευταίο χρόνο. Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται ώστε να αντιμετωπιστεί η Τρομώδης Νόσος, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Τρομώδης Νόσος είναι νόσημα των ζώων. Μέχρι σήμερα δεν έχει αποδειχθεί ότι η Τρομώδης Νόσος μεταδίδεται στον άνθρωπο, εξού και η προώθηση το 2007 και 2008 από πλευράς Επιτροπής τροποποιητικών Κανονισμών, που επιτρέπουν την σφαγή ζώων μολυσμένα με Τρομώδη Νόσο κοπάδια για ανθρώπινη κατανάλωση. Οι Κανονισμοί αυτοί προσέκρουσαν ωστόσο στις αντιδράσεις της Γαλλίας που προσέφυγε στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Είναι ένα ιδιαίτερα δύσκολο στην καταπολέμηση νόσημα και φαίνεται ότι η μοναδική διέξοδος για την Κύπρο και την κυπριακή κτηνοτροφία για έλεγχο της Νόσου είναι τα προγράμματα εκτροφής ανθεκτικών ζώων.

Τα μέτρα καταπολέμησης της Τρομώδους Νόσου που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 999/2001, προβλέπουν καθολικές θανατώσεις κοπαδιών και

επαναδραστηριοποίηση είτε σε άλλους χώρους είτε στον ίδιο χώρο με ανθεκτικά πρόβατα αλλά και με αίγες.

Η επαναλειτουργία κοπαδιών στα οποία εφαρμόζεται καθολική θανάτωση των ζώων, με αίγες, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ενδεχόμενη γενετική ανθεκτικότητά τους, οδηγεί σε επαναπροσβολή των ζώων διαιωνίζοντας την ύπαρξη της Νόσου στα κοπάδια.

Στην περίπτωση της Κύπρου με την έλλειψη χώρων αλλά και τον περιορισμό των κτηνοτρόφων συνωστισμένων στα μικρά τεμάχια των κτηνοτροφικών περιοχών, αποτελεί μονόδρομο η ταχύρρυθμη εφαρμογή προγραμμάτων εκτροφής ανθεκτικών ζώων, προβάτων και αιγών.

Προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, της εφαρμογής δηλαδή ταχύρρυθμων προγραμμάτων εκτροφής ανθεκτικών ζώων, επικεντρώνονται όλες οι προσπάθειες των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, ιδιαίτερα μετά και τον Τροποποιητικό Κανονισμό (ΕΚ) 103/2009, που επιτρέπει την παράταση της εφαρμογής των μέτρων εξάλειψης μόνο για 18 μήνες, στην περίπτωση που το γάλα των κοπαδιών αυτών δίδεται στην κατανάλωση.

Έτσι, ιδρύθηκαν ήδη κυβερνητικές μονάδες πυρήνες για παραγωγή ανθεκτικών προβάτων και αιγών και παραχώρησή τους στους κτηνοτρόφους.

Όσον αφορά τα πρόβατα, από το 2000 δημιουργήθηκαν μονάδες πυρήνες στις Κυβερνητικές Επαύλεις και προμηθεύουμε τους κτηνοτρόφους με προτεραιότητα τα μολυσμένα κοπάδια, με ανθεκτικούς κριούς για αύξηση της ανθεκτικότητας των απογόνων. Το 2000 ο πυρήνας στην Αθαλάσσα ξεκίνησε με έναν και μοναδικό ανθεκτικό κριό. Σήμερα, το ποσοστό των ανθεκτικών και ημιανθεκτικών προβάτων στα μολυσμένα κοπάδια, έχει ξεπεράσει το 90%. Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι η Κύπρος είναι το μοναδικό ίσως κράτος στην Ε.Ε. στο οποίο το πρόγραμμα εκτροφής ανθεκτικών προβάτων είναι υποχρεωτικό για όλους ανεξαιρέτως τους κτηνοτρόφους.

Για συνολική αντιμετώπιση της Τρομάδους Νόσου, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος προχώρησε στην ετοιμασία διετούς Σχεδίου Δράσης (2009-2010) για την πιο πάνω ασθένεια το οποίο υποβλήθηκε και εγκρίθηκε με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, μετά από μεγάλη προσπάθεια προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχει επιτύχει την μη εφαρμογή άμεσης σφαγής και καταστροφής όλων των αιγών σε μολυσμένα κοπάδια. Αντί αυτού οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες προχωρούν με έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην γονοτυπική εξέταση όλων των αιγών της Κύπρου.

Για ισχυροποίηση των ενθαρρυντικών αποτελεσμάτων του πιλοτικού προγράμματος των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στις αίγες και μετά από συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων και το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις Εγκεφαλοπάθειες, ετοιμάστηκε πρωτόκολλο βραχυπρόθεσμων πειραμάτων, των οποίων τα αποτελέσματα θα είναι διαθέσιμα μέχρι το τέλος του 2009, οπότε και θα υποβληθούν ως συμπληρωματικός φάκελος στην ΕΑΑΤ για περαιτέρω γνωμοδότηση.

Όσον αφορά την παρατήρηση που έγινε σε σχέση με τη διενέργεια διαφορικών μοριακών δοκιμών στα κοπάδια, αποστάληκαν δείγματα για διενέργεια των συγκεκριμένων δοκιμών από όλα τα μολυσμένα κοπάδια. Δεν εντοπίστηκε μέχρι στιγμής κανένα κρούσμα της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών, ούτε σε αιγοπρόβατα ούτε και σε βοοειδή στην Κύπρο.

Αναφορικά με τις υπόλοιπες συστάσεις της Επιτροπής έγιναν οι διευθετήσεις για συμμόρφωσή μας, τόσο με την αύξηση της δυνατότητας των εργαστηρίων μας, όσο και με την αύξηση των δειγμάτων νεκρών ζώων καθώς επίσης και την άμεση προώθηση θετικών δειγμάτων για διενέργεια διαφορικών μοριακών δοκιμών.

Σχετικά με τη δημιουργία εργαστηρίου διαφορικών μοριακών δοκιμών στην Κύπρο, σας πληροφορώ ότι αυτό έχει ήδη εγκατασταθεί και εξοπλισθεί, έχει γίνει η σχετική εκπαίδευση του προσωπικού και αναμένεται να υποβληθεί σε εξετάσεις διαπίστωσης ικανότητας από το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Ιουλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.567, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αρ. 23.06.009.02.567 και ημερ 18.7.2008, σχετικά με την ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.567 και ημερ. 27.6.2008 του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κου Γιαννάκη Ομήρου και στην ενδιάμεση ταυτάριθμη επιστολή μας με ημερ. 29.8.2008 προς το Γενικό Διευθυντή, σχετικά με την επιτάχυνση των διαδικασιών και την απλοποίηση των δικαιολογητικών που απαιτούνται από το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης και επιθυμώ, κατ' αρχήν, να απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή μας.

2. Συναφώς, πληροφορείσθε ότι οι τυχόν καθυστερήσεις που παρατηρούνται στη διεκπεραίωση των εργασιών του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης είναι αποτέλεσμα του αυξημένου όγκου εργασίας του Τμήματος αλλά και της ανάληψης πληθώρας νέων αρμοδιοτήτων μετά την ένταξη της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Το Υπουργείο Εσωτερικών, έχοντας επίγνωση των προβλημάτων που παρουσιάζονται καθώς και της ευθύνης του για άμεση και ποιοτικότερη εξυπηρέτηση του κοινού, λαμβάνει μια σειρά από μέτρα που στόχο έχουν τη βελτίωση της υπάρχουσας κατάστασης:

(α) *Στελέχωση:*

- Το συγκεκριμένο Τμήμα είναι υποστελεχωμένο, ειδικότερα σε ό,τι αφορά το διοικητικό προσωπικό, γεγονός το οποίο καταδεικνύεται και από τη σχετική μελέτη που διεξήγαγε το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, το Μάιο του 2008. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, για αντιμετώπιση του προβλήματος υποστελέχωσης αλλά και των καθυστερήσεων που αυτό συνεπάγεται ειδικότερα σε ορισμένους κλάδους του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, προχώρησε σε πρόσληψη εποχιακού προσωπικού για κάλυψη των αναγκών μέχρι την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού ή μέχρι την κάλυψη των καθυστερήσεων που παρατηρούνται.
- Κατά τη διάρκεια του 2008 και στα πλαίσια των προσπαθειών που καταβάλλονται, προσελήφθησαν 2 Διοικητικοί Λειτουργοί (σύνολο 11). Πρόσθετα, προσελήφθησαν, 31 μέλη γραμματειακού προσωπικού (μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι), εκ των οποίων αριθμός παρέμεινε για στελέχωση του Τμήματος, ενώ ορισμένοι στελέχωσαν το οδόφραγμα της Λήδρας και ορισμένοι τοποθετήθηκαν στα Επαρχιακά Κλιμάκια της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αστυνομίας.

(β) *Κτιριακές Εγκαταστάσεις:*

- Έχουν εντατικοποιηθεί οι ενέργειες για ολοκλήρωση της ανακατασκευής των κτιρίων που βρίσκονται εντός του χώρου του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, όπου και θα στεγαστεί το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης. Τα έργα ανακατασκευής, παρόλο που αρχικά προγραμματίστηκαν να ολοκληρωθούν το Δεκέμβριο 2008, λόγω καθυστερήσεων αναμένεται τελικά να ολοκληρωθούν στις αρχές του Φθινοπώρου.

(γ) *Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση του κοινού:*

- Έχουν ληφθεί ενέργειες για καλύτερη τηλεφωνική εξυπηρέτηση του κοινού, όπως η αποδέσμευση τηλεφωνικών γραμμών για απευθείας και αμεσότερη επικοινωνία του κοινού με Λειτουργούς του Τμήματος. Το πρόβλημα δεν έχει πλήρως αποθεραπευτεί, αναμένεται, όμως, πως με τη μεταστέγαση του Τμήματος οι νέες διευθετήσεις θα καρποφορήσουν.

4. Αναφορικά με τα πιστοποιητικά/δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν τις αιτήσεις των Ευρωπαίων πολιτών, θέμα στο οποίο φαίνεται να αναφέρεται το αίτημα της Ομοσπονδίας Ελλαδιτών Κύπρου (ΟΣΕΚ), αυτά καθορίζονται από τη σχετική Νομοθεσία και συγκεκριμένα από τον περί του Δικαιώματος των Πολιτών της Ένωσης και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στην Επικράτεια της Δημοκρατίας Νόμο του 2007-N.7(Ι)/2007 [Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, αρ. 4110, ημερ. 9.2.2007, Παρ.Ι(Ι)].

5. Το Υπουργείο Εσωτερικών και εγώ προσωπικά βρίσκομαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινήσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.221, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.221, ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.221 και ημερ. 9 Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το θέμα του “Ευρωπαϊκού Έτους Δημιουργικότητας και Καινοτομίας”, και σας παραθέτω τις θέσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού:

1. Τα ποσά που έχουν διατεθεί για τη διοργάνωση εκδηλώσεων στην παιδεία, σχετικών με το στόχο της κήρυξης του έτους 2009 από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως “Έτος Δημιουργικότητας και Καινοτομίας”, ανήλθαν στα €50.600 περίπου.
2. Για το συντονισμό των δράσεων και όλων των σχετικών με το στόχο δραστηριοτήτων έχει οριστεί Εθνικός Συντονιστής από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού η Διευθύντρια Μέσης Εκπαίδευσης Δρ. Ζήνα Πουλλή.
3. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού υλοποίησε τις πιο κάτω δράσεις και δραστηριότητες μέσα στα πλαίσια του στόχου:

- **Γνωριμία με καινοτόμους δημιουργούς και εφευρέτες**

Πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις καινοτόμων δημιουργών και εφευρετών στα σχολεία και επισκέψεις μαθητών στα εργαστήριά τους, ώστε οι μαθητές να γνωρίσουν τέτοια πρόσωπα στο χώρο δραστηριοποίησής τους και σε ώρα δημιουργικής δράσης. Οι επισκέψεις έγιναν τόσο κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς όσο και την Ημέρα Δημιουργικότητας

και τα αποτελέσματά τους ήταν πολύ θετικά. Η άμεση επαφή των μαθητών με δημιουργούς και η εμπλοκή τους στις διαδικασίες και τεχνικές της δημιουργίας ενός έργου ή μιας έρευνας έδωσαν πολύ θετικά μηνύματα προς τους μαθητές.

- **Διεξαγωγή επιμορφωτικών σεμιναρίων εκπαιδευτικών**

Προγραμματίστηκαν σεμινάρια, τα οποία πραγματοποιήθηκαν από Πανεπιστημιακούς, από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου και από καινοτόμους δημιουργούς και εφευρέτες. Τα σεμινάρια απευθύνονταν σε εκπαιδευτικούς της Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης οι οποίοι μετά την επιμόρφωσή τους λειτούργησαν, και θα λειτουργούν στο μέλλον, ως πολλαπλασιαστές στις σχολικές μονάδες, για την προώθηση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας.

- **Καθιερώθηκε η 26η Φεβρουαρίου, 2009, ως “Ημέρα Δημιουργικότητας”**

Η 26^η Φεβρουαρίου είχε οριστεί ως η “Ημέρα Δημιουργικότητας”. Την ημέρα αυτή το κάθε σχολείο προγραμματίσει δραστηριότητες με στόχο την όσο το δυνατό καλύτερη επίτευξη και προώθηση των στόχων του Έτους Δημιουργικότητας. Πραγματικά η δράση αυτή πέτυχε τους σκοπούς της και οι δραστηριότητες που οργανώθηκαν σε αρκετά σχολεία ήσαν εξαιρετικές, καινοτόμες και καλλιεργούσαν τη δημιουργικότητα των μαθητών.

- **Οργανώθηκε παγκύπρια έκθεση με θέμα τη “Δημιουργικότητα και Καινοτομία” στις 9-12 Απριλίου 2009**

Η έκθεση “Δημιουργικότητα και Καινοτομία ” πραγματοποιήθηκε από τις 9-12 Απριλίου 2009 στους χώρους της Διεθνούς Κρατικής Έκθεσης και σε αυτήν έλαβαν μέρος 65 σχολεία από όλη την Κύπρο (Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια, Τεχνικές Σχολές). Τα εγκαίνια της έκθεσης τέλεσε ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, ο οποίος τόνισε, μεταξύ άλλων, στην ομιλία του ότι ο στόχος αυτός είναι στόχος διάρκειας, όχι στόχος ενός έτους. Στην έκθεση εκτέθηκαν έργα μαθητών που διακρίνονταν για τη δημιουργική σύλληψη και εκτέλεσή τους. Ιδιαιτερότητα της έκθεσης ήταν το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια της έκθεσης ήσαν παρόντες οι δημιουργοί μαθητές, οι οποίοι έδιναν πληροφορίες στους επισκέπτες σχετικά με τα έργα τους. Ο ενθουσιασμός και η προθυμία των μαθητών για παροχή πληροφοριών στους επισκέπτες καθώς και η ποιότητα και το επίπεδο των εργασιών που παρουσιάστηκαν έδωσαν μια ξεχωριστή ατμόσφαιρα. Την έκθεση επισκέφθηκαν όχι μόνο πάρα πολλοί μαθητές αλλά και πλήθος κόσμου.

- **Υλοποίηση του στόχου της δημιουργικότητας μέσα από τη διδακτική διαδικασία**

Οι διδάσκοντες υιοθέτησαν και εφάρμοσαν καινοτόμες προσεγγίσεις (π.χ. λύση προβλήματος, μέθοδος ανακάλυψης, ιδεοθύελλα, καλλιέργεια της αποκλίνουσας σκέψης, χρήση μέσων ΤΠΕ ή πολυμέσων κ.ά.) κατά τη διάρκεια της διδακτικής διαδικασίας στην τάξη.

- **Κατασκευή ιστοσελίδας για το “Έτος Δημιουργικότητας και Καινοτομίας”**

Ετοιμάστηκε και λειτουργεί δικτυακός τόπος όπου αναρτώνται οι δράσεις και δραστηριότητες οι οποίες αναλαμβάνονται στα πλαίσια του “**Έτους Δημιουργικότητας και Καινοτομίας**”. Η Διεύθυνση είναι www.moec.gov.cy/2009/dimiourgikotita/kainotomia.

Εκτός των πιο πάνω το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προχωρήσει με τις διαδικασίες για έκδοση ενημερωτικού βιβλιαρίου στο οποίο θα περιλαμβάνονται όλες οι δράσεις και δραστηριότητες που έγιναν μέσα στα πλαίσια του στόχου της “Δημιουργικότητας και Καινοτομίας”. Το βιβλιário αναμένεται να μεταφραστεί στα Αγγλικά και να αποσταλεί στην Ε.Ε.

Απολογούμαι για την καθυστέρηση της απάντησης, αλλά η επιστολή που είχε αποσταλεί από μέρος της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 9 Δεκεμβρίου 2008 δεν έχει παραληφθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.237, ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.237 (ημερομηνίας 9 Δεκεμβρίου 2008), του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.237 (ημερ. 16.12.2008) και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα εξής:

1. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κατά το σχολικό έτος 2008-2009 ο αριθμός των αλλόγλωσσων μαθητών στα δημόσια σχολεία ανήλθε στους 8 158 μαθητές, που κατανέμονται στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης ως ακολούθως: 939 στα Νηπιαγωγεία, 4 605 στα Δημοτικά, 1 651 στα Γυμνάσια, 783 στα Ενιαία Λύκεια και 180 στις Τεχνικές Σχολές.
2. Είναι γενικά παραδεκτό ότι η επάρκεια γνώσης της γλώσσας διδασκαλίας είναι ουσιώδης ώστε να αποκομίζουν οι αλλόγλωσσοι μαθητές το μέγιστο όφελος από το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού λαμβάνει σειρά υποστηρικτικών μέτρων για την ταχύρρυθμη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τους αλλόγλωσσους μαθητές, ως πρώτη προτεραιότητα. Η εκπαιδευτική στήριξη για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας παρέχεται στους αλλόγλωσσους μαθητές με την εγγραφή τους στα δημόσια σχολεία, ως ακολούθως:
  - α) Στα δημοτικά σχολεία παραχωρείται ενισχυτικός χρόνος επιπρόσθετων διδακτικών περιόδων για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τους αλλόγλωσσους μαθητές. Την παρούσα σχολική χρονιά 2008-2009 εγκρίθηκε η παραχώρηση 1 740 επιπρόσθετων διδακτικών περιόδων για τη στήριξη 2 700 αλλόγλωσσων μαθητών. Αν υπολογιστεί και ο αριθμός των ωρών που έχουν εγκριθεί από την αρχή της σχολικής χρονιάς μέχρι σήμερα για την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από τις νέες εγγραφές αλλόγλωσσων μαθητών, τότε δίνονται 1 943 περίοδοι, αριθμός που ισοδυναμεί με την εργοδότηση 67 επιπλέον εκπαιδευτικών.

Σημειώνεται ότι, με την έναρξη της φετινής σχολικής χρονιάς δόθηκε η δυνατότητα στα δημοτικά σχολεία, πέρα από την ατομική στήριξη αλλόγλωσσων μαθητών που εφαρμόζονταν αποκλειστικά μέχρι τη σχολική χρονιά 2007-2008, να εφαρμόσουν και το θεσμό της παράλληλης λειτουργίας τμημάτων ταχύρρυθμης εκμάθησης της

ελληνικής γλώσσας σε ομάδες αλλόγλωσσων μαθητών. Σημειώνεται ότι, τέτοια τμήματα λειτούργησαν φέτος συνολικά σε 58 δημοτικά, τα οποία συγκεντρώνουν τους μεγαλύτερους αριθμούς αλλόγλωσσων μαθητών που παρουσιάζουν ανάγκη ενίσχυσης στην ελληνική γλώσσα.

- β) Στη Μέση Εκπαίδευση εφαρμόστηκε φέτος για πρώτη φορά πιλοτικό πρόγραμμα ταχύρρυθμης εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας για αλλόγλωσσους μαθητές με λίγες ή καθόλου γνώσεις της ελληνικής γλώσσας. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε 18 σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης (13 Γυμνάσια, 4 Ενιαία Λύκεια και 1 Τεχνική Σχολή), στα οποία καταγράφονται, με βάση τα δεδομένα που συνέλεξε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, οι μεγαλύτεροι αριθμοί αλλόγλωσσων μαθητών με ανάγκη εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν περίπου 350 αλλόγλωσσοι μαθητές με λίγες ή καθόλου γνώσεις της ελληνικής γλώσσας, βάσει αξιολόγησης που διενεργήθηκε κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς. Για την εφαρμογή του ταχύρρυθμου προγράμματος διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας, τροποποιείται το Αναλυτικό Πρόγραμμα των αλλόγλωσσων μαθητών με λίγες ή καθόλου γνώσεις της ελληνικής γλώσσας, ώστε να τους παρέχεται η απαιτούμενη γλωσσική ενίσχυση.

Παράλληλα, παραχωρούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού διδακτικές περιόδους σε σχολικές μονάδες στις οποίες δεν εφαρμόζεται το πιο πάνω πρόγραμμα για την ατομική στήριξη των αλλόγλωσσων μαθητών.

- γ) Για να επιτευχθεί η αποτελεσματική εφαρμογή των πιο πάνω προγραμμάτων στη Δημοτική και τη Μέση Εκπαίδευση, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού διεύρυνε τα σχετικά προγράμματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο από την αρχή του σχολικού έτους διευρύνθηκαν τα προγράμματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή/και ως ξένης γλώσσας και γενικά σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, στις οποίες συμμετείχαν και οι διδάσκοντες στα προαναφερθέντα προγράμματα.
- δ) Πέρα από τα πιο πάνω προγράμματα εκπαιδευτικής στήριξης για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας που προσφέρονται στους αλλόγλωσσους μαθητές σε πρωινό χρόνο, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού τους παρέχει τη δυνατότητα της δωρεάν παρακολούθησης μαθημάτων ελληνικής γλώσσας σε απογευματινό χρόνο, μέσω των Επιμορφωτικών Κέντρων και των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης.

3. Αναφορικά με την ψυχολογική και κοινωνική στήριξη που παρέχεται στους αλλόγλωσσους μαθητές στο σπίτι και στο σχολείο σημειώνονται τα ακόλουθα:

- α) Οι Διευθύνσεις Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης έχουν αποστείλει στις σχολικές μονάδες εγκύκλιο όπου επισημαίνεται η ιδιαίτερη έμφαση που πρέπει να δίνεται στη στήριξη παιδιών προερχομένων από οικογένειες μεταναστών, προσφύγων και αιτητών πολιτικού ασύλου για την αντιμετώπιση των προσωπικών, οικογενειακών και κοινωνικών τους προβλημάτων, με στόχο την ομαλοποίηση της ένταξής τους στο σχολικό αλλά και στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο. Τα σχολεία και οι εκπαιδευτικοί προτρέπονται όπως δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στα ακόλουθα:

- Στον εντοπισμό των μαθητών με ιδιαίτερα προσωπικά, οικογενειακά και κοινωνικά προβλήματα,
  - στην εκπαιδευτική τους στήριξη,
  - στην παραπομπή τους στις Υπηρεσίες Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής για την παροχή εξειδικευμένης στήριξης,
  - στην παραπομπή τους στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για κάλυψη της κοινωνικής στήριξης των μαθητών και των οικογενειών τους.
- β) Εκπονήθηκε οδηγός υποδοχής σε οχτώ ξένες γλώσσες για τους νεοεισερχόμενους μαθητές και γονείς. Ο οδηγός υποδοχής παρέχει βασικές πληροφορίες σε αλλόγλωσσους μαθητές και τους γονείς τους για το σχολικό σύστημα της Κύπρου, τις προοπτικές και επιλογές φοίτησης και τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μαθητών. Στόχος της εκπόνησης του οδηγού υποδοχής είναι η προσαρμογή και εξοικείωση των μαθητών με το νέο σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον, όπως, επίσης, και η πληροφόρηση των μαθητών και των οικογενειών τους για τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που έχουν.
4. Πέρα από όσα έχουν αναφερθεί πιο πάνω, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προωθήσει μια σειρά από μέτρα για την ομαλή σχολική και κοινωνική ένταξη των αλλόγλωσσων μαθητών, τα κυριότερα από τα οποία είναι τα εξής:
- Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει εισαγάγει την καινοτομία των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.), οι οποίες φέτος επεκτάθηκαν στις τέσσερις, με στόχο την προαγωγή του αλφαριθμητισμού και της σχολικής επιτυχίας. Ένα από τα κύρια κριτήρια για το χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως Ζ.Ε.Π. είναι η φοίτηση υψηλού αριθμού αλλόγλωσσων μαθητών. Στα σχολεία των Ζ.Ε.Π. υλοποιούνται σειρά εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων διαπολιτισμικού χαρακτήρα, με στόχο την ομαλή ένταξη των αλλόγλωσσων μαθητών.
  - Κατά τη φετινή σχολική χρονιά συνεχίστηκαν οι εκδηλώσεις και δραστηριότητες των σχολείων για την προώθηση του Διαπολιτισμικού Διαλόγου, που ήταν βασικός στόχος της περσινής σχολικής χρονιάς 2007-2008, μέσα στα πλαίσια της ανακήρυξης του 2008 ως ευρωπαϊκού έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου.
  - Διευρύνθηκαν τα σεμινάρια επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή/και ως ξένης γλώσσας.
  - Εξασφαλίστηκαν από την Ελλάδα και διατέθηκαν στα σχολεία διάφορες σειρές βιβλίων σχετικά με τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή/και ως ξένης γλώσσας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.243, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Απάντηση στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.243 ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με αρ. 23.06.009.03.243 και ημερ. 11/12/08 αναφορικά με το θέμα της επέκτασης/αναβάθμισης του κτιρίου που στεγάζεται η Δημοτική Βιβλιοθήκη Λάρνακας και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει επιχορηγήσει με ποσό £55.000 την πιο πάνω προσπάθεια τον Νοέμβριο του 2003.

Το ποσό της πιο πάνω επιχορήγησης αποφασίστηκε από την εξ Υπουργών Επιτροπή για την πολιτιστική υποδομή σε συνεδρία της στις 26/8/2003 και αντιπροσωπεύει το 25% του συνολικού κόστους £220.000 (επιστολή Δήμου Λάρνακας 3/12/2001 που φαίνεται το σχετικό κοστολόγιο). Σημειώνεται ότι για έργα Πολιτιστικής υποδομής που επιχορηγούνται από το σχέδιο Πολιτιστικής υποδομής υπάρχει ανώτατο όριο επιχορήγησης που σήμερα είναι £250.000.

Η εξ Υπουργών Επιτροπή για την πολιτιστική υποδομή στη συνεδρία της ημερομηνίας 26/10/2003 αποφάσισε μεταξύ άλλων ότι αιτήματα που αφορούν έργα για τα οποία έχει ήδη παραχωρηθεί κρατική χορηγία στα πλαίσια του Σχεδίου Πολιτιστικής Υποδομής, δεν μπορούν να επανέρχονται στην εξ Υπουργών Επιτροπή για εξασφάλιση πρόσθετης χορηγίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Ιουλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.257, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.257, ημερ. 12.12.08, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, σχετικά με τη δημιουργία του νέου κοιμητηρίου στην Κοινότητα Τάλας

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.257 και ημερ. 18.12.08, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Μετά από αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Τάλας, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης εξέτασε την καταλληλότητα του κρατικού τεμαχίου με αρ. 47 του Φ/Σχ. 45/43 στην Τάλα, διαπιστώνοντας ότι το εν λόγω τεμάχιο είναι ακατάλληλο για τη δημιουργία κοιμητηρίου.
- (β) Ως εκ τούτου, το Κοινοτικό Συμβούλιο Τάλας στρέφεται προς την απόκτηση του τεμαχίου με αρ. 428 του Φ/Σχ. 45/34 στην Τάλα, το οποίο ανήκει στην Εκκλησία Αγίας Αικατερίνης Τάλας και είναι ενοικιασμένο σε ιδιώτη μέχρι τις αρχές του έτους 2011.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.320, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ρούλας Μαυρονικόλα

«Ερώτηση με Αρ. 23.06.009.03.320, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, κας Ρούλας Μαυρονικόλα

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση της κας Ρούλας Μαυρονικόλα, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 23 Ιανουαρίου 2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η UNDP έχει διευκρινίσει ότι δεν έχει ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για τη δημιουργία μονάδας ανακύκλωσης στην Πράσινη Γραμμή. Η συγκεκριμένη προσφορά της UNDP αφορά την εκπόνηση τεchnοοικονομικής μελέτης, με στόχο τη διερεύνηση πιθανών σεναρίων για τρόπους συνεργασίας των δύο κοινοτήτων, στα οποία περιλαμβάνεται και το σενάριο δημιουργίας μονάδας ανακύκλωσης στην Πράσινη Γραμμή. Κατά την ετοιμασία της μελέτης θα ζητηθούν οι απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών και εάν υπάρχουν ενστάσεις για οποιαδήποτε σενάρια θα ληφθούν υπόψη από τους μελετητές.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.321, ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 2009, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.321 ημερ. 19/1/09 της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.321 ημερ. 19/1/2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- A) Η πτυχή της Μείωσης της Βλάβης έχει αναδειχθεί σε ξεχωριστό κεφάλαιο στη νέα Εθνική Στρατηγική για τα Ναρκωτικά, με στόχο ακριβώς την προώθηση πρακτικών και πολιτικών. Συγκεκριμένα, οι στόχοι και δράσεις που έχουν ενσωματωθεί έχουν ως εξής:

Στόχοι

- Διασφάλιση της εφαρμογής πρακτικών μείωσης της βλάβης εντός του συστήματος υγείας.
- Προώθηση και υλοποίηση μέτρων για ασφαλή νυχτερινή διασκέδαση.
- Μείωση της μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών.
- Ενίσχυση των πρακτικών μείωσης της βλάβης εντός του θεραπευτικού συνεχούς.

Αντίγραφα των πιο πάνω στόχων όπως περιλαμβάνονται στην Εθνική Στρατηγική επισυνάπτονται για ενημέρωση.

- B) Μέσα στα πλαίσια του Στόχου “Ενίσχυση των πρακτικών μείωσης της βλάβης εντός του θεραπευτικού συνεχούς” περιλαμβάνεται και η Δράση “Παροχή δωρεάν συρίγγων και ενημέρωση για ασφαλή χρήση σε παγκύπρια βάση”, η υλοποίηση της οποίας θα γίνει εφικτή μετά την τροποποίηση του άρθρου 10Α του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου που καθιστά παράνομη τη χορήγηση αντικειμένων που δύνανται να χρησιμοποιηθούν για τη λήψη ελεγχόμενων φαρμάκων (π.χ. σύριγγες).

Τροποποιητικό νομοσχέδιο ώστε να μην απαγορεύεται η χορήγηση καθαρών συρίγγων και βελόνων από λειτουργούς υγείας στα πλαίσια προγράμματος μείωσης της βλάβης από τη χρήση ελεγχόμενων ουσιών έχει ήδη διαβιβαστεί στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για Νομοτεχνικό έλεγχο από τις 20 Μαΐου 2009.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.357, ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.357 και ημερ. 3.2.2009, του βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου, σχετικά με τις προεκλογικές δαπάνες των υποψηφίων

Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.357 και ημερ. 23.2.09, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το άρθρο 52 του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου προνοεί ότι:
- “1. Εντός τριών εβδομάδων από της δημοσίευσως του αποτελέσματος στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ο εκλογικός αντιπρόσωπος υποψηφίου κατά την εκλογή, διαβιβάζει προς τον Έφορο ακριβή έκθεση παρέχουσα λεπτομερείας...
  2. Η έκθεσις η αφορώσα στα εκλογικά έξοδα υπογράφεται υπό του εκλογικού αντιπροσώπου και συνοδεύεται υπό καταθέσεως του υποψηφίου...
  3. Ο Έφορος διατηρεί πάσας τας εκθέσεις και καταθέσεις...
  4. Εάν υποψήφιος ή εκλογικός αντιπρόσωπος παραλείψη να συμμορφωθή προς το εδάφιο (1) ή (2) είναι ένοχος παρανόμου ενεργείας”.
- (β) Μετά την διενέργεια των βουλευτικών εκλογών της 21^{ης} Μαΐου 2006 έκθεση εκλογικών εξόδων υποβλήθηκε μόνο από τους υποψηφίους που περιλαμβάνονται στις συνημμένες καταστάσεις.
- (γ) Αντίγραφο των εκθέσεων αυτών τέθηκε στη διάθεση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος, αφού τις μελέτησε και προέβη στις έρευνες που έκρινε απαραίτητες, ενημέρωσε την Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πορίσματά του.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.405, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«ΘΕΜΑ: Παφιακό Στάδιο - Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.405, ημερομηνίας 5/3/2009 του Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 17.3.2009 και σας επιβεβαιώνω ότι πράγματι παρατηρούνται οι ελλείψεις οι οποίες αναφέρονται στην ερώτηση του Βουλευτή.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού έχει ήδη προκηρύξει διαγωνισμό για επιλογή μελετητών για ετοιμασία μελέτης τόσο για την ανέγερση αποχωρητηρίων γυναικών και αναπήρων αλλά και για ανακαίνιση του άνω διαζώματος του Παφιακού Σταδίου.

Οι οικοδομικές εργασίες αναμένεται να αρχίσουν στο τέλος του 2010.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Ιουλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.452, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.452 και ημερ. 24.3.2009, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.452 και ημερομηνία 30.3.2009, σε σχέση με την πιο πάνω Ερώτηση που αφορά την καθήλωση αεροσκάφους της αεροπορικής εταιρείας Eurocyrgia στο αεροδρόμιο Βροσλάβ της Πολωνίας, λόγω οικονομικών οφειλών της προς την Πολιτική Αεροπορία της Πολωνίας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Όπως η εταιρεία Eurocyrgia πληροφόρησε το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, το πιο πάνω περιστατικό συνέβηκε σε περίοδο αλλαγής της διεύθυνσης της εταιρείας, λόγω της οποίας προκλήθηκαν ορισμένες καθυστερήσεις στην εξασφάλιση των απαραίτητων εγκρίσεων για τακτοποίηση της οφειλής. Όπως επίσης διαβεβαίωσε η εταιρεία το οφειλόμενο ποσό έχει ήδη πληρωθεί.
- (β) Τα οφειλόμενα τέλη αφορούσαν τις αρμόδιες αρχές της Πολωνίας και δεν είχαν οποιαδήποτε σχέση με το Eurocontrol.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.464, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.464, ημερομηνίας 22/04/2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στο ερώτημα που υπέβαλε ο βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσου Μητσόπουλος με το οποίο παρακαλεί όπως:

“ο κ. Υπουργός Άμυνας πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει πρόθεση δημιουργίας στην Κύπρο ειδικής στρατιωτικής μονάδας, προεδρικής φρουράς, που να έχει ως αποκλειστική ευθύνη τη φρούρηση του αρχηγού του κράτους και την απόδοση των προβλεπομένων τιμών σ’ αυτόν και στους κατά καιρούς επισκεπτόμενους αρχηγούς άλλων κρατών.”

- 2. Σχετικά με το πιο πάνω ερώτημα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:
  - α. Οι αποστολές που αναλαμβάνει η Προεδρική Φρουρά σε άλλες χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, είναι οι εξής:
    - (1) Εγκατάσταση Τιμητικής Φρουράς στο Προεδρικό Μέγαρο.
    - (2) Συμμετοχή σε εορταστικές εκδηλώσεις, σύμφωνα με τις εκάστοτε διαταγές και εφόσον παρίσταται ο Πρόεδρος.
    - (3) Απόδοση τιμών, σε πρέσβεις κατά τη διαπίστευση τους.
    - (4) Απόδοση τιμών, σε επίσημους επισκέπτες της Κυβέρνησης ή της ηγεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων και συμμετοχή, σε επίσημες εκδηλώσεις και θρησκευτικές τελετές.

- β. Στην Κύπρο, τις πιο πάνω αποστολές αναλαμβάνει η Εθνική Φρουρά με την διάθεση εκ περιτροπής τμημάτων από τις διάφορες Μονάδες της, σύμφωνα πάντοτε και με τις υπόλοιπες επιχειρησιακές τους υποχρεώσεις.
  - γ. Την ευθύνη ουσιαστικής φύλαξης του Προέδρου στις περισσότερες χώρες αλλά και στην Κύπρο, έχει η Αστυνομία ή ειδικά τμήματα, συγκροτημένα αποκλειστικά για το σκοπό αυτό και όχι η Προεδρική Φρουρά.
  - δ. Μια τέτοια ειδική στρατιωτική μονάδα για να μπορεί να ανταποκρίνεται σε όλες τις προαναφερθείσες αποστολές θα πρέπει τουλάχιστο να είναι δυνάμει 100 ατόμων, κάτι που υπό τις παρούσες συνθήκες και με τα προβλήματα μειωμένης επάνδρωσης που υφίστανται στην ΕΦ, καθίσταται μη εφικτό και μη υλοποιήσιμο.
3. Πέραν των πιο πάνω, εφ' όσον υπάρξει τέτοια ανάγκη η απόφαση για συγκρότηση τέτοιου ειδικού τμήματος-μονάδας, όπως αντιλαμβάνεσθε ανήκει στην απόλυτη αρμοδιότητα της Α.Ε. του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.
4. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινήσεις τυχόν απαιτηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.517, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.517, ημερ. 30.4.2009, του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γ. Περδίκη

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 23.06.009.03.517 ημερ. 30/4/2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- A) Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο αποφάσισε την επιχορήγηση των προληπτικών και θεραπευτικών προγραμμάτων στη συνεδρία του τον Απρίλιο του 2009.
- B) Οι επιχορηγήσεις θα δοθούν σε 3 δόσεις ως εξής: Η πρώτη δόση άμεσα, η δεύτερη τέλος Ιουλίου με την προϋπόθεση ότι οι υπεύθυνοι των προγραμμάτων θα έχουν καταθέσει τον σχεδιασμό του προγράμματος ο οποίος θα πρέπει να εγκριθεί από το ΑΣΚ, και τέλος η τρίτη δόση τον Οκτώβριο. Τον Οκτώβριο θα πρέπει να κατατεθεί η πορεία του προγράμματος, η μέχρι στιγμής υλοποίηση του_ή σε αντίθετη περίπτωση η προτεινόμενη. Επιπρόσθετα θα ζητηθούν οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις και με το κλείσιμο του έτους θα αποσταλεί στο ΑΣΚ έκθεση πεπραγμένων. Οι επιταγές θα εκδοθούν ονομαστικά σε κάθε πρόγραμμα που αναμένεται να διατηρεί το δικό του λογαριασμό για σκοπούς ελέγχου.
- Γ) Το ΑΣΚ με την ολοκλήρωση των οδηγιών προληπτικών και θεραπευτικών προγραμμάτων, βάσει των οποίων θα εγκρίνεται η λειτουργία όλων των προγραμμάτων θα δύναται να επιχορηγεί τα προγράμματα που είναι αδειοδοτημένα.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Τα θέματα που υπάρχουν για συζήτηση τιτλοφορούνται: «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία

κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις», θέμα εγγραφέν με εισήγηση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων», αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση της βουλευτού κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

Κυρία Παπαδοπούλου, έχετε το λόγο.

Κύριε Πουργουρίδη, αν έχετε την καλοσύνη...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης.)

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί φίλοι,

Συνάδελφοι, συναδέλφισσες,

Δε θα χρησιμοποιήσω σαράντα λεπτά. Σήμερα είναι η καταληκτική συζήτηση όσον αφορά τα θέματα που έχουν εγγραφεί. Αναφερθήκαμε στην πρώτη συνεδρία που έγινε στο Κεφάλαιο Τέταρτο για την πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων εναντίον της ενδοοικογενειακής βίας. Ήταν μια πρωτοβουλία που, όπως έχουμε πει, ξεκίνησε το 2006 και ολοκληρώθηκε το 2008 από το Συμβούλιο της Ευρώπης και ειδικά από την Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών Ανδρών και Γυναικών.

Ευχαριστώ θερμά όλες τις συναδέλφους και το συνάδελφο κ. Ρίκκο Ερωτοκρίτου, την κ. Ντίνα Ακκελίδου, την κ. Στέλλα Κυριακίδου, όπως επίσης και την κ. Ρούλα Μαυρονικόλα που πήραν το λόγο και ασχολήθηκαν με τις δράσεις που έχουν γίνει σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και τις δράσεις που αναλήφθηκαν από την κυπριακή Βουλή.

Να πω ότι το θέμα αυτό λογικά συζητήθηκε ετεροχρονισμένα, γιατί η καλύτερη περίοδος είναι να συζητείται το Νιόβρη και ειδικά στις 26 του Νιόβρη, γιατί είναι η παγκόσμια μέρα εναντίον της οικογενειακής βίας.

Έχουμε αναφέρει ότι τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας είναι κυρίως γυναίκες, οι θύτες είναι κυρίως άντρες και χρειάζεται να ακολουθηθεί μια στρατηγική, η οποία, σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, αναφέρεται στα τρία "Ps". Στα αγγλικά τα τρία "Ps" σημαίνουν, πρώτον, "protection of the victim", δηλαδή προστασία του θύματος, δεύτερον, "punishment of the perpetrators", δηλαδή τιμωρία των θυτών, και, τρίτον, "prevention", δηλαδή πρόληψη. Επομένως, εκείνο το οποίο ζητείται από όλα τα κοινοβούλια είναι να γίνεται διαρκώς μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του θύματος, η τιμωρία του θύτη και η πρόληψη.

Μερικά σημεία τα οποία απορρέουν από αυτή την εκστρατεία είναι τα ακόλουθα: Πρώτον, η συνάφεια του θέματος της ισότητας των φύλων με τη βία κατά των γυναικών. Οι γυναίκες, όπου και αν βρίσκονται, σε όποιο γεωγραφικό μήκος ή πλάτος του πλανήτη, πρέπει να βοηθηθούν, ώστε να σπάσουν τη σιωπή τους, να

καταγγέλλουν περιστατικά βίας και να ενδυναμωθούν, ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση με θάρρος.

Δεύτερον, πρέπει, μέσα στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά και σε όλες τις εθνικές νομοθεσίες, φαινόμενα όπως είναι η σεξουαλική παρενόχληση, οι εξαναγκαστικοί γάμοι, εγκλήματα τιμής και κακοποίηση σεξουαλικών οργάνων, που συνήθως είναι πρακτικές που εφαρμόζονται σε χώρες της Αφρικής ή κυρίως σε μουσουλμανικές χώρες, να κατηγοριοποιηθούν ειδικά και να συμπεριλαμβάνονται σε εκείνες τις κατηγορίες καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων που δε σηκώνουν ανοχή από κανέναν.

Τρίτον, πρέπει να συνεχιστεί η λήψη μέτρων για προστασία των θυμάτων και αντιμετώπιση των βιαιοπραγιών κατά των γυναικών.

Τέταρτον, να συστήνονται ανεξάρτητοι μηχανισμοί παρακολούθησης και αποτελεσματικής εφαρμογής της σύμβασης, που διασφαλίζει ακριβώς ότι η πρόληψη και η καταστολή της ενδοοικογενειακής βίας πρέπει να είναι καθημερινά μέσα στην προσπάθεια κάθε εκτελεστικής εξουσίας. Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει καθορίσει να υπάρχει ένας ειδικός εισηγητής από το Συμβούλιο που να είναι κάτω από την εποπτεία του Ευρωπαϊκού Επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, για να παρακολουθεί ακριβώς την πρόοδο στον τομέα της αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας. Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει αποφασίσει να προωθή προγράμματα και ζητούνται διαρκώς επιπρόσθετες επιχορηγήσεις για δράση κατά της βίας. Είμαι βέβαιη ότι και στην Κύπρο υπάρχει στρατηγική καταπολέμησης της βίας, αλλά οπωσδήποτε πρέπει να δοθούν περισσότερες επιχορηγήσεις σε μη κυβερνητικές οργανώσεις, ώστε να μπορούν να υλοποιούν δράσεις πρόληψης, καταστολής και ευαισθητοποίησης.

Και το τελευταίο σημείο, πρέπει να ενδυναμωθεί η συνεργασία διεθνών οργανισμών, είτε αυτοί είναι τα Ηνωμένα Έθνη είτε η Ευρωπαϊκή Ένωση είτε το Συμβούλιο της Ευρώπης, με τα εθνικά κοινοβούλια και την εκτελεστική εξουσία, για να μπορέσει ακριβώς αυτή η εκστρατεία να έχει συνέχεια. Δεν υπάρχει τέλος σε τέτοιου είδους εκστρατείες, ιδιαίτερα όταν το φαινόμενο της βίας προσλαμβάνει καθημερινά μεγαλύτερες διαστάσεις. Εμείς χαιρετίζουμε το γεγονός ότι ήδη αναλήφθηκε εκστρατεία για τα έτη 2008-2015 από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Μάλιστα, μια από τις εκστρατείες έχει ως πρωταγωνίστρια τη διάσημη ηθοποιό Νικόλ Κίντμαν, η οποία προτρέπει τις γυναίκες να σπάσουν τη σιωπή τους. Είμαι βέβαιη ότι αρκετοί βουλευτές που συμμετέχουν σε διεθνή φόρα ίσως να έχουν δει το χαρακτηριστικό πόστερ το οποίο κυκλοφορεί και τα καρτ ποστάλ. Αυτό κρούει ακριβώς τον κώδωνα του κινδύνου ότι ουδέποτε πρέπει να σταματήσουν οι προσπάθειες.

Σε κατάληξη, θα πρέπει να πω ότι, φεύγοντας από το δικό μας εθνικό κοινοβούλιο, για να ανοίξω και τα δικά μου φτερά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η δική μου πρόθεση είναι να συνεχίσω να παρακολουθώ αυτά τα θέματα και είμαι σίγουρη ότι και η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών θα έχει την ευχέρεια να έχει μια γέφυρα επικοινωνίας, γιατί χρειάζεται οι καλές πρακτικές που εφαρμόζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες να κοινοποιούνται και στο εθνικό κοινοβούλιο και αυτή η γέφυρα αμφίδρομης επικοινωνίας να συνεχίσει να υπάρχει. Μπορούμε να μάθουμε πολλά από τις ευρωπαϊκές εμπειρίες και μπορούμε να δώσουμε πολλά και από τις δικές μας εθνικές εμπειρίες. Αυτή η συνεργασία πρέπει να θεσμοθετηθεί και να υπάρχει αμφίδρομη στήριξη.

Και μια τελευταία εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, προς εσάς όσον αφορά τις συζητήσεις στο Κεφάλαιο Τέταρτο ή τις παρεμβάσεις που γίνονται από αυτό το βήμα:

Νομίζω -μια καλή πρακτική που εφαρμόζεται στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο- πρέπει να καθοριστεί ο χρόνος που θα πρέπει να μιλά ο κάθε συνάδελφος. Γιατί πολλές φορές πλατειάζουμε στις συζητήσεις, ενώ μπορεί με σύντομες και περιεκτικές παρεμβάσεις, σε ένα χρονοδιάγραμμα πέντε με οκτώ λεπτών το μέξιμουμ, να λεχθούν τα ίδια πράγματα με πιο ουσιαστικό τρόπο, να συμμετέχουν πιο πολλοί συνάδελφοι και να είναι παρόντες. Γιατί είναι κρίμα, κάθε φορά που μιλά ένας συνάδελφος από το βήμα, να υπάρχουν μόνο καμιά δεκαριά που να παραμένουν μέχρι το τέλος. Ελπίζω και εύχομαι να μάθουμε και στο μέλλον τέτοιου είδους καλές πρακτικές από το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον ευρωπαϊκό χώρο να υιοθετούνται σταδιακά και στο εθνικό μας κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ όλους για τη συνεργασία και θα τα λέμε τακτικά!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Μπράβο, Αντιγόνη!

Ταιριάζει χειροκρότημα τώρα, αλλά δεν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Να ευχηθούμε στην κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου καλή δουλειά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μαζί με τους υπόλοιπους βουλευτές της Κύπρου. Να πούμε ότι πράγματι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασχολείται εκτεταμένα με θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά ο κατεξοχήν φορέας του τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι το Συμβούλιο της Ευρώπης, που, με το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το γνωστό ΕΔΑΔ, είναι η κορνή της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τις εμπειρίες του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν μπορεί να τις φτάσει κανένα κοινοβούλιο, γιατί είναι εμπειρίες δεκαετιών και έχουν αναδείξει το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως μείζον θέμα που του ανήκει.

Πριν κλείσουμε αυτή τη συζήτηση, να πω ότι πράγματι η πτυχή του θέματος που συζητήσαμε αφορά κατεξοχήν τη βία εναντίον των γυναικών, αλλά δεν πρέπει να υποτιμηθεί, ιδιαίτερα για την Κύπρο, η πτυχή που αφορά τη βία εναντίον των παιδιών. Είναι κάτι που πρέπει εξίσου να ευαισθητοποιεί την κοινωνία μας, διότι και εκεί, όπως όλοι γνωρίζουμε, υπάρχει -τουλάχιστο στον τόπο μας- ένα πρόβλημα που απασχολεί και ανησυχεί.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη -σημαδιακή μέρα, η ημέρα της 9^{ης} Ιουλίου του 2009- με ολόκληρη συνεδρία. Επειδή θα είναι η τελευταία συνεδρία του σώματος που θα έχει νομοθετική εργασία, θα αρχίσει η συνεδρία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις 10.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.133-2009).
2. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.106-2009).

3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.121-2009).
4. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.134-2009).
5. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.135-2009).
6. Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.069-2009).
7. Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.087-2009).
8. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.131-2009).
9. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.132-2009).
10. Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.090-2009).
11. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.101-2009).
12. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.145-2009).
13. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.136-2009).
14. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.137-2009).
15. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού

- Νόμος (Αρ. 4) του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.138-2009).
16. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.122-2009).
  17. Ο περί της Πρόσληψης Εργοδοτούμενων Καθορισμένης Διάρκειας στη Δημόσια Υπηρεσία και άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.123-2009).
  18. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.030-2009).
  19. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.031-2009).
  20. Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.129-2009).
  21. Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.128-2009).
  22. Οι περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απόρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.073-2009).
  23. Οι περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.072-2009).
  24. Οι περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Σύμβουλοι Ασφαλείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.075-2009).
  25. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ορισμός Αρμόδιου Φορέα και Καθορισμός Κυρώσεων για την Εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 216/2008, 2042/2003 και 1702/2003) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.083-2009).
  26. Ο περί των Τεχνιτών Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.01.050.046-2009).
27. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.050.013-2009).
  28. Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.119-2009).
  29. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.120-2009).
  30. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.042-2009).
  31. Ο περί της Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2006. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.065.2006).
  32. Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.027-2008).
  33. Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.049.043-2008).
  34. Ο περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.029-2008).
  35. Οι περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.045.035-2008).
  36. Ο περί Οδοντιάτρων (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.001-2009).
  37. Ο περί Φαρμακοποιών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.01.050.003-2009).
38. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.006-2004).
  39. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.057-2004).
  40. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.107-2008).
  41. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.
(Αρ. Φακ. 23.01.049.108-2008).
  42. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.050.017-2009).
  43. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.103-2009).
  44. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.050.032-2009).
  45. Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.102-2009).
  46. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.098-2009).
  47. Ο περί της Κοινής Σύμβασης για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.093-2009).
  48. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.114-2009).
  49. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του

2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.115-2009).
50. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία κατά τη Διαχείριση Εξορυκτικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.035-2009).
51. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.043-2009).
52. Ο περί Γενικής Ασφάλειας των Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.130-2009).
53. Ο περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.146-2009).
54. Οι περί Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.056-2009).
55. Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.009-2009).
56. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών των Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. ΔΝ.61/99).
57. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.2001).
58. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.251.2002).
59. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Επιθεώρηση και Αξιολόγηση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.032.2005).
60. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.03.059.2005).
61. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.152.2006).
  62. Οι περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.101-2007).
  63. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.118-2007).
  64. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.124-2007).
  65. Οι περί της Λειτουργίας των Κρεοπωλείων Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.001-2008).
  66. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.100-2008).
  67. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.112-2008).
  68. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία, Αγώνες Ιπποειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.071-2009).
  69. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.038-2009).
  70. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.135-2008).
  71. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Διάρθρωσις και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.046-2009).
  72. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.

- (Αρ. Φακ. 23.03.046.049-2009).
73. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.028-2009).
  74. Οι περί Αποχετεύσεων Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.076-2009).
  75. Οι περί Βιοκτόνων Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.080-2009).
  76. Οι περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.081-2009).
  77. Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.082-2009).
  78. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.084-2009).
  79. Οι περί Ακτοπλοϊκών και Άλλων Επιβατηγών Σκαφών Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.085-2009).
  80. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ταμείο Ευημερίας Προσωπικού) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.086-2009).
  81. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια των Καθορισμένων Περιοχών των χωριών Μενεού, Κιτίου, Περβολιών και Μαζωτού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.088-2009).
  82. Οι περί Υδατοκαλλιέργειας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.091-2009).
  83. Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.093-2009).
  84. Οι περί Σχεδίου Γεωργικής Ασφάλισης των Αμπελιών από Ανομβρία Κανονισμοί του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.099-2009).
  85. Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009.

(Αρ. Φακ. 23.03.046.100-2009).

86. Οι περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών - Θέση Λειτουργού Πληρωμών Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009. (Αρ. Φακ. 23.03.046.064-2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Το φαινόμενο της φυγαστρατίας και οι επιπτώσεις του στην Εθνική Φρουρά και στην κυπριακή κοινωνία». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.042.002-2009).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος). (Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
4. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
5. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της

- κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
6. «Το πρόβλημα του εποικισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
7. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).
8. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη).
(Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
10. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).

11. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου).
(Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.22 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Μητσόπουλος Τάσος
Ακκελίδου Ντίνα	Μουσκάλλης Ανδρέας
Αντωνίου Αντώνης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Αριστοτέλους Άριστος	Νικολάου Ιωνάς
Βαρνάβα Γιώργος	Ομήρου Γιαννάκης
Βότσης Άγγελος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαμφών Σωτήρης
Θωμά Γιαννάκης	Σαρίκας Φειδίας
Κατσουρίδης Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κλεάνθους Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακού Μαρία	Φακοντής Αντρέας
Κυρίτσης Πάμπης	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροχάννας Κλαύδιος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ψήφισμα για το θέμα της επιστροφής των μαρμάρων του Παρθενώνα στη φυσική τους θέση, οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Τάσου Μητσόπουλου και έγκρισή του.
2. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με αρ. 3 και του δεύτερου με τον τίτλο «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009».
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή της σε νόμο.
4. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τα νομοσχέδια:
  - α. «Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009»,
  - β. «Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - γ. «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - δ. «Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,
  - ε. «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»,η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκη, Χρ. Πουργουρίδης, Γ. Λαμάρης, Πρόεδρος) και ψήφισή τους σε νόμους.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και τους κανονισμούς «Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού Α΄ και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Χρήστου Πουργουρίδη και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς:

- α. «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
- β. «Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
- γ. «Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
- δ. «Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέση Τοπογράφου/Μηχανικού Αρδεύσεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
- ε. «Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Ανώτερου Γεωργικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
- στ. «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέση Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»,
- ζ. «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Τεχνολόγου Νοσοκομειακού Εργαστηρίου Β' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

και έγκρισή τους.

- 10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
- 11. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Ο περί της Σύμβασης του Άρχου αναφορικά με την Πρόσβαση στην Πληροφόρηση, τη Δημόσια Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη σε Περιβαλλοντικά Θέματα (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή τους σε νόμους.
- 12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπεράριθμων Θέσεων σε Ειδικές Κατηγορίες στα Δημόσια Πανεπιστήμια Κύπρου Κανονισμοί του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Αγγελίδης, Γ. Ομήρου, Ν. Τορναρίτης, Χρ. Πουργουρίδης, Γ. Βαρνάβα, Γ. Λαμάρης, Γ. Περδίκης, Α. Παπαδοπούλου, Α. Θεμιστοκλέους) και έγκρισή τους.
- 13. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2008 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
- 14. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
- 15. Ερωτήσεις βουλευτών:

Οδηγία Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για ανακύκλωση οικιακών και οικοδομικών αποβλήτων - Ανάγκη περιορισμού της χρήσης πλαστικής σακούλας - Υπογειοποίηση γραμμών υψηλής τάσης από την ΑΗΚ - Ανάγκη ανακατασκευής του κύριου δρόμου της κοινότητας Αυδήμου - Διαχωρισμός νέων οικοπέδων στην Αυδήμου - Διατήρηση μελισσιών σε κατοικία στη

Δρομολογία - Καθυστέρηση στην παράδοση των ανελκυστήρων του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας - Προβλήματα στη διενέργεια βρογχοσκοπήσεων στο νοσοκομείο Λάρνακας.

16. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Η σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια των αμνοεριφίων στην Κύπρο - Διευκόλυνση των διαδικασιών για τους Ελλαδίτες στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης - Εκδηλώσεις και δραστηριότητες στην Κύπρο το 2009 για το Ευρωπαϊκό Έτος Δημιουργικότητας και Καινοτομίας - Ένταξη αλλοδαπών μαθητών στη σχολική κοινότητα και κοινωνία - Ανάγκη αναδιαμόρφωσης του κτιρίου της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Λάρνακας - Δημιουργία νέου κοιμητηρίου στην Τάλα - Μονάδα ανακύκλωσης στη Νεκρή Ζώνη από τη UNPD - Προγράμματα για τη μείωση της βλάβης από την ενδοφλέβια χρήση ουσιών - Έλεγχος προεκλογικών δαπανών των υποψηφίων βουλευτών - Κτιριακές ελλείψεις στο Παφιακό Στάδιο - Οικονομικές οφειλές της εταιρείας "Eurocyria" προς την Πολιτική Αεροπορία της Πολωνίας - Δημιουργία προεδρικής φρουράς - Καθυστέρηση παροχής χορηγιών σε μη κυβερνητικές οργανώσεις για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών.

17. Αγόρευση της κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου για τα θέματα «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία κοινοβουλίων ενάντια στη βία κατά των γυναικών - Απολογισμός και προκλήσεις για νέες δράσεις» και «Πανευρωπαϊκή εκστρατεία πάταξης της ενδοοικογενειακής βίας από τα κοινοβούλια όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Ενημέρωση, χάραξη στρατηγικής δράσης και συμμετοχή της κυπριακής Βουλής με συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων», οι σύντομες παρατηρήσεις του προεδρεύοντος της συνεδρίασης κ. Χρήστου Πουργουρίδη και λήξη των θεμάτων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 9^η Ιουλίου 2009

Ωρα έναρξης: 10.45 π.μ.

Αρ. 38

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Καλημέρα σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα θα αρχίσουμε τη συνεδρία με το Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Έχουμε το θέμα «Το φαινόμενο της φυγοστρατίας και οι επιπτώσεις του στην Εθνική Φρουρά και στην κυπριακή κοινωνία», το οποίο ενεγράφη μετά από εισήγηση του βουλευτή κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Δεν έχει κανένα βουλευτή από το ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Η γραμματεία διαπιστώνει και διαπιστώνουμε και εμείς ότι δεν υπάρχει κανένας εκ μέρους του ΔΗΚΟ, για να αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Τέταρτο. Αν είναι έξω στους διαδρόμους, τους καλούμε να έρθουν στην αίθουσα.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κάνουν συνεδρία για τους ημικρατικούς, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεν ενημερωθήκαμε, για να μην αρχίσουμε τη συνεδρία.

Απαρτία υπάρχει.

Νομίζω ότι έρχονται βουλευτές μέσα. Ο βουλευτής που το ενέγραψε θα αρχίσει, ο οποίος είναι ο κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου, ο οποίος έρχεται και τον οποίο καλώ στο βήμα.

Πρέπει προηγουμένως να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχουν επτά ομιλητές και ο κάθε ομιλητής δεν πρέπει να πάρει πάνω από δέκα λεπτά στην αγόρευσή του.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρέπει να πω ότι η συμφωνία που κάναμε ήταν πολύ διαφορετική. Η συμφωνία ήταν ένας από κάθε κόμμα. Ε, πώς είναι επτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όχι, συγγνώμη, είναι έξι. Ο έβδομος είναι ο ίδιος, ο οποίος κλείνει. Απλώς, θα έχουμε εβδομήντα λεπτά. Είναι για το κλείσιμο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Α, εντάξει.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το φαινόμενο της φυγοστρατίας τραυματίζει τη μαχητική ικανότητα της Εθνικής Φρουράς, θυματοποιεί τους υπεύθυνους εθνοφρουρούς και διαβρώνει τη συνοχή της κυπριακής κοινωνίας. Η φυγοστρατία συνίσταται στην επιπόλαιη αποφυγή του καθήκοντος της υπηρεσίας προς την πολιτεία, είτε διά της επίκλησης δήθεν προβλημάτων ψυχικής υγείας είτε διά της επίκλησης της λεγόμενης "δυσκολίας προσαρμογής στο στρατιωτικό περιβάλλον" είτε διά της επίκλησης δήθεν σωματικών παθήσεων. Η αποφυγή της στράτευσης γίνεται πλέον η επιλογή όσων προτιμούν να θέτουν το προσωπικό συμφέρον πάνω από το γενικό καλό και να επιφορτίζουν, λόγω της απουσίας τους, με επιπλέον βάρη όσους θα είναι παρόντες. Δυστυχώς, αυτή η επιλογή γίνεται εξελικτικά αποδεκτή ως ανεκτή και ηθικά νόμιμη επιλογή για τους νέους μας.

Ενόψει της κατάταξης των νεοσυλλέκτων στρατιωτών της 2009 Β' ΕΣΣΟ, που βρίσκεται σε εξέλιξη, και δεδομένης της διαρκώς διογκούμενης έκτασης του φαινομένου της φυγοστρατίας, εγγράψαμε, με τη μορφή του κατεπείγοντος, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος θέμα με τίτλο «Το φαινόμενο της φυγοστρατίας και οι επιπτώσεις του στην Εθνική Φρουρά και στην κυπριακή κοινωνία» στο Κεφάλαιο Τέταρτο της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Μέσα από τη σημερινή συζήτηση στοχεύουμε στην ευαισθητοποίηση της κυπριακής κοινής γνώμης γι' αυτό το πολύ σημαντικό θέμα, στη διατύπωση προτάσεων από τις πολιτικές δυνάμεις και στην ενεργοποίηση της εκτελεστικής εξουσίας, που φέρει την ευθύνη για τη δρομολόγηση των απαραίτητων νομοθετικών και διοικητικών ενεργειών.

Το ενδιαφέρον του Δημοκρατικού Κόμματος για το θέμα της φυγοστρατίας δεν

είναι όψιμο αλλά διαχρονικό και έντονο. Ήδη από το 2006 καταθέσαμε πρόταση νόμου που προνοούσε αποτελεσματικές λειτουργίες αντιμετώπισης του προβλήματος της φυγοστρατίας, επισημάναμε επανειλημμένα τόσο στην επιτροπή Άμυνας της Βουλής όσο και δημόσια την ανεπάρκεια των έως τώρα νομοθετικών πρωτοβουλιών του Υπουργείου Άμυνας και παράλληλα καταθέσαμε σχετικές προτάσεις προς το Υπουργείο Άμυνας. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η σημερινή συζήτηση του θέματος της φυγοστρατίας στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το φαινόμενο της φυγοστρατίας επηρεάζει σοβαρά αρνητικά το σύνολο των λειτουργιών της Εθνικής Φρουράς. Επηρεάζει αρνητικά τη δυνατότητα του προγραμματισμού της Εθνικής Φρουράς καθιστώντας την αριθμητική σύνθεση των στρατευσίμων αστάθμητο παράγοντα και θυματοποιεί τους κανονικώς υπηρετούντες εθνοφρουρούς, αφού τους επιφορτίζει με τα καθήκοντα των φυγοστράτων, τα οποία εξακολουθούν να υφίστανται στα πλαίσια της αποστολής της Εθνικής Φρουράς. Παράλληλα, η φυγοστρατία επηρεάζει αρνητικά την ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού οι δεδομένες ανάγκες στελέχωσης δεν καλύπτονται σε απόλυτο βαθμό. Επιπλέον, δημιουργεί κοινωνικά προβλήματα ανισότητας μεταξύ των κανονικώς υπηρετούντων και των φυγοστράτων, αφού οι πρώτοι εισέρχονται στον επαγγελματικό ή ακαδημαϊκό βίο αργότερα από τους δεύτερους, ενώ δημιουργούνται ευρύτερα κοινωνικά προβλήματα που οδηγούν σε αντικοινωνικές συμπεριφορές.

Το φαινόμενο λαμβάνει διαρκώς μεγαλύτερες διαστάσεις, αφού οι αναβολές στρατεύσης λόγω ψυχικών παθήσεων παρουσιάζουν διαρκή αύξηση κατά την τελευταία δεκαετία, με μία μοναδική εξαίρεση το έτος 2005, όπου σημειώθηκε κάποια μικρή κάμψη. Οι κρίσεις οριστικής ακαταλληλότητας με ένταξη στην κατηγορία "Ίκανότητα 5" κατά την ίδια περίοδο επίσης παρουσιάζουν ανάλογη διαρκή αύξηση, αλλά σημειώνεται το πλέον αρνητικό χαρακτηριστικό της κατακόρυφης αύξησης αυτών που κρίνονται οριστικά ως ακατάλληλοι για λόγους ψυχικών παθήσεων.

Αντίθετα, οι αναβολές στρατεύσης λόγω σωματικών παθήσεων παρουσιάζουν μια συνεχή σταθερότητα κατά την τελευταία δεκαετία, τονίζοντας έτσι την προβληματική κατάσταση σε σχέση με την ανεξέλεγκτη αύξηση των αναβολών λόγω ψυχικών παθήσεων. Είναι προφανές ότι, εφόσον οι ρυθμοί αύξησης των σωματικά ασθενούντων Κυπρίων νέων παραμένουν σχετικά σταθεροί και οι ρυθμοί αύξησης των ψυχικά νοσούντων Κυπρίων νέων αυξάνονται ραγδαία, υπάρχει μια καταφανής ανισοσκέλεια. Άρα λοιπόν, είτε συμβαίνει κάτι το ψυχολογικά και κοινωνιολογικά αξιοσημείωτο, όπου μια ολόκληρη γενιά παρουσιάζει μαζικά ψυχολογικά προβλήματα, είτε συμβαίνει κάτι άλλο. Αυτό το κάτι άλλο έχει να κάνει με την ανεπάρκεια του παρόντος νομοθετικού πλαισίου και την αδυναμία των υφιστάμενων δομών να χειριστούν τη διάθεση μερίδας εθνοφρουρών για ανέξοδη απαλλαγή από τις στρατιωτικές υποχρεώσεις.

Αντιλαμβάνομαι ότι από ορισμένες πλευρές ίσως να λεχθεί ότι η λύση για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου είναι η μείωση της διάρκειας της στρατιωτικής θητείας είτε στους δεκαεννιά είτε στους δεκατέσσερις είτε σε λιγότερους μήνες. Θέλω να σημειώσω το εξής: Κανένα μεμονωμένο μέτρο, όσο ρηξικέλευθο και αν είναι, δε μπορεί να αποτελεί τη λύση για ένα τόσο σύνθετο πρόβλημα. Τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζονται μέσα από τη βαθιά κατανόηση, μέσα από τον καλό προγραμματισμό, μέσα από το συντονισμό του κράτους και της κοινωνίας και μέσα

από συνολικές λύσεις, που αντιμετωπίζουν όλο το φάσμα των παραμέτρων του προβλήματος.

Η μείωση της στρατιωτικής θητείας σίγουρα θα ικανοποιήσει τους στρατεύσιμους νέους, όμως το σοβαρό θέμα της ασφάλειας του τόπου δεν μπορεί να προσεγγίζεται με στόχο την ικανοποίηση του θυμικού των πολιτών. Με την ίδια λογική ένα καλό μέτρο αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής θα ήταν η μείωση των φόρων, ένα καλό μέτρο αντιμετώπισης των οδικών παραβάσεων θα ήταν η αύξηση του ορίου ταχύτητας και ένα καλό μέτρο αντιμετώπισης της χρήσης ναρκωτικών θα ήταν η αποπαινοποίηση της χρήσης ορισμένων ναρκωτικών ουσιών! Βεβαίως, αυτές δε θα ήταν σοβαρές πολιτικές αποφάσεις. Η μείωση της διάρκειας της στρατιωτικής θητείας είναι επιθυμία όλων μας, όμως δεν μπορεί να συναρτάται παρά μόνο με τις επιχειρησιακές ανάγκες της Εθνικής Φρουράς. Η διασύνδεση της μείωσης της στρατιωτικής θητείας με οτιδήποτε άλλο περισσότερο κακό παρά καλό κάνει στην Εθνική Φρουρά και περισσότερο αναστατώνει παρά ικανοποιεί τους νέους μας.

Για την αντιμετώπιση του φαινομένου είναι απαραίτητη η άμεση και αποφασιστική ενεργοποίηση της εκτελεστικής εξουσίας. Είχαμε την ευκαιρία, την Τρίτη, 7 Ιουλίου 2009, να συναντηθούμε με τον Υπουργό Άμυνας και τους επιτελείς του, όπου κατατέθηκε εκ μέρους μας αναλυτικό υπόμνημα με διαπιστώσεις και εισηγήσεις για το θέμα της φυγοστρατίας. Ο Υπουργός Άμυνας εξέφρασε την πρόθεση για ανάληψη συγκεκριμένων πρωτοβουλιών και αναμένουμε να δούμε την υλοποίηση της πολιτικής βούλησης που εκφράστηκε, την οποία δεν έχουμε κανένα λόγο να αμφισβητούμε.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θεωρεί ότι το Υπουργείο Άμυνας επιβάλλεται να καταθέσει άμεσα νομοσχέδιο που να τροποποιεί αποτελεσματικά τη νομοθεσία που διέπει την εναλλακτική θητεία των στρατευσίμων και τη νομοθεσία που διέπει την απαλλαγή από τις στρατιωτικές υποχρεώσεις για λόγους υγείας. Επιπλέον, το Υπουργείο Άμυνας πρέπει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την καλύτερη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς, ώστε ο χρόνος των εθνοφρουρών να αξιοποιείται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Υπογραμμίζεται ότι το Υπουργείο Άμυνας πρέπει να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση το συντομότερο, αφού, εάν δε ληφθούν άμεσα τα κατάλληλα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα, λαμβανομένης υπόψη της τάσης που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, στο προσεχές διάστημα θα καταγραφούν ίσως τα μεγαλύτερα ποσοστά φυγοστρατίας όλων των εποχών.

Το ΔΗΚΟ έχει συγκεκριμένες εισηγήσεις ως ενισχυτικά μέτρα αντιμετώπισης και πρόληψης του φαινομένου της φυγοστρατίας μέσα από τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών στρατιωτικής θητείας, μέσα από την επιβράβευση της στρατιωτικής υπηρεσίας και μέσα από διαδικασίες περιορισμού της φυγοστρατίας.

Προτείνουμε την άμεση εισαγωγή προγραμμάτων ποιοτικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου των εθνοφρουρών εντός του στρατοπέδου, με την παροχή δυνατότητας παρακολούθησης μαθημάτων ειδικού και γενικού ενδιαφέροντος.

Προτείνουμε την άμεση βελτίωση των υποδομών διαβίωσης των εθνοφρουρών και των δυνατοτήτων πρόσβασης στην τεχνολογία και στο διαδίκτυο στους χώρους των στρατοπέδων.

Ζητούμε την αυστηρή εφαρμογή του προγράμματος εκπαίδευσης των στρατιωτών, ώστε ο χρόνος παραμονής εντός του στρατοπέδου να είναι χρήσιμος για τη βελτίωση της ποιότητας του στελεχιακού δυναμικού της Εθνικής Φρουράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε συνάδελφε, να υπενθυμίσουμε για το χρόνο.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Η συμφωνία η οποία έγινε στη σύσκεψη των αρχηγών ήταν ο εισηγητής να μιλήσει για δεκαπέντε λεπτά. Να μαρτυρήσουν οι εκπρόσωποι που ήταν παρόντες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Επειδή κλείνετε κιόλας...

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όχι, η συμφωνία ήταν δεκαπέντε λεπτά για τον εισηγητή του θέματος! Στα πόσα λεπτά είμαι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Δέκα λεπτά.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έχω ακόμα πέντε λεπτά.

Εισηγούμαστε την άμεση ενεργοποίηση διαδικασιών ουσιαστικής αύξησης των διανυκτερεύσεων και των υπηρεσιακών εξόδων των εθνοφρουρών κατά τα διαστήματα που δε βρίσκονται σε υπηρεσία, ώστε η θητεία στην Εθνική Φρουρά να μην αποκόπτει τους νέους από το κοινωνικό και οικογενειακό τους περιβάλλον.

Θεωρούμε απαραίτητη την καλύτερη στελέχωση της Εθνικής Φρουράς με το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό, που να μπορεί να παρέχει την απαραίτητη υποστήριξη προς τους στρατευμένους νέους, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της θητείας τους αντιμετωπίζουν προσωπικά, οικογενειακά ή άλλα προβλήματα.

Προτείνουμε την ουσιαστική αύξηση του οικονομικού επιδόματος των εθνοφρουρών στα όρια του κατώτατου μισθού, ώστε οι στρατιώτες να έχουν οικονομική ανεξαρτησία και ώστε η στρατιωτική θητεία να μην είναι οικονομικό βάρος για τις οικογένειες.

Θεωρούμε απαραίτητη την επιμόρφωση όλων των επαγγελματικών στελεχών σε όλες τις βαθμίδες της Εθνικής Φρουράς, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογούν και να αντιμετωπίζουν τις προβληματικές συμπεριφορές των νέων, με κεντρικό άξονα την ανθρωποκεντρική στρατιωτική διοίκηση.

Εισηγούμαστε την εισαγωγή αποτελεσματικών μηχανισμών διάκρισης των πραγματικά πασχόντων, σωματικά ή ψυχικά, από όσους επικαλούνται δήθεν σωματικές ή ψυχικές παθήσεις για αποφυγή της στράτευσης.

Προτείνουμε την ουσιαστική μοριοδότηση της στρατιωτικής υπηρεσίας για αξιολόγηση στα πλαίσια διαδικασιών πρόσληψης ή προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ώστε οι υπεύθυνοι νέοι να μη βρίσκονται σε δυσχερέστερη θέση έναντι των φυγοστράτων.

Προτείνουμε την εισαγωγή περιορισμών στις δυνατότητες πρόσληψης και ανέλιξης στο δημόσιο τομέα και ιδιαίτερα σε συγκεκριμένους νευραλγικούς τομείς της δημόσιας υπηρεσίας για όσους δεν κρίθηκαν ικανοί για εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων.

Προτείνουμε την αλλαγή του υφιστάμενου πίνακα νοσημάτων σε σχέση με τις σωματικές και ψυχικές παθήσεις που επιτρέπουν την απαλλαγή από τη στρατιωτική θητεία, έτσι ώστε να απαλλάσσονται μόνο όσοι έχουν σοβαρές μόνιμες παθήσεις, που μπορούν να χαρακτηριστούν ως αναπηρίες. Για τους πολίτες που έχουν αναπηρίες υπάρχει ήδη ειδική πρόνοια για πρόσληψη στη δημόσια υπηρεσία και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ετοιμάζει ρύθμιση για αύξηση του αριθμού των ατόμων με αναπηρίες που προσλαμβάνονται.

Εισηγούμαστε τη θεσμοθέτηση της ολοκλήρωσης των προβλεπόμενων κατά περίπτωση στρατιωτικών υποχρεώσεων ως προϋπόθεσης για συγκεκριμένες δραστηριότητες, όπως π.χ. για την έκδοση άδειας κυνηγίου.

Προτείνουμε τη συνεργασία του Υπουργείου Άμυνας με πολιτικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις νεολαίας για τον προγραμματισμό και την υλοποίηση εκστρατειών διαφώτισης των νέων σχετικά με την αναγκαιότητα της στρατιωτικής υπηρεσίας.

Προτείνουμε τη συνεργασία του Υπουργείου Άμυνας με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για την πραγματοποίηση ενημερωτικών σεμιναρίων για τους μαθητές της Γ' λυκείου σχετικά με την αναγκαιότητα της στρατιωτικής υπηρεσίας.

Τέλος, προτείνουμε τη δημιουργία εθνικής επιτροπής αντιμετώπισης του φαινομένου της φυγοστρατίας υπό την ευθύνη του Υπουργείου Άμυνας, στην οποία θα συμμετέχουν το Υπουργείο Άμυνας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η επιτροπή Άμυνας της Βουλής και ο Οργανισμός Νεολαίας, ώστε να προωθηθούν μέσα από τον απαραίτητο συντονισμό τα κατάλληλα νομοθετικά και κανονιστικά μέτρα.

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εκτιμούμε ότι η εκτελεστική εξουσία διαθέτει την απαραίτητη πολιτική βούληση για την αντιμετώπιση του φαινομένου της φυγοστρατίας, το οποίο ταλανίζει την Εθνική Φρουρά, τραυματίζει τη μαχητικότητα της Εθνικής Φρουράς, θυματοποιεί τους υπεύθυνους εθνοφρουρούς και διαβρώνει τη συνοχή της κυπριακής κοινωνίας. Αναμένουμε ότι το Υπουργείο Άμυνας θα προβεί σύντομα στις απαραίτητες ενέργειες για την αντιμετώπιση του φαινομένου και δηλώνουμε την ετοιμότητά μας για πλήρη στήριξη των πολιτικών πρωτοβουλιών που είναι προσανατολισμένες προς την ορθή κατεύθυνση. Αναμένουμε να ακούσουμε τις τοποθετήσεις όλων των πολιτικών δυνάμεων και είμαστε βέβαιοι ότι η σημερινή συζήτηση θα συνεισφέρει στην προσπάθεια καλής αντιμετώπισης του φαινομένου της φυγοστρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κωνσταντίνου.

Προτού καλέσω τον επόμενο ομιλητή, να χαιρετίσουμε την παρουσία του Υπουργού Άμυνας στη σημερινή συνεδρίαση για παρακολούθηση της συζήτησης του θέματος.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Άριστος Αριστοτέλους, τον οποίο καλώ στο βήμα.

Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει σχετική νομολογία, η φυγοστρατία θα μπορούσε από εννοιολογική άποψη να θεωρηθεί ως η αποφυγή εκτέλεσης υποχρεωτικής στρατιωτικής υπηρεσίας προς πατρίδα. Πρόκειται για ένα διεθνές φαινόμενο, που στην Κύπρο εμφανίστηκε από της δημιουργίας της Εθνικής Φρουράς το 1964, αλλά η έξαρσή της τα τελευταία χρόνια, καθώς και οι πιθανές επιπτώσεις της στην εθνική άμυνα, στην οικονομία και στην κοινωνία προκαλούν ανησυχία και καλούν για λήψη μέτρων και συλλογική εργασία.

Το πρόβλημα δεν εντοπίζεται στους αντιρρησίες συνειδήσεως ή στο φόβο του πολέμου. Εντοπίζεται σε μια άλλη κατηγορία φυγόστρατων που πιστεύεται ότι αναπτύχθηκε κατά την τελευταία δεκαετία στην Κύπρο. Είναι εκείνοι που, προσποιούμενοι τους ασθενείς, κυρίως ψυχοπαθείς, εξαπατούν τις αρχές, για να εξασφαλίσουν μέσα από καθ' όλα νόμιμες διαδικασίες αναστολή της στρατιωτικής τους υπηρεσίας. Σ' αυτή βασικά την κατηγορία εστιάζεται και η όλη συζήτηση για τη φυγοστρατία στην Κύπρο. Δεν είναι όμως εύκολο να εντοπιστεί, γιατί φορώντας το μανδύα του ψυχασθενή τα άτομα αυτά περιλαμβάνονται μαζί με τους υπόλοιπους στο σύνολο εκείνων που θεωρούνται ανίκανοι για στράτευση για λόγους ψυχικής υγείας και που το 2008 ανήλθαν στους 995.

Με αυτές τις δυσκολίες λοιπόν πώς μπορεί να εξακριβωθεί το μέγεθος του προβλήματος, ο αριθμός των υπό συγκάλυψη φυγοστράτων; Ένας έμμεσος τρόπος εξαγωγής συμπερασμάτων θα ήταν μέσα από τις ετήσιες εκθέσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τις ψυχιατρικές υπηρεσίες. Τα στοιχεία δείχνουν ότι το ποσοστό, όπως και οι αριθμοί των αγοριών με ψυχολογικά προβλήματα κατά την τελευταία δεκαετία είναι σχετικά σταθερά. Λογικά θα ανέμενε κανείς ότι περίπου το ίδιο νήμα συμπεριφοράς θα παρουσίαζαν τα στοιχεία και στην Εθνική Φρουρά. Αντίθετα, την ίδια περίοδο παρουσιάζονται σημαντικές αυξήσεις στην καταγραφή ατόμων ως ψυχασθενών σε αριθμούς έκδηλα δυσανάλογους με τα στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού περίπου κατά το τριπλάσιο. Ταυτόχρονα, ολοένα και πυκνώνουν οι πληροφορίες για στρατευσίμους ή και γονείς που καυχώνται ότι με το πρόσχημα του ψυχασθενούς πήραν αναστολή!

Παράλληλα, ορισμένα γεγονότα ενδεχομένως να συνέβαλαν στην έξαρση του φαινομένου, όπως:

- η αλλαγή στη συμπεριφορά, στα πρότυπα και στις αντιλήψεις των νέων,
- η μη εφαρμογή απαγορευτικών στοιχείων για άτομα που έπαιρναν αναστολή για ψυχολογικά προβλήματα, όπως η απόκτηση άδειας κυνηγίου ή οδήγησης κ.λπ.,
- το γεγονός ότι για ορισμένους έπαψε πια να είναι ντροπή ή στίγμα ο χαρακτηρισμός τους ως ψυχασθενείς, φτάνει να εξασφαλίσουν αναστολή.

Αξιοσημείωτα είναι και τα εξής: Το 30% περίπου των ατόμων με ψυχολογικά προβλήματα απαλλάσσονται των στρατιωτικών τους καθηκόντων με την κατάταξή τους στα ΚΕΝ. Το υπόλοιπο 70% παίρνει αναστολή για ψυχολογικούς λόγους κατά τη διάρκεια της θητείας του με κύρια αιτία τη μη προσαρμοστικότητα. Επίσης, σύμφωνα με σχετική έρευνα, ένα μεγάλο ποσοστό κληρωτών κατά τη διάρκεια της θητείας τους έκαναν σκέψεις να ζητήσουν αναστολή, αποδίδοντας τους λόγους στην έλλειψη ελευθερίας, στην καταπίεση από ανωτέρους, στη μεγάλη διάρκεια της θητείας, στις

άδειες κ.λπ.

Το πρόβλημα λοιπόν είναι σαφώς περίπλοκο και η επίλυσή του δύσκολη. Ως κόμμα χαιρέτισαμε τις προσπάθειες της κυβέρνησης το 2007 να φέρει νομοσχέδιο για την αντιμετώπισή του. Υποδείξαμε ταυτόχρονα στις συζητήσεις ότι είναι ένα θέμα πολύπλευρο και χρειάζεται περαιτέρω μελέτη και λήψη όχι μόνο νομοθετικών, αλλά και άλλων παράλληλων μέτρων προς διάφορες κατευθύνσεις, ειδικά θα υπήρχαν κενά, τα οποία βρίσκονται σήμερα μπροστά μας συσσωρευμένα και η κυβέρνηση Χριστόφια καλείται να τα αντιμετωπίσει. Ήδη το Υπουργείο Άμυνας έχει προβεί στη λήψη σειράς διορθωτικών μέτρων και ταυτόχρονα διέταξε την εκπόνηση ειδικής μελέτης για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στο όλο πρόβλημα, εξετάζοντάς το από στρατιωτική, κοινωνική και ανθρωπιστική πτυχή και επεξεργαζόμενο λύσεις και νομοθετικές ρυθμίσεις.

Φυσικά, το κεντρικό δίλημμα στην όλη υπόθεση, κατά την άποψή μου, είναι το εξής: Πώς αποτρέπεις το φαινόμενο χωρίς ταυτόχρονα να βλάπτεις ή να αδικείς αυτούς που πραγματικά έχουν πρόβλημα; Επίσης, πώς ανταμείβεις εκείνους που με συνέπεια και αφοσίωση υπηρετούν την πατρίδα τους; Μέσα από το περιγράμμα αυτό θα μπορούσε λοιπόν να ληφθούν μια σειρά μέτρων και να γίνουν συνδυασμένες ενέργειες, με την εμπλοκή όχι μόνο πολιτικών, στρατιωτικών και γονιών, αλλά και των ιδίων των νέων και άλλων κοινωνικών ομάδων.

Ορισμένες καθαρά προσωπικές μου εισηγήσεις για τέτοια μέτρα θα μπορούσε για παράδειγμα να ήταν οι εξής:

- Εκτός από τα άτομα που εμφανώς για ψυχολογικούς λόγους πρέπει να πάρουν αναστολή, οι υπόλοιποι που επικαλούνται ψυχολογικά προβλήματα να υπηρετούν εναλλακτική υπηρεσία εντός στρατοπέδου σε ώρες εργασίας.
- Η ενασχόληση των ατόμων αυτών να καθοριστεί με τη συνεργασία των ψυχιάτρων ή ψυχολόγων ή και κοινωνιολόγων και να περιλαμβάνει και προγράμματα αποθεραπείας.
- Ταυτόχρονα, για όσους παίρνουν αναστολή για ψυχολογικούς λόγους να εξευρεθεί τρόπος προώθησης και εφαρμογής μέτρων που έχουν σχέση με την απαγόρευση αδειών κυνηγίου, οδήγησης κ.λπ.
- Παράλληλα, εκείνοι που με συνέπεια υπηρετούν την πατρίδα τους να ανταμείβονται παίρνοντας κάποια μόρια, όταν αιτούνται εργασίας στο δημόσιο ή άλλη ανταμοιβή.
- Συστηματική προσπάθεια θα μπορούσε επίσης να καταβληθεί, για να αποκατασταθεί το αίσθημα της ντροπής και το στίγμα ότι η φυγοστρατία ενεργεί σε βάρος της πατρίδας, της άμυνας του τόπου και της κοινωνίας.
- Εμπέδωση του αισθήματος προσφοράς στην πατρίδα και σχετική ενθάρρυνση των νέων από την ίδια την οικογένεια και το σχολείο.
- Διεξοδική εξέταση των στρατευσίμων από τις αρμόδιες υγειονομικές υπηρεσίες και εφοδιασμός των υπηρεσιών αυτών με όλο το απαραίτητο υλικό.
- Καθιέρωση επιθεωρητών ελέγχου για το αν τηρούνται οι προϋποθέσεις της αναστολής.
- Εμπέδωση ανάμεσα στα στελέχη και τους αξιωματικούς της σημασίας της κατανόησης, συμπαράστασης, επικοινωνίας και υποκίνησης των στρατιωτών

και καθιέρωση σειράς σεμιναρίων ψυχολογίας και κοινωνιολογίας.

- Επίσης, η αναδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς και η μείωση της θητείας θα βοηθούσε στην απάμβλυνση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο χρόνος σας τελειώνει, κύριε συνάδελφε.

Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ:

Τελειώνοντας τονίζω ότι πρόκειται για ένα πολύ σοβαρό και λεπτό ζήτημα, με πολλές και διάφορες προεκτάσεις και έχουμε την πεποίθηση ότι η σημερινή κυβέρνηση, -που δηλώνει το ενδιαφέρον της με την παρουσία και του Υπουργού Άμυνας εδώ- που βρήκε το θέμα απέναντί της, θα δώσει, σε συνεργασία με όλες τις άλλες πολιτικές δυνάμεις και κοινωνικούς φορείς, τις καλύτερες δυνατές λύσεις και απαντήσεις.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Αριστοτέλους.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο βουλευτής Σωτήρης Σαμψών. Τον καλώ στο βήμα.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Ο συνάδελφος Άριστος μου έχει παραχωρήσει δύο λεπτά και θα τα εκμεταλλευτώ!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν έχω παραχωρήσει σε κανέναν τίποτε, κύριε συνάδελφε!

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Φίλη κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φίλε Υπουργέ Άμυνας,

Θα μιλήσω με γλώσσα απλή, γιατί θεωρώ πως αυτά που λέμε σήμερα εδώ για το θέμα της φυγοστρατίας δεν τα λέμε για να τα ακούμε μόνο εμείς, αλλά τα λέμε και για να δώσουμε ένα μήνυμα στην κοινωνία, ένα μήνυμα προς τα έξω, πως η φυγοστρατία αυτή τη στιγμή, σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, αποτελεί εθνική ντροπή. Αποτελεί ένα φαινόμενο απαράδεκτο, που η πολιτεία, το κράτος και η Βουλή βεβαίως δεν μπορούν πλέον να αποδέχονται.

Μαγκιά δεν είναι να μην υπηρετείς. Μαγκιά είναι να κατατάσσεσαι και να προχωρείς εις την εκπλήρωση των στρατιωτικών σου υποχρεώσεων και των καθηκόντων, έτσι ώστε με την απόλυσή σου να βγαίνεις από το στρατό καλύτερος άνθρωπος και, αν θέλετε, καλύτερος πολίτης εις την κοινωνία.

Εθνική ντροπή λοιπόν! Το λέω, το ξαναλέω και το επαναλαμβάνω! Και καλά κάμνουν αυτοί που σκέφτονται τη φυγοστρατία να το ακούσουν και να το αντιληφθούν. Γιατί όμως εφτάσαμε μέχρι εδώ; Θέλω πρώτα να ξεκαθαρίσω πως αυτά τα οποία λέμε δεν αφορούν τα παιδιά με πραγματικό πρόβλημα, δεν αφορούν τους νέους μας με πραγματικό ιατρικό πρόβλημα. Το ξεχωρίζουμε, το ξεκαθαρίζουμε και

προχωρούμε παρακάτω.

Γιατί λοιπόν εφτάσαμε μέχρι εδώ; Τι έχει αλλάξει στην κυπριακή κοινωνία; Τι έχει αλλάξει από τότε για παράδειγμα που εμείς επήγαμε στρατό και εθεωρούσαμε τη στράτευση ως τιμή και με περηφάνια υπηρετούσαμε την πατρίδα μέχρι την απαξίωση που υπάρχει σήμερα από τους νέους μας για την κατάταξη και την Εθνική Φρουρά γενικότερα; Ποιοι φταίνε τέλος πάντων; Οι γονείς; Και εδώ θα σας πω κάτι, γιατί έχω την εντύπωση ότι επιτέλους θα πρέπει να μιλήσουμε με γλώσσα πραγματική και να πούμε τα πράγματα όπως έχουν, έξω από τα δόντια! Φταίνε και οι γονείς! Από την πείρα μας εις την επιτροπή Άμυνας -και μπορούν να σας το επιβεβαιώσουν και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής- δε λέω πως το πρόβλημα θα ελυόταν εντελώς, αλλά στις περιπτώσεις τις περισσότερες δυστυχώς είναι οι γονείς που, κατά την κυπριακή, βάζουν φτιν των παιδιών τους και στο τέλος της ημέρας είναι οι γονείς που προωθούν αυτό το φαινόμενο και είναι οι γονείς που τηλεφωνούν και παρακαλούν για την απαλλαγή ή την αναστολή των παιδιών τους από το στρατό. Άρα, το πρώτο πρόβλημα έχει να κάνει με την οικογένεια.

Αναλαμβάνουμε και τις ευθύνες μας ως πολιτεία. Δεν αντιληφθήκαμε την έκταση του προβλήματος έγκαιρα. Δεν καταλάβαμε με πόσο σύντομο ρυθμό και με πόσο γρήγορο ρυθμό αυτό το συγκεκριμένο πρόβλημα θα επολλαπλασιαζόταν και θα φτάνε στα σημερινά επίπεδα. Ερασιτεχνικά επροσεγγίσαμε το πρόβλημα. Δεν υπάρχει μελέτη που να εξηγεί και να βρίσκει τους λόγους που εφτάσαμε μέχρι εδώ. Ο καθένας αυτή τη στιγμή λέει ό,τι θέλει, με την έννοια ότι ο καθένας δίνει τη δική του ερμηνεία στη φυγοστρατία. Ο Φύτος είπε τα δικά του, ο άλλος συνάδελφος είπε τα δικά του, εγώ θα πω τα δικά μου, αλλά δεν υπάρχει επιστημονική μελέτη που να μας εξηγά τους λόγους που εφτάσαμε εις τα σημερινά επίπεδα της φυγοστρατίας. Και ως ΔΗΣΥ ακριβώς καλούμε το κράτος -εδώ, υπουργέ, δε σηκώνει αντιπολίτευση και δεν είναι αντιπολιτευτικά που συζητούμε- καλούμε το κράτος, όχι την κυβέρνηση -βλέπετε, χρησιμοποιώ και τη σωστή λέξη, το κράτος- να προχωρήσει σε μελέτη, επιστημονική μελέτη, για να καταλάβουμε επιτέλους τους λόγους, γιατί μόνο έτσι θα αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα.

Στρατός. Δεν εθωρακίσαμε ούτε τους αξιωματικούς μας αλλά ούτε και τους στρατιωτικούς γιατρούς, για να μπορούν να αρνούνται τις αιτήσεις εκείνες της απαλλαγής ή της αναστολής που δεν έχουν οποιοδήποτε έρεισμα. Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν κάποιος στρατιώτης παρουσιαστεί στο στρατιωτικό γιατρό και του πει «εάν με βάλεις να καταταγώ, θα πάρω το τουφέκι και θα αυτοκτονήσω ή θα σκοτώσω τους συστρατιώτες μου», ε, δεν υπάρχει γιατρός που μπορεί να αναλάβει τέτοια ευθύνη και να του πει «όχι, θα πας στρατό», ιδιαίτερα όταν ξέρει τι τον περιμένει από εμάς εδώ πρώτα απ' όλα. Άρα, ναι, δυστυχώς δεν τους εθωρακίσαμε.

Επίσης, υπάρχουν περιπτώσεις -και το λέω με λύπη μου- που οι ίδιοι οι αξιωματικοί ενθαρρύνουν στρατιώτες να προχωρήσουν στην αναστολή ή στην απαλλαγή, ιδιαίτερα εκείνους τους στρατιώτες που κατά τη διάρκεια της θητείας είναι απείθαρχοι ή δημιουργούν προβλήματα. Βεβαίως, ούτε οι δημόσιες συζητήσεις για το «μειώνεται η θητεία, δε μειώνεται η θητεία», «αναβάλλεται η "Νικηφόρος", δεν αναβάλλεται η "Νικηφόρος"», «κλείνουν στρατόπεδα ή δεν κλείνουν στρατόπεδα» ούτε βέβαια και το γεγονός ότι επροχωρήσαμε σε συμφωνίες-πωλήσεις στρατοπέδων με τους στρατιώτες μέσα προς το παρόν εβοήθησαν την κατάσταση. Και ούτε βέβαια το γεγονός πως για χρόνια εκαλλιεργήσαμε ένα κλίμα ηττοπάθειας για το στρατό μας, ότι «ξέρετε, αυτός ο στρατός είναι εκεί, αλλά τι να κάνει; Πώς θα αντιμετωπίσει την τουρκική απειλή; Δεν μπορεί στην ουσία!» Άρα, εδημιουργήσαμε ένα κλίμα απαξιωτικό για τις ικανότητες της Εθνικής Φρουράς, που ενδεχομένως να έχει φέρει

όλα αυτά που έχω αναφέρει, τα αποτελέσματα τα σημερινά. Αλλά επαναλαμβάνω την ανάγκη εκπόνησης επιστημονικής μελέτης, για να μας τα αποδείξει ή να μας τα επιβεβαιώσει όλα αυτά τα οποία όλοι λέμε.

Σίγουρα υπάρχει αργοπορία στη νομοθετική ρύθμιση. Θα 'πρεπε, επειδή ξέρουμε το πρόβλημα, το γνωρίζουμε εδώ και χρόνια, θα 'πρεπε πιο γρήγορα να προχωρήσουμε στην αντιμετώπισή του. Όλοι μας. Επομένως, ως ΔΗΣΥ, προτείνουμε εκ νέου εξέταση και λέω εκ νέου, γιατί όλα αυτά τα οποία είπε και ο Φύτος και ο Άριστος τα εβάλαμε όχι μία αλλά πολλές φορές ενώπιον της επιτροπής Άμυνας και δυστυχώς, ως επιτροπή Άμυνας, ενώ ομογνωμούσαμε, δεν εμπορέσαμε να προχωρήσουμε για λόγους άλλους.

Θεωρούμε ότι όσοι δεν παν στρατό ως φυγόστρατοι, για τους λόγους που ανέφερα πιο πάνω, θα πρέπει να έχουν συγκεκριμένες κυρώσεις για τις άδειες οδήγησής τους, για τις άδειες κυνηγίου, για τις σπουδές τους. Να μη δικαιούνται να πηγαίνουν να σπουδάζουν σε πανεπιστήμια, ενόσω και εφόσον η σειρά τους βρίσκεται εντός του στρατοπέδου ή εντός της Εθνικής Φρουράς. Να μην έχουν προτεραιότητα δύο χρόνια έναντι όλων εκείνων που επήγαν να υπηρετήσουν.

Μίλησε και ο κ. Αριστοτέλους -και συμφωνώ μαζί του- για μόρια, μόρια και προτεραιότητα και κίνητρα για εκείνους που κατατάσσονται και υπηρετούν εις τη δημόσια υπηρεσία. Προτιθέμεθα δε εμείς, ως ΔΗΣΥ, να εξετάσουμε και το ενδεχόμενο δημιουργίας ποινικού αδικήματος με αντιστροφή του βάρους απόδειξης βέβαια, όταν ο φυγόστρατος επικαλεστεί λόγους υγείας, αλλά να κάνουμε τη φυγοστρατία επιτέλους ποινικό αδίκημα, πέρα από όλα τα υπόλοιπα τα οποία έχουν αναφερθεί.

Θέλω να τελειώσω με ξεκάθαρο μήνυμα, ξεκάθαρο μήνυμα! Δε δεχόμαστε πλέον τη φυγοστρατία! Ο φυγόστρατος για εμάς δαχτυλοδείχεται. Ο φυγόστρατος εκείνος ο οποίος προσπαθεί και καταφέρνει να κοροϊδέψει το σύστημα και να απαλλαγεί, ενώ δεν έχει λόγο απαλλαγής, για μας είναι πλέον απαράδεκτος και καλό είναι για εκείνον να ξέρει πως είναι εθνική ντροπή αυτό το οποίο έχει πράξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Σαμφών.

Ο κ. Γιαννάκης Ομήρου είναι ο επόμενος ομιλητής.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε Υπουργέ της Άμυνας,

Το νοσηρό και το φθοροποιοό φαινόμενο της φυγοστρατίας έχει απασχολήσει κατ' επανάληψη και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας και τα πολιτικά κόμματα σε μια προσπάθεια αντιμετώπισής του.

Είναι κοινή η διαπίστωση ότι η φυγοστρατία δεν αποδυναμώνει απλώς την επάρκεια του έμψυχου υλικού της Εθνικής Φρουράς. Πολύ χειρότερες είναι οι επιπτώσεις αυτού του φαινομένου για το ηθικό όσων υπηρετούν ευσυνείδητα τη θητεία τους στην Εθνική Φρουρά. Ταυτόχρονα, τροφοδοτείται η επιχειρηματολογία εκείνων των κύκλων που έντεχνα προσπαθούν να καλλιεργήσουν κλίμα έλλειψης εμπιστοσύνης προς τις αμυντικές δυνατότητες της Κύπρου και την αμυντική μας θωράκιση, ως βασική παράμετρο της εθνικής μας στρατηγικής, που στοχεύει σε μια λύση του κυπριακού προβλήματος στη βάση των αρχών του διεθνούς και του

ευρωπαϊκού δικαίου.

Δυστυχώς, για να είμαστε ακριβείς στη διάγνωση ερμηνείας αυτού του φαινομένου, που έχει εξελιχθεί σε βαθιά πληγή για την άμυνα της Κύπρου, θα πρέπει να εντοπίσουμε τα αίτια στην ευρύτερη κρίση αξιών της κυπριακής κοινωνίας, για την οποία οι ευθύνες είναι συλλογικές. Η κατάρρευση ηθικών προτύπων, η αναγόρευση του εύκολου πλουτισμού και της μανίας του ασυγκράτητου καταναλωτισμού ως αξιών της κοινωνίας, η προσπάθεια ελεεινολογίας του πατριωτικού φρονήματος και η υποτίμηση της άμυνας ως περιττής και μάταιας έχουν υποδαυλίσει και τροφοδοτήσει διαχρονικά το φαινόμενο της φυγοστρατίας.

Γι' αυτό, πέραν των αναγκαίων νομοθετικών βελτιώσεων, που θα πρέπει να υπάρξουν, χρειάζεται μια γενικότερη ενδοσκόπηση και αυτοκριτική για τα σημερινά κοινωνικά δεδομένα, την κλίμακα αξιών, όπως αυτή καλλιεργείται από την εκπαίδευση, την οικογένεια, την κοινωνία, την εκκλησία και άλλους φορείς, σε μια προσπάθεια να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη προς το θεσμό της στρατιωτικής θητείας, ενώ ταυτόχρονα να τυγχάνει κοινωνικής απαξίωσης, όπως συνέβαινε στο παρελθόν, η δόλια προσπάθεια αποφυγής της εκπλήρωσης της στρατιωτικής θητείας. Αναμένουμε ταυτόχρονα ότι η εκτελεστική εξουσία θα καταθέσει σύντομα νέα ολοκληρωμένη και εφαρμόσιμη νομοθεσία, η οποία θα αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τη φυγοστρατία, κυρίως για να λειτουργεί αποτρεπτικά και προληπτικά.

Άκουσα και ενδιαφέρουσες απόψεις από προλαλήσαντες συναδέλφους για συγκεκριμένα μέτρα προς αντιμετώπιση του φαινομένου της φυγοστρατίας. Μερικές ωστόσο, για να μη δημιουργούνται αυταπάτες και ψευδαισθήσεις, είναι απολύτως ανέφικτες, αγαπητοί συνάδελφοι, γιατί συγκρούονται και με το σύνταγμα και με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, που υπερέχει των κανόνων του ημεδαπού δικαίου. Έχουμε κατ' επανάληψη πάρει σχετικές γνωματεύσεις από το Γενικό Εισαγγελέα, ήδη από την εποχή του κ. Αλέκου Μαρκίδη, και έχουμε και αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ούτε άδειες οδηγού μπορούν να απαγορευθούν ούτε άδειες κυνηγιού μπορούν να απαγορευθούν ούτε πρόνοιες στη νομοθεσία περί πρόσληψης δημοσίων υπαλλήλων. Γι' αυτό είναι καλό να κατατίθενται προτάσεις, αλλά να είμαστε εντός του συνταγματικού και του ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου.

Απ' εκεί και πέρα, θα ήθελα, χωρίς πρόθεση παρέμβασης στην επιστημονική δεοντολογία των γιατρών -δεν είναι δουλειά μας να υποδεικνύουμε βεβαίως στους γιατρούς πώς να επιτελούν τα ιατρικά τους καθήκοντα- αναφέρομαι κυρίως στους ψυχιάτρους του ιατρικού τμήματος της Εθνικής Φρουράς... Το 1998, υπηρετώντας για μερικούς μήνες στη θέση του Υπουργού Άμυνας, είχα διαπιστώσει ότι εδόθησαν αναστολές και τελικά απαλλαγές σε δεκαοκτώ αναβάτες του κυπριακού ιπποδρόμου. Μαζική ψυχολογική ασθένεια! Και έδωσα οδηγίες να επανεξεταστούν άπαντες. Και το ιατρικό συμβούλιο των ψυχιάτρων αποφάσισε και απήλλαξε εκ νέου και τους δεκαοκτώ, οι οποίοι ασκούν ένα πολύ επικίνδυνο τέλος πάντων επάγγελμα, αυτό του αναβάτη στον κυπριακό ιππόδρομο. Δηλαδή, κρίνονται ως κατάλληλοι, για να ασκούν αυτό το επάγγελμα, αλλά εκρίθησαν ακατάλληλοι ως πάσχοντες μαζικά από ψυχική πάθηση! Αν είναι δυνατόν! Γι' αυτό πράγματι στέλνω και αυτό το μήνυμα απ' εδώ, από το βήμα της Βουλής, στους ψυχιάτρους μας, χωρίς, επαναλαμβάνω, πρόθεση παρέμβασης στην επιστημονική δεοντολογία, να είναι πολύ πιο προσεκτικοί και εξονυχιστικά να εξετάζουν αυτές τις περιπτώσεις.

Είναι γεγονός ότι υπάρχει και το θέμα της μείωσης του χρόνου στρατιωτικής θητείας. Είναι υπερβαλλόντως μακρά, κατά γενική παραδοχή, η στρατιωτική θητεία στην Κύπρο και είναι γενική η θέση των κομμάτων και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας ότι θα πρέπει να εξευρεθούν τρόποι για μείωση του χρόνου

θητείας στην Εθνική Φρουρά, βεβαίως τηρουμένων ορισμένων προϋποθέσεων. Δυστυχώς, η πρόταση που είχε κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, με κάθε καλή πρόθεση βεβαίως, εκρίθη και απεδείχθη, να μου επιτραπεί να πω, και ανεφάρμοστος και ανεπαρκής.

Η πρόωθηση της όποιας απόφασης για μείωση της στρατιωτικής θητείας πρέπει να συνοδεύεται από δύο βασικές προϋποθέσεις: Πρώτον, ότι δε θα επηρεασθεί ούτε κατ' ελάχιστον η μαχητική ικανότητα και η επιχειρησιακή επάρκεια της Εθνικής Φρουράς. Δεύτερον, ότι θα προηγηθεί η υλοποίηση συγκεκριμένων μέτρων που θα καθιστούν εφικτή τη μείωση της στρατιωτικής θητείας και προπάντων ότι τα μέτρα αυτά δε θα είναι ζημιογόνα για το επίπεδο της αμυντικής ικανότητας και ότι θα αποδειχθεί στην πράξη ότι αυτά τα μέτρα είναι εφαρμόσιμα.

Πολύ συνοπτικά λέω ότι για το σκοπό αυτό χρειάζεται η πρόσληψη πρόσθετου αριθμού επαγγελματικών στελεχών, ΕΠΥ και άλλων, που θα αναπληρώσουν τη μείωση του ανθρώπινου δυναμικού της Εθνικής Φρουράς. Περαιτέρω, δεδομένου ότι η μείωση της στρατιωτικής θητείας και η αναδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς προϋποθέτουν νέα οπλικά συστήματα και/ή εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των υφιστάμενων οπλικών συστημάτων, περιλαμβανομένου και άλλου συναφούς υλικού, θα πρέπει να υπάρξουν πιστώσεις στους προϋπολογισμούς έγκαιρα, προ της λήψης οίωνδηποτε αποφάσεων, και η διάθεση ανάλογων κονδυλίων.

Κύριοι συνάδελφοι, όσο υπάρχει κατοχή, όσο υπάρχει τουρκική απειλή, η διατήρηση ενόπλων δυνάμεων υψηλής αποτρεπτικής ισχύος και επιχειρησιακής ικανότητας συνιστά αδήριτη ανάγκη. Καμιά πολιτική πρωτοβουλία, κανένας πολιτικός διάλογος, καμιά διαπραγμάτευση δεν μπορούν να επιτύχουν, αν δε στηρίζονται και αν δεν υποστηρίζονται από διπλωματική, οικονομική και αμυντική ισχύ. Αυτό το διαχρονικό αξίωμα που μας κληροδότησε ο Θουκυδίδης δε διαψεύστηκε ούτε κατ' ελάχιστον τις τελευταίες χιλιετίες.

Η ανάγκη ύπαρξης του θεσμού των κληρωτών και εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας δεν είναι ζήτημα ούτε προς διαπραγμάτευση ούτε προς συζήτηση. Είναι γι' αυτό που η πληγή της φυγοστρατίας θα πρέπει να κλείσει.

Η ΕΔΕΚ θα είναι έτοιμη να συνεργαστεί τόσο με το Υπουργείο Άμυνας όσο και με τα υπόλοιπα πολιτικά κόμματα, για να υιοθετηθούν το γρηγορότερο αποτελεσματικά νομοθετικά μέτρα που θα θέτουν τέρμα ή έστω θα περιορίζουν δραστικά το φθοροποιοό αυτό φαινόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου.

Καλώ στο βήμα τον κ. Νίκο Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Έχω ακούσει με προσοχή τους συναδέλφους και διερωτώμαι εάν όσοι εκτός αίθουσας μας ακούουν γνωρίζουν ότι υπάρχει νόμος για τα θέματα της φυγοστρατίας. Διότι μιλάμε ως να μην υπάρχει ο νόμος. Εκείνο που πρέπει να πούμε και να καταθέσουμε ενώπιον και της Βουλής και της κοινωνίας είναι γιατί απέτυχε η εφαρμογή αυτού του νόμου. Όλοι τον ψηφίσαμε ομόφωνα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ο Συναγερμός απείχε.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Απείχε. Ε, να μας φέρει την πρότασή του τη νέα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πρώτ' απ' όλα θα αναστείλει την εφαρμογή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Η αποχή, αγαπητέ κύριε Νεοφύτου, σημαίνει και αποφυγή, έλλειψη ευθύνης. Καταθέσατε δική σας πρόταση νόμου; Όχι. Μόνο για το θέμα της θητείας, που είναι ένας από τους παράγοντες που οδηγεί στη φυγοστρατία. Διότι, όταν οι πολιτικές δυνάμεις ερίζουν για το εάν θα είναι δεκατέσσερις, αν θα είναι δεκαεννιά, αν θα είναι είκοσι τέσσερις, ποιο είναι το συμπέρασμα που πάει στο νέο; Ότι δεν υπάρχει και σοβαρός λόγος να πάω στο στρατό. Γιατί δεν τα καταλαβαίνουμε αυτά τα πράγματα;

Και μπορώ να αναφερθώ και σε κάποια συγκεκριμένα στοιχεία που δόθηκαν στην επιτροπή Άμυνας. Επομένως, προσωπικά είχα διαφωνήσει με την εγγραφή του θέματος. Δεν προσφέρει τίποτα, δυστυχώς. Ανεξάρτητα από την πρόθεση, έπρεπε να γίνει ειδική συζήτηση στην επιτροπή και να έρθουμε με έκθεση της επιτροπής Άμυνας στην ολομέλεια, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε θετικά.

Είχε γίνει συζήτηση τον Απρίλιο του 2008 και εκεί κατατέθηκαν στοιχεία για το ότι έπρεπε να αλλάξει ο νόμος, γιατί ζήτησε, λέει, το Υπουργείο Άμυνας από τα άλλα υπουργεία, αν χρειάζονται τέτοιους στρατιώτες και η απάντηση ήταν: «Ναι, θέλουμε γραφιάδες». Μόνο το Τμήμα Δασών ζήτησε κάποιους, για να τους χρησιμοποιήσει για χειρωνακτική εργασία. Είχαν τότε εντοπιστεί κάπου εκατόν ογδόντα, αν θυμάμαι, άτομα που έπρεπε να περάσουν από τα ειδικά συμβούλια. Και ξέρετε πόσους εξέτασαν τα συμβούλια; Είκοσι έξι. Και ξέρετε γιατί; Διότι, λέει, δεν πήγαινε ο ιδιώτης γιατρός, για να συμπληρώνεται το ιατρικό συμβούλιο, γιατί τα λεφτά που του έδιναν δεν ήταν ικανοποιητικά. Και έγινε και αλλαγή σε αυτό το θέμα, για να συμπληρώνονται τα ιατροσυμβούλια και να μπορούν να προχωρήσουν. Δεν ξέρω και απ' ό,τι γνωρίζω δεν έχει ενημερωθεί η επιτροπή, εάν από τότε έχουν συνέλθει ιατροσυμβούλια, έχουν ελέγξει τις περιπτώσεις που είχαν παραπεμφθεί για έλεγχο και πού έχουν καταλήξει. Ούτε και τι έγιναν αυτοί οι δεκαέξι που υποτίθεται θα πήγαιναν στο Τμήμα Δασών. Γι' αυτό, η άποψη στην οποία επιμένω είναι ότι δεν έπρεπε να γίνει αυτή η συζήτηση πριν ξεκαθαριστούν αυτά τα πράγματα.

Όμως, να πάμε και να πούμε και για την ουσία των πραγμάτων. Οτιδήποτε και να κάνουμε η ιστορία απέδειξε ότι, αν δεν υπάρχει συγκεκριμένος στόχος και αν ο στόχος ο πολιτικός δεν υιοθετείται από την κοινωνία, τίποτα δε γίνεται. Οι Γάλλοι είχαν την καλύτερη στην ιστορία της πολεμικής πορείας των κρατών Γραμμή Μαζινό. Και κατέρρευσε γιατί; Γιατί, όταν κλήθηκαν να την υπερασπιστούν οι Γάλλοι, εξέφρασαν το περιβόητο roue roue. Το περιβόητο γιατί. Λοιπόν, η κοινωνία μας είναι σε αυτή τη φάση. Διερωτάται το γιατί.

Και θα αναφέρω μια προσωπική μαρτυρία συγκεκριμένη. Μιλούσα με ένα στρατιώτη που είναι δίπλα από το φυλάκιο της Λήδρας, που ως γνωστό έχει μετατραπεί σε είσοδο, και τον ρωτούσα πώς είναι η θητεία και τι κάνουν. Και μου λέει το εξής: «Κύριε, μα εγώ τι θα προσέχω τώρα; Εάν θέλουν να έρθουν οι Τούρτζιοι, έν'

πελλοί να έρτουν που δαμαί; Εν θα πάνε που τη Λήδρας;». Αυτό το ερώτημα, αυτή η θέση η απλή προσδιορίζει και την ανάγκη να αναπροσαρμόσουμε και την προσέγγιση και τη δικαιολογία της ύπαρξης. Ούτε με ποινές, ούτε με απειλές... Λέμε είναι ντροπή. Γελούν που μας ακούουν, γιατί απλούστατα δεν τα λαμβάνουν υπόψη.

Εάν θέλουμε επομένως να είμαστε σοβαροί και να μελετήσουμε το πραγματικά σημαντικό φαινόμενο της φυγοστρατίας, που δεν είναι μόνο στους νεοεισερχομένους, στους νεοκατατασσομένους, αλλά είναι και στους εφέδρους, μπορεί το ΓΕΕΦ και το υπουργείο να μας πουν τι ποσοστό εφέδρων προσέρχονται, όταν καλούνται και γιατί δεν πηγαίνουν; Γιατί έφτασε εποχή που είχαμε προσέλευση πάνω από το 80% και σήμερα το 20% και το 30% πηγαίνει, με όσα λεν οι ίδιοι, για να χάνει το χρόνο του; Και εις μεν τους νέους λέμε ότι υπάρχει το άλφα ή το βήτα. Εις δε τους εφέδρους τι θα πούμε; Ο έφεδρος τι είναι; Ο γονιός του στρατιώτη. Εάν ο ίδιος δεν πηγαίνει να υπηρετήσει, γιατί δεν πιστεύει, γιατί θα πείσει το παιδί του να πάει να υπηρετήσει;

Άρα, χρειαζόμαστε μια συνολική αναθεώρηση της πολιτικής και κυρίως κατά την άποψή μας το θέμα είναι πολιτικό. Ποιος είναι ο στόχος, τι θέλουμε και πώς θα το πετύχουμε; Με τα σημερινά δεδομένα και με τις συζητήσεις αυτές που γίνονται, που παρουσιάζουν το αδιέξοδο και την αδυναμία του κράτους γενικά να χειριστεί το θέμα, το μόνο που συμβάλλουμε δυστυχώς είναι στο να τους πούμε πως είναι η “ελεύθερη Κέρκυρα” και μπορούν να κάνουν ό,τι θέλουν χωρίς να έχουν επιπτώσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουτσού.

Καλώ στο βήμα τον κ. Γιώργο Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ,

Είναι με πολύ δισταγμό που ανεβαίνω στο βήμα, για να μιλήσω για το θέμα της φυγοστρατίας. Δηλώνω εξαρχής τη βιωματική μου εμπειρία για το θέμα, για την οποία δεν μπορώ, ομολογώ, να υπερηφανεύομαι. Όμως, ίσως ακριβώς γι' αυτό το λόγο, και ενισχυμένος από την ταπεινότητα που απαιτεί η δύσκολη θέση στην οποία βρίσκομαι προσωπικά, να είναι χρήσιμο και για σας και ίσως και για την κοινωνία να ακούσετε μια φωνή κάπως διαφορετική. Μια φωνή που συνδυάζει την πολιτική θέση με την προσωπική εμπειρία.

Καθηκόντως εκφράζω καταρχάς τη θέση του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών όπως διαμορφώθηκε από το 1999 κιόλας. Και αυτή η θέση είναι ότι -ήταν και είναι αυτή η θέση- κανένας δεν μπορεί να απαλλάσσεται των υποχρεώσεων του έναντι της πολιτείας. Οι όποιες ιδιαιτερότητες πρέπει να γίνονται σεβαστές, αλλά οι αρχές δεν πρέπει να παραβιάζονται. Η ισότητα υποχρεώσεων και δικαιωμάτων για όλους είναι εκ των ων ουκ άνευ.

Όταν λοιπόν στα τέλη της δεκαετίας του 1990 αρχίζει να αναπτύσσεται η τάση για φυγοστρατία, μέσω της επίκλησης ιδεολογικών ή ψυχολογικών ιδιαιτεροτήτων, το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών εισηγήθηκε την καθιέρωση της κοινωνικής θητείας ως της μόνης νόμιμης εναλλακτικής επιλογής για όσους δεν ήθελαν να

υπηρετήσουν ενόπλιως στην Εθνική Φρουρά. Πέρασε δυστυχώς πολύς πολύτιμος χρόνος, ώσπου να νομοθετήσει η πολιτεία και να καθιερώσει ένα ανεπαρκές, ούτως ή άλλως και όπως αναπτύχθηκε ήδη λεπτομερειακά, νομικό πλαίσιο. Αλλά ούτε αυτό λειτούργησε. Η κοινωνική θητεία παραμένει γράμμα κενό. Στο μεταξύ το φαινόμενο έχει πάρει δραματικές διαστάσεις, που οι αρμοδιότεροι της Βουλής έχουν ήδη παρουσιάσει.

Εμείς ως Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών επιμένουμε και προτείνουμε αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο για κοινωνική θητεία, που δε θα επιτρέπει σε κανέναν και για κανένα λόγο να εκφεύγει των ευθυνών και των υποχρεώσεών του. Συγχρόνως, η Εθνική Φρουρά πρέπει να ενισχυθεί με προσωπικό και μέσα, για να διαχειρίζεται επαρκώς τα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα προσαρμογής, ενώ πρέπει να παταχθούν τα φαινόμενα κακοδιοίκησης, κακομεταχείρισης, σωματικής, ψυχολογικής παρενόχλησης και βίας. Η Εθνική Φρουρά οφείλει επίσης να εφαρμόσει πολιτική ενεργητικής αξιοποίησης του χρόνου των στρατευμένων, με απασχόληση ή εκπαίδευση σε χρήσιμα αντικείμενα ή απόκτηση ειδικοτήτων και γνώσεων πέραν των αυστηρά στρατιωτικών. Προς αυτή την κατεύθυνση ήταν θετική η πρόταση της προηγούμενης κυβέρνησης για παροχή προγραμμάτων στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Ίσως πρέπει να επανέλθουν αυτή ή άλλη ή και παρόμοιες προτάσεις, καλά όμως μελετημένες και προσεκτικά εφαρμοσμένες αυτή τη φορά. Ως Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών βρίσκουμε επίσης θετικές και τις προτάσεις του υπουργείου για λειτουργική αναδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς και ευχόμαστε να προωθηθούν προς υλοποίηση, πέραν της δυσκολίας που προέκυψε στο θέμα της πρότασης για μείωση της στρατιωτικής θητείας.

Ακούω με πολλή υπομονή και κατανόηση τις βαριές κατηγορίες κατά των νεαρών φυγόστρατων και των γονέων τους. Πολλές φορές φοβάμαι ότι, στην προσπάθειά μας να καταδικάσουμε μια παραβατική συμπεριφορά, καταφεύγουμε σε ισοπεδωτικές προσεγγίσεις. Διερωτώμαι για παράδειγμα αν προβληματιστήκαμε για τους λόγους που προκαλούν αυτό το φαινόμενο. Θέλετε να συμφωνήσω ότι πρέπει να αλυσοδέσουμε τους εφήβους μας πάνω στα άρματα και να τους επιβάλουμε τη θητεία; Εγώ προσωπικά συμφωνώ και εύχομαι να το εφαρμόσουμε αυτό από αύριο κιόλας. Και αν με ρωτήσετε ακόμα πιο προσωπικά, θα σας πω το συντομότερο, σήμερα. Είναι όμως αυτή η λύση του προβλήματος; Διερωτηθήκατε ποτέ γιατί οι νεαροί στα δεκαεπτάμισι τους χρόνια μπαίνουν στο στρατό με κάθε όρεξη να υπηρετήσουν και με την ενθάρρυνση των γονέων τους και σε τρεις, έξι ή δώδεκα μήνες ζητούν απεγνωσμένα να τύχουν αναστολής ή απαλλαγής πολλές φορές, όχι πάντα βεβαίως, παρά την ισχυρή αντίρρηση των γονιών τους;

Βρίσκω εν μέρει αληθινή, πλην όμως όχι πλήρη, την ερμηνεία που ακούω ότι τάχα επηρεάζονται από το συρμό της περιρρέουσας κατάστασης που δημιουργεί το πλήθος των αναστολών και απαλλαγών και την ευκολία με την οποία επιτυγχάνει κάποιος, χωρίς σοβαρές επιπτώσεις, να εκφύγει των στρατιωτικών υποχρεώσεών του. Με όλο το σεβασμό νομίζω είναι και η αντίληψη αυτή αποτέλεσμα επηρεασμού από περιρρέουσες προκαταλήψεις και σχήματα. Γνωρίζετε, για παράδειγμα, πώς αντιμετωπίζονται τα παιδιά που δυσκολεύονται να προσαρμοστούν; Έχετε μιλήσει με νεαρούς που υπηρετούν με συνέπεια για ένα χρόνο και πλέον στην Εθνική Φρουρά και λίγους μήνες πριν την απόλυση τούς πιάνει η απελπισία από τις απέραντες ώρες της άπραγης αναμονής και ζητούν αναστολή ή απαλλαγή; Πώς αντιμετωπίζονται αυτές οι καταστάσεις από την Εθνική Φρουρά;

Έχω την ταπεινή άποψη ότι η προσφιλής σε όλους μας -και σε μένα ομολογώ- προσφυγή στις δικές μας εμπειρίες από το στρατό δε βοηθά. Ούτε οι μέθοδοι της τότε

εποχής είναι σήμερα χρήσιμες. Έχει η Εθνική Φρουρά το προσωπικό και τη δυνατότητα να εφαρμόσει νέες σύγχρονες αντιλήψεις και διαδικασίες; Έχει την υποδομή και κυρίως τη βούληση να διαχειριστεί αυτές τις περιπτώσεις ή καταφεύγει στην εύκολη και ίσως ορθή -δεν ξέρω- προσέγγιση ας τους να φύγουν, αφού δε θέλουν να υπηρετήσουν;

Για να μην επικεντρωθεί ο προβληματισμός μας στις πιθανές ελλείψεις και αδυναμίες της Εθνικής Φρουράς, οφείλω να αναφέρω, όπως και κάποιοι προηγούμενοι ομιλητές, έτσι ως νύξη -ο περαιτέρω προβληματισμός δεν είναι του παρόντος- ότι κατά την άποψή μου το πρόβλημα της φυγοστρατίας αποτελεί την έκφραση μιας ευρύτερης κρίσης αξιών και ευθυνών που μαστίζει την κυπριακή κοινωνία. Εκφράσεις της συναντιούνται καθημερινά. Τέτοια έκφραση αποτελεί και η αποστροφή των νέων προς την πολιτική και τα κοινά και η ανάπτυξη ενός αμοραλιστικού αγνωστικισμού με πιο εμφανές φαινόμενο την αποχή από την πολιτική. Θυμηθείτε ότι στην αρχαία Αθήνα η μη συμμετοχή στα κοινά ήταν συνώνυμη της λιποταξίας από τη μάχη. Εύκολα μπορεί κάποιος, ιδιαίτερα αν έχει το προνόμιο να μιλά από το βήμα της Βουλής, να κατακεραυνώνει τους νέους και τους διάφορους άλλους παράγοντες γι' αυτό. Είναι όμως αληθινό αυτό; Σε ποιο βοηθά;

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι και να εφαρμόσουμε όσα σωστά εισηγούνται οι ομιλητές, τα κόμματα, μεταξύ των οποίων είναι και το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, η κυβέρνηση και ούτω καθεξής όσον αφορά την Εθνική Φρουρά, αυτό φοβάμαι δε θα είναι αρκετό. Χρειάζεται ηθικό που δυστυχώς ελλείπει.

Τελικά, νομίζω ότι η Εθνική Φρουρά και η κοινωνία έχουν μεγάλη ανάγκη από ενεργούς και ενεργητικούς οπλίτες πολίτες και όχι απλά τις υπηρεσίες ταγμάτων μηδίζοντων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Καλώ τον εισηγητή του θέματος, τον κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου, να κλείσει το θέμα.

Ναι, παρακαλώ.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση που έλαβε χώρα στα πλαίσια του θέματος με τίτλο «Το φαινόμενο της φυγοστρατίας και οι επιπτώσεις του στην Εθνική Φρουρά και στην κυπριακή κοινωνία» και ενεγράφη από το Δημοκρατικό Κόμμα εμείς πιστεύουμε ότι ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη και εκτιμώ ότι θα χρησιμεύσει τόσο στην εκτελεστική όσο και στη νομοθετική εξουσία για την περαιτέρω ανάληψη πρωτοβουλιών που να δίνουν λύση σε αυτό το πολύ σοβαρό πρόβλημα.

Όπως έχω προαναφέρει, αν δε ληφθούν σύντομα τα απαραίτητα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα, στο προσεχές διάστημα θα καταγραφούν τα μεγαλύτερα ποσοστά φυγοστρατίας όλων των εποχών. Η φυγοστρατία αποτελεί ένα καρκίνωμα, μια γάγγραινα για την Εθνική Φρουρά, που διαρκώς επεκτείνεται και εξαπλώνεται.

Αποτελεί μια βραδυφλεγή ή -όπως ο φίλος υπουργός τη χαρακτήρισε- ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της Εθνικής Φρουράς, που δυστυχώς έχει ήδη πυροδοτηθεί. Αποτελεί ένα φαινόμενο που, αν δεν τύχει αποτελεσματικής αντιμετώπισης, θα δημιουργήσει αλυσιδωτές αντιδράσεις σε ολόκληρο το φάσμα της κυπριακής κοινωνίας. Ως πολιτικός κόσμος φέρουμε μεγάλη ευθύνη για τα υψηλά επίπεδα αποστροφής των νέων για την υποχρέωση της στρατιωτικής υπηρεσίας προς την πολιτεία. Ως πολιτική ηγεσία, ανεξαρτήτως κομματικής τοποθέτησης και ανεξαρτήτως της σχέσης του καθενός με την εξουσία, φέρουμε ευθύνη γιατί δεν καταφέραμε να εμπνεύσουμε στους νέους την αναγκαιότητα της υπηρεσίας προς την ημικατεχόμενη πατρίδα που διεξάγει αντικατοχικό αγώνα. Φέρουμε επίσης ευθύνη γιατί δεν καταφέραμε να εμψυχήσουμε στους νέους μας το αίσθημα του καθήκοντος προς τους νόμους και τους θεσμούς της πολιτείας της οποίας είμαστε πολίτες. Φέρουμε ευθύνη ως πολιτικός κόσμος, ως γονείς, ως εκπαιδευτικοί, ως φίλοι, ως άνθρωποι. Η ανάληψη της ευθύνης που μας αναλογεί δεν μπορεί και δεν πρέπει να περιοριστεί στις υποχρεώσεις μας ως νομοθέτες ή στις υποχρεώσεις μας, κύριε υπουργέ, ως φορείς της εκτελεστικής εξουσίας. Η ανάληψη της ευθύνης μας πρέπει να αφορά το σύνολο της δραστηριότητάς μας στην κοινωνία και απαραίτητοι συνεργάτες είναι όλοι οι συμπολίτες μας. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου της φυγοστρατίας θα επέλθει μέσα από τη συνολική εισαγωγή μέτρων, αλλά και μέσα από τη συνέργεια όλων των εμπλεκόμενων κοινωνικών εταίρων, φορέων και θεσμών. Επαναλαμβάνω την πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος για τη δημιουργία εθνικής επιτροπής αντιμετώπισης του φαινομένου της φυγοστρατίας -υπό την ευθύνη του Υπουργείου Άμυνας- στην οποία θα συμμετέχουν το Υπουργείο Άμυνας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας και ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου, ώστε να προωθηθούν μέσα από τον απαραίτητο συντονισμό τα κατάλληλα ρυθμιστικά μέτρα, και αναμένω ότι το Υπουργείο Άμυνας θα αναλάβει σύντομα σχετική πρωτοβουλία.

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναμένουμε ότι σ' αυτή την προσπάθεια θα είμαστε όλοι συμπαραστάτες και συνοδοιπόροι, επειδή μόνο έτσι θα δώσουμε το περιθώριο για την καθολικότητα της παρουσίας υπεύθυνων νέων πολιτών και ασφαλούς πλαισίου κοινωνικής δραστηριοποίησης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κωνσταντίνου.

Συνάδελφοι, μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης στο Κεφάλαιο Τέταρτο θα προχωρήσουμε με τη νομοθετική εργασία. Έχω ενημερωθεί ότι στις 1.00 το μεσημέρι θα διακόψουμε και θα συνεχίσουμε στις 5.00 το απόγευμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Στις 4.00.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Έχω ενημερωθεί ότι έγινε αυτή η συμφωνία στη συνάντηση των αρχηγών. Να αρχίσουμε με τη...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Νομίζω ότι έχουμε πολύ βαρυφορτωμένο πρόγραμμα, κυρία Πρόεδρε, και το θέτω εδώ πέρα ενώπιον όλων των συναδέλφων. Να πάμε τουλάχιστο μέχρι τις 2.00 και να αρχίσουμε στις 4.00, για να μπορέσουμε να καλύψουμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ωραία, εντάξει, η ώρα 1.00 και να αρχίσουμε η ώρα 4.00, για να μπορέσουμε... Στις 1.30 και να αρχίσουμε στις 4.00, κυρία Πρόεδρε, διότι δε θα καλύψουμε και πρέπει να μιλήσουμε στα διάφορα θέματα, δεν πρόκειται να περάσουν έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Επειδή η συμφωνία έγινε το πρωί στη σύσκεψη των αρχηγών και των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων, ίσως...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τι ώρα να αρχίσουμε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Στις 4.00.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

...στις 1.30. Κατατέθηκε η εισήγηση να είναι 1.30 με 4.00 το διάλειμμα, η διακοπή.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μία και τριάντα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ.

Κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η απόφαση που είχε ληφθεί -όχι σήμερα- ήταν για τούτες τις τελευταίες δύο συνεδρίες -έχετε δίκαιο- να ήταν η ώρα 5.00 λόγω του καιρού. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει πίεση χρόνου. Το μόνο που θα δυσκολέψει είναι το γεγονός ότι κάποιοι έχουν υποχρέωση η ώρα 2.00 το μεσημέρι λόγω της παρουσίας του... Λοιπόν, ωραία, να το κάμουμε 4.30. Είναι για να προλάβουμε να έρτουμε, για να το πω καθαρά, να είμαστε και εμείς παρόντες.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Στις 4.30.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, η διακοπή θα γίνει στις 1.30 και αρχίζουμε στις 4.30.

Άρα, συνεχίζουμε με τη νομοθετική εργασία, συνάδελφοι, και παρακαλώ για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση, σύμφωνα με την πρακτική που ακολουθείται.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2009». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και γι' αυτό παρακαλώ τον αναπληρωτή πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τη διαβάσει.

Κύριε Αγγελίδη, ναι, ζητήσατε το λόγο.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Λόγω φόρτου εργασίας δε χρειάζεται. Είμεθα όλοι ενήμεροι του περιεχομένου όλων των εκθέσεων και των ομοφώνων και των μη. Άρα, μπορούμε να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αν συμφωνείτε, τότε να προχωρήσουμε.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιουνίου και 6 Ιουλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) ποσού ύψους €68.573 για σκοπούς ενίσχυσης του Κλάδου Επιθεωρήσεων Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων του εν λόγω οργανισμού με τριάντα δύο (32) νέες θέσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η πιο πάνω ανάγκη προέκυψε λόγω της εφαρμογής της 16^{ης} Έκδοσης των Κανονισμών περί Ηλεκτρικών

Εγκαταστάσεων του Ινστιτούτου Μηχανικής και Τεχνολογίας. Όπως έχει κατατεθεί, οι προαναφερθέντες κανονισμοί χαρακτηρίζονται από αυξημένη αυστηρότητα και απαιτούν περισσότερες και λεπτομερέστερες διαδικασίες ελέγχου από τις διαδικασίες που προβλέπονται στους προηγούμενους κανονισμούς. Παράλληλα, προνοούνται έλεγχοι που θα πρέπει να πραγματοποιούνται, ενόσω η ηλεκτρική εγκατάσταση είναι ενεργοποιημένη. Συναφώς, οι κανονισμοί ασφάλειας απαιτούν όπως για οποιαδήποτε εργασία σε ενεργοποιημένα συστήματα χαμηλής τάσης ο εκτελών την εργασία απαραίτητα συνοδεύεται από δεύτερο πρόσωπο, το οποίο να είναι κάτοχος πιστοποιητικού Πρώτων Βοηθειών.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, σημειώνεται ότι, για την απρόσκοπτη λειτουργία του Κλάδου Επιθεωρήσεων Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων, οι συνολικές ανάγκες στελέχωσης ανέρχονται σε πενήντα οκτώ (58) πρόσθετες θέσεις, αλλά η ΑΗΚ έχει ήδη προχωρήσει σε μετακίνηση είκοσι τριών (23) υπαλλήλων από άλλες υπηρεσίες στον εν λόγω κλάδο για κάλυψη της θέσης Εργάτη/Βοηθού Τεχνίτη Δικτύου.

Υπό το φως των πιο πάνω, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, εξακολουθεί να παραμένει ανάγκη για τα ακόλουθα:

1. Δημιουργία τριάντα δύο (32) νέων θέσεων, οι οποίες, σύμφωνα με το διοικητικό συμβούλιο της ΑΗΚ, θα κατανεμηθούν ως ακολούθως:
  - α. Είκοσι μία (21) θέσεις Εργάτη/ Βοηθού Τεχνίτη Δικτύου (Κλ. Α1-2).
  - β. Επτά (7) θέσεις Τεχνικού (Κλ. Α2-5-7-8).
  - γ. Τέσσερις (4) θέσεις Ανώτερου Τεχνικού-Τεχνικού Μηχανικού (Κλ. Α9).
2. Κατάργηση του διπλού σταυρού για τρεις (3) θέσεις Τεχνικών στο σχετικό εδάφιο του προϋπολογισμού, ώστε με την κένωση των θέσεων αυτών να μην υπάρξει κατάργησή τους, αλλά να είναι δυνατή η πλήρωσή τους εκ νέου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται εναντίον της ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Εμείς θα καταψηφίσουμε τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμο (Αρ. 1) του 2009, γιατί θεωρούμε πως πλέον πρέπει σοβαρά να εξετάσουμε τα θέματα προσωπικού τόσο στο δημόσιο τομέα όσο

και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Χωρίς να λέμε αν χρειάζονται ή όχι θέσεις, πρέπει επιτέλους να μπει στο τραπέζι και το θέμα της εναλλαξιμότητας. Πρέπει να μπει στο τραπέζι και το κατά πόσο σε κάποια άλλα τμήματα ή σε κάποιους άλλους οργανισμούς μπορεί να υπάρχουν και πλεονάζοντες. Δεν μπορούμε από το 1960, είτε στο δημόσιο τομέα είτε στους ημικρατικούς οργανισμούς, μόνο να προσθέτουμε για τις νέες ανάγκες που μπορεί να υπάρχουν. Πρέπει επιτέλους να εξετάσουμε και κατά πόσο υπάρχουν και κάποιες θέσεις που ίσως να μη χρειάζονται. Να μην εκληφθεί ότι με αυτή τη θέση είμαστε υπέρ της θυματοποίησης. Προς Θεού, αντιθέτως! Αλλά, όταν κάποιου η θέση του θεωρείται πλεονάζουσα, με την αφυπηρέτησή του μπορεί να μπαίνει ένας σταυρός για κατάργησή της.

Ευχαριστούμε, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Θα καταψηφίσουμε και εμείς το νομοθέτημα αυτό, θεωρώντας ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι ένας οργανισμός ο οποίος έχει περιπέσει στα θέματα αυτά σε σωρεία παραβάσεων, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν δημόσιες συζητήσεις οι οποίες κρατούν εδώ και πάρα πολλές μέρες αναφορικά με το ζήτημα που αφορά τους υπαλλήλους.

Τι εννοώ συγκεκριμένα; Υπάρχουν πτυχές σ' αυτή την υπόθεση που δεν εξετάστηκαν ποτέ μέχρι σήμερα από τη Βουλή ούτε συζητήθηκαν δημόσια και που παραμένουν αδιευκρίνιστες. Παραδείγματος χάριν: η Αρχή Ηλεκτρισμού ορίστηκε ως ο κεντρικός και ο βασικός θεματοφύλακας και διαχειριστής ζητημάτων που εκφεύγουν των ορίων της διαχείρισης των παραδοσιακών θεμάτων που ήταν τα ζητήματα καθαρά της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Ορίστηκε θεματοφύλακας για τις εναλλακτικές πηγές ενέργειας. Υπάρχουν υπάλληλοι στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, ιδιαίτερα υψηλόμισθοι, για τους οποίους εγείρεται ζήτημα αν είναι πολυθεσίτες, αν απασχολούνται σε μία ή περισσότερες των εργασιών στην εμβέλεια των αρμοδιοτήτων της Αρχής Ηλεκτρισμού, τι μισθούς παίρνουν, πόσες ώρες απασχολούνται και τι καθήκοντα εκτελούν. Όλα αυτά τα ζητήματα δε συζητήθηκαν ποτέ σε καμιά επιτροπή στη Βουλή.

Για τους λόγους αυτούς λοιπόν και για τη δημόσια συζήτηση που έγινε και για την εικόνα που σχηματίζεται είμαστε υποχρεωμένοι να καταψηφίσουμε το νομοθέτημα αυτό, ζητώντας εξηγήσεις από την Αρχή Ηλεκτρισμού και στο μέλλον για οποιεσδήποτε νέες θέσεις φέρει στη Βουλή για να εγκριθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η θέση η δική μας είναι διατυπωμένη στην έκθεση. Εμένα με ξενίζει ένα πράγμα: τούτη η Βουλή μπορεί να εγκρίνει κονδύλια δεκάδων εκατομμυρίων και δεν μπαίνει σε καμιά λεπτομέρεια. Τώρα για θέσεις μιας Αρχής μετατρέπουμε τον εαυτό μας σε τόσο μεγάλους ειδήμονες, που πρέπει να έρχεται η κάθε θέση περίπου να συζητείται σε επιτροπές! Και είναι επιχείρημα για να εναντιωθεί κάποιος στην ψήφιση!

Τώρα το γενικότερο θέμα, όταν έχουμε τον προϋπολογισμό ενός οργανισμού. Αν κρίνουμε ότι οι θέσεις είναι πολλές και ότι θα πρέπει να τεθεί κάποιος περιορισμός, να το καταλάβω, αλλά σιγά σιγά είναι η τρίτη ολομέλεια που το επαναλαμβάνουμε. Η Βουλή πάει να μετατρέψει τον εαυτό της σε κάτι που στο τέλος δε θα τη λαμβάνει κανένας υπόψη. Ακόμα τζιαι τα κριτήρια του κλητήρα τζιαι της καθαρίστριας θα θέλουμε να τα καθορίζουμε εμείς. Εμείς θεωρούμε ότι είναι ένας οργανισμός πετυχημένος, είναι ένας οργανισμός από τον οποίο κατά καιρούς οι κυβερνήσεις πήραν πολλά εκατομμύρια, για να καλύψουν τις τρύπες του προϋπολογισμού, είναι ένας οργανισμός ο οποίος θα μπορεί να ανταγωνιστεί όλους αυτούς οι οποίοι θέλουν να μπουν στον τομέα της ενέργειας και εμείς μετατρέπουμε σε θέμα αρχής τις τρεις-τέσσερις θέσεις. Πραγματικά λυπούμαι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κατσουρίδη.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Επειδή θέλω να εκφράσω τη θέση του κόμματός μας όσον αφορά την παραγωγικότητα της ΑΗΚ, μπορεί να υπάρξει ένα ευρύτερο ζήτημα κατά πόσο το σύνολο του προσωπικού αξιοποιείται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Όμως εδώ να επικεντρωθούμε στο υπό αναφορά νομοσχέδιο. Μιλούμε για τριάντα δύο νέες θέσεις, για τριάντα δύο άτομα που θα ασκούν κάποια καθήκοντα που έχει υποχρέωση να αναλάβει η ΑΗΚ, επειδή έχουμε περάσει νομοθεσία που αφορά πιο αυστηρούς ελέγχους όσον αφορά τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις. Όταν εμείς απαιτούμε δηλαδή ότι πρέπει πλέον να πηγαίνουν δύο άτομα και να κάνουν τους συγκεκριμένους ελέγχους, δε νομίζω να είναι παράλογο το αίτημα ότι χρειάζεται επιπρόσθετο προσωπικό εξειδικευμένο, για παράδειγμα που να γνωρίζει πρώτες βοήθειες, για να ασκεί αυτά τα καθήκοντα. Απ' εκεί και πέρα όμως, συμφωνούμε ότι ενδεχομένως να εγείρεται ένα ζήτημα της αξιοποίησης του προσωπικού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, αλλά θεωρώ ότι αυτό είναι ένα ζήτημα που ίσως θα ήταν καλύτερο και προτιμότερο να εξεταστεί μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού της ΑΗΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, αλλά, μετά την προσέγγιση του κ. Κατσουρίδη, είμαι υποχρεωμένος να διευκρινίσω τη λογική.

Αν έρχεται στη Βουλή ένα νομοσχέδιο, δε θα τοποθετούμαστε με το επιχείρημα, «Σαν να μπαίνουμε πολλά μέσα στις λεπτομέρειες!» Τότε θα πρέπει να

αποφασίσουμε εδώ να μην έρχεται ή να πούμε ότι κάτω από τριάντα δύο υπαλλήλους, κάτω από σαράντα υπαλλήλους δε θα έρχεται στη Βουλή. Από την ώρα που έρχεται, έστω και για μισό υπάλληλο, είμαστε υποχρεωμένοι να τοποθετηθούμε και μάλιστα αποτελεί και αφορμή και ευκαιρία να εξετάσουμε -και αυτό δεν το κάμνουμε και έπρεπε να το κάμνουμε- εν πολλοίς και την όλη πολιτική του οργανισμού αυτού, που σπάνια το κάμνουμε, το αφήνουμε έτσι πολλές φορές με τους προϋπολογισμούς που έρχονται εδώ να περνούν συνοπτικά...

Εμείς είμαστε στη διάθεση όλων των κομμάτων να εξετάσουμε και το θέμα να μην έρχεται καμιά θέση στη Βουλή και το θέμα να αλλάξει ολόκληρη η διαδικασία προσλήψεων και προαγωγών. Και, ναι, εμείς θεωρούμε ότι, αν φύγει από τους ημικρατικούς οργανισμούς και τα συμβούλια τους η υποχρέωση και το δικαίωμα προσλήψεων και προαγωγών, θα ασχοληθούν περισσότερο με την ανάπτυξη των οργανισμών, με τη στρατηγική των οργανισμών και δε θα "τρώνε" την ώρα τους στο ποιον θα προαγάγουν και στο ποιον θα προσλάβουν.

Άρα, αν πράγματι το ΑΚΕΛ θέλει να δει στο σύνολο μια αλλαγή, είμαστε στη διάθεση της Βουλής να το δούμε, αν όμως το λέμε ως απλό επιχείρημα, επ' αφορμή μιας τοποθέτησης, είναι άλλο πράγμα. Και επαναλαμβάνω αυτό που ξεκίνησα: από την ώρα που έρχονται στη Βουλή, θα πρέπει να τοποθετούμαστε. Δεν καταλαβαίνω τη λογική άμα έρχεται στη Βουλή και επειδή δεν κάναμε αυστηρή κριτική για θέματα που είναι πολλά, τα λίγα θα αφήνουμε να περνούν. Ας μπει μια πρόταση ότι κάτω από ένα αριθμό θέσεων δε θα περνούν στη Βουλή τουλάχιστο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Ο κ. Ευαγόρου... Ε, ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει πάρα πολλά θέματα η Βουλή και δε θέλω να φάω το χρόνο της. Άλλο πράγμα είπα, άλλο εκατάλαβε ο κ. Συλλούρης. Απλώς εννά θυμίσω κάτι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Διευκρίνισ' μάς το!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όι, δε θα πάρω το χρόνο. Εγώ θέλω να θυμίσω ότι κάποιοι άλλοι εκάμναν πόλεμο να μην έρχεται τίποτε στη Βουλή και να μείνει στους ημικρατικούς τους ίδιους στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού! Τώρα πάμε που το άλλον άκρον! Εν πάση περιπτώσει, εγώ δεν είπα να μην έρχονται...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Άφησες υπονοούμενα για τον Αβέρωφ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, έννεν για τον Αβέρωφ! Τζιαι για σένα την εποχή που ήσουν στα ποδά έδρανα! Λοιπόν, άλλο πράμα είπα εγώ, πολλά απλό. Άκουσα μία παρέμβαση όπου ειπώθηκε ότι περίπου όλα τα θέματα που αφορούν έναν οργανισμό έρχονται δαμαί για έγκριση. Ε, δεν είναι ο ρόλος μας! Και νόμιζα ότι είχες την ίδια αντίληψη τόσα χρόνια.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Νεοφύτου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είχα δώσει ήδη το λόγο στον κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, να δούμε και λίγο το θέμα επί της ουσίας, παρ' όλο που από το φίλο το Νίκο τον Κατσουρίδη έχει θιγεί το ένα θέμα, το οποίο είναι και θέμα αρχής. Ενώ συζητούμε και θέλουμε να προωθήσουμε την ιδέα -και κάποιοι ήτο διαπρύσιοι κήρυκες αυτής της ιδέας- για την περαιτέρω αυτονόμηση των ημικρατικών οργανισμών, ούτως ώστε κάποια ζητήματα να μπορούν να τα χειρίζονται όπως οι ίδιοι θα επιθυμούν, και προς αυτή την κατεύθυνση εργάζεται και η κυβέρνηση τουλάχιστο σε κάποιους ημικρατικούς οργανισμούς, να δοθεί ένα πιο εκσυγχρονισμένο πλαίσιο λειτουργίας, αυτοί οι ίδιοι οι οποίοι το στηρίζουν με πάθος έρχονται σήμερα αυτή, αν θέλετε, την αυτονομία και την ιδέα για αυτονόμηση, αυτοδιαχείριση να την αμφισβητήσουν με τις θέσεις που παίρνουν.

Το δεύτερο έχει σχέση με τα θέματα της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ώρα που η Ευρωπαϊκή Ένωση μας υποδεικνύει ότι χρειάζεται να ενισχυθεί με βάση την άλφα ή βήτα ή γάμα Οδηγία ο Κλάδος Επιθεωρήσεων Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων για λόγους ασφάλειας και ενώ οι ίδιοι παρουσιάζονται πολλές φορές υπέρ-Ευρωπαίοι με υπερβάλλοντα ζήλο, την ίδια στιγμή και πάλι έρχονται για άλλους λόγους και σκοπιμότητες αντιπολιτευτικές και πάλι να καταψηφίσουν. Είναι δικαίωμά τους, όπως είναι δικαίωμα του καθενός να έχει την άποψή του, αλλά θα πρέπει να είμαστε συνεπείς με εκείνα που διακηρύσσουμε διαχρονικά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευαγόρου.

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, είναι η τελευταία συνεδρία, ούτε οι τόνοι επιτρέπεται να ανάψουν ούτε και μακρόσυρτες τοποθετήσεις να γίνουν. Εγώ θα σημειώσω και θα κλείσω με το ότι η τοποθέτηση η σημερινή του ΑΚΕΛ μάς χαροποιεί, γιατί ουσιαστικά φαίνεται ότι προβληματίζεται να αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας των ημικρατικών οργανισμών. Γιατί, όταν λέει ότι δεν πρέπει να έρχονται στη Βουλή οι θέσεις, αυτό ήταν πάγια θέση μας. Άρα, αναμένουμε να έρθει αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, κάτι που ήταν διαχρονική μας θέση. Κλείνω λέγοντας ότι, ωστόσο συνεχίζει αυτό το θεσμικό πλαίσιο, που εμείς διαφωνούμε, πρέπει να εξασκούμε και τον έλεγχο!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Παρά το γεγονός ότι δεν ήταν στις προθέσεις μας να τοποθετηθούμε, νομίζω ότι πρέπει να ξεκαθαρίσουμε μερικά ζητήματα και να επισημάνουμε ότι υπάρχουν αντιφάσεις στις τοποθετήσεις κάποιων συναδέλφων. Από τη μία ζητούμε να υπάρχει επιτάχυνση όλων των διαδικασιών που έχουν σχέση με την οικοδομική βιομηχανία, με την έκδοση των αδειών, με την προσπάθεια αναζωογόνησης της οικοδομικής βιομηχανίας στα πλαίσια μίας οικονομικής κρίσης. Και ενώ γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι οι συγκεκριμένες θέσεις αφορούν κυρίως τον έλεγχο ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, για να μπορέσει να χορηγηθεί σχετική άδεια και να ακολουθήσουν όλα τα υπόλοιπα, για να υπάρχει μεταβίβαση, να υπάρχουν τα μεταβιβαστικά τέλη, να αυξηθούν τα έσοδα του κράτους, εμείς σήμερα ερχόμαστε να δημιουργήσουμε θέμα γιατί υπάρχουν αυτές οι καινούριες θέσεις! Και μάλιστα τη στιγμή που τίθεται και το θέμα της εναλλαξιμότητας, που γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι ένας αριθμός από τις θέσεις που απαιτούνται σήμερα, για να διεκπεραιωθούν αυτές οι εργασίες, ήδη καλύπτεται από μετακίνηση προσωπικού από άλλες θέσεις και παραμένει ένας αριθμός ο οποίος θα πρέπει να συμπληρωθεί και γι' αυτό ήρθε το νομοσχέδιο. Ως εκ τούτου λοιπόν, θα παρακαλούσα τους συναδέλφους να είναι λίγο συνεπείς με τις δημόσιες τοποθετήσεις τους, γιατί πολλά ζητήματα δεν είναι μεμονωμένα, αλλά είναι παρεμφερή και έχουν μία συνάφεια μεταξύ τους, την οποία δεν πρέπει να αγνοούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Θα προχωρήσουμε...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Συλλούρη, συγγνώμη, αλλά είναι... Νομίζω ότι οι γενικές τοποθετήσεις πρέπει να κλείσουν...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μόνο μισό δευτερόλεπτο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

...για το λόγο ότι κάποια άλλα θέματα θα τα αδικήσουμε! Είναι πολύ μεγάλη η ατζέντα και ήδη πλησιάζουμε στην ώρα του διαλείμματος και δεν προχωρήσαμε...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μόνο είκοσι πέντε δευτερόλεπτα, για να διορθώσω κάτι που είπε ο κ. Κατσοιρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να μην έχει άλλο κύκλο απαντήσεων!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όση ώρα μιλούσατε, θα τελειώνα.

Ευχαριστώ.

Όταν ήμουν στα έδρανα απ' εκεί, κύριε Κατσοιρίδη, η θέση η οποία

εκφράζονται...

(Στο σημείο αυτό ο κ. Δημήτρης Συλλούρης δείχνει προς τα έδρανα του Δημοκρατικού Συναγερμού.)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ούτε το όνομά τους δεν το λες, κύριε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ούτε το όνομά τους δεν το λες;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το λέω! Δεν έχω πρόβλημα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έγιναν ακατονόμαστοι δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Προχωρούμε, συνάδελφοι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν θέλεις, να σου κάνω και ξεκάθαρη δήλωση ότι δε μετάνιωσα ούτε ένα λεπτό που ήμουν απ' εκεί, για να ξέρεις! Οι καιροί αλλάζουν, αλλάζουν και διάφορα άλλα πράγματα.

Όμως, δεν μπορεί να παίρνουμε τις θέσεις των κομμάτων όπως τον κυπριακό μεζέ! Ή το παίρνουμε στο σύνολο και τοποθετούμαστε ή δεν επιλέγουμε ένα μεζέ και απαντούμε σ' αυτό! Κι αυτό ισχύει και για τον κ. Σιζόπουλο, που μίλησε προηγουμένως. Αν θέλετε να πάμε για αυτονόμηση, να πάμε για αυτονόμηση και κλείνει το θέμα. Να μην έχει κανένα λόγο η Βουλή. Όμως, απ' εκεί η θέση ήταν, για να θυμίσω και στους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι μιλούσαμε για δεύτερη ΕΔΥ, για να απαλλαγούν τα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών απ' αυτή τη δουλειά, που είναι και δικαίωμα, αλλά είναι και βάσανο. Δεν έγινε η δεύτερη ΕΔΥ για διάφορους λόγους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μα, δε θα ανοίξουμε άλλα θέματα, κύριε Συλλούρη!

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού ύψους €68.573 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Και πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Οι ίδιοι, αντιλαμβάνομαι, που ψήφισαν υπέρ των άρθρων θα ψηφίσουν και για το νομοσχέδιο.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κυρία Πρόεδρε.

Είκοσι επτά με τον κ. Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή το
28

νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Επαναλαμβάνω την παράκληση να είμαστε όσο το δυνατό πιο σύντομοι, ώστε να μπορέσουμε αποδοτικά να ολοκληρώσουμε τη σημερινή συνεδρία.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009». Η έκθεση επίσης δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ τον αναπληρωτή πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής... Εκτός εάν αποφασίστηκε γενικά να μη διαβάζονται.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αποφασίστηκε να μην τις διαβάσουμε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού
Αβέρωφ Νεοφύτου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιουνίου και στις 6 Ιουλίου 2009. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου, ώστε να εγκριθεί ποσό ύψους €133.505.000 για κάλυψη των επιπρόσθετων δαπανών που απαιτήθηκαν από τον εν λόγω οργανισμό για την αγορά και κατανάλωση καυσίμων κατά το έτος 2008.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το πιο πάνω ποσό προκύπτει από τη διαφορά του αρχικά προϋπολογισθέντος ποσού (€350.545.215) και του πραγματικού ποσού που τελικά δαπανήθηκε (€484.050.215) από την ΑΗΚ για αγορά καυσίμων κατά το 2008. Στα ίδια στοιχεία αναφέρεται ότι η εν λόγω διαφορά προέκυψε κυρίως λόγω της απρόβλεπτης διαφοροποίησης της τιμής αγοράς του πετρελαίου στη διεθνή αγορά κατά το 2008, αλλά και της διακύμανσης της ισοτιμίας του ευρώ με το δολάριο Αμερικής.

Παράλληλα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι τελικές πραγματικές δαπάνες της

ΑΗΚ για καύσιμα κατά το 2008 συμφηρίζονται ως ακολούθως:

1. €453,8 εκατομ. για το μαζούτ (€108.985.000 διαφορά μεταξύ του αναθεωρημένου και του τακτικού προϋπολογισμού),
2. €17,8 εκατομ. για το ντίζελ (€12.096.000 διαφορά μεταξύ του αναθεωρημένου και του τακτικού προϋπολογισμού) και
3. €12,4 εκατομ. για το κόστος αγοράς δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων που πρέπει να αγοραστούν, για να καλύψουν τη διαφορά μεταξύ των αναμενόμενων και κατανεμηθέντων δικαιωμάτων για το 2008.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, τα μέλη της επιτροπής κάλεσαν τους αρμοδίους να μελετήσουν το ενδεχόμενο υιοθέτησης πιο αποτελεσματικού τρόπου εκτίμησης των προβλέψεων που εκάστοτε περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό της Αρχής, ώστε να αποφεύγεται το συχνά παρατηρούμενο φαινόμενο στην ΑΗΚ οι εκτιμήσεις-προβλέψεις που περιλαμβάνονται στους ετήσιους προϋπολογισμούς της να αποκλίνουν σε πολύ μεγάλο βαθμό από τα τελικά πραγματικά δεδομένα.

Επιπρόσθετα, τα μέλη της επιτροπής κάλεσαν τους αρμοδίους να καταθέσουν ενώπιον της επιτροπής πιο λεπτομερή ενημέρωση αναφορικά με το κόστος των φορτίων πετρελαίου που αγοράζει η ΑΗΚ, καθώς και συγκριτικά στοιχεία σε σχέση με το τελικό κόστος στο οποίο υπόκειται ο καταναλωτής. Συνακόλουθα, ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής της ΑΗΚ με επιστολή του, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2009, κατέθεσε τα ζητηθέντα στοιχεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται εναντίον της ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, πολύ σύντομα για εξοικονόμηση και χρόνου, εμείς θα καταψηφίσουμε για τους λόγους που έχουμε αναπτύξει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοθέτημα για λόγους οι οποίοι έχουν σχέση με σωρεία ζητημάτων που, εάν ήθελα να τους αναπτύξω, έντιμη κυρία Πρόεδρε, θα έπρεπε να μιλώ τουλάχιστο μέχρι το απόγευμα! Και δεν έχω τέτοιου είδους πρόθεση. Θα πω μόνο όμως τηλεγραφικά σε μία γραμμή τα εξής: Έχουν σχέση με τα όσα είπαμε προηγουμένως, έχουν σχέση με τις προσυνεννοήσεις που εγίνοντο αποδεδειγμένα, ενώ η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού -εννοώ για τις εταιρείες πετρελαιοειδών- σε συγκεκριμένη εποχή κατά τη διάρκεια αυτής της διακυβέρνησης περί άλλα ετύρβαζε, έχουν σχέση με την παρακολούθηση της πολιτικής γενικά για την τιμή των καυσίμων που αφορούσε το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, που ομοίως δεν έπραξε αυτά τα οποία όφειλε να πράξει και που βεβαίως δε μας αφήνει άλλο περιθώριο, ενόψει του ότι αυτός ο οργανισμός ζητά από το δημόσιο ταμείο αυτά τα εκατομμύρια για τις τιμές των καυσίμων. Να μας δώσει πρώτα εξηγήσεις τι έκανε το ίδιο σε σχέση με τη μείωση της τιμής των καυσίμων έγκαιρα και αποτελεσματικά. Κάτι που επίσης δεν έγινε! Γι' αυτούς τους λόγους εμείς θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Όχι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές υπάρχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κυρία Πρόεδρε.

Ήρθε ο κ. Κουλίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νικόλας Παπαδόπουλος
Σταύρος Ευαγόρου
Γιάννος Λαμάρης
Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρία Κυριακού
Μαρίνος Σιζόπουλος
Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιουνίου και 6 Ιουλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΟΑΓ ποσού ύψους €16.000.000 και η διάθεσή του για αγορά γης και κτιρίων για το οικονομικό έτος 2009.

Ειδικότερα, οι πρόσθετες δαπάνες προορίζονται, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, για τα ακόλουθα:

1. Την προκήρυξη προσφορών με τη μέθοδο της ολικής ανάθεσης (γη, υπηρεσίες, οικοδομή, διαχωρισμός και τιτλοποίηση).
2. Την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρουσιάζει η κτηματαγορά για απόκτηση γης.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο πρόεδρος του ΚΟΑΓ ανέφερε ότι, μετά από διαπίστωση της ανεπάρκειας των υφιστάμενων πιστώσεων (€4.000.000) για την αγορά γης και κτιρίων λόγω των εξελίξεων της κτηματαγοράς, καθώς και του γεγονότος ότι επιδείχθηκε μεγάλο ενδιαφέρον για την υποβολή προσφορών με τη μέθοδο της ολικής ανάθεσης, κρίνεται αναγκαία η έγκριση επιπρόσθετου ποσού ύψους €16.000.000, ώστε να μπορέσει ο ΚΟΑΓ να ολοκληρώσει τη διαδικασία αξιολόγησης και κατακύρωσης των προσφορών με στόχο την έναρξη των έργων κατά το Σεπτέμβριο του 2009. Ο ίδιος πιο πάνω εκπρόσωπος ανέφερε ότι ο ΚΟΑΓ αξιολογεί προσφορές για απόκτηση 336 οικιστικών μονάδων συνολικής αξίας €49.000.000 (νέα προς εκτέλεση έργα).

Σημειώνεται ότι ο ΚΟΑΓ, προκειμένου να αξιοποιήσει τις δυνατότητες που παρουσιάζουν σήμερα τόσο η κτηματαγορά όσο και η οικοδομική βιομηχανία και με απώτερο στόχο την αύξηση της προσφοράς στέγης για οικογένειες με μέτρια και χαμηλά εισοδήματα, στηρίζοντας παράλληλα την οικοδομική βιομηχανία, έχει προβεί επίσης σε δεύτερη προκήρυξη προσφορών, η διαδικασία της οποίας ολοκληρώνεται κατά το Νοέμβριο του 2009, ώστε τα έργα να αρχίσουν τον Ιανουάριο του 2010. Όλα τα έργα είναι επιπρόσθετα των έργων που ο οργανισμός προγραμματίζει για ανέγερση οικιστικών μονάδων σε ιδιόκτητη γη.

Στα πλαίσια της περαιτέρω συζήτησης του νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής ζήτησαν επιπρόσθετα στοιχεία αναφορικά με τους όρους και τη διαδικασία προκήρυξης και κατακύρωσης της πιο πάνω προσφοράς, καθώς και λεπτομερή στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των αιτήσεων που εκκρεμούν ενώπιον του ΚΟΑΓ προς εξέταση, τα οποία ο οργανισμός δεσμεύτηκε να καταθέσει στην επιτροπή.

Στα επιπρόσθετα στοιχεία που κατέθεσε ο ΚΟΑΓ ενώπιον της επιτροπής σημειώνονται τα ακόλουθα:

1. Η προκήρυξη προσφορών δε διαχωρίζει υφιστάμενες, υπό ανέγερση ή προς εκτέλεση οικοδομές, αλλά προϋποθέτει την αδειοδότησή τους με ευθύνη των προσφερόντων.
2. Το βασικό κριτήριο που περιλαμβάνεται στους όρους του διαγωνισμού είναι οι ανάγκες του οργανισμού.
3. Με βάση την προκήρυξη με αρ. 34/98 είχαν κατακυρωθεί οι ακόλουθες προσφορές:
  - α. Μια στη Λεμεσό για 12 οικιστικές μονάδες.
  - β. Μια στη Λευκωσία για 30 οικιστικές μονάδες.
  - γ. Δύο στην επαρχία Αμμοχώστου: μία στο Λιοπέτρι για 9 οικιστικές μονάδες και μία στη Σωτήρα για 11 οικιστικές μονάδες.
4. Οι ανάγκες του ΚΟΑΓ, με βάση τον αριθμό των εκκρεμουσών αιτήσεων προς εξέταση, είναι οι ακόλουθες:
  - 870 αιτήσεις στη Λευκωσία.
  - 870 αιτήσεις στη Λεμεσό.
  - 170 αιτήσεις στη Λάρνακα.
  - 30 αιτήσεις στην Αμμόχωστο.
  - 250 αιτήσεις στην Πάφο.

Εκ μέρους του ΚΟΑΓ κατατέθηκαν επίσης ο κατάλογος με τα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη κατά το έτος 2009 και αντίγραφο των όρων προκήρυξης των προσφορών με αρ. 32/2008, 15/09, 17/09 και 18/09.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Το Ευρωπαϊκό Κόμμα θα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είμαστε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είσαστε υπέρ.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού ύψους €16.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 4 και 5 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νικόλας Παπαδόπουλος
Σταύρος Ευαγόρου
Γιάννος Λαμάρης
Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρία Κυριακού
Μαρίνος Σιζόπουλος
Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 6 Ιουλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το πρώτο νομοσχέδιο είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο) Νόμου, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στο Συμβούλιο του ΧΑΚ να καθορίζει με Κανονιστικές Αποφάσεις τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις με βάση τις οποίες οι θεματοφύλακες θα δύνανται να προβαίνουν σε πιστοποίηση υπογραφής. Επιπρόσθετα, δίνεται το δικαίωμα στο γενικό διευθυντή του ΧΑΚ να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο σε μέλη του χρηματιστηρίου, εκδότες και θεματοφύλακες αναφορικά με παραβάσεις του βασικού νόμου και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται δυνάμει αυτού. Περαιτέρω, με το ίδιο νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση να δοθεί στο ΧΑΚ η δυνατότητα να τηρεί το μητρώο και μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών, αν αυτές το επιθυμούν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το δεύτερο νομοσχέδιο είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να καθοριστεί ως “Νέα Αγορά” η αγορά που δύναται να λειτουργεί με τη μορφή ενός Πολυμερούς Μηχανισμού Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου, και να παρασχεθεί η εξουσία στο Συμβούλιο του ΧΑΚ να καθορίζει θέματα που άπτονται της λειτουργίας της Νέας Αγοράς με Κανονιστικές Αποφάσεις. Το ίδιο νομοσχέδιο περιλαμβάνει επίσης πρόνοιες, ώστε να παρέχεται η εξουσία στο Συμβούλιο να καθορίζει, με έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, τις προϋποθέσεις, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα για την κατάρτιση συναλλαγών που θα καταβάλλονται από τα μέλη που θα αποκτούν την ιδιότητα του Ειδικού Διαπραγματευτή.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, οι εκπρόσωποι του ΧΑΚ τόνισαν ότι οι προτεινόμενες εισηγήσεις αφορούν εμπλουτισμό των υπηρεσιών του ΧΑΚ οι οποίες θα ενισχύσουν σημαντικά το ΧΑΚ και τη θέση που κατέχει σε σχέση με άλλα χρηματιστήρια. Περαιτέρω, ανέφεραν ότι η εισαγωγή της προαναφερθείσας Νέας Αγοράς και ειδικότερα της ιδιότητας του Ειδικού Διαπραγματευτή αναμένεται να ενισχύσουν την εμπορευσιμότητα του ΧΑΚ. Τέλος, απαντώντας σε σχετική ερώτηση βουλευτή μέλους της επιτροπής, διευκρίνισαν ότι δεν ελλοχεύουν οποιοδήποτε κίνδυνοι απώλειας εσόδων για το κράτος.

Επιπρόσθετα, σε σχέση με το δεύτερο υπό εξέταση νομοσχέδιο και μετά από εισήγηση βουλευτή μέλους της επιτροπής, η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων μερών, αποφάσισε να προχωρήσει σε εισήγηση για εξαίρεση των Ειδικών Διαπραγματεύσεων από τις πρόνοιες του άρθρου 28 του περί Εταιρειών Νόμου, σύμφωνα με το οποίο οποιαδήποτε παραχώρηση ή μεταβίβαση μετοχών μιας εταιρείας προς τη θυγατρική της είναι άκυρη.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και

Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και του μέλους της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάσσεται υπέρ της ψήφισης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους, αφού προηγουμένως τροποποιηθούν οι τίτλοι τους, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το Ευρωπαϊκό Κόμμα θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, εμείς ζητούμε αναβολή γι' αυτά τα δύο νομοσχέδια. Δεν είναι επείγοντα νομοσχέδια. Για πέρα από δύο χρόνια συζητούντο στο επίπεδο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και του Υπουργείου Οικονομικών με τους εμπλεκόμενους φορείς. Δεν υπάρχει κανένα χρονοδιάγραμμα. Θεωρούμε ότι τέτοια νομοσχέδια είναι πάρα πολύ σοβαρά και δεν μπορούν να περνούν χωρίς την ενδελεχή εξέταση από το σώμα. Απλώς, να αναφέρω στους συναδέλφους ότι το υπ' αριθμόν 5 νομοσχέδιο, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», προβλέπει ότι το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου θα έχει τη δυνατότητα με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου να δημιουργήσει μία νέα μη εποπτευόμενη αγορά. Εμείς δεν είμαστε εναντίον, αλλά πρέπει να εξετάσουμε εις βάθος. Είναι σοβαρά νομοσχέδια και αυτή η Βουλή, λόγω του ότι επειγώμαστε, επειδή είναι η τελευταία συνεδρία, πρέπει να τα περνά στο ντούκου! Αλλά, θέλω να καταθέσω την άποψή μου πως είναι σοβαρά νομοσχέδια και δεν υπάρχει πρόβλημα, αν καθυστερήσουν και ένα και δύο και τρεις μήνες. Για χρόνια συζητούντο σε άλλα επίπεδα κι εμείς ζητούμε την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς και γι' αυτό το θέμα και μέχρι το υπ' αριθμόν 12, για να μη μας ξαναρωτήσετε, είμαστε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα.

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Ο κ. Νεοφύτου εισηγήθηκε αναβολή της συζήτησης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, δεν είναι για το θέμα της αναβολής. Επειδή είναι η συνήθης πρακτική να δεχόμαστε, όταν μια κοινοβουλευτική ομάδα ζητά περισσότερο χρόνο για να εξετάζει κάποια θέματα, εμείς τουλάχιστον προσπαθούμε να αποδεχόμαστε αυτά τα αιτήματα, όμως θέλω να διευκρινίσω και να διορθώσω κάτι. Αυτά τα νομοσχέδια συζητήθηκαν, νομίζω, με σοβαρότητα και με υπευθυνότητα από την επιτροπή Οικονομικών. Είναι σοβαρά νομοσχέδια. Εμείς θεωρούσαμε ότι θα μπορούσαν να περάσουν σε αυτή την τελευταία συνεδρία της Βουλής, ακριβώς επειδή αυτό το ζήτημα της νέας αγοράς που θα δημιουργηθεί είναι ένα εργαλείο το οποίο ζητά το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, για να προσελκύσει περαιτέρω επενδύσεις στην κυπριακή αγορά. Και όλοι αντιλαμβανόμαστε, μέσα στα πλαίσια της οικονομικής κρίσης, πόσο χρήσιμο εργαλείο θα ήταν αυτό για να το είχε από τώρα στα χέρια του το χρηματιστήριο, αυτή η νέα αγορά.

Σημειώνω ότι παρόμοια αγορά λειτουργεί αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα. Λόγω ακριβώς της ειδικής σχέσης που έχουμε με το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, εταιρείες ενδεχομένως να επιλέξουν να ενταχθούν σε εκείνη τη νέα αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών κι όχι της Κύπρου, γι' αυτό εμείς θεωρούμε ότι είναι ένα νομοσχέδιο που μπορεί να μην έχει επίσημα χρονοδιαγράμματα, αλλά είναι ένα νομοσχέδιο που επείγει. Γι' αυτό, υπό κανονικές προϋποθέσεις, θα ζητούσαμε να ψηφιστεί σήμερα, αλλά σεβόμαστε το αίτημα της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για περαιτέρω εξέταση του ζητήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Εγώ αυτό που θέλω να πω είναι ότι επί της ουσίας συμφωνώ με τον κ. Παπαδόπουλο, αλλά θα διαφωνήσω με την κατάληξή του. Καταρχάς, υπήρξαν εξαιρέσεις. Δυστυχώς ή ευτυχώς είμαι από τους πιο παλιούς εδώ, σε αυτό το σώμα. Υπήρξαν εξαιρέσεις που δεν ενέκρινε αναβολή η ολομέλεια. Και η πρώτη εξαίρεση δεν έγινε από εμάς. Η πρώτη εξαίρεση χρονολογικά έγινε από τους απέναντι.

Το δεύτερο που θέλω να πω, αν ήταν το μοναδικό θέμα -έχω υπόψη μου τη σύσκεψη και θέλω να πληροφορήσω το σώμα και τον κ. Παπαδόπουλο- θα μπορούσαμε να συναινέσουμε κι εμείς. Αλλά το πρώι έγινε καθαρό ότι σε όλα τα σοβαρά θέματα ο Δημοκρατικός Συναγερμός ζητά αναβολή εν γνώσει του ότι κάποια θα "καούν", διότι πάμε σε άλλη σύνοδο. Ούτε μπορώ να δεχθώ -και δεν έχω αντιληφθεί από την ενημέρωση που έχω από τους βουλευτές του ΑΚΕΛ που είναι στην επιτροπή Οικονομικών- ότι δεν εξετάστηκε επαρκώς ή ότι διατυπώθηκαν σοβαρές ενστάσεις από πλευράς των βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Τώρα εμείς καταλαβαίνουμε ότι δε θα υπάρχει μια αρχή που θα κάμνει ό,τι θέλει, όπως περίπτωση παρουσιάστηκε, διότι, αν ήταν κάτι τέτοιο, εμείς δε θα το

δεχόμεσταν. Αλλά διερωτώμαι σε τι ενοχλεί το Δημοκρατικό Συναγερμό τούτη η πλήρης φιλελευθεροποίηση της κεφαλαιαγοράς. Τελικά εσυγχύσαμε τους ρόλους δαμέσα!

Κατά συνέπεια, εμείς -το θέμα το κύριο που έχουμε να τοποθετηθούμε δεν είναι η ουσία του, διότι για την ουσία υπάρχει διαμορφωμένη πλειοψηφία- κατ' εξαίρεση, και με λύπη το λέω, είμαστε υπόχρεοι να μη συναινέσουμε στην αναβολή, δεδομένου ότι όλα τα σοβαρά θέματα ο Δημοκρατικός Συναγερμός θέλει να τα αναβάλει, ουσιαστικά να τα ανατρέψει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Πρέπει να διευκρινίσω το εξής, κυρία Πρόεδρε: Ο κ. Παπαδόπουλος δεν έθεσε τελικά τη θέση, είπε ότι θα ήταν διατεθειμένο το Δημοκρατικό Κόμμα να αντιμετωπίσει, αφού ακούσει τις απόψεις των άλλων κομμάτων, το ενδεχόμενο της αναβολής. Ναι, συμφωνώ ότι από το πρώι είχαμε ξεκαθαρίσει ότι σε κάποια θέματα σοβαρά και επείγοντα δε θα τύγχαναν ικανοποίησης αιτήματα που θα αφορούσαν αναβολή. Ως εκ τούτου, από την ώρα που, όπως το έθεσε ο κ. Παπαδόπουλος, θεωρούμε ότι έχει εξαντληθεί το θέμα στην αρμόδια επιτροπή -και είναι και εξυπηρετικό- αφού ακούσαμε και την άποψη του Ευρωπαϊκού Κόμματος πρώτα και τώρα του ΑΚΕΛ, δεν είμεθα διατεθειμένοι να δεχθούμε την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, πιστεύω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, θα πάει σε ψηφοφορία μετά την τοποθέτηση των κομμάτων και τελειώνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αυτό θα έλεγα. Να ψηφίσουμε πρώτα για το θέμα της αναβολής και να συνεχίσουμε με το νομοσχέδιο.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της αναβολής;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κανένας· είναι ξεκάθαρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κανένας, άρα δεν αναβάλλεται.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 19Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και έντεκα αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και έντεκα αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Προσθήκη νέου άρθρου 34Α στο βασικό νόμο. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 58 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και έντεκα αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πόσοι εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Κανέννας.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:
Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Έντεκα.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και έντεκα αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 6 και 7 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού
Αβέρωφ Νεοφύτου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Ιουνίου και στις 2 και 6 Ιουλίου 2009. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου.

Με τους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 34 του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου, σκοπεύεται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για σκοπούς εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με την Οδηγία 2009/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαρτίου 2009 περί των συστημάτων εγγυήσεων των καταθέσεων όσον αφορά το επίπεδο κάλυψης και την προθεσμία εκταμίευσης.

Με τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 53 του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου, σκοπεύεται επίσης η εναρμόνιση με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2009/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαρτίου 2009 περί των συστημάτων εγγυήσεων των καταθέσεων όσον αφορά το επίπεδο κάλυψης και την προθεσμία εκταμίευσης.

Ειδικότερα, με τους πρώτους κανονισμούς προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Η αύξηση του ανώτατου ύψους της αποζημίωσης που καταβάλλεται από €20.000 σε €100.000.
2. Η μείωση της προθεσμίας καταβολής της αποζημίωσης από τρεις μήνες σε είκοσι εργάσιμες ημέρες.
3. Η κατάργηση του ποσοστού συνασφάλισης, δηλαδή η κατάργηση του περιορισμού του ύψους της αποζημίωσης στο 90% του ποσού της κατάθεσης.
4. Η επέκταση του Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων, ώστε να καλύπτει και τις καταθέσεις σε νομίσματα χωρών που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή να καλύπτει τις καταθέσεις σε όλα τα νομίσματα.
5. Η ενίσχυση του Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων, ενόψει της διευρυμένης κάλυψης που θα παρέχει, με την:
  - α. αύξηση του βασικού κεφαλαίου σε €100 εκατομ.
  - β. αύξηση του ελάχιστου ποσού της αρχικής εισφοράς των τραπεζών σε €50.000
  - γ. αύξηση του ανώτατου ποσοστού που δύναται να απαιτήσει η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Προστασίας Καταθέσεων από τις τράπεζες ως αρχική, έκτακτη ή συμπληρωματική εισφορά στο 1% των συνολικών καλυπτόμενων καταθέσεων
  - δ. κατάργηση του ανώτατου ορίου στο ποσό που δύναται να δανείζεται η Διαχειριστική Επιτροπή.
6. Η αναδιάρθρωση της σύστασης της Διαχειριστικής Επιτροπής, ώστε να συμμετέχει σ' αυτήν εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου επιφορτισμένος με θέματα διασφάλισης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, καθώς και εκπρόσωπος των διεθνών τραπεζών που λειτουργούν στην Κύπρο.

Με τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς προτείνονται τροποποιήσεις ανάλογες με τις τροποποιήσεις που αφορούν το Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων του τραπεζικού τομέα όσον αφορά την αύξηση του ανώτατου ύψους αποζημίωσης προς τους καταθέτες, σε περίπτωση αδυναμίας εξόφλησης καταθέσεων από συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα (ΣΠΙ), μείωση της προθεσμίας καταβολής της αποζημίωσης και κατάργηση του περιορισμού της αποζημίωσης στο 90% της κατάθεσης.

Περαιτέρω, με τους ίδιους κανονισμούς προτείνονται επίσης τροποποιήσεις που δεν απορρέουν από την ευρωπαϊκή Οδηγία και που είναι επίσης αντίστοιχες με το Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων του τραπεζικού τομέα ως ακολούθως:

1. Επέκταση του Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων, ώστε να καλύπτει και τις καταθέσεις σε νομίσματα χωρών που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή να καλύπτει τις καταθέσεις σε όλα τα νομίσματα.
2. Ενίσχυση του Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων, ενόψει της διευρυμένης

κάλυψης που θα παρέχει, με:

- α. τη σταδιακή αύξηση του βασικού κεφαλαίου του ταμείου από €1,7 εκατομ. σε €20 εκατομ. μέχρι το 2012
  - β. την αύξηση του ελάχιστου ποσού της αρχικής εισφοράς των ΣΠΙ
  - γ. την αύξηση του ανώτατου ποσοστού που δύναται να καλέσει η Διαχειριστική Επιτροπή του ταμείου που έχει συσταθεί με πρόνοια των βασικών θεσμών ως έκτακτη ή συμπληρωματική εισφορά των ΣΠΙ από 0,3% σε 1% των συνολικών καλυπτόμενων καταθέσεων τους
  - δ. την κατάργηση του ανώτατου ορίου στο ποσό που δύναται να δανείζεται η Διαχειριστική Επιτροπή.
3. Αναδιάρθρωση της σύστασης της Διαχειριστικής Επιτροπής.

Σημειώνεται ότι και για τους δύο υπό αναφορά κανονισμούς υπήρξε διαβούλευση τόσο με τους εμπλεκόμενους φορείς όσο και με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), όπως προβλέπεται από σχετικές κοινοτικές πράξεις που αφορούν τη διαβούλευση των αρμόδιων εθνικών αρχών με την ΕΚΤ.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου κατέθεσε στην επιτροπή, με επιστολή του, ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009, τις ακόλουθες εισηγήσεις αναφορικά με επιμέρους σημεία των προτεινόμενων κανονισμών:

1. Την ανάγκη σαφούς πρόβλεψης ότι υποκαταστήματα τραπεζών με έδρα χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα διέπονται από τους ίδιους κανονισμούς σε θέματα κεφαλαίου και εποπτείας όπως και οι τράπεζες που έχουν έδρα την Κύπρο και την Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Την ανάγκη δανεισμού από την επιτροπή του απαιτούμενου ποσού με εγγυήσεις των μελών του ταμείου, σε περίπτωση κατά την οποία τα διαθέσιμα κεφάλαια του ταμείου δε θα επαρκούν για την καταβολή αποζημιώσεων, νοούμενου ότι το σύνολο των μέχρι τούδε εισφορών και εγγυήσεων του κάθε μέλους (αρχικό, συμπληρωματικό και έκτακτο), έπειτα από την αφαίρεση οποιασδήποτε επιστροφής εισφορών, δεν υπερβαίνει το 1% της βάσης των καταθέσεων του ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο αποφασίζεται από αυτή μέχρι του ποσού που είναι απαραίτητο για εξυπηρέτηση των σκοπών του σχεδίου.

Συναφώς με τα πιο πάνω, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών κατέθεσε στην επιτροπή τη διαφωνία του εν λόγω υπουργείου αναφορικά με την πρόταση του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου για συμμετοχή στο σχέδιο όλων των τραπεζών που έχουν συσταθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία, δυνάμει του περί Εταιρειών ή άλλου νόμου, συμπεριλαμβανομένων και των υποκαταστημάτων τους που λειτουργούν εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως και των τραπεζών οι οποίες έχουν συσταθεί σε χώρα άλλη από την Κυπριακή Δημοκρατία και λειτουργούν σε αυτή μέσω υποκαταστήματος, μόνο υπό την προϋπόθεση ότι υποκαταστήματα τραπεζών με έδρα χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα διέπονται από τους ίδιους κανονισμούς σε θέματα κεφαλαίου και εποπτείας όπως οι τράπεζες με έδρα την Κύπρο και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όπως αναφέρεται σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009, με βάση τη σχετική κοινοτική Οδηγία δεν υπάρχει διακριτική ευχέρεια του κράτους μέλους για συμπερίληψη ή μη οποιοδήποτε υποκαταστήματος πιστωτικού ιδρύματος λειτουργεί σε χώρα μέλος στο Ταμείο

Προστασίας Καταθέσεων, αλλά υποχρέωση για συμπερίληψή του, εκτός αν καλύπτεται από ισοδύναμο σε προστασία σχέδιο στη χώρα καταγωγής του. Επιπροσθέτως, στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι για την παροχή άδειας σε πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει σε τρίτη χώρα για την ίδρυση και λειτουργία υποκαταστήματός του στην Κύπρο, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ως η αρμόδια αρχή, θέτει αυστηρά κριτήρια αξιολόγησης, μεταξύ των οποίων ότι η χώρα καταγωγής του πιστωτικού ιδρύματος θα πρέπει, κατά την κρίση της, να εφαρμόζει ικανοποιητική τραπεζική εποπτεία, σύμφωνα με διεθνή αναγνωρισμένα πρότυπα. Προτού παραχωρηθεί τραπεζική άδεια σε πιστωτικό ίδρυμα τρίτης χώρας να ιδρύσει υποκατάστημα στην Κύπρο, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου διασφαλίζει ότι η αρμόδια εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής υιοθετεί τις αρχές που εμπερικλείονται στο “Κονκορδάτο της Βασιλείας” (Basel Concordat), το οποίο θέτει τις βάσεις για το διεθνή έλεγχο και την εποπτεία των τραπεζών, και ότι έχει τη δυνατότητα να συνεργάζεται και να ανταλλάζει εμπιστευτικές πληροφορίες με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου που αφορούν το πιστωτικό ίδρυμα, τόσο στο στάδιο της αδειοδότησης όσο και μεταγενέστερα.

Όσον αφορά τη δεύτερη εισήγηση του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου που αφορά την περίπτωση κατά την οποία τα διαθέσιμα κεφάλαια του ταμείου δεν επαρκούν για την καταβολή αποζημιώσεων για εξυπηρέτηση των σκοπών του σχεδίου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι το αρμόδιο υπουργείο συμφωνώντας με τη σχετική εισήγηση προτείνει την προσθήκη ανάλογης πρόνοιας σε αυτό.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Αβέρωφ Νεοφύτου επισήμανε ότι με τους υπό συζήτηση κανονισμούς δεν επιτυγχάνεται η εξαγγελία της κυβέρνησης για την υποχρέωση του κράτους να στηρίξει τις καταθέσεις των πελατών των τραπεζικών και συνεργατικών ιδρυμάτων σε περίπτωση χρηματοπιστωτικής κρίσης. Όπως επισήμανε, δεν υφίσταται πρόνοια για συνεισφορά του κράτους ύψους 1% επί του ΑΕΠ, όπως ήταν και η σχετική εξαγγελία.

Συναφώς με τις πιο πάνω παρατηρήσεις, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι για αντιμετώπιση μελλοντικών χρηματοπιστωτικών κρίσεων έχει ήδη ετοιμαστεί άλλο σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο επιλαμβάνεται όλων των πτυχών του θέματος και το οποίο έχει ήδη παραπεμφθεί στη Νομική Υπηρεσία του κράτους για νομοτεχνική επεξεργασία. Επιπροσθέτως, δήλωσε ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί συνάδουν με τον τρόπο ρύθμισης του όλου θέματος σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και ότι, με βάση Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δεσμευθεί μέχρι τέλους του τρέχοντος έτους να ετοιμάσει έκθεση για τους τρόπους χρηματοδότησης των τραπεζών, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν βάσει των προνοιών του Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων σε περίπτωση χρηματοπιστωτικής κρίσης. Η μη συμπερίληψη πρόνοιας στους υπό συζήτηση κανονισμούς για συνεισφορά του κράτους οφείλεται στο ενδεχόμενο παρουσίασης του λεγόμενου “moral hazard”, που στην πράξη σημαίνει ότι, εάν οι τράπεζες αναλαμβάνουν μεγάλους κινδύνους, καθ’ ην στιγμή το κράτος καλείται να συνεισφέρει σε ανάλογα σχέδια, τότε τους ανειλημμένους κινδύνους καλείται ουσιαστικά να καλύψει ο ίδιος ο πολίτης. Συνεπώς, η συνεισφορά του κράτους ως εισήγηση θα πρέπει να παραμείνει τελευταία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της

βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των δύο κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνικής απόψεως, σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, οι οποίοι παρέστησαν στην όλη συζήτηση, δήλωσαν ότι, παρά το γεγονός ότι αναγνωρίζουν την ανάγκη έγκρισης των υπό αναφορά κανονισμών έγκαιρα και σύμφωνα με τη σχετική δέσμευση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή μέχρι την 30^η Ιουνίου 2009, εξακολουθούν να διατηρούν επιφυλάξεις σε σχέση με το θέμα της εποπτείας τραπεζών και υποκαταστημάτων τους που λειτουργούν εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας ή τραπεζών που έχουν συσταθεί σε χώρα άλλη από την Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά λειτουργούν σε αυτή μέσω υποκαταστήματος, αφού δε θα διέπονται από τους ίδιους κανονισμούς σε θέματα εποπτείας όπως οι τράπεζες με έδρα την Κύπρο και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συναφώς, ζητούν αμέσως από την εποπτική αρχή την έναρξη διαλόγου επί του θέματος, ώστε να εξευρεθεί κοινή συνισταμένη με στόχο τη σωστή εποπτεία των εν λόγω τραπεζών με ανάλογη τροποποίηση της τραπεζικής νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Παρ' όλο που θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα, έχουμε έντονη άποψη, γιατί, όπως είναι κατανοητό, αφορά μια τεράστια πτυχή που έχει σχέση με την ολοένα αυξανόμενη οικονομική κρίση, που αγγίζει και την κυπριακή οικονομία. Έχοντας πάντα υπόψη βέβαια πως το όριο τουλάχιστο των €100.000, που είναι η ελάχιστη εξασφάλιση για τους καταθέτες, ήταν μια πρόταση που εμείς ως Ευρωπαϊκό Κόμμα κι όχι μόνο -κι άλλα κόμματα εξ όσων ενθυμούμαι- είχαμε εισηγηθεί στον Υπουργό Οικονομικών, επ' αυτού δεν μπορούμε να έχουμε κανένα παράπονο.

Όμως πρέπει να γίνει η τοποθέτηση ότι μέχρι σήμερα η κυβέρνηση δεν έχει κάμει τίποτε, για να αντιμετωπίσει αυτή την οικονομική κρίση. Στη συνέχεια θα δείτε νομοθετήματα και εκθέσεις όπου ζητήματα ρουτίνας που αφορούν τον αναπτυξιακό προϋπολογισμό προτάσσονται με τίτλους ότι περίπου είναι μέτρα για αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης. Αν είναι δυνατό! Θα μιλήσουμε, όταν έρθουμε στο σημείο αυτό, εν καιρώ και στο πρότερον στάδιο, πλην όμως, για να μείνω στο θέμα που συζητούμε τώρα, δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι η οικονομική κρίση αντιμετωπίζεται με αυτό το μέτρο, που είναι ένα από τα ελάχιστα και τα αυτονόητα. Αν ρωτήσει κάποιος από την κυβέρνηση τα τραπεζικά ιδρύματα, ένα μεγάλο μέρος των χρημάτων εξακολουθεί να μην κατατίθεται και να φυλάσσεται οπουδήποτε αλλού πλην των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, με αποτέλεσμα η κίνηση να είναι μειωμένη. Εξακολουθεί να μένει ανοικτό το μεγάλο μέτωπο της μείωσης των χρεωστικών επιτοκίων, για το οποίο η κυβέρνηση και οι τράπεζες εξακολουθούν περίπου να προσποιούνται τους αδιάφορους και να σφυρίζουν αδιάφορα. Έγινε μια μεγάλη δημόσια συζήτηση γύρω από τα θέματα αυτά και τίποτε δεν πήγε μπροστά. Ήδη

εσταλήκαν ειδοποιήσεις ότι τα πιστωτικά επιτόκια για τα γραμμάτια που έληγαν αυτό το μήνα, όσα ήταν εξαμηνιαία ή ετήσια, μειώνονται στο ένα δεύτερο, ενώ τα χρεωστικά μειώνονται μόνο 0,25%, που σημαίνει ότι κατά πλειοψηφία ο κόσμος υφίσταται αυτή τη βάρβαρη εκμετάλλευση από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων και των συνεργατικών, παρ' ότι βεβαίως, οφείλουμε να το ομολογήσουμε, είναι πιο ανθρώπινη η μεταχείριση από τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα.

Παραμένει λοιπόν ένα μεγάλο κεφάλαιο κι ένα μεγάλο μέτωπο ανοικτό για την κυβέρνηση και για τη Βουλή, που θα πρέπει να το αντιμετωπίσουν. Και να μην οχυρωνόμαστε πίσω από την υπερψήφιση νομοθετημάτων όπως αυτό που αφορά τις €100.000, που είναι το ελάχιστο όριο εξασφάλισης, και να νιώθουμε ικανοποιημένοι ως κυβέρνηση και ως Βουλή ότι εξυπηρετούμε τους πολίτες. Δεν τους εξυπηρετούμε! Οι πολίτες κοροϊδεύονται από τις τράπεζες και εμείς είμαστε συνένοχοι, και ως κυβέρνηση και ως Βουλή, ενόσω δεν παίρνουμε μέτρα. Και μπορούμε να πάρουμε μέτρα.

Τελειώνω υπενθυμίζοντας ότι εισηγηθήκαμε να κάνουμε νομοθετική παρέμβαση, ενόσω οι τράπεζες δε συμμορφώνονται με τη μείωση των χρεωστικών επιτοκίων. Κανένας δεν έδειξε ενδιαφέρον να φέρει νομοθέτημα. Δεν ξέρω πώς θα αντιμετωπιστεί αυτό το θέμα, ιδιαίτερα κατά το Σεπτέμβριο, εφόσον η Βουλή τελειώνει τις συνεδρίες της λόγω του καλοκαιριού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις χαιρετίζουμε την ενέργεια της κυβέρνησης να καταθέσει νομοσχέδιο το οποίο καλύπτει, εγγυάται ουσιαστικά τις καταθέσεις μέχρι και €100.000. Αν κάποιος αναλύσει τη δομή των καταθέσεων και των καταθετών και αφαιρέσει τα νομικά πρόσωπα, τότε θα διαπιστώσει ότι καλύπτεται η συντριπτική πλειοψηφία των καταθετών, διότι δεν υπάρχουν πολλοί οι οποίοι έχουν πέραν των €100.000. Μάλλον να το θέσω διαφορετικά. Η συντριπτική πλειοψηφία έχει κάτω από €100.000 και ξεπερνά το 90% και πλέον αυτή η κάλυψη. Για εκείνους που έχουν πέραν των €100.000 καλύπτονται αυτές οι €100.000.

Στην πολιτική, κυρία Πρόεδρε, όταν κατατίθεται το απόλυτο και είμαστε απόλυτοι, πάντοτε υπάρχει μια μεγάλη πιθανότητα να κάνουμε λάθος. Και εξηγούμαι: Ελέχθη από το συνάδελφο κ. Ερωτοκρίτου ότι η κυβέρνηση τίποτε δεν έκαμε για να αντιμετωπίσει την κρίση. Όταν λέμε τίποτε, σημαίνει μηδέν. Και δεν είμαι σε θέση να ανακαλέσω όσον αφορά στα μέτρα που εξαγγέλλονταν από πλευράς κυβέρνησης και τη θέση του ΕΥΡΩΚΟ, αλλά πιστεύω ότι κατά καιρούς εκείνα τα οποία κατετίθεντο ως μέτρα, είτε για στήριξη του τουρισμού είτε για στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είτε για στήριξη της στεγαστικής πολιτικής, με τα €200 εκατομ. στον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης είτε τα €76 εκατομ. για τον τουρισμό είτε άλλα €100 εκατομ., τα οποία και σήμερα καλούμαστε να εγκρίνουμε, συνολικά €249 εκατομ. για αναπτυξιακά έργα, είτε οδικά είναι αυτά είτε αφορούν δήμους ή κοινότητες, ελέγετο

κατά καιρούς και από την απέναντι πλευρά «δε μας ικανοποιούν, θα μπορούσαν να είναι πιο γενναιόδωρα, αλλά είναι προς τη σωστή κατεύθυνση». Κάτι ανάλογο, αν δε με απατά η μνήμη μου, ελέγγο και από πλευράς ΕΥΡΩΚΟ. Από αυτό το «δε μας ικανοποιούν, αλλά είναι προς τη σωστή κατεύθυνση» -για το ότι λήφθηκαν μέτρα εμείς εκφράσαμε ως ΑΚΕΛ την ικανοποίησή μας- μέχρι το «τίποτε δεν έγινε» πιστεύω ότι υπάρχει μια τεράστια απόσταση, η οποία δύσκολα μπορεί να καλυφθεί.

Δε θέλω τώρα με τόσα θέματα που έχουμε να απασχολήσω την ολομέλεια, για να καταγράψω... Θα μπορούσα να μιλώ κι εγώ μέχρι το απόγευμα για τα μέτρα τα οποία η κυβέρνηση εξήγγειλε και εφαρμόζονται, αλλά πιστεύω ότι αδικούμε την κυβέρνηση και σίγουρα θα ακουγόταν πιο σοβαρό αν λεγόταν εκείνο το οποίο έχω πει προηγουμένως.

Και ένα τελευταίο: επιτόκια. Κάποτε θα πρέπει να μάθουμε να μεμφόμεστε και εκείνους οι οποίοι κερδοσκοπούν σε βάρος του κόσμου κι έχουν την ευθύνη και όχι μόνο την κρατική πτυχή ή την κυβερνητική πτυχή. Και εξηγούμαι: Από τη μια λέμε «η κυβέρνηση δεν έχει δικαίωμα» -και όντως δεν έχει δικαίωμα, διότι η εποπτεία γίνεται από την Κεντρική Τράπεζα και είναι υπόθεση της Κεντρικής Τράπεζας- αλλά την ίδια στιγμή, αν τα επιτόκια ανέβουν ή αν τα ανεβάσουν τα επιτόκια, γιατί δεν υπάρχει εκείνος ο υγιής ανταγωνισμός δυστυχώς στην τραπεζική αγορά που θα θέλαμε να υπάρχει, για να μην πω περισσότερα και να προκαταλάβω άλλες αποφάσεις, ερχόμεστε και μεμφόμεστε την κυβέρνηση. Μια κυβέρνηση η οποία βρήκε και κατέθεσε €3 δις, σε μια προσπάθεια να ασκήσει πίεση στα επιτόκια προς τα κάτω, την ίδια στιγμή δυστυχώς που οι τράπεζες κάποια από εκείνα τα χρήματα τα έβγαζαν προς τα έξω, για να εξυπηρετήσουν λάθη ή λανθασμένες επιλογές που είχαν κάμει. Και την ίδια στιγμή που το συνεργατικό κίνημα κρατούσε ψηλά -και εξακολουθεί να κρατεί- τη σημαία της στήριξης ακριβώς των ευάλωτων στρωμάτων του λαού, χάνοντας δισεκατομμύρια καταθέσεις στο βωμό αυτού του παιχνιδιού που έπαιξαν οι τράπεζες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευαγόρου.

Ζήτησε το λόγο ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Δε θα δώσω συνέχεια στα θέματα που έχουν ανοίξει, είτε για τα μέτρα στήριξης της οικονομίας είτε για τα επιτόκια, διότι θεωρώ ότι δεν έχουν απόλυτη σχέση με τους υπό συζήτηση κανονισμούς. Δε θα μιλούσα, αλλά με προκάλεσε ο συνάδελφος, ο Σταύρος ο Ευαγόρου. Γιατί δεν πρέπει σε αυτό το σώμα, κατά την άποψή μου, να αναφέρονται ανακρίβειες. Αυτοί οι δύο κανονισμοί που έχουμε ενώπιόν μας δεν είναι κανονισμοί της κυβέρνησης για εφαρμογή της σωστής θεωρητικά μέχρι σήμερα θέσης της να εγγυηθεί τις €100.000 για τον κάθε καταθέτη. Ήταν μια καλή εξαγγελία, αλλά ακόμα περιμένουμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Και περιμένουμε να 'ρθει, για να δώσουμε τα εύσημα και από αυτό το βήμα. Αυτοί οι δύο κανονισμοί είναι εναρμονιστικοί, που αποφάσισε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και έπρεπε να τους ψηφίσουμε μέχρι τις 30 Ιουνίου, με τους οποίους υποχρεούνται οι τράπεζες να δημιουργούν ένα ταμείο προστασίας των καταθετών, το 1% επί του συνόλου των καταθέσεων. Όμως, μέχρι την εξαγγελία του υπουργού, που παραμένει εξαγγελία και μας διαβεβαίωσε στην επιτροπή ότι δήθεν το νομοσχέδιο είναι στη Νομική

Υπηρεσία... Όταν έρθει εκείνο, τότε να μιλούμε για την ενέργεια της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Εμείς θεωρούμε ότι αυτοί οι δύο κανονισμοί είναι ένα θετικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Δεν πρόκειται να αντιμετωπίσουν την οικονομική κρίση από μόνοι τους, αλλά μόνο το ψυχολογικό μήνυμα που στέλνεται όσον αφορά την ασφάλεια των καταθέσεων των κυπριακών τραπεζών είναι, θεωρούμε, ένα πάρα πολύ θετικό βήμα και γι' αυτό ψηφίζουμε και χαιρετίζουμε τους συγκεκριμένους κανονισμούς.

Όμως αναμένουμε φυσικά και άλλα μέτρα, για δύο λόγους: Πρώτον, επειδή πρέπει να αντιληφθούμε ότι, όταν έχουμε €40 δις καταθέσεις στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου, εάν κάτι πάει λάθος, δεν πρόκειται να μας σώσουν αυτά τα σχέδια ασφάλειας, εγγύησης των καταθέσεων. Επομένως, θα πρέπει να έχουμε ένα σχέδιο διάσωσης τραπεζών, εάν βρεθούμε ποτέ ως κράτος στη δυσάρεστη θέση -που ευτυχώς μέχρι σήμερα δεν εβρεθήκαμε- όπου τράπεζα θα πτωχεύσει ή δε θα μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της και εξού θα κινδυνεύουν οι καταθέσεις των καταθετών της. Δεύτερον, πάρα πολύ σύντομα, μέτρα έχουν ληφθεί κάποια ήταν περισσότερο αποδοτικά από άλλα, όμως δυστυχώς η δική μας διαπίστωση είναι ότι δεν έχει αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της δυστοκίας δανεισμού μέχρι σήμερα. Για παράδειγμα το τελευταίο μέτρο έκδοσης των κυβερνητικών ομολόγων προθεσμίας λήξεως οκτώ μηνών δε βοήθησε, επειδή καμία τράπεζα δεν είναι διατεθειμένη να αναλάβει το δανειστικό κίνδυνο μόνο για οκτώ μήνες μέσα στο σημερινό αβέβαιο οικονομικό περιβάλλον. Θα έπρεπε να είχαν προθεσμία τριών χρόνων τα συγκεκριμένα ομόλογα, για να μπορέσουν να βοηθήσουν ακριβώς στην περαιτέρω ρευστότητα της δανειστικής αγοράς.

Από εκεί και πέρα όμως, το Δημοκρατικό Κόμμα έχει καταθέσει συγκεκριμένες εισηγήσεις, που εμείς θεωρούμε ότι θα βοηθήσουν, για παράδειγμα να εφαρμοστεί η απόφαση-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης του περασμένου Δεκεμβρίου σύμφωνα με την οποία η ίδια η κυβέρνηση μέσω ενός ειδικού ταμείου δανειοδότησης, για παράδειγμα μικρομεσαίων επιχειρήσεων, θα μπορέσει να αναλάβει το δανειστικό ρίσκο μαζί με τις τράπεζες, γιατί ακριβώς αυτή τη στιγμή οι τράπεζές μας δε δανείζουν, όχι λόγω έλλειψης ρευστότητας, αλλά λόγω του φόβου και της αβεβαιότητας λόγω των ιδιαίτερα έντονων και δυσμενών οικονομικών συνθηκών, που σήμερα οι ειδικοί βλέπουν να παρατείνονται μέχρι και το 2010.

Επομένως, με αυτό τον τρόπο θεωρούμε ότι ακριβώς θα μπορέσουν οι τράπεζες να αναλάβουν αυτό το δανειστικό ρίσκο, να προχωρήσουν σε περαιτέρω δάνεια, γιατί η δυστοκία δανεισμού θα επιδεινώσει την οικονομική κρίση, θα επιδεινώσει ακριβώς τις δυσμενείς επιπτώσεις πάνω σε τμήματα της οικονομίας μας αυτή τη στιγμή, τομείς της οικονομίας που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα, ιδιαίτερα όσον αφορά την οικοδομική και την τουριστική βιομηχανία.

Ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θέλω να ευχαριστήσω τον κ. Σταύρο Ευαγόρου, που μας θύμισε τη στήριξη προς τις τράπεζες, τα €3 δις κ.λπ. Και το ερώτημα είναι: Τι ανταλλάγματα πήρε η κυβέρνηση για τη μείωση των επιτοκίων; Και, αν δεν κατάφερε να πάρει ανταλλάγματα, γιατί δε στήριξε το νομοσχέδιο, το οποίο, όταν το προτείναμε, μας έλεγαν ότι δεν το επιτρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά, όταν φέραμε γνωμοδότηση από τους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σιωπήσατε; Άρα, μπορούσαν να μειωθούν τα επιτόκια και δεν μπορεί η κυβέρνηση να περιορίζεται μόνο σε εκκλήσεις γι' αυτά που έχει υποχρέωση να πράττει.

Όσον αφορά τα μέτρα για την κρίση, κανένας δεν τα εκμηδένισε, όμως από την άλλη δεν μπορούμε να βαφτίζουμε μέτρα εναντίον της κρίσης ενέργειες οι οποίες έτσι και αλλιώς έπρεπε να γίνονται και θα τα πούμε και στη συνέχεια. Θα έχουμε παραδείγματα στις επόμενες εκθέσεις, πράγματα που η κυβέρνηση όφειλε να κάνει τα βαφτίζει μέτρα κατά της κρίσης!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Θα δώσω το λόγο στον κ. Ευαγόρου καταρχάς. Η παράκλησή μου είναι μέχρι εδώ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, ένα σχόλιο μόνο του μισού λεπτού, όσον αφορά στο τελευταίο που ελέχθη από τον κ. Συλλούρη για την πρόταση νόμου που κατέθεσε το ΕΥΡΩΚΟ. Εμείς την είχαμε δει και σίγουρα κάτι τέτοιο ακούεται πολύ εύηχο και ο πρώτος που θα την ήθελε -και είχαμε κατηγορηθεί και στο παρελθόν, γιατί θέλαμε να θέσουμε πλαφόν όσον αφορά στα επιτόκια- είμαστε εμείς, είμαστε εμείς ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Το καταθέσαμε ενώπιον των ενδιαφερομένων και πέραν των τραπεζών. Οι παράγοντες και η ηγεσία του συνεργατικού κινήματος μας είπαν -και τους επικαλούμαι- και θα το πουν και δημόσια, το είπαν δημόσια, ότι η πρόταση έκλεινε, με μαθηματική ακρίβεια, από την επομένη το συνεργατικό κίνημα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ζήτησαν το λόγο δύο βουλευτές, δύο συνάδελφοι και θα είναι, νομίζω, οι τελευταίοι επί του θέματος. Θα προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Ο κ. Μουσκάλλης.

Α. ΜΟΥΣΚΑΛΛΗΣ:

Καταρχάς, κυρία Πρόεδρε, να υπενθυμίσω στους συναδέλφους, όταν άρχισε η κρίση και ολόκληροι κολοσσοί, τραπεζικοί οργανισμοί στην Ευρώπη έκλειναν και πτώχευαν, τον πανικό που υπήρξε σε ολόκληρο τον κόσμο και στον κυπριακό λαό, δηλαδή όσον αφορά την ασφάλεια των καταθέσεων. Ήταν αναγκαιότητα, είναι αναγκαιότητα η ψήφιση αυτών των δύο κανονισμών. Είναι η ασφάλεια των πολιτών, η ασφάλεια των καταθετών, η ασφάλεια της κυπριακής οικονομίας. Νομίζω ότι όλοι

συμφωνούμε.

Αυτό το οποίο πρέπει να καταθέσω είναι ότι ο συνεργατισμός ήδη σε αυτό το ταμείο βάζει από €1,7 εκατομ., που ήταν το αρχικό σύνολο του ταμείου, €20 εκατομ. Που τα πέρασι ήδη οι συνεργατικές εταιρείες βάζουν σε αυτό το ταμείο. Έχουμε ακόμα ένα άλλο ταμείο οι συνεργατιστές, το Ταμείο Στήριξης και Αλληλεγγύης Συνεργατικών Εταιρειών· δεύτερο ταμείο, για να είναι διπλοασφαλισμένος ο κυπριακός λαός και οι καταθέτες του, για το λόγο ότι ο συνεργατισμός είναι ένας κοινωνικός οργανισμός και όχι ένας οργανισμός κέρδους.

Όσον αφορά τα επιτόκια, η κυβέρνηση κάμνει πέρα και από αυτό που δικαιούται, κατά την προσωπική μου άποψη. Έντζιε μπορεί να καθορίσει τα επιτόκια η κυβέρνηση, αλλά οι παρεμβάσεις της τζιαι του Υπουργού Οικονομικών, του Υπουργού Εμπορίου και όλων των κυβερνητικών παραγόντων που μας πιέζουν, και τις τράπεζες και το συνεργατισμό, να μειώσουμε τα επιτόκια, θεωρώ ότι θα έπρεπε να είναι μια πράξη που όλοι να χειροκροτήσουμε. Και μπορώ να πω ότι άρχισαν δειλά δειλά κάτω από τις πιέσεις της κυβέρνησης να υποχωρούν τα επιτόκια. Και, αν θέλει κάποιος, αγαπητοί συνάδελφοι, δάνεια φτηνά, ας πάει στο συνεργατισμό!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Μουσκάλλη.

Ο κ. Βότσης, παρακαλώ.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Ειλικρινά μου κάνει εντύπωση! Συζητούμε εδώ και είκοσι πέντε λεπτά ένα θέμα για το οποίο είμαστε ομόφωνοι και ανοίγουμε ένα θέμα για το οποίο όλοι συμφωνούμε, το είχαμε όλοι μέσα στις προτάσεις αντιμετώπισης της κρίσης και υποτιμούμε το ότι θα περάσει, γιατί δήθεν δε λύνει το πρόβλημα της οικονομικής κρίσης ή δε θα το λύσει. Είναι ένα μεμονωμένο μέτρο, συζητούμε αν είναι εναρμονιστικό ή όχι. Ε, και; Είναι εναρμονιστικό! Πού είναι το πρόβλημα; Δηλαδή έχω την εντύπωση ότι κάποιος που μας παρακολουθεί μπορεί να συγχυστεί κατά πόσο, έστω, κάποια πράγματα τα οποία όλοι ζητούμε και που γίνονται θα πρέπει επιτέλους να τα αγκαλιάσουμε, εφόσον είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, παρά να ανοίγουμε κεφάλαια... Ανοίξαμε το θέμα “επιτόκια”. Είναι θέμα τα επιτόκια σήμερα; Αν είναι να συζητούμε τα επιτόκια, ναι, υπάρχει πρόβλημα! Πρέπει να το λύσουμε, αλλά δεν είναι εδώ που λύνεται. Δεν είναι εδώ που λύνεται!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Βότση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Λυπούμαι, δε θα δώσω το λόγο! Όχι, προχωρούμε. Έχει δίκαιο ο κ. Βότσης, αν για ομόφωνα θέματα τελικά συζητούμε τόση ώρα... Είναι σοβαρά, πολύ σοβαρά θέματα, αλλά πρέπει να δώσουμε σημασία και σε άλλα νομοσχέδια, να μην τρέχουμε μετά και οι συνάδελφοι να αρχίσουν να φεύγουν, να αδειάζει η αίθουσα και να μείνουμε δέκα άτομα για τα τελευταία νομοσχέδια.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ’ αριθμόν 6 κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κατά συνέπεια, εγκρίνονται οι κανονισμοί.

Και ερωτώ αν υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 7 θεσμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται οι υπ' αριθμόν 7 θεσμοί.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Ιουνίου και στις 6 Ιουλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, της Υπηρεσίας Έποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση του αντίστοιχου βασικού νόμου με σχετικά άρθρα της Οδηγίας 2007/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Σεπτεμβρίου 2007 για τροποποίηση της Οδηγίας 92/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Οδηγιών 2002/83/ΕΚ, 2004/39/ΕΚ, 2005/68/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ σχετικά με τους διαδικαστικούς κανόνες και τα κριτήρια αξιολόγησης για την προληπτική αξιολόγηση της απόκτησης και της αύξησης συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Για σκοπούς προσδιορισμού του ελέγχου στο κεφάλαιο τράπεζας από ένα μέτοχο, δηλαδή κατοχής τουλάχιστον του δέκα τοις εκατό (10%) του μετοχικού κεφαλαίου τράπεζας από ένα μέτοχο, ρυθμίσεις αναφορικά με τη συμπερίληψη ή μη συμπερίληψη των δικαιωμάτων ψήφου στο κεφάλαιο της τράπεζας που δυνατό να κατέχεται από το μέτοχο.
2. Η συγκεκριμενοποίηση της από μέρους της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου διαδικασίας αξιολόγησης προτεινόμενης απόκτησης ποσοστού ελέγχου σε τράπεζα, της διαδικασίας αξιολόγησης προτεινόμενης απόκτησης ποσοστού ελέγχου σε τράπεζα, της διαδικασίας διαβούλευσης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου με άλλες εποπτικές αρχές κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και ο ορισμός της υποχρέωσης κοινοποίησης της παύσης κατοχής ή της μείωσης ελέγχου στο κεφάλαιο τράπεζας στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Ορίζεται επίσης η υποχρέωση ενημέρωσης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου από τις τράπεζες των αγορών ή εκχωρήσεων συμμετοχών στο κεφάλαιό τους οι οποίες αυξάνουν ή μειώνουν τα ποσοστά συμμετοχής τους πάνω ή κάτω από το 10%, 20%, 30% και 50% του κεφαλαίου τους.
3. Η υποχρέωση κάθε τράπεζας να γνωρίζει τους πραγματικούς δικαιούχους κάθε νομικού προσώπου που κατέχει τουλάχιστον 5% του εκδοθέντος μετοχικού της κεφαλαίου και να γνωστοποιεί αυτές τις πληροφορίες στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου τουλάχιστο δύο φορές το χρόνο ή εφόσον έχει επέλθει μεταβολή ή αλλαγή στα στοιχεία αυτά.
4. Ο περιορισμός τόσο της μέγιστης συνολικής αξίας των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων προς όλους τους συμβούλους της τράπεζας από το 40% στο 20% της κεφαλαιακής βάσης κάθε τράπεζας όσο και της μέγιστης συνολικής αξίας των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων που δεν εξασφαλίζονται με εμπράγματα ασφάλεια και που παραχωρούνται προς όλους τους συμβούλους μιας τράπεζας από το 5% στο 2% της κεφαλαιακής βάσης κάθε τράπεζας.
5. Η αύξηση του μέγιστου ποσοστού της συνολικής αξίας του μετοχικού κεφαλαίου που δύναται να κατέχεται από τράπεζα σε οποιαδήποτε εταιρεία, από 10% σε 15% και σε όλες τις εταιρείες συνολικά από 25% σε 60% της κεφαλαιακής βάσης της τράπεζας.
6. Η υποχρέωση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου να λαμβάνει υπόψη κατά την άσκηση των καθηκόντων της τη σύγκλιση σε σχέση με τα εποπτικά εργαλεία και τις εποπτικές πρακτικές κατά την εφαρμογή των νομοθεσιών, Κανονισμών και Οδηγιών που υιοθετούνται δυνάμει των Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να εξετάζει δεόντως την ενδεχόμενη επίδραση των αποφάσεών της επί της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος σε όλα τα άλλα εμπλεκόμενα κράτη μέλη.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου εξέφρασε ανησυχία αναφορικά με την προβλεπόμενη υποχρέωση κάθε τράπεζας να γνωρίζει τους πραγματικούς δικαιούχους κάθε νομικού προσώπου που κατέχει τουλάχιστον 5% του εκδοθέντος μετοχικού της κεφαλαίου και να γνωστοποιεί αυτές τις πληροφορίες στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου τουλάχιστο δύο φορές το χρόνο ή εφόσον υπάρξει αλλαγή στα εν λόγω στοιχεία. Όπως σημείωσε σχετικά η εν λόγω εκπρόσωπος, παρά το γεγονός ότι η ανάλογη υποχρέωση υφίσταται ήδη στη βασική νομοθεσία, το όλο θέμα εγείρεται, διότι είναι

εξαιρετικά δύσκολο για μια τράπεζα να γνωρίζει όλους τους πραγματικούς δικαιούχους των μετόχων της (νομικών προσώπων) που κατέχουν πέραν του 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της, ειδικά όταν πρόκειται για τράπεζα που οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Περαιτέρω, σημείωσε ότι η υποχρέωση υποβολής των εν λόγω στοιχείων δύο φορές το χρόνο ή όταν επέλθει μεταβολή είναι επίσης δύσκολη.

Κατόπιν νέας διαβούλευσης των εμπλεκόμενων μερών σε σχέση με το πιο πάνω ειδικό ζήτημα το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2009, γνωστοποίησε στην επιτροπή ότι επήλθε σχετική συμφωνία για ανάλογη τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε οι τράπεζες να οφείλουν να γνωρίζουν τους πραγματικούς δικαιούχους κάθε νομικού προσώπου που κατέχει τουλάχιστον 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου και να γνωστοποιούν αυτές τις πληροφορίες στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου τουλάχιστο μία φορά το χρόνο ή εφόσον επέλθει μεταβολή ή αλλαγή στα στοιχεία αυτά.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω συμφωνήθηκαν τα ακόλουθα:

1. Σε περίπτωση που το εν λόγω νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει τουλάχιστον 5% του εκδοθέντος κεφαλαίου της τράπεζας είναι εταιρεία με είκοσι τουλάχιστο μετόχους, η τράπεζα οφείλει να γνωρίζει μόνο τους μετόχους του νομικού προσώπου οι οποίοι κατέχουν τουλάχιστον το 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου και να γνωστοποιεί τις πληροφορίες αυτές στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου τουλάχιστο μία φορά το χρόνο ή εφόσον έχει επέλθει μεταβολή ή αλλαγή στα στοιχεία αυτά.
2. Σε περίπτωση που το νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει τουλάχιστον 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας είναι εταιρεία της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η τράπεζα οφείλει να γνωρίζει μόνο τους μετόχους του νομικού προσώπου οι οποίοι κατέχουν τουλάχιστον το 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου και να γνωστοποιεί αυτές τις πληροφορίες στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου μία φορά το χρόνο.
3. Σε περίπτωση που μετά από εύλογες προσπάθειες δεν καταστεί δυνατό για την τράπεζα να εξασφαλίσει στοιχεία για τους πραγματικούς δικαιούχους και μετόχους σύμφωνα με τα πιο πάνω, θα ενημερώνει σχετικά την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η οποία θα έχει τη διακριτική ευχέρεια να απαλλάσσει την τράπεζα από τις πιο πάνω υποχρεώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από νομοτεχνικής άποψης, ώστε να ενσωματωθούν σ' αυτό οι πιο πάνω αναφερόμενες νομοθετικές προτάσεις.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Αντικατάσταση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Προσθήκη νέων άρθρων 17Α έως 17Δ στο βασικό νόμο. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 8;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»**

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τους

υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 72 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η μεταφορά του εργάσιμου απογεύματος των δημόσιων υπαλλήλων από την Πέμπτη στην Τετάρτη για τους μήνες από την 1^η Σεπτεμβρίου μέχρι την 30^η Ιουνίου από τις 3.00/3.30 μ.μ. μέχρι τις 6.00/6.30 μ.μ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, από τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξήγαγε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων διαπιστώνεται ότι παρατηρείται μεγάλη συμφόρηση της τροχαίας κίνησης τα απογεύματα της Πέμπτης και ότι μεγάλος αριθμός ερωτηθέντων ατόμων δήλωσαν ότι τάσσονται υπέρ της μεταφοράς του εργάσιμου απογεύματος της δημόσιας υπηρεσίας από την Πέμπτη στην Τετάρτη. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται ότι θα μειωθεί η κυκλοφοριακή συμφόρηση και ότι θα εξυπηρετείται καλύτερα το κοινό από τις κυβερνητικές υπηρεσίες, δεδομένου ότι μεγάλος αριθμός των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα δεν εργάζεται το απόγευμα της Τετάρτης.

Σύμφωνα με τα ίδια πιο πάνω στοιχεία, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού απασχόλησε επίσης το κατά πόσο η προτεινόμενη ρύθμιση θα δημιουργούσε λειτουργικά προβλήματα στη δημόσια υπηρεσία ή θα επιβάρυνε το κράτος με πρόσθετο κόστος, όπως η καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης, επιδομάτων/αμοιβών ή/και άλλα λειτουργικά έξοδα. Από την έρευνα που διεξήγαγε το προαναφερόμενο τμήμα προκύπτει ότι η μεταφορά του εργάσιμου απογεύματος από την Πέμπτη στην Τετάρτη δεν αναμένεται να δημιουργήσει λειτουργικά προβλήματα στη δημόσια υπηρεσία, αλλά ούτε και οποιοδήποτε πρόσθετο κόστος. Εξάιρεση αποτελεί η Βουλή των Αντιπροσώπων, λόγω των εργασιών της ολομέλειας η οποία συνέρχεται τα απογεύματα της Πέμπτης και επιβάλλει την παρουσία όλων των υπαλλήλων στις συνεδρίες της. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο οι υπάλληλοι της Βουλής των Αντιπροσώπων να συνεχίσουν να εργάζονται τα απογεύματα της Πέμπτης.

Σημειώνεται ότι το θέμα συζητήθηκε στα πλαίσια της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού και συμφωνήθηκε με την Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), ώστε να μεταφερθεί το εργάσιμο απόγευμα της δημόσιας υπηρεσίας από την Πέμπτη στην Τετάρτη, με εξαίρεση το εργάσιμο απόγευμα της Βουλής των Αντιπροσώπων το οποίο θα παραμείνει Πέμπτη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, κατά πλειοψηφία της προέδρου της και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στην ολομέλεια την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανίδης.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Δεν έχουμε ένσταση, κυρία Πρόεδρε, για την ψήφιση. Απλώς, θέλουμε να τονίσουμε κάτι, το οποίο δυστυχώς αποφεύγουμε όλοι. Υπάρχει ένα μεγάλο πρόβλημα εναρμόνισης των ωρών της δικής μας δημόσιας υπηρεσίας με τα ευρωπαϊκά δεδομένα και αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι υπάρχει πρόβλημα. Είχε ξανασυζητηθεί στη Βουλή παλαιότερα. Νομίζω ότι ήταν ευκαιρία, απ' τη στιγμή που μπήκαμε σε τόσο ρηξικέλευθη, θα έλεγα, τροποποίηση και έγινε αποδεκτή και από την ΠΑΣΥΔΥ, επιτέλους να βάλουμε "τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων", να συζητήσουμε αυτή την αλλαγή. Συζητείται, όπως πολύ καλά γνωρίζετε όλοι, και σε συσχέτιση με το συγκοινωνιακό πρόβλημα. Νομίζω, παρά να καταφεύγουμε σε πειραματικά "two plus" και διάφορα άλλα, ότι θα είναι πολύ πιο αποδοτικό να βοηθήσει και πολιτικά αλλά και αποτελεσματικά τη δημόσιά μας υπηρεσία να βρίσκεται σε επαφή περισσότερο χρόνο με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές υπηρεσίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Στυλιανίδη.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 2009. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του

Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του ΚΟΤ ποσού ύψους €6.000.000 και η διάθεσή του για στήριξη του Σχεδίου Κοινωνικού Τουρισμού, στα πλαίσια του πακέτου στήριξης της τουριστικής βιομηχανίας με την ενίσχυση του εσωτερικού τουρισμού, αλλά και ως μέτρου προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως εφαρμοστεί κατά το 2009 σχέδιο ενίσχυσης του εσωτερικού τουρισμού, με την επιχορήγηση των χαμηλά αμειβομένων για διακοπές στην Κύπρο με ποσό ύψους €10.000.000.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, μετά από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων, Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Υπουργείου Οικονομικών και Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του ΚΟΤ και των συντεχνιών ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

1. Ποσό €4.000.000 θα διατεθεί μέσω του μηχανισμού που διαθέτει το Ταμείο Αδειών του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
2. Ποσό €4.000.000 θα διατεθεί μέσω γενικού σχεδίου που θα απευθύνεται σε χαμηλόμισθους.
3. Ποσό €2.000.000 θα διατεθεί μέσω ειδικών σχεδίων που θα απευθύνονται σε συνταξιούχους των κοινωνικών ασφαλίσεων (€1 εκατομ.-€1,5 εκατομ.), στους λήπτες δημόσιου βοηθήματος (€0,3 εκατομ.) και στους αναπήρους (€0,2 εκατομ.).

Περαιτέρω, για την εφαρμογή του γενικού σχεδίου και των ειδικών σχεδίων, θα υπάρξει συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του ΚΟΤ. Ειδικότερα, ο κάθε ενδιαφερόμενος θα υποβάλλει αίτηση σε συγκεκριμένο έντυπο που έχει ετοιμαστεί δηλώνοντας τα ατομικά και οικογενειακά του εισοδήματα μαζί με υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβεια όλων όσα δηλώνονται, καθώς και δήλωση εξουσιοδότησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να εξετάσει τις πληροφορίες αντλώντας στοιχεία από άλλες αρμόδιες υπηρεσίες. Οι αιτήσεις θα παραλαμβάνονται και θα καταχωρίζονται σε λογισμικό σύστημα στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στη συνέχεια θα γίνεται κατάταξη των αιτήσεων με βάση το ύψος του κατά κεφαλήν εισοδήματος και θα εκδίδεται και αποστέλλεται σε όλους όσοι θα εγκριθούν σχετική επιστολή ή ειδικό δελτίο έγκρισης. Η έγκριση θα συνοδεύεται από τον κατάλογο ξενοδοχείων με τις τιμές που θα προσφέρονται.

Ο ΚΟΤ θα έχει την ευθύνη παρακολούθησης των κρατήσεων, της τιμολόγησης και της πληρωμής των δικαιούχων.

Οι εκπρόσωποι του ΚΟΤ κατά τη συζήτηση του θέματος στην επιτροπή ανέφεραν ότι το μέτρο που προωθείται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο εξυπηρετεί το στόχο της στήριξης της τουριστικής βιομηχανίας με την ενίσχυση του εσωτερικού τουρισμού, αλλά έχει ταυτόχρονα και κοινωνική διάσταση, καθώς παρέχει την ευκαιρία σε χαμηλά αμειβομένους να κάνουν επιχορηγημένες διακοπές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Εμείς θέλουμε να συγχαρούμε την κυβέρνηση για ένα σωστό μέτρο κοινωνικού χαρακτήρα, για την ενίσχυση του εσωτερικού τουρισμού και ιδιαίτερα για την ενίσχυση των κοινωνικά ευαίσθητων ομάδων. Τέτοιες προτάσεις, όταν έρχονται ενώπιόν μας, θα τυγχάνουν της θετικής αντιμετώπισης και ψήφισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ελπίζω ότι, μετά που τούτη την τοποθέτηση, εννά ππέσει η θερμοκρασία!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κυρία Πρόεδρε,

Και με τη δική μας σειρά θα θέλαμε να χαιρετίσουμε το μέτρο το οποίο έχει λάβει η κυβέρνηση, ιδιαίτερα σε σχέση με τον κοινωνικό τουρισμό. Δραπτόμενος της ευκαιρίας, αφού συζητούμε ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού που έχει άμεση σχέση με την ευρύτερη στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας -και αυτό είναι ένα μήνυμα προς την κυβέρνηση- από τη στιγμή που ελήφθησαν κάποια υποστηρικτικά μέτρα, όπως είναι η μείωση του ΦΠΑ από 8% σε 5%, όπως είναι οι διανυκτερεύσεις, όπως είναι το συγκεκριμένο μέτρο, ο περί αεροδρομίων, πάλι, τελών, θα ήθελα να πω το εξής: Από τη στιγμή που οι ίδιοι οι τουριστικοί πράκτορες του εξωτερικού άρχισαν να διαπραγματεύονται τα συμβόλαια με τους εδώ "tour operators" για το 2010, καλό θα ήταν η κυβέρνηση να εξαγγείλει την πρόθεση συνέχισης αυτών των μέτρων και για την επόμενη χρονιά, ώστε να μπορέσουμε να διαπραγματευτούμε πιο φτηνά πακέτα, από τη στιγμή που είναι γνωστά...

(Στο σημείο αυτό της ομιλίας του ο κ. Γιώργος Βαρνάβα διακόπτεται από τον ήχο συναγερμού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι ο συναγερμός.

Σταμάτησε, επομένως μένουμε και συνεχίζουμε, εκτός κι αν μας ενημερώσουν διαφορετικά.

Κύριε Βαρνάβα, παρακαλώ, συνεχίστε.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ναι, κυρία Πρόεδρε.

Απλώς, τελειώνοντας, να πω ότι καλό θα ήταν η κυβέρνηση να δώσει το μήνυμα της πρόθεσης για συνέχιση αυτών των μέτρων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Βαρνάβα.

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με όλα αυτά τα μέτρα που ακούω και που διαβάζουμε...

Συγγνώμη;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είπα και εγώ μια φορά να συγχαρώ την κυβέρνηση και τελικά κτύπησε συναγερμός!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Γελώντας)

Εν εκατέβηκε τελικά, ανέβηκε η θερμοκρασία!

Κύριε Φυττή, παρακαλώ, συνεχίστε.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Ο κ. Αβέρωφ λέει ότι συγχαίρει την κυβέρνηση, αλλά εγώ υποψιάζομαι ότι του χρόνου...

(Γέλια)

...υποψιάζομαι -αυτό που φοβούμαι και εγώ- ότι είναι καλές οι παροχές... Και, σ' αυτά που είπε ο κ. Σταύρος Ευαγόρου, να προσθέσουμε ότι €69,5 εκατομ. δόθηκαν και στον αγροτικό κόσμο. Όμως έχω ένα φόβο μέσα μου, ότι οι έπαινοι του κ. Αβέρωφ του χρόνου θα γίνουν κεραυνοί, γιατί το δημοσιονομικό μας έλλειμμα ανεβαίνει και, ενώ αγωνιστήκαμε να το ρίξουμε από το 6,5% που μας το άφησαν, θα αυξηθεί και θα έχουμε επιτήρηση! Και θα είμαστε -θα πρέπει να είμαστε- ιδιαίτερα προσεκτικοί πού διούμεν εγγυήσεις, διότι και οι εγγυήσεις είναι μέσα στον

προϋπολογισμό, προσμετρούν ως προς το δημοσιονομικό έλλειμμα και όλες οι παροχές, που είναι καλές, αλλά πρέπει το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης να προσέξει ιδιαίτερα το θέμα του δημοσιονομικού ελλείμματος!

Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Φυττή.

Έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Στην έκθεση αναφέρεται ότι...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν ακούγεστε!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μετά το συναγερμό που ακούστηκε, φαίνεται ότι κόπηκε η φωνή! Επανήλθε.

Κυρία Πρόεδρε,

Εμείς θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα, αλλά είναι η ώρα να συνδέσουμε τα προηγούμενα με τα παρόντα και τα παρόντα με τα επόμενα. Όταν μιλούσα αναφορικά με τα ζητήματα για τα οποία ο κ. Σταύρος Ευαγόρου θεώρησε προηγουμένως ότι έπρεπε να δώσει απάντηση, αναφερόμουν, αρχής γενομένης απ' αυτό το νομοθέτημα, και στα επόμενα. Αν προσέξουν οι συνάδελφοι στην πρώτη σελίδα, θα δουν ότι αυτό είναι στοιχειώδες και αυτονόητο κοινωνικό μέτρο και κοινωνική υποχρέωση της κυβέρνησης, που έγινε και στο παρελθόν. Έτσι, για να μην έχουμε διάλειψη της μνήμης -ο κ. Κατσουρίδης είναι παλιός βουλευτής και το επικαλείται συχνά, αλλά είμαι και εγώ παλιός, είναι η τρίτη μου θητεία στη Βουλή- θυμούμαι πάρα πολλές φορές που ερχόντουσαν νομοθετήματα για την ενίσχυση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να ενισχυθούν οι άδειες χαμηλόμισθων, ανθρώπων οι οποίοι ήταν κοινωνικά αναγκαίο να ενισχυθούν, για να μπορέσουν να κάνουν διακοπές.

Τώρα, λόγω της οικονομικής κρίσης, ηύραμεν τη μόλα και την αναφορά ότι αυτά γίνονται, για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση! Αν είναι δυνατόν! Ένα κοινωνικά αυτονόητο και στοιχειώδες μέτρο, το οποίο αυτή η κυβέρνηση και οι προηγούμενες έκαναν κάθε χρόνο! Αν υπάρχει κάποια διαφορά σήμερα είναι ότι είναι ελαφρώς αυξημένα τα ποσά σε κάποιους από τους τομείς που γίνεται αναφορά. Γι' αυτό λοιπόν, επειδή επιμένουμε ότι πρέπει να είμαστε σοβαροί σε αυτή τη Βουλή, όταν μιλούμε για σοβαρά θέματα, εμείς δε δεχόμαστε ότι αυτό το μέτρο, που είναι κοινωνικά αξιόπαινο, που θα πρέπει να το επικροτήσουμε, που θα πρέπει να πούμε ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση -χρησιμοποιώ την τυποποιημένη φρασεολογία που έχω ακούσει πάρα πολλές φορές από το πρωί σ' αυτή την αίθουσα- ότι είναι και η πανάκεια για την επίλυση της οικονομικής κρίσης και να οχυρώνομαστε πίσω από αυτό, να το επικαλούμαστε και να ζητούμε χειροκροτήματα για την κυβέρνηση, επειδή παίρνει αυτά τα μέτρα, για να αντιμετωπίσει την οικονομική κρίση!

Τελειώνω λέγοντας το εξής: Εμείς θεωρούμε ότι αυτά που κάμνει αυτή η κυβέρνηση για τους συνταξιούχους και τους χαμηλόμισθους είναι επαινετέα και θα

πρέπει στο μέλλον να μη μείνουν τα ίδια, όπως είπε ο εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά να αυξηθούν, γιατί στο κάτω κάτω και οι ανάγκες αυξάνονται. Δε δεχόμαστε όμως επ' ουδενί ότι εντάσσονται στα πλαίσια της αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης, ότι δηλαδή ενισχύεται ο τουρισμός έμμεσα με τον τρόπο αυτό, ότι περίπου εξοφλούμε με το καθήκον που έχουμε ως κυβέρνηση και ως Βουλή για την ουσιαστική αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και εξοφλούμε και έναντι των πολιτών, αφού τους ενισχύουμε, ιδιαίτερα αυτών των πολιτών που ενισχύουμε το Ταμείο Αδειών, ότι δεν έχουμε καμιά άλλη υποχρέωση έναντί τους. Έχουμε! Όπως είναι η υποχρέωση της μείωσης των χρεωστικών επιτοκίων, για τα οποία έγινε αναφορά προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

Να κλείσετε, κύριε Κυρίτση, να είσαστε ο τελευταίος;

Ζήτησε το λόγο ο κ. Χατζηγιάννη και να του τον δώσουμε. Και ακολουθεί ο κ. Κυρίτσης.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα ήθελα να πω με τη σειρά μου ότι είναι πολύ σωστό το μέτρο, βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση. Εκφράζουμε, ωστόσο, σθεναρά την άποψη ότι τα μέτρα αυτά, αν και εφόσον θα ισχύσουν για την επόμενη χρονιά, θα πρέπει πολύ έγκαιρα αυτά να ανακοινωθούν, αλλά και πολύ περισσότερο να αποφασιστούν. Είναι πολύ χρήσιμες αυτές οι αποφάσεις να υπάρχουν και να λαμβάνονται υπόψη στα πλαίσια των προγραμματισμών όλων των επιχειρήσεων, αλλά και των εμπλεκόμενων φορέων.

Δεύτερον, θα ήθελα να πω ότι μια περιοχή τώρα πλήττεται από εξωγενείς παράγοντες. Πέραν της κρίσης, απανωτά έχει επηρεαστεί η Αμμόχωστος κατά κόρον, σε σημείο μάλιστα που η τουριστική κίνηση έχει οδηγηθεί σε τερματισμό. Δε γίνεται χρήση ή δεν μπορεί να γίνει χρήση αυτού του μέτρου στο παρόν στάδιο από αυτή την περιοχή ή από την τουριστική βιομηχανία της περιοχής. Αναμένουμε -ένεκα του ότι δεν είναι εξ υπαιτιότητας της τουριστικής βιομηχανίας στην Αμμόχωστο- ότι το κράτος θα έρθει αρωγός στο παρόν στάδιο, να ετοιμάσει πρόσθετο σχέδιο αντιμετώπισης των συνεπειών ένεκα της γρίπης, για να στηριχτεί η τουριστική βιομηχανία στην Αμμόχωστο. Αυτό είναι επιβεβλημένο, και όχι ως μέτρο μόνο για αντιμετώπιση της κρίσης, αλλά πολύ περισσότερο των συνεπειών ένεκα της γρίπης, που, επαναλαμβάνω, η πολλή δημοσιότητα αλλά και ο όλος χειρισμός είχαν τέτοιες επιπτώσεις, αχρείαστες για την τουριστική βιομηχανία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Ο κ. Κυρίτσης. Και προχωρούμε στην ψηφοφορία.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Το μέτρο αυτό του κοινωνικού τουρισμού είναι πρωτοποριακό μέτρο. Είμαι και εγώ έντεκα χρόνια γενικός γραμματέας της ΠΕΟ και δεν υπάρχει προηγούμενο ο κρατικός προϋπολογισμός να έρχεται να επιχορηγεί κοινωνικό τουρισμό. Ό,τι εγίνετο μέχρι τώρα, σε πολύ μικρό ποσό, σε ποσό δύο εκατομμυρίων περίπου, προέρχεται

από τα πλεονάσματα του Ταμείου Αδειών. Και αυτό το μέτρο, σωστά λέχθηκε, είναι ένα κοινωνικό μέτρο, το οποίο όμως έρχεται να στηρίξει και την οικονομία σε συνθήκες κρίσης. Απλώς, θέλω να υπενθυμίσω ότι αυτή είναι η φιλοσοφία της κυβέρνησης -τίποτε περισσότερο- να αντιμετωπίζεται η οικονομική κρίση μέσα από μέτρα που να μην απευθύνονται στο πορτοφόλι των επιχειρηματιών, αλλά να στηρίζουν τους κοινωνικά αδύνατους. Κατά συνέπεια, επέτυχε αυτό το μέτρο και νομίζω δεν είναι ντροπή...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όχι, δεν επέτυχε ακόμα· είναι εξαγγελία!

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

...να το παραδεχτούν κάποιοι, έστω κι αν έχουν γενικότερες επιφυλάξεις για την κυβέρνηση, διότι χαιρετίστηκε από όλους τους συντελεστές της κοινωνίας που ασχολούνται με αυτά τα ζητήματα, από όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τις εργοδοτικές επίσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυρίτση.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού ύψους €6.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί της διαδικασίας, θα ήθελα, αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση και εάν και εφόσον θα υπάρχουν ομιλητές για τα θέματα 13, 14 και 15, να γίνει ενιαία συζήτηση. Είναι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Επειδή είναι συμπληρωματικοί.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ακριβώς. Να γίνει ενιαία συζήτηση, για να αποφύγουμε την επιμέρους συζήτηση του κάθε θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Για να εξοικονομήσουμε χρόνο.

Υπάρχει ένσταση να ακολουθήσουμε αυτή την τακτική;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Βεβαίως, κυρία Πρόεδρε, διότι είναι τρία εντελώς ασύνδετα μεταξύ τους ζητήματα. Το ένα αφορά το θέμα αεροδρομίου και ελέγχου της αεροπορικής ασφάλειας, το άλλο αναφέρεται σε αναπτυξιακές δαπάνες και το άλλο προβλέπει 1 083 θέσεις στη δημόσια υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Επειδή υπάρχουν και διαφορετικές εκθέσεις...

Ναι, παρακαλώ, κύριε Κατσουριδής.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω εν' λογικό να γίνει χωριστή συζήτηση.

Εγώ θα εισηγηθώ κάτι άλλο όμως. Η ώρα 1.30 είπαμε θα διακόψουμε.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να προσπαθήσουμε να το τελειώσουμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ δεν πιστεύω ότι με τούτα τα τρία συγκεκριμένα θέματα που θα συζητηθούν χωριστά θα τελειώσουμε στις 1.30. Εγώ θα εισηγούμουν, αν συμφωνεί η ολομέλεια και η Πρόεδρος, να πάμε στα θέματα 18, 19, 20 και να αρχίσουμε το απόγευμα με τούτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Αν συμφωνείτε, να αρχίσουμε και να ολοκληρώσουμε τα τρία.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, μπορεί να μην προλάβουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα αργήσουμε. Δεν μπορούμε. Εντάξει, δεν προλαβαίνουν οι συνάδελφοι που έχουν κάποιες άλλες υποχρεώσεις.

Επομένως προχωρούμε... Με ποια εισηγηθήκατε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το υπ' αριθμόν 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τα υπ' αριθμόν 16 και 17 δεν είναι έτοιμα.

Επομένως πάμε στο υπ' αριθμόν 18 θέμα, το οποίο είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση πάλι δεν είναι ομόφωνη, αλλά είπαμε ότι δε θα διαβαστεί. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αθηνά Κυριακίδου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Γιώργος Βαρνάβα

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Απριλίου, στις 12 Μαΐου και στις 30 Ιουνίου 2009. Στα πλαίσια της μελέτης τους κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, εκπρόσωποι της ΟΕΛΜΕΚ, της ΟΛΤΕΚ, της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, των οργανώσεων νεολαίας ΝΕΔΗΣΥ, ΕΔΟΝ, ΝΕΔΗΚ, ΝΕΚ και ΝΕΟΛΑΙΑ ΕΔΕΚ, της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (ΠΣΕΜ), της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Εσπερινών Γυμνασίων και της ΠΣΕΠΕΠ. Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου και η οργάνωση νεολαίας ΝΕΟΙ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις πιο πάνω συνεδρίες.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Νόμου της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων κανονισμών περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, ώστε να επέλθουν αρκετές αλλαγές που κρίθηκαν αναγκαίες στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού και της βελτίωσής τους, με στόχο την πιο εύρυθμη λειτουργία των σχολείων.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στοχεύουν, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

- Στον καλύτερο προγραμματισμό των εκδηλώσεων στα σχολεία και στην

συμπερίληψη και άλλων εκδηλώσεων, οι οποίες κρίθηκε σκόπιμο να γίνονται.

- Στην υιοθέτηση ενιαίας πολιτικής στη μέση γενική και στη μέση τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση όσον αφορά το πρόγραμμα “Δημιουργικότητα-Δράση-Κοινωνική Προσφορά”.
- Στην κατοχύρωση δικαιωμάτων σχετικών με τις μετεγγραφές στους μαθητές της μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης.
- Στην εναρμόνιση των κανονισμών με την αναδόμηση των αναλυτικών προγραμμάτων στη μέση τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση.
- Στην τροποποίηση του Κανονισμού 14(2)(α), ο οποίος αφορά στην ελευθερία έκφρασης των μαθητών, ώστε να αφαιρεθούν πρόνοιες που κρίθηκαν αντισυνταγματικές με βάση γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2006. Συγκεκριμένα, προτείνεται, μεταξύ άλλων, η διαγραφή της δεύτερης επιφύλαξης της υποπαραγράφου (α) της παραγράφου (2) του Κανονισμού 14, στην οποία προβλέπεται ότι «η ελευθερία έκφρασης δεν τείνει στην προώθηση κομματικών θέσεων».
- Στη συγκεκριμενοποίηση και συμπλήρωση των κανονισμών που διέπουν τις εκλογές για ανάδειξη μαθητικών συμβουλίων, ώστε να ρυθμιστούν τα σχετικά θέματα και να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που ενίοτε προκύπτουν από τη διενέργεια των εν λόγω εκλογών στη μέση γενική και στη μέση τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. Επισημαίνεται ότι η τροποποίηση έγινε σε συνεργασία και σε συμφωνία με την ΠΣΕΜ.
- Στην αντιμετώπιση προβλημάτων που παρουσιάζονται στα σχολεία με τη χρήση κινητών τηλεφώνων από μαθητές, ιδιαίτερα μετά τις καταγγελίες για παραβίαση προσωπικών δεδομένων μαθητών και εκπαιδευτικών από μαθητές. Επισημαίνεται ότι η τροποποίηση αυτή αποτελεί ομόφωνη εισήγηση επιτροπής που συστάθηκε με οδηγίες του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, για να μελετήσει το θέμα, την οποία αποτελούσαν εκπρόσωποι από όλους τους εκπαιδευτικούς εταίρους.
- Στην υλοποίηση της συμφωνίας που έχει επιτευχθεί ομόφωνα με τους εκπαιδευτικούς εταίρους για επανάληψη των εκδρομών στην Ελλάδα σε νέα βάση, ώστε αυτές να έχουν κυρίως εκπαιδευτικό σκοπό και χαρακτήρα. Η συμφωνία περιλαμβάνει τη μεταφορά της εκδρομής από τη Γ΄ τάξη γυμνασίου στην Α΄ τάξη λυκείου/τεχνικής σχολής, τον περιορισμό της διάρκειάς της, τον περιορισμό του αριθμού συμμετεχόντων μαθητών σε κάθε αποστολή και τη ρύθμιση διάφορων ζητημάτων που προκύπτουν από τη διοργάνωση της εκδρομής, περιλαμβανομένης και της οικονομικής πτυχής του θέματος.

Όπως είναι γνωστό, οι εν λόγω κανονισμοί είχαν αρχικά κατατεθεί στη Βουλή το 2008 και συγκεκριμένα εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας τον Οκτώβριο του 2008. Όμως, κατά τη συζήτησή τους στην επιτροπή ασκήθηκε κριτική στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ότι κάποιες από τις τροποποιήσεις τους δεν έτυχαν του αναγκαίου νομοτεχνικού ελέγχου και επιπρόσθετα υπήρξε αντίδραση όσον αφορά την προτεινόμενη τροποποίηση της υποπαραγράφου (α) της παραγράφου (2) του κανονισμού 14 των βασικών κανονισμών, η οποία αναφέρεται στην ελευθερία έκφρασης των μαθητών. Όπως ήδη αναφέρθηκε πιο πάνω, η Νομική Υπηρεσία, σε γνωμάτευσή της προς το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, είχε προτείνει τη διαγραφή της δεύτερης επιφύλαξης. Επιπρόσθετα όμως, η Νομική Υπηρεσία είχε προτείνει και την αναδιατύπωση της πρώτης επιφύλαξης, η οποία δεν

είχε υιοθετηθεί πλήρως από την κυβέρνηση.

Στη συνέχεια το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού απέσυρε τους τροποποιητικούς κανονισμούς, στους οποίους επέφερε σχετικές διαφοροποιήσεις. Συγκεκριμένα, υιοθέτησε πλήρως τις εισηγήσεις της Νομικής Υπηρεσίας όσον αφορά τη διατύπωση της πρώτης επιφύλαξης της υποπαραγράφου (α) της παραγράφου (2) του Κανονισμού 14 των βασικών κανονισμών, ώστε να προνοείται ότι «η ελευθερία έκφρασης γνώμης ή απόψεων του μαθητή εκφράζεται κατά τρόπο που δεν περιλαμβάνει καμία παρότρυνση σε μίσος λόγω διαφορών φυλής, φύλου, θρησκείας, ιθαγένειας, πολιτικών ή κομματικών πεποιθήσεων». Επίσης, το εν λόγω υπουργείο διαφοροποίησε την υποπαραγράφο (δ) της προτεινόμενης παραγράφου (51) του Κανονισμού 15, ώστε να προνοείται ότι σε περίπτωση παραίτησης ή κένωσης θέσης οποιουδήποτε μέλους συμβουλίου τμήματος, κεντρικού μαθητικού συμβουλίου, επαρχιακής συντονιστικής επιτροπής μαθητών ή της ΠΣΕΜ, τη θέση καταλαμβάνει ο πρώτος επιλαχών.

Επισημαίνεται ότι η Νομική Υπηρεσία προέβη σε νέο νομοτεχνικό έλεγχο των εν λόγω κανονισμών, οι οποίοι υποβλήθηκαν ξανά στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Στα πλαίσια της μελέτης των υπό εξέταση κανονισμών, οι εκπρόσωποι της ΟΕΛΜΕΚ κατέθεσαν γραπτό υπόμνημα στο οποίο περιλαμβάνονται οι θέσεις της οργάνωσής τους σε σχέση με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, αλλά και διάφορες άλλες εισηγήσεις που αφορούν στην περαιτέρω βελτίωση τόσο των προτεινόμενων κανονισμών όσο και των υφιστάμενων.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αλλά και η επιτροπή έκριναν σκόπιμο στο παρόν στάδιο η μελέτη των κανονισμών να επικεντρωθεί στα συγκεκριμένα σημεία επί των οποίων προτείνονται τροποποιήσεις και όχι στη γενικότερη ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση των υφιστάμενων κανονισμών, που ενδεχομένως θα απασχολήσει το αρμόδιο υπουργείο σε μελλοντικό χρόνο, στα πλαίσια πραγματοποίησης νέου διαλόγου με τα εμπλεκόμενα μέρη.

Επίσης, το αρμόδιο υπουργείο επισήμανε ότι εναπόκειται στην επιτροπή να αποφασίσει τις αλλαγές που θα επιφέρει στους υπό εξέταση κανονισμούς, διότι το ίδιο δε θα επιφέρει άλλες τροποποιήσεις εκτός από αυτές που ήδη ενέκρινε με τη σχετική απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ειδικότερα, στη βάση του υπομνήματος που κατέθεσε η ΟΕΛΜΕΚ, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εισηγήσεις:

1. Στον Κανονισμό 5 να προστεθούν στα κατάλληλα σημεία τα ακόλουθα:
  - α. Πρόνοια, σύμφωνα με την οποία σε καμία περίπτωση το περιεχόμενο των σχολικών εορτασμών και άλλων εκδηλώσεων δεν πρέπει να υπηρετεί σκοπούς κομμάτων, σωματείων ή οργανώσεων.
  - β. Καθιέρωση επετείου για την «Ημέρα Μνήμης των Μαχητών της Αντίστασης για τη Δημοκρατία και των Πεσόντων κατά την Τουρκική Εισβολή του 1974», καθώς επίσης και για την «Ημέρα Τιμής για τους Πολεμιστές της Υπεράσπισης της Ελευθερίας της Κύπρου κατά την Τουρκική Εισβολή».
  - γ. Καθιέρωση επετείου για τη θυσία του ήρωα μαθητή Ευαγόρα Παλληκαρίδη στις 13 Μαρτίου.
2. Στην υποπαραγράφο (α) της παραγράφου (2) του Κανονισμού 14 η δεύτερη επιφύλαξη, που προνοεί ότι η ελευθερία έκφρασης δεν τείνει στην προώθηση

κομματικών θέσεων, να παραμείνει και να μη διαγραφεί, όπως προβλέπεται στους προτεινόμενους κανονισμούς.

Η Επιτροπή Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής σημείωμα στο οποίο περιλαμβάνονται οι απόψεις και οι εισηγήσεις της επί της ολότητας των υφιστάμενων κανονισμών. Όπως τόνισε η ίδια, σύντομα θα είναι σε θέση να καταθέσει τις τελικές και ολοκληρωμένες εισηγήσεις της, μετά την ετοιμασία σχετικής μελέτης που ανέθεσε σε δικηγορικό οίκο. Όπως επισήμανε η ίδια, οι εισηγήσεις αυτές αφορούν στην αναθεώρηση του συνόλου των κανονισμών, ώστε σ' αυτούς να διασφαλίζονται τα δικαιώματα του παιδιού, όπως αυτά κατοχυρώνονται από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Στο σημείωμά της αυτό η εν λόγω επιτροπή επικεντρώθηκε σε παρατηρήσεις που αφορούν κυρίως τα εξής:

- Την προστασία και ειδικότερα την απαγόρευση της σωματικής τιμωρίας.
- Την αρχή της μη διάκρισης.
- Την αρχή της συμμετοχής των παιδιών σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στο σχολείο, η οποία να είναι ουσιαστική.

Σε σχέση με το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης των μαθητών, η πιο πάνω επιτροπή τόνισε ότι η άσκησή του δεν μπορεί, με βάση το άρθρο 13 της εν λόγω σύμβασης, να αποτελέσει αντικείμενο περιορισμών, παρά μόνο στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται αναγκαίο για το σεβασμό των δικαιωμάτων και της υπόληψης των άλλων ή για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξης.

Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών αυτών, το ζήτημα το οποίο απασχόλησε ιδιαίτερα την επιτροπή αφορούσε το θέμα της διαγραφής ή μη της συγκεκριμένης επιφύλαξης που προβλέπει ότι η ελευθερία της έκφρασης δεν τείνει στην προώθηση κομματικών θέσεων.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης δήλωσαν ότι διαφωνούν με την κομματικοποίηση στα σχολεία, αλλά θα πρέπει παράλληλα να διασφαλίζεται και η ελευθερία έκφρασης των μαθητών.

Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων νεολαίας ΝΕΔΗΣΥ, ΝΕΔΗΚ, Νεολαίας ΕΔΕΚ και ΝΕΚ δήλωσαν ότι διαφωνούν με την κομματικοποίηση στα σχολεία.

Οι εκπρόσωποι της ΕΔΟΝ και της ΠΣΕΜ δήλωσαν ότι η ελευθερία έκφρασης των μαθητών δεν πρέπει να τίθεται κάτω από περιορισμούς και ότι πρέπει να διαγραφεί η επίμαχη πρόνοια που κρίθηκε αντισυνταγματική.

Οι εκπρόσωποι της ΠΣΕΠΕΠ δήλωσαν ότι επιβάλλεται η πιστή εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και συγκεκριμένα του άρθρου 13 αυτής που κατοχυρώνει το δικαίωμα του παιδιού στην ελευθερία της έκφρασης.

Ειδικότερα, στα πλαίσια της όλης συζήτησης που έλαβε χώρα, των απόψεων που ακούστηκαν και με βάση τις εισηγήσεις της Νομικής Υπηρεσίας, η διατύπωση της συγκεκριμένης υφιστάμενης επιφύλαξης στον Κανονισμό 14 διαμορφώθηκε ως εξής:

«Νοείται περαιτέρω ότι η ελευθερία έκφρασης δεν τείνει στην προσπάθεια επιβολής ή προώθησης κομματικών πεποιθήσεων με σκοπό τον προσηλυτισμό ή τη μισαλλοδοξία.».

Όπως επισήμανε η Νομική Υπηρεσία, η νέα αυτή διατύπωση συνάδει με τις πρόνοιες του συντάγματος, γι' αυτό και το αρμόδιο υπουργείο συμφώνησε με αυτή.

Η επιτροπή, αφού ολοκλήρωσε τη μελέτη των εν λόγω κανονισμών, διαμόρφωσε το κείμενό τους βελτιώνοντας τις πρόνοιές του σε ορισμένα σημεία. Ειδικότερα, ομόφωνα επέφερε αρκετές βελτιώσεις, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αφορούν και τα εξής:

- Προσθήκη πρόνοιας, έτσι ώστε, όταν οι σχολικοί εορτασμοί, επέτειοι κ.λπ. συμπέσουν να είναι κατά τη διάρκεια Σαββατοκύριακου, τότε οι διάφορες αυτές εκδηλώσεις θα πραγματοποιούνται την αμέσως προηγούμενη εργάσιμη ημέρα.
- Προσθήκη πρόνοιας για καθιέρωση επετείου για την «Ημέρα Μνήμης Ηρώων Μαθητών» στις 13 Μαρτίου.

Περαιτέρω, η επιτροπή κατά πλειοψηφία υιοθέτησε τη νέα πιο πάνω διατύπωση όσον αφορά τη συγκεκριμένη επιφύλαξη για την ελευθερία της έκφρασης. Με τη διατύπωση αυτή συμφώνησαν ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι δεν υιοθετούν τη διαμόρφωση της συγκεκριμένης επιφύλαξης που αφορά την ελευθερία της έκφρασης, τονίζοντας ότι η επιφύλαξη αυτή θα πρέπει να διαγραφεί από το κείμενο των υφιστάμενων κανονισμών. Όπως επισήμαναν οι ίδιοι, δε θα πρέπει να τίθεται οποιοσδήποτε περιορισμός στην ελευθερία της έκφρασης, όπως αυτή κατοχυρώνεται ρητά στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσε ότι για το πιο πάνω θέμα που αφορά τη συγκεκριμένη επιφύλαξη για την ελευθερία της έκφρασης θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια του σώματος.

Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος εισηγήθηκαν τη βελτίωση της διατύπωσης που αφορά την επέτειο της «Ημέρας Μνήμης των Μαχητών της Αντίστασης για τη Δημοκρατία» με την προσθήκη και πρόνοιας για τους πεσόντες κατά την τουρκική εισβολή.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος εξέφρασαν τη διαφωνία τους με την προσθήκη αυτή, υποστηρίζοντας τη θέση ότι θα πρέπει να παραμείνει η διατύπωση όπως αυτή περιλαμβάνεται στους προτεινόμενους κανονισμούς που κατέθεσε η εκτελεστική εξουσία.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί για το θέμα αυτό στην ολομέλεια του σώματος.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών αυτών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να δώσω το λόγο σε ομιλητές επί θέματος αρχής.

Ο κ. Τορναρίτης.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Θα είναι σύντομος.

Κύριε Τορναρίτη, έτσι;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι όσο σύντομος ήταν και οι προηγούμενοι ομιλητές, οι οποίοι είπαν ότι δε θα μιλήσουν και μίλησαν!

Θα πω ότι κατ' αρχάς έχουμε και μια τροπολογία επί των συγκεκριμένων κανονισμών, οι οποίοι βεβαίως, κύριοι συνάδελφοι, αφορούν αλλαγές στα σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Κατ' αρχάς, πρέπει να πω ότι καθιερώνονται συγκεκριμένες ημέρες εορτών στα σχολεία. Πρέπει να πω ότι με εισήγησή μας καθιερώνεται για πρώτη φορά η Ημέρα Μνήμης Ηρώων Μαθητών στις 13 του Μάρτη. Νομίζω είναι μια σημαντική εκδήλωση τιμής του κυπριακού κοινοβουλίου για όσους μαθητές πέθαναν, έχασαν τη ζωή τους, σκοτώθηκαν στους αγώνες υπέρ της ελευθερίας της Κύπρου. Μαθητές όπως ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης, ο Πετράκης ο Γιάλλουρος, ο Αντρέας ο Παρασκευάς, ο Παναγιώτης ο Τουμάζος, ο Πανίκος ο Δημητρίου, αλλά και αρκετοί άλλοι.

Να πω επίσης, κυρία Πρόεδρε, ότι υπάρχει εδώ πέρα μια Ημέρα Μνήμης των Μαχητών της Αντίστασης για τη Δημοκρατία στις 7 Δεκεμβρίου. Και ακριβώς εδώ καταθέτουμε μία τροπολογία, ο Δημοκρατικός Συναγερμός μαζί με το Ευρωπαϊκό Κόμμα, και ζητούμε να προστεθεί σ' αυτή την αναφορά και η φράση «και των Πεσόντων κατά την Τουρκική Εισβολή του 1974». Έχω την εντύπωση, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι, όταν μιλούμε για τους μαχητές της αντίστασης του '74...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ, συνάδελφοι!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αν έχω την προσοχή σας, θα αισθανθώ καλύτερα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ, συνάδελφοι! Είμαστε και κουρασμένοι.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Νομίζω ότι και αυτοί που σκοτώθηκαν, που έδωσαν τη ζωή τους, έδωσαν το αίμα τους, έδωσαν το είναι τους στις μαύρες μέρες του 1974 έχω την εντύπωση ότι πρέπει να τιμηθούν δεόντως. Γι' αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι από τα υπόλοιπα κόμματα, σας παρακαλώ να αποδεχθείτε να τιμήσουμε όλοι μαζί τη μνήμη εκείνων που έδωσαν τη ζωή τους και το αίμα τους στις μαύρες ημέρες της τούρκικης εισβολής του 1974.

Πρέπει να προσθέσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι προσθέτουμε και μια ξεχωριστή ημέρα στους κανονισμούς όσον αφορά το εορτολόγιο των σχολείων και την αποσυνδέουμε από την πρόταση του Υπουργείου της Παιδείας, που ήθελε να εορτάζεται -ακούστε το αυτό και ενδιαφέρει!- η Ημέρα της Ευρώπης, στις 9 του Μάη,

ήθελαν οι του Υπουργείου της Παιδείας να εορτάζεται με την Ημέρα του Ερυθρού Σταυρού και την Ημέρα της Αντιφασιστικής Νίκης των Λαών κατά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Βεβαίως, τιμούμε όσους αγωνίστηκαν στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όμως θεωρούμε ότι την ημέρα που όλα τα έθνη, τουλάχιστον οι συνεργάτες μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τιμούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, θεωρούμε, επαναλαμβάνω, κι εμείς ότι πρέπει να την ξεχωρίσουμε και να την τιμήσουμε αναλόγως, την ώρα που όλοι παραδεχόμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι το κεντρικό, το μεγαλύτερο στήριγμα στον αγώνα μας, μαζί βεβαίως με την Ελλάδα.

Να πω επίσης ότι, μετά τη θέση του Γενικού Εισαγγελέα ότι η απόφαση της επιτροπής Παιδείας της Βουλής και η ψήφιση από τη μεγάλη πλειοψηφία του σώματος της διάταξης που αφορούσε στην ελευθερία έκφρασης, συζητήσαμε το θέμα και μαζί με το Γενικό Εισαγγελέα, πρέπει να σας πω, και με τη συνδρομή καλών συναδέλφων καταλήξαμε σε μια πρόνοια η οποία νομίζω ότι καλύπτει το ζητούμενο. Η πρόνοια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η εξής: «Νοείται περαιτέρω ότι η ελευθερία έκφρασης δεν τείνει στην προσπάθεια επιβολής ή προώθησης κομματικών πεποιθήσεων με σκοπό», προσέξτε, «τον προσηλυτισμό ή τη μισαλλοδοξία».

Θα επαναλάβω κάτι που νομίζω έχω πει πάρα πολλές φορές και από εδώ το βήμα, αλλά και έξω. Δεν μπορούμε, αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δεχτούμε να υπάρξει, αν θέλετε, πρόσθετη επιβάρυνση στην κατάσταση πραγμάτων που υφίσταται σήμερα το δημόσιο σχολείο. Αναμένουμε να ελαφρυνθεί το δημόσιο σχολείο. Αναμένουμε να αυτονομηθεί το δημόσιο σχολείο. Αναμένουμε τους μαθητές μας να αισθάνονται όμορφα, όταν πηγαίνουν στο σχολείο. Να αποφορτίσουμε την ύλη τους, το νου τους ευρύτερα, αν θέλετε. Γι' αυτό λέω ότι το τελευταίο που θα ανέμεναν οι μαθητές μας και οι εκπαιδευτικοί να κουβαλήσουμε μέσα στα σχολεία είναι τα κομματικά τραπεζάκια.

Και, λέγοντας αυτό, πρέπει να πω με λύπη μου ότι συγκεκριμένο κόμμα -και δε θέλω να αναφερθώ στο όνομα του κόμματος, γιατί θέλω να κρατήσουμε έτσι σε ήπιους τόνους τη συγκεκριμένη συζήτηση- συγκεκριμένο όμως κόμμα τις τελευταίες των ημερών γυρίζει με συγκεκριμένα τραπεζάκια διάφορα λύκεια και προσπαθεί να μαζέψει -κάποιοι μου είπαν να ψαρέψει, εγώ δεν υιοθετώ τη συγκεκριμένη έκφραση- φοιτητές. Δηλαδή τελειόφοιτους μαθητές οι οποίοι θα παν να σπουδάσουν. Νομίζω ότι τέτοιες πρακτικές, αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να καταδικαστούν από όλες τις πλευρές. Αναγνωρίζουμε τις φοιτητικές παρατάξεις, τιμούμε τις φοιτητικές παρατάξεις και -πρέπει να πω και κάτι- ευχαριστούμε τις φοιτητικές παρατάξεις, όλες τις φοιτητικές παρατάξεις που βοηθούν τους φοιτητές μας στους τόπους σπουδών τους, που τους βρίσκουν οικείες, στέγες να μείνουν. Θεωρώ όμως ότι οι πρακτικές, για να εντοπίσουμε τους συγκεκριμένους φοιτητές, έχουν και όρια και πρέπει, νομίζω, να συμφωνήσετε όλοι μαζί μου ή τουλάχιστον η μεγάλη πλειοψηφία.

Θα πω ότι σε αυτούς τους κανονισμούς καθορίζονται τα θέματα των εκδρομών στην Ελλάδα, καθορίζεται ένα συγκεκριμένο θέμα που τοποθετήθηκε στο δημόσιο διάλογο, αν θυμάστε πριν ένα χρόνο και αφορούσε τη χρήση κινητού τηλεφώνου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι επί θέματος αρχής, κύριε Τορναρίτη;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Συγγνώμη, κυρία Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι επί θέματος αρχής ή...

Να μη διαβάσουμε την έκθεση.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, δε διαβάζω καμία έκθεση. Αν θα διαβάσω την έκθεση, θα πάρω πολλή ώρα, πολύ περισσότερη ώρα, αλλά νομίζω, κυρία Πρόεδρε, ότι πρέπει να ακουστούν τα συγκεκριμένα, γιατί αφορούν τα παιδιά μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ωραία, επί θέματος αρχής. Ναι, αυτό υπενθυμίζω.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, αυτό λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να μην παρασυρθούμε...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, δεν παρασύρομαι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

...να βγούμε από τα θέματα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ωραία!

Να πω ότι λύεται ή, αν θέλετε, γίνεται προσπάθεια να επιλυθεί ένα σοβαρό θέμα που αφορούσε το κινητό τηλέφωνο και τη χρήση του μέσα στην τάξη και την παραβίαση προσωπικών δεδομένων. Επίσης, επιλύονται συγκεκριμένα θέματα που εγέρθηκαν στο παρελθόν και αφορούν τις διαδικασίες εκλογής μαθητικών συμβουλίων.

Καταθέτουμε, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την τροπολογία μας ενώπιον των συναδέλφων -την έχετε όλοι, κύριοι συνάδελφοι- και σας καλώ πραγματικά, απαλλαγμένοι όλοι από οτιδήποτε ξέρω εγώ έχουμε στο νου μας να ψηφίσουμε το συγκεκριμένο, γιατί μαζί με τους μαχητές, όπως αναγράφεται εδώ πέρα, της αντίστασης για τη δημοκρατία, υπήρξαν και νεκροί και για τη δημοκρατία και για την προάσπιση της ελευθερίας της πατρίδας μας!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Τορναρίτη.

Σύμφωνα με τον κανονισμό, θα θέσω τις τροπολογίες μετά σε ψήφιση πριν από τον κανονισμό.

Για θέματα αρχής όμως ζήτησε το λόγο ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Παρ' όλο που θα είμαι σύντομος, κυρία Πρόεδρε, απλώς, επειδή θεωρώ ότι η σοβαρότητα των θεμάτων που γιγέρθησαν είναι μεγάλη, θα έπρεπε να έρθω εδώ που ήρθα.

Καταρχάς, θέλω να πω ότι στο δικό μας μυαλό και, νομίζω, στο μυαλό κάθε ανθρώπου για την ημέρα της αντιφασιστικής νίκης δεν υπάρχει όμοιό της. Δεν υπάρχει άλλη μέρα στην ιστορία της ανθρωπότητας εξίσου σημαντική από τη μέρα που κατέρρευσε ο ναζισμός και ο φασισμός. Και, αν δεν εκατέρρευε και αν δεν ηττάτο από τις συμμαχικές δυνάμεις, ούτε Ευρώπη θα υπήρχε ούτε Ευρωπαϊκή Ένωση. Ολόκληρες εθνότητες δε θα υπήρχαν απλά! Κατά συνέπεια, πολύ σωστά εισηγήθηκε το υπουργείο να τιμάται και εκείνη η μέρα και καθόλου δε μειώνει την Ευρώπη, όταν η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί ότι είναι προϊόν και συνέχεια αυτής της υπόθεσης.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, μου επιτρέπετε ένα λεπτό;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν είπα ότι είμαστε αντίθετοι. Το υποστηρίξαμε και το καταγράψαμε!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Α, μάλιστα, ωραία!

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς, είπα ότι πρέπει να διαχωριστούν οι δυο ημέρες, διότι έχουν το ειδικό βάρος, η καθεμιά ξεχωριστό βάρος και πρέπει να τιμώνται ξεχωριστά. Συμφωνώ μαζί σας!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, κατά συνέπεια συμφωνούμε ότι πρέπει να τιμώνται.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Βέβαια, δεν ήταν αυτό το πνεύμα με το οποίο μίλησε ο κ. Τορναρίτης.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και, επειδή είπα θα είμαι σύντομος, ακριβώς από την παρατήρηση του κ. Τορναρίτη, εννοώ την παρέμβαση τώρα, θα πάω στο δεύτερο.

Στην Κύπρο έγινε ένα έγκλημα το 1974. Νομίζω ότι σήμερα κανένας δε διαφωνεί ότι ήταν ένα έγκλημα σε δύο επεισόδια, με δύο όψεις, όπως θέλετε πέστε το.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δίδυμο!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πραξικόπημα δίδυμο.

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους. Δίδυμο!

Το πραξικόπημα και η εισβολή στην οποία οδηγηθήκαμε με αφορμή το πραξικόπημα. Ένα κομμάτι της μάχης για την αποκατάσταση της δημοκρατίας ήταν η αποκατάσταση του νόμιμα εκλεγμένου Προέδρου της Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου

Μακαρίου, στο πρόσωπο του οποίου ενομιμοποιείτο η Κυπριακή Δημοκρατία. Και η μέρα αυτή, η 7^η του Δεκέμβρη, είναι η μέρα που επέστρεψε στην Κύπρο. Άρα, είναι η μέρα που αποκαταστάθηκε και νομότυπα και προς τα μέσα και προς τα έξω η δημοκρατία. Κι εμείς θεωρούμε ακριβώς με το ίδιο πνεύμα που ήταν η παρέμβαση του κ. Τορνάρη ότι πρέπει να τιμάται ξεχωριστά. Δίδυμο έγκλημα μιν, αλλά με τη διαφορετική σημασία του το καθένα.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εν τζιαι είσαστε εναντίον να τιμούμε τζιαι την άλλη μέρα.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κατά συνέπεια, εμείς θεωρούμε ότι είναι σωστό 7 του Δεκέμβρη να παραμένει και να τιμάται ως μέρα της δημοκρατίας και της αντίστασης και όλοι μαζί να ορίσουμε ημερομηνία μέσα στον Ιούνιο, που είναι και τα σχολεία ανοικτά, πριν κλείσουν τα σχολεία, για να τιμώνται οι αγωνιστές, τα θύματα, τελοσπάντων, η αντίσταση του κυπριακού λαού ενάντια στην τουρκική εισβολή.

Το τρίτο μου σημείο, πάρα πολύ σύντομα. Να πω ότι το κόμμα που δεν εκατονομάστηκε, αλλά που υπονοείται είναι το Ανορθωτικό Κόμμα του Εργαζομένου Λαού!

K. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Από 'σαι μούγιαν μουγιάζεται!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, θα το αφήσω απαρατήρητο! Αν η αναφορά ήταν στο όνομά μου, ήταν να γελάσω, αλλά επειδή είναι στο όνομα του κόμματος, δε γελώ! Πάω παρακάτω, διότι εν το εννοούσες για το ΑΚΕΛ τούντο πράμα! Εντάξει.

Δεν πάει το ΑΚΕΛ ούτε να φαρέψει ούτε να αλιεύσει, παρ' όλο που είναι καθαρά χριστιανική πράξη. Ο Χριστός εν' που εδίδαξε ότι πρέπει να αλιεύονται οι ψυχές. Εμείς γινόμαστε όλο τζιαι πιο χριστιανοί, Μουσκάλλη, τζιαι δε μας θέλουν!

(Γέλια)

N. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ιεραπόστολος ο Μουσκάλλης!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεύτερον, εγώ αντιλαμβάνομαι ότι αυτό που γίνεται από όλες τις παρατάξεις είναι να προσπαθούν να προσεγγίσουν μελλοντικούς φοιτητές και να τους εγγράψουν κοντά τους. Πού είναι το κακό; Είναι η μέθοδος; Δηλαδή, αν ο φοιτητής της Προοδευτικής πάει και διά φυλλάδιο, αυτό το πράγμα είναι απαράδεκτος προσηλυτισμός και, αν η Πρωτοπορία στέλνει μηνύματα που τα τηλέφωνα -που μου στέλνει τζιαι μένα, εν τζιαι πήραν είδηση ότι ετέλειωσα προ καιρού- είναι νόμιμη μέθοδος;

Λοιπόν, κατά συνέπεια να μην υπερβάλλουμε στην προσπάθεια να πείσουμε για μια θέση. Ε, δεν ξέρω τι δίδαξε η ιστορία της ανθρωπότητας! Εν τζιαι δίδαξε ότι έβλαψε το ότι σε οποιοδήποτε χώρο εγίνονταν συζητήσεις, εγίνονταν αντιπαραθέσεις, εννοώ φραστικές. Δηλαδή με το να συζητούν οι μαθητές, ας πούμε, πολιτικά στα σχολεία ή με το να περάσουμε νόμο, θα σταματήσουν να συζητούν! Εν τζι εν' έτσι που λύονται τα θέματα! Ε, δε γίνεται τίποτε παραπάνω από εκείνο που εγίνετο χρόνια

ολόκληρα τζιαι σήμερα ανεξαρτήτως νομοθεσιών. Διότι εμείς επρολάβαμε τζι εξήσαμε τζιαι μιαν άλλην εποχή που στο σχολείο που εφοιτούσα στον Κύκκο, που είμαστε 2% ή 3%, όχι οι αριστεροί, οι υποστηρικτές του Μακαρίου, ε, εν ετολούσαμε να δηλώσουμε την ομάδα που υποστηρίζαμε!

Κατά συνέπεια, εν μπορεί να απολυτοποιούμε κάποια πράγματα και να θεωρούμε ότι είναι ανώριμοι να χειριστούν οι μαθητές συνδικαλιστικά θέματα. Νομίζω γίνεται μία προσπάθεια να αλλοιωθεί ο χαρακτήρας του θέματος το οποίο συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Λοιπόν, ευχαριστώ, κύριε Κατσουρίδη.

Ναι, ο κ. Ομήρου τώρα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να κάμουμε διάλειμμα τζιαι οι υπόλοιποι το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Όι, εγώ θα κάμω έκκληση να προχωρήσουμε, να μείνουμε, για να ολοκληρώσουμε. Έχουμε δύο τροπολογίες, να ψηφίσουμε και να διακόψουμε.

Ναι, ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Επί των εγερθέντων θεμάτων, κυρία Πρόεδρε, του πρώτου εγερθέντος θέματος. Είναι γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση οικοδομήθηκε πάνω σε στάχτες δύο παγκόσμιων πολέμων. Συνεπώς, αν υπήρξε πρόταση να τιμάται αυτή η επέτειος με τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή με την Ημέρα της Ευρώπης, πραγματικά τίποτε δεν υπάρχει το αφύσικο. Αντιθέτως, είναι απολύτως συμβατό.

Τώρα, σε ό,τι αφορά την 7^η Δεκεμβρίου, ορθώς ελέχθη ότι η 7^η Δεκεμβρίου δεν είναι μια ξεκάρφη και τυχαία ημερομηνία. Είναι η ημερομηνία πλήρους αποκατάστασης της συνταγματικής τάξης με την επιστροφή του νόμιμου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Και για να επιστρέψει ο Πρόεδρος Μακάριος, κάποιοι αγωνίστηκαν, κάποιοι έδωσαν τη ζωή τους, πρωτευτόντως τα θύματα της δημοκρατικής αντίστασης στο προδοτικό πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου του 1974. Και όχι μόνο. Στην περίοδο της ανωμαλίας που ακολούθησε, με τα συλλαλητήρια να υπενθυμίζουν για την επιστροφή του νόμιμου Προέδρου Μακαρίου, με νεκρούς επίσης εκείνη την περίοδο, με το Δώρο Λοΐζου, που έδωσε τη ζωή του για τη δημοκρατία και για την επιστροφή του νόμιμου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, με την απόπειρα δολοφονίας του Βάσου Λυσσαρίδη, με τη δολοφονία του Δημοσθένη Γεωργίου στις 8 Σεπτεμβρίου 1974, ενώ ο Απίλας βρισκόταν εντός των πυλών. Όλοι αυτοί έδωσαν τη ζωή τους, για να επιστρέψει στις 7 Δεκεμβρίου ο Μακάριος, για να τερματιστεί η συνταγματική εκτροπή, διότι υπήρξε ανωμαλία. Δεν είχαμε αποκατάσταση της συνταγματικής τάξης, δυστυχώς. Μπορούσε να υπάρξει με την ανάληψη της προεδρίας, ως καθορίζει το σύνταγμα, από τον τότε Πρόεδρο της Βουλής Γλαύκο Κληρίδη, ως προεδρεύοντα. Και δυστυχώς χρειάστηκαν αγώνες, για να αποκατασταθεί πλήρως η συνταγματική τάξη. Άρα, η 7^η Δεκεμβρίου είναι μια ημερομηνία που ανήκει στη δημοκρατική αντίσταση και σε αυτή την ημερομηνία πρέπει να τιμώνται όσοι έδωσαν τη ζωή τους για τη δημοκρατία και την επιστροφή του νόμιμου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Συμφωνούμε, υπερθεματίζουμε ότι θα πρέπει να υπάρξει ημερομηνία απότισης φόρου τιμής της κυπριακής πολιτείας και στα σχολεία για τα θύματα της τουρκικής εισβολής, αλλά θα πρέπει να υπάρξει μια άλλη ημερομηνία. Νομίζω ότι ομόφωνα μπορούμε να καταλήξουμε σε κάποια ημερομηνία, διότι σε αυτά τα θέματα πιστεύω ότι η ομοφωνία έχει μια μεγάλη σημασία και έναν ιδιαίτερο συμβολισμό. Άλλωστε, να υπενθυμίσω ότι αυτή η νομοθεσία, την οποία είχαμε την τιμή να καταθέσουμε αρχές της δεκαετίας του 1990, με το συνάδελφο τότε, τον Ευστάθιο Ευσταθίου, για την αναγνώριση, εννοώ, της δημοκρατικής αντίστασης υιοθετήθηκε ομόφωνα από το σύνολο τότε των κοινοβουλευτικών κομμάτων.

Άρα, λοιπόν, ναι στην τιμή σε όλους όσοι έδωσαν τη ζωή τους για τη δημοκρατία και την ελευθερία, αλλά να μη δημιουργούμε αχρείαστες συγχύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου. Έχουμε δύο επιλογές.

Κύριε Τορναρίτη, εγώ δεν άκουσα να θίγεστε προσωπικά. Νομίζω να δώσουμε λόγο, κύριε Τορναρίτη...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θέλω να πληροφορήσω το σώμα ότι δεν είπαμε εμείς τίποτε για τον αντιφασιστικό αγώνα των εθνών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μα, ακούγαμε όλοι!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, ο κ. Ομήρου λέει, τοποθετήθηκε σε μια βάση ότι κάποιος σε αυτό το σώμα ανέφερε κάτι. Είπαμε ακριβώς το αντίθετο. Και τιμούμε τον αγώνα και στηρίζουμε τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Ο συνάδελφος ο κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους κατέθεσε εδώ πέρα μια εισήγηση, για να μετατραπεί η ημερομηνία 15 Νοεμβρίου, ημέρα ανακήρυξης του ψευδοκράτους, ημέρα αναγνώρισης των θυμάτων. Η 15^η γιορτάζεται στα σχολεία, είναι και εδώ αναγνωρισμένα η ημέρα εορτής των σχολείων. Να πούμε ότι θα είναι η Ημέρα Μνήμης των Πεσόντων κατά την Τουρκική Εισβολή του 1974 και η Ημέρα Καταδίκης της Ανακήρυξης του Ψευδοκράτους. Αν συμφωνεί το σώμα, βάσει και της εισήγησης του κ. Κατσορίδη πως έπρεπε να βρεθεί μια άλλη ημερομηνία, και αν και ο κ. Κουτσού συμφωνεί, που κατέθεσε μαζί μας την τροπολογία, μπορούμε να προχωρήσουμε στη συγκεκριμένη ημερομηνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ζήτησε το λόγο ο κ. Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, μόνο για διαδικαστικό θέμα θέλω να τοποθετηθώ, αλλά πριν να τοποθετηθώ για το διαδικαστικό, να πω πολύ σύντομα το εξής: Το ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει την ικανότητα να μεταλλάσσεται από λεπτό σε λεπτό το ξέρουμε. Αλλά, δεν μπορεί ο κ. Τορναρίτης να μας λέει ότι η πρόθεσή του δεν ήταν να χλευάσει την αντιφασιστική νίκη. Τον ακούσαμε στο βήμα και είναι καταγεγραμμένος. «Ακούστε, ακούστε», είπε μας, «τόλμησαν να φέρουν πρόταση να γιορτάζεται η αντιφασιστική νίκη με την Ημέρα της Ευρώπης και την Ημέρα του Ερυθρού Σταυρού». Διαφοροποιήθηκε στη συνέχεια. Εμείς κρατούμε τη διαφοροποίησή του. Αλλά, αυτά για χάρη της αποκατάστασης της πραγματικότητας.

Τώρα, το άλλο που θέλω να θέσω ενώπιόν σας είναι ότι αυτή τη στιγμή, σε λίγο δηλαδή, σε μερικά λεπτά, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα παραθέσει γεύμα στον Πρόεδρο της παλαιστινιακής αρχής. Είμαστε υποχρεωμένοι να πάμε. Δεν μπορούμε να καθυστερήσουμε. Γι' αυτό η παράκλησή μας είναι είτε θα τερματιστεί η συζήτηση και θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία είτε να συνεχίσουμε τη συζήτηση το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, να το θέσω βασικά...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, λυπούμαι πολύ. Ο κ. γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ αναφέρθηκε σε κάτι. Παρακαλώ τις πρακτικογράφους της Βουλής, αν μας κάνουν τη χάρη, για το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, να του παραδώσουν το τι είπα. Έχω την εντύπωση ότι διάφορα τερτίπια και τεχνάσματα, που εφαρμόζονται κάπου αλλού, να μην προσπαθούν να τα μεταφέρουν κάποιιοι ούτε στο κοινοβούλιο ούτε στο Δημοκρατικό Συναγερμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Τορναρίτη...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Λυπάμαι πολύ, με όλο το σεβασμό στο αξίωμά σας, κύριε Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Τέθηκε μία πρόταση...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Περιμένετε, κύριε Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Σηκώνω το χέρι μου και στο τέλος βρισκόμαστε ακριβώς προ αυτής της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε Κωνσταντίνου, με συγχωρείτε, έχουν ζητήσει και άλλοι συνάδελφοι το λόγο! Δεν είστε μόνον εσείς. Εδώ έχουν τεθεί διάφορα θέματα και πρέπει να δούμε να τα ξεκαθαρίσουμε. Αυτή τη στιγμή ο κ. Κυπριανού σηκώνει το χέρι του και είναι για κάτι το οποίο λέχθηκε, το οποίο τον έθιξε προσωπικά. Σύμφωνα με τον κανονισμό της Βουλής, που ξέρουμε, δεν μπορώ παρά να του δώσω άμεσα το λόγο.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, να ξεκαθαρίσω ότι εγώ δε θίγομαι προσωπικά. Εγώ λέω στον κ. Τορναρίτη «ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα». Να μας πουν τι ακριβώς είπε. Σε άκουσε ο καθένας, κύριε Τορναρίτη. Η παράκλησή μου, κυρία Πρόεδρε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Υπάρχει ένα διαδικαστικό θέμα το οποίο έχω θέσει. Δε ζητώ, δεν απαιτώ να τερματιστεί η συζήτηση, ούτε θέλω να αφαιρέσω το λόγο από κανέναν, αλλά λέω είτε θα αποφασίσουμε ότι συνεχίζουμε τη συζήτηση το απόγευμα, για να μπορέσουμε εμείς να πάμε στις υποχρεώσεις μας, είτε θα ψηφίσουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Έχουν ζητήσει το λόγο αρκετοί συνάδελφοι.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το διαδικαστικό θέμα προηγείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μάλιστα. Ναι, έχουν ζητήσει το λόγο αρκετοί συνάδελφοι, αλλά νομίζω πρέπει να λύσουμε ακριβώς επί της διαδικασίας αυτό το θέμα, διότι είναι ενώπιόν μας αυτή τη στιγμή. Ή πρέπει να αρχίσουμε το διάλειμμα της συνεδρίασης από τώρα ή να προχωρήσουμε άμεσα σε ψήφιση.

Ο κ. Νεοφύτου επί του διαδικαστικού.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, εμείς συμφωνούμε με την εισήγηση του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ, διότι είναι 1.30 μ.μ. Έχουμε όλοι τις υποχρεώσεις, όπως λέχθηκε, και θα επανέλθουμε επί της ουσίας και επί άλλων ζητημάτων η ώρα 4.30 μ.μ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, να συνεχίσει η συζήτηση για το συγκεκριμένο θέμα.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, από το σημείο που έχει διακοπεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Να μην προχωρήσουμε σε ψήφιση.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Άρα, κλείνουμε εδώ και επανερχόμαστε στις 4.30 μ.μ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κάπου πρέπει να διακόψουμε. Κύριε Συλλούρη, συμφωνείτε; Ζητήσατε το λόγο, αλλά έχουν ζητήσει πολλοί συνάδελφοι το λόγο.

(Ωρα διακοπής: 1.30 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 4.50 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Θα συνεχίσουμε τη συζήτηση του υπ' αριθμόν 18 θέματος, που είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».

Υπάρχουν συνάδελφοι που δεν έχουν προλάβει να τοποθετηθούν;

Ναι, κυρία Κυριακίδου.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πριν διακοπεί η συνεδρία, απλώς να σας ενημερώσω, επειδή δεν ήσασταν στην αίθουσα, είχε τοποθετηθεί ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ σε σχέση με το τι είχα πει εγώ στην ομιλία μου και ζητήθηκε, και από την πλευρά του ΑΚΕΛ, αλλά και απ' τη δικιά μας πλευρά, να αποστενογραφηθούν τα πρακτικά, για να διαβαστούν στο σώμα. Είναι μόνο μια παράγραφος και οφείλω για αποκατάσταση της πραγματικότητας να τη διαβάσω. Και, αν ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ θέλει να απολογηθεί, ευχαρίστως, αν όχι, στο τέλος της ημέρας ας κρίνει ο κόσμος.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ ευχαρίστως θα δεχόμουν να διαβαστούν τα πρακτικά από τους πρακτικογράφους ή από κάποιον άλλο, από το γραμματέα της Βουλής.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ωραία! Να τα πάρει ο γενικός... Από τον πρακτικογράφο της Βουλής.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αλλά να πω στον κ. Τορναρίτη ότι τον ακούσαμε όλοι... Έτσι, δε χρειάζεται...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Α, έτσι! Συνεχίζετε δηλαδή;

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε χρειάζεται ειρωνεία, κύριε Τορναρίτη!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Κυπριανού, σας παρακαλώ πάρα πολύ!

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να τα διαβάσουμε! Σας παρακαλώ, να τα διαβάσουμε!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ορίστε! Αν μπορεί κάποιος να τα διαβάσει, κύριε Πρόεδρε, ευχαρίστως! Εν πάση περιπτώσει, τα έχω όλα εδώ, μου τα έδωσε η Βουλή και θα τα μοιράσω σε όλους, διότι δεν επιτρέπω σε κανέναν να αλλοιώνει αυτά που λέω, είτε είναι γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ είτε είναι οποιοσδήποτε άλλος!

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Σας ακούσαμε, κύριε Τορναρίτη!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απ' εκεί και πέρα, πρέπει να σας τονίσω κάτι και κλείνω με αυτό: Ο ιδρυτής της παράταξής μας πολέμησε σε αυτό τον πόλεμο, οπότε δεν επρόκειτο ποτέ εμείς να ειρωνευτούμε το συγκεκριμένο αντιφασιστικό αγώνα των λαών. Οι φασίστες έριξαν και το αεροπλάνο του ιδρυτή μας, εντάξει; Αυτό και μόνο, κύριε Πρόεδρε!

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απολογούμαι ειλικρινά, γιατί ταλαιπωρώ το σώμα με τέτοιου είδους συζητήσεις. Θα πω στον κ. Τορναρίτη ότι μαθήματα περί φασισμού δε δέχομαι ούτε από τον κ. Τορναρίτη ούτε από το Δημοκρατικό Συναγερμό!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Τη δυσφορία όμως του κ. Κυπριανού...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Κώστα Κωνσταντίνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, τι δικαίωμα; Δηλαδή τώρα θα κάνουμε ολόκληρη συζήτηση για αυτό το θέμα; Ζήτησε ο κ. Τορναρίτης να διαβαστούν τα πρακτικά. Ωραία! Εγώ λέω προς αποκατάσταση, για να κυλούν όλα ομαλά, αν θέλετε, ο γραμματέας να το διαβάσει και να τελειώνουμε!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν είναι επ' αυτού του θέματος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί ποιου; Επί άλλου θέματος;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Επί του συγκεκριμένου θέματος, που έγινε συζήτηση και έχουν ακουστεί πολλά σ' αυτό το σώμα, είμαι και εγώ υποχρεωμένος να πω ότι, επειδή ακούσαμε για τιμητικές διακρίσεις, ακούσαμε για όλους εκείνους που θα πρέπει να τιμώνται, και πρέπει να τιμώνται, αλλά να τιμώνται με το σωστό τρόπο και αυτοί που πρέπει... Και εδώ, επειδή ακούμε, και φημολογούνται ουκ ολίγα, για ετοιμασία λιστών, για να τιμηθούν εκείνοι που έλαβαν μέρος στην αντίσταση, και επειδή, κύριε Πρόεδρε, έχουμε γνώση για λίστες και για κάποιους οι οποίοι έχουν τιμηθεί και έχουν διακριθεί και έχουν πάρει γαλόνια και έχουν...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Σας παρακαλώ, κύριοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν... Παρακαλώ, κύριε Κωνσταντίνου!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, συγγνώμη, συγγνώμη! Είχαμε μπει στο 18 θέμα, ο κ. Τορναρίτης ζήτησε το λόγο, γιατί υπήρξε αναφορά συγκεκριμένη σε σχέση με το πρακτικό. Τώρα δε θα πλατειάσει η συζήτηση και να συζητήσουμε εφ' όλης της ύλης για αυτό το θέμα.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, σας παρακαλώ!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μα, με όλο το σεβασμό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ με όλο το σεβασμό, κύριε Κωνσταντίνου! Λοιπόν, αν θέλετε να διαβαστεί το πρακτικό από το γραμματέα, να διαβαστεί και τελειώνουμε! Και τελειώνουμε!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εδώ έγινε μια συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, δε σας δίνω το λόγο!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Η λογοκρισία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, σας παρακαλώ!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλο η ασυδοσία, άλλο η αναρχία και άλλο η τήρηση των διαδικασιών! Με συγχωρείτε!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αυτά είναι μόνο για μένα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, συζητάμε το συγκεκριμένο θέμα τώρα;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Βεβαίως! Έγινε συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, τώρα ο κ. Τορναρίτης έφερε για συζήτηση αυτό το θέμα: Ζήτησε για κάτι που λέχθηκε και που θεωρούσε ότι δεν αντικατόπτριζε αυτά που είπε να διαβαστεί το πρακτικό. Αυτό αποδέχτηκα! Να τελειώνει!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Κώστα Κωνσταντίνου)

Κύριε Κωνσταντίνου, δε σας έδωσα το λόγο! Κύριε Κωνσταντίνου, δε σας έδωσα το λόγο! Σας παρακαλώ!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Επειδή απουσιάζατε, δικαιολογείστε! Εντάξει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, δε σας έδωσα το λόγο, λέω!

Κύριε Τορναρίτη, θέλετε να διαβαστεί αυτό;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Βεβαίως, βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε γραμματέα, σε παρακαλώ να διαβαστεί.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Να διαβαστεί. Προχωρήστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ: Νομίζω ότι και αυτοί που σκοτώθηκαν, που έδωσαν τη ζωή τους, έδωσαν το αίμα τους, έδωσαν το είναι τους στις μαύρες μέρες του 1974 έχω την εντύπωση ότι πρέπει να τιμηθούν δεόντως. Γι' αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι από τα υπόλοιπα κόμματα, σας παρακαλώ να αποδεχθείτε»...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

«Πρέπει να προσθέσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι προσθέτουμε και μια ξεχωριστή»...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά δηλαδή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πραγματικά... Τι να πω; Τι να πω;

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Να τιμούμε τους ήρωες του '74... Είναι φοβερό τούτο τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λαμάρη, σας παρακαλώ! Κύριε Λαμάρη, σας παρακαλώ!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε ελέησον!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπήκατε άγρια σήμερα στη...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε!

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ! Είναι θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψατε -υπενθυμίζω τη διαδικασία- καλώς ή κακώς, δε μας ενδιαφέρει, είσαστε το προεδρείο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...για ένα θέμα επί προσωπικού προφανέστατα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε, αυτό έκανα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...να αναγνωσθεί το πρακτικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δε δικαιούται κανένας από τους συνάδελφους ούτε να φωνασκεί ούτε να διακόπτει ούτε να επιμηκύνει τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό προσπαθώ να κάνω.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Παρακαλώ, να τηρηθεί η διαδικασία, να τελειώνουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, αυτό προσπαθώ να κάνω, γι' αυτό είπα ότι μπήκαν με άγριες διαθέσεις όλοι σήμερα! Ζητήθηκε κάτι, θα διαβαστεί και τέρμα!

Προχωρήστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ: Πρέπει να προσθέσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι προσθέτουμε και μια ξεχωριστή ημέρα στους κανονισμούς όσον αφορά το εορτολόγιο των σχολείων και την αποσυνδέουμε από την πρόταση του Υπουργείου της Παιδείας, που ήθελε να εορτάζεται -ακούστε το αυτό και ενδιαφέρει!- η Ημέρα της Ευρώπης, στις 9 του Μάη, ήθελαν οι του Υπουργείου της Παιδείας να εορτάζεται με την Ημέρα του Ερυθρού Σταυρού και την Ημέρα της Αντιφασιστικής Νίκης των Λαών κατά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Βεβαίως, τιμούμε όσους αγωνίστηκαν στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όμως θεωρούμε ότι την ημέρα που όλα τα έθνη, τουλάχιστον οι συνεργάτες μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τιμούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, θεωρούμε, επαναλαμβάνω, και εμείς ότι πρέπει να την ξεχωρίσουμε και να την τιμήσουμε αναλόγως, την ώρα που όλοι παραδεχόμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι το κεντρικό, το μεγαλύτερο στήριγμα στον αγώνα, μαζί βεβαίως με την Ελλάδα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία!

Ναι, κύριε Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή ο κ. Τορναρίτης με προκάλεσε να τοποθετηθώ με βάση αυτή την αναφορά, θέλω να υπενθυμίσω ποιο ήταν το ύφος με το οποίο emίλησε ο κ. Τορναρίτης...

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ω!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη...

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ε, μα, λυπάμαι πάρα πολύ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λειτουργούμε διαφορετικά στη Βουλή, κύριε Τορναρίτη, λειτουργούμε διαφορετικά στη Βουλή! Να υπενθυμίσω και τι είπα εγώ, διότι δεν καταλαβαίνω ποιο είναι το πρόβλημα που έχει ο κ. Τορναρίτης. Όταν εμίλησε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, για να πει ότι εμείς θεωρούμε ότι η αντιφασιστική νίκη είναι κάτι πιο σημαντικό από την Ημέρα της Ευρώπης, ο κ. Τορναρίτης αντέδρασε και είπα ότι από εδώ συνάγεται το συμπέρασμα ότι για τον κ. Τορναρίτη η 9^η του Μάη είναι πιο σημαντική από την αντιφασιστική νίκη. Απλώς αυτό που είπα εγώ είναι ότι αυτό ήταν το συμπέρασμα από τα όσα είχε πει ο κ. Τορναρίτης. Δεν είπα τίποτα περισσότερο. Είπα ότι είπα «ακούστε το, ακούστε, ακούστε!», αυτό είπα ότι είπε ο κ. Τορναρίτης, ενώ λέει «ακούστε το αυτό και ενδιαφέρει!». Είπα τα υπόλοιπα. Ποια η διαφορά δηλαδή;

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να τελειώνουμε, διότι πραγματικά έχουμε πολλά σοβαρά θέματα να συζητήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ για την κατανόησή σας.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...να πω ότι ο κ. Κατσουρίδης είχε πει, ο άνθρωπος, ότι είπα ότι εμείς ουσιαστικά δεν αναγνωρίζουμε, όχι δεν αναγνωρίζουμε, αλλά δε θα θέλαμε να τοποθετηθεί αυτή η ημερομηνία στο εορτολόγιο. Είπα στον κ. Κατσουρίδη ότι εμείς θέλαμε να τοποθετηθεί, εξού και τοποθετήθηκε η συγκεκριμένη ημερομηνία στο εορτολόγιο. Δεν έγινε τίποτε με τον κ. Κατσουρίδη. Ο κ. Κυπριανού είπε ότι ειρωνεύτηκα. Τελικά, δεν ειρωνεύτηκα και έφταιξε το ύφος μου! Νομίζω ότι κάπου πρέπει να σοβαρευτούμε, κύριε Πρόεδρε. Όλοι μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά από τις αμοιβαίες εξηγήσεις που δόθηκαν και μετά από το διάβασμα της συγκεκριμένης αυτής παραγράφου από τα πρακτικά, το θέμα θεωρείται λήξαν.

Συνεχίζουμε τώρα κανονικά τη συζήτηση.

Ποιοι άλλοι συνάδελφοι θα 'θελαν να τοποθετηθούν; Έδωσα το λόγο αρχικά στην κ. Κυριακίδου. Μετά θα πάρουν το λόγο και οι υπόλοιποι.

Ναι, κυρία Κυριακίδου.

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Οι κανονισμοί λειτουργίας των σχολείων μέσης εκπαίδευσης ψηφίστηκαν από τούτη τη Βουλή το 2006. Κατά την τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής Παιδείας είχε διαφανεί ότι υπάρχουν κάποιες ατέλειες και καλέσαμε τον Υπουργό Παιδείας να διαβουλευτεί με όλα τα μέρη, ούτως ώστε να μας φέρει αλλαγή σ' εκείνα τα σημεία στα οποία υπάρχουν αδυναμίες.

Παράλληλα, ψηφίσαμε το 2006 και συμπεριλάβαμε μέσα σ' εκείνους τους κανονισμούς και μια επιφύλαξη, αν θέλετε, όσον αφορά τη δυσκολία να υπάρχει στα σχολεία μέσης εκπαίδευσης, τη δυνατότητα να υπάρχει κομματικοποίηση στα σχολεία. Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, κύριε Πρόεδρε, ευνοούμε την πολιτικοποίηση των μαθητών της μέσης αλλά όχι την κομματικοποίηση. Αυτή η πρόνοια διαφάνηκε, σύμφωνα και με το Γενικό Εισαγγελέα, ότι ήταν αντισυνταγματική και στην τελευταία συνεδρία ήρθε μια τέτοια τροπολογία, τέτοια διόρθωση της φρασεολογίας, ούτως ώστε να συνάδει με το σύνταγμα, κάτι που εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα αποδεχόμαστε πλήρως. Και έτσι απορρίπτουμε την πρώτη τροπολογία.

Όσον αφορά την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού για την καθιέρωση της 7^{ης} του Δεκέμβρη ως Ημέρας Μνήμης των Πεσόντων στην Τουρκική Εισβολή, εμείς θεωρούμε εκείνη την ημέρα ως ημέρα της δημοκρατίας, με την επιστροφή του Μακαρίου και την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Κυπριακή Δημοκρατία. Έτσι, δε θεωρούμε χρήσιμο αυτή η μέρα να συμπληρωθεί με κάτι άλλο, όμως ήταν και δική μας πρόταση, κάτι που ακούστηκε το πρωί, να υιοθετηθεί από τη Βουλή και από το Υπουργείο Παιδείας μια άλλη ημερομηνία η οποία να αναγνωρίζει, αν θέλετε, τόσο αυτούς οι οποίοι έπεσαν στο πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή όσο και τους αγνοούμενους. Γι' αυτό ως Δημοκρατικό Κόμμα θα απορρίψουμε και τις δύο τροπολογίες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κουτσού έχει ζητήσει το λόγο και μετά ο κ. Βαρνάβα.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτα, για το θέμα της 7^{ης} Δεκεμβρίου, υπάρχει ένα ερώτημα: Υπήρχε στην πρόταση του υπουργείου πρόταση να τιμώνται οι πεσόντες κατά την εισβολή; Συζητήθηκε και, επειδή υπάρχει πρόβλημα με την ημέρα -τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, που συνέβησαν τα γεγονότα, είναι κλειστά τα σχολεία, ο Ιούνιος, που προτάθηκε και εδώ, είναι μήνας εξετάσεων και δυσκολεύει τα πράγματα- έγινε μια σκέψη να γίνεται την ίδια ημέρα με την 7^η Δεκεμβρίου, ακριβώς υποδηλώνοντας και τη λογική του διδύμου, ότι είναι δύο πράγματα που αφορούν το ίδιο γεγονός, το ένα έχει τη μια όψη, το άλλο την άλλη. Δεν έχω ένσταση, όπως έχει πει και ο κ. Τορναρίτης προηγουμένως, να ορισθεί άλλη ημέρα. Αλλά να μην το παρουσιάζουμε έως εάν έγινε πρόταση, για να μειωθεί η σημασία της ημέρας ή για να μειωθεί οποιοδήποτε ιστορικό γεγονός. Επαναλαμβάνω είναι στη λογική του ότι υπήρξαν δύο γεγονότα που συνδέονται μεταξύ τους και θεωρήσαμε ότι καλύτερη ημέρα, να εξηγούνται στους μαθητές, είναι αυτή η ημέρα.

Δεύτερον, για το θέμα της πολιτικοποίησης, που, κατά την άποψή μου, συνδέεται και με το θέμα της αντιφασιστικής νίκης, υπάρχει μια πρόνοια που προτάθηκε από την Εισαγγελία, για να καθορίζει ένα πλαίσιο της δραστηριότητας, για να μπορεί, κατά την άποψή μας, να επεμβαίνει η διεύθυνση, όταν γίνονται προσπάθειες μέσα στο σχολείο οργάνωσης φασιστικών και άλλων οργανώσεων. Και ερωτώ: Πώς; Με ποια βάση θα παρέμβει η διεύθυνση του σχολείου, για να απαγορεύσει αυτά τα πράγματα που πράγματι προκαλούν μισαλλοδοξία, είναι αντίθετα με το δημοκρατικό σύστημα και όλα αυτά τα πράγματα; Εγώ νομίζω αυτοί οι φίλοι που διαμαρτύρονται μάλλον έπρεπε να το εισηγηθούν. Δεν έχει την έννοια του

περιορισμού. Και σωστά είπε ο κ. Κατσουρίδης, δεν είναι με νόμους που θα περιορίσεις αυτά τα πράγματα. Είτε κάνουμε νόμο είτε δεν κάνουμε, οι μαθητές θα συζητούν πολιτικά. Και καλά κάνουν! Η ουσία είναι να μπορεί ο καθηγητής ως καθοδηγητής να τους εξηγήσει, για παράδειγμα, εάν θέλει η Χρυσή Αυγή ή οποιοσδήποτε να οργανωθεί στα σχολεία, γιατί δεν πρέπει να επιτραπεί η οργάνωση αυτών των ομάδων μέσα στα σχολεία.

Τρίτον, για το θέμα της αντιφασιστικής νίκης, ασφαλέστατα, εκεί θα μάθουν πολλά οι μαθητές και θα μάθουν κυρίως όχι μόνο πώς τελείωσε, αλλά και πώς άρχισε η φασιστική λαίλαπα και πώς την υποδέχθηκαν κάποιες χώρες, γιατί να μην ξεχνούμε ότι ιστορικά υπάρχουν χώρες που στο τέλος πολέμησαν το φασισμό, που υπέγραψαν συμφωνίες με το φασισμό. Και δεν είναι μόνο η Σοβιετική Ένωση είναι και η Αγγλία και άλλες χώρες που είδαν διαφορετικά τη θεωρία του Χίτλερ περί ζωτικού χώρου.

Άρα σωστά, και, νομίζω, τελικά διευκρινίστηκε και σωστά επισημάνθηκε, λέμε ότι, ναι, είναι μια πάρα πολύ σημαντική ημέρα που διδάσκει πολλά στους μαθητές και που συνδέεται και με τη λογική και με τη συμπεριφορά της Τουρκίας στην περιοχή μας και τον τρόπο που την αντιμετωπίζουν κάποιοι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς θα ήθελα να πω ότι οι κανονισμοί τους οποίους σήμερα πάμε να τροποποιήσουμε ψηφίστηκαν το 2006. Έχει λεχθεί ήδη ότι έχουν εντοπιστεί κάποιες αδυναμίες, γι' αυτό το λόγο σήμερα βρίσκονται ενώπιόν μας οι συγκεκριμένες τροποποιήσεις. Θα ήθελα όμως για τα συγκεκριμένα θέματα τα οποία έχουν τεθεί να πω δυο πράγματα: ήδη έχει μιλήσει από το βήμα ο πρόεδρος του κινήματος.

Θα ήθελα όμως να επαναλάβω και να υπογραμμίσω ότι εμείς υπερθεματίζουμε στο γεγονός ότι σίγουρα θα πρέπει οι πεσόντες κατά την τουρκική εισβολή να τιμούνται. Και νομίζω ότι κατά τη διάρκεια των τριάντα πέντε χρόνων έχουμε αποδείξει πόσο τιμούμε αυτούς τους ανθρώπους. Όμως θεωρούμε ότι η 7^η Δεκεμβρίου είναι μια ξεχωριστή μέρα. Είναι μια μέρα της δημοκρατίας, κατά τη διάρκεια της οποίας επανήλθε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και νόμιμος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Γι' αυτό το λόγο, εμείς θα στηρίξουμε τη...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ιωνά Νικολάου)

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε! Πάλε ενοχληθήκετε;

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Όι, μάνα μου!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ε, ξέρω 'γώ, οι σχολιασμοί σας φαίνεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Βαρνάβα, προχωρήστε.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Άρα, κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει να εξευρεθεί μια ξεχωριστή μέρα για τους πεσόντες της τουρκικής εισβολής, που μάλιστα θα τιμούνται δεόντως.

Όσον αφορά την τροποποίηση η οποία έχει κατατεθεί από πλευράς του ΑΚΕΛ, κύριε Πρόεδρε, θέλω να τονίσω το εξής: Κανείς, μα κανείς -και η νομοθεσία, οι κανονισμοί τους οποίους έχουμε ψηφίσει το 2006- δε στερεί το δικαίωμα από κανένα μαθητή να εκφράσει ελεύθερα την άποψή του μέσα στα σχολεία. Μάλιστα, οι μαθητές συνδικαλιζονται, έχουν τα κεντρικά μαθητικά τους συμβούλια, έχουν την ΠΣΕ, τα συμβούλια των τάξεών τους και μέσω αυτών των συμβουλίων μπορούν να υπερασπιστούν, κύριε Πρόεδρε, τα δικαιώματά τους ως μαθητών. Εκείνο όμως το οποίο εμείς θέλουμε να αποκλείσουμε δεν είναι η πολιτικοποίηση των μαθητών. Είναι θεμιτό να πολιτικοποιούνται οι μαθητές, γιατί μια υγιής κοινωνία, την οποία θα αναλάβουν μελλοντικά οι μαθητές, θα πρέπει να 'χει και πολιτικά ευαισθητοποιημένους μαθητές. Όμως εκείνο που θέλουμε να αποφύγουμε αυτή τη στιγμή είναι η κομματικοποίηση μέσα στα σχολεία.

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς, ως ΕΔΕΚ, δε θα στηρίζουμε την τροποποίηση η οποία έχει κατατεθεί από το ΑΚΕΛ και μάλιστα θα ήθελα να τονίσω το εξής: Παρ' όλο που έχει λεχθεί ότι είναι αντισυνταγματικό εκείνο το οποίο δεν υπήρχε μέσα στο νόμο σε σχέση με την κομματικοποίηση, αυτό το οποίο έχει προστεθεί τώρα, η επιφύλαξη μέσα στους κανονισμούς, είναι με εισηγήση της Γενικής Εισαγγελίας που έγινε. Άρα, νομίζω ότι δεν τίθεται κανένα θέμα όσον αφορά τη συγκεκριμένη τροποποίηση, την οποία... Μάλλον, το συγκεκριμένο "νοείται" το οποίο έχει μπει, τη συγκεκριμένη επιφύλαξη η οποία έχει μπει μέσα στους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είχαμε στην πρωτολογία τροποποιήσει την τροπολογία μας και απλώς να τοποθετούνται οι ομιλητές στην τροποποιημένη τροπολογία. Προφορικά την τροποποιήσαμε ως εξής: Ημέρα των πεσόντων κατά την τούρκικη εισβολή του '74 να είναι η 15^η Νοεμβρίου. Δηλαδή έχουμε δεχτεί το επιχείρημά σας όσον αφορά την 7^η Δεκεμβρίου και μεταφέραμε την ημερομηνία κατά την ημέρα της ανακήρυξης του ψευδοκράτους, οπότεν παρακαλούμε τους κ. συνάδελφους, τους φίλους συνάδελφους, να τοποθετηθούν επί του συγκεκριμένου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο μισό λεπτό για το συγκεκριμένο θέμα. Η Βουλή, κατά τη γνώμη μας, αποφασίζει, φαίνεται, τελικά ομόφωνα ότι θα είναι χωριστή μέρα. Θεωρούμε βιαστικό σήμερα να αποφασίσουμε και την ημερομηνία. Να αφηθεί να το σκεφτούμε λίγο.

Ταιριάζει ή δεν ταιριάζει η μέρα της ανακήρυξης του ψευδοκράτους; Το αίτιο με το αποτέλεσμα εν' καλά να γιορτάζονται την ίδια μέρα, να σημειώνονται, συγγνώμη, την ίδια μέρα; Να το σκεφτούμε λίγο. Μπορεί να βρεθεί μια καλύτερη ημερομηνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καμία ένσταση στην εισήγηση του κ. Κατσουρίδη, να αφεθεί να το σκεφτούμε καλύτερα σε ό,τι αφορά την ημερομηνία. Το θέμα είναι, επειδή πρόκειται περί κανονισμού, ότι θα πρέπει να γίνει παράκληση προς το Υπουργείο Παιδείας να επαναφέρει τον κανονισμό.

Το δεύτερο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλω να θίξω το θέμα ξανά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξαρτάται!

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ακούστε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θα αρχίσουμε πάλι, θα σας διακόψω.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όχι, όχι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας το λέω από τώρα, για να έχουμε καλές εξηγήσεις!

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όχι, όχι... Απλά, εκτιμώ ότι πρόκειται περί μίας παρεξήγησης: τίποτε άλλο.

Το τρίτο, κύριε Πρόεδρε, αφορά την κομματικοποίηση. Δε νομίζω ότι υπάρχει κανείς βουλευτής ή ακόμα και πολίτης που διαφωνεί με το γεγονός ότι οι μαθητές θα πρέπει να συζητούν πολιτικά. Πρόσφατα ακόμα έγιναν συνέδρια σε όλα τα σχολεία της Κύπρου για την πολιτότητα των μαθητών. Έχουν γίνει διαλέξεις από ειδικούς για το πώς κυβερνούνται τα κράτη. Ως εδώ δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα και κανείς δε διαφωνεί. Όμως, απ' αυτό το σημείο μέχρι του σημείου να επιτραπεί στις κομματικές νεολαίες να φορτώσουν τα σχολεία, που είναι ήδη βεβαρημένα με προβλήματα, με επιπρόσθετα προβλήματα και, όποτε έχουμε παραμονές εκλογών, να στήνονται τραπεζάκια, αφίσες, ε, τότε, πολύ φοβάμαι ότι θα επέλθει και η κατάρρευση του συστήματος της παιδείας. Γι' αυτό η θέση μας είναι ξεκάθαρη. Νομίζω ότι στην επιτροπή έγινε ό,τι καλύτερο μπορούσε. Η εισήγηση της Γενικής Εισαγγελίας ήταν εισήγηση των βουλευτών, των συναδέλφων, όπως έγινε η τροποποίηση, και δε νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να μπούμε σε καινούρια συζήτηση.

Θα τελειώσω σε ό,τι αφορά τις επετείους με το εξής: Δεν τιμά κανέναν, κύριε Πρόεδρε, το γεγονός ότι για τριάντα πέντε τώρα χρόνια δεν υπήρχαν κάποιες μέρες μνήμης και τιμής. Δεν είναι μόνο να γιορτάζουμε τις εθνικές επετείους στις εθνικές

εξάρσεις του λαού μας. Εξίσου σημαντικό, ίσως, κατά την ταπεινή μου γνώμη, πολύ πιο σημαντικό, θα ήταν να αναζητούνται και τα αίτια, γιατί αυτός ο λαός και αυτός ο τόπος έχει υποστεί τα όσα υπέστη. Άρα, η παράκλησή μας προς το Υπουργείο Παιδείας είναι τον Οκτώβρη να επαναφέρει το σχετικό κανονισμό, για να αναζητήσουμε την καινούρια ημερομηνία, όπως έχει λεχθεί από τον κ. Κατσοουρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Λαμάρης.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να σκεφτούμε το δίληπτο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, κύριε Στυλιανίδη;

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Πρέπει οι συνάδελφοι να σκεφτούν για τη Βουλή μας το δίληπτο που υπάρχει σε άλλα κοινοβούλια, ειδικά στο Ευρωπαϊκό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Εγώ θα συμφωνήσω με το συνάδελφο, αλλά είμαι υπόχρεος, εφόσον υπολογίζω ο χρόνος μου να μην είναι αυτός που επιτρέπεται να μιλήσω από τη θέση μου, να χρησιμοποιήσω το βήμα, όπως έκαναν προηγουμένως και άλλοι συνάδελφοι.

Εγώ απολογούμαι για τη διακοπή που προκάλεσα προηγουμένως... Ούτε νομίζω πως θεωρεί κάποιος πως επιχειρήθηκε με την προσθήκη και των πεσόντων στην εισβολή να μειωθεί η σημασία των αγωνιστών και των πεσόντων για τη δημοκρατία το '74 ούτε και μπορεί να μειωθεί με τέτοιους τρόπους το μεγαλείο της θυσίας ανθρώπων του τόπου μας για τη δημοκρατία, την ελευθερία, την προστασία της ακεραιότητας κτλ. Αυτό που ενοχλεί μερικές φορές -και προσωπικά έχω ενοχληθεί- είναι η επιχειρηματολογία και το ύφος με το οποίο μερικές φορές ο καθένας μας επιχειρεί να τεκμηριώσει την άποψή του. Αν από το βήμα της Βουλής...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ρίκκο Ερωτοκρίτου)

Δε σας άκουσα, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εννοώ ότι, όταν απευθύνετε το λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, κύριε Ερωτοκρίτου, σας παρακαλώ!

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι υποχρεωμένος· δε θα αντιδικήσω. Εννοώ ότι... Εννοώ ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν είστε υποχρεωμένος. Τι έγινε και είστε υποχρεωμένος;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ε, νιώθω όμως ότι πρέπει!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ανέφερε το όνομά του!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ανέφερε το όνομά μου! Επί προσωπικού.

Εννοώ ότι γίνεται ένα μικρό αστείο...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Εμιλήσετε, εγελάσετε, γι' αυτό σας είπα δεν άκουσα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ναι, να σας εξηγήσω γιατί!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ναι!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι τουλάχιστον αστείο σ' αυτή τη Βουλή να προσπαθεί ο ένας να επιβάλει στον άλλον έναν καθωσπρεπισμό που έχει σχέση, υποτίθεται, με το ύφος του. Ε, για τ' όνομα του Θεού! Δεν είναι κομματική ομάδα εδώ...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...ούτε κομματική νεολαία!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη! Κύριε Ερωτοκρίτου!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Γι' αυτό άστε τη...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ερωτοκρίτου! Κύριε Λαμάρη, συγγνώμη!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λαμάρη, σας παρακαλώ!

Λοιπόν, θέλω να σας παρακαλέσω κάτι και ζητώ την κατανόησή σας. Για να μπορέσει να προχωρήσει η διαδικασία της Βουλής, παρακαλώ να μην αρχίζει να διακόπτει ο ένας τον άλλο, διότι μετά από ένα μικρό πείραγμα μπορεί να ξεκινήσει ολόκληρη συζήτηση. Τρώμε μισή ώρα στη συζήτηση του πειράγματος και τελικά τα ουσιαστικά τα αφήνουμε πίσω! Γι' αυτό το λόγο, χωρίς παρεξήγηση, σε εκείνους οι οποίοι θα διακόπτουν θα κόβω το λόγο. Εξηγημένα πράγματα!

Λοιπόν, συνεχίστε, κύριε Λαμάρη, και μην επηρεάζεστε από το τι λεν οι υπόλοιποι! Δε θα μιλήσει άλλος! Λοιπόν!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, αν διεκδικεί οποιοσδήποτε το δικαίωμα να θίγεται απ' αυτά που είπα στην εισαγωγή μου, πόσω μάλλον οι υπόλοιποι, όταν απ' αυτό το βήμα κάποιος εισπράττει, με τον τρόπο που λέγονται κάποια πράγματα, ότι δεν τιμά η μεγάλη πλειοψηφία τους πεσόντες, τα θύματα της υπεράσπισης της πατρίδας μας κατά την τουρκική εισβολή! Ανακάλυψαν κάποιοι τώρα ότι συμβαίνει αυτό και εισηγούνται -και οι υπόλοιποι δεν το αποδέχονται- να τιμούνται στα σχολεία. Αυτό είναι που ενοχλεί! Κανείς δεν είπε να μη γίνεται. Θα μπορούσαν οι συνάδελφοι σωστά να επισημάνουν ότι, επειδή είναι στην καλοκαιρινή περίοδο, που είναι κλειστά τα σχολεία, όπως επισημάνθηκαν και άλλα κενά, έπρεπε να το προσθέταμε στη συζήτηση της επιτροπής, όχι να το κολλήσουμε κάπου αλλού που έχει τη δική του ιδιαίτερη σημασία. Εμείς γι' αυτό διαφωνήσαμε.

Το δεύτερο, παρουσιάζεται επίσης εδώ ότι για πρώτη φορά στο σχολείο στην Κύπρο γιορτάζεται η αντιφασιστική νίκη! Υπάρχει ημέρα γιορτασμού της αντιφασιστικής νίκης για πάρα πολλά χρόνια στο εορτολόγιο των σχολείων, για πάρα πολλά χρόνια! Αυτό που έγινε φέτος ήταν, εν τη σοφία κάποιων στο υπουργείο, να προσθέσουμε την ίδια ημέρα και γιορτασμό για την Ημέρα της Ευρώπης. Και διαφωνήσαμε όλοι! Ε, όχι να λέμε τώρα: «Ξέρετε, δεν εγιορτάζονται τζιαι» -ούτε λλίον ούτε πολλά!- «από εισήγηση κάποιων συγκεκριμένων θα γιορτάζομεν τζιαι την αντιφασιστική νίκη»!

Σε σχέση με το μαθητικό συνδικαλισμό, θα μπορούσε, κύριε Πρόεδρε, να είχε τίτλο αυτή η συζήτηση "Τα κόμματα προστατεύουν τη νεολαία από τα κόμματα"! Αν ακούσει κάποιος τη συζήτησή μας, οι κατεξοχήν εκπρόσωποι των κομμάτων, αυτοί οι οποίοι από τη νεαρή μας ηλικία ενταχθήκαμε σε οργανώσεις, κόμματα -αναδείξαν μας τα κόμματα- ζητούμε μέσα από τις διαδικασίες των εκλογών και τις καμπάνιες που γίνονται την ψήφο του λαού ως κομματικά στελέχη, για να μπούμε στο κοινοβούλιο, παίρνουμε μέτρα, ώστε να παρουσιάζομεν τα κόμματα ως μίασμα και να έχομεν και την -ας μεν την εκφράσω!- να προσθέτομεν ένα νουρίν σ' έναν κανονισμό, που τι λέει; Ότι ο μαθητής μπορεί να εκφράζει ελεύθερα και δημοκρατικά την άποψή του χωρίς να προκαλεί τα θρησκευτικά αισθήματα άλλου. Είναι πρόνοια της σύμβασης που υπόγραψε από καιρό η Κυπριακή Δημοκρατία για τα ανθρώπινα δικαιώματα των παιδιών και εμείς οι πολιτικοί και τα κομματικά στελέχη προσθέτομεν τι; «[...] χωρίς την προώθηση κομματικών πεποιθήσεων με σκοπό τον προσηλυτισμό και τη

μισαλλοδοξία»! Αισθάνεται κανένας από εμάς, συνάδελφοι, στελέχη των κομμάτων αυτού του τόπου –που, άμα μας συμφέρει, λέμε ότι είναι η ψυχή της δημοκρατίας- ότι ενεργούμε με σκοπό τον προσηλυτισμό; Ή καταθέτει ο καθένας την πρακτική του, την πολιτική του και τις απόψεις του, την ιδεολογία του, το πιστεύω του, με σκοπό να κερδίσει μέσα στις μάζες, για να μπορέσει να εφαρμόσει αυτό που θεωρεί ότι είναι προς το συμφέρον της πολιτείας και του κόσμου στον οποίο κινείται;

Εσκεμμένα αυτός ο προβληματισμός μεταφράζεται ως τι; Εγώ λέω κρυβόμαστε κάποιοι πίσω από τη λεγόμενη “κομματικοποίηση” και τα τραπεζάκια. Τα τραπεζάκια εσταματήσαμε τα εδώ και χρόνια -τα κόμματα- που εβάλλαμεν έξω από τα εκλογικά κέντρα. Επήσαν οι μεθόδοι που εξέραμε! Τώρα μια παράταξη στέλλει εκατοντάδες μηνύματα με SMS και δεν ξέρω με τι άλλους τρόπους!

Κομματικοποίηση. Ποιος ζητά την κομματικοποίηση; Από την πρόνοια του κανονισμού που εδιάβασα, που λέει ότι ελεύθερα, δημοκρατικά να εκφράζει κανείς την άποψή του, πού βλέπει κάποιος επιχειρηματολογία που να λέει ότι θα μπουν τα κόμματα μέσα στα σχολεία και θα καταστρέψουν τον κόσμο; Μάλιστα ακούσαμε: «Με όσα συμβαίνουν σήμερα στα σχολεία». Εγώ σας προκαλώ σε όποια έρευνα θέλετε να στραφούμε και να διαπιστωθεί κατά πόσο οι οργανωμένοι μαθητές και νεολαίοι είναι αυτοί που κατά τεκμήριο δημιουργούν την παραβατικότητα ή συμμετέχουν σε οποιοσδήποτε ενέργειες που όλοι καταδικάζομεν το αντίθετο θα συμβαίνει. Είναι τα παραδείγματα και μέσα στο σχολείο όσοι είναι οργανωμένοι και ζουν την οργανωμένη δουλειά και την οργανωμένη προσπάθεια για επίλυση των προβλημάτων.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνοντας, θέλω πέντε γραμμές να διαβάσω από την έκθεση που προσπερνούμε έτσι έντεχνα:

«Στην τροποποίηση του Κανονισμού 14(2)(α),» -που αφορά το μαθητικό συνδικαλισμό- «ο οποίος αφορά στην ελευθερία έκφρασης των μαθητών,» -γίνεται τροποποίηση- «ώστε να αφαιρεθούν πρόνοιες που κρίθηκαν αντισυνταγματικές με βάση γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, ημερομηνίας [...]» τάδε. Και συγκεκριμένα, προτείνεται να φύγει το “νοείται” για τη μισαλλοδοξία κτλ. Έχει κριθεί, από το 2006 που ψηφίσαμε τους κανονισμούς για τα σχολεία, έχει κριθεί αντισυνταγματική η απαγόρευση με το “νοείται” που θέτομεν. Εμείς δεν περιμέναμε ότι θα ξανασυζητούσαμε από το βήμα της Βουλής αυτό το θέμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ένωσα την ανάγκη να βγω στο βήμα, για να σχολιάσω κάποια πράγματα που έχουν λεχθεί με σαφέστατες αιχμές ενάντια στο ΑΚΕΛ. Όμως, μια και είμαι στο βήμα, θέλω να πω δύο λόγια για δύο ζητήματα που συζητιούνται. Καταρχάς, έχουμε ομοφωνήσει όλοι ότι θα πρέπει να καθοριστεί μια ημερομηνία στα σχολεία με την οποία να τιμάται ο αγώνας εκείνων που αντιστάθηκαν στη βάρβαρη τούρκικη εισβολή. Θεωρώ όμως ότι είναι υπερβολικό να λέμε ότι μέχρι σήμερα δεν τους τιμούσαμε. Τους τιμούσε και η πολιτεία και ξεχωριστά τα πολιτικά κόμματα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, από την ημέρα που έχει εκλεγεί, οργανώνει ειδική εκδήλωση στο Προεδρικό Μέγαρο, για να τιμήσει τους αγωνιστές της δημοκρατίας και εκείνους που

υπερασπίστηκαν την πατρίδα μας ενάντια στην τούρκικη εισβολή. Εμείς, ως κόμμα, ανελλιπώς από το 1974 οργανώνουμε κάθε χρόνο εκδηλώσεις, για να τιμήσουμε αυτούς τους ανθρώπους.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι αναφορικά με το επίμαχο σημείο για το δικαίωμα των μαθητών να κομματικοποιούνται. Πάμε να κάνουμε κάτι που είναι αφύσικο, κατά τη δική μου την άποψη, και ειλικρινά διερωτώμαι γιατί επιχειρείται αυτό το πράγμα, τη στιγμή που ξέρουμε ότι στην πράξη δεν πρόκειται να υλοποιηθεί. Οι μαθητές θα εξακολουθήσουν να λειτουργούν όπως λειτουργούσαν μέχρι σήμερα. Κανένας δεν μπορεί να τους εμποδίσει να λειτουργήσουν διαφορετικά και επιδιώκουμε εμείς να τους περιορίσουμε την ελευθερία τους, τη στιγμή μάλιστα που λέμε ότι είναι πολύ σημαντικό οι νεολαίοι να ωριμάζουν μέσα από αυτές τις διαδικασίες. Ε, όταν λέμε ότι πρέπει ο καθένας να σκέφτεται ελεύθερα και να εκφράζεται ελεύθερα, πρέπει να ισχύει και για τους μαθητές και να μην επιδιώκουμε να τους πατρωνάrouμε απλώς και μόνο επειδή είναι μαθητές.

Τώρα θα έρθω στις αιχμές που έχουν αφευθεί κατά κόρον, κύριε Πρόεδρε. Αποφάσισα να κάμω ένα σχόλιο, γιατί δεν είναι μόνο σήμερα που μας παραδίδονται κάποια μαθήματα από συνάδελφους. «Δεν είναι κομματική ομάδα του ΑΚΕΛ η ολομέλεια της Βουλής», λέγεται από διάφορους. Να τους πω ότι δεν ξέρουν πώς συνεδριάζουν οι κομματικές ομάδες του ΑΚΕΛ. Οι κομματικές ομάδες του ΑΚΕΛ συνεδριάζουν με απόλυτο σεβασμό του ενός προς τον άλλον, πολύ οργανωμένα και πολύ συγκροτημένα και καταλήγουν σε αποφάσεις με απόλυτη δημοκρατικότητα.

Το άλλο που θέλω να πω είναι ότι είναι δικαίωμα του καθενός να τοποθετείται όπως θέλει στην ολομέλεια της Βουλής. Είναι δικαίωμα όμως και εμάς των υπολοίπων, εάν θεωρούμε ότι πρέπει να πούμε τη δική μας την άποψη για τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρεται ο καθένας, να την πούμε. Έχουμε κάθε δικαίωμα να σχολιάσουμε τον τρόπο με τον οποίο ο καθένας τοποθετείται. Απ' εκεί και πέρα, θα μας κρίνει όλους ο λαός. Δεν είναι θέμα καθωσπρεπισμού το να απαιτούμε να υπάρχει σοβαρότητα και υπευθυνότητα στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Απολογούμαι που κάνω χρήση του βήματος, αλλά είναι τεσσερισήμισι ώρες και περισσότερο που περιμένω να εκφράσω την άποψη του Κινήματος των Οικολόγων πάνω σε αυτά τα θέματα. Και δεν είμαι απ' αυτούς, κύριε Πρόεδρε, που ήρθαν μανικωμένοι για το δεύτερο ήμισυ της συνεδρίασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν αναφέρθηκα σε σας.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Και για τα δύο θέματα που απασχολούν την ολομέλεια σε αυτή τη συζήτηση για

τους κανονισμούς το Κίνημα των Οικολόγων έχει θέση και την είχε εκφράσει και το 2006. Επιθυμώ να σας τη θυμίσω. Εμείς θεωρούμε ότι η κομματική δράση στα σχολεία υφίσταται, υπάρχει. Και ορθώς μας θύμισε το πρωί ο κ. Κατσουρίδης ότι υπήρχε και προ δεκαετιών και μάλιστα ήταν και μονόπλευρη και μάλιστα ήταν και επιβολή. Δε σταματά η κομματική δράση και από τους μαθητές και από τους καθηγητές μέσα από τέτοιου είδους πρόνοιες. Μάλλον επιχειρείται αυτό ακριβώς που μας υπέδειξε και η Νομική Υπηρεσία, ψαλίδισμα των προσωπικών ελευθεριών των μαθητών. Είχα φέρει το 2006 ένα συγκεκριμένο παράδειγμα και θα φέρω ένα καλύτερο σήμερα. Πριν το πω, να σας θυμίσω ότι σας ομιλεί ο εκπρόσωπος ενός κόμματος το οποίο είναι το “λιγότερο” κόμμα από τα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή, υπό την έννοια ότι ούτε μηχανισμούς έχει ούτε μαθητική νεολαία έχει ούτε τη δυνατότητα έχει -και ούτε θέλει- να εφαρμόσει κομματική πολιτική μέσα στα σχολεία.

Το 2003 η Βουλή απέρριψε εν τη σοφία της μία πρόταση νόμου του υποφαινομένου και του Κινήματος των Οικολόγων για την απαγόρευση του “λανέιτ” στην Κύπρο. Εξ αυτού συνάγεται ότι κομματικώς το μόνο κόμμα που υποστήριζε την απαγόρευση του “λανέιτ” στην Κύπρο ήταν οι Οικολόγοι. Από τότε έχουν γίνει πάρα πολλές εκστρατείες από μαθητές και άλλους βεβαίως και μέσα στα σχολεία για συλλογή υπογραφών για απαγόρευση του “λανέιτ” στην Κύπρο. Αυτοί οι μαθητές, με βάση την ερμηνεία του κανονισμού, έκαναν προσηλυτισμό υπέρ των Οικολόγων Περιβαλλοντιστών; Σας ερωτώ: Είναι δυνατό να λειτουργήσει στα λογικά πλαίσια αυτή η πρόνοια που μπήκε «ως νοείται» στον υπό ψήφιση κανονισμό; Καταλαβαίνω ότι υπάρχει μια φοβία, εν μέρει δικαιολογημένη, περί κομματικοποίησης των σχολείων, αλλά, όπως σωστά ακούστηκε και πριν, εμείς είμαστε, δηλαδή εσείς που έχετε τη δυνατότητα και τη θέληση, υπεύθυνοι για αυτή την κομματικοποίηση και βεβαίως για την κομματικοποίηση δεν ευθύνεται ο κάθε μαθητής. Με αυτό τον κανονισμό έν’ το μαθητή που βάζουμε στο γύψο και όχι τις οργανώσεις ή τις παρατάξεις. Θέλετε να απαγορεύσουμε τις παρατάξεις; Να το συζητήσουμε, αλλά, νομίζω, δεν είναι αυτή η θέλησή σας. Γύρω από αυτή την ιστορία δημιουργείται μία προπαγάνδα και μία περιρρέουσα ατμόσφαιρα που θέλει να πλήξει ένα συγκεκριμένο κόμμα. Εμείς δε θέλουμε να το υποστηρίξουμε ούτε να το στηρίξουμε αυτό το κόμμα, αλλά θέλουμε να στηρίξουμε τα δικαιώματα των μαθητών και, όπως το 2006, έτσι και σήμερα, ως Κίνημα Οικολόγων θα υποστηρίξουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ. Αυτά όσον αφορά το πρώτο θέμα.

Υπάρχει και το θέμα των ημερών. Έχετε απασχολήσει αυτό το σώμα για τρεις ώρες με τις περίφημες ημέρες, οι οποίες είναι ώρες! Δηλαδή, κατά τον κανονισμό, μιλούμε για κάποιες ώρες που θα χρεώνονται σε κάποιο χρόνο κατά τη διάρκεια του διδακτικού χρόνου, για να τιμώνται κάποιες μέρες. Δεν ξέρω πόσο διδακτική είναι η σημασία αυτών των ωρών. Οι έρευνες ανάμεσα στους μαθητές μας είναι απογοητευτικές. Συγχύζουν την 28^η Οκτωβρίου με την 25^η Μαρτίου οι περισσότεροι μαθητές και πολλά άλλα.

Θέλω όμως να σημειώσω τρία απλά θέματα: Πρώτον, θεωρούμε, ως Οικολόγοι, ότι επιβάλλεται όντως η απόδοση τιμής για τους νεκρούς και τα θύματα του δίδυμου εγκλήματος του '74 και πρέπει να εξευρεθεί μια ξεχωριστή ημέρα. Δε θεωρούμε ότι η 15^η Νοεμβρίου ή οποιαδήποτε άλλη μέρα μπορεί να καλύψει αυτή την ανάγκη, γι’ αυτό συμφωνούμε με την άποψη ότι πρέπει να κληθεί το υπουργείο να έρθει το συντομότερο με ένα νέο κανονισμό που να καλύπτει αυτό το κενό. Συγχαίρω την επιτροπή Παιδείας, που έχει εντοπίσει αυτό το κενό στον κανονισμό. Θέλω επίσης να εκφράσω την ικανοποίησή μου για το ότι μία δική μου πρόταση, η οποία ψηφίστηκε από τη Βουλή, για καθιέρωση της 14^{ης} Σεπτεμβρίου ως Ημέρας Μνήμης για τα Θύματα της Γενοκτονίας του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας επέρασε επιτέλους

στους κανονισμούς μετά από πολλά πολλά χρόνια αφότου ψηφίστηκε στη Βουλή σε νόμο. Δυστυχώς, δεν ξέρω γιατί οι κυβερνήσεις και τα υπουργεία δεν εφαρμόζαν μια νομοθεσία που ψήφισε η Βουλή. Ευτυχώς, με αυτό τον κανονισμό, περνά αυτή η ημέρα μνήμης στη σειρά των ημερών μνήμης.

Τέλος, επιτρέψτε μου κι εμένα, από τη δική μου την πλευρά, να κάμω το δικό μου ιδεολογικό προσηλυτισμό στη Βουλή, να υπογραμμίσω και να σημειώσω ότι όλες αυτές οι ημέρες, πέρα από τη μνήμη, έχουν και ένα σκοπό, να τιμήσουν κάποια σημαντικά γεγονότα. Απουσιάζουν γεγονότα και ημέρες που αφορούν ένα από τα μείζονα ζητήματα της σημερινής πραγματικότητας και της πολιτικής, που είναι το περιβάλλον. Υπάρχουν πολλές ημέρες...

(Μη ευκρινές σχόλιο από βουλευτή)

Δε θα αναφερθώ στη μέρα των δασών, γιατί η μέρα των δασών υπάρχει από τον καιρό που πήγαινε ο παππούς μου στο σχολείο!

(Γέλια)

Υπάρχουν σύγχρονες ημέρες παγκόσμιας δράσης για το περιβάλλον οι οποίες δεν περιλαμβάνονται σε αυτό τον κατάλογο. Έτσι, για να είμαι παραγωγικός και να προσθέτω στον όλο διάλογο και προβληματισμό, θα ήθελα, όταν θα έρθει η κυβέρνηση -και εύχομαι να έρθει τον ερχόμενο Οκτώβρη -με κανονισμό που θα καλύπτει το θέμα της ημέρας μνήμης για τα θύματα του διδυμου εγκλήματος, να καλύψει και αυτό το κενό.

Τρίτον και τελευταίο, έχω ένα παράπονο. Ενώπιον της επιτροπής Παιδείας εκκρεμεί μια πρόταση νόμου για καθιέρωση της 8^{ης} Νοεμβρίου -ημέρα που πέθανε ο δόκτωρ Ιχσάν Αλή- ως μέρας συμφιλίωσης των εθνικών κοινοτήτων στη χώρα μας, μέρας τιμής σε αυτούς που πρόσφεραν τη ζωή τους ή πρόσφεραν τη δράση τους, για να ζουν αδελφωμένες οι κοινότητες σε αυτή τη χώρα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αυτή η πρόταση υπάρχει ενώπιον της επιτροπής Παιδείας της Βουλής, υπάρχει ενώπιον του Υπουργού Παιδείας, τέθηκε επανειλημμένα, έτυχε και πολλών υπενθυμίσεων ο κ. υπουργός επί του συγκεκριμένου θέματος. Έχουμε στα σχολεία μας και το έτος που αφιερώνεται στην ανάπτυξη της κουλτούρας συμφιλίωσης, αλλά φαίνεται ότι ο υπουργός και το υπουργείο ξέχασαν τη συγκεκριμένη πρόταση, γι' αυτό θα ήταν καλό, όταν θα επανέλθει -και ελπίζω να επανέλθει τον Οκτώβρη- να συμπεριλάβει και αυτή την πρόταση μέσα στο συνολικό σκεπτικό.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μπορεί να είναι άλλος υπουργός ως τότε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα είναι η ίδια κυβέρνηση όμως, αγαπητέ συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτον, θα ήθελα να πω για το θέμα του σχολιασμού για το ύφος. Δεν είχα σκοπό... Ένα ήταν το θέμα μου, αλλά έγιναν τρία, καθώς άκουγα τους συναδέλφους. Θέλω απλώς να παρακαλέσω με πολύ σεβασμό το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ να σκεφτεί και την πιθανότητα, αυστηρά ομιλούντες, να μην το επιτρέπει ούτε ο κανονισμός, διότι, αν αρχίσουμε εδώ να σχολιάζουμε το ύφος ή να αφήνουμε υπονοούμενα για το ύφος ο ένας του άλλου, αυτόματα, κύριε Πρόεδρε, θα είστε υποχρεωμένος εσείς να δίδετε το λόγο επί προσωπικού. Δεν απαντούμε στο πρώτο πρόσωπο -το ξέρετε πολύ καλά, δεν είναι σωστό- διότι, αν απαντούμε στο πρώτο πρόσωπο, δημιουργούμε θέμα επί προσωπικού, πολλώ μάλλον, όταν κάνουμε και σχολιασμό για το ύφος. Αυτό έτσι για προβληματισμό.

Όσον αφορά τώρα το θέμα του συνδικαλισμού ή του κομματισμού στα σχολεία, εγώ θα δώσω ένα απλό παράδειγμα. Πρώτα απ' όλα, ενέχονται όλες οι φοιτητικές παρατάξεις -εμείς δεν έχουμε ακόμα- γιατί παίρνουν τις λίστες από το Υπουργείο Παιδείας -καταδικάζουμε αυτή την ενέργεια του Υπουργείου Παιδείας- και επικοινωνούν μαζί τους την ημέρα που βγαίνουν τα αποτελέσματα. Όταν μάλιστα μία φοιτήτρια που πέρασε προχθές τις εξετάσεις έκανε παράπνομο για το ότι επικοινωνήσαν μαζί της και για το πού βρήκαν το όνομά της, της είπαν κάτι, ως απάντηση και δικαιολογία, που ήταν ψέμα, διότι ήταν πολύ φανερό, λόγω της ώρας που επικοινωνήσαν μαζί της, ότι ήταν από τους καταλόγους των αποτελεσμάτων του Υπουργείου Παιδείας. Είναι χειρότερο ως δικαιολογία, πέραν του ότι ήταν ψέμα. Της είπαν: «Είναι από πληροφορίες που παίρνουμε από μαθητές δικούς μας μέσα στα σχολεία». Είναι αυτό; Κάποιοι εδώ -και σωστά- καταδίκασαν κάποιες εποχές το σχολιασμό. Θα έρθουμε να βάλουμε στα σχολεία τους μαθητές να χαρακτηρίζουν ο ένας τον άλλον ποιου κόμματος είναι; Προβληματιστείτε και για τούτο.

Τώρα, να κάνω μία πρόταση που νομίζω μπορεί να μας λύσει το θέμα της επετείου. Έκαμα και μια μικρή διαβούλευση και πιστεύω ότι μπορεί να βρεθεί συναίνεση. Αντί να το αναβάλουμε μέχρι που να φέρι κανονισμό το Υπουργείο Παιδείας, να μπει στους σημερινούς κανονισμούς και, αν θέλει, μετά το διορθώνει σε επόμενους κανονισμούς, διότι υπάρχει ο κίνδυνος, αν θα έρθει με κανονισμούς, να καθυστερήσει και να περάσει και μία περίοδος. Να μπει τώρα στον κανονισμό ότι πρέπει να γιορτάζεται σε ημερομηνία που θα καθοριστεί είτε με διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας είτε με απόφαση του Υπουργού Παιδείας. Νομίζω ότι δεν είναι τόσο σημαντικό να κάτσουμε να ξανασυζητήσουμε μαζί εδώ αν θα πρέπει να είναι 15 του Νιόβρη ή 7 του Δεκέμβρη ή μια άλλη, τρίτη ημερομηνία. Έτσι, κάνουμε τη δουλειά μας και δε σταματούμε τον υπουργό -το βάζουμε, αν θέλετε, και στη γενική μας απόφαση, στην έκθεση- να το βάλει και στους κανονισμούς του χρόνου, του άλλου χρόνου, όποτε αποφασίσει, αλλά, εφόσον έχουμε τώρα τους κανονισμούς, κάνουμε κάτι το ολοκληρωμένο τώρα και μένει κενό τι; Να αποφασίσει το υπουργείο, η κυβέρνηση την ημερομηνία. Αν το δέχονται αυτό και τα άλλα κόμματα, να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή το κόμμα μας έχει ιδιαίτερη ευαισθησία σε ό,τι αφορά τα ζητήματα

συνταγματικότητας, αλλά και της ελευθερίας της έκφρασης, θα ήθελα πάρα πολύ σύντομα να σχολιάσω κάποια πράγματα σε σχέση με το τι είπε προηγουμένως ο συνάδελφος, ο κ. Λαμάρης. Εγώ θέλω να σημειώσω ότι στην έκθεση καταγράφεται πως η συγκεκριμένη επιφύλαξη που αφορά την κομματικοποίηση στα σχολεία έχει διαμορφωθεί με εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας. Επομένως, διερωτώμαι αν η εισήγηση του κ. Λαμάρη στηρίζεται στη δική του εντύπωση ότι η Νομική Υπηρεσία έχει προωθήσει ένα αντισυνταγματικό κείμενο σε σχέση με αυτή την επιφύλαξη. Εμείς διαφωνούμε.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Να διορθώσω κάτι.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Διαβάζω τη σελίδα 7 της έκθεσης. Είναι αυτό στο οποίο αναφέρομαι.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Έχει τροποποιηθεί το κείμενο με πλειοψηφία της επιτροπής Παιδείας. Η τροποποίηση από πλευράς κυβέρνησης έγινε σύμφωνα με την έκθεση της Γενικής Εισαγγελίας, αλλά τροποποιήθηκε από την πλειοψηφία των κομμάτων στην επιτροπή και έρχεται έτσι.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μπορώ να διαβάσω την έκθεση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μισό λεπτό. Νικόλα, μισό λεπτό.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Αν επιτρέπεται, θα διαφωνήσω με το συνάδελφο. Ορθώς λέει ο συνάδελφος ότι, όταν κατατέθηκε το νομοσχέδιο από πλευράς της κυβέρνησης, δεν περιλαμβανόταν μέσα αυτή η παράγραφος. Όμως, μετά από ενδελεχή συζήτηση που έγινε στην επιτροπή Παιδείας, το τι έχει προστεθεί μέσα είναι με εισήγηση της Γενικής Εισαγγελίας που έχει προστεθεί και συμφωνήσαμε εμείς τα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μπορώ να ολοκληρώσω, εφόσον το είπε ο κ. Βαρνάβα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κατ' ακρίβεια, η συγκεκριμένη φράση, όπως διαμορφώθηκε με τη βοήθεια της Νομικής Υπηρεσίας, περιέχεται μέσα στην έκθεση και είναι ακριβώς αυτή η φράση που είναι σήμερα ενώπιόν μας -και εμείς θα ψηφίσουμε- και προβλέπει κατά τα άλλα, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τα θέματα της δημοκρατίας, ότι απαγορεύεται η επιβολή ή προώθηση κομματικών πεποιθήσεων. Επομένως, δε μιλάμε για δημοκρατικές διαδικασίες: μιλάμε για κάτι άλλο.

Κλείνοντας, θέλω να πω το εξής: Ακούστηκαν πάρα πολλές απόψεις σε σχέση με αυτό το ζήτημα στην επιτροπή Παιδείας. Για το δικό μας κόμμα έφερε ιδιαίτερη βαρύτητα το τι είχε πει ο σύνδεσμος γονέων, ο οποίος διαφωνεί με την κομματικοποίηση στα σχολεία. Και, επειδή εμείς θεωρούμε ότι οι γονιοί ξέρουν καλύτερα από τα κόμματα τι είναι καλό για τα παιδιά τους, υποστηρίζουμε τη δική τους θέση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστική εισήγηση. Νομίζω πρέπει να κριθεί από εσάς ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση. Υπάρχει διαφωνία, η οποία θα λυθεί με την ψήφο μας. Νομίζω ότι εν' κατάλληλη στιγμή πλέον να κριθεί κατ' αυτή την έννοια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αγγελίδη, για μένα το θέμα έχει λήξει προ πολλού!

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ.

Ε, τελειώστε το!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως, επειδή δε θέλω να πει κάποιος ότι εδώ φιμώνουμε ή αφαιρούμε το δικαίωμα από τον καθένα να πει την άποψή του, έχω υπομονή να τους ακούσω όλους, αρκεί να γίνεται σωστά η διαδικασία.

Λοιπόν, ο κ. Κλεάνθους και μετά ο κ. Χατζηγεωργίου.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Προσπαθώ να αποφεύγω να μιλώ, διότι τις περισσότερες φορές είμαστε υπερκαλυμμένοι με το παραπάνω από συναδέλφους προλαλήσαντες. Όμως, αν ένας μαθητής θα μπορούσε να παρακολουθήσει τη συζήτηση που κάμνουμε εδώ, άσχετα ποια είναι η σκοπιμότητα ή ο καλός σκοπός είτε της μιας άποψης είτε της άλλης, περίπου θα ανέμενε ότι μες τούτο το νομοθέτημα θα βρούμε τζιαι διάταξη ποινικοποίησης της έκφρασης, κατά τρόπο ώστε να υπάρχει τζι ένας που να τιμωρείται στο κάτω κάτω, αν εν' τόσο επικίνδυνα τα πράγματα, ώστε να βάλουμε πραγματικό φραγμό.

Θα το πω με κριτική και αυτοκριτική: Όσα συζητούμε συνιστούν μια απέραντη υποκρισία, διότι ξέρουμε όλοι καλά τι γίνεται. Όλα οργανώνονται και τα έχουμε αναγάγει σε θέμα! Απλώς, υπάρχει μια άποψη που την ενστερνίζεται και το δικό μου κόμμα, ότι είναι καλύτερα, προς αποφυγή κομματικοποίησης... Ουσιαστικά, εν' μια ευχή που κάνουμε μέσα από αυτή τη συγκεκριμένη διάταξη τίποτε παραπάνω. Ας μην του δώσουμε άλλες προεκτάσεις. Πραγματικά, είναι υποκριτικό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου και τελειώνει η συζήτηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή πράγματι έχει εξαντληθεί το θέμα, θα πω δύο φράσεις επιγραμματικά. Πρώτα απ' όλα, νομίζω ότι η συζήτηση για την ημέρα τιμής των νεκρών της εισβολής, η οποία διήρκεσε τόσες πολλές ώρες, οδήγησε στο σημείο να ερίζομε πότε θα πρέπει να είναι αυτή η μέρα, νομίζω ότι πάνω απ' όλα προσβάλλει τους νεκρούς μας. Η μεγαλύτερη τιμή στους νεκρούς είναι η καθημερινή μας δραστηριότητα, είναι η δουλειά μας στο να επιλύσουμε το πρόβλημα που προέκυψε με την εισβολή των Τούρκων και με τη θυσία αυτών των ανθρώπων. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη τιμή από το να έχουμε σχολεία και παιδεία η οποία να παράγει ανθρώπους που να σκέφτονται, να δραστηριοποιούνται στη ζωή, να είναι πετυχημένοι και να καταφέρουν να άρουν και τα αποτελέσματα αυτής της εισβολής στη διάρκεια της οποίας σκοτώθηκαν αυτοί οι άνθρωποι για τους οποίους συζητούμε εμείς τώρα, τριάντα πέντε χρόνια μετά, ποια θα είναι αυτή η μέρα. Έπρεπε, νομίζω -από τη στιγμή που ήρθε μια εισήγηση από την κυβέρνηση για τιμήση της ημέρας της δημοκρατίας- έστω και αν υπήρχαν οι διάφορες σκέψεις στα μυαλά διαφόρων συναδέλφων, να το καταπιούν για χάρη της ευρύτερης σκέψης στην οποία αναφέρθηκα, για να παν τα πράγματα μπροστά.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα, που είναι η εισήγηση του Υπουργείου Παιδείας να αφαιρεθεί η φράση ότι δεν πρέπει η δραστηριότητα των μαθητών να εξικνείται και να ονομάζεται ή να φαίνεται κομματική δραστηριότητα, θεωρώ ότι δεν υπάρχει δραστηριότητα πολιτική μέσα στα σχολεία που να μην μπορεί κάποιος να τη χαρακτηρίσει κομματική. Το λέω αυτό, διότι όσοι διαφωνούν με την κατάργηση της συγκεκριμένης φράσης είναι διαπρύσιοι κήρυκες του να είναι πολιτικοποιημένα τα παιδιά. Πώς συνδέονται αυτά τα δύο; Όταν κάνεις πολιτική πράξη, εύκολα μπορείς να βρεις αν κάποιο κόμμα... και συνήθως ένα κόμμα υποστηρίζει αυτή την άλφα ή τη βήτα πολιτική θέση.

Αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή, καταλαβαίνω, είμαι ο τελευταίος ομιλητής επί του θέματος...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και η τελευταία σου μέρα.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...και εν πάση περιπτώσει εμένα είναι η τελευταία μου παρέμβαση στο σώμα - αυτό δε μου απαγορεύει στα επόμενα θέματα να μιλήσω- θέλω να χαιρετήσω τους συναδέλφους εκ μέρους και των συναδέλφων, της Ελένης Θεοχάρους και της Αντιγόνης Παπαδοπούλου, που απουσιάζουν. Να χαιρετήσουμε το σώμα, να εκφράσουμε την εκτίμησή μας για τη συνεργασία που είχαμε όλα αυτά τα χρόνια -εγώ δεκατρία, άλλες συνάδελφοι, νομίζω, λιγότερα. Να ευχηθούμε οι εργασίες του σώματος να μη συνεχιστούν με τον τρόπο που συνεχίστηκαν το τελευταίο δίωρο τουλάχιστο. Δεν είναι εν πάση περιπτώσει αυτή η γενική εικόνα.

Εγώ θέλω να διαβεβαιώσω ότι όλοι οι συνάδελφοι που έχουμε εκλεγεί στην Ευρωβουλή, κυρίως σε θέματα Κυπριακού, θα εναρμονιστούμε με τις θέσεις της πολιτείας, έτσι ώστε να δούμε αν καταφέρουμε επιτέλους να λειτουργήσει ο περίφημος μοχλός για τον οποίο αναφέρουμε όλοι ότι έχει δημιουργηθεί από την ένταξή μας και τη θέληση της Τουρκίας να ενταχθεί στο σπίτι που εμείς είμαστε ένας από τους αφέντες. Να μην είναι απρόσκοπτη η πορεία της, εφόσον δεν υλοποιεί τις δεσμεύσεις απέναντι στην Κύπρο και η πρώτη δέσμευσή της είναι να λύσει το κυπριακό πρόβλημα. Απ' εκεί και μπρος βεβαίως, υπάρχουν ιδεολογικές διαφορές, οι

οποίες θα εκφράζονται.

Κλείνω, χαιρετώντας όλους σας έναν έναν ξεχωριστά. Εκφράζω φιλία, αγάπη και εκτίμηση προς όλους. Εν πάση περιπτώσει, δε θα ξενιτευτούμε! Θα βρισκόμαστε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Φίλε Τάκη, νομίζω ότι εκ μέρους όλων, αφού έθιξες το θέμα αυτό, να μεταφέρουμε και σε σας, να δώσουμε σε σας και τους υπόλοιπους ευρωβουλευτές μας την αγάπη μας, την εκτίμησή μας και τη βεβαιότητα ότι θα υπηρετήσετε την Κυπριακή Δημοκρατία, όπως πάντοτε, με ανιδιοτέλεια, αφοσίωση και σταθερότητα. Η αγάπη μας θα σας συνοδεύει και βεβαίως δε θα χαθούμε σωστά το είπατε. Θα είμαστε σε πιο στενή επαφή, για να υπηρετήσουμε αυτή τη Δημοκρατία, στην οποία όλοι οφείλουμε να έχουμε πίστη και αφοσίωση.

Λοιπόν, θα κλείσετε, κύριε Τορναρίτη -είμαι βέβαιος- συναινετικά, όμορφα σε ένα λεπτό, για να προχωρήσουμε...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Στα ευχάριστα, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...στην επόμενη διαδικασία.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να πω ότι κι εμείς αποχαιρετούμε το συνάδελφο Τάκη Χατζηγεωργίου, ο οποίος ήταν και μέλος της επιτροπής Παιδείας, που στο τέλος της ημέρας είναι και το θέμα που συζητάμε. Να πω βεβαίως, αγαπητέ συνάδελφε, ότι η 7^η Δεκεμβρίου ήταν στους κανονισμούς. Δεν κατατέθηκε σήμερα. Να πω ότι εμείς στηρίζουμε απόλυτα την πολιτικοποίηση. Εμείς αυτό που λέμε είναι ότι δε θέλουμε το φανατισμό. Δε θέλουμε μετά από κάθε εκλογική αναμέτρηση σε σχολεία οι εφημερίδες την επομένη να γράφουν ότι η "Ακρόπολη" είναι κόκκινη και το "Παγκύπριο" μπλε! Θεωρούμε ότι ο κάθε νέος και η κάθε νέα μέσα από την πάλη -αν θέλετε να χρησιμοποιήσω μια αριστεριστική έκφραση- μέσα από την τριβή, μέσα από τη γνώση, μόνη της ή μόνος του πρέπει να αντιληφθεί και να στηρίζει εκείνο που θέλει να στηρίζει.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, διότι σέβομαι την έδρα, αποδεχόμαστε την εισήγηση του κ. Συλλούρη και λέμε ότι πρέπει να καθοριστεί με διάταγμα του υπουργού η ημερομηνία που όλοι εδώ πέρα επιζητούμε και κανείς δε βρήκε μέχρι στιγμής.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Μέσω εγκυκλίου.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μέσω διατάγματος του υπουργείου. Άρα, να καταγραφεί μέσα στους κανονισμούς ότι ο υπουργός, μέσα από δικό του διάταγμα, θα καθορίσει ακριβώς την ημερομηνία. Και λέω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι ποτέ δε θα πω και ποτέ δεν είπα ότι εμείς τιμούμε περισσότερο από εσάς τους κοινούς νεκρούς της κοινής πατρίδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι αυτό που είπε ο κ. Συλλούρης ήταν η άποψη που βάλαμε από την αρχή. Να μπει ότι καθιερώνεται η ημέρα τιμής για τους νεκρούς της εισβολής και να αφεθεί στο υπουργείο ο καθορισμός της ημερομηνίας. Εδώ, από τα χαρτιά που έχω μπροστά μου -και κλείνω- να ξεκαθαρίσω ένα πράγμα, για να καταλάβει και ο κόσμος που μας ακούει. Η κυβέρνηση έφερε πρόταση να είναι ελεύθερος ο συνδικαλισμός. Στην επιτροπή διαμορφώθηκαν άλλες απόψεις και στην επιτροπή ζητήθηκε από τη Νομική Υπηρεσία άλλη διατύπωση που να παραπέμπει εκεί που τελικά παραπέμπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, είχαμε υπόψη μας δυο τροπολογίες. Τη μία, εκ των πραγμάτων, μετά από την εισήγηση του κ. Συλλούρη, δεν μπορώ να τη θέσω όπως ήταν εδώ. Άρα, θα μπει το λεκτικό όπως έχει διατυπωθεί από το φίλο Τορναρίτη. Και υπάρχει και η δεύτερη τροπολογία όπως έχει κατατεθεί από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις... Σωστό, κύριε Κατσουρίδη;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...την οποία θα θέσω σε ψηφοφορία. Θέλετε να τη διαβάσουμε ή την έχετε υπόψη σας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Την έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την έχετε. Ωραία!

(Η σχετική τροπολογία)

**Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Γιάννου Λαμάρη εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις**

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών με τη διαγραφή της παραγράφου (β) (όπως αυτή περιλαμβάνεται στον Κανονισμό 6 των προτεινόμενων κανονισμών), η οποία τροποποιεί τον Κανονισμό 14 των βασικών κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία όπως έχει κατατεθεί από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Είκοσι τέσσερις.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Υπάρχει αποχή;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Δεν υπάρχει.
Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:
Είκοσι τέσσερις; Έν' λάθος το είκοσι τέσσερις!
Να μετρηθούμε ξανά.
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Ξανά; Μετακινήθηκαν μερικοί, μπήκαν...
Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:
Όχι, εν εμετακινήθηκαν!
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Όι, εμετακινήθηκαν!
Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:
Έν' παραπάνω. Είκοσι επτά.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Ωραία.
Γραμματέα...
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Μα, μετακινήθηκαν, κύριε Πρόεδρε! Όταν μετρήθηκαν, ήταν ακριβώς τζιείνην την ώρα.
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)
Είκοσι επτά.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαεννιά υπέρ και καμιά αποχή η τροπολογία απορρίπτεται.
Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών όπως τους είχαμε μπροστά μας;
(Θόρυβος στην αίθουσα)
Συγγνώμη;
Είναι ομόφωνη η εισήγηση του κ. Συλλούρη· αφού το έχουμε πει!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τι ψηφίζουμε τώρα; Εν εκατάλαβα! Την τροπολογία τη δική μου;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το σύνολο. Η δικιά σας ομόφωνα έχει γίνει αποδεκτή από όλες τις πλευρές. Την ώρα που εσείς μιλούσατε, εγώ κατέγραφα τις τοποθετήσεις. Είδα ότι είναι ομόφωνη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν θεωρείτε ότι έγινε ψηφοφορία, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως! Ομόφωνα περνά, αγαπητέ Δημήτρη.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα λοιπόν, ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Κανονικά θα έπρεπε να πάμε στο υπ' αριθμόν 19 θέμα, όμως θα επιστρέψουμε πίσω στα υπ' αριθμόν 13, 14 και 15 θέματα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απολογούμαι που γυρίζω πίσω.

Για να 'μαστε ξεκάθαροι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμείς θέσαμε μια τροπολογία. Καταψηφίστηκε. Τους κανονισμούς τους ψηφίζουμε στο σύνολό τους, εκτός της παραγράφου εκείνης που αφορά το μαθητικό συνδικαλισμό. Να είμαστε καθαροί. Να καταγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστό.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού
Αβέρωφ Νεοφύτου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιουνίου και στις 2 και 6 Ιουλίου 2009. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και άλλοι κυβερνητικοί αρμόδιοι, καθώς και ο πρόεδρος της κοινοπραξίας “Hermes Airports Ltd”.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €459.764 και η διάθεσή του για τη δημιουργία εκατό δώδεκα νέων (112) θέσεων στην αστυνομία για σκοπούς ασφάλειας των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η ανάγκη δημιουργίας των νέων θέσεων στην αστυνομία οφείλεται στους ακόλουθους λόγους:

1. Στην αποτυχία των διαπραγματεύσεων της κυβέρνησης με το στρατηγικό επενδυτή των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου για ανάληψη του εκτελεστικού μέρους της ασφάλειας των αεροδρομίων από τον επενδυτή, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερομηνίας 28 Απριλίου 2009 να αποφασίσει όπως οι πιο πάνω υπηρεσίες παραμείνουν στο κράτος.
2. Στη μελέτη που έγινε από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αναφορικά με τις ανάγκες της αστυνομίας σε προσωπικό για σκοπούς ασφάλειας των νέων αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου, σύμφωνα με την οποία διαπιστώθηκε η ανάγκη ενίσχυσης της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αεροδρομίων της Αστυνομίας με εκατό δώδεκα (112) συνολικά πρόσθετες θέσεις [έξι θέσεις Λοχία, (Κλ. Α8(i)) και εκατό έξι θέσεις Αστυφύλακα (Κλ. Α3, Α5 και Α7(ii))].
3. Στην ανάγκη επείγουσας διευθέτησης του θέματος της ασφάλειας των αεροδρομίων, δεδομένου ότι το νέο αεροδρόμιο Πάφου ήδη λειτουργεί και ταυτόχρονα εισέρχεται σε περίοδο αιχμής και το αεροδρόμιο Λάρνακας αναμένεται να λειτουργήσει τον ερχόμενο Νοέμβριο, με αποτέλεσμα η δημιουργία των νέων θέσεων να πρέπει να γίνει το ταχύτερο δυνατό, ώστε να δοθεί χρόνος για πρόσληψη και εκπαίδευση των αστυνομικών.

Σημειώνεται ότι η μέση ετήσια μακροπρόθεσμη δαπάνη για τη δημιουργία των πιο πάνω θέσεων αναμένεται να ανέλθει σε €2.967.966.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία την κατάθεση επιπρόσθετων στοιχείων και υπέβαλε σε αυτή σειρά ερωτημάτων σε σχέση με το κόστος ασφάλειας των αεροδρομίων μετά την απόφαση της κυβέρνησης για ανάληψη της ασφάλειας από το κράτος, καθώς και για άλλα συναφή ζητήματα που αφορούν την αρχική συμφωνία μεταξύ κράτους και επενδυτή και για το αν τελικά η ανάληψη της ασφάλειας των αεροδρομίων από το κράτος είναι δυνατό να αποβεί επαχθής.

Υπό το φως των πιο πάνω, τα αρμόδια υπουργεία υπέβαλαν στην επιτροπή απαντήσεις για ένα έκαστον των τεθέντων ερωτημάτων.

Από τις δοθείσες απαντήσεις προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς, ο επενδυτής θα αναλάμβανε την ευθύνη τόσο για την προμήθεια του εξοπλισμού όσο και του απαιτούμενου προσωπικού. Η αρχική υποχρέωση του επενδυτή διαφοροποιήθηκε στο στάδιο των διαπραγματεύσεων, όταν μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η ευθύνη της ασφάλειας των αερολιμένων αναλήφθηκε από το κράτος, οπότε συμφωνήθηκε νέο τέλος.
2. Αναφορικά με το θέμα της ευθύνης διαχείρισης της ασφάλειας των αεροδρομίων, υπάρχουν αμφιλεγόμενες απόψεις. Σύμφωνα με σχετική γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας, το κράτος μέλος είναι ελεύθερο στην επιλογή ανάθεσης του συνόλου ή μέρους των ελέγχων ασφάλειας στο διαχειριστή και, εφόσον του αναθέσει μέρος μόνο των ελέγχων αυτών, στην επιλογή των συγκεκριμένων ελέγχων που θα αναθέσει (Ευρωπαϊκός Κανονισμός 300/2008).
3. Το τέλος που περιλαμβάνεται στη συμφωνία παραχώρησης ύψους €1,17 ανά αναχωρούντα επιβάτη επιβαρύνει αυτόν που ταξιδεύει και το 33% του τέλους αυτού εισπράττεται από την κυβέρνηση.
4. Το κόστος ασφάλειας των αεροδρομίων που αναλαμβάνει το κράτος μπορεί να ανακτηθεί με επιβολή αντίστοιχου τέλους, το οποίο όμως δε συστήνεται κάτω από τις σημερινές συνθήκες στον τομέα του τουρισμού. Τα έσοδα από το τέλος που χρεώνει ο επενδυτής διαμοιράζονται κατά 67% στον επενδυτή και κατά 33% στο κράτος. Ενώ η απόδοση του 33% στο κράτος μειώνει την επιβάρυνση του προϋπολογισμού, δεν απαλλάσσει τους επιβάτες από το βάρος καταβολής του εν λόγω τέλους.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, οι κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν ότι η πρόσληψη των νέων αστυφυλάκων μπορεί να πραγματοποιηθεί αμέσως, καθότι υπάρχει κατάλογος προσοντούχων υποψηφίων.

Σημειώνεται ότι ενώπιον της επιτροπής κατατέθηκε επίσης επιστολή του προέδρου της "Hermes Airports Ltd", ημερομηνίας 1^{ης} Ιουλίου 2009, στην οποία διασαφηνίζεται ότι η εν λόγω εταιρεία θα μπορούσε να αναλάβει την ευθύνη της ασφάλειας των αεροδρομίων, νοουμένου ότι θα γινόταν από κοινού με την κυβέρνηση επιλογή ανάμεσα σε τέσσερις-πέντε διεθνείς εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται σε αεροδρόμια χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αποδεδειγμένη πείρα και γνώση του αντικειμένου. Το γεγονός αυτό θα ικανοποιούσε τους αναγκαίους όρους, προκειμένου να επιτελείται ικανοποιητικά το σημαντικό έργο της ασφάλειας των αεροδρομίων. Στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι η εταιρεία εισπράττει τέλος

ασφάλειας (security fee), το οποίο όμως σχετίζεται με την υποχρέωση της εταιρείας για συντήρηση των υφιστάμενων και την αγορά και συντήρηση καινούριων τεχνολογικά εξελιγμένων μηχανημάτων ασφάλειας και ελέγχου επιβατών και αποσκευών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, όπως και την ανάγκη πρόσληψης των νέων αστυφυλάκων το ταχύτερο δυνατό, ώστε να ολοκληρωθεί η εκπαίδευσή τους μέχρι τη λειτουργία του νέου αερολιμένα Λάρνακας, δηλαδή το Νοέμβριο του 2009, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής για το υπ' αριθμόν 13 θέμα;

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2009 προτείνει τη δημιουργία εκατόν δώδεκα νέων θέσεων στην αστυνομία, ως επιπρόσθετο αναγκαίο προσωπικό στους υπηρετούντες σήμερα τριακόσιους πέντε αστυφύλακες στα δύο αεροδρόμια της Κύπρου, για την ασφάλεια του αεροπορικού ελέγχου.

Δε θα μπω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε θέματα που θα μας οδηγήσουν σε μακρά συζήτηση, κατά πόσο αυτός ο έλεγχος πρέπει να γίνεται από το κράτος ή από το στρατηγικό επενδυτή. Θεωρώ πως δεν είναι η ουσία του ζητήματος σήμερα. Πρέπει να γνωρίζει ο κάθε συνάδελφος, αλλά και ο Κύπριος πολίτης ότι, με βάση την προκαταρκτική συμφωνία, ο κάθε ταξιδιώτης που θα αναχωρούσε από τα αεροδρόμια της Κύπρου θα πλήρωνε ένα ειδικό τέλος για τον έλεγχο της αεροπορικής ασφάλειας, 3 ευρώ ανά ταξιδιώτη. Και αυτό θα συμπεριλάμβανε τόσο τον έλεγχο των αποσκευών όσο και τον έλεγχο του κάθε ταξιδιώτη. Με τις αλλαγές που έγιναν μετακυλίνεται το κόστος από τον ταξιδιώτη στον Κύπριο φορολογούμενο, ανεξάρτητα αν ένας Κύπριος ταξιδεύει ή όχι. Μέσω των υστερημάτων του, μέσω των φορολογιών του, μέσω των συνεισφορών του θα πληρώνεται το κόστος για τον αεροπορικό έλεγχο όσων θα ταξιδεύουν από τα δύο αεροδρόμια της Κύπρου. Και δεν είναι μόνο αυτό. Θα κοστίζει στον Κύπριο φορολογούμενο ποσό πολλαπλάσιο από ό,τι θα πλήρωνε ο κάθε ταξιδιώτης. Ο κάθε ταξιδιώτης θα πλήρωνε περίπου 3 ευρώ, θα συνεχίσει να πληρώνει 1,17 ευρώ για τον έλεγχο των χειραποσκευών και για τα μηχανήματα και το σημερινό κόστος συν τους εκατόν δώδεκα που θα προσληφθούν θα ξεπερνά τα €12 εκατομ. Με σημερινό αριθμό αναχωρούντων γύρω στα 3 350 000 επιβάτες αντιλαμβάνεστε ότι από το 1,80

ευρώ θα πληρώνει ο Κύπριος φορολογούμενος για τον κάθε ταξιδιώτη τουλάχιστον διπλάσιο ποσό. Γι' αυτούς και άλλους λόγους εμείς θα καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Διεξοδικά και πολλά άλλα θέματα θίξαμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, δε θέλουμε να τα ξαναοίξουμε, σεβόμενοι το χρόνο της ολομέλειας, αλλά και τη σειρά των θεμάτων που ακολουθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άλλος συνάδελφος;

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενώπιον του σώματος βρίσκονται ουσιαστικά τρία θέματα, για τα οποία θα πρέπει να προβληματιστούμε και να τοποθετηθούμε. Το ένα έχει σχέση με την ανάληψη της φύλαξης των αεροδρομίων και, ευρισκόμενος στο βήμα, να υπενθυμίσω ότι πριν από αρκετά χρόνια από το ίδιο βήμα, αναλύοντας τη θέση του κόμματός μου όσον αφορά στην εκχώρηση των αεροδρομίων στον ιδιώτη, είχα πει και τότε ότι ένας από τους βασικότερους λόγους της διαφωνίας μας ήτο ακριβώς η εκχώρηση της ασφάλειας των αεροδρομίων στους ιδιώτες.

Σήμερα, με την τροπή που έχουν πάρει τα πράγματα, ανεξάρτητα από άλλα πράγματα τα οποία θα θίξω στη συνέχεια, εμείς ως ΑΚΕΛ εκφράζουμε την ευαρέσκειά μας, γιατί η φύλαξη των αεροδρομίων ανατίθεται και πάλι, επιστρέφει και πάλι, στο κράτος και στη Δημοκρατία. Δεν έχουμε την πολυτέλεια ως μια ημικατεχόμενη χώρα, με όλους τους κινδύνους τους οποίους γνωρίζουμε και όλους τους κινδύνους που έχουν σχέση σήμερα με το έγκλημα και τις διάφορες μορφές του εγκλήματος που έχουν εμφανιστεί τα τελευταία χρόνια, να αναθέσουμε σε ιδιωτική εταιρεία τη φύλαξη των αεροδρομίων. Κατά συνέπεια, αφού η φύλαξη, η επιτήρηση πηγαίνει πίσω στο κράτος, είναι φυσικό επακόλουθο να χρειάζεται η επιπρόσθετη πρόσληψη προσωπικού και η επιπρόσθετη πρόσληψη προσωπικού να γίνει σήμερα, ουσιαστικά μέσω του νομοσχεδίου που έχουμε ενώπιόν μας, ούτως ώστε το κράτος να προλάβει να προσλάβει τους εκατόν δώδεκα αστυφύλακες, για να μπορέσει να τους εκπαιδεύσει στο αντικείμενο για το οποίο μιλούμε.

Κατά συνέπεια, η πορεία όπως έχει πάρει το δρόμο της, τα πράγματα όπως έχουν εξελιχθεί μας ικανοποιούν. Υπάρχει όμως και μια κηλίδα, υπάρχει μια γκριζαζώνη, την οποία εμείς δεν μπορούμε να αποκρύψουμε και πρέπει να αναφερθούμε σε αυτή. Δυστυχώς, καθορίστηκε ένα συγκεκριμένο κόστος και μια συγκεκριμένη χρέωση ανά επιβάτη, όταν εκχωρείτο στον ιδιώτη. Όταν απεφασίσθη... Λόγω του ότι ο ιδιώτης σε κάποια φάση θεώρησε ότι εκείνο το συγκεκριμένο κομμάτι πιθανόν να μην είναι τόσο κερδοφόρο όσον άλλοι τομείς, ευχαρίστως το εκχώρησε πίσω στη Δημοκρατία. Ανεξάρτητα αν εμείς ως ΑΚΕΛ δεχόμαστε ότι, ναι, το κράτος πρέπει να έχει τη φύλαξη, ο καθένας είχε τους δικούς του διαφορετικούς λόγους. Ευχαρίστως λοιπόν, γενναιόδωρα το εκχώρησε πίσω στη Δημοκρατία ή ήθελε να διαπραγματευτεί χρέωση πολύ μεγαλύτερη από εκείνη που καθόριζε το συμβόλαιο. Μέσα λοιπόν από την επαναδιαπραγμάτευση πριν από κάποια χρόνια -μιλώ για το 2007- έγιναν κάποιοι κακοί χειρισμοί από την επιτροπή διαπραγμάτευσης, τέτοιοι, οι οποίοι, παίρνοντας ή αναλαμβάνοντας ή χρεώνοντας στο κράτος τη φύλαξη των αεροδρομίων, εχάρισαν

ουσιαστικά στον ιδιώτη διαχειριστή των αεροδρομίων, στο στρατηγικό επενδυτή ένα μεγάλο κομμάτι κέρδους μέσα από την υπερχρέωση των επιβατών. Και σ' αυτό συμφωνούμε σίγουρα με τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και τον τρόπο με τον οποίο το έχει θίξει.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Τρία είναι τα σημεία τα οποία θα πρέπει να θιγούν στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου. Το πρώτο είναι καθαρά πολιτικό και πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τι μας ενδιαφέρει. Η ασφάλεια των αεροδρομίων να βρίσκεται στα χέρια και στην αρμοδιότητα του στρατηγικού επενδυτή που διαχειρίζεται το αεροδρόμιο, δηλαδή στους ιδιώτες; Ή θα πρέπει η ασφάλεια των αεροδρομίων να βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο του κράτους; Νομίζω ότι, τουλάχιστον για τη δική μας την περίπτωση, δεν τίθεται θέμα να εκχωρήσουμε αυτό το δικαίωμα στους ιδιώτες και στο στρατηγικό επενδυτή, από τη στιγμή που μπορεί να το αναλάβει το κράτος. Και οι λόγοι είναι ευνόητοι.

Το δεύτερο είναι: Γιατί αναγκάστηκε τελικά το κράτος να αναλάβει την ασφάλεια των αεροδρομίων; Διότι, μετά από πολύμηνες διαβουλεύσεις, ο στρατηγικός επενδυτής που έχει την ευθύνη διαχείρισης του αεροδρομίου αρνήθηκε να αναλάβει την ασφάλεια του αεροδρομίου. Και, από τη στιγμή που αρνείται να αναλάβει την ασφάλεια του αεροδρομίου, ποιος θα πρέπει να αναλάβει ως εκ τούτου την ασφάλεια του αεροδρομίου;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Σταύρο Ευαγόρου)

Ακριβώς! Δεν απομένει οποιοσδήποτε άλλος παρά το κράτος. Και καλώς πρέπει το κράτος να την αναλάβει. Από εκεί και πέρα, τίθεται ακόμα ένα ζήτημα, εάν και κατά πόσο ο φορολογούμενος πολίτης θα χρεωθεί με αυτό το κόστος χωρίς ο ίδιος να ταξιδεύει. Εδώ τίθενται δύο ζητήματα. Είναι λογικό, είναι σωστό το ότι ο φορολογούμενος πολίτης τελικά θα επιβαρυνθεί με τα έξοδα για την ασφάλεια των αεροδρομίων. Αλλά ο φορολογούμενος πολίτης είναι μόνο για την ασφάλεια των αεροδρομίων που επιφορτίζεται; Δεν υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις που έχουν σχέση με ασφάλεια είτε δημοσίων κτιρίων είτε άλλων χώρων ή ακόμα και των πρεσβειών των διαφόρων χωρών στην Κύπρο που πληρώνει ο φορολογούμενος πολίτης; Όταν όμως επιχειρούμε κατ' επανάληψη και ζητούμε να μειωθεί το κόστος όσον αφορά τους φόρους των αεροδρομίων και σε αυτή την περίπτωση ζητούμε να μπει στον επιβάτη, διευκολύνουμε τη μείωση των φόρων των αεροδρομίων ή αυξάνουμε το φόρο αεροδρομίου σε βάρος του ταξιδιώτη, του επισκέπτη, είτε του Κύπριου είτε του αλλοδαπού;

Και το τελευταίο: Δεν είδα να υπάρχουν έντονες διαμαρτυρίες, όταν υπήρχε η κρίση στο Λίβανο και ένας τεράστιος αριθμός πολιτών της γειτονικής χώρας έφτασε στην Κύπρο αεροπορικά και στο τέλος αναχώρησε αεροπορικά και το κυπριακό κράτος κατέβαλε τους φόρους αεροδρομίου, για να ταξιδέψει. Αυτά τα λεφτά ποιος τα πλήρωσε; Δεν είναι ο Κύπριος φορολογούμενος πολίτης που τα πλήρωσε; Είναι λοιπόν αναγκαίο το ότι δυστυχώς κάποια στιγμή ο φορολογούμενος πολίτης, οι φορολογούμενοι πολίτες θα επωμιστούμε και με έξοδα, ανεξάρτητα αν αυτή η

υπηρεσία δε θα έχει άμεσες επιδράσεις ή επιπτώσεις σε μας τους ίδιους, αλλά έχει σχέση με την ασφάλεια του κράτους μας, με τη λειτουργία του κράτους μας. Γι' αυτό εμείς θα στηρίξουμε και θα υπερψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ θα ήμουν ειλικρινά ευτυχής για τα αεροδρόμια να μη βρίσκαμε τους επενδυτές και τους πολύ εκπαιδευμένους να τα δουλέψουν και να τα χειριστούν, διότι απεδείχθη εκ των πραγμάτων ότι, όταν ήταν η πολιτεία ο διαχειριστής του αεροδρομίου, τα πράγματα λειτουργούσαν τέλεια. Όταν εφέραμε τους ειδικούς με το διεθνές κύρος, έγιναν ομηρικοί καβγάδες, για να μπουν σε τάξη οι ιδιώτες, που, ενώ εισέπρατταν, το προσωπικό ήταν μειωμένο, ενώ ξαναεισέπρατταν, το προσωπικό ήταν ανειδίκευτο, ενώ σε ένα πόστο έπρεπε να έχουν είκοσι άτομα είχαν πέντε τα κοπέλια! Άρα λοιπόν, έτσι, για να είμαστε λίγο προσεκτικοί με τα αεροδρόμια... Εγώ, επειδή έτυχε να είμαι στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων από την έναρξη αυτού του έργου, μετά από τη θέση του αντιπροέδρου και του προέδρου της επιτροπής, έτυχε να παρακολουθήσω από κοντά όλη αυτή τη διαδρομή.

Να σας θυμίσω, αγαπητοί συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, το θέμα της στάθμευσης, του εξωτερικού χώρου. Θυμάστε πόσα πλήρωνε ο Κύπριος πολίτης. Εβάλλαμεν 50 σεντ, εκάμναμεν δκυο ώρες, τρεις ώρες. Μόλις μπήκε ο ιδιώτης, άρχισε μεθοδολογία σφαγείου. Και, εντάξει, υπάρχουν πολλοί τρόποι... Αν δεν τα πληρώσει το κράτος, είναι οι πολίτες που τα πληρώνουν στον ιδιώτη, δηλαδή είναι από τη δημόσια οικονομία, από τους πολίτες.

ΣΤ. ΕΥΑΓΓΟΡΟΥ:

Νερό αγόρασες, Ζαχαρία;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν αγόρασα νερό!

Και να θυμίσω και το εξής: Υπήρξε πράγματι μια σύγχυση όσον αφορά το θέμα της ασφάλειας, ποια πύλη προσέχει το κράτος, ποια πύλη προσέχει ο ιδιώτης, τι κάμνει ο ένας, τι κάμνει ο άλλος. Ουδέν κακόν αμιγές καλού! Στο τέλος η πολιτεία ορθώς αποφάσισε ότι το θέμα της ασφάλειας των αεροδρομίων δεν είναι θέμα κόστους. Είναι ένας ευαίσθητος χώρος -όπως είναι τα λιμάνια είναι και το αεροδρόμιο- και τον έλεγχο πρέπει ορθώς να τον έχει το κράτος. Και ορθά η κυβέρνηση φέρνει αυτές τις θέσεις. Εξ όσων αντιλαμβάνομαι, ζώντας από κοντά το πρόβλημα, κατ' ακρίβεια το κράτος ήθελε περισσότερες θέσεις, αλλά, μέσα στις δυσκολίες της οικονομίας, κατέληξε στις εκατόν δώδεκα. Νομίζω ότι υπάρχει διαδικασία, με το ίδιο νομοθέτημα, αν υπάρξουν ανάγκες, να πάρει και άλλους με την ίδια διαδικασία. Νομίζω ότι στο τέλος θα χρειαστούν, γιατί υπάρχουν και άλλες ανάγκες. Το καλό της υπόθεσης είναι ότι αυτοί που ανέλαβαν να κάμουν τα αεροδρόμια κάμνουν τα στην ώρα τους. Φυσικά, με το αζημίωτο!

Το νέο αεροδρόμιο, όπως δήλωσε ο στρατηγικός επενδυτής, ο κ. Σιακόλας, που έχει το πρόσταγμα, θα λειτουργήσει εντός Νοεμβρίου. Είναι πολλαπλάσιοι οι

χώροι, είναι καινούριοι οι χώροι και σίγουρα οι απαιτήσεις είναι μεγάλες και σίγουρα πρέπει ο κόσμος που θα αναλάβει τη λειτουργία του νέου αεροδρομίου να υποστεί και μια εκπαίδευση μέσα στο νέο θεσμικό πλαίσιο. Αφού είμαστε πλέον και πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπάρχουν ειδικές διαδικασίες. Και ο χρόνος μόλις αρκεί, για να προσληφθούν αυτοί οι άνθρωποι και να εκπαιδευτούν, για να αναλάβουν τα καθήκοντά τους. Άρα, ορθώς η πολιτεία ζητά να της εγκρίνουμε αυτό το ποσό, για να προσλάβει τους εκατόν δώδεκα, και είναι ευχής έργο που η ασφάλεια των αεροδρομίων παραμένει στα χέρια του κράτους. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα το υποστηρίξουμε ένθερμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Θα προσπαθήσω στο σύντομο χρόνο που επιτρέπεται να πω τις απόψεις του δικού μας του κόμματος.

Καταρχάς, νομίζω πως η συζήτηση, το αν το κράτος πρέπει να αναλάβει την ασφάλεια των αεροδρομίων ή όχι, και ετεροχρονισμένη είναι αλλά και αχρείαστη. Πρέπει όμως να υπενθυμίσω ότι ήταν απόφαση από την εποχή της διαπραγμάτευσης με το στρατηγικό επενδυτή ότι η ασφάλεια των αεροδρομίων θα παρέμενε στα χέρια της πολιτείας. Ανεξάρτητα από το ότι υπάρχει και ευρωπαϊκός Κανονισμός για το θέμα, δίνει τη δυνατότητα στην πολιτεία, αν θέλει, να εκχωρήσει. Η πολιτεία δεν εκχώρησε κανένα τομέα της ασφάλειας, είτε για λόγους δημοσιονομικούς είτε για λόγους άλλους, και καλά έπραξε, κατά την άποψή μας, με αποτέλεσμα να είμαστε εδώ και να συζητούμε το ενδεχόμενο δημοσιονομικό κόστος.

Από τη στιγμή που ο πολίτης θα πληρώνει, είτε θα είναι στον ιδιώτη είτε θα είναι στην πολιτεία, νομίζω ότι λύεται κι αυτό το πρόβλημα. Το πρόβλημα που υπάρχει για μας και μας οδηγεί στο να απέχουμε από την ψηφοφορία είναι ένα ζήτημα για το οποίο με πολλή υπομονή περιμέναμε να ακούσουμε, ιδιαίτερα από την κυβερνητική πλευρά, από τα κόμματα δηλαδή που στηρίζουν αυτή την κυβέρνηση: να μας έκαναν κάποια διαφώτιση. Που δε μας την έχουν κάνει.

Στον αριθμό που αναφέρεται στο νομοθέτημα για τους αστυφύλακες που θα προσληφθούν υπάρχει κατάλογος ήδη προσοντούχων υποψηφίων. Τι σημαίνει αυτό; Τι σημαίνει υπάρχει κατάλογος ήδη προσοντούχων υποψηφίων; Και αυτό δηλώθηκε από την πλευρά του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Σημαίνει ότι αυτοί που πέρασαν στις εξετάσεις των ειδικών αστυνομικών ή και των κανονικών αστυνομικών, ενδεχομένως... Θα πάρουν από αυτό τον κατάλογο τον τελευταίο πιθανότατα -θα μπορούσε να υποθέσει κάποιος- και θα τους προωθήσουν και θα τους διορίσουν; Εμείς διαφωνούμε στο ναι, αν είναι έτσι. Διαφωνούμε, διότι οι θέσεις αυτές δεν είναι ούτε πατρογονικό κληροδότημα ούτε δεδομένες θέσεις να τις κρατούμε για κάποιους, να μην τις πληρούμε και να τις έχουμε εκεί, για να συμπληρώνουμε δήθεν ανάγκες.

Οι θέσεις αυτές λοιπόν θα δημιουργήσουν μεγάλη περιπλοκή και για τον εξής περαιτέρω λόγο: Όσοι προσλαμβάνονται για την εκτέλεση ειδικά συγκεκριμένου σκοπού, όπως είναι η φύλαξη αεροδρομίων, η φύλαξη άλλων δημόσιων υποστατικών ή κτιρίων, αυτό κανονικά δεν είναι εκτέλεση αστυνομικών καθηκόντων επί όλου του

πεδίου. Αν λοιπόν η αστυνομία και αυτοί που θα τους προσλάβουν, αφού θα είναι η πολιτεία, θα έχουν στόχο μέσα από αυτή τη διαδικασία να βάλουν άλλα εκατόν είκοσι έξι ή εκατόν είκοσι επτά άτομα στην αστυνομία, αφού θα τους εκπαιδεύσουν, αν είναι ειδικοί ή και κανονικοί, για τα αεροδρόμια και μετά να τους μεταθέσουν δίπλα από το σπίτι τους, αν είναι ημέτεροι, όπως γίνεται συνήθως, εμείς διαφωνούμε με αυτό το ενδεχόμενο. Θέλουμε να ξέρουμε τις υπηρεσιακές προδιαγραφές αυτών των ατόμων. Δηλαδή πώς προσλαμβάνονται; Και θα πρέπει να προσληφθούν με νέες εξετάσεις, με διαφανείς διαδικασίες, δε θα προσληφθούν με βάση τον κατάλογο των επιλαχόντων που είναι εκεί, αλλά και να διασαφηνιστεί αυτό ακριβώς που έχω πει τώρα. Θα είναι κανονικοί αστυνομικοί ή δε θα είναι κανονικοί αστυνομικοί; Κάτω από ποιες συνθήκες θα υπηρετούν; Θα μπορούν να μεταταχθούν στην υπηρεσία της αστυνομίας κανονικά, μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, ή όχι; Δεν έχω αυτή την πληροφόρηση. Αν κάποιοι από τους συναδέλφους την έχουν, να μας την πουν και με καλή πίστη είμαστε έτοιμοι να ακούσουμε, αν οι απαντήσεις είναι ικανοποιητικές.

Αλλά γι' αυτούς τους λόγους, που είναι εξαιρετικά σημαντικοί... Φανταστείτε τώρα αυτοί που κυβερνούν αυτή την περίοδο να προβούν σε αυτό το διάβημα -εγώ το λέω με καλή πίστη και καλόβουλα- να πιάσουν από τον κατάλογο των ήδη επιλαχόντων εκατόν είκοσι έξι άτομα, να τα βάλουν δουλειά μέσα σε μία ημέρα, ουσιαστικά βάζοντάς τους στην αστυνομία, εγγράφοντάς τους στην αστυνομία. Και για να είναι και στον κατάλογο των επιτυχόντων υποψηφίων... Υπενθυμίζω ότι ήταν μεν επιτυχόντες, αλλά δεν ήταν από αυτούς που είχαν την απαραίτητη βαθμολογία, ώστε να μπουν στην αστυνομία. Και αυτό έχει όση σημασία μπορείτε να καταλάβετε· που την καταλαβαίνετε όλοι!

Άρα, αυτό το καθεστώς πρέπει να διευκρινιστεί. Ενόσω δε διευκρινίζεται, εμείς θα απέχουμε από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος και νομίζω ολοκληρώνουμε, διότι έχουν τοποθετηθεί όλες οι πλευρές, οι θέσεις. Νομίζω είναι επανάληψη που γίνεται περισσότερο.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω. Απλώς είναι πάνω σ' αυτό το τελευταίο σημείο και νομίζω είναι χρήσιμο να πούμε ακριβώς τον τρόπο με τον οποίο θα προσληφθούν τα συγκεκριμένα άτομα, γιατί για μας είχε σημασία υπό την εξής έννοια: Και σήμερα, αν αποφασίζαμε, για παράδειγμα, ότι θα έπρεπε να ξεκινήσουμε να δώσουμε την ασφάλεια των αεροδρομίων στο στρατηγικό επενδυτή, δεν προλαβαίνουμε να ολοκληρώσουμε -τουλάχιστον αυτό μας έχει πει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων- να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις, να βγουν σε προσφορές και να επιλεγεί μια εταιρεία που θα αναλάβει την ασφάλεια.

Επομένως, εκ των πραγμάτων, πρέπει να προσληφθούν αστυνομικοί, αν θέλουμε να λειτουργήσει το αεροδρόμιο Λάρνακας το Νιόβρη χωρίς οποιαδήποτε προβλήματα στα ζητήματα ασφάλειας. Αν στο μέλλον αποφασίσουμε, επομένως, να δώσουμε την ασφάλεια σε κάποιο ιδιώτη, αυτοί οι αστυνομικοί θα απορροφηθούν από την αστυνομία, γιατί θα είναι κανονικοί αστυνομικοί. Θα τύχουν της ίδιας εκπαίδευσης, θα διοριστούν με βάση τον κατάλογο των διοριστέων που ήδη υφίσταται αυτή τη στιγμή· και υπάρχει ο κατάλογος και βασίζεται πάνω στις καθιερωμένες εξετάσεις των αστυνομικών, των επιτυχόντων αστυνομικών.

Επομένως, ήταν χρήσιμο για μας να γνωρίζουμε ότι, σε περίπτωση που υπάρξει οποιαδήποτε άλλη μελλοντική απόφαση, αλλαγή πολιτικής και ανάθεση αυτού του τομέα σε κάποιο ιδιώτη, αυτοί οι αστυνομικοί θα απορροφηθούν από την κανονική αστυνομική δύναμη.

Κάτι πάρα πολύ σύντομο όμως. Συμφωνώ με τον κ. Νεοφύτου ότι ενδεχομένως το κόστος αντικειμενικά να είναι αυξημένο σε σχέση με το αν το διαχειριζόταν ένας ιδιώτης. Όμως εδώ υπεισέρχονται και άλλοι παράγοντες. Είναι ζήτημα φυσικά δημόσιου συμφέροντος και μια ημικατεχόμενη πατρίδα πρέπει να σταθμίζει αυτούς τους παράγοντες με πάρα πολλή ευαισθησία. Αλλά πρέπει να πούμε και το εξής: Έχουμε μια πολιτική απόφαση να πάρουμε με το συγκεκριμένο ζήτημα. Αν το κόστος θα το επωμιστεί ο φορολογούμενος ή αν θα μετακυλιστεί το κόστος στους επισκέπτες, με όποια συνεπακόλουθα θα έχει αυτό, όποιες δυσμενείς επιπτώσεις αυτό θα έχει στον τουρισμό μας.

Γι' όλους αυτούς τους λόγους εμείς και τότε που πάρθηκε η απόφαση και σήμερα λέμε ότι σωστά την ασφάλεια των αεροδρομίων την έχει αναλάβει το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Έχετε κάτι καινούριο, κύριε Βαρνάβα, να προσθέσετε;

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι, όσον αφορά το θέμα της ασφάλειας των αεροδρομίων, σε όσους ήταν μέλη της επιτροπής Συγκοινωνιών το 2002, επί υπουργίας του συνάδελφου του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, τότε η παραχώρηση στο στρατηγική επενδυτή των αεροδρομίων μας ήταν κάτω από τον όρο ότι η ασφάλεια των αεροδρομίων θα παρέμενε στο κράτος. Άρα, αν καθοδόν προς την προκήρυξη προσφορών είτε συμφωνιών άλλαξε αυτό το πράγμα, δεν είμαστε εμείς που πρέπει να πούμε το γιατί.

Όσον αφορά το θέμα που έθεσε ο συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου σε σχέση με τους αστυνομικούς, δεν είναι κατάλογος επιλαχόντων που υπάρχει. Είναι κατάλογος επιτυχόντων που υπάρχει και αυτή η τακτική χρησιμοποιείται τουλάχιστον τα τελευταία έξι-επτά χρόνια. Άρα, δεν τίθεται θέμα να βουλευτούν κάποιοι -εκατό δώδεκα άτομα- εν μια νυκτί. Είναι ένας κατάλογος ο οποίος ισχύει για έναν ολόκληρο χρόνο και, όταν και εφόσον προκύπτουν ανάγκες στην αστυνομία, από εκείνο τον κατάλογο επιλέγονται οι αστυνομικοί που προσλαμβάνονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Φυττή, σας βλέπω πολλή ώρα να...

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Όταν ζητούμε το λόγο, είναι διότι αισθανόμαστε κάπως έντονα να πούμε δυο λόγια, σε σύγκριση με άλλους συναδέλφους που κάθε λίγο σηκώνονται πάνω.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, Σοφοκλή, πάντως έχεις μία μοναδική ιδιότητα. Όταν είναι τεταμένα τα πράγματα, με μια όμορφη κουβέντα σου το πράγμα αλλάζει!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχώρα.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Αισθανόμαστε ότι η ασφάλεια του κράτους στους χώρους των αεροδρομίων και των λιμανιών είναι μεγάλης, ζωτικής σημασίας. Είναι η βιτρίνα της εισόδου και της εξόδου από τη χώρα μας. Πάντοτε θεωρούσαμε ότι αυτή η ασφάλεια, με καλά εκπαιδευμένους αστυνομικούς γνώστες σε διάφορα θέματα, που είναι η εικόνα της νομιμότητας του κράτους μας, με γνώσεις περί ναρκωτικών, λαθρομεταναστών, ευγένειας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και λοιπά, δεν μπορεί να δοθεί σε ιδιώτες. Ο ιδιώτης κάθε έξι μήνες θα απολύεται και θα προσλαμβάνεται άλλος.

Και επειδή ο κόσμος που μας ακούει, όπως είπε και ο κ. Κατσοριδής προηγουμένως, θα διερωτάται γιατί δεν προσλαμβάνουν από αυτούς τους Ευρωπαίους, κάθε έξι μήνες να τους πληρώνουν, να φεύγουν και να προσλαμβάνουμε άλλους, είναι διότι ο Ευρωπαίος που θα κάτσει δίπλα από το αεροδρόμιο της Πάφου, εκεί που είναι η αεροπορική βάση "Ανδρέας Παπανδρέου" - διότι αυτή σκέφτομαι από την αρχή, κύριε Πρόεδρε, είναι η αεροπορική βάση "Ανδρέας Παπανδρέου" δίπλα από το αεροδρόμιο της Πάφου- ποιος σου λέει ότι, άμα πληρώνεται εκατό ευρώ την εβδομάδα, δε θα γίνει και κατάσκοπος; Ή στο ζωτικό χώρο της Λάρνακας, με τόσα γύρω, γιατί να βάλουμε ιδιώτες;

Επομένως, η ασφάλεια είναι από κρατικούς αστυνομικούς καλά εκπαιδευμένους. Και το κόστος να το επωμιστεί το κράτος και ας βρει τρόπο να συζητήσει με το στρατηγικό επενδυτή, αν υπάρχουν διαφορές εκεί.

Αυτά ήθελα να πω.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουτσού, και εσάς δε θα σας χαλάσω χατίρι.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, επειδή δε λέχθηκε ένα σημείο. Η πρόσληψη, όπως είπαν οι συνάδελφοι, θα ολοκληρωθεί και θα εφαρμοστεί το Νοέμβριο περίπου, όταν θα λειτουργήσει και το καινούριο αεροδρόμιο. Ο Νοέμβριος είναι περίοδος χαμηλής τουριστικής κίνησης. Και το κράτος θα επιβαρυνθεί... Δε μιλάμε για το αν θα το αναλάβει ή όχι το κράτος ή ιδιώτες. Που και εκεί υπήρξε παλινδρόμηση. Στους αρχικούς όρους ήταν ο επενδυτής, μετά αποφασίστηκε το κράτος, μετά αποφασίστηκε να διαπραγματευτούν με τον επενδυτή. Δεν αναφέρομαι σ' αυτά. Σωστή η αρχή ότι το κράτος έχει την ευθύνη της ασφάλειας.

Όμως, όπως πάνε να γίνουν τα πράγματα τώρα, με μια μορφή κατεπείγοντος, συνδεδεμένο το θέμα με την έναρξη της λειτουργίας των νέων αεροδρομίων-ουσιαστικά της Λάρνακας, αφού της Πάφου άρχισε- είναι λάθος έξοδα. Ο προϋπολογισμός ήδη μπαίνει σε μία πορεία δύσκολη και η πιθανότητα της επιτήρησης υπάρχει. Γι' αυτό η δική μας η αποχή στέλνει αυτό το μήνυμα. Ότι δεν έγιναν όλες οι μελέτες που έπρεπε. Γίνεται σε λάθος χρόνος και θα επιβαρυνθεί -χωρίς να χρειάζεται- ο προϋπολογισμός με ένα αρκετά μεγάλο ποσό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Νεοφύτου, και τελειώνουμε.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα προσπαθήσω να πω γεγονότα. Εύχομαι, καταθέτοντας μόνο γεγονότα, να μην ανάψει ξανά η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι βέβαιος γι' αυτό. Δεν έχω αμφιβολία ότι θα ξανανάψει η συζήτηση!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σε αυτό το σώμα θεωρώ υποχρέωσή μου να παρατηρώ ότι -όπως και κάποιοι συνάδελφοι που δεν ήταν στην επιτροπή Οικονομικών, όπως και εγώ σε πολλά άλλα θέματα- δεν είμαι πλήρως ενημερωμένος και μου δημιουργούνται ίσως και λανθασμένες αντιλήψεις. Εγώ θα πω γεγονότα, γιατί λέχθηκαν πολλές ανακρίβειες -όχι ηθελημένα- από τους συναδέλφους.

Πρώτον, ο λόγος που το κράτος σήμερα έρχεται με νομοσχέδιο για πρόσληψη εκατό δώδεκα επιπρόσθετων αστυνομικών, δεν είναι η εθνική ασφάλεια. Γιατί στην εισηγητική έκθεση -και παρακαλώ τη γραμματεία να δώσει ένα αντίγραφο σε όλους τους συναδέλφους- αναφέρεται ότι ο λόγος που έρχονται για τους εκατό δώδεκα είναι, γιατί απέτυχαν οι διαπραγματεύσεις να ξαναδώσουν πίσω την ασφάλεια των αεροδρομίων στο στρατηγικό επενδυτή. Άρα, ενώ, με βάση τα αρχικά συμβόλαια, την ευθύνη είχε ο στρατηγικός επενδυτής, άλλαξε στην πορεία και τα πήρε το κράτος και μετά μετάνιωσε το κράτος, το Δεκέμβριο του 2007, και ξεκίνησε διαπραγματεύσεις με το στρατηγικό επενδυτή, για να του τα δώσει πίσω. Και στην εισηγητική έκθεση -που την έχουμε, με ημερομηνία 17 του Ιούνη- λένε, επειδή απέτυχε η διαπραγμάτευση, εμείς θα κρατήσουμε τα αεροδρόμια. Αυτές είναι οι αλήθειες, κύριε Πρόεδρε.

Τώρα, απόλυτα σεβαστή η άποψη ή η θέση ότι το κράτος αποφάσισε το ίδιο να έχει την ασφάλεια των λεγόμενων... Γιατί, πάλι για την ασφάλεια, υπάρχουν τρία

διαφορετικά ζητήματα, κύριε Πρόεδρε. Το θέμα της εθνικής ασφάλειας ποτέ δεν ήταν στον ιδιώτη. Πάντα ήταν στο κράτος. Αλλά στα αεροδρόμια είναι η κρατική ασφάλεια, είναι ο έλεγχος των χειραποσκευών και των ταξιδιωτών και ο έλεγχος και η ασφάλεια των πτήσεων. Τρία διαφορετικά πράγματα. Τα δύο από τα τρία, η κρατική ασφάλεια και ο έλεγχος εναέριας κυκλοφορίας, ήταν πάντα στο κράτος. Μιλούμε μόνο για το aviation security, που είναι ο έλεγχος των χειραποσκευών. Αλλά και τώρα που το κράτος κάνει τον έλεγχο, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να γνωρίζει αυτό το σώμα ότι δεν είναι μόνο οι τριακόσιοι πέντε αστυνομικοί που τον κάνουν. Έχει και εκατοντάδες ιδιώτες. Αν φύγουμε από αυτό το σώμα και πάμε τώρα να ταξιδέψουμε -που τον έλεγχο τον κάνει το κράτος- η πλειοψηφία των ανθρώπων που είναι εκεί, στον έλεγχο των χειραποσκευών, είναι ιδιώτες. Τι λέμε εμείς; Γιατί εκεί...

Δεν μπαίνω και δε θέλω να ανοίξω μεγάλη συζήτηση. Σέβομαι αυτή την απόφαση και της πλειοψηφίας και του κράτους. Αφού είπα τα γεγονότα, το ερώτημα που θέτω και θέσαμε ως ομάδα είναι το ακόλουθο: Συνειδητά αυτό το σώμα και αυτή η εκτελεστική εξουσία και η πολιτεία λένε: «Αντί να πληρώνει ο Αβέρωφ ο Νεοφύτου κάθε φορά που ταξιδεύει -και μπορεί να ταξιδεύει τριάντα φορές το χρόνο- τρία ή πέντε ευρώ για τα έξοδα του ελέγχου των χειραποσκευών του, εμείς εδώ συνειδητά αποφασίζουμε -η πλειοψηφία αποφασίζει- ότι αυτό το κόστος δε θα το πληρώνει αυτός που παίρνει την υπηρεσία. Θα το πληρώνει ο Κύπριος φορολογούμενος». Αν εσείς αυτό το εγκρίνετε, απόλυτα σεβαστό. Επιτρέψτε μας να έχουμε τη διαφορετικότητά μας και τους λόγους για τους οποίους το καταψηφίζουμε, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €459.764 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι υποστηρίζουν την έγκριση των συγκεκριμένων αυτών άρθρων, όπως έχουν κατατεθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και τρεις αποχές τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και τρεις αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιούμαι δικαιολόγηση ψήφου σύμφωνα με τον κανονισμό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δικαιούμαι. Έτσι λέει ο κανονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αμα δεν ψηφίσεις, δικαιούσαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Διαβάστε καλύτερα. Τέλος πάντων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τη διαδικασία την ξέρω πάρα πολύ καλά.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιουνίου και 6 Ιουλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία τη επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικού ποσού ύψους €246.238.713 και η χρήση του για την υλοποίηση διάφορων σκοπών ή/και προγραμμάτων για τα οποία ακόμη δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2009 είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το σύνολο των δαπανών αυτών ανέρχεται στα €246,24 εκατομ. περίπου. Από αυτές τα €117,86 εκατομ. αφορούν τη χρηματοδότηση μέρους του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης για την Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων της Παγκόσμιας Οικονομικής Κρίσης στην Κύπρο και αναλύονται ως ακολούθως:

1. Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης	€25 εκατομ.
2. Σχολικά κτίρια	€22,58 εκατομ.
3. Επαρχιακές Διοικήσεις	€39,08 εκατομ.

4.	Οδικό Δίκτυο	€15,30 εκατομ.
5.	Άλλα Έργα Υποδομής	€14,50 εκατομ.
6.	Κυβερνητικά κτίρια	€1 εκατομ.
7.	Κοινωνικά Έργα	€0,40 εκατομ.

Οι υπόλοιπες πιστώσεις ύψους €128,38 εκατομ. περίπου αναλύονται ως ακολούθως:

1.	Συνεισφορά προς τα αστικά συμβούλια αποχετεύσεων για την κατασκευή έργων υποδομής	€59.715.435
2.	Απαλλοτριώσεις	€55.000.000
3.	Αποζημιώσεις στο ωρομίσθιο προσωπικό του αερολιμένα Λάρνακας	€13.031.600
4.	Σχέδιο αποζημίωσης υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών	€460.000
5.	Επίδομα βάρδιας στους εποχιακούς ωρομίσθιους πυρεργάτες	€141.678
6.	Επίδομα επιφυλακής στους δημόσιους κατήγορους της Νομικής Υπηρεσίας	€30.000

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, το σύνολο των αναγκαίων πιστώσεων ανέρχεται σε €246,24 εκατομ. περίπου, ποσοστό 1,39% του ΑΕΠ. Το σύνολο των δαπανών αναλύεται σε τακτικές δαπάνες ύψους €51.556.335 και αναπτυξιακές δαπάνες ύψους €194.682.378. Οι πιστώσεις αυτές, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση, δεν έχουν ληφθεί υπόψη στις αρχικές εκτιμήσεις για το προϋπολογιζόμενο ύψος του δημοσιονομικού ισοζυγίου και συνεπώς θα το επηρεάσουν αρνητικά, με ανάλογη επίπτωση στο ύψος του δημόσιου χρέους.

Κατά τη συζήτηση του θέματος μέλη της επιτροπής έθεσαν το ερώτημα κατά πόσο τα αναπτυξιακά έργα που προτείνονται με τον υπό αναφορά συμπληρωματικό προϋπολογισμό αναμένεται να έχουν ανταποδοτικό όφελος για το κράτος πέραν του κοινωνικού οφέλους. Σε γραπτή απάντηση, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2009, το Υπουργείο Οικονομικών ανέφερε ότι τα αναπτυξιακά έργα ανταποδίδουν έμμεσα στο κράτος με την αύξηση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας, οδηγώντας στη μείωση των πληρωμών για ανεργιακά επιδόματα. Επιπρόσθετα, μέσω των έργων αυτών αυξάνονται τα εισοδήματα και τα κέρδη, μέρος των οποίων επιστρέφονται στο κράτος μέσω των φορολογιών. Για να υπάρξει άμεσο όφελος στα κρατικά ταμεία, θα πρέπει ένα αναπτυξιακό έργο με την ολοκλήρωσή του να αποδίδει άμεσα έσοδα, όπως τέλη ή έσοδα από παροχή υπηρεσιών. Τέτοια έργα, σύμφωνα με την απάντηση του υπουργείου, δεν υπάρχουν μέσα στο Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης για την Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων της Παγκόσμιας Οικονομικής Κρίσης στην Κύπρο.

Στη συνέχεια της συζήτησης μέλη της επιτροπής έθεσαν ερωτήματα αναφορικά με το Σχέδιο Αποζημίωσης Υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών. Ειδικότερα, ζητήθηκε η θέση του Γραφείου του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων για το κατά πόσο η δαπάνη από την κυβέρνηση για αποζημίωση των υπαλλήλων αυτών θα μπορούσε να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση.

Σημειώνεται ότι η πιο πάνω αποζημίωση αφορά οκτώ υπαλλήλους των Κυπριακών Αερογραμμών που επέλεξαν να αποχωρήσουν από την εταιρεία κατά το

2009 σύμφωνα με το σχέδιο αποζημίωσης που εφαρμόστηκε το 2008, για να καταστεί δυνατή η καταβολή χαριστικής αποζημίωσης προς το προσωπικό εδάφους των Κυπριακών Αερογραμμών που θα αποχωρούσε από την εταιρεία.

Το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρει στη γραπτή απάντησή του ότι το υπό αναφορά σχέδιο δε θεωρείται ότι εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, αφού αφορά άτομα και όχι δημόσια επιχείρηση.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, τέθηκε επίσης από βουλευτές μέλη της επιτροπής το ερώτημα κατά πόσο το επιπρόσθετο κόστος που προκύπτει από το συμπληρωματικό προϋπολογισμό, το οποίο αναμένεται να έχει αρνητική επίδραση στο δημοσιονομικό ισοζύγιο, θα μπορούσε να οδηγήσει το δημοσιονομικό έλλειμμα σε επίπεδα που θα έχουν ως αποτέλεσμα να τεθεί η Κυπριακή Δημοκρατία υπό καθεστώς επιτήρησης. Επ' αυτού το Υπουργείο Οικονομικών στη γραπτή απάντησή του αναφέρει ότι το δημοσιονομικό ισοζύγιο για ολόκληρο το 2009 υπολογίζεται να είναι ελλειμματικό και να κυμανθεί γύρω στο -2,8% του ΑΕΠ σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους 0,9% του προηγούμενου χρόνου. Η Κυπριακή Δημοκρατία δύναται να τεθεί υπό επιτήρηση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, μόνο στην περίπτωση που το δημοσιονομικό έλλειμμα ξεπεράσει το 3% του ΑΕΠ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία της προέδρου της επιτροπής και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα. Είναι ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός της τάξεως των €246 εκατομ. Οι πλείστες δαπάνες είναι αναπτυξιακές. Αρκετές από αυτές είναι μέσα και από τα μέτρα στήριξης της κυπριακής οικονομίας λόγω της οικονομικής κρίσης. Γι' αυτό και η κοινοβουλευτική μας ομάδα αποφάσισε, παρά τον έντονο προβληματισμό που έχουμε για την πορεία του δημοσιονομικού ελλείμματος ως αποτελέσματος της κάθετης πτώσης των κρατικών εσόδων, να στηρίξουμε και να υποστηρίξουμε και να ψηφίσουμε αυτό τον προϋπολογισμό, διατηρώντας τις απόψεις μας για κάποια κονδύλια που αφορούν τακτικές δαπάνες και για κάποια κονδύλια για τα οποία υπάρχουν και εκθέσεις ανεξάρτητων αρχών για το ότι μπορεί να παραβιάζουν το κοινοτικό κεκτημένο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άλλος συνάδελφος;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν πήρα το λόγο, για να βγω στο βήμα, δεν είναι, γιατί θα μακρηγορήσω, αλλά νομίζω ότι αξίζει το λόγο για έναν τόσο μεγάλο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, €246,24 εκατομ. περίπου, μέσα στη διακύμανση του δημοσιονομικού ελλείμματος το οποίο, σύμφωνα με το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών, θα είναι ελλειμματικό, τερματίζοντας έτσι και τη δημόσια συζήτηση ότι μπορούσε να έχει θετικό πρόσημο, που θα κυμανθεί γύρω στο μείον 2,8% ενδεχομένως και μείον 3%, να γίνει μια συζήτηση που να είναι ορθολογιστική, να έχει αρχή, μέση και τέλος σε σχέση με τα κονδύλια αυτά.

Το πρώτο που θέλω να υπενθυμίσω, και είμαι υποχρεωμένος να το πράξω από την αρχή αυτής της συζήτησης, είναι ότι δεν είναι επιτρεπτό κονδύλια τα οποία αφορούν αναπτυξιακά έργα που είναι συνηθισμένης μορφής, δηλαδή με τη συνήθη πορεία των πραγμάτων αυτονόητα και κατά τρόπο αναμενόμενο, η κάθε κυβέρνηση να υποχρεούται από καιρού εις καιρόν για σκοπούς ανάπτυξης να τα φέρνει και να βαφτίζονται ως έργα τα οποία σκοπό και στόχο έχουν να αντιμετωπίσουν την οποιαδήποτε οικονομική κρίση.

Χωρίς να είμαι οικονομολόγος είναι αυτονόητο, βεβαίως ακόμη και για τους πρωτοετείς φοιτητές των οικονομικών, ότι μια οικονομική κρίση αντιμετωπίζεται πρωτίστως μέσω της ανάπτυξης. Σήμερα, για να γίνει αναδιανομή του πλούτου, δε γίνονται ούτε επαναστάσεις ούτε βεβαίως πραξικοπήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε βεβαίως εκστρατείες από μία χώρα εναντίον άλλης, για να διανεμηθεί ο πλούτος της μιας στους κατοίκους της άλλης. Όλα επιτυγχάνονται μέσω της ανάπτυξης. Αυτό όμως δε δίνει το δικαίωμα σε καμιά κυβέρνηση, σε αυτή την τραγική φάση ομολογουμένως στην οποία βρίσκονται τα μικρομεσαία ιδιαίτερα στρώματα στην Κυπριακή Δημοκρατία λόγω της έλλειψης παντελώς οποιασδήποτε επέμβασης θετικής και δραστικής, για να ενισχυθούν από την πλευρά της Κυπριακής Δημοκρατίας, ιδιαίτερα στα χρεωστικά επιτόκια -δε θα κουραστώ να το λέω, μέχρι επιτέλους να βρεθεί λύση σ' αυτό το θέμα- να βαφτίζει αναπτυξιακά έργα ως μηχανισμούς, ως εργαλεία συνηθισμένης ιδιαίτερα μορφής, για να τους βοηθήσουν στην εκτόνωση της έντασης που νιώθουν από το βάρος της οικονομικής κρίσης.

Αν ανοίξουμε την έκθεση, αλλά και το νομοθέτημα θα δούμε έργα που αφορούν τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, σχολικά κτίρια, ενισχύσεις των επαρχιακών διοικήσεων για τη διεκπεραίωση των συνήθων καθηκόντων, το οδικό δίκτυο, την υποδομή για την αναδόμηση κυβερνητικών κτιρίων, την κοινωνία, τα συμβούλια αποχετεύσεων, απαλλοτριώσεις. Θα δούμε αποζημιώσεις στο ωρομίσθιο προσωπικό του αερολιμένα Λάρνακας, ένα σχέδιο αποζημίωσης υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών -τα τελευταία δώδεκα χρόνια ήρθαν τουλάχιστο δεκαπέντε σχέδια αποζημίωσης υπαλλήλων είτε ιδιωτικών εταιρειών με τη συμμετοχή του δημοσίου, όπως είναι οι Κυπριακές Αερογραμμές, είτε άλλων οργανισμών- επίδομα βάρδιας για εποχιακούς ωρομίσθιους πυρεργάτες και επίδομα επιφυλακής στους δημόσιους κατήγορους της Νομικής Υπηρεσίας.

Εξηγήστε μου τώρα με την απλή λογική ενός ανθρώπου που έχει απόλυτη ισορροπία πώς αυτά τα έργα, πλείστα όσα των οποίων δεν είναι καν αναπτυξιακής

μορφής, αλλά και αυτά που είναι αναπτυξιακής μορφής, που έχουν συνήθους μορφής χαρακτήρα στη ρουτίνα της καθημερινής διοικητικής πραγματικότητας ενός κράτους, που στοιχειωδώς οφείλει να εκπληρώσει το καθήκον του προς τον πολίτη, δηλαδή να δίνει λεφτά της επαρχιακής διοίκησης για τους μουχτάρηδες, να φροντίζει για τα κυβερνητικά κτίρια, για το οδικό δίκτυο, θα αντιμετωπίσουν την οικονομική κρίση.

Ε, δε δεχόμαστε τέτοιου είδους εμπαιγμό της λογικής. Όταν μιλούμε για συγκεκριμένα θέματα, η συζήτηση πρέπει να είναι οριοθετημένη, να έχει αρχή, μέση και τέλος, ουσία και περιεχόμενο. Αυτός ο προϋπολογισμός λοιπόν δεν έχει καμία σχέση με την αντιμετώπιση οποιουδήποτε προβλήματος της οικονομίας. Έχει σχέση με τη συνήθη πορεία των πραγμάτων στη λειτουργία ενός κράτους, δηλαδή στοιχειωδώς να φροντίζει για τα κυβερνητικά κτίρια, για τις οδούς, για τις επαρχιακές διοικήσεις και για τα επιδόματα αυτών τους οποίους εργοδοτεί.

Λυπούμαι πάρα πολύ που, επειδή σ' αυτή την αίθουσα ακούστηκαν από το πρωί επιχειρήματα γύρω από τα ζητήματα αυτά, ότι αυτό το κράτος έχει όραμα, έχει προοπτική, έχει πάρει αποφάσεις και πρόκειται να υλοποιήσει και να εκτελέσει αυτές τις αποφάσεις, για να βοηθήσει αυτούς τους πολίτες από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης, μπορεί να είμαι λίγο οξύς και να μιλώ ενδεχομένως οξύτερα. Θέλω όμως να ομιλώ την αλήθεια, να μιλώ πάντα με ειλικρίνεια και να λέω τα πράγματα ως έχουν.

Αυτή η συζήτηση μεταδίδεται και έχουν τη δυνατότητα οι πολίτες να την ακούσουν και έχουν τη δυνατότητα να μας κρίνουν κιάλας, εάν όλα αυτά τα οποία βάζουμε σ' αυτό τον κολοσσιαίο προϋπολογισμό, υπό τις περιστάσεις, με το πιθανολογούμενο έλλειμμα του 3% στα δημοσιονομικά μας, τα βαφτίζουμε ότι είναι έργα τα οποία αντιμετωπίζουν την οικονομική κρίση. Ξέρετε τι μου θυμίζει αυτό; Μου θυμίζει υποκρισία και μου θυμίζει τους παλιούς Ιησουίτες του Μεσαίωνα που βαφτίζαν το γουρουνόπουλο τις μέρες των νηστειών ως ψάρι, για να υποκριθούν μπροστά στους υπόλοιπους ότι νηστεύουν.

Εάν στην πολιτική λοιπόν θέλουν κάποιιο να εκπέμπουν αυτή την εικόνα στους πολίτες που μας ακούν, ότι είμαστε όλοι υποκριτές και βαφτίζουμε διάφορα κονδύλια με τα ονόματα που βολεύουν διάφορους, εμείς δε θα τους ακολουθήσουμε. Εμείς επιμένουμε ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να βαφτίζει συνηθισμένα κονδύλια που έχουν σχέση με την αυτόνομη διοικητική λειτουργία και τα καθήκοντά της ως έργα τα οποία έχουν σχέση με την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης. Και καλά θα κάνει να βάλει τους οικονομικούς εγκεφάλους, αυτούς τους οποίους εργοδοτεί και πληρώνει πάρα πολύ αδρά, να της βρουν τρόπους να αντιμετωπίσει την οικονομική κρίση, ένα γεγονός το οποίο δεν έχει κάνει μέχρι σήμερα.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε αλλά κάτω απ' αυτό το έντονο βάρος της κριτικής αυτής, που εκ καθήκοντος έπρεπε να την κάνουμε. Ναι, θα υπερψηφίσουμε, αλλά... Και επειδή κάποιιοι συνάδελφοι χαμογελούν, αν θέλετε δεν ψηφίζουμε. Θα ψηφίσουμε όμως, θα ψηφίσουμε, γιατί έτσι θεωρούμε ότι πρέπει να γίνει. Θα πρέπει να υποστηριχθεί το κράτος σε αυτές τις στοιχειώδεις λειτουργίες. Όχι όμως να τις βαφτίζει ότι είναι έργα και λειτουργίες και καθήκοντα που αντιμετωπίζουν την οικονομική κρίση.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Κατσουρίδη, κύριοι, μισό λεπτό.

Όλοι κάνετε τα σχόλιά σας και εγώ σας ακούω. Είπε προηγουμένως ο φίλος ο Ρίκκος για τους Ιησούιτες και έχει δίκαιο, αλλά εγώ θα πω μια κυπριακή φράση που λέει: «Εφάτσησεν τζιαι της πρόκκας τζιαι του παλλουτζιού» ο φίλος ο Ρίκκος.

Λοιπόν, ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συνεχίσω που τζειαμαί που έμεινες. Είμαι σίγουρος πως δε θα με παρεξηγήσει ο Ρίκκος. «Δε θα έπρεπε να το ψηφίσουμε, αλλά το ψηφίζουμε απόλυτα, ισορροπημένα».

Το δεύτερό μου σχόλιο είναι το εξής: Στην προεκλογική εκστρατεία των προεδρικών ακούσαμε ότι εμείς του ΑΚΕΛ ασχολούμαστε με τσούρες τζιαι πκιάννουμε διπλώματα με τσούρες. Τώρα ακούσαμε ότι μετατρέπουμε με μαγικό τρόπο τα γουρουνόπουλα. Εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ του γουρουνόπουλου, κύριε Πρόεδρε, διότι, ακόμη κι αν δεχτώ το επιχείρημα του κ. Ερωτοκρίτου ότι είναι συνήθεις δαπάνες, θέλω να θυμίσω ότι τη μέρα της κρίσης όλοι έλεγαν ότι έστω και οι συνήθεις δαπάνες να επιταχυνθούν, για να υπάρξει ανάπτυξη. Αφού όλοι συμφωνούμε ότι η κρίση αντιμετωπίζεται με ανάπτυξη, ακόμα και ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Βεβαίως, αλλά όχι εφάπαξ ποσά.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τρίτον, εγώ λέω, με βάση την έκθεση που διάβασε ο κ. Ερωτοκρίτου, ότι η κυβέρνηση είναι ειλικρινής και αδικεί και κάπου τον εαυτό της. Τι λέει η έκθεση; Που τούτα ούλλα τα εκατομμύρια, λέει, τα πρώτα €117 εκατομ. είναι μέσα στα πλαίσια του προγράμματος αντιμετώπισης της κρίσης. Τα υπόλοιπα €128 εκατομ. η κυβέρνηση δεν τα περιλαμβάνει. Εγώ όμως λέω ότι υπάρχουν και κάποια που τούτα. Δηλαδή η συνεισφορά για την αποπεράτωση των έργων στις αποχετεύσεις τι είναι; Εάν οι απαλλοτριώσεις οδηγούν, και συνήθως οδηγούν, στη διευκόλυνση έργων ανάπτυξης, τι είναι;

Λοιπόν, ας μην υπερβάλλουμε σε μία προσπάθεια να αποδείξουμε ότι δεν έκαμε τίποτε τούτη η κυβέρνηση, διότι είναι και επικοινωνιακά λάθος δηλαδή. Όσπου λαλείτε τούντα πράματα, πολλυνίσκουν οι ψήφοι μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, είπαμε για τα διάφορα, μπαίνουμε στη δεύτερη ανάγνωση...

Ναι, κύριε Συλλούρη, δε σας κάλυψε ο Ρίκκος;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Βέβαια, απλώς ήθελα να πω ότι το σημείο ακριβώς που είπε ο κ. Κατσουρίδης δείχνει και μια αντιφατικότητα, ότι τώρα τον Ιούλιο κάνει η κυβέρνηση αυτό το οποίο έπρεπε να κάνει το Γενάρη, για να επιταχύνει τα έργα. Φέρνει προϋπολογισμό τον Ιούλιο και αυτό θεωρείται από τον κ. Κατσουρίδη και την κυβέρνηση επιτάχυνση των έργων. Αν ήταν για επιτάχυνση των έργων, έπρεπε να τα δούμε το Γενάρη, όχι τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κατσουρίδης και τελειώνουμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω δεν πρέπει να ξεχάνουμε. Πολλά άλλα κονδύλια εγκρίθηκαν από το Γενάρη. Ε, τώρα, να το λάβουμε υπόψιν μας τον επόμενο χρόνο να έρτουν ούλλα που την πρώτη χρονιά.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έτσι είναι το σωστό.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι εν το σωστό; Ωραία. Αφού το υποστηρίζει και ο Ζαχαρίας, ελπίζω ότι, όταν θα έρθουν, θα τα στηρίξετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση...

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για δέκα δευτερόλεπτα. Να δούμε, να βάλουμε και ένα στοίχημα, αν θέλετε, πόσα απ' αυτά τα εκατομμύρια που ψηφίζουμε σήμερα θα υλοποιηθούν μέχρι το τέλος του χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €246.238.713 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απ' ό,τι καταλαβαίνω είναι ομόφωνη η υποστήριξη.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2009»

Παρόντες:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου, πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Νικόλας Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιάννος Λαμάρης	Νίκος Κουτσού
Αβέρωφ Νεοφύτου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιουνίου και στις 6 Ιουλίου 2009. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών και ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €1.596.160 και η διάθεσή του για σκοπούς κάλυψης των δαπανών που απαιτούνται για δημιουργία νέων θέσεων, καθώς και για σειρά άλλων μισθολογικών ρυθμίσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τον προτεινόμενο νόμο σκοπεύεται η δημιουργία θέσεων σε υπηρεσίες υψίστης προτεραιότητας στους τομείς της υγείας, της παιδείας, της κοινωνικής πρόνοιας και γενικότερα σε τομείς προσφοράς υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις, καθώς και η υλοποίηση συμφωνιών που επιτεύχθηκαν στα πλαίσια της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού (ΜΕΠ) και της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΜΕΠΕΥ).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι προτάσεις για δημιουργία νέων θέσεων βασίζονται σε εκτενή μελέτη και προβληματισμό σε σχέση με τις ανάγκες των αντίστοιχων υπηρεσιών για σκοπούς ενίσχυσης της στελέχωσής τους και εξορθολογισμού των οργανωτικών τους δομών.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Η δημιουργία χιλίων διακοσίων ογδόντα οκτώ (1 288) νέων θέσεων και η κατάργηση διακοσίων πέντε (205) θέσεων.
2. Η σημείωση με διπλό σταυρό (++) εκατόν ενενήντα μιας (191) θέσεων, ώστε να καταργηθούν μετά την κένωσή τους, καθώς και η διαγραφή του διπλού σταυρού από δώδεκα (12) θέσεις.
3. Η αναπροσαρμογή τις μισθοδοσίας για εξακόσιες είκοσι (620) θέσεις ως αποτέλεσμα των μελετών διαχωρισμού των διαζευκτικών προσόντων σε

κατηγορίες θέσεων στα σχέδια υπηρεσίας των οποίων προβλέπονται τέτοια προσόντα.

4. Προσωπικές ρυθμίσεις (ανέλιξη) για είκοσι εννέα (29) θέσεις.

Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω ρυθμίσεις επιφέρουν συνολική μέση ετήσια μακροπρόθεσμη δαπάνη ύψους €45.432.276 (πρόσθετη δαπάνη €53.278.292-εξοικονόμηση €7.846.016). Η πραγματική ωστόσο δαπάνη θα είναι μικρότερη κατά τα πρώτα χρόνια και θα αυξάνεται σταδιακά μετά την πλήρωση των νέων θέσεων και των προσυζητήσεων που θα προστίθενται στη μισθοδοσία και γενικά την ανέλιξη των υπαλλήλων.

Συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προκύπτουν από τα ακόλουθα:

1. Συμφωνίες που επιτεύχθηκαν στα πλαίσια της ΜΕΠ για δημιουργία πεντακοσίων τριάντα πέντε (535) νέων/πρόσθετων θέσεων, κατάργηση εξήντα έξι (66) θέσεων, μεταφορά τετρακοσίων πενήντα πέντε (455) θέσεων και μετονομασία πεντακοσίων εξήντα πέντε (565) θέσεων, σημείωση με διπλό σταυρό (++) εκατόν δύο (102) θέσεων, διαγραφή του διπλού σταυρού (++) από έξι (6) θέσεις και αναπροσαρμογή της μισθοδοτικής κλίμακας τετρακοσίων εβδομήντα έξι (476) θέσεων. Στις συμφωνίες αυτές περιλαμβάνονται και δεσμεύσεις που προέκυψαν από τη διεξαγωγή μελετών διαχωρισμού των διαζευκτικών προσόντων για τις θέσεις των οικονομικών και τεχνικών κλάδων, στα σχέδια υπηρεσίας των οποίων προβλέπονται τέτοια προσόντα, καθώς και στα πλαίσια της συμφωνίας με την ΠΑΣΥΔΥ για αναθεώρηση του κρατικού μισθολογίου το 2002.
2. Συμφωνίες που επιτεύχθηκαν στα πλαίσια της ΜΕΠΕΥ για δημιουργία δέκα (10) νέων/πρόσθετων θέσεων, κατάργηση δέκα (10) θέσεων, μεταφορά εξήντα τριών (63) και μετονομασία τριακοσίων σαράντα επτά (347) θέσεων, καθώς και σημείωση με διπλό σταυρό (++) πέντε (5) θέσεων.
3. Συμφωνία που επιτεύχθηκε με την Παγκύπρια Συντεχνία Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ) για δημιουργία πενήντα (50) πρόσθετων θέσεων και αναπροσαρμογή κλιμάκων συγκεκριμένων θέσεων.
4. Ειλημμένες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για δημιουργία νέων πρόσθετων θέσεων [δημιουργία εκατόν πενήντα μιας (151) θέσεων και κατάργηση εξήντα οκτώ (68) θέσεων].
5. Δεσμεύσεις που προκύπτουν από σημειώσεις σε προηγούμενους προϋπολογισμούς για δημιουργία δεκαπέντε (15) νέων/πρόσθετων θέσεων, κατάργηση δεκαπέντε (15) θέσεων και σημείωση με διπλό σταυρό (++) επτά (7) θέσεων.
6. Άλλες δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί κατά καιρούς για δημιουργία πεντακοσίων εβδομήντα έξι (576) νέων/πρόσθετων θέσεων, κατάργηση σαράντα έξι (46) θέσεων, μεταφορά εννέα (9) και μετονομασία διακοσίων δεκατεσσάρων (214) θέσεων, αναπροσαρμογή της μισθοδοτικής κλίμακας εκατόν σαράντα τριών (143) θέσεων και προσωπικές ρυθμίσεις που αφορούν είκοσι επτά (27) θέσεις.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, βουλευτές μέλη της επιτροπής ζήτησαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους στοιχεία αναφορικά με τις προβλέψεις για τους δημοσιονομικούς δείκτες, υπέβαλαν δε αριθμό ερωτημάτων αναφορικά με τους ακριβείς αριθμούς των υπηρετούντων μόνιμων δημόσιων

υπαλλήλων, των ωρομισθίων, των εκτάκτων αορίστου χρόνου, των εκτάκτων ορισμένης διάρκειας, υπαλλήλων με δεκαπενθήμερα συμβόλαια στη δημόσια υπηρεσία, τους ημικρατικούς οργανισμούς, την αστυνομία, το στρατό και τη δημόσια εκπαίδευση. Ζητήθηκαν επίσης στοιχεία που αφορούν το ποσοστό του κρατικού μισθολογίου επί των κρατικών εσόδων του 2008 (μισθοδοσία, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, συνταξιοδοτικά ωφελήματα), καθώς και άλλα συναφή στοιχεία.

Συναφώς με τα πιο πάνω, οι κυβερνητικοί αρμόδιοι κατέθεσαν στην επιτροπή στοιχεία και απαντήσεις σε σχέση με τα υποβληθέντα ερωτήματα, από τα οποία προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Οι εξελίξεις στα δημόσια οικονομικά κατά το πρώτο πεντάμηνο του 2001 παρουσίασαν ανατροπή, με αποτέλεσμα το δημοσιονομικό ισοζύγιο να έχει μετατραπεί σε ελλειμματικό και να ανέλθει στο -1,8% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με πλεόνασμα της τάξης του 0,3% κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2008.
2. Μετά την επιβράδυνση στο ρυθμό αύξησης των δημόσιων εσόδων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2008, τα δημόσια έσοδα κατά το πρώτο πεντάμηνο του 2009 παρουσίασαν μείωση. Συγκεκριμένα, τα δημόσια έσοδα μειώθηκαν με ρυθμό ύψους -7,4%, σε σύγκριση με αύξηση 5,2% κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2008, αντικατοπτρίζοντας την επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας και ιδιαίτερα τη μείωση των δραστηριοτήτων του τομέα των κατασκευών και ακινήτων.
3. Σε αντίθεση με τα έσοδα, ο ρυθμός αύξησης των δαπανών παρουσιάζει επιτάχυνση και είναι υψηλότερος από τις ετήσιες προβλέψεις. Συγκεκριμένα, ο ρυθμός αύξησης των δημόσιων δαπανών ανήλθε στο 8,2%, σε σύγκριση με την ετήσια πρόβλεψη ύψους 5,5%.
4. Με βάση τα πιο πάνω και εάν συνεχισθούν οι τάσεις του πρώτου πενταμήνου, το δημοσιονομικό ισοζύγιο για ολόκληρο το 2009 υπολογίζεται να είναι ελλειμματικό και να κυμανθεί γύρω στο -2,8% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους 0,9% κατά το προηγούμενο έτος.
5. Στον υπολογισμό του δημοσιονομικού ισοζυγίου για το πεντάμηνο Ιανουαρίου-Μαΐου 2009 δε συμπεριλαμβάνονται έσοδα που κατά παράδοση εισπράττονται κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους.
6. Οι δαπάνες του κρατικού μισθολογίου του 2008 ως ποσοστό των κρατικών εσόδων του ίδιου έτους ανέρχονται στο 50,5%.
7. Οι πιο πάνω δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ του 2008 φθάνουν το 17,8%.
8. Το κρατικό μισθολόγιο αυξήθηκε κατά 40%, ώστε να συμπεριληφθεί το κόστος συνταξιοδότησης του προσωπικού.
9. Το σύνολο των λειτουργικών δαπανών της κρατικής υπηρεσίας του 2008 ως ποσοστό των κρατικών εσόδων του ίδιου χρόνου ανέρχεται στο 15,6%.
10. Η μέση μακροπρόθεσμη δαπάνη ανά δημόσιο υπάλληλο κατ' έτος, συμπεριλαμβανομένου του κόστους των συντάξεων και των διάφορων συνεισφορών του κράτους, ανέρχεται σε €47.698.

Όσον αφορά τους ζητηθέντες αριθμούς των υπηρετούντων δημόσιων υπαλλήλων, κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία τα ακόλουθα στοιχεία:

- Εγκεκριμένες μόνιμες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία για το έτος 2009: 38 065.

- Υπηρετούντες έκτακτοι υπάλληλοι για το έτος 2009: 4 407.
- Έκτακτοι εκπαιδευτικοί λειτουργοί για το έτος 2008-2009: 2 201.
- Εγκεκριμένες θέσεις ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού για το έτος 2008: 8 162.
- Εποχικό ωρομίσθιο προσωπικό για το έτος 2008: 1 685.
- Εγκεκριμένες θέσεις για τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων οι προϋπολογισμοί κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων: 9 199 (τακτικό, ωρομίσθιο, έκτακτο προσωπικό κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2008).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν είναι, για να μιλήσω επί θέματος αρχής, είναι, για να βάλω την τοποθέτησή μας, επειδή είπαμε να τοποθετηθούμε στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Καταλαβαίνω ότι για την υπηρεσία μπορεί να είναι λίγο περίπλοκο, αλλά μπορούν να τα βρουν. Εμείς θα καταψηφίσουμε εκτός από το κονδύλι για τα θέματα υγείας, για τις θέσεις για το Υπουργείο Υγείας, νοσοκόμους, γιατρούς κ.λπ., και για το Τμήμα Υδάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, θα καταγραφεί στα πρακτικά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρ' όλο που δεν είναι ξεχωριστά, νομίζω μπορεί η υπηρεσία να τα ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και πάλι θα καταθέσουμε κάποια γεγονότα, κάποιους προβληματισμούς με απόλυτο σεβασμό στην άλλη άποψη. Ξεκινώντας με το πως η θέση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας είναι να τηρήσουμε αποχή, θα τηρήσουμε αποχή, γιατί υπάρχουν σε μας σωρεία αναπάντητων ερωτημάτων και περισσότερων προβληματισμών. Προβληματισμών που έχουν να κάνουν και με την οικονομία του τόπου ως αποτέλεσμα της πρωτόγνωρης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Λέχθηκε προηγουμένως από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις πως σε περιόδους κρίσης το κράτος είναι σωστό να διοχετεύει λεφτά στην αγορά, να αναθερμαίνει την αγορά, να ενισχύει την οικονομική ανάπτυξη. Είναι μια θέση οικονομικά ορθολογιστική, που χαίρομαι που την ασπάζονται και οι συνάδελφοι εξ αριστερών μου. Άλλο όμως είναι οι αναπτυξιακές δαπάνες και άλλο είναι η μη παραγωγικές, ανελαστικές δαπάνες. Θέλω να κάνω μια διευκρίνιση, πως δεν είμαστε οι παράδοξοι ούτε των ακραίων θέσεων ούτε της μονοδιάστατης αντιμετώπισης των πραγμάτων. Και δεν ισχυριζόμαστε ότι, με την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τις νέες συνθήκες στη νέα εποχή που ζούμε, δε χρειάζονται ίσως νέες θέσεις στο δημόσιο τομέα, δε χρειάζονται επιστημονικές θέσεις, δε χρειάζονται εξειδικευμένες θέσεις. Μπορεί και να χρειάζονται, μπορεί και να είναι πενήντα και εκατό και διακόσιες και τριακόσιες. Δε λέμε ότι δε χρειάζεται αναδιάρθρωση και αναδιάρθρωση.

Άλλος είναι ο προβληματισμός μας. Εάν όλοι αυτοί που αυτά τα χρόνια συζητούσαν για τις νέες ανάγκες, αν την ίδια στιγμή κοιτάζαμε στο κάθε τμήμα και το πλεονάζον προσωπικό... Δεν είναι δυνατό να έχουμε ένα κράτος που κτίστηκε με μια δομή και με κάποιες ανάγκες του 1960 και μετά από πενήντα χρόνια και με την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση να θεωρούμε ότι πρέπει να προσθέτουμε σε μια δομή που οι ρίζες της δεν είναι του '60 και που ξεκινά από τον καιρό της αποικιοκρατίας.

Πρέπει να γνωρίζει η κυπριακή κοινωνία και ο Κύπριος πολίτης ότι, σε ένα μικρό τόπο όπως είναι η Κύπρος, ο δημόσιος και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας δεν είναι δεκαοκτώ χιλιάδες, όπως στα πρώτα παραρτήματα που είδαν οι συνάδελφοι στην επιτροπή Οικονομικών, γιατί πρέπει να προσθέτει κανένας τους δημόσιους υπαλλήλους, τους εκτάκτους, τους αστυνομικούς, τους στρατιωτικούς, τους δασκάλους, τους καθηγητές, τους ωρομίσθιους, τους εποχιακούς, τους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών, της δικαστικής υπηρεσίας, των ρυθμιστικών αρχών. Όλοι τούτοι είναι εξήντα τρεις χιλιάδες εφτακόσιοι. Αναλογικά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουμε από το υψηλότερο κόστος σε ολόκληρη την Ευρώπη της κρατικής μας μηχανής. Μέσα στις εξήντα τρεις χιλιάδες εφτακόσιους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι και δέκα χιλιάδες ωρομίσθιο προσωπικό. Μπορεί το 1960 να χρειάζονταν τεχνίτες, γιατί τέτοιες ήταν οι εποχές, σήμερα χρειάζεσαι επιστήμονα, χρειάζεσαι εξειδικευμένο για τα ευρωπαϊκά προγράμματα. Δε θέλουμε να αδικήσουμε κανέναν και θέλω να γνωρίζει το σώμα ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα είναι μαζί με όλες τις άλλες πολιτικές δυνάμεις ενάντια στη θυματοποίηση έστω και ενός εργαζομένου. Αλλά θα μπορούσαμε πολύ εύκολα για εκατοντάδες και χιλιάδες θέσεις είτε ωρομίσθιου είτε άλλου προσωπικού -αφού κρίναμε μετά από μελέτες ότι ίσως να μη

χρειάζονται- να έμπαινε ένας σταυρός, ούτως ώστε με την αφυπηρέτηση να μην πληρώνεται η θέση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πρόβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών είναι ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα του 2009 θα κυμανθεί γύρω στο 3%. Δε λέω ούτε τις δικές μας εκτιμήσεις ούτε του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ούτε της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά κτίζω την επιχειρηματολογία μου με βάση τη θέση της επίσημης κυβέρνησης. Όταν, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρώτο εξάμηνο, αγαπητέ κύριε Ευαγόρου, καταγράφηκε μια...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εξήγα μου αυτά που λέεις, κύριε Νεοφύτου, επειδή δυσκολεύτηκα να τα καταλάβω.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το πρώτο εξάμηνο, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, συρρικνώθηκαν τα έσοδα του κράτους σε σύγκριση με το 2008 κατά 9,1% και στους προϋπολογισμούς που έχουμε για το 2009 υπήρχε πρόβλεψη ότι θα είχαμε και αύξηση της τάξης του 5,6% των κρατικών εσόδων. Δηλαδή, με βάση την τάση του πρώτου εξαμήνου έχουμε μια απόκλιση στα έσοδα του 2009 της τάξης του, μίνιμουμ, 14%. Με βάση τον προϋπολογισμό του 2009 και με δεδομένο ότι δε θα χειροτερεύσουν τα πράγματα στο δεύτερο εξάμηνο -μακάρι να μη χειροτερέψουν τα πράγματα στο δεύτερο εξάμηνο- όσον αφορά τις κρατικές δαπάνες του πρώτου εξαμήνου, επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας μιλούν για αύξηση 8,2%.

Λέγοντας αυτά, κύριε Πρόεδρε, θέλω να ξεκαθαρίσω ότι δεν είναι κριτική προς τη σημερινή κυβέρνηση. Δεν ευθύνεται η σημερινή κυβέρνηση ούτε για την παγκόσμια οικονομική κρίση ούτε για την κάθετη πτώση των εσόδων του κράτους ούτε για την κάθετη αύξηση των εξόδων. Όμως, είναι όλοι που πρέπει να προβληματιστούμε για το μέλλον των επόμενων γενιών. Όταν οι ανελαστικές δαπάνες του κράτους με βάση τα έσοδα του 2008, επίσημη δήλωση του Υπουργού Οικονομικών, είναι 80% επί των κρατικών εσόδων, χρειάζεται κάποιος να είναι οικονομολόγος ή μαθηματικός, για να εξαγάγει το συμπέρασμα ότι με τη γεωμετρική πρόοδο που αυξάνονται οι δαπάνες και με την πτώση των εσόδων θα βρεθούν τα επόμενα χρόνια όλα τα έσοδα του κράτους να μην αρκούν, για να πληρώνονται οι κρατικές δαπάνες όσον αφορά το ανελαστικό κομμάτι, τη λειτουργία του κράτους;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ισχυρίζομαι ότι η Βουλή δε λαμβάνει υπόψη όλα αυτά τα δεδομένα. Δεν ισχυρίζομαι ότι η κυβέρνηση δεν έχει γνώση αυτών των ζητημάτων, όμως με την αποχή μας θέλουμε να στείλουμε ένα μήνυμα. Όχι απαξίωση προς τη δημόσια υπηρεσία, την οποία σεβόμαστε. Σ' αυτή στηριχθήκαμε, για να εντάξουμε και τη χώρα μας στην Ενωμένη Ευρώπη. Είναι η ώρα όλες οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου να στηρίξουμε αυτή την κυβέρνηση, αν έχει την πολιτική βούληση, να προχωρήσει σε διαρθρωτικές αλλαγές και τομές για το καλό της οικονομίας του τόπου, για τις επόμενες γενιές. Η αποχή μας θέλει να στείλει αυτό το μήνυμα, του έντονου προβληματισμού για το πού πάν τα δημόσια οικονομικά και το μέλλον των επόμενων γενιών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τον περασμένο Δεκέμβριο, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών του 2009, καταθέσαμε την ανησυχία μας, γιατί για πρώτη φορά μετά από τέσσερα χρόνια τα έσοδα του κράτους ήταν λιγότερα από τα έξοδά του. Και αυτό έγινε, αυτός ο προϋπολογισμός ετοιμάστηκε πριν από την οικονομική κρίση με δεδομένα και εκτιμήσεις και υπολογισμούς ότι θα είχαμε αύξηση στον τουρισμό μας, θα είχαμε αύξηση από τα έσοδα της φορολογίας, θα είχαμε αύξηση από τις ξένες επενδύσεις. Αντί αυτό είχαμε την οικονομική κρίση. Αντί αυξήσεις βιώσαμε μια κατακόρυφη μείωση στα έσοδα της κυβέρνησης. Αντί αυξήσεις είχαμε μια μείωση της τάξης του 80% στο φόρο κεφαλαιουχικών κερδών, που είναι ο φόρος που εισπράττεται από πωλήσεις γης. Είχαμε μια μείωση της τάξης του 13% στις καταναλωτικές πωλήσεις. Είχαμε μια μείωση της τάξης του 8% με 10% στις αφίξεις των τουριστών. Είχαμε μια μείωση της τάξης του 12% στις ξένες επενδύσεις και έχουμε ως σύνολο μέχρι σήμερα, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, μια μείωση της τάξης 9% μέχρις στιγμής στα δημόσια έσοδα σε σύγκριση με το 2008. Παρά τις αρχικές προβλέψεις της παρούσας κυβέρνησης για ένα ρυθμό ανάπτυξης που θα ξεπερνούσε το 3%, σήμερα η πρόβλεψη έχει αναθεωρηθεί δραματικά, προς τα κάτω, και προβλέπεται να είναι μόνο 0,3% για το 2009. Σήμερα το δημοσιονομικό έλλειμμα προβλέπεται ότι θα ανέλθει μέχρι το τέλος του 2009 στο 2,8%, που είναι 0,2% πιο κάτω από το 3%, όπου αυτόματα η κυπριακή οικονομία θα μπει κάτω από την επιτήρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θεωρούμε λοιπόν πως έχουμε καθήκον προς τους Κυπρίους φορολογουμένους, παρ' ότι θα ψηφίσουμε αυτές τις θέσεις, θα εγκρίνουμε αυτό τον προϋπολογισμό, να καταθέσουμε κάποιες σοβαρότατες επιφυλάξεις. Γιατί προηγουμένως είχαμε μια ευχάριστη συζήτηση σε έναν ευχάριστο κλίμα, όσον αφορούσε τον αναπτυξιακό προϋπολογισμό, όμως δεν ξέρω αν το Δεκέμβριο, όταν θα συζητούμε τους προϋπολογισμούς του κράτους, όταν θα έχουμε μπροστά μας τα πραγματικά δεδομένα, τα έσοδα του 2009 και τα έξοδα που πρέπει να έχουμε υπόψη μας για το 2010, όπου προβλέπω ότι θα συνεχιστεί η οικονομική κρίση και ενδεχομένως να ενταθεί, θα γελάμε ή θα κλαίμε.

Επομένως, ως ΔΗΚΟ εμείς εδώ και καιρό ζητήσαμε, απαιτήσαμε και θεωρούμε ότι ορθά λήφθηκαν μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, ιδιαίτερα στον τομέα της ανάπτυξης της οικονομίας. Όμως, για μας είναι σημαντικό, είναι κρίσιμο θέμα, τώρα ακριβώς που μειώνονται τα διαθέσιμα χρήματα της κυβέρνησης να δαπανώνται σωστά, να αξιοποιούνται ορθά σε στοχευμένες κοινωνικές παροχές, αλλά και στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Δυστυχώς, στο παρελθόν είχαμε σπατάλες, είχαμε για παράδειγμα το πασχαλινό επίδομα, που ακόμα και σήμερα δίνεται σε εκατομμυριούχους. Δεν είμαστε ικανοποιημένοι από το βαθμό υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων. Σημειώνω ότι σε ό,τι αφορά τον προηγούμενο προϋπολογισμό από τα διακόσια σαράντα έξι εκατομμύρια που δίνονται στην ανάπτυξη... Σημειώνουμε ότι είναι μια αύξηση του υφιστάμενου κονδυλίου της τάξης του είκοσι εκατομμυρίων ευρώ, που θα

έπρεπε να είχε ήδη αξιοποιηθεί. Και όμως τώρα έχουμε Ιούλιο, θα μπορούμε στις καλοκαιρινές διακοπές, και από εκείνα τα είκοσι εκατομμύρια η κυβέρνηση έχει δαπανήσει μέχρι σήμερα μόνο εννέα εκατομμύρια και ζητά ακόμα εκατό δεκαεπτά. Πότε θα προλάβουν να αξιοποιήσουν αυτά τα κονδύλια εντός του 2009; Επομένως, εμάς δε θα μας πείραζε να βλέπαμε ελλείμματα για φέτος -κατανοούμε και αντιλαμβανόμαστε ότι βρισκόμαστε σε κρίση- φυσικά, όχι ελλείμματα που θα ξεπεράσουν το όριο του Συμφώνου Σταθερότητας του 3%, φτάνει αυτή η επένδυση να καταβάλλεται στην ανάπτυξη και όχι ως ελαστικές δαπάνες. Επομένως, οφείλουμε να ρωτήσουμε: Είναι αυτό που γίνεται σήμερα με αυτές τις μαζικές προσλήψεις χιλίων ογδόντα τριών δημοσίων υπαλλήλων;

Εμείς έχουμε υποστηρίξει τον αναπτυξιακό προϋπολογισμό και χαιρετίζουμε το ποσό των εκατό δεκαεπτά εκατομμυρίων που δίνεται σε έργα ανάπτυξης, τα είκοσι πέντε εκατομμύρια που δίνονται στον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης, τα είκοσι δύο εκατομμύρια που δίνονται σε σχολεία και άλλα που δίνονται σε άλλα έργα υποδομής, όμως σημειώνουμε ότι και από εκείνα τα διακόσια σαράντα έξι εκατομμύρια τα εβδομήντα εκατομμύρια δίνονται σε μισθούς και αποζημιώσεις. Και ερχόμαστε τώρα να προσθέσουμε σε αυτούς τους μισθούς ακόμα το μισθό χιλίων ογδόντα τριών δημοσίων υπαλλήλων. Εμείς κατανοούμε ότι υπάρχουν ανάγκες και, αν ζητούμε υπηρεσίες από το κράτος, πρέπει φυσικά να υπάρχει και το κατάλληλο προσωπικό να παρέχει αυτές τις υπηρεσίες. Υπάρχει ανάγκη για νοσηλευτικό προσωπικό, υπάρχει ανάγκη για πυροσβέστες, υπάρχει φυσικά ανάγκη για φύλακες στις Κεντρικές Φυλακές και εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να δώσουμε την ευχέρεια στο κράτος να παρέχει αυτές τις υπηρεσίες. Ως επίσης, ως ΔΗΚΟ σεβόμαστε φυσικά τις συμφωνίες με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, που είχαν ως αποτέλεσμα αυτές τις συγκεκριμένες θέσεις.

Όμως, έχουμε καθήκον προς τον Κύπριο φορολογούμενο να καταγράψουμε κάποιες επιφυλάξεις όσον αφορά το πού πάμε σε σχέση με τη δημόσια υπηρεσία. Σήμερα έχουμε τριάντα εφτάμισι χιλιάδες μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους και δεν περιλαμβάνονται σε αυτές τις τριάντα εφτάμισι χιλιάδες οι υπάλληλοι των ημικρατικών οργανισμών, οι έκτακτοι και λοιποί. Πενήντα σεντ του κάθε ευρώ του Κύπριου φορολογούμενου αυτή τη στιγμή πάνε σε μισθούς δημοσίων υπαλλήλων και σε συνταξιοδοτικά δικαιώματα. Με αυτές τις θέσεις θα αυξηθεί κατά 3% η δύναμη της μόνιμης δημόσιας υπηρεσίας. Επομένως, οφείλουμε να ρωτήσουμε: Σήμερα μπορούμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι η δημόσια υπηρεσία είναι τόσο αποδοτική όσο θα μπορούσε να είναι και άρα χρειαζόμαστε και επιπρόσθετο προσωπικό; Δυστυχώς, η δική μας εκτίμηση είναι πως όχι. Θα μπορούσε να ήταν αυξημένη η παραγωγικότητα στη δημόσια υπηρεσία. Θα μπορούσαν αυτές οι υπηρεσίες ήδη να προσφέρονται και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις να ζητούσαμε να προσλαμβάνουμε περισσότερο προσωπικό. Γιατί ακριβώς, όταν θα έρθουμε να επιφορτίσουμε τον προϋπολογισμό του 2010 στην ουσία με ακόμα €45 εκατομ. συν €10 εκατομ. για τους αστυνομικούς των αεροδρομίων συν €55 εκατομ., ξεκινάμε με ένα κονδύλι που είναι περίπου το 63% του προϋπολογισμού του ΚΟΤ σε μισθούς, επιπρόσθετους μισθούς που θα καταβάλει ο Κύπριος φορολογούμενος για το 2010. Επομένως, οφείλουμε ως πολιτικές δυνάμεις, και θεωρώ ότι όλοι έχουμε παρόμοιο στόχο, να ρωτήσουμε: Δε θα μπορούσε η παραγωγικότητα της δημόσιας υπηρεσίας να αυξηθεί, έτσι ώστε αυτές οι υπηρεσίες να παρέχονται από τη δημόσια υπηρεσία και αυτά τα χρήματα να καταβάλλονται για παράδειγμα στην προώθηση του τουρισμού μας;

Επίσης, μπορεί να έχουμε τις διαβεβαιώσεις του Υπουργείου Οικονομικών ότι θα είναι μηδαμινό το κόστος πάνω στα δημόσια οικονομικά στην αρχή μέχρι να

προσληφθούν όλοι αυτοί οι υπάλληλοι, όμως η πραγματικότητα είναι ότι θα έχουμε ένα επιπρόσθετο κόστος €45 εκατομ. για αρχή κάθε χρόνο πάνω στα δημόσια οικονομικά και όταν το δημοσιονομικό μας έλλειμμα για το 2009 θα είναι στο 2,8% και μας μένει ένα περιθώριο ασφαλείας 0,2%, για να μπορούμε σε επιτήρηση, πρέπει να πούμε και το εξής: Όλες οι υπόλοιπες προβλέψεις της κυβέρνησης έπεσαν μέσα και θα πέσει κι αυτή μέσα ή μήπως έχουμε τον κίνδυνο ή διατρέχουμε τον κίνδυνο να ξεπεράσουμε το 3% και να μπορούμε σε επιτήρηση; Η διαβεβαίωση που έχουμε λάβει από το Υπουργείο Οικονομικών είναι πως δεν πρόκειται να ξεπεράσουμε το 3%. Μακάρι να έχουν δίκαιο. Μακάρι το Δεκέμβρη να είμαστε εδώ και να πούμε είχαν δίκαιο, ορθά υπολόγισαν, ορθά προσλάβανε αυτό τον κόσμο και δε θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε περαιτέρω δαπάνες το 2010. Ως Δημοκρατικό Κόμμα όμως οφείλουμε να καταγράψουμε την ανησυχία μας και να καταθέσουμε τις δικές μας εκτιμήσεις, πως, όπως πάνε τα πράγματα, φαίνεται αμφίβολο ότι δε θα ξεπεράσουμε το 3% και ότι δε θα μπει η κυπριακή οικονομία σε επιτήρηση.

Επομένως, πρέπει να προσθέσουμε το εξής: Γιατί αυτές οι θέσεις δε ζητήθηκαν και δεν εξετάστηκαν με τους ετήσιους προϋπολογισμούς; Γιατί δεν εξετάζουμε αυτές τις θέσεις το Δεκέμβρη, όταν θα γνωρίζουμε και τις πραγματικές δαπάνες του κράτους και τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές μας δυνατότητες; Έχουν κατατεθεί οι θέσεις του Υπουργείου Οικονομικών, που αναφέρονται στο ότι υπάρχουν επείγουσες ανάγκες. Τις ανάφερα και προηγουμένως. Υπάρχουν ανάγκες για νοσηλευτές, υπάρχουν ανάγκες για περαιτέρω αστυνόμευση, για πυρασφάλεια κ.λπ. Εμείς τις σεβόμαστε. Θα νιώθαμε πιο ασφαλισμένοι όμως ως κοινωνία και ως πολιτική παράταξη, αν δεν είχαμε να σκεφτόμαστε ότι 0,2% είναι ο κίνδυνος που διατρέχουμε, για να ξεπεράσουμε το δημοσιονομικό έλλειμμα, όταν αναλαμβάνουμε να περάσουμε αυτές τις θέσεις.

Θα θέλαμε ακριβώς περισσότερη ασφάλεια σε ό,τι αφορά τις οικονομικές προβλέψεις. Δυστυχώς, δεν το έχουμε και γι' αυτό το λόγο ψηφίζουμε, αλλά καταθέτουμε το δικό μας προβληματισμό. Και οφείλουμε επίσης να καταθέσουμε και τις συγκεκριμένες επιφυλάξεις μας σε ό,τι αφορά ιδιαίτερα θέσεις που αφορούν για παράδειγμα το ΚΥΠΕ. Είναι επείγον αυτή τη στιγμή να έχει πρόσθετους φωτογράφους; Είναι επείγον αυτή τη στιγμή να έχουμε επιπρόσθετους κτηνοτροφικούς λειτουργούς; Έχουμε περίεργα οργανογράμματα που δεν ξαναπαρουσιάστηκαν στη δημόσια υπηρεσία. Φυσικά, είναι αποτέλεσμα συμφωνιών. Δεχόμαστε ότι υπάρχουν ανάγκες, αλλά όλα αυτά είναι τόσο επείγοντα που θα πρέπει να τα περάσουμε τώρα στην τελευταία συνεδρία της Βουλής και δε θα μπορούσαν να ξεταστούν το Δεκέμβριο μαζί με τους ετήσιους προϋπολογισμούς του κράτους;

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Ψηφίζουμε αυτές τις θέσεις, καταθέτουμε όμως τις επιφυλάξεις μας, γιατί θεωρούμε ότι διατρέχει η κυπριακή οικονομία ένα σοβαρό κίνδυνο αυτή τη στιγμή να μπει σε επιτήρηση, αν ξεπεράσουμε το 3% του δημοσιονομικού μας ελλείμματος. Καταθέτουμε τις επιφυλάξεις μας, γιατί επιφορτίζουμε τον Κύπριο φορολογούμενο με ένα σημαντικό επιπρόσθετο κονδύλι που αφορά πληρωμή μισθών για τη δημόσια υπηρεσία, ενώ δεν έχει φτάσει η παραγωγικότητα στη δημόσια υπηρεσία μέχρι σήμερα σε ικανοποιητικά επίπεδα. Είναι ένα διαχρονικό πρόβλημα φυσικά, ένα πρόβλημα που δεν έχει επιλυθεί εδώ και δεκαετίες. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν πρέπει να καταθέτουμε τις δικές μας επιφυλάξεις και προβληματισμούς γύρω απ' αυτό το ζήτημα.

Και κλείνω με το εξής: Η κυπριακή οικονομία είναι μία ευαίσθητη οικονομία. Είναι μία οικονομία που βασίζεται κυρίως πάνω σε εισαγωγές, πάνω σε τουρισμό, σε εξωγενείς παράγοντες σε αντίθεση με τις οικονομίες της Ευρώπης. Σήμερα είμαστε

σε καλύτερη μοίρα από άλλες οικονομίες. Έχουμε καλύτερους ρυθμούς ανάπτυξης, καλύτερους δείκτες μέχρι στιγμής, χαμηλότερη ανεργία σε σύγκριση με άλλες χώρες. Ο κίνδυνος ποιος είναι όμως; Αυτοί που σήμερα είναι χειρότερα από μας θα ανακάμψουν, λόγω του ότι οι δικές τους οικονομίες βασίζονται πάνω στην παραγωγή, πάνω σε άλλες βάσεις, που ενδεχομένως θα τους επιτρέψουν να αντιμετωπίσουν την οικονομική κρίση. Κι εμείς σε δύο χρόνια, όταν θα κληθούμε να καταβάλλουμε επιπρόσθετους μισθούς για δημόσιους υπαλλήλους, όταν οι άλλοι θα ανακάμπτουν, ενδεχομένως ακόμα να είμαστε σε ύφεση. Και δυστυχώς τότε μπορεί να μπορούμε σ' έναν επικίνδυνο κύκλο όπου τα ελλείμματά μας όλο και θα αυξάνονται, το δημόσιο χρέος μας όλο και θα αυξάνεται και θα είναι πάρα πολύ πιο δύσκολο τότε να βγούμε από τα χρέη, παρά απ' εδώ που βρισκόμαστε σήμερα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Το βήμα έχει ο κ. Σταύρος Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οφείλω να ομολογήσω ότι τελώ υπό σύγχυση και ο λόγος είναι ότι δεν έχω αντιληφθεί πραγματικά, με βάση ή ακούγοντας τους δύο αγαπητούς προλαλήσαντες συναδέλφους, γιατί ψηφίζουν εκείνο που ψηφίζουν. Οι μεν αποχή και οι άλλοι υπέρ. Αν πάρουμε το περιεχόμενο των ομιλιών, κάποιος μπορεί να οδηγηθεί σε ένα διαφορετικό συμπέρασμα. Όμως, είναι σίγουρα δική τους υπόθεση και δική τους δουλειά.

Να ξεκινήσω με την ουσία του νομοσχεδίου πρώτα. Έχουμε, όπως έχουμε πει, χίλιες ογδόντα τρεις θέσεις ενώπιόν μας, οι οποίες προνοούν συγκεκριμένα πράγματα. Και ποια είναι αυτά; Οι μισές, λέει, από αυτές είναι συμφωνημένες στη βάση του ενιαίου κρατικού μισθολογίου που έγινε το 2002 επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη και επαναβεβαιώθηκε το 2007 επί διακυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου και είναι συμβατική υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας να προχωρήσει και να υλοποιήσει τις δεσμεύσεις της. Ένα μεγάλο μέρος από εκεί και πέρα είναι θέσεις οι οποίες αφορούν στον τομέα της υγείας. Να μου επιτραπεί να πω εδώ ότι αφορά και, λέει, στελέχωση νέων κλινικών και τομέων, λειτουργία των υπηρεσιών ασθενοφόρων, στελέχωση κλινικών, υπηρεσίες ψυχικής υγείας, κλινικούς ψυχολόγους, οδοντιατρικές υπηρεσίες κ.λπ. και, για τους υπέρ Ευρωπαϊούς συναδέλφους μας, υλοποίηση ενός ευρωπαϊκού προγράμματος ασφάλειας τροφίμων, το οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση ζητά και πολύ σωστά το ζητά. Έχουμε δεσμεύσεις που αφορούν στην παιδεία, είτε για εκπαιδευτικούς ψυχολόγους στη μέση τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση είτε για στελέχωση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών κ.λπ.

Και εδώ να μου επιτρέψετε να καταθέσω το διαφοροποιούν στοιχείο της αριστεράς όσον αφορά σε κάποιες θέσεις. Για μας δε σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οποιαδήποτε θέση ή πρόσληψη στη δημόσια μηχανή πρέπει να εμπεριέχει το στοιχείο της ανάπτυξης, διότι τότε θα παίρνουμε μόνο χημικούς ή θα παίρνουμε μόνο πολιτικούς μηχανικούς ή αρχιτέκτονες ή δεν ξέρω, για να υπάρχει αυτό το στοιχείο. Ανάπτυξη για μας είναι και ο δάσκαλος, είναι και ο καθηγητής. Ανάπτυξη για μας είναι και η ανάπτυξη του ίδιου του ανθρώπου, άρα είναι και εκείνος ο οποίος θα στελεχώσει

τη βιβλιοθήκη, αλλά και ο αρχαιολόγος ο οποίος θα προσληφθεί στο Τμήμα Αρχαιοτήτων, για να διατηρήσει και να αναδείξει το δικό μας τον πολιτισμό, το διαχρονικό, των εννέα χιλιάδων χρόνων σ' αυτή την πατρίδα, σ' αυτή τη χώρα. Κατά συνέπεια, δεν μπορούμε να είμαστε μονόχνοτοι, όταν κρίνουμε θέσεις ή προσλήψεις στη δημόσια υπηρεσία και να αναζητούμε πού είναι το αναπτυξιακό.

Τρίτον, οι κυβερνήσεις διαφοροποιούνται και αλλάζουν. Οι Πρόεδροι αλλάζουν, αλλά τα κράτη είναι εκεί και υπάρχουν διαχρονικά όπως και οι υποχρεώσεις των κρατών απέναντι σε οργανωμένα σύνολα και το 50% και πλέον αυτών των θέσεων είναι υποχρεώσεις οι οποίες ήταν απόρροια συμβατικών υποχρεώσεων του κυπριακού κράτους.

Λέχθηκαν πάρα πολλά από τον αγαπητό συνάδελφο τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, αλλά και από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο, με τα οποία συμφωνώ, όσον αφορά στον τομέα, το μεγάλο κεφάλαιο, που λέγεται δημόσια υπηρεσία. Πρέπει επιτέλους κάποτε να εγκύψουμε πραγματικά, να αναλύσουμε σε βάθος, να γίνουν επιστημονικές μελέτες, να μετακαλέσουμε, να αντιγράψουμε, αν θέλετε, τα καλά άλλων χωρών οι οποίες λειτουργούν σωστά όσον αφορά τη δημόσια μηχανή ή τη δημόσια υπηρεσία. Αυτό το πράγμα πρέπει να το κάνουμε και εκείνος ο Πρόεδρος, και το έχω πει πάρα πολλές φορές, ο οποίος θα καταφέρει -εκείνη η κυβέρνηση, όποια κι αν είναι- να επιλύσει το πρόβλημα της γραφειοκρατίας και να κάνει τη μηχανή να δουλέψει καλύτερα, σίγουρα θα κερδίσει και ένα μεγάλο στοίχημα, για το οποίο στοίχημα ή στο οποίο στοίχημα, αν θέλετε, προσβλέπει το σύνολο της κυπριακής κοινωνίας, η οποία καταταλαιπωρείται, για να μπορέσει να κάνει τη δουλειά της καθημερινά. Και ευθύνη, αν θέλουμε να αναζητήσουμε και ευθύνη, έχουμε όλοι μας. Ο καθένας το δικό του το κομμάτι. Δε θα πω τώρα ποιος και τι και πόσο, αλλά αυτή η συζήτηση όμως πρέπει κάποτε να γίνει και δεν πρέπει να την αποφύγουμε. Κι εμείς ως ΑΚΕΛ δε φοβόμαστε να την κάνουμε τούτη τη συζήτηση, να μπούμε σ' αυτή τη συζήτηση, να κάνουμε τομές. Να δούμε πόση πρέπει να είναι η δημόσια μηχανή, ο κρατικός μηχανισμός, ποιο μέγεθος πρέπει να έχει. Διότι, κακά τα ψέματα, στο παρελθόν...

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Σταύρου Ευαγόρου τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα η κ. Ντίνα Ακκελίδου.)

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να το αναβάλουμε, να το δούμε...

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Συνεχίστε, κύριε Ευαγόρου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Ευαγόρου, αστεϊευόμενος είπα ότι, εάν είναι αυτός ο προβληματισμός, να το αναβάλουμε να το μελετήσουμε λίγο πιο σοβαρά.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Συνεχίζω, κυρία Πρόεδρε, για να πω ότι δυστυχώς στην κρατική μηχανή, με τον τρόπο που δημιουργήθηκε από το 1960, διαχρονικά και μέσα από σωστές επιλογές, που ήταν οι πλείστες, αλλά και από λανθασμένες, έχουν γίνει στρεβλώσεις, υπάρχουν

προβλήματα, δυσκολίες απόδοσης, χαμηλή παραγωγικότητα και όλα αυτά. Θα πρέπει κάποτε πρώτα να βρούμε τη δύναμη να πούμε την αλήθεια στον εαυτό μας για τα λάθη που ο καθένας έκανε, το πόσο αντήσαμε ή κάποιοι επιχειρήσαν να αντήσουν και πολιτική δύναμη, αξιοποιώντας ή στηριζόμενοι στην κρατική μηχανή και στο τέλος να καταλήξουμε στα συμπεράσματα που πρέπει να καταλήξουμε.

Έρχομαι τώρα στο θέμα οικονομία. Συμφωνώ στο εξής: Ναι, υπάρχουν τα προβλήματα που υπάρχουν με τη μείωση των εσόδων, με την αύξηση των δαπανών, όχι στο ρυθμό που θα έπρεπε, που αναμενόταν, αλλά σίγουρα δεν είναι η κυβέρνηση Χριστόφια που έχει πάει στραβά. Είναι η παγκόσμια οικονομία που έχει πάει στραβά. Η κυβέρνηση Χριστόφια είναι εκείνη η οποία μέσα από εκείνα όλα τα μέτρα, για να μην τα αραδιάσω και πάλι, είτε αναπτυξιακού είτε κοινωνικού χαρακτήρα, έχει προωθήσει μαζί με τον προϋπολογισμό ανάπτυξης κονδύλια της τάξης του €1,7 δις - λέω μαζί με τον προϋπολογισμό ανάπτυξης- σε μία προσπάθεια ακριβώς να στηρίξει την οικονομία από τη μια, αλλά και από την άλλη στο κοινωνικό μέρος τα ευάλωτα στρώματα του πληθυσμού, τα οποία δεν μπορούμε να ξεχνούμε και πρέπει να τους στηρίζουμε, να στηρίζουμε και την κατανάλωσή τους, για να στηρίζεται παράλληλα και κατ' επέκταση και η οικονομία.

Τώρα, ένα σχόλιο και κλείνω, κυρία Πρόεδρε. Να πω το εξής: Το ΑΚΕΛ δεν είναι σήμερα που θα πει μόνο, αλλά έχει τονίσει, διαχρονικά και ιστορικά, εδώ και πάρα πολλά χρόνια τη διαφωνία του, αλλά και τον προβληματισμό του όσον αφορά στις δεικτοκεντρικές νεοφιλελεύθερες πολιτικές, οι οποίες οδήγησαν στον καθορισμό των Δεικτών του Μάαστριχτ. Διότι, όταν καθορίζουμε δείκτες, εμείς σίγουρα είμαστε εκείνοι οι οποίοι θέλαμε και ζητούμε και σήμερα η Ευρώπη να καθορίζει και αναπτυξιακούς δείκτες, η Ευρώπη να καθορίζει και κοινωνικούς δείκτες, η Ευρώπη να καθορίζει και όλους τους άλλους δείκτες ή παραμέτρους που αφορούν στην ανθρώπινη ανάπτυξη. Αυτό, αν θέλετε, είναι και το σύνθετο στοιχείο της δικής μας της ιδεολογίας.

Εμείς δεν μπορούμε να δεχτούμε αυτό το δεικτοκεντρισμό του «αμάν, ξέρετε θα περάσουμε το 3% και θα πάμε στο 3,1% και θα μπούμε υπό επιτήρηση». Τι σημαίνει επιτήρηση δηλαδή; Ξέρετε ότι σε επιτήρηση είναι οι είκοσι τέσσερις από τις είκοσι επτά χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα; Επιτήρηση σημαίνει δηλαδή να πάρεις, κύριε, κάποια μέτρα τέτοια, ούτως ώστε σταδιακά και ομαλά να επανέλθεις εις την κατάσταση την προτέρα του κάτω από το 3% δημοσιονομικό έλλειμμα και να είσαι επίσης όσον αφορά στο δημόσιο χρέος σε ένα επίπεδο ανεκτό. Και εμείς ως ΑΚΕΛ υποστηρίζουμε να υπάρξει δημοσιονομική πειθαρχία. Σίγουρα, όπως το νοικοκυριό πρέπει να κουμαντάρει τα έσοδα και τις δαπάνες του, κατά τον ίδιο τρόπο και τα κράτη πρέπει να είναι νοικοκυρεμένα. Αλλά την ίδια στιγμή, όταν ανώμαλες περίοδοι στην ιστορία της ανθρωπότητας και της παγκόσμιας οικονομίας, όπως είναι η παγκόσμια οικονομική κρίση σήμερα, το επιβάλλουν, να να μη διστάσουμε... Δε λέω ότι θα μπούμε. Δεν έχω πει ότι θα μπούμε υπό επιτήρηση και δεν το επιθυμούμε. Αλλά, αν χρειαστεί, λόγω του ότι θα δαπανήσω, θα διοχετεύσω κονδύλια προς την ανάπτυξη και προς τις κοινωνικές παροχές και αυτό θα είναι το αποτέλεσμα, εμείς δε θα το μετανιώσουμε. Εμείς δε θα βάλουμε μαύρα για το ότι στηρίξαμε, ακολουθήσαμε δηλαδή τι; Επεκτατική αναπτυξιακή πολιτική, αυτό που επιβάλλει η οικονομική επιστήμη την ώρα που χρειάζεται να τονώσω την οικονομική ανάπτυξη. Τι άλλο δηλαδή; Αν χρειαστεί να το πράξουμε, να το πράξουμε και να μη μετανιώνουμε, ούτε να μεταφραζόμαστε ή τέλος πάντων να ασπασζόμαστε τη δεικτολαγνεία, το δεικτοκεντρισμό και να ερχόμαστε και να λέμε «αμάν, θα πάω 3,1% και τέλειωσε». Τίποτε δεν τέλειωσε. Είναι εκεί που αρχίζει.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευαγόρου.

Ο κ. Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά, το θέμα το οποίο συζητούμε είναι μια απόφαση ευθύνης σήμερα, ιδιαίτερα, μάλιστα, αν λάβει κανείς υπόψη τη σημασία της οικονομικής αυτής διάστασης. Θεωρώ, ακούγοντας το συνάδελφο κ. Ευαγόρου, και πραγματικά θα ήθελα να ήταν λάθος η εκτίμησή μου, ότι μας προετοιμάζουν σταδιακά για την είσοδο της οικονομίας μας στη φάση της επιτήρησης. Μάλιστα, μας έχει πει κιόλας «ξέρετε, δε θα είναι και τόσο άσχημο· απλώς θα είναι μια κανονική διαδικασία από όπου θα μπορούσαμε να εξέλθουμε ως παρατηρητές». Απεύχομαι πραγματικά να οδηγηθεί η εθνική μας οικονομία για πρώτη φορά σε επιτήρηση. Αυτό θα σημαίνει ότι κι εμείς ως Βουλή θα απολέσουμε πλέον εξουσία, αλλά και πάνω απ' όλα το Γραφείο Προγραμματισμού, ο Υπουργός Οικονομικών και η Κεντρική Τράπεζα. Θα τεθούμε κάτω από έλεγχο και κάτω από καθοδήγηση, απ' όπου θα φιλτραριστεί η περαιτέρω αναπτυξιακή μας πορεία.

Ίσως, συνάδελφε, η επιτήρηση να αποβεί σε βάρος του κοινωνικού κράτους; Και θα το αντιμετωπίσουμε σε βάρος του κοινωνικού κράτους; Θα το αντιμετωπίσουμε, ίσως, μέσα από επιβολή πρόσθετων φορολογιών ή θα αγγίξουμε ενδεχομένως τα κεκτημένα των δημοσίων υπαλλήλων και θα τα θέσουμε σε κίνδυνο; Θεωρώ ότι προτεραιότητα τούτη την ώρα θα έπρεπε πραγματικά να ήταν η συζήτηση, όπως διαπιστώνεται, για την αναδιοργάνωση, τον εκσυγχρονισμό, τη λειτουργία του κράτους. Οι αδυναμίες και οι δυσλειτουργίες είναι αυτές που επί καθημερινής βάσεως και πάνω σε συνεχόμενη βάση προκαλούν πρόσθετες ανάγκες σε προσλήψεις. Δυστυχώς, η ανυπαρξία του οποιουδήποτε προγράμματος, αλλά και του καθορισμού προτεραιοτήτων, ώστε να καθορίσουμε την αναδιοργάνωση της δημόσιας υπηρεσίας, μας οδηγεί με αυτό τον απλοϊκό τρόπο στο να επεκτείνουμε επί καθημερινής βάσεως τις προσλήψεις. Αν είναι αυτή σωστή επιλογή, τότε θέλω να παρατηρήσω ότι θέτουμε σε πολύ μεγάλο κίνδυνο την εθνική μας οικονομία.

Συμφωνώ μαζί σας ότι υπήρχαν τομείς -για παράδειγμα, ο τομέας της υγείας- όπου ενδεχομένως θα έπρεπε να θέταμε προτεραιότητα. Και άλλοι τομείς ενδεχομένως όπου χρειάζεται πρόσθετο προσωπικό. Ωστόσο, η βεβαιωμένη αυτή λήψη της απόφασης δε θα μας οδηγήσει σε μια βαθιά συζήτηση, προκειμένου να αποβεί αυτός ο τελικός διάλογος προς όφελος της οικονομίας μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι υπάρχει ένας έντονος προβληματισμός, όταν καλείσαι να εγκρίνεις 1 083 νέες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία. Και αυτό, κυρίως γιατί σήμερα υπάρχουν τρία δεδομένα, τα οποία θα πρέπει να λάβουμε υπόψη. Είναι οπωσδήποτε η οικονομική κρίση, η οποία χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι κανένας μέχρι στιγμής δεν μπορεί να προβλέψει τη χρονική διάρκεια και τις τελικές επιπτώσεις που θα υπάρξουν. Και μπορεί αυτή τη στιγμή στην κυπριακή οικονομία οι επιπτώσεις να είναι έμμεσες, αλλά σε καμιά περίπτωση κανένας δεν μπορεί να αποκλείσει ότι μπορεί στο τέλος να αποβούν και άμεσες. Το δεύτερο δεδομένο είναι ότι η Κύπρος έχει μια υπερτροφική δημόσια υπηρεσία, από τα υψηλότερα ποσοστά στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και τρίτο δεδομένο, τέλος, το γεγονός ότι, αντιστρόφως, η παραγωγικότητα της δημόσιας υπηρεσίας μας είναι σχετικά χαμηλή με έντονες τάσεις αγκύλωσης και γραφειοκρατίας.

Από αυτές λοιπόν τις 1 083 θέσεις ένας αριθμός είναι ήδη καλυμμένος από έκτακτο προσωπικό, άρα δε θα προσθέσουν πρόσθετο κόστος στον προϋπολογισμό, κι ένας αριθμός αφορά νέες θέσεις. Το ερώτημα το οποίο τίθεται είναι αν και κατά πόσο οι νέες θέσεις στους διάφορους τομείς μπορούν να δημιουργήσουν πρόβλημα ή ενδεχομένως να λύσουν πρόβλημα. Αν και εφόσον οι θέσεις αυτές είναι σωστά προγραμματισμένες και συνεισφέρουν στην αύξηση της παραγωγικότητας, τότε μπορεί να λύσουν προβλήματα και κάθε άλλο παρά να δημιουργήσουν πρόσθετο κόστος. Απλό παράδειγμα: Αν στις ιατρικές υπηρεσίες, λόγω του ότι υπάρχει αδυναμία άμεσης ικανοποίησης αναγκών, δεν υπάρχει γρήγορη και έγκαιρη διεκπεραίωση της εργασίας, δεν υπάρχει σωστή και έγκαιρη διάγνωση των διαφόρων παθήσεων -και είναι γνωστό ότι η Κύπρος είναι μια χώρα με μεγάλη αύξηση των δαπανών στον τομέα της υγείας και μάλιστα μη παραγωγικών, για το λόγο ακριβώς ότι έχουμε διπλάσιο χρόνο κλινικοεργαστηριακής διερεύνησης του κάθε περιστατικού, καθώς επίσης και διπλάσιο χρόνο νοσηλείας των περιστατικών μας- και αν με τις προσλήψεις αυτές κατορθώσουμε να μειώσουμε αυτές τις λίστες και να βελτιώσουμε την προσφερόμενη ποιότητα υπηρεσιών προς τους πολίτες, τότε στο τέλος της ημέρας αυτό που θα έχουμε θα είναι το κέρδος κι όχι το κόστος από τους μισθούς το οποίο θα δαπανήσουμε.

Ταυτόχρονα, θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι σε αυτό τον προϋπολογισμό υπάρχουν και αναβαθμίσεις διαφόρων θέσεων, που είναι αποτέλεσμα συμφωνιών που έχουν γίνει. Δε θα κρίνουμε αυτή τη στιγμή αν και κατά πόσο ήταν δικαιολογημένες αυτές οι αναβαθμίσεις ή όχι. Όμως η πραγματικότητα είναι ότι στο τέλος της ημέρας θα κριθεί η κυβέρνηση από τις επιλογές της, αν και κατά πόσο αυτή της η επιλογή θα αποδειχθεί θετική, σύμφωνα με την αξιολόγηση η οποία θα γίνει, ή αν δε θα αποδειχθεί.

Εμείς από την πλευρά τη δική μας δίνουμε ακριβώς την πίστωση και τη δυνατότητα, στηρίζοντας αυτή την πρόταση της κυβέρνησης, και στην ουσία τη βοηθούμε, ώστε ακριβώς να καλύψει τις ανάγκες τις οποίες έχει ήδη εκτιμήσει ότι θα πρέπει να καλυφθούν, για να υπάρξει αυτή η βελτίωση. Και -ξέχασα να το αναφέρω προηγουμένως- όταν στις θέσεις αυτές περιλαμβάνονται και θέσεις οι οποίες έχουν σχέση ενδεχομένως με την Πολεοδομία, έχουν σχέση με το Κτηματολόγιο, όπου θα υπάρξει μια βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, τότε θα επιταχυνθεί ενδεχομένως η διαδικασία διεκπεραίωσης εργασιών, που θα φέρει πρόσθετα έσοδα στο κράτος. Δεν πρέπει αυτά να τα βλέπουμε με έναν αρνητικό φακό και πάντοτε με μεμψιμοιρία ή με την τάση της δικαιολόγησης της δικής μας συμπεριφοράς ή ενδεχομένως και με μια αντιπολιτευτική τάση.

Την ίδια στιγμή θα ήθελα να επισημάνω από την πλευρά της ΕΔΕΚ ότι μας

ενδιαφέρει και το θέμα των δημοσιονομικών δεικτών, ότι δεν πρέπει να ξεφύγουμε από τα συγκεκριμένα όρια. Γιατί τη δημοσιονομική επιτήρηση εύκολα μπορούμε να τη λέμε και να την αποδεχόμαστε, αλλά γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι, μπαίνοντας η Κύπρος σε μια δημοσιονομική επιτήρηση, θα έχουμε άλλα προβλήματα. Θα αναγκαστούμε να μειώσουμε τις κοινωνικές παροχές, θα αναγκαστούμε να κάνουμε περικοπές και στη συνέχεια, αν ξεφύγουμε από κάποια όρια, άλλοι είναι αυτοί που θα μας καθορίζουν τις αναπτυξιακές μας δαπάνες και είναι τότε που θα υπάρχει επιβράδυνση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και είναι τότε που θα υπάρχουν πρόσθετα προβλήματα.

Γι' αυτό λοιπόν χρειάζεται σύνεση, χρειάζεται σωφροσύνη και κυρίως θα πρέπει να διασφαλίσουμε μεν τα αναπτυξιακά έργα και τους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, αλλά την ίδια στιγμή δε θα πρέπει σε καμιά περίπτωση να θέσουμε σε κίνδυνο τους δημοσιονομικούς δείκτες, γιατί δυστυχώς είμαστε σε ένα γήπεδο που δεν είμαστε μόνοι μας. Άλλοι είναι αυτοί που θα μας επιβάλουν. Και το θέμα της αριθμολαγνείας, ναι, είναι σωστό ότι δεν πρέπει να το αντιμετωπίζουμε, αλλά δεν πρέπει και να το αγνοούμε.

Όπως ήδη αναφέρεται και στην έκθεση, από την πλευρά της ΕΔΕΚ, θα υπερψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Ο κ. Κωστάκης Κωνσταντίνου.

(Γελώντας)

Παραλίγο να μη σας δω και θα με παρεξηγούσατε!

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι για τον Κωστάκη ούτε θα τον κόψω, αλλά η ώρα είναι 7.25 μ.μ., έχουμε περίπου ακόμα 25 θέματα και κινούμαστε με ένα ρυθμό επανάληψης στην πραγματικότητα επιχειρημάτων.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να έρθουμε κι αύριο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ διερωτώμαι δηλαδή να συνεχίσουμε ή να έρθουμε κι αύριο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα το έθετα, κύριε Κατσουρίδη, μετά τον κ. Κωνσταντίνου, διότι ήταν ήδη παραπονούμενος από την προηγούμενη φορά. Να του δώσουμε το λόγο.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, δεν είμαι παραπονούμενος σε καμιά περίπτωση. Θα σεβαστώ τη θέση του κ. Κατσουρίδη και θα είμαι όσο πιο σύντομος μπορώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κωστάκη, αν μου επιτρέψεις...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Βεβαίως.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θεωρώ υποχρέωση να υπερασπιστώ το συνάδελφο.

Έντζιε, επειδή η Πέγεια έδερε την Ομόνοια, όποτε ζητήσει το λόγο ο Κωστάκης, εννά του κολλούσιν!

(Γέλια)

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Φέτος θα είναι πολύ πιο δυνατή η ομάδα της Πέγειας...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Γιατί έν' με την Ομόνοια ο κ. Καρογιάν;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...κι ας το έχουν υπόψη τους οι πάντες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συνεχίστε, κύριε Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό περιλαμβάνεται πρόνοια για 68 θέσεις, για απονομή ηθικών αμοιβών στους μαχητές της αντίστασης, σε στελέχη και μέλη τα οποία ανήκουν στο χώρο της αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Η σύλληψη της ιδέας, ως γνωστό, για να μην ξεχνιόμαστε, έγινε επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη και υπήρξε η πλήρης διευκόλυνση, η συγκρότηση, ο καταρτισμός των επιτροπών και ασφαλώς δόθηκε συνέχεια και τελεσφόρησε επί προηγούμενης διακυβέρνησης.

Επειδή δε θέλω να παρεξηγηθώ, θα πω από την αρχή ότι, ναι, κι εμείς - εξάλλου αυτή ήταν και η θέση του κόμματός μου- είμαστε υπέρ της απονομής των ηθικών αμοιβών σε αυτούς οι οποίοι ομολογουμένως πραγματικά αγωνίστηκαν, έδωσαν το άπαν των δυνάμεών τους ενάντια στο πραξικόπημα και υπέρ της δημοκρατίας. Είδαμε επί προηγούμενης διακυβέρνησης σε εκατοντάδες μέλη της αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας να απονέμεται η αξία, ο τίτλος, τα γαλόνια και οι αστέρες και προήχθησαν στον επόμενο βαθμό. Μεταξύ αυτών, όμως, υπάρχουν και δεκάδες που άλλοι βρίσκονταν στα σπίτια τους, την ώρα που έπρεπε να ήταν εκεί που έπρεπε, για να δώσουν το "παρών" τους, και άλλοι ήταν ηλικίας δεκαέξι, δεκαπέντε, δεκατεσσάρων, δεκατριών χρόνων. Και, για του λόγου το αληθές, για να μη λέτε ότι λέω ό,τι θέλω, ο συνάδελφος κ. Αγγελίδης, υπό την ιδιότητά του ως νομικού, με προσφυγές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Συγγνώμη που διακόπτω, κύριε Κωνσταντίνου. Είμαστε στο θέμα μας;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Είναι για το συμπληρωματικό προϋπολογισμό;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναι. Θα έρθω στη συνέχεια και στους 68, γιατί είναι μια συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Για να είμαστε στο θέμα μας.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Για του λόγου το αληθές, ο συνάδελφος Ανδρέας Αγγελίδης, υπό την ιδιότητά του ως δικηγόρου, καταχώρισε προσφυγές εκ μέρους αυτών οι οποίοι δε συμπεριλήφθηκαν, αφαιρέθηκαν από τον κατάλογο -γιατί υπήρξαν κι αυτές οι περιπτώσεις- και κέρδισε τις προσφυγές και επαληθεύονται αυτά τα οποία λέω. Την ίδια στιγμή όντως υπήρχαν δεκάδες αιτητές οι οποίοι έμπρακτα, με πράξεις, με συμπεριφορές, αγωνίστηκαν ενάντια στο πραξικόπημα και μάλιστα αποδεδειγμένα, με στοιχεία, με λεπτομέρειες, με αναφορές. Αντί να συμπεριληφθούν όμως κι αυτοί και να πάρουν τις αμοιβές -φαίνεται ότι οι άνθρωποι στη συνέχεια ήταν, είναι και εξακολουθούν να είναι "αμαρτωλοί", γιατί φαίνεται ότι ψηφίζουν συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα, και θα πω ευθαρσώς και ξεκάθαρα ότι ψηφίζουν Δημοκρατικό Συναγερμό- αυτοί εξαιρέθηκαν και δε συμπεριλήφθηκαν στον κατάλογο.

Εν πάση περιπτώσει, έγιναν αυτά που έγιναν, υπήρξε αντίδραση, υπήρξε μεμψιμοιρία. Και να πω ότι υπήρχε τότε ξεκάθαρη θέση ότι αυτοί οι οποίοι δικαιολογημένα θα έπαιρναν τις ηθικές αμοιβές, τα γαλόνια, τους αστέρες και τις προαγωγές, θα τοποθετούνταν σε θέσεις μη καίριες σε νευραλγικούς τομείς και όχι σε βάρος εκείνων οι οποίοι πληρούσαν τα αντικειμενικά κριτήρια, των προσόντων, της ικανότητας, της προπαιδείας, της εμπειρίας. Αντί αυτού, είδαμε να παραμερίζονται εκείνοι που είχαν και κατείχαν τις νευραλγικές θέσεις, με βάση την εμπειρία, εξειδικευμένη γνώση, προπαιδεία, μέσα από πάρα πολλά αντικειμενικά κριτήρια, και να τοποθετούνται αυτοί οι οποίοι πήραν τις προαγωγές.

Και φθάνουμε στα σημερινά. Εξήντα οκτώ νέες θέσεις για προαγωγή από το βαθμό του Λοχία μέχρι και το βαθμό του Ανώτερου Υπαστυνόμου στην αστυνομία και στην Πυροσβεστική Υπηρεσία. Και η πληροφόρηση την οποία έχουμε... Και εύχομαι να διαψευστούμε, αλλά δεν μπορούν να μας διαψεύσουν, γιατί τα δεδομένα είναι εκεί, οι κατάλογοι έχουν ήδη ετοιμαστεί. Μπορεί να επιδέχονται κάποιες αλλαγές για κάποιους οι οποίοι διαμαρτύρονται από τα στρατόπεδα των συγκυβερνήτων κομμάτων, και μόνο για αυτούς, γιατί αυτοί που προέρχονται ή ψηφίζουν, καλύτερα, Δημοκρατικό Συναγερμό δεν έχουν λόγο ύπαρξης...

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Κώστα Κωνσταντίνου
ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα.)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εννά απαντήσω!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να απαντήσετε, κύριε Κατσουρίδη! Είναι δικαίωμά σας να απαντήσετε! Γιατί φαίνεται ότι...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί διαδικασίας;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι.

Με αφορμή τους προϋπολογισμούς, τους συγκριμένους, δέκα λεπτά γίνεται μία ομιλία -δικαίωμά του, η θέση του- με μία επίθεση ενάντια στους αντιστασιακούς, στην οποία θα απαντήσω με το ίδιο ύφος και τον ίδιο τόνο και ας μείνουμε ως το πρωί!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, το είπα προηγουμένως, για να μην παρεξηγηθώ, αλλά φαίνεται ότι δεν το ακούσατε. Σε καμιά περίπτωση και εγώ προσωπικά, αλλά και το κόμμα μου δεν τασσόμαστε ενάντια στην απονομή ηθικών αμοιβών, προαγωγών στους αντιστασιακούς, των οποίων αναγνωρίζουμε το ρόλο, το έργο και τη συμπεριφορά. Αυτό το είπα ξεκάθαρα, αλλά φαίνεται ότι δεν το ακούσατε. Και ο Δημοκρατικός Συναγεμμός, επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη, ήταν εκείνη η κυβέρνηση που συνέλαβε, τότε, το νόημα και είναι εκείνη η κυβέρνηση που υπεβόηθη στον καταρτισμό επιτροπών και στην προώθηση αυτού του ζητήματος, για να φθάσουμε επί προηγούμενης διακυβέρνησης να γίνουν όλα αυτά τα οποία έγιναν.

Αλλά σήμερα -και ακούστε- σήμερα η πληροφόρηση την οποία έχουμε, επειδή στον προηγούμενο καταρτισμό του καταλόγου συμπεριλήφθηκαν αυτά τα άτομα, τα οποία, είπα προηγουμένως, πήραν αυτές τις αμοιβές χωρίς να έχουν επιδείξει καμία πραγματικά συμπεριφορά αντιστασιακή... Και υπάρχουν τα παραδείγματα που αφορούν την ηλικία. Και είπα και το παράδειγμα, αγαπητοί συνάδελφοι, που δεν επιδέχεται οποιαδήποτε αμφισβήτηση. Σήμερα κάποιιοι δυστυχώς κάτω από τη συμπεριφορά την προηγούμενη έχουν αποθρασυνθεί. Και τι έχουν κάνει; Αυτά είναι γεγονότα και στοιχεία και πληροφόρηση που έχουμε από τα ίδια τα μέλη της αστυνομικής δύναμης Κύπρου, που μας λεν: «Κάντε κάτι επιτέλους! Πώς ανέχεστε να ψηφίζετε προϋπολογισμούς και να συμπεριλαμβάνονται σε αυτό τον κατάλογο άτομα τα οποία -ακούστε λοιπόν!- άλλοι ήταν ηλικίας δέκα ετών, άλλοι πέντε ετών, άλλοι τριών ετών, άλλοι ήταν αγέννητοι, κάποιιοι είχαν τη φροντίδα φορώντας rappers!». Αυτό είναι μια πραγματικότητα, αγαπητοί συνάδελφοι. Εάν δεν αρέσει σε κάποιους, αυτό συμβαίνει σήμερα!

Και διαμαρτύρονται όλοι εκείνοι οι οποίοι είναι ικανοί, άξιοι, έχουν προϋπηρεσία, με αντικειμενικά κριτήρια έχουν θέσεις στην αστυνομία και στην Πυροσβεστική Υπηρεσία και παραμερίζονται σήμερα. Θα πω απλά ένα παράδειγμα, για να αντιληφθείτε. Σε συγκεκριμένο τμήμα του αρχηγείου -δε θα αναφερθώ σε ονόματα- δεν είναι του παρόντος- σε συγκεκριμένο τμήμα το οποίο χρειάζεται στελέχη με αντικειμενική πανεπιστημιακή γνώση -τέτοια είναι η ειδικότητα αυτού του τομέα- έχουν παραμερίσει τον αξιωματικό ο οποίος ήταν επικεφαλής και ο οποίος, επαναλαμβάνω, ήταν και γνώστης και με εμπειρίες, αλλά και με πανεπιστημιακή γνώση και έχουν τοποθετήσει άτομο το οποίο δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με το αντικείμενο, καμία εμπειρία, καμία γνώση, καμία μόρφωση. Ε, είναι ένα από τα παραδείγματα, τα πολλά!

Εν πάση περιπτώσει, αυτά τα λέω, γιατί ψηφίζουμε προϋπολογισμούς και οι

προϋπολογισμοί είναι από το βαλάντιο του φορολογούμενου πολίτη. Είναι εδώ η αναξιοπιστία και η ανακολουθία των κυβερνήσεων, οι οποίοι, αντί να συμπεριφερθούν με τρόπο που να εξυπηρετεί το σκοπό για τον οποίο έγινε αυτή η νομοθεσία, η οποία προωθήθηκε και με τις ευλογίες της κυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη, αντ' αυτού, σήμερα βλέπουμε να εκτρέπεται, για να εξυπηρετηθούν με κομματικά κριτήρια ημέτεροι, γιατί έτσι θέλουν κάποιοι! Και είναι φαίνεται μία συνήθεια την οποία βλέπουμε το τελευταίο χρονικό διάστημα, να εξυπηρετούνται χάριν σκοπιμοτήτων εκείνοι οι οποίοι, όχι όλοι, εκείνοι οι οποίοι απλά πιέζουν ή θέλουν να εξυπηρετηθούν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι τούτη η Βουλή, πριν δύο ώρες, ομόθυμα, αποφάσισε να τιμήσει όσους αγωνίστηκαν, για να υπερασπιστούν τη δημοκρατία. Δύο ώρες μετά φτάσαμε στον υπέρτατο βαθμό χλευασμού με τα rammers!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Είσιν πανιά τότε εν είσιν rammers!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, έχει και θέματα για τα οποία το χιούμορ μου φεύκει! Και ένα από αυτά τα θέματα είναι ο Ιούλιος του '74!

Και γιατί, παρακαλώ, ο ήρωας της ΕΟΚΑ που ήταν μαθητής είναι ήρωας και ο ήρωας της αντίστασης που ήταν μαθητής δεν είναι; Και γιατί τα λάθη του 1955-1959, που οδήγησαν ακόμα και σε εκτελέσεις ανθρώπων, δικαιολογήθηκαν ως στιγμές στα πλαίσια έξαρσης, στα πλαίσια κρίσης, και τώρα ένα λάθος, αν έγινε, για κάποιον, μετατρέπεται σε θέμα; Μετατρέπεται με τέτοιο τρόπο, που στην πραγματικότητα εξευτελίζονται όλοι. Εάν υπάρχουν, να καταγγελθούν. Και εμείς είμαστε εναντίον, αλλά όχι με αυτό τον τρόπο, το γενικό: «Έχω, αλλά δε θα πω! Γνωρίζω, αλλά δε θα πω!». Και τι σημαίνει «έχω πληροφορίες έγκυρες από μέλη της αστυνομικής δύναμης»; Και ποιος μου αποδεικνύει εμένα ότι δεν είναι επίτηδες που δόθηκαν οι πληροφορίες του; Εκείνου που τις έδωσε, εννοώ.

Είναι και εκτός διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Γενική επίθεση στο θέμα της αστυνομίας και των προαγωγών απ' αφορμή άλλου ζητήματος. Εάν ο Δημοκρατικός Συναγερμός θέλει γενική αντιπαράθεση, θα την έχει. Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα! Και όχι, για παράδειγμα -αφού θέλετε να κάνουμε συζήτηση έξω από τις διαδικασίες- να στηρίζουμε επίσημα όλους τους χειρισμούς και την πολιτική του Προέδρου στο Κυπριακό, αλλά, όταν μας λένε οι δημοσκοπήσεις ότι αυτοί οι χειρισμοί του κόμματος δεν προκρίνονται από μια μεγάλη μερίδα των ψηφοφόρων του, να λέμε είναι υπευθυνότητα και, όταν δείχνουν το αντίθετο, να λέμε «μα, ποιος είπε ότι συμφωνούμε εμείς με τούτη την πολιτική;».

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ξέρω ότι είμαι εκτός θέματος και είμαι επίτηδες, για να καταλάβετε και εσείς τι κάμνετε κάθε φορά που, απ' αφορμή άλλων ζητημάτων, θυμάστε, κάθε φορά, τα ίδια πράγματα! Επειδή θα μιλήσει ο Ιωνάς Νικολάου -τον είδα που σημειώνει- εγώ θα

ξαναπροκαλέσω, και τον Κωστάκη Κωνσταντίνου, να ονοματίσουν! Κάποτε εβκήκαν 'πού την τηλεόραση και διασυνδέσαν τις προαγωγές στην αστυνομία με τον υπόκοσμο! Γιατί ετραβήσατε πίσω; Δώστε τα στοιχεία! Ποιος υπόκοσμος; Τι σας έκαμε να τραβήσατε πίσω;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εκείνο που ξέρετε και εσείς και ξέρουμε και εμείς!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να το πεις! Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα! Να το πεις, αλλά θα εκπλαγείς πόσα ξέρω εγώ! Λέω σου το εγώ και ξέρεις το, ότι ξέρω πάρα πολλά!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ούλλοι ξέρουν, αλλά δε μιλά κανένας!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έβκα που το βήμα, μιλά τζιαι εννά μιλήσω μετά! Και ονομάτισε!

Είναι δυνατό, όταν γίνονται προαγωγές πάνω σε αυτή τη βάση να γίνονται και λάθη; Βεβαίως. Και υπήρξε περίοδος αγώνα τέτοιου τύπου, είτε ήταν του 1955-1959 είτε ήταν του 1963-1967 είτε μετά, και σε οποιαδήποτε χώρα του κόσμου που να μην έγιναν λάθη και να μην αδικήθηκαν και άνθρωποι; Αλλά δεν μπορεί με αυτό τον τόνο και αυτόν τον τρόπο... Ένας που θα μας άκουε -να είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας- ένας που θα άκουε μόνο την ομιλία του φίλου μου, του Κωστάκη, θα έβγαζε το συμπέρασμα ότι έγινε ένα αλαλούμ, ένα όργιο με τούτη την ιστορία των αντιστασιακών!

Και θα κλείσω με τούτο: Καλές και οι εξειδικεύσεις, καλές και οι ειδικές γνώσεις. Είναι υπέρτατο κριτήριο όμως η στάση σου απέναντι στη δημοκρατία και την πατρίδα μας. Πολλοί καταρτισμένοι κατέστρεψαν τις χώρες τους. Δεν είναι το μοναδικό κριτήριο.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έτα χάλια μας στην αστυνομία!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τα χάλια μας στην αστυνομία ξεκίνησαν -αφού με προκαλείς!- από την ημέρα που δικαιολογήθηκαν εκείνοι που έκαναν το μεγαλύτερο έγκλημα, που αποκαταστάθηκαν οι εξήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να παρατηρήσω το εξής: Το ίδιο το δικαστήριο έκρινε, αφού έγινε αναφορά στην υπόθεση εκείνη, ότι μπορεί να ήταν δεκαεσσάρων χρονών κάποιος την ώρα του πραξικοπήματος, όμως κατάφερε να διακρίνει ποιο ήταν το ορθό και αντιστάθηκε. Το ότι αργότερα έγινε αστυνομικός «του επέτρεπε», είπε το δικαστήριο, «να είναι και εκείνος μεταξύ εκείνων που θα μπορούσαν να τιμηθούν με την ηθική αυτή αμοιβή».

Και κάτι άλλο: Το Υπουργικό Συμβούλιο δεν έχει περιθώριο να μην κρίνει ό,τι

το συμβούλιο παραπέμπει ενώπιόν του ως καταλόγους οι οποίοι πρέπει να κριθούν. Άρα, εάν κάποιο ελάττωμα υπάρχει στη διαδικασία ή αν υπήρξαν κάποια σφάλματα, αυτά οφείλονται στη διαδικασία και όχι στο ότι σε τελική ανάλυση επιλέγονται κάποιοι άνθρωποι, για να τιμηθούν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολάου και μετά ο κ. Βότσης και τελειώνει η συζήτηση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ο κ. Ομήρου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και ο κ. Ομήρου, με συγχωρείτε. Δεν το έκανα σκόπιμα!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι υποχρεωμένος, ακόμα μία φορά, να επαναλάβω τη θέση του κόμματός μου, όταν συζητούσαμε τον προϋπολογισμό του 2005. Ήταν τότε που ήρθε εκείνος ο κατάλογος με τους τετρακόσιους περίπου αντιστασιακούς, οι οποίοι έλαβαν προαγωγές στην αστυνομία στο βαθμό του Λοχία, του Υπαστυνόμου, του Ανώτερου Υπαστυνόμου. Και η δική μας θέση ήταν «ναι, κύριοι, θα πρέπει να τιμηθούν αυτοί οι άνθρωποι για την ενέργειά τους, θα πρέπει μάλιστα να πάρουν προαγωγή, αλλά την προαγωγή να την πάρουν κατά το χρόνο που θα αφυπηρετήσουν από το σώμα».

Δυστυχώς, όλα εκείνα τα οποία είχαμε επισημάνει, ότι αυτές οι προαγωγές θα προκαλούσαν μία αναστάτωση στον τρόπο λειτουργίας της αστυνομίας, θα δημιουργούσαν προβλήματα σε σχέση με εκείνους οι οποίοι προσδοκούσαν, λόγω της άσκησης των καθηκόντων τους, να ανελιχθούν σε κάποιες θέσεις οι οποίες υπήρχαν και θα καταλαμβάνονταν από κάποιους άλλους, δυστυχώς, όλα αυτά πραγματοποιήθηκαν στη συνέχεια και προκάλεσαν ένα σημαντικό πρόβλημα στο χώρο της αστυνομίας. Δε θα σταθώ όμως σ' αυτό, που, παρ' όλα ταύτα, είναι ιδιαίτερα σημαντικό, για να μπορέσει το σώμα να λειτουργήσει σωστά.

Θέλω να τονίσω ένα πράγμα: Ουδέποτε χλευάσαμε κανέναν για την προσφορά του στην αντίσταση. Η αναφορά την οποία έκανε ο συνάδελφος ήταν, ας το θεωρήσουμε έτσι, απλώς μία παρομοίωση, για να δείξει πόσο νεαροί στην ηλικία ήταν κάποιοι. Σε καμία περίπτωση δεν έπρεπε να εκληφθεί ότι επρόκειτο για χλευασμό, γιατί πραγματικά σε αυτό τον κατάλογο -και ο κατάλογος υπάρχει, με τα ονόματα, υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο- περιλαμβάνονται άτομα τα οποία είναι σε αυτές τις ηλικίες που έχει αναφέρει, που φτάνουν μέχρι και τα δώδεκα σχεδόν έτη, ήταν δώδεκα δηλαδή χρονών το 1974. Και, αν θέλετε, κύριε συνάδελφε, επειδή είπατε ότι και εσείς δεν αποδέχαστε μια τέτοια κατάσταση, ευχαρίστως αύριο μπορώ να σας στείλω και τα ονόματά τους. Ο κατάλογος βρίσκεται κοντά μου, ξέρω ποιος είναι αυτός ο κατάλογος και μπορώ αύριο, αν θέλετε, να σας στείλω ακριβώς και τα ονόματα όλων αυτών οι οποίοι δεν ανήκαν στο αστυνομικό σώμα. Και το λέω αυτό, γιατί μπορεί να υπήρξε η απόφαση την οποία επισήμανε ο συνάδελφος Αγγελίδης, αλλά η απόφαση, όπως πολύ σωστά είπατε στο τέλος, κύριε Αγγελίδη, έκρινε ότι το δικαστήριο δεν μπορούσε να υπεισέλθει στην ουσία και να εξετάσει τη συμπεριφορά,

τη συμμετοχή του καθενός κατά την ώρα της αντίστασης κατά του πραξικοπήματος και, όπως πολύ σωστά είπατε, ούτε και το Υπουργικό Συμβούλιο μπορούσε να το κάμει αυτό.

Ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος, σε μια επιστολή επί του συγκεκριμένου θέματος, όταν μάλιστα αποφάσιζε την ανάκληση εκείνων των προσώπων τα οποία προτάθηκαν για προαγωγή ως αντιστασιακοί και ήταν σε αυτή την ηλικία, των δεκαπέντε και των δεκαεσσάρων ετών, μίλησε για τις μεμονωμένες αυτές περιπτώσεις. Είπε μάλιστα ότι ο νόμος αυτός αφορούσε μόνο εκείνους οι οποίοι ήταν μέλη της αστυνομίας -αυτή ήταν η άποψη του κ. Παπαδόπουλου- και κατέληξε λέγοντας το εξής: «Δε γνωρίζω ποιοι προέτρεπαν μη δικαιούχους να υποβάλουν αίτηση και εν πάση περιπτώσει κακώς το έπρατταν». Αυτή είναι η αναφορά στην επιστολή του κ. Παπαδόπουλου, στις 3 Φεβρουαρίου 2005, αναφορικά με το συγκεκριμένο θέμα. Το θέμα δεν είναι να στερηθούν κάποιοι, να πάρουν, να τιμηθούν. Δεν είναι αυτή η πρόθεσή μας. Εκείνο το οποίο θέλουμε να τονίσουμε είναι ότι, τέλος πάντων, αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να είναι αντικείμενο κατάχρησης! Δεν μπορεί να είναι αντικείμενο, ουσιαστικά για να εξυπηρετηθούν κάποιοι, είτε για λόγους ρουσφετιού είτε για άλλους λόγους, γιατί ουσιαστικά -θα το πω- είναι και προσβολή γι' αυτούς που πραγματικά αντιστάθηκαν, γι' αυτούς που κινδύνεψε η ζωή τους, όταν, για παράδειγμα, ένας νεαρός δώδεκα, δεκατριών χρονών θεωρείται ότι ήταν αντιστασιακός! Τι έκανε στα δώδεκα και στα δεκατρία του χρόνια; Και επειδή κάνετε αναφορά για μαθητές της ΕΟΚΑ, θα σας πω το εξής...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και όμως υπάρχουν! Ο Γιάλλουρος...

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ναι, ο Πετράκης Γιάλλουρος, που ήταν δεκαέξι χρονών, σκοτώθηκε από τους Άγγλους και τιμάται, διότι σκοτώθηκε από τους Άγγλους! Ο Μάκης ο Γιωργάλλας ήταν δεκαεφτάμισι χρονών, σκοτώθηκε από τους Άγγλους! Αυτοί σε αυτές τις ηλικίες -και ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης και άλλοι- αυτοί σε αυτές τις ηλικίες είχαν μια ουσιαστική συμμετοχή, την οποία μάλιστα πλήρωσαν και με τη ζωή τους! Και εγώ σας λέω...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και οι τέσσερις της Λάρνακας...

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δε διαφωνώ, κύριε Κατσουρίδη, αλλά ένας νεαρός των δώδεκα και των δεκατριών ετών...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, σου απαντώ!

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

...ποια ήταν η αντίσταση την οποία επέφερε στο πραξικόπημα την ημέρα του πραξικοπήματος;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, αφού σου απαντώ!

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Αυτό είναι το ερώτημα το οποίο υπάρχει. Η έγνοια μας εμάς είναι μήπως αυτό στο τέλος -χωρίς να διαφωνούμε με το να τιμώνται αυτοί οι άνθρωποι- μετεξελιχθεί σε ένα αντικείμενο κατάχρησης -και το τονίζω- και εξυπηρέτησης κάποιων ανθρώπων, με το οποίο ουσιαστικά θα βρούμε μια άλλη πόρτα, για να κάμνουμε ρουσφέτι!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Ιωνά, αν μου επιτρέπετε...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κοιτάξετε, εγώ σας λέω απλώς ένα πράγμα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, μισό λεπτό!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς επειδή συμφωνώ μαζί σας, υπήρξαν! Για παράδειγμα, στη Λάρνακα. Δηλαδή οι τέσσερις της Λάρνακας, εάν δεν επεθανίσκαν, αν επιζούσαν, δεν έπρεπε σήμερα να μπουν σ' αυτό τον κατάλογο;

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Οι οποίοι ήταν ποιας ηλικίας όμως;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεκατριών...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεκατεσσάρων και...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...δεκατεσσάρων, δεκαπέντε.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεκατεσσάρων, δεκαπέντε και δεκαέξι.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Τζιαι δώδεκα!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Καταλάβετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν...

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Άρα, εκείνο στο οποίο καταλήγω, κύριε Κατσουρίδη, όχι γιατί... Και μάλιστα να πω και το εξής: Κάποιοι από αυτούς δεν ήταν στον αρχικό κατάλογο. Προστέθηκαν μετά! Και εκείνο που έχει σημασία -και δεν ξέρω αν πρέπει να δούμε και το νόμο ουσιαστικά, αν θα πρέπει να τροποποιηθεί- είναι ότι δεν μπορεί ουσιαστικά να αποφασίζουν κάποιοι από μόνοι τους και αυτή η απόφασή τους να μην μπορεί να ελεγχθεί από κανέναν, ότι δηλαδή ουσιαστικά κάποιοι άνθρωποι στην ηλικία των δώδεκα και δεκατριών χρονών τελικά είχαν συμμετοχή στο... Είχαν ή δεν είχαν; Αυτό είναι το ερωτηματικό το μεγάλο, γιατί πραγματικά δε θέλουμε αυτή η περίπτωση να μετεξελιχθεί σε μια άλλη διαδικασία πραγματοποίησης ρουσφετιού!

Αυτή είναι η δική μας η αντίδραση γύρω από το θέμα, πέρα από εκείνο το οποίο έχουμε πει ότι δεν είναι σωστή η διαδικασία η οποία γίνεται τώρα στο μέσο της θητείας, της υπηρεσίας κάποιου στο σώμα, γιατί αποδεδειγμένα δυστυχώς οι προηγούμενες περιπτώσεις προκάλεσαν μεγάλο πρόβλημα στην αστυνομία. Προκάλεσαν μία ανατροπή μίας ιεραρχίας η οποία υπήρχε και για την οποία πολλοί προσπαθούσαν και ευελπιστούσαν ότι μέσα από το καθήκον, την υπηρεσία και την ανταπόκριση στα ζωικής σημασίας καθήκοντα της αστυνομίας θα είχαν την ανάλογη αμοιβή από την υπηρεσία τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι, αλλά είναι υποχρέωσής μου να παρατηρήσω κάποια πράγματα! Δεν πρόσεξε ο συνάδελφος, παρά την εξαιρετική νομική γνώση την οποία έχει, ότι είπα ότι ο νόμος δημιούργησε κάποιο πρόβλημα! Κάποιοι πριν από εμένα δήλωσαν υπερήφανοι, γιατί ψηφίστηκε την εποχή της διακυβέρνησής τους. Από την άλλη πλευρά, το δικαστήριο σαφώς είπε ότι το να αντιστέκεται ένας σε τέτοια ηλικία και χωρίς να είναι καν αστυνομικός -που τουλάχιστον εκείνος είχε καθήκον εκ της υπηρεσιακής του υποχρέωσης να αντισταθεί και να διαφυλάξει το νόμιμο κράτος- ήταν λόγος, για να μην ανακληθεί η τιμή την οποία είχε, και ως εκ τούτου η άποψη την οποία διάβασε του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου έχει ανατραπεί από το δικαστήριο. Ε, λυπούμαι! Το δικαστήριο ξεπερνά την άποψη του οποιουδήποτε, είτε βρίσκεται εδώ είτε όχι! Άρα λοιπόν...

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν εξέτασε την ουσία!

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Βεβαίως εξέτασε την ουσία! Μάλιστα το δικαστήριο τόνισε ότι ήταν υπέρτατο καθήκον του καθενός, είτε ήταν απλός πολίτης είτε ήταν νέος είτε ήταν ηλικιωμένος.

Κάτω από αυτά τα δεδομένα, κύριε Πρόεδρε, οφείλω να πω και κάτι άλλο. Η

Βουλή, τούτη τουλάχιστο, για ό,τι αφορά τους “62” προσπάθησε να διασώσει το κύρος της έννοιας της δημοκρατικής αρχής και είναι αρκετά καλά για την ιστορία του τόπου κανένας να διαβάσει την απόφαση της μειοψηφίας -της μειοψηφίας!- όταν κρίθηκαν μερικοί από αυτούς τους νόμους ως αντισυνταγματικοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου και μετά ο κ. Βότσης.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Είναι ευτύχημα, κύριε Πρόεδρε, που κάποιοι “έφυγαν” νωρίς αγωνιζόμενοι εναντίον της απόπειρας επιβολής της δικτατορίας στις 15 Ιουλίου του 1974, για να μην παρακολουθούν αυτή τη θλιβερή συζήτηση, στην οποία έχουμε εμπλακεί μερικές μόνο ημέρες πριν από την 35^η επέτειο της προδοσίας και του εγκλήματος!

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη τιμή για μια πολιτεία, για ένα συντεταγμένο κράτος να αναγνωρίζει τη δημοκρατική αντίσταση ενός λαού ή ομάδων πολιτών ή ατόμων οι οποίοι καθηκόντως, ως δημοκρατικοί πολίτες, υπερασπίζονται το σύνταγμα, υπερασπίζονται τη δημοκρατική τάξη, υπερασπίζονται την έννομη τάξη της πολιτείας! Ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της κυβέρνησης Ανδρέα Παπανδρέου, που σημειώνονται πλέον ως ιστορικό επίτευγμα, είναι η αναγνώριση της εθνικής αντίστασης. Ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της μεταπολίτευσης στην Ελλάδα, όλων των κομμάτων, της Βουλής των Ελλήνων και της πρώτης κυβέρνησης -της Νέας Δημοκρατίας- είναι ότι τίμησε την αντίσταση ενάντια στη δικτατορία των συνταγματαρχών, έδωσε συντάξεις, έδωσε επιδόματα και ηθικές αμοιβές.

Είναι γι’ αυτό το λόγο που έπαινος αρμόζει και στην προηγούμενη κυβέρνηση του Τάσσου Παπαδόπουλου και στη σημερινή κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια. Ο ένας ξεκίνησε, η μια κυβέρνηση ξεκίνησε και η σημερινή κυβέρνηση ολοκληρώνει αυτό τον κύκλο απονομής -έμπρακτα- τιμής προς τους αντιστασιακούς αγωνιστές! Και να υπενθυμίσω ότι αυτή η νομοθεσία διαμορφώθηκε από αυτή τη Βουλή πρώτα το 1992-93 -ήταν ο πρώτος νόμος που ψηφίστηκε από αυτή τη Βουλή- και ολοκληρώθηκε με τροποποίηση αυτής της νομοθεσίας τη δεκαετία στην οποία βρισκόμαστε, το 2001.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Το 2001. Τον Ιούνιο του 2001.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ελέχθη το εξής: «Μα, υπάρχουν στον κατάλογο των προαχθέντων και τότε ανήλικοι, οι οποίοι στη συνέχεια έγιναν αστυνομικοί και έτυχαν προαγωγής». Θα υπενθυμίσω στον αγαπητό συνάδελφο, τον κ. Κωνσταντίνου, ότι ένας εκ των πεσόντων εις ηλικία δεκατεσσάρων ετών είναι χωριανός του!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Σίγουρα!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ο Μακαρίου, ο οποίος μετέβη ένοπλος στη Λεμεσό μαζί με τα λεωφορεία της αντίστασης τότε, για να καταστείλουν το πραξικόπημα στη Λεμεσό, και δολοφονήθηκε από τους πραξικοπηματίες! Εάν ο Μακαρίου -ο ήρωας της αντίστασης- ζούσε και γινόταν αστυνομικός, έπρεπε ή δεν έπρεπε να ευεργετηθεί αυτής της προαγωγής, την οποία άλλοι συνάδελφοί του δικαιούνται;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έπρεπε, βεβαίως!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Αν υπήρξαν κάποια λάθη μεμονωμένα -εγώ δεν το γνωρίζω- αυτό σε τίποτα δεν μπορεί να μειώσει το αξιόπαινο αυτής της πρωτοβουλίας, αυτής της διοικητικής πράξης, αυτής της νομοθεσίας! Εάν υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις, ας υπάρξουν καταγγελίες, ας γίνει μια νέα έρευνα, ας αξιοποιηθούν όλα τα νόμιμα μέσα τα οποία προσφέρονται.

Ούτε δέχομαι το επιχείρημα ότι υπάρχει αναστάτωση στην αστυνομία! Αν υπάρχουν προβλήματα που δημιουργούνται από αυτές τις προαγωγές, ας αντιμετωπιστούν με το να ανατεθούν τέτοια καθήκοντα σε προαχθέντες που δεν επηρεάζουν την ιεραρχία. Μπορούν να βρεθούν τρόποι. Αλλά, ας δούμε το μείζον και ας μη σταθούμε στο έλασσον! Διότι αυτά που ανεφέρθησαν είναι ελάσσονος σημασίας ενώπιον της ιστορικής -πραγματικά- ευθύνης που έχει κάθε πολιτεία να τιμά τη δημοκρατική αντίσταση ενός λαού! Και πράξεις όπως είναι αυτές είναι και ένα μήνυμα για το μέλλον. Είναι διδαχή και είναι μήνυμα της ίδιας της ιστορίας για τη συμπεριφορά των λαών στο μέλλον!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Επιτρέψτε μου να μιλήσω από τη θέση μου, Πρόεδρε, για να μην καταχραστώ και εγώ το χρόνο, παρ' όλο που ίσως χρειαστώ ακόμα μισό λεπτό, για να αναφέρω κάτι στην αρχή για διαδικαστικό θέμα.

Συζητούμε ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό για 1 085 θέσεις και μπορεί ο καθένας, Πρόεδρε, να ανοίξει κεφάλαιο μισής ώρας για κάθε υποτομέα! Θέλετε να σας κάμω διάλεξη για τα θέματα των νοσηλευτών και τα προβλήματα των νοσοκομείων με το ΓΕΣΥ; Μπορώ να μιλή μισή ώρα! Για την πυρασφάλεια και τους πυροσβέστες; Μπορεί να μιλή τριάντα πέντε λεπτά! Νομίζω ότι πρέπει κάπου να μπει μια τάξη! Νιώθω ότι όποιος συνάδελφος πάει εκεί στο βήμα μπορεί να μιλά όσο θέλει -έτσι φαίνεται τελικά- κάμνει ό,τι θέλει τζιαι λέμε παράλληλα μιλώντας ότι είμαστε τζιαι εκτός διαδικασίας! Ξεκινήσαμε που τους αντιστασιακούς, που, για να μην παρεξηγηθώ, συμφωνώ με όλα όσα είπε ο κ. Ομήρου. Άλλωστε, Πρόεδρε, εσείς γνωρίζετε ότι πήρατε ειδική πρωτοβουλία για το θέμα των αντιστασιακών τζιαι ως Δημοκρατικό Κόμμα τζιαι ως Πρόεδρος της Βουλής, για να είναι σήμερα πάνω σ' αυτό τον κατάλογο. Μπορούμε να συζητούμε όμως όσες ώρες θέλουμε! Πήγαμε στο Κυπριακό, πήγαμε στην ΕΟΚΑ, ήρθαμε στο πραξικόπημα! Πού εννά σταματήσει τούτο το κακό;

Επί της ουσίας, Πρόεδρε! Τζιαι ειλικρινά, θα πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος! Εγώ έχω κάποιες σκέψεις, με κάποιους συναδέλφους έχουμε κουβεντιάσει, με τη νέα σεζόν ίσως επιλύσουμε και αυτό το πρόβλημα.

Ο κ. Ευαγόρου στην ομιλία του προηγουμένως διερωτήθηκε γιατί, εφόσον είπε όσα είπε ο συνάδελφος του ΔΗΚΟ, που μίλησε προηγουμένως, ο Νικόλας Παπαδόπουλος, γιατί το ΔΗΚΟ ψηφίζει υπέρ. Πρώτον, ψηφίζουμε υπέρ, γιατί θεωρούμε ότι αυτές οι θέσεις χρειάζονται. Μας έχουν πείσει μέσα στην επιτροπή -όσους ήταν στην επιτροπή Οικονομικών- ότι αυτές οι θέσεις χρειάζονται. Επίσης, θεωρούμε ότι, εφόσον η κυβέρνηση φέρνει αυτές τις θέσεις με αυτή την οικονομική

κρίση, σημαίνει ότι έχει μετρήσει τα πράγματα τζιαι αναλαμβάνει τζιαι την ευθύνη για τούτο το πράμα! Έτσι το αντιλαμβάνομαστε.

Από την άλλη όμως, έχουμε ευθύνη να καταγράψουμε και τις αγωνίες -όπως τις κατέγραψε ο συνάδελφος προηγουμένως του κόμματός μας- και να σημειώσουμε όλους αυτούς τους κινδύνους που θεωρούμε ότι πρέπει να προσμετρήσουμε, πριν κάμουμε αυτή την πράξη. Και λέω, ναι, έγινε ολόκληρη συζήτηση προηγουμένως για το 3%, αν είμαστε "δειχτολάγνοι" ή αν μιλούμε μόνο για τους δείχτες κ.λπ. Ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών στην επιτροπή Οικονομικών έλεγε: «Με αυτό το πρόγραμμα, που προτείνω αυτές τις θέσεις, δε θα πάμε πάνω που το 3%. Θα πάμε 2,8%»! Εγώ δεν είμαι ο άνθρωπος ο οποίος νιώθει ότι θα πρέπει ένας αριθμός να κουβαλά ολόκληρη συζήτηση αν θα τον περάσω ή όχι! Όμως, λέω ότι, για να υπάρχουν αυτοί οι αριθμοί, για να προσπαθεί ο ίδιος ο υπουργός να μην τους υπερκεράσουμε, ε, δεν είναι τυχαίο τζιαι ας μην λέμε τόσο απλά «τι κι αν πάμε 3,1%;». Ο στόχος είναι να μην πάμε πάνω από το 3%, για τους λόγους που η ίδια η κυβέρνηση αντιλαμβάνεται, όταν τοποθετείται στην επιτροπή Οικονομικών!

Γι' αυτό εμείς λέμε ότι, ναι, με σοβαρό προβληματισμό καταλήγουμε ότι ψηφίζουμε αυτές τις θέσεις, καταγράφοντας όμως τον προβληματισμό μας. Παράλληλα, λέμε το εξής απλό: Μετά και από αυτές τις θέσεις, Πρόεδρε, απαιτούμε - απαιτούμε!- από τη δημόσια υπηρεσία, η οποία πλέον στελεχώνεται με ακόμα 1 083 άτομα, να κρατηθεί στο ύψος των περιστάσεων, να εξυπηρετεί τον πολίτη, να αυξήσει την παραγωγικότητα και την αποδοτικότητά της, ώστε πράγματι αυτός ο πολίτης ο οποίος θα πληρώνει όλα αυτά τα λεφτά να νιώθει ότι επιτέλους τούτη η δημόσια υπηρεσία έγινε, για να τον εξυπηρετεί και όχι για να τον ταλαιπωρεί!

Αυτά, Πρόεδρε, για να μην καταχραστώ άλλο το χρόνο. Θα 'μαστε εδώ και θα παρακολουθούμε και την εξέλιξη της δημόσιας υπηρεσίας και την εξέλιξη των δημόσιων οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο Νίκος ο Κλεάνθους και νομίζω ολοκληρώνεται η συζήτηση. Δεν είναι έτσι;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Πρόεδρε,

Καταχρώμενος λίγο το χρόνο, θα πω δύο λόγια. Όταν συζητούμε θέματα στα οποία προσφέρεται μια ευκαιρία, έστω και εκ των υστέρων, να οικοδομήσουμε την πραγματική ενότητα, και προσφέρονται ως πραγματική ευκαιρία για εθνική συμφιλίωση και εθνική εξιλέωση, πρέπει, αν θέλουμε να αποφύγουμε να κάνουμε αυτοκριτική ή να πούμε και καμιά φορά "συγγνώμη", τουλάχιστον να είμαστε πιο προσεκτικοί, για να μην αδικούμε τους εαυτούς μας. Με τον τρόπο που καταπιανόμαστε με κάποια θέματα, φαίνεται ότι μόνο λεκτικά τα υποστηρίζουμε, γιατί στο τέλος θέλουμε είτε να τα χλευάσουμε είτε να τα απεμπολήσουμε.

Γιατί να μην παραδεχτούμε ότι είναι διαχρονική ευθύνη, ακόμα και για κάποια θέματα ή ευτράπελα που μπορεί να παρουσιάστηκαν για το θέμα των αντιστασιακών, ότι αυτά είναι ευθύνη δική όλων μας διαχρονικά; Γιατί, αν εκάμναμε το καθήκον μας έγκαιρα, αμέσως μετά απ' αυτά που συνέβησαν, ασφαλώς δε θα παρατηρούνταν κάποια φαινόμενα τα οποία δεν μπορούν να αδικούν ούτε τον κανόνα ούτε αυτή την ύψιστη πράξη τιμής, χρέους δικού μας, της πολιτείας, για να το κάνουμε.

Την ίδια ώρα, πολύ περισσότερο, που όσοι κριτικάρουν προέρχονται από μια παράταξη που της κυβέρνησής της, έστω και αν τότε συμμετείχε και το Δημοκρατικό Κόμμα, με διαφωνία των υπουργών του Δημοκρατικού Κόμματος, η πρώτη της πράξη, με ιδιαίτερη σπουδή, ήταν να αποκαταστήσει τους εξήντα δύο. Είναι μια αντινομία. Χρειάζεται να πείσεις την κοινωνία ότι είναι με ειλικρίνεια που αναγνωρίζεις και τιμάς κάποιους ήρωες. Πολύ περισσότερο, αν έχεις σφάλει με τον τρόπο που υποδεικνύω. Επαναλαμβάνω, να μάθουμε τέτοιες στιγμές για ύψιστα αγαθά, έστω και εκ των υστέρων, τουλάχιστον να τα αγκαλιάζουμε όλοι, χωρίς να παρεξηγούμαστε, χωρίς να τα συζητούμε και χωρίς να θλίβουμε εκείνους που μας παρακολουθούν. Για να μην πω και κάτι άλλο, ότι το κυριότερο δεν είναι να τα αναγνωρίζουμε εκ των υστέρων, αλλά να είμαστε ενωμένοι και να τα υπερασπιζόμαστε με την ίδια θέρμη με την οποία μιλούμε σ' αυτό το κοινοβούλιο σήμερα, την ώρα που δοκιμάζονται αυτές οι αξίες και οι αρχές. Αυτό είναι το νόημα της ενότητας και του μαθήματος του ιστορικού που πρέπει όλοι να παίρνουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 15 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού €1.596.160 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 4.

Δημοσίευση θέσεων πρώτου διορισμού. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

Είναι εναντίον ο κ. Κουτσού, με την προσθήκη όμως που έχει κάνει ο κ. Συλλούρης ειδικά για τα θέματα της υγείας και για ακόμα ένα θέμα που μου διαφεύγει τώρα, το οποίο όμως βεβαίως είναι καταγραμμένο στα πρακτικά.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, μια εναντίον και δέκα αποχές.

Τρίτη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 15 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, μια εναντίον, με τους όρους που έχουν τεθεί, και δέκα αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τώρα θα πάμε μπροστά!

Έχουμε το υπ' αριθμόν 19 θέμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περγίδη)

Ε, εκτός αν ξεπεταχτεί κανένας τζιαι ξαναρκέψουμε πάλε!

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Αθηνά Κυριακίδου

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Γιώργος Βαρνάβα

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Απριλίου, 12 Μαΐου και 30 Ιουνίου 2009. Στο στάδιο της μελέτης των εν λόγω κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της ΟΕΛΜΕΚ, της ΟΛΤΕΚ και της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Εσπερινών Γυμνασίων.

Σκοπός των υπό μελέτη κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Νόμου της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων κανονισμών περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, ώστε να εκσυγχρονιστεί η λειτουργία των εσπερινών γυμνασίων και τεχνικών σχολών, και να συνάδουν, όπου αυτό είναι δυνατό, με τους κανονισμούς λειτουργίας των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης.

Όπως είναι γνωστό, οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή ταυτόχρονα με τους περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 2009, ώστε να τύχουν κοινής εξέτασης από την επιτροπή και να προωθηθούν παράλληλα στην ολομέλεια της Βουλής για έγκριση.

Στα πλαίσια της μελέτης των κανονισμών αυτών, οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Εσπερινών Γυμνασίων κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής δύο υπομνήματα στα οποία αναφέρονται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και τα οποία χρήζουν επίλυσης και χειρισμού από πλευράς του αρμόδιου υπουργείου.

Οι πιο πάνω εκπρόσωποι ζήτησαν, μεταξύ άλλων, να ληφθούν μέτρα από πλευράς του αρμόδιου υπουργείου, ώστε η έναρξη της σχολικής χρονιάς και η προώθηση της διδασκείας ύλης του έτους να αρχίζει ουσιαστικά από τις 15 Σεπτεμβρίου. Όπως επεξήγησαν οι ίδιοι, χάνεται περίπου ένας μήνας εις βάρος της διδασκείας ύλης, διότι, με βάση την υφιστάμενη κατάσταση, μέχρι τις 20 Οκτωβρίου γίνονται επαναλήψεις στην ύλη των προηγούμενων χρόνων και, αφού περατωθούν οι κατατακτήριες εξετάσεις, αρχίζει η διδασκαλία των μαθημάτων μετά την 21^η Οκτωβρίου.

Αναφορικά με το πιο πάνω αίτημα των εκπροσώπων της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Εσπερινών Γυμνασίων, η διευθύντρια Μέσης Εκπαίδευσης, αφού δήλωσε ότι υπάρχουν οι σχετικές διατάξεις που ρυθμίζουν το όλο θέμα, επισήμανε ότι θα φροντίσει να δοθούν αυστηρές οδηγίες για την πιστή εφαρμογή όλων των σχετικών διατάξεων και κυρίως της προτεινόμενης διάταξης που προβλέπει ότι τα μαθήματα θα αρχίζουν τη 15^η Σεπτεμβρίου.

Συναφώς, σε σχέση με το θέμα αυτό, η επιτροπή κάλεσε το αρμόδιο υπουργείο να αποστείλει σχετική εγκύκλιο, ώστε η διδασκεία ύλη του έτους να προωθείται ουσιαστικά από τη 15^η Σεπτεμβρίου.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Εσπερινών Γυμνασίων δήλωσαν επιπρόσθετα ότι συμφωνούν με τις τροποποιήσεις που επιφέρουν οι εν λόγω κανονισμοί, εκτός από την τροποποίηση που αφορά τον Κανονισμό 12 για τις περιπτώσεις ελλιπούς φοίτησης, κατά τις οποίες λόγω συγκεκριμένου αριθμού αδικαιολόγητων απουσιών οι μαθητές παραπέμπονται σε εξέταση το Σεπτέμβριο, γι' αυτό και ζήτησαν από την επιτροπή να παραμείνουν σε ισχύ οι υφιστάμενες πρόνοιες, που είναι πιο ευνοϊκές για τους εν λόγω μαθητές.

Όπως υποστήριξαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, πρέπει να δίδεται η ευκαιρία στους

μαθητές να ολοκληρώνουν το σχολικό έτος χωρίς να παραπέμπονται για εξέταση το Σεπτέμβριο λόγω ελλιπούς φοίτησης, κυρίως εάν ληφθεί υπόψη ότι στα εσπερινά σχολεία φοιτούν εργαζόμενα άτομα, ακόμη και πολύτεκνες μητέρες των οποίων ο χρόνος είναι ιδιαίτερα πολύτιμος.

Ο αρμόδιος λειτουργός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η προτεινόμενη τροποποίηση του Κανονισμού 12 αποσύρεται από το υπουργείο, για να δοθεί η δυνατότητα να μελετηθεί καλύτερα το αίτημα των εν λόγω εκπροσώπων, ώστε αυτό να μη συγκρούεται με τις διατάξεις που ρυθμίζουν τις συνέπειες λόγω απουσιών και ειδικότερα τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι μαθητές παραμένουν στάσιμοι.

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τους προτεινόμενους κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Γιώργος Βαρνάβα

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Συμβουλίου Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης - Πιστοποίησης (ΣΕΚΑΠ).

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με τρόπο που να παρέχεται η δυνατότητα στον αντιπρόεδρο του Συμβουλίου Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης - Πιστοποίησης κλάδων σπουδών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να αναπληρώνει τον πρόεδρο, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται, με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του προέδρου, γεγονός που θα καταστήσει πιο αποτελεσματική και ταχύτερη τη διεκπεραίωση του έργου του συμβουλίου.

Ο εκπρόσωπος του ΣΕΚΑΠ συμφώνησε με την τροποποίηση που επιφέρει το υπό μελέτη νομοσχέδιο.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του εν λόγω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 20 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Ανδρέας Θεμιστοκλέους

Γιώργος Βαρνάβα

Γιάννος Λαμάρης

Νίκος Κουτσού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2009. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

και του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ).

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου νόμου περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα:

1. στο Υπουργικό Συμβούλιο να διορίζει πρόεδρο και ένα μέλος του ΚΥΣΑΤΣ από καθηγητές οποιουδήποτε δημόσιου πανεπιστημίου της Κύπρου και όχι μόνο από καθηγητές του Πανεπιστημίου Κύπρου και
2. στο ΚΥΣΑΤΣ να καταρτίζει τις επιτροπές κρίσεων τίτλων σπουδών από ακαδημαϊκούς επίκουρους καθηγητές, αναπληρωτές καθηγητές και καθηγητές πανεπιστημίου της Κύπρου ή του εξωτερικού και όχι αποκλειστικά από καθηγητές του Πανεπιστημίου Κύπρου, με σκοπό να αντιμετωπισθεί η δυσκολία που υπάρχει σήμερα στην εξεύρεση καθηγητών ειδικών σε συγκεκριμένο θέμα.

Οι εκπρόσωποι του ΚΥΣΑΤΣ δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που επιφέρει το εν λόγω νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του εν λόγω νομοσχεδίου και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απώρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απώρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Τάσος Μητσόπουλος

Αντώνης Αντωνίου

Φειδίας Σαρίκας

Αντρέας Φακοντής

Άριστος Αριστοτέλους

Μη μέλη της επιτροπής:

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2009. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου. Η Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 12 και 22 του περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Πρόληψη της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την Οδηγία 2007/71/ΕΚ της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2007 για τροποποίηση του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2000/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι τελευταίοι προβλέπουν την προσθήκη των λυμάτων των πλοίων στον κατάλογο των αποβλήτων τον οποίο ο πλοίαρχος σκάφους που κατευθύνεται προς λιμένα κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλει να κοινοποιήσει στις αρχές του εν λόγω κράτους μέλους. Η προτεινόμενη τροποποίηση υλοποιείται με την αντικατάσταση του Δέκατου Παραρτήματος των βασικών κανονισμών, που αφορά τις πληροφορίες προς κοινοποίηση πριν από την είσοδο πλοίου στο λιμένα, ώστε να περιληφθούν και τα λύματα των πλοίων στον κατάλογο των αποβλήτων που ο πλοίαρχος οφείλει να κοινοποιήσει στις αρμόδιες αρχές. Με

βάση τον ίδιο εκπρόσωπο, η έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών θα συμβάλει στη διενέργεια επιπρόσθετου ελέγχου ως προς την παράδοση των λυμάτων στις “ευκολίες υποδοχής” σε λιμάνια της Δημοκρατίας και στη διασφάλιση της ασφαλούς παραλαβής ή απόρριψής τους.

Σύμφωνα με τα σχετικά χρονοδιαγράμματα, τα κράτη μέλη όφειλαν να προχωρήσουν σε νομοθετική εναρμόνιση με τις διατάξεις της κοινοτικής Οδηγίας το αργότερο μέχρι τις 15 Ιουνίου 2009.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών από την επιτροπή διαπιστώθηκε ότι εκ παραδρομής δε μεταφέρθηκε στους προτεινόμενους κανονισμούς μέρος του παραρτήματος της Οδηγίας 2007/71/EK που αφορά τις σημειώσεις. Με τη σύμφωνη γνώμη του εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας έγινε η σχετική προσθήκη και διαμορφώθηκε ανάλογα το κείμενο.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ’ αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Τάσος Μητσόπουλος

Αντώνης Αντωνίου

Φειδίας Σαρίκας

Αντρέας Φακοντής

Άριστος Αριστοτέλους

Μη μέλη της επιτροπής:

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2009. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της

Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Εκπαιδευτών Οδηγών (ΠΟΙΕΟ), του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Σχολών Οδηγών Κύπρου (ΣΙΣΟΚ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Σχολών Οδηγών (ΠΑΣΕΣΟ). Η Οργάνωση Αυτοτελώς Εργαζομένων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 57 του περί Άδειας Οδήγησης Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2008/65/ΕΚ της Επιτροπής της 27^{ης} Ιουνίου 2008 για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/439/ΕΟΚ για την άδεια οδήγησης.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, οι προτεινόμενοι κανονισμοί προβλέπουν ότι τα οχήματα εξέτασης που δεν πληρούν τις προδιαγραφές της Οδηγίας 91/439/ΕΟΚ μπορεί να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς εξέτασης μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2013, αντί μέχρι την 30^η Απριλίου 2014 που προβλέπεται στους βασικούς κανονισμούς. Επιπρόσθετα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί προβλέπουν ότι οι οποιεσδήποτε απαιτήσεις σχετικά με το φορτίο των οχημάτων των κατηγοριών Β+Ε, Γ, Γ+Ε, Γ1, Γ1+Ε, Δ, Δ+Ε, Δ1 και Δ1+Ε κατά την πρακτική δοκιμασία μπορεί να συνεχίσουν να εφαρμόζονται μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2013.

Σύμφωνα με τα σχετικά χρονοδιαγράμματα, τα κράτη μέλη όφειλαν να προχωρήσουν σε νομοθετική εναρμόνιση με τις διατάξεις της κοινοτικής Οδηγίας το αργότερο μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2008. Ας σημειωθεί ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων την 21^η Μαΐου 2009.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Οι περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Σύμβουλοι Ασφαλείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Σύμβουλοι Ασφαλείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2009. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 22 του περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Σύμβουλοι Ασφαλείας) Κανονισμών, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα διεκδίκησης του επαγγελματικού προσόντος του Συμβούλου Ασφαλείας (ADR) στους κατόχους πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τριετούς διάρκειας σπουδών στις θετικές επιστήμες, οι οποίοι λόγω των σπουδών τους κρίνεται ότι διαθέτουν το υπόβαθρο, μετά από την κατάλληλη εκπαίδευση και την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις, να δραστηριοποιηθούν ως Σύμβουλοι Ασφαλείας (ADR).

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, οι βασικοί κανονισμοί καθορίζουν τα ακαδημαϊκά/επαγγελματικά προσόντα που πρέπει να κατέχουν οι υποψήφιοι για συμμετοχή στις εξετάσεις για απόκτηση του σχετικού πιστοποιητικού Συμβούλου Ασφαλείας (ADR). Με την εφαρμογή στην πράξη των εν λόγω κανονισμών διαφάνηκε ότι οι ισχύουσες διατάξεις είναι περιοριστικές, γιατί επιτρέπουν τη συμμετοχή στις πιο πάνω εξετάσεις μόνο σε υποψήφιους που είναι κάτοχοι αναγνωρισμένου πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τριετούς τουλάχιστο διάρκειας σπουδών στη μηχανική ή κάτοχοι απολυτηρίου κυπριακής τεχνικής σχολής ή ισοδύναμης σχολής του εξωτερικού στον κλάδο μηχανολογίας με δεκαετή τουλάχιστο πείρα στον τομέα της μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων. Με βάση τα πιο πάνω και επιπρόσθετα δεδομένου ότι οι υποψήφιοι για συμμετοχή στις πιο πάνω εξετάσεις είναι ελάχιστοι, κρίθηκε αναγκαίο να τροποποιηθούν οι κανονισμοί, ώστε να διευρυνθεί η δυνατότητα διεκδίκησης του επαγγελματικού προσόντος του Συμβούλου Ασφαλείας (ADR) και στους κατόχους πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τριετούς τουλάχιστο διάρκειας σπουδών στις θετικές επιστήμες.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ορισμός Αρμόδιου Φορέα και Καθορισμός Κυρώσεων για την Εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 216/2008, 2042/2003 και 1702/2003) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ορισμός Αρμόδιου Φορέα και Καθορισμός Κυρώσεων για την Εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 216/2008, 2042/2003 και 1702/2003) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Τάσος Μητσόπουλος

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2009. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 259 του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, είναι ο καθορισμός μέτρων εφαρμογής των ακόλουθων κοινοτικών κανονισμών:

1. Κανονισμός (ΕΚ) 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Φεβρουαρίου 2008 για τη θέσπιση κοινών κανόνων στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και για την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας, καθώς και για την κατάργηση της Οδηγίας 91/670/ΕΟΚ του Συμβουλίου, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1592/2002 και της Οδηγίας 2004/36/ΕΚ, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
2. Κανονισμός (ΕΚ) 2042/2003 της Επιτροπής της 20^{ης} Νοεμβρίου 2003 για τη διαρκή αξιοπλοΐα του αεροσκάφους και των αεροναυτικών προϊόντων, εξαρτημάτων και εξοπλισμού και για την έγκριση των φορέων και του προσωπικού που είναι οι αρμόδιοι για την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
3. Κανονισμός (ΕΚ) 1702/2003 της Επιτροπής της 24^{ης} Σεπτεμβρίου 2003 για τον καθορισμό εκτελεστικών κανόνων για την πιστοποίηση αξιοπλοΐας και την περιβαλλοντική πιστοποίηση αεροσκαφών και των σχετικών προϊόντων, εξαρτημάτων και εξοπλισμού, καθώς και για την πιστοποίηση φορέων σχεδιασμού και παραγωγής, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας, με τους προτεινόμενους κανονισμούς ορίζεται το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προαναφερθέντων κοινοτικών κανονισμών στην Κύπρο και παράλληλα προβλέπεται σύστημα κυρώσεων σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης των διατάξεων της υπό αναφορά κοινοτικής νομοθεσίας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Ο περί των Τεχνιτών Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί των Τεχνιτών Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Τάσος Μητσόπουλος

Αντρέας Φακοντής

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 24 Φεβρουαρίου μέχρι και τις 30 Ιουνίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ και του Κυπριακού Συνδέσμου Τεχνιτών Κλιματισμού και Ψύξης Οχημάτων (ΚΥΣΤΚΨΟ). Η ΟΕΒ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αυτός αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του βασικού περί των Τεχνιτών Οχημάτων Νόμου, ώστε:

1. να μειωθούν τα χρόνια της πείρας που απαιτούνται ως προϋπόθεση για την αδειοδότηση κάποιου ως “εξ επαγγέλματος τεχνίτη” από οκτώ σε πέντε
2. να επεκταθεί από ένα σε τρία έτη η μεταβατική περίοδος για υποβολή αίτησης για απόκτηση της σχετικής άδειας, με δυνατότητα του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων να παρατείνει την ισχύ των σχετικών μεταβατικών διατάξεων με διάταγμά του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και
3. να μετονομαστεί η ειδικότητα του “τεχνίτη κλιματισμού και ψύξης” σε “τεχνίτη κλιματισμού”.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, πρόσωπο που ασκούσε πριν από τις 7 Απριλίου 2006, ημερομηνία έναρξης της ισχύος της βασικής νομοθεσίας, επάγγελμα σε μια από τις ειδικότητες που καθορίζονται στο νόμο για περίοδο τουλάχιστον οκτώ ετών μπορεί να αδειοδοτηθεί ως “εξ επαγγέλματος τεχνίτης οχημάτων”. Με βάση την πρόνοια αυτή, οι τεχνίτες υποχρεούνται να τεκμηριώσουν με επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ότι πράγματι ασκούσαν τη συγκεκριμένη ειδικότητα για περίοδο οκτώ ετών. Με την εμπειρία που αποκτήθηκε από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών μέσα από την εξέταση πολλών αιτήσεων διαπιστώθηκε ότι αρκετοί τεχνίτες, με πολλά χρόνια πείρας, δεν είναι σε θέση να προσκομίσουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία λόγω αντικειμενικών και υποκειμενικών δυσκολιών, με αποτέλεσμα να αναγκαστούν να υποβληθούν σε εξετάσεις με κίνδυνο να αποτύχουν και να μείνουν εκτός επαγγέλματος. Με αυτά τα δεδομένα, όπως δήλωσε ο πιο πάνω εκπρόσωπος και προκειμένου να απαμβλυνθεί το αναφερόμενο πρόβλημα, κρίθηκε αναγκαία η προώθηση της προτεινόμενης τροποποίησης για μείωση των ετών πείρας που απαιτούνται ως προϋπόθεση για αδειοδότηση από οκτώ σε πέντε.

Η επέκταση της μεταβατικής περιόδου από ένα σε τρία χρόνια αποσκοπεί στο να δοθεί χρόνος στο Τμήμα να εξετάσει τις αιτήσεις και να οργανώσει το σύστημα αξιολόγησης (εξέταση αιτήσεων, δημιουργία μητρώου, διοργάνωση εξετάσεων κ.λπ.) για όσους δε θα αδειοδοτηθούν ως “εξ επαγγέλματος τεχνίτες οχημάτων”. Η μετονομασία της συγκεκριμένης ειδικότητας “τεχνίτη κλιματισμού και ψύξης” σε “τεχνίτη κλιματισμού” γίνεται για να μη διαταραχθούν οι υφιστάμενες ισορροπίες όσον αφορά τους τεχνίτες που ασχολούνται με τη συντήρηση και επιδιόρθωση συστημάτων κλιματισμού και ψύξης οχημάτων. Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η συντήρηση των αυτοκινούμενων ψυκτικών θαλάμων γίνεται κατά κανόνα από τεχνίτες ψυκτικών συστημάτων που δεν ανήκουν στην κατηγορία των τεχνιτών οχημάτων και σε πολύ μεγάλο ποσοστό οι τεχνίτες που ασχολούνται με τη συντήρηση και επιδιόρθωση συστημάτων κλιματισμού αυτοκινήτων δεν έχουν τις απαιτούμενες τεχνικές γνώσεις για να συντηρούν και να επιδιορθώνουν και τα αυτοκινούμενα ψυγεία. Γι’ αυτό το λόγο κρίθηκε αναγκαία η μετονομασία της συγκεκριμένης ειδικότητας “τεχνίτη κλιματισμού και ψύξης” σε “τεχνίτη κλιματισμού”.

Στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την επιτροπή έγινε εισήγηση από μέλη της για τροποποίηση του νομοσχεδίου, έτσι ώστε:

1. να αδειοδοτηθούν ως “εξ επαγγέλματος τεχνίτες οχημάτων” όλα τα πρόσωπα που κατά το χρόνο έναρξης της ισχύος της βασικής νομοθεσίας, δηλαδή κατά την 7^η Απριλίου 2006, ασκούσαν το επάγγελμα της συγκεκριμένης ειδικότητας που καθορίζεται στο νόμο. Η θέση αυτή βασίστηκε στο σκεπτικό ότι με τη θέσπιση μιας νέας νομοθεσίας είναι δίκαιο και ορθό να αδειοδοτείται ως “εξ επαγγέλματος” κάθε πρόσωπο που ασκούσε το συγκεκριμένο επάγγελμα κατά το χρόνο που αυτό κατοχυρώνεται διά νόμου, έτσι ώστε να μπορεί να συνεχίσει να εξασκεί απρόσκοπτα το επάγγελμα
2. οι πρόνοιες των μεταβατικών διατάξεων να επεκταθούν, ώστε να ισχύουν μέχρι τις 7 Απριλίου 2010 αντί μέχρι τις 7 Απριλίου 2009, καθότι κατά το χρόνο συζήτησης του νομοσχεδίου στη Βουλή είχε ήδη παρέλθει η προτεινόμενη ημερομηνία και δε θα παρείχετο ο αναγκαίος χρόνος στο Τμήμα για να εξετάσει τις αιτήσεις και να οργανώσει το σύστημα αξιολόγησης για όσους δε θα αδειοδοτηθούν ως “εξ επαγγέλματος τεχνίτες οχημάτων”
3. να διαγραφεί η πρόνοια που παρέχει στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων

τη δυνατότητα να παρατείνει την ισχύ των πιο πάνω αναφερόμενων μεταβατικών διατάξεων με διάταγμά του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Η εισήγηση αυτή υποστηρίχθηκε με το σκεπτικό ότι ο νόμος θα πρέπει να τροποποιείται μόνο με άλλο νόμο και όχι με υπουργικά διατάγματα.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, χωρίς να διαφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, υποστήριξαν την άποψη ότι οι απόφοιτοι πανεπιστημίου στο σχετικό κλάδο ψυκτικού θα πρέπει να απαλλάσσονται από τις εξετάσεις που προβλέπει η βασική νομοθεσία για έκδοση άδειας τεχνίτη κλιματισμού.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ υποστήριξαν πως κάθε πρόσωπο που πραγματικά ασκούσε το συγκεκριμένο επάγγελμα κατά το χρόνο έναρξης της βασικής νομοθεσίας θα πρέπει να αδειοδοτηθεί. Κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο επιθυμεί να αδειοδοτηθεί σε συγκεκριμένο τομέα θα πρέπει να ακολουθήσει τις διαδικασίες που προβλέπει η βασική νομοθεσία και να επιτύχει στις απαιτούμενες εξετάσεις.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Τεχνιτών Κλιματισμού και Ψύξης Οχημάτων δήλωσαν ότι όσοι συντηρούν και επιδιορθώνουν συστήματα ψύξης οχημάτων, θα πρέπει να αδειοδοτηθούν με βάση το νόμο.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας περιορίστηκε να αναφέρει ότι από νομικής πλευράς δεν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό προτείνεται να τροποποιηθεί από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με τις πιο πάνω εισηγήσεις της και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό τελικά διαμορφώθηκε από την ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Αντικατάσταση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα, Τύπος I, του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα, Τύπος II, του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 8;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Τεχνικών Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα, που είναι πρόταση νόμου, είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Αντώνης Αντωνίου

Αντρέας Φακοντής

Άριστος Αριστοτέλους

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Γεώργιος Γεωργίου

Τάσος Μητσόπουλος

Φειδίας Σαρίκας

Μη μέλη της επιτροπής:

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 12 Μαΐου μέχρι και τις 7 Ιουλίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, της Υπηρεσίας Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (ΠΑΣΙΚΤΕΟ), του ΕΤΕΚ, της ΠΟΒΕΚ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Συνεργείων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΠΣΙΣΜΟ). Η Οργάνωση Αυτοτελώς Εργαζομένων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) Νόμου, έτσι ώστε τα Ιδιωτικά Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (ΙΚΤΕΟ) που λειτουργούν σε τουρκοκυπριακά ακίνητα να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, χωρίς να απαιτείται η έγκριση του Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και οι θετικές απόψεις της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες και δίκαιες, έτσι ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους ιδιοκτήτες ΙΚΤΕΟ που λειτουργούν συνεργεία σε τουρκοκυπριακά ακίνητα και δε δύνανται να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες από το νόμο άδειες να συνεχίσουν τη λειτουργία των συνεργείων τους, χωρίς να αναγκάζονται να εξασφαλίσουν την έγκριση του Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και τις θετικές απόψεις της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, πρόκειται για πολύ μικρό αριθμό ιδιοκτητών οι οποίοι λειτουργούν ΙΚΤΕΟ σε τουρκοκυπριακά ακίνητα χωρίς να έχουν εξασφαλίσει τις απαιτούμενες από το νόμο άδειες.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως δήλωσε ότι σύμφωνα με τη νομοθεσία της Πολεοδομίας απαιτείται η έκδοση σχετικής άδειας για τα υπό συζήτηση συνεργεία.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου δήλωσαν ότι οι συγκεκριμένοι ιδιοκτήτες πρέπει να βοηθηθούν, αλλά στη βάση της κείμενης νομοθεσίας.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ συμφώνησε όπως δοθεί η δυνατότητα στους εν λόγω ιδιοκτήτες να συνεχίσουν τη λειτουργία των συνεργείων τους, νοουμένου ότι αυτά λειτουργούσαν κατά το χρόνο έναρξης της ισχύος της βασικής νομοθεσίας.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΙΚΤΕΟ τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη νομοθεσία περί πολεοδομίας, εισηγήθηκε στην επιτροπή όπως γίνει σχετική τροποποίηση στην πρόταση νόμου η οποία να επιτυγχάνει το σκοπούμενο αποτέλεσμα χωρίς όμως να παραβιάζεται ο εν λόγω νόμος.

Με βάση την πιο πάνω εισήγηση, η επιτροπή κάλεσε τον εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας όπως, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, προβεί σε σχετική τροποποίηση σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Στη βάση αυτής της εισήγησης ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο, σύμφωνα με το οποίο ιδιοκτήτης ΙΚΤΕΟ που λειτουργεί το εν λόγω κέντρο κατά το χρόνο έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου συνεχίζει να το λειτουργεί ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου και χωρίς να απαιτείται να κατέχει πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής.

Ο εκπρόσωπος του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, δήλωσε ότι δεν εκκρεμούν ενώπιον του συμβουλίου αιτήσεις για ΙΚΤΕΟ οι οποίες αφορούν συνεργεία τα οποία λειτουργούν σε τουρκοκυπριακά ακίνητα. Στο συμβούλιο, ανέφερε, υποβλήθηκαν πέντε αιτήσεις για ΙΚΤΕΟ που λειτουργούν σε άλλες περιοχές, εκ των οποίων δύο απορρίφθηκαν, μία εγκρίθηκε, για μία αναμένεται να υποβληθεί αιτιολογημένη εισήγηση και μία θα εξεταστεί σε επόμενη συνεδρία του συμβουλίου.

Η εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Τουρκοκυπριακών Περιουσιών δήλωσε πως η υπηρεσία της δε διαφωνεί με τις πιο πάνω προτεινόμενες διατάξεις. Την ίδια άποψη εξέφρασε και ο εκπρόσωπος του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.

Οι εκπρόσωποι του ΠΣΙΣΜΟ, παρ' όλο που εξέφρασαν τις διαφωνίες τους με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, συμφώνησαν όπως οι πρόνοιές της ισχύσουν μόνο για τις περιπτώσεις ιδιοκτητών ΙΚΤΕΟ που λειτουργούν σε τουρκοκυπριακά ακίνητα και που ενδεχομένως οι αιτήσεις τους εκκρεμούν ενώπιον του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων.

Στα πλαίσια της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την επιτροπή, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και κατόπιν εισήγησης του εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, βουλευτές μέλη της επιτροπής συζήτησαν το ενδεχόμενο για περαιτέρω τροποποίησή της, έτσι ώστε να παραμείνουν όπως έχουν οι σχετικές διατάξεις που αφορούν τα ΙΚΤΕΟ σε τουρκοκυπριακά ακίνητα και να δοθεί ένας ακόμα χρόνος παράτασης λειτουργίας σε όλους τους ιδιοκτήτες ΙΚΤΕΟ οι οποίοι έχουν ήδη καταθέσει αίτηση για έκδοση πολεοδομικής άδειας ή άδειας οικοδομής ή αίτηση για έγκριση, αλλά ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία έκδοσής τους, θέση με την οποία διαφώνησε κάθετα ο εκπρόσωπος του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, έχοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω αποφάσεις:

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου όπως αυτή αναθεωρήθηκε από τον εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αγγελίδη.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σ' αυτή την πρόταση νόμου που έχει υπάρξει από την πρωινή σύσκεψη μια τροπολογία, η οποία, αντιλαμβάνομαι, είναι και ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Έγινε επεξεργασία από την αρμόδια υπηρεσία της Βουλής και απλώς, για να μην υπάρξει θέμα άνιση μεταχείρισης, όπως ενδεχομένως να προέκυπτε από την πρόταση ως είχε, έχουμε εισηγηθεί την τροποποίηση των δύο λέξεων "δύο ετών" σε "δύο ετών και έξι μηνών", ούτως ώστε στο μεταξύ να δούμε πώς μπορεί να

αντιμετωπιστεί κατά τρόπο ίσως διαφορετικό ή και καλύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, να υπενθυμίσω ότι στην πρωινή σύσκεψη συμφωνήσαμε με αυτή τη ρύθμιση, για να μπορέσουμε να έχουμε και επιπρόσθετο χρόνο, ώστε να εξετάσουμε με περισσότερη προσοχή την πρόταση νόμου του συναδέλφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Χατζηγιάννη.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω με τον αναπληρωτή πρόεδρο. Ωστόσο, να πούμε ότι το θέμα άνισης μεταχείρισης δεν τίθεται στο παρόν στάδιο. Νομίζω αυτό έχει συζητηθεί διεξοδικά και με τη θέση της Γενικής Εισαγγελίας, καθώς επίσης και με όλες τις άλλες θέσεις των υπολοίπων, ωστόσο όμως θεωρώ ότι η πρόταση νόμου παραμένει προς περαιτέρω συζήτηση, για να διευκρινιστούν κάποια σημεία ή να δοθεί τελική λύση επί της ουσίας. Νομίζω ότι επί της ουσίας θα πρέπει να συζητήσουμε σε βάθος το πρόβλημα, την αδικία που συσσωρεύεται σε βάρος του προσφυγικού κόσμου, το οποίο θέμα θα συναντήσουμε και σε άλλη νομοθεσία σε σχέση με τα κρεοπωλεία. Άρα λοιπόν, το θέμα θα επανέλθει και θα συζητηθεί, προκειμένου επιτέλους να αποκατασταθεί αυτή η αδικία, αυτή η άνιση μεταχείριση του προσφυγικού κόσμου, όταν και εφόσον πρόκειται για αναπτύξεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Κανονικά μπήκατε πριν από τη διαδικασία, αλλά σήμερα συγχωρούνται όλα! Κανονικά ήταν η δεύτερη ανάγνωση και μετά το θέμα της τροπολογίας, όμως εντάξει, δεν υπάρχει...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Αγγελίδη)

Πολύ σωστά επράξατε! Καλά εκάνατε!

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι ότι όλοι είναι σύμφωνοι. Εγκρίνεται ομόφωνα η τροπολογία.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 27 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 39 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 58 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 28 και 29 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα νομοσχέδια «Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλιός, πρόεδρος

Κλαύδιος Μαυροχάννας

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Γεωργίου

Αντρέας Φακοντής

Τάσος Μητσόπουλος

Άριστος Αριστοτέλους

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16, 23, 26 και 30 Ιουνίου και στις 7 Ιουλίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, συνοδευόμενος από λειτουργούς του υπουργείου του, και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου Προγραμματισμού, της ΠΟΒΕΚ, των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ, της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Ιδιοκτητών Αστικών, Υπεραστικών και Αγροτικών Λεωφορείων, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Περιφερειακών Εταιρειών Λεωφορείων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Τουριστικών Λεωφορείων, της Παγκύπριας Εταιρείας Υπεραστικών Ταξί Λτδ (Travel Express), των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι των υπό ίδρυση φορέων. Το ΚΕΒΕ, η ΔΕΟΚ και η Οργάνωση Αυτοτελώς Εργαζομένων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής. Η ΔΕΟΚ απέστειλε ωστόσο γραπτό υπόμνημα με τις θέσεις της.

Σκοπός του πρώτου προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ο διπλός στόχος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων αφενός για την αναβάθμιση των δημόσιων επιβατικών μεταφορών σε τακτικές γραμμές και αφετέρου για τη

διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου, κατά τρόπο που να διασφαλίζει την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) Αρ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2007 για τις δημόσιες επιβατικές, σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των Κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) Αρ. 1191/69 και (ΕΟΚ) Αρ. 1107/70.

Σκοπός του δεύτερου προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, ώστε να απαλειφθούν από αυτόν όλες εκείνες οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη μεταφορά επιβατών με λεωφορεία δημόσιας χρήσης με κόμιστρο κατά επιβάτη ή με μίσθωση, καθότι αυτή η οδική χρήση θα διέπεται στο εξής από τις διατάξεις του πρώτου προτεινόμενου νόμου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων και την εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που συνοδεύουν τα υπό αναφορά νομοσχέδια, με το πρώτο νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε, θεσμοθετείται η πολιτική του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων σύμφωνα με την οποία στο εξής η παροχή δημόσιας υπηρεσίας εσωτερικών οδικών επιβατικών μεταφορών σε τακτικές γραμμές ανατίθεται, βάσει σύμβασης παραχώρησης δημόσιας υπηρεσίας, σε ένα φορέα για το σύνολο των γραμμών που θα εκτελούνται σε καθεμία γεωγραφική περιοχή. Ως αναθέτουσα αρχή για τις συμβάσεις αυτές καθορίζεται το Τμήμα Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Δεδομένης αυτής του της ιδιότητας, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών καθορίζεται δυνάμει του προτεινόμενου νόμου και ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) Αρ. 1370/2007.

Στο νομοσχέδιο καθορίζεται επίσης ότι από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της σύμβασης παραχώρησης σε κάθε καθορισμένη περιοχή θα απαγορεύεται η παροχή εσωτερικών οδικών επιβατικών μεταφορών από οποιοδήποτε πρόσωπο διαφορετικό από τον ανάδοχο φορέα της δημόσιας υπηρεσίας ή από οποιοδήποτε επιβατηγό όχημα που δεν είναι αδειούχο στη βάση σύμβασης παραχώρησης. Ωστόσο, προκειμένου να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη παροχή των δημόσιων επιβατικών μεταφορών, το νομοσχέδιο διασφαλίζει ότι οι υφιστάμενοι πάροχοι οι οποίοι έχουν άδεια "Ε", βάσει του περί Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα Νόμου, ή άδεια οδικής χρήσης, βάσει του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, δύναται να συνεχίσουν να παρέχουν τις επιβατικές μεταφορές και μετά την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, μέχρι την έναρξη της ισχύος της σύμβασης παραχώρησης. Παράλληλα, προβλέπονται το δικαίωμα αποζημίωσης που δικαιούνται να λάβουν από την αναθέτουσα αρχή οι υφιστάμενοι πάροχοι οι οποίοι δε θα μετέχουν στον ανάδοχο φορέα των συμβάσεων παραχώρησης και των οποίων οι υφιστάμενες άδειες θα παύσουν να ισχύουν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των συμβάσεων παραχώρησης που θα συναφθούν, καθώς και το δικαίωμά τους, όπως και των μόνιμων εργοδοτούμενων τους, να εργοδοτηθούν από τους ανάδοχους φορείς των συμβάσεων παραχώρησης. Τα κόμιστρα κάθε επιβάτη για τη δημόσια υπηρεσία εσωτερικών οδικών επιβατικών μεταφορών σε τακτικές γραμμές θα καθορίζονται από την αρμόδια αρχή, η οποία δύναται να αποφασίζει και για την επιδότηση των κομίστρων αυτών αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση κοινωνικών σκοπών συναρτημένων με τους χρήστες της υπηρεσίας αυτής.

Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκτός από τα πιο πάνω, ανέλυσε στην εισήγησή του ενώπιον της επιτροπής το υφιστάμενο καθεστώς παροχής δημόσιων επιβατικών μεταφορών από ιδιώτες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) λεωφορειούχους με άδειες που χορηγούνται στα πλαίσια των υφιστάμενων νομοθεσιών. Παράλληλα, αναφέρθηκε στον κοινοτικό Κανονισμό (ΕΚ) Αρ. 1370/2007, ο οποίος έχει άμεση ισχύ στην εσωτερική έννομη τάξη, με ημερομηνία έναρξης την 3^η Δεκεμβρίου 2009, και ο

οποίος, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 5, παράγραφος (3), αναφέρει ότι οι συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας θα ανατίθενται βάσει διαδικασιών διαγωνισμού οι οποίες θα είναι ανοικτές σε όλους τους φορείς, θα είναι δίκαιες και θα επιτρέπουν την τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της αμεροληψίας. Όπως ο ίδιος δήλωσε, προκειμένου το κράτος να διασφαλίσει νέα συμβόλαια με την εκ των προτέρων μέγιστη δυνατή συμμετοχή των υφιστάμενων λεωφορειούχων, θα πρέπει αυτά να συνομολογηθούν πριν από τις 3 Δεκεμβρίου 2009, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του ευρωπαϊκού κανονισμού, γι' αυτό και τα εν λόγω νομοσχέδια πρέπει να ψηφιστούν το συντομότερο δυνατό. Ακολουθώντας, τόνισε ο ίδιος, αφού υπάρξει το νομικό υπόβαθρο, θα αρχίσει εντατικός διάλογος με τους εμπλεκόμενους για όλα τα ζητήματα που άπτονται των νομοσχεδίων και τα οποία δε θα έχουν εν τω μεταξύ συζητηθεί στη λεπτομέρειά τους.

Ο νομικός σύμβουλος του υπό ίδρυση φορέα στην επαρχία Πάφου δήλωσε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι αναγκαίες λόγω του ευρωπαϊκού κανονισμού, ο οποίος θα τεθεί άμεσα σε ισχύ στην εσωτερική έννομη τάξη στις 3 Δεκεμβρίου 2009. Οι επιφυλάξεις όλων όσοι δε θα ενταχθούν στο νέο καθεστώς, δήλωσε, εσπιάζονται στο ύψος των αποζημιώσεων που το κράτος οφείλει να τους καταβάλει και οι οποίες πρέπει να είναι οι πρέπουσες και να καθορίζονται με βάση τα καθιερωμένα αναγνωρισμένα κριτήρια, γι' αυτό και επιβάλλεται όπως τα κριτήρια αυτά εξειδικευτούν με τις προτεινόμενες διατάξεις.

Ο νομικός σύμβουλος των υπό ίδρυση φορέων στην επαρχία Λάρνακας και των υπεραστικών λεωφορειών δήλωσε ότι η αποζημίωση που πρέπει να λάβουν όσοι δε θα συμμετάσχουν στους φορείς θα πρέπει να καθοριστεί με τέτοια κριτήρια, ώστε να μην αδικείται κανένας και σε περίπτωση διαφωνίας να υπάρχει δευτεροβάθμιο όργανο που να επιλαμβάνεται της υπόθεσης τελεσίδικα και σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επιπρόσθετα, αναφέρθηκε στις ανησυχίες των λεωφορειούχων οι οποίοι θα ενταχθούν στο νέο καθεστώς αναφορικά με τη βιωσιμότητα του νέου συστήματος.

Ο νομικός σύμβουλος των υπό ίδρυση φορέων στις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού δήλωσε ότι, πέρα από το θέμα της αποζημίωσης των λεωφορειούχων που δε θα συμμετάσχουν στο νέο καθεστώς, τους ίδιους απασχολεί τόσο το θέμα του περιεχομένου και των όρων των συμβάσεων, για τις οποίες θα ήθελαν να έχουν κάποιες ενδείξεις, όσο και το θέμα της βιωσιμότητας των φορέων που θα ιδρυθούν. Κύριος σκοπός, όπως επισήμανε ο ίδιος, είναι η συμμετοχή όσο το δυνατό περισσότερων λεωφορειούχων στο νέο καθεστώς και όχι η καταβολή αποζημίωσης.

Ο νομικός σύμβουλος του υπό ίδρυση φορέα στην επαρχία Αμμοχώστου, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, δήλωσε ότι οι λεωφορειούχοι της επαρχίας Αμμοχώστου στηρίζουν την ψήφιση των νομοσχεδίων και θέλουν να συμμετάσχουν στο νέο σύστημα δημόσιων επιβατικών μεταφορών, νοουμένου ότι θα ισχύσουν τα ακόλουθα:

1. Θα περιληφθεί διάταξη ότι είναι δυνατό σε μια γεωγραφική περιοχή να παραχωρηθεί το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης της δημόσιας υπηρεσίας εσωτερικών οδικών επιβατικών μεταφορών σε έναν ή περισσότερους φορείς, αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος.
2. Θα περιληφθούν διάταξη για αποκλεισμό των οκταθέσεων ταξί από τον ορισμό του όρου "επιβατικό όχημα" και ρητή πρόνοια ότι οι δημόσιες επιβατικές μεταφορές θα γίνονται μόνο με λεωφορεία.
3. Θα καθοριστεί το ύψος της αποζημίωσης που θα καταβληθεί στους λεωφορειούχους οι οποίοι δε θα θελήσουν να συμμετάσχουν στον υπό ίδρυση

φορέα, στη βάση αντικειμενικών και αναλογικών κριτηρίων, μετά από διαβούλευση με τους επηρεαζόμενους παρόχους. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να καταγραφούν σε μνημόνιο, με τις αναγκαίες προσαρμογές, ώστε να γνωρίζει ο κάθε δικαιούχος τι είδους αποζημίωση θα πάρει σε περίπτωση μη συμμετοχής του, καθώς και το ελάχιστο ποσό αποζημίωσης.

4. Θα συμπεριληφθεί πρόνοια για δημιουργία αναθεωρητικού οργάνου τέτοιας σύνθεσης, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία στη λήψη αποφάσεων.

Ο νομικός σύμβουλος της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Ιδιοκτητών Αστικών, Υπεραστικών και Αγροτικών Λεωφορείων, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, δήλωσε ότι τα μέλη της συντονιστικής επιτροπής, ιδιοκτήτες 668 λεωφορείων, διαφωνούν με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, όπως αυτά κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, και υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Δίνεται λανθασμένη ερμηνεία του ευρωπαϊκού κανονισμού από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.
2. Δεν έγινε ο απαραίτητος διάλογος με τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων και οι οποιεσδήποτε θέσεις της συντονιστικής επιτροπής δε λήφθηκαν υπόψη από αυτόν.
3. Δεν τηρήθηκαν τα χρονοδιαγράμματα που δόθηκαν από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών για συμπλήρωση προσχεδίου της σύμβασης παραχώρησης υπηρεσιών ούτε έγινε διαπραγμάτευσή της ούτε και υπήρξε κατάληξη σε συμφωνία, όπως είχε αρχικά προγραμματιστεί.
4. Δεν υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του υπουργείου για το προτεινόμενο καθεστώς και τη μελλοντική βιωσιμότητά του.
5. Δεν έχει υπολογιστεί το ποσοστό απόδοσης του εύλογου κέρδους.
6. Δεν έχει συζητηθεί η έκθεση της KPMG, που εκπονήθηκε με οδηγίες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ούτε έχει καθοριστεί το ύψος των αποζημιώσεων που θα λάβουν οι ιδιοκτήτες λεωφορείων οι οποίοι θα επιλέξουν να μη συμμετέχουν στους φορείς που θα ιδρυθούν.
7. Δεν έχει συζητηθεί ούτε συμφωνηθεί το περιεχόμενο των συμβάσεων που θα κληθούν να υπογράψουν οι συμμετέχοντες στο νέο καθεστώς, πράγμα το οποίο οδηγεί σε αδιέξοδο στη λήψη αποφάσεων από τους επηρεαζόμενους.
8. Δίνονται υπερεξουσίες στο διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, αντί να υπάρχει συλλογική διαχειριστική επιτροπή που να εγγυάται την εφαρμογή του σχεδίου.

Στο ίδιο υπόμνημα τα μέλη της συντονιστικής επιτροπής εισηγούνται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Διαβούλευση και δικαίωμα υποβολής παρατηρήσεων επί ολοκληρωμένης μελέτης βιωσιμότητας και υποβολή του περιεχομένου και των όρων της σύμβασης παραχώρησης υπηρεσιών.
2. Δέσμευση ποσών που θα επενδύσει το κράτος στον προϋπολογισμό με ρητή πρόνοια για τις αποζημιώσεις, συμφωνία στη μέθοδο αποτίμησης της συμμετοχής και της αποζημίωσης εξόδου και δημιουργία αναθεωρητικού οργάνου τέτοιας σύνθεσης, ώστε να διασφαλίζεται η αμεροληψία και η

ανεξαρτησία του.

3. Τήρηση του χρονοδιαγράμματος που υπέβαλε το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.
4. Αναβολή της ψήφισης των νομοσχεδίων, ώστε να προηγηθεί και ολοκληρωθεί επικοινωνητικός διάλογος.
5. Ρητή πρόνοια για αποκλεισμό οκταθέσεων ταξί από τον ορισμό του επιβατικού οχήματος.

Ο νομικός σύμβουλος του Παγκύπριου Συνδέσμου Τουριστικών Λεωφορείων εισηγήθηκε συγκεκριμένες τροποποιήσεις, ώστε να αποδεικνύεται με σαφήνεια ότι εξαιρούνται από τις πρόνοιες των νόμων αυτών οι εν λόγω συμβασιούχοι.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ανέλυσε τη νομική πτυχή του ευρωπαϊκού κανονισμού σε σχέση με τους προτεινόμενους νόμους.

Η δήμαρχος Λευκωσίας, ως εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, αναφέρθηκε στο θεσμοθετημένο ρόλο των τοπικών αρχών στην οργάνωση και διαχείριση των μεταφορών, ο οποίος, όπως δήλωσε, έχει επιφέρει αξιοσημείωτα αποτελέσματα στον εκσυγχρονισμό και τη συνεχή επέκταση της χρήσης των δημόσιων αστικών μεταφορών και γενικά στην προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας. Επισήμανε την ανάγκη σύστασης ενιαίας αρχής για τις μεταφορές, με την καθοριστική συμμετοχή των τοπικών αρχών. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκε συγκεκριμένες τροποποιήσεις επί των διατάξεων των προνοιών των νομοσχεδίων, οι οποίες συνοψίζονται, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

1. Στην τροποποίηση της ερμηνείας του όρου “αρμόδια αρχή”, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η δυνατότητα ανάληψης του ρόλου της οργανώτριας αρχής των δημόσιων μεταφορών σε μια συγκεκριμένη περιοχή από τις οικείες τοπικές αρχές.
2. Στην τροποποίηση της ερμηνείας του όρου “αναθέτουσα αρχή”, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η απαιτούμενη ευελιξία για την ανάληψη της ανάθεσης και διαχείρισης των μεταφορών από τις οικείες τοπικές αρχές της συγκεκριμένης περιοχής.
3. Στην τροποποίηση της ερμηνείας του όρου “εγχώριος φορέας”, έτσι ώστε να παρασχεθεί η ευχέρεια της απευθείας ανάθεσης σε φορείς που ελέγχουν οι τοπικές αρχές της συγκεκριμένης περιοχής.
4. Στην τροποποίηση του άρθρου 16Γ, ώστε αφενός να κατοχυρωθεί η δυνατότητα της αρμόδιας αρχής ή αρμόδιας τοπικής αρχής ή ομάδας τοπικών αρχών να παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών ή να αναθέτουν σύμβαση σε εγχώριο φορέα και αφετέρου να διασφαλιστεί η επαρκής διαβούλευση με τις τοπικές αρχές για τα θέματα οργάνωσης και διαχείρισης των δημόσιων υπηρεσιών μεταφορών στην περιοχή τους.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, συμφώνησε στα όσα αναφέρθηκαν από την εκπρόσωπο της Ένωσης Δήμων Κύπρου και επιπρόσθετα εισηγήθηκε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Να καθοριστεί το περιεχόμενο των συμβάσεων πριν από την ψήφιση των νομοσχεδίων, έτσι ώστε να προηγηθεί ο απαραίτητος στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός για κάθε περιοχή, και να διασφαλιστούν οι όροι που θα καθιστούν τη σύμβαση που θα καλύπτει την κάθε γεωγραφική περιοχή

βιώσιμη.

2. Να οργανωθούν οι δημόσιες μεταφορές στη βάση αστικών και αγροτικών περιοχών στην κάθε επαρχία και να διασφαλιστεί ότι οι έδρες των υφιστάμενων παρόχων θα διατηρηθούν και ταυτόχρονα θα ενοποιηθούν τα δρομολόγια σε όλη τη γεωγραφική περιοχή.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ ζήτησε όπως διευκρινιστεί το θέμα του τρόπου υπολογισμού της αποζημίωσης των λεωφορειούχων που δε θα συμμετάσχουν στο νέο καθεστώς, καθώς και το περιεχόμενο των συμβάσεων που θα κληθούν να υπογράψουν όσοι θα μετέχουν στο φορέα. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκε όπως η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο αναθέτουσα αρχή καταστεί συλλογικό όργανο.

Οι εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νόμων και εισηγήθηκαν μεμονωμένες τροποποιήσεις.

Ο εκπρόσωπος της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ αναφέρθηκε στην ανάγκη αναβάθμισης των δημόσιων επιβατικών μεταφορών υποστηρίζοντας την ψήφιση των νομοσχεδίων και σημειώνοντας παράλληλα ότι, παρ' όλο που στόχος είναι η όσο το δυνατό μεγαλύτερη συμμετοχή στους φορείς, για όσους δε θα συμμετέχουν σε αυτούς θα πρέπει να καταβληθεί η σωστή αποζημίωση.

Ο εκπρόσωπος της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΕΚ δήλωσε ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες των νομοσχεδίων, με πλήρη όμως σεβασμό και στην αντίθετη άποψη, υποστηρίζοντας ότι δεν πρέπει να αδικηθεί κανένας ο οποίος υπό τις περιστάσεις διαφωνεί.

Η ΔΕΟΚ με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή δήλωσε την πλήρη και χωρίς επιφυλάξεις συμφωνία της με τις πρόνοιες των προτεινόμενων νόμων.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Εταιρείας Υπεραστικών Ταξί Λτδ (Travel Express), χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νόμων και ειδικότερα με την ανάγκη για αναβάθμιση των δημόσιων μεταφορών, με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή, ζήτησε όπως γίνουν συγκεκριμένες τροποποιήσεις στις προτεινόμενες διατάξεις, έτσι ώστε τα υπεραστικά ταξί να μην αποκλειστούν από τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στο υπό ίδρυση νέο καθεστώς. Σχολιάζοντας το θέμα αυτό, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε ότι τα υπό αναφορά νομοσχέδια αφορούν τις δημόσιες επιβατικές μεταφορές που γίνονται αποκλειστικά και μόνο με λεωφορεία πέραν των εννέα θέσεων και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατό να ενταχθούν τα ταξί που εκτελούν υπεραστικές διαδρομές στις πρόνοιες αυτές. Αναγνωρίζοντας όμως τη μεγάλη συμβολή της Παγκύπριας Εταιρείας Υπεραστικών Ταξί Λτδ (Travel Express) γενικότερα στις δημόσιες μεταφορές του τόπου, δεσμεύτηκε ενώπιον της επιτροπής ότι θα συμβάλει στην εξεύρεση τρόπου συμμετοχής της εταιρείας αυτής στους υπό ίδρυση φορείς.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, στα πλαίσια της κατ' άρθρο συζήτησης των νομοσχεδίων από την επιτροπή, τέθηκαν ενώπιόν της τόσο από μέλη της όσο και από εμπλεκόμενους τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Η ανάγκη καθορισμού κριτηρίων για την καταβολή της εύλογης και δίκαιης αποζημίωσης που θα καταβληθεί στους υφιστάμενους λεωφορειούχους που δε θα συμμετάσχουν στο νέο καθεστώς.
2. Ο καθορισμός διαδικασίας προσφυγής σε αναθεωρητικό όργανο σε περίπτωση

διαφωνίας αναφορικά με το ύψος της προτεινόμενης αποζημίωσης.

3. Η εργοδότηση των εργοδοτούμενων του υφιστάμενου παρόχου ο οποίος δε θα συμμετέχει στον ανάδοχο Φορέα Δημόσιας Υπηρεσίας σε θέσεις αντίστοιχες με τις θέσεις εργασίας που είχαν ως εργοδοτούμενοι του υφιστάμενου παρόχου.
4. Η ανάγκη προσθήκης πρόνοιας, ώστε οι οποιοσδήποτε ευθύνες και υποχρεώσεις της αναθέτουσας αρχής να καθορίζονται στα έγγραφα του διαγωνισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και επιδιώκοντας όπως εξευρεθεί η μέγιστη δυνατή συναίνεση των μερών, προτού τα νομοσχέδια προωθηθούν για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος, κάλεσε τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων σε συνεργασία με την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τους νομικούς συμβούλους των λεωφορειούχων όπως μελετήσουν όλες τις παρατηρήσεις και επιφυλάξεις που τέθηκαν ενώπιόν της και επανέλθουν στην επιτροπή με αναθεωρημένα κείμενα.

Με βάση τις οδηγίες αυτές, οι εν λόγω εκπρόσωποι μελέτησαν ξανά τα προτεινόμενα κείμενα και επέφεραν σ' αυτά τις ακόλουθες τροπολογίες:

1. Διατυπώθηκε σαφέστερα η εξαίρεση των τουριστικών λεωφορείων από τις προτεινόμενες πρόνοιες, όπως ζητήθηκε από το νομικό σύμβουλο του Παγκύπριου Συνδέσμου Τουριστικών Λεωφορείων.
2. Καθορίστηκαν τα κριτήρια τα οποία θα λαμβάνονται υπόψη για την καταβολή του ύψους της αποζημίωσης των λεωφορειούχων που δε θα συμμετάσχουν στο νέο καθεστώς.
3. Καθορίστηκε η δυνατότητα προσφυγής του υφιστάμενου παρόχου στο επαρχιακό δικαστήριο για καθορισμό του ποσού της αποζημίωσης σε περίπτωση διαφωνίας του με το ποσό που του προσφέρθηκε από την αναθέτουσα αρχή.
4. Καθορίστηκε η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καθορίζει στα έγγραφα του διαγωνισμού τις οποιοσδήποτε ευθύνες ή και υποχρεώσεις της.
5. Διαγράφηκε η πρόνοια για εργοδότηση των εργοδοτούμενων του Φορέα Δημόσιας Υπηρεσίας σε θέσεις αντίστοιχες με τις θέσεις εργασίας που είχαν ως εργοδοτούμενοι του υφιστάμενου παρόχου.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων επέφερε μικρότερης έκτασης αλλαγές στα προτεινόμενα κείμενα, με τη σύμφωνη γνώμη της εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, και αναθεωρημένα κείμενα τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής για λήψη τελικών αποφάσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και διεξήλθε με προσοχή τα αναθεωρημένα προτεινόμενα κείμενα, αποφάσισε, με πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, όπως εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους, όπως αυτά αναθεωρήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών των

νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με το επίμαχο νομοσχέδιο, το οποίο το σώμα έχει ενώπιόν του, η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή ασχολήθηκε επί μακρόν και εις βάθος. Νομίζω είναι, στα δέκα χρόνια που βρίσκομαι στη Βουλή, ένα νομοσχέδιο για το οποίο ακούστηκαν εξαντλητικά όλες οι απόψεις παρουσία του καθ' ύλην αρμόδιου υπουργού. Και είχα τονίσει στη συνεδρία της επιτροπής ότι συχνά-πυκνά ακούγεται, άμα κανένας νόμος πάει στραβά: «Εσείς που ψηφίζετε το νόμο». Και σημειώθηκε εκεί, στη συνεδρία της επιτροπής, ότι σε τούτο το νομοσχέδιο το σοβαρό θα γίνει συζήτηση όχι κατά άρθρο, αλλά γραμμή γραμμή, τελεία τελεία, για να καταλαβαίνουμε όλοι τι εμψφίζαμε. Μάλιστα, η επιτροπή έβαλε και μια ολοήμερη συνεδρία, στην οποία παρευρέθηκαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι. Κάναμε πέντε συνεδρίες στον αριθμό. Και είθισται στην κατά άρθρο συζήτηση των νομοσχεδίων να ακούγονται οι απόψεις όλων, να αποχωρούν και να γίνεται η συζήτηση μεταξύ των βουλευτών, του Γενικού Εισαγγελέα και των υπηρεσιακών.

Εδώ τι έγινε; Εδώ παρέμειναν όλοι και μάλιστα οι εμπλεκόμενες πλευρές εκπροσωπήθηκαν διά των δικηγόρων τους. Και αυτό ήταν σωστό, διότι αφορούσε ένα πολύπλοκο θέμα, για το οποίο σίγουρα χρειαζόταν η βοήθεια νομικών. Ήταν παρόντες οι νομικοί τους και οι πρόεδροι και οι γραμματείς των διαφόρων επιτροπών. Έγινε η συζήτηση, εκαταλήξαμε, εσυμφωνήσαμε και εφύγαμε. Την άλλη ημέρα άρχισαν οι διαμαρτυρίες. Μα, συγγνώμη! Είχε γίνει μια εξαντλητική συζήτηση και είχαμε συμφωνήσει!

Εγώ κατανώ ότι είναι λογικό για ένα θεσμό ο οποίος λειτουργούσε για δεκαετίες να υπάρχουν άνθρωποι που αντιδρούν, αλλά υπάρχουν πάντα το μέτρο και το όριο και το κοινό καλό. Εάν θέλουμε να κάνουμε το δρόμο τον υπεραστικό που συνδέει τη Λάρνακα με τη Λευκωσία και εννά τον διαπλατύνουμε, εννά τον κάνουμε από δύο λωρίδες τέσσερις, όπως και έγινε, σίγουρα εννά επηρεαστούν ιδιοκτησίες. Το κράτος θα έρθει να πληρώσει. Εκείνον που του παίρνεις το κτήμα του, κύριε, θα τον πληρώσεις και εννά πάει στο καλό! Αλλά ο δρόμος πρέπει να γίνει!

Μήπως εδώ η πολιτεία ξύπνησε ένα πρωί και σκέφτηκε: «Α, τωρά εννά φέρουμε νομοσχέδιο, για να διορθώσουμε τις συγκοινωνίες;». Γιατί έγινε αυτό; Για τον απλούστατο λόγο ότι η Κύπρος, ούσα πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, υπάρχει ένας κανονισμός με τον οποίο από τις 3 του Δεκέμβρη ξεκινά η πλήρης φιλελευθεροποίηση στις δημόσιες συγκοινωνίες... Λαμβανομένου υπόψη ότι ως Κύπρος έχουμε τις αντικειμενικές μας δυσκολίες με τις συγκοινωνίες, δηλαδή έχουμε ένα σύστημα το οποίο είναι κοινά παραδεκτό σε όλους μας ότι έχει προβλήματα... Ένα απλό παράδειγμα ας πούμε. Ένα λεωφορείο, παραδείγματος χάριν, από το Ριζοκάρπασο, που ξέρω τις διαδρομές, που είναι κατεχόμενη περιοχή, ξεκινούσε να έρθει στο Βαρώσι. Επιτρέπετο να πικιάννει τους επιβάτες μόνο του Ριζοκαρπάσου. Δεν επιτρέπετο να πικιάννει από τη Γιαλούσα, το Λεονάρισσο και ούτω καθεξής. Περίπου τα πράγματα μέχρι σήμερα έτσι εξελίσσονται. Ή να το βάλω στις ελεύθερες

περιοχές. Ξεκινά από την Κοφίνου. Πηγαίνει από τις Αγκλεισίδες, Αλεθρικό, Κλαυδιά και ούτω καθεξής. Παίρνει μόνο από τη συγκεκριμένη περιοχή. Και τούτο είναι το επιχείρημα: «Κύριε, περνάς οκτώ χωριά; Κάνεις ένα δρομολόγιο; Πάλι θα κάνεις ένα δρομολόγιο, αλλά να επιτρέπεται να υπάρξουν οκτώ δρομολόγια για την εξυπηρέτηση των πολιτών. Να έχουμε οκτώ φορές εξυπηρέτηση». Απλώς είναι ένα σχηματικό παράδειγμα, για να δείτε πόση διαφορά θα κάμει στις συγκοινωνίες.

Όμως το κράτος θα μπορούσε να πει και το εξής: «Κύριε, εγώ δεν κάμνω τίποτε και θα εφαρμόσω τον κανονισμό, το συγκεκριμένο κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις 3 του Δεκέμβρη». Το κράτος όμως -εγώ λέω καθηκόντως- έχει υποχρέωση όλους αυτούς τους ανθρώπους που για πολλά χρόνια εξυπηρέτησαν, με τον τρόπο που εξυπηρέτησαν, τις συγκοινωνίες, έχει υποχρέωση να τους βοηθήσει, για να παραμείνουν στο επάγγελμα, αλλά και να τους προστατεύσει, αν θέλετε. Διότι με τη φιλελευθεροποίηση που θα ερχόταν, εφαρμοζόμενου του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δε θα έμεναν μόνο οι υφιστάμενοι, που έχουν τα λεωφορεία και τις άδειες, αλλά θα μπορούσε να μπει και ο κ. Κουλίας, παραδείγματος χάριν, και ο κύριος τάδε και ο κύριος τάδε με τα λεωφορεία του, για να διεκδικήσει, για να πάρει κομμάτι αυτής της πίτας.

Το κράτος, φέρνοντας αυτό το θεσμικό πλαίσιο, θέλει να βοηθήσει την πρώτη ανάθεση, ώστε τον κύριο και πρωτεύοντα ρόλο να τον έχουν ποιοι; Αυτοί που ήταν μέχρι σήμερα στις συγκοινωνίες με τις άδειές τους και τα λεωφορεία τους.

Εάν τώρα δεν περάσει τούτη η νομοθεσία, διότι, ναι, μας δίδεται η ευχέρεια για την πρώτη ανάθεση να το κάνουμε τώρα, αλλά, αν δεν περάσει τώρα και αν δεν ψηφιστεί έγκαιρα ο νόμος, δε θα μπορεί να γίνει μετά, διότι και η ανάθεση που θα γίνει τώρα πρέπει να γίνει σύμφωνα με τους ισχύοντες θεσμούς. Πρέπει να γίνει δημοσίευση τριάντα επτά ημερών στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως έχει την ευχέρεια το κράτος, με τη διαδικασία του θεσμικού πλαισίου του συγκεκριμένου, να ευνοηθούν όλοι αυτοί οι άνθρωποι πραγματικά και ουσιαστικά με την πρώτη ανάθεση.

Όμως το ερώτημα, το μεγάλο ζήτημα ποιο είναι; Πάρα πολλοί μπορούν να σου πουν: «Κύριε, μα εμένα είχες με τόσα χρόνια, σου έκανα τη δουλειά σου, αλλά εγώ δε θέλω να μπω τώρα σε τούτο το σύστημα». Τι είπε το κράτος: «Κύριοι, δε θέλετε να μπειτε; Εμείς ως πολιτεία είμαστε πρόθυμοι να σας αποζημιώσουμε και να πάτε στο καλό. Όσοι θέλουν μπορούν να πάρουν αποζημίωση και να πάνε στο καλό και οι άλλοι να ενταχθούν στο σύστημα». Και ο μεγάλος καβγάς ποιος ήταν: «Καλά, τι θα πάρουμε; Και πώς θα το πάρουμε;». Ο ίδιος ο υπουργός στην παρουσία μας εκεί στην επιτροπή είπε: «Κύριοι», διά των δικηγόρων τους, «βάλτε όσα αντικειμενικά κριτήρια θέλετε». Και αυτό ήταν σωστό. Δεν μπορούσε το υπουργείο, η κυβέρνηση, ή η Βουλή να πει του κ. Κουλίας, που έχει λεωφορείο και θέλει να φύγει: «Θα πάρεις €100.000 και θα πας στο καλό». Αυτό δεν μπορούσε να γίνει, διότι δεν υπάρχει νόμος. Έπρεπε πρώτα να θεσπιστεί η νομοθεσία και αυτό που μπορούσαμε να κάνουμε ήταν να μπου τα αντικειμενικά κριτήρια. Ούτω και έγινε. Οι ίδιοι στη συγκεκριμένη συζήτηση εισηγήθηκαν αντικειμενικά κριτήρια.

Και αξίζει τον κόπο να κάνω αναφορά στο συγκεκριμένο κομμάτι του νόμου που αφορά την αποζημίωση. Δικαιούται, λέει, «να λάβει εύλογη και δίκαιη αποζημίωση από την αναθέτουσα αρχή, το ύψος της οποίας καθορίζεται από την αρμόδια αρχή, στη βάση αντικειμενικών και αναλογικών κριτηρίων που καθορίζονται από αυτή, μετά από διαβούλευση της αναθέτουσας αρχής με τους επηρεαζόμενους και υφιστάμενους παρόχους, και τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων», προστέθηκαν οι εισηγήσεις τους, «τα ετήσια έσοδα, την αγοραία αξία των επιβατηγών

τους οχημάτων και τη χρονική διάρκεια δραστηριοποίησης στο επάγγελμα». Δηλαδή, αν ένας ήταν πενήντα χρόνια στο επάγγελμα, σίγουρα δικαιούται να πάρει μεγαλύτερες αποζημιώσεις. Αν ο κ. Κουλίας έγινε λεωφορειούχος πριν πέντε χρόνια, θα πάρει την ίδια; Άρα, λοιπόν, η πολιτεία δεν είπε σε κανέναν «θα σε πετάξω στο δρόμο και θα χάσεις τη δουλειά σου». Η πολιτεία τού είπε: «Κύριε, εγώ σου δίνω την ευκαιρία να ενταχθείς στο νέο σύστημα με τη νέα διαδικασία. Αν όμως επιλέξεις να πάεις στο καλό, εγώ είμαι έτοιμος να σου καταβάλω αποζημίωση».

Ηγέρθη το θέμα «μα, αν καθυστερήσετε, αν πάει σε μάκρος, να γίνει αναθεωρητική αρχή». Μα, τώρα δεν μπορούμε σε ένα νόμο να κάνουμε Αρχή, για να επιδικάσει αποζημιώσεις για μια συγκεκριμένη κατηγορία διαφορών που ενδεχομένως να έχουμε. Παρά ταύτα, όμως, βρέθηκε ο τρόπος, με το Γενικό Εισαγγελέα και στην παρουσία του κ. υπουργού, βρέθηκε η εξής διαδικασία: Εντός εβδομήντα πέντε ημερών κάποιος, αν δε συμφωνεί, μπορεί να πάρει τα χρήματά του με επιφύλαξη, όπως κάνουμε στις απαλλοτριώσεις, να τα πάρει τα χρήματά του με επιφύλαξη -και καθορίσαμε και το δικαστήριο σε εβδομήντα μέρες- και να πάει στο επαρχιακό δικαστήριο. Νούσιμη και λογική λύση, για να ξεπεραστεί αυτή η ανησυχία που είχαν. Νομίζω ότι είναι λίγο ριζοσπαστικό νομικά αυτό που έγινε, αλλά κάτω από την πίεση και το βάρος έπρεπε να γίνει.

Και πρέπει να ξέρουμε όλοι τι προσδοκούμε με αυτή τη νομοθεσία. Προσδοκούμε να έχουμε συνέπεια στα δρομολόγια. Θέλουμε πυκνότητα δρομολογίων, ακρίβεια δρομολογίων και να γίνονται καθ' όλες τις σημαντικές ώρες, τα δεκαοκτώωρα, αν θέλετε, διότι σήμερα παρατηρείται το εξής φαινόμενο, το οποίο είναι πράγματι αδικία: Έχει κόσμο που δεν έχει το δικό του αυτοκίνητο. Έχει κόσμο που έχει οικονομική δυσκολία και δεν μπορεί να πάρει το αυτοκίνητό του ή δεν κρατεί, να βάλει βενζίνη. Και να σας πω το παράδειγμα, το είπα στον υπουργό προηγουμένως, να το πω και εδώ, να το ακούμε όλοι. Χθες πήγα να βάλω βενζίνη σε ένα σταθμό. Μια κυρία με δύο παιδάκια -

για να δείτε τις δυσκολίες του κόσμου, δηλαδή- μετρούσε τα χρήματά της και έβαλε βενζίνη πέντε ευρώ. Πέντε ευρώ, σας παρακαλώ! Και τα ψιλά τα κράτησε. Ο κόσμος έχει ανάγκη τις συγκοινωνίες. Δεν μπορεί ένας ηλικιωμένος που έχει δυσκολία και δεν έχει αυτοκίνητο να φύγει από το Τσακκιλερό, τις Κόκκινες, να πάει στο νοσοκομείο της Λάρνακας και να μην έχει συγκοινωνία. Να πρέπει να πάει στην πόλη και, αν έχει γραμμή, να ξαναγυρίσει πίσω... Είναι αδιανόητο δηλαδή στους σύγχρονους καιρούς που ζούμε να μην καταφέρουμε να έχουμε το αυτονόητο! Η πολιτεία αυτή την προσπάθεια κάνει. Θέλω να πιστεύω ότι είναι μια σοβαρή ενέργεια, είναι μια καλή προσπάθεια. Δεν ξέρω πόσο πολύ θα πετύχει, αλλά σίγουρα θα είναι καλύτερο από αυτό που έχουμε σήμερα.

Τούτων λεχθέντων, πιστεύω ότι η επιτροπή Συγκοινωνιών έκανε το καθήκον της στο ακέραιο. Ακούστηκαν όλες οι απόψεις, έγινε σε βάθος συζήτηση και συμφωνήσαμε όλοι. Αν κάποιος έχουν άλλες απόψεις ή εκ των υστέρων τους γεννήθηκαν απορίες ή δυσκολίες, εκείνο που μπορούμε να τους βεβαιώσουμε είναι ότι το αρμόδιο υπουργείο είναι διατεθειμένο να χειριστεί τα ζητήματα μέσα στα πλαίσια αυτά του δοσμένου νόμου, ο οποίος θα αποφέρει κοινό καλό για όλους και δεν έχει να ζημιωθεί κανένας. Έχουν να ωφεληθούν οι υφιστάμενοι, θα παραμείνουν στη δουλειά τους, και όσοι δε θέλουν να παραμείνουν να πάνε στο καλό. Το κράτος δε θα τους πετάξει, θα τους αποζημιώσει, αλλά μέσα στα δοσμένα και λογικά πλαίσια που πρέπει να δοθεί η αποζημίωση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Σαρίκα.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς πρώτα θέλουμε να χαιρετίσουμε την απόφαση της κυβέρνησης να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των δημόσιων μεταφορών. Και πραγματικά θέλουμε να συγχαρούμε τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, τους συνεργάτες του και όσους έχουν συμβάλει, ώστε να έχουμε σήμερα ενώπιόν μας αυτά τα νομοσχέδια, τα οποία με την ψήφισή τους θα μας οδηγήσουν στη νέα εποχή για τις δημόσιες μεταφορές.

Είμαστε, νομίζω, όλοι μάρτυρες των πολλών προβλημάτων του σημερινού συστήματος και της κακής βασικά εξυπηρέτησης των πολιτών σε ολόκληρη την Κύπρο, γι' αυτό για μας είναι φανερό ότι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος θα εξυπηρετήσει πρώτα και κυρίως τον ίδιο τον πολίτη, ο οποίος έχει ανάγκη τις δημόσιες μεταφορές. Φυσικά, ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση των δημόσιων συγκοινωνιών θα βοηθήσει στην επίλυση και των πολλών κυκλοφοριακών προβλημάτων, ειδικά μέσα στις πόλεις, και θα μειώσει την εκπομπή των ρύπων και θα βοηθήσει στο μεγάλο στόχο που έχουμε θέσει όλοι, τη στήριξη της υπαίθρου.

Είναι σημαντικό επίσης να σημειώσουμε ότι με τα προτεινόμενα νομοσχέδια διασφαλίζεται βασικά η συμμετοχή στο νέο καθεστώς όλων όσοι ασκούσαν το επάγγελμα του λεωφορειούχου μέχρι σήμερα. Κατοχυρώνεται, δηλαδή, η εργοδότησή τους στο νέο παροχέα και καθορίζονται επίσης τα κριτήρια τα οποία θα λαμβάνονται υπόψη για την καταβολή του ύψους της αποζημίωσης των λεωφορειούχων που δε θα συμμετάσχουν στο νέο καθεστώς. Για μας είναι σημαντικό επίσης ότι αμέσως μετά την ψήφιση των νομοσχεδίων, εφόσον θα δημιουργηθεί το κατάλληλο νομικό υπόβαθρο, θα ξεκινήσει εντατικός διάλογος με τους εμπλεκόμενους για τη συζήτηση όλων των ζητημάτων που άπτονται των νομοσχεδίων, τα οποία πιθανόν να μην έχουν συζητηθεί σε λεπτομέρεια.

Νομίζω ότι, αγαπητοί συνάδελφοι, οφείλουμε όλοι να στηρίξουμε την προσπάθεια του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ψηφίζοντας τα νομοσχέδια που έχουμε ενώπιόν μας, γιατί πραγματικά το έχει ανάγκη ο τόπος. Τα χρονοδιαγράμματα είναι πειστικά, γιατί, αν μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου δεν έχουμε το νέο σύστημα, τότε θα πρέπει να εφαρμοστεί ο ευρωπαϊκός κανονισμός και θα πρέπει να προχωρήσει η κυβέρνηση σε δημόσιο διαγωνισμό ανάθεσης, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η συμμετοχή της πλειοψηφίας των σημερινών λεωφορειούχων, που είναι κάτι πολύ σημαντικό.

Γι' αυτό εμείς, κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβανόμενοι την αναγκαιότητα αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των δημόσιων μεταφορών στην Κύπρο, αλλά και την ανάγκη κατοχύρωσης των σημερινών επαγγελματιών, θα ψηφίσουμε τα νομοσχέδια τα οποία έχουμε ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο συνάδελφος Φακοντής.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε μπροστά σε μια ιστορική καμπή για τις δημόσιες επιβατικές μεταφορές. Καλούμαστε να τοποθετηθούμε υπέρ ή εναντίον του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης των δημόσιων μεταφορών, αν θα προχωρήσουμε αποφασιστικά μπροστά ή αν θα παραμείνουμε στη σημερινή προβληματική κατάσταση, αν θέλουμε να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες προς το επιβατικό κοινό ή όχι. Το ΑΚΕΛ στα ερωτήματα αυτά απαντά ευθαρσώς θετικά στην αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των επιβατικών μεταφορών. Στηρίζουμε και θα υπερψηφίσουμε τα δύο νομοσχέδια που βρίσκονται ενώπιόν μας. Εκτιμούμε ότι το υφιστάμενο σύστημα είναι ανεπαρκές, γι' αυτό και επιβάλλεται να περάσουμε σε ένα νέο καθεστώς το οποίο να είναι συμβατό με τις σημερινές ανάγκες και πραγματικότητες.

Τα δύο νομοσχέδια που βρίσκονται ενώπιόν μας καθορίζουν το νομικό πλαίσιο, για να κινηθεί η διαδικασία αναβάθμισης των δημόσιων επιβατικών μεταφορών. Οι κύριοι στόχοι των δύο νομοσχεδίων είναι η αναδιάρθρωση και επέκταση του δικτύου εξυπηρέτησης των επιβατών, η βελτίωση της συχνότητας των δρομολογίων, η αύξηση της χρήσης του λεωφορείου από το 2%, που είναι σήμερα, στο 10%, η αποσυμφόρηση του οδικού δικτύου και η επίτευξη των καλύτερων οικονομικών αποτελεσμάτων για τους μεταφορείς.

Επιπλέον, τα δύο νομοσχέδια τα οποία βρίσκονται σήμερα ενώπιόν μας στοχεύουν και κατοχυρώνουν τα ακόλουθα:

1. Το δικαίωμα των υφιστάμενων παρόχων για συμμετοχή στις νέες εταιρείες.
2. Την υποχρέωση απασχόλησης όλων των υπαλλήλων των υφιστάμενων εταιρειών.
3. Την αποζημίωση όσων εταιρειών ή μεμονωμένων λεωφορειούχων αποφασίσουν να μη συμμετάσχουν στις νέες εταιρείες και να αποχωρήσουν. Τα δε κριτήρια για το ύψος της αποζημίωσης συμπεριλαμβάνονται στο νομοσχέδιο και θα καθοριστούν μετά από διαβουλεύσεις με τους παρόχους. Πιστεύουμε ότι το ύψος της αποζημίωσης θα είναι και λογικό και δίκαιο. Επίσης, στα νομοσχέδια καθορίζεται η διαδικασία άσκησης ιεραρχικής προσφυγής σε περίπτωση ενστάσεων για το ύψος των αποζημιώσεων.

Επίσης, πρέπει να σημειώσουμε ότι παραχωρούνται βάσει σύμβασης οι δημόσιες επιβατικές μεταφορές σε φορέα ή σε φορείς κατά γεωγραφική περιοχή. Η απευθείας ανάθεση της σύμβασης θα γίνει με αντικειμενικά κριτήρια στη βάση των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό Αρ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Κύπρος θα χωριστεί σε πέντε γεωγραφικές περιοχές. Στην κάθε περιοχή θα επιτραπεί, με βάση τον περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικό) (Αρ. 2) Νόμο, να δραστηριοποιείται μία ή και περισσότερες εταιρείες. Θα λειτουργήσει επίσης και μια επιπλέον εταιρεία υπεραστικών διαδρομών.

Η ψήφιση των νομοσχεδίων σήμερα θα δώσει τη δυνατότητα, ώστε να υπάρξει το νομικό υπόβαθρο για έναρξη εντατικού διαλόγου μεταξύ της κυβέρνησης, του αρμόδιου υπουργείου, και των λεωφορειούχων, για να υπογραφούν οι συμβάσεις ανάθεσης υπηρεσιών, ώστε να λειτουργήσει το νέο σύστημα των οδικών μεταφορών πριν από τις 3 Δεκεμβρίου του 2009. Σε περίπτωση απόρριψης, καταψήφισης, των νομοσχεδίων ή και αποτυχίας δημιουργίας των νέων εταιρειών, τότε εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού Αρ. 1370/2007, σύμφωνα με τον οποίο η Κύπρος θα προχωρήσει σε δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό. Σε τέτοια περίπτωση,

αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι τα πράγματα είναι ανοικτά, υπάρχει δικαίωμα υποβολής προσφορών από οποιαδήποτε εταιρεία, είτε από την Κύπρο είτε από το εξωτερικό, με πιθανότητα να θυματοποιηθούν οι υφιστάμενοι λεωφορειούχοι και πέραν των χιλίων οικογενειών να βρεθούν στους δρόμους. Γι' αυτό και ως ΑΚΕΛ θα στηρίξουμε και θα υπερψηφίσουμε τα δύο αυτά νομοσχέδια.

Πέραν αυτού, έχουμε καταθέσει και συγκεκριμένες τροπολογίες επί του νομοσχεδίου «Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009». Δε θα τις αναγνώσω, διότι βρίσκονται ενώπιον όλων μας. Πιστεύουμε ότι αυτές οι τρεις τροπολογίες συμπληρώνουν και κάνουν ακόμα πιο πλήρη τη συγκεκριμένη αυτή νομοθεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα έχει το λόγο ο συνάδελφος Μητσόπουλος, μετά ο κ. Πεردίκης και μετά εσείς, κύριε Κουτσού.

Τ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανήκουμε και εμείς στην ομάδα εκείνων που διαπιστώνουν τα σοβαρά προβλήματα και τις αδυναμίες που παρουσιάζει το υφιστάμενο καθεστώς των δημόσιων μαζικών μεταφορών, γεγονός το οποίο ασφαλώς επιβάλλει τη λήψη εκσυγχρονιστικών μέτρων, προκειμένου να αποκτήσει επιτέλους η πατρίδα μας ένα αξιόπιστο ευρωπαϊκό και σύγχρονο σύστημα δημόσιων μαζικών μεταφορών.

Από την πρώτη στιγμή που πραγματοποιήσαμε επαφή με τον παριστάμενο Υπουργό των Συγκοινωνιών, ο οποίος μας έθεσε υπόψη τα δύο υπό συζήτηση σήμερα νομοσχέδια, είχαμε δηλώσει ότι θα στηρίζαμε νομοθεσίες υπό μία απαραίτητη προϋπόθεση, ότι στην πορεία του διαλόγου θα αντιμετωπίζονταν με τρόπο αποτελεσματικό οι αγωνίες και οι ανησυχίες των λεωφορειούχων και θα καταλήγαμε σε μια ευρύτατη συναίνεση μεταξύ των άμεσα ενδιαφερομένων.

Το δεύτερο το οποίο είχαμε δηλώσει ήταν ότι, αν τα προτεινόμενα υπό συζήτηση νομοσχέδια θα έδιναν λύση αποτελεσματική στο οξύτατο κυκλοφοριακό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε στα αστικά μας κέντρα και ταυτόχρονα θα έλυαν και το τεράστιο, όπως έχω αναφέρει, πρόβλημα των δημόσιων μαζικών μεταφορών, θα ήμασταν έτοιμοι να τα υπερψηφίσουμε χωρίς κανένα απολύτως δισταγμό, έστω κι αν η πλειοψηφία των ενδιαφερομένων ήταν εναντίον τους.

Στην πορεία έχουμε διαπιστώσει ότι ούτε το ένα φαίνεται να συμβαίνει, αλλά ούτε και το άλλο. Αυτό που στην πραγματικότητα επιχειρείται μέσα από τις προτεινόμενες νομοθεσίες είναι ουσιαστικά μία αναδιάταξη ισορροπιών και μία ανακατανομή ισχύος μεταξύ των ομάδων των λεωφορειούχων. Επίσης, στην πορεία, στην εξέλιξη των τελευταίων εβδομάδων, έχουμε διαπιστώσει ότι εξακολουθούν να υφίστανται σοβαρότατες και -κατά την κρίση μας- εύλογες και λογικές ανησυχίες, αγωνίες, καθ' όλα ανθρώπινες, από πάρα πάρα πολλούς φίλους λεωφορειούχους. Στην επιτροπή Συγκοινωνιών έχω την εντύπωση ότι καταγράφηκε ότι περίπου ο ένας στους δύο λεωφορειούχους διαφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Θα πρέπει επίσης να σημειώσω ότι σοβαρότατες ενστάσεις έχουν ακουστεί και από τους θεσμικούς εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ενστάσεις οι οποίες

καταγράφονται και στην κοινή έκθεση η οποία βρίσκεται σήμερα μπροστά σας. Τόσο η Ένωση Δήμων Κύπρου όσο και η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου έχουν εκφράσει τις σοβαρές επιφυλάξεις τους και βεβαίως έχουν εκφράσει και την απαρέσκειά τους για το γεγονός ότι οι εισηγήσεις τους και οι προτάσεις τους δεν έχουν συμπεριληφθεί στα δύο νομοσχέδια και οι γενικότερες απόψεις τους όσον αφορά τη σύμπτυξη των διάφορων κοινοπραξιών δεν έχουν τύχει της δέουσας προσοχής.

Κοντολογίς, θα έλεγα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι θεωρούμε ότι ο διάλογος αυτός δεν έχει εξαντληθεί τουλάχιστο στα πλαίσια της Βουλής, στα πλαίσια της νομοθετικής εξουσίας. Θα θέλαμε επίσης να ψέξουμε και ένα άλλο φαινόμενο. Το γεγονός -που δυστυχώς δεν είναι για πρώτη φορά που συμβαίνει στο νομοθετικό σώμα- η Βουλή των Αντιπροσώπων να τίθεται ενώπιον ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων υπό τη δαμόκλειο σπάθη τετελεσμένων γεγονότων. Δεν είναι δυστυχώς η πρώτη φορά που έρχονται νομοσχέδια ενώπιον του νομοθετικού σώματος τα οποία έχουν επί μακρόν απασχολήσει την εκτελεστική εξουσία και καλούμαστε εμείς, υπό το πρόσχημα χρονοδιαγραμμάτων, υπό το πρόσχημα ευρωπαϊκών Κανονισμών, να τα υπερψηφίσουμε μέσα από επείγουσες διαδικασίες. Θεωρώ ότι το φαινόμενο αυτό είναι απαράδεκτο, δεν αφορά όμως τα συγκεκριμένα νομοσχέδια μόνο. Επαναλαμβάνω, είναι ένα γενικότερο φαινόμενο, το οποίο πρέπει να μας προβληματίσει σοβαρά, αλλά θεωρούμε ότι δεν αφήνει το απαραίτητο πεδίο για τη διεξαγωγή ενός διεξοδικού και γόνιμου διαλόγου, ο οποίος τελικά μπορεί να φέρει τις επιζητούμενες και τις επιδιωκόμενες κοινωνικές συναινέσεις.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για τους λόγους που έχω απαριθμήσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει αποφασίσει να καταψηφίσει τα δύο συγκεκριμένα νομοσχέδια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από τη θέση που είμαι. Θα είμαι όντως σύντομος και, επειδή αρχίζω και γερνώ και ξεχνώ, θα αρχίσω από τα τελευταία που άκουσα, παρ' όλο που δεν είναι η ουσία του θέματος. Εγώ θα έλεγα ότι ο χρόνος υπήρχε για τη διαβούλευση. Να σας θυμίσω ότι αυτή η προσπάθεια ξεκίνησε πριν από δεκατέσσερις μήνες, με ανοιχτές διαβουλεύσεις στις οποίες καλούνταν όλοι οι βουλευτές και οι βουλευτές της επιτροπής Συγκοινωνιών. Άρα, μπορούσαμε να έχουμε συμβολή και συμμετοχή στο δημόσιο κοινωνικό διάλογο. Βουλή δε σημαίνει να εξετάζουμε θέματα μονάχα όταν έρχονται στο κοινοβούλιο και στις επιτροπές. Βουλή σημαίνει να πηγαίνουμε μες την κοινωνία μαζί με τις κοινωνικές ομάδες και να εργαζόμαστε μαζί τους και στον κοινωνικό διάλογο που γίνεται. Ήταν κατάκτηση των πολιτών ο κοινωνικός διάλογος. Πρέπει εμείς ως βουλευτές και ως πολιτικά κόμματα να είμαστε συμμετοχικοί. Να μην περιμένουμε να ολοκληρώνεται ο κοινωνικός διάλογος και να έρχονται στη Βουλή και να ξαναρχίζουμε από την αρχή. Αυτό ως απάντηση στο συνάδελφο που μίλησε προηγουμένως που πιστεύω ότι συμφωνεί απόλυτα με αυτά που είπα.

Όσον αφορά το επείγον του θέματος, έχω τις αμφιβολίες μου αν είναι τόσο πολύ επείγον, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι δημιουργείται ένα ζήτημα με τη διαβούλευση για τις συμβάσεις. Το θέμα... κατά την άποψη τη δική μου, θα έπρεπε να είχε γίνει η διαβούλευση αυτή πιο πριν. Κατά την άποψη τη δική μου υπάρχει ένα έλλειμμα. Και

παίρνω τα πράγματα από την αρχή. Όταν πριν από δεκατέσσερις μήνες μπήκαμε ως Κίνημα Οικολόγων σε αυτή την ιστορία, βάλαμε τρία ζητήματα στον υπουργό.

Το πρώτο, να μην καταργηθούν οι γραμμές, οι άγονες γραμμές οι οποίες δίνουν όχι μόνο δυνατότητα μεταφορών σε κάποια άτομα στην επαρχία, αλλά δίνουν και εργασία σε κάποιες οικογένειες στην επαρχία.

Το δεύτερο και πολύ σημαντικό για μας ήταν -αναφέρθηκε και προηγούμενα από τον πρόεδρο- να μη δημιουργηθούν προβλήματα οικονομικής επιβίωσης σε συγκεκριμένους επαγγελματίες. Υπάρχει ένα σχέδιο το οποίο από κάποιους αμφισβητείται.

Το τρίτο για μας τους Οικολόγους σημαντικό, αν και ακούγεται λίγο φουτουριστικό, είναι αυτό το σχέδιο να μη δημιουργεί προσκόμματα στην εισαγωγή νέων μεθόδων μεταφοράς και συγκοινωνίας, όπως είναι το τρένο, το τραμ και οι άλλες σταθερών τροχιών συγκοινωνίες.

Λοιπόν, ένα τέταρτο που μπήκε στη συνέχεια -και χαίρομαι που ο υπουργός έδειξε την τελευταία στιγμή, στο παρά πέντε, καλή θέληση- είναι η συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης όπου υπήρχε μια άτεγκτη στάση μέχρι πριν από λίγες ώρες. Προς τιμήν του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και προς τιμήν του κ. υπουργού, έγινε μια τελευταία διευθέτηση την τελευταία στιγμή, που ελπίζω να την ψηφίσουμε, που καλύπτει ως ένα βαθμό τη δυνατότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης να εμπλακεί σε αυτή την υπόθεση.

Υπάρχει ένα μεγάλο όμως ζήτημα προκατάληψης, αγαπητοί φίλοι και φίλες. Πολλοί από τους λεωφορειούχους -εν μέρει βάσιμα εν μέρει αβάσιμα- έχουν σοβαρή προκατάληψη όσον αφορά το συνομιλητή τους, που είναι το υπουργείο. Αυτή η προκατάληψη δε διορθώνεται με νόμους. Μπορούμε, όμως, ψηφίζοντας αυτή τη νομοθεσία -που εμείς θα την ψηφίσουμε- να δηλώσουμε ότι θα είμαστε κοντά σ' αυτή τη διαδικασία. Θα την παρακολουθούμε από πολύ κοντά και, αν δούμε ότι παρατηρούνται φαινόμενα αδικίας ή φαινόμενα διαπλοκής ή φωτογραφίζονται κάποιοι συγκεκριμένοι ή ευνοϊκά φαινόμενα προς κάποιους, ευνοϊκή συμπεριφορά και στάση των αρμοδίων, εμείς ως Βουλή θα επεμβούμε. Τουλάχιστο πιστεύω ότι υπάρχει αυτή η βούληση από όλα τα πολιτικά κόμματα. Θα παρακολουθούμε από κοντά αυτή τη διαδικασία και θα επεμβούμε με τις δυνατότητες που έχουμε, αν αυτοί οι φόβοι ή οι φοβίες ή οι δικαιολογημένες επιφυλάξεις κάποιων από τους ιδιοκτήτες των λεωφορείων και τις εταιρείες επιβεβαιωθούν στη συνέχεια. Γι' αυτό και χαιρετίζουμε την παρουσία του κ. υπουργού. Είναι καλά ν' ακούσει αυτή τη σαφή, αν θέλετε, αλλά ευγενική προειδοποίηση ο κ. υπουργός και να την έχει υπόψη του.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος, γιατί νομίζω λέχθηκαν αρκετά. Πρέπει να απαντήσουμε στο θέμα του επείγοντος και στο θέμα της απειλής της Ευρώπης. Πριν από λίγο είχαμε ακούσει τον εκπρόσωπο τύπου του ΑΚΕΛ να μας λέει ότι και να μπορούμε σε επιτήρηση δε μας ενοχλεί. Τώρα μας ενοχλεί εάν θα προκληρυχθεί ένας διαγωνισμός ανοιχτός για την Ευρώπη. Προσωπικά, για το θέμα της επιτήρησης δε συμφωνώ ότι πρέπει ν' ακολουθούμε τους δείκτες. Είναι οι λόγοι που θα πάμε στην

επιτήρηση και όχι αν θα πάμε ή όχι σε επιτήρηση. Είναι βασικό. Είναι πάρα πολύ βασικό. Αν πάμε στην επιτήρηση, γιατί είναι λόγω μισθολογίου, είναι ένα, αν πάμε στην επιτήρηση λόγω ανάπτυξης, είναι άλλο.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ευαγόρου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ναι, αλλά είναι μισθούς που ψηφίζαμε. Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ευαγόρου.

Κύριε Κουτσού, επί προσωπικού ο κ. Ευαγόρου.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ε, μα είναι για τη θέση σας που είπα, κύριε Ευαγόρου. Δεν είπα τίποτε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Δημήτρη Συλλούρη)

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Νομίζω ότι είμαι ο πλέον κατάλληλος, για να πω για τη θέση μου.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Άφησ' τον να τελειώσει πρώτα και να του απαντήσεις συνολικά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Εντάξει, αν σας επιτρέπει ο Πρόεδρος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ, κοιτάξτε, για να είμαι ειλικρινής, θα ήθελα να ολοκληρώσει ο κ. Κουτσού, όμως, επειδή καταλαβαίνω ότι το θέτετε επί προσωπικού, τριάντα δευτερόλεπτα και να συνεχίσει ο κ. Κουτσού.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Επειδή ο συνάδελφος αναφέρεται σε ένα άλλο θέμα, θα συνεχίσει για το άλλο θέμα. Μπήκε σ' αυτό. Νομίζω είχα ξεκαθαρίσει ότι, αν μια χώρα -και το επαναλαμβάνω, είναι και στα πρακτικά- μπει σε επιτήρηση, γιατί δαπανά και επενδύει σε έργα ανάπτυξης και σε κοινωνικές παροχές, τότε, ναι, γιατί να μην μπει; Και το επαναλαμβάνω και τώρα.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Ευαγόρου, ίσως, επειδή μιλούσατε με τον κ. Κυρίτση, δε με ακούσατε. Αυτό είπα. Αυτό ακριβώς. Και λέω...

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Είδετέ το από την αρνητική πλευρά όχι από τη θετική.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Όχι, ακριβώς κάνω σύγκριση ότι, εάν δεχόμαστε την παρέμβαση της Ευρώπης σε ένα τόσο σημαντικό θέμα όπως είναι η επιτήρηση, τότε γιατί τη φοβούμαστε στα θέματα των μεταφορών; Αυτή είναι η διαφορά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, σας παρακαλώ!

Ναι, κύριε Κουτσού, ολοκληρώστε.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Επομένως και ο δεύτερος λόγος για το θέμα του επείγοντος είναι ότι εκ των πραγμάτων και το νόμο να τον ψηφίσουμε σήμερα, θα πρέπει να κάτσει το υπουργείο μαζί με τους λεωφορειούχους να βρουν το περιεχόμενο της σύμβασης και την αποζημίωση. Αν σήμερα ψηφίσει αυτό το νόμο η Βουλή, θα είναι υποχρεωμένη ό,τι ποσό έρθει, ό,τι συμβεί, να το στηρίξει και να το υποστηρίξει. Επομένως, το γεγονός ότι θα επιταχύνουμε τη διαδικασία δεν ισχύει, γιατί αφήνουμε τα πραγματικά προβλήματα πίσω και ξέρουμε όλοι ότι δύο είναι τα κυρίαρχα προβλήματα: το περιεχόμενο της σύμβασης και το ύψος της αποζημίωσης. Αυτά είναι τα οποία δεν μπορεί να αποφύγει το υπουργείο. Εκτός -που δε νομίζω- εάν η κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να κατεβάσει αύριο τα ΜΑΤ και να τσακώνεται με τους λεωφορειούχους. Και θα έχει ευθύνη και η Βουλή, εάν το εγκρίνει σήμερα.

Η δική μας, επομένως, η πρόταση είναι ότι -και με την τροποποίηση που κατέθεσε η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ουσιαστικά το επιβεβαιώνει- υπάρχει περιθώριο διαλόγου. Είναι κρίμα, διότι και οι διαφωνούντες και οι συμφωνούντες και νομίζω και όλες οι πλευρές της Βουλής δέχονται ένα πραγματικό γεγονός. Πρέπει να αλλάξουν οι δημόσιες συγκοινωνίες. Αλλά να αλλάξουν οι δημόσιες συγκοινωνίες χωρίς να θυματοποιηθούν άνθρωποι που για δεκαετίες ζουν από αυτό το επάγγελμα και να μη δημιουργηθούν ανισότητες και προβλήματα και να προχωρήσουμε όλοι μαζί στο να στηρίξουμε αυτή τη διαδικασία. Και μπράβο της κυβέρνησης και του υπουργού που έθεσαν ως προτεραιότητα τις δημόσιες συγκοινωνίες. Όμως -και καταλήγω, κύριε Πρόεδρε- είναι λάθος, κατά τη δική μας άποψη -θα σεβαστούμε ασφαλώς ό,τι θα αποφασίσει η Βουλή- να ψηφίσουμε χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη τα πραγματικά προβλήματα που θα αναδειχθούν μετά την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το να ψηφιστεί σήμερα η νομοθεσία τούτη νομίζω είναι το πιο εύκολο. Εκεί που θα είναι οι πραγματικές δυσκολίες είναι στην εφαρμογή της, διότι είναι οπωσδήποτε μια όχι εύκολη στην εφαρμογή νομοθεσία και οπωσδήποτε είναι μια νομοθεσία που θα έχει να αντιμετωπίσει τα ξεχωριστά ενδεχομένως και

αντιπαραθετικά συμφέροντα που είναι φυσιολογικό να υπάρχουν. Είναι μια κοσμογονική αλλαγή για όσους ασκούν αυτό το επάγγελμα έχοντας κεκτημένη άδεια για χρόνια. Από την άλλη πλευρά, υπάρχει αυτή η δυνατότης, που θα χάσει η Κύπρος να τα κάμει από μόνη της, εάν χάσουμε τις προθεσμίες και βρεθούμε στις διαδικασίες πλέον που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατά τη δική μου άποψη -χωρίς να μπορώ να είμαι απόλυτα βέβαιος αν εξαντλήθηκε ο κοινωνικός διάλογος με το υπουργείο- είμαι πεπεισμένος ότι το υπουργείο θα εξαντλήσει και μετά την ψήφιση του νόμου όλη αυτή την προσπάθεια επικοινωνίας, για να βρεθούν εκείνες οι χρυσές τομές που να μην αφήνουν δυσάρεστα συναισθήματα και οπωσδήποτε αδικίες ενδεχομένως έναντι κάποιων πολιτών. Είχα εισηγηθεί το πρωί και ξεκινώ με την ιδέα που ανέφερε και ο συνάδελφος κ. Περδίκης ότι ενδεχομένως αυτός ο κοινωνικός διάλογος να μπορούσε να συνεχιστεί, εάν δε δίναμε διά της νομοθεσίας τη δυνατότητα να ρυθμίζει κάποια θέματα με διατάγματα που θα αποφασίζει και θα εκδίδει μόνος του ο υπουργός.

Είχα εισηγηθεί να εισάξουμε την έννοια, αντί διατάγματος, να είναι οι κανονισμοί. Οι κανονισμοί προβλέπονται από το βασικό νόμο στο σχετικό άρθρο 26 που ρυθμίζουν, παρεμπιπτόντως, δυνάμει του νόμου του βασικού, θέματα πολύ υποδεέστερης σημασίας από αυτά που θα προβλέπει αυτός ο νόμος, όταν ψηφιστεί σήμερα. Συζητήσα το θέμα, πρέπει να σας πω, κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι, με το Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος μου είπε ότι πιθανότατα να ήταν η πιο σωστή διαδικασία να υπάρχει κάποιος έλεγχος, αν μη τι άλλο, από την ίδια τη Βουλή μην τυχόν και έγιναν κάποια λάθη. Φαίνεται όμως να μην υπάρχει αυτή η πολυτέλεια του χρόνου ενόψει και των διακοπών μας.

Ως εκ τούτου, εμείς θα υποστηρίξουμε τη νομοθεσία ως έχει, αλλά δηλώνουμε με τρόπο κατακόρυφο, ας μου επιτραπεί να πω, ότι θα τον παρακολουθούμε τον τρόπο εφαρμογής πολύ αυστηρά και θα ζητούμε ενημέρωση και από το υπουργείο, αλλά και από τους ενδιαφερομένους.

Για κάποια θέματα που μπορεί κανένας να δει αν αυτό το νομοθέτημα μπορεί να χρειάζεται στο μέλλον κάποιες βελτιώσεις, απλώς παραπέμπω στη σελίδα 25, κύριε Πρόεδρε, που είναι η τροποποίηση που αφορά το εδάφιο 5(γ), το οποίο παραπέμπει κατά τρόπο ολίγον παράδοξο σε αρμοδιότητες που έρχονται τώρα στον υπουργό με αυτή την πρόνοια, ενώ προηγουμένως είχαν περιληφθεί ως αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής που είναι κάτι διαφορετικό από ό,τι η αρμόδια αρχή που είναι ο υπουργός.

Επίσης, λίγο πιο πάνω, στην ίδια σελίδα, υπό το (β), νομίζω ότι νομοτεχνικά οι τελευταίες δυόμισι γραμμές είναι επανάληψις του εισαγωγικού μέρους, που είναι το (6), που λέει ότι «η αρμόδια αρχή, με διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, καθορίζει», δε χρειάζεται να επαναληφθεί και στο (β), «σύμφωνα με διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας». Τούτο πρέπει, νομίζω, οπωσδήποτε να διαγραφεί χάριν νομοτεχνικής επεξεργασίας καλύτερης.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, και έχοντας υπόψη τις τροποποιήσεις που εισηγήθηκε το ΑΚΕΛ, συμφωνούμε απόλυτα ότι είναι αναγκαίες και οι δύο και ως εκ τούτου...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Δύο εγώ τις μετρώ, εσείς εμετρήσατέ τες τρεις, τέλος πάντων. Είναι αναγκαίες όλες, διότι είναι οπωσδήποτε εξυπηρετικές και βοηθητικές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανίδης και μετά ο κ. Συλλούρης.

Λοιπόν, θέλω να πω ότι μετά από τον κ. Συλλούρη, νομίζω, εξαντλείται η συζήτηση και είναι εκ του περισσού όλα τα άλλα.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς τα συγχαρητήριά μου στον υπουργό για το ότι είναι σήμερα μαζί μας σ' αυτή τη συζήτηση και αποδεικνύει το ενδιαφέρον του, αλλά, επεκτείνοντας τις σκέψεις του κ. Μητσόπουλου, που ήταν ολοκληρωμένη η τοποθέτησή του, αυτό που μας ανησυχεί, κύριε υπουργέ, εμάς, ως κοινοβουλευτική ομάδα, είναι ότι εδώ μιλάμε για ένα πολύ μεγάλο ποσό από πλευράς κρατικού προϋπολογισμού και δεν έχουμε πεισθεί ότι η τεchnοοικονομική μελέτη είναι τέτοια που επιβεβαιώνει την τελική θετική κατάληξη. Υπάρχει ένα μεγάλο ρίσκο να το παραδεχτούμε όλοι! Όλοι επιζητούμε τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων συγκοινωνιών, αλλά εμείς, ως κοινοβουλευτική ομάδα, θα θέλαμε, ακόμα και αυτή η μεγάλη αλλαγή να εντάσσεται σ' ένα πολύ πιο ευρύ, σύγχρονο, θα έλεγα, άλμα προς τα μπρος που θα περιελάμβανε και ολόκληρο το συγκοινωνιακό πρόβλημα. Και μιλάμε συχνά για το τραμ. Έχουμε την εντύπωση ότι, λόγω της πίεσης του χρόνου ή λόγω άλλων παραγόντων, φαίνεται ότι δεν είναι τόσο στέρη η βάση αυτού που επιχειρούμε να κάνουμε. Και υπάρχει και ένα μεγάλο ρίσκο για τα δημόσια οικονομικά. Με αυτή την επιφύλαξη, αντιλαμβάνεστε ότι μας είναι πάρα πολύ δύσκολο να κάνουμε αυτό το άλμα δίχως να έχουμε σίγουρα θεμέλια· αυτή είναι η βασική μας επιφύλαξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ο σκοπός είναι ορθός και επιθυμητός. Εμείς δε μηδενίζουμε τη δουλειά και την προσπάθεια του υπουργού, όμως, ενώ ξεκίνησε καλά το διάλογο, νομίζουμε ότι στο τέλος επικράτησε μια περισσότερο αντιπαραθετική και συγκρουσιακή διαδικασία, που μας στέρησε τη σωστή ολοκλήρωση του διαλόγου. Γι' αυτό μπορεί να ευθύνονται και οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι, όχι μόνο η κυβέρνηση.

Οι τροποποιητικές προτάσεις του ΑΚΕΛ, που έρχονται την τελευταία στιγμή, ακριβώς αποδεικνύουν ότι υπήρχαν περιθώρια βελτίωσης, υπήρχαν περιθώρια διαλόγου. Και εμείς δεν αντιλαμβανόμαστε γιατί δε συναινέσαμε όλοι να γίνει, εφόσον δεν έγινε, ολοκληρωμένος ο διάλογος, περισσότερο και με τους ενδιαφερομένους, να δούμε ξανά μετά το καλοκαίρι... Και εμείς δε δεχόμαστε αυτή την τάχα χρονική πίεση ούτε δεχόμαστε τον μπαμπούλα των πανευρωπαϊκών προσφορών. Αντίθετα, θεωρούμε ότι θα συμβάλουν στη διαφάνεια και στη χρηστή διοίκηση.

Δε νομίζω ότι αυτό το οποίο υπονοείται ή λέγεται είναι πραγματικότητα. Περνά το μήνυμα ότι θα 'ρθουν τα μεγάλα ψάρια από την Ευρώπη. Μήπως για να αναχαιτίσουν τα μεγάλα ψάρια της Κύπρου; Και μήπως... Διότι πολλούς που βλέπω... Δεν είναι όλες οι φτωχές οικογένειες που συμφωνούν με αυτό το νομοσχέδιο. Γιατί δεν καθορίστηκαν επακριβώς τα αντικειμενικά κριτήρια, ώστε να

μειωθεί η ανθρώπινη και πολλές φορές στην Κύπρο μη ανθρώπινη υποκειμενικότητα; Δε νομίζω ότι έχουμε κάνει πάρα πολλά βήματα, για να 'μαστε περήφανοι στα θέματα της χρηστής διοίκησης και, αν υπάρχει προκατάληψη, δίκαια έχουν οι άνθρωποι την προκατάληψη. Βλέπουμε καθημερινώς πώς δίδονται πολλές προσφορές, με τι τιμές και αν είναι αυτές οι προσφορές στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης.

Κάπου μας ελέχθη: «Μα, υπάρχουν κάποια αντικειμενικά κριτήρια, τα υπόλοιπα θα συμφωνηθούν με διαβουλεύσεις». Διαβουλεύσεις! Την τελική απόφαση ποιος θα την έχει; Είναι εύκολο να λέμε σ' αυτούς που νιώθουν ότι μπορεί να χάσουν τη δουλειά τους: «Να διαβουλευθείς, αλλά τελικά την απόφαση να την πάρω εγώ, μετά που θα ψηφιστεί ο νόμος». Γιατί δεν μπορούσαν να μπουν, κύριε υπουργέ, τα αντικειμενικά κριτήρια από τώρα; Και κάποιος μου έχει πει: «Μα, έχει κάποια αντικειμενικά κριτήρια: είναι η φορολογική δήλωση». Και επειδή δεν είναι δικηγόρος αυτός που μου το είπε, συνάδελφος, ρωτώ: Αν αποφασίζαμε παραδείγματος χάριν να κάνουμε μία εταιρεία δικηγόρων για διάφορους λόγους και, επειδή μπορεί να μου πείτε «έν' εξωπραγματικό»... Θα έχουμε το ΓΕΣΥ, θα έχουμε το ΓΕΣΥ! Όταν θα έχουμε το ΓΕΣΥ, θα έρθουμε να πούμε στους γιατρούς, για να μην πούμε στους δικηγόρους: «Φέρτε μας τες φορολογικές σας δηλώσεις και, με βάση αυτό, να καθορίσουμε το ποσό που θα πληρώνετε, για να εξασφαλίσετε το εισόδημα που εμφανίζεται με τη φορολογική σας δήλωση;». Ζούμε στην Κύπρο! Τώρα περιμένουμε από τους λεωφορειούχους να έχουν φορολογική δήλωση τέτοια, στην οποία να βασιστούμε, για να εξασφαλίσουμε το μέλλον των παιδιών τους. Ε, ας είμαστε ειλικρινείς πρώτα με τους εαυτούς μας!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φυττής και ολοκληρώνουμε.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, είναι ευκαιρία, θυμήθηκα την πρωτοπόρο επαρχία μου.

Το 1965 η κωμόπολη Λαπήθου είχε δύο εταιρείες, "Τσέντας" και ΛΕΜ (Λαϊκή Εταιρεία Μεταφορών), και ο Καραβάς είχε δύο άλλες, "Καλλής" και "Τσέντας". Λοιπόν, εκάμαμε μία νέα εταιρεία το '65 με το όνομα "Λάμπουσα". Εξυπηρετάν όλη την επαρχία και, εκεί που εμαλλώνναν οι οδηγοί για τα δρομολόγια, οι "τσιακκαριστές", ποιος να αρπάξει πελάτες σε όλα τα χωριά της διαδρομής, από τον Άγιο Επίκτητο μέχρι τη Λευκωσία, έγινε μία συσταρισμένη δουλειά, χωρίς ενθάρρυνση ή πίεση που την Ευρώπη, χωρίς νόμους, χωρίς κανονισμούς, χωρίς Βουλή και συζητήσεις δαμαί μιαν ώραν και εδούλεψε το σύστημα και εξυπηρετάν όλη την επαρχία! Μερικά από τα λεωφορεία επήαν μέχρι την Τουρκία, όταν τα αρπάξαν οι Τούρτζιοι, τζιαι εκουβαλούσαν τζιαι αιχμαλώτους! Λοιπόν, μερικά λεωφορεία επιβίωσαν και ακόμα υπάρχει αυτή η εταιρεία.

Λοιπόν, αυτή η ενέργεια είναι πολύ καλή. Αυτή η προσπάθεια, εν τη ενώσει η ισχύς, θα εξυπηρετήσει την Κύπρο και τους μεταφερόμενους πελάτες. Θα εξυπηρετήσει τους οδηγούς. Θα έχουν ώρες ξεκούρασης. Θα αυξηθούν και οι μισθοί τους. Θα αυξηθεί η πελατεία. Θα εξυπηρετηθεί το κοινό. Εκείνο που πρέπει να προσέξει το υπουργείο είναι με αυτούς οι οποίοι έχουν προβληματισμούς να συνεχίσει το διάλογο μαζί τους και θα έπρεπε κατά τη γνώμη μου, πριν φτάσουμε εδώ σήμερα, να έκανε ορισμένα παραδείγματα: λεωφορείο τόσης ηλικίας, τόσης ιπποδύναμης, τόσης ηλικίας και τόσης υπηρεσίας ο οδηγός του θα πάρει τόσα. Παραδείγματα! Όχι, να μας λέει ο κ. πρόεδρος ότι, αφού εν είσιε νόμο, είναι να κάμουν περαιτέρω

ενέργειες! Παραδείγματα, να ξέρει αυτός που αμφιβάλλει αν θα δώσει το λεωφορείο του ή αν θα το πουλήσει ή αν θα το παραιτήσει ή αν θα το κρούσει, όπως άκουσα. Να πει: «Κύριε, εννά πάρω £100.000, διότι έχω τόσης ηλικίας λεωφορείο, είμαι τόσης ηλικίας, υπηρέτησα τόσο κτλ.». Αυτό όμως δεν το έκανε και είναι λάθος! Όμως πρέπει να προχωρήσουμε και είναι η έκκλησή μας να συνεχιστεί ο διάλογος και να μη βρουν όσοι διαφωνούν κλειστές πόρτες.

Αυτά ήθελα να πω.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κουλία.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μισό δευτερόλεπτο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Αγγελίδη)

Δεν αντιδικώ με κανέναν, κύριε Αγγελίδη!

Θέλω να πω το εξής: Εξ όσων εκατατέθηκαν στην επιτροπή κατά κόρον για ένα θέμα που έγινε διάλογος σε όλα τα μήκη και πλάτη, δεν έχω λόγο να αμφισβητώ τον υπουργό. Έγιναν σαράντα συνεδριάσεις. Στην επιτροπή, επειδή ελέχθη ότι διαφωνούσαν κάποιοι, οι ίδιοι ήταν όλοι παρόντες, εσυμφωνήσαν και τους είπε ο υπουργός: «Βάλτε οποιαδήποτε αντικειμενικά κριτήρια θέλετε κάτω». Διά του δικηγόρου τους το εισηγηθήκαν και εμπήκαν κάτω. Τι αντικειμενικό άλλο κριτήριο θέλουμε; Είναι τα ετήσια έσοδα κάποιου, η αγοραία αξία του επιβατικού αυτοκινήτου και ο χρόνος που δούλεψε. Θέλετε και άλλα; Να βάλετε, κύριοι! Δεν παρεμπόδισε κανένας κανέναν! Αλλά πρέπει να 'χουμε κατά νουν ότι το υπουργείο θα μπορούσε να μην κάνει τίποτε και να το λύσει μόνος του ο κανονισμός, όμως εμείς τούτους τους ανθρώπους τούς θέλουμε να συνεχίσουν τη δουλειά τους. Όποιοι δε θέλουν θα πάρουν αποζημίωση. Και επιπλέον πρέπει να 'χουμε κατά νουν ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων συμφωνεί με το νομοσχέδιο. Θα μου πείτε «η μειοψηφία;» Προστατεύεται η μειοψηφία, διότι τους είπαν «όσοι θέλετε να μείνετε καλώς να μείνετε και να πάτε με τους άλλους που συμφωνούν», διαφορετικά το κράτος θα τους αποζημιώσει. Νομίζω έγινε ο πιο ορθολογιστικός χειρισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ολοκληρώθηκε η συζήτηση, κύριε Θωμά. Πραγματικά! Δηλαδή, δεν υπάρχει άλλο περιθώριο!

Θέλω να κάνω και μια επισήμανση. Σχετικά με τις νομοτεχνικές εισηγήσεις του κ. Αγγελίδη, νομίζω ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση από κανέναν, έτσι; Απλώς για το κείμενο, για να είναι...

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Βέβαια, η μια που αφορά το θέμα “αναθέτουσα αρχή”, “αρμόδια αρχή” ρυθμίζεται με την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Φακοντής.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να τεθούν οι τροπολογίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τις βάλω, κύριε Φακοντή.

Λοιπόν, πάμε στις προτεινόμενες τροπολογίες εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση της άνω τελείας με άνω και κάτω τελεία στο τέλος της παραγράφου (γ) του εδαφίου (5) του άρθρου 16Γ, όπως αυτό περιλαμβάνεται στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου, και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι η αναθέτουσα αρχή διαβουλεύεται επαρκώς με τις τοπικές αρχές της υπό καθορισμό γεωγραφικής περιοχής σε σχέση με την οποία προτίθεται να συνομολογεί σύμβαση παραχώρησης δημόσιας υπηρεσίας για τον καθορισμό στα έγγραφα του διαγωνισμού των θεμάτων που αναφέρονται στις παραγράφους (α), (β) και (γ) αυτού.»

2. Με την αντικατάσταση του άρθρου 16Ε και του πλαγιότιτλου αυτού, όπως αυτό περιλαμβάνεται στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου, με το ακόλουθο νέο άρθρο 16Ε:

«Υπεύθυνος
για την εφαρμογή
του Κανονισμού.

16Ε. (1) Την ευθύνη για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1370/2007 στη Δημοκρατία έχει η αναθέτουσα αρχή.

(2) Εντός δύο ετών από την έναρξη της ισχύος του περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2009 συστήνεται Συμβουλευτική Αρχή Μεταφορών, στην οποία συμμετέχει ως πρόεδρος αυτής ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και ένα μέλος της προερχόμενο από την τοπική αυτοδιοίκηση, τα δε υπόλοιπα μέλη και οι αρμοδιότητές της καθορίζονται με κανονισμούς.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε μπροστά σας όλοι τις τροπολογίες.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης της πρώτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη τροπολογία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές η

τροπολογία εγκρίνεται.

Λοιπόν, εγώ έτσι τις ερμηνεύω, δύο τροπολογίες, διότι είναι η πρώτη και η δεύτερη. Εσείς μπορεί τρίτη... Για λόγους πρακτικών, έτσι θα πάει.

Μετά τις τροπολογίες όπως τις έχουμε περάσει από τη Βουλή, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 28 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο ίδιος αριθμός, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 29 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Κατάργηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 6.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 7;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ξανά, κύριε. Θα κάμουμε τη διαδικασία λόγω πρακτικών. Μεν κουράζεστε να σηκώνετε τα σιέρκα πάνω! Έτσι πρέπει! Είντα πόννα κάμουμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Βλέπετε;

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα είναι «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Ντίνος Χατζηνικόλας

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Σοφοκλής Φυττής

Πανίκκος Σταυριανός

Ρούλα Μαυρονικόλα

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς, μαζί με σχετικά νομοσχέδια που ψήφισε η Βουλή πρόσφατα, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 30 Απριλίου, 14 Μαΐου και 18 Ιουνίου 2009.

Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Μεταλλείων, Υπηρεσία Περιβάλλοντος και Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων), του Υπουργείου Εσωτερικών (Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας), του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας), ο Επίτροπος Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Κυπριακού Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ), της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος "Terra Cyprica", της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, "Αγροτική", "Παναγροτικός Σύνδεσμος" και "Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Κύπρου". Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις αυτές.

Σκοπός των υπό εξέταση κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 47 του περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου, όπως και των σχετικών νομοσχεδίων, τα οποία έχουν ήδη ψηφιστεί από τη Βουλή πρόσφατα, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/21/ΕΚ, η οποία στοχεύει στην πρόληψη ή μείωση παντός είδους δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ιδιαίτερα στον αέρα, στο νερό, στο έδαφος, στην πανίδα, στη χλωρίδα και στο τοπίο, καθώς και των τυχόν επακόλουθων κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία που προκύπτουν από τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας.

Όπως αναφέρεται και στα επεξηγηματικά σημειώματα που συνοδεύουν τους υπό συζήτηση κανονισμούς και τα προαναφερόμενα νομοσχέδια, η Κύπρος όφειλε να είχε μεταφέρει την εν λόγω Οδηγία στο εθνικό δίκαιο πριν από την 1^η Μαΐου 2008. Σημειώνεται ότι για τα πιο πάνω νομοσχέδια και τους κανονισμούς λήφθηκε ήδη αιτιολογημένη γνώμη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και για την αποστολή απάντησης ζητήθηκε παράταση από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Σημειώνεται περαιτέρω ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί, όπως και τα νομοσχέδια, κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 2 Απριλίου και 26 Μαρτίου 2009, ενώ στα επεξηγηματικά σημειώματα που τα συνοδεύουν δεν αναφέρονται οι λόγοι στους οποίους οφείλεται η καθυστέρηση αυτή.

Ειδικότερα, στους υπό συζήτηση κανονισμούς υιοθετούνται οι ακόλουθες κύριες διατάξεις:

1. Εισάγεται η υποχρέωση του αιτητή και κατόχου άδειας επισκόπησης, μεταλλευτικής μίσθωσης και προνομίου λατομείου να υποβάλλει στον επιθεωρητή μεταλλείων διαχειριστική περιβαλλοντική μελέτη.
2. Καθορίζεται το περιεχόμενο της διαχειριστικής περιβαλλοντικής μελέτης, το οποίο καλύπτει όχι μόνο τη διαχείριση των εξορυκτικών αποβλήτων αλλά το σύνολο της ερευνητικής, μεταλλευτικής και λατομικής του δραστηριότητας και το οποίο περιλαμβάνει ως αναπόσπαστο μέρος το σχέδιο διαχείρισης

εξορυκτικών αποβλήτων που προνοείται από την πιο πάνω Οδηγία.

3. Καθορίζεται η διαδικασία εξέτασης και επανεξέτασης της διαχειριστικής περιβαλλοντικής μελέτης.
4. Τροποποιούνται οι ορισμοί των κατηγοριών "Α" και "Β" των προνομίων λατομείου, έτσι ώστε οι ορισμοί αυτοί να συνάδουν με τις διατάξεις του περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου [Νόμος αριθμός 140(Ι) του 2005, όπως αυτός τροποποιήθηκε έκτοτε] και να περιλαμβάνουν κριτήρια που αφορούν τον τύπο των αποβλήτων που θα παραχθούν ή παράγονται από το λατομείο.
5. Καθορίζονται οι ειδικότητες των προσώπων που δύναται να εκπονούν και να επιβλέπουν την εφαρμογή των εν λόγω μελετών.

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, η έγκρισή τους δε θα επιφέρει δημόσια δαπάνη, αφού οι πρόνοιες των κανονισμών θα εφαρμόζονται από το υφιστάμενο προσωπικό, ενώ δε θα επιβαρυνθούν με αυξημένο κόστος οι υφιστάμενες ή νέες επιχειρήσεις που επηρεάζονται από τους κανονισμούς, αφού είναι ήδη υποχρεωτική η υποβολή διαχειριστικής περιβαλλοντικής μελέτης.

Σύμφωνα πάντα με το ίδιο επεξηγηματικό σημείωμα, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς αναμένεται να υπάρξουν θετικά αποτελέσματα τόσο για τους εργαζομένους όσο και για τον ευρύτερο πληθυσμό, αφού η προγραμματισμένη και μελετημένη έρευνα και εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου θα έχει ως αποτέλεσμα την επισήμανση και πρόληψη των πηγών ρύπανσης και όχλησης στο μέγιστο βαθμό κατά το στάδιο της μελέτης.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Στα πλαίσια της συζήτησης των νομοσχεδίων που συνοδεύονταν από τους υπό συζήτηση κανονισμούς, ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Μεταλλείων εισηγήθηκε συγκεκριμένες προσθήκες στους κανονισμούς, έτσι ώστε να προβλέπεται ρητά η κατεδάφιση και απομάκρυνση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας και των μηχανημάτων στη διαχειριστική περιβαλλοντική μελέτη, εισήγηση η οποία έγινε δεκτή από όλους τους παρευρισκόμενους και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα είναι «Ο περί της Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2006». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για την πρόταση νόμου «Ο περί της Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2006»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Πανίκκος Σταυριανός	Σοφοκλής Φυττής
Νίκος Τορναρίτης	Γιώργος Περδίκης
Κυριάκος Χατζηγιάννη	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές μέλη της κ. Γιώργο Περδίκη και Κυριάκο Χατζηγιάννη, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιουνίου και στις 2 Ιουλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Τμήματος Τροχαίας του Αρχηγείου Αστυνομίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Ο Επίτροπος Περιβάλλοντος, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε στην πιο πάνω συνεδρία.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η εισαγωγή στο βασικό νόμο προνοιών που να καθιστούν ποινικό αδίκημα ειδικά την απόρριψη αποσιγάρων, αναμμένων σπύρτων, αναπτήρων ή αναμμένων καρβούνων σε δημόσιους χώρους και δημόσιους δρόμους και παράλληλα να αυξάνουν την ποινή και το εξώδικο πρόστιμο για το ήδη προβλεπόμενο αδίκημα που αφορά την απόρριψη αντικειμένων σε δημόσιους χώρους και δημόσιους δρόμους.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Ο εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου βουλευτής κ. Γιώργος Περδίκης τόνισε ότι ουσιαστικός στόχος της είναι η προληπτική αντιμετώπιση πυρκαγιών που ενδεχομένως να προκληθούν από την απόρριψη αποσιγάρων, όπως και η αναθεώρηση των ποινών και του εξώδικου προστίμου για το αδίκημα της απόρριψης αντικειμένων σε δημόσιους χώρους και δρόμους, που τέθηκαν σε ισχύ το 1992 και δεν έχουν αναθεωρηθεί από τότε.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος καλωσόρισε την κατάθεση της πρότασης νόμου και εξέφρασε τη θέση ότι η ψήφισή της θα συμβάλει στη μείωση των πυρκαγιών και στην αποφυγή της καταστροφής των δασών της Κύπρου. Ο ίδιος ανέφερε ενδεικτικά ότι από τις 1 539 πυρκαγιές που σημειώθηκαν κατά την περίοδο από το 2000 μέχρι και το 2008 227 περιπτώσεις, δηλαδή ένα ποσοστό της τάξεως του 15%, είχαν ως πιθανή αιτία την απόρριψη σπύρτου ή τσιγάρου.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Τροχαίας του Αρχηγείου Αστυνομίας

συμφώνησε τόσο με την εισήγηση για δημιουργία νέου αδικήματος όσο και με την αύξηση των ποινών και του εξώδικου προστίμου, που ήδη υπάρχουν στο βασικό νόμο, σημειώνοντας ότι, παρά το ότι οι αστυνομικοί προβαίνουν σε σχετικές καταγγελίες, το εξώδικο πρόστιμο είναι τόσο χαμηλό, ώστε δεν είναι αποτρεπτικό. Ο ίδιος τόνισε ότι, σε περίπτωση ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού τόσο για τις νέες ποινές όσο και για τις πρακτικές συνέπειες των πράξεών τους.

Ο εκπρόσωπος της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συμφώνησε με την εισήγηση που υποβλήθηκε στα πλαίσια της συζήτησης της εν λόγω πρότασης νόμου, ώστε η βασική νομοθεσία να τροποποιηθεί περαιτέρω, για να προστεθούν και τα μέλη της υπηρεσίας του στα πρόσωπα που δύνανται να εκδώσουν εξώδικο πρόστιμο βάσει των προνοιών της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και ενημέρωσε την επιτροπή ότι από το Μάιο μέχρι και το Νοέμβριο κάθε έτους οι περιοχές της υπαίθρου περιπολούνται από πυροσβέστες και έτσι θα μπορούν να συμβάλουν ενεργά στην εφαρμογή της νομοθεσίας.

Με την ευκαιρία της εξέτασης της εν λόγω πρότασης νόμου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος τόνισε την ανάγκη διεξαγωγής ενημερωτικής εκστρατείας από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες, έτσι ώστε να ενημερωθεί το κοινό τόσο για τους κινδύνους που ελλοχεύουν από τη ρίψη αναμμένων σπέρτων, καρβούνων και αποτσιγαρών όσο και για τις επιπτώσεις στους ιδίους σε περίπτωση σύλληψής τους από αρμόδιο πρόσωπο για τα πιο πάνω αδικήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί, με βάση τις βελτιώσεις που κρίθηκε αναγκαίο να επενεχθούν σε αυτή, στη βάση της όλης συζήτησης που διεξήχθη στην επιτροπή. Σημειώνεται τέλος ότι έχει επίσης τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η τροποποίηση του νόμου ενισχύει τον προηγούμενο νόμο και θα πρέπει να χαιρετίσουμε την επικείμενη ψήφισή του. Σημασία έχει η εφαρμογή του, γιατί, ενόψει και της επόμενης ψήφισης που θα κάνουμε για το κάπνισμα...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μα, ποιος σου το είπε;

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

...σε εσωτερικούς χώρους...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αν γινεί!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας υπολογίζει ότι έθθα περάσει η νομοθεσία, γιατί καπνίζει αρειμανίως και θα την καταψηφίσει, απ' ό,τι υπολογίζω, αλλά η πλειοψηφία, πιστεύω, θα την ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τωρά συζητούμε το θέμα του καπνίσματος, κύριε Φυττή;

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Συγγνώμη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επήρατε το λόγο, για να μας πείτε για το κάπνισμα, που είναι το επόμενο θέμα;

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Όχι, όχι! Ενόψει, κύριε Πρόεδρε, του ότι θα ψηφίσουμε τους επόμενους νόμους, η σημασία που έχει ο νόμος αυτός είναι το πέταγμα των αποτσιγάρων, αναμμένων ή σβησμένων, όλων αυτών, έξω από τα αυτοκίνητα ή έξω από τα ξενοδοχεία ή έξω από τα κέντρα ή στους δρόμους κτλ.

Κάποτε μας επερίπαιζαν οι Εγγλέζοι για το ότι εμείς οι Κυπριαίοι παρπατούμεν, πίνουμε τσιγάρον, πατούμεν τον χαμαί τζιαι περνούμε. Εγώ ήρτα πρωί πρωί σήμερα που την Αγγλία. Οι δρόμοι του Μάντσεστερ είναι γεμάτοι αποτσιγάρα, πόξω που ξενοδοχεία, κέντρα, καφετερίες κτλ. Ο κόσμος καπνίζει έξω. Η σημασία των νόμων αυτών πρέπει... Το τονίζουμε και στην έκθεση της επιτροπής Περιβάλλοντος, αν δε γίνει διαφήμισή της, προβολή της από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, να συνειστέι ο κόσμος ότι δεν μπορεί, όπως καπνίζει το τσιγάρο του μες στο αυτοκίνητο, να πετάσει το αποτσιγάρο έξω... Από τις χίλιες πεντακόσιες τριάντα εννιά πυρκαγιές από το 2000 μέχρι το 2008 το 15% είναι από αποτσιγάρα αναμμένα. Και είναι ένα μεγάλο ρεζιλίκκι, μία μεγάλη αγένεια να οδηγά μπροστά σου ο άλλος και να πετάσει το αποτσιγάρο έξω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Λοιπόν, στην τήρηση της νομοθεσίας αυτής μεγάλο ρόλο έχει η πίστη της τοπικής αυτοδιοίκησης σ' αυτή τη νομοθεσία, διότι μέσα βάζουμε και τους επιθεωρητές και τους δημοτικούς και τους πυροσβέστες και τους αστυνομικούς. Εάν η τοπική αυτοδιοίκηση δε φροντίσει, με νόμο ή με κανονισμούς ή οτιδήποτε, τα ξενοδοχεία, τα κέντρα να βάλουν μεγάλα σταχτοδοχεία έξω από αυτά, θα ρυπανθούν οι δρόμοι μας με σβησμένα αποτσιγάρα. Σας λέω ότι έρχομαι που το Μάντσεστερ και είναι μια απελπισία η κατάσταση τζιαιπάνω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Λοιπόν, τα υπ' αριθμόν 32 και 33 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008»

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, αναπλ. πρόεδρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Κώστας Κωνσταντίνου

Πανίκκος Σταυριανός

Μη μέλη της επιτροπής:

Ντίνα Ακκελίδου

Χρήστος Πουργουρίδης

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Ιωνάς Νικολάου

Αθηνά Κυριακίδου

Νίκος Κλεάνθους

Άγγελος Βότσης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την πρώτη πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 26 Ιουνίου 2008 από το βουλευτή κ. Γιώργο Περδίκη, αρχικά σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 23^{ης} Οκτωβρίου και 3^{ης} Νοεμβρίου 2008. Στις 20 Νοεμβρίου 2008 κατατέθηκε στο σώμα η δεύτερη πιο πάνω πρόταση νόμου από την πρόεδρο της επιτροπής βουλευτή κ. Ελένη Θεοχάρους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Η επιτροπή μελέτησε στη συνέχεια από κοινού τις δύο προτάσεις νόμου σε αριθμό συνεδριάσεων, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από τις 4 Δεκεμβρίου 2008 μέχρι και τις 6 Ιουλίου 2009.

Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Αρχηγού Αστυνομίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της ΠΟΒΕΚ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρδιοπαθών, του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων (ΠΑΣΥΚΑΦ), του Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Συγγενών Ελπίζω, Αγωνίζομαι-Ζω ΕΛΑΖΩ, του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου - Κίνηση Μη Καπνιστών, της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΟΣΙΚΑ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σκοπός της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν στην ερμηνεία του όρου “χώρος απαγόρευσης καπνίσματος” και τα κέντρα αναψυχής. Σημειώνεται ότι, ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης τροποποίησης και σε συνδυασμό με τις πρόνοιες του άρθρου 10 της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο του καπνίσματος, το κάπνισμα θα επιτρέπεται μόνο σε ειδικούς χώρους εντός των κέντρων αναψυχής, νοουμένου ότι οι χώροι αυτοί είναι ειδικά διαρρυθμισμένοι για καπνιστές και μη καπνιστές και διαθέτουν επαρκές σύστημα εξαερισμού.

Σκοπός της δεύτερης υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου, έτσι ώστε να επέλθει πλήρης απαγόρευση του καπνίσματος στους χώρους που θα καθορίζονται στη βασική νομοθεσία ως χώροι απαγόρευσης καπνίσματος.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της δεύτερης υπό αναφορά πρότασης νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Απαγορεύεται το κάπνισμα από οποιοδήποτε πρόσωπο σε χώρο απαγόρευσης καπνίσματος, περιλαμβανομένων των κέντρων αναψυχής.
2. Οποιοσδήποτε έχει υπό τον έλεγχο ή την κατοχή του οποιοδήποτε χώρο απαγόρευσης καπνίσματος οφείλει να τοποθετεί σε περίοπτη θέση στο χώρο αυτό πινακίδα στην οποία να αναγράφεται ευανάγνωστα και ευδιάκριτα ότι απαγορεύεται το κάπνισμα.
3. Καθορίζεται ως χρόνος έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου η 1^η Αυγούστου 2010.

Υπενθυμίζεται ότι, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, το κάπνισμα απαγορεύεται στους χώρους που καθορίζονται στο νόμο ως χώροι απαγόρευσης καπνίσματος, ενώ όσον αφορά τα κέντρα αναψυχής, που με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία δεν αποτελούν χώρο απαγόρευσης καπνίσματος, ο έχων τον έλεγχο του κέντρου αναψυχής έχει τη δυνατότητα να διατηρεί χώρους για καπνιστές και μη καπνιστές με βάση ορισμένες προϋποθέσεις και κριτήρια.

Εισάγοντας την πρώτη υπό αναφορά πρόταση νόμου στην επιτροπή, στα πλαίσια της συζήτησης που προηγήθηκε της κατάθεσης της δεύτερης υπό αναφορά πρότασης νόμου, ο εισηγητής της κ. Γιώργος Περδίκης υποστήριξε ότι η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, ώστε να καταστεί η υφιστάμενη νομοθεσία για τον έλεγχο του καπνίσματος επαρκής και η εφαρμογή της αποτελεσματική.

Εισάγοντας τη δεύτερη υπό αναφορά πρόταση νόμου, η πρόεδρος της επιτροπής κ. Ελένη Θεοχάρους δήλωσε ότι κατέθεσε την εν λόγω πρόταση νόμου στη

Βουλή με σκοπό την καθολική απαγόρευση του καπνίσματος σε χώρους που καθορίζονται στην υφιστάμενη νομοθεσία ως χώροι απαγόρευσης καπνίσματος, δίχως να παρέχεται η δυνατότητα δημιουργίας οποιουδήποτε χώρου καπνιζόντων, είτε πρόκειται για περιοχή είτε πρόκειται για αίθουσα/δωμάτιο.

Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου από την επιτροπή διατυπώθηκαν από τις ενδιαφερόμενες πλευρές απόψεις, εισηγήσεις, επιφυλάξεις, αλλά και διαφωνίες σε σχέση με την απαγόρευση του καπνίσματος σε ορισμένους χώρους, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, σχολιάζοντας τις πρόνοιες των υπό αναφορά προτάσεων νόμου, δήλωσαν στην επιτροπή ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις απασχολούν σοβαρά το εν λόγω υπουργείο, το οποίο τάσσεται υπέρ όλων των αναγκαίων τροποποιήσεων της υφιστάμενης νομοθεσίας, προκειμένου να απαγορευτεί το κάπνισμα στους κλειστούς δημόσιους χώρους, τους χώρους αναψυχής και τους εργασιακούς χώρους.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως επισήμανε στην επιτροπή την ανάγκη να εντοπιστούν οι ασάφειες και οι αδυναμίες της υφιστάμενης νομοθεσίας, δηλώνοντας παράλληλα ότι οι σχετικοί έλεγχοι διενεργούνται σε τακτική βάση και οι παραβάτες καταγγέλλονται. Ακολούθως ο ίδιος, με γραπτή επιστολή του, εισηγήθηκε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα σε σχέση με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις:

1. Τη συμπερίληψη επιπρόσθετων χώρων στους χώρους απαγόρευσης καπνίσματος, όπως είναι οι λέσχες, ανεξαρτήτως αν η είσοδός τους είναι ελεύθερη ή μόνο για τα μέλη, σφαιριστήρια και αίθουσες μπιλιάρδου, πρακτορεία στοιχημάτων, καφετερίες διαδικτύου, αίθουσες προβολής βίντεο ή ψηφιακών δίσκων, εμπορικά κέντρα.
2. Την τροποποίηση της ερμηνείας του όρου “χώρος απαγόρευσης καπνίσματος”, έτσι ώστε το κάπνισμα να απαγορεύεται σε όλους τους χώρους αεροδρομίων, λιμανιών κ.λπ., ανεξαρτήτως της εξειδικευμένης χρήσης μικρότερων χώρων εντός του ευρύτερου κτιρίου αυτών.

Εκφράζοντας τις θέσεις τους γενικότερα για το θέμα της απαγόρευσης του καπνίσματος και της ανάγκης να καταστεί πιο σωστή και ολοκληρωμένη η σχετική νομοθεσία, οι πιο κάτω εκπρόσωποι, που κλήθηκαν ενώπιον της επιτροπής στις 23 Οκτωβρίου 2008 με την ευκαιρία της καταρχήν συζήτησης της πρώτης πιο πάνω πρότασης νόμου, εξέφρασαν στην επιτροπή τις ακόλουθες θέσεις:

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών υποστήριξε την ανάγκη επιβολής αυστηρότερων ποινών σε όλους όσους δε συμμορφώνονται με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ εξέφρασε την ανησυχία του για ενδεχόμενη μείωση του κύκλου εργασιών των κέντρων αναψυχής.

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΙΚΑ, διαφωνώντας με τη γενική απαγόρευση του καπνίσματος στα κέντρα αναψυχής, υποστήριξε την ανάγκη να εξευρεθούν τρόποι πιο αποτελεσματικής εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας. Επιπρόσθετα, ο ίδιος δήλωσε στην επιτροπή πως πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι με βάση σχετικές μελέτες είναι τεχνολογικά δυνατή η συνύπαρξη σε κλειστό χώρο καπνιστών και μη καπνιστών, ώστε να αποφεύγονται ενδεχόμενοι ρατσιστικοί διαχωρισμοί. Σημειώνεται ότι ο πιο πάνω σύνδεσμος απέστειλε στη συνέχεια γραπτή επιστολή, μετά την κατάθεση της δεύτερης υπό συζήτηση πρότασης νόμου, στην οποία και διαβίβασε τις ακόλουθες

εισηγήσεις:

1. Να εξαιρεθούν από τις πρόνοιες που προβλέπουν την πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος σε κέντρα αναψυχής τα αυθεντικά και παραδοσιακά καφενεία, όπως αυτά καθορίζονται με βάση σχετική νομοθεσία.
2. Να εξαιρεθούν υπό προϋποθέσεις από τις πρόνοιες που προβλέπουν την πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος σε κέντρα αναψυχής τα μουσικοχορευτικά κέντρα, λαμβανομένου υπόψη ότι αυτά λειτουργούν υποχρεωτικώς σε κλειστούς χώρους, προκειμένου να μην προκαλούν οχληρία.
3. Οι ποινές να βαρύνουν πρώτιστα τον καπνιστή.

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού τάχθηκε ανεπιφύλακτα υπέρ της καθολικής απαγόρευσης του καπνίσματος σε όλους τους χώρους αναψυχής και ιδιαίτερα όπου συχνάζουν παιδιά και έφηβοι. Παράλληλα, επισήμανε ότι επιβάλλεται αυστηρότερος έλεγχος από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες για την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας, που απαγορεύει, μεταξύ άλλων, την πώληση καπνικών προϊόντων σε ανηλίκους.

Οι εκπρόσωποι όλων των άλλων οργανώσεων που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής τάχθηκαν υπέρ της πλήρους απαγόρευσης στους καθορισμένους χώρους, με εξαίρεση τους εκπροσώπους της ΟΣΙΚΑ, οι οποίοι υποστήριξαν την ανάγκη της διατήρησης χώρων καπνιστών και μη καπνιστών, θεωρώντας ότι κάτι τέτοιο είναι δυνατό να επιτευχθεί με τη σύγχρονη τεχνολογία χωρίς επιπτώσεις στη δημόσια υγεία.

Σημειώνεται ότι, υπό το φως της κατάθεσης της υπό αναφορά δεύτερης πρότασης νόμου για την πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος, ο κ. Γιώργος Περδίκης εξέφρασε την πρόθεσή του να μην εμμένει στην προώθηση της πρώτης πρότασης νόμου, νοούμενου ότι θα προωθηθεί για ψήφιση η δεύτερη πρόταση ως μια κοινά αποδεκτή και αποτελεσματική αντιμετώπιση του όλου ζητήματος.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω απόψεων που εκφράστηκαν ενώπιον της επιτροπής και της ανταλλαγής απόψεων που επακολούθησε μεταξύ των μελών της, αλλά και άλλων βουλευτών μη μελών της επιτροπής, υπήρξε ιδιαίτερος προβληματισμός γύρω από τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Το ενδεχόμενο η ερμηνεία του όρου “χώροι απαγόρευσης καπνίσματος” να διευρυνθεί, έτσι ώστε σε αυτόν να περιληφθούν και άλλοι χώροι, λαμβανομένων υπόψη κυρίως των εισηγήσεων που κατατέθηκαν από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας.
2. Το ενδεχόμενο, αντί να υιοθετηθεί πλήρης απαγόρευση καπνίσματος, να υπάρξει μερική απαγόρευση και το κάπνισμα να επιτρέπεται σε ειδικά διαρρυθμισμένους χώρους για καπνιστές εντός των χώρων απαγόρευσης, στη βάση όμως καθορισμένων προδιαγραφών και κριτηρίων, όπως π.χ. το εμβαδόν, ο εξαερισμός και άλλα κριτήρια τα οποία θα καθορίζονται στη νομοθεσία.
3. Η δυνατότητα δημιουργίας λεσχών αποκλειστικά για καπνιστές, υπό την προϋπόθεση ότι θα απαγορεύεται η είσοδος σε αυτές ατόμων κάτω των δεκαοχτώ ετών και θα εγκαθίσταται ειδικό σύστημα εξαερισμού/απορρόφησης καπνού.
4. Το κατά πόσο η απαγόρευση του καπνίσματος στους χώρους απαγόρευσης καπνίσματος θα περιοριστεί στους κλειστούς τους χώρους ή θα επεκταθεί και

στους ανοιχτούς.

Αναφορικά με τον προβληματισμό της επιτροπής σε σχέση με τη μερική απαγόρευση του καπνίσματος και τη δημιουργία ειδικά διαρρυθμισμένων χώρων με προδιαγραφές που θα καθορίζονται, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καταθέτοντας και γραπτώς τις απόψεις του γραφείου της επί του θέματος αυτού, εξέφρασε την άποψη ότι μια τέτοια ρύθμιση δυνατό να είναι ασυμβίβαστη με το σύνταγμα. Η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ειδικότερα ότι η υιοθέτηση μιας τέτοιας πρόνοιας στην πρόταση νόμου δυνατό να παραβιάζει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, αλλά και την αρχή της ισότητας, όπως αυτά κατοχυρώνονται από το σύνταγμα. Ωστόσο, όπως διευκρίνισε, αποτελεί αρμοδιότητα του δικαστηρίου να κηρύξει μια νομοθετική πράξη ως άκυρη, αν αυτή κριθεί αντισυνταγματική πέραν πάσης αμφιβολίας. Υπέδειξε επίσης την ανάγκη προβληματισμού από την επιτροπή για το οικονομικό βάρος που πιθανόν να υποστούν οι ιδιοκτήτες των χώρων καπνίσματος, όταν χρειαστεί να διαμορφώσουν ειδικούς χώρους για τους μη καπνιστές, και το ενδεχόμενο πρόκλησης αθέμιτου ανταγωνισμού λόγω της αδυναμίας ορισμένων να επωμιστούν την αναγκαία οικονομική δαπάνη.

Σε σχέση με τη δεύτερη υπό συζήτηση πρόταση νόμου στη μορφή που έχει κατατεθεί από την εισηγήτριά της, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εξέφρασε την άποψη ότι αυτή δεν παραβιάζει το σύνταγμα, αφού η προστασία της υγείας που διασφαλίζεται με την πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος σε όλους τους χώρους αποτελεί πρωταρχική προτεραιότητα και τίθεται υπεράνω κάθε ατομικού δικαιώματος.

Περαιτέρω, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επισήμανε στην επιτροπή την ανάγκη επιβολής αυστηρότερων ποινών προς συμμόρφωση με τις διατάξεις της υπό αναφορά νομοθεσίας, έντονου αστυνομικού ελέγχου της εφαρμογής της και εκστρατείας ενημέρωσης του κοινού, το οποίο θα πρέπει να ενθαρρυνθεί να προβαίνει σε σχετικές καταγγελίες των παρανομούντων. Τέλος, επισήμανε στην επιτροπή ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεξεργάζεται Οδηγία σχετικά με την πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος.

Σημειώνεται ότι, στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου, διαβιάστηκαν στην επιτροπή γραπτές απόψεις ορισμένων δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου που τάσσονται υπέρ της πλήρους απαγόρευσης του καπνίσματος.

Πρόσθετα, ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας τέθηκαν συγκριτικά στοιχεία αναφορικά με τα μέτρα για τον περιορισμό του καπνίσματος που λαμβάνονται σε άλλες χώρες και ειδικότερα σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία συνελέγησαν από τις υπηρεσίες της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί την προώθηση για ψήφιση της δεύτερης υπό συζήτηση πρότασης νόμου, αφού όμως τροποποιηθεί ανάλογα, σύμφωνα με τα πιο κάτω:

1. Διευρύνεται ο όρος “χώρος απαγόρευσης καπνίσματος”, έτσι ώστε να περιλαμβάνει μεγαλύτερο αριθμό τέτοιων χώρων, με βάση κυρίως τις εισηγήσεις της εκτελεστικής εξουσίας, αλλά και των μελών της επιτροπής, έτσι ώστε να διασφαλίζεται μεγαλύτερη προστασία του κοινού από το κάπνισμα.
2. Διευκρινίζεται στη νομοθεσία ότι το κάπνισμα επιτρέπεται στους ανοιχτούς εξωτερικούς ή εσωτερικούς χώρους των καθορισμένων χώρων απαγόρευσης

καπνίσματος.

3. Διαφοροποιούνται οι προβλεπόμενες ποινές, έτσι ώστε, σε περίπτωση που πρόσωπο παραβαίνει τις πρόνοιες της νομοθεσίας που αφορούν το κάπνισμα σε χώρο απαγόρευσης καπνίσματος, να υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις 2.000 ευρώ, και, στην περίπτωση που πρόσωπο παραβαίνει τις πρόνοιες της νομοθεσίας που αφορούν την τοποθέτηση πινακίδων σε χώρο απαγόρευσης καπνίσματος, να υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα 1.000 ευρώ.
4. Καθορίζεται ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος της προτεινόμενης νομοθεσίας η 1^η Ιανουαρίου 2010.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, υποβάλλοντας την παρούσα πρόταση νόμου προς το σώμα για ψήφιση, όπως έχει διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, θεωρεί ότι αυτή αποτελεί ορθή και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του ζητήματος ελέγχου του καπνίσματος, που απαντά στα κενά και τις αδυναμίες που είχαν εντοπιστεί στην ισχύουσα νομοθεσία και είχαν ως αποτέλεσμα αυτή να παραμένει σχεδόν ανεφάρμοστη και αναποτελεσματική. Παρά ταύτα, η επιτροπή είναι της γνώμης πως, αν διαπιστωθούν οποιαδήποτε ζητήματα είτε από την εκτελεστική εξουσία είτε από τη Βουλή για τα οποία θεωρείται αναγκαία η περαιτέρω νομοθετική ρύθμιση, αυτά είναι δυνατό να μελετηθούν. Ωστόσο, η επιτροπή σημειώνει ότι οποιεσδήποτε τέτοιες βελτιώσεις στη νομοθεσία θα πρέπει να ολοκληρωθούν το αργότερο μέχρι το τέλος Νοεμβρίου του 2009 ενόψει της έναρξης της ισχύος του νόμου, που έχει καθοριστεί για την 1^η Ιανουαρίου 2010.

Η επιτροπή, με την ευκαιρία της ψήφισης της νομοθεσίας για τον έλεγχο του καπνίσματος, καλεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να προβεί στην κατάλληλη διαφωτιστική εκστρατεία προς τους νέους για όλους τους κινδύνους που το κάπνισμα μπορεί να προκαλέσει στην υγεία τους και παράλληλα να διασφαλίσει την απαγόρευση του καπνίσματος για όλους τους μαθητές είτε στους εξωτερικούς και εσωτερικούς χώρους των σχολείων είτε και εκτός αυτών.

Υπογραμμίζοντας τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διαμόρφωσε το κείμενο της δεύτερης πρότασης νόμου σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μάλιστα. Η κ. Στέλλα Κυριακίδου και είμαι βέβαιος ότι δε θα ανάψετε φωτιές!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εννά ακουστεί.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε μπροστά μας σήμερα την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, η οποία αφορά την πρόταση...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Κυριακίδου, με συγχωρείτε μισό λεπτό. Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, να ησυχάσουμε, για να μπορέσει και η συνάδελφος να κάμει τη δική της τοποθέτηση.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομη. Νομίζω ότι έχουν ήδη λεχθεί σχεδόν τα πάντα γύρω από αυτό το θέμα και έχουμε σήμερα μπροστά μας την πρόταση νόμου η οποία έχει κατατεθεί από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού και συγκεκριμένα από τη συνάδελφο Ελένη Θεοχάρους. Είμαστε μπροστά σε μια ομόφωνη έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, κάτι το οποίο θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό, η οποία υποστηρίζει την καθολική απαγόρευση του καπνίσματος σε χώρους που καθορίζονται από τη νομοθεσία. Ακούστηκαν πάρα πολλές απόψεις στην επιτροπή Υγείας, εισηγήσεις, πολλές επιφυλάξεις, αλλά και πάρα πολλές διαφωνίες. Δε θα μπω στον πειρασμό να αρχίσω συζήτηση γύρω από αυτό το θέμα, διότι θεωρώ ότι έχουν ακουστεί σχεδόν τα πάντα μέσα και έξω από την επιτροπή για ένα θέμα που αφορά τη δημόσια υγεία. Η ουσία είναι ότι καταφέραμε ως επιτροπή, μετά από πολύ δρόμο και προβληματισμό, να φτάσουμε εδώ και θα ήθελα να πω εδώ ότι -αναφέρομαι στην έκθεση- αν χρειάζονται άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις, έχουμε δεσμευτεί αυτές να ολοκληρωθούν μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου.

Ως αναπληρώτρια πρόεδρος όμως της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας θέλω ταυτόχρονα να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής Υγείας για μια πολύ εποικοδομητική στάση σε ένα δύσκολο θέμα, για μια συνεχή προσπάθεια, αλλά πολύ περισσότερο για την υπευθυνότητα που επιδείξαμε, πιστεύω, όλοι γύρω από αυτό το θέμα του καπνίσματος. Πρέπει όμως ταυτόχρονα να πω ότι -θα ήθελα να το αναφέρω- δυστυχώς καταφέραμε και γίναμε θέμα πολλών αρνητικών συζητήσεων για τις αναβολές, τις αλλαγές και τις αμφισβητήσεις. Και αυτό θεωρώ ότι οφείλεται σε ένα βαθμό, δυστυχώς, στην απουσία μιας ολοκληρωμένης συνεχούς εκστρατείας από το Υπουργείο Υγείας που, όπως αναφέρεται και σε έκθεση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 30 Ιουνίου φέτος, είναι τα αρμόδια υπουργεία που αναλαμβάνουν τέτοιες εκστρατείες, ώστε να σημειώνεται σταδιακά μια σωστή αλλαγή στην κοινωνία των πολιτών. Έστω και αν ψηφιστεί -ελπίζουμε να ψηφιστεί σήμερα- η πρόταση νόμου, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού ζητά από το Υπουργείο Υγείας να αναλάβει την ευθύνη του και να αρχίσει αμέσως μια εκστρατεία διαφώτισης που θα επιτρέψει τη σωστή εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας.

Εδώ, τελειώνοντας, θα ήθελα να πω ότι η ουσία είναι μία: καλούμαστε να τοποθετηθούμε σήμερα ψηφίζοντας μια πρόταση νόμου που αφορά τη δημόσια υγεία. Και γι' αυτό θα ήθελα να πω ότι θα πρέπει την ώρα που ψηφίζει ο καθένας μας να σταθούμε υπεύθυνα και να αναλάβουμε την ευθύνη που εμείς ως βουλευτές θέλουμε να στείλουμε στην κοινωνία των πολιτών για ένα θέμα που αφορά όχι ατομικά δικαιώματα, αλλά αφορά τη δημόσια υγεία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου...

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας μπορώ να πω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Κυρίτση.

Π. ΚΥΡΙΤΣΗΣ:

Τώρα, την ώρα τη βλέπετε, είμαστε όλοι πολύ κουρασμένοι. Αυτό το θέμα έχει συζητηθεί κατά κόρον και μέσα και έξω. Ας δεχτούμε ότι μίλησε η κ. Κυριακίδου ως αναπληρώτρια πρόεδρος της επιτροπής. Κάνουμε έκκληση... Αντιλαμβανόμαστε ότι δεν μπορούμε να το επιβάλουμε, αλλά κάνουμε έκκληση να μην ανοίξουμε πάλι ένα νέο γύρο συζητήσεων. Αντιλαμβάνεστε τι σημαίνει τούτο το πράγμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Είναι αυτό το πράγμα που προσπαθώ, κύριε Κυρίτση, σχεδόν σε όλες τις συνεδρίες να το κάνω και είπαμε ότι επενδύουμε στον αυτοέλεγχο. Όμως ο καθένας θέλει να κάνει το κομμάτι του. Τζιαι εγώ θέλω να το κάμω 'πόψε. Έθθα το κάμω όμως. Έχω τζιαι 'γώ απόψεις για το θέμα. Κάποιοι γελούν! Ωραία! Άρα λοιπόν, ας σεβαστούμε τις διαδικασίες και τους θεσμούς. Πρώτος εγώ λέω -που είμαι καπνιστής και φανατικός- θα τιμήσω και θα σεβαστώ αυτό το σημαντικό νομοθέτημα που ψηφίζουμε. Ας αποφύγουμε τις ανώφελες συγκρούσεις και συζητήσεις. Λοιπόν, ας περιοριστούμε στα ελάχιστα -δεν είπα για σένα, κύριε Ρίκκο- για να προχωρήσουμε. Και αυτό το ομόφωνο νομοθέτημα ας είναι η απαρχή, για να γίνει πράξη και αυτή να είναι και η απαρχή και για άλλα νομοθετήματα σημαντικά για τον τόπο μας και την κοινωνία.

Λοιπόν, κύριε Ερωτοκρίτου, έχετε το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για το θέμα της διαδικασίας. Για να είμαστε δίκαιοι και αντικειμενικοί, όπως λέει και ο κ. Κουλίας, με τους εαυτούς μας και με τη Βουλή και ιδιαίτερα με τους βουλευτές που μιλούν, εγώ κρίνω -με τα όσα χρόνια είμαι στη Βουλή- ότι για εκατό περίπου θέματα που είχαμε και ένα θέμα στο Κεφάλαιο Τέταρτο ήμασταν αρκετά σύντομοι. Αυτό το οποίο πρέπει να κάνει αυτή η Βουλή είναι να μην ξαναδεχτεί, είτε όταν πλησιάζουμε Χριστούγεννα είτε όταν πλησιάζουμε καλοκαίρι, να έρχονται τελευταία στιγμή και να έχουμε στην ημερήσια διάταξη εκατό νομοσχέδια. Και είναι λίγο από το χέρι μας όλων και ιδιαίτερα εσάς του χρόνου να μην επαναληφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη, νομίζω ήσασταν στην περασμένη συνεδρία της Βουλής, όταν ανέλαβα εγώ τη δέσμευση να στείλω επιστολές και να κάνω διαβούλευση με την κυβέρνηση και τα υπουργεία, ούτως ώστε να μην επαναληφθεί αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα που μας ταλάνισε και μας ταλανίζει για πολύ καιρό.

Λοιπόν, κύριε Ερωτοκρίτου, έχετε το λόγο και απολογούμαι που σας διέκοψα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το 1919 περίπου, όταν επρόκειτο να μεταφερθεί το Ευαγγέλιο από τα αρχαία ελληνικά στη δημοτική, στους δρόμους των Αθηνών έγιναν δολοφονίες. Δηλαδή αυτοί που υποστήριζαν την καθαρεύουσα επιτέθηκαν εναντίον αυτών οι οποίοι υποστήριζαν τη δημοτική, θεωρώντας ότι διαπράττουν έγκλημα καθοσιώσεως, αφού θα μετέφεραν τα ευαγγέλια στη δημοτική. Και βεβαίως η στάση αυτή και η έκρυθμη αυτή κοινωνική κατάσταση έμεινε γνωστή ως τα Ευαγγελικά. Όποτε υπάρχει ζήτημα το οποίο αφορά την κοινωνία απρόσωπα, συλλογικά, χωρίζεται η κοινωνία στα δύο. Στην προκειμένη περίπτωση έχει χωριστεί στα δύο.

Εγώ είμαι καπνιστής, αλλά δε θα μιλήσω ως καπνιστής θα προσπαθήσω να μιλήσω αντικειμενικά, βλέποντας το δίκαιο και των δύο πλευρών και μη παραβλέποντας ότι το κάπνισμα έχει βλαβερές συνέπειες. Ας μη λέμε πράγματα τα οποία δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, τουλάχιστο με έναν αξιόπιστο μέχρι στιγμής ιατρικό τρόπο. Όμως υπάρχουν και τα δικαιώματα της επιλογής της επιλογής πάντα νοουμένου ότι δεν ενοχλείς τον οποιοδήποτε συμπολίτη σου, τον οποιοδήποτε συνάνθρωπό σου που βρίσκεται δίπλα σου και θέλει να απολαύσει το χώρο.

Θα ξεκινήσω όμως από τη στάση των μη καπνιστών προς τους καπνιστές. Εγώ έχω διαγνώσει προσωπικά -και λυπούμαι που το λέω- μια στάση η οποία φτάνει τα όρια του ρατσισμού σε βάρος των καπνιστών. Από φίλους μου, από ανθρώπους του κύκλου μου του κοινωνικού, του φιλικού, του καθημερινού που είναι φανατικοί αντικαπνιστές περίπου δέχομαι πειθαναγκασμούς και καταναγκασμούς, κάποτε σε φιλικό επίπεδο, κάποτε σε επίπεδο αστείων, κάποτε σοβαρολογώντας ότι είμαι υποχρεωμένος να υπερψηφίσω την αναγκαστική απαγόρευση του καπνίσματος.

Εγώ από την άλλη πλευρά και νομίζω ότι και οι περισσότεροι καπνιστές, γιατί νιώθουν και καταλαβαίνουν την περιρρέουσα ατμόσφαιρα, ποτέ δεν υποχρεώσαμε κάποιον... Ούτε το 2009 είναι η κοινωνία του '80, του '70 ή του '60, που όποτε κάποιος κάπνιζε σε δημόσιο χώρο και ενοχλείτο πιθανόν κάποιος άλλος, του έλεγαν: «Φύγε, όταν ενοχλείσαι». Νομίζω ότι όλοι οι καπνιστές έχουν συνειδητοποιήσει ότι είναι μια ολοένα και περισσότερο περιθωριακή ομάδα και, όταν θέλουν να καπνίσουν είτε στους χώρους εργασίας είτε στο σπίτι, βγαίνουν έξω. Πόσοι από τα νεαρά ζευγάρια που γνωρίζετε, όταν ο ένας εκ των δύο δεν είναι καπνιστής, βγαίνουν στη βεράντα για να καπνίσουν; Γιατί θέλει να κάνει το χατίρι της συζύγου του ή το χατίρι του συζύγου της και δεν καπνίζει εντός. Άρα, από την πλευρά των καπνιστών, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, για να μην πω καθ' ολοκληρίαν, υπάρχει σεβασμός της ευαισθησίας των μη καπνιστών. Δεν υπάρχει όμως ο ίδιος σεβασμός από την άλλη πλευρά σε σχέση με τις επιλογές των καπνιστών.

Έρχομαι στο νόμο. Εάν λοιπόν με αυτή την αντίληψη, ότι ρατσιστικά θα πρέπει να καταδιωχθούν κάποιον, γιατί αποφάσισαν στα πλαίσια του δικαιώματος της επιλογής να λένε, «Θέλουμε να καπνίζουμε, αλλά θα σεβόμαστε τα δικαιώματα των υπολοίπων», θα πρέπει να περάσει αυτός ο νόμος που απαγορεύει καθ' ολοκληρίαν, ε, δεν πρέπει τουλάχιστο να υπάρχει αυτή η αντιμετώπιση, ότι καταναγκαστικά, πειθαναγκαστικά, γιατί κάποιον είναι προχωρημένοι και προοδευτικοί ενώ οι άλλοι είναι οπισθοδρομικοί και αναχρονιστικοί θα πρέπει να υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα αυτό;

Ας βάλουμε τα πράγματα σε ισορροπία. Τι θα πείραζε, παραδείγματος χάριν, ξεκινώντας και κάνοντας μια πολιτική και ιστορική αναδρομή, από την πηγή που οδήγησε στη σύνταξη αυτού του νόμου, να σκεφτούμε ότι δεν έχουμε καμία υποχρέωση ούτε έναντι των Ευρωπαίων εταίρων μας ούτε θα μείνουμε εκτεθειμένοι ως κράτος; Η πρωταρχική πηγή που λέει ότι θα πρέπει το κάπνισμα να απαγορεύεται είναι βασικά λόγοι υγείας, όπως τους καταλαβαίνουν αυτοί οι οποίοι ενστερνίζονται

ιδιαίτερα την άποψη ότι θα πρέπει να απαγορευθεί καθολικά. Και καθόσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι απλά μια σύσταση και οι συστάσεις δεν είναι δεσμευτικές. Δεν είναι ούτε Οδηγία ούτε Κανονισμός. Είναι μια σύσταση.

Δεν παραβλέπεται βεβαίως, επαναλαμβάνω, η ιατρική πλευρά της υπόθεσης που λέει ότι οι βλαβερές συνέπειες είναι δεδομένο. Κάποιος όμως επιλέγει να θέλει να εξακολουθεί να ακολουθεί αυτές τις βλαβερές συνήθειες για τον εαυτό του, είτε γιατί είναι αδιευκρίνιστο -κατά την άποψή του- εντελώς ότι υπάρχουν αυτές οι βλαβερές συνέπειες είτε γιατί τις επιλέγει συνειδητά ή γιατί -για να κάμω έναν παραλληλισμό- πόσα πράγματα δε βλέπουν στη σημερινή μας ζωή; Η παροχή ηλεκτρισμού μέσω των πυλώνων σε ολόκληρες περιοχές στην Κύπρο είναι πεπεισμένοι οι κάτοικοι ότι τα συχνά κρούσματα του καρκίνου οφείλονται στους πυλώνες. Όμως οι πυλώνες εξακολουθούν να υπάρχουν και βεβαίως, όταν μιλήσεις με υπευθύνους, οι οποίοι θα πρέπει να σου πουν αρμοδίως τη γνώμη τους, θα επιχειρηματολογήσουν ότι δεν είναι οι πυλώνες οι οποίοι ευθύνονται. Όμως κάποιος είναι απολύτως πεπεισμένος. Πιθανώς να είναι και έτσι εδώ το ζήτημα. Δε θα κάνουμε ιατρική διάλεξη, για να λύσουμε το θέμα. Είναι όμως το ζήτημα της επιλογής.

Τι θα μπορούσε λοιπόν να γίνει, αφού δεν υπάρχει οποιαδήποτε υποχρέωση να ακολουθήσουμε περαιτέρω αυτή την πορεία, για να βρούμε μια μέση λύση, ένα χρυσό κανόνα, μια χρυσή τομή, που είναι το κατεξοχήν χαρακτηριστικό μιας δημοκρατίας, ιδιαίτερα σε θέματα που αφορούν συλλογικά πολλούς απρόσωπους πολίτες και υπάρχει αυτή η διχοστασία; Δε θα μπορούσαμε, παραδείγματος χάριν, σε αυτό το νομοθέτημα να πούμε ότι τα κέντρα αναψυχής, εξαιρουμένων των εστιατορίων... Όχι τα εστιατόρια! Όταν πάει να φάει ο άλλος, ναι, δεν επιτρέπεται να είναι ο χώρος πλημμυρισμένος από καπνούς. Όταν λέω κέντρα αναψυχής, εννοώ τα γνωστά κλαμπ, εννοώ τις δισκοθήκες, εννοώ τόπους όπου θα πάεις να ακούσεις μουσική σε προχωρημένες ώρες και, βεβαίως, νοουμένου ότι υπάρχει ένα καλό σύστημα εξαερισμού, που είναι υποχρέωση όλων αυτών των καταστημάτων. Θα μπορούσε σε καθορισμένο χώρο όπου θα κάθονταν οι καπνιστές, μακριά από τους μη καπνιστές, να μπορούν να καπνίσουν. Είναι μια λογική προσέγγιση.

Τα παραδοσιακά καφενεία. Αν πάμε στο καφενείο του Ομόδους -ένα πολύ ωραίο χωριό, στο οποίο έχετε πάει όλοι, είμαι βέβαιος- ιδιαίτερα κατά την περίοδο του καλοκαιριού, με εκείνους τους υπερηλίκους που κάθονται στην πλατεία τζιαι βκάλλουν τις καρέκλες τις τόνενες πάνω στη βεράντα και η πλειοψηφία των οποίων καπνίζει από δεκαετίες. Θα πάει η αστυνομία και θα τους πει: «Ξέρετε, στο καφενείο που είσαστε απαγορεύεται το κάπνισμα, διότι κάποιος από εσάς θα πληρώσουν προστίματα και, άμα το κάμνουν εξακολουθητικά εννά παν τζιαι φυλακή.»; Θα μπορούσαν λοιπόν τα παραδοσιακά καφενεία να καθορίσουν ειδικό χώρο καπνιστών, όταν το επιτρέπει ο χώρος -και υπάρχουν καφενεία στην επαρχία τα οποία είναι απέραντα, εννοώ σε έκταση- και να πουν «οι καπνιστές να κάθονται στην απ' εδώ πλευρά» και να βάλουν και έναν εξαεριστήρα ο οποίος θα μπορούσε να βοηθήσει να διατηρηθεί η ατμόσφαιρα καθαρή για τους άλλους.

Άρα, οι μέσες λύσεις υπάρχουν και θα μπορούσαν να εξευρεθούν. Εγώ δε δέχομαι ότι δεν μπορούσαμε να βρούμε μια λύση στο θέμα αυτό. Οδηγηθήκαμε μετά από μια μεγάλη δημόσια συζήτηση, η οποία πειθανάγκασε τα πράγματα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε εμείς που είμαστε καπνιστές ή αυτοί που είναι καπνιστές να νιώθουν και ενοχή να θέσουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το επιχειρήμα τους ή να αρθρώσουν λόγο ενάντια σε αυτούς που θα ήθελαν την καθολική απαγόρευση. Και ήρθαν εδώ σήμερα ενδεχομένως κάποιος -που θα είναι μειοψηφία, πιστεύω- να ψηφίσουν και να φοβούνται και να πουν οτιδήποτε, γιατί κάποιος από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θα

τους κρίνουν αρνητικά.

Εγώ τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Σήμερα -τουλάχιστον προσωπικά, καθ' όσον με αφορά και μιλώ προσωπικά αυτή τη φορά- δε μιλώ εκ μέρους του κόμματός μου, γι' αυτό ίσως η συζήτηση να είναι μακρά και ο καθένας να θέλει να πει την άποψή του όχι για να κάμει το κομμάτι του, αλλά γιατί δεν επιτεύχθηκε ενδεχομένως καθολική συναίνεση στα κόμματα- εγώ θεωρώ ότι, καθόσον αφορά το νομοθέτημα αυτό, θα πρέπει να κρατήσω αποχή. Δε θα ψηφίσω, προσδοκώντας ότι στα πλαίσια αυτής της απόλυτα ορθής και ισορροπημένης δημοκρατικής προσέγγισης μπορούμε να βρούμε μια μέση λύση. Εάν περάσει το νομοθέτημα με την ψήφο των υπόλοιπων συναδέλφων, θα έρθουμε μεταγενέστερα και θα βρούμε κάποιες λύσεις οι οποίες θα εξυπηρετούν όλους.

Και τελειώνω λέγοντας το εξής: Δε δέχομαι από κανέναν ρατσιστική αντιμετώπιση. Οι ρατσιστικές αντιμετώπισεις και καταδιώξεις έγιναν σε βάρος των Εβραίων, σε βάρος των χριστιανών, σε βάρος των μαύρων, σε βάρος ανθρώπων οι οποίοι θεωρούνταν ότι ήταν άλλης ποιότητας και άλλου επιπέδου. Δε δέχομαι λοιπόν οι αντικαπνιστές να θεωρούν τους καπνιστές ότι είναι άλλου επιπέδου και άλλης ποιότητας άνθρωποι. Για όνομα του Θεού! Στη Δημοκρατία του 2009! Να τα βάλουμε όλοι κάτω και μπορούν να βρεθούν μέσες λύσεις. Αν όχι απόψε βεβαίως, προσδοκώ στο εγγύς μέλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ξεκαθαρίσουμε κάτι τζιαι θα σας δώσω το λόγο ούλλους, αν θέλετε. Εγώ είμαι έτοιμος τζιαι συνηθισμένος να πηγαίνω τζιαι δκυο τζιαι τρεις τζιαι τέσσερις το πρωί! Από τη στιγμή που θα δώσω το λόγο, πλέον δε θα υπάρχει όριο. Θα τον δώσω σε όλους και στο τέλος θα μιλήσω τζιαι εγώ, διότι έχω να πω κι εγώ απόψεις πάνω στο θέμα. Αν νομίζουμε όμως ότι προχωρούμε, δηλαδή ακούστηκαν οι απόψεις εδώ για μήνες, έχουμε τις συζητήσεις, υπήρξε ένας από τη μια πλευρά, άλλος από την άλλη πλευρά είπε την άποψή του, αν θεωρούμε ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, να προχωρήσουμε στις διαδικασίες. Αν θέλετε να μιλήσουμε εγώ λέω να μη διαμαρτυρηθείτε μετά ότι έσκει κατάλογο με δέκα, δώδεκα, δεκατρία άτομα!

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήταν θεμιτό να υπάρξει μια ελεύθερη συζήτηση, δεδομένου ότι, ας είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας, είμαστε πενήντα έξι βουλευτές, πιθανόν να υπάρχουν έξι που να ομογνωμούν πλήρως στις λεπτομέρειες του νομοσχεδίου. Όμως, από τη στιγμή που σήμερα η Βουλή ψηφίζει, ως θέμα αρχής, τη γενική απαγόρευση και την ίδια στιγμή δεσμεύει τον εαυτό της ή δίδει το περιθώριο στον εαυτό της να συζητήσει μέχρι την ημέρα εφαρμογής κάποιες, αν και εφόσον πλειοψηφήσουν και υπάρξουν, τροποποιήσεις, θεωρώ ότι μπορούμε να τερματίσουμε εδώ...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Αγγελίδη)

Όχι Ανδρέα...

(Γέλια)

Να τερματίσουμε εδώ, να ψηφίσει ο καθένας όπως νιώθει...

Ένα λεπτό, ρε Ανδρέα, ένα λεπτό!

Και όταν θα υπάρξουν οι προτάσεις για οποιαδήποτε τροποποίηση μπορεί να γίνει τοποθέτηση, διαφορετικά... Επαναλαμβάνω: Και μεταξύ εκείνων που υποστηρίζουν και μεταξύ εκείνων που δεν υποστηρίζουν υπάρχουν διαφορές σε ό,τι αφορά πτυχές του θέματος. Εν θα τελειώσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κατανοώ τη θέση του συνάδελφου, του κ. Κατσουρίδη. Όμως, επειδή από το πρωί ίσως για λιγότερο σημαντικά νομοσχέδια υπήρξε συζήτηση που μπορεί να πήγε και μία και μιάμιση ώρα -είναι ένα σημαντικό νομοθέτημα, ιστορικό νομοθέτημα- στη δική μας ομάδα υπάρχει συνάδελφος που έχει έντονα μια άλλη άποψη και θεωρούμε ότι δε θα ήταν σωστό να μην ακουστεί και η φωνή της άλλης άποψης εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανένα πρόβλημα από μένα.

Κύριε Αγγελίδη.

A. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εμείς θα υποστηρίξουμε την εισήγηση του κ. Κατσουρίδη. Πιστεύω ακράδαντα ότι δεν είναι θέμα, αν θα μιλήσει ακόμα ένας συνάδελφος ή άλλοι δύο συνάδελφοι. Η ουσία είναι αυτή που έχει εξηγηθεί προηγουμένως. Γίνεται αυτή η προσπάθεια. Έχουμε απόψεις ακόμη και στην ορολογία που χρησιμοποιήθηκε, που μπορεί να μην είναι η καλύτερη. Ακόμα, σχετικά με τη ρατσιστική αντιμετώπιση που είπε ο φίλος Ρίκκος Ερωτοκρίτου, εγώ λέω ότι μπορεί να είναι και παγίδευση των μη καπνιστών αυτή η πρόταση ως έχει. Γι' αυτό και η εισήγησης του κ. Κατσουρίδη νομίζω ότι πρέπει να γίνει αποδεκτή και εισηγούμαι να τεθεί σε ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Κουλία, μάλιστα.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να προσθέσω σ' αυτά που είπε ο κ. Κατσουρίδης, που εν' σωστά. Όμως να πούμε το εξής: Θυμίζει μου την πρόταση του Υπουργού Παιδείας που έφερε ένα νομοσχέδιο να το κηρύξουν κατεπείγον, που ήταν να ισχύσει ύστερα από ένα χρόνο. Αφού, εξ όσων αντιλαμβάνομαι, αυτή η νομοθεσία θα εφαρμοστεί το Γενάρη, τούτα που είπε ο κ. Κατσουρίδης να τα σκεφτούμε! Εν γίνεται να το αναβάλουμε τον Οκτώβρη, να σκεφτούμε τι πρέπει να γίνει;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ε, περιμένετε, κύριοι! Περιμένετε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να ολοκληρώσω. Γράφονται πρακτικά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκατάλαβα το νόημα.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, να το ολοκληρώσω, η πρακτικογράφος εν εκατάλαβε!

(Γέλια)

Είναι σωστό να το αφήσουμε τον Οκτώβρη, να τα σκεφτούμε τούτα που είπε ο κ. Κατσουρίδης με την ησυχία μας και να 'ρθουμε οργανωμένοι, προγραμματισμένοι να κάνουμε εκείνο που πρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα θέσω σε ψηφοφορία την εισήγηση του κ. Κατσουρίδη...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Παρακαλώ, ο κ. Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ!

Είναι ένα θέμα, νομίζω, που όλοι πρέπει να αντιληφθούμε. Αν αυτό το ζήτημα έμπαινε η ώρα 10 το πρωί, να υπήρχε περιορισμός... Εδώ εφάαμεν δκυο τζιαι τρεις ώρες για άλλα θέματα! Εμιλούσαμεν για τους προϋπολογισμούς με αριθμό 4 και επί μιάμιση ώρα επήαμεν στα πραξικοπήματα, επήαμεν στις επαναστάσεις, στο 1955 και τώρα για ένα θέμα να στερήσουμε από συνάδελφους που έχουν έντονη... Και ιδιαίτερα για ένα θέμα που όλοι συμφωνούμε και υπάρχουν ένας-δυο συνάδελφοι που έχουν την αντίθετη άποψη. Να τους στουππώσουμε το στόμα τους σιόρ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Σε έντονο ύφος)

Σε καμία περίπτωση! Να τους το ανοίξουμε το στόμα τους.

Λοιπόν, κύριε Θεμιστοκλέους, προχωρήστε και πέστε μας αυτό που θέλετε.

Κοιτάξτε, εγώ δε θα φιμώσω κανέναν. Αφού θέλουν να μιλήσουν, να μιλήσουν! Μια, δυό, τρεις το πρωί, ελεύθερα. Έτσι θα γίνει. Θέλουμε ζωντανή Βουλή, να την έχουμε!

Λοιπόν, κύριε Θεμιστοκλέους.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είστε προπονημένος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προπονηθείτε τζι εσείς!

Λοιπόν, κύριε Θεμιστοκλέους.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με λυπεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι για ένα τόσο κρίσιμο ζήτημα, επειδή ήταν το τελευταίο στη σειρά, θέλουν κάποιοι συνάδελφοι να σταματήσει η συζήτηση, για να πάμε στην ψηφοφορία, δηλαδή ουσιαστικά να αφαιρεθεί το δικαίωμα της άλλης άποψης. Και με λυπεί επίσης το γεγονός ότι από το αρμόδιο υπουργείο, το οποίο κόπτεται δήθεν για τη δημόσια υγεία, απουσιάζουν οι εκπρόσωποί του, που υπό άλλες συνθήκες θα έπρεπε να ήταν ο ίδιος ο υπουργός εδώ.

Θα ξεκινήσω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το εξής: Αναγνωρίζω πλήρως το δικαίωμα των μη καπνιστών να μην είναι παθητικοί καπνιστές κανενός. Αναγνωρίζω ακόμα ότι, όπου συνυπάρχουν καπνιστές και μη καπνιστές, οι μη καπνιστές έχουν δικαίωμα που προηγείται του δικαιώματος των καπνιστών. Από αυτό όμως το σημείο μέχρι την εξόντωση του δικαιώματος των καπνιστών -έχει λεχθεί και προηγουμένως, πιστεύω κι εγώ το ίδιο- μεσολαβεί πάρα πολύς ρατσισμός, μεσολαβεί κοινωνικός στιγματισμός, μεσολαβεί πάρα πολλή ανισότητα και αδικία. Πρέπει να απαντήσουμε σ' ένα ερώτημα: Ό,τι δικαιούται ο πολίτης να πράττει είναι δικαίωμα, είναι κουσούρι, τι είναι; Στη δική μου αντίληψη, ό,τι δικαιούται ο πολίτης να πράττει είναι δικαίωμα! Τελεία και παύλα!

Από πότε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι προσωπικές νόμιμες -το τονίζω το "νόμιμες"- επιλογές βαφτίζονται ως παρεκκλίσεις και πάνω κάτω οι έχοντες αυτές τις προσωπικές επιλογές πρέπει να νιώθουν και ενοχές, γιατί τις έχουν; Αυτή είναι η δημοκρατία που επιφυλάσσουμε για τους συμπολίτες μας; Βλάφτει το τσιγάρο; Ασφαλώς και βλάφτει! Παρακάτω!

(Γέλια)

Το αεροπλάνο της "Ηλιος" έπεσε από το αλκοόλ!

Δε βλάφτει το αλκοόλ; Τα λιπαρά μήπως; Η κρεατοφαγία; Ξέρετε, μπορεί να σας πω ουσίες που βλάφτουν πολύ περισσότερο ενδεχομένως απ' ό,τι το κάπνισμα, αλλά ουδείς από εσάς θα διανοείτο ποτέ να μπει στη διαδικασία να θέσει τη χρήση τους στην παρανομία.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Τζιέινος που τρώει το κρέας, τζιέινος βλάφτεται, όι ο διπλανός του!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τώρα να σου απαντήσω, κύριε Κωνσταντίνου, τζιαι για τούτο που λες! Μεν βιάζεσαι! Θα σου απαντήσω και γι' αυτό.

Η μη εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας κατέδειξε τη γύμνια του κράτους και την ανικανότητα του κράτους, το οποίο σήμερα, με πρόσχημα την τελειότητα που επιδίωκε η προηγούμενη νομοθεσία, την οποία απέτυχε παταγωδώς να εφαρμόσει, έρχεται σήμερα και καταφεύγει στην εύκολη λύση. Ποια είναι η εύκολη λύση; Της σκληρής, γενικής και πλήρους απαγόρευσης. Οι μη καπνιστές δεν είναι μόνο εναντίον του καπνού και των καπνιστών. Βλάπτει ο καπνός, αλλά στη δική μου προσωπική αντίληψη πολύ περισσότερο θα βλάψει τον τόπο ο ρατσισμός. Θα βλάψει όλους και θα τα δείτε να έρχονται, όταν επιχειρηθεί η εφαρμογή αυτού του νόμου. Θα βλάψει περισσότερο τον τόπο η αναστάτωση που θα προέλθει μέσα από τη σκληρότητα αυτού του νόμου.

Έχουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και υπερασπίξετε πολλοί από εσάς -κι εγώ μαζί με εσάς σε πολλά από αυτά τα σημεία- δεκάδες χάρτες δικαιωμάτων: Τα δικαιώματα του μετανάστη, του αλλοδαπού -και καλά κάνουμε- του παιδιού, του μαθητή, του αρρώστου, του φυλακισμένου, του ηλικιωμένου, του πεζού, του

ανάπηρου, του τουρίστα, όπως επίσης του τηλεθεατή, του αθλούμενου, του αντιρρησία, του πάσχοντος από ψυχοδιανοητικά νοσήματα, του παρεκκλίνοντος του φυσιολογικού και της παρεκκλινούσης του φυσιολογικού. Όλα αυτά τα δικαιώματα αυτή η Βουλή ήρθε με πάρα πολλή σοβαρότητα και τα έχει κατοχυρώσει και πολύ καλά έκανε. Ψήφισε επίσης αυτή η Βουλή -και επίσης καλά έκανε- για τα δικαιώματα των ζώων και την ευημερία τους, παρακαλώ! Και σήμερα αυτή η Βουλή, με πρόσχημα τη δήθεν θαρραλέα προστασία της δημόσιας και κοινωνικής υγείας, έρχεται να ψηφίσει για την ταλαιπωρία των ανθρώπων αυτού του τόπου!

Έπρεπε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η Βουλή να ρυθμίσει αυτή την υπόθεση με δημοκρατικούς και ρεαλιστικούς όρους στη βάση των σκληρών πραγματικοτήτων και όχι στη βάση των ουτοπιών. Αυτή η Βουλή, κατά τη δική μου γνώμη, είχε καθήκον -διαρκές μάλιστα- να κατοχυρώνει ελευθερίες και όχι να περιορίζει! Να αυξάνει τις προσωπικές επιλογές και όχι να τις μειώνει! Να εδραιώνει ανθρώπινα δικαιώματα και όχι να τα θέτει υπό αμφισβήτηση! Άμα θέλετε να μιλήσουμε με αυστηρά πολιτικούς όρους, αυτή είναι η πραγματικότητα. Μέχρι πού δύναται η πλειοψηφία να αποφασίζει για την εκάστοτε μειοψηφία; Μέχρι πού δύναται η οποιαδήποτε πλειοψηφία να επεμβαίνει στον τρόπο ζωής της οποιασδήποτε μειοψηφίας; Και, όταν λέω "μειοψηφία", εκλεκτοί μου συνάδελφοι, εγώ ισχυρίζομαι ότι είχαμε καθήκον, ως Βουλή, να υπερασπιστούμε τη μικρότερη μειοψηφία του κόσμου, που είναι το ίδιο το άτομο. Μέχρι πού αυτή η Βουλή θα επιτρέπει στο κράτος να παρεμβαίνει στην προσωπική ιδιωτική ζωή των πολιτών του με πρόσχημα πάντοτε βεβαίως "το καλό του πολίτη"; Ο παλιός πατερναλισμός έλεγε: «Δεν ξέρεις ποιον έν' το καλό σου, θα σου το μάθω εγώ το κράτος»! Ο νεόκοπος πατερναλισμός τι λέει; «Ξέρεις ποιο είναι το καλό σου, αλλά, επειδή είσαι κακοζιέφαλος και δεν το εφαρμόζεις, θα σου δώκω πουπάνω, ως κράτος, για να το εφαρμόσεις»! Αυτές είναι οι υποθέσεις.

(Γέλια)

Τι σόι παραλογισμός είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Έν' μες το Συναγερμό κατά πάσαν πιθανότητα!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τι σόι παραλογισμός είναι, κύριε Βαρνάβα, το κράτος να θέλει να μας προστατεύει από τον εαυτό μας; Ισχυρίζομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ένα μάτσο γραφειοκράτες δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τους γονείς μας, όταν μάλιστα έχουμε ενηλικιωθεί. Δεν πιστεύω ότι το κράτος αγαπά τα παιδιά του κόσμου περισσότερο από τους πατεράδες τους. Εν τοιαύτη περιπτώσει, αν κάποιος το ισχυρίζεται, τότε να κηρύξουμε το κράτος κηδεμόνα και ανάδοχο των παιδιών αυτών!

Ζούμε σ' ένα κράτος που θέλει και δικαιούται να μας κάνει ό,τι θέλει! Να μας παρακολουθεί με κάμερες ή με ρουφιάνους! Να μας παρακολουθεί με κάμερες, σαν εργαζόμεστε στο δημόσιο. Να μας έχει δεμένους μέσα στο αυτοκίνητο. Να μυρίζεται την αναπνοή μας, την οποία μετρά μάλιστα με ακρίβεια τρίτου δεκαδικού ψηφίου! Θέλει να γεύεται το σάλιο μας, για να δει αν πίνουμε ή όχι. Θέλει να ξέρει τα οικονομικά μας και θέλει το κράτος μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν θα τελειώσει ο εργαζόμενος τη δουλειά του, ειδικά ο καπνιστής, να του λέει τι; «Εσύ, καπνιστή, να μείνεις σπίτι σου, κύριε! Δε δικαιούσαι να πας με φίλους σου να συμφάγεις και να καπνίζεις.»! Αυτό μας λέει το κράτος!

Στ' όνομα της προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων επιτρέψαμε στο κράτος -

και πολύ φοβάμαι ότι στο μέλλον θα 'ρθουν πολύ χειρότερα- να παρεμβαίνει άκρως απαράδεκτα στην προσωπική ζωή των πολιτών. Αλλά, αυτός ο πατερναλισμός που σας περιέγραφα έρχεται, φίλε Αβέρωφ, σε κάθετη και βίαιη μετωπική σύγκρουση με το σύγχρονο κόσμο της ατομικής επιλογής, της ατομικής ευθύνης.

Η ιδιοκτησία του κάθε ατόμου ανήκει στο ίδιο και κανένας, κατά τη δική μου αντίληψη, δεν έχει το δικαίωμα να του πει πώς θα τη χρησιμοποιεί, από την ώρα που δεν παραβιάζει την ιδιοκτησία άλλων. Και κανένας δεν έχει το δικαίωμα να πλήττει το έννομο συμφέρον του.

Το επιχείρημα ότι αυτή η απαγόρευση εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον είναι τετριμμένο, είναι ανυπόστατο και δε στέκει πουθενά! Αυτοί που δεν υπογράφουν τη Συνθήκη του Κιότο, αυτοί που καταστρέφουν τον πλανήτη, αυτοί που έχουν πατώσει τους ωκεανούς και τις χαράδρες των ορέων με πυρηνικά και χημικά απόβλητα, αυτοί που καταστρέφουν την ατομική γεωργική παραγωγή, για να κρατηθούν οι τιμές των προϊόντων τους ψηλά, την ώρα που πεθαίνουν χιλιάδες παιδιά, όλοι αυτοί ενδιαφέρθηκαν ξαφνικά για τη δημόσια υγεία μας! Ούτε κοίταξαν πίσω τους ποτέ, για να δουν τους καπνούς, τα χαλάσματα, τα αποκαϊδία και τους νεκρούς που άφησαν πίσω τους! Ούτε κοίταξαν στις χώρες του τρίτου κόσμου, που τις έχουν μολύνει μέχρι συντέλειας των αιώνων! Κοιτάζουν να μας σώσουν, λέει, από τους εαυτούς μας!

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα η κ. Ντίνα Ακκελίδου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΝΤ. ΑΚΚΕΛΙΔΟΥ)

Μπορείτε να συντομεύετε, κύριε Θεμιστοκλέους; Είναι διάλεξη νομίζω!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Για ένα θέμα ομόφωνο, κύριε Νεοφύτου, είναι διάλεξη πλέον! Επιπρόσθετα, υπάρχει μία παρεξήγηση. Η τροποποιητική πρόταση που υπέβαλε η κοινοβουλευτική σας ομάδα δεν απαγορεύει το κάπνισμα. Είναι το παθητικό κάπνισμα που προσπαθεί να...

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, με λυπείτε ιδιαίτερα, διότι φαίνεται ότι δεν έχετε διαβάσει καθόλου το νομοσχέδιο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Για όνομα του Θεού!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ε, έτσι μου δίνετε να καταλάβω και με λυπεί ιδιαίτερα. Ειλικρινά με λυπεί!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, ευχαριστώ που μου δώσατε το λόγο.

Θέλω να παρακαλέσω τον αγαπητό συνάδελφο. Κατά παρέκκλιση κατανόησης η πλειοψηφία, που ήταν έτοιμη να θεωρήσει το θέμα κλειστό.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριοι συνάδελφοι!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Παρακαλώ! Πάνω στη βασική αρχή ότι, έστω και αν διαφωνείς με κάποιον, πρέπει να δίνεις μάχη να ακούγεται η άποψή του, αυτό πράξαμε.

Είναι παράκληση προς τον αγαπητό συνάδελφο να συντομεύσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ακριβώς!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ίσως και άλλοι συνάδελφοι να θέλουν να έχουν και τη δική τους τοποθέτηση γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ για την παρέμβαση.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, για τις υποδείξεις!

Θα έρθω στο νόμο. Αυτός ο νόμος είναι βασισμένος σε παραπληροφόρηση. Είναι βασισμένος σε μία υστερία. Είναι βασισμένος αυτός ο νόμος στις πιέσεις των κοινωνικών ομάδων και είναι βασισμένος αυτός ο νόμος δήθεν σε μια απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ξέρετε, την έχω μαζί μου αυτή την απόφαση. Λέει το αυτόνοτο και αποφεύγει το αυτόνοτο. Λέει απλά ότι πρέπει να διασφαλιστούν πλήρως τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μη καπνιστών σε όλες τις δημόσιες συγκοινωνίες, σε όλες της δημόσιες υπηρεσίες, σε όλους τους χώρους των εκδηλώσεων. Δε λέει πουθενά αυτή η απόφαση ούτε για πλήρη απαγόρευση, ούτε για περιορισμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αν είναι δικαίωμα, ή των προσωπικών επιλογών, αν είναι επιλογή.

Έχετε σκεφτεί καλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι με το νόμο αυτό ουσιαστικά έχετε απαγορεύσει τη δημιουργία μονάδων σε κλινικές και σε νοσοκομεία απεξάρτησης από τον καπνό; Έχετε σκεφτεί ότι οι χώροι καπνίσματος που βρίσκονται στις ψυχιατρικές κλινικές και στις μονάδες απεξάρτησης από τα ναρκωτικά ουσιαστικά τίθενται από το νόμο αυτό στην παρανομία;

Ο νόμος αυτός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα δικαίωμα που ασκείτο από χιλιάδες πολίτες νόμιμα, την επόμενη μέρα το καταργεί, το ακυρώνει. Δε λαμβάνει πουθενά και καθόλου υπόψιν τους καπνιστές και, όπως θέλετε ονομάστε το, το δικαίωμά τους ή την άλλη ιδιότητά τους. Ο νόμος αυτός παραχωρεί διά της βίας όλους τους χώρους ψυχαγωγίας, εστίασεως και διασκέδασης στους μη καπνιστές. Και σε όλους αυτούς τους χώρους θέλει να δημιουργήσει ο νόμος αυτός συνθήκες γηροκομείου, σανατορίου και εντατικής ιατρικής μονάδας!

Ο νόμος αυτός γεννά έναν απαράδεκτο κοινωνικό ρατσισμό! Ο νόμος αυτός ανατρέπει την καθημερινότητα, τον τρόπο ζωής. Φανταστείτε ότι σ' ένα σπίτι κάποιος δικαιούται να καλέσει φίλους του και να καπνίζουν. Αν είναι φτωχός και είναι μικρό το διαμέρισμα και θέλει να κάνει μια ιδιωτική εκδήλωση με φίλους του οπουδήποτε αλλού,

θα δικαιούται η αστυνομία να εισβάλλει και να μοιράζει καταγγελίες μέχρι και δύο χιλιάδες ευρώ, πεντακόσια χίλια. Σκεφτείτε το και αυτό!

Ο νόμος αυτός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως λέει και η έκθεση... Και μάλιστα το καλό ποιο είναι; Η έκθεση θέλει να του επιφέρει τροποποιήσεις, προτού εφαρμοστεί, και γεννάται το εύλογο ερώτημα: Γιατί να γίνουν οι τροποποιήσεις, προτού εφαρμοστεί; Αφού πρέπει πρώτα να εφαρμοστεί, να φανούν οι αδυναμίες του και μετά η Βουλή να προβεί στις διορθώσεις. Πώς είναι δυνατόν κάποιος να θέλουν να επιφέρουν βελτιώσεις στο νόμο, πριν καν εφαρμοστεί;

Θέλω να κλείσω με το εξής: Ο σκοπός για τον οποίο έχει δαιμονοποιηθεί, έχει σατανικοποιηθεί το τσιγάρο και οι καπνιστές δεν αγιάζει τα μέσα του νόμου. Στην περίπτωση αυτή, ειδικά σ' αυτή, έπρεπε τα μέσα του νόμου να αγιάζουν το σκοπό, εκτός αν θεωρούμε ότι ο σκοπός αγιάζει τα μέσα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της επιτροπής Υγείας, ποιος νομικός σύμβουλος σας είπε ότι, για ένα προϊόν που εισάγεται στην Κύπρο νόμιμα, που η εμπορία και η πώλησή του είναι νόμιμη, που η χρήση του είναι νόμιμη, δικαιούται η Βουλή να θέσει στην παρανομία σωματεία που θα έχουν μέλη μόνο καπνιστές; Και πού είναι ο ορισμός για το τι είναι "ανοικτός χώρος"; Και γιατί παρακαλώ τα σωματεία που είναι μόνο με μέλη δε δικαιούνται να πάρουν απόφαση ότι τα μέλη τους, αν θέλουν να καπνίζουν, θα καπνίζουν; Γιατί δε σκεφτήκατε αυτό που έκανε η Ισπανία, η Αυστρία, η Κροατία, που κάνει η Ελλάδα και έπρεπε να φέρετε συνθήκες πλήρους, αυστηρότατης, σκληρής απαγόρευσης;

Τελειώνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με μία προειδοποίηση. Τον τελευταίο καιρό πολλές κυβερνήσεις, ανάμεσα σε αυτές και η δική μας, πολλές πολιτείες, ανάμεσα σε αυτές και η δική μας, πολλά κοινοβούλια, ανάμεσα σε αυτά και το δικό μας, παίζουν επικίνδυνα με το μοχλό πυροδότησης της πολιτικής ανυπακοής των πολιτών. Αυτό που έχω πει να το θυμάστε πάρα πολύ καλά: πολιτική ανυπακοή! Και είναι τότε που και στους δίκαιους νόμους, που θα θέλουμε την πολιτική υπακοή, θα την έχουμε χάσει από τώρα!

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την υπομονή σας.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο επόμενος που θα αγορεύσει θα είναι ο κ. Άγγελος Βότσης και μετά ο κ. Σαμψών.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όλοι! Μην έχετε έγνοια! Έχουμε χρόνο!

(Γέλια)

Λοιπόν, κύριε Βότση.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και, συνεπής στα όσα κάνω μέχρι σήμερα, θα προσπαθήσω να μην αγορεύσω. Απλώς, ίσως πάρω κάποιο χρόνο, για να απαντήσω σε κάποια πράγματα που πρέπει να απαντηθούν.

Καταρχάς θα προσπαθήσω να μιλήσω όχι εκ μέρους του κόμματός μου, αλλά εκ μέρους της επιτροπής Υγείας. Μιας επιτροπής η οποία δέχτηκε τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, την ομάδα του κ. Θεμιστοκλέους, και για ένα χρόνο προσπάθησε να προχωρήσει με αυτό το θέμα. Όταν το Υπουργείο Υγείας, πέραν της σύστασης ότι «πάτε καλά, είναι καλή η ιδέα σας», δεν τη βοήθησε καθόλου -να το καταγράψουμε αυτό- αυτή η επιτροπή, η οποία δεχόταν διάφορα πυρά από τον οποιονδήποτε ότι «στρουθοκαμηλίζει, χώνει τα πράγματα κάτω από το τραπέζι, παίζει πελλόν», έπρεπε να πάρει μια απόφαση. Ε, ο δικός μας ο νους τόσο έκοψε!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

Δε διακόψαμε κανέναν. Ο δικός μας ο νους τόσο έκοψε και κατάφερε στο τέλος της ημέρας να φέρει ενώπιόν μας και την πρόταση νόμου. Αν έχει προβλήματα ή αν δε μας ικανοποιεί απόλυτα όλους, δε νομίζω να υπάρχει νόμος, από αυτούς που ψηφίσαμε μέχρι σήμερα, που να μην έχει προβλήματα. Γι' αυτό ακριβώς υπήρξε μια πρόταση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις μέχρι το Νοέμβρη να ξανακουβεντιάσουμε κάποια πράγματα και, αν υπάρξουν κάποιοι οι οποίοι μπορούν να πείσουν την ολομέλεια για διάφορες μετατροπές, ίσως θα μπορούσε να γίνει αυτό μέχρι το Νοέμβρη.

Άρα, στο τέλος της ημέρας αυτή η επιτροπή, η επιτροπή Υγείας, συνεπής με το ρόλο της, κατάφερε να φέρει ενώπιον της ολομέλειας μια πρόταση νόμου. Μια πρόταση νόμου η οποία θεωρώ ότι μπορεί να αποτελέσει σταθμό για τον τόπο μας και για την αλλαγή νοοτροπίας. Γιατί μάθαμε μέσα σε τούτο τον τόπο να περνούμε διάφορους νόμους, να ασχολούμαστε με οικονομικά θέματα, με το ένα, με το άλλο. Υπάρχουν νόμοι που αλλάζουν τα δεδομένα, όπως ο νόμος που ψηφίσαμε προηγουμένως. Ένας νόμος δύσκολος για τις συγκοινωνίες, που είναι αλλαγή της υφιστάμενης κατάστασης· είναι κάτι νέο. Εγώ σας λέω, αν αύριο θα θυμούμαστε όσοι περάσαμε απ' αυτή τη Βουλή, στα κάποια πράγματα που θα λέμε στους φίλους μας μετέπειτα θα είναι ότι «ξέρετε, στον τζιαιρόν μας περάσαμε το νόμο για τις συγκοινωνίες». Θα λέμε επίσης ότι περάσαμε το νόμο για το κάπνισμα.

Έχει ξεκινήσει μία νοοτροπία, μία συμπεριφορά που προδιαθέτει τον κόσμο να πάει να κλείσει τα κέντρα. Αυτό λέμε του κόσμου: «Μην πηγαίνετε, διότι θα απαγορεύεται το κάπνισμα!» Δεν ξεκινήσαμε ανάποδα, να πούμε του κόσμου «αγκαλιάστε τα κέντρα μετά απ' αυτή τη νομοθεσία». Να πούμε του κόσμου που μέχρι σήμερα δεν πήγαινε στα κέντρα αναψυχής -και κανένας δεν το προσμετρά αυτό το δεδομένο- ότι από αύριο θα μπορούν να πηγαίνουν και αυτοί οι άνθρωποι στα κέντρα αναψυχής να διασκεδάζουν, όταν περάσει ο νόμος, και ότι, ναι, η δουλειά αυτών των ανθρώπων μπορεί να αυξηθεί, όπως έγινε σε άλλες χώρες.

Εγώ δε λέω ότι δεν υπάρχουν άνθρωποι που δικαίως νιώθουν ότι θα τους ταλαιπωρήσουμε με τούτο το νόμο είτε είναι ιδιοκτήτες των κέντρων είτε είναι καπνιστές. Μην παρεξηγήσετε τούτο που θα πω, ότι είναι αντιπαλότητα, διότι ουδέποτε σε καμιά μου παρέμβαση δεν υποστήριξα ότι ο καπνιστής είναι εχθρός του μη καπνιστή. Αλλά μέχρι σήμερα δεν άκουσα κανέναν να προβληματίζεται για όλο εκείνο τον κόσμο, τους μη καπνιστές, οι οποίοι πήγαιναν στους χώρους διασκέδασης και "τραβούσαν" τον καπνό των άλλων. Όλη αυτή η συζήτηση γίνεται για τους καπνιστές και τους μη καπνιστές. Δεν άκουσα κανέναν, κανέναν, να προβληματιστεί για τους εργαζόμενους, όσο ρομαντικό και να φαίνεται το να μιλά σήμερα κάποιος για εργαζόμενους. Κάποιος μου είπε: «Ας παν να βρουν αλλού δουλειά!» Πολλά καλή η ιδέα σας! Είναι τόσες πολλές οι δουλειές, που εύκολα μπορούμε να πάμε να πούμε τούτου ούλλου του κόσμου που εργάζεται στα κέντρα αναψυχής, τραβά τον καπνό του

κάθε καπνιστή χωρίς ο ίδιος να είναι καπνιστής, γίνεται παθητικός καπνιστής, γιατί του το επιβάλλει η δουλειά του, γιατί δεν έχει δουλειά ο άνθρωπος, και εμείς να του πούμε σήμερα «ξέρεις, πήγαινε εύρε αλλού δουλειά»!

Κανένας δεν προβληματίστηκε για το αν όντως τούτος ο ιατρικός κόσμος που μας βομβαρδίζει καθημερινά με επιστολές, για να προχωρήσουμε στη διακοπή του καπνίσματος, έχει δίκαιο και όντως το παθητικό κάπνισμα σκοτώνει. Ε, μαθηματικά ξέρουμε ότι κάποιους ανθρώπους, εργαζόμενους παθητικούς καπνιστές, τους έχουμε σκοτώσει. Και δεν είναι ούτε πατερναλισμός ούτε τραγικότητα τούτο που προσπαθώ να βάλω στη συζήτηση: είναι δεδομένο. Αν ο ιατρικός κόσμος δε μας περιπαίζει, επαναλαμβάνω!

Ο φίλος μου ο Ανδρέας προηγουμένως είπε «μα, δεν είναι έτσι που λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση». Επειδή μου το είπε και δημόσια και με είπε τρεις φορές ψεύτη, αλλά εγώ αποφεύγω δημόσια να αντιπαραβάλλομαι με τέτοιους χαρακτηρισμούς με φίλους και συναδέλφους, έψαξα και ήβρα κάτι παραπάνω. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καλεί τις χώρες να δραστηριοποιηθούν σε τρεις βασικούς τομείς: να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν νομοθετικές διατάξεις για την πλήρη προστασία των πολιτών τους από την έκθεσή τους στον καπνό σε κλειστούς δημόσιους χώρους, στους χώρους εργασίας και στα δημόσια μεταφορικά μέσα, όπως αναφέρεται, κ.λπ. Δημόσιους χώρους! Τι εννοεί “δημόσιους χώρους”; Η ίδια Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: «Δημόσιοι χώροι. Παρ’ όλο», λέει, «που ο ακριβής ορισμός των δημόσιων χώρων ποικίλλει μεταξύ των διαφόρων νομοθεσιών»...

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Άμα ποικίλλει, σταματάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, σε παρακαλώ!

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Απολογούμαι.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Εδώ εφτάσαμε να είχαμε την υπομονή να ακούμε συνάδελφο να λέει ότι δεν πρέπει να φορούμε ζώνες ασφαλείας τζιαι να μην κάμνουμε αλκοτέστ και δεν τον διακόψαμε και διακόπτομαι εγώ, την ώρα που διαβάζω τι λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση!

«Είναι σημαντικό», λέει, «οι νομοθεσίες να καθορίζουν τον όρο όσο πιο ευρέως μπορούν. Ο ορισμός που θα χρησιμοποιείται πρέπει να ορίζει όλους τους χώρους προσβάσιμους από το κοινό, από το γενικό κοινό, όλους τους χώρους συνάθροισης, ανεξαρτήτως της ιδιοκτησίας ή του δικαιώματος κάποιου να πάει σ’ αυτούς τους χώρους». Αυτός είναι ο ορισμός που έψαχνε να βρει κάποιος συνάδελφος προηγουμένως. Άρα, αυτό λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Εμείς ψέματα εν λέμε!

Έχω πει προηγουμένως ότι είναι μια πρόκληση για την κοινωνία μας τούτη η πρόταση νόμου και θεωρώ ότι έχουμε λίγες προκλήσεις σε μια πενταετία. Τούτη είναι μια σημαντική πρόκληση. Επαναλαμβάνω ότι είμαστε ανοικτοί να κουβεντιάσουμε κάποια θέματα. Έχει τεθεί το θέμα της ημερομηνίας, ότι είναι μια κρίσιμη μέρα, που ο κόσμος θα μπει στο κέντρο, θα ξενυχτήσει, θα του πούμε “ως τις δώδεκα” κ.λπ., μετά θα του πούμε “κάπνισε”. Είμαστε ανοικτοί να κουβεντιάσουμε κάποιες λεπτομέρειες και το λέω ενώπιον και των φίλων εκπροσώπων των κέντρων αναψυχής, οι οποίοι, θα παραδεχτώ, θα δηλώσω εδώ ότι, παρ’ όλη τη δυσκολία αυτού του θέματος, με

σεβασμό της άλλης άποψης κάνουν το δικό τους αγώνα. Είναι σεβαστός και ο τρόπος που κάνουν το δικό τους αγώνα και επίσης σημειωτέον ότι είναι στα πλαίσια της κοσμιότητας.

Εδώ οφείλω, κύριε Πρόεδρε, να πάρω ένα λεπτό προσωπικού χρόνου, για να κάνω μία δήλωση. Επειδή σ' αυτή την προσπάθεια ο καθένας έχει τις θέσεις του και είναι δικαίωμά του να τις υπερασπίζεται, στη δική μου περίπτωση έχω εντοπίσει ότι χρησιμοποιείται ένα ψεύδος, για να αδυνατίσει το δικό μου επιχείρημα, έναντι της δικής μου προσωπικότητας. Το ψεύδος είναι -και κάποιιοι το βάζουν και στο διαδίκτυο κ.λπ.- ότι εγώ είμαι ιδιοκτήτης ενός αντικαπνιστικού κέντρου, του "antismoking centre", και με όλη αυτή την προσπάθεια σας έχω πείσει όλους να υποστηρίξετε αυτό το πράγμα, γιατί έχω κέρδος. Δηλώνω δημόσια ότι δεν έχω κανένα κέρδος από το "antismoking centre", δεν είμαι σίγουρα ο ιδιοκτήτης και παρακαλώ αυτό το συκοφάντη -γνωρίζω ποιος το κάνει- να βγει δημόσια να το πει, για να μπορέσει η δικαιοσύνη να τραβήξει το δρόμο της, και οποιεσδήποτε αποζημιώσεις επιδικαστούν θα παν σε κοινωφελή ιδρύματα.

Πριν κλείσω, θα σημειώσω δύο θέματα, που κάποιιοι συναγωνιστές μου μού είπαν να σημειώσω. Σκεφτείτε αυτούς τους νέους, για τους οποίους κατά καιρούς κοπτόμαστε, που στα δεκαεπτά τους μπαίνουν σε μια δυσκολία, στο περιβάλλον που όλοι ξέρουμε, γιατί όλοι μπαίνουμε ή μπήκαμε, με τους καπνούς. Ποιο θα είναι το επόμενο βήμα αυτών των ανθρώπων; Να γίνουν καπνιστές ή να μη γίνουν καπνιστές; Και προσπαθώ να σκεφτώ, αν πετύχουμε αύριο με αυτό το νόμο, αυτούς τους νέους, τους δεκαεπτάρηδες, που θα μπαίνουν στον κλειστό χώρο να διασκεδάσουν χωρίς καπνό βλέποντας έξω τους φίλους καπνιστές να κάνουν το τσιγάρο τους στον εξωτερικό χώρο ή στο πεζοδρόμιο, αν δεν υπάρχει εξωτερικός χώρος. Θα είναι καλύτερα τα πράγματα για τη νεολαία ή όχι; Πιστεύω ότι θα είναι καλά.

Έχω τελειώσει με όσα ήθελα να πω. Απλώς, σημειώνω ότι η θετική διάθεση σ' αυτό το δύσκολο νομοθέτημα και η θετική προσέγγιση θεωρώ ότι θα μειώσουν ακόμα περισσότερο τα προβλήματα, όπως τα καταγράφουν οι φίλοι των κέντρων αναψυχής. Είναι μια πρόκληση για την υγεία. Το Δημοκρατικό Κόμμα θα υποστηρίξει την πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού και πιστεύω ότι και εμείς έχουμε βάλει το δικό μας λιθαράκι σ' αυτή την κοινή προσπάθεια, τη δύσκολη αλλά πρωτοποριακή και για τον τόπο μας και για την Ευρώπη ευρύτερα, μια οικογένεια στην οποία ανήκουμε. Ίσως αν προλάβουμε την Ευρώπη σε κάποια πράγματα και αν την προλάβουμε σ' αυτό το θέμα, δε θα είναι κάτι για το οποίο θα ντρεπόμαστε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο συνάδελφος Σωτήρης Σαμψών.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα επισημάνω ξανά στην ολομέλεια ότι η συζήτηση εξαντλήθηκε. Μίλησαν δύο συνάδελφοι που υποστηρίζουν το νομοθέτημα, η συνάδελφος Στέλλα Κυριακίδου και ο συνάδελφος Άγγελος Βότσης, και μίλησαν και δύο οι οποίοι αντιτίθενται. Ειλικρινά, δεν μπορώ να φανταστώ τι άλλα επιχειρήματα θα προστεθούν. Έχουμε ακόμα δεκαπέντε θέματα. Είπαμε να σεβαστούμε και τους μη καπνιστές και τους καπνιστές. Να σεβαστούμε και λίγο ο ένας τον άλλον! Αφού υπάρχει ευχέρεια και ο κ. Βότσης, από τους πιο ένθερμους υποστηρικτές της απαγόρευσης, τώρα δήλωσε ότι η επιτροπή, και αντιλαμβάνομαι όλη η επιτροπή, είναι

έτοιμη να ακούσει αν υπάρχουν προτάσεις στο μέλλον που μπορεί να συζητηθούν, ε, θα υπάρξει ξανά ευκαιρία. Δηλαδή τι θα αλλάξει; Ή υπάρχει αυταπάτη ότι κάθεται ο κόσμος και ακούει τα επιχειρήματα που λέμε τώρα εδώ!

Λοιπόν, από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τρεις ήθελαν να μιλήσουν και δε θα μιλήσουν. Εγώ υποβάλλω την εισήγηση και ζητώ να μπει σε ψηφοφορία τούτη τη φορά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει κανένας που διαφωνεί με την εισήγηση του κ. Κατσουρίδη, μετά από μιας με μιάμισης ώρα συζήτησης;

Εφόσον δε διαφωνεί κανένας, η εισήγηση του κ. Κατσουρίδη γίνεται αποδεκτή.

Είμαι υποχρεωμένος, παρότι δεν το θέλω -θα ήθελα να εξαντληθεί η συζήτηση, να τα πούμε- να πάμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 33 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και μία αποχή τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να δικαιολογήσω την ψήφο μου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τη δικαιολογήσεις, κύριε Σαμψών.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Προτιμάτε απ' εδώ, κύριε Πρόεδρε, ή να έρθω στο βήμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτιμώ απ' εκεί και σύντομα.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Αγγελίδη)

Έχω τριάντα δευτερόλεπτα, κύριε Αγγελίδη;

Εγώ να σας πω, κύριε Πρόεδρε, ότι σίγουρα μετά απ' αυτή τη συνεδρία της ολομέλειας ακόμα και οι μη καπνιστές θα χρειαστούν ένα τσιγάρο έξω, για να συνέλθουν και να φέρουμε το νου μας ούλλοι! Εννοώ να ηρεμήσουμε και να προχωρήσουμε παρακάτω.

Θεωρώ, κύριε Πρόεδρε, αν και δεν είμαι καπνιστής -είμαι περιστασιακός καπνιστής και μόνο μετά που εξελέγη βουλευτής- ο καθένας μπορεί να κρίνει πως αυτός ο νόμος είναι αχρείαστα αυστηρός. Υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι, διαφορετικές λύσεις, διαφορετική αντιμετώπιση και επιλογή στο να λυθεί αυτό το θέμα. Βεβαίως, οι τρόποι και η αντιμετώπιση δε θα πρέπει διόλου να παραβλάπτουν τα συμφέροντα των μη καπνιστών.

Λέχθηκε πως σκοπός της τροποποιητικής αυτής πρότασης νόμου, που τώρα ψηφίστηκε σε νόμο, ήταν η προστασία των μη καπνιστών. Εγώ ισχυρίζομαι πως ο σκοπός δεν είναι μόνο η προστασία των μη καπνιστών, τα δικαιώματα βεβαίως των οποίων απόλυτα σέβομαι. Διότι, κύριε Πρόεδρε, αν αυτός ήταν ο σκοπός, τότε η πρόταση νόμου, ο νόμος θα έπρεπε να δίνει στους πολίτες και το δικαίωμα της επιλογής: να μπορεί δηλαδή ο καπνιστής να επιλέξει μεταξύ υποστατικών όπου θα επιτρέπεται το κάπνισμα και ο μη καπνιστής μεταξύ υποστατικών όπου θα απαγορεύεται το κάπνισμα. Και να μπορούν βεβαίως και τα υποστατικά, οι λέσχες, τα σωματεία, τα καφενεία, να αποφασίσουν κατά πόσο θα επιτρέπουν το κάπνισμα ή όχι.

Επειδή όμως θεωρώ πως ο σκοπός είναι επίσης και η προστασία των καπνιστών, δηλαδή η καταπολέμηση του καπνίσματος, θα το έβρισκα πολύ πιο έντιμο εκ μέρους μας και τολμηρό να απαγορεύαμε την εισαγωγή των καπνών και να κλείναμε τις καπνοβιομηχανίες. Μπορούμε να το κάνουμε αυτό; Ακριβώς λοιπόν, επειδή υπάρχουν άλλες λιγότερο καταπιεστικές λύσεις, που καθόλου δε βλάπτουν τα δικαιώματα των μη καπνιστών, και επειδή θεωρώ πως η πρόταση νόμου, ο νόμος όπως είναι σήμερα είναι ετεροβαρής, τον καταψήφισα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, τα υπ' αριθμόν 34 μέχρι 37 θέματα δεν είναι έτοιμα.

Τα υπ' αριθμόν 38 μέχρι 41 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004», πρόταση νόμου, «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004», πρόταση νόμου, «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου και τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Φειδίας Σαρίκας

Ιωνάς Νικολάου

Γιώργος Περδίκης

Χρήστος Στυλιανίδης

Νίκος Τορναρίτης

Μη μέλη της επιτροπής:

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Ανδρέας Αγγελίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα σχέδια νόμου που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 6^{ης} Οκτωβρίου 2008 και 11^{ης} Μαΐου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή

εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, καθώς και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΟΗΟ-ΣΕΚ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στην επιτροπή.

Σκοπός όλων των προτεινόμενων νομοθετημάτων είναι η θεσμοθέτηση της σύστασης και της λειτουργίας της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, αντίστοιχα.

Σκοπός ειδικότερα της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου με την εισαγωγή σ' αυτόν διατάξεων που θεσμοθετούν τη σύσταση και τη λειτουργία της Ένωσης Δήμων Κύπρου.

Σκοπός ειδικότερα της δεύτερης υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε αρχικά στη Βουλή από τον πρώην βουλευτή κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και στη συνέχεια υιοθετήθηκε από τους βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Ιωάνη Νικολάου, Χρήστο Στυλιανίδη και Νίκο Τορναρίτη, είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να θεσμοθετηθεί η σύσταση και η λειτουργία της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, η οποία σήμερα διέπεται από ιδιωτική συμφωνία, με αποτέλεσμα η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου να καταστεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

Σκοπός ειδικότερα του πρώτου και δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου και του περί Κοινοτήτων Νόμου, αντίστοιχα, ώστε να θεσμοθετηθεί η λειτουργία της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου ως των ανώτατων συλλογικών οργάνων εκπροσώπησης των δήμων και των κοινοτήτων, αντίστοιχα.

Εισάγοντας την πρώτη υπό αναφορά πρόταση νόμου στην επιτροπή, ο εισηγητής της δήλωσε πως με τις πρόνοιες της θεσμοθετείται η σύσταση και η λειτουργία της Ένωσης Δήμων Κύπρου, η λειτουργία της οποίας σήμερα διέπεται από ιδιωτική συμφωνία.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η σύσταση της Ένωσης Δήμων Κύπρου ως του συλλογικού οργάνου των δήμων της Κυπριακής Δημοκρατίας, που απαρτίζεται από συμβούλους όλων των δήμων με βάση την αναλογία του αριθμού των συμβούλων κάθε δήμου, η οποία θα καθορίζεται με κανονισμούς.
2. Οι σκοποί της Ένωσης Δήμων Κύπρου που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν την προαγωγή της δημοτικής και κοινοτικής διοίκησης, την έρευνα και μελέτη δημοτικών ζητημάτων και την υποβολή αιτημάτων ή προτάσεων για λύση προβλημάτων, την υποβοήθηση της συνεργασίας μεταξύ των δήμων, τη συγκέντρωση και παροχή στοιχείων και πληροφοριών επί γενικών ή ειδικών ζητημάτων, την καθιέρωση κοινών οργάνων ή υπηρεσιών, τη διατύπωση των απόψεών της επί των νομοσχεδίων που αφορούν τους δήμους, καθώς και τη συνεργασία με κάθε τοπική ή κεντρική αρχή για την επίλυση γενικών ζητημάτων και κάθε άλλου θέματος της δημοτικής αυτοδιοίκησης.
3. Οι πόροι της Ένωσης Δήμων Κύπρου που θα προέρχονται από τις εισφορές των μελών της, οι οποίες θα καθορίζονται με απόφασή της που θα εγκρίνεται

από τον Υπουργό Εσωτερικών σε ποσοστό ανάλογο με τον αριθμό των συμβούλων και της έκτασης των δημοτικών ορίων κάθε δήμου, και από έσοδα από ενισχύσεις, επιχορηγήσεις, δωρεές, εισφορές και κρατήσεις, καθώς και από έσοδα από επιχειρήσεις και διαφημίσεις.

Εισάγοντας τη δεύτερη υπό αναφορά πρόταση νόμου στην επιτροπή, οι εισηγητές της δήλωσαν πως, λόγω του σημαντικού έργου που η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου διαδραματίζει στην ανάπτυξη και προαγωγή της αυτοδιοίκησης των κοινοτήτων, κρίθηκε σκόπιμη η θεσμοθέτηση της σύστασης και της λειτουργίας της ως νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου με την υποχρεωτική συμμετοχή σ' αυτήν των κοινοτικών συμβουλίων.

Ειδικότερα, με τη δεύτερη υπό αναφορά πρόταση νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η σύσταση της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου ως του κοινού συλλογικού οργάνου των κοινοτικών συμβουλίων της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία απαρτίζεται από τα μέλη όλων των κοινοτικών συμβουλίων.
2. Οι σκοποί της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν την προαγωγή της τοπικής αυτοδιοίκησης στις κοινότητες, την έρευνα και τη μελέτη προβλημάτων των κοινοτήτων, τη διατύπωση απόψεων επί νομοσχεδίων που αφορούν τις κοινότητες, την υποβολή αιτημάτων, προτάσεων και εισηγήσεων για την αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων που αφορούν τις κοινότητες, την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ κοινοτήτων, τη δημιουργία κοινοπραξιών, κοινών οργάνων και υπηρεσιών για την εκπλήρωση κοινών σκοπών, τη συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια ή οργανισμούς και γενικά τη συνεργασία με κρατικές ή άλλες αρχές για την προώθηση των τοπικών υποθέσεων των κοινοτήτων, τη διατύπωση των απόψεων της επί των νομοσχεδίων που αφορούν τις κοινότητες και τη συνεργασία με κάθε τοπική αρχή για την επίλυση γενικών ζητημάτων, καθώς και κάθε άλλου θέματος της τοπικής αυτοδιοίκησης.
3. Οι πόροι της υπό αναφορά Ένωσης που θα προέρχονται από τις εισφορές των μελών της, από έσοδα από ενισχύσεις, επιχορηγήσεις, δωρεές, εισφορές, κληρονομίες, καθώς και από κρατική εισφορά.
4. Η ρύθμιση με κανονισμούς της λειτουργία της, των διοικητικών της οργάνων και του αριθμού των μελών και του τρόπου εκλογής τους, των κεντρικών και επαρχιακών της γραφείων, καθώς και των όρων υπηρεσίας των υπαλλήλων της.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, με τις πρόνοιες των υπό αναφορά νομοσχεδίων σκοπείται η θεσμοθέτηση της λειτουργίας της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου ως των ανώτατων συλλογικών οργάνων εκπροσώπησης των δήμων και κοινοτήτων, αντίστοιχα.

Ειδικότερα, με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός της Ένωσης Δήμων Κύπρου ως του σωματείου που έχει εγγραφεί δυνάμει των διατάξεων του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου, το οποίο συνεχίζει να λειτουργεί ως σωματείο και του οποίου τακτικά μέλη είναι όλοι οι δήμοι που συστάθηκαν δυνάμει των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.

2. Η παροχή της δυνατότητας σε όλους τους δήμους που δημιουργούνται να εγγραφούν σωματείο με το όνομα “Ένωση Δήμων Κύπρου”, του οποίου θα αποτελούν τακτικά μέλη και θα συμμετέχουν με εκπροσώπους τους στη λειτουργία του για τους ακόλουθους σκοπούς:
  - α. Τη λειτουργία της υπό αναφορά Ένωσης ως του ανώτατου συλλογικού οργάνου εκπροσώπησης των δήμων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για τη συντονισμένη προώθηση και προάσπιση των ενδιαφερόντων και επιδιώξεών τους.
  - β. Τη συνδρομή στους δήμους για προαγωγή της δημοτικής αυτοδιοίκησης.
  - γ. Την έρευνα και τη μελέτη ζητημάτων που αφορούν θέματα της δημοτικής αυτοδιοίκησης και τη συγκέντρωση και παροχή στοιχείων και πληροφοριών σχετικών με τα ζητήματα αυτά.
  - δ. Τη διατύπωση των απόψεών της επί των νομοσχεδίων που αφορούν τους δήμους, καθώς και άλλων ζητημάτων και δραστηριοτήτων που αφορούν δημοτική αυτοδιοίκηση.
3. Το υφιστάμενο σωματείο με το όνομα “Ένωση Δήμων Κύπρου” θα θεωρείται ότι έχει συσταθεί κατ’ εξουσιοδότηση του προτεινόμενου νόμου.
4. Η υπό αναφορά Ένωση θα διοικείται από δικά της όργανα και θα εργοδοτεί δικούς της υπάλληλους, όπως προβλέπεται στο εκάστοτε καταστατικό και στους κανονισμούς της.
5. Τα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις των υπαλλήλων της εν λόγω Ένωσης θα καταρτίζονται σύμφωνα με τις πρόνοιες του καταστατικού και των κανονισμών της και αφού ληφθούν υπόψη τα καθήκοντα, οι ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στους δήμους και με τις αντίστοιχες μισθοδοτικές κλίμακες, χωρίς αυτό να σημαίνει κατ’ ανάγκη απόλυτη ταύτιση με αυτές.
6. Η διαδικασία πλήρωσης των κενών θέσεων, οι γενικοί όροι υπηρεσίας των υπαλλήλων, καθώς και οτιδήποτε άλλο παρεμπόδιον και συναφές προς τα πιο πάνω θέματα θα ρυθμίζεται ανάλογα με τα ισχύοντα στους δήμους, χωρίς αυτό να σημαίνει κατ’ ανάγκη απόλυτη ταύτιση με αυτά.
7. Το συμβούλιο κάθε δήμου θα διορίζει τον εκπρόσωπο ή τους εκπροσώπους του στην υπό αναφορά Ένωση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του καταστατικού και των κανονισμών της, και διευκρινίζεται ότι ένας από τους εκπροσώπους του συμβουλίου θα είναι υποχρεωτικά ο εκάστοτε δήμαρχος.

Ειδικότερα, με το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου ως του σωματείου που έχει εγγραφεί δυνάμει των διατάξεων του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου, το οποίο συνεχίζει να λειτουργεί ως σωματείο και στο οποίο τακτικά μέλη είναι όλες οι κοινότητες που συστάθηκαν δυνάμει των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, καθώς επίσης και οι επαρχιακές ενώσεις τους.
2. Ο καθορισμός της Επαρχιακής Ένωσης Κοινοτήτων ως του σωματείου που έχει εγγραφεί δυνάμει των διατάξεων του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου, το οποίο συνεχίζει να λειτουργεί ως σωματείο και στο οποίο

συμμετέχουν με τους νόμιμους εκπροσώπους τους όλες οι κοινότητες της οικείας επαρχίας οι οποίες συστάθηκαν ή θα συσταθούν δυνάμει των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.

3. Η παροχή της δυνατότητας σε όλες τις κοινότητες που δημιουργούνται να εγγράψουν σωματείο με το όνομα “Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου”, του οποίου θα αποτελούν τακτικά μέλη και θα συμμετέχουν με εκπροσώπους τους στη λειτουργία του για τους ακόλουθους σκοπούς:
  - α. Τη λειτουργία της υπό αναφορά Ένωσης ως του ανώτατου συλλογικού οργάνου εκπροσώπησης των κοινοτήτων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για τη συντονισμένη προώθηση και προάσπιση των ενδιαφερόντων και επιδιώξεών τους.
  - β. Τη συνδρομή στις κοινότητες για προαγωγή της κοινοτικής αυτοδιοίκησης.
  - γ. Την έρευνα και μελέτη ζητημάτων που αφορούν θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης και τη συγκέντρωση και παροχή στοιχείων και πληροφοριών σχετικών με τα ζητήματα αυτά.
  - δ. Τη διατύπωση των απόψεών της επί των νομοσχεδίων που αφορούν τις κοινότητες, καθώς και άλλων ζητημάτων και δραστηριοτήτων που αφορούν την τοπική αυτοδιοίκηση και, στις περιπτώσεις που η συζήτηση θέματος αφορά αποκλειστικά τοπικό επίπεδο, τη διατύπωση απόψεων και από την οικεία Επαρχιακή Ένωση Κοινοτήτων.
4. Τα υφιστάμενα σωματεία της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και της Επαρχιακής Ένωσης Κοινοτήτων, αντίστοιχα, θα θεωρείται ότι έχουν συσταθεί κατ' εξουσιοδότηση του προτεινόμενου νόμου.
5. Εκπρόσωπος του κάθε συμβουλίου στην Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου και στην Επαρχιακή Ένωση Κοινοτήτων θα είναι ο κοινοτάρχης, εκτός αν με τη σύμφωνη γνώμη του το συμβούλιο αποφασίσει να εκπροσωπείται από άλλο μέλος του, σύμφωνα με τις πρόνοιες του καταστατικού και των κανονισμών της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και της Επαρχιακής Ένωσης Κοινοτήτων, αντίστοιχα.
6. Η υπό αναφορά Ένωση θα διοικείται από δικά της όργανα και θα εργοδοτεί δικούς της υπάλληλους, όπως προβλέπεται στο εκάστοτε καταστατικό και στους κανονισμούς της.
7. Τα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις των υπαλλήλων της εν λόγω Ένωσης θα καταρτίζονται σύμφωνα με τις πρόνοιες του καταστατικού και των κανονισμών της και αφού ληφθούν υπόψη τα καθήκοντα, οι ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία και με τις αντίστοιχες μισθοδοτικές κλίμακες, χωρίς αυτό να σημαίνει κατ' ανάγκη απόλυτη ταύτιση με αυτές.
8. Οι κανονισμοί που θα καθορίζουν τη διαδικασία που ακολουθείται κατά την πλήρωση κενών θέσεων, τους γενικούς όρους της υπηρεσίας των υπαλλήλων, καθώς και οτιδήποτε άλλο παρεμπόδιον και συναφές προς τα πιο πάνω θέματα θα είναι όπως οι αντίστοιχοι κανονισμοί της δημόσιας υπηρεσίας, χωρίς αυτό να σημαίνει κατ' ανάγκη απόλυτη ταύτιση με αυτούς.

Ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Κύπρου υιοθέτησε τις πρόνοιες του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου και δήλωσε πως με αυτές κατοχυρώνεται η λειτουργία της

Ένωσης Δήμων Κύπρου, τονίζοντας ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση διατηρείται παράλληλα η ευελιξία την οποία έχει σήμερα, ώστε να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες ανάγκες της.

Ο νομικός σύμβουλος της Ένωσης Δήμων Κύπρου εισηγήθηκε την τροποποίηση της πρόνοιας του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία τακτικά μέλη του σωματείου της Ένωσης Δήμων Κύπρου είναι όλοι οι δήμοι που συστάθηκαν δυνάμει των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, έτσι ώστε τακτικά μέλη να είναι επιπρόσθετα και όλοι οι δήμοι που θα συσταθούν στο μέλλον.

Ο πρόεδρος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου υιοθέτησε τις πρόνοιες του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου και συμφώνησε με τα όσα ανέφερε ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Κύπρου στην επιτροπή.

Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ, εκφράζοντας τη δυσαρέσκειά τους για το γεγονός ότι δεν κλήθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους από το αρμόδιο υπουργείο στο στάδιο της ετοιμασίας του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, υποστήριξαν πως η ουσιαστική αναβάθμιση της Ένωσης Δήμων Κύπρου θα επιτευχθεί μόνο με τη μετεξέλιξή της σε οργανισμό δημόσιου δικαίου. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι υποστήριξαν ότι θα έπρεπε να διεξαχθεί διάλογος με τα μέλη των συνδικαλιστικών οργανώσεων πριν να ληφθεί η τελική απόφαση που αφορά την υπόσταση της υπό αναφορά Ένωσης, δεδομένου ότι οι πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου επηρεάζουν τα κεκτημένα δικαιώματα των υπαλλήλων της Ένωσης Δήμων Κύπρου. Διατυπώνοντας ειδικότερα τις απόψεις τους σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου, δήλωσαν πως διαφωνούν με τα ακόλουθα:

1. Με την προτεινόμενη πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία η Ένωση Δήμων Κύπρου θα συνεχίσει να λειτουργεί ως σωματείο, υποστηρίζοντας ότι η εν λόγω Ένωση θα πρέπει να λειτουργεί ως οργανισμός δημόσιου δικαίου.
2. Με την προτεινόμενη πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία η Ένωση Δήμων Κύπρου θα διοικείται από δικά της όργανα και θα εργοδοτεί δικούς της υπαλλήλους, όπως προβλέπεται στο εκάστοτε καταστατικό και στους κανονισμούς της, υποστηρίζοντας την ανάγκη εισαγωγής στο νομοσχέδιο πρόνοιας με την οποία να διευκρινίζεται ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί δε θα αντίκεινται στις πρόνοιες των εκάστοτε συλλογικών συμβάσεων που αφορούν τους υπαλλήλους της.
3. Με την προτεινόμενη πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία οι γενικοί όροι υπηρεσίας των υπαλλήλων της Ένωσης Δήμων Κύπρου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο συναφές προς τα πιο πάνω θέματα θα καθορίζονται με κανονισμούς στη βάση των αντίστοιχων κανονισμών που ισχύουν στους δήμους, υποστηρίζοντας ότι τα πιο πάνω θέματα θα πρέπει να καθορίζονται στη βάση και των όσων ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία.

Σχολιάζοντας τη διαφωνία της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΗΟ-ΣΕΚ για την προτεινόμενη με το νομοσχέδιο υπόσταση της Ένωσης Δήμων Κύπρου ως σωματείου, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή πως, κατά την επεξεργασία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αρχική θέση του εν λόγω υπουργείου, που προέκυψε λαμβάνοντας υπόψη τη θέση της Ένωσης Δήμων Κύπρου, ήταν ο καθορισμός της υπό αναφορά Ένωσης ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου. Στο στάδιο όμως της νομοτεχνικής επεξεργασίας του νομοσχεδίου, υποδείχθηκε από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ότι η εν λόγω Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί ως σωματείο, γι' αυτό και περιλήφθηκε η

σχετική πρόνοια.

Ο εισηγητής της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου διαφώνησε με την προτεινόμενη πρόνοια του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία η Ένωση Δήμων Κύπρου θα συνεχίσει να λειτουργεί ως σωματείο, γιατί, όπως υποστήριξε, με τη ρύθμιση αυτή θεσμοθετείται η υφιστάμενη λειτουργία της Ένωσης Δήμων Κύπρου, η οποία, κατά την άποψή του, είναι παράνομη, γιατί αντίκειται σε σχετική πρόνοια του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται η εγγραφή πολιτικών οργάνων ως σωματείων.

Υπό το φως των πιο πάνω διαφωνιών που εκφράστηκαν στην επιτροπή, η τελευταία κάλεσε τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών να διαβουλευτούν με τους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων, προκειμένου να επιτευχθεί συναίνεση επί των θεμάτων στα οποία διαπιστώθηκαν διαφωνίες.

Αναποκρινόμενοι στην πιο πάνω παράκληση της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών ενημέρωσαν σε μεταγενέστερο στάδιο την επιτροπή πως, έπειτα από διαβούλευση που είχαν με τους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων και την Ένωση Δήμων Κύπρου και στη βάση των όσων λέχθηκαν στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων στην επιτροπή, διαμόρφωσαν τα κείμενα των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε συνεργασία με την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ως ακολούθως:

1. Τροποποιήθηκαν οι διατάξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων που αφορούν τον καθορισμό των τακτικών μελών της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, αντίστοιχα, ώστε τακτικά μέλη των εν λόγω Ενώσεων να είναι όχι μόνο οι δήμοι και οι κοινότητες που συστάθηκαν δυνάμει των διατάξεων των αντίστοιχων βασικών νομοθεσιών τους, αλλά και οι δήμοι και οι κοινότητες που θα συσταθούν στο μέλλον.
2. Προστέθηκαν πρόνοιες στα υπό αναφορά νομοσχέδια με βάση τις οποίες να δύνανται όλοι οι δήμοι και όλες οι κοινότητες που δημιουργούνται να εγγραφούν ως τακτικά μέλη της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, αντίστοιχα, και να συμμετέχουν με εκπροσώπους τους στη λειτουργία των εν λόγω Ενώσεων μαζί με τα ήδη υπάρχοντα τακτικά μέλη τους, ανεξάρτητα από τις διατάξεις του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου.
3. Διαμορφώθηκε η σχετική πρόνοια του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία η Ένωση Δήμων Κύπρου διοικείται από δικά της όργανα και εργοδοτεί δικούς της υπαλλήλους, όπως προβλέπεται στο εκάστοτε καταστατικό και στους κανονισμούς της, με τη διευκρίνιση σ' αυτήν ότι οι όροι εργοδότησης των υπαλλήλων της θα διέπονται από συλλογικές συμβάσεις που θα συννομολογούνται μεταξύ της Ένωσης Δήμων Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων.
4. Διαμορφώθηκε η πρόνοια του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου που προβλέπει ότι τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων των υπαλλήλων της Ένωσης Δήμων Κύπρου, καθώς και οι όροι υπηρεσίας τους θα καταρτίζονται με βάση τις πρόνοιες του καταστατικού και των κανονισμών της και αφού ληφθούν υπόψη τα καθήκοντα, οι ευθύνες, τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στους δήμους, έτσι ώστε να προβλέπει ότι τα πιο πάνω θα καταρτίζονται και θα καθορίζονται, αντίστοιχα, με βάση τις πρόνοιες μόνο του καταστατικού της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα

τέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και τα μέλη της βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσαν ότι υιοθετούν τις πρόνοιες των υπό αναφορά νομοσχεδίων, όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους. Περαιτέρω, οι ίδιοι βουλευτές δήλωσαν ότι διαφωνούν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά προτάσεων νόμου, γι' αυτό και τάσσονται υπέρ της απόρριψής τους.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί στις πρόνοιες όλων των υπό αναφορά νομοθετημάτων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής.
3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα τάσσεται υπέρ της ψήφισης της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο και διαφωνεί με τις πρόνοιες του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, του οποίου εισηγείται την απόρριψη. Όσον αφορά τις πρόνοιες της δεύτερης υπό αναφορά πρότασης νόμου και του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου, δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί στις προνοιές τους κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών καταθέτει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης επί των προνοιών όλων των υπό αναφορά νομοθετημάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004.
(Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004.
(Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008.
4. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 38...

Χρήστο, θέλεις να...

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Είναι πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Απλώς για υπόμνηση, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Αγγελίδης θέλει κάτι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Ε, να μείνω από τη θέση μου. Ίσως ξεπεράσω λίγο το χρόνο από τη θέση εδώ, αλλά δεν πειράζει. Με την άδειά σας.

Όπως έχετε ήδη αναφέρει, κύριε Πρόεδρε, είναι ουσιαστικά δύο προτάσεις νόμων και δύο νομοσχέδια. Η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος, η οποία υπεβλήθη το 2004, υπεβλήθη, διότι διεπιστώθη από την κοινοβουλευτική ομάδα ότι η Ένωση Δήμων, όπως λειτούργησε για τόσα χρόνια, ήταν ένα κατασκεύασμα ιδιωτικού δικαίου, σωματείο, έξω από τες προβλέψεις του νόμου. Επειδή το διαπιστώσαμε αυτό το πράγμα, εζητήσαμε με την πρότασή μας να δώσουμε τη δυνατότητα να νομιμοποιηθεί μέσα από τροποποιήσεις του ίδιου του νόμου. Ακολούθησε η πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού, που ουσιαστικά είναι ανάλογη, για τες κοινότητες. Ενώ επροχώρησε η συζήτηση και αναμέναμε κάποιες απαντήσεις από τους δήμους, αλλά και από το υπουργείο, εφάνη να μην προχωρά το θέμα απ' αυτή την άποψη και ήρθαν σε πολύ μεταγενέστερο χρόνο, το 2008, τέσσερα χρόνια μετά, τα δύο νομοσχέδια.

Απλώς, θα διαβάσω από το νομοσχέδιο που αφορά τους δήμους μία διάταξη, για να τελειώσω και την εισήγησή μου. Ο νομοθέτης ένωσε την ανάγκη να νομιμοποιήσει με κάποιο τρόπο την προϋπάρχουσα παρανομία και έβαλε εις τη σελίδα 5 του νομοσχεδίου, δηλαδή στο άρθρο 7B(δ), μία επιφύλαξη η οποία λέει: «Νοείται ότι το υφιστάμενο σωματείο με το όνομα “Ένωση Δήμων Κύπρου” θεωρείται ότι έχει συσταθεί και κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος άρθρου.». Ένας νόμος του 2009 ουσιαστικά καθιστά νόμιμη παρανομία που ξεκίνησε πριν δεκαεφτά, δεκαοκτώ χρόνια.

Έχω τη γνώμη λοιπόν, έντιμε κύριε Πρόεδρε, ότι εμείς δε θα μπορέσουμε να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, διότι είναι ωσάν να παραβάνουμε τον κανόνα ότι ουδέποτε είναι δυνατό ο νομοθέτης να έρχεται εκ των υστέρων να νομιμοποιήσει κάτι το οποίο υπήρξε ως παρανομία. Και ήταν παρανομία, κύριε Πρόεδρε, διότι το άρθρο 7 της ισχύουσας νομοθεσίας λέει ότι ο κάθε δήμος είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, με αυτοτέλεια και ξεχωριστό, το δε άρθρο 61 του νόμου επιτρέπει εις τους δήμους να συνάπτουν σύμβαση με άλλο δήμο μόνο για συγκεκριμένους λόγους. Εδώ και χρόνια οι δήμοι συνήψαν μεταξύ τους μία συμφωνία, έκαμαν ένα καταστατικό ιδιωτικού δικαίου, ένα σωματείο, και έκαμαν εργασίες ή διαδικασίες που τώρα το νομοσχέδιο προσπαθεί να νομιμοποιήσει με έναν τρόπο λίγο παράδοξο: αντί για το μέλλον, για το παρελθόν. Γι' αυτό το λόγο, εμείς θα παραμείνουμε στη θέση να υποστηρίξουμε την πρόταση τη δική μας και να καταψηφίσουμε τα δύο νομοσχέδια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν. Τώρα μπαίνουμε στη διαδικασία της ψήφισης, γι' αυτό προσοχή, για να ξέρουμε τι ψηφίζουμε! Όχι μετά να μην έχουμε καταλάβει κάτι και να δημιουργηθεί μπέρδεμα!

Λοιπόν, ξεκινούμε.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 38 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή τα άρθρα 1 έως 3 απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 39 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εβάλετέ με τζιαι εμένα μέσα, έννεν έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Λοιπόν, πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και καμία αποχή τα άρθρα 1 έως 3 απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαοκτώ ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και καμία αποχή η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 40 νομοσχεδίου.

(Μη ευκρινή σχόλια από κ. Γιώργο Βαρνάβα)

Συγγνώμη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ε, εν εψηλώσαν τα σιέρκα τους! Κάποιοι εν εψηλώσαν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Έτσι ήταν. Εμετρήσαμέν τα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουν μετρηθεί, κύριε Βαρνάβα.

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 40 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 45 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, έξι εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 41 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, έξι εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 42 και 43 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», πρόταση νόμου, και «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και το νομοσχέδιο «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος

Ιωνάς Νικολάου

Χρήστος Στυλιανίδης

Άγγελος Βότσης

Φειδίας Σαρίκας

Γιώργος Περδίκης

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κυριάκος Χατζηγιάννη

Γεώργιος Γεωργίου

Δημήτρης Συλλούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα υπό αναφορά σχέδια νόμου σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιουνίου και στις 6 Ιουλίου 2009. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι

του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Γραφείου του Εφόρου Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σκοπός των υπό αναφορά σχεδίων νόμου είναι η μείωση των υποθηκευτικών τελών που ισχύουν σήμερα σε περίπτωση ακύρωσης υφιστάμενης υποθήκης και σύστασης νέας υποθήκης.

Σκοπός ειδικότερα της υπό αναφορά πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Χρήστο Πουργουρίδη, Λευτέρη Χριστοφόρου, Γεώργιο Γεωργίου και Κυριάκο Χατζηγιάννη, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, και Δημήτρη Συλλούρη, εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος, είναι η τροποποίηση του περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Νόμου, ώστε να μειωθούν τα υφιστάμενα τέλη εγγραφής υποθήκης που καταβάλλονται, σε περιπτώσεις που ενυπόθηκος οφειλέτης ακυρώνει υφιστάμενη υποθήκη και την ίδια μέρα συστήνει νέα υποθήκη είτε επί του ίδιου είτε επί άλλου ακινήτου του είτε με τον ίδιο είτε με άλλο ενυπόθηκο δανειστή.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που υποθήκη που ήδη υπάρχει ακυρώνεται και την ίδια μέρα δηλώνεται νέα υποθήκη και ο ενυπόθηκος οφειλέτης είναι το ίδιο πρόσωπο και είτε τα ενυπόθηκα ακίνητα είτε το ενυπόθηκο χρέος, εκτός από τον τόκο, είναι τα ίδια, καταβάλλεται τέλος €100, εκτός αν το νέο ενυπόθηκο χρέος υπερβαίνει το ποσό του προηγούμενου χρέους, οπότε καταβάλλεται τέλος €100 και επιπλέον 1% επί του ποσού το οποίο τυχόν υπερβαίνει το προηγούμενο χρέος, εξαιρουμένου κάθε δεδουλευμένου ή μη δεδουλευμένου τόκου για καθεμία των περιπτώσεων.

Σκοπός ειδικότερα του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Νόμου, ώστε να μειωθούν τα τέλη εγγραφής υποθήκης, σε περίπτωση που ενυπόθηκος οφειλέτης ακυρώνει υφιστάμενη υποθήκη και την ίδια μέρα συστήνει νέα υποθήκη, για τον ίδιο σκοπό, επί του ίδιου ακινήτου είτε με τον ίδιο είτε με άλλο ενυπόθηκο δανειστή. Σκοπείται, επίσης, η τροποποίηση της ισχύουσας στη βασική νομοθεσία ρύθμισης με την οποία προβλέπεται η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών εγγραφής υποθήκης, στις περιπτώσεις που ενυπόθηκος οφειλέτης ακυρώνει υφιστάμενη υποθήκη και την ίδια μέρα εγγράφει νέα υποθήκη με τον ίδιο ενυπόθηκο δανειστή επί άλλου ακινήτου του, ώστε να επιβάλλονται στις περιπτώσεις αυτές μειωμένα τέλη.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Σε περίπτωση που υποθήκη που υπάρχει ακυρώνεται και την ίδια μέρα ο ενυπόθηκος οφειλέτης, για τον ίδιο σκοπό, συστήνει νέα υποθήκη επί του ίδιου ακινήτου του είτε με τον ίδιο είτε με άλλο ενυπόθηκο δανειστή, καταβάλλεται τέλος είτε ίσο με 1% επί του ποσού της νέας υποθήκης είτε €200, οποιοδήποτε από τα δύο πιο πάνω ποσά είναι το μικρότερο, και επιπλέον 1% επί του ποσού το οποίο τυχόν υπερβαίνει το ποσό της υποθήκης που ακυρώνεται, εξαιρουμένου κάθε δεδουλευμένου ή μη δεδουλευμένου τόκου για καθεμία των περιπτώσεων.

2. Ο πιο πάνω αναφερόμενος σκοπός, για τον οποίο θα εγγράφεται η νέα υποθήκη, θα καθορίζεται με ένορκη δήλωση του ενυπόθηκου οφειλέτη ή, εάν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, ο εν λόγω σκοπός θα καθορίζεται με έγγραφη βεβαίωση του έχοντος τη διοίκηση του νομικού προσώπου.
3. Σε περίπτωση που υποθήκη που υπάρχει ακυρώνεται και την ίδια μέρα ο ενυπόθηκος οφειλέτης συστήνει νέα υποθήκη με τον ίδιο ενυπόθηκο δανειστή αλλά επί άλλου ακινήτου του, καταβάλλεται τέλος ίσο με 0,25% επί του ποσού της νέας υποθήκης, σε περίπτωση που το ποσό της νέας υποθήκης είναι ίσο ή μικρότερο του ποσού της υποθήκης που ακυρώνεται, και επιπλέον 1% επί του ποσού το οποίο τυχόν υπερβαίνει το ποσό της υποθήκης που ακυρώνεται, εξαιρουμένου κάθε δεδουλευμένου ή μη δεδουλευμένου τόκου για καθεμία των περιπτώσεων.
4. Καταργείται η προβλεπόμενη στη βασική νομοθεσία καταβολή τέλους, σε περίπτωση μεταβίβασης υποθήκης σε νόμιμο κληρονόμο προσώπου το οποίο απεβίωσε είτε με διαδοχή εξ αδιαθέτου είτε με διαθήκη.
5. Τροποποιείται η πρόνοια της βασικής νομοθεσίας σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση μεταβίβασης υποθήκης από γονέα προς τέκνο, καταβάλλεται τέλος 0,5% επί του ποσού που παραμένει απλήρωτο, ώστε σε τέτοια περίπτωση να καταβάλλεται είτε το πιο πάνω ποσό είτε το ποσό των €500, οποιοδήποτε από τα δύο αυτά ποσά είναι το μικρότερο.

Εισάγοντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου στην επιτροπή, οι εισηγητές της δήλωσαν πως την κατέθεσαν στη Βουλή με στόχο την κατάργηση των διπλών υποθηκευτικών τελών που καταβάλλουν οι ενυπόθηκοι δανειστές, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, στις περιπτώσεις ακύρωσης υφιστάμενης υποθήκης και εγγραφής νέας υποθήκης επί του ίδιου ακινήτου τους είτε με τον ίδιο είτε με άλλο ενυπόθηκο δανειστή. Οι προτεινόμενες με την πρόταση νόμου ρυθμίσεις, δήλωσαν οι ίδιοι εισηγητές, θα βοηθήσουν τους ενυπόθηκους οφειλέτες να ακυρώνουν υποθήκη που είναι εγγεγραμμένη προς όφελος ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και να εγγράφουν νέα υποθήκη για το ίδιο ακίνητο σε άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, ρυθμίσεις οι οποίες αναμένεται να δημιουργήσουν συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και παράλληλα να βοηθήσουν τις συναλλαγές.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν πως με το νομοσχέδιο βελτιώνεται η ισχύουσα στη βασική νομοθεσία ρύθμιση σύμφωνα με την οποία η καταβολή μειωμένου υποθηκευτικού τέλους, σε περίπτωση ακύρωσης και εγγραφής νέας υποθήκης, προϋποθέτει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη είναι τα ίδια, ώστε, για σκοπούς υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των ενυπόθηκων δανειστών, να παρασχεθεί η δυνατότητα καταβολής μειωμένων υποθηκευτικών τελών σε περίπτωση διαφοροποίησης των συμβαλλόμενων μερών, υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στο νομοσχέδιο. Επιπρόσθετα, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, με το νομοσχέδιο εισάγεται πρόνοια με την οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις ακύρωσης υφιστάμενης υποθήκης και εγγραφής την ίδια μέρα νέας υποθήκης επί άλλου ακινήτου του οφειλέτη με την καταβολή τέλους ύψους 0,25% επί του ποσού της νέας υποθήκης, σε περίπτωση που το ποσό της νέας υποθήκης είναι ίσο ή μικρότερο του ποσού της υποθήκης που ακυρώνεται, και επιπλέον 1% επί του ποσού το οποίο τυχόν υπερβαίνει το ποσό της υποθήκης που ακυρώνεται, εξαιρουμένου κάθε δεδουλευμένου ή μη δεδουλευμένου τόκου για καθεμία των περιπτώσεων.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ενημερώνοντας την επιτροπή

για την ανάγκη επιβολής του πιο πάνω αναφερόμενου τέλους, ύψους 0,25%, στις περιπτώσεις ακύρωσης υποθήκης και σύστασης νέας υποθήκης από τον ίδιο οφειλέτη με τον ίδιο δανειστή επί άλλου ακινήτου του οφειλέτη, υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στο νομοσχέδιο, δήλωσε ότι αυτή αποτελεί αντισταθμιστικό μέτρο των μειωμένων εσόδων του κράτους που συνεπάγεται η υιοθέτηση των προτεινόμενων με το νομοσχέδιο ρυθμίσεων.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου συμφώνησαν με τους στόχους των υπό αναφορά νομοθετημάτων, παράλληλα όμως υποστήριξαν πως η μη συμπερίληψη στα υπό αναφορά νομοθετήματα πρόνοιας σύμφωνα με την οποία υποθήκη που ακυρώνεται διατηρεί τη χρονολογική σειρά την οποία είχε πριν ακυρωθεί, στις περιπτώσεις που στο ενυπόθηκο ακίνητο υπάρχουν και άλλες υποθήκες, θα ενεργεί αποτρεπτικά στη μεταφορά δανείων από ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα σε άλλο. Για το λόγο αυτό εισηγήθηκαν την τροποποίηση των υπό αναφορά νομοθετημάτων, ώστε, αντί να γίνεται ακύρωση της υποθήκης, να γίνεται μεταβίβαση της υποθήκης στο νέο ενυπόθηκο δανειστή χωρίς προϋποθέσεις και χωρίς καταβολή δικαιωμάτων.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Εφόρου Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, παρ' όλο που συμφώνησαν με τους σκοπούς των υπό αναφορά νομοθετημάτων, διαφώνησαν με την προβλεπόμενη στην υπό αναφορά πρόταση νόμου πρόνοια για καταβολή καθορισμένου τέλους ύψους €100 και επιπλέον 1% επί του ποσού το οποίο τυχόν υπερβαίνει το προηγούμενο χρέος, σε περίπτωση ακύρωσης υποθήκης και εγγραφής νέας υποθήκης, γιατί, όπως υποστήριξαν, ο τρόπος υπολογισμού του τέλους αυτού διαφοροποιείται σε σχέση με τον τρόπο που καθορίζεται σήμερα στην ισχύουσα νομοθεσία.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών συμφώνησαν με τη φιλοσοφία των υπό αναφορά νομοθετημάτων, γιατί, όπως υποστήριξαν, με τις τροποποιήσεις που προτείνονται διασφαλίζεται η ελευθερία του συναλλάττεσθαι με διάφορα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με αποτέλεσμα οι ενυπόθηκοι οφειλέτες να εξασφαλίζουν καλύτερους όρους δανείων από τα εν λόγω ιδρύματα. Παράλληλα, εισηγήθηκαν, μεταξύ άλλων, τα πιο κάτω:

1. Την τροποποίηση της προτεινόμενης πρόνοιας του νομοσχεδίου που καθορίζει τις προϋποθέσεις και τα τέλη που θα καταβάλλονται σε περίπτωση ακύρωσης από ενυπόθηκο δανειστή και εγγραφής, την ίδια μέρα, νέας υποθήκης επί του ίδιου ακινήτου του, ώστε να διαγραφεί από αυτήν η προϋπόθεση που τίθεται ότι η νέα υποθήκη που θα συσταθεί θα πρέπει να είναι για τον ίδιο σκοπό.
2. Τη διαγραφή της πρόνοιας του νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που ενυπόθηκος οφειλέτης ακυρώσει υποθήκη που υπάρχει και συστήσει νέα υποθήκη με τον ίδιο ενυπόθηκο δανειστή, αλλά επί άλλου ακινήτου του, προβλέπεται η καταβολή τέλους ύψους 0,25% επί του ποσού της νέας υποθήκης, στην περίπτωση που το ποσό της νέας υποθήκης είναι ίσο ή μικρότερο του ποσού της υποθήκης που ακυρώνεται, γιατί, όπως υποστήριξαν, με την πρόνοια αυτή εισάγεται νέο τέλος που δεν προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία.
3. Την τροποποίηση του νομοσχεδίου με την προσθήκη σ' αυτό πρόνοιας σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση ακύρωσης υφιστάμενης υποθήκης και εγγραφής νέας υποθήκης επί του ίδιου ακινήτου του σε άλλο ενυπόθηκο δανειστή, η υποθήκη που ακυρώνεται εκχωρείται από τον αρχικό ενυπόθηκο δανειστή στο νέο ενυπόθηκο δανειστή και ο αρχικός ενυπόθηκος δανειστής,

μετά την αποπληρωμή του δανείου, παραιτείται από κάθε δικαίωμά του επί της υποθήκης.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων δήλωσαν πως, παρ' όλο που τάσσονται υπέρ της μείωσης των υποθηκευτικών τελών που ισχύουν σήμερα, τα προτεινόμενα νομοθετήματα δεν καθορίζουν ενιαία πολιτική για τον τρόπο υπολογισμού των εν λόγω τελών.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής συμφώνησαν με τους στόχους των προτεινόμενων νομοθετημάτων. Παράλληλα, οι τελευταίοι διαφώνησαν με την προτεινόμενη στην πρόταση νόμου επιβολή καθορισμένου τέλους ύψους €100, σε περίπτωση ακύρωσης υποθήκης και εγγραφής νέας υποθήκης, καθώς και με την προτεινόμενη επιβολή τέλους ύψους 0,25% επί του ποσού της νέας υποθήκης, υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στο νομοσχέδιο, σε περίπτωση που η νέα υποθήκη συστήνεται επί άλλου ακινήτου. Τέλος, σημείωσαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα είναι ουσιαστικά ανεφάρμοστες και δε θα διευκολύνουν τις συναλλαγές, γιατί με το νομοσχέδιο δε ρυθμίζεται η διατήρηση της χρονολογικής σειράς την οποία είχε αρχικά η υποθήκη που ακυρώνεται και κατ' επέκταση δεν εξυπηρετούνται οι στόχοι για τους οποίους προτείνονται οι τροποποιήσεις της βασικής νομοθεσίας.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοθετημάτων και υπό το φως των απόψεων που εκφράστηκαν μέλη της επιτροπής δήλωσαν πως ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου δεν ανταποκρίνονται στη φιλοσοφία των υπό αναφορά νομοθετημάτων που στοχεύουν στην αποκατάσταση της αδικίας που υπάρχει σε σχέση με την καταβολή διπλών υποθηκευτικών τελών, γι' αυτό και εξέφρασαν διαφωνίες ή/και προβληματισμό σε σχέση με τα πιο κάτω:

1. Για τη μη διατήρηση της χρονολογικής σειράς που είχε η υποθήκη πριν ακυρωθεί, σε περίπτωση που υποθήκη ακυρώνεται και την ίδια μέρα συστήνεται νέα υποθήκη επί ακινήτου στο οποίο υπάρχουν εγγεγραμμένες και άλλες υποθήκες.
2. Με την προτεινόμενη πρόνοια του νομοσχεδίου, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που ο ενυπόθηκος οφειλέτης συστήσει νέα υποθήκη με τον ίδιο ενυπόθηκο δανειστή επί άλλου ακινήτου του, προβλέπεται η καταβολή τέλους ύψους 0,25% επί του ποσού της νέας υποθήκης, σε περίπτωση που το ποσό της νέας υποθήκης είναι ίσο ή μικρότερο του ποσού της υποθήκης που ακυρώνεται, υποστηρίζοντας ότι η πρόνοια αυτή στην πράξη θα ανατρέψει τους στόχους των προτεινόμενων τροποποιήσεων. Συναφώς, εισηγήθηκαν τη διαφοροποίηση του προτεινόμενου τρόπου υπολογισμού του τέλους αυτού, ώστε, σε περίπτωση που ο ενυπόθηκος οφειλέτης ακυρώσει υποθήκη και την ίδια μέρα συστήσει νέα υποθήκη με τον ίδιο ενυπόθηκο δανειστή, αλλά επί άλλου ακινήτου του, να καταβάλλεται τέλος είτε ίσο με 0,25% επί του ποσού της νέας υποθήκης είτε €200, οποιοδήποτε από τα δύο πιο πάνω ποσά είναι το μικρότερο, και επιπλέον 1% επί του ποσού το οποίο τυχόν υπερβαίνει το ποσό της υποθήκης που ακυρώνεται, εξαιρουμένου κάθε δεδουλευμένου ή μη δεδουλευμένου τόκου για καθεμία των περιπτώσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή κάλεσε τους κυβερνητικούς αρμόδιους να μελετήσουν τις πιο πάνω επιφυλάξεις/διαφωνίες της και να εκφράσουν τις θέσεις των υπουργείων τους στην επόμενη συνεδρία της επιτροπής.

Σε μεταγενέστερο στάδιο ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η εισήγηση που υποβλήθηκε από μέλη της για διατήρηση

της χρονολογικής σειράς της υποθήκης που ακυρώνεται επί ακινήτου στο οποίο υπάρχουν εγγεγραμμένες και άλλες υποθήκες δεν μπορεί να υιοθετηθεί, γιατί, σε περίπτωση σύστασης νέας υποθήκης, ενδεχομένως να υπάρξει διαφοροποίηση των όρων της νέας υποθήκης εις βάρος των άλλων ενυπόθηκων δανειστών προς όφελος των οποίων υπάρχουν και άλλες υποθήκες επί του ακινήτου αυτού.

Όσον αφορά την εισήγηση που υποβλήθηκε από την επιτροπή για διαφοροποίηση του προτεινόμενου με το νομοσχέδιο τρόπου υπολογισμού του τέλους που θα καταβάλλεται στις περιπτώσεις που ο ενυπόθηκος οφειλέτης ακυρώσει υποθήκη που υπάρχει και συστήσει την ίδια μέρα νέα υποθήκη με τον ίδιο ενυπόθηκο δανειστή, αλλά επί άλλου ακινήτου του, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε πως ο καθορισμός του έγινε σε συνάρτηση με όλα τα προτεινόμενα στο νομοσχέδιο τέλη, τα οποία, όπως σημείωσε, θα πρέπει να ψηφιστούν ως πακέτο, για να καλύπτουν το διοικητικό κόστος των προσφερόμενων από το κράτος υπηρεσιών. Περαιτέρω, σημείωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, παρ' όλο που με τα προτεινόμενα τέλη δεν επιτυγχάνεται η πλήρης κάλυψη του πιο πάνω αναφερόμενου διοικητικού κόστους, αναμένεται ότι θα υπάρξει μερική κάλυψή του της τάξης του 30% με 40% περίπου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοθετημάτων η επιτροπή ενημερώθηκε από την εκτελεστική εξουσία ότι δε φέρει ένσταση στην προτεινόμενη από την επιτροπή διαφοροποίηση του τρόπου υπολογισμού του υποθηκευτικού τέλους που θα καταβάλλεται, σε περίπτωση που ο ενυπόθηκος οφειλέτης ακυρώσει υποθήκη που υπάρχει και συστήσει την ίδια μέρα νέα υποθήκη με τον ίδιο ενυπόθηκο δανειστή, αλλά επί άλλου ακινήτου του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τα υποθηκευτικά τέλη, σε περίπτωση ακύρωσης υφιστάμενης υποθήκης και σύστασης την ίδια μέρα νέας υποθήκης, καθοριστούν ως ακολούθως:

1. Σε περίπτωση που υποθήκη που υπάρχει ακυρώνεται και την ίδια μέρα ο ενυπόθηκος οφειλέτης, για τον ίδιο σκοπό, συστήνει νέα υποθήκη επί του ίδιου ακινήτου του, είτε με τον ίδιο είτε με άλλο ενυπόθηκο δανειστή, καταβάλλεται τέλος είτε ίσο με 1% επί του ποσού της νέας υποθήκης είτε €200, οποιοδήποτε από τα δύο πιο πάνω ποσά είναι το μικρότερο, και επιπλέον 1% επί του ποσού το οποίο τυχόν υπερβαίνει το ποσό της υποθήκης που ακυρώνεται, εξαιρουμένου κάθε δεδουλευμένου ή μη δεδουλευμένου τόκου για καθεμία των περιπτώσεων.
2. Σε περίπτωση που υποθήκη που υπάρχει ακυρώνεται και την ίδια μέρα ο ενυπόθηκος οφειλέτης συστήνει νέα υποθήκη με τον ίδιο ενυπόθηκο δανειστή, αλλά επί άλλου ακινήτου του, καταβάλλεται τέλος είτε ίσο με 0,25% επί του ποσού της νέας υποθήκης είτε €200, οποιοδήποτε από τα δύο πιο πάνω ποσά είναι το μικρότερο, και επιπλέον 1% επί του ποσού το οποίο τυχόν υπερβαίνει το ποσό της υποθήκης που ακυρώνεται, εξαιρουμένου κάθε δεδουλευμένου ή μη δεδουλευμένου τόκου για καθεμία των περιπτώσεων.

Η επιτροπή, στη βάση των πιο πάνω αποφάσεων της και σε αντικατάσταση των προνοιών που περιλαμβάνονται στην υπό αναφορά πρόταση νόμου και στο υπό αναφορά νομοσχέδιο, διατύπωσε νέο ενιαίο κείμενο νόμου, στο οποίο ενσωμάτωσε και τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν την κατάργηση της καταβολής τέλους, σε περίπτωση μεταβίβασης υποθήκης σε νόμιμο κληρονόμο προσώπου, το οποίο απεβίωσε, είτε με διαδοχή εξ αδιαθέτου είτε με διαθήκη, καθώς και την πρόνοιά του με την οποία καθορίζεται το τέλος, σε περίπτωση μεταβίβασης

υποθήκης από γονέα σε τέκνο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω αναφερόμενου διαμορφωμένου κειμένου σε νόμο, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ:

Απλώς, επειδή είναι πρόταση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, εμείς θεωρούμε τομή αυτό το νομοσχέδιο, την πρόταση νόμου, για δύο λόγους. Το πρώτο είναι ότι εξυπηρετεί τον υγιή ανταγωνισμό, ίσως σε αυτό το πεδίο όσο τίποτε άλλο, και, δεύτερον, ότι εξυπηρετεί τον πολίτη, έτσι ώστε να επιδιώκει το καλύτερο δυνατό για τα δικά του δάνεια, δίχως τα γνωστά υποθηκευτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης και μετά ο κ. Λαμάρης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Να πούμε ότι παράλληλα υπάρχει και νομοσχέδιο από την κυβέρνηση· δεν είναι μόνο η πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού. Έγινε στην επιτροπή μία ευρεία ανταλλαγή απόψεων. Νομίζω επιτεύχθηκε η καλύτερη δυνατή λύση για τον κόσμο, ο οποίος θα απεγκλωβιστεί από τις τράπεζες, και ομόφωνα έχουμε καταλήξει να τους στηρίξουμε. Είναι κάτι που όλα τα κόμματα, νομίζω, είχαμε ζητήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μία πρόταση νόμου, είναι ένα νομοσχέδιο της κυβέρνησης και είναι μία διαφορετική κατάληξη, η οποία είναι καθόλα προς όφελος των πολιτών, γιατί τους δίνει τη δυνατότητα να απεγκλωβίζονται από συμφωνίες με τράπεζες στη βάση υποθήκης, να μπορούν να απεγκλωβίσουν ακίνητα που είναι υποθηκευμένα και να υποθηκεύσουν άλλα και να μεταβιβάσουν κληρονομικά υποθήκες χωρίς να υπόκεινται σε κόστος. Και νομίζω ότι αξίζει στην κυβέρνηση ένας έπαινος, γιατί κατάφερε να αντιμετωπίσει ένα πρόβλημα και να βοηθήσει και στην παραγωγή τίτλων ιδιοκτησίας, που θα προσθέσει στην κυβέρνηση και κατ' επέκταση στο κράτος έσοδα από τις μεταβιβάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Για τα θέματα αυτά έχει ετοιμαστεί ενιαίο κείμενο και παρακαλώ όπως

προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Κεφαλαίου 4 του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το ενιαίο κείμενο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ενιαίο κείμενο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 44 θέμα είναι «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», πρόταση νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Ιωνάς Νικολάου

Φειδίας Σαρίκας

Χρήστος Στυλιανίδης

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 2009. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε η διευθύντρια του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός της πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιάννο Λαμάρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, είναι η τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, για να αυξηθεί ο αριθμός των ονομάτων με τα οποία μπορεί να εγγραφεί στο ληξιαρχείο παιδί που γεννήθηκε, ώστε τα ονόματα με τα οποία μπορεί να γίνει η εν λόγω εγγραφή να μην είναι πέραν των τριών αντί πέραν των δύο που ισχύει σήμερα.

Εισάγοντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου στην επιτροπή, ο εισηγητής της ανέφερε πως την κατέθεσε στη Βουλή με στόχο να επιλυθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν γονείς κατά την εγγραφή του ονόματος των παιδιών τους στο

ληξιαρχείο, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που ένας γονέας προέρχεται από χώρες του εξωτερικού, δεδομένου ότι με βάση την ισχύουσα νομοθεσία δεν μπορεί να τους δοθούν πέραν των δύο ονομάτων.

Η διευθύντρια του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης δήλωσε πως το υπουργείο της, παρ' όλο που υιοθετεί τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, ενδεχομένως να συναντήσει προβλήματα στην άμεση εφαρμογή του, λόγω του περιορισμένου αριθμού χαρακτήρων που μπορεί να δεχτεί το ισχύον μηχανογραφικό σύστημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 43 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 45 θέμα είναι «Οι Περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεσή θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και

Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Ιωνάς Νικολάου

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 2009.

Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου, είναι η αντικατάσταση των περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμών του 2008, για σκοπούς αύξησης του ύψους των δημόσιων βοηθημάτων που παραχωρούνται για την κάλυψη βασικών αναγκών.

Η διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε στα μέλη της επιτροπής ότι η προτεινόμενη εισήγηση για αύξηση του δημόσιου βοηθήματος για βασικές ανάγκες κατά 6,34% έγινε με βάση τα δεδομένα που προέκυψαν από την έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών και τη συνολική αύξηση στο δείκτη τιμών καταναλωτή 2008/2007 σε επιλεγμένα αγαθά, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την ίδια, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η τελευταία αναθεώρηση στο ύψος του δημόσιου βοηθήματος, με ισχύ από την 1^η Ιουλίου 2008, προβλέπει τα εξής:

1. Για το λήπτη €425,00 το μήνα
2. Για κάθε εξαρτώμενο που έχει συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας του €212,50 το μήνα
3. Για κάθε εξαρτώμενο που δεν έχει συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας του €127,50 το μήνα.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς το ύψος των δημόσιων βοηθημάτων που παραχωρούνται για κάλυψη βασικών αναγκών αυξάνεται κατά 6,34% ως ακολούθως:

1. Για το λήπτη €452,00 το μήνα
2. Για κάθε εξαρτώμενο που έχει συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας του €226,00 το μήνα
3. Για κάθε εξαρτώμενο που δεν έχει συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας του €135,60 το μήνα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, οι

προτεινόμενες αυξήσεις στα δημόσια βοηθήματα υπολογίζεται ότι συνεπάγονται πρόσθετη ετήσια δαπάνη ύψους €13.000.000 περίπου. Η επιπρόσθετη δαπάνη για κάλυψη των αυξήσεων για τις τρέχουσες περιπτώσεις ληπτών δημόσιου βοηθήματος, καθώς και για κάλυψη των νέων περιπτώσεων της περιόδου από την 1^η Ιουλίου 2009 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2009 προβλέπεται ότι θα ανέλθει στα €3.700.000.

Σημειώνεται ότι οι υπό εξέταση κανονισμοί θα ισχύουν αναδρομικά από την 1^η Ιουλίου 2009.

Με αφορμή την εξέταση των υπό αναφορά κανονισμών, η διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας επανέλαβε ότι ο περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμος χρήζει αναθεώρησης, καθότι δε λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των διάφορων ομάδων ληπτών δημόσιου βοηθήματος και δήλωσε ότι μελετάται από το υπουργείο το θέμα της τροποποίησης του νόμου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και δεδομένου ότι η προτεινόμενη τροποποίηση αναμένεται να συμβάλει στην περαιτέρω ενίσχυση των πολιτών που δεν έχουν τους απαραίτητους πόρους για τη ζωή, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 46 θέμα είναι «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Ιωνάς Νικολάου

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 2009. Στη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Δημόσιας

Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΥΑΝΑΔ-ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ.

Σκοπός των υπό εξέταση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) βασικών Κανονισμών, έτσι ώστε ν' αυξηθεί η περίοδος της άδειας μητρότητας κατά τη διάρκεια της οποίας οι γυναίκες υπάλληλοι της Αρχής λαμβάνουν πλήρεις απολαβές από δέκα σε δώδεκα βδομάδες.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, στη συμφωνία για την ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2006 περιλήφθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία η Αρχή αναλαμβάνει να προωθήσει τη θέσπιση των νομοθετικών εκείνων ρυθμίσεων που σκοπό έχουν την αύξηση της περιόδου της άδειας μητρότητας κατά τη διάρκεια της οποίας οι γυναίκες υπάλληλοι της Αρχής λαμβάνουν πλήρεις απολαβές από δέκα σε δώδεκα βδομάδες κατά τον ίδιο τρόπο που έγινε και στη δημόσια υπηρεσία με σχετική τροποποίηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, προς εκτέλεση της πρόνοιας αυτής της προαναφερόμενης συλλογικής σύμβασης το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής, κατά την 487^η συνεδρία του της 16^{ης} Μαρτίου 2009, αποφάσισε την επέκταση της άδειας μητρότητας από δέκα σε δώδεκα βδομάδες με πλήρεις απολαβές, τις οποίες θα καταβάλλει η Αρχή, με τους ίδιους ακριβώς όρους με αυτούς που ισχύουν και στην περίπτωση των υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών εξέφρασε τη συμφωνία του Τμήματος με την προτεινόμενη τροποποίηση.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΥΑΝΑΔ-ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ ΠΕΟ εξέφρασαν επίσης τη συμφωνία τους με τους υπό εξέταση κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνικής άποψης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 47 θέμα, που είναι «Ο περί της Κοινής

Σύμβασης για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Κοινής Σύμβασης για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος	Αντώνης Αντωνίου
Αντρέας Φακοντής	Αθηνά Κυριακίδου
Σκεύη Κουκουμά	Ρούλα Μαυρονικόλα
Μαρία Κυριακού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιουνίου και 2 Ιουλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η κύρωση, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κοινής Σύμβασης για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων, η οποία άνοιξε για υπογραφή στις 29 Σεπτεμβρίου 1997 στη Βιέννη και τέθηκε σε ισχύ στις 28 Ιουνίου 2008 και στην οποία προσχώρησε η Ευρωπαϊκή Ένωση στις 2 Ιανουαρίου 2006. Με την κύρωση της υπό αναφορά σύμβασης και την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 39 αυτής, η Κυπριακή Δημοκρατία θα καταστεί συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η προσχώρηση στη σύμβαση θα επιτρέψει τη διεθνή παρουσία της Κύπρου σε όλες τις συνελεύσεις και συζητήσεις στο πλαίσιο της σύμβασης και θα ενισχύσει τόσο την εικόνα της στη διεθνή σκηνή όσο και το νομικό και γενικότερο πλαίσιο για προστασία του πληθυσμού αναφορικά με τους κινδύνους από τις αποστολές και τη διαχείριση αναλωμένων πυρηνικών καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων. Όπως ο ίδιος επίσης δήλωσε, αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Κύπρο, αν ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι παγκοσμίως και ειδικότερα στην περιοχή της Μεσογείου (Τουρκία, Αίγυπτος, Συρία, Ιταλία, Αλβανία κ.λπ.) έχει αναζωπυρωθεί το ενδιαφέρον για τη χρήση πυρηνικής ενέργειας.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε στα μέλη της επιτροπής ότι τα θέματα που καλύπτονται από την πιο πάνω σύμβαση ρυθμίζονται στην Κύπρο από τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Επιτήρηση και Έλεγχος των Αποστολών Ραδιενεργών Αποβλήτων και Αναλωμένου Πυρηνικού Καυσίμου) Κανονισμούς του 2009 (ΚΔΠ 86/2009) και οι κανονισμοί αυτοί είναι απόλυτα συμβατοί με τις πρόνοιες της σύμβασης.

Ο ίδιος εκπρόσωπος πρόσθεσε επίσης ότι η διάθεση στο περιβάλλον

ραδιενεργών αποβλήτων ελέγχεται αυστηρά από την ισχύουσα νομοθεσία για ακτινοπροστασία και πυρηνική ασφάλεια και αυτή δεν επιτρέπεται χωρίς την άδεια του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Όπως ο ίδιος επίσης εξήγησε, με βάση τους όρους της σχετικής άδειας που χορηγείται, μικρός αριθμός κέντρων πυρηνικής ιατρικής ή αναλυτικών εργαστηρίων που παράγουν ελάχιστες ποσότητες ραδιενεργών αποβλήτων με μικρούς χρόνους ημιζωής αποθηκεύουν τα υγρά ή στερεά απόβλητά τους για όσο χρόνο χρειάζεται, ώστε η ραδιενέργεια που εκπέμπουν να μειωθεί κάτω από τα καθοριζόμενα στη νομοθεσία επίπεδα και να απορρίπτονται στη συνέχεια ως συνήθη απόβλητα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, στην Κύπρο δεν υπάρχουν αναλωμένα πυρηνικά καύσιμα, οι παραγόμενες ποσότητες ραδιενεργών αποβλήτων είναι ασήμαντες και δε γίνονται αποστολές τέτοιων υλικών. Σύμφωνα όμως με τον εκπρόσωπο του αρμόδιου υπουργείου, υπάρχει το ενδεχόμενο μελλοντικά να προκύψει ανάγκη για εξαγωγή πολύ μικρών ποσοτήτων ραδιενεργών αποβλήτων από διάφορα ερευνητικά εργαστήρια ή για έγκριση της διαμετακόμισης μέσω Κύπρου τέτοιων υλικών. Επίσης, όπως ο ίδιος επισήμανε, με την κατασκευή πυρηνικών σταθμών σε γειτονικές χώρες είναι πιθανό να αυξηθούν οι αποστολές ή ο κίνδυνος απόρριψης τέτοιων υλικών στη Μεσόγειο Θάλασσα.

Σημειώνεται ότι αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του κυρωτικού αυτού νόμου είναι ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω της Υπηρεσίας Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, που εφαρμόζει τη σχετική νομοθεσία για ακτινοπροστασία και πυρηνική ασφάλεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Κοινής Σύμβασης για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και για την Ασφάλεια

της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 48 θέμα είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Αντώνης Αντωνίου

Αντρέας Φακοντής

Αθηνά Κυριακίδου

Σκεύη Κουκουμά

Ρούλα Μαυρονικόλα

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιουνίου και στις 2 Ιουλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου για τις κοινωνικές ασφαλίσεις, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 259/1968 του Συμβουλίου της 29^{ης} Φεβρουαρίου 1968 περί Καθορισμού του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων και του Καθεστώτος που Εφαρμόζεται επί του Λοιπού Προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και περί Θεσπίσεως Ειδικών Μέτρων Προσωρινώς Εφαρμοστέων στους Υπαλλήλους της Επιτροπής.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση θα είναι εφικτή η μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων των ασφαλισμένων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που θεμελιώνονται βάσει του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, σε συνταξιοδοτικά σχέδια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και η μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που θεμελιώνονται από συνταξιοδοτικά σχέδια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε πως ο πιο πάνω κανονισμός αφορά τους κανόνες και τους όρους εργοδότησης των υπαλλήλων που εργάζονται στα διάφορα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι νομικά δεσμευτικός και άμεσα εφαρμοστέος σε όλα τα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, ασφαλισμένος ο οποίος θεμελίωσε δικαίωμα σε σύνταξη γήρατος από συνταξιοδοτικό σχέδιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, λόγω υπηρεσίας του στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, θα δικαιούται να μεταφέρει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων το ποσό το αναλογιστικά ισοδύναμο του δικαιώματος αυτού και

αντίστροφα ασφαλισμένος ο οποίος εισέρχεται στην υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θα δικαιούται να μεταφέρει σε συνταξιοδοτικό σχέδιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το ποσό το αναλογιστικά ισοδύναμο του δικαιώματος σε σύνταξη γήρατος που θεμελίωσε πριν από την είσοδό του στην υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η ίδια εκπρόσωπος αναφέρθηκε στους οργανισμούς των οποίων οι υπάλληλοι καλύπτονται από τη συγκεκριμένη πρόνοια του νομοσχεδίου και δήλωσε ότι τέτοιοι οργανισμοί είναι, ανάμεσα σε άλλους, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το Ευρωπαϊκό Γραφείο Ευρεσιτεχνίας, καθώς και οποιοσδήποτε οργανισμός ή γραφείο ή θεσμός εγκαθιδρύθηκε ή θα εγκαθιδρυθεί στο μέλλον δυνάμει της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή δυνάμει οποιασδήποτε κοινοτικής πράξης, των οποίων οι διατάξεις για την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων είναι ταυτόσημες ή ανάλογες με αυτές του Κανονισμού της Υπηρεσιακής Κατάστασης των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 73 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 49 θέμα είναι «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Αντώνης Αντωνίου

Αντρέας Φακοντής

Αθηνά Κυριακίδου

Σκεύη Κουκουμά

Ρούλα Μαυρονικόλα

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιουνίου και στις 2 Ιουλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και της εργοδοτικής οργάνωσης ΟΕΒ. Η εργοδοτική οργάνωση ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, ώστε να διασαφηνιστεί ότι διαφορές που προκύπτουν στον τομέα της απασχόλησης λόγω μη ίσης μεταχείρισης, για οποιοδήποτε από τους λόγους που προβλέπει ο βασικός νόμος, εμπίπτουν στην έννοια της εργατικής διαφοράς.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η ανάγκη για τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας προέκυψε ως αποτέλεσμα υπόθεσης που παραπέμφθηκε πρόσφατα ενώπιον του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών αναφορικά με διάκριση λόγω ηλικίας κατά την πρόσβαση σε απασχόληση. Το εν λόγω δικαστήριο αποφάνθηκε ότι δεν ήταν το ίδιο αρμόδιο να εξετάσει την πιο πάνω διαφορά και επισήμανε συγκεκριμένα κενά στην υπό αναφορά νομοθεσία. Με την προτεινόμενη τροποποίηση, όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών καθίσταται αρμόδιο για εκδίκαση κάθε εργατικής διαφοράς που προκύπτει από το βασικό νόμο.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διευκρίνισε ότι η ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο δεν αναμένεται να επηρεάσει το αποτέλεσμα της υπόθεσης αναφορικά με διάκριση λόγω ηλικίας κατά την πρόσβαση σε απασχόληση.

Όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 50 θέμα είναι «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία κατά τη Διαχείριση Εξορυκτικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία κατά τη Διαχείριση Εξορυκτικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Πάμπης Κυρίτσης, πρόεδρος

Χρήστος Στυλιανίδης

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Σκεύη Κουκουμά

Αθηνά Κυριακίδου

Μαρία Κυριακού

Ρούλα Μαυρονικόλα

Ιωνάς Νικολάου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Μαρτίου και στις 9 Απριλίου 2009. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΕΚ, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν

εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το μέρος των προνοιών που αφορούν θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία της Οδηγίας 2006/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2006 σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/35/EK.

Συγκεκριμένα, με τη θέσπιση των εν λόγω κανονισμών σκοπεύεται η προστασία των προσώπων στην εργασία από τους κινδύνους για την υγεία τους, περιλαμβανομένης και της πρόληψης των κινδύνων αυτών, που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από τη διαχείριση αποβλήτων που προκύπτουν από την αναζήτηση, την εξόρυξη, την επεξεργασία και την αποθήκευση ορυκτών πόρων και από την εκμετάλλευση λατομείων.

Συναφώς, αναφέρεται ότι παράλληλα με την κατάθεση των υπό εξέταση κανονισμών κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων πέντε νομοσχέδια (Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμος του 2009, Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009, Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009, Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009 και Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009), τα οποία επίσης εναρμονίζουν την κυπριακή νομοθεσία με την Οδηγία 2006/21/EK και στοχεύουν στην πρόληψη ή μείωση παντός είδους δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας. Τα εν λόγω νομοσχέδια παρατέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος και μετά την ολοκλήρωση της συζήτησής τους ψηφίστηκαν ομόφωνα σε νόμους σε συνεδρία της ολομέλειας του σώματος, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009. Σημειώνεται ότι για την έγκριση των παρόντων κανονισμών έπρεπε να προηγηθεί η ψήφιση των προαναφερθέντων νόμων, στους οποίους οι κανονισμοί κάνουν αναφορές.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσαν στα μέλη της επιτροπής ότι με βάση τους υπό εξέταση κανονισμούς ο κάθε φορέας, δηλαδή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία για τη διαχείριση εξορυκτικών αποβλήτων στη Δημοκρατία, έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

1. Να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα, για να διασφαλίζεται ότι η διαχείριση των εξορυκτικών αποβλήτων γίνεται με τρόπο που δε θέτει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία.
2. Να καταρτίζει πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων όσον αφορά τη διαχείριση εξορυκτικών αποβλήτων και να υιοθετεί σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας.
3. Να διορίζει διαχειριστή ασφάλειας υπεύθυνο για την εφαρμογή και την περιοδική επίβλεψη της πολιτικής πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων.
4. Να θέτει σε ισχύ εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν επιτόπου σε περίπτωση ατυχήματος.
5. Να μεριμνά, ώστε οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ασφάλειας και τις απαιτούμενες ενέργειες σε περίπτωση ατυχήματος να παρέχονται δωρεάν και

συστηματικά στο ενδιαφερόμενο κοινό.

Όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνικής άποψης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 51 θέμα είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Ανδρέας Μουσκάλλης

Μαρία Κυριακού

Άγγελος Βότσης

Ντίνος Χατζηνικόλας

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 31^{ης} Μαρτίου και 7^{ης} Ιουλίου 2009. Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Συνδέσμου Ανεξάρτητων Λογιστών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Κυπριακού Οργανισμού Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA), του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Συμβούλων Επιχειρήσεων Κύπρου και του ΚΕΒΕ.

Το Γραφείο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, η Έφορος Ασφαλίσεων, η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, η Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία, ο Κυπριακός Εργοδοτικός Σύνδεσμος Τραπεζών, ο Σύνδεσμος Πτυχιούχων Εγκεκριμένων Λογιστών-Ελεγκτών Κύπρου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ο Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Συμβούλων

Επιχειρήσεων, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Διοικητικών Συμβούλων, ο Σύνδεσμος Γραμματέων/Διευθυντών Συνεργατικών Ιδρυμάτων Κύπρου, η ΟΕΒ και ο Σύνδεσμος Δημόσιων Εταιρειών Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι ο Σύνδεσμος Δημόσιων Εταιρειών Κύπρου έστειλε επιστολή στην οποία τονίζεται η ανάγκη απλοποίησης των διάφορων νομοθεσιών που αφορούν τις εταιρείες.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου, που τροποποιεί τον περί Εταιρειών Νόμο, είναι η αποσαφήνιση, διόρθωση και ο εκσυγχρονισμός ορισμένων διατάξεων του βασικού νόμου, κατά τρόπο που να επιτυγχάνεται ο στόχος της αναβάθμισης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Κύπρου ως διεθνούς κέντρου παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, καθώς επίσης και η ευθυγράμμιση του βασικού νόμου με εναρμονιστικούς νόμους της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, για την ετοιμασία του νομοσχεδίου αυτού πραγματοποιήθηκε σειρά διαβουλεύσεων μεταξύ του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη) και του Κυπριακού Οργανισμού Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA). Στο ίδιο επεξηγηματικό σημείωμα αναφέρεται ότι με το προτεινόμενο νομοσχέδιο αναμένεται να προκύψουν οφέλη για τις επιχειρήσεις, αφού θα γίνει εξοικονόμηση χρόνου, απλούστευση διαδικασιών και αύξηση της ανταγωνιστικότητας χωρίς οποιοδήποτε κόστος.

Σημειώνεται ότι, στα πλαίσια της μελέτης του εν λόγω νομοσχεδίου, τόσο από πλευράς μελών της επιτροπής όσο και από πλευράς των εμπλεκόμενων φορέων, έγινε ανταλλαγή απόψεων και υποβλήθηκαν εισηγήσεις για βελτιώσεις επί του υπό αναφορά κειμένου του νομοσχεδίου. Ωστόσο, λόγω των πιεστικών χρονοδιαγραμμάτων και ενόψει της διακοπής των εργασιών του κοινοβουλίου για τις θερινές διακοπές, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα αναμενόμενα οφέλη για τον επιχειρηματικό κόσμο από την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου, η επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει στην ολομέλεια για συζήτηση και ψήφιση το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ως έχει. Παράλληλα, η επιτροπή επιφυλάσσεται να εξετάσει περαιτέρω όλες τις εισηγήσεις για τυχόν βελτιώσεις και τροποποιήσεις επί του περί Εταιρειών Νόμου σε μεταγενέστερο στάδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, όλες οι πλευρές της επιτροπής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 6.
Τροποποίηση του άρθρου 47Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 7.
Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.
Τροποποίηση του άρθρου 61 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.
Τροποποίηση του άρθρου 73 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
Τροποποίηση του άρθρου 90 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
Τροποποίηση του άρθρου 101 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.
Αντικατάσταση των άρθρων 114 έως 117 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.
Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 15.
Τροποποίηση του άρθρου 118 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.
Τροποποίηση του άρθρου 193 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.
Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 18.
Τροποποίηση του άρθρου 358 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.
Προσθήκη νέου άρθρου στο βασικό νόμο. Άρθρο 20.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 20 εγκριθούν;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 20 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 52 θέμα είναι «Ο περί Γενικής Ασφάλειας των Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Γενικής Ασφάλειας των Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος
Μαρία Κυριακού

Ανδρέας Μουσκάλλης
Άγγελος Βότσης

Σταύρος Ευαγόρου
Ντίνος Χατζηνικόλας

Νικόλας Παπαδόπουλος
Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Ιουνίου και 7 Ιουλίου 2009. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, καθώς και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής. Το Υπουργείο Εξωτερικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η περαιτέρω εναρμόνιση της εσωτερικής μας νομοθεσίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων [Νόμος αρ. 41(I) του 2004] με το δεσμευτικό κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα με το άρθρο 42 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Ιουλίου 2008 για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου.

Σημειώνεται ότι με τον εν λόγω ευρωπαϊκό κανονισμό ενισχύεται περαιτέρω η εποπτεία της αγοράς με τη θέσπιση συγκεκριμένων κανόνων στα κράτη μέλη για τη δέσμευση και την αναστολή της πώλησης προϊόντων που αξιολογούνται από την αρμόδια αρχή ως επικίνδυνα, θέτοντας για το σκοπό αυτό πιο αυστηρές υποχρεώσεις στους κατασκευαστές και στους εισαγωγείς τους.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση αντικαθίσταται το εδάφιο (4) του άρθρου 12 του βασικού νόμου για την ασφάλεια των προϊόντων με νέο εδάφιο, ώστε να ενισχύονται οι μηχανισμοί εποπτείας της αγοράς σε σχέση με τα προϊόντα που εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται υψηλότερο επίπεδο ασφάλειας των καταναλωτικών προϊόντων.

Σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού που συνοδεύει το νομοσχέδιο αυτό, καθώς και με βάση τα όσα δήλωσε στην επιτροπή η εκπρόσωπος του εν λόγω υπουργείου, τα πιο πάνω επιτυγχάνονται με τη μεταφορά της ευθύνης λήψης των κατάλληλων μέτρων σε περίπτωση προϊόντων που εγκυμονούν σοβαρό κίνδυνο για τους καταναλωτές από τους παραγωγούς και τους διανομείς στην αρμόδια αρχή, όπως προβλέπεται σήμερα από τη νομοθεσία. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το βασικό νόμο αρμόδια αρχή καθορίζεται η Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του πιο πάνω υπουργείου.

Με βάση την προτεινόμενη τροποποίηση τα κατάλληλα μέτρα πρέπει να λαμβάνονται από την αρμόδια αρχή έγκαιρα, ενώ διευκρινίζεται περαιτέρω ότι η ύπαρξη σοβαρού κινδύνου αξιολογείται από την αρμόδια αρχή, η οποία αξιολογεί την κάθε περίπτωση ξεχωριστά, αφού λάβει υπόψη τις κατευθυντήριες αρχές.

Όπως επίσης αναφέρεται στο ίδιο επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει την προτεινόμενη νομοθεσία, τα κράτη μέλη οφείλουν να εναρμονίσουν τη νομοθεσία τους με τον πιο πάνω κανονισμό από την 1^η Ιανουαρίου 2010 και η χώρα μας δε ζήτησε διαφοροποίηση ή παρέκκλιση ή μεταβατική ρύθμιση όσον αφορά το ευρωπαϊκό κεκτημένο στον τομέα αυτό. Σύμφωνα με το ίδιο σημείωμα, η χώρα μας μπορεί να υλοποιήσει την προτεινόμενη νομοθεσία.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι δεν αναμένεται να υπάρξουν οποιοσδήποτε

οικονομικές επιπτώσεις που θα επηρεάσουν τους πολίτες ή τις οργανωμένες ομάδες λόγω της εφαρμογής της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια της Βουλής την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Γενικής Ασφάλειας των Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 53 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 54 θέμα είναι «Οι περί Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος

Άριστος Αριστοτέλους

Τάσος Μητσόπουλος

Ανδρέας Αγγελίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιουνίου και 2 Ιουλίου 2009. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Εφόρου Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, ο γενικός γραμματέας και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, καθώς και εκπρόσωποι των επηρεαζόμενων υπαλλήλων.

Σημειώνεται ότι το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέας Αγγελίδης κατά τις πιο πάνω συνεδρίες της επιτροπής, επικαλούμενος τις διατάξεις του Κανονισμού 44 του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, δήλωσε ότι θα απέσχει από τη συζήτηση και τοποθέτηση επί του πιο πάνω θέματος, λόγω της ιδιότητάς του ως δικηγόρου των επηρεαζόμενων υπαλλήλων.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών [Κλ. Α14⁽ⁱⁱ⁾], Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών [Κλ. Α13⁽ⁱⁱⁱ⁾] και Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Κλ. Α8-Α10-Α11) στην Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από την εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, με βάση τη γενικά ακολουθούμενη πολιτική, όπως έχει διαμορφωθεί κατόπιν συμφωνίας με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, όλες οι θέσεις στις μισθοδοτικές κλίμακες Α11⁽ⁱⁱⁱ⁾ και Α13⁽ⁱⁱⁱ⁾ στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο κρατικό τομέα είναι κατά κανόνα θέσεις προαγωγής. Εξάιρεση αποτελούν κυρίως κάποιες θέσεις που δημιουργούνται αποσπασματικά για τη στελέχωση ενός νέου τμήματος ή υπηρεσίας, οι οποίες καθορίζονται αρχικά ως θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής, επειδή δεν υπάρχουν εγκεκριμένες θέσεις στον αμέσως κατώτερο βαθμό, ώστε να υπάρχουν υποψήφιοι για προαγωγή, και οι οποίες στη συνέχεια, όταν διορίζονται υπάλληλοι στο αμέσως κατώτερο επίπεδο, μετατρέπονται σε θέσεις προαγωγής μόνο. Ως εκ τούτου, με βάση την πιο πάνω πολιτική, στα πλαίσια της συμπλήρωσης της επιστημονικής δομής των θέσεων της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2005 [Ν. αρ. 42(II)/2005], δημιουργήθηκαν οι θέσεις Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών Α' [Κλ. Α11⁽ⁱⁱ⁾].

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με τη δημιουργία των πιο πάνω θέσεων και ακολούθως με την πλήρωσή τους, κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για την αμέσως ανώτερη θέση Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών [Κλ. Α13⁽ⁱⁱⁱ⁾], η οποία μετατρέπεται από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής σε θέση προαγωγής μόνο για σκοπούς ίσης μεταχείρισης με άλλες ομοειδείς κατηγορίες θέσεων στη δημόσια υπηρεσία. Επιπρόσθετα, εκσυγχρονίστηκαν τα καθήκοντα και οι ευθύνες της υπό αναφορά

θέσης, ώστε αυτά να αντικατοπτρίζουν τα σημερινά δεδομένα της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών.

Περαιτέρω, κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, ώστε να διευρυνθούν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, με την προσθήκη πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου στα χρηματοοικονομικά, στη στατιστική, στην πληροφορική και στα νομικά, τα οποία σχετίζονται με το έργο που επιτελεί η Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών. Επιπλέον, στα απαιτούμενα προσόντα για τις πιο πάνω θέσεις διευρύνθηκαν οι γλωσσικές απαιτήσεις, σύμφωνα με την πολιτική που ακολουθείται, ώστε πέραν της αγγλικής γλώσσας να γίνεται αποδεκτή και η πολύ καλή γνώση της γαλλικής ή της γερμανικής γλώσσας, οι οποίες αποτελούν τις γλώσσες εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών περιλήφθηκε σημείωση σύμφωνα με την οποία τα απαιτούμενα προσόντα θα καθορίζονται επακριβώς κατά τη δημοσίευση της θέσης, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας, ώστε να προσλαμβάνονται τα κατάλληλα άτομα με βάση τις εκάστοτε ανάγκες της υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι τα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι των επηρεαζόμενων υπαλλήλων, οι οποίοι είναι κάτοχοι των θέσεων Πρώτου Συνεργατικού Λειτουργού [Κλ. Α11⁽ⁱⁱ⁾] στην Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, εξέφρασαν την αντίθεσή τους σε σχέση με τις πρόνοιες του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών [Κλ. Α13⁽ⁱⁱ⁾]. Όπως ανέφεραν στην επιτροπή, η δημιουργία των νέων θέσεων Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών Α' με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2005, με τη συνεπακόλουθη προτεινόμενη τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, δεν τους επιτρέπει τη διεκδίκηση της θέσης Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, αφού αυτή μετατρέπεται από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής σε θέση προαγωγής μόνο και μπορούν να τη διεκδικήσουν μόνο όσοι κατέχουν τριετή υπηρεσία στη θέση Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών Α' [Κλ. Α11⁽ⁱⁱ⁾].

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, οι γνώσεις, οι ικανότητες και οι εμπειρίες τους στη θέση Πρώτου Συνεργατικού Λειτουργού, καθώς και τα καθήκοντα και οι ευθύνες τους είναι του ίδιου επιπέδου με εκείνα της υπό συζήτηση θέσης Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, την οποία όμως δεν μπορούν να διεκδικήσουν, αφού στερούνται των απαιτούμενων ακαδημαϊκών προσόντων. Επιπλέον, οι ίδιοι σημειώνουν ότι τα καθήκοντα και οι ευθύνες της θέσης τους είναι τα ίδια με αυτά της πιο αναβαθμισμένης θέσης Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών [Κλ. Α14⁽ⁱⁱ⁾].

Περαιτέρω, όπως οι ίδιοι ανέφεραν, ως αποτέλεσμα της διάκρισης της δομής της υπηρεσίας σε τεχνική και επιστημονική πυραμίδα και τη μετατροπή της θέσης Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών σε θέση προαγωγής, θα δημιουργηθούν λειτουργικά προβλήματα στην υπηρεσία, αφού

παρεμποδίζεται η οποιαδήποτε ανέλιξη τους στην πιο πάνω θέση, λόγω του ότι στερούνται των απαιτούμενων ακαδημαϊκών προσόντων, σε αντίθεση με τους μέχρι σήμερα ιεραρχικά κατώτερους απ' αυτούς στη βαθμίδα της υπηρεσίας, οι οποίοι θα καταστούν ιεραρχικά ανώτεροί τους, αφού είναι κάτοχοι των απαιτούμενων ακαδημαϊκών προσόντων. Ως εκ τούτου, εισηγούνται την αναβάθμιση της θέσης τους.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να εισηγηθεί την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών, αφού τα σχέδια υπηρεσίας των υπό αναφορά θέσεων είναι αποτέλεσμα της δημιουργίας νέων θέσεων στην Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2005. Ωστόσο, η επιτροπή καλεί την πιο πάνω υπηρεσία να εξετάσει το όλο θέμα που εγείρεται από τους επηρεαζόμενους υπαλλήλους, ώστε να αποφευχθούν οποιαδήποτε λειτουργικά προβλήματα ενδέχεται να προκύψουν στην υπηρεσία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως αναφέρεται στην έκθεση, απέχω από την ψήφιση λόγω επαγγελματικού κωλύματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 55 μέχρι 86 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εγγραφής Κομμωτών και Κουρέων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.148-2009).	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
2. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και	Εργασίας και

	(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.149-2009).	Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3.	Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.150-2009).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ. 2 του 2009 του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2009 Νόμου του 2009 [Ν. 22(ΙΙ) του 2009]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής αρ.1 του 2009 του προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2009 Νόμου του 2009 [Ν. 1(ΙΙ) του 2009]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.033-2009).	Σωτήρη Σαμψών, Λευτέρη Χριστοφόρου, Γεώργιο Γεωργίου, Σωκράτη Χάσικο και Κυριάκο Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
2.	Ο περί Εγγραφής Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.02.050.034-2009).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιο Τάσου, Λευτέρη Χριστοφόρου, Μαρία Κυριακού, Γεώργιο Γεωργίου, Κώστα Κωνσταντίνου και Τάσο Μητσόπουλο εκ μέρους της	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.606, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Τα βιντεοπαιχνίδια σήμερα είναι πολύ δημοφιλή μεταξύ διαφόρων ηλικιακών ομάδων. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στην Ευρώπη τα συνολικά έσοδα της βιομηχανίας βιντεοπαιχνιδιών υπερβαίνουν τα €7,3 δις ετησίως. Η ΕΕ δε διαθέτει σχετική νομοθεσία για την προστασία των ανηλίκων όσον αφορά τη χρήση βιντεοπαιχνιδιών, έχει υιοθετήσει όμως και προωθεί ένα Πανευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφόρησης για τα Ηλεκτρονικά Παιχνίδια, το PEGI (Pan European Games Information), το οποίο αντικατέστησε ένα μεγάλο αριθμό υφιστάμενων εθνικών συστημάτων ηλικιακής διαβάθμισης των κρατών μελών και περιέχει χρήσιμες πληροφορίες για το περιεχόμενο των βιντεοπαιχνιδιών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων αν συμμετέχει η Κύπρος στο Πανευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφόρησης για τα Ηλεκτρονικά Παιχνίδια και, αν όχι, για ποιο λόγο δε συμμετέχει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.607, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Υπάρχουν καταγγελίες για κυκλοφορία παράνομων ταξί. Συγκεκριμένα, κάποιες από αυτές αναφέρουν ότι αλλοδαποί λειτουργούν παράνομα ταξί προσφέροντας υπηρεσίες σε ομοεθνείς τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν πιστοποιηθεί τέτοιες καταγγελίες και, αν ναι, ποια τα μέτρα που λαμβάνονται για αντιμετώπιση του φαινομένου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.608, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει πληροφορίες ότι αλλοδαποί προσφέρουν επί πληρωμή υπηρεσίες ως εκπαιδευτές οδηγών χωρίς να πληρούν τα προβλεπόμενα προσόντα. Επίσης, κατά πόσο έχουν γίνει καταγγελίες και ποια μέτρα λαμβάνονται για αντιμετώπιση του φαινομένου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.609, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει η πρόθεση ή διερευνάται η δυνατότητα τακτικής ακτοπλοϊκής σύνδεσης της Κύπρου με γειτονικές χώρες, όπως η Συρία, ο Λίβανος, το Ισραήλ και η Αίγυπτος, σε μια προσπάθεια ενθάρρυνσης της επιβατικής και εμπορικής κίνησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.610, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009, του βουλευτή

εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με την πρόθεση εταιρείας να χρησιμοποιεί το λιμάνι Λάρνακας για σκοπούς διαμετακομιστικού εμπορίου και συγκεκριμένα για τους όρους του συμβολαίου και για το πώς αναμένεται να επωφεληθεί η κυπριακή οικονομία και το λιμάνι Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.611, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τα προβλήματα που παρατηρούνται στην είσπραξη τροχαίων εξώδικων προστίμων από αλλοδαπούς, νόμιμους και παράνομους, διαμένοντες στην Κύπρο.
2. Τον αριθμό των προστίμων που πιστοποιούνται ετησίως σε αλλοδαπούς και τον αριθμό των αλλοδαπών που έχουν συλληφθεί να κυκλοφορούν χωρίς άδεια οδήγησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.612, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρατηρείται τον τελευταίο καιρό σημαντική αύξηση του αριθμού των ποδηλάτων που οδηγούνται από αλλοδαπούς χωρίς τη χρήση διακριτικών σημάτων και την εφαρμογή κανόνων ασφαλείας. Πολλές φορές μάλιστα κινούνται, κατά παράβαση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, αντίθετα στο ρεύμα κυκλοφορίας θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο τη δική τους ζωή και την ασφάλεια των άλλων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου, που προσλαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.613 ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την πρόοδο που σημειώνεται στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε δημόσια κτίρια, σχολεία και στρατόπεδα.

Συγκεκριμένα, πού έχουν εγκατασταθεί τέτοια συστήματα και ποιο είναι το ύψος της σχετικής επένδυσης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.614, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ποσά που έχουν διατεθεί για την έρευνα που αφορά την επίδραση των κλιματικών αλλαγών στην κυπριακή γεωργία και την προσαρμογή της σε αυτές.

Επίσης, παρακαλώ όπως ενημερωθούμε κατά πόσο υπάρχει πρόθεση αύξησης των κονδυλίων που διατίθενται για το σκοπό αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.615, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Το Δεκέμβριο του 2009 θα πραγματοποιηθεί στην Κοπεγχάγη διεθνής διάσκεψη για το περιβάλλον, στην οποία αναμένεται να ληφθούν ιστορικές αποφάσεις.

Διάφοροι διεθνείς οργανισμοί έχουν ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις να εγκαταστήσουν δημόσιο διάλογο ενόψει της εν λόγω διάσκεψης στην Κοπεγχάγη και να συγκροτήσουν μικτές αντιπροσωπίες με την ενεργό συμμετοχή και μελών των εθνικών κοινοβουλίων.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο προτίθεται να ενθαρρύνει το δημόσιο διάλογο με τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων και με ποια συγκεκριμένα μέτρα.
2. Κατά πόσο προτίθεται να συμπεριλάβει στην αποστολή για τη διάσκεψη στην Κοπεγχάγη και μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.616, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη μορφή των οικονομικών κινήτρων που παρέχονται στον ιδιωτικό τομέα (βιομηχανία, κατασκευές, οικοδομές, μεταφορές) για ενθάρρυνση επενδύσεων σε τεχνολογίες που περιορίζουν την εκπομπή ρύπων του θερμοκηπίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.617, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ο Υπουργός Εσωτερικών της Ελλάδας κ. Προκόπης Παυλόπουλος ανακοίνωσε στις 2 Ιουλίου 2009 στη Βουλή των Ελλήνων ότι πρόθεση της κυβέρνησης είναι να αναλάβει εξ ολοκλήρου τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων. Η πρόταση αυτή έτυχε της πλήρους υποστήριξης του ΠΑΣΟΚ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει πρόθεση η κυπριακή κυβέρνηση να προχωρήσει σε ανάλογη ρύθμιση, ώστε τα πολιτικά κόμματα να χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τον κρατικό προϋπολογισμό, για να τερματιστούν οι διαπλοκές και οι αδιαφανείς συναλλαγές και να ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος επί των οικονομικών τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.618, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Η ελληνική κυβέρνηση έχει θέσει σε εφαρμογή ένα φιλόδοξο σχέδιο απόσυρσης παλαιών και ενεργοβόρων κλιματιστικών μηχανημάτων και αντικατάστασής τους με νέα, υψηλής και φιλικής προς το περιβάλλον τεχνολογίας, μέσα από την παροχή οικονομικών κινήτρων και επιδότησης. Ήδη, σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία, μέσα σε μια εβδομάδα αντικαταστάθηκαν 60 000 παλαιάς τεχνολογίας κλιματιστικά μηχανήματα και το μέτρο υπάρχει σκέψη να επεκταθεί, ώστε να καλύψει τα ψυγεία και τις ψυκτικές μηχανές.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει πρόθεση να θέσει σε εφαρμογή ένα ανάλογο σχέδιο στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.619, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αίτημα της κοινότητας Σαλαμιούς της επαρχίας Πάφου είναι η προώθηση των

διαδικασιών για το θέμα του αστικού αναδασμού. Συγκεκριμένα, στην κοινότητα Σαλαμιούς υπάρχουν αρκετές οικιστικές ζώνες χωρίς όμως να υπάρχουν δρόμοι, λόγω του ότι δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα ο αναδασμός.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία του αστικού αναδασμού και τότε υπολογίζεται να εγκριθούν οι σχετικοί κανονισμοί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.620, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί θεαματικά ο αριθμός των μεταναστών που εργάζονται νομίμως στον τόπο μας. Στον αριθμό αυτό περιλαμβάνονται πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), αλλά και τρίτων χωρών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο αντιμετωπίζει θετικά το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) το οποίο θα απευθύνεται αποκλειστικά στους μετανάστες. Το ΚΕΠ αυτό, μέσω της κατάλληλης στελέχωσης, θα μπορεί να παρέχει πληροφορίες στους μετανάστες αναφορικά με τα δικαιώματά τους στην Κύπρο (μισθολογικά, ασφαλιστικά, συνταξιοδοτικά κ.ά.), τις συναλλαγές τους με διάφορες υπηρεσίες του δημοσίου, καθώς και με οτιδήποτε άλλο θα μπορούσε να κάνει πιο υποφερτή την καθημερινότητά τους, καθόσον χρόνο εργάζονται νομίμως στην πατρίδα μας. Σημειώνω ότι ο θεσμός αυτός λειτουργεί με επιτυχία σε αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.621, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εκδίδει άδειες εκπομπής αερίων αποβλήτων για βιομηχανίες και εργοτάξια, κατ' εφαρμογή των προνοιών του περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμου [Νόμος Αρ. 187 (1)/2002], με την επιφύλαξη της υποχρέωσης για εξασφάλιση των οποιωνδήποτε άλλων αδειών που απαιτούνται δυνάμει άλλων νόμων. Τελικά, όπως και στη γνωστή περίπτωση του εργοστασίου "Astrasol" στα Λατσία, εργοστάσια που δεν εξασφάλισαν πολεοδομικές ή οικοδομικές άδειες κατέχουν άδεια εκπομπής αερίων αποβλήτων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί σωρεία προβλημάτων και τραγελαφικών καταστάσεων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γνωρίζει την πιο πάνω τακτική, σε ποιο βαθμό και σε ποια εργοστάσια έχουν δημιουργηθεί οι εν λόγω καταστάσεις και αν αναμένεται να τροποποιήσει την τακτική του υπουργείου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.622, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι προωθούνται και στην Ελλάδα, όπως και σε πολλές άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Σλοβακία, Ουγγαρία, Βουλγαρία κτλ.), νομοθετικές ρυθμίσεις, για να απαιτείται η επίδειξη αστυνομικής ταυτότητας για την αγορά κάρτας τηλεφώνου (τύπου "So Easy"). Φαίνεται ότι στην Κύπρο μέχρι σήμερα δεν τέθηκε ζήτημα ταυτοποίησης των 450 000 καρτών τηλεφώνου. Ο λόγος της ενέργειας αυτής είναι η κατάργηση της ανωνυμίας στα κινητά τηλέφωνα, με στόχο τον περιορισμό της εγκληματικότητας. Ας σημειωθεί ότι η προπληρωμένη τηλεφωνία και στην Κύπρο είναι μεγαλύτερη από τη συνδρομητική, αφού ξεπερνά σε αριθμό τις κανονικές συνδέσεις.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το υπουργείο του προβληματίζεται από τις εξελίξεις στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και από το φαινόμενο της αύξησης της παρενόχλησης με τη χρήση τηλεφώνων που λειτουργούν με κάρτα και αν σχεδιάζει παρόμοιας μορφής διαδικασία ελέγχου των κινητών τηλεφώνων με προπληρωμένη κάρτα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.623, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην Κύπρο εκατομμύρια ελαστικά διατίθενται ανεξέλεγκτα για παράνομες και εξαιρετικά ρυπογόνες καύσεις σε σκουβαλότοπους ή κτηνοτροφικές μονάδες, για παράνομες χρήσεις ή απλώς απορρίπτονται ανεξέλεγκτα στην κυπριακή ύπαιθρο.

Οι έντονες κινητοποιήσεις των κατοίκων της Μαραθούνας στην Πάφο, η κακόβουλη πυρκαγιά στο σκουβαλότοπο του Κοτσιάτη σε σωρό εκατομμυρίων ελαστικών σε κλειστά εμπορευματοκιβώτια, όπως συμβαίνει με τον αμianto, με ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών, σε βιομηχανικές περιοχές, μέχρι τη λειτουργία των εργοστασίων ανακύκλωσης.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να δημιουργήσει χώρους προσωρινής παραλαβής των ελαστικών σε κλειστά εμπορευματοκιβώτια, όπως συμβαίνει με τον αμianto, με ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών, σε βιομηχανικές περιοχές, μέχρι τη λειτουργία των εργοστασίων ανακύκλωσης.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.02.377, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου με αρ. 23.06.009.02.377 και ημερ. 02/05/08, σας ενημερώνω με βάση τη σχετική συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) ότι στο Δήμο Αθηνών πραγματοποιήθηκε συνάντηση με όλους τους αθλητικούς φορείς όπου συζητήθηκε το θέμα της δημιουργίας δημοτικού αθλητικού κέντρου σε συνάρτηση με τα υφιστάμενα σωματειακά γήπεδα. Αναμένεται από τον ΚΟΑ σχετική πρόταση από όλους τους Φορείς. Ανεξάρτητα των πιο πάνω ο Οργανισμός αποφάσισε την αναβάθμιση ενός ποδοσφαιρικού γηπέδου στην Αθηνών με πλαστικό τάπητα επιπέδου με "UEFA ONE STAR".

2. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση. Απολογούμαστε για την καθυστέρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.125, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.125, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου σχετικά με τους ελέγχους στα σχολικά Λεωφορεία

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με Αρ. Φακ. 23.06.009.03.125 και ημερομηνία 22.10.2008 και 9.4.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα

ακόλουθα:

1. Όλα τα λεωφορεία υποβάλλονται σε ετήσιο τεχνικό περιοδικό έλεγχο και υπόκεινται ανά πάσα στιγμή σε έκτακτο και σε οδικό τεχνικό έλεγχο.
2. Ειδικά για τα λεωφορεία που μεταφέρουν μαθητές, γίνονται συχνότεροι έλεγχοι, από το αρμόδιο Τμήμα Οδικών Μεταφορών.
3. Συγκεκριμένα, το Τμήμα διεξάγει καθημερινώς δειγματοληπτικούς ελέγχους για την τήρηση της νομιμότητας και για την πιστή εκτέλεση των καθορισμένων δρομολογίων. Από τα στοιχεία που έχουν καταγραφεί το 2008 με την έναρξη της σχολικής περιόδου, διεξήχθησαν 607 έλεγχοι σε αστικά και αγροτικά λεωφορεία που μεταφέρουν μαθητές και έγιναν 21 καταγγελίες, όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα ανά επαρχία.

Επαρχία	Αρ. Ελέγχων	Αρ. Καταγγελιών	Είδος Καταγγελιών
Λευκωσία	100	0	
Λεμεσός	181	7	Μεταφορά υπεράριθμων επιβατών (μαθητών) Χαλασμένα φώτα πέδησης Παράβαση όρων Άδειας Οδικής Χρήσης Χρήση οχήματος που είναι δηλωμένο ως ακινητοποιημένο
Λάρνακα/ Αμμόχωστος	196	9	Μεταφορά υπεράριθμων επιβατών (μαθητών) Ληγμένο Πιστοποιητικό Καταλληλότητας Σπασμένος Ανεμοθώρακας Μη κατοχή επαγγελματικής άδειας οδηγού Μη εκτέλεση δρομολογίου Κυκλοφορία εκτός καθορισμένου δρομολογίου

			Κυκλοφορία με ανοικτή θύρα επιβατών
Πάφος	130	2	Έλλειψη κάρτας ταχογράφου Ληγμένο Πιστοποιητικό Καταλληλότητας

4. Επιπρόσθετα, όλα τα αστικά λεωφορεία έχουν καλεστεί για έκτακτο τεχνικό έλεγχο, ο οποίος διεξήχθη εντός του Δεκεμβρίου του 2008, ώστε να επαναξιολογηθεί η καταλληλότητά τους και να επανακαθορισθεί ο ανώτατος αριθμός προσώπων (καθήμενων και όρθιων επιβατών) που μεταφέρονται από τα λεωφορεία αυτά.
5. Απολογούμαστε για την καθυστέρηση στην απάντησή μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.272, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2008, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου με αρ. 23.06.009.03.272 και ημερ. 09/01/09, σας ενημερώνω με βάση τη σχετική συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) ότι το αίτημα φορέων της Λάρνακας εξετάζεται από τον ΚΟΑ σε συνεννόηση με την Αεραθλητική Ομοσπονδία Κύπρου και σε συνάρτηση πάντοτε με το κατά πόσο υπάρχει ενεργό σωματείο εγγεγραμμένο στο Αθλητικό Μητρώο του ΚΟΑ σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανονισμούς. Θα πρέπει οι ενδιαφερόμενοι φορείς να απευθυνθούν στον ΚΟΑ ώστε να τύχουν σχετικής καθοδήγησης για πιθανή δημιουργία χώρου για αερομοντελισμό.

2. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση. Απολογούμαστε για την καθυστέρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.296, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη με αρ. φακ. 23.06.009.03.296 και ημερ. 26/01/09, σας ενημερώνω με βάση τη σχετική συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) ότι θα πρέπει η ενδιαφερόμενη αρχή του χωριού Δένειας να προχωρήσει τις διαδικασίες για παραχώρηση συμπληρωματικής κρατικής γης που αυτή τη στιγμή βρίσκονται τα Κοινοτικά Κτίρια και αν η γη παραχωρηθεί και καλύπτει τις αθλητικές προϋποθέσεις τότε θα απευθυνθούν στο ΚΟΑ.

2. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση. Απολογούμαστε για την καθυστέρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ.

23.06.009.03.312, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.312 και ημ. 12 Ιανουαρίου 2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη σχετική επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημ. 15 Ιανουαρίου 2009 και σας πληροφορώ τα εξής, σε σχέση με το Σχέδιο Ρύθμισης Αγροτικών Χρεών:

1. Η διαδικασία εξέτασης των υποβληθέντων αιτήσεων ήταν χρονοβόρα, αφού σχεδόν όλες οι αιτήσεις κατά τη υποβολή τους είχαν ελλιπή στοιχεία, τα οποία ήταν σημαντικά για την εξέταση της επιλεξιμότητας των αιτητών και των αιτούμενων δανείων, σύμφωνα με τους όρους και τα κριτήρια του Σχεδίου και τη διαδικασία εφαρμογής. Ως εκ τούτου, τα στοιχεία αυτά ζητήθηκαν ξανά από τους αιτητές. Δυστυχώς, η προσκόμιση των ελλιπών στοιχείων ήταν χρονοβόρα, κυρίως επειδή τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνταν από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αφορούσαν παλιές περιόδους και δεν ήταν άμεσος ο εντοπισμός τους.
2. Ως αποτέλεσμα, η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώθηκε τέλος Μαΐου 2009 και η εξέταση των ενστάσεων μέσα Ιουνίου 2009. Η Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο θα υποβληθεί εντός του θέρους του 2009. Το ύψος των επιλέξιμων δανείων ανέρχεται σε περίπου €60 εκ. και το ποσοστό ρύθμισης θα αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.338, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή κ. Μητσόπουλου, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 10 Ιουνίου 2009 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ανάμεσα στα προτεινόμενα έργα για την ανάπτυξη του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ριζοελιάς, ήταν και η κατασκευή ημικυκλικού αμφιθεάτρου χωρητικότητας 200 θέσεων που θα χρησιμοποιείτο κυρίως για περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Όμως, στο κτιριακό συγκρότημα του Λυκείου Αραδίππου, το οποίο ανεγέρθηκε σε έκταση του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ριζοελιάς που παραχωρήθηκε για το σκοπό αυτό, περιλαμβάνεται ένα ανοικτό αμφιθέατρο, ένα κλειστό αμφιθέατρο και μια αίθουσα πολλαπλής χρήσης. Το ανοικτό αμφιθέατρο είναι χωρητικότητας 300 ατόμων περίπου και βρίσκεται σε απόσταση ενός χιλιομέτρου από την προταθείσα θέση του αμφιθεάτρου που εμπίπτει στα έργα για την ανάπτυξη του Εθνικού Δασικού Πάρκου.

Εν όψη των πιο πάνω δεδομένων, το θέμα της προώθησης ή μη και δεύτερου ανοικτού αμφιθεάτρου θα συζητηθεί από την Διαχειριστική Επιτροπή του Πάρκου, στην οποία συμμετέχουν ο Δήμαρχος Αραδίππου, ο Έπαρχος Λάρνακας, το Τμήμα Πολεοδομίας και η Ένωση Δασολόγων, και θα σας ενημερώσουμε σχετικά.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου

χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.373, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Ερώτηση με αρ. Ερ. 23.06.009.03.373 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινας κ. Τάσου Μητσόπουλου για πληροφόρηση σε σχέση με τα κρατικά οχήματα και τον εξοπλισμό των Εποπτών Οδικών Μεταφορών

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.373 και ημ. 20.2.2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Για το θέμα των κρατικών οχημάτων, μετά την αποκέντρωση της ιδιοκτησίας τους το 2000, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών διατηρεί στο μητρώο του, στοιχεία των οχημάτων που ανήκουν σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου. Τα στοιχεία αυτά επισυνάπτονται σε ηλεκτρονική μορφή. Για τα στοιχεία των δαπανών λειτουργίας και συντήρησής τους, αυτά μπορούν να εξαχθούν από το Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης FIMAS που διατηρεί το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας.
2. Για το θέμα του κλάδου Εποπτών Οδικών Μεταφορών του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, μέσα στα πλαίσια της ανανέωσης, εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του εξοπλισμού του κλάδου έχει προβλεφθεί πρόνοια στον προϋπολογισμό του έτους 2009 για την προμήθεια των ακόλουθων:
  - (α) Τεσσάρων ζευγών κινητών ζυγαριών για την επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας σε σχέση με το μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος που επιτρέπεται να μεταφέρουν τα οχήματα.
  - (β) Εξοπλισμού ελέγχου ταχογράφων και συσκευών περιορισμού ταχύτητας.
  - (γ) Εξοπλισμού ελέγχου οχημάτων και βυτίων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων.
  - (δ) Στολές και ρουχισμός.

Για την προμήθεια των πιο πάνω έχουν ήδη ξεκινήσει διαδικασίες για προκήρυξη σχετικών διαγωνισμών.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.386, ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου

«Όπως είναι γνωστό για την υπόθεση της απόδρασης του ισοβίτη Αντώνη Προκοπίου Κίτα, το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε ποινικούς ανακριτές οι οποίοι υπόβαλαν το πόρισμά τους στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος ανακοίνωσε ήδη τις αποφάσεις του σε σχέση με την υπόθεση.

Τόσο η ΚΥΠ όσο και η Προεδρική Φρουρά όπως και όλα τα άλλα Τμήματα και Μονάδες της Αστυνομίας εκτελούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται αρμοδίως πάντοτε στα πλαίσια της νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.396, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.396 ημερομηνίας 26.2.2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Τ. Μητσόπουλου, σχετικά με εγγραφές μηχανοκινήτων οχημάτων

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.396 ημερομηνίας 06.03.2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το σύνολο των μηχανοκινήτων οχημάτων που είχαν εγγραφεί το 2008 ανέρχεται σε 69393 (υποβάλλεται συνημμένα αναλυτικός πίνακας στο Παράρτημα Α).
2. Από αυτά, 36029 είχαν εγγραφεί ως καινούργια ενώ οι υπόλοιπες εγγραφές, σύνολο 33364 ως μεταχειρισμένα (υποβάλλεται συνημμένα αναλυτικός πίνακας στο Παράρτημα Α).
3. Από τις συνολικές εγγραφές οχημάτων, 13182 αφορούσαν μηχανοκίνητα οχήματα με κυβισμό μεγαλύτερο από 2000cc. Σημειώνεται ότι 1673 ρυμουλκούμενα οχήματα δεν έχουν κυβισμό και ως εκ τούτου δεν συμπεριλαμβάνονται στους πίνακες κυβισμού.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.398, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.398 ημερομηνίας 26/2/2009 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Τ. Μητσόπουλου, σχετικά με τη ρύπανση από την κυκλοφορία οχημάτων

Αναφέρομαι στην επιστολή σας, με αριθμό ερώτησης 23.06.009.03.398 και ημερομηνία 05.03.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, η αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει" εφαρμόζεται ήδη, με την υιοθέτηση της παραμέτρου του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) στον υπολογισμό τόσο του φόρου εγγραφής όσο και του ετήσιου τέλους κυκλοφορίας των οχημάτων.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με τον περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως τροποποιητικό Νόμο Ν145(Ι) του 2006, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προώθησε και η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τη βαθμιαία διαφοροποίηση του φόρου εγγραφής και ετήσιου τέλους κυκλοφορίας ανάλογα με τη μάζα εκπεμπόμενου διοξειδίου του Άνθρακα (CO₂) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (gr/Km).

Η ίδια Νομοθεσία προβλέπει την καταβολή του μισού ποσού του φόρου εγγραφής και ετήσιου τέλους κυκλοφορίας για οχήματα διπλής προώσεως (π.χ. ηλεκτρικά-υβριδικά) καθώς και την καταβολή ελάχιστου φόρου εγγραφής και ετήσιου τέλους κυκλοφορίας για ηλεκτρικά οχήματα.

Παράλληλα το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων μελετά τις νομοθεσίες και τις πρακτικές που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε

σχέση με το ίδιο θέμα και όπου κριθεί ότι τέτοιες πρακτικές είναι εφικτές και κατάλληλες για την Κύπρο προωθεί ανάλογη ρύθμιση.

Απολογούμαστε για την καθυστέρηση στην απάντησή μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.400, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.400 ημερομηνίας 26/2/2009 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου σχετικά με καταγγελίες στην ανοικτή γραμμή 1415

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.400 και ημερομηνία 5.3.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής 1415, μέσω της οποίας ανώνυμα ο κάθε πολίτης μπορεί να αναφέρει οποιοδήποτε όχημα το οποίο φέρει εμφανή σημεία ακαταλληλότητας, ξεκίνησε να λειτουργεί στις 14 Απριλίου 2008 και εξακολουθεί να λειτουργεί.
2. Από την πιο πάνω ημερομηνία μέχρι και τις 23.4.2009 αναφέρθηκαν από πολίτες μέσω της τηλεφωνικής γραμμής 1415, 3249 οχήματα.
3. Μετά από αξιολόγηση των πιο πάνω μηνυμάτων από Λειτουργό του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, κλήθηκαν 763 οχήματα (ποσοστό 23%) να παρουσιαστούν για έκτακτο τεχνικό έλεγχο στα δημόσια Κέντρα Ελέγχου Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Κ.Ε.Μ.Ο.) και από αυτά παρουσιάστηκαν ήδη τα 424.
4. Σημειώνεται ότι, με την κλήση του οχήματος για έκτακτο έλεγχο καταχωρείται μέσω του μηχανογραφικού συστήματος του Τμήματος περιορισμός για κάθε πράξη (μεταβίβαση, ανανέωση άδειας κυκλοφορίας κτλ.) ο οποίος αφαιρείται όταν το όχημα παρουσιαστεί στο Κ.Ε.Μ.Ο. για τεχνικό έλεγχο και κριθεί κατάλληλο για οδική χρήση.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.406, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφορικά με την επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.406 και ημερ. 17.3.2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και το αίτημα της Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση των δημοτικών τελών στις επιχειρήσεις της επισιτιστικής βιομηχανίας, σας ενημερώνω ότι με βάση τον περί Δήμων Νόμο, το κάθε Δημοτικό Συμβούλιο είναι το όργανο το οποίο έχει την εξουσία να καθορίζει και να επιβάλλει τα καταβλητέα τέλη, τα οποία δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα τέλη που εκτίθενται στους σχετικούς Πίνακες του Νόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.426, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.426 του Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Είναι γνωστό πως τα περιστατικά τα οποία χρήζουν επείγουσας

αεροδιακομιδής από τον Πύργο Τυλληρίας και άλλες απομακρυσμένες περιοχές ανέρχονται σε 10-12 το χρόνο.

Η Ιπτάμενη Μονάδα της Αστυνομίας Κύπρου, διαθέτει δύο ελικόπτερα τα οποία διαρρυθμίζονται ανάλογα και είναι σε θέση να μεταφέρουν ασθενείς σε φορείο. Μέχρι σήμερα η Ιπτάμενη Μονάδα καλύπτει τις ανάγκες του Υπουργείου Υγείας.

Σημειώνεται ότι η Δ/ση της Ιπτάμενης Μονάδας της Αστυνομίας μας έχει πληροφορήσει ότι στο σύντομο μέλλον θα προβεί στην αγορά δύο τουλάχιστο ελικοπτέρων πιο εξελιγμένης τεχνολογίας από τα υφιστάμενα τα οποία θα διαρρυθμιστούν ανάλογα έτσι ώστε να καλύπτουν και τις ανάγκες για την αερομεταφορά ασθενών.

Για την αεροδιακομιδή ασθενών, υπάρχει σχετικό πρωτόκολλο το οποίο ετοιμάστηκε σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και τηρείται σε κάθε περίπτωση.

Σημειώνεται ότι προσωπικό του ΤΑΕΠ Λευκωσίας έχει τύχει εκπαίδευσης στην αεροδιακομιδή ασθενών.

Με βάση τα πιο πάνω και τη μέχρι σήμερα πολιτική και αγαστή συνεργασία με την Ιπτάμενη Μονάδα της Αστυνομίας, το Υπουργείο Υγείας πιστεύει ότι οι ανάγκες του καλύπτονται με την υφιστάμενη πρακτική και θα βελτιωθούν με την προμήθεια των νέων σύγχρονων ελικοπτέρων. Ως εκ τούτου, η αγορά και διαχείριση ελικοπτέρου από το Υπουργείο Υγείας δεν εμπίπτει στις άμεσες προτεραιότητες του.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.450, ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη με αρ. φακ. 23.06.009.03.450 και ημερ. 26/03/09, σας ενημερώνω με βάση τη σχετική συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) ότι η γη στην οποία έχει ανεγερθεί το γήπεδο του Εθνικού Άχνας ανήκει στην κυριαρχία των Βρετανικών Βάσεων και ως εκ τούτου δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε το τρόπο λειτουργίας τέτοιων διαδικασιών σε αυτές τις περιοχές. Πέραν τούτου σας πληροφορούμε ότι ο ΚΟΑ δεν εκδίδει τίτλους ιδιοκτησίας. Η αρμόδια αρχή έκδοσης τίτλων ιδιοκτησίας είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, τα κατά τόπους επαρχιακά κτηματολόγια.

2. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση. Απολογούμαστε για την καθυστέρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2009 του Υπουργού Άμυνας κ. Κώστα Παπακώστα στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.464, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στο ερώτημα που υπέβαλε ο βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Τάσος Μητσόπουλος με το οποίο παρακαλεί όπως:

“ο κ. Υπουργός Άμυνας πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει πρόθεση δημιουργίας στην Κύπρο ειδικής στρατιωτικής μονάδας, προεδρικής φρουράς, που να έχει ως αποκλειστική ευθύνη τη φρούρηση του αρχηγού του κράτους και την απόδοση των προβλεπόμενων τιμών σ’ αυτόν και στους κατά καιρούς επισκεπτόμενους αρχηγούς άλλων κρατών.”

2. Σχετικά με το πιο πάνω ερώτημα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:
- α. Οι αποστολές που αναλαμβάνει η Προεδρική Φρουρά σε άλλες χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, είναι οι εξής:
    - (1) Εγκατάσταση Τιμητικής Φρουράς στο Προεδρικό Μέγαρο.
    - (2) Συμμετοχή σε εορταστικές εκδηλώσεις, σύμφωνα με τις εκάστοτε διαταγές και εφόσον παρίσταται ο Πρόεδρος.
    - (3) Απόδοση τιμών, σε πρέσβεις κατά τη διαπίστευση τους.
    - (4) Απόδοση τιμών, σε επίσημους επισκέπτες της Κυβέρνησης ή της ηγεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων και συμμετοχή, σε επίσημες εκδηλώσεις και θρησκευτικές τελετές.
  - β. Στην Κύπρο, τις πιο πάνω αποστολές αναλαμβάνει η Εθνική Φρουρά με την διάθεση εκ περιτροπής τμημάτων από τις διάφορες Μονάδες της, σύμφωνα πάντοτε και με τις υπόλοιπες επιχειρησιακές τους υποχρεώσεις.
  - γ. Την ευθύνη ουσιαστικής φύλαξης του Προέδρου στις περισσότερες χώρες αλλά και στην Κύπρο, έχει η Αστυνομία ή ειδικά τμήματα, συγκροτημένα αποκλειστικά για το σκοπό αυτό και όχι η Προεδρική Φρουρά.
  - δ. Μια τέτοια ειδική στρατιωτική μονάδα για να μπορεί να ανταποκρίνεται σε όλες τις προαναφερθείσες αποστολές θα πρέπει τουλάχιστο να είναι δυνάμει 100 ατόμων, κάτι που υπό τις παρούσες συνθήκες και με τα προβλήματα μειωμένης επάνδρωσης που υφίστανται στην ΕΦ, καθίσταται μη εφικτό και μη υλοποιήσιμο.
3. Πέραν των πιο πάνω, εφ' όσον υπάρξει τέτοια ανάγκη η απόφαση για συγκρότηση τέτοιου ειδικού τμήματος-μονάδας, όπως αντιλαμβάνεσθε ανήκει στην απόλυτη αρμοδιότητα της Α.Ε. του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.
4. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινήσεις τυχόν απαιτηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.474, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφορικά με την επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.474 ημερ. 15.4.2009, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Σε ό,τι αφορά την ανέγερση Πολυδύναμου Κέντρου Δήμου Μόρφου, στο οποίο υπάρχει πρόνοια για στέγαση και των δημοτικών υπηρεσιών του εν λόγω Δήμου, σε συνάντηση που είχα με το Δήμαρχο Μόρφου στις 19.5.2008, ζήτησα την εκπόνηση από το Δήμο λεπτομερούς κτιριολογικού προγράμματος και προϋπολογισμό του συνολικού κόστους του έργου.
- (β) Ο Δήμαρχος Μόρφου, με επιστολή του ημερομηνίας 22.10.2008, διαβίβασε στο Υπουργείο Εσωτερικών προκαταρκτικό κτιριολογικό πρόγραμμα, μαζί με εκτίμηση της σχετικής δαπάνης η οποία υπολογίστηκε στα €2.278.250.
- (γ) Στο παρόν στάδιο, το προαναφερθέν κτιριολογικό πρόγραμμα τυγχάνει

μελέτης- αξιολόγησης από το Υπουργείο Εσωτερικών. Στη συνέχεια, θα ακολουθήσει διαβούλευση με το Δήμο για διαμόρφωση του τελικού προγράμματος και προϋπολογισμού, προκειμένου να ετοιμαστεί και να υποβληθεί σχετική Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τη λήψη απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκου Νικολαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.505, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.505 και ημερ. 7.5.2009, σε σχέση με την πιο πάνω Ερώτηση του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα, αναφορικά με την ανέγερση Μουσείου Λαϊκής Τέχνης στην Κοινότητα Νατάς και σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν έχει οποιαδήποτε πληροφόρηση/ενημέρωση για την ανέγερση Μουσείου Λαϊκής Τέχνης στην Νατά.»

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ενθαρρύνει τις κοινότητες να χρησιμοποιούν για τέτοιους σκοπούς παραδοσιακές οικοδομές. Σημειώνεται ότι η ίδρυση Μουσείου Λαϊκής Τέχνης επιτρέπεται μόνο εφόσον τα αντικείμενα που εκτίθενται σ' αυτά δεν αποτελούν αρχαιοτήτες, με βάση την περί Αρχαιοτήτων Νομοθεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νεοκλή Συλικιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.512, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Ομήρου

«Αναφορικά με την επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.009.03.512 και ημερ. 8.5.2009, σχετικά με το αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ) για βελτίωση της τιμολογιακής πολιτικής στα δημοτικά τέλη, το νερό, τα καύσιμα και το πετρέλαιο θέρμανσης, λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανάγκες της πενταμελούς οικογένειας, σας ενημερώνω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών βλέπει με συμπάθεια το υπό αναφορά αίτημα, πλην όμως καταλήγει στο ότι η άσκηση κοινωνικής πολιτικής μέσω της αντίστοιχης τιμολογιακής, ούτε αποτελεσματική μπορεί να κριθεί αλλά ούτε και η ενδεδειγμένη.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Λουκά Λουκά στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.519, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το θέμα στο οποίο αναφέρεται ο έντιμος βουλευτής κ. Γιώργος Περδίκης δηλαδή της παραχώρησης δικαιώματος σε πολίτες να καταγγέλλουν τροχαίες παραβάσεις, αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, δηλαδή της Νομικής Υπηρεσίας, της Αστυνομίας και του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με τον τότε Επίτροπο Νομοθεσίας κατά την περίοδο 1994-1995.

2. Το σκεπτικό ήταν να δοθεί δικαίωμα σε κάποιους πολίτες που θα ονομάζονταν "Τροχαιοφύλακες" να καταγγέλλουν τροχαίες παραβάσεις.

3. Το όλο θέμα δεν έχει προχωρήσει και έχει εγκαταλειφθεί λόγω των προβλημάτων ασφάλειας των Τροχαιοφυλάκων σε σχέση με καταγγελλόμενους.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.520, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αιωνόβιος Δρυς στο Κλωνάρι

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, η οποία διαβιβάστηκε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με ημερομηνία 8 Μαΐου 2009, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Λειτουργοί του Τμήματος Δασών εξέτασαν την κατάσταση του αιωνόβιου δέντρου στο Κλωνάρι, το οποίο υπέστηκε ζημιές λόγω πυρκαγιάς και έλαβαν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του δέντρου.

Συγκεκριμένα, έγινε καθαρισμός των χαμηλών ξηρών κλάδων και των κλάδων που επηρεάστηκαν από τη φωτιά. Επίσης, στις πληγές του δέντρου τοποθετήθηκε τεχνητός φλοιός. Η δρυς σήμερα βρίσκεται σε καλή κατάσταση και έχει νέους βλαστούς.

Όσον αφορά τον γύρω χώρο, αυτός αποτελεί ιδιωτική περιουσία και τυχόν αξιοποίηση του δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Δασών ή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Μιχάλη Πολυνείκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.540, ημερομηνίας 12 Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 22 Μαΐου 2009, σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση που υποβλήθηκε από τον βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το αίτημα για παραχώρηση γης για τη δημιουργία μελισσοκομικού θεματικού πάρκου στην περιοχή της Αθαλάσσας, τέθηκε σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Ακολούθως δόθηκαν οδηγίες για εξέταση του αιτήματος και υποβολής απόψεων των εμπλεκόμενων Τμημάτων Γεωργίας και Δασών.

Η έκταση γης από την οποία ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μελισσοκόμων ζητά την παραχώρηση 30 δεκαρίων, αποτελεί κρατική δασική γη, που διαχειρίζεται το Τμήμα Γεωργίας και είναι μέρος του Εθνικού Δασικού Πάρκου Αθαλάσσας το οποίο, κηρύχτηκε ως τέτοιο, για να λειτουργεί ως ελεύθερος χώρος πρασίνου, χώρος αναψυχής και για περιβαλλοντική εκπαίδευση του κοινού της μείζονος Λευκωσίας. Η συγκεκριμένη έκταση χρησιμοποιείται από το Τμήμα Γεωργίας για διαφορετικούς σκοπούς καθότι η χρήση αυτή προϋπήρχε της κήρυξής της σε Εθνικό Δασικό Πάρκο.

Η διάθεση γης, σε ένα άλλο φορέα και στην προκειμένη περίπτωση τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Μελισσοκόμων, έστω και αν η σκοπούμενη χρήση σχετίζεται με τις δραστηριότητες του Τμήματος Γεωργίας, δημιουργεί νέα δεδομένα και έρχεται σε σύγκρουση με την πολιτική που τηρείται από το Τμήμα Δασών για να διασώσει με κάθε τρόπο τη μεγαλύτερη δυνατή έκταση του Πάρκου για να χρησιμοποιείται σύμφωνα με το πνεύμα της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

Με βάση τα ανωτέρω λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι το αίτημα του Παγκύπριου Συνδέσμου Μελισσοκόμων δεν μπορεί να ικανοποιηθεί. Παρ' όλα αυτά

το Υπουργείο θα μπορούσε να δεχθεί και να μελετήσει εισηγήσεις για εξεύρεση νέου κατάλληλου χώρου για τη δημιουργία μελισσοκομικού θεματικού πάρκου.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους θερμούς μου χαιρετισμούς και να σας διαβεβαιώσω ότι θα βρίσκομαι πάντα στη διάθεσή σας.»

**Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού
κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.541, ημερομηνίας 12
Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου
Τορναρίτη**

«Θέμα: Ενίσχυση Σώματος Κυπρίων Οδηγών

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.009.03.541 και ημερομηνία 20 Μαΐου 2009, με την οποία ζητάτε ενημέρωση της Βουλής για τους τρόπους με τους οποίους "προτίθεται το υπουργείο να ενισχύσει τις προσπάθειες, το ρόλο και την παρουσία του Σώματος Κυπρίων Οδηγών" και σας αναφέρω τα εξής:

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναγνωρίζοντας τη συνεισφορά του οδηγισμού στη σωστή διαπαιδαγώγηση των νέων μας και τη σημαντικότητα του ρόλου που το Σώμα Κυπρίων Οδηγών διαδραματίζει για τη διάδοση των αρχών και αξιών του οδηγισμού, στηρίζει με κάθε τρόπο τις προσπάθειες του σώματος Κυπρίων Οδηγών και δίνει οδηγίες στα σχολεία για διευκόλυνση όλων των δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων που οργανώνονται από το Σώμα.
2. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν προς το παρόν οποιεσδήποτε σκέψεις για συγκεκριμένες δράσεις περαιτέρω ενίσχυσης του θεσμού. Ωστόσο, παραμένουμε πάντοτε στη διάθεση του Σώματος Κυπρίων Οδηγών για συνεργασία και προσφορά οποιασδήποτε διευκόλυνσης μας ζητηθεί.
3. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

**Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού
κ. Ανδρέα Δημητρίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.548, ημερομηνίας 22
Μαΐου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου
Τορναρίτη**

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.009.03.548 και με ημερομηνία 29/5/2009, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι στους προγραμματισμούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συμπεριλαμβάνεται η ανέγερση νέου Γυμνασίου ανατολικά της Λεμεσού, το οποίο θα εξυπηρετεί το Δήμο Γερμασόγειας και μέρος των κοινοτήτων που βρίσκονται ανατολικά της Λεμεσού.

Στα Τοπικά Σχέδια Λεμεσού υπάρχει δεσμευμένος χώρος στα δημοτικά όρια Γερμασόγειας για ανέγερση Γυμνασίου, όμως ο χώρος αυτός κρίθηκε ακατάλληλος για εξυπηρέτηση των μαθητών που προορίζονται να φοιτήσουν σε αυτό και έχει ζητηθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως η εξεύρεση άλλου χώρου που να ικανοποιεί τις εκπαιδευτικές ανάγκες της περιοχής. Έχει δε υποδειχθεί υφιστάμενος δεσμευμένος χώρος για ανέγερση Δημοτικού, ο οποίος με μικρές αναπροσαρμογές στο εμβαδόν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί, αφού απαλλοτριωθεί, για την ανέγερση του νέου Γυμνασίου.

Με τον καθορισμό του χώρου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα προχωρήσει στις διαδικασίες μελέτης και ανέγερσης του νέου Γυμνασίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας

και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.567, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 16/06/2009 σχετικά με το ερώτημα με αρ. 23.06.009.03.567 που υπέβαλε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Γιώργος Πεردίκης και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού συμβάλει δυναμικά στην αποτελεσματική προώθηση των άμεσων ξένων επενδύσεων προβαίνοντας σε συνεχή παρακολούθηση, μελέτη και αξιολόγηση όλων των παραμέτρων που αφορούν την πολιτική αυτή με απώτερο σκοπό τη διεύρυνση των παραγωγικών δυνατοτήτων της Κύπρου και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της χώρας μας.

Είναι γεγονός ότι υπάρχει συγκεκριμένο ενδιαφέρον από εταιρεία της Ινδίας που αφορά τη δημιουργία εργοστασίου παραγωγής αλουμινίου στην Κύπρο, αξιοποιώντας μια καινοτόμα τεχνολογία που έχει αναπτύξει η εταιρεία για το σκοπό αυτό. Η πρόταση εμπεικλείει επένδυση ύψους €700 με €800 εκατομμυρίων και αναμένεται να δημιουργήσει 500-600 νέες θέσεις εργασίας. Η προτεινόμενη επένδυση είναι πολύ σημαντική όχι μόνο λόγω μεγέθους, αλλά αποτελεί μοναδική ευκαιρία για την Κύπρο στον τομέα της ενέργειας.

Το αίτημα της εταιρείας συζητήθηκε προκαταρκτικά με εκπροσώπους των εμπλεκόμενων Υπουργείων/Τμημάτων/Αρχών κ.λ.π.

Στο παρόν στάδιο, η εν λόγω πρόταση εξετάζεται σε συνεργασία με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες τεχνικές παραμέτρους, όπως για παράδειγμα την απαιτούμενη κατανάλωση ενέργειας, κ.ά. Στη συνέχεια, αφού ολοκληρωθεί η μελέτη από την ΑΗΚ, το Υπουργείο θα ζητήσει και από άλλες αρμόδιες αρχές που εμπλέκονται στην αδειοδότηση της εν λόγω επένδυσης να καταγράψουν λεπτομερώς τις απόψεις τους αναφορικά με τη δυνατότητα υλοποίησης της, αξιολογώντας τις διάφορες τεχνικές και περιβαλλοντικές μελέτες που θα υποβληθούν από την εταιρεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.581, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και εσωκλείω πίνακες της Στατιστικής Υπηρεσίας αναφορικά με τον αριθμό των ξένων μαθητών που φοιτούν στα κυπριακά σχολεία της Κύπρου (περιοχές που ελέγχει το κράτος) για το σχολικό έτος 2007/2008.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.588, ημερομηνίας 17 Ιουνίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση ημερομηνίας 17.06.2009 παρακαλώ σημειώσατε τα πιο κάτω:

Αναφορικά με την επιστολή σας με αρ. 23.06.009.03.588 και ημερομηνία 17.06.2009 σχετικά με τον αριθμό και την τοποθεσία των σημείων όπου διεξάγονται μετρήσεις από την ΑΗΚ για τη ρύπανση της ατμόσφαιρας στην κοινότητα Ορμήδειας

σας αναφέρω ότι σύμφωνα με τις πληροφορίες της ΑΗΚ υπάρχουν δυο κινητές μονάδες μέτρησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην κοινότητα Ορμήδειας.

Η πρώτη βρίσκεται από το 2008 στην περιοχή της Δεκέλειας απέναντι από τον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό ενώ η δεύτερη τους τελευταίους δύο μήνες και μετά από αίτημα των κατοίκων της Ορμήδειας έχει μετακινηθεί στο κέντρο του χωριού. Σημειώνεται ότι η δεύτερη μονάδα κατά το έτος 2008 ήταν τοποθετημένη πίσω από το Γυμνάσιο Ξυλοτύμπου και συγκεκριμένα σε απόσταση 100m από το δρόμο Ορμήδειας-Ξυλοτύμπου.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού βρίσκεται στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε επιπλέον πληροφορίες χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2009 του Υπουργού Υγείας κ. Χρίστου Πατσαλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.03.604, ημερομηνίας 1^{ης} Ιουλίου 2009, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου

«Θέμα: Αντικατάσταση των Ανελκυστήρων του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερομηνία 5 Μαΐου 2009 σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Η αντικατάσταση των δύο ανελκυστήρων στο Νοσοκομείο Λάρνακας έχει ολοκληρωθεί και άρχισαν οι εργασίες αντικατάστασης και των υπολοίπων.
- 2) Το μεγάλο πρόβλημα που παρουσιαζόταν λόγω των συχνών βλαβών των παλαιών ανελκυστήρων έχει μειωθεί στο ελάχιστο, με την τοποθέτηση δύο καινούργιων ανελκυστήρων και αναμένεται να εκλείψει τελείως με την ολοκλήρωση των εργασιών.
- 3) Το Υπουργείο Υγείας βρίσκεται σε συνεχή επαφή με το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών για ολοκλήρωση των εργασιών το συντομότερο δυνατό.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις τυχόν χρειαστείτε.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Τέταρτο έχει ήδη γίνει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισίως, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Τετάρτη, 15 Ιουλίου 2009, στις 11.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Διαβεβαίωση από τους ανακηρυχθέντες βουλευτές ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.

«Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής».

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς υπενθυμίζω, κύριε Πρόεδρε, να περιληφθεί και το θέμα της ανακοίνωσης των αλλαγών. Δώσαμε επιστολή για τους προέδρους των επιτροπών, εκεί που έγιναν αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, θα ανακοινωθούν την ερχόμενη εβδομάδα, Νίκο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, την ερχόμενη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 10.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Ακκελίδου Ντίνα	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βαρνάβα Γιώργος	Μητσόπουλος Τάσος
Βότσης Άγγελος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Ομήρου Γιαννάκης
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Σαμψών Σωτήρης
Θωμά Γιαννάκης	Σαρίκας Φειδίας
Κατσουρίδης Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κλεάνθους Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κουκουμά Σκεύη	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Συλλούρης Δημήτρης
Κουτσού Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Αθηνά	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυριακού Μαρία	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυρίτσης Πάμπης	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αγορεύσεις (Ν. Κωνσταντίνου, Α. Αριστοτέλους, Σ. Σαμψών, Γ. Ομήρου, Ν. Κουτσού, Γ. Περδίκη) για το θέμα «Το φαινόμενο της φυγαστρατίας και οι επιπτώσεις του στην Εθνική Φρουρά και στην κυπριακή κοινωνία» και λήξη αυτού.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Κατσουρίδης, Ν. Παπαδόπουλος, Δ. Συλλούρης, Στ. Ευαγόρου, Μ. Σιζόπουλος) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2008 Νόμου του 2007 Νόμος του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Ν. Παπαδόπουλος, Ν. Κατσουρίδης, Α. Αγγελίδης) και ψήφισή τους σε νόμους με τους τίτλους «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009».
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Ρ. Ερωτοκρίτου, Στ. Ευαγόρου, Α. Νεοφύτου, Ν. Παπαδόπουλος, Δ. Συλλούρης, Α. Μουσκάλλης, Α. Βότσης) και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τραπεζικών Εργασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Χρήστου Στυλιανίδη και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2009 Νόμος (Αρ. 1) του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Γ. Βαρνάβα, Σ. Φυττής, Ρ. Ερωτοκρίτου, Κ. Χατζηγιάννη, Π. Κυρίτσης) και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Ν. Τορναρίτης, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Ομήρου, Α. Κυπριανού, Κ. Κωνσταντίνου, Α. Κυριακίδου, Ν. Κουτσού, Γ. Βαρνάβα, Α. Θεμιστοκλέους, Γ. Λαμάρης, Γ. Περδίκη, Δ. Συλλούρης, Ν. Παπαδόπουλος, Ν.

Κλεάνθους, Τ. Χατζηγεωργίου) και έγκρισή τους.

11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Νεοφύτου, Στ. Ευαγόρου, Μ. Σιζόπουλος, Ζ. Κουλίας, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Παπαδόπουλος, Γ. Βαρνάβα, Σ. Φυττής, Ν. Κουτσού) και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Συλλούρης) και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2009», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Νεοφύτου, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Ευαγόρου, Κ. Χατζηγιάννη, Μ. Σιζόπουλος, Κ. Κωνσταντίνου, Ν. Κατσουρίδης, Α. Αγγελίδης, Ι. Νικολάου, Γ. Ομήρου, Α. Βότσης, Ν. Κλεάνθους) και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απόρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων Πλοίου και Καταλοίπων Φορτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
19. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Σύμβουλοι Ασφαλείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
20. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας [Ορισμός Αρμόδιου Φορέα και Καθορισμός Κυρώσεων για την Εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 216/2008, 2042/2003 και 1702/2003] Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Τεχνιτών Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
22. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Αγγελίδης, Α. Νεοφύτου, Κ. Χατζηγιάννη) και ψήφισή της σε νόμο.
23. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009», η συζήτηση που ακολούθησε (Ζ. Κουλίας, Φ. Σαρίκας, Α. Φακοντής, Τ.

Μητσόπουλος, Γ. Περδίκη, Ν. Κουτσού, Στ. Ευαγόρου, Α. Αγγελίδης, Χρ. Στυλιανίδης, Δ. Συλλούρης, Σ. Φυττής) και ψήφισή τους σε νόμους.

24. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009».
25. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2006», οι παρατηρήσεις του κ. Σοφοκλή Φυττή και ψήφισή της σε νόμο.
26. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Στ. Κυριακίδου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Κασουρίδης, Α. Νεοφύτου, Α. Αγγελίδης, Ζ. Κουλίας, Α. Θεμιστοκλέους, Α. Βότσης), ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου από τον κ. Σωτήρη Σαμψών.
27. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004» και για τα νομοσχέδια «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2008» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2008», η αγόρευση του κ. Ανδρέα Αγγελίδη, καταψήφιση των προτάσεων νόμου και ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους με τους τίτλους «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2009», αντίστοιχα.
28. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και το νομοσχέδιο «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Χρήστου Στυλιανίδη, Άγγελου Βότση και Γιάννου Λαμάρη και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
29. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή της σε νόμο.
30. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
31. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
32. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Κοινής Σύμβασης για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
33. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός)

(Αρ. 2) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.

34. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο.
35. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία κατά τη Διαχείριση Εξορυκτικών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2009» και έγκρισή τους.
36. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3).
37. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Γενικής Ασφάλειας των Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Γενικής Ασφάλειας των Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».
38. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, Ανώτερου Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και Λειτουργού Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2009», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ανδρέα Αγγελίδη και έγκρισή τους.
39. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
40. Ερωτήσεις βουλευτών:

Συμμετοχή της Κύπρου στο Πανευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφόρησης για τα Ηλεκτρονικά Παιχνίδια - Καταγγελίες για παράνομα ταξί - Οι επί πληρωμή υπηρεσίες αλλοδαπών ως εκπαιδευτών οδηγών χωρίς προσόντα - Ανάγκη τακτικής ακτοπλοϊκής σύνδεσης της Κύπρου με γειτονικές χώρες - Χρήση λιμανιού Λάρνακας για σκοπούς διαμετακομιστικού εμπορίου - Τροχαία εξώδικα πρόστιμα που αφορούν αλλοδαπούς - Χρήση ποδηλάτων από αλλοδαπούς χωρίς εφαρμογή κανόνων ασφαλείας - Φωτοβολταϊκά συστήματα σε δημόσια κτίρια και στρατόπεδα - Κυπριακή γεωργία και κλιματικές αλλαγές - Συγκρότηση αντιπροσωπιών με τη συμμετοχή βουλευτών για τη διάσκεψη της Κοπεγχάγης για το περιβάλλον - Οικονομικά κίνητρα για επενδύσεις σε τεχνολογίες που περιορίζουν την εκπομπή ρύπων - Πρόταση για αποκλειστική χρηματοδότηση των κομμάτων από το κράτος - Ανάγκη εφαρμογής σχεδίου απόσυρσης παλαιών κλιματιστικών μηχανημάτων - Αίτημα κοινότητας Σαλαμιούς για προώθηση αστικού αναδασμού - Δημιουργία Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών για μετανάστες - Προβλήματα από την έκδοση αδειών εκπομπής αερίων αποβλήτων - Κατάργηση της ανωνυμίας στα κινητά τηλέφωνα με προπληρωμένη κάρτα - Ανάγκη δημιουργίας χώρων παραλαβής ελαστικών.

41. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα του δήμου Αθηνών για οικονομική ενίσχυση για ανέγερση δημοτικού αθλητικού κέντρου - Έλεγχος σχολικών λεωφορείων - Αίτημα για αδειοδοτημένο χώρο στη Λάρνακα για τους αερομοντελιστές - Επέκταση του γηπέδου μπάσκετ στη Δένεια - Διευθέτηση των αγροτικών χρεών - Καθυστέρηση στο σχεδιασμό ανοιχτού αμφιθεάτρου στο Εθνικό Πάρκο Ριζοελιάς - Τα αυτοκίνητα των κρατικών υπηρεσιών και ο εξοπλισμός του Τμήματος Εποπτών Οδικών Μεταφορών - Ο ρόλος της Μονάδας Προεδρικής

Φρουράς - Οι εγγραφές μηχανοκίνητων οχημάτων το 2008 - Εφαρμογή της αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει" στα μηχανοκίνητα οχήματα - Η ανοικτή γραμμή 1415 για ακατάλληλα οχήματα - Αίτημα Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής για μείωση δημοτικών τελών - Θάνατοι εξαιτίας ανεπαρκούς ιατρικής υποδομής στην Τηλλυρία - Παραχώρηση τίτλου ιδιοκτησίας για το γήπεδο ποδοσφαίρου του Εθνικού Άχνας - Δημιουργία προεδρικής φρουράς - Αίτημα δήμου Μόρφου για οικονομική στήριξη για ανέγερση γραφείων - Ανέγερση μουσείου λαϊκής τέχνης στην κοινότητα Νατάς - Αίτημα Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας για βελτίωση της τιμολογιακής πολιτικής όσον αφορά τα δημοτικά τέλη, το νερό και άλλα - Έκδοση εξωδίκων από πολίτες για τροχαίες παραβάσεις - Αποκατάσταση αιωνόβιου δρυός στο χωριό Κλωνάρι - Αίτημα για δημιουργία μελισσοκομικού θεματικού πάρκου στην Αθαλάσσα - Ενίσχυση Σώματος Κυπρίων Οδηγών - Ανέγερση γυμνασίου στη Γερμασόγεια - Πρόταση για δημιουργία μονάδας εγκατάστασης αλουμινίου - Αριθμός ξένων μαθητών στα κυπριακά σχολεία - Μετρήσεις ΑΗΚ για τη ρύπανση της ατμόσφαιρας στην Ορμίδα - Καθυστέρηση στην παράδοση των ανελκυστήρων του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Θ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 15^{ης} Ιουλίου 2009

Ωρα έναρξης: 11.00 π.μ.

Αρ. 39

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πρώτο θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι η νενομισμένη διαβεβαίωση από τους ανακηρυχθέντες βουλευτές ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ το νέο βουλευτή του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Πανίκο Χάμπα, το νέο βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Ανδρέα Κυπριανού και το νέο βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Στέλιο Ιερωνυμίδα να εγερθούν, για να δώσουν ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων τη νενομισμένη διαβεβαίωση.

Παρακαλώ, εγερθείτε και επαναλαμβάνετε μετά από εμένα.

Διαβεβαιώ επισήμως...

Π. ΧΑΜΠΑΣ:

Διαβεβαιώ επισήμως...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Διαβεβαιώ επισήμως...

ΣΤ. ΙΕΡΩΝΥΜΙΔΗΣ:

Διαβεβαιώ επισήμως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μαζί να το λέτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έπρεπε να το πείτε, κύριε Πρόεδρε.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και τους συνάδοντας αυτώ νόμους...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...και τους συνάδοντας αυτώ νόμους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και της εδαφικής ακεραιότητος...

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...και της εδαφικής ακεραιότητος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας συγχαίρω και τους τρεις. Εύχομαι η δική σας παρουσία να είναι δημιουργική, να είναι ουσιαστική και να συμβάλετε και με τις γνώσεις και με τις εμπειρίες σας στην επίτευξη των στόχων του κοινοβουλίου και ταυτόχρονα να είστε στην υπηρεσία της κυπριακής κοινωνίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Συγχαρητήρια!

ΝΕΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Έντιμοι κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη της ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Προτού καταθέσω λίγα λόγια, καλώ το σώμα να τηρήσει μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των ηρώων και των μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αιωνία τους η μνήμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Έντιμοι κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων συνέρχεται για άλλη μια φορά στην ειδική αυτή καθεχρονική συνεδρία, για να καταδικάσει το δίδυμο έγκλημα του Ιούλη του 1974, το προδοτικό πραξικόπημα και τη βάρβαρη τουρκική εισβολή.

Είμαστε εδώ σήμερα, πρωτίστως για να επιβεβαιώσουμε και να επαναβεβαιώσουμε ότι ουδέποτε θα ξεχάσουμε τη μεγαλύτερη σύγχρονη προδοσία και τη μεγαλύτερη σύγχρονη τραγωδία του κυπριακού ελληνισμού. Δεν έχουμε δικαίωμα να ξεχάσουμε. Δεν έχουμε δικαίωμα να αφήσουμε τη μνήμη να εξασθενήσει, γιατί οι πληγές που προκάλεσε το δίδυμο έγκλημα του Ιούλη του 1974 παραμένουν ακόμα ανεπούλωτες, γιατί η θυσία των ηρώων και των μαρτύρων μας παραμένει αδικαίωτη, γιατί ο αγώνας μας για αποκατάσταση των δικαίων και των δικαιωμάτων μας και για την εξεύρεση μιας δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος δεν έχει ακόμα δικαιωθεί, γιατί το δικαίωμα των προσφύγων για επιστροφή στις πατρογονικές τους εστίες δεν έχει ακόμα διασφαλιστεί, γιατί η τύχη των αγνοουμένων μας δεν έχει ακόμα διακριβωθεί.

Καταδικάζοντας για άλλη μια φορά, για άλλη μια χρονιά το προδοτικό πραξικόπημα και τη βάρβαρη τουρκική εισβολή, η Βουλή των Αντιπροσώπων διακηρύσσει παράλληλα ότι ο κυπριακός λαός ουδέποτε θα συμβιβαστεί με το αποτέλεσμα της εισβολής, ουδέποτε θα αποδεχθεί τα αποτελέσματα της κατοχής, ουδέποτε θα παραιτηθεί από τη διεκδίκηση των δικαίων και των δικαιωμάτων του. Τιμώντας σήμερα τους ήρωες και τους μάρτυρες της ελευθερίας και της δημοκρατίας και όλους τους μάρτυρες και παθόντες της εθνικής μας τραγωδίας, η Βουλή των Αντιπροσώπων συνειδητοποιεί το χρέος της να συνεχίσει να υπερασπίζεται τις αρχές και τις αξίες που εκείνοι υπηρέτησαν.

Αποτίουμε σήμερα φόρο τιμής και στον αείμνηστο εθνάρχη Μακάριο, τον υπέρμαχο της ελευθερίας και της δημοκρατίας, τον οραματιστή και καθοδηγητή του κυπριακού λαού και επαναδιακηρύσσουμε την απόφασή μας να συνεχίσουμε την πορεία του με σύνεση και αποφασιστικότητα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η διαφύλαξη και η συντήρηση της ιστορικής μνήμης είναι ευθύνη και χρέος

όλων μας. Η διαφύλαξη της ιστορικής αλήθειας γύρω από τα τραγικά γεγονότα του Ιούλη του 1974 αποτελεί σταθερό βάθρο αυτογνωσίας. Η συντήρηση αλώβητης και ανόθευτης της αλήθειας για το παρελθόν αποτελεί προϋπόθεση για τη διαμόρφωση μιας ελπιδοφόρας πορείας για το σήμερα και το αύριο. Είναι γι' αυτό που, όσα χρόνια κι αν περάσουν από εκείνο τον τραγικό Ιούλη του 1974, την προδοσία πρέπει πάντοτε να τη λέμε "προδοσία" και την κατοχή πάντοτε να την αποκαλούμε "κατοχή".

Σήμερα, τριάντα πέντε χρόνια μετά το δίδυμο έγκλημα του Ιούλη του 1974, η Κύπρος και ο λαός της συνεχίζουν να αγωνίζονται για την άρση των συνεπειών του προδοτικού πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Γνωρίζουμε πολύ καλά πως ο αγώνας μας δεν είναι εύκολος και πως δεν αρκούν η δική μας βούληση και η δική μας καλή θέληση, για να φτάσουμε σε μια δίκαιη, λειτουργική και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος, δεν αρκεί η δική μας απόφαση για αποδοχή ενός οδυνηρού συμβιβασμού, δεν αρκεί η αποδοχή της διζωνικής κοινοτικής μοσπονδίας. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι ο δρόμος για την εξεύρεση μιας δίκαιης, βιώσιμης λύσης δεν είναι εύκολος, δεν ήταν ποτέ εύκολος. Πάντοτε συναντούσαμε και θα συναντούμε δυσκολίες και προβλήματα, αλλά ενωμένοι μπορούμε να τα ξεπεράσουμε. Πρέπει συνεχώς να προσπαθούμε να τα ξεπεράσουμε. Άλλος τρόπος και άλλος δρόμος, για να φτάσουμε στη λύση του Κυπριακού, εκτός εκείνου των συνομιλιών και των διαπραγματεύσεων δεν υπάρχει. Όσο δύσκολος κι αν είναι αυτός ο δρόμος, αυτός ο αγώνας, είμαστε ιστορικά υποχρεωμένοι να αντέξουμε και να πετύχουμε.

Η ελληνοκυπριακή πλευρά, όπως επιβεβαιώνεται από τους χειρισμούς του Προέδρου της Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια, έχει τη βούληση και την καλή θέληση να εργαστεί για την εξεύρεση μιας συμφωνημένης λύσης στο Κυπριακό. Η διεθνής κοινότητα έχει απτά δείγματα γραφής αυτής της βούλησης και της καλής θέλησης της πλευράς μας.

Δυστυχώς, δεν υπάρχουν ανάλογα δείγματα γραφής από την άλλη πλευρά. Τόσο η πολιτική όσο και η στρατιωτική ηγεσία της Τουρκίας και ο κατοχικός ηγέτης Μεχμέτ Αλί Ταλάτ επιμένουν να προβάλλουν άτεγκτες κι αδιάλλακτες θέσεις. Εμμένουν στο Σχέδιο Ανάν, επιδιώκουν λύση δύο κρατών, εμμένουν στην παρθενογένεση και σε εγγυητικά και επεμβατικά δικαιώματα της Τουρκίας, αρνούνται να συζητήσουν το θέμα των εποίκων, αρνούνται να υλοποιήσουν τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, καταπατούν τις αρχές του διεθνούς δικαίου και αποφεύγουν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις και τις δεσμεύσεις της Τουρκίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ουσιαστικά, θέλουν μια λύση στη βάση των όρων της Τουρκίας και των στρατηγικών της σχεδίων, μια λύση που ούτε τα συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων εξυπηρετεί.

Εμείς επιδιώκουμε μια λύση που θα τερματίζει την κατοχή και τον εποικισμό, θα επανενώνει το έδαφος, το λαό, την οικονομία, τους θεσμούς και θα αποκαθιστά και θα κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων, μια λύση που θα τερματίζει τις τουρκικές εγγυήσεις και θα παρέχει ασφάλεια στο κράτος και το λαό μας.

Η ευχή μας είναι να καταλήξουν σε λύση οι απευθείας διαπραγματεύσεις και προς αυτή την κατεύθυνση θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε. Αυτό είναι το καθήκον μας. Και αυτό πράττουμε. Καθήκον μας επίσης είναι να στηρίξουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και να ενδυναμώσουμε τη διαπραγματευτική του θέση στις προσπάθειές του, που έχουν ως στόχο την επίτευξη μιας δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης στο Κυπριακό στη βάση των αρχών και των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, των

συμφωνιών υψηλού επιπέδου, των αρχών και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κανόνων της διεθνούς νομιμότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Την τελευταία περίοδο παρακολουθούμε κάποιους παράγοντες της διεθνούς κοινότητας να επιδεικνύουν μια σπουδή κι ένα ζήλο να προσφέρουν στήριξη στις τουρκικές μεθοδεύσεις και να απαλλάξουν την Τουρκία από τις τεράστιες και βαρύτερες ευθύνες της στο Κυπριακό, αλλά και από τις ρητές υποχρεώσεις και δεσμεύσεις της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τέτοιες συμπεριφορές, τέτοιες μεθοδεύσεις σίγουρα δε διευκολύνουν την πορεία των απευθείας διαπραγματεύσεων ούτε φυσικά την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας. Η λύση του Κυπριακού πρέπει να συνάδει πλήρως -και το υπογραμμίζω, πλήρως- με το κοινοτικό κεκτημένο. Είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση που θέτει τους όρους ένταξης της Τουρκίας και όχι η Τουρκία. Είναι, λοιπόν, η Τουρκία που πρέπει να προσαρμοστεί με την ευρωπαϊκή νομιμότητα και την πολιτική ηθική και όχι η Ευρωπαϊκή Ένωση και το κοινοτικό κεκτημένο με τις επιδιώξεις, τους στόχους και τους όρους της Τουρκίας. Αναμένουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα απορρίψει οριστικά και τελεσίδικα το τουρκικό αίτημα και θα θέσει τέρμα στις τουρκικές μεθοδεύσεις για παρεκκλίσεις από το κοινοτικό κεκτημένο.

Τονίζουμε για μια ακόμα φορά ότι, αν η Τουρκία συνεχίσει να επιδεικνύει τη σημερινή προκλητική συμπεριφορά και να αρνείται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις και τις δεσμεύσεις που ανέλαβε έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυπριακής Δημοκρατίας, σίγουρα θα μας βρει αντιμέτωπους. Πρέπει να γνωρίζει ότι με τέτοια συμπεριφορά η ενταξιακή της πορεία δε θα είναι απρόσκοπτη. Καλούμε για μια ακόμα φορά τα Ηνωμένα Έθνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση να θέσουν επιτέλους την Τουρκία ενώπιον των ευθυνών της, αλλά και των υποχρεώσεών της έναντι της διεθνούς κοινότητας, του διεθνούς δικαίου και της διεθνούς έννομης τάξης.

Παράλληλα, διαμηνύουμε προς κάθε κατεύθυνση ότι καμιά δύναμη δεν μπορεί να μας εξαναγκάσει να αποδεχθούμε και να προσυπογράψουμε μια άδικη λύση και να υπαναχωρήσουμε από τις λογικές μας θέσεις για μια δίκαιη, λειτουργική και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος. Κανένας εκβιασμός και καμιά πίεση δεν μπορούν να μας υποχρεώσουν να ξεγράψουμε τα απαράγραπτα δικαιώματά μας. Δεν μπορούμε, ούτε δικαιούμαστε, να αδικήσουμε όσους θυσιάστηκαν για την ελευθερία της πατρίδας μας και να αφήσουμε αδικάιωτη τη θυσία τους ούτε μπορούμε να αφήσουμε ανασφαλείς όσους θα έρθουν μετά από εμάς σε αυτή τη μαρτυρική γη.

Θα παρακαλούσα τώρα το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τον Άντρο Κυπριανού, να καταθέσει τη δική του ομιλία.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων συνέρχεται ακόμη μια φορά σε έκτακτη συνεδρίαση, για να καταδικάσει το προδοτικό πραξικόπημα της 15^{ης} του Ιούλη και τη βάρβαρη τουρκική εισβολή της 20^{ης} του Ιούλη του 1974.

Η πρώτη πράξη της σύγχρονης τραγωδίας του κυπριακού λαού ήταν το φασιστικό πραξικόπημα της 15^{ης} του Ιούλη. Αυτό είχε προετοιμαστεί από καιρό ως μέρος της συνωμοσίας που θα οδηγούσε στην εξόντωση του Μακαρίου, στο κτύπημα των δημοκρατικών δυνάμεων και στο ξεπούλημα της Κύπρου. Γι' αυτό ακριβώς το

λόγο ήταν πράξη εσχάτης προδοσίας. Η χούντα των Αθηνών και η ντόπια ακροδεξιά, οργανωμένη από το Γρίβα στην ΕΟΚΑ Β', έπαιξαν το δικό τους επαίσχυντο ρόλο. Καλύφθηκαν πίσω από βαρύγδουπα συνθήματα περί εθνικοφροσύνης, κατηλεύτηκαν την Ελλάδα και τα ελληνικά σύμβολα, δηλητηρίασαν τον κυπριακό λαό με το μένος του αντικομμουνισμού και του σοβινισμού, τρομοκράτησαν με ανατινάξεις, δολοφονίες και προπηλακισμούς, δοκίμασαν, όχι μόνο μια φορά, να δολοφονήσουν τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Όλα αυτά κορυφώθηκαν με το έγκλημα της 15^{ης} του Ιούλη. Ένα έγκλημα που σχεδιάστηκε στα αρχηγεία του ΝΑΤΟ, ένα έγκλημα που εκτέλεσαν ανερυθρίαστα τα πειθήνια τους όργανα στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Το προδοτικό πραξικόπημα έδωσε την αφορμή, για να ακολουθήσει η βάρβαρη τουρκική εισβολή, που οδήγησε στη συνεχιζόμενη μέχρι σήμερα κατοχή.

Ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις καταδικάζουμε την υποκινούμενη επίθεση εναντίον της Κύπρου και του λαού μας, καταδικάζουμε το δίδυμο έγκλημα, που φόρτωσε στους ώμους του λαού μας το βαρύ σταυρό της κατοχής, των αγνοουμένων, της προσφυγιάς και του ξεριζωμού. Αποτίουμε ταυτόχρονα φόρο τιμής σε αυτούς που αντιστάθηκαν, σε αυτούς που έπεσαν υπερασπιζόμενοι την ελευθερία, τη δημοκρατία και την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας, σε αυτούς που όρθωσαν το σώμα τους, την πίστη στη δημοκρατία και την ελευθερία τροχοπέδη απέναντι στο σύνθημα της προδοσίας και του θανάτου. Αποτίουμε φόρο τιμής σε αυτούς που ηρωικά υπερασπίστηκαν την Κύπρο μας ενάντια στην τουρκική εισβολή.

Καταδικάζοντας τα τραγικά γεγονότα του 1974, τιμώντας αυτούς που αντιστάθηκαν και θυσιάστηκαν, συντηρούμε την ιστορική μνήμη, ακονίζουμε την ιστορική συνείδηση, ιδιαίτερα των νέων μας. Η επίγνωση της θυσίας αυτών που υπερασπίστηκαν τη δημοκρατία και την πατρίδα, η επίγνωση της αλήθειας για αυτούς που συνειδητά έστρεψαν τα όπλα εναντίον του λαού μας πρέπει να είναι η πυξίδα του αγώνα μας, όχι επειδή θέλουμε να αναξέουμε πληγές ή επειδή θέλουμε να τιμωρηθούν κάποιοι αναδρομικά, αλλά για να διδασκόμαστε από τα λάθη του παρελθόντος και να αποφεύγουμε την επανάληψή τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι πληγές του 1974 παραμένουν ακόμα ανοιχτές. Η μαχαιριά της κατοχής χαράσσει το αιματοβαμμένο σώμα του πολύπαθού μας νησιού εδώ και τριάντα πέντε χρόνια. Ακόμη και σήμερα, έρχονται στο φως ιστορικά γεγονότα που αποκαλύπτουν το σκοτεινό ρόλο κάποιων σε βάρος της πατρίδας μας. Η ωμή παρέμβαση Αμερικανών και Βρετανών, η ανατριχιαστική και κυνική αποδοχή των σχεδιασμών τους από πολιτικούς και άλλους παράγοντες της Ελλάδας και της Κύπρου φανερώνουν ότι η καταστροφή του νησιού μας δεν ήταν αποτέλεσμα αδέξιων πολιτικών χειρισμών ή μια απερισκεψία. Ήταν το αποτέλεσμα ενός συντονισμένου σχεδίου, ενός σχεδίου στη συγγραφή του οποίου έλαβαν δυστυχώς μέρος κορυφαίοι πολιτικοί παράγοντες της Ελλάδας και της Κύπρου, σύμφωνα με πρόσφατες αποκαλύψεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Εδώ και τριάντα πέντε χρόνια αγωνιζόμαστε, για να γιατρέψουμε τις πληγές της Κύπρου, αγωνιζόμαστε για απαλλαγή της από την τουρκική κατοχή, για αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την επανένωση του νησιού μας. Σ' αυτή μας την προσπάθεια χρειάζεται να αντλήσουμε διδάγματα από την ιστορική πραγματικότητα, αν θέλουμε να καρποφορήσει ο αγώνας μας. Ο αγώνας μας πρέπει να καθοδηγείται από την πίστη στο δίκαιο, την προσήλωση σε αρχές, αλλά και

ρεαλισμό. Ο μαξιμαλισμός θέσεων και απόψεων ή η άκριτη αποδοχή των πάντων μόνο σε κακοτοπίες θα μας οδηγήσει.

Η ανάληψη της Προεδρίας της Δημοκρατίας από το Δημήτρη Χριστόφια έδωσε ώθηση στην πορεία επίλυσης του κυπριακού προβλήματος. Με συνεχείς πρωτοβουλίες πέτυχε την έναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων τον περασμένο Σεπτέμβρη, απέδειξε στη διεθνή κοινότητα ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά έχει την ειλικρινή, γνήσια βούληση για εξεύρεση λύσης. Πέτυχε να γίνει αμοιβαία αποδεκτό, και από τις δύο πλευρές, ότι είναι κοινός στόχος η λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, όπως αυτή περιγράφεται στα κείμενα των Ηνωμένων Εθνών. Πέτυχε να συμφωνηθεί ότι το αποτέλεσμα των συνομιλιών θα είναι ένα επανενωμένο ομόσπονδο κράτος με μία κυριαρχία, μία ιθαγένεια και μία διεθνή προσωπικότητα. Υπογράμμισε πάμπολλες φορές ότι οι τρέχουσες συνομιλίες δεν υπόκεινται ούτε σε χρονοδιαγράμματα ούτε σε επιδιαιτησίες.

Η πρώτη ανάγνωση των κεφαλαίων της διαπραγμάτευσης φανέρωσε, όπως είχαμε προειδοποιήσει, συγκλίσεις, αλλά και αρκετές αποκλίσεις. Η τουρκοκυπριακή ηγεσία δυστυχώς τοποθετείται αρκετές φορές εκτός του πλαισίου που συμφωνήθηκε. Αυτή της η στάση μάς απογοητεύει. Επιμένουμε όμως στη διαδικασία. Επιμένουμε στο δίκαιο των θέσεων και των προτάσεων που καταθέτει ο Πρόεδρος Δημήτρης Χριστόφιας.

Το άνοιγμα του οδοφράγματος του Λιμνίτη, η πρωτοβουλία του Προέδρου για το άνοιγμα της Αμμοχώστου ανανέωσαν την ελπίδα, ασκώντας παράλληλα πίεση στην τουρκική πλευρά.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο χρόνος σίγουρα δεν εργάζεται υπέρ μας. Κάθε μέρα που περνά δίχως ουσιαστική πρόοδο παγιώνει τα κατοχικά δεδομένα. Η ελληνοκυπριακή πλευρά, ως η πλευρά που επείγεται περισσότερο από όλους να αποτινάξει τον τουρκικό ζυγό, επιθυμεί να φτάσει σε συμφωνία το συντομότερο δυνατό. Η πορεία όμως της λύσης του Κυπριακού και η ταχύτητα με την οποία προχωρούν οι συνομιλίες είναι άμεσα ανυποφασμένες με την ποιότητα των προτάσεων που καταθέτουν οι δύο ηγέτες στο τραπέζι των συνομιλιών. Καλούμε λοιπόν την τουρκική πλευρά να συμβάλει θετικά σ' αυτή την προσπάθεια με θέσεις και προτάσεις που θα συνάδουν με τη λογική αυτών που συμφωνήθηκαν. Καλούμε όλους όσοι στη διεθνή κοινότητα ενδιαφέρονται να συμβάλουν στις προσπάθειες επίλυσης να στρέψουν την προσοχή τους και να ασκήσουν την επιρροή τους στην Τουρκία. Όσο πιο σύντομα την πείσουν να προσανατολιστεί σ' αυτή τη λογική τόσο πιο σύντομος θα είναι ο δρόμος προς τη λύση.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δίνει μια μεγάλη μάχη. Ως ΑΚΕΛ τον στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις. Αυτό, γιατί δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση να συμβιβαστούμε με τη διχοτόμηση της πατρίδας μας. Δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση να αποδεχτούμε το διαμελισμό της Κύπρου. Δεν πρόκειται να αφήσουμε να ολοκληρωθεί το έργο αυτών που διέταξαν το θάνατο της Κύπρου και του λαού της το 1974. Οι συνέπειες που συνεπάγεται το εφιαλτικό σενάριο μιας ενδεχόμενης διχοτόμησης απειλούν ευθέως το μέλλον του λαού, το μέλλον των παιδιών μας.

Καλούμε λοιπόν την πολιτική ηγεσία και τον κυπριακό λαό να συσπειρωθούν γύρω από την προσπάθεια που καταβάλλει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Καλούμε όλους τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας που αγαπούν την ειρήνη, την πρόοδο και την ευημερία να ενώσουμε τα χέρια, να δώσουμε κοινό τον αγώνα για την απαλλαγή της Κύπρου από την πληγή της κατοχής, για να παραδώσουμε στις επόμενες γενιές, Ελληνοκυπρίους, Τουρκοκυπρίους, Μαρωνίτες, Λατίνους και Αρμένιους, μια κοινή πατρίδα, επανενωμένη και ειρηνική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, το Νίκο Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κυρία και κύριοι υπουργοί,

Η μνήμη στρέφεται σήμερα, όπως εξάλλου και κάθε χρόνο εδώ και τριάντα πέντε χρόνια, στις δύο οδυνηρές επετείους του 1974, που τόσο σκληρά σφράγισαν τη μοίρα της Κύπρου και του λαού μας. Ανακαλούμε σήμερα στη μνήμη μας το διπλό οργανωμένο έγκλημα, που διαπράχθηκε σε βάρος του κυπριακού λαού. Θυμόμαστε, από τη μια, την απίστευτη αφοσύνη της χούντας των συνταγματαρχών και, από την άλλη, τη βαρβαρότητα του τουρκικού κράτους, που οργάνωσε και εξετέλεσε τη στρατιωτική εισβολή. Και δε διστάζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τρόπο έντονο, κατηγορηματικό και απερίφραστο να επαναλάβουμε την καταδίκη του διπλού αυτού εγκλήματος, μια καταδίκη καθολική, βαθιά χαραγμένη στη συνείδηση του λαού μας, μια καταδίκη που αποτελεί έμπρακτη απόδειξη της ενδυνάμωσης και της ακλόνητης πίστης μας στην ελευθερία και τη δημοκρατία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναπτύσσουμε σήμερα, όπως και κάθε χρόνο, προβληματισμούς γύρω από τις δύο επετείους, προβληματισμούς που δεν μπορεί παρά να οδηγούν στο συμπέρασμα πως κάθε αντιδημοκρατική πρακτική και συμπεριφορά δημιουργεί πολιτικά και εθνικά αδιέξοδα. Η καλλιέργεια και η ανοχή του φανατισμού, του μίσους, των ακροτήτων και του διχασμού αποτελούν δυστυχώς δυναμίτη στα ίδια τα θεμέλια της δημοκρατίας. Αυτό πρέπει να είναι το μεγάλο ιστορικό δίδαγμα από την τραγωδία του '74 και την περίοδο βεβαίως που προηγήθηκε. Αυτή είναι και η μεγάλη δική μας ευθύνη σήμερα, να εγκύψουμε στα γεγονότα με αυτοκριτική διάθεση, να αναγνωρίσουμε τα λάθη μας και έμπρακτα να επιβεβαιώσουμε ότι δε θα επιτρέψουμε ποτέ, μα ποτέ, την επανάληψή τους, να τονίσουμε την ανάγκη προσήλωσης όλων μας στις διαδικασίες εκείνες που προάγουν και στηρίζουν τη νηφάλια πολιτική σκέψη, τον αδογμάτιστο και ήρεμο πολιτικό διάλογο, τη χωρίς εμπάθειες, αφορισμούς και προκαταλήψεις επικοινωνία, με επιδίωξη, κατά κύριο λόγο, τη συναντίληψη και τη συναίνεση.

Πρέπει όλοι μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να συνειδητοποιήσουμε πως το καθολικό αίτημα της κοινωνίας μας είναι η ενότητα. Ενότητα βέβαια που δεν οικοδομείται απλά γύρω από πρόσωπα αλλά γύρω από κοινούς εθνικούς στόχους. Και καθολικός εθνικός στόχος δεν μπορεί να είναι άλλος από μια λύση που θα

επανεκτιμάει τη μοιρασμένη μας πατρίδα και θα την απαλλάσσει από την παρουσία των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων.

Οι ώρες που έρχονται είναι ώρες ευθύνης για όλους μας. Και πρέπει πραγματικά να κατανοήσουμε ότι τώρα δεν είναι η ώρα ούτε των αχρείαστων αντιπαραθέσεων ούτε βεβαίως της προώθησης κομματικών σχεδιασμών ή και προσωπικών φιλοδοξιών. Είναι, πιστεύουμε, η ώρα που πρέπει, μέσω του συνεχούς διαλόγου και της συστηματικής διαβούλευσης, να ενώσουμε τις δυνάμεις όλων ανεξαιρέτα, αν είναι δυνατό, των πολιτικών δυνάμεων. Με ειλικρίνεια, αλληλοσεβασμό, αλλά ακόμα και, βεβαίως, με την αναγνώριση του δικαιώματος για διαφορετική άποψη στον καθένα από μας. Με σεβασμό την ίδια ώρα στους θεσμούς και τις διαδικασίες, που προάγουν τη διαφάνεια, την αξιοκρατία και την ισοπολιτεία, γιατί χωρίς αυτά δεν είναι δυνατό να δημιουργηθούν συνθήκες πραγματικής ενότητας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι αναδρομές στο παρελθόν είναι απαραίτητες για την άντληση χρήσιμων συμπερασμάτων και τον εντοπισμό σφαλμάτων σε μια προσπάθεια αποφυγής τους, προκειμένου να μπορέσουμε να οικοδομήσουμε ένα καλύτερο και ασφαλές μέλλον.

Είμαστε μέλη της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας και μετέχουμε ισότιμα σε μια Ένωση που εδράζεται πάνω σε ένα πλέγμα αρχών και αξιών στο οποίο δεσπόζουσα θέση κατέχει η ειρήνευση και η συμφιλίωση. Γνωρίζουμε πως μέσα από το διάλογο και το συμβιβασμό ιστορικές αντιπαραθέσεις στο χώρο της Ευρώπης ξεπεράστηκαν οριστικά. Και επιζητούμε ακριβώς την πλήρη και ενεργό παρουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις προσπάθειες επίλυσης και του Κυπριακού. Είναι μία των πραγματικοτήτων που πρέπει να συνεκτιμούμε πάντοτε.

Εξίσου σημαντική είναι η διατήρηση σχέσεων στενής συνεργασίας και με τις εκάστοτε κυβερνήσεις, αλλά και όλες τις πολιτικές δυνάμεις της Ελλάδας. Πιστεύουμε στη χάραξη κοινής στρατηγικής και τη λήψη κοινών αποφάσεων με την Ελλάδα.

Είναι δική μας θέση πως μέσω της συνένωσης των δυνάμεών μας και μέσω μιας κοινής στρατηγικής για τους επόμενους μήνες θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε αποτελεσματικά τις συγκυρίες που έχουμε μπροστά μας και που έχουν και κάποιοι άλλοι εξίσου μπροστά τους. Με τις κατάλληλες συμμαχίες, με τους ανάλογα ορθούς χειρισμούς θα μπορούσαμε μάλιστα να μετατρέπαμε τον κίνδυνο των ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων, που συνεχώς επικρέμαται πάνω από τη δική μας πλευρά, σε έναν ισχυρότατο μοχλό πίεσης κατά της Τουρκίας. Ο χρόνος θα πρέπει να εργάζεται, τα χρονοδιαγράμματα, μέσα από τις συμμαχίες και τους χειρισμούς, να λειτουργούν ως μοχλός πίεσης πάνω στην Τουρκία, η οποία έχει την υποχρέωση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, τις ευρωπαϊκές, αλλά και βεβαίως έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τις μέρες ετούτες της μνήμης μας συντροφεύει διαρκώς η αίσθηση του χρέους και της ιστορικής μας ευθύνης, ευθύνης έναντι όλων εκείνων που θυσιάστηκαν για την ελευθερία, τη δημοκρατία και την πατρίδα, ευθύνης έναντι των μελλοντικών γενεών, οι οποίες μας προστάζουν να τους παραδώσουμε μια Κύπρο ελεύθερη, μια Κύπρο ενωμένη και ευημερούσα.

Έχουμε πρώτα απ' όλα ευθύνη ως πολιτικές ηγεσίες να είμαστε έντιμοι και ειλικρινείς έναντι των συμπολιτών μας. Για τούτο και επιβάλλεται να προβούμε σε

ρεαλιστικές εκτιμήσεις και να χαράξουμε μια πορεία δυναμικών πρωτοβουλιών και διεκδίκησης, να αναγνωρίσουμε και να εξηγήσουμε στο λαό πως η επιδιωκόμενη λύση δε θα είναι δυστυχώς η ιδεατή, θα είναι όμως μια λύση που, έστω και οδυνηρή, θα διασφαλίζει την ειρηνική και δημιουργική συμβίωση με τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας και όλους ανεξαιρέτα τους λοιπούς Ευρωπαίους πολίτες κατοίκους αυτής της χώρας, θα είναι μια λύση που θα διασφαλίζει το σύνολο των πολιτών της χώρας στο διηνεκές. Αυτό είναι το δικό μας χρέος στους αγωνιστές της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Αυτό το οφείλουμε στην πατρίδα μας. Αυτό το οφείλουμε στις επερχόμενες γενιές.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει τώρα ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, ο Ανδρέας Αγγελίδης.

Α. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ:

Εξοχότατε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Κυρία και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε ιστορική επέτειος πρέπει να ακονίζει τη μνήμη και να συντελεί σε αντικειμενική πολιτική ανάλυση, εντοπίζοντας και αναλύοντας τους λόγους για την πορεία των γεγονότων τότε και έκτοτε. Γι' αυτό και η καταδίκη του διδυμου εγκλήματος αποτελεί, πέρα από καθήκον, κυρίως ανάγκη, ώστε η μνήμη να συνεχίσει να διατηρείται ζωντανή, με στόχο να αποφευχθούν παρόμοιες πράξεις και ενέργειες και, κυρίως, για να ισχύει ως ανέκκλητη δέσμευση για τη συνέχιση του αγώνα μέχρι και την τελική δικαίωση.

Επειδή η ιστορία λειτουργεί ως πυξίδα και φάρος για τους αγώνες των λαών, θα επικαλεστώ αποσπάσματα από ομιλίες από το βήμα τούτο στα τριάντα πέντε χρόνια της συνεχιζόμενης κυπριακής τραγωδίας, για να παρατηρήσω ότι έφθασε η ώρα η αναζήτηση της λύσης να μην είναι έργο απλών διαπιστώσεων και διακηρύξεων, αλλά να είναι πράξη συνεχούς διεκδίκησης, αποφασιστικά συνδεδεμένη με ό,τι το ευρωπαϊκό κεκτημένο καθιέρωσε ως αξίες και αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στη συνεδρίαση της 15^{ης} Ιουλίου 1975 ο τότε Πρόεδρος της Βουλής Γλαύκος Κληρίδης είπε: «Το νόημα της σημερινής θλιβεράς επετείου δεν πρέπει να περιορισθή εις μίαν απλήν καταδίκην [...] αλλά πρέπει να αποτελέση την αφετηρίαν [...] μιας πολιτικής επί του Κυπριακού βασιζομένης επί της αρχής της διατηρήσεως του ενιαίου και κυρίαρχου Κυπριακού κράτους.».

Το 1982, στις 28 Φεβρουαρίου, από αυτό το βήμα της Βουλής ο αείμνηστος Πρωθυπουργός της Ελλάδας Ανδρέας Παπανδρέου τόνισε ότι ο διάλογος στα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών, «[...] λαμβάνει χώραν κάτω από συνθήκες άνισες [...] στο μέτρο που οι δυνάμεις κατοχής βρίσκονται στο βόρειο τμήμα της μεγαλονήσου [...] το μέγα θέμα στο διεθνές επίπεδο [...] είναι η διεθνής πτυχή που συνοψίζεται στη λέξη "κατοχή" και όχι μόνο κατοχή αλλά και συνεχιζόμενη απειλή.».

Στη συνεδρία στις 17 Ιουλίου 1986 ο τότε Πρόεδρος της Βουλής Βάσος Λυσσαρίδης μάς υπέδειξε: «[...] Κοινή η διαπίστωση ότι οι στόχοι της Τουρκίας είναι επεκτατικοί [...]. Καμιά πλευρά δε δέχεται μονιμοποίηση και νομιμοποίηση της κατοχής. Καμιά πλευρά δεν

προσυπογράφει εγγυητικά-επεμβατικά δικαιώματα της Τουρκίας. Κανένας δεν είναι διατεθειμένος να αποδεχθεί λύση [...] που να απειμπολεί τις βασικές ελευθερίες, που περιλαμβάνουν το δικαίωμα επιστροφής [...]».

Η Τουρκία όμως συνεχίζει ανενόχλητη την αδιάλλακτη στάση της, με στόχο την εξαφάνιση της Κυπριακής Δημοκρατίας, προβάλλοντας όλο και πιο έντονες κυνικές απαιτήσεις με σαφή προδιαγεγραμμένο στόχο την εξαφάνιση του κεκτημένου και των εξ αυτού δικαιωμάτων που πρέπει να έχει ένας λαός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλος ανέφερε το 1998 τα εξής: «[...] Ατυχώς η Τουρκία ακολουθεί μίαν πολιτική συνισταμένη εις την παραγνώριση κάθε αρχής δικαίου [...]. Στο παρελθόν εζητούσε επιμόνως ομοσπονδία, μόλις τούτο έγινε δεκτόν, απήτησε συνομοσπονδία. Ήδη αξιοί την αναγνώρισιν της υπάρξεως δύο χωριστών κρατών και ουσιαστικώς αρνείται να συμβάλει εις την λύσιν του υπ' αυτής δημιουργηθέντος προβλήματος, επιδιώκουσα απροκαλύπτως να διατηρήσει και νομιμοποιήσει τα τετελεσμένα της στρατιωτικής της εισβολής [...]».

Στις 15 Ιουλίου 2000 ο αείμνηστος Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων Σπύρος Κυπριανού ανέφερε: «[...] Παρακολουθούμε μια Τουρκία η οποία συμπεριφέρεται αλαζονικά, ουδένα λαμβάνει υπόψη και προσποιείται ότι κάποτε θα δώσει κάτι θετικό στην εξέλιξη των πραγμάτων, αλλά χωρίς κανένα αποτέλεσμα [...]».

Στις 14 Ιουλίου 2001, εσείς, κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, ως Πρόεδρος τότε της Βουλής τονίσατε ορθά -ας μου επιτραπεί να πω- τα ακόλουθα: «[...] Η κατοχική δύναμη [...] εξακολουθεί να περιφρονεί πανανθρώπινες αξίες, εξακολουθεί να παραγκωνίζει τις αρχές του διεθνούς δικαίου και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και να εμμένει κυνικά στην ολοκλήρωση του εγκλήματος κατά της Κύπρου και του λαού μας [...]. Απαιτεί από εμάς αλλά και από τη διεθνή κοινότητα να αποδεχτούμε τις λεγόμενες πραγματικότητες, δηλαδή τα τετελεσμένα της εισβολής και της κατοχής και να συναινέσουμε στην οριστικοποίηση της διχοτόμησης με την αναγνώριση δυο κυρίαρχων κρατών και με την αποδοχή λύσης συνομοσπονδίας [...]».

Ο αείμνηστος Τάσσος Παπαδόπουλος στην επέτειο της επόμενης χρονιάς ανέφερε: «Η Τουρκία πάγια επιδιώκει να έχει κάτω από τον έλεγχό της ένα μεγάλο τμήμα της Κύπρου που να είναι εθνικά ξεκαθαρισμένο και, πρόσθετα, να διατηρεί το δικαίωμα της απόσχισης και της ενσωμάτωσής του στην Τουρκία [...]. Για να είναι μια λύση τουλάχιστο βιώσιμη [...] δεν μπορούν να καταπατηθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι βασικές ελευθερίες του πολίτη [...]».

Στις 17 Οκτωβρίου 2005 ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Παπούλιας προσφωνώντας τη Βουλή ανέφερε: «Ουδείς μπορεί να αγνοεί [...] ότι η Κυπριακή Δημοκρατία κατέκτησε την ισότιμη θέση που της αξίζει στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια [...]. Στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα δεν έχουν θέση κατοχικά στρατεύματα.».

Τα προαναφερθέντα, ως ψηφίδες διακηρύξεων και διαπιστώσεων διαχρονικές, καταδείχνουν την αλήθεια, την ορθή διάσταση του προβλήματος. Η επιθυμία του θύματος είναι να επιτύχει μια λύση που να διασφαλίζει όλα και όσα δικαιώματα μας παρέχει η ιδιότητα του κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιδίωξη που αποτελεί συνταγματικό, ηθικό και πραγματικό καθήκον που βαρύνει τον καθένα μας. Δεν αρκούν όμως πλέον απλώς οι διαπιστώσεις και οι διακηρύξεις. Απαιτείται σταθερή και συνεχής, διά λόγων και πράξεων, διεκδίκηση. Ο κίνδυνος ήταν και είναι η επιθετικότητα και η αδιαλλαξία των τουρκικών μεθοδεύσεων και της επεκτατικής

βουλιμίας της Τουρκίας. Όσα επεσυνέβησαν τον Ιούλη του 1974 δεν ήταν τυχαία. Το ίδιο και τα όσα γίνονται ή εξαγγέλλονται τώρα από την Τουρκία, τον κ. Ταλάτ και κακόπιστους φίλους από το εξωτερικό. Είναι προφανές ότι η Τουρκία εκμεταλλεύτηκε και εκμεταλλεύεται τη διαχρονική μας καλή θέληση, που την προσεγγίζει μάλιστα με τη βεβαιότητα ότι θα προκύψει το σοβαρό ενδεχόμενο, για να υπάρξει τελικά ένα κρατικό μόρφωμα κατά τις επιθυμίες της, έξω και πέραν του κεκτημένου.

Στην πρόσφατη ομιλία του Πρωθυπουργού της Ελλάδας κ. Καραμανλή, στις 23 Απριλίου 2009, ενώπιον της Βουλής τονίστηκε και το εξής: «[...] Είναι ώρα να αντιληφθεί η Άγκυρα ότι η δοκιμασμένη αντοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας, η αποφασιστικότητά της να ασκήσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα, η ιδιότητά της ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι παράμετροι μεγάλης σημασίας, καταλυτικής σημασίας ως προς το πλαίσιο και το περιεχόμενο μιας συμφωνημένης λύσης του Κυπριακού. Η εμμονή της Τουρκίας και της τουρκοκυπριακής ηγεσίας σε δηλώσεις [...] περί δύο “χωριστών” λαών και ιδρυτικών κρατών είναι και απαράδεκτη και μάταιη.».

Η Άγκυρα ακολουθεί το δικό της επιτελικό σχεδιασμό. Το ζήτημα είναι τι οφείλαμε να είχαμε πράξει και -ακόμη ουσιωδέστερο- τι οφείλουμε να πράξουμε ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να καταστεί όντως μάταιη αυτή η επιδίωξη της Τουρκίας.

Πριν από λίγες μέρες, εσείς, συναγωνιστή, Πρόεδρε της Βουλής, στο καλωσόρισμά σας προς τον κ. Μπαρόζο υποδείξατε, μεταξύ άλλων, εκφράζοντάς μας απόλυτα και τα ακόλουθα: «Διεκδικούμε την απελευθέρωση [...]. Επιδιώκουμε λύση [...] που θα τερματίζει την κατοχή και εποικισμό [...] και θα κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες ολόκληρου του λαού [...]. Ο κυπριακός λαός [...] προσβλέπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναμένει πολλά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη δίκαιη λύση του κυπριακού προβλήματος [...]. Αναμένει πλήρη σεβασμό από την Τουρκία των αρχών και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κοινοτικού κεκτημένου. Τίποτε περισσότερο και τίποτε λιγότερο. Απλά ζητούμε δικαιοσύνη».

Τριάντα πέντε χρόνια μετά νομίζω ότι τα συμπεράσματα είναι σαφή. Ουδείς θα διεκδικήσει για μας ό,τι εμείς δε διεκδικήσαμε ή δε θα διεκδικούμε ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όσοι αντιστάθηκαν στην κατάλυση της Δημοκρατίας και όσοι χάθηκαν αγωνιζόμενοι κατά της εισβολής, στους οποίους η ευγνωμοσύνη μας για τη θυσία τους θα είναι παντοτινή -μαζί με όσους άλλους στερούνται για τριάντα πέντε χρόνια σωρευτικά ατομικές ελευθερίες, δικαιωματικά μάς κρίνουν για ό,τι πράξαμε και κυρίως για ό,τι οφείλουμε να πράξουμε.

Ας είναι η αποφασιστικότητά μας για δίκαιη λύση κατά τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθαρό και δυνατό μήνυμα ως απάντηση σε ό,τι η Τουρκία μηχανεύεται από χρόνια και τώρα σε βάρος της Κύπρου με όσους συμπορεύονται μαζί της στην αδικία.

Η ιστορία, η μνήμη και οι αγώνες για ελευθερία μάς καθιστούν υπερασπιστές δικαίου και διεκδικητές κατά το κεκτημένο που δεσμεύει όλους μας και ως χώρα αλλά και ως Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον πρόεδρο του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Γιαννάκη Ομήρου να καταθέσει τη δική του ομιλία.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κυρία και κύριοι υπουργοί,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τριάντα πέντε χρόνια από την προδοσία και το έγκλημα με νωπές τις μνήμες επιτελούμε το αυτονόητο και ελάχιστο χρέος μας. Τιμούμε τους υπέροχους αγωνιστές της αντίστασης που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία και τη δημοκρατία και υπερασπίστηκαν το νόμιμο εκλεγμένο ηγέτη του λαού μας, τον εθνάρχη Μακάριο. Τιμούμε τους μάρτυρες του λαού μας που έπεσαν αγωνιζόμενοι για την αντιμετώπιση της τουρκικής εισβολής που ακολούθησε το προδοτικό πραξικόπημα της χούντας των Αθηνών και της ΕΟΚΑ Β΄.

Τριάντα πέντε χρόνια από την προδοσία και το έγκλημα η μνήμη πρέπει να στρέφεται αδυσώπητη στους ενόχους και στις ενοχές. Όχι, ασφαλώς, για την αναβίωση ενός εφιαλτικού διχαστικού παρελθόντος, αλλά για να φωτίζει διδακτικά το μέλλον.

Τριάντα πέντε χρόνια από τότε και θυμόμαστε ακόμα εκείνους που παρουσιάστηκαν ως Πόντιοι Πιλάτοι, ως επιτήδριοι ουδέτεροι, αυτούς που επινόησαν τη θεωρία της βίας και της αντιβίας, που εξίσωναν τη νομιμότητα, το νόμιμο κράτος με την παρανομία και την τρομοκρατία. Τη νόμιμη δημοκρατική κυβέρνηση της χώρας με την τρομοκρατική οργάνωση της ΕΟΚΑ Β΄, τους αγωνιστές της δημοκρατίας με τους μασκοφόρους νυκτοβάτες που την υπονόμειαν και άνοιξαν το δρόμο και έστρωσαν το χαλί στο πραξικόπημα.

Τριάντα πέντε χρόνια από τη μεγαλύτερη προδοσία στη νεότερη ελληνική ιστορία, η οποία επιτυγχάνει το στόχο της. Η δεύτερη φάση του διπλού εγκλήματος, η εισβολή και η κατοχή, αλλά και η λαθροβίωση της ανωμαλίας. Ακόμα και τότε παρεμποδιζόταν ο Μακάριος να γυρίσει στην Κύπρο ως ο νόμιμος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συλλήψεις και δολοφονίες δημοκρατικών πολιτών, για να αποτραπεί η επιστροφή του Μακάριου στην Κύπρο. Τέτοιο το μέγεθος της προδοσίας!

Ασφαλώς, η εθνική λαϊκή ενότητα είναι αναγκαία. Όμως, η ενότητα δε σημαίνει ούτε ιστορική αμνησία ούτε παραχάραξη της αλήθειας και πλαστογράφηση των γεγονότων. Άλλωστε τα ιστορικά διδάγματα που οφείλουμε όλοι να αντλούμε από το χθες είναι η πυξίδα για την πορεία του σήμερα. Η πορεία ενός λαού είναι πάντοτε ανάλογη με την καθαρότητα και το βάθος της μνήμης του. Από αυτήν αντλεί γνώση για τα επιτεύγματα αλλά και τα σφάλματα του παρελθόντος· από αυτήν και τις αρχές που πρέπει να προσδιορίζουν την αποστολή του μέσα στο χρόνο.

Κύριε Πρόεδρε,

Επετειακές εκδηλώσεις όπως η σημερινή πρέπει να έχουν ως στόχο, πέρα από την οφειλόμενη απόδοση τιμής και ευγνωμοσύνης στους ήρωες μάρτυρες του λαού μας, την άντληση διδαγμάτων για τη συνέχιση και καταξίωση ενός αγώνα που δεν έχει ακόμα δικαιωθεί.

Ο λαός μας για τριάντα πέντε ολόκληρα χρόνια σηκώνει έναν αβάσταχτο σταυρό μαρτυρίου με υπομονή, θάρρος και εγκαρτέρηση. Μέσα από τις στάχτες και τα ερείπια που επισώρευσαν η προδοσία του πραξικοπήματος και το έγκλημα της Τουρκίας ο λαός μας κατάφερε να σταθεί στα πόδια του, να στηρίξει το κυπριακό

κράτος ως το μόνο υποκείμενο διεθνούς δικαίου, να οργανώσει την άμυνά του και να δρομολογήσει το μεγάλο επίτευγμα, την υλοποίηση του στόχου της ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όμως, τριάντα πέντε χρόνια μετά οι συνέπειες της προδοσίας και του εγκλήματος παραμένουν αναλλοίωτες με τους πρόσφυγες, με τους αγνοούμενους, με τους εγκλωβισμένους, με την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών ως αποτέλεσμα της τουρκικής επιδρομής και της συνεχιζόμενης κατοχής. Όλα αυτά τα χρόνια ο λαός μας δεν έπαψε να ενδιαφέρεται για λύση το συντομότερο δυνατό. Μια λύση όμως που να είναι λειτουργική και βιώσιμη. Μια λύση χωρίς την καταθλιπτική κηδεμονία της Τουρκίας. Λύση δημοκρατική, που να στηρίζεται στο διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο.

Όμως, αντί η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή ηγεσία να ανταποκριθούν θετικά, προβάλλουν τις παράνομες και δόλιες αξιώσεις τους για αναβάθμιση του ψευδοκράτους. Ζητούν θρασύτητα άρση της δήθεν απομόνωσης, νομιμοποίηση των παράνομων λιμανιών και αεροδρομίων, εμπορικές σχέσεις με παράκαμψη της Κυπριακής Δημοκρατίας και προωθούν συστηματικά τον εποικισμό και επιδίδονται σε μια ληστρική εκμετάλλευση των ελληνοκυπριακών περιουσιών στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου. Τίποτα δεν μπορεί να ωραιοποιεί τις καταστάσεις!

Αποδεικνύεται ότι προτεραιότητα της Τουρκίας δεν είναι η λύση αλλά η νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων. Είναι γι' αυτό που όσοι ενδιαφέρονται για τη λύση και για τη διαμόρφωση συνθηκών ειρήνης, ασφάλειας, σταθερότητας και συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή, θα πρέπει να στραφούν προς την πλευρά της Τουρκίας.

Έντεκα μήνες μετά την έναρξη των απευθείας διαπραγματεύσεων η τουρκική πλευρά εξακολουθεί να επιμένει σε λύση δύο ιδρυτικών κρατών, στα πλαίσια μιας χαλαρής συνομοσπονδίας, σε διατήρηση των αναχρονιστικών εγγυήσεων με μονομερές τουρκικό επεμβατικό δικαίωμα και σε μόνιμες παρεκκλίσεις από το κοινοτικό κεκτημένο, δηλαδή σε μόνιμες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών. Μάλιστα ο Πρόεδρος της Τουρκίας δηλώνει στην παρουσία του κ. Ταλάτ και μετά από συνάντηση με τον κ. Ταλάτ ότι οι εγγυήσεις δεν είναι θέμα που μας αφορά -δεν αφορά τον κυπριακό λαό- υπονοώντας ότι θα επιβληθούν στον κυπριακό λαό, ενώ με περισσή κομπορρημοσύνη προαναγγέλλει δημοψηφίσματα μέχρι το τέλος του χρόνου.

Καθήκον μας είναι να δώσουμε το μήνυμα διεθνώς και εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι με τέτοιες προσεγγίσεις και κάτω από τέτοιες προϋποθέσεις δεν είναι δυνατό να αναμένεται η επίτευξη λύσης. Καθήκον μας είναι να καλέσουμε τόσο το διεθνή παράγοντα όσο και την Ευρωπαϊκή Ένωση να στραφούν με πιέσεις προς την πλευρά της Τουρκίας για εγκατάλειψη της προκλητικής και αδιάλλακτης στάσης της.

Ταυτόχρονα, θα πρέπει να καταστήσουμε σαφές προς τους Ευρωπαίους εταίρους μας ότι, ενόψει του ελέγχου της Τουρκίας τον προσεχή Δεκέμβριο, δε θα πρέπει να αναμένεται η συγκατάθεσή μας για περαιτέρω ομαλή εξέλιξη του ενταξιακού διαλόγου Τουρκίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν η Τουρκία εξακολουθεί να αρνείται την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως τις καθόρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ήδη από το 2005.

Κύριε Πρόεδρε,

Σε αυτή τη δύσκολη διεθνή και εθνική συγκυρία επαναβεβαιώνουμε τη δέσμευσή μας πως θα συνεχίσουμε τον αγώνα, όσος χρόνος κι αν χρειαστεί, όσες

θυσίες και αν απαιτηθούν, για τη διασφάλιση του ειρηνικού και ελεύθερου μέλλοντος της πατρίδας και ολόκληρου του λαού μας.

Για άλλη μια φορά καθηκόντως και πρεπόντως καταδικάζουμε την προδοσία και το έγκλημα. Μνημονεύουμε και τιμούμε τους ηρωικούς νεκρούς μας. Τιμούμε τους αντιστασιακούς αγωνιστές. Δίνουμε περιεχόμενο στη θυσία τους και επαναπροσδιορίζουμε το δικό μας καθήκον. Διακηρύσσουμε πως με γνώση της ιστορικής αλήθειας και με επίγνωση του χρέους θα συνεχίσουμε τον αγώνα για την ελευθερία και τη δικαίωση του μαρτυρικού μας λαού.

Η ΕΔΕΚ, που στάθηκε στην πρώτη γραμμή της αντίστασης και έδωσε μάρτυρες και ήρωες για την προάσπιση της δημοκρατίας, απευθύνει σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό μήνυμα αγωνιστικής συστράτευσης και εθνικής ομοψυχίας.

Τιμή και δόξα στους αγωνιστές της αντίστασης.

Όλοι μαζί ενωμένοι στον αγώνα για τη σωτηρία της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Δημήτρης Συλλούρης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Η 15^η Ιουλίου 1974 είναι μια ολέθρια και εφιαλτική μέρα για την Κύπρο και το λαό της, που σημάδεψε ανεπανόρθωτα το ιστορικό πρόσωπο της Κύπρου και καθόρισε αρνητικές εξελίξεις για το μέλλον. Ο εμφύλιος διχασμός και το υποκινούμενο πραξικόπημα του μαύρου Ιούλη του '74 τραυμάτισαν την πατρίδα μας.

Μνημονεύοντας τα θύματα αυτής της οδυνηρής τραγωδίας της πατρίδας μας, δηλώνουμε ότι θα συνεχίσουμε τον αγώνα, για να κτίσουμε την ελεύθερη πατρίδα που αξίζει στο λαό μας και για την οποία έδωσαν τη ζωή τους οι ηρωικοί πεσόντες.

Το χρέος μας προς την πατρίδα μάς επιβάλλει να κρατήσουμε άσβεστη τη μνήμη των αδελφοκτόνων γεγονότων του μαύρου Ιούλη του '74.

Ποτέ πια στο μέλλον η διχόνοια, το μίσος και οι δόλιες μεθοδεύσεις των ξένων να μη βρουν ανταπόκριση και πρόσφορο έδαφος στον τόπο μας. Αυτό το οφείλουμε στην πατρίδα, το οφείλουμε σ' αυτούς που θυσιάστηκαν, το οφείλουμε στα παιδιά μας.

Η σημερινή θλιβερή επέτειος τεκμηριώνει ότι η εκδούλευση στους ξένους, η διάσπαση και ο φανατισμός μόνο κακά φέρνουν. Η σημερινή θλιβερή επέτειος μας διδάσκει ότι η ελευθερία και η δημοκρατία είναι θεμελιώδη αγαθά που πρέπει να διαφυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού.

Έχουμε υποχρέωση να περιφρουρήσουμε την ελευθερία και τη δημοκρατία μας. Έχουμε υποχρέωση να τις διευρύνουμε και να τις ενισχύσουμε, γιατί η ελευθερία και η δημοκρατία μας είναι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και την πρόδοό μας.

Το Ευρωπαϊκό Κόμμα τιμά όσους έδωσαν τη ζωή τους, για να μπορούμε σήμερα εμείς να ζούμε ελεύθεροι, έστω και σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα. Το Ευρωπαϊκό Κόμμα αποτίνει φόρο τιμής στους συγγενείς των αγνοουμένων, χαιρετίζει

τους ηρωικούς εγκλωβισμένους, καθώς και τις χιλιάδες εκτοπισμένους που παραμένουν με άσβεστο τον πόθο της επιστροφής.

Κύριε Πρόεδρε,

Η ενότητα και η συστράτευση όλων μας γύρω από συντεταγμένους στόχους είναι η βάση της επιτυχίας της προσπάθειάς μας. Ομόψυχοι, συντεταγμένοι και αδελφωμένοι πρέπει να δώσουμε τη μάχη για μια τελική λύση. Μια λύση που να κατοχυρώνει τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και να είναι πλήρως συμβατή με τις αρχές και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διαισθανόμενος την τραγική ιδιαιτερότητα της σημερινής επετείου επισημαίνω ότι δεν είναι αρκετό να καταδικάζουμε φραστικά το ξενοκίνητο έγκλημα του πραξικοπήματος.

Η θλιβερή ανάμνηση θα πρέπει να ενισχύει τις προσπάθειες του λαού μας για ανακοπή νέων ξενόφερτων παρεμβάσεων. Το λέω αυτό, γιατί και σήμερα συνεχίζονται οι δόλιες μεθοδεύσεις των ξένων. Ίσως με διαφορετική μορφή αλλά με τους ίδιους πάντα στόχους: να εξυπηρετήσουν τα δικά τους γεωπολιτικά συμφέροντα στην περιοχή, ανεξάρτητα από τα δίκαια και τα δικαιώματα των κατοίκων της Κύπρου. Και είναι αλαζονεία και πρόκληση σήμερα ο εισβολέας να απαιτεί να είναι ο εγγυητής της ασφάλειας και μάλιστα να θεωρεί στη σημερινή εποχή ότι χρειάζονται εγγυήσεις σε μια ευρωπαϊκή χώρα και ακόμη ότι ο λαός της δεν έχει δικαίωμα άποψης για το σύστημα ασφάλειάς του. Αυτό δείχνει τις προθέσεις της Τουρκίας και για τη μορφή της λύσης αλλά και για τη μετά τη λύση εποχή.

Οφείλουμε να υπενθυμίζουμε ότι η Κύπρος δεν είναι απλά διαιρεμένη και πρέπει να επανενωθεί, αλλά είναι κατεχόμενη από σαράντα χιλιάδες Τούρκους εισβολείς και πρέπει να απελευθερωθεί και ότι όλοι οι νόμιμοι ιδιοκτήτες, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, θα πρέπει να επιστρέψουν στις περιουσίες τους, για να είναι βιώσιμη η λύση.

Το ζητούμενο συνεπώς στην παρούσα φάση είναι η χάραξη και η υλοποίηση μιας συνολικής στρατηγικής, που να εδράζεται πάνω στα νέα δεδομένα που δημιουργήσε η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα πλαίσια της νέας στρατηγικής απαιτείται η ανάληψη από πλευράς μας επιμέρους πρωτοβουλιών, για να συντομεύσουμε το χρόνο μέχρι την τελική λύση, αξιοποιώντας το ευρωπαϊκό περιβάλλον και τη λειτουργία των θεσμών και των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι ευθύνες μας έναντι του λαού μας είναι σήμερα αυξημένες. Οφείλουμε να εργαστούμε σκληρά για την επίτευξη λύσης το συντομότερο δυνατό. Είναι ανάγκη σήμερα να γίνουμε πρωταγωνιστές των γεγονότων. Είναι ανάγκη να αναλάβουμε επιμέρους ενισχυτικές πρωτοβουλίες, που να δημιουργούν το απαιτούμενο κλίμα για εξεύρεση σωστής λύσης. Ανεξάρτητα των συνομιλιών, σωστά τέθηκε και πιο ξεκάθαρα πρέπει να απαιτηθεί η επιστροφή της Αμμοχώστου. Η μείωση των τουρκικών στρατευμάτων, η στρατιωτική απαγκίστρωση και ο τερματισμός του παράνομου ελέγχου στα οδοφράγματα πρέπει επίσης να συζητηθούν, ανεξάρτητα της πορείας των συνομιλιών, καθώς και η απογραφή των εποίκων, που είναι εμπόδιο για τη σωστή λύση. Ήλθε η ώρα να τεθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κοινό όραμα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων πρέπει να είναι μία ελεύθερη ευρωπαϊκή Κύπρος, που να τους επιτρέπει να συνυπάρχουν με πλήρεις ελευθερίες και δικαιώματα και να συνεργάζονται μέσα σε συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας, αλληλοσεβασμού και αλληλοκατανόησης. Γι' αυτές τις πανανθρώπινες αρχές και

αξίες θυσιάστηκαν αυτοί που σήμερα μνημονεύουμε. Έχουμε χρέος να συνεχίσουμε τον αγώνα τους. Έχουμε χρέος να παραμείνουμε ενωμένοι και απτόητοι με πίστη, υπευθυνότητα αλλά και αποφασιστικότητα. Έχουμε χρέος να συνεχίσουμε τη μεγάλη πορεία μας για τη δικαίωση του μαρτυρικού λαού μας.

Σε αυτό τον αγώνα δεν περισσεύει κανένας. Είμαστε πολύ λίγοι, για να αντέξουμε τη διαίρεση. Είμαστε όμως αρκετά πολλοί, ώστε ενωμένοι να μπορούμε να πετύχουμε τους στόχους μας. Η πολιτική διαίρεση δεν έχει θέση ανάμεσά μας. Όποτε η πολιτική διαίρεση οδηγούσε το λαό μας στην πόλωση των άκρων, τότε ο τόπος πλήρωνε το βαρύ τίμημα αυτού του διχασμού. Στη συγκυρία που βρίσκεται ο τόπος μας η ενότητα δεν είναι επιλογή και προαίρεση. Είναι υποχρέωση και αδήριτη ανάγκη. Οφείλουμε όλοι μας να εργαστούμε, για να στεριώσει η ελπίδα της δικαίωσης του λαού μας. Το χρωστούμε στο λαό μας. Το χρωστούμε στον τόπο μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Γιώργος Περδίκης εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Εξοχότατε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Κυρίες και κύριοι,

Τιμούμε σήμερα τη μνήμη των αγωνιστών της Δημοκρατίας, που έπεσαν στις 15 Ιουλίου 1974 προασπιζόμενοι τη νόμιμη κυβέρνηση της χώρας ενάντια στο χουντικό και αμερικανόπνευστο πραξικόπημα.

Τιμούμε τους νεκρούς των αγώνων για την υπεράσπιση της Δημοκρατίας με την εμμονή μας για λύση του Κυπριακού, στηριγμένη στα ψηφίσματα του ΟΗΕ και στις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες. Λύση που να επιτρέπει την απρόσκοπτη εφαρμογή αυτών ακριβώς των δημοκρατικών αρχών εναντίον των οποίων στράφηκαν τα τανκς της χούντας την αποφράδα ετούτη μέρα.

Οι τιμημένοι νεκροί του '74 ανέλαβαν τη δική τους ιστορική -μαρτυρική, θα έλεγα- ευθύνη. Σήμερα είναι η σειρά της πολιτικής ηγεσίας να αναλάβει την ευθύνη για την υπεράσπιση των δημοκρατικών αρχών αλλά και την ευθύνη για την επίτευξη μιας δημοκρατικής και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού.

Η μνήμη των θλιβερών γεγονότων του '74 αλλά και όσων προηγήθηκαν πρέπει να καθοδηγεί τις αποφάσεις του λαού και της πολιτικής ηγεσίας. Ένα χρήσιμο δείγμα πολιτικού παραδειγματισμού αποτελεί το θέμα των εγγυήσεων. Πρέπει να θυμηθούμε ότι το '74 κατέρρευσε πλήρως -και με τραγικές συνέπειες για τους Κυπρίους- το σύστημα των εγγυήσεων της Ελλάδας, της Τουρκίας και της Βρετανίας.

Η ελληνική κυβέρνηση της χούντας οργάνωσε το πραξικόπημα εναντίον της νόμιμης κυβέρνησης. Στη συνέχεια η ελληνική χούντα επέδειξε εγκληματική αδράνεια, συνεργώντας στο μεγαλύτερο έγκλημα κατά της ανεξαρτησίας της Κύπρου και του λαού της, το οποίο διέπραξε ο άλλος εγγυητής, η Τουρκία. Η Τουρκία, η οποία, επικαλούμενη τα εγγυητικά της δικαιώματα, εισέβαλε στο νησί μας, κατέλαβε το 40% των εδαφών μας, έδιωξε βίαια από τα σπίτια τους διακόσιες χιλιάδες Ελληνοκύπριους και εκβίασε τον ξεριζωμό πέραν των είκοσι χιλιάδων Τουρκοκυπρίων. Τριάντα πέντε

χρόνια μετά συνεχίζει να καταπατεί το διεθνές δίκαιο και τα δικαιώματα όλων των Κυπρίων. Συνεργάτης, επόπτης και μάλλον εμπνευστής των εγκλημάτων αυτών -ας μην το ξεχνούμε- ήταν και παραμένει ο έτερος εγγυητής, η Βρετανία.

Όσον αφορά την παρουσία ξένων στρατευμάτων, ένα άλλο θέμα το οποίο τίθεται συχνά υπό συζήτηση, πρέπει να θυμηθούμε ότι, για να πραγματοποιηθεί το δίδυμο έγκλημα του '74, χρησιμοποιήθηκαν οι στρατιωτικές δυνάμεις των αφερέγγυων εγγυητών που στάθμευαν στο νησί μας. Άλλωστε, ας μην το ξεχνούμε, η παρουσία των στρατιωτικών δυνάμεων των εγγυητριών τάχα δυνάμεων ήταν πάντα ένας παράγοντας ανωμαλίας αντί παράγοντας ειρήνης.

Τέλος, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ο σκοτεινός ρόλος των βρετανικών στρατιωτικών δυνάμεων που σταθμεύουν στις βρετανικές βάσεις ούτε το γεγονός ότι αυτές λειτούργησαν ως αγωγός μετακίνησης πληθυσμών και επιβολής του εθνικού ξεκαθαρίσματος.

Συνεπώς, το ιστορικό δίδαγμα των θλιβερών γεγονότων του '74 οδηγεί στην πλήρη και αδιαπραγμάτευτη απόρριψη κάθε μορφής εγγυήσεων από τους τρεις ή άλλους ξένους εγγυητές, στην απόρριψη κάθε ιδέας για παρουσία ξένων στρατευμάτων αλλά και στην απαίτηση για απομάκρυνση των βρετανικών βάσεων από την Κύπρο.

Η κυπριακή πολιτική ηγεσία οφείλει να αγωνιστεί για μια βιώσιμη λύση χωρίς ξένους στρατούς και βάσεις, εγγυήσεις, επεμβατικά δικαιώματα και εκπτώσεις στο θέμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών καλώ όλες τις πολιτικές δυνάμεις και τον κυπριακό λαό να μη σταματήσουν να θυμούνται το δίδυμο έγκλημα του '74 και να συνεχίσουν τον αγώνα για μια Κύπρο ελεύθερη και δημοκρατική μέχρι την απελευθέρωση και τη δικαίωση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ το συνάδελφο Γιώργο Πεردίκη.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής...

Ναι, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πριν κηρύξετε τη λήξη, να παρακαλέσω όπως μετά την αποχώρηση του Προέδρου της Δημοκρατίας και των επισήμων να μείνουμε για πέντε λεπτά, γιατί υπάρχει το θέμα των επιτροπών με τους βουλευτές που αποχώρησαν, που πρέπει να επιληφθούμε, νομίζω, σήμερα, προτού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, θα το βάλουμε μετά αυτό, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Σε άλλη; Τον Οκτώβρη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, μάλιστα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κηρύσσω τη λήξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.07 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγγελίδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Κώστας
Ακκελίδου Ντίνα	Κωνσταντίνου Νεόφυτος
Αναστασιάδης Νίκος	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Αριστοτέλους Άριστος	Μαυροχάννας Κλαύδιος
Βαρνάβα Γιώργος	Μουσκάλλης Ανδρέας
Βότσης Άγγελος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ιερωνυμίδης Στέλιος	Σαρίκας Φειδίας
Κατσουρίδης Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κλεάνθους Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Στυλιανίδης Χρήστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Συλλούρης Δημήτρης
Κουτσού Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Ανδρέας	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακίδου Αθηνά	Χάμπας Πανίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννη Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χατζηνικόλας Ντίνος
Κυρίτσης Πάμπης	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Διαβεβαίωση των τριών νέων βουλευτών του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Πανίκου Χάμπα, Ανδρέα Κυπριανού και Στέλιου Ιερωνυμίδη, αντίστοιχα, πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους.
2. Τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των ηρώων και των μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας και οι ομιλίες που ακολούθησαν (Πρόεδρος, Άντρος Κυπριανού, Ν. Αναστασιάδης, Α. Αγγελίδης, Γ. Ομήρου, Δ. Συλλούρης, Γ. Περδίκη).

[Στις 2 Οκτωβρίου 2009 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της πρώτης συνεδρίας της Τέταρτης Συνόδου της Ένατης Βουλευτικής Περιόδου:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι η ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2009, στις 4.00 το απόγευμα, έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Στατιστικών των Συναλλαγών Αγαθών μεταξύ Κρατών Μελών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.102-2009).
2. Ο περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.098-2009).
3. Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.105-2009).
4. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.117-2009).
5. Ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.113-2009).
6. Ο περί της Σύμβασης περί Διεθνών Κανονισμών για Αποφυγή Συγκρούσεων στη Θάλασσα του 1972 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009. (Αρ. Φακ. 23.01.050.126-2009).
7. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2008. (Αρ. Φακ. 23.01.049.068-2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του περιβάλλοντος από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος). (Αρ. Φακ. 23.04.137.2006).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών για το θέμα «Ενημέρωση από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγκληματικότητας για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών). (Αρ. Φακ. 23.04.138.2006).
3. «Οι σοβαροί κίνδυνοι από τις κλιματολογικές αλλαγές και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Αρ. Φακ. 23.05.041.001-2008).
4. «Η άνοδος των τιμών των καταναλωτικών προϊόντων και η δημιουργία φαύλου κύκλου στην οικονομία σε βάρος των καταναλωτών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.004.2008).
5. «Το πρόβλημα του εποίκισμού στην Κύπρο, η ανάγκη αξιοποίησης των Εκθέσεων Cusco και Laakso και η περαιτέρω συμβολή της κυπριακής Βουλής στην προώθηση της επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Αγγελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (Αρ. Φακ. 23.05.041.005.2008).
6. «Η φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Γεωργίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.041.006.2008).

7. «Εκατό χρόνια προσφοράς του συνεργατισμού στην κυπριακή κοινωνία, νέες συνθήκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Μουσκάλλη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.041.007.2008).
8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή των νόμων που αφορούν την ισότητα ανδρών και γυναικών στην απασχόληση». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Ντίνας Ακκελίδου, Σκεύης Κουκουμά και Στέλλας Μισιαούλη). (Αρ. Φακ. 23.04.489.2006).
9. «Η κυβερνητική πρόταση που αφορά τα νέα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη, Γεώργιου Τάσου και Ανδρέα Θεμιστοκλέους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.05.042.001-2009).
10. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Η ύπαρξη και λειτουργία καζίνων στα κατεχόμενα, η συμμετοχή Ελληνοκυπρίων στις δραστηριότητές τους και η ανάγκη θεσμικής προστασίας της κυπριακής κοινωνίας μέσω της λειτουργίας και εισαγωγής θεσμών για το σκοπό αυτό». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ρίγκου Ερωτοκρίτου). (Αρ. Φακ. 23.04.024.009-2007).]